image
not
available

3. 1. 2

Digitized by Google

LEXICON HEBRAICUM
ET
CHALDÆO-BIBLICUM,

IN QUO

NON SOLUM VOCES PRIMIGENIÆ, SEU RADICALES, verùm etiam derivatæ, cum omnibus earum *accidentibus*, ordine Alphabetico disponuntur; & Latinis earum interpretationibus, quas exhibent optima, quæ hactenus prodierunt, Vocabularia Hebraïca & Chaldaïca, præmittuntur Græcæ, quas suppeditant Lxx. Interpretum translatio, &, quæ supersunt, Aquilæ, Symmachi, Theodotionis, V. VI. & VII. Editionum fragmenta.

ACCEDUNT

Nomina propria Virorum, Mulierum, Idolorum, Populorum, Regionum, Urbium, Montium, Fluviorum, &c. cum præcipuis eorum Etymologiis.

Auctore Domno PETRO GUARIN, *Presbytero & Monacho Ordinis S. Benedicti, è Congregatione S. Mauri.*

PARS PRIMA.

~~Linguarum orientalium Capucinorum [illegible]~~

-1760-

LUTETIÆ PARISIORUM,
Typis JACOBI-FRANCISCI COLLOMBAT, Regis Christianissimi Typographi ordinarii, &c. viâ Jacobæâ.

M. DCC. XLVI.
CUM APPROBATIONE, ET PRIVILEGIO REGIS.

Digitized by Google

PRÆFATIO.

PRODIT tandem Lexicon Hebraïcum & Chaldaïcum pridem à Domno Petro GUARIN Congregationis Benedictinæ Sancti Mauri Presbytero promissum, ac labore indefesso elaboratum concinnatumque. Hujusce Operis ea natura est, ut sive auctorem, sive argumentum spectes, singularem suî commendationem ducat.

Guarinus enim is erat, qui omnes omninò linguæ cùm Hebraïcæ, tùm Chaldaïcæ divitias, tropos, idiotismos, difficultates, anomalias, apices, varias verborum perfectorum imperfectorumque formas, punctorum Massorethicorum figuram, nomina, usum, mutationes, accentuum diversitatem, litterarum characterumque prolationem, reconditissimas denique, si fas ita loqui, earumdem linguarum tricas nodosque apprimè calleret; adeòque si quid dubii aut difficultatis de hisce rebus in controversiam coram eo vocaretur, aut verteretur, vel ipse judicium suum interponere rogaretur, extemplò solveret. Certè ex iis qui eum consultum adibant, nullus erat qui doctior ab illo non recederet, quique non sibi gratula-

Digitized by Google

allexit, eos non tantùm dignitate magisterii captans, sed etiam studii facilitate trahens : quippe quibus ita omnes disciplinæ spinas vellebat, semovebatque, ut nihil arduum, quod eos vel retardare, vel frangere, vel etiam alienare posset, offenderent; quin potiùs magis ac magis acuerentur, atque in dies proficerent; sicque factum est, ut ex eis non pauci nomen eximium sibi paraverint, ac de orbe litterario optimè meriti sint. Quos inter elucent D. Nicolaus *Le Tournois*, qui post Guarini obitum huicce Lexico absolvendo omnes suas curas impertitus est, D. Simon *Mopinot*, D. Carolus *de la Ruë*, D. Vincentius *Thuillier*, D. Martinus *Bouquet*, aliique quos singillatim recensere supervacaneum est.

Neque in discipulis erudiendis omnem operam suam Guarinus noster collocabat; nam præter quàm quòd singulis Monasterii exercitiis sedulò defungebatur, quotidieque in primis sacrosanctum altaris sacrificium, licet gravibus capitis torminibus laboraret, reverenter ac piè offerebat; hoc unum studebat ut sodalibus suis juvandis, ornandis, demerendis numquam deesset. Verùm simul ac de turba, & à subselliis in otium solitudinemque se recipere poterat, totum quod supererat tempus in librorum Hebræorum, Chaldæorum, Syrorum Arabumque lectione traducebat. Animo enim agitabat Grammaticam Hebraïcam, Chaldaïcamque longè omnium, quæ hucusque prodierant, facillimam atque copiosissimam texere, conficere & absolvere, quæ tyronibus ac rudioribus molestias in ediscendis linguis orientalibus occurrentes minueret, exercitatiores verò ad perfectam Linguæ Sacræ intelligentiam deduceret, iisdem munditiam & elegantiam sermonis, scriptorum hagiographorum ornamenta, diversos orationis tropos, omnes denique aut ferè omnes difficultates obvias elucidaret, enodaretque; sic verò utrique hominum

Digitized by Google

generi nova Grammatica esset instar *Bibliothecæ Hebraïcæ.*

Instabat ille Lexico Hebraïco & Chaldaïco cudendo, quum extremo anni vertentis 1729. mense, mortalitate interceptus est. Ejus immaturum exitum viri quique optimi & nostrates & exteri lacrymis prosecuti sunt: desiderium enim magnum suî apud omnes reliquerat, tum quia jampridem de Litteris Hebraïcis benè erat meritus, tum quia per tempus ei non licuit manus admovere operi, quod secum ipse animo dudum meditabatur, ac volutabat; quodque Ecclesiæ multùm profuturum fuisse in confesso erat: videlicet, ut dum unus ex hoc S. Germani à Pratis Monasterio sodalis Editionem LXX. Interpretum ad vetustiores codices manu exaratos castigatam ederet, ipse è regione textum Hebraïcum adjiceret, locosque in quibus Græcus Hebræusque abs sese invicem discrepant, & quare discrepent, notis atque observationibus exponeret. Quæ quantùm Scripturarum Sacrarum intelligentiæ conducant, nemo est qui non videat. Verùm, heu! tantum opus acerbâ Guarini morte Reipublicæ Christianæ periit. Faxit Deus optimus, maximus, in cujus laudem Guarinus illud lucubraturus erat, ut sua merces auctori non pereat.

At suâ non fraudabitur Lexicon, quod hodie Lectori sistimus; quod quale sit, ex iis quæ de Guarini eruditione diximus, facilè quivis colligat. Certè ita concinnatum est, ut quidquid in omnibus, quæ hucusque elaborata sunt, Lexicis eximium est, complectatur. Lexicorum verò Hebraïcorum ac Chaldaïcorum quum proprium sit ad eloquiorum divinorum intelligentiam tyronem quasi manu ducere; habes hîc omnes & singulas voces cùm Hebraïcas tùm Chaldaïcas, quibus Sacræ paginæ constant, non tantùm Græcè, sed etiam Latinè redditas, prout variè à variis veteribus Interpretibus diversis in locis explanatæ fuerunt. Quo autem ordine, audi

Digitized by Google

ipsum Guarinum: 1°. Non solùm voces primariæ, sive radices, verùm etiam voces ab eis derivatæ, secundùm Alphabeti Litterarum seriem hoc in vocabulario disponuntur; atque ut radicem inter & ejus surculum, quæ intercedit, retineatur affinitas, vocibus derivatis radices à quibus pullulant continuò subjiciuntur.

2°. Præter vocum significationes, in optimis quæ hactenus prodierunt, vocabulariis contentas, adjecimus quas suppeditant antiquæ græcæ versiones τῶν Septuaginta, Aquilæ, Symmachi, Theodotionis, nec-non V. VI. & VII. Editiones, quantùm earum (si Septuaginta excipias) nobis superest in fragmentis quæ labore improbo, & singulari diligentiâ, viri doctissimi Flaminius Nobilius, Joannes Drusius, & omnium novissimè noster D. Bernardus *De Montfaucon* collegerunt.

3°. Expositâ cùm ex veteribus, tùm ex recentioribus, sæpè etiam à Linguis Hebraïcæ cognatis, vocum significatione, hæ voces cum omnibus earum *accidentibus* ita describuntur, ut nulla sit (modò eam non prætermiserint Concordantiæ Hebraïcæ), quæ hoc in vocabulario non inveniatur.

4°. In favorem tyronum, qui nomina propria cum appellativis, & appellativa cum propriis sæpiùs confundunt, utraque in hoc Lexico posuimus, ac propriorum viciniores Etymologias, neglectis remotioribus, attulimus: ut qui hujuscemodi originationibus delectantur, quod palato suo sapiat, in hoc opere inveniant.

Vides hîc in compendio, Lector benevole, non tantùm quanta, sed quo etiam ordine quotaquæque, in Lexico Guariniano contineantur. Verum antequàm illud evolvas, hoc unum te monitum volumus, nempe Guarinum, utpote repentino mortuum, non potuisse lucubrationem suam, nisi ad litteram *Mem* perducere; reliquas verò à littera *Nun* primò

Digitized by Google

D. Nicolaum *Le Tournois*, eo deinde extincto duos alios è ſodalibus noſtræ Congregationis proſecutos fuiſſe; illum quidem ſeptem poſteriores, hos verò duas poſtremas; ita tamen ut Nicolaus *Le Tournois* (fatebimur enim) metas à Guarino conſtitutas transgreſſus ſit: namque interdum ſic ſpatiatur, ut in nimia ubertate inſit luxuries, quæ paululùm ſtylo depaſcenda ſit.

Denique non ſine laudis tributo prætereunda D. Jacobi-Franciſci *Collombat* ſagacitas, cujus diligentiam, ex ipſius Guarini diſciplina comparatam, in corrigendis Typographiæ erroribus, lapſibuſque emendandis experti ſumus: quique ſumtibus nec pepercit ut chartarum nitore, & elegantiâ characterum hoc totum Grammaticæ & Lexici opus redderetur illuſtre Typographiæ Pariſienſis monumentum.

INDEX

Digitized by Google

INDEX AUCTORUM
Cum abbreviationibus quibus in hoc Opere designantur.

A. E. Aben-Ezra.
A. Ainſw. Ainſworthus.
Ald. Aldina editio.
Alex. Alexandrinus codex Mſ.
Alting. Altingus.
Angl. annot. Anglicæ annotationes.
Aq. Aquila.
Ar. Mont. Arias Montanus.
Ariſtot. Ariſtoteles.
Av. Avenarius.
Auguſt. S. Auguſtinus.
Avic. Avicenna.
Bai. Bailius.
Barb. Cardinal. Barberini Mſ.
Baſil. S. Baſilius.
Bay. Baynus.
Bellarm. Bellarminus.
Boch. Bochart. Bochartus.
Boil. Boileau.
Bonf. Bonfrer. Bonfrerius.
Boot. Alnoldus Bootus.
Buxt. Buxtorfius.
Cajetan. Cajetanus.
Calaſ. Calaſius.
Calep. Calepinus.
Calov. Calovius.
Calv. Calvinus.
Ca. Cam. Camus, *vel* Camuſus.
Capp. Cappellus.
Car. Cartw. Cartwrightus.
Ca. Caſt. Caſtalio.
Cathar. Catharinus.
Cev. Cevallerius.
Chald. Chaldæus interpres. Chaldaïca verſio.
Cic. Cicero.
Cl. Clarius.
J. Cler. Clericus (Joannes).
Cocc. Cocceius.
Coiſlin. Coiſlinianus Mſ.
C. Compl. Complutenſis editio.
Conc. Concordantia.
Corn. Cornelius à Lapide.
Cot. Cottonianus Manuſcript.
D. Dav. R. David Rabbi.
Di. Ludovicus *de Dieu*.
Dioſc. Dioſcorides.
D. Druſ. Druſius.
Erp. Erpenius.
E. Eſtius.
Evagr. Evagrius.
Euſtath. Euſtathius.
Fag. Fagius.
For. Forerius.
Fulgent. Fulgentius.
Gataker. Gatakerus.
Gej. Gejerus.
Genebr. Genebrardus.
Gi. Gig. Giggæus.
Glaſ. Glaſſius.
Gol. Golius.
G. Grot. Grotius.
Ham. Hammondus.
Herod. Herodotus.
Hilar. S. Hilarius.
Hom. Homerus.
Horat. Horatius.
Incert. Incertus interpres.
Jonath. Jonathan.
Joſ. Rabbi Joſeph.
Iſocr. Iſocrates.
J. Jun. Junius.
Juſtin. Juſtinus.
Juven. Juvenalis.
Kirker. Kirkerus.
La. Cornelius à Lapide.
Lex. Heptagl. Lexicon Heptaglotton.
Light. Lightfoot.
Liv. Livius.
Luc. S. Lucas : quandoque Lucianus.
Ludolf. Ludolfus.
Lxx. Septuaginta Interpretes.
Mald. Maldonatus.
Ma. Malvend. Malvenda.
March. Marchali Manuſcript.
Mar. Mariana.
Mart. Martialis.
Mart. P. Petrus Martyr.
Maſſor. Maſſorethæ.
Meid. Meidanius, ſeu Meidanenſis Mſ.

Digitized by Google

Me. Menoch. Menochius.
Merc. Mercerus.
Mo. Ariæ Montani versio.
Montf. D. Bernard. de Montfaucon.
Mſ. Oxon. Manuſcriptus Oxonienſis codex.
Muiſ. Muiſius.
M. Munſt. Munſterus.
Nob. Nobilius.
Nold. Noldius.
O. Vat. Septuaginta Vaticinæ editionis.
Oleaſt. Oleaſter.
Oſiand. Oſiander.
Ovid. Ovidius.
Oxon. Oxonienſis Manuſcript.
Pag. Pagninus.
Paraph. Chald. Paraphraſis Chaldaica.
Perſ. Perſis, Perſica lingua.
Pi. Piſc. Piſcator.
Plin. Plinius.
Plut. Plutarchus.
Pol. Polus.
Prad. Pradus.
Procop. Procopius.
R. D. Dav. Rabbi David.
Reland. Relandus.
Rib. Ribera.
Riv. Rivetus.
Robertſ. Robertſon.
Sa. Rabbi Salomon.
Sal. Salazar.
Sam. Samar. Samaritanus textus. Samaritana verſio.
San. Sanct. Sanctius.
Sar. Sarravii Mſ.
Scap. Scapulæ Lexicon.
Schindl. Schindlerus.
Schmid. Schmidius.
Schol. Scholiaſtes.
Scult. Scultetus.
Seld. Seldenus.
Serar. Serarius.
Strig. Strigel. Strigelius.
Suid. Suidas.
Sym. Symmachus.
Syr. Syrus interpres.
Targ. Targum.
Tarn. Tarnov. Tarnovius.
Ter. Terentius.
Theod. Theodotion.
Ti. Tigur. Tigurina editio.
Tir. Tirinus.
Trem. Tremellius.
V. VI. VII. edit. Quinta, Sexta, Septima editio.
V. Vat. Vatablus.
Virg. Virgilius.
Vitruv. Vitruvius.
Vulg. Vulgata editio Latina, Vulgatus Interpres.
Waſ. Waſerius.
Wil. Willet.
Wolp. Wolphius.
Za. Zamachsjaris.

Aliæ quædam Abbreviationes.

Adject. Adjectivè.
Adverb. Adverbialiter.
Al. Alii.
Angl. Anglicè.
Belg. Belgicè.
Gal. Gallicè.
Gen. com. Generis communis.
Germ. Germanicè.
Gr. Græcè.
Hiſp. Hiſpanicè.
Ital. Italicè.
Lat. Latinè.
Mſ. Manuſcriptus.
Pec. Peculiariter.
Spec. Specialiter.
Subſt. Subſtantivè.
Verb. Verbaliter.

Digitized by Google

MONITUM.

Ut facilè intelligat Lector quæ per abbreviationem in hoc Lexico expressa sunt, Indicem hunc texuimus.

1. p. s. c. Prima persona singularis communis.
2. p. s. m. Secunda persona singularis masculina.
2. p. s. f. Secunda persona singularis feminina.
3. p. s. m. Tertia persona singularis masculina.
3. p. s. f. Tertia persona singularis feminina.
1. p. pl. c. Prima persona pluralis communis.
2. p. pl. m. Secunda persona pluralis communis.
2. p. pl. f. Secunda persona pluralis feminina.
3. p. pl. m. Tertia persona pluralis masculina.
3. p. pl. f. Tertia persona pluralis feminina.

Aff. vel Affix. Affixum.

Quando post affixum, versione factâ, additur m. vel f. id indicat affixum, de quo mentio, esse masculinum vel femininum.

Constr. Constructum: quandoque, construitur, pro diversitate loci.

Præf. Præfixum.

In affixis autem hunc ordinem secuti sumus. Præit affixum masculinum singulare: sequitur femininum singulare tertiæ personæ; deinde affixum secundæ personæ masculinæ & femininæ; posteà primæ personæ singularis communis. Eodem ordine prosequimur affixa pluralia tam in Verbis quàm in Nominibus. Porrò in Verbis incipimus à tertia persona singulari

Digitized by Google

masculina : cui personæ quando reperiuntur in Scripturis affixa adjuncta, ea statim commemoramus eo ordine quo supra in Nominibus. Deinde persequimur à tertia persona singulari feminina & cum affixis, ut mox dictum est; & sic in ceteris personis tam in plurali quàm in singulari. Sequitur secunda persona singularis masculina, deinde secunda feminina, posteà prima persona singularis communis. Hunc ordinem servamus in plurali respectu personarum & affixorum, prout mentio eorum fit in Concordantiis.

Eo ordine servato, Lector facilè reperturus est quamcumque requisierit vocem, sive cum præfixo sive cum affixo, sive in singulari sive in plurali; utilitatemque sui laboris percipiet, quia citò oculis ejus repræsentabuntur quæ in aliis Lexicis dispersa sunt, nec eâ methodo, quâ in isto Lexico, digesta.

Digitized by Google

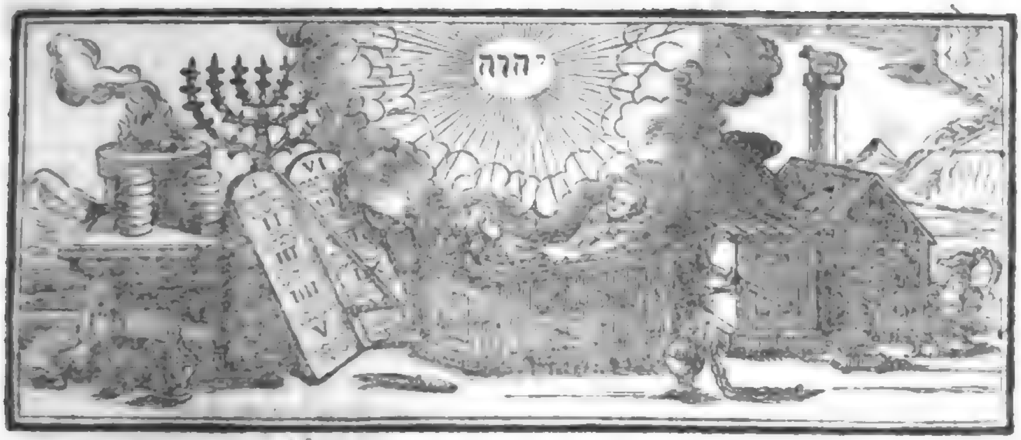

LEXICON HEBRAICUM ET CHALDAICUM.

אב

אָב m. Lxx. Aq. Sym. Theod. πατὴρ, Vulg. & alii, *pater.* Lxx. item, πατρῷος, πατρικὸς, *patrius*, πατριὰ *familia*; maxime quando nomen iſtud jungitur cum vocibus conſtructis בֵּית *domus*, רָאשֵׁי *capita*, & שָׂרֵי *principes.* Pater autem dicitur vel generatione; quo nomine vocantur etiam *avus* & *proavus*: vel affinitate, ut *ſocer*: vel ætate, ut *major*: vel auctoritate & honore, ut *rex*, *princeps*, *dominus*, *herus*: cura & officio, ut *patronus*: doctrina & inſtitutione, ut *doctor*, *magiſter*: inventione, ut *auctor*: moribus & exemplo, ut Ezech. 16. v. 3. *Pater tuus Amorrhæus*, &c. Joan. 8. v. 44. *Vos ex patre Diabolo eſtis.* Vide Gram. Heb. tom. 2. p. 193. 194. 235.

Cum præfix. הָאָב *pater*, וְאָב *& pater*, כְּאָב *ſicut pater*, וּכְאָב *& ſicut pater*, לְאָב *patri*, *pater*, *in patrem*, *pro patre.*

אב

Conſt. אַב *pater*, Gen. 17. v. 5. Cum præfix. לְאַב *in patrem*, ibid. v. 4. Præter duo illa loca nomen iſtud in regimine ſing. & cum omnibus affixis in eodem ſing. adſciſcit (י), aut potius tertia rad. ה mutatur in (י), ſic: אֲבִי *pater.* Cum præfixis, וַאֲבִי *& pater*, לַאֲבִי *patri.*

Cum præfix. & affix. in ſing. אָבִיו & אָבִיהוּ, *pater ejus*, m. וְאָבִיו *& pater ejus*, m. כְּאָבִיו *ſicut pater ejus*, m. לְאָבִיו *patri ejus*, m. וּלְאָבִיו *& patri ejus*, m. אָבִיהָ *pater ejus*, f. וְאָבִיהָ *& pater ejus*, f. לְאָבִיהָ *patri ejus*, f. אָבִיךָ *pater tuus*, m. וְאָבִיךָ *& pater tuus*, m. לְאָבִיךָ *patri tuo*, m. מֵאָבִיךָ *à patre tuo*, m. אָבִיךְ *pater tuus*, f. מֵאָבִיךְ *à patre tuo*, f. אָבִי, cum unico (י), *pater meus*, c. (vide infra ſuo loco aliud אָבִי), וְאָבִי *& pater meus*, c. לְאָבִי *patri meo*, c. אֲבִיהֶם *pater eorum*, וַאֲבִיהֶם *& pater eorum*, לַאֲבִיהֶם *patri eorum*, אֲבִיהֶן *pater earum*, מֵאֲבִיהֶן *à patre*

Digitized by Google

p. pl. f. cum præfix. וְתֹאבַדְנָה *& perierunt.* 2. p. pl. m. in pausa, תֹּאבֵדוּ *peribitis.* Cum præfix. & extra pausam, וְתֹאבְדוּ *& pereatis.* Cum ן parag. תֹּאבֵדוּן, & in pausa תֹּאבֵדוּן, *peribitis.* 1. p. pl. c. נֹאבַד, & cum ה parag. נֹאבְדָה, *peribimus.*

PIEL. אִבֵּד, Lxx. ὄλλυμι, Lxx. Aq. Theod. ἀπόλλυμι, Vulg. & alii, *perdo.* Lxx. item, ἀφανίζω *è conspectu removeo*, ἐξαίρω *aufero*, Sym. ἀναιρέω *interficio.*

PRAET. 3. p. s. m. אִבַּד *perdidit.* Cum præfix. וְאִבַּד *& perdidit.* Cum affix. אִבְּדָם *perdidit eos.* 2. p. s. m. אִבַּדְתָּ *perdidisti.* 1. p. s. c. אִבַּדְתִּי *perdidi.* Cum præfix. וְאִבַּדְתִּי *& perdam.* 2. p. pl. m. cum præfix. וְאִבַּדְתֶּם *& perdetis.*

BEN. pl. m. מְאַבְּדִים *perdentes.*

INFIN. אַבֵּד *perdere, perdendo.* Cum præfix. וְאַבֵּד *& perdere*, לְאַבֵּד *ad perdendum*, וּלְאַבֵּד *& ad perdendum.* Cum præf. & affix. לְאַבְּדֵנִי *ad perdendum me*, c. לְאַבְּדָם *ad perdendum eos*, וּלְאַבְּדָם *& ad perdendum eos.*

FUT. 3. p. s. m. יְאַבֵּד *perdet.* Cum præfix. & utroque (ּ) mutato in (ִ) sub י, vide Gram. Heb. tom. 2. p. 385. c. 1. num. IV. וַיְאַבֵּד *& perdet.* Cum præf. & aff. וַיְאַבְּדֵם *& perdidit eos.* 2. p. s. m. תְּאַבֵּד *perdes.* Cum præf. וּתְאַבֵּד *& perdes.* Cum affix. תְּאַבְּדֵם *perdes eos.* 1. p. s. c. cum præf. & aff. וָאֲבַדְךָ contracte pro וָאֲאַבֶּדְךָ, *& perdidi te*, m. Vide Gram. Heb. tom. 1. p. 178. c. 2. 3. p. pl. m. cum præfix. & affix. וַיְאַבְּדוּם *& perdiderunt eos.* 2. p. plur. m. תְּאַבְּדוּ, & cum ן parag. תְּאַבֵּדוּן, *perdetis.*

HIPHIL. הֶאֱבִיד, Lxx. Theod. ἀπόλλυμι, Vulg. & alii *perdo.* Lxx. item ἐξολοθρεύω *disperdo*, &c. ut in Piél.

PRAET. 3. p. s. m. cum præf. וְהֶאֱבִיד *& perdidit.* 2. p. s. m. וְהַאֲבַדְתָּ *perdidisti*, cum (ַ) sub ה loco (ֶ) & (ֲ) sub א pro (ֱ); sicque in toto hoc Præterito. Vide Gram. Heb. tom. 1. p. 182. c. 1. Cum præf. וְהַאֲבַדְתָּ *& perdes.* Cum præfix. & affix. וְהַאֲבַדְתָּם *& perdes eos.* 1. p. s. c. cum præfix. וְהַאֲבַדְתִּי *& perdam.* Cum præfix. & affix. וְהַאֲבַדְתִּיךָ *& perdam te*, m. וְהַאֲבַדְתִּיךְ *& perdam te*, f.

BEN. s. m. מַאֲבִיד *perdens.*

INFIN. הַאֲבִיד *perdere.* Cum præf. לְהַאֲבִיד

ad perdendum, וּלְהַאֲבִיד *& ad perdendum.* Cum affix. הַאֲבִידוֹ *perdere eum.* Cum præfix. & affix. לְהַאֲבִידוֹ *ad perdendum eum*, לְהַאֲבִידֵנוּ *ad perdendum nos.*

FUT. 1. p. s. c. ex forma imperfect. & cum ה parag. אֹבִידָה *perdam.*

אבד Chald. QAL. Lxx. ἀπόλλυμαι, Vulg. & alii, *pereo*, ut apud Heb. Hinc FUT. 3. p. pl. m. יֵאבַדוּ *pereant*, Jerem. 10. v. 11.

APHEL הוֹבֵד, vel ex forma Heb. הוֹבַד, Theod. ἀπόλλυμι, Vulg. & alii, *perdo.* Vulg. item *pereo.* Hinc

INFIN. cum præfix. & ה parag. pro א, לְהוֹבָדָה *ad perdendum*, וּלְהוֹבָדָה *& ad perdendum.*

FUT. 2. p. s. m. תְּהוֹבֵד *perdas.* 3. p. pl. m. cum ן parag. יְהוֹבְדוּן *perdent.*

OPHAL הוּבַד, ex forma Hebraïca, Theod. ἀπόλλυμαι, Vulg. & alii, *pereo.* Hinc 3. p. s. m. PRAET. cum præfix. וְהוּבַד *& periit*, Dan. 7. v. 11.

אֹבֵד m. Num. 24. v. 20. Psal. 118. Heb. 119. v. 176. *perditio.* Aliis est Bénoni Qal verbi אָבַד *periit*; unde אֹבֵד *periens.* Vide ibidem. Hinc Lxx. Num. 24. v. 20. ἀπολεῖται *peribit*, mutato participio in futurum*, Psal. 118. Heb. 119. v. 176. ἀπολωλὸς *perdita* (ovis), Vulg. Lat. *quæ periit.* R. אָבַד *periit.*

אֲבֵדָה f. Lxx. ἀπώλεια *perditio*, h. e. res perdita, res amissa, &c. Cum præfix. וַאֲבֵדָה *perditio.* Const. אֲבֵדַת *perditio*, servato (ֵ) penult. ob (ֲ) præcedens. Vide Gram. Heb. tom. 1. p. 92. c. 1. R. אָבַד *periit.*

אֲבַדֹּה m. Hinc Prov. 27. v. 20. cum præfix. וַאֲבַדֹּה, Lxx. καὶ ἀπώλεια, Vulg. & alii, *& perditio.* Pro וַאֲבַדֹּה Massorethæ legunt וַאֲבַדּוֹן, quod sequitur. R. אָבַד *periit.*

אֲבַדּוֹן m. Lxx. ἀπώλεια, Vulg. & alii, *perditio.* Alii item, *perditionis locus.* Cum præf. וַאֲבַדּוֹן *& perditio*, בַּאֲבַדּוֹן *in perditione*, לַאֲבַדּוֹן *perditioni.* R. אָבַד *periit.*

אָבְדָן m. unde cum præfix. וְאָבְדָן Esth. 9. v. 5. Lxx. editionis Origenianæ, καὶ ἀπώλεια, Vulg. & alii, *& perditio.* Vox illa Qimhhio videtur infinitivus Piél cum ן parag. Dagh. exsulat ex ב ob (ָ) ei suppositum. R. אָבַד *periit.*

Digitized by Google

אָבְדָן *ovdhân*, m. unde conſt. & cum præfix. בְּאָבְדַן *beovdhân*, Eſth. 8. v. 6. Lxx. ἀπώλεια *perditio*, Vulg. *interfectio*. Eſt formæ קָרְבָּן, ſed deeſt anomalus dagheſch in ד; cujus defectus vide alia exempla in Gram. Heb. tom. 1. pag. 32. c. 1. Vel eſt ſphalma graphicum. R. אָבַד *periit*.

אבה QAL. Lxx. Aq. Sym. Theod. ἐθέλω, Lxx. item & alius, βούλομαι, Lxx. item, θέλω, Vulg. & alii, *volo*, Lxx. item, συνθέλω *conſentio*, *acquieſco*, προσέχω *attendo*, quo ſenſu ſæpe conſtruitur cum dativo. Aq. Sym. Theod. item, δέχομαι *ſuſcipio*. Huic verbo vulgo præponitur negatio, ac *nolo* interpretatur.

Praet. 3. p. ſ. m. אָבָה *voluit*. 1. p. ſ. c. אָבִיתִי *volui*. 3. p. pl. c. אָבוּ, & cum א parag. ex forma Arabica, vel, ut aliis placet, ex forma quieſc. Lam. א, ſed trajectis literis, אָבוּא pro אָבְאוּ, *voluerunt*, vide Gram. Heb. tom. 1. pag. 285. c. 1. 2. p. pl. m. אֲבִיתֶם *voluiſtis*.

Ben. pl. m. אֹבִים *volentes*, *volentes* (ſunt), *volunt*.

Fut. 3. p. ſ. m. ex forma imperf. יֹאבֶה *volet*. Cum ה interrogat. הֲיֹאבֶה *an volet?* 3. p. ſ. f. תֹּאבֶה *volet*. 2. p. ſ. m. תֹּאבֶה *voles*. Abjecto א rad. & cum א in fine ac (ָ) pro (ֶ), ex forma quieſc. Lam. א, תֹּבָא *voles*, vide Gram. Heb. tom. 1. p. 290. c. 1. 3. p. pl. m. יֹאבוּ *volent*. 2. p. pl. m. תֹּאבוּ *voletis*.

אֵבֶה m. *voluntas*, *deſiderium*. Job. 9. v. 25. 26. *Dies mei .... tranſierunt quaſi naves* אֵבֶה *deſiderii*, h. e. naves deſideratiſſimæ, celerrimæ; unde Sym. ὁμοίως ναυσὶ σπευδούσαις, *ſicut naves feſtinantes*. Paraph. Chald. *ſicut naves onuſtæ optimis fructibus*, Vulg. *quaſi naves poma portantes*, quæ celerrime navigant, ne fructus corrumpantur. Vocem hanc deducebant ab אֵב *viror*, *fructus recens*. Vide ſupra col. 3. Lxx. hîc paraphraſtas agunt: ἢ καί ἐστι ναυσὶν ἴχνος ὁδοῦ; *nunquid eſt & navibus veſtigium viæ?* hoc eſt, quemadmodum nulla ſupereſt navis in mari currentis nota: ſic dierum meorum, uti & temporis elapſi, nullum remanet veſtigium. Conf. Prov. 30. v. 19. Sap. 5. v. 10. R. אָבָה *voluit*, *deſideravit*.

אֲבוֹי, Prov. 23. v. 29. Lxx. θόρυβος *tumultus*. Vulg. *pater*, legebat אֵב אִי, vel vocem illam ex his duabus compoſitam exiſtimavit. Aliis eſt particula ejulantis *heu*, *eheu*, *væ*; adeo ut idem ſit atque interjectio אוֹי, de qua infra. Aliis eſt nomen ſubſtantivum, *penuria*, *egeſtas*, *anguſtia*; à R. אָבָה *voluit*, *deſideravit*; unde אֶבְיוֹן *egenus*, quia multa deſiderat, & אֲבוֹי *egeſtas*, eandem ob cauſam, quanvis in vocabulariis ea vox non inveniatur.

אָבוּס Paoul ſing. m. QAL verbi inuſit. אָבַס, Lxx. Theod. σιτευτός, Vulg. & alii, *ſaginatus*. Plur. אֲבוּסִים *ſaginati*.

אֵבוּס m. Lxx. Sym. φάτνη, Vulg. & alii, *præſepe*. Plur. cum affix. אֲבוּסֶךָ *præſepia tua*, m. R. אָבַס *ſaginari*. Vide vocem præced.

אִבְחָה f. unde conſt. אִבְחַת, Ezech. 21. v. 15. al. 20. Lxx. σφάγια *mactationes* (videntur legiſſe טִבְחַת), Vulg. *conturbatio*; alii, *exterminium*, ex uſu linguæ Arabicæ. Alii, *poteſtas*, ex lingua Æthiopica; alii denique, *cuſpis*, *mucro*, *acies*, *terror*, *ſtrepitus*, &c. Mirum non eſt ſic in hujus vocis interpretatione variare interpretes; nam vocabulorum, quæ ſemel tantum in Scripturis occurrunt, quale eſt hoc, ſenſum vix aliunde, quam ex orationis ſerie, aut ex linguis Hebraicæ affinibus licet eruere. Rad. אָבַח inuſit.

אֲבַטִּחִים, unde cum præfix. הָאֲבַטִּחִים, m. pl. Num. 11. v. 5. Lxx. πέπονες, Vulg. & alii, *pepones*. R. בָּטַח *ſperavit*, *confiſus eſt*, Hebræis; Arabibus autem, *peponibus abundavit*.

אָבִי, Job. 34. v. 36. Lxx. οὐ μὴν δὲ ἀλλὰ, *verumtamen*. Vulg. *pater mi*; ex אָב *pater*, & affix. 1. p. ſ. c. Alii, ὦ, *utinam*, *cupio ut*, &c. ab אָבָה *voluit*, *concupivit*, &c.

אֲבִי Maſſ. *Avî*, Vulg. *Abi*, nomen proprium matris Ezechiæ regis Juda, 4. Reg. 18. v. 2. quæ dicitur *Abiá*, 2. Paral. 29. v. 1. Etym. *pater meus*, ex אָב *pater*, & affix. 1. perſ. ſ. c.

אֲבִיאֵל Maſſ. *Aviël*, Vulg. *Abiël*, nomen proprium 1°. filii Seror patris Ner, 1. Reg. 9. v. 1. c. 14. v. 50. 2°. alterius viri, 1. Paral. 11. v. 32. qui 2. Reg. 23. v. 31. dicitur

Digitized by Google

Abialbon. Etym. *pater meus Deus ;* ex אָב *pater*, affix. 1. p. f. c. & אֵל *Deus.*

אָבִיב m. Lxx. νέα, alius νεαρὰ (φυτεύματα), Vulg. *novæ fruges.* Lxx. item, παρεστηκυῖα (κριθή), *stans* (in calamo *hordeum*), Aq. Sym. ἁπαλὰ *tenera*, h. e. teneræ fruges. Alii, *spica cum calamo*, *arista virens*, *frumentum maturescens ;* & generatim omnia, quæ verno tempore è terra progerminant. Cum præf. הָאָבִיב *spica virens*, &c. Rad. אָבַב Chaldæis in Paël *fructum primitivum producere.*

אֲבִי־גִבְעוֹן Mass. *Avi-ghivón*, Vulg. *AbiGabaón*, nomen proprium viri, cujus uxor Maacha, 1. Paral. 8. v. 29. Etym. *pater collis ;* ex אָב *pater* & גִּבְעָה *collis.* Vel *pater scyphi*, aut *calicis ;* ex אָב *pater*, & גָּבִיעַ *scyphus*, *calix.* Vel *pater dorsi*, aut *peccati ;* ex אָב *pater*, & גַּב *dorsum*, vel עָוֹן *peccatum*, *iniquitas.*

אֲבִיגַיִל, & in pausa אֲבִיגָיִל, Mass. *Avighâiil*, Vulg. *Abigaïl*, nomen proprium 1°. uxoris Nabalis, 1. Reg. 25. v. 3. c. 30. v. 5. &, eo mortuo, Davidis, 1. Paral. 3. v. 1. 2°. filiæ Naas sororis Sarviæ matris Joabi, 2. Reg. 17. v. 25. 1. Paral. 2. v. 16. Etym. *pater exsultationis ;* ex אָב *pater*, & גִּיל *exsultatio.*

אֲבִידָן Mass. *Avidhán*, Vulg. *Abidhán*, nomen proprium filii Gedeonis, Num. 1. v. 11. Etym. *pater Judicii ;* ex אָב *pater*, & דָּן *judicavit.*

אֲבִידָע Mass. *Avidhá*, Vulg. *Abidá*, nomen proprium filii Madian filii Abrahæ, Gen. 25. v. 4. Etym. *pater scientiæ ;* ex אָב *pater*, & דֵּעַ *scientia.*

אֲבִיָּה Mass. *Aviiiá*, Vulg. *Abiá*, nomen proprium 1°. matris Ezechiæ regis Juda, 2. Paral. 29. v. 1. quæ 4. Reg. 18. v. 2. dicitur *Abi.* Vide supra col. 8. 2°. filii Samuëlis prophetæ, 1. Reg. 8. v. 2. 1. Paral. 6. v. 28. 3°. filii Roboam, 1. Paral. 3. v. 10. qui 3. Reg. 14. v. 31. dicitur *Abiam.* 4°. uxoris Esron filii Phares, 1. Paral. 2. v. 24. 5°. filii Jeroboam, 3. Reg. 14. v. 1. Etym. *pater Domini ;* ex אָב *pater*, & יָהּ *Dominus.* Vel *voluntas Domini ;* ex אָבָה *voluit*, & יָהּ *Dominus.*

אֲבִיהוּא Mass. *Avihóu*, Vulg. *Abiú*, nomen propr. filii Aaronis filii Amram filii Caath filii Levi, Exod. 6. v. 23. 1. Paral. 6. v. 3. Etym. *pater ipse*, vel *pater est ;* ex אָב *pater*, & הוּא *ipse*, vel *est.*

אֲבִיהוּד Mass. *Avihóud*, Vulg. *Abiúd*, nomen proprium filii Belæ filii Benjamin filii Jacob, 1. Paral. 8. v. 3. Etym. *pater laudis*, vel *confessionis ;* ex אָב *pater*, & יָדָה in Hiphil *laudavit*, *confessus est.*

אֲבִיהַיִל Mass. *Avihâiil*, Vulg. *Abigaïl*, nomen proprium uxoris Abisur filii Semei filii Onan, 1. Paral. 2. v. 29. Etym. *pater luminis*, vel *laudis ;* ex אָב *pater*, & הָלַל in hiph. *lucere*, *splendere ;* in Piël *laudare.*

אֶבְיוֹן m. Lxx. Aq. πτωχός, Lxx. Sym. πένης, Vulg. & alii, *pauper*, *mendicus.* Lxx. item, ἐνδεής, ὀλιγοδεὴς, *indigens*, *egenus*, ἀδύνατος *impotens*, ἀσθενὴς *infirmus*, ἀνὴρ ἐν ἀνάγκαις *vir in necessitatibus*, ἀπηλπισμένος *spe destitutus*, ταπεινὸς *humilis*, &c. Cum præf. הָאֶבְיוֹן *egenus*, וְאֶבְיוֹן & *egenus*, לָאֶבְיוֹן *egeno.* Cum affix. אֶבְיֹנְךָ *egenus tuus*, masc. Cum præf. & affix. וּלְאֶבְיֹנְךָ & *egeno tuo*, m. Plur. אֶבְיוֹנִים *egeni.* Cum præf. וְאֶבְיוֹנִים, & הָאֶבְיוֹנִים, & *egeni*, לָאֶבְיוֹנִים *egenis.* Const. אֶבְיוֹנֵי *egeni.* Cum præfix. וְאֶבְיוֹנֵי & *egeni.* Cum affix. אֶבְיֹנֶיהָ *egeni ejus*, f. R. אָבָה *voluit*, *desideravit ;* unde *pauper*, *mendicus*, quod multa desideret.

אֲבִיּוֹנָה f. unde cum præf. הָאֲבִיּוֹנָה, Eccle. 12. v. 5. Lxx. κάππαρις, Vulg. *capparis*, quâ, teste Avicenna & aliis, excitatur appetitus venereus. Unde aliis vox illa interpretatur *concupiscentia*, *amor*, *desiderium*, &c. Vide S. Hieron. comm. in h. l. tom. 2. nov. edit. col. 784. R. אָבָה *voluit*, *concupivit.*

אֲבִיחַיִל, Mass. *Avihhâiil*, Vulg. *Abihaïel* & *Abihaïl*, nomen proprium 1°. patris Suriel principis Moholitarum, Num. 3. v. 35. 2°. uxoris Roboam filii Salomonis, 2. Paral. 11. v. 18. Etym. *pater roboris*, vel *exercitus*, vel *divitiarum*, vel *antemuralis ;* ex אָב *pater*, & חַיִל *robur*, *exercitus*, *divitiæ*, *antemurale.* Vel *pater doloris ;* ex אָב *pater*, & חוּל *dolere.*

אֲבִיטוּב Mass. *Avitoúv*, Vulg. *Abitób*, nomen proprium filii Mehusim, 1. Paral. 8. v. 11. Etym. *pater bonitatis ;* ex אָב *pater*, & טוּב *bonitas.*

Digitized by Google

אֲבִיטַל Mass. *Avitál*, Vulg. *Abitál*, nomen proprium matris Saphatiæ filii David, 2. Reg. 3. v. 4. 1. Paral. 3. v. 3. Etym. *pater roris*; ex אָב *pater*, & טַל *ros*.

אֲבִיָּם Mass. *Aviiám*, Vulg. *Abiám*, nomen proprium filii Roboam, 3. Reg. 14. v. 31. cap. 15. v. 1. Idem dicitur *Abiá*, 2. Paral. 3. v. 10. Etym. *pater maris*; ex אָב *pater*, & יָם *mare*.

אֲבִימָאֵל Mass. *Avimaél*, Vulg. *Abimaél*, nomen proprium filii Jectan, Gen. 10. v. 28. Etym. *pater à Deo*, vel *de Deo*; ex אָב *pater*, מ *à* vel *ab*, & אֵל *Deus*.

אֲבִימֶלֶךְ Mass. *Avi-mélech*, Vulg. *Abimélech*, nomen 1°. commune regum Palæsthinorum, vide Gram. Heb. tom. 1. p. 449. c. 1. 2°. proprium filii Gedeonis, Jud. 8. v. 31. 3°. filii Jerobaal, al. Jerubbescheth, 2. Reg. 11. v. 20. al. 21. Etym. *pater meus rex*; ex אָב *pater*, affix. 1. p. sing. c. & מֶלֶךְ *rex*. Vel *pater regis*; ex אָב, const. אֲבִי *pater*, & מֶלֶךְ *rex*.

אֲבִינָדָב Mass. *Avinadháv*, Vulg. *Abinadáb*, nomen proprium 1°. filii Isai patris Davidis, 1. Reg. 16. v. 8. 2°. filii Saülis, 1. Paral. 8. v. 33. &c. Etym. *pater spontaneus*, aut *pater principis*; ex אָב *pater*, & נָדַב *sponte obtulit*, aut נָדִיב *princeps*, *liberalis*, &c.

אֲבִינֹעַם, vel אֲבִינֹעַם, Mass. *Avinóam*, Vulg. *Abinóem*, nomen proprium patris Barac ducis populi Judaici, Judic. 4. v. 6. Etym. *pater pulchritudinis*, vel *jucunditatis*; ex אָב *pater*, & נֹעַם *pulchritudo*, *amœnitas*, *jucunditas*.

אֲבִינֵר Mass. *Avinér*, Vulg. *Abnér*, nomen proprium principis militiæ Saül, filii Ner patruelis Saülis, 1. Reg. 14. v. 50. Etym. *pater lucernæ*; ex אָב *pater*, & נֵר *lucerna*. Vel *pater novalis*; ex אָב *pater*, & נִיר *novale*.

אֶבְיָאסָף Mass. *Eviasáph*, Vulg. *Abiasáph*, nomen proprium 1°. filii Core, Exod. 6. v. 24. 2°. filii Elcanæ, 1. Paral. 6. v. 23. Etym. *pater adjiciens*, vel *congregans*; ex אָב *pater*, & יָסַף *adjecit*, aut אָסַף *congregavit*. Vel *pater consumptus*, aut *desinens*, vel *finiens*; ex אָב *pater*, & סוּף *desinere*, *consumi*, *finire*.

אֲבִי־עַלְבוֹן Mass. *Avi-albón*, Vulg. *Abialbón*, nomen proprium viri, 2. Reg. 23. v. 31.

qui 1. Paral. 11. v. 32. dicitur *Abiel*. Etym. *pater superintelligens*; ex אָב *pater*, עַל *super*, & בִּין *intelligere*. Vel *pater superædificans*; ex אָב *pater*, עַל *super*, & בָּנָה *ædificavit*.

אֲבִיעֶזֶר Mass. *Aviézer*, Vulg. *Abiézer*, nomen proprium 1°. filii Manasse, Jos. 17. v. 2. 2°. unius *ex fortibus David*, 2. Reg. 23. v. 27. 3°. alterius viri, Judic. 6. v. 34. Etym. *pater adjutorii*; ex אָב *pater*, & עֵזֶר *adjutorium*.

אָבִיר, unde const. אֲבִיר masc. Lxx. *δυνάστης*, Vulg. & alii, *potens*. Lxx. item, *ἰσχύων robustus*, *ἰσχὺς robur*, *Θεὸς Deus*, Psal. 131. Heb. 132. vv. 2. 5. Aq. Sym. Theod. *ἰσχυρὸς fortis*. Cum præfix. & in reg. לַאֲבִיר *robusto*. R. אָבַר Chald. in Paël אַבַּר *roboravit*.

אַבִּיר m. Lxx. Aq. Sym. *ταῦρος*, Vulg. *taurus*, Psal. 21. Heb. 22. v. 13. Theod. ibid. *δυνάστης potens*. Lxx. item, *ἄγγελος angelus*, Psal. 77. Heb. 78. v. 25. *Ἆπις Apis*, Ægyptiorum Deus, Jerem. 46. v. 15. *ἵππος equus*, ibid. c. 8. v. 16. *μόσχος ἐκλεκτὸς vitulus electus*, ibid. c. 46. v. 15. Sym. item, *ἄρχων princeps*, *dux*. Alii item, *robustus*, *validus*. Cum præf. כ & contractione, כַּבִּיר, &, ut legendum docent Massorethæ, כְּבִיר pro כְּאַבִּיר, Isai. 10. v. 13. Vulg. *quasi potens*, Lxx. *πόλεις urbs*; sic etiam ibidem vertunt Chald. Syr. & Arabs. Plur. אַבִּירִים *fortes*, *robusti*. Cum præfix. כְּאַבִּירִים *sicut robusti*. Const. אַבִּירֵי *robusti*, *fortes*. Sym. Thren. 1. v. 15. *μεγιστᾶνας magnates*. Alii item, *tauri*, *juvenci*. אַבִּירֵי לֵב, Psal. 75. Heb. 76. v. 5. al. 6. Lxx. *ἀσύνετοι τῇ καρδίᾳ*, Vulg. Lat. *insipientes corde*, Symm. *ὑπέρφρονας τὴν καρδίαν*, S. Hieron. *superbi corde*. Et Isai. 46. v. 12. Lxx. Theod. *ἀπολωλεκότες τὴν καρδίαν qui perdidistis cor*, Sym. *σκληροκάρδιοι*, Vulg. *duro corde*. Cum affix. אַבִּירָיו *robusti ejus*, m. אַבִּירֶיךָ *robusti tui*, m. R. אָבַר Chald. vide vocem præced.

אֲבִירָם Mass. *Avirám*, Vulg. *Abirám*, & corrupte, Num. 16. v. 1. *Abirón*, nomen proprium 1°. filii Eliabi, Deut. 11. v. 6. 2°. primogeniti Hiel, 3. Reg. 16. v. 34. Etym. *pater celsitudinis*; ex אָב *pater*, & רוּם *altum*, *excelsum esse*. Vel *pater fraudis*, aut *projectionis*; ex אָב *pater*, & רָמָה *jecit*, *projecit*, in Qal; *fraudavit*, *fefellit*, in Piël.

Digitized by Google

אֲבִישַׁג Mass. *Avisâgh*, Vulg. *Abisâg*, nomen proprium adolescentulæ, quæ Davidem senem calefaciebat, 3. Reg. 1. v. 3. Etym. *pater ignorantiæ*, vel *erroris*, vel *multiplicationis*; ex אָב *pater*, & שָׁגָה *erravit*, *ignoravit*; aut שְׂגָא Chald. *crevit*, *multiplicatus est*.

אֲבִישׁוּעַ Mass. *Avischûua*, Vulg. *Abisue*, nomen proprium 1°. filii Phinees filii Eleazar filii Aaron, 1. Paral. 6. v. 4. 2°. filii Belæ filii Benjamin filii Jacob, 1. Paral. 8. v. 4. Etym. *pater salutis*; ex אָב *pater*, & יֶשַׁע *salus*. Vel *pater exclamationis*, aut *vociferationis*; ex אָב *pater*, & שׁוּעַ *vociferatio*.

אֲבִישׁוּר Mass. *Avischûur*, Vulg. *Abisur*, nomen proprium filii Semei filii Onam filii Jerameel, 1. Paral. 2. v. 29. Etym. *pater muri*, vel *cantantis*, vel *aspicientis*; ex אָב *pater*, & שׁוּר *murus*, *cantavit*, *aspexit*, *contemplatus est*. Vel *pater bovis*; ex אָב *pater*, & שׁוֹר *bos*. Vel *pater rectitudinis*; ex אָב *pater*, & יָשַׁר *rectum esse* vel *videri*.

אֲבִישַׁי Mass. *Avischâi*, Vulg. *Abisâi*, nomen proprium filii Sarviæ sororis Abigail, fratris Joabi, 1. Reg. 26. v. 6. 2. Reg. 10. v. 14. Idem 1. Paral. 2. v. 16. cap. 11. v. 20. dicitur אַבְשַׁי *Avschâi*, Vulg. ubique *Abisâi*. Etym. *pater muneris*; ex אָב *pater*, & שַׁי *munus*.

אֲבִישָׁלוֹם Mass. *Avischalôm*, Vulg. *Abessalôm*, nomen proprium patris Maacha sive Michaia matris Abiam, 3. Reg. 15. v. 2. Is Abessalom dicitur *Uriel*, 2. Paral. 13. v. 2. Etym. *pater pacis*; ex אָב *pater*, & שָׁלוֹם *pax*. Vel *pater retributionis*; ex אָב *pater*, & שִׁלֵּם in Piel, *retribuere*.

אֶבְיָתָר Mass. *Eviathâr*, Vulg. *Abiathâr*, nomen proprium Sacerdotis filii Achimelech, 1. Reg. 22. v. 20. Marc. 2. v. 16. Etym. *pater excellens*, vel *residui*, vel *explorationis*; ex אָב *pater*, & יָתַר in Hiph. *excellere*, *residuum esse*; aut תּוּר *explorare*.

אבך QAL, unde HITHPAEL הִתְאַבֵּךְ, ex quo 3. p. plur. m. Fut. Isai. 9. v. 16. al. 18. וַיִּתְאַבְּכוּ גֵּאוּת עָשָׁן, Lxx. ϰ συγκαταφάγεται τὰ κύκλῳ τῶν βουνῶν πάντα, *& devorantur in circuitu collium omnia*, sensum utcunque, non verba reddiderunt. Vulg. *& convolvetur superbia fumi.* Quidam ex usu linguæ Syriacæ & Armenicæ *superbient* (improbi, sed eorum) *superbia fumus* (erit), h. e. instar fumi evanescet. Alii, *dissipabuntur* (improbi sicut) *superbia fumi*, hypallage pro, fumus superbiæ, h. e. fumus superbus, sive in altum se attollens & evanescens. Verbum istud hoc solum in loco legitur, & ex orationis contextu *dissipari* significat.

אָבַל QAL. Lxx. πενθέω, Vulg. & alii, *lugeo*, θρηνέω *plango*, στενάζω *gemo*. Alii item *vastor*, *desolor*.

Praet. 3. p. s. m. אָבַל *luxit*. Cum præfix. וְאָבַל *& lugebit*. 3. p. s. f. אָבְלָה *luxit*. 3. p. plur. c. אָבְלוּ *luxerunt*. Cum præfix. וְאָבְלוּ *& lugebunt*.

Fut. 3. p. s. f. תֶּאֱבַל *lugebit*.

HIPHIL, הֶאֱבִיל, Lxx. πενθέω, Vulg. & alii, *lugeo*. Alii item, *luctum affero*, *induco*, *lugere facio*.

Praet. 1. p. s. c. הֶאֱבַלְתִּי *luctum attuli*, Vulg. *luctum induxi*.

Fut. 3. p. s. m. cum præf. וַיַּאֲבֶל־, Vulg. *& luxit*, alii, *& luctum attulit*, Thren. 2. v. 8. ubi (־) mutatur in (ֶ) ob sequens Maqqaph. Vide Gram. Heb. tom. 1. pag. 161. fin. tom. 2. p. 320. §. I.

HITHPAEL הִתְאַבֵּל, Lxx. Aq. Theod. πενθέω, Lxx. item, καταπενθέω, θρηνέω, Vulg. & alii, *lugeo*.

Praet. 3. p. s. m. הִתְאַבֵּל *luxit*.

Ben. sing. m. מִתְאַבֵּל *lugens*. Femin. ex forma ת præcedente duplici (ֶ), מִתְאַבֶּלֶת *lugens*. Plur. m. מִתְאַבְּלִים *lugentes*.

Imper. 2. p. s. f. הִתְאַבְּלִי *luge*.

Fut. 3. p. s. m. ex forma (ֵ) mutati in (ָ) ob pausam, יִתְאַבָּל *lugebit*. Cum præf. & in forma comm. וַיִּתְאַבֵּל *& luxit*. 1. p. s. c. cum præf. & ה parag. וָאֶתְאַבְּלָה *& luxi*. 3. p. m. cum præfix. וַיִּתְאַבְּלוּ, & ex forma (ֵ) conversi in (ָ) ob accentum pausantem, וַיִּתְאַבָּלוּ *& luxerunt*. 2. p. plur. m. תִּתְאַבְּלוּ *lugebitis*.

אֲבָל adv. Lxx. ἀλλά, ἀλλ' ἢ *sed*, ϰ μάλα *& valde*, ναὶ ἰδοὺ *ita ecce*, ναίον contracte pro ναὶ ὄν, *ita sic est*, *certe*, *profecto*, πλὴν *verum*, *verumtamen*, *præterquam*, Aq. μάλιστα

maxime. Alius, ὄντως *vere, revera.* R. אָבַל *luxit*, ob literarum similitudinem.

אָבֵל m. Lxx. & alius πενθῶν, Vulg. & alii, *lugens.* Lxx. item, λυπούμενος *tristis.* Const. אֲבֵל, & anomalos אֲבַל, unde cum præf. & mutato (-) in (-) ob Maqqaph, כַּאֲבֶל־ *sicut lugens*, Psal. 34. Heb. 35. v. 14. Vide Gram. Heb. tom. 1. p. 93. c. 1. in fine. Plur. masc. אֲבֵלִים *lugentes.* Const. cum præfix. לַאֲבֵלָיו *lugentibus*, servato (-) præter analogiam, vide Gram. Heb. ibid. Cum præfix. & affix. וְלַאֲבֵלָיו *& lugentibus ejus*, m. Plur. fem. אֲבֵלוֹת *lugentes.* R. אָבַל *luxit.*

אָבֵל Mass. *Avél*, Vulg. *Abél*, nomen proprium loci aut civitatis in Tribu Gad, teste Adrichomio, Jud. 7. v. 22. c. 11. v. 33. 1. Reg. 6. v. 18. &c. Etym. *lugens*; ab אָבַל *luxit.* Nota secundum Lxx. Paraph. Chald. & R. Salomonem, 1. Reg. 6. v. 18. אָבֵל positum esse pro אֶבֶן *lapis*, ut liquet ex v. 15. Sym. tamen legebat ut textus Hebræus hodiernus; scripsit enim Ἀβὲλ.

אָבֵל הַשִּׁטִּים Mass. *Avél haschschittím*, Vulg. *Abél satím*, nomen proprium loci, Num. 33. v. 49. non procul à Jordane, in deserto, ad meridiem Moabitarum, ubi etiam fuit 42ª. mansio Israëlitarum. Etym. *luctus cedrorum*; ab אֵבֶל *luctus*, & שִׁטָּה *cedrus*, aut ejus species.

אָבֵל מְחוֹלָה Mass. *Avél mehholá*, Vulg. *Abel mehula*, nomen proprium civitatis in dimidia Tribu Manasse cis Jordanem, Jud. 7. v. 22. al. 23. Etym. *luctus infirmitatis* aut *chori*; ex אֵבֶל *luctus*, & חוּל *dolere, infirmum esse*; aut מָחוֹל *chorus.*

אָבֵל מַיִם Mass. *Avél máiim*, Vulg. *Abél máim*, nomen proprium civitatis in Tribu Nephthali, quam rex Asa per Benadad regem Syriæ expugnavit, 2. Paral. 16. v. 4. Etym. *luctus aquarum*; ex אֵבֶל *luctus*, & מַיִם *aquæ.*

אֵבֶל m. Lxx. πένθος, Vulg. & alii, *luctus, planctus.* Lxx. item adjective, πενθικὸς *lugubris.* Cum præfix. וְאֵבֶל *& luctus*, כְּאֵבֶל *sicut luctus*, לְאֵבֶל *in luctum*, וּמֵאֵבֶל *& à luctu.* Cum affix. אֶבְלֵךְ *luctus tuus*, f. אֶבְלָם *luctus eorum.* R. אָבַל *luxit.*

אֻבָל *fluvius*, vide אוּבָל.

אֶבֶן, Heb. & Chald. & in pausa אָבֶן, f. Lxx. Aq. Sym. Theod. λίθος, Vulg. & alii, *lapis*, στάθμιον *pondus, massa, perpendiculum.* Lxx. item, λιθινος *lapideus*, ὄγκος, 2. Reg. 14. v. 26. *siclus* (regius videlicet, h. e. *pondus regium*, sive, ut reddit Vulg. *publicum*), μισθὸς *merces*, χάλιξ *silex.* Sym. item, θεμέλιον *fundamentum.* Cum præfix. הָאֶבֶן *lapis*, וְאֶבֶן, הָאֶבֶן, וְאֶבֶן, in pausa וְאָבֶן, & Chaldaice in forma emphatica, וְאַבְנָא, *& lapis*, בְּאֶבֶן, & in pausa בָּאָבֶן, *cum lapide*, וּבְאֶבֶן, וּבָאֶבֶן, *& in lapide*, כְּאֶבֶן, כָּאֶבֶן, & in pausa כְּאָבֶן, *sicut lapis*, לְאֶבֶן, in pausa לְאָבֶן, *in lapidem*, וְלָאֶבֶן *& in lapidem*, מֵאֶבֶן *à lapide.* Cum affix. אַבְנוֹ *lapis ejus*, m. Plur. absol. אֲבָנִים *lapides.* Cum præfix. הָאֲבָנִים *lapides*, וַאֲבָנִים, & הָאֲבָנִים, *& lapides*, בָּאֲבָנִים *cum lapidibus*, וּבָאֲבָנִים *& cum lapidibus*, כָּאֲבָנִים *sicut lapides*, לָאֲבָנִים *lapidibus.* Const. אַבְנֵי *lapides.* Cum præfix. וְאַבְנֵי *& lapides*, בְּאַבְנֵי *cum lapidibus*, לְאַבְנֵי *lapidibus*, וּלְאַבְנֵי *& lapidibus*, מֵאַבְנֵי *de lapidibus.* Cum præfix. & affix. אֲבָנָיו *lapides ejus*, m. אֲבָנֶיהָ *lapides ejus*, f. אֲבָנַיִךְ *lapides tui*, m. וַאֲבָנֶיךָ *& lapides tui*, m. אַבְנֵיהֶם *lapides eorum.* Quidam hanc vocem deducunt ex בָּנָה *ædificavit*; proindeque א ut heemanticum, seu formativum, accipiunt. Alii ex ea radicem constituunt. Alii denique eam referunt ad Rad. inusit. אָבַן.

אֶבֶן בֹּהַן Mass. *E'ven bóhan*, Jos. 15. v. 6. c. 18. v. 17. nomen proprium loci in finibus Tribus Juda & Benjamin, quem locum Vulg. Jos. 18. v. 17. appellat *Aben boén*; at c. 15. v. 6 *lapidem Boen.* Etym. *lapis pollicis*; ex אֶבֶן *lapis*, & בֹּהֶן *pollex.*

אֶבֶן הָעֵזֶר Mass. *E'ven haézer*, 1. Reg. 7. v. 12. nomen proprium loci inter Masphath & Sen, ad septentrionalem plagam Tribus Dan, in finibus Tribuum Juda & Benjamin. Etym. *lapis adjutorii*; ex אֶבֶן *lapis*, & עֵזֶר, unde in pausa עָזֶר, *adjutorium.* Lxx. Ἀβενέζερ, λίθος τοῦ βοηθοῦ, *Abenézer, lapis adjutoris*, postrema verba, *lapis adjutoris*, videntur esse interpretatio, quæ è margine in textum irrepsit. Vulg. appellative accepit: *lapis adjutorii.*

אבנרים

Digitized by Google

אֲבָנָה Maff. *Avaná*, Vulg. *Abaná*, nomen proprium fluvii Damafci, 4. Reg. 5. v. 12. Etym. *lapideus*, ex אֶבֶן *lapis*.

אַבְנֵט m. Lxx. Sym. Theod. ζώνη, Aq. διαζώνη, Vulg. & alii, *balteus*, *zona*, *cingulum*. Lxx. item, Ifai. 22. v. 21. στέφανος *corona*. Cum præfix. הָאַבְנֵט *balteus*, וְהָאַבְנֵט *& balteus*, בָּאַבְנֵט *cum balteo*, וּבָאַבְנֵט *& cum balteo*. Cum præfix. & affix. וְאַבְנֵטְךָ *& balteus tuus*, m. fervato (-), ut in pl. abfol. אַבְנֵטִים *baltei*, ob (:) præced. Vide Gram. Heb. tom. 1. pag. 60. c. 1. R. אבנט inufit.

אָבְנַיִם ovnáiim, unde cum præfix. & in paufa, הָאָבְנָיִם háovnáiim, dual. m. *fellæ parturientium & figulorum*. Exod. 1. v. 16. *Cum videritis* (mulieres Hebræas) עַל־הָאָבְנָיִם *fuper fellas*, Lxx. πρὸς τῷ τίκτειν, *ad pariendum*, h. e. partui vicinas.... Vulg. *quando tempus partûs advenerit*. Jerem. 18. v. 3. *Et ipfe* (figulus) *faciebat opus* עַל־הָאָבְנָיִם *fuper fellas*, Lxx. ἐπὶ τῶν λίθων *fuper lapides*, fic etiam Arabs. Vulg. & Chald. *fuper rotam*, videntur legiffe עַל־הָאוֹפַנִּים, ab אוֹפָן *rota*. Nomen iftud in forma duali venit, quod fella figulorum (forte etiam olim & parturientium) duplicem habeat circumferentiam; fuperiorem, in qua opus conficitur; & inferiorem, quam pede agitant. R. אֶבֶן *lapis*, quæ videtur fuiffe fellarum illarum materies.

אבס QAL, unde PAOUL fing. m. אָבוּס, vide fupra col. 8.

אֲבַעְבֻּעֹת f. plur. Lxx. Aq. Sym. & alius, φλυκτίδες, Vulg. & alii, *veficæ*, *bullæ*, *puftulæ*. R. בָּעָה *bullas excitavit*.

אֶבֶץ Maff. *E'vets*, Vulg. *Abes*, nom. proprium civitatis in Tribu Iffachar, Jof. 19. v. 20. Etym. *ovum*, vel *cœnofus*, vel *lineus*; ex בֵּיצָה *ovum*, aut בֹּץ *cœnum*, aut בּוּץ *linum*, *byffus*.

אִבְצָן Maff. *Ivtsán*, Vulg. *Abefán*, nomen proprium Judicis Ifraël, de Bethlehem, Jud. 12. v. 8. Etym. *pater fonti*; ex אָב, & צִנָּה *clypeus*, *fcutum*.

אבק QAL, unde NIPHAL, נֶאֱבַק, ex quo INFIN. cum præfix. & affix.

בְּהֵאָבְקוֹ, Gen. 32. v. 26. Lxx. ἐν τῷ παλαίειν αὐτὸν *cum luctaretur ipfe*. Vulg. *& ftatim emarcuit*, confequens, ut ipfi videbatur, pro Hebræo expreffit.

FUT. 3. p. f. m. cum præfix. וַיֵּאָבֵק, Gen. 32. v. 25. Lxx. καὶ ἐπάλαιεν, Vulg. *& luctabatur*. Aq. Sym. καὶ ἐκυλίετο *& volvebatur*, *volutabatur*. Alius, καὶ ἐκονίζετο *& volvebatur in pulvere*.

אָבָק m. Lxx. κονιορτὸς, Theod. χοῦς, Vulg. & alii, *pulvis*, proprie tenuiffimus, qui à luctatoribus excitatur. Conft. אֲבַק *pulvis*. Cum præfix. כָּאָבָק & כְּאָבָק, *ficut pulvis*, לְאָבָק *in pulverem*. Cum affix. אֲבָקָם *pulvis eorum*. R. אָבַק in Niphal *luctari*; & confequenter *pulverem excitare*.

אֲבָקָה f. unde conft. אַבְקַת, Lxx. κονιορτὸς, Vulg. & alii, *pulvis*. R. אָבַק, vide vocem præcedentem.

אבר QAL, unde HIPHIL הֶאֱבִיר, ex quo 3. p. f. m. FUTURI יַאֲבֶר־, Job. 39. v. 26. cum (..) in fine pro (-) ob fequens Maqqaph, vide Gram. Hebraïc. tom. 1. p. 161. fin. tom. 2. p. 320. §. I. Lxx. ἕστηκε *ftat*, Vulg. *plumefcit*, alii, *volat*, nempe volatu forti ac robufto, fecundum eos, qui verbum iftud ex אַבִּיר, quod vide fupra col. 12. derivant.

אֵבֶר m. Lxx. Sym. πτέρυξ, Vulg. & alii, *penna*, *ala*. Lxx. item, Ezech. 17. v. 3. ἔκτασις *extenfio*, alarum videlicet, aut membrorum. Aq. ibid. μετάφρενον *tergum*, dorfi pars, cui renes adjacent. Cum præfix. הָאֵבֶר *penna*, *ala*. R. אָבַר in hiph. *volavit*.

אֶבְרָה f. Lxx. μετάφρενον *dorfum*, vide vocem præcedentem. Sym. μέλος *membrum*, Vulg. Deut. 32. v. 11. *humerus*. Alibi, *penna*, *ala*. Sic etiam ubique alii. Cum affix. אֶבְרָתוֹ *ala ejus*, m. Cum præfix. & affix. בְּאֶבְרָתוֹ *cum*, vel *in ala ejus*, m. Plur. cum præfix. & affix. וְאֶבְרוֹתֶיהָ *& pennæ ejus*, f. R. אָבַר in hiph. *volavit*.

אַבְרָהָם Maff. *Avrahám*, Vulg. *Abrahám*, nomen proprium filii Thare, Gen. 17. v. 5. Etym. *pater multitudinis*; ex אָב *pater*, & הָמוֹן *multitudo*.

אַבְרָם Maff. *Avrám*, Vulg. *Abrám*, nomen proprium & prius Abrahami,

Gen. 11. v. 31. Etym. *pater excelsus*; ex אָב *pater*, & רָם *excelsus*.

אַבְשַׁי Mass. *Avschái*, Vulg. *Abisái*, vide supra col. 13. אֲבִישַׁי.

אַבְשָׁלוֹם Mass. *Avschalóm*, Vulg. *Absalóm*, nom. proprium filii Davidis ex Maacha, 2. Reg. 3. v. 3. 1. Paral. 3. v. 2. Etym. *pater pacis*, aut *retributionis*; ex אָב *pater*, & שָׁלוֹם *pax*, aut שָׁלֵם in Piël, *retribuit*.

אֹבֹת Mass. *Ovóth*, Vulg. *Obóth*, nomen proprium loci, in quo castra metati sunt Israëlitæ, estque 36ª. eorum mansio, Num. 21. v. 10. c. 33. v. 44. Etym. *Pythones*, vel *utres*, aut *patres*; ex אוֹב vel אֹב *Pytho, uter*; aut אָב *pater*, & in plur. אָבוֹת *patres*.

אָגֵא Mass. *Aghé*, Vulg. *Agé*, nomen proprium patris *Samma*, 2. Reg. 23. v. 11. Etym. *vallis*, *profunditas*; ex גֵּיא const. *vallis*, *profunditas*.

אֲגַג Mass. *Aghágh*, Vulg. *Agág*, nomen proprium regis Amalec, 1. Reg. 15. v. 9. Etym. *tectum*, vel *solarium*; ex גָּג *tectum*, *solarium*.

אֲגָגִי, unde cum præfix. הָאֲגָגִי Mass. *Háagbaghí*, Vulg. de *stirpe Agág*, nomen commune posteris Agag, Esth. 3. v. 1. Etym. eadem ac nominis præcedentis.

אֲגֻדָּה f. unde const. אֲגֻדַּת, Lxx. Aq. Sym. Theod. δεσμὸν, Vulg. & alii, *fasciculus*. Lxx. item, ἐπαγγελία *annuntiatio*, συνάντησις *occursus*, *concursus*; referebant ad נֶגֶד *coram*, & הִגִּיד *nuntiavit*, *annuntiavit*. σφαγαλία *nodus tortuolus*, Sym. item, σύστρεμμα *cuneus*, *agmen*, sic etiam Vulg. 2. Reg. 2. v. 25. Alius, συναγωγὴ *cœtus*, *synagoga*. Cum præfix. לַאֲגֻדָּה *agmini*. Cum præfix. & affix. וַאֲגֻדָּתוֹ & *agmen ejus*, m. Plur. אֲגֻדּוֹת *fasciculi*, *fasces*. R. אָגַד Rabbinis, *collegit*, *ligavit*.

אֱגוֹז m. Cant. 6. v. 10. al. 11. Lxx. καρύα, Vulg. & alii, *nuces*. R. אָגַז inusit. Quidam *putationem*, *excisionem*, *collucationem*, interpretantur, à גָּזַז *resecuit*, *putavit*, *totondit*, *collucavit*.

אָגוּר Mass. *Aghóur*, Prov. 30. v. 1. Nomen proprium, aut potius ænigmaticum, Salomonis, qui sic vocatur, quod multas sententias collegerit, ab אָגַר *collegit*, *congregavit*. Idem dicitur קֹהֶלֶת, eadem de causa. Vulg. appellative reddidit: *Verba congregantis*, &c.

אֲגוֹרָה f. unde const. cum præfix. לַאֲגוֹרַת, 1. Reg. 2. v. 36. Complur. ἐν ὀβολῷ, *in*, vel *cum obolo*; non recte omnino; nam אֲגוֹרָה, idem est ac גֵּרָה, quæ erat pars 20ª. sicli, Exod. 30. v. 13. Levit. 27. v. 25. Ezech. 45. v. 12. proindeque drachmæ Atticæ pars quinta; siclus enim ex 4. drachmis Atticis constabat. Obolus autem sextam, non quintam partem drachmæ Atticæ constituebat. Vide Gram. Heb. tom. 2. p. 514. c. 1. ubi nummi hujus pretium ex moneta nostra æstimatur. Vulg. *nummum* in genere interpretatur. Aquila συλλογὴν *collectionem* transtulit, ab אָגַר *collegit*. Sym. ἵνα μισθαρνῇ *ut quæstum faciat argentei*, h. e. ut colligat, accipiat argenteum; ab eadem radice. Melius autem אֲגוֹרָה & גֵּרָה deducuntur ex גָּרַר *secuit*, *dissecuit*; quod sint segmentum sicli, cujus partem vigesimam, ut diximus, constituebant.

אֶגֶל, aut potius אֵגֶל, m. unde plur. const. אֶגְלֵי, Job. 38. v. 28. Lxx. & ms. Alex. βώλους *glebæ*, Vulg. Chald. Syr. Arabs, & communiter Hebræi cum aliis, *stillæ*, *guttæ*. R. אָגַל inusit. Quidam radicem statuunt גָּלַל *volvit*, *convolvit*; quod guttæ roris, de quibus hîc agitur, rotundæ sint, & quasi in orbem convolutæ.

אֶגְלַיִם Mass. *Egláim*, Vulg. *Gallim*, nomen proprium civitatis Moabitarum in Tribu Ruben, Isai. 15. v. 8. Etym. *guttæ*, ab אֵגֶל, vide vocem præcedentem.

אֲגַם m. Lxx. ἕλος, λίμνη, Vulg. & alii, *stagnum*, *palus*, σύστημα *congregatio*, aquarum videlicet. Const. אֲגַם *stagnum*. Cum præfix. לַאֲגַם, & in regim. לַאֲגַם *in stagnum*. Plur. absol. cum præfix. הָאֲגַמִּים *stagna*, וַאֲגַמִּים & *stagna*; mutato (ּ) in (־) & daghésch per legem æquivalentiæ, vide Gram. Heb. tom. 1. p. 59. c. 1. Const. cum præfix. וְאַגְמֵי & *stagna*. Cum affix. אַגְמֵיהֶם *stagna eorum*. R. אָגַם inusit.

אַגְמֹן m. Job. 40. v. 21. & Isai. 58. v. 5. Lxx. κρίκος, Vulg. *circulus*, alii ibidem, *juncus*, *hamus*, aut *restis* ex junco facta. Job. 41.

Digitized by Google

v. 11. Lxx. ἄνθραξ *carbo*, Vulg. *fervens* (olla), alii, *cacabus* aut *ahenum fervens.* Isai 9. v. 14. Lxx. μικρὸς *parvus*, Vulg. *refrænans.* Ibid. c. 19. v. 15. Lxx. Sym. τέλος *finis.* Aq. σπελῶν *perversus*, Vulg. *refrænans*, ut supra. Theod. vocem Hebraïcam ἀγμὼν *retinuit.* Cum præfix. וְאַגְמוֹן *& carbo*, &c. כְּאַגְמֹן *sicut juncus*, &c. R. אגם inusit.

אַגָּן f. Lxx. κρατὴρ, Vulg. & alii, *crater*, *phiala.* Aq. Exod. 24. v. 6. σκύφωμα *patera.* Plur. cum præfix. הָאַגָּנוֹת *crateres*, בָּאַגָּנוֹת *in crateribus*, mutato (-) in (-) & dagh. per legem æquivalentiæ, vide Gram. Heb. tom. 1. p. 59. c. 1.

אֲגַפִּים m. plur. Lxx. ἀντιλαμβανόμενοι *auxiliatores*, οἱ μετ᾽, οἱ σὺν, *socii.* Lxx. item & Theod. παράταξις *acies.* Alius ὑποστηρίγματα *fulcra*, *sustentacula.* Vulg. & alii, *alæ* (exercitus), *agmina.* Hinc cum affix. אֲגַפָּיו *agmina ejus*, m. אֲגַפֶּיהָ *agmina ejus*, f. אֲגַפֶּיךָ *agmina tua*, m. R. אגף inusit.

אגר QAL. Sym. συνάγω, Vulg. & alii, *congrego*, *comporto.* Lxx. διαπαίζομαι *fervor*, ἐπιχαίρομαι *exhilaror*, πολυποιοῦμαι *multum*, *copiosum facio.*

Praet. 3. p. s. f. אָגְרָה *congregat.*

Ben. s. m. אֹגֵר *congregans.*

Paoul s. m. אָגוּר, Prov. 30. v. 1. quod Vulg. transtulit *congregans*, vide supra col. 19. suo loco.

Fut. 2. p. s. m. תֶּאֱגֹר *congregabis.*

אִגְּרָא f. Chald. Lxx. ἐπιστολή, Vulg. & alii, *epistola.* R. אָגַר, vel Chald. אֲגַר *congregavit*, *comportavit*; unde *epistola*, quod multæ & diversæ res in ea scribenda congregentur, aut in eam comportentur.

אֶגְרוֹף, & defective אֶגְרֹף, m. Lxx. πυγμή, Vulg. & alii, *pugnus.* Hinc cum præfix. בְּאֶגְרוֹף, Isai. 58. v. 4. & בְּאֶגְרֹף, Exod. 21. v. 18. *cum pugno.* R. גָּרַף *volvit*, *convolvit*; unde *pugnus*, q. d. manus convoluta.

אֲגַרְטָל m. unde plur. const. אֲגַרְטְלֵי, Esd. 1. v. 9. Lxx. ψυκτῆρες *pelves*, *pollubra*; sic etiam alii, Vulg. *phialæ.* Componitur ex אָגַר *congregavit*, & טַל *ros*, quasi vas in quo ros congregatur seu colligitur. Aliis vox est peregrina & Persica.

אִגְּרֹת, vide supra אִגְּרוֹת.

אִגֶּרֶת f. Lxx. ἐπιστολή, Vulg. & alii, *epistola.* Cum præfix. הָאִגֶּרֶת *epistola*, וְאִגֶּרֶת *& epistola.* Plur. אִגְּרוֹת *epistolæ*, anomalus pro אִגָּרוֹת; vel plurale illud est à sing. inusit. אִגְּרָה; vel status constructus ponitur loco absoluti, quod non raro accidit, vide Gram. Heb. tom. 1. pag. 122. med. Cum præfix. בָּאִגְּרוֹת *cum epistolis.* Cum affix. אִגְּרוֹתֵיהֶם *epistolæ eorum.* R. אָגַר *congregavit*, vide supra אִגְּרָא.

אִגַּרְתָּא f. Chald. emphat. à simplici אִגֶּרֶת, Lxx. ἐπιστολή, Vulg. & alii, *epistola.*

אֵד m. sine (י) pro אֵיד, Lxx. πηγή, Vulg. *fons*, νεφέλη *nubes.* Alii, *vapor.* Aq. ἐπιβλυσμὸς, vel ἐπιβλυγμὸς, vel ἐπιφλυγμὸς, *scatebra*, *scaturigo.* Hinc cum præfix. וְאֵד *& vapor.* Cum præfix. & affix. לְאֵדוֹ *ad vaporem ejus*, m. R. אוד vel איד inusit.

אדב QAL, unde HIPHIL הֶאֱדִיב, ex quo Infin. cum ו præfix. & ל gerundii, וּלְאַדִיב, 1. Reg. 2. v. 33. sublato ה charact. pro וּלְהַאֲדִיב, Lxx. καὶ καταῤῥεῖν *& defluat*, Vulg. *& tabescat* (anima tua). Alii, *& ad cruciandum* (animam tuam); à דָּאַב in Qal *mœstus fuit*, in Hiph. *mœrore affecit*, *cruciavit*, transpositis literis א & ד. Vide Gram. Heb. tom. 1. p. 185. c. 2. 413. c. 1. & infra דָּאַב.

אַדְבְּאֵל Mass. *Adbbeél*, Vulg. *Adbéel*, nom. proprium filii Ismaëlis, Gen. 25. v. 13. 1. Paral. 1. v. 29. Etym. *vapor cum Deo*, vel *apud Deum*; ex אֵיד vel אֵד *vapor*, בְּ *in*, *apud*, & אֵל *Deus.* Vel *contristari faciens Deus* aut *Deum*; ex אָדַב, de quo supra, & אֵל *Deus.*

אֲדַד Mass. *Adhádh*, Vulg. *Adád*, nom. proprium viri Idumæi, 3. Reg. 11. v. 17. Etym. *interitus*, aut *nubes*, aut *fons*, aut *vapor*; ex אֵיד, vel אֵד, quæ vox ea omnia significat. Hoc nomen ibid. vv. 14. & v. 19. scribitur cum ה ab initio, sic: הֲדַד.

אִדּוֹ Mass. *Iddó*, Vulg. *Eddó*, nomen proprium viri, qui primus erat in Caspia, Esd. 8. v. 17. Etym. *interitus ejus*; ex אֵד *vapor*, *interitus*, & affix. 3. p. s. m.

אֱדוֹם, vide אֱדֹם, infra.

אֱדוֹם Mass. *Edhóm*, Vulg. *Edóm*, nomen

Digitized by Google

proprium (seu potius cognomen) 1°. Esavi, Gen. 25. v. 30. c. 36. v. 1. 2°. regionis, quæ ab eodem Idumæa vocatur, 3. Reg. 11. v. 14. Isai. 34. v. 6. Etym. *rufus*, sive *terrenus*, aut *sanguineus*; ab אָדַם *rubuit*, aut אֲדָמָה *terra*, aut דָּם *sanguis*.

אָדוֹן, & defective אָדֹן, m. Lxx. Aq. Sym. Theod. κύριος, Lxx. item, Aq. Sym. δυνάστης, Vulg. & alii, *Dominus*. Cum de Deo, tum de hominibus dicitur. Lxx. item, θεὸς *Deus*, ἄρχων *imperator*, *princeps*, ἡγούμενος *dux*. Aq. item, κυριεύων *dominans*. Cum præfix. הָאָדוֹן *Dominus*, לָאָדוֹן *Domino*, וְלָאָדוֹן *& Domino*. Const. אֲדוֹן *Dominus*. Cum præfix. לַאֲדוֹן *Domino*. Cum affix. אֲדֹנִי *Dominus meus*, c. אֲדֹנֵנוּ *Dominus noster*, c. Cum præfix. & affix. וַאדֹנִי, contracte pro וַאֲדֹנִי, *& Dominus meus*, c. בַּאדֹנִי *in Dominum meum*, לַאדֹנִי *Domino meo*, (pro contractione punctorum in tribus ultimis vocabulis, vide Gram. Heb. tom. 1. p. 70. c. 2. 380. c. 1. 384. c. 1.) מֵאֲדֹנִי *à Domino meo*. Plur. אֲדֹנִים, & ex forma nominum Syrorum pluralium masc. constructorum אֲדֹנֵי, & cum sermo est de Deo, aut angelis ejus ministris, אֲדֹנָי *Domini*, vel *Dominus*; hoc enim nomen quanvis plurale, sæpissime sensu singulari accipitur, vide Gram. Heb. tom. 1. p. 477. can. III. Cum præfix. הָאֲדֹנִים *Dominus*. Const. אֲדֹנֵי *Dominus*. Cum præfix. וַאדֹנֵי *& Dominus*, לַאדֹנֵי *Domino*. Cum affix. אֲדֹנָיו *Dominus ejus*, m. Cum præf. & aff. כַּאדֹנָיו, contracte pro כַּאֲדֹנָיו, *sicut Dominus ejus*, m. Sic לַאדֹנָיו *Domino ejus*, m. מֵאֲדֹנָיו *à Domino suo*, m. אֲדֹנֶיהָ *Dominus ejus*, f. לַאדֹנֶיהָ *Domino ejus*, f. אֲדֹנֶיךָ *Dominus tuus*, m. לַאדֹנֶיךָ, contracte pro לַאֲדֹנֶיךָ, *Domino tuo*, m. אֲדֹנַיִךְ *Dominus tuus*, f. אֲדֹנָי, & in pausa אֲדֹנָי, *Dominus meus*, c. אֲדֹנֵיהֶם *Dominus eorum*, לַאדֹנֵיהֶם *Domino eorum*, אֲדֹנֵיכֶם *Dominus vester*, m. אֲדֹנֵינוּ *Dominus noster*, c. וַאדֹנֵינוּ *& Dominus noster*, c. לַאדֹנֵינוּ *Domino nostro*, c. R. אָדַן inusit. unde אֶדֶן *basis*, & אָדוֹן *Dominus*, quod domus sive familiæ, Reipublicæ, &c. basis ac fundamentum sit Dominus.

אַדּוֹן Mass. & Vulg. *Addôn*, nom. proprium loci in Chaldæa, Nehem. 7. v. 61. Etym. *Dominus*, ex אָדוֹן. Aut *basis*, ex אֶדֶן. Aut Chaldaice *auris*, ex אוּדְן, idem quod Heb. אֹזֶן.

אֲדוֹרַיִם Mass. *Adhorâiim*, Vulg. *Aduram*, nomen proprium civitatis in Tribu Juda à Roboamo ædificatæ, aut instauratæ ac munitæ, 2. Paral. 11. v. 9. Etym. *magnificentia maris*; ex אֶדֶר *magnificentia*, & יָם *mare*. Vel *interitus*, aut *vapor elevatus*; ex אֵיד vel אֵד *interitus*, *vapor*, & רָם *excelsus*, *elevatus*.

אֹדוֹת, vel אֹדֹת, f. pl. *causæ*. Semper construitur cum præpositione עַל *super*, excepto loco unico, nempe 2. Reg. 13. v. 16. ubi est אֶל pro עַל; idque vel sphalmate graphico; vel quia א hic ponitur pro ע. Itaque עַל־אוֹדוֹת, vel עַל־אֹדֹת, est *super causis*, id est, *propter*. Hinc Lxx. ὅτι *quod*, *propterea quod*, διὰ, ἕνεκα, *propter*, περὶ *de*, &c. Cum affix. עַל־אוֹדֹתַי עַל־אוֹדֹתֶיךָ *propter me*, c. *& propter te*, m. Jos. 14. v. 6. R. אוּד inusit.

אֱדַיִן Chald. Theod. τότε, Vulg. & alii, *tunc*. Cum præfixis, וֶאֱדַיִן *& tunc*, בֵּאדַיִן, contracte pro בֶּאֱדַיִן, Lxx. Theod. τότε, Vulg. & alii, *tunc*, ad verbum, *in tunc*; verum apud Chaldæos, ut apud Hebræos, sæpe præpositiones, maxime ב, junguntur pleonastice cum adverbiis, vide Gram. Heb. tom. 1. p. 593. c. 2. &c. R. אֲדַן inusit. Alii deducunt ex Heb. אָז vel אֲזַי, *tunc*, mutato ז in ד, quod sæpissime accidit in dialecto Chaldaica.

אַדִּיר m. Lxx. Theod. θαυμαστὸς *mirabilis*. Lxx. item & alius, μέγας *magnus*. Lxx. item, ὑψηλὸς *excelsus*. Aq. Sym. ὑπερμεγέθης *pergrandis*, *maximus*. Sym. item, κραταιὸς *fortis*. Alii item, *magnificus*, *magnifice illustris*. Cum præfix. בְּאַדִּיר *per magnificum*. Cum affix. אַדִּירוֹ *magnificus ejus*, m. Plur. absol. אַדִּירִים, Lxx. ἰσχυροὶ *fortes*, δυνάσται *potentes*, μεγιστᾶνες *magnates*, κραταιοὶ *fortes*, στερεώτεροι *firmiores*, κριοὶ *arietes*, &c. Iidem Jud. 5. v. 25. ὑπερέχοντες *præstantes*. Alius ibid. ὑπερεκχέοντες *superefluentes*. Aq. Jud. 5. v. 13. σωζόμενοι *salvati*. Cum præfixis, בָּאַדִּירִים *magnifici*, לָאַדִּירִים *magnificis*. Const.

Digitized by Google

אַדִּירֵי *magnifici.* Cum præfix. וְאַדִּירֵי *& magnifici*, מֵאַדִּירֵי *à magnificis.* Cum affix. אַדִּירָיו *magnifici ejus*, m. אַדִּירֶיךָ *magnifici tui*, m. אַדִּירֵיהֶם *magnifici eorum.* Cum præfix. & affix. וְאַדִּירֵיהֶם *& magnifici eorum.* R. אָדַר in Niph. *magnificus fuit*, &c.

אֲדַלְיָא Mass. *Adhaliá*, Vulg. *Adaliá*, nom. proprium filii Aman, filii Amadathi, Esth. 9. v. 8. Etym. *hauriens*; ex דָּלָה *hausit.* Vel *paupertas*; ex דָּלַל *attenuari*, *pauperem esse.* Vel *nubes*, aut *interitus laboris*; ex אֵיד aut אֵד *vapor*, *nubes*, *interitus*, & לָאָה *laboravit.*

אדם QAL, unde 3. p. pl. c. PRAET. אָדְמוּ, Thren. 4. v. 7. Complut. Ald. & mss. Alex. ἐπυρώθησαν *coagulati sunt.* Sic etiam legebant Origenes, Nazianz. & alii quamplurimi; at mendum est pro ἐπυῤῥώθησαν, ut habent Lxx. Vatic. *rubuerunt.* Sym. πυῤῥότεροι, Vulg. *rubicundiores* (facti sunt).

PUAL אֻדַּם, unde PAOUL f. m. מְאָדָּם meoddam pro מְאֻדָּם, Nah. 2. v. 3. *rubefactus*, Vulg. *ignitus*, alii *rubricatus.* Lxx. ἐξ ἀνθρώπων *ex hominibus*, legebant מֵאָדָם. Plur. מְאָדָּמִים meoddamim, Lxx. ἠρυθροδανωμένα, Vulg. *rubricata* (pelles). Aq. Sym. Theod. Exod. 25. v. 5. πεπυρωμένα *ignita*, h. e. ignei coloris. Cum præfix. הַמְאָדָּמִים hameoddamim *rubricati* (arietes), vel *rubricata* (pelles), Exod. 39. v. 34. Vide Gram. Heb. tom. 1. p. 181. c. 1. 2.

HIPHIL הֶאְדִּים, unde 3. p. pl. m. FUT. יַאְדִּימוּ, Isai. 1. v. 18. contracte pro יַאֲדִימוּ, Sym. πυῤῥαὶ ὦσι (αἱ ἁμαρτίαι), al. πυῤῥωθῶσιν, Vulg. *rubra fuerint* (peccata). Lxx. hanc vocem prætermisere.

HITHPAEL הִתְאַדֵּם, vel הִתְאַדָּם, unde 3. p. f. m. FUT. ex forma (-) mutati in (ָ) ob pausam, יִתְאַדָּם, Prov. 23. v. 31. *rubescit*, Vulg. *flavescit.* Lxx. hic paraphrastas agunt.

אָדָם m. Lxx. Aq. Sym. Theod. ἄνθρωπος, Vulg. & alii, *homo.* Lxx. item, ἀνθρώπινος *humanus*, ἀνὴρ *vir*, βροτὸς, θνητὸς *mortalis*, γηγενὴς *terrigena*, ἕκαστος *unusquisque*, &c. Sym. & Theod. Gen. 2. v. 7. Ἀδὰμ *Adam*, vocem Heb. retinuerunt. Cum præfix. הָאָדָם *homo*, הָאָדָם & וְאָדָם, *& homo*, בָּאָדָם & בְּאָדָם, וּבָאָדָם & וּבְאָדָם, *in homine*, *& in homine*, כָּאָדָם *sicut homo*, לָאָדָם & לְאָדָם, *homini*, וּלְאָדָם *& homini*, מֵאָדָם & מֵאָדָם, *ab homine.* R. אָדַם *rubuit*, quia primus homo de terra rubra formatus est.

אָדָם Mass. *Adhám*, Vulg. *Adóm*, nomen proprium urbis, in Tribu Ruben, Jos. 3. v. 16. ubi cum præfix. est בָּאָדָם pro מֵאָדָם, *ab Adham*, vel *Adom.* Etym. *rufus*, *ruber*; ab אָדַם *rubuit.*

אָדֹם, & plene אָדוֹם, m. Lxx. Aq. πυῤῥός, Vulg. & alii, *rufus.* Lxx. item, ἐρυθρός, Vulg. & alii, *ruber.* Cum præfix. הָאָדֹם *rufus*, וְאָדוֹם *& rufus.* Fem. אֲדֻמָּה *rufa*, mutato ו in (ֻ) & daghesch per legem æquivalentiæ, vide Gram. Heb. tom. 1. p. 61. c. 1. in fine. Sic plur. m. אֲדֻמִּים *rufi.* R. אָדַם *rubuit.*

אֹדֶם m. Lxx. σάρδιον, Vulg. *Sardius*, lapis pretiosus. Alii, *rubinus*, *pyropus*, *sardonyx*, *carneolus*, &c. R. אָדַם *rubuit.*

אֲדַמְדָּם m. Lxx. πυῤῥίζων *rubescens*, Vulg. *rufus.* Alii, *subruber*, *subrubidus.* Fem. ex forma ה præcedente duplici (ּ), אֲדַמְדֶּמֶת, Lxx. πυῤῥίζουσα *rubescens*, Vulg. *rufa*, *subrufa.* Plur. fem. אֲדַמְדַּמּוֹת, mutato (ּ) in (ַ) sequente daghesch per legem æquivalentiæ, vide Gram. Heb. tom. 1. p. 59. c. 1. pro אֲדַמְדְּמוֹת, Lxx. πυῤῥίζουσαι *rubescentes*, Vulg. *rubore deformes.* R. אָדַם *rubuit.*

אֲדָמָה f. Lxx. Aq. χθὼν, Lxx. item, γαῖα, γῆ, Vulg. & alii, *terra*, proprie rubra, & argillacei coloris; σποδὸς *cinis*, χώρα *regio.* Sym. & Theod. Gen. 2. v. 7. vocem Hebraicam ἀδαμα, ob etymologiam nominis ἀδὰμ, retinuerunt. Cum præfix. הָאֲדָמָה *terra*, וְהָאֲדָמָה & הַאֲדָמָה, *& terra*, בָּאֲדָמָה & בַּאֲדָמָה, *in terra*, לָאֲדָמָה *terra*, וּמֵאֲדָמָה *& à terra.* Const. אַדְמַת *terra.* Cum præfix. לְאַדְמַת *terræ.* Cum præfix. & affix. אַדְמָתוֹ *terra ejus*, m. לְאַדְמָתוֹ *in terram ejus*, m. אַדְמָתָהּ *terra ejus*, f. אַדְמָתְךָ, & in pausa אַדְמָתֶךָ, *terra tua*, m. וְאַדְמָתְךָ *& terra tua*, m. אַדְמָתִי *terra mea*, c. אַדְמָתָם *terra eorum*, אַדְמַתְכֶם *terra vestra*, m. אַדְמָתֵנוּ *terra nostra*, c. וְאַדְמָתֵנוּ *& terra nostra*, c. Plur.

Digitized by Google

absol. אֲדָמוֹת *terra*. R. אָדַם *rubuit*.

אַדָמָה Mass. *Adhamá*, Vulg. *Edemá*, nom. proprium urbis in Tribu Nephthali, Jos. 19. v. 36. Etym. *terra*; ex אֲדָמָה idem; aut *rufa*, ex אָדַם *rubuit*; aut *sanguinea*, ex דָּם *sanguis*.

אַדְמָה Mass. *Adhmá*, Vulg. *Adamá*, nomen proprium urbis pentapoleos in terra Chanaan, Gen. 10. v. 19. Etymologia eadem ac nominis praeced.

אַדְמוֹנִי m. Lxx. πυῤῥάκης, Vulg. & alii, *rufus*. R. אָדַם *rubuit*.

אֲדָמִי Mass. *Adhamí*, Vulg. *Adami*, nomen proprium urbis in Tribu Nephthali, quae etiam dicitur *Neceb*, Jos. 19. v. 33. Sunt, qui Lxx. versione innixi, duas urbes faciunt. Etym. *homo*, *humanus*, *terrenus*, *rufus*, *sanguineus*, &c. ex אָדָם *homo*, *humanus*, אֲדָמָה *terra*, אָדֹם *rufus*, דָּם *sanguis*, &c.

אֲדֹמִי, unde cum praef. הָאֲדֹמִי, m. 1. Reg. 22. v. 7. al. & Mass. *Háadhomí*, Vulg. *Idumaeus*, nomen proprium aut gentile Idumaeae incolarum. Etym. *rufus*, ex אֱדוֹם idem; aut *terrenus*, ex אֲדָמָה *terra*; aut *sanguineus*, ex דָּם *sanguis*.

אֲדֻמִּים Mass. *Adhummím*, Vulg. *Adommím*, nomen proprium loci latrociniis & caedibus famosi in Tribu Benjamin, Jos. 15. v. 7. Etym. *rufi*, &c. vide nom. praecedens.

אֲדֹמִיּוֹת Mass. *Adhomiióth*, Vulg. *Idumaeae*, 3. Reg. 11. v. 1. plur. f. à singulari masculino אֲדֹמִי, quod vide supra cum ejus etymologia.

אַדְמָתָא Mass. *Adhmátha*, Vulg. *Admátha*, nomen proprium unius è septem regis Persarum ducibus, Esth. 1. v. 14. Etym. *nubes*, *vapor*, *interitus*, *mortis*; ex אֵיד vel אֵד, *nubes*, *vapor*, *interitus*, & מוֹת *mors*. Vel *terrestris*, aut *rubens*; ex אֲדָמָה *terra*, aut אָדַם *rubuit*.

אַדָּן Mass. *Addán*, Vulg. *Adón* & *Addón*, nomen proprium loci in Chaldaea, Esd. 2. v. 59. Nehem. 7. v. 60. al. 61. Etym. *Dominus*; ex אָדוֹן idem. Aut *basis*; ex אֶדֶן, idem.

אֲדֹן *Dominus*, vide אָדוֹן, supra col. 23.

אֶדֶן, & in pausa אָדֶן, m. Lxx. Aq. Sym. Theod. βάσις, Vulg. & alii, *basis*, *stylobates*. Lxx. item, κεφαλὶς *capitellum*, κρίκος *circulus*. Hinc cum praefix. & in pausa, לְאָדֶן *in basim*. Exod. 38. v. 27. h. e. pro unaquaque basi. Plur. absol. אֲדָנִים *bases*. Cum praef. וַאֲדָנִים *& bases*. Plur. const. אַדְנֵי *bases*. Plur. absol. cum praefix. & affix. אֲדָנָיו *bases ejus*, m. וַאֲדָנָיו *& bases ejus*, m. אֲדָנֶיהָ *bases ejus*, f. אַדְנֵיהֶם *bases eorum*, וְאַדְנֵיהֶם *& bases eorum*. R. אָדַן inusit.

אֲדֹנָי, vide supra col. 23. in אָדוֹן. Hic unum observasse sufficiat, nempe vocem illam 134. vicibus, secundum Massorethas, de Deo usurpari, & saepe à Lxx. retineri, nimirum Ἀδωναΐ, quando proxime sequitur aliud verum & proprium Dei nomen יְהוִה, quod tunc notatur cum punctis אֱלֹהִים, sic יֱהוִה, & profertur *Elohim*. Vide Gram. Heb. tom. 2. p. 411. col. 1.

אֲדֹנִי בֶזֶק Mass. *Adhoní vézeq*, Vulg. *Adonibésec*, nomen proprium principis sive regis Bezec, Jud. 1. v. 5. Etym. *Dominus fulguris*; ex אָדוֹן *Dominus*, & בָּזָק *fulgur*. Vel *Dominus in compedibus*; ex אָדוֹן *Dominus*, בְּ *in*, & זִקִּים *compedes*.

אֲדֹנִיָּה Mass. *Adhóniiiá*, Vulg. *Adoniá*, vel *Adonias*, nomen proprium filii David ex Haggith, 2. Reg. 3. v. 4. 1. Paral. 3. v. 2. Etym. *Dominus* vel *Dominator Domini*; ex אָדוֹן *Dominus*, vel *Dominator*, & יָהּ *Dominus*. Vel *basis Domini*; ex אֶדֶן *basis*, & יָהּ *Dominus*.

אֲדֹנִי־צֶדֶק Mass. *Adhóni-tsédheq*, Vulg. *Adonisédec*, nomen proprium regis Jerusalem, Jos. 10. v. 1. Etym. *Dominus justitiae*; ex אָדוֹן *Dominus*, & צֶדֶק *justitia*.

אֲדֹנִיקָם Mass. *Adhóniqám*, Vulg. *Adonicám*, nomen proprium viri, principis familiae suae, Esd. 2. v. 13. Etym. *Dominus meus surrexit*; ex אָדוֹן *Dominus*, affix. 1. p. s. c. & קָם *surrexit*.

אֲדֹנִירָם Mass. *Adhónirám*, Vulg. *Adonirám*, nomen proprium filii Abda, qui erat super tributa Salomonis, 3. Reg. 4. v. 6. Etym. *Dominus meus excelsus*; ex אָדוֹן *Dominus*, aff. 1. p. s. c. & רָם *excelsus*. Vel *Dominus excelsus*, neglecto pronomine affixo.

Digitized by

אדר QAL, unde NIPHAL נֶאְדַּר, ex quo Ben. sing. m. נֶאְדָּר, Exod. 15. v. 11. contracte pro נֶאְדָּר, Lxx. Δεδοξασμένος *glorificatus*, Vulg. & alii, *magnificus*. Cum (י) parag. & simili contractione נֶאְדָּרִי, ibid. v. 6. Lxx. Δεδόξασται verbaliter, *glorificata est*, Vulg. *magnificata est*, (dextera tua), ita ut נֶאְדָּרִי sit pro נֶאְדָּרָה, per apocopam ה Chaldæis familiarem, & referatur ad יָמִין *dextera*. Alii, *magnificus* (es *dextera tua*). Vide Gram. Heb. tom. 1. p. 171. c. 1. tom. 2. p. 550. c. 1. 2.

HIPHIL הֶאְדִּיר, unde 3. p. s. m. Fut. cum præfix. וַיַּאְדִּיר contracte pro וְיַאְדִּיר, Isai. 42. v. 21. Lxx. καὶ μεγαλύνῃ, Vulg. & alii, *& magnificaret*.

אֲדָר m. Lxx. Ἀδάρ, Vulg. & alii, *Adár*, mensis sextus annis civilis Judæorum, duodecimus vero sacri, qui Februario & Martio nostro respondet. Vide Gram. Heb. tom. 2. p. 427. c. 2. Origo ejus est Syriaca sive Chaldaica. Vide 2. Machab. 15. v. 37.

אַדָּר Mass. & Vulg. *Addár*, nomen propr. 1°. filii Balæ filii Benjamin, 1. Paral. 8. v. 3. 2°. civitatis in meridionali limite Tribus Juda, Jos. 15. v. 3. Cum ה locali, אַדָּרָה *Addaram versus*. Etym. *gloria*, *magnificentia*; ex אדר in Niph. *magnificatus est*, *magnificus fuit*.

אֶדֶר m. Lxx. Mich. 2. v. 8. δορὰ *pellis*, Vulg. *pallium*. Zach. 11. v. 13. Aq. ὑπερμεγέθους *maximum*, Vulg. *decorum* (pretium). Alii utrobique, *magnificentia*. R. אדר in Niph. *magnificus fuit*.

אִדַּר, emphat. אִדְּרָא, m. Chald. unde plur. const. אִדְּרֵי, Dan. 2. v. 35. Theod. ἅλωνος, Vulg. & alii, *area*, vel *areæ*. R. אדר inusit. in hac significatione.

אֲדַרְגָּזְרַיָּא m. plur. Chald. emphat. Dan. 3. vv. 2. 3. Theod. ἡγουμένους, Vulg. *duces*. Alii item, *senatores*. Sunt qui hanc vocem componant ex אדיר *magnificus*, & גזר *decrevit*, q. d. magnifici judices.

אַדְרַזְדָּא Chald. adverb. Esd. 7. v. 23. Vulg. & alii, *sedulo*, *diligenter*. Vacat apud Lxx. R. דרז inusit. aut אדר Chald. *assilire*. Vide Gram. Chald. tom. 2. p. 627. c. 2.

אֲדַרְכֹּן m. unde plur. cum præfix. אֲדַרְכֹּנִים, 1. Paral. 29. v. 7. Lxx. Vatic. χρυσοῖ *aurei*, Complut. δραχμὰς *drachmas* (sic etiam plerique omnes), Vulg. *solidi*. לַאֲדַרְכֹּנִים, Esd. 8. v. 27. Lxx. εἰς τὴν ὁδὸν *ad viam*, legeb. לְדֶרֶךְ, vel in plur. לִדְרָכִים, aut לאדרכים, pro לִדְרָכִים, adeo ut א pro vocali *a* habuerint. Vulg. interpretatur *solidos*, ut 1. Paral. 29. v. 7. Alii, *drachmas* etiam transferunt. Eruditorum de nummi hujus pretio vide conjecturam in Gram. Heb. tom. 2. p. 514. c. 1. Origo ejus videtur esse ex voce Græca δραχμὴ *drachma*.

אֲדֹרָם Mass. *Adhorám*, Vulg. *Adurám*, nomen proprium viri tributis Davidis præfecti, 2. Reg. 20. v. 24. 3. Reg. 12. v. 18. Etym. *pallium*, vel *magnificentia eorum*, ex אדר *pallium*, *magnificentia*, & affix. 3. p. pl. m. Vel *vapor*, aut *interitus excelsus*; ex איד vel אד, *vapor*, *interitus*, & רם *excelsus*.

אַדְרַמֶּלֶךְ Mass. *Adhrammélech*, Vulg. *Adramélec*, nomen proprium 1°. filii Sennacheribi regis Assyriorum, 4. Reg. 19. v. 36. al. 37. Isai. 37. v. 38. 2°. Dei Sepharvaim, 4. Reg. 17. v. 31. Etym. *pallium* aut *magnificentia regis*; ex אדר *pallium*, *magnificentia*, & מֶלֶךְ *rex*.

אֶדְרָע m. Chald. Vulg. & alii, *brachium*, & metaphorice *potentia*. Hinc cum præfix. בְּאֶדְרָע *in brachio*, Esd. 4. v. 23. hoc est, cum potentia; quare Lxx. vertunt ἐν ἵπποις *cum equis*, *cum equitatu*. Venit ab Heb. אזרוע *brachium*, mutato ז in ד pro more Chaldæorum.

אֶדְרֶעִי Mass. *Edhréi*, Vulg. *Edrái*, nomen proprium 1°. urbis regiæ regis Og in Basanitide, quæ cessit dimidiæ Tribui Manasse trans Jordanem, Deut. 1. v. 3. al. 4. c. 3. v. 1. &c. 2°. alterius urbis in Tribu Nephthali, Jos. 19. v. 37. Etym. *fortitudo*, vel *magnificentia acervi*; ab אדר *fortitudo*, sive *magnificentia*, & עי *acervus*, *cumulus*. Vel *interitus iniqui*, aut *socii*, aut *pastoris*, aut *confractoris*; ex איד vel אד, *interitus*, & רע *malus*, *iniquus*; aut רֵעַ *socius*; aut רֹעֶה *pastor*; aut רעע Chald. *fregit*, *confregit*.

אַדֶּרֶת fem. Lxx. Aq. στολὴ, Vulg. & alii,

Digitized by Google

stola, *pallium*, magnificum scilicet. Lxx. item, *δέρρις*, *δορά*, *pellis*, *μηλωτὴ* (sup. *δορά*) *ovina* (pellis), *ψιλὴ toga*, *μεγαλοσύνη magnificentia*, &c. Sym. *ἔνδυμα indumentum*. Cum præfix. הָאַדֶּרֶת *toga*, כָּאַדֶּרֶת *sicut toga*. Cum affix. אַדַּרְתּוֹ *toga ejus*, m. Cum præf. & aff. בְּאַדַּרְתּוֹ *cum toga ejus*, m. R. אָדַר in Niph. *magnificus fuit*, *magnificatus est*.

אָהַב & אָהֵב, QAL. Lxx. Aq. Sym. *ἀγαπάω*, *φιλέω*, Lxx. item, *ἐράω*, *ἐράομαι*, Vulg. & alii, *amo*, *diligo*. Lxx. item, *ζητέω quæro*, *κρατέω teneo*, *φιλιάζω amicitiam ineo*, *χαίρω gaudeo*, &c.

Praet. 3. p. s. m. אָהַב & אָהֵב, *dilexit*. Cum præfix. & affix. ex forma (-), אֲהֵבוֹ *diligit eum*, אֲהֵבָהּ *diligit eam*, אֲהֵבְךָ *diligit te*, m. וַאֲהֵבְךָ *& diliget te*, m. 3. p. s. f. cum præfixo relativo, שֶׁאָהֲבָה *quem diligit*. Cum affix. אֲהֵבַתְהוּ *diliget eum*, אֲהֵבַתֶךְ, vel אֲהֵבַתְךְ, *diligit te*, fem. Vide Gram. Heb. tom. 1. p. 341. c. 1. 2. p. s. m. אָהַבְתָּ *dilexisti*. Cum præf. וְאָהַבְתָּ *& dilexisti*. Cum aff. אֲהַבְתָּנִי, cum (·) loco (-) sub ת ob pausam, *dilexisti me*, c. אֲהַבְתָּנוּ *dilexisti nos*, c. 2. p. s. f. אָהַבְתְּ *dilexisti*. 1. p. s. c. אָהַבְתִּי, & in pausa אָהָבְתִּי, *dilexi*. Cum affix. אֲהַבְתִּיךָ *dilexi te*, m. אֲהַבְתִּיךְ *dilexi te*, f. 3. p. pl. c. אָהֲבוּ *diligunt*, *dilexerunt*. Cum aff. & ex forma (-), אֲהֵבוּךָ *diligunt te*, m. אֲהֵבוּם *diligunt ea*. 2. p. pl. m. אֲהַבְתֶּם *dilexistis*. Cum præfix. וַאֲהַבְתֶּם *& dilexistis*.

Ben. sing. m. אוֹהֵב, & אֹהֵב, Lxx. *φίλος amicus*; & semel passive *ἠγαπημένος dilectus*. Alii, *diligens*, *amans*. Cum præf. וְאֹהֵב *& amans*. Cum præf. & aff. וְאֹהֲבוֹ *& diligens eum*, אֹהַבְךָ, cum (-) sub ה loco (·), *diligens te*, m. אֹהֲבִי *diligens me*, c. Sing. f. ex forma ה præced. duplici (·), אֹהֶבֶת, & cum (י) paragog. אֹהַבְתִּי, vide Gram. Heb. t. 1. p. 164. c. 2. *diligens*. Pl. absol. m. אֹהֲבִים, & const. אֹהֲבֵי *diligentes*, *amantes*. Cum præf. וְאֹהֲבֵי *& diligentes*, לְאֹהֲבֵי *diligentibus*. Cum præf. & aff. אֹהֲבָיו *diligentes eum*, וְאֹהֲבָיו *& diligentes eum*, לְאֹהֲבָיו *diligentibus eum*, אֹהֲבֶיהָ *diligentes eam*, אֹהֲבֶיךָ *diligentes te*, m. אֹהֲבַיִךְ, cum (·) sub ב loco (-) ob pausam, *diligentes te*, f. אֹהֲבַי

diligentes me, c. לְאֹהֲבַי *diligentibus me*, c.

Paoul. s. m. cum præf. וְאָהוּב, Lxx. *ὡς ἠγαπημένος & dilectus*. Fem. אֲהוּבָה, & cum præfix. וַאֲהוּבָה *dilecta*.

Infinit. cum præf. & in forma perf. לְאַהֲבָה *amare* vel *amandi*. Cum præf. & affix. כְּאָהֳבָם, Ose. 9. v. 10. *secundum amare ipsorum*, Vulg. *sicut ea, quæ dilexerunt*.

Imperat. 2. p. s. m. ex forma (-), אֱהַב *dilige*. Cum affix. & eadem forma, אֱהָבֶהָ *dilige eam*. 2. p. plur. m. אֶהֱבוּ & in pausa אֱהָבוּ, *diligite*. Cum præfix. וֶאֱהָבוּ *& diligite*.

Fut. 3. p. s. m. in forma perf. יֶאֱהַב, in pausa & contracte יֹאהֵב pro יֶאֱהַב *diliget*. Cum præfix. וַיֶּאֱהַב *& dilexit*. Cum præf. & affix. וַיֶּאֱהָבֵהוּ *& dilexit eum*, וַיֶּאֱהָבֶהָ *& dilexit eam*, וַיֶּאֱהָבֶךָּ in pausa, *diliget te*, m. יֶאֱהָבֵנִי *diliget me*, c. 3. p. s. f. cum præfix. וַתֶּאֱהַב *& dilexit*. 2. p. s. m. תֶּאֱהַב & in pausa תֶּאֱהָב, aut תֹּאהַב, *diligas*, *diliges*. 1. p. s. com. ex forma Chald. & in pausa, אֹהֵב *diligam*, vide Gram. Heb. tom. 1. p. 230. c. 2. 409. c. 2. num. XIII. Cum præfix. & ex forma imperfecta, וָאֹהַב *& dilexi*. Cum præf. & affix. ex eadem forma, וָאֹהֲבֵהוּ *& dilexi eum*, אֹהֲבֵם *diligam eos*, וָאֹהֲבֵם *& dilexi ea*. 2. p. pl. m. תְּאֵהָבוּ *diligetis*, anomalus pro תֶּאֱהָבוּ, aut תֶּאֱהֲבוּ, vide Gram. Heb. tom. 1. p. 169. c. 2. In pausa, תֶּאֱהָבוּ, & cum ן parag. תֶּאֱהָבוּן, *diligetis*.

NIPHAL נֶאֱהַב, unde Ben. pl. m. cum præf. הַנֶּאֱהָבִים, Lxx. *ἠγαπημένοι dilecti*, Vulg. *amabiles*.

PIEL אִהֵב, unde Ben. pl. m. cum affix. מְאַהֲבֶיהָ *amatores ejus*, f. מְאַהֲבַיִךְ & in pausa מְאַהֲבָיִךְ, *diligentes te*, f. Cum præf. & affix. וּמְאַהֲבַיִךְ *& diligentes te*, *& amatores tui*, f. מְאַהֲבַי & in pausa מְאַהֲבָי, *amantes me*, c. לִמְאַהֲבַי *amantibus me*, c. His in omnibus vocibus daghésch excidit ex ה sine compensatione sub א.

אַהֲבָה f. Lxx. Aq. Sym. *ἀγάπη*, Lxx. item, *ἀγάπησις*, *φιλία*, Vulg. & alii, *Amor*, *amicitia*, *dilectio*. Sym. item, *φίλτρον amor*. Cum præf. הָאַהֲבָה *amor*, וְאַהֲבָה *& amor*, בְּאַהֲבָה *pro amore*, לְאַהֲבָה *amori*, vel *ad amandum*; sunt enim qui multis in locis hoc nomen velint esse infinitivum, vide Gram.

Gram. Heb. tom. 1. p. 165. c. 2. וּלְאַהֲבָה *& amori*, vel *& ad amandum*, מֵאַהֲבָה *præ amore*. Conſt. אַהֲבַת *amor*. Cum præf. וְאַהֲבַת *& amor*, בְּאַהֲבַת *pro amore*, כְּאַהֲבַת *ſecundum amorem*, מֵאַהֲבַת *propter amorem*. Cum præf. & aff. בְּאַהֲבָתוֹ *in amore ejus*, m. בְּאַהֲבָתָהּ *in amore ejus*, f. אַהֲבָתְךָ *amor tuus*, m. אַהֲבָתִי *amor meus*, c. אַהֲבָתָם *amor eorum*. R. אָהַב vel אָהֵב *amavit*, *dilexit*.

אֲהָבִים m. plur. à ſing. inuſit. אֹהַב aut אַהַב, Lxx. Prov. 5. v. 19. φιλία *amicitia*, Vulg. *chariſſima* (cerva), alii, *amores*. Iidem Lxx. Oſe. 8. v. 9. ἠγάπησαν *amaverunt*, Vulg. *amatores fuerunt*; legebant אֹהֲבִים in Bènoni *Qal*. Alii hîc, ut Prov. 5. v. 19. *amores*. R. אָהַב *amavit*, *dilexit*.

אֳהָבִים m. plur. à ſing. inuſit. אֹהַב, vel אֹהֶב; unde cum præf. בָּאֳהָבִים báohavím, Prov. 7. v. 18. Lxx. ἔρωτι *amore*, Aq. Theod. ἐν ἀγάπαις *in amoribus* (ſic etiam alii), Vulg. *cupitis amplexibus*. R. אָהַב *amavit*, *dilexit*.

אֲהָהּ, & ſublato א per aphæreſin הָהּ, interjectio *dolentis*. Lxx. Theod. ἆ, ἆ, *ah! ah!* Lxx. item, mſ. Oxon. Ald. & Complut. οἴμοι *hei mihi*. Lxx. item, ὦ, ὦ, ὤ, ὤ, Vulg. & alii, *heu!* R. אָהָה inuſit.

אַהֲוָא Maſſ. & Vulg. *Ahavá*, nomen fluvii in Perſide ſeu potius Chaldæa, Eſd. 8. v. 15. 21. 31. Etym. *eſſentia*, ſive *generatio*; ab הָוָה *fuit*.

אֵהוּד Maſſ. *Ehúdh*, Vulg. *Aod*, nomen proprium filii Gera filii Jemini, Jud. 3. v. 15. Etym. *laudans*, vel *confitens*; ex יָדָה in Hiph. *celebravit*, *laudavit*, *confeſſus eſt*. Vel *gloria*, *honor*; ex הוֹד idem.

אֱהִי, Lxx. Aq. V. edit. ποῦ; Vulg. & alii, *ubi?* idem quod אַיֵּה *ubi*, tranſpoſitis literis. Sym. vero Oſe. 13. v. 14. ἔσομαι, Vulg. *ero*, per apocopen, pro אֶהְיֶה 1. p. ſ. c. fut. Qal verbi הָיָה *fuit*. Vide Grammat. Heb. tom. 1. p. 290. c. 1.

אֶהְיֶה, Exod. 3. v. 14. unum ex Divinis nominibus, quod Lxx. interpretati ſunt ὁ ὤν *exiſtens*, ſive ut Vulg. *QUI EST*. Etym. *SUM*, ab הָיָה *fuit*.

אָהַל QAL. Lxx. σκηνόω, Vulg. & alii, *tentorium figo*, *habito*; & per antiphraſin, quam vide in Gram. Heb. tom. 2. p. 61. 62. ἀποσκηνόω *tentorium moveo*, *diſcedo*. Hinc 3. p. ſ. m. FUT. cum præf. & ex forma perfecta, וַיֶּאֱהַל, Gen. 13. v. 12. καὶ ἐσκήνωσεν, Vulg. *& habitavit*. Ibid. v. 18. Lxx. καὶ ἀποσκηνώσας, Vulg. *movens autem tabernaculum*.

HIPHIL. הֶאֱהִיל, unde 3. p. ſ. m. FUT. יַאֲהִיל, Job. 25. v. 5. Lxx. ἐπιφαύσκει, Vulg. *ſplendet* (luna); vocem hanc derivabant ab הָלַל in Hiph. *ſplenduit*, *luxit*; & א pro antiqua vocali *a*, & (י) pro *e* acceptis legebant יַאהֵל pro יָהֵל, aut ſine (י) יָהֵל, in fut. Hiph. Vide Gram. Heb. tom. 1. p. 225. c. 1. Alii, *tentorium figet*. Abjecta prima rad. א cum ſua motione (ַ), יַהֵל pro יַאֲהֵל, Iſai. 13. v. 20. Lxx. διέλθωσι *pertranſibunt* (Arabes), Sym. σκηνοποιήσει, Vulg. & alii, *ponet tentoria* (Arabs). Vide Gram. Heb. tom. 1. p. 186. c. 1.

אֹהֶל m. Lxx. Aq. Sym. Theod. σκηνή, Lxx. Aq. Theod. & alius item, σκήνωμα; Sym. item, σκήνωσις, Vulg. & alii, *tentorium*, *tabernaculum*, *habitaculum*. Lxx. Aq. Sym. Theod. item, σκέπη, *tegumentum*. Lxx. item, αὐλαία *aulæum*, *cortina*, δέῤῥις *pellis*, per metonymiam materiati, ut loquuntur, pro materiato, δίαιτα *habitatio*, οἰκία, οἶκος *domus*, ὀχύρωμα *munimen*, τόπος *locus*, &c. Cum præfix. הָאֹהֶל *tentorium*, וְהָאֹהֶל *& tentorium*. Cum ה præf. & locali, הָאֹהֱלָה *in tentorium*, Gen. 18. v. 6. &c. ubi remanet Hhólem, ut fit interdum in nominibus plural. hujus formæ cum aff. vide Gram. Heb. tom. 1. p. 95. c. 1. ac præterea (ֹ) natum ex (ֶ) dilatatur in (ֱ) ſub ה loco (ְ), vide ibid. p. 34. c. 1. Cum aliis præfix. וְהָאֹהֶל *& tentorium*, וּבָאֹהֶל *& in tentorio*, בָּאֹהֶל *in tentorio*, בְּאֹהֶל & כָּאֹהֶל, *ſicut tentorium*, לָאֹהֶל & לְאֹהֶל, *tentorio*, מֵאֹהֶל *ex tentorio*. Cum præf. & affix. אָהֳלוֹ óholó, & cum ה pro ו (vide Gram. Heb. tom. 1. p. 129. c. 1.) אָהֳלֹה óholó *tentorium ejus*, m. בְּאָהֳלוֹ beóholó *in tentorio ejus*, m. לְאָהֳלוֹ leóholó *tentorio ejus*, m. מֵאָהֳלוֹ méoholó *ex tentorio ejus*, m. אָהָלְךָ óholécha, in pauſa, quare ל afficitur (ֶ) pro (ְ), *tentorium tuum*, m. בְּאָהָלְךָ beóholchá, & in pauſa בְּאָהֳלֶךָ, beóholécha, *in tentorio tuo*, m. לְאָהֳלֶךָ leó-

Digitized by Google

hólécha, in pausa, *ad tentorium tuum*, m. אהלך óholéch *tentorium tuum*, f. אהלי ókoli, & cum ה artic. præter analogiam (vide Gram. Heb. tom. 1. p. 421. c. 2.) האהלי háóholi *tentorium meum*, c. לאהלי leóholi *ad tentorium meum*, c.

Plur. absol. אהלים *tentoria*, servato hhólem, ut fit interdum in hujus formæ nominibus, vide Gram. Heb. tom. 1. p. 61. c. 2. Cum præf. ואהלים *& tentoria*, באהלים *in tentoriis*. Const. אהלי óholé *tentoria*. Cum præfix. באהלי beóholé *in tentoriis*, כאהלי keóholé *sicut tentoria*, מאהלי meóholé *ex tentoriis*. Cum præf. & aff. לאהליו, servato Hhólem, ut in plur. absol. vide supra & Gram. Heb. tom. 1. p. 95. c. 1. *ad tentoria ejus*, m. אהליך *tentoria tua*, m. באהליך *in tentoriis tuis*, m. לאהליך *ad tentoria tua*, m. מאהליך *ex tentoriis tuis*, m. אהליהם óholehém *tentoria eorum*, ואהליהם veóholehém *& tentoria eorum*, באהליהם beóholehém *cum tentoriis eorum*, אהליכם óholekhém *tentoria vestra*, m. באהליכם beóholekhém *in tentoriis vestris*, m. לאהליכם leóholekhém *ad tentoria vestra*, m. R. אהל *tentorium fixit*, vel *movit*.

אהל Mass. *O'hel*, Vulg. *O'hol*, nomen proprium filii Zorobabel filii Phadaia, 1. Paral. 3. v. 20. Etym. *tentorium*, vel *tabernaculum*; ex אהל, vide vocem præced. Vel *splendor*; ab הלל in Hiph. *splenduit*.

אהלה Mass. *O'holá*, Vulg. *O'olá*, cognomen mysticum Samariæ, Ezech. 23. v. 4. quo innuitur eam Templum à vero Dei Templo separatum habere, vide Gram. Heb. tom. 1. p. 446. c. 1. init. Etym. *tabernaculum* vel *tentorium ejus*; ab אהל *tabernaculum*, *tentorium*, & ה affix. 3. p. f. f.

אהליאב Mass. *O'holiáv*, Vulg. *O'oliáb*, nomen proprium filii Achilamech, Exod. 31. v. 6. Etym. *tabernaculum patris*; ex אהל *tabernaculum*, & אב *pater*. Vel *splendor patris*; ab הלל in Hiph. *splenduit*, & אב *pater*.

אהליבה Mass. *O'holivá*, Vulg. *O'olibá*, nomen mysticum Jerusalem, Ezech. 23. v. 4. quo verum Dei Templum in ea esse significatur, vide Gram. Heb. tom. 1. p. 445. c. 2. in fin. Etym. *tentorium meum in ea*, ex אהל *tentorium*, (י) affix. 1. p. f. c. ב *in*, & ה affix. 3. p. f. f.

אהליבמה Mass. *O'holívamá*, Vulg. *O'olibamá*, nomen proprium 1°. uxoris Esavi, Gen. 36. v. 2. 2°. civitatis unius è ducibus Idumæorum, ibid. v. 41. & 1. Paral. 1. v. 52. Etym. *tabernaculum meum excelsum*; ex אהלי *tabernaculum meum*, & במה *excelsum*.

אהלים m. pl. Lxx. Num. 24. v. 6. *σκηναί*, Vulg. *tabernacula*. Iidem Lxx. Prov. 7. v. 17. *οἶκος domus*, legebant אהלים, ab אהל *tabernaculum*, *domus*. Vulg. *aloe*, alii, *santali*, arbores aromaticæ & odoriferæ. Cum præf. כאהלים *ut santali*. In forma fem. & cum præf. ואהלות, Lxx. Psal. 44. Heb. 45. v. 9. *στακτὴ stacte*, seu, ut Vulg. transtulit, *gutta*. At Cant. 4. v. 14. Lxx. Vatic. vocem Hebraicam *ἀλώθ* retinuere; Complut. vero & Aq. *ἀλωὴ*, Vulg. *aloë*, Sym. *θυμίαμα thymiama*, alius *κιννάμωμον cinnamomum*, alii, ut supra, *santali*. R. אהל *tabernaculum fixit*, unde *santali*, *stacte*, *cinnamomum*, &c. quod sint grati odoris quasi tabernacula seu tentoria. Vel, quod est verosimilius, אהל olim significabat etiam *gratum odorem exhalare*.

אהרן Mass. *A'harón*, Vulg. *Aarón*, nomen propr. filii Amram patris Moysi, Exod. 4. v. 14. &c. Etym. *mons*, vel *montanus*; ex הר *mons*. Vel *concipiens*; ex הרה *concepit*. Hic א est formativum nominis.

או m. *desiderium*, *cupiditas*. Prov. 31. v. 4. Heb. *Non* (est) *regum*, *Lemoél*, *non* (est) *regum bibere vinum* : *& principum* (non est) או *desiderium sicera*, h. e. reges non debent ita vinum bibere, neque principes siceram ita desiderare, seu bibere, ut inebrientur. Vulg. *Noli regibus*, *ô Lamuel*, *noli regibus dare vinum* : *quia nullum secretum est*, או *ubi regnat ebrietas*. Pro או *desiderium*, legebat אי *ubi*, sicuti legendum docent Massorethæ. Vide hunc versum fusius explicatum in Gram. Heb. tom. 1. pag. 596. c. 2. 597. c. 1. R. אוה Piél *concupivit*, *desideravit*.

אואל Mass. *Ouél*, Vulg. *Vél*, nomen proprium viri, ex eorum numero qui uxo-

Digitized by Google

res alienigenas duxerant, Esd. 10. v. 34. Etym. *aut Deus*, vel *aut fortis*; ex אוֹ *aut*, & אֵל *Deus*, vel *fortis*.

אוֹב vel אֹב, m. Lxx. Sym. ἐγγαστρίμυθος *ventriloquus*, i. e. qui ex inferiore ventris parte loquitur, vide S. Chrysost. in I. ad Corinth. c. 1. v. 2. Lxx. Aq. θελητὴς *volens, voluntarius*; quod ex voluntate & arbitrio, non ex veritate, se consulentibus responderet Diabolus; referebant ad אָבָה *voluit*. Lxx. item, ἐκ τῆς γῆς φωνῶν, alius, ἀποφθεγγόμενος ἀπὸ τῆς γῆς, *de terra loquens*, quod interdum faciebat idem Diabolus. Vel hîc *de terra loqui*, idem est ac *de ventre loqui*, vide Psal. 138. Heb. 139. v. 15. ubi *inferiora terræ* maternum uterum significant. Vide etiam Gram. Heb. tom. 2. pag. 139. c. 2. 140. c. 1. Aq. item, μάγος *magus*. Vulg. & alii, *Pytho*. Cum præfix. בָּאוֹב *per Pythonem*, כְּאוֹב *sicut Pytho*. Plur. in forma fem. & cum præfix. הָאֹבוֹת & הָאוֹבוֹת, *Pythones*, כְּאֹבוֹת, Job. 32. v. 19. Lxx. ὥσπερ φυσητὴρ *sicut follis*, Vulg. *quod lagunculas*, alii, *utres* (disrumpit). Ex hac postrema significatione venit Pythonis nomen, secundum Aben-Esram, quod ex tumido ventre, quasi ex utre, oracula sua depromeret.

אוֹבִיל Masl. *Ovil*, Vulg. *Ubil*, nomen proprium viri, qui præpositus erat super camelos Davidis, 1. Paral. 27. v. 30. Etym. *adductus*, aut *portatus*; ex יָבַל in Hoph. *adductus est*, &c. Aut *luctuosus*; ex אָבַל *luxit*. Aut denique *veterascens*; ex בָּלָה *veterascere*, *vetustate atteri*.

אוּבָל, אוּבַל, & אֻבַל, Dan. 8. v. 2. 3. 6. Aq. & Theod. v. 2. Οὐβάλ, vocem Hebr. retinuerunt. Complut. πύλη, Vulg. *porta*, quomodo etiam Lxx. transtulisse affirmat S. Hieron. comm. in h. l. Sym. λίμνη *palus*. Vers. 3. Theod. Οὐβάλ, ut v. 2. Vulg. *palus*. Vers. 6. Theod. Οὐβάλ, ut v. 2. Vulg. *porta*. Alii ubique *fluvius, aquæductus, processus aquarum*. Cum præfix. הָאוּבָל, vel הָאֻבָל, aut הָאֻבַל (variant enim codices) *fluvius, fluentum*, &c. R. יָבַל in Hiph. *attulit, adduxit*, &c.

אוּד m. Lxx. Aq. Sym. δαλὸς, Vulg. & alii, *titio, torris*. Plur. cum præf. הָאוּדִים *titiones*. R. אוּד inusit.

אוֹדוֹת, vide אוֹדֹת, supra col. 24.

אוה QAL, unde NIPHAL נָאוָה pro נֶאֱוָה, atque inde

Praet. 3. p. s. m. נָאוָה, Psal. 92. Heb. 93. v. 5. Lxx. πρέπει, Vulg. Lat. *decet*, alii *decora, pulchra, speciosa est* (sanctitas) 3. p. pl. c. ejusdem præteriti, נָאווּ contracte pro נֶאֱווּ, Cant. 1. v. 9. al. 10. Lxx. ὡραιώθησαν *pulchræ sunt* (genæ tuæ). Isai. 52. v. 7. Lxx. ὡραῖοι, Aq. ὡραιώθησαν, Sym. ὡς εὐπρεπεῖς, *pulchri, speciosi sunt* (pedes).

Ben. sing. m. נָאוֶה, contracte pro נֶאֱוֶה, Lxx. verbaliter συμφέρει *conducit*, Sym. Theod. πρέπει *decet*; & adjective ὡραῖος, Vulg. & alii, *pulcher, decorus*, &c. Fem. נָאוָה, contracte itidem pro נֶאֱוָה, Lxx. ἁρμόζει *congruit*, πρέπει *decet*, ἡδυνθεῖσα *jucunda facta est*, καλὴ, ὡραία, *pulchra, speciosa*. Aq. ὡραιώθη *decora est*. Cum præfix. וְנָאוָה & *decora*. Sublato א, & præfixo ה artic. הַנָּוָה, Jerem. 6. v. 2. *pulchra, speciosa*. Alii hæc omnia referunt ad נָאָה, quod vide suo loco.

PIEL אִוָּה, Lxx. αἱρετίζω *eligo*, ἐπιθυμέω, ἐπιποθέω (Sym. ποθέω), Vulg. & alii, *desidero, concupisco*, ἐθέλω *volo*.

Praet. 3. p. s. m. אִוָּה *concupivit*. 3. p. s. f. אִוְּתָה, idem. 1. p. s. c. cum aff. אִוִּיתִיהָ *concupivi eam*, אִוִּיתִךָ *concupivi te*, m.

Fut. 3. p. s. f. תְּאַוֶּה *desiderabit, concupiscet*.

HITHPAEL הִתְאַוָּה, Lxx. ἐπιθυμέω, Vulg. & alii, *concupisco, desidero*, &c. ut in Piél.

Praet. 3. p. s. m. הִתְאַוָּה *concupivit*, 3. p. pl. c. הִתְאַוּוּ *concupiverunt*.

Ben. s. f. מִתְאַוָּה *concupiscens*. Plur. m. cum præf. הַמִּתְאַוִּים *concupiscentes*.

Fut. 3. p. s. m. יִתְאַוֶּה *concupiscet*. Cum præf. וַיִּתְאַו, & cum apocopa, de qua vide Gram. Heb. tom. 1. p. 306. c. 1. וַיִּתְאָו & *concupivit*, וְיִתְאָו & *concupiscet*. 2. p. s. m. תִּתְאַוֶּה, & cum apoc. תִּתְאָו, *concupisces*. His in apocopis (-) mutatur in (ָ), vel ob accentus pausantes, aut alios eorum potestatem induentes, ut diximus in

Digitized by Google

Gram. Heb. loco citato; vel ad compensandum dagh. quod ex secunda radicali facta ultima vocis litera ejicitur. 3. p. pl. m. cum præf. ויתאוו *& concupiverunt.*

אַוָּה f. unde const. אַוַּת, Lxx. Sym. ἐπιθυμία, Vulg. & alii, *concupiscentia, desiderium.* Cum præfix. בְּאַוַּת *pro desiderio.* Cum præf. & aff. בְּאַוָּתִי *in desiderio meo*, c. R. אָוָה in Piel, *concupivit.*

אוּזַי Mass. *Ouzái*, Vulg. *Ozí*, nomen proprium patris Phalel, Neh. 3. v. 25. Etym. *tunc;* ex אָז vel אֲזַי, idem. Aut *vel iste;* ex או *vel*, & זה *iste.*

אוּזָל Mass. & Vulg. *Ouzál* vel *Uzál*, nomen proprium filii Jectan, Gen. 10. v. 27. Etym. *abiens, proficiscens;* ex אָזַל *abiit, profectus est.*

אוֹי & cum ה paragogico אוֹיָה, aut אוֹיָה, Lxx. Sym. οἴμοι *væ mihi*, Aq. ὦ οἴμοι *ô væ mihi.* Lxx. item, οὐαί, Vulg. & alii, *væ, eheu! heu!* ὦ & ὢ, ô, ὢ ὢ, ô ô.

אֱוִי Mass. & Vulg. *Evi*, nomen proprium regis Madianitarum, Num. 31. v. 8. Etym. *væ;* ex אוי idem. Aut *desiderans*, vel *desiderium meum;* ex אוה *desideravit, concupivit*, aut אַו *desiderium*, & aff. 1. p. f. c.

אוֹיֵב *inimicus*, vide איב.

אֱוִיל m. Lxx. Aq. Sym. Theod. ἄφρων, Vulg. & alii, *stultus.* Lxx. item, ἀσύνετος *insipiens, amens*, ἄπειρος *imperitus*, ἀσεβὴς *impius*, μωρὸς *fatuus*, παράνομος *transgressor legis*, προπετὴς *petulans*, φαῦλος *pravus*, &c. Cum præfix. הָאֱוִיל *stultus*, וֶאֱוִיל *& stultus*, לֶאֱוִיל *stulto.* Cum (י) parag. aut trajecto, אֱוִלִי, Zach. 11. v. 15. *stultus.* Plur. absol. אֱוִילִים *stulti.* Cum præfix. וֶאֱוִילִים *& stulti.* R. אָוַל inusit. Heb. sed Arabibus, *defecit, descivit*, à sapientia scilicet.

אֱוִיל מְרֹדַךְ Mass. & Vulg. *Evil merodách*, nom. propr. regis Babylonis, 4. Reg. 25. v. 27. Etym. *stultus amare contritus;* ex אויל *stultus*, מר *amarum esse*, & דך *attritus, contritus.*

אוֹכִיל, m. Ose. 11. v. 4. al. 5. Sym. ex S. Hieron. com. in h. l. *cibus;* sic etiam alii. Vulg. *ut vesceretur.* Lxx. δυνήσομαι *potero*, legebant vel אוּכַל in fut. Hoph. verbi יָכֹל *potuit;* vel legerunt אוֹכִיל in fut. Hiph. ejusdem verbi quanvis hodie in hac con-

jugatione inusitati. R. אָכַל *comedit.*

אוּר m. unde cum affix. אוּלָם, Psal. 72. Heb. 73. v. 4. Lxx. μάστιξ αὐτῶν *flagellum eorum*, Vulg. Lat. *plaga eorum.* Sym. τὰ πρόπυλα αὐτῶν, S. Hieron. *vestibula eorum.* Alii, *robur eorum;* ex אול aut איל inusit.

אוּלַי, Dan. 8. v. 2. Complut. & Sym. Οὐλαΐ, vel Ουλαί, Vulg. *Ulai.* Vacat apud Lxx. Vatic. Nomen proprium fontis, ex quo egreditur fluvius Ubal. Aliis est nomen ipsius fluvii, qui profanis scriptoribus *Eulæus* appellatur. Etym. *fortitudo;* ex אֱיָל idem. Vel *stultus;* ex אֱוִיל idem. Vel denique, *forte, forsitan;* vide vocem sequentem.

אוּלַי, & אֻלַי, Lxx. Aq. μήποτε, Vulg. & alii, *ne forte, forrasse, forsitan.* Lxx. item, εἴπως *si forte*, ἐὰν οὖν *si igitur*, &c. Attamen particula illa non semper dubitantis est, sed interdum bene sperantis optantisque. Hinc Lxx. ἵνα, ὅπως, *ut.* Vide Gram. Heb. tom. 1. p. 575. c. 1. num. I. R. אול inusit.

אוּלָם adverbium, Lxx. πλὴν ἢ ἀλλὰ, ἀλλ' ὅτι, *veruntamen*, ἀλλὰ *sed*, δὲ *autem*, &c. Sym. Gen. 28. v. 19. πρότερον, Vulg. *prius.* Et 1. Reg. 25. v. 34. ἐπείπερ *quandoquidem*, Vulg. *alioquin.* Alii, *profecto, certe*, &c. Cum præf. וְאוּלָם *& certe*, &c. R. אול inusit.

אוּלָם, אֻלָם, & אֵלָם cum daghésch & (֫) per legem æquivalentiæ, m. Lxx. ναὸς *templum*, κρηπὶς *fundamentum.* Aq. πρόδρομος *vestibulum*, στοὰς *porticus.* Sym. πρόπυλον, προπύλαιον, Vulg. & alii, *vestibulum.* Cum præfix. הָאוּלָם & הָאֻלָם, *vestibulum*, וְהָאוּלָם & וְהָאֻלָם, *& vestibulum*, בָּאוּלָם *in vestibulo*, וּבָאוּלָם *& in vestibulo*, כָּאוּלָם *sicut vestibulum*, לָאוּלָם, לְאוּלָם, & לָאֻלָם, *vestibulo, in vestibulo, in vestibulum*, וְאוּלַמָּיו *& vestibula.* Plur. const. cum aff. וְאֵלַמָּיו *& vestibula*, à plur. absol. אֵלַמִּים, cum (֫) & daghésch per legem æquivalentiæ, pro אוּלָמִים. R. אלם inusit. in hoc sensu.

אוּלָם Mass. & Vulg. *Oulám* vel *Ulám*, nomen proprium 1°. filii Sares filii Machir, 1. Paral. 7. v. 16. 2°. filii Esec, 1. Paral. 8. v. 39. Etym. *vestibulum, porticus*, vide vocem præced. Vel *fortitudo*, aut *stultitia eorum;* ex אֱיָל *fortitudo*, aut אֱוִיל *stultus*,

Digitized by Google

vel אִוַּלְתָּם *stultitia*, & affix. 3. p. plur. m.

אִוֶּלֶת f. Lxx. Sym. ἀφροσύνη, Vulg. & alii, *stultitia*. Lxx. item, ἀβουλία *temeritas*, *consilii inopia*, ἄνοια *amentia*, ἀρὰ *maledictio*, κακία *malitia*, κακὸν *malum*, &c. Sym. item, ἀμαθία, ἀπειρία, *imperitia*. Cum præf. וְאִוֶּלֶת *& stultitia*. Cum præf. & affix. אִוַּלְתּוֹ *stultitia ejus*, m. בְּאִוַּלְתּוֹ *in stultitia ejus*, m. כְּאִוַּלְתּוֹ *secundum stultitiam ejus*, m. אִוַּלְתִּי *stultitia mea*, c. לְאִוַּלְתִּי *stultitiæ meæ*, *in stultitiam meam*, c. R. אָוַל inusit.

אוּמִּים *populus*, vide אֻם.

אוֹמָר Mass. & Vulg. *Omár*, nom. propr. Eliphaz filii Esaii, ex Ada uxore, Gen. 36. v. 11. Etym. *dicens*, vel *loquens*; ex אָמַר *dixit*, *loquutus est*. Vel *amarus*; ex מָרַר *amarum esse*.

און QAL, unde HITHPOEL הִתְאוֹנֵן, ex quo BEN. plur. m. cum præfix. כְּמִתְאֹנְנִים, Num. 11. v. 1. Lxx. γογγύζων *murmurans* (populus). Vulg. *quasi dolentes*. Alii, *sicut quiritantes*, aut simpliciter *quiritantes*; nam כ non semper similitudinem, sed interdum etiam veritatem exprimit; unde Hebræis dicitur כ veritatis. Vide Gram. Heb. tom. 1. p. 577. c. 2.

FUT. 3. p. f. m. יִתְאוֹנֵן, Thren. 3. v. 39. Lxx. γογγύσει *murmurabit*, Vulg. *murmuravit*, alii, *quiritabitur*, *conqueretur*.

אָוֶן m. Lxx. Sym. Theod. ἀδικία *injustitia*, ἀνομία *iniquitas*. Aq. ἀνωφελὲς, neut. *inutile*, ἀνωφέλεια *inutilitas*. Lxx. item, ἄτοπον *absurdum*, γογγυσμὸς *murmuratio*, κακὸν *malum*, κακία *malitia*, κόπος, μόχθος, πόνος, *labor*, πονηρία *malitia*, &c. Et, posito concreto pro abstracto, ἄδικος *injustus*, ἄνομος *iniquus*, κακὸς *malus*, κενὸς *vanus*, παράνομος *transgressor legis*. Sym. item, ἀσέβεια *impietas*, ἀθεΐα *atheïsmus*. Alii item, *molestia*, *idolum*, *vanitas*, &c. Cum præf. הָאָוֶן *iniquitas*, וָאָוֶן & וְאָוֶן, *& iniquitas*, לְאָוֶן *iniquitati*, מֵאָוֶן *ab iniquitate*. Cum aff. אוֹנוֹ *iniquitas ejus*, m. אוֹנְךָ *iniquitas*, *vanitas tua*, f. אוֹנָם *iniquitas eorum*. R. אוּן inusit. in hoc sensu.

אָוֶן Mass. *Aven*, Ezech. 30. v. 17. Lxx. Ἡλιούπολις, Vulg. *Heliopolis* (urbs solis), nom. propr. civitatis Ægypti. Etym. *iniquitas*, *molestia*, *idolum*. Vide vocem præced.

אוֹן m. Lxx. ἀναψυχὴ *respiratio*, δόξα *gloria*, δύναμις *virtus*, *potentia*, (Syr. ܐܘܢ *robur*, *fortitudo*) τὰ ὑπάρχοντα *substantia*, *opes*, κόπος, πόνος, *labor*, τέκνον *filius*, &c. Lxx. Sym. ὀδύνη *dolor*, πένθος *luctus*. Aq. λύπη *dolor*, *mœror*. Cum aff. אוֹנוֹ *potentia ejus*, m. Cum præf. & aff. וְאוֹנוֹ *& potentia ejus*, m. וּבְאוֹנוֹ *& in potentia ejus*, m. אוֹנִי *potentia mea*, *robur meum*, vel *luctus*, aut *dolor meus*, c. בְּאוֹנִי *in luctu meo*, c. אוֹנָם *potentia eorum*. Plur. אוֹנִים *vires*, *lugentes*. R. אוּן inusit. in hoc sensu.

אוֹן Mass. *O'n*, nomen proprium 1°. civitatis Ægypti, quæ τοῖς Lxx. dicitur Ἡλιούπολις, Vulg. *Heliopolis*, Gen. 41. v. 50. Vide supra אָוֶן. 2°. filii Pheleth, qui Vulgato interpreti dicitur *Hon*, Num. 16. v. 1. Etym. *luctus*, *dolor*, *robur*, *potentia*, &c. Vide vocem præced.

אוֹנוֹ Mass. & Vulg. *Onó*, nomen proprium civitatis in Tribu Benjamin, quam ædificavit Samad filius Elphaal, 1. Paral. 8. v. 12. Sita erat in valle, vel campo, Nehem. 6. v. 2. Etym. *dolor*, *robur*, aut *iniquitas ejus*; ex אוֹן *dolor*, &c. & affix. 3. p. f. m.

אוֹנָם Mass. & Vulg. *Onám*, nomen proprium 1°. filii Soba filii Seir Horrhæi, Gen. 36. v. 23. 2°. filii Jerameel, 1. Paral. 2. v. 26. Etym. *dolor*, *robur*, *iniquitas*, &c. *eorum*; ex אוֹן *dolor*, &c. & affix. 3. p. pl. m.

אוֹנָן Mass. & Vulg. *Onán*, nomen proprium filii Judæ ex Sue ejus uxore, Gen. 38. v. 4. Etym. *dolor*, &c. *earum*; ex אוֹן *dolor*, &c. & affix. 3. p. plur. f.

אוּפָז Mass. *Ouphàz*, Dan. 10. v. 5. Aq. Theod. Ὠφάζ, nomen proprium loci aut regionis unde aurum optimum afferebatur. Vide Bochart. Phaleg. p. 161. & Canaan, p. 769. Conjecturam hanc firmat locus Jerem. 10. v. 9. . . . . *& aurum* מֵאוּפָז, Lxx. Μωφὰζ, præpositionem cum nomine conjunxerunt, Vulg. *de Ophaz*. Aliis est nomen appellativum, quo significatur aurum optimum ac præstantissimum. Vulg. Dan. 10. v. 5. *Obrizum* transtulit. Vide vocem seq. Etym. *robur*, *soliditas*, à פָּזַז *solidari*, *roborari*.

Digitized by Google

אוֹפִיר, nomen proprium loci aut regionis auriferæ, quæ Bocharto in Phaleg. p. 161. & seqq. videtur esse *Taprobana.* Lxx. Aq. Theod. Vª. & VIª. edit. vocem Hebraicam, non raro corruptam, Σωφὶρ vel Σώφειρ retinent, præterquam Psal. 44. Heb. 45. v. 10. ubi Lxx. eam πρώτιστον *primum* vel *præstantissimum* (aurum) interpretantur. Vulg. eam quoque vulgo retinet, exceptis locis aliquot, ubi *obrizum*, quasi Ophirizum, transtulit. Cum præfix. מֵאוֹפִיר *ex Ophir.* Cum ה locali, אוֹפִירָה *in Ophir.* Etym. *cinis*, aut *fructificatio*; ex אֵפֶר *cinis*, aut פָּרָה *fructificavit.*

אוֹפָן *rota*, vide אוֹפַן.

אוֹפִר Mass. & Vulg. *Ophír*, nomen propr. filii Jectan, Gen. 10. v. 29. unde regionem *Ophir* dictam volunt nonnulli. Etym. ead. ac vocis אוֹפִיר.

אוץ QAL. Lxx. ἐπισπεύδω, κατασπεύδω, Vulg. & alii, *festino*, κοπιάω *laboro*, προπορεύομαι *præcedo.* Alii item, *urgeo.*

PRAET. 3. p. s. m. אָץ *festinavit.* 1. p. s. c. אַצְתִּי *ursi*, *festinavi.*

BEN. sing. m. אָץ, Lxx. ταχὺς, Vulg. *velox*, σπεύδων (sic etiam alius), ἐπισπεύδων, Vulg. & alii, *festinus*, *præceps*; & Jos. 16. v. 15. *angustus.* Cum præfix. וְאָץ *& festinus.* Pl. m. אָצִים *urgentes*, *instantes.*

HIPHIL הֵאִיץ Lxx. σπουδάζω *urgeo*, κατανεύω *contendo.* Alii item *festino.*

FUT. 3. p. pl. m. cum præf. וַיָּאִיצוּ *& urserunt.* 2. p. pl. m. תָּאִיצוּ *festinetis*, *contendatis.*

אוֹצָר, & אֹצָר, m. Lxx. Sym. Theod. θησαυρὸς, Vulg. & alii, *thesaurus.* Lxx. item, ἀποθήκη *apotheca*, *cella*, *penus*, *repositorium*, θησαύρισμα *thesaurus*, πρόσθεσις *additio*, πλοῦτος *divitiæ*, &c. Cum præf. הָאוֹצָר *thesaurus*, מֵאוֹצָר *præ thesauro.* Const. אוֹצַר *thesaurus.* Cum præf. לְאוֹצַר *thesauro.* Cum aff. אוֹצָרוֹ *thesaurus ejus*, m. Plur. absol. in forma fem. אוֹצָרוֹת, אֹצָרוֹת, אוֹצְרוֹת, & אֹצְרוֹת (nam variant codices) *thesauri.* Cum præf. הָאֹצָרוֹת *thesauri*, וְאֹצָרוֹת *& thesauri*, בָּאוֹצָרוֹת *in thesauris*, לָאוֹצָרוֹת *ad thesauros.* Const. אוֹצְרוֹת *thesauri.* Cum præf. הָאוֹצְרוֹת *thesauri*, 1. Paral. 9. v. 26. ubi ה præter usum, & ad ampliorem declarationem nomini constructo præfigitur, vide Gram. Heb. tom. 1. p. 421. c. 2. וְאוֹצְרוֹת *& thesauri*, בְּאוֹצְרוֹת *in thesauris*, וּבְאוֹצְרוֹת *& in thesauris*, לְאוֹצְרוֹת *thesauris*, וּלְאוֹצְרוֹת *& thesauris*, מֵאוֹצְרוֹת *ex thesauris.* Cum præf. & affix. בְּאוֹצְרֹתָיו *in thesauris ejus*, m. לְאֹצְרֹתָיו *thesauris ejus*, m. מֵאוֹצְרֹתָיו *ex thesauris ejus*, m. אֹצְרֹתֶיהָ *thesauri ejus*, f. בְּאוֹצְרֹתֶיהָ *in thesauris ejus*, f. אֹצְרוֹתַיִךְ *thesauri tui*, m. וְאֹצְרֹתֶיךָ *& thesauri tui*, m. בְּאֹצְרֹתֶיךָ *in thesauris tuis*, m. וּבְאֹצְרֹתֶיךָ *& in thesauris tuis*, m. בְּאֹצְרֹתָי *in thesauris meis*, c. אֹצְרֹתָם *thesauri eorum*, וְאֹצְרֹתֵיהֶם *& thesauri eorum.* R. אָצַר *recondidit*, *thesaurum comparavit*, &c.

אור QAL. Lxx. φαίνω, Lxx. item, Sym. & alius, διαφαίνω, Vulg. & alii, *luceo*, *illucesco*, *dilucesco.* Lxx. item, φωτίζομαι (sic etiam Aquila), Vulg. *illuminor.*

PRAET. 3. p. s. m. אוֹר *luxit.* Cum præf. וָאוֹר & וְאוֹר, *& luxit.* 3. p. pl. c. אֹרוּ *illuminati sunt*, ex forma hhólem, quæ hoc in præterito nonnunquam obtinet. Vide Gram. Heb. tom. 1. p. 249. c. 1.

IMPERAT. 2. p. s. f. ex forma Hhólem, אוֹרִי *illucesce.* Vide similia exempla in Gram. Heb. tom. 1. p. 251. c. 1.

FUT. 3. p. pl. f. וַתָּאֹרְנָה, Vulg. *& illuminati sunt*, 1. Reg. 14. v. 27. secundum puncta Massorethica; nam secundum literas est וַתִּרְאֶנָה, unde Lxx. καὶ ἀνέβλεψαν *& viderunt*, *& respexerunt*, à רָאָה *vidit.* Vide Gram. Heb. tom. 1. p. 252. c. 1.

NIPHAL נָאוֹר, Lxx. & ms. Alex. φωτίζω *illumino.* Lxx. item, διαφαίνομαι *illucesco.* Alii, *lucidus*, *illustris fio*, *illuminor*, &c.

BEN. s. m. נָאוֹר *illustris*, *illuminans*, Psal. 75. Heb. 76. v. 5. Lxx. φωτίζεις *illuminas*, Vulg. *illuminans*, Aq. φωτισμὸς *illuminatio*, S. Hieron. *lumen*, Sym. ἐπιφανὴς *illustris*, Theod. φοβερὸς *terribilis*, legebat נוֹרָא, trajectis literis, à יָרֵא in Niph. *terribilis fuit.*

INFIN. cum præf. לָאוֹר, contracte pro לְהָאוֹר, vide Gram. Heb. tom. 1. p. 148. c. 2. 253. c. 1. 2. *ad illustrandum*, *ut illustretur.*

Digitized by Google

Fut. 3. p. s. m. וַיָּאוֹר *& illuxit.*

HIPHIL הֵאִיר, Lxx. Aq. Sym. & Samar. φαίνω *appareo.* Lxx. item & Aq. φωτίζω *luceo, illumino.* Lxx. item, φωτίζομαι *illuminor*, ἐπιφαίνω *appareo*, ἐκλάμπω *effulgeo*, ἀνάπτω *accendo*, διέρχομαι *pervenio.*

Praet. 3. p. s. m. cum præfix. וְהֵאִיר *& lucebit.* 3. p. s. f. הֵאִירָה *lucebat.* 3. p. plur. c. הֵאִירוּ *illuminarunt.*

Ben. s. m. מֵאִיר *illuminans.* Fem. const. מְאִירַת *illuminatrix.* Plur. f. מְאִירוֹת, Isai. 27. v. 11. *incendentes* (erunt), Aq. φωτίσουσι *illuminabunt*, Sym. Theod. δηλοῦσαι *ostendentes manifestantes* (erunt) eodem sensu, quo Aq. quæ enim incenduntur, ea illuminantur & quasi ostenduntur. Lxx.... ἀπὸ θέας, δεῦτε .... *à spectaculo, venite*, nullo sensu. Hanc vocem componebant ex מ *à, ab*, & רָאָה *vidit.* Vulg. *docentes*, referebat ad יָרָה in Hiph. *docuit.*

Infin. cum præf. לְהָאִיר *ad lucendum, ad illuminandum.*

Imper. 2. p. s. m. הָאֵר *lucere fac, illumina.* Cum præfix. וְהָאֵר *& illumina.* Cum ה parag. הָאִירָה *illumina.*

Fut. 3. p. s. m. יָאִיר & יָאֵר *illuminet.* Cum præf. וַיָּאֶר *& illuminavit*, cum (·) in fine pro (-) ob accentum ab ultima ad penultimam retractum, vide Gram. Heb. tom. 2. p. 309. c. 1. 2. fin. 3. p. s. f. תָּאִיר *illuminat.* 2. p. s. m. תָּאִיר *illuminas.* 3. p. pl. m. יָאִירוּ *lucebunt.* 2. p. pl. m. תָּאִירוּ *illustratis.*

אוֹר m. Lxx. Aq. Sym. Theod. φῶς, Vulg. & alii, *lux, lumen.* Lxx. item, φωτισμὸς *illuminatio*, φέγγος *lumen*, ἥλιος *sol*, τόξον *arcus cœlestis, iris*, μεσημβρία *meridies*, πάχνη *pruina.* Alii item, *pluvia.* Cum præf. הָאוֹר *lux*, וְאוֹר, וָאוֹר, & וְהָאוֹר, *& lux*, בְּאוֹר & בָּאוֹר, *in luce*, כְּאוֹר & כָּאוֹר, *sicut lux*, וּכְאוֹר *& sicut lux*, לְאוֹר & לָאוֹר, *ad lucem.* Cum præfix. & affix. אוֹרוֹ & אוֹרֵהוּ (de quo ultimo affixo vide Gram. Heb. tom. 1. p. 127. c. 1.) *lux ejus*, m. וְאוֹרוֹ *& lux ejus*, m. לְאוֹרוֹ *ad lucem ejus*, m. אוֹרְךָ *lux tua*, m. בְּאוֹרְךָ *in luce tua*, m. אוֹרֵךְ *lux tua*, f. לְאוֹרֵךְ *ad lucem tuam*, f. אוֹרִי *lux mea*, c. אוֹרָם *lux eorum.* Pl. אוֹרִים *lumina.* R. אוֹר *luxit.*

אוּר m. Lxx. πῦρ, Vulg. & alii, *ignis*, φῶς *lux, lumen.* Alii item, *focus.* Cum præfix. בְּאוּר & בָּאוּר, *in igne*, מֵאוּר *ex igne.* Plur. cum præf. & (ֻ) euphonico pro ו, בָּאֻרִים, Isai. 24. v. 15. *in ignibus*, Vulg. *in doctrinis*; alii, *in cavernis*, quæ sic vocantur per antiphrasin, quod luce destitutæ sint. R. אוֹר *luxit.*

אוּר Mass. & Vulg. *Oúr*, vel *Ur*, nomen proprium 1°. urbis Chaldæorum, patriæ Tharæ patris Abrahami, Gen. 11. v. 31. Sic dicta videtur ab igne, quem colebant Chaldæi. Ejus etiam fit mentio, Neh. 9. v. 7. ubi Vulg. *ignis*, Lxx. χώρα *regio*, ut Gen. 11. v. 31. 2°. patris Eliphal, 1. Paral. 11. v. 35. Etym. *ignis*, vel *lumen*, vide vocem præced.

אוֹרָה f. Lxx. φῶς, Vulg. *lux, lumen.* Cum præfix. כְּאוֹרָה *sicut lux.* Plur. אֹרֹת, 4. Reg. 4. v. 39. ubi Lxx. ἀριώθ, vocem Heb. sed à librariis, pro more, corruptam retinuerunt. Alii interpretes, secundum Theodoretum, ἀγριολάχανα *olera agrestia*, Vulg. *herbæ sylvestres.* Isai. 26. v. 19. אוֹרֹת, Lxx. ἴαμα *sanatio*, sensum utcunque, non verbum, expresserunt. Vulg. *lux.* R. אוֹר *luxit.*

אֻרְוֹת f. plur. unde cum præfix. לְאֻרְוֹת, 2. Paral. 32. v. 28. ubi voces וַעֲדָרִים לְאֻרְוֹת transpositæ videntur pro וְאֻרְוֹת לַעֲדָרִים; unde Lxx καὶ μάνδρας εἰς τὰ ποίμνια, *&* (fecit Ezechias) *caulas ad greges*, Vulg. *caulasque pecorum*; אֻרְוֹת enim idem est ac אֻרָוֹת, ibidem, sed trajectis literis; & utrumque nomen venit ab אָרָה *carpsit*; quod ibi pecora capiant cibum. Vide infra אֻרָוֹת.

אוּרִי Mass. *Ourí*, Vulg. *Urí*, nomen propr. filii Hur, 1. Paral. 2. v. 20. Etym. *ignis*, vel *lux mea*; ex אוּר *ignis, lux*, & affix. 1. p. s. c.

אוּרִיאֵל Mass. *Oúriél*, Vulg. *Uriél*, nomen proprium patris Michaia matris Abiam regis Juda, 2. Paral. 13. v. 2. Etym. *lux*, vel *ignis Dei*; ex אוּר *lux, ignis*, & אֵל *Deus.*

אוּרִיָּה Mass. *Oúriiiá*, Vulg. *Uriá*, vel *Uriás*, nomen proprium 1°. Sacerdotis cujusdam, Isai. 8. v. 2. 4. Reg. 16. v. 11. 2°. pro-

phetæ filii Semei, Jerem. 26. v. 20. 3°. mariti Beth-ſabée, 2. Reg. 11. v. 3. & 1. Paral. 11. v. 41. Etym. *lux*, vel *ignis Domini*; ex אוּר *lux*, *ignis*, & יָהּ *Dominus*.

אוּרִים m. plur. Exod. 28. v. 30. Levit. 8. v. 8. Lxx. Aq. Sym. Theod. φωτισμοὶ *illuminationes*. Lxx. Sym. δῆλοι *manifeſti*. Lxx. item, ἀλήθεια *veritas*, δήλωσις *manifeſtatio*, &c. Sym. item, διδασκαλία, Vulg. *doctrina* (quod mentem illuminet), ἐπίταγμα *præceptum*. Alii vocem Hebraicam *Ourim* vel *Urim*, retinent; quod eam, ſicut & aliam תֻּמִּים *Tummim*, cum qua ſæpe conjungitur, ignorare ſe fateantur RR. D. Qimhhi & Aben-Eſra. Sunt qui duabus his vocibus duodecim lapides pretioſos Rationali ſeu pectorali ſummi Sacerdotis à Moſe inſitos, ex quorum fulgore reſponſa dabantur, indicatos exiſtiment. Ita cenſet Joſeph. qui l. 3. Antiq. c. 8. ait ducentis antequam ſcriberet annis, Deum per *Urim* & *Tummim* voluntatem ſuam conſulentibus ſe deſiiſſe indicare. Alii putant *Urim* & *Tummim* nihil aliud fuiſſe, quam Dei nomen יְהוָה deſcriptum, & intra plicas Rationalis incluſum. Alii ſolas has duas voces aliqua in materia ſcriptas, & intra duos Rationalis pannos inſertas arbitrantur. Alii alias afferunt conjecturas, quas vide apud interpretes. Cum præf. הָאוּרִים *Urim*, בָּאוּרִים *per Urim*, לָאוּרִים *ad Urim*. Cum præf. & aff. וְאוּרֶיךָ, Deut. 33. v. 8. *& Urim tui*, m. Vulg. *& doctrina tua*, m. R. אוּר *luxit*.

אוֹת c. Lxx. Aq. Sym. Theod. σημεῖον, Vulg. & alii, *ſignum*. Lxx. item, σημασία *ſignificatio*. Cum præf. הָאוֹת *ſignum*, לְאוֹת *in ſignum*. Plur. אוֹתוֹת, vel אֹתוֹת, vel אֹתֹת, *ſigna*. Cum præf. הָאוֹתוֹת *ſigna*, בְּאוֹתוֹת *cum ſignis*, וּבְאוֹתוֹת *& cum ſignis*, לְאוֹתוֹת *in ſigna*, וּמֵאוֹתוֹת *& à ſignis*. Cum affix. אוֹתוֹתָיו *ſigna ejus*, m. Cum præf. & affix. מֵאוֹתוֹתֶיךָ *à ſignis tuis*, m. אוֹתוֹתַי *ſigna mea*, c. אֹתֹתָם *ſigna eorum*, אוֹתֹתֵינוּ *ſigna noſtra*, c. Sunt qui אוֹת *ſignum* referant ad אָתָה *venit*, quod aliquid eventurum portendat, vel in cauſa ſit cur aliquid in mentem veniat.

אָז adv. Lxx. Aq. Sym. Theod. τότε, Vulg. & alii, *tunc*. Cum præpoſ. מ vel מִן, מִן אָז, & מֵאָז, Lxx. πάλαι *antiquitus*, ἀπ' ἀρχῆς *ab initio*, *ab æterno*. Alii item, *ex quo*, *à quo tempore*, &c.

אֲזָא, vel אֲזָה, Chald. PEAL, Theod. ἐκκαίω *ſuccendo* (ſic etiam alii), ἐκκαίομαι, Vulg. *ſuccendor*. Hinc

PEIL אֵזֵא pro אֲזֵה, aut אֱזֵי, Dan. 3. v. 22. Theod. ἐξεκαύθη, Vulg. *ſuccenſa erat* (fornax), vide Gram. Chald. tom. 2. p. 608. c. 2.

Infin. לְמֵזֵא, Dan. 3. v. 19. pro לְמֶאֱזֵא, vide Gram. Chald. tom. 2. p. 608. c. 2. Theod. ἐκκαῦσαι *ſuccendere*, Vulg. *ut ſuccenderetur*. Cum aff. לְמֵזְיֵהּ, ibid. pro לְמֶאֱזְיֵהּ, aut לְמֶאֱזְיַהּ, vide Gram. Chald. ibid. pag. 616. c. 2. Theod. ἐκκαῆ *arderet*, alii, *ſuccendi eam*.

אֶזְבָּי Maſſ. *Ezbâï*, Vulg. *Asbâï*, nomen proprium patris Naarai, 1. Paral. 11. v. 37. Etym. *hyſſopus mea*; ab אֵזוֹב *hyſſopus*, & affix. 1. p. ſ. c.

אֲזַד Chald. PEAL, unde Ben. ſ. f. אַזְדָּא, Dan. 2. vv. 5. 8. cum (-) ſub priori א loco (-), vide Gram. Chald. tom. 2. p. 586. c. 2. Theod. verbaliter, ἀπέστη, Vulg. & alii, *receſſit*, *abiit*, *exiit*. Sunt qui אֲזַד idem eſſe putent atque Hebraicum אָזַל & Chald. אֲזַל, literis ד & ל commutatis.

אֵזוֹב m. Lxx. ὕσσωπος, Vulg. & alii, *hyſſopus*. Cum præf. הָאֵזוֹב *hyſſopus*, וְאֵזוֹב *& hyſſopus*, בְּאֵזוֹב *cum hyſſopo*, וּבְאֵזוֹב *& cum hyſſopo*. R. אָזַב inuſit.

אֵזוֹר m. Lxx. Aq. Sym. Theod. περίζωμα, Vulg. & alii, *cingulum*, *balteus*, *cinctorium*. Lxx. item, ζώνη *zona*, ποίκιλμα *variegatum*, ἐζωσμένος *cinctus*, ἐνδεδυμένος *indutus*; pro אֵזוֹר legebant אָזוּר. Sym. item, σχοινίον *funiculus*. Cum præfix. הָאֵזוֹר *cingulum*, וְאֵזוֹר *& cingulum*, כָּאֵזוֹר *ſicut cingulum*. R. אָזַר *cinxit*.

אֲזַי adverb. Aq. Sym. Theod. Pſal. 123. Heb. 124. v. 5. τότε *tunc*, idem eſt atque אָז, quod vide ſupra. Lxx. ἄρα *ſane*, *utique*, *profecto*; Vulg. & S. Hieron. *forte*, *forſitan*. R. אָז *tunc*.

אַזְכָּרָה f. Lxx. & alius, ἀνάμνησις *recordatio*.

Lxx.

Lxx item, μνημόσυνον, Vulg. *monimentum, memoriale*, h. e. *suffimentum memoriale.* Alii item, *odor*, *suffitus*, *odoramentum.* Hinc cum præf. לְאַזְכָּרָה *in memoriale.* Cum affix. אַזְכָּרָתָהּ *suffimentum ejus*, f. servato (ּ) penult. ob dagh. literæ כ impressum, vide Gram. Heb. tom. 1. p. 88. c. 1. num. III. R. זכר *recordatus est.*

אזל QAL. Lxx. ἀπέρχομαι *abeo*, ἐκλείπω *deficio* (sic etiam Vulg. 1. Reg. 9. v. 7.) καταφρονέω *contemno*, *despicio*, (Jerem. 2. v. 36. ubi pro תֵּזְלִי legebant תָּזֹלִּי, à זָלַל) παραλύομαι *dissolvor*, σαπρίζομαι *raresco*. Sym. ἐκρέω *effluo.*

Praet. 3. p. f. m. אָזַל *abiit*, *defecit.* 3. p. f. f. אָזְלַת idem, ex forma Chald. vide Gram. Heb. tom. 1. p. 162. c. 1. 407. c. 2. num. VII. 3. p. pl. c. אָזְלוּ *abierunt.*

Ben. f. m. cum præf. וְאוֹזֵל, *& abiens*, *& recedens.*

Futur. 2. p. f. f. תֵּזְלִי, Jerem. 2. v. 36. (contracte & sublato א, pro תֵּאזְלִי, aut תֶּאֱזְלִי; vel est ex forma Chald. vide Gram. Heb. tom. 1. p. 230. c. 1. 409. c. 2. num. XIII. vel denique ex forma quiesc. Pé (י), quasi à יָזַל), Lxx. κατεφρόνησας *contempsisti*, Vulg. *vilis facta es*; legebant תָּזֹלִּי, ut diximus supra. Alii, *abis.*

PUAL אֻזַּל, unde Paoul f. m. מְאוּזָּל, Ezech. 27. v. 19. cum ו pro (ֻ), *abire factus.* Lxx. ἐξ Ἀσὴλ *ex Asel*, Aq. ἐξ Οὐζὰλ *ex Ouzal*, Theod. Μωζὴλ, Vulg. *Mosel*, partim appellative, partim proprie vocem hanc acceperunt. Sym. ἀναφέρων *deferens*; legebat מְאוֹזֵל, in Benoni Piel, ex forma, aut potius conjugatione, quam vulgo appellant *quadratam.*

אזל Chald. PEAL. Lxx. πορεύομαι *proficiscor*, *abeo*, Theod. ἔρχομαι *venio*, εἰσέρχομαι *ingredior*, sic etiam Vulg.

Praet. 3. p. f. m. אֲזַל *abiit.* 3. p. plur. m. אֲזַלוּ *profecti sunt.* 1. p. pl. c. אֲזַלְנָא *profecti sumus.*

Imper. 2. p. f. m. אֵזֶל־, *abi*, Vulg. *vade*, Esd. 5. v. 15. ex forma Syra, & cum (ֶ) in fine pro (ֵ) ob Maqqaph. Vide Gram. Chald. tom. 2. p. 599. c. 1.

אֶזֶל m. unde cum præf. & in pausa, הָאָזֶל, 1. Reg. 20. v. 19. *abitio*, *profectio.* R. אָזַל *abiit*, *profectus est.* Aliis est nomen proprium loci in Tribu Benjamin; unde Vulg. *Ezel.*

אזן QAL, unde PIEL אִזֵּן, ex quo 3. p. f. m. Praet. cum præfix. וְאִזֵּן, Eccle. 12. v. 9. Aq. καὶ ἠνωτίσατο, *& audivit*, *& auribus percepit.* Sic etiam alii. Lxx. καὶ οὖς *& auris*, legebant וְאֹזֶן. Vulg. hîc paraphrastam agit.

HIPHIL הֶאֱזִין, Lxx. Aq. Sym. Theod. ἐνωτίζομαι, Vulg. & alii, *auribus percipio*, *ausculto.* Lxx. item, ἀκούω *audio*, εἰσακούω, ἐπακούω, *exaudio*, προσέχω *attendo.* Sym. item, ἀκροάομαι *audio.*

Praet. 3. p. f. m. הֶאֱזִין *attendit*, *auscultavit.* Cum præf. וְהֶאֱזִין *& attendat.* 2. p. f. m. Cum præf. וְהַאֲזַנְתָּ, al. וְהַאֲזַנְתָּ, *& attendas.* 3. p. plur. c. הֶאֱזִינוּ *attenderunt.*

Ben. f. m. מֵזִין *attendens*, *advertens*, Prov. 17. v. 4. extrito א, & facta punctorum contractione, pro מַאֲזִין, servatis punctis præteriti. Referri etiam potest ad Benoni Hiphil verbi זון Arabibus *intelligere.* Vide Gram. Heb. tom. 1. p. 183. c. 1. 2. in fine.

Imper. 2. p. f. m. cum ה parag. הַאֲזִינָה *auribus percipe.* 2. p. f. f. cum præf. וְהַאֲזִינִי *& attende.* 2. p. pl. m. הַאֲזִינוּ *attendite.* Cum præf. וְהַאֲזִינוּ *& attendite.* 2. p. pl. f. הַאְזֵנָּה, contracte pro הַאֲזִינֶנָה, vide Gram. Heb. tom. 1. p. 185. c. 2. *auribus percipite.*

Fut. 3. p. f. m. יַאֲזִין *auribus percipit.* 1. p. f. c. אָזִין, contracte pro אַאֲזִין; vel est à verbo זון in eadem conjugatione, tempore, & persona, *attendebam*, *attendi.* Vide Gram. Heb. tom. 1. p. 186. c. 2.

אָזֵן m. cum א heemantico, unde cum affix. & in pausa, אֲזֵנֶךָ, Deut. 23. v. 13. al. 14. Lxx. ζώνη σου *zona tua*, Vulg. *balteus tuus*, alii, *arma tua.* R. זין Chald. *armatura.*

אֹזֶן f. Lxx. Aq. Sym. Theod. οὖς, Vulg. & alii, *auris.* Lxx. item, ὠτίον *auricula*, νοῦς *mens*, metaphorice; σῶμα *corpus*, Psal. 39. Heb. 40. v. 7. pro cujus loci explicatione vide Gram. Heb. tom. 2. p. 67. c. 2. 68. c. 1. κέρκος *cauda*, Prov. 26. v. 17. (ubi Sym. ὠτίον *auricula*, Theod. οὖς, Vulg. *auris*). Sym. item, ἀκοὴ *auditus.* Cum præf.

וְאֹזֶן *& auris.* Cum præf. & aff. אָזְנוֹ oznó (ſicque in reliquo hoc nomine (·) profertur *o*) *auris ejus*, m. בְּאָזְנוֹ *in aurem ejus*, m. אָזְנְךָ & in pauſa אָזְנֶךָ, *auris tua*, m. וְאָזְנֶךָ itidem in pauſa, *& auris tua*, m. אָזְנִי *auris mea*, c. אָזְנָם *auris eorum*, אָזְנְכֶם *auris veſtra*, m. Dual. אָזְנַיִם *aures.* Cum præf. וְאָזְנַיִם *& aures.* Conſt. & cum præf. וְאָזְנֵי *& aures*, בְּאָזְנֵי *in auribus*, וּבְאָזְנֵי *& in auribus.* Cum præf. & affix. אָזְנָיו *aures ejus*, m. וְאָזְנָיו *& aures ejus*, m. בְּאָזְנָיו *in auribus ejus*, m. וּבְאָזְנָיו *& in auribus ejus*, m. אָזְנֶיךָ & ſine (י) indice plur. numeri אָזְנֶךָ, *aures tuæ*, m. וְאָזְנֶיךָ *& aures tuæ*, m. בְּאָזְנֶיךָ *in auribus tuis*, m. וּבְאָזְנֶיךָ *& in auribus tuis*, m. בְּאָזְנַיִךְ *in auribus tuis*, f. אָזְנַי *aures meæ*, c. וְאָזְנַי *& aures meæ*, c. בְּאָזְנַי & in pauſa בְּאָזְנָי, *in auribus meis*, c. אָזְנֵיהֶם *aures eorum*, וְאָזְנֵיהֶם *& aures eorum*, בְּאָזְנֵיהֶם *in auribus eorum*, בְּאָזְנֵיכֶם *in auribus veſtris*, m. בְּאָזְנֵינוּ *in auribus*, vel *auribus noſtris*, c. R. אָזַן vel אזן, *aures præbuit, auſcultavit.*

אֻזֵּן שֶׁאֱרָה Maſſ. *Uzzén ſcheérá*, Vulg. *Ozenſará*, nomen proprium urbis in Tribu Ephraim à Sara filia Ephraim ædificatæ, 1. Paral. 7. v. 24. Etym. *auris permanens*, aut *reſidua*; ex אֹזֶן *auris*, & שָׁאַר *reſiduum eſſe, permanere.*

אַזְנוֹת תָּבוֹר Maſſ. *Aznóth tavór*, Vulg. *Azanot thabór*, nomen propr. civitatis, quæ erat terminus meridionalis Tribus Nephthali, ad quam pertinebat, Joſ. 19. v. 34. Etym. *aures electionis*, aut *puritatis*; ex אֹזֶן *auris*, & בָּרָה aut בָּרַר *elegit, purus fuit.* Vel Syriace *aures contritionis*; ex אֹזֶן *auris*, & תְּבַר Chald. pro שָׁבַר Heb. *confregit, contrivit.*

אָזְנִי Maſſ. & Vulg. *Ozní*, nomen proprium filii Gad filii Jacob, à quo familia Oznitarum, Num. 26. v. 16. Etym. *auris*, vel *auſcultatio mea*; ab אֹזֶן *auris, auſcultatio*, & affix. 1. p. ſ. c.

אַזַנְיָה Maſſ. *Azaniá*, Vulg. *Azanias*, nom. propr. patris Joſue ſive Jeſu, Nehem. 10. v. 9. al. 10. Etym. *auris*, vel *auſcultatio Domini*; ex אֹזֶן *auris*, vel *auſcultatio*, & יָהּ *Dominus.*

אזקים m. pl. Lxx. χειροπέδαι, Vulg. & alii, *catenæ, vincula, compedes.* Hinc cum præf.

הָאזִקִּים *catenæ*, Jerem. 40. v. 4. contracte pro הָאֲזִקִּים. Sic בָּאזִקִּים, ibid. v. 1. pro בָּאֲזִקִּים, *cum catenis.* R. אָזַק inuſit. Alii referunt ad זְקַק Chald. *vincire*; atque ita א eſt heemanticum, aut potius antiqua vocalis *a* literarum ה & ב; quare litera illa א in optimis codicibus quieſcit in utroque Jeremiæ loco.

אָזַר QAL. Lxx. ζωννύω, Vulg. & alii, *cingo, accingo.* Lxx. item, περιζώννυμαι *circumcingo, accingor*, περιέχω *circumdo.*

PRAET. 3. p. pl. c. אָזְרוּ *accincti ſunt.*

PAOUL ſ. m. אָזוּר *accinctus.*

IMPERAT. 2. p. ſ. m. אֱזָר *accinge.*

FUTUR. 2. p. ſ. m. תַּאְזֹר, contracte pro תֶּאֱזֹר, *accinges.*

NIPHAL נֶאְזַר, Lxx. περιζώννυμαι *accingor, circumcingor.* Hinc

BEN. ſ. m. נֶאְזָר, contracte pro נֶאֱזָר, *accinctus.*

PIEL אִזֵּר, Lxx. περιζωννύω *circumcingo*, ἰσχύω, κραταιόω, *roboro, corroboro.* Unde

BEN. ſ. m. cum præf. & affix. הַמְאַזְּרֵנִי, vel ſine dagh. in ז, הַמְאַזְרֵנִי, *accingens me.* Plur. conſt. מְאַזְּרֵי *accingentes.*

FUT. 3. p. ſ. m. cum affix. וַיְאַזְּרֵנִי *accin..t me*, contracte pro יְאַזְּרֵנִי. Eſt potius futurum Qal formæ יֶאֱזַר; aut futurum Hiphil, cujus Hhiriq mutatum eſt in (·) accelerandæ pronuntiationis gratia. Vide ſimile exempl. in Gram. Heb. tom. 1. pag. 360. c. 2. 2. p. ſ. m. וַתְּאַזְּרֵנִי, Pſal. 17. Heb. 18. v. 40. & ſublato א ex Syriaſmo, factaque punctorum contractione, וַתַּזְרֵנִי, 2. Reg. 22. v. 40. *& accingis*, vel *accinxiſti me*, c. Vide Gram. Heb. tom. 1. pag. 365. c. 1. 411. c. 2. 1. p. ſ. c. cum affix. אֲאַזֶּרְךָ *accingam te*, m.

HITHPAEL הִתְאַזֵּר, vel הִתְאַזַּר, unde

PRAET. 3. p. ſ. m. ex forma (-) mutati in (·) ob pauſam, הִתְאַזָּר, Pſal. 92. Heb. 93. v. 1. Lxx. περιεζώσατο, *circumcinxit*, Vulg. Lat. *præcinxit ſe.*

IMPER. 2. p. pl. m. הִתְאַזְּרוּ, Iſai. 8. v. 9. Aq. Sym. Theod. περιζώσασθε *circumcingimini*, Vulg. *accingite vos.* Lxx. hîc perplexi ſunt.

אֵזוֹר & אֵזֹר, f. Lxx. βαλλάντιον, Vulg. & alii,

brachium. Cum præfix. & affix. וְאֶזְרֹעִי *& brachium meum*, c. R. זָרַע *seminavit*; unde *brachium*, quod eo ſpargatur ſemen; per ſynecdochen unius actionis pro omnibus.

אזרח אֶזְרָח m. Lxx. *αὐτόχθων*, *ἐγχώριος* (ſic etiam alius), Vulg. & alii, *indigena*, *κέδρος cedrus*, Pſal. 36. Heb. 37. v. 35. ſed ibi ſumitur ſynecdochice pro qualibet arbore indigena, & pulcherrima; unde S. Hieron. vertit, *indigena.* Lxx. legere etiam potuerunt עֶרְזָה cum ה paragogico, ab ארז *cedrus*, trajectis literis, & ſimilitudine literarum ח & ה decepti. Cum præf. הָאֶזְרָח *indigena*, בָּאֶזְרָח *in indigena*, כָּאֶזְרָח & כָּאֶזְרָח, *ſicut indigena*, לָאֶזְרָח *indigenæ.* Conſt. & cum præf. וּבְאֶזְרַח *& in indigena*, כְּאֶזְרַח *ſicut indigena*, וּלְאֶזְרַח *& indigenæ.* R. זָרַח *ortus eſt*; unde אֶזְרָח *indigena*, quaſi ex loco, ubi vivit, oriundus.

אֶזְרָחִי, unde cum ה præfix. הָאֶזְרָחִי, Maſſ. *háezrabbí*, Vulg. *Ezrabita*, cognomen Emanis & Ethanis, Pſal. 87. Heb. 88. v. 1. Pſal. 88. Heb. 89. v. 1. Hi autem ſic cognominati ſunt vel à patria, ut quibuſdam placet, vel à patre, qui vocari potuit *Zarabh*, vel *Eſrabh*; vel denique à familia. Vide interpretes. Etym. *Orientalis*; à זָרַח *ortus eſt.*

אָח Heb. & Chald. m. Lxx. Aq. Sym. & Theod. ἀδελφὸς, Vulg. & alii, *frater* genere, cognatione, gente, moribus, profeſſione, amicitia, vicinia, &c. Hinc Lxx. item, *ἀδελφιδὸς nepos*, *ἐγγύτατος proximus*, *ὁ πλησίον vicinus*, *ἕτερος alter*; eo enim nomine vocantur etiam res inanimæ, quæ aliquam inter ſe habent ſimilitudinem. Vide Gram. Heb. tom. 2. p. 195. c. 1. Cum præf. וְאָח & וָאָח, *& frater*, כְּאָח *ſicut frater*, לְאָח *fratri*, מֵאָח *à fratre.* Conſt. אֲחִי *frater*, cum (י) adſcito, aut potius mutata tertia rad. ה in (י), vide Gram. Heb. tom. 1. p. 91. c. 1. 2. Sic cum præf. וַאֲחִי *& frater.* Cum præf. & affix. אָחִיו & אֲחִיהוּ, *frater ejus*, m. וְאָחִיו *& frater ejus*, m. בְּאָחִיו & בְּאָחִיהוּ, *in fratre ejus*, m. וּבְאָחִיו *& in fratrem ejus*, m. כְּאָחִיו *ſicut frater ejus*, m. לְאָחִיו *fratri ejus*, m. וּלְאָחִיו *& fratri ejus*, m. מֵאָחִיו *à fratre ejus*, m. אָחִיהָ *frater ejus*, f. לְאָחִיהָ *fratri ejus*, f. אָחִיךָ *frater tuus*, m. בְּאָחִיךָ *in fratrem tuum*, m. לְאָחִיךָ *fratri tuo*, m. וּלְאָחִיךָ *& fratri tuo*, m. מֵאָחִיךָ *à fratre tuo*, m. אָחִיךְ *frater tuus*, f. לְאָחִיךְ *fratri tuo*, f. אָחִי *frater meus*, c. לְאָחִי *fratri meo*, c. אֲחִיהֶם *frater eorum*, אֲחִיכֶם *frater veſter*, m. אָחִינוּ *frater noſter*, c. וְאָחִינוּ *& frater noſter*, c. לְאָחִינוּ *fratri noſtro*, c. Plur. abſol. אַחִים *fratres*, mutato (ָ) in (ַ); aut potius plurale iſtud venit à ſing. inuſit. אַחִי, formæ גְּדִי, non compenſato daghéſch ex litera ח ejecto; nam poſt motionem natura brevem ſemper ſequitur aut dagh. aut (ְ), aut accentus. Cum præfix. וְאַחִים *& fratres.* Conſt. אֲחֵי *fratres.* Cum præfix. לְאֲחֵי *fratribus*, מֵאֲחֵי *à fratribus.* Cum præf. & aff. אֶחָיו *fratres ejus*, m. cum (ֶ) ſub א loco (ַ) ob aliud (ָ) ſequens ſub gutturali ח, vide Gram. Heb. tom. 1. p. 91. c. 2. 118. c. 2. 417. c. 2. num. III. וְאֶחָיו *& fratres ejus*, m. בְּאֶחָיו *in fratres ejus*, m. כְּאֶחָיו *ſicut fratres ejus*, m. לְאֶחָיו *fratribus ejus*, m. וּלְאֶחָיו *& fratribus ejus*, m. מֵאֶחָיו *à fratribus ejus*, m. אַחֶיהָ *fratres ejus*, f. reſumta forma אַחֵי. Sic אַחֶיךָ & Chald. אַחָיךְ, vide Gram. Chald. tom. 2. pag. 624. c. 2. fin. *fratres tui*, m. וְאַחֶיךָ *& fratres tui*, m. לְאַחֶיךָ *fratribus tuis*, m. מֵאַחֶיךָ *à fratribus tuis*, m. אַחַיִךְ *fratres tui*, f. אַחַי & in pauſa אֶחָי, cum (ֶ) ſub א, ob (ָ) ſeq. *fratres mei*, c. וְאַחַי *& fratres mei*, c. לְאֶחָי in pauſa, *fratribus meis*, c. מֵאַחַי *à fratribus meis*, c. אֲחֵיהֶם *fratres eorum*, וַאֲחֵיהֶם *& fratres eorum*, לַאֲחֵיהֶם *fratribus eorum*, וְלַאֲחֵיהֶם *& fratribus eorum*, מֵאֲחֵיהֶם *à fratribus eorum*, אֲחֵיכֶם *fratres veſtri*, m. הַאַחֵיכֶם *an fratres veſtri?* m. Num. 32. v. 6. ubi ה afficitur (ַ) loco (ֲ) præter analogiam; niſi ſit mendum graphicum; וַאֲחֵיכֶם *& fratres veſtri*, m. וּבַאֲחֵיכֶם *& in fratribus veſtris*, m. וְכַאֲחֵיכֶם *& ſicut fratres veſtri*, m. לַאֲחֵיכֶם *fratribus veſtris*, m. מֵאֲחֵיכֶם *à fratribus veſtris*, m. אַחֵינוּ *fratres noſtri*, c. R. אָחָה inuſit.

אַח per apocopen pro אֶחָד, Ezech. 18. v. 10. Vulg. & plerique alii, *unum*, ſumto maſculino genere pro neutro. Vacat apud

Digitized by Google

Lxx. R. אָחַד in Hithp. *uniri*.

אָח f. unde Jerem. 36. vv. 22. 23. cum præfix. ה, הָאָח, Lxx. ἐσχάρα *focus*, Vulg. *arula*.

אָח per aphæresin pro הָאָח, particula dolentis, gaudentis, ac insultantis; Lxx. Ezech. 6. v. 11. εὖγε, εὖγε, *euge*, *euge*, Aq. ἆ ἆ, *a a*, Sym. ἐπικρότησον *plange*, Theod. εὖγε *euge*. Vulg. *heu*. Lxx. ibid. c. 21. v. 15. al. 20. εὖ *bene*, Vulg. *acutus* (gladius), vocem hanc referebat ad חָדַד *acui*, *exacui*.

אַחְאָב Maſſ. *Abhâv*, Vulg. *Achâb*, nomen proprium filii Amri regis Iſraël, 3. Reg. 16. v. 29. &c. Etym. *frater*, vel *focus patris*; ex אָח *frater*, *focus*, & אָב *pater*.

אַחְבָּן Maſſ. *Abhbân*, Vulg. *Abobbân*, nom. propr. filii Abiſur filii Semei filii Onam, 1. Paral. 2. v. 29. Etym. *frater filii*; ex אָח *frater*, & בֵּן *filius*. Vel *frater intelligens*, aut *intelligentiæ*; ex אָח *frater*, & בִּין *intelligere*. Vel *frater ædificans*; ex אָח *frater*, & בָּנָה *ædificavit*. Vel *frater abſconditus*; ex אָח *frater*, & חָבָא in Niph. *abſconditus eſt*.

אחד QAL, unde HITHPAEL הִתְאַחֵד, aut ſine daghéſch excidentis compenſatione הִתְאַחֵד, aut הִתְאַחַד, ex quo 2. p. ſ. f. Fut. תִּתְאַחֲדִי, Ezech. 21. v. 16. al. 21. ſine daghéſch excidentis compenſatione, pro הִתְאַחֲדִי, *unitor*, *unito te*. Lxx. ὀξύνου *acuere*, Vulg. *exacuere*; referebant ad חָדַד *acui*, *exacui*, contra hodiernæ Grammatices analogiam.

אֶחָד cum (·) euphonico ſub א loco (·) ob aliud (·) ſequens ſub ח; eſt enim formæ דָּבָר; & in alia forma quaſi conſtructa,

אַחַד, m. Lxx. εἷς, Vulg. & alii, *unus*, *unum*. Variis etiam aliis modis iidem Lxx. hanc vocem interpretantur: ſed ſenſum potius locorum quam germanam ejus ſignificationem attenderunt; v. g. ἕκαστος *unuſquiſque*, ὀλίγος *paucus*, πρῶτος *primus*, τις *aliquis*, *quidam*, &c. Cum præfix. הָאֶחָד *unus*, וְאֶחָד & וְהָאֶחָד *& unus*, בְּאֶחָד *in uno*, *in primo*, וּבְאֶחָד *& in uno*, כְּאֶחָד *ſicut unus*, לְאֶחָד & לְאַחַד, *ad unum*, וּלְאֶחָד *& uni*. In alia forma,

אַחַד *unus*. Cum præf. וְאַחַד *& unus*, בְּאַחַד, *in uno*, כְּאַחַד *ſicut unus*, וּכְאַחַד *& ſicut unus*,

לְאַחַד *uni*, *ad unum*, וּלְאַחַד *& in unum*, מֵאַחַד *ex uno*. Plur. אֲחָדִים *uni*. Cum præfix. לַאֲחָדִים *in unos*.

Fem. אַחַת, & in pauſa אֶחָת, *una*, mutato (-) nato ex (·) in (·), ob aliud (·) ſeq. ſub ח. Hoc nomen formatur ex אַחֶדֶת ſublato ד cum ſuo (·), & reliquis duobus punctis mutatis in duo (·), & accentu in eodem loco remanente. Cum præfix. הָאַחַת & in pauſa הָאֶחָת, *una*, *unum*, וְאַחַת & וְהָאַחַת, *& una*, *& unum*, בְּאַחַת, & in pauſa בְּאֶחָת, *in una*, *in uno*, וּבְאַחַת *& in uno*, כְּאַחַת *ſicut una*, לְאַחַת & in pauſa לְאֶחָת, *uni*, מֵאַחַת *ex uno*. R. אָחַד in Hithp. *unitus eſt*.

אָחוּ m. Job. 8. v. 11. Lxx. βούτομον *pratum*, *herba paluſtris*. Aq. Sym. ἕλος *palus*. Theod. Ἄχι, vocem Heb. ſed corruptam retinuit. Vulg. & alii, *carectum*, *ulva*. Cum præfix. בָּאָחוּ, Gen. 41. v. 2. & 18. Vulg. *in locis paluſtribus*. Lxx. ἐν τῷ Ἄχει, vel Ἄχει, aut Ἄχι; de qua voce Hieron. quæſt. in Gen. tom. 2. nov. edit. c. 541. *Bis in Geneſi ſcriptum eſt ACHI; & neque Græcus ſermo eſt, nec Latinus, ſed & Hebræus ipſe corruptus eſt; dicitur enim* (in Hebræo) *in AHU, hoc eſt, in palude. Sed quia VAV litera apud Hebræos & IOD ſimiles ſunt, & tantum magnitudine differunt; pro AHU, ACHI Septuaginta interpretes tranſtulerunt.* Vetus Schol. Ἄχος δέ τι λίτιον ἢ βοτανῶδες φυτόν ἐστιν, *Achos eſt tenuis herbaceuſque frutex*. R. אָחָה inuſit. cujus ה mutatur in ו in אָחוּ.

אַחֲוָה fem. unde cum præf. הָאַחֲוָה, Zach. 11. v. 14. Lxx. κατάσχεσις *poſſeſſio*, legebant הָאֲחֻזָּה, ab אָחַז *poſſedit*. Alius διαθήκη *teſtamentum*, *fœdus*. Vulg. & alii, *germanitas*, *fraternitas*. R. אָחָה inuſit. unde אָח *frater*, & אַחֲוָה *fraternitas*, mutato ה τοῦ אָחָה, in ו.

אַחֲוָה fem. unde cum affix. & punctorum contractione, אַחֲוָתִי, Job. 13. v. 17. pro אַחֲוָתִי, Lxx. ἀναγγελῶ γάρ, *renuntiabo enim*, legebant אֲחַוֶּה in præt. Hiph. verbi חָוָה *indicare*, & א pro ה poſitum exiſtimarunt, ſic אַחְוָתִי, aut contracte אַחְוָתִי. Vulg. *ænigmata*; legiſſe videtur אֲחִידֹתַי à חוּד *ænigma loqui*; unde אֲחִידָה aut אֲחִדָה,

Digitized by Google

cum א heemantico, quanvis ea forma sit hodie inusitata. Alii *indicatio, annuntiatio mea*. R. חוה *indicavit, annuntiavit.*

אֲחוֹחַ Mass. *Abbóahh*, Vulg. *Abóe*, nomen proprium filii Bale filii Benjamin filii Jacob, 1. Paral. 8. v. 4. Etym. *spina*, vel *tribulus*; ex חוח, unde plur. חוחים *spinæ*. Vel *fraternitas*; ex אח *frater*. Vel *hamus*; ex חח *hamus.*

אֲחֹחִי, & אֲחוֹחִי, Mass. *Abhobhî*, Vulg. *Ahohites*, 2. Reg. 23. v. 9. 1. Paral. 27. v. 4. nomen familiæ, secundum quosdam interpretes; secundum alios, loci in Tribu Juda. Etym. *frater vivus*; ex אח *frater*, & חי *vivus*. Vel *tribulus*, aut *spina mea*; ex חח *tribulus, spina*, & affix. 1. p. f. c.

אַחֲוָיַת item. Chald. unde in regim. & cum præf. וְאַחֲוָיַת, Dan. 5. v. 12. Theod. ἀναγγέλλων *annuntians, renuntians*, legebat וְאַחֲוִית, aut וְאַחֲוִיהּ, in 3. p. f. fem. præt. Aphél verbi חוה Hebræis & Chaldæis *annuntiavit, indicavit*. Vulg. *& ostensio*, alii, *& indicatio*. R. חוה aut חוא Paél, Chald. *indicavit, ostendit.*

אֲחוּמַי Mass. *Abhoumâi*, Vulg. *Abumâi*, nomen proprium filii Jahath, 1. Paral. 4. v. 2. Etym. *pratum*, vel *palus aquarum*; ex אחו *pratum, palus*, & מים *aquæ.*

אָחוֹר m. Lxx. Aq. Sym. Theod. ὀπίσω, ὄπισθεν, Vulg. & alii, *post, retro, retrorsum*. Lxx. item adjective, ἔσχατος *extremus*, ὀπίσθιος *posterior*. Alii item, *Occidens*, q. d. plaga mundi posterior, respectu Orientis, qui dicitur קֶדֶם, h. e. *anterior pars mundi*. Cum præfix. וְאָחוֹר *& retro*, בְּאָחוֹר *in posteriori*, לְאָחוֹר *retrorsum*, מֵאָחוֹר *à posteriori*, וּמֵאָחוֹר *& à retro*. Plur. conft. אֲחֹרֵי *posteriora*. Cum præfix. אֲחוֹרַי in pausa, *posteriora mea*, c. אֲחֹרֵיהֶם & אֲחוֹרֵיהֶם, *posteriora eorum*. R. אחר *moratus est, venit post*, &c.

אָחוֹת f. Lxx. Aq. Sym. Theod. ἀδελφὴ, Vulg. & alii, *soror*. Lxx. item, γυνὴ, 1. Paral. 9. v. 35. ubi Athiæ edit. habet אִשָּׁה, *uxor*, aliæ vero אָחוֹת *soror*; ἕτερος, ἑτέρα, ἕτερον, *alter, altera, alterum*, h. e. par, similis; nam hoc nomen tribuitur etiam rebus inanimis, quas inter aliqua intercedit affinitas sive analogia. Vide Gram. Heb. tom. 2. p. 195. c. 1. Cum præf. לְאָחוֹת *& sorori*. Const. אֲחוֹת *soror*. Cum præfix. וַאֲחוֹת *& soror*. Cum præfix. & affix. וַאֲחוֹתוֹ *& soror ejus*, m. אֲחוֹתוֹ *soror ejus*, m. וְלַאֲחוֹתוֹ *& sorori ejus*, m. אֲחוֹתָהּ *soror ejus*, f. בַּאֲחוֹתָהּ *in sororem ejus*, f. אֲחוֹתֵךְ *soror tua*, m. אֲחוֹתְךָ *soror tua*, f. Et cum affix. plur. אֲחוֹתַיִךְ, Ezech. 16. v. 51. *soror tua*, h. e. *sorores tuæ*, vel *quælibet sororum tuarum*; וַאֲחוֹתַיִךְ *& sorores tuæ*, ibid. v. 55. Vide Gram. Heb. tom. 1. p. 116. num. II. c. 1. Sunt tamen qui existiment (י) ibi deficere, pro אַחְיוֹתַיִךְ, plur. &c. Vide eand. Gram. ibid. p. 118. c. 3. in fine. In forma analogica, וַאֲחוֹתֵךְ *& soror tua*, f. לַאֲחוֹתֵךְ *sorori tuæ*, f. אֲחוֹתִי *soror mea*, c. וַאֲחוֹתִי *& soror mea*, c. אֲחוֹתָם *soror eorum*, לַאֲחוֹתֵיכֶם *sorori vestræ*, m. Ose. 2. v. 1. ubi pariter jungitur affix. in form. plur. cum singulari numero, אֲחוֹתֵנוּ *soror nostra*, c. לַאֲחוֹתֵנוּ *sorori nostræ*, c. Pl. absol. אֲחָיוֹת quasi à sing. אֲחָיָה, aut אֲחוֹת mutato ת in (י). Hinc cum præf. & affix. אַחְיוֹתָיו *sorores ejus*, m. אַחְיוֹתֵיהֶם *sorores eorum*, וְאַחְיוֹתֵיהֶם *& sorores eorum*. R. אחה inusit.

אחז QAL. Lxx. Aq. κρατέω, *teneo, capio*. Lxx. item & Sym. κατέχω *detineo*. Lxx. item & alius, λαμβάνω *accipio*. Alius item, καταλαμβάνω *apprehendo*. Lxx. item, ἀντέχομαι *adhæreo*, ἔχω *habeo*, πιάζω *capio*, προκαταλαμβάνω *præoccupo*, συνέχω *contineo*, &c. Alii item, *possideo, jure hæreditario accipio.*

Praet. 3. p. f. m. אָחַז *apprehendit*. Cum præf. וְאָחַז *& apprehendit*. Cum affix. אֲחָזַנִי *apprehendit me*. 3. p. f. f. אָחֲזָה *apprehendit*. Cum affix. אֲחָזַתְהוּ contracte pro אֲחָזָתְהוּ, *apprehendit eam*, אֲחָזָתְנִי *apprehendit me*, c. אֲחָזָתַם *apprehendit eos*. 2. p. f. m. אָחַזְתָּ *apprehendisti, tenuisti*. 1. p. f. c. cum affix. אֲחַזְתִּיו *apprehendi eum*. 3. p. pl. c. אָחֲזוּ *apprehenderunt*. Cum affix. אֲחָזוּנִי *apprehenderunt me*, c.

Ben. f. m. אָחוּז, & femin. ex forma ת præcedente duplici (׳), אֲחֻזַּת *apprehendens.*

Paoul f. m. אָחוּז, cum (ֻ) pro ו, אָחֻז,

& cum præf. וְאָחוּז, *captus*, וְאָחֻז & *captus*. Plur. m. אֲחוּזִים *capti*. Conſt. אֹחֲזֵי *tenentes*. Fem. cum præf. & (ֻ) pro ו, וַאֲחֻזוֹת *captæ*.

Infin. אֱחֹז *apprehendere*. Cum præfix. & (ֶ) ſub א pro (ֱ), בֶּאֱחֹז *in apprehendendo*, לֶאֱחֹז *ad apprehendendum*, וְלֶאֱחֹז & *ad apprehendendum*.

Imper. 2. p. ſ. m. cum præfix. וֶאֱחֹז & *apprehende*. 2. p. ſ. f. אֶחֱזִי, & ſecundum alia exemplaria minus accurata, aut potius mendoſa, וְאֶחֱזִי, Ruth. 3. v. 15. & *tene*. 2. p. plur. m. אֶחֱזוּ *apprehendite*. Cum præf. in pauſa, & ex forma hholem, וֶאֱחֹזוּ & *tenete*, Neh. 7. v. 3.

Fut. 3. p. ſ. m. ex forma imperf. יֹאחֵז *apprehendet*. Cum præf. וְיֹאחֵז & *apprehendet*, וַיֶּאֱחֹז in forma perf. & וַיֹּאחֶז in forma imperf. & *apprehendit*, שֶׁיֹּאחֵז *qui apprehendet*. Cum affix. poëtico יֹאחֲזֵמוֹ *apprehendet eos*, vide Gram. Heb. tom. 1 pag. 361. c. 2. 3. p. ſ. f. cum præf. וְתֹאחֵז & *apprehendet*, וַתֶּאֱחֹז & ſine א, וַתֹּחֶז, & *apprehendit*. Cum præf. & affix. וַתֹּאחֲזֵנִי & *apprehendet me*, c. 2. p. ſ. m. תֶּאֱחֹז in forma perf. & contracte pro תֶּאֱחֹז, *apprehendes*. 1. p. ſ. c. cum præf. & in forma imperf. וָאֹחֵז & *apprehendi*. Cum ה parag. אֹחֲזָה *apprehendam*. Cum ה parag. & præf. וָאֹחֲזָה & *apprehendi*. 3. p. plur. m. ex forma imperf. cum ן paragog. & in pauſa, יֹאחֵזוּן *apprehendent*. Cum præf. וַיֹּאחֲזוּ & *apprehenderunt*. Cum præfix. & affix. וַיֹּאחֲזֻהוּ & *apprehenderunt eum*. Cum ſolis aff. יֹאחֲזוּךָ cum (ֻ) loco (ֲ), vide Gram. Heb. tom. 1 p. 34. c. 1. *apprehendent te*, f. יֹאחֲזוּנִי *apprehendent me*, c.

NIPHAL נֶאֱחַז, Lxx. θηρεύομαι *in venatione capior*, κατέχομαι *detineor*, κληρονομέομαι, συγκατακληρονομέομαι, *poſſeſſor*, *hæres conſtituor*, *hæreditor*; ſic etiam Vulg. & alii.

Praet. 3. p. pl. cum præf. & ex forma quieſc. Pé (ֹ), וַיֵּאָחֲזוּ & *poſſeſſores fiunt*. Vide Gram. Heb. tom. 1. p. 171. c. 1.

Ben. ſ. m. נֶאֱחָז *detentus*. Plur. m. cum præf. שֶׁנֶּאֱחָזִים *qui capiuntur*, *capti*.

Imper. 2. p. pl. m. cum præf. וְהֵאָחֲזוּ & *poſſeſſores eſtote*.

Fut. 3. p. pl. m. cum præf. וַיֵּאָחֲזוּ & *poſſeſſores facti ſunt*.

PIEL אִחֵז, unde Ben. ſ. m. מְאַחֵז, Job. 26. v. 9. ſine dagheſch excidentis compenſatione, Lxx. ὁ κρατῶν, Vulg. & alii, *tenens*, *qui tenet*, *qui continet*.

HOPHAL הָאֳחַז, unde Paoul plur. m. מָאֳחָזִים móobhazim, 2. Paral. 9. v. 18. *comprehenſi*, *conjuncti*. Vacat apud Lxx. & Vulg.

אָחָז Maſſ. *Abhàz*, Vulg. *Achàz* & *Abàz*, nomen proprium 1°. filii Joatham, regis Juda, 4. Reg. 16. v. 1. 2°. filii Micha filii Meribaal, 1. Paral. 8. v. 35. Etym. *apprehendens*, *poſſidens*; ex אָחַז *apprehendit*, *poſſedit*. Vel *videns*; ex חָזָה *vidit*.

אֲחֻזָּה f. Lxx. & alius, κατάσχεσις, Lxx. item, κληρονομία, κτῆσις, &c. alius item, κλῆρος, Vulg. & alii, *ſors*, *hæreditas*, *poſſeſſio*. Cum præf. וַאֲחֻזָּה & *poſſeſſio*, לַאֲחֻזָּה *in poſſeſſionem*. Conſt. אֲחֻזַּת *poſſeſſio*. Cum præf. וַאֲחֻזַּת & *poſſeſſio*, לַאֲחֻזַּת *in poſſeſſionem*, וְלַאֲחֻזַּת & *in poſſeſſionem*, מֵאֲחֻזַּת *de poſſeſſione*, וּמֵאֲחֻזַּת & *de poſſeſſione*. Cum præf. & affix. אֲחֻזָּתוֹ *poſſeſſio ejus*, m. בַּאֲחֻזָּתוֹ *in poſſeſſione ejus*, m. לַאֲחֻזָּתוֹ *ad poſſeſſionem ejus*, m. מֵאֲחֻזָּתוֹ *de poſſeſſione ejus*, m. וַאֲחֻזָּתְךָ & *poſſeſſio tua*, m. אֲחֻזָּתָם *poſſeſſio eorum*, וַאֲחֻזָּתָם & *poſſeſſio eorum*, בַּאֲחֻזָּתָם *in poſſeſſione eorum*, מֵאֲחֻזָּתָם *de poſſeſſione eorum*, אֲחֻזַּתְכֶם *poſſeſſio veſtra*, m. R. אָחַז *poſſedit*, &c.

אַחְזַי Maſſ. *Abhzâi*, Vulg. *Ahazi*, nomen proprium viri, ex eorum numero, qui poſt inſtauratam Jeruſalem in ea habitarunt, Nehem. 11. v. 13. Etym. *apprehendens*, vel *poſſidens*; ex אָחַז *apprehendit*, *poſſedit*. Vel *videns*; ex חָזָה *vidit*.

אֲחַזְיָהוּ Maſſ. *Abhaziábou*, Vulg. *Ochozias*, nomen proprium 1°. filii Achab regis Iſraël, 3. Reg. 22. v. 50. 2°. filii Joram regis Juda, 4. Reg. 8. v. 24. 1. Paral. 3. v. 11. Etym. *apprehenſio*, vel *poſſeſſio Domini*; ex אָחַז *apprehendit*, *poſſedit*, & יָהּ vel יָהוּ pro יְהוָה *Dominus*. Vel *viſio Domini*, ex חָזָה *vidit*, & יָה vel יָהוּ *Dominus*.

אֲחֻזָּם Maſſ. *Abhuzzâm*, Vulg. *Oozam*, nomen proprium filii Aſſur ex Naara uxore, 1. Paral. 4. v. 6. Etym. *apprehenſio*, vel *poſſeſſio*, vel *viſio eorum*; ex אָחַז *apprehendit*, *poſſedit*, vel חָזָה *vidit*, & affix. 3. p. plur. m.

Digitized by Google

אחזת Maſſ. *Abhuzzáth*, Vulg. *Ochozáth*, nomen proprium amici Abimelech regis Geraræ, Gen. 26. v. 26. Etym. *apprehenſio*, aut *poſſeſſio*; ex אחז *apprehendit*, *poſſedit*. Aut *frater olivæ*; ex אח *frater*, & זית *oliva*.

אחי Maſſ. *Ehhí*, Vulg. *Echí*, nomen propr. filii Benjamin, Gen. 46. v. 21. qui 1. Paral. 8. v. 2. *Rapha* dicitur. Etym. *frater meus*; ex אח *frater*, & affix. 1. p. ſ. c.

אחי Maſſ. *Abhí*, Vulg. *Abí*, nomen propr. filii Somer filii Heber filii Bariæ, 1. Paral. 7. v. 34. Etym. *frater meus*. Vide nomen præcedens.

אחיאם Maſſ. *Abhiám*, Vulg. *Abiám*, nomen proprium filii Sarar, 2. Reg. 23. v. 33. qui 1. Paral. 11. v. 34. dicitur filius Sachar. Etym. *frater matris*, vel *gentis*; ex אח *frater*, & אם *mater*, vel אם *gens*, *populus*.

אחידן f. pl. Chald. Dan. 5. v. 12. Theod. κρατοῦντα (ſic etiam Theodor.) *fortia*, *robuſta*; ſed mendum videtur pro κρυπτόμενα *occulta*, ut habet edit. Complut. Vulg. *ſecreta*. Alii *ænigmata*. R. חוד *ænigma proponere*.

אחיה Maſſ. *Abhiiá*, Vulg. *Achiá*, ſive *Achiás*, nomen proprium 1°. filii Achitob, 1. Reg. 14. v. 3. 2°. filii Jerameel filii Eſron, 1. Paral. 2. v. 25. Etym. *frater Domini*; ex אח *frater*, & יה *Dominus*.

אחיהוד Maſſ. *Abhihóud*, Vulg. *Abiud*, nomen proprium filii Salomi, principis Tribus Aſer, Num. 34. v. 27. Etym. *frater gloriæ*, vel *decoris*; ex אח *frater*, & הוד *decus*, *gloria*.

אחיו Maſſ. *Abhió*, Vulg. *Abió*, nomen proprium 1°. filii Abigabaon, 1. Paral. 8. v. 31. cap. 9. v. 37. 2°. filii Abinadab, 2. Reg. 6. v. 3. 3°. filii Bariæ, 1. Paral. 8. v. 14. Etym. *frater ejus*; ex אח *frater*, & affix. 3. p. ſ. m.

אחיחוד Maſſ. *Abhihhúd*, Vulg. *Abiud*, nomen proprium viri è poſteris Benjamin, 1. Paral. 8. v. 7. Etym. *frater unitatis*, vel *acuminis*, vel *ænigmatis*, vel *gaudii*; ex אח *frater*, & אחד in Hith. *uniri*, vel חדד *acui*, vel חוד *ænigmata loqui*, vel חדה *gaudere*, *lætari*.

אחיטוב Maſſ. *Abhitúv*, Vulg. *Achitob*, nomen proprium 1°. patris Achiæ, 1. Reg. 14. v. 3. 2°. patris Achimelec Sacerdotis, 1. Reg. 22. v. 9. 3°. patris Sadoc, 2. Reg. 8. v. 17. 1. Paral. 6. v. 7. c. 9. v. 11. Etym. *frater bonitatis*; ex אח *frater*, & טוב *bonitas*.

אחילוד Maſſ. *Abhilúdh*, Vulg. *Abilud*, nomen proprium patris Joſaphat, qui fuit à commentariis Davidi, 2. Reg. 8. v. 16. 3. Reg. 4. v. 12. Etym. *frater genitus*, vel *natus*; ex אח *frater*, & ילד *genitus*.

אחים m. pl. Iſai. 13. v. 21. Lxx. ἦχος *ſonus*, *echo*; ad vocem Hebraicam reſpexerunt. Aq. τιτᾶνες *typhones*, teſte S. Hieron. comm. in h. l. at, ſecundum Procopium, φωναί *voces*. Theod. ὀχείμ, vocabulum Heb. retinuit. Vulg. *dracones*. Alii, *ſimiæ*, *muſtellæ*, *aves ferales*, *animalia terribilia*, &c. R. אחה inuſit.

אחימות Maſſ. *Abhimóth*, Vulg. *Achimóth*, nomen proprium filii Elcana, 1. Paral. 6. v. 25. Etym. *frater mortis*; ex אח *frater*, & מות, conſt. מות, *mors*.

אחין Maſſ. *Abhián*, Vulg. *Ahín*, nomen proprium filii Semidæ, 1. Paral. 7. v. 19. Etym. *frater vini*; ex אח *frater*, & יין *vinum*. Vel *fratres* in plur. form. Chaldaicæ אחין pro Hebraica אחים.

אחימלך Maſſ. *Abhimélech*, Vulg. *Achimélech*, vel *Abimélech*. Nomen proprium 1°. Sacerdotis cujuſdam in Nobe, 1. Reg. 21. v. 1. qui Marc. 2. v. 26. dicitur *Abiathar*. 2°. filii Abiathar, 2. Reg. 8. v. 17. qui 1. Paral. 18. v. 16. in Heb. dicitur *Abimelech*. Etym. *frater meus rex*; ex אח *frater*, affix. 1. p. ſing. c. & מלך *rex*. Vel *frater regis*; ex אח conſt. אחי *frater*, & מלך *rex*.

אחימן Maſſ. *Abhimán*, Vulg. *Achimán*, vel *Ahimán*, nomen proprium 1°. filii Enac, Num. 13. v. 22. al. 23. 2°. Levitæ cujuſdam janitoris, 1. Paral. 9. v. 17. Etym. *frater dexteræ*, vel *præparatus*; ex אח *frater*, & ימין *dextera*, aut מנה in Piël, *præparavit*.

אחימעץ Maſſ. *Abhimáats*, Vulg. *Achimáas*, nomen proprium 1°. patris Achinoam uxoris regis Saül, 1. Reg. 14. v. 50. 2°. filii Sadoc Sacerdotis, 2. Reg. 15. v. 36. 1. Paral. 6. v. 8. Etym. *frater conſilii*, aut *conſiliarius*; ex אח *frater*, & יעץ *conſuluit*. Vel

Digitized by Google

frater ex ligno; ex אָח *frater*, מ ex, & עֵץ *lignum*.

אֲחִינָדָב Maſſ. *Abhinadhâv*, Vulg. *Abinadab*, nomen proprium filii Addo, 3. Reg. 4. v. 13. al. 14. Etym. *frater ſpontaneus*, aut *principis*; ex אָח *frater*, & נָדַב *ſponte*, *liberaliter*, & *principum more obtulit*.

אֲחִינֹעַם Maſſ. *Abhinóam*, Vulg. *Achinóam*, nomen proprium 1°. uxoris Saül, 1. Reg. 14. v. 50. 2°. uxoris Davidis, 1. Reg. 25. v. 43. 1. Paral. 3. v. 1. Etym. *frater jucunditatis*, aut *motionis*; ex אָח *frater*, & נָעַם *jucundum*, *amœnum eſſe*, aut נוּעַ *moveri*.

אֲחִיסָמָךְ Maſſ. *Abhiſamách*, Vulg. *Achiſamech*, nomen proprium patris Ooliab de Tribu Dan, Exod. 31. v. 6. Etym. *frater ſuſtentationis*, aut *conjunctionis*; ex אָח *frater*, & סָמַךְ *ſuſtentavit*, *conjunxit*.

אֲחִיעֶזֶר Maſſ. *Abhiézer*, Vulg. *Abiézer*, nomen proprium 1°. filii Ammiſaddai, principis tribus ſuæ Dan, Num. 1. v. 12. c. 2. v. 25. &c. 2°. filii Samaa, 1. Paral. 12. v. 3. Etym. *frater adjutorii*; ex אָח *frater*, & עֵזֶר *adjutorium*.

אֲחִיקָם Maſſ. *Abhiqâm*, Vulg. *Abicâm*, nomen proprium filii Saphan, 4. Reg. 22. v. 12. Etym. *frater reſurgens*, vel *vindicans*; ex אָח *frater*, & קָם *ſurrexit*, *reſurrexit*; aut נָקַם *ultus eſt*, *vindicavit*.

אֲחִירָם Maſſ. *Abhirâm*, Vulg. *Abiram*, nomen proprium filii Benjamin, Num. 26. v. 38. Etym. *frater celſitudinis*, vel *doli*, aut *projectionis*; ex אָח *frater*, & רוּם *altum*, *celſum eſſe*, aut רָמָה *decepit*, *doloſe egit*, *projecit*.

אֲחִירָמִי Maſſ. *Abhiramí*, Vulg. *Abiramitæ*, nomen gentile poſterorum Ahiram, Num. 26. v. 38. Etym. eadem ac nom. præcedentis.

אֲחִירַע Maſſ. *Abhirá*, Vulg. *Abirá*, nomen proprium filii Enan, principis Tribus ſuæ Nephthali, Num. 1. v. 14. al. 15. Etym. *frater iniquitatis*, aut *ſocii*, aut *paſtoris*, aut *confringens*; ex אָח *frater*, & רַע *malum*, *iniquum eſſe*; aut רָעָה *ſocium*, *paſtorem eſſe*; aut רְעַע Chald. *confringere*.

אֲחִישָׁחַר Maſſ. *Abhiſchâar*, Vulg. *Abiſahar*, nomen proprium filii Balan filii Jadihel filii Benjamin, 1. Paral. 7. v. 10. Etym. *frater auroræ*, vel *nigredinis*; ex אָח *frater*, & שַׁחַר *auroræ*, aut שָׁחַר *nigrum eſſe*.

אֲחִישָׁר Maſſ. *Abhiſchâr*, Vulg. *Ahiſar*, nomen proprium præpoſiti domus Salomonis, 3. Reg. 4. v. 6. Etym. *frater principis*, vel *directionis*, aut *cantici*; ex אָח *frater*, & שַׂר *princeps*; aut יָשַׁר *direxit*; aut שִׁיר *canere*.

אֲחִיתֹפֶל Maſſ. *Abhithóphel*, Vulg. *Achitóphel*, nomen proprium 1°. conſiliarii Davidis, 2. Reg. 15. v. 12. 1. Paral. 27. v. 33. 2°. patris Eliam, 2. Reg. 23. v. 33. al. 34. Etym. *frater inſulſitatis*; ex אָח *frater*, & תָּפֵל *inſulſum*, *inſipidum eſſe*.

אַחְלָב Maſſ. *Ahblâv*, Vulg. *Ahalab*, nomen proprium urbis in Tribu Aſer, Jud. 1. v. 31. Etym. *frater cordis*; ex אָח *frater*, & לֵב *cor*. Aut *lacteus*, vel *adeps*; ex חָלָב *lac*, aut חֵלֶב *adeps*.

אַחְלַי, vel in pauſa אַחְלָי, Maſſ. *Ahblâi*, Vulg. *Oholâi*, & *Oholi*, nomen proprium 1°. filii Seſan filii Jeſi filii Apphaim, 1. Paral. 2. v. 31. 2°. filii Zadab, 1. Paral. 11. v. 42. Etym. *deprecans*, vel *exſpectans*, aut *incipiens*, vel *dolens*; ex חָלָה *deprecatus eſt*; aut חָלַל *exſpectavit*, *incœpit*; aut חוּל *doluit*. Vel *frater meus*; ex אָח *frater*, & לִי *mihi*, *meus*.

אַחֲלַי, & אַחֲלֵי, interjectio deprecantis, vide Gram. Heb. tom. 1. p. 386. circa init. Lxx. ὄφελον, Vulg. & alii, *utinam*. R. אחל inuſit. Vel, ſecundum alios, חָלָה in Piel, *deprecatus eſt*.

אַחְלָמָה m. nam ה paragogicum eſt, ut indicat accentus in penultima, non vero femin. generis nota, vide Gram. Heb. tom. 1. pag. 50. circa fin. Lxx. ἀμέθυσος, Vulg. & alii, *amethyſtus*. Hinc cum præf. וְאַחְלָמָה *& amethyſtus*, Exod. 28. v. 19. c. 39. v. 12. R. חָלַם *ſomniare*, unde *amethyſtus*, quod hic lapis eum digito geſtantibus ſomnia, ut volunt, conciliet.

אַחְמְתָא, unde cum præf. בְּאַחְמְתָא, Eſd. 6. v. 2. mſ. Alex. Ald. & Complut. ἐν Ἀμαθᾷ *in Amatha*. Alius, ἐν Ἐκβατάνοις, Vulg. *in Ecbatanis*, quæ erat Medorum metropolis. Al. *in arca*, *in ſcrinio*. In Targ. Eſth. 1. v. 4.

1. v. 4. אַמְתְּחוֹתֵיכֶן *scrinia* significat. R. אמתם inusit.

אַחְסְבַּי Mass. *Abbasbái*, Vulg. *Aasbái*, nom. proprium filii Machati, 2. Reg. 23. v. 34. Etym. *confidens in me*; ex חָסָה *confisus est*, ב *in*, & affix. 1. pers. sing. c. Vel *frater circumdans me*; ex אָח *frater*, סָבַב *circumdedit*, & eodem affixo.

אחר QAL. Lxx. χρονίζω *tardo*, *differo*, *moror*, &c.

Fut. 1. p. s. c. cum præfix. וָאֵחַר, Gen. 32. v. 4. al. 5. *& moratus sum*, Vulg. *& fui*. אֵחַר contractio est pro אֶאֱחַר. Vel est ex forma Chaldaica, aut quiesc. Pé (׳). Vide Gram. Heb. tom. 1. p. 230. c. 2. init. 409. c. 2. num. XIII.

PIEL אִחַר vel אֵחַר, Lxx. Aq. βραδύνω, alius ὑστερέω, Lxx. item, χρονίζω, Vulg. & alii, *differo*, *moror*, *tardo*, Lxx. item, ἐγχρονίζω *immoror*, καθυστερέω, Exod. 22. v. 29. *tardo offerre*, κατέχω *detineo*, *remoror*.

Præt. 3. p. s. m. אֵחַר *distulit*. 3. p. pl. c. אֵחֲרוּ, Jud. 5. v. 28. *distulerunt*, anomalus pro אֵחֲרוּ. Vide Gram. Heb. tom. 1. pag. 175. c. 2.

Ben. pl. m. cum præf. לִמְאַחֲרִים, sine dagheſch excidentis compenſatione, *morantibus*. Conſt. מְאַחֲרֵי *morantes*, eodem dagh. excidente non compenſato.

Fut. 3. p. s. m. יְאַחֵר, & 3. p. s. f. תְּאַחֵר *tardabit*. 2. p. s. m. תְּאַחֵר & תְּאַחֵר, *tardabis*, *differes*. 2. p. pl. m. תְּאַחֲרוּ *retardetis*; quibus in omnibus perſonis dagh. excidit ſine compenſatione.

HIPHIL הֵאֱחִיר, unde 3. p. s. m. Fut. cum præf. & ex forma quieſc. Pé (׳), וַיּוֹחֶר, 2. Reg. 10. v. 5. Lxx. καὶ ἐχρόνισε, Vulg. & alii, *& moratus est*, *& distulit*, *& tardavit*. Vide Gram. Heb. tom. 1 pag. 230. c. 1. 2. fin.

אַחַר, Lxx. μετὰ, ὀπίσω, ὄπισθεν, &c. Vulg. & alii, *post*, *postea*. Cum præf. מֵאַחַר *& post*, מֵאַחַר *de post*. Plur. conſt. אַחֲרֵי tam ſimplex, quam cum affix. vide in col. ſeq. R. אחר *tardavit*, *moratus est*.

אַחֵר m. Heb. & Chald. pro אָחֳרָן, Lxx. ἄλλος, Vulg. & alii, *alius*, ἀλλότριος *alienus*, ἕτερος *alter*, &c. Cum præfix. וְאַחֵר

alius, וְאַחֵר *& alius*, לְאַחֵר *alii*. Fem. אַחֶרֶת *alia*, *altera*. Cum præf. מֵאַחֶרֶת *altera*, לְאַחֶרֶת *alteri*, מֵאַחֶרֶת *ab altera*. Plur. maſc. אֲחֵרִים & Chald. אָחֳרִין, *alii*. Cum præfix. לַאֲחֵרִים *aliis*, וְלַאֲחֵרִים *& aliis*. Plur. f. אֲחֵרוֹת *aliæ*. R. אחר *moratus est*, *venit post alios*.

אַחְחֵר Maſſ. *Abbér*, Vulg. *Ahér*, nomen proprium viri ex poſteris Benjamin, 1. Paral. 7. v. 12. Etym. *alius*, *alter*, *posterior*. Vide vocem præced.

אַחֲרוֹן m. Lxx. Aq. Sym. Theod. ἔσχατος *ultimus*, *novissimus*. Lxx. item, δεύτερος *secundus*, ἕτερος *alter*, λοιπὸς *reliquus*, ὕστερος *posterior*. Subſtantive, δυσμὴ *occasus*, vide אָחוֹר, ſupra col. 57. Et adverbialiter, ὀπίσω *post*. Sym. item, μεταγενέστερος *posterior*. Cum præf. הָאַחֲרוֹן *posterior*, וְאַחֲרוֹן & וְהָאַחֲרוֹן, *& posterior*. Fem. אַחֲרֹנָה, unde cum præfix. בָּאַחֲרֹנָה *in posteriori*, *postea*, וּבָאַחֲרֹנָה *& sicut posterior*, לָאַחֲרֹנָה *ad posteriorem*. Plur. m. אַחֲרֹנִים *posteriores*. Cum præfix. הָאַחֲרֹנִים *posteriores*, וְהָאַחֲרֹנִים & וְהָאַחֲרֹנִים, *& posteriores*, לָאַחֲרֹנִים *posterioribus*. R. אחר *moratus est*, *distulit*.

אַחְרַח Maſſ. *Abbrá*, Vulg. *Ahará*, nomen proprium filii Benjamin, 1. Paral. 8. v. 1. Etym. *frater redolens*; ex אָח *frater*, & רֵיחַ *odor*. Vel *pratum odoris*, ex אָחוּ *pratum*, & רֵיחַ *odor*.

אֲחַרְחֵל Maſſ. *Abbarbhél*, Vulg. *Aharehél*, nomen proprium filii Arum, 1. Paral. 4. v. 8. Etym. *alter exercitus*; ex אַחֵר *alter*, & חֵיל *exercitus*. Vel *novissimus dolor*; ex אַחַר *posterior*, *novissimus*, & חִיל *dolere*. Vel denique *frater ovis*; ex אָח *frater*, & רָחֵל *ovis*.

אַחֲרֵי Heb. & Chald. idem quod אַחַר in col. præced. ſed in forma nominum maſcul. plur. conſtructorum. Lxx. Aq. Theod. ὀπίσω, Vulg. & alii, *post*. Lxx. Theod. κατόπισθεν *post*, *retro*. Sym. κατόπιν *retro*, τελευταῖα *novissima*. Lxx. item, ἔσχατος *novissimus*, μετὰ, ὄπισθε, ὄπισθεν, *post*, ἐπὶ *de*, σὺν *cum*, ὕστερον *postea*, &c. Cum præfix. וְאַחֲרֵי *& post*, בְּאַחֲרֵי *cum posteriori*, מֵאַחֲרֵי *de post*, *post*, *retro*. Cum præfix. & affix. אַחֲרָיו *post eum*, *post se*, וְאַחֲרָיו *& post eum*, מֵאַחֲרָיו *de post eum*, אַחֲרָיו *post eum*, *postea*,

Digitized by Google

וְאַחֲרֶיהָ & *post eam*, מֵאַחֲרֶיהָ *de post eam*, אַחֲרֶיךָ *post te*, m. וְאַחֲרֶיךָ & *post te*, m. מֵאַחֲרֶיךָ *de post te*, m. מֵאַחֲרֶיךָ in pausa, *de post te*, f. אַחֲרַי *post me*, c. מֵאַחֲרַי *de post me*, c. וּמֵאַחֲרַי & *de post me*, c. אַחֲרֵיהֶם & Chald. אַחֲרֵיהוֹן, *post eos*, *postea*, וְאַחֲרֵיהֶם & *post eos*, מֵאַחֲרֵיהֶם *de post eos*, אַחֲרֵיהֶן *post eas*, *postea*, אַחֲרֵיכֶם *post vos*, m. מֵאַחֲרֵיכֶם *de post vos*, m. אַחֲרֵינוּ *post nos*, c. Cum additamentis, אַחֲרֵי אֲשֶׁר *propterea quod*, *postquam*, אַחֲרֵי כֵן, מֵאַחֲרֵי כֵן, *post hæc*, *postea*. R. אחר *moratus est*, *distulit*.

אָחֳרִי óhhori f. Chald. cum apocope ה, pro אָחֳרִית óhhorith, Theod. ἑτέρα, ἕτερος, ἕτερον, Vulg. & alii, *alter*, *altera*, *alterum*. Cum præf. וְאָחֳרִי & *alterum*, alii, & *ultimum*, Dan. 7. v. 20. R. אחר *moratus est*.

אָחֳרֵין óhhorén, Chald. Dan. 4. v. 5. Theod. ἕως, Vulg. *donec*. Alii, *postremo*, *tandem*. R. אחר *moratus est*.

אַחֲרִית Heb. & Chald. f. Lxx. Aq. adjective, ἔσχατος *ultimus*. Lxx. item, ἐγκατάλειμμα *reliquiæ*, ἔκγονα *soboles*, *posteritas*, *posteris*, σπέρμα *semen*, τέκνον *filius*, καταλοιπος *reliquus*, ἐπιὼν χρόνος *subsequens tempus*, τελευτὴ *mors*, τελευταῖος *finalis*, μετὰ, ὕστερον, *post*, *postea*. Alii item, *posterius*, *postremum*, *extremum*, *ultimum*, *finis*, *merces*, quæ in fine operis datur. Cum præf. וְאַחֲרִית & *postremum*, בְּאַחֲרִית *in postremo*, וּבְאַחֲרִית & *in postremo*. Cum præf. & affix. אַחֲרִיתוֹ *posterius ejus*, m. וְאַחֲרִיתוֹ & *posterius ejus*, m. לְאַחֲרִיתוֹ *posteritati ejus*, m. אַחֲרִיתָהּ *posterius ejus*, f. וְאַחֲרִיתָהּ & *posterius ejus*, f. בְּאַחֲרִיתָהּ *in postremo ejus*, f. לְאַחֲרִיתָהּ *extremitati ejus*, f. אַחֲרִיתֶךָ in pausa, & *posterius tuum*, m. בְּאַחֲרִיתֶךָ in pausa, *in posteriori tuo*, m. לְאַחֲרִיתֶךָ in pausa, *posteriori tuo*, m. וְאַחֲרִיתֵךְ & *posterius tuum*, f. אַחֲרִיתִי *posterius meum*, c. אַחֲרִיתָם *posterius*, *finis eorum*, וְאַחֲרִיתָם & *postremum*, & *posteritas eorum*, לְאַחֲרִיתָם *ad postremum eorum*, אַחֲרִיתָן *finis earum*, וְאַחֲרִיתְכֶן & *postremum vestrum*, f. אַחֲרִיתֵנוּ *posterius nostrum*, c. R. אחר *moratus est*, *distulit*.

אָחֳרָן óhhorán, Chald. Theod. ἕτερος, Vulg. & alii, *alter*, *alius*. Cum præfix. וְאָחֳרָן veóhhoran & *alter*, לְאָחֳרָן leóhhoran *alteri*.

R. אחר *moratus est*, *distulit*.

אֲחֹרַנִּית adv. Lxx. ὀπίσω, ὀπισθοφανῶς, Vulg. & alii, *retrorsum*, ὀπίσω *retro*. R. אחר *moratus est*.

אַחֶרֶת f. *alia*, *altera*, vide in אחר, si pra col. 65. 66.

אֲחַשְׁדַּרְפְּנַיָּא, vide in voce sequenti.

אֲחַשְׁדַּרְפְּנִים m. pl. Lxx. διοικηταὶ *administratores*, οἰκονόμοι *procuratores domus*, στρατηγοὶ *duces exercitus*, τύραννοι *dominatores*, Vulg. *judices*, *principes*, *satrapæ*. Hinc cum præfix. הָאֲחַשְׁדַּרְפְּנִים, & const. אֲחַשְׁדַּרְפְּנֵי *satrapæ*. Cum præfix. לַאֲחַשְׁדַּרְפְּנֵי *satrapis*. In forma Chald. emphat. אֲחַשְׁדַּרְפְּנַיָּא *satrapæ*. Cum præfixis, וַאֲחַשְׁדַּרְפְּנַיָּא & *satrapæ*, לַאֲחַשְׁדַּרְפְּנַיָּא *satrapis*. Sunt qui hanc vocem componant ex אחש Chald. *magnus*, *princeps*, דר *habitavit*, & פנים *facies*; quod satrapæ, utpote consiliarii regis Persarum, continuo faciem ejus viderent, & cum eo habitarent.

אֲחַשְׁוֵרוֹשׁ Mass. *Abhaschverósch*, Vulg. *Assuerus*, nomen proprium patris Darii regis Medorum, Dan. 9. v. 1. Esd. 4. v. 6. Etym. *princeps & caput*; ab אחש Chald. *princeps*, ו &, ac ראש *caput*.

אֲחַשְׁתָּרִי Mass. *Abhaschtari*, Vulg. *Ahasthari*, nom. proprium filii Assur ex uxore ejus Naara, 1. Paral. 4. v. 6. Etym. *cursor*, sive *veredarius*, aut *festinatio turturis*; ab חוש *festinare*, *currere*, & תור *turtur*. Vel *festinatio exploratoris*; ex חוש *festinare*, & תור *explorare*. Vel *frater*, *qui explorat*; & אח *frater*, שׁ *qui*, & תור *explorare*. Vel denique *princeps turturis*, aut *explorationis*; ex אחש Chald. *magnus*, *princeps*, & תור *explorare*.

אֲחַשְׁתְּרָנִים m. pl. unde cum præf. הָאֲחַשְׁתְּרָנִים, Esth. 8. vv. 10. 14. Lxx. edit. Origen. οἱ μεγιστᾶνες *magnates*, h. e. primarii regis cursores, seu veredarii. Alii, *mulos* interpretantur; אשתר enim Persis est *mulus*. Hanc conjecturam firmant sequentia: בְּנֵי הָרַמָּכִים *filii equarum*; רמך enim Arabibus *equam* significat. In edit. Origen. mox laudata retinetur vox הָרַמָּכִים; ibi enim legitur οἱ υἱοὶ רמך Ῥαμαχειμ. Alii denique *camelos*, *dromedarios*, transferunt.

Digitized by Google

אַחַת & אַחַת *una*, vide in אֶחָד *unus*, supra col. 55.

אַט Lxx. 3. Reg. 21. v. 27. κεκλιμένος *inclinatus*, Vulg. *demisso capite*, referebant ad נָטָה *inclinavit*. Alii adverbialiter, *clam*, *leniter*, *quiete*, *pedetentim*. Cum præfix. לְאַט, 2. Reg. 18. v. 5. Lxx. φείσασθε *parcite*, Vulg. *servate*; sensum, non verbum, expresserunt, ut & Isai. 8. v. 6. ubi לְאַט, ἡσυχῇ, Vulg. *cum silentio* reddiderunt. Cum præf. & affix. לְאִטִּי, Gen. 33. v. 14. Lxx. κατὰ σχολὴν *in otio* (meo), Vulg. *paulatim*. Alii, *ad commoditatem meam*. R. אָטַט inusit.

אָטָד m. Lxx. Aq. Sym. Theod. ῥάμνος, Vulg. & alii, *rhamnus*, *spina*. Cum præfix. הָאָטָד *rhamnus*. Hoc nomen spectatur ut proprium à Lxx. & Vulg. Gen. 50. vv. 10. 11. ubi Lxx. Ἀτάδ, Vulg. *Atad*.

אֵטוּן m. Prov. 7. v. 16. Theod. ζωγραφία *pictura*, h. e. *picti* (tapetes), ut transtulit Vulg. Lxx. hic perplexi sunt. Alii, *funis*, *funiculus*, *filum*, & metonymice *linteum* ex filis factum. R. אָטַן inusit.

אִטִּים m. pl. unde cum præf. הָאִטִּים, Isai. 19. v. 3. Lxx. ἀγάλματα *simulachra*, *idola*. Vulg. *Divini*. Alii, *incantatores*, *præstigiatores*, *malefici*. R. אָטַט inusit.

אָטַם QAL. Lxx. Aq. Theod. βύω, Lxx. Sym. φράσσω, Vulg. & alii, *claudo*, *obturo*, *obstruo*. Lxx. item, βαρύνω *gravo*, *aggravo*, *obturo*. Alius, φιμόω *fræno*, *frænum impono*.

Ben. sing. m. אֹטֵם *claudens*.

Paoul pl. m. אֲטֻמִים *clausæ* (fenestræ). Plur. femin. אֲטֻמוֹת, & cum ה præfix. הָאֲטֻמוֹת *clausæ*.

HIPHIL הֶאְטִים, unde 3. p. s. m. Fut. יַאְטֵם, contracte pro יַאְטִים, Psal. 57. Heb. 58. v. 5. Lxx. βύοντος (ἀσπίδος), Vulg. Lat. & S. Hieron. *obturantis* (aspis). Alii, *quæ obturat*.

אָטַר QAL, unde 3. p. s. f. Fut. תֶּאְטַר, contracte pro תֶּאֱטַר, Psal. 68. Heb. 69. v. 16. Lxx. συσχέτω *contineat*, Vulg. *urgeat*, Sym. ἐπιστομισάτω *obstruat*, *præcludat*, *claudat*. Sic etiam alii.

אָטֵר Mass. *Atér*, Vulg. *Ather*, nomen proprium viri principis unius è familiis, quæ Babylone in Judæam cum Zorobabele redierunt, Esd. 2. v. 16. Etym. *clausus*, *præclusus*. R. אָטַר *clausit*.

אִטֵּר m. Jud. 3. v. 15. & 20. v. 16. *clausus*, *præclusus* manu dextera, h. e. qui sinistra æque ac dextera utitur; sive qui sinistra utitur, quasi clausa seu contracta esset dextera. Hinc Lxx. ἀμφοτεροδέξιος *ambidexter*. Vulg. Jud. 3. v. 15. *qui utraque manu pro dextera utebatur*. Iidem c. 20. v. 16. *ita sinistra ut dextera prœliantes* (septingenti viri). R. אָטַר *clausit*.

אֵי Lxx. ποῦ; Vulg. & alii, *ubi? quî? quomodo?* Cum præfix. & adjunctis aliis vocibus, אֵי־זֶה, & sine Maqqáph, אֵי זֶה, Lxx. ποῖος, ποία, ποῖον, *qualis*, *quale*, *quisnam*, *quænam*, *ubinam*, *qualenam*, *quodnam*, *quidnam*. וְאֵי מִזֶּה, Lxx. πόθεν, *unde? undenam?* אֵי לָזֹאת *quare? propter quid?* אֵיפֹה *ubinam? qualesnam?* אֵפוֹא & אֵפוֹ, *jam*, *nunc*. R. אָוָה inusit.

אִי m. Lxx. Aq. Sym. Theod. νῆσος, Vulg. & alii, *insula*. Lxx. item, ἔθνος *gens*, per metonymiam contenti pro continente. Cum præf. הָאִי *insula*. Plur. אִיִּים *insulæ*, Isai. 13. v. 22. Lxx. ὀνοκένταυροι *onocentauri*, Aq. Sym. Theod. ἰείμ, retenta voce Hebraïca, Vulg. *ululæ*, alii, *bestiæ sylvestres*, *aves insulanæ*, *feles* sive *catti sylvestres*, &c. Cum præf. הָאִיִּים, & ex forma Chald. & cum unico (י), הָאִיִּן *insulæ*, וְאִיִּים & *insulæ*, בָּאִיִּים *in insulis*, לָאִיִּים & לְאִיִּים, *insulis*. Const. אִיֵּי *insulæ*. Cum præf. וְאִיֵּי & *insulæ*, בְּאִיֵּי *in insulis*, מֵאִיֵּי *ex insulis*, וּמֵאִיֵּי & *ex insulis*.

אִי, Lxx. οὐαὶ, Vulg. & alii, *væ*. Hinc Eccle. 4. v. 10. cum præfix. & dativo singul. m. pronom. 3. pers. וְאִילוֹ, aut disjunctim, ut habent alia exemplaria, וְאִי לוֹ, Lxx. καὶ οὐαὶ αὐτῷ & *væ illi*. Vulg. *væ soli*. R. אָוָה inusit.

אִי pro אַיִן *non*, sublato ן per apocopen, & mutato (-) in (·), Job. 22. v. 30. אִי־נָקִי, Lxx. ἀθῷος, Vulg. *innocens*; videntur legisse אִישׁ־נָקִי. Alii è contrario: *non innocens*; q. d. si liberatur non innocens: quanto magis liberaberis ob puritatem manuum tuarum, h. e. ob innocentiam tuam.

Digitized by Google

אִי כָבוֹד Mass. *I'chavódh*, Vulg. *Ichabód*, nomen proprium filii Phinees, 1. Reg. 4. v. 21. Etym. *non* (est) *gloria*, ex אִי *non*, & כָּבוֹד *gloria*.

איב QAL. Lxx. ἐχθρεύω, Vulg. & alii, *inimicus sum, inimicitias gero*.

Praet. 1. p. s. c. cum praefix. וְאָיַבְתִּי *& inimicus ero*, Exod. 23. v. 22.

אֹיֵב, & plene אוֹיֵב, m. Lxx. Aq. Sym. Theod. ἐχθρὸς, Vulg. & alii, *inimicus*. Lxx. item, ἀντικείμενος *adversarius*, ἀπειθῶν *inobediens, incredulus*, ἔθνος *gens*, ἐκθλίβων *affligens*, ἐχθραίνων *hostiliter persequens*, πολέμιος *hostis*, ὑπεναντίος *contrarius*, &c. Cum praefix. הָאוֹיֵב *inimicus*, וְאוֹיֵב *& inimicus*, כְּאוֹיֵב *sicut inimicus*, לְאוֹיֵב *inimico*, מֵאוֹיֵב *ab inimico*. Cum praefix. & affix. אוֹיְבוֹ *inimicus ejus*, m. אֹיִבְךָ & אוֹיִבְךָ, cum (·) pro (ֵ), *inimicus tuus*, m. אֹיְבֵךְ *inimicus tuus*, f. אוֹיְבִי *inimicus meus*, c. מֵאוֹיְבִי *ab inimico meo*, c. Fem. אוֹיֶבֶת, unde cum aff. אוֹיַבְתִּי *inimica mea*, c. Pl. m. אוֹיְבִים *inimici*. Cum praefix. לְאוֹיְבִים *inimicis*, מֵאוֹיְבִים *ex inimicis*. Const. אוֹיְבֵי *inimici*. Cum praef. וְאוֹיְבֵי *& inimici*, בְּאוֹיְבֵי *in inimicos*, לְאוֹיְבֵי *inimicis*. Cum praef. & affix. אוֹיְבָיו *inimici ejus*, m. וְאוֹיְבָיו *& inimici ejus*, m. לְאוֹיְבָיו *inimicis ejus*, m. אוֹיְבֶיהָ *inimici ejus*, fem. אוֹיְבֶיךָ & אֹיְבֶיךָ, *inimici tui*, m. לְאוֹיְבֶיךָ *inimicis tuis*, m. מֵאוֹיְבֶיךָ *ab inimicis tuis*, m. אוֹיְבַיִךְ *inimici tui*, f. לְאוֹיְבַיִךְ *inimicis tuis*, f. אוֹיְבַי, אֹיְבַי, & in pausa אוֹיְבָי, *inimici mei*, c. וְאוֹיְבַי *& inimici mei*, c. וּבְאוֹיְבַי *& in inimicis meis*, c. מֵאוֹיְבַי *ab inimicis meis*, c. וּמֵאוֹיְבַי *& ab inimicis meis*, c. אוֹיְבֵיהֶם & אֹיְבֵיהֶם, *inimici eorum*, מֵאוֹיְבֵיהֶם *ab inimicis eorum*, אוֹיְבֵיכֶם & אֹיְבֵיכֶם, *inimici vestri*, m. מֵאוֹיְבֵיכֶם *ab inimicis vestris*, m. אוֹיְבֵינוּ *inimici nostri*, c. וְאוֹיְבֵינוּ *& inimici nostri*, c. R. אָיַב *inimicus fuit*.

אֵיבָה f. Lxx. ἔχθρα, Vulg. & alii, *inimicitia*. Cum praefix. וְאֵיבָה *& inimicitia*, בְּאֵיבָה *in inimicitia*. Const. אֵיבַת *inimicitia*; servato (-) ob sequens (י) otiosum, vide Gram. Heb. tom. 1. p. 92. c. 1. Rad. אָיַב *inimicus fuit*.

אוֹיֶבֶת *inimica*, vide in אֹיֵב, supra.

איד m. Lxx. Sym. κάκωσις *afflictio*. Lxx. item, ἀπώλεια *perditio*, θλῖψις *tribulatio, afflictio*, καταστροφὴ *subversio*, πτῶμα *casus, ruina*, ὄλεθρος *interitus*, &c. Et adjective, ἀσεβὴς *impius*, ἀτυχῶν *infortunatus*, δύσκολος *difficilis*. Sym. item, ταλαιπωρία *miseria*, ἐπαγωγὴ *inductio*, mali scilicet, aut inducta calamitas. Alii item, *excidium, calamitas*. Cum praefix. וְאֵיד *& calamitas*, לְאֵיד *calamitati*. Cum praef. & affix. אֵידוֹ *calamitas ejus*, m. אֵידֶךָ in pausa, *calamitas tua*, m. אֵידִי *calamitas mea*, c. אֵידָם *calamitas eorum*, וְאֵידְכֶם *& calamitas vestra*, m. בְּאֵידְכֶם *in calamitate vestra*, m. servato ubique (ֵ) ob seq. (י) otiosum, vide Gram. Heb. tom. 1. p. 94. c. 1. R. אִיד vel אוּד inusit. Aliis, ut notavimus, est radix.

אַיָּה f. Lxx. Levit. 11. v. 14. Deut. 14. v. 13. ἰκτῖνος *milvus*; Job. 28. v. 7. γὺψ, Vulg. ubique *vultur*. Alii, *pica, cornix*. Cum praef. הָאַיָּה *pica*. R. אָיָה inusit.

אַיָּה Mass. *Aiiá*, Vulg. *Aiá*, nomen propr. 1°. filii Sebeon filii Seir Horraei, Gen. 36. v. 24. 1. Paral. 1. v. 40. 2°. patris Respha concubinae Saülis, 2. Reg. 3. v. 7. cap. 21. v. 11. Etym. *vultur*, vide vocem praeced. Vel *ubi est?* vide sequentem. Vel denique *insula ejus*, f. ex אִי *insula*, & affix. ה 3. p. s. f.

אַיֵּה, Lxx. ποῦ; Vulg. & alii, *ubi?* Cum praef. וְאַיֵּה *& ubi?* Cum praefix. & affix. אַיּוֹ *ubi ille?* וְאַיּוֹ *& ubi ille?* אַיֶּכָּה *ubi tu?* (cum ה expresso in fine, & dagh. in כ ad compensandum נ epentheticum abjectum, pro אַיֶּךָ, aut אַיֶּנְכָה, vide Gram. Heb. tom. 1. pag. 377. c. 1.) אַיָּם *ubi illi?* R. אָיָה inusit.

אִיזֶבֶל Mass. *Izével*, Vulg. *Jezábel*, nomen proprium filiae regis Sidoniorum, uxoris Achab, 3. Reg. 16. v. 31. c. 21. v. 5. Etym. *insula habitaculi*; ex אִי *insula*, & זָבַל *habitavit*. Vel, *vae habitaculo*; ex אִי *vae*, & זָבַל *habitavit*. Vel denique, *insula sterquilinii*; ex אִי *insula*, & זֶבֶל Chaldaeis & Syris *sterquilinium*.

איך Lxx. πῶς; Vulg. & alii, *quomodo? qualiter?* interrogat de habitu & qualitate rei aut personae, & verbis tantum

Digitized by Google

præponitur. Cum præf. וְאֵיךְ *& quomodo?* Cum ה paragog.

איכה אֵיכָה, Lxx. πῶς; Vulg. & alii, *quomodo?* Cum hholem pro (·) sub כ, quasi compositum esset ex אֵי *ubi?* & כֹּה *sic*,

איכה אֵיכֹּה, Lxx. ποῦ; *ubinam?* Geminato כ,

איככה אֵיכָכָה, & bis cum accentu in penultima, nempe Cant. 5. v. 3. אֵיכָכָה, Lxx. πῶς; Vulg. & alii, *quomodo?* Cum præf. וְאֵיכָכָה *& quomodo?* Servatur (-) ob (י) otiosum sequens.

איל אַיָּל c. Lxx. Aq. Sym. Theod. ἔλαφος, Vulg. & alii, *cervus.* Aq. item Psal. 41. Heb. 42. v. 1. al. 2. αὐλὼν *pratum*, S. Hieron. *areola præparata.* V. edit. πεδίον *campus.* Cum præfix. כְּאַיָּל & כָּאַיָּל, *sicut cervus*, וְכָאַיָּל *& sicut cervus.* Plur. אַיָּלִים *cervi.* Cum præfix. כְּאַיָּלִים *sicut cervi.* R. אָיַל aut אִיל inusit.

איל אַיִל m. Lxx. Aq. Sym. Theod. κριός, Vulg. & alii, *aries.* Aq. Sym. Theod. item, τράγος *hircus.* Lxx. item, φλιὰ *limen.* Aq. Sym. Theod. item, Ezech. 40. v. 21. ὑπέρθυρον *superliminare*, Vulg. *frons.* Cum præf. הָאַיִל *aries, limen.* וְאַיִל & וָאַיִל, *& aries*, בְּאַיִל *in ariete*, לָאַיִל *arieti.* Const. אֵיל *aries, limen.* Cum præf. בְּאֵיל *in ariete, per arietem*, מֵאֵיל *ab ariete.* Plur. אֵילִים *arietes, superliminaria.* Cum præf. הָאֵילִים *arietes, superliminaria*, וְאֵילִים *& arietes*, בָּאֵילִים *ad limina*, כְּאֵילִים *sicut arietes*, לָאֵילִים *arietibus*, לָאֵילִים *liminibus.* Const. & cum præf. וְאֵילֵי *& arietes.* Cum præf. & affix. אֵילָיו *limina ejus*, m. אֵלָו pro וְאֵילָיו, *& limina ejus*, m. אֵלֵיהֶמָּה *limina eorum*, Ezech. 40. v. 16. cum (י) radicali deficiente, dagh. anomalo in מ, & ה parag. pro אֵילֵיהֶם. Vide Gram. Heb. tom. 1. p. 126. c. 2. R. אָיַל aut אִיל inusit. Quod si esset in usu, *roborare* aut *robustum esse* significaret, ut indicant nomina ex eo derivata. Hinc *aries*, & *limen*, ob eorum robur.

איל אֵיל m. Gen. 14. v. 6. ubi tantum occurrit, Lxx. τερέβινθος *terebintus*, alius, δρῦς *quercus*, Chald. *planicies*, Vulg. *campestria.* Sic etiam alii. R. אָיַל inusit.

איל אֱיָל m. *fortitudo, virtus, potentia*, occurrit tantum Psal. 87. Heb. 88. v. 5. ubi Lxx.

אין איל interpretantur ἀβοήθητος, Vulg. *sine adjutorio*, alii, *sine virtute*, aut *viribus.* R. אָיַל aut אִיל inusit.

אילה אַיָּלָה f. Lxx. Aq. Sym. Theod. V. edit. ἔλαφος *cervus*, vel *cerva*; nam istud nomen Hebræis & Græcis est epicœnum. Lxx. item, συντέλεια *consummatio, perfectio*, ἰσχὺς *fortitudo.* Plur. אַיָּלוֹת *cervæ.* Cum præf. כָּאַיָּלוֹת & כְּאַיָּלוֹת, *sicut cervæ.* Const. cum præfix. בְּאַיְלוֹת *in cervis.* R. אָיַל aut אִיל inusit.

אילון אַיָּלוֹן Mass. *Aiialón*, Vulg. *Aialón*, nomen propr. 1°. civitatis in Tribu Dan, Jos. 19. v. 42. 2°. alterius civitatis in Tribu Zabulon, Jud. 12. v. 12. 3°. alterius civitatis in Tribu Benjamin, 2. Paral. 11. v. 10. 4°. denique alius civitatis in Tribu Ephraim, 1. Paral. 6. v. 54. al. 69. Etym. *ilex*, vel *quercus*; ex אֵילוֹן idem. Aut *cervus*; ex אַיָּל idem. Aut *fortitudo*; ex אָיַל vel אִיל inusit.

אילון אֵילוֹן Mass. & Vulg. *Elón*, nomen proprium 1°. filii Zabulon, Gen. 46. v. 14. 2°. Judicis Israëlitarum, Jud. 12. v. 11. 3°. civitatis in Tribu Nephthali, 3. Reg. 4. v. 9. quæ Jos. 19. v. 33. dicitur אַיָּלוֹן. 4°. patris Basemath & Ada uxorum Esaii, Gen. 26. v. 34. & c. 36. v. 2. Etym. *ilex* vel *quercus*; ex אֵלוֹן *quercus*, *ilex.* Aut *fortis*; ex אָיַל aut אִיל inusit.

אילות אֵילוֹת Mass. *Elóth*, Vulg. *Ailáth*, nomen proprium civitatis in regno Edom, ad mare rubrum, 3. Reg. 9. v. 26. 2. Paral. 8. v. 17. c. 26. v. 2. Etym. *ilices*, vel *quercus*, vide vocem præced. Vel *cervi* aut *cervæ*; ex אַיָּלוֹת *cervi*, *cervæ.*

אילות אֱיָלוּת f. unde cum affix. אֱיָלוּתִי, Psal. 21. Heb. 22. v. 20. Lxx. βοήθειά μου, Vulg. *auxilium meum.* Alii, *virtus, fortitudo mea.* Remanet (·) sub (י), tum ob (··) præcedens sub א, tum quia nomen istud venit ex verbo quiesc. Aiin, vide Gram. Heb. tom. 1. p. 87. c. 1. R. אִיל inusit.

אילם אֵילָם, & sine (י) אֵלָם, incertus, πρόπυλον, Vulg. & alii, *vestibulum.* Hinc plur. cum præfix. & affix. וְאֵילַמָּיו, & deficiente (י) quiescente post א, וְאֵלַמָּיו, *& vestibula ejus*, m. וְאֵלַמָּו & וְאֵלַמָּיו, *& vestibulis ejus*, m. ubi (·) ultimæ mutatur in (-) se-

Digitized by Google

quente dagh. per legem æquivalentiæ, vide Gram. Heb. tom. 1. p. 90. c. 1. Remanet (-) penult. ob (י) otiosum seq. vel expressum, vel subintellectum, vide eand. Gram. ibid. p. 92. c. 1. Denique deficit (י) index pluralis numeri, vide ibid. p. 128. §. IV. c. 1. Lxx. vocem Hebraicam retinent, sed plerumque corruptam. Plur. in forma fem. cum præfix. (-) & dagh. pro (ּ), & fine (י) quiesc. expresso, הָאֵלַמּוֹת & vestibula, לָאֵלַמּוֹת vestibulis. R. אֵלָם, aut potius איל אִיל inusit.

אֵילִם, & cum ה locali אֵילִמָה, deficiente (י) posteriori pro אֵילִימָה, Vulg. *in Elim;* nomen proprium 1°. loci, ubi fuit sexta Israëlitarum mansio, Exod. 15. v. 27. c. 16. v. 1. Num. 33. v. 9. 2°. putei, Isai. 15. v. 8. Etym. *arietes*, aut *fortes;* ex אַיִל *aries*, vel אֵל *fortis*, à Rad. איל inusit.

אִילָן m. Chald. & emphatice,

אִילָנָא & אִילָנָה, Theod. *δένδρον*, Vulg. & alii, *arbor*. R. אִלָן inusit.

אַיֶּלֶת f. unde Psal. 21. Heb. 22. in titulo, עַל־אַיֶּלֶת הַשַּׁחַר, Lxx. Sym. *ὑπὲρ τῆς ἀντιλήψεως τῆς ἑωθινῆς*, *pro adjutorio*, seu *susceptione matutina;* Aq. *ὑπὲρ τῆς ἐλάφου τῆς ὀρθρινῆς*, *super cerva matutina*, vel, ut transtulit S. Hieron. *pro cervo matutino*. His verbis Christum, qui Cant. 2. vv. 9. 17. & c. 8. v. 14. cervo assimilatur, ænigmatice designari existimant interpretes nonnulli. Aliis est initium cantilenæ, ut apud nos: *Sur l'air*, &c. R. איל אֵיל aut איל inusit.

אֵילַת Mass. *Eláth*, Vulg. *Ailá*, *Ailáth*, & *Æláth*, nomen proprium civitatis in littore maris rubri, prope Asiongaber, Deut. 2. v. 8. 4. Reg. 14. v. 22. Etym. *cerva;* ex אַיָּלָה idem. Aut *quercus*, vel *ilex;* ex אֵיל idem. Vel denique *fortitudo;* ex איל אֵיל aut איל inusit.

אָיֹם m. Habac. 1. v. 7. Lxx. *φοβερὸς terribilis*, *formidabilis*, *terrificus* (sic etiam alii), Vulg. *horribilis*. R. אים inusit.

אֲיֻמָּה f. (ab inusit. אֲיוּמָה, mutato (ו) in (ֻ) & dagh. per legem æquivalentiæ) Cant. 6. vv. 3. 9. al. vv. 4. 10. Lxx. & alius, *θάμβος pavor, terror;* videntur legisse אֵימָה, de qua voce mox. Sym. *ἐπίφοβος*, Vulg. *terribilis*.

V. edit. *ἐπιφανὴς illustris*, VI. edit. *καταπληκτικὴ terrorem afferens*. R. אים inusit.

אֵימָה f. Lxx. *ἀπειλὴ minæ*, *δειλία timiditas*, *ἐγκατάπληξις perculsio*, *terror vehemens*, *τόλμα audacia*, *φόβος timor*. Aq. Sym. *κατάπληξις terror*, *stupor magnus*. Sic etiam Vulg. & alii. Cum præfix. בְּאֵימָה *cum terrore*. Const. אֵימַת *terror*, servato (-), uti & cum affix. ob (י) sequens otiosum, vide Gram. Heb. tom. 1. p. 92. c. 1. Cum præfix. & affix. וְאֵימָתוֹ & *terror ejus*, m. וְאֵימָתְךָ אֵימָתְךָ & *terror tuus*, m. אֵימָתִי *terror meus*, c. אֵימַתְכֶם *terror vester*, m. Plur. אֵימוֹת, unde cum præfix. וְאֵימוֹת & *terrores*. R. אים inusit.

אֵימִים, & sine (י) post א, אֵמִים, à sing. inusit. אֵים, Job. 20. v. 25. Lxx. *φόβοι timores*, *terrores*, Vulg. adjective, *horribiles*. Iidem Lxx. Jerem. 50. v. 38. *νήσοι insulæ* (forte legebant אִיִּים) Vulg. *portenta*. Sym. Psal. 87. Heb. 88. v. 16. *φόβος timor*. Alibi, h. e. Gen. 14. v. 5. Deut. 2. v. 11. Lxx. vocem Hebraicam, sed corruptam, retinent, Ε᾿μμαῖοι *Emmæi*, Ὀμμαῖοι *Ommæi*, Ὀμμίν *Ommín*. Vulg. utrobique *Emim*. Alii, *homines terrifici*, *crudeles*, *horribiles*, *gigantes*, *idola*, *sculptilia*, sic dicta, quod terrorem potius, quam tranquillitatem, cultoribus suis afferant; *terriculamenta*, &c. Cum præfix. הָאֵימִים *gigantes*, וּבָאֵימִים & *in portentis*. Cum affix. אֵימֶיךָ *terrores tui*. R. אים inusit.

אֵימָתָה f. idem quod אֵימָה, sed cum duplici forma fem. Vide Gram. Heb. tom. 1. p. 50. in fine. Exstat tantum Exod. 15. v. 16. ubi Lxx. *φόβος*, Vulg. *formido*, alii, *terror maximus*. R. אים inusit.

אַיִן, & in pausa אָיִן, in fine sententiæ; at initio, vel in medio,

אֵין, Lxx. *οὐ*, *οὐκ*, *οὐχ*, *μὴ*, *οὐ μὴ*, *οὐδαμῶς*, Vulg. & alii, *non*, *nequaquam*. Lxx. item, *ἄνευ sine;* & adjective, *μηδεὶς*, *οὐδεὶς*, *οὐθεὶς*, *nemo*, *nullus;* & substantive, *μηδὲν*, *οὐδὲν*, *οὐθὲν*, *nihil*, *nihilum*. Non construitur cum Verbis, nisi cum substantivo *Sum*, eoque subintellecto, vide Gram. Heb. tom. 1. p. 569. c. 1. Cum præfixis, quod pertinet ad אַיִן aut אֵין; וְאַיִן & וָאַיִן, & *non*, בְּאֵין

Digitized by Google

quasi nihil, לְאַיִן *in nihilum*, *nihilum*, *pro nihilo*, מֵאַיִן & מֵאֵין, 4. Reg. 5. v. 25. *unde? undenam?* tuncque אַיִן est pro אַיֵּה, quod vide supra col. 72. וּמֵאַיִן *& unde?* Quod spectat ad אַיִן; הַאַיִן *annon?* הַאֵין, & cum (ֵ) pro (ִ) הַיֵּשׁ, 1. Reg. 21. v. 8. al. 9. *& non, nonne?* בְּאֵין *in non, absque*, וּבְאֵין *& in non, & sine*, לְאֵין *ad non, sine*, וּלְאֵין *& cui non*, מֵאֵין *sine*, וּמֵאֵין *& sine*, שֶׁאֵין *quod non*. Cum præfix. & affix. אֵינֶנּוּ *non ipse*, וְאֵינֶנּוּ *& non ipse*, אֵינֶנָּה *non ipsa*, אֵינְךָ *non tu*, m. הַאֵינְךָ *annon tu?* m. וְאֵינְךָ *& non tu*, m. וְאֵינֵךְ *& non tu*, f. אֵינֶנִּי *non ego*, c. וְאֵינֶנִּי *& non ego*, c. אֵינָם *non illi*, וְאֵינָם *& non illi*, אֵינֵימוֹ (cum affix. poëtico) *non illi*, וְאֵינֵימוֹ *& non illi*, אֵינְכֶם *non vos*, m. R. אָיַן aut אוּן inusit.

אִיעֶזֶר Mass. *Iézer*, Vulg. *Iézer*, nomen proprium filii Galaad filii Machir filii Manasse, Num. 26. v. 30. Etym. *insula adjutorii*, aut *væ adjutorio*; ex אִי *insula*, *væ*, & עֵזֶר *adjutorium*.

אִיעֶזְרִי, unde cum præf. הָאִיעֶזְרִי, Num. 26. v. 30. Mass. *Haiezrí*, Vulg. *Jezeritæ*, nomen commune posteris τῦ Jezer. Etym. eadem ac nominis præcedentis.

אֵיפָה, & sine (י) אֵפָה, f. Lxx. corrupte *οἰφεὶ*, *οἰφὶ*, *ὑφεὶ*, *ὑφὶ*, Vulg. *Ephi*, *modius*, *satum*. Lxx. item, *μέτρον mensura* (genus pro specie), *πέμμα coctum*, ab אָפָה *coxit*. Aquila, *ἠφὰ Epha*. Sic etiam alii. Epha autem erat mensura aridorum, decima pars τῦ hhomer. Vide Gram. Heb. tom. 2. p. 525. c. 1. & in tabula. Cum præfix. הָאֵיפָה, & sine (י) הָאֵפָה, *Epha*, וְאֵיפָה *& Epha*, כְּאֵיפָה *sicut Epha*, לָאֵיפָה *ad Epha*. Const. אֵיפַת remanente (ֵ) ob (י) otiosum expressum vel subintellectum, vide Gram. Heb. tom. 1. p. 92. c. 1. *Epha*. Cum præfix. וְאֵיפָה & וְאֵפָה, *& Epha*. R. אָיַף aut אוּף inusit.

אֵיפֹה Lxx. *πῦ*; Vulg. & alii, *ubi? ubinam?* Lxx. item, *πότε quandonam?* Componitur ex אֵי *ubi*, quod vide supra col. 70. & פֹּה *hic*, quod vide suo loco. Cum præf. וְאֵיפֹה *& ubi?* Vulg. *aut quando?* Job. 4. v. 7.

אֵיפוֹ *ubinam?* idem quod præcedens, mutato ה in ו.

אֵיפוֹא, & sine (י) אֵפוֹא, *ubi? ubinam?* idem quod vox præced. addito א. Lxx. item, *οὖν igitur*, *ἀληθῶς vere*, *revera*, *νῦν nunc*, *οὕτως sic*. Interdum hanc vocem negligunt; semel Hebraicam *ἀφφώ* retinent, nempe 4. Reg. 10. v. 10.

איש m. Lxx. Aq. Sym. Theod. *ἀνὴρ*, Vulg. & alii, *vir*, *maritus*. Lxx. item, *ἄνθρωπος homo*, *ἄρσην mas*, *ἕκαστος unusquisque* (sic etiam alii); *ἕτερος alter*, *ἕτερος* alter (sic etiam alii); *τὶς quis*, *aliquis*, *qui*, *ψυχὴ anima* (pars pro toto), &c. Dicitur etiam de rebus inanimatis, & quidlibet aliud, sive alterum, significat. Vide Gram. Heb. tom. 2. pag. 195. c. 1. Cum præfix. הַאִישׁ *an vir?* הָאִישׁ *vir ille*, וְאִישׁ & וָאִישׁ, *& vir*, בְּאִישׁ & בָּאִישׁ, *in viro*, כְּאִישׁ & כָּאִישׁ, *sicut vir*, לְאִישׁ & וּלְאִישׁ, לָאִישׁ, *viro*, *& viro*, מֵאִישׁ & לְמֵאִישׁ, *à viro*. Cum præf. & affix. אִישׁוֹ *vir ejus*, m. אִישָׁהּ *vir ejus*, f. וְאִישָׁהּ *& vir ejus*, f. לְאִישָׁהּ *viro suo*, f. וּלְאִישָׁהּ *& viro suo*, f. וּמֵאִישָׁהּ *& à viro ejus*, f. אִישֵׁךְ *vir tuus*, f. לְאִישֵׁךְ *viro tuo*, f. אִישִׁי *vir meus*, c. לְאִישִׁי *viro meo*, c. Plur. אִישִׁים *viri*.

אִישׁ־בֹּשֶׁת Mass. *Isch-bóscheth*, Vulg. *Isbóseth*, nomen proprium filii Saülis, 2. Reg. 2. v. 12. Etym. *vir confusionis*; ex אִישׁ *vir*, & בֹּשֶׁת *confusio*.

אִישׁוֹן m. Lxx. Aq. Sym. *κόρη*, Vulg. & S. Hieron. *pupilla*. Lxx. item, *ἡσυχία quies*, *silentium*, Vulg. *tenebræ*, alii, *nigrum*, *nigredo*, *obscuritas*. Hinc cum præfix. בְּאִישׁוֹן *in obscuritate*, Prov. 7. v. 9. כְּאִישׁוֹן *sicut pupillam*. R. אִישׁ *vir*, unde אִישׁוֹן *pupilla*, secundum Hebræos, quod in ea intuenti appareat hominis imaguncula.

אֱשׁוּן m. unde cum præf. בֶּאֱשׁוּן, Prov. 20. v. 20. *in nigredine*, *in obscuritate*. Vulg. juncta hac voce cum sequenti חֹשֶׁךְ *tenebræ*, interpretatur: *in mediis tenebris*. Lxx. hic sensum, non verba, exprimunt. R. eadem ac vocis præced.

אִישׁ־טוֹב Mass. *Isch-tóv*, Vulg. *Istób*, nomen propr. principis, qui suppetias tulit Ammonitis contra Davidem, 2. Reg. 10. v. 8. Etym. *vir bonus*; ex אִישׁ *vir*, & טוֹב *bonus*.

Digitized by Google

אִית verbum Chald. anomalum respondens τῷ יֵשׁ Hebræorum. Lxx. Theod. εἰμὶ, Vulg. & alii, *sum*. Hæ Verbi hujus personæ in Daniele & Esdra reperiuntur. אִיתַי *est, sunt*. Cum affix. אִיתוֹהִי *est ipsa*, הַאִיתָךְ *numquid es tu?* אִיתֵיכוֹן *estis vos*, אִיתַנָא *sumus nos*.

אִיתוֹן m. unde cum præfix. הָאִיתוֹן, Ezech. 40. v. 14. al. 15. *ingressus*, *introitus*, nimirum per primam portam sive exteriorem ad secundam portam interiorem. Hinc Lxx. ἔξωθεν *exterius*, Vulg. *quæ* (porta aut portæ spatium) *pertingebat* usque ad faciem portæ vestibuli interioris. R. אָתָה *venit*.

אִיתִיאֵל Mass. *Ithiél*, Vulg. *Ethéel*, nomen proprium viri è posteris Benjamin, Nehem. 11. v. 6. al. 7. Etym. *mecum Deus*; ex אֵת *cum*, affix. 1. p. s. c. & אֵל *Deus*. Est aliud אִיתִיאֵל, unde cum præf. ל, לְאִיתִיאֵל, Prov. 30. v. 1. Aq. Theod. τῷ Ἐθιὴλ *Ethieli*, Lxx. τοῖς πιστεύουσι Θεῷ *credentibus Deo*, Vulg. *qui Deo secum morante*, appellative acceperunt, ac legisse videntur לְאִתִּי אֵל.

אִיתָמָר Mass. & Vulg. *Ithamár*, nomen proprium filii Aaron filii Amran filii Caath filii Levi, Exod. 6. v. 23. Etym. *insula palmæ*; ex אִי *insula*, & תָּמָר *palma*. Vel *væ palmæ*; ex אִי *væ*, & תָּמָר *palma*.

אֵיתָן, & semel sine (י), nempe Job. 33. v. 19. אֵתָן, m. Lxx. ἰσχυρὸς *fortis, robustus*, δυνάστης *potens*, τραχὺς *asper*, ἄβατος *invius*; & substantive κράτος *robur*, *fortitudo*, φάραγξ *vallis*, ἀπώλεια *perditio*, χώρα *regio*. Interdum etiam vocem Hebraicam retinent αἰθάμ. Aq. Sym. ἀρχαῖος *antiquus*. Aq. item, στερεὸς *solidus*. Cum præfix. בְּאֵיתָן *in robore*. Cum præf. & affix. לְאֵיתָנוֹ *ad robur ejus*, in Plur. אֵיתָנִים, unde cum præfix. הָאֵיתָנִים, vel sine (י) post א, הָאֶתָנִים, 3. Reg. 8. v. 2. Lxx. Ἀθανίν, Vulg. *Ethanim*, mensis septimus anni sacri, primus vero civilis; sic dictus, ut volunt, quod terræ fructus ad robur sive maturitatem suam eo mense pervenerint. Alias dicitur *Tischri*. Vide Gram. Heb. tom. 2. p. 427. c. 2. 428. c. 1. Cum præfix. הָאֵיתָנִים & וְהָאֵיתָנִים, *& fortes*. R. אָתַן inusit.

אֵיתָן Mass. & Vulg. *Ethán*, nomen propr. 1°. viri cujusdam sapientis filii Maol, 3. Reg. 4. v. 31. 2°. filii Zaræ filii Juda, 1. Paral. 2. v. 6. 3°. filii Casaiæ, 1. Paral. 15. v. 17. 4°. filii Zamma filii Semei, 1. Paral. 6. v. 42. 5°. filii Chusi filii Abdi, 1. Paral. 6. v. 44. Etym. *robustus*, *fortis*, &c. Vide vocem præced.

אַךְ Lxx. ἀλλ᾽ ἤ, ἀλλὰ καὶ, *sed*, ἄρα *ergo*, ἄρα *utique*, *certe*, *profecto*, δὲ *autem*, ὅτι *quod*, τότε *tunc*, ὡς *sicut*, &c. Lxx. Sym. ἴσως *forte*, *fortasse*. Sym. ὅλως *omnino*. Aq. πλὴν *veruntamen*, *ceterum*, *præter*. Alii item, *tantum*, *tantummodo*, *duntaxat*, *etiam*, *quidem*. Interdum jungitur cum synonymo רַק, הֲרַק אַךְ *an tantummodo?*

אַכַּד Mass. *Accádh*, Vulg. *Achád*, una ex urbibus in quibus regnavit Nemrod in terra Sennaar, Gen. 10. v. 10. Etym. *amphora* vel *hydria*; ex כַּד *hydria*, *amphora*.

אַכְזָב m. Lxx. ψευδὴς *fallax*, *mendax*, κενὸς *vanus*, *inanis*. Vulg. & alii, *mendacium*, *deceptio*. Cum præf. לְאַכְזָב *mendacio*. Etym. כָּזַב *mentitus est*.

אַכְזִיב m. Mich. 1. v. 14. Lxx. ματαῖος *vanus*, Vulg. *mendacium*. R. כָּזַב *mentitus est*.

אַכְזִיב, & cum ה loc. אַכְזִיבָה, Mass. *Achzív*, Vulg. *Achazib*, *Achzib*, & *Achzibá*, nom. proprium urbis maritimæ in Tribu Aser, Jos. 15. v. 43. c. 19. v. 29. Etym. *mendacium*, vide vocem præced.

אַכְזָר m. Lxx. ἀνίατος, Vulg. *insanabilis*, *immedicabilis*, ἀνελεημόνως *sine misericordia*, *crudeliter*. Vulg. item & alii, *crudelis*. Cum præfix. לְאַכְזָר *in crudelem*. R. כָּזַר inusit.

אַכְזָרִי m. Lxx. ἀνίατος *insanabilis*, *immedicabilis*, ἀνελεήμων *immisericors*, ἰταμὸς *sævus*, στερεὸς *firmus*, *vehemens*, Sym. ἄσπλαγχνος *immisericors*, alius, ὠμὸς, Vulg. & alii, *crudelis*. Cum præfix. לְאַכְזָרִי *crudeli*, *in crudelem*. R. כָּזַר inusit.

אַכְזְרִיּוּת f. Prov. 27. v. 4. *crudelitas*. Lxx. hanc vocem cum חֵמָה *ira* conjunctam interpretantur ἀνελεήμων θυμὸς *immisericors (est) ira*, vel *indignatio*, Vulg. *ira non habet misericordiam*. Ad verbum, *crudelitas (est) ira*, h. e. ira crudelis est. R. כָּזַר inusit.

אֲכִילַת

Digitized by Google

אֲכִילָה f. unde cum præfix. הָאֲכִילָה, 3. Reg. 19. v. 8. Lxx. βρῶσις, Vulg. & alii, *cibus*. R. אָכַל *comedit*.

אָכִישׁ Maſſ. *Achíſch*, Vulg. *Achis*, nomen proprium regis Geth, 1. Reg. 21. v. 11. qui erat filius Maoch, ibid. c. 27. v. 2. Etym. *utique*, vel *ſic eſt*; ex אַךְ *utique*, *ſic*, & יֵשׁ *eſt*.

אָכַל QAL. Lxx. Aq. Sym. Theod. φάγω, Lxx. item, ἐκφάγω, καταφάγω, συμφάγω, ἔδομαι, κατέδομαι, ἐσθίω, κατεσθίω, κατεσθίεω, συνεσθίω, βρώσκω, καταβρώσκω, Vulg. & alii, *edo*, *comedo*, ἀναλίσκω, ἐξαναλίσκω, καταναλίσκω, συντελέω, *conſumo*, ἐκτρίβω *contero*, καίω, κατακαίω, συγκαίω, συμφλέγω, ἐμπρήθω, *uro*, *comburo*, de igne, συνδειπνέω *unà cœno*, &c. conſtruitur abſolute & cum ב.

Praet. 3. p. ſ. m. אָכַל & in pauſa אָכָל, *comedit*. Cum præf. וְאָכַל & in pauſa וְאָכָל, *& comedit*, *& comedet*. Cum præf. & affix. אֲכָלוֹ *comedit eum*, וַאֲכָלוֹ *& comedit eum*, וַאֲכָלָהּ *& comedet illud*, אֲכָלַנִי *conſumſit me*. 3. p. ſ. f. אָכְלָה & in pauſa אָכָלָה, *comedit*, *conſumſit*. Cum præfix. וְאָכְלָה & in pauſa וְאָכָלָה, *& conſumet*. Cum præf. & affix. אֲכָלַתְהוּ & in pauſa אֲכָלָתְהוּ, *conſumſit eum*, אֲכָלַתְךָ *conſumſit te*, m. אֲכָלַתְנִי *conſumſit me*, וַאֲכָלָתַם *& conſumet eos*. 2. p. ſ. m. אָכַלְתָּ & in pauſa אָכָלְתָּ, *comediſti*. Cum præf. וְאָכַלְתָּ *& comedes*. 2. p. ſ. f. אָכַלְתְּ *comediſti*. Cum præfix. וְאָכַלְתְּ *& comedes*. 1. p. ſ. אָכַלְתִּי & in pauſa אָכָלְתִּי, *comedi*. Cum præf. וְאָכַלְתִּי *& comedam*. 3. p. plur. אָכְלוּ & in pauſa אָכָלוּ, *comederunt*. Cum præf. וְאָכְלוּ *& comederunt*, vel *& comedent*. Cum præf. & affix. וַאֲכָלֻהוּ, cum (ֻ) pro ו, *& comedent eum*, אֲכָלוּם *comedent eos*, וַאֲכָלוּם *& comedent eos*. 2. p. pl. m. אֲכַלְתֶּם *comediſtis*. Cum præf. וַאֲכַלְתֶּם *& comedetis*. 1. p. pl. אָכַלְנוּ *comedimus*. Cum præf. & affix. וַאֲכַלְנוּהוּ *ut comedamus illud*.

Ben. ſ. m. אוֹכֵל & אֹכֵל, *comedens*. Cum præf. הָאוֹכֵל *comedens*, וְאוֹכֵל & וְהָאוֹכֵל, *& comedens*, בְּאֹכֵל *in comedente*, לְאֹכֵל *ad comedentem*, מֵהָאֹכֵל *à comedente*. Fem. אֹכְלָה, & ſervato (ֵ), vide Gram. Heb. tom. 1. p. 164. c. 1. 2. אוֹכֵלָה, *conſumens*. Ex forma ת præcedente duplici (ֶ), אוֹכֶלֶת & in pauſa אוֹכָלֶת, *conſumens*. Cum præfixis, הָאוֹכֶלֶת & הָאֹכֶלֶת, *conſumens*. Pl. m. אוֹכְלִים *comedentes*. Cum præf. הָאוֹכְלִים & הָאֹכְלִים *comedentes*, וְאוֹכְלִים *& comedentes*. Conſt. אֹכְלֵי *comedentes*. Cum præf. וְאֹכְלֵי *& comedentes*, בְּאֹכְלֵי *cum comedentibus*. Cum præf. & affix. אוֹכְלָיו & אֹכְלָיו, *comedentes eum*, וְאוֹכְלָיו *& comedentes eum*, אֹכְלֶיהָ *comedentes illud*, אֹכְלַיִךְ *comedentes te*, f.

Infin. אֱכָל־ ,אֲכֹל ,אֱכֹל ,אָכוֹל achol- אֲכָל־, *comedere*, *comedendo*. Cum præf. הֶאָכֹל *an comedendo?* וֶאֱכֹל *& comedendo*, בֶּאֱכֹל *in comedendo*, כֶּאֱכֹל *ſicut comedit*, לֶאֱכוֹל, לֶאֱכֹל, & לֶאֱכָל־ léechol-, *comedere*, *ad comedendum*, וְלֶאֱכֹל *& ad comedendum*, מֵאֱכוֹל *à comedendo*. Cum præfix. & affix. אָכְלוֹ & אָכְלוֹ, ochló *comedere eum*, לְאָכְלוֹ leochló *ad comedendum eum*, אֲכָלְךָ acholchá *comedere te*, m. בְּאָכְלָם beochlam *in comedendo eos*, *comedentibus eis*, m. כְּאָכְלָם keochlam *cum comederent ipſi*, אֲכָלְכֶם acholchém *comedere vos*, m. בַּאֲכָלְכֶם baacholchém *cum comedetis vos*, m. בְּאָכְלֵנוּ beochlénou *in comedendo nos*, *comedentibus nobis*, c.

Imper. 2. p. ſ. m. אֱכֹל ,אֲכֹל ,אֱכָל־, echol- *comede*. Cum præf. וֶאֱכֹל & וֶאֱכָל, *& comede*. Cum præf. & ה parag. וְאָכְלָה veochlá *& comede*. 2. p. pl. m. אִכְלוּ *comedite*. Cum præf. וְאִכְלוּ & in pauſa וֶאֱכָלוּ, *& comedite*. Cum præf. & affix. אִכְלֻהוּ, cum (ֻ) pro ו, *comedite illud*, וְאִכְלֻהוּ *& comedite illud*.

Fut. 3. p. ſ. m. יֹאכַל & יֹאכֵל, *comedet*. Cum præf. וְיֹאכַל *& comedet*, וַיֹּאכַל *& comedit*, שֶׁיֹּאכַל *ut comedat*. Cum affix. יֹאכְלֵנוּ *comedet eum*, יֹאכְלֶנּוּ *comedet eum*, יֹאכְלֵם, & cum affix. poëtico (vide Gram. Heb. tom. 1. pag. 361. c. 2. tom. 2. p. 552. c. 2.) יֹאכְלֵמוֹ *comedet eos*, וַיֹּאכְלֵם *& conſumſit eos*. 3. p. ſ. f. תֹּאכַל *comedet*. Cum præf. & affix. וְתֹאכַל *& comedet*, וַתֹּאכַל *& comedit*, תֹּאכְלֵנוּ, & cum altero affixo, mutato hhólem in (ֳ hhatoúph) ſub א, & ſuppoſito (ְ) ſub ת, תְּאָכְלֵהוּ teochléhou, *conſumet eum*. Vide Gram. Heb. tom. 1. p. 364. c. 1. תֹּאכְלֵךְ *conſumet te*, f. תֹּאכְלֵם *conſumet eos*, וְתֹאכְלֵם *& conſumet eos*, תֹּאכַלְכֶם *conſumet vos*, m. תֹּאכְלֵנוּ *conſumet nos*, c. 2. p. ſ. m. תֹּאכַל & תֹּאכֵל,

comedes. Cum præfix. וַתֹּאכַל *& comedisti.* Cum affix. תֹּאכְלֶנּוּ *comedes eum*, תֹּאכְלֶנָּה *comedes eam.* 2. p. f. f. תֹּאכְלִי *comedes.* 1. p. f. c. אֹכַל & cum ה parag. אֹכְלָה, *comedam.* Cum præfix. וָאֹכֵל, וָאֹכַל, & cum ה parag. וָאֹכְלָה *& comedi*, וָאֹכַל, וָאֹכֵל, & cum ה parag. וָאֹכְלָה; & in pausa וָאֹכֵלָה, *& comedam.* Cum præf. & aff. וָאֹכְלֵם *& comedi illa*, וָאֹכְלֵם *& consumam*, vel *consumsi eos.* 3. p. plur. m. יֹאכְלוּ, & in pausa ex forma (-), יֹאכֵלוּ, cum ן parag. יֹאכְלוּן, & in pausa ex ead. forma (-), יֹאכֵלוּן *comedent.* Cum præfix. וַיֹּאכְלוּ, & in pausa ex forma (-), וַיֹּאכֵלוּ, *& comederunt.* Cum præf. & affix. יֹאכְלֻהוּ, cum (ֻ) pro ו, *comedent eum*, יֹאכְלוּהָ *comedent eam*, וַיֹּאכְלוּהָ *& comedent eam*, יֹאכְלוּם *comedent ea.* 3. p. plur. fem. תֹּאכַלְנָה *comedent.* Cum præfix. וַתֹּאכַלְנָה *& comederunt.* 2. p. pl. m. תֹּאכְלוּ, in pausa ex forma (-), תֹּאכֵלוּ, & cum ן parag. תֹּאכְלוּן, *comedetis.* Cum affix. תֹּאכְלֻהוּ, cum (ֻ) pro ו, *comedetis eum*, תֹּאכְלוּם *comedetis ea.* 1. p. pl. c. נֹאכַל & נֹאכֵל *comedemus.* Cum præf. & ה parag. וְנֹאכְלָה, & in pausa ex forma (-) וְנֹאכֵלָה, *& comedemus.* Cum præf. & affix. וַנֹּאכְלֵהוּ *& comedimus eum*, וַנֹּאכְלֶנּוּ *& comedemus eum.*

NIPHAL נֶאֱכַל, Lxx. ἐσθίομαι, Vulg. & alii, *comedor*, &c.

PRAET. 3. p. f. m. cum præfix. וְנֶאֱכַל, Exod. 22. v. 6. *& consumatur*, Lxx. καὶ συμπρήσῃ *& adusserit*, Vulg. *comprehenderit*, active, ut interdum significat Niphal. Vide Gram. Heb. tom. 1. p. 132. c. 1.

BEN. f. f. ex forma ה præcedente duplici (-) & cum præf. הַנֶּאֱכֶלֶת *quæ comeditur*, aut *comedi potest.*

INFIN. ex forma hhòlem, de qua vide Gram. Heb. tom. 1. p. 171. c. 2. in fin. הֵאָכֹל *comedendo*, Levit. 7. v. 18. c. 19. v. 7.

FUT. 3. p. f. m. יֵאָכֵל *comedetur.* Cum præf. הֲיֵאָכֵל *an comedetur?* וַיֵּאָכֵל *& consumta est* (dimidia caro ejus). 3. p. f. f. תֵּאָכֵל *comedetur.* 3. p. plur. m. in pausa, יֵאָכֵלוּ *comedentur.* 3. p. pl. f. ex forma (-), תֵּאָכַלְנָה *comedentur.*

PUAL אֻכַּל Lxx. βιβρώσκομαι, καταβιβρώσκομαι *devoror*, κατακαίομαι *comburor*, κατεσθίομαι

med. *comedo*, Vulg. & alii, *consumor.*

PRAET. 3. p. f. m. in pausa, אֻכָּל *consumtus est*, *consumebatur.* 3. p. pl. c. אֻכְּלוּ *consumtæ sunt* (portæ).

FUT. 2. p. pl. m. תְּאֻכְּלוּ *consumemini*, Isai. 1. v. 20. ubi Lxx. κατέδεται *devorat*, Vulg. *devorabit* (vos gladius) mutata voce passiva in activam.

HIPHIL הֶאֱכִיל Lxx. Sym. ψωμίζω, Vulg. & alii, *cibo*, *alo.* Lxx. item, δίδωμι φαγεῖν *do edere*, seu *edendum do*, τρέφω *nutrio.*

PRAET. 2. p. f. m. cum affix. הֶאֱכַלְתָּם *cibasti eos.* 1. p. f. c. הֶאֱכַלְתִּי *cibavi.* Cum præf. וְהַאֲכַלְתִּי, cum (-) sub א & (-) sub ה, pro וְהֶאֱכַלְתִּי, *& cibabo*, vide Gram. Heb. tom. 1. p. 183. c. 1. Cum præf. & affix. וְהַאֲכַלְתִּיךָ *& cibabo te*, m. הֶאֱכַלְתִּיךָ *cibavi te*, f. וְהַאֲכַלְתִּים *& comedere eos faciam.*

BEN. f. m. מַאֲכִיל *cibans.* Cum præf. & affix. הַמַּאֲכִלְךָ *cibans te*, m. מַאֲכִילָם *cibans eos.*

INFIN. cum præf. לְהָכִיל, contracte & extrito א, pro לְהַאֲכִיל, Ezech. 21. v. 33. *ad consumendum.* Aliis est ex forma כּוּל in Hiph. Vide Gram. Heb. tom. 1. p. 185. c. 2.

IMPER. 2. p. f. m. cum affix. הַאֲכִלֵהוּ *ciba eum.* 2. p. plur. m. cum præf. & affix. וְהַאֲכִלֻהוּ, cum (ֻ) pro ו, *& alite eum.*

FUT. 3. p. f. m. cum præf. & aff. וַיַּאֲכִלֵהוּ *& cibavit eum*, וַיַּאֲכִלְךָ cum (ְ) pro (ִי) *& cibavit te*, m. וַיַּאֲכִלֵנִי *& cibavit me*, c. יַאֲכִלֵנוּ, cum (ִ) pro (ִי), *cibabit nos*, c. 2. p. f. m. תַּאֲכִל *cibabis.* 3. p. plur. m. cum præf. & affix. וַיַּאֲכִלוּם, cum (ִ) pro (ִי), *& cibarunt eos.*

אֲכַל Chald. PEAL. Theod. ἐσθίω, Vulg. & alii, *comedo*, &c. ut in Heb. Et junctum cum nomine קְרַץ aut קַרְצָא, *crimen*, *obtrectatio*; significat *promulgare*, *divulgare*, *proclamare*, &c. Hinc Theod. διαβάλλω *calumnior*, Vulg. *accuso.*

PRAET. 3. p. pl. m. אֲכַלוּ *proclamarunt*, *accusarunt.* Cum præf. וַאֲכַלוּ *& accusarunt.*

BEN. sing. f. אָכְלָה *comedens.*

IMPERAT. 2. p. f. f. אֲכֻלִי, pro אֲכֻלִי, *comede.*

FUT. 3. p. f. m. ex termin. (ֻ), יֵאכֻל *comedet.* 3. p. f. f. cum præf. וְתֵאכֻל *& come-*

Digitized by Google

det, ubi retinetur א. Vide Gram. Chald. tom. 2. p. 599. c. 2.

אֹכֶל m. Lxx. Sym. βορά, ἐδώδη, Lxx. item, βρῶμα, βρῶσις, σῖτος, Vulg. & alii, *cibus*, *esca*, *nutrimentum*, &c. Cum præfix. הָאֹכֶל *cibus*, בְּאֹכֶל *pro cibo*. Cum præf. & affix. אָכְלוֹ ochló *cibus ejus*, m. לְאָכְלוֹ leochló *cibo ejus*, m. אָכְלְךָ ochlécha in pausa, *cibus tuus*, m. אָכְלָם ochlám *cibus eorum*, וּלְאָכְלְכֶם ouleochlechém *& ad cibum vestrum*, m. R. אָכַל *comedit*.

אָכְלָה ochlá, Lxx. Aq. Sym. Theod. βρῶσις, Lxx. item, βρῶμα, κατάβρωμα, Vulg. & alii, *cibus*, *esca*, ἀνάλωσις *consumtio*, καταβρωθῆναι *devorari*, φαγεῖν *comedere*, qui sunt infinitivi pro substantivis positi, ut sæpe fit; quare nonnulli hoc nomen accipiunt pro infinitivo Qal cum ה paragog. Hinc cum præfix. ל, לְאָכְלָה leochlá *in cibum*. R. אָכַל *comedit*.

אָכֵן Lxx. Sym. δὲ *autem*. Lxx. item, ἀλλὰ *sed*, γὰρ *enim*, διὰ τοῦτο *propterea*, εἰ οὕτω, εἰ οὕτως, *si sic*. Sym. item, ὄντως *vere*, *revera*. Aq. ἄρα *utique*, *certe*, *profecto*. Sic etiam alii. Sunt qui referant ad כֵּן, cum א heemantico sive prosthethico.

אָכַף 3. p. f. m. PRAET. QAL, quæ sola occurrit Prov. 16. v. 26. quæque à Lxx. redditur ἐκβιάζεται *vim facit*, Vulg. *compulit*. Alii, *curvavit*, *incurvavit*; ita ut Verbum istud idem sit quod כָּפַף, quod vide suo loco.

אֶכֶף m. unde cum præf. & affix. וְאַכְפִּי, Job. 33. v. 7. Lxx. ἡ χείρ μου *manus mea*, c. (sic etiam alii) referebant ad אֶכֶף, aut potius כָּפַף, *curvavit*, *incurvavit*; unde כַּף *manus*. S. Hieron. *& eloquentia mea*, divisim legebat וְאַךְ פִּי, & sumebat פִּי *os meum*, pro *eloquentia mea*, per metonymiam instrumenti pro re per illud effecta, aut notificata, vide Gram. Heb. tom. 2. p. 35. c. 1.

אִכָּר m. Lxx. Theod. γεωργός, Vulg. & alii, *agricola*. Lxx. item, ἀροτὴρ *arator*. Plur. אִכָּרִים *agricolæ*. Cum affix. אִכָּרֵיכֶם *agricolæ vestri*, m. servato (ּ) ultimæ ob daghésch literæ כ impositum, vide Gram. Heb. t. 1. p. 90. c. 1. R. אָכַר inusit. vel, secundum alios, כָּרָה *fodit*, aut כַּר *ager*.

אַכְשָׁף Mass. *Achschâph*, Vulg. *Achsâph* & *Axâph*, nomen proprium urbis in Tribu Aser, Jos. 11. v. 1. c. 19. v. 25. Etym. *præstigiator*, *veneficus*, à כָּשַׁף *præstigiis usus est*.

אַל Lxx. μὴ, Vulg. & alii, *ne*, *non*. Sæpius tamen est particula dehortantis quam negantis. Cum futuro tantum jungitur, vide Gram. Heb. tom. 1. p. 570. c. 1. Videtur sumi pro אָן *quò*, 1. Reg. 27. v. 10. & pro עַל *super*, *contra*, 2. Reg. 13. v. 16.

אֵל pro אַיִל m. Lxx. Aq. Sym. Theod. ἰσχυρός, Vulg. & alii, *fortis*, *robustus*. Lxx. item, θεὸς *Deus*, proprie fortis, ἄγγελος *angelus* Dei vices gerens, ἄρχων *imperator*, κύριος *Dominus*, οὐρανὸς *cœlum*, &c. Cum præfix. הָאֵל *Deus*, וְהָאֵל & וְאֵל *& Deus*, בָּאֵל *in Deo*, לָאֵל, & לְאֵל, *Deo*. (Cum sequitur vox יָד *manus*, אֵל sumitur pro *potentia*; hinc Lxx. vulgo interpretantur, δύναμις *potentia*, ἔχω *habeo*, *possum*, ἰσχύω *potens sum*; ut יֵשׁ לְאֵל יָדִי *est in potentia manus meæ*, h. e. *possum*.) הֲלָאֵל *num Deo?* מֵאֵל *à Deo*, שֶׁאֵל *quod Deus*. Cum affix. אֵלִי *Deus meus*, c. Plur. אֵלִים, אֵילִים, & אֵלִם, Lxx. θεὸς *Deus*, θεοὶ *Dii*, ἡγούμενοι *duces*, θηρία τετράποδα, *bestiæ quadrupedes*, Job. 41. v. 16. al. 17. ubi Vulg. *Angeli*. Lxx. Aq. Sym. Theod. Isai. 1. v. 29. εἴδωλα, Vulg. *idola*, Sym. Exod. 15. v. 11. δυνάσταις *potentiæ*. Cum præf. בָּאֵלִים *in fortibus*. Const. אֵלֵי & אֵילֵי, *fortes*, *robusti*, *Dii*; &, secundum Lxx. Isai. 61. v. 3. γενεαὶ *generationes*, al. *quercus*, ab אֵלָה, quod vide infra col. 89. Sym. ἰσχυροί, Vulg. *fortes*. Rad. אַיִל inusit. quare in אֵל remanet (ֵ) ob (י) otiosum sequens subintellectum & quandoque expressum. Vide Gram. Heb. tom. 1. pag. 94. c. 1.

אֵל pronomen demonst. plur. anomalum & communis generis, Lxx. οὗτοι, αὗται, ταῦτα, Vulg. & alii, *hi*, *hæ*, *hæc*, *illi*, *illæ*, *illa*, *isti*, *istæ*, *ista*. Cum præfix. הָאֵל *illi*, *illæ*. Cum ה parag. præcedente (ֵ), & daghésch in ל, quasi derivaretur ab אָלַל inusit. אֵלֶּה Heb. & Chald. *illi*, *illæ*. Cum præfix. הָאֵלֶּה *illi*, *illæ*, & semel *illius*, de Goliatho, 1. Reg. 17. v. 11. וְהָאֵלֶּה *& illi*, בָּאֵלֶּה & וּבָאֵלֶּה, *in illis*, *& in illis*.

Digitized by Google

כאלה & כאלה, *ficut illi*, וכאלה *& ficut ifta*, מאלה & לאלה, לאלה, *illis*, ולאלה *& iftis*, מאלה *ab illis*, ומאלה *& ab illis.* Cum ה redundante אלה, Efd. 5. v. 15. ubi literæ repræfentant אלה, vocales autem אל.

אל־, אֱל־, & in forma plurali mafculina conftructa אֱלֵי, Lxx. *εἰς*, Vulg. & alii, *ad.* Præterea, *à, è, ante, prope, apud, circa, circum, contra, coram, cum, de, erga, extra, in* (de motu & quiete), *inter, intra, per, pro, propter, fecundum, juxta, fub, fuper, fupra, ultra, verfus, ufque ad.* Interdum ponitur pro articulo את־, ut Pfal. 2. v. 7. Jud. 7. v. 25. Ifai. 38. v. 19. Jerem. 4. v. 23. c. 10. v. 2. 2. Paral. 6. v. 27. Cum præf. ואל־ *& ad.* Cum affix. ufurpatur forma אֱלֵי, quæ cum affixis abfol. mutat (ֵ) in (ָ); cum conftructis in (ֶ), fic: אֵלָיו *ad eum*, אֵלֶיהָ *ad eam*, אֵלֶיךָ *ad te*, m. אֵלַיִךְ *ad te*, f. אֵלַי *ad me*, c. אֲלֵיהֶם, & cum affix. poëtico אֵלֵימוֹ, *ad eos*, אֲלֵיהֶן *ad eas*, אֲלֵיכֶם *ad vos*, m. אֲלֵיכֶן *ad vos*, f. אֵלֵינוּ *ad nos*, c. R. אלה tum ob literarum fimilitudinem, tum ob mutationem (ֵ) in (ָ), & in (ָ) fub א.

אֵלָה vel אֵלָה, Maff. & Vulg. *Elá*, nomen propr. 1°. civitatis Idumæorum, Gen. 36. v. 41. 2°. patris Ofee regis Ifraël, 4. Reg. 15. v. 30. 3°. filii Caleb filii Jephone, 1. Paral. 4. v. 15. 4°. patris Semei præfecti in Benjamin, 3. Reg. 4. v. 18. 5°. filii Ozi, 1. Paral. 9. v. 8. 6°. filii Baafæ regis Ifraël, 3. Reg. 16. vv. 6. 8. Etym. *ilex*, vel *quercus*; ab אֵלָה idem; vel *fortitudo*, ab אֵל idem; vel *exfecratio*, *juramentum*, ab אָלָה *exfecratus eft, juravit, pejeravit*; vel denique Syriace *Deus*, ab אֱלָהּ idem.

אֶלְגָּבִישׁ m. Lxx. Ezech. 38. v. 22. *χάλαζα, grando*, immanis videlicet. At ibid. c. 13. vv. 11. 13. vox eadem ab his interpretibus redditur πετροβόλος *balifta.* Vulg. hîc & c. 38. v. 22. *grandis, prægrandis, immenfus*, eodem fenfu, h. e. immittam *lapides*, qui nonnifi balifta projici queant; quod idem eft ac immittam *lapides grandes, prægrandes, immenfos.* Alii vertunt, immittam *lapides grandinis*, per hypallagen, pro *grandinem lapidum*, ut Gallice dici-

mus: *une grêle de pierres.* R. גבש inufit.

אַלְגּוּמִּים m. pl. cum daghéfch anomalo in ם poft ו, vide Gram. Heb. tom. 1. p. 29. c. 2. Lxx. 2. Paral. 2. v. 7. al. 8. c. 9. vv. 10. 11. *πεύκινα picea*; Vulg. c. 2. v. 8. *pinea*; at c. 9. vv. 10. 11. *thyina* (ligna). Eft cedri fpecies duriffima, non corallium, ut volunt Hebræi plerique omnes; quod operibus, quibus ligna illa deftinabantur, aptum non eft. Tranfpofitis literis, & cum (ֻ) & daghéfch pro ו per legem æquivalentiæ, אַלְמֻגִּים, 3. Reg. 10. v. 11. Lxx. Vatic. *πελεκητὰ dolata* (ligna). At v. 12. iidem Lxx. & Coiflin. 2. è contrario *ἀπελέκητα non dolata.* Aq. *σίχωνα Suchina*, forte *πεύκινα picea*, aut *πυκνὰ denfa, fpiffa*, Sym. *θύϊνα*, Vulg. *thyina.* Cum præfix. הָאַלְמֻגִּים *picea, thyina*, &c. R. אלג inufit. Alii deducunt ex אל *non*, & מוג *diffluere, diffolvi*; quod ligna illa effent duriffima, & putredini nequaquam obnoxia. Alii denique radicem quatuor literis conftantem אלגם efficiunt.

אֶלְדָּד Maff. & Vulg. *Eldád*, nomen propr. viri, fuper quem requievit fpiritus Domini in caftris, Num. 11. v. 26. Etym. *Dei dilectus*, aut *dilectio*; ex אל *Deus*, & דד *dilectus, amicus*, &c.

אֵלָה nomen propr. vide אֵלָה.

אָלָה QAL. Lxx. & alius, *ἐξορκίζω adjuro.* Lxx. item, *θρηνέω ejulo, lugeo, plango*, ex ufu Chald. Vulg. & alii, *juro, exfecror.*

Praet. 2. p. f. f. אָלִית *exfecrata es.*

Infin. אָלֹה & אָלוֹת, *exfecrando*, & fubftantive, *exfecratio.*

Imper. 2. p. f. f. אֱלִי *plange, ejula.*

HIPHIL הֶאֱלָה, Lxx. *ἀράομαι maledico.* Alii, *adjuro, jurare facio, juramento adftringo.*

Infin. cum præfix. & affix. לְהַאֲלֹתוֹ *ad adjurandum eum.*

Fut. 3. p. f. m. cum præf. & apocope וַיֹּאֶל, Vulg. & alii, *& adjuravit*, pro וַיַּאֲלֶה in forma perf. aut וַיֹּאלֶה in forma imperf. Vide Gram. Heb. tom. 1. p. 302. c. 1. Lxx. *καὶ ἀρᾶται & maledicit.*

אָלָה f. Lxx. Sym. *ἀρά*, Lxx. item & alius,

Digitized by Google

κατάρα, Vulg. & alii, *maledictio*, *exsecratio*. Lxx. item, ὅρκος, ὁρκισμὸς, ὁρκωμοσία, *juramentum*, *jusjurandum* (cum imprecatione mali), *adjuratio*. Cum præfix. הָאָלָה *exsecratio*, בְּאָלָה *cum exsecratione*, לְאָלָה *in exsecrationem*, וּמֵאָלָה *& præ exsecratione*. Cum præf. & affix. אָלָתוֹ *exsecratio ejus*, m. וּבְאָלָתוֹ *& cum adjuratione ejus*, m. מֵאָלָתִי *à maledictione, ab exsecratione mea*, c. His in exemplis cum affix. servatur (ָ) penult. quia nomen istud venit ex quiesc. Lam. ה, vide Gram. Heb. tom. 1. pag. 87. c. 2. Plur. אָלוֹת, & cum præf. הָאָלוֹת, *adjurationes, exsecrationes*. R. אָלָה *juravit, exsecratus est*.

אַלָּה f. unde cum ה præfix. הָאַלָּה, Jos. 24. v. 26. Lxx. τέρμινθος, msſ. Alex. τερέβινθος *terebinthus*, Aq. Sym. δρῦς, Vulg. & alii, *quercus*. R. אָלָה *exsecratus est*, quod, inquiunt, diris devoti essent, qui hujuscemodi arbores succidebant.

אֵלָה f. Lxx. Aq. Sym. Theod. δρῦς, Vulg. & alii, *quercus*. Lxx. Aq. τερέβινθος *terebinthus*. Alius, δένδρον *arbor*, in genere. Sym. item, πλάτανος σκιάζουσα, *platanus umbram præbens*. Alii item, *ulmus*, *tilia*, *ilex*, *quercetum*. Cum præf. הָאֵלָה *quercus*, וְאֵלָה *& quercus*, בָּאֵלָה *in quercu*, כְּאֵלָה *sicut quercus*. Plur. m. aut ex terminatione masculina, אֵלִים, unde cum præfix. בָּאֵלִים *in quercetis*, מֵאֵילִים, Isai. 1. v. 29. Lxx. Aq. Sym. Theod. ἀπὸ τῶν εἰδώλων, Vulg. *ab idolis*, alii, *à quercetis*. Const. אֵילֵי cum (י) otioso post א, Isai. 61. v. 3. *quercus*, secundum quosdam interpretes. Vide אֵל *fortis*, supra col. 86. Cum affix. אֵלֵיהֶם, Ezech. 31. v. 14. *quercus eorum*, servato (ֵ) sub א quasi ab אֵיל. R. אָלָה, vide vocem præced.

אֱלָהּ, & emphatice אֱלָהָא, m. Chald. Lxx. Theod. Θεὸς, Vulg. & alii, *Deus*. Cum præfix. לֶאֱלָהּ *Deo*, הָאֱלָהָא, contracte pro הֶאֱלָהָא, vide Gram. Heb. tom. 1. p. 385. c. 2. num. II. *& Deus*. Sic וְלֵאלָהּ *& Deo*. Cum præfix. & affix. אֱלָהֵהּ *Deus ejus*, m. בֵּאלָהֵהּ, contracte pro בֶּאֱלָהֵהּ, vide Gram. Heb. tom. 1. p. 380. c. 1. *in Deum suum*, m. אֱלָהָךְ *Deus tuus*, m. אֱלָהִי *Deus meus*, c.

אֱלָהֲהוֹן & אֱלָהֲהֹם, *Deus eorum*, לֵאלָהֲהוֹן, contracte pro לֶאֱלָהֲהוֹן, vide Gram. Heb. tom. 1. p. 70. c. 2. *Deo suo*, m. אֱלָהֲכֹם & אֱלָהֲכוֹן, *Deus vester*, m. אֱלָהַנָא *Deus noster*, c. Plur. אֱלָהִין, & emphatice אֱלָהַיָּא, *Dii*. Const. & cum præf. לֵאלָהֵי, contracte pro לֶאֱלָהֵי, vide Gram. Heb. loco mox laudato, *Diis, Deos*; sic וְלֵאלָהֵי *& Diis*, vel *Deos*. R. אֱלָה Hebræis *juravit*, Arabibus *coluit*.

אֱלֹהַּ, & semel plene, Psal. 49. Heb. 50. v. 22. אֱלוֹהַּ m. Lxx. Aq. Sym. Theod. Θεὸς, Vulg. & alii, *Deus*, & proprie Deus judex, secundum Hebræos. Lxx. item, Θεῖος *Divinus*, κύριος *Dominus*. Cum præfix. הֶאֱלֹהַּ *& Deus*, לֶאֱלֹהַּ *Deo*, וְלֶאֱלֹהַּ *& Deo*, מֵאֱלֹהַּ *à Deo*. Cum præf. & aff. לֵאלֹהוֹ, contracte pro לֶאֱלֹהוֹ, vide Gram. Heb. tom. 1. p. 70. c. 2. *Deo suo*, m.

Plur. absol. אֱלֹהִים, Lxx. Aq. Sym. Theod. Θεὸς *Deus*; (nomina enim Dominii, excellentiæ, &c. sæpius pluralia sunt quanvis de uno prædicentur). Lxx. item, Θεοὶ *Dii*, Θεῖος *Divinus*, ἄγγελος *angelus*, ἄγγελοι *angeli*, ἅγιος *sanctus*, αἰώνιος *æternus*, δεσπότης *herus*, κύριος *Dominus*, προσόχθισμα *offendiculum*, de falsis Diis, qui in mente cultorum suorum sunt Dii. Sic eodem sensu, βδέλυγμα *abominatio*, εἴδωλα *simulachra*, *idola*, χειροποίητα *manufacta* (idola, sive numina) &c. Aq. item, μορφώματα *simulachra*. Sym. item, δυναστεύοντες, al. δυνάσται, *potentes*. Alii item, *magistratus*, *principes*, *judices*, &c. qui in gubernandis judicandisque hominibus vices Dei gerunt. Cum præfix. הָאֱלֹהִים *Deus*, וֵאלֹהִים *& Deus*, מֵאֱלֹהִים *à Deo*, בֵּאלֹהִים, contracte pro בֶּאֱלֹהִים, vide Gram. Heb. tom. 1. p. 380. c. 1. *in Deo, per Deum, contra Deum*, בָּאֱלֹהִים *inter Deos*, כֵּאלֹהִים, contracte pro כֶּאֱלֹהִים, vide Gram. Heb. tom. 1. p. 376. c. 1. *sicut Deus, sicut Dii*, לֵאלֹהִים, contracte pro לֶאֱלֹהִים, vide Gram. Heb. tom. 1. p. 70. c. 2. & לָאֱלֹהִים, *Deo*, מֵאֱלֹהִים *à Deo*, וּמֵאֱלֹהִים *& à Deo*.

Plur. const. אֱלֹהֵי *Deus, Dii*. Cum præf. הָאֱלֹהֵי *an Deus?* וֵאלֹהֵי, contracte pro וֶאֱלֹהֵי, vide Gram. Heb. tom. 1. p. 385. c. 1. num.

Digitized by Google

II. *& Deus*, sic, בֵּאלֹהֵי *in Deo, in Deum, per Deum*, כֵּאלֹהֵי *sicut Dii*, לֵאלֹהֵי *Deo, Diis*, מֵאלֹהֵי *à Deo, à Diis.*

Plural. cum præf. & affix. אֱלֹהָיו *Deus ejus*, m. וֵאלֹהָיו, contracte pro וֶאֱלֹהָיו, vide plur. const. *& Deus ejus*, m. sic in seqq. בֵּאלֹהָיו *in Deo ejus*, m. *per Deos suos*, m. וּבֵאלֹהָיו *& in Deo suo*, m. לֵאלֹהָיו *Deo suo*, m. מֵאלֹהָיו *à Deo suo*, m. אֱלֹהֶיהָ *Deus ejus*, f. בֵּאלֹהֶיהָ *in Deum suum*, f. אֱלֹהֶיךָ *Deus tuus*, m. בֵּאלֹהֶיךָ *ad Deum tuum*, m. מֵאלֹהֶיךָ *à Deo tuo*, m. אֱלֹהַיִךְ *Deus tuus*, f. וֵאלֹהַיִךְ *& Deus tuus*, f. אֱלֹהַי, & in pausa אֱלֹהָי, *Deus meus*, c. וֵאלֹהַי, & in pausa וֵאלֹהָי, *& Deus meus*, c. בֵּאלֹהַי *in Deo, per Deum meum*, c. וּבֵאלֹהַי *& in Deo meo, & per Deum meum*, c. לֵאלֹהַי, & in pausa לֵאלֹהָי, *Deo meo*, c. מֵאלֹהַי *à Deo meo*, c. וּמֵאלֹהַי *& à Deo meo*, c. אֱלֹהֵיהֶם, & cum affix. poëtico אֱלֹהֵימוֹ, *Deus eorum*, וֵאלֹהֵיהֶם *& Deus, & Dii eorum*, וּבֵאלֹהֵיהֶם *& in Deos eorum*, לֵאלֹהֵיהֶם *Diis eorum*, וְלֵאלֹהֵיהֶם *& Diis eorum*, אֱלֹהֵיהֶן *Dii earum*, לֵאלֹהֵיהֶן *Diis earum*, אֱלֹהֵיכֶם *Deus vester*, m. בֵּאלֹהֵיכֶם *in Deum vestrum*, m. לֵאלֹהֵיכֶם *Deo vestro*, m. אֱלֹהֵינוּ *Deus noster*, c. וֵאלֹהֵינוּ *& Deus noster*, c. בֵּאלֹהֵינוּ *in Deum nostrum*, c. כֵּאלֹהֵינוּ *sicut Deus noster*, c. לֵאלֹהֵינוּ *Deo nostro*, c. מֵאלֹהֵינוּ *à Deo nostro*, c. R. אָלָה *juravit*, quod in juramentis testis adhibeatur Deus. Vel ab eadem rad. quæ Arabibus *colere* significat, unde אֱלֹהַּ *Deus*, quasi unus *colendus*.

אֱלֵּה *illi, illæ, illa*, vide supra col. 86. in אֵל pronom. demonstrativo.

אֲלוּ Chald. Theod. ἰδὲ, Vulg. & alii, *en, ecce*. Hinc cum præfix. וַאֲלוּ *& ecce*.

אִלּוּ, unde cum præf. וְאִלּוּ, Eccle. 6. v. 6. Complut. & ms. Alex. εἰ *si*, (vacat apud Lxx. Vatic.) Vulg. & alii, *etiamsi, quamvis*. Esth. 7. v. 4. Vulg. *atque utinam*, alii, *si, si autem*. Sunt qui hanc vocem componant ex לוּ *utinam*, & א prosthetico. Aliis vox est Chaldaïca & Rabbinica.

אֱלוּל m. Lxx. ἐλοὺλ *Elúl*, Vulg. & alii, *Elúl*, mensis sextus anni sacri, duodecimus vero civilis. Vide Gram. Heb. tom. 2. p. 428. c. 1. Hinc cum præf. לֶאֱלוּל *Elúl*. R. אָלַל inusit. in hoc sensu.

אַלּוֹן m. Lxx. Aq. δρῦς, Vulg. & alii, *quercus*. Lxx. item Aq. Sym. Theod. βάλανος *glans*, aut potius *quercus*; nam istud nomen etiam arborem glandiferam significat. Lxx. item, ἐλάτινος *abiegnus*. Alii item, *ilex, ulmus*. Cum præf. הָאַלּוֹן *quercus*, וְהָאַלּוֹן *& quercus*, וְכָאַלּוֹן *& sicut quercus*. Plur. אַלּוֹנִים *quercus*. Cum præf. כָּאַלּוֹנִים *sicut quercus*. Const. אַלּוֹנֵי *quercus*. R. אָלָה *juravit, exsecratus est*; quod, secundum nonnullos, diris devoverentur, qui ejusmodi arbores succiderent.

אַלּוֹן Mass. & Vulg. *Allón*, nomen propr. patris Sephei patris Zizæ, 1. Paral. 4. v. 37. Etym. *quercus*, vel *ilex*. Vide vocem præced. & אֵילוֹן, supra col. 74.

אֵלוֹן m. Lxx. Aq. Sym. & alius, δρῦς, Vulg. & alii, *quercus*. Lxx. item, βαλανῶνι *quercetum*, sic etiam alii non pauci. Aq. Sym. Theod. αὐλὼν *vallis, convallis*. Aq. item, πεδίον *campus, ager, planicies*. Plur. const. אֵלוֹנֵי *planicies, convalles, querceta*, &c. Cum præf. בְּאֵלוֹנֵי *in planiciebus*. R. אָלָה, aut potius אִיל inusit. ob (ֵ) remanens in plur. const. Vide Gram. Heb. tom. 1. p. 60. c. 2.

אֵלוֹן Mass. & Vulg. *Elón*, nomen proprium filii Zabulon, Gen. 46. v. 14. Etym. *quercus, quercetum*, &c. Vide vocem præcedentem.

אַלּוּף, & cum (ֻ) pro ו, אַלֻּף, m. Lxx. Aq. ἡγεμών, Lxx. Theod. ἡγούμενος, Vulg. & alii, *dux, ductor*. Lxx. item, φίλος *amicus*, χιλίαρχος *Chiliarchus*, seu præfectus super mille viros, ἄκακος *innocens*. Sym. item, συνήθης *familiaris*, & substantive συνήθεια *consuetudo, familiaritas*. Sic etiam Lxx. substantive διδασκαλία *doctrina*, ἡγεμονία *principatus*, μάθημα, Sym. μάθησις, *doctrina, disciplina*. Lxx. item, Aq. & Sym. βοῦς, Vulg. & alii, *bos*, qui est gregis ductor. Cum præfix. בְּאַלּוּף *in duce*, כְּאַלּוּף *sicut dux*. Cum affix. אַלּוּפִי *dux meus*, c. Plur. absol. אַלּוּפִים, const. אַלּוּפֵי, *duces*. Cum præf. & affix. אַלּוּפֵיהֶם *duces eorum*, לְאַלּוּפֵיהֶם *ducibus eorum*, אַלֻּפֵנוּ, deficiente (י) indice plur. num. pro אַלּוּפֵינוּ, *boves nostræ*, c. R. אָלַף in Piël *docere, aliis doctrina præire*.

Digitized by Google

אלוּשׁ Maſſ. & Vulg. *Aloúſch* vel *Alús*, nomen proprium loci in quo Iſraëlitæ caſtra decima vice metati ſunt inter Daphca & Raphidim, in terra Madian, Num. 33. v. 13. Etym. *commixtio, conſperſio*, maſſæ videlicet, ex לוּשׁ *depſere*, &c. & א proſthetico.

אֶלְזָבָד Maſſ. *Elzavádh*, Vulg. *Elzabád*, nomen proprium principis, qui ſequutus eſt Davidem cum fugeret Saülem, 1. Paral. 12. v. 12. c. 26. v. 7. Etym. *Deus dotationis*, vel *Dei dotatio*; ex אֵל *Deus*, & זֶבֶד *dotatio*.

אלח QAL, unde NIPH. נֶאֱלַח; ex quo PRAET. 3. p. plur. c. in pauſa נֶאֱלָחוּ, Pſal. 13. Heb. 14. v. 3. & Pſal. 52. Heb. 53. v. 4. Lxx. ἠχρειώθησαν *inutiles facti ſunt*, S. Hieron. Pſal. 13. *conglutinati ſunt*, Pſal. vero 52. *adhaeſerunt*. Alii, *fœtidi*, *putidi*, *rancidi facti ſunt*, ex uſu Arabico.

Ben. ſ. m. נֶאֱלָח, Job. 15. v. 16. al. 17. Lxx. ἀκάθαρτος *impurus*, *immundus*. Vulg. *inutilis*. Alii, *fœtidus*, *putidus*, *abominabilis*, &c.

אֶלְחָנָן Maſſ. *Elhhanán*, Vulg. *Elehanán*, *Elchanán*, & *Adeodatus*, quæ eſt interpretatio vocis Hebraïcæ; nomen propr. viri fortiſſimi, 2. Reg. 21. v. 19. c. 23. v. 24. 1. Paral. 11. v. 26. Etym. *Dei miſericordia*, vel *donum*; aut *Deus gratioſus*, vel *miſericors*; ex אֵל *Deus*, & חָנַן *miſertus eſt*, *gratioſe dedit*.

אֵלִי, vide אֱלִי, ſupra col. 40.

אֱלִיאָב Maſſ. *Eliáv*, Vulg. *Eliáb*, nom. proprium 1°. filii Phallu filii Ruben, Num. 26. v. 8. 2°. filii Helon principis Tribus ſuæ Zabulon, Num. 1. v. 9. 3°. primogeniti filiorum Iſai patris David, 1. Reg. 16. v. 6. 1. Paral. 2. v. 13. Etym. *Deus meus pater*, aut *Deus patris*; ex אֵל *Deus*, affix. 1. p. ſ. c. & אָב *pater*.

אֱלִיאֵל Maſſ. & Vulg. *Eliél*, nomen propr. 1°. filii Tohu, 1. Paral. 6. v. 19. al. 34. c. 8. v. 19. al. 20. 2°. viri Mahumitis, 1. Paral. 11. v. 46. 3°. alterius viri, ibid. al. v. 47. 4°. denique viri alterius, 2. Paral. 31. v. 13. Etym. *Deus meus fortis*, aut *fortitudo mea Deus*; ex אֵל *Deus, fortis, fortitudo*, & affix. 1. p. ſ. c.

אֱלִיאָתָה Maſſ. & Vulg. *Eliátha*, nom. proprium filii Heman, 1. Paral. 25. v. 4. Etym. *Deus meus (es) tu*, vel *Deus meus venit*; ex אֵל *Deus*, affix. 1. p. ſ. c. & אַתָּה *tu*, aut אָתָה *venit*. Accentus eſt in penultima ob ה paragogicum.

אֱלִידָד Maſſ. *Elidhádh*, Vulg. *Elidád*, nom. proprium filii Chaſelon principis Tribus Benjamin, Num. 34. v. 21. Etym. *Deus meus dilectus*; ex אֵל *Deus*, affix. 1. p. ſ. c. & דֹּד *dilectus*.

אֶלְיָדָע Maſſ. *Eliadhá*, Vulg. *Eliadá*, nomen proprium 1°. patris Razon, 3. Reg. 11. v. 23. 2°. filii Davidis, 2. Reg. 5. v. 16. 1. Paral. 3. v. 8. Etym. *Deus meus ſcit*, aut *Dei ſcientia*, vel *cognitio*; ex אֵל *Deus*, affix. 1. p. ſ. c. & יָדַע *ſcivit*, *cognovit*.

אַלְיָה ſ. Lxx. Aq. & alius, κέρκος, Aq. Sym. Theod. κερκίον, Vulg. & alii, *cauda*, proprie ovis, aut arietis. Lxx. item, ὀσφὺς *lumbus*. Hinc cum præfix. הָאַלְיָה *cauda*, וְהָאַלְיָה *& cauda*. R. אָלָה *juravit*, *exſecratus eſt*, unde אַלְיָה (mutata tertia rad. ה in (י)) *cauda*, quod ea in ſacrificiis igni devoveretur.

אֵלִיָּה Maſſ. *E liiá*, Vulg. *Elias*, nomen proprium filii Jeroham, 1. Paral. 8. v. 26. al. 27. Etym. *Deus Dominus*, aut *fortis Dominus*; ex אֵל *Deus*, *fortis*, & יָהּ *Dominus*.

אֵלִיָּהוּ Maſſ. *Eliiáhou*, Vulg. *Elias*, nomen proprium prophetæ, 3. Reg. 17. v. 1. &c. Etym. eadem ac nominis præcedentis.

אֱלִיהוּא Maſſ. *Elihoú*, Vulg. *Eliú*, nomen proprium 1°. patris Jeroham patris Elcana, 1. Reg. 1. v. 1. 2°. principis militiæ, 1. Paral. 12. v. 20. c. 26. v. 7. c. 27. v. 18. Etym. *Deus meus ipſe*, vel *eſt*; ex אֵל *Deus*, affix. 1. p. ſ. c. & הוּא *ipſe*, vel *eſt*.

אֶלְיְהוֹעֵינַי Maſſ. *Eliehóenái*, Vulg. *Elioenái*, nomen proprium 1°. filii Meſelemiæ, 1. Paral. 26. v. 3. 2°. filii Zarehe, Eſd. 8. v. 4. Etym. *ad eum oculi*, vel *fontes mei*; ex אֶל־ vel אֱלֵי *ad*, הוּא *ipſe*, עַיִן *oculus*, vel *fons*, & affix. 1. p. ſ. c.

אֶלְיוֹעֵינַי Maſſ. & Vulg. *Elioénái*, nomen proprium 1°. filii Naariæ filii Semeiæ filii Secheniæ, 1. Paral. 3. v. 23. c. 4. v. 36. 2°. filii Bechor filii Benjamin filii Jacob, 1. Paral.

Digitized by Google

7. v. 8. al. 9. c. 8. v. 19. Etym. eadem ac nominis præcedentis.

אליחרף Mass. *Elihhóreph*, Vulg. *Elihóreph*, nomen proprium filii Sisæ, principis exercitus Salomonis, 3. Reg. 4. v. 3. al. 4. Etym. *Deus hyemis*, aut *juventutis*, &c. ex אל *Deus*, & חרף *hyems*, *juventus*, &c.

אליל, & אלל, m. Lxx. κακοὶ *mali*, vel κακὰ *mala*, μάταια *vana*, οἰωνίσματα *auguria*. Sym. ἀπλαστοι, Job. 13. v. 4. *fucati* (medici). Alii, *nihil*, *nihilum*, *vanitas*, *inutilitas*, *idolum*, quod, secundum Apost. 1. Corinth. 8. v. 4. *nihil est in mundo*. Cum præfix. האליל *nihil*, ואליל *& nihil*. Plur. אלילים, & אללים, Lxx. θεοὶ *Dii*, fictiles videlicet, ἀγέρωχοι *magnates*, δαιμόνια *Dæmonia*, εἴδωλα *idola*, βδελύγματα *abominationes*, χειροποίητα *manu facta* (numina). Aq. ἀπλαστοι *commentitii*, *fucati* (Dii). Sym. ἀνύπαρκτοι *non existentes* (Dii). Cum præf. האלילים *idola*, והאלילים *& idola*, באלילים *in idolis*. Conft. אלילי *idola*. Cum præfix ואלילי *& idola*. Cum præf. & aff. ואליליה *& idolis ejus*, f. R. אלל inusit. Alii hanc vocem componunt ex אל *non*, *nihil*, repetitis literis ad summam vilitatem, aut nullitatem indicandam. Alii ex eadem negatione, & אל *Deus*, q. d. *non Deus*.

אלימלך Mass. & Vulg. *Elimélech*, nomen proprium mariti Noëmi, Ruth. 1. v. 2. Etym. *Deus meus rex*; ex אל *Deus*, affix. 1. p. f. c. & מלך *rex*.

אלין Chald. pronomen demonst. plurale & commune, Theod. οἱ, αἱ, τά, οὗτοι, αὗται ταῦτα, Vulg. & alii, *hi*, *isti*, *illi*, *hæ*, *istæ*, *illæ*. R. אלן inusit.

אליסף Mass. & Vulg. *Eliasáph*, nomen proprium filii Duel principis Tribus suæ Gad, Num. 1. v. 14. Etym. *Deus meus augens*; ex אל *Deus*, affix. 1. perf. f. c. & יסף *adjecit*, *auxit*.

אליעזר Mass. & Vulg. *Eliézer*, nomen proprium 1°. filii procuratoris domus Abrahami, Gen. 15. v. 2. 2°. filii Moysi, Exod. 18. v. 4. 1. Paral. 23. v. 15. 3°. filii Bechor filii Benjamin filii Jacob, 1. Paral. 7. v. 8. 4°. filii Jorim, Luc. 3. v. 29. Etym. *Deus meus adjutor*, vel *adjutorium*; ex אל *Deus*, affix. 1. p. f. c. & עזר *adjutorium*.

אליעם Mass. & Vulg. *Eliám*, nomen proprium filii Achitophel, 2. Reg. 23. v. 34. Etym. *Deus populi*; ex אל *Deus*, & עם, aut עם *populus*.

אליפז Mass. & Vulg. *Eliphác*, nomen proprium filii Esaii ex Ada uxore, Gen. 36. v. 4. Etym. *Deus meus aurum obrizum*; ex אל *Deus*, affix. 1. perf. f. c. & פז *aurum solidum*, *obrizum*.

אליפל Mass. & Vulg. *Eliphál*, nomen proprium filii Ur, 1. Paral. 11. v. 35. Etym. *Deus meus miraculum*, aut *judicium*; ex אל *Deus*, affix. 1. p. f. c. & פלא *admirabilis fuit*, aut פלל *judicavit*.

אליפלהו Mass. *Eliphelého*, Vulg. *Eliphalú*, nomen proprium cujusdam Sacerdotis, 1. Paral. 15. v. 18. Etym. *Deus meus mirabilis*, aut *Deus judicii*; ex אל *Deus*, affix. 1. p. f. c. & פלא *admirabilis fuit*, aut פלל *judicavit*.

אליפלט, & in pausa אליפלט, Mass. & Vulg. *Eliphélet*, & *Eliphálet*, nomen proprium 1°. filii Davidis, 2. Reg. 5. v. 16. 1. Paral. 3. v. 6. c. 14. v. 7. 2°. filii Aasbai, 2. Reg. 23. v. 34. 3°. filii Esec, 1. Paral. 8. v. 39. Etym. *Deus meus liberator*, aut *liberatio*; ex אל *Deus*, affix. 1. p. f. c. & פלט *eruit*, *liberavit*, in Piél.

אליצור Mass. *Elitsóur*, Vulg. *Elisúr*, nomen proprium filii Sedeur principis Tribus suæ Ruben, Num. 1. v. 5. Etym. *Deus meus petra*, *rupes*, aut *fortitudo*; ex אל *Deus*, affix. 1. p. f. c. & צור *petra*, *rupes*; & metaphorice *fortitudo*, *propugnaculum*.

אליצפן Mass. *Elitsaphán*, Vulg. *Elisaphán*, nomen proprium 1°. filii Oziel filii Caath filii Levi, Exod. 6. v. 22. 2°. filii Pharnach, Num. 34. v. 25. Etym. *Deus meus absconditus*, aut *speculator*; ex אל *Deus*, affix. 1. p. f. c. & צפן *abscondit*, aut צפה *speculatus est*.

אליקא Mass. & Vulg. *Elicá*, aut *Eliqá*, nomen proprium viri fortissimi tempore Davidis, 2. Reg. 23. v. 25. Etym. *Dei pelicanus*; ex אל *Deus*, & קאת *pelicanus*.

אליקים Mass. & Vulg. *Eliacim*, aut *Eliaqím*, nomen proprium 1°. filii Helciæ, præpositi

Digitized by Google

præpositi domus regis Ezechiæ, Isai. 22. v. 20. 4. Reg. 18. v. 18. 2°. filii Josiæ, à Pharaone Nechao Joakim appellati, 4. Reg. 23. v. 34. 3°. patris Jonæ, Luc. 3. v. 30. Etym. *Deus resurrectionis*, aut *resurgens*; ex אֵל *Deus*, & קוּם *surgere*, *resurgere*, &c. Aut *Deus vindicans*; ab אֵל *Deus*, & נָקַם *ultus est*, *vindicavit*.

אֱלִישֶׁבַע Mass. *Elischéva*, Vulg. *Elisabéth*, nomen proprium 1°. uxoris Aaron filiæ Aminadab, Exod. 6. v. 23. 2°. uxoris Zachariæ, matris Joannis Baptistæ, Luc. 1. v. 5. Etym. *Deus juramenti*, aut *Dei septenarium*; ex אֵל *Deus*, & שָׁבַע in Niph. *juravit*, aut שֶׁבַע *septem*, *septenarium*.

אֱלִישָׁה Mass. *Elischá*, Vulg. *Elisá*, nomen proprium filii Javan, Gen. 10. v. 4. Etym. *Deus est*; ex אֵל *Deus*, & יֵשׁ *est*.

אֱלִישׁוּעַ Mass. *Elischoúa*, Vulg. *Elisúa*, nom. proprium filii Davidis, 2. Reg. 5. v. 15. Etym. *Deus salutis*, aut *salvans*; ex אֵל *Deus*, & יָשַׁע in Hiph. *salvavit*.

אֶלְיָשִׁיב Mass. *Eliaschív*, Vulg. *Eliasib* & *Eliasub*, nomen proprium filii Elioenai filii Naariæ, 1. Paral. 3. v. 24. c. 24. v. 12. Esd. 10. v. 6. Etym. *Dei conversio*, *sessio*, aut *insufflatio*; ex אֵל *Deus*, & שׁוּב *convertere*, aut יָשַׁב *sedere*, aut נָשַׁב *sufflare*, *insufflare*.

אֱלִישָׁמָע Mass. *Elischamá*, Vulg. *Elisamá*, nomen proprium 1°. filii Ammiud principis Tribus suæ Ephraim, Num. 1. v. 10. 1. Paral. 7. v. 26. 2°. filii David, 2. Reg. 5. v. 16. 1. Paral. 3. v. 6. c. 14. v. 6. 3°. patris Nathaniæ, 4. Reg. 25. v. 25. 4°. filii Icamiæ filii Sellum filii Sisamoi, 1. Paral. 2. v. 41. Etym. *Deus exauditionis*, vel *Deus exaudiens*; ex אֵל *Deus*, & שָׁמַע *audivit*, *exaudivit*.

אֱלִישָׁע Mass. *Elischá*, Vulg. *Eliseus*, nomen proprium prophetæ filii Saphat, 3. Reg. 19. v. 16. 4. Reg. 3. v. 11. Luc. 4. v. 27. Etym. *Deus salutis*, aut *salvans*; ex אֵל *Deus*, & יָשַׁע in Hiph. *salvavit*.

אֱלִישָׁפָט Mass. *Elischaphát*, Vulg. *Elisaphát*, nomen proprium filii Zechri, 2. Paral. 23. v. 1. Etym. *Deus judicans*, aut *judicii*; ex אֵל *Deus*, & שָׁפַט *judicavit*.

אֵלֶּךְ pronomen demonst. plur. masculinum

Chaldaïcum, Lxx. Theod. οὗτοι, Vulg. & alii, *hi*, *illi*. R. אֵלֶּךְ inusit.

אֱלִיל, vide אֱלִיל, supra col. 95.

אַלְלַי, & sequente לִי, אַלְלַי לִי, Lxx. οἴμοι, Vulg. & alii, *ve mihi*. Alii item, *hei*, *heu mihi*. R. אָלַל inusit. aut יָלַל *ejulavit*, mutato (י) in א.

אָלַם QAL, unde NIPHAL נֶאֱלַם, Lxx. Sym. ἄλαλος γίνομαι *mutus sum*, vel *fio*. Lxx. item, κωφόομαι, ἀποκωφόομαι, *obmutesco* (sic etiam alii), κατανύσσομαι *compungor*, συνέχομαι *contineor*.

Praet. 3. p. f. f. in pausa נֶאֱלָמָה, Isai. 53. v. 7. *obmutuit*. Vel si accentus sit in ultima, ut habent quædam exemplaria, erit Bénoni f. f. Hinc Lxx. ἄφωνος *sine voce*. 2. p. f. m. cum præf. וְנֶאֱלַמְתָּ, Ezech. 3. v. 26. *& obmutescas*, cum accentu in penult. vide vocem seq. 1. pers. f. c. נֶאֱלַמְתִּי *obmutui*. Cum præf. ac in pausa; quare accentus non rejicitur ad finem, vide Gram. Heb. tom. 2. p. 310. c. 1. וְנֶאֱלָמְתִּי *& obmutui*, Dan. 10. v. 15.

Fut. 2. p. f. m. תֵּאָלֵם *obmutesces*. 3. p. pl. f. ex forma (-), תֵּאָלַמְנָה *obmutescant*.

PIEL אִלֵּם, Lxx. δεσμεύω, Vulg. & alii, *ligo*, proprie manipulos. Hinc Ben. pl. m. מְאַלְּמִים, Gen. 37. v. 7. *ligantes*.

אֵלֶם m. Lxx. Psal. 57. Heb. 58. v. 1. al. 2. ἆρα, Vulg. Lat. & S. Hieron. *utique*. Psal. 55. Heb. 56. in tit. עַל־יוֹנַת אֵלֶם, Lxx. neglecta voce יוֹנַת, ὑπὲρ τοῦ λαοῦ, *pro populo*; אֵלֶם pro manipulo, seu congregatione hominum acceperunt. Sym. ὑπὲρ τῆς περιστερᾶς, ὑπὲρ τοῦ φύλου *pro columba*, *pro tribu*, אֵלֶם eodem sensu accepit, quo Lxx. sed vocem יוֹנַת expressit. Aq. ὑπὲρ τῆς περιστερᾶς ἀλάλου, S. Hieron. *pro columba muta*. Va. edit. ὑπὲρ τῆς περιστερᾶς τῆς μογιλάλου, *pro columba balbutiente*. Aliis אֵלֶם hîc est initium cantilenæ, aut instrumenti musici nomen. Sunt qui utrobique *multitudinem*, *congregationem* interpretentur. R. אָלַם in Piel *ligavit*, *colligavit*; unde אִלֵּם *mutus*, aut *muticitas*, q. d. linguæ colligatio; & *congregatio*, quasi manipulus hominum.

אִלֵּם m. Lxx. Aq. Sym. Theod. ἄλαλος, Vulg. & alii, *mutus*, μογιλάλος *difficulter*

Digitized by Google

loquens, *balbus*. Lxx. item, κωφὸς, *ἄλαλος*, ἐνεὸς, *mutus*. Cum præf. וכאלם *& sicut mutus*, לאלם *muto*. Plur. אלמים *muti*. R. אלם in Niph. *mutum esse*, *obmutescere*.

אלם & אלם, vide אולם, supra col. 40.

אלמגים, vide אלגומים, supra col. 88.

אלמה f. Lxx. δράγμα, Vulg. & alii, *manipulus*, *fascis*, *fasciculus*. Hinc cum præfix. & affix. אלמתי *fasciculus meus*, c. לאלמתי *fasciculo meo*, c. Plur. cum affix. אלמתיו *fasciculi ejus*, m. אלמתיכם *fasciculi vestri*, m. R. אלם in Piël *ligavit*, *colligavit* manipulos.

אלמודד Masſ. *Almodhâdh*, Vulg. *Elmodád*, nomen propr. filii Jectan, Gen. 10. v. 26. Etym. *Dei mensura*, aut *Deus mensura*; ex אל *Deus*, & מדד *mensus est*.

אלמון *palatium*, vide infra ארמון.

אלמלך Masſ. *Allammelech*, Vulg. *Elmélech*, nom. propr. civitatis in Tribu Aser, Jos. 19. v. 26. Etym. *Deus rex*; ex אל *Deus* & מלך *rex*. Vel *non rex*; ex אל *non*, & מלך *rex*.

אלמן m. *viduus*, *viduatus*. Exstat solum Jerem. 51. v. 5. ubi Lxx. ἐχήρευσε, Vulg. *viduatus est*. R. אלם in Niph. *obmutescere*; unde *viduus*, quod destitutus sit colloquio cum uxore. Aliis est vox composita ex אל *non*, & מנה *pars*; quod *viduus* orbatus sit altera sui parte, nempe uxore. Aliis denique hoc nomen radicale est constans quatuor literis.

אלמן m. Isai. 47. v. 9. Lxx. χηρεία, Vulg. & alii, *viduitas*. Hinc cum præf. ואלמן *& viduitas*. Vide vocem præced.

אלמנה f. Lxx. Aq. Sym. Theod. χήρα, Vulg. & alii, *vidua*. Lxx. item, γύναιον *muliercula*. Cum præfix. האלמנה *vidua*, ואלמנה, & ואלמנה *& vidua*, כאלמנה *sicut vidua*. Plur. אלמנות *viduæ*. Cum præf. ואלמנות *& viduæ*, כאלמנות *sicut viduæ*. Cum præf. & affix. אלמנותיו *viduæ ejus*, m. ואלמנותיו *& viduæ ejus*, m. באלמנותיו *in viduis ejus*, m. אלמנותיה *viduæ ejus*, f. R. אלם in Niph. *obmutuit*. Vide supra אלמן.

אלמנות f. Lxx. χηρεία, χήρευσις, Vulg. & alii, *viduitas*. Lxx. item, χήρα *vidua*. Cum affix. אלמנותה *viduitas ejus*, f. אלמנותיך *viduitas tua*, f. Isai. 54. v. 4. ubi est affix. plur. pro sing. אלמנותך. Vide Gram. Heb. tom. 1. p. 116. §. II. R. אלם in Niph. *obmutuit*.

אלמני, cui semper præponitur vox פלני; unde Dan. 8. v. 13. ex utraque fit unica פלמוני, & cum ל præf. לפלמוני. Duæ illæ voces usurpantur tum de persona, tum de loco, cujus nomen in oratione reticetur. Hinc Aq. & Theod. ὁ δεῖνα, *quidam*, sic etiam alii. Lxx. voces Hebraicas vulgo retinent; sed librariorum imperitia corruptissimas. Vide Ruth. 4. v. 1. 1. Reg. 21. v. 2. 4. Reg. 6. v. 8. Dan. 8. v. 13. R. אלם in Niph. *obmutuit*.

אלני Masſ. *Eloní*, Vulg. *Elonita*, Num. 26. v. 26. nomen commune posterorum אילון *Elón*, quem vide supra col. 92.

אלנעם Masſ. *Elnáam*, Vulg. *Elnaëm*, nomen proprium patris Josaiæ & Jeribai, 1. Paral. 11. v. 46. Etym. *Dei pulchritudo*; ex אל *Deus*, & נעם *pulchrum*, *amœnum esse*.

אלנתן Masſ. & Vulg. *Elnathán*, nomen proprium 1°. filii Achobor, Jerem. 26. v. 22. 2°. patris Nohestæ matris Joachin, 4. Reg. 24. v. 8. Etym. *Deus dedit*; ex אל *Deus*, & נתן *dedit*.

אלסר, Gen. 14. v. 1. Lxx. & Masſ. Ἐλλασὰρ *Ellasar*, Sym. Πόντος, Vulg. *Pontus*, non Euxinus, sed alius vicinior. Etym. *Deus auferens*; ex אל *Deus*, & סור in Hiph. *amovere*, *auferre*. Vel, *recedens à Deo*; ex סור *recedere*, & אל *Deus*.

אלעלא Masſ. *Elalé*, Vulg. *Eleale*, nomen proprium civitatis à filiis Ruben ædificatæ aut instauratæ, Num. 32. v. 37. & postea tribui Judæ adscriptæ, Isai. 15. v. 4. Etym. *Dei ascensio*; ex אל *Deus*, & עלה *ascendit*.

אלעד Masſ. & Vulg. *Elád*, aut *Eládh*, nomen proprium filii Suthalæ filii Zabad, 1. Paral. 7. v. 21. Etym. *Dei testimonium* vel *præda*; ex אל *Deus*, & עד *testis*, *testimonium*; aut עד *præda*.

אלעדה Masſ. & Vulg. *Eladá*, aut *Eladhá*, nomen proprium filii Tahath filii Bared filii Suthalæ filii Ephraim, 1. Paral. 7. v. 20. Etym. vide vocem præced.

אלעוזי Masſ. *Eleuzái*, Vulg. *Eluzái*, nomen proprium viri qui sequutus est Davidem cum Saülem fugeret, 1. Paral. 12. v. 5.

Digitized by Google

Etym. *Deus fortitudo mea* ; ex אֵל *Deus* , עֹז *fortitudo* , & affix. 1. p. ſ. c.

אֶלְעָזָר Maſſ. *Elazár* , Vulg. *Eleazár* , nomen proprium filii Aaron filii Amram filii Caath filii Levi , Exod. 6. v. 23. 1. Paral. 6. v. 3. Etym. *Deus adjutor* , vel *adjutorium* , aut *Dei adjutorium* ; ex אֵל *Deus* , & עָזַר *adjuvit*.

אֶלְעָלֵה , Iſai. 15. v. 4. eadem civitas quæ אֶלְעָלֵא , vide ſupra col. 100.

אֶלְעָשָׂה Maſſ. & Vulg. *Elaſá* , nomen proprium 1°. filii Helles filii Azariæ filii Jehu , 1. Paral. 2. v. 39. 2°. filii Rapha filii Bana , ibid. c. 8. v. 37. 3°. filii Saphan , Jerem. 29. v. 2. 4°. filii Pheshur , Eſd. 10. v. 22. Etym. *Deus fecit* , vel *Dei factura* ; ex אֵל *Deus* , & עָשָׂה *fecit*.

אלף QAL. Lxx. *μανθάνω* , Vulg. & alii , *diſco*. Hinc 2. p. ſ. m. Futuri תֶּאֱלַף , contracte pro תֶּאֱלַף , *diſcas* , Prov. 22. v. 25.

PIEL אִלֵּף , Lxx. Sym. *διδάσκω* , Vulg. & alii , *doceo*. Lxx. item , *ὁρίζω definio* , *diſtermino* , *divido* , *ἔνοχός εἰμι reus ſum*.

Ben. ſ. m. cum affix. מַלְּפֵנוּ *docens nos* , Job. 35. v. 11. ubi eliditur א , cujus motio tranſit ſub characteriſticam , pro מְאַלְּפֵנוּ . Vide Gram. Heb. tom. 1. p. 176. c. 1.

Fut. 3. p. ſ. m. יְאַלֵּף *docebit*. 1. p. ſ. c. cum præf. & affix. וַאֲאַלֶּפְךָ *& docebo te* , m.

HIPHIL הֶאֱלִיף , unde Ben. plur. f. מַאֲלִיפוֹת , Pſal. 143. Heb. 144. v. 13. Lxx. *πολυτόκα* (*πρόβατα*) *multum parientes* (oves). Vulg. Lat. *fœtoſæ*. S. Hieron. *in millibus*. Alii , *millena parientes* , *mille fœtus edentes* , q. d. *millificantes* , à nomine inde deducto אֶלֶף *mille*.

אֵלֶף , vide in אַלּוּף , ſupra col. 92.

אֶלֶף , & in pauſa אָלֶף , com. Lxx. Aq. Sym. Theod. *χίλιοι* , *χίλιαι* , *χίλια* , Vulg. & alii , *mille*. Lxx. item , *φυλὴ Tribus* , *familia* , quod Tribuum populus in Chiliadas diſtribueretur ; unde paſſim *principes millium* , ſive *Chiliarchi*. Cum præfix. הָאֶלֶף , & in pauſa הָאָלֶף , *mille* , וְאֶלֶף , וָאֶלֶף , & in pauſa וָאָלֶף , *& mille* , בְּאֶלֶף *cum mille* , כְּאֶלֶף *ſicut mille* , לְאֶלֶף , לָאֶלֶף , & in pauſa לָאָלֶף , *millibus* , *ad mille* , *in mille* , מֵאֶלֶף , in pauſa מֵאָלֶף , *è mille* , *præ mille*. Cum affix. אַלְפִּי *familia* , *Tribus mea* , c. Dual. אַלְפַּיִם , Lxx. *δισχίλιοι* , Vulg. & alii , *duo millia*. Cum præfix. וְאַלְפַּיִם *& duo millia* , כְּאַלְפַּיִם *ſicut* , *quaſi duo millia*. Plur. אֲלָפִים *millia* , *boves* , *tauri*. Cum præfix. הָאֲלָפִים *millia* , וַאֲלָפִים & וְהָאֲלָפִים , *& boves* , לַאֲלָפִים & לָאֲלָפִים , *in millia* , וְלָאֲלָפִים *& in millia*. Conſt. אַלְפֵי *millia*. Cum præfix. בְּאַלְפֵי *in millibus* , לְאַלְפֵי *ad millia* , מֵאַלְפֵי *ex millibus*. Cum affix. אֲלָפֶיךָ *boves tui*. Cum præf. & affix. בַּאֲלָפָיו , & ſine (י) indice plur. num. בַּאֲלָפָו , *millia ejus* , m. R. אָלַף *didicit* , ob literarum ſimilitudinem. Aliis eſt ipſa radix.

אֶלֶף Maſſ. & Vulg. *E'leph* , nom. proprium urbis in Tribu Benjamin , Joſ. 18. v. 28. Etym. *mille* , vel *doctrina* , aut *bos* , vel *dux*. Vide Rad. & vocem præced.

אֲלַף , & emphat. אַלְפָּא , Chald. Theod. *χίλιοι* , Vulg. & alii , *mille* , ut apud Heb. Plur. אַלְפִּים *millia* , Dan. 7. v. 10. ubi Maſſor. legi volunt אַלְפִין in forma Chald.

אֱלִפֶּלֶט Maſſ. *Elpélet* , Vulg. *Eliphálet* , nom. proprium filii David , 1. Paral. 14. v. 5. Etym. *Deus liberationis* , aut *Deus liberans* ; ex אֵל *Deus* , & פָּלַט *evasit* , *liberavit*.

אֶלְפַּעַל Maſſ. *Elpáal* , Vulg. *Elphaál* , nom. proprium filii Mehuſim , 1. Paral. 8. v. 11. Etym. *Deus operationis* , vel *operatio Dei* ; ex אֵל *Deus* , & פָּעַל *fecit* , *operatus eſt*.

אלץ QAL , unde PIEL אִלֵּץ , ex quo 3. p. ſ. f. Futuri cum præfix. & affix. וַתְּאַלְצֵהוּ , Jud. 16. v. 16. Lxx. Vatic. *καὶ ἐστενοχώρησεν αὐτόν* , *& coarctabat* , *moleſtabat* , *affligebat* , *moleſte urgebat eum*. Ald. Complut. mſ. Alex. & Oxon. *καὶ παρηνώχλησεν αὐτόν* , *& perturbabat* , *interturbabat* , *moleſtia afficiebat eum*. Vulg. *cum jugiter adhæreret ei*. Alii , *& urgebat eum*.

אֱלִיצָפָן Maſſ. *Eliſaphán* , Vulg. *Eliſaphán* , nomen proprium 1°. filii Oziel filii Caath filii Levi , Exod. 6. v. 22. 2°. filii Pharnach , Num. 34. v. 25. Etym. *Deus aquilonis* , vel *abſconditus* , aut *ſpeculator* ; ex אֵל *Deus* , & צָפַן *abſcondit* , unde צָפוֹן *ſeptentrio* ; aut צָפָה *ſpeculatus eſt*.

אַלְקוּם , Prov. 30. v. 31. vox compoſita ex אַל *non* , & קוּם *ſurgere* , q. d. adverſus

quem nemo potest vel audet insurgere. Vulg. *nec est . . . . . qui resistat ei.* Alii eodem sensu, *invictus*, &c.

אֶלְקָנָה Mass. & Vulg. *Elcaná*, aut *Elqaná*, nomen proprium 1°. filii Core filii Isaar filii Caath, Exod. 6. v. 24. 2°. mariti Annæ matris Samuelis, 1. Reg. 1. v. 4. 3°. alius, de quo 1. Paral. 12. v. 6. 4°. filii Asir, 1. Paral. 6. v. 23. 2. Paral. 28. v. 7. Etym. *Deus zelotes*, aut *Dei possessio*; vel *Deus possessionis*; aut *Dei calamus*; ex אֵל *Deus*, & קָנָא *zelatus est*; aut קָנָה *possedit*; aut קָנֶה *calamus*.

אֶלְקֹשִׁי Mass. *Elqoschí*, Vulg. *Elcesæus*, Nah. 1. v. 1. nomen commune habitatorum viculi Galilææ, ex quo oriundus erat Nahum propheta. Etym. *Dei durities*, aut *Deus duritiei*, ex אֵל *Deus*, & קָשָׁה *durus fuit*.

אֶלְתּוֹלַד Mass. *Eltoládh*, Vulg. *Eltholád*, nomen proprium civitatis, 1°. in Tribu Juda, Jos. 15. v. 30. 2°. in Tribu Simeon, Jos. 19. v. 4. Etym. *Deus generationis*, vel *generans*; ex אֵל *Deus*, & יָלַד *genuit*.

אֶלְתְּקֵא, Jos. 21. v. 23. & אֶלְתְּקֵה, Jos. 19. v. 44. Mass. *Elteqé*, Vulg. *Elthecé* & *Elthecó*, nomen proprium civitatis in Tribu Dan. Etym. *Dei theca*, vel *capsa*, ex אֵל *Deus*, & תְּקָא Syr. aut תִּיקָא Chald. *theca*, *capsa*.

אֶלְתְּקֹן Mass. *Elteqón*, Vulg. *Elthecón*, nom. proprium civitatis in Tribu Juda, Jos. 15. v. 59. Etym. *Dei correctio*, aut *Deus correctionis*; ex אֵל *Deus*, & תָּקַן in Piél *correxit*.

אֵם f. Lxx. Aq. Sym. Theod. μήτηρ, Vulg. & alii, *mater*. Lxx. item, μητρόπολις *metropolis*, urbs primaria regni aut provinciæ, cujus aliæ urbes quasi filiæ sunt, sæpeque ita vocantur in Scriptura. Cum præfix. הָאֵם *mater*, וְאֵם & וָאֵם, & וְהָאֵם, *& mater*, לָאֵם *matri*, וְלָאֵם *& matri*. Cum præfix. & affix. אִמּוֹ *mater ejus*, m. וְאִמּוֹ *& mater ejus*, m. וּכְאִמּוֹ *& sicut mater ejus*, m. לְאִמּוֹ *matri ejus*, m. וּלְאִמּוֹ *& matri ejus*, m. אִמָּהּ *mater ejus*, f. וְאִמָּהּ *& mater ejus*, f. בְּאִמָּהּ *in matrem ejus*, f. כְּאִמָּה, Ezech. 16. v. 47. sine mappiq in ה, *sicut mater ejus*, f. לְאִמָּהּ *matri ejus*, f. וּלְאִמָּהּ *& matri ejus*, f. אִמְּךָ,

& in pausa אִמֶּךָ *mater tua*, m. וְאִמְּךָ & in pausa וְאִמֶּךָ, *& mater tua*, m. אִמֵּךְ *mater tua*, f. וְאִמֵּךְ *& mater tua*, f. אִמִּי *mater mea*, c. וְאִמִּי *& mater mea*, c. וּלְאִמִּי *& matri meæ*, c. אִמָּם *mater eorum*, אִמְּכֶם *mater vestra*, m. בְּאִמְּכֶם *cum matre vestra*, m. אִמְּכֶן *mater vestra*, f. Plur. cum præfix. & affix. אִמּוֹתָם *matres eorum*, לְאִמּוֹתָם *matribus eorum*, אִמּוֹתֵינוּ *matres nostræ*, c. R. אָמַם inusit.

אֻם, & cum ל prosthethico, sive præposito, לְאֹם, m. Lxx. ἔθνος, Vulg. & alii, *gens*, *natio*, λαὸς *populus*, proprie ex eadem gente prognatus (referunt enim ad אֵם *mater*) φυλὴ *Tribus*, &c. Cum præf. וּלְאֹם *& natio*, מִלְאֹם *præ natione*. Cum præfix. & affix. וּלְאוּמִּי *& natio mea*, Isai. 51. v. 4. ubi est (ו) anomalum pro (ֻ). Plur. in forma fem. אֻמּוֹת *nationes*. Cum præfix. & in form. masc. הָאֻמִּים *nationes*, לְאֻמִּים *nationes*, וּלְאֻמִּים *& nationes*, בַּלְאֻמִּים *in nationibus*. Cum præf. & affix. לְאֻמֹּתָם *per nationes eorum*. R. אָמַם inusit.

אִם Lxx. Aq. Sym. Theod. εἰ, ἐὰν, Vulg. & alii, *si*. Alii item, *quod si*, *si quando*, *an?* *utrum?* *non*, *nonne?* *aut*, *vel*, *at vero*, *certe*, *omnino*, *dum*, *ne*, *neque*, *nisi*, *non*, *postquam*, *quæso*, *obsecro*, *quamvis*, *quandoquidem*, *quia*, *quod*, *quod non*, *quoties*, *quotiescumque*, *quum*, *quando*, *sive*, *tam non*, *tam vere non*, *ut*, *ut non*, &c. Cum aliis particulis, אִם־אַיִן *nisi*, *si non*, *si nihil*, *si nemo*, אִם־לֹא *certe*, *profecto*, *certe si*, *quanquam si*, *sed*, *tam vere*, *si non*, *quod si non*, כִּי־אִם *sed*, *quia*, *certe*, עַד־אִם, עַד־אֲשֶׁר אִם *usque dum*, *donec*, *postquam*, *quandoquidem*. Interdum particula illa deficit, interdum etiam abundat. Vide Gram. Heb. tom. 1. p. 619. can. III.

אָמָה f. Lxx. Aq. οἰκέτης *famula*. Lxx. Sym. δούλη *serva*. Lxx. item, ἅβρα, θεράπαινα, Vulg. & alii, *ancilla*, παιδίσκη *puella*. Cum præfix. הָאָמָה *ancilla*, וְהָאָמָה *& ancilla*, לְאָמָה *ancillæ*. Cum præfix. & affix. אֲמָתוֹ *ancilla ejus*, m. וַאֲמָתוֹ *& ancilla ejus*, m. אֲמָתָהּ *ancilla ejus*, f. אֲמָתְךָ, & in pausa אֲמָתֶךָ, *ancilla tua*, f. וַאֲמָתְךָ, & in pausa וַאֲמָתֶךָ, *& ancilla tua*, m. לַאֲמָתְךָ, & in pausa לַאֲמָתֶךָ,

Digitized by Google

ancillæ tuæ, m. וְלַאֲמָתֶךָ, in pausa, *& ancillæ tuæ*, m. אֲמָתִי *ancillæ meæ*, c. וַאֲמָתִי *& ancillæ meæ*, c. Plur. cum præfix. הָאֲמָהוֹת *ancillæ*, retento ה præter analogiam, vide Gram. Heb. tom. 1. p. 58. c. 1. 59. c. 2. Sic in regim. אַמְהוֹת *ancillæ*; & cum præf. & affix. וְאַמְהוֹתָיו *& ancillæ ejus*, m. וְאַמְהֹתֶיהָ *& ancillæ ejus*, f. וְאַמְהֹתַי *& ancillæ meæ*, c. וְאַמְהוֹתֵיהֶם *& ancillæ eorum*, וְאַמְהוֹתֵיכֶם *& ancillæ vestræ*, m. R. אָמַהּ inusit.

אַמָּה f. Lxx. Aq. Sym. Theod. πῆχυς, Vulg. & alii, *cubitus*, cujus quantitatem vide in Gram. Heb. tom. 2. p. 523. c. 1. 2. Lxx. item, μέτρον *mensura*, genus pro specie. Cum præf. הָאַמָּה *cubitus*, וְאַמָּה, & וְהָאַמָּה, *& cubitus*, בָּאַמָּה *in cubito*. Const. & cum præfix. אַמַּת *cubitus*, בְּאַמַּת *in cubito*. Dual. אַמָּתַיִם *duo cubiti*. Cum præf. וְאַמָּתַיִם *& duo cubiti*, וּכְאַמָּתַיִם *& quasi duo cubiti*. Plur. אַמּוֹת *cubiti*, item, *superliminaria*, aliis, *postes*, Isai. 6. v. 4. al. 5. Et in form. Chald. masc. אַמִּין *cubiti*. Cum præf. וְאַמּוֹת *& cubiti*, בָּאַמּוֹת *in cubitis*, לָאַמּוֹת *ad cubitos*. R. אָמַם inusit.

אַמָּה, 2. Reg. 2. v. 24. plerisque recentioribus est nomen proprium *Ammá*. Hinc Lxx. Vatic. Ἀμμάν, Complut. & ms. Alex. Ἀμμὰ, recte; Ald. Ἐμμάτ, corrupte, ut & Vatic. Aq. ὑδραγωγὸς, Vulg. *aquæductus*. Sym. νάπη *saltus*. Vox eadem spectatur etiam à plerisque ut nom. propr. ibid. c. 8. v. 1. ubi à Lxx. redditur ἀφωρισμένη *segregata*, ab Aq. πῆχυς *cubitus*, & ὑδραγωγὸν *aquæductus*, à Sym. φόρος, Vulg. *tributum*.

אֻמָּה f. Chald. Theod. ἔθνος, Vulg. & alii, *populus*, *natio*, *gens*, φυλὴ *Tribus*. Plur. in form. masc. emphat. אֻמַּיָּא *nationes*. Idem est atque אֻם, quod vide supra, col. 104. unde in forma emphat. אֻמָּא, & cum ה pro א, ut sæpe fit in Dan. & Esdra, אֻמָּה.

אָמוֹן, Prov. 8. v. 30. Lxx. ἁρμόζουσα (σοφία), Vulg. *componens* (sapientia), Aq. τιθηνουμένη *nutritia*, alii, *artifex*, nimirum peritissimus, & quasi artis nutritius. Sym. Theod. ἐστηριγμένη *firmata*. Vide Grammat. Heb. tom. 2. p. 87. c. 2. Rad. אָמַן *nutrivit*, in Niph. *firmatus est*.

אָמוֹן m. pro הָמוֹן; unde cum præfix. מֵאָמוֹן, Jerem. 46. v. 24. al. 25. Vulg. & alii, *tumultus*. Lxx. vocem Heb. retinent Ἀμμών. R. הָמָה *tumultuatus est*.

אָמוֹן, Mass. & Vulg. *Amón*, nom. proprium 1°. filii Manassæ regis Juda, 4. Reg. 21. v. 18. 1. Paral. 3. v. 14. 2. Paral. 33. v. 20. 2°. patris Josiæ, Jerem. 1. v. 2. cap. 25. v. 3. Soph. 1. v. 1. Matth. 1. v. 10. 3°. principis Samariæ civitatis, 3. Reg. 22. v. 26. 2. Paral. 18. v. 25. 4°. patris Sabaim, Neh. 7. v. 59. Etym. *fidelis*, aut *verax*, aut *artifex*, aut *nutritius*; ex אָמַן *nutrivit*, in Niph. *fidelis*, *verax fuit*.

אֵמוּן vel אֵמֻן, m. Lxx. πίστις *fides*; & adjective, πιστὸς *fidelis*. Alii item, *veritas*, *fidelitas*. Plur. אֱמוּנִים & אֱמֻנִים, cum (ֱ) pro (ֵ) sub א, Lxx. ἀλήθεια *veritas*, στερεώματα *firmamenta*, σοφὸς *sapiens*. Alii, *veritates*, *fidelitates*; & adjective, *veraces*, *fideles*. Const. אֱמוּנֵי *fideles*. Rad. אָמַן in Niph. *fidelis*, *verax*, *firmus fuit*.

אֱמוּנָה vel אֱמֻנָה, f. Lxx. Aq. Sym. πίστις *fides*. Aq. Sym. item, βεβαιότης *firmitas*. Lxx. item, ἀλήθεια *veritas*; & adjective, ἀληθινὸς *verus*, πιστὸς *fidelis*, ἀξιόπιστος *fide dignus*, ἐστηριγμένος *firmatus*. Item, πλοῦτος *divitiæ*, Psal. 36. Heb. 37. vers. 3. ubi pro אֱמוּנָה videntur legisse הֲמוֹנָה, ab הָמָה, vide infra הָמוֹן. Aq. ibid. πίστις, S. Hieron. *fides*, Sym. διηνεκῶς *assidue*. Cum præfix. הָאֱמוּנָה *fides*, וֶאֱמוּנָה, & וְהָאֱמוּנָה, *& fides*, בֶּאֱמוּנָה & בָּאֱמוּנָה, *in fide*, לֶאֱמוּנָה *ad fidem*. Const. אֱמוּנַת *fides*. Cum præfix. & affix. אֱמוּנָתוֹ, & cum (ֻ) pro (וּ) אֱמֻנָתוֹ, *fides ejus*, m. וֶאֱמוּנָתוֹ *& fides ejus*, m. בֶּאֱמוּנָתוֹ *in fide ejus*, m. אֱמוּנָתְךָ, & in pausa אֱמוּנָתֶךָ, *fides tua*, m. וֶאֱמוּנָתְךָ *& fides tua*, m. בֶּאֱמוּנָתֶךָ, in pausa, *per fidem tuam*, m. Extra pausam, & cum (ֻ) pro (וּ), בֶּאֱמֻנָתְךָ, *pro fide tua*, m. וֶאֱמוּנָתִי *& fides mea*, c. בֶּאֱמוּנָתִי *in fide mea*, c. בֶּאֱמוּנָתָם *in fide illorum*. Plur. אֱמוּנוֹת *fidelitates*. R. אָמַן in Niph. *fidelis*, *constans*, *firmus fuit*, &c.

אָמוֹץ Mass. *Amóts*, Vulg. *Amós*, nomen proprium patris Isaiæ, Isai. 1. v. 1. Etym. *fortis* vel *robustus*; ex אָמֵץ *robustus*, *fortis fuit*.

אָמִי Mass. & Vulg. *Ami*, nomen proprium viri ex eorum numero, qui ex captivitate Babylonica unà cum Zorobabele reversi sunt, Esd. 2. v. 57. Etym. *mater*; ex אֵם *mater*. Aut *timor*; ex אִים inusit. Aut *gens*, *populus*; ex אֹם, quod vide supra col. 104.

אֵמִים Mass. & Vulg. *Emim*, Lxx. Ὀμμίν, nomen proprium gigantum, quos expulerunt Moabitæ è finibus suis, Deut. 2. v. 10. Aliis est nomen appellativum, *terribiles*; ab אִים inusit. Vide אֵימִים, supra col. 76.

אֲמִינוֹן Mass. *Aminón*, Vulg. *Amnón*, nomen proprium 1°. primogeniti Davidis, qui 2. Reg. 13. v. 20. sic dicitur per contemtum aut diminutionem, vide Gram. Heb. tom. 2. p. 253. c. 1. pro אַמְנוֹן, quo nomine vocatur 2. Reg. 3. v. 2. 1. Paral. 3. v. 1. Lxx. & Vulg. eum ubique vocant *Amnon*; quia (י) spectarunt ut vocalem. 2°. filii Simonis, 1. Paral. 4. v. 20. Etym. *fidelis*, *verax*, *nutritius*; ex אָמַן *nutrivit*, in Niph. *fidelis*, *verax fuit*.

אַמִּיץ, vel אַמִּץ, m. Lxx. Sym. κραταιὸς, Aq. κραταιὸς, Vulg. & alii, *fortis*, *robustus*. Lxx. item, ἰσχυρὸς *fortis*, σκληρὸς *durus*; & substantive, κράτος *robur*. Cum præf. וְאַמִּיץ *& robustus*, *& fortis*. R. אָמַץ *fortis*, *robustus fuit*.

אָמִיר m. Lxx. Isai. 17. v. 6. μετέωρος *sublimis*, Vulg. & alii, *ramus*. Lxx. ibid. v. 9. ut nomen proprium acceperunt, Ἀμοῤῥαῖοι *Amorrhæi*, legebant אֱמֹרִי. Alii utrobique, *ramus*, summus videlicet. Cum præfix. וְהָאָמִיר *& ramus*, v. 9. ubi Vulg. *& segetes*. R. אָמַר in Hiph. *extulit*.

אמל QAL, unde PUAL אֻמְלַל, geminata tertia radicali, loco dagh. in secunda, pro אֻמַּל, vide Gram. Heb. tom. 1. p. 179. c. 2. Lxx. Aq. Sym. Theod. πενθέω *lugeo*. Lxx. item, ἀσθενέω *infirmus sum*, ἐκλείπω *deficio*, κενόομαι *vacuor*, *evacuor*, ὀλιγόομαι, σμικρύνομαι, *imminuor*. Alii, *langueo*, *languesco*.

Praet. 3. p. s. m. אֻמְלַל, & in pausa אֻמְלָל, *languet*, vide infra. Cum præf. וְאֻמְלַל *& languet*. 3. p. s. f. אֻמְלְלָה, & in pausa אֻמְלָלָה, *languet*. 3. p. pl. c. אֻמְלָלוּ, & in pausa אֻמְלָלוּ, *languent*, vel *languebunt*. Sunt qui אֻמְלַל, Psal. 6. v. 3. adjective accipiant, unde Lxx. ἀσθενής, Vulg. Lat. *infirmus*, ob pronomen seq. אָנִי *ego*; sed vide similem constructionem Ezech. 9. v. 8. & Gram. Heb. tom. 2. p. 548. can. III. c. 1.

אֲמֻלָה f. à masc. inusit. אָמֻל, vel אָמֵל, *languidus*, vide אָמַל. Exstat tantum Ezech. 16. v. 30. אֲמֻלָה, *languidum est* (cor tuum). Lxx. & alius, τί διαθῶ *disponam*. In Tetraplis, καθαριῶ, Vulg. *mundabo*, videntur legisse אָמוּלָה pro אֲמֻלָה, aut אֶמּוֹלָה, in fut. Qal verbi מוּל *circumcidere*, & metaphorice *sordibus purgare*.

אֲמֵלָלִים m. plur. à sing. inusit. אֲמֵלָל; unde cum ה præf. הָאֲמֵלָלִים, Nehem. 3. v. 34. al. 4. v. 2. Vulg. *imbecilles*, alii, *exhausti*, *debiles*, *languidi*, *impotentes*, &c. Vacat apud Lxx. aut in eorum paraphrasi mergitur. R. אָמַל in Pual *languit*, *languidus fuit*.

אֲמָם Mass. & Vulg. *Amám*, nomen proprium civitatis in Tribu Juda, Jos. 15. v. 26. Etym. *mater*, vel *timor eorum*; ex אֵם *mater*, aut אֵימָה *timor*, & affix. 3. p. plur. m.

אמן QAL. Lxx. τρέφω, τιθηνέω, Vulg. & alii, *nutrio*, *fideliter educo*.

Ben. s. m. אֹמֵן *nutriens*, *nutritius*. Cum præf. הָאֹמֵן *nutritius*. Fem. ex terminat. ת præcedente duplici (ֶ), אֹמֶנֶת, unde cum præf. ל, לְאֹמֶנֶת *in nutricem*, *nutrix*. Cum affix. אֹמַנְתּוֹ *nutrix ejus*, m. Plur. m. cum præf. הָאֹמְנִים *nutritii*, וְהָאֹמְנִים *& nutritii*. Cum affix. אֹמְנַיִךְ *nutritii tui*, f.

Paoul pl. m. cum præf. (ֻ) sub א pro (ְ), & (ֻ) sub מ pro (וּ), הָאֱמֻנִים *nutriti*.

Infin. cum præf. & affix. בְּאָמְנָה beomná Esth. 2. v. 20. Lxx. edit. Origen. ἐν τῷ τιθηνῆσαι (mendose pro τιθηνεῖσθαι) αὐτὴν, *cum nutriretur ipsa*. Vulg. *tempore .... quo eam* (Estherem) *parvulam nutriebat* (Mardochæus). Hinc patet eos literam ה pro affixo accepisse. Deest Mappiq, quod in hoc pronomine interdum desideratur, vide Gram. Heb. tom. 2. p. 128. c. 2. Aliis אָמְנָה est substantivum, *curatio*, *tutela*, &c.

Digitized by Google

NIPHAL נאמן vel נאמן, Lxx. Theod. *πιστεύομαι credor, fides mihi habetur, verax censeor.* Lxx. item, *αἴρομαι tollor* in sinu vel ulnis, h. e. *nutrior, educor, πίστιν ἔχω fidem habeo, πιστόομαι fidelis sum, συνίημι intelligo.* Sym. *διαμένω permaneo.* Alii, *ratum, firmum, stabile fuit, confirmatum est*, &c.

Praet. 3. p. s. m. cum præf. ונאמן, 2. Reg. 7. v. 16. contracte pro ונאמן, *& firmus, & stabilis erit* (domus tua). 3. p. s. f. נאמנה *fidelis fuit.* 3. p. pl. c. נאמנו, & in pausa נאמנו, *fideles sunt.*

Ben. s. m. נאמן *fidelis, firmus, constans.* Cum præf. הנאמן *fidelis*, ונאמן, & in const. ונאמן, *& fideles.* Fem. נאמנה, & in altera forma, nempe ת, præcedente duplici (־), נאמנת *fidelis.* Plur. m. נאמנים *fideles.* Cum præf. הנאמנים *fideles*, ונאמנים *& fideles*, לנאמנים *fidelibus.* Const. & cum præf. בנאמני *in fidelibus.* Plur. fem. cum præfix. ונאמנות *& fideles.*

Fut. 3. p. s. m. יאמן, & seq. Maqqaph יאמן־, *stabilietur, confirmabitur.* Cum præf. ויאמן *& confirmabitur.* 3. p. plur. m. cum præf. ויאמנו *& confirmabuntur.* 3. p. plur. f. תאמנה, Isai. 60. v. 4. *nutrientur*, ex forma (־), & sine dagh. ad compensandum נ ejectum, vide Gram. Heb. tom. 1. p. 173. c. 2. 2. p. pl. m. in pausa, תאמנו *confirmabimini.* Cum præfix. & in pausa, ותאמנו *& confirmabimini.*

HIPHIL האמין, Lxx. Aq. Sym. *πιστεύω*, Vulg. & alii, *credo.* Lxx. item, *ἐμπιστεύω concredo, ἐμπιστεύω fiduciam pono, πείθομαι confido, θέλω volo.* Sæpe construitur cum ב & interdum cum ל.

Praet. 3. p. s. m. האמין *credidit.* Cum præf. והאמן (sine י) *& credidit.* 1. p. sing. c. האמנתי *credidi.* 3. p. pl. c. האמינו *crediderunt.* Cum præf. והאמינו *& credent.* 2. p. pl. m. האמנתם *credidistis.*

Ben. s. m. cum præf. המאמין *credens.* Pl. m. מאמינים *credentes.*

Imper. 2. p. pl. m. האמינו *credite.*

Fut. 3. p. s. m. יאמין *credet.* Cum præf. ויאמן, Exod. 4. v. 31. *& credidit.* 2. p. s. m. תאמין, & ex forma (־) mutati in (־) ob Maqqaph, תאמן־, *credes.* Cum ה interrog. התאמין *an credes?* 1. p. s. c. אאמין *credam.* 3. p. pl. m. יאמינו *credent.* Cum præf. ויאמינו *& crediderunt.* 2. p. pl. m. תאמינו *credetis.* Cum præf. ותאמינו *& credetis.*

אמן Chald. PEAL, unde APHEL Praet. 3. p. s. m. הימן, Dan. 6. v. 23. al. 24. pro האמן vel אמן, vide Gram. Chald. tom. 2. p. 599. c. 1. Theod. *ἐπίστευσεν*, Vulg. & alii, *credidit.*

PEIL sing. m. מהימן, Dan. 6. v. 4. al. 5. pro מאמן, vide Gram. Chald. ibid. Theod. *πιστός*, Vulg. & alii, *fidelis.* Sic cum præf. ומהימן, ibid. c. 2. v. 45. Theod. *καὶ πιστὸν*, Vulg. & alii, *& fidelis* (interpretatio ejus).

אמן m. Cant. 7. v. 1. al. 2. Lxx. *τεχνίτης*, Vulg. & alii, *artifex*, proprie peritissimus, & quasi artis nutritius. R. אמן *nutrivit.*

אמן Lxx. Sym. retenta voce Hebraïca, *Ἀμήν Amen.* Aq. *πεπιστωμένως fideliter.* Lxx. item, *ἀληθῶς vere, ἀληθινὸς verus, γένοιτο fiat.* Alii item, *veritas*, & adverb. *vere, certe, profecto*, &c. Particula est assentientis, asseverantis, & confirmantis. Geminata superlativum gradum exprimit, *verissime, certissime.* Vide Gram. Heb. tom. 1. p. 568. §. V. Cum præf. ואמן *& vere.* R. אמן in Niph. *verus, firmus, constans fuit.*

אמן, vide אמון, supra col. 106.

אמן m. Isai. 25. v. 1. Lxx. *γένοιτο fiat*, Vulg. *Amen*; legebant אמן. Alii, *veritas, fidelitas, firmitas, constantia*, &c. R. אמן in Niphal *fidelem, verum, constantem esse.*

אמנה f. Lxx. *πίστις fides, fidelitas.* Alii item, *stabilitas, firmitas, constantia, fœdus* firmum & stabile. Cum præfix. ואמנה *& firmitas.* R. אמן in Niph. *fidelis, firmus, constans fuit.*

אמנה, nomen proprium 1°. fluvii Damascum alluentis, 4. Reg. 5. v. 12. ubi in textu legitur אבנה, Lxx. *Ἀβανὰ*, Vulg. *Abana*; at Massorethæ legendum volunt אמנה, ut legit pariter edit. Complut. *Ἀμανά.* 2°. montis ad Septentrionem terræ Sanctæ, unde oriuntur flumina *Amana* aut *Abana*, & *Parphar*, Cant. 4. v. 8. Etym. *fides, veritas, nutrix*; ex אמן *nutrivit*, in Niphal *fidelis, verax fuit.*

Digitized by Google

אָמְנָה omnâ f. *veritas*, sed sumitur adverbialiter; construitur enim cum ב subintellecto. Hinc Lxx. ἀληθῶς, Vulg. & alii, *vere*, *revera*. R. אמן in Niph. *verus fuit*.

אֲמֻנָה, vide אֱמוּנָה, supra col. 107.

אֹמְנוֹת fem. pl. à sing. inusit. אֹמְנָה, aut ab אֹמֵן, de quo supra. Hinc cum ה præfix. הָאֹמְנוֹת, 4. Reg. 18. v. 16. Lxx. ἐστηριγμένα *firmata*. Chald. *limina*, *postes*, qui valvas sustentant. Vulg. *laminæ*. Alii, *trabes*, *columnæ*, quæ sustinent ac gestant ædificium, ut nutrix infantem. R. אמן *nutrivit*, *educavit*, *in ulnis gestavit*.

אָמְנָם omnâm, & cum (ֻ) pro (ָ hhatoúph) **אֻמְנָם** umnâm, adverb. Lxx. Sym. ἀληθῶς, ὄντως, Vulg. & alii, *vere*, *revera*. Lxx. item, ἐν ἀληθείᾳ, ἐπ᾽ ἀληθείας, *in veritate*, εἶτα *deinde*. Alii item, *sane*, *profecto*. Cum præf. הַאֻמְנָם *an vere?* R. אמן in Niph. *verus*, *verax fuit*.

אמץ QAL. Lxx. ἀνδρίζομαι *viriliter ago*, κραταιόομαι *robustus sum*, *corroboror*, (sic etiam alii), στερέομαι *firmor*, ἰσχύω *fortis sum*. Sym. ὑπερισχύω *prævaleo*.

Praet. 3. p. pl. c. אָמְצוּ *robusti sunt*.

Paoul plur. m. cum (ֻ) sub מ pro ו, אֲמֻצִּים, Lxx. ψαροὶ *varii*, *diversi coloris*, teste Suida; Chald. *cinerei*, Aq. κραταιοί, Vulg. & alii, *fortes*. Qimhhi *rufi*. Cum præf. וְאֲמֻצִּים *& fortes*, *& robusti*.

Imper. 2. p. s. m. ex forma (ַ) & cum præfix. וֶאֱמַץ, & in pausa וֶאֱמָץ, *& esto robustus*. 2. p. pl. m. וְאִמְצוּ *& fortes*, *& robusti estote*.

Fut. 3. p. s. m. ex forma (ַ) & in pausa, יֶאֱמָץ *robustus erit*. 3. p. pl. m. cum præf. וַיֶּאֶמְצוּ *& robusti facti sunt*.

PIEL אִמֵּץ, Lxx. ἰσχύω, κατισχύω, Aq. Theod. καρτερόω, Sym. κραταιόω, ἐπιρρώννυμι, Vulg. & alii, *roboro*, *corroboro*, &c. Lxx. item, ἐρείδω *firmo*, *obfirmo*, θάρσος περιτίθημι *fiduciam circumpono*, *ingero*, ἰσχυρὸν ποιέω *fortem reddo*, &c.

Praet. 3. p. s. m. cum præf. וְאִמֵּץ *& roboravit*. 2. p. s. m. אִמַּצְתָּ *roborasti*. 1. p. s. c. cum aff. אִמַּצְתִּיךָ *roboravi te*, c.

Ben. s. m. מְאַמֵּץ *roborans*.

Infin. cum præf. & affix. בְּאַמְּצוֹ *cum firmaret ipse*.

Imper. 2. p. s. m. cum præfix. & affix. וְאַמְּצֵהוּ *& robora eum*. 2. p. pl. m. אַמְּצוּ *roborate*.

Fut. 3. p. s. m. יְאַמֵּץ *roborabit*. Cum præf. וַיְאַמֵּץ, & seq. Maqqaph וַיְאַמֶּץ־ *& roboravit*. 3. p. s. f. cum præf. וַתְּאַמֵּץ *& roboravit*. Cum affix. יְאַמְּצֵהוּ *roborabit eum*. 2. p. s. m. תְּאַמֵּץ *roborabis*. 1. p. s. c. cum affix. אֲאַמִּצְכֶם cum (ִ) pro (ֵ) sub מ, *roborabo vos*, m. 3. p. pl. m. cum præf. וַיְאַמְּצוּ *& roborarunt*. Cum præfix. & affix. וַיְאַמְּצֻהוּ *& roborarunt eum*.

HIPHIL יַאֲמִיץ *roboravit*, *corroboravit*, *confortavit se* vel alium; aut potius *confortatus est*, passive; quæ est interdum conjugationis hujus potestas, vide Gram. Heb. tom. 1. p. 133. c. 1. Hinc Lxx. Psal. 26. Heb. 27. v. 14. & Psal. 30. Heb. 31. v. 25. tertiam pers. s. m. Fut. hujus cum præf. וְיַאֲמֵץ interpretantur κραταιούσθω, Vulg. Lat. *confortetur*. Alii, *confortet*, *corroboret se*.

HITHPAEL הִתְאַמֵּץ Lxx. ἀνθίσταμαι *resisto*, σπεύδω *festino*, φθάνω *prævenio*. Alius, ἰσχύω *invalesco*. Alii, *roboro*, *corroboro me*, *erigo me*, *decerno*, &c.

Praet. 3. p. s. m. הִתְאַמֵּץ *roboravit se*, *decrevit*, *festinavit*.

Ben. s. f. ex forma ה præcedente duplici (ֵ), מִתְאַמֶּצֶת *roborans se*.

Fut. 3. p. pl. m. cum præfix. וַיִּתְאַמְּצוּ *& corroborarunt se*.

אֹמֶץ, vide אמיץ, supra col. 107.

אֹמֶץ m. Job. 17. v. 9. Lxx. θάρσος *confidentia*, Vulg. & alii, *fortitudo*, *robur*. R. אמץ *robustus fuit*.

אַמְצָה f. Zach. 12. v. 5. *robur*, *fortitudo*, ab אמץ *fortis*, *robustus fuit*; ita recentiores. At videtur esse imperativus Piel ejusdem verbi cum ה parag. & excluso dagh. ex מ ob (ְ) ei suppositum, pro אַמְּצָה. Hinc Aq. καρτέρησον *conforta*, Vulg. *confortentur*. Lxx. εὑρήσομεν *inveniemus*, legebant אֶמְצָא, à מצא *invenit*, aut אמצא *inveniam*, & mutato sing. in pluralem, *inveniemus*.

אַמְצִי Mass. *Amtsí*, Vulg. *Amsí*, & *Amasái*; nomen proprium 1°. filii Boni filii Somer, 1. Paral. 6. v. 31. al. 46. 2°. viri alterius ex eorum numero qui habitaverunt in urbe

Jerusalem

Digitized by Google

Jerusalem postquam à Nehemia aliisque Judæorum proceribus est instaurata, Nehem. 11. v. 12. Etym. *fortis, robustus*; ex אָמֵץ *fortis, robustus fuit.*

אֲמַצְיָה Masſ. *Amatsiá*, Vulg. *Amasiá*, vel *Amasiás*, nomen proprium 1°. patris Josæ, 1. Paral. 4. v. 34. 2°. filii Helciæ filii Amasai, ibid. c. 6. v. 45. 3°. Sacerdotis, Amos. 7. v. 12. 4°. regis Juda filii Joas filii Ochoziæ filii Joram filii Achab, 4. Reg. 14. v. 1. 2. Paral. 3. v. 12. Etym. *fortitudo Domini*; ex אֹמֶץ *fortitudo*, aut אָמֵץ *fortis fuit*, & יָהּ *Dominus.*

אמר QAL. Lxx. Aq. Sym. Theod. εἶπω, ἐρῶ, Lxx. item, λέγω, ῥέω, φάσκω, φημὶ, Vulg. & alii, *dico*. Lxx. item, λαλέω *loquor*, προσείπω *alloquor*, ἀναγγέλλω, διαγγέλλω, ἐπαγγέλλω, παραγγέλλω, *nuntio*, *annuntio*, *renuntio*, ἀποκρίνομαι *respondeo*, διανοοῦμαι *cogito* (cum de sermone cordis agitur), διατάσσω *dispono*, συντάσσω *constituo*, διηγέομαι *enarro*, ἐγκαλέω *accuso*, ἐμφανίζω *manifesto*, ἐντέλλομαι, προστάσσω, *præcipio* (maxime cum loquitur Deus), λογίζομαι *æstimo*, *ratiocinor*, &c. Verbum istud & דִּבֵּר aut דָּבַר se habent apud Hebræos, ut *dicere* & *loqui* apud Latinos.

PRAET. 3. p. ſ. m. אָמַר, & in pausa אָמָר, *dixit*. Cum præf. וַיֹּאמֶר *& dixit*, הָאֹמֵר *qui dicit*. 3. p. ſ. f. אָמְרָה *dixit*. Cum præf. וְאָמְרָה *& dixit*, *& dicet*. 2. p. ſ. m. אָמַרְתָּ *dixisti*. Cum præfix. וְאָמַרְתָּ *& dices*. 2. p. ſ. f. אָמַרְתְּ *dixisti*. Cum præfix. וְאָמַרְתְּ *dices*. 1. p. ſ. c. אָמַרְתִּי *dixi*. Cum præf. וְאָמַרְתִּי *& dicam*, *& dixi*. 3. p. pl. c. אָמְרוּ *dixerunt*. Cum præfix. וְאָמְרוּ *& dicent*. 2. p. pl. m. אֲמַרְתֶּם *dixistis*. Cum præf. וַאֲמַרְתֶּם *& dixistis*, *& dicetis*. 1. p. pl. c. אָמַרְנוּ *diximus*. Cum præf. וְאָמַרְנוּ *& diximus*, *& dicemus*.

BEN. ſ. m. אֹמֵר & אוֹמֵר *dicens*. Cum præf. הָאֹמֵר *qui dicit*, וְאֹמֵר *& dicens*. Fem. cum præf. הָאֹמֶרֶת *quæ dicit*. Ex forma ה præcedente duplici (‥), אֹמְרָה *dicens*. Plur. m. אֹמְרִים, & אוֹמְרִים, *dicentes*. Cum præfix. הָאֹמְרִים, & הָאוֹמְרִים, *qui dicunt*, *dicentes*, וְאֹמְרִים *& dicentes*, בְּאֹמְרִים *in dicentibus*. Fem. אֹמְרוֹת *dicentes*. Cum præf. הָאֹמְרוֹת *dicentes*, *quæ dicunt*.

PAOUL ſ. m. cum præf. הֶאָמוּר *quæ diceris* (domus Jacob), vel *an*, *nonne dictum est*? Mich. 2. v. 7. ubi ה notatur cum (‥) pro (‥) ob aliud (‥) sequens sub א, vide Gram. Heb. tom. 1. p. 69. c. 1. aut potius pag. 375. c. 2. nam ה videtur ibi interrogare.

INFIN. אָמֹר, אֱמֹר, אֱמוֹר amor, & אֱמֹר *dicere*. Cum præf. הַאֱמֹר, & הֶאֱמֹר, *an dicere*? בֶּאֱמֹר *in dicendo*, *dum dicitur*, כֶּאֱמֹר *cum dicitur*, לֵאמֹר, & לֵאמוֹר (contracte pro לֶאֱמֹר, & לֶאֱמוֹר, vide Gram. Heb. tom. 1. pag. 148. c. 1.) *dicendo*, וְלֵאמֹר, *& dicendo*. Cum præfix. & affix. אָמְרְךָ amorchá (ex אֱמֹר) *dicere te*, m. אָמְרֵךְ omréch (ex אֱמֹר, vel אֱמֹר) *dicere te*, f. אָמְרִי omri *dicere me*, c. בְּאָמְרִי beomri *in dicendo me*, c. וּבְאָמְרִי ouveomri *& in dicendo me*, c. בְּאָמְרָם beomrám *dicentibus illis*, m. אֲמָרְכֶם amorchém (ex אֱמֹר) *dicere vos*, m. בֶּאֱמָרְכֶם béemorchém (ex אֱמֹר) *in dicendo vos*, *dicentibus vobis*, m.

IMPER. 2. p. ſ. m. אֱמֹר *dic*. Cum præfix. & seq. Maqqaph, וֶאֱמָר־ véemor *& dic*. 2. p. ſ. f. אִמְרִי *dic*. 2. p. pl. m. אִמְרוּ *dicite*. Cum præf. וְאִמְרוּ *& dicite*.

FUT. 3. p. ſ. m. ex forma imperfecta, & terminatione (‥), יֹאמַר *dicet*. Sic cum præfix. וְיֹאמַר *& dicet*, וַיֹּאמֶר, & ex forma (‥) mutati in (‥) ob accentum retractum, vide Gram. Heb. tom. 1. p. 229. c. 1. tom. 2. p. 310. c. 1. וַיֹּאמֶר *& dixit*, הֲיֹאמַר *an dicet*? שֶׁיֹּאמַר *ut dicat*. 3. p. ſ. f. תֹּאמַר & תֹּאמֶר, *dicet*. Cum præf. וַתֹּאמֶר & וְתֹאמַר, *& dixit*. 2. p. ſ. m. תֹּאמַר & תֹּאמֶר, *dices*. Cum præf. וַתֹּאמֶר *& dixisti*. 2. p. ſ. f. תֹּאמְרִי *dices*. Cum præfix. וַתֹּאמְרִי *& dixisti*. 1. p. ſ. c. אֹמַר, & cum ה parag. אֹמְרָה, *dicam*. Cum præfix. וְאֹמַר, & cum ה parag. וְאֹמְרָה, *& dicam*, וָאֹמַר, וָאוֹמַר, & cum ה parag. וָאֹמְרָה *& dixi*. 3. p. pl. m. יֹאמְרוּ, & in pausa ex forma (‥), יֹאמֵרוּ *dicent*. Cum præfix. וְיֹאמְרוּ *& dicent*, וַיֹּאמְרוּ *& dixerunt*, שֶׁיֹּאמְרוּ *qui dicebant*. Cum affix. יֹמְרֻךָ *obloquentur tibi*, m. Psal. 138. Heb. 139. v. 20. ubi est contractio & sublatio יֹאמְרוּךָ א, pro יֹאמְרוּ לְךָ, aut יֹאמְרוּ בְךָ, vide Gram. Heb. tom. 2. p. 230. c. 2. 372. c. 2. 3. p. pl. f. ex forma (‥), תֹּאמַרְנָה *di-*

Digitized by Google

cent. Cum præfix. והאמרתה, & sublato ה, vide Gram. Heb. tom. 1. pag. 169. c. 1. והאמרו, & *dixerunt.* 2. p. plur. m. תאמרו, cum ן parag. תאמרון, & cum (·) pro ו, תאמרן, *dicetis.* Cum præf. ותאמרו & *dixistis.* 1. p. pl. c. נאמר *dicemus.* Cum præfix. ונאמר & *dicemus*, ונאמר & *diximus*, ex forma (-) mutati in (·) ob accentum retractum. Vide supra 3. p. f. m.

NIPHAL נאמר, Lxx. ῥέομαι, Vulg. & alii, *dicor.*

Praet. 3. p. f. m. נאמר, Dan. 8. v. 26. Theod. ῥηθεῖσα, Vulg. *dicta est* (visio).

Fut. 3. p. f. m. ex forma (-) יאמר, ex forma (·) יאמר, & retracto accentu ob concursum, יאמר *dicetur.* Cum præf. ex forma (-), ויאמר & *dictum est.*

HIPHIL האמיר, unde 3. p. f. m. Praet. cum affix. האמירך, Deut. 26. v. 18. *dicere fecit te* Dominus, sponsionem stipulatus est à te, ut esses populus ejus. Lxx. εἵλατο vel εἵλετό σε, Vulg. *elegit te.* 2. p. f. m. האמרת, ibid. v. 17. *dicere fecisti* Dominum ut esset Deus tuus; sponsionem ab eo stipulatus es, &c. Lxx. εἵλου, Vulg. *elegisti*; sensum, non verbum, expresserunt.

HITHPAEL התאמר, unde 3. p. pl. m. Fut. יתאמרו, Psal. 93. Heb. 94. v. 4. Lxx. λαλήσουσι, Vulg. *loquentur* magnifice de se ipsis, exaltabunt se, &c. 2. p. pl. m. ex forma (-) mutati in (·) ob pausam, תתימרו, Isai. 61. v. 6. Lxx. χαυθήσεσθε *vocabimini.* Alii, *gloriabimini*, *jactabitis vos*, &c. Pro א prima rad. est (י) vel ob facilem permutationem literarum אהוי, vide Gram. Heb. tom. 1. p. 194. col. 2 init. vel persona illa est à verbo inusit. ימר.

אמר Chald. PEAL. Lxx. Theod. εἶπε, Vulg. & alii, *dico*, ut apud Hebræos.

Praet. 3. p. f. m. אמר *dixit.* Cum præf. ואמר & *dixit.* 3. p. f. f. cum præf. ואמרת & *dixit*, vide Gram. Chald. tom. 2. p. 586. c. 1. 1. p. f. c. אמרת *dixi.* 3. p. pl. m. אמרו *dixerunt.* 1. p. pl. c. אמרנא *diximus.*

Ben. f. m. אמר *dicens*, vide Gram. Chald. tom. 2. p. 586. c. 2. Cum præf. ואמר & *dicens.* Plur. m. אמרין *dicentes.* Cum præfix.

ואמרין & *dicentes.*

Infin. למאמר, & sine א, לממר, *dicendo.* Vide Gram. Chald. tom. 2. p. 599. c. 1.

Imper. 2. p. f. m. אמר, in pausa & cum (-:) sub א, quia duo illa puncta rapta facile invicem permutantur, אמר *dic.* 2. p. pl. m. אמרו *dicite.* Vide Gram. Chald. ibid.

Fut. 3. p. f. m. יאמר *dicet.* Cum præfix. ויאמר & *dicet.* 2. p. plur. m. תאמרון *dicetis.* 1. p. pl. c. נאמר *dicemus.* Vide pro his pers. Gram. Chald. tom. 2. p. 599. c. 2.

אמר m. Chald. unde pl. אמרין, Lxx. ἀμνοί, Vulg. & alii, *agni.* R. אמר inusit. in hoc sensu.

אמר Mass. *Immér*, Vulg. *Emmér*, nom. proprium 1°. patris Phassur Sacerdotis, Jerem. 20. v. 1. Esd. 2. v. 36. al. 37. 2°. patris Mosollamith, 1. Paral. 9. v. 12. Etym. *dicens*, vel *loquens*; ex אמר *dixit*, *loquutus est.* Aut *agnus* Chaldaice vel Syriace; ex אמר *agnus.*

אמר m. Lxx. Aq. Sym. Theod. λόγος, Vulg. & alii, *sermo*, ῥῆμα *verbum*, *dictum.* Lxx. item, λαλιὰ *loquutio*, λόγιον *eloquium*, ῥῆσις *dictio*, γέννημα *germen* (oris videlicet), χεῖλος *labium*, metonymice pro sermone, &c. Cum affix. אמרו *sermo ejus*, masc. quasi ab אמר, aut אמר; quam formam imitantur & sequentia. Plur. absol. אמרים *sermones.* Const. אמרי, idem. Cum præfix. באמרי *in sermonibus*, לאמרי *ad sermones*, מאמרי *à sermonibus.* Cum præfix. & affix. אמריו *sermones ejus*, m. אמריה *sermones ejus*, f. אמרי, & in pausa אמרי, *sermones mei*, c. לאמרי *ad sermones meos*, c. אמריכם *sermones vestri*, m. ובאמריכם & *in sermonibus vestris*, m. R. אמר *dixit*, *loquutus est.*

אמרה f. Lxx. λόγος, Vulg. & alii, *sermo*, λόγιον *eloquium*, ῥῆμα *verbum.* Sym. & alius, ῥῆσις *dictio.* Hinc const. אמרת *sermo.* Cum præf. ולאמרת & *in eloquium.* Cum præf. & affix. אמרתו, & cum (·) pro (·) sub א, ob facilem harum vocalium inter se permutationem, אמרתו *sermo ejus*, m. אמרתך, & in pausa אמרתך, *sermo tuus*, m. באמרתך in pausa, *in sermone tuo*, m. כאמרתך, & in pausa כאמרתך, *secundum sermonem tuum*, m. לאמרתך, & in pausa לאמרתך, *ad sermo-*

Digitized by Google

nem tuum, m. אִמְרָתְךָ *sermo tuus*, f. Plur. absol. אֲמָרוֹת, conſt. אִמְרוֹת *ſermones*. R. אָמַר *dixit, loquutus eſt*.

אִמְרִי Maſſ. *Imrí*, Vulg. *Amrí*, nomen proprium 1°. patris Zachur, Nehem. 3. v. 2. 2°. patris Omri, Vulg. Amri, 1. Paral. 9. v. 4. Etym. *ſermo meus*; ab אֵמֶר aut *ſermo*, & aff. 1. p. f. c. Aut *amarus*; à מָרַר *amarum eſſe*. Aut *exaltans*; à רוּם *exaltari*. Aut *agnus*, Syriace vel Chaldaice; ab אִמַּר *agnus*.

אֱמֹרִי Maſſ. *Emorí*, Vulg. *Amorrhæus*, nom. proprium filii Chanaam, à quo Amorrhæi populi, Gen. 10. v. 15. al. 16. Etym. *amarus*; à מָרַר *amarum eſſe*. Aut *rebellis*; à מָרָה *rebellavit*. Aut denique *loquax*; ab אָמַר *dixit, loquutus eſt*.

אֲמַרְיָה, vel אֲמַרְיָהוּ, Maſſ. *Amariá*, aut *Amariáhou*, Vulg. *Amariá*, ſive *Amariás*, nomen proprium 1°. patris Godoliæ patris Chuſi patris Sophoniæ prophetæ, Soph. 1. v. 1. 2°. filii Meraioth filii Zaraiæ, 1. Paral. 6. v. 7. 2. Paral. 31. v. 15. Etym. *dixit Dominus*; ex אָמַר *dixit*, & יָהּ *Dominus*. Vel *agnus Domini*; ex אִמַּר Chald. *agnus*, & יָהּ *Dominus*.

אַמְרָפֶל Maſſ. & Vulg. *Amraphél*, nomen proprium regis Sennaar, Gen. 14. v. 1. Etym. *loquens ruinam*; ex אָמַר *dixit, loquutus eſt*, & נָפַל *ruit, cecidit*. Vel *loquens judicium*, ex eodem verbo אָמַר *dixit*, & פָּלַל *judicavit*.

אֶמֶשׁ, Lxx. χθὲς, ἐχθὲς, Vulg. & alii, *heri*. Alii item, *heri veſpere, nocte præterita*, quaſi à מָשַׁשׁ *palpavit*; quod in tenebris palpemus. Alii referunt ad אָמַשׁ inuſit.

אֱמֶת f. contracte pro אֱמֶנֶת; unde cum aff. נ ejectum compenſatur per dagh. forte in ת. Lxx. Aq. Sym. ἀλήθεια, Vulg. & alii, *veritas*. Lxx. item, δικαιοσύνη *juſtitia*, ἐλεημοσύνη *miſericordia, eleemoſyna*, ὀρθότης *rectitudo*, πίστις *fides*. Et adjective, πιστὸς *fidelis*, ἀληθινὸς (Theod. ἀληθὴς) *verus*, δίκαιος *juſtus*. Cum præf. הָאֱמֶת & הָאֱמֶת, *veritas, fides*, וֶאֱמֶת & וְהָאֱמֶת, *& veritas*, בֶּאֱמֶת וּבֶאֱמֶת *in veritate, & in veritate*, לֶאֱמֶת *ad veritatem*. Cum præf. & affix. אֲמִתּוֹ pro אֲמִתְּתוֹ, aut potius אֲמִנְתּוֹ, *veritas ejus*, m. וַאֲמִתּוֹ

& veritas ejus, m. אֲמִתֶּךָ, & in pauſa אֲמִתֶּךָ, *veritas tua*, m. וַאֲמִתְּךָ *& veritas tua*, m. בַּאֲמִתֶּךָ, & in pauſa בַּאֲמִתֶּךָ, *in veritate tua*, m. R. אָמַן in Niph. *verax, fidelis fuit*.

אַמְתַּחַת f. Lxx. μάρσιππος *marſupium*, Aq. θύλακος, Sym. σάκκος, Vulg. & alii, *ſaccus*. Cum præf. בְּאַמְתַּחַת *in ſacco*. Cum præf. & affix. אַמְתַּחְתּוֹ *ſaccus ejus*, m. בְּאַמְתַּחְתִּי *in ſacco meo*, c. Plur. conſt. אַמְתְּחֹת *ſacci*. Cum præfix. & affix. אַמְתְּחֹתֵיכֶם *ſacci veſtri*, m. בְּאַמְתְּחֹתֵיכֶם *in ſaccis veſtris*, m. אַמְתְּחֹתֵינוּ *ſacci noſtri*, c. R. מָתַח *extendit*; unde *ſaccus*, qui, cum impletur, extenditur.

אֲמִתַּי Maſſ. *Amittái*, Vulg. *Amathí*, nomen propr. patris Jonæ prophetæ, 4. Reg. 14. v. 25. Jon. 1. v. 1. Etym. *verax*, ab אֱמֶת *veritas*.

אֵימְתָנִי Chald. fem. reſecto ת, pro אֵימְתָנִית, aut potius אֵימְתָנִית; unde cum præfixis, וְאֵימְתָנִי, Dan. 7. v. 7. Theod. ἔκθαμβος (θηρίον) *ſtupenda*, Vulg. *mirabilis* (beſtia). Alii, *terribilis, horribilis*, &c. R. אֵים inuſit.

אָן Lxx. ποῦ, Vulg. & alii, *quò*. Cum præpoſit. עַד־אָן, Lxx. μέχρις τίνος, *uſquequo? quo uſque?* מֵאַן, 4. Reg. 5. v. 25. ubi Maſſorethæ legendum volunt מֵאַיִן, Lxx. πόθεν *unde? undenam?* R. אָן, vel אָנָה, inuſit. in hoc ſenſu. Aliis eſt ipſa Radix.

אֲנָא, & אֲנָה, pronomen 1. p. com. Chald. Lxx. Theod. ἐγὼ, Vulg. & alii, *ego*. Cum præfix. וַאֲנָה *& ego*. Plur. אֲנַחְנָא & אֲנַחְנָה *nos*. R. אָן inuſit.

אָנָּא, & ſexies אָנָּה, Lxx. ὦ, Vulg. *ô*, Sym. ἀξιῶ, *rogo, quæſo, obſecro*. Alii item, *euge*. R. אָן inuſit.

אֵנֶב m. Chald. unde cum affix. אִנְבֵּהּ, Dan. 4. v. 11. Theod. καρπὸς αὐτοῦ, Vulg. & alii, *fructus ejus*, m. Cum præf. & affix. וְאִנְבֵּהּ *& fructus ejus*, m. R. אָבַב in Pael *fructum præcocem attulit*; unde נ eſt loco dagh. ejecti. Sunt qui hanc vocem ad אָנַב inuſit. referant.

אָנָה, & bis אָנָה, Lxx. ποῦ; ποῖ; Vulg. & alii, *ubi? quò?* Cum præfix. וְאָנָה *& ubi? & quo?* Cum geminatur illud adverb. prius deſinit in (ָ), ut: אָנָה וְאָנָה, Lxx. ὧδε καὶ ὧδε, *hic, illic, huc, illuc*. Cum præpoſit. עַד־אָנָה, Lxx. ἕως πότε; ἕως τίνος; μέχρις τίνος; *uſque quo? quouſque?* R. אָן inuſit.

Digitized by Google

אָנָּה *ô*, vide אָנָּא, } supra col. 118.
אָנָה *ego*, vide אֲנָא, }

אנה QAL. Lxx. πενθέω, Vulg. & alii, *mœreo*, *lugeo*, στενάζω *gemo*.

Praet. 3. p. pl. cum præf. וְאָנוּ *& mœrebunt*.

PIEL אִנָּה, 3. p. s. m. Praet. Exod. 21. v. 13. ubi Lxx. παρέδωκεν, Vulg. *tradidit*. Alii, *venire*, *occurrere fecit*, *veniendi occasionem tribuit*, *impulit*, &c.

PUAL אֻנָּה, unde 3. p. s. m. Futuri, יְאֻנֶּה, Prov. 12. v. 21. Lxx. ἀρέσει *placebit*, Vulg. *contristabit* (legebat יְאַנֶּה in Piel). Alii, *objicietur*, *dabitur*, *inferetur*, *obveniet*. 3. p. s. f. תְאֻנֶּה, Psal. 90. Heb. 91. v. 10. Lxx. προσελεύσεται, Vulg. Lat. *accedet*, Aq. μεταχθήσεται *traducetur*, Sym. κατισχύσει *prævalebit*. Alii, *causa dabitur ut obveniat*.

HITHPAEL הִתְאַנָּה, unde Benoni s. m. מִתְאַנֶּה, 4. Reg. 5. v. 7. Lxx. προφασίζεται, Vulg. & alii, *occasionem*, *prætextum quærit*.

אֲנוּ *nos*, vide infra in אֲנִי.
אֲנוּ *nos*, vide ibid.

אִנּוּן Pronomen Chald. pl. m. 3. p. Theod. ἐκεῖνοι, Vulg. & alii, *illi*, *isti*. Fem. אִנִּין *illæ*, *istæ*. Vide Gram. Chald. tom. 2. p. 576. fin. R. אֲנַן inusit.

אֱנוֹשׁ vide infra in Paoul אָנוּשׁ.

אֱנוֹשׁ m. Lxx. Aq. Sym. Theod. ἄνθρωπος, Vulg. & alii, *homo*, proprie æger ac infirmus. Interdum tamen sumitur pro quibusvis hominibus, imo pro utroque sexu, ut *homo* apud Latinos. Hinc Lxx. item & Sym. ἀνὴρ *vir*. Lxx. item, βροτὸς *mortalis*; & adjective ἀνθρώπινος *humanus*, &c. Cum præfix. הַאֱנוֹשׁ *an homo?* בֶּאֱנוֹשׁ *in homine*, לֶאֱנוֹשׁ *homini*, מֵאֱנוֹשׁ *ab homine*. Plur. אֲנָשִׁים, quasi ab אֱנָשׁ, *homines*. Cum præf. הָאֲנָשִׁים *homines*, וְהָאֲנָשִׁים *& homines*, בַּאֲנָשִׁים & בָּאֲנָשִׁים, *in hominibus*, כַּאֲנָשִׁים *sicut homines*, לַאֲנָשִׁים & לָאֲנָשִׁים, *hominibus*, וְלָאֲנָשִׁים *& hominibus*. Const. אַנְשֵׁי *homines*. Cum præf. וְאַנְשֵׁי *& homines*, בְּאַנְשֵׁי *in hominibus*, וּבְאַנְשֵׁי *& in hominibus*, כְּאַנְשֵׁי *sicut homines*, לְאַנְשֵׁי *hominibus*, מֵאַנְשֵׁי *ab hominibus*, וּמֵאַנְשֵׁי *& ab hominibus*. Cum præf. & aff. אֲנָשָׁיו *homines ejus*, m. וַאֲנָשָׁיו *& homines ejus*, m. בַּאֲנָשָׁיו *hominibus ejus*, m. אֲנָשֶׁיהָ *homines ejus*, f. אֲנָשֶׁיךָ *homines tui*, m. וַאֲנָשֶׁיךָ *& homines tui*, m. לַאֲנָשֶׁיךָ *hominibus tuis*, m. אֲנָשַׁי *homines mei*, c. וְאַנְשֵׁיהֶם *& homines eorum*, וּלְאַנְשֵׁיהֶם *& hominibus eorum*, אַנְשֵׁיהֶן *viri earum*. R. אָנַשׁ *æger*, *infirmus fuit*.

אֱנוֹשׁ Mass. *Enósch*, Vulg. *Enós*, nom. proprium filii Seth, Gen. 4. v. 27. Etym. *homo*. Vide vocem præced.

אנח QAL, unde NIPHAL נֶאֱנַח, Lxx. στένω, στενάζω, ἀναστενάζω, καταστενάζω, Vulg. & alii, *gemo*, *ingemisco*, *suspiro*, &c.

Praet. 3. p. s. f. נֶאֶנְחָה *ingemuit*, Thren. 1. v. 8. & secundum quosdam codd. Joël. 1. v. 18. 3. p. pl. c. נֶאֶנְחוּ *ingemuerunt*.

Ben. s. m. נֶאֱנָח *gemens*. Fem. נֶאֱנָחָה, al. נֶאֶנְחָה *gemens*, Thren. 1. v. 21. & Joël. 1. v. 18. quo in ultimo loco voces נֶאֶנְחָה בְהֵמָה, Lxx. vertunt ἀποθῶμεν ἑαυτοῖς, *reponemus ipsis*; pro נֶאֶנְחָה legerunt נַנִּיחָה in 1. p. pl. c. fut. Hiph. verbi נוּחַ *reposuit*, cum ה paragog. spectatoque א ut vocali שׁוּ ג. Deinde pro בְּהֵמָה *bestia*, *jumentum*, legerunt בָּהֵמָּה aut בָּהֶם, ab הֵם *ipsi*. Pl. m. נֶאֱנָחִים, & cum ה artic. הַנֶּאֱנָחִים *gementes*.

Imper. 2. p. s. m. ex forma (-), הֵאָנַח *ingemisce*, *suspira*.

Fut. 3. p. s. m. ex ead. forma (-), יֵאָנַח *ingemiscet*. 2. p. s. m. תֵּאָנַח *ingemisces*. 3. p. pl. m. cum præf. וַיֵּאָנְחוּ *& ingemuerunt*.

אֲנָחָה f. Lxx. Aq. στεναγμὸς, Vulg. & alii, *gemitus*, *suspirium*. Hinc cum præf. הָאֲנָחָה *& gemitus*, בַּאֲנָחָה *in gemitu*. Cum præf. & affix. אַנְחָתָה *gemitus ejus*, f. Isai. 21. v. 2. sine mappiq in ה; אַנְחָתִי *gemitus meus*, c. וְאַנְחָתִי *& gemitus meus*, c. בְּאַנְחָתִי *in gemitu meo*, c. Plur. cum affix. אַנְחֹתַי *gemitus mei*, c. R. נֶאֱנַח in Niph. *ingemuit*.

אֲנַחְנָה & cum ה pro א in fine.

אֲנַחְנָא, vide in אֲנָא Chald. *ego*, supra col. 118.

אֲנַחְנוּ, vide infra in אֲנִי *ego*.

אֲנָחֲרַת Mass. *Anáhharáth*, Vulg. *Anaharath*, nomen proprium civitatis in Tribu Issachar, Jos. 19. v. 19. Etym. *raucedo*, *rhonchus*; ex נַחַר *rhonchus*.

אני, in pausa אָנִי, inserto כ, אָנֹכִי, & in pausa plerumque אָנֹכִי, pronomen

Digitized by Google

primitivum singulare primæ personæ communis, quod verbum substantivum *Sum* sæpe includit aut exprimit. Vide Gram. Heb. tom. 1. pag. 500. §. III. can. I. Lxx. Aq. Sym. Theod. ἐγὼ, Vulg. & alii, *ego*. Cum præfix. וַאֲנִי *& ego*, *ego autem*, הַאֲנִי *& ego*, הַאֲנִי *num ego?* cum (ֲ) sub ה interrogante pro (ְ), ob (ֲ) sequens sub א, vide Gram. Heb. tom. 1. pag. 375. c. 2. Sunt qui referant ad אָנָה inusit. in hoc sensu. Plur. אֲנַחְנוּ, in pausa אֲנָחְנוּ, *nos*. Cum præf. וַאֲנַחְנוּ *& nos*, ab אָנָה inusit. in hac significatione. Cum syncopa τοῦ ח & נ posterioris, אֲנוּ *nos*, quod alii revocant ad אֲנִי. Per aphæresin τοῦ א, נַחְנוּ, & in pausa נָחְנוּ, *nos*. Cum punctis vocalibus אֲנַחְנוּ, & literis אנו, fit vox anomala אֲנוּ *nos*, Jerem. 42. v. 6.

אֳנִי com. Lxx. Aq. ναῦς, Vulg. & alii, *navis*, & collective *classis*. Lxx. item, πλοῖον *navigium*. Cum præfix. וָאֳנִי vaoni *& navis*, *& classis*, בָּאֳנִי baoni *in classe*. R. אָנָה in Piel *impulit*; unde *navis*, quod vento aut remis impellatur.

אֳנִיָּה f. Lxx. Aq. Sym. Theod. πλοῖον *navigium*. Lxx. item, ναῦς, νῆες, Vulg. & alii, *navis*. Cum præf. וְהָאֳנִיָּה vehaoniiia *& navis*, בָּאֳנִיָּה baoniiia *in navi*. Plur. אֳנִיּוֹת *naves*. Cum præf. וָאֳנִיּוֹת vaoniioth *& naves*, בָּאֳנִיּוֹת baoniioth *in navibus*, וּבָאֳנִיּוֹת ouvaoniioth *& in navibus*, כָּאֳנִיּוֹת caoniioth *sicut naves*. Cum præf. & aff. מֵאֳנִיּוֹתֵיהֶם *è navibus eorum*. R. אָנָה, vide vocem præced.

אֲנִיָּה f. unde cum præf. וַאֲנִיָּה, Isai. 29. v. 2. Sym. καὶ ὀδυρομένη, Vulg. *& mærens*. Lxx. πλοῦτος *divitiæ*, referebant ad אוֹן *opes, divitiæ*. Thren. 2. v. 5. Lxx. καὶ τεταπεινωμένη, Vulg. *& humiliata*. Alii utrobique, *mæror*, *mæstitia*, *luctus*. R. אָנָה *tristis*, *mæstus fuit*.

אִנִּין Chald. *illæ*, vide in אִנּוּן, sup. col. 119.

אֲנִיעָם Mass. & Vulg. *Aniam*, nomen proprium filii Semidæ, 1. Paral. 7. v. 19. Etym. *ego populus*, vel *populi*; ex אֲנִי *ego*, & עָם *populus*. Vel *navis*, *dolor*, aut *fortitudo populi*; ex אֳנִי *navis*, אוֹן *dolor*, *fortitudo*, & prædicto nomine עַם *populus*.

אֲנָךְ m. Amos 7. vv. 7. 8. Lxx. Sym. ἀδάμας *adamas*. Lxx. item, ἀδαμάντινος *adamantinus*, Aq. γάνωσις *stannatura*, h. e. litura ex stanno facta. Theod. τηκόμενος, S. Hieron. comm. in h. l. *tabescens*, Vulg. *litus*, *a*, *um*, *trulla*. Alii, *perpendiculum*, *libella* ex plumbo aut stanno facta; *Onko* enim Syris *stannum*, & *Anukon* Arabibus *plumbum* significat. R. אָנַךְ inusit.

אָנֹכִי *ego*, vide in אֲנִי, supra col. 120. fin.

אָנַס QAL, unde Ben. f. m. אֹנֵס, Esth. 1. v. 8. Lxx. προκείμενος *propositus*, Vulg. *qui cogeret*, alii, *cogens*.

אֲנַס Chald. PEAL, unde Ben. f. m. אָנֵס, Dan. 4. v. 6. Theod. ἀδυνατεῖ, Vulg. *impossibile est* (secretum), alii, *premit*, *negotium facessit*.

אָנַף QAL. Lxx. Aq. Sym. ὀργίζομαι, Aq. item, θυμοῦμαι, Vulg. & alii, *irascor*, *indignor*. Lxx. item, παροξύνομαι *exacerbor*, ἐπάγω *adduco* (pœnas in aliquem), πατάσσω *percutio*, iratus videlicet. Construitur cum ב.

Praet. 2. p. f. m. אָנַפְתָּ *iratus es*. Cum præf. וְאָנַפְתָּ *& iratus es*.

Fut. 3. p. f. m. יֶאֱנַף *irascetur*. 2. p. f. m. תֶּאֱנַף *irasceris*.

HITHPAEL הִתְאַנֵּף. Lxx. θυμόομαι, ὀργίζομαι, Vulg. & alii, *irascor*.

Praet. 3. p. f. m. הִתְאַנַּף *iratus est*, *ira percitus est*.

Fut. 3. p. f. m. cum præf. וַיִּתְאַנַּף *& iratus est*.

אַנַּף m. Chald. emphatice אַנְפָּא, plur. simpl. אַנְפִּין, emphat. אַנְפַּיָּא; unde cum affix. אַנְפּוֹהִי, Dan. 2. v. 46. c. 3. v. 19. Theod. τὸ πρόσωπον αὐτοῦ, Vulg. & alii, *facies*, *vultus ejus*, m. R. אָנַף inusit. in hoc sensu.

אֲנָפָה fem. Lxx. χαραδριός, Vulg. *charadrius*, avis species, de qua Arist. hist. anim. l. 7. c. 7. Ælian. l. 15. c. 26. Alii, *ardea*, *milvus iracundus*, *falco montanus*, *picus*, &c. Hîc semel monuisse sufficiat animalium, avium, piscium, &c. quorum in Scriptura fit mentio, incertas admodum esse significationes. Radix est אָנַף *iratus est*, unde אֲנָפָה avem iracundam esse conjicere licet. Hinc cum præf. הָאֲנָפָה *milvus*, Levit. 11. v. 19. וְהָאֲנָפָה *& milvus*, Deut. 14.

Digitized by Google

v. 18. In his duobus tantum locis exstat.

אנק QAL. Lxx. στενάζω *gemo*, Vulg. *ingemisco, doleo, mugeo*. Sym. οἰμώζω *ejulo*. Lxx. item, πίπτω *cado*. Alii, *clamo*, *exclamo*, cum gemitu scilicet, & more sauciorum animam efflantium.

Infin. cum præf. בֶּאֱנֹק *in clamando, in gemendo*, vel *in gemitu*.

Fut. 3. p. f. m. יֶאֱנֹק *exclamabit, ingemiscet.*

NIPHAL נֶאֱנַק, Lxx. καταδυνάσομαι *dolore conficior*. Alius, στενάζω *gemo*. Vulg. *ingemisco, doleo*. Alii, *clamo, exclamo*.

Ben. plur. m. cum præf. וְהַנֶּאֱנָקִים *& exclamantes, & gementes.*

Imper. 2. p. f. m. הֵאָנֵק *clama, ingemisce.*

אֲנָקָה f. Lxx. στεναγμὸς, Aq. Sym. οἰμωγή, Vulg. alii, *gemitus*. Alii item, *exclamatio* cum gemitu conjuncta. Hinc cum præf. וַאֲנָקָה *& gemitus*. Const. אַנְקַת idem, cum (‑) sub א pro (‑), ob facilem harum vocalium interse commutationem. Sic cum præfix. מֵאַנְקַת *à gemitu, ab exclamatione.*

אֲנָקָה f. unde cum præf. וְהָאֲנָקָה, Levit. 11. v. 30. ubi tantum exstat, Lxx. μυγάλη, Vulg. *mygale*, seu mus araneus. Alii, *Attelabus*, quæ est species locustæ sine alis. Bochart. de anim. sacr. part. 1. l. 4. cap. 2. arbitratur esse stellionis genus ab acerbo stridore sive gemitu sic appellati. R. אָנַק *gemuit, ingemuit.*

אנש QAL, unde Paoul f. m. אָנוּשׁ, Lxx. Aq. Theod. βίαιος, Vulg. *violentus*. Lxx. item, ἀνίατος *insanabilis*, στερεὸς *firmus*, ἄνθρωπος *homo*, Isai. 17. v. 11. &c. sed legebant אֱנוֹשׁ. Et verbaliter, κατακρατέω, Mich. 1. v. 9. *invalesco*. Alii, *æger, ægerrimus, mortifer*, &c. Cum præf. וְאָנֻשׁ *& mortiferum*, Vulg. *& inscrutabile* (cor), Jerem. 17. v. 9. Fem. אֲנוּשָׁה *mortifera.*

Fut. 1. p. f. c. cum ו præf. ה parag. & ex forma יָנוּשׁ, וָאָנוּשָׁה, Psal. 68. Heb. 69. v. 21. Aq. καὶ ἀπηγνόησα *& desperatus sum*, Sym. καὶ ἀνιώμην *& cruciabar*. Alii, *& mœrore, & ægritudine, affectus sum*. Lxx. καὶ ταλαιπωρία, Vulg. Lat. *& miseria*, ut nomen subst. acceperunt.

NIPHAL נֶאֱנַשׁ, unde 3. p. f. m. Fut. ex forma (‑) & cum præf. וַיֵּאָנַשׁ, 2. Reg. 12. v. 15. Lxx. καὶ ἠρρώστησε *& infirmatus est*, Vulg. *& desperatus est*, alii, *& lethaliter ægrotavit.*

אֱנָשׁ, vel אֱנַשׁ, & emphatice

אֲנָשָׁא & אֱנָשָׁא m. Chald. Lxx. & Theod. ἄνθρωπος, Vulg. & alii, *homo*, idem quod Heb. אֱנוֹשׁ, quod vide supra col. 119. Cum præf. וֶאֱנָשׁ *& homo*, כֶּאֱנָשׁ *sicut homo*. Plur. ex terminat. Heb. אֲנָשִׁים *homines.*

אַנְתְּה, pronom. primitivum Chald. secundæ pers. com. generis in singul. cum ה pleonastico in fine, Theod. σὺ, Vulg. & alii, *tu*. Vide Gram. Chald. tom. 2. pag. 576. fin. Cum præf. וְאַנְתְּה *& tu, tu autem*. Plur. אַנְתּוּן *vos*, m. Venit ab Heb. אַתָּה *tu*.

אַנְתּוּן *vos*, m. vide in אַנְתְּה.

אָסָא Mass. & Vulg. *Asa*, nomen proprium 1°. filii Abiam regis Juda, 3. Reg. 15. v. 8. 1. Paral. 3. v. 10. 2°. filii Elcanæ, 1. Paral. 9. v. 16. Etym. *medicus*, vel *sanans*; ex אָסָא Chald. *sanavit, curavit.*

אָסוּךְ m. 4. Reg. 4. v. 2. Complut. & alius, ἀγγεῖον *vas, vasculum*. Alii, *lecythus*. Lxx. Vatic. ἀλείψομαι, Vulg. *ungar*, acceperunt pro 1. p. f. c. futuri Qal verbi Rad. סוּךְ *ungere*; unde אָסוּךְ proprie vas in quo reponitur oleum vel unguentum unctioni destinatum.

אָסוֹן m. Lxx. μαλακία, *languor, ægritudo*, μαλακισθῆναι *languere, ægrotare*, infinitivus pro subst. Aq. σύμπτωμα *casus, exitium, calamitas, infortunium*, Vulg. *malum, adversum*. Alii item, *mors*. R. אָסָה inusit.

אֵסוּר m. unde cum præf. הָאֵסוּר, Jerem. 37. v. 14. al. 15. Lxx. φυλακή, Vulg. & alii, *carcer*. Lxx. item, δεσμὸς, Vulg. & alii, *vinculum*. Plur. אֲסוּרִים *vincula*. Cum affix. אֱסוּרָיו *vincula ejus*, m. Rad. אָסַר *ligavit*, unde etiam *carcer*, quod in eo vincti detineantur.

אֱסוּר m. Chald. Lxx. Theod. δεσμὸς, Vulg. & alii, *vinculum*. Hinc cum præf. וֶאֱסוּר *& cum vinculo*. Plur. cum præf. וְלֶאֱסוּרִין *& ad vincula*. R. אֲסַר *ligavit.*

אָסִיף & אָסִף m. unde cum præfix. הָאָסִיף &

Digitized by Google

הָאָסִף, Lxx. συναγωγὴ, Aq. συλλογὴ, *congregatio, collectio*, Sym. συγκομιδὴ *comportatio*, frugum videlicet in horrea. Lxx. item, συντέλεια *consummatio*, messis nimirum, Vulg. sensum, non verbum, expressit. R. אָסַף *congregavit.*

אָסִיר m. Lxx. Aq. δέσμιος, Lxx. Sym. δεσμώτης, Sym. item, δεδεμένος, Vulg. & alii, *vinctus, captivus, incarceratus.* Aq. item, ἐγκεκλεισμένος *inclusus*, in carcere videlicet. Lxx. item, ἀπηγμένος *abductus*, in vincula vel carcerem. Et substantive, ἀπαγωγὴ *abductio.* Plur. אֲסִירִים, & cum præf. הָאֲסִירִים, *vincti.* Const. אֲסִירֵי idem. Cum aff. אֲסִירָיו *vincti ejus*, m. אֲסִירַיִךְ *vincti tui*, f. R. אָסַר *ligavit.*

אַסִּיר m. idem quod præcedens, mutato (ָ) in (ַ) & daghéch per legem æquivalentiæ. Lxx. substantive, ἀπαγωγὴ *abductio*, Aq. Sym. αἰχμαλωσία *captivitas.* Lxx. item & Theod. δεσμὸς, Vulg. *vinculum.* Sym. item, δέσμιος *vinctus.* Sic etiam alii. R. אָסַר *ligavit.*

אַסִּיר Mass. *Assir*, Vulg. *Asir* & *Aser*, nom. proprium 1°. filii Core, Exod. 6. v. 24. 1. Paral. 6. v. 22. 2°. filii Jechoniæ filii Joakim filii Josiæ, 1. Paral. 3. v. 17. Etym. *vinctus, incarceratus.* Vide vocem præced.

אָסָם m. unde plur. cum affix. אֲסָמֶיךָ, Lxx. ταμιεῖά σου, *cellaria tua*, m. Aq. ἀποθῆκαί σου, Vulg. & alii, *horrea tua*, m. Sym. θησαυροί σου *thesauri tui*, m. Cum præfix. & affix. בַּאֲסָמֶיךָ *in horreis tuis*, m. R. אָסַם inusit.

אָסְנָא Mass. *Asná*, Vulg. *Asenà*, nomen proprium viri principis familiæ, quæ cum Zorobabele è Babylonia Jerusalem reversa est, Esd. 2. v. 50. Etym. *malum, exitium, calamitas, infortunium*, ab אָסוֹן, quod vide supra col. 124.

אָסְנַפַּר Mass. *Osnappár*, Vulg. *Asenaphár*, nomen proprium ducis exercitus Nabuchodonozoris, aut alius cujusvis, qui Dinæos, &c. in Samariam transtulit, Esd. 4. v. 10. Etym. *infortunium tauri*, vel *juvenci*; ex אָסוֹן *infortunium*, & פַּר *juvencus, taurus.*

אָסְנַת Mass. *Asenáth*, Vulg. *Asenéth*, nom. proprium filiæ Putipharis, uxoris Josephi, Gen. 41. v. 50. cap. 46. v. 20. Etym. *periculum, infortunium*, ex אָסוֹן idem, si tamen in lingua Ægypt. id significaverit vox Hebraica.

אסף QAL. Lxx. Theod. & alius, συνάγω, Lxx. item, ἐπισυνάγω, Aq. συλλέγω, Vulg. & alii, *congrego, colligo.* Lxx. item, ἀναιρῶ, ἐξαίρω, ἀφαιρέω *tollo, aufero*, ἀπόλλυμι, συναπόλλυμι, *perdo*, διασυνάγω *disgrego, curo, sano*, συντελέω *consumo*, καθαρίζω *purgo*, καταπαύω *quiescere facio*, συστέλλω *contraho*, προστίθημι *appono, adjicio*, προσλαμβάνω *accipio*, &c. Construitur cum אֶל, לְ, עַל, & מִן, & cognationem habet cum יָסַף *addidit.*

PRAET. 3. p. s. m. אָסַף *congregavit.* Cum præfix. וְאָסַף *& congregabit.* 2. p. s. m. אָסַפְתָּ *congregasti.* Cum præf. וְאָסַפְתָּ, & expresso ה, quod latebat in fine, vide Gram. Heb. tom. 1. p. 161. med. וְאָסַפְתָּה *& colliges.* Cum præf. & affix. וַאֲסַפְתּוֹ *& recipies eum.* 1. p. s. c. אָסַפְתִּי *recepi.* Cum præf. וְאָסַפְתִּי *& colligam.* 3. p. pl. c. אָסְפוּ *collegerunt.* Cum præf. וְאָסְפוּ *& recipient.*

BEN. s. m. cum præfix. הָאֹסֵף *colligens.* Cum affix. אֹסִפְךָ (cum (ִ) pro (ֵ), vide Gram. Heb. tom. 1. p. 347. c. 1.) *colligens te*, m. אֹסִפְכֶם *collecturus est.*

PAOUL plur. const. אֲסֻפֵי cum (ֻ) pro (ו) *collecti.*

INFIN. אָסֹף & אֱסֹף, *colligere, colligendo.* In secunda forma & cum præf. בֶּאֱסֹף *in colligendo*, כֶּאֱסֹף *sicut colligitur*, וְכֶאֱסֹף *& sicut colligitur*, לֶאֱסֹף *ad colligendum.* Cum præf. & affix. בְּאָסְפְּךָ beosphechà *in colligendo te*, m. בְּאָסְפְּכֶם beosphechém *in colligendo vos*, m.

IMPER. 2. p. s. m. אֱסֹף, & cum ה parag. אֶסְפָה, *collige.* 2. p. s. f. אִסְפִי *congrega, recipe.* 2. p. pl. masc. אִסְפוּ *congregate.*

FUT. 3. p. s. m. יֶאֱסֹף *colliget.* Cum præf. וַיֶּאֱסֹף *& congregavit.* Cum præf. aff. & ex forma יֹאסֵף pro יֶאֱסֹף, וַיַּאַסְפֵהוּ *& recepit eum*, וַיַּאַסְפֵהוּ *& congregabit eum*, וַיַּאַסְפֵם *& congregavit eam*, יַאַסְפֶךָּ in pausa, *congregabit te*, m. יַאַסְפֵנִי *congregabit me*, c. וַיַּאַסְפֵם *& congregavit eos.* 2. p. s. m. תֶּאֱסֹף, & ex forma quiesc. Pé א, extritoque ipso א,

תאסף pro תאסף, *colliges*, vide Gram. Heb. tom. 1. p. 230. c. 1. 2. p. f. f. תאספי *colliges*. 1. p. f. c. אאסף, & ex forma quiesc. Pé א, & cum ה parag. אסְפָה *colligam*. 3. p. pl. m. cum præf. ויאספו *& congregarunt*. 1. p. plur. ex priori forma, נאסף *colligemus*.

NIPHAL נאסף, Lxx. ἀπέρχομαι *abeo*, εἰσέρχομαι *ingredior*, ἐξέρχομαι *egredior*, συνέρχομαι *convenio*, καταφεύγω *confugio*, προστίθεμαι *adjicior*, &c. Sym. ἀθροίζομαι, Vulg. & alii, *congregor*, ἀποχωρέω *secedo*.

Praet. 3. p. f. m. נאסף *congregatus est*. Cum præf. ונאסף *& congregabitur*. 3. p. f. f. cum præf. ונאספה *& congregata est*. 2. p. f. m. cum præf. ונאספת *& congregaberis*. 3. p. pl. c. נאספו, & in pausa נאספו, contracte pro נאספו, *congregati sunt*. Cum præfix. ונאספו, & in pausa, ונאספו, *& congregati sunt*, *& congregarunt se*. 2. p. pl. m. cum præf. ונאספתם *& congregabitis vos*.

Ben. f. m. נאסף *congregandus*. Plur. m. נאספים *congregati*.

Infin. האסף *congregari*; & ex terminatione hhol. האסף *congregando*. Vide Gram. Heb. tom. 1. p. 137. c. 1. 2. fin. 171. c. 2. fin.

Imper. 2. p. f. m. cum præf. והאסף *& congregare*. 2. p. f. f. האספי *congregare*. 2. p. pl. m. האספו *congregate vos*.

Fut. 3. p. f. m. יאסף *congregabitur*. Cum præf. ויאסף, & retracto accentu ויאסף, *& recepit se*, *& aggregatus est*. 3. p. f. f. תאסף *aggregabitur*. 3. p. pl. m. יאספו, in pausa יאספו, & cum ן parag. & itidem in pausa יאספון, *congregabuntur*. Cum præfix. ויאספו *& congregati sunt*, ויאספו *& congregabuntur*.

PIEL אסף, Lxx. συνάγω *congrego*, &c.

Ben. f. m. מאסף *colligens*. Cum præfix. והמאסף *& colligens*. Lxx. Jos. 6. v. 9. καὶ οὐραγοῦντες *& extremum agmen ducentes*, v. 13. καὶ λοιπὸς ὄχλος *& reliqua turba*, Vulg. utrobique *& reliquum vulgus*. Cum præf. & affix. ומאספכם (cum (·) pro (ּ), vide Bénoni Qal) *& colligens vos*, m. Plur. m. cum aff. מאספיו *colligentes illud* (triticum).

PUAL אסף, Lxx. συνάγομαι *congregor*; & active, sed in passivo sensu, συνάγω *congrego*, &c.

Praet. 3. p. f. m. cum præfix. ואסף *& colligetur*. 3. p. pl. c. ואספו *& colligentur*.

Paoul f. m. מאסף *collectus*.

HIPHIL האסיף, Lxx. προστίθημι *addo*, *adjicio*, συνάγω *congrego*, &c.

Futur. 3. p. f. m. cum præf. ex forma quiesc. Pé א, abjecto ipso א, & accentu retracto, ויסף pro ויאסף, *& congregavit*, quæ persona potest etiam esse ex Qal. Vide Gram. Heb. tom. 1. p. 229. c. 2. fin. 1. p. f. c. cum affix. ex ead. forma, אסיפך *colligam*, *perdam te*, m. cum (·) sub ס pro (ּ). Vide Gram. Heb. tom. 1. p. 367. c. 2. & supra Bénoni Qal & Piél.

HITHPAEL התאסף *congregavit se*, unde

Infin. cum præf. בהתאסף *in congregando se*, Deut. 33. v. 5. Lxx. συναχθέντων, Vulg. *congregatis*.

אסף Masf. & Vulg. *Asáph*, nom. proprium 1°. filii Barachiæ filii Samaa, 1. Paral. 6. v. 39. 2°. patris Zechri, ibid. c. 9. v. 15. Etym. *colligens*, vel *congregans*; ex אסף *collegit*, *congregavit*.

אסף, vide אסיף, supra col. 124. in fine.

אסף m. Lxx. συλλογή, Vulg. & alii, *collectio*. Plur. const. cum præf. כאספי keosphé *sicut collectiones*. R. אסף *collegit*.

אספה femin. Isai. 24. v. 22. Lxx. συναγωγή, Sym. ἀθροισμὸς, Vulg. & alii, *congregatio*. R. אסף *congregavit*.

אספות, al. אספות sine dagh. f. plur. Eccle. 12. v. 11. ubi בעלי אספות, Lxx. vertunt il παρὰ τῶν συνθεμάτων, *qui sunt à compactis*. Alius, παρὰ τῶν συνταγμάτων, *à constitutis*, *à commentariis*. Alius, ἀπὸ συναγμάτων, *à concursibus*, &c. Vulg. *magistrorum consilium*, melius fortasse *concilium*. Alii, *auctores collectionum*, qui multa hinc inde collecta volumen in unum comportant. R. אסף *collegit*.

אספים m. pl. Vulg. *concilium*, alii, *collectiones*, *congregationes*, *collegia*. Lxx. vocem Hebraicam plerumque retinent, sed pro more corruptam. Hinc cum præf. האספים *congregationes*, לאספים *& ad congregationes*. Const. & cum præf. באספי *in congregationibus*, Nehem. 12. v. 25. ubi Lxx. ἐν τῷ συναγαγεῖν με, *in congregando me*, legebant

באספי

באספי beofphi in Infinitivo Qal Verbi radicalis אסף *collegit.*

אספסף m. unde cum præfix. והאספסף, contracte pro והאספסף, Num. 11. v. 4. Lxx. ἐπίμικτος, Vulg. *vulgus promiscuum.* Alii, *turba collecta, colluvies.* R. אסף *congregavit, collegit*, geminata secunda & tertia radicali, qua duplicatione innuitur diminutio seu vilitas, vide Gram. Heb. tom. 1. pag. 297. c. 2. 471. c. 2. tom. 2. p. 253. c. 2. De hoc tamen idiotismo non convenit inter Hebræos Grammaticos.

אספרנא ofparna adverb. Chald. Lxx. ἐπιμελῶς, ἑτοίμως, Vulg. & alii, *diligenter, studiose, fine mora.* R. ספר *numeravit*, q. d. *numerato.*

אספתא Maff. *Affpátha*, Vulg. *Efphátha*, cum accentu in penult. ob א paragogicum, nomen proprium unius è filiis Aman, Efth. 9. v. 7. Etym. *collectio, congregatio*, ab אסף *collegit, congregavit.*

אָסַר QAL. Lxx. Aq. Sym. Theod. δέω, Lxx. item, δεσμεύω, παιδεύω, Vulg. & alii, *ligo, vincio.* Lxx. item, περιδέω, *circumligo.* Sym. item, συνδέω *colligo.* Lxx. item, περιζώννυμι *circumcingo*, ζεύγνυμι *jungo* (de curru) ἐπισάττω *sterno* (de equo) συνάπτω *conjungo*, συνίστημι *constituo*, ἀπάγω *abduco*, κατέχομαι *detineor*, ὁρίζω, vel ὁρίζομαι, *definio*, παιδεύω *castigo, erudio* (à יסר), παρατάσσω *aciem instruo*, &c. Alii item, *ligo, obligo me.*

Praet. 3. p. f. m. cum affix. אסרם *ligavit eos.* 3. p. f. f. אסרה *ligavit.* Cum præfix. ואסרה & *obligavit se.* 3. p. pl. cum præf. & affix. ואסרוך & *vinxerunt te*, m. 2. p. pl. m. cum præfix. ואסרתם & *ligabitis.* 1. p. pl. c. cum præf. & affix. ואסרנוהו & *vinciamus eum.*

Ben. f. m. cum (י) paragog. aut potius antiqua vocali *e*, אסרי *ligans.* Vide Gram. Heb. tom. 1. p. 164. c. 1.

Paoul f. m. אסור *vinctus.* Plur. m. אסורים *vincti.* Cum præf. והאסורים, & extrito א, quasi esset antiqua vocalis *a*; aut ex forma סור, הסורים, Eccle. 4. v. 14. *vincti*, לאסורים *vinctis*, ולאסורים & *vinctis.* Fem. אסורות *vinctæ.*

Infin. אסור vel אסר *vinciendo.* Cum præf. & in altera forma, לאסר, & contracte לאסר, *ad vinciendum.* Cum præf. & affix. לאסרך léeforchá *ad ligandum te*, m. באסרם beofrám *in ligando eos*, Ofe. 10. v. 10. ubi Lxx. ἐν τῷ παιδεύεσθαι αὐτοὺς, Vulg. *cum corripientur.*

Imper. 2. p. f. m. אסר *alliga.* 2. p. pl. m. אסרו *ligate.*

Fut. 3. p. f. m. יאסר *ligabit.* Cum præfix. ויאסור, & contracte ויאסר, & *ligavit.* Cum præfix. affix. & ex forma יאסר, ויאסרהו & *ligavit eum.* 3. p. f. f. cum præf. aff. & ex eadem forma, ותאסרהו & *ligavit eum.* 3. p. pl. m. Cum præf. aff. & ex ead. forma, ויאסרוהו, & cum (ֺ) pro (ו), ויאסרהו, & *ligarunt eum*, יאסרני *ligabunt me*, ויאסרום & *ligarunt eos.* 1. p. pl. c. cum affix. נאסרך néeforchá *ligabimus te*, m.

NIPHAL נאסר, Lxx. δέομαι *ligor*, ἀπάγομαι *abducor* in carcerem.

Imper. 2. p. pl. m. האסרו *vincti estote.*

Fut. 3. p. f. m. יאסר *vincietur.* 2. p. f. m. תאסר *vincieris.*

PUAL אֻסַּר, unde 3. p. plur. c. Praet. אסרו, & in pausa אסרו, Lxx. δεδεμένοι εἰσί, Vulg. & alii, *ligati sunt, vincti sunt.*

אסר m. Lxx. ὁρισμὸς *determinatio, decretum.* Alii, *obligatio, devinctio*, qua quis sese voto astringit. Hinc cum præf. ואסרה & *obligatio ejus*, f. Plur. cum præf. & affix. אסריה *obligationes ejus*, f. ואסריה & *obligationes ejus*, f. R. אסר *ligavit, obligavit se.*

אסר m. Lxx. δεσμὸς *vinculum*, ὁρισμὸς *determinatio, definitio, decretum.* Alii, *obligatio, promissio, juramentum.* Cum præfix. ולאסר & *obligatio.* R. אסר *ligavit, obligavit.*

אסר, & emphatice

אסרא m. Chald. Theod. δόγμα, ὁρισμὸς, Vulg. *sententia, decretum, edictum.* Alii item, *interdictum.* Cum præfix. ואסרא & *decretum.* R. אסר *ligavit, decrevit, definivit.*

אסר חדן Maff. *Efár bhaddón*, Vulg. *Afarbaddon*, & *Afar Haddon*, nom. proprium regis Affyriorum, 4. Reg. 19. v. 36. al. 37. Efd. 4. v. 2. & Ifai. 37. v. 38. Etym. *ligans acumen*, vel *lætitiam*; ex אסר *ligavit*, &

Digitized by Google

חָדַד *acutus eſt*, vel חָדָה *lætatus eſt.* Vel Syriace, *prohibens unitatem ; ex* אֲסַר *prohibuit*, & חַד *unitas.*

אֶסְתֵּר Maſſ. *Eſtér*, Vulg. *Eſthér*, nomen proprium mulieris, quæ etiam *Ediſſa*, vel *Hadaſſa*, vocabatur, Eſth. 2. v. 7. Etym. *occulta, abſcondita ;* à סָתַר *latuit, abſconditus eſt.*

אָע, & emphatice

אָעָא m. Chald. Lxx. ξύλον, Vulg. & alii, *lignum*, Theod. ξύλινος *ligneus*. Cum præf. וְאָע *& lignum.* Idem eſt atque Heb. עֵץ *lignum*, quod vide, mutato ע in א, & ץ in ע.

אַף conjunctio Hebraïca & Chaldaïca, Lxx. καὶ *&*, ἐὰν *ſi*, &c. Alii, *etiam, quinetiam, imo, quinimo, inquam, nam, quamvis, quanquam, ſed, tamen, attamen, præterea.* אַף־כִּי, & ſine כִּי, אַף, *quantomagis*, in propoſitione affirmativa ; *quantominus*, in negativa. Vide Gram. Heb. tom. 2. p. 617. c. 1. אַף־כִּי ſignificat *etiam, eo quod, quia, cur? itane eſt?* Vide ibid. cum præfix. הַאַף *an etiam?* וְאַף *& etiam.* Cum ſynonym. וְאַף־גַּם *ac inſuper etiam.* Sunt qui hanc vocem referant ad אָנַף, quod vide ſuo loco.

אַף, & in pauſa אָף, m. Lxx. Aq. Sym. Theod. θυμὸς, ὀργὴ, Vulg. & alii, *ira, furor,* μυκτὴρ *naſus, nares*, quod naſus ſit index iræ ; irati enim ſolent flatum è naribus emittere. Lxx. Sym. ῥὶς, ῥινὸς, *naſus*, & per ſynecdochen partis pro toto, *facies, vultus.* Lxx. item, πρόσωπον *facies*, ἔχθρα *inimicitia*, φρίκη *horror*, &c. Cum præfix. הָאַף, & in pauſa הָאָף, *ira*, וְאַף *& ira*, בְּאַף & בָּאַף, *in ira*, וּבְאַף *& in ira*, מֵאַף *ab ira.* Cum præſ. & affix. אַפּוֹ *ira ejus*, m. וְאַפּוֹ *& ira ejus*, m. בְּאַפּוֹ *in ira ejus*, m. לְאַפּוֹ *ad iram ejus*, m. אַפָּהּ *ira ejus*, f. אַפְּךָ, in pauſa אַפֶּךָ, *ira tua*, m. בְּאַפְּךָ, in pauſa בְּאַפֶּךָ, *in ira tua*, m. כְּאַפְּךָ *ſecundum iram tuam*, m. אַפִּי *ira mea*, c. וְאַפִּי *& ira mea*, c. בְּאַפִּי *in ira mea*, c. כְּאַפִּי *ſecundum iram meam*, c. לְאַפִּי *ad iram meam*, c. אַפָּם *ira, nares eorum*, בְּאַפָּם *in ira eorum*, וּבְאַפְּכֶם *& in ira veſtra*, m. מֵאַפְּכֶם *ab ira veſtra*, m. Dualis, אַפַּיִם, & in pauſa אָפָּיִם, *facies, vultus, ira, nares.* Cum præfix. בְּאַפַּיִם *in ira.* Phraſes, אֶרֶךְ אַפַּיִם vel אֶרֶךְ, Lxx. μακροθυμία *longanimitas, patientia*, μακρόθυμος *longanimis, patiens*, קְצַר אַפַּיִם, Lxx. ὀξύθυμος *celer ad iram, iracundus.* Conſt. cum præf. לְאַפֵּי, Lxx. ἐνώπιον, Vulg. & alii, *coram, in conſpectu.* Cum præf. & affix. אַפָּיו *vultus ejus*, m. בְּאַפָּיו *in nares ejus*, m. לְאַפָּיו *in faciem ejus*, vel *ſuam*, m. אַפֶּיהָ *facies ejus*, f. אַפַּיִךְ *facies, vultus tuus*, m. אַפֵּינוּ *nares noſtræ*, c. R. אָנַף *iratus eſt*, cujus נ excidit in אַף, & compenſatur per dagh. forte in פ, quando accedit incrementum aut affixum.

אָפַד QAL. Lxx. συνάπτω *conjungo*, συσφίγγω, Vulg. *adſtringo, conſtringo.* Alii, *amicio, accingo, ſuperinduo, ſupertego, ſuperinduco.* Hinc 2. p. ſ. m. PRAET. cum præfix. וְאָפַדְתָּ *& accinges, & ſuperindues*, &c. 3. p. ſ. m. FUTURI itidem cum præf. וַיֶּאְפֹּד, contracte pro וַיֶּאֱפֹּד, *& amicivit, & accinxit*, &c.

אֵפֹד vide אֵפוֹד, infra col. 133.

אֲפֻדָּה f. Lxx. ἐπωμὶς *ſuperhumerale*, Vulg. *veſtimentum* in genere. Alii, *cinctura, amictus.* Hinc conſt. אֲפֻדַּת *amictus*, &c. Cum affix. אֲפֻדָּתוֹ *amictus ejus*, m. R. אָפַד *cinxit, amicivit.*

אַפַּדְנוֹ, Dan. 11. v. 45. Lxx. teſte S. Hieron. comm. in h. l. tom. 3. nov. edit. col. 1134. interpretati ſunt *tunc*, eoſque ſequutus eſt Apollinarius. Tamen in editionibus hodiernis τῶν Lxx. legere eſt ἐφαδανῶ, retenta voce Hebraica, ſed nonnihil corrupta. Aq. & Theod. teſte eodem Hieron. ibid. Ἀφαδανῶ (mſ. Corbeienſis *Epadano*, vel *Apedno*, ut legit S. Hieron.) Vulg. *Apadno.* Sym. hanc vocem appellative accepit, ἱππασίαν αὐτοῦ, *equitatus ejus.* S. Hieron. ait ibid. vocem hanc, ſi dividatur, intelligi poſſe θρόνον αὐτοῦ, *thronum, ſolium ejus.* Alii transferunt *aulæum, palatium* tapetibus ad delicias coopertum ; ex אָפַד *aptavit*, & עֵדֶן *deliciæ.* Sunt qui *planitiem* interpretentur, tum ex Oſe. 12. v. 13. ubi Jacobus fugiſſe dicitur שְׂדֵה אֲרָם *in planitiem*, vel *in campum Syriæ.* Conf. Gen. 28. vv. 2. 5. ubi pro שְׂדֵה legitur פַּדָּנָה, unde fieri potuit אַפַּדְנוֹ.

Digitized by Google

אפה QAL. Lxx. *πέσσω*, *πέπτω*, Vulg. & alii, *coquo* proprie panem in furno, *ποιέω facio*.

Praet. 3. p. s. m. אפה *coxit*. Cum præf. ואפה *& coxit*. 2. p. s. m. cum præfix. ואפית *& coques*. 1. p. s. c. אפיתי *coxi*. 3. p. plur. c. cum præf. ואפו *& coxerunt*.

Ben. s. m. אופה & אפה, Lxx. *σιτοποιός*, Aq. *πέσσων*, *coquens*, *coquus*, *pistor*, cum præf. והאפה *& pistor*, מהאפה *à pistore*. Cum affix. אפהם *pistor eorum*. Plur. m. cum præf. האופים & האפים, *pistores*. Plur. f. cum præf. ולאפות *& in coquas*.

Imper. 2. p. plur. m. ex forma Syriaca אפו pro אפו, *coquite*. Vide Gram. Heb. tom. 1. p. 287. c. 2. 411. c. 1.

Fut. 3. p. s. f. cum præf. & affix. ותפהו *& coxit eam* (farinam), extrito א, & ex forma quiesc. Pé א, pro ותאפהו, vide Gram. Heb. tom. 1. p. 230. c. 1. 3. p. pl. m. יאפו *coquent*. Cum præf. ויאפו *& coxerunt*.

NIPHAL נאפה, Lxx. *πέπτομαι*, Vulg. & alii, *coquor*. Hinc 3. p. s. f. Fut. תאפה *coquetur*. 3. p. pl. f. ejusdem futuri, תאפינה *coquentur*.

אפוא vide in איפה, }
אפו vide in איפו, } supra col. 77. 78.
אפוא vide in איפוא, }

אפוד & אפד, m. Lxx. Aq. Theod. *ἐπωμίς*, Vulg. *superhumerale*. Aq. Sym. *ἐπένδυμα*, Aq. Theod. *ἐπενδύτης*, *superindumentum*. Sym. *ἔνδυμα ἱερατικόν*, *vestis sacerdotalis*. Lxx. item, *ποδήρης tunica talaris*, *στολὴ stola*. Vulg. & alii, vocem Hebraïcam *Ephod* sæpe retinent. Erat vestimenti genus, quod vestibus interioribus superinduebatur adstringebaturque. Aliis est cingulum latum, cui annectebatur Rationale, & cujus extremitates, nodo facto, ad pedes usque dependebant. Vide interpretes, ac præsertim Braunium de vest. sacerd. l. 2. c. 6. Eo utebantur Sacerdotes & Levitæ, imo & reges, cum sacris ministrarent, vide 2. Reg. 6. v. 14. Cum præf. האפוד *Ephod*, ואפוד *& Ephod*, לאפוד *ad Ephod*. R. אפד *amicivit*, *cinxit*, &c.

אפוד vel אפד, Mass. & Vulg. *Ephód*, aut *Ephódh*, nomen proprium patris Hanniel, Num. 34. v. 23. Etym. *amictus*, *cingulum*, &c. ab אפד *amicivit*, *accinxit*.

אפיח Mass. *Aphiáhh*, Vulg. *Aphía*, nomen proprium viri Jemini, unius è majoribus Saül, 1. Reg. 9. v. 1. Etym. *flans*, vel *loquens*, vel *illaqueans*; ex פוח *flare*, *loqui*, *illaqueare*.

אפילת f. pl. Exod. 9. v. 32. Lxx. *ὄψιμα*, Vulg. *serotina* (triticum & far), id est, quæ nondum exorta erant. Alii, *obscura*, h. e. latentia in terra, ab אפל *caligo*; idem sensus.

אפים Mass. *Appáïm*, Vulg. *Appháïm*, nomen proprium filii Nadab filii Semei filii Onam, 1. Paral. 2. v. 30. Etym. *vultus*, *nares*, *ira*, aut *furor*; ab אף idem; vel *pistores*, ab אפה *coxit*.

אפיק m. Lxx. *κῦμα fluctus*, *φάραγξ vallis*, *χείμαρρος torrens*, *ἄφεσις emissio*, *πλήρωμα plenitudo*, aquarum videlicet, *πλευρὰ latus*, *πηγὴ fons*, &c. Aq. *κατάρροια defluxus*, *ἔκχυσις effusio*, nempe aquarum. Sym. *ὀχετὸς canalis*, *alveus*. Alii item, *fortis*, *robustus*, *vehemens*, *vis*, *robur*, &c. Hinc const. & cum præf. כאפיק *sicut alveus*, *impetus*, *vis*, *rapiditas*, &c. Plur. אפיקים *fortes*, *robusti*, *vehementes*, *torrentes*, *alvei*. Cum præf. ואפיקים *& alvei*, *& torrentes*, באפיקים *in alveis*, *in torrentibus*, כאפיקים *sicut torrentes*, לאפיקים *alveis*. Const. אפיקי, *torrentes*, *vires*, *fortitudines*. Cum affix. אפיקיו *alvei ejus*, m. אפיקיך, Ezech. 35. v. 8. Lxx. *πεδία σου campi tui*, m. Vulg. *torrentes tui*, m. Alii, *alvei tui*, m. R. אפק in Hithp. *roboravit se*, *continuit se*; unde אפיק *alveus*, quod aquas contineat.

אפיק Mass. *Aphíq*, Vulg. *Aphéc*, nomen proprium urbis in Tribu Aser, Jud. 1. v. 31. Etym. *torrens*, *vallis*, *robustus*, *alveus*, &c. Vide vocem præcedentem.

אפיר *Ophír*, vide אופיר supra col. 43.

אפל m. Lxx. *γνόφος*, Vulg. & alii, *caligo*. Alii item, *caliginosus*. Hinc cum præfix. ואפל *& caligo*, *& caliginosus*. R. אפל inusit.

אפל m. Lxx. Aq. Sym. Theod. *σκότος*, Lxx. item, *σκοτία*, Vulg. & alii, *tenebræ*. Lxx. Aq. item, *σκοτομήνιον*, Aq. item, *σκοτομ-*

rix , *nox illunis* , *tenebræ nocturnæ*. Lxx. Sym. item , ζόφος , Lxx. item , γνόφος *caligo*. Cum præfix. בְּאֹפֶל *in caligine* , וּמֵאֹפֶל *& ex caligine*. R. אָפַל inusit.

אֲפֵלָה f. Lxx. Sym. γνόφος , Lxx. item, ἀωρία , σκότος , Vulg. & alii , *tenebræ* , *caligo*. Lxx. item adjective , σκοτεινὸς *tenebrosus* , γνοφώδης *caliginosus*. Cum præf. וַאֲפֵלָה *& caligo* , בָּאֲפֵלָה *in caligine* , כָּאֲפֵלָה *ficut caligo*. Cum præf. & affix. וַאֲפֵלָתְךָ *& caligo tua* , m. servato (ָ) penult. ob (ְ) præcedens, vide Gram. Heb. tom. 1. p. 92. c. 1. Sic in plur. cum præf. בַּאֲפֵלוֹת *in caliginibus* , h. e. in maxima caligine. R. אָפַל inusit.

אֶפְלָל Mass. *Ephlál*, Vulg. *Ophlál*, nomen proprium filii Zabad , 1. Paral. 2. v. 37. Etym. *judicans* , vel *orans* ; à פָּלַל in Piél *judicavit* , in Hithp. *oravit*.

אוֹפָן & אֹפַן m. Lxx. Aq. Theod. τροχὸς , Vulg. & alii , *rota*. Lxx. item , ἄξων *axis*. Cum præfix. וְהָאֹפַן & וְהָאוֹפָן , *rota* , וְאוֹפָן *& rota*. Const. אֹפַן אוֹפַן *rota*. Cum præfix. וְאֹפַן *& rota*. Plur. absol. אֹפַנִּים *rotæ* , contracte & per legem æquivalentiæ , pro אוֹפַנִּים , vide Gram. Heb. tom. 2. p. 56. num. IV. p. 59. c. 1. Sic cum præf. הָאוֹפַנִּים , & הָאֹפַנִּים , *rotæ* , וְהָאוֹפַנִּים *& rotæ* , בָּאֹפַנִּים *in rotis* , לָאֹפַנִּים *rotis*. Const. אֹפַנֵּי *rotæ*. Cum affix. אוֹפַנֵּיהֶם *rotæ eorum*. R. אָפַן inusit.

אֹפֶן m. unde Dual. cum affix. Prov. 25. v. 11. .... *verbum dictum* עַל־אָפְנָיו al-ophnáv *secundum*, vel *super rotas suas* , h. e. sapienter & oportune dictum. Vide Gram. Heb. tom. 2. p. 216. c. 1. 2. Aq. Theod. & Ald. ἐπὶ ἁρμόζουσιν αὐτῷ , *in congruentiis* , vel *congruentibus ei* , h. e. congruenter , Vulg. *in tempore suo*. Metaphora desumta est ab aurigis , qui pro locorum circumstantiis currus industrie moderantur. Unde sermo tempore oportuno prolatus quasi super rotas suas bene currere dicitur. Vel is loquendi modus repetitur ex figuli rota , in qua currente elegantissima quæque vasa elaborantur. R. אָפַן inusit.

אפס QAL. Lxx. ἐκλείπω , Vulg. & alii , *deficio* , *desino* , αἴρομαι *tollor*.

Praet. 3. p. s. m. אָפֵס *defecit* , ex forma (ֵ) , vide Gram. Heb. tom. 1. p. 137. c. 1. 162. c. 1. Cum præf. הַאָפֵס *an defecit ?* cum (ַ) sub ה interrogat. ob א sequens affectum (ָ) , vide eand. Gram. ibid. p. 375. c. 2.

אֶפֶס m. Lxx. Aq. Sym. πέρας , Vulg. & alii , *finis* , *terminus*. Sym. item , σπάνις *raritas*, *penuria*. Lxx. item , ἔκλειψις *defectus* ; & adjective ἔσχατος *extremus* , ὀλιγοστὸς *perpaucus* , κενὸς *vacuus*. Et adverbialiter , ἀλλ' ἢ *sed* , οὐ , οὐκ , *non* , οὐκ ἔστι *non est* , πλὴν *præter*, &c. Alii item , *nullus* , *nemo* , *nihilum* , *nisi* , *tantummodo* , *frustra* , *gratis* , *temere* , &c. אֶפֶס כִּי , Lxx. ὅτι *quod*. Cum præfix. וְאֶפֶס *& tantum* , הַאֶפֶס *an nullus ?* בְּאֶפֶס *cum defectu* , וּבְאֶפֶס *& in defectu* , מֵאֶפֶס *præ nihilo* , *minus nihilo*. Cum præf. & aff. וְאַפְסִי *& nullus præter me*. Dual. in pausa , אָפְסָיִם, Ezech. 47. v. 3. Aq. Sym. Theod. ἀστράγαλοι , Vulg. & alii , *tali* , sic dicti , quod sint pedum & corporis humani extremitates ; Lxx. ἄφεσις *dimissio* , *finis* , *extremitas* , corporis videlicet. Plur. const. אַפְסֵי *fines*. Cum præfix. לְאַפְסֵי *ad fines* , מֵאַפְסֵי *à finibus*. R. אָפַס *desiit*.

אֶפַע m. unde in pausa & cum præf. מֵאָפַע , Isai. 41. v. 24. Aben-Esra & alii , *ex nihilo* , Chald. *nequicquam* , Vulg. *ex eo quod non est* , ita ut אֶפַע , idem sit atque אֶפֶס *nihil* , *nihilum* , mutato ס in ע , Lxx. ἐκ γῆς *de terra* , h. e. *terrenum* (opus) , *fragile* , &c. Sunt qui אֶפַע *viperam* interpretentur hoc modo : *Et opus vestrum* (nocentius est) *vipera* , aut opere viperæ. R. אָפַע inusit.

אֶפְעֶה f. Lxx. Sym. Theod. ἀσπὶς *aspis*. Lxx. item , βασιλίσκος *basiliscus* , Vulg. *regulus*, ὄφις *serpens* in genere, Aq. ἔχιδνα , Vulg. *vipera*. Sic etiam vulgo alii. R. אָפַע inusit.

אפף QAL. Lxx. περιέχω , Vulg. & alii , *circumdo*. Hinc 3. p. pl. c. Praeter. אָפְפוּ , in forma perf. *circumdederunt*. Cum affix. אֲפָפוּנִי *circumdederunt me* , c.

אפק QAL , unde HITHPAEL הִתְאַפֵּק , Lxx. ἐγκρατεύομαι , Vulg. & alii, *contineo me* , ἀνέχομαι *sustineo* , *tolero*. Sym. βιάζομαι *vi compellor* , *vis mihi infertur* , Vulg. *necessitate compellor*. Alii item , *roboro* , *corroboro me*.

Praet. 3. p. pl. c. ex forma (ֵ) & in

Digitized by Google

pausa, תִּתְאַפָּק *continent se.*

INFIN. cum ל pleonastico, לְהִתְאַפֵּק *continere se.*

FUT. 3. p. f. m. cum præf. וַיִּתְאַפַּק *& continuit se.* 2. p. f. m. תִּתְאַפַּק *continebis te.* 1. p. f. c. אֶתְאַפָּק *continebo me*, ex forma (ֵ) mutati in (ָ) ob pausam. Cum præfix. וָאֶתְאַפַּק, 1. Reg. 13. v. 12. *& continui me*, Sym. *βιασθεὶς, vi* (Vulg. *necessitate*) *compulsus.*

אֲפֵק, Massor. & Vulg. *Aphéc*, aut *Aphéq*; & cum ה locali אֲפֵקָה, Massor. & Vulg. *Aphéca* aut *Aphéqa*, nomen proprium urbis 1°. in Tribu Manasse, Jos. 12. v. 18. & c. 13. v. 4. 2°. in Tribu Juda, Jos. 15. v. 53. ubi ה non est locale. 3°. in Tribu Aser, Jos. 19. v. 30. 1. Reg. 4. v. 1. c. 29. v. 1. 3. Reg. 20. v. 30. quæ urbs Jud. 1. v. 31. dicitur אֲפִיק, vide sup. col. 134. Etym. *fortis, robustus, canalis, torrens*, &c. ab אָפִיק, quod vide col. 134.

אֲפֵר m. 3. Reg. 20. (secundum Lxx. 21.) vv. 38. 41. Lxx. *τελαμὼν. fascia, velamen;* quasi à פְּאֵר, transpositis literis. Sic etiam Targum & Judæi interpretantur. Vulg. *pulvis;* legebat אֵפֶר, vide vocem sequent. Cum præfix. הָאֲפֵר *velamen*, בָּאֲפֵר *in velamine.* R. אפר inusit.

אֵפֶר m. Lxx. Aq. Sym. *σποδὸς*, Vulg. & alii, *cinis.* Lxx. item, *κοπρία stercus.* Aq. item, *χοῦς pulvis, humus, terra.* Attamen אֵפֶר volunt esse pulverem ex materia igni adusta, עָפָר vero pulverem itidem; sed non ex materia combusta. Cum præfix. הָאֵפֶר *cinis*, וָאֵפֶר *& cinis*, כָּאֵפֶר *sicut cinis*, לָאֵפֶר *in cinerem.* R. אפר inusit.

אֶפְרֹחִים m. pl. Lxx. Aq. *νεοσσοί*, Vulg. & alii, *pulli avium.* Cum præfix. הָאֶפְרֹחִים *pulli.* Cum affix. אֶפְרֹחָיו (deficiente (י) pro אֶפְרֹחָיו) *pulli ejus*, m. vide pro isto (י) deficiente Gram. Heb. tom. 1. p. 128. c. 1. אֶפְרֹחֶיהָ *pulli ejus*, f. Rad. פָּרַח Hebræis *floruit*, Chaldæis *volavit.*

אַפִּרְיוֹן m. Cant. 3. v. 9. Lxx. *φορεῖον*, Vulg. *ferculum*, hoc est, *sella, lectica*, qua sponsæ vehebantur. Alii, *cubile, lectus nuptialis*, sic dictus ob fœcunditatem, à Rad. פָּרָה *fructificavit.*

אֶפְרַיִם, in pausa אֶפְרָיִם, Mass. *Ephráiim*, Vulg. *Ephráim*, nomen proprium 1°. secundi filii Josephi, Gen. 41. v. 52. 1. Paral. 6. v. 66. Ab eo nomen accepit Tribus Ephraim, imo & decem Tribus, quæ à Juda defecerunt, 3. Reg. 11. v. 26. Isai. 7. v. 2. c. 9. v. 9. Ose. 5. v. 5. Psal. 59. Heb. 60. v. 9. 77. Heb. 78. v. 67. 107. Heb. 108. v. 9. 2°. montis inter Jerichuntem & Jerosolymam, Jos. 16. v. 4. c. 17. v. 10. 3°. saltus in Tribu Gad, 2. Reg. 18. v. 6. Etym. *frugiger* aut *crescens;* à פָּרָה *fructificavit, crevit*, &c.

אֲפָרְסָיֵא Mass. *Apharsaié*, Vulg. *Apharsæi*, nomen proprium populi, Esd. 4. v. 9. Etym. *dividentes*, aut *dilacerantes;* à פְּרַס *divisit, dilaceravit.*

אֲפָרְסְכָיֵא Mass. *Apharsecaié*, Vulg. *Apharsachæi*, nomen propr. populi, Esd. 5. v. 6. c. 6. v. 6. Etym. *dividentes* aut *dilacerantes;* à פְּרַס *divisit, dilaceravit.*

אֲפַרְסַתְכָיֵא Mass. *Apharsathcaié*, Vulg. *Apharsathachæi*, nom. proprium populi, quem, uti & duos præcedentes, in Samariam transtulit Asenaphar, Esd. 4. v. 9. Etym. *dividentes*, aut *dilacerantes pavones;* à פְּרַס *divisit, dilaceravit*, & תֻּכִּיִּים *pavones.*

אֶפְרָת, & cum ה paragog. אֶפְרָתָה, Mass. & Vulg. *Ephráth, Ephrátha*, nomen proprium uxoris Caleb filii Esron, 1. Paral. 2. v. 19. c. 4. v. 4. Etym. *frugifera* aut *crescens;* à פָּרָה *fructificavit, crevit.*

אֶפְרָתָה cum ה locali, quasi ab אֶפְרָת, Mass. & Vulg. *Ephrátha*, nomen proprium urbis in Tribu Juda, Gen. 35. v. 16. alias Bethlehem appellatæ, Gen. 48. v. 7. ubi Lxx. *ἱππόδρομος hyppodromus.* Videtur eadem ac *Caleb Ephratha*, ubi mortuus est Esron, 1. Paral. 2. v. 24. Etym. vide vocem præced.

אֶפְרָתִי Mass. *Ephrathí*, Vulg. *Ephrathæus*, nomen commune viris vel de Tribu Ephraim, Jud. 12. v. 5. 3. Reg. 11. v. 26. vel de Ephratha, sive Bethlehem, 1. Reg. 17. v. 12. Etym. vide in אֶפְרָת.

אַפְּתֹם m. Chald. unde cum præfix. וְאַפְּתֹם, Esd. 4. v. 13. Lxx. *καὶ τοῦτο, & hoc*, Vulg. *& usque ad.* Alii, *& thesaurus, & ara-*

Digitized by Google

rium, quaſi à Græca voce ἀφθονία, *abundantia, copia, opes*, &c. R. אצם inuſit.

אץ *feſtinus*, vide ſupra in אוץ, col. 43.

אצבן Maſſ. *Etsbón*, Vulg. *Esbón*, vel *Eſebón*, nomen proprium 1°. filii Gad filii Jacob, Gen. 46. v. 16. 2°. filii Bela filii Benjamin, 1. Paral. 7. v. 7. Etym. *feſtinans intelligere*, vel *ædificare*; ab אץ *feſtinus, feſtinans*, & בין *intelligere*, aut בנה *ædificare*.

אצבע, & in alia forma אצבע, cum (-) ob gutturalem loco (‥), f. Lxx. Aq. δάκτυλος, Vulg. & alii, *digitus*; & metaphorice, *potentia, virtus*, &c. Cum præf. & in reg. ſeu ex ſecunda forma, באצבע *in digito*. Cum præf. & affix. אצבעו (ex priori forma) *digitus ejus*, m. באצבעו *digito ejus*, m. באצבעך, in pauſa, *digito tuo*, m. Plur. abſol. אצבעות *digiti*. Conſt. & cum præf. ואצבעות *& digiti*. Cum præfix. & affix. אצבעתיו *digiti ejus*, m. ואצבעתיו *& digiti ejus*, m. באצבעתיו *digitis ſuis*, m. אצבעתיך *digiti tui*, m. אצבעותי *digiti mei*, c. ואצבעתי *& digiti mei*, c. ואצבעותיכם *& digiti veſtri*, m. R. צבע *pinxit*; unde אצבע *digitus*, ob literarum ſimilitudinem; vel quia in pictura maxime neceſſarii ſunt digiti.

אציל m. unde cum ה paragog. aut locali, אצילה, Ezech. 41. v. 8. Lxx. διάστημα, Vulg. *ſpatium*. Alii, *ad alam, ad axillam uſque*, h. e. uſque ad πτέρωμα ædificii. Plur. conſt. אצילי, Ezech. 13. v. 18. Lxx. ἀγκῶν, Vulg. *cubitus*, alii, *axillæ*. Ex termin. fem. אצילות, Jerem. 38. v. 12. Theod. ἀγκῶνες, Vulg. *cubiti*, alii, *axillæ*, vacat apud Lxx. Rad. אצל *ſepoſuit, ſeparavit*; unde *axilla*, quaſi ſepoſita, & ad latus poſita.

אצילים m. plur. à ſing. inuſit. אציל; unde conſt. אצילי, Exod. 24. v. 11. Lxx. ἐπίλεκτοι *electi, ſelecti*. Alii, *optimates, magnates*, quaſi à populo ſepoſiti & ſegregati, Vulg. *qui procul receſſerant*, referebat ad אזל *abiit, receſſit*, aut ad אצל, de quo infra. Cum præf. & affix. ומאציליה, Iſai. 41. v. 9. Lxx. καὶ ἐκ τῶν σκοπιῶν αὐτῆς, *& ex ſpeculis ejus* (terræ), h. e. extremitatibus, conf. verba præcedentia. Sym. καὶ ἐκ τῶν ἀγκώνων αὐτῆς, *& ex cubitis ejus*. Vulg. *& à longinquis ejus*. Alii, *& ab optimatibus ejus* R. eadem ac vocis præced.

אצל QAL Lxx. ἀφαιρέω *aufero*, ἀπέχω *abſtineo*, ὑπολείπομαι *relinquo*, Vulg. & alii, *reſervo, ſepono, ſeorſim repono*.

Praet. 2. p. ſ. m. אצלת *reſervaſti*. 1. p. ſ. c. cum præf. ואצלתי *& ſeponam, & auferam*.

NIPHAL. 3. p. ſ. m. Praet. pro plurali, per enallagen numeri, נאצל, Ezech. 42. v. 6. Lxx. ἐξείχοντο, Vulg. *eminebant*, Theod. θεοσυνέχεσιν *collecta erant* (triſtega).

HIPHIL האציל, unde 3. p. ſ. m. Fut. cum præf. ויאצל, Num. 11. v. 25. contracte pro ויאציל, vide Gram. Heb. tom. 1. p. 186. c. 1. Lxx. καὶ περιείλετο, Aq. καὶ ἀφείλετο, Vulg. *& abſtulit*. Sym. καὶ ἀπεσπάσατο *& abſtraxit*. Theod. καὶ ἐπεσκίασεν *& obumbravit*, referebat ad צלל *obumbrari*. Alii, *& ſepoſuit*, &c.

אצל Maſſ. *Atſél*, Vulg. *Aſél*, nomen proprium filii Elſæ filii Raphe, 1. Paral. 8. v. 37. c. 9. vv. 43. 44. Etym. *prope*, vel *juxta*, vel *ſeparatio*, aut *ablatio*; ex אצל *prope, juxta*; aut אצל *ſeparavit, abſtulit*.

אצל præpoſ. Lxx. Aq. παρὰ, Vulg. & alii, *prope, juxta, penes, apud*. Lxx. Sym. adjective, ἐχόμενος *hærens*, παρακείμενος *adjacens*. Lxx. item, ἐγγὺς, πλησίον, *prope*, ἕως *uſque*, μετὰ *cum*, περὶ *circa*, πρὸς *ad*. Cum præf. ואצל *& prope*, מאצל *de prope*, Lxx. ἀπὸ *à*, vel *ab*, παρὰ *apud*. Aq. ἐχόμενα *juxta*. Cum præf. & affix. אצלו *prope eum*, מאצלו *ab eo*, אצלה *apud eam*, אצלי *apud me*, c. מאצלי *à me*, c. אצלם *apud eos*, מאצלם *ab illis*. R. אצל *ſeparavit*; unde אצל *prope*, per antiphraſin, ut videtur.

אצליהו Maſſ. *Atfaliáhou*, Vulg. *Aſaliá*, nomen proprium patris Saphan ſcribæ, 4. Reg. 22. v. 3. Etym. *prope Dominum*, vel *prope eſt Dominus*; ex אצל *prope*, & יהו pro יהוה *Dominus*. Vel *ſeparatio Domini*; ex אצל *ſeparavit*, & יהו *Dominus*.

אצם Maſſ. *O'tſem*, Vulg. *Aſóm*, nomen proprium 1°. ſexti filii Iſai, 1. Paral. 2. v. 15. 2°. filii Jerameel primogeniti Eſron, ibid. v. 25. Etym. *feſtinatio eorum*; ex אוץ *feſtinare*, & affix. 3. p. plur. m. Vel *jejunans*; à צום *jejunare*.

Digitized by Google

אֶצְעָדָה f. Lxx. χλιδών, Vulg. & alii, *armilla*. Aq. Sym. Theod. βραχιάλιον *brachiarium*, ornamentum brachii. Vulg. & alii item, *periscelides*, ornamenta crurum & brachiorum. Cum præfix. וְאֶצְעָדָה *& armilla*. R. צָעַד *progredi*, אֶצְעָדָה *armilla*, ob literarum similitudinem.

אצר QAL. Lxx. θησαυρίζω, Vulg. & alii, *thesaurizo, condo in thesaurum*, συνάγω *congrego*.

Praet. 3. p. pl. c. אָצְרוּ *thesaurizarunt*.

Ben. f. m. cum præfix. הָאֹצְרִים *thesaurizantes*.

Fut. 1. p. f. c. cum præf. & ה paragog. וָאוֹצְרָה, Nehem. 13. v. 13. ex forma quiesc. Pé א, *& constitui, & præposui super thesauros*, Vulg. *super horrea*. Sunt qui hanc personam referant ad Hiphil, in qua conjugatione hhiriq sequente incremento vocali, proindeque ה paragogico, interdum mutatur in (·). Vide Gram. Heb. tom. 1. p. 186. c. 2. 230. c. 1. in Hiph. 409. c. 2.

NIPHAL נֶאֱצַר, unde 3. p. f. m. Fut. יֵאָצֵר, Isai. 23. v. 18. Lxx. συναχθήσεται *congregabitur*, Vulg. *condentur* (mercedes) in thesauro videlicet, aut apotheca.

אֵצֶר Mass. *E'tser*, Vulg. *E'ser*, nomen proprium filii Seir Horræi, Gen. 36. v. 21. Etym. *thesaurus*; ex אָצַר *thesaurizavit*. Aut *angustians*; à צוּר vel צָרַר, *angustiavit*.

אצר *thesaurus*, vide אוֹצָר, supra col. 43.

אֶקְדָּח m. Isai. 54. v. 12. Lxx. κρύσταλλος *crystallus*. Aq. γλυπτισμὸς *celatura*. Sym. γλυπτὸς, Vulg. *sculptus* (lapis). Theod. γλυφὴ *sculptura*. Alii, *carbunculus*, *pyropus*; à R. קָדַח *ardere, succendi*.

אַקּוֹ m. Deut. 14. v. 5. Lxx. τραγέλαφος, Vulg. *tragelaphus*, hircus facie & cornibus; cervus autem magnitudine & pilo. Hunc describunt Diod. l. 2. Plin. l. 8. c. 1. Arist. hist. anim. l. 2. c. 1. Solin. c. 22. Alii, *hircus sylvestris*, *ibex*, *rupicapra*, &c. R. אָקַק inusit.

אֵרָא Mass. *Erá*, Vulg. *Ará*, nomen proprium filii Jether, 1. Paral. 7. v. 38. Etym. *maledicens*; ex אָרַר *maledixit*. Aut *videns*, ex רָאָה *vidit*.

אֶרְאֵל, unde cum affix. אֶרְאֶלָּם, Isai. 33. v. 7. cum dagh̃esch forti in ל, quod dagh. venit semper post motiones parvas, quas non sequitur accentus aut (:) quiesc. Vide Gram. tom. 1. pag. 29. c. 2. 414. c. 1. Lxx. hîc adeo paraphrastas agunt, ut quomodo hanc vocem transtulerint, vix intelligi possit. Observatur duntaxat hanc ad verbum יָרֵא *timuit*, ab eis esse relatam. Aq. ὀφθήσομαι αὐτοῖς, Sym. Theod. ὀφθήσομαι αὐτοῖς, *videbor, apparebo eis*, legebant divisim אֵרָא לָהֶם per apocopen, pro אֵרָאֶה לָהֶם in fut. Niph. verbi רָאָה *vidit*. Vel conjunctim legere potuerunt אֶרְאֶלָּם, & spectare לָם pro לָהֶם, quanvis repugnet grammatica hodierna, in qua tamen affixa interdum junguntur cum verbis & conjugationibus, quibus non competunt; tuncque separanda sunt à verbis illis. Vide exempla in Gram. Heb. tom. 1. p. 372. Mantiss. II. Vulg. *videntes*, respexit ad idem verbum רָאָה *vidit*. Hebræi, teste S. Hieron. comm. in h. l. t. 3. nov. edit. c. 273. hac voce *angelos* sive *legatos* intelligunt. Alii, *fortis*, *prævalidus*, *heros eorum*, *clamabunt*, pro *clamabit*, per enallagen numeri, qua partitio innuitur, pro: *singuli fortes*, &c. *clamabunt*. Vide Gram. Heb. tom. 1. p. 551. c. 1. 2. Sunt qui hanc vocem radicem quatuor literis constantem esse velint. Alii hanc componunt ex אֲרִי *leo*, & אֵל *Deus*, q. d. *leo Dei*, h. e. fortissimus.

אַרְאֵלִי Mass. & Vulg. *Areli*, nom. proprium filii Gad filii Jacobi, Gen. 46. v. 16. Num. 26. v. 17. Etym. *visio Dei*, ex רָאָה *vidit*, & אֵל *Deus*. Vel *altare Dei*, quasi esset אֲרִיאֵל, de quo infra.

ארב QAL. Lxx. Aq. Sym. ἐνεδρεύω, Vulg. & alii, *insidior*. Lxx. item, ἐγκάθετος γίνομαι *insidiator sum*, θηρεύω *venor*, κατασπεύδω *præcipito*, &c. Construitur cum dativo, & præpos. אֶל & עַל.

Praet. 3. p. f. m. cum præf. וְאָרַב *& insidiatus est*. 1. p. f. אָרַבְתִּי *insidiatus sum*. 3. p. pl. c. אָרְבוּ *insidiati sunt*. 2. p. pl. m. cum præf. וַאֲרַבְתֶּם *& insidiamini*.

Ben. f. m. אֹרֵב & אוֹרֵב, *insidians*, *insi-*

Digitized by Google

diator. Cum præf. וְאֹרֵב וְאֹרֵב *insidiator*, וְאֹרֵב & הָאֹרֵב, *& insidiator*, לְאֹרֵב *in insidiatorem*, מֵאֹרֵב מֵאוֹרֵב *ab insidiatore.* Pl. m. אֹרְבִים, & cum præf. הָאֹרְבִים, *insidiatores.*

Infin. sequente Maqqaph אֱרָב־ erov *insidiari.*

Imper. 2. p. s. m. cum præf. וֶאֱרֹב *& insidiare.*

Fut. 3. p. s. m. יֶאֱרֹב *insidiabitur.* Cum præf. וַיֶּאֱרֹב *& insidiabitur, & insidiatus est.* 3. p. s. f. תֶּאֱרֹב *insidiatur.* 3. p. pl. m. in pausa יֶאֱרֹבוּ, contracte pro יֶאֱרֹבוּ, *insidiantur, insidiabuntur.* Cum præfix. וַיֶּאֶרְבוּ *& insidiati sunt.* 1. p. pl. c. cum ה parag. נֶאֶרְבָה *insidiemur.*

PIEL אֵרֵב, Lxx. ἐνεδρεύω *insidior*, ut in Qal.

Ben. pl. m. מְאָרְבִים, Jud. 9. v. 25. *insidiantes*, Lxx. & al. substantive, ἔνεδρα, Vulg. *insidiæ.*

Fut. 3. p. s. m. cum præfix. וַיָּרֶב *& insidiatus est*, Vulg. *& insidias tetendit*, 1. Reg. 15. v. 5. ubi est elisio primæ radic. א, punctorum contractio, & mutatio (-) in (·) ob accentum retractum, pro וַיֶּאֱרֹב, vel, secundum alios, in Hiph. וַיָּרֶב. Vide Gram. Heb. tom. 1. p. 177. c. 2. fin.

אֲרָב Mass. *Aráv*, Vulg. *Aráb*, nomen proprium civitatis in Tribu Juda, Jos. 15. v. 52. Etym. *insidians, insidiator, insidiæ*, ab אָרַב *insidiatus est.*

אֶרֶב m. unde in pausa אָרֶב, Job. 37. v. 8. Lxx. σκέπη *tegumentum*, Vulg. *latibulum*, in quo struuntur insidiæ, ibid. c. 38. v. 40. Lxx. ἐνεδρεύοντες *insidiantes*, Vulg. *insidiantur.* Alii utrobique *insidiæ.* R. אָרַב *insidiatus est.*

אֹרֶב m. Lxx. ἔχθρα *inimicitia*, Vulg. & alii, *insidiæ.* Hinc cum præf. & affix. אָרְבּוֹ orbó *insidiæ ejus*, m. Jerem. 9. v. 7. al. 8. בְּאָרְבָּם beorbam *in insidiis eorum*, Ose. 7. v. 6. Aliis est infinitivus Qal, qui sæpe naturam nominis induit; at daghésch ‏ב in præstantissimis codicibus impressum ostendit esse substantivum. Vide simile exemplum in Gram. Heb. tom. 1. pag. 31. c. 2. fin. R. אָרַב *insidiatus est.*

אַרְבֵאל, Ose. 10. v. 14. al. 15. Mass. *Arbél*, Lxx. Vatic. Ἱεροβοὰμ *Jeroboam*, male, ut scribit S. Hieron. melius ms. Alex. Ἱεροβάαλ *Jerobaal.* Cod. Barberinus Ἀρβεὴλ *Arbeel*, S. Hieron. comm. in h. l. tom. 3. nov. edit. col. 1310. *Arbel*, quem eundem esse putat ac יְרֻבַּעַל *Jerobaal*, sive *Gedeonem, sed breviori disertiorique sermone*, nempe mutato (י) in א, & ע pariter in א. Respexit S. Doctor ad hist. Judic. 8. v. 11. Aliis אַרְבֵאל est nomen proprium viri, qui victus est à Salmana, quo tempore vaticinabatur Osee. Etym. *insidians Deus*, vel *fortis*; ab אָרַב *insidiatus est*, & אֵל *Deus, fortis.*

אֲרֻבָּה f. Lxx. Aq. καταῤῥάκτης, Vulg. *cataracta.* Lxx. Aq. Sym. Theod. θυρὶς, Vulg. & alii, *fenestra.* Lxx. Sym. ὀπὴ *fovea, foramen.* Lxx. item, νοσσὸς *pullus avium*, δάκρυ *lacbryma.* Theod. item, καπνοδόχη *caminus*, Vulg. *fumarium.* Hinc cum præfix. מֵאֲרֻבָּה *ex fenestra, ex fumario.* Plur. אֲרֻבּוֹת *fenestræ.* Cum præfix. בָּאֲרֻבּוֹת *in fenestris, per fenestras.* Cum affix. אֲרֻבֹּתֵיהֶם *fenestræ, foramina earum* (columbarum). R. אָרַב *insidiatus est*, unde *fenestra*, vel ob literarum similitudinem; vel quia per fenestras aut foramina struuntur insidiæ.

אַרְבֶּה m. Lxx. ἀκρὶς, Vulg. & alii, *locusta*, ἀττέλαβος *attelabus*, locustæ species sine alis, βροῦχος *bruchus*, ἐρυσίβη *rubigo.* Cum præfix. הָאַרְבֶּה *locusta*, בָּאַרְבֶּה *pro locustis*, כָּאַרְבֶּה *sicut locusta*, aut *locustæ*, לָאַרְבֶּה *locustæ*, מֵאַרְבֶּה *præ locusta.* Rad. רָבָה *multum esse*, unde *locusta*, quod plures sint numero, & agminatim incedant. Alii referunt ad אָרַב *insidiatus est*, quod locustæ frugibus insidientur, easque devorent.

אֲרֻבּוֹת Mass. *Arubbóth*, Vulg. *Arubóth*, nomen proprium civitatis, vel, secundum alios, campestrium Moab, quæ cesserunt Tribui Ruben, 3. Reg. 4. v. 10. Etym. *cataractæ, fenestræ*; ab אֲרֻבָּה, quod vide supra. Alii, *insidiæ*, ab אָרַב *insidiatus est.*

אָרְבּוֹת orvóth, f. pl. const. quasi à singul. אָרְבָּה, Isai. 25. v. 11. *Et extendet* (Dominus) *manus suas in medio ejus* (Moab), *sicut extendit natans ad natandum, & humiliabit superbiam ejus* עִם אָרְבּוֹת יָדָיו, Vulg. *cum allisione manuum ejus*, h. e. & manus ejus allidet,

Digitized by Google

allidet, vel allidendo eum manibus suis. Videtur legisse חָרְבוֹת *vastationes*. Lxx. ἐφ' ἃ χεῖρας ἐπέβαλε, *ad quæ manus* (suas) *misit*, seu *injecit*, h. e. & auferet ab eo quæ insidiando rapuerat. Alii, *cum axillis manuum suarum*, h. e. Deus humiliabit superbiam Moab percutiendo eum axillis suis, sicut natator percutit & dividit aquas cubitis sive axillis. Vide interpretes. R. אָרַב *insidiatus est*.

אַרְבִּי Mass. & Vulg. *Arbi*, nom. proprium loci in Tribu Benjamin, secundum Adrichom. 2. Reg. 23. v. 35. Etym. *locusta*; ab אַרְבֶּה idem. Vel *fenestra*; ab אֲרֻבָּה idem. Vel *insidiator*; ab אָרַב *insidiatus est*. Vel *multiplicans*; à רָבָה *multiplicatus est*.

אַרְבַּע f. cum (-) in fine loco (·) ob gutturalem, Lxx. τέσσαρες, Vulg. & alii, *quatuor*. Lxx. item adjective, τέταρτος *quartus*, τετράς *quaternarius*, *quaternitas*. Cum præf. וְאַרְבַּע & *quatuor*, בְּאַרְבַּע *in quatuor*, וּבְאַרְבַּע & *in quatuor*, כְּאַרְבַּע *sicut quatuor*, לְאַרְבַּע *in*, *ad quatuor*, מֵאַרְבַּע *à quatuor*. Pl. אַרְבָּעִים *quadraginta*; nomina enim numeralia à tribus ad novem inclusive, in plurali numero tot continent decadas, quot in singulari unitates. Vide Gram. Heb. tom. 2. pag. 383. c. 1. Cum præf. הָאַרְבָּעִים *quadraginta*, וְאַרְבָּעִים & *quadraginta*, בְּאַרְבָּעִים *in quadraginta*, *in quadragesimo*; ea enim nomina ab undecim inclusive cardinalia sunt simul & ordinalia. Vide Gram. Heb. tom. 2. p. 378. c. 2. 386. §. II. R. רָבַע *quadratum esse*.

אַרְבַּע Mass. *Arbá*, Vulg. *Arbée*, nomen proprium civitatis in Tribu Juda, Gen. 23. v. 2. quæ & Hebron, Gen. 13. v. 18. & Mambre, Gen. 35. v. 27. appellatur. Etym. *quatuor*, vide vocem præced.

אַרְבָּעָה m. & Chald.

אַרְבְּעָה *quatuor*, *quaternus*, ut אַרְבַּע. Cum præf. בְּאַרְבָּעָה *in quarto*, וּבְאַרְבָּעָה & *in quarto*, וְאַרְבְּעָה Chald. & *quatuor*, לְאַרְבָּעָה *in quatuor*. R. רָבַע *quadratum esse*.

אַרְבַּעַת m. *quatuor*, vel potius *quaternitas*; videtur enim esse substantivi species. Vide Gram. Heb. tom. 2. p. 384. c. 1. Cum præf. וְאַרְבַּעַת & *quatuor*, בְּאַרְבַּעַת *in quatuor*,

כְּאַרְבַּעַת *sicut quatuor*, לְאַרְבַּעַת *in quatuor*. Cum præf. & affix. אַרְבַּעְתָּם *quatuor illi*, לְאַרְבַּעְתָּם *quatuor illis*, m. לְאַרְבַּעְתָּן *quatuor illis*, f. Dual. numerus in pausa, אַרְבַּעְתָּיִם, 2. Reg. 12. v. 6. Aq. Sym. τετραπλασίως *quadrupliciter*, Vulg. *in quadruplum*. Conf. Exod. 21. v. 2. & Isai. 30. v. 26. R. רָבַע *quadratum esse*.

אָרַג QAL. Lxx. ὑφαίνω, Vulg. & alii, *texo*, *contexo*, *attexo*, ἐργάζομαι *operor*, in genere.

Ben. sing. m. אֹרֵג, vel אוֹרֵג, *texens*, *textor*. Cum præfix. וְאֹרֵג & *textor*, כְּאֹרֵג *sicut textor*. Plur. m. אֹרְגִים *texentes*, vel *textores*. Cum præf. וְאֹרְגִים & *texentes*. Plur. f. אֹרְגוֹת *texentes*.

Fut. 2. p. s. f. תַּאַרְגִי *texueris*, *texes*, ex forma יֶאֱרֹג. 3. p. pl. m. in pausa, יֶאֱרֹגוּ *texent*, ex forma יֶאֱרֹג.

אֶרֶג m. unde in pausa אָרֶג, Job. 7. v. 6. Lxx. λαλιά, *loquutio*, *loquela*, sensum, non verbum, expresserunt. Vulg. *texens*, legebat אֹרֵג, ac insuper paraphrastam egit. Alii, *textura*. Cum præf. & extra pausam, הָאֶרֶג, Jud. 16. v. 14. al. 15. Lxx. Sym. ὕφασμα *textura*, Vulg. *licium*; sic etiam alii. R. אָרַג *texuit*.

אַרְגֹּב Mass. *Argóv*, Vulg. *Argób*, nomen proprium regionis Basanitidis, quæ etiam dicebatur Raphaim, ac dimidiæ Tribui Manasse trans Jordanem sorte obtigit, Deut. 3. v. 13. 3. Reg. 4. v. 13. 4. Reg. 15. v. 25. Etym. *gleba* vel *glarea*; à רֶגֶב *gleba*. Vel *maledictio putei*; ab אָרַר *maledixit*, & גֵּב *fossa*, *puteus*. Vel *lux altitudinis*; ab אוֹר *lux*, & גַּב *altitudo*, *eminentia*.

אַרְגְּוָן m. unde cum præf. וְאַרְגְּוָן, 2. Paral. 2. v. 6. al. 7. Lxx. καὶ ἐν τῇ πορφύρᾳ, Vulg. & alii, & *in purpura*. R. אָרַג *texuit*; unde *purpura*, quasi textura κατ' ἐξοχήν. Alii radicem quadriliteram efficiunt.

אַרְגְּוָנָא m. Chald. emphat. Theod. πορφύρα, Vulg. & alii, *purpura*. Vide vocem præcedentem.

אַרְגָּז m. Sym. λαρνάκιον, Vulg. & alii, *capsella*, *capsula*, *cista*, *arca*. Hinc cum præf. הָאַרְגָּז *capsella*, בָּאַרְגָּז *in capsella*. Lxx. Vatic. vocem Hebraicam, sed pro more cor-

Digitized by Google

ruptam, retinent, nempe ἐῤῥαζ, 1. Reg. 6. vv. 11. 15. ubi mſ. Alex. ἀῤγὸζ, Ald. ἐῤῥαζ. Corruptiſſime v. 8. ubi בָּאַרְגָּז expreſſerunt βερεχθαν, al. βερεχαθὰν, mſ. Alex. ἀῤγὸζ, ut ſupra. Præterea idem Lxx. huic voci præmittunt alteram, nempe θέμα, cui ſignificatum affinxerunt alterius, videlicet θέμα *capſa*. Unde his in locis vocabulum אַרְגָּז & retinetur quaſi proprium; & transfertur velut appellativum. Utravis autem lectio ſit Lxx. difficile eſt divinare. R. אָרַג *texuit*, ob literarum ſimilitudinem. Alii radicem quadriliteram ארגז conſtituunt.

אַרְגָּמָן m. Lxx. Aq. Sym. Theod. πορφύρα, Vulg. & alii, *purpura*; vocem hanc eandem eſſe volunt atque אַרְגְּוָן, de qua ſupra, mutato ו in מ. Lxx. item adjective, πορφύρεος *purpureus*, ὁλοπόρφυρος *totus purpureus*. Et iterum ſubſtantive, ſed in alio ſenſu, στακτή *ſtacte*, Ezech. 27. v. 16. ubi Vulg. *purpura*. Cum præf. וְאַרְגָּמָן *purpura*, וְהָאַרְגָּמָן, & הָאַרְגָּמָן, *& purpura*, בָּאַרְגָּמָן *in purpura*, וּבָאַרְגָּמָן *& in purpura*, כָּאַרְגָּמָן *ſicut purpura*. R. אָרַג *texuit*; aut רְגַם, vide אַרְגְּוָן, ſupra col. 146.

אַרְדְּ, & in pauſa אָרְדְּ, Maſſ. *Ard*, Vulg. *Aréd*, Gen. 46. v. 21. & *Heréd*, Num. 26. v. 40. nomen proprium 1°. filii Benjamin, Gen. 46. v. 21. 2°. filii Belæ, Num. 26. v. 40. Etym. *imperans*; ex רָדָה *dominari, imperare*. Vel *deſcendens*; à יָרַד *deſcendit*.

אַרְדּוֹן Maſſ. & Vulg. *Ardón*, nomen proprium filii Caleb ex Azuba uxore, 1. Paral. 2. v. 18. Etym. *imperans* vel *deſcendens*, vide vocem præcedentem. Vel *maledictio judicii*; ex אָרַר *maledixit*, & דִּין *judicare*.

אַרְדִּי, Num. 26. v. 40. Maſſ. *Ardí*, Vulg. *Hereditæ*, nomen commune poſteris אַרְדְּ, quem vide ſupra.

אָרָה QAL. Lxx. τρυγάω, Vulg. *vindemio*, *meto*. Alii, *decerpo*, *diſtringo*, *carpo*, *colligo*, *avello*, proprie fructus.

Præt. 1. p. ſ. c. אָרִיתִי, Cant. 5. v. 2. *decerpſi*, Vulg. *meſſui*. 3. p. pl. c. cum præf. & affix. וְאָרוּהָ, Pſal. 79. Heb. 80. v. 13. *& decerpunt*, Vulg. *& vindemiant eam*.

אָרוּ Chald. Theod. ἰδὼ, Vulg. & alii, *ecce*. Idem eſt atque אֲלוּ, mutatis literis ל & ר, quod vide ſupra col. 91. Hinc cum præf. וַאֲרוּ *& ecce*.

אַרְוָד Maſſ. *Arvádh*, Vulg. *Aradius*, Ezech. 27. v. 8. nomen proprium civitatis ab Arvado, vel Aradio, filio Chanaani & nepote Chami ædificatæ. Etym. *imperans*; à רוּד *dominari, imperare*. Vel *deſcendens*; à יָרַד *deſcendit*.

אֲרוֹד Maſſ. & Vulg. *Aród*, vel *Aródh*, Num. 26. v. 17. nomen proprium filii Gad filii Jacob, qui etiam dicitur

אֲרוֹדִי Maſſ. & Vulg. *Arodí*, vel *Arodhí*, Gen. 46. v. 16. ex quo familia Aroditarum, Num. 26. v. 17. Etym. *imperans* vel *deſcendens*, vide ſupra אַרְוָד.

אַרְוָדִי Maſſ. *Arvadhí*, Vulg. *Aradius*, Gen. 10. v. 18. nomen proprium poſterorum Arod, vel incolarum civitatis aut regionis אַרְוָד, quam vide ſupra cum ejus etymologia.

אֻרְוָה f. unde plur. abſol. אֻרָוֹת, conſt. אֻרְוֹת, & mutato ו in (י) אֻרְיוֹת, 2. Paral. 9. v. 25. Lxx. φάτναι, Vulg. & alii, *præſepia*, *ſtabula*. Lxx. item, θήλειαι *feminæ* (equorum videlicet), τοκάδες *fœta, puerpera* (equæ), per metonymiam contenti pro continente. Cum præf. וְאֻרְוֹת *& præſepia*, *& ſtabula*. Rad. אָרָה *carpſit*; unde *ſtabulum*, quod jumenta in eo pabulum carpant. Tertia autem rad. ה mutatur in ו.

אֲרוּכָה, & cum (ֻ) pro (וּ), אֲרֻכָה f. Lxx. ἴασις, ἴαμα, Vulg. & alii, *ſanitas*, *curatio*, μῆκος *longitudo*, *prolongatio*, vitæ ſcilicet, συνούλωσις *cicatricis obductio*, ſic etiam interdum Vulg. Ea vox metaphorice etiam ad muros transfertur. Conſt. & ex forma (ֻ), אֲרֻכַת *ſanitas*, *curatio*. Cum præf. & affix. ex eadem forma, וַאֲרֻכָתְךָ *& ſanitas tua*, m. R. אָרַךְ *prolongari*, unde *ſanitas*, *curatio*, quæ eſt vitæ prorogatio, aut qua vita prorogatur.

אָרוֹן, & אֲרֹן, com. Lxx. Aq. Sym. Theod. κιβωτὸς, Vulg. & alii, *arca*, γλωσσόκομον *ſcrinium*, *marſupium*, *loculus*, *feretrum*, *capſa*, *capſula*. Lxx. item, σορὸς *loculus*. Hinc cum præfix. הָאָרוֹן *arca*, בָּאָרוֹן *in arca*, לָאָרוֹן *arcæ*. Conſt. אֲרוֹן, & אֲרֹן, *arca*. Cum

Digitized by Google

præf. וְאָרוֹן & arca, בָּאָרוֹן in arca, לָאָרוֹן arcæ. R. אָרָה carpſit; unde arca à capiendis iis, quæ in ea reconduntur. Alii referunt ad אֹרֶן ligni ſpeciem, de qua infra.

אֲרַוְנָה Maſſ. Arávna, Vulg. Areúna, nomen proprium viri, 2. Reg. 24. v. 16. qui dicitur אָרְנָן Ornán, 1. Paral. 21. v. 18. Vide Gram. Heb. tom. 1. p. 433. c. 1. Etym. arca, vide vocem præced. Vel canticum, ſeu exſultatio; à רָנַן cantavit, exſultavit. Vel lux noſtra; ex אוֹר lux, & affix. 1. p. plur. c. cum ה loco ו. Vel maledictio nunc; ex אָרַר maledixit, & נָא nunc.

אֶרֶז m. Lxx. Aq. Sym. Theod. κέδρος, Vulg. & alii, cedrus. Lxx. item, κέδρινος cedrinus, κυπαρίσσινος cypreſſus, ξύλον lignum, genus pro ſpecie. Cum præfix. הָאֶרֶז cedrus, וְאֶרֶז & cedrus; בָּאֶרֶז in cedro, כָּאֶרֶז ſicut cedrus, לָאֶרֶז in cedrum. Cum affix. אַרְזָה ſine mappiq in ה pro אַרְזָהּ, cedrus, cedrinum tabulatum ejus, f. Soph. 2. v. 14. ubi Vulg. attenuabo; pro אַרְזָה legebat אַרְזֶה in fut. hiph. verbi רָזָה emaciavit, attenuavit. Plur. abſol. אֲרָזִים cedri. Cum præf. הָאֲרָזִים cedri, וַאֲרָזִים & cedri, בָּאֲרָזִים in cedris, כָּאֲרָזִים & כַּאֲרָזִים, ſicut cedri. Plur. conſt. אַרְזֵי cedri. Cum præf. & aff. אֲרָזָיו cedri ejus, m. אֲרָזֶיךָ cedri tuæ, m. בַּאֲרָזֶיךָ in cedros tuas, vel, ſine præpoſitione, cedros tuas, m. R. אָרַז inuſit.

אֲרֻזִים m. pl. unde cum præf. בַּאֲרֻזִים, Ezech. 27. v. 24. Lxx. καὶ κυπαρίσσινα & cypreſſina (opera), Vulg. cedri quoque. Alii, capſæ cedrinæ. R. אָרַז inuſit.

ארח

QAL. Vulg. gradior. Alii, iter facio, ambulo, ſocietatem habeo cum aliquo, &c.

Praet. 3. p. ſ. m. cum præf. וְאָרַח, Job. 34. v. 8. Vulg. qui graditur, alii, ambulat. Hic Lxx. paraphraſtas agunt.

Ben. ſ. m. אֹרֵחַ, Lxx. Theod. ὁδοιπόρος, Vulg. & alii, viator. Lxx. item, ξένος peregrinus, ἔσχατος extremus, noviſſimus, αὐτόχθων, Jerem. 14. v. 8. indigena; melius fortaſſe ἀντίχθων oppoſitam terram habitans, ut ſenſus poſtulat. Hinc cum præfix. הָאֹרֵחַ viator, לָאֹרֵחַ viatori, כְּאֹרֵחַ & ſicut viator. Plur. abſol. m. אֹרְחִים viatores.

אָרַח Maſſ. Arábh, Vulg. Areé, vel Areá, nomen propr. filii Ollæ, 1. Paral. 7. v. 39. Eſd. 2. v. 5. Nehem. 6. v. 18. Etym. viator, aut via; ab אָרַח iter fecit. Vel odorans; à רִיחַ odoratus eſt. Vel annona, viaticum; ab אֲרֻחָה idem.

אֹרַח f. Lxx. Aq. ὁδὸς, Vulg. & alii, via, iter; τρίβος ſemita. Aq. item, πορεία greſſus. Sym. ἀτραπὸς ſemita, αὐτόστρατος via publica. Lxx. item, βασιλέως, Jud. 5. v. 5. via regia, ἔργον opus, per metaphoram (hinc alii etiam, mos, conſuetudo, ratio) ἔσχατον noviſſimum. Cum præfix. הַאֹרַח an ſemita? וְאֹרַח & ſemita, בְּאֹרַח in ſemita, וּכְאֹרַח & juxta viam, לְאֹרַח verſus viam. Cum affix. אָרְחוֹ orhhó ſemita ejus, m. אָרְחֶךָ orhhécha in pauſa, ſemita tua, m. אָרְחִי orhhi ſemita mea, c. Plur. abſol. אֳרָחוֹת ſemitæ. Conſt. אָרְחוֹת orhhóth idem. Cum præf. וְאָרְחוֹת veorhhóth & ſemitæ. Cum præf. & affix. אָרְחוֹתָיו orhhothav itinera ejus, m. בְּאָרְחוֹתָיו beorhhotháv in itineribus ejus, m. אָרְחוֹתֶיךָ orhhothechá ſemitæ tuæ, m. אָרְחוֹתַי orhhothai ſemitæ meæ, c. אָרְחוֹתָם orhhotham & אָרְחוֹתֵיהֶם, orhhothéhem itinera eorum. Filii Nephtali, ſive Judæi Orientales, pro אָרְחוֹתָם, אָרְחוֹתַי, אָרְחוֹתֶיךָ, אָרְחוֹתָיו, legunt אֹרְחוֹתָיו, &c. ſervato hhólem penultimæ primæ vocis. Vide Gram. Heb. tom. 1. p. 95. c. 1. R. אָרַח iter fecit.

אֹרַח Chald. Theod. ὁδὸς, Vulg. & alii, via, τρίβος ſemita, ut apud Heb. Hinc plur. cum præf. & affix. וְאָרְחָתֵהּ & via ejus, m. cum affixo formæ ſingularis, pro affixo formæ pluralis, vide Gram. Chald. tom. 2. p. 582. c. 1. אָרְחָתָךְ orhhathach viæ tuæ, m. R. אָרַח iter fecit.

אֹרֵחַ viator, vide Bénoni Qal hujus rad.

אֲרֻחָה f. Lxx. ἑστιατορία, Vulg. & alii, annona, cibaria, quæ proprie viatoribus dantur, ξενισμὸς hoſpitalitas, h. e. cibarium, cibus hoſpitibus datus, σύνταξις cibus conſtitutus. Alii, viaticum, commeatus, prandium, convivium, &c. Conſt. אֲרֻחַת viaticum, cibarium. Cum præf. & affix. וַאֲרֻחָתוֹ & cibarium ejus, m. R. אָרַח iter fecit.

אֹרְחָה f. Lxx. ὁδὸς via, Vulg. ſemita. Alii, turma, cohors, cœtus viatorum; unde Lxx.

Digitized by Google

Gen. 37. v. 24. al. 25. *ὁδοιπόρος viator*. Hinc const. אֹרְחַת ארחת *turma*. Plur. const. אָרְחוֹת, Isai. 21. v. 13. Lxx. *ὁδὸς via*, Vulg. *semita*. R. ארח אָרַח *iter fecit*.

ארי אֲרִי m. Lxx. Aq. Sym. Theod. *λέων*, Vulg. & alii, *leo*, proprie major, catulos habens, & pro iis prædam rapiens. Cum præf. הָאֲרִי *leo*, כָּאֲרִי & כַּאֲרִי, Isai. 38. v. 13. *sicut leo*; at כָּאֲרִי, Psal. 21. Heb. 22. v. 17. mendum est pro כָּאֲרוּ aut כָּארוּ, *foderunt*, ut ibi scriptum notat Massora Num. 24. v. 9. & ut in quibusdam accuratissimis codicibus repertum à se dicit R. Jacob ben Hhaiim Massoræ editæ collector. Hinc Lxx. *ὤρυξαν*, Vulg. Lat. *foderunt*, Aq. *ἤσχυναν fœdarunt*, S. Hieron. *fixerunt*. כָּאֲרוּ autem erit vel ab inusit. כּוּר, vel à כָּרָה *fodit*, adeo ut א sit antiqua vocalis *a* Massoretharum incuria hic, ut interdum alibi, relicta post adscripta puncta vocalia. Vide Gram. Heb. t. 2. p. 411. c. 2. 412. c. 1. וְכָאֲרִי *& sicut leo*, מֵאֲרִי *præ leone*. Pl. אֲרָיִים, & ex termin. fem. אֲרָיוֹת, *leones*, mutato (·) sing. numeri in (-), quia (·) istud est pro (-), quod in plur. transit in (-). Cum præf. הָאֲרָיוֹת *leones*, לָאֲרָיוֹת *leonibus*, מֵאֲרָיוֹת *præ leonibus*. R. ארה אָרָה *carpsit, discerpsit*.

אריאל אֲרִיאֵל & אֲרִאֵל, Lxx. *Ἀριὴλ*, Vulg. & alii, *Ariël*, retenta voce Hebraica, quæ componitur ex אֲרִי *leo*, & אֵל *Deus*, vel *potens*, q. d. *leo Dei*, h. e. potentissimus. Id nominis figurate tribuitur, 1°. altari holocaustorum, Ezech. 43. v. 16. quod victimas super se Deo oblatas devoraret, ut leo bestias. 2°. urbi Jerusalem, Isai. 29. v. 2. vel ab altari, quod in ea erat; vel quia sanguine interfectorum civium suorum replenda erat, ut altare madebat sanguine victimarum. 3°. hominibus singulari potentia & robore præditis, 2. Reg. 23. v. 20. Cum præf. הָאֲרִיאֵל, & mendose, ut videtur, Ezech. 43. v. 15. וְהַהַרְאֵל, ibi enim Lxx. habent, *καὶ ἀριὴλ*, Vulg. *& ariel*, כַּאֲרִיאֵל *sicut ariel*, לַאֲרִיאֵל *arieli*, וּמֵהָאֲרִיאֵל *& ab ariel*.

ארידי אֲרִידַי Mass. & Vulg. *Aridái*, nomen propr. unius è filiis Aman, Esth. 9. v. 9. Etym. *leo sufficiens*, ex אֲרִי *leo*, & דַּי *sufficiens*.

ארידתא אֲרִידָתָא Mass. & Vulg. *Aridátha*, nomen proprium alterius filiorum Aman, Esth. 9. v. 8. Accentus est in penult. ob א paragogicum. Etym. *leo legis*, vel *lex leonis*, ex אֲרִי *leo*, & דָּת, Chald. דָּתָא, *lex*.

אריה אַרְיֵה m. Heb. & Chald. Lxx. Theod. *λέων*, Vulg. & alii, *leo*. Lxx. Sym. *λέαινα leæna*; pleraque enim animalium nomina epicœna sunt. Vide Gram. Heb. tom. 1. p. 52. Cum præf. הָאַרְיֵה *leo*, וְהָאַרְיֵה & וְהָאַרְיֵה, *& leo*, כָּאַרְיֵה *sicut leo*, לָאַרְיֵה *leoni*. Plur. Chald. emphat. ex forma fem. אַרְיָוָתָא, Dan. 6. v. 8. *leones*, ubi ה mutatur in ו. Vide Gram. Chald. tom. 2. p. 574. c. 2.

אריה אַרְיֵה Mass. & Vulg. *Arié*, nomen propr. viri, vel, secundum alios, loci, 4. Reg. 15. v. 25. Etym. *leo*, vide vocem præced. Alii, *lux Domini*; ex אוּר *lux*, & יָהּ *Dominus*.

אריוך אַרְיוֹךְ Mass. & Vulg. *Arióch*, nomen proprium regis Ponti, Gen. 14. v. 1. Etym. *leo tuus*; ex אֲרִי *leo*, & affix. 2. p. s. f. Vel *longus, procerus*; ex אָרַךְ *prolongatus est*.

ארות אֻרְוֹת *præsepia*, vide אֻרְוָה, supra col. 148.

אריך אֲרִיךְ Chald. unde cum negatione לָא *non*, לָא־אֲרִיךְ, Esd. 4. v. 14. Lxx. *οὐκ ἔξεστι non licet*, Vulg. *nefas ducimus*. Alii, *non convenit*. R. אָרַךְ inusit. in hoc sensu.

אריסי אֲרִיסַי Mass. & Vulg. *Arisái*, nomen propr. unius è filiis Aman, Esth. 9. v. 9. Etym. *sponsus*; ab אֲרַס Chald. *sponsavit*. Aut *venenum*; ab אַרְסָא Chald. idem. Aut *bortulanus*; ab אֲרִיסָא, Chald. idem.

ארך אָרַךְ QAL. Lxx. *μακρὸς γίνομαι longus sum*, vel *fio*, *ὑψόομαι exaltor*, Vulg. *in longum differor, elevor*. Alii, *prolongor*.

PRAET. 3. p. pl. c. אָרְכוּ *prolongati sunt*.

FUT. 3. p. pl. m. ex forma יֶאֱרַךְ, יַאַרְכוּ, *prolongabuntur*. 3. p. pl. f. ex forma יֶאֱרַךְ, aut יַאֲרַךְ, וַתֶּאֱרַכְנָה *& prolongati, & elevati sunt*, rami ejus, Ezech. 31. v. 5.

HIPHIL הֶאֱרִיךְ, Lxx. Aq. *μακρύνω*, Aq. item, *μηκύνω*, *prolongo*, *μακροθυμέω longanimis, patiens sum*. Sym. *ἐκτείνω extendo*. Lxx. item, *πληθύνω multiplico*, *πολυχρονίζω multo tempore protrabo*, *ὑπερέχω supereminеo*, *ἀνέχομαι sustineo, tolero*, *πλεονάζω abundo*, &c.

Digitized by Google

Praet. 3. p. ſ. m. הֶאֱרִיךְ *prolongat, prolongavit.* 2. p. ſ. m. cum præfix. וְהַאֲרַכְתָּ *& prolonges.* Sic 1. p. ſ. c. וְהַאֲרַכְתִּי *& prolongabo.* 3. p. plur. c. הֶאֱרִיכוּ *prolongarunt.* 2. p. pl. m. וְהַאֲרַכְתֶּם *& prolongetis.*

Ben. ſ. m. מַאֲרִיךְ *prolongans.* Cum præf. וּמַאֲרִיךְ *& prolongans.*

Infin. cum præf. בְּהַאֲרִיךְ *in prolongando*, וּבְהַאֲרִיךְ *& in prolongando.*

Imper. 2. p. ſ. f. הַאֲרִיכִי *prolonga.*

Fut. 3. p. ſ. m. יַאֲרִיךְ *prolongabit.* 2. p. ſ. m. תַּאֲרִיךְ *prolongabis.* 1. p. ſ. c. אַאֲרִיךְ *prolongabo.* 3. p. pl. m. cum ן parag. יַאֲרִיכֻן *prolongabunt.* Cum præf. וְהֶאֱרִיכוּ *& prolongarunt.* 2. p. plur. m. תַּאֲרִיכוּ, & cum ן paragog. תַּאֲרִיכֻן, *prolongabitis.*

אֶרֶךְ m. quod conſtruitur cum nominibus אֵבֶר *penna, ala*, אַף vel אַפַּיִם, *ira*, רוּחַ *ſpiritus*; & adjective vulgo ſumitur, ut: אֶרֶךְ הָאֵבֶר, Lxx. *μακρὸς τῇ ἐκτάσει*, *longus ala*, hoc eſt, magnas alas habens. אֶרֶךְ אַפַּיִם *longus ira*, vel *iræ*, Lxx. *μακροθυμία longanimitas*, *μακρόθυμος longanimis.* אֶרֶךְ רוּחַ *longus ſpiritu*, Lxx. *μακρόθυμος longanimis.* Cum præf. וְאֶרֶךְ אַפַּיִם *& longanimis*, לְאֹרֶךְ אַפְּךָ *ſecundum longanimitatem, patientiam tuam*, m. R. אָרַךְ *prolongatus eſt.*

אֶרֶךְ Maſſ. *E'rech*, Vulg. *Arách*, nom. proprium civitatis in terra Sennaar, Gen. 10. v. 10. Etym. *longitudo, prolongatio.*

אֹרֶךְ m. Lxx. *μακρότης*, Lxx. Aq. Sym. Theod. *μῆκος*, Vulg. & alii, *longitudo.* Cum præfix. הָאֹרֶךְ *longitudo*, וְאֹרֶךְ *& longitudo*, בְּאֹרֶךְ & בָּאֹרֶךְ, *in longitudine*, לְאֹרֶךְ *ad longitudinem.* Cum præf. & affix. אָרְכּוֹ orcó *longitudo ejus*, m. וְאָרְכּוֹ veorcó *& longitudo ejus*, m. אָרְכָּהּ orcá *longitudo ejus*, f. לְאָרְכָּהּ leorcá *ad longitudinem ejus*, f. אָרְכָּם orcam *longitudo eorum*, כְּאָרְכָּן keorcán *ſecundum longitudinem earum*, f. R. אָרַךְ *prolongatus eſt.*

אַרְכָה f. Chald. Theod. *μακρότης prolongatio, prorogatio* (ſic etiam alii); & adjective, *μακρόθυμος longanimis, propitius.* Vulg. verbaliter, *ignoſco.* R. אָרַךְ *prolongatus eſt.*

אֲרֻכָה f. *ſanitas*, vide אֲרוּכָה, ſupra col. 148.

אֲרֻכָּה f. Lxx. *πέραν longe, μακρότερος*, Vulg. *longior*, Job. 11. v. 9. Alii, *longum, diuturnum, diuturnum* (bellum), 2. Reg. 3. v. 1. ubi Vulg. *longa* (concertatio). Hæc vox poteſt eſſe Paoúl Qal ſ. f. cum (ֻ) & daghéſch per legem æquivalentiæ, pro אֲרוּכָה. R. אָרַךְ *prolongatus eſt.*

אַרְכֻבָּא, vel אַרְכֻבָא, aut אַרְכֻבָה, f. Chald. unde plur. cum præf. & affix. וְאַרְכֻבָּתֵהּ, Dan. 5. v. 6. cum affix. formæ ſing. pro affixo formæ pluralis, vide Gram. Chald. tom. 2. p. 582. c. 1. Theod. *καὶ τὰ γόνατα αὐτοῦ*, Vulg. & alii, *& genua ejus*, m. R. רְכַב *vectus eſt curru, equo*, &c. unde *genu*, quod eo veluti corpus vehatur eoque inſideat. Vel à בְּרַךְ *genu*, tranſpoſitis literis.

אַרְכְּוָיֵא Maſſ. *Arkevaié*, Vulg. *Archuai*, m. plur. Chald. emphat. Eſd. 4. v. 9. nomen proprium populi. Etym. *prolongantes*; ab אֲרַךְ *prolongatus eſt.* Vel *maledictio combuſtionis*; ab אָרַר *maledixit*, & כְּוִיָּה *combuſtio.*

אַרְכִּי Maſſ. *Arkí*, Vulg. *Archí*, nomen proprium urbis in Tribu Ephraim, Joſ. 16. v. 2. quæ erat patria Chuſai, 2. Reg. 15. v. 32. Etym. *longus, procerus*, &c. ab אָרַךְ *prolongatus eſt.*

אֲרָם & conſt. אֲרַם, Maſſ. & Vulg. *Arám*, nomen proprium 1°. filii Sem, à quo nomen accepit Aramia ſive Syria ad Orientem Judææ ſita, Gen. 10. v. 22. Hinc אֲרַמִּי, *Syrus*, Gen. 22. v. 21. 2. Reg. 8. v. 5. c. 10. v. 6. 2°. urbis, vel loci, unde adductus eſt Balaam à Balac, Num. 23. v. 7. ubi Lxx. *Μεσοποταμία Meſopotamia*, h. e. inter amnis, quæ eſt regio Euphrathem inter & Tigrim. 3°. civitatis dimidiæ Tribus Manaſſe trans Jordanem, 1. Paral. 2. v. 23. quæ alibi dicitur Aran. 4°. filii Somer filii Heber, 1. Paral. 7. v. 34. Etym. *celſitudo*, aut *maledictio eorum*; à רוּם *altum eſſe*, aut אָרַר *maledixit*, & aff. 3. p. pl. m.

אֲרַם נַהֲרַיִם *Arám*, ſive *Syria duorum fluviorum*, vel *inter duo flumina*, Deut. 23. v. 4. Lxx. *Μεσοποταμία*, Vulg. *Meſopotamia*, regio Aſiæ notiſſima, quæ hodie appellatur *Diarbech.* Vide vocem præced.

אַרְמוֹן c. Lxx. Aq. Sym. *βάρις arx, domus magna*, & in modum turris ædificata. Lxx. Sym. *βασίλειον regia, palatium regium.*

Digitized by Google

Lxx. item, *πυργόβαρις munitio turrita*, *οἶκος domus*, *πόλις urbs*, *τοῖχος paries*, *murus*, pars pro toto ædificio, *θεμέλιον fundamentum*, *χώρα regio*, &c. Vulg. & alii, *palatium*, *ædes*. Cum præf. וְאַרְמוֹן *& palatium*, בְּאַרְמוֹן *in palatio*. Plur. conſt. אַרְמְנוֹת, quaſi ab אַרְמְנָה, *palatia*. Cum præf. & aff. וְאַרְמְנוֹתֶיהָ *& palatia ejus*, m. בְּאַלְמְנוֹתָיו cum ל pro ר, Iſai. 13. v. 22. Lxx. *ἐν οἴκοις αὐτῶν*, Vulg. *in ædibus ejus*, m. אַרְמְנוֹתֶיהָ *palatia ejus*, f. אַרְמְנוֹתַיִךְ *palatia tua*, f. בְּאַרְמְנוֹתַיִךְ *in palatiis tuis*, f. בְּאַרְמְנוֹתֵיהֶם *in palatiis eorum*, בְּאַרְמְנוֹתֵינוּ *in palatiis noſtris*, c. R. אָרַם inuſit. aut רוּם *altum eſſe*; unde *palatium*, quod altum ſit & elevatum.

אֲרַמִּי, & cum (-) & dagh. per legem æquivalentiæ pro (·), אֲרַמִּי, *Aramæus*, *Syrus*, 2. Reg. 10. v. 6. &c. Plur. אֲרַמִּים, 4. Reg. 8. v. 29. & in alia forma אֲרוֹמִים, *Syri*, ibid. c. 16. v. 6. ubi tamen Maſſorethæ legendum docent אֲדוֹמִים; unde Lxx. *Ἰδουμαῖοι*, Vulg. *Idumæi*. Etym. vide אֲרָם, ſupra col. 154.

אֲרַמִּית f. 1. Paral. 7. v. 14. *Aramea*, Vulg. *Syra*. Etym. vide אֲרָם, ſupra col. 154. & nomen præced.

אֲרָמִית adverb. f. 4. Reg. 18. v. 26. Lxx. *Συριστί*, Vulg. *Syriacè*. Etym. vide אֲרָם, ſupra col. 154.

אַרְמֹנִי Maſſ. & Vulg. *Armoni*, nomen proprium filii Saülis ex Reſpha, 2. Reg. 21. v. 8. Etym. *palatium*, vide ſupra אַרְמוֹן. Vel *maledictio numerationis*; ex אָרַר *maledixit*, & מָנָה *numeravit*. Vel, *lux muneris*; ex אוֹר *lux*, & מִנְחָה *munus*.

אֲרָן Maſſ. & Vulg. *Arán*, nomen proprium 1°. filii Diſan, Gen. 36. v. 28. 1. Paral. 1. v. 42. 2°. filii Jerameel, 1. Paral. 2. v. 25. ſecundum Vulg. nam in Heb. eſt אֹרֶן *Oren*. Etym. *arca*; ab אָרוֹן, quod vide ſupra col. 148. Vel *maledictio*, aut *lux earum*; ex אוֹר *lux*, aut אָרַר *maledixit*, & affix. 3. p. pl. f.

אָרֹן *arca*, vide אָרוֹן, ſupra col. 148.

אֹרֶן m. Iſai. 44. v. 14. Lxx. *πίτυς*, Vulg. *pinus*. Alii, *ornus*, *arbor*. R. אָרַן inuſit.

אֹרֶן Maſſ. *O'ren*, Vulg. *Arán*, nomen proprium filii Jerameel, 1. Paral. 2. v. 25. Etym. *arca*, &c. vide ſupra אֲרָן.

אַרְנֶבֶת f. Lxx. *δασύπους*, Aq. *λαγωός*, Vulg. & alii, *lepus*. R. רָנַב inuſit. Alii derivant ex אָרַב *inſidiari*; quod ſit venatorum inſidiis expoſitus.

אַרְנוֹן Maſſ. & Vulg. *Arnón*, nom. proprium 1°. torrentis, ſeu fluvii Moabitarum, Num. 21. v. 14. 2°. rupis excelſæ in finibus Amorrhæorum & Moabitarum, Deut. 2. v. 36. Joſ. 12. v. 1. c. 13. v. 9. Jud. 11. v. 13. 3°. civitatis Moabitarum, deinde Amorrhæorum, Num. 21. v. 24. Joſ. 12. v. 1. Etym. *exſultans*; à רָנַן *cantavit*, *exſultavit*. Aut *lux filii*; ex אוֹר *lux*, & בֵּן *filius*. Aut *maledictio æterna*, ſeu *permanens*; ex אָרַר *maledixit*, & כּוּן *permanere*.

אַרְנָן Maſſ. & Vulg. *Arnán*, nom. proprium filii Raphaiæ, 1. Paral. 3. v. 21. Etym. eadem ac nominis præced.

אָרְנָן Maſſ. & Vulg. *Ornán*, 1. Paral. 21. v. 18. nomen proprium viri, qui 2. Reg. 24. v. 16. 20. dicitur אֲרַוְנָה *Aráuna*, Vulg. *Aréuna*. Vide ſupra col. 149.

אַרְעָא m. Chald. emphat. Lxx. Theod. *γῆ*, Vulg. & alii, *terra*. Idem eſt ac Heb. אֶרֶץ, mutato צ in ע. Cum præf. וְאַרְעָא *& terra*, בְּאַרְעָא *in terra*, וּבְאַרְעָא *& in terra*, מִן־אַרְעָא *de terra*.

אַרְעָא, Dan. 2. v. 39. ubi ſecundum conſonantes legendum אַרְעָא, ut vox præcedens; at ſecundum Maſſ. אֲרַע. Theod. *ἥττων* (*βασιλεία*), Vulg. *minus* (regnum). Aliis אֲרַע eſt præpoſitio *infra*; adeo ut duæ præpoſitiones fere ſynonymæ conjungantur, & ſenſus ſit: *Et poſt te conſurget regnum aliud* אַרְעָא מִנָּךְ *infra pra te*, hoc eſt, inferius te, aut tuo regno. R. אֲרַע inuſit.

אַרְעִית f. Chald. unde cum præfix. לְאַרְעִית, Dan. 6. v. 25. Theod. *εἰς τὸ ἔδαφος*, Vulg. & alii, *uſque ad pavimentum*. R. אֲרַע inuſit.

אַרְפָּד, & in pauſa אַרְפָּד, Maſſ. *Arpádh*, Vulg. *Arphád*, Iſai. 10. v. 9. 4. Reg. 18. v. 34. Jerem. 49. v. 23. nomen proprium inſulæ, al. civitatis in Phœnicia ſitæ non longe à Damaſco, de qua Plin. l. 5. c. 31. Mela l. 1. c. 2. Etym. *lux redemtionis*; ex אוֹר *lux*, & פָּדָה *redemit*.

Digitized by Google

אַרְפַּכְשַׁד Mass. *Arpachschádh*, Vulg. *Arphaxád*, nomen propr. filii Sem, à quo Chaldæi, Gen. 10. v. 21. Etym. *sanans quasi vastationem*, aut *quasi Dæmon*; ex רָפָא *sanavit*, כְּ *quasi*, & שֹׁד *vastatio*, aut שֵׁד *Dæmon*.

אֶרֶץ, & in pausa אָרֶץ, c. sed sæpius f. Lxx. Aq. Sym. Theod. γῆ, Lxx. item, γαῖα, Vulg. & alii, *terra*, tam habitabilis, quam inhabitabilis. Lxx. item, ἀγρὸς *ager*, ἄγριος *agrestis*, χώρα *regio*, ἔδαφος *pavimentum*, ἔθνος *gens*, λαὸς *populus*, φυλὴ *Tribus*, per metonymiam contenti pro continente; οἰκουμένη *orbis terrarum*, &c. Cum præfix. הָאָרֶץ *terra* (atque ita cum isto ה artic. א semper notatur cum (ָ) etiam extra pausam); הָאָרֶץ, in pausa הָאָרֶץ, & וְהָאָרֶץ, *& terra*, *terra autem*, בְּאֶרֶץ, in pausa בְּאָרֶץ, *in terra*, וּבְאֶרֶץ *& in terra*, כְּאֶרֶץ, in pausa כָּאָרֶץ, *sicut terra*, לְאֶרֶץ, in pausa לָאָרֶץ, *terra*, וְלָאָרֶץ *& terra*, מֵאֶרֶץ *de terra*, וּמֵאֶרֶץ *& de terra*. Cum ה locali, אַרְצָה, & in pausa אָרְצָה, *in terram*. Cum præf. וָאַרְצָה *& in terram*. Cum præf. & affix. אַרְצוֹ *terra ejus*, m. בְּאַרְצוֹ *in terra ejus*, m. לְאַרְצוֹ *terra ejus*, m. *in terram ejus*, m. מֵאַרְצוֹ *de terra ejus*, m. וּמֵאַרְצוֹ *& de terra ejus*, m. אַרְצָהּ *terra ejus*, f. לְאַרְצָהּ *in terram ejus*, f. אַרְצְךָ, in pausa אַרְצֶךָ, *terra tua*, m. בְּאַרְצְךָ *in terra tua*, m. לְאַרְצֶךָ in pausa, *terræ tuæ*, m. מֵאַרְצֶךָ in pausa, *de terra tua*, m. אַרְצֵךְ *terra tua*, f. בְּאַרְצֵךְ *in terra tua*, f. וּלְאַרְצֵךְ *& terræ tuæ*, f. אַרְצִי *terra mea*, c. בְּאַרְצִי *in terra mea*, c. וְאֶל־אַרְצִי *& ad terram meam*, c. אַרְצָם *terra eorum*, בְּאַרְצָם *in terra eorum*, וּלְאַרְצָם *& terræ eorum*, מֵאַרְצָם *de terra eorum*, אַרְצְכֶם *terra vestra*, m. בְּאַרְצְכֶם *in terra vestra*, m. וּבְאַרְצְכֶם *& in terra vestra*, m. כְּאַרְצְכֶם *sicut terra vestra*, m. אַרְצֵנוּ *terra nostra*, c. וְאַרְצֵנוּ *& terra nostra*, c. בְּאַרְצֵנוּ *in terra nostra*, c. Plur. אֲרָצוֹת *terræ*. Cum præfix. הָאֲרָצוֹת, & הָאֲרָצוֹת, *terræ*, בָּאֲרָצוֹת, & בְּאֲרָצוֹת, *in terris*, וּמֵהָאֲרָצוֹת *& ex terris*. Const. אַרְצוֹת *terræ*. Cum præf. בְּאַרְצוֹת *in terris*, מֵאַרְצוֹת *ex terris*. Cum præf. & affix. בְּאַרְצוֹתָם *in terris eorum*. Sunt qui hanc vocem deducant à רָצַץ *trivit*, *contrivit*, quod *terra* teratur pedibus.

אַרְצָא Mass. *Artsá*, Vulg. *Arsá*, nom. proprium præfecti Tharsæ, 3. Reg. 16. v. 9. Etym. *terra*, ab אֶרֶץ; vel *voluntas*, à רָצָה *voluit*; aut *cursus*, à רוּץ *currere*; aut *maledictionis exitus*, ab אָרַר *maledixit*, & יָצָא *exivit*.

אַרְקָא f. Chald. unde cum præf. וְאַרְקָא, Jerem. 10. v. 11. Lxx. καὶ γῆ, Vulg. & alii, *& terra*. R. אֲרַק inusit. aut idem est atque אַרְעָא, quod vide supra col. 156. mutato ע in ק. Vide Gram. Heb. tom. 1. pag. 13. c. 2.

אָרַר QAL. Lxx. ἀράομαι, καταράομαι, ἐπικαταράομαι, κακῶς ἐρῶ, Vulg. & alii, *maledico*, *exsecror*.

Praet. 1. p. s. c. cum præfix. וְאָרוֹתִי *& maledicam*. Cum aff. אֲרוֹתִיהָ *maledixi ei*, f.

Ben. plur. m. const. אֹרְרֵי *maledicentes*. Cum aff. אֹרְרֶיךָ *maledicentes tibi*, m. Cum præf. & aff. וְאֹרְרֶיךָ *& maledicentes tibi*, m.

Paoul s. m. אָרוּר, Aq. Sym. Theod. ἐπικατάρατος, Vulg. & alii, *maledictus*. Cum præf. וְאָרוּר *& maledictus*. Fem. אֲרוּרָה *maledicta*, cum præfix. הָאֲרוּרָה *maledicta*. Plur. m. absol. אֲרוּרִים *maledicti*.

Infin. in forma perf. אָרוֹר *maledicere*, *maledicendo*.

Imper. 2. p. s. m. ex forma (ַ) mutati in (ָ) ad compensandum dagh. ejectum, & cum ה parag. אָרָה pro אֹר *maledic*, vide Gram. Heb. tom. 1. p. 217. c. 1. fin. 2. p. plur. masc. ex forma hhol. אֹרוּ *maledicite*.

Fut. 2. p. s. m. תָּאֹר *maledices*. 1. p. s. c. אָאֹר *maledicam*.

NIPHAL נֵאַר *maledictus est*, unde Benoni plur. m. ex forma defectivorum Pé נ, נֵאָרִים *maledicti*. Vide Gram. Heb. tom. 1. p. 220. c. 2.

PIEL אֵרַר *maledixit*, ex forma perfecta; unde

Praet. 3. p. s. m. cum affix. אֵרְרָהּ *maledixit ei*, fem. cum (ֲ) sub priori ר pro (ְ). Vide Gram. Heb. tom. 1. p. 338. c. 2.

Ben. plur. m. ex eadem form. perf. cum præf. הַמְאָרְרִים *maledicentes*.

HOPHAL הוּאַר *maledictus est*, unde 3. p. s. m. Futuri in pausa, יוּאָר *maledicetur*, *maledictus erit*.

Digitized by Google

אררט Maſſ. *Ararát ;* ſic etiam Vulg. Iſai. 37. v. 38. At Gen. 8. v. 4. Aq. Sym. Theod. Ἀραράτ, Vulg. *Armeniæ ;* & 4. Reg. 19. v. 36. al. 37. *Armeni.* Ex quo patet אֲרָרַט ipſam eſſe Armeniam. Etym. *maledictio tremoris ;* ex אָרַר *maledixit*, & רֶטֶט *tremor.*

אֲרָרִי, unde cum ה articulo, & punctorum contractione, הָאֲרָרִי Maſſ. *Ararí*, Vulg. *Arorites*, 2. Reg. 23. v. 33. & *Ararites*, 1. Paral. 11. vv. 33. 34. nom. proprium loci aut familiæ, unde oriundi erant Aiam, & Jonathan. Etym. *maledictio*, aut *maledictus ;* ab אָרַר *maledixit.*

ארש PIEL. Lxx. Aq. μνηστεύω, Vulg. & alii, *deſponſo.* Lxx. item, λαμβάνω *accipio* in uxorem videlicet.

Praet. 3. p. ſ. m. אֵרַשׂ *deſponſavit.* 1. p. ſ. c. אֵרַשְׂתִּי *deſponſavi.* Cum præf. & affix. וְאֵרַשְׂתִּיךְ *& deſponſavi te*, f.

Fut. 2. p. ſ. m. תְּאָרֵשׂ *deſponſabis.*

PUAL אֹרַשׂ, unde 3. p. ſ. f. Praet. in pauſa, אֹרָשָׂה *deſponſata eſt.*

Paoul ſ. f. מְאֹרָשָׂה, & cum ה præfix. הַמְאֹרָשָׂה *deſponſata.*

אֲרֶשֶׁת f. unde cum præf. וַאֲרֶשֶׁת, Pſal. 20. Heb. 21. v. 2. al. 3. Lxx. Varic. δέησις *ſupplicatio, oratio.* Ald. θέλησις, S. Hieron. Vulg. Lat. *voluntas.* Alii, *declaratio, pronuntiatio, eloquutio, eloquium, pronuntiatum.* R. אָרַשׁ inuſit.

ארתחששתא Maſſ. *Artaſcháſt*, Eſd. 7. v. 21. c. 8. v. 1. &c. & cum ש loco ס, & (·) pro ultimo (·), אַרְתַּחְשַׁשְׂתְּא, Maſſ. *Artaſcháſchta*, Eſd. 4. v. 7. Vulg. ubique *Artaxerxes*, nomen commune regum Perſarum, vide Gram. Heb. tom. 1. p. 449. c. 1. 2. Græce ſignificat μέγας ἄρειος *magnus Martius*, ſeu bellicoſus, vide ibid.

אש c. ſed ſæpius f. Lxx. Aq. Sym. Theod. πῦρ, Vulg. & alii, *ignis.* Lxx. item, πυρεῖα *focus*, *igniarium*, πύρινος *igneus*, κάρπωμα *oblatio*, nimirum igne abſumenda, ſive holocauſtum. Cum præfix. בָּאֵשׁ *ignis*, הָאֵשׁ, הָאֵשׁ, & וְהָאֵשׁ, *& ignis*, בָּאֵשׁ & בָּאֵשׁ, *in igne*, וּבָאֵשׁ, וּבָאֵשׁ, *& in igne*, כָּאֵשׁ & כְּאֵשׁ, *ſicut ignis*, לָאֵשׁ & לְאֵשׁ, *igni*, מֵאֵשׁ & מֵהָאֵשׁ, *ex igne.* Cum præf. & affix. אִשּׁוֹ *ignis ejus*, m. mutato (··) in (·) ſeq. dagh. vel per legem æquivalentiæ, vel potius quia nomen iſtud venit ab אָשַׁשׁ inuſit. אִשָּׁם *& ignis eorum*, אִשְּׁכֶם *ignis veſter*, m. Iſai. 50. v. 11. cum (·) pro (·) ſub א, quia duæ illæ motiones ſæpius invicem permutantur ; & ſine dagh. in ש ob (·) ei ſuppoſitum. R. אָשַׁשׁ inuſit.

אש *eſt*, vide in יֵשׁ, aut יֶשְׁנָה.

אשא Chald. Dan. 7. v. 11. Theod. πυρὸς, Vulg. & alii, *ignis*, idem eſt atque Heb. אֵשׁ, ſed cum forma emphatica.

אשבל Maſſ. *Aſchbél*, Vulg. *Asbél*, nomen proprium filii Benjamin, Gen. 46. v. 21. qui dicitur Jadiel, 1. Paral. 7. v. 6. Etym. *ignis vetuſtatis*, aut *defluens ;* ex אֵשׁ *ignis*, & בָּלָה *inveteravit*, aut נָבַל *defluxit, decidit.*

אַשְׁבֵּלִי Maſſ. *Aſchbelí*, Vulg. *Asbelitæ*, nomen gentile poſterorum *Asbel*, Num. 26. v. 38. vide nomen præced.

אשבן Maſſ. *Eſchbán*, Vulg. *Eſebán*, nomen proprium filii Diſon, Gen. 36. v. 26. Etym. *ignis filii*, aut *ædificantis*, aut *intelligentis ;* ex אֵשׁ *ignis*, & בֵּן *filius ;* aut בָּנָה *ædificavit ;* aut בִּין *intelligere.*

אשבעל Maſſ. *Eſchbáal*, Vulg. *Esbáal*, nomen proprium filii Saülis, 1. Paral. 8. v. 33. c. 9. v. 39. Etym. *ignis Domini*, aut *idoli*, aut *dominantis*, &c. ex אֵשׁ *ignis*, & בַּעַל *Dominus*, *idolum*, *dominans.*

אשד m. *effuſio*, *decurſus*, *alveus aquarum*, Vulg. *ſcopulus.* Vacat apud Lxx. Hinc cum præf. וְאֶשֶׁד *& effuſio*, Num. 21. v. 15. al. 16. Vide vocem ſeq.

אשדה f. unde pl. abſol. cum præf. וְהָאֲשֵׁדוֹת, Joſ. 10. v. 40. וּבָאֲשֵׁדוֹת, ibid. c. 12. v. 8. & conſt. אַשְׁדּוֹת, & ſine dagh. in ד, אַשְׁדֹת, Deut. 3. v. 17. c. 4. v. 49. Joſ. 12. v. 3. & cum præfix. הָאַשְׁדּוֹת, aut מֵאַשְׁדּוֹת, Joſ. 13. v. 20. Lxx. has voces quaſi nomina propria regionis aut urbis retinent, nempe Ἀσηδώθ. Vulg. eas partim interpretatur *radices*, partim ſine interpretatione conſervat, nimirum *Aſedoth.* Aquila Deut. 3. v. 17. tranſtulit καταχύσεις *effuſio*, aquarum videlicet ; ſic etiam recentiores, qui præterea vertunt *loca delivia*, *delivitates*, *radices* montium, per quas decurrunt aquæ. R. אָשַׁד Chald. & Syris *fundere*, *effundere.*

אשדוד

Digitized by Google

אַשְׁדּוֹד Mass. *Aschdódh*, Vulg. *Azotus*, nom. proprium urbis Philisthinorum, Jos. 11. v. 22. &c. Etym. *ignis dilecti*; ex אֵשׁ *ignis*, & דוֹד *dilectus*. Vel *deprædatio*, *vastatio*; à שָׁדַד *vastavit*.

אַשְׁדּוֹדִי Mass. *Aschdodhí*, Vulg. *Azotius*, sive civis Azoti. Plur. fem. אַשְׁדּוֹדִיּוֹת *Azotidæ*, Azoti mulieres. Vide vocem præced.

אַשְׁדּוֹדִית adverb. femin. Mass. *Aschdodhíth*, Vulg. *Azotice*, vide אַשְׁדּוֹד.

אֵשְׁדָּת, vel const. אֵשְׁדַּת, Deut. 33. v. 2. vox composita ex אֵשׁ *ignis*, & דָּת *lex*, h. e. *ignis legis*, ubi est hypallage pro *lex ignis*, sive *ignea*, ut vertit Vulg. Hanc vocem conjunctim scribendam monent Massorethæ; at divisim legendam. Verum in codicibus etiam accuratissimis hodie sic dividitur, אֵשׁ דָּת.

אִשָּׁה f. cum (ִ) & daghésch pro (ֵ) per legem æquivalentiæ, pro אִישָׁה; venit enim ab אִישׁ *vir*. Lxx. Aq. Sym. Theod. γυνὴ, Vulg. & alii, *mulier*, *uxor*. Sym. item, ἀνδρὶς *vira*, Vulg. *virago*. Theod. item, λῆμμα *assumtio*, à נָשָׂא *tulit*, *assumsit*. Lxx. item, γυναικεῖος *muliebris*, θῆλυ *femina*, ἑταίρα *socia*, *meretrix*, ἑκάστη *qualibet*, ἑτέρα *altera*, &c. Tribuitur etiam rebus inanimis, quando sermo est de rei alicujus cum altera conjunctione, aut comparatione. Vide Exod. 26. v. 3. &c. Cum præf. הָאִשָּׁה *mulier*, וְאִשָּׁה & וְהָאִשָּׁה, *& mulier*, בְּאִשָּׁה *pro uxore*, וּבְאִשָּׁה *& pro uxore*, כְּאִשָּׁה *sicut mulier* לְאִשָּׁה & לָאִשָּׁה, *in uxorem*, *ad mulierem*, וְלָאִשָּׁה & וּלְאִשָּׁה, *& mulieri*, מֵאִשָּׁה *à muliere*. Pl. נָשִׁים *mulieres*, Ezech. 23. v. 44.

אִשֶּׁה m. Lxx. Sym. κάρπωμα, al. ὁλοκάρπωμα, Lxx. item, κάρπωσις, Græcis interpretibus *oblatio*, *sacrificium*, proprie igne consumendum. Lxx. item, θυσία *victima*, *hostia*, θυσίασμα *sacrificium*, θυσιαζόμενον *sacrificatum*, ὁλοκαύτωμα *holocaustum*, πῦρ *ignis*, &c. Aq. Theod. πυρρὸν *ignitum*. Cum præf. הָאִשֶּׁה *sacrificium*, וְאִשֶּׁה *& sacrificium*. Const. אִשֵּׁה *sacrificium*. Plur. const. אִשֵּׁי *sacrificia*. Cum præfix. מֵאִשֵּׁי *ex sacrificiis*. Cum præf. & affix. לְאִשַּׁי *ad sacrificia mea*, c. מֵאִשָּׁי in pausa, *à sacrificiis meis*, c. R. אֵשׁ *ignis*, aut אָשַׁשׁ inusit.

אֶשְׁוֹן, vide אִישׁוֹן, supra col. 78.

אַשּׁוּר & אֲשֻׁר, f. Lxx. πούς *pes*, metonymice pro gressu, τρίβος *semita*, διάβασις *transitus*, &c. Alii, *gressus*, *incessus*. Cum præf. & affix. בַּאֲשֻׁרוֹ *in gressu ejus*, m. לַאֲשֻׁרוֹ *ad gressum ejus*, m. אֲשׁוּרִי *gressus meus*, c. אֲשֻׁרֵנוּ *gressus noster*, c. Plur. אֲשֻׁרִים *gressus*; unde שֵׁן בַּת־אֲשֻׁרִים, Ezech. 27. v. 6. *dens filia gressuum*, pro ebore præstantissimo, quod est dens elephantis in terra defossus, & diu conculcatus, secundum cl. Buxtorfium, qui laudat. Plin. lib. 8. c. 4. Verum is non est scriptoris hujus sensus. Quidam interpretes ex duplici voce בַּת־אֲשֻׁרִים unicam efficiunt, בִּתְאַשֻּׁרִים vel בִּתְאֲשֻׁרִים, *cum buxo*, h. e. ebur buxo distinctum; ex ב *in*, *cum*, & תְּאַשּׁוּר, aut תְּאַשֻּׁר, *buxus*. Vide Gram. Heb. tom. 1. p. 491. c. 1. Cum affix. אֲשׁוּרוֹ *gressus ejus*, m. אֲשֻׁרָי, & in pausa אֲשׁוּרָי, *gressus mei*, c. R. אָשַׁר *incessit*, *ambulavit*.

אַשּׁוּר Mass. *Aschschoúr*, Vulg. *Assur*, nomen proprium filii Sem, à quo Assyrii, Gen. 10. vv. 11. 22. Etym. *insidians*, vel *contemplans*; à שׁוּר *contemplari*, *observare*, *insidiari*. Vel *beatus*, ab אָשַׁר in Piél *beavit*. Vel *incedens*; ab eod. verbo in Qal *incessit*.

אֲשׁוּרִי, 2. Reg. 2. v. 9. Mass. *Aschourí*, Vulg. *Gessuri*, quod videtur mendum graphicum. Nom. proprium civitatis in Tribu Aser. Etym. eadem ac nominis præced.

אַשּׁוּרִים Mass. *Aschourím*, Vulg. *Assurim*, nomen proprium 1°. filii Dadan, Gen. 25. v. 3. 2°. Assyriorum, qui Græcis Syri dicuntur. Etym. *beati*, vel *insidiantes*, vel *incedentes*, vide אַשּׁוּר.

אַשְׁחוּר Mass. *Aschhhour*, Vulg. *Ashur*, nom. proprium 1°. filii Esron, 1. Paral. 2. v. 24. 2°. patris Thecuæ, ibid. c. 4. v. 5. Etym. *denigratus*; à שָׁחַר *nigrum esse*. Vel *ignis libertatis*, *albedinis*, aut *foraminis*; ab אֵשׁ *ignis*, & חוּר *liber*, *libertas*, *albus*, *foramen*.

אֻשַּׁיָּא m. pl. Chald. emphat. Lxx. θεμέλιοι, Vulg. & alii, *fundamenta*. Cum præfixis, וְאֻשַּׁיָּא *& fundamenta*. Cum præf. & affix. וְאֻשּׁוֹהִי *& fundamenta ejus*, m. Rad. אֲשַׁשׁ Chald. *abscondit*, unde *fundamentum*, quod in terra abscondatur & lateat.

Digitized by Google

אֲשֵׁיוֹת oschiâ f. unde plur. cum affix. אָשְׁיוֹתֶיהָ oschiothêha, Jerem. 50. v. 15. Lxx. ἐπάλξεις αὐτῆς, *propugnacula ejus*, f. Vulg. & alii, *fundamenta ejus*, f. R. אָשָׁה inusit.

אֲשִׁימָא Mass. *Aschimá*, Vulg. *Asimá*, nom. proprium idoli virorum Emath, 4. Reg. 17. v. 30. Etym. *delictum*; ab אָשַׁם *deliquit*, *reus fuit*. Vel *ignis maris*; ab אֵשׁ *ignis*, & יָם *mare*.

אֲשֵׁירָה *lucus*, vide אֲשֵׁרָה infra col. 170.

אָשִׁישׁ m. unde pl. const. cum præf. לַאֲשִׁישֵׁי, Isai. 16. v. 7. Lxx. τοῖς κατοικοῦσιν *habitantibus*, q. d. fundamentum habentibus, vide supra אֻשְּׁיָּא; Aq. τοῖς πολυχρονίοις *longævis*, q. d. fundatis, h. e. jam à longo tempore ibi degentibus. Sym. τοῖς εὐφραινομένοις *lætantibus*, Vulg. *qui lætantur*; à שׂוּשׂ *lætari*. Theod. τοῖς αὐχμώδεσιν *squallidis*; videtur legisse לְעֲשִׁישֵׁי, ab עָשַׁשׁ *depasci*, *squallidum esse*, &c. Alii, *super fundamenta*, ita ut ל sit pro עַל, ab אָשַׁשׁ Chald. *occultavit*, vide supra אֻשְּׁיָּא.

אֲשִׁישָׁה f. unde cum præf. וַאֲשִׁישָׁה, 2. Reg. 6. v. 19. Lxx. καὶ λάγανον *& placenta*, alii, *& lagena*. 1. Paral. 16. v. 3. Lxx. καὶ ἀμορίτης *& torta panis*, Vulg. utrobique *similâ frixa oleo*. Plur. cum præfix. בָּאֲשִׁישׁוֹת, Cant. 2. v. 5. Lxx. ἐν μύροις *in unguentis*. Aq. ἐξ οἰνάνθων *ex labruscis*, Sym. ἐν ἄνθει *in flore*, Vulg. *in floribus*. Plur. const. ex forma masc. aut est ab אָשִׁישׁ, אֲשִׁישֵׁי, Ose. 3. v. 1. Lxx. πέμματα *coctiones*, h. e. teste Hieron. comm. in h. l. πέμματα *crustulæ*, quæ idolis offerebantur. Aq. παλαιά *vetera*. Sym. ἄκαρπα *inutiles*. Vulg. *vinacia*. Alii, *lagenæ*. R. אָשַׁשׁ inusit. in hoc sensu.

אֶשֶׁךְ masc. *testis*, *testiculus*; unde in pausa אָשֶׁךְ מְרוֹחַ, Levit. 21. v. 20. Lxx. μόνορχις *unum habens testiculum*, Vulg. *herniosus*. Alii, *attritus testiculo*. R. אָשַׁךְ inusit.

אֶשְׁכּוֹל & אֶשְׁכֹּל m. Lxx. βότρυς, Vulg. & alii, *botrus*, *racemus*, *baccha*. Cum præf. הָאֶשְׁכֹּל *botrus*, וְאֶשְׁכֹּל *& botrus*, בָּאֶשְׁכֹּל *in botro*. Plur. const. aut in forma const. אַשְׁכְּלוֹת (quasi ab אַשְׁכָּלָה) *botri*. Cum præf. כְּאַשְׁכְּלוֹת (quasi ab אַשְׁכָּלָה) *sicut botri*, לְאַשְׁכְּלוֹת *botris*. Cum affix. אַשְׁכְּלֹתֶיהָ *botri ejus*, f. R. שָׁכַל Arabibus *maturuit* (uva).

אֶשְׁכּוֹל Mass. *Eschcól*, Vulg. *Escol*, nomen proprium 1°. fratris Mambre, Gen. 14. v. 13. 2°. vallis aut torrentis in vicinia Hebron, Num. 13. vv. 24. 25. Etym. *botrus*, vide vocem præced. Aut *orbatio*; à שָׁכֹל *orbatus est*. Aut *ignis omnis*, sive *universus*; ab אֵשׁ *ignis*, & כֹּל *omnis*, *universus*.

אַשְׁכְּנַז Mass. *Aschkenáz*, Vulg. *Ascenéz*, nomen propr. 1°. filii Gomer, Gen. 10. v. 3. 2°. populorum Armeniæ & Mediæ vicinorum, Jerem. 51. v. 27. Etym. *ignis quasi aspergens*; ex אֵשׁ *ignis*, כְּ *quasi*, & נָזָה *aspersit*.

אֶשְׁכָּר m. Lxx. δῶρα, Vulg. & alii, *donum*, *munus*. Cum affix. אֶשְׁכָּרֵךְ, Ezech. 27. v. 15. *munus tuum*, f. Vulg. *pretium tuum*, f. Lxx. item, μισθός σου *merces tua*, f. retulerunt ad שָׂכַר *mercede conduxit*, *mercedem dedit*. Rad. שָׁכַר Arabibus *remunerari*.

אֵשֶׁל m. Lxx. ἄρουραν *arvum*, nempe arboribus consitum. Aq. δένδρωμα, δενδρῶν, Vulg. & alii, *nemus*, *arboretum*. Sym. φυτεία *plantatio*, arborum videlicet; φυτόν *virgultum*. Theod. δρῦς *quercus*, h. e. quercetum. Cum præf. הָאֵשֶׁל *nemus*, *arboretum*. R. אָשַׁל inusit.

אשם

אָשֵׁם & אָשַׁם, QAL. Lxx. Aq. Sym. Theod. πλημμελέω, Lxx. item, παροξύνω, Vulg. & alii, *delinquo*, *pecco*, *prævaricor*. Lxx. Sym. item, μεταμελέω, μεταμέλομαι, *pœnitet me*, *resipisco*. Lxx. item, ἀγνοέω *ignoro*, ἁμαρτάνω *pecco*, ἀφανίζομαι *è conspectu removeor*, *destruor*, &c. Alii item, *reus sum* aut *peragor*, *punior*, *pœnas luo*, *desolor*, &c.

Praet. 3. p. f. m. אָשֵׁם *deliquit*. 3. p. f. f. cum præfix. וְאָשְׁמָה *& deliquerit*. 2. p. f. m. cum præfix. וְאָשַׁמְתָּ *& reus fias*. 2. p. f. f. אָשַׁמְתְּ *deliquisti*. 3. p. pl. c. cum præfix. ex forma (-) & in pausa, וְאָשֵׁמוּ *& rei fiant*.

Infin. אָשְׁמָה vel אָשֹׁם, *delinquendo*, *reus se peragendo*.

Fut. 3. p. f. m. יֶאְשַׁם, contracte pro יֶאְשַׁם, & sic in seqq. *reus fuerit*. Cum præf. וְיֶאְשַׁם *& reus fuerit*. 3. p. f. f. תֶּאְשַׁם *desolata fuerit*. 3. p. pl. m. יֶאְשְׁמוּ, & in pausa ex forma (-), יֶאְשָׁמוּ, *rei fient*. Cum præf. וְיֶאְשְׁמוּ *& desolabuntur*, וְיֶאְשָׁמוּ *& de-*

Digitized by Google

solati sunt. 2. p. pl. m. ex forma (-) mutati in (-) ob pausam, תֶּאְשָׁמוּ *rei eritis.* 1. p. plur. c. ex eadem forma, & in pausa, נֶאְשָׁם *rei erimus.*

NIPHAL נֶאְשַׁם, unde 3. p. pl. c. PRAETERITI in pausa, נֶאְשָׁמוּ, contracte pro נֶאְשְׁמוּ, Joel. 1. v. 18. Lxx. ἠφανίσθησαν *è medio sublati sunt*, Vulg. *disperierunt.*

HIPHIL הֶאְשִׁים, unde 2. p. s. m. IMPER. cum affix. הַאֲשִׁימֵם, Psal. 5. v. 10. al. 11. Lxx. κρῖνον αὐτοὺς, Vulg. Lat. *judica illos*, h. e. ut vertit S. Hieron. *condemna illos.* Alii, *desola eos, reos eos perage*, h. e. declara eos esse reos.

אָשָׁם m. Lxx. Aq. Sym. & alius, πλημμέλεια, πλημμέλημα, Lxx. item, πλημμέλησις, Vulg. & alii, *delictum, peccatum.* Lxx. item, ἄγνοια *ignorantia*, ἀδικία *injustitia*, ἁμαρτία *peccatum*, ἀνομία *iniquitas*, βάσανος *cruciatus*, ἱλασμὸς *propitiatio*, καθαρισμὸς *purificatio*, id est, hostia propitiatoria & peccatorum sordibus emundans. Alii item, *reatus.* Cum præfix. הָאָשָׁם *delictum*, וְהָאָשָׁם *& delictum*, כָּאָשָׁם *sicut delictum*, וְכָאָשָׁם *& sicut delictum, & quasi reatus*, לְאָשָׁם *pro reatu*, וְלָאָשָׁם *& pro reatu.* Cum affix. אֲשָׁמוֹ *delictum, reatus ejus*, m. אֲשָׁמָם *reatus eorum.* Plur. cum præfix. & affix. בַּאֲשָׁמָיו *in delictis ejus*, vel *suis*, m. R. אָשַׁם *deliquit.*

אָשֵׁם m. Lxx. ἁμαρτία, πλημμέλεια, *peccatum, delictum*, legebant אָשָׁם, ut supra; & Verbaliter, ἁμαρτάνω, πλημμελέω, *pecco, delinquo*; sic etiam interdum Vulg. Alii, *reus, culpæ obnoxius.* Hinc cum præf. וְאָשֵׁם *& reus*, כְּאָשֵׁם *sicut reus.* Plur. אֲשֵׁמִים *rei.* Cum præf. וַאֲשֵׁמִים *& rei.* R. אָשֵׁם, *peccavit, deliquit, reus fuit.*

אַשְׁמָה f. Lxx. Aq. πλημμέλησις, Lxx. item, πλημμέλεια, Vulg. & alii, *peccatum, delictum, reatus.* Lxx. item, ἄγνοια *ignorantia*, ἁμαρτία *peccatum*, &c. Alii item, *hostia pro peccato*, ut supra אָשָׁם. Cum præfix. בְּאַשְׁמָה *in reatu*, לְאַשְׁמָה *in reatum.* Const. אַשְׁמַת *reatus.* Cum præf. בְּאַשְׁמַת *in reatu*, לְאַשְׁמַת *in reatum.* Cum præf. & aff. אַשְׁמָתוֹ *reatus ejus*, m. אַשְׁמָתָם *reatus eorum*, בְּאַשְׁמָתָם *in reatu eorum*, אַשְׁמָתֵנוּ *reatus noster*, c. וְאַשְׁמָתֵנוּ *& reatus noster*, c. בְּאַשְׁמָתֵנוּ *in reatu nostro*, c. Plur. absol. אַשְׁמוֹת *delicta, reatus.* Cum præf. & affix. וְאַשְׁמוֹתַי *& delicta mea*, c. R. אָשַׁם *deliquit, reus fuit.*

אַשְׁמוּרָה & אַשְׁמֹרֶת, f. Lxx. Sym. φυλακή, Vulg. & alii, *custodia.* Lxx. item, ὄρθρος *mane, tempus matutinum.* Vulg. item & alii, *vigilia.* Hinc cum præfix. וְאַשְׁמוּרָה *& custodia, & vigilia.* Plur. absol. אַשְׁמֻרוֹת *vigiliæ.* Cum præf. בְּאַשְׁמֻרוֹת *in vigiliis.* Rad. שָׁמַר *custodivit, observavit.*

אַשְׁמַנִּים m. plur. unde cum præf. בָּאַשְׁמַנִּים, Isai. 59. v. 10. Vulg. *in caliginosis.* Alii, *in pinguedinibus* (à שָׁמֵן *impinguatus est*), h. e. in spissimis & densissimis tenebris. Lxx. verbaliter, στενάξουσι *gement, suspirabunt*, h. e. in gemitibus & suspiriis erunt. Sic etiam vertunt Syrus & Arabs. Alii, *in vastatis & desolatis locis*, à שָׁמֵם *desolari.*

אַשְׁמוּרָה *custodia*, vide אַשְׁמֹרֶת supra.

אַשְׁמֹרֶת f. Lxx. φυλακή, Vulg. & alii, *custodia, vigilia.* Hinc cum præf. הָאַשְׁמֹרֶת *vigilia*, בְּאַשְׁמֹרֶת *in vigilia.* R. שָׁמַר *custodivit, observavit.*

אֶשְׁנָב m. unde cum præf. הָאֶשְׁנָב, Jud. 5. v. 28. Lxx. Theod. δικτυωτὴ *reticulata* (fenestra). Alius, τοξικὸν *arcuatum* (opus vel foramen). Vulg. *cœnaculum.* Alii, *fenestra.* Cum affix. אֶשְׁנַבִּי *fenestra mea*, Prov. 7. v. 6. mutato (-) in (-) & dagh. per legem æquival. Lxx. πλατειῶν *plateæ*, Vulg. *cancelli*; legebant אֶשְׁנַבֵּי, in forma nominum plur. Syror. constructorum, pro אֶשְׁנַבִּים, vide Gram. Hebr. tom. 1. p. 54. c. 2. R. שָׁנַב inusit. Sunt qui hanc vocem componant ex אִישׁוֹן *pupilla*, & synecdochice *oculus*, ac בַּיִת *domus*; quod fenestra sit quasi oculus cubiculi aut domus. Alii conjiciunt אֶשְׁנָב esse tantum partem fenestræ inferiorem, qua cubitis innixi spectamus.

אַשְׁנָה Mass. *Aschnâ*, Vulg. *Asenâ*, nomen proprium civitatis in Tribu Juda, Jos. 15. v. 33. Etym. *mutatio*, vel *duplicitas*; ex שָׁנָה *mutavit, iteravit.* Aut *dormitatio*; à יָשֵׁן *dormivit.* Aut *ignis nunc*, ab אֵשׁ *ignis*, & נָא *nunc.*

אֶשְׁעָן Mass. *Eschʿân*, Vulg. *Esaân*, nomen proprium urbis in Tribu Juda, Jos. 15.

Digitized by Google

v. 52. Etym. *innixus*, vel *sustentatus*; à שָׁעַן in Niph. *inniti*, *sustentari*. Aut *ignis afflictionis*, vel *responsionis*; ab אֵשׁ *ignis*, & עָנָה *afflixit*, *respondit*.

אַשָּׁף, & mutato priori (-) in (-) & dagh. per legem æquivalentiæ, אָשַׁף m. Heb. & Chald. Theod. ἐπαοιδὸς *incantator*, μάγος, Vulg. *magus*. Alii, *augur*, *auspex*, *astrologus*, *peritus in astrologia & auspiciis*. Hinc cum affix. וְאָשַׁף *& magus*. Pl. אָשְׁפִין Chald. & cum ה præfix. הָאַשָּׁפִים Heb. *magi*. Emphat. Chald. אָשְׁפַיָּא idem. Cum præfixis, וְהָאַשָּׁפִים Heb. *& astrologos*, *& magos*, Dan. 2. v. 2. לְאָשְׁפַיָּא Chald. *astrologos*, *magos*, Dan. 5. v. 7. R. אָשַׁף inusit. Quidam deducunt à Græca voce σοφὸς *sapiens*.

אַשְׁפָּה f. Lxx. Aq. Sym. Theod. φαρέτρα, Vulg. & alii, *pharetra*. Lxx. item, τόξον *arcus*, ἐπιθυμία *desiderium*, Psal. 126. Heb. 127. v. 5. ubi Aq. Sym. Theod. φαρέτρα, S. Hieron. *pharetra*. Cum affix. אַשְׁפָּתוֹ *pharetra ejus*, m. Cum præf. & affix. בְּאַשְׁפָּתוֹ *in pharetra ejus*, m. R. אָשַׁף inusit.

אַשְׁפּוֹת, vel אַשְׁפָּה, f. Lxx. κοπρία, Vulg. & alii, *stercus*, *sterquilinium*. Hinc cum præf. הָאַשְׁפּוֹת, & sublato א quasi antiqua vocali *a*, הָשְׁפּוֹת, vel הַשְּׁפוֹת, *stercus*, Nehem. 3. v. 13. מֵאַשְׁפּוֹת *de stercore*, וּמֵאַשְׁפּוֹת *& de stercore*. Plur. אַשְׁפַּתּוֹת *stercora*, quasi à sing. אַשְׁפָּה. R. אָשַׁף inusit. aut שְׁפַף Chald. *calcare*, *conculcare*; unde *stercus*, quod pedibus conculcetur.

אַשְׁפְּנַז Mass. *Aschpenáz*, Vulg. *Asphenéz*, nomen proprium præpositi eunuchorum regis Nabuchodonozoris, Dan. 1. v. 3. Etym. *pharetra aspersionis*; ex אַשְׁפָּה *pharetra*, & נָזָה *aspersit*. Vel *magus aspersus*; ex אַשָּׁף *magus*, & eodem verbo נָזָה *aspersit*.

אֶשְׁפָּר m. Lxx. Vatic. 1. Paral. 16. v. 3. juncta hac voce cum præcedenti לֶחֶם *panis*, interpretantur: ἄρτος ἀρτοκοπικὸς *panis elaboratus*. Complut. λάγανον τηγάνου, *placenta sartaginis*, h. e. cocta, frixa in sartagine. Lxx. Vatic. 2. Reg. 6. v. 19. ἐσχαρίτης *placenta*. Vulg. ibid. *assatura carnis bubulæ*. At 1. Paral. 16. v. 3. *pars assæ carnis bubulæ*; ex אֵשׁ *ignis*, & פַּר *bos*, *juvencus*. Alii, *frustum amplum carnis*; ex iisdem vocibus ac præterea ex שֶׁפֶר *pulchrum*, *decorum esse*. Hinc cum præfix. וְאֶשְׁפָּר *& frustum assæ carnis*.

אַשְׁפַּתּוֹת *stercus*, vide אַשְׁפּוֹת in col. præced.

אַשְׁפַּתּוֹת *stercora*, vide in אַשְׁפּוֹת.

אַשְׁקְלוֹן Mass. *Aschqelón*, Vulg. *Ascalón*, nomen proprium unius è quinque præcipuis urbibus Philisthinorum, Jud. 1. v. 18. Etym. *appensio*, vel *statera*; à שָׁקַל *appendit*. Vel *ignis ignominiæ*; ex אֵשׁ *ignis*, & קָלוֹן *ignominia*.

אֶשְׁקְלוֹנִי Mass. *Aschqeloní*, Vulg. *Ascalonitæ*, nom. commune civium Ascalonis, Jos. 13. v. 3. Vide vocem præced.

אשר QAL, unde 2. p. plur. m. Imper. cum præf. וְאִשְׁרוּ, Prov. 9. v. 6. Lxx. καὶ κατορθώσατε *& dirigite*. Aq. Sym. καὶ κατευθύνθητε *& dirigimini*, hoc est, ut transtulit Vulg. *& ambulate*, proprie recta via; hoc enim verbum affinitatem habet cum יָשַׁר *rectum esse*, *rectà incedere*.

PIEL אִשֵּׁר, Lxx. Aq. Sym. Theod. μακαρίζω, Vulg. & alii, *beatum dico*, *prædico*. Aq. Sym. item, ἐπαινέω *laudo*. Lxx. item, κατευθύνω *dirigo*, ὁμαλίζω *æquo*, *complano*, ζηλόω *æmulor*, πλουτέω *ditesco*, Prov. 31. v. 28. ubi legeb. עָשַׁר, ῥύομαι *eruo*, *libero*. Alii item, *ambulo*, *incedo*, ut in Qal.

Praet. 3. p. pl. c. cum præf. וְאִשְּׁרוּ *& beatos prædicabunt*. Cum affix. אִשְּׁרוּנִי *beatam me dicent*, c.

Ben. plur. m. מְאַשְּׁרִים *beatos prædicantes*. Const. מְאַשְּׁרֵי idem. Cum affix. מְאַשְּׁרֶיךָ *beatum prædicantes te*, m.

Imper. 2. p. s. m. cum præf. וְאַשֵּׁר *& dirige*. 2. p. pl. m. אַשְּׁרוּ, Isai. 1. v. 17. Lxx. ῥύσασθε, *liberate*. Vulg. *subvenite*. Alii, *beatum efficite*, *roborate*, *confirmate*.

Fut. 3. p. s. f. cum præf. & aff. וַתְּאַשְּׁרֵנִי *& beatum prædicavit me*, c. 2. p. s. m. תְּאַשֵּׁר *incedas*. 3. p. pl. m. cum affix. יְאַשְּׁרוּהוּ *beatum prædicabunt eum*. Cum præf. & affix. וַיְאַשְּׁרוּהָ *& beatam prædicaverunt eam*.

PUAL אֻשַּׁר, unde Paoul s. m. מְאֻשָּׁר *beatus*, *beatificatus*, *beatus prædicatus*. Plur. m. cum præf. & affix. וּמְאֻשָּׁרָיו *& beati prædicati ejus*, h. e. ab eo.

Fut. 3. p. s. m. יְאֻשַּׁר, Psal. 40. Heb. 41. v. 3. *beatificabitur*, *beatus prædicabitur*. Lxx.

Digitized by Google

καὶ μακαριοῦσι, Vulg. Lat. & *beatum faciat;* legebant cum ו ab initio & in Piél וְאִשֵּׁר. Sym. καὶ μακαριστὸς ἔσται, S. Hieron. & *beatus erit*, legebant וְאֻשַּׁר cum ו pariter ab initio & passive, ut legendum docent Massorethæ.

אָשֵׁר Mass. *Aschér*, Vulg. *Aser*, nomen proprium 1°. octavi filii Jacob ex Zelpha ancilla Liæ, à quo Tribus Aser nomen accepit, Gen. 30. v. 13. 2°. loci in Tribu Manasse cis Jordanem, Jos. 17. v. 11. 3. Reg. 4. v. 16. Etym. *beatitudo*, sive *felicitas;* vide vocem præced. & Gen. 30. v. 13.

אֲשֶׁר pronomen relativum cujusvis generis & numeri, Lxx. Aq. Sym. Theod. ὅς, ἥ, ὅ, Vulg. & alii, *qui, quæ, quod.* Item, *ille qui, illa quæ, illud quod, certe, quinimo, &, vel, ideo, imo, quinetiam, nam, postquam, quamvis, quamquam, quandoquidem, quia, eo quod, quo, quocunque, quod, quodcunque, omne quod, quomodo, quemadmodum, quum* vel *cum, quando, si, tamen, ubi, ut, ita ut*, &c. Cum præf. הַאֲשֶׁר *nonne quod?* הָאֲשֶׁר *& qui*, בַּאֲשֶׁר *in quo loco, propterea quod*, וּבַאֲשֶׁר *& in quo loco*, כַּאֲשֶׁר *sicut, quemadmodum, quando, cum*, וְכַאֲשֶׁר *& quemadmodum, quanto magis*, לַאֲשֶׁר *ei qui*, וְלַאֲשֶׁר *& ei qui*, מֵאֲשֶׁר *à quo, ex quo, unde*, וּמֵאֲשֶׁר *& de eo quod.* R. אָשַׁר *rectà incessit*, unde pronomen istud, ut volunt quidam, quod antecedens rectà referat. Aliis אֲשֶׁר est ipsa radix.

אֲשֻׁר *incessus, gressus*, vide אָשׁוּר, supra col. 162.

אַשֻּׁר m. unde cum affix. אַשֻּׁרִי, Job. 31. v. 7. Lxx. πούς μου *pes meus*, c. Vulg. *gressus meus.* אַשֻּׁרֵנוּ, Psal. 16. Heb. 17. v. 11. Lxx. ἐκβαλόντες με, Vulg. Lat. *projicientes me*, legeb. אִשְּׁרוּנִי *beatificaverunt me*, & per antiphrasin, *afflixerunt, miserum effecerunt me, ac projecerunt.* S. Hieron. *incedentes adversum me*, legeb. אָשְׁרוּנִי contracte pro אָשְׁרוּ עָלַי. Sym. μακαρίζοντές με, *beatum prædicantes me*, legebat אִשְּׁרוּנִי, cum affix. 1. person. sing. ut legerunt Lxx. S. Hieron. & ut in membro seq. est 1. pers. sing. secundum כְּתִיב, sive scripturam, nempe סְבָבוּנִי *circumdederunt me.* Alii, *in gressu nostro*, vel *ad gressum nostrum* (quod attinet), h. e. vix gressum facimus, cum circumdant nos, cum affix. 1. pers. plur. ut legendum docent Massorethæ. R. אָשַׁר *incessit, ambulavit.*

אֹשֶׁר m. unde cum præf. & affix. בְּאָשְׁרִי beoschri, Gen. 30. v. 13. Vulg. & alii, *in*, vel *pro beatitudine mea*, hoc est, ut verterunt Lxx. μακαρία ἐγώ, *beata, fortunata ego sum.* R. אָשַׁר in Piél *beavit, beatum prædicavit.*

אֲשַׂרְאֵל Mass. *Asarél*, Vulg. *Asraél*, nomen proprium filii Jaleleel, 1. Paral. 4. v. 16. Etym. *princeps Dei*, aut *fortis;* à שׂוּר vel שָׂרָה *principem esse*, & אֵל *Deus, fortis.* Vel *vinculum Dei*, aut *forte;* ab אָסַר & mutato ס in שׂ, אֲשַׂר *vinculum*, & אֵל *Deus, fortis.* Alii legunt אֲשַׁרְאֵל; tuncque est *beatitudo Dei;* ab אָשַׁר in Piél *beavit, beatum prædicavit*, & אֵל *Deus.* Aut *gressus Dei;* ab אָשַׁר *incessit, ambulavit*, & אֵל *Deus.* Aut denique *intuitus fortis;* à שׁוּר *intueri, contemplari*, & אֵל, ut supra.

אֲשַׂרְאֵלָה cum ה paragog. Mass. *Ascharéla*, Vulg. *Asaréla*, nomen propr. filii Asaph, 1. Paral. 25. v. 2. Etym. vide nomen præcedens in altera ejus lectione, & adde: *intuens quercum;* à שׁוּר itidem *intueri*, & אֵלָה *quercus.*

אַשְׂרִיאֵלִי Mass. *Asriéli*, Vulg. *Asrielitæ*, Num. 26. vers. 31. nomen gentile posterorum אַשְׂרִיאֵל, quem vide infra col. 171.

אֲשֵׁרָה, & quandoque servato (י) antiqua vocali *e*, אֲשֵׁירָה, f. Lxx. Aq. Sym. Theod. ἄλσος, Aq. item, ἀλσών & ἄλσωμα, Vulg. & alii, *lucus.* Sym. item, περιβώμιον *locus circa aram.* Lxx. item, δένδρον *arbor*, metonymice pro loco arboribus consito. Cum præfix. הָאֲשֵׁרָה *lucus*, וְהָאֲשֵׁרָה *& lucus*, לָאֲשֵׁרָה & לַאֲשֵׁרָה, *luco, ad lucum*, וְלָאֲשֵׁרָה *& luco.* Pl. ex forma masc. אֲשֵׁרִים *luci.* Cum præfix. הָאֲשֵׁרִים idem, וְהָאֲשֵׁרִים & וְהָאֲשֵׁרִים, *& luci.* Cum affix. אֲשֵׁרָיו *luci ejus*, m. אֲשֵׁירֶיךָ *luci tui*, m. אֲשֵׁרֵיהֶם *luci eorum*, וַאֲשֵׁירֵיהֶם *& luci eorum*, remanente (ֵ) tum ob (ֲ) præcedens, tum ob (י) quiescens expressum vel subintellectum post שׁ. Vide Gram. Heb. tom. 1. p. 92. c. 1. Plur. fem. אֲשֵׁרוֹת, & cum præfixis

חָאֲשֵׁרוֹת, *luci*. R. אָשַׁר in Piël *beatificavit*; unde אֲשֵׁרָה *lucus*, quod falsorum Deorum cultores felicitatem suam in lucis, utpote sacris & religiosis locis, ponerent.

אֲשֵׁרוֹת, unde cum præf. הָאֲשֵׁרוֹת, Jud. 3. v. 7. *& servierunt* (filii Israël).... אֶת־הָאֲשֵׁרוֹת, Lxx. τοῖς ἄλσεσι *lucis*, h. e. idolis, quæ in iis colebantur. Vulg. *Astaroth*; nomen proprium idoli fecit, ut & Syrus & Arabs.

אַשְׁרֵי adverbium in forma nominum plur. masculinorum constructorum, *bene, beate, feliciter*, &c. sed adjective vulgo sumitur; unde Lxx. Aq. Sym. Theod. μακάριος, Lxx. item, μακαριστὸς, Vulg. & alii, *beatus*. Theod. item, V^a. & VI^a. edit. Psal. 1. v. 1. τέλειος *perfectus*, alius ibid. ἄμωμος *inculpatus*. Sunt qui substantivum esse putent, vertantque *beatitudines*; at repugnat ea forma cum affix. absolutis perseverans. Cum præfix. וְאַשְׁרֵי *& beati*. Cum affix. אַשְׁרֵהוּ *beatus ipse*, Prov. 29. v. 18. ubi deficit (י) index plur. numeri, ac insuper affix. formæ singularis jungitur anomalos cum nomine plur. Vide Gram. Heb. tom. 1. p. 126. §. II. c. 2. אַשְׁרָיו *beatus ipse*, vel *beatus est*, אַשְׁרֶיךָ *beatus tu*, m. אַשְׁרַיִךְ *beata tu*, f. אַשְׁרֵיכֶם *beati vos*, m. R. אָשַׁר in Piël *beatificavit*.

אַשְׂרִיאֵל Mass. & Vulg. *Asriél*, nomen proprium filii Galaad filii Machir filii Manasse, Num. 26. v. 31. Jos. 17. v. 2. qui 1. Paral. 7. v. 14. Vulg. dicitur *Esriel*. Etym. *beatitudo*, aut *gressus Dei*; ex אָשַׁר *incessit*, in Piël *beatificavit*; aut *intuitus Dei*, vel *potens*; ex שׁוּר *intueri, contemplari*, & אֵל *Deus, potens*. Mutato in priori parte etym. שׂ in שׁ; aut etiamsi perseveret שׂ, erit *vinculum Dei*; ab אָסַר pro אֵסֶר *vinculum*, & אֵל *Deus*.

אֻשַּׁרְנָא f. Chald. unde cum præf. וְאֻשַּׁרְנָא, Esd. 5. vv. 3. 9. Lxx. καὶ χορηγία *& sumtus*, *& apparatus*, *& impensa*. Vulg. & alii, *& murus*, vel *& muri*. R. אָשַׁר *incessit*, *ambulavit*; unde *murus*, quod urbem ambiat, & quasi circumambulet. Alii deducunt אֻשַּׁרְנָא ab eodem verbo אָשַׁר Chaldæis in Pael *firmare, roborare*; quod *murus* urbem muniat & roboret.

אשש, unde 2. p. plur. m. cum præfix. IMPER. HITHPOEL, ex forma (·) mutati in (·) loco (·) ob pausam, הִתְאֹשָׁשׁוּ, Isai. 46. v. 8. Lxx. καὶ στενάξατε, *& ingemiscite, & suspirate*, Vulg. *& confundimini*; legisse videtur הִתְבּשְׁשׁוּ. Joseph Qimhhi, *urimini, & inflammamini*, ab אֵשׁ *ignis*. Alii, ut David Qimhhi, *viri*, aut *fortes estote, roborate, corroborate vos*, ab אִישׁ *vir*.

אִשָּׁה f. Lxx. Aq. Sym. Theod. γυνὴ, Vulg. & alii, *uxor, mulier, femina*. Cum præf. וְאִשָּׁה *& uxor*, וּכְאִשָּׁה *& in uxorem*, לְאִשָּׁה *uxori*, מֵאִשָּׁה *ab uxore, à muliere*. Cum aff. אִשְׁתּוֹ *uxor ejus*, m. cum (·) sub א pro (·) (vide Gram. Heb. tom. 1. p. 92. c. 2. 93. c. 1.) וְאִשְׁתּוֹ *& uxor ejus*, m. בְּאִשְׁתּוֹ *uxori ejus*, m. וּכְאִשְׁתּוֹ *aut* vel *& uxorem ejus*, m. לְאִשְׁתּוֹ *uxori ejus*, m. וּלְאִשְׁתּוֹ *& uxori ejus*, m. אִשְׁתְּךָ, in pausa אִשְׁתֶּךָ, & cum (·) pro (·) sub א, & extra pausam, אֶשְׁתְּךָ, *uxor tua*, m. וְאִשְׁתְּךָ *& uxor tua*, m. אִשְׁתִּי *uxor mea*, c. לְאִשְׁתִּי *uxori meæ*, c. R. אִישׁ *vir*.

אֶשְׁתָּאוֹל Mass. *Eschtaól*, Vulg. *Esthaól*, nomen proprium civitatis 1°. in Tribu Juda, Jos. 15. v. 33. 2°. in Tribu Dan, nisi sit urbs eadem, ut volunt nonnulli, Jos. 19. v. 41. Etym. *postulans*; à שָׁאַל *postulavit*, in Hithp. הִשְׁתָּאֵל. Aut *mulier fortis*; ab אִשָּׁה *mulier*, & אֱיָל *robur*. Vel denique *ignis laboris*, aut *laborans*; ex אֵשׁ *ignis*, & תְּלָאָה, transpositis literis, *labor*.

אֶשְׁתָּאֻלִי, cum (·) pro (ו), Mass. *Eschtáúli*, Vulg. *Esthaolitæ*, nomen commune civium urbis Esthaól, 1. Paral. 2. v. 53. al. 54. Vide vocem præced.

אֶשְׁתַּדּוּר m. Chald. unde cum præf. וְאֶשְׁתַּדּוּר, Esd. 4. vv. 15. 19. Lxx. φυγαδεῖαι *fugæ*, h. e. defectiones, rebelliones, Vulg. *bella, seditiones, prælia*. Alii, *rebellio, conspiratio*, in sing. num. R. שְׁדַר *mittere*, quod rebellantes sæpius mittant nuntios ad eos à quibus sperant auxilium, inquit R. D. Qimhhi in lib. Rad.

אֶשְׁתּוֹן Mass. *Eschtón*, Vulg. *Esthón*, nomen proprium filii Mahir, 1. Paral. 4. v. 11. Etym. *muliebris, uxorius*; ex אִשָּׁה *uxor*, *mulier*.

Digitized by Google

אֶשְׁתְּמֹה Mass. *Eschtemô*, Vulg. *Isthemô*, nomen proprium civitatis in Tribu Juda, Jos. 15. v. 50. Etym. *ignis admirationis*, vel *consummationis*, vel *perfectionis*, aut *simplicitatis*; ab אֵשׁ *ignis*, & תָּמַהּ *admiratus est*, aut תָּמַם *consummari*, *perfici*, *simplicem esse*.

אֶשְׁתְּמֹעַ Mass. *Eschtemôa*, Vulg. *Esthamô*, & *Esthemô*, nomen proprium civitatis in Tribu Juda, quæ postea fuit urbs confugii & Levitis data, Jos. 21. v. 14. 1. Reg. 30. v. 28. 1. Paral. 4. v. 17. c. 6. v. 42. al. 58. Etym. *exauditio*; à שָׁמַע *exaudivit*. Vel *uterus mulieris*, ex אִשָּׁה *mulier*, & מְעִי *uterus*.

אָת m. Chald. unde plur. simpl. אָתִין, & emphat. אָתַיָּא, Theod. σημεῖα, Vulg. & alii, *signa*. Cum affix. אָתוֹהִי *signa ejus*, m. R. אוֹת Heb. *signum*.

אַתְּ *tu*, m. vide infra col. 176. in אַתָּה.

אַתְּ, & in pausa אָתְּ, f. pronom. primitivum secundæ pers. f. f. Lxx. Aq. Sym. Theod. σύ, Vulg. & alii, *tu*. Cum præfix. וְאַתְּ *& tu*. Sexies saltem cum (י) parag. aut potius antiqua vocali *e*, אַתִּי, & in pausa אָתִּי *tu*. Cum præf. וְאַתִּי *& tu*. Ter legitur אַתְּ f. pro אַתָּה, aut אַתְּ m. nempe, Num. 11. v. 15. Ezech. 28. v. 14. & Deut. 5. v. 27. ubi ei præficitur ו, sic: וְאַתְּ *& tu*. Plur. אַתֵּן, unde cum præfix. וְאַתֵּן *& vos*. Cum ה paragog. אַתֵּנָה vel אַתֵּנָּה, *vos*, f. Cum præf. & eodem ה parag. וְאַתֵּנָה *& vos*. R. אֲנִי *ego*.

אֵת articulus accusandi casus, si verbis activis subjungatur; nominativi, si passivis, neutris, aut intransitivis. Sequente Maqqaph, (..) mutatur in (..), אֶת־. Tamen Job. 41. v. 25. (..) remanet cum Maqqaph, אֵת־. E contrario, ter (..) est fine Maqqaph, nempe Psal. 46. Heb. 47. v. 5. Psal. 59. Heb. 60. v. 2. & Prov. 3. v. 12. sic, אֶת. Vide Gram. Heb. tom. 2. p. 321. c. 1. Is articulus junctus cum affixis casus obliquos pronominum primitivorum in accusandi casu exprimit; sed cum affix. absolutis (..) mutatur in (ו); cum affixis vero constructis vulgo convertitur in (..), ut: אֹתוֹ & אוֹתוֹ *illum*, אֹתָהּ vel אוֹתָהּ, *illam*, וְאֹתָהּ *& illam*, אֹתְךָ, vel אֹתְךָ, in pausa אֹתָךְ vel אֹתָךְ, & cum ה expresso אֹתְכָה, in pausa אֹתָכָה, *te*, m. אֹתָךְ *te*, *tu*, f. recidit cum masc. in pausa; אֹתִי *me*, c. וְאֹתִי *& me*, c. הַאֹתִי *num me?* c. אֹתָם, אוֹתָם, אֹתְהֶם, & semel אֹתְהֵם, *eos*, אֹתָם & וְאֹתָם, *& eos*, אֹתָנָה cum ה parag. & אֹתְהֶן, *eas*, אֶתְכֶם *vos*, m. וְאֶתְכֶם *& vos*, m. אֹתָנוּ *nos*, c. וְאֹתָנוּ *& nos*, c.

אֵת præpositio, quæ sæpius est *cum*; unde ab Aq. redditur σὺν *cum*, etiam ubi est accusativi articulus, vide Gen. 1. v. 1. ubi אֵת הַשָּׁמַיִם וְאֵת הָאָרֶץ transtulit σὺν τὸν οὐρανὸν καὶ σὺν τὴν γῆν. Vide Gram. Heb. tom. 1. p. xix. Alias etiam significat *à*, *ab*, *ad*, *apud*, *prope*, *contra*, *coram*, *de*, *erga*, *è*, *ex*, de causa efficiente, loco, materia, objecto; *in*, cum ablat. *inter*, *nempe*, *id est*, *per*, *præ*, *magis quam*, *præter*, *præterquam*, *pro*, *propter*, *quod pertinet ad*, *secundum*, *juxta*, *sine*, *super*, *versus*; tuncque loco aliarum præpositionum ea omnia significantium ponitur. Cum præf. מֵאֵת, *ex*, *de*, *à*, *ab*. Cum præfixis & affixis (..) mutatur in (.) sequente dagh. vel per legem æquivalentiæ, vel quia hæc præpositio venit ab inusit. אִתַּת. Sæpe tamen, maxime cum affix. absolutis, (..) convertitur in (ו) vel plenum, vel deficiens, ut supra, quatenus obliquos casus pronominum primitivorum constituit, אִתּוֹ, אוֹתוֹ, & אֹתוֹ, *cum eo*, מֵאִתּוֹ & מֵאוֹתוֹ, *ab eo*, *ex eo*, אִתָּהּ *cum ea*, אִתְּךָ, אִתָּךְ, in pausa אִתָּךְ, & אוֹתָךְ, in pausa אוֹתָךְ, *tecum*, m. מֵאִתְּךָ, in pausa מֵאִתָּךְ, *à te*, m. מֵאוֹתָךְ *à te*, f. Isai. 54. v. 10. אִתִּי *mecum*, c. מֵאִתִּי, & מֵאוֹתִי, *à me*, c. אִתָּם, & אוֹתָם, *cum eis*, m. מֵאִתָּם *ab eis*, m. אִתְּכֶם *vobiscum*, m. וְאִתְּכֶם *& vobiscum*, m. מֵאִתְּכֶם *à vobis*, m. אִתָּנוּ *nobiscum*, c. וְאִתָּנוּ *& nobiscum*, c.

אֵת m. Lxx. Aq. σκεῦος, *vas*, *instrumentum*, in genere. Lxx. item, ἄροτρον, Sym. σκαφεῖον, alius, ὕνις, Vulg. & alii, *vomer*, *aratrum*, *ligo*. Hinc cum præf. & affix. וְאֵתוֹ *& ligo ejus*, m. servato (..), quasi ab אוֹת, aut אִתָּה. Sic in plur. אִתִּים, & אֵתִים, quasi ab אִתָּה; unde cum præf. לָאִתִּים *in ligones*, וְלָאִתִּים *& pro ligonibus*. Cum affix. אִתֵּיכֶם *ligones vestri*, m.

אֵת *signum*, vide אוֹת supra col. 47.

Digitized by Google

אֶתְבַּעַל Maff. & Vulg. *Ethbáal*, nom. proprium regis Sidoniorum, 3. Reg. 16. v. 31. Etym. *ad Baal*, vel *idolum*, aut *dominantem*; ex אֵת *ad*, & בַּעַל *Baal*, *idolum*, *dominans*. Vel *cum Baal*, aut *idolo*; ex אֵת *cum*, & בַּעַל *Baal*; aut *idolum*. Vel denique *signum Baal*, vel *idoli*; ex את *signum*, & בַּעַל, ut supra.

אתה vel אָתָא, QAL. Lxx. ἔρχομαι, Lxx. Aq. Theod. ἥκω, Vulg. & alii, *venio*, *advenio*. Lxx. item, πάρειμι *adsum*, &c.

Praet. 3. p. s. m. אָתָה *venit*. Cum præf. וְאָתָא *& advenit*. 3. p. pl. c. אָתָנוּ *venimus*, extrito א pro אָתָאנוּ, ex אָתָא. Vide Gram. Heb. tom. 1. p. 285. c. 2.

Ben. pl. f. cum præfix. & mutata tertia rad. ה in (י), הָאֹתִיּוֹת *ventura*. Vide Gram. Heb. tom. 1. pag. 286. c. 2. Sic וְאֹתִיּוֹת *& ventura*.

Imper. 2. p. pl. m. mutato ה in (י) præcedente (·), & cum (-) pro (-) sub א, אֵתָיוּ, & cum ה pro א, הֵתָיוּ, *venite*. Vide Gram. Heb. tom. 1. p. 287. c. 2. 411. c. 1.

Fut. 3. p. s. m. יֶאֱתֶה *veniet*. Cum præf. apocope ה, literarum א & ת metathesi, & (·) sub ת loco (·) ex forma Chald. וַיֵּתֵא pro וַיֶּאֱת, *& venit*. Vide Gram. Heb. tom. 1. pag. 288. c. 1. 2. 409. c. 2. 410. c. 2. Cum eadem apocopa, & duobus (-) in unum contractis, וַיֵּת, pro וַיֶּאֱת, *& venit*. Vide Gram. Heb. ibid. p. 288. c. 2. Cum præfix. affix. & mutato ה in (י), וַיֶּאֱתָיֵנִי, contracte pro וַיֶּאֱתֶה לִי, *& evenit mihi*. Vide Gram. Heb. tom. 1. p. 363. c. 1. 3. p. s. f. contractis punctis in (·) sub ת charact. תֵּאתֶה, pro תֶּאֱתֶה, *eveniet*. Vide Gram. Heb. tom. 1. p. 289. c. 2. 3. p. pl. m. mutato ה in (י) præcedente (·), יֶאֱתָיוּ *advenient*. Sic cum præf. & ן parag. וַיֶּאֱתָיוּן *& venerunt*, *& adveniunt*. Vide Gram. Heb. tom. 1. p. 290. c. 2.

אתה vel אֲתָא, Chald. PEAL. Lxx. Theod. ἔρχομαι, Vulg. & alii, *venio*, ut in Heb.

Praet. 3. p. s. m. אֲתָה *venit*. 3. p. pl. m. אֲתוֹ *venerunt*.

Ben. sing. m. אָתֵה *veniens*.

Infin. cum præf. לְמֵתֵא *ad veniendum*, abjecta prima radicali, & facta punctorum contractione, pro לְמֶאֱתֵא. Vide Gram. Chald. tom. 2. p. 608. c. 2.

Imper. 2. p. pl. m. cum præf. וֶאֱתוֹ *& venite*.

APHEL הַיְתִי, vel אַיְתִי, Theod. ἄγω, Vulg. & alii, *duco*, *adduco*, φέρω *fero*, *affero*, *transfero*.

Praet. 3. p. s. m. mutato ו in (י), & cum ה pro א charact. הַיְתִי *adduxit*, *transtulit*, vide Gram. Chald. tom. 2. p. 610. c. 1. Sic 3. p. pl. m. cum præf. וְהַיְתִיוּ *& adduxerunt*. Vide Gram. ibid.

Infin. cum præf. mutato ו in (י), & cum ה pro א charact. לְהַיְתָיָה *ad adducendum*. Vide Gram. ibid. c. 2.

OPHAL הֵיתָא, Theod. ἄγομαι, *ducor*, *adducor*. Hinc 3. p. s. f. cum præfix. וְהֵיתָיַת *& adductus est* (lapis). 3. p. pl. m. הֵיתָיוּ *adducti sunt*, mutato ו in (י), & cum ה pro א charact. Vide Gram. Chald. tom. 2. p. 605. c. 2.

אַתָּה, in pausa אָתָּה, & quinquies sine ה in fine, אַתְּ, pronomen primitivum secundæ pers. sing. masculinæ, quod verbum substantivum *Sum* quandoque includit aut exprimit, vide Gram. Heb. tom. 1. p. 500. §. III. can. I. Lxx. Aq. Sym. Theod. σύ, Vulg. & alii, *tu*. Cum præf. וְאַתָּה, & cum (-) sub ו, וַאֲתָּה, *& tu*. Plur. m. אַתֶּם *vos*. R. אֲנִי *ego*, unde sublato נ, eoque compensato per dagh. forte in ת, אַתָּה pro אַנְתָּה, ut Chaldaice dicitur אַנְתָּה, vel אַנְתְּ, *tu*, c.

אָתוֹן, & אָתֹן, f. Lxx. ὄνος, *asinus*, *asina*, ἡμίονος *mulus*, vel *mula* (nomina enim animalium sunt vulgo epicœna, vide Gram. Heb. tom. 1. p. 52.) ὑποζύγιον *jumentum subjugum*. Aq. Sym. ὄνος, Vulg. & alii, *asina*. Hinc cum præf. הָאָתוֹן *asina*, לָאָתוֹן *asinæ*. Cum affix. אֲתֹנוֹ *asina ejus*, m. אֲתֹנְךָ *asina tua*, m. Plur. אֲתֹנוֹת & אֲתֹנֹת, *asinæ*. Cum præf. הָאֲתֹנוֹת & הָאֲתֹנֹת, *asinæ*, וְהָאֲתֹנוֹת & וְהָאֲתֹנֹת, *& asinæ*, לָאֲתֹנוֹת *& quod pertinet ad asinas*. R. אָתַן inusit.

אַתּוּן, & emphat. אַתּוּנָא, m. Chald. Theod. κάμινος, Vulg. & alii, *caminus*, *fornax*. Cum præfix. לְאַתּוּן *in fornacem*, וְאַתּוּנָא *& fornax*,

Digitized by Google

fornax, לְאַתּוּנָא *fornacem*. R. אַתּוּן inusit.

אִתַּי Mass. *Ittái*, Vulg. *Ethai* & *Ithai*, nomen proprium 1°. viri Gethæi, qui sequutus est Davidem cum fugeret Absalomum, 2. Reg. 15. v. 19. 2°. filii Ribai, ibid. c. 23. v. 29. Etym. *mecum*; ex אֵת *cum*, & affix. 1. p. c. Vel *signum meum*, aut *adventus meus*; ex אוֹת *signum*, vel אָתָה *venit*, *advenit*, & eodem affixo.

אַתִּי *tu*, fem. vide אַתְּ, supra col. 173.

אַתִּיק m. Lxx. στοὰ, Vulg. *porticus*, περίστυλον *peristylium*, ἀπόλοιπον *reliquum*, *separatum*, οἶκος *domus*. Alius, ἔκθετον *solarium*, quod supra ædes reliquas eminebat. Alii item, *cubiculum*, *conclave*, proprie à reliquis ædificiis separatum; venit enim à נָתַק *avulsit*, *separavit*. Vulg. Ezech. 41. vv. 15. 16. *ethecas*, vocem Hebraicam retinuisse videtur. Plur. אַתִּיקִים *peristylia*. Cum præfix. וְהָאַתִּיקִים *& peristylia*. Cum præf. & affix. וְאַתּוּקֶיהָא *& peristylia ejus*, f. Ezech. 41. v. 15. ubi abundat א post inventa puncta; erat enim antiqua vocalis *a*, quæ nunc subjicitur τῷ ה. Vel א istud est pro altero ה, quod subintelligitur, & nonnunquam exprimitur post (ָ) ultimæ vocis literæ subjectum, vide Gram. Heb. tom. 1. p. 77. c. 2. init.

אַתֶּם *vos*, m. vide in אַתָּה, supra col. 176.

אֵתָם Mass. & Vulg. *Ethám*, nomen proprium loci prope desertum ejusdem nominis, ubi fuit tertia mansio Israëlitarum, Exod. 13. v. 20. Num. 33. v. 6. Etym. *vomer*, aut *adventus*, aut *signum eorum*; ex אֵת *vomer*, aut אָתָה *venit*, aut אוֹת *signum*, & aff. 3. p. plur. m.

אֶתְמוֹל, & cum ו pro ו

אִתְּמוֹל, denique cum (ְ) loco (ֶ) sub א

אֶתְמוֹל, adverbium temporis, Lxx. ἐχθὲς, Vulg. & alii, *heri*; ἔμπροσθεν *ante*, *antea*.

Cum præf. וְאֶתְמוֹל *& heri*, כְּאֶתְמוֹל *sicut heri*, מֵאֶתְמוֹל & מֵאִתְּמוֹל, *ab heri*. R. תְּמֹל inusit.

אֵתָן אֵיתָן *fortis*, *robustus*, vide אֵיתָן, supra col. 79.

אַתֵּנָה vel אַתֵּנָה *illæ*, vide in אַתְּ, sup. col. 173.

אֶתְנָה f. Ose. 2. v. 11. al. 12. aut 14. Lxx. μίσθωμα, Vulg. & alii, *merces*. R. תָּנָה *mercede conduxit*.

אֶתְנִי Mass. *Ethni*, Vulg. *Athanái*, nomen proprium filii Zaræ filii Adaiæ, 1. Paral. 6. v. 41. Etym. *fortis*, *robustus*; ab אֵיתָן, aut אֵתָן idem. Vel *asinus*; ab אָתוֹן *asinus*, *asina*.

אֵתָנִים nomen mensis, vide אֵיתָן, supra col. 79.

אֶתְנַן, & cum (ָ), etiam extra regimen,

אֶתְנָן m. Lxx. μισθὸς, Lxx. Aq. μίσθωμα, Vulg. & alii, *merces*, proprie meretricia. Lxx. item, δόμα *donum*, &c. Cum præf. וְאֶתְנַן *& merces*, מֵאֶתְנַן *ex mercede*. Cum præf. & affix. וְאֶתְנַנָּהּ *& merces ejus*, f. ex forma (ַ), aut si venit ex forma (ָ), illud mutatum est in (ַ) sequente daghésch per legem æquivalentiæ. Sic לְאֶתְנַנָּהּ *ad mercedem ejus*, f. Plur. cum aff. אֶתְנַנֶּיהָ *mercedes ejus*, f. R. תָּנָה *mercede conduxit*.

אֶתְנָן Mass. & Vulg. *Ethnán*, nomen proprium filii Assur ex uxore Halaa, 1. Paral. 4. v. 7. Etym. *merces*, vide vocem præcedentem. Vel *signum*, aut *adventus filii*; ex אוֹת *signum*, aut אָתָה *venit*, *advenit*, & בֵּן *filius*.

אֲתַר m. Chald. Lxx. Theod. τόπος, Vulg. & alii, *locus*. Cum affix. אַתְרֵהּ *locus ejus*, m. Cum præf. & aff. לְאַתְרֵהּ *in locum ejus*, vel *suum*, m. R. אָתַר inusit.

אֲתָרִים m. plur. unde cum præfix. הָאֲתָרִים, Num. 21. v. 1. Aq. Sym. κατάσκοποι, Vulg. & alii, *exploratores*. Lxx. vocem Hebraicam retinuerunt, Ἀθαρείν, ms. Alex. Ἀθαρείμ. R. תּוּר *explorare*.

ב

ב Præpositio conjuncta, sive inseparabilis, cujus genuina motio est (ְ), quod sequente altero convertitur in (ִ); nisi (ְ) illud sequens sit sub (י); tunc enim utrumque (ְ) convertitur in (ִי) sub ב. Ante (ֲ) notatur cum (ַ), aut afficitur (ָ), quando exclusit ה articulum. Si (ֱ) sit sub א, sæpe tollitur, aut contrahitur

in (-) sub ב. Ante (ֲ) afficitur (ַ), &, si (ֱ) sit sub א, sæpe utraque illa motio contrahitur in (-) sub ב. Ante (ֳ), ei subjicitur (ָ) magnum non (ָ hhatoúph), quia ב exclusit ה articulum. Ante gutturalem distinctam ab א, & notatam cum (ָ), hæc præpositio afficitur (ָ) ad euphoniam. Denique sæpe excludit ה articulum, & sumit ejus motionem, quæ est vel (-), vel (ָ), vel (ֶ), ut mox diximus, pro natura primæ literæ vocis cui præfigitur ב. Vide Gram. Heb. tom. 1. p. 379. c. 2. 380. c. 1. Interdum adsciscit particulas expletivas מוֹ & מוֹ, ut בְּמוֹ, בְּמוֹ, *in*. Vide Gram. ibid.

Quod pertinet ad ejus significationem, primaria est *in*, tum de loco, tum de tempore; cum de quiete, tum de motu; rarius tamen motum ad locum exprimit. Præterea significat: *inter*, *ad*, vel *in* (cum accusativo), *contra*, *ex*, *de*, *pro*, *propter*, *per*, *cum*, *sive*, *quando*, *cùm*, vel *quum*, *postquam*. Post Verba regit vel dativum vel accusativum, pro ut Verbum Latinum Hebræo respondens postulat. Denique interdum deficit, interdum etiam abundat. Vide Gram. Heb. tom. 1. p. 591. §. I.

Cum affix. בּוֹ *in eo*, בָּהּ *in ea*, בָּךְ, & in pausa בָּךְ, *in te*, m. & f. בִּי *in me*, c. בָּם, בָּהֶם, & cum ה paragog. בָּהֵמָּה, *in eis*, m. בָּהֶן, בָּהֵן, & cum ה parag. בָּהֵנָּה, *in eis*, *pro eis*, f. בָּכֶם *in vobis*, m. בָּכֶן *in vobis*, f. בָּנוּ *in nobis*, c.

בָּא *venit*, vide infra in præt. Qal verbi בּוֹא *venire*.

בֹּא & בּוֹא, Lxx. εἴσοδος, Vulg. & alii, *ingressus*. Hinc cum præfix. מִבֹּא *ab ingressu*. Cum præf. affix. & in pausa, וּבֹאֶךָ *& ingressus tuus*, m. Aliis est infinitivus Qal verbi בּוֹא *venire*, *ingredi*. Vide ibi.

בְּבֹאָה pro בְּבוֹאָהּ, f. unde cum præfix. בַּבִּאָה, Ezech. 8. v. 5. vacat apud Lxx. Vatic. sed ms. Alex. Ald. & Complut. ἐν τῷ εἰσπορεύεσθαι αὐτήν, *in ingredi eam*, legebant בְּבֹאָהּ cum affix. in fine. Vulg. & alii, *in introitu*, *in ingressu*. Rad. בּוֹא *venire*.

בְּאוּשָׁא f. Chald. unde cum præf. וּבְאוּשְׁתָּא, Esd. 4. v. 12. Lxx. καὶ πονηρὰ *& mala*, Vulg. *& pessima*. R. בְּאֵשׁ Chald. *malum fuit*, *displicuit*.

באר QAL, unde PIEL בֵּאֵר, Lxx. διασαφεῖν, Vulg. & alii, *explano*, *declaro*, *explico*, *dilucido*, *enarro*, &c.

PRAET. 3. p. f. m. בֵּאֵר *declaravit*, *explicavit*.

INFIN. בַּאֵר *declarando*; & adverbialiter, *clare*, *distincte*. Cum præf. וּבַאֵר *& declarando*, *& clare*, *& distincte*.

בְּאֵר f. Lxx. Aq. Sym. Theod. φρέαρ, Vulg. & alii, *puteus*, proprie aquam limpidam continens. Lxx. & Sym. item, λάκκος *fovea*, *cisterna*. Cum præf. הַבְּאֵר *puteus*, וּבְאֵר *& puteus*, וּבִבְאֵר *& in puteo*, לִבְאֵר & לַבְּאֵר, *puteum*, *ad puteum*, מִבְּאֵר & מִן־הַבְּאֵר, *à*, *ex*, *de*, *puteo*. Cum ה locali, בְּאֵרָה *ad puteum*, retento (-) tum ob (ְ) præcedens, vide Gram. Heb. tom. 1. p. 94. c. 1. tum ob accentum. Cum aff. & in pausa, בְּאֵרֶךָ *puteus tuus*, m. servato (-) ultimæ ob (ְ) præcedens, vide Gram. Heb. ibid. Plur. בְּאֵרֹת, & quasi à sing. inusit. בְּאֵרוֹת, vide Gram. ibid. בְּאֵרוֹת *putei*. Cum præf. הַבְּאֵרוֹת *putei*. R. בֵּאֵר in Piel *declaravit*; unde *puteus*, qui aquam claram & limpidam continet.

בְּאֵר *fovea*, vide in בּוֹר.

בְּאֵרָא Mass. *Beerá*, Vulg. *Berá*, nomen proprium filii Supha, 1. Paral. 7. v. 37. Etym. *puteus*, aut *explanatio*, *declaratio*. Vide בְּאֵר & R. בֵּאֵר.

בְּאֵרָה Mass. & Vulg. *Beerá*, Vulg. item, *Berá*, nomen proprium 1°. filii Joël, 1. Paral. 5. v. 6. 2°. loci aut vici in Tribu Dan, sed tunc accentus est in penultima ob ה locale, sic בְּאֵרָה, Jud. 9. v. 21. Etym. vide nomen præced.

בְּאֵרוֹת Mass. & Vulg. *Beeróth*, Vulg. item, *Beróth*, nomen proprium civitatis in Tribu Benjamin, Jos. 9. v. 17. c. 18. v. 25. 2. Reg. 4. v. 2. Etym. *putei*, vide בְּאֵר.

בְּאֵרִי Mass. & Vulg. *Beerí*, nomen proprium 1°. patris Judith uxoris Esaü, Gen. 26. v. 33. al. 34. 2°. patris Oseæ prophetæ, Ose. 1. v. 1. Etym. *puteus*, vide בְּאֵר.

Digitized by Google

בְּאֵר רָמַת Mass. & Vulg. *Beér Ramáth*, nomen proprium civitatis Tribus Simeon, Jos. 19. v. 8. Etym. *puteus celsitudinis*; ex באר *puteus*, & רום *altum*, *excelsum esse*.

בְּאֵר שֶׁבַע Mass. *Beér schéva*, Vulg. *Bersabeé*, nomen proprium civitatis primum Tribus Juda, deinde Simeonis, Jos. 15. v. 28. c. 19. v. 2. 1. Paral. 4. v. 28. Terminus erat terræ S. ab austro, ut Dan ab Aquilone, 2. Reg. 3. v. 20. &c. Etym. *puteus juramenti*, aut *septem*; ex בְּאֵר *puteus*, & שְׁבוּעָה *juramentum*, aut שֶׁבַע *septem*. Ea autem civitas sic dicta est, quod ibi Abraham cum Abimelech, interposito juramento, fœdus inierit, & Abimelech acceperit septem agnas de manu Abrahami, Gen. 21. vv. 29. 30. 31. 32.

בְּאֵרֹתִי Mass. *Beérothí*, Vulg. *Berothites*, 2. Reg. 23. v. 37. & plur. בְּאֵרֹתִים *Berothita*, ibid. cap. 4. v. 3. nom. commune civium urbis בְּאֵרוֹת, quam vide supra col. 180. Etym. *putei*, vide בְּאֵר.

באש QAL. Lxx. ὀζω *foboleo*, Vulg. & alii, *computresco*, *fœteo*, ξηραίνομαι *aresco*, quasi à יָבֵשׁ *aruit*, quocum verbum istud affinitatem habet.

Praet. 3. p. s. m. cum præf. וּבָאַשׁ *&* *fœtebit*, *&* *corrumpetur*.

Fut. 3. p. s. m. cum præf. וַיִּבְאַשׁ *&* *fœtuit*. 3. p. s. f. תִּבְאַשׁ *fœtet*. Cum præf. וַתִּבְאַשׁ *&* *fœtuit*.

NIPHAL, נִבְאַשׁ, Lxx. αἰσχύνομαι, καταισχύνομαι, *confundor*, *pudesio*, quasi à בּוֹשׁ; & transitive, καταισχύνω *confundo*, *pudefacio*, 2. Reg. 16. v. 21. ubi Vulg. *fœdo*. Niphál autem interdum transitivum est, vide Gram. Heb. tom. 2 pag. 132. c. 1. num. II. Ita Sym. 2. Reg. 10. v. 6. κακουργέω *male afficio*, *malum infero*. Alii, *fœteo*, *fœtidus fio*, ut in Qal.

Praet. 3. p. s. m. נִבְאַשׁ *fœtidus factus est*. 2. p. s. m. נִבְאַשְׁתָּ *fœtidus factus es*. 3. p. pl. c. נִבְאֲשׁוּ *fœtidi facti sunt*, 2. Reg. 10. v. 6. ubi Lxx. κατῃσχύνθησαν *pudore affecti sunt*, Vulg. *injuriam fecerunt*.

HIPHIL הִבְאִישׁ, Lxx. Aq. Sym. σαπρίζω, Sym. item, σήπω, *putrefacio*, *fœtidum reddo*. Lxx. item, βδελύσσω *abominabilem reddo*; & intransitive, αἰσχύνομαι *pudesio*, πονηρός εἰμι *malus sum*, σαπρόζω *male oleo*, *fœteo*. Alii item, *putresco*.

Praet. 3. p. s. m. הִבְאִישׁ *fœtuit*. 3. p. pl. c. הִבְאִישׁוּ *putruerunt*. 2. p. plur. m. הִבְאַשְׁתֶּם *fœtere fecistis*.

Infin. הַבְאִישׁ *fœtidum reddendo*. Cum præf. & affix. לְהַבְאִישֵׁנִי *ad fœtidum reddendum me*, c.

Fut. 3. p. s. m. יַבְאִישׁ *fœtidum reddet*.

HITHPAEL הִתְבָּאֵשׁ, unde 3. p. pl. c. Praeteriti, הִתְבָּאֲשׁוּ, 1. Paral. 19. v. 6. Lxx. ᾐσχύνθη *confusus est* (populus). Vulg. *injuriam fecerunt*. Alii, *fœtidi facti sunt*, *fœtidos*, *exosos se reddiderunt*.

בְּאֵשׁ Chald. 3. p. s. m. Praet. PEAL ex forma (-), vide Gram. Chald. tom. 2. p. 586. c. 1. Theod. ἐλυπήθη, Vulg. *contristatus est* (rex). Alii, *displicuit* (regi), Dan. 6. v. 14. al. 15.

בְּאֹשׁ beósch, m. Amos. 4. v. 10. Aq. σαπρία, Vulg. *putredo*. Sym. δυσοσμία *teter odor*, *fœtor*. Lxx. ἐν πυρὶ *in igne*, legebant בְּאֵשׁ, cum בְּ *in*, & אֵשׁ *ignis*. R. בָּאַשׁ *fœtuit*.

בְּאֹשׁ m. Lxx. ὀσμὴ *odor*, pravus scilicet, σαπρία, Vulg. *putredo*. Sym. δυσωδία *putidus odor*. Alii, *fœtor*. Hinc cum affix. בָּאְשׁוֹ boschó, contracte pro בְּאֹשׁוֹ bóoschó, *fœtor ejus*, m. בָּאְשָׁם bóscham pro בְּאֹשָׁם bóoscham, *fœtor eorum*. R. בָּאַשׁ *fœtuit*.

בָּאְשָׁה boscha, contracte pro בְּאֹשָׁה bóoschá, f. Job. 31. v. 40. Lxx. βάτος *rubus*, Vulg. *spina*, Sym. ἀτελεσφόρητα *imperfecta*, videlicet semina, aut frumenta. Alii, *herba fœtens*, quale est lolium, vitium, &c. R. בָּאַשׁ *fœtuit*.

בְּאֻשִׁים pro בְּאוּשִׁים, m. plur. Isai. 5. vv. 2. 4. Lxx. Theod. ἄκανθαι *spinæ*. Aq. σαπρίαι *putredines*, id est, fructus putidi. Sym. ἀτελῆ *imperfecta*, genimina scilicet. Vulg. & alii, *labrusca*, *uvæ fœtentes & insuaves*, *omphaces*, &c. R. בָּאַשׁ *fœtuit*.

בָּאתַר Chald. *post*, unde cum præf. וּבָאתַר *&* *post*, vide in בָּתַר.

בָּבָה f. unde const. & cum præf. בְּבָבַת, Zach. 2. v. 8. al. 12. Lxx. κόρη, Vulg. & alii, *pupilla*. Ex hac voce quidam deducunt בַּת itidem *pupilla*, per syncopen. R. בָּבַב in-

usit. unde (·) penult. remanet in constructione. Vide Gram. Heb. tom. 1. p. 87. c. 1.

בבי Mass. *Bevái*, Vulg. *Bebái*, nomen proprium viri, cujus posteri è captiv. Babyl. duce Zorobabele reversi sunt. Esd. 2. v. 11. Etym. *pupilla*, vide vocem praeced.

בבל Mass. *Bavél*, Vulg. *Babél*, *Babylon*, nomen proprium urbis maximae ad Euphratem, & regni Assyriorum metropolis. Etym. *confusio*, à בלל *confudit*; unde בבל pro בלבל; quare accentus est in ultima, quanvis sequatur litera sonans post (·). Sic autem ea urbs dicta est, quod ibi Deus linguam aedificantium turrim *Babel* confuderit. Vide Gen. 11. v. 9. Cum ה locali, בבלה *Babylonem*.

בבאתו *in ingressu*, vide בוא supra col. 179.

בג m. & in const. בג, in solo Daniele occurrit (si excipias locum Ezech. 25. v. 7. de quo mox), unde nonnullis videtur vox Chaldaica. Semper habet ante se vocem alteram פת *frustum*, *buccella*, quacum unicum vocabulum efficit. In quibusdam tamen codicibus, iisque optimis, interdum duae illae voces separantur. Ceterum utraque illa vox conjuncta, vel separata, transfertur à Lxx. *τὰ δέοντα necessaria*, *δεῖπνον coena*, *cibus*, *τράπεζα mensa*, metonymice pro cibis in ea appositis; à Vulg. & aliis, *cibus*, *cibaria*, *demensum*, sive *portio cibi*. Cum praefix. & in const. בפתבג & מפתבג, *de cibo*, לבג, Ezech. 25. v. 7. ubi Massorethae legendum docent לבז; unde Lxx. *εἰς διαρπαγὴν*, Vulg. *in direptionem*. Cum affix. פתבגו *cibus ejus*, m. פתבגם *cibus eorum*. R. בגג aut בגה inusit.

בגד QAL. Lxx. Aq. Sym. Theod. Vª. edit. *ἀσυνθετέω*, Lxx. Sym. Vª. edit. item, *ἀθετέω*, Vulg. & alii, *praevaricor*, *perfide ago*. Aq. Sym. Theod. item, *ἀδικέω inique ago*, *ὑστερέω deficio*, Lxx. item, *ἀνομέω inique ago*, *ἀσυνετέω insipiens sum*, *βεβηλόω profano*, *violo*, *ἐγκαταλείπω derelinquo*, *desero*, *καταφρονέω contemno*, *οὐ προσοράω non aspicio*, &c.

PRAET. 3. p. s. f. בגדה *perfide egit*. 2. p. s. m. cum ה expresso in fine, בגדתה *perfide egisti*, vide Gram. Heb. tom. 1. p. 162. c. 2. 1. p. s. com. in pausa בגדתי *praevaricatus sum*. 3. p. pl. c. בגדו & in pausa בגדו, *perfide egerunt*. 2. p. pl. m. בגדתם *perfide egistis*.

BEN. s. m. בוגד vel בגד, *perfidus*, *perfide agens*. Cum praef. הבוגד *perfidus*, ובוגד *& perfidus*. Fem. בוגדה *perfida*, servato (·) anomalos, vide Gram. Heb. tom. 1. p. 164. c. 2. Sic cum praef. מבוגדה *prae perfida*. Plur. m. בגדים & בוגדים, *perfidi*, *praevaricatores*. Cum praef. הבוגדים *perfidi*, ובוגדים *& perfidi*. Const. בוגדי & בגדי, *perfidi*.

INFIN. בגוד *perfide agendo*. Cum praef. & ex forma בגד, לבגד, *ad perfide agendum*. Cum praef. & affix. ac in forma בגד, בבגדו, *in perfide agendo eo; cum perfide ageret*.

FUT. 3. p. s. m. יבגד *perfide aget*. 2. p. s. m. תבגד *perfide ages*. 3. p. pl. m. יבגדו *perfide agent*. Cum praef. ויבגדו *& perfide egerunt*. 2. p. pl. m. in pausa, תבגדו *perfide agetis*. 1. p. pl. c. ex forma (-), נבגד *perfide agemus*.

בגד *feliciter*, vide in גד.

בגד, & in pausa בגד, com. Lxx. *ἀθέτημα*, Vulg. & alii, *praevaricatio*, Isai. 24. v. 16. Jerem. 12. v. 1. Cum praefix. ובגד *& praevaricatio*. Et in alia significatione, Lxx. Aq. Sym. Theod. *ἱμάτιον*, Lxx. item, *ἀμφίασις*, *ἔνδυμα*, *ἱματισμὸς*, *περιβόλαιον*, *περιβόλαιον*, Vulg. & alii, *vestis*, *vestimentum*, *indumentum*, forte sic dictum, quod sit primae hominis in Deum perfidiae argumentum & consequutio; *ῥάκκος pannus*, *στολὴ*, *στολισμὸς stola*, *vestitus*, *χιτὼν tunica*, &c. Interdum etiam significat id omne quod cubanti sternitur. Cum praef. הבגד *vestis*, ובגד & והבגד, *& vestis*, בבגד, בבגד, & in pausa בבגד, *veste*, *in veste*, כבגד & כבגד, *sicut vestis*, וכבגד *& sicut vestis*, לבגד *vestis*, *in vestem*. Cum praef. & affix. בגדו *vestis ejus*, m. sine dagh. in ד post (·) quiescens; quia nomen istud cum paucis aliis excipitur, vide Gram. Heb. tom. 1. pag. 32. c. 1. num. 6. Sic בבגדו *veste*, *in veste ejus*, m. בגדי *vestis mea*, c. Pl. בגדים *vestes*. Cum praef. הבגדים *vestes*, ובגדים *& vestes*, בבגדים, *cum vestibus*. Const. בגדי *vestes*. Cum praef. ובגדי *& vestes*, בבגדי *in vestibus*, Ezech. 27. v. 20. ubi Lxx. *μετὰ κτηνῶν*

Digitized by Google

cum jumentis, ob sequentem tertiam vocem רִכְבָּה *currus*, interpretati sunt. Vulg. ibid. *cum tapetibus*. וְלִבְגָדִי *& ad vestes*. Cum præf. & affix. בְּגָדָיו *vestes ejus*, m. בִּבְגָדָיו *in vestibus ejus*, m. וּבְגָדָיו *& vestes ejus*, m. בִּגְדֵיהֶם *vestes ejus*, f. בִּגְדֵיהָ, & in forma fem. בִּגְדוֹתֶיהָ, *vestes tua*, m. וּבְגָדֶיהָ *& vestes tuæ*, m. בְּגָדֶיךָ *vestes tua*, f. מִבְּגָדֶיךָ *de vestibus tuis*, f. בְּגָדַי *vestes meæ*, c. בִּגְדֵיהֶם *vestes eorum*, בִּגְדֵיכֶם *vestes vestræ*, m. וּבִגְדֵיכֶם *& vestes vestræ*, m. בְּגָדֵינוּ *vestes nostræ*, c.

בֹּגְדוֹת f. pl. Soph. 3. v. 4. אַנְשֵׁי בֹּגְדוֹת, Lxx. ἄνδρες καταφρονηταί, *viri contemtores*. Vulg. *viri infideles*. Alii, *viri perfidiarum*, h. e. perfidi. R. בָּגַד *prævaricatus est, perfide egit*.

בָּגוֹדָה f. cum (·) anomalo sub ג loco (ּ), est enim femin. à masculino inusit. בָּגוֹד formæ גָּדוֹל, vide Gram. Heb. tom. 1. p. 58. c. 1. Occurrit tantum Jerem. 3. vv. 7. 10. ubi Lxx. ἀσυνθετος *fœdifraga*. Vulg. & alii, *prævaricatrix*. R. בָּגַד *prævaricatus est*.

בִּגְוַי Mass. *Bighvái*, Vulg. *Beguái*, & *Begoái*, nomen proprium viri, quocum redierunt Judæi Babylone in Judæam, Esd. 2. v. 2. Nehem. 7. v. 7. Etym. *in corpore meo*; ex בְּ *in*, גֵּו *corpus*, & affix. 1. p. s. c. Vel *in gente*; ex בְּ *in*, & גּוֹי *gens*.

בִּגְלַל, in regimine & cum affix. regiminis בִּגְלַל; nam ea præpositio componitur ex בְּ *in*, & גָּלָל inusit. *revolutio*, *causa*, &c. Vide Gram. Heb. tom. 1. p. 379. c. 1. Lxx. διά, ἕνεκα, ἕνεκεν, Vulg. & alii, *propter*, *causa*, *gratia*. Lxx. item, ἀντί *pro*, *loco*, *vice*. Cum præf. & in reg. וּבִגְלַל *& propter*. Cum affix. בִּגְלָלֵךְ in pausa, *propter te*, m. בִּגְלָלֵךְ *propter te*, f. בִּגְלַלְכֶם *propter vos*, m.

בִּגְתָא Mass. *Bighthá*. Vulg. *Bagathá*, nomen proprium unius ex septem eunuchis, qui regi Assuero ministrabant, Esth. 1. v. 10. Etym. *in torculari*; ex בְּ *in*, & גַּת *torcular*.

בִּגְתָן Mass. *Bighthán*, Vulg. *Bagathán*, nomen proprium alterius eunuchorum regis Assueri ostiariorum, Esth. 2. v. 21. Etym. *in torculari*, vide nomen præcedens. Vel *præbens cibum*; ex בַּג *cibus*, & נָתַן *dedit*, *præbuit*.

בַּד, & in pausa בָּד, m. Lxx. Aq. βύσσινος *byssinus*. Lxx. Sym. λίνεος, λινοῦς, Vulg. & alii, *lineus*. Lxx. ἐξαλλος, Aq. ἐξαίρετος, *eximius*. Aq. Sym. Theod. & alius, διπλοῦς *duplex*. Alii item, *linum*, *byssus*, lini species, quæ in vestibus regum & Sacerdotum adhibebatur. Cum præf. הַבַּד, & in pausa הַבָּד, *linum*. Plur. בַּדִּים, & cum præf. הַבַּדִּים, Lxx. ποδήρης *vestis talaris*, στολή *stola*, alii, *linea*, h. e. vestimenta ex lino facta. Theod. vocem Hebraicam retinuit βαδδίν, Dan. 10. v. 5. c. 12. vv. 6. 7. Rad. בָּדַד inusit. in hac significatione. Alias hujus pluralis significationes vide infra in בַּדִּים.

בַּד, m. *solus*, *solum*; unde בַּד בְּבַד יִהְיֶה, Exod. 30. v. 34. *solum cum solo erit*, Lxx. ἴσον ἴσῳ ἔσται *æquale æquali erit*, h. e. partes æquales erunt. Vulg. *æqualis ponderis erunt omnia*; quæ expositio interpretum doctissimis arridet. At cum בַּד *solum* significat, sæpius ei præponitur לְ, sic: לְבַד, & in pausa לְבָד, Lxx. μόνος, Vulg. & alii, *solus*, μονώτατος *omnino solus*. Et adverbialiter, καταμόνας *singulatim*, *seorsim*, ἐκτός, χωρίς, πλήν, *præter*, *præterquam*. Aq. χωρίς *sine*. Alii item, *tantum*, *duntaxat*. Cum adverbum est, sive præpositio, interdum præcedit, interdum sequitur alia præpositio מִן aut מ. Cum præf. וּלְבַד *& præter*, מִלְּבַד *præter*, וּמִלְּבַד *& præter*. Cum præfix. & affix. לְבַדּוֹ *solus ipse*, Lxx. μόνος, Aq. Sym. Theod. μοναχός, *solus*, *solitarius*. מִלְּבַדּוֹ *præter eum*, לְבַדָּהּ *sola ipsa*, לְבַדָּהּ, & in pausa לְבַדֶּךָ, *solus tu*, m. לְבַדִּי *solus ego*, c. לְבַדָּם *soli ipsi*, *seorsim*, לְבַדְּנָה cum ה paragog. & cum affixo huic formæ & numero non competenti לְבַדְּהֶן, *seorsim ipsæ*, pro לְבַדָּן, vide Gram. Heb. tom. 1. p. 126. §. I. c. 1. num. 1. pag. 127. c. 1. num. 2. לְבַדְּכֶם *soli vos*, m. R. בָּדַד *solum*, *solitarium esse*.

בָּדָא QAL. Lxx. πλάζω, Vulg. & alii, *fingo*, *affingo*, ψεύδομαι *mentior*.

PRÆT. 3. p. s. m. בָּדָא, 3. Reg. 12. v. 38. *finxit*, *commentus est*.

BEN. s. m. cum affix. בּוֹדָאם *fingis*, *comminisceris ea*, Nehem. 6. v. 8. ubi est punctorum contractio pro בּוֹדְאָם. Vide Gram. Heb. tom. 1. p. 348. c. 2. 411. c. 1. ubi ea anomalia ad Syriasmum refertur.

Digitized by Google

בָּדַד QAL, unde Ben. f. m. בּוֹדֵד, Lxx. Aq. Theod. Vª. editio, μονάζων, Vulg. & alii, *solitarius, solitarie agens.*

בָּדָד m. Lxx. Sym. μόνος, Vulg. & alii, *solus.* Lxx. item, κεχωρισμένος *separatus.* Et adverbialiter, καταμόνας, vel κατὰ μόνας, *singulatim, singulariter.* Aq. Deut. 32. v. 12. ἐξαιρέτως *eximie.* Alii item, *seorsim, solitarie.* Cum præfix. לְבָדָד, Lxx. μόνος *solus*, κατὰ μόνας, & καταμόνας, *singulatim, singulariter*, καθ' ἑαυτὸς, Aq. κατ' ἰδίας, *seorsim, separatim.* R. בָּדַד *solitarius fuit.*

בְּדַד Mass. *Bedhádh*, Vulg. *Badád*, nomen proprium patris Adad regis quarti in Edom, Gen. 36. v. 35. Etym. *solus, solitarius*, vide vocem præced. Vel *in mamma*, aut *dilectione*; ex בְּ *in*, & דַד *mamma*, aut דוד *dilectio*, vel *dilectus.*

בֵּדְיָה Mass. *Bedheiá*, Vulg. *Badaiás*, nomen proprium viri ex eorum numero, qui uxores alienigenas, quas duxerant, repudiarunt, Esd. 10. v. 34. al. 35. Etym. *solus Dominus*; ex בַּד *solus*, & יָהּ *Dominus.* Vel *vectis Domini*; ex בַּד *vectis*, & יָהּ *Dominus.*

בְּדֵי *in*, vide supra col. 179. in בּ, & infra דַּי.

בְּדִיל m. Lxx. Aq. Sym. Theod. κασσίτερος, Vulg. & alii, *stannum.* Lxx. item, ἄνομος *iniquus* metaphorice; quod enim est stannum cum argento mixtum, id sunt improbi bonis permixti. Cum præf. הַבְּדִיל *stannum*, וּבְדִיל *& stannum.* Plur. cum aff. & in pausa, בְּדִילָיִךְ *stannum tuum*, f. Rad. בָּדַל in Hiph. *separavit*; unde stannum, quod in fornace ab argento separetur.

בַּדִּים m. pl. quod præter significationes allatas supra col. 186. in בַּד, significat etiam 1°. Lxx. Aq. Sym. Theod. ἀναφορεῖς, Lxx. item, μοχλοὶ, σκυτάλαι, φορεῖς, Lxx. & Aq. item, διωστῆρες, Vulg. & alii, *vectes.* Lxx. ἀποφυάδας *propagines*, Ezech. 17. v. 6. ubi alii, *rami.* Cum præf. הַבַּדִּים *vectes*, לַבַּדִּים & לְבַדִּים, *vectibus.* Const. בַּדֵּי *vectes.* Cum affix. בַּדָּיו *vectes, membra, rami ejus*, m. בַּדֶּיהָ *rami ejus*, f. Rad. בָּדַד inusit. in hoc sensu. 2°. Lxx. ἐγγαστρίμυθοι *ventriloqui*, μάντεις, Vulg. & alii, *vates, harioli, divini*; & subst. μαντεία *vaticinatio*, Isai. 16. v. 6. ubi Sym. βραχίονες *brachia*, ex præcedenti significatione. Alii item, *mendaces, mendacia.* Cum præf. הַבַּדִּים *mendaces.* Cum affix. בַּדָּיו *mendacia ejus*, m. בַּדַּיִךְ *mendacia tua*, m. Rad. בָּרָא *finxit, mentitus est*; sed forma est à בָּדַד.

בָּדַל QAL, unde NIPHAL נִבְדַּל, Lxx. χωρίζομαι, διαστέλλομαι, Vulg. & alii, *dividor, separor, discernor*, ἀφορίζομαι *abscindor.*

Praet. 3. p. pl. c. נִבְדְּלוּ *separati sunt.*

Ben. f. m. cum præf. הַנִּבְדָּל *separatus.*

Imper. 2. p. pl. m. הִבָּדְלוּ *separamini, separate vos.* Cum præf. וְהִבָּדְלוּ *& separate vos.*

Fut. 3. p. f. m. יִבָּדֵל *separabitur.* Cum præf. וַיִּבָּדֵל *& separatus est.* 3. p. pl. m. cum præf. וַיִּבָּדְלוּ *& separati sunt.*

HIPHIL הִבְדִּיל, Lxx. Aq. Theod. διαχωρίζω, Lxx. Sym. διαστέλλω, Lxx. item, ἀφορίζω, διαιρέω, διΐστημι, διορίζω, &c. Aq. item, χωρίζω, Vulg. & alii, *divido, separo, distermino.* Alii item, *eligo, seligo.*

Praet. 3. p. f. m. הִבְדִּיל *separavit.* Cum præf. & affix. וְהִבְדִּילוֹ *& separabit eum.* 3. p. f. f. cum præf. וְהִבְדִּילָה *& separabit.* 2. p. f. m. cum præfix. וְהִבְדַּלְתָּ *& separabis.* Cum affix. הִבְדַּלְתָּם *separasti, distinxisti eos.* 1. p. f. c. הִבְדַּלְתִּי *separavi.* 3. p. pl. c. הִבְדִּילוּ *distinguunt, discernunt.* 2. p. pl. m. וְהִבְדַּלְתֶּם *& separabitis.*

Ben. f. m. מַבְדִּיל *dividens.* Pl. m. מַבְדִּילִים *dividentes.*

Infin. הַבְדִּיל *separando.* Cum præf. לְהַבְדִּיל *ad distinguendum*, וּלְהַבְדִּיל *& ad distinguendū.*

Fut. 3. p. f. m. יַבְדִּיל *separabit.* Cum præf. וַיַּבְדֵּל *& separavit.* Cum affix. יַבְדִּילֵנִי *discernet me*, c. cum præf. & affix. וַיַּבְדִּילֵם *& separavit eos.* 2. p. f. m. תַּבְדִּיל *separabis.* 1. p. f. c. cum præfix. וָאַבְדִּיל cum (ָ) pro (ַ); & cum ה parag. וָאַבְדִּילָה, *& separavi.* 3. p. pl. m. יַבְדִּילוּ *separabunt.* Cum præf. וַיַּבְדִּילוּ *& separarunt.*

HOPHAL הָבְדַּל, unde Paoul pl. fem. cum præf. הַמֻּבְדָּלוֹת, Lxx. ἀφωρισμέναι, Vulg. & alii, *separata*, Jos. 16. v. 9. ubi מ afficitur (ֻ) pro (ָ), vide Gram. Heb. tom. 1. p. 188. c. 2. Aliis est substantivum *separationes*, à sing. inusit. מִבְדָּלָה.

Digitized by Google

בדל m. unde cum voce און *auris*, בְּדַל אֹזֶן, Amos. 3. v. 12. Lxx. λοβὸς ὠτίου, *ima*, al. *superior pars auris*, vel *auriculæ*. Vulg. *extremum auriculæ*. Alii, *particula*, *segmentum auris*. Potest esse const. ab inusit. בָּדָל. R. בָּדַל in Hiph. *separavit*.

בדלח m. unde cum præf. הַבְּדֹלַח, Gen. 2. v. 12. Lxx. ἄνθραξ *carbunculus*. Num. 11. v. 7. iidem Lxx. κρύσταλλος *crystallus*; atque ita plerique Hebræorum. Vulg. utrobique, *bdellium*; videtur vocem Hebraicam retinuisse. Aliis est *unio*, sive *margarita* albi coloris; aliis *gummi*; Josepho *species aromatis*, &c.

בדן Mass. *Bedhán*, Vulg. *Badán*, nom. proprium filii Ulam filii Sares, 1. Reg. 12. v. 11. 1. Paral. 7. v. 17. Etym. *vectis earum*; ex בַּד *vectis*, & affix. 3. p. pl. f. Vel *in judicio*; ex בְּ *in*, & דָּן *judicavit*.

בדק QAL, unde Infin. cum præf. לִבְדֹּק, 2. Paral. 34. v. 10. Lxx. κατασκευάσαι, Vulg. *ut instaurarent*, alii, eodem sensu, *ut ruinas* (Templi) *sarcirent*.

בֶּדֶק, & in pausa בָּדֶק. m. Lxx. vocem Hebraicam retinent βέδεκ, aut eam paraphrastice exponunt. Sym. ἐπισκευὴν *instauratio*. Vulg. *sartatecta*. Alii, *fissura*, *ruptura*, *rima*, *ruina*, *labes*, *vitium*, muri videlicet aut ædificii. Cum præfix. לְבֶדֶק *ad ruinam* (sarciendam). Cum aff. בִּדְקֵךְ *ruina tua*, f. R. בָּדַק *ruinas instauravit*.

בדקר Mass. *Bidhqár*, Vulg. *Badacér*, nomen proprium ducis exercitus Jehu, 4. Reg. 9. v. 25. Etym. *in compunctione*, vel *transfixione*; ex בְּ *in*, & דָּקַר *pupugit*, *transfixit*. Vel *vectis frigoris*; ex בַּד *vectis*, & קֹר *frigus*.

בדר PEAL Chald. unde PAEL בַּדַּר, ex quo 2. p. pl. m. Imper. cum præfix. וּבַדַּרוּ, Dan. 4. v. 11. al. 14. Theod. καὶ διασκορπίσατε, Vulg. & alii, *& dispergite*. Hoc verbum idem est atque Hebræum בָּזַר mutato ז in ד more Chaldæorum.

בהו m. Lxx. ἀκατασκεύαστος *incomposita* (terra); Aq. Theod. οὐθὲν *nihil*, *nihilum*, Sym. ἀδιάκριτον *confusum*, *indistinctum* (quid); Vulg. *vacua* (terra). Alii substantive, *vacuitas*; Vulg. item, *desolatio*, *nihilum*.

Cum præf. וָבֹהוּ *& vacuitas*. R. בָּהָה inusit. cujus ultimum ה mutatur in ו in בֹּהוּ.

בהט בַּהַט m. Esth. 1. v. 6. Lxx. σμαραγδίτου, Vulg. *smaragdinus*. Alii, *marmor*, *porphyrites*, *crystallus*, *alabastrum*, *silex*, &c. R. בָּהַט inusit.

בהילו בְּהִילוּ f. Chald. per apocopen ת, pro בְּהִילוּת. Hinc cum præf. בִּבְהִילוּ, Esd. 4. v. 23. Lxx. σπουδῇ *festinanter*, *celeriter*. Vulg. adjective, *festini*. Ad verbum, *cum festinatione*, *cum celeritate*. R. בְּהַל in Paél *festinavit*.

בהיר בָּהִיר m. Job. 37. v. 21. Lxx. τηλαυγὴς, neut. Aq. τηλαυγὴς, masc. *eminus fulgens*. Alii, *candidum*, *nitidum*, *lucidum*, *fulgidum*. R. בָּהַר inusit. Hebræis, sed Arabibus *valde luxit*, *splenduit*.

בהל QAL, unde NIPHAL נִבְהַל, Lxx. σπεύδω *festino*, σπουδάζω *studeo*. Lxx. Aq. Theod. κατασπουδάζομαι *studiose enitor*, *sollicitus*, *anxius sum*. Lxx. item, παραλύομαι *dissolvor* (timore aut metu), ἐκλύομαι *remittor*, &c. Sym. θορυβέομαι *turbor*, *conturbor*. Theod. item, ἐξίσταμαι *percellor*. Alius, ἀμηχανέω *anxius sum*.

Praet. 3. p. s. m. נִבְהַל *turbatus est*. 3. p. s. f. נִבְהֲלָה *turbata est*. 1. p. s. c. נִבְהַלְתִּי *turbatus sum*. Cum præf. & in pausa, וְנִבְהָלְתִּי *& turbatus sum*. 3. p. plur. c. נִבְהֲלוּ *turbati sunt*. Cum præf. וְנִבְהֲלוּ, & in pausa וְנִבְהָלוּ, *& conturbabuntur*. 1. p. plur. c. in pausa נִבְהָלְנוּ *turbati sumus*.

Ben. s. m. נִבְהָל *conturbatus*. Fem. נִבְהָלָה, quod huc referunt quidam, vide suo loco, est enim substantivum potius, quam participium.

Fut. 3. p. s. m. cum præf. וַיִּבָּהֵל *& turbatus est*. 2. p. s. m. תִּבָּהֵל *turberis*. Cum præf. וַתִּבָּהֵל *& conturbatus es*. 1. p. s. c. אִבָּהֵל *perturbor*, *conturbor*. 3. p. pl. m. in pausa & cum ן parag. יִבָּהֵלוּן *turbabuntur*. Cum præf. וְיִבָּהֲלוּ *& conturbentur*. 3. p. plur. f. תִּבָּהַלְנָה *conturbabuntur*.

PIEL בִּהֵל, & daghésch excidente ex secunda radicali non compensato, ut fit in tota hac conjugatione hujus Verbi בִּהֵל, Lxx. σπεύδω, κατασπεύδω, σπουδάζω, ἐπισπουδάζω, Lxx. Aq. κατασπουδάζω *festino*, *accelero*. Sym. σπουδαῖος γίνομαι *festinus*, *præ-*

Digitized by Google

ceps fio. Lxx. item, ἐμποδίζω *impedio*, καταστρέφω *destruo*, ταράσσω *turbo*, συνταράσσω *conturbo*; sic etiam Vulg. & alii, qui præterea, *terruit*, *perterruit*, &c. interpretantur.

Ben. pl. m. cum præf. & sine compensatione dagh. ejecti, ומבהלים *& conturbantes* (erant), *& conturbabant*, Esd. 4. v. 4. ubi trajectis literis est ומבלהים, sed Mass. legendum docent ומבהלים, eoque sensu interpretantur Lxx. Vulg. & alii.

Infin. cum præf. affix. & daghésch excidente non compensato, לְבַהֲלֵנִי, 2. Paral. 35. v. 21. *festinare me*, Vulg. *festinatò ire*, לְבַהֲלָם *ad conturbandum eos.*

Fut. 3. p. s. m. cum præf. & daghésch excidente ex secunda radicali non compensato, וַיְבַהֵל *& acceleravit.* Cum præf. & affix. וִיבַהֶלְךָ *& conturbat te*, m. יְבַהֲלֻמוֹ, cum aff. poëtico, *conturbabit eos.* 2. p. s. m. תְּבַהֵל *festines*, *acceleres.* Cum affix. תְּבַהֲלֵם *conturbabis eos.* 3. p. pl. m. cum aff. & (ֻ) pro (ו) יְבַהֲלֻהוּ *conturbabunt eum.*

PUAL בֻּהַל, unde Paoul s. f. ex forma ה, præcedente duplici (ְ), מְבֹהֶלֶת, Prov. 20. v. 21. Sym. Theod. σπουδαζομένη, Lxx. ἐπισπουδαζομένη, *studiose expetita;* Vulg. eodem sensu, *ad quam festinatur.* Alii, *accelerata.* Plur. m. מְבֹהָלִים, Esth. 8. v. 14. Lxx. σπεύδοντες *festinantes*, Vulg. *celeres*, alii, *accelerati.*

HIPHIL הִבְהִיל, Lxx. σπεύδω *festino*, *accelero*, σπουδάζω *studeo*, κατασπεύδω *persequor.* Sym. θορυβέω *perturbo.* Alii item, *terrefacio*, *deturbo.*

Praet. 3. p. s. m. cum aff. & in pausa, הִבְהִילָנִי *perturbat me*, c.

Fut. 3. p. pl. m. cum præf. & (ֻ) pro (ו), וַיַּבְהִלוּ *& festinarunt.* Cum præfix. & aff. וַיַּבְהִילוּהוּ, aut וַיְבַהֲלוּהוּ, aut וַיַּבְהִלֻהוּ, 2. Paral. 26. v. 20. *& deturbaverunt*, Vulg. *& expulerunt eum.*

בהל PEAL, Chald. unde PAEL sine daghésch excidentis compensatione בַּהֵל pro בַּהֵל, Theod. ταράσσω *turbo*, *perturbo*, συνταράσσω *conturbo.* Sic etiam Vulg. & alii.

Fut. 3. p. s. m. cum aff. יְבַהֲלָךְ *perturbet*

te, m. 3. p. pl. m. cum aff. יְבַהֲלֻנֵּהּ *conturbabant eum*, יְבַהֲלוּךְ *conturbent te*, m. יְבַהֲלֻנַּנִי *conturbabunt me*, c. His in personis excidit daghésch ex secunda rad. sine compensatione.

ITHPAEL אִתְבַּהַל, unde Benoni s. m. ex forma (ַ), מִתְבַּהַל, Dan. 5. v. 1. *turbatus*, *conturbatus*, Theod. ἐταράχθη *turbatus est*, Vulg. *conturbatus est.*

בֶּהָלָה s. f. cum (ֶ) ad euphoniam pro (ְ) sub ב, ob (ָ) sequens sub gutturali; est enim formæ בְּקָעָה, vide Gram. Heb. t. 1. p. 391. c. 1. num. I. Lxx. σπουδή, Vulg. *festinatio*, ἔνδεια *indigentia*, *inopia*, κατάρα *maledictio.* Vulg. item & alii, *terror*, *conturbatio*; & adverbialiter, *velociter*, q. d. in festinatione. Cum præf. בַּבֶּהָלָה *in terrore*, לַבֶּהָלָה *ad conturbationem.* Pl. cum præf. וּבֶהָלוֹת *& terrores.* R. בָּהַל in Niphal *festinavit*, in Piel *terruit*, &c.

בְּהֵמָה c. Lxx. Aq. Sym. Theod. κτῆνος, Vulg. & alii, *jumentum*, *jumenta*; sæpe enim hoc nomen singulare habet sensum pluralem. Lxx. item, θηρίον *fera*, *bestia*, τετράπους *quadrupes*, τὰ ὑπάρχοντα *substantia*, *opes.* Nomen hoc bestias cum cicuratas & domesticas, tum feras & agrestes complectitur. Est etiam *pecus.* Cum præfix. הַבְּהֵמָה *bestia*, *pecus*, וְהַבְּהֵמָה *& jumentum*, מֵהַבְּהֵמָה *à jumentis*, בַּבְּהֵמָה & בִּבְהֵמָה, *in jumentis*, וּבַבְּהֵמָה *& in pecudes*, כַּבְּהֵמָה *ut jumentum*, לַבְּהֵמָה & לִבְהֵמָה, *jumento*, וְלַבְּהֵמָה *aut jumento.* Const. בֶּהֱמַת *jumentum*, quasi à בְּהֵמַת; nam (ֵ) in בְּהֵמָה vulgò immutabile est ob (ְ) præced. vide Gram. Heb. tom. 1. p. 92. c. 1. 2. Cum præf. בְּבֶהֱמַת *in jumentis*, וּלְבֶהֱמַת *& jumentis.* Cum affix. usurpatur forma בְּהֵמָה, ac præterea in concursu duorum (ְ), prius sub ה mutatur in (ֶ) loco (ְ), vide Gram. Heb. loco cit. c. 2. בְּהֶמְתּוֹ *jumentum ejus*, m. בְּהֶמְתָּהּ *jumentum ejus*, f. וּבְהֶמְתָּהּ *& jumentum ejus*, f. בְּהֶמְתְּךָ, & in pausa בְּהֶמְתֶּךָ, *jumentum tuum*, m. Cum præf. & aff. וּבְהֶמְתְּךָ in pausa, *aut jumentum tuum*, m. וּבִבְהֶמְתֶּךָ in pausa, *aut in jumentis tuis*, m. לִבְהֶמְתְּךָ in pausa, *pro jumentis tuis*, m. וְלִבְהֶמְתְּךָ *& jumento tuo*, m. בְּהֶמְתָּם *jumenta eorum*,

Digitized by Google

eorum, וּבְהֶמְתָּם *& jumenta eorum*, לִבְהֶמְתָּם *pro jumentis eorum*, בְּהֶמְתֵּנוּ *jumenta nostra*, c. וּבְהֶמְתֵּנוּ *& jumenta nostra*, c. וּבִבְהֶמְתֵּנוּ *& in jumenta nostra*, c. לִבְהֶמְתֵּנוּ *pro jumentis nostris*, c. Plur. absol. בְּהֵמוֹת *bestiæ*. Lxx. Psal. 72. Heb. 73. v. 22. κτηνώδης *belluinus*, *stolidus*, *jumento similis*. Sym. κτηνωδῶς *jumenti more*. Cum præfix. כִּבְהֵמוֹת *sicut jumenta*. Const. בַּהֲמוֹת *bestiæ*, quasi à sing. בַּהֲמָה. Cum præfix. בְּבַהֲמוֹת *inter bestias*, מִבַּהֲמוֹת *præ bestiis*. R. בָּהַם inusit.

בְּהֵמוֹת m. s. Job. 40. v. 10. al. 15. circa hoc animal, de quo multa nugantur Rabbini, non convenit inter interpretes; aliis enim est *elephas*, aliis, ut Bocharto de animal. sacr. part. 2. l. 5. c. 15. *hippopotamus*. Lxx. vertunt in plurali numero θηρία *feræ*, *bestiæ*; qua voce feram quamlibet magnam, fortem, ac robustam intellexisse videntur. Vulg. retinuit vocem Hebraïcam *Behemôth*. R. בָּהַם inusit.

בֹּהֶן m. Aq. ἀντίχειρ, Vulg. & alii, *pollex* tam manus, quam pedis. Lxx. τὸ ἄκρον *extremum*, *extremitas*. Plur. f. בְּהֹנוֹת *pollices*, quasi à sing. inusit. בֹּהֶן, aut בְּהֹנָה. R. בָּהַן inusit.

בֹּהַן nom. proprium loci, Jos. 15. v. 6. vide אֶבֶן בֹּהַן, supra col. 16.

בֹּהַק m. Levit. 13. v. 39. Lxx. ἀλφὸς *impetigo*, *vitiligo*. Vulg. *macula coloris candidi*. Alii, *macula alba*, *pustula lucida*. R. בְּהַק Chald. in Aphél *splenduit*.

בַּהֶרֶת f. cum (-) sub ב loco (-), quod postulat analogia ob daghésch ejectum; est enim formæ אַדֶּרֶת; Lxx. τηλαυγὴς, m. Lxx. Aq. τηλαυγὲς, neut. *eminus lucens*, *splendens*; αὔγασμα *splendor*. Lxx. Sym. τηλαύγημα, *fulgor*, *splendor*, *eminus apparens*. Lxx. item, αὐγάζον, neut. *splendens*. Sym. item, ἐκλαμπρος *splendidus*, ἐκλαμψις *splendor*. Vulg. & alii, *candor lucens*, *cicatrix*, *pustula alba*, *macula splendida instar nivis*, *papula*. Cum præf. הַבַּהֶרֶת *papula*, בְּבַהֶרֶת *in papula*, וְלַבַּהֶרֶת *& de papula*. Plur. בֶּהָרוֹת *papulæ*, cum (·) sub ב loco (-) ob aliud (·) sequens sub gutturali. Vide בְּהָלָה, supra col. 192. & Gram. Heb. tom. 1. pag. 191. c. 1. Rad. בָּהַר Arabibus *valde splenduit*.

בּוֹא QAL. Lxx. Aq. Sym. Theod. ἔρχομαι, Lxx. item, ἥκω, Vulg. & alii, *venio*. Lxx. Sym. εἰσέρχομαι, Lxx. item, εἰσπορεύομαι, *ingredior*, ἀπέρχομαι *abeo*, ἐξέρχομαι *egredior*, παραγίνομαι *advenio*, *adsum*, συνέρχομαι *convenio*, *congredior*, *rem habeo cum muliere*, δύνω *occido*, de sole dictum, &c. Hoc verbum modo flectitur ut quiescentia ע, modo ut quiescentia Lamedh א.

Praet. 3. p. s. m. בָּא *venit*. Cum præf. וּבָא *& venit*, *& veniet*, שֶׁבָּא *quod venit*, כְּשֶׁבָּא *sicut venit*, ex כְּ *sicut*, & pronom. relativo שֶׁ pro אֲשֶׁר. 3. p. s. f. בָּאָה, & cum accentu in ult. בָּאָה, *venit*, *occubuit*, de sole. Cum præf. וּבָאָה, & cum accentu in ult. וּבָאָה, *& venit*, *& veniet*, *& occubuit*. Cum affix. בָּאַתְנוּ, contracte pro בָּאָה לָנוּ, *evenit nobis*. 2. p. s. m. בָּאתָ, ex forma quiesc. Lamedh א; & cum ה expresso in fine, בָּאתָה *venisti*, *congressus es*. Cum præf. & accentu in ult. ob ו conversivum, וּבָאתָ *& venies*, *& ingredieris*, הֲבָאתָ *num venisti?* 2. p. s. m. בָּאת *venisti*, *venis*. Cum præf. וּבָאת, & cum (·) anomalo sub ת, וּבָאתְ, *& venisti*, *& venies*; vide Gram. Heb. tom. 1. p. 265. c. 1. 1. p. s. c. בָּאתִי *veni*. Cum præf. וּבָאתִי *& veni*. 3. p. pl. c. בָּאוּ, & ex forma hhólem, בֹּאוּ, *venerunt*, *veniunt*; vide Gram. ibid. Cum præf. וּבָאוּ, & in pausa וּבָאוּ, *& venient*, *postquam venerunt*. 2. p. plur. m. בָּאתֶם *venistis*. Cum præf. וּבָאתֶם *& venietis*, *& ingrediemini*. 1. p. pl. c. בָּאנוּ, & extrito א, quasi ex forma בָּנוּ, בָּנוּ *venimus*; vide Gram. ibid. Cum præf. וּבָאנוּ *& veniemus*.

Ben. s. m. בָּא *veniens*. Cum præf. הַבָּא *veniens*, *venturum*, וּבָא in pausa, *& veniens*, *& veniebat*, וְהַבָּא *& qui venit*, וְלַבָּא *& venienti*. Fem. בָּאָה, & cum præfix. הַבָּאָה, *veniens*. Plur. m. בָּאִים, & cum præf. הַבָּאִים, *venientes*, וּבָאִים, & הַבָּאִים, *& venientes*, לַבָּאִים *venientibus*, *euntibus*. Const. בָּאֵי *venientes*. Cum affix. בָּאֶיהָ, contracte pro בָּאִים אֵלֶיהָ, *venientes ad eam*. Pl. fem. בָּאוֹת *venientes*. Cum præf. הַבָּאוֹת *venientes*, *ventura*, וּבָאוֹת *& venientes*.

Infin. בֹּא & בּוֹא, *venire*. Cum præf. הָבָא

num veniendo? בָּבֹא in pausa & extra pausam, *& venire*, *& ingredi*, בבוא בבֹא & בבא, *in veniendo*, ובבוא ובבא & ובבא, *& veniendo*, בבֹאָה, cum ה parag. & accentu in ultima, *in intrando*, כבוא & כבא, *secundum venire*, *cum veniret*, aut *venirent*, וכבוא & וכבא, *& cum venisset*, *cum occideret* (sol), &c. לבוא, לָבֹא, לָבוא, & לָבֹא, *ad veniendum*, *venire*, ולבוא *& venire*, *& ingredi*, מלבוא *à veniendo*, ומלבוא *& à veniendo*, מבוא & מבא, *à veniendo*.

Cum affix. בֹּאוֹ *venire eum*, בבֹאוֹ *in veniendo eo*, ובבֹאוֹ *& in veniendo eo*, בבואה *in veniendo ea*, ובבואה *& in veniendo ea*, כבואה *cum veniret ea*, בֹּאָה, cum ה expresso בֹּאָהּ, & in pausa בֹּאֶךָ, *venire te*, m. ובֹאֲךָ, & in pausa ובואך, *& venire te*, m. בבֹאֲךָ & in pausa בבֹאֶךָ, *in veniendo te*, m. כבֹאֲךָ *secundum venire te*, m. *cum veneris*, בֹּאִי *venire me*, c. בבֹאִי *in veniendo me*, c. כבֹאִי *cum venirem*, aut *venissem*, c. בֹּאָם *venire eos*, בבואם & בבֹאָם, *in veniendo eos*, כבֹאָם *cum venirent*, *cum venissent ipsi*, לבוֹאָם *ad venire eos*, *ad eorum adventum*, בבֹאָן *in veniendo eas*, בֹּאָנָה, cum ה parag. *venire eas*, כבֹאָנָה, cum eodem ה parag. *cum venirent*, aut *venissent ipsæ*, בֹּאֲכֶם *venire vos*, m. בבֹאֲכֶם *venientibus vobis*, m. כבֹאֲכֶם *cum veneritis*, m. בֹּאֵנוּ *venire nos*, com.

Imper. 2. p. s. m. בוא, בֹּא, & cum ה paragog. בֹּאָה *ingredere*, *veni*. Cum præf. ובֹאָה *& veni*. 2. pers. s. f. בּוֹאִי & בֹּאִי, *veni*. Cum præfix. ובֹאִי *& veni*. 2. p. pl. m. בֹּאוּ *venite*. Cum præf. ובואו & ובֹאוּ, *& venite*.

Fut. 3. p. s. m. יָבוֹא & יָבֹא, *veniet*. Cum præf. וַיָּבֹא *& veniet*, תָּבוֹא, תָּבֹא, & sine א in fine, תָּבֹ, 3. Reg. 12. v. 12. *& venit*, שֶׁיָּבֹא *qui veniet*, ex pronom. relat. שֶׁ *qui*, *quæ*, *quod*. Cum affix. יבֹאֶנּוּ *eveniet ei*, יבואנו *eveniet nobis*, contracte pro יָבוֹא לוֹ, יָבוֹא לָנוּ, vide Gram. Heb. tom. 1. p. 362. c. 1. 3. p. s. f. תָּבוֹא, תָּבֹא, & cum duplici ה paragog. quorum prius mutatur in ת, תָּבוֹאתָה, Deut. 33. v. 16. *veniet*, *veniat*, vide Gram. Heb. tom. 1. p. 265. c. 2. ubi pro v. 13. emenda 16. Cum præf. הֲתָבֹא *an veniet?* ותָּבֹא, & cum ה parag. ותבואה *& veniet*, ותבוא & וַתָּבֹא, *& venit*. Cum præfix. &

affix. תבואתו & תבואנו, *eveniet ei*, m. *invadet eum*, ותבואהו *& obveniat ei*, m. תבואך in pausa, & cum ה parag. mutato in ת, ut supra, תבואתך, *eveniet*, *veniet tibi*, m. תבואני *veniat ad me*, c. quæ omnia contracta sunt, pro תָּבוֹא אֵלָיו, תָּבוֹא אֵלֶיךָ, תָּבוֹא אֵלַי, vide Gram. Heb. tom. 1. p. 364. c. 2. 2. p. s. m. תָּבוֹא & תָּבֹא, *venies*. Cum præf. וַתָּבֹא *& pervenisti*. 2. p. s. f. תָּבוֹאִי *venies*. Cum præf. וַתָּבֹאִי, & cum ת epenthetico, vel ex compositione hujus personæ & secundæ s. f. præteriti, וַתָּבֹאתִי, 1. Reg. 25. v. 34. *& venisses*; vide Gram. Heb. tom. 1. p. 265. c. 2. 1. p. s. c. אָבוֹא, אָבֹא, & cum ה parag. אָבוֹאָה *veniam*. Cum præf. וָאָבוֹא, & cum ה parag. וָאָבֹאָה *& veniam*, וָאָבוֹא & וָאָבֹא, *& veni*. 3. p. pl. m. יָבוֹאוּ, & יָבֹאוּ, & cum ן paragog. יְבֹאוּן *venient*. Cum præf. וַיָּבוֹאוּ & וַיָּבֹאוּ, *& venerunt*, וְיָבֹאוּ *& venient*. Cum præf. & affix. ויבואני, contracte pro וַיָּבוֹאוּ אֵלַי, *& veniant mihi*, c. 3. p. plur. f. תְּבֹאנָה, sine ה expresso תְּבֹאןָ, & partim ex forma defectiv. ע, תְּבֹאֶינָה, *venient*; vide Gram. Heb. tom. 1. p. 265. c. 2. Cum præf. וַתְּבֹאנָה & וַתְּבוֹאֶינָה, cum (י) abundante, quasi וַתְּבֹאֶינָה, *& pervenerunt*, וּתְבֹאנָה & ותבואינה, *& evenient*. 2. p. pl. m. תָּבֹאוּ *venietis*. Cum præf. וַתָּבֹאוּ *& pervenistis*. 1. p. plur. c. נָבוֹא, נָבֹא, & cum ה parag. נָבֹאָה, *veniemus*. Cum præf. וְנָבוֹא, & cum ה paragog. וְנָבֹאָה, *& veniemus*, וַנָּבוֹא & וַנָּבֹא, *& venimus*.

HIPHIL הֵבִיא, Lxx. Aq. Sym. εἰσάγω *introduco*. Lxx. Aq. εἰσφέρω *infero*. Lxx. item, ἄγω, ἀνάγω, προσάγω, *adduco*, φέρω, ἀναφέρω, προσφέρω, *fero*, *affero*, *offero* (sic etiam alii), ἀνταποδίδωμι *retribuo*, &c.

Praet. 3. p. s. m. הֵבִיא *adduxit*, *attulit*, *obtulit*. Cum præf. וְהֵבִיא *& adduxit*, *& obtulit*. Cum præf. & affix. הֱבִיאוֹ *adduxit eum*, cum (ֱ) sub ה loco (ֵ), quod fit sæpius in hoc præterito, vide Gram. Heb. tom. 1. p. 335. fin. וֶהֱבִיאָהּ *& afferet illud*, הֱבִיאֲךָ, *adduxit te*, m. וֶהֱבִיאֲךָ *& adduxit te*, m. הֱבִיאַנִי *adduxit me*, c. 3. p. s. f. הֵבִיאָה *attulit*. Cum præf. וְהֵבִיאָה *& afferet*, Levit. 15. v. 29. cum accentu in ult. ob ו conversivum. 2. p. s. m. ex forma quiesc. Lam. א,

הֵבֵאתָ, & cum (י) antiqua vocali *e*, aut indice formæ quiesc. Aiin, הֲבִיאֹתָ *adduxisti*. Cum præf. וְהֵבֵאתָ *& adduces, & adduxisti, & adduxeris*, cum accentu pariter in ultima ob ו convertens. Cum præf. & affix. וְהֵבֵאתוֹ *& adduces eum*, וְהֵבֵאתָהּ *& adduces eam*, הֲבִיאֹתַנִי (ex forma quiesc. Aiin) *adduxisti me*, c. וְהֵבֵאתָם *& adduces eos*, הֲבִיאֹתָנוּ (ex forma quiesc. Aiin), & הֵבֵאתָנוּ (ex forma quiesc. Lam. א), *induxisti, introduxisti nos*, c. 1. p. s. c. הֵבֵאתִי (ex forma quiesc. Lam. א) *adduxi*. Cum præf. וְהֵבֵאתִי, & cum (י) antiqua vocali *e*, aut retento ex forma quiesc. Aiin (vide perf. præced.) וַהֲבִיאֹתִי *& adduxi, & adducam*, cum accentu in ult. ob ו conversivum. Cum præf. & affix. וַהֲבִיאֹתִיו *reduxero eum*, וַהֲבִיאֹתִיו, & וַהֲבִיאוֹתִיהוּ, *& adducam, & introducam eum*, שֶׁהֲבִיאֹתִיו cum (י) abundante, ut supra, *introducam eum*, הֲבִיאוֹתִיהָ, cum eodem (י) supervacaneo, *adduco illud*, וַהֲבִיאוֹתִיךָ (ex forma quiesc. Aiin) *& adduxero te*, m. וַהֲבֵאתִים (ex forma quiesc. Lam. א) *& adducam eos*. 3. p. pl. c. הֵבִיאוּ *attulerunt, adduxerunt, obtulerunt*. Cum præfix. וְהֵבִיאוּ *& offerent*. Cum præf. & affix. הֱבִיאֻהוּ *intulerunt eum*, הֱבִיאוּךָ *adduxerunt te*, f. הֱבִיאוּם *adduxerunt ea*, וֶהֱבִיאוּם, & cum (ֻ) pro (וּ), וֶהֱבִאֻם, *adducant, & adducant ea* vel *eos*. 2. p. pl. m. ex forma quiesc. Lamedh א, הֲבֵאתֶם *adduxistis*. Cum præfix. & ex eadem forma, וַהֲבֵאתֶם, & ex forma quiescent. Aiin, וַהֲבִיאֹתֶם, *& afferetis, & adducetis*. 1. perf. pl. c. cum affix. & ex forma quiesc. Aiin, הֲבִיאֹנוּם *introduxerimus eos*.

Ben. s. m. מֵבִיא, sine א in fine מֵבִי, & cum ה artic. הַמֵּבִיא *adducens*. Cum aliis præf. וְהַמֵּבִיא & וְהַמֵּבִי, *& adducens* aut *reducens*, כְּמֵבִיא *sicut adducens*. Cum aff. מְבִיאֲךָ *introducturus est te*, m. Plur. absol. מְבִיאִים *adducentes, afferentes*. Cum præf. הַמְּבִיאִים idem. וּמְבִיאִים, & const. וּמְבִיאֵי, *& afferentes*. Cum præf. & affix. וּמְבִיאֶיהָ *& adducentes eam*.

Infin. הָבִיא, & sine א in fine הָבִי, Ruth. 3. v. 15. *afferre, adducere*. Cum præf. & (ַ) pro (ִי) לְהָבִא *& afferre*, לְהָבִיא, & excluso ה charact. לָבִיא, *afferre, ad afferendum*, vide Gram. Heb. tom. 1. p. 266. c. 1. וּלְהָבִיא *& ad afferendum*, מֵהָבִיא *ab afferendo*. Cum præf. & affix. הֲבִיאֲךָ *adducere te*, m. לַהֲבִיאֲךָ *ad introducendum te*, m. וְלַהֲבִיאֲךָ *& ad introducendum te*, m. בַּהֲבִיאִי *in introducendo me*, c. לַהֲבִיאָם *ad introducendos eos*, הֲבִיאֲכֶם *afferre vos*, m. בַּהֲבִיאֲכֶם *in introducendo vos*, m.

Imper. 2. perf. s. m. הָבֵא, & cum (י) antiqua vocali *e* (vide Gram. Heb. tom. 1. p. 266. c. 2.) הָבִיא, & cum ה paragog. הָבִיאָה, *affer, refer, introduc*. Cum præf. & eodem ה parag. וְהָבִיאָה *& affer*. 2. p. s. f. הָבִיאִי *affer*. 2. p. pl. m. הָבִיאוּ *afferte*. Cum præf. וְהָבִיאוּ *& afferte*.

Fut. 3. p. s. m. יָבִיא, & cum (ֵ) pro (ִי), יָבֵא *adducet, afferet*. Cum præf. וַיָּבִיא, וַיָּבֵא, & cum (י) antiqua vocali *e* (vide Gram. Heb. tom. 1. p. 266. c. 2.) וַיָּבִיא *& adduxit, & attulit, & intulit*, &c. Cum præf. & affix. יְבִיאֵהוּ & יְבִאֶנּוּ, *afferet illud*, וַיְבִיאֵהוּ *& attulit, & introduxit eum*, יְבִיאֶהָ & יְבִיאֶנָּה *afferet eam*, וַיְבִיאֶהָ *& introduxit eam*, יְבִיאֲךָ & cum (ְ) pro (ִי) יְבִאֲךָ *introduxerit te*, m. וַיְבִיאֵנִי *& introduxit me*, c. יְבִיאֵם *reducet eos*, וַיְבִיאֵם, & cum (ֵ) pro (ִי) וַיְבִאֵם, *& introduxit eos*, וִיבִיאֵנוּ *& introduxerit nos*. 3. p. s. f. תָּבִיא *afferet*. Cum præf. ex forma (ֵ) וַתָּבֵא *& adduxit*. Cum præf. & aff. וַתְּבִיאֵהוּ *& adduxit eum*, וַתְּבִיאֵנִי *& deduxit me*, c. 2. p. s. m. תָּבִיא *afferes, introduces*. Cum præf. & affix. תְּבִיאֵהוּ & תְּבִיאֶנּוּ, *adduces, induces eum*, תְּבִיאֶנָּה *afferes illud*, תְּבִיאֵנִי *adduces me*, c. תְּבִאֵמוֹ cum affix. poëtico, *introduces eos*, vide Gram. Heb. tom. 1. p. 366. c. 2. tom. 2. p. 565. c. 1. וַתְּבִיאֵם *& introduxisti eos*. 1. p. s. c. אָבִיא, & sine א, אָבִי, *adducam, afferam*, vide Gram. Heb. tom. 1. p. 266. c. 2. Cum præf. וְאָבִיא & וְאָבֹא, *& adducam*. Cum affix. אֲבִיאֶנּוּ, *adduxero, reduxero eum*, אֲבִיאֶנָּה *adducam illud*, אֲבִיאֲךָ *introducam te*, m. אֲבִיאֵם *reducam eos*. Cum præf. & affix. וַאֲבִיאֵם *& adducam, & afferam eos*, vel *ea*. 3. p. pl. m. יָבִיאוּ, & cum ן parag. יְבִיאוּן, *afferent, adducent, referent*. Cum præf. וַיָּבִיאוּ & וַיָּבֹאוּ, *& adduxerunt, & introduxerunt, & attu-*

lerunt. Cum præf. & affix. יְבִיאֻהוּ *adducent eum*, וַיְבִיאֻהוּ *& adduxerunt eum*, יְבִיאֻנִי *adducent, adducant me*, c. יְבִיאוּם *inferunt, inferent ea*, וַיְבִאוּם וַיְבִיאוּם &, *& attulerunt ea.* 3. p. pl. f. תְּבִיאֶינָה ex forma defect. Aiin, *afferant.* 2. p. pl. m. תָּבִיאוּ *adducetis, afferetis.* 1. p. pl. c. נָבִיא *afferemus.* Cum præfix. וְנָבִיא *& afferemus.* Cum præf. & aff. וַנְבִיאֵם *& adducemus eos.*

HOPHAL, הוּבָא, Lxx. εἰσάγομαι *inducor, adducor, introducor*, εἰσφέρομαι *inferor*, &c. Sic etiam alii.

Praet. 3. p. f. m. הוּבָא *adductus est.* Cum præf. וְהוּבָא *& adducetur.* 3. p. f. f. cum (ֻ) pro (וּ) sub charact. punctis (ֻ) & (ָ) contractis in (ָ) sub ב, & cum ת in fine pro ה, ex forma Chald. הֻבָאת, Gen. 33. v. 11. pro הוּבָאָה, *adducta est*, vide Gram. Heb. tom. 1. p. 267. c. 1. 2. p. f. m. cum expresso ת quod latebat in fine, & ex forma quiesc. Lim. א, הוּבָאתָה *adductus es*, Ezech. 40. v. 4. 3. p. plur. c. הוּבְאוּ *ducti, adducti sunt*, Gen. 43. v. 18.

Paoul f. m. vel neut. cum præf. הַמּוּבָא *adductum, illatum.* Plur. m. מוּבָאִים *ducti, adducti.* Fem. מוּבָאוֹת *adducta* (erunt), *adducentur.*

Fut. 3. p. f. m. יוּבָא *afferetur, adducetur, inferetur.* 3. p. pl. m. in pausa, יוּבָאוּ *deferentur.*

בּוּז QAL. Lxx. Aq. Sym. Theod. ἐξουδενόω, ἐξουθενέω, Sym. item, ἐκφαυλίζω, ἐξευτελίζω, *nihili facio, vilipendo.* Lxx. Aq. item, μυκτηρίζω *subsanno.* Lxx. item, ἀτιμάζω *ignominia afficio*, καταφρονέω, Vulg. & alii, *sperno, aspernor, contemno.* Sæpe construitur cum ל.

Praet. 3. p. f. m. בָּז pro בָּזַז, *sprevit*, ex forma defectiv. Aiin, vide Gram. Heb. tom. 1. pag. 248. c. 1. 3. p. f. f. בָּזָה, & cum accentu in ultima præter analogiam, בָּזָה *sprevit*, vide Gram. Heb. tom. 1. p. 248. c. 2. 3. p. pl. c. בָּזוּ *spreverunt.*

Ben. f. m. בָּז *spernens.*

Infin. ex forma hhol. בּוֹז *spernendo.*

Fut. 3. p. f. m. יָבוּז *spernet.* 3. p. f. f. cum præf. & (ָ) in fine pro (וּ), וְתָבֹז *aut spernet.* 2. p. f. m. תָּבוּז *spernas.* 3. p. plur. m. יָבוּזוּ, & cum (ֹ) sub ב pro (וּ), יָבֻזוּ *sperment.*

בּוּז m. Lxx. Aq. Sym. Theod. ἐξουδένωσις, Aq. item, ἐξουθενισμός, Sym. item, καταφρόνησις, Vulg. & alii, *contemtus, despectio.* Lxx. item, ἀτιμία *ignominia*; & verbaliter, καταφρονέω *contemno*, μυκτηρίζομαι *subsanno.* Cum præf. וּבוּז *contemtus*, וָבוּז, & in pausa וָבוּז, *& contemtus*, לָבוּז *in contemtum.* R. בּוּז *sprevit, contemsit.*

בּוּז Mass. & Vulg. Βύζ, aut Βοὺζ, nomen proprium 1°. loci in terra Cedar, Jerem. 25. v. 23. 2°. filii Nachor, Gen. 22. v. 21. 3°. patris Jeddo, 1. Paral. 5. v. 14. Etym. *contemtus*; à בּוּז *sprevit, contemsit.* Aut *præda, deprædatio*; à בָּזַז *prædatus est.*

בּוּזָה f. Nehem. 3. v. 35. al. 4. v. 4. Lxx. μυκτηρισμὸς *subsannatio*, Vulg. & alii, *contemtus.* R. בּוּז *sprevit, contemsit.*

בּוּזִי Mass. *Bouzí*, Vulg. *Buzités*, nom. propr. 1°. patris Ezechielis prophetæ, Ezech. 1. v. 3. 2°. incolarum loci dicti בּוּז, quem vide sup.

בַּוַּי Mass. *Bavvái*, Vulg. *Bavai*, nomen proprium filii Enadad, Neh. 3. v. 18. Etym. *in luctu*, vel *miseria*; ex בְּ *in*, & אוֹי *væ.*

בּוּךְ QAL, unde NIPHAL נָבוֹךְ, Lxx. κλαίω, Vulg. *fleo* (quasi à בָּכָה *flevit*) πλανάομαι *seducor*, ταράσσομαι *turbor.* Alii, *implexus, perplexus sum, intricor, confundor.*

Praet. 3. p. f. f. נָבוֹכָה, Esth. 3. v. 15. *perplexa facta est, turbata est.* 3. p. pl. c. נָבֹכוּ, Joel. 1. v. 18. *perplexi facti sunt, turbati sunt*, Vulg. *mugierunt.*

Ben. plur. m. cum (ֻ) pro (וּ) vel (וֹ), נְבֻכִים, Exod. 14. v. 3. *perplexi, intricati, implicati*, Vulg. *coarctati*, alii, *confusi sunt.*

בּוּל m. Vulg. *herba, truncus.* Alii præterea, *arbor, ramus, fructus, proventus*, &, secundum R. D. Qimhhi, quidquid producit terra; ita ut idem sit ac יְבוּל per aphæresin יּ (י), à verbo יָבַל in Hiph. *attulit, protulit*, &c. Exstat tantum Job. 40. v. 15. al. 20. ubi Vulg. *herba*, alii, *proventus*; & Isai. 44. v. 19. cum præf. לְבוּל, Vulg. *ante truncum*, alii, *ante ramum, fructum, proventum* arboris, &c. Lxx. hanc vocem vel omittunt, vel in ea exponenda paraphrastas agunt.

Digitized by Google

בוּל m. Mass. *Boûl*, Vulg. *Bûl*, 3. Reg. 6. v. 38. nomen mensis Hebraici, qui octavus est in anno sacro; secundus vero in anno civili. Alias dicitur *Marhheschván*. Partim Octobri, & partim Novembri nostro respondet. Eum sic dictum volunt, quod eo mense imbres decidere soleant, à נָבַל *decidit*. Vide Gram. Heb. tom. 2. p. 427. c. 2. 428. c. 1. 2.

בּוּן vel בִּין, QAL. Lxx. συνίημι, Vulg. & alii, *intelligo*.

Praet. 2. p. s. f. cum ה expresso in fine, בַּנְתָּה *intelligis*, *intellexisti*, Psal. 138. Heb. 139. v. 2. al. 3.

Ben. pl. m. cum præf. מִבָּנִים, Jerem. 49. v. 9. Lxx. ἐκ συνετῶν, *ab intelligentibus*; sic etiam alii. At Vulg. *à filiis*; referebat ad בֵּן *filius*, unde pl. בָּנִים *filii*.

NIPHAL נָבוֹן, unde 1. p. s. c. Praet. cum (ֻ) pro (וֹ), נְבֻנוֹתִי, Isai. 10. v. 13. Vulg. & alii, *intellexi*. Lxx. substantive, σύνεσις *intelligentia*.

Ben. s. m. נָבוֹן, Lxx. νοήμων, Lxx. item, Aq. Sym. Theod. συνετὸς, Vulg. & alii, *intelligens*, *prudens*. Lxx. item, ἐπιστήμων *sciens*, σοφὸς *sapiens*, φρόνιμος *prudens*, φρονιμώτερος *prudentior*, ὀρθὸς *rectus*, &c. Cum præf. הַנָּבוֹן, & const. וּנְבוֹן, *& intelligens*, לְנָבוֹן *intelligenti*. Plur. absol. נְבוֹנִים *intelligentes*. Cum præf. וּנְבֹנִים *& intelligentes*, לִנְבוֹנִים *intelligentibus*. Cum affix. נְבֹנָיו *intelligentes ejus*, m.

POEL בּוֹנֵן, unde 3. p. s. m. Fut. cum affix. יְבוֹנְנֵהוּ, Deut. 32. v. 10. Lxx. ἐπαίδευσεν αὐτὸν *erudivit*, Vulg. *docuit eum*. Alii, *intelligentem fecit eum*.

HIPHIL הֵבִין, Lxx. Aq. Sym. συνετίζω *instituo*, *doceo*, *instruo*, συνετίζομαι *instruor*, *prudens fio*; nam verbum istud & transitivum & intransitivum est in hac conjugatione. Lxx. Sym. αἰσθάνομαι *sentio*, συνίημι *intelligo*, νοέω, ἐννοέω, *cogito*, *animadverto*, *intelligo*. Lxx. item, γινώσκω *cognosco*, διανοέομαι *cogito*, κατανοέω *animadverto*, διδάσκω *doceo*, εἴδω, ἐπίσταμαι, *scio*, μανθάνω *disco*, προσέχω *attendo*, σοφίζω *sapientem reddo*, φρονέω *sapio*, &c.

Praet. 3. p. s. m. הֵבִין *intellexit*, *intelligere fecit*. 1. p. s. c. בִּינוֹתִי *intellexi*, cum aphæresi characteristicæ, pro הֲבִינוֹתִי, vide Gram. Heb. tom. 1. p. 257. c. 2. 3. p. pl. c. הֵבִינוּ *intellexerunt*. 2. p. pl. m. הֲבִינֹתֶם *intellexistis*.

Ben. s. m. מֵבִין, Lxx. συνετὸς, νοήμων, Vulg. & alii, *intelligens*, φρόνιμος *prudens*, δυνατὸς *potens*. Cum præf. הַמֵּבִין *intelligens*, וּמֵבִין *& intelligens*, בְּמֵבִין *intelligentem*, לְמֵבִין *intelligenti*. Pl. absol. מְבִינִים, & cum præf. הַמְּבִינִים, *intelligentes*, וּמְבִינִים *& intelligentes*. Const. & cum præfix. וּמְבִינֵי *& intelligentes*.

Infin. הָבִין, & sublato ה characteristico (vide Gram. Heb. tom. 1. p. 258. c. 2.) בִּין, *intelligere*, *intelligendo*. Cum præf. לְהָבִין *intelligere*, *ad intelligendum*. Cum præf. & aff. לַהֲבִינְךָ *ad intelligere faciendum te*, m.

Imper. 2. p. s. m. הָבֵן *intellige*. Cum præf. וְהָבֵן *& intellige*. Cum præf. & affix. הֲבִינֵנִי *instrue me*, *fac me intelligere*. Sublata characteristica & cum præf. וּבִין pro וְהָבִין, *& intellige*. Sic cum ה parag. בִּינָה *intellige*. Vide Gram. Heb. tom. 1. p. 259. c. 1. 2. p. plur. m. הָבִינוּ, & abjecta characteristica בִּינוּ, *intelligite*, *considerate*, *instruite*. Vide Gram. ibid. c. 2.

Fut. 3. p. s. m. יָבִין *intelliget*, *intelligit*. Cum præf. וְיָבֵן *& intelliget*, וַיָּבֶן *& intellexit*, cum (ֶ) in fine loco (ֵ) ob retractum accentum. Vide Gram. Heb. tom. 2. pag. 309. c. 2. 310. c. 1. Cum præf. & affix. וַיְבִינֵהוּ *& intelligere fecit eum*. 3. p. s. f. cum præf. & (ֶ) pro (ֵ) ut supra, וַתָּבֶן *& intellexit*, vide Gram. Heb. ibid. Cum affix. תְּבִינֵם *instruit eos*. 2. p. s. m. תָּבִין *intelliges*, *intelligis*. 1. p. s. c. אָבִין, & cum ה paragog. אָבִינָה, *intelligam*. Cum præf. & eodem ה parag. וְאָבִינָה *& intelligam*, וָאָבִינָה *& consideravi*. 3. p. pl. m. יָבִינוּ *intelligent*, *considerabunt*. Cum præfix. וַיָּבִינוּ *& intellexerunt*. 2. p. pl. m. תָּבִינוּ *intelligatis*, *instruatis*. Cum præf. וְתָבִינוּ *& instruatis*.

HITHPOEL הִתְבּוֹנֵן, Lxx. Aq. Theod. κατανοέω *cogito*, *animadverto*, *considero*. Lxx. Theod. συνίημι *intelligo*. Sym. ἐννοέω, διανοέω, ἐνθυμέω, *cogito*. Lxx. item, γινώσκω

cognosco, νουθετέω *admoneo*, φημὶ *dico*, παρ-ορᾶσθαι *conniveo*.

Praet. 3. p. f. m. הִתְבּוֹנֵן *intellexit*. 2. p. f. m. הִתְבּוֹנַנְתָּ *intellexisti*, *considerasti*. Cum praef. וְהִתְבּוֹנַנְתָּ *& considerabis*, *si considera-veris*. 3. p. pl. c. ex forma (-) mutati in (·) ob pausam, הִתְבּוֹנָנוּ *animadverterunt*.

Imper. 2. p. f. m. cum praef. וְהִתְבּוֹנֵן *& considera*. 2. p. pl. m. cum praef. וְהִתְבּוֹנְנוּ *& considerate*.

Fut. 3. p. f. m. ex forma (-) mutati in (·) ob pausam, יִתְבּוֹנָן *considerabit*. 2. p. f. m. cum praef. וְתִתְבּוֹנֵן *& considerasti*. 1. p. f. c. אֶתְבּוֹנֵן, & ex forma (-) mutati in (·) ob pausam אֶתְבּוֹנָן, *considerabo*. Cum praef. וָאֶתְבּוֹנֵן *& consideravi*, *& animadverti*. 3. p. pl. m. in pausa & ex forma (-), ut supra, יִתְבּוֹנָנוּ *considerabunt*. Cum praefix. & extra pausam, וְיִתְבּוֹנְנוּ *& considerent*. 2. p. pl. m. תִּתְבּוֹנְנוּ, & in pausa, ac ex forma (-), quod idcirco mutatur in (·), תִּתְבּוֹנָנוּ *considerabitis*.

בּוּנָה Mail. & Vulg. *Bouná*, aut *Buná*, nomen proprium filii Jerameel primogeniti Esron filii Phares, 1. Paral. 2. v. 25. Etym. *aedificans*, vel *intelligens*; à בָּנָה *aedificavit*, vel בִּין *intelligere*.

בּוּס QAL. Lxx. καταπατέω, Aq. Sym. συμπατέω, Vulg. & alii, *conculco*. Lxx. item, ἐμπαίζω *illudo*, ἐξουδενόω *nihili facio*; & neutraliter aut passive, εἰς καταπάτημα εἰμι *sum in conculcationem*.

Fut. 3. p. f. m. יָבוּס *conculcabit*. 3. p. f. f. תָּבוּס *conculcat*. 1. p. f. c. cum praef. וָאָבוּס *& conculcavi*. Cum affix. אֲבוּסֶנּוּ *conculcabo*, *conculcavero eum*. 1. p. plur. c. נָבוּס *conculcabimus*.

POEL בּוֹסֵס, unde 3. p. pl. c. Praeter. בּוֹסְסוּ, Isai. 63. v. 18. mss. Alex. Ald. & Complut. κατεπάτησαν *conculcarunt*. Vacat apud Lxx. Vatic. Et Jerem. 12. v. 10. Lxx. ἐμόλυναν *polluerunt*, Vulg. & alii utrobique *conculcaverunt*.

HOPHAL הוּבַס, unde Paoul f. m. מוּבָס, Isai. 14. v. 19. Lxx. πεφυρμένον *mixtum*, *foedatum*, *inquinatum* (cadaver). Vulg. *putridum*. Alii, *conculcatum*, *proculcatum*.

HITHPOEL הִתְבּוֹסֵס, unde Ben. f. f. ex forma ה praeced. duplici (·), מִתְבּוֹסֶסֶת, Ezech. 16. vv. 6. 22. Lxx. πεφυρμένη *mixta*, *foedata*, *inquinata*. Vulg. & alii, *conculcata*.

בּוֹסִים m. plur. Zach. 10. v. 5. Lxx. πατοῦντες, Vulg. & alii, *conculcantes*. R. בּוּס *conculcare*, cujus est Bénoni Qal, secundum quosdam Grammaticos. Vide Gram. Heb. t. 1. p. 250. c. 1.

בֹּעֵל *maritus*, *conjux*, vide in Bénoni בָּעַל.

בּוּץ m. Lxx. βύσσος, Vulg. & alii, *byssus*, quod est genus lini candidissimi. Lxx. item adjective, βύσσινος *byssinus*. Cum praef. וּבוּץ *& byssus*, וּבְבוּץ *& in bysso*. R. בּוּץ inusit.

בּוֹצֵץ Mail. *Botsés*, Vulg. *Bosés*, nomen proprium scopuli, 1. Reg. 14. v. 4. Etym. *candens*; à בּוּץ *candor*. Aut *in ipso flos*; ex בְּ *in*, (ו), affix. 3. p. f. m. & צִיץ *flos*.

בּוּקָה f. Nah. 2. v. 10. Lxx. ἐκτιναγμὸς *excussio*. Alii, *vacuitas*. Vulg. verbaliter, *dissipata est* (Ninive). R. בָּקַק *evacuavit*, sed forma est à בּוּק inusit.

בּוֹקֵר m. Amos. 7. v. 14. Lxx. αἰπόλος *caprarius*. Aq. Sym. Theod. & V. edit. βουκόλος, Vulg. & alii, *armentarius*. R. בָּקַר *quaesivit*, *inquisivit*; unde *armentarius*, quod boves amissas diligenter inquirat; aut quod ipsi circa boves pascendas maxima sit adhibenda cura atque diligentia.

בּוֹר, cum א pro (ו) בְּאֹר, & sine (ו) & א בֹּר, m. Lxx. βόθρος, Lxx. Aq. Sym. Theod. λάκκος, Vulg. & alii, *fovea*, *cisterna*, *lacus*, *fossa*. Lxx. item, ἀγγεῖον *vas*, ὀχύρωμα *munitio*. Alii item, *sepulchrum*, *carcer*. Cum praef. הַבּוֹר & הַבְּאֹר, *fovea*, הַבּוֹרָה, cum ה locali, *in cisternam*, וּבוֹר *aut cisterna*, וְהַבּוֹר *& cisterna*, בַּבּוֹר & בְּבוֹר, *in cisterna*, וּבַבּוֹר *& in fovea*, מִבּוֹר & מִבְּאֹר, *ex cisterna*. Cum praef. & affix. בּוֹרוֹ *cisterna ejus*, m. מִבּוֹרֶךָ, in pausa, *è cisterna tua*, m. Plur. בֹּרוֹת & בֹּארוֹת, *cisternae*. Cum praef. הַבֹּרוֹת *cisternae*, וּבֹרוֹת *& cisternae*, וּבַבֹּרוֹת *& in cisternis*. R. בּוּר inusit. aut בָּאַר, quod vide supra col. 180.

בּוֹשׁ vel בּשׁ, QAL. Lxx. Aq. Sym. Theod. αἰσχύνομαι, Lxx. item, καταισχύνομαι, Sym. ἐντρέπομαι, Vulg. & alii, *confundor*.

Digitized by Google

erubesco, pudore afficior. Hoc verbum cognationem habet cum יָבֵשׁ *aruit*, cujus etiam formam, saltem quoad primam syllabam, sæpe imitatur. Hinc Lxx. etiam, ξηραίνω *aresco*, præ pudore videlicet & confusione.

Praet. ex forma hhólem, quod in tota hac conjugatione retinetur, vide Gram. Heb. tom. 1. p. 248. & seqq. 3. p. s. m. בּוֹשׁ *erubuit.* Cum præf. וּבוֹשׁ *& erubuit.* 3. p. s. f. בּוֹשָׁה *erubuit, erubescet.* Cum præf. וּבוֹשָׁה *& erubescet*, Isai. 24. v. 23. cum accentu in ult. ob ו conversivum. 2. p. s. f. בֹּשְׁתְּ *erubuisti, erubesces.* Cum præf. וָבֹשְׁתְּ *& erubescas.* 1. p. s. c. בֹּשְׁתִּי *erubui.* 3. p. pl. c. בּוֹשׁוּ & בֹּשׁוּ, *erubuerunt.* Cum præf. וּבֹשׁוּ & in pausa וָבֹשׁוּ, *& erubescent, & erubuerunt*, 1. p. pl. c. בֹּשְׁנוּ *erubescimus.*

Ben. plur. m. ex forma hhólem, בּוֹשִׁים *erubescentes.* Vide Gram. Heb. tom. 1. pag. 250. c. 1.

Infin. ex eadem forma hhólem, בּוֹשׁ *erubescendo.*

Imper. 2. p. s. f. ex forma hhólem, בּוֹשִׁי *erubesce.* 2. p. pl. m. ex ead. forma, בּוֹשׁוּ *erubescite.*

Fut. 3. p. s. m. יֵבוֹשׁ *erubescet*, ex forma hhólem, & cum (ֵ) sub charact. loco (ִ), ex forma quiesc. Pé (י), quod fit in toto hoc futuro. Vide Gram. Heb. t. 1. pagg. 251. 252. Cum præf. וְיֵבוֹשׁ *& erubescet.* 3. p. s. f. תֵּבוֹשׁ *pudefiet.* 2. p. s. f. תֵּבוֹשִׁי *erubesces, erubescas.* 1. p. s. c. אֵבוֹשׁ, & cum ה parag. אֵבוֹשָׁה, *erubescam.* 3. p. pl. m. יֵבֹשׁוּ & יֵבוֹשׁוּ, *erubescent.* Cum præf. וְיֵבֹשׁוּ *& erubescent*, וַיֵּבֹשׁוּ *& erubuerunt.* 2. p. pl. m. תֵּבוֹשׁוּ & תֵּבֹשׁוּ, *erubescetis.*

HIPHIL הֹבִישׁ ex forma quiesc. Pé (י), quæ fere sola in præterito hujus conjugationis usurpatur, Lxx. καταισχύνω, Vulg. & alii, *confundo, pudefacio.* Lxx. & Sym. passive aut intransitive, καταισχύνομαι *confundor, pudefio.*

Praet. 3. p. s. m. הֹבִישׁ, הֵבִישׁ, & cum א epenthetico, Isai. 30. v. 5. הִבְאִישׁ *confudit, erubuit.* 3. p. s. f. הוֹבִישָׁה *erubuit, erubescet.* 2. p. s. m. הֹבַשְׁתָּ, ex forma quiesc. Aiin הֲבִישׁוֹתָ, & expresso ה in fine הֲבִישׁוֹתָה,

confudisti, pudefecisti. 3. p. pl. c. הוֹבִישׁוּ *pudefecerunt, pudefacient, erubescent.*

Ben. s. m. ex forma quiesc. Aiin, מֵבִישׁ, & fem. מְבִישָׁה *pudefaciens.*

Fut. 2. p. s. m. cum affix. תְּבִישֵׁנִי *confundas me*, c. 2. p. pl. m. תָּבִישׁוּ *confunditis.*

HITHPOEL ex terminatione (ֵ-ל), unde 3. p. pl. m. Futuri in pausa, quæ mutavit hoc (ֵ) in (ָ), יִתְבֹּשָׁשׁוּ, Gen. 2. v. 25. Lxx. ᾐσχύνοντο, Vulg. & alii, *erubescebant.*

בּוֹשׁ & בֹּשׁ, unde cum עַד, עַד־בּוֹשׁ & עַד־בֹּשׁ, Jud. 3. v. 25. Lxx. ἕως ᾐσχύνοντο, Vulg. *donec erubescerent.* 4. Reg. 2. v. 17. Lxx. ἕως ᾐσχύνετο, *donec erubesceret*, Vulg. *donec acquiesceret.* Ibid. c. 8. v. 11. Lxx. ἕως αἰσχύνης, Vulg. *usque ad suffusionem;* referebant ad בּוֹשׁ *erubescere*, in infinitivo Qal. Aliis est substantivum, *tarditas, mora;* unde vertunt, *usque ad tarditatem, diu, dudum;* à בֹּשֵׁשׁ in Poél *tardavit, distulit.*

בּוּשָׁה f. Lxx. αἰσχύνη, Vulg. & alii, *confusio, ignominia, pudor, erubescentia.* R. בּוֹשׁ *erubescere.*

בַּז m. Lxx. Aq. διαρπαγή, Lxx. item, προνομή, Vulg. & alii, *rapina, præda, direptio.* Lxx. item, σκῦλον *spolia.* Et verbaliter, διαρπάζω *diripio*, προνομεύω *prædor.* Cum præfix. הַבַּז *præda*, לָבַז & לְבַז, *in prædam*, וְלָבַז *& in prædam.* Ezech. 25. v. 7. pro לְבַז, ut legendum docent Massorethæ, scribitur לְבַג, mendo, ut videtur, graphico. Aliis tamen est permutatio Qabbalistica literæ ז in ג. Vide Gram. Heb. tom. 1. p. xiv. med. R. בָּזַז *rapuit, diripuit.*

בזא QAL, unde 3. p. pl. c. Praet. בָּזְאוּ, Isai. 18. v. 2. Vulg. & alii, *diripuerunt*, vel *diripiunt.* Vacat apud Lxx. Sunt qui referant ad בָּזַז, mutato ultimo ז in א, ex forma Syriaca. Vide Gram. Heb. tom. 1. p. 216. c. 2. 412. c. 2. num. V. & inf. col. 208.

בזה QAL. Lxx. φαυλίζω, Lxx. Sym. καταφρονέω, Vulg. & alii, *sperno, contemno, despicio.* Lxx. item, ἀτιμάζω, ἐξατιμάζω, ἀτιμόω, *contumelia afficio*, ἐξουδενόω, ἐξουθενόω, *nihili facio*, μυκτηρίζω *subsanno.* Sym. item, ἐξευτελίζω *vilipendo.* Construitur cum dativo, accusat. & interdum cum עַל.

Digitized by Google

PRAET. 3. p. f. m. בָּזָה *sprevit.* Cum præf. וּבָזָה *& sprevit.* 2. p. f. m. בָּזִיתָ *sprevisti.* Cum affix. & in pausa; quare ת afficitur (ָ) loco (ַ), בְּזִתָנִי *sprevisti me*, c. 2. p. f. f. בָּזִית *sprevisti.* 1. p. pl. c. בָּזִינוּ *sprevimus.*

BEN. f. m. בּוֹזֶה *spernens.* Cum affix. בּוֹזֵהוּ *spernens eum.* Plur. absol. m. cum præfix. וּבוֹזִים *& spernentes.* Const. בּוֹזֵי *contemtores.* Cum præf. & aff. וּבֹזַי *& contemtores mei*, c.

PAOUL f. m. בָּזוּי *contemtus.* Cum præfix. & in regim. וּבְזוּי *& contemtus.* Fem. בְּזוּיָה *contemta.*

INFIN. cum præf. לִבְזֹה, unde Isai. 49. v. 7. לִבְזֹה־נֶפֶשׁ, Lxx. φαυλίζοντα τὴν ψυχὴν αὐτοῦ, *contemnentem, nihili facientem, animam suam.* Aq. Sym. Theod. teste Theodoreto, ἐξουδενωμένον *despectum, contemtum.* Attamen Theod. teste Hieron. com. in h. l. t. 3. nov. edit. c. 353. transtulit, *ei qui despicit animam.* Vulg. *ad contemtibilem animam*; quæ ad Christum refert idem Hieron. Alii hæc de Judæis intelligunt, ut ait ibid. S. Doctor.

FUT. 3. p. f. m. cum præfix. & apocopa tertiæ radicalis, וַיִּבֶז pro וַיִּבְזֶה, *& despexit.* Vide Gram. Heb. tom. 1. p. 288. c. 1. Cum affix. וַיִּבְזֵהוּ *& contemsit eum.* 3. p. f. f. cum præf. & eadem apocopa, de qua mox, וַתִּבֶז pro וַתִּבְזֶה, *& sprevit.* 2. p. f. m. תִּבְזֶה *spernes.* 3. p. pl. m. cum præf. וַיִּבְזוּ *& spernebant.* Cum præf. & affix. וַיִּבְזֻהוּ *& spreverunt eum*, cum (ֻ) sub ז pro (ו) ad euphoniam.

NIPHAL נִבְזָה, unde BEN. f. m. נִבְזֶה, Lxx. ἄτιμος, Vulg. & alii, *contemtus, despectus, ignominia affectus.* Cum præf. וְנִבְזֶה *& contemtus.* Fem. cum מ epenthetico, נְמִבְזָה, 1. Reg. 15. v. 9. Lxx. ἠτιμωμένον *despectum*, Aq. τεταπεινωμένον *humiliatum, humile*, Sym. εὐτελὲς *vile*, Theod. ἐξουδενωμένον *despectum, contemtibile* (opus). Sunt qui vocem hanc componant ex hoc Bénoni fem. נִבְזָה, & ex Paoúl Puál מְבֻזָּה. Vide Gram. Heb. tom. 1. pag. 292. c. 1. fin. Plur. m. נִבְזִים *contemti.*

HIPHIL הִבְזָה, unde INFIN. cum præf. לְהַבְזוֹת, Esth. 1. v. 17. Vulg. & alii, *ut contemnant* (viros suos). Vacat apud Lxx.

בִּזָּה f. Lxx. διαρπαγὴ *direptio*, προνομὴ, Vulg. & alii, *præda*, σκῦλον *spolia.* Lxx. item, μυκτηρισμὸς *subsannatio*, Nehem. 3. v. 36. al. c. 4. v. 4. à Rad. בָּזָה, quam vide supra. Cum præf. הַבִּזָּה *præda*, וּבִבִזָּה & וּבַבִּזָּה, *& in prædam*, לָבִזָּה *in prædam.*

בָּזַז QAL. Lxx. Aq. διαρπάζω, Lxx. item, ἁρπάζω, Vulg. & alii, *diripio.* Lxx. item, προνομεύω *prædor*, σκυλεύω *spolio.* Hoc Verbum modo perfecte, modo imperfecte flectitur.

PRAET. 3. p. f. m. imperfecta, בַּז *spoliavit.* Cum præfix. & in forma perfecta, וּבָזַז *& spoliabit, & spoliet.* 3. p. pl. c. perfecta בָּזְזוּ, in pausa בָּזָזוּ, & mutato ultimo ז in א ex forma Syrorum, בָּזְאוּ (vide supra in R. בָּזָא) *diripuerunt, prædati sunt.* Cum præf. & in forma perf. וּבָזְזוּ *& prædabuntur.* Cum præfix. & affix. ex eadem forma perfecta וּבְזָזוּם *& prædabuntur eos.* 1. p. plur. c. בָּזַזְנוּ ex forma perf. & בַּזּוֹנוּ ex imperf. *prædati sumus.*

BEN. pl. m. בֹּזְזִים *diripientes.* Cum præf. לַבֹּזְזִים *diripientibus.* Cum præf. & aff. בֹּזְזַיִךְ *diripientes te*, m. בֹּזְזֵיהֶם *diripientes eos, direptores eorum*, לְבֹזְזֵינוּ *diripientium nos*, c.

PAOUL f. m. בָּזוּז *direptus.*

INFIN. ex forma imperf. & cum præf. לָבֹז *ad diripiendum*, הֲלָבֹז *an ad diripiendum?* וְלָבֹז *& ad diripiendum.*

IMPER. 2. p. pl. m. ex forma imperfecta בֹּזּוּ *diripite.*

FUT. 2. p. f. m. תָּבוֹז *diripies*, ex forma imperfecta, quæ in toto hoc fut. obtinet. 3. p. pl. m. יָבֹזּוּ *diripiant.* Cum præfix. וַיָּבֹזּוּ *& diripient*, וַיָּבֹזּוּ *& diripuerunt.* Cum aff. יְבֻזּוּם ievozzoúm *diripient eos.* 2. p. plur. m. תָּבֹזּוּ *diripietis.* 1. p. plur. c. cum præf. & ה parag. וְנָבֹזָּה *& diripiemus, & prædemur.*

NIPHAL נָבַז, vel ex forma hhólem, quæ in tota hac conjugatione hujus Verbi obtinet, נָבוֹז, aut נָבֹז, Lxx. διαρπάζομαι, προνομεύομαι, Vulg. & alii, *diripior.* Lxx. item, φθείρομαι *corrumpor*, &c.

PRAET. 3. p. pl. c. cum præf. וְנָבֹזּוּ *& diripientur.*

INFIN. cum præf. וְהִבּוֹז *& diripiendo.*

FUT. 3. p. f. f. תִּבּוֹז *diripietur.*

PUAL

Digitized by Google

PUAL in forma perf. בֻּזַּז, unde 3. p. pl. c. PRAET. cum præf. & in pausa, quæ mutavit (-) in (-), וּבֻזָּזוּ, Jerem. 50. v. 37. Lxx. *καὶ διασκορπισθήσονται & dispergentur*; forte legebant וּבֻזָּרוּ à בָּזַר, quod vide infra. Alius, *καὶ διαρπαγήσονται*, Vulg. & alii, *& diripientur*.

בִּזָּיוֹן m. Esth. 1. v. 18. *contemtus, despectio*. Lxx. & Vulg. hîc paraphrastas agentes hanc vocem Lxx. *ἀτιμάσαι injuria afficere*, Vulg. *parvipendere* transtulerunt. R. בָּזָה *sprevit, contemsit*.

בִּזְיוֹתְיָה Mass. *Bisiothiá*, Vulg. *Baziothiá*, nomen proprium civitatis in Tribu Juda, Jos. 15. v. 27. al. 28. Etym. *contemtus*, vel *præda ejus*, f. ex בָּזָה *contemsit*, aut בָּזַז *prædatus est*, & aff. 3. p. f. f. Vel *in oliva Domini*; ex בְּ *in*, זַיִת *oliva*, & יָהּ *Dominus*.

בָּזָק m. unde cum præf. הַבָּזָק, Ezech. 1. v. 14. Lxx. *ἀστραπή*, Vulg. & alii, *fulgur*. R. בָּזַק Rabbinis *dispersit*; unde quidam interpretantur *fulgur dispergens*. Aliis est idem ac בָּרָק, quod vide infra, literis ז & ר commutatis.

בֶּזֶק m. unde cum præfix. בְּבֶזֶק, Jud. 1. v. 5. Lxx. *ἐν τῇ Βεζέκ*, Vulg. *in Bezéc*. In pausa בְּבָזֶק, 1. Reg. 11. v. 8. Lxx. & ms. Alex. *ἐν Βιζέκ*, ut supra. Complut. & alius, *ἐν Βεζέκ*. Vulg. *in Bézech*. Locus est in dimidia Tribu Manasse cis Jordanem. Aliis est nomen proprium urbis regiæ Chanaan. Etym. *fulgur*. Vide vocem præced.

בָּזַר QAL, unde 3. p. f. m. FUTURI יִבְזוֹר, Dan. 11. v. 24. Theod. *διασκορπιεῖ*, Vulg. & alii, *dissipabit, disperget*.

PIEL בִּזֵּר aut בִּזַּר, unde 2. p. f. m. PRAETERITI בִּזַּר, Psal. 67. Heb. 68. v. 31. *dispersit, dissipavit*. Lxx. *διασκόρπισον*, Vulg. Lat. *dissipa*; legebant בַּזֵּר in Imperat. Ceterum Verbum istud idem est ac פָּזַר literis ב & פ commutatis.

בִּזְּתָא Mass. *Bizthá*, Vulg. *Bazathá*, nomen propr. unius è septem Eunuchis regi Assuero ministrantibus, Esth. 1. v. 10. Etym. *contemtus*; à בָּזָה *contemsit*. Aut *præda*; à בָּזַז *rapuit*. Aut *in oliva*; ex בְּ *in*, & זַיִת *oliva*.

בָּחוֹן m. Jerem. 6. v. 27. Lxx. *δοκιμαστήν*, Vulg. & alii, *probator, explorator, speculator*. Alii substantive, *specula exploratoria*. Rad. בָּחַן *probavit, exploravit*.

בַּחַן m. unde plur. cum affix. & daghésch ejecto non compensato; est enim formæ בַּחוּן, תַּגָּר, Isai. 23. v. 13. pro בְּחוּנֶיהָ, Theod. *ἐπάλξεις αὐτῆς*, *munitiones ejus*, m. Vulg. *robusti ejus*, m. legebat בַּחוּרָיו. Alii, *speculæ exploratoriæ ejus*, m. ut in voce præced. R. eadem.

בָּחוּר m. Lxx. & alius, *ἐκλεκτός*, Vulg. & alii, *electus, selectus*. Lxx. item, *νεανίας, νεανίσκος*, Vulg. & alii, *juvenis*, quasi ad opera selectus; *δυνατὸς potens*, *ἐκμάχιμος maximus*, &c. Plur. absol. בַּחוּרִים, quasi à sing. בַּחוּר, formæ תַּגָּר, vide vocem præced. *electi, juvenes*. Cum præfix. הַבַּחוּרִים *juvenes*, וְהַבַּחוּרִים &, *& juvenes*. Const. בַּחוּרֵי *juvenes*. Cum præf. וּבַחוּרֵי *& juvenes*. Cum præf. & affix. בַּחוּרָיו *juvenes ejus*, m. וּבַחוּרָיו *& juvenes ejus*, m. בַּחוּרֶיהָ *juvenes ejus*, f. בַּחוּרַי in pausa, *juvenes mei*, c. וּבַחוּרַי *& juvenes mei*, c. בַּחוּרֵיהֶם *juvenes eorum*, וּבַחוּרֵיהֶם cum (-) pro (ו) ad euphon. *& juvenes eorum*, בַּחוּרֵיכֶם *juvenes vestri*, m. וּמִבַּחוּרֵיכֶם *& ex juvenibus vestris*, m. R. בָּחַר *elegit*.

בְּחוּרוֹת f. plur. unde cum affix. בְּחוּרוֹתֶיךָ, Eccle. 11. v. 9. & cum (-) pro ו, בְּחֻרוֹתֶיךָ, ibid. c. 12. v. 1. Lxx. *νεότητός σου*, Vulg. & alii, *juventus tua*, m. R. בָּחַר *elegit*; unde *juventus*, quasi ætas ferendis laboribus idonea & selecta.

בָּחִיר m. Lxx. *ἐκλεκτός*, Aq. Sym. *ἐκλεκτός*, Vulg. & alii, *electus, selectus*. Hinc const. בְּחִיר *electus*. Cum affix. בְּחִירוֹ *electus ejus*, m. בְּחִירִי *electus meus*, c. Plur. cum affix. בְּחִירָיו *electi ejus*, m. בְּחִירֶיךָ *electi tui*, m. בְּחִירַי & in pausa בְּחִירָי, *electi mei*, c. Cum præf. & affix. לִבְחִירַי *electis meis*, c. R. בָּחַר *elegit*.

בָּחַל QAL, unde 3. p. f. f. PRAET. בָּחֲלָה, Zach. 11. v. 8. Aq. *ἐπακμάσαι maturuit*, Vulg. eodem sensu, *variavit*, quæ est significatio hujus Verbi apud Chaldæos. Sym. *ἤκμασε floruit, & maturuit*. Lxx. *ἐπωρύοντο rugiebant, ululabant* (animæ eorum). Alii, *fastidivit, abominata est, aversata est, rejecit* (anima eorum).

Digitized by Google

בחן QAL. Lxx. Aq. Sym. δοκιμάζω, Sym. item, ἐνδοκιμάζω, Aq. item, πειράω, Vulg. & alii, *tento*, *probo*, *exploro*. Lxx. item, ἀνθίστημι *resisto*, κρίνω *judico*, διακρίνω *dijudico*, ἐτάζω, ἐξετάζω, *exquiro*, *examino*, &c.

PRAET. 3. p. s. m. cum affix. בְּחָנַנִי *probavit me*, c. 2. p. s. m. בָּחַנְתָּ *probasti*. Cum præf. וּבָחַנְתָּ *& explorabis*. Cum affix. בְּחַנְתָּנוּ *probasti nos*, c. 3. p. pl. c. בָּחֲנוּ *probaverunt*. Cum affix. בְּחָנוּנִי *probaverunt me*, c.

BEN. s. m. בֹּחֵן *probans*. Cum præf. וּבֹחֵן *& probans*.

INFIN. cum præf. כִּבְחֹן *secundum probare*, *sicut probatur* (aurum).

IMPER. 2. p. s. m. ex forma (-) & cum affix. בְּחָנֵנִי *proba me*, c. 2. p. plur. m. cum præf. & affix. וּבְחָנוּנִי *& probate me*, c.

FUT. 3. p. s. m. ex forma (-) mutati in (·) ob pausam, יִבְחָן *explorabit*, *exploravit*. 3. p. s. f. itidem in pausa, תִּבְחָן *probabit*. 2. p. s. m. cum aff. & ex forma (-), תִּבְחָנֶנּוּ *explorabis eum*. 1. p. s. c. ex ead. forma & cum affix. אֶבְחָנְךָ *probabo te*, m. 3. p. pl. m. יִבְחָנוּ *probant*, *explorant*.

NIPHAL נִבְחַן, Aq. Sym. δοκιμάζομαι, Vulg. & alii, *probor*. Lxx. φαίνομαι, φανερὸς γίνομαι, *appareo*, *manifestus fio*, μανθάνω *disco*, probatus videlicet.

FUT. 3. p. s. m. יִבָּחֵן *probetur*. 3. p. pl. m. cum præf. וְיִבָּחֲנוּ *& probabuntur*. 2. p. pl. m. in pausa, quæ revocavit (-) primariæ vocis, תִּבָּחֵנוּ *probabimini*.

בֹּחַן בחן m. unde cum præf. וָבֹחַן, Isai. 32. v. 14. Vulg. *& palpatio*; sic videtur transtulisse ob vocem præcedentem *caligo*, aut *tenebræ*. Alii, *probatio*, *exploratio*, *specula exploratoria*. Vacat apud Lxx. aut vocem hanc sensu alieno transtulerunt. R. בָּחַן *probavit*.

בֹּחַן בחן m. Isai. 28. v. 16. Lxx. ἐκλεκτὸς *electus*; vel sensum solum expresserunt, vel pro בחן legerunt בָּחַר, quod & ipsum est pro בָּחוּר, quod vide supra. Aq. Sym. Theod. δόκιμος, Vulg. & alii, *probatus*. Ezech. 21. v. 13. al. 18. Lxx. δεδικαίωται *justificatus est*, Vulg. *probatus est*; legebant בֹּחַן in Pual. Aq. ἠρεύνησεν *exploravit*; legebat בָּחַן in Qal. Alii utrobique substantive, *probatio*, *exploratio*. Item, *munitio*. Rad. בָּחַן *probavit*, *exploravit*.

בחר QAL. Lxx. Aq. Theod. ἐκλέγω, ἐκλέγομαι, Lxx. Aq. αἱρέω, αἱρέομαι, Lxx. Sym. ἐκλέγω, ἐκλέγομαι, προαιρέω, προαιρέομαι, Lxx. Theod. αἱρετίζω, Lxx. item, ἐξαιρέω, Vulg. & alii, *eligo*, *seligo*, *præeligo*. Lxx. item, ἀπαλλάσσω *dimitto*, διακρίνω *discerno*, *dijudico*, δοκιμάζω *probo*, legebant בָּחַן, ἐπιθυμέω *concupisco*, ζηλόω *æmulor*. Construitur absolute, & cum ב.

PRAET. 3. p. s. m. בָּחַר *elegit*. Cum præf. וּבָחַר *& eliget*. 2. p. s. m. בָּחַרְתָּ & in pausa בָּחָרְתָּ, *elegisti*. Cum præf. וּבָחַרְתָּ *& eliges*. 1. p. s. c. בָּחַרְתִּי & in pausa בָּחָרְתִּי, *elegi*. Cum præfix. וּבָחַרְתִּי *& elegi*. Cum affix. בְּחַרְתִּיךָ *elegi te*, m. 3. p. pl. c. בָּחֲרוּ & in pausa בָּחָרוּ, *elegerunt*. Cum præf. וּבָחֲרוּ *& elegerunt*. 2. p. pl. m. בְּחַרְתֶּם *elegistis*.

BEN. s. m. בֹּחֵר, & cum præf. הַבֹּחֵר, *eligens*.

PAOUL s. m. בָּחוּר *electus*. Plur. const. בְּחוּרֵי *electi*, *selecti*.

INFIN. cum præf. וּבָחוֹר *& eligere*; & reddito tempore infinito per finitum, *& elegi*. Vide Gram. Heb. t. 1. p. 539. can. I. Cum affix. בָּחֳרִי bohhori *eligere me*, c.

IMPER. 2. p. s. m. בְּחַר *elige*. 2. p. pl. m. בַּחֲרוּ *eligite*, dilatato (·) sub ח in (-), unde ב afficitur (-), pro בְּחֲרוּ. Vide Gram. Heb. tom. 1. p. 166. c. 2. 167. c. 1.

FUT. 3. p. s. m. יִבְחַר & in pausa יִבְחָר, *eliget*. Cum præf. וַיִּבְחַר *& elegit*. Cum præf. affix. in pausa, & dagh. in aff. ad compensandum ג epenth. abjectum וַיִּבְחָרֶךָּ *& elegit te*, m. 3. pers. s. f. cum præf. וַתִּבְחַר *& elegit*, *& eligat*. 2. p. s. m. תִּבְחַר *eliges*. Cum præf. וְתִבְחַר *& eliges*, *& eligis*. 1. p. s. c. אֶבְחַר, & cum ה parag. אֶבְחֲרָה, *eligam*. Cum præf. וָאֶבְחַר *& elegi*. Cum aff. אֶבְחָרֵהוּ *eligo*, *elegi illud* (jejunium). 3. p. pl. m. cum præf. וְיִבְחֲרוּ *& eligent*. 1. p. pl. c. cum ה paragogico, נִבְחֲרָה *eligemus*, *eligamus*.

NIPHAL נִבְחַר, unde 3. p. s. m. PRAETERITI cum præf. וְנִבְחַר, Jerem. 8. v. 3. Lxx. ὅτι εἵλοντο (active, ut interdum ea conjugatio significat) *quia elegerunt*, Vulg.

Digitized by Google

& *eligent* ; sensum, non numerum, expresserunt. Aq. αἱρεθήσεται *eligetur*.

Ben. s. m. בָּחוּר, נִבְחָר, Lxx. Aq. Theod. ἐκλεκτός, Vulg. & alii, *electus*. Lxx. item, αἱρετώτερος *optabilior*, *præstantior*, ἀρεστὸς *gratus*, δεδοκιμασμένον, Prov. 8. v. 10. *probatum*, πεπυρωμένον, Prov. 10. v. 20. al. 21. *igne examinatum*, aurum vel argentum. Aut legebant נִבְחָן, à בָּחַן, quod vide supra; vel sensum, non verbum, reddiderunt.

PUAL בֻּחַר, aut compensato daghésch ejecto בֻּחַר, unde 3. p. s. m. Futuri, sine compensatione dagh. ejecti, יְבֻחַר, Eccle. 9. v. 4. *eligetur* ; sed Massorethæ transpositis literis legendum docent יְחֻבַּר *sociabitur*, ab חֻבַּר *sociatus est*, quomodo etiam legisse videntur Lxx. qui vertunt κοινωνεῖ *communicat*. Vulg. *semper vivat*, sensum, non verbum, expressit.

בַּחֲרוּמִי Mass. *Bâhharumi*, Vulg. *Bauramités*, 1. Paral. 11. v. 33. nom. proprium aut potius gentile viri, qui 2. Reg. 23. v. 31. transpositis literis dicitur בַּרְחֻמִי, Mass. *Barhhumi*, Vulg. *Beromi*, h. e. qui oriundus est ex urbe Bahurim in Tribu Benjamin. Etym. *eligens aquas*, aut *eligens quis?* ex בָּחַר *elegit*, & מַיִם *aquæ* ; aut מִי *quis?*

בְּחוּרוֹת *juventus*, vide בְּחוּרוֹת, supra col. 210.

בַּחֻרִים Mass. *Bâhhurim*, Vulg. *Bahurim*, nomen proprium civitatis in Tribu Benjamin, 2. Reg. 3. v. 16. Etym. *electi*, aut *juvenes* ; ex בָּחַר *elegit*, &c. Vel *in foraminibus*, aut *libertatibus* ; ex בְּ *in*, & חֹרִים *foramina*, *libertates*, *liberi*.

בְּחוּרִים m. plur. *juventus*, *adolescentia*. Hinc cum præf. & affix. מִבְּחֻרָיו, Num. 11. v. 28. *à juventute ejus*, m. Lxx. Vatic. ms. Oxon. & Sarravii ἐκλεκτὸς *electus*, prætermisso affixo. Ms. Alexand. Ald. & Complut. ἐκλεκτὸς αὐτοῦ, *electus ejus*, m. Vulg. *electus è pluribus*. Hi omnes מ ut heemanticum, non ut præpositionem, acceperunt, legeruntque מִבְּחָרָיו, à מִבְחָר *electio*, &, posito concreto pro abstracto, *electus*. Rad. בָּחַר *elegit* ; unde בָּחוּר *electus*, & *juvenis*.

בָּטָא QAL, unde Ben. s. m. mutato א in ה, & (ָ) in (ֶ) ex forma quiesc. Lám. ה, בֹּטֶה, Prov. 12. v. 18. Lxx. λέγοντες *dicens*. Alii, *temere pronuntians*, *effutiens*. Vulg. *qui promittit*. Theod. πεποιθὼς *confidens* ; legebat בּוֹטֵחַ, à בָּטַח, de quo mox infra. Sunt qui radicem בָּטָה fingant.

PIEL בִּטֵּא, Lxx. διαστέλλω, Vulg. & alii, *distinguo*, *distincte pronuntio*.

Infin. cum præf. לְבַטֵּא *distincte pronuntiando*.

Fut. 3. p. s. m. יְבַטֵּא *distincte pronuntiat*. Cum præf. וִיבַטֵּא & *distincte pronuntiaverit*.

בָּטַח QAL. Lxx. Aq. Sym. Theod. πέποιθα, Sym. item, θαρρέω, Lxx. item, πείθω(?), πεποιθώς εἰμι, Vulg. & alii, *confido*, *fiduciam habeo*, *confidens sum*. Aq. item, ἀμεριμνῶ *sine sollicitudine sum*. Lxx. item, ἐλπίζω, ἐπελπίζω, ἔχω τὴν ἐλπίδα, *spero*, *spem habeo*. Construitur cum בְּ, אֶל & עַל.

Praet. 3. p. s. m. בָּטַח & in pausa בָּטָח, *confidit*. 3. p. s. f. in pausa, בָּטָחָה *confidit*. 2. p. s. m. בָּטַחְתָּ & in pausa בָּטָחְתָּ, *confisus es*, *confidis*. 1. p. s. c. בָּטַחְתִּי & in pausa בָּטָחְתִּי, *confido*. 3. p. pl. c. בָּטְחוּ *confisi sunt*. 1. p. pl. c. in pausa, בָּטָחְנוּ *confidimus*.

Ben. s. m. בּוֹטֵחַ & בֹּטֵחַ, *confidens*. Cum præf. הַבּוֹטֵחַ idem, וּבֹטֵחַ, וּבוֹטֵחַ, & הַבֹּטֵחַ, & *confidens*. Fem. cum præf. הַבּוֹטַחַת *confidens*. Plur. masc. absol. בֹּטְחִים, בּוֹטְחִים, & cum præf. הַבֹּטְחִים הַבּוֹטְחִים &, *confidentes*, וּבֹטְחִים וְהַבֹּטְחִים & *confidentes*. Plur. fem. בֹּטְחוֹת *confidentes*.

Paoul s. m. בָּטוּחַ *confisus*, *fretus*.

Infin. cum præf. מִבְּטֹחַ *præ*, *quam*, *confidere*. Cum affix. ex forma (ַ), בִּטְחֲךָ *confidere te*, f.

Imper. 2. p. s. m. בְּטַח *confide*. Cum præf. וּבְטַח & *confide*. 2. p. plur. m. בִּטְחוּ *confidite*. Cum præf. וּבִטְחוּ & *confidite*.

Fut. 3. p. s. m. יִבְטַח & in pausa יִבְטָח, *confidet*. Cum præf. וַיִּבְטַח & *confidebat*. 2. p. s. m. cum præfix. הֲתִבְטַח *num confides?* וַתִּבְטַח & *confisus es*. 2. p. s. f. cum præfix. וַתִּבְטְחִי & *confisa es*. 1. pers. s. c. אֶבְטַח & in pausa אֶבְטָח, *confidam*. 3. p. plur. m. cum præf. וְיִבְטְחוּ & *confident*, וַיִּבְטְחוּ & *confisi sunt*. 2. p. pl. m. תִּבְטְחוּ & in pausa תִּבְטָחוּ,

Digitized by Google

confidatis. Cum præf. וְתִבְטְחוּ *& confidetis, & confiditis.*

HIPHIL הִבְטִיחַ vel הִבְטַח, Lxx. πεποιθέναι ποιέω, Vulg. & alii, *confidere facio, fiduciam ingero,* ἐπελπίζω *sperare facio,* λέγω *dico.* Alii item, *promitto.*

PRAET. 2. p. f. m. הִבְטַחְתָּ *confidere fecisti.*

BEN. f. m. cum affix. מַבְטִיחִי *confidere me faciens.*

FUT. 3. p. f. m. יַבְטַח *confidere faciat.* Cum præf. וַיַּבְטַח *& confidere fecit.*

בֶּטַח m. Lxx. Aq. Sym. Theod. ἐλπίς, *spes.* Aq. Sym. Theod. item, πεποίθησις *fiducia, confidentia.* Sym. item, ἀσφάλεια *securitas,* ἠρεμία *tranquillitas.* Lxx. item, ἀνάψυξις *refocillatio,* ἀσφάλεια *securitas,* εἰρήνη *pax.* Et adverbialiter, nimirum subintellecta præpositione לְ, *secure, confidenter.* Cum præf. וּבֶטַח *& securitas,* לָבֶטַח, Lxx. ἀσφαλῶς *secure,* Aq. πεποιθότως, Vulg. *confidenter,* Sym. ἀμερίμνως *secure, sine sollicitudine.* R. בָּטַח *speravit, confisus est.*

בֶּטַח Maff. *Betá*, Vulg. *Béte*, nomen propr. civitatis regis Adarezer, 2. Reg. 8. v. 8. videturque fuisse ad aquilonem terræ sanctæ posita. Etym. *spes, fiducia, confidentia;* vide vocem præced. Vel *in linitione;* ex בְּ *in,* & טַח *linivit.*

בַּטֻּחוֹת f. unde plur. cum præf. וּבַטֻּחוֹת, Job. 12. v. 6. *& confidentiæ, & securitates.* Lxx. Verbaliter, πεποιθέτω *confidat.* Vulg. adverbialiter, *audacter.* R. בָּטַח *confisus est.*

בִּטְחָה f. unde cum præf. וּבְבִטְחָה, Isai. 30. v. 15. Vulg. *& in spe.* Alii, *& in fiducia.* Lxx. Verbaliter, ἐπεποίθεις *confisus eras.* R. בָּטַח *speravit, confisus est.*

בִּטָּחוֹן m. Lxx. ἐλπίς, πεποίθησις, Vulg. & alii, *spes, fiducia.* Cum præf. הַבִּטָּחוֹן *fiducia.* R. בָּטַח *confisus est.*

בָּטֵל QAL, unde 3. p. pl. c. PRAETERITI cum præf. וּבָטְלוּ, Eccle. 12. v. 3. Lxx. καὶ ἤργησαν, Sym. καὶ ἀργήσουσι, Vulg. *& otiosæ erunt.* Alii, *& cessabunt* (molentes).

בְּטֵל Chald. PEAL Lxx. ἀργέω, Vulg. & alii, *otior, cesso, intermittor, interrumpor, impedior,*

PRAET. 3. p. f. f. ex forma (-) בְּטֵלַת *cessavit.* Vide Gram. Chald. t. 2. p. 586. c. 1.

BEN. f. f. בָּטְלָא *intermissum, impeditum mansit* (opus). Vide Gram. Chald. t. 2. p. 586. c. 2.

PAEL בַּטֵּל, Lxx. καταργέω *dissipo, cessare facio, impedio, prohibeo.*

PRAET. 3. p. pl. m. ex forma hhiriq, בַּטִּלוּ *impedirerunt.* Cum præf. וּבַטִּלוּ *& impedirerunt.*

INFIN. cum præf. לְבַטָּלָא *ad impediendum.*

בֶּטֶן & in pausa בָּטֶן, f. Lxx. Aq. Sym. γαστήρ, Lxx. item, κοιλία, Vulg. & alii, *venter, uterus.* Lxx. item, καρδία *cor,* σπλάγχνα *viscera,* τὰ ὑπάρχοντα *opes, substantia,* נֶפֶשׁ *anima,* ὠδίν *dolor parturientis,* ἐπίθεμα *quod superimponitur, projectura, eminentia,* οἰκία *domus,* Job. 20. v. 15. sed in sensu metaphorico. In phrasi, פְּרִי בֶטֶן *fructus ventris,* Lxx. τέκνον *filius.* Cum præf. הַבֶּטֶן & in pausa הַבָּטֶן, *venter,* וּבֶטֶן *& venter,* בַּבֶּטֶן & בַּבָּטֶן, *in ventre, in utero,* מִבֶּטֶן *ab utero,* וּמִבֶּטֶן *& ab utero.* Cum præf. & affix. בִּטְנוֹ *venter ejus,* m. בְּבִטְנוֹ *in ventre, in ventrem ejus,* m. מִבִּטְנוֹ *ex ventre ejus,* m. בִּטְנָהּ *venter ejus,* f. בְּבִטְנָהּ *in utero ejus,* f. בִּטְנְךָ *venter tuus,* m. בְּבִטְנֶךָ in pausa, *in ventre tuo,* m. בִּטְנֵךְ *venter tuus,* f. בְּבִטְנֵךְ *in utero tuo,* f. בִּטְנִי *venter meus,* c. וּבִטְנִי *& venter meus,* c. בִּטְנָם *venter eorum,* וּבִטְנָם *& venter eorum,* בִּטְנֵנוּ *venter noster,* c. Rad. בֶּטֶן inusit.

בֶּטֶן Maff. & Vulg. *Béten*, nomen proprium civitatis in Tribu Aser, Jos. 19. v. 25. Etym. *venter, uterus.* Vide vocem præced.

בָּטְנִים botnim, m. plur. Gen. 43. v. 11. Lxx. τερέβινθος, Vulg. *terebinthus;* ea nimirum, quæ fert *pistacia*, quæque soli Judææ & Syriæ peculiaris est, teste Dioscor. l. 1. Athen. l. 14. Plin. l. 13. c. 5. Vide Bochart. Phal. l. 1. c. 10. p. 419. Alii, *nuces avellanas* interpretantur, quæ sic dictæ sunt, quod instar ventris oblongæ sint & protuberantes.

בְּטֹנִים Maff. & Vulg. *Betonim*, Jos. 13. v. 25. al. 26. nomen proprium civitatis in Tribu Gad, cujus etym. *ventres,* vel *terebinthi.* Vide duas voces præced.

בִּי particula blandientis & obsecrantis; unde Lxx. δέομαι *precor, obsecro,* δεόμεθα *pre-*

Digitized by Google

camur, obsecramus. Alii, *ô! ah!* Quibusdam vox illa componitur ex בּ *in, ad,* & affix. 1. p. f. c. q. d. *attende ad me;* quæ phrasis integra legitur Job. 23. v. 6. שִׂים בִּי *pone, appone* (animum, vel cor) *ad me.*

בֵּין Heb. & Chald. præpositio simul & nomen substantivum. Quatenus præpositio, redditur à Lxx. Aq. Sym. Theod. ἀνὰ μέσον, vel unica voce, ἀναμέσον, ab Aq. Sym. item, μεταξὺ, ἀναμεταξὺ, à Vulg. & aliis, *inter.* Cum præf. וּבֵין *& inter,* בְּבֵין *in inter,* h. e. *inter,* מִבֵּינוֹת ex termin. pl. f. *de inter, inter.* Cum præf. & aff. modo forma בֵּין retinetur, modo usurpatur terminatio nominum pluralium masc. בֵּינִים, aut femininorum בֵּינוֹת; unde בֵּינוֹ *inter eum,* וּבֵינְךָ, in pausa וּבֵינֶךָ, & in forma pl. m. וּבֵינֶיךָ *& inter te,* m. וּבֵינֵךְ *& inter te,* f. בֵּינִי *inter me,* c. בֵּינֵיהֶם & בֵּינָם, *inter eos,* בֵּינֵיהֶן Heb. & Chald. *inter eas,* vel *ea,* וּבֵינֵיכֶם *& inter vos,* m. בֵּינֵנוּ, בֵּינֵינוּ, & בֵּינוֹתֵינוּ, *inter nos,* c.

Dual. בֵּינַיִם, unde cum præf. אִישׁ הַבֵּנַיִם, 1. Reg. 17. v. 4. *vir medietatum,* quo nomine vocatur Goliath, qui inter duas acies clamans postulabat virum quocum singulari prælio decertaret. Lxx. ἀνὴρ δυνατὸς *vir potens.* Vulg. *spurius,* q. d. inter duos patres conceptus.

Plur. fem. בֵּינוֹת, unde cum alia præpos. אֶל־בֵּינוֹת *ad inter,* h. e. *inter, intra.*

בִּינָה f. Lxx. Aq. Sym. σύνεσις, Vulg. & alii, *intelligentia.* Sym. item, φρόνησις *prudentia,* ἔννοια *cogitatio.* Lxx. item, διάνοια ἀγαθὴ *mens, cogitatio bona,* ἐπιστήμη *scientia,* σοφία *sapientia.* Cum præf. וּבִינָה *& intelligentia,* לְבִינָה *intelligentiam,* בְּבִינָה *intelligentia.* Const. בִּינַת *intelligentia.* Cum præf. וּבִינַת *& intelligentia.* Cum præf. & aff. בִּינָתְךָ *intelligentia tua,* m. מִבִּינָתְךָ *ex intelligentia tua,* m. הֲמִבִּינָתְךָ *num ex intelligentia tua?* m. מִבִּינָתִי *ex intelligentia mea,* c. וּבִינַתְכֶם *& intelligentia vestra,* m. Plur. בִּינוֹת *intelligentiæ.* Rad. בִּין *intelligere.*

בֵּיצִים f. plur. ex terminatione masculina, Lxx. Aq. Sym. Theod. ᾠὰ, Vulg. & alii, *ova.* Sym. item, τέκνα *filii,* Job. 39. v. 14. Cum præfix. הַבֵּיצִים *ova.* Const. בֵּיצֵי idem.

Cum affix. בֵּיצֶיהָ *ova ejus,* f. Cum præf. & affix. מִבֵּיצֵיהֶם *ex ovis eorum.* Retinetur ubique (-) penult. ob (י) seq. R. בִּיץ inusit.

בַּיִר m. Jerem. 6. v. 7. ubi scribitur בּוֹר, sed Massorethæ legendum docent בַּיִר, Lxx. λάκκος, Vulg. *cisterna.* Alii, *puteus,* ita ut idem sit ac בְּאֵר, quod vide supra col. 180. aut בּוֹר, quod vide col. 204. R. בִּיר inusit.

בִּירָה f. Lxx. βάρις *arx, turris, palatium, regia, castrum, munitio,* οἶκος *domus,* οἰκοδομὴ *ædificium,* πόλις *urbs.* Vulg. item, *habitatio.* Eo nomine dicebatur etiam Templum cum ejus ambitu & ædificiis ipsi cohærentibus. R. בִּיר inusit.

בִּירָנִיּוֹת f. pl. à sing. inusit. בִּירָנִיָּה, Lxx. οἰκήσεις *habitationes.* Vulg. 2. Paral. 17. v. 14. *domus instar turrium.* Alius ibid. c. 27. v. 4. βάρεις *turres, palatia, arces.* Vulg. ibid. *castella.* R. בִּיר inusit.

בִּירְתָא f. Chald. unde cum præfix. בְּבִירְתָא, Esd. 6. v. 2. Lxx. ἐν βάρει, Vulg. *in castro.* Alii, *in palatio, in regia,* &c. R. בִּיר inusit.

בִּית Chald. unde 3. p. s. m. PRAET. PEAL cum præfix. וּבָת, Dan. 6. v. 18. al. 19. Theod. καὶ ἐκοιμήθη, Vulg. & alii, *& dormivit, & cubuit.* Alii, *& pernoctavit.*

בַּיִת, in pausa בָּיִת, Chald. בַּיְתָא, & בַּיְתָה, m. Lxx. Aq. Sym. Theod. οἶκος, οἰκία, Vulg. & alii, *domus.* Aq. item, οἴκησις *habitatio, domicilium.* Lxx. item, βασιλικὰ *regia,* δίαιτα *domicilium,* θήκη *theca,* τὸ ἱερὸν *Templum* (Jerosolymitanum), κατοικία *habitatio,* οἰκίσκος *domuncula,* ὀχύρωμα *munitio,* παροικία *commoratio,* πόλις *urbs,* συναγωγὴ *congregatio,* σύνδεσμος *colligatio,* h. e. manipulus hominum, τέκνον, υἱὸς, *filius,* per metonym. contenti pro continente; τοῖχος *paries,* per synecdoch. partis pro toto; τόπος *locus,* & generatim quidquid continet aliud; τὰ ὑπάρχοντα *substantia, opes,* φυλὴ *tribus, familia,* per metonym. contenti pro continente, ut supra. Eadem voce exprimitur etiam *nidus* avium, & aliarum bestiarum mansio; item, *sepulchrum, carcer.*

Cum præf. הַבַּיִת, & in pausa הַבָּיִת, *domus,* וּבַיִת, & Chald. וּבַיְתָה, *& domus,* מִבַּיִת idem, מִבַּיִת ex *domo, intrinsecus.*

Digitized by Google

בבית , בְּבַיִת , & in pausa בְּבָיִת , *in domo* , לְבַיִת , & in pausa לְבָיִת , *domui* , *pro domo* , וְלְבַיִת , in pausa וְלְבָיִת , *& domui* , מִבַּיִת *è domo, intrinsecus.* Cum ה locali, בַּיְתָה , in pausa בָּיְתָה , *intus* , *intrinsecus* , ה aspirato post ( ) quiescens , vide Gram. Heb. tom. 1. p. 32. c. 1. num. 7°. Cum eod. ה & præf. וּבַיְתָה & in pausa הַבָּיְתָה , *in domum* , הַבַּיְתָה in pausa , *& introrsum* , מִבַּיְתָה *intrinsecus.*

Const. בֵּית Heb. & Chald. *domus* ; item, *intrinsecus* , pro בְּבֵית . Cum ה locali , בֵּיתָה *in domum.* Cum præf. וּבֵית Heb. & Chald. *& domus* , בְּבֵית Heb. & Chald. *in domo* , וּבְבֵית *& in domo* , כְּבֵית *sicut domus* , וּכְבֵית *& sicut domus* , לְבֵית Heb. & Chald. *domui* , *ad domum* , וּלְבֵית *& domui* , מִבֵּית *ex domo* , וּמִבֵּית *& ex domo* , וּלְמִבֵּית *& intus.*

Cum affixis , בֵּיתוֹ Heb. בַּיְתֵהּ Chald. *domus ejus*, m. Cum præf. & affix. וּבֵיתוֹ Heb. וּבַיְתֵהּ Chald. *& domus ejus* , m. וּבְבֵיתוֹ *& in domo ejus* , m. לְבֵיתוֹ Heb. לְבַיְתֵהּ Chald. *domui* , *ad domum ejus* , m. וּלְבֵיתוֹ *& ad domum ejus* , m. מִבֵּיתוֹ *ex domo ejus* , m. בֵּיתָהּ *domus ejus* , f. וּבֵיתָהּ *& domus ejus* , f. בְּבֵיתָהּ *in domo ejus* , f. לְבֵיתָהּ *domui ejus* , f. בֵּיתְךָ , & in pausa בֵּיתֶךָ , *domus tua* , m. וּבֵיתְךָ , & in pausa וּבֵיתֶךָ , *& domus tua*, m. בְּבֵיתְךָ , & in pausa בְּבֵיתֶךָ , *in domo tua* , m. לְבֵיתְךָ , in pausa לְבֵיתֶךָ , *ad domum tuam* , m. וּלְבֵיתְךָ in pausa , *& domui tuæ* , m. מִבֵּיתְךָ , in pausa מִבֵּיתֶךָ , *ex domo tua* , m. בֵּיתֵךְ *domus tua* , f. וּבֵיתֵךְ *& domus tua* , f. לְבֵיתֵךְ *domui tuæ* , f. בֵּיתִי *domus mea* , c. וּבֵיתִי *& domus mea* , c. בְּבֵיתִי Heb. & Chald. *in domo mea*, c. וּבְבֵיתִי *& in domo mea* , c. לְבֵיתִי *domui meæ* , c. מִבֵּיתִי *è domo mea* , c. בֵּיתָם *domus eorum* , וּבֵיתְכֶם *& domus vestra* , m.

Plural. absol. בָּתִּים battim *domus* , non bottim , ut postulat lectionis analogia ; quia vox illa excipitur. Vide Gram. Heb. tom. 1. p. 39. c. 1. init. Vero simile est eam venire à sing. inusit. בַּת & à rad. בּית Chaldæis , & forte etiam olim Hebræis , *pernoctare* , *cubare* , &c. vide supra col. 218. Hinc cum dagh. anomalo בָּתִּים , pro בָּתִים . Retinetur autem ubique (ָ) ad compensandum (י) radicale ejectum. Cum præf. וּבָתִּים *& domus* , בְּבָתִּים *in domibus* , לְבָתִּים & לַבָּתִּים *in domos* , *per domos.* Const. בָּתֵּי *domus.* Cum præfix. וּבָתֵּי *& domus* , בְּבָתֵּי *in domibus.*

Cum præf. & affix. בָּתָּיו *domus ejus* , m. בָּתֶּיךָ *domus tuæ* , m. וּבְבָתֶּיךָ *& in domibus tuis* , m. וּמִבָּתֶּיךָ *& ex domibus tuis* , m. בָּתַּיִךְ *domus tuæ* , f. בָּתֵּיהֶם , & cum aff. poëtico , בָּתֵּימוֹ *domus eorum* , וּבָתֵּיהֶם *& domus eorum*, וּבְבָתֵּיהֶם *& in domibus eorum* , מִבָּתֵּיהֶם *ex domibus eorum* , וּבָתֵּיהֶן *& domus earum* , בָּתֵּיכֶם *domus vestræ* , m. וּבָתֵּיכֶם Heb. וּבָתֵּיכוֹן Chald. *& domus vestræ* , m. בְּבָתֵּיכֶם *in domibus vestris* , m. מִבָּתֵּיכֶם *è domibus vestris* , m. בָּתֵּינוּ *domus nostræ* , c. וּבָתֵּינוּ *& domus nostræ* , c. מִבָּתֵּינוּ *ex domibus nostris* , c. Rad. בּית Chald. *pernoctare*, &c. Alii referunt ad בָּנָה *ædificavit*, sed sumta forma à בַּיִת . Alii denique radicem esse volunt.

בֵּית אָוֶן Mass. & Vulg. *Béth áven* , nomen proprium civitatis in Tribu Benjamin , 1. Reg. 13. v. 5. Ose. 4. v. 15. Etym. *domus idoli* , vel *iniquitatis* , vel *doloris* , aut *fortitudinis* ; ex בַּיִת *domus* , & אָוֶן *idolum* , *iniquitas* , *dolor* ; aut אוֹן *fortitudo* , *robur* , &c.

בֵּית אֵל Mass. & Vulg. *Béth él*, nomen proprium civitatis 1°. in Tribu Benjamin , Gen. 12. v. 8. 1. Paral. 7. v. 28. &c. quæ prius vocabatur Luza, Gen. 28. v. 19. Jud. 1. v. 23. 2°. in regno decem Tribuum , 3. Reg. 13. v. 1. 3°. nomen proprium montis in Tribu Benjamin , 1. Reg. 13. v. 2. Etym. *domus Dei* ; ex בַּיִת *domus* , & אֵל *Deus.*

בֵּית בִּרְאִי Mass. *Béth biri* , Vulg. *Bethberai* , nomen proprium civitatis , quam inhabitarunt posteri Simeonis, 1. Paral. 4. v. 31. Etym. *domus creatoris mei* ; ex בַּיִת *domus* , בָּרָא *creavit* , & aff. 1. p. s. c. Vel *domus sanitatis* , *pinguedinis* , aut *electionis meæ* ; ex בַּיִת *domus* , & בָּרָא in Niph. *recreari* , *renovari* , *sanari* ; in Piël *elegit* , in Hiph. *saginavit* , *impinguavit* , & eodem aff. 1. p. s. c.

בֵּית בָּרָה Mass. *Béth bará* , Vulg. *Bethberá* , nomen proprium civitatis à Gedeone expugnatæ , & in dimidia Tribu Manasse cis Jordanem sitæ , Jud. 7. v. 24. Etym. *domus filii ejus* , aut *domus electa* , aut *puritatis* , aut *frumenti ejus* , s. ex בַּיִת *domus* , & בַּר *filius* , aut בָּרָה *elegit* , aut בַּר *purus*

fuit, aut בַּר *frumentum*, & affix. 3. perſ. ſing. fem.

בֵּית גָּדֵר Maſſ. & Vulg. *Béth gadhér* aut *Béthgadér*, nomen proprium urbis aut loci in Tribu Juda, ſecundum quoſdam interpretes, 1. Paral. 2. v. 51. al. 52. Etym. *domus muri*, vel *maceriæ*; ex בַּיִת *domus*, & גָּדֵר *murus*, *maceria*.

בֵּית גָּמוּל Maſſ. & Vulg. *Béth gamúl*, aut *Bethgamúl*, nom. proprium civitatis, vel, ſecundum alios, familiæ, in terra Moab, Jerem. 48. v. 23. Etym. *domus retributionis*, aut *ablactationis*, aut *cameli*; ex בַּיִת *domus*, & גָּמַל *retribuit*, *ablactavit*; aut גָּמָל *camelus*.

בֵּית דָּגוֹן Maſſ. & Vulg. *Beth daghón*, aut *Bethdagón*, nomen proprium civitatis 1°. in Tribu Juda, Joſ. 15. v. 41. 2°. in Tribu Aſer, Joſ. 19. v. 27. Etym. *domus frumenti*, aut *piſcis*; ex בַּיִת *domus*, & דָּגָן *frumentum*; aut דָּג *piſcis*.

בֵּית הַיְשִׁימוֹת Maſſ. *Béth haieſchimóth*, Vulg. *Bethieſimóth*, & *Bethſimóth*, nomen proprium civitatis in campeſtribus Moab, quæ ceſſit filiis Ruben, Joſ. 12. v. 3. c. 13. v. 20. Ezech. 25. v. 9. Etym. *domus deſolationum*, aut *repoſitionum*, aut *nominationum*; ex בַּיִת *domus*, & שָׁמֵם *deſolari*, aut שׂוּם *reponere*, aut שֵׁם *nomen*.

בֵּית הַכֶּרֶם Maſſ. *Béth hakkérem*, Vulg. *Betbachárem*, nomen proprium civitatis in Tribu Juda, Jerem. 6. v. 1. Neh. 3. v. 14. Etym. *domus vineæ*, aut *cognitionis eorum*; ex בַּיִת *domus*, & כֶּרֶם *vinea*; aut נָכַר *agnovit*, *cognovit*, & aff. 3. p. pl. m.

בֵּית הַלַּחְמִי Maſſ. *Béth hallahhmí*, Vulg. *Bethlehemites*, nomen commune incolarum urbis Bethlehem, 1. Reg. 16. v. 1. Etym. Vide infra in בֵּית לֶחֶם, col. 223.

בֵּית הָעֲרָבָה Maſſ. *Béth háaravá*, Vulg. *Béth-Arabá*, nom. propr. civitatis 1°. in Tribu Juda, Joſ. 15. v. 6. 2°. in Tribu Benjamin, ibid. c. 18. v. 22. Etym. *domus planitiei*, aut *ſuavitatis*, aut *fidei-juſſionis*, aut *veſpertina*, aut *ſalicis*; ex בַּיִת *domus*, & עֲרָבָה *campeſtria*, *planicies*; aut עָרַב *ſuave*, *amœnum eſſe*, *ſpondere*, *fide-jubere*, *adveſperaſcere*; aut עֲרָבִים *ſalices*.

בֵּית הָרָם Maſſ. *Béth harám*, Vulg. *Betharán*, nomen proprium civitatis in Tribu Gad, Joſ. 13. v. 27. quæ dicitur בֵּית הָרָן *Béth arán*, Num. 32. v. 36. Etym. *domus celſitudinis*, aut *excelſi*, aut *prægnantis*, aut *montis eorum*; ex בַּיִת *domus*, ה artic. & רָם *excelſus*, aut הָרָה *prægnans*, aut הַר *mons*, & affix. 3. p. pl. m.

בֵּית הָרָן Maſſ. *Béth harán*, Vulg. *Betharán*, Num. 32. v. 36. urbs eadem ac præcedens. Etym. *domus cantantis*; ex בַּיִת *domus*, ה artic. & רָנַן *cantavit*. Aut *domus prægnantis*, vel *montis earum*; ex בַּיִת *domus*, & הָרָה *prægnans*, aut הַר *mons*, & aff. 3. p. pl. f.

בֵּית הַשִּׁטָּה Maſſ. *Béth haſchſchittá*, Vulg. *Bethſettá*, nomen proprium loci in Tribu Manaſſe cis Jordanem, Jud. 7. v. 22. Etym. *domus deviationis*, aut *cedri*; ex בַּיִת *domus*, & שָׂטָה *declinavit*, *deviavit*; aut שִׁטָּה *cedrus*, vel ejus ſpecies lectiſſima.

בֵּית הַשִּׁמְשִׁי Maſſ. *Béth haſchſchimſchí*, Vulg. *Bethſamites*, 1. Reg. 6. v. 14. nomen commune incolarum civitatis בֵּית שֶׁמֶשׁ *Béth ſchémeſch*, aut *Bethſámes*, quam vide infra ſuo loco.

בֵּית חָגְלָה Maſſ. *Béth hhoghlá*, Maſſ. *Bethhaglá*, nomen proprium civitatis 1°. in Tribu Juda, Joſ. 15. v. 6. 2°. in Tribu Benjamin, ibid. c. 18. v. 19. Etym. *domus feſtivitatis ejus*, f. ex בַּיִת *domus*, חַג *feſtum*, *feſtivitas*, & לָהּ *ei*, vel *ejus*, f. Vel *domus revelationis*, aut *revolutionis*; ex בַּיִת *domus*, & גָּלָה *revelavit*, aut גָּלַל *volvit*, *revolvit*.

בֵּית חָנָן Maſſ. & Vulg. *Béth hhanán*, aut *Bethhanán*, nomen proprium civitatis in Tribu Nephthali, 3. Reg. 4. v. 9. Etym. *domus gratiæ*, aut *miſericordiæ*, vel *doni*; ex בַּיִת *domus*, & חָנַן *gratioſe*, *miſericorditer*, *largitus eſt*, *donavit*.

בֵּית חֹרוֹן Maſſ. *Béth hhorón*, Vulg. *Bethhorón*, nom. proprium duarum civitatum, quarum ſuperior in Tribu Ephraim, Joſ. 21. v. 22. inferior in Tribu Benjamin, Joſ. 18. v. 13. Etym. *domus iræ*, vel *libertatis*, vel *foraminis*, vel *albedinis*; ex בַּיִת *domus*, & חָרוֹן *ira*, vel חֹר *libertas*, *foramen*, *albedo*.

בֵּית כָּר Maſſ. *Béth cár*, Vulg. *Bethchár*, nomen proprium loci, aut vici, aut civita-

Digitized by Google

tis in Tribu Dan, circa Bethſames, 1. Reg. 7. v. 11. Etym. *domus agni*, *cognitionis*, aut *fodientis*; ex בַּיִת *domus*, & כַּר *agnus*, aut נָכַר *cognovit*, *agnovit*, aut כָּרָה *fodit*.

בֵּית לְבָאוֹת Maſſ. *Béth levaóth*, Vulg. *Bethlebaóth*, nom. proprium civitatis in Tribu Simeonis, Joſ. 19. v. 6. Etym. *domus leænarum*, aut *cordis*, vel *cordium*, aut *venientium*; ex בית *domus*, & לְבָאוֹת *leænæ*; vel לֵב, aut לְבָא Chald. *cor*; vel artic. לְ & בָּאוֹת *venientes*, f. à בוא *venire*.

בֵּית לֶחֶם Maſſ. *Béth léhhem*, Vulg. *Bethléhem*, nomen propr. civitatis 1°. in Tribu Zabulon, Joſ. 19. v. 15. 2°. in Tribu Juda, quæ & olim dicta Ephrata, Gen. 35. v. 19. Jud. 19. v. 1. &c. Etym. *domus panis*, aut *belli*; ex בית *domus*, & לֶחֶם *panis*, aut לָחַם *pugnare*, *bellare*.

בֵּית מְעוֹן Maſſ. *Béth meón*, Vulg. *Bethmaón*, nom. proprium civitatis in terra Moab, Jerem. 48. v. 23. Etym. *domus habitaculi*, vel *ex peccato*; ex בַּיִת *domus*, & מָעוֹן *habitaculum*; aut ex מ *ex*, & עָוֹן *iniquitas*, *peccatum*.

בֵּית מַעֲכָה Maſſ. & Vulg. *Béth máachá*, aut *Bethmaachá*, nomen proprium civitatis, aliis familiæ, in Tribu Nephthali, 2. Reg. 20. v. 14. Etym. *domus compreſſa*, *contrita*, aut *fixa*; ex בַּיִת *domus*, & מָעַךְ *compreſſit*, *contrivit*, *fixit*.

בֵּית מַרְכָּבוֹת Maſſ. *Béth marcavóth*, Vulg. *Bethmarchabóth*, nomen proprium civitatis in Tribu Simeonis, Joſ. 19. v. 5. 1. Paral. 4. v. 31. Etym. *domus quadrigarum*, aut *amaritudinis exſtincta*; ex בַּיִת *domus*, & מֶרְכָּבָה *currus*, *quadriga*; aut מַר *amaritudo*, & כָּבָה *exſtinxit*.

בֵּית נִמְרָה Maſſ. *Béth nimrá*, Vulg. *Béthnemrá*, nomen proprium civitatis in Tribu Gad, Num. 32. v. 36. Etym. *domus pardi*, aut *rebellionis*, aut *amaritudinis*, aut *commutationis*; ex בַּיִת *domus*, & נָמֵר *pardus*, aut מָרָה *rebellavit*, aut מָרַר *amarum eſſe*, aut מוּר in hiph. *mutare*, *commutare*.

בֵּית עַזְמָוֶת Maſſ. *Béth azmáveth*, Vulg. *Bethazmóth*, nomen proprium vici aut civitatis in Tribu Benjamin, Nehem. 7. v. 28. Etym. *domus fortitudinis mortis*; ex בַּיִת *domus*, עֹז aut עַז *fortitudo*, & מָוֶת *mors*.

בֵּית הָעֵמֶק Maſſ. & Vulg. *Béth haémeq*, aut *Bethémec*, nom. propr. civitatis in Tribu Aſer, Joſ. 19. v. 27. Etym. *domus vallis*, aut *profunditatis*; ex בַּיִת *domus*, & עֵמֶק *vallis*, *profunditas*.

בֵּית עֲנוֹת Maſſ. & Vulg. *Beth anóth*, nomen proprium civitatis in Tribu Juda, Joſ. 15. v. 59. Etym. *domus reſponſionis*, aut *afflictionis*; ex בַּיִת *domus*, & עָנָה *reſpondit*, *afflixit*.

בֵּית עֲנָת Maſſ. & Vulg. *Béth anáth*, aut *Bethanáth*, nomen proprium civitatis in Tribu Nephthali, Joſ. 19. v. 38. Jud. 1. v. 33. Etym. eadem ac nominis præced.

בֵּית פֶּלֶט Maſſ. *Béth pélet*, Vulg. *Bethphálet*, aut *Bethphélet*, nomen proprium civitatis in Tribu Juda, Joſ. 15. v. 27. Nehem. 11. v. 26. Etym. *domus liberationis*; ex בַּיִת *domus*, & פָּלַט in Piél *liberavit*.

בֵּית פְּעוֹר Maſſ. *Béth peór*, Vulg. *Bethphogór*, nomen proprium civitatis in Tribu Ruben, Joſ. 13. v. 20. Etym. *domus aperturæ*, aut *hiatus*; ex בַּיִת *domus*, & פָּעַר *aperuit*, *diſtendit*.

בֵּית פַּצֵּץ Maſſ. *Béth patſſéts*, Vulg. *Bethpheſes*, nomen proprium civitatis in Tribu Iſſachar, Joſ. 19. v. 21. Etym. *domus diſperſionis*, vel *diſſipationis*; ex בַּיִת *domus*, & פּוּץ *diſpergi*, *diſſipari*.

בֵּית צוּר Maſſ. *Béth tſoúr*, Vulg. *Bethſór* & *Beſſúr*, nomen propr. civitatis in montanis Tribus Judæ, Joſ. 15. v. 58. Etym. *domus rupis*, aut *plaſmationis*, aut *obſidionis*, aut *vinculi*; ex בַּיִת *domus*, & צוּר *petra*, *rupes*; & quatenus Verbum, *fingere*, *plaſmare*, *obſidere*, *colligare*.

בֵּית רָפָא Maſſ. & Vulg. *Béth raphá*, aut *Bethraphá*, nomen proprium filii Eſthon, 1. Paral. 4. v. 12. Etym. *domus ſanitatis*, vel *medicinæ*, aut *laxationis*; ex בית *domus*, & רָפָא *ſanari*, *curari*, aut רָפָה *remiſſum eſſe*, *relaxari*.

בֵּית שְׁאָן Maſſ. *Béth ſcheán*, Vulg. *Bethſán*, nomen proprium civitatis dimidiæ Tribus Manaſſe cis Jordanem, in Iſſachar & Aſer, Joſ. 17. v. 11. Jud. 1. v. 27. Etym. domus

Digitized by Google

domus tumultus; aut *opulentiæ*; ex בַּיִת *domus*, & שָׁאוֹן *tumultus*; aut ex שֶׁ *cui*, *cujus*, & אוֹן *opes*, *opulentia*. Ea urbs dicta est postea *Scytopolis*.

בֵּית שֶׁמֶשׁ Maſſ. *Béth ſchémeſch*, Vulg. *Bethſames*, & *Bethſémes*, nom. proprium urbis 1°. in Tribu Iſſachar, Joſ. 19. v. 22. 2°. in Tribu Juda, quæ poſtea facta eſt urbs Levitica & confugii, Joſ. 15. v. 10. c. 21. v. 16. 1. Reg. 6. v. 9. 4. Reg. 14. v. 11. 1. Paral. 6. v. 59. 3°. in Tribu Nephthali, Joſ. 19. v. 38. Judic. 1. v. 33. 4°. in Ægypto, Jerem. 43. v. 13. quæ Græcis dicitur *Heliopolis*, h. e. *civitas ſolis*. Etym. *domus ſolis*, aut ex ſignificatione Chald. *miniſterii*, *ſervitii*; ex בַּיִת *domus*, & שֶׁמֶשׁ *ſol*; aut שַׁמֵּשׁ Chald. in Paël, *miniſtravit*.

בֵּית שָׁן, & in pauſa בֵּית־שָׁן, Maſſ. *Bethſchán*, Vulg. *Bethſán*, 1. Reg. 31. v. 12. 2. Reg. 21. v. 12. nomen proprium urbis, quæ vulgo interpretum eadem eſt ac בֵּית שְׁאָן, de qua ſupra col. 224. Etym. *domus dentis*, vel *eboris*, vel *dormitionis*, vel *mutationis*; ex בַּיִת *domus*, & שֵׁן *dens*, *ebur*; vel יָשֵׁן *dormivit*, aut שָׁנָה *mutatus eſt*.

בֵּית תַּפּוּחַ Maſſ. *Béth tappúahh*, Vulg. *Beththaphúa*, nomen proprium civitatis in Tribu Juda, Joſ. 15. v. 52. al. 53. Etym. *domus mali*, vel *pomi*; ex בַּיִת *domus*, & תַּפּוּחַ *malus*, *malum*, *pomum*; nam vox Hebraïca & arborem, & fructum ejus ſignificat.

בֵּיתָא, & cum ה pro א

בֵּיתָה, Chald. *domus*, vide in בַּיִת, ſupra col. 218.

בִּיתָן m. Eſth. 1. v. 5. c. 7. vv. 7. 8. vacat apud Lxx. Vatic. ſed in edit. Origeniana, quam vulgavit Uſſerius, ſub aſteriſco adjicitur ex Theod. ut videtur, ſed corrupte, nempe *σύμφυτος*, pro *σύμφυτος*, *complantatus*. Unde Vulg. *nemus*, *nemoribus*, *arboribus*, *conſitus* (hortus). Alii, *palatium*, *regia*. Hinc cum præf. הַבִּיתָן *palatium*, *hortus regius*. Conſt. בִּיתַן idem. Rad. בית inuſit. Heb. ſed Chald. *pernoctare*.

בָּכָא m. unde cum præf. הַבָּכָא, Pſal. 83. Heb. 84. v. 7. Lxx. *κλαυθμῶν*, Aq. *κλαυθμός*, S. Hieron. *fletus*, Vulg. Lat. *lacryma*. Sym. verbaliter, *κλαίω fleo*. Hi referebant ad בָּכָה ſequens. Vel idem verbum, aut eandem eſſe radicem arbitrati ſunt. Alii, *morus*. Pl. בְּכָאִים, 2. Reg. 5. v. 23. Lxx. *κλαυθμῶν fletus*, Aq. *ἄπιοι*, Vulg. *pyri*. Alius, *φρυκτωρίας præſidia*. Alii, *mori*. Cum præfix. הַבְּכָאִים, 2. Reg. 5. v. 24. Lxx. *κλαυθμῶν fletus*, ut v. præced. Aq. Sym. *φρυκτωρίας præſidia*. Vulg. *pyri*, ut tranſtulerunt ipſi etiam Lxx. 1. Paral. 14. vv. 14. 15. ubi הַבְּכָאִים reddiderunt *ἀπίοι*, ut Aq. 2. Reg. 5. v. 23. Alii ubique *mori*.

בָּכָה QAL. Lxx. Aq. Sym. Theod. *κλαίω*, Vulg. & alii, *fleo*. Lxx. item, *ἀποκλαίομαι defleo*, *deploro*, *πενθέω lugeo*, *ἐλεέω miſereor*, *συγκαλύπτω cooperio*. Conſtruitur cum אֶל־, עַל, לְ, & בְּמִסְפֵּר.

PRAET. 3. p. ſ. m. בָּכָה *flevit*. 3. p. ſ. f. cum præfix. וּבָכְתָה *& flevit*. 1. p. ſ. c. בָּכִיתִי *flevi*. 3. p. pl. c. בָּכוּ *fleverunt*. Cum præfix. וּבָכוּ *& fleverunt*. 2. p. pl. m. בְּכִיתֶם *fleviſtis*. 1. p. pl. c. בָּכִינוּ *flevimus*.

BEN. ſ. m. בֹּכֶה *flens*. Cum præf. וּבֹכֶה *& flens*. Fem. בּוֹכִיָּה *flens* (ſum) *fleo*, Thren. 1. v. 16. ubi tert. rad. ה mutatur in (י). Vide Gram. Heb. tom. 1. p. 286. c. 1. Plur. m. בּוֹכִים & בֹּכִים, *flentes*. Cum præf. הַבֹּכִים *flentes*.

INFIN. בָּכוֹ *flendo*. Cum præf. וּבָכוֹ *& flendo*, mutato ה in ו, aut penitus eo ſublato. Vide Gram. Heb. tom. 1. p. 286. c. 1. fin. Servato ה, & cum præf. וּבָכֹה *& flendo*. In alia forma & cum præf. לִבְכּוֹת *flere*, *ad flendum*. Cum præf. & affix. וְלִבְכֹּתָהּ *& ad flendam eam*.

IMPER. 2. p. pl. m. בְּכוּ *flete*. Cum præf. וּבְכוּ *& flete*. 2. p. pl. f. בְּכֶינָה *flete*.

FUT. 3. p. ſ. m. cum præf. apocopa tertiæ rad. & reſolutione (·) in duplex (·), vide Gram. Heb. tom. 1. p. 288. c. 2. fin. וַיֵּבְךְּ pro וַיִּבְכֶּה, *& flevit*. 3. p. ſ. f. תִּבְכֶּה *flebit*. Cum præf. וַתִּבְכֶּה, & cum apocopa & eadem reſolutione וַתֵּבְךְּ *& flevit*, vide Gram. Heb. ibid. p. 289. c. 2. 2. p. ſ. m. תִּבְכֶּה *flebis*. Cum præfix. וַתִּבְכֶּה, & cum prædicta apocopa & reſolutione, וַתֵּבְךְּ *& fleviſti*, vide Gram. ibid. p. 290. c. 1. 2. p. ſ. f. תִּבְכִּי *flebis*. 1. p. ſ. c. אֶבְכֶּה *flebo*. Cum præf. וָאֶבְכֶּה

an flebo? וְאֶבְכֶּה & *flebo*, וָאֶבְכֶּה & *flevi*. 3. p. pl. m. יִבְכּוּ, & mutata tertia rad. ה in (י), adjectoque ו parag. יִבְכָּיוּן, *flebunt*. Vide Gram. Heb. ibid. p. 290. c. 2. Cum præf. וַיִּבְכּוּ & *fleverunt*. 3. p. pl. f. תִּבְכֶּינָה *flebunt*. Cum præf. וַתִּבְכֶּינָה & *fleverunt*. 2. p. pl. m. תִּבְכּוּ *flebitis*. Cum præfix. וַתִּבְכּוּ & *flevistis*, & *flebitis*.

NIPHAL נִבְכָּה, unde Benoni plur. m. const. נִבְכֵי, Job. 38. v. 16. *Nunquid venisti* עַד־נִבְכֵי־יָם *usque ad fletus* (adverb. *ad fletus*) *maris?* Lxx. ἐπὶ πηγὴν θαλάσσης *ad fontem, scaturiginem maris*. Vulg. *profunda maris*. Alii, *fluenta*.

PIEL בִּכָּה, unde Benoni s. f. מְבַכָּה, Jerem. 31. v. 15. Lxx. ἀποκλαιομένη, Vulg. & alii, *plorans*. Plur. f. מְבַכּוֹת, Ezech. 8. v. 14. Lxx. θρηνοῦσαι, Vulg. & alii, *plangentes*.

בֹּכֶה m. Esd. 10. v. 1. Lxx. κλαίων, *flens*, legebant בֹּכֶה in Benoni Qal Verbi præcedentis. Vulg. & alii, *fletus*. R. בָּכָה *flevit*.

בְּכוֹר & בְּכֹר, m. Lxx. Aq. Sym. Theod. πρωτότοκος, Vulg. & alii, *primogenitus* (tam de hominibus, quam de jumentis). Sym. & Theod. item, πρώϊμος *matutinus, præcox, præmaturus*. Lxx. item, παιδίον *puerulus*, πρεσβύτερος *senior*. Cum præf. הַבְּכוֹר & הַבְּכֹר, *primogenitus*, בִּבְכוֹר *in primogenito*, מִבְּכוֹר *à primogenito*. Cum præf. & aff. בִּבְכֹרוֹ *in primogenito ejus*, m. בְּכוֹרְךָ vel בְּכֹרְךָ, & in pausa בְּכוֹרֶךָ, *primogenitus tuus*, m. בְּכֹרִי *primogenitus meus*, c. Plur. const. בְּכוֹרֵי *primogeniti, primogenita*. Cum præf. & affix. בִּבְכוֹרֵיהֶם *in primogenitis eorum*. Rad. בָּכַר in Piël *primogenitum fecit*, &c.

בְּכֹרָה & בְּכוֹרָה, f. Lxx. τὰ πρωτοτόκια, τὰ πρωτοτόκεια, Aq. ἡ πρωτοτοκία, Vulg. & alii, *primogenita, primogenitura, jus primogenitorum*. Lxx. τὸ πρωτότοκον *primogenitum, primogenitura*, τὰ πρεσβεῖα, *antiquitas, gradus ætatis*, εὐλογία *benedictio*, 1. Paral. 5. vv. 1. 2. ubi fortasse pro בְּכֹרָה legebant בְּרָכָה *benedictio*, transpositis literis. Vel respexerunt ad benedictionem primogenitis à parentibus dari solitam. Cum præf. הַבְּכֹרָה *primogenitura*, וְהַבְּכֹרָה & *primogenitura*, לַבְּכֹרָה *primogenituræ*. Cum præf. & affix. בְּכֹרָתוֹ *primogenitura ejus*, m. כִּבְכֹרָתוֹ *secun-*

dum primogenituram ejus, m. בְּכֹרָתְךָ *primogenitura tua*, m. בְּכֹרָתִי *primogenitura mea*, c. Plur. בְּכֹרוֹת *primogenita*. Cum præfix. וּבְכֹרֹת & *primogenita*, מִבְּכֹרוֹת *de primogenitis*. R. בָּכַר in Piël *primogenitum fecit*, &c.

בִּכּוּרָה f. Lxx. τὰ πρωτόγονα *primitivi fructus*, πρόδρομος, Aq. πρωτογέννημα, Theod. πρώϊμος, *præcox, primitivus fructus*, sic etiam alii. Lxx. item, σκοπὸς *scopus*, Ose. 9. v. 10. ubi mendum videtur pro καρπὸς *fructus*. Vulg. *præcoquæ ficus, prima poma*. Et Isai. 28. v. 4. *temporaneum* (pomum). Cum præf. כְּבִכּוּרָה, & cum mappiq anomalo, Isai. 28. v. 4. כְּבִכּוּרָהּ, *sicut primitivus fructus*. R. בָּכַר in Piël *primogenitum fecit*, &c.

בִּכּוּרִים & בִּכֻּרִים, m. pl. Lxx. πρωτογεννήματα, πρωτότοκα, νέα (γεννήματα), πρόδρομοι (καρποί), *primæ fruges, fructus primitivi, præcoces, primitiæ*, &c. Sic etiam Vulg. & alii. Cum præf. הַבִּכּוּרִים & הַבִּכֻּרִים, *primitiæ*, וְלַבִּכּוּרִים & *primitiis*. Const. בִּכּוּרֵי *primitiæ*. Cum præf. וּבִכּוּרֵי & *primitiæ*. Cum affix. בִּכּוּרֶיךָ *primitiæ tuæ*, m. R. בָּכַר in Piël *primogenitum fecit*, &c.

בְּכוֹרַת Mass. & Vulg. *Bechorath*, nom. proprium filii Aphia, 1. Reg. 9. v. 1. Etym. *primogenitura*, vide supra בְּכוֹרָה.

בָּכוּת f. Gen. 35. v. 8. Lxx. πένθος, Vulg. & alii, *fletus, luctus*. R. בָּכָה *flevit*.

בְּכִי & in pausa בֶּכִי, m. Lxx. Aq. Sym. κλαυθμὸς, Vulg. & alii, *fletus*. Lxx. item, πένθος *luctus*, βάθος *profunditas*, fluviorum videlicet, seu magna aquarum copia. Cum præf. וּבְכִי & *fletus*, בִּבְכִי, & in pausa בַּבֶּכִי, *in fletu*, וּבִבְכִי & *in fletu*, לִבְכִי, & in pausa לַבֶּכִי, *ad fletum*, מִבְּכִי, & in pausa מִבֶּכִי, *à fletu*. Cum affix. בִּכְיִי *fletus meus*, c. Rad. בָּכָה *flevit*.

בְּכִירָה, unde cum præf. הַבְּכִירָה, f. à masc. inusit. בָּכִיר, Lxx. πρεσβυτέρα *senior*, ἡ πρωτότοκος *primogenita*. Vulg. *major*, natu videlicet. Sic etiam alii. R. בָּכַר in Piël *primogenitum fecit*, &c.

בְּכִית f. unde cum affix. בְּכִיתוֹ, Gen. 50. v. 4. Lxx. πένθος, Vulg. *fletus*, neglecto pronomine affixo. Alii, *fletus ejus*, vel *sui*, m. R. בָּכָה *flevit*.

Digitized by Google

בכר QAL, unde PIEL בִּכֵּר, ex quo INFINITIVUS cum præf. לְבַכֵּר, Deut. 21. v. 15. al. 16. Lxx. πρωτοτοκεῦσαι, Vulg. *primogenitum facere*, h. e. instituere, constituere.

FUT. 3. p. f. m. יְבַכֵּר, Ezech. 47. v. 12. al. 13. Lxx. πρωτοβολήσει, Vulg. *primitiva*, (h. e. primitivos fructus) *afferet*.

PUAL בֻּכַּר, unde 3. p. f. m. FUT. יְבֻכַּר, Levit. 27. v. 26. Lxx. γένηται *nascetur*. Aq. πρωτοτοκισθήσεται *primogenitus edetur*, q. d. *primogenitabitur*. Vulg. sensum, non verbum, expressit.

HIPHIL הִבְכִּיר, unde BEN. f. f. cum præfix. כְּמַבְכִּירָה, Jerem. 4. v. 31. Lxx. ὡς πρωτοτοκούσης *sicut primogenitum pariens*, Vulg. *ut puerpera*, simpliciter.

בֶּכֶר Masſ. & Vulg. *Bécher*, nom. proprium filii Ephraim, Num. 26. v. 35. Etym. *primogenitus*, *primitiæ*; ex בָּכַר in Piel *primogenitum fecit*, *instituit*.

בְּכֹר *primogenitus*, vide בְּכוֹר, supra col. 227.

בִּכְרָה f. Jerem. 2. v. 23. Aq. Sym. Theod. in antiquissimo nostro Sangermanensi comment. S. Hieron. in hunc locum, δρομὰς Dromas, in editis, δρομάς, Vulg. *cursor*. Lxx. ὀψὲ *sero*, *ad vesperam*, ex usu Arabico; בָּכַר enim Arabibus est *sero & nocturno tempore proficisci*. Plur. const. בִּכְרֵי, Isai. 60. v. 6. à sing. inusit. בֵּכֶר, Lxx. κάμηλοι *cameli*. Vulg. & alii, *dromedarii*. R. בָּכַר in Piél *primogenitum*, &c. *fecit*; unde *dromedarii*, quod forte sint cursorum *primogeniti*, h. e. in currendo citissimi.

בֹּכְרוּ Masſ. & Vulg. *Bóchrou*, aut *Bóchru*, nomen proprium filii Asel, 1. Paral. 8. v. 37. al. 38. c. 9. v. 44. Etym. *primogenitus*, *primogenitura*, *primitiæ ejus*, m. ex בְּכֹר *primogenitus*, & affix. 3. p. f. m.

בִּכּוּרוֹת f. pl. unde cum præf. הַבִּכֻּרוֹת, Jerem. 24. v. 2. Lxx. πρώϊμα (*virg.*) *primitiva*, *præcoces* (ficus). Vulg. *ficus primi temporis*. Sic etiam alii. R. בָּכַר in Piél *primogenitum fecit*.

בִּכְרִי Masſ. *Bichrí*, Vulg. *Bochrí*, nom. propr. patris Sebæ, 2. Reg. 20. vv. 1. 2. Etym. *primogenitus meus*, c. *primogenitura mea*, c. ex בְּכֹר *primogenitus*, & aff. 1. p. f. c.

בַּכְרִי Masſ. *Bachrí*, Vulg. *Becheritæ*, Num. 26. v. 35. nom. gentile posterorum בֶּכֶר, quem vide supra col. 229. cum ejus etymol.

בִּכּוּרִים m. pl. unde cum præf. הַבִּכּוּרִים *primitiæ*, vide in בִּכּוּרִים, supra col. 228.

בָּל m. Chald. unde Dan. 6. v. 14. al. 15. שָׂם בָּל, Theod. ἦν ἀγωνιζόμενος, *contendebat*, *nitebatur*, Vulg. *laborabat*. Ad verbum, *ponebat*, *apponebat cor*; בָּל enim idem est Chaldæis, Syris, & Arabibus, ac לֵב Hebræis, facta literarum metathesi.

בַּל adverbium negativum, Lxx. οὐ, μὴ, Vulg. & alii, *non*, *nequaquam*, *nentiquam*, *nihil prorsus*, &c. Sym. ἄνευ *sine*. Construitur cum præterito & futuro; interdum etiam cum infinitivo: sed tunc pro tempore finito sumitur. Cum præfix. וּבַל *& non*. Sunt qui referant ad בָּלָה *inveteravit*, ac durationem negationis vehementioris ea particula significari velint.

בֵּל pro בַּעַל, Isai. 46. v. 1. Masſ. & Vulg. *Bél*, nomen proprium idoli præcipui Babyloniorum, quod Phœnicibus erat בַּעַל *Báal*, sive *Dominus*. Chaldæis autem sive Syris familiaris erat literæ ע abjectio. Vide Gram. Heb. tom. 1. p. 445. c. 1. Porro idoli hujus nomine ignem colebant Babylonii. Etym. *vetustus*; à בָּלָה *inveteravit*. Aut *non*; ex בַּל *non*. Aut *defluens*; à נָבַל *decidit*, *defluxit*. Aut *confusio*; à בָּלַל *confudit*. Sed vera etymologia videtur esse *Dominus*; à בַּעַל, cujus בֵּל est contractio.

בלא PEAL Chald. unde PAEL בַּלֵּא, ex quo 3. p. f. m. FUT. PAEL יְבַלֵּא, Dan. 7. v. 25. Theod. παλαιώσει *abolebit*. Alius ταπεινώσει *humiliabit*. Alius καταστρέψει *evertet*. Vulg. *conteret*. Sic etiam alii.

בַּלְאֲדָן Masſ. & Vulg. *Baladán*, aut *Baladhán*, nomen proprium patris Berodach Baladan regis Babyloniorum, 4. Reg. 20. v. 12. Etym. *absque judicio*; ex בַּל aut בְּלֹא, *non*, *sine*, *absque*, & דִּין *judicare*. Aut *vetustas judicii*; ex בָּלָה *inveteravit*, & eodem verbo דִּין *judicare*.

בְּלוֹאֵי const. vide in בְּלוֹיִם, infra col. 233.

בלג QAL, unde HIPHIL הִבְלִיג, cujus BEN. f. m. cum præf. הַמַּבְלִיג, Amos. 5. v. 9. Lxx. διαιρῶν *dividens*, legebant

Digitized by Google

מַבְלִיג. Aq. *μειδιῶν subridens.* Vulg. *qui subridet.* Alii, *confortans, recreans se.*

Fut. 1. p. s. c. cum præf. & ה paragog. אַבְלִיגָה, Job. 9. v. 27. Lxx. *στενάξω gemam.* Vulg. *& dolore torqueor.* Ibid. c. 10. v. 20. Lxx. *ἀναπαύσασθαι ut requiescam.* Vulg. *ut plangam.* Denique Psal. 38. Heb. 39. v. 13. al. 14. Lxx. *ἵνα ἀναψύξω*, Vulg. Lat. *ut refrigerer.* Sym. *ἵνα μειδιάσω*, S. Hieron. *ut rideam.* Alii ubique, *& confortabo, & recreabo me.*

בלגה בִּלְגָּה Mass. *Bilgá*, Vulg. *Belgá*, nom. propr. 1°. Sacerdotis sortis decimæ quintæ, 1. Paral. 24. v. 13. al. 14. 2°. alterius Sacerdotis qui cum Zorobabele ascendit Jerosolymam, Nehem. 12. v. 4. Etym. *recreatio, refrigerium, confortatio;* ex בָּלַג in Hiph. *confortare, recreare se.*

בלגי בִּלְגַּי Mass. *Bilgái*, Vulg. *Belgái*, nomen proprium viri ex eorum numero, qui fœdus cum Deo initum signarunt, Nehem. 10. v. 6. al. 8. Etym. eadem ac nominis præced. ac præterea *vetus vallis;* ex בָּלָה *inveteravit*, & גַּי *vallis.*

בלדד בִּלְדַּד Mass. *Bildádh*, Vulg. *Baldád*, nomen propr. unius è tribus Jobi amicis, Job. 2. v. 11. c. 8. v. 1. Etym. *vetus dilectio*, vel *mamilla*, vel *motus;* ex בָּלָה *inveteravit*, & דַּד *dilectio*, vel דַּד *mamma*, vel נָדַד, aut נוּד, *moveri.* Vel, *sine dilectione, mamma*, aut *motu;* ex בַּל *non, sine*, & præced. vocibus.

בָּלָה QAL. Lxx. Aq. Sym. Theod. *παλαιοῦμαι*, Vulg. & alii, *inveterasco, consenesco, vetustate deficio, atteror, consumor.* Lxx. Aq. *κατατρίβομαι conteror, deteror*, vetustate scilicet. Sym. item, *ἀτιμάζομαι injuria afficior.*

Præt. 3. p. s. f. בָּלְתָה *inveteravit, vetustate detrita est.* 3. p. pl. c. בָּלוּ *inveteraverunt.*

Infin. cum aff. בְּלֹתִי *veterascere me, senem esse me*, c.

Fut. 3. p. s. m. יִבְלֶה *inveterascet.* 3. p. s. f. תִּבְלֶה idem. 3. p. pl. m. יִבְלוּ *inveterascent.*

PIEL בִּלָּה, Lxx. Sym. *παλαιόω antiquo, aboleo, vetustum reddo, detero.* Aq. *κατατρίβω contero.* Lxx. item, *συντελέω consumo*, & intransitive, *παλαιόομαι veterasco.*

Præt. 3. p. s. m. בִּלָּה *contrivit*, Vulg. *vetustam fecit* (pellem meam), Thren. 3. v. 4.

Infin. cum præf. לְבַלּוֹת, Psal. 48. Heb. 49. v. 15. Lxx. *παλαιωθήσεται*, Vulg. Lat. *veterascet.* Alii, *terendo, conterendo.* Cum affix. לְבַלֹּתוֹ *conterere eum*, m.

Fut. 3. p. pl. m. יְבַלּוּ *inveterascent.*

בלה בָּלָה Mass. & Vulg. *Balá*, nomen proprium civitatis in Tribu Simeon, Jos. 19. v. 3. quæ 1. Paral. 4. v. 29. dicitur בִּלְהָה. Etym. *inveterata*, aut *defluens;* ex בָּלָה *inveteravit*, aut נָבַל *decidit, defluxit.*

בָּלֶה m. unde fem. cum præf. לַבָּלָה, Ezech. 23. v. 43. *attritæ, ad attritam.* Alii, *ad effœtam.* Vulg. *ei, quæ attrita est.* Lxx. *οὐκ ἐν τούτοις, non in istis*, legebant לֹא בָנֶה, cum ה parag. pro לֹא בָן aut לֹא בָהֶן. Plur. m. בָּלִים, *veteres, triti, attriti.* Plur. f. בָּלוֹת *attritæ, attrita* (calceamenta), Jos. 9. v. 5. ubi Lxx. *παλαιὰ vetera.*

בלהה בַּלָּהָה f. Isai. 17. v. 14. Lxx. *πένθος luctus.* Vulg. *turbatio.* Alii, *terror;* idem enim est ac בְּהָלָה trajectis literis. Vide supra col. 192. Plur. abs. בַּלָּהוֹת, Lxx. *ὠδῖνας dolores, ταραχαὶ turbationes, conturbationes;* & singulariter, *ἀπώλεια interitus, ἀνομία iniquitas, αἰτία causa, crimen, postulatio.* Aq. Sym. *ἀνυπαρξία non existentia, interitus.* Alii item, *terrores.* Const. בַּלְהוֹת *terrores*, Job. 24. v. 17. sine dagh. in ל ob (:) suppositum. R. בָּהַל in Piel *terruit, conturbavit.*

בלהה בִּלְהָה Mass. *Bilhá*, Vulg. *Balá*, nomen proprium 1°. ancillæ Rachelis, Gen. 29. v. 29. 2°. uxoris Nephthali, 1. Paral. 7. v. 13. al. 14. 3°. civitatis in Tribu Simeon, 1. Paral. 4. v. 29. quæ dicitur בָּלָה, Jos. 19. v. 3. vide supra. Etym. *inveterata*, aut *turbata;* ex בָּלָה *inveteravit*, aut בָּהַל in Niph. *turbatus est.* Aut *defluens*, à נָבַל *decidit, defluxit.*

בלהן בִּלְהָן Mass. *Bilhán*, Vulg. *Balaán*, nom. proprium filii Eser filii Seir Horræi, Gen. 36. v. 27. Etym. *inveteratus*, aut *turbatus.* Vide nomen præced.

בלו בְּלוֹ f. Chald. pro בְּלוֹת, vide Gram. Chald. tom. 2. p. 571. c. 2. Lxx. *φόρος*, Vulg. & alii, *vectigal, tributum*, proprie antiquum, sive antiquitus impositum; venit enim à Rad. בָּלָה Hebræis & Chaldæis, *inveteratus est.* Vide infra הֲלָךְ.

Digitized by Google

בְּלוֹיֵ plur. m. unde conſt. בְּלוֹיֵ, & cum א pro (י), בְּלוֹאֵי, Lxx. παλαιὰ *vetera* (veſtimenta, lintea). Vulg. *veteres* (panni). Alii, *veteramenta*. Cum præf. וּבְלוֹיֵ *& veteramenta*. R. בָּלָה *inveteratus eſt*.

בֵּלְטְשַׁאצַּר Maſſ. *Beltešchaṣṣár*, Vulg. *Baltaſſár*, nomen novum Danieli à præpoſito eunuchorum regis Babylonis impoſitum, Dan. 1. v. 7. Etym. *recondens theſaurum Beli*; ex vocibus Chaldaicis, בֵּל *Belus*, שַׁשָּׁא *recondidit*, & אֲצַר *theſaurus*. Vide Gram. Heb. tom. 1. p. 448. c. 1. Vel, *qui abſcondite theſaurizat*; ex בְּ *in*, לָט *abſcondite*, שֶׁ *qui*, & אָצַר *theſaurizavit*. Vel, *in malleatore theſaurizans*; ex בְּ *in*, לָטַשׁ *malleo polivit*, & אָצַר *theſaurizavit*. Vel, *occulte portans anguſtiam*; ex בְּ *in*, לָט *occulte*, נָשָׂא *tulit*, & צַר *anguſtia*.

בְּלִי m. Iſai. 38. v. 17. *conſumtio*, *interitus*, *perditio*. Hanc vocem cum præcedente ſic vertunt Lxx. *Tu autem eruiſti animam meam* מִשַּׁחַת בְּלִי ἵνα μὴ ἀπόληται, Vulg. *ut non periret*; ad verbum, *de fovea interitus*, *perditionis*, &c. R. בָּלָה *inveteratus*, *attritus*, *conſumtus eſt*, &c.

בְּלִי adverbium negans, idem quod בַּל, cui accidit (י) paragogicum; quare (-) mutatur in (ְ). Lxx. Aq. μὴ, Lxx. item, οὐ, οὐκ, Vulg. & alii, *non*. Alii item, *ſine*, *præter*. Jungitur cum præterito & futuro duntaxat, negatque abſolute. Cum præf. בִּבְלִי *in non*, *abſque*, לִבְלִי *præter*, *propter non*, *defectu*, *penuria*, מִבְּלִי *non*, *eo quod non*, *abſque*, וּמִבְּלִי *& abſque*, הֲמִבְּלִי אֵין *nunquid non?* עַד־בְּלִי *eo quod non*, *donec non*. R. בַּל, quam vide ſupra col. 230.

בְּלִיל m. Iſai. 30. v. 24. Lxx. ἄχυρον *palea*, Vulg. *commiſtum*. Alii, *pabulum* ex diverſis, v. g. palea, fœno, furfure, &c. commiſtum. Cum aff. בְּלִילוֹ, Job. 6. v. 5. Lxx. βρώματα *pabula*, Vulg. eodem ſenſu, *præſepe plenum*, neglecto pronom. affixo. At c. 24. v. 6. Lxx. οὐκ αὐτῶν ὄντα, Vulg. *non ſuum*, diviſim legebant בְּלִי לוֹ *non ſibi*, vel *non ſuum*. Alii, *pabulum ejus*, vel *ſuum*, m. R. בָּלַל *confudit*, *miſcuit*.

בְּלִימָה f. Job. 26. v. 7. Lxx. οὐδὲν, Vulg. & alii, *nihil*, *nihilum*. Componitur ex בְּלִי *non*, *nihil*, & מָה *quid*, *aliquid*.

בְּלִיַּעַל, & in pauſa בְּלִיָּעַל, m. Lxx. Sym. παράνομος *iniquus*, *legis tranſgreſſor*. Aq. ἀποστάτης *apoſtata*. Sym. item, ἀνυπότακτος *inobediens*, ἀνυπόστατος *intolerabilis*, ἀπαίδευτος *immorigeratus*, ἄνομος *iniquus*. Lxx. item, ἀσεβὴς *impius*, ἄφρων *inſipiens*, λοιμὸς *peſtilens*. Et ſubſtantive, Lxx. Aq. ἀποστασία *defectio*, ἀνομία, ἀνομίαι, *iniquitas*, παλαιότης *antiquitas*, h. e. *interitus*, *perditio* (à בָּלָה *inveteravit*, *attritus*, *perditus eſt*) ἀντίον, neut. *contrarium*, pro, *contrarietas*. Vulg. fere ſemper vocem Hebraicam *Belial* retinuit. Alii item, *nequam*, *improbus*, *malus*, *Diabolus*, *vir Diabolicus*. Cum præf. הַבְּלִיַּעַל *nequam*, וּבְלִיַּעַל *& nequam*. Componitur ex בְּלִי *non*, & יַעַל in Hiph. *profuit*; unde *Belial*, vir qui non prodeſt, h. e. qui maxime nocet, per Hebraiſmum, quem vide in Gram. Heb. tom. 1. p. 571. can. III. Aliis componitur ex בְּלִי *non*, & עֹל *jugum*, q. d. qui divinæ humanæque legis jugum excuſſit. Vide Vulg. Judic. 19. v. 22.

בָּלַל QAL. Lxx. συγχέω, Vulg. & alii, *confundo*, φυράω *miſceo*, ἀναφυράω *commiſceo*, ἐμφυρῶμαι *immiſceo*, παραμβάλλω *intermiſceo*, *pabulum do*. Alii item, *fundo*, *perfundo*, *perfuſus ſum*.

Praet. 3. p. ſ. m. in forma perf. בָּלַל *confudit*. 1. p. ſ. c. imperfecta, בַּלֹּתִי, unde Pſal. 91. Heb. 92. v. 11. בַּלֹּתִי בְּשֶׁמֶן רַעֲנָן *perfudi me*, *perfuſus ſum*, *oleo viridi*. Sym. ἡ παλαίωσίς μου ὡς ἐλαία εὐθαλής, *ſenectus mea ut oliva florida*; pro בְּשֶׁמֶן legebat כְּשֶׁמֶן *ſicut oliva*. S. Hieron. *ſenectus mea in oleo uberi*. Lxx. τὸ γῆράς μου ἐν ἐλαίῳ πίονι, Vulg. Lat. *ſenectus mea in miſericordia uberi*. Hi omnes referebant בַּלֹּתִי ad infinitivum Piel cum affix. 1. p. ſ. c. verbi בָּלָה *inveteravit*; cui ſententiæ favet accentus in ultima. Dico *favet*; nam in hac perſona accentus eſt vulgo in penultima; interdum tamen in ultima. Vide Gram. Heb. tom. 1. p. 216. c. 2. Præterea mendum eſt in verſione Lxx. ubi pro ἐλαίῳ *oleo*, legitur ἐλέῳ *miſericordia*. Vide Gram. Heb. tom. 2. p. 81. c. 2. 152. c. 2.

Digitized by Google

PAOUL f. m. בָּלוּל, Lxx. πεφυραμένος mistus, ἀναπεφυραμένος, Aq. Sym. ἀναπεφυραμένος, commistus, conspersus. Lxx. item, ἀναπεποιημένος præparatus. Fem. בְּלוּלָה mista. Plur. בְּלוּלֹת mista.

FUT. 3. p. f. m. cum præf. וַיָּבָל vaiiávol, Judic. 19. v. 21. & pabulum dedit. 1. p. pl. c. cum præf. ה parag. & (·) sub ב loco hhólem, accelerandæ pronuntiationis gratia, נָבְלָה, Gen. 11. v. 7. pro נָבֹלָה, & confundamus. Vide Gram. Heb. tom. 1. p. 219. c. 1. 2. initio.

HITHPOEL הִתְבּוֹלֵל, aut הִתְבּוֹלֵל, unde 3. p. f. m. FUTURI ex forma (-) mutati in (·) ob pausam, יִתְבּוֹלָל, Ose. 7. v. 8. Lxx. συνανεμίγνυτο, Vulg. commiscebatur. Alii, commiscetur, miscet se.

בלם QAL, unde INFINIT. cum ל præf. לִבְלוֹם, Psal. 31. Heb. 32. v. 9. ad claudendum, ad obthurandum, ad constringendum, capistro vel fræno. Lxx. ἄγξαι constringere, vel, ut transtulit Vulg. Lat. constringe. Sensus est: Nolite fieri sicut equus & mulus.... quorum os constringendum, obthurandum est chamo & fræno, ne mordeant.

בלס QAL, unde BEN. f. m. cum præf. וּבוֹלֵס, Amos. 7. v. 14. Lxx. κνίζων, Vulg. vellicans. Aq. ἐρευνῶν quærens, investigans (sic etiam nonnulli). Sym. ἔχων habens. Theod. χαρακῶν vallans, fossa muniens. Alii item, colligens, comportans.

בלע QAL. Lxx. καταπίνω, Vulg. & alii, absorbeo. Lxx. Aq. Theod. καταποντίζω demergo, præcipito. Lxx. item, καταφάγω comedo, devoro (sic etiam alii), γεύομαι gusto.

PRAET. 3. p. f. m. בָּלַע absorpsit. Cum affix. בְּלָעַנִי absorpsit me, c. 3. p. f. f. cum præf. וּבָלְעָה & absorbebit. 3. p. pl. c. cum aff. בְּלָעוּנוּ absorpserunt nos, c.

INFIN. cum præf. לִבְלֹעַ ad deglutiendum, ad absorbendum. Cum affix. & ex forma (-), בִּלְעִי deglutire me, c.

FUT. 3. p. f. m. ex forma (-) mutati in (·) ob pausam, יִבְלָע absorbebit. Cum præf. & extra pausam, וַיִּבְלַע & deglutivit. Cum affix. & ex eadem forma, יִבְלָעֶנָּה, Isai. 28. v. 4. deglutiet, deglutivit eam, aut potius eum (florem). 3. p. f. f. cum præf. וַתִּבְלַע & absorbet. Cum præf. & affix. ex forma (-), תִּבְלָעֵנִי absorbeat me, c. וַתִּבְלָעֵם & absorbebit, & absorbeat eos, תִּבְלָעֵמוֹ, cum aff. poëtico, absorpsit, deglutivit eos, תִּבְלָעֵנוּ absorbeat nos, c. 3. p. pl. m. cum affix. & (·) pro (ו) sub ע, יִבְלָעֻהוּ absorbebunt eum. 3. p. pl. f. cum præf. וַתִּבְלַעְנָה & deglutiverunt. 1. p. pl. c. cum aff. נִבְלָעֵם deglutiemus, absorbebimus eos.

NIPHAL נִבְלַע, Lxx. καταπίνομαι, Vulg. & alii, absorbeor, deglutior, devoror.

PRAET. 3. p. f. m. נִבְלַע absorbetur, absorbebitur. 3. p. pl. c. נִבְלְעוּ absorbentur, absorpti sunt.

PIEL בִּלַּע, aut בִּלַּע, Lxx. Aq. Sym. Theod. καταποντίζω, demergo, præcipito. Lxx. item, καταπίνω, Vulg. & alii, deglutio, devoro, absorbeo. Lxx. item, ἀπόλλυμι perdo, ταράσσω turbo, συνταράσσω conturbo, παίω percutio, διασκεδάζω dispergo, καταπαύω silere facio.

PRAET. 3. p. f. m. בִּלַּע absorpsit. Cum præfix. וּבִלַּע & absorbebit. 3. p. pl. c. ex forma (·) servati ob pausam, בִּלֵּעוּ absorbent, absorpserunt. 1. p. pl. c. ex forma (-) mutati in (·) ob pausam, בִּלָּעְנוּ absorbuimus. Cum aff. בִּלַּעֲנֻהוּ cum (-) sub ע pro (·), absorbuimus eum. Vide Gram. Heb. tom. 1. p. 347. c. 1. initio.

BEN. pl. m. cum affix. מְבַלְּעַיִךְ absorbentes, deglutientes te, f.

INFIN. cum præfix. בְּבַלַּע in absorbendo, כְּבַלַּע, Num. 4. v. 20. secundum absorbere, cum absorbetur, id est, cum involvitur Arca. Vulg. priusquam involvantur (Sancta). Lxx. adverbialiter, ἐξάπινα confestim, hoc est, quasi absorbendo. מִבַּלַּע ab absorbendo. Cum præf. & affix. לְבַלְּעוֹ ad deglutiendum eum.

IMPER. 2. p. f. m. בַּלַּע absorbe, Psal. 54. Heb. 55. v. 9. al. 10. Lxx. καταπόντισον, Vulg. Lat. & S. Hieron. præcipita.

FUT. 3. p. f. m. יְבַלַּע absorbet, absorbebit. Cum affix. יְבַלְּעֶנּוּ absorbet eum, יְבַלְּעֵם absorbet eos. 3. p. f. f. cum affix. תְּבַלְּעֶנּוּ absorbet eum. 2. p. f. m. תְּבַלַּע absorbebis. Cum

Digitized by Google

præf. & affix. וַתְּבַלְּעֵנִי *& absorbeas me.* 1. p. f. c. אֲבַלֵּעַ, & ex forma (-), אֲבַלַּע, *absorbebo.*

PUAL בֻּלַּע, unde PAOUL pl. m. מְבֻלָּעִים, Isai. 9. v. 15. al. 16. *absorpti*, Vulg. *præcipitati.* Lxx. active, *ὅπως καταπίωσιν αὐτούς*, *ut deglutiant eos.*

FUT. 3. p. f. m. יְבֻלַּע, & in pausa יְבֻלָּע, *absorbeatur.*

HITHPAEL הִתְבַּלַּע; unde 3. p. f. f. FUT. תִּתְבַּלָּע, Psal. 106. Heb. 107. v. 27. Lxx. *κατεπόθη absorpta*, Vulg. *devorata est*, alii, *devorabitur.*

בֶּלַע m. unde in pausa בָּלַע, Psal. 51. Heb. 52. v. 6. Lxx. *καταποντισμὸς absorptio.* Vulg. Lat. *præcipitatio.* Alii item, *perditio*, *pernicies*, *noxa.* Cum affix. בִּלְעוֹ, Jerem. 51. v. 44. *absorptio ejus*, m. h. e. ut vertunt Lxx. *ἃ κατέπιεν*, *quæ* (Vulg. *quod*) *absorbuerat.*

בֶּלַע Mass. *Béla*, Vulg. *Bala*, & *Bále*, nom. propr. 1°. urbis Tribus Juda, quæ alias dicebatur Segor, Gen. 14. v. 2. 2°. filii Benjamin, Gen. 46. v. 21. 1. Paral. 7. v. 6. al. 7. c. 8. v. 1. 3°. filii Beor regis Edom, Gen. 36. v. 33. Etym. *deglutiens*, sive *absorbens*; ex בָּלַע *absorpsit*, *deglutivit.*

בִּלְעֲדֵי, & interdum cum (-) pro (-) בַּלְעֲדֵי, Lxx. Aq. *ἄνευ sine.* Lxx. item, *ἔξω*, *πλὴν*, *πάρεξ*, *præter*, *præterquam*, *nisi*, *excepto quod.* Sic etiam alii. Cum præf. & (-) sub ב loco ( ), מִבַּלְעֲדֵי *præter*, הֲמִבַּלְעֲדֵי *an præter?* Cum præf. & affix. בִּלְעָדַי, & in pausa בִּלְעָדָי, *præter me*, c. וּמִבַּלְעָדַי *& præter me*, c. Componitur ex בַּל *non*, & עַד, vel עֲדֵי, *ad*, *usque ad*; quod idem est ac *præter.*

בַּלְעִי Mass. *Balí*, Vulg. *Belaïtæ*, aut *Balaïtæ*, nomen commune posterorum בֶּלַע Béla, aut Bala, filii Benjamin, Num. 26. v. 38. Etym. *absorbens*, aut *deglutiens*; à בָּלַע *absorpsit*, *deglutivit.*

בִּלְעָם Mass. *Bilám*, Vulg. *Balaám*, nomen proprium 1°. filii Beor harioli, Num. 22. v. 5. Jos. 13. v. 22. 2°. civitatis dimidiæ Tribus Manasse cis Jordanem, quæ postea facta est urbs confugii, 1. Paral. 6. v. 55. al. 70. Etym. *vetustas populi*; ex בָּלָה *inveteravit*, & עַם *populus.* Vel *absque populo*; ex בַּל *non*, *absque*, & עַם *populus.* Vel denique *absorptio*, aut *destructio eorum*; ex בֶּלַע *absorptio*, *destructio*, & aff. 3. p. pl. m.

בלק QAL, unde BENONI f. m. cum præf. & affix. וּבוֹלְקָהּ, Isai. 24. v. 1. *& vastans* (erit) *eam* (terram). Lxx. *καὶ ἐρημώσει αὐτήν*, *& desertam faciet eam.* Vulg. *& nudabit eam.* Alii, *& evacuabit*, *& dissipabit eam.*

PUAL בֻּלַּק, unde PAOUL f. f. cum præf. וּמְבֻלָּקָה, Nah. 2. v. 10. al. 11. Vulg. *& dilacerata*, alii, *& desolata* (erit Ninive). Alii substantive, *evacuatio*, *evulsio.* Hinc Lxx. *ἐκβρασμὸς ebullitio*, h. e. incendium erit Ninive.

בָּלָק Mass. & Vulg. *Baláq* aut *Balác*, nomen propr. filii Sephor, Num. 22. v. 2. Etym. *evacuans*, *destruens*, *dissipans*, &c. ex בָּלַק *evacuavit*, *destruxit*, *dissipavit.*

בֵּלְשַׁאצַּר Mass. *Belschatsfár*, Vulg. *Baltassar*, nomen proprium filii Nabuchodonosoris, aut, secundum Josephum, Evilmerodachi, Dan. 5. vv. 1. 22. 30. cap. 7. v. 1. c. 8. v. 1. Etym. *qui non portat angustiam*; ex בַּל *non*, נָשָׂא *tulit*, & צַר *angustiam.* Vel, *non qui thesaurizat*; ex בַּל *non*, שֶׁ *qui*, & אָצַר *thesaurizavit.*

בִּלְשָׁן Mass. *Bilschán*, Vulg. *Belsán*, nomen proprium unius è ducibus, quibuscum è captivitate Babylonica redierunt Judæi, Esd. 2. v. 2. Etym. *in lingua* aut *detractione*; ex בְּ *in*, & לָשׁוֹן *lingua*, aut לוֹשֵׁן in Poël *detraxit.* Vel, *vetustas dentis*, vel *ebur antiquum*; ex בָּלָה *inveteratus est*, & שֵׁן *dens*, *ebur.*

בִּלְתִּי adverb. negans, idem quod בְּלִי, cui inseritur ת. Hinc Lxx. *οὐ*, *οὐκ*, *non*, *ἀλλ' ἤ*, *ἐὰν μὴ*, *πλὴν*, *nisi*, *præter*, &c. Sic etiam alii. Construitur cum præterito, participio, & futuro. Cum præf. לְבִלְתִּי *ut non*, וּלְבִלְתִּי *& non*, עַד־בִּלְתִּי *donec non*, מִבִּלְתִּי *eo quod non.* Sequente אִם, בִּלְתִּי אִם, *nisi*, *præterquam.* Cum affix. בִּלְתְּךָ in pausa, *præter te*, m. בִּלְתִּי *præter me*, c. ubi (י) est simul & affixum, & paragogicum. Sunt qui hoc adverbium referant ad בָּלַת inusit.

בָּמָה f. Lxx. Aq. Sym. *ὑψηλὸς excelsus* (locus), *ὑψηλὸν* (neutrum), Vulg. & alii,

Digitized by Google

excelsum in genere ; & in specie, locus excelsus, in quo Dæmoniis (rarissime Deo vero) aræ olim ponebantur. Lxx. item, ὕψος (Aq. ὕψωμα) *altitudo*, *cacumen*, ὕψιστος, ὑψηλότατος, *altissimus*, ἄλσος *lucus*, *nemus sacrum*, ἁμαρτία *peccatum* (per metonym. delicti pro loco in quo committitur), βουνὸς *collis*, βωμὸς, θυσιαστήριον, *ara*, *altare*, quæ in locis excelsis erigebantur ; ἔδαφος *pavimentum*, *summus fluctus*, τὸ ἔρημον *desertum*, ἰσχὺς *fortitudo* (quia loca alta tutiora & firmiora sunt humilibus), λίθος *lapis* (idolum aut altare lapideum), οἶκος *domus*, στήλη *columna*, *monumentum*, τράχηλος *collum*, ob ejus in corpore humano altitudinem. Cum præfix. הַבָּמָה *excelsum*. Cum ה artic. initio, & ה locali in fine, הַבָּמָתָה *in excelsum*. Cum aliis præf. מֵהַבָּמָה *ex excelso*, בַּבָּמָה *in excelso*, לַבָּמָה *in excelsum*. Plur. absol. & const. בָּמוֹת *excelsa*, servato (ָ) penultimæ ; quia nomen istud venit à Rad. inusit. בּוּם, vel בָּמָה, vide Gram. Heb. tom. 1. pag. 87. c. 1. Cum præfix. הַבָּמוֹת *excelsa*, וּבָמוֹת & וְהַבָּמוֹת, *& excelsa*, בַּבָּמוֹת *in excelsis*, לַבָּמוֹת & לְבָמוֹת, *excelsis*, וּמִבָּמוֹת, *& ab excelsis*. Plur. const. בָּמוֹתֵי bómothé cum (ו) antiqua vocali *o*, & sine eo, בָּמֳתֵי, *excelsa*, quasi à sing. בָּמוֹת, plur. בָּמוֹתִים, & mutato (ו) in (ֳ) præter analogiam, sed non sine exemplo, vide Gram. Heb. tom. 1. p. 54. c. 2. & (ָ) converso in (ֳ hhatoúph) sub ב ob sequens hhatéph qaméts hhatoúph, בָּמֳתֵי. Cum affix. בָּמוֹתָיו *excelsa ejus*, m. בָּמוֹתֶיךָ *excelsa tua*, m. בָּמוֹתַי *excelsa mea*, c. בָּמוֹתָם, & cum affix poëtico בָּמוֹתֵימוֹ, *excelsa eorum*, בְּבָמוֹתָם *per excelsa eorum*, בָּמוֹתֵיכֶם & בָּמֹתֵיכֶם, *excelsa vestra*, m. R. בּוּם, vel בָּמָה, inusit.

בִּמְהָל Mass. *Bimhál*, Vulg. *Chamaál* (legebat כַּמְהָל) nomen proprium filii Jephlat, 1. Paral. 7. v. 33. Etym. *in circumcisione*, aut *in mistione* ; ex ב *in*, & מוּל, aut נָמַל, *circumcidere*, vel מָהַל *miscuit*.

בָּמוֹת Mass. & Vulg. *Bamóth*, nomen proprium vallis in regione Moab, Num. 21. v. 19. Etym. *altaria*, vel *excelsa* ; à בָּמָה *excelsum*, *altare*.

בָּמוֹת בַּעַל Mass. & Vulg. *Bamóth Baál*, nomen proprium civitatis in Tribu Ruben, Jos. 13. v. 17. Etym. *excelsa*, vel *altaria Baál* ; ex בָּמָה *excelsum*, *altare*, & בַּעַל *Baál*. Vel *in morte Baál*, aut *idoli* ; ex בְּ *in*, מוֹת *mors*, & בַּעַל *Baál*, *idolum*.

בֵּן m. Heb. & Chald. Lxx. Aq. Sym. Theod. υἱὸς, τέκνον, Vulg. & alii, *filius*. Lxx. item, παῖς *puer*, παιδίον *puerulus*, σπέρμα *semen*, *posteritas*, ἀνὴρ *vir*, ἄρσεν *mas*, λαὸς *populus*, νεοσσὸς *pullus avium*, &c. Aq. Sym. ἄξιος *dignus*, quando jungitur cum nominibus *mors*, *pœna*, *præmium*. Alii item, *discipulus*, *gener*, &c. Nominis hujus significatio latissime patet ; tribuitur enim inanimis & rei diminutionem plerumque significat ; unde exponitur etiam *ramus*. Vide varias ejus periphrases in Gram. Heb. tom. 1. p. 489. can. III.

Sing. cum præf. וּבֵן & הֲבֵן, *& filius*, בְּבֵן *in filium*, לְבֵן & לַבֵּן, *filio*, *in filium*, *pro filio*, וְלַבֵּן *& filio*. Const. בֵּן, בֶּן־, בִּן־, & semel cum (י) paragog. בְּנִי, *filius*. Cum præf. וּבֶן־ & וּבֶן־, *& filius*, בְּבֶן־, לְבֶן־, *filio*, *in filium*, וּלְבֶן־ *& filio*, הַלְבֶן־ *num filio?* לְמִבֶּן־, מִבֶּן־ *à filio*, וּמִבֶּן־ *& à filio*, שֶׁבֶּן־ *quod filius*. Cum præfix. & affix. בְּנוֹ *filius ejus*, m. וּבְנוֹ *& filius ejus*, m. בִּבְנוֹ *in filium suum*, m. לִבְנוֹ *filio ejus*, m. וְלִבְנוֹ *& filio ejus*, m. בְּנָהּ *filius ejus*, f. וּבִבְנָהּ *& in filium ejus*, f. בִּנְךָ, & in pausa בְּנֶךָ, *filius tuus*, m. וּבִנְךָ *& filius tuus*, m. לְבִנְךָ *filio tuo*, m. וּלְבִנְךָ *& filio tuo*, m. בְּנֵךְ *filius tuus*, f. וּבְנֵךְ *& filius tuus*, f. וְלִבְנֵךְ *& filio tuo*, f. בְּנִי *filius meus*, c. וּבְנִי *& filius meus*, c. לִבְנִי *filio meo*, c. וְלִבְנִי *& filio meo*, c. בְּנֵנוּ *filius noster*, c.

Plurale absolutum, בָּנִים *filii*, quasi à sing. בָּנֶה. Cum præf. הַבָּנִים *filii*, הֲבָנִים *num filii?* וּבָנִים & וְהַבָּנִים, *& filii*, בְּבָנִים *in filios*, לְבָנִים *filiis*, מִבָּנִים *à filiis*, *præ filiis*. Const. בְּנֵי Heb. & Chald. *filii*. Cum præf. וּבְנֵי Heb. & Chald. *& filii*, בִּבְנֵי *in filiis*, *inter filios*, וּבִבְנֵי *& in filiis*, כִּבְנֵי *sicut filii*, לִבְנֵי *filiis*, וְלִבְנֵי *& filiis*, מִבְּנֵי *è filiis*, וּמִבְּנֵי *& ex filiis*. Cum præf. & aff. בָּנָיו *filii ejus*, m. וּבָנָיו, & Chald. וּבְנוֹהִי, *& filii ejus*, m. בְּבָנָיו *inter filios ejus*, m. לְבָנָיו *filiis ejus*, m. וְלְבָנָיו.

Digitized by Google

וְלִבְנָיו *& filiis ejus*, m. מִבָּנָיו *ex filiis ejus*, m. בָּנֶיהָ *filii ejus*, f. וּבָנֶיהָ *& filii ejus*, f. וּבְבָנֶיהָ *& in filios ejus*, f. בָּנֶיךָ *filii tui*, m. וּבָנֶיךָ *& filii tui*, m. בְּבָנֶיךָ *inter filios tuos*, m. וּבְבָנֶיךָ *& in filiis tuis*, m. לְבָנֶיךָ *filiis tuis*, m. וּלְבָנֶיךָ *& filiis tuis*, m. מִבָּנֶיךָ *ex filiis tuis*, m. וּמִבָּנֶיךָ *& ex filiis tuis*, m. בָּנַיִךְ *filii tui*, f. וּבָנַיִךְ *& filii tui*, f. בָּנַי, & in pausa בָּנָי, *filii mei*, c. וּבָנַי *& filii mei*, c. לְבָנַי *filiis meis*, c. וּלְבָנַי *& filiis meis*, c. בְּנֵיהֶם, & Chald. בְּנֵיהוֹן, *filii eorum*, וּבְנֵיהֶם *& filii eorum*, כִּבְנֵיהֶם *ficut filii eorum*, לִבְנֵיהֶם *filiis eorum*, וְלִבְנֵיהֶם *& filiis eorum*, מִבְּנֵיהֶם *ex filiis eorum*, בְּנֵיהֶן *filii earum*, וּבְנֵיהֶן *& filii earum*, לִבְנֵיהֶן *filiis earum*, בְּנֵיכֶם *filii vestri*, m. וּבְנֵיכֶם *& filii vestri*, m. לִבְנֵיכֶם *filiis vestris*, m. מִבְּנֵיכֶם *ex filiis vestris*, m. בָּנֵינוּ *filii nostri*, c. וּבָנֵינוּ *& filii nostri*, c. בְּבָנֵינוּ *cum filiis nostris*, c. לְבָנֵינוּ *filiis nostris*, c. וְלִבְנֵינוּ *& filiis nostris*, c. R. בָּנָה *ædificavit*; unde בֵּן *filius*, quod per eum ædificetur domus seu familia, h. e. perpetuetur.

בֵּן Mass. & Vulg. *Bén*, nomen proprium Levitæ ex secundo ordine, 1. Paral. 15. v. 18. Etym. *filius*, vide nom. præced. Aut *intelligens*; ex בִּין *intelligere*. Aut *ædificans*; à בָּנָה *ædificavit*.

בֶּן־אֲבִינָדָב Mass. *Ben-ævínadbháv*, Vulg. *Benabinadáb*, nomen propr. præfecti annonæ Salomonis in Nephath dor, 3. Reg. 4. v. 11. Etym. *filius patris spontanei*, aut *principis*, aut *voventis*; ex בֵּן *filius*, אָב *pater*, & נָדַב *sponte, liberaliter & more principis obtulit*, aut *vovit*.

בֶּן־אוֹנִי Mass. & Vulg. *Benoní*, nomen proprium duodecimi filii Jacob ex Rachele, Gen. 35. v. 18. qui postea dictus est *Benjamin*, vide ibid. Etym. *filius doloris mei*; ex בֵּן *filius*, אוֹן *dolor*, & affix. 1. p. s. c.

בֶּן־גֶּבֶר Mass. *Ben-géver*, Vulg. *Bengáber*, nomen proprium præfecti annonæ Salomonis in Ramoth galaad, 3. Reg. 4. v. 13. Etym. *filius viri*, vel *robusti*, aut *potentis*; ex בֵּן *filius*, & גֶּבֶר *vir*, aut גָּבַר *fortis, robustus fuit*.

בֶּן־דֶּקֶר Mass. *Ben-déqer*, Vulg. *Bendecár*, nomen proprium præfecti annonæ Salomonis in Macces, 3. Reg. 4. v. 9. Etym. *filius compunctionis*, aut *transfixionis*; ex בֵּן *filius*, & דָּקַר *compupugit, transfixit*.

בֶּן־הֲדַד Mass. *Ben-hadhádh*, Vulg. *Benadád*, nomen commune regum Syriæ, vide Gram. Heb. tom. 1. p. 449. c. 2. proprium autem filii Tabremon itidem regis Syriæ, 3. Reg. 15. v. 18. Etym. *filius sonitûs*, aut *clamoris*; ex בֵּן *filius*, & הֵידָד *sonitus, clamor*, proprie sese invicem abhortantium. Vel, *filius dilecti*, aut *patrui*; ex בֵּן *filius*, & דּוֹד *dilectus*, vel *patruus*. Vel, *filius mammæ*, aut *uberi*; ex בֵּן *filius*, & דַּד *mamma, uber*.

בֶּן־הִנֹּם Mass. *Ben-hinnóm*, Vulg. *Benennóm*, nomen proprium vallis in Tribu Benjamin, ubi Achaz adolevit incensum idolis, & lustravit filios suos in igne, 2. Paral. 28. v. 3. c. 33. v. 6. Dicitur etiam Topheth, 4. Reg. 23. v. 10. &c. Etym. *filius divitiarum eorum*; ex בֵּן *filius*, הוֹן *opes, divitiæ*, & ם aff. 3. p. pl. m. Vel, *filius dormitationis*; ex בֵּן *filius*, & נוּם *dormire, dormitare*.

בָּנָה QAL. Lxx. Aq. Sym. Theod. οἰκοδομέω, Vulg. & alii, *ædifico, construo*. Lxx. item, ἀνοικοδομέω *instauro, reædifico*, ἐξοικοδομέω *exædifico*, ἐποικοδομέω *superædifico*, περιοικοδομέω *circumædifico*, ἑτοιμάζω *paro, præparo*, ἵστημι *statuo, colloco*, ποιέω *facio*, &c.

Praet. 3. p. s. m. בָּנָה *ædificavit*. Cum præf. וּבָנָה *& ædificat, & ædificabit*. 3. p. s. f. בָּנְתָה *ædificavit, ædificat*. 2. p. s. m. בָּנִיתָ, & sine (י), sed expresso ה in fine, בָּנִתָה *ædificasti*. Cum præf. וּבָנִיתָ *& ædificabis*. 2. p. s. f. בָּנִית *ædificasti*. Cum præf. וּבָנִית *& ædificabis*. 1. p. s. c. בָּנִיתִי *ædificavi*. Cum præf. וּבָנִיתִי *& ædificabo*, c. Cum præf. & affix. וּבְנִיתִיהָ *& reædificabo illud*, וּבְנִיתִים *& ædificabo eos*. 3. p. pl. m. בָּנוּ *ædificaverunt*. Cum præf. וּבָנוּ *& ædificabunt*. Cum affix. בָּנוּהוּ *ædificaverunt eam* (portam). 2. p. plur. m. בְּנִיתֶם *ædificastis*. 1. p. pl. c. cum præf. וּבָנִינוּ *& ædificemus, & ædificabimus*.

Bin. s. m. בּוֹנָה & בֹּנֶה, *ædificans*. Cum præf. הַבּוֹנֶה *qui exstruxit*. Const. בֹּנֵה *ædificans, ædificator*. Plur. m. בּוֹנִים *ædificantes*. Cum præf. הַבּוֹנִים idem, וּבוֹנִים & הַבֹּנִים.

& *ædificantes*, ולבנים & *ædificantibus*. Const. בני *ædificantes*. Cum præf. ובני & *ædificantes*. Cum affix. בניו (sine (׳) indice plur. num. pro בוניו, *ædificatores ejus*, m. בניך *ædificatores tui*, f.

Paoul s. m. בנוי *ædificata* (turris). Cum præf. הבנוי *ædificatum* (altare). Fem. cum præf. הבנויה *ædificata*. Plur. m. בנוים *ædificatæ* (domus).

Infinit. בנה *ædificando*, בנות *ædificare*. Cum præfix. ובבנות & *in ædificando*, לבנות *ædificare, ad ædificandum*, ולבנות & *ædificando*, מבנות *ab ædificando*. Cum aff. בבנותיך *in ædificando te*, f. Ezech. 16. v. 31. ubi affixum jungitur quasi nomini fem. plurali, pro בבנותך; nisi (׳) fuerit antiqua vocalis *e*, quæ nunc exprimitur per (-) sub ת, vide Gram. Heb. tom. 1. pag. 355. c. 1. בבנותכם *in ædificando vos, ædificantibus vobis*, m.

Imper. 2. p. s. m. בנה *ædifica*. 2. p. pl. m. בנו *ædificate*. Cum præf. ובנו & *ædificate*.

Fut. 3. p. s. m. יבנה *ædificabit*. Cum præf. ויבנה & *ædificabit*, יבנה, & cum apocopa tertiæ rad. ויבן & *ædificavit*, vide Gram. Heb. tom. 1. p. 288. c. 1. Cum præf. & aff. ויבנהו & יבנהו, *ædificavit, ædificabit eam* (portam, domum), ויבנה & *ædificavit eam* (domum), יבנם *ædificabit eos*. 3. p. s. f. cum præf. & apocopa, de qua supra, ותבן pro ותבנה, & *ædificavit*, vide Gram. Heb. tom. 1. pag. 289. c. 2. 2. p. s. m. תבנה *ædificabis*. 2. p. s. f. cum præf. ותבני & *ædificasti*. 1. p. s. c. אבנה *ædificabo*. Cum præfix. ואבנה & *ædificavi*. Cum præf. & aff. ואבנה & *ædificabo, & ædificem eam*, אבנך *ædificabo te*, f. 3. p. pl. m. יבנו *ædificabunt*. Cum præf. ויבנו & *ædificaverunt*. 2. p. pl. m. תבנו *ædificabitis*. 1. p. pl. c. נבנה *ædificabimus*. Cum præf. ונבנה & *ædificabimus*, ונבנה & *ædificavimus*.

NIPHAL נבנה, Lxx. οἰκοδομέομαι, Vulg. & alii, *ædificor*. Lxx. item & alius, τεκνοποιέομαι, *procreo, suscipio liberos*, qui domos seu familias ædificant, h. e. perpetuant.

Praet. 3. p. s. m. נבנה *ædificata est* (domus). 3. p. s. f. נבנתה *ædificata est*. Cum præf. ונבנתה & *ædificabitur*. 2. p. s. f. cum præf. ונבנית & *ædificeris*. 3. p. plur. c. נבנו *ædificantur*. Cum præf. ונבנו & *ædificentur*.

Ben. s. m. cum præfix. הנבנה *ædificata* (domus).

Infin. cum præf. להבנות *ut ædificetur*. Cum præf. & affix. בהבנותו *in ædificari eam* (domum), *dum ædificaretur*.

Fut. 3. p. s. m. יבנה *ædificabitur*. 3. p. s. f. תבנה *ædificetur, ædificabitur*. 2. p. s. m. תבנה *ædificaberis*. 1. p. s. c. אבנה *ædificabor, procreabo liberos*. Cum præf. ואבנה & *ædificabor, & suscipiam liberos*, cum (·) sub א in hac & præcedent. voce, pro (-), sic אבנה, vide Gram. Heb. tom. 1. p. 293. c. 2. 3. p. pl. f. תבנינה *ædificabuntur*.

בנה vel בנא, Chald. PEAL, Lxx. Theod. οἰκοδομεῖν, Vulg. & alii, *ædifico, exstruo*, ut apud Hebræos.

Praet. 3. p. s. m. cum affix. בנהי *ædificavit eam* (domum), vide Gram. Chald. tom. 2. pag. 615. c. 2. 1. p. s. c. cum affix. בניתה *ædificavi eam*, vide Gram. ibid. pag. 616. c. 1. 3. p. pl. m. cum præf. ובנו & *ædificarunt*.

Ben. pl. m. בנין *ædificantes*. Vide Gram. Chald. tom. 2. p. 608. c. 2. Cum præf. ובנין & *ædificantes*.

PEIL s. m. בנה *ædificata* (domus). Vide Gram. Chald. tom. 2. p. 608. c. 2.

Infinit. cum præfix. למבנא, resecto מ, לבנא, aut לבנא; & mutato א in (׳), assumtoque ה parag. למבניה, *ædificandi, ædificare, ad ædificandum*. Vide Gram. Chald. tom. 2. p. 608. c. 2.

Fut. 3. p. pl. m. יבנון *ædificabunt*.

ITHPEAL אתבנא, Lxx. οἰκοδομέομαι, Vulg. & alii, *ædificor*.

Ben. s. m. מתבנא *ædificata* (domus). Vide Gram. Chald. tom. 2. p. 609. c. 1.

Fut. 3. p. s. m. יתבנא *ædificabitur*. 3. p. s. f. תתבנא idem. Vide Gram. Chald. tom. 2. p. 609. c. 2.

בנו Mass. *Benó*, Vulg. *Bennó*, nomen propr. filii Oziau, 1. Paral. 24. v. 26. Etym. *filius*, aut *ædificatio*, aut *intelligentia ejus*, m. ex בן *filius*, & בנה *ædificavit*, aut בין *intelligere*, & affix. 3. p. s. m.

Digitized by Google

בנוי Mass. *Bimmûi*, Vulg. *Bennôi*, & *Bennûi*, nomen proprium patris Noadaia, Esd. 8. v. 33. c. 10. v. 30. Etym. *filiatio*, aut *adificatio*; ex בֵּן *filius*, aut בָּנָה *adificavit*. Vel *in habitaculo*, aut *in pulchritudine mea*; ex בְּ *in*, נָוֶה *habitaculum*, *pulchritudo*, & affix. 1. p. s. c.

בנות, unde סֻכּוֹת בְּנוֹת, Mass. *Succôth Benôth*, Vulg. *Socchôth benôth*, nomen proprium idoli Babyloniorum, 4. Reg. 17. v. 30. Etym. *tabernacula filiarum*; ex סֻכּוֹת *tabernacula*, & בַּת *filia*, plur. בָּנוֹת, const. בְּנוֹת *filia*. Vel *tabernacula intelligentiarum*, aut *adificationum*; ex סֻכּוֹת *tabernacula*, & בִּין *intelligere*, aut בָּנָה *adificare*. Vel *unctiones filiarum*, aut *intelligentiarum*; à סָכַךְ, vel סוּךְ *ungere*, & duobus praecedentibus Verbis. Porro per סֻכּוֹת בְּנוֹת intelligunt plerique interpretes templa, sive sacella Dearum, vel Pleiadum, quae à Babyloniis colebantur. Conf. Amos. 5. v. 6.

בֶּן־זוֹחֵת Mass. *Ben-zohhêth*, Vulg. *Benzohêth*, nom. proprium filii Jesi, fratris Zoheth, 1. Paral. 4. v. 20. Etym. *filius hujus contritionis*, aut *formidinis*; ex בֵּן *filius*, זוּ *hic*, *hac*, & חַת *terror*, *formido*, *contritio*.

בֶּן־חוּר Mass. *Ben-hhôur*, Vulg. *Benhûr*, nomen proprium praefecti annonae Salomonis in monte Ephraim, 3. Reg. 4. v. 8. Etym. *filius libertatis*, *foraminis*, aut *albedinis*; ex בֵּן *filius*, & חוּר aut חֹר, *liber*, *libertas*, *ingenuus*, *nobilis*, *foramen*, *albus*, vel *albedo*.

בֶּן־חֶסֶד Mass. *Ben-hhésedh*, Vulg. *Benhésed*, nomen proprium praefecti itidem annonae Salomonis in Aruboth, 3. Reg. 4. v. 10. Etym. *filius misericordiae*, vel *opprobrii*; ex בֵּן *filius*, & חֶסֶד *misericordia*, *opprobrium*.

בָּנִי Mass. *Bani*, Vulg. *Bani*, *Benni*, *Boni*, *Bonni*, nom. proprium 1°. viri de Gadi, 2. Reg. 23. v. 36. 2°. filii Somer, 1. Paral. 6. v. 31. al. 46. 3°. patris Omrai, 1. Paral. 9. v. 4. 4°. Leviticae, Nehem. 9. v. 4. 5°. patris Maaddi, Esd. 10. v. 33. al. 34. 6°. patris Rehum, Nehem. 3. v. 17. Etym. *filius meus*; ex בֵּן *filius*, & affix. 1. p. s. c. Vel *adificans*, aut *intelligens me*, ex בָּנָה *adificavit*, aut בִּין *intellexit*, & eod. aff. 1. p. s. c.

בֻּנִּי Mass. *Bunni*, Vulg. *Bonni*, nomen proprium Levitae, Nehem. 9. v. 4. Etym. eadem ac praeced. nominis.

בְּנֵי־בְרַק Mass. *Bene-veráq*, Jos. 19. v. 44. al. 45. nomen proprium urbis in Tribu Dan, ex qua Vulg. duas efficit, nempe *Bane*, & *Barach*. Etym. *filii fulguris*; ex בֵּן *filius*, pl. const. בְּנֵי *filii*, & בָּרָק *fulgur*. Vel *adificantes*, aut *intelligentes in vanum*; ex בָּנָה *adificare*, aut בִּין *intelligere*, בְּ *in*, & רִיק *inanitas*, *inane*, *vanum*, *frustra*.

בְּנָיָה, & בְּנָיָהוּ, Mass. *Benaiá*, & *Benaiáhou*, Vulg. *Banâ*, *Banaiá*, & *Banaiás*, nomen proprium 1°. filii Joiadae, 2. Reg. 8. v. 18. c. 23. v. 20. 2°. principis cujusdam, 1. Paral. 4. v. 36. cap. 15. v. 20. 2. Paral. 31. v. 13. 3°. patris Pheltiae, Ezech. 11. v. 1. 4°. viri ex eorum numero, qui uxores alienigenas, quas duxerant, repudiarunt, Esd. 10. v. 25. Etym. *filius Domini*; ex בֵּן *filius*, & יָהּ vel יָהוּ, *Dominus*. Vel *intelligentia*, aut *adificatio Domini*; ex בִּין *intelligere*, aut בָּנָה *adificare*, & יָהּ vel יָהוּ, *Dominus*.

בִּנְיָה f. unde cum praef. הַבִּנְיָה, Ezech. 41. v. 13. Lxx. καὶ τὰ διορίζοντα & *separantia*, & *disterminantia*. Vulg. & alii, & *adificium*. R. בָּנָה *adificavit*.

בְּנֵי יַעֲקָן Mass. & Vulg. *Bené iáacán*, aut *iáaqán*, nomen proprium vigesimae octavae mansionis filiorum Israël in deserto, inter Moseroth & Gadgad, Num. 33. v. 31. quae Deut. 10. v. 6. appellatur *Beroth filiorum Iacán*. Etym. *filii pressurae*, aut *tribulationis*; ex בֵּן *filius*, plur. const. בְּנֵי *filii*, & עָקָה *pressura*, *tribulatio*. Vel *intelligentes*, aut *adificantes tribulationem*, *pressuram*; ex בִּין *intelligere*, aut בָּנָה *adificare*, & עָקָה *pressura*, *tribulatio*.

בִּנְיָמִין Mass. *Biniámin*, Vulg. *Benjamín*, nomen proprium filii duodecimi Jacobi ex Rachele, quae eum nominavit *Bénoni*, Gen. 35. v. 18. sed à Jacobo appellatus est *Benjamin*, ibid. Ab eo dicta est Tribus *Benjamin*, 3. Reg. 4. v. 18. Etym. *filius dexterae*; ex בֵּן *filius*, & יָמִין *dextera*.

בֵּנַיִם m. Lxx. διάστημα *distantia*, *intervallum*; τὸ διορίζον *separans*, *disterminans*, *μεσαῖ-*

γισμα propugnaculum, antemurale. Vulg. & alii, *ædificium, structura.* Cum præf. תַּבְנִין *structura*, תַּבְנִין & *structura.* Rad. בָּנָה *ædificavit.*

בִּנְיָנָא f. Chald. Esd. 5. v. 4. Lxx. πόλις *urbs.* Vulg. *ædificatio.* Alii, *structura, ædificium.* R. בְּנָה aut בְּנָא, *ædificavit.*

בְּנִינוּ Mass. *Benínou*, Vulg. *Banínu*, nomen proprium viri ex eorum numero, qui fœdus cum Deo initum signarunt, Neh. 10. v. 11. al. 13. Etym. *filii nostri*, ex בֵּן *filius*, & affix. 1. p. pl. c. Vel *ædificatores* aut *intelligentes nostri*; ex בָּנָה *ædificare*, aut בִּין *intelligere*, & eodem affix. 1. p. pl. c.

בְּנַס Chald. 3. p. s. m. Praet. PEAL, Dan. 2. v. 12. *iratus, indignatus est.* Theod. ἐν θυμῷ, Vulg. *in furore*; hanc vocem componebant ex בְּ *in* & נַס *furor, ira*, à rad. נְסַס Chald. *ira, furore, turbatus est.*

בִּנְעָא & בִּנְעָה, Mass. *Biná*, Vulg. *Banaá*, nomen proprium filii Mosa filii Zamri, 1. Paral. 8. v. 37. c. 9. v. 43. Etym. *in motu*; ex בְּ *in*, & נוּעַ *moveri.*

בֶּן־עַמִּי Mass. *Ben-ammí*, Vulg. *Ammón*, nomen proprium filii Lot, ex filia ejus minore, Gen. 19. v. 38. Etym. *filius populi mei*; ex בֵּן *filius*, עַם *populus*, & aff. 1. p. s. c.

בְּסוֹדְיָה Mass. *Besódheia*, Vulg. *Besodiá*, nomen proprium patris Mosellam, Nehem. 3. v. 6. Etym. *in consilio*, vel *secreto Domini*; ex בְּ *in*, סוֹד *consilium, secretum*, & יָהּ *Dominus.*

בְּסַי Mass. *Besái*, Vulg. *Besái* & *Besée*, nomen proprium viri è captivitate Babylonica reducum capitis, Esd. 2. v. 48. al. 49. Nehem. 7. v. 52. Etym. *conculcatio*, vel *conculcationes meæ*, aut *conculcantes me*; ex בּוּס *calcare, conculcare*, & aff. 1. p. pl. c.

בֹּסֶר m. Lxx. ὄμφαξ, Vulg. & alii, *uva acerba, immatura*, quæ dentes hebetat. Alii item, *fructus quilibet immaturus*, quæ est etiam vocis Græcæ ὄμφαξ significatio. Cum præf. הַבֹּסֶר *uva immatura*, וּבֹסֶר & *uva immatura.* Cum affix. בִּסְרוֹ *uva immatura ejus*, m. ab inusit. בֶּסֶר. R. בָּסַר Hebræis inusit. sed Arabibus, *immaturos dactylos protulit.*

בְּעָא, vide בָּעָה infra.

בַּעֲבוּר, & cum (ֻ) pro ו,

בַּעֲבֻר, præpositio composita ex בְּ *in*, & עֲבוּר, const. עֲבוּר, vel עֲבֻר, *transitus*, q. d. *in transitu ad*; notat enim transitum causæ ad effectum, effectus ad causam, &c. Lxx. Aq. ἕνεκα, ἕνεκεν, Vulg. & alii, *propter, ut* (ante Verba), *propterea quod, pro, quia, eo quod.* Cum præfix. וּבַעֲבוּר & *ut*, לְבַעֲבוּר *ut.* Cum affix. בַּעֲבוּרָהּ *propter eam*, בַּעֲבוּרֶךָ in pausa, Gen. 3. v. 17. Aq. ἕνεκά σου *propter te*, m. Theod. ἐν παραβάσει σου *in transgressione tua*, m. legebant ut fert textus hodiernus. At Lxx. ἐν ἔργοις σου *in operibus tuis.* Sym. ἐν ἐργασίᾳ σου *in operatione tua*, Vulg. *in opere tuo*; legebant בַּעֲבֹדָתֶךָ, ab עָבַד *servivit, coluit, operatus est terram.* בַּעֲבוּרֵךְ *propter te*, f. בַּעֲבוּרִי *propter me*, c. בַּעֲבוּרָם *propter eos.* Cum אֲשֶׁר, Gen. 27. v. 10. בַּעֲבוּר אֲשֶׁר *ut.* R. עָבַר *transiit.*

בְּעַד, vide in עַד.

בָּעָה QAL. Lxx. ζητέω, Vulg. & alii, *quæro.* Aq. ἐκζητέω *requiro.* Lxx. item, *κατακαίω comburo.* Alii item, *bullo, bullas excito, bullire facio*; & intransitive *ardeo.*

Imper. 2. p. pl. m. בְּעָיוּ *quærite*, Isai. 21. v. 12. ubi ה mutatur in (י) præcedente (ְ). Vide Gram. Heb. tom. 1. p. 287. c. 2.

Fut. 3. p. s. f. תִּבְעֶה, Isai. 64. v. 1. al. 2. Lxx. κατακαύσει *comburet.* Alii, *ebullire faciet.* Vulg. *arderent* (aquæ). 2. p. pl. m. cum ן parag. & ה mutato in (י) præcedente (ְ), ut supra in Imperat. תִּבְעָיוּן *quæretis.* Vide Gram. Heb. tom. 1. p. 290. c. 2. fin.

NIPHAL נִבְעָה, unde 3. p. pl. c. Praet. נִבְעוּ, Abd. v. 6. Lxx. κατελήφθη *deprehensa sunt* (occulta ejus). Vulg. active, *investigaverunt.* Alii, *perquisita, requisita sunt.*

Ben. s. m. נִבְעֶה, Isai. 30. v. 13. Vulg. *requisita* (ruptura, ruina). Alii, *tumens, exuberans*, & *quasi ebulliens.* Lxx. παραχρῆμα *subito*; quomodo legerint incertum.

בְּעָה & בְּעָא, Chald. PEAL, Theod. αἰτοῦμαι, ἀξιόω, Vulg. & alii, *peto, postulo, rogo*, ζητέω *quæro*, ut apud Hebræos.

Praet. 3. p. s. m. בְּעָא *petiit.* Cum præf.

Digitized by Google

ובעת *& petiit.* 3. p. pl. m. cum præf. ובעו *& quærebant.* 1. p. pl. c. בעינא *quærebamus.*

Ben. f. m. בעה & בעא, *orans*, *quærens.* Plur. m. בעין *quærentes.*

Infin. cum præf. למבעא *ad petendum.*

Fut. 3. p. f. m. יבעא *petierit.* 1. p. f. c. אבעא *quæram*, *quæsivi.*

PAEL בעה aut בעא, & compensato daghéſch ejecto, בעה vel בעא; unde 3. p. pl. m. Fut. ſine compenſatione dagh. excidentis, יבעון, Dan. 4. v. 33. Theod. ἐζήτουν *requirebant*, Vulg. & alii, *requiſierunt.*

בעו, vide in בעות.

בעור Maſſ. & Vulg. *Beór*, nomen proprium 1°. patris Bela regis Edom, Gen. 36. v. 32. 2°. patris Balaam harioli, Num. 22. v. 5. Etym. *incendium*, vel *inſipiens*, aut *jumentum*; à בער in Qal *arſit*, *exarſit*, in Niph. *obrutuit*, &c.

בעות, & cum apocopa ת, בעו f. Chald. Theod. αἴτημα, Vulg. & alii, *petitio*, *poſtulatio.* Cum affix. בעותה *petitio ejus*, m. ſervato (ּ) penultimæ, quia nomen iſtud venit à R. בעה aut בעא, *petiit*, *poſtulavit.* Vide Gram. Heb. tom. 1. p. 87. c. 2.

בעותים m. pl. ſine dagh. excidentis compenſatione, pro בעותים, à ſingul. inuſit. בעות pro בעות, vide Gram. Heb. tom. 1. p. 390. c. 2. num. 10. Lxx. φοβερισμοί, Sym. ἐκπλήξεις, Vulg. & alii, *terrores*, *conturbationes.* Hinc conſt. בעותי *terrores.* Cum aff. בעותיך *terrores tui*, m. R. בעת Piél *terruit.*

בעז Maſſ. *Bóaz*, Vulg. *Booz*, nomen propr. 1°. filij Salmonis filii Nahaſſon, conſanguinei Elimelech Bethlehemitæ, Ruth. 2. v. 1. c. 4. v. 13. 1. Paral. 2. v. 11. 2°. ſecundæ colomnæ lateris ſiniſtri in porticu Templi, 3. Reg. 7. v. 21. 2. Paral. 3. v. 17. Etym. *in fortitudine*, vel *in hirco*; ex ב *in*, & עז *fortitudo*, vel עז *capra*, *hircus.*

בעט QAL. Lxx. & alius, λακτίζω, Vulg. & alii, *recalcitro.* Lxx. item, ἐπέβλεψα ἀναιδεῖ ὀφθαλμῷ, *reſpicio impudenti oculo*, h. e. *contemno*, *deſpicio.*

Fut. 3. p. ſ. m. cum præf. & ex forma (-), ויבעט, Deut. 32. v. 15. *& recalcitravit.* 2. p. pl. m. תבעטו, 1. Reg. 2. v. 29. Vulg. *calce abjeciſtis.* Alii, *recalcitratis.*

בעי m. Job. 30. v. 24. Lxx. δυναίμην *poſſim*, *poſſem*; videntur legiſſe בי *in me*, *in mea poteſtate eſſet.* Vulg. *ad conſumtionem*; בעי componebat ex ב *in*, *ad*, & עי *acervus*, *cumulus*, & *deſolatio*, ſecundum Aben-Eſram & alios quoſdam Hebræos. Alii, *petitio*, *poſtulatio*; atque ita R. Gerſon, à Rad. בעה *petiit*, *poſtulavit.*

בעיר m. Lxx. Aq. Sym. Theod. κτῆνος, Vulg. & alii, *jumentum*, *brutum*; & ſæpius in plurali, *jumenta.* Lxx. item, φορεῖον *vehiculum*, h. e. jumentum onerarium. Hinc cum præfix. & aff. בעירה *jumentum ejus*, m. cum ה pro ו, בעירם *jumenta eorum*, ובעירם *& jumenta eorum*, בעירכם *jumenta veſtra*, m. בעירנו *jumenta noſtra*, c. R. בער in Niph. *obruteſcere*, *brutum eſſe.*

בעל QAL. Lxx. κατακυριεύω, Vulg. & alii, *dominor*, *poſſideo*, *princeps ſum*, κτάομαι *acquiro*, *poſſideo*, κατοικέω *habito*, συνοικέω, συνοικίζω, *cohabito*, *rem habeo cum muliere*, ἀμελέω *negligo*, Jerem. 31. v. 32. Vulg. & alii item, *habeo*, *duco uxorem*, *maritus fio*, &c.

Praet. 3. p. ſ. m. cum præf. ובעל *& duxit uxorem.* Cum præf. & affix. ובעלה *& duxerit eam.* 2. p. ſ. m. cum præfix. ובעלתה *rem habebis cum ea.* 1. p. ſ. c. בעלתי *maritus ſum.* 3. p. pl. c. בעלו *dominati ſunt.* Cum aff. בעלונו *dominati ſunt nobis*, c.

Ben. pl. m. cum affix. בעליך, Iſai. 54. v. 5. *mariti tui*, *conjuges tui*, h. e. *maritus*, *conjux tuus*, ſ. refertur enim ad Deum quanvis in plurali numero; quia nomina dominii & excellentiæ ſæpius hoc numero efferuntur. Vide Gram. Heb. tom. 1. p. 477. can. III. Vulg. *dominabitur tui.*

Paoul ſ. f. בעולה, Iſai. 54. v. 1. *maritata*, *viro conjuncta*, ſive *nupta.* Et c. 62. v. 4. Aq. ἐσχημένη *habita*, *poſſeſſa.* Sym. Theod. συνῳκισμένη *cohabitata.* Vulg. *inhabitata.* Lxx. οἰκουμένη *habitata.* Conſt. cum (ּ) pro ו, בעלת idem.

Futur. 3. p. ſ. m. יבעל *uxorem duxerit.* 3. p. plur. m. cum affixis, יבעלוך *ducent te uxorem.*

NIPHAL נבעל, unde 3. p. ſ. f. Futuri, תבעל *maritabitur.*

בַּעַל, & in pausa בָּעַל, m. Lxx. ἀνήρ, Vulg. & alii, *vir, maritus, conjux*, ἄνθρωπος *homo*, κύριος *dominus*, ἡγεμών *dux*. Lxx. item & Aq. ἔχων *habens*, *possessor*. Sym. Cant. 8. v. 10. al. 11. κατοχὴ *detentio*. Lxx. item, αἰσχύνη *pudor*, προσόχθισμα *offendiculum*, cum Idolum significat; eo enim nomine generali sæpius appellatur Idolum, quod ab ejus cultoribus pro Domino haberetur; eoque sensu sæpe à Vulg. retinetur vox Hebræa *Báál*. Idem nomen cum alio nomine, quod regit, conjunctum, varios idiotismos efficit, quos vide in Gram. Heb. tom. 1. p. 488. can. II. Cum præf. הַבַּעַל, & in pausa הַבָּעַל, *Dominus*, וּבַעַל *& Dominus*, בַּבַּעַל & בַּבָּעַל, *in Báál, per Báál*, לַבַּעַל & לַבָּעַל, *Baali*. Cum affix. בַּעְלָהּ *maritus ejus*, f. בַּעְלִי *maritus meus*, c. Plur. absol. cum præfix. הַבְּעָלִים *Baalim*, לַבְּעָלִים τοῖς *Baalim*. Const. בַּעֲלֵי *Domini*. Cum præf. וּבַעֲלֵי *& Domini*, מִבַּעֲלֵי *à Dominis*. Cum præf. & affix. בְּעָלָיו *Domini*, vel *Dominus ejus*, m. בִּבְעָלָיו *in Dominum ejus*, m. לִבְעָלָיו *Domino ejus*, m. מִבְּעָלָיו *à Domino ejus*, m. בְּעָלֶיהָ *Dominus ejus*, f. לִבְעָלֶיהָ *Domino ejus*, f. בַּעְלֵיהֶן *mariti earum*, לְבַעְלֵיהֶן *maritis earum*. R. בָּעַל *dominatus est, maritus fuit*.

בַּעַל Mass. & Vulg. *Báál*, nomen 1°. commune Idolorum, Jerem. 2. v. 8. 2°. proprium idoli Sidoniorum, 3. Reg. 16. v. 31. 3°. proprium loci, qui erat terminus Septentrionalis simul & Orientalis dimidiæ Tribus Manasse trans Jordanem, ubi fanum erat Baal, 1. Paral. 5. v. 23. 4°. filii Joel, 1. Paral. 5. v. 5. 5°. filii Abigabaon, sive Jehiel, 1. Paral. 8. v. 30. cap. 9. v. 36. Etym. *Dominus*, vel *possidens*; à בָּעַל *dominatus est, possedit*.

בַּעַל, vide infra בַּעַל־מְעוֹן.

בַּעַל בְּרִית Mass. & Vulg. *Báál Berith*, nom. propr. Idoli Sichemitarum, Jud. 9. v. 4. sic dicti, quod, ut verosimile est, fœderibus præesse crederetur. Etym. *Dominus*, vel *idolum*, vel *possessor fœderis*; ex בַּעַל *Dominus, idolum, possessor*, & בְּרִית *fœdus*.

בַּעַל גָּד Mass. & Vulg. *Báál gád*, aut *gádh*, nomen proprium loci sub monte Hermon, in finibus Tribus Aser, ad Septentrionem & Occidentem, Jos. 11. v. 17. c. 13. v. 5. Etym. *Dominus*, *possessor*, vel *idolum felicitatis*, aut *turmæ*, vel *exercitus*; ex בַּעַל *Dominus, possessor, idolum*, & גָּד *turma, exercitus, felicitas*.

בַּעַל הָמוֹן, unde Cant. 8. v. 10. al. 11. בְּבַעַל הָמוֹן, Mass. *in Báál hamón*, Lxx. ἐν Βεελαμών. Locus est prope Jerusalem, ubi plantata erat vinea Salomonis. Alii appellative interpretantur, ut Aq. ἐν ἔχοντι πλῆθος, *in habente multitudinem*. Sym. ἐν κατοχῇ λαοῦ, *in detentione populi*. Vulg. *in ea, quæ habet populos*. Alius, ἐν κατοχῇ ὄχλου, *in detentione turbæ*, h. e. in loco frequentissimo. Etym. בַּעַל *Dominus, possessor*, & הָמוֹן *turba, multitudo*.

בַּעַל זְבוּב Mass. *Báál Zevúv*, Vulg. *Beelzebúb*, nomen proprium idoli Accaronitarum, quod Priapum fuisse existimant, 4. Reg. 1. v. 2. Etym. *Dominus*, vel *idolum muscæ*; ex בַּעַל *Dominus*, & זְבוּב *musca*. Sic dictum videtur per contemtum; vel quod muscas abigere crederetur. Idem Luc. 11. v. 15. dicitur Βεελζεβούλ *Beelzebul*, h. e. *Deus stercoris*; ex בַּעַל *Dominus*, vel *Deus*, & זְבַל Chald. & Syris, *stercus*. Vide Gram. Heb. tom. 1. p. 434. c. 2.

בַּעַל חָנָן Mass. *Báál hhanán*, Vulg. *Balanán*, nom. proprium 1°. filii Achobor septimi regis Edom, Gen. 36. v. 38. 2°. viri qui olivetis & ficetis Davidis præerat, 1. Paral. 27. v. 28. Etym. *Dominus*, vel *possessor gratiæ*, aut *doni*; ex בַּעַל *Dominus, possessor*, & חָנַן *gratiose largitus est*.

בַּעַל חָצוֹר Mass. *Báál hhatsór*, Vulg. *Baalhasór*, nomen proprium loci in Tribu Ephraim, ut putatur, 2. Reg. 13. v. 23. Etym. *Dominus*, vel *idolum atrii*, aut *graminis*; ex בַּעַל *Dominus, idolum*, & חָצֵר *atrium*, vel חָצִיר *fœnum, gramen*.

בַּעַל חֶרְמוֹן Mass. *Báál hhermón*, Vulg. *Baalhermón*, nomen proprium partis Septentrionalis montis Hermon à fano Baal sic dictæ, in finibus dimidiæ Tribus Manasse trans Jordanem, Jud. 3. v. 3. Etym. *Dominus*, vel *idolum anathematis*, aut *destructionis*, vel *devoti*; ex בַּעַל *Dominus, idolum*,

Digitized by Google

& חֵרֶם aut חֵרֶם, *anathema*, *destructio*, *devotum*, seu *res devota*.

בַּעַל־טְעֵם Mass. & Vulg. *Beelteém*, nomen proprium viri ex eorum numero, qui scripserunt ad Artaxerxem contra Judæos, Esd. 4. v. 8. &c. Etym. *Dominus gustus*, *saporis*, aut *rationis*; ex בַּעַל *Dominus*, & טְעֵם *gustus*, *sapor*, *ratio*. Alii appellative interpretantur, *præses consilii*, q. d. *Dominus consilii*.

בַּעַל מְעוֹן Mass. *Báal meón*, Vulg. *Baalmaón*, *Baalmeón*, & *Beelmeón*, nomen proprium civitatis in Tribu Ruben, Num. 32. v. 38. Jos. 13. v. 17. Ezech. 25. v. 9. Etym. *Dominus*, vel *idolum habitaculi*; ex בַּעַל *Dominus*, *idolum*, & מָעוֹן *habitaculum*.

בַּעַל־פְּעוֹר Mass. *Báal-peór*, Vulg. *Beelphegór*, nom. proprium idoli Moabitarum, Num. 25. v. 3. al. 4. &c. Etym. *Dominus*, vel *idolum aperturæ*, sive *hiatus*, aut *podicis*; ex בַּעַל *Dominus*, *idolum*, & פָּעַר *aperuit*, *distendit*. Hoc idolum sic dictum volunt Hebræi, quod ejus cultores in ejus conspectu ventrem exonerarent. Aliis est Priapus. Vide interpretes.

בַּעַל־פְּרָצִים Mass. *Báal-peratsím*, Vulg. *Baalpharasím*, nom. proprium loci vel campi in valle Raphaim, prope Jerusalem, ad occasum, teste Adrichomio, 2. Reg. 5. v. 20. 1. Paral. 14. v. 11. Etym. *Dominus*, vel *idolum divisionum*, aut *separationum*; ex בַּעַל *Dominus*, *idolum*, & פָּרַץ *divisit*, *separavit*.

בַּעַל צְפוֹן Mass. *Báal tsephón*, Vulg. *Beelsephón*, nomen proprium loci, aut urbis, in Ægypto ad mare rubrum, contra Magdalum & Phihahiroth, Exod. 14. vv. 2. 9. Etym. *Dominus*, vel *idolum aquilonis*, aut *speculæ*, vel *secreti*; ex בַּעַל *Dominus*, *idolum*, & צָפוֹן *aquilo*; aut צָפוּן *reconditum*, *secretum*; aut צָפָה *speculatus est*.

בַּעַל שָׁלִשָׁה Mass. *Báal schalíscha*, Vulg. *Baalsalísa*, nomen proprium civitatis in Tribu Ephraim, 4. Reg. 4. v. 42. Etym. *idolum ducis*, *aut principis*; ex בַּעַל *idolum*, & שָׁלִישׁ, unde cum ה parag. שָׁלִישָׁה, *dux*, *princeps*, *tribunus*, &c.

בַּעַל תָּמָר Mass. & Vulg. *Báal thamár*, aut *tamár*, nomen proprium vici in Tribu Benjamin, juxta Gabaa, Jud. 20. v. 33. Etym. *Dominus*, vel *idolum palmæ*; ex בַּעַל *Dominus*, *idolum*, & תָּמָר *palma*.

בַּעֲלָה f. unde const. בַּעֲלַת, Lxx. ἡγεμένη *dux*, κυρία *domina*. בַּעֲלַת אוֹב, 1. Reg. 28. v. 7. Lxx. ἐγγαστρίμυθος *ventriloqua*. Vulg. *habens Pythonem*. Alii, *Pythonissa*. בַּעֲלַת הַבַּיִת, 3. Reg. 17. v. 17. Lxx. κυρία οἴκου, *domina*, *hera domûs*. Vulg. & alii, *materfamilias*. בַּעֲלַת כְּשָׁפִים, Nahum. 3. v. 4. Lxx. ἡγουμένη φαρμάκων, *dux veneficiorum*. Vulg. *habens maleficia*. Alii, *magistra præstigiorum*. R. בָּעַל *dominatus est*.

בַּעֲלָה Mass. & Vulg. *Báalá*, nomen propr. 1°. civitatis in Tribu Juda, quæ & Cariathiarim dicitur, Jos. 15. v. 9. 2°. montis, seu promontorii, termini Tribus Juda, non longe à Jamnia, ad boream, Jos. 15. v. 11. 3°. civitatis primum in Tribu Dan, deinde in Tribu Simeon, Jos. 15. v. 29. Cum ה locali, בַּעֲלָתָה *Baalam*. Etym. *domina*, *hera*, &c. vide vocem præced.

בְּעָלוֹת Mass. *Bealóth*, Vulg. *Baloth*, nomen proprium civitatis in Tribu Juda, Jos. 15. v. 24. al. 25. Etym. *dominæ*, *heræ*, &c. vide בַּעֲלָה.

בְּעַלְיָה Mass. *Bealiá*, Vulg. *Baaliá*, nomen proprium unius virorum, qui venerunt ad Davidem in Siceleg, 1. Paral. 12. v. 5. Etym. *idolum Domini*, vel *Dominus idoli*; ex בַּעַל *Dominus*, *idolum*, & יָהּ *Dominus*.

בְּעֶלְיָדָע Mass. *Beeliadhá*, Vulg. *Baaliada*, nomen proprium filii Davidis, 1. Paral. 14. v. 7. Etym. *possessor scientiæ*; ex בַּעַל *Dominus*, *possessor*, & יָדַע *scivit*.

בַּעֲלֵי יְהוּדָה, unde cum præf. מִבַּעֲלֵי יְהוּדָה, 2. Reg. 6. v. 2. Lxx. ἀπὸ τῶν ἀρχόντων Ἰούδα, *de principibus Juda*, Vulg. *de viris Juda*. Aliis est nomen proprium urbis in Tribu Juda dictæ *Báalé Iehoudá*, vel *Judá*. Huic sententiæ favet locus 1. Paral. 13. v. 6. ubi David dicitur ascendisse Baalam, indeque Cariathiarim, ut inde afferret Arcam Domini. Etym. *Domini Juda*; ex בַּעַל *Dominus*, & יְהוּדָה *Juda*.

בְּעָלִים Mass. *Bealím*, Vulg. *Baalím*, nomen proprium idoli, aut potius commune idolorum, 1. Reg. 7. v. 4. 2. Paral. 28.

Digitized by Google

v. 2. Jerem. 2. v. 23. &c. Etym. *Domini*, vel *idola*; à sing. בַּעַל, quod vide supra col. 251.

בַּעֲלִיס Mass. *Baalis*, Vulg. *Bahalis*, nomen proprium regis filiorum Ammon, Jerem. 40. v. 14. Etym. *in lætitia*, vel *arrogantia*; ex בְּ *in*, & עָלַס *exsultavit*, *arrogans fuit*.

בַּעֲלָת Mass. & Vulg. *Baalath*, nomen proprium urbis in Tribu Dan, Jos. 19. vv. 8. 44 quam instauravit, aut munivit Salomon, 3. Reg. 9. v. 18. Etym. *hera*, *domina*, vide בַּעֲלָה, cujus est status constructus.

בְּעֹן Mass. & Vulg. *Beón*, nomen proprium civitatis Tribus Ruben, quæ est eadem ac Baal maón, aut Baal meon, Num. 32. v. 3. quocum confer v. 38. Etym. *in afflictione*, aut *responsione*; ex בְּ *in*, & עָנָה *afflixit*, *respondit*.

בַּעֲנָא Mass. & Vulg. *Báaná*, nomen propr. 1°. filii Ahilud, 3. Reg. 4. v. 12. 2°. filii Husi, 3. Reg. 4. v. 14. al. 16. Etym. *in responsione*, vel *afflictione*, vide nom. præced.

בַּעֲנָה Mass. & Vulg. *Báaná*, nomen propr. 1°. filii Remmon Berothitæ, 2. Reg. 4. v. 2. 2°. patris Heled, 2. Reg. 23. v. 29. Etym. eadem ac nominis præcedentis.

בָּעַר QAL. Hoc verbum in hac conjugatione transitivum est & intransitivum; unde Lxx. Aq. ἀνάπτω *accendo*, ἀνάπτομαι *accendor*, *ardeo*. Lxx. item, καίω *uro*, ἐκκαίω, διαφλέγω, *exuro*, κατακαίω *comburo*, καίομαι *uror*, ὀσφραίνομαι *odoror*. Sym. φλέγομαι *ardeo*, *uror*, διαφλέγομαι *exuror*, ἐγκαίομαι *comburor*, ἐκκαίομαι *exuror*. Lxx. item in alia significatione, ἄφρων εἰμί, *insipiens sum*, ἀφρονέστατός εἰμι *insipientissimus sum*. Alii, *obrutesco*, *brutus*, *stupidus sum*.

Praet. 3. p. s. f. בָּעֲרָה *exarsit*. Cum præf. וּבָעֲרָה *& ardeat*. 3. p. pl. c. בָּעֲרוּ *exarserunt*. Cum præf. וּבָעֲרוּ *& ardebunt*.

Ben. s. m. בֹּעֵר, & cum ה parag. בֹּעֲרָה, *ardens*. Lxx. ἄφρων *insipiens*, βάρβαρος *barbarus*. Fem. בֹּעֲרָה, servato (-) בֹּעֲרָה, & ex forma ה præcedente duplici (-) בֹּעֶרֶת, *ardens*. Plur. m. בֹּעֲרִים aut בּוֹעֲרִים, *bruti*, *insipientes*. Fem. בֹּעֲרוֹת *ardentes*.

Fut. 3. p. s. m. יִבְעַר, & in pausa יִבְעָר, *ardebit*, *comburetur*. Cum præfix. וַיִּבְעַר *& exarsit*. 3. p. s. f. תִּבְעַר *ardebit*, *incendet*, *comburet*. Cum præf. וַתִּבְעַר *& exarsit*. 3. p. pl. m. יִבְעָרוּ *obrutescent*.

NIPHAL נִבְעַר, Lxx. ἀφρονεύομαι, Vulg. & alii, *stultus*, *insipiens fio*, μωραίνομαι *infatuor*, *stultus reddor*. Alii item, *obrutesco*.

Praet. 3. p. s. m. נִבְעַר *obrutescit*. 3. p. pl. c. נִבְעֲרוּ *obrutuerunt*, *bruti facti sunt*.

Ben. s. f. נִבְעָרָה *brutum*, *stultum* (consilium).

PIEL בִּעֵר sine compensatione dagh. ejecti, ut in tota hac conjugatione fit, pro בִּעֵר, Lxx. Aq. Sym. Theod. & alius, ἐκλέγω *eligo*, h. e. *substraho*. Lxx. item, ἀφανίζω *è conspectu removeo*, *deleo*, ἐξαίρω *aufero*, ἐξολοθρεύω *disperdo*, καθαρίζω *purgo*, κατεσθίω *comedo*, καίω *uro*, κατακαίω *comburo*, &c. Alii item, *pasco*, *depasco*.

Praet. 3. p. s. m. בִּעֵר *removit*. Cum præf. וּבִעֵר *& removit*. 2. p. s. m. בִּעַרְתָּ *removisti*. Cum præf. וּבִעַרְתָּ *& removisti*. 1. p. s. c. בִּעַרְתִּי *removi*. Cum præf. וּבִעַרְתִּי *& removebo*, *& tollam*. Cum affix. בִּעַרְתִּיהָ *succendi eam*. 3. p. pl. c. cum præf. וּבִעֲרוּ *& incendent*. 2. p. pl. m. בִּעַרְתֶּם *depavistis*, *succendistis*.

Ben. pl. m. מְבַעֲרִים *accendentes*.

Infin. בַּעֵר *incendere*. Et substantive, Lxx. διαρπαγή *direptio*, προνομή *præda*, καῦσις *ustio*. Aq. Sym. ἀνάφθησις *exustio*. Sym. item, καταβόσκησις *depastio*, *vastatio*. Cum præf. לְבַעֵר *ad tollendum*, *succendendum*, *depascendum*. Cum præf. & affix. לְבַעֲרָם *ad accendendas eas* (lucernas).

Fut. 3. p. s. m. יְבַעֵר *tollit*. 2. p. s. m. תְּבַעֵר *tolles*. 3. p. pl. m. יְבַעֲרוּ *accendent*. 2. p. pl. m. תְּבַעֲרוּ *accendetis*. 1. p. pl. c. cum præf. & ה parag. וּנְבַעֲרָה *& tollamus*.

PUAL בֻּעַר, unde Paoul s. m. ex forma ה præcedente duplici (-), quorum prius mutatur in (-) ob pausam, מְבֹעֶרֶת *accensa* (arula), Jerem. 36. v. 22.

HIPHIL הִבְעִיר, Lxx. ἀνακαίω *comburo*, ἐκκαίω *exuro*, ἐμπυρίζω *incendo*, ἀναβοσκέω *depasco*, ἐξεγείρω *excito*, &c.

Praet. 1. p. s. c. cum præf. וְהִבְעַרְתִּי *& comburam*.

Ben. s. m. מַבְעִיר *tollens*, *demetens*, *depascens*,

Digitized by Google

cens, vel *tollo*, &c. Cum præf. תַּבְעִיר *incendens*.

Fut. 3. p. f. m. יִבְעַר־ *depascat*, cum (ּ) in fine loco (ֵ), ob maqqaph. Cum præf. וַיִּבְעַר, & cum maqqaph וַיִּבְעַר־, *& incendit*. 2. p. f. m. ex forma hhiriq, תַּבְעִיר *combures*.

בַּעַר m. Lxx. *ἄνους amens*, *ἄφρων*, Vulg. & alii, *stultus*, *insipiens*. Aq. *ἀσύνετος intelligentia carens*. Sym. *ἀμαθὴς indoctus*. Alii item, *brutus*, *stupidus*, *pecuinus*. Cum præfix. וּבַעַר *& stultus*, cum (ּ) sub (ו), quia conjungit duo nomina, &c. Vide Gram. Heb. tom. 1. p. 385. c. 2. R. בָּעַר *obrutuit*.

בַּעֲרָא Mass. *Báårá*, Vulg. *Bara*, nomen proprium alterius uxoris Saharaim, 1. Paral. 8. v. 8. Etym. *incendium*, vel *expurgatio*, vel *pastus*, vel *jumentum*, vel *insipientia*, &c. ex בָּעַר *incendere*, *expurgare*, *depasci*, *obrutescere*, &c.

בְּעֵרָה f. unde cum præfix. הַבְּעֵרָה, Exod. 22. v. 5. Lxx. *πῦρ*, Vulg. & alii, *ignis*. Alii item, *incendium*. R. בָּעַר *accendit*.

בַּעְשָׁא Mass. *Baschá*, Vulg. *Baasá*, nomen proprium 1°. regis Israël, 3. Reg. 15. v. 17. 2. Paral. 16. v. 1. 2°. filii Ahiæ, 4. Reg. 9. v. 9. Etym. *in factura*, vel *tinea*; ex בְּ *in*, עָשָׂה *fecit*, aut עָשׁ *tinea*.

בַּעֲשֵׂיָה Mass. *Báåseiá*, Vulg. *Basaiá*, nomen proprium filii Melchiæ, 1. Paral. 6. v. 25. al. 40. Etym. *in factura Domini*; ex בְּ *in*, עָשָׂה *fecit*, & יָהּ *Dominus*.

בְּעֶשְׁתְּרָה Mass. *Beeschterá*, Vulg. *Bosrá*, nomen proprium civitatis Leviticæ in dimidia Tribu Manasse trans Jordanem, Jos. 21. v. 27. Eadem est atque Astharoth, 1. Paral. 6. v. 56. al. 71. Etym. *in grege*, aut *in tinea legis*, vel *explorationis*; ex בְּ *in*, & עַשְׁתְּרוֹת *grex*; aut עָשׁ *tinea*, & תּוֹרָה *lex*, vel תּוּר *explorare*.

בעת QAL, unde NIPHAL נִבְעַת, Lxx. *θαμβοῦμαι*, Vulg. & alii, *terreor*, *in timore*, *in terrore sum*, *obstupesco*, *ταράσσομαι turbor*, *σπεύδω festino*.

Praet. 3. p. f. m. נִבְעַת *territus est*. 1. p. f. c. נִבְעַתִּי *turbatus sum*, contracte pro נִבְעַתְתִּי. Vide Gram. Heb. t. 1. p. 170. c. 2.

PIEL בִּעֵת fine compensatione dagh.

ejecti, ut fit in tota hac conjug. hujus Verbi, pro בִּעֵּת, Lxx. Aq. *θαμβέω*, Sym. *πτοέω*, Vulg. & alii, *terreo*. Aq. item, *ἐκθαμβέω exterreo*, *ἐκθλίβω vexo*, *affligo*. Sym. item, *συνέχω contineo*, *occupo*. Lxx. item, *ἐκταράσσω exturbo*, *conturbo*, *perturbo*, *καταπλήσσω percello*, *καταρῶμαι maledico*, *exsecror*, *ὄλλυμι perdo*, *πνίγω suffoco*, *βαπτίζω immergo*.

Praet. 3. p. f. f. cum affix. & in pausa, בִּעֲתָתְנִי *terret me*, c. Cum præfix. & affix. וּבִעֲתַתּוּ *& conturbabat eum*, contracte pro וּבִעֲתַתְהוּ, vide Gram. Heb. tom. 1. p. 340. c. 1. 3. p. pl. c. cum affix. & (ּ) pro ו, בִּעֲתֻהוּ *conturbabant eum*.

Ben. f. f. ex forma ה præcedente duplici (ּ), מְבַעֶתְךָ, unde cum affix. & in pausa, מְבַעֶתֶךָ *perturbans*, *perturbat te*, m. 1. Reg. 16. v. 15. ubi est (ֵ) pro (ֶ) sub ע, ac præterea contractio pro מְבַעַתְתֶךָ. Vide Gram. Heb. tom. 1. p. 349. c. 1.

Futur. 3. p. f. f. תְּבַעֵת *perturbat*. Cum affix. & in pausa, תְּבַעֲתֶךָּ *perturbabit te*, m. תְּבַעֲתֻנִי *perturbat me*, c. cum (ּ) sub ת pro (ֵ), & cum dagh. in aff. ad compensandum נ epenthetic. abjectum. Vide Gram. Heb. t. 1. p. 363. c. 2. fin. Sic 2. p. f. m. cum eodem aff. תְּבַעֲתֻנִי *perturbas me*, c. 3. p. pl. m. cum aff. וִיבַעֲתֻהוּ *perturbabunt eum*, cum (ּ) euphonico pro ו.

בְּעָתָה f. Lxx. *σπουδὴ festinatio*, Jerem. 8. v. 15. ubi Vulg. *formido*; *ταραχὴ*, Jerem. 14. v. 19. ubi Vulg. *turbatio*. Alii item utrobique, *terror*, *exagitatio*, *conturbatio*. Rad. בָּעַת in Piel *terruit*, *exagitavit*, *conturbavit*.

בֹּץ m. unde cum præf. בַּבֹּץ, Jerem. 38. v. 22. Lxx. *ἐν ὀλισθήμασιν in lapsu*, proprie lubrico, aut in loco lubrico. Vulg. & alii, *in cœno*, *in lubrico*. R. בָּצַץ inusit.

בִּצָּה f. Lxx. *βότανον herba palustris*, *ὕδωρ aqua*. Aq. Sym. Theod. *τέλμα* [illegible] *humidum*. Vulg. *humor*, *loca humentia*. Alii, *cœnum*, *lutum*, *locus cœnosus*, *uvidus*, *paluster*, *palus*. Cum præf. וּבִצָּה *& cœnum*. Plur. cum aff. בִּצֹּאתָיו *cœnosa ejus*, m. Ezech. 47. v. 11. cum ו pro י, & sine (י) indice plur. num. pro בְּצֵאתוֹ, Lxx. *ἐν τῇ διεκβολῇ αὐτοῦ*, *in eruptione ejus*. Legebant בְּצֵאתוֹ, à יָצָא *exivit*, *erupit*. R. בָּצַץ inusit.

Digitized by Google

בָּצִיר *munitus*, unde fem. בְּצוּרָה *munita*, vide infra col. 261. in Paoul Verbi Rad. בָּצַר.

בֵּצָי, & in pausa בֵּצָי, Mass. *Betsái*, Vulg. *Besíi*, nomen proprium viri patrisfamilias, Esd. 2. v. 17. Nehem. 7. v. 23. Etym. *ova mea*; ex בֵּיצִים *ova*, & aff. 1. p. plur. c. Vel *cænosus*, *humidus*; ex בֹּץ *cœnum*, *humidum*. Vel *in navi*; ex בְּ *in*, & צִי *navis*.

בָּצִיר m. Lxx. Sym. τρυγητὸς, Vulg. & alii, *vindemia*. Cum præf. הַבָּצִיר *vindemia*, וּבָצִיר *& vindemia*, מִבָּצִיר *præ vindemia*. Cum aff. בְּצִירֵךְ *vindemia tua*, f. R. בָּצַר *vindemiavit*.

בָּצָל m. unde pl. cum præf. הַבְּצָלִים, Num. 11. v. 5. Lxx. κρόμμυα, Vulg. & alii, *cepe*, vel *cepæ*. R. בָּצַל inusit.

בְּצַלְאֵל Mass. *Betsaléël*, Vulg. *Beseleel*, nom. proprium filii Uri filii Hur filii Caleb, periti artificis, Exod. 31. v. 2. 1. Paral. 2. v. 20. Etym. *in umbra*, vel *protectione Dei*; ex בְּ *in*, צֵל *umbra*, *protectio*, & אֵל *Deus*.

בַּצְלוּת Mass. *Batslúth*, Vulg. *Besluth*, nom. proprium viri, qui cum Zorobabel è captivitate Babylonica rediit, Esd. 2. v. 52. al. 52. Etym. *in umbra*, ex בְּ *in*, & צֵל *umbra*. Aut *in assatione*; ex בְּ *in*, & צָלָה *assavit*.

בָּצַע QAL. Lxx. Aq. Sym. Theod. πλεονεκτέω, *avarus sum*, *avaritia*, *quæstui deditus sum*. Sym. item, κερδαίνω *lucror*, *lucrum facio*. Lxx. item, ἐπιδιώκω *persequor*, διακόπτω *discindo*, *concido*, ἐπέχω *inhibeo*, *contineo*, *retineo*. Alii item, *divido*, *saucio*; & passive *saucior*. Affinitatem habet cum פָּצַע *vulneravit*, *sauciavit*, ב & פ commutatis.

Ben. s. m. בֹּצֵעַ & בּוֹצֵעַ, Lxx. ἀδικῶν *injustus*, *iniquus*, *inique agens*. Aq. Sym. πλεονέκτης, Vulg. & alii, *avarus*. Alii item, *quæstum faciens*. בֹּצֵעַ בֶּצַע, Lxx. δωρολήπτης, *munerum acceptor*. Cum præf. וּבֹצֵעַ *& avarus*, *& quæstum faciens*.

Infin. בְּצֹעַ *quæstum facere*.

Imper. 2. p. s. m. cum præfix. & affix. וּבְצֻעַם, Amos. 9. v. 1. Lxx. καὶ διάκοψον αὐτοὺς, *& concide*, *& divide eos*. Vulg. *avaritia enim eorum*. Legeb. בִּצְעָם à בֶּצַע. Ceterum vox illa in punctis anomala est aut potius mendosa, pro וּבַצְּעֵם. Vide Gram. Heb. tom. 1. p. 356. c. 1. fin.

Fut. 3. p. s. m. in pausa, quæ mutavit (-) in (-), יִבְצָע *lucratur*. 3. p. pl. m. in eadem pausa, יִבְצָעוּ *sauciabuntur*.

PIEL בִּצַּע aut בִּצֵּעַ, Lxx. ἀφαιρέω *tollo*, ἐκτέμνω *excido*, ἐπιτελέω *perficio*, συντελέω *consummo*. Alii item, *quæstum facio*.

Praet. 3. p. s. m. בִּצַּע *perfecit*, *perficit*, *complevit*.

Fut. 3. p. s. m. cum affix. יְבַצְּעֵנִי *excidet me*, c. Cum præf. & aff. וִיבַצְּעֵנִי *& excidet me*, c. 2. p. s. f. cum præf. וַתְּבַצְּעִי *& quæstum facis*. 3. p. pl. f. ex forma, sive terminatione (-), תְּבַצַּעְנָה *perficient*, *perfectura sunt*.

בֶּצַע, & in pausa בָּצַע, m. Lxx. Aq. Sym. Theod. πλεονεξία, *avaritia*. Lxx. Aq. πλεονέκτημα, *quæstus*. Sym. item, κέρδος *lucrum*. Lxx. item, ἀδικία *injustitia*, ἀνομία *iniquitas*, πλῆθος *multitudo*, συντέλεια *consummatio*, ὑπερηφανία *superbia*, φιλαργυρία *amor pecuniæ*, ὠφέλεια *utilitas*. Et adjective, ἄνομος *iniquus*, τὰ ἄνομα *iniqua*, βραχύ τι *paululum quid*, πλεῖον & πλέον, *plus*, χρήσιμος *utilis*, &c. Alii item, *frustulum*, *segmentum*. Cum præf. & in pausa, הַבָּצַע *lucrum*. Extra pausam, בְּבֶצַע *in lucro*. Cum præf. & affix. לְבִצְעוֹ *lucrum ejus*, m. לְבִצְעוֹ *ad lucrum ejus*, m. בִּצְעֵךְ, in pausa, *lucrum tuum*, m. בִּצְעֵךְ *lucrum tuum*, f. בִּצְעָם *lucrum eorum*. R. בָּצַע *lucratus est*.

בָּצֵק QAL. Lxx. διαρρήγνυμαι *disrumpor*, τυλόομαι *callo obducor*. Vulg. *atteror*, *subteror*. Alii, *intumesco* instar farinæ aqua conspersæ.

Praet. 3. p. s. f. in pausa, בָּצֵקָה *intumuit*. 3. p. pl. c. בָּצֵקוּ *intumuerunt*.

בָּצֵק m. Lxx. σταῖς *farina*. Alius, 2. Reg. 19. v. 8. στέαρ *adeps*. Vulg. & alii, *conspersio*, *massa farinacea aqua conspersa*, quæ sic ab intumescendo dicitur. Cum præf. הַבָּצֵק *massa*. Cum affix. בְּצֵקוֹ *massa ejus*, m. R. בָּצֵק *intumuit*.

בָּצְקַת Mass. *Botsqáth*, Vulg. *Bascath* & *Bascáth*, nom. propr. civitatis in Tribu Juda, Jos. 15. v. 39. 4. Reg. 22. v. 1. Etym. *massa*, sive *inflatio*; ex בָּצֵק *massa farinacea*, aut Verbaliter *intumuit*. Vel *in angustia*, aut *in effusione*; ex בְּ *in*, & צוּק *angustiare*, aut יָצַק *fudit*.

בַּצֹּרֶת, בִּצָּרוֹת, vide in בָּצַר.

Digitized by Google

בָּצַר QAL. Lxx. τρυγάω, ἀποτρυγάω, Vulg. & alii, *vindemio*. Lxx. item, ἀφαιρέομαι *aufero*. Alii item, *munio, roboro, firmo*.

Ben. f. m. cum præfix. כְּבוֹצֵר *ficut vindemiator*. Plur. m. בֹּצְרִים *vindemiatores*.

Paoul f. m. בָּצוּר, Lxx. ἰσχυρὸς *fortis*, ὀχυρὸς, Vulg. & alii, *munitus*, τειχήρης, τετειχισμένος, *muratus*, ὑψηλὸς *altus*. Aq. ἀπηρμένος *elatus*. Hinc fem. בְּצוּרָה *munita*. Plur. fem. בְּצוּרוֹת, בְּצֻרוֹת, & בְּצֻרֹת, *munita*. Cum præfix. הַבְּצֻרוֹת *munita*, וּבְצֻרוֹת & וּבְצֻרוֹת, & *munita*.

Fut. 3. p. f. m. יִבְצֹר *vindemiat*. 2. p. f. m. תִבְצוֹר *vindemiabis*. 3. p. pl. m. cum præfix. וַיִּבְצְרוּ & *vindemiarunt*. 2. p. pl. m. תִּבְצְרוּ *vindemiabitis*.

NIPHAL נִבְצַר, unde 3. p. f. m. Futuri, יִבָּצֵר, Gen. 11. v. 6. Lxx. ἐκλείψει *deficiet*. Vulg. *desistent*, sensum, non numerum, expressit. Alii, *cohibebitur*. Job. 42. v. 2. Lxx. ἀδυνατεῖ *impossibile est*. Alius, ἀφαιρεθήσεται *auferetur*. Vulg. *latet*. Alii, *cohibebitur*, ut supra.

PIEL בִּצֵּר, Lxx. ὀχυρόω, Vulg. & alii, *firmo, munio*.

Infin. cum præf. לְבַצֵּר, Isai. 22. v. 10. *ad muniendum*. Lxx. substantive, εἰς ὀχυρώματα *in munitiones*.

Fut. 3. p. f. f. תְּבַצֵּר *munierit, firmaverit*.

בְּצַר m. Job. 36. v. 19. *aurum lectissimum*, secundum recentiores; sic dictum, ut volunt, quod sit hominum munitio, à בָּצַר in Piel *munivit*. At Lxx. ἐν ἀνάγκῃ, *in necessitate*. Vulg. *in tribulatione*. Vocem hanc componebant ex בְּ *in*, & צַר *tribulatio*, *angustia*, *necessitas*, *petra*, *rupes*, *silex*.

בֶּצֶר m. unde in pausa בָּצֶר, Job. 22. v. 24. Lxx. ἐν πέτρᾳ, *in petra*, Vulg. *silex*. Legebant בְּצַר. Vide vocem præced. Alii, *aurum lectissimum*. Plur. cum affix. בְּצָרֶיךָ, Job. 22. v. 25. Lxx. ἀπὸ ἐχθρῶν, *ab inimicis*, Vulg. *contra hostes tuos*, m. Alii, *aurum tuum lectissimum & copiosissimum*; adeo ut copia plurali numero designetur.

בֶּצֶר Mass. *Bétser*, Vulg. *Bosór*, nomen proprium 1°. filii Suphæ filii Helem, 1. Paral. 7. v. 37. 2°. civitatis confugii & Leviticæ in Tribu Ruben, Deut. 4. v. 43. &c.

Etym. *munitio*, *vindemia*, *ablatio*, *prohibitio*, à בָּצַר in Qal *vindemiavit*, *abstulit*, in Niph. *cohibitus est*, in Piel *munivit*. Vel *in angustia*, aut *tribulatione*; ex בְּ *in*, & צַר *angustia*, *tribulatio*.

בַּצֹּרֶת f. unde pl. cum præf. הַבַּצָּרוֹת, Jerem. 14. v. 1. Lxx. ἀβροχία, Vulg. *siccitas*. Videntur legisse הַבַּצֹּרֶת, vide infra. Alii, *cohibitiones*, aquarum videlicet. R. בָּצַר in Niph. *cohibitus est*.

בָּצְרָה Mass. *Botsrá*, Vulg. *Bosrá*, nom. propr. civitatis Idumææ, Gen. 36. v. 33. Isai. 34. v. 6. Etym. eadem ac בֶּצֶר, vide supra.

בִּצָּרוֹן m. unde cum præf. לְבִצָּרוֹן, Zach. 9. v. 12. Lxx. ἐν ὀχυρώματι, *in munitione*. Vulg. & alii, *ad munitionem*. Rad. בָּצַר in Piel *munivit*.

בַּצֹּרֶת f. Jerem. 17. v. 8. Lxx. ἀβροχία, Vulg. & alii, *siccitas*, *aquæ cohibitio*. Vide supra בַּצָּרוֹת. R. בָּצַר in Niphal *cohibitus est*.

בַּקְבֻּק m. Lxx. & alius, στάμνος, Lxx. item, βῖκος, Vulg. & alii, *vas*, *lagena*, *lagunculá*, cujus os strictum est; unde sic vocatur à sono, quem edit, dum evacuatur. Cum præf. הַבַּקְבֻּק *lagena*, וּבַקְבֻּק & *lagena*. R. בָּקַק *evacuavit*.

בַּקְבּוּק Mass. *Baqbúq*, Vulg. *Bacbúc*, nomen proprium viri patrisfamilias, Esd. 2. v. 51. Etym. *lagena*, *lagunculá*, vide vocem præced. Aut *evacuatio*, *vacuitas*, à בָּקַק *evacuavit*.

בַּקְבֻּקְיָה Mass. *Baqbuqiá*, Vulg. *Becbeciá*, nomen proprium viri ex eorum numero, qui Jerusalem & civitates Juda instauratas habitarunt, Nehem. 11. v. 17. Etym. *lagunculá*, aut *evacuatio Domini*; ex בַּקְבֻּק *lagunculá*, aut בָּקַק *evacuavit*, & יָהּ *Dominus*.

בַּקְבַּקַּר Mass. *Baqbaqqár*, Vulg. *Bacbacár*, nomen proprium viri ex iis, qui primi habitaverunt in urbe Jerusalem, 1. Paral. 9. v. 15. Etym. *inanis matutinatio*, aut *vacca*; ex בָּקַק *evacuavit*, *exinanivit*, & בֹּקֶר *mane*, aut בָּקָר *bos*, *vacca*.

בֻּקִּי Mass. *Buqqí*, Vulg. *Buccí*, nomen proprium 1°. filii Jogli, Num. 34. v. 22. 2°. filii Abisue filii Phinees, 1. Paral. 5. v. 31. al. 6. v. 5. Etym. *vacuus*, à בָּקַק *evacuavit*. Aut *in vomitu*; ex בְּ *in*, & קִיא *vomitus*.

Digitized by Google

בקיהו Maſſ. *Buqqiiáhon*, Vulg. *Bocciáu*, nomen proprium filii Heman, 1. Paral. 25. v. 4. Etym. *evacuatio Domini*; ex בָּקַק *evacuavit*, & יָהּ *Dominus*.

בקיעים m. plur. à ſing. inuſit. בָּקִיעַ, Lxx. & alius, Amos. 6. v. 11. ῥάγμασι, Vulg. & alii, *ſciſſuræ*, *ſciſſiones*, *rupturæ*. Conſt. בְּקִיעֵי, Iſai. 22. v. 9. Lxx. κρυπτὰ *occulta*. Vulg. & alii, *ſciſſuræ*. R. בָּקַע *ſcidit*, *diſcidit*.

בקע QAL. Lxx. σχίζω *ſcindo*. Lxx. Aq. διασχίζω, Lxx. item, ἀνασχίζω, *diſcindo*. Lxx. item, & alius, ἀνοίγω *aperio*. Sym. ῥήγνυμι *frango*. Lxx. item, διαῤῥήγνυμι *diſrumpo*, *diffindo*, ἐπικρατέω, κατισχύω, *prævaleo*, καταδυναστεύω *vi opprimo*, προκαταλαμβάνω *præoccupo*, &c.

PRAET. 3. p. ſ. m. בָּקַע *diffidit*. 3. p. ſ. f. cum præfix. וּבָקְעָה *& diſrumpet*. 2. p. ſ. m. בָּקַעְתָּ *diffidiſti*. Cum præf. וּבָקַעְתָּ *& findis*, *& ſcidiſti*, *& dilaceraſti*.

BEN. ſ. m. בּוֹקֵעַ & בֹּקֵעַ, *diffindens*. Cum præf. וּבֹקֵעַ *& diffindens*.

INFIN. ex forma (-) cum præf. & affix. בִּבְקָעָם *diffindere eos*, לְבִקְעָם *ſcindere*, *ad ſcindendum eas* (urbes).

IMPER. 2. p. ſ. m. ex forma (-) cum præf. & aff. וּבְקָעֵהוּ *& finde*, *& divide illud* (mare).

FUT. 3. p. ſ. m. cum præf. וַיִּבְקַע *& fidit*. 3. p. pl. m. cum præf. וַיִּבְקְעוּ *& perruperunt*. Cum præf. & affix. ac ex forma (-), וַיִּבְקָעוּהָ *& perruperunt*, *& vaſtaverunt eam*.

NIPHAL נִבְקַע, Lxx. σχίζομαι *findor*, *ſcindor*, διασχίζομαι *diſcindor*, *dividor*, ῥαίνομαι *aſpergor*, ῥήγνυμαι *rumpor*, &c. Sym. ἀποῤῥήγνυμαι *diſrumpor*.

PRAET. 3. p. ſ. m. נִבְקַע *ſcinditur*. Cum præfix. וְנִבְקַע *& ſcindetur*. 3. p. pl. c. נִבְקְעוּ, & in pauſa נִבְקָעוּ, *diffiderunt ſe*, *rupti ſunt*.

INFIN. cum præf. לְהִבָּקַע, Ezech. 30. v. 16. *ad diſrumpendum*, *ut diſrumpatur*. Lxx. ſubſtantive, ῥῆγμα *ruptura*.

FUT. 3. p. ſ. m. ex forma (-), יִבָּקַע *findetur*. 3. p. ſ. f. תִּבָּקַע *rumpatur*. Cum præf. וַתִּבָּקַע *& ſciſſa fuit*. 3. p. pl. m. cum præf. וַיִּבָּקְעוּ *& diffiderunt ſe*.

PIEL בִּקַּע vel בִּקֵּעַ, Lxx. Aq. σχίζω *findo*, Lxx. item, ῥήγνυμι *frango*, *rumpo*, ἀναῤῥήγνυμι, διαῤῥήγνυμι, *diſrumpo*, *diffindo*, *perrumpo*, διασπάω *diſtraho*, *divello*, *perrumpo*, *diffringo*, &c.

PRAET. 3. p. ſ. m. בִּקַּע *diffidit*. 1. p. ſ. c. cum præf. וּבִקַּעְתִּי *& diffindam*. 3. p. pl. c. in pauſa בִּקֵּעוּ *rumpent*, *diffindunt*.

FUT. 3. p. ſ. m. יְבַקַּע *fidit*, *diffidit*. Cum præf. & ex forma (-), וַיְבַקַּע *& diffidit*. 3. p. ſ. f. תְּבַקַּע *diffindet*. Cum affix. תְּבַקְּעֵם *diffindet eos*. 2. p. ſ. m. תְּבַקַּע *diffindes*. 3. p. pl. m. cum præf. וַיְבַקְּעוּ *& fiderunt*. 3. p. pl. f. cum præf. וַתְּבַקַּעְנָה *& diſciderunt*.

PUAL בֻּקַּע, Lxx. καταῤῥήγνυμαι *diſrumpor*.

PAOUL ſ. f. מְבֻקָּעָה, Ezech. 26. v. 10. Vulg. & alii, *diſrupta*, *diſſipata*. Lxx. ἐκ πεδίου, *ex campo*. Legebant מִבִּקְעָה, cum מ præpoſ. & בִּקְעָה *campus*, *convallis*. Pl. m. cum præf. וּמְבֻקָּעִים, Joſ. 9. v. 4. Lxx. κατεῤῥωγότας *diſrupti*. Vulg. *ſciſſi*.

FUT. 3. p. pl. m. in pauſa, יְבֻקָּעוּ *diffindentur*, Oſe. 14. v. 1. ubi eſt enallage generis pro תְּבֻקַּעְנָה aut תְּבֻקַּעְנָה. Vide Gram. Heb. tom. 2. p. 19. c. 2.

HIPHIL הִבְקִיעַ, Lxx. διακόπτω *diſſeco*, *diffindo*, *diſcindo*, ἀποστρέφω *averto*, *transfero*. Aq. ἀποσχίζω *abſcindo*. Alii item, *irrumpo*.

INFINIT. cum præf. לְהַבְקִיעַ *ad irrumpendum*.

FUT. 1. p. pl. c. cum præf. & aff. וְנַבְקִעֶנָּה *& ſcindemus eam*.

HOPHAL הָבְקַע, unde 3. p. ſ. f. PRAET. הָבְקְעָה, Jerem. 39. v. 2. Lxx. ἐῤῥάγη *rupta eſt*. Vulg. *aperta eſt*.

HITHPAEL הִתְבַּקַּע, Lxx. ῥήγνυμαι, Vulg. & alii, *rumpor*, *frangor*, *ſcindor*, *findor*, *diffindor*, τήκομαι *tabeſco*.

PRAET. 3. p. pl. c. in pauſa, הִתְבַּקָּעוּ *rupti ſunt*.

FUT. 3. p. plur. m. in pauſa, יִתְבַּקָּעוּ *findentur*.

בֶּקַע, m. Gen. 24. v. 22. Exod. 38. v. 26. Lxx. δραχμὴ *drachma*, Alexandrina videlicet, quæ duas Atticas valebat; unde Aq. Exod. 38. v. 26. δίδραχμον, alius Gen. 24. v. 22. δίδραχμον *didrachma*. Vulg. Gen. 24. v. 22. interpretatur *duos ſiclos*, publicos

Digitized by Google

nimirum & regios, de quibus in Gram. Heb. tom. 2. p. 506. c. 1. 2. quique unum ſiclum communem valebant. Præterea, credidiſſe videtur Vulgatæ Verſionis auctor ſingulam inaurem pondere æqualem fuiſſe ſiclo regio; quare *duos ſiclos* tranſtulit: cum utraque unum duntaxat ſiclum regium pependerit, ſeu dimidium ſiclum communem, quod eſt τὸ בֶּקַע *pondus*, ut liquet cum ex capite 30. vv. 13. 15. Exodi collato cum cap. 38. v. 26. ejuſdem libri; tum ex Radice hujus vocis, quæ eſt בָּקַע *diviſit*, *diſſecuit*.

בִּקְעָה f. Heb. & Chald. Lxx. πεδίον, Vulg. *campus*, πεδινὸς *campeſtris*, ὁδὸς λεία, Vulg. *via plana*. Alii, *vallis*, *convallis*. Cum præf. הַבִּקְעָה *vallis*, בַּבִּקְעָה & לַבִּקְעָה, *in convalle*. Conſt. & cum præf. בִּקְעַת *convallis*, בְּבִקְעַת, *in convalle*, מִבִּקְעַת *è convalle*. Plur. abſol. בְּקָעוֹת *convalles*. Cum præfix. וּבְקָעוֹת *& convalles*. R. בָּקַע *ſcidit*; unde *vallis*, *convallis*, quaſi locus à montibus diſſectus.

בקק QAL. Lxx. ἐκτινάσσω *excutio*, σφάττω *jugulo*; *macto*, *trucido*, καταφθείρω, Vulg. & alii, *diſſipo*, *corrumpo*, &c. Alii item, *evacuo*, *prædor*, *vaſto*, *depopulor*.

Praet. 1. p. ſ. c. cum præf. וּבַקֹּתִי *& diſſipabo*. 3. p. pl. c. cum affix. & in forma perfect. בְּקָקוּם *evacuarunt*, *diſſiparunt eos*.

Ben. ſ. m. בּוֹקֵק, Oſe. 10. v. 1. Lxx. εὐκληματοῦσα, Sym. ὑλομανοῦσα, Vulg. *frondoſa*. Aq. ἔνυδρος *aquoſa*, *irrigua* (vitis). Alii hîc & alibi, *evacuans*. Plur. m. בֹּקְקִים *vaſtatores*.

NIPHAL נָבַק *evacuatus*, *diſſipatus eſt*, &c. Vide loca infra citata.

Praet. 3. p. ſ. f. cum præf. & (ּ) ſub נ loco (ְ) & daghéſch in litera ſeq. accelerandæ pronuntiationis gratia, vide Gram. Heb. tom. 1. p. 219. c. 1. וְנָבַקָּה, pro וְנִבְקָה, Iſai. 19. v. 3. Lxx. καὶ ταραχθήσεται *& turbabitur*. Aq. καὶ παλυφάνθησεται *& laxabitur*, *& flacceſcet*. Sym. καὶ ῥαγήσεται *& rumpetur*. Vulg. *& diſrumpetur*. Theod. καὶ σχισθήσεται *& findetur*. Alii, *& exhaurietur*, *& evacuabitur*.

Infinit. הִבּוֹק, Iſai. 24. v. 3. Lxx. ſubſtantive, φθορᾷ *corruptio*, Vulg. *diſſipatio*. Alii, *evacuando*.

Fut. 3. p. ſ. f. תִּבּוֹק, Iſai. 24. v. 3. Lxx. φθαρήσεται *corrumpetur*. Vulg. *diſſipabitur*. Alii, *evacuabitur*.

POEL בּוֹקֵק, unde 3. p. pl. m. Futuri cum præf. וִיבוֹקְקוּ, Jerem. 51. v. 2. Lxx. καὶ λυμανοῦνται *& vaſtabunt*. Vulg. *& demolientur*. Alii, *& evacuabunt*.

בָּקָר m. Lxx. Aq. βουκόλιον *armentum boum*. Lxx. Sym. βοῦς *bos*. Lxx. μόσχος, Lxx. Theod. μοσχάριον, *vitulus*. Lxx. item, δάμαλις *juvenca*, θήλεια *femina*, κτῆνος *jumentum*, *brutum*; nam hoc nomen complectitur majora animantia, quæ gregatim paſcuntur; puta boves, tauros, vaccas, vitulos, &c. Sæpius etiam collectivum eſt; & quanvis ſingulare, multitudinem denotat; quare interdum cum adjectivo plurali conſtruitur. Cum præf. הַבָּקָר *bos*, *boves*, וּבָקָר & וְהַבָּקָר, *& bos*, *& boves*, בַּבָּקָר *in*, *ſuper armenta*, *ſuper boves*, וּבַבָּקָר *& in bobus*, כַּבָּקָר *ſicut bos*, לַבָּקָר *de bobus*, הַלַּבָּקָר *& boves*. Conſt. בְּקַר *bos*. Cum præf. & aff. לִבְקָרוֹ *armento ejus*, m. וּמִבְּקָרוֹ *& de armento ejus*, m. בְּקָרְךָ, & in pauſa בְּקָרֶךָ, *armenta tua*, m. וּבְקָרְךָ, & in pauſa וּבְקָרֶךָ, *& armenta tua*, m. בִּבְקָרְךָ *in armento tuo*, m. מִבְּקָרְךָ *de armento tuo*, m. בְּקָרָם *armentum eorum*, וּבְקָרָם *& armentum eorum*, וּבִבְקָרָם *& cum armentis eorum*, בְּקַרְכֶם *armentum veſtrum*, m. וּבְקַרְכֶם *& armentum veſtrum*, m. וּבִבְקָרֵנוּ *& cum armentis noſtris*, c. Plur. abſol. בְּקָרִים *boves*. Cum præf. בִּבְקָרִים *cum bobus*, *bobus*. Cum affix. בְּקָרֵינוּ *boves noſtri*, c. R. בִּקֵּר *quæſivit*, *inquiſivit*, &c. unde *bos*, quod ſingulari diſquiſitione ſeu cura indigeat. Vel ad eam radicem pertinet ob literarum ſimilitudinem.

בקר QAL, unde PIEL בִּקֵּר & Chald. בַּקַּר, Aq. ζητέω, Vulg. & alii, *quæro*. Lxx. ἐκζητέω *exquiro*, *perquiro*, *requiro*, ἐπισκέπτομαι *inſpicio*, propriè *mane*, *diligenter*, & *ſumma cum cura perluſtro*.

Praet. 1. p. ſ. c. cum præf. & affix. וּבִקַּרְתִּים *& quæram eas* (oves). 3. p. pl. m. Chald. cum præfix. וּבַקַּרוּ *& inquiſierunt*, Eſd. 4. v. 19. ubi eſt (ּ) anomalum aut mendoſum ſub ק loco (ְ). Vide Gram. Chald. tom. 2. p. 589. c. 1.

Digitized by Google

Infin. cum præf. לְבַקָּר, & Chald. לְבַקָּרָה, cum ה parag. pro א, vide Gram. Chald. p. 589. c. 2. *ad inquirendum*, וּלְבַקָּר *& ad inquirendum.*

Fut. 3. p. f. m. יְבַקֵּר Heb. יְבַקַּר Chald. *inquirat.* 1. p. f. c. אֲבַקֵּר *quæram.*

ITHPAEL Chald. אִתְבַּקַּר, unde 3. p. f. m. Futuri יִתְבַּקַּר *perquiratur.*

בֹּקֶר m. Lxx. Aq. Sym. Theod. τὸ πρωΐ, Lxx. Sym. ὄρθρος, Lxx. item, πρωΐα, Vulg. & alii, *mane*, *matutinum tempus*, *diluculum*; ea enim vox & adverbialiter, & substantive sumitur. Lxx. item, πρωΐθεν *à mane*, ἡμέρα *dies*, per synecdochen totius pro parte; ἀπώλεια *perditio*, Isai. 33. v. 2. per metonymiam adjuncti, vide Gram. Heb. tom. 2. p. 54. c. 1. Et adjective, πρωϊνὸς, ἑωθινὸς, ὀρθρινὸς, *matutinus.* Alii item, *tempestive*, *opportune*, *primo quoque tempore.* Cum præf. הַבֹּקֶר *mane*, וּבֹקֶר & וְהַבֹּקֶר, *& mane*, בַּבֹּקֶר *in mane*, *mane*, וּבַבֹּקֶר *& in mane*, כַּבֹּקֶר *sicut mane*, לַבֹּקֶר *ad matutinum*, וְלַבֹּקֶר *& mane*, מִבֹּקֶר & מֵהַבֹּקֶר, *à mane.* Plur. cum præf. לַבְּקָרִים & לִבְקָרִים, *ad singula matutina*, *singulo quoque mane*, ab inusit. בֶּקֶר aut בְּקַר. Vide Gram. Heb. tom. 1. p. 61. c. 1. R. בקר *mane quæsivit.*

בַּקָּרָה f. unde const. & cum præfix. כְּבַקָּרַת, Ezech. 34. v. 12. *sicut inquisitio*, *secundum inquisitionem.* Lxx. Verbaliter ζητεῖ *quærit.* Vulg. *visitat.* Remanet (ּ) sub ק ob dagéſch ei impressum. Vide Gram. Heb. tom. 1. p. 88. c. 1. num. III. R. בקר *quæsivit, inquisivit.*

בִּקֹּרֶת f. Levit. 19. v. 20. Lxx. ἐπισκοπὴ, alius, ἐπίσκεψις, *visitatio*, h. e. animadversio; visitare enim in Scripturis sæpe pro castigare sumitur. Vide Gram. Heb. tom. 2. p. 86. c. 1. Alii, *flagellatio*, quæ, secundum Aben-Esram, fiebat loro bovino; quare nomen istud venit à בקר, unde בָּקָר *bos.* Vulg. *vapulabunt*, sensum, non verbum, reddidit.

בקש QAL, unde PIEL בִּקֵּשׁ, Lxx. Aq. Sym. ζητέω, Vulg. & alii, *quæro.* Lxx. item, ἀναζητέω *requiro*, ἐκζητέω *exquiro*, ἐπιζητέω *inquiro*, αἰτέομαι, ἀξιόω, *peto*, *postulo*, ἐτάζω *examino*, ἐπερωτάω *interrogo*,

ἐπισκέπτω *inspicio*, &c. Sym. item, ἐξιχνεύω *investigo*, περιεργάζομαι *curiose inquiro*, ἐπιχειρέω *tento*, *aggredior.*

Praet. 3. p. f. m. בִּקֵּשׁ & sequente Maqqáph בִּקֶּשׁ־, *quæsivit.* Cum præf. וּבִקֵּשׁ *& requirat.* 3. p. f. f. בִּקְשָׁה *quæsivit.* Cum præf. & affix. וּבִקְשָׁתַם *& quæsivit eos.* 1. p. f. c. בִּקַּשְׁתִּי *quæsivi.* Cum aff. בִּקַּשְׁתִּיו & בִּקַּשְׁתִּיהוּ, *quæsivi eum.* 3. p. plur. c. בִּקְשׁוּ *quæsierunt.* Cum præfix. וּבִקְשׁוּ *& quæsierunt*, *& quærent.* Cum aff. בִּקְשׁוּהוּ *quæsierunt eum*, בִּקְשׁוּנִי *quæsierunt me*, c. quibus in locis est (ֻ) euphonicum pro (ּו) sub ש. 2. p. pl. m. בִּקַּשְׁתֶּם *requisivistis.* Cum præf. וּבִקַּשְׁתֶּם *& quæsivistis*, *& requiretis.*

Ben. f. m. מְבַקֵּשׁ *quærens.* Cum præfix. וּמְבַקֵּשׁ *& quærens.* Plur. m. absol. מְבַקְשִׁים *quærentes*, sine dagh. in ק ob (ְ) ei suppositum, quod in hoc Verbo fere perpetuum est. Sic cum præf. הַמְבַקְשִׁים *quærentes*, וְהַמְבַקְשִׁים *& quærentes*, ubi insuper daghéſch exsulat à מ ob eandem rationem, vide Gram. Heb. tom. 1. p. 29. c. 1. 69. c. 2. Plur. m. const. מְבַקְשֵׁי *quærentes.* Cum præf. וּמְבַקְשֵׁי *& quærentes*, בִּמְבַקְשֵׁי *in quærentes*, sine daghéſch leni in ב post (ִ) quiescens, à quo vox incipit, vide Gram. ibid. p. 31. c. 2. Cum affix. מְבַקְשָׁיו *quærentes eum*, מְבַקְשֶׁיהָ *quærentes eam.*

Infin. cum præf. לְבַקֵּשׁ *ad quærendum.* Cum præf. וּלְבַקֵּשׁ *& ad quærendum.* Cum præf. & affix. לְבַקְשׁוֹ *ad quærendum eum*, לְבַקֶּשְׁךָ *ad quærendum te*, m. לְבַקְשֵׁנִי *ad quærendum me*, c.

Imper. 2. p. f. m. בַּקֵּשׁ *quære.* Cum præf. וּבַקֵּשׁ *& quære.* 2. p. plur. m. בַּקְשׁוּ *quærite.* Cum præf. וּבַקְשׁוּ *& quærite.* Cum affix. בַּקְשׁוּנִי *quærite me*, c.

Fut. 3. p. f. m. יְבַקֵּשׁ, & sequente Maqqáph יְבַקֶּשׁ־, *quæret.* Cum præf. וַיְבַקֵּשׁ *& quæsivit.* Cum præf. & aff. וַיְבַקְשֵׁהוּ *& quæsivit eum.* 3. p. f. f. תְּבַקֵּשׁ *quæret.* 2. p. f. m. תְּבַקֵּשׁ *quæres.* Cum aff. תְּבַקְשֶׁנּוּ *quæres eum*, תְּבַקְשֶׁנָּה *quæres eam*, תְּבַקְשֵׁם *quæres eos.* 2. p. f. f. תְּבַקְשִׁי *quæres.* 1. p. f. c. אֲבַקֵּשׁ, & cum ה parag. אֲבַקְשָׁה, *quæram.* Cum præf. וָאֲבַקֵּשׁ, & cum ה parag. וָאֲבַקְשָׁה, *& quæsivi*, *& quærerem.* Cum affix. אֲבַקְשֶׁנּוּ *quæram eum.*

Digitized by Google

Cum præf. & aff. וַאֲבַקְשֵׁהוּ & *quæsivi eum.* 3. p. pl. m. יְבַקְשׁוּ *quærent.* Cum præf. וִיבַקְשׁוּ *& quærant,* וַיְבַקְשׁוּ *& quæsierunt.* Cum præf. & aff. וַיְבַקְשֻׁהוּ, cum (ֻ) pro (וּ), *& quæsierunt eum.* 2. p. pl. m. תְּבַקְשׁוּ *quæretis, quæratis.* Cum ן parag. & in pausa, תְּבַקֵּשׁוּן *quæretis.* 1. p. pl. c. נְבַקֵּשׁ *quæremus.* Cum præf. & ה paragog. וּנְבַקְשָׁה *& quæsivimus.* Cum præf. & affix. וּנְבַקְשֶׁנּוּ *& quæremus eum.*

PUAL בֻּקַּשׁ, Lxx. ζητοῦμαι, Vulg. & alii, *quæror.*

Fut. 3. p. f. m. יְבֻקַּשׁ, Jerem. 50. v. 20. Lxx. ζητήσουσι active, *quærent*, sensum, non verbum, aut potius vocem Verbi, expresserunt. *Alii, *quæretur.* Cum præf. וַתְּבֻקַּשׁ *& quæsita est* (res). 2. p. f. f. וּתְבֻקְשִׁי *& quæreris*, Ezech. 26. v. 21. ubi est (ְ) sub ת loco (ַ). Vide Gram. Heb. tom. 1. p. 35. c. 1. 182. c. 1. init.

בַּקָּשָׁה f. Lxx. ἀξίωμα, Vulg. & alii, *petitio, postulatio.* Hinc cum præf. & affix. בַּקָּשָׁתוֹ *petitio ejus*, m. בַּקָּשָׁתֵךְ *petitio tua*, f. בַּקָּשָׁתִי *petitio mea*, c. וּבַקָּשָׁתִי *& petitio mea*, c. בְּבַקָּשָׁתִי *pro petitione mea*, c. servato ubique (ַ) penultimæ ob daghésch חזק ק literæ ejus impressum. Vide Gram. Heb. tom. 1. p. 88. c. 1.

בַּר, & in pausa בָּר, m. Lxx. Theod. σῖτος, Vulg. & alii, *frumentum.* Lxx. item, γένημα *germen, fructus*, θησαυρὸς *thesaurus* (h. e. horreum, in quo frumentum reconditur), πρᾶσις *auctio, venditio.* Aq. Psal. 64. Heb. 65. v. 14. ἐκλεκτὸν *electum.* Sym. ibid. τροφὴ *cibus, esca.* Idem Sym. ἀγρώτης, Job. 39. v. 4. al. 7. *agrestis*, ex usu Chaldaico. Cum præfix. & in pausa וָבָר *frumentum*, בַּבָּר *frumento.* Rad. בָּרַר *elegit, purgavit*; unde *frumentum*, quod ab aliis seminibus heterogeneis sit purum.

בַּר m. Lxx. ἄμωμος *inculpatus, irreprehensibilis*, ἐκλεκτὸς, Vulg. *electus*, ἀθῷος, Vulg. *rectus*, καθαρὸς, Vulg. & alii, *mundus, purus*, τηλαυγὴς *eminus lucens.* Hinc cum præf. וּבַר *& purus.* Fem. בָּרָה *pura, munda*, cum (ָ) loco (ַ) sub ב, ad compensandum dagh. ejectum. Sic pl. const. cum præf. לְבָרֵי *puris, mundis.* R. בָּרַר *purus, mundus fuit.*

בַּר m. Chald. Lxx. Theod. τέκνον, υἱὸς, Vulg. & alii, *filius.* Lxx. item, Psal. 2. v. 12. παιδεία *disciplina.* Aq. ibid. ἐκλεκτῶς *electe.* Sym. ibid. καθαρῶς, S. Hieron. *pure.* Alius ibid. ἐπιστήμην *scientia.* Porro hoc in loco, *osculamini filium*, idem est atque *adorate filium, subditi estote filio*, ex usu Orientalium, qui adorationem, sive subjectionem, osculo exprimebant. Vide 1. Reg. 10. v. 1. 3. Reg. 19. v. 18. Job. 31. v. 27. Cum præf. כְּבַר *sicut filius*, לְבַר *filio.* Cum affix. בְּרֵהּ *filius ejus*, m. בְּרִי *filius meus*, c. Qui hanc vocem *electe* & *pure* interpretantur, eam revocant ad בָּרַר *purus fuit, elegit.* R. בְּרַר inusit. in hoc sensu.

בֹּר m. Lxx. καθαριότης, Sym. καθαρότης, Vulg. & alii, *puritas, mundities, innocentia.* Alii item, *lixivium, sapo, smegma*, & res quælibet mundans & abluens. Hinc cum præfix. בְּבֹר *in puritate*, כְּבֹר & כְּבֹר, *secundum puritatem, quasi purificatio.* Cum præf. & affix. כְּבֹרִי *secundum puritatem meam*, c. R. בָּרַר *mundus, purus fuit.*

בֹּר *fovea*, vide בּוֹר, supra col. 204.

בָּרָא QAL. Lxx. Aq. Sym. Theod. κτίζω, Vulg. & alii, *creo.* Lxx. item, ποιῶ *facio*, πλάσσω *fingo, formo*, διατάσσω *dispono*, ἑτοιμάζω *paro*, κατασκευάζω *apparo*, δείκνυμι, καταδείκνυμι, *ostendo*, ἄρχομαι *incipio*, &c.

Praet. 3. p. f. m. בָּרָא *creavit.* Cum præf. וּבָרָא *& creavit.* Cum aff. בְּרָאוֹ *creavit eum*, בְּרָאָם *creavit eos*, בְּרָאָנוּ *creavit nos*, c. 2. p. f. m. בָּרָאתָ *creasti.* Cum affix. בְּרָאתָם *creasti ea.* 1. p. f. c. בָּרָאתִי *creavi.* Cum affix. בְּרָאתִיו *creavi eum.*

Ben. f. m. בֹּרֵא & בּוֹרֵא, Lxx. ποιήσας *faciens, qui fecit*, κτίζων, κτίσας, *creans, qui creavit.* Sym. κτίστης *creator.* Cum præf. וּבוֹרֵא *& creans.* Cum affix. בֹּרַאֲךָ *creans te*, m. Isai. 43. v. 1. ubi est (ֲ) sub ר ob (ֲ) sequens sub א, pro בֹּרְאֲךָ. Vide Gram. Heb. tom. 1. p. 347. c. 1. Plur. m. cum aff. בּוֹרְאֶיךָ *creatores tui*, vel potius *creator tuus*, m. refertur enim ad Deum, qui sæpius effertur numero plurali ob ejus dignitatem & excellentiam. Vide Gram. Heb. tom. 1. p. 477. can. III.

Infin. בְּרֹא *creare.*

Digitized by Google

Imper. 2. p. f. m. בְּרָא *crea.*

Fut. 3. p. f. m. יִבְרָא *creaverit.* Cum præf. וַיִּבְרָא *& creavit.*

NIPHAL נִבְרָא, Lxx. κτίζομαι, Vulg. & alii, *creor*, γεννάομαι *gignor*, *nascor*, γεννῶμαι, vel γίνομαι, *sum*, *fio.*

Praet. 2. p. f. f. נִבְרֵאת *creata es.* 3. p. pl. c. נִבְרְאוּ *creata sunt.* Cum præf. וְנִבְרָאוּ *& creata sunt.*

Ben. f. m. נִבְרָא *creatus.*

Infin. cum præf. & aff. הִבָּרַאֲךָ, Ezech. 28. v. 13. cum (-) sub ר ob (-) sequens sub א, pro הִבָּרַאֲךָ; & in pausa הִבָּרְאָךְ, ibid. v. 15. trajectis punctis, ut fit in hoc affixo cum particulis & in pausa conjuncto, pro הִבָּרַאֲךָ *creari te*, *creatio tua*, m. vide Gram. Heb. tom. 1. p. 81. c. 1. 356. c. 1. הִבָּרְאָם *creari eos*, *creatio eorum*, בְּהִבָּרְאָם *in creari eos*, *in creatione eorum;* sæpe enim infinitivus pro substantivo ponitur. Vide Gram. Heb. tom. 1. p. 541. c. 1. num. V.

Fut. 3. p. pl. m. cum ן parag. & in pausa, יִבָּרֵאוּן *creabuntur.*

PIEL בֵּרֵא, Lxx. ἐκκαθαρίζω *expurgo*, Jos. 17. vv. 15. 18. ubi Vulg. & alii, *succido*, per antiphrasin, quam vide in Gram. Heb. tom. 2. p. 62. c. 2. Aq. Sym. κεντέω, *pungo*, Lxx. καταχεντέω, *compungo*, *confodio.* Lxx. item, ἑτοιμάζω *paro.* Alii item, *eligo*, à בָּרַר, aut בָּרָה, de quibus infra.

Praet. 2. p. f. m. cum præfix. וּבֵרֵאתָ *& succides.* Cum præf. & aff. וּבֵרֵאתוֹ *& succides eam* (sylvam).

Infin. cum præf. וּבָרֵא *& succidendo.*

Imper. 2. p. f. m. בָּרֵא, Ezech. 21. v. 19. al. 24. Lxx. ἑτοίμασον *para.* Vulg. *pone.* Alii, *elige.*

HIPHIL הִבְרִיא, hinc Infin. cum præf. & aff. לְהַבְרִיאֲכֶם, 1. Reg. 2. v. 29. Lxx. ἐνευλογεῖσθαι, al. ἐνυλογεῖσθαι, *benedicere*, *ad benedicendum* (vobis); legisse videntur לְהַבְרִיכְכֶם à בָּרַךְ *benedixit.* Vulg. *ut comederetis* (à בָּרָה *comedit*). Alii, *ut saginaretis vos*, m. à nomine derivato בָּרִיא *pinguis.* Hinc alius, qui videtur esse Aquila, vertit: τοῦ πιαλίζεσθαι ὑμᾶς, *ad impinguandum vos.*

בָּרָא m. Chald. Theod. ἀγρὸς, Vulg. & alii, *ager*, proprie incultus & sylvestris; ἄγριος *agrestis.* Sunt qui constituant radicem בַּר Chald. *foris*, *extra.*

בְּרֹאדַךְ Mass. & Vulg. *Berodách*, nomen proprium regis Babyloniorum, 4. Reg. 20. v. 12. qui dicitur Merodach, Isai. 39. v. 1. Vide Gram. Heb. tom. 1. p. 433. c. 2. fin. Etym. *creans contritionem;* ex בָּרָא *creavit*, & דָּכָה *contrivit.* Vel *electio*, aut *frumentum interitus*, aut *vaporis tui*, f. ex בָּרָה *elegit*, aut בַּר *frumentum*, אֵיד *vapor*, *interitus*, & aff. 2. p. f. f.

בְּרָאיָה Mass. *Beraiá*, Vulg. *Baraiá*, nomen proprium filii Semei, 1. Paral. 8. v. 21. Etym. *creatura*, aut *impinguatio*, aut *electio Domini;* ex בָּרָא *creavit*, *elegit*, *impinguavit*, & יָהּ *Dominus.* Aut *in visione;* ex בְּ *in*, & רָאָה *vidit.*

בַּרְבֻּרִים m. pl. unde cum præf. וּבַרְבֻּרִים, 3. Reg. 4. v. 23. al. cap. 5. v. 3. Lxx. καὶ ἐκλεκτὰ *& electa*, al. *lectissima*, nempe altilia; à בָּרָה *elegit.* Vulg. *& aves*, simpliciter. Alii, *& aves sylvestres;* à בָּרָא Chald. *sylvestris.* Alii, *capones.* Thalmudici, *aves de Barbaria*, h. e. de Æthiopia, sive de Barbaria Æthiopica allatæ. Vide Bochart. de animal. sacris, part. 2. l. 1. cap. 19. col. 127.

ברד QAL, unde 3. p. f. m. Praet. cum præf. וּבָרַד, Isai. 32. v. 19. *& grandinem sparget*, *immittet* (Dominus). Ad verbum, *& grandinabit*, si fas ita loqui. Lxx. ἡ δὲ χάλαζα, Vulg. *grando autem;* legebant וּבָרָד, de quo mox.

Paoul f. m. בָּרוּד, unde pl. m. cum (-) & daghésch per legem æquivalentiæ loco (ו), בְּרֻדִּים, Zach. 6. v. 3. pro בְּרוּדִים, Lxx. καὶ ποικίλοι, Vulg. *& varii*, h. e. maculis instar grandinis respersi. Cum præf. וּבְרֻדִּים, Gen. 31. vv. 10. 12. Lxx. καὶ σποδοειδεῖς ῥαντοὶ, *& cinericii sparsi.* Vulg. v. 10. *& diversorum colorum*, v. 12. *atque respersi;* הַבְּרֻדִּים, Zach. 6. v. 6. Lxx. καὶ ποικίλοι, Vulg. *& varii.*

בָּרָד m. Lxx. Aq. Sym. Theod. χάλαζα, Vulg. & alii, *grando.* Sym. item, Job. 38. v. 22. κρύσταλλος *glacies.* Cum præf. הַבָּרָד *grando*, וּבָרָד & וְהַבָּרָד, *& grando*, בַּבָּרָד *grandine*, וּבַבָּרָד *& grandine*, לַבָּרָד *grandini.* R. בָּרַד *grandinem immisit.*

בָּרֹד,

Digitized by Google

בֶּרֶד, & in pausa בָּרֶד, Mass. *Béredh* & *Báredh*, Vulg. *Bárad* & *Béred*, nomen proprium 1°. loci in solitudine Bersabee, & Tribu Simeon, Gen. 16. v. 14. 2°. filii Suthalæ filii Ephraim, 1. Paral. 7. v. 20. Etym. *grando;* à בָּרַד *grandinem misit*. Vel *in descensu*, aut *imperio;* ex בְּ *in*, & יָרַד *descendit*, aut רָדָה *dominatus est, imperavit*.

בְּרֻדִּים, vide supra in Paoúl בָּרֹד.

בָּרָה QAL. Lxx. φάγω, sive φάγομαι, συμφάγω, Vulg. & alii, *comedo*, ἐκλέγομαι, Vulg. & alii, *eligo, seligo*.

Praet. 3. p. f. m. בָּרָה *comedit*.

Imper. 2. p. pl. m. בְּרוּ *eligite*.

Fut. 3. p. f. m. cum præf. וָאֶבְרֶה *& comedam*.

HIPHIL הִבְרָה, Lxx. ψωμίζω, Vulg. & alii, *cibum do, cibo, alo*, ἀκεδιατρέω *cibum do*, vel *capio;* nam verbum istud in hac conjug. & transitivum est, & intransitivum. Sym. μεταλαμβάνω, Vulg. *cibum capio*.

Infin. cum præf. לְהַבְרוֹת *ad comedere faciendum, ad cibandum;* vel, *ad comedendum, ad cibum capiendum*.

Fut. 3. p. f. f. cum præf. & aff. וְתַבְרֵנִי *ut det mihi cibum, ut cibo reficiat me*, c.

בָּרוּךְ Mass. & Vulg. *Barúch* aut *Barúch*, nomen proprium filii Neriæ, Jerem. 32. v. 12. Etym. *benedictus*, aut *genuflexus*, à בָּרַךְ *benedixit, genuflexit*.

בְּרֹמִים m. pl. Ezech. 27. v. 24. Lxx. ἐκλεκτοὶ *electi* (thesauri). Aq. συγκλειστοὶ *compositi*. Vulg. *pretiosa* (gazæ). Alii, *vestes pretiosæ*. Alii, *pretiosæ arbores*, ex quibus cistæ fiebant. R. בָּרַם inusit.

בְּרוֹשׁ m. Lxx. Aq. ἐλάτη, Vulg. & alii, *abies*. Lxx. Sym. ἄρκευθος *juniperus*, πίτυς *pinus*. Lxx. item, ἀρκεύθινος *juniperinus*, κέδρος *cedrus*, κέδρινος *cedrinus*, κυπάρισσος *cypressus*, πεύκη *pinus*, πεύκινος *pineus* (quæ omnes arbores fere congeneres sunt) ξύλον *lignum* in genere. Sym. Psal. 103. Heb. 104. v. 16. al. 17. βόραθον, & Isai. 55. v. 13. βραθυ, vocem Hebraïcam retinuisse videtur, mutato ש in ת. Aut potius legebat בְּרוֹתִים, à בְּרוֹת, quod vide infra. Cum præf. כִּבְרוֹשׁ *sicut abies*. Plur. בְּרוֹשִׁים *abietes*. Lxx. Psal. 103. Heb. 104. v. 17. hanc vocem interpretantur, ἡγεῖται αὐτῶν, *dux est eorum;* legebant בְּרֹאשָׁם (est) *in capite eorum;* ex בְּ *in*, רֹאשׁ *caput*, & affix. 3. p. pl. m. Cum præf. וְהַבְּרוֹשִׁים *& abietes*. Cum affix. בְּרוֹשָׁיו *abietes ejus*, m. R. בָּרַשׁ inusit.

בָּרוּת f. unde cum præfix. לְבָרוּת, Thren. 4. v. 10. Lxx. βρῶσις, Vulg. & alii, *cibus*. R. בָּרָה *comedit*.

בָּרוּת f. unde cum præf. & affix. בְּבָרוּתִי, Psal. 68. Heb. 69. v. 22. Lxx. εἰς τὸ βρῶμά μου, Sym. εἰς τὴν τροφήν μου, Vulg. & alii, *in cibum meum, in escam meam, in alimentum meum*. Servatur (·) penult. quia nomen istud venit à בָּרָה Verbo quiesc. Lám. ה. Vide Gram. Heb. tom. 1. p. 87. c. 2.

בְּרוֹת m. unde pl. בְּרוֹתִים, Cant. 1. v. 17. Lxx. κυπάρισσοι *cypressi*. Vulg. *cypressina* (laquearia). Aq. βοραθίναι (φατνώσεις) *borathina*, alii, *abiegna* (laquearia); idem enim esse volunt ac בְּרוֹשִׁים, de quo supra in בְּרוֹשׁ, mutato ש in ת. Alii revocant ad rad. inusit. בָּרַת.

בֵּרוֹתָה Mass. & Vulg. *Berótha*, nomen proprium civitatis termini terræ sanctæ ad septentrionem in Tribu Nephthali, Ezech. 47. v. 16. al. 17. quæ videtur esse urbs eadem ac *Beroth*, 2. Reg. 8. v. 8. Opinionem hanc confirmat accentus in penultima, qui in hac syllaba positus ה paragogicum esse ostendit. Etym. *cypressus*, aut *pactum*, sive *fœdus;* à בְּרוֹת *cypressus*, aut בְּרִית *pactum*, seu *fœdus*.

בִּרְזָיִת, unde in pausa בִּרְזָיִת, Mass. *Birzáiith*, Vulg. *Barzáith*, nomen propr. filii Melchiel, 1. Paral. 7. v. 31. Etym. *filius, puritas*, vel *frumentum olivæ*, aut *anguli;* ex בַּר *filius, frumentum;* aut בַּר *puritas*, & זַיִת *oliva*, vel זָוִית *angulus*.

בַּרְזֶל m. Lxx. Aq. Sym. Theod. σίδηρος, Vulg. & alii, *ferrum*, σιδήρεος *ferreus*. Lxx. item, σιδήριον *ferramentum*, μάχαιρα *gladius*, ἐκλεκτός *electus, eximius*, Jos. 17. v. 18. ubi hanc vocem metaphorice acceperunt. Cum præfix. הַבַּרְזֶל *ferrum*, בַּבַּרְזֶל & בְּבַרְזֶל, *ferro, in ferro*, וּבְבַרְזֶל *& in ferro*, כַּבַּרְזֶל *sicut ferrum*, לַבַּרְזֶל *ferro*, וְלַבַּרְזֶל *& ferro*. R. ברזל inusit.

Digitized by Google

ברזלי Maff. *Barzillái*, Vulg. *Berzellái*, nom. propr. 1°. viri, qui Davidem Jordanem traduxit, 2. Reg. 17. v. 27. cap. 19. v. 31. 2°. patris Hadrielis, 2. Reg. 21. v. 8. 3°. alterius Berzellai Galaaditis, Efd. 2. v. 61. Etym. *ferreus*, vide vocem præced. Vel *filius contemtûs*; ex בַּר *filius*, & זול *contemni*.

בָּרַח QAL. Lxx. διδράσκω, φεύγω, Vulg. & alii, *fugio*. Lxx. Theod. ἀποδιδράσκω *aufugio*. Lxx. item, ἀναχωρέω *recedo*, ἐκχωρίζω *difcedo*, διικνέομαι *pervenio*, *pertranfeo*, *percurro*, ἀποτρέχω *currendo abeo*.

Praet. 3. p. f. m. בָּרַח *fugit*. 3. p. pl. c. בָּרְחוּ, & in paufa בָּרָחוּ, *fugerunt*.

Ben. f. m. בֹּרֵחַ *fugiens*. Fem. ex forma ה præcedente duplici (-) pro duplici (··), ob tertiam radic. ח, בֹּרַחַת *fugiens*. Vide Gram. Heb. tom. 1. p. 164. c. 2.

Infin. בְּרֹחַ *fugiendo*. Lxx. fubftantive, φυγὴ *fuga*. Cum præf. כִּבְרֹחַ *cum fugeret*, לִבְרֹחַ *fugere*, *ad fugiendum*, *ad tranfcurrendum*, *ad percurrendum*. Cum præf. & affix. בְּבָרְחוֹ bevorhhó *cum fugeret ipfe*, בְּבָרְחֲךָ bevorhhachá *cum fugeres tu*, m. בְּבָרְחִי bevorhhí *cum fugerem ego*, c.

Impeр. 2. p. f. m. בְּרַח *fuge*. 2. p. pl. m. בִּרְחוּ *fugite*.

Fut. 3. p. f. m. יִבְרַח *fugiet*. Cum præf. וַיִּבְרַח *& fugit*. 3. p. f. f. cum præfix. וַתִּבְרַח *& fugit*. 1. p. f. c. אֶבְרַח *fugiam*. 3. p. pl. m. יִבְרְחוּ *fugient*. Cum præf. וַיִּבְרְחוּ *& fugerunt*. 1. p. pl. c. cum præf. & (··) fub ר vel ob paufam, vel ob ה parag. וַנִּבְרָחָה *& fugiamus*. Vide fimilia exempla in Gram. Heb. tom. 1. p. 169. c. 2.

HIPHIL הִבְרִיחַ, Lxx. ἀπωθέω *abjicio*, *repello*, ἐκδιώκω *expello*, ἐκβράζω *ebullire facio*, *amoveo*, *expello*. Aq. Prov. 19. v. 26. ἀποδιδράσκω intranfitive, *fugio*. Sym. ibid. φυγαδεύω, Vulg. & alii, *fugo*.

Praet. 3. p. pl. c. הִבְרִיחוּ *fugaverunt*.

Fut. 3. p. f. m. יַבְרִיחַ *fugat*, *fugabit*. Cum aff. יַבְרִיחֶנּוּ *fugabit eum*. 1. p. f. c. cum præf. & affix. וָאַבְרִיחֵהוּ *& fugavi eum*. 3. p. pl. m. וַיַּבְרִיחוּהוּ *& fugaverunt*.

בָּרִחַ deficiente (י), pro בָּרִיחַ, m. Lxx. Job. 26. v. 13. ἀποστάτης *apoftata*. Sym. ibid. συγκλείων *concludens* inftar vectis. Vulg. *tortuofus*. Et Ifai. 27. v. 1. Lxx. φεύγων *fugiens*. Aq. μόχλος, Vulg. *vectis*, h. e. robuftus, vel oblongus inftar vectis; vel cujus caput in latus extenfum eft & tranfverfum ut vectis, quale eft caput zygenæ. Vide Bochart. de animal. fac. part. 2. col. 746. Sym. συγκλείων *concludens*, ut fupra Job. 26. v. 13. Theod. αὐχμώμενος *fqualidus*, *fordidus*. Alii, *fugax*, *fugitivus*, *lubricus*, &c. Rad. בָּרַח *fugit*.

בַּרְחֻמִי Maff. *Barhhumí*, Vulg. *Beromí*, nom. proprium loci quem in Tribu Benjamin collocat Adrichomius, 2. Reg. 23. v. 31. Etym. *filius*; aut *frumentum caloris*; ex בַּר *filius*, *frumentum*, & חֹם *calor*, *æftus*. Aut *fugiens aquam*; ex בָּרַח *fugit*, & מַיִם *aqua*.

בְּרִי m. Job. 37. v. 11. Lxx. ἐκλεκτὸν *electum*; referebant ad בָּרָה *elegit*. Sym. καρπὸς *fructus*; legebat פְּרִי. Vulg. *frumentum*; legebat בַּר, aut (י) putavit effe vocalem *e*, quæ fubintelligitur fub ר. Alii, *ferenitas*, *claritas*, *puritas*, *cœlum purum ac ferenum*. R. בָּרַר *purus fuit*; fed forma eft à בָּרָה *elegit*, *comedit*.

בֵּרִי Maff. & Vulg. *Berí*, nomen proprium filii Suphæ filii Helem, 1. Paral. 7. v. 36. al. 37. Etym. *filius meus*; vel *purus*, aut *electus meus*; vel *frumentum meum*; ex בַּר *filius*, *purus*, *electus*, *frumentum*, & affix. 1. p. f. c.

בָּרִיא m. Lxx. Sym. παχὺς, Aq. πιμελὴς, Vulg. & alii, *pinguis*, *craffus*. Aq. item, στερεωμένος, Sym. item, στερεὸς, *firmus*, *folidus*. Lxx. item, ἐκλεκτὸς *electus*, *eximius*, ἀστεῖος *urbanus*, ἰσχυρὸς *fortis*. Et fubftantive, στερέωμα *firmamentum*. Cum præf. וּבָרִיא *& pinguis*. Fem. בְּרִאָה fine (י), pro בְּרִיאָה; & fine א, punctifque trajectis, בְּרִיָּה *pinguis*, *opima*. Cum præf. הַבְּרִיאָה *pinguis*. Plur. m. בְּרִאִים fine (י), pro בְּרִיאִים, *pingues*. Conft. & cum præf. וּבְרִיאֵי *& pingues*. Pl. fem. בְּרִיאוֹת *pingues*. Cum præf. הַבְּרִיאוֹת *pingues*, הַבְּרִאוֹת & וְהַבְּרִיאֹת, *& pingues*. R. בָּרָא *creavit*, *elegit*, & in Hiph. *impinguavit*.

בְּרִיאָה f. Num. 16. v. 30. *creatura*, *creatio*. Vulg. *nova res*, idem fenfus. Lxx. Vatic. ἐν φάσματι *in vifione*; referebant ad בְּ *in*,

Digitized by Google

& רָאָה *vidit.* Male, ſed antique, Ald. editio, ἐν χάσματι *in biatu*, quomodo à quibuſdam lectum obſervat Auguſtinus, pro ἐν φάσματι. R. בָּרָא *creavit.*

בְּרוּת f. unde cum præf. הַבְּרוּת, Lxx. βρῶμα, Vulg. & alii, *cibus.* Lxx. item & alius, κολλυρὶς *torta panis.* Alius, δεῖπνον *cœna.* R. בָּרָה *comedit.*

בָּרִיחַ Maſſ. & Vulg. *Baría*, nom. proprium filii Semiæ filii Sechenïæ, 1. Paral. 3. v. 22. Etym. *fera, vectis*, aut *fugitivus*; ex בְּרִיחַ *fera, vectis*; aut בָּרַח *fugit.* Vel, *in odore*; ex בְּ *in*, & רֵיחַ *odor.*

בְּרִיחַ m. Lxx. κλεῖθρον, μόχλος, Vulg. & alii, *vectis, repagulum, peſſulus.* Cum præf. הַבְּרִיחַ *vectis*, וּבְרִיחַ *& vectis*, כִּבְרִיחַ *ſicut vectis.* Plur. בְּרִחִים ſine (י) poſt ח, pro בְּרִיחִים, & ex forma בָּרִיחַ, nempe cum (ָ) loco (ַ) ad compenſandum dagh. ejectum; quare retinetur illud (ָ), בָּרִיחִים, Iſai. 43. v. 14. Vulg. & alii, *vectes.* Lxx. φεύγοντες *fugientes.* Cum præf. & ex priori forma, הַבְּרִיחִים *vectes*, לַבְּרִיחִם *vectibus.* Conſt. בְּרִיחֵי *vectes.* Cum præf. וּבְרִיחֵי *& vectes.* Cum præf. & aff. בְּרִיחָיו *vectes ejus*, m. וּבְרִיחָיו *& vectes ejus*, m. בְּרִיחֶיהָ *vectes ejus*, f. בְּרִיחַיִךְ *vectes tui*, m. R. בָּרַח *fugit*; unde *vectis, peſſulus*; quod, dum janua, v. g. aperitur vel clauditur, moveatur, & quaſi è loco ſuo fugiat.

בְּרִיעָה Maſſ. *Beriá*, Vulg. *Bariá*, *Beriá*, & *Brié*, nomen propr. 1°. filii Aſer, Gen. 46. v. 17. Num. 26. v. 44. 1. Paral. 7. v. 30. 2°. filii Ephraim, 1. Paral. 7. v. 23. Etym. *in ſocietate*, aut *malitia*, aut *paſtu*, aut *clamore*; ex בְּ *in*, & רָעָה *ſocius fuit, pavit*; aut רָעַע *malum eſſe*; aut רוּעַ *vociferari, clamare.*

בְּרִיעִי Maſſ. *Berií*, Vulg. *Brieitæ*, nom. commune poſteris *Beriæ*, Num. 26. v. 44. Vide nomen præced. cum ejus etymologia.

בְּרִית f. Lxx. διαθήκη, Aq. Sym. Theod. συνθήκη, Vulg. & alii, *fœdus, teſtamentum, compactum.* Lxx. item, ἐντολὴ *præceptum*, μαρτύριον *teſtimonium.* In phraſi בַּעַל בְּרִית, Lxx. συνωμότης *conjuratus, fœderatus.* Cum præf. הַבְּרִית *fœdus*, וּבְרִית & וְהַבְּרִית, *& fœdus*, בִּבְרִית & בַּבְּרִית, *in fœdus*, כִּבְרִית & כַּבְּרִית, *ſicut fœdus*, לִבְרִית & לַבְּרִית, *in fœdus.* Cum præf. & affix. בְּרִיתוֹ *fœdus ejus*, m. וּבְרִיתוֹ *& fœdus ejus*, m. בִּבְרִיתוֹ *in fœdus ejus*, m. בְּרִיתְךָ, & in pauſa בְּרִיתֶךָ, *fœdus tuum*, m. וּבְרִיתְךָ *& fœdus tuum*, m. בִּבְרִיתֶךָ in pauſa, *in fœdus tuum*, m. בְּרִיתִי *fœdus meum*, c. וּבְרִיתִי *& fœdus meum*, c. בִּבְרִיתִי *in fœdus meum*, c. בְּרִיתְכֶם *fœdus veſtrum*, m. Rad. בָּרָה *elegit, comedit*; unde *fœdus*; quia eliguntur quibuſcum initur. Vel quia in ſanciendo fœdere victimæ olim cædebantur, &, qui fœdus inter ſe faciebant, epulabantur. Alii referunt ad בָּרַת *inuſit.*

בְּרִית Maſſ. & Vulg. *Beríth*, nomen propr. idoli Sichimorum, Jud. 9. v. 46. Etym. *fœdus, pactum.* Vide vocem præced. & Vulg. ubi hæc etymologia è margine videtur in textum irrepſiſſe; ea enim deſideratur in Heb. Lxx. Chald. Syr. Arab. Imo nec בְּרִית eo loci nomen proprium eſt Chaldæo, qui vertit: *& venerunt ad fanum Bethel ad ineundum fœdus*; neque Syro, qui tranſtulit: *& convenerunt ad ineundum in Bethil fœdus*; neque Arabi, qui interpretatur: *convenerunt in Bethil, ut ibi conjurarent, conſpirarentque.*

בֹּרִית f. Lxx. ποία, Vulg. *herba, herba Berith.* Alii, *ſmegma, ſapo*, & quicquid ſordes abluit. R. בָּרַר *purus fuit, purgavit.*

בָּרַךְ QAL Lxx. εὐλογέω, Vulg. & alii, *benedico*, πίπτω *cado*, nimirum in genua, *genuflecto.* Sic etiam alii.

PAOUL f. m. בָּרוּךְ, Lxx. Aq. Sym. Theod. εὐλογητός, Lxx. Aq. Sym. item, εὐλογημένος, Vulg. & alii, *benedictus.* Lxx. item, ἐπευκτὸς *deſiderabilis*, &c. Cum præf. וּבָרוּךְ *& benedictus.* Conſt. בְּרוּךְ *benedictus.* Fem. בְּרוּכָה *benedicta.* Cum præfix. וּבְרוּכָה *& benedicta.* Plur. m. בְּרוּכִים, & cum (ֻ) euphon. pro (וּ) בְּרֻכִים, *benedicti.* Conſt. בְּרוּכֵי idem.

INFIN. בָּרֵךְ *benedicendo*, Joſ. 24. v. 10. ubi Lxx. ſubſtantive, εὐλογία *benedictio.* Cum præf. & affix. לְבָרְכוֹ levorchó *ad benedicendum ei*, m. וּלְבָרְכוֹ oulevorchó *& ad benedicendum ei*, m.

FUT. 3. p. ſ. m. ex forma (ֶ) & cum præf. וַיִּבְרֶךְ *& genua flexit.* 1. p. pl. c. cum

ה paragog. נִבְרְכָה, Psal. 94. Heb. 95. v. 6. S. Hieron. *genua flectamus*. Lxx. κλαύσωμεν, Vulg. Lat. *ploremus*. Legebant נִבְכֶּה à בָּכָה *flevit*, *ploravit*.

NIPHAL נִבְרַךְ, unde 3. p. pl. c. Praeteriti cum praef. וְנִבְרְכוּ, Lxx. καὶ ἐνευλογηθήσονται, Vulg. & alii, *& benedicentur*.

PIEL בֵּרֵךְ & בָּרֵךְ, Lxx. Aq. Sym. Theod. εὐλογέω, Vulg. & alii, *benedico*. Lxx. item, *ἐπεύχομαι precor*, *vota facio*, *εἰπεῖν ῥῆμα dico verbum*, malum videlicet, Job. 2. v. 9. ubi alius, *καταρᾶσθαι maledico*; quae est etiam Verbi hujus significatio ibid. v. 5. cap. 1. v. 5. 3. Reg. 21. vv. 10. 13. idque per antiphrasin, quam vide in Gram. Heb. tom. 2. p. 61. c. 1.

Praet. 3. p. s. m. בֵּרַךְ & בֵּרֵךְ, *benedixit*, & 3. Reg. 21. v. 13. *maledixit*. Cum praef. וּבֵרַךְ & וּבֵרֵךְ, *& benedixit*. Cum praef. & aff. בֵּרְכוֹ *benedixit ei*, m. בֵּרְכָה cum (ֶ) loco (ְ) pro בֵּרַכְךָ, *benedixit tibi*, m. וּבֵרַכְךָ *& benedicet tibi*, m. בֵּרְכַנִי, vel בֵּרְכָנִי, *benedixit mihi*, c. 2. p. s. m. בֵּרַכְתָּ *benedixisti*, & 3. Reg. 21. v. 10. *maledixisti*. Cum praef. וּבֵרַכְתָּ *& benedices*. Cum aff. & in pausa, בֵּרַכְתָּנִי *benedixeris mihi*, c. 1. p. s. c. בֵּרַכְתִּי *benedixi*. Cum praef. וּבֵרַכְתִּי *& benedicam*. Cum praef. & aff. וּבֵרַכְתִּיו *& benedicam ei*, s. וּבֵרַכְתִּיךָ *& benedicam tibi*, m. 3. p. pl. m. בֵּרְכוּ *benedixerunt*. Cum praef. וּבֵרְכוּ, Job. 1. v. 5. *& benedixerunt*, h. e. maledixerunt. Cum aff. בֵּרְכוּנִי *benedixerunt mihi*, c. 2. p. pl. m. בֵּרַכְתֶּם *benedixistis*. Cum praef. וּבֵרַכְתֶּם *& benedicatis*. 1. p. pl. c. בֵּרַכְנוּ *benediximus*. Cum affix. בֵּרַכְנוּכֶם *benediximus*, *benedicimus vobis*, m.

Ben. s. m. מְבָרֵךְ *benedicens*. Cum praef. affix. & in pausa, וּמְבָרְכֶךָ *& benedicens tibi*, m. Plur. m. cum affix. מְבָרְכֶיךָ *benedicentes tibi*, m.

Infin. בָּרֵךְ *benedicere*, *benedicendo*. Cum praefix. לְבָרֵךְ *benedicere*, *ad benedicendum*, וּלְבָרֵךְ *& benedicere*, *& ad benedicendum*. Cum praef. & aff. כְּבָרְכוֹ cum (ֶ) loco (ְ), *cum benediceret ipse*.

Imper. 2. p. s. m. בָּרֵךְ *benedic*, & Job. 2. v. 9. *maledic*. Cum praefix. וּבָרֵךְ *& benedic*. Cum affix. בָּרְכֵנִי *benedic mihi*, c. 2. p. s. f.

בָּרְכִי *benedic*. 2. p. plur. m. בָּרְכוּ *benedicite*. Cum praef. וּבָרְכוּ *& benedicite*.

Fut. 3. p. s. m. יְבָרֵךְ *benedicet*. Cum praef. וַיְבָרֶךְ, & saepissime cum (ֶ) in fine loco (ֵ) ob retractum accentum, vide Gram. Heb. tom. 2. pag. 309. c. 1. 2. fin. 310. c. 1. וַיְבָרֶךְ *& benedixit*, וִיבָרֵךְ *& benedicat*. Cum praef. & aff. וִיבָרְכֶנְהוּ *benedicet ei*, m. Psal. 71. Heb. 72. v. 15. ubi est נ epentheticum; vide Gram. Heb. tom. 1. p. 360. c. 1. וַיְבָרְכֵהוּ *& benedixit ei*, m. יְבָרֶכְךָ, in pausa יְבָרְכֶךָּ, & יְבָרֶכְךָּ cum dagh. forti in aff. ad compensandum נ epentheticum abjectum, *benedicat tibi*, m. & Job. 2. v. 5. *maledicat tibi*, m. יְבָרְכֶךָּ cum dagh. in ך eadem de causa atque in voce praecedenti, *& benedicat tibi*, m. וַיְבָרְכֵנִי *& benedixit mihi*, c. וַיְבָרְכֵם *& benedixit eis*, m. יְבָרְכֵנוּ *benedicat nobis*, c. וִיבָרְכֵנוּ *& benedicat nobis*, c. 3. p. s. f. cum affix. תְּבָרֶכְךָ *benedicat tibi*, m. תְּבָרְכַנִּי *benedicat mihi*, c. Gen. 27. vv. 19. 31. ubi est (ַ) loco (ְ) simplicis sub ר, ut fit interdum, vide Gram. Heb. tom. 1. p. 35. c. 1. Praeterea כ afficitur (ַ) loco (ֶ), vide eandem Gram. ibid. p. 137. num. II. Denique imprimitur dagh. forte in נ, ad compensandum aliud נ epentheticum abjectum, vide ibid. & p. 364. c. 1. initio. 2. p. s. m. תְּבָרֵךְ *benedices*. Cum affix. תְּבָרְכֶנּוּ *benedices ei*, m. תְּבָרְכֵנִי *benedixeris mihi*, c. 1. p. s. c. אֲבָרֵךְ, & cum ה paragog. אֲבָרְכָה, *benedicam*. Cum praefix. וַאֲבָרֵךְ, & cum ה parag. וַאֲבָרְכָה, *& benedicam*. Cum praef. & affix. וַאֲבָרְכֵהוּ *& benedicam ei*, m. וַאֲבָרְכֵהוּ *& benedixi ei*, m. אֲבָרְכֶךָ, in pausa & cum dagh. in aff. ad compensandum נ epentheticum abjectum, אֲבָרְכֶךָּ, *benedicam tibi*, m. vide Gram. Heb. tom. 1. p. 367. c. 2. וַאֲבָרְכֶךָ, expresso ה, quod in fine latebat, וַאֲבָרְכֶכָה, & נ epenthetico abjecto, eoque per dagh. forte in aff. compensato, ut in exemplo praeced. וַאֲבָרֶכְךָ, *& benedicam tibi*, m. אֲבָרְכֵם *benedicam eis*, m. וַאֲבָרְכֵם *& benedicam eis*, m. 3. p. pl. m. יְבָרְכוּ *benedicent*. Cum praefix. וַיְבָרְכוּ *& benedixerunt*, וִיבָרְכוּ *& benedicant*. Pro (ְ) cum (ִ), vide Gram. Heb. tom. 1. p. 385. c. 1. Cum aff. & expresso ה latente in fine, יְבָרְכוּהָ

benedicant tibi, m. 2. p. pl. m. תְּבָרְכוּ *benedicetis*. 1. p. pl. c. נְבָרֵךְ *benedicemus*.

PUAL בֹּרַךְ vel בֹּרָךְ, Lxx. εὐλογέομαι, Vulg. & alii, *benedicor*.

PAOUL f. m. מְבֹרָךְ *benedictus*. Cum præf. וּמְבֹרָךְ *& benedictus*. Fem. ex forma ה præcedente duplici (ֶ), מְבֹרֶכֶת *benedicta*. Plur. m. cum affix. מְבֹרָכָיו *benedicti ejus*, m. h. e. ab eo.

FUT. 3. p. f. m. יְבֹרַךְ, & in pausa יְבֹרָךְ, *benedicetur*. 2. p. f. m. תְּבֹרַךְ, & in pausa תְּבֹרָךְ, *benediceris*.

HIPHIL הִבְרִיךְ, Lxx. κοιμίζω, Vulg. & alii, *accumbere facio*. Alius, γονατίζω *genua flecto, genua flectere facio*; nam Græci interpretes Verbis simpliciter transitivis, imo & intransitivis, duplicem conjugationis Hiphil significationem interdum affingunt. Vide Gram. Heb. tom. 1. p. 532. c. 2. 533. c. 1. 2.

INFIN. אַבְרֵךְ, cum א pro ה, nimirum הַבְרֵךְ, Gen. 41. v. 43. *genua flectere*, pro *genua flectantur*. Lxx. hanc vocem prætermisere. Aquila, teste S. Hieron. quæst. in Gen. tom. 2. nov. edit. col. 541. hanc vocem transtulit *adgeniculationem*. Sym. eam retinuit *Abrech*. Hebræi tempore Origenis & S. Hieron. eam interpretabantur, *pater tener*; ex אָב *pater*, & רַךְ *tener, mollis*. Sunt qui eam reddant, *pater regis*, vel *regni*; ex אָב *pater*, & רֵךְ vel רְכָא, Thalmudistis *rex, regnum*. Aliis est 1. p. f. c. futuri, q. d. *genua flectam, adorabo eum*. Vide Gram. Heb. tom. 1. p. 184. c. 1. 2. 185. c. 1.

FUT. 3. p. f. m. וַיַּבְרֵךְ *& accumbere fecit*.

HITHPAEL הִתְבָּרֵךְ, Lxx. Aq. Sym. εὐλογέομαι, Vulg. & alii, *benedicor*. Lxx. item, εὐλογέω, Vulg. & alii, *benedico*, ἐπαινίζομαι *approbo, applaudo, approbor, applaudor*. Alii item, *benedico mihi*.

PRAET. 3. p. f. m. cum præf. וְהִתְבָּרֵךְ *& benedicat sibi*. 3. p. pl. c. cum præf. וְהִתְבָּרְכוּ *& benedicentur*.

BEN. f. m. cum præf. הַמִּתְבָּרֵךְ *benedicens sibi*.

FUT. 3. p. f. m. יִתְבָּרֵךְ *benedicat sibi*. 3. p. pl. m. cum præf. וְיִתְבָּרְכוּ *& benedicentur*.

בְּרַךְ Chald. PEAL Theod. κάμπτω, Vulg. & alii, *flecto*, genua videlicet, εὐλογέομαι *benedicor*.

BEN. f. m. בָּרֵךְ, Dan. 6. v. 11. *genua flectens, procumbens in genua*.

PEIL f. m. בְּרִיךְ, Dan. 3. v. 28. Theod. εὐλογητὸς, Vulg. & alii, *benedictus*.

PAEL בָּרֵךְ, Theod. εὐλογέω, Vulg. & alii, *benedico*.

PRAET. 3. p. f. m. ex forma hhiriq, בָּרִךְ, Dan. 2. v. 19. *benedixit*. 1. p. f. c. בָּרְכֵת, Dan. 4. v. 31. *benedixi*.

PEIL f. m. מְבָרַךְ, Dan. 2. v. 20. Theod. εὐλογημένον, Vulg. & alii, *benedictum* (nomen).

בֶּרֶךְ Heb. & Chald. f. Lxx. Theod. & alius, γόνυ, Vulg. & alii, *genu*. Lxx. item, μηρὸς *femur*. Dual. בִּרְכַּיִם, & in pausa בִּרְכָּיִם, *genua*; cum (ִ) sub ב loco (ֶ); quia nomen istud excipitur; vide Gram. Heb. tom. 1. p. 98. c. 2. init. Sic cum præf. הַבִּרְכַּיִם *genua*, וּבִרְכַּיִם *& genua*. Const. בִּרְכֵּי *genua*. Cum affix. בִּרְכָּיו, & Chald. בִּרְכוֹהִי, Dan. 6. v. 11. *genua ejus*, m. בִּרְכֶּיהָ *genua ejus*, f. בִּרְכַּי *genua mea*, c. בִּרְכֵּיהֶם *genua eorum*. R. בָּרַךְ *genua flexit*.

בָּרַכְאֵל vel בָּרַכְאֵל, Mass. & Vulg. *Barachel*, nom. proprium patris Eliu, Job. 32. v. 6. Etym. *benedicens*, aut *genuflectens Deo*; ex בָּרַךְ *benedixit, genuflexit*, & אֵל *Deus*.

בְּרָכָה f. Lxx. Aq. εὐλογία, Vulg. & alii, *benedictio*. Lxx. εὐλογημένος *benedictus*, εὐλογημένη *benedicta* (posito concreto pro abstracto), ἐγκώμιον *laus, præconium*. Alii item, *munus, donum*. Cum præfix. הַבְּרָכָה *benedictio*, הַבְרָכָה, vel הֲבְרָכָה, *an benedictio?* וּבְרָכָה *& benedictio*, בִּבְרָכָה *in benedictione*, לִבְרָכָה *benedictioni, in benedictionem*. Const. בִּרְכַּת *benedictio*. Cum præf. בְּבִרְכַּת *in benedictione*, כְּבִרְכַּת *sicut benedictio*. Cum præf. & aff. כְּבִרְכָתוֹ *secundum benedictionem ejus*, m. בִּרְכָתֶךָ, in pausa, *benedictio tua*, m. וּמִבִּרְכָתְךָ *& de benedictione tua*, m. בִּרְכָתִי *benedictio mea*, c. וּבִרְכָתִי *& benedictio mea*, c. Plur. בְּרָכוֹת *benedictiones*. Cum præfix. הַבְּרָכוֹת *benedictiones*. Const. בִּרְכוֹת & בִּרְכַת, *benedictiones*. Cum affix. בִּרְכוֹתֵיכֶם *benedictiones vestræ*, m. R. בָּרַךְ *benedixit*.

Digitized by Google

ברכה Maſſ. *Berachá*, Vulg. *Barachá*, nomen proprium viri qui ſequutus eſt Davidem cum Saülem fugeret, 1. Paral. 12. v. 3. Etym. *benedictio*, aut *genuflexio*; ex בָּרַךְ *benedixit*, *genuflexit*.

בְּרֵכָה f. Lxx. Aq. Sym. Theod. κολυμβήθρα, Vulg. & alii, *piſcina*. Lxx. Aq. item, λάκκος *ſtagnum*. Lxx. item, κρήνη *fons*. Sym. item, δεξαμενή *receptaculum*, *conceptaculum*, aquarum videlicet. Hinc cum præf. הַבְּרֵכָה *piſcina*. Conſt. בְּרֵכַת *piſcina*, ſervato (ֵ) penultimæ ob (ר) præced. Vide Gram. Heb. tom. 1. p. 92. c. 1. Cum præf. כִּבְרֵכֹת *ſicut piſcinæ*. Plur. בְּרֵכוֹת *piſcinæ*. Rad. בָּרַךְ *benedixit*, unde *piſcina*, quæ eſt in locis aridis maxima benedictio. Vel potius, quia בָּרַךְ in lingua Arabica *ingentem pluviam profundere* ſignificat.

בֶּרֶכְיָה Maſſ. *Bérechiá*, Vulg. *Barachiás*, nomen proprium 1°. patris Zachariæ, Zach. 1. v. 1. 2°. filii Zorobabel filii Phadaïæ, 1. Paral. 3. v. 20. 3°. patris Moſollam, Neh. 3. v. 4. 4°. filii Aſa, 1. Paral. 9. v. 16. Etym. *benedicens*, aut *genuflectens Domino*; ex בָּרַךְ *benedixit*, *genuflexit*, & יָהּ *Dominus*.

בֶּרֶכְיָהוּ Maſſ. *Berechiáhou*, Vulg. *Barachiás*, nom. proprium filii Moſollamoth, 2. Paral. 28. v. 12. Etym. eadem ac præcedentis nominis; יָהוּ enim, uti & יָהּ, ex eodem יהוה derivantur, & componendis propriis nominibus promiſcue inſervit. Vide Gram. Heb. tom. 1. p. 431. c. 1.

בְּרַם Chald. Lxx. ἀλλά, Theod. ἀλλ' ἤ, πλὴν, Vulg. & alii, *ſed*, *verum*, *verumtamen*, *autem*, &c. R. ברם inuſit.

בֶּרַע Maſſ. *Béra*, Vulg. *Bára*, nomen propr. regis Sodomorum, Gen. 14. v. 2. Etym. *in malo*, aut *ſocio*, aut *paſtu*, aut *clamore*; ex בְּ *in*, & רַע *malus*; aut רֵעַ *ſocius*; aut רָעָה *pavit*, *ſocius fuit*; aut רוּעַ *clamare*, *vociferari*.

בְּרִיעָה Maſſ. *Beriá*, Vulg. *Bariá*, nomen proprium viri è poſteris Benjamin, 1. Paral. 8. v. 13. Etym. eadem ac præced. nominis.

ברק QAL, unde 2. p. ſ. m. IMPERATIVI בְּרוֹק, Pſal. 143. Heb. 144. v. 6. al. 7. Lxx. ἄστραψον, Vulg. & alii, *fulgura*.

בָּרָק m. Lxx. Aq. Sym. Theod. ἀστραπή, Vulg. & alii, *fulgur*, *coruſcatio*. Lxx. item, κεραυνὸς *fulmen*, στίλβωσις *ſplendor*, *fulgor*. Et Verbaliter, ἐξαστράπτω *effulgeo*, στίλβω *ſplendeo*. Alii item, *gladius coruſcus*. Cum præf. וּבָרָק *& fulgur*, כְּבָרָק *ſicut fulgur*. Conſt. בְּרַק *fulgur*. Cum præf. וּבְרַק *& fulgur*. Plur. בְּרָקִים *fulgura*. Cum præf. וּבְרָקִים *& fulgura*, כִּבְרָקִים *ſicut fulgura*. Cum affix. בְּרָקָיו *fulgura ejus*, m. R. בָּרַק *fulguravit*.

בָּרָק Maſſ. *Baráq*, Vulg. *Barác*, nom. propr. filii Abinoem, Jud. 4. v. 6. Etym. *fulgur*, vide vocem præced. Vel *in vanum*, *in vacuum*; ex בְּ *in*, & רִיק *evacuavit*, *exhauſit*.

בְּרַק Maſſ. *Beráq*, Vulg. *Barách*, nomen proprium civitatis in Tribu Dan, quæ S. Hieronymi tempore vocabatur *Bareca*, Joſ. 19. v. 45. Etym. eadem ac nominis præcedentis. Vide ſupra col. 246.

בַּרְקוֹס Maſſ. *Barqós*, Vulg. *Bercós*, nomen proprium viri principis familiæ, quæ duce Zorobabele è captivitate Babylonica rediit, Eſd. 2. v. 52. al. 53. Etym. *filius conciſionis*, vel *ſucciſionis*; ex בַּר Chald. *filius*, & קָסַס in Poël *concidere*, *ſuccidere*.

בַּרְקָנִים m. pl. à ſing. inuſit. בַּרְקָן; unde cum præfix. הַבַּרְקָנִים, Jud. 8. vv. 7. & 16. Aq. τραγάκανθαι *hirci ſpinæ*, genus fruticis aut rubi, de quo Dioſcor. l. 3. c. 23. & Theophraſtus, lib. 6. c. 5. Sym. τρίβολοι, Vulg. *tribuli*. Alii, *oxyacantha*, ſpinæ ſumme aculeatæ. Lxx. vocem Hebraicam plus minuſve, ſecundum diverſa exemplaria, corruptam retinent, βαρκοννὶμ, βαρακηνὶμ, βαρκοσνὶμ, βαρκοννεὶμ. Rad. בָּרַק *fulguravit*, unde hoc ſpinæ genus, quod lædat corpus, ut fulgur oculos.

בָּרֶקֶת f. Ezech. 28. v. 13. Lxx. ὀνύχιον *onychinus lapis*. Vulg. *ſmaragdus*. Alii, *carbunculus* à fulgore ſic dictus; venit enim à Rad. בָּרַק *fulguravit*. Vide vocem ſeq.

בָּרֶקֶת f. Exod. 28. v. 17. c. 39. v. 10. Lxx. σμάραγδος, Vulg. *ſmaragdus*. Sym. κεραύνιος *ceraunius*. Alii, *carbunculus*, ut vox præcedens, quæ videtur eadem, ſed in alia forma. R. בָּרַק *fulguravit*.

ברר QAL. Lxx. ἐκλέγω *diſcerno*, ἐκλέγω, Vulg. *eligo*, οἶδα *ſcio*, Vulg. *intelligo*. Vulg. item, *probo*. Alii item, *purifico*, *purgo*, *expurgo*, &c.

Digitized by Google

Praet. 1. p. s. c. cum praefix. וּבָרוֹתִי & *eligam.*

Paoul s. m. בָּרוּר, Lxx. ἐκλεκτὸς *electus*, καθαρὸς *purus*, *mundus.* Fem. בְּרוּרָה *pura*, vel *purum* (labium), Soph. 3. v. 9. ubi Lxx. εἰς γενεὰν, *in generationem*; legebant בְּדוֹרָה, à דּוֹר *generatio.* Plur. m. בְּרוּרִים, & cum praef. הַבְּרוּרִים, *selecti.* Pl. fem. בְּרוּרֹת, cum (ֻ) pro (וּ), *selecta.*

Infin. cum praef. & ex forma quiesc. Ain, וְלָבוּר, Eccle. 9. v. 1. & *ad intelligendum.* Vulg. *ut curiose intelligerem.* Vide Gram. Heb. tom. 1. pag. 217. c. 2. לְבָרָם, Eccle. 3. v. 18. ex forma (ָ) eaque imperfecta, Vulg. *ut probaret.* Alii, *ut declararet.* Vide Gram. Heb. ibid.

NIPHAL נָבָר; unde Ben. s. m. נָבָר, Lxx. ἐκλεκτὸς, Vulg. *electus.* Alii, *purus*, *mundus.*

Imper. 2. p. pl. m. הִבָּרוּ, Isai. 52. v. 11. Lxx. ἀφορίσθητε *segregamini.* Vulg. & alii, *mundamini.*

PIEL ex forma perf. בֵּרֵר, unde Infin. cum praef. וּלְבָרֵר, Dan. 11. v. 35. Theod. καὶ τοῦ ἐκλέξασθαι, & *ad eligendum.* Vulg. & *eligantur.* Alii, *ad purificandum.*

HIPHIL הֵבַר, vel הֵבֵר, unde Infinit. cum praef. לְהָבַר, Jerem. 4. v. 11. cum (ָ) pro (ֵ) ob ר seq. Vulg. & alii, *ad purgandum.* Lxx. εἰς ἅγιον *ad sanctum*; vocem hanc componebant ex לְ *ad*, ה artic. & adjectivo בַּר *purus*, *sanctus.*

Imper. 2. p. pl. m. הָבֵרוּ, Jerem. 51. v. 11. Lxx. παρασκευάζετε *praeparate.* Vulg. *acuite.* Alii, *purgate* (sagittas), quod idem est atque acuite.

HITHPAEL ex forma perf. הִתְבָּרֵר, Lxx. ἐκλέγομαι *eligor*, ἐκλεκτὸς εἰμι, Vulg. *electus sum.* Alii, *purifico me*, *purum me exhibeo*, *purus*, *sincerus sum.*

Fut. 2. p. s. m. ex forma perfecta & in pausa, תִּתְבָּרָר, Psal. 17. Heb. 18. v. 27. & ex forma imperfecta, vel Chaldaica, eaque anomala, vide Gram. Heb. tom. 1. p. 193. c. 2. 408. c. 2. תִּתָּבָר, 2. Reg. 22. v. 27. *purus eris*, *purum te exhibebis*, *electus eris.* 3. p. pl. m. ex forma perf. יִתְבָּרְרוּ, Dan. 12. v. 10. Theod. ἐκλεγῶσι, *eligantur.* Vulg. *eligentur.* Alii, *purgabuntur*, *purificabuntur.*

בִּרְשַׁע Mass. *Birscha*, Vulg. *Bersa*, nomen proprium regis Gomorrhae, Gen. 14. v. 2. Etym. *in malo*, vel *peccato*, vel *condemnatione*; ex בְּ *in*, & רֶשַׁע *malus*, *improbus*; vel רֶשַׁע *peccatum*, *condemnatio.* Vel, *filius respicientis*; ex בַּר *filius*, & שָׁעָה *aspexit*, *respexit.*

בֵּרֹתַי Mass. *Berothai*, Vulg. *Beroth*, nomen proprium urbis in Tribu Nephthali, 2. Reg. 8. v. 8. Videtur esse eadem ac בֵּרוֹתָה, quam vide supra col. 274. cum ejus etymologia.

בֵּרֹתִי Mass. *Bérothí*, Vulg. *Berothites*, nomen commune civium urbis praecedentis, 1. Paral. 11. v. 39. Etym. eadem.

בֹּשׁ *pudor*, *tarditas*, vide בּוֹשׁ, supra col. 206.

בִּשְׁגַם, vide infra in גַּם.

בְּשׂוֹר Mass. *Beschór*, Vulg. *Besór*, nom. proprium torrentis, qui fluere incipit in Tribu Juda, & per austrum Tribus Simeonis currens, ad urbem Majumam mare ingreditur, 1. Reg. 30. vv. 9. 10. 21. Interdum pro torrente Ægypti sumitur, qui tamen est ipsi australior. Etym. *Evangelium*, vel *laetum*, *faustum nuntium*; ex בָּשַׂר *nuntiavit.* Aut *incarnatio*; à בָּשָׂר *caro.* Aut *in bove*, vel *in muro*; ex בְּ *in*, & שׁוֹר *bos*, *murus.*

בְּשׂוֹרָה, vide infra in בְּשׂוֹרָה.

בשל QAL. Lxx. ἕψομαι *coquor*, πέπειρος *adsum*, *maturitati vicinus sum*; unde Vulg. *maturavit.* Alii, *maturuit.*

Praet. 3. p. s. m. בָּשַׁל *maturuit.* 3. p. pl. c. בָּשְׁלוּ *cocta sunt*, Vulg. *discocta sunt* (ossa).

PIEL בִּשֵּׁל, Lxx. ἕψω, Vulg. & alii, *coquo*, *elixo*, ὀπτάω *asso.*

Praet. 3. p. s. m. cum affix. בִּשְּׁלָם, 3. Reg. 19. v. 21. *coxit ea.* Alii, *coxit eis*; ita ut sit compositio pro בִּשֵּׁל לָהֶם. Vide Gram. Heb. tom. 1. p. 372. c. 1. fin. 2. p. s. m. cum praef. וּבִשַּׁלְתָּ & *coques.* 3. p. pl. c. בִּשְּׁלוּ *coxerunt.* Cum praef. וּבִשְּׁלוּ & *coxerunt.*

Ben. pl. m. הַמְבַשְּׁלִים *coquentes.* Lxx. μάγειροι *coqui.* Vulg. *culinae.*

Infin. cum praef. כְּבַשֵּׁל *secundum coquere*, *sicut coquitur.*

Digitized by Google

Imper. 2. p. ſ. m. cum præf. וּבַשֵּׁל *& coque.* 2. p. pl. m. בַּשְּׁלוּ, & in pauſa בַּשֵּׁלוּ, *coquite.*

Fut. 3. p. ſ. f. cum præf. וַתְּבַשֵּׁל *& coxit.* 2. p. ſ. m. תְּבַשֵּׁל *coques.* 3. p. pl. m. יְבַשְּׁלוּ *coquent.* Cum præf. וַיְבַשְּׁלוּ *& coxerunt.* 2. p. pl. m. תְּבַשְּׁלוּ *coquetis.* 1. p. pl. c. cum præf. וַנְּבַשֵּׁל *& coximus.*

PUAL בֻּשַּׁל, Lxx. ἕψομαι, Vulg. & alii, *coquor.*

Praet. 3. p. ſ. f. in pauſa, בֻּשָּׁלָה *coctum* (quid) *fuit.*

Paoul ſ. m. מְבֻשָּׁל *coctum* (quid).

Fut. 3. p. ſ. f. תְּבֻשַּׁל *coquetur.*

HIPHIL הִבְשִׁיל, unde 3. p. pl. c. Praeteriti הִבְשִׁילוּ, Gen. 40. v. 10. Lxx. πέπειροι *matura* (erant uvæ). Vulg. *maturescere* (videbam uvas). Alii, *maturuerant.*

בָּשֵׁל m. unde Lxx. ἑψημένος, ἑφθὸς, Vulg. & alii, *coctus, coctilis.* Hinc cum præf. וּבָשֵׁל, Exod. 12. v. 9. *& coctum* (quid). Fem. בְּשֵׁלָה, Num. 6. v. 19. *cocta*, vel *coctus* (armus). R. בָּשַׁל *coquor.*

בִּשְׁלָם Maſſ. *Biſchlám*, Vulg. *Beſelám*, nom. proprium viri ex eorum numero qui ſcripſerunt ad Artaxerxem contra Judæos, Eſd. 4. v. 7. Etym. *in pace*, vel *retributione ;* ex בְּ *in*, & שָׁלוֹם *pax*, aut שִׁלֵּם in Piël *retribuit.* Vel *coctio eorum ;* ex בָּשַׁל *coquor*, & affix. 3. p. pl. m.

בְּשִׁלְמֵי, vide infra in שֵׁל.

בֶּשֶׂם m. Lxx. ἄρωμα, Vulg. & alii, *aroma.* Hinc cum præfix. בְּשָׂמִי *aroma meum*, c. Cant. 5. v. 1. al. 2. ubi Lxx. ἀρώματά μου, Vulg. Lat. *aromata mea*, in plur. legebant בְּשָׂמַי, aut in pauſa בְּשָׂמָי. R. בָּשַׂם Hebræis inuſit. ſed Chaldæis *ſuavis fuit.*

בֹּשֶׂם m. Lxx. Aq. Sym. Theod. ἄρωμα, Vulg. & alii, *aroma*, ut vox præcedens. Lxx. item, ἥδυσμα *condimentum*, θυμίαμα *thymiama*, μύρον *unguentum*, ἡδύς *ſuaveolens.* Pl. בְּשָׂמִים *aromata.* Cum præf. הַבְּשָׂמִים idem, וּבְשָׂמִים & הַבְּשָׂמִים, *& aromata*, בִּבְשָׂמִים *cum aromatis*, לִבְשָׂמִים *aromatis*, וְלִבְשָׂמִים *& aromatis.* Cum affix. בְּשָׂמָיו *aromata ejus*, m. R. בָּשַׂם. Vide vocem præced.

בֹּשֶׂם m. Lxx. ἄρωμα, Vulg. & alii, *aroma.* Lxx. item, ἥδυσμα *condimentum*, ὀσμὴ εὐωδίας, Vulg. *ſuavis odor.* Cum præf. הַבֹּשֶׂם *aroma*, כְּבֹשֶׂם *ſicut aroma.* R. בָּשַׂם. Vide ſupra בֶּשֶׂם.

בָּשְׂמַת Maſſ. & Vulg. *Báſemáth*, nom. proprium 1°. alterius uxoris Eſavi, filiæ Elon Hethæi, Gen. 26. v. 34. 2°. filiæ Salomonis, 3. Reg. 4. v. 15. Etym. *aromata*, à בֹּשֶׂם *aroma.* Vel *confuſio mortis ;* ex בֹּשׁ *confuſio*, & מָוֶת *mors.* Vel *in deſolatione*, aut *poſitione*, aut *nominibus ;* ex בְּ *in*, & שָׁמֵם *deſolari*, aut שׂוּם *ponere*, aut שֵׁם *nomen.*

בָּשָׁן Maſſ. & Vulg. *Baſchán*, aut *Baſán*, nomen proprium regionis in dimidia Tribu Manaſſe trans Jordanem. A Græcis interpretibus appellative etiam ſumitur. Hinc Lxx. Aq. πίων, Aq. item, λιπαρὸς, Sym. εὔτροφος, Vulg. *pinguis.* Sym. item, εὐτροφία *bona nutritio, cibi copia.* Et adjective, σιτιστὸς *ſaginatus*, cum ab altero nomine regitur, ut Pſal. 21. Heb. 22. v. 13. R. בָּשַׁן inuſit. Quatenus eſt nom. propr. interpretatur *in dente*, vel *ebore ;* ex בְּ *in*, & שֵׁן *dens, ebur.* Vel *in mutatione*, aut *ſomno*, ſeu *dormitatione ;* ex בְּ *in*, & שָׁנָה *mutavit*, aut יָשַׁן *dormivit.* Vel denique *confuſio*, aut *ignominia ;* ex בּוֹשׁ *confundi.*

בָּשְׁנָה boſchna f. Oſe. 10. v. 6. Lxx. αἰσχύνη, Vulg. & alii, *pudor, ignominia, confuſio.* R. בּוֹשׁ *confundi, erubeſcere.*

בָּשַׁס, unde Infinit. cum aff. יַעַן בּוֹשַׁסְכֶם, Amos. 5. v. 11. Lxx. ἀνθ' ὧν κατεκονδυλίζετε, *propterea quod pugnis cædebatis.* Vulg. *diripiebatis ;* referebat ad שָׁסַס *diripuit.* Alii, *conculcaſtis*, quaſi à בּוּס *conculcare ;* unde in Poel, בּוֹסֵס, & mutato ס in שׁ, בּוֹשֵׁס. Ceterum in בּוֹשַׁסְכֶם (ſi venit à בָּשַׁס) eſt anomalia pro, בָּשְׁסְכֶם boſſechém, aut בְּשָׁסְכֶם beſoſchém. Vide Gram. Heb. tom. 1. p. 351. c. 2. Si ſumatur à בּוּס, eſt (-) ſub שׁ loco (-); quod tamen (-) ibi interdum ponitur. Vide Gram. Heb. tom. 1. p. 334. fin. 335. init.

בָּשָׂר m. Lxx. Aq. Sym. Theod. κρέας, Lxx. item & alius, σάρξ, Vulg. & alii, *caro.* Lxx. item, ἄνθρωπος *homo*, βροτὸς *mortalis*, σῶμα *corpus*, χρὼς idem, & *pellis, cutis.* Et adjective, σάρκινος *carneus*, οἰκεῖος τοῦ αἵματος, *propinquus ſanguinis.* Alii item, *membrum virile, pudendum.* Hoc nomen generale

Digitized by Google

generale est, sumiturque interdum pro omni animato sive homine, sive jumento, vel animante. Cum præf. הַבָּשָׂר *caro*, וּבְבָשָׂר & *caro*, בְּבָשָׂר *in carne*, וְהַבָּשָׂר & *sicut caro*, לְבָשָׂר *in carnem*. Conſt. בְּשַׂר *caro*. Cum præf. וּבְשַׂר & *caro*, בִּבְשַׂר *in carnem*, כִּבְשַׂר *sicut caro*, מִבְּשַׂר *de carne*. Cum præf. & aff. בְּשָׂרוֹ *caro ejus*, m. וּבְשָׂרוֹ & *caro ejus*, m. בִּבְשָׂרוֹ *ut caro ejus*, m. מִבְּשָׂרוֹ *de carne ejus*, m. בְּשָׂרָהּ *caro ejus*, f. בִּבְשָׂרָהּ *in carne ejus*, f. בְּשָׂרְךָ, & in pausa בְּשָׂרֶךָ, *caro tua*, m. וּבְשָׂרְךָ & *caro tua*, m. מִבְּשָׂרְךָ in pausa, *de carne tua*, m. וּמִבְּשָׂרְךָ & *de carne tua*, m. בְּשָׂרִי *caro mea*, c. וּבְשָׂרִי & *caro mea*, c. בִּבְשָׂרִי *in carne mea*, c. וּבִבְשָׂרִי & *in carne mea*, c. לִבְשָׂרִי *carni meæ*, c. מִבְּשָׂרִי *de carne mea*, c. וּמִבְּשָׂרִי & *de carne mea*, c. בְּשָׂרָם *caro eorum*, וּבְשָׂרָם & *caro eorum*, וּבִבְשָׂרָם & *in carne eorum*, מִבְּשָׂרָם *de carne eorum*, בְּשַׂרְכֶם *caro vestra*, m. וּבְשַׂרְכֶם & *caro vestra*, m. בִּבְשַׂרְכֶם *in carne vestra*, m. מִבְּשַׂרְכֶם *de carne vestra*, m. בְּשָׂרֵנוּ *caro nostra*, c. Plur. בְּשָׂרִים *carnes*. R. בָּשַׂר inusit. in hoc sensu. Sunt tamen, qui referant ad בָּשַׂר *lætum nuntium attulit*, q. d. dulcia, mollia, instar carnis nuntiavit. Sed hæc etymologia videtur à longe petita.

בְּשַׂר, & emphat.

בִּשְׂרָא m. Chald. Theod. σάρξ, Vulg. & alii, *caro*. Rad. eadem ac vocis præced.

בשר, unde PIEL בִּשֵּׂר, Lxx. Aq. Sym. Theod. εὐαγγελίζω, εὐαγγελίζομαι, Vulg. & alii, *evangelizo*, *lætum nuntium affero*. Vulg. & alii item, *nuntio*, *annuntio*, in genere, h. e. tam bona, quam mala.

Præt. 3. p. f. m. בִּשַּׂר *annuntiavit*. 2. p. f. m. cum præf. וּבִשַּׂרְתָּ & *annuntiabis*. 1. p. f. c. בִּשַּׂרְתִּי *annuntiavi*, *annuntio*.

Ben. f. m. מְבַשֵּׂר, & cum præfix. הַמְבַשֵּׂר *annuntians*, כִּמְבַשֵּׂר *sicut annuntians*. Fem. ex forma ה præcedente duplici (·), מְבַשֶּׂרֶת *annuntians*. Plur. f. הַמְבַשְּׂרוֹת *annuntiantes*.

Infin. cum præf. לְבַשֵּׂר *ad annuntiandum*.

Imper. 2. p. pl. m. בַּשְּׂרוּ *annuntiate*.

Fut. 3. p. f. f. תְּבַשֵּׂר *annuntiabit*. 1. p. f. c. cum præf. & ה paragog. וַאֲבַשְּׂרָה & *annuntiabo*. 3. p. pl. m. יְבַשֵּׂרוּ *annuntiabunt*. 2. p. pl. m. תְּבַשְּׂרוּ *nuntiabitis*.

HITHPAEL הִתְבַּשֵּׂר, unde 3. p. f. m. Fut. יִתְבַּשֵּׂר, 2. Reg. 18. v. 31. Lxx. εὐαγγελισθήσεται *annuntietur*. Alii, *nuntiabitur*. Vulg. *bonum apporto nuntium*. Legeb. אֶתְבַּשֵּׂר.

בְּשׂרָה & בְּשׂוֹרָה, f. Lxx. εὐαγγελία, εὐαγγέλιον, alius, εὐαγγελισμὸς, Vulg. & alii, *bonus nuntius, bonum nuntium*. Item, *merces pro nuntio*, sive *præmium nuntii*. Rad. בָּשַׂר *lætum nuntium attulit*.

בשש, unde 3. p. f. m. Præt. POEL, בֹּשֵׁשׁ, Exod. 32. v. 1. Lxx. κεχρόνικε *tardavit*, *tardaret*. Vulg. & alii, *moram faceret*. Jud. 5. v. 28. Complut. Ald. & mſ. Oxon. ἐχρόνισε *distulit*. Vulg. & alii, *moratur*. Lxx. Vatic. ᾐσχύνθη *confusus est*. Referebant ad בּוֹשׁ *confundi*, quod vide supra col. 204.

בֹּשֶׁת f. Lxx. αἰσχύνη, Sym. καταισχυμμὸς, Vulg. & alii, *confusio*, *pudor*, *ignominia*. Item, *idolum*, sic dictum, quod cultores suos ignominia afficiat. Lxx. item adjective, αἰσχυνόμενος *confusus*. Et Verbaliter, αἰσχύνομαι *confundor*. Cum præf. וּבֹשֶׁת & *pudor*, הַבֹּשֶׁת & *pudendum illud idolum*, בְּבֹשֶׁת *cum pudore*, וּבְבֹשֶׁת & *cum pudore*, כְּבֹשֶׁת *secundum pudorem*, לַבֹּשֶׁת & לְבֹשֶׁת, *ad pudorem*, *pudori*, *pudendo idolo*, וְלַבֹּשֶׁת & *ad pudorem*. Cum præf. & aff. לְבָשְׁתֵּךְ levoſchtechà *ad pudorem tuum*, m. וּבָשְׁתִּי ouvoſchti & *pudor meus*, c. בָּשְׁתָּם boſchtam *pudor eorum*, בָּשְׁתְּכֶם boſchtechém *pudor vester*, m. בְּבָשְׁתֵּנוּ bevoſchténou *in pudore nostro*, c. R. בּוֹשׁ *erubescere*, *confundi*.

בָּת, Chald. unde cum præf. וּבָת, Dan. 6. v. 18. al. 19. 3. p. f. m. Præt. PEAL Verbi quieſc. Aïin בִּית, Theod. ἐκοιμήθη, Vulg. & *dormivit*. Alii, & *pernoctavit*; adeo ut idem sit atque Heb. לִין *pernoctare*.

בַּת f. mensura liquidorum, tria sata complectens, decima pars τῦ Hhómer, & eadem atque Epha. Vide Gram. Heb. tom. 2. pag. 526. c. 2. initio. Aq. Sym. Theod. βάτος, Vulg. & alii, *batus*, aut *bathus*. Lxx. κεράμιον *vas fictile*, κοτύλη *cotyla*, μετρητὴς *metreta*, μέτρον *mensura*, χοῦς *congius*, χοῖνιξ *chœnix*. Cum præfix. הַבַּת, & in pausa הַבָּת, *bathus*, וּבַת & וְהַבַּת, & *bathus*. Plur. בַּתִּים, & Chald.

בַּתִּין, *bathi.* Cum præf. הַבָּתִּים *bathi.* Rad. בתח inusit.

בַּת f. contracte pro בנת, vide infra, Lxx. Aq. Sym. Theod. θυγάτηρ, Vulg. & alii, *filia.* Sym. item, παιδίσκη, Vulg. *puella.* Lxx. item, γυνὴ *mulier*, θῆλυ *femina*, &c. Tribuitur etiam brutis & inanimatis, ut בֵּן *filius*, quod vide supra col. 240. Vide etiam Gram. Heb. tom. 1. p. 489. can. III. ubi varii hujus nominis cum alio conjuncti idiotismi explicantur. Cum præf. בְּבַת *filia*, הֲבַת *num filia?* וּבַת *& filia*, כְּבַת *sicut filia*, לְבַת *filiæ*, *in filiam*, וּלְבַת *& propter filiam*, מִבַּת *à filia.* Cum præf. & affix. בִּתּוֹ *filia ejus*, m. contracte pro בִּנְתּוֹ aut potius בְּנָתוֹ; venit enim ab inusit. בְּנָת, vide Gram. Heb. tom. 1. p. 102. c. 1. 2. 119. c. 2. וּבִתּוֹ *& filia ejus*, m. לְבִתּוֹ *filiæ ejus*, m. וּלְבִתּוֹ *& filiæ ejus*, m. בִּתָּהּ *filia ejus*, f. וּבִתָּהּ *& filia ejus*, f. וּבְבִתָּהּ *& in filia ejus*, f. בִּתְּךָ, & in pausa בִּתֶּךָ, *filia tua*, m. וּבִתְּךָ *& filia tua*, m. לְבִתְּךָ *filiæ tuæ*, m. בִּתִּי *filia mea*, c. בִּבְתְּכֶם *in filia vestra*, m. בִּתֵּנוּ *filia nostra*, c. Plur. בָּנוֹת *filiæ*, quasi à sing. בָּנָה, vide Gram. Heb. tom. 1. p. 102. c. 2. 119. c. 2. Cum præf. הַבָּנוֹת *filiæ*, וּבָנוֹת *& filiæ*, לְבָנוֹת *filiabus*, וּמִבָּנוֹת *& à filiabus.* Const. בְּנוֹת *filiæ.* Cum præf. וּבְנוֹת *& filiæ*, בִּבְנוֹת *in filias*, כִּבְנוֹת *sicut filiæ*, לִבְנוֹת *filiabus*, מִבְּנוֹת *ex filiabus.* Cum præf. & aff. בְּנֹתָיו & בְּנוֹתָיו, *filiæ ejus*, m. וּבְנֹתָיו & וּבְנוֹתָיו, *& filiæ ejus*, m. לִבְנֹתָיו *filiabus ejus*, m. וְלִבְנוֹתָיו *& filias ejus*, vel *suas*, m. מִבְּנֹתָיו *ex filiabus ejus*, m. בְּנֹתֶיהָ & בְּנוֹתֶיהָ, *filiæ*, *pagi*, *villæ ejus*, f. si de urbe sermo sit, nam pagi, villæ, &c. sunt quasi majorum urbium filiæ. Hinc Lxx. κῶμαι *villæ*, *pagi*, συγκυρῶντα *viciniæ*, &c. וּבְנֹתֶיהָ & וּבְנוֹתֶיהָ, *& filiæ*, *& villæ ejus*, f. וּבִבְנוֹתֶיהָ *& in villis ejus*, f. וְלִבְנוֹתֶיהָ *& filiabus ejus*, f. בְּנוֹתֶיךָ *filiæ tuæ*, m. וּבְנוֹתֶיךָ *& filiæ tuæ*, m. וְלִבְנוֹתֶיךָ *& filiabus tuis*, m. בְּנוֹתַיִךְ *filiæ tuæ*, f. וּבְנוֹתַיִךְ *& filiæ tuæ*, f. בְּנוֹתַי *filiæ meæ*, c. וּבְנוֹתַי *& filiæ meæ*, c. וְלִבְנוֹתַי, & in pausa וְלִבְנוֹתָי, *& filiabus meis*, c. בְּנֹתֵיהֶם & בְּנוֹתֵיהֶם, *filiæ eorum*, וּבְנוֹתֵיהֶם *& filiæ eorum*, מִבְּנוֹתֵיהֶם *ex filiabus eorum*, בְּנוֹתֵיכֶם *filiæ vestræ*, m. וּבְנוֹתֵיכֶם *& filiæ vestræ*, m. בְּנוֹתֵינוּ *filiæ nostræ*, c.

וּבְנוֹתֵינוּ *& filiæ nostræ*, c. וּבִבְנוֹתֵינוּ *& cum filiabus nostris*, c. מִבְּנוֹתֵינוּ *ex filiabus nostris*, c. R. בָּנָה *ædificavit*, unde *filia*; quia per eam, uti & per filium, domus quodammodo ædificantur, hoc est, perpetuantur.

בַּת־שֶׁבַע Mass. *Bath-schéva*, Vulg. *Bethsabée*, nomen propr. filiæ Eliam, uxoris Uriæ, 2. Reg. 11. v. 3. c. 12. v. 24. quæ mater fuit Salomonis, 3. Reg. 1. v. 11. c. 2. v. 13. Etym. *filia juramenti*, aut *septima*, aut *saturitatis*; ex בַּת *filia*, & שְׁבוּעָה *juramentum*, aut שֶׁבַע *septem*, aut שֹׂבַע *saturitas.*

בַּת־שׁוּעַ Mass. *Bath-schoûa*, nom. proprium filiæ Ammiel, matris Salomonis, 1. Paral. 3. v. 5. in Hebræo; nam in Lxx. est Βηρσαβεὲ, corrupte pro Βηθσαβεὲ; unde Vulg. qui eos sequutus est, posuit *Bethsabée*, quo nomine hæc mulier appellatur 2. Reg. 11. v. 3. c. 12. v. 24. 3. Reg. 1. v. 11. c. 2. v. 13. Fuit itaque binominis, ut & pater ejus, qui 2. Reg. 11. v. 3. dicitur אֱלִיעָם *Eliám.* Verum si res attentius consideretur, אֱלִיעָם *Eliám* & עַמִּיאֵל *Ammiél* idem nomen est, cujus syllabæ trajiciuntur, vide Gram. Heb. tom. 1. p. 434. c. 2. Sic בַּת־שֶׁבַע *Bethsabée*, & בַּת־שׁוּעַ *Bathschoûa*, idem quoque est nomen; sed in posteriori ב prioris mutatur in (ו). Vide Gram. ibid. c. 1. Forte etiam 1. Paral. 3. v. 5. Lxx. & Vulg. legebant בַּת־שֶׁבַע. Etym. *filia salvationis*, vel *exclamationis*; ex בַּת *filia*, & יָשַׁע in Hiph. *salvavit*, unde יְשׁוּעָה *salus*, *salvatio*; vel שָׁוַע *clamare*, *vociferari.*

בַּתָּה f. Lxx. ἄμπελος *vinea*, χώρα *regio.* Vulg. *desertum*, *vallis.* Alii, *desolatio.* Plur. cum præf. & (-) ac dagh. per legem æquivalentiæ pro (-), הַבָּתּוֹת *desolationes.* R. בָּתָה aut בָּתַת, בָּתַח, aut בָּתַת, inusit.

בְּתוּאֵל Mass. *Bethouél*, Vulg. *Bathuel*, nom. propr. 1°. filii Nachor ex Melcha, Gen. 22. v. 23. 2°. civitatis primum Tribus Juda, deinde Simeonis, 1. Paral. 4. v. 30. quæ videtur eadem esse ac Bethul, Jos. 19. v. 4. Etym. *filia*, aut *filiatio*, aut *mensura*, aut *desertum*, seu *desolatio Dei*; ex בַּת *filia*, aut *filiatio*; vel בַּת *bathus*, *mensura*; vel בָּתָה *desertum*, *desolatio*, & אֵל *Deus.*

Digitized by Google

בתוּל Maſſ. & Vulg. *Bethoúl*, aut *Bethûl*, nomen propr. civitatis, quæ, ut videtur, eadem eſt ac præcedens, quam vide.

בְּתוּלָה f. Lxx. Aq. Sym. Theod. παρθένος, Vulg. & alii, *virgo*, matura proprie ac nubilis. Lxx. Aq. item, *naris puella*, *adoleſcentula*. Lxx. item, νύμφη *virgo*, *ſponſa*. Et adjective, ἄφθορος, α, ον, *incorruptus*, *a*, *um*, παρθενικὸς, ὴ, όν, *virgineus*, *virginea*, *virgineum*. Cum præf. הַבְּתוּלָה *virgo*, וּבְתוּלָה *& virgo*, כַּבְּתוּלָה *ficut virgo*. Conſt. בְּתוּלַת *virgo*. Cum præfix. לִבְתוּלָה *virgini*. Plur. בְּתוּלוֹת & בְּתוּלֹת, *virgines*. Cum præfix. הַבְּתוּלוֹת & הַבְּתוּלֹת, *virgines*. Cum præf. & affix. וּבְתוּלֹתָיו *& virgines ejus*, m. בְּתוּלֹתֶיהָ *virgines ejus*, f. בְּתוּלֹתַי *virgines meæ*, c. R. בָּתַל inuſit.

בְּתוּלִים m. pl. Lxx. παρθένια, Vulg. & alii, *virginitas*, παρθένια, παρθένεια (τά), *virginalia*, *ſigna virginitatis*, παρθένος, Vulg. *virgo*, Levit. 21. v. 13. ubi ſenſum, non verbum, expreſſerunt. Conſt. בְּתוּלֵי *virginitas*. Cum præf. & affix. בְּתוּלֶיהָ *virginitas ejus*, m. בִּבְתוּלֶיהָ *in virginitate ejus*, f. בְּתוּלַי *virginitas mea*, c. בְּתוּלֵיהֶן *virginitas earum*. R. בָּתַל inuſit.

בִּתְיָה Maſſ. *Bithiâ*, Vulg. *Bethiâ*, nomen proprium filiæ Pharaonis, uxoris Mered, 1. Paral. 4. v. 18. Etym. *filia*, vel *menſura Domini*; ex בַּת *filia*, *menſura*, ſive *bathus*, & יָהּ *Dominus*.

בתק QAL, unde PIEL בִּתֵּק, ex quo 3. p. pl. c. Præt. cum præf. & aff. וּבִתְּקוּךְ, Ezech. 16. v. 39. al. 40. Lxx. καὶ κατασφάξουσί σε, Vulg. *& trucidabunt te*, f. Alii, *& confodient*, *& transfigent te*, f.

בתר QAL, unde 3. p. ſ. m. Præt. in pauſa, בָּתָר, Gen. 15. v. 10. Lxx. διεῖλε, Vulg. & alii, *diviſit*, *diſſecuit*.

PIEL בִּתֵּר, unde 3. p. ſ. m. Futuri cum præf. וַיְבַתֵּר, Lxx. καὶ διεῖλε, Vulg. & alii, *& diviſit*, *& diſſecuit*.

בָּתַר aut בְּתַר, Chald. unde cum א epenthetico, aut potius antiqua vocali *a*, בָּאתַר, Dan. 7. v. 7. Theod. ὀπίσω, Vulg. & alii, *poſt*, *poſtea*. Cum præf. & aff. וּבָתְרָךְ, Dan. 2. v. 39. Theod. καὶ ὀπίσω σου, Vulg. & alii, *& poſt te*, m. R. בְּתַר *diviſit*, *diſſecuit*, unde *poſt*, *poſtea*, quaſi à parte poſteriori diviſum, diſſectum, ſeparatum.

בֶּתֶר, unde in pauſa בָּתֶר, m. Cant. 2. v. 17. Lxx. κοιλώματα *cavitates*. Theod. θυμιάματα *thymiata*. Alius, Βαθήλ (mendoſe pro Βαθήρ), Vulg. *Bether*, nomen proprium effecerunt. Alibi, Lxx. μέρη, Vulg. & alii, *pars*, *diviſio*. Alius, διατόμημα *diſſectio*. Sic etiam alii. Cum aff. בִּתְרוֹ *pars ejus*, m. Plur. conſt. בִּתְרֵי *partes*, *diviſiones*, *diſſectiones*. Plur. cum affix. בְּתָרָיו *partes*, *diviſiones ejus*, m. R. בָּתַר *diviſit*, *diſſecuit*.

בִּתְרוֹן Maſſ. *Bithrón*, Vulg. *Bethorón*, nomen proprium civitatis aut loci trans Jordanem, 2. Reg. 2. v. 29. Etym. *diviſio* aut *ſeparatio eorum*, vel *earum*; ex בֶּתֶר *diviſio*, & aff. 3. p. pl. m. vel fem. punctis excluſis, ſecundum Chaldæos; fem. tantum ſecundum Hebræos. Aut *in exploratione eorum*, vel *earum*; ex ב *in*, תּוּר *exploravit*, & eodem affix. Vel *filia Cantici*; ex בַּת *filia*, & רָנַן *cantavit*. Vel denique *poſt*, *poſtea*, *poſterius*, ex uſu Chald. à בָּתַר *poſt*, quod vide ſupra.

נָא m. Iſai. 16. v. 6. Lxx. ὑβριστὴς *convitiator*, *contumelioſus*. Sym. ὑπερήφανος, Vulg. & alii, *ſuperbus*, *faſtuoſus*. R. גָּאָה *ſuperbivit*.

גאה QAL. Lxx. δοξάζομαι *glorificor*, ἐξυβρίζω *inſolentius efferor*, *ſupra alveum erumpo* (de flumine), θάλλω *vireo*, *floreo*, ἀγρεύομαι, Job. 10. v. 16. *venatione capior*. Vulg. & alii, *excello*, *emineo*, *effero me*,

ſuperbio, *magnificor*.

Præt. 3. p. ſ. m. גָּאָה *excelluit*, *glorificatus*, *magnificatus eſt*. 3. p. pl. c. גָּאוּ *extulerunt ſe*, *erupperunt*.

Infin. גָּאֹה, Exod. 15. vv. 1. 21. *excellendo*. Lxx. adverbialiter, ἐνδόξως, Vulg. *glorioſe*.

Fut. cum præf. הֲיִגְאֶה *an excellit ſe?* *an creſcit?* וְיִגְאֶה *& extollit ſe*.

גאוה f. Prov. 8. v. 13. Lxx. ὕβρις *contumelia*. Vulg. *arrogantia*. Alii, *fastus*, *superbia*. R. גאה *superbivit*.

גאה m. Job. 40. vv. 11. 12. ubi alii גאה, Lxx. ὑπερήφανος, Vulg. & alii, *superbus*, ὑβριστὴς *convitiator*, *contumeliosus*. Et Verbaliter, ὑβρίζω *contumelia afficio*, *contumeliosus sum*, Jerem. 48. v. 29. ubi pro גאה legebant גאה. Plur. גאים *superbi*, remanente (-), quia nomen istud venit à Verbo rad. quiescente Lam. ה, גאה *superbivit*, nec augetur syllabarum numerus. Vide Gram. Heb. tom. 1. p. 60. c. 1. 93. c. 2.

גאואל Mass. *Geouél*, Vulg. *Guél*, nom. proprium filii Machi, principis Tribus Gad, Num. 13. v. 15. al. 16. Etym. *redemtio*, vel *exaltatio Dei*; ex גאל *redemit*, aut גאה *extulit se*, & אל *Deus*.

גאוה f. Lxx. Aq. Sym. V. & VI. edit. ὑπερηφανία, Vulg. & alii, *superbia*. Sym. item, ἐνδοξασμὸς *celebritas*. Lxx. item, καύχημα *gloriatio*, κραταιότης *fortitudo*, μεγαλοπρέπεια *magnificentia*, ὕβρις *contumelia*. Et adjective, μεγαλοπρεπὴς *magnificus*, ὑβρίζων *contumeliosus*, &c. Aq. item, Job. 41. v. 6. σῶμα αὐτοῦ, Vulg. *corpus illius*, Lxx. ἔγκατα αὐτοῦ, *interiora ejus*; pro גאוה legebant גוה cum ה in fine pro ו, à גו *corpus*, & spectabant א ut vocalem. Sym. ibid. Verbaliter, ὑπερεῖδε *contemnit*; legebat גאה. Alii item, *excellentia*, *elatio*, *fastus*. Cum præf. בגאוה *cum elatione*. Const. גאות *elatio*. Cum præf. וגאות *& elatio*, בגאות *in superbia*. Cum præf. & aff. גאותו *superbia*, *excellentia ejus*, m. וגאותו *& superbia ejus*, m. בגאותו *propter excellentiam ejus*, m. ובגאותו *& in excellentia ejus*, m. גאותך in pausa, *excellentia tua*, m. גאותך *excellentia tua*, f. גאותי *excellentia mea*, c. R. גאה *superbivit*, *excelluit*, mutato ה in ו.

גאון & גאן, m. Lxx. Theod. ὑπερηφανία, Vulg. & alii, *superbia*, ὕβρις *contumelia*. Lxx. Sym. ἔπαρμα *elatio*. Lxx. item, ἀγαλλίαμα *exsultatio*, δόξα *gloria*, ἰσχὺς *fortitudo*, κάλλονή *pulchritudo*, ὕψος, & posito infinitivo pro substantivo ὑψῶσαι, *exaltatio*. Aq. Theod. ἀλαζονεία *arrogantia*. Aq. item, (τὸ) ὑπερηφανία, ὑπερήφανα, *elatio*, φρύαγμα *fremitus*. Et adjective, ὑπερήφανος *elatus*, *superbus*. Sym. item, ἐνδοξασμὸς *glorificatio*. V. edit. Psal. 46. Heb. 47. v. 4. al. 5. καύχημα *gloriatio*. Alii item, *excellentia*, *fastus*. Cum præf. וגאון *& elatio*, לגאון *excellentiæ*. Const. גאון *excellentia*, *superbia*. Cum præf. בגאון *in superbia*, כגאון *sicut excellentia*, לגאון *in excellentiam*, מגאון *præ elatione*. Cum præf. & affix. גאונו *excellentia ejus*, m. וגאונו *& excellentia ejus*, m. גאונך, & in pausa גאונך, *excellentia tua*, m. גאונם *fastus eorum*, בגאונם *in superbia eorum*. Plur. cum aff. & in pausa, גאוניך *excellentia tua*, f. R. גאה *superbivit*, *excelluit*.

גאות f. Lxx. ὑπερηφανία, Vulg. & alii, *superbia*, δόξα *gloria*, εὐπρέπεια *decor*, κράτος *fortitudo*, ὕβρις *injuria*. Et adjective, ὑψηλὸς *altus*. Alii item, *excellentia*, *magnificentia*. Cum præf. בגאות *in superbia*, *superbe*, *arroganter*, *potenter*, &c. R. גאה *superbivit*.

גאיונים m. pl. unde cum præf. לגאיונים, Psal. 122. Heb. 123. v. 4. Lxx. τοῖς ὑπερηφάνοις, Vulg. & alii, *superbis*. R. גאה *superbivit*.

גאיות, & transpositis א & (י), גיאות, 4. Reg. 2. v. 16. f. pl. quod Massorethæ legendum docent גאיות, Lxx. φάραγγας, Vulg. & alii, *valles*. Cum præfix. הגאיות & ולגאיות, הגאיות, *valles*, ולגאיות pro *& vallibus*, à sing. inusit. גאה, mutato ה in (י), & servato (·) penult. ad compensandum (י) ejectum; quia nomen istud venit ab inusit. גאה. Vide Gram. Heb. tom. 1. p. 67. c. 1. 92. c. 1. & infra גי *vallis*.

גאל QAL. Lxx. Aq. ἀγχιστεύω *propinquus sum*, *jure propinquitatis* seu *consanguinitatis redimo*, *mihi vendico*. Aq. Sym. ἐγγίζω *appropinquo*, *proximus sum*, eodem sensu. Sym. item, ὑπερμαχοῦμαι *propugno*, *defendo*. Lxx. item, λυτρόω, ἀπολυτρόω, *redimo*, ῥύομαι *libero*, ἐξαιρέω, ἐξαίρω, *eripio*, *libero*, *aufero*, &c.

Praet. 3. p. s. m. גאל *redemit*. Cum præf. וגאל *& redimet*. Cum præf. & affix. וגאלו *& vindicat eum*, גאלם *redemit eos*. 2. p. s. m. גאלת *redemisti*. 1. p. s. c. cum præf. וגאלתי *& redimam*. Cum præf. & affix. גאלתיך *redemi te*, m. וגאלתיך *& vendicabo te*, f.

Ben. s. m. גואל & גאל, Lxx. Aq. Sym.

Theod. ἀγχιστεὺς, ἀγχιστεύων, ἀγχιστευτὴς, *propinquus, vindex*, qui jus vindiciarum habet. Lxx. item, λυτρωτὴς, Vulg. & alii, *redemtor*, συγγενὴς *cognatus*. Cum præfix. הַגּוֹאֵל & הַגֹּאֵל *redemtor, vindex*, לְגֹאֵל *vindici*, מִגֹּאֵל *à vindice*. Cum præf. & affix. וְגֹאֲלוֹ *vindex ejus*, m. וְגֹאֲלוֹ *& vindex, & redemtor ejus*, m. גֹּאֲלֵהּ, & in pausa גֹּאֲלָהּ, *redemtor tuus*, m. גֹּאֲלֵךְ *redemtor tuus*, f. וְגֹאֲלֵךְ *& redemtor tuus*, f. גֹּאֲלִי *redemtor meus*, c. וְגֹאֲלִי *& redemtor meus*, c. גֹּאֲלָם *redemtor eorum*, גֹּאַלְכֶם *redemtor vester*, m. גֹּאֲלֵנוּ *redemtor noster*, c. Plur. m. cum præf. & affix. וְגֹאֲלָיו *& vindices ejus*, m. מִגֹּאֲלֵנוּ, Ruth. 2. v. 20. sine (י) indice pl. numeri, pro מִגֹּאֲלֵינוּ, *ex vindicibus nostris*, c.

Paoul גָּאוּל, Lxx. λελυτρωμένος, Vulg. & alii, *redemtus*. Hinc plur. m. גְּאוּלִים *redemti*. Const. גְּאוּלֵי idem. Cum affix. גְּאוּלַי *redemti mei*, seu *à me*, c.

Infin. גְּאֹל *redimendo*. Cum præf. לִגְאוֹל *ad vendicandum, vendicare*. Cum aff. לְגָאֳלֵךְ leghóolécḥ *vendicare te*, f.

Imper. 2. p. s. m. ex forma (-), גְּאַל & in pausa גְּאָל, *vendica*. Cum præf. affix. & ex eadem forma, גְּאָלָהּ *redime eam*, וּגְאָלֵנִי *& redime me*, c.

Fut. 3. p. s. m. יִגְאַל, & in pausa יִגְאָל, *vendicabit, redimet*. Cum præf. & aff. יִגְאָלֶנּוּ *redimet eum*, וְיִגְאָלֶנָּה *redimet eam*, יִגְאָלֵךְ *redimet te*, f. וַיִּגְאָלֵם *& redemit eos*. 2. p. s. m. תִּגְאַל *vendicabis*. 1. p. s. c. אֶגְאַל *vendicabo*. Cum aff. אֶגְאָלֵם *redimam eos*. 3. p. plur. m. cum aff. יִגְאָלֻהוּ, cum ( ) pro (י), *vendicabunt, vendicaverint eum*.

NIPHAL נִגְאַל, Lxx. λυτρόομαι, Vulg. & alii, *redimor*. Et in alia significatione, quæ est per antiphrasin, de qua vide Gram. Heb. tom. 2. p. 60. 61. 62. μολύνομαι, Vulg. & alii, *polluor, contaminor, inquinor*.

Praet. 3. p. pl. c. composita ex Niphal & Pual, נְגֹאֲלוּ, Thren. 4. v. 14. *contaminati sunt*, pro נִגְאֲלוּ. Vide Gram. Heb. tom. 1. p. 171. c. 1.

Ben. s. m. cum præf. וְנִגְאַל *& redemtus fit, redimet se*. Fem. cum præf. וְנִגְאָלָה *& polluta*.

Fut. 3. p. s. m. יִגָּאֵל *redimetur*. 2. p. pl. m. in pausa, unde remanet ( ), תִּגָּאֵלוּ *redimemini*.

PIEL גֵּאֵל, unde 1. p. plur. c. Praet. cum affix. גֵּאַלְנוּךָ, Malach. 1. v. 7. Lxx. ἠλισγήσαμέν σε, Vulg. & alii, *polluimus te*, m.

PUAL גֹּאַל, Lxx. ἀλισγέομαι, Aq. Sym. μολύνομαι, Vulg. & alii, *polluor, contaminor*.

Paoul s. m. מְגֹאָל *pollutus, contaminatus*.

Fut. 3. p. pl. m. cum præf. וַיְגֹאֲלוּ, Esd. 2. v. 62. Nehem. 7. v. 64. Lxx. καὶ ἠγχιστεύθησαν, Vulg. *& ejecti sunt*. Alii, *& polluti, & contaminati sunt*, h. e. polluti declarati sunt. Ibi etiam in Græco est antiphrasis; nam ad verbum esset, *propinqui facti sunt, declarati sunt*; cum è contrario sensus sit, *alieni judicati, declarati sunt*.

HIPHIL הִגְאִיל, unde 1. p. s. c. Praet. cum א pro ה, ex forma Chald. cum (·) sub hoc א loco ( ), & in pausa, אֶגְאָלְתִּי pro הִגְאַלְתִּי, Isai. 63. v. 3. Sym. Theod. ἐμόλυνα, Complut. ἐμίανα, Vulg. & alii, *inquinavi, fœdavi, contaminavi*. Vacat apud Lxx. Vatic. Vide Gram. Heb. tom. 1. p. 183. c. 1. 408. c. 1.

HITHPAEL הִתְגָּאֵל, unde 3. p. s. m. Futuri יִתְגָּאַל, Dan. 1. v. 8. Theod. ἀλισγηθῇ, Vulg. & alii, *pollueretur, contaminaretur*.

גֹּאֵל m. unde pl. const. גָּאֳלֵי góolé, Nehem. 13. v. 29. Lxx. ἀγχιστεία *propinquitas*. Alii, *pollutiones, contaminationes*. Vulg. *qui polluunt*; legebat גֹּאֲלֵי in Benoni Qal verbi R. גָּאַל *redemit*, & in aliis conjugationibus usitatis vulgo *polluit*.

גְּאֻלָּה f. Lxx. & alius, ἀγχιστεία *propinquitas*, *jus propinquitatis*. Lxx. item, λύτρωσις *redemtio*, λύτρον *redemtionis pretium*. Et adjective, λυτρωτὴς *redemtor*. Lxx. item, αἰχμαλωσία *captivitas*. Cum præf. הַגְּאֻלָּה *redemtio*. Const. גְּאֻלַּת idem. Cum affix. גְּאֻלָּתוֹ *redemtio ejus*, m. גְּאֻלָּתְךָ in pausa, Ezech. 11. v. 15. Lxx. αἰχμαλωσία σου *captivitas tua*, m. Vulg. *propinqui tui*, גְּאֻלָּתִי *redemtio mea*, c. R. גָּאַל *redemit*.

גָּאוֹן vide supra גָּאוֹן, col. 295.

גַּב & in pausa גָּב, m. Heb. & Chald. Lxx. ὕψος *altitudo*, νῶτος & νῶτον, *dorsum*. Alii,

gibbus, *eminentia*, *projectura quævis*, & generatim quidquid eminet, ut dorſum in animalibus, ſupercilia in oculis, radii, canthi, in rotis, &c. Lxx. item, Sym. & Theod. *πορνεῖον*, Lxx. item, *οἴκημα πορνικόν*, *habitaculum meretricium*, *lupanar*, *fornix*. Lxx. item, Ezech. 16. v. 24. *βόθυνος fovea*. Vulg. *lupanar*. Cum affix. גַּבָּהּ *dorſum ejus*, f. Dan. 7. v. 6. cum (-) pro (-) ſub ב, vide Gram. Chald. tom. 2. p. 582. c. 1. גַּבֵּךְ *lupanar tuum*, f. גַּבִּי *dorſum meum*, c. Plur. conſt. גַּבֵּי *altitudines*, *celſitates*. Cum præf. לְגַבֵּי *celſitatibus*. Cum præf. & affix. וְגַבֵּיהֶם, & ſine (י) nota plural. numeri, וְגַבָּם, Ezech. 10. v. 12. *& canthi*, *& dorſa earum* (rotarum), וְגַבֵּיהֶן *& dorſa earum*, גַּבֵּיכֶם *celſitudines veſtræ*, m. Plur. in forma fem. גַּבֹּת *ſupercilia*. Cum præf. & affix. וְגַבֹּתָם *& canthi earum* (rotarum). R. גָּבַב inuſit.

גֹּב *locuſta*, vide infra in גּוֹב.

גֹּב Maſſ. *Góv*, Vulg. *Gób*, nomen proprium loci, in quo ſecundum & tertium contra Philiſthæos commiſſum eſt prælium, 2. Reg. 21. vv. 18. 19. Etym. *altitudo*, *prominentia*; ex גַּב, vide in column. præcedenti. Vel *locuſta*, vide infra גּוֹב. Vel *foſſa*, vide ſequentem vocem.

גֹּב, & emphatice

גֻּבָּא, m. Chald. Theod. *λάκκος*, Vulg. & alii, *foſſa*, *fovea*. Cum præf. לְגֹב & לְגֻבָּא, *in foveam*, וּלְגֹב *& in foveam*. R. גְּבַב inuſit.

גֶּבֶא m. Aq. *βόθυνος*, Vulg. & alii, *fovea*. Hinc cum præf. מִגֶּבֶא *de fovea*, Iſai. 30. v. 14. ubi Lxx. *μικρὸν ὕδατος*; ſenſum, non verbum, expreſſerunt. Plur. cum præfix. & aff. וּגְבָאָיו, Ezech. 47. v. 11. Vulg. *& in paluſtribus*, alii, *& in paludibus ejus*, m. Lxx. *καὶ ἐν τῇ ἐπιστροφῇ αὐτοῦ*, *καὶ ἐν τῇ ὑπεράρσει αὐτοῦ*, *& in reditu ejus*, *& in elatione ejus*. Hic duæ ſunt verſiones vocis גֶּבֶא, quarum prior *ἐπιστροφὴ reditus*, *reverſio*, eſt à verbo בּוֹא *venire*, *redire*; legebantque וּבְבֹאוֹ, *& in redire eum*, *& in reditu ejus*, m. cum ב pro ג. Altera, *ὑπέραρσις elatio*, venit à גֵּב; unde cum aff. וּבְגֵבוֹ, trajectis literis & refecto א, pro וּגְבָאָיו, *& in elatione ejus*, m. Utra verſio ſit τῶν Lxx. facile non eſt divinare. R. גָּבָא inuſit.

גָּבַהּ QAL. Lxx. Aq. Sym. Theod. *μετεωρίζομαι in altum elevor*, *evehor*. Lxx. item, *ἐπαίρομαι*, Vulg. & alii, *elevor*, *ὑψόομαι exaltor*, *μέγας γίνομαι magnus ſum*, *magnus fio*, *μεγαλαυχέω magna jacto*, *effero me*, *ſuperbio*, *ὁπίσω diſto*.

Praet. 3. p. ſ. m. גָּבַהּ *extulit ſe*, *elevatum eſt* (cor), &c. Cum præf. וְגָבַהּ *& altus*, *& ſublimis erit*. 3. p. ſ. f. גָּבְהָא *extulit ſe*, Ezech. 31. v. 5. ubi eſt א pro ה, ne, inquiunt Grammatici, duplex ה ſeſe proxime conſequatur. Vide Gram. Heb. tom. 1. p. 162. c. 1. 2. p. ſ. m. גָּבַהְתָּ *exaltaſti te*. 3. p. pl. c. גָּבְהוּ *exaltati*, *exaltatæ ſunt*.

Infin. cum præf. כִּגְבֹהַּ *ſecundum altari*, *ſicut*, *quantum exaltantur* (cœli). Cum præf. & ה parag. לְגָבְהָה leghovhá *efferre te*, *ſuperbire*, *exaltari*.

Fut. 3. p. ſ. m. יִגְבַּהּ *extollet*, *extollit ſe*. Cum præf. וַיִּגְבַּהּ *& altior erat*, *& exaltatus eſt*. 3. p. ſ. f. cum præf. וַתִּגְבַּהּ *& alta erat*. 3. p. pl. m. יִגְבְּהוּ *exaltabunt ſe*. Cum præf. & in pauſa; quare (-) primariæ vocis revocatur, ac inſuper mutatur in (-), וַיִּגְבָּהוּ *& exaltentur*. 3. p. pl. f. cum præfix. & in forma quieſcentium Lam. ה, aut relicto (י) antiqua vocali *e*, וַתִּגְבְּהֶינָה, Ezech. 16. v. 50. pro וַתִּגְבַּהְנָה, *& extulerunt ſe*. Vide Gram. Heb. tom. 1. p. 169. c. 1. 2. p. pl. m. in pauſa, תִּגְבָּהוּ, *exaltetis vos*. Vide 3. p. plur. m.

HIPHIL הִגְבִּיהַּ, Lxx. *ὑψόω*, Vulg. & alii, *exalto*, *ὑψηλὸν ποιέω altum facio*. Aq. *μετεωρίζω in ſublime erigo*, *altum peto*. Alii item intranſitive, *exaltor*, *exalto me*.

Praet. 3. p. ſ. c. הִגְבַּהְתִּי *exaltavi*.

Ben. ſ. m. מַגְבִּיהַּ *exaltans*. Cum præf. & (י) parag. vide Gram. Heb. tom. 1. p. 184. c. 1. init. הַמַּגְבִּיהִי *exaltans*.

Imper. 2. p. ſ. m. הַגְבֵּהַּ *exalta*.

Fut. 3. p. ſ. m. יַגְבִּיהַּ *exaltat ſe*. Cum præf. & affix. וַיַּגְבִּיהֶהָ *& extulit eum* (murum). 2. p. ſ. m. תַּגְבִּיהַּ *exaltaveris*. 3. p. pl. m. יַגְבִּיהוּ *exaltantur*, *exaltant ſe*.

גָּבֹהַּ m. Lxx. Aq. Sym. Theod. *μετέωρος*, *ſublimis*, *elatus*. Lxx. item, *ὑψηλὸς altus*, *ὑψηλότερος altior*. Et ſubſtantive, *ὕψος altitudo*. Cum præf. וְגָבֹהַּ & וְהַגָּבֹהַּ *& altus*, *&*

Digitized by Google

altum, מִגָּבֹהַּ *ab alto*. Fem. גְּבֹהָה *alta*. Cum præfix. הַגְּבֹהָה *& alta*. Plur. m. גְּבֹהִים *elati*. Cum præf. הַגְּבֹהִים *alti*, וּגְבֹהִים & וְהַגְּבֹהִים *& alti*, *& elati*. Plur. f. גְּבֹהוֹת, & cum præf. הַגְּבֹהוֹת *altæ*. R. גָּבַהּ *extulit se*.

גָּבֵהַּ m. unde conſt. גְּבַהּ, Lxx. ὑψηλὸς, Vulg. & alii, *altus*, *elatus*, *ſuperbus*. Cum præf. וּגְבַהּ *& altus*, מִגָּבֹהַּ *præ alto*. Rad. גָּבַהּ *extulit ſe*.

גֹּבַהּ m. 1. Reg. 16. v. 17. Lxx. ἕξις *habitus*, Vulg. & alii, *altitudo*. R. גָּבַהּ *extulit ſe*.

גֹּבַהּ m. Lxx. ὕψος, Vulg. & alii, *altitudo*, *elatio*. Sym. μετεωρισμὸς (alius, μετεωρότης) *ſublimitas*, ἀπορίαις *difficultas*, *anxietas*. Lxx. item, δύναμις *potentia*, πλῆθος *multitudo*, ὕβρις *contumelia*. Et adjective, ὑψηλὸς *altus*, & ὑψωθῆναι (infinitivus pro ſubſtantivo) *exaltari*, *exaltatio*. Cum præfix. וְגֹבַהּ & וְהַגֹּבַהּ, *& altitudo*, בְּגֹבַהּ *pro elatione*, כְּגֹבַהּ *ſecundum elationem*. Cum affix. גָּבְהוֹ govhó *altitudo ejus*, m. Cum præf. & affix. בְּגָבְהוֹ beghovhó *in altitudine ejus*, m. בְּגָבְהָם begovham *in altitudine eorum*. Plur. conſt. גָּבְהֵי govhé *altitudines*. R. גָּבַהּ *extulit ſe*.

גַּבְהוּת f. Iſai. 2. vv. 11. 17. Vulg. & alii, *altitudo*, *ſublimitas*. Lxx. Iſai. 2. v. 11. ὑψηλὸς *altus*, concretum pro abſtracto. Vacat v. 17. R. גָּבַהּ *extulit ſe*.

גְּבוּל & גְּבֻל, m. Lxx. Aq. Sym. Theod. ὅριον, ὅριον, Vulg. & alii, *fines*, *terminus*, *limes*, *confinium*. Lxx. item, βάσις *baſis*, *greſſus*, χεῖλος *margo*, γῆ *terra*, κληρονομία *hæreditas*, περίβολος *ambitus*, πῆχυς *cubitus*, φυλὴ *Tribus*, ὄρος *mons*, Jud. 2. v. 9. 1. Reg. 10. v. 2. Pſal. 77. Heb. 78. v. 54. Ezech. 11. vv. 10. 11. ſed mendum videtur pro ὅριος. Cum præf. הַגְּבוּל & הַגְּבֻל, *terminus*, וּגְבוּל, וּגְבֻל & וְהַגְּבוּל, *& terminus*, בִּגְבוּל *in termino*, לִגְבוּל *ad terminum*, מִגְּבוּל & מִגְּבֻל, *ex termino*. Cum præf. & affix. גְּבוּלוֹ & גְּבֻלוֹ, *terminus ejus*, m. בִּגְבוּלוֹ *per terminum ejus*, m. גְּבוּלָהּ *terminus ejus*, f. וּגְבוּלָהּ *& terminus ejus*, f. גְּבוּלְךָ, in pauſa גְּבוּלֶךָ, *terminus tuus*, m. בִּגְבֻלְךָ in pauſa, *in termino tuo*, m. גְּבוּלִי *terminus meus*, c. גְּבוּלָם *terminus eorum*, בִּגְבוּלָם *in termino eorum*, לִגְבוּלָם *ad terminum eorum*, גְּבוּלָן *terminus earum*, גְּבוּלְכֶם & גְּבֻלְכֶם, *terminus veſter*, m. מִגְּבוּלְכֶם *præ termino veſtro*, m. בִּגְבוּלֵנוּ *in termino noſtro*, c. Plur. cum præf. & aff. גְּבוּלֶיהָ *termini ejus*, f. גְּבוּלֶיךָ *termini tui*, m. גְּבוּלַיִךְ in pauſa, *termini tui*, f. בִּגְבוּלַיִךְ itidem in pauſa, *in terminis tuis*, f. R. גָּבַל *terminavit*.

גְּבוּלָה & גְּבֻלָה, f. Lxx. ὅριον, Vulg. & alii, *terminus*, *limes*, &c. ut nomen præced. Sym. περιορισμὸς *circumterminatio*, *definitio*. Cum præf. גְּבֻלֹתָיו *terminus ejus*, m. Plur. גְּבוּלוֹת, גְּבוּלֹת, & גְּבֻלֹת, *termini*. Cum præf. בִּגְבֻלֹת *in terminis*. Cum præf. & aff. לִגְבֻלֹתֶיהָ *per terminos ejus*, f. R. גָּבַל *terminavit*.

גִּבּוֹר & גִּבֹּר, m. Lxx. Aq. Theod. δυνατὸς, Lxx. Theod. δυνάστης, Lxx. item, ἰσχύων, δυναστεύων, Vulg. & alii, *potens*. Lxx. Aq. item, ἰσχυρὸς *fortis*, γίγας *gigas*, μαχητὴς, & Lxx. item, πολεμιστὴς, *bellator*. Lxx. item, ἀνὴρ *vir*. Sym. item, ἀνδρεῖος *virilis*. Lxx. item, κραταιὸς *fortis*, ἐπηρμένος *elatus*. Et ſubſtantive, δύναμις, δυναστεία *potentia*, &c. Cum præf. הַגִּבּוֹר *potens*, וְגִבּוֹר *& potens*, בְּגִבּוֹר *in potente*, מִגִּבּוֹר *à potente*. Cum affix. גִּבֹּרָם *potens eorum*. Plur. abſol. גִּבּוֹרִים *potentes*. Cum præfix. וְהַגִּבּוֹרִים *& potentes*, בַּגִּבּוֹרִים *in potentes*, כְּגִבּוֹרִים *ſicut potentes*, לַגִּבּוֹרִים *potentium*, *fortium*, *robuſtorum*. Plur. conſt. גִּבּוֹרֵי *potentes*, *robuſti*. Cum præfix. וְגִבּוֹרֵי *& potentes*, לְגִבּוֹרֵי *potentium*, מִגִּבּוֹרֵי *e potentibus*. Plur. cum præf. & affix. גִּבּוֹרָיו, & cum affixo ſingulari pro plurali, vide Gram. Heb. tom. 1. p. 126. § II. c. 1. גִּבּוֹרוֹ, *potentes ejus*, m. וְגִבּוֹרָיו *& potentes ejus*, m. גִּבּוֹרֶיהָ *potentes ejus*, f. וְגִבּוֹרֶיהָ *& potentes ejus*, f. גִּבּוֹרֶיךָ *potentes tui*, m. גִּבּוֹרַי *potentes mei*, c. וְגִבּוֹרֵיהֶם *& potentes eorum*. Rad. גָּבַר *potens fuit*, *prævaluit*.

גְּבוּרָה & גְּבֻרָה, f. Lxx. Aq. Sym. Theod. δυναστεία, Lxx. item, δύναμις, Vulg. & alii, *potentia*. Lxx. Sym. item, ἀνδραγαθία, alius, ἀνδρεία, *robur*, *virilitas*. Lxx. item, ἰσχὺς *fortitudo*, σθένος *robur*. Et adjective, ἰσχύων *potens*. Cum præf. וּגְבוּרָה & וְהַגְּבוּרָה, *& potentia*, בִּגְבוּרָה *in potentia*, וְלִגְבוּרָה *& potentiæ*, מִגְּבוּרָה *præ potentia*. Conſt. & cum præfix. בִּגְבוּרַת *in fortitudine*. Cum præf. & affix. גְּבוּרָתוֹ *potentia ejus*, m. וּגְבוּרָתוֹ *& potentia ejus*, m. בִּגְבוּרָתוֹ *in potentia ejus*, m. גְּבוּרָתֶךָ in pauſa, *potentia tua*, m. וּגְבוּרָתְךָ

Digitized by Google

& potentia tua, m. וְהַגְּבוּרָה *& in potentia tua*, m. וּגְבוּרָתְךָ *& potentia tua*, f. גְּבוּרָתִי *potentia mea*, c. גְּבוּרָתָם *potentia eorum*, וּגְבוּרָתָם *& potentia eorum*, בִּגְבוּרָתָם *in potentia eorum*, מִגְּבוּרָתָם *à potentia eorum*, גְּבוּרַתְכֶם *potentia vestra*, m. Plur. absol. & const. גבורות *potentiæ*. Cum præf. בגבורות *in potentiis*. Cum præf. & aff. גבורתיו *potentiæ ejus*, m. בגבורתיו *in potentiis ejus*, m. וּגְבוּרֹתֶיךָ *& potentiæ tuæ*, m. וְכִגְבוּרֹתֶךָ *& secundum potentias tuas*, m. R. גָּבַר *potens fuit, prævaluit*.

גבורתא f. Chald. unde cum præf. וּגְבוּרְתָא, & sine Méthegh sub ג, וּגְבוּרְתָא, Dan. 2. v. 20. Theod. *καὶ ἡ σύνεσις & intelligentia*. Ibid. v. 23. *καὶ δύναμις & potentia*. Vulg. & alii utrobique, *& fortitudo, & robur, & potentia*. R. גְּבַר *potens, robustus fuit, prævaluit*.

גְּבוּרֹת vide in גַּב, supra col. 299.

גִּבֵּחַ m. Levit. 13. v. 41. Lxx. ἀναφάλαντος, Vulg. & alii, *recalvaster*, h. e. calvus anteriore capitis parte. R. גָּבַח inusit.

גַּבַּחַת f. Lxx. ἀναφαλάντωμα, Vulg. & alii, *recalvatio, calvitium, calvities*; locus capitis anterior, ex quo defluxerunt capilli. Dicitur etiam de panno, cujus pili ob lepram deciderunt. Unde Lxx. vertunt etiam κρόκη *subtegmen*, Levit. 13. v. 55. Hinc cum præf. בְּגַבַּחַת *in recalvatione*. Cum præf. & affix. בְּגַבַּחְתּוֹ *in recalvatione, in calvitio ejus*, m. R. גָּבַח inusit.

גַּבַּי Mass. *Gabbái*, Vulg. *Gebbái*, nomen proprium viri è posteris Benjamin, Neh. 11. v. 8. Etym. *dorsum*, seu *elevationes*, aut *cisternæ*, vel *locustæ meæ*; à גַּב *dorsum, elevatio*, aut גֵּב *cisterna*, vel *locusta*, & aff. 1. p. plur. c.

גֵּבִים m. plur. à sing. inusit. גֵּב aut גֵּבֶה, tria significat. 1°. Jerem. 14. v. 3. & alibi, Lxx. φρέατα *putei*. Alii, *fossæ*. 2°. Isai. 33. v. 4. *locustæ*, ubi Theod. βόθυνος, Vulg. *fossæ*, ut Jerem. 14. v. 3. 3°. 3. Reg. 6. v. 9. Lxx. φατνώματα, Vulg. *laquearia*. Alii, *cantherii, trabes*. Cum præf. הַגֵּבִים *fossæ*, Isai. 10. v. 31. ubi aliis est nom. propr. Lxx. Γεββεὶρ corrupte; melius Ald. Γηβείμ, Vulg. *Gabim*. R. גָּבָא, aut גָּבָה, aut גּוּב inusit.

גֹּבִים m. pl. unde cum præf. וּלְגֹבִים, 4. Reg. 25. v. 12. Complut. καὶ εἰς γεωργοὺς, Vulg. *& in agricolas*. Alius, καὶ εἰς βοθυνευτὰς *& in fossores*, vide vocem præced. Lxx. Vatic. καὶ εἰς Γαβεὶν, ms. Alex. καὶ εἰς Γαβεὶν, vocem Heb. retinuerunt. Mass. legendum docent cum (י) post ל, וְלִיגְבִים, à nomine יָגֵב *ager*, quod vide suo loco; aut potius à Benoni plur. m. verbi inusit. יָגַב. Itaque (י) istud à posterioribus Massorethis, qui puncta adjecerunt, perperam sublatum est quasi vocalis antiqua, quæ, novis inscriptis, visa est eis abundare.

גְּבִינָה f. unde cum præf. וְכַגְּבִנָּה, aut וְכַגְּבִינָה, Job. 10. v. 10. Lxx. ἴσα τυρῷ, ad verb. *æqualia, æqualiter caseo*, h. e. ut Vulg. transtulit, *& sicut caseum*. R. גָּבַן inusit.

גָּבִיעַ m. Lxx. Theod. κόνδυ *poculum*. Lxx. item, κεράμιον *vas fictile*, κρατὴρ *cratera*. Aq. σκύφος, Vulg. & alii, *scyphus*. Sym. φιάλη *phiala*. Alii item, *calix*. Cum præf. הַגָּבִיעַ *scyphus*. Cum aff. גְּבִיעִי *scyphus meus*, c. Plur. גְּבִעִים *scyphi, calices*. Cum affix. גְּבִעֶיהָ *scyphi ejus*, f. R. גָּבַע inusit.

גְּבִיר m. Gen. 27. vv. 29. 37. Lxx. κύριος, Vulg. & alii, *dominus, herus*. R. גָּבַר *potens fuit, prævaluit*, &c.

גְּבִירָה f. Lxx. βασίλισσα, Vulg. & alii, *regina*, δυναστεύουσα *imperatrix*, ἡγουμένη *princeps*, *principissa*, μείζων *major*, natu scilicet. Alii item, *domina, hera*. Hinc cum præf. הַגְּבִירָה *domina*, וְלַגְּבִירָה *& regina*, מִגְּבִירָה, 3. Reg. 15. v. 13. *à principissa, à principe*, h. e. *ne esset princeps*, Vulg. וְלַגְּבִירָה *& reginæ, & dominatrici*. Lxx. Jerem. 13. v. 18. καὶ τοῖς δυναστεύουσι, *& potentibus*, m. legebant וְלַגְּבִירִים, cum ם in fine pro ה, à voce præced. גביר. R. גָּבַר *potens fuit, prævaluit*.

גָּבִישׁ m. unde cum præf. הַגָּבִישׁ, Job. 28. v. 18. Lxx. καὶ γαβὶς, vocem Hebraicam retinuerunt. Sym. καὶ ἐπηρμένα *& elata, & excelsa*. Vulg. *& eminentia*. Alii, *& unio, & margarita, & crystallus, & lapis pretiosus, & vestes polymitæ*, &c. R. גָּבַשׁ inusit.

גָּבַל QAL. Lxx. ὁρίζω *termino, limites constituo*, ἵστημι *statuo* (limites). Aq. ὁριοθετέω *terminos pono*. Sic etiam alii.

Praet. 3. p. pl. c. גָּבְלוּ *terminarunt, fixerunt* (terminos).

Fut. 3. p. s. m. יִגְבֹּל, & 3. p. f. sequente Maqqaph,

Digitized by Google

Maqqáph, תִּגְבָּל־ tighbol-, *terminabit*, *terminus erit.*

HIPHIL הִגְבִּיל, Lxx. ἀφορίζω *segrego*, *distermino*. Alius, ὁρίζω, Vulg. & alii, *terminos pono*, *terminos constituo*.

Praet. 2. p. s. m. cum praef. וְהִגְבַּלְתָּ & *pones terminos*.

Imper. 2. p. s. m. הַגְבֵּל *pone terminum*.

גְּבָל Mass. *Gevál*, Vulg. *Gebál*, Psal. 82. Heb. 83. v. 8. nomen proprium civitatis, secundum peritissimos interpretes, quae duplex erat; altera ad Septentrionem, altera ad austrum Judaeae sita. Urbs, de qua hoc in Psalmo agitur, erat ad austrum, uti & populi, qui ibidem commemorantur. Praeterea Idumaea, in qua erat haec civitas, dicitur à Stephano & à S. Hieron. *Gebalene*, & in Targ. Jerosol. *Gabla*. Etym. *terminus, limes*; à גָּבַל *terminavit*.

גְּבֻל vide גְּבוּל, supra col. 301.

גְּבֻלָה vide גְּבוּלָה, supra col. 302.

גַּבְלֻת vel גַּבְלֻת, f. unde שַׁרְשֹׁת גַּבְלֻת, & שַׁרְשְׁרֹת גַּבְלֻת, Exod. 28. v. 22. c. 39. v. 15. Lxx. κροσσοὶ συμπεπλεγμένοι, *fimbriae complicatae*. Vulg. *catenae*, *catenulae sibi invicem cohaerentes*. Alii, *catenae terminationis*, h. e. terminatae ad Pectorale, sive Rationale, quod iis mediante annulo annectebatur.

גִּבְלִים Mass. *Givlím*, Vulg. & alii, *Giblii*, nom. commune incolis urbis גְּבָל, quam vide supra, qui erant architecturae peritissimi, 3. Reg. 5. v. 18. Ezech. 27. v. 9. Etym. *termini*; ex גְּבוּל aut גְּבֻל, *terminus*. Vel *terminus maris*; ex גְּבוּל aut גְּבֻל *terminus*, & יָם *mare*.

גַּבְלֻת, vide supra גַּבְלוּת.

גִּבֵּן, Levit. 21. v. 20. Lxx. κυρτὸς, Vulg. & alii, *gibbus*, *gibbosus*. R. גָּבַן inusit. aut גָּבַב itidem inusit. unde גַּב *gibbus*, *dorsum*, &c. Vide supra col. 298. 299.

גְּבִנָה vide גְּבִינָה, supra col. 304.

גַּבְנֻנִּים m. pl. Psal. 67. Heb. 68. v. 17. à sing. inusit. גַּבְנֹן; Lxx. τετυρωμένα (ὄρη), Vulg. Lat. *coagulati* (montes), à גָּבַן inusit. unde גְּבִינָה *caseus*. Aq. ὀφρυωμένα (ὄρη) *superciliosi* (montes). Sym. ὑψηλὰ, S. Hieron. *excelsi*. Alii, *gibbosi*, *collibus eminentes*, &c. à גַּב *dorsum*, *gibbus*, *eminentia*, *altitudo*, &c.

גֶּבַע Mass. *Géva*, Vulg. *Géba*, *Gabá*, *Gabáe*, *Gabée*, nom. proprium civitatis in Tribu Benjamin, Jos. 18. v. 24. c. 21. v. 17. Neh. 7. v. 30. Isai. 10. v. 29. Etym. *collis*, vel *calix*; à גִּבְעָה *collis*, aut גָּבִיעַ *scyphus*, *calix*.

גִּבְעָא Mass. *Givá*, Vulg. *Gabaá*, nom. proprium civitatis in Tribu Juda, 1. Paral. 2. v. 49. Etym. eadem ac urbis praeced.

גִּבְעָה Mass. *Givá*, Vulg. *Gabaá*, nom. proprium urbis in Tribu Juda, Jos. 15. v. 57. &c. Const. גִּבְעַת *Gabaá*. Cum ה locali, גִּבְעָתָה, & cum altero ה ab initio, הַגִּבְעָתָה *Gabaon versus*. Etym. *collis*. Vide vocem seq.

גִּבְעָה f. Lxx. Aq. Sym. Theod. βουνὸς, Vulg. & alii, *collis*. Lxx. Sym. item, νάπη *clivus sylvosus*. Lxx. item, δῶμα *tectum*, θὶν, θίν, *acervus*, *tumulus*, *collis*, ὄρος *mons*. Aq. item, ὑψηλὸς, Jud. 7. v. 1. *excelsus*, Vulg. *collis excelsus*. Cum praef. הַגִּבְעָה *collis*, וְגִבְעָה & *collis*, בַּגִּבְעָה *in colle*. Const. גִּבְעַת *collis*. Cum praefix. בְּגִבְעַת *in colle*, מִגִּבְעַת *à colle*. Cum affix. גִּבְעָתִי *collis meus*, c. Pl. absol. גְּבָעוֹת *colles*. Cum praef. הַגְּבָעוֹת *colles*, וּגְבָעוֹת & הַגְּבָעוֹת, & *colles*, וְלַגְּבָעוֹת & *collibus*, מִגְּבָעוֹת & מֵהַגְּבָעוֹת, *à collibus*, וּמִגְּבָעוֹת & *à collibus*. Construct. גִּבְעוֹת & גִּבְעֹת, *colles*. Cum aff. גִּבְעוֹתַיִךְ *colles tui*, m. R. גָּבַע inusit.

גִּבְעוֹן Mass. *Givón*, Vulg. *Gabaón*, nom. proprium civitatis refugii & Leviticae in Tribu Benjamin, Jos. 18. v. 25. Etym. *collis*; à גִּבְעָה idem. Aut *calix*; à גָּבִיעַ, idem. Aut *dorsum*; à גַּב idem. Aut *elevatio iniquitatis*; à גַּב *elevatio*, & עָוֹן *iniquitas*.

גִּבְעֹנִי Mass. *Givoní*, Vulg. *Gabaonites*, 1. Paral. 12. v. 4. nom. commune incolis praecedentis urbis גִּבְעוֹן *Gabaon*, quam vide cum ejus etymologiis. Plur. גִּבְעֹנִים cum hholem deficiente, *Gabaonitae*, 2. Reg. 21. v. 2.

גִּבְעֹל m. Exod. 9. v. 31. Lxx. σπερματίζον *sementans*, h. e. semen habens. Vulg. eo quod *jam folliculos germinaret*, id est, jam haberet folliculos, in quibus semen continebatur. Sunt qui vocem hanc componant ex גַּב *gibbus*, & עֹל *jugum*, *vertex*, *cacumen*; q. d. *vertex gibbosus*, & in cujus gibbo erat semen. Aliis est radix quadrilitera גבעל.

Digitized by Google

גבעֹנִים m. plur. à sing. גִּבְעֹנִי, quod vide supra col. 306.

גבעָתִי Mass. *Givathi*, Vulg. *Gabaathites*, 1. Paral. 12. v. 3. nomen commune incolarum urbis גִּבְעָה *Gibaa*, quam vide supra col. 306. cum ejus etymologia.

גָּבַר & גָּבֵר, QAL. Lxx. Sym. *ἐνισχύω invalesco.* Lxx. *κραταιόω roboro me*, *κραταιοῦμαι*, Aq. *δυναμόομαι*, *ἐνδυναμόομαι*, Lxx. *ὑπερδυναμόομαι*, *roboror*, *corroboror*, *superexcedo.* Lxx. item, *δυνατός εἰμι*, *ἰσχύω*, *κατισχύω*, Sym. *δυναστεύω*, Vulg. & alii, *potens sum*, *prævaleo.* Lxx. item, *ὑψόομαι exaltor*, *καυχάομαι glorior.*

PRAET. 3. p. s. m. גָּבַר *prævaluit.* Cum præf. וְגָבַר *& prævaluit.* 3. p. pl. c. גָּבְרוּ, & in pausa ex forma (-), גָּבָרוּ *prævaluerunt.*

FUT. 3. p. s. m. ex forma (-), יִגְבַּר *prævalebit.* 3. p. pl. m. cum præf. וַיִּגְבְּרוּ *& prævaluerunt.*

PIEL גִּבֵּר, Lxx. *κατισχύω*, *δυναμόω*, Vulg. & alii, *roboro*, *corroboro*, *conforto.*

PRAET. 1. p. s. m. cum præf. וְגִבַּרְתִּי *& corroborabo.* Cum præf. & affix. וְגִבַּרְתִּים *& corroborabo eos.*

FUT. 3. p. s. m. יְגַבֵּר *roborabit.*

HIPHIL הִגְבִּיר, Lxx. *δυναμόω*, Vulg. & alii, *roboro*, *corroboro*, *confirmo*, *μεγαλύνω magnifico.* Alius, Psal. 11. Heb. 12. v. 5. *δυναστεύω potens sum*, *prævaleo.*

PRAET. 3. p. s. m. cum præf. וְהִגְבִּיר *& corroborabit*, *& confirmabit.*

FUT. 1. p. pl. c. נַגְבִּיר *roborabimus*, *prævalebimus.*

HITHPAEL הִתְגַּבֵּר, vel הִתְגַּבַּר, Lxx. *ἰσχύω*, Sym. *κατισχύω*, *καταδυναστεύω*, *potens sum*, *prævaleo.* Aq. *δυναμόομαι*, Vulg. & alii, *roboror.* Lxx. item, *τραχηλιάω cervicem erigo*, *induro.* Alii, *roboro*, *corroboro me*, &c.

FUT. 3. p. s. m. ex forma τῦ (-) mutati in (-) ob pausam, יִתְגַּבָּר *roborat se.* 3. p. pl. m. itidem in pausa & ex eadem forma, יִתְגַּבָּרוּ *invalescent*, *prævalebunt.*

גֶּבֶר vel גָּבַר, m. Heb. & Chald. Lxx. Theod. *ἀνήρ*, Vulg. & alii, *vir*, proprie potens; quod indicat vox Græca & Latina. Rad. גָּבַר *potens fuit*, *prævaluit.*

גְּבַר m. Chald. unde pl. const. גִּבָּרֵי, Dan. 3. v. 20. Theod. *ἰσχυροὶ fortes*, Vulg. *fortissimi.* Alii, *viri*, simpliciter. Servatur (-) sub ב, ob dagh. ei impressum. Vide Gram. Heb. tom. 1. p. 89. c. 2. fin. R. גְּבַר *prævaluit*, *fortis*, *robustus fuit.*

גַּבָּר Mass. *Gibbár*, Vulg. *Gebbár*, nom. proprium viri aut provinciæ, Esd. 2. v. 19. al. 20. Etym. *virilis*, *robustus*, aut *gallus gallinaceus*; ex גֶּבֶר, aut גְּבַר Chald. *vir*, *virilis*, *robustus*, &c.

גֶּבֶר, & in pausa גָּבֶר, m. Lxx. Aq. Sym. Theod. *ἀνήρ*, Vulg. & alii, *vir*, proprie *potens*, *fortis*, *robustus.* Lxx. & alius, *ἄνθρωπος homo.* Lxx. item, *ἀνὴρ δυνατὸς vir potens*, *δυνατὸς* (simpliciter) *potens*, *ἀνδρεῖος virilis*, *κρείσσων melior*, *ἄρσην mas*, *ὃς qui.* Alii item, *quisque*, &c. Et substantive seu abstractive, *δύναμις potentia*, *σύνεσις intelligentia.* S. Hieron. Isai. 22. v. 17. *gallus gallinaceus.* Ita etiam hanc vocem ibidem interpretabatur Judæus, qui eum linguam Hebraicam docebat. Sic quoque R. Salomon, & alii hoc verbum transtulerunt. Vide Gram. Heb. tom. 1. pag. 533. c. 1. 2. Cum præfix. הַגֶּבֶר *vir*, הַגָּבֶר *& vir*, כְּגֶבֶר *sicut vir*, וּכְגֶבֶר *& sicut vir*, לְגֶבֶר & לַגָּבֶר, *viro*, מִגֶּבֶר *præ viro.* Plur. גְּבָרִים, & cum præfix. הַגְּבָרִים *viri*, לַגְּבָרִים & לִגְבָרִים, *viris.* R. גָּבַר *potens fuit*, *prævaluit.*

גֶּבֶר Mass. *Gever*, Vulg. *Gáber*, nomen proprium filii Uri, unius è præfectis Salomonis, 3. Reg. 4. v. 19. Etym. *vir*, aut *robustus.* Vide vocem præced.

גבר vide in גִּבּוֹר, } supra col. 302.
גברת vide in גְּבוּרָה, }

גַּבְרִיאֵל Mass. *Gavriél*, Vulg. *Gabriél*, nom. proprium Archangeli, Dan. 8. v. 16. Luc. 1. vv. 19. 26. Etym. *vir Dei*; ex גֶּבֶר *vir*, & אֵל *Deus.* Aut *robur*, vel *fortitudo Dei*; ex גָּבַר *fortis*, *robustus fuit*, & אֵל *Deus.*

גְּבֶרֶת f. Lxx. *κυρία*, Vulg. & alii, *hera*, *domina*, *ἄρχουσα imperatrix*, *principissa.* Et abstractive, *ἰσχὺς fortitudo*, *robur.* Cum præf. & affix. גְּבִרְתָּהּ *hera ejus*, f. כִּגְבִרְתָּהּ *sicut hera ejus*, f. גְּבִרְתֵּךְ *hera tua*, f. גְּבִרְתִּי *hera mea*, c. cum (·) ubique sub ב, loco (-); quia vox illa excipitur. Vide Gram. Heb. t. 1. p. 98. c. 2. R. גָּבַר *potens*, *robustus fuit.*

Digitized by Google

גְּבֶרֶת vide in גב, supra col. 299.

גִּבְּתוֹן Mass. *Gibbethôn*, Vulg. *Gabathôn*, *Gebbethôn*, nomen proprium civitatis Leviticæ in Tribu Dan, Jos. 19. v. 44. cap. 21. v. 23. 3. Reg. 15. v. 27. Etym. *dorsum*, sive *elevatio*, aut *palpebræ eorum*, vel *earum*; ex גַּב *dorsum*, *elevatio*, *palpebra*, & affix. 3. p. pl. m. Chald. f. Heb. Vel *excelsum donum*; ex גַּב *excelsum*, *celsitudo*, & נָתַן *dedit*.

גָּג m. vel c. Lxx. Aq. Sym. Theod. *δῶμα*, Vulg. & alii, *tectum*, *solarium*, planum videlicet, qualia erant tecta domorum Palæsthinæ, non cacuminosum. Lxx. item, *ἐσχάρα*, *ἐσχάρις*, *focus*, *τεῖχος*, *τοῖχος*, *murus*, *paries*. Et adjective, *ὕπαιθρος subdialis*. Cum præf. הַגָּג *tectum*. Cum ה art. initio, & ה locali in fine, הַגָּגָה, servato (ָ) quasi à Rad. גָּגָה, aut גּוּג, *super tectum*. Const. גַּג *tectum*. Cum præf. מִגַּג *à tecto*. Cum præf. & affix. גַּגּוֹ *tectum ejus*, m. לְגַגּוֹ *ad tectum ejus*, m. לְגַגֶּךָ in pausa, *tecto tuo*, m. Plur. f. aut ex forma fem. גַּגּוֹת, & cum præfix. הַגַּגּוֹת *tecta*, לַגַּגּוֹת *in tecta, super tecta*. Cum affix. גַּגֹּתֶיהָ *tecta ejus*, f. גַּגּוֹתֵיהֶם *tecta eorum*. R. גָּגַג inusit. ob daghêsch forte secundo ג impressum, quando sequuntur affixa; quanvis radices hodie non sint tribus literis radicalibus iisdem constantia. Aliis גָּג est ipsa radix.

גַּד m. Exod. 16. v. 31. Num. 11. v. 7. Lxx. *κόριον*, Vulg. & alii, *coriandrum*, quocum manna confertur ratione quantitatis, & figuræ; minime vero coloris; nam coriandrum nigrum est, manna vero album, aut coloris unionis, sive margaritæ.

גָּד m. unde cum præfix. לַגָּד, Isai. 65. v. 11. Lxx. *τῷ δαιμονίῳ Dæmonio*, Vulg. *fortunæ*, alii, *turmæ*, seu *militiæ cælesti*, nimirum soli, lunæ, & stellis. In pausa, & cum verbo בָּא *venit*, בָּגָד, Genes. 30. v. 11. *venit turma*, filiorum videlicet. Aq. *ἦλθεν ἡ ζῶσις*, *venit accinctio*, h. e. turma accincta, sive armata. Conf. ibid. c. 49. v. 19. Jos. 1. v. 14. c. 4. v. 12. Sym. *ἦλθεν Γὰδ πειρατήριον*, *venit Gad*, *prædatorum turma*; ubi est duplex lectio sive interpretatio; altera, in qua retinetur vox Hebraica גָּד; altera, in qua vox illa interpretatur *πειρατήριον*, à

גָּדַד *turmatim*, *& more latronum*, *sive prædonum*, *convenire*. Hi divisim legebant בָּא גָד, ut legendum docent Massorethæ, utque innuit accentus duplex huic voci præter analogiam inscriptus. Lxx. *ἐν τύχῃ*, *in fortuna*, h. e. ut transtulit Vulg. *feliciter*. Jovis stella, quæ astrologis fortunatissima credita est, *Gad* Arabibus Cedrenis dicebatur. Porro Lxx. & Vulg. conjunctim legebant בגד aut בָּגָד. Vide Gram. Heb. tom. 1. p. 440. c. 1. tom. 2. p. 410. c. 1.

גָּד Mass. & Vulg. *Gád*, aut *Gádh*, nomen propr. 1°. filii Jacob ex Zilpha, Gen. 30. v. 11. 2°. Prophetæ, 1. Reg. 22. v. 5. Etym. *turma*, &c. Vide vocem præced.

גְּדָבְרַיָּא, Dan. 3. vv. 2. 3. m. pl. Chald. emphat. à sing. inusit. גְּדָבַר, Theod. *τύραννοι*, Vulg. *tyranni*, i. principes, magnates. Alii, *quæstores*, *thesaurarii*, à גִּזְבָּר, de quo infra suo loco, literis ד & ז commutatis. Alii, radicem constituunt גדבר inusit.

גִּדְגָּד Mass. *Gidhgád*, Vulg. *Gadgád*, nomen proprium loci in deserto, ubi fuit nona & vigesima Israëlitarum mansio, Num. 33. v. 32. Idem locus dicitur

גֻּדְגֹּדָה Mass. *Gudhgódha*, Vulg. *Gadgád*, Deut. 10. v. 7. à גָּדַד; unde cum ה locali & altero ה præf. הַגֻּדְגֹּדָה. Etym. *turma*, vel *felicitas*, à גָּד *turma*, &c. Vide supra.

גָּדַד QAL. Lxx. *θηρεύω venor*, *πειρατεύω prædor*, *vasto*. Aq. *εὐζωνίζω*, *εὐζωνίζομαι*, *bene accingo*, *bene accingor*, ad prælium videlicet. Alii, *turmatim & more prædonum aut militum grassantium convenio*, *excurro*.

Fut. 3. p. s. m. ex forma quiesc. ע, & cum (ֻ) in fine pro (ּו), יָגֻד *vastabit*. Cum affix. & ex eadem forma, יְגוּדֶנּוּ, Gen. 49. v. 19. *vastabit eum*, Vulg. *præliabitur ante eum*. Putavit esse contractionem, pro יָגוּד לְפָנָיו. 3. p. pl. m. יָגוֹדּוּ *turmatim conveniunt*.

HITHPAEL הִתְגּוֹדֵד, vel הִתְגֹּדֵד, Lxx. *κόπτω cædo*, *κατατέμνω incîdo*, *concîdo*, *ἐντομίδας ποιέω incisionem facio*, *ἐμφράττομαι obstruor*, *obruor*, *καταλύω diversor*. Alii item, *turmatim excurro*, *congregor*, *convenio*, ut in Qal.

Digitized by Google

Ben. pl. m. cum præf. ומתגודדים *& incidentes se.*

Fut. 3. p. f. m. יתגודד *incidet se*, Jerem. 16. v. 6. ubi incert. ἀποξυρήσονται *fodientur.* 2. p. f. f. תתגודדי, Mich. 4. v. 14. al. 5. v. 1. Lxx. ἐμφραχθήσεται *obstruetur*, mutata secunda persona in tertiam. Vulg. *vastaberis.* Alii, *turmatim conveni.* Et ex forma (-) mutati in (·) ob pausam, תתגודדי *incides te.* 3. p. pl. m. ex eadem forma & in pausa, יתגודדו, Jerem. 5. v. 7. Lxx. κατέλυον *diversabantur.* Alii, *turmatim convenient.* Cum præf. ויתגודדו *& incidebant se.* 2. p. plur. m. תתגודדו, Deut. 14. v. 1. ms. Alex. φοιβήσετε (sic etiam legunt Theodoret. & Cyrill.) *lustrabitis* (vos). Complut. κοψήσεσθε *incidemini.* Aq. περιτμήσεσθε *circumcidemini.* Vulg. & alii, *incidetis vos*, Ald. φοβήσετε *timebitis*, mendum graphicum, pro φοιβήσετε, ut habet ms. Alex. mox laudatus. Vacat apud Lxx. Vatic.

גדד Chald. unde 2. p. pl. m. Imper. Pael גדו, Dan. 4. v. 11. & v. 19. al. 20. Theod. ἐκκόψατε, ἐκτίλατε, *excidite, evellite.* Vulg. & alii, *succidite.*

גדדות, vel גדדת, Jerem. 48. v. 37. f. plur. à sing. inusit. גדודה, vel גדדה, *incisura, incisiones.* Vulg. *colligatio.* Lxx. Verbaliter, κόψονται *incidentur.* R. גדד in Hithpael *incidere se.*

גדוד m. Lxx. Aq. μονόζωνος, Aq. item, εὔζωνος, *accinctus, expeditus, armatus.* Lxx. Sym. λῃστήριον, Lxx. item & alius, πειρατήριον, *latronum, prædonum cohors.* Lxx. item, δύναμις *potentia*, ἐμφραγμὸς *obstructio*, ἐξοδία *excursio*, λῃστὴς *latro*, πειρατὴς *prædo*, πόλεμος *bellum*, σύστημα *agmen militum.* Sym. item, λόχος *turma*, σπεῖρα, στρατόπεδον, *exercitus.* V. edit. λωποδύτης *prædo, latro, grassator*, proprie qui alios vestimentis spoliat. Cum præf. הגדוד *turma*, לגדוד & לַהגדוד *turmæ*, בגדוד *in turma*, מהגדוד *à turma.* Pl. גדודים *turmæ.* Const. גדודי idem. Cum præf. וגדודי *& turmæ.* Cum aff. גדודיו *turmæ ejus*, m. גדודיה, Psal. 64. Heb. 65. v. 11. Lxx. γεννήματα αὐτῆς, Vulg. Lat. *genimina ejus*, f. S. Hieron. *fruges ejus*, f. Alii, *liræ, sulci ejus*, q. d. incisiones ejus.

Cum præf. & affix. לגדודיו *turmis ejus*, m. R. גדד *turmatim convenire, prædari, vastare*, & in Hithp. *incidere se.*

גדול & גדל, m. Lxx. Aq. Sym. Theod. μέγας, Vulg. & alii, *magnus.* Lxx. item, μείζων *major* (alii item, *maximus*) ἁδρὸς *crassus*, δυνάστης *potens*, εὐγενὴς *generosus*, ἔσχατος *extremus*, πλούσιος *dives*, πολὺς *multus*, πρεσβύτερος *senior*, ὑπέρογκος *prætumidus*, &c. Cum præfix. הגדול & הגדל, *magnus*, והגדול & והגדל, *& magnus*, בגדול *in maximo*, כגדול *sicut magnus*, מגדול, למגדול, *à maximo.* Const. גדל, & sequente maqqaph, גדל־ gedhol- *magnus.* Cum præf. maqqaph, & (ו) post adscripta puncta supervacaneo, וגדל־ ougnedhol- *& magnus*, Psal. 144. Heb. 145. v. 8. & Nah. 1. v. 3. Cum præf. & affix. גדולם *magnus, maximus eorum*, מגדולם *à magno, à maximo eorum.* Femin. גדולה & גדלה, *magna.* Cum præfix. הגדולה & הגדלה, *magna*, והגדולה & והגדלה, *& magna.* Plur. absol. m. גדולים, גדלים, & cum præf. הגדולים & הגדלים, *magni, magnates.* Const. גדולי *magnates.* Cum affix. גדוליו *magnates ejus*, m. גדוליה *magnates ejus*, f. Cum præf. & affix. וגדוליו *& magnates ejus*, m. Plur. f. גדולות, גדלות, & גדלת, *magnæ, magna.* Unde Psal. 70. Heb. 71. v. 19. Lxx. Aq. Sym. V. edit. μεγαλεῖα, Vulg. Lat. & S. Hieron. *magnalia.* Cum præf. הגדולות, הגדלות, & הגדלת, *magnæ, maxima.* Cum præf. בגדלות, Psal. 130. Heb. 131. v. 2. Lxx. ἐν μεγάλοις, Vulg. Lat. S. Hieron. *in magnis.* Aq. Theod. ἐν μεγαλωσύναις *in magnitudinibus.* Sym. ἐν μεγαλειότησιν *in magnificentiis.* R. גדל *magnus fuit.*

גדולה, &, secundum exemplaria quædam, גדלה, f. cum dagh. anomalo in ל post (ו), vide Gram. Heb. tom. 1. p. 29. c. 2. Lxx. μεγαλωσύνη *magnificentia*, εὐφροσύνη *lætitia*, μεγαλεῖον *magnificum, magnificentia, magnalia*, χάρις *gratia*, δικαιοσύνη *justitia*, Psal. 70. Heb. 71. v. 21. ubi Ald. & Complut. μεγαλωσύνη, Vulg. Lat. *magnificentia*, Aq. Sym. μεγαλειότης, S. Hieron. *magnitudo.* Cum præf. הגדולה, vel הגדלה, & cum (ֻ) pro (ו), הגדלה, *magnitudo*, והגדולה, vel והגדלה, *& magnitudo.* Const. גדלת *magnitudo.* Cum præf.

Digitized by Google

& affix. גְּדֻלָּתוֹ, vel גְּדוּלָּתוֹ, *magnitudo ejus*, m. וּגְדֻלָּתְךָ & וְלִגְדֻלָּתוֹ *& magnitudini ejus*, m. *& magnitudo tua*, m. Pſ. 144. Heb. 145. v. 6. ubi puncta vocalia ſingularem numerum indicant, ut tranſtulerunt Lxx. & Theod. καὶ μεγαλωσύνη σου, *& magnificentia tua*, m. Vulg. Lat. *& magnitudo tua*, m. At literæ numerum pluralem innuunt; unde Aq. καὶ μεγαλωσύναι σου *& magnificentiæ tuæ*, *& magnitudines tuæ*, m. גְּדוּלָּתִי *magnitudo mea*, c. Plur. גְּדֻלּוֹת, & cum præf. הַגְּדֻלּוֹת *maxime res*. Vulg. *magnalia*. R. גָּדַל *magnus fuit*.

גִּדּוּפָה f. unde cum præf. וּגְדוּפָה, Ezech. 5. v. 15. Lxx. Vatic. καὶ δηλαϊστὴ, Complut. καὶ δήλη, mſ. Alex. καὶ δειλαία, *& perſpicua*, *& expoſita*, miſeriis, videlicet, ut exponebant veteres quidam, teſte S. Hieron. comm. in h. l. tom. 3. nov. edit. col. 729. Ald. καὶ δειλαία, Theod. καὶ δειλαϊστὴ, *& miſera*. Alii ſubſtantive, ut Aq. & Sym. βλασφημία, Vulg. *blaſphemia*. Alii, *convitium*, *opprobrium*. R. גָּדַף in Piel *blaſphemavit*, *convitiatus eſt*.

גִּדּוּפִים m. pl. Lxx. ὀνειδισμὸς *opprobrium*. Aq. Sym. Theod. βλασφημία, Vulg. *blaſphemia*. Alii, *convitia*. Hinc cum præf. לְגִדּוּפִים *in convitia*. Conſt. cum præf. & (ֻ) pro (וּ), וְגִדֻּפֵי *& convitia*. R. גָּדַף in Piel *blaſphemavit*, *convitiatus eſt*.

גְּדוֹת f. pl. Lxx. κρηπὶς *fundamentum*, *baſis*, τεῖχος *murus*, *alveus*, de flumine. Vulg. & alii, *ripæ*. Hinc cum affix. גְּדוֹתָיו *ripæ ejus*, m. R. גָּדָה inuſit.

גָּדִי Maſſ. *Gadí*, Vulg. *Gád*, *Gadites*, nomen proprium 1°. filii Jacob, 1. Paral. 5. v. 18. qui eſt idem ac גָּד, quem vide ſupra col. 310. 2°. nomen gentile virorum Tribus Gad. Vide Joſ. 1. v. 12. Etym. *hædus*, vide infra גְּדִי. Vel *accinctus*, &c. vide גָּד ſupra col. 310.

גַּדִּי Maſſ. & Vulg. *Gaddí*, nomen proprium filii Suſi, Num. 13. v. 11. al. 12. Etym. vide nomen præced.

גְּדִי m. Lxx. Sym. ἔριφος, Lxx. item, αἰγίδιον, Vulg. & alii, *hædus*. Lxx. item, ἀρὴν *agnus*. Sym. item, νεβρὸς *hinnulus*. Cum præfix. הַגְּדִי *hædus*, וּגְדִי *& hædus*, בִּגְדִי *cum hædo*. Pl. abſol. גְּדָיִים *hædi*, mutato (ִ.) in (ִ); quia (ִ.) iſtud eſt pro (ִ). Vide Gram. Heb. tom. 1. p. 63. §. IX. Conſt. גְּדָיֵי, & cum (ֶ) & dagh. per legem æquivalentiæ גִּדְיֵי pro גְּדָיֵי; & utrumque anomalos pro גְּדָיֵי, *hædi*. Vide Gram. Heb. ibid. p. 100. c. 1. R. גָּדָה inuſit.

גַּדִּיאֵל Maſſ. *Gaddiél*, Vulg. *Geddiél*, nomen proprium filii Sodi, Num. 13. v. 10. al. 11. Etym. *hædus Dei*; ex גְּדִי *hædus*, & אֵל *Deus*. Vel *felicitas Dei*; ex גָּד *felicitas*, & אֵל *Deus*.

גָּדִישׁ m. Lxx. Aq. Theod. θημωνία, Lxx. item & alius, σωρὸς, Vulg. & alii, *acervus*. Lxx. item, ἅλων *area*. Theod. item, στοιβὴ *strues*. Alii item, *meta frumenti*, & metaphorice *tumulus*. Cum præfix. מִגָּדִישׁ *ab acervo*, *à meta*. R. גָּדַשׁ inuſit.

גָּדַל & גָּדֵל, QAL. Lxx. μέγας εἰμὶ (ſic etiam Sym.) μέγας γίνομαι, *magnus ſum*, vel *fio*, μείζων εἰμὶ, μείζων γίνομαι, *major ſum*, vel *fio*, ἀνδρίζομαι, ἀνδρόομαι, *vir fio*, *in virum evado*, *adoleſco*, αὐξάνομαι, Vulg. & alii, *creſco*, *augeor*, ἐκτρέφομαι *enutrior*, συνεκτρέφομαι *ſimul enutrior*, μεγαλύνομαι (ſic etiam Aq.) *magnificor*, ὑψόομαι *exaltor*, &c. Et interdum active, ἐκτρέφω *enutrio*, μεγαλύνω *magnifico*, ὑπερέχω *ſupero*.

PRAET. 3. p. ſ. m. גָּדַל *crevit*. Cum affix. & ex forma (ֵ), גְּדֵלַנִי, Job. 31. v. 18. *educavit me*, c. Alii, *crevit apud me*, c. ita ut ſit contractio pro גָּדַל עָלַי. 3. p. ſ. f. גָּדְלָה *crevit*. 2. p. ſ. m. גָּדַלְתָּ *magnus es*. 1. p. ſ. c. cum præf. וְגָדַלְתִּי *& magnus fui*. 3. p. pl. c. גָּדְלוּ *creverunt*, *educati ſunt*.

BEN. ſ. m. cum præf. & ex forma (ֵ), vide Gram. Heb. tom. 1. p. 137. c. 1. 164. c. 1. וְגָדֵל *& creſcens*. Plur. m. conſt. גְּדֹלֵי *magni*.

FUT. 3. p. ſ. m. יִגְדַּל *creſcet*, *creſcat*, *magnus ſit*, &c. Cum præf. וְיִגְדַּל *& magnificetur*, וַיִּגְדַּל, & in pauſa וַיִּגְדָּל, *& crevit*, *& adolevit*. 3. p. ſ. f. תִּגְדַּל *magna ſit*, *magna erit*. Cum præf. וַתִּגְדַּל *& crevit*, *& educata eſt*. 2. p. ſ. f. וַתִּגְדְּלִי *& creviſti*. 1. p. ſ. c. אֶגְדַּל *major ero*. 3. p. pl. m. in pauſa, quare (ַ) primariæ vocis mutatur in (ָ), יִגְדָּלוּ *adoleſcent*, *adoleverint*. Cum præf. & extra pauſam, וַיִּגְדְּלוּ *& creverunt*.

Digitized by Google

PIEL גדל & גִּדֵּל, Lxx. μεγαλύνω, Aq. μεγαθύνω, *magnifico*. Lxx. τρέφω *nutrio, educo*. Lxx. Sym. Theod. ἐκτρέφω *enutrio, educo*. Lxx. Sym. αὐξάνω *augeo*. Lxx. item, γεννάω *gigno*, δοξάζω *glorifico*, μηκύνω *prolongo*, ὑψόω *exalto*.

PRAET. 3. p. f. m. גדל & גִּדֵּל, *educavit, magnificavit*. Cum aff. גִּדְּלוֹ *magnificavit eum*. 3. p. f. f. ex forma (·) & in pausa, גִּדֵּלָה *educavit*. 2. p. f. m. cum affix. גִּדַּלְתּוֹ *educasti eum*. 1. p. f. c. גִּדַּלְתִּי *educavi*. 3. p. pl. c. cum affix. גִּדְּלוּהוּ *educaverunt eum*.

BEN. pl. m. מְגַדְּלִים *educantes*.

INFIN. גַּדֵּל *nutrire, crescere finere*. Cum præf. לְגַדֵּל *magnificare*. Cum præf. & affix. גַּדֶּלְךָ *educare te*, m. וּלְגַדְּלָם *& educare eos*.

IMPER. 2. p. pl. m. גַּדְּלוּ *magnificate*.

FUTUR. 3. p. f. m. יְגַדֵּל *educaverit*. Cum præf. וִיגַדֵּל *& magnificabit*, וַיְגַדֵּל *& magnificavit*. Cum præf. & affix. וִיגַדְּלֵהוּ *& magnificaret eum*. 2. p. f. m. cum aff. תְּגַדְּלֶנּוּ *magnificabis eum*. 1. p. f. c. cum ה parag. וַאֲגַדְּלָה *& magnificabo*. Cum præf. & affix. וַאֲגַדְּלֶנּוּ *& magnificabo eum*. 3. p. pl. m. יְגַדְּלוּ *educaverint*.

PUAL גֻּדַּל, unde PAOUL pl. m. מְגֻדָּלִים, Psal. 143. Heb. 144. v. 12. Lxx. ἱδρυμένα (νεόφυτα) *stabilita* (novellæ plantationes). Aq. μεμεγαλυμμένα *magnificatæ*. Sym. αὐξανόμενα *crescentes*. S. Hieron. *augentes*. Hoc Participium referebant ad vocem *plantationes*. Alii, *educati* (filii).

HIPHIL הִגְדִּיל, Lxx. μεγαλύνω, Vulg. & alii, *magnifico*, κατάγω *deduco*, μεγαλορρημονέω *magna loquor*, ῥύομαι *libero*, ὑψόω *exalto*. Sym. καταμεγαλύνομαι *magnificor*; nam Verbum istud quandoque est in hac conjugatione intransitivum. Alii item, *magnifico me, effero me*.

PRAET. 3. p. f. m. הִגְדִּיל & הִגְדִּל, *magnificavit, magna fecit*. Cum præf. וְהִגְדִּיל *& magnificavit*. 2. p. f. m. הִגְדַּלְתָּ *magnificasti*. 1. p. f. c. הִגְדַּלְתִּי *magnificavi*. 3. p. pl. c. הִגְדִּילוּ *magnificarunt*.

BEN. f. m. מַגְדִּיל *magnificans*. Pl. m. cum præf. הַמַּגְדִּילִים *magnificantes*.

INFIN. cum præf. לְהַגְדִּיל *ad magnificandum*, וּלְהַגְדִּיל *& ad magnificandum*.

FUT. 3. p. f. m. יַגְדִּיל *magnificabit*. 2. p. f. m. תַּגְדִּיל *magnifices*. Cum præfix. וַתַּגְדֵּל *& magnificasti*. 1. p. f. c. אַגְדִּיל *magnificabo*. 3. p. pl. m. cum præf. וַיַּגְדִּילוּ *& ampliarunt*. 2. p. pl. m. תַּגְדִּילוּ *magnificabitis*. Cum præfix. וַתַּגְדִּילוּ *& magnificastis*.

HITHPAEL הִתְגַּדֵּל, Lxx. μεγαλύνομαι, Vulg. & alii, *magnificor*, ὑψόομαι, Vulg. & alii, *exaltor*. Alii item, *magnifico me*.

PRAET. 1. p. f. c. cum præf. וְהִתְגַּדִּלְתִּי *& exaltabo me*, Ezech. 38. v. 23. cum (·) sub ד loco (-). Vide Gram. Heb. tom. 1. p. 190. c. 2.

FUTUR. 3. p. f. m. יִתְגַּדֵּל *magnificabit se*. Cum præf. וְיִתְגַּדֵּל *& magnificabit se*.

גדל vide גָּדֵל, supra col. 312.

גדל m. unde cum præf. בִּגְדֹל, Exod. 15. v. 16. Lxx. (ἐν) μεγέθει, Vulg. & alii, *in magnitudine*. R. גדל *magnus fuit*.

גדל Mass. *Giddél*, Vulg. *Gaddél*, nom. proprium principis familiæ, quæ duce Zorobabele reversa est è captivitate Babylonica, Esd. 2. v. 46. al. 47. Est & alius גדל, ibid. v. 56. qui Vulgato interpreti dicitur *Geddél*. Etym. *magnus*, vel *magnitudo*; à גָּדַל *magnus fuit*.

גדל m. Lxx. ἰσχὺς *robur*, δύναμις *potentia*, μεγαλωσύνη, Vulg. & alii, *magnificentia*, ὕψος *altitudo*. Et adjective, μέγας *magnus*, ὑψηλὸς *altus*. Vulg. & alii item, *magnitudo*. Cum præf. וּבְגֹדֶל *& in magnitudine*, כְּגֹדֶל *secundum magnitudinem*. Cum præf. & aff. גָּדְלוֹ godhló, & cum (.) pro (-hhatouph) גדלו, *magnitudo ejus*, m. בְּגָדְלוֹ beghodhló *in magnitudine ejus*, m. גָּדְלְךָ godhlechá *magnitudo tua*, m. בְּגָדְלְךָ beghodhlécha, in pausa, *in magnitudine tua*, m. Rad. גָּדַל *magnus fuit*.

גדלה vide in גְּדֻלָּה, supra col. 312.

גדליה, & adjecto (ו) in fine,

גדליהו Mass. *Gedhaliá* & *Gedhaliáhou*, Vulg. *Godoliás*, nom. propr. 1°. filii Ahicam filii Saphan, 4. Reg. 25. v. 22. 2°. filii Phassur, Jerem. 38. v. 1. 3°. filii Amariæ, Soph. 1. v. 1. 4°. filii Idithun, 1. Paral. 25. v. 3. 5°. Sacerdotis, qui uxorem alienigenam duxerat, Esd. 10. v. 18. Etym. *magnitudo Domini*; ex גדל aut גֹּדֶל, *magnitudo*, & יָהּ vel יָהוּ, *Dñs*.

Digitized by Google

גְּדִלִים m. pl. cum (·) sub ד pro (ִי), Deut. 22. v. 12. Lxx. *στρεπτὰ torta*, fila videlicet. Vulg. *funiculi.* Alii, *vittæ, fasciæ, instita.* Erant fila contorta, quæ Judæi ponebant ad quatuor angulos vestimentorum suorum, quæque alibi, nempe Num. 15. v. 38. vocantur צִיצִת. Horumce filorum descriptionem vide in Gram. Heb. tom. 2. pag. 535. c. 1. 2. Item 3. Reg. 7. v. 17. Lxx. *δίκτυα retia,* Vulg. *in modum retis*, h. e. reticulata. Ornamenta erant capitellorum duarum columnarum, quas in Templi porticu collocavit Salomon. Rad. גָּדַל, quod Verbum Chaldæis in Pael *intorquere, implicare*, significat.

גִּדַּלְתִּי Mass. *Giddaltì*, Vulg. *Geddelthi*, nom. proprium filii, vel unius è posteris Heman, 1. Paral. 25. v. 4. Etym. *magnitudo*, aut *fimbria mea*; ex גֹּדֶל, aut גְּדִל *magnitudo*, vel *fimbria*, & affix. 1. p. s. c. Vide vocem præced.

גָּדַע QAL. Lxx. ἀπορρίπτω *abjicio*, ἀφαιρέομαι *auferor*, ἐξολοθρεύω *disperdo*, συγκλάω, Vulg. *confringo.* Vulg. item & alii, *præcîdo, abscindo, exscindo, succîdo.*

Praet. 3. p. s. m. גָּדַע *succîdit.* 1. p. s. c. cum præfix. וְגָדַעְתִּי *& abscindam, & confringam.*

Paoul pl. m. cum (ֻ) pro (וּ), גְּדֻעִים, Isai. 10. v. 33. *excisi* (erunt). Lxx. συντριβήσονται *contererentur.* Vulg. *succidentur.*

Fut. 1. p. s. c. cum præf. וָאֶגְדַּע *& succîdi.* 1. p. pl. c. נִגְדַּע *exscindemus.*

NIPHAL נִגְדַּע, Lxx. ἀφαιρέομαι *auferor*, ἐξαίρομαι *tollor*, κατάγνυμαι, συγκλάομαι, Vulg. & alii, *frangor, confringor*, κατασκάπτομαι *suffodior*, συντρίβομαι *conteror.* Vulg. & alii item, *abscindor, succindor, amputor, corruo.*

Praet. 3. p. s. m. נִגְדַּע *succisus est.* 3. p. s. f. נִגְדְּעָה *abscissum est* (cornu) *abscindetur.* Cum præf. וְנִגְדְּעָה *& exscindetur.* 2. p. s. m. נִגְדַּעְתָּ *succisus es.* 3. p. pl. c. cum præfix. וְנִגְדְּעוּ *& succidentur.*

PIEL גִּדַּע & גִּדֵּעַ, Lxx. Theod. συνθλάω, Sym. μετακλάω, Vulg. & alii, *confringo.* Lxx. item, κόπτω *cædo*, ἐκκόπτω *excîdo.* Aq. περικόπτω *circumcîdo.* Alii item, *succîdo.*

Praet. 3. p. s. m. גִּדַּע & גִּדֵּעַ, *succîdit.*

Fut. 3. p. s. m. cum præf. וַיְגַדַּע *& succîdit.* 1. p. s. c. אֲגַדֵּעַ *succidam.* 3. p. pl. m. cum præf. וַיְגַדְּעוּ *& succiderunt.* 2. p. pl. m. in pausa (quare retinetur (ַ)), & cum ן parag. תְּגַדֵּעוּן *succideris.*

PUAL גֻּדַּע, unde 3. p. pl. c. Praeter. in pausa; unde revocatur (ַ) primariæ vocis, quod insuper mutatur in (ָ), גֻּדָּעוּ, Isai. 9. v. 10. *succisæ sunt* (sycomori). Vulg. *succiderunt*; legebat גִּדְּעוּ vel גִּדֵּעוּ in activa voce sive Piel, & in pausa. Vel passivum in activum transtulit. Lxx. mutata persona, κόψωμεν, vel ἐκκόψωμεν, *cædamus, excidamus.*

גִּדְעוֹן Mass. *Gidhón*, Vulg. *Gedeón*, nomen proprium filii Joas, judicis Israël, Jud. 6. v. 13. qui etiam dicitur *Joas & Jerobaal*, ibid. v. 32. Etym. *abscindens* vel *conterens*; à גָּדַע *abscîdit, contrivit.* Vel *abscissio iniquitatis*; à גָּדַע *abscidit*, & עָוֹן *iniquitas, perversitas.*

גִּדְעֹנִי Mass. *Gidhoní*, Vulg. *Gedeón*, nomen proprium patris Abidam principis Tribus Benjamin, Num. 1. v. 11. Etym. vide nom. præced.

גָּדַף Qal, unde PIEL גִּדֵּף, Lxx. Aq. Sym. βλασφημέω, Vulg. & alii, *blasphemo.* Lxx. item, καταλαλέω *obloquor*, ὀνειδίζω *exprobro, convitior*, παροξύνω, παροργίζω, *exacerbo, ad iram provoco.*

Praet. 2. p. s. m. cum præf. וְגִדַּפְתָּ, 4. Reg. 19. v. 22. Isai. 37. v. 23. *& blasphemasti*; cum accentu in penult. quanvis præfigatur ו cum (ְ). 3. p. pl. c. גִּדְּפוּ *blasphemarunt.*

Ben. s. m. מְגַדֵּף *blasphemus, convitiator.* Cum præf. וּמְגַדֵּף *& blasphemus, & convitiator.*

גִּדּוּפִים, unde const. גִּדּוּפֵי, vide in גִּדּוּפִים, supra col. 313.

גִּדֻּפֹת f. pl. unde cum præf. & aff. וּמִגִּדֻּפֹתָם, Isai. 51. v. 7. Lxx. καὶ τῷ φαυλισμῷ αὐτῶν, *& contemtu eorum* (ne frangamini). Vulg. *& blasphemias*, alii, *& convitia eorum* (ne timueritis). R. גִּדֵּף in Piel *blasphemavit, convitiatus est.*

גָּדַר QAL. Lxx. ἀνοικοδομέω, Vulg. & alii, *readifico, iterum ædifico, instauro.*

Digitized by Google

περιοικοδομέω, Vulg. *circumædifico*, *συνάγω congrego*. Sym. *φράσσω*, *munio*, *περιφράσσω circummunio*, Vulg. *circumsepio*. Vulg. & alii item, *sepio*, *concludo*, *maceriam*, *murum*, *parietem struo*, &c.

PRAET. 3. p. s. m. גָּדַר *sepsit*. 1. p. s. c. cum præf. וְגָדַרְתִּי *& sepiam*.

BEN. s. m. גֹּדֵר, Lxx. *οἰκοδόμος ædificator*, *τειχιστὴς*, Sym. *τειχίζων*, *murorum artifex*, *muros ædificans*. Alii, *sepiens*, *obsepiens*, &c. Plur. m. cum præf. וְלַגֹּדְרִים *& sepientibus*.

FUT. 2. p. pl. m. וַתִּגְדְּרוּ *& sepivistis*, *& murum opposuistis*.

גָּדֵר c. Lxx. Sym. *φραγμὸς*, Vulg. & alii, *sepes*, *maceria*, *murus*, *septum*, *paries*. Lxx. item, *τοῖχος paries*, *ἐξάλειψις litura*, *linitio*, *ποίμνιον grex ovium*, Ezech. 13. v. 5. ubi videntur legisse עֵדֶר; vel est metonymia contenti pro continente. *φῶς lux*, Ezech. 42. v. 7. sed mendum videtur ortum ex voce *φραγμὸς* abbreviata. Hoc tamen mendum est antiquissimum; nam translationis hujus mentionem facit S. Hieron. comm. in h. l. tom. 3. nov. edit. col. 1008. Cum præf. וְגָדֵר *& maceria*. Cum aff. גְּדֵרוֹ *maceria ejus*, m. Plur. cum aff. גְּדֵרֶיהָ *maceriæ ejus*, f. גְּדֵרָיִךְ in pausa, *maceriæ tuæ*, f. R. גָּדַר *sepivit*, *maceriam struxit*.

גֶּדֶר m. Lxx. *φραγμὸς*, Vulg. & alii, *maceria*, *sepes*, *murus*, *septum*, &c. *φῶς lux*, Ezech. 42. v. 10. vide supra in גָּדֵר; Vulg. ibid. *peribolus*. R. גָּדַר, vide vocem præced.

גֶּדֶר Mass. *Gédher*, Vulg. *Gáder*, nom. proprium civitatis in Tribu Juda, Jos. 12. v. 13. quæ ibid. c. 15. v. 36. dicitur גְּדֵרָה *Gedherá*, aut *Gederá*. Etym. *maceria*, *sepes*, *murus*. Vide vocem præced.

גְּדוֹר Mass. *Gedhór*, Vulg. *Gedór*, & *Gadór*, nomen propr. civitatis aut vici in Tribu Juda, Jos. 15. v. 58. 1. Paral. 4. v. 39. Etym. vide גָּדֵר.

גֹּדֵר *sepiens*, *obsepiens*, &c. vide supra in Benoni Qal Verbi גָּדַר.

גְּדֵרָה f. Lxx. Aq. *φραγμὸς*, Vulg. & alii, *sepes*, *maceria*, *murus*, *septum*. Lxx. item, *ἔπαυλις*, *μάνδρα*, Vulg. & alii, *caula*, *stabulum*, *ἀγέλη grex*, per metonymiam contenti pro continente. Cum præfix. וּגְדֵרָה

& maceria. Plur. absol. cum præfix. וּגְדֵרוֹת *& septa*, בִּגְדֵרוֹת *in septis*. Const. גִּדְרוֹת *septa* Cum præf. וְגִדְרוֹת *& septa*. Cum aff. גְּדֵרָיו *maceriæ ejus*, m. Retinetur ubique (ְ) penultimæ ob (ְ) præced. Vide Gram. Heb. tom. 1. p. 92. c. 1. In plurali tantum constructo mutatur in (ִ), quæ forma potest etiam esse à nomine paulo post sequente גִּדְרָה. R. גָּדַר *sepsit*, *maceriam struxit*.

גְּדֵרָה Mass. & Vulg. *Gedherá*, aut *Gederá*, Jos. 15. v. 36. nomen proprium urbis, quæ est eadem ac גֶּדֶר, quam vide in col. præcedenti cum ejus etymologia.

גְּדֵרוֹת Mass. *Gedheróth*, Vulg. *Gaderóth* & *Gideróth*, nomen propr. civitatis in Tribu Juda, Jos. 15. v. 41. 2. Paral. 28. v. 18. Etym. *maceriæ*, *muri*, *septa*, &c. à גְּדֵרָה *maceria*, *murus*, *septum*, &c. Vide col. præced.

גְּדֵרִי Mass. *Gedherí*, Vulg. *Gederites*, 1. Paral. 27. v. 28. nomen gentile incolarum urbis גֶּדֶר, quam vide in col. præcedenti cum ejus etymologia.

גִּדְרָה f. unde cum præf. הַגִּדְרָה, Ezech. 42. v. 12. Lxx. *διάστημα intervallum*. Vulg. *vestibulum*. Alii, *maceria*, *septum*. Rad. גָּדַר *sepivit*, *maceriam struxit*.

גְּדֵרָתִי *Gedhérathí*, Vulg. *Gederothites*, 1. Paral. 12. v. 4. nom. commune incolarum urbis גְּדֵרָה, quam vide supra.

גְּדֵרֹתַיִם Mass. *Gedhérothcáim*, Vulg. *Gederothaim*, nomen proprium urbis in Tribu Juda, Jos. 15. v. 36. Etym. *duæ maceriæ*, aut *maceria duplex*; ex גְּדֵרָה *maceria*, in duali anomalo, nempe composito ex plur. & duali, גְּדֵרוֹתַיִם. Vide similia exempla in Gram. Heb. tom. 1. p. 66. in Append.

גֵּה, Ezech. 47. v. 13. גֵּה גְבוּל, Lxx. *ταῦτα τὰ ὅρια*, *hi sunt termini*, plur. pro singulari; Vulg. & alii, *hic est terminus*. Itaque גֵּה mendum est, ut videtur, pro זֶה pronomine demonstrativo *hic*, *iste*. Sunt tamen qui גֵּה referant ad Qabbalisticum Alphabethum, quo ג & ז invicem permutantur. Vide Gram. Heb. tom. 1. p. xiv. tom. 2. p. 397. in quinto Alphabetho.

גָּהָה QAL, unde 3. p. s. m. FUTURI יִגְהֶה, Ose. 5. v. 13. Lxx. *διαπαύσῃ sedabit*, *quiescere faciet*. Vulg. *solvere* (poterit). Alii,

Digitized by Google

Alii, *sanabit, medebitur, elevabit*, h. e. tollet; quod Verbum istud affine sit גָּאָה *altum esse, elevari*.

גֵּהָה f. Prov. 17. v. 22. ubi phrasis: *Animus* vel *cor gaudens* יֵיטִב גֵּהָה, Lxx. *εὐεκτεῖν ποιεῖ*, *bene habere se facit, bonam valetudinem efficit*. Sym. *ἀγαθύνει ἡλικίαν*, *ætatem bonam efficit*. Vulg. *ætatem floridam facit*. Alii, *bonam medicinam præstat*. His גֵּהָה est *medicina, sanatio*. Vide Verbum præced.

גָּהַר QAL. Lxx. & alius, *διακύπτω*, Lxx. item, *συγκύπτω*, *κύπτω*, alius, *συγκύπτω*, *inclino, incurvo me*. Lxx. item & alius, *συγκαλύπτω cooperio*. Aq. *ἐμπνέω*, alius, *ἐμφυσάω*, *inspiro, insufflo*. Sym. *ἐπιπίπτω cado sub, incido*. Vulg. & alii, *incumbo, expando me*.

Fut. 3. p. f. m. cum præf. וַיִּגְהַר *& incurvavit se, & expandit se, & incubuit*, 3. Reg. 18. v. 42. 4. Reg. 4. vv. 34. 35.

גֵּו m. Heb. & Chald. Lxx. *σῶμα*, Vulg. & alii, *corpus*, *μέσον medium*. Alii item, *tergum, dorsum*. Cum præf. & aff. בְּגַוַּהּ Chald. *in medio ejus*, m. בְּגַוֵּהּ Chald. *in medio ejus*, f. גֵּוָךְ in pausa, *corpus, dorsum tuum*, m. גֵּוְךָ *corpus, tergum tuum*, f. גֵּוָם *corpus eorum*. Rad. גָּוָה inusit. Vel potius גָּנַן pariter inusit. ob Daghésch impressum in (ו) quando accedunt affixa.

גַּו m. Lxx. Sym. Theod. *νῶτος*, Vulg. & alii, *dorsum, tergum*, Lxx. item, *μέσον medium*. Aq. *σῶμα*, Vulg. & alii, *corpus*. Vulg. item, *convallis*, Job. 30. v. 5. ubi legebat גַּיְא, quod vide infra suo loco. Cum præf. לְגֵו *corpori, tergo, tergum*. Cum affix. גֵּוְךָ *corpus tuum*, m. גֵּוֵךְ *corpus tuum*, f. גֵּוִי *corpus meum*, c. R. גָּוָה aut גּוּ inusit.

גּוֹ m. Chald. & cum א in fine,

גּוֹא, Theod. *μέσον*, Vulg. & alii, *medium*. Cum præf. בְּגוֹ & בְּגוֹא, *in medio*, לְגוֹא *in medium*. R. גָּוָה inusit.

גּוֹב גֹּב m. Lxx. *ἀκρίς*, Vulg. & alii, *locusta*. Cum præf. כְּגוֹב *sicut locusta*. Plur. ex forma nominum Syrorum masc. plural. constructorum, vide Gram. Heb. tom. 1. pag. 54. c. 2. init. גּוֹבַי & in pausa גּוֹבָי, pro גּוֹבִים, *locustæ*. Aq. Amos. 7. v. 1. *βρούχους ἐρυσίβας voratrices*. R. גּוּב vel גָּבָה, inusit.

גּוֹג Mass. & Vulg. *Góg*, aut *Gógh*, nomen proprium 1°. filii Joel, 1. Paral. 5. v. 4. 2°. regis Scytharum in terra Magog, h. e. Scythia prope Caucasum, Ezech. 38. v. 2. &c. Vide Bochart. in Phaleg, p. 213. Aliis est nomen commune gentium regumque Asiæ minoris & Syriæ, quales futuri erant Antiochus, Seleucus, Demetrius, Nicanor, &c. à quibus vexandos Judæos vaticinatur Daniel; & quibus insuper adumbratur Antichristus cum ejus assectis. Confer Apoc. 20. vv. 7. 8. 9. 10. Etym. *tectum, solarium*, à גַּג idem.

גֵּוָה f. Heb. & Chald. Lxx. Job. 20. v. 25. *σῶμα corpus*, à גֵּו, quod vide supra. Vulg. ibid. *vagina*. Lxx. item, *ὕβρις contumelia*; & Verbaliter, *ὑπερηφανεύομαι superbio*. Theod. *ὑπερηφανία*, Vulg. & alii, *superbia*. Vulg. item, *gloria*. Cum præf. וְגֵוָה *& superbia*, בְּגֵוָה *in superbia*, מִגֵּוָה *è vagina*. R. גָּאָה *superbivit*, unde mutato א in (ו), גֵּוָה *superbia*.

גּוֹז m. unde cum affix. גּוֹזִי, Psal. 70. Heb. 71. v. 6. Lxx. *σκεπαστής μου*, Vulg. Lat. & S. Hieron. *protector meus*. Sym. Verbaliter, *ἐπιδών με respexisti me*. Alii, *excisor, avulsor, edúctor meus*, nempe ex utero matris meæ. R. גָּזָה *avellor, abscindor*, &c.

גּוּז QAL, unde 3. p. f. m. Præt. גָּז, Psal. 89. Heb. 90. v. 10. Lxx. *ἐπῆλθε*, Vulg. Lat. *supervenit*, S. Hieron. *transibimus*; is nec numerum, nec tempus, nec personam servavit. Aq. *διεπέρασεν pertransivit*. Sym. *τμηθέντες succisi* (sumus). Alii, *abscissus, avulsus est*, vel *avellitur*, cito unusquisque nostrûm, *& avolamus*.

גּוֹזָל m. Lxx. Aq. Gen. 15. v. 9. *περιστερά*, Vulg. *columba*. Theod. ibid. *νεοσσὸς περιστερῶν*, *pullus columbarum*. Lxx. item, Deut. 32. v. 11. *νεοσσὸς pullus*, avium scilicet. Hinc cum præf. וְגוֹזָל *& pullus, & columba*. Plur. cum affix. גּוֹזָלָיו *pulli ejus*, m. R. גָּזַל *rapuit, diripuit*; unde *columba*, vel *pullus*, quod imbelles sint, & prædæ expositi.

גּוֹזָן Mass. & Vulg. *Gozán*, nom. proprium fluvii Asiæ minoris, in confiniis Armeniæ & Mediæ, ac mare Caspium ingredientis, 4. Reg. 17. v. 6. c. 19. v. 12. 1. Paral. 5.

v. 26. Isai. 37. v. 12. Etym. *tonsio*, aut *vellus*; ex גזז *totondit*, aut גז *vellus*. Vel *transitus*; ex גוז גז *transire*, *pertransire*. Vel *corpus nutriens*, aut *intus nutriens*; ex גֵּו, aut גו *corpus*, *medium*, *intus*, & זון *alere*, *nutrire*.

גּוּחַ Heb. & Chald. QAL, unde 2. p. f. f. Imper. ex forma hhólem, & cum præf. וְגֹחִי, Mich. 4. v. 10. Lxx. *καὶ ἀνδρίζου* & *viriliter age*. Vulg. & *satage*. Alii, & *ingemisce*, & *erumpe*, & *prorepe*, &c. Aben-Esra, & *ede partum*.

HIPHIL הֵגִיחַ, Lxx. ἐκπαλαίω, Aq. παλαίω, *pugno*, *luctor*. Lxx. item, μαιμάσσω *erumpo*, *impetu feror*, προσκρούω *incurro*. Theod. προσβάλλω *irruo*. Alius, μαιοῦμαι *obstetricor*. Vulg. *surgo*, *erumpo*, *influo*. Alii item, *prodeo*, *educo*, &c.

Ben. s. m. מֵגִיחַ *erumpens*, *educens*. Plur. f. Chald. מְגִיחָן *erumpentes*, Dan. 7. v. 2.

Infin. cum præf. affix. & sine ה characteristico, בְּהַגִּיחוֹ pro בְּהֵגִיחוֹ, *in erumpendo eo*. Vide Gram. Heb. tom. 1. p. 148. c. 2.

Fut. 3. p. f. m. יָגִיחַ *educet*, *erumpet*. 2. p. f. m. cum præf. & (ֶ) in fine pro (ִ) ob tertiam rad. ח, & retractum accentum, וַתָּגַח & *erupisti*, & *prodis*. Vide Gram. Heb. tom. 1. p. 251. c. 2. in Qal, ad quam etiam conjugationem ea vox referri potest, ut & nos eam ibidem retulimus.

גּוֹי m. Lxx. Aq. Sym. Theod. ἔθνος, Vulg. & alii, *gens*, sæpius incredula, & à cultu veri Dei aliena. Lxx. item, λαὸς *populus*, ἄνθρωπος *homo*, ἐχθρὸς *inimicus*, πάροικος *advena*, καταφρονητὴς *contemtor*, ὑπερήφανος *superbus*, à גָּאָה *superbivit*, mutato א in (ו), & ה in (י); γῆ *terra*, πόλις *civitas*, per metonymiam continentis pro contento. Cum præf. הַגּוֹי *gens*, הֲגוֹי *num gens?* וְגוֹי & וְגוֹי, & *gens*, בְּגוֹי *in gente*, *in gentem*, כְּגוֹי *sicut gens*, לְגוֹי *genti*, *in gentem*, מִגּוֹי *de gente*, *à gente*. Cum affix. גוֹי cum unico (י), pro גּוֹיִי, *gens mea*, Soph. 2. v. 9. ubi videtur esse mendum graphicum. Plur. גּוֹיִם, contracte pro גּוֹיִּים, *gentes*. Sic cum præf. הַגּוֹיִם *gentes*, וְגוֹיִם & הַגּוֹיִם, & *gentes*, בַּגּוֹיִם & בְּגוֹיִם, *in gentibus*, *in gentes*, *per gentes*, וּבַגּוֹיִם & *inter gentes*, כַּגּוֹיִם *sicut gentes*, לַגּוֹיִם & לְגוֹיִם, *gentibus*, מִגּוֹיִם *ex gentibus*. Const. גּוֹיֵי *gentes*. Cum præf. & affix. גּוֹיֶךָ, sine (י) indice plural. numeri, pro גּוֹיֶיךָ, *gentes tuæ*, m. גּוֹיִךְ, & contracte גּוֹיִךְ, *gentes tuæ*, f. Sic וְגוֹיִךְ & וְגוֹיִךְ, & *gentes tuæ*, f. בְּגוֹיֵהֶם deficiente (י) pluralis numeri nota, pro בְּגוֹיֵיהֶם, *in gentibus eorum*. Sic לְגוֹיֵהֶם *gentibus eorum*. Pro hoc (י) deficiente, vide Gram. Heb. t. 1. p. 128. num. IV. c. 1.

גְּוִיָּה f. Lxx. σῶμα, Vulg. & alii, *corpus*. Lxx. item & alius, ἕξις *habitus corporis*. Lxx. item, σῶμα os, oris, Jud. 14. v. 8. ubi mendum videtur pro πτῶμα. Item, πτῶμα *cadaver*, ἔθνος *gens*, Nah. 3. v. 3. ubi forte legebant גוים. Hinc cum præf. לַגְּוִיָּה *corpori*. Const. גְּוִיַּת *corpus*. Cum præf. בִּגְוִיַּת *in corpore*, מִגְּוִיַּת *ex corpore*. Cum præf. & affix. גְּוִיָּתוֹ *corpus ejus*, m. וּגְוִיָּתוֹ & *corpus ejus*, m. גְּוִיָּתֵנוּ *corpus nostrum*, c. בִּגְוִיָּתָם *in corpore eorum*. Plur. גְּוִיּוֹת *corpora*. Cum aff. גְּוִיֹּתֵיהֶם *corpora eorum*, גְּוִיֹּתֵיהֶנָה *corpora earum*, vel *eorum* (animalium), Ezech. 1. v. 11. ubi est ה paragog. pro גְּוִיֹּתֵיהֶן, vide Gram. Heb. tom. 1. pag. 126. num. 1. c. 1. גְּוִיֹּתֵינוּ *corpora nostra*, c. R. גָּוָה inusit. cujus ה mutatur in (י) in גְּוִיָּה.

גּוּר vide in Qal Verbi גִּיל infra.

גּוּל vel גִּיל, QAL, unde 1. p. f. c. Praet. cum præf. וְגַלְתִּי, Isai. 65. v. 19. Lxx. καὶ ἀγαλλιάσομαι, Vulg. & alii, & *exsultabo*.

HIPHIL הֵגִיל, Lxx. Aq. Sym. Theod. ἀγαλλιάομαι, Sym. item, ἀγαλλιάω, Vulg. & alii, *exsulto*. Sym. item, ἱλαρεύομαι *exhilaror*. Lxx. item, ἐμπίπλαμαι εὐφροσύνης *impleor lætitia*, εὐφραίνομαι *exhilaror*, πανηγυρίζω *panegyrin celebro*, *exsulto*, χαίρω, ἐπιχαίρω, *gaudeo*.

Imper. 2. p. f. f. sine ה characteristico, ut & in toto hoc Imperativo, גִּילִי *exsulta*. Cum præf. וְגִילִי & *exsulta*. 2. p. pl. m. גִּילוּ *exsultate*. Cum præf. וְגִילוּ & *exsultate*. Pro charact. deficiente, vide Gram. Heb. t. 1. p. 259. c. 2.

Futur. 3. p. f. m. יָגִיל & יָגֵל, *exsultabit*. Cum præf. וְיָגֵל & *exsultabit*, וַיָּגֶל & *exsultavit*, cum (ֶ) in fine loco (ֵ) ob accentum retractum, vide Gram. Heb. t. 1. p. 259. c. 2. fin. 3. p. f. f. תָּגִיל & תָּגֵל, *exsul-*

Digitized by Google

tabit, exsultet. Cum præf. וְיָגֵל *& exsultabit.* 1. p. s. c. cum ה parag. אָגִילָה *exsultabo.* 3. p. pl. m. יָגִילוּ, & cum ן parag. יְגִילוּן, *exsultabunt.* 3. p. pl. f. תָּגֵלְנָה *exsultent.* Cum præfix. וַתָּגֵלְנָה *& exsultaverunt.* 1. p. pl. c. cum ה paragog. נָגִילָה *exsultabimus, exsultemus.*

גּוֹלָה & גֹּלָה, f. Lxx. αἰχμαλωσία, Vulg. & alii, *captivitas*, ἀποικεσία, ἀποικία, ἀποικισμὸς, μετοικεσία (sic etiam alius) *migratio, demigratio, transmigratio, deportatio*, παροικία *commoratio.* Et adjective, αἰχμάλωτος *captivus.* Alii item, *turba deportata, exsules, exsilium.* Cum præf. הַגּוֹלָה & הַגֹּלָה, *captivitas*, בַּגּוֹלָה *in captivitate*, וּבַגּוֹלָה *& in captivitate*, לַגּוֹלָה *deportationi*, מֵהַגּוֹלָה *ex captivitate.* Rad. גָּלָה *migravit, deportatus est, captivus abductus est.*

גּוֹלָן Mass. & Vulg. *Golán*, Vulg. item, *Gaulón*, nomen propr. civitatis in Basanitide, datæ dimidiæ Tribui Manasse trans Jordanem, Deut. 4. v. 43. Jos. 20. v. 8. Etym. *transmigratio*, sive *revolutio*; à גָּלָה *migravit, transmigravit*; aut גָּלַל *volvit, revolvit.*

גּוּמָּץ m. Eccle. 10. v. 8. ubi est dagh. forte post (ו), quod raro accidit, vide Gram. Heb. t. 1. p. 29. c. 2. Lxx. βόθρος, Theod. βόθυνος, Vulg. & alii, *fovea, fossa.* Rad. גָּמַץ inusit.

גּוּנִי Mass. & Vulg. *Gouní*, vel *Guní*, nomen proprium filii Nephthali, Gen. 46. v. 24. Etym. *hortus meus*, vel *protegens me*; ex גַּן *hortus*, aut גָּנַן *protexit*, & aff. 1. p. s. c.

גָּוַע QAL. Lxx. ἀποθνήσκω, τελευτάω, *morior*, ἀπόλλυμαι *pereo*, ἀπολύομαι *absolvor, dimittor, discedo*, γηράσκω (sic etiam Sym.) *senesco*, ἐκλείπω *deficio*, (conf. Luc. 16. v. 9.) ἐξαναλίσκομαι *consumor*, πίπτω *cado.* Et substantive, ἀπώλεια *perditio.* Vulg. & alii item, *exspiro, animam efflo.*

Praet. 3. p. s. m. גָּוַע *exspiravit.* 3. p. pl. c. in pausa גָּוָעוּ *exspirarunt.* 1. p. pl. c. גָּוַעְנוּ *exspiravimus.*

Ben. s. m. cum præf. וְגֹוֵעַ, Psal. 87. Heb. 88. v. 16. *& exspirans.* Lxx. καὶ ἐν κόποις *& in laboribus.* S. Hieron. *& ærumnosus.*

Infin. cum præf. בִּגְוֹעַ *in exspirando, cum exspiraret*, לִגְוֹעַ *exspirando.*

Fut. 3. p. s. m. יִגְוַע & in pausa יִגְוָע, *exspirabit.* Cum præfix. וַיִּגְוַע *& exspiravit.* 1. p. s. c. in pausa אֶגְוָע *exspirabo.* Cum præf. & in pausa, וְאֶגְוָע *& exspirabo.* 3. p. pl. m. in pausa יִגְוָעוּ, & cum ן parag. in eadem pausa יִגְוָעוּן, *exspirabunt.* Cum præf & extra pausam, וְיִגְוְעוּ *& exspirabunt.*

גּוּף QAL, unde HIPHIL הֵגִיף, ex quo 3. p. pl. m. Fut. יָגִיפוּ, Nehem. 7. v. 3. Lxx. κλειέσθωσαν *claudantur*, Vulg. *clausæ sunt* (portæ). Alii active, *claudent*, vel *claudant.*

גּוּפָה f. Lxx. σῶμα *corpus*, Vulg. & alii, *cadaver.* Hinc const. גּוּפַת *cadaver, corpus.* Plur. גּוּפֹת *corpora, cadavera.* R. גּוּף *clausit*; unde גּוּפָה *corpus*, quod in eo anima quasi includatur. Quare Tertulliano lib. de resurrect. carnis corpus dicitur *adflatus Dei vagina.*

גֹּור vide גּוּר, post sequentem radicem.

גּוּר QAL. Lxx. οἰκέω, ἐνοικέω, κατοικέω, Lxx. Aq. Sym. Theod. παροικέω, Vulg. & alii, *habito, inhabito.* Aq. item, προσηλυτεύω *peregrinus, advena sum, peregrinor.* Lxx. item, διατρίβω *commoror*, καθίζω *sedeo, habito*, προσγίνομαι *advenio, peregrinus sum*, πρόσκειμαι *adjaceo*, προσέρχομαι, προσπορεύομαι, *accedo*, ut peregrinus, μακροχρονίζω *longævus sum*, &c. Et in alia significatione, φοβέομαι *timeo*, εὐλαβέομαι (sic etiam Aq. & Sym.) *revereor, metuo*, ὑποστέλλομαι (ita pariter Aq. & Sym.) *contrahor*, σαλεύομαι *commoveor*, metu vel formidine; eoque sensu hoc Verbum construitur sæpius cum ל aut מִן. Alii item, *congrego, congrego me, congregor, convenio.*

Praet. 3. p. s. m. גָּר *peregrinatus est, congregavit se.* 2. p. s. m. גַּרְתָּה *peregrinatus es*, expresso ה, quod in fine latebat, vide Gram. Heb. tom. 1. pag. 248. c. 2. fin. 1. p. s. c. גַּרְתִּי *peregrinatus sum.* 3. p. pl. c. גָּרוּ *peregrinati sunt.*

Ben. s. m. גָּר, Lxx. πάροικος, προσήλυτος, *advena, peregrinus*, γείτων *vicinus*, προσκείμενος *additus*, &c. Potest etiam esse 3. p. s. m. præteriti. Vide supra. Cum præfix. הַגָּר *peregrinus, qui peregrinatur.* Fem. גָּרָה, unde const. & cum præf. וּמִגָּרַת, Vulg. *& ab hospita.* Plur. m. גָּרִים *peregrinantes, pere-*

Digitized by Google

grini. Cum præf. הַגָּרִים *qui peregrinantur*, וְהַגָּרִים & וְגָרִים, *& peregrinantes*, *& peregrini.* Conſt. גָּרֵי *inquilini.* In his omnibus vocibus retinetur (ָ) etiam in conſt. cum ſing. tum plurali, ad compenſandam ſecundam radic. (ו) excidentem. Vide Gram. Heb. tom. 1. p. 90. c. 2.

Infin. ex forma hholem, גּוֹר *congregando.* Cum præf. & in forma (ו), לָגוּר *ad peregrinandum*, *peregrinari.*

Imper. 2. p. ſ. m. גּוּר *peregrinare.* 2. p. ſ. f. cum præf. וְגוּרִי *& peregrinare.* 2. p. pl. m. גּוּרוּ *timete.* Cum præf. וְגוּרוּ *& timete.*

Fut. 3. p. ſ. m. יָגוּר *peregrinabitur*, *congregabit ſe.* Cum præfix. וַיָּגָר vaiiaghor *& peregrinatus eſt*, *& timuit*; cum (ָ hhatouph) in fine pro (ו) aut (ֻ), ob accentum retractum, vide Gram. Heb. t. 1. p. 251. c. 1. Cum affix. יְגוּרֶנּוּ *congregabit eum*, ex forma hhólem, vide Gram. Heb. ibid. p. 362. c. 1. יְגֻרְךָ *commorabitur tecum*, Pſal. 5. v. 5. ubi eſt (ֻ) pro (ו), & inſuper contractio, pro יָגוּר עִמְּךָ aut יָגוּר, vide Gram. Heb. ibid. p. 320. in med. יְגוֹרֵם, Prov. 21. v. 7. *terret*, *timere facit eos*, ex forma hhólem, ut ſupra. Lxx. ἐπιξενωθήσεται *hoſpitio excipietur* apud eos, Aq. κατασπάσει αὐτοὺς, Vulg. *detrahet eos.* Alii, *ſecabit*, *diſſecabit eos*, à גָּרַר. 3. p. ſ. f. וַתָּגָר vattaghor *& peregrinata eſt*, vide ſupra וַיָּגָר vaiiaghor. 2. p. ſ. m. תָּגוּר *timebis.* 2. p. ſ. f. תָּגוּרִי *peregrinari poteris.* 1. p. ſ. c. אָגוּר *timuiſſem.* Cum ה parag. אָגוּרָה *commorabor.* 3. p. pl. m. יָגוּרוּ *commorabuntur*, *commorentur*, *timebunt*, *congregant ſe*, *congregantur*, *conveniunt.* 2. p. pl. m. תָּגוּרוּ *timebitis.*

HITHPOEL הִתְגּוֹרֵר, aut הִתְגּוֹרֵר, Lxx. τρέφομαι *nutrior*, κατοικέω *habito*, κατατέμνομαι *concîdor.* Alii, *commoror*, *habito*, *perſevero*, *congregor.*

Ben. ſ. m. מִתְגּוֹרֵר *commorans*, *perſeverans*, *congregans ſe.* Alii, *diſſecans*, à גָּרַר, quod vide ſuo loco.

Fut. 3. p. pl. m. ex forma (ַ) mutati in (ָ) ob pauſam, יִתְגּוֹרָרוּ, Oſe. 7. v. 14. *congregabant*, *concidebant ſe.* Vulg. *ruminabant*; à גָּרַר, quod vide ſuo loco.

גּוּר & גּוּר, m. Lxx. Sym. σκύμνος, Aq. σκύλαξ, Vulg. & alii, *catulus*, leonis videlicet, aut cujuſvis alius animalis. Plur. conſt. à גּוּר, & cum præfix. כְּגוּרֵי *ſicut catuli.* Cum præf. & affix. ex forma גּוּר, גּוּרֶיהָ *catuli ejus*, f. מִגּוּרֶיהָ, cum (ִ) euphonico pro (ו), *è catulis ejus*, f. גּוּרֵיהֶן *catuli earum.* Ex terminatione femin. aut potius ex ſing. inuſit. גּוּרָה, & cum affix. גֹּרוֹתָיו *catuli ejus*, m. R. גּוּר *terrere*, aut גָּרַר *diſſecare*, *concîdere*, *dilaniare*; ſed ſumta forma à גּוּר.

גּוּר Maſſ. *Goúr*, Vulg. *Gavér*, nomen propr. civitatis aut loci, ut quibuſdam placet, in dimidia Tribu Manaſſe cis Jordanem, 4. Reg. 9. v. 27. Etym. *catulus*, vide vocem præcedentem. Aut *habitatio*, *collectio*, *peregrinatio*, vel *timor*; à גּוּר *habitare*, *colligere*, *congregare*, *peregrinari*, *timere.*

גּוּר־בַּעַל Maſſ. *Gour-Báal*, Vulg. *Gurbáal*, nomen proprium loci in quo habitabant Arabes, quos delevit Ozias, 2. Paral. 26. v. 7. Aliis eſt civitas, quæ dicitur *Gerara*; aliis *Petra* in Arabia. Etym. *catulus*, *habitatio*, *congregatio*, *peregrinatio*, vel *timor idoli*, aut *poſſidentis*; ex גּוּר, vide nomen præced. & בַּעַל *idolum*, *poſſeſſor*, &c.

גּוֹרָל & גֹּרָל, m. Lxx. Aq. Sym. κλῆρος, Vulg. & alii, *ſors.* Lxx. item, κληρονομία *hereditas*, ὅριον *terminus*, ὄνομα *nomen*, Num. 33. v. 54. quia ſortes inſcriptis nominibus ducebantur. Cum præf. הַגּוֹרָל *ſors*, וְגוֹרָל *& ſors*, בְּגוֹרָל & בַּגּוֹרָל, Lxx. κλήρωτι *ſorte*, *ſortito*, *cum ſorte.* Conſt. גּוֹרַל *ſors.* Cum præf. בְּגוֹרַל *in ſorte*, וּמִגּוֹרַל *& de ſorte.* Cum præf. & affix. גּוֹרָלוֹ *ſors ejus*, m. גּוֹרָלָהּ *ſors tua*, m. בְּגוֹרָלֶךָ in pauſa, *in ſortem tuam*, m. לְגוֹרָלְךָ *in ſorte tua*, m. גּוֹרָלֵךְ *ſors tua*, f. גּוֹרָלִי *ſors mea*, c. גּוֹרָלָם *ſors eorum.* Plur. ex forma ſive terminatione femin. גּוֹרָלוֹת & גֹּרָלוֹת, *ſortes.* Cum præf. וְהַגּוֹרָלוֹת *& ſortes*, בַּגּוֹרָלוֹת *ſortibus.* R. גָּרַל inuſit. Hebræis, ſed Arabibus *lapidoſus fuit*, unde *ſors*, quæ lapillis olim ducebatur.

גּוּשׁ m. Lxx. βῶλαξ *gleba* (ſic etiam alii), Vulg. *ſordes.* Alii item, *ſtrigmentum*, *ramentum.* Hinc cum præf. וְגוּשׁ *& gleba*, *& ſordes*, Job. 7. v. 5. ubi ſic legendum docent Maſſorethæ, quanvis ſcriptum ſit גִּישׁ. R. גּוּשׁ inuſit.

Digitized by Google

גז m. Lxx. Aq. *κουρά*, Vulg. & alii, *tonsio*. Lxx. item & Sym. *πόκος*, Vulg. & alii, *vellus*. Alii item, *defectum pratum*, *secta herba*, Psal. 71. Heb. 72. v. 6. Cum præfix. וגז & de vellere. Plur. const. גזי *vellera*, *tonsiones*. R. גזז *totondit*, *resecuit*.

גזבר m. Chald. unde cum præf. הגזבר, Esd. 1. v. 8. Lxx. *Γασβαρηνὸς Gasbarenus*, Vulg. *filius Gazabar*, nomen proprium & gentile esse putaverunt. Alii, *quæstor*, *præfectus ærarii*. Plur. emphat. גזבריא, Esd. 7. v. 21. quasi à sing. גזבר, Lxx. *γάζαι gaza*, h. e. gazarum præfecti, sive, ut transtulit Vulg. *custodes arcæ publicæ*. Alii, *quæstores*, *ærarii præfecti*. R. גזבר inusit.

גזה f. Lxx. *πόκος*, Vulg. & alii, *vellus*. Hinc cum præf. הגזה *vellus*, בגזה *cum hoc vellere*. Const. גזת *vellus*. R. גזז *totondit*.

גזוני Mass. *Gizoni*, Vulg. *Gezonites*, nomen proprium loci ex quo oriundus erat Assem unus è fortissimis in exercitu David, 1. Paral. 11. v. 33. al. 34. Etym. *tondens*; ex גזז *totondit*.

גזז QAL. Lxx. *κείρω*, Vulg. & alii, *tondeo*, *reseco*, *abscindo*. Alii item, *traduco*, *defero*, *abripio*, *avello*; quasi à גוז, quod vide supra col. 322.

Ben. f. m. גזז *tondens*. Plur. absol. גזזים *tondentes*, *tonsores*. Const. גזזי *tonsores*. Cum præf. & affix. גזזיו *tonsores ejus*, f. לגזזי in pausa, *tonsoribus meis*, c.

Infin. cum præf. & in forma perfecta, בגזז *in tondendo*, לגזז *ad tondendum*.

Imper. 2. p. f. f. גזי gozzi *tonde*, cum accentu in ultima præter analogiam, quare hhólem mutatur in (ׇ hhatoúph, vide Gram. Heb. tom. 1. p. 218. c. 1. initio. Cum præf. & accentu in penult. וגזי & *tonde*, cum (ׇ) sub (ו) ob accentum pausantem in penultima. Vide Gram. Heb. tom. 1. p. 385. c. 2.

Fut. 3. p. f. m. cum præfix. & (ׇ hhatoúph in fine pro hhólem, ob accentum retractum, vide Gram. Heb. tom. 1. p. 218. c. 1. ויגז vaiiaghoz & *totondit*. Et Num. 11. v. 31. Lxx. *καὶ ἐξεπέρασεν*, & *traduxit*. Vulg. & *detulit*. Alii, & *abripuit*. Futurum istud referri etiam potest ad גוז, quod vide supra col. 322. 2. p. f. m. תגז *tondebis*.

NIPHAL נגז aut נגז; unde 3. p. pl. c. Praet. ex forma hhólem, נגזו, Nah. 1. v. 12. Lxx. *διακαρήσονται dividentur*. Vulg. *attondentur*. Alii, *tonsi sunt*.

גזז Mass. *Gazéz*, Vulg. *Gezéz*, nomen proprium filii Caleb ex Epha ejus concubina, 1. Paral. 2. v. 46. Etym. *tondens*; à גזז *totondit*.

גזית f. Lxx. *κεκολαμμένος*, *λελαξευμένος*, *sculptus*, *incisus* (lapis), *ξυστὸς rasus*, Vulg. *politus*, *τμητὸς*, Vulg. *sectus*, *cæsus*, *πελεκητὸς dolatus*, &c. Alii substantive, ut fert nominis forma, *cæsura*, *cæsio*, &c. adeo ut perpetuo subintelligatur vox אבן *lapis*. Cum præfix. וגזית & *lapis cæsus*, בגזית *lapide cæso*, Thren. 3. v. 9. ubi Vulg. *lapidibus quadris*, Gallice, *pierre de taille*. Rad. גזז *secuit*, *totondit*; sed forma est à גזה inusit.

גזל QAL. Lxx. Sym. *ἁρπάζω*, Lxx. item, *ἀναρπάζω*, *διαρπάζω*, Vulg. & alii, *rapio*, *diripio*. Lxx. item, *ἀποβάλλομαι abjicio*, *ἀφαιρέομαι aufero*, *ἀποβιάζομαι* (Aq. *βιάζω*) *vim facio*, *vim infero*, *vi aufero*.

Praet. 3. p. f. m. גזל & in pausa גזל, *rapuit*. 1. p. f. c. גזלתי *rapui*. 3. p. pl. c. גזלו, & in pausa גזלו, *rapuerunt*. Cum præf. וגזלו, & in pausa וגזלו, & *rapuerunt*.

Ben. f. m. גוזל vel גזל, *diripiens*. Cum præf. & aff. מגזלו *à diripiente eum*. Plur. m. const. גזלי *rapientes*.

Paoul f. m. גזול *raptus*, *direptus*. Cum præf. והגזול & *direptus*.

Infin. cum præf. ולגזל & *ad rapiendum*.

Fut. 3. p. f. m. יגזל *rapiet*. Cum præf. ויגזל & *rapuit*. 2. p. f. m. תגזל *rapies*, *rapias*. 3. p. pl. m. יגזלו *rapient*. Cum præfix. ויגזלו & *rapuerunt*.

NIPHAL נגזל, unde 3. p. f. f. Praet. cum præfix. ונגזלה, Prov. 4. v. 16. Lxx. *καὶ ἀφῄρηται* & *ablatus est* (somnus). Vulg. & alii, & *rapitur*.

גזל m. Lxx. Sym. *ἅρπαγμα*, Lxx. item, *ἁρπαγὴ*, Vulg. & alii, *rapina*. Aq. *βία violentia*. Vulg. item adverb. *violenter*. Alius, *ἀναγκασμὸς coactio*. Cum præf. בגזל *in rapina*, *in violentia*, ובגזל & *in rapina*. R. גזל *rapuit*.

Digitized by Google

גָּזֵל m. Lxx. ἁρπαγή, ἅρπαγμα, *rapina*, ut vox præcedens. Vulg. *vis*. Idem Vulg. adjective, *violentus, a, um.* R. גָּזַל *rapuit.*

גְּזֵלָה f. Lxx. ἁρπαγή, ἅρπαγμα, Vulg. & alii, *rapina.* Vulg. item, *vis*, &c. Cum præf. הַגְּזֵלָה *rapina*, וּגְזֵלָה *& rapina.* Const. גְּזֵלַת *rapina*, servato (-) ob (·) præced. Vide Gram. Heb. tom. 1. p. 92. c. 1. Plur. const. גְּזֵלוֹת *rapinæ*, servato (-) ob eandem rationem, vide ibid. p. 60. c. 1. num. III. R. גָּזַל *rapuit.*

גָּזָם m. Lxx. κάμπη, Vulg. & alii, *eruca*, locustæ species, quæ germina & frondes detondet; unde à quibusdam refertur ad גָּזַז *totondit.* Hinc cum præfix. הַגָּזָם *eruca*, וְהַגָּזָם *& eruca.* R. גָּזַם Hebræis inusit. sed Arabibus, *resecuit, amputavit, depastus est.*

גַּזָּם Masl. *Gazzám*, Vulg. *Gazám*, nomen proprium viri principis familiæ, quæ duce Zorobabele è captivitate Babylonica rediit, Esd. 2. v. 48. Etym. *eruca*, vide vocem præced.

גֶּזַע m. Lxx. στέλεχος, Aq. Sym. Theod. κορμός, Vulg. & alii, *truncus.* Lxx. item, ῥίζα *radix*; sic etiam Vulg. Isai. 11. v. 1. Hinc cum præf. מִגֶּזַע *ex trunco.* Cum affix. גִּזְעוֹ *truncus ejus*, m. גִּזְעָם *truncus eorum.* R. גָּזַע inusit.

גָּזַר QAL. Lxx. διαιρέω, Vulg. *divido*, τέμνω *seco*, ἐκκλίνω, Isai. 9. v. 19. Vulg. *declino*, ἐκλείπω *deficio*, Abac. 3. v. 16. al. 17. ubi Hebræum idiotismum ad linguæ suæ indolem recte accommodarunt, ἀποκαθίστημι *restituo, constituo*, Job. 22. v. 28. ubi Theod. ὁρίζω *definio, decido, decerno.* Alii item, *scindo, abscindo, exscindo.*

Praet. 3. p. s. m. גָּזַר *abscidit*, Abac. 3. v. 16. al. 17. ubi Vulg. *abscindetur*; recte idiotismum transtulit.

Ben. s. m. cum præf. לְגֹזֵר *scindenti, dividenti.*

Imper. 2. p. pl. m. גִּזְרוּ, & in pausa גְּזֹרוּ, *scindite, dividite.*

Fut. 3. p. s. m. cum præf. וַיִּגְזֹר *& sciderit, & declinaverit.* 2. p. s. m. ex terminatione (-), וְתִגְזַר *& decernes.* 3. p. pl. m. וַיִּגְזְרוּ *& sciderunt.*

NIPHAL נִגְזַר; Lxx. αἴρομαι, Vulg. *tollor*, ἀποσχίζομαι (Sym. ἀποτέμνομαι, ἐκκόπτομαι) *abscindor, exscindor*, ἀπόλλυμαι *abjicior, amoveor, repellor*, [illegible] *despero*, Ezech. 37. v. 11. ubi Vulg. *abscindor*; κατακρίνω *condemno*, Esth. 2. v. 1. Alii item, *decernor, decidor.*

Praet. 3. p. s. m. נִגְזַר *exscisus, sublatus est, decisum, decretum fuit.* 1. p. s. c. נִגְזַרְתִּי *exscisus sum.* 3. p. pl. c. in pausa, נִגְזָרוּ *exscisi, repulsi sunt.* 1. p. pl. c. נִגְזַרְנוּ *exscisi sumus, abscissi sumus.*

גְּזַר PEAL, Chald. unde ITHPEAL אִתְגְּזַר, Theod. τέμνομαι, ἀποτέμνομαι, Vulg. & alii, *scindor, abscindor.* Hinc 3. p. s. f. Praet. אִתְגְּזֶרֶת, Dan. 2. v. 45. & cum ה pro א, הִתְגְּזֶרֶת, ibid. v. 34. *abscissus est* (lapis). Vide Gram. Chald. tom. 2. p. 588. c. 1.

גֶּזֶר m. unde pl. גְּזָרִים, Lxx. διαιρέσεις, Vulg. *divisiones*, διχοτομήματα, Aq. ἐκτμήματα, *sectiones, segmenta.* Hinc cum præf. הַגְּזָרִים *segmenta*, לִגְזָרִים *in segmenta, in divisiones.* R. גָּזַר *divisit, secuit, dissecuit.*

גֶּזֶר, & in pausa גָּזֶר, Masl. & Vulg. *Gézer & Gázer*, nomen proprium civitatis in Tribu Ephraim, sive in confiniis hujus Tribus & Tribus Benjamin, Jos. 16. v. 3. Jud. 1. v. 29. 2. Reg. 5. v. 25. Etym. *abscissio*, vel *divisio*, aut *decretum*; à גָּזַר *abscidit, divisit, decrevit.*

גְּזֵרָה f. Heb. & Chald. Levit. 16. v. 22. Lxx. ἄβατον *invia*, Vulg. *solitaria* (terra), quasi ab aliis divisa, & separata. Const. cum præf. וּגְזֵרַת, Dan. 4. v. 21. Theod. καὶ σύγκρισις *& decretum*, Vulg. *& sententia*, בִּגְזֵרַת, ibid. v. 14. Theod. διὰ συγκρίματος *ex decreto*, Vulg. *in sententia.* Servatur (-) in hoc sing. constructo ob (·) præced. Vide Gram. Heb. tom. 1. p. 92. c. 1. R. גָּזַר *divisit, decrevit.*

גִּזְרָה f. Lxx. ἀπόλοιπον *reliquum*, Vulg. *separatum* (ædificium) διάστημα *intervallum*, ἀπόσπασμα *segmentum.* Alii, *septum*, sive *structura* proprie sejuncta & ab alia distincta & separata. Hinc cum præf. הַגִּזְרָה *separatum ædificium*, וְהַגִּזְרָה *& separatum ædificium.* Cum affix. גִּזְרָתָם, Thren. 4. v. 7. Lxx. τὸ ἀπόσπασμα αὐτῶν (Ναζιραίων) *avulsio, excisio, cæsio, politura eorum* (Nazaræorum), h. e. Nazaræi ejus cæsi, politi erant

instar sapphiri; Gallice, *taillés, polis comme un saphir.* Hinc Vulg. *sapphiro pulchriores*, per auxesin.

גְּזָרִין, & emphat. גָּזְרַיָּא, m. pl. Chald. Theod. Γαζαρηνοὶ *Gazareni*, vocem Chaldaicam retinuit, forte quod nomen proprium esse crediderit. Sym. θύται *sacrificuli*. Vulg. & alii, *aruspices, divini*, qui ex victimis sectis futura hariolabantur. Cum præf. in forma emphat. וְגָזְרַיָּא *& aruspices*. R. גְּזַר *secuit, dissecuit*.

גֹּחַ m. unde cum affix. גֹּחִי, Psal. 21. Heb. 22. v. 10. Lxx. ὁ ἐκσπάσας με, Vulg. Lat. *qui extraxisti me* (de utero matris meæ). S. Hieron. *propugnator meus*, sensum, non verbum, reddidit. Alii, *eductor, avulsor meus*, c. R. גּוּחַ in Hiph. *eduxit*, &c.

גָּחוֹן & גָּחֹן, m. Lxx. κοιλία *venter*, sic etiam alii. Aq. στῆθος, Vulg. *pectus*. Dicitur tantum de ventre, aut pectore reptilium. Cum præf. גְּחֹנְךָ *venter tuus, pectus tuum*, m. Ceterum vox גָּחוֹן, Levit. 11. v. 42. est media vox Legis, sive Pentateuchi. Rad. גָּחַן inusit.

גִּחוֹן & גִּיחוֹן, Mass. *Gibbón*, Vulg. *Gihón*, nomen propr. fontis in urbe Jerusalem, qui est idem ac Siloe, secundum quosdam interpretes. Aliis est mons vicinus eidem urbi Jerusalem versus Occidentem. Vide 3. Reg. 1. v. 33. 2. Paral. 32. v. 30. Etym. *venter, pectus*; ex גָּחוֹן idem. Aut *eductio, exitus*; ex גּוּחַ *exire*, in Hiph. *educere*. Vel denique, *vallis gratia*; ex גַּיְא *vallis*, & חֵן *gratia*.

גַּחֶל m. cum (ֶ) sub ג loco (ַ) ob aliud (ֶ) sequens sub ח; nam hoc nomen est formæ גֶּבֶר, vide Gram. Heb. tom. 1. p. 62. c. 1. 390. c. 1. Quare, cum (ֶ) istud sit loco (ַ), quod & ipsum est ad compensandum daghésch ejectum, non est mutationi obnoxium, vide ibid. p. 98. c. 1. Hinc plur. גֶּחָלִים, Lxx. Aq. Sym. Theod. ἄνθρακες, Vulg. & alii, *carbones, prunæ*. Alius, σπινθῆρες *scintillæ*. Cum præf. הַגֶּחָלִים *carbones*, לַגֶּחָלִים *carbonibus*. Const. גַּחֲלֵי *carbones*, à sing. inusit. גַּחַל, formæ דָּבָר. Cum præf. וְגַחֲלֵי *& carbones*, כְּגַחֲלֵי *sicut carbones*. Cum affix. גֶּחָלָיו (à גַּחַל) *carbones ejus*, m.

גֶּחָלֶיהָ *carbones ejus*, f. R. גָּחַל inusit.

גַּחֶלֶת f. cum (ֶ) sub ג loco (ַ), est enim formæ אֶגֶּרֶת, vide Gram. Heb. tom. 1. p. 391. c. 1. Lxx. ἄνθραξ, Vulg. & alii, *carbo, pruna, scintilla*, ut vox præced. Cum aff. גַּחַלְתִּי *pruna mea*, &c. R. גָּחַל inusit.

גַּחַם Mass. *Gábham*, Vulg. *Gáham*, nomen proprium filii Nachor ex Reuma ejus concubina, Gen. 22. v. 24. Etym. *educens eos*; ex גּוּחַ in Hiph. *educere*, & affix. 3. p. pl. m. Vel *exitus eorum*; ex eodem verbo in Qal *exire*, & eodem affixo.

גָּחֹן vide גָּחוֹן, supra in col. præced.

גַּחַר Mass. *Gábhar*, Vulg. *Gáher*, nom. proprium principis familiæ, quæ duce Zorobabele è captivitate Babylonica rediit, Esd. 2. v. 46. al. 47. Etym. *exitus iræ*, vel *caloris*; ex גּוּחַ *exire*, & חָרָה *exarsit ira*.

גַּיְ f. Lxx. Theod. κοιλάς, Lxx. item & Sym. φάραγξ, Vulg. & alii, *vallis*. Lxx. item, νάπη *vallis nemorosa*, γαὶ, Deut. 34. v. 6. γὲ, 2. Paral. 28. v. 3. c. 33. v. 5. al. 6. ubi vocem Hebraicam retinuere, quod eam nomen proprium esse crediderint. Hinc cum præf. וְגַיְא *& vallis*, בַּגַּיְא *in valle*, לַגַּיְא *in vallem*. Const. גֵּי *vallis*. Cum præf. בְּגֵי *in valle*, וּבְגֵי *& in valle*. גֵּי הִנֹּם, Jos. 15. v. 8. Lxx. φάραγξ Ἐννὸμ *vallis Ennom*; גֵּי בֶן־הִנֹּם, Jos. 18. v. 16. Lxx. Vatic. νάπη Σοννὰμ, mendose, pro νάπη υἱοῦ Ἐννὸμ, ut habent Ald. & ms. Alex. aut Ἐνὸμ, ut legitur in Complut. aut Ἐνὼμ, ut præfe fert ms. Oxon. Alibi, voces Hebraicas omnes interdum retinent Lxx. ut γὲ Βενεννὸμ, 2. Paral. 33. v. 6. Ea *vallis Hinnom*, aut *filii Hinnom*, erat prope Jerusalem ad austrum. In ea erat locus editus dictus *Topheth*, in quo Judæi idololatræ filios suos Molocho Ammonitarum Deo offerebant, cremando, aut saltem traducendo eos per ignem. Vide 2. Paral. 28. v. 3. Jerem. 7. v. 31. c. 19. v. 2. Locum hunc polluit Josias, 4. Reg. 23. v. 10. al. 11. projectis illuc cadaveribus, fimo, stercoribus, aliisque rebus immundis, quas consumebat ignis hic perpetuo accensus, ut scribit Qimhhi in Psal. 26. Heb. 27. v. 13. Hinc ob cruciatus & ignem perpetuum appellata est γέεννα

Digitized by Google

gehenna, sive infernus, locus damnatorum, à גֵּיהִנֹּם, resecto ם, quod voces Græcæ in fine non admittunt. Confer Matth. 5. v. 22. & vide Gram. Heb. tom. 1. p. 452. c. 2. tom. 2. p. 259. c. 2. R. גָּאָה *altum esse;* unde גַּי *vallis*, per antiphrasin, mutato א in (י), ac sublata tertia rad. ה. Interdum tamen Lxx. vulgarem significationem retinent; quare synonym. גַּיְא interdum ὄρος *mons* interpretantur. Alii fingunt rad. גָּוָא inusit.

גֵּי const. vide in voce præced. גַּי.

גֵּי־הִנֹּם vide in eadem voce גַּי.

גַּיְא f. resoluto (ִ) in (ַ); est enim pro גֵּיא aut גֵּא, formæ חֵטְא, vide Gram. Heb. tom. 1. p. 397. c. 1. initio. Lxx. Aq. Sym. Theod. φάραγξ, Lxx. item, κοιλὰς, αὐλὼν, Vulg. & alii, *vallis*. Lxx. item, νάπη *vallis nemorosa*, πολυάνδριον *cœmeterium*, χάος *hiatus*, &c. Aq. item 1. Reg. 17. v. 3. μεσάζων *medians*, h. e. locus medius inter montes. Cum præf. הַגַּיְא *vallis*, וְהַגַּיְא *& vallis*, בַּגַּיְא, & in pausa בַּגָּיְא, *in valle*. Const. גֵּיא *vallis*. Cum præf. בְּגֵיא, Psal. 22. Heb. 23. v. 4. *in valle*, Lxx. ἐν μέσῳ *in medio*. R. vide גַּי.

גֵּיא vide in voce præced. גַּיְא.

גַּיְא f. Isai. 40. v. 4. Lxx. φάραγξ, Vulg. & alii, *vallis*. R. vide גַּי.

גֵּיא־מֶלַח, 2. Reg. 8. v. 13. quibusdam est nomen proprium *Ge-mélahh;* unde Lxx. Γεβελὲμ, corrupte. Melius ms. Alex. Γημελά. Aliis est nomen appellativum. Hinc Vulg. *vallis salinarum*. Etym. גֵּיא const. *vallis*, & מֶלַח *sal*.

גֵּיא־שְׁמָנִים, Isai. 28. v. 1. aliis, ut præcedens, est nomen proprium, *Gé-schemaním;* aliis appellativum. Hinc Lxx. ὄρος παχὺ *mons pinguis*. Vide supra in etym. גַּי. Melius Aq. φάραγξ λιπαρῶν, Theod. φάραγξ πιόνων, *vallis pinguium*. Sym. φάραγξ πιοτήτων, *vallis pinguedinum*. Vulg. *vallis pinguissima;* ex גֵּיא const. *vallis*, & שֶׁמֶן *pinguedo*.

גֵּיאָוֹת pl. f. unde cum præf. הַגֵּאָיוֹת & לַגֵּאָיוֹת, quæ vide in גֵּאָיוֹת, supra col. 296.

גֵּאָיוֹת pl. f. à sing. inusit. גֵּאָה, unde cum præf. & aff. וְגֵאָיוֹתֶיךָ, Ezech. 35. v. 8. Lxx.

ἐν φάραγξί σου, Vulg. *& valles tuæ*, m. R. גֵּאָה vide גַּי; aut גֵּאָה inusit. quare (ּ) non mutatur ob (י) seq. Vide Gram. Heb. tom. 1. p. 92. c. 2.

גִּיד m. Lxx. νεῦρον, Vulg. & alii, *nervus*. Cum præf. וְגִיד *& nervus*, בְּגִיד *in nervo*. Plur. גִּידִים *nervi*. Cum præfix. וְגִידִים *& nervi*. Const. גִּידֵי *nervi*. R. גּוּד inusit.

גִּיחַ Mass. *Giahh*, Vulg. *Giah*, nomen proprium loci in Tribu Benjamin non longe à Gabaon, 2. Reg. 2. v. 24. Aliis est nom. appellativum; unde Vulg. *vallis*, legebat גֵּיא, ut & Lxx. qui habent Γαί. Etym. *educens, erumpens, gemens;* aut *eductio, eruptio, gemitus;* ex גִּיחַ *erumpere, gemere*, & in Hiph. *educere*.

גִּיחוֹן Mass. *Gihhón*, Vulg. *Gehón*, nom. proprium 1°. fluvii Paradisi terrestris, Gen. 2. v. 13. Is est alter è duobus in quos dividuntur Tigris & Euphrates simul juncti antequam sinum Persicum ingrediantur. 2°. fontis in urbe Jerusalem, aut montis prope eandem urbem. Vide supra גִּחוֹן.

גֵּיחֲזִי Mass. *Géhhazí*, Vulg. *Giezi*, nomen proprium famuli Elisei, 4. Reg. 4. v. 12. Etym. *vallis visionis*, aut *pectoris;* ex גֵּי const. גַּי *vallis*, & חָזוֹן *visio*, aut חָזֶה *pectus*.

גִּיל m. Lxx. ἀγαλλίαμα, ἀγαλλίασις, Vulg. & alii, *exsultatio*, εὐφροσύνη *lætitia*, χαρὰ *gaudium*, νεότης *juventus*. Sym. εὐθυμία *bonus animus*. Cum præf. וְגִיל & וָגִיל, *& exsultatio*. Cum aff. גִּילִי *exsultatio mea*, c. R. גִּיל *exsultare*.

גִּיל m. Chald. unde cum præfix. כְּגִילְכֶם, Dan. 1. v. 10. Theod. συνήλικας ὑμῶν (παιδάρια), Vulg. *coævi vestri* (adolescentes, pueri). Alii, *secundum ætatem, statum, conditionem vestram*. R. גִּיל inusit. in hoc sensu. Alii referunt ad גָּלַל *volvit, revolvit*, q. d. eadem revolutio. Hinc Rabbinis בֶּן־גִּילוֹ, est filius eadem hora & sub eodem planeta cum alio natus. Forma tamen nominis est à גִּיל.

גִּילָה f. Lxx. ἀγαλλίαμα, Vulg. & alii, *exsultatio*. Const. גִּילַת idem. R. גִּיל *exsultare*.

גִּילֹנִי Mass. *Giloní*, Vulg. *Gilonites*, 2. Reg. 15. v. 12. nomen commune civium urbis גִּלֹה *Gilo*, quam vide infra suo loco.

Etym.

Digitized by Google

Etym. *exſultans* ; à גִּיל *exſultare.* Aut *revolvens* ; à גָּלַל *volvit*, *revolvit.* Aut *tranſmigrans*, vel *revelans*, aut *retegens*; à גָּלָה *tranſmigravit*, *revelavit*, *retexit.*

גִּינַת Maſſ. *Ginath*, Vulg. *Gineth*, nomen proprium patris Thebni, 3. Reg. 16. v. 21. al. 22. Etym. *hortus*, vel *protectio* ; à גַּנָּה *hortus*, vel גָּנַן *protexit.*

גִּיר, unde ſine (י) גִּר, m. Iſai. 27. v. 9. Vulg. *cinis.* Alii, *calx.* Lxx. duas voces אַבְנֵי־גִר interpretantur *κονία λεπτὴ*, *pulvis tenuis.* R. גִּיר inuſit.

גִּירָא m. Chald. idem quod nom. præced. ſed emphaticum. Theod. Dan. 5. v. 5, *κονίαμα opus albarium*, Gallice *enduit.* Vulg. *ſuperficies.* Alii, *calx.*

גֵּישָׁן Maſſ. *Giſchán*, Vulg. *Geſán*, nom. proprium filii Jahaddai, 1. Paral. 2. v. 47. Etym. *appropinquans* ; à נָגַשׁ *acceſſit*, *appropinquavit.* Aut *vallis mutationis*, vel *eboris*, vel *ſomni* ; à גֵּי conſt. *vallis*, & שָׁנָה *mutavit*, aut שֵׁן *ebur*, aut שֵׁנָה *ſomnus.*

גַּל, & in pauſa גָּל, m. Lxx. Aq. *σωρὸς*, Vulg. & alii, *cumulus*, *acervus*, *tumulus*, *κῦμα fluctus*, ab aquarum convolutione. Lxx. Theod. *βουνὸς collis.* Lxx. item, *χῶμα agger*, *ἔθνος gens* (q. d. hominum acervus), *συναγωγὴ congregatio*, ob eandem rationem ; *ἀποικεσία*, *μετοικία*, *deportatio*, *tranſmigratio* (deducebant à גָּלָה, quod vide infra), *ἀφανισμὸς deletio.* Alii item, *ſcaturigo*, ab aquæ revolutione. Cum præf. הַגַּל, & in pauſa הַגָּל, *acervus*, לְגַל, in pauſa, *in acervum.* Plur. גַּלִּים *acervi*, *fluctus.* Cum præf. כְּגַלִּים *ſicut acervi*, לְגַלִּים *in acervos.* Conſt. cum præf. כְּגַלֵּי *ſicut acervi.* Cum præf. & affix. גַּלָּיו *fluctus ejus*, m. לְגַלָּיו *in fluctus ejus*, m. גַּלֶּיךָ *fluctus tui*, m. וְגַלֶּיךָ *& fluctus tui*, m. גַּלֵּיהֶם *fluctus eorum.* R. גָּלַל *volvit*, *convolvit.*

גֹּל vide in Infinitivo & Imper. Qal גָּלַל.

גַּלָּב m. unde pl. cum præf. הַגַּלָּבִים, Ezech. 5. v. 1. Lxx. *κουρεὺς tonſores* ; ſic etiam alii. Vulg. ſenſum, non verbum, reddidit. R. גָּלַב inuſit.

גִּלְבֹּעַ Maſſ. *Gilbóa*, Vulg. *Gelbóe*, nomen proprium montis, aut montium, in Tribu Iſſachar, 1. Reg. 28. v. 4. Etym. *revolutio inveſtigationis*, aut *ſcrutationis* ; ex גָּלַל *volvit*, *revolvit*, & בָּעָה *quæſivit*, *inveſtigavit*, *ſcrutatus eſt.* Vel *acervus tumoris*, aut *inflationis* ; ex גַּל *acervus*, & eodem verbo בָּעָה in Niphal *intumuit.*

גַּלְגַּל, & cum (·) ſub priori ג pro (-), גִּלְגַּל, Iſai. 28. v. 28. m. Heb. & Chald. Lxx. Aq. Sym. Theod. *τροχὸς*, Vulg. & alii, *rota.* Alii item, *orbis*, *ſphæra*, *eſſeda*, *carruca.* Cum præf. הַגַּלְגַּל *orbis*, וְגַלְגַּל *& rota*, בַּגַּלְגַּל *in orbe*, כַּגַּלְגַּל *ſicut rota*, וְכַגַּלְגַּל *& ſicut rota*, לַגַּלְגַּל *rotæ.* Cum præf. & affix. גַּלְגִּלָּיו, & Chald. גַּלְגִּלּוֹהִי *rotæ ejus*, m. וְגַלְגִּלָּיו *& rotæ ejus*, m. ubi (-) ultimæ mutatur in (·) ſequente dagh. forti ad compenſandam ſecundam radicalem ejectam. Vide Gram. Heb. tom. 1. p. 101. in fin. & p. 102. init. R. גָּלַל *volvit*, *convolvit.*

גִּלְגָּל Maſſ. *Gilgál*, Vulg. *Galgál*, nomen proprium civitatis aut loci in Tribu Benjamin, ad orientem Jerichuntis, à qua diſtabat decem ſtadia, Joſ. 4. v. 19. Oſe. 9. v. 15. &c. Etym. *devolutio*, *ablatio* ; à גָּלַל *devolvit*, *abſtulit* ; quod ibi circumciſis Iſraëlitis, opprobrium Ægypti ab eis fuerit ablatum. Vide Joſ. 5. v. 9.

גִּלְגַּל *rota*, vide ſupra in גַּלְגַּל.

גֻּלְגֹּלֶת f. Lxx. *κεφαλὴ*, Vulg. & alii, *caput*, *κρανίον cranium.* Hinc cum aff. גֻּלְגָּלְתּוֹ *cranium ejus*, m. Plur. cum præf. & affix. לְגֻלְגְּלֹתָם *ſecundum capita eorum*, *per capita.* R. גָּלַל *volvit*, *convolvit*, unde *caput*, *cranium*, quod ſit rotundum, & in orbem convolutum.

גֻּלְגֹּלֶת f. Lxx. *κεφαλὴ*, Vulg. & alii, *caput*, *κρανίον cranium*, ut nomen præced. Hinc cum præf. הַגֻּלְגֹּלֶת *cranium*, *caput*, לַגֻּלְגֹּלֶת *in cranium*, *in unum quodque caput*, Gallice *par tête.* R. גָּלַל, vide vocem præced.

גֶּלֶד m. Lxx. *βύρσα*, Vulg. & alii, *pellis*, *cutis.* Hinc cum affix. גִּלְדִּי, Job. 16. v. 15. *pellis*, *cutis mea.* R. גָּלַד inuſit.

גָּלָה QAL. Lxx. *αἰχμάλωτος γίνομαι*, *αἰχμαλωτεύομαι*, *αἰχμαλωτίζομαι*, *captivus ſum* vel *fio*, *in captivitatem abducor*, *ἀποικίζομαι*, *μετοικίζομαι*, *deportor*, *transferor*, *migro in captivitatem*, *ἀπέρχομαι abeo in captivitatem.* Et in alia ſignificatione,

Digitized by Google

Lxx. Aq. Sym. Theod. ἀποκαλύπτω, Lxx. item, ἀνακαλύπτω, *revelo*, *retego*, ἀνοίγω *aperio*. Sym. item, δηλόω, *manifesto*, *ostendo*. Alii item reciproce, *retego*, *revelo me*.

PRAET. 3. p. f. m. גָּלָה *migravit*, *revelavit*, *retexit se*. 3. p. f. f. גָּלְתָה *migravit*. 2. p. f. m. גָּלִיתָ *revelasti*. Cum præf. וְגָלִיתָ *& migra*, *& migrabis*. 1. p. f. c. cum præf. וְגָלִיתִי *& revelabo*. 3. p. pl. c. גָּלוּ *migrarunt*, *revelarunt*. Cum præf. וְגָלוּ *& migrabunt*.

BEN. f. m. גֹּלֶה *migrans*, *migraturus*, *revelans*. Cum præf. וגלה *& revelans*. Fem. גֹּלָה *migrans*. Plur. m. גֹּלִים *migrantes*.

PAOUL f. m. גָּלוּי *revelatus*, *revelatum*. Cum præf. הַגָּלוּי *revelatum*, *patens*, *publicum*. Conft. & cum præf. וּגְלוּי *& retectus*, *& revelatus*.

INFIN. גְּלֹה *migrando*, גְּלוֹת *migrare*, & fubftantive Lxx. αἰχμαλωσία *captivitas*. Aq. Sym. Theod. μετοικεσία *transmigratio*.

IMPER. 2. p. f. m. cum præf. וּגְלֵה *& migra*.

FUT. 3. p. f. m. יִגְלֶה *migrabit*, *revelabit*. Cum apocopa tertiæ radicalis, יִגֶל *migrabit*. Vide Gram. Heb. tom. 1. p. 288. c. 1. Sic cum præf. וְיִגֶל *& revelabit*, וַיִּגֶל *& migravit*, *& revelavit*. 3. p. pl. m. יִגְלוּ *migrabunt*.

NIPHAL נִגְלָה, Lxx. ἀπέρχομαι *abeo*, *recedo*, *discedo*. Alii, *deportor*, *abducor*. Et in alia fignificatione, ἀποκαλύπτομαι (ita etiam Sym.) ἀνακαλύπτομαι, *revelo me*, *revelor*, *detegor*, ἀνοίγομαι *aperior*, εἰσέρχομαι *ingredior*, ἐπιφαίνομαι *appareo*, ὄπτομαι *videor*, κατακυλίομαι *devolvor*; referebant ad גָּלַל. Et active, quæ eft interdum conjugationis hujus poteftas, ἀποκαλύπτω, ἐκκαλύπτω, *revelo*, *retego*.

PRAET. 3. p. f. m. נִגְלָה *revelavit se*. Cum præf. וְנִגְלָה *& deportata est*, *& recessit*, *& revelavit se*. 3. p. f. f. in paufa, נִגְלָתָה *revelatum est* (brachium). 1. p. f. c. נִגְלֵיתִי *revelatus sum*, *revelavi me*. 3. p. pl. c. נִגְלוּ *revelarunt se*. Cum præf. הֲנִגְלוּ *an revelatæ*, *an apertæ sunt* (portæ)? 1. p. plur. c. cum præf. וְנִגְלִינוּ *& revelabimus nos*.

BEN. pl. f. cum præf. וְהַנִּגְלֹת *& revelata*, *& revelata* (funt hæc).

INFIN. cum præf. & charact. Præteriti, הֲנִגְלֹה *an revelando?* Vide Gram. Heb. tom. 1. p. 293. c. 1. init. Cum eadem charact. & in forma ת; נִגְלוֹת *retegi*, *revelari*. Vide Gram. Heb. ibid. c. 2. init. In alia forma & cum præf. בְּהִגָּלוֹת *in retegendo se*, כְּהִגָּלוֹת *retegendo se*, *cum se retegeret*, לְהִגָּלוֹת *ad retegendum se*.

IMPER. 2. p. pl. m. הִגָּלוּ *revelamini*.

FUT. 3. p. f. m. יִגָּלֶה *revelabitur*, *revelatum esset*. 3. p. f. f. תִּגָּלֶה, & cum apocopa, de qua in Gram. Heb. tom. 1. p. 293. c. 2. תִּגָּל, *retegetur*, *revelabitur*. Cum præf. וַתִּגָּלֶה *& retecta fuit*. 3. p. pl. m. יִגָּלוּ *revelabuntur*, *retegentur*. Cum præf. וַיִּגָּלוּ *& retexerunt se*, *& revelata sunt* (fundamenta).

PIEL גִּלָּה, Lxx. Theod. ἀποκαλύπτω, Lxx. item, ἀνακαλύπτω, *revelo*, *retego*, ἀφίσημι *recedo*, *emigro*, Ifai. 57. v. 8. ubi Vulg. *discooperio*; περιαιρέω *aufero* (referebant ad גָּלַל) φανερόω *manifesto*.

PRAET. 3. p. f. m. גִּלָּה *retexit*. Cum præf. וְגִלָּה *& retexerit*. 3. p. f. f. גִּלְּתָה *retexerit se*. Cum præfix. וְגִלְּתָה *& reteget se*. 2. p. f. f. גִּלִּית *retexisti*. Cum præf. וְגִלִּית *& reteges*. 1. p. f. c. גִּלִּיתִי vel גִּלֵּיתִי, *revelavi*. Cum præf. וְגִלִּיתִי aut וְגִלֵּיתִי, *& revelabo*. 3. p. pl. c. גִּלּוּ *retexerunt*.

BEN. f. m. מְגַלֶּה *revelans*.

INFIN. cum præf. לְגַלּוֹת *ad retegendum*.

IMPER. 2. p. f. m. cum apocopa גַּל pro גַּלֵּה, *revela*. Vide Gram. Heb. t. 1. p. 296. c. 1. 2. p. f. f. גַּלִּי *retege*.

FUT. 3. p. f. m. יְגַלֶּה *reteget*. Cum præf. & apocopa, וַיְגַל pro וַיְגַלֶּה, *& retexit*. Vide Gram. Heb. tom. 1. p. 296. c. 1. Sic 3. p. f. f. cum eadem apocopa, וַתְּגַל *& retexit*. Vid. ibid. 2. p. f. m. תְּגַלֶּה, cum (-) in fine pro -), תְּגַלֵּה, vide Gram. Heb. ibid. c. 2. & cum apocopa תְּגַל, vide ibid. *reteges*, *retegas*. 2. p. f. f. תְּגַלִּי *retegas*. 1. p. f. c. אֲגַלֶּה *retegam*. 3. p. pl. m. יְגַלּוּ *retegent*.

PUAL גֻּלָּה, unde 3. p. f. f. PRAET. גֻּלְּתָה, Nah. 2. v. 7. al. 8. Lxx. ἀπεκαλύφθη, *revelata est* (ftatio). Vulg. *captivus abductus est* (miles).

PAOUL f. f. מְגֻלָּה *revelata*, *manifesta*.

HIPHIL הִגְלָה, Lxx. Aq. Theod. ἀποι-

Digitized by Google

ἀποικίζω, Lxx. item, ἀποικέω, μετοικίζω, κατοικέω, μεταίρω, μετατίθημι, *transfero, deporto, migrare facio*, ἀπάγω *abduco*, αἰχμαλωτεύω *captivum facio, in captivitatem redigo*, ἐπιφαίνω *appareo*, &c.

Praet. 3. p. ſ. m. הִגְלָה, & cum (·) pro (·) ſub ה, הֶגְלָה, *deportavit.* Vide Gram. Heb. tom. 1. p. 298. c. 1. Cum præf. וְהִגְלָה *& deportavit.* Cum præf. aff. & (·) ſub ה, הֶגְלָם *deportavit eos*, וְהִגְלָם *& deportavit eos.* 2. p. ſ. m. הִגְלִיתָ *deportaſti.* 1. p. ſ. c. הִגְלֵיתִי *deportavi.* Cum præf. & ſine (י) poſt ל, וְהִגְלֵתִי *& deportabo.* 3. p. pl. c. הִגְלוּ *deportarunt.* 2. p. pl. m. הִגְלִיתֶם *deportaſtis.*

Infin. הַגְלוֹת *deportare.* Cum præf. בְּהַגְלוֹת *in deportando.* Cum præf. & aff. בִּגְלוֹתוֹ *in deportare eum, cum deportavit*, Jerem. 27. v. 19. al. 20. ubi eſt ſyncope ה characteriſtici pro בְּהַגְלוֹתוֹ. Vide Gram. Heb. t. 1. p. 148. c. 2. 301. c. 2. לְהַגְלוֹתְךָ *deportare te*, f. בְּהַגְלוֹתִי *in deportare me, c. cum deportabo ego*, הַגְלוֹתָם *deportare eos.*

Fut. 3. p. ſ. m. cum præf. וַיַּגְלֶה, & cum apocopa, de qua vide Gram. Heb. tom. 1. p. 302. c. 1. וַיֶּגֶל, *& deportavit.* Cum præf. & affix. וַיַּגְלֵם *& deportavit eos.* 3. p. pl. m. Cum præf. & aff. וַיַּגְלוּם *& deportaverunt eos.*

HOPHAL הָגְלָה hoghlá, Lxx. αἰχμάλωτος εἰμι *captivus ſum*, ἀποικίζομαι *deportor, transferor*, ἄγομαι *ducor, abducor in captivitatem.*

Praet. 3. p. ſ. m. הָגְלָה hoghlá *deportatus eſt.* 3. p. ſ. f. הָגְלְתָה hoghlethá, & contracte, ſive ex forma Chaldaica, הָגְלַת hoghlath *deportata eſt.* Vide Gram. Heb. tom. 1. p. 303. c. 2. 410. c. 1. num. XV. 3. p. pl. c. הָגְלוּ hoghloú *deportati ſunt.*

Paoul pl. m. cum præf. הַמֻּגְלִים *deportati.*

HITHPAEL הִתְגַּלָּה, Lxx. γυμνόομαι, Vulg. *nudor.* Alii, *revelo, retego me.*

Infin. cum præf. בְּהִתְגַּלּוֹת, Prov. 18. v. 2. *in revelando ſe, in revelatione.* Lxx. & Vulg. hic paraphraſtas agunt.

Fut. 3. p. ſ. m. cum præf. & apocopa de qua vide Gram. Heb. tom. 1. pag. 306. c. 1. וַיִּתְגַּל, Gen. 9. v. 21. pro וַיִּתְגַּלֶּה, Lxx. καὶ ἐγυμνώθη, Vulg. *& nudatus eſt.* Alii, *& retexit, & diſcooperuit ſe.*

גְּלָה vel גְּלָא, Chald. PEAL, Theod. ἀποκαλύπτω, Vulg. & alii, *revelo.*

Ben. ſ. m. גָּלֵה & גָּלֵא, *revelans.* Cum præf. וְגָלֵא *& revelans.*

Infin. לְמִגְלֵא *revelare*, Dan. 2. v. 47.

PEIL גְּלִי, Theod. ἀποκαλύπτομαι, Vulg. & alii, *revelor.* 3. p. ſ. m. גְּלִי & גֱּלִי, cum (·) compoſito ſub ג pro (·) ſimplici, *revelatum eſt* (myſterium). Vide Gram. Chald. tom. 2. p. 605. c. 2.

APHEL אַגְלִי, Lxx. ἀποικίζω, Vulg. & alii, *transfero, deporto, migrare facio, in captivitatem abduco.*

Praet. 3. p. ſ. m. cum ה pro א, הַגְלִי *tranſtulit*, Eſd. 4. v. 10. c. 5. v. 12.

גלות vide גּוֹלָה, ſupra col. 325.

גלה Maſſ. & Vulg. *Gilô*, nomen proprium civitatis in Tribu Juda, Joſ. 15. v. 51. 2. Reg. 15. v. 12. Etym. *exſultatio*; à גִּיל *exſultare.* Aut *revolutio*; à גָּלַל *volvit, revolvit.* Aut denique, *deportatio, tranſmigratio, revelatio*; à גָּלָה *migravit, deportatus eſt, revelavit.*

גלה f. Lxx. λαμπάδιον *parva lampas.* Vulg. *lampas*, ſimpliciter. Alii, *lecythus, lenticula.* Hinc cum præf. וְגֻלָּה *lecythus.* Cum præf. & aff. וְגֻלָּהּ *& lecythus ejus*, f. Zach. 4. v. 2. ubi eſt contractio, pro גֻּלָּתָהּ. Vide Gram. Heb. tom. 1. p. 128. c. 1. Hic tamen Lxx. affixum negligunt; vel quia repetitur in verbo ſeq. vel quia legerunt גֻּלָּה in ſtatu abſol. & ſimplici. Conſt. גֻּלַּת, Eccle. 12. v. 6. Lxx. ἀνθέμιον, Vulg. *vitta.* Sym. περιφερὴς (neutr.) *zona.* Alii, *lenticula, lecythus.* Plur. גֻּלּוֹת & גֻּלֹּת, Lxx. Jud. 1. v. 15. & alibi, λύτρωσις *redemtio*; referebant ad גָּאַל *redemit*, & legebant גְּאֻלַּת in ſing. Sic etiam legit Sym. qui vertit ibid. κτῆσις *poſſeſſio*, & in alia verſione (nam duplicem edidit) ἀρδεία, Vulg. *irriguum*, q. d. aquarum revolutio aut convolutio. Aq. vocem Hebraicam retinuit, ſed amanuentium oſcitantia vel imperitia corruptam. Lxx. 3. Reg. 7. vv. 41. 42. στρεπτὰ *flexa*, Vulg. *funiculi*, alii, *orbes.* Iidem Lxx. Joſ. 15. v. 19. verbum Hebræum ſervarunt, ſed miſerabiliter corruptum. Cum præf. וְגֻלֹּת & וְהַגֻּלֹּת, *& orbes, &*

Digitized by Google

funiculi circa columnas circumvoluti. R. גָּלַל *volvit, convolvit.*

גִּלּוּלִים m. pl. à sing. inusit. גִּלּוּל, Lxx. εἴδωλα, Vulg. & alii, *idola*, proprie stercorea. Lxx. Theod. βδελύγματα *abominationes.* Aq. καθάρματα *purgamenta.* Lxx. item, διανοήματα, ἐνθυμήματα, *cogitationes, adinventiones,* ἐπιθυμήματα *cupiditates,* ἐπιτηδεύματα *instituta, superstitiones*, h. e. Dii non natura, sed cogitationibus, adinventionibus, & superstitionibus hominum excogitati. Cum præfix. הַגִּלּוּלִים *idola.* Const. גִּלּוּלֵי *idola.* Cum præf. וּבְגִלּוּלֵי *& in idolis.* Cum præf. & affix. גִּלּוּלָיו *idola ejus*, m. בְּגִלּוּלָיו *cum idolis ejus*, m. גִּלּוּלֶיהָ *idola ejus*, f. וּבְגִלּוּלַיִךְ *& in idolis tuis*, f. גִּלּוּלֵיהֶם *idola eorum*, וּבְגִלּוּלֵיהֶם בְּגִלּוּלֵיהֶם *in idolis eorum*, *& in idolis eorum*, לְגִלּוּלֵיהֶם *idolis eorum*, גִּלּוּלֵיהֶן *idola earum*, גִּלּוּלֵיכֶם *idola vestra*, m. וּבְגִלּוּלֵיכֶם *& in idolis vestris*, m. גִּלּוּלֵיכֶן *idola vestra*, f. R. גָּלַל *volvit, convolvit*, unde *stercus*, & *idolum stercoreum*, quod convolvatur & auferatur.

גְּלוֹם m. unde pl. const. גְּלוֹמֵי, Ezech. 27. v. 24. Aq. εἰλήματα, Sym. περιειλήματα, Vulg. & alii, *involucra.* Alii item, *pallia.* Theod. γαλιμά, Complut. γαλιμά, vocem Hebraïcam retinuerunt, sed corruptam. Vacat apud Lxx. Vatic. R. גָּלַם *volvit, convolvit, involvit.*

גָּלוּת, & cum (ָ) pro (וּ), גָּלֻת, f. Lxx. αἰχμαλωσία *captivitas*, ἀποικεσία, ἀποικία (sic etiam alius), μετοικεσία, Vulg. & alii, *transmigratio, deportatio, exsilium, deportata multitudo, deportati, exsules.* Et Verbaliter, ἀποικίζομαι *deportor*; unde Aorist. 1. ἀποικισθεὶς *deportatus, exsul.* Cum præf. וְגָלוּת *& deportatio,* לְגָלוּת *deportationis.* Cum præf. & aff. וְגָלוּתִי *& deportatio mea*, c. Et cum (י) antiqua vocali *e*, לְגָלוּתֵינוּ, Ezech. 33. v. 21. al. 22. *deportationis nostræ.* In hoc nomine constructo & cum aff. remanet (ָ) penultimæ, quia venit à Rad. גָּלָה *migravit, captivus factus est.* Vide Gram. Heb. tom. 1. p. 87. c. 2. Vel potius nomina illa retinent (ָ), quia derivari censentur à Verbis quiesc. ע, & remanet (ָ) ad compensandam secundam radicalem ejectam.

גָּלוּתָא f. Chald. Theod. αἰχμαλωσία, Vulg. *captivitas.* Lxx. ἀποικεσία vel ἀποικία, Vulg. & alii, *transmigratio, deportatio.* R. גְּלָא vel גְּלָה, *migravit, captivus factus est*, ut apud Heb.

גלח QAL, unde PIEL גִּלַּח, Lxx. κείρω, Vulg. *tondeo*, ξυρῶ vel ξυρέω, Vulg. & alii, *rado, abrado.*

Praet. 3. p. s. m. cum præf. וְגִלַּח *& radet.* Cum præf. & affix. וְגִלְּחוֹ *& tondebat illud* (caput). 3. p. s. f. cum præfix. וְגִלְּחָה *& radet.*

Infin. cum præf. & affix. וּבְגַלְּחוֹ *& cum tonderet ipse.*

Fut. 3. p. s. m. יְגַלֵּחַ & יְגַלַּח, *radet.* Cum præf. וַיְגַלַּח *& abrasit.* Cum præf. & affix. יְגַלְּחֶנּוּ *radet illud*, וַיְגַלְּחֵם *& rasit eos.* 3. p. s. f. cum præf. וַתְּגַלַּח *& abrasit.* 3. p. pl. m. in pausa; quare servatur (ַ) primariæ vocis, יְגַלֵּחוּ *radent.*

PUAL גֻּלַּח, Lxx. ξυρέομαι vel ξυρίομαι, Vulg. & alii, *rador.*

Praet. 3. p. s. m. in pausa; unde (ַ) mutatur in (ָ), גֻּלָּח *rasus est.* 1. p. s. c. גֻּלַּחְתִּי *rasus fuero.*

Paoul pl. m. const. מְגֻלְּחֵי *rasi*, Jerem. 41. v. 5.

HITHPAEL הִתְגַּלַּח, Lxx. ξυρέομαι, vel ξυρίομαι, Vulg. & alii, *rador.* Alii item, *rado me.*

Praet. 3. p. s. m. cum præf. & in pausa; quare (ַ) mutatur in (ָ), וְהִתְגַּלָּח *& radetur.*

Infin. cum affix. הִתְגַּלְּחוֹ *radi eum.*

גִּלָּיוֹן m. Isai. 8. v. 1. Lxx. τόμος *tomus.* Aq. κεφαλὶς *capitulum.* Sym. τεῦχος, Vulg. & alii, *liber, volumen.* Theod. διφθέρωμα, *pellis, membrana*, aut potius volumen ex pellibus sive membranis simul consutis adornatum, qualis est liber Legis quo etiamnum utuntur Judæi in synagogis. Vide Gram. Heb. tom. 2. p. 470. c. 2. 536. D. E. F. Rad. גָּלַל *volvit, convolvit*; sed forma est à גָּלָה. Vide eandem Gram. t. 1. p. 399. c. 2. fin.

גִּלְיוֹנִים m. pl. unde cum præf. הַגִּלְיֹנִים, Isai. 3. v. 23. Vulg. & alii, *specula*, quod objecta revelent, h. e. repræsentent; venit

Digitized by Google

enim à Rad. גָּלָה *revelavit*. Lxx. *διαφανῆ Λακωνικά*, *pellucida Laconica*, h. e. indumenta tenuissima, quæ non impediebant quominus corpus pene nudum videretur; qui mos erat Lacedæmoniorum detestandus. Similibus vestibus utebantur etiam Romanæ meretrices. Vide inter alios Horat. Satyr. lib. 1. Saty. 2. v. 101. Qimhhi exponit *interulas tenues ac subtiles, per quas corpus erat pellucidum*.

גָּלִיל, unde cum præf. הַגָּלִיל, 3. Reg. 9. v. 11. Lxx. Γαλιλαία, Vulg. *Galilæa*, ut nom. propr. regionis terræ Chanaan acceperunt. Aliis est *limes, confinium*, q. d. diversorum terminorum convolutio & concursus. Const. גְּלִיל, Isai. 9. v. 1. ubi Lxx. Γαλιλαία, Vulg. *Galilæa*, Aq. *θῖνες limites*, Sym. *ὅριον terminus, confinium*. Pl. גְּלִילִים, 3. Reg. 6. v. 34. Lxx. *στροφεῖς cardines*. Alii adjective, *versantes, volubiles*. Vulg. in sensu etiam cardinum *περιστρέφεσθαι*. Const. גְּלִילֵי, Lxx. Esth. 1. v. 6. al. 7. *κύβοι cubi*, Vulg. *circuli*. Et Cant. 5. v. 14. Lxx. *τορευταί*, Vulg. *tornatiles* (manus). Alii utrobique, *orbes*. R. גָּלַל *volvit, convolvit*.

גְּלִילָה f. unde cum præf. הַגְּלִילָה, Ezech. 47. v. 8. Lxx. Γαλιλαία *Galilæa*. Aq. *θῖνες*, Vulg. *tumuli*. Sym. *μεθόριον limes, confinium*. Alii, *tractus, terminus*. Plur. גְּלִילוֹת, Lxx. Jos. 13. v. 2. *ὅρια termini*; sic etiam Sym. Joel. 3. v. 4. al. cap. 4. v. 4. ubi Aq. *θῖνες*, Vulg. *tumuli*, vel *tumulus*. Idem Vulg. Jos. 13. v. 2. interpretatur *Galilæa*. Aliis, Jos. 18. v. 17. cap. 22. vv. 10. 11. est nomen loci circa Jordanem, & quidem trans flumen. Doctissimo Relando, tom. 1. Palæst. sacr. p. 803. sunt flexus vel circuitus ipsiusmet Jordanis. R. גָּלַל *volvit, convolvit*; unde *terminus, limes*, vide supra גָּלִיל; & *tumulus, acervus*, qui ex pluribus rebus unum in locum comportatis aut convolutis componitur.

גַּלִּים, 1. Reg. 25. v. 44. Mass. & Vulg. *Gallim*, nom. propr. civitatis in Tribu Benjamin, conf. Isai. 10. v. 30. ubi conjungitur cum Laisa & Anathoth. Etym. *migrantes*, vel *revelantes*; à גָּלָה *migravit, revelavit*. Vel *revolventes*; à גָּלַל *volvit, revolvit*.

גָּלְיָת Mass. & Vulg. *Goliáth*, nomen propr. Gigantis, quem expugnavit David, 1. Reg. 17. v. 4. Etym. *migratio, revelatio*, aut *accumulatio*, vel *revolutio*. Vide nomen præcedens.

גָּלָל m. Lxx. & alius, *κόπρος*, Lxx. item, *βόλβιτον*, Vulg. & alii *stercus, fimus*. Hinc cum præf. הַגָּלָל *stercus*. Cum præf. & aff. כַּגְּלֲלוֹ *sicut stercus ejus*, m. à singul. inusit. גֵּלֶל, & cum (ּ) pro (ְ) sub ג, quia duæ illæ motiones facile invicem permutantur, vide Gram. Heb. tom. 1. p. 57. initio. Plur. absol. cum præf. כַּגְּלָלִים *sicut stercora*. Const. גִּלְלֵי pro גְּלָלֵי, *stercora*. Vide Gram. Heb. tom. 1. p. 87. §. II. & p. 111. c. 1. in fine. Cum præf. בְּגִלְלֵי pro בִּגְלָלֵי, *in stercoribus*. R. גָּלַל *volvit, convolvit, pollutus, inquinatus est*.

גָּלָל Mass. & Vulg. *Galál*, nom. proprium viri Levitæ, 1. Paral. 9. v. 15. Etym. *rota, revolutio, confinium, terminus*, &c. à גָּלַל *volvit, convolvit*, &c. Vide etiam גָּלִיל in col. præced.

גָּלַל QAL. Lxx. Aq. *κυλίω*, Lxx. item, *ἀποκυλίω*, Sym. *ἐπικυλίω*, Vulg. & alii, *volvo, devolvo, convolvo*. Lxx. item, *ἀφαιρέω*, Vulg. *aufero*, *ἐλπίζω spero*, q. d. spem & fiduciam in aliquem devolvo, *ἀποκαλύπτω revelo*, quasi à גָּלָה.

Praet. 1. p. s. c. גַּלּוֹתִי *devolvi, abstuli*. 3. p. pl. c. cum præf. & in forma perfecta, וְגָלֲלוּ *& devolverunt*.

Ben. s. m. cum præf. וְגֹלֵל, Prov. 26. v. 27. *& volvens*. Vulg. *& qui volvit*.

Infin. גֹּל *devolvere*, Psal. 21. Heb. 22. v. 9. ubi ponitur pro Præterito; unde Lxx. *ἤλπισεν*, Vulg. Lat. *speravit*, S. Hieron. *confugit*. Vide Gram. Heb. tom. 1. p. 539. c. 1. Aliis est Præterit. in forma hhol. pro גַּל. Vide eandem Gram. ibid. p. 216. c. 1.

Imper. 2. p. s. m. גּוֹל vel גֹּל, *devolve*. Lxx. *ἀποκάλυψον revela*, legebant גַּל in Imperativo Piel verbi גָּלָה *revelavit*, per apocopen, pro גַּלֵּה. Vide supra col. 340. 2. p. pl. m. גֹּלּוּ *volvite*.

NIPHAL נָגַל, Lxx. Sym. *κυλίομαι*, Lxx. item, *εἰλίσσομαι*, *volvor, convolvor*.

Praet. 3. p. pl. c. cum præf. & in for-

Digitized by Google

ma Hhol. וְנָגֹלּוּ, Isai. 34. v. 4. *& convolventur*, Vulg. *& complicabuntur.*

Fut. 3. p. s. m. cum præf. וְיִגַּל, Amos. 5. v. 24. *& convolvetur.* Vulg. *& revelabitur.* Legebat וְיִגַּל in futuro Niphal verbi גָּלָה *revelavit*, per apocopen, pro וְיִגָּלֶה.

PIEL geminata prima & secunda rad. גִּלְגֵּל; unde 1. p. s. c. PRAET. cum præf. & affix. וְגִלְגַּלְתִּיךָ, Jerem. 51. v. 25. Lxx. *καὶ κατακυλίσω σε & convolvam*, Vulg. *& evolvam te*, m.

PUAL sive POAL, גּוֹלֵל, unde PAOUL f. f. מְגוֹלָלָה, Isai. 9. v. 4. al. 5. *fœdatum, inquinatum* (vestimentum). Sym. *ἐρύμη*, Vulg. *mistum* (est). Lxx. Vatic. hunc versum alienum in sensum interpretantur.

HIPHIL הֵגֵל, unde 3. p. s. m. FUTURI cum præf. & (·) in fine loco (-) ob accentum retractum, וַיָּגֶל, Gen. 29. v. 10. Lxx. *ἀπεκύλισε volvit, devolvit*, Vulg. *amovit.* Alii, *& removit.*

HITHPOEL הִתְגּוֹלֵל, Lxx. *συκοφαντέω calumnior, opprimo* (Vulg. *calumniam devolvo*) *φύρομαι misceor, fœdor, inquinor.* Vulg. *conspergor.* Alii, *devolvo me, voluto me.*

BEN. f. m. מִתְגּוֹלֵל, 2. Reg. 20. v. 12. *volutabat se*, Vulg. *conspersus erat.*

INFIN. cum præf. לְהִתְגּוֹלֵל, Gen. 43. v. 18. *ad calumniandum, ad opprimendum.* Vulg. *ut devolvat calumniam.*

HITHPAEL geminata prima & secunda radicali, הִתְגַּלְגֵּל, unde 3. p. plur. c. PRAET. in pausa, quæ mutavit (-) in (·), הִתְגַּלְגָּלוּ, Job. 30. v. 14. Lxx. mutata persona & numero, *πεφύρμαι misceor.* Vulg. *devoluti sunt.* Alii, *devolvunt se.*

גְּלָל m. Chald. unde אֶבֶן גְּלָל, Esd. 5. v. 8. c. 6. v. 4. Lxx. *λίθος ἐκλεκτὸς lapis electus*, i. magnus; *λίθος κραταιὸς lapis fortis*, h. e. grandis. Vulg. *lapis impolitus.* Alii, *lapis convolutionis*, i. maximus, quique ferri non possit, sed tantum volvi. Aben-Esræ, R. Salomoni, & Eliæ Levitæ, est *marmor.* R. גָּלַל *volvit, convolvit.*

גִּלֲלַי Mass. *Giláláï*, Vulg. *Galaláï*, nomen propr. Sacerdotis, Nehem. 12. v. 35. al. 36. Etym. *revolutio, confinium*; à גָּלַל *volvit, revolvit, conterminus fuit*, &c.

גָּלַם QAL, unde 3. p. s. m. FUT. cum præf. וַיִּגְלֹם, 4. Reg. 2. v. 8. Lxx. *καὶ εἵλησε & volvit, & convolvit.* Vulg. *& involvit.* Sic etiam alii.

גֹּלֶם m. unde cum affix. גָּלְמִי golmi, Psal. 138. Heb. 139. v. 16. Lxx. Aq. *ἀκατέργαστόν μου*, Vulg. Lat. *imperfectum meum.* Sym. *ἀμόρφωτόν με*, S. Hieron. *informem me* (viderunt oculi tui). Alii, *glomum meum*, c. Est massa rudis & intricata, quæque in formam perfectam non est evoluta. R. גָּלַם *involvit.*

גַּלְמוּד m. Lxx. Job. 30. v. 3. *ἀγόμενος ductus, actus*, ubi forte mendum est pro *ἄγονος sterilis*, ut vertit ibidem alius. Aq. Theod. *ἄκαρπος infructuosus, sterilis.* Sym. *ἐκβλητος ejectus.* Lxx. item substantive, *θάνατος mors, ὠδίνη dolor.* Vulg. & alii, *solitarius, desertus, vastatus, desolatus*, &c. Fem. גַּלְמוּדָה, Isai. 49. v. 21. Lxx. *χήρα vidua.* Vulg. *non pariens.* Alii, *solitaria, desolata, vastata.* Hoc etiam nomine vocatur à Rabbinis quibusdam mulier menstruata & à viro separata. Sunt qui hanc vocem componant & גַּל *acervus*, & עַמּוּד *columna*, q. d. desertus, vastatus & dejectus instar acervi columnarum.

גִּלֹנִי Mass. *Giloní*, Vulg. *Gelonites*, 2. Reg. 23. v. 34. idem nom. patronymicum ac גִּילֹנִי, quod vide supra coll. 336. 337. cum ejus etymologia.

גָּלַע QAL, unde HITHPAEL הִתְגַּלַּע, Lxx. *συμπλέκομαι complicor.* Vulg. & alii, *misceor, immisceor, commisceor.* Aq. *ἐξυβρίζομαι contumelia afficior.* Sym. *ἀπεκαλύφθημαι revelor*, referebat ad גָּלָה. Lxx. item, *ἐν ὀνειδισμῷ εἰμι opprobrio sum.* Et substantive, *ἔνδεια indigentia.*

INFIN. הִתְגַּלַּע *immisceri.*

FUT. 3. p. s. m. in pausa; quare (-) mutatur in (·), יִתְגַּלָּע, Prov. 20. v. 3. Lxx. *συμπλέκεται complicatur.* Aq. *ἐξυβρισθήσεται injuria afficietur.* Sym. *ἀποκαλυφθήσεται revelabitur.* Alii, *immiscet se.* Vulg. *miscentur*, mutato singulari numero in pluralem.

גִּלְעָד Mass. *Giládh*, Vulg. *Galaád*, nomen proprium 1°. regionis trans Jordanem, quam incoluerunt Tribus Gad & Ruben cum dimidia Tribu Manasse, Num. 32.

Digitized by Google

v. 39. Deut. 3. v. 15. Joſue 13. v. 11. 2°. civitatis in Tribu Gad, vel, ſecundum alios, in dimidia Tribu Manaſſe trans Jordanem, Jud. 12. v. 7. ubi tamen Galaad ſumi poteſt pro ipſa regione; vide Gram. Heb. tom. 1. pag. 479. c. 1. 3°. montis in Tribu Gad, Gen. 31. vv. 21. 23. 25. &c. 4°. filii Machir filii Manaſſe filii Joſeph, Num. 26. v. 29. 5°. patris Jaræ patris Huſi, 1. Paral. 5. v. 14. Etym. *acervus teſtimonii*; ex גַּל *acervus*, & עֵד *teſtis*, *teſtimonium*.

גִּלְעָדִי Maſſ. *Giladhí*, Vulg. *Galaadites*, nom. commune incolarum regionis, urbis, vel montis Galaad; aut poſterorum ipſius Galaad, Jud. 12. v. 7. &c. Hinc etiam plur. גִּלְעָדִים *Galaaditæ*, 4. Reg. 15. v. 25. &c. Etym. vide nomen præced.

גלש QAL, unde 3. p. pl. c. Praet. cum præf. שֶׁ, שֶׁגָּלְשׁוּ, Cant. 4. v. 1. Lxx. *αἳ ἀπεκαλύφθησαν*, *quæ revelatæ ſunt*, h. e. apparuerunt, vel apparent. Vulg. *quæ aſcenderunt*. Et cap. 6. v. 5. Lxx. *αἳ ἀνέβησαν*, *quæ aſcenderunt*. Vulg. *quæ apparuerunt*. Alii, *quæ detondent*, *quæ deglabrant*; ex ſignificatione Syra & Chaldaica. Alii denique, *quæ ſplendent*, *quæ nitent*, à nomine שֶׁלֶג *nix*, tranſpoſitis literis.

גלת vide גֻּלּוֹת, ſupra col. 343.

גַּם, Lxx. *καὶ &*, &c. Aq. Theod. *τοιγαροῦν quapropter*. Sym. *ἀκμὴν*, Vulg. & alii, *adhuc*, *inſuper*, *etiam*. Alii præterea, *an? nunquid? certe*, *profectò*, *etiamſi*, *quanquam*, *ideo*, *itaque*, *imo*, *quinimo*, *inquam*, *nam*, *quia*, *ſed*, *tamen*, *ſi*, *ſicut*, *ſic*, &c. Geminata illa particula exponitur *tam*, *quam*; *tum*, *cum*. Cum præf. הֲגַם *an etiam?* וְגַם *& etiam*, בְּשַׁגָּם *propterea quod etiam*; ex בְּ *in*, *propter*, שַׁ pro שֶׁ, *quod*, & גַּם *etiam*. Cum ſuffix. גַּם־כִּי *etiamſi*, *etiam certe*, גַּם־לֹא *neque*, *nec*, *imo non*.

גמא QAL, unde PIEL גִּמֵּא, ex quo 3. p. ſ. m. Fut. יְגַמֶּא־, Job. 39. v. 24. cum (־) in fine pro (־), vel ob ſequens Maqqaph, vel ex forma quieſcentium Lam. ה, Lxx. *ἀφανιεῖ è conſpectu removebit*, *delebit*. Sym. *καταπίνων abſorbens* (eſt). Vulg. & alii, *ſorbet*, *abſorbet*.

HIPHIL הִגְמִיא, unde 2. p. ſ. f. Imper.

cum aff. הַגְמִיאִינִי, Gen. 24. v. 17. Lxx. *πότισόν με*, Aq. *ῥόφησόν με*, *pota me*, *da mihi bibendum*. Vulg. *præbe mihi ad bibendum*.

גֹּמֶא m. Lxx. Aq. Sym. Theod. *πάπυρος*, Aq. item, *βίβλιον*, Vulg. *papyrus*. Sym. item, *παπύρινος papyraceus*. Lxx. item, *βίβλινος chartaceus*, *ἕλος palus*, per metonym. continentis pro contento; nam in paludibus Ægypti naſcitur papyrus, ſive planta ex qua fit papyrus. Vulg. & alii item, *juncus*, *ſcirpus*, ſic dictus, quod aquam ſorbeat. Cum præf. וְגֹמֶא *& juncus*. R. גָּמָא in Piel *ſorbuit*, *abſorbuit*.

גֹּמֶד m. Jud. 3. v. 16. Lxx. Theod. *σπιθαμὴ ſpithama*, ſpatium quod eſt inter pollicem & minimum digitum expanſos. Aq. Sym. *χόνδρος παλαιστιαῖος pugnus palmaris*. Ald. *δρὰξ pugnus*. Vulg. *palma manus*. Alii, *cubitus*; ita ut idem ſit atque אַמָּה, quam vocem vide ſupra col. 105. R. גָּמַד inuſit.

גַּמָּדִים m. pl. unde cum præf. וְגַמָּדִים, Ezech. 27. v. 11. Lxx. *καὶ φύλακες & cuſtodes*. Aq. in prima editione, *πυγμαῖοι*, Vulg. *pigmæi*, ſic dicti, quod pugno vel brachio potentes eſſent, vide vocem præced. Theod. *Γαμμαδεὶμ Gammadæi*, populi Phœniciæ, quorum urbem *Gamalem* corrupte pro *Gamadem* appellat Plinius l. 2. c. 92. deceptus, ut videtur, Græco, quo uſus eſt codice, in quo Λ pro Δ lapſu facili legit. Sym. *ἀλλὰ καὶ Μῆδοι etiam Medi*; diviſum legebat גַּם מָדִים. R. גָּמַד inuſit.

גָּמוּל Maſſ. & Vulg. *Gamoúl*, ſive *Gamúl*, nomen proprium Sacerdotis 22.ᵃ claſſis, 1. Paral. 24. v. 16. al. 17. Etym. *retributio*, *ablactatio*, vel *camelus*; ex גָּמַל *retribuit*, *ablactavit*; vel גָּמָל *camelus*.

גְּמוּל & גְּמֻל, m. Lxx. Sym. Theod. *ἀνταπόδομα*, *ἀνταπόδοσις*, Aq. Sym. & item Theod. *ἀμοιβὴ*, Vulg. & alii, *retributio*, tam in bonum, quam in malum. Lxx. item, *ἔργον opus*, *δόμα donum*. Sym. item, *εὐεργεσία beneficium*. Cum præf. הַגְּמוּל *retributio*, וּגְמוּל *& retributio*, כִּגְמוּל *ſecundum retributionem*. Cum præf. & affix. וּגְמֻלוֹ *& retributio ejus*, m. גְּמֻלְךָ *retributio tua*, m. גְּמוּלֵךְ *retributio tua*, f. גְּמוּלָם *retributio eorum*, גְּמֻלְכֶם *retributio veſtra*, m. Plur. cum

Digitized by Google

affix. גְּמוּלָיו *retributiones ejus*, m. Rad. גָּמַל *retribuit*.

גְּמוּלוֹת f. Lxx. ἀνταπόδοσις, Vulg. & alii, *retributio*, idem quod גְּמוּל. Hinc cum præfix. הַגְּמוּלָה *retributio*. Plur. גְּמוּלוֹת & גְּמֻלוֹת, *retributiones*. R. גָּמַל *retribuit*.

גִּמְזוֹ Maſſ. *Ginzó*, Vulg. *Gamzó*, nomen proprium civitatis Tribus Juda, 2. Paral. 28. v. 18. Etym. *etiam iste*; ex גַּם *etiam*, & זוֹ *hic*, *iste*.

גְּמִיר m. Chald. Eſd. 7. v. 12. Lxx. Vatic. verbaliter, τετελέσθω *ſit*, *perficiatur*. Ald. & mſ. Alex. τετέλεσται *perfectus*, *conſummatus eſt*. Alii adjective, *perfectus*, *conſummatus*. S. Hieron. *doctiſſimus*. Alii denique ſubſtantive, *integritas*, *ſalus*, *perfectio*. R. גְּמַר Chald. *perficere*, *abſolvere*, *conſummare*, *diſcere*, &c. Et paſſive, *perfici*, *abſolvi*, *conſummari*, &c.

גמל QAL. Lxx. ἀνταποδίδωμι, Aq. ἀμείβομαι, Vulg. & alii, *retribuo*, *rependo*. Lxx. item & Sym. εὐεργετέω, Lxx. ἀγαθὸν ποιέω, *benefacio*. Lxx. item, βλαστάνω *germino*, βουλεύομαι *conſulo*, ἐκτρέφω *enutrio*, *educo*, ἐνδείκνυμι *oſtendo*, ἐργάζομαι, ἐργάζομαι, *operor*, ἐξανθέω *effloreſco*, ἐπάγω *induco*, *infero*, *confero*, ἐπιχειρέω *aggredior*, μνησικακέω *memor ſum malorum*. Et in alia ſignificatione, Lxx. Sym. ἀπογαλακτίζω, Vulg. & alii, *ablacto*.

PRAET. 3. p. ſ. m. גָּמַל *retribuit*. Cum affix. גְּמָלְךָ *retribuit tibi*, m. גְּמָלָם *retribuit eis*, m. גְּמָלָנוּ *retribuit nobis*, c. 3. p. ſ. f. cum affix. גְּמָלַתְהוּ *retribuit ei*, m. גְּמָלַתּוּ, contracte pro גְּמָלַתְהוּ, *ablactavit eum*. Vide Gram. Heb. tom. 1. p. 340. c. 1. 2. p. ſ. m. cum aff. גְּמַלְתַּנִי *retribuiſti mihi*, c. 2. p. ſ. f. cum præf. שֶׁגָּמַלְתְּ *quam retribuiſti*. 1. p. ſ. c. גָּמַלְתִּי *retribui*. *intuli*. Cum aff. גְּמַלְתִּיךָ *intuli tibi*. 3. p. pl. c. גָּמְלוּ *inferunt*. Cum affix. גְּמָלוּךָ *intulerunt tibi*. 1. p. pl. c. גָּמַלְנוּ *intulimus*.

BEN. ſ. m. גֹּמֵל *educans*, *retribuens*. Plur. m. גֹּמְלִים *rependentes*.

PAOUL ſ. m. גָּמוּל *ablactatus*. Cum præf. & (ּ) pro (ׇ), כַּגָּמֻל & כִּגְמֻל, *quaſi ablactatus*. Plur. conſt. גְּמוּלֵי *ablactati*.

INFIN. cum affix. גָּמְלָהּ gomlá *educare* *eam*, גָּמְלֵךְ gomléch *educare*, *ablactare te*, f.

IMPER. 2. p. ſ. m. גְּמֹל *retribue*.

FUT. 3. p. ſ. m. cum præf. וַיִּגְמֹל & *educavit*. Cum affix. יִגְמְלֵנִי *retribuet mihi*, c. יִגְמְלֵנוּ *retribuet nobis*, c. 3. p. ſ. m. cum præf. וַתִּגְמֹל & *ablactavit*. Cum præf. & affix. וַתִּגְמְלֵהוּ & *educavit eum*. 2. p. ſ. m. תִּגְמֹל *rependes*, *rependeris*. 2. p. pl. m. תִּגְמְלוּ *rependetis*. Hic notandum affixa, quæ cum hoc Verbo in ſenſu *retribuendi* conjunguntur, eſſe contracta, ſive per contractionem poſita; nam v. g. גְּמָלְךָ eſt pro גָּמַל לְךָ. Vide ſimilia exempla in Gram. Heb. tom. 1. p. 372. in Mantiſſ. II.

NIPHAL נִגְמַל, Lxx. ἀπογαλακτίζομαι, Vulg. & alii, *ablactor*; & active, ἀπογαλακτίζω *ablacto*.

INFIN. הִגָּמֵל *ablactari*.

FUT. 3. p. ſ. m. יִגָּמֵל *ablactabitur*.

גָּמָל m. Lxx. Aq. κάμηλος, Vulg. & alii, *camelus*. Cum præf. הַגָּמָל *camelus*, מִגָּמָל *à camelo*. Plur. גְּמַלִּים *cameli*, cum (-) & daghéſch per legem æquivalentiæ, pro גְּמָלִים, vide Gram. Heb. tom. 1. p. 59. c. 1. Sic cum præfix. הַגְּמַלִּים *cameli*, וּגְמַלִּים & וְהַגְּמַלִּים, & *cameli*, וּבַגְּמַלִּים & *in camelis*, לַגְּמַלִּים *camelis*. Conſt. & cum præf. מִגְּמַלֵּי *è camelis*. Cum præf. & affix. גְּמַלָּיו *cameli ejus*, m. גְּמַלֶּיךָ *cameli tui*, m. לִגְמַלֶּיךָ *camelis tuis*, m. גְּמַלֵּיהֶם *cameli eorum*, וּגְמַלֵּיהֶם & *cameli eorum*, וְלִגְמַלֵּיהֶם & *camelis eorum*. R. גָּמַל *retribuit*; unde *Camelus*, quod, ſecundum Bochartum de animal. ſacr. part. 1. coll. 65. 66. animal ſit μνησίκακον *injuriarum memor*, & malum pro malo rependat.

גְּמֻל vide גְּמוּל, ſupra col. 350.

גְּמֻלוֹת vide גְּמוּלוֹת, in col. præced.

גְּמַלִּי Maſſ. & Vulg. *Gemallí*, nomen proprium patris Amiel, Num. 13. v. 13. Etym. *retributio*, *ablactatio*, vel *camelus*; à גָּמַל *retribuit*, *ablactavit*; vel גָּמָל *camelus*.

גַּמְלִיאֵל Maſſ. *Gamliél*, Vulg. *Gamaliél*, nomen proprium 1°. filii Phadaſſur, Num. 1. v. 10. 2°. præceptoris D. Pauli, Act. 5. v. 34. Etym. *retributio*, aut *ablactatio*, aut *camelus*, vel *ablactatus Dei*; ex גָּמַל *retribuit*, *ablactavit*, aut גָּמָל *camelus*, & אֵל *Deus*.

Digitized by Google

גָּמַר QAL. Lxx. Sym. συντελέω *perficio*, *consummo*. Lxx. item & Aq. passive, συντελέομαι, Sym. item, ἀπαρτίζομαι, *perficior*, *consummor*, *consumor*. Lxx. item, ἐκλείπω, Vulg. & alii, *deficio*, ἀνταποδίδωμι, Psal. 137. Heb. 138. v. 8. al. 9. *retribuo*, εὐεργετέω, Psal. 56. Heb. 57. v. 3. *benefacio*. His duobus ultimis in locis pro גָּמַר legebant גָּמַל, quod vide supra col. 351.

PRAET. 3. p. f. m. גָּמַר *defecit*, *consumtus est*.

BEN. f. m. גֹּמֵר *perficiens*, *consummans*.

FUT. 3. p. f. m. יִגְמֹר, & sequente Maqqaph יִגְמָר־ iighmor-, *perficiat*, *deficiat*, *consumatur*.

גֹּמֶר Mass. & Vulg. *Gómer*, nom. proprium 1°. filii Japheth, Gen. 10. v. 2. 2°. filiæ Debelaim, uxoris Oseæ, Ose. 1. v. 3. Etym. *perficiens*, *consumens*, *deficiens*; à גָּמַר *perfecit*, *consumsit*, *defecit*.

גְּמַרְיָה Mass. *Gemariá*, Vulg. *Gamariás*, nomen proprium 1°. filii Helciæ, Jerem. 29. v. 3. 2°. filii Saphan scribæ, ibid. c. 36. v. 11. Etym. *perfectio*, *consumtio*, *consummatio Domini*; à גָּמַר *perfecit*, *consumsit*, *consummavit*, & יָהּ *Dominus*.

גַּן, & in pausa גָּן, m. Lxx. Aq. κῆπος, Lxx. item & Sym. παράδεισος, Vulg. & alii, *hortus*, *paradisus*. Lxx. item, ἄμπελος *vitis*, ξύλον *lignum*, per metonym. contenti pro continente. Cum præf. הַגַּן in pausa, *hortus*, בְּגַן & בַּגָּן in pausa, *in horto*, כְּגַן & כַּגָּן in pausa, *sicut hortus*, לְגַן *in horto*, *ad hortum*, מִגָּן *ex horto*. Cum præf. & affix. לְגַנּוֹ *in hortum ejus*, m. גַּנִּי *hortus meus*, c. לְגַנִּי *in hortum meum*, c. Plur. גַּנִּים *horti*. Cum præf. בַּגַּנִּים *in hortis*. R. גָּנַן *texit*, *protexit*; unde *hortus*, quod muro vel sepe muniatur & protegatur.

גָּנַב QAL. Lxx. & alius, κλέπτω, Lxx. item, κλοποφορέω, Vulg. & alii, *furor*. Lxx. item, ὑφαιρέω *aufero*.

PRAET. 3. p. f. f. cum affix. גְּנָבַתּוּ, contracte pro גְּנָבַתְהוּ, *furatur*, *aufert*, *abripit eum*, גְּנָבָתַם *furata erat ea* (idola). 2. p. f. m. גָּנַבְתָּ *furatus es*. 1. p. f. c. cum præfix. וְגָנַבְתִּי, al. וְגָנַבְתִּי, *& furer*. 3. p. pl. c. גָּנְבוּ *furati sunt*. Cum aff. גְּנָבוּךָ *furati sunt te*, m.

BEN. f. m. גֹּנֵב & גֹּנֵב, Lxx. κλέπτης, Vulg. & alii, *fur*, *furans*. Cum præf. הַגֹּנֵב *furans*, וְגֹנֵב *& furans*.

PAOUL f. m. גָּנוּב, Lxx. κλέμμα, κλοπή, *furtum*. Alii, *furtivum*, *furto sublatum*. Fem. גְּנוּבָה, cum (ֻ) pro (וּ) גְּנֻבָה, const. גְּנֻבַת, unde cum (י) paragog. aut potius antiqua vocali e sub ת, & mutato (ֶ) in (ִ) accelerandæ pronuntiationis gratia, גְּנֻבְתִי *furto sublatum*. Vide Gram. Heb. t. 1. p. 165. c. 1. Cum præf. וּגְנֻבְתִי *& furto sublatum*. Plur. masc. גְּנוּבִים *furtivæ* (aquæ).

INFIN. גָּנוֹב vel גָּנֹב, *furando*. Lxx. subst. κλοπή *furtum*. Cum præf. וְגָנֹב *& furando*.

FUT. 3. p. f. m. יִגְנֹב *furabitur*. Cum præf. וַיִּגְנֹב *& furatus est*. 3. p. f. f. cum præfix. וַתִּגְנֹב *& furata est*. 2. p. f. m. תִּגְנֹב *furaberis*. Cum præf. וַתִּגְנֹב *& furatus es* (cor meum), Gen. 31. v. 26. h. e. clam recessisti à me, profectionem tuam me celasti. Lxx. κρυφῇ ἀπέδρας, καὶ ἐκλοποφόρησάς με, *clam aufugisti & furatus es me*; ubi duplex est interpretatio; altera quod ad sensum, altera quod pertinet ad literam. 3. p. pl. m. יִגְנְבוּ *furabuntur*. 2. p. pl. m. תִּגְנֹבוּ *furabimini*.

NIPHAL נִגְנַב, unde 3. p. f. m. FUT. יִגָּנֵב, Exod. 22. v. 11. al. 12. Lxx. κλαπῇ, Vulg. & alii, *furto ablatum fuerit*.

PIEL גִּנֵּב, unde BENONI pl. m. const. מְגַנְּבֵי, Jerem. 23. v. 30. Lxx. κλέπτοντες *furantes*. Vulg. *qui furantur*.

FUT. 3. p. f. m. cum præf. וַיְגַנֵּב, 2. Reg. 15. v. 6. al. 7. *& furabatur* (cor virorum Israël). Lxx. καὶ ἰδιοποιεῖτο *& proprium sibi faciebat*, *sibi conciliabat*. Vulg. *sollicitabat*.

PUAL גֻּנַּב, Lxx. κλέπτομαι, Vulg. & alii, *furtim auferor*, *furtim subripior*.

PRAET. 3. p. f. m. cum præfix. וְגֻנַּב *& furto ablatum fuerit*. 1. p. f. c. גֻּנַּבְתִּי *furto*, *furtim sublatus sum*.

INFIN. גֻּנֹּב *furando*. Lxx. substant. κλοπῇ *furtum*.

FUT. 3. p. f. m. in pausa; quare (ַ) ultimæ mutatur in (ָ), יְגֻנָּב *furtim perlatum*, *furtim allatum est*.

HITHPAEL הִתְגַּנֵּב, Lxx. διακλέπτομαι *furtim auferor*, *furtim me subduco*, *furtim ingredior*. Alius, διαστέλλομαι *differo*, *cunctor*,

Digitized by Google

Fut. 3. p. ſ. m. יִתְגַּנֵּב, 2. Reg. 19. v. 3. al. 4. *furtim ſe ſubducebat*, *furtim ingrediebatur.* Vulg. *declinavit*, h. e. quaſi declinando ingreſſus eſt; quod Gallice dicimus: *entra à la dérobée.* Cum præf. וַיִּתְגַּנֵּב *& furatus eſt ſe*, *& furtim ingreſſus eſt.*

גַּנָּב m. Lxx. Aq. Sym. V. edit. κλέπτης, Vulg. & alii, *fur.* Lxx. item, κλέπτων, κλέψας, *furans.* Et ſubſtantive, κλοπὴ *furtum.* Cum præf. הַגַּנָּב *fur*, וְגַנָּב *& fur*, כַּגַּנָּב *ſicut fur*, לַגַּנָּב *furi.* Pl. גַּנָּבִים *fures.* Cum præf. בַּגַּנָּבִים *inter fures.* R. גָּנַב *furatus eſt.*

גְּנֵבָה f. Lxx. κλέμμα, Vulg. & alii, *furtum.* Hinc cum præf. הַגְּנֵבָה *furtum.* Cum præf. & aff. בִּגְנֵבָתוֹ *pro furto ſuo*, m. ſervato (-) penult. ob (·) præced. Vide Gram. Heb. tom. 1. p. 92. c. 1. R. גָּנַב *furatus eſt.*

גְּנֻבַת Maſſ. *Genuváth*, Vulg. *Genubáth*, nomen proprium filii Adad Idumæi, adverſarii Salomonis, 3. Reg. 11. v. 20. Etym. *furtum*, vide vocem præced. Vel *hortus*, aut *protectio filiæ*; ex גַּן *hortus*, aut גָּנַן *protexit*, & בַּת *filia.*

גַּנָּה f. Lxx. κῆπος, παράδεισος, Vulg. & alii, *hortus*, *paradiſus.* Hinc cum præfix. וּכְגַנָּה *& ſicut hortus.* Conſt. גַּנַּת *hortus*, cum (·) pro (-) ſub ג; quia duæ illæ motiones ſæpius invicem permutantur. Vide Gram. Heb. tom. 1. p. 86. num. VI. Sic cum præf. מִגַּנַּת *ex horto.* Cum affix. גַּנָּתוֹ *hortus ejus*, m. Plur. גַּנּוֹת *horti.* Cum præf. הַגַּנּוֹת *horti*, בַּגַּנּוֹת *in hortis*, כְּגַנּוֹת *ſicut horti*, מֵהַגַּנּוֹת *ex hortis.* Cum affix. גַּנּוֹתֵיכֶם *horti veſtri*, m. R. גָּנַן *protexit.* Vide גַּן *hortus.*

גִּנְזַיָּא m. plur. Chald. emphat. Lxx. γάζα, Vulg. & alii, *gaza*, *opes*, γαζοφυλάκιον *gazophylacium*, *gazarum reconditorium*, θησαυροὶ *theſauri.* Conſt. גִּנְזֵי *theſauri.* Cum præf. וּבְגִנְזֵי *& in theſauris.* R. גְּנַז Chald. *recondidit*, *theſaurizavit.*

גַּנְזַךְ m. unde plur. cum præf. & aff. וְגַנְזַכָּיו, 1. Paral. 28. v. 11. cum (-) ſub ז & dagh. in כ pro (·), per legem æquivalentiæ; Vulg. *cellaria*, alii, *gazophylacia*, *theſauri ejus*, m. Lxx. vocem Hebraïcam, ſed librariorum oſcitantia corruptam, retinent. R. גָּנַז Heb. & Chald. *recondidit.* Alii vocem hanc componunt ex hac radice

& altera זָכַךְ *purus*, *mundus fuit*; vertuntque *repoſitorium mundum.* Aliis denique eſt radix quadrilitera גנזך.

גָּנַן QAL. Lxx. ὑπερασπίζω, Vulg. & alii, *tego*, *protego.* Conſtruitur cum עַל & אֶל.

Praet. 1. p. ſ. c. cum præf. וְגַנּוֹתִי *& protegam.*

Infin. in forma perfecta, גָּנוֹן *protegendo.* Aq. θυρεῶν *clypeo muniens.* Sym. Theod. ὑπερασπίζων *protegens.*

HIPHIL הֵגֵן, unde 3. p. ſ. m. Futuri יָגֵן *proteget.*

גִּנְּתוֹן Maſſ. *Ginnethón*, Vulg. *Genthón*, nomen propr. Sacerdotis, qui fœdus cum Deo initum ſignavit, Nehem. 10. v. 5. al. 6. Etym. *hortus*, *viridarium*; ex גַּנָּה *hortus.*

גָּעָה QAL. Lxx. κοπιάω *laboro* (referebant ad יָגַע), φωνὴν ῥήγνυμι *vocem frango*, h. e. ut tranſtulit Sym. μυκάομαι, Vulg. & alii, *mugio.*

Infin. cum præf. וּגְעוֹ *& mugiendo*, cum (ו) pro ה, nempe גְּעֹה. Vide Gram. Heb. tom. 1. p. 286. c. 1. fin.

Fut. 3. p. ſ. m. יִגְעֶה *mugiet.*

גָּעַל QAL. Lxx. ἀπωθέω, Vulg. *abjicio*, βδελύσσομαι, Vulg. *abominor*, προσοχθίζω *infenſus ſum.* Alii item, *faſtidio*, *deſpicio*, *contemno.*

Praet. 3. p. ſ. f. גָּעֲלָה *faſtidivit*, *abominata eſt.* Cum præf. וְגָעֲלָה *& faſtidivit.* 1. p. ſ. c. cum aff. גְּעַלְתִּים *faſtidivi eos.* 3. p. pl. c. גָּעֲלוּ *faſtidierunt.*

Ben. ſ. f. ex forma ה præcedente duplici (·), גֹּעֶלֶת *faſtidiens.*

Fut. 3. p. ſ. f. תִּגְעַל *faſtidiet.*

NIPHAL נִגְעַל, 3. p. ſ. m. Praeterit. 2. Reg. 1. v. 21. Lxx. προσωχθίσθη *infenſus fuit.* Aq. ἀπεβλήθη, Vulg. *abjectus eſt.* Alii, *faſtidio fuit.*

HIPHIL הִגְעִיל, unde 3. p. ſ. m. Futuri cum (·) pro (ִ) ſub ע, יַגְעִל, Job. 21. v. 10. Lxx. ὠμοτόκησε *fœtum immaturum peperit.* Aq. ἐξέβαλε *ejecit.* Sym. ἐξέτρωσε, Vulg. *abortivit.* Alii, *faſtidit*, *eripit.*

גַּעַל Maſſ. & Vulg. *Gáal*, nomen proprium filii Obed, Jud. 9. v. 35. Etym. *abjectio*, *abominatio*, *faſtidium*; ex גָּעַל *abjecit*, *abominatus eſt*, *faſtidivit.*

Digitized by Google

גֹּעַל m. Lxx. σκολιότης *perversitas.* Vulg. *abjectio.* Alii, *fastidium.* Hinc cum præfix. בְּגֹעַל, Ezech. 16. v. 5. *cum fastidio, cum abjectione.* R. גָּעַל *abjecit, fastidivit.*

גָּעַר QAL. Lxx. ἐπιτιμάω, Vulg. & alii, *increpo*, ἀπειλέω *minor, minas intento*, ἀποσκορακίζω *contumeliose repello*, ἀφορίζω *separo*, συλλοιδορέω *convitior.* Sym. ἐμβριμάομαι *infremo.* Alii item, *perdo, disperdo, corrumpo.* Sæpe construitur cum בּ.

PRAET. 3. p. s. m. cum præf. וְגָעַר *& increpavit.* 2. p. s. m. גָּעַרְתָּ *increpasti.* 1. p. s. c. cum præf. וְגָעַרְתִּי *& increpabo.*

BEN. s. m. גּוֹעֵר *increpans.*

INFIN. cum præf. & (ָ hhatoúph) in fine pro hhólem, ob Maqqáph sequens, וּמִגְּעָר־ oumiggeor *& ab increpando.*

IMPER. 2. p. s. m. גְּעַר *increpa.*

FUT. 3. p. s. m. יִגְעַר *increpabit, increpet.* Cum præfix. וַיִּגְעַר *& increpavit*, וְיִגְעַר *& increpet.* 2. p. pl. m. תִּגְעֲרוּ *increpabitis.*

גְּעָרָה f. Lxx. Aq. Sym. Theod. ἐπιτίμησις, Lxx. item, ἐλεγμὸς, Vulg. & alii, *increpatio.* Lxx. item, ἀπειλὴ *minæ*, ἀποσκορακισμὸς *contumeliosa rejectio*, ἀπώλεια *perditio, pernicies, exitium*, θυμὸς *ira*, φωνὴ *vox*, increpatoria videlicet. Conſt. גַּעֲרַת *increpatio.* Cum præfix. בְּגַעֲרַת *per, propter increpationem*, מִגַּעֲרַת *ab increpatione.* Cum præf. & affix. וְגַעֲרָתוֹ *& increpatio ejus*, m. מִגַּעֲרָתוֹ *ab increpatione ejus*, m. גַּעֲרָתְךָ *increpatio tua*, m. מִגַּעֲרָתְךָ *ab increpatione tua*, m. בְּגַעֲרָתִי *in increpatione mea*, c. Rad. גָּעַר *increpavit.*

גָּעַשׁ QAL, unde 3. p. s. f. FUTURI cum præf. וַתִּגְעַשׁ, Psal. 17. Heb. 18. v. 8. al. 9. Lxx. καὶ ἐσαλεύθη, Vulg. Lat. & alii, *& commota est.* Aq. καὶ ἐκινήθη *& mota est.*

PUAL גֹּעַשׁ, unde 3. p. pl. m. FUTURI יְגֹעֲשׁוּ, Job. 34. v. 20. Vulg. *commovebuntur.* Alii, *turbabuntur.* Lxx. hîc paraphrastas agunt.

HITHPAEL הִתְגָּעֵשׁ vel הִתְגַּעֵשׁ, Lxx. ἐξεμέω *evomo*, κυμαίνω *inundo instar fluctuum*, σπαράττομαι *dilaceror*, ταράττομαι *turbor.* Sym. ἀνατρέπομαι *subvertor.*

PRAET. 3. p. pl. c. cum præf. & forma composita ex Pual & Hithpael, וַיִּתְגֹּעֲשׁוּ *& commovebuntur, & turbabuntur.* Vide Gram. Heb. tom. 1. p. 191. c. 1.

FUT. 3. p. s. f. cum præf. וַתִּתְגָּעַשׁ *& commota est.* 3. p. pl. m. יִתְגָּעֲשׁוּ, & forma mixta ex Pual & Hithpael, ut supra, יִתְגֹּעֲשׁוּ, *commoventur.* Cum præf. וַיִּתְגֹּעֲשׁוּ *& commota sunt.*

גַּעַשׁ Mass. *Gáasch*, Vulg. *Gáas*, nom. proprium 1°. montis in Tribu Ephraim, Jos. 24. v. 30. Jud. 2. v. 9. 2°. torrentis in eadem Tribu, 2. Reg. 23. v. 30. Etym. *commotio, turbatio*; à גָּעַשׁ *commotus, turbatus est.*

גֹּעָתָה Mass. & Vulg. *Goátha*, nomen proprium montis, vel arcis rotundæ prope Jerusalem, Jerem. 31. v. 39. Hic est cum ה locali, ut indicat accentus in penultima; unde forma simplex est גֹּעָה. Etym. *tactus* aut *mugitus ejus*, f. à נָגַע *tetigit*, aut גָּעָה *mugiit*, & aff. 2. p. s. f.

גַּעְתָּם Mass. & Vulg. *Gathám*, aut *Gatám*, nomen proprium filii Eliphaz filii Esaü, ex Ada uxore, Gen. 36. v. 11. Etym. *tactus*, vel *mugitus eorum*; ex נָגַע *tetigit*, aut גָּעָה *mugiit*, & aff. 3. p. pl. m. Vel *mugitus perfecti*, aut *simplicis*; ex גָּעָה *mugiit*, & תָּם *integer, perfectus, simplex.*

גַּף m. Heb. & Chald. unde cum præf. & aff. בְּגַפּוֹ, Exod. 21. vv. 3. 4. Vulg. *cum veste, cum vestitu suo.* Alii, *cum corpore suo* (ita ut גַּף sit idem ac גּוּפָה *corpus*), h. e. sine uxore sua; quod expressere Lxx. qui vertunt μόνος *solus.* Plur. Chald. גַּפִּין Theod. πτερὰ, Vulg. & alii, *alæ.* Cum præf. וְגַפִּין *& alæ.* Conſt. גַּפֵּי, Prov. 9. v. 3. Lxx. ὑψηλὸν *altum, excelsum*, per enallagen numeri, pro ὑψηλὰ *excelsa.* Vulg. *arx.* Alii, *pinnæ, alæ, ædificiorum fastigia.* Cum affix. גַּפַּהּ *alæ ejus*, f. Dan. 7. v. 4. ubi abundat (י) secundum Massorethas, & (ַ) pro (ָ) subjicitur τῷ פ. Vide Gram. Chald. tom. 2. p. 582. c. 1. 2. R. גָּפַף inusit.

גֶּפֶן, & in pausa גָּפֶן, c. Lxx. Aq. Sym. ἄμπελος, Lxx. item, ἀμπελὼν, Vulg. & alii, *vinea, vitis*; & metaphorice, *familia.* Cum præf. הַגֶּפֶן *vitis*, הַגָּפֶן & וְגֶפֶן, *& vitis*, בַּגֶּפֶן *in vite.* וּבַגֶּפֶן *& in vite*, בְּגֶפֶן, בַּגָּפֶן, & in pausa בַּגָּפֶן, *sicut vitis*, לַגֶּפֶן, לַגָּפֶן, & in

Digitized by Google

pausa גֶּפֶן, לַגֶּפֶן *viti*, מִגֶּפֶן *de vite*. Cum affix. גַּפְנוֹ *vinea ejus*, m. cum (-) sub ג pro (·); quia duæ illæ motiones sæpius invicem permutantur, & vox illa excipitur, vide Gram. Heb. tom. 1. pag. 98. c. 1. Sic cum aliis aff. גַּפְנָהּ *vitis ejus*, f. גַּפְנְךָ *vitis tua*, m. גַּפְנִי *vitis mea*, c. גַּפְנָם *vitis eorum*. Plur. cum præfix. וְהַגְּפָנִים *& vites*, בַּגְּפָנִים *in vitibus*. R. גָּפַן inusit.

גֹּפֶר m. Gen. 6. v. 14. Lxx. τετράγωνος *quadratus, in quadrum sectus*. Alius, ἄσηπτος *imputribilis, incorruptibilis*. Alius, κέδρινος *cedrinus*. Alius, πύξινος *buxinus*. Vulg. *levigatus*. Alii, *cypressus*, ex qua naves olim fabricabantur. Vide Bochart. in Phaleg. p. 25. R. גָּפַר inusit.

גָּפְרִית gophrith, f. Lxx. Theod. θεῖον, Vulg. & alii, *sulphur*. Cum præf. וְגָפְרִית vegho-phrith *& sulphur*, לְגָפְרִית leghophrith *in sulphur*. R. גָּפַר inusit.

גָּר *peregrinus*, vide in Benoni גּוּר, supra col. 326.

גֵּר m. Job. 28. v. 4. Lxx. κονία *pulvis*. Vulg. *peregrinans*, à גּוּר *peregrinatus est*. Alii, *fluxus, tractus, aquaductus, rivus*; à נָגַר in Niphal *fluxit, decurrit*.

גֵּר m. Lxx. Aq. Sym. Theod. προσήλυτος, Lxx. Sym. Theod. πάροικος, Lxx. item, γειώρας vel γηόρας, Vulg. & alii, *advena, proselytus*. Lxx. item, ξένος *hospes, peregrinus*. Cum præf. הַגֵּר *peregrinus*, וְגֵר, וְהַגֵּר, *& peregrinus*, מִגֵּר וּמֵהַגֵּר *& à peregrino*, בַּגֵּר *in peregrino*, וּבַגֵּר *& in peregrino*, כַּגֵּר *sicut peregrinus*, לַגֵּר *peregrino*, וְלַגֵּר *& peregrino*. Cum præf. & aff. גֵּרוֹ *peregrinus ejus*, m. וְגֵרְךָ *& peregrinus tuus*, m. מִגֵּרְךָ *à peregrino tuo*, m. Plur. גֵּרִים *peregrini*. Cum præf. הַגֵּרִים *peregrini*, וְהַגֵּרִים *& peregrini*, וְלַגֵּרִים *& peregrinis*. Hic ubique retinetur (-) ad compensandam secundam radicalem (ו) ejectam; venit enim à rad. גּוּר *peregrinari*. Vide Gram. Heb. tom. 1. p. 60. c. 2. 90. c. 1.

גֵּר vide גִּיר, supra col. 337.

גֵּרָא Mass. & Vulg. *Gera*, nomen proprium 1°. filii Benjamin, Gen. 46. v. 21. 2°. filii Bale filii Benjamin, 1. Paral. 8. v. 3. 3°. patris Aod, Jud. 3. v. 15. 4°. patris Semei de cognatione Saülis, 2. Reg. 16. v. 5. Etym. *ruminatio*; à גָּרַר *ruminatus est*. Vel *peregrinatio*; à גּוּר *peregrinari*. Vel *concertatio, conflictus*, à גָּרָה in Piel *conflixit*, &c.

גָּרָב m. Lxx. ψώρα, Vulg. & alii, *scabies*, proprie sicca, *porrigo*. Cum præfix. וּבַגָּרָב *& scabie*. R. גָּרַב inusit.

גָּרֵב Mass. *Garév*, Vulg. *Garéb*, nomen proprium 1°. collis prope Jerusalem, Jerem. 31. v. 39. 2°. viri fortissimi tempore Davidis, 2. Reg. 23. v. 38. 1. Paral. 11. v. 40. Etym. *scabies*, vel *scabiosus*; vide vocem præced. Vel *hydria* Syriace aut Chaldaice, à גָּרָב, emphat. גַּרְבָּא, *vas, lagena, hydria*.

גַּרְגַּר m. cum (-) in fine pro (·) ob ר, pro גַּרְגֵּר. Vel (-) præter analogiam mutatur in (·) in plur. Vide Gram. Heb. t. 1. p. 65. c. 2. Hinc plur. גַּרְגְּרִים, Isai. 17. v. 6. Vulg. *olivæ*. Alii, *grana, baccæ*. Vacat apud Lxx. R. גָּרַר *secuit, dissecuit*. Alii radicem quadriliteram inusit. גרגר efficiunt.

גַּרְגְּרוֹת f. Lxx. τράχηλος, Vulg. *collum*. Vulg. item & alii, *fauces, guttur*. Hinc pl. cum affix. גַּרְגְּרוֹתֶיךָ *fauces tuæ*, m. Cum præf. & aff. לְגַרְגְּרוֹתֶיךָ *faucibus tuis*, m. R. גָּרַר *secuit, dissecuit, intersecuit*; unde *fauces*, quod interfectionibus, segmentis, orbibus distinctæ sint.

גִּרְגָּשִׁי Mass. *Girgaschí*, Vulg. *Gergesæus*, nomen proprium populi ex Gergesæo Chanaanis filio oriundi, quem deleturi erant Israëlitæ, Gen. 10. v. 16. c. 15. v. 21. Is populus habitabat cis Jordanem, ubi habitabant Jebusæi, Jerichuntini, Amorrhæi, &c. Conf. Jos. 24. v. 11. Etym. *peregrinationi, conflictui*, aut *ruminationi appropinquantes*; ex גּוּר *peregrinari*, aut גָּרָה in Piel *confligere*, aut גָּרַר *ruminare*, & נָגַשׁ *accessit, appropinquavit*.

גָּרַד QAL, unde INFINIT. HITHPAEL cum præfix. לְהִתְגָּרֵד, Job. 2. v. 8. Lxx. ἵνα τὸν ἰχῶρα ξύῃ, *ut saniem raderet*. Alius, τοῦ κνᾶσθαι *ad scalpendum se*, sic etiam alii. Vulg. mutato infinito in finitum tempus, *saniem radebat*.

גָּרָה QAL, unde PIEL גֵּרָה, Lxx. ἐξορύσσω *effodio, excito*, κρίνω *judico, decerno*, παρατάσσομαι, Vulg. & alii, *rumino*, παρασκευάζω *praeparo*. Aq. Sym. ἐρεθίζω, Vulg.

Digitized by Google

provoco, concito. Sym. item, ἀγρίζω *exacerbo.* Alii, *misceo* prælia scilicet, *contendo.*

Fut. 3. p. f. m. יִגְרֶה *miscet prælia, contendit, rixatur.*

HITHPAEL הִתְגָּרָה, Lxx. ἀνθίσημι *resisto*, ἐρίζω *contendo*, συμβάλλω, *pugno, prælior*, συνάπτω πόλεμον *accendo, excito, moveo bellum*, τεῖχος περιβάλλω, *murum circumjicio.* Theod. Dan. 11. v. 10. συναθροισθήσονται, mſ. Alex. συμπαραληχήσομαι, Complut. συμπαρατάξονται, Vulg. *congredior.* Alii, *misceo* prælia ut in Qal.

Praet. 2. p. f. f. הִתְגָּרִית *contendisti.*

Imper. 2. p. f. m. cum præfix. & apocopa, וְהִתְגָּר pro וְהִתְגָּרֶה, *& contende, & pugna.* Vide Gram. Heb. t. 1. p. 306. c. 1.

Fut. 3. p. f. m. יִתְגָּרֶה *miscebit se.* Cum præf. וְיִתְגָּרֶה, Dan. 11. v. 10. *& miscebit se, & miscebitur.* Vulg. *& concitabitur.* 2. p. f. m. cum apocopa, de qua in Imperativo, תִתְגָּר *misceas prælium*, pro תִתְגָּרֶה, quod legitur 4. Reg. 14. v. 10. 2. Paral. 25. v. 19. Vide Gram. Heb. tom. 1. p. 306. c. 2. 3. p. pl. m. יִתְגָּרוּ *contendent.* 2. p. pl. m. תִּתְגָּרוּ, Deut. 2. v. 5. *misceatis*, Vulg. *moveatis*, prælium aut bellum.

גֵּרָה f. Lxx. μηρυκισμὸς, *rumen, ruminatio.* Alii, *cibus præmansus*, quem animal ex ventre attrahit ac denuo mandit & dissecat. Cum præf. הַגֵּרָה *rumen*, גֵּרָה *& rumen.* R. גָּרַר *secuit, dissecuit.*

גֵּרָה f. Lxx. ὀβολὸς, Vulg. *obolus*, non recte omnino; nam גֵּרָה est pars vigesima sicli, quinta vero drachmæ Atticæ; cum obolus ejusdem drachmæ sit pars sexta. Vide Gram. Heb. t. 2. p. 514. c. 1. & supra col. 20. vocem אֲגוֹרָה. R. גָּרַר *secuit, dissecuit*; unde גֵּרָה, quod sit sicli segmentum.

גָּרוֹן m. Lxx. λάρυγξ, φάρυγξ, Vulg. & alii, *guttur, fauces.* Lxx. item, τράχηλος *collum*, ἰσχὺς *fortitudo, robur.* Cum præfix. בְגָרוֹן *in gutture*, Isai. 58. v. 1. ubi Lxx. ἐν ἰσχύϊ *in fortitudine, fortiter.* Vulg. *ne cesses*, sensum, non verbum, expressit. Cum præf. & affix. גְּרוֹנֵךְ *guttur tuum*, f. וּגְרוֹנֵךְ *& guttur tuum*, f. גְּרוֹנִי *guttur meum*, c. גְּרוֹנָם *guttur eorum*, בִּגְרוֹנָם *in gutture eorum*, vel *suo*, m. R. גָּרַר *secuit, dissecuit*, unde *guttur* ob varias ejus intersectiones. Forma tamen est à גָּרָה, propter (ָ) penult. mutatum in (ְ) cum affixis; nam si esset pro (ַ) & dagh. ut volunt plerique omnes Grammatici, & ut nos posuimus in nostra Gram. tom. 1. p. 394. c. 1. in med. istud (ָ) foret immutabile.

גֵּרוּת f. unde cum præfix. בְּגֵרוּת, Jerem. 41. v. 17. *in hospitio, in diversorio.* Vulg. eodem sensu, *peregrinantes.* Lxx. ex hac voce & sequenti כִּמְהָם, nomen proprium, sed amanuensium imperitia deturpatum, effecerunt, ἐν Γαβηρωχαμὰ, mſ. Alexand. ἐν Γαβηρωθχαμάμ, Ald. ἐν γῇ Βηρωθοχάμ. R. גּוּר *peregrinari*, &c.

גָּרַז QAL, unde NIPHAL נִגְרַז, ex quo 1. p. f. c. Praet. נִגְרַזְתִּי, Psal. 30. Heb. 31. v. 23. Lxx. ἀπέῤῥιμμαι, Vulg. Lat. & S. Hieron. *projectus sum.*

גִּרְזִי Mass. *Girzi*, Vulg. *Gerzi*, nomen proprium pagi Idumææ, secundum eruditos quosdam interpretes, 1. Reg. 27. v. 8. Etym. *projectio, excisio*; à גָּרַז in Niph. *projectus, excisus est.* Vel *securis*; à גַּרְזֶן idem.

גְּרִזִּים Mass. *Gerizzim*, Vulg. *Garizim*, nom. proprium montis Samariæ in Tribu Ephraim, in quo monte datæ sunt benedictiones, Deut. 11. v. 29. Jud. 9. v. 7. &c. Etym. *projicientes, exscindentes*; à גָּרַז in Niph. *projectus, exscisus est.*

גַּרְזֶן m. Lxx. ἀξίνη, Lxx. item & Aq. πέλυκυς, Aq. item, πέλυξ, Vulg. & alii, *securis.* Aq. item, σίδηρος *ferrum*, per metonymiam, qua ponitur materia pro instrumento, quod ex ea conficitur. Cum præf. הַגַּרְזֶן *securis*, וְהַגַּרְזֶן *& securis*, בַּגַּרְזֶן *cum securi.* Rad. גָּרַז *exscidit.* Alii radicem quatuor literis constantem גרזן efficiunt.

גָּרַל vide גּוֹרָל, supra col. 328.

גָּרַם QAL, unde 3. p. pl. c. Praet. גָּרְמוּ, Soph. 3. v. 3. Lxx. ὑπελείποντο, Vulg. *relinquebant.* Alii, *exossarunt*, ex significatione nominis inde derivati גֶּרֶם *os, ossis*; idque per antiphrasin, de qua vide Gram. Heb. tom. 2. pp. 61. 62.

PIEL גֵּרֵם, Lxx. ἐκμυελίζω *medullam eximo.* Alius, κατατρώγω, Vulg. *devoro.* Vulg. item & alii, *confringo.*

Digitized by Google

Fut. 3. p. f. m. יְגָרֵם *confringet*. 2. p. f. f. in pausa; quare retinetur, aut revocatur (-) ultimæ, תְּגָרֵמִי *confringes*.

גֶּרֶם, Heb. & Chald. & in pausa גָּרֶם, m. Lxx. ὀστέον, Vulg. & alii, *os, offis*, ῥάχις *spina dorsi*, χαλὸς *pulcher*, Gen. 49. v. 14. ubi Aq. ὀστώδης *offeus*, Vulg. *fortis*. Alii item, *divities*, *fastigium*, sive *tribunal*. Plur. cum affix. גְּרָמָיו *offa ejus*, m. גַּרְמֵיהוֹן Chald. *offa eorum*. Rad. גָּרַם *exoffare*, *offa comminuere*.

גַּרְמִי Mass. & Vulg. *Garmí*, nom. proprium viri è posteris Juda, 1. Paral. 4. v. 19. Etym. *os, offis*, vel *offeus*; ex גֶּרֶם *os, offis*. Vel *os meum*; ex eodem nomine גֶּרֶם *os*, & aff. 1. p. f. c.

גֹּרֶן f. Lxx. ἅλως, Lxx. item & Aq. ἅλων, Vulg. & alii, *area*. Lxx. item, σῖτος *frumentum*, per metonymiam contenti pro continente. Et adjective, ἀρίχωρος *spatiosus*. Cum præf. הַגֹּרֶן *area*, בַּגֹּרֶן & בְּגֹרֶן, *in area*, כְּגֹרֶן *ficut area*, מִגֹּרֶן *ex area*. Cum præf. & aff. וְגָרְנְךָ veghornechà *& area tua*, m. מִגָּרְנְךָ miggornechá *ex area tua*, m. וּמִגָּרְנְךָ oumiggornechá *& ex area tua*, m. גָּרְנִי gorni *area mea*, c. Cum ה locali, גֹּרְנָה górena *versus aream, in aream*. Vide Gram. Heb. tom. 1. pag. 102. §. XI. Plur. absol. cum præf. & (·) simplici pro (-), הַגְּרָנוֹת *areæ*. Vide Gram. ibid. pag. 61. c. 1. Const. גָּרְנוֹת gornóth *areæ*. R. גָּרַן inusit.

גרס QAL, unde 3. p. f. f. Praet. גָּרְסָה, Psal. 118. Heb. 119. v. 20. Lxx. Aq. ἐπεπόθησεν, S. Hieron. *desideravit*. Theod. V. & VI. edit. ἐπεποίθησεν *speravit*, *fiduciam habuit*; nisi sit mendum pro ἐπεπόθησεν, ut verterunt Lxx. & Aq. Alii, *fracta*, *excisa*, *consumta est* (anima mea); cui interpretationi favet. Sym. qui transtulit τελεία ἦν *perfecta erat*, h. e. consumta.

HIPHIL הִגְרִיס, unde 3. p. f. m. Fut. cum præf. וַיַּגְרֵס, Thren. 3. v. 16. Lxx. καὶ ἐξέβαλε *& ejecit*. Vulg. & alii, *& fregit*, *& comminuit*, *& exscidit*.

גרע QAL. Lxx. ἀφαιρέω, Aq. ὑφαιρέω, Lxx. item, ἐξαίρω, *aufero*, *detraho*, *adimo*, *subduco*. Lxx. & alius, ἀπολείπω *relinquo*, *desero*. Lxx. item, ἀπωθέω, ἀπωθέομαι, *abjicio*, ἀποστερέω *privo*, συντελέω *consummo*, &c. Alii item, *minuo*, *succido*. Construitur cum accusat. & præpos. מִן.

Paoul f. f. cum (·) pro (ו), גְּרֻעָה, Jerem. 48. v. 37. Vulg. *rasa erit*. Lxx. ξυρηθήσεται *radetur*.

Infin. cum præf. לִגְרֹעַ *auferre*, *minuere*.

Futur. 3. p. f. m. יִגְרַע & in pausa יִגְרָע, *minuet*, *subtrahet*. 2. p. f. m. תִּגְרַע *minues*. Cum præf. וְתִגְרַע *& minues*, *& detrahes*. 1. p. f. c. אֶגְרַע *succidam*. Cum præf. וָאֶגְרַע *& minui*. 2. p. pl. m. תִגְרְעוּ *minuetis*.

NIPHAL נִגְרַע, Lxx. ἀνθυφαιρέομαι, ἀφαιρέομαι, *auferor*, *subducor*, ἐξαλείφομαι *deleor*, ὑστερέω *privor*, *defraudor*. Vulg. & alii, *minuor*, *diminuor*.

Praet. 3. p. f. m. cum præfix. וְנִגְרַע *& minuetur*. Vulg. *& detrahetur*. 3. p. f. f. cum præf. וְנִגְרְעָה *& minuetur*.

Ben. f. m. נִגְרָע *diminutum* (erit). Vulg. *minuetur*.

Fut. 3. p. f. m. יִגָּרַע & יִגָּרֵעַ, *minuetur*. 1. p. pl. c. נִגָּרַע *minuemur*. Vulg. *fraudamur*.

PIEL גֵּרַע, aut גֵּרֵעַ; unde 3. p. f. m. Futuri, יְגָרַע, Job. 36. v. 27. *minuit*. Vulg. *aufert*. Lxx. ἀριθμηταὶ *numerabiles* (sunt ei guttæ pluviæ); sensum utcunque, non verbum, reddiderunt.

גרף QAL, unde 3. p. f. m. Praet. cum aff. גְּרָפָם, Jud. 5. v. 21. Lxx. Theod. ἐξέσυρεν αὐτούς *extraxit eos*. Alius, ἐξέβαλεν (ut habent Ald. & Compl. non ἐξέβαλον) *ejecit eos*. Vulg. *traxit cadavera eorum*. Alii, *volvit*, *devolvit*, *convolvit eos*.

גרר QAL, *secuit*, *dissecuit*. Hinc 3. p. f. m. Futuri cum affix. יְגֹרֵם, Prov. 21. v. 7. *dissecabit*, vel *dissecat eos*. Alii, *terret eos*, à גּוּר, quod vide supra col. 317.

NIPHAL נִגַּר, unde 3. p. f. m. Futuri in pausa; quare (-) mutatur in (·), גֵּרָה יִגָּר, Levit. 11. v. 7. Lxx. ἀνάγει μηρυκισμόν, Vulg. & alii, *ruminat*. Aliis יִגָּר est fut. Qal. Vide Gram. Heb. t. 1. p. 218. c. 1.

POAL גּוֹרַר, unde Paoul pl. f. מְגֹרָרוֹת, 3. Reg. 7. v. 9. Lxx. κεκολαμμένα *incisa*, *celata* (omnia). Aq. Sym. πρισματα πριστοὶ, Vulg. & alii, *serrati*, alii item, *secti*, *dissecti* (lapides).

Digitized by Google

HITHPOEL התגודד, unde BEN. f. m. מתגודד *dissecans, succidens.* Alii, *commorans, permanens;* à גור, quod vide sup. col. 327.

גְּרָר, & cum ה locali, גְּרָרָה, Mass. & Vulg. *Gerár & Gerárs*, nomen proprium regiæ urbis Palæsthinæ, postea Tribus Simeonis, in qua urbe natus est Isaac, Gen. 10. v. 19. c. 20. v. 1. c. 26. v. 1. Ab ea dicta est Geraritica regio, 2. Paral. 14. v. 13. Etym. *peregrinatio;* à גור *peregrinari.* Vel *conflictus, prælium;* à גָּרָה in Piel *conflixit.* Vel denique *sectio;* à גָּרַר *secuit, dissecuit.*

גרש QAL, Lxx. ἐκβάλλω, Vulg. & alii, *ejicio, expello,* &c.

BEN. f. m. גֹּרֵשׁ *ejiciens, ejecturus.*

PAOUL f. m. גְּרוּשָׁה *expulsa, ejecta.* Cum præf. וּגְרוּשָׁה *& expulsa.* Plur. f. cum affix. & (ְ) pro (ּ), גְּרֻשֹׁתֵיכֶם, Ezech. 45. v. 9. Lxx. *Auferte* τὴν καταδυναστείαν *oppressionem*, Complut. τὰς καταδυναστείας *oppressiones* (vestras). Alii, *expulsas*, aut potius *expulsiones vestras*, h. e. nolite amplius populum meum expellere, ejicere à conspectu vestro, cum judicium & justitiam à vobis expetit; ne deinceps repulsam à vobis ferat.

FUT. 3. p. pl. m. cum præf. וַיִּגְרְשׁוּ *& expulerunt, & expellunt*, Isai. 57. v. 20. ubi Aq. καὶ ἐκβράσσει (τὰ ὕδατα αὐτῆς) *& ebulliunt* (aquæ ejus). Sym. καὶ ἐκβρασθήσονται *& ebulliendo projicientur.* Vulg. *& redundant.* Vacat apud Lxx.

NIPHAL נִגְרַשׁ, Lxx. ἀποθέομαι, Vulg. & alii, *abjicior, ejicior, projicior, expellor.*

PRAET. 3. p. f. f. cum præf. וְנִגְרְשָׁה *& expelletur.* 1. p. f. c. נִגְרַשְׁתִּי *ejectus, projectus sum.*

BEN. f. m. נִגְרָשׁ, Sym. ἐκβρασσόμενον *ebulliens*, Vulg. *fervens*, alii, *expulsum, propulsum, agitatum* (mare).

PIEL גֵּרֵשׁ, Lxx. Sym. ἐκβάλλω *ejicio, expello.* Lxx. item, ἐξαίρω *aufero*, ἀπολύω *dimitto*, ἀπορρίπτομαι *abjicior*, ἐκρίπτομαι *ejicior*, verso activo impersonali in passivum.

PRAET. 3. p. f. f. cum præf. וְגֵרְשָׁה *& ejiciet.* 2. p. f. m. גֵּרַשְׁתָּ *expulisti.* Cum præf. & affixo poëtico, וְגֵרַשְׁתָּמוֹ *& expellas eos.* 1. p. f. c. cum præf. וְגֵרַשְׁתִּי *& expellam.* Cum affix. גֵּרַשְׁתִּיהוּ *ejeci eum.* Cum præf. & affix. וְגֵרַשְׁתִּיהוּ *& expellam eum.* 3. p. pl. c. cum affix. גֵּרְשׁוּנִי *expellunt me*, c.

INFIN. גָּרֵשׁ, & cum præf. לְגָרֵשׁ, *expellere.* Cum præf. & affix. לְגָרְשֵׁנוּ *ad expellendum nos*, c.

IMPER. 2. p. f. m. גָּרֵשׁ *ejice.*

FUT. 3. p. f. m. יְגָרֵשׁ *ejiciet.* Cum præfix. וַיְגָרֶשׁ *& ejecit*, cum (ֶ) in fine pro (ֵ) ob accentum ab ultima ad penultimam retractum. Vide Gram. Heb. tom. 2. p. 310. c. 1. Cum præf. & affix. וַיְגָרְשֵׁהוּ *& expulit eum*, יְגָרְשֵׁם *expellet eos.* 2. p. f. m. תְּגָרֵשׁ *expelles.* Cum præf. וַתְּגָרֵשׁ *& expulisti.* 1. p. f. c. אֲגָרֵשׁ *expellam.* Cum præf. וַאֲגָרֵשׁ *& expellam.* Cum præf. & affix. אֲגָרְשֶׁנּוּ *expellam eum*, וַאֲגָרְשֶׁנּוּ *& expellam eum*, אֲגָרְשֵׁם *expellam eos.* 3. p. pl. m. cum præf. וַיְגָרְשׁוּ *& expulerunt.* Cum præf. & aff. יְגָרְשׁוּהָ *expellent eam*, וַיְגָרְשׁוּם *& expulerunt eos.* 2. p. pl. m. cum ן paragog. תְּגָרְשׁוּן *expelletis.* Cum præf. & aff. וַתְּגָרְשׁוּנִי *& expulistis me*, c.

PUAL גֹּרַשׁ, Lxx. ἐκβάλλω *expello*, mutato passivo in activum. Alii, *ejicior, expellor.*

PRAET. 3. p. pl. c. גֹּרְשׁוּ, Exod. 12. v. 39. *ejecti sunt.*

FUT. 3. p. pl. m. in pausa; quare (ְ) mutatur in (ָ), יְגֹרָשׁוּ, Job. 30. v. 5. *ejicientur.* Vacat apud Lxx.

גֶּרֶשׁ m. Deut. 33. v. 14. *ejectum, protrusum, proventus*, seu *fructus*, quos luna quæque producit. Lxx. & Vulg. sensum, non verbum, reddidere. R. גָּרַשׁ *ejecit*, &c.

גֶּרֶשׂ m. Lxx. ἐρικτὰ, Vulg. & alii, *fractus, confractus, contusus* (fructus), χιδρὸν *arista, spica virens.* Aq. Sym. ἁπαλὸς *tener* (fructus). Alius, πῖον *pinguis*, h. e. adhuc viridis. Alii, *frumentum*, sive *triticum fractum, contusum.* Alii, *contusio, res contusa.* Cum præf. & aff. מִגַּרְשָׂהּ *de frumento ejus fracto & contuso*, cum (ַ) sub ג pro (ֶ), vide Gram. Heb. tom. 1. p. 98. c. 1. fin. R. גָּרַס *minuit, comminuit, excîdit*, unde גֶּרֶשׂ, mutato ס in שׂ. Alii fingunt radicem גרש inusit.

גֵּרְשׁוֹן Mass. *Gereschón*, Vulg. *Gersón*, nomen proprium filii Levi, Gen. 46. v. 11. qui 1.

Digitized by Google

Paral. 6. v. 1. dicitur גֵּרְשׁוֹם *Géreschôm* aut *Gersôm*. Etym. *ejectio, expulsio*; à גָּרַשׁ *ejecit, expulit*.

גֵּרְשֹׁם Maſſ. *Géreschôm*, Vulg. *Gersôm*, & corrupte, ut videtur, Exod. 2. v. 22. &c. *Gersam*, nomen proprium 1°. filii Moſis, Exod. 2. v. 22. 2°. viri è poſteris Phinees, Eſd. 8. v. 2. Etym. *peregrinus fui ibi*; ex גֵּר *peregrinus*, & שָׁם *ibi*. Vide Exod. 2. v. 22.

גֵּרְשֻׁנִּי Maſſ. *Géreschunní*, Vulg. *Gersonnitæ*, Num. 26. v. 57. nomen gentile familiæ *Gerson*, quem vide ſupra cum ejus etym.

גְּשׁוּר Maſſ. *Geschoûr*. Vulg. *Geſſur*; & cum (׳) in fine

גְּשׁוּרִי Maſſ. *Geschourí*, Vulg. *Geſſuri*, nom. proprium urbis vel regionis 1°. verſus Ægyptum, Joſ. 13. v. 2. al. 3. conf. 1. Reg. 27. v. 8. ubi Geſſuræi cum Amalecitis ſociantur. 2°. in dimidia Tribu Manaſſis trans Jordanem, Deut. 3. v. 14. Joſ. 12. v. 5. & c. 13. v. 13. 3°. in Syria, 2. Reg. 15. v. 8. &c. Etym. *vallis aſpectus*, aut *bovis*, aut *muri*; ex גֵּי conſt. *vallis*, & שׁוּר *contemplari*, aut שׁוֹר *bos*, aut denique שׁוּר *murus*.

גשם QAL, unde PUAL גֻּשַּׁם, ex quo BENONI ſ. f. מְגֻשָּׁמָה, Ezech. 22. v. 24. cum (ׄ) ſub שׁ loco (ּ) accelerandæ pronuntiationis gratia, mappiq anomalo in ה, & ſine dagh. in שׁ ob (ׄ) ei ſuppoſitum, pro גֻּשְּׁמָה, Lxx. βρεχομένη *irrigata*. Vulg. *compluta*. Aliis eſt nomen inuſit. גֹּשֶׁם *pluvia*, cum affixo, & (ׄ) pro (ּ hhatouph); terra cujus non eſt *pluvia ejus*, h. e. quæ pluvia ſibi neceſſaria caret. Vide Gram. Heb. tom. 1. p. 180. c. 1.

HIPHIL הִגְשִׁים, unde BENONI plur. m. cum (ׄ) pro (׳) ſub שׁ, מַגְשִׁמִים, Jerem. 14. v. 22. Lxx. mutato numero, ὑετίζων *pluviam demittens, efficiens*. Vulg. *qui pluant*. Alii, *pluviam demittentes, pluere facientes*.

גֶּשֶׁם, & in pauſa גָּשֶׁם, m. Lxx. Sym. βροχὴ, ὑετὸς, Aq. ὄμβρος, Vulg. & alii, *imber, pluvia*, proprie craſſior & denſior. Lxx. Sym. item, χειμὼν *hyems*. Lxx. item adjective, χειμερινὸς *hyemalis*. Cum præfix. וְגֶשֶׁם, & in pauſa הַגָּשֶׁם, *pluvia*, & *pluvis*, כַּגֶּשֶׁם *ſicut pluvia*. Plur. abſol. גְּשָׁמִים *pluviæ*. Cum præf. וּמִגִּשְׁמֵיהֶם & *ex pluviis*.

Conſt. גִּשְׁמֵי *pluviæ*. Cum affix. גִּשְׁמֵיהֶם *pluviæ eorum*, גִּשְׁמֵיכֶם *pluviæ veſtræ*, m. R. גָּשַׁם in Hiph. *pluviam demiſit, pluere fecit*.

גְּשֵׁם m. Chald. Theod. σῶμα, Vulg. & alii, *corpus*. Hinc cum præf. גִּשְׁמֵהּ *corpus ejus*, m. גִּשְׁמַהּ *corpus ejus*, f. גִּשְׁמְהוֹן *corpus eorum*, cum (ּ) pro (ׄ) ſub ג, quia duæ illæ motiones ſæpius invicem permutantur. Vide Gram. Heb. tom. 1. pag. 57. c. 1. Sic cum præf. & aff. בְּגִשְׁמְהוֹן *in corpus eorum*. R. גְּשַׁם inuſit.

גֶּשֶׁם Maſſ. *Géschem*, Vulg. *Gôſem*, nomen propr. viri Arabis è primoribus Samaritanorum, Neh. 2. v. 19. Etym. *pluvia*; à גָּשַׁם idem. Aut *appropinquatio eorum*; à נָגַשׁ *acceſſit, appropinquavit*, & affix. 3. p. pl. m. Vel Chald. *corporalis*; à גְּשַׁם Chald. *corpus*.

גֹּשֶׁן Maſſ. *Goschén*, Vulg. *Geſſen* & *Goſen*, nomen proprium 1°. regionis inferioris Ægypti, ubi Jacob Patriarcha, poſtquam in Ægyptum venit, habitavit cum ſuis liberis, Gen. 46. v. 28. 2°. civitatis in Tribu Juda, cujus terra adjacens vocata eſt *terra Goſen*, Joſ. 10. v. 41. c. 15. v. 51. Cum ה locali גֹּשְׁנָה *in Goſen*. Etym. *appropinquatio*; à נָגַשׁ *appropinquavit*. Aut *vallis dentis*, vel *eboris*; ex גֵּי conſt. *vallis*, & שֵׁן *dens, ebur*.

גִּשְׁפָּא Maſſ. *Giſpá*, Vulg. *Gaſphá*, nomen proprium loci in Chaldæa ſive Babylonia, Nehem. 11. v. 20. al. 21. Etym. *appropinquatio oris*, vel *huc*; ex נָגַשׁ *appropinquavit*, & פֶּה *os, oris*, vel פֹּה *hîc, huc*.

גשש QAL, unde PIEL in forma perfecta גִּשֵּׁשׁ, ex quo 1. p. pl. c. FUT. cum ה parag. נְגַשְׁשָׁה, & in pauſa נְגַשֵּׁשָׁה, Iſai. 59. v. 10. *palpabimus*. Vulg. *palpavimus, attrectavimus*; ſic etiam alii. Lxx. Theod. ψηλαφήσουσι *palpabunt*; vel mutarunt perſonam, vel legerunt יְגַשְׁשׁוּ & יְגַשֵּׁשׁוּ, pro נְגַשְׁשָׁה & נְגַשֵּׁשָׁה. Sym. in prima perſona legit cum Maſſor. ac interpretatus eſt ψηλαφήσομεν *palpabimus*.

גַּת f. Lxx. ληνὸς, Vulg. & alii, *torcular*. Cum præfix. בְּגַת & בַּגַּת, *in torculari*. Plur. גִּתּוֹת *torcularia*, mutato (ּ) in (ׄ), ut fit interdum in hujuſcemodi nominibus à verbo duplicante ע ortis. Vide Gram. Heb. t. 1. p. 66. c. 1. 2. R. גָּנַת inuſit.

גַּת

Digitized by Google

גַּת Maſſ. *Gáth*, Vulg. *Géth*, nomen propr. civitatis regiæ & unius è quinque Satrapiis Philiſthinorum, non longe à mari, in Tribu Dan, Joſ. 11. v. 22. Etym. *torcular.* Vide vocem præced.

גַּת־רִמּוֹן Maſſ. *Gath-rimmón*, Vulg. *Gethremmón*, nom. propr. duplicis civitatis Leviticæ & confugii, quarum altera in Tribu Dan, Joſ. 19. v. 44. al. 45. altera in dimidia Tribu Manaſſe cis Jordanem, Joſ. 21. vv. 24. 25. Etym. *torcular mali punici*; ex גַּת *torcular*, & רִמּוֹן *malum punicum*.

גִּתָּה חֵפֶר Maſſ. *Gittá bhépher*, Vulg. *Gethhepher*, nom. proprium urbis in Tribu Zabulon, Joſ. 19. v. 13. Etym. *torcular foſſionis*, aut *explorationis*, aut *confuſionis*, vel *exprobrationis*; ex גַּת *torcular*, & חָפַר *fodit*, *exploravit*, *confuſus eſt*, *opprobrio affectus eſt*, &c.

גִּתִּי, 2. Reg. 6. v. 11. cap. 15. v. 19. Maſſ. *Gittí*, Vulg. *Gethæus*; & in plur. גִּתִּים, Joſ. 13. v. 3. Maſſ. *Gittím*, Vulg. *Gethæi*, nom. commune incolarum urbis גַּת *Gáth*, Vulg.

Geth, quam vide initio col. præcedentis cum ejus etymologia.

גִּתַּיִם & cum ה locali גִּתַּיְמָה, Maſſ. *Gittáim* & *Gittáima*, Vulg. *Gethaim*, nomen proprium urbis in Tribu Benjamin, 2. Reg. 4. v. 3. Nehem. 11. v. 33. Etym. *torcular duplex*; à גַּת *torcular*, dual. גִּתַּיִם *duo torcularia*, ſive *duplex torcular*.

גִּתִּית f. Lxx. Aq. Sym. ληνὸς, Vulg. Lat. & S. Hieron. *torcular*, Pſal. 8. in titulo, ubi Theod. Γεθθῖτις *Getthitis*. Vox illa, quæ etiam in Pſalmi 80. Heb. 81. inſcriptione legitur, aliis eſt nomen inſtrumenti, quod vel in Geth erat fabricatum, vel ex hac urbe advectum. Vide ſupra גַּת *torcular*, & גַּת *Geth*. Aliis eſt initium carminis aut notæ cantilenæ, ad cujus melos canebantur duo Pſalmi hoc titulo inſcripti, ut Gallice dicimus: *Sur l'air*, &c.

גֶּתֶר Maſſ. & Vulg. *Géther*, nom. proprium filii Aram, Gen. 10. v. 23. Etym. *vallis explorationis*, vel *turturis*; ex גֵּי conſt. *vallis*, & תּוּר *explorare*, vel תּוֹר *turtur*.

ד דא דאב

דְּ, & ſequente altero (ּ), דִּ, nomini ſubſtantivo præpoſitum, & cum eo vocem unicam efficiens, eſt 1°. Articulus gignendi caſus apud Chaldæos, vide Gram. Chald. t. 2. p. 574. §. IV. 2°. Pronomen relativum *qui*, *quæ*, *quod*, apud eoſdem, vide Gram. Chald. ibid. p. 577. §. III. Iiſdem muniis fungitur vox ſeparata דִּי, quam vide infra ſuo loco.

דָּא c. Pronomen demonſtrativum Chaldaicum formatum ex Heb. זֶה, mutato ז in ד & ה in א, quod ſæpiſſime fit apud Chaldæos. Vide Gram. Chald. t. 2. p. 577. §. II. Theod. αὕτη *hæc*, *iſta*, οὗτος *hoc*, *iſtud*; maſculino enim & feminino genere utuntur Chaldæi, ut & Hebræi, ad neutrum genus, quo carent, exprimendum. Vide eandem Gram. Chald. ibid. p. 571. §. I. c. 1. Cum præf. לְדָא *ad hoc*.

דָּאַב QAL. Lxx. ἀσθενέω *imbecillis*, *infirmus ſum*, Vulg. *langueo*; πεινάω, Vulg.

דאב

eſurio. Sym. ἐκρέω *effluo*. Alii, *exhaurior*, *mœſtus*, *ſollicitus ſum*, *curis angor*, &c.

PRAET. 3. p. f. f. דָּאֲבָה *languet*.

INFIN. ex forma (ּ), cum ל præf. ה parag. & anomala punctorum vocalium mutatione, לְדַאֲבָה pro לִדְאֹבָה, *languere*, *mærere*. Aliis eſt nomen ſubſtantivum. Vide Gram. Heb. tom. 1. p. 165. c. 2. in fin. & mox infra.

HIPHIL הִדְאִיב, unde BEN. pl. f. cum præf. & ex forma quieſc. ע, vide Gram. Heb. tom. 1. p. 184. c. 2. וּמְדִיבֹת, Levit. 26. v. 16. Lxx. καὶ ἐκτήκουσαν & *liqueſcentem* (animam veſtram), mutato plurali in ſingularem, & verbo intranſitive accepto. Vulg. *qui* (ardor) *conſumat* (animas veſtras). Alii, & *mœrore afficientes*, *cruciantes*, *liqueſcere facientes* (animam veſtram). Vide Gram. Heb. t. 1. p. 184. c. 2.

INFIN. cum præfix. לְהַאֲדִיב, quem nonnulli huc referunt, tranſpoſitis literis, &

Digitized by Google

ſublata characteriſtica ה, pro וְלְהַדְאִיב, vide in אָרַב, ſupra col. 22.

דְּאָבָה f. *eſuries*, unde cum præf. לְדַאֲבָה, Jerem. 31. v. 12..... *& non adjicient* לְדַאֲבָה *eſuriem amplius*, h. e. ut vertunt Lxx. καὶ οὐ πεινάσουσιν ἔτι, *& non eſurient amplius*. Vulg. *& ultra non eſurient*. Alii item, *mœror*, *triſtitia*, *anxietas*, *ſollicitudo*. R. דָּאַב *eſurivit*, *mœrore affectus eſt*, *anxius fuit*, &c.

דְּאָבָה f. Job. 41. v. 14. Lxx. ἀπώλεια *perditio*, *pernicies*, *exitium*. Aq. ἐκλιμία *eſuries*. Vulg. *egeſtas*. Alii, *mœror*, *triſtitia*, &c. ut vox præcedens. Rad. eadem.

דְּאָבוֹן m. unde cum præf. וְדַאֲבוֹן, Deut. 28. v. 65. Lxx. adjective, ſeu participialiter, καὶ τηκομένην *& liqueſcens*. Vulg. *& mœrore conſumta* (anima). Aq. καὶ ἐκλιμώσσουσαν *& eſuriens*. Alii, *& mœror*, &c. ut duo nomina præcedentia, quæ vide, & quibuſcum ea vox eandem habet radicem.

דָּאַג QAL. Lxx. & alius, μεριμνάω, Lxx. item, δειλαίνομαι, Vulg. & alii, *anxius*, *ſollicitus ſum*, *anxie cogito*, εὐλαβοῦμαι *vereor*, *revereor*, φοβοῦμαι *timeo*, λόγον ἔχω *rationem habeo*, φροντίζω, *curo*, *curam habeo*.

PRAET. 3. p. ſ. m. cum præf. וְדָאַג *& ſollicitus fit*. 2. p. ſ. f. דָּאַגְתְּ *ſollicita fuiſti*.

BEN. ſ. m. דֹּאֵג *ſollicitus*. Plur. m. דֹּאֲגִים *ſolliciti*.

FUT. 3. p. ſ. m. in pauſa; quare (-) mutatur in (-), יִדְאָג *timebit*, *ſollicitus erit*. 1. p. ſ. c. אֶדְאַג *ſollicitus ſum*, *anxie cogito*.

דָּאג m. Nehem. 13. v. 16. cum א, quod vocant epentheticum, ſed quod eſt antiqua vocalis *a*, poſt adſcripta puncta vocalia inutilis, vide Gram. Heb. tom. 2. p. 413. c. 2. Lxx. ἰχθύς, Vulg. & alii, *piſcis*. R. דּוּג *piſcari*.

דֹּאֵג Maſſ. & Vulg. *Doég*, aut *Doégh*, nom. proprium viri Idumæi principis paſtorum Saülis, 1. Reg. 21. v. 7. c. 22. v. 9. &c. Etym. *ſollicitus*, *anxius*; à דָּאַג *ſollicitus*, *anxius fuit*.

דְּאָגָה f. Lxx. ἔνδεια *egeſtas*, Ezech. 4. v. 16. c. 12. v. 18. al. 19. ubi pro דְּאָגָה videntur legiſſe דְּאָבָה, quod vide ſupra; εὐλάβεια *reverentia*, θλίψις *afflictio*, φοβερὸς λόγος *ſermo*, *vel res terribilis*. Theod. μέριμνα, Vulg. & alii, *ſollicitudo*, *anxietas*. Vulg. item, *mœror*, *cogitatio*, anxia videlicet. Cum præf. בִּדְאָגָה *cum ſollicitudine*, וּבִדְאָגָה *& cum ſollicitudine*, מִדְּאָגָה *ex ſollicitudine*. R. דָּאַג *anxius*, *ſollicitus fuit*.

דָּאָה QAL. Lxx. πετάομαι, Vulg. & alii, *volo*, *volas*, proprie volatu pernici, qualis eſt volatus aquilæ, milvi, &c. ὁρμάω *impetum facio*, *cum impetu feror*.

FUT. 3. p. ſ. m. יִדְאֶה *volat*, *volabit*. Cum præf. וְיִדְאֶה *& volabit*. Cum præf. & apocopa, וַיֵּדֶא *& volat*, *& volavit*. Vid. Gram. Heb. tom. 1. p. 288. c. 1. in fine.

דָּאָה f. Levit. 11. v. 14. Lxx. γύψ *vultur*, ſic etiam alii. Vulg. *milvus*. Hæc avis eadem eſt ac דַּיָּה, de qua infra, literis א & (י) permutatis. R. דָּאָה *volavit*; unde *vultur* aut *milvus*, quod altiſſime & diutiſſime volet.

דָּאנִין, vide in Benoni Peal verbi Heb. & Chald. דִּין *judicare*.

דֹּאר Maſſ. & Vulg. *Dór*, nomen proprium urbis, quæ dimidiæ Tribui Manaſſe cis Jordanem eſt aſſignata, ſed extra hujuſce Tribus regionem, Joſ. 17. v. 11. &c. Etym. *habitatio* vel *generatio*; à דּוּר *habitare*, vel דּוֹר *generatio*.

דֹּב & דּוֹב, c. Heb. & Chald. Lxx. Aq. Sym. Theod. ἄρκτος, Vulg. & alii, *urſus*, *urſa*; animalium enim nomina ſunt ſæpius epicœna. Vide Gram. Heb. t. 1. p. 52. c. 1. 2. Lxx. item, λύκος *lupus*, Prov. 28. v. 15. Et metaphorice, μέριμνα *cura*, *ſollicitudo*, *anxietas*; quod urſi inſtar animum dilaceret. Cum præf. הַדֹּב & הַדּוֹב, *urſus*, וָדֹב *& urſus*, Prov. 28. v. 15. & Iſai. 11. v. 7. ubi (ו) notatur cum (-), quia duo nomina conjungit, quorum poſterius eſt monoſyllabum; vide Gram. Heb. tom. 1. p. 385. c. 2. num. V. כַּדֹּב & כַּדּוֹב, *ſicut urſus*; לְדֹב *urſo*. Plur. דֻּבִּים *urſi*, *urſæ*. Cum præf. כַּדֻּבִּים *ſicut urſi*. Rad. דָּבַב *male audiit*, ex nomine inde derivato; unde *urſus*, quod, inquiunt, ob ſævitiam ſuam male audiat.

דֹּבֶא m. unde cum affix. & in pauſa דָּבְאֶךָ dovécha, Deut. 33. v. 25..... *& ſicut dies tui*; *ſic erit* דָּבְאֶךָ, Lxx. ἡ ἰσχύς σου, *robur tuum*, *fortitudo tua* (ſic etiam Chaldæus), h. e. fortitudo tua ratione dierum vel

Digitized by Google

annorum tuorum augebitur. Vulg. *senectus tua*, i. e. senectus tua erit robusta sicut dies tui; sive quo numerosiores erunt dies tui; eo robustior erit senectus tua. Alii, *sermo tuus*, q. d. quandiu vives, erit sermo de te, sermone hominum celebraberis. R. דָּבַר *loqui*, &c.

דבב QAL, unde BEN. f. m. דּוֹבֵב, Cant. 7. v. 9. al. 10. דּוֹבֵב שִׂפְתֵי יְשֵׁנִים, Lxx. *ἱκανούμενος χείλεσί μου καὶ ὀδοῦσι*, *conveniens*, *idoneum* (vinum) *labiis meis & dentibus*. Aq. ..... *χείλεσι καὶ ὀδοῦσι*, *labiis & dentibus*; pro שִׂפְתֵי *labiis*, Lxx. legeb. שְׂפָתַי *labiis meis*; & pro יְשֵׁנִים, legeb. וְשִׁנַּיִם *& dentibus*; sic etiam Aquila vocem ultimam legebat. Theod. דּוֹבֵב transtulit *προσκείμενος adjectum*, *appositum* (vinum). Vulg. *labiisque & dentibus illius ad ruminandum*; pro יְשֵׁנִים legebat etiam וְשִׁנַּיִם. Alii, *loqui faciens labia dormientium*, h. e. generositate sua efficiens ut dormientes loquantur. Vel, nisi forte metaphora paulo audacior videatur, *loquens labiis*, vel *per labia dormientium*.

דִּבָּה f. Lxx. *λοιδορία convitium*, *ὀνείδισμα*, Vulg. *opprobrium*, *ῥῆμα πονηρὸν verbum malum*, *ψόγος vituperium*; & eodem sensu *ἔκστασις*, quanvis apud scriptores profanos aliud significet. Aq. Sym. *διαβολὴ calumnia*. Vulg. item, *contumelia*. Alii item, *infamia*, *mala fama*. Const. דִּבַּת *infamia*. Cum præf. וְדִבַּת *& infamia*. Cum præf. & affix. וְדִבָּתְךָ *& infamia tua*, m. דִּבָּתָם *infamia eorum*. R. דָּבַב *male loquutus est*, *detraxit*.

דבורה, vide דְּבוֹרָה, infra col. 382.

דבח Chald. PEAL, unde BENONI pl. m. דָּבְחִין, Esd. 6. v. 3. *sacrificantes* (sunt). Lxx. *θυσιάζουσι sacrificant*. Vulg. *immolent*. Idem est ac Heb. זָבַח, mutato ז in ד, ut familiare est Chaldæis. Vide Gram. Heb. tom. 1. p. 13. c. 1. & Chald. t. 2. p. 571. c. 2.

דבחין m. pl. Chald. à sing. inusit. דְּבַח, Esd. 6. v. 3. Lxx. *θυσιάσματα sacrificia*. Vulg. & alii, *hostiæ*. Idem est atque Heb. זֶבַח, mutato ז in ד. Vide rad. præced.

דִּבְיוֹנִים m. pl. 4. Reg. 6. v. 25. Lxx. *κόπρου περιστερῶν*, Vulg. & alii, *stercus columbarum*; ex דִּב Chald. quod & ipsum venit ab Heb. זוּב *fluere*, & יוֹנִים *columbæ*; q. d. fluxus columbarum, seu quod egreditur è columbis. Vocem hanc honestatis gratia legendam monent Massorethæ pro altera, quæ in textu relicta est, nempe חֲרֵייוֹנִים, aut potius divisim, & cum nativis punctis, חֲרֵי יוֹנִים. Vide alia exempla mutationis hujus in Gram. Heb. tom. 2. p. 410. c. 1.

דְּבִיר & דְּבִר, m. Lxx. *ναὸς templum*, Psal. 27. Heb. 28. v. 2. Alibi vocem Hebraicam *δαβείρ*, vel *δαβίρ*, retinent. Aq. Theod. *χρηματιστήριον*, Vulg. & alii, *oraculum*, *adytum*. Erat pars templi, in qua erat Arca; quæque pars *sanctum sanctorum*, i. locus sanctissimus, appellabatur. Cum præfix. הַדְּבִיר *oraculum*, וּדְבִיר *& oraculum*, בִּדְבִיר *in oraculo*, לִדְבִר & לִדְבִיר, *ad oraculum*, וְלִדְבִיר *& ad oraculum*. R. דִּבֵּר *loquutus est*; unde *oraculum* quasi *loquutorium*; quod ibi Deus cum consulentibus se loqueretur, & responsa, seu oracula redderet.

דְּבִר & דְּבִיר, Mass. *Devír*, Vulg. *Dabir*, nomen proprium 1°. regis Eglon, Jos. 10. v. 3. 2°. urbis datæ primum Tribui Judæ, deinde Simeonis, Jos. 11. v. 21. c. 21. v. 15. Dicitur *Cariathsepher*, Jos. 15. v. 15. & *Cariathsenna*, ibid. v. 49. Jud. 1. v. 11. Erat urbs confugii, 1. Paral. 6. v. 58. 3°. alterius urbis in Tribu Gad, Jos. 13. v. 26. Etym. *oratorium*, *oraculum*, vide vocem præced. Vel *verbum*, aut *res*; à דָּבָר idem, &c.

דְּבֵלָה f. Lxx. *παλάθη*, Vulg. & alii, *palatha*, *massa ficuum*, *massa caricarum*. Const. דְּבֵלַת *palatha*. Vel est alia forma; nam secundum analogiam esset דְּבֵלָת. Vide Gram. Heb. tom. 1. p. 92. c. 1. Plur. ex terminatione masc. דְּבֵלִים *palathæ*. Potest esse à sing. inusit. דֶּבֶל. R. דָּבַל inusit.

דִּבְלַיִם Mass. *Divláiim*, Vulg. *Debeláim*, nomen propr. patris Gomer uxoris Osee, Ose. 1. v. 2. al. 3. Etym. *palathæ*. Vide vocem præced.

דִּבְלָתָה Mass. *Divláthá*, Vulg. *Debláthá*, nomen proprium deserti in terra Moab, in finibus Tribus Ruben, Ezech. 6. v. 14. Etym. *palatha*; à דְּבֵלָה idem.

Digitized by Google

דבלתים Mass. *Divlathâiim*, Vulg. *Deblathâim*, nomen proprium civitatis, vel, secundum alios, familiæ, sive domus in terra Moab, Jerem. 48. v. 22. Etym. *palathæ*. Vide vocem præced.

דָּבַק & דָּבֵק, Heb. & Chald. QAL. Lxx. Aq. *κολλάομαι*, Lxx. Theod. *προσκολλάομαι*, Lxx. item, *ἔχομαι*, *προσέχω*, Vulg. & alii, *hæreo*, *adhæreo*, *agglutinor*, *conglutinor*. Lxx. item, *προστίθεμαι adjicior*, *πρόσκειμαι adjaceo*. Et transitive, *ἀκολουθέω sequor*, *ἅπτω*, vel *ἅπτομαι*, *tango*, *καταλαμβάνω deprehendo, apprehendo*, &c. Construitur cum ב, ל, אֶל־, אַחֲרֵי, & עִם.

Praet. 3. p. s. m. דָּבַק *adhæsit*. Cum præf. וְדָבַק *& adhæsit*. 3. p. s. f. דָּבְקָה, & in pausa ex forma (-), quod idcirco retinetur, דָּבֵקָה, *adhæsit*. 1. p. s. c. דָּבַקְתִּי *adhæsi*. 3. p. pl. c. דָּבְקוּ, & in pausa ex forma (-), דָּבֵקוּ *adhæserunt*. Cum præf. וְדָבְקוּ *& adhærebunt*. 2. p. pl. m. cum præf. וּדְבַקְתֶּם *& adhærebitis*.

Ben. s. m. ex altera forma, quam vide in Gram. Heb. tom. 1. p. 164. c. 1. דָּבֵק *adhærens*. Fem. דְּבֵקָה idem. Plur. m. Chald. דָּבְקִין *adhærentes*. Cum præf. & ex forma Heb. הַדְּבֵקִים *adhærentes*.

Infin. cum præf. ex forma hhól. & cum ה parag. וּלְדָבְקָה ouledhovqâ *& adhærendo*.

Fut. 3. p. s. m. ex forma (-), quæ in toto hoc futuro obtinet, יִדְבַּק *adhærebit*. Cum præf. וַיִּדְבַּק *& adhæsit*. 3. p. s. f. תִּדְבַּק, & in pausa תִּדְבָּק, *adhærebit*. Cum præfix. וַתִּדְבַּק *& adhæsit*. Cum affix. תִּדְבָּקַנִי, contracte pro תִּדְבַּק לִי, *adhæreat mihi*, *assequatur me*, c. Gen. 19. v. 19. ubi insuper est (-) sub ק loco (-), vide Gram. Heb. t. 1. p. 363. c. 2. pro תִּדְבָּקֵנִי. 2. p. s. m. in pausa; quare (-) mutatur in (-), תִּדְבָּק *adhærebis*. 2. p. s. f. cum ן parag. quod mutavit (-) in (-) sub ב, תִּדְבָּקִין *adhærebis*, *conjungêris*, vide Gram. Heb. tom. 1. p. 161. med. 168. c. 1. 3. p. pl. m. יִדְבְּקוּ *adhærebunt*. 2. p. pl. m. in pausa, תִּדְבָּקוּ, & cum ן parag. תִּדְבָּקוּן, *adhærebitis*.

PUAL דֻּבַּק, Lxx. Aq. *προσκολλάομαι agglutinor*. Vulg. *adhæreo*. Lxx. item, *κολλάω agglutino*, *compingo*, mutata voce passiva in activam.

Fut. 3. p. pl. m. in pausa; quare (-) mutatur in (-), יְדֻבָּקוּ *adhærebunt*.

HIPHIL הִדְבִּיק, Lxx. *κολλάω*, *προσκολλάω*, Vulg. *agglutino*, *συνάπτω conjungo*, *συνάγω colligo*, *καταφθάνω prævenio*, &c. Lxx. Aq. *καταλαμβάνω assequor*. Lxx. item, *καταδιώκω persequor*. Vulg. & alii item, *adhærere facio*, &c.

Praet. 3. p. s. f. cum affix. & in pausa; quare ק afficitur (-) loco (-), הִדְבִּיקַתְהוּ (bellum) *assequutum est eum*. Vide Gram. Heb. tom. 1. p. 340. c. 2. fin. 1. p. s. c. הִדְבַּקְתִּי *adhærere feci*. Cum præf. וְהִדְבַּקְתִּי *& adhærere faciam*. 3. p. pl. c. cum affix. הִדְבִּיקוּהוּ, cum (-) euphonico pro (י), *assequebantur eum*.

Fut. 3. p. s. m. יַדְבֵּק *adhærere faciet*. Cum præfix. וַיַּדְבֵּק *& assequutus est*. 3. p. pl. m. יַדְבִּיקוּ, & cum (-) sub ב loco (י), accelerandæ pronuntiationis gratia, וַיַּדְבְּקוּ *& assequuti sunt*. Vide Gram. Heb. tom. 1. p. 186. c. 2.

HOPHAL הֻדְבַּק hodhbáq. unde Paoul s. m. מֻדְבָּק, Psal. 21. Heb. 22. v. 16. *adhærere facta* (est lingua mea). Lxx. *κεκόλληται agglutinata est*. Vulg. *adhæsit*.

דָּבֵק vide in Benoni Qal præcedentis verbi.

דֶּבֶק m. Lxx. *συμβολή*, *commissura*, *junctura*. Vulg. *glutinum*. Alii item, *ferrumen*. Hinc cum præf. לַדֶּבֶק *ad ferrumen*, *ad glutinum*. Plur. cum præfix. הַדְּבָקִים *commissuræ*. Lxx. *πνεύμων*, Vulg. *pulmo*. R. דָּבַק *adhæsit*, &c.

דָּבַר QAL. Lxx. Aq. Sym. Theod. *λαλέω*, Vulg. & alii, *loquor*, *eloquor*. Lxx. item, *εἴπω*, *λέγω*, *dico*, &c.

Ben. s. m. דּוֹבֵר & דֹּבֵר, *loquens*. Cum præf. הַדֹּבֵר *loquens*, וְדֹבֵר *& loquens*. Plur. m. דֹּבְרִים *loquentes*. Cum præf. וְהַדֹּבְרִים *& loquentes*. Const. דֹּבְרֵי *loquentes*. Pl. fem. דֹּבְרוֹת *loquentes*. Cum præf. הַדֹּבְרוֹת *loquentes*.

Paoul s. m. cum (-) pro (ו), דָּבֻר *dictus*, *pronuntiatus* (sermo).

Infin. ex forma hhólem cum præf. aff. & in pausa, בְּדָבְרֶךָ bedhovrécha *in loquendo te*, *cum loqueris*.

NIPHAL נִדְבַּר, Lxx. *λαλέω loquor*, *καταλαλέω obloquor*, *deblatero*, *adversus aliquem loquor*. Alii item, *assidue loquor*,

colloquor. Construitur cum ב & עַל.

Praet. 3. p. pl. c. נִדְבְּרוּ, & in pausa נִדְבָּרוּ, mutato (ְ) in (ָ), *obloquuti sunt.* 1. p. pl. c. נִדְבַּרְנוּ *obloquuti sumus.*

Ben. plur. m. cum præfix. הַנִּדְבָּרִים *obloquentes.*

PIEL דִּבֵּר & דִּבֶּר, Lxx. Aq. Sym. Theod. λαλέω, Lxx. item, φθέγγομαι (Aq. ἀποφθέγγομαι, Sym. ἀναφθέγγομαι) Vulg. & alii, *loquor.* Lxx. item, ἐκλαλέω, προσλαλέω, *alloquor*, καταλαλέω *obloquor, detraho*, συλλαλέω *colloquor*, λέγω, ἔπω, ῥέω, ἐρέω, *dico*, ἀντέπω *contradico*, διαλέγομαι *dissero*, ἐντέλλομαι, προστάσσω, *præcipio*, maxime cum loquitur Deus; συντίθημι *constituo*, ἀναγγέλλω *annuntio*, χρηματίζω *responsum do*, &c. Et in alia significatione, ἀπόλλυμι *perdo*, διασπόρνυμι *sterno, prosterno*, &c. Construitur cum ב, ל, אֶל־, אֵת vel אֶת־, עַל, עִם.

Praet. 3. p. s. m. דִּבֵּר, & sæpe cum (ֶ) pro (ֵ) דִּבֶּר, *loquutus est.* Vide Gram. Heb. tom. 1. p. 174. c. 1. Cum præf. וְדִבֵּר *& loquutus est, & loquetur.* Cum affix. דִּבְּרוֹ *loquutus est illud.* 3. p. s. f. דִּבְּרָה *loquuta est.* 2. p. s. m. דִּבַּרְתָּ *loquutus es.* Cum præf. וְדִבַּרְתָּ *& loquutus es, & loquêris.* 2. p. s. f. דִּבַּרְתְּ *loquuta es.* Cum præf. וְדִבַּרְתְּ *& loquêris.* 1. p. s. c. דִּבַּרְתִּי *loquutus, loquuta sum.* Cum præf. וְדִבַּרְתִּי *& loquutus, & loquuta sum.* 3. p. pl. c. דִּבְּרוּ, & in pausa, in qua retinetur (ֵ), דִּבֵּרוּ *loquuti sunt.* Cum præfix. וְדִבְּרוּ *& loquentur.* 2. p. pl. m. דִּבַּרְתֶּם *loquuti estis.* Cum præf. וְדִבַּרְתֶּם *& loquemini.* 1. p. pl. c. דִּבַּרְנוּ *loquuti sumus.*

Ben. s. m. מְדַבֵּר *loquens.* Cum præf. הַמְדַבֵּר Idem, וּמְדַבֵּר *& loquens.* Fem. ex forma ה præcedente duplici (ֶ), מְדַבֶּרֶת *loquens.* Pl. m. מְדַבְּרִים, & cum præf. הַמְדַבְּרִים, *loquentes.* Plur. fem. מְדַבְּרוֹת *loquentes.*

Infin. דַּבֵּר, sequente Maqqáph דַּבֶּר־, & in forma præteriti דִּבֵּר, *loqui.* Vide Gram. Heb. tom. 1. p. 177. c. 1. initio. Cum præf. וְדַבֵּר, & sequente Maqqaph וְדַבֶּר־, *& loquendo*, בְּדַבֵּר *in loquendo*, וּבְדַבֵּר *& in loquendo*, כְּדַבֵּר *secundum loqui, cum loqueretur*, לְדַבֵּר *ad loquendum, loqui*, וּלְדַבֵּר *& ad loquendum*, מִדַּבֵּר *à loquendo, ne loquaris.* Cum præf. & affix. דַּבְּרוֹ *alloqui eum*, בְּדַבְּרוֹ *in loquendo eo, cum loqueretur*, וּבְדַבְּרוֹ *& in loquendo eo*, וּכְדַבְּרוֹ *& cum loqueretur ipse*, כְּדַבְּרָהּ *cum loqueretur ea*, דַּבֶּרְךָ *loqui te*, m. דַּבְּרִי *loqui me*, c. בְּדַבְּרִי *in loquendo me*, c. וּבְדַבְּרִי *& in loquendo me*, c. *& cum loquerer*, בְּדַבְּרָם *cum loquerentur ipsi*, דַּבֶּרְכֶם *loqui vos*, בְּדַבֶּרְכֶם *in loqui vos*, m. *cum loqueremini*, כְּדַבֶּרְכֶם *sicut loquimini, sicut dicitis.*

Imper. 2. p. s. m. דַּבֵּר, seq. Maqqáph דַּבֶּר־, *loquere.* Cum præf. וְדַבֵּר *& loquere.* 2. p. s. f. דַּבְּרִי, & in pausa, unde retinetur (ֵ), דַּבֵּרִי *loquere, eloquere.* 2. p. pl. m. דַּבְּרוּ *loquimini.* Cum præf. & in pausa, quare servatur (ֵ), וְדַבֵּרוּ *& loquimini.*

Fut. 3. p. s. m. יְדַבֵּר, & sequente Maqqáph יְדַבֶּר־, *loquetur*, &, secundum quosdam interpretes, *perdet*, Psal. 2. v. 5. Cum præfix. וַיְדַבֵּר *& loquutus est.* Cum præf. & affix. וַיְדַבְּרֵם, 1. Reg. 8. v. 21. contracte pro וַיְדַבֵּר אֲלֵיהֶם, *& loquutus est ad eos.* 3. p. s. f. תְּדַבֵּר, & sequente Maqqaph תְּדַבֶּר־, *loquetur, loquatur.* Cum præf. & Maqqaph, וּתְדַבֶּר־ *& loquetur.* Sine Maqqaph, וַתְּדַבֵּר *& loquuta est, & perdidit.* 2. p. s. m. תְּדַבֵּר *loquêris.* Cum præf. וַתְּדַבֵּר *& loquutus es, & dixisti.* 2. p. s. f. in pausa; quapropter remanet (ֵ), תְּדַבֵּרִי *loquêris.* 1. p. s. c. אֲדַבֵּר, sequente Maqqaph אֲדַבֶּר־, *loquar.* Cum præfix. וַאֲדַבֵּר *& loquar*, וָאֲדַבֵּר *& loquutus sum.* Cum ה parag. אֲדַבְּרָה, & in pausa, in qua servatur (ֵ), אֲדַבֵּרָה, *loquar.* Cum præf. & eodem ה paragog. וַאֲדַבְּרָה, & in pausa וַאֲדַבֵּרָה, *& loquar*, וָאֲדַבְּרָה *& loquutus sum.* 3. p. pl. m. יְדַבְּרוּ, & in pausa יְדַבֵּרוּ, *loquentur.* Cum præfix. וַיְדַבְּרוּ, & in pausa וַיְדַבֵּרוּ, *& loquuti sunt*, וִידַבְּרוּ *& loquentur*, utroque (ְ) mutato in (ִ) sub (ו), vide Gram. Heb. tom. 1. pag. 385. c. 1. num. IV. 3. p. pl. f. תְּדַבֵּרְנָה *loquentur.* Cum præfix. וַתְּדַבֵּרְנָה *& loquutæ sunt.* 2. p. pl. m. תְּדַבְּרוּ, cum ן parag. תְּדַבְּרוּן, & in pausa תְּדַבֵּרוּן, *loquemini.* 2. p. pl. f. cum præf. וַתְּדַבֵּרְנָה *& loquutæ estis.* 1. p. pl. c. נְדַבֵּר *loquemur.*

PUAL דֻּבַּר, unde Paoul s. m. Psal. 86. Heb. 87. v. 3. נִכְבָּדוֹת מְדֻבָּר בָּךְ, Lxx. δεδοξασμένα ἐλαλήθη περὶ σοῦ, S. Hieron. & Vulg. Lat. *gloriosa dicta sunt de te.* Alii, *gloriose dictum, i. prædicatum est de te*, ita ut נִכְבָּדוֹת

Digitized by Google

sumatur adverbialiter subintellecta præpositione בּ *in*; quod fit interdum cum participiis pluralibus femininis. Vide Gram. Heb. tom. 1. p. 560. c. 1. init.

Fut. 3. p. f. m. cum præfix. שֶׁיְּדֻבַּר בָּהּ, Cant. 8. v. 8. Lxx. ἐν ᾗ ἐὰν λαληθῇ, *qua* (die) *sermo futurus sit de ea*. Vulg. *quando alloquenda est*.

HIPHIL הִדְבִּיר, Lxx. ὑποτάσσω *in ordinem compono, ordino*. Vulg. *subjicio*. Alii, *perdo, subverto, subigo, duco, adduco*, ex usu Chaldaico.

Fut. 3. p. f. m. יַדְבֵּר, Psal. 46. Heb. 47. v. 4. Vulg. *subjecit*. Alii, *perdidit*, vel *perdet*. Cum præf. וַיַּדְבֵּר *& subjecit, & perdidit*, Psal. 17. Heb. 18. v. 48.

HITHPAEL הִתְדַּבֵּר, Lxx. λαλέω, Vulg. & alii, *loquor, sermocinor*.

Ben. f. m. מִדַּבֵּר, contracte pro מִתְדַּבֵּר, *loquens*. Vide Gram. Heb. tom. 1. p. 191. c. 1. Sic cum præf. וּמִדַּבֵּר *& loquens* (est), *& loquitur*. Punctis leviter mutatis erit participium Piel, מְדַבֵּר, וּמְדַבֵּר.

דָּבָר m. Lxx. Aq. Sym. Theod. λόγος, Vulg. & alii, *sermo, verbum*. Lxx. Sym. Theod. πρᾶγμα *res, negotium*. Lxx. Aq. ῥητὸν *dictum*. Lxx. item, ῥῆσις *dictio*, ῥῆμα *verbum*, λαλιὰ *loquutio*, λόγιον *eloquium*, ἀντιλογία *contradictio, disceptatio*, ἐπερώτησις *interrogatio*, ἀπόκρισις *responsio*, ἀγγελία *annuntiatio*, ἐντολή, πρόσταγμα, *mandatum, præceptum*, ἔργον *opus*, πραγματεία *operatio*, νόμος *lex*, τρόπος *modus, ratio*, τι *quid, quidquam*, θάνατος *mors*, (Isai. 9. v. 8. ubi pro דָּבָר legebant דֶּבֶר) κρίμα, κρίσις, *judicium*, &c. In phrasi עַל־דְּבַר, Lxx. ἕνεκεν *propter*, ὅτι *quod*, παρὰ *apud*, περὶ *de*, ἐπὶ *super*, בַּדָּבָר ἕνεκεν *propter*, בִּדְבַר διὰ *per, propter*, &c.

Cum præfix. הַדָּבָר *verbum*, הֲדָבָר *an verbum?* וְדָבָר & וְהַדָּבָר, *& verbum*, בְּדָבָר & בַּדָּבָר, *in verbo, in re*, וּבַדָּבָר *& in verbo, & per verbum*, כַּדָּבָר *secundum verbum, secundum rem*, לְדָבָר & לַדָּבָר, *ad rem, ad verbum*, מִדָּבָר *à re*.

Const. דְּבַר *verbum, res*. Cum præf. וּדְבַר *& verbum*, בִּדְבַר *in verbo*, וּבִדְבַר *& in re*, כִּדְבַר *secundum verbum*, לִדְבַר *in rem*, מִדְּבַר *à verbo, præ verbo*.

Sing. cum præf. & affix. דְּבָרוֹ *verbum ejus*, m. בִּדְבָרוֹ *in verbo ejus*, m. לִדְבָרוֹ *verbo ejus*, m. וּבִדְבָרוֹ *& verbo, & in verbo ejus*, m. דְּבָרְךָ, cum (י) superfluo aut antiqua vocali *e*, דְּבָרֶיךָ, vide Gram. Heb. tom. 1. p. 128. §. IV. c. 2. & in pausa דְּבָרֶךָ, *verbum tuum*, m. וּדְבָרֶיךָ cum (י) pariter abundante, *& in verbo tuo*, m. בִּדְבָרְךָ, cum (י) abund. כִּדְבָרֶיךָ, & in pausa כִּדְבָרֶךָ, *secundum verbum tuum*, m. לִדְבָרְךָ, & cum (י) abund. לִדְבָרֶיךָ, *in verbo tuo*, m. וּמִדְּבָרֶיךָ cum (י) abund. *& à verbo tuo*, m. (Si pro (ִ) sub ד posueris (ְ), istud (י) non redundabit, eruntque pluralia), כִּדְבָרֵךְ *secundum verbum tuum*, f. דְּבָרִי *verbum meum*, c. דְּבָרֵנוּ *verbum nostrum*, c.

Plur. absol. דְּבָרִים *verba*. Cum præfix. הַדְּבָרִים *verba, res, negotia*, וּדְבָרִים & וְהַדְּבָרִים, *& verba, & res*, בִּדְבָרִים & בַּדְּבָרִים, *in verbis, cum verbis*, כַּדְּבָרִים *secundum verba, secundum res*, לִדְבָרִים *verbis*.

Plur. const. דִּבְרֵי *verba, res*. Cum præf. וְדִבְרֵי *& verba*, בְּדִבְרֵי *in verbis*, כְּדִבְרֵי *secundum verba*, לְדִבְרֵי *verbis*, מִדִּבְרֵי *à verbis*.

Plur. cum præf. & aff. דְּבָרָיו *verba ejus*, m. וּדְבָרָיו *& verba ejus*, m. בִּדְבָרָיו *in verbis ejus*, m. דְּבָרֶיהָ *verba ejus*, f. בִּדְבָרֶיהָ *verbis ejus*, f. דְּבָרְךָ, & sine (י) indice plur. numeri דְּבָרֶךָ, *verba tua*, m. vide Gram. Heb. tom. 1. p. 128. §. IV. וּדְבָרֶיךָ *& verba tua*, m. בִּדְבָרֶיךָ, & sine (י), בִּדְבָרְךָ, *in verbis tuis*, m. כִּדְבָרְךָ sine (י), *secundum verba tua*, m. דְּבָרַיִךְ in pausa; quare ר afficitur (ָ) loco (ַ), *verba tua*, f. דְּבָרַי, & in pausa דְּבָרָי, *verba mea*, c. וּדְבָרַי *& verba mea*, c. בִּדְבָרַי *in verbis meis*, c. לִדְבָרַי *verbis meis*, c. דִּבְרֵיהֶם *verba eorum*, לְדִבְרֵיהֶם *verbis eorum*, וּמִדִּבְרֵיהֶם *& à verbis eorum*, דִּבְרֵיכֶם *verba vestra*, m. בְּדִבְרֵיכֶם *in verbis vestris*, m. כְּדִבְרֵיכֶם *secundum verba vestra*, m. לְדִבְרֵיכֶם *ad verba vestra*, m. Rad. דִּבֵּר *loquutus est*.

דֶּבֶר & in pausa דָּבֶר, m. Lxx. Aq. Sym. λοιμὸς, Vulg. & alii, *pestis*, θάνατος *mors*. Lxx. item, δίκη *ultio*, λόγος *sermo*, πρᾶγμα *res*; sed legebant דָּבָר *verbum, res*. Cum præf. הַדֶּבֶר & in pausa הַדָּבֶר, *pestis*, וְדֶבֶר, וְהַדֶּבֶר, & in pausa וְהַדָּבֶר *& pestis*, בְּדֶבֶר, בַּדֶּבֶר, & in pausa בַּדָּבֶר *in peste, peste*.

Digitized by Google

לְדֶּבֶר, וּבַדָּבֶר, & in pausa וּבַדָּבֶר, *& peste*, וּלְדֶבֶר *pesti*, וְלַדָּבֶר in pausa, *& pesti*, מִדֶּבֶר *à peste*, וּמִדָּבֶר in pausa, *& à peste*. Plur. cum affix. דְּבָרֶיךָ *pestes tuæ*, m. R. דָּבַר in Piel & Hiphil *perdidit*.

דְּבִר vide דְּבִיר, supra col. 374.

דָּבָר, & sequente Maqqaph דְּבַר־, m. Lxx. λόγος *sermo, verbum*; sic etiam alii. Vulg. *responsum*, Jerem. 5. v. 13. Et Verbaliter, *loquor*, Ose. 1. v. 2. Cum præf. הַדָּבָר *& sermo, & verbum*. R. דָּבַר *loquutus est*.

דֹּבֶר m. unde cum præf. & aff. הַדָּבְרוֹ haddovró, Mich. 2. v. 12. Lxx. κοίτην αὐτῶν, *cubile eorum*, cum enallage pronominis pluralis pro singulari. Vulg. *caulæ*, neglecto pronomine. Alii, *ovile ejus*, m. Hîc præter analogiam, & tantum ad ampliorem rei notificationem, jungitur præfix. cum affixo. Vide Gram. Heb. tom. 1. p. 421. c. 2. num. III. Cum præf. & aff. כְּדָבְרָם kedhovram, Isai. 5. v. 17. Vulg. *juxta ordinem suum*, videtur legisse כְּדִבְרָם contracte pro כְּדִבְרָתָם, à דִּבְרָה, de qua voce mox. Lxx. ὡς ταῦροι, *sicut tauri*; legebant כִּדְבָרִים *sicut ductores*, à דָּבַר in Hiphil *duxit, adduxit*, ex usu Chald. unde *tauri*, qui sunt ductores armenti. Alii, *secundum ovile suum, secundum ductum, morem suum*, &c. Rad. דָּבַר in Hiphil *duxit*, &c.

דְּבִרָה Mass. *Devirá*, Vulg. *Dabir*, Jos. 10. v. 39. nomen propr. urbis, quæ est eadem ac דְּבִיר, quam vide supra col. 374.

דִּבְרָה f. unde const. & præcedente עַל, עַל־דִּבְרַת, Eccle. 3. v. 18. c. 7. v. 14. al. 15. Lxx. περὶ λαλιᾶς, ibid. c. 8. v. 2. Lxx. περὶ λόγου, *de sermone, de loquutione, de modo loquendi*. Alii, *secundum morem, consuetudinem, agendi rationem*, &c. Dan. 2. v. 30. c. 4. v. 14. Theod. ἕνεκεν *propter*, ἵνα *ut*; sic etiam Vulg. utroque in loco. Cum (י) paragogico, aut potius antiqua vocali *i*, & (ִ) sub ר loco (ַ), quasi (י) esset affixum, vide Gram. Heb. tom. 1. p. 115. c. 1. עַל־דִּבְרָתִי, Psal. 109. Heb. 110. v. 4. Lxx. & Apost. Heb. 5. v. 6. κατὰ τὴν τάξιν, Vulg. *secundum ordinem*. Idem Apost. ibid. c. 7. v. 15. κατὰ τὴν ὁμοιότητα, *secundum similitudinem*. Cum affix. דִּבְרָתִי, Vulg. *eloquium meum*, alii, *causa mea*, Job. 5. v. 8. ubi vacat apud Lxx. R. דָּבַר *loquutus est*, in Hiphil *ordinavit, in ordinem redegit*.

[illegible]

דְּבֹרָה & דְּבוֹרָה, f. Lxx. & alius, μέλισσα, Vulg. & alii, *apis*. Lxx. item, μελισσῶνα *apiarium*. Hinc cum præfix. וְלַדְּבוֹרָה *& api*. Plur. ex termin. masc. דְּבֹרִים, & cum præf. הַדְּבֹרִים *apes*, כַּדְּבֹרִים *sicut apes*. R. דָּבַר *loquutus est*; unde *apis* vel à continuo ejus susurro; vel ob mirum quem servat suis in operibus ordinem. Vid. vocem præced.

דְּבֹרָה Mass. *Devorá*, Vulg. *Deborá*, nomen proprium 1°. nutricis Rebeccæ, Gen. 35. v. 8. 2°. prophetidis uxoris Lapidoth, quæ imperavit in Israël, Jud. 4. v. 4. Etym. *apis*. Vide vocem præced.

דַּבְּרוֹת f. plur. à sing. inusit. דַּבֶּרֶת. Hinc cum præf. & affix. מִדַּבְּרֹתֶיךָ, Deut. 33. v. 3. Lxx. ἀπὸ τῶν λόγων αὐτοῦ, *de sermonibus ejus*, Vulg. *de doctrina illius*; legebant מִדַּבְּרוֹתָיו; aut secundam personam in tertiam, commodioris, ut ipsis videbatur, sensus gratia commutaverunt. Alii, *de sermonibus tuis*, m. R. דָּבַר *loquutus est*.

דֹּבְרוֹת f. plur. 3. Reg. 5. v. 9. al. 23. à sing. inusit. דֹּבְרָה, Lxx. σχεδίας, Vulg. & alii, *rates*. R. דָּבַר in Hiph. *duxit, adduxit*; unde *ratis*, quod per maria vel flumina ducatur; aut quod in ea variæ res adducantur, sive apportentur.

דִּבְרִי Mass. *Diwrí*, Vulg. *Dabrí*, nomen proprium patris Salumith de Tribu Dan, Levit. 24. v. 11. Etym. *sermo meus*, vel *pestis mea*; ex דָּבָר *sermo*, vel דֶּבֶר *pestis*, & aff. 1. p. f. c.

הַדָּבְרַיָּא m. plur. Chald. emphat. Theod. δυνάσται, Vulg. *potentes*, μεγιστᾶνες, Vulg. *magnates*, πρῶτοι *tyranni*, Vulg. *optimates*, ὕπατοι *consules*, Vulg. *senatores*. Alii, *gubernatores*, quasi ductores. Hinc cum ה præf. ex forma Hebraica הַדָּבְרַיָּא *gubernatores*. Const. & cum præfix. וְהַדָּבְרֵי *& gubernatores*. Cum affix. הַדָּבְרַי *gubernatores mei*, c. Cum præf. & affix. לְהַדָּבְרוֹהִי *gubernatoribus ejus*, m. R. דָּבַר *duxit, gubernavit*.

דָּבְרַת Mass. *Dáveráth*, Vulg. *Daberáth*, nomen propr. civitatis in Tribu Issachar,

h. e. in finibus hujusce Tribus, & Tribus Zabulon, Jos. 19. v. 12. Levitis data est, ibid. c. 21. v. 28. & facta urbs confugii, 1. Paral. 6. v. 72. Etym. *verbum* aut *res*; à דָּבָר idem. Vel *apis*; à דְּבוֹרָה idem. Vel *subjectio*; à דִּבֵּר in Hiph. *subjecit*. Vel denique *ductrix*, *gubernatrix*; à דְּבַר Chald. *duxit*, *gubernavit*.

דְּבַשׁ, & in pausa דְּבָשׁ, m. Lxx. Aq. Sym. Theod. μέλι, Vulg. & alii, *mel*. Lxx. item, μελισσῶν *apiarium*. Aq. item, μελίκηρον *favus mellis*. Alii item, *palma*, *dactylus*, ob ejus dulcedinem; quævis enim dulcedo Hebræis dicitur *mel*. Cum præf. הַדְּבַשׁ in pausa, *mel*, וּדְבַשׁ, & in pausa וּדְבָשׁ, *& mel*, בִּדְבַשׁ in pausa, *in melle*, כִּדְבַשׁ *sicut mel*, מִדְּבַשׁ *præ melle*. Cum affix. דִּבְשִׁי *mel meum*, mutato (-) in (·), quod fit interdum. Vide Gram. Heb. tom. 1. p. 102. c. 2. R. דָּבַשׁ inusit.

דַּבֶּשֶׁת f. Isai. 30. v. 6. Vulg. & alii, *gibbus*, camelorum videlicet, sic dictus, ut volunt, quod sauciatus melle sanetur. Hinc radicem constituunt דָּבַשׁ inusit. unde דְּבַשׁ *mel*. Vacat apud Lxx.

דַּבָּשֶׁת in pausa, Mass. *Dabbáscheth*, Vulg. *Debbáseth*, nom. proprium civitatis, vel, secundum alios, loci in Tribu Zabulon, non longe à mari, Jos. 19. v. 11. Etym. *gibbus*. Vide vocem præced.

דָּג m. Lxx. Aq. Sym. Theod. ἰχθύς, Vulg. & alii, *piscis*. Lxx. item adjective, ἰχθυϊκός, ἰχθυηρὸς, ἰχθυεῖς, *piscatorius*, *piscarius*. Item, κῆτος *cetus*, ὄψον *opsonium*. Et Job. 40. v. 26. al. 31. &c. ἁλιεὺς *piscator*; sed videtur esse Benoni Qal verbi דּוּג *piscari*. Cum præf. הַדָּג *piscis*, לַדָּג *pisci*. Plur. absol. דָּגִים, & cum præf. הַדָּגִים *pisces*, כַּדָּגִים *sicut pisces*. Const. דְּגֵי *pisces*. Cum præf. וּדְגֵי *& pisces*, כִּדְגֵי *sicut pisces*. R. דּוּג *piscari*, sed forma, saltem in plur. const. est à דָּגָה *augeri*, *multiplicari instar piscium*.

דָּגָה QAL, unde 3. p. pl. m. Futuri cum præf. וְיִדְגּוּ, Gen. 48. v. 16. Lxx. καὶ πληθυνθείησαν *& multiplicentur*, proprie instar piscium; nam verbum istud formatum videtur à דָּג vel דָּגָה, *piscis*. Vulg. *crescant*. Sic etiam alii.

דָּגָה f. Lxx. ἰχθύς, Vulg. & alii, *piscis*, & collective, *pisces*. Lxx. item, κῆτος *cete*, *cetus*. Cum præf. הַדָּגָה *piscis*, וְהַדָּגָה *& piscis*. Const. דְּגַת *piscis*, *pisces*. Cum præfix. בִּדְגַת *in pisces*, כִּדְגַת *sicut pisces*. Cum affix. דְּגָתָם *pisces eorum*. R. דּוּג *piscari*, sed forma est à דָּגָה *multiplicari instar piscium*, ob (·) penult. mutatum in (·) in regim. & cum affix.

דָּגוֹן Mass. & Vulg. *Dagón*, vel *Daghón*, Jud. 16. v. 23. &c. nomen proprium idoli Philisthinorum, quod, secundum Rabbinos & Christianos quosdam, superiore parte ad umbilicum usque erat homo; ab umbilico vero & infra, piscis; unde sic dictus est à דָּג *piscis*. Sunt quibus Neptunus esse videatur.

דָּגַל QAL, unde Paoul f. m. דָּגוּל, Cant. 5. v. 10. *Dilectus meus*.... דָּגוּל, Lxx. Vatic. ἐκλελοχισμένος *è cohorte electus*, vel *in cohortem ordinatus*. Ald. Complut. ἐκλελογισμένος *reputatus*, *æstimatus*. Aq. ἐκλελεγμένος, Sym. ἐπίλεκτος, Vulg. *electus* (ex millibus), h. e. inter, vel præ millibus. Alii, *vexillatus*, h. e. instar vexilli elatus, &c. à nomine דֶּגֶל *vexillum*, de quo infra.

Fut. 1. p. plur. c. נִדְגֹּל, Psal. 19. Heb. 20. v. 6. Lxx. μεγαλυνθησόμεθα, Vulg. Lat. *magnificabimur*, legisse videntur נִגְדַּל, à גָּדַל, transpositis literis. Alii, *vexillum erigemus*.

NIPHAL נִדְגַּל, unde Benoni plur. f. cum præf. כַּנִּדְגָּלוֹת, Cant. 6. v. 3. Lxx. & alius, ὡς τεταγμέναι (ἐκθαμβοῦσαι) *ut ordinata* (acies). Sym. ὡς τάγματα *ut legiones*. Ibid. v. 9. Lxx. Sym. ὡς τεταγμέναι (παρεμβολαί) *ut ordinata* (acies). V^a. edit. ὡς μεγαλυνθεῖσαι *ut magnificatæ* (acies). VI^a. edit. ἐν μεμεγαλυμμέναις *in magnificatis*; legebat כַּנִּגְדָּלוֹת, Vulg. utrobique, *ut castrorum acies ordinata*. Alii, *sicut copiæ vexillatæ*, h. e. vexillis suis instructæ, & ad illa congregatæ.

דֶּגֶל m. Lxx. Aq. Sym. Theod. τάγμα, Vulg. & alii, *turma*, *cohors*, *legio*, *acies*, &c. Lxx. item, ἡγεμονία *principatus*. Alii, *vexillum*, *signum militare*. Cum præf. דִּגְלוֹ *vexillum ejus*, m. וְדִגְלוֹ *& vexillum ejus*, m. Cant.

Digitized by Google

Cant. 2. v. 4. ubi voces וְדִגְלוֹ עָלַי אַהֲבָה, Lxx. transtulere : τάξατε ἐπ' ἐμὲ ἀγάπην, *ordinate in me dilectionem.* Sym. *ἐπισωρεύσατέ μοι ἀγάπην ; coacervate mihi dilectionem.* Pro וְדִגְלוֹ legebant דִּגְלוּ. Aq. ἔταξεν ἐπ' ἐμὲ ἀγάπην, Vulg. *ordinavit in me charitatem*, vel *dilectionem.* Pro וְדִגְלוֹ legeb. וְדִגְּלוֹ *& ordinavit ipse*, contra hodiernæ Grammaticæ canones. Sensus est : totum amorem suum in me quasi aciem instruxit. Alii, *& acies, & vexillum ejus contra me, amor ;* h. e. & amor ejus acies, seu vexillum fuit, quo me oppugnavit simul & expugnavit. Plur. cum præfix. & affix. לְדִגְלֵיהֶם *ad vexilla sua*, m. R. דֶּגֶל *vexillum erexit.*

דָּגָן m. Lxx. Aq. Sym. Theod. σῖτος, Lxx. item, πυρός, Vulg. & alii, *frumentum.* Lxx. item, ἄρτος *panis*, βρῶμα *cibus, nutrimentum.* Sym. item, σπέρματα *semen.* Generale nomen est complectens triticum, hordeum, & alias frumenti species. Cum præf. הַדָּגָן *frumentum*, וְדָגָן & וְהַדָּגָן, *& frumentum*, כַּדָּגָן *sicut frumentum.* Const. cum præfix. וּדְגַן *& frumentum.* Cum aff. דְּגָנְךָ *frumentum tuum*, m. דְּגָנֵךְ *frumentum tuum*, f. דְּגָנִי *frumentum meum*, c. דְּגָנָם *frumentum eorum*, c. R. דָּגַן inusit.

דָּגַר QAL. Lxx. συνάγω *congrego, colligo.* Vulg. & alii, *foveo, ovis* vel *pullis incubo.*

Praet. 3. p. f. m. in pausa ; quare (-) mutatur in (-), דָּגַר *congregat, colligit.* 3. p. f. s. cum præf. וְדָגְרָה *& colliget.*

דַּד m. Ezech. 23. vv. 3. 8. 21. Prov. 5. v. 19. Aq. & alius, τιτθός, Vulg. & alii, *uber, mamma.* Lxx. paraphrastas agunt. Hinc dual. const. דַּדֵּי *ubera.* Cum aff. דַּדֶּיהָ *ubera ejus*, f. דַּדַּיִךְ *ubera tua*, f. R. דָּדַד inusit. Verum cum vox constans tribus literis iisdem in Hebræo non inveniatur, alii דַּד radicem ipsam efficiunt.

דַּד m. unde duale דַּדַּיִם, ex quo cum affix. דַּדֶּיךָ, Cant. 1. v. 1. al. 2. Lxx. μαστοί σου, Vulg. *ubera tua*, m. Alii, *amores tui*, (tuncque דֹּדֶיךָ est in plurali numero. Vide infra col. 388. in דּוֹד.

דַּד *patruus*, &c. vide דּוֹד, infra col. 388.

דָּדָה QAL, unde HITHPAEL הִתְדַּדָּה, ex quo 1. p. s. c. Fut. אֶדַּדֶּה, Isai. 38. v. 15. cum syncopa ת pro אֶתְדַּדֶּה, vide Gram. Heb. tom. 1. p. 306. c. 2. Vulg. *recogitabo.* Alii, *percurram, vagabor ;* ita ut affinitatem habeat cum נָד vel נָדַד *vagari.* Alii, *incedam, progrediar ;* quem sensum in mente habuisse videtur Theodotio, qui hanc vocem cum præced. עָשָׂה *fecit* conjunctam interpretatus est, καὶ αὐτὸς ἐποίησε καθοδήγησιν, *& ipse fecit deductionem*, h. e. & ipse deduxit. Omnium commodissimus est Vulg. sensus, qui ab Hebræo non recedit. Nam *recogitabo* idem est ac mente *percurram* omnes annos meos, &c. Lxx. hîc obscuri sunt & omnino perplexi. Cum aff. אֶדַּדֵּם, Psal. 41. Heb. 42. v. 5. contracte, pro אֶתְדַּדֶּה עִמָּם, Aq. (ero) προσβιβάζων αὐτοὺς, *præcedens eos*, h. e. præcedam eos. Sym. διαβαστάξομαι *bajulabor* (ante eos). Lxx. adjective, θαυμαστῆς (σκηνῆς), Vulg. Lat. *admirabilis* (tabernaculi) ; legebant אַדֶּרֶת *magnificentia*, &c. S. Hieron. *tacebo* ; legebat אֶדֹּם, à דָּמַם in fut. Niph. geminato ד in scriptura, quod post inventa puncta geminatur tantum vi dagh. ei impressi, sic : אִדֹּם. Vide Gram. Heb. tom. 1. p. 307. c. 1. Alii, *procedam cum ipsis.*

דּוֹדַי vide infra col. 389. in דּוֹדַי.

דֹּדָוָהוּ & דֹּדָוָהוּ, Mass. *Dódhavâhou*, Vulg. *Dodáu, Dodaii*, nomen proprium patris Eliezer prophetæ, 2. Paral. 20. v. 37. Etym. *patruus, consanguineus, amor ejus ipse ;* ex דּוֹד *patruus, consanguineus, amor*, aff. 3. p. f. m. & הוּא *ipse.*

דְּדָן Mass. *Dedhán*, Vulg. *Dedán*, aut *Dadán*, nomen proprium 1°. filii Regma, Gen. 10. v. 7. 2°. filii Jecsan, ibid. c. 25. v. 2. al. 3. 3°. urbis in Idumæa, secundum quosdam interpretes, Jerem. 25. v. 23. &c. Etym. *patruus, consanguineus*, &c. vide vocem præced. Vel *judicans ;* à דִּין *judicare.*

דֹּדָנִים Mass. *Dódhaním*, Vulg. *Dodanim*, nomen proprium filii Javan, Gen. 10. v. 4. Etym. *patruelis, consanguinei*, vel *dilecti somnus*, aut *dormitatio ;* à דּוֹד *patruelis, consanguineus, dilectus*, & נוּם *dormire, dormitare.* Vide דֹּדָנִים infra col. 389.

Digitized by Google

דְּדָנִים Mass. *Dedhaním*, Vulg. *Dedanim*, Isai. 21. v. 13. nom. proprium urbis, quæ est eadem, sed in plurali, ac דְּדָן, quam vide supra cum ejus etymologia.

דְּהַב, & emphatice דַּהֲבָא & דַּהֲבָה, m. Chald. idem quod Heb. זָהָב, mutato ז in ד, Lxx. Theod. χρυσὸς, χρυσίον, Vulg. & alii, *aurum*, χρύσεος *aureus*. Cum præf. וּדְהַב, וְדַהֲבָה & וְדַהֲבָא, *& aurum*. R. דהב inusit.

דֶּהָיֵא, & secundum קְרִי וּכְ sive scripturam דֶּהָוֵא, Mass. *Déhaié*, Vulg. *Dievi*, legebat דְּהָוֵא, nomen proprium populi, quem Asenaphar ex Assyria in Samariam transtulit, Esd. 4. v. 9. Etym. *qui existentes* (*sunt*), *qui existunt*; ex ד *qui*, *quæ*, *quod*, *qui*, plur. & הָיָה Heb. aut הֲוָה Chald. *fuit*, *exstitit*.

דהם QAL, unde NIPHAL נִדְהָם, ex quo Ben. s. m. נִדְהָם, Jerem. 14. v. 9. Lxx. ὑπνῶν *dormiens*. Vulg. *vagus*; à נוד vel נָדַד, aut נָדָה, *vagari*. Alii, *defessus*, *defatigatus*, *attonitus*, *obstupefactus*. Et ex usu Arabico, *nigra noctis caligine obrutus*.

דהר QAL, unde Ben. s. m. דֹּהֵר, Nah. 3. v. 2. Lxx. διώκων *persequens*. Vulg. *frementis*. Alii, *plaudens*. De solis equis usurpatur, qui citissime currendo terram quasi plaudendo calcant.

דַּהֲרוֹת f. pl. const. à sing. inusit. דַּהֲרָה, Jud. 5. v. 22. *Ceciderunt* vel *obtusæ sunt ungulæ equorum* מִדַּהֲרוֹת דַּהֲרוֹת אַבִּירָיו, *propter plausus plausuum fortium ejus* (Sisaræ), h. e. propter nimiam celeritatem qua fugerunt equites ejus. Lxx. σπουδῇ ἔσπευσαν ἰσχυροὶ αὐτοῦ, *festinatione festinarunt fortes ejus*. Vulg. *fugientibus impetu, & per præceps ruentibus fortissimis ejus*. R. דָּהַר *plausit*, *plaudendo terram calcavit* equus.

דוב vide דֹּב, supra col. 372.

דַּוָּג m. unde plur. דַּוָּגִים, Lxx. ἁλιεῖς, Vulg. & alii, *piscatores*. Cum præf. הַדַּוָּגִים *piscatores*, לְדַוָּגִים *piscatoribus*. R. דוג *piscari*, secunda radicali (ו) facta mobili.

דוג QAL, unde Ben. plur. m. דָּגִים, Lxx. Job. 40. v. 26. al. 31. ἁλιεῖς, *piscatores*. Vulg. & alii, *pisces*. Referebant ad דָּג, quod vide supra col. 383.

HIPHIL הֵדִיג, unde 3. p. pl. c. Praet. sine ה charact. sed cum (ו) præfix. & ם affix. וְדִיגוּם, Jerem. 16. v. 16. pro וְהֵדִיגוּם, Lxx. καὶ ἁλιεύσουσιν αὐτοὺς, Vulg. & alii, *& piscabuntur eos*. Vide Gram. Heb. tom. 1. p. 257. c. 2.

דּוּגָה f. unde Amos. 4. v. 2. בְּסִירוֹת דּוּגָה, Lxx. εἰς λέβητας ὑποκαιομένους *in ollas succensas*. Vulg. *in ollis ferventibus*. Alii, *in ollis piscariis*, h. e. in ollis, in quibus coquuntur pisces. R. דוג *piscari*.

דָּוִד & דָּוִיד, Mass. *Dávidh*, Vulg. *David*, nomen propr. filii Isai, regis Israël & prophetæ, 1. Reg. 17. v. 12. &c. Etym. *dilectus*, *consanguineus*, &c. à דּוּד vel דֹּד, idem.

דּוֹד & דֹּד, m. Lxx. Aq. πατράδελφος, h. e. ut alibi vertunt Lxx. ἀδελφὸς τοῦ πατρὸς, *frater patris*, *patruus*, *patruelis*. Lxx. item & Sym. ἀγαπητὸς *dilectus*. Aq. item, ἀδελφὸς *frater*. Lxx. item, ἀδελφιδὸς *nepos*, seu *fratris*, aut *fratris filius*, οἰκεῖος *domesticus*, *familiaris*, *amicus*; & substantive, συγγένεια *cognatio*, &c. Cum præf. מִדּוֹד *præ dilecto*. Cum præf. & aff. דֹּדוֹ & דּוֹדוֹ, *patruus ejus*, m. דּוֹדְךָ *dilectus tuus*, m. דּוֹדֵךְ *dilectus tuus*, f. דּוֹדִי & דֹּדִי, *patruus*, *dilectus meus*, c. וְדוֹדִי *& dilectus meus*, c. לְדוֹדִי *dilecto meo*, c. Plur. דּוֹדִים & דֹּדִים, Lxx. Aq. μασθοὶ *mammæ*, *ubera*, vide דַּד supra col. 385. Aq. item & Sym. Cant. 5. v. 1. ἐπιμίξει *amici*. Alii, *amores*. Cum affix. דֹּדֶיךָ *amores tui*, m. לִבְנֵי דֹדֵיהֶן *filiis patruorum suorum*, Num. 36. v. 11. ubi Lxx. τοῖς ἀνεψιοῖς αὐτῶν *cognatis*, *consobrinis earum*, vel *suis*. R. דּוּד inusit.

דּוּד m. Lxx. Sym. κόφινος *cophinus*. Lxx. item, κάλαθος, Vulg. *calathus*, *cartallos*, κάρταλλος *canistrum*, *sporta*, λέβης, Vulg. *olla*, κάμινος *caminus*. Alii item, *ahenum*, *pelvis*, *labellum*, quo argilla defertur. Hinc cum præf. הַדּוּד *canistrum*, וְהַדּוּד *& canistrum*, בַּדּוּד *in lebetem*, כַּדּוּד *sicut lebes*, מִדּוּד *à cophino*. Plur. cum præf. בַּדּוּדִים *in canistris*; & cum (ו) mobili, quasi à דְּוַד, וּבַדְּוָדִים *& in lebetibus*. Const. cum א epenthetico, aut quasi à דּוּדָא inusit. דּוּדָאֵי *canistra*; servato (ּ) sub ד ob א seq. quasi esset quiescens; vide Gram. Heb. tom. 1. p. 90. c. 1. num. III. Vide etiam aliud דּוּדָאֵי in voce sequenti. R. דּוּד inusit.

Digitized by Google

דּוּדָאִים m. pl. quasi à sing. inusit. דּוּדָא, Lxx. Sym. μανδραγόρας, Vulg. & alii, *mandragoræ*. Lxx. item, μῆλα μανδραγόρας *poma mandragoræ*. Alii, *violæ*, *flores amabiles*; à דוד *dilectus*, *amabilis*. Plerique *mandragoram* interpretantur, quæ, teste Dioscoride & aliis, amori conciliando est idonea. Hinc Venus appellatur *Mandragoritis*. Cum præf. הַדּוּדָאִים *mandragoræ*. Const. דּוּדָאֵי idem, servato (·) sub ד ob א sequens, vide vocem præced. Cum præf. בְּדוּדָאֵי *pro mandragoris*, מִדּוּדָאֵי *de mandragoris*. R. דוד inusit.

דּוֹדָה & דֹּדָה, f. Lxx. θυγάτηρ τοῦ ἀδελφοῦ τοῦ πατρὸς, *filia fratris patris*, ἡ συγγενὴς *cognata*. Alii, *amita*, patris soror. Cum affix. דֹּדָתוֹ *amita ejus*, m. דּוֹדָתְךָ *amita tua*, m. R. דוד inusit. Vel est femin. genus nominis דוד *patruus*. Vide supra col. 388.

דּוֹדֶיהָ vide דּוֹדִים, supra col. 386.

דּוֹדַי Mass. *Dodhái*, Vulg. *Dudía*, nomen proprium unius è primariis ducibus Davidis, qui quatuor & viginti hominum millibus præerat, 1. Paral. 27. v. 4. Etym. *patruus* vel *dilectus meus*; ex דוד *patruus*, *dilectus*, & aff. 1. p. f. c.

דֹּדָנִים vel דֹּדָנִים, Mass. *Dodhanîm*, Vulg. *Dodanim*, nomen proprium filii Javan, Gen. 10. v. 4. qui 1. Paral. 1. v. 7. dicitur רֹדָנִים *Rodanim*, in plerisque exemplaribus; nam in aliis legitur דֹּדָנִים, ut Gen. 10. v. 4. Vulg. utrobique etiam legit *Dodanim*. Lxx. Vatic. utrobique etiam Ῥόδιοι *Rhodii*; similitudine literarum ד & ר decepti sunt. Ald. & Complut. 1. Paral. 1. v. 7. habent Δωδανίν, Δωδανείμ. Vide Gram. Heb. tom. 1. p. 434. c. 1. Pro etymologia vide דֹּדָנִים, supra col. 386.

דָּוֶה m. Lxx. ὀδυνηρὸς *dolens*. Vulg. *mæstus*. Alii, *languidus*. Fem. דָּוָה, Lxx. ὀδυνωμένη (alius, ὀδυνηρὰ) *dolens*, αἱμοῤῥοοῦσα *sanguinis fluxu laborans*, ἀποκαθημένη *separata*, ob fluxum sanguinis menstruum, Levit. 20. v. 18. ubi alius, ἐν αἱμοῤῥοίᾳ *in fluxu sanguinis*. Vulg. *in fluxu menstruo*. Alii, *languida*. Cum præf. וְהַדָּוָה *&* *languida*. R. דוה Hebræis inusitatum, sed Chald. Syris, Æthiopibus & Arabibus, *doluit*, &c.

דָּוַי vide vocem præcedentem.

דּוּחַ QAL, unde HIPHIL הֵדִיחַ, Lxx. Theod. πλύνω, Lxx. item, ἀποπλύνω, Vulg. & alii, *lavo*, *abluo*. Lxx. item, ἐκκαθαρίζω *expurgo*, ἐξωθέω, Vulg. & alii, *ejicio*, *expello*.

Praet. 3. p. f. m. cum affix. & in pausa; quare ה notatur cum (·) loco (-), הֱדִיחָנִי *ejecit*, *expulit me*, c.

Fut. 3. p. f. m. יָדִיחַ *abluet*. 3. p. plur. m. יָדִיחוּ *abluent*.

דְּוַי m. idem quod דָּוֶה, cujus ה mutatur in (י) præcedente (-), quod hic mutatur in (·) ob pausam; Lxx. ἐνδεόμενος *indigus deficiens*. Substantive, λύπη *dolor*, *tristitia*. Et Verbaliter, λυποῦμαι *dolore*, *tristitia afficior*. Vulg. *mœrens*. Alii, *languidus*. R. דוה *doluit*.

דְּוַי m. idem quod nomen præced. sed in alia forma. Lxx. Psal. 40. Heb. 41. v. 3. al. 4. ὀδύνης αὐτοῦ, Vulg. Lat. *dolor ejus*; legebant דְּוָיוֹ pro דְּוָי. S. Hieron. *infirmitas*. Alii, *languor*. Plur. const. דְּוֵי, quasi à singulari דְּוִי; unde cum præfix. כִּדְוֵי, Job. 6. v. 7. *Quæ prius nolebat tangere anima mea, ea sunt* כִּדְוֵי *quasi dolores panis*, vel *cibi mei*; ubi est hypallage, seu verborum trajectio, pro *sicut panis dolorum meorum*, h. e. cibus quo in doloribus meis vesci cogor; neglecta similitudinis particula, ut fit interdum, cum non similitudinem, sed veritatem exprimit. Quare כ istud vocatur à Grammaticis כ *veritatis*. Vide Gram. Heb. tom. 1. p. 577. can. II.

דַּוָּי vide דָּוָה, supra col. 388.

דּוּךְ QAL, unde 3. p. plur. c. Praeteriti דָּכוּ, Num. 11. v. 8. cum accentu in ultimam præter analogiam quasi à דָּכָה, vide alia exempla in Gram. Heb. tom. 1. p. 249. c. 1. Lxx. ἤλεθον *tundebant*, *contundebant*; sic etiam alii. Vulg. *terebat* (populus).

דּוּכִיפַת f. Levit. 11. v. 19. Deut. 14. v. 18. Lxx. ἔποπα, Vulg. *upupa*. Alii, ut Bochartus de animal. sac. parte 2. l. 2. cap. 31. col. 343. Qimhhi, Aquinas, R. Serira Gaon, Pomarius, Elias Levita, &c. *gallus*, vel *gallina sylvestris*; ex דוך vel דיך, Arabibus

Digitized by Google

gallus, & כִּיפָא *rupes*, *petra*. Alii radicem constituunt דָּמָה inusit.

דום QAL, unde 2. p. pl. m. IMPERATIVI ex forma hhólem, vide Gram. Heb. tom. 1. p. 251. c. 1. דֹּמּוּ, Isai. 23. v. 2. Aq. σιωπήσατε, Sym. σιγήσατε, Vulg. & alii, *tacete*, *silete*. Lxx. ὅμοιοι γεγόνασι *similes facti sunt*; legebant דָּמוּ in 3. p. pl. c. praeteriti Qal verbi דָּמָה *similis fuit*.

POEL דּוֹמֵם, unde 1. p. s. c. PRAETER. cum praef. ו וְדוֹמַמְתִּי, Psal. 130. Heb. 131. v. 2. S. Hieron. & alii, *& silere feci*. Lxx. ἀλλὰ ὕψωσα, Vulg. Lat. *sed exaltavi*; legebant וְרוֹמַמְתִּי, à רוּם *exaltari* in Qal, & *exaltare* in Poel. Sunt qui hanc personam uti & secundam plur. m. imperativi Qal referant ad דָּמַם, quod vide infra suo loco.

דּוּמָה f. Psal. 93. Heb. 94. v. 17. Ps. 114. Heb. 115. v. 17. Lxx. ᾅδης, Vulg. Lat. *infernus*, ubi perpetuum est silentium. Sic etiam S. Hieron. Psal. 93. at Psal. 114. *silentium* transtulit, ut & alii hanc vocem utrobique interpretantur. R. דּוּם *silere*.

דּוּמָה Mass. & Vulg. *Doumá*, vel *Dumá*, nomen proprium 1°. filii Ismaëlis, Gen. 25. v. 14. 2°. urbis in Tribu Juda, Jos. 15. v. 52. in Hebraeo. 3°. alterius urbis in Idumaea, Isai. 21. v. 11. Vel ibi est ipsa regio *Edom*, sive *Idumaea*, per aphaeresin τοῦ א; unde Lxx. vertunt Ἰδουμαία. Vide Gram. Heb. tom. 1. p. 433. c. 1. tom. 2. p. 267. c. 2. Etym. *silentium*. Vide vocem praeced.

דּוּמִיָּה, & cum (ְ) pro (וּ), דֻּמִיָּה, f. Aq. Sym. Theod. Psal. 21. Heb. 22. v. 2. al. 3. σιγή, S. Hieron. & alii, *silentium*. Lxx. ibid. ἄνοια, Vulg. Lat. *insipientia*. Lxx. item Verbaliter, ταπεινοῦμαι *humilior*, Psal. 38. Heb. 39. v. 3. ὑποτάσσομαι *subjicior*, Psal. 61. Heb. 62. v. 1. al. 2. πρέπει *decet*, Psal. 64. Heb. 65. v. 1. al. 2. R. דּוּם & דָּמָה *siluit*.

דּוּמָם m. Vulg. & alii, *tacens*, *silens*. Et substantive, *silentium*. Lxx. Isai. 47. v. 5. κατανενυγμένη *compuncta* (Babylon); referebant ad דָּמַם, quod vide infra suo loco. Iidem. Habac. 2. v. 19. ὑψώθητι *exaltare*; legebant רוֹמָה à רוּם in imperat. Qal, & cum ה parag. Cum praef. ו וְדוּמָם, Thren. 3. v. 26. Lxx. καὶ ἡσυχάσει *& quiescet*. Alii, *& quiescens*, *& silens* (erit). Vulg. *cum silentio*; legebat בְּדוּמָם cum ב pro (ו). R. דּוּם vel דָּמָה, *silere*.

דּוּמֶּשֶׂק, 4. Reg. 16. v. 10. Mass. *Doumméseq*, Vulg. *Damascus*, nomen propr. primariae & regiae urbis Syriae, quae est eadem ac דַּמֶּשֶׂק, & in pausa דַּמָּשֶׂק, ad Septentrionem Judaeae sive terrae promissionis. Etym. *similitudo sacci*; à דָּמָה *similis fuit*, & שַׂק *saccus*, &c. Vide infra דַּמֶּשֶׂק.

דון Heb. & Chald. QAL. Lxx. Sym. κρίνω, Vulg. & alii, *judico*, *jus dico*, *causam ago*, *discepto*, &c.

PRAET. 3. p. s. m. דָּן *judicavit*. Cum aff. דָּנַנִּי *judicavit me*, c. Gen. 30. v. 6. ubi est dagh. forte in aff. ad compensandum נ epentheticum abjectum. Vide Gram. Heb. tom. 1. p. 337. num. III. 339. c. 2. 3. p. pl. c. דָּנוּ *judicarunt*.

BEN. s. m. דָּן *judicans*. Plur. m. Chald. דָּאיְנִין, Esd. 7. v. 25. pro quo legendum docent Massorethae דַּיָּנִין, *judicantes*, *judices*. Vide Gram. Chald. tom. 2. p. 604. c. 2. initio.

FUT. 3. p. s. m. ex forma hhólem, יָדוֹן Gen. 6. v. 3. Sym. κρινεῖ *judicabit*, *disceptabit*. Lxx. καταμείνῃ, Vulg. *permanebit*; videntur legisse יָלִין pro יָדוֹן. Alii volunt ab eis lectum fuisse יָדוֹן à verbo inusit. נָדַן, unde נָדָן *vagina*; q. d. *non vaginabit*, non includetur quasi in vagina spiritus meus in homine in aeternum. Tertulliano corpus dicitur *adflatus Dei vagina*. Vide Gram. Heb. t. 2. p. 218. c. 2. & sup. col. 326.

NIPHAL נָדוֹן, unde BEN. s. m. נָדוֹן, 2. Reg. 19. v. 9. al. 10. Lxx. διακρινόμενος *disceptans*. Vulg. *certabat*.

HIPHIL הֵדִין, Lxx. κρίνω, Vulg. & alii, *judico*, διακρίνω *discerno*, *dijudico*. Aq. Sym. δικάζω *discepto*. Vulg. item, *contendo*.

INFIN. cum praef. ל לָדִין, excluso ה characteristico, pro לְהָדִין, *ad judicandum*, *judicare*, *disceptare*, *contendere*. Vide Gram. Heb. tom. 1. p. 148. c. 2. 259. c. 1.

IMPER. 2. p. s. m. cum aphaeresi characteristicae, דִּין pro הָדִין, *judica*. Vide Gram. Heb. tom. 1. p. 259. c. 1. Sic cum praef. ו וְדִין pro וְהָדִין, *& judica*. 2. p. pl. m.

Digitized by Google

דִּינוּ, cum eadem aphæresi pro הֲדִינוּ, *judicate.* Vide eandem Gram. ibid. c. 2.

Fut. 3. p. s. m. יָדִין *judicabit.* 2. p. s. m. תָּדִין *judicabis.* Cum præfix. תְּדִינֵנִי *judicabis me*, c.

דִּין, unde cum præfixo relativo pronomine שׁ notato cum (-) loco (׳), quod fit interdum, vide Gram. Heb. tom. 1. p. 74. c. 1. שַׁדִּין, Job. 19. v. 29. ut legendum docent Mas̄orethæ, quanvis scriptum sit שַׁדִּין, Aq. Theod. κρίσις, Vulg. *judicium.* Lxx. ὕλη *materia*, nullo sensu. Alii, *quod æquum, quod justum est.* R. דין *judicare.*

דּוֹנַג, דֹּנַג, & in pausa דּוֹנָג, m. Lxx. κηρὸς, Vulg. & alii, *cera.* Cum præf. כַּדּוֹנַג, & in pausa כַּדּוֹנָג, *sicut cera.* R. דָּנַג inusit.

דּוּץ QAL, unde 3. p. s. f. Futuri תָּדוּץ, Job. 41. v. 13. al. 14. Lxx. τρέχει *currit.* Vulg. *præcedit.* Alii, *exsilit gaudio.* Idem est ac דִּיץ literis ו & י commutatis.

דּוֹר & דֹּר, m. vel c. Lxx. Aq. Sym. Theod. γενεὰ, Vulg. & alii, *generatio.* Lxx. item, συγγένεια *cognatio*, ἔγγονον *soboles*, τέκνον *filius.* Alii item, *ætas.* Cum præf. הַדּוֹר *generatio*, וְדוֹר & וָדֹר, *& generatio*, בַּדּוֹר & בְּדוֹר, *in generatione*, לְדוֹר, לַדּוֹר, לְדֹר, *generationi*, מִדּוֹר *de generatione.* Cum affix. דּוֹרוֹ *generatio ejus*, m. Plur. דּוֹרִים, & ex terminatione fem. דֹּרֹת & דּוֹרוֹת, *generationes.* Cum præf. הַדּוֹרוֹת *generationes*, לְדֹרֹת *in generationes.* Cum præf. & aff. בְּדֹרֹתָיו *in generationibus ejus*, m. לְדֹרֹתָיו *in generationes ejus*, m. לְדֹרֹתָם *in, per generationes eorum*, דֹּרֹתֵיכֶם *generationes vestræ*, m. לְדֹרֹתֵיכֶם *in generationes vestras*, m. דֹּרֹתֵינוּ vel דֹּרוֹתֵינוּ, *generationes nostræ*, c. R. דּוּר *habitare*; unde *generatio*, quod in eodem loco vulgo habitet.

דּוֹר דֹּאר Mass. & Vulg. *Dôr*, nomen proprium regionis & urbis ad mare, in dimidia Tribu Manasse cis Jordanem, Jos. 11. v. 2. c. 12. v. 23. &c. Etym. *ætas, generatio.* Vide vocem præced.

דּוּר QAL. Lxx. οἰκέω, Vulg. & alii, *habito.*

Infin. cum præf. מִדּוּר *præ habitare, quam habitare.* Cum aff. & ex forma hhólem, de qua vide Gram. Heb. t. 1. p. 250. c. 2. דּוּרִי, Isai. 38. v. 12. *habitare meum*, h. e. habitatio mea, sumto infinitivo pro substantivo, ut sæpe fit. Vide Gram. Heb. tom. 1. pag. 541. c. 1. num. V. Hinc Lxx. συγγένειά μου, *cognatio mea.* Vulg. *generatio mea.* Pertinere etiam potest ad דּוֹר, quod vide in col. præcedenti.

דּוּר Chald. PEAL. Theod. οἰκέω, κατοικέω, Vulg. & alii, *habito*, *inhabito*, ut apud Heb.

Ben. pl. m. דָּאֲרִין, pro quo legendum דָּיְרִין, secundum Mass. Dan. 2. v. 38. c. 3. v. 31. c. 6. v. 26. *habitantes.* Const. דָּאֲרֵי pro דָּיְרֵי, ibid. c. 4. v. 32. *habitantes, & habitatores.* Cum præf. וְדָאֲרֵי pro וְדָיְרֵי, ibid. *& habitatores.* Vide Gram. Chald. t. 2. p. 604. c. 1.

Fut. 3. p. s. f. תְּדוּר *habitabat.* 3. p. pl. m. cum metathesi literæ (י), יְדוּרָן pro יְדוּרֻן, *habitabant*, Dan. 4. v. 9. Vide Gram. Chald. tom. 2. p. 604. c. 2.

דּוּר m. *pyra, rogus.* Hinc Ezech. 24. v. 5. דּוּר הָעֲצָמִים, Lxx. Verbaliter, ὑπόκαιε τὰ ὀστᾶ, *succende ossa.* Vulg. *compone strues ossium.* Qimhhi in h. l. *strue pyram* vel *rogum ossium*; ita ut דּוּר sit imperativus Qal verbi דּוּר *habitare*, & in alia significatione *succendere, struem componere.* Alii, *pyra, rogus ossium.* Rad. דּוּר *habitare*; unde *pyra, rogus*, quasi habitatio multorum lignorum simul.

דּוּרָא Mass. & Vulg. *Dourâ* vel *Durâ*, nom. proprium campi vel urbis in provincia Babylonis, Dan. 3. v. 1. Etym. *habitatio*, vel *pyra*, aut *rogus*; à דּוּר vel דּוֹר, idem.

דּוּשׁ Heb. & Chald. QAL. Lxx. Aq. Sym. Theod. ἀλοάω, Vulg. & alii, *trituro.* Lxx. Theod. item, καταξαίνω *contero.* Lxx. κατάγνυμι *confringo*, πατέω *calco*, καταπατέω (Theod. συμπατέω) *conculco*, πρίζω *seco.*

Praet. 3. p. s. m. דָּשׁ *triturabat.* 1. p. s. c. cum præf. וְדַשְׁתִּי *triturabo.*

Ben. s. f. דָּשָׁא, Jerem. 50. v. 11. cum א in fine pro ה, nimirum דָּשָׁה, vide Gram. Heb. tom. 1. p. 407. c. 1. num. III. Lxx. ἐν βοτάνῃ *in herba.* Vulg. *super herbam*, h. e. *pinguis, lasciviens.* Legebant דֶּשֶׁא, à דָּשָׁא *herbascere.* Alii, *triturans.*

Infin. ex forma hhólem, & cum א

Digitized by Google

proſthethico, אֱדוּשׁ, Iſai. 28. v. 28. pro דוּשׁ *triturando.* Alii fingunt verbum אָדַשׁ. Vide Gram. Heb. tom. 1 p. 250. c. 2. 413. c. 1. Cum præf. & ex forma (ו), לָדוּשׁ, *ad triturandum*, 4. Reg. 13. v. 7. ubi Lxx. εἰς καταπάτησιν *in conculcationem.* Cum affix. דוּשָׁם *triturare eos.*

Imper. 2. p. ſ. f. ex forma hhólem, & cum præf. (ו) affecto (-), quanvis accentus ſit miniſter, וָדוֹשִׁי *& tritura*, Mich. 4. v. 13. Vide Gram. Heb. tom. 1. pag. 385. c. 2.

Fut. 3. p. ſ. m. cum aff. & (ּ) pro (ו), יְדוּשֶׁנּוּ *triturabit eum.* 3. p. ſ. f. cum aff. תְּדוּשֶׁהָ *conculcabit illud* (ovum). Cum præfix. & aff. וּתְדוּשִׁנַּהּ, Dan. 7. v. 23. Theod. καὶ συμπατήσει αὐτήν, Vulg. *& conculcabit eam.* 2. p. ſ. m. תָּדוּשׁ *triturabis.*

NIPHAL נָדוֹשׁ, Lxx. καταπατέομαι, *conculcor.* Vulg. & alii, *trituror, teror, conteror.*

Praet. 3. p. ſ. m. cum præf. וְנָדוֹשׁ, Iſai. 25. v. 10. *& triturabitur.* Sym. καὶ ἀλοήσομεν *& triturabimus.* Is accepit נָדוֹשׁ pro 1. p. pl. c. futuri Qal ex forma (ו).

Infin. ex forma (ו), & cum præfix. כְּהִדּוֹשׁ *ſicut trituratur, ut teritur.* Vide Gram. Heb. tom. 1. p. 253. c. 2.

HIPHIL הֵדִישׁ, unde Infin. cum præf. aff. & ſine ה characteriſtico, בְּדִישׁוֹ, Deut. 25. v. 4. pro בְּהַדִּישׁוֹ, *in triturare eum*, h. e. *qui triturat;* ſive ut vertunt Lxx. ἀλοῶν, Vulg. *triturans.* Alii fingunt nomen דַּיִשׁ, quod vide infra col. 400.

HOPHAL הוּדַשׁ, unde 3. p. ſ. m. Fut. יוּדַשׁ, Iſai. 28. v. 27. Lxx. καθαίρεται *purgatur.* Aq. ἀλοηθήσεται, Vulg. & alii, *triturabitur.*

דוֹת דְּוֹת f. unde cum affix. דְּוֹתָהּ, Levit. 12. v. 2. Lxx. ἀφεδρος αὐτῆς *purgatio, menſtruum ejus*, ſ. Aq. *miſeria ejus*, Sym. *afflictio ejus;* quas verſiones Latine tantum affert Heſychius. Theod. ὀδύνη αὐτῆς *dolor ejus.* Vulg. hanc vocem cum præcedenti & ſequente conjunctam interpretatur: *ſeparatio menſtrua.* Alii, *languor ejus*, proprie ex fluxu menſtruo. R. דָּוָה *languit, languidus fuit.*

דחה QAL. Lxx. ὠθέω, Vulg. & alii, *pello, impello, depello*, ἐκθλίβω *affligo*, ὑποσκελίζω *ſupplanto*, ἀνατρέπω *everto.*

Praet. 2. p. ſ. m. cum aff. דְּחִיתַנִי *impuliſti me.*

Ben. ſ. m. דּוֹחֶה *impellens, perſequens.* Fem. cum præf. וְהַדְּחוּיָה *impulſa, depulſa.*

Infin. דְּחוֹת *impellendo.* Cum præf. & in alia forma, לִדְחוֹת *impellere.*

NIPHAL נִדְחָה, Lxx. ἀπωθέομαι *abjicior.* Sym. ἐξωθέομαι *expellor.* Lxx. item, ἀπόλλυμαι *pereo*, διασκορπίζομαι *diſpergor*, ὑποσκελίζομαι *ſupplantor.* Vulg. & alii item, *impellor*, &c.

Ben. pl. m. conſt. נִדְחֵי *depulſi, expulſi.*

Fut. 3. p. ſ. m. יִדָּחֶה *expelletur.* 3. p. pl. m. cum (-) ſub ד loco (-), & accentu in penultima, יִדַּחוּ, Jerem. 23. v. 12. *impellentur.* Vide Gram. Heb. t. 1. p. 294. c. 2. initio. Videtur eſſe potius ab inuſit. דָּחַח, ut à שָׁחַח fit וְיִשַּׁחוּ, Eccle. 12. v. 4. Vide Gram. ibid. p. 222. c. 1. initio.

PUAL דֻּחָה, unde 3. p. pl. c. Praet. דֹּחוּ, Pſal. 35. Heb. 36. v. 13. Lxx. ἐξώσθησαν, Vulg. Latina, *expulſi ſunt.* Sym. ὠθοῦνται *expelluntur.*

דחון דַּחֲוָן fem. pl. Chald. à ſing. inuſit. דַּחֲוָא, vel דַּחֲוָה, Dan. 6. v. 18. al. 19. Theod. ἐδέσματα, Vulg. *cibi.* Alii, *menſæ, cantiones, muſici, inſtrumenta muſica*, ſic dicta, quod triſtitiam expellant. Rad. דְּחָה Chald. *expulit*, &c.

דחי דֶּחִי m. unde in pauſa & cum præfix. מִדֶּחִי, Pſal. 55. Heb. 56. v. 14. Pſal. 115. Heb. 116. v. 8. Lxx. ἀπὸ ὀλισθήματος, Vulg. Lat. *à lapſu.* Alii, *ab impulſione.* R. דָּחָה *impulit.*

דחל Chald. PEAL, Theod. φοβέομαι, Vulg. & alii, *timeo.*

Ben. pl. m. cum præf. וְדָחֲלִין *& timentes.*

Peil ſ. m. דְּחִיל, Theod. φοβερός, Vulg. & alii, *terribilis.* Fem. דְּחִילָה *terribilis, timenda.*

PAEL דַּחֵל, Theod. φοβίζω, Vulg. & alii, *terreo, perterreo.*

Fut. 3. p. ſ. m. cum præf. & aff. וִידַחֲלִנַּנִי, Dan. 4. v. 2. *& terruit me*, c. Ex (:) ה (ו), & (:) ה (ו) fit (ֻ) ſub (ו). Vide Gram. Heb. tom. 1. p. 385. c. 2. num. IV.

Digitized by Google

דֹּחַן m. unde cum præf. וְדֹחַן, Ezech. 4. v. 9. Lxx. καὶ κέγχρον, Vulg. & alii, *& milium*, quod est frumenti genus. Aliis est species leguminis tenuissimi. R. דָּחַן inusit.

דָּחַף QAL. Lxx. σπεύδω *festino*. Theod. ὠθέω *pello, impello, urgeo*. Sic etiam recentiores.

PAOUL pl. m. דְּחוּפִים *impulsi, citi, celeres, festinantes*. Cum præf. וּדְחוּפִים *& impulsi*, &c.

NIPHAL נִדְחַף, Lxx. σπεύδω, Vulg. *festino*, ὑποστρέφω *revertor*, celeriter videlicet. Alii reciproce, *impello me, proripio cito, festinanter*.

PRAET. 3. p. s. m. נִדְחַף *festinavit*. Alii, *impulsus est, impulit se ad aliquid*, &c.

דָּחַק QAL. Lxx. κακόω *malo afficio*. Vulg. & alii, *arcto, coarcto, premo, opprimo*.

BEN. pl. m. cum præf. & aff. וְדֹחֲקֵיהֶם *& opprimentes eos, & oppressores eorum*.

FUT. 3. p. pl. m. ex forma (-), cum ו parag. & in pausa; quare (-) mutatur in (·), vide Gram. Heb. tom. 1. p. 161. post med. & 168. c. 2. יִדְחָקוּן *prement, opprimen*t.

דַּי, & in pausa דָּי, m. *sufficientia*. Lxx. Aq. adjective, ἱκανὸς *sufficiens*. Cum præfix. כְּדַי *& secundum sufficientiam*, לְדַי, cum (-) sub ל loco (·), *ad sufficientiam*, עַד־בְּלִי־דָי, Malach. 3. v. 10. Lxx. ἕως τοῦ ἱκανωθῆναι *donec sufficiat*. Vulg. *usque ad abundantiam*. Alii, *abundantissime, cumulatissime*. Cum affix. & in pausa; quare (׳) afficitur (-) loco (·), vide Gram. Heb. tom. 1. p. 87. num. IX. tom. 2. p. 311. c. 2. init. דַּיֶּךָ *sufficientia tua*, m. cum dagh. in ד ad compensandum נ epenth. abjectum. דַּיָּם *sufficientia eorum*. Sequente affixo imprimitur dagh. forte τῷ (׳), quia nomen istud venit à דְּיָי inusit. Plur. const. דֵּי, contracte pro דְּיֵי, *sufficientia*. Cum præf. וְדֵי *& sufficientia*, כְּדֵי *& secundum sufficientiam, & quantum satis est*. R. דָּיַי inusit.

דִּי particula expletiva, quæ nonnullis præpositionibus & adverbiis pleonastice quidem, sed eleganter, in fine adjicitur. Vide Gram. Heb. tom. 1. p. 378. med. Sic, בְּדִי *in, inter, pro*, כְּדִי *secundum, sicut*, מִדִּי *à, ab, è, ex, de, præ*, &c. Cum præfix.

וּמִדֵּי *& de*. Vide aliud דִּי in voce præced.

דִּי Chald. est 1°. Articulus gignendi casus, vide supra col. 369. & Gram. Chald. t. 2. p. 574. §. IV. c. 1. 2°. Relativum *qui, quæ, quod*, cujuslibet generis & numeri, respondetque Hebræorum pronomini אֲשֶׁר & שֶׁ; unde à Lxx. & Theod. redditur ὅς, ἥ, ὅ, *qui, quæ, quod*, &c. Vide supra col. 369. & eandem Gram. ibid. p. 577. §. III. Cum particulis & quidem præpositis, וְדִי *& qui, quæ, quod, & quòd*, כְּדִי *cum*, וּכְדִי *& cum*, כָּל־קֳבֵל *sicut, perinde ac, cum*, עַד־דִּי *usquedum*, עַל־דִּי *supra, magisquam*, כָּל־קֳבֵל דִּי, *propterea, propterea quod*. Cum particulis postpositis, דִּי־הֵן *quod si*, &c. Est etiam conjunctio *quòd, ut*, &c.

דִּיבוֹן Mass. *Divón*, Vulg. *Dibón*, nomen proprium urbis à Mose Rubenitis datæ, sed inhabitatæ à Gaditis, Num. 32. vv. 3. 34. Jos. 13. vv. 9. 17. Sunt enim urbes quædam Rubenitis assignatæ, quæ tamen à Gaditis habitatæ leguntur. Vide doctiss. Reland. in Palæst. sacra, p. 735. Videtur eadem esse ac דִּבֹן גָּד *Dibón Gád*, Num. 33. v. 46. Etym. *abundantia intelligentiæ*, vel *ædificationis*; ex דַּי *abundantia*, & בִּין *intelligere*, aut בָּנָה *ædificare*. Vel Chaldaice, aut Syriace, *fluxus*; à דּוּב *fluere*.

דִּיבֹן גָּד Mass. *Divón Gádh*, Vulg. *Dibongád*, vide in voce præced.

דַּיָּג m. unde plur. cum præf. הַדַּיָּגִים, Isai. 19. v. 8. Lxx. ἁλιεῖς, Vulg. & alii, *piscatores*. R. דּוּג vel דִּיג, *piscari*, secunda radicali (׳) facta mobili.

דַּיָּה f. idem quod דָּאָה, literis א & (׳) commutatis. Vide supra col. 372. Hinc cum præf. וְהַדַּיָּה, Deut. 14. v. 13. Vulg. *& milvus*. Alii, *& vultur*. Vacat apud Lxx. Plur. דַּיּוֹת, Isai. 34. v. 15. Lxx. ἔλαφοι *cervi*. Vulg. *milvi*. Alii, *vultures*. R. דָּאָה *volavit*.

דְּיוֹ m. unde cum præf. בַּדְּיוֹ, Jerem. 36. v. 18. Vulg. & alii, *atramento*. Vacat apud Lxx. R. דְּוָה Chald. *atramento maculavit*.

דִּימוֹן, Isai. 15. v. 9. Mass. *Dimón*, Vulg. *Dibón*, nomen proprium urbis, quæ teste S. Hieron. eadem est ac דִּיבֹן, quam vide supra, literis ב & מ commutatis. Aliis est rivus sive torrens, quem Eliseus precibus

Digitized by Google

regum Juda, Israël, & Edom, à Deo impetravit; & cujus aquæ ob solis radios ex adverso micantes rubræ instar sanguinis Moabitis apparuerunt. Vide 4. Reg. 3. vv. 16. 17. 20. & Gram. Heb. t. 2. p. 274. c. 1. Etym. *sanguinolenta*; à דָּם *sanguis*.

דִּימֹנָה Mass. & Vulg. *Dimoná*, nomen proprium urbis in Tribu Juda, ad austrum, prope Idumæam, Jos. 15. v. 22. Etym. *sanguinolenta*; ex דָּם *sanguis*.

דַּיָּן m. Heb. & Chald. Lxx. κριτής, Aq. δικαστής, Vulg. & alii, *judex*. Vulg. & alii item, *præses*, *causidicus*, *causarum cognitor*, &c. Hinc cum præf. לְדַיָּן *in judicem*, *judex*. Const. & cum præfix. דַּיַּן *& judex*. Plur. Chald. cum præf. וְדַיָּנִין, Esd. 7. v. 25. *& judices*, *& præsides*, *& causarum cognitores*. R. דִּין *judicare*, &c.

דִּין m. Heb. & Chald. & emphatice
דִּינָא, & cum ה pro א,
דִּינָה, Chald. Lxx. κρίσις, Lxx. Theod. κρίμα, Vulg. & alii, *judicium*. Lxx. item, συνέδριον, Theod. κριτήριον, *synedrium*, *concilium*, *consessus judicum*. Lxx. item, δίκη *causa*. Cum præfix. וְדִין, וְדִין, & Chald. וְדִינָא, *& judicium*, *& judices*, seu *judicum consessus*, לְדִין *& inter litem*, *& inter causam*, מִדִּין *à judicio*. Cum affix. דִּינֵךְ *causa tua*, f. Cum præf. & aff. וְדִינִי *& causa mea*, c. R. דִּין vel דּוּן *judicare*, &c.

דִּינָה Mass. & Vulg. *Diná*, nom. proprium filiæ Jacobi ex Lia uxore, Gen. 30. v. 21. Etym. *judicium*. Vide vocem præced.

דִּינָיֵא Mass. *Dináie*, Vulg. *Dinæi*, nomen propr. unius è populis quos ex Assyria in Samariam transtulit Asenaphar, Esd. 4. v. 9. Etym. *judices*; à דִּין vel דּוּן *judicare*.

דִּיפַת nomen propr. Vide רִיפַת, & Gram. Heb. tom. 1. p. 434. c. 1.

דָּיֵק m. Lxx. περίτειχος *circummurale*, προμαχὼν *propugnaculum*, φυλακὴ *custodia*, *præsidium*, βελόστασις *balista*, λίθοι τετράποδοι *lapides quadrupedales*. Vulg. *munitiones*, *valla*. Alii, *aries*, seu machina qualibet bellica muris dejiciendis comminuendisque idonea; nam hanc vocem deducunt ex דָּקַק *minuit*, *comminuit*. Alii fingunt דִּיק inusit.

דַּיִשׁ m. Levit. 26. v. 5. Lxx. ἀλοητὸς, Vulg. & alii, *tritura*. R. דּוּשׁ *triturare*.

דִּישׁ m. idem, unde cum præf. & aff. בְּדִישׁוֹ *in tritura*, vel *trituratione ejus*, m. Vide supra col. 395. infinitivum Hiphil Verbi Rad. דּוּשׁ *triturare*.

דִּישָׁן Mass. *Dischán*, Vulg. *Disán*, nomen proprium filii Seir Horræi, Gen. 36. v. 21. Etym. *trituratio*; à דּוּשׁ *triturare*. Vel *pinguedo*, aut *cinis*; à דֶּשֶׁן idem.

דִּישֹׁן vel דִּישׁוֹן, m. Deut. 14. v. 5. Lxx. πύγαργος, Vulg. *pygargus*. Genus est capreæ sylvestris, aut tragelaphi, sic dicti à maculis cinereis quibus pars dorsi ejus respersa est, teste Agricola; à דֶּשֶׁן *cinis*. Vide Bochart. de anim. sac. part. 1. l. 3. c. 20. col. 902.

דָּךְ Pronomen demonstrativum sing. femininum & Chaldaicum, Lxx. ἐκείνη, *hæc*, *ista*, *illa*. Vide Gram. Chald. tom. 2. pag. 577. §. II.

דַּךְ, & in pausa דָּךְ, m. Lxx. πένης, Vulg. *pauper*, ταπεινὸς, Vulg. *humilis*, τεταπεινωμένος *humiliatus*. Aq. ἐπιτετριμμένος *attritus*. Sym. τεθλασμένος *fractus*, *confractus*, *contritus*. Sic etiam alii. Cum præf. & in pausa, וְדָךְ *& attritus*, לְדָךְ *attrito*. Plur. cum affix. דַּכָּיו, Prov. 26. v. 28. *Lingua fallax*, vel *mendax* (h. e. vir mendax) *odit attritos suos*, i. e. quos mendaciis suis atterit; ita ut odium in causa sit cur eos sic atterat, sive conterat. Lxx.... *odit ἀλήθειαν*, Vulg. *veritatem*; videntur legisse זַכָּיו *puros*, *sinceros suos*, h. e. qui sincere & vere cum eo loquuntur, eumque corripiunt; posito abstracto pro concreto. Vel legerunt זַכָּה *pura*; & substantive, *puritas*, *veritas*; à זָכַךְ *purus*, *mundus*, *sincerus fuit*. Ceterum דַּךְ venit à דָּכַךְ inusit. sed idem significante ac דָּכָא & דָּכָה, de quibus infra.

דָּךְ Pronomen demonstrativum Chaldaicum, singulare, & masculinum, Lxx. ἐκεῖνος, *hic*, *iste*, *ille*. Vide Gram. Chald. tom. 2. p. 577. §. II. ubi scribitur דֵּיךְ cum (י), ut invenitur plerumque in Targum, & ut etiam illud exhibent Grammaticæ Chaldaicæ; quanvis in Scriptura S. post inventa puncta legatur דָּךְ prout illud hic ponimus.

Digitized by Google

דָּכָא QAL, unde NIPHAL נִדְכָּא, ex quo Ben. pl. m. נִדְכָּאִים, Isai. 57. v. 15. Lxx. *συντετριμμένοι*, Vulg. & alii, *contriti*.

PIEL דִּכָּא, Lxx. *ἀδικέω injuria afficio*, *ἀτιμάζω ignominia afficio*, *καθαιρέω destruo*, *occido*; & Isai. 53. v. 10. *καθαρίζω purgo*, ubi referebant ad זָכָא, quod vide suo loco, *κακόω malis afficio*, *παίω percutio*, *ταπεινόω humilio*, *τραυματίζω vulnero*. Vulg. & alii, *attero*, *contero*.

Praet. 3. p. s. m. ex forma quiesc. Lamedh ה, דִּכָּא *atterit, attrivit, contrivit*. Vide Gram. Heb. tom. 1. p. 275. c. 1. 2. p. s. m. ex eadem forma, sed א remanente, דִּכֵּאתָ *contrivisti*.

Infin. cum præfix. לְדַכֵּא *conterere*. Cum affix. דַּכְּאוֹ *conterere eum*.

Fut. 3. p. s. m. cum præf. וִידַכֵּא *& conteret*, mutato utroque (ִ) in (ְ) sub (ו), vide Gram. Heb. tom. 1. p. 385. c. 1. num. IV. Sic cum præf. & aff. וִידַכְּאֵנִי *& conteret me*, c. 2. p. s. m. תְּדַכֵּא *conteras*. 3. p. pl. m. יְדַכְּאוּ *conterent*. Cum aff. וַיְדַכְּאוּם *conterunt eos*. 2. p. pl. m. תְּדַכְּאוּ *contereretis*. Cum præf. aff. & נ epenthetico affecto (ְ) loco (ֵ), וּתְדַכְּאוּנַנִי, Job. 19. v. 2. *& attereretis, & contereretis me*, c. Vide Gram. Heb. t. 1. p. 371. c. 2.

PUAL דֻּכָּא, Lxx. *μαλακίζομαι langueo*, *παύομαι quiesco*, *ἐν ὀδύνῃ εἰμὶ in dolore sum*. Aq. *συντρίβομαι*, Vulg. & alii, *conteror, atteror*. Aq. item & Theod. *ταπεινόομαι humilior*.

Praet. 3. p. pl. c. דֻּכְּאוּ *attriti*, *contriti sunt*.

Ben. s. m. מְדֻכָּא *attritus*, *contritus*. Pl. m. מְדֻכָּאִים *attrita*, *contrita*; fundamenta, retia, vel horrea.

Fut. 3. p. s. m. יְדֻכָּא *conteretur*.

HITHPAEL הִתְדַּכֵּא vel הִדַּכֵּא, unde 3. p. pl. m. Futuri cum præf. & syncopa ת alterius literæ characteristicæ, vide Gram. Heb. tom. 1. pag. 189. med. וְיִדַּכְּאוּ, Job. 5. v. 4. & in pausa, ex forma (ָ), וְיִדַּכָּאוּ, ibid. c. 34. v. 25. pro וְיִתְדַּכְּאוּ & וְיִתְדַּכָּאוּ, Lxx. Job. 5. v. 4. *καὶ κολαβρισθείησαν & conterantur*. Aq. *καὶ ἐπιτριβήσονται*, Vulg. *& conterentur*. Sym. *καὶ ταπεινωθήσονται & humiliabuntur*. Theod. *καὶ κατεκλάσθησαν & confracti sunt*. Ibid. c. 34. v. 25. Lxx. *καὶ ταπεινωθήσονται & humiliabuntur*. Vulg. & alii, *& conterentur*.

דַּכָּא m. Lxx. *ταπεινὸς humilis*. Et substantive, seu abstractive, *ταπείνωσις humilitas*. Alii, *attritus*; *contritus*. Phrasis: פְּצוּעַ־דַּכָּא, Deut. 23. v. 1. al. 2. Lxx. *θλαδίας contusus*, *attritus*, testiculis videlicet. Aq. *τραυματίας ἐπιτρίμματι vulneratus attritione* (testiculorum). Vulg. *eunuchus*. Plur. const. דַּכְּאֵי *attriti*, *contriti*; unde דַּכְּאֵי רוּחַ, Psal. 33. Heb. 34. v. 18. al. 19. Lxx. *ὀλιγόψυχοι*, *pusillanimes*. Vulg. Lat. *humiles spiritu*. S. Hieron. *confracti spiritu*. Alii, *attriti*, *contriti spiritu*.

דָּכָה QAL, unde 3. p. s. m. Fut. יִדְכֶּה, ut legendum docent Massorethæ, Psal. 9. v. 31. vel, secundum Heb. Psal. 10. v. 10. quanvis scriptum sit וְדָכָה, Lxx. *ταπεινώσει*, Vulg. Lat. *humiliabit* (eum). Aq. *θλάσεις fractus*, *attritus*. Alii, *atterit se*, *humiliat se*, h. e. membra sua contrahit, & in terra prorepit instar animalium quæ prædæ insidiantur.

NIPHAL נִדְכָּה, unde 1. p. s. c. Praet. cum præf. וְנִדְכֵּיתִי, Psal. 37. Heb. 38. v. 9. Lxx. *καὶ ἐταπεινώθην*, Vulg. Lat. *& humiliatus sum*. S. Hieron. *& incurvatus sum*. Alii, *& attritus*, *& contritus sum*.

Ben. s. m. cum præfix. וְנִדְכֶּה, Psal. 50. Heb. 51. v. 19. Lxx. *καὶ τεταπεινωμένην* (*καρδίαν*), Vulg. Lat. *& humiliatum*, alii, *& confractum*, *& contritum* (cor).

PIEL דִּכָּה, Lxx. *ταπεινόω humilio*, & passive, *ταπεινόομαι humilior*. Aq. *συνθλάω contero*, *confringo*; sic etiam alii.

Praeterit. 2. p. s. m. דִּכִּיתָ *contrivisti*. Cum affix. דִּכִּיתָנוּ *contrivisti nos*, c. Ceterum verbum istud idem est ac דָּכָא, sed in altero imperfectorum ordine.

דֳּכִי m. cum (ֳ) sub litera à gutturali diversa, quod fit interdum, vide Gram. Heb. tom. 1. p. 35. c. 1. Lxx. *ἐπίτριψις allisio*, *contritio*. Vulg. Lat. & alii, *fluctus*, sic dicti, quod seinvicem collidant & conterant. Hinc cum affix. דָּכְיָם dochiam, Psal. 92. Heb. 93. v. 3. *contritio*, vel *fluctus eorum*, R. דָּכָה in Piel *attrivit*, *contrivit*.

דכן Pronomen demonstrativum Chaldaicum tertiæ personæ singularis communis generis, vide Gram. Chald. tom. 2. pag. 577. §. II. Theod. ἐκεῖνος, ἐκείνη, ἐκεῖνο, Vulg. & alii, *ille, illa, illud, iste, ista, istud.*

דכר m. Chald. unde plur. דִּכְרִין, Lxx. κριοὶ, Vulg. & alii, *arietes.* Cum præf. וְדִכְרִין *&* *arietes.* R. דְּכַר Chaldæis idem quod זָכַר Hebræis, *recordatus est;* unde זָכָר Heb. *masculus*, & דְּכַר Chald. *aries;* quod sicut per masculum familia memoratur, h. e. continuatur: ita greges ovium per arietes perpetuantur.

דכרנה f. Chald. Esd. 6. v. 2. Lxx. ὑπόμνημα, Vulg. & alii, *commentarius, memoriale.* R. דְּכַר *recordatus est.*

דכרניא dochrânaiiâ, m. pl. Chald. emphat. Esd. 4. v. 15. Lxx. ὑπομνηματισμὸς *commentarius.* Alius, ὑπομνηματίσματα *commentarii, commentationes.* Vulg. *historia.* R. דְּכַר *recordatus est;* unde *commentarius*, q. d. memoriale.

דל & in pausa דָּל, m. Lxx. Aq. Sym. πτωχὸς, Lxx. item, πένης, πτωχὸς, πένιχρος, Vulg. & alii, *pauper, mendicus.* Lxx. item, ἁδρὸς *crassus*, ἀδύνατος *impotens*, ἀσεβὴς *impius*, ἀσθενὴς *imbecillis*, ἥττων *minor*, ταπεινὸς *humilis*, ταπεινότερος *humilior*, πονηρὸς *malus*, &c. Aq. item, ἄτονος *infirmus*, ἀραιὸς & ἀραιώδης, *tenuis.* Sym. item, ἄγονος *sterilis.* Alii item, *attenuatus, exhaustus, macilentus*, &c. Cum præfixis, הַדַּל *attenuatus*, הֲדַל, וְדַל in pausa, & וְדָל, *& tenuis*, לְדַל & in pausa לְדָל, *tenui.* Plur. דַּלִּים *tenues.* Cum præfix. הַדַּלִּים *tenuissimi*, וְדַלִּים *& tenues.* Rad. דָּלַל *attenuatus, exhaustus est.*

דל m. Psal. 140. Heb. 141. v. 3. עַל־דַּל שְׂפָתָי, Lxx. περὶ τὰ χείλη μου, *circa labia mea.* Sym. ἐπὶ τοῖς χείλεσί μου, Theod. ἐπὶ τὰ χείλη μου, *super labia mea;* vocem Heb. prætermiserunt. S. Hieron. (serva) *paupertatem labiorum meorum;* referebat דַּל ad דָּלַל, vide vocem præced. Aliis דַּל est *elevatio, elatio;* à דָּלָה *evexit, extulit, elevavit.* Aliis est *porta*, à דֶּלֶת per apocopen; ut à בְּנַת fit בַּת, *filia* per syncopen.

דלג QAL, unde BENONI f. m. cum præf. הַדּוֹלֵג, Soph. 1. v. 9. Lxx. ἐμφανῶς *manifeste*, nullo aut parum commodo sensu. Sym. ἐπιβαίνοντας *ascendentes*, per enallagen pluralis numeri pro singulari. Vulg. *qui arroganter ingreditur.* Alii, *saliens, subsiliens, insiliens*, &c.

PIEL דִּלֵּג, Lxx. ἅλλομαι, Vulg. *salio*, ὑπερβαίνω *transgredior, transcendo.* Vulg. item & alii, *transilio, subsilio.*

BEN. f. m. מְדַלֵּג *transiliens, subsiliens.*

FUT. 3. p. f. m. יְדַלֵּג *transiliet.* 1. p. f. c. cum (·) in fine loco (-) ob Maqqaph, אֲדַלֶּג־ *transiliam, transgrediar.*

דלה QAL, Lxx. & alius, ἀντλέω, Vulg. & alii, *haurio.* Lxx. item, ἐξαντλέω, Vulg. & alii, *exhaurio.* Alii item, *elevo, exalto, effero.*

PRAET. 3. p. f. m. דָּלָה *hausit.*

INFIN. דָּלֹה *hauriendo.*

FUT. 3. p. f. m. cum affix. יִדְלֶנָּה *exhauriet illud* (consilium). 3. p. pl. f. cum præf. וַתִּדְלֶנָה *& hauserunt*, Exod. 2. v. 16. ubi deficit (י) post ל, pro וַתִּדְלֶינָה. Vide Gram. Heb. tom. 1. p. 290. c. 2.

PIEL דִּלָּה, unde 2. p. f. m. PRAETERITI cum affix. & in pausa, דִּלִּיתָנִי, Psal. 29. Heb. 30. v. 1. al. 2. Lxx. ὑπέλαβές με, Vulg. Lat. *suscepisti me*, c. Aq. ἀνέσπασάς με, S. Hieron. *salvasti me*, c. Alius, ἀνεβίβασάς με, *ascendere me fecisti* (ex periculis), h. e. liberasti me, c. Alius, ἀνενέωσάς με, *renovasti me*, c. Alii, *elevasti, exaltasti me*, c.

IMPER. 2. p. pl. m. דַּלְיוּ, Prov. 26. v. 7. ubi tertia rad. ה mutatur in (י), & dagh. excidit ex ל ob (·) ei suppositum, pro דַּלְּיוּ, vide Gram. Heb. tom. 1. p. 296. c. 2. Lxx. ἀφελοῦ *aufer*, per enallagen sing. pro plurali ἀφέλεσθε *auferte.* Sym. ἐξέλιπον *defecerunt*, legebat דָּלְיוּ in præt. Qal formæ נָשְׂאוּ, quam vide in ead. Gram. Heb. ibid. p. 285. c. 1. Alii, *auferte tibias* (h. e. cothurnos, ornamenta tibiarum) *à claudo, & parabolam ab ore stultorum;* cujus loci sensum recte expressit Vulg. *Quomodo pulchras frustra habet claudus tibias*, sive cothurnos, *sic indecens est in ore stulti parabola.* Vide Gram. Heb. tom. 2. p. 46. c. 2.

Digitized by Google

דלת f. *tenuitas, paupertas*, &c. sed sumitur sæpius adjective; unde Lxx. πένης, Vulg. *pauper*, πτωχὸς *mendicus*, καταλοιπος *reliquus*. Et substantive, Cant. 7. v. 5. al. 6. πλόκιον *capillus plexus*, *cincinnus*, *cæsaries*. Vulg. *coma*. Alius ibid. διαλόσμησις *ornatus*. Alii item, Isai. 38. v. 12. *peniculamentum*, seu *peniculi*, quos textores in extrema tela relinquunt; q. d. filum tenue. Hinc cum præfix. מִדַּלָּה *præ tenuitate*, *præ filo tenuissimo*. Const. דַּלַּת *tenuitas*, *tenuissimi*. Cum præf. וְדַלַּת *& coma*, *& cæsaries*, *& capilli*, וּמִדַּלַּת *& de tenuitate*, *& de pauperibus*. Plur. דַּלּוֹת *tenuitates*, *tenues*, *pauperes*, *macilentæ*. Cum præf. וּמִדַּלּוֹת *& de tenuibus*, *& de pauperibus*. R. דָּלַל *attenuatus est*, &c.

דלח QAL. Lxx. καταπατέω *conculco*, ταράσσω, Vulg. & alii, *turbo*, *conturbo*, proprie aquas.

Fut. 3. p. f. f. ex forma (-), & cum aff. תִּדְלָחֵם, Ezech. 32. v. 13. *conturbabit eas* (aquas). 2. p. s. m. cum præf. וַתִּדְלַח, ibid. v. 2. *& conturbasti*.

דלי m. Lxx. κάδος, Vulg. & alii, *cadus*, *situla*. Lxx. item metaphorice, σπέρμα *semen*. Hinc cum præf. מִדְּלִי *de situla*. Plur. cum præf. aff. sine (י) indice pluralis numeri, & punctis transpositis, מִדָּלְיָו pro מִדְּלָיו, Num. 24. v. 7. *de situlis ejus*, m. Vide Gram. Heb. tom. 1. p. 100. c. 1. 2. Vulg. *de situla ejus*, m. legebat מִדָּלְיוֹ in sing. R. דָּלָה *hausit*; unde *situla*, q. d. haustrum.

דְּלָיָה, & cum syllabica adjectione

דְּלָיָהוּ, Mass. *Delaiá*, *Delaiáhou*, Vulg. *Dalaiá*, *Delaias*, nomen proprium 1°. filii Elioenai filii Naariæ, 1. Paral. 3. v. 24. 2°. filii Semeiæ, Jerem. 36. v. 12. Etym. *pauper*, sive *exhaustio*, aut *ramus Domini*; à דַּל *pauper*, aut דָּלָה *exhausit*, aut דָּלִית vel דָּלִיָה, inusit. *ramus*, & יָהּ *Dominus*.

דָּלִיּוֹת f. plur. à sing. inusit. דָּלִיָה, cujus (-) antepenultimæ remanet; quia motiones in hac syllaba non mutantur, vide Gram. Heb. tom. 1. p. 56. num. II. Lxx. κλάδοι, Vulg. & alii, *rami*, κλήματα, Vulg. & alii, *palmites*, *propagines*, &c. Hinc cum affix. דָּלִיּוֹתָיו *propagines ejus*, m. Cum præf. & aff.

וְדָלִיּוֹתָיו *& palmites eius*, m. R. דָּלָה *hausit*; unde *palmites*, quod succum è radice hauriant. Vel דָּלַל *extulit*; unde *rami*, qui sursum extolluntur; sed forma est à דָּלָה, cujus ה mutatur in (י).

דְּלִילָה Mass. *Delilá*, Vulg. *Dalilá*, nomen propr. mulieris, quam amavit Samsom, Jud. 16. v. 4. Etym. *paupertas*, vel *situla*, vel *ramus ejus*, f. à דַּל *paupertas*, vel דְּלִי *situla*, vel דָּלִית aut דָּלִיָה, *ramus*, & aff. 3. p. s. f.

דלל QAL. Lxx. ἀσθενέω, Sym. ἀτονέω, *infirmus*, *imbecillis sum*. Lxx. item, πτωχεύω *mendico*, *pauper*, *miser sum*, ταπεινόομαι, Vulg. *humilior*. Vulg. item & alii, *exhaurior* (atque ita cum דָּלָה convenit) *attenuor*, *depauperor*.

Praet. 1. p. s. c. דַּלּוֹתִי *attenuatus sum*. 3. p. pl. c. דַּלּוּ, & in forma perfecta דָּלְלוּ, *attenuantur*, *attenuant se*. 1. p. pl. c. דַּלּוֹנוּ *attenuati sumus*.

NIPHAL נָדַל, Lxx. πτωχεύω *mendico*, *pauper*, *miser sum*, ἐκλείπω εἰμι, *defectio sum*, *deficio*. Vulg. *humilior*. Alii, *attenuor*.

Fut. 3. p. s. m. יִדַּל *attenuabitur*. Cum præf. וַיִּדַּל *& attenuatus est*.

דִּלְעָן Mass. *Dilán*, Vulg. *Deleán*, nom. proprium civitatis in Tribu Juda, Jos. 15. v. 38. Etym. *pauperis* vel *attenuati responsio*, aut *afflictio*; à דַּל *pauper*, *attenuatus*, & עָנָה *respondit*, *afflixit*.

דלף QAL. Lxx. V[a]. & VI[a]. edit. στάζω, Vulg. & alii, *stillo*. Sym. κατασταζω *distillo*.

Praet. 3. p. s. f. דָּלְפָה *stillat*. Lxx. Psal. 118. Heb. 119. v. 28. ἐνύσταξεν, Vulg. Lat. *dormivit*; sed mendum graphicum videtur pro ἐστάλαξεν *distillavit*, ut vertit S. Hieron.

Fut. 3. p. s. m. יִדְלֹף, Eccle. 10. v. 18. *perstillat*. Vulg. *perstillabit*.

דֶּלֶף m. Lxx. Sym. σταγών *stilla*, *gutta*. Aq. σταγονες *stillicidium*. Vulg. *stillans*. Lxx. item, λόγος [illegible], *oratio*. Cum præf. וְדֶלֶף *& stilla*. R. דָּלַף *stillavit*.

דַּלְפוֹן Mass. *Dalphón*, Vulg. *Delphón*, nomen proprium unius è filiis Aman, Esth. 9. v. 7. Etym. *stillicidium*; à דָּלַף *stillavit*. Vel *pauperem*, *attenuatum*, *macilentum respiciens*;

Digitized by Google

à דַּל *pauper, attenuatus, macilentus*, & פָּנָה *aspexit, respexit.*

דלק Heb. דָּלַק Chald. QAL & PEAL. Lxx. ἐμπυρίζομαι, ἐξάπτομαι, *incendor, succendor*, καίομαι, φλέγομαι (sic etiam Theod.) *ardeo, uror*, ἐκκαίομαι (sic etiam Sym.) *exuror*, καταδιώκω *fervide, ardenter insequor.* In hac postrema significatione construitur vel cum accusativo, vel cum præpositione אַחֲרֵי *post.*

Praet. 2. p. f. m. דָּלַקְתָּ *insectatus es.* 3. p. pl. c. cum præf. וְדָלְקוּ *& accensi sunt.* Cum affix. & (ֻ) pro (וּ), דְּלָקֻנוּ *persequuntur nos*, c.

Ben. pl. m. דֹּלְקִים, Prov. 26. v. 23. Lxx. δόλια *dolosa*, Vulg. *tumentia*, alii, *ardentia* (labia). Cum præf. לְדֹלְקִים, Psal. 7. v. 14. Lxx. τοῖς καιομένοις, Vulg. Lat. *ardentibus.* Sym. εἰς τὸ καίειν, S. Hieron. *ad comburendū.* Alii, *ardentes* (ita ut ל sit pleonasticum) vel *in ardentes.* Alii, *fervide insectantibus.*

Peil f. m. דָּלִק, Dan. 7. v. 9. Theod. φλεγόμενος, Vulg. *accensus.*

Infin. cum præf. מִדְּלֹק, 1. Reg. 17. v. 53. *à persequendo, persequi.* Sym. substantive, ἀπὸ τοῦ διωγμοῦ *ab insectatione.*

Fut. 3. p. f. m. ex forma (-), יִדְלַק *persequitur, incenditur*, &c.

HIPHIL הִדְלִיק, Lxx. ἀνακαίω, συγκαίω, Vulg. & alii, *accendo, succendo.*

Infin. הַדְלֵק *accendendo.*

Fut. 3. p. f. m. cum aff. יַדְלִיקֵם *incendat eos.*

דַּלֶּקֶת f. unde cum præf. וּבַדַּלֶּקֶת, Deut. 28. v. 22. Lxx. καὶ ῥίγει, Vulg. *& frigore*, per antiphrasin. Alii è contrario, *& febri ardente.* R. דָּלַק *accensus, succensus est.*

דֶּלֶת & in pausa דָּלֶת, c. sed sæp. f. Lxx. Aq. Sym. Theod. θύρα, Lxx. item, θύρωμα, πύλη, Vulg. & alii, *janua, porta, ostium.* Lxx. item, σανὶς *tabula*, pars pro toto; σελὶς *pagina*, sic dicta quod in membranis, sive voluminibus, quandam portæ formam haberet. Cum præf. הַדֶּלֶת, & in pausa הַדָּלֶת, *porta*, וְהַדֶּלֶת *& porta*, וּבַדֶּלֶת *& in porta*, לַדֶּלֶת *portæ.* Cum præf. & aff. בְּדַלְתּוֹ *in porta ejus*, m. דַּלְתֶיךָ, Lxx. ἡ θύρα σου, in sing. *porta tua*, m. Isai. 26. v. 20. à

sing. inusit. דַּלְתְּ, & cum (י) pleonastico, aut potius antiqua vocali *e*, quæ nunc exprimitur per (ֶ) sub ת. Vel est mendum pro דְּלָתֶיךָ in plur. m. *portæ tuæ*, vel *ostia tua*, ut transtulit Vulg. Dual. דְּלָתַיִם *portæ, valvæ*, ab eodem sing. inusit. דַּלְתָּ, vel à plur. formæ masc. דְּלָתִים, vide similia exempla in Gram. Heb. tom. 1. p. 66. in Append. Cum præf. וּדְלָתַיִם, & in pausa וּדְלָתָיִם, *& portæ*, בִּדְלָתַיִם *in portis.* Const. דַּלְתֵי (à דֶּלֶת) *porta, fores, januæ.* Cum præf. וְדַלְתֵי *& fores*, לְדַלְתֵי *foribus*, מִדַּלְתֵי *è foribus*, cum dagh. in ת, quod tamen in accuratissimis exemplaribus non paucis exsulat ab hac litera, forte per exceptionem, de qua vide Gram. Heb. t. 1. p. 32. c. 1. num. 6°. Plur. ex terminatione masc. דְּלָתִים *fores*, unde cum aff. דְּלָתָיו *fores ejus*, f. דְּלָתֶיהָ *fores tuæ*, m. דְּלָתַי *fores meæ*, c. Ex terminatione fem. דְּלָתוֹת *fores, januæ, paginæ.* Cum præf. הַדְּלָתוֹת *januæ*, וּדְלָתוֹת *& januæ*, לַדְּלָתוֹת *januis.* Const. דַּלְתוֹת *fores*, cum (-) sub ד pro (ְ); quia duæ illæ motiones facile invicem permutantur. Cum præfix. בְּדַלְתוֹת *fores*, לְדַלְתוֹת *foribus.* Cum præf. & aff. דַּלְתוֹתָיו & דַּלְתֹתָיו, *fores ejus*, m. וְדַלְתוֹתָיו *& fores ejus*, m. דַּלְתוֹתַי *fores meæ*, c. וְדַלְתוֹתֵיהֶם *& fores eorum.* In his vocibus ת radicale caret dagh. leni post (ְ) quiesc. sub ל, quia (ְ) istud natum est ex (-). Vide Gram. Heb. tom. 1. p. 31. c. 2. R. דָּלַת inusit. Aliis דֶּלֶת est ipsa radix.

דם m. Lxx. Aq. Sym. Theod. αἷμα, Vulg. & alii, *sanguis.* Lxx. item, ὄρος *mons*, Levit. 19. v. 26. ubi pro דָּם legerunt רָם *excelsus* (locus); ὕδωρ *aqua*, Ose. 6. v. 8. quo in loco pro מִדָּם *à sanguine*, legisse videntur מַיִם *aquæ*; ὄνομα *nomen*, Psal. 71. Heb. 72. v. 14. ubi pro דָּמָם *sanguis eorum*, legerunt שְׁמָם *nomen eorum.* Cum præfix. הַדָּם *sanguis*, וָדָם, וְדָם, & וְהַדָּם, *& sanguis*, בְּדָם & בַּדָּם, *in sanguine*, וּבְדָם *& in sanguine*, כְּדָם *sicut sanguis*, לְדָם & לַדָּם, *sanguini*, מִדָּם *de sanguine.* Const. דַּם *sanguis.* Cum præf. הֲדַם *num sanguis?* וְדַם *& sanguis*, בְּדַם *in sanguine*, וּבְדַם *& in sanguine*, לְדַם *sanguini*, מִדַּם *de sanguine*, וּמִדַּם *& de sanguine.* Cum

Digitized by Google

præf. & affix. דָּמוֹ *sanguis ejus*, m. וְדָמוֹ *& sanguis ejus*, m. מִדָּמוֹ *de sanguine ejus*, m. דָּמָהּ *sanguis ejus*, f. מִדָּמָהּ *de sanguine ejus*, f. דָּמְךָ *sanguis tuus*, m. בְּדָמְךָ *in sanguine tuo*, m. Ezech. 19. v. 10. ubi quidam interpretantur *in similitudine tua*, à דָּמָה *similis fuit*; alii, *in quiete tua*, à דּוּם *silere*, *quiescere*. מִדָּמֵךְ *de sanguine tuo*, m. דָּמֵךְ *sanguis tuus*, f. בְּדָמֵךְ *in sanguine tuo*, f. דָּמִי *sanguis meus*, c. וְדָמִי *& sanguis meus*, c. בְּדָמִי *in sanguine meo*, c. דָּמָם *sanguis eorum*, וְדָמָם *& sanguis eorum*, לְדָמָם *sanguini eorum*, מִדָּמָם *de sanguine eorum*, דִּמְכֶם *sanguis vester*, m. cum ( ) pro (-); quia duæ illæ motiones sæpius invicem permutantur. Vide Gram. Heb. tom. 1. p. 91. c. 1. Plur. דָּמִים *sanguines*. Lxx. bis φόνος *cædes*. Cum præf. הַדָּמִים *sanguines*, וְדָמִים *& sanguines*, בְּדָמִים & בְּדָמִים, *in sanguinibus*, לְדָמִים *sanguinibus*, *cædibus*, מִדָּמִים *à sanguinibus*. Const. דְּמֵי *sanguines*. Cum præf. בִּדְמֵי *in sanguinibus*, וְכִדְמֵי *& secundum sanguines*, מִדְּמֵי *de sanguinibus*. Cum præf. & aff. דָּמָיו *sanguines ejus*, m. וְדָמָיו *& sanguines ejus*, m. דָּמַיִךְ *sanguines tui*, f. דָּמֶיהָ *sanguines tui*, m. בְּדָמֶיךָ *in sanguinibus tuis*, m. דְּמֵיהֶם *sanguines eorum*. Phrasis: *sanguis ejus in eo*, vel *super caput ejus sit*, &c. est: *mortis suæ causa sit*, *reus sit mortis suæ*; unde Lxx. ἔνοχός ἐστι *reus est*. Vide Gram. Heb. t. 2. p. 244. c. 1. & præter loca hîc laudata, vide Exod. 22. v. 3. Levit. 20. vv. 9. 11. 12. 13. 16. 27. &c. Sunt qui hanc vocem deducant ex אָדַם *rubuit*, per aphæresin τοῦ א.

דָּמָה Heb. & Chald. QAL. Lxx. ὁμοιοῦμαι, Vulg. & alii, *assimilor*, *similis fio*, ὅμοιός εἰμι *similis sum*, ὁμοίωσα ἐμαυτὸν *assimila me*, *assimilor*, σιωπάω *sileo*, *quiesco*, διαλείπω *cesso*, &c. referebant ad דּוּם vel דָּמַם. Sym. ἐξισάζω *æquo me*, *æqualis sum*.

Praet. 3. p. s. m. דָּמָה *similis factus est*. 3. p. s. f. דָּמְתָה *similis facta est*. 2. p. s. m. דָּמִיתָ *similis es*. 1. p. s. c. דָּמִיתִי *similis factus sum*. 3. p. pl. c. דָּמוּ *similes fuerunt*. 1. p. pl. c. דָּמִינוּ *similes fuissemus*.

Ben. s. m. דּוֹמֶה, & Chald. דָּמֵה, Lxx. Theod. ὅμοιος *similis*. Fem. Chald. דָּמְיָה idem.

Imper. 2. p. s. m. דְּמֵה *similis esto*. Cum præf. וּדְמֵה *& similis esto*.

Fut. 3. p. s. m. יִדְמֶה *assimilabitur*. 3. p. s. f. תִּדְמֶה *quiescet*, *cessabit*. 3. p. pl. f. תִּדְמֶינָה *quiescent*, *cessabunt*. 1. p. pl. c. cum præf. וְנִדְמֶה, Isai. 46. v. 5. *& similes erimus*. Aliis est Benoni Niphal *& assimilatus (sum)*.

NIPHAL נִדְמָה, Lxx. ὁμοιοῦμαι *assimilor*, ὅμοιός εἰμι *similis sum*. Et in alia significatione, ἀπόλλυμαι *pereo*, ἀπορρίπτομαι *abjicior*, κατανύσσομαι *compungor*. Alii item, *exscindor*, *abscindor*, &c.

Praet. 3. p. s. m. נִדְמָה *similis factus est*, *exscisus est*. 3. p. s. f. נִדְמְתָה *exscisa est*. 2. p. s. m. נִדְמֵיתָ *similis factus es*; & expresso ה quod in fine latebat, נִדְמֵיתָה *exscisus es*. 1. p. s. c. נִדְמֵיתִי *exscisus sum*. 3. p. pl. c. נִדְמוּ *similes facti sunt*, *exscisi sunt*.

Ben. s. m. נִדְמֶה *exscisus (est)*, Ose. 10. v. 6. al. 7. ubi Lxx. active, ἀπέρριψε, Complut. ἀπέβαλε, *abjecit*. Vulg. *transire fecit*.

Infin. cum characteristica præteriti, & ex terminatione hhôlem, נִדְמֹה *exscindendo*, Ose. 10. v. 15. al. cap. 11. v. 1. Vide Gram. Heb. tom. 1. p. 195. c. 1. initio.

PIEL דִּמָּה, Lxx. ὁμοιόω, Vulg. & alii, *assimilo*. Lxx. item, Aq. Theod. & VII. edit. ὑπολαμβάνω, *suscipio*, *suspicor*. Sym. νομίζω *existimo*, εἰκάζω *assimilo*, *conjicio*. Lxx. item, ἐνθυμέομαι *cogito*, εἶπον, ἐρῶ, *dico*, θέλω *volo*, διαγινώσκω, *statuo*, *decerno*, διώκω *persequor*, 2. Reg. 21. v. 5. ubi construitur cum ל. Alii item, *exscindo*.

Praet. 3. p. s. m. דִּמָּה *exscidit*. 2. p. s. m. דִּמִּיתָ *existimasti*. 1. p. s. c. דִּמִּיתִי *existimavi*. Cum præf. וְדִמִּיתִי, Ose. 4. v. 5. ubi in aliis exemplaribus legitur וְדָמִיתִי, Lxx. καὶ ὁμοίωσα *& assimilavi*. Vulg. *tacere feci*; referebat ad דָּמַם, de quo infra. Alii, *& exscindam*. Cum aff. דִּמִּיתִיךְ *assimilavi te*, m. 3. p. pl. c. דִּמּוּ *existimarunt*, *voluerunt*, *cogitarunt*. 1. p. pl. c. דִּמִּינוּ *existimavimus*, *cogitavimus*.

Fut. 3. p. s. m. יְדַמֶּה *cogitat*, *existimat*. 2. p. s. f. תְּדַמִּי *existimes*. 1. p. s. c. אֲדַמֶּה *assimilabo*. 2. p. pl. m. cum ן parag. & ה mutato in (י), תְּדַמְּיוּן *assimilabitis*. Vide Gram. Heb. tom. 1. p. 297. c. 2. Sic cum affix.

Digitized by Google

תְּדַמְּיוּנִי *assimilabitis me*, c. Vide ibid.

HITHPAEL הִתְדַּמָּה, Lxx. ὅμοιος εἰμι, *similis sum*, ῥίπτομαι *jacior*, ἀπορρίπτομαι *projicior*, *abjicior*, πίπτω *cado*. Alii item, *excindor*.

Fut. 1. p. s. c. אֶדַּמֶּה *similis ero*, cum syncopa ה alterius characteristicæ literæ, pro אֶתְדַּמֶּה. Vide Gram. Heb. t. 1. p. 306. c. 2. fin. Sic in 3. p. pl. m. יִדַּמּוּ *exscindentur*, pro יִתְדַּמּוּ. 2. p. pl. m. תִּדַּמּוּ *exscindamini*, pro תִּתְדַּמּוּ. Verum duæ illæ personæ melius referuntur ad futurum Niphal verbi דָּמַם, ob accentum in penultima. Vide Gram. Heb. ibidem.

דֻּמָּה & דֻּמָּה, secundum alia exemplaria, דֻּמָּה, f. unde cum præf. כְּדֻמָּה, aut כְּדֻמָּה, Ezech. 27. v. 32. Lxx. κατασιγηθεῖσα *silere facta*. Vulg. *quæ obmutuit*. Alii, *exscisa*, neglecta similitudinis particula, ut sæpe fit. Vide Gram. Heb. tom. 1. p. 577. can. II. Sunt qui hanc vocem referant ad Paoul Qal verbi דּוּם *silere*. Aliis est nomen proprium. Vide interpretes. Rad. דּוּם vel דָּמַם *siluit*, *conticuit*.

דְּמוּת f. Lxx. Aq. Sym. Theod. ὁμοίωσις, Lxx. item, ὁμοίωμα, Vulg. & alii, *similitudo*. Lxx. item, εἰκὼν *imago*, ἰδέα *forma*. Et adjective, ὅμοιος *similis*. Cum præfix. וּדְמוּת & *similitudo*, בִּדְמוּת *in similitudine*, כִּדְמוּת *secundum similitudinem*. Cum præf. & aff. בִּדְמוּתוֹ *in similitudine ejus*, m. כִּדְמוּתֵנוּ *secundum similitudinem nostram*, c. R. דָּמָה *similis fuit*.

דְּמִי m. unde cum præf. בִּדְמִי, Isai. 38. v. 10. Lxx. ἐν ὕψει *in altitudine*; legebant בְּרוּם, secundum S. Hieron. comm. in h. l à רוּם *altum esse*. Aq. Sym. Theod. teste eodem Hieron. ibid. *in infirmitate*, *in silentio*. Alii, secundum Cyrillum, ἐν ἡμίσει, Vulg. *in dimidio*. Recentiores, *in exscissione*, à דָּמָה in Niphal נִדְמָה *exscisus est*.

דֳּמִי m. Psal. 82. Heb. 83. v. 1. al. 2. cum (ֳ) sub litera non gutturali, vide Gram. Heb. tom. 1. p. 35. c. 1. אַל־דֳּמִי־לָךְ, Lxx. τίς ὁμοιωθήσεταί σοι, Vulg. Lat. *quis similis erit tibi?* Ad verbum: *non (est) similitudo tibi* cum alio. S. Hieron. *ne taceas tibi*. Alii, *ne sit tibi silentium*. Isai. 62. v. 6. אַל־דֳּמִי לָכֶם,

Lxx. οὐ γάρ ἐστιν ὑμῖν ὅμοιος, *non enim est vobis similis*. Sym. μὴ ἡσυχάσητε, *ne quiescatis*. Vulg. *ne taceatis*. Alii, *non sit vobis silentium*. Ibid. v. 7. וְאַל־תִּתְּנוּ דֳמִי לוֹ, Sym. μηδὲ δῶτε ἡσυχίαν αὐτῷ, *neque detis quiescere ei*. Theod. καὶ μὴ δῶτε σιγὴν αὐτῷ, Vulg. *neque detis silentium ei*. Vacat apud Lxx. R. דָּמָה *similis fuit*, aut דּוּם *silere*, *quiescere*, &c. Vel potius tria illa verba, דָּמָה, דּוּם, & דָּמַם, significationes suas invicem commutant.

דִּמְיוֹן vide דִּמְיוֹן, supra col. 391.

דִּמְיוֹן m. unde cum aff. דִּמְיוֹנוֹ, Psal. 16. Heb. 17. v. 12. S. Hieron. & alii, *similitudo ejus*, m. Lxx. ὑπέλαβόν με, Vulg. Lat. *susceperunt me*, c. Legebant דִּמּוּנִי, literis (י) & (ו) trajectis. R. דָּמָה *similis fuit*, in Piel *suscepit*, secundum Lxx.

דַּמִּים Mass. *Dammim*, Vulg. *Dommim*, nom. proprium loci in Tribu Juda, inter Socho & Azeca, 1. Reg. 17. v. 1. Etym. *sanguines*, vel *cædes*; à דָּם *sanguis*. Vel *silentes*; à דּוּם aut דָּמַם, *silere*. Vel *similes*; à דָּמָה *similis fuit*.

דָּמַם QAL. Lxx. Aq. Sym. Theod. σιωπάω, κατανύσσομαι, Aq. Sym. Theod. item, σιγάω, Vulg. & alii, *sileo*, *taceo*. Sym. item, ἠρεμέω, ἡσυχάζω, *quiesco*. Lxx. item, ἵσταμαι *sto*, ἀφίσταμαι *recedo*, *secedo*, κατανύσσομαι *compungor*, παύομαι *quiesco*, ἀπορρίπτομαι *abjicior*, ὑποτάσσομαι *subjicior*, &c. Alii item, *exspecto*, *subsisto*.

Praet. 3. p. pl. c. in pausa דָּמּוּ pro דָּמְמוּ, *siluerunt*, *tacuerunt*.

Imper. 2. p. s. m. דֹּם *sile*, & דּוֹם *exspecta*. 2. p. s. f. דֹּמִּי *exspecta*. Cum præf. וָדֹמִּי & *sile*, Jerem. 47. v. 6. ubi Lxx. καὶ ἐπάρθητι & *exaltare*; legebant וְרוֹמִי à רָמַם *exaltari*. 2. p. pl. m. דֹּמּוּ *exspectate*, *silete*. Cum præf. וָדֹמּוּ & *silete*.

Fut. 3. p. s. m. cum (ִ) loco (ָ) sub charact. & dagh. in prima radicali, pro (ֹ), idque per legem æquivalentiæ, vide Gram. Heb. t. 1. p. 218. c. 1. יִדֹּם pro יָדֹם, *silebit*. Sic cum præfix. & in toto hoc futuro, וְיִדֹּם & *silebit*, וַיִּדֹּם & *conticuit*, & *substitit*. 3. p. s. f. תִּדֹּם *sileat*. 2. p. s. m. תִּדֹּם *silebis*. 1. p. s. c. cum præf. וָאֶדֹּם & *silui*. 3. p.

Digitized by Google

pl. m. cum (׳) pro hhólem accelerandæ pronuntiationis gratia, & sublato dagh. ex מ, quia daghésch forte nunquam venit post (׳), יִדְּמוּ, & sine daghésch in ד ob (׳) suppositum, יִדְמוּ, pro יִדְּמוּ aut יִדֹּמוּ, conticescent, subsistent. Sic cum præf. וְיִדְמוּ & silebunt. Sunt tamen qui tertiam illam personam referant ad Niph. Vide Gram. Heb. tom. 1. p. 222. c. 1. 1. p. pl. c. cum ה parag. & (ו) præf. וְנִדְּמָה & silebimus. Hæc quoque persona ab aliis refertur ad Niphal. Vide Gram. ibid. c. 2.

NIPHAL נִדַּם, unde 3. p. pl. c. PRAET. cum præf. וְנָדַמּוּ, Jerem. 25. v. 37. Lxx. καὶ παύσεται & quiescet. Alii, & conticuerunt, & siluerunt.

FUT. 3. p. pl. m. in pausa; quare (-) mutatur in (-) sub ד, יִדָּמוּ conticescent, 1. Reg. 2. v. 9. ubi vacat apud Lxx. Personas יִדְּמוּ, aut יִדֹּמוּ, יִדְמוּ & וְנִדְּמָה, quas huc referunt nonnulli, vide in futuro Qal.

HIPHIL הֵדַם, unde 3. p. f. m. PRAET. cum aff. הֲדִמָּנוּ, Jerem. 8. v. 14. Lxx. ἀπέῤῥιψεν ἡμᾶς projecit nos, c. Vulg. & alii, silere nos fecit.

דְּמָמָה f. Lxx. Aq. Theod. αὔρα vel αὔρας, Vulg. aura. Sym. γαλήνη tranquillitas, ἠρεμία quies. Alii, silentium. Cum præf. לִדְמָמָה in auram, in silentium, silentio. R. דָּמַם siluit, conticuit, quievit.

דֹּמֶן m. Lxx. κοπρία, κόπρος, Sym. κόπριον, Vulg. & alii, stercus, fimus. Lxx. item, παράδειγμα exemplum. Cum præf. כְּדֹמֶן sicut stercus, לְדֹמֶן stercori. R. דָּמַן inusit.

דִּמְנָה Masf. Dimná, Vulg. Damná, nomen proprium urbis in Tribu Zabulon, quæ urbs Levitis data est, Jos. 21. v. 35. Etym. stercus, vel stercorea; à דֹּמֶן stercus.

דמע QAL, ploro, lacrymor. Hinc INFINIT. cum præf. & ex forma hhólem; & 3. p. f. f. FUTURI ex forma (-), וְדָמֹעַ תִּדְמַע, Jerem. 13. v. 17. Aq. Theod. καὶ δακρύουσα δακρύσει, Vulg. & alii, & plorans plorabit. Vacat apud Lxx.

דֶּמַע m. lacryma, & metaphorice, liquor quilibet sponte fluens, puta vinum, oleum, &c. unde cum præf. & aff. Exod. 22. v. 28. וְדִמְעֲךָ, Lxx. καὶ ἀπαρχὰς ληνοῦ σου, & primitiæ torcularis tui, m. Vulg. & primitiæ tuæ, m. R. דָּמַע lacrymatus est.

דִּמְעָה f. Lxx. Aq. Sym. Theod. δάκρυ, vel δάκρυον, Vulg. & alii, lacryma, lacrymæ. Cum præf. בְּדִמְעָה cum lacrymis, מִדִּמְעָה à lacrymis. Const. דִּמְעַת lacrymæ. Cum præf. & aff. וְדִמְעָתָהּ & lacrymæ ejus, f. דִּמְעָתֵךְ in pausa, lacrymæ tuæ, m. דִּמְעָתִי lacrymæ meæ, c. בְּדִמְעָתִי lacrymis, vel in lacrymis meis, c. Plur. cum præfix. בִּדְמָעוֹת lacrymis. R. דָּמַע lacrymatus est.

דַּמֶּשֶׂק Masf. Dammésheq, Vulg. Damascus, nomen proprium 1°. urbis, quæ est eadem ac דּוּמֶּשֶׂק, quam vide supra col. 392. 2°. filii procuratoris domus Abraham, Gen. 15. v. 2. Etym. sanguis sacci, vel saccus sanguinis; à דָּם sanguis, & שַׂק saccus. Vel potus aut poculum sanguinis; à שָׁקָה in Hiph. potum dedit, & דָּם sanguis. Vel sanguis femorum; à דָּם sanguis, & שׁוֹק crus, armus, femur, &c. Vide supra דּוּמֶּשֶׂק, & Gram. Heb. tom. 2. p. lvj.

דֶּמֶשֶׁק m. unde cum præf. וּבִדְמֶשֶׁק, Amos. 3. v. 12. al. 13. in angulo, in latere, secundum Aben-Esram, qui דֶּמֶשֶׁק, hîc saltem, idem esse ac vocem præcedentem פֵּאָה angulus, existimat. Aliis est nomen proprium Damascus; unde Lxx. ἐν Δαμασκῷ, Vulg. in Damasci (grabato). Sic etiam ut nomen proprium interpretantur Chald. Syrus, Arabs, &c. qui legebant דַּמֶּשֶׂק.

דָּן Masf. & Vulg. Dan, nomen proprium 1°. quinti filii Jacob, à quo & Tribus Dan nomen sortita est suum, Gen. 30. v. 6. 2°. urbis in Tribu Nephthali ad Septentrionem terræ promissionis cujus erat terminus, sicut Bersabee eandem claudebat ad austrum, 1. Reg. 5. v. 20. Olim vocabatur Lais, Jud. 18. v. 7. Laisa, Isai. 10. v. 30. Lesa, Gen. 10. v. 19. Græcis etiam dicta est Paneas, Diospolis, & demum Cæsarea Philippi. Etym. judicans, vel judicium; à דִּין judicare.

דֵּן, & cum ה paragog. דְּנָה, Pronomen demonst. Chald. sing. & sæpius communis generis, saltem דְּנָה. Theod. οὗτος, αὕτη, τοῦτο, Vulg. & alii, hic, iste; hæc, ista; hoc, istud, &c. Vide Gram. Chald. p. 2.

Digitized by Google

p. 577. §. II. ubi דִּין scribitur cum (י) antiqua vocali *e*, quomodo scriptum legitur in plerisque Grammaticis. Cum præpositionibus, אַחֲרֵי דְנָה, בָּאתַר דְּנָה, Theod. *ὀπίσω τούτου*, *post hoc*; כָּל־קֳבֵל דְּנָה, עַל דְּנָה, *propter hoc*, Theod. *τότε tunc*; מִן קַדְמַת דְּנָה, Theod. *ἔμπροσθεν antehac*; כִּדְנָה, Lxx. Theod. *οὕτως sic*. וּכִדְנָה, Lxx. *καὶ τάδε & hac*. Vulg. & alii, *& sic*.

דֹּנַג vide דּוֹנַג, supra col. 393.

דִּמְנָה Mass. & Vulg. *Damná*, nom. propr. urbis in montanis Tribus Juda, Jos. 15. v. 49. Etym. *judicium*, vel *judicans*; à דִּין *judicare*.

דְּנָה Chald. vide דֵּן in col. præced.

דִּנְהָבָה Mass. *Dinhába*, Vulg. *Denába*, nom. proprium civitatis Idumææ, in qua regnavit Bela filius Beor, Gen. 36. v. 32. Etym. *judicium ejus* (f.) *in ea*; ex דִּין *judicium*, ה aff. 3. p. s. f. & præp. ב cum eodem affixo. Vel *judicium præbens*; ex דִּין *judicium*, & הָבָה aut יָהַב, *dedit*, *præbuit*.

דָּנִיֵּאל Mass. *Daniiél*, Vulg. *Daniél*, nomen proprium 1°. secundi filii Davidis ex Abigail Carmelitide, 1. Paral. 3. v. 1. 2°. prophetæ, Dan. 1. v. 6. Etym. *judicans me*, aut *judex meus Deus* (est); ex דָּן *judicans*, aut *judex*, aff. 1. p. s. c. & אֵל *Deus*.

דֵּעַ m. Lxx. *ἐπιστήμη*, Vulg. & alii, *scientia*. Aq. Theod. *γνῶσις cognitio*. Alii item, *sententia*, *experientia*. Hinc cum affix. דֵּעִי *scientia mea*, c. Plur. דֵּעִים *scientiæ*. R. יָדַע *scivit*; sed forma est à דָּעַע ob (-) ubique retentum. Vide Gram. Heb. t. 1. p. 94. c. 2.

דֵּעָה f. Lxx. *ἐπιστήμη*, Vulg. & alii, *scientia*. Lxx. item & Theod. *γνῶσις*, Sym. *ἐπίγνωσις*, *cognitio*. Et cum Deo tribuitur, *cura*, *providentia*. Plur. דֵּעוֹת *scientiæ*. R. יָדַע *scivit*; sed forma est à דָּעַע ob (-) in plurali servatum. Vide vocem præcedentem.

דֵּעָה m. unde const. דְּעָה. Prov. 24. v. 14. Vulg. & alii, *doctrina*. Lxx. Verbal. *αἰσθήσῃ senties*, *intelliges*. Vide infra Imperat. Qal Verbi יָדַע *scivit*.

דְּעוּאֵל Mass. *Deouél*, Vulg. *Duél*, nomen proprium patris Eliasaph principis Tribus Gad, Num. 1. v. 14. qui c. 2. v. 14. dicitur רְעוּאֵל *Reuél*. Vide Gram. Heb. t. 1. p. 434. c. 1. Etym. *scientia Dei*; ex דֵּעַ vel דֵּעָה *scientia*, & אֵל *Deus*. Vel *cognoscite Deum*; ex דְּעוּ Imperat. Qal ejusdem verbi יָדַע *scivit*, *cognovit*, & אֵל *Deus*.

דָּעַךְ QAL. Lxx. *σβέννυμαι*, Vulg. & alii, *exstinguor*.

Praet. 3. p. pl. c. דָּעֲכוּ *exstincti sunt*.

Fut. 3. p. s. m. ex forma (-), יִדְעַךְ & in pausa יִדְעָךְ, *exstinguetur*.

NIPHAL נִדְעַךְ, unde 3. p. pl. c. Praet. נִדְעֲכוּ, Job. 6. v. 17. *exstinguentur*. Vulg. *solventur*. Lxx. *οὐκ ἐπεγνώσθη non agnitus est* (unusquisque illorum); sensum, non verbum, expresserunt.

PUAL דֹּעַךְ, unde 3. p. pl. c. Praeter. דֹּעֲכוּ, Psal. 117. Heb. 118. v. 12. Aq. Sym. *ἀπεσβέσθησαν*, S. Hieron. *exstinctæ sunt* (gentes) sicut ignis in spinis, qui cito transit, seu exstinguitur. Lxx. *ἐξεκαύθησαν*, Vulg. Lat. *exarserunt*. Sic interpretati sunt, ut videtur, ob vocem sequentem *ignis*, qui æque exardet atque exstinguitur.

דַּעַת, & in pausa דָּעַת, f. Lxx. Aq. Sym. Theod. *γνῶσις*, Lxx. item, *ἐπίγνωσις*, *cognitio*. Lxx. Sym. item, *ἐπιστήμη*, Vulg. & alii, *scientia*. Lxx. item, *αἴσθησις sensus*, *βουλὴ consilium*, *ἔννοια cogitatio*, *πρόνοια cura*, *providentia*, *σοφία sapientia*, *σύνεσις intelligentia*, &c. Paratis בִּבְלִי דָעַת, Lxx. *ἐν ἀγνωσίᾳ in ignorantia*, *ἀκουσίως involuntarie*. Sym. adjective, *ἀναίσθητος sine sensu*, *ἀνόητος amens*, *stultus*. Cum præfix. הַדַּעַת, & in pausa הַדָּעַת, *scientia*, וָדַעַת, וְדַעַת, & in pausa וָדָעַת, *& scientia*, בְּדַעַת, & in pausa בְּדָעַת, *in scientia*, וּבְדַעַת *& in scientia*, לָדַעַת in pausa, *scientiam*, מִדַּעַת *præ scientia*. Cum præf. & affix. בְּדַעְתּוֹ *in scientia ejus* vel *sua*, m. contracte pro בְּדַעְתֵּהוּ; & sic in sequentibus, דַּעְתְּךָ *scientia*, *cognitio tua*, m. וְדַעְתֵּךְ *& scientia tua*, f. לְדַעְתִּי *ad scientiam meam*, c. מִדַּעְתִּי *ex scientia mea*, c. וְדַעְתָּם *& scientia eorum*, כְּדַעְתְּכֶם *secundum scientiam vestram*, m. R. יָדַע Qal, *scivit*, *cognovit*; unde infinitivus דַּעַת, ad quem Grammatici non pauci referunt hoc nomen; non raro enim apud Hebræos infinitivi nominum substantivorum naturam induunt. Vide Gram. Heb. tom. 1. p. 541. c. 1. num. V.

Digitized by Google

דֳּפִי m. cum (ֳ) sub litera à gutturali diversa, vide Gram. Heb. tom. 1. p. 35. c. 1. Hinc in pausa דֹּפִי, Psal. 49. Heb. 50. v. 20. vide Gram. Heb. tom. 2. p. 311. c. 2. Lxx. σκάνδαλον, Vulg. Lat. *scandalum*. S. Hieron. *opprobrium*. Alii, *calumnia, infamia, vituperium, offendiculum*. R. דָּפָה inusit.

דפק QAL. Lxx. κρούω, Vulg. & alii, *pulso, impello, urgeo*, καταδιώκω *persequor, insector*.

Praet. 3. p. pl. c. cum præf. & affix. וּדְפָקוּם, Gen. 33. v. 13. & *impulerint eos*, h. e. & si nimium eos urserint, si plus æquo fecerint eos ambulare. Ibi est activum pro passivo, nempe si nimium urgeantur.

Ben. s. m. דּוֹפֵק *pulsans*, Cant. 5. v. 2.

HITHPAEL הִתְדַּפֵּק, unde plur. m. מִתְדַּפְּקִים, Jud. 19. v. 22. *pulsantes*.

דָּפְקָה Mass. *Dophqá*, Vulg. *Daphcá*, nomen proprium loci prope desertum Sin, ubi fuit nona mansio filiorum Israël, Num. 33. v. 12. Etym. *pulsatio, impulsio*. Vide vocem præced.

דַּק, & in pausa דָּק, m. Lxx. Aq. λεπτός, Vulg. & alii, *minutus, minutum, tenuis, gracilis*. Lxx. item, πτίλος *clavum* (alii, *pelliculam*) *habens in oculo*, Levit. 21. v. 20. ubi Vulg. *lippus*; σίελος *saliva*, Isai. 40. v. 15. legebant רֹק; Vulg. ibid. *pulvis*, Sym. & Theod. teste Hieron. comm. in h. l. Doc, retenta voce Hebraica, quam legebant דֹּק, vide mox infra. Vel in Hieronymo est sphalma graphicum pro Dac. Lxx. item, λευκὸς *albus*, vel λευκὸν *album*, Exod. 16. v. 14. Alii item, *comminutus, minutissimum*. Cum præf. כַּדַּק *sicut minutissimum, sicut pulvis*. Fem. דַּקָּה, Vulg. & alii, *tenuis*. Plur. f. דַּקּוֹת *tenues*. R. דָּקַק *minuit, comminuit*.

דֹּק m. unde cum præf. כַּדֹּק, Isai. 40. v. 22. Lxx. ὡς καμάραν *ut cameram, ut fornix*. Vulg. *velut nihilum*. Alii, *ut pellis, pellicula*, proprie tenuissima, *conopæum, aulæum, cortina*. R. דָּקַק *minuit, comminuit*.

דִּקְלָה Mass. *Diqlá*, Vulg. *Declá*, nom. proprium filii Jectan, Gen. 10. v. 27. Etym. *comminutio ei* vel *ejus*, f. à דָּקַק *minuit, comminuit*, & לָהּ *ei, ejus*, f.

דקק QAL. Lxx. Sym. Theod. λεπτύνω, Vulg. & alii, *comminuo*. Lxx. item, καταπατέω *conculco*. Et passive, aut intransitive, λεπτὸς γίνομαι *tenuis fio, comminuor*.

Praet. 3. p. s. m. דַּק, & in pausa דָּק, *comminutus, comminutum est* vel *esset*.

Fut. 3. p. s. m. cum affix. יְדֻקֶּנּוּ *comminuet eum*. 2. p. s. m. cum præfix. וְתָדֹק & *comminues*.

HIPHIL הֵדַק vel הֵדֵק, Lxx. λεπτύνω, Vulg. & alii, *comminuo*.

Praet. 3. p. s. m. ex forma (ַ) הֵדַק *comminuit*. Vide Gram. Heb. t. 1. p. 224. c. 1. 2. p. s. f. cum præf. וַהֲדִקּוֹת & *comminues*.

Infin. הָדֵק *comminuendo*. Cum præfix. וְהָדֵק & *comminuendo*, לְהָדַק, 2. Paral. 34. v. 7. *ad comminuendum*, ex forma (ַ), & cum (ָ) anomalo sub ה loco (ֵ). Vide Gram. Heb. ibid. p. 225. c. 2.

Fut. 3. p. s. m. cum præf. & (ֵ) in fine pro (ַ), ob accentum ab ultima ad penult. retractum, וַיָּדֶק & *comminuit*. Vide Gram. Heb. tom. 2. p. 310. c. 1. 1. p. s. c. cum affix. אֲדִקֵּם, 2. Reg. 22. v. 43. *comminuam eos*, pro quo Psal. 17. Heb. 18. v. 43. legitur אֲרִיקֵם *evacuabo eos*. Vide Gram. Heb. tom. 1. p. 367. c. 2.

HOPHAL הוּדַק, unde 3. p. s. m. Fut. in pausa; quare (ַ) mutatur in (ָ), יוּדָק, Isai. 28. v. 28. Lxx. βρωθήσεται *comedetur*. Aq. Sym. Theod. λεπτυνθήσεται, Vulg. & alii, *comminuetur*.

דקק Chald. PEAL, Theod. λεπτύνομαι, Vulg. & alii, *minuor, comminuor*.

Praet. 3. p. pl. m. דָּקוּ *comminuta sunt*, ex forma quiescent. Aiin, pro דַּקּוּ. Vide Gram. Chald. tom. 2. p. 596. c. 1.

HIPHIL אַדֵּק, aut cum ה pro א, ex forma quasi Hebraica הֵדַק, Theod. λεπτύνω, Vulg. & alii, *minuo, comminuo*.

Praet. 3. p. s. f. cum præf. & ה charact. pro א, וְהַדֶּקֶת & *comminuit*, Dan. 2. vv. 34. 45. ubi accentu ab ultima ad penultimam anomalus retracto, retinetur (ַ) motio primariæ vocis, & (ַ) ultimæ mutatur in (ֶ); quia duæ illæ motiones sæpius invicem permutantur, pro וְהַדֶּקֶת. Vide Gram. Chald. t. 2. p. 596. c. 1. 3. p. pl. m.

Digitized by Google

חדקו, cum eodem ה pro א, *comminuerunt*. Vide eandem Gram. ibid.

Ben. f. m. מְדַקֵּק, servato charactere, pro מַדַּק, *comminuens*. Vide Gram. Chald. tom. 2. pag. 596. c. 2. Fem. מְדַקָּה cum ה in fine pro א, מַדְּקָא, *comminuens*. Vide eandem Gram. Chald. ibid. Sic cum præf. ומדקה *& comminuens*.

Fut. 3. p. f. m. תַּדִּק *comminuet*. Cum præf. & affix. וְתַדְּקִנַּהּ, aut secundum alia exemplaria, וְתַדְּקִנָּה, *& comminuet eam*. Vide Gram. Chald. tom. 2. p. 617. c. 1.

דקר QAL. Lxx. Aq. Sym. Theod. ἐκκεντέω, Lxx. item, ἀποκεντέω, Vulg. & alii, *transfigo, transfodio, confodio*. Lxx. item, συμποδίζω *obligo, supplanto*.

Praet. 3. p. pl. c. in pausa; quare (-) mutatur in (ִ), דָּקָרוּ, Zach. 12. v. 10. Aq. Sym. Theod. Ald. & S. Joann. c. 19. v. 37. ἐξεκέντησαν *transfixerunt*. Lxx. Vatic. κατωρχήσαντο *insultarunt*. Hi pro דָּקָרוּ *transfixerunt*, legebant רָקְדוּ *insultarunt*, transpositis literis ר & ד. Vide Gram. Heb. tom. 2. pag. 299. c. 1. Cum præf. affix. & (ִ) pro (ָ), וּדְקָרֻהוּ *& configent eum*, וּדְקָרֻנִי *& confodiant me*, c.

Imper. 2. p. f. m. cum præf. & affix. וְדָקְרֵנִי vedhoqréni *& confode me*, c.

Fut. 3. p. f. m. cum præf. וַיִּדְקֹר *& confodit*. Cum præf. & affix. וַיִּדְקְרֵהוּ *& confodit eum*.

NIPHAL נִדְקַר, unde 3. p. f. m. Fut. יִדָּקֵר, Isai. 13. v. 15. Lxx. ἡττηθήσεται *vincetur*. Aq. Sym. Theod. ἐκκεντηθήσεται *transfigetur*. Vulg. *occidetur*.

PUAL דֻּקַּר, unde Paoul pl. m. מְדֻקָּרִים, Lxx. ἐκκεκεντημένοι *confossi*. Cum præfix. וּמְדֻקָּרִים, Lxx. καὶ κατακεκεντημένοι *& confossi*. Vulg. *& occisi, & vulnerati*.

דָּר m. Chald. & cum præf. וְדָר; unde conjunctim עִם דָּר וְדָר, Dan. 3. v. 33. c. 4. v. 31. Theod. εἰς γενεὰν καὶ γενεάν, Vulg. & alii, *in generationem & generationem*. Idem est ac Heb. דּוֹר vel דֹּר, quod vide supra col. 393.

דַּר m. unde cum præf. וְדַר, Esth. 1. v. 6. Lxx. καὶ πίννινος λίθος, *& Parius lapis*. Alii, *& Parium marmor*. Bocharto part. 2. de animal. sac. l. 5. c. 8. col. 709. & seqq. est

margarita sive *unio*, qui Arabibus dicitur *Dor*, & in plurali *Dar*; putatque doctissimus ille vir in versione Lxx. esse vocum trajectionem (quod in hac translatione non raro contingere arbitratur) & pro καὶ πιννίνου, καὶ παρίνου λίθου, legendum: καὶ παρίνου, καὶ πιννίνου λίθου; adeo ut vox πιννίνου respondeat Hebraicæ דַּר. Eruditi viri sententiam confirmant editio Origeniana & ms. Alexandrinus, in quibus hic ordo cernitur. Ipsi autem πίννος est *margarita*, quæ ex pinna (Gallicè *nacre*) educitur. R. דרר inusit.

דר vide דוּר, supra col. 393.

דֵּרָאוֹן m. Heb. & Chald. Isai. 66. v. 24. Lxx. εἰς ὅρασιν *in visionem*; legebant לְרָאוֹן, à רָאָה *vidit*. Vulg. *usque ad satietatem visionis*; & Hebræum, & Lxx. versionem simul conjunxit. Cum præf. & in alia forma, לְדִרְאוֹן, Dan. 12. v. 2. Theod. εἰς αἰσχύνην *in*, vel *ad ignominiam*. Vulg. *ut videant*; legebat לִרְאוֹן *ad visionem*, à רְאוֹן inusit. formæ חָזוֹן. Alii utrobique, *contemtus, nausea, fastidium, reprobatio*. R. דָּרָא Hebræis inusitatum, sed Chaldæis & Arabibus, *repulit, rejecit, reprobavit*, &c.

דָּרְבָן secundum Judæos Orientales, & דָּרְבָן secundum Occidentales, m. unde cum præf. וְלַדָּרְבָן, 1. Reg. 13. v. 21. Lxx. δρέπανον *falx* (hîc apud Lxx. voces וְלַדָּרְבָן הַקַּרְדֻּמִּים trajiciuntur). Alius, βούκεντρον, Vulg. & alii, *stimulus, aculeus*, quo boves arantes punguntur & exstimulantur. Sunt qui neglecta Judæorum Orientalium & Occidentalium lectione sive distinctione, legant דָּרְבָן dorbán, formæ קָרְבָּן qorbán *munus*. Plur. דָּרְבֹנוֹת, Eccle. 12. v. 11. à sing. inusit. דָּרְבֹנָה, Lxx. βούκεντρα, Vulg. & alii, *stimuli*. R. דרבן quadrilit. inusit.

דַּרְדַּע Mass. *Dardá*, Vulg. *Dorda*, nom. propr. filii Mahol, 3. Reg. 4. v. 31. Etym. *generatio scientiæ*; à דּוֹר *generatio*, & דַּע *scientia*.

דַּרְדַּר m. Lxx. τρίβολος, Vulg. & alii, *tribulus, carduus*. Hinc cum præf. וְדַרְדַּר *& tribulus*. R. דרדר quadrilit. inusit. Sunt qui hanc vocem referant ad דְּרוֹר *libertas*, quod sponte & sine cultura nascatur *tribulus*.

דרום m. Lxx. νότος, Vulg. & alii, *auster, meridies, plaga australis, plaga meridionalis*. Cum præf. הַדָּרוֹם *auster*, וְדָרוֹם *& auster*, לַדָּרוֹם, בַּדָּרוֹם, *ad austrum*, מִדָּרוֹם *ab austro*. R. דרם inusit.

דרור vel דְּרֹר, m. Lxx. ἄφεσις, Vulg. *remissio*. Vulg. item & alii, *libertas, indulgentia*. Lxx. item, Exod. 30. v. 23. ἐκλεκτή, Vulg. & alii, *electa* (myrrha), h. e. præstantissima; ad verbum, *myrrha libertatis*, i. e. quæ sponte ex arbore fluit; q. d. flos myrrhæ. Cum præf. הַדְּרוֹר *libertas*. Rad. דרר inusit.

דרור m. Lxx. Aq. στρουθός, Vulg. *passer*. Lxx. item, τρυγών, Vulg. *turtur*. Alii, *hirundo*. Bocharto est *palumbus*, sive *columba agrestis*; quarum avium turmam S. Basilius epist. 175. ad Julittam appellat *αὐτόνομον ἀγέλην*, *liberum gregem*. Hinc cum præf. וּדְרוֹר, Psal. 83. Heb. 84. v. 4. *& turtur*, כַּדְּרוֹר, Prov. 26. v. 2. *sicut turtur*. R. דרר inusit. unde דְּרוֹר *libertas*, & nomen hujus avis, quod, inquiunt, libere loca omnia pervadat, in iisque nidificet.

דריוש Mass. *Dárjavesch*, Vulg. *Darius*, nomen propr. regis Medorum, Dan. 5. v. 31. al. c. 6. v. 1. Esd. 4. v. 5. Etym. *quærens*, aut *requirens*; à דָּרַשׁ *quæsivit, requisivit*.

דרך QAL. Sym. ὁδεύω, Lxx. διοδεύω, *iter facio, pertranseo, permeo*. Lxx. item, ἐπιβαίνω *ascendo*, ἐπιβιβάζω *ascendere facio*, πατέω, Vulg. *calco*, καταπατέω, Vulg. *conculco*, περιπατέω *incedo, ambulo*, πιέζω *premo*, πεπαίνω *maturesco, ad maturitatem procedo*, ἀνατέλλω, Vulg. *orior*, τρυγάω *vindemio*, τείνω, Vulg. *tendo*, ἐκτείνω (Sym. ἐντείνω), Vulg. *extendo*, ἐντείνω *intendo*, de arcu. Sym. item, ληνοβατέω *torcular calco*, sive *calco in torculari*.

PRAET. 3. p. s. m. דָּרַךְ *calcavit, incessit, ambulavit*. Cum præf. וְדָרַךְ *& calcabit*. 3. p. f. f. דָּרְכָה *incessit*. 2. p. s. m. דָּרַכְתָּ *incessisti, ambulasti*. 1. p. s. c. דָּרַכְתִּי *calcavi*. 3. p. pl. c. דָּרְכוּ *calcarunt*. Cum præfix. וַיִּדְרְכוּ *& tetenderunt*.

BEN. s. m. דֹּרֵךְ *ambulans*. Cum præfix. הַדֹּרֵךְ *calcans, tendens*, וְדֹרֵךְ & וְדֹרֵךְ, *& ambulans*, כְּדֹרֵךְ *sicut calcans*. Plur. m. דֹּרְכִים *calcantes*. Cum præf. כְּדֹרְכִים *sicut calcantes*. Const. דֹּרְכֵי *calcantes*. Cum præf. וְדֹרְכֵי *& calcantes*.

PAOUL s. f. דְּרוּכָה *extensus* (arcus). Plur. f. דְּרֻכוֹת, cum (ֻ) pro (וּ), *extensi* (arcus).

FUT. 3. p. s. m. יִדְרֹךְ *calcabit, tendet*. 3. p. f. f. תִּדְרֹךְ *calcabit*. 2. p. s. m. תִּדְרֹךְ *calcabis*. 2. p. s. f. תִּדְרְכִי *calcabis, calca*. 1. p. s. c. cum præf. & aff. וְאֶדְרְכֵם *& calcabo, & conculcabo eos*. 3. p. pl. m. יִדְרְכוּ, & cum ן parag. יִדְרְכוּן, *calcabunt*. Cum præf. וַיִּדְרְכוּ *& calcarunt*. 2. p. pl. m. תִּדְרְכוּ *calcabitis*.

HIPHIL הִדְרִיךְ, Lxx. ὁδηγέω *deduco*, ἐπιβιβάζω *ascendere facio*, πατῆσαι ποιέω *calcare facio*. Et intransitive, διαπορεύομαι *transeo*, ἀλοάομαι *trituror*. Alii, *calco, conculco, intendo*, ut in Qal.

PRAET. 3. p. s. m. cum præfix. וְהִדְרִיךְ *& deducet*. 2. p. s. m. cum aff. הִדְרַכְתִּיךְ *deduxi te*, m. 3. p. pl. c. cum aff. & (ִ) euphonico pro (י), הִדְרִיכֻהוּ *conculcarunt eum*.

BEN. s. m. cum aff. מַדְרִיכְךָ *deducens te*, m.

INFIN. cum aff. & (ִ) pro (ַ) sub characterist. הַדְרִיכָהּ pro הַדְרִיכָהּ, *calcandi eam*. Vide Gram. Heb. tom. 1. p. 185. c. 2.

IMPER. 2. p. s. m. cum aff. הַדְרִיכֵנִי *deduc me*, c.

FUT. 3. p. s. m. יַדְרִיךְ *deducet*. Cum affix. יַדְרִיכֵנִי *deducet me*. Cum præf. & aff. וַיַּדְרִיכֵם *& deduxit eos*. 1. p. s. c. cum aff. אַדְרִיכֵם *deducam eos*. 3. p. pl. m. cum præf. וַיַּדְרְכוּ *& intendunt*, Jerem. 9. v. 2. ubi est (ְ) sub ר loco (ִ), accelerandæ pronuntiationis gratia. Vide Gram. Heb. t. 1. p. 186. c. 2.

דרך, דֶּרֶךְ, & in pausa דָּרֶךְ, c. Lxx. Aq. Sym. Theod. ὁδός, Vulg. & alii, *via, iter*. Lxx. item, δίοδος, πάροδος, Sym. διάβασις, *transitus, pertransitus*. Lxx. item, τρίβος *semita*; & metaphorice, βίος *vita, agendi ratio*, ἐθισμὸς *consuetudo*, πρᾶξις, ἔργον, *actio, opus*, ἐπιτήδευμα *institutum*, &c. Alii item, *cultus, religio, doctrina, dogma*, quo sensu ὁδὸς sæpe legitur in Actibus Apost. per Hebraismum.

Cum præf. הַדֶּרֶךְ, & in pausa הַדָּרֶךְ, *via*, וְדֶרֶךְ & וְדֶרֶךְ, *& via*, בְּדֶרֶךְ, in pausa בְּדָרֶךְ, בַּדֶּרֶךְ, in pausa בַּדָּרֶךְ, & extra pausam cum ה articulo, בַּדֶּרֶךְ, *in via*, מֵהַדֶּרֶךְ

Digitized by Google

in via? כדרך *secundum viam*, וכדרך *& secundum viam*, לדרך, לדרך, & in pausa לדרך, *ad viam*, מדרך, & in pausa מדרך, *de via, à via.*

Cum præf. & aff. דרכו *via ejus*, m. ודרכו *& via ejus*, m. ובדרכו *& per viam ejus*, m. לדרכו *ad viam ejus*, m. כדרכו *secundum viam ejus*, m. מדרכו *à via ejus*, m. ומדרכו *& à via ejus*, m. דרכה *via ejus*, f. לדרכה *in viam ejus*, f. דרכך in pausa, *via tua*, m. בדרכך *in via tua*, m. לדרכך *per viam tuam*, m. דרכך *via tua*, f. מדרכך *à via tua*, f. דרכי *via mea*, c. הדרכי *an via mea?* c. דרכם *via eorum*, כדרכם *secundum viam eorum*, לדרכם *viam, in, per viam eorum*, vel *suam*, m. מדרכם *à via eorum*, ומדרכם *& à via eorum*, דרככם *via vestra*, m. לדרככם *in viam vestram*, m. דרכנו *via nostra*, c.

Dual. דרכים *duæ viæ*, à sing. inusitato דרך; nam à דרך esset דרכים. Vide Gram. Heb. tom. 1. p. 67. c. 1.

Plur. דרכים *viæ*. Cum præf. הדרכים *viæ*. Const. דרכי *viæ*. Cum præf. בדרכי *in viis*, ובדרכי *& in viis*. Cum præf. & aff. דרכיו, & sine (י), דרכו, *viæ ejus*, m. Vide Gram. Heb. tom. 1. p. 128. §. IV. c. 1. ודרכיו *& viæ ejus*, m. בדרכיו *in viis ejus*, m. כדרכיו *secundum vias ejus*, m. מדרכיו *de viis ejus*, m. דרכיה *viæ ejus*, f. דרכיך, & sine (י) דרכך, *viæ tuæ*, m. vide Gram. Heb. t. 1. p. 128. §. IV. c. 1. ודרכיך *& viæ tuæ*, m. בדרכיך *in viis tuis*, m. מדרכיך *à viis tuis*, m. דרכיך, & in pausa דרכיך, *viæ tuæ*, f. כדרכיך, & in pausa כדרכיך, *secundum vias tuas*, f. דרכי, & in pausa דרכי, *viæ meæ*, c. הדרכי *num viæ meæ?* c. בדרכי *in viis meis*, c. דרכיהם *viæ eorum*, בדרכיהם *in viis eorum*, מדרכיהם *à viis eorum*, מדרכיהן *à viis earum*, דרכיכם *viæ vestræ*, m. כדרכיכם *secundum vias vestras*, m. מדרכיכם *à viis vestris*, m. דרכינו *viæ nostræ*, c. כדרכינו *secundum vias nostras*, c. R. דרך *incessit, ambulavit, iter habuit.*

דרכמון m. Lxx. Vatic. χρυσίον *aurum*, χρυσοῦν *aureum*, χρυσοῦν νόμισμα, *nummus aureus*, μνᾶ *mina*. Complut. & mss. Alex. δραχμὴ, Vulg. & recentiores, *drachma*, Alexandrina videlicet, quæ Atticæ dupla fuit. Enimvero Græca vox nata videtur ex

Heb. דרכמון. Vide Gram. Heb. t. 2. p. 514. c. 1. ubi nummi hujus & pretium, & natura, quantum conjicere licet, explicantur. Hinc plur. דרכמנים & דרכמונים, *drachmæ*. Vox illa componitur, secundum nonnullos, ex דרך *via*, & מנה *numeravit*; quasi viaticum numeratum. Alii fingunt radicem quiniliteram דרכמן.

דרמשק Mass. *Darméseq*, Vulg. *Damascus*, 1. Paral. 18. v. 5. 2. Paral. 28. v. 5. eadem civitas, quæ דמשק; sed inserto ר. Vide Gram. Heb. tom. 1. p. 433. c. 1. & supra col. 414.

דרע Mass. & Vulg. *Dára*, nom. propr. filii Zaræ filii Judæ, 1. Paral. 2. v. 6. Etym. *generatio*, aut *habitatio pastoris*, vel *mali*, aut *societatis*; à דר *generatio, habitatio*, & רעה *pastor*, aut רע *malus*, aut רע *socius, societas.*

דרע m. Chald. idem quod Heb. זרע, ד & ז commutatis. Hinc plur. cum affix. & præf. ודרעוהי, Dan. 2. v. 32. Theod. καὶ βραχίονες αὐτοῦ, Vulg. & alii, *& brachia ejus*, m.

דרקון Mass. & Vulg. *Darqón*, aut *Darcón*, nomen proprium viri principis familiæ, quæ duce Zorobabele è Babylonia in Judæam reversa est, Esd. 2. v. 56. Etym. *generationis*, aut *habitationis possessio*; à דר *generatio, habitatio*, & קנה *possedit.*

דרר vide דרור, supra col. 421.

דרש QAL. Lxx. Aq. Sym. Theod. ζητέω, Vulg. & alii, *quæro*. Lxx. Aq. Sym. item, ἐκζητέω, Vulg. & alii, *exquiro*. Lxx. Sym. item, πυνθάνομαι *sciscitor, percontor*. Sym. item, ἀντιποιέομαι, Lxx. ἀντέχω, *vendico*. Lxx. item, ἀναζητέω *requiro*, ἐπιζητέω *inquiro*, ἀνετάζω, ἐξετάζω, *examino*, ἐξιχνιάζω *investigo*, ἐπερωτάω *interrogo*, ἐπισκέπτομαι, ἐπισκοπέω, *inspicio*, δέομαι *precor*, ἐλπίζω *spero*, κρίνω *judico*, ἐκβάλλομαι *ejicior*, &c. Vulg. & alii item, *consulo*. Construitur cum ב, ל, אל, & על.

Praet. 3. p. s. m. דרש & in pausa דרש, *quæsivit, requisivit, consuluit*. 3. p. s. f. דרשה *quæsivit*. 2. p. s. m. דרשת *quæsivisti*. Cum præf. ודרשת *& quæres*. 1. p. s. c. דרשתי & in pausa דרשתי, *quæsivi, requisivi*. Cum præf. ודרשתי *& requiram*. Cum aff. דרשתיך *quæsivi te*, m. דרשו & in pausa דרשו, *quæsierunt*. Cum præfix. & extra pausam, ודרשו

Digitized by Google

& *quæsierunt*, & *quærent*. Cum præf. & affix. וְדָרְשׁוּהוּ, cum (ְ) pro (ּ), *quæsierunt eum*, וּדְרָשׁוּהוּ & *quærent*, & *quæsierant eum*, דְּרָשׁוּנִי *requisierunt me*, c. דְּרָשׁוּם *consuluerunt ea* (solem, lunam, &c.) 1. p. pl. c. דְּרַשְׁנוּ *requisivimus*. Cum affix. & (ְ) euphonico pro (ּ), דְּרַשְׁנֻהוּ *requisivimus eum*.

Ben. s. m. דֹּרֵשׁ & דֹּרֵשׁ, *quærens*. Cum præf. הַדֹּרֵשׁ *quærens*, וְדֹרֵשׁ & *quærens*. Plur. m. const. דֹּרְשֵׁי *quærentes*. Cum præf. וְדֹרְשֵׁי & *quærentes*. Cum affix. דֹּרְשָׁיו *requirentes eum*, דֹּרְשֶׁיךָ *requirentes te*, m.

Paoul s. f. דְּרוּשָׁה *quæsita*. Pl. m. דְּרוּשִׁים *quæsita*, *exquisita* (opera Domini).

Infin. דְּרֹשׁ *quærere*, דָּרֹשׁ *quærendo*. Cum præf. לִדְרֹשׁ, sequente Maqqaph לִדְרָשׁ־ lidhrosch-, & cum (ֹ) epenthetico & trajecto, de quo vide Gram. Heb. tom. 1. p. 165. c. 1. 2. לִדְרוֹשׁ, Esd. 10. v. 16. *quærere*, *ad quærendum*, הֲלִדְרֹשׁ *an ad quærendum?* Cum affix. דָּרְשׁוֹ dorschó *quærere eum*. Cum præf. & affix. לְדָרְשֵׁנִי ledhorschéni *ad quærendum me*, *ad consulendum me*, c.

Imper. 2. p. s. m. cum (ָ) hhatoúph in fine pro hhólem ob sequens Maqqaph, דְּרָשׁ־ derosch- *consule*. 2. p. plur. m. דִּרְשׁוּ *quærite*, *consulite*. Cum præf. וְדִרְשׁוּ & *quærite*. Cum aff. דִּרְשׁוּנִי *quærite me*, c.

Fut. 3. p. s. m. יִדְרֹשׁ *quæret*. Cum præf. וְיִדְרֹשׁ & *requiret*, וַיִּדְרֹשׁ & *quæsivit*, & *sciscitatus est*. Cum præf. & aff. יִדְרְשֶׁנָּה *requiret illud*, יִדְרְשֵׁהוּ *requisivisset eum*, וַיִּדְרְשֵׁהוּ & *requisivit eum*. 2. p. s. m. תִּדְרֹשׁ *quæres*. Cum affix. תִּדְרְשֶׁנּוּ *requires eum*. 1. p. s. c. אֶדְרֹשׁ *requiram*. Cum præf. & ה paragog. וְאֶדְרְשָׁה & *consulam*. Cum affix. אֶדְרְשֶׁנּוּ *requiram illum*. 3. p. pl. m. יִדְרְשׁוּ, in pausa & cum ן paragog. יִדְרֹשׁוּן, *requirent*. Cum præfix. וַיִּדְרְשׁוּ & *inquisierunt*. Cum affix. יִדְרְשׁוּהוּ *requirent eum*. 2. p. pl. m. תִּדְרְשׁוּ *requiretis*. Cum aff. & (ְ) pro (ּ), תִּדְרְשֻׁהוּ *quæretis eum*, תִּדְרְשׁוּנִי *quæretis me*, c. 1. p. pl. c. נִדְרֹשׁ *requiremus*. Cum præfix. & ה parag. וְנִדְרְשָׁה & *quæremus*.

NIPHAL נִדְרַשׁ, Lxx. ἐκζητοῦμαι, Vulg. & alii, *requiror*, *exquiror*, *reposcor*, ἀποκρίνομαι *disquiror*, ἐμφανὴς γίνομαι *manifestus fio*, ἀποκρίνομαι *respondeo*, &c. Vulg. & alii item, *interrogor*, *consulor*, *quæror*, &c.

Praet. 3. p. s. m. in pausa; quare (ַ) mutatur in (ָ), נִדְרָשׁ *reposcitur*. 1. p. s. c. נִדְרַשְׁתִּי *quæsitus sum*. 3. p. pl. c. in pausa; unde (ַ) mutatur in (ָ), נִדְרָשׁוּ *quæsiti sunt*.

Infin. cum ה interrog. א pro ה charact. & ex terminatione hhólem, הַאִדָּרֹשׁ *an consulendo?* Ezech. 14. v. 3. Vide Gram. Heb. tom. 1. p. 172. c. 1.

Fut. 1. p. s. c. אִדָּרֵשׁ *consular*, cum (ִ) sub א pro (ֵ). Vide Gram. Heb. tom. 1. p. 173. c. 1.

דשא QAL, unde 3. p. pl. c. Praeteriti דָּשְׁאוּ, Joel. 2. v. 22. Lxx. βεβλάστηκε (τὰ πεδία), Vulg. & alii, *germinarunt*.

HIPHIL הִדְשִׁיא, unde 3. p. s. f. Futuri תַּדְשֵׁא, Gen. 1. v. 11. Lxx. Aq. βλαστησάτω, Vulg. & alii, *germinet*. Sym. ἐξαγαγέτω *educat*. Theod. ἐξενεγκάτω *producat*. Alii, *herbascat*.

דֶּשֶׁא m. Lxx. Aq. Sym. πόα, Lxx. Theod. βοτάνη, Lxx. item, χλόη, ἄγρωστις, Vulg. & alii, *herba*, proprie tenera & insativa, herbula. Lxx. item, χόρτος *gramen*, *fœnum*, σῖτος *cibus*, *pabulum*, de animalibus. Aq. item, βλάστημα *germen*. Cum præfix. כְּדֶשֶׁא *sicut herba*. R. דָּשָׁא *germinavit*, *herbam produxit*.

דשון vide infra דָּשֵׁן.

דשן QAL, unde PIEL דִּשֵּׁן, Lxx. λιπαίνω, πιαίνω, Vulg. & alii, *impinguo*, *pinguefacio*, καλυπτῆρα ἐπιτίθημι, *operculum impono*, *operio*, Num. 4. v. 13. ubi alii, *cineres removeo*, Vulg. *mundo*. Alii item alibi, *in cineres redigo*, *incendo*.

Praet. 2. p. s. m. דִּשַּׁנְתָּ *impinguasti*, *pinguefecisti*. 3. p. pl. c. cum præfix. וְדִשְּׁנוּ & *cineres removebunt*, q. d. & *decinerabunt*.

Infin. cum præf. & affix. לְדַשְּׁנוֹ *ad decinerandum illud* (altare), *ad cineres ab eo removendos*, Vulg. *suscipiendos*.

Fut. 3. p. s. m. cum ה parag. præcedente (ֶ) pro (ֵ), vide Gram. Heb. tom. 1. p. 178. c. 1. יְדַשְּׁנֶה, Psal. 19. Heb. 20. v. 4. Sym. πίονα ποιήσαι, alius, στεατώσω, *pinguefaciat* (holocaustum tuum), h. e. gratum habeat instar pinguis victimæ, Alii eo-

Digitized by Google

dem sensu, *in cineres redigat*, ut igne è cœlo demisso in cineres redegit sacrificium Abelis, &c. Vide Gram. Heb. t. 2. p. 259. c. 1. S. Hieron. & Vulg. *pinguefiat.* Vel legebant יְדֻשְּׁנֶה in Pual; vel mutarunt activum in passivum. 3. p. f. f. cum Maqqaph; quare (-) mutatur in (·), תְּדַשֶּׁן־ *impinguat, impinguabit.*

PUAL דֻּשַּׁן, Lxx. ἐμπιπλῶμαι *impleor.* Aq. Sym. Theod. πιαίνομαι, Vulg. & alii, *impinguor, pinguis fio.*

FUT. 3. p. f. m. in pausa; quare (-) mutatur in (·), יְדֻשָּׁן *impinguabitur.* 3. p. f. f. in eadem pausa, תְּדֻשָּׁן *pinguis fiet.*

HOPHAL הֻדְשַׁן hodschán, unde 3. p. f. f. PRAETERITI, composita partim ex hac conjugatione, partim ex Hithpael, הֻדַּשְּׁנָה, Isai. 34. v. 6. Lxx. ἐπαχύνθη *impinguatus est*, Vulg. *incrassatus est* (gladius). Vocis hujus analysis ea est: ה est ex Hophal cum (-) pro (- hhatoúph), quod non raro accidit; dagh. in ד compensat ת characterist. abjectum ex conjugatione Hithpael; denique dagh. alius character exsulat à ש ob (:) ei suppositum; vox enim analoga esset הִתְדַּשְּׁנָה in Hithpael. Si legas הֻדְשְׁנָה, vox erit analoga in Hophal. Vide Gram. Heb. tom. 1. p. 190. c. 1.

דָּשֵׁן m. Lxx. Aq. Sym. Theod. πίων, Sym. item, λιπαρός, Vulg. & alii, *pinguis.* Lxx. item substantive, πλησμονὴ *abundantia, satietas*, Isai. 30. v. 23. ubi pro דָּשֵׁן videntur legisse דֶּשֶׁן, quod vide mox infra. Cum præf. וְדָשֵׁן, Deut. 31. v. 20. *& pinguis erit.* Lxx. (καὶ) κορήσονται *& satiabuntur.* Vulg. *crassique fuerint*, mutato numero sing. in pluralem. Plur. דְּשֵׁנִים & const. דִּשְׁנֵי *pingues.* Rad. דִּשֵּׁן in Piel *impinguavit.*

דֶּשֶׁן, & in pausa דָּשֶׁן, m. Lxx. πίοτης, Sym. λίπος, Vulg. & alii, *pinguedo.* Lxx. item, τὰ ἀγαθὰ *bona.* Et in alio sensu, Lxx. καταλείμματος, Lxx. Theod. σποδιὰ, Lxx. item, σποδὸς, Vulg. & alii, *cinis.* Cum præfix. הַדֶּשֶׁן & in pausa הַדָּשֶׁן, *cinis.* וְדֶשֶׁן & וָדָשֶׁן, *& pinguedo, & cinis*, בְּדֶשֶׁן *in pinguedine*, מִדֶּשֶׁן *de pinguedine.* Cum affix. דִּשְׁנִי *pinguedo mea*, c. R. דִּשֵּׁן in Piel *impinguavit, in cineres redegit.*

דִּישֹׁן, & cum (ו) דִּישׁוֹן, Mass. *Dischón*, Vulg. *Dison*, nomen proprium 1°. filii Seir Horræi, Gen. 36. v. 21. 2°. filii Anæ filii Sebeon, ibid. v. 25. Etym. *trituratio*, vel *pinguedo*, aut *cinis*; à דּוּשׁ *triturare*, vel à דֶּשֶׁן *pinguedo*, aut *cinis.*

דָּת, & emphatice

דָּתָא f. Heb. & Chald. Lxx. Theod. νόμος *lex.* Lxx. item, νόμιμα, Theod. νόμιμον, *legitimum, lege sancitum.* Lxx. item, πρόσταγμα, Theod. δόγμα, *mandatum, decretum, edictum.* Theod. item, γνώμη *sententia*, ῥῆμα *verbum.* Alii item, *tributum statutum & decretum.* Cum præfix. הַדָּת *lex*, וְדָת, וְדָתָא Chald. & הַדָּת *& lex*, בְּדָת *in lege*, כַּדָּת & כְּדָת, *secundum legem.* Cum præf. & affix. דָּתוֹ *lex ejus*, m. וְדָתוֹ *& lex ejus*, m. דָּתְכוֹן Chald. *lex vestra*, m. Plur. const. דָּתֵי *leges.* Cum præfix. בְּדָתֵי *inter leges.* Cum præf. & affix. וְדָתֵיהֶם *& leges eorum.* Rad. דּוּת (inusit.) ob (-) ubique servatum.

דִּתְאָא f. Chald. emphat. unde cum præfix. בְּדִתְאָא, Dan. 4. vv. 12. 20. Theod. ἐν τῷ χλόῃ, *in herba.* Vulg. *in herbis.* Idem est atque Heb. דֶּשֶׁא, quod vide supra col. 426. literis ש & ת commutatis.

דְּתָבְרַיָּא m. plur. Chald. emphat. Dan. 3. vv. 2. 3. Vulg. *tyranni, optimates.* Theod. hanc vocem cum seq. תִּפְתָּיֵא conjunctam interpretatur, οἱ ἐπ' ἐξουσιῶν *qui erant in potestatibus*, h. e. potentes. Alii, *legisperiti, consiliarii regii*, quorum jus & decreta pura esse debent vel electa, id est, justa; à דָּת *lex, jus, decretum*, & בְּרָא, aut בְּרָה, *elegit.* Alii fingunt rad. inusit. דתבר.

דֹּתָן vide infra דֹּתַיִן.

דָּתָן Mass. & Vulg. *Dathán*, nom. proprium filii Eliab, Num. 16. v. 1. Etym. *ritus, lex*; à דָּת idem.

דֹּתָן Mass. & Vulg. 4. Reg. 6. v. 13. *Dothán*, nomen proprium urbis & loci in Tribu Zabulon, 12. milliariis Samaria aquilonem versus distantis, ac in terra campestri siti. In duali דֹּתַיִן (quasi à דּוֹת), unde cum ה locali & in pausa, דֹּתַיְנָה, Gen. 37. v. 17. Vulg. *in Dothain.* Etym. *lex aut ritus.* Vide vocem præced.

Digitized by Google

ה הא האה האר הבה

ה litera illa est

I. articulus omnium fere casuum, vide Gram. Heb. tom. 1. p. 67. art. IV. Genuina ejus motio est (-) cum daghésch in litera seq. modo sit illius recipiendi capax; hocque daghésch imprimitur ad compensandam literam ן ejectam; nam ה istud est pro הן *ecce*. Vide Gram. Heb. ibid. p. 69. c. 1. Si prima litera, cui daghésch imprimi debet, sit gutturalis aut ר; pro (-), ה afficitur (ָ). Vide ibid. Cum prima illa litera est ה, ח, ע, affecta (ָ) & rarissime (-); neque vox est monosyllabica: pro (ָ), ה notatur cum (ֶ) ad euphoniam. Vide ibid. Sæpissime daghésch excidit ex ה & ח, necnon ex aliis literis (ְ) affectis sine ulla compensatione. Vide ibid. & c. 2. ה istud articulus modo emphasin importat, respondetque articulo nostro Gallico *le, la;* imo quandoque superlativum gradum efficit; modo, & sæpius quidem, nihil addit significationi, & ad solum orationis ornatum adhibetur. Vide Gram. Heb. t. 1. p. 422. can. I.

II. Interdum refert pronomen relativum *qui, quæ, quod*, si addatur præteritis & participiis; & iisdem motionibus afficitur, quibus movetur cum est articulus. Vide Gram. Heb. tom. 1. pag. 422. can. II.

III. Adverbium est interrogationis; tuncque notatur cum (ֲ). Ante literam (ְ) affectam notatur cum solo (-); tuncque huic literæ modo daghésch imprimit, modo non imprimit. Eadem motione (-) afficitur ante schevâ compositum, necnon gutturales alia motione quam (ָ) affectas. At quando literæ illæ gutturales notantur cum (ָ); tunc ה istud interrogativum afficitur (ֶ), ut ה articulus. Vide Gram. Heb. tom. 1. p. 375. c. 1. 2. 423. c. 1.

IV. Particula, sive adverbium exclamationis est & apostrophæ nota; tuncque iisdem motionibus insignitur, quibus afficitur ה articulus. Vide Gram. Heb. tom. 1. p. 422. can. II.

V. Est præpositio motum vel quietem exprimens, aut saltem ei respondet, & vices ejus exsequitur, quando nominibus in fine additur præcedente (ָ). Vide Gram. Heb. tom. 1. p. 102. §. XI.

הָא Chald. Dan. 3. v. 25. Theod. ὁ *autem*. Ald. & Complut. ὧδε *hic*. Ms. Alex. ἰδὲ, Vulg. & alii, *ecce*. R. הא inusit. Alii adverbium istud radicem efficiunt.

הֵא Heb. & Chald. Lxx. ἰδὲ, Vulg. & alii, *ecce*. הֵא־כְדִי, Dan. 2. v. 43. Theod. καθὼς, Vulg. & alii, *sicuti;* ad verbum, *ecce sicut*. R. הא inusit. Aliis est ipsa radix.

הֶאָח vox præ lætitia gestientis & insultantis. Lxx. Sym. εὖγε, Vulg. & alii, *euge*. Lxx. item, ἡδὺ *jucundum, dulce*. Aliis, è contrario, est particula dolentis & ejulantis *heu! ah!* Unde Aq. Psal. 39. Heb. 40. v. 16. ἀὰ αα. Ex hac particula venit altera synonyma אָח, quam vide supra col. 55. sublato ה per aphæresin. Alii, contra, הֶאָח referunt ad אָח, præfixo ה affecto (ָ) loco (ֶ) ob aliud (ָ) sequens sub gutturali א.

הָאֲרָרִי Mass. *Hárari*, Vulg. *Ararites*, nomen proprium loci vel patriæ Aiam, de quo loco altum silent interpretes, 2. Reg. 23. v. 33. Forte nomen istud appellativum est, ac *montanum* significat, ut fert ejus etymologia; venit enim ab הַר *mons*. Quare א videtur antiqua vocalis *a*; quæ hodie exprimitur per (ָ) sub ה.

הַבְהָבִים m. pl. unde cum affix. הַבְהָבַי, Ose. 8. v. 13. Lxx. θυσία *hostia*, neglecto pronomine affixo. Vulg. Verbal. *offerent*. Alii, *dona mea*, h. e. dona mihi dicata vel debita. Aq. φέρε, φέρε *age, age;* legebat הַב הַב. Sym. ἐπάλληλοι *aliæ post alias* (hostiæ), h. e. frequentes. Theod. μεταφορὰ *oblationes*. Rad. יָהַב *dedit, donavit*, unde

Digitized by Google

חֲבָבִים, geminata secunda & tertia radicali, *dona*, *munera*, *hostiæ*.

הָבַל QAL. Lxx. Aq. Theod. ματαιόομαι *evanesco*. Vulg. & alii, *vanus fio*. Sym. ἀτμὶς γίνομαι *vapor sum*, vel *fio*. Lxx. item, κατὰ ἐπιβάλλω *vana injicio*. Vulg. *vana loquor*, ἐπιποθέω, Psal. 61. Heb. 62. v. 11. Vulg. *concupisco*.

Fut. 3. p. pl. m. ex forma (-) mutati in (-) ob pausam, & cum præfix. וַיֶּהְבָּלוּ, contracte pro וַיֶּהְבָּלוּ, *& vani facti sunt*. 2. p. plur. m. ex eadem forma & in pausa, תֶּהְבָּלוּ, contracte pro תֶּהְבָּלוּ, *evanescitis*, *vana loquimini*, &c.

HIPHIL הֶהְבִּיל, unde Ben. pl. m. cum (·) pro (׳) sub ב, מַהְבִּלִים, contracte pro מַהְבִּילִים, Jerem. 23. v. 16. *vanos efficientes* (sunt vos), h. e. *decipiunt vos*, ut Vulg. transtulit. Lxx. ματαιοῦσιν *vanam* (visionem) *faciunt*, h. e. fingunt visionem.

הֶבֶל, & in pausa הָבֶל, m. Lxx. Aq. Sym. ματαιότης, Vulg. & alii, *vanitas*. Aq. Sym. Theod. ἀτμὶς, ἀτμὸς, *vapor*, *halitus*. Lxx. item, ἀνομία *iniquitas*, εἴδωλον *idolum*, *quod nihil est in mundo*, 1. Corinth. 8. v. 4. καταιγὶς *tempestas*, Isai. 57. v. 13. ubi Vulg. *aura*. Et adjective, μάταιος *vanus*, οὐδὲν *nihil*, *nihilum*. Et adverbialiter, ματαίως, μάτην (sic etiam Aq.) *vane*, *frustra*. Sym. item, ἄπορον *difficile*. Cum præf. הַהֶבֶל *vanitas*, וְהֶבֶל *& vanitas*, בְּהֶבֶל *in vanitate*, לַהֶבֶל *vanitati*, מֵהֶבֶל *præ vanitate*. Const. הֲבֵל *vanitas*, ab inusit. הֲבֵל, cujus præterea (-) præter analogiam remanet, cum mutari debuisset in (-), vide Gram. Heb. tom. 1. p. 93. c. 2. fin. Vel est potius à forma inusit. הֲבַל, cujus (-) remanet in regimine ob (-) præcedens. Vide Gram. Heb. t. 1. p. 94. c. 1. Cum affix. הֶבְלוֹ *vanitas ejus*, m. cum (·) pro (-) sub ה, vide Gram. Heb. tom. 1. p. 98. c. 2. Sic הֶבְלֶךָ in pausa; quare ל afficitur (·) pro (:), *vanitas tua*, m. הֶבְלִי *vanitas mea*, c. Plur. הֲבָלִים *vanitates*. Cum præf. וַהֲבָלִים *& vanitates*. Const. הַבְלֵי *vanitates*, cum (-) sub ה, secundum analogiam. Cum præfix. בְּהַבְלֵי *in vanitatibus*. Cum præf. & affix. בְּהַבְלֵיהֶם *in vanitatibus eorum*. R. הָבַל *evanuit*.

הֶבֶל Mass. *Hével*, Vulg. *Abel*, nomen proprium filii Adam, Gen. 4. v. 2. Etym. *vanitas*, *halitus*, *vapor*. Vide vocem præcedentem.

הָבְנִים hovnim, m. plur. unde cum præfix. וְהָובְנִים vehovnim, Ezech. 27. v. 15. cum (ו) post adjecta puncta supervacaneo, Vulg. *hebenini* (dentes). S. Hieron. comm. in h. l. t. 3. nov. edit. c. 885. *hebenina ligna*. Bochart. de animal. sacr. part. 2. l. 1. cap. 20. col. 140. & seqq. interpretatur etiam *hebenum*, vel *ebenum*. Judæi etiam nonnulli, testibus Qimhhio & Abarbanele, *ebenum* transferunt. Vide Bochart. loco citato. Nil moror, quod vox illa sit pluralis; nam, observante eodem Bocharto ibid. ligna pretiosissima sæpius eo numero efferuntur in Scriptura. Chaldæus, quem sequuntur R. Salomon, & Judæi non pauci, *pavones* interpretatur. Lxx. καὶ τοῖς εἰσαγομένοις, *& his, qui introducebantur*; pro הָבְנִים legebant וּמוּבָאִים, à בּוֹא *venire*, in Hophal הוּבָא *adductus*, *introductus est*. Arabs sequitur Lxx. R. הָבַן inusit.

הָבַר QAL, unde Ben. pl. m. const. הֹבְרֵי, Isai. 47. v. 13. Lxx. ἀστρολόγοι *astrologi*. Sym. Theod. οἰωνοσκόποι, Vulg. & alii, *augures*.

הֵגֵא Mass. *Heghé*, Vulg. *Egens*, nom. proprium eunuchi regis Assueri, Esth. 2. v. 3. Etym. *meditatio*, *loquela*; ab הָגָה *meditatus*, *loquutus est*.

הָגָה QAL. Lxx. Sym. Theod. μελετάω, Sym. item, διαμελετάω, Vulg. & alii, *meditor*. Lxx. item, βοάω *clamo*, φωνέω *vocem edo*. Aq. Sym. V^a^. & VI^a^. editt. φθέγγομαι *loquor*. Alii item, *gemo*, de columbis; *rugio*, de leonibus. Et in alia significatione, Lxx. κτείνω *occido*, πλήσσω *verbero*. Aq. Theod. ἀπελαύνω *abigo*, *amoveo*, *aufero*.

Praet. 3. p. s. m. הָגָה *abstulit*, *auferet*. 2. p. s. m. cum præf. וְהָגִיתָ *& meditaberis*. 1. p. s. c. cum præf. וְהָגִיתִי *& meditabor*.

Infin. הָגֹה, & cum (ו) pro ה, הָגוֹ, *gemendo*, *auferendo*. Vide Gram. Heb. t. 1. p. 286. c. 1. fin. Cum præf. & hhólem loco (·), וְהֹגוֹ *& meditando*, Isai. 59. v. 13.

Fut.

Digitized by Google

Fut. 3. p. f. m. יֶהְגֶּה, contracte pro יֶהְגֶּה, & sic in toto hoc futuro, *meditabitur*, *eloquetur*, *rugiet*. Vide Gram. Heb. tom. 1. p. 34. c. 2. fin. 3. p. f. f. תֶּהְגֶּה *meditabitur*, *eloquetur*, *annuntiabit*. 1. p. f. c. אֶהְגֶּה *meditabor*, *gemam*. 3. p. pl. m. יֶהְגּוּ *meditabuntur*. 2. p. pl. m. תֶּהְגּוּ *eloquemini*. 1. p. pl. c. נֶהְגֶּה *gememus*, *gemimus*.

PUAL הֻגָּה, unde 3. p. f. m. Praet. cum hholem pro (ֻ) & dagh. per legem æquivalentiæ, הֹגָה pro הֻגָּה, 2. Reg. 20. v. 13. Lxx. μετέστη *translatus*, *amotus est*; sic etiam alii. Vulg. *amoto eo*. Vide Gram. Heb. tom. 1. p. 297. c. 1.

HIPHIL הִהְגָּה, aut contracte הִגָּה; unde Benoni pl. m. cum præf. הַמַּהְגִּים, contracte pro הַמַּהְגִּים, Isai. 8. v. 19. Lxx. οἱ ἐκ τῆς κοιλίας φωνοῦσι, *qui ex ventre loquuntur*. Alii, *meditantes*, *mussitantes*. Vulg. hac voce cum præcedenti הַמְצַפְצְפִים conjuncta, *qui strident incantationibus suis*.

הֶגֶה m. Lxx. μελέτη, Vulg. & alii, *meditatio*. Lxx. item & Theod. μέλος, Vulg. *carmen*. Aq. φθογγὴ *vox*, *sermo*, *sonus*, *articulans collatio*. Sym. καταλεγμα *querimonia*. Alii item, *loquela*, *gemitus*. Cum præfix. הֶגֶה & וְהֶגֶה, *& loquela*, *& meditatio*, *& gemitus*. R. הָגָה *meditatus est*, &c.

הָגוּת f. unde const. & cum præfix. וְהָגוּת, Psal. 48. Heb. 49. v. 4. Lxx. καὶ ἡ μελέτη, Vulg. & alii, *& meditatio*. Servatur (ָ) in regim. quia nomen istud venit à Rad. הָגָה *meditatus est*. Vide Gram. Heb. t. 1. p. 87. c. 2.

הָגִיג m. Lxx. μελέτη, Vulg. & alii, *meditatio*, κραυγὴ *clamor*. Hinc cum affix. הֲגִיגִי *meditatio mea*, c. *clamor meus*, c. Cum præfix. & affix. בַּהֲגִיגִי *in meditatione mea*, c. Psal. 38. Heb. 39. v. 4. ubi Sym. ἐν τῷ ἀναπολεῖν με, *cum versarem ego in animo*. R. הָגָה *meditatus*, *loquutus est*; unde הָגִיג, geminata secunda radicali, *meditatio*.

הִגָּיוֹן m. unde cum præf. הֶגְיוֹן, Psal. 18. Heb. 19. v. 15. Lxx. καὶ ἡ μελέτη, Vulg. & alii, *& meditatio*. R. הָגָה *meditatus est*.

הִגָּיוֹן m. Lxx. Aq. ᾠδὴ *ode*, *canticum*. Sym. μέλος *carmen*. Alius, μελῴδημα *melodia*. Theod. φθογγὴ *vox*, *sonus*. S. Hieron. & alii, *meditatio*. Vacat apud Vulg. Lat. Hæc autem vox exstat Psal. 9. v. 17. & Psal. 91. Heb. 92. v. 4. quo in ultimo loco quibusdam interpretibus est nomen instrumenti musici. Rad. הָגָה *meditatus est*, &c.

הִגְזְרָה f. Ezech. 42. v. 12. Lxx. κάλαμος *calamus mensorius*, sic etiam Arabs; legebant הַקָּנֶה. Vulg. *separatum* (vestibulum). Alii, *elegans*, *decens*, *conveniens*; ex usu Chald. & Rabbinico. R. הָגַן inusit.

הָגָר Mass. *Haghár*, Vulg. *Agár*, nom. proprium ancillæ Abrahami, Gen. 16. v. 1. Etym. *advena*, *peregrina*, *timens*, aut *ruminans*; à גּוּר *advenam*, *peregrinum esse*, *timere*; aut à גָּרַר *ruminare*.

הַגְרִי Mass. *Haghrí*, Vulg. *Agaráí*, nomen proprium 1°. patris Mibahar, 1. Paral. 11. v. 38. 2°. populi, qui ex Agare ortus Vulgato interpreti dicitur *Agareus*, 1. Paral. 27. v. 31. Hinc plur. inserto א, & (ִ) pro (ְ) sub ר, הַגְרִאִים. Vulg. *Agarei*, 1. Paral. 5. v. 10. Hi populi habitabant prope Damascum, & vicini erant Tribuum Ruben, Gad, & dimidiæ Tribus Manasse trans Jordanem ab ortu, 1. Paral. 5. v. 19. Etym. eadem ac nominis præced.

הַגְּרִיאֵ vide הַגְּרִים, supra col. 382.

הֵד m. Ezech. 7. v. 7. factum per apocopen ab הֵידָד, quod vide infra col. 444. Theod. δόξα, Vulg. *gloria*; referebant ad הוֹד *decus*, *gloria*. Lxx. μετ᾽ *cum*; videntur legisse עַל vel עִד. Alii, *echo*, *celeusma*, *vox torcular calcantium*, *messorum*, *hostium invadentium*, &c. Vide הֵידָד infra col. 444.

הֹד vide infra col. 439. in הוֹד.

הֲדַד, & in pausa הָדָד, Mass. *Hadhádh*, Vulg. *Adád*, nomen propr. 1°. filii Badad regis Idumææ, Gen. 36. v. 36. 2°. viri Idumæi, adversarii Salomonis, 3. Reg. 11. vv. 14. 19. qui v. 17. scribitur אֲדַד. Etym. *sonitus*, *clamor*, *celeusma*, &c. si legatur הֵדַד, vide supra הֵד. Si vero אֵדַד legeris, erit *fons*, *vapor*, *nubes*, *interitus*; ab אֵד idem.

הֲדַדְעֶזֶר vide הֲדַרְעֶזֶר infra col. 438.

הֲדַדְרִמּוֹן Mass. *Hadhadhrimmón*, Vulg. *Adadremmón*, nomen proprium urbis prope Jezraëlem in campo Mageddon, in dimidia Tribu Manasse cis Jordanem, Zach.

Digitized by Google

11. v. 11. al. 12. Ea urbs tempore Hieronymi vocabatur *Maximianopolis*. Vide eum in comm. in h. l. Etym. *clamor*, vel *celeusma malogranati*, aut *celsitudinis*; ab הֵידָד *clamor*, *celeusma*, & רִמּוֹן *malogranatum*, aut רוּם *altum*, *excelsum esse*.

הדח QAL, 3. p. s. m. PRAET. Isai. 11. v. 8. Lxx. ἐπιβαλεῖ *immittet*. Vulg. *mittet*. Alii, *extendet*, *porriget*, vel *extendit*, &c. Secundum R. Juda, hoc verbum idem est atque יָדָה *jecit*, *projecit*, literis ה & (י) commutatis.

הֹדּוּ Mass. *Hódhou*, Vulg. *India*, Esth. 1. v. 1. nomen propr. regionis amplissimæ Asiæ majoris, quæ nomen suum obtinuit ab Indo flumine, quod ad ejus occasum fluit. Etym. *gloria ejus*; ab הוֹד *decus*, *gloria*, & (ו) affix. 3. p. s. m.

הדום vide הֲדֹם initio sequentis col.

הדורים הֲדוּרִים m. pl. unde cum præf. וַהֲדוּרִים, Isai. 45. v. 2. Lxx. καὶ ὄρη *& montes*; legebant וַהֲרָרִים, ab הַר vel הָרָר, *mons*. Vulg. *& gloriosi*; referebat ad Paoul Qal verbi Rad. הָדַר *honoravit*, *glorificavit*, &c. Alii, *tortuosa*, *inæqualia*, *reflexa*; ab eodem verbo apud Chaldæos significante, *rediit*, *circumiit*, *in se reflexus fuit*, &c.

הדורם & הֲדֹרָם, Mass. *Hadhorám*, Vulg. *Adorám*, vel *Adurám*, nomen propr. 1°. filii Jectan, Gen. 10. v. 27. 2°. filii Adarezer, 1. Paral. 18. v. 10. 3°. viri, qui præerat tributis Roboam, 2. Paral. 10. v. 18. Etym. *decor eorum*; ex הָדָר vel הֲדַר, *decor*, *gloria*, &c. & aff. 3. p. pl. m. Vel *laus*, *confessio*, vel *clamor sublimis*, sive *excelsus*; ex הוֹד *laus*, *confessio*, vel הֵד *clamor*, & רוּם *altum*, *excelsum*, *sublimem esse*.

הִדַּי Mass. *Hiddái*, Vulg. *Heddái*, nom. proprium viri è fortibus Davidis, 2. Reg. 23. v. 30. qui 1. Paral. 11. v. 32. dicitur Hurai, mutato ד in ר. Etym. *laudatio*, vel *confessio*, vel *clamor*; ab הוֹד *laus*, *confessio*; vel הֵד *clamor*.

הדך QAL, unde 2. p. s. m. IMPER. cum præf. וַהֲדֹךְ, Job. 40. v. 7. al. 12. Lxx. καὶ σῆψον *& putrefac*, *& corrumpe*. Vulg. & alii, *& contere*. Affinitatem habet cum דָּךְ & דָּכָא, quæ vide supra col. 390. 401.

הדם & הֲדוֹם, m. Lxx. ὑποπόδιον, Vulg. & alii, *scabellum*, *suppedaneum*. Lxx. item, στάσις *statio*, pedum videlicet; τόπος οὗ ἔστησαν, *locus ubi steterunt*, vel *stant*, pedes. Cum præf. לַהֲדֹם & לַהֲדוֹם, *scabello*, וַהֲדֹם *& scabello*. R. הָדַם inusit.

הַדָּמִין m. pl. Chald. *frusta*; unde cum verbo עֲבַד in Ithpeal, הַדָּמִין יִתְעֲבֵד, Dan. 3. v. 29. *frusta efficietur*, h. e. in frusta concîdetur. Vulg. *dispereat*. Theod. εἰς ἀπώλειαν ἔσονται *in perditionem erunt*, h. e. perdentur. Sic in 2. p. pl. m. הַדָּמִין תִּתְעַבְדוּן, Dan. 2. v. 5. *frusta efficiemini*. Vulg. *peribitis vos*. Theod. εἰς ἀπώλειαν ἔσεσθε *in perditionem eritis*, i. perdemini. R. הֲדַם Chaldæis & Syris in Pael *membratim secuit*, *dissecuit*.

הֲדַס m. Lxx. Sym. μυρσίνη, Vulg. & alii, *myrtus*. Cum præf. וַהֲדַס *& myrtus*. Plur. cum præf. הַהֲדַסִּים *myrti*, cum daghésch in ס ad complendam syllabam; nam post motionem natura parvam semper venit aut (ֹ), aut accentus, aut hujuscemodi daghésch. Vide Gram. Heb. tom. 1. p. 65. c. 2. p. 414. c. 2. Aq. Sym. Zach. 1. v. 8. μυρσινῶνος, Vulg. *myrteta*. Lxx. ibid. & v. 11. τῶν ὀρέων *montes*; legisse videntur הֲרָרִים *excelsa* (loca), à רוּם *altum*, *excelsum esse*. R. הָדַס inusit.

הֲדַסָּה Mass. *Hadhassá*, Vulg. *Edissa*, cognomen, vel novum nomen Estheræ ab Assuero, ut videtur, impositum, Esth. 2. v. 7. Vide Gram. Heb. t. 1. p. 448. c. 1. fin. Etym. *myrtina*; ab הֲדַס *myrtus*.

הדף QAL. Lxx. ὠθέω *pello*, ἀπωθέω, Vulg. & alii, *expello*, *abjicio*, διωθέω *impello*, ἐκδιώκω *persequor*, ἀνατρέπω *everto*, Vulg. *subverto*, ἀφαιρέω *aufero*, ἐξαναλίσκω *consumo*, ἐξολοθρεύω *disperdo*, Vulg. *deleo*, ἀναλύω *dissolvo*.

PRAET. 3. p. s. m. cum aff. הֲדָפוֹ *impulit eum*. 1. p. s. c. cum præf. & aff. וַהֲדַפְתִּיךָ *& impuli te*, m.

INFIN. cum præfix. בַּהֲדֹף *in impellendo*, לַהֲדֹף *ad expellendum*. Cum præf. & affix. לַהֲדְפָהּ lehodhphà *ad expellendam eam*.

FUT. 3. p. s. m. יֶהְדֹּף, contracte pro יֶהֱדֹף, *expellet*; & sic in toto hoc futuro. Cum affix. יֶהְדְּפֶנּוּ *expellet eum*, cum (ֶ) pro (ֹ)

Digitized by Google

sub ד quanvis non gutturali, vide Gram. Heb. tom. 1. p. 35. c. 1. 359. c. 1. Sic יֶהְדְּפֵם *expelles eos*, vel *eas* (nationes). 3. p. pl. m. cum aff. יֶהְדְּפוּהוּ, cum (ְ) pro (ו) ob aliud (ו) sequens, & cum (ֻ) pro (ֹ), *expellent eum*. 2. p. pl. m. in pausa; quare retinetur aut revocatur hholem, תֶּהְדֹּפוּ *expelletis, impelletis*.

הדר QAL. Lxx. Sym. τιμάω, Vulg. & alii, *honoro, revereor*. Lxx. item & alius, δοξάζω *glorifico*. Lxx. item, θαυμάζω *miror, admiror*, ἐλεέω, Exod. 23. v. 3. Vulg. *misereor*.

PRAET. 2. p. s. m. cum præf. וְהָדַרְתָּ *& honorabis, & revereberis*.

PAOUL s. m. הָדוּר, Lxx. ὡραῖος *pulcher, decorus*. Vulg. *formosus*.

FUT. 2. p. s. m. ex forma (ֶ), תֶּהְדַּר, contracte pro תֶּהְדָּר, *honorabis, misereberis*.

NIPHAL נֶהְדַּר, unde 3. p. pl. c. PRAET. in pausa; quare (ֶ) revocatur mutaturque in (ָ), נֶהְדָּרוּ, contracte pro נֶהְדְּרוּ, Thren. 5. v. 12. Lxx. ἐδοξάσθησαν *glorificata sunt, gloria affecta sunt, honorata sunt* (facies senum). Vulg. *erubuerunt*.

HITHPAEL הִתְהַדֵּר, unde 2. p. s. m. FUT. תִּתְהַדַּר, Prov. 25. v. 6. Lxx. ἀλαζονεύου *superbias*. Vulg. *gloriosus appareas*. Alii, *decorabis, glorificabis te, honorem tibi arrogabis*, &c.

הדר Chald. PEAL, unde PAEL הַדַּר, Theod. δοξάζω, Vulg. & alii, *glorifico, gloriam do, gloriosum prædico*.

PRAET. 2. p. s. c. ex forma Heb. הַדְּרֵת *glorificasti*. 1. p. s. c. cum præf. וְהַדְּרֵת *& glorificavi*.

BEN. s. m. cum præf. וּמְהַדַּר *& glorificans sum, & glorifico*.

הָדָר m. Lxx. Theod. & Vª. edit. εὐπρέπεια *decor eximius*, μεγαλοπρέπεια *magnificentia*. Aq. Sym. ἀξίωμα *dignitas*, εὐπρέπεια *decor, decorum*. Sym. item, διάδοξία *gloria*, ἀξιοπρεπὲς (neut.) *dignitas, decorum*. Lxx. item, δόξα, Vulg. & alii, *gloria*, ἔπαινος *laus*, κάλλος, ὡραιότης, *pulchritudo*, λαμπρότης *splendor*, τιμὴ *honor*, ὕψος *altitudo*. Et adjective, ἔνδοξος *gloriosus*, ὡραῖος *pulcher*.

Cum præfix. וְהָדָר *& gloria*, בְּהָדָר *in, cum magnificentia*, cum (ְ) sub ב loco (ַ) ob aliud (ָ) sequens sub gutturali ה, vide Gram. Heb. tom. 1. p. 380. c. 2. Const. הֲדַר *gloria, decus, honor*, &c. Cum præf. וַהֲדַר *& decus*, וּבַהֲדַר *& propter decus*. Cum præf. & affix. הֲדָרוֹ *decor, decus ejus*, f. וַהֲדָרָהּ *& decor ejus*, f. הֲדָרָהּ, & in pausa הֲדָרָהּ, *& decor tuus*, m. הֲדָרְךָ *decor tuus*, f. הֲדָרִי *decus meum*, c. בַּהֲדָרִי *ob decorem meum*, c. Plur. const. cum præfix. בְּהַדְרֵי, Psal. 109. Heb. 110. v. 3. *in decoribus, in splendoribus*. Sym. in altera versione, ἐν ὄρεσιν, S. Hieron. *in montibus*; legebant בְּהַרְרֵי, ab הַר aut הָרָר, *mons*. R. הָדַר *glorificavit*, &c.

הֲדַר Mass. *Hadhár*, Vulg. *Adár*, nom. proprium octavi regis Edom, Gen. 36. v. 39. Etym. *decus, magnificentia, gloria*, &c. Vide vocem præced.

הֲדַר m. Chald. Dan. 11. v. 20. & cum א emphatico

הַדְרָא, Dan. 5. v. 18. Theod. δόξα, Vulg. & alii, *gloria, decus, honor, magnificentia*, &c. Cum aff. הַדְרִי *gloria mea*, &c. R. הֲדַר *glorificavit*, &c.

הֲדָרָה f. Lxx. δόξα *gloria*. Vulg. *dignitas*. S. Hieron. & alii, *decor*, &c. Hinc const. הַדְרַת *decor*. Cum præf. בְּהַדְרַת *in decore*. Lxx. Psal. 28. Heb. 29. v. 2. Psal. 95. Heb. 96. v. 9. 1. Paral. 16. v. 29. ἐν αὐλῇ *in aula, in atrio*; legebant בְּחַצְרַת cum ח pro ה ab inusit. חֲצָרָה, unde const. & cum præf. בַּחֲצְרַת. Cum ל præf. לְהַדְרַת, 2. Paral. 20. v. 21. Lxx. ἐξομολογεῖσθαι καὶ αἰνεῖν, *ad confitendum & laudandum*. Vulg. *ut laudarent*. Alii, *in decore*, &c. R. הָדַר *glorificavit, decoravit*, &c.

הֲדַרְעֶזֶר Mass. *Hadharézer*, Vulg. *Adarézer*, nomen proprium filii Rohob regis Soba, 1. Paral. 18. vv. 3. 5. 8. &c. qui 2. Reg. 8. v. 3. dicitur הֲדַדְעֶזֶר *Hadhadhézer*, aut *Adadézer*; idque mendo graphico, ut videtur; nam Lxx. ubique scribunt Ἁδρααζὰρ, vel Ἁδρααζάρ, vel Ἁδρααζέρ; Vulg. vero *Adraezer*. Vide Gram. Heb. tom. 1. p. 434. c. 1. Etym. *decor*, aut *pulchritudo auxilii*; ab הָדָר *decor, pulchritudo, magnificentia*, &c. & עֵזֶר *auxilium*.

הֲדֹרָם vide הֲדוֹרָם, supra col. 435.

Digitized by Google

הָהּ, Ezech. 30. v. 2. particula dolentis, quæ est eadem atque אָהָהּ, cujus א per aphæresin resecatur. Lxx. ὦ, ὤ, ὦ, ὦ. Vulg. *væ*, *væ*. Alii, *ah! ha! heu*, *eheu*. Vide supra col. 35.

הוֹ, Amos. 5. v. 16. particula dolentis, eadem ac הוֹי, quam vide infra col. 441. sublato (י) per apocopen. Lxx. οὐαὶ, Vulg. & alii, *væ*. Alii item, *heu*, *eheu*.

הֲוָא Chald. *fuit*, vide הֲוָה in col. sequenti.

הוּא Heb. & Chald. Pronom. primitivum tertiæ personæ f. m. Vide Gram. Heb. t. 1. p. 72. §. I. & Chald. t. 2. p. 576. in fine. Lxx. Theod. αὐτὸς *ipse*, οὗτος *ille*. Interdum pro verbo substantivo *Sum* usurpatur, aut illud includit. Vide Gram. Heb. tom. 1. p. 501. c. 1. Cum præf. הַהוּא *ille, ipse*, וְהוּא, & in pausa וָהוּא, *& ipse*.

הוֹד vide infra col. 444. in הוֹי.

הוֹגֵיר vide infra in Hiphil verbi יָגָה.

הוֹד, & semel הֹד, m. Lxx. Sym. δόξα, Aq. ὑπερδοξότης, Vulg. & alii, *gloria*. Aq. item, ὑπερμεγέθης *excelsa magnitudo*. Sym. Theod. Job. 39. v. 20. φόβος *timor*. Sym. item, αἶνος, ἔπαινος *laus*. Theod. εὐπρέπεια *decor*, *majestas*. Lxx. item, ἁγιωσύνη *sanctitas*, ἀρετὴ *virtus*, ἐξομολόγησις, Vulg. *confessio*, *laudatio*, μεγαλοπρέπεια *magnificentia*, ὡραιότης *pulchritudo*, ζωὴ *vita*, Prov. 5. v. 9. ubi Vulg. *honor*. Et adjective, εὐπρεπὴς *decorus*, καρποφόρος *frugifer*. Cum præf. הַהוֹד & וְהוֹד, *& decor*. Cum præf. & affix. הוֹדוֹ, & cum ה pro (ו), הוֹדֹה, *decor ejus*, m. הוֹדְךָ, & in pausa הוֹדֶךָ, *honor tuus*, m. מֵהוֹדְךָ *de gloria tua*, m. וְהוֹדִי *& decor meus*, c. R. הוד inusit.

הוֹד Mass. & Vulg. *Hód* vel *Hódh*, nomen propr. filii Supha filii Helem, 1. Paral. 7. v. 37. Etym. *gloria*, *decus*, *honor*, &c. Vide vocem præced.

הוֹדַוְיָה Mass. *Hodhavià*, Vulg. *Odoià* & *Oduià*, nomen propr. 1°. viri familiæ suæ principis in dimidia Tribu Manasse trans Jordanem, 1. Paral. 5. v. 24. 2°. filii Asana, 1. Paral. 9. v. 7. 3°. filii Elioenai filii Naariæ, 1. Paral. 3. v. 24. 4°. alterius viri, Esd. 2. v. 40. Etym. *laus*, *confessio*, *gloria*, *Domini*; ab הוֹד *laus*, &c. & יָהּ *Dominus*.

הוֹדִיָּה Mass. *Hodhiiià*, Vulg. *Odaià*, sive *Odaias*, vel *Odevià*, nomen propr. 1°. sororis Naham, 1. Paral. 4. v. 19. 2°. Levitæ, Nehem. 9. v. 5. c. 10. vv. 10. 12. &c. Etym. eadem ac nominis præced.

הוה QAL. Lxx. εἰμὶ, γίνομαι; Vulg. & alii, *sum*, *fio*, *existo*.

Ben. f. m. הֹוֶה *existens*, *futurus*; sæpe enim participia tempus futurum exprimunt. Vide Gram. Heb. t. 1. p. 555. can. III.

Imper. 2. p. f. m. הֱוֵה, & cum א pro ה ex forma Chald. הֱוֵא, *esto*. Vide Gram. Heb. tom. 1. p. 287. c. 1. 410. c. 2. 2. p. f. f. הֲוִי *esto*.

Fut. 3. p. f. m. anomala, יְהוּא pro יִהְיֶה, aut ex forma Chald. יְהֵא, *erit*. Vide Gram. Heb. tom. 1. p. 288. c. 1.

הוה aut הֲוָא, Chald. PEAL. Lxx. Theod. εἰμὶ, Vulg. & alii, *sum*, ut apud Hebræos.

Præt. 3. p. f. m. הֲוָה & הֲוָא, *fuit*, *erat*. 3. p. f. f. הֲוָת & הֲוַת, *erat*. Vide Gram. Chald. tom. 2. p. 608. c. 1. Cum præf. וַהֲוָת *& erat*. 2. p. f. c. הֲוַיְתָ *fuisti*. 1. p. f. c. הֲוֵית *fui*. 3. p. pl. m. הֲווֹ, & mendose Dan. 6. v. 5. הֲוָה, *fuerunt*. Vide Gram. Chald. ibid. Cum præf. וַהֲווֹ *& fuerunt*.

Infin. cum præf. לְהֶוֵא & לֶהֱוֵא, *ut fit*, *ut sint*. Cum aff. לֶהֱוֹן, contracte pro לְהֶוְיוֹן, *ut sint ipsi*, לֶהֶוְיָן, contracte pro לְהֶוְיָן, *ut sint ipsæ*, vel *ipsa*. Vide Gram. Chald. t. 2. p. 608. c. 2.

Imper. 2. p. pl. m. הֱווֹ *estote*.

Fut. 3. p. f. f. תֶּהֱוֵה & תֶּהֱוֵא, *erit*, *fit*.

הַוָּה f. Lxx. Sym. ὀδύνη *dolor*. Sym. item, ἐπήρεια *noxa*, *nocumentum*. Aq. ἐνέδρα, S. Hieron. *insidiæ*. Lxx. item, ἀβουλία *temeritas*, ἀδικία *injustitia*, ἀνομία *iniquitas*, αἰσχύνη *pudor*, *confusio*, ματαιότης *vanitas*. Et adjective, μάταιος *vanus*, ταραχώδης *turbulentus*, ψευδὴς *mendax*, &c. Aq. ἐνεδρευτὸς *insidiosus*. Sym. ἐπηρεαστὴς *nocivus*, *injuriosus*, *obtrectator*. Alii item, *pravitas*, *ærumnas*, *calamitas*, *infortunium*; &, quod ex labore superest, *reliquum*, *substantia*, &c. Hinc const. הַוַּת *ærumna*, *perversitas*, Mich. 7. v. 3. ubi Vulg. *desiderium*; legebat אַוַּת. Cum præf. וְהַוַּת *& perversitas*, *&*

Digitized by Google

male parta opes, וּבְהַוָּה *& in pravitate*. Cum præf. & aff. בְּהַוָּתוֹ *in pravitate ejus*, m. הַוָּתִי *& ærumna mea*, c. Job. 6. v. 2. לְהַוָּתִי *ad ærumnam meam*, c. Job. 30. v. 13. quibus in locis scribitur לְהַיָּתִי, הַיָּתִי; sed Massorethæ legendum docent ut posuimus. Plur. הַוּוֹת *ærumnæ*, *calamitates*, &c. R. הָוָה *fuit*; unde *calamitas*, *miseria*, proprie inhærens, & quasi *substantialis*.

הֹוָה f. Isai. 47. v. 11. Lxx. ταλαιπωρία, Vulg. & alii, *calamitas*, *miseria*. Et Ezech. 7. v. 26. Lxx. οὐαὶ ἐπὶ οὐαὶ; legebant הוֹי. Vulg. *conturbatio*. Alii, *calamitas*, &c. R. הָוָה *fuit*. Vide vocem præced.

הוֹהָם Mass. *Hohám*, Vulg. *Ohám*, nom. proprium regis Hebron, Jos. 10. v. 3. Etym. *væ eis*; ex הוֹי *væ*, & ם aff. 3. p. pl. m. Vel *tumultuans*, aut *conturbans*. Vide הוּם & הָמָה.

הוֹי Particula dolentis, minitantis, & interdum vocantis adhortantisque. Lxx. οὐαί, Vulg. & alii, *væ*, *ô*. Alii item, *heu*, *hei*, *eheu*, *ah*, *heus*. Cum præfix. וְהוֹי *& heu*. Vulg. *& væ*.

הוּךְ Chald. PEAL, Lxx. ἀπέρχομαι *abeo*, πορεύομαι, Vulg. & alii, *eo*, *proficiscor*, ἀποφέρομαι *deferor*, *pervenio*.

INFIN. cum præf. לִמְהָךְ *ire*, *proficisci*.

FUT. 3. p. s. m. יְהָךְ pro יְהוּךְ, *proficiscatur*, *perveniat*, *perveniret*. Cum præf. וִיהָךְ pro וִיהוּךְ, *& perveniat*, contracto utroque (·) in (ָ) sub (י). Vide Gram. Heb. t. 1. p. 385. c. 1. & Chald. tom. 2. p. 604. c. 2.

הוֹלֵלָה f. Lxx. περιφέρεια, ἀφροσύνη (Sym. παραφορά) Aq. Sym. πλάνη, Vulg. & alii, *error*, *hallucinatio*. Sym. item, αὐθάδεια *audacia*, *procacitas*. Lxx. item, παραβολή *parabola*. Alii, *insania*, *stultitia*. Hinc plur. הוֹלֵלוֹת & הוֹלֵלֹת, *errores*, *stultitiæ*, &c. servato (-) ob viciniam accentus. Vide Gram. Heb. tom. 1. p. 60. c. 1. Cum præf. וְהוֹלֵלוֹת *& stultitiæ*. R. הָלַל *insanivit*.

הוֹלֵלוּת f. Eccle. 10. v. 13. Lxx. περιφέρεια, Vulg. *error*. Alii, *stultitia*, *insania*. R. הָלַל *insanivit*.

הוֹלֵם m. Isai. 41. v. 7. Lxx. ἐλαύνων *ducens*, h. e. opus ductile faciens, Vulg. *qui cudebat*; legebant in Benoni Qal verbi Rad. הָלַם *tundit*, *contundit*. Alii, *tusio*, *contusio*.

הוּם QAL, unde 3. p. s. m. PRAET. cum præf. & aff. וְהָמָם, Deut. 7. v. 23. Lxx. καὶ ἀπολέσει αὐτοὺς *& perdet eos*. Aq. καὶ φαγεδαινώσει αὐτοὺς *& morbo edacitatis affliget eos*. Sym. καὶ ταράξει αὐτοὺς *& turbabit eos*; sic etiam recentiores. Theod. καὶ ἐκστήσει *& obstupescere*, *& mente excedere faciet eos*. Vulg. *& interficiet eos*. Alii, *& confringet*, *& conteret eos*.

NIPHAL נָהוֹם, unde 3. p. s. f. FUTURI cum præf. & (-) sub charact. ad compensandum daghésch ejectum, וַתֵּהֹם, Lxx. καὶ ἤχησεν, Vulg. *& personuit*, *& insonuit*. Alii, *& turbata*, *& commota est*.

HIPHIL הֵהִים, Lxx. ἐξαίρομαι *auferor*, ταράσσομαι *turbor*. Aq. συγχέομαι *confundor*. Alii, *tumultuor*, *turbas excito*, *perstrepo*.

FUT. 1. p. s. c. cum præf. & ה paragog. וְאָהִימָה, Psal. 54. Heb. 55. v. 3. Lxx. καὶ ἐταράχθην, Vulg. Lat. & S. Hieron. *& conturbatus sum*. Sym. καὶ συνεχύθην *& confusus sum*. Alii, *& perstrepam*. 3. p. plur. f. anomala תְּהִימֶנָה, Mich. 2. v. 12. pro תְּהִימֶינָה, vide Gram. Heb. tom. 1. p. 260. c. 2. Lxx. ἐξαλοῦνται *auferentur*. Vulg. *tumultuabuntur*. Alii, *perstrepent*.

הוֹמָם Mass. & Vulg. *Homám*, nomen proprium filii Lotan filii Seir, 1. Paral. 1. v. 39. qui Gen. 36. v. 22. dicitur הֵימָם *Hemám*. Etym. *tumultus*, vel *turbatio eorum*; ex הוּם *tumultuari*, *turbari*, & ם affix. 3. p. plur. m.

הוֹן, & Ose. 12. v. 9. אוֹן, m. Lxx. Aq. Sym. Theod. ὕπαρξις, Lxx. item, τὰ ὑπάρχοντα, Vulg. & alii, *substantia*, *opes*, *facultates*. Lxx. Sym. πλοῦτος *divitiæ*, βίος *vita*. Lxx. item, δύναμις *potentia*, δόξα *gloria*, ζωὴ *vita*, ἰσχὺς *fortitudo*, κτῆμα, κτῆσις, *possessio*, πόνος *labor*, τιμὴ *honor*, *pretium*. Adjective, ἱκανὸν (τὸ) *sufficiens*, *satis*. Verbaliter, ἀρκέω *sufficio*, πλουτέω *dives sum*. Cum præf. וְהוֹן & וָהוֹן, *& substantia*, *& opes*, לְהוֹן *ad substantiam*. Cum præf. & aff. מֵהוֹנוֹ *substantia ejus*, m. מֵהוֹנֶךָ in pausa, *de substantia tua*, m. הוֹנֵךְ *substantia tua*, f. Plur. cum affix. הוֹנַיִךְ *opes tuæ*, f. R. הוּן inusit.

הוֹרָה f. Lxx. συλλαβοῦσα *concipiens*, τίκτουσα *pariens*. Vulg. & alii, *genitrix*. Hinc cum

affix. הורתי *genitrix mea*, c. הורתם *genitrix eorum*. R. הרה *concepit*.

הורים הורי m. unde plur. cum affix. & in pauſa, הורי, Gen. 49. v. 26. *genitores, progenitores mei*, c. Vulg. *patres ejus*; legebat הרי cum defectu (י), de quo vide Gram. Heb. t. 1. p. 128. §. IV. c. 1. Lxx. ὀρῶν *montes*; legebant הררי ab הרר *mons*, in forma nominum Syrorum maſc. plur. conſtruct. Vide eand. Gram. ibid. p. 54. c. 2. Vel legerunt הררי per apocopen τοῦ ם, pro הררים, vide ibid. R. הרה *concepit*, unde *genitor* quaſi concipere faciens.

הורם Maſſ. & Vulg. *Horám*, nomen proprium regis Gazer, Joſ. 10. v. 33. Etym. *mons eorum*; ex הר *mons*, & aff. 3. p. pl. m. Vel *concipiens eos*; ex הרה *concepit*, & eod. affixo.

הושמע Maſſ. *Hóſchamá*, Vulg. *Samá*, nomen proprium filii Jechoniæ, 1. Paral. 3. v. 18. Etym. *audiens*, vel *obediens*; à שמע *audivit, obedivit*.

הושע Maſſ. *Hoſchéa*, Vulg. *Oſée*, nom. proprium 1°. filii Nun, Num. 13. v. 9. qui ibid. v. 17. *Joſue* cognominatur à Moyſe. 2°. filii Ela, 4. Reg. 15. v. 30. 3°. filii Ozaziu, 1. Paral. 27. v. 20. 4°. prophetæ filii Beeri, Oſe. 1. v. 1. Etym. *ſalvator*, aut *ſalus*; à ישע in Hiph. *ſalvavit*.

הושעיה Maſſ. *Hóſchaiá*, Vulg. *Oſaias*, nomen proprium 1°. viri principis, qui cum Zorobabele è Babylonia in Judæam rediit, Nehem. 12. v. 32. 2°. patris Jezoniæ, Jerem. 42. v. 1. Etym. *ſalvator Dominus*, aut *ſalus Domini*; ex ישע in Hiph. *ſalvavit*, & יה *Dominus*.

הותיר Maſſ. *Hothír*, Vulg. *Othír*, nom. proprium filii aut unius è poſteris Heman, 1. Paral. 25. v. 4. Etym. *excellens*, aut *reſiduus*; ex יתר in Hiph. *excelluit, reſiduus fuit*.

הזה QAL, unde BEN. pl. m. הזים, Iſai. 56. v. 10. Lxx. ἐνυπνιαζόμενοι *ſomniantes*. Alii, *ſtertentes*. Aq. Theod. φανταζόμενοι *imaginantes, ſomniantes*. Vulg. *videntes*; legebat חזים ab חזה *vidit*.

הי, unde cum præf. והי, Ezech. 2. v. 10. Lxx. καὶ οὐαί, Vulg. *& væ*. Alii, *& luctus*, *& planctus*, *& lamentum*; à נהי idem, cujus נ per aphæreſin tollitur. R. נהה *lamentatus eſt*, &c.

היא, & in toto Pentateucho, exceptis locis undecim, vide Gram. Heb. t. 1. p. 73. c. 1. 2. הוא, pronomen primitivum tertiæ perſ. ſ. femininæ Hebraicum & Chaldaicum, Lxx. Theod. αὕτη, αὐτή, ἐκείνη, *hæc, ipſa, illa*; & neut. *ipſum, illud*. Cum præfix. ההיא *illa, illud*, והיא, & in pauſa והיא, *& illa*. Sæpe includit verbum ſubſtantivum *Sum*, aut vices ejus ſupplet. Rad. הוא *ipſe*. Vide ſupra col. 439.

היבל Chald. vide in יבל.

הידד m. Lxx. hanc vocem interdum negligunt, ut Jerem. 25. v. 30. Eam quandoque interpretantur καταπατῶ *conculco*, Iſai. 16. v. 9. καταβαίνω *deſcendo*, Jerem. 51. v. 14. Eam denique retinent, Jerem. 48. v. 33. ſed ab amanuenſibus, pro more ſuo, corruptam, nempe αἰδὰ, Complut. αἰδὰδ, Theodoretus peſſime omnium ἰδάρ. Vulg. *vox calcantium, celeuma*, melius, *celeuſma*, à κελεύω *hortor, adhortor*. Syrus, Jerem. 48. v. 33. ἰα, unde Aq. ἰαομὸς, Jerem. 25. v. 30. ubi Sym. κατάλαγμα, quas duas voces *carmen lugubre* interpretatur S. Hieron. comm. in h. l. t. 3. nov. edit. c. 651. Aliis הידד eſt *vox*, ſeu *clamor calcantium in torculari, meſſorum, nautarum, hoſtium regionem aliquam invadentium, & ſeſe invicem adhortantium*. Vide הד ſupra col. 434. R. הדד inuſit.

הידות f. plur. Nehem. 12. v. 8. Lxx. Vatic. χεῖρες *manus*; legebant ידות, ab יד *manus*. Complut. ἐξομολογήσεις *confeſſiones, laudationes, celebrationes*. Vulg. *hymni*; ſic etiam alii. R. ידה in Hiph. *confeſſus eſt, celebravit, laudavit*.

היה QAL. Lxx. Aq. Sym. Theod. εἰμὶ, γίνομαι, Vulg. & alii, *ſum, fio*.

PRÆT. 3. p. ſ. m. היה, & concurrente altero accentu היה, *fuit*. Cum præf. והיה, & in concurſu alterius accentus והיה, *& erit*. 3. p. ſ. f. היתה, & in pauſa היתה, *fuit*. Cum præf. והיתה *& erit*, ההיתה *num fuit?* cum (ְ) ſub priori ה loco (ֲ), ob (ְ) ſequens ſub altero ה, vide Gram. Heb.

Digitized by Google

tom. 1. p. 375. c. 2. 2. p. ſ. m. הָיִיתָ *fuiſti.* Cum præf. וְהָיִיתָ, cum unico (ִ) וְהָיִתָ, & cum ה expreſſo in fine, וְהָיִיתָה, *& eris.* 2. p. ſ. f. הָיִית, cum (ִ) parag. aut potius antiqua vocali *e*, הָיִיתִי, *fuiſti.* Cum præf. וְהָיִית *& eris.* 1. p. ſ. c. הָיִיתִי *fui.* Cum præf. וְהָיִיתִי *& ero.* 3. p. pl. c. הָיוּ *fuerunt.* Cum præfix. וְהָיוּ *& erunt, & ſint.* 2. p. pl. m. הֱיִיתֶם *fuiſtis*, cum (ֱ) pro (ְ) ſub ה, vide Gram. Heb. tom. 1. p. 285. c. 2. Cum præf. וִהְיִתֶם contracte pro וִהְיִיתֶם, *& fuiſtis*, vide eand. Gram. ibid. & p. 385. c. 1. num. III. 1. p. plur. c. הָיִינוּ *fuimus.* Cum præfix. וְהָיִינוּ *& erimus.*

Ben. ſ. f. הֹוָה *exiſtens, eſt.*

Infin. הָיֹה, הָיוֹ, הֱיוֹת, & cum (ְ) ex forma Imperativi, ſive ex forma Chald. הֱוֵה *eſſe*, vide Gram. Heb. tom. 1. p. 286. c. 2. 287. c. 2. Cum præf. בִּהְיוֹת contracte pro בְּהֱיוֹת, *in eſſe, cum eſſet.* Sic, לִהְיוֹת *ut eſſet*, וְלִהְיוֹת *& ut eſſet*, מִהְיוֹת pro מֵהֱיוֹת, aut מִהְיֹת *ne ſit, ne ſint.* Cum præf. & aff. הֱיוֹתוֹ *eſſe eum*, בִּהְיוֹתוֹ & בִּהְיֹתוֹ, *in eſſe eum*, הֱיוֹתָהּ *eſſe eam*, הֱיוֹתְךָ *eſſe te*, m. מִהְיוֹתְךָ *ut ſis tu*, m. הֱיוֹתֵךְ *eſſe te*, f. בִּהְיוֹתֵךְ *cum eſſes tu*, f. הֱיוֹתִי *eſſe me*, c. הֱיוֹתָם *eſſe eos*, בִּהְיוֹתָם *cum eſſent ipſi*, מִהְיוֹתָם *ne ſint ipſi*, הֱיוֹתְכֶם *eſſe vos*, m. בִּהְיוֹתְכֶם *cum eſſetis vos*, m. הֱיוֹתֵנוּ *eſſe nos*, c.

Imper. 2. p. ſ. m. הֱיֵה *eſto.* Cum præfix. וֶהְיֵה contracte pro וֶהֱיֵה, *& eſto.* Vide Gram. Heb. tom. 1. p. 385. c. 1. num. II. 2. p. ſ. f. הֲיִי cum (ֲ) ſub ה pro (ֱ), *eſto, ſis.* 2. p. pl. m. הֱיוּ *eſtote.* Cum præf. וִהְיוּ contracte pro וֶהֱיוּ, *& eſtote.* Vide eandem Gram. ibid. num. III.

Fut. 3. p. ſ. m. יִהְיֶה contracte pro יֶהֱיֶה, *erit;* & ſic in toto hoc futuro, ubi inſuper alia exemplaria habent Methegh poſt (ִ), alia non habent. Sublata per apocopen tertia rad. ה cum (ֶ) præcedente, & facta reliquorum punctorum metatheſi, יְהִי *erit*, vide Gram. Heb. t. 1. p. 288. c. 1. Cum præf. וִיהִי *& erit*, contracto utroque (ִ) in (ִ) ſub (י), vide ibid. וַיְהִי *& fuit*, vide ibid. 3. p. ſ. f. תִּהְיֶה, & cum apocope ac metatheſi, ut in 3. p. ſ. m. תְּהִי *erit.* Cum præf. וּתְהִי *& erit*, וַתְּהִי *& fuit.* 2. p. ſ. m. תִּהְיֶה & ſecundum alia exemplaria תִּהְיֶה, *ſis*, Jerem. 17. v. 17. vide Gram. Heb. tom. 1. p. 289. col. 2. 2. p. ſ. f. תִּהְיִי, & cum apocopa & punctorum trajectione ut in 3. p. ſ. m. תְּהִי *eris*, vide eand. Gram. ibid. p. 290. c. 1. Cum præf. וַתְּהִי *& fuiſti*, vide ibid. 1. p. ſ. c. אֶהְיֶה, & cum apocopa & punctorum trajectione, אֱהִי *ero*, vide ibid. אֶהְיֶה unum eſt etiam è Dei nominibus, vide ſupra col. 33. Cum præf. וְאֶהְיֶה *& ero*, וָאֱהִי & וָאֶהְיֶה, *& fui.* 3. p. pl. m. יִהְיוּ *erunt.* Cum præf. וְיִהְיוּ *& erunt*, וַיִּהְיוּ *& fuerunt*, שֶׁיִּהְיוּ *qui futuri ſunt.* 3. p. pl. f. תִּהְיֶינָה, & ſublato ה finali תִּהְיֶין, *erunt.* Cum præfix. וְתִהְיֶינָה *& erunt*, וַתִּהְיֶינָה *& fuerunt.* 2. p. pl. m. תִּהְיוּ, & cum ן parag. תִּהְיוּן, *eritis, ſitis.* 1. p. pl. c. נִהְיֶה *erimus, ſimus.* Cum præfix. וְנִהְיֶה *& erimus*, וַנְּהִי, & cum apocopa & punctorum metatheſi, de quibus ſupra, וַנְּהִי *& fuimus.*

NIPHAL נִהְיָה contracte pro נֶהֱיָה, Lxx. Theod. γέγονα *ſum, fio.* Alii item, ſenſu contrario, *deficio*, q. d. *deſio.* Vide Gram. Heb. tom. 2. p. 61. c. 1. Theod. item, ἐκοιμήθην *cubo.*

Praet. 3. p. ſ. m. נִהְיָה *factus, factum eſt.* Cum præf. הֲנִהְיָה *num fuit, num factum eſt?* 3. p. ſ. f. נִהְיָתָה, Dan. 2. v. 1. *defecit, periit*, Vulg. *fugit.* Vulg. item, *factum eſt*, Jud. 19. v. 30. Jerem. 5. v. 30. 1. p. ſ. c. נִהְיֵיתִי, Dan. 8. v. 27. *defeci*, Vulg. *langui*, Theod. ἐκοιμήθην *cubavi.*

Ben. ſ. f. נִהְיָה, Prov. 13. v. 19. *facta*, aut *factum.* Hæc ſufficiant pro conjugationibus, temporibus, & perſonis Verbi hujus, quod deficit in Concordantiis.

הֵיךְ Heb. & Chald. adverbium interrogationis, Lxx. πῶς; Vulg. & alii, *quomodo?* Idem eſt atque אֵיךְ, quod vide ſupra col. 72. literis א & ה commutatis.

הֵיכָל m. Heb. &

הֵיכְלָא Chald. emphat. à forma הֵיכַל, Lxx. Aq. Sym. Theod. V^a^. & VI^a^. edit. ναὸς, Vulg. & alii, *templum.* Lxx. item, ἄλως *area, domus*, βάρις *arx*, βασίλειον *regia*, λαὸς *populus*, Pſal. 47. Heb. 48. v. 8. al. 9. & Jerem. 51. v. 11. ſed ibi eſt ſphalma graphicum pro ναὸς, ut legebat Vulg. inter-

Digitized by Google

pres Latinus, qui Psal. 47. transtulit *in medio templi tui.* Augustinus tamen, Theodoretus, & Didymus, necnon versionum Arabicæ & Æthiopicæ autores legebant λαὸς *populus.* Lxx. item, οἶκος *domus*, ὀχύρωμα *munitio*, τέμενος *lucus*, *delubrum.* Theod. item, θρόνος *thronus*, Dan. 4. v. 1. secundum Ald. editionem, & S. Hieron. comm. in h. l. quæ versio ex Lxx. Vatic. excidit. Sym. ibid. παλάτιον *palatium*, in notis D. *Lamberti Bos.* Cum præfix. הַהֵיכָל *templum*, בְּהֵיכַל & הַהֵיכָל & *templum*, בַּהֵיכָל, & Chald. בְּהֵיכְלָא, *in templo*, לְהֵיכַל, & Chald. לְהֵיכְלָא, *templi*, *templo*, *in templum*, מֵהֵיכַל *è templo.* Const. הֵיכַל *templum*, servato (..) penult. ob (י) sequens, vide Gram. Heb. tom. 1. p. 92. c. 1. Cum præf. מֵהֵיכָל & הַהֵיכָל *templum*, בְּהֵיכַל *in templo*, מֵהֵיכַל *ex templo.* Cum præf. & aff. הֵיכָלוֹ *templum ejus*, m. retento (..) ob (י) sequens, ut supra in regimine; בְּהֵיכָלוֹ *in templo ejus*, m. וּבְהֵיכָלוֹ & *in templo ejus*, m. לְהֵיכְלֵהּ Chald. *in palatium ejus*, m. מֵהֵיכָלוֹ *ex templo ejus*, m. הֵיכָלֶךָ in pausa, *templum tuum*, m. מֵהֵיכָלֶךָ itidem in pausa, *ex templo tuo*, m. בְּהֵיכְלִי Chald. *in palatio meo*, c. Plur. const. הֵיכְלֵי *templa*, *palatia.* Cum præfix. בְּהֵיכְלֵי *in palatiis.* Cum præf. & aff. לְהֵיכְלֵיכֶם *in templa vestra*, m. Plur. ex terminatione fem. הֵיכָלוֹת *templa.* R. הָכַל inusit.

הֵילֵל m. Isai. 14. v. 12. Lxx. ἑωσφόρος, Vulg. & alii, *lucifer*, *stella matutina.* Aq. teste S. Hieron. comm. in h. l. *ululans*; referebat ad יָלַל *ejulavit*, *ululavit.* R. הָלַל Hiph. *splenduit*, *luxit.*

היםם הֵימָם Mass. & Vulg. *Hemám*, nomen proprium filii Lotan, Gen. 36. v. 22. Is 1. Paral. 1. v. 39. dicitur הוֹמָם *Homám.* Vide supra col. 442. Etym est eadem.

הימן הֵימָן Mass & Vulg. *Hemán*, nom. propr. 1° filii Mahol, 3 Reg. 4. v. 31. al. c. 5. v. 11. 2°. filii Joel, 1. Paral. 6. v. 18. al. 33. c. 15 v. 17 & c. 16. v. 41. ubi Vulg. Hemam. Etym. *multus*, *copiosus*, aut *tumultuans*; ab הָמוֹן *multitudo*, *copia*; vel הָמָה *tumultuatus est.*

הין QAL, unde HIPHIL הֵהִין, ex quo 2. p. plur. m. FUTURI cum præf. וַתָּהִינוּ, Deut. 1. v. 41. & *voluistis*, & *parati fuistis.*

Lxx. καὶ συναθροισθέντες & *congregati.* Vacat apud Vulg. qui solum sensum etiam hac voce omissa completum exprimit. Sunt qui referant ad הֵן *ecce*; qui enim paratus est ad aliquid faciendum dicit: *Ecce ego.*

הִין m. mensura liquidorum, complectens sextam partem Bathi, seu duodecim Logos. Vide Gram. Heb. tom. 2 p. 526. c. 1. 527. c. 2. Lxx. εἶν, ἶν, ἴν, Vulg. *Hin.* Lxx. item, χοῦς, Levit. 19 v. 36. ubi Vulg. *congius.* Cum præf. הַהִין *Hin*, וְהִין & *Hin* R. הִין inusit. in hoc sensu.

הכר QAL, unde 2. p. pl. m. FUT. תַּהְכְּרוּ, Job. 19. v. 3. Lxx. ἐπίκεισθε *incumbitis.* Vulg. *opprimentes* (estis) *me.* Alii, *obfirmatis vos* (contra me).

הַכָּרָה f. unde const. הַכָּרַת, Isai. 3. v. 9. servato (..) penult. ob dagh. כ impressum, vide Gram. Heb. tom. 1. p. 88. c. 1. Lxx. αἰσχύνη *pudor*, *confusio.* Vulg. *agnitio*; referebat ad נָכַר in Piel *agnovit.* Alii, *obfirmatio.* R. הָכַר *obfirmavit se.*

הלא QAL, unde NIPHAL נֶהֱלָא aut נַהֲלָא; ex quo BEN. f. f. cum præf. וְהַנַּהֲלָאָה, Mich. 4. v. 7. Lxx. καὶ ἀπωσμένην & *abjectā*, & *rejectā.* Alii, & *procul disjecta*, ob adverbium *procul* inde deductum. Vulg. & *quæ laboraverat*; referebat ad לָאָה *laborare*, *defatigari*; spectabatque ה post נ ut vocalem ejusdem literæ נ; quæ vox sic hodie legeretur וְהַנִּלְאָה & *quæ laborans* (erat), in Benoni f. f. Niphal ejusdem verbi לָאָה.

הָלְאָה *hála*, adverbium temporis & loci. Lxx. ἐκεῖ *illic*, *illuc*, *hîc*, *huc*, ἐπέκεινα *ultra*, *ulterius* (sic etiam alii), εἰς τὸν αἰῶνα χρόνον *in æternum tempus.* Cum præf וָהָלְאָה & *ultra*, מֵהָלְאָה *ab ultra.* R. הָלָא in Niphal *longe*, *procul abjectus est.*

הֲלֹה *annon? nonne?* vide in לֹא *non.*

הַלּוֹחֵשׁ Mass. *Hallobbésch*, Vulg. *Alobés*, nomen proprium patris Sellum, Nehem. 3. v. 12. Etym. *incantator*, *mussitans*; à לָחַשׁ *incantavit*, *mussitavit.*

הִלּוּלִים m. pl. Levit. 19 v. 24. Lxx. adjective, αἰνετὸς, Vulg. *laudabilis.* Jud. 9. v. 27. Lxx. χορούς, Vulg (cantantium) *chori.* Theod. αὐλοὶ *tibiæ*, *fistulæ.* Alii utrobique, *laudes*, *laudationes.* R. הָלַל in Piel *laudavit.*

Digitized by Google

הֲלוֹ, cum ה in fine
הֲלִיּוֹת; & cum (י) itidem in fine pro ה
הֲלִיו, vide לִו.
הֲלִיכִים m. pl. unde cum aff. הֲלִיכַי, Job. 29. v. 6. Lxx. *ὁδοί μου viæ meæ.* Vulg. metonymice, *pedes mei.* Alii, *gressus, incessus mei*, c. R. הָלַךְ *ivit, ambulavit.*

הֲלִיכוֹת & הֲלִיכָה, f. plur. Lxx. Sym. *πορεῖαι*, alius, *ὁδοιπορίαι*, Vulg. & alii, *itinera, profectiones.* Lxx. item, *ἀτραποί, διάβασις*, Vulg. & alii, *semitæ.* Alii item, *incessus, gressus*, ut vox præcedens. Cum affix. הֲלִיכוֹתֶיהָ *incessus tui*, m. Cum præf. & aff. בַּהֲלִיכוֹתָם *in itineribus suis*, m. Nah. 2. v. 5. al. 6. ubi secundum literas est pluralis numerus; at secundum vocales, & ut legendum docent Massorethæ, singularis; nempe בַּהֲלִיכָתָם *in itinere suo*, m. R. הָלַךְ *ivit, ambulavit.*

הָלַךְ QAL. Lxx. Aq. *οἴχομαι abeo, discedo, περιπατέω ambulo.* Sym. *ἀναχωρέω recedo.* Lxx. item, *πορεύομαι proficiscor, διαπορεύομαι transeo, εἰσπορεύομαι ingredior, ἐκπορεύομαι egredior, παραπορεύομαι prætereo, προπορεύομαι præcedo, προσπορεύομαι accedo, συμπορεύομαι simul proficiscor, ἔρχομαι venio, ἀπέρχομαι abeo, διέρχομαι pervenio, εἰσέρχομαι ingredior, συνέρχομαι convenio, ἀπέρχομαι, ἀπαλλάσσομαι, discedo, ἀποτρέχω currendo abeo, διατρέχω discurro, βαδίζω eo, gradior, προβαίνω progredior, διώκω, καταδιώκω, persequor*, &c. Mirum non est hoc verbum tot diversis sensibus esse obnoxium; cum enim Hebræis non sint verba composita, ut diximus in Gram. Heb. tom. 1. p. 516. can. I. simplicia, adjectis præpositionibus, & interdum etiam his prætermissis, compositorum habent significationem. Quare hoc verbum constructum cum אֶל־ *ad*, significat *adire, accedere, ingredi*; cum מִן vel מ, *à, ab, è, ex, de*, est *abire, egredi, recedere, discedere*; cum לִפְנֵי *coram, ante*, vertitur *præire, præcedere*; cum אַחֲרֵי *post*, notat *sequi, persequi*, &c.

Praet. 3. p. f. m. הָלַךְ & in pausa הָלָךְ, *ivit, ambulavit.* Cum præfix. וְהָלַךְ & in pausa וְהָלָךְ, *& ivit, & ibit, & abibit.* 3. p. f. f. הָלְכָה & in pausa הָלָכָה, *abivit.* Cum præf. וְהָלְכָה *& abiit, & abierit.* 2. p. f. m. הָלַכְתָּ & in pausa הָלָכְתָּ, *abivisti, abieris.* Cum præfix. וְהָלַכְתָּ & in pausa וְהָלָכְתָּ, *& abibis, & abi.* 2. p. f. f. הָלַכְתְּ, in pausa הָלָכְתְּ, & in eadem pausa cum (י) parag. aut potius antiqua vocali *e*, הָלַכְתִּי, *ambulasti.* Vide Gram. Heb. tom. 1. p. 163. c. 1. Cum præf. וְהָלַכְתְּ *& ibis.* 1. p. f. c. הָלַכְתִּי & in pausa הָלָכְתִּי, *ivi, ambulavi.* Cum præf. וְהָלַכְתִּי & in pausa וְהָלָכְתִּי, *& ibo.* 3. p. pl. c. הָלְכוּ & in pausa הָלָכוּ, *iverunt.* Cum præf. וְהָלְכוּ *& iverunt, & ibunt*, וְהָלְכוּא, cum א in fine ex forma Arabica, *qui iverant.* Vide Gram. Heb. tom. 1. p. 163. c. 1. 2. p. pl. m. הֲלַכְתֶּם *ivistis.* Cum præf. וַהֲלַכְתֶּם *& abibitis.* 1. p. pl. c. הָלַכְנוּ *ivimus.* Cum præf. & in pausa, וְהָלָכְנוּ *& abibimus.*

Ben. f. m. הוֹלֵךְ & הֹלֵךְ, *abiens, proficiscens*, &c. Cum præf. הַהֹלֵךְ *abiens, qui abit, qui tendit, qui ambulat*, וְהוֹלֵךְ *& ambulans*, כְּהֹלֵךְ *sicut ambulans*, לְהֹלֵךְ *abeunti.* Femin. הֹלֶכֶת, & ex forma ה præcedente duplici (··) cum (י) paragog. aut potius antiqua vocali *e*, הֹלַכְתִּי, *ambulans.* Cum præfix. הַהֹלֶכֶת *ambulans.* Plur. m. הוֹלְכִים & הֹלְכִים, *euntes, ambulantes.* Cum præf. הַהוֹלְכִים *euntes*, וְהֹלְכִים *& euntes*, לַהֹלְכִים *euntibus.* Const. הֹלְכֵי *euntes.* Cum præfix. וְהֹלְכֵי *& euntes*, לְהֹלְכֵי *euntibus.* Plur. f. הוֹלְכוֹת, הֹלְכוֹת, & הֹלְכֹת, *euntes.* Cum præf. הַהֹלְכֹת *euntes.*

Infin. הָלוֹךְ, הָלֹךְ & הֲלֹךְ, *ire, eundo.* Cum præf. וְהָלֹךְ *& eundo*, לַהֲלֹךְ *ire, ad eundum*, מֵהֲלֹךְ, & sequente Maqqaph מֵהֲלָךְ־ méhaloch- *ab eundo.*

Imper. 2. p. pl. m. הִלְכוּ *abite.*

Fut. 3. p. f. m. יַהֲלֹךְ *ibit.* Cum præfix. וַיַּהֲלֹךְ *& abivit.* 3. p. f. f. ex forma (··) & cum (·) mendoso, ut videtur, sub characteristica pro (··), vide Gram. Heb. tom. 1. p. 167. c. 2. תַּהֲלֹךְ pro תַּהֲלֹךְ, *pervadet, transibit.* Sic cum præf. וַתַּהֲלֹךְ *& pervasit, & pertransiit.* 1. p. f. c. אֶהֱלֹךְ ex forma יַהֲלֹךְ, *ibo.* 3. p. pl. m. in pausa; unde retinetur hholem, יַהֲלֹכוּ *ibunt.*

NIPHAL נֶהֱלַךְ, unde 1. p. f. c. Praet. in pausa; quare (··) mutatur in (·), נֶהֱלָכְתִּי, Psal. 108. Heb. 109. v. 23. Lxx. *ἀντανῄρέθην*, Vulg. Lat. *ablatus sum.* S. Hieron.

abductus sum. Alii, *abire, evanescere coactus sum.* Vide Gram. Heb. tom. 1. p. 132. c. 1.

PIEL הִלֵּךְ, Lxx. Aq. περιπατέω *ambulo, eo*, ut in Qal. Sym. ὁδεύω *iter facio.* Lxx. item, κοιμάω *cubare facio*, Job. 24. v. 10. ubi alii, *ire facio, ire cogo;* πορεύομαι *proficiscor*, διέρχομαι *pertranseo*, &c. Alii item, *duco, deduco.*

PRAET. 1. p. s. c. הִלַּכְתִּי & in pausa הִלָּכְתִּי, *ambulavi.* 3. p. pl. c. הִלְּכוּ *ire, cubare fecerunt.*

BEN. s. m. cum præf. הַמְהַלֵּךְ *qui ambulat, qui incedit*, כִּמְהַלֵּךְ *sicut veniens, quasi viator.* Plur. m. cum præf. הַמְהַלְּכִים *ambulantes.*

IMPER. 2. p. s. m. cum præf. וְהַלֵּךְ *& ito.*

FUT. 3. p. s. m. יְהַלֵּךְ *ibit.* Cum præf. וַיְהַלֵּךְ *& ivit.* 1. p. s. c. אֲהַלֵּךְ *ibo.* 3. p. plur. m. in pausa; quare retinetur (-), יְהַלֵּכוּ, & cum ן parag. יְהַלֵּכוּן, *ambulabunt.* 1. p. pl. c. נְהַלֵּךְ *ambulabimus, ambulamus.*

HIPHIL הוֹלִיךְ, unde BEN. plur. m. מַהְלְכִים, Zach. 3. v. 7. Vulg. & alii, *ambulantes.* Lxx. ἀναστρεφομένους *conversantes.* Quidam subst. *ambulacra, ambulationis loca.* In hac voce est contractio, & (·) sub ל pro (ִי) accelerandæ pronuntiationis gratia ponitur, pro מַהֲלִיכִים. Vide Gram. Heb. tom. 1. p. 184. c. 1.

HITHPAEL הִתְהַלֵּךְ vel הִתְהַלַּךְ, Lxx. Aq. περιπατέω, Vulg. & alii, *ambulo*, ἐμπεριπατέω *inambulo.* Lxx. item, διοδεύω *permeo, perambulo*, περιοδεύω *circumeo*, πορεύομαι *eo, proficiscor*, διαπορεύομαι, διέρχομαι, *pertranseo, pervenio*, κατακαυχάομαι *glorior*, Zach. 10. v. 12. ubi forte legebant יִתְהַלָּלוּ, aut יִתְהַלְּלוּ, ab הָלַל, quod vide infra; ὁμιλέω (Sym. ἀναστρέφομαι) *conversor*, &c. Sym. item, ἐπακολουθέω *sequor, subsequor.*

PRAET. 3. p. s. m. ex forma (-) sequente Maqqaph; quare (-) mutatur in (·), הִתְהַלֶּךְ־ *ambulavit.* Cum præf. וְהִתְהַלֵּךְ *& ambulavit.* 2. p. s. m. in pausa; quare (-) mutatur in (·) sub ל, הִתְהַלָּכְתָּ *ambulasti.* 1. p. s. c. הִתְהַלַּכְתִּי & in pausa הִתְהַלָּכְתִּי, *ambulavi.* Cum præf. וְהִתְהַלַּכְתִּי *& ambulabo.*

3. p. pl. c. הִתְהַלְּכוּ *ambulaverunt.* 1. p. pl. c. הִתְהַלַּכְנוּ *ambulavimus.*

BEN. s. m. מִתְהַלֵּךְ *itans, ambulans.* Fem. ex forma ת præcedente duplici (·), מִתְהַלֶּכֶת *ambulans erat, ambulabat.* Plur. m. cum præf. הַמִּתְהַלְּכִים *ambulantes.*

INFIN. cum præfix. לְהִתְהַלֵּךְ *ad ambulandum*, וּמֵהִתְהַלֵּךְ *& à perambulando.* Cum præf. & aff. בְּהִתְהַלֶּכְךָ *in ambulando te*, m.

IMPER. 2. p. s. m. הִתְהַלֵּךְ *ambula.* 2. p. pl. m. הִתְהַלְּכוּ *perambulate.* Cum præf. וְהִתְהַלְּכוּ *& perambulate.*

FUT. 3. p. s. m. יִתְהַלֵּךְ, & ex forma (-) mutati in (·) ob pausam, יִתְהַלָּךְ *ambulabit.* Cum præfix. וַיִּתְהַלֵּךְ *& ambulavit.* 1. p. s. c. אֶתְהַלֵּךְ *ambulabo.* Cum præf. & ה parag. וְאֶתְהַלְּכָה *& ambulabo.* 3. p. pl. m. יִתְהַלְּכוּ, ex forma (-) ac in pausa; quare (-) mutatur in (·), יִתְהַלָּכוּ, & cum ן parag. in eadem pausa, יִתְהַלָּכוּן, *ambulabunt, obambulabunt.* Cum præf. וַיִּתְהַלְּכוּ *& ambularunt.* 3. p. plur. f. cum præf. & ex forma (-), וַתִּתְהַלַּכְנָה *& ambularunt.*

הלך Chald. PEAL, unde PAEL הַלֵּךְ, BEN. s. m. מְהַלֵּךְ, Dan. 4. v. 26. Theod. περιπατῶν *ambulans* (erat). Vulg. *deambulabat.*

APHEL אַהֲלֵךְ vel הַהֲלֵךְ, unde BENONI pl. m. מַהְלְכִין, Dan. 4. v. 34. Theod. περιπατοῦντας, Vulg. *ambulantes.*

הֲלָךְ m. Chald. unde cum præf. וַהֲלָךְ, Esd. 4. v. 13. ubi Lxx. Vatic. hanc vocem cum aliis duabus fere synonymis מִנְדָּה & בְלוֹ conjunctam interpretantur φόρους *tributa.* Complut. seorsim, h. e. hac voce à duabus aliis distincta, καὶ συντέλεια *& commune tributum.* Vulg. *& reditus annui.* Ibid. v. 20. Lxx. Vatic. seorsim, καὶ μέρος *& pars*, seu tributum peculiare. Complut. καὶ συντελέσματα *& communia tributa.* Vulg. *& reditus.* Ibid. c. 7. v. 24. Lxx. Vatic. conjunctim, ut c. 4. v. 13. φόρος *tributum.* Complut. divisim, καὶ πρόσοδος *& pensio*, *& tributum.* Vulg. *& annona*, h. e. vectigal annuum, seu quod singulis annis pendendum venit. R. הָלַךְ *ivit*, &c.

הֵלֶךְ vel הֵלֶךְ, m. 1. Reg. 14. v. 26. al. 27. הֵלֶךְ דְּבַשׁ, Lxx. ἐπορεύετο λαλῶν, *ibat loquens*, mendose pro ἐπορεύθη, aut ut ha-

Digitized by Google

bet Complut. διεπορεύετο μέλι, *ibat, fluebat mel.* Vulg. *fluens.* Alii, *fluxus*; q. d. itio mellis. Et 2. Reg. 12. v. 4. Lxx. πάροδος, Aq. παροδίτης, Theod. ὁδοιπόρος, *viator*; subintellecta voce אִישׁ *vir*; ad verbum, *vir viæ*, sive *itineris*, h. e. *viator.* Vide Gram. Heb. t. 1. p. 494. c. 1. Sym. ξένος, Vulg. *peregrinus.* R. הָלַךְ *ivit.*

הָלַל QAL, hoc verbum modo perfecte, modo imperfecte flectitur, ac pro diversa illa flexione, diversa significat. Flexio imperfecta, quando occurret, perfectæ subjicietur.

Ben. pl. m. הֹלְלִים, Lxx. ἄνομοι, παράνομοι, παρανομοῦντες, Vulg. Lat. *iniqui, inique agentes.* Alii, *insani, insanientes.* Cum præf. בַּהֹלְלִים *in iniquos*, לַהוֹלְלִים *iniquis.*

Fut. 2. p. pl. m. ex forma imperfecta, תָּהֹלּוּ *inique agatis, insaniatis.*

PIEL הִלֵּל, Lxx. Aq. Sym. ὑμνέω, Lxx. item, καθυμνέω, Sym. item, ὑμνολογέω, ὑμνῳδέω, *hymnis celebro, hymnos in laudem alicujus facio.* Lxx. item & Sym. αἰνέω, Vulg. & alii, *laudo.* Aq. item, καυχάομαι *glorior.* Lxx. item, ἐπαινοῦμαι *laudor*, ἐξομολογέω *confiteor, laudo, celebro*, εὐλογέω *benedico*, ἐγκωμιάζω *laudo*, &c. Construitur cum accusat. & præposit. אֶל־, בְּ, לְ, עַל.

Praet. 3. p. f. m. הִלֵּל *laudavit.* 1. p. f. c. cum affix. הִלַּלְתִּיךָ *laudavi te*, m. 3. p. pl. c. cum præf. וְהִלְּלוּ *& laudabunt.* Cum affix. הִלְלוּךָ *laudarunt te*, m. 2. p. plur. m. cum præf. וְהִלַּלְתֶּם *& laudabitis.* 1. p. pl. c. הִלַּלְנוּ *laudavimus.*

Ben. pl. m. מְהַלְלִים *laudantes.* Cum præf. וּמְהַלְלִים & וּמְהַלְלִים, *& laudantes*, sine dagh. in priori ל ob (:) ei suppositum.

Infin. cum præf. וְהַלֵּל *& laudare* (Lxx. item substantive, καὶ αἴνεσις *& laus*) בְּהַלֵּל *in laudando*, וּבְהַלֵּל *& in laudando*, לְהַלֵּל *ad laudandum* (Lxx. item substantive, αἶνος *laus*; & adjective, αἰνετὸς *laudabilis*) וּלְהַלֵּל *& ad laudandum.*

Imper. 2. p. f. m. הַלְלִי *lauda*, sine dagh. in priori ל ob (:) ei suppositum. Sic 2. p. pl. m. הַלְלוּ *laudate.* Cum aff. הַלְלוּהוּ *laudate eum*, sine dagh. in priori ל ob (:) suppositum. Cum nomine יָהּ *Dominus*, הַלְלוּ־יָהּ *laudate Dominum.* Lxx. 19. vicibus Ἀλληλούϊα, Vulg. Lat. *Alleluia.* Lxx. item quater, δόξα *gloria.*

Fut. 3. p. f. m. sequente Maqqaph, unde (..) mutatur in (.), יְהַלֶּל־ *laudabit.* Cum affix. יְהַלְלֶךָ, & in pausa יְהַלְלֶךָּ, *laudabit te*, m. sine dagheſch in priori ל in ultimo exemplo ob (:) suppositum; sed cum dagh. in ך ad compensandum נ epentheticum abjectum; est enim pro יְהַלְלֶנְךָ. Vide Gram. Heb. tom. 1. p. 357. num. III. & p. 360. c. 1. Cum præf. & aff. וִיהַלְלוּהָ *& laudavit eam*, sine dagh. in priori ל ob (:) suppositum. 3. p. f. m. תְּהַלֵּל *laudabit.* Cum præfix. affix. ac in pausa, וּתְהַלְלֶךָּ *& laudabit te*, cum dagh. in ך ut in 3. p. f. m. Vide Gram. Heb. t. 1. p. 363. c. 2. 1. p. f. c. אֲהַלֵּל, & cum ה parag. אֲהַלְלָה *laudabo*, sine daghéſch in priori ל ob (:) suppositum. Sic cum præf. & eodem ה parag. וַאֲהַלְלָה *& laudabo.* Cum aff. אֲהַלְלֶנּוּ *laudabo eum*, אֲהַלְלֶךָּ in pausa, & cum dagheſch in aff. vide 3. p. f. m. *laudabo te*, m. 3. p. pl. m. יְהַלְלוּ *laudabunt*, sine dagh. in priori ל ob (:) suppositum, & sic in tota hac persona. Cum præf. וִיהַלְלוּ *& laudaverunt.* Cum affix. יְהַלְלוּהוּ *laudabunt eum*, יְהַלְלוּךָ *laudabunt te*, m. Cum præf. & aff. וַיְהַלְלוּהָ, utroque (:) contracto in (ְ) sub (י), *& laudent eam*, וַיְהַלְלוּהָ *& laudaverunt eam.*

POEL הוֹלֵל, unde 3. p. f. m. Fut. יְהוֹלֵל, Job. 12. v. 17. Lxx. ἐξίστησι, Sym. Theod. ἐξιστῶν, *mente excedere facit*, vel *faciens.* Vulg. *in stuporem adducit.* Eccle. 7. v. 7. Lxx. περιφέρει *decipit.* Aq. πλανήσει *decipiet*, *errare faciet.* Sym. θορυβήσει *turbabit.* Vulg. *conturbat.* Isai. 44. v. 25. Vulg. *in furorem vertens.* Vacat apud Lxx. nam voces, ἀπὸ καρδίας *de corde*, quæ verbo illi respondent, videntur de suo adjecisse illi interpretes. Alii ubique, *infatuat, insanire facit, ad insaniam adducit*, &c.

PUAL הֻלַּל, Lxx. ἐγκωμιάζομαι, Sym. ἐπαινοῦμαι, *laudor*; sic etiam alii. Lxx. item, πενθέομαι *lugeor.*

Praet. 3. p. f. f. cum præf. & in pausa; quare (..) mutatur in (.), הֻלָּלָה, Ezech.

26. v. 17. *quæ laudabatur.* Lxx. ἡ ἐπαινετὴ *laudabilis.* Vulg. *indyta;* legiſſe videntur תְּהֻלָּלָה in Benoni, & cum accentu in ultima. 3. p. pl. c. cum (ו) pro (ּ), & in pauſa, vide Gram. Heb. tom. 1. p. 180. c. 1. הוּלָּלוּ, Pſal. 77. Heb. 78. v. 63. Lxx. ἐπενθήθησαν, Vulg. Lat. *lamentatæ ſunt*, h. e. elegiis, ſeu carminibus lugubribus decoratæ ſunt. S. Hieron. *fletæ ſunt.* Sym. ἐπῃνέθησαν *laudatæ ſunt.*

Paoul ſ. m. מְהֻלָּל, Lxx. αἰνετὸς, Vulg. *laudabilis*, *laudandus.* Alii, *laudatus.* Cum præf. וּמְהֻלָּל *& laudabilis*, *& laudatus.*

Fut. 3. p. ſ. m. יְהֻלַּל *laudabitur.*

POAL הוֹלֵל, unde Paoul ſ. m. מְהוֹלָל, Eccle. 2. v. 2. *inſanus*, *inſaniens.* Lxx. ſubſtantive, περιφορὰ *hallucinatio.* Aq. πλάνησις, Vulg. *error.* Sym. θόρυβος *tumultus.* Plur. m. מְהוֹלָלַי, Pſal. 101. Heb. 102. v. 9. Lxx. ἐπαινοῦντές με *laudantes me*, c. Vulg. Lat. *qui laudabant me*, c. Alius, κατασπαράζοντές με *inſurgentes in me*, c. Alii, *inſanientes in me*, c. Legebant מְהוֹלְלַי in Benoni Poel.

HIPHIL הֵהֵל, Lxx. αὐγάω, Vulg. & alii, *ſplendeo*, ἐπιφαύσκω *luceo, illuceſco.* Alii item tranſitive, *lucere*, *ſplendere facio*, *illumino.*

Infin. cum præf. affix. & aphæreſi characteriſticæ, בְּהִלּוֹ, Job. 29. v. 3. pro בְּהַהִלּוֹ, *cum ſplenderet, quando ſplendere faciebat.* Vide Gram. Heb. tom. 1. p. 224. c. 1. & p. 353. c. 2.

Fut. 3. p. ſ. m. יָהֵל *ſplendebit*, *ſplendet.* יָאֵהִיל, quod huc referunt nonnulli, vide ſupra col. 34. in אָהַל. 3. p. ſ. f. cum (ּ) in fine pro (ּ), ob retractum accentum propter concurſum, תָּהֶל, Job. 41. v. 9. al. 10. *ſplendebit.* 3. p. pl. m. יָהֵלּוּ *ſplendebunt*, *ſplendere facient*, *expandent lumen.*

HITPAEL הִתְהַלֵּל vel הִתְהַלֵּל, Lxx. Aq. καυχάομαι, Lxx. item, ἐγκαυχάομαι, κατακαυχάομαι, *glorior*, *jacto me.* Alius, ἀλαζονεύομαι *arroganter ago.* Lxx. item, ἐνδοξάζομαι *glorificor*, *glorifico me*, ἀγαλλιάομαι *exſulto*, αἰνέω *laudo*, ἐπαινέομαι *laudor.* Alii, *laudo me*, &c.

Ben. ſ. m. מִתְהַלֵּל, & cum præf. הַמִּתְהַלֵּל, *jactans ſe*, *qui ſe jactat.* Plur. cum præfix. הַמִּתְהַלְלִים *qui gloriantur*, ſine daghéſch in priori ל ob (ּ) ſuppoſitum.

Infin. cum præf. לְהִתְהַלֵּל *ad gloriandum.*

Imper. 2. p. pl. m. הִתְהַלְלוּ *gloriamini*, ſine dagh. in priori ל ob (ּ) ſuppoſitum.

Fut. 3. p. ſ. m. יִתְהַלֵּל, & in forma (-) mutati in (ּ) ob pauſam, יִתְהַלָּל *gloriabitur.* 3. p. ſ. f. תִּתְהַלֵּל, & ex forma (-) ac in pauſa, תִּתְהַלָּל *gloriabitur.* 2. p. ſ. m. תִּתְהַלֵּל, & in forma (-) ac in pauſa, תִּתְהַלָּל *gloriaberis.* 3. p. pl. m. ex forma (-) mutati in (ּ) ob pauſam, יִתְהַלָּלוּ *gloriabuntur.* Cum præf. וְיִתְהַלְלוּ, ſine dagh. in priori ל ob (ּ) ſuppoſitum, *& gloriabuntur.*

HITHPOEL הִתְהוֹלֵל vel הִתְהוֹלֵל, Lxx. ἐκμαίνομαι *furor*, *inſanio*, σαλεύομαι *commoveor*, θορυβέομαι *turbor*, *conturbor*, παραφέρομαι *decipior*, προσποιέομαι *affecto*, *ſimulo*, ἐνδοξάζομαι *glorificor*, *glorior*, εὐλογέομαι *benedicor.* Et active, παρασκευάζω *preparo.* Aq. ὑμνέομαι *laudor*, παρεῖμαι *remiſſus*, *languidus ſum.*

Praet. 3. p. pl. c. cum præf. וְהִתְהוֹלְלוּ, & in forma (-) mutati in (ּ) ob pauſam, וְהִתְהֹלָלוּ aut וְהִתְהוֹלָלוּ, *& inſanient.*

Fut. 3. p. ſ. m. cum præf. וַיִּתְהֹלֵל *& inſanum agebat.* 3. p. pl. m. יִתְהוֹלְלוּ vel יִתְהֹלְלוּ, & in pauſa ex forma (-), יִתְהֹלָלוּ, *inſanient.*

הִלֵּל Maſſ. *Hillél*, Vulg. *Illél*, nomen proprium patris Abdon judicis in Iſraël, Jud. 12. v. 13. Etym. *laudans*, aut *lucifer*, aut *ſtultitia;* ab הָלַל in Qal *inſanivit*, in Piél *laudavit*, in Hiphil *luxit*, *ſplenduit.*

הֲלָלָה vide הֲלָלָה, ſupra col. 441.

הלם QAL. Lxx. ἐκτρίβω *abſcindo*, καταπατέω *conculco*, ἐμπαίζω *illudo*, καταῤῥήσσω *confringo*, παιδεύω *erudio*, *caſtigo*, *corripio.* Et paſſive, νευροκοπέομαι *nervos abſcindor.* Theod. ἀποκόπτομαι *reſecor.* Alii, *quaſſo*, *contundo*, *obtundo*, *retundo.*

Praet. 3. p. ſ. f. cum præfix. וְהָלְמָה *& contudit*, *& percuſſit.* 3. p. pl. c. הָלְמוּ *obtuderunt.* Cum aff. הֲלָמוּנִי *obtuderunt me*, c.

Paoul pl. m. conſt. הֲלוּמֵי, Iſai. 28. v. 1. Lxx. οἱ μεθύοντες *ebrii.* Aq. οἱ κατεπλαγμένοι *dejecti.* Sym. οἱ πεπλανημένοι, Vulg. *errantes.* Theod. οἱ κατανενυγμένοι *compuncti.* Alii, *quaſſati*, *obtuſi*, *contuſi.*

Digitized by Google

INFIN. cum præf. הֲלֹם *& tundendo.*

FUT. 3. p. f. m. cum aff. יֶהֶלְמֵנִי, à forma יַהֲלֹם, *obtundat, corripiat me*, c. 3. p. pl. m. ex forma יַהֲלֹם, in pausa (quare servatur hholem) & cum ן parag. יֶהֶלְמוּן *contundunt.* Vulg. *dejecerunt.*

הֲלֹם m. Psal. 72. Heb. 73. v. 10. *tusio, contusio*; idem ac הֲלֹם, quod vide supra col. 441. Aliis est idem atque adverbium sequens.

הֲלֹם adverbium loci & temporis, quod Lxx. interpretantur ἐνταῦθα, ὧδε, Vulg. & alii, *hic, huc*, ἐνώπιον *coram.* Cum עַד præposito, עַד־הֲלֹם ἕως αἰῶνος *usque in sæculum*, ἕως τούτου *usque ad hæc, hucusque.* R. הלם inusit. in hoc sensu.

הֶלֶם Mass. & Vulg. *Hélem*, nomen propr. patris Supha, Jemna, Selles, & Amal, 1. Paral. 7. v. 35. Etym. *tusio, contusio*; ab הלם *tutudit, contudit.*

הַלְמוּת f. unde cum præf. לְהַלְמוּת, Jud. 5. v. 26. Lxx. εἰς ἀποτομὰς *ad abscissiones*, Vulg. *ad malleos*; legebant לְהַלְמוֹת in plur. à sing. inusit. הַלְמָה. Alii, *ad tuditem, ad malleum*, in sing. R. הלם *tutudit, contudit.*

הֵם, & cum ה parag. הֵמָּה, pronomen primitivum plurale masculinum tertiæ personæ, Lxx. αὐτοὶ *ipsi*, ἐκεῖνοι *illi.* Sic etiam Vulg. & alii. Cum præfix. וְהֵם & in pausa וָהֵם, *& ipsi*, שֶׁהֵם־ *quod ipsi*, cum (ֶ) pro (ֵ) ob Maqqaph, & cum (ֶ) pro (ַ) sub שׁ. Vide Gram. Heb. tom. 1. p. 74. c. 2. fin. Cum præf. & ה parag. הֵהֵמָּה *ipsi*, וְהֵמָּה *& ipsi.* Hoc pronomen conjunctum cum particulis ב, כ, ל, מ, vide ad has particulas. Quandoque verbum substantivum *Sum* aut includit, aut exprimit. Rad. הוּא *ipse.*

הַמְּדָתָא Mass. *Hamdátha*, Vulg. *Amadathi*, nomen proprium patris Aman, Esth. 3. v. 1. Etym. *conturbans legem*; ex הָמָה *conturbavit, quassavit*, & דָּתָא *lex.*

הָמָה QAL. Lxx. Aq. ταράσσομαι *turbor.* Aq. item, συνάγομαι *congregor cum tumultu*, ὀχλάζω *tumultuor.* Lxx. item & Sym. ἠχέω *resono.* Sym. item, συνηχέω *simul resono*, θορυβέομαι *tumultuor.* Lxx. item & Theod. μαιμάσσω *fluctuo, impetu feror.* Lxx. item, ἀπαγγέλλω *annuntio*, βομβέω *strepitum edo*, θρηνέομαι *turbor, fremo*, κυμαίνω *fluctuo, instar fluctuum agitor*, λιμώττω *fame laboro*, σπαράσσομαι *laceror*, σπεύδω *festino*, στενάζω *gemo*, συνταράσσω *conturbo*, &c. Alii item, *strepo, perstrepo.*

PRAET. 3. p. pl. c. הָמוּ *fremuerunt.* Cum præf. וְהָמוּ *& fremuerunt.*

BEN. f. m. הֹמֶה *strepens.* Lxx. ὑβριστὴς *contumeliosus.* Fem. הֹמָה, & mutata tertia rad. ה in (י) præcedente hhiriq qatón cum dagh. in isto (י), הֹמִיָּה *strepera.* Aq. Prov. 7. v. 11. ῥεμβάζουσα *otians, otiosa.* Lxx. ἀνεπτερωμένη *vaga.* Vulg. *quietis impatiens.* Vide Gram. Heb. tom. 1. p. 286. c. 1. Plur. fem. הֹמוֹת, & mutato ה in (י), ut in sing. הֹמִיּוֹת *streperæ, strepentes.*

INFIN. cum præf. כַּהֲמוֹת, Isai. 17. v. 12. *sicut strepit, perstrepit* (mare). Vulg. *ut multitudo* (maris); legisse videtur כַּהֲמוֹן.

FUT. 3. p. f. m. יֶהֱמֶה *perstrepet.* 2. p. f. f. תֶּהֱמִי *perstrepes.* Cum præf. וַתֶּהֱמִי, vel contracte וַתֶּהֱמִי, *& perstrepis.* 1. p. f. c. cum præf. וְאֶהֱמֶה, & mutata tertia rad. ה in (י) præcedente (ָ), adjectoque ה paragog. וְאֶהֱמָיָה, *& perstrepam.* Vide Gram. Heb. tom. 1. p. 290. c. 1. 3. p. pl. m. יֶהֱמוּ, & mutata tertia rad. ה in (י) præcedente (ָ), ut supra, additoque ן parag. יֶהֱמָיוּן *perstrepent.* Vide Gram. Heb. ibid. c. 2. Cum præf. וַיֶּהֱמוּ *& perstrepuerunt.* 1. p. pl. c. נֶהֱמֶה, Isai. 59. v. 11. *frememus, fremimus*, Vulg. *rugiemus.*

הֵמָּה *illi*, vide supra col. præced. in הֵם.

הִמּוֹ Chald. per apocopen pro הִמּוֹן, pronomen primitivum tertiæ personæ pluralis masculinæ, Lxx. Theod. αὐτοὶ, Vulg. & alii, *ipsi, illi*, &c. R. הוּא *ipse.*

הֲמֻלָּה cum dagh. anomalo post (ֻ), vide alia exempla in Gram. Heb. tom. 1. p. 29. c. 2. & cum (ֻ) pro (וּ), הֲמוּלָּה f. Jerem. 11. v. 16. Lxx. περιτομὴ *circumcisio*; referebant ad מוּל vel נָמַל *circumcidere*, & prius ה ut articulum spectabant. Vulg. *loquela*, à מָלַל *loquutus est.* Ezech. 1. v. 24. Complut. & ms. Alex. λόγος *sermo*, à מלל, ut supra. Vulg. *multitudo.* Vacat apud Lxx. Vatic. Alii utrobique, *sonitus, strepitus, commotio.* R. המל inusit.

Digitized by Google

המון vel הָמֹן, m. Lxx. Aq. Theod. ὄχλος *turba*. Lxx. item & alius, ἦχος *sonus*, *tumultus*, πλῆθος *multitudo*. Lxx. item, ἁρμονία *concentus*, *seu clamor*, δύναμις *potentia*, ἔθνος *gens*, θόρυβος *tumultus*, παρεμβολὴ *castra*, πλοῦτος *divitiæ*, *opes*, πολυάνδριον *cœmeterium*, πολυοχλία *numerosa turba*, σίτησις *firmitas*, φόβος *timor*, &c. Et adjective, μέγας *magnus*, πολὺς *multus*. Cum præf. הֶהָמוֹן *multitudo*, cum (ֶ) sub priori ה loco (ָ), ob aliud (ָ) sequens sub altero ה, vide Gram. Heb. tom. 1. p. 69. c. 1. Cum א pro ה, הֶאָמוֹן, Jerem. 52. v. 16. *multitudo*, *vulgus*. Cum aliis præfix. וְהָמוֹן *& multitudo*, בֶּהָמוֹן *in multitudine*, cum (ֶ) pro (ְ) sub ב, ob aliud (ָ) seq. sub ה, vide Gram. Heb. ibid. & pag. 380. c. 1. Conft. הֲמוֹן *multitudo*. Cum præf. וַהֲמוֹן *& multitudo*, לַהֲמוֹן *multitudini*, מֵהֲמוֹן *præ multitudine*. Cum præf. & affix. הֲמוֹנוֹ, & cum ה pro ultimo (ו), הֲמוֹנֹה *multitudo ejus*, m. וַהֲמוֹנוֹ *& multitudo ejus*, m. הֲמוֹנָהּ, & sine Mappiq in ה, הֲמוֹנָה, Ezech. 39. v. 16. *multitudo ejus*, f. וַהֲמוֹנָהּ *& multitudo ejus*, f. הֲמוֹנֶךָ in pausa; quare כ afficitur (ֶ) pro (ְ), *multitudo tua*, m. מֵהֲמוֹנָם *à multitudine eorum*, וּמֵהֲמוֹנָם *& propter multitudinem eorum*, הֲמָנְכֶם, Ezech. 5. v. 7. hamonchém, mutato anomalos hhól. ultimæ in (ֳ) hhatoúph, Lxx. ἡ ἀφορμὴ ὑμῶν *occasio vestra*. Aq. in secunda editione, teste S. Hieron. comment. in h. l. *numerati estis*; referebat ad מָנָה *numeravit*, legebatque הִמָּנְכֶם in Infinit. Niph. Sym. ex eod. Hieron. ibid. *multitudo vestra*; sic etiam recentiores. Vulg. *superastis*, alii, *multiplicastis vos*, m. ab הָמַן, unde in infinitivo Qal הֲמֹן, & cum aff. הֲמָנְכֶם hamonchém *superasse vos*, seu *superastis*, aut *multiplicastis vos*, m. Vide Gram. Heb. tom. 1. p. 351. c. 2. Plur. הֲמוֹנִים, Joel. 3. al. 4. v. 14. *multitudine*. Vulg. *populi*. Cum aff. הֲמוֹנֶיהָ *opes ejus*, f. R. הָמָה *tumultuatus est*, &c. Vel, secundum alios, הָמַן inusit.

המון Chald. vide col. præced. in הֵמּוֹ.

המונה הֲמוֹנָה Maff. *Hamoná*, Vulg. *Amoná*, Ezech. 39. v. 16. nomen proprium civitatis propheticæ & futuræ *in valle viatorum*, *ad orientem maris*, in qua sepeliendus est Gog cum ejus exercitu, v. 11. unde à Lxx. vertitur πολυάνδριον *cœmeterium*.

המיה הֶמְיָה f. unde conft. הֶמְיַת, Isai. 14. v. 11. Lxx. adjective, πολλὴ *multa* (lætitia tua). Vulg. Verbaliter, *concidit*; legisse videtur הֵמִית (à מוּת) *interfecit*, *perdidit*, h. e. *perditum est* (cadaver tuum). Alii, *strepitus* (nabliorum tuorum). R. הָמָה *strepuit*, *perstrepuit*, cujus tertia radicalis ה mutata est in (י).

המים הֲמִים m. pl. unde cum præf. affix. (ֵ) sub ה pro (ֲ), & deficiente (י) indice pluralis numeri, מֵהֶמְהֶם, Ezech. 7. v. 11. pro מֵהֲמִיהֶם, *ex thrasonibus*, *ex streperis*, Vulg. *ex sonitu eorum*; ab הָמָה *strepuit*, *perstrepuit*. Lxx. μετὰ θορύβου *cum festinatione*; ab eodem verbo הָמָה *tumultuatus est*, *tumultuario cucurrit*. Hebræi hanc vocem componunt ex præpositione מ, & affixo הֵם *geminato*, q. d. *ex illis* (qui) *ab ipsis* (erunt, vel sunt); h. e. ex posteris eorum. Sic Chald. מִבְּנֵיהוֹן *ex filiis eorum*. Mſ. Alex. ἐξ αὐτῶν εἰσιν, (qui) *ex ipsis sunt*.

המית הֲמִית f. unde cum aff. וְאֶל־הֲמִיתוֹ, Prov. 19. v. 18. *& ad strepitum ejus*, m. ne apponas animum, h. e. querelas, lacrymas ejus, &c. non attendas. R. הָמָה *strepuit*, *perstrepuit*. Lxx. εἰς δὲ ὕβριν, *ad contumeliam autem*, neglecto pronomine; h. e. eum vero ne contumeliose afficias. Aq. καὶ πρὸς τὸ θανατῶσαι αὐτὸν, *& ad eum interficiendum*, Vulg. *ad interfectionem autem ejus* ne apponas animum; referebant ad מוּת *mori*, & in Hiphil הֵמִית *interfecit*; unde infinit. cum aff. הֲמִיתוֹ *interficere eum*.

המלה הֲמֻלָּה vide הֲמֻלָּה, supra col. 458.

המלך הַמֶּלֶךְ Maff. *Hamméléch*, Vulg. *Amélech*, nomen proprium 1°. patris Joas, 3. Reg. 22. v. 26. 2. Paral. 18. v. 25. 2°. patris Melchiæ, Jerem. 38. v. 6. Etym. *rex*; à מֶלֶךְ idem.

המם QAL. Lxx. ἐξαναλίσκω *consumo*, ἐξίστημι *obstupefacio*, *in stuporem verto*, μερίζω *divido*, *perdo*, *interficio*, συγχέω *confundo*, συντρίβω, Vulg. *conturbo*. Vulg. item & alii, *devoro*, *contero*, *quasso*, &c.

Praet. 3. p. s. m. ex forma perfecta & cum præf. וְהָמַם *& contrivit*. Cum aff. הֲמָמָם

contrivit me, c. Jerem. 51. v. 34. ubi secundum literas est הֲמָמָנוּ *contrivit nos*, c. הֲמָמָם *contrivit eos*. 1. p. s. c. cum præf. & in forma imperf. וָאֲהֻמֵּי *& conteram*.

Infin. cum præf. affix. & in forma imperf. לְהֻמָּם *ad conterendos eos*.

Fut. 3. p. s. m. וַיָּהָם *& contrivit* (eos), 2. Reg. 22. v. 15. ubi secundum literas est וַיְהֻמֵּם, ut legitur in loco parallelo, nempe Psal. 17. Heb. 18. v. 15. *& contrivit eos*; quomodo etiam 2. Reg. 22. v. 15. legerunt Lxx. qui verterunt καὶ ἐξέστησεν αὐτοὺς, *& in stuporem vertit eos*, Vulg. *& consumsit eos*. Retracto accentu ob (ו) conversivum, proindeque mutato hhólem in (ָ hhatoúph), vide Gram. Heb. t. 1. p. 218. c. 1. tom. 2. p. 310. c. 1. וַיָּהֹם vaiiahom *& contrivit*. Cum præf. & affix. וַיְהֻמֵּם *& conturbavit, & contrivit eos*. 2. p. s. m. cum præf. & affix. וְהַמֹּתָם *& conteres, & conturbabis eos*.

הָמָן Mass. *Hamán*, Vulg. *Amán*, nom. proprium filii Amadathi, Esth. 3. v. 1. Etym. *conturbans, turbulentus*; ab הָמַם *turbavit, conturbavit, turbulentus fuit*, &c.

הֶמְיָן vide הֶמְיָן, supra col. 459.

הַמְנִיכָא m. Chald. ut legendum docent Massorethæ, quanvis scriptum sit הַמוֹנְכָא. Hinc cum præf. וְהַמְנִיכָא, Dan. 5. vv. 7. 16. 29. cum ה ab initio pro א, Theod. καὶ ὁ μανιάκης, Vulg. & alii, *& torques*. R. הֲמַךְ Chald. inusit.

הֲמָסִים m. plur. Isai. 64. v. 1. al. 2. Lxx. verbaliter, τήκεται *liquescit* (cera). Sym. ἐτάκη *tabuit* (mare). Vulg. *liquescerent* (montes). Referebant ad מָסַס *liquescere, liquefieri*. Hebræi inquit S. Hieron. comm. in h. l. Amasim *non* consumtionem *&* tabem, *ut ceteri interpretati sunt, sed* iniquos *intelligi volunt*. Hi Hebræi legebant חֲמָסִים ab חָמַס, quod vide suo loco. Alii, *cremia, stipulæ*. R. הָמַס inusit.

הַמֹּצָא Mass. *Hammotsá*, Vulg. *Amosá*, nomen proprium civitatis in Tribu Benjamin, Jos. 18. v. 26. Etym. *inventio, adinventio*; à מָצָא *invenit*. Vel *compressio*; à מָצָה *compressit*. Vel denique *fermentum*; à חָמֵץ idem.

הַמְּתֹאָר Mass. *Hammethoár*, Vulg. *Amthár*, nomen proprium civitatis in finibus Tribus Zabulon, Jos. 19. v. 13. Etym. *figura*, aut *species*, vel *forma*; à תֹּאַר idem. Vel *descriptio, delineatio*; à תָּאַר *descripsit, delineavit*. Vel denique *morti maledicens*, aut *mortis maledictio*; à מוֹת *mors*, & אָרַר *maledixit*.

הֵן & cum ה parag. הֵנָּה, pronomen primitivum plurale femininum tertiæ personæ, quod verbum substantivum *Sum*, quandoque vel includit vel exprimit. Lxx. ἐκεῖναι *illæ*, αὐταὶ *ipsæ*. Sic etiam Vulg. & alii. Cum præfix. הָהֵנָּה *illæ*, בָּהֵנָּה *in illis*, כָּהֵנָּה *sicut illæ*, *& secundum hæc*, לָהֵנָּה *ipsis*, מֵהֵנָּה *ex ipsis*. Interdum pronomen istud femininum pro masculino adhibetur, הֲלָהֵן pro הֲלָהֶם aut הֲלָהֵם, *num eos?* Ruth. 1. v. 13. וְהֵנָּה pro וְהֵמָּה, *& ipsi*, 2. Reg. 4. v. 6. R. הוּא *ipse*.

הֵן, & sequente Maqqáph הֶן־, adverbium demonstrandi, Lxx. Aq. Sym. Theod. ἰδοὺ, Vulg. & alii, *en, ecce*. Et quandoque interrogative, *an? num?* Cum præfix. וְהֵן *& ecce*. Cum præf. & aff. הִנּוֹ *ecce ipse*, וְהִנּוֹ *& ecce ipse*, הִנֵּה, in pausa הִנֵּה, & expresso ה, quod latebat in fine, הִנֵּהוּ, *ecce tu*, m. וְהִנְּךָ *& ecce tu*, m. הִנָּךְ *ecce tu*, f. הִנֵּנִי, mutato (ֵ) in (ִ) sequente dagh. per legem æquivalentiæ הִנְּנִי, & cum (ִ) pro (ֵ) aut (ְ) accelerandæ pronuntiationis gratia הִנְנִי *ecce ego*, c. sine dagh. in priori נ ob (ִ) suppositum, & in posteriori ob (ִ) præced. post quod nunquam venit dagh. forte. Vide Gram. Heb. t. 1. p. 377. c. 1. וְהִנְנִי *& ecce ego*, c. הִנָּם *ecce ipsi*, וְהִנָּם *& ecce ipsi*, *& ecce ipsa* (neut.), וְהִנְּכֶם *& ecce vos*, m. הִנֵּנִי cum (ִ) anomalo sub priori נ pro (ֵ); quare dagh. ab eo exsulat; & cum (ְ) sequente dagh. per legem æquivalentiæ sub eodem נ pro (ֵ), הִנֶּנּוּ, *ecce nos*, c. R. הָנַן inusit. quare sæpius imprimitur dagh. forte ultimo נ ad compensandum secundum ejectum.

הֵן Chald. Lxx. Theod. ἐὰν, Vulg. & alii, *si*. Alii item, *siquidem*; & interrogative, *an? utrum? utrumnam?* Cum geminatur, exponitur *sive*. Cum præfix. וְהֵן *& si*, דִּי הֵן *quod si*. R. הֲנַן inusit.

Digitized by Google

הנה *illa*, vide supra in הן.

הנה adverbium temporis & loci, Lxx. ὧδε, Theod. ἐνταῦθα, Vulg. & alii, *hic, huc.* Cum præf. & geminato hoc adverbio, הנה והנה, Lxx. ὧδε ἢ ὧδε, *huc vel illuc.* Vulg. *huc illucque.* Cum עד præposito, עד־הנה, conjunctim & cum syncopa prioris ה, עדנה, & cum apocopa ה posterioris, עדן, *hucusque, usque nunc.* R. הנן inusit.

הנה, idem quod הן *ecce*, cui additur ה paragogicum præcedente (ָ), vide supra col. præced. Cum præf. והנה *& ecce.* Cum præf. & affix. והנהו, Jerem. 18. v. 3. ubi Massorethæ divisim legendum docent והנה־הוא *& ipse*; quare in והנהו accentus est in ultima. R. הנן inusit.

הנחה f. unde cum præf. והנחה, Esth. 2. v. 18. Lxx. ἢ ἄφεσιν *& remissio, & dimissio.* Vulg. & alii, *& quies, & requies.* R. נוח *quiescere.*

הנם Mass. *Hinnóm*, Vulg. *Ennóm*, nomen propr. viri in cujus valle prope Jerusalem Judæi idololatræ filios suos igni exustos, aut saltem lustratos, Molocho Ammonitarum idolo devovebant vel immolabant, Jerem. 7. v. 31. Etym. *ecce ipsi*; ex הן *ecce*, & ם affix. 3. p. pl. m. Ex voce גי *vallis*, & hoc nomine הנם, dicta est γέεννα, Latine, *Gehenna.* Vide supra col. 334. in גי.

הנע Mass. *Hená*, Vulg. *Ana*, nomen propr. loci, aut civitatis, vel, secundum alios, idoli in Samaria, 4. Reg. 18. v. 34. Etym. *motus, commotio*; à נוע *moveri, commoveri.* Chaldæus ut vocem appellativam transtulit, *migrare fecit* (eos). Vide Gram. Heb. tom. 1. p. 450. c. 2. in fine.

הנתן Mass. *Hannathón*, Vulg. *Anathón*, nomen proprium urbis in Tribu Zabulon ad Septentrionem, Jos. 19. v. 14. Etym. *dare, dando, donum*; à נתן *dedit.*

הסה QAL, unde PIEL הסה, Lxx. Sym. σιγάω, σιωπάω, Vulg. & alii, *taceo, sileo.* Lxx. item, ἀναλύομαι *revertor.* Aq. ἡσυχάζω *quiesco.*

Imper. 2. p. s. m. הס & in pausa הס, *sile, sileat*, per apocopen pro הסה. Vide Gram. Heb. tom. 1. p. 296. c. 1. 2. p. plur. m. הסו *silete.*

HIPHIL החשה, Lxx. κατασιωπάω *silere facio, silentium impero.* Sic etiam alii.

Fut. 3. p. s. m. cum præf. ויהס, Num. 13. v. 30. per apocopen pro ויהסה, vide Gram. Heb. tom. 1. p. 302. c. 1. *& silere fecit*, Vulg. *& compescuit* (murmur).

הסיני Mass. *Hassiní*, Vulg. *Sinæus*, ה ut articulum spectavit, quanvis rarissime propriis nominibus præponatur, vide Gram. Heb. tom. 1. p. 421. c. 1. Est nomen propr. filii Chanaan, Gen. 10. v. 17. 1. Paral. 1. v. 15. Etym. *rubus*; à סנה idem. Vel Chald. aut Syriace, *odium*; à סנא vel סנא, pro Hebræo שנא, *odio habuit.*

הסנאה Mass. *Hassenaá*, Vulg. *Asnaá*, nom. proprium viri, cujus filii, seu posteri, ædificaverunt portam piscium Jerosolymis, Nehem. 3. v. 3. al. 4. Etym. *rubus*, aut *osor*, vide nomen præced.

הסנואה Mass. *Hassenuá*, Vulg. *Asana*, nom. proprium patris Odvia, 1. Paral. 9. v. 7. Etym. *rubus*, vel *osor*, vide הסיני.

העי Mass. *Haái*, Vulg. *Hái*, nomen propr. regiæ civitatis Amorrhæorum, ad orientem Bethel, in Tribu Benjamin, Gen. 12. v. 8. Jos. 7. v. 2. cap. 12. v. 9. &c. Etym. *acervus*, vel *coacervatio*; ab עי idem.

הפגות, Thren. 3. v. 49. f. plur. à sing. inusit. הפגה, aut potius à פוגה, mutato (ו) in (ַ), & præmisso ה articulo, quod mendose videtur affectum (ֲ) pro (ַ) sequente daghésch. Lxx. ἔκνηψις, Vulg. *requies.* Alii, *remissiones, intermissiones.* Rad. פוג *cessare, intermittere.*

הפך QAL. Lxx. Aq. στρέφω *verto.* Lxx. Theod. ἐκστρέφω *everto.* Lxx. item, ἀναστρέφω *revertor*, ἀποστρέφω *averto*, ἐπιστρέφω, διαστρέφω, μεταστρέφω *converto*, καταστρέφω *subverto*, ἀλλάσσω *muto*, μεταβάλλω *transmuto*, ἡγέομαι *existimo*, ποιέω *facio*, &c. Hoc verbum in genere significat versionem in nihilum, aut in aliam formam, qualitatem, locum, &c. & accipitur modo active, modo passive, modo neutraliter, modo reciproce.

Praet. 3. p. s. m. הפך *vertit, versus, mutatus est.* Cum præfix. והפך *& mutavit.* Cum aff. הפכם *subvertit eos.* 3. p. f. s. הפכה *mutavit.*

Digitized by Google

mutavit. 2. p. f. m. הָפַכְתָּ *convertisti*, *mutasti.* 1. p. f. c. הָפַכְתִּי *subverti.* Cum præf. וְהָפַכְתִּי *& vertam*, *& subvertam.* 3. p. plur. c. הָפְכוּ *verterunt se*, *conversi sunt.* 2. p. pl. m. הֲפַכְתֶּם *vertistis.* Cum præf. וַתַּהַפְכוּ *& pervertistis.*

Ben. f. m. cum præfix. וְהֹפֵךְ *& vertens.* Cum (י) paragog. aut potius antiqua vocali *e*, de qua vide Gram. Heb. t. 1. p. 164. c. 1. הַהֹפְכִי *qui convertit.* Plur. m. הֹפְכִים *qui convertunt.*

Paoul f. f. הֲפוּכָה *versa.* Cum præf. הַהֲפוּכָה *quæ subversa est.*

Infin. הָפוֹךְ *vertere*, *subvertere*, h. e. verte, subverte, Prov. 12. v. 7. posito infinitivo pro imperativo, ut fit interdum. Vide Gram. Heb. t. 1. p. 540. c. 1. In altera forma & cum præf. כַּהֲפֹךְ *in subvertendo*, וְלַהֲפֹךְ *& ad subvertendum.* Cum præf. & aff. הָפְכִי hophchi *subvertere me*, וּלְהָפְכָהּ oulehophchā *& ad subvertendam eam*, הַפְכְּכֶם hophchechém *pervertere*, *perverti vos*, m. Isai. 29. v. 16. h. e. vestra perversitas; posito Infinitivo pro Substantivo.

Imper. 2. p. f. m. הֲפֹךְ *verte.*

Fut. 3. p. f. m. יַהֲפֹךְ *vertet.* Cum præf. וַיַּהֲפֹךְ, & sequente Maqqaph וַיַּהֲפָךְ־ vaiiahaphoch- *& vertit*, הֲיַהֲפֹךְ *an mutabit?* Cum præf. & aff. וַיַּהַפְכֵהוּ *& subvertit illud.* 3. p. f. f. cum præf. וַתֵּהָפֵךְ *& vertit se.* 1. p. f. c. אֶהְפֹּךְ contracte pro אֶהֱפֹךְ, ex forma אַהֲפֹךְ, *vertam.* 3. p. pl. m. cum præf. וַיַּהַפְכוּ *& subvertent*, יַהֲפֹכוּ *& verterunt.*

NIPHAL נֶהְפַּךְ, & contracte, ut fere fit in toto hoc præterito, נֶהְפַּךְ, Lxx. Aq. Theod. & Vª. edit. στρέφομαι, Vulg. & alii, *vertor.* Lxx. item, ἀποστρέφομαι, Lxx. Sym. μεταστρέφομαι, Vulg. & alii, *convertor.* Lxx. item, καταστρέφομαι *evertor*, μεταβάλλομαι *mutor*, ἐπανίσταμαι *insurgo*, ἀναβαίνω *ascendo.*

Praet. 3. p. f. m. נֶהְפַּךְ & in pausa נֶהְפָּךְ, *versus est.* Cum præf. וְנֶהְפַּךְ *& versus est.* Cum (ו) in fine, ac (·) dilatato in (-), quare נ afficitur (-), vide Gram. Heb. tom. 1. p. 170. c. 1. וְנַהֲפוֹךְ, Esth. 9. v. 1. *& versum*, *& conversum est* (illud), h. e. ut reddit Vulg. *versa vice.* 3. p. f. f. נֶהְפְּכָה *versa est.* 2. p. f. m. cum præf. וְנֶהְפַּכְתָּ *& converteris.* 2. p. f. f. נֶהְפַּכְתְּ *versa es.* 3. p. plur. c. נֶהְפְּכוּ *versi*, *conversi sunt.* Cum præf. וְנֶהְפְּכוּ *& versi sunt*, *& vertentur.*

Ben. f. f. ex forma ה præcedente duplici (·) & in pausa; quare (·) penult. mutatur in (-), נֶהְפָּכָה contracte pro נֶהֱפָּכָה, *subversa* (erit).

Fut. 3. p. f. m. יֵהָפֵךְ *vertetur.* Cum præf. וַיֵּהָפֵךְ *& versus est.* 2. p. f. m. תֵּהָפֵךְ *verteris*, *versus es.* 3. p. pl. m. וַיֵּהָפְכוּ *& conversa sunt* (aquæ).

HOPHAL הָהְפַּךְ hohpăch, Job. 30. v. 15. contracte pro הָהֳפַךְ hóhophach, 3. p. f. m. Praet. *versum est* in me negotium dolorum, vel terrorum; ibi enim est enallage generis ac numeri. Lxx. ἐπιστρέφονται *convertuntur* adversum me dolores. Vulg. *redactus sum in nihilum*; pro הָהְפַּךְ legebat הֹהְפַּךְ in benoni Qal, vel הֹפֵךְ in Paoul ejusdem Qal, & pro עָלַי *adversum me*, legebat עָלַי *super*, *in*, & בַּלָּהוֹת interpretabatur *nihilum*, quem sensum ei etiam fere tribuunt Græci interpretes. Vide בַּלָּהָה supra col. 232.

HITHPAEL הִתְהַפֵּךְ, Lxx. στρέφομαι *vertor.* Sym. ἀναστρέφομαι *vertor*, *revolvor.* Lxx. item & Theod. active, διαστρέφω, *everto*, *perverto.* Alius, Ald. Complut. mf. Alex. & Oxon. Jud. 7. v. 13. κυλίομαι, Vulg. *volvor.* Alii item reciproce, *verto*, *convolvo me.*

Ben. f. m. מִתְהַפֵּךְ *vertens*, *convertens*, *devolvens se.* Fem. cum præf. & ex forma ה præcedente duplici (·), הַמִּתְהַפֶּכֶת, Gen. 3. v. 24. *vertens se.* Vulg. *versatilis.*

Fut. 3. p. f. f. תִּתְהַפֵּךְ, Job. 38. v. 14. *vertetur.* Vulg. *restituetur.*

הֵפֶךְ vel הֶפֶךְ הפך, m. Lxx. διεστραμμένον (neut.) *perversum*, h. e. perversitas. Vulg. & alii, *contra*, *contrarium*, *diversum.* Hinc cum præf. וָהֶפֶךְ, Ezech. 16. v. 34. *in contrarium.* Rad. הָפַךְ *vertit*, *pervertit*, &c.

הֲפֵכָה הפכה f. unde cum præf. בַּהֲפֵכָה, Gen. 19. v. 29. Lxx. καταστροφή, Vulg. & alii, *subversio.* R. הפך *vertit*, *subvertit.*

הֲפַכְפַּךְ הפכפך m. Prov. 21. v. 8. Lxx. σκολιὰ, Vulg. & alii, *perversa*, *tortuosa.* Alii, *volubilis*, *versatilis* (via). R. הפך *vertit*, *pervertit.*

הַפִּצֵּץ הפצץ Mass. *Happitsftsets*, Vulg. *Aphses*, nom. proprium Sacerdotis decimæ octavæ clas-

Digitized by Google

ſis, 1. Paral. 24. v. 15. Etym. *comminuens*, vel *eripiens*, vel *aperiens*, vel *deſtruens*; à פּוּץ Hiph. *comminuere*, *diſpergere*, *deſtruere*, *diſſipare*; vel פָּצָה *aperuit*, *eripuit*, *liberavit*.

הַפָּרָה Maſſ. *Happará*, Vulg. *Aphará*, nomen proprium civitatis in Tribu Benjamin, Joſ. 18. v. 23. Etym. *vacca*; à פָּרָה idem. Vel *frugifera*; à פָּרָה *fructificavit*. Vel denique *irritans*; à פּוּר in Hiph. *irritare*.

הֻצַּב f. unde cum præfix. וְהֻצַּב, Nah. 2. v. 7. al. 8. Lxx. καὶ ἡ ὑπόστασις *& ſtatio militum*. Alii, *& præſidium*. Vulg. *& miles*. Aliis eſt nom. proprium reginæ Aſſyriorum. Aliis eſt urbs *Niſibis*. Rad. נָצַב in Hiph. *ſtatuit*, *collocavit*, *firmavit*, &c.

הַצְּבָיִם Maſſ. *Hatſtſevaím*, Vulg. *Asbaím* & *Aſebaím*, nomen proprium filii Ami, vel Amon, Eſd. 2. v. 57. Neh. 7. v. 59. Etym. *capreæ*, vel *pulchritudines*, vel *militiæ*; à צְבִי *caprea*, *gloria*, *decus*, *pulchritudo*; vel à צָבָא *exercitus*, *militia*.

הַצִּדִּים Maſſ. *Hatſtſiddím*, Vulg. *Aſſedím*, nomen proprium civitatis in Tribu Nephthali ad Aquilonem, Joſ. 19. v. 35. Etym. *venationes*, *inſidiæ*, vel *latera*; à צַיִד *venatio*, *inſidiæ*; vel צַד *latus*.

הַצָּלָה f. unde cum præf. וְהַצָּלָה, Eſth. 4. v. 14. Lxx. καὶ σκέπη, *& tegumentum*, *& protectio* (erit Judæis); ſic etiam recentiores. Vulg. *& liberabuntur* (Judæi), ſenſum expreſſit. R. נָצַל in Piel & Hiph. *liberavit*.

הַצְלֶלְפּוֹנִי Maſſ. *Hatſtſelelpóni*, Vulg. *Aſalelphúni*, nomen proprium filiæ Etam, 1. Paral. 4. v. 3. Etym. *umbra*, vel *ſonitus*, aut *tinnitus vultûs*; à צֵל *umbra*, vel צָלַל *tinnire*; & פָּנִים *facies*, *vultus*.

הֹצֶן m. Ezech. 23. v. 24. Lxx. ſecundum exemplaria quædam, ὅπλα *arma*, in genere; nam ἀπὸ βοῤῥᾶ *à ſeptentrione*, quod legitur in Lxx. Vatic. &c. videtur eſſe nota è margine in textum illapſa. Vide Theodoretum in h. l. qui præter ἀπὸ βοῤῥᾶ, habet etiam μεθ' ὅπλων *cum armis*. Syrus, Chaldæus, & uterque Arabs *arma* etiam interpretantur. Aliis eſt *ſpecies currus bellici*, ob ſequentia duo vocabula *currus* & *rota*. Aliis *currus falcatus*. Aliis *brachium*, h. e. metaphorice *robur*, *potentia*, *exercitus*, ac legendum volunt חֹצֶן. Aliis *ſcutum*, *clypeus*; à צִנָּה; ita ut ה ſit articulus. Aliis denique *ſtrepitus*, *ſonitus*. Vulg. adjective, *inſtructi*. R. הָצַן inuſit.

הַקּוֹץ Maſſ. *Haqqôts*, Vulg. *Accós*, vel *Hacús*, nom. propr. 1°. Sacerdotis ſeptimæ claſſis, 1. Paral. 24. v. 10. 2°. viri è captiv. Babyl. reducis, Eſd. 2. v. 61. 3°. patris Uriæ, Nehem. 3. v. 21. Etym. *ſpina*, vel *æſtas*, aut *tædium*, vel *finis*; à קוֹץ *ſpina*, vel קַיִץ *æſtas*, vel קוּץ *tædere*, *tædio affici*, vel קֵץ *finis*.

הַקָּטָן Maſſ. *Haqqatán*, Vulg. *Eccetán*, nom. proprium patris Johanan, Eſd. 8. v. 12. Etym. *parvus*, vel *minimus*; à קָטָן idem.

הַקַּיִן Maſſ. *Haqqáiin*, Vulg. *Accáin*, nomen proprium civitatis in Tribu Juda, Joſ. 15. v. 56. al. 57. Etym. *poſſeſſio*, vel *emtio*, aut *nidus*; à קָנָה *poſſedit*, *emit*, vel קֵן *nidus*.

הַר, & cum ה præf. quo accedente (-) τοῦ הַר mutatur in (ָ), הָהָר, m. Lxx. Aq. Sym. Theod. ὄρος, Vulg. & alii, *mons*. Lxx. item, ὀρεινὸς & ὀρεινὸς, *montanus*, δρυμὸς *ſylva*, Joſ. 17. v. 18. h. e. mons ſylvoſus; γῆ *terra*, Ezech. 38. v. 8. per metonym. totius pro parte; ὅριον *terminus*, Malach. 1. v. 3. ubi mendum pro ὄρος *mons*; ἄχυρον *palea*, Iſai. 17. v. 13. ob ſenſum; vel quia ſpica, in qua eſt palea, inſtar montis eſt ratione calami; οἶκος *domus*, λαὸς *populus*, πόλις *civitas*, per metonym. contenti pro continente; οὐρανὸς *cœlum*, Pſal. 49. Heb. 50. v. 12. Iſai. 18. v. 6. quibus in locis fortaſſe mendum eſt pro ὄρος quod amanuenſes abbreviationem eſſe crediderunt, pro οὐρανὸς; φόβος *timor*, Ezech. 38. v. 21. ubi pro הַר videntur legiſſe חַת; *βροντὴ tonitru*, Amos. 4. v. 13. ubi alii, ὄρη, Vulg. *montes*. Quomodo hic legerint Lxx. facile non eſt divinare.

Cum præf. וְהַר & וְהָהָר, *& mons*, בְּהַר & בָּהָר, excluſo ה articulo; quare (-) τοῦ הַר mutatur in (ָ), quaſi adeſſet ה articulus, *in monte*; ſic וּבְהַר & וּבָהָר, *& in monte*, כְּהַר *ſicut mons*, לְהַר *monti*, מֵהַר & מֵהָהָר, *de monte*. Cum ה locali הָהָרָה cum (ֶ) euphonico pro (-) ſub priori ה, & cum altero ה præf. הָהָרָה, *montem verſus*. Cum affix. הַרְכֶם *mons veſter*, m. Pſal. 10. Heb. 11. v. 1. ubi Lxx. &

Digitized by Google

Aq. ἐπὶ τὰ ὄρη ὡς (στρουθίον), Vulg. Lat. *in montes sicut* (passer); divisim legebant הַר *montem*, vel *montes*, & כְּמוֹ *sicut*, pro כְּמוֹ. Vide Gram. Heb. t. 1. p. xxxiv. Plur. הָרִים, cum (ָ) sub ה ad compensandum dagh. ejectum, pro הַרִּים; & in forma nominum pluralium Syrorum masc. construct. הָרֵי *montes*. Vide Gram. Heb. t. 1. p. 54. c. 2. Cum præfix. הֶהָרִים *montes*, cum (ֶ) sub priori ה loco (ַ) ob aliud (ָ) sequens sub altero ה, vide Gram. ibid. p. 69. c. 1. Sic וְהֶהָרִים *& montes*, בֶּהָרִים excluso ה articulo pro בְּהֶהָרִים, *in montibus*, לֶהָרִים *montibus*. Const. הָרֵי pro הַרֵי, *montes*. Cum præf. בְּהָרֵי *in montibus*, וּבְהָרֵי *& in montibus*, מֵהָרֵי *à montibus*. Cum affix. הָרָיו pro הָרָיו, *montes ejus*, m. הָרַי & in pausa הָרָי, *montes mei*, c. R. הרר inusit.

הֹר Mass. & Vulg. *Hór*, nomen propr. montis in finibus terræ Edom, ubi fuit 34ª. mansio filiorum Israël, Num. 20. v. 22. c. 33. v. 38. Etym. *mons*, ab הַר idem. Vel *concipiens*; ab הָרָה *concepit*. Vel denique *demonstrans*, aut *ostendens*; à רָאָה *vidit*, in Hiph. *ostendit*, *demonstravit*.

הָרָא Mass. *Hará*, Vulg. *Ará*, nomen propr. urbis Assyriorum, 1. Paral. 5. v. 26. S. Hieron. putat esse *Rages* Medorum civitatem, de qua Tob. 1. v. 16. Aliis est *Haran*, sive *Charan*. Etym. *mons*, &c. Vide vocem præced.

הַרְאֵל vide אֲרִיאֵל, supra col. 151.

הָרַבָּה Mass. *Hárabbá*, Vulg. *Arebbá*, nom. proprium civitatis Tribus Juda, ad occidentem, Jos. 15. v. 60. Etym. *multa*, aut *projiciens*; à רָבַב *multum esse*, *jaculari*, *projicere*. Aut *litigiosa*; à רִיב vel רוּב, *litigare*.

הַרְבֵּה & nomen adjectivum est cujusvis generis & numeri, & adverbium quantitatis. Lxx. πολὺς, Vulg. & alii, *multus*, *magnus*, πλεῖον *plus*, ἐπιπολὺ, & divisim ἐπὶ πολὺ, *ut plurimum*. Cum præf. וְהַרְבֵּה *& multa*, *& copiosa*, לְהַרְבֵּה *ad multum*, *valde*, *maxime*, מֵהַרְבֵּה *ex multis*, Jerem. 42. v. 2. ubi ב afficitur (ֵ) loco (ְ), contra Massoræ observationem. R. רָבָה *multus*, *copiosus fuit*, *multiplicatus est*, &c.

הָרַג QAL. Lxx. Aq. Sym. Theod. ἀποκτείνω, Lxx. item & Theod. ἀναιρέω, Lxx. item, σφαγιάζω, φονεύω, Vulg. & alii, *interficio*. Lxx. item, ἀπόλλυμι *perdo*, διατηρήσομαι *diligenter observo*, 2. Reg. 3. v. 30. ubi mendum videtur pro διαπεπαρτήσομαι *transverbero*; σφάζω, κατασφάζω, *macto*, *jugulo*, ἐκκεντέω *pungo*, θνήσκω *morior*, in Paoul. Vide ibi.

Praet. 3. p. s. m. הָרַג & in pausa הָרָג, mutato (ַ) in (ָ), *occidit*, *interfecit*. Cum præf. וְהָרַג *& interfecit*, *& interficiet*. Cum præf. & affix. וַהֲרָגוֹ *interfecit eum*, וַהֲרָגַנִי *& interficiet me*, c. cum (ָ) pro (ַ) sub ג ob pausam; הֲרָגָם *interficeret eos*. 3. p. s. f. cum aff. & in pausa; quare ג afficitur (ָ) loco (ְ), הֲרָגַתְהוּ *interfecit eum*. Cum præf. affix. & (ָ) loco (ֶ) sub ה ob accentum ad penult. retractum, וַהֲרָגָתַם *& interficeret eos*. Vide Gram. Heb. t. 1. p. 324. ante med. & p. 340. c. 1. 2. p. s. m. הָרַגְתָּ & in pausa הָרָגְתָּ, *interfecisti*. Cum præfix. וְהָרַגְתָּ *& occides*. Cum affix. & in pausa; quare ה notatur cum (ָ) loco (ֲ), הֲרָגְתָּנִי *occidisti me*, c. 1. p. s. c. הָרַגְתִּי *interfeci*. Cum præf. וְהָרַגְתִּי *& occidam*. Cum præf. וַהֲרַגְתִּיךָ *interfeci te*, m. הֲרַגְתִּיךְ *occiderem te*, f. 3. p. plur. c. הָרְגוּ & in pausa הָרָגוּ, *interfecerunt*. Cum præf. וְהָרְגוּ *& occident*. Cum præf. & affix. וַהֲרָגוּנִי, & cum (ֻ) pro (ו), וַהֲרָגֻנִי, *& occident me*, c. הֲרָגוּם *occiderunt eos*, וַהֲרָגוּם *& occiderunt eos*. 2. p. pl. m. הֲרַגְתֶּם *occidistis*. 1. p. pl. c. cum præf. & aff. וַהֲרַגְנֻהוּ cum (ֻ) pro (ו), *& occidemus eum*, וַהֲרַגְנוּם *& occidemus eos*.

Ben. s. m. הֹרֵג, Lxx. φονευτὴς *interfector*. Et substantive, ἀποκέντησις *transfixio*, *confossio*. Alii, *occidens*, *interficiens*. Cum aff. & in pausa; quare ג afficitur (ְ) pro (ֵ), הֹרְגֶךָ *occidens te*, m. Plur. m. הֹרְגִים *occidentes*: Cum præf. לְהֹרְגִים *interfectoribus*.

Paoul pl. m. הֲרֻגִים, cum (ֻ) pro (ו), הֲרוּגִים, & cum præf. בַּהֲרוּגִים, Lxx. τεθνηκότες, νεκροὶ, *mortui*. Alii, *interfecti*. Cum ב præf. בַּהֲרוּגִים *inter mortuos*. Const. הֲרֻגֵי cum (ֻ) pro (ו), *occisi*. Sic cum affix. הֲרֻגָיו *occisi ejus*, vel *ab eo*, הֲרוּגֶיהָ & הֲרֻגֶיהָ, *occisi ejus*, vel *ab ea*.

Infin. הֲרֹג *occidendo*. Lxx. substantive, ἀναίρεσις *interfectio*. Cum præf. וַהֲרֹג *& oc-*

Digitized by Google

cidendo, בַּהֲרֹג *in occidendo*, לַהֲרֹג & לְהֹרֵג, *occidere, ad occidendum.* Cum præf. & aff. לְהָרְגוֹ lehorghó *ad occidendum eum*, לְהָרָגְךָ laharoghcha (ex הֲרֹג) & לְהָרְגֶךָ lehorghécha (ex הֲרֹג, & in pausa; quare ג afficitur (ּ) loco (ְ)) *occidere te*, m. הַלְהָרְגֵנִי halehorghéni *num occidere me*, c. לְהָרְגֵנוּ lehorghénou *ad occidendum nos*, c.

Imper. 2. p. s. m. הֲרֹג *occide.* Cum præf. הָרְגֵנִי horgheni *occide me*, c. 2. p. plur. m. הִרְגוּ, & in pausa; quare servatur hhólem, הֲרֹגוּ, *occidite.* Cum præf. וְהִרְגוּ *& occidite.*

Fut. 3. p. s. m. יַהֲרֹג, & sequente Maqqáph יַהֲרָג־ iaharogh-, *occidet.* Cum præf. וַיַּהֲרֹג *& occidit.* Cum præf. & affix. וַיַּהַרְגֵהוּ *& occidit eum*, יַהַרְגֵנִי *interficiet me*, c. וַיַּהַרְגֵם *& occidit eos.* 3. p. s. m. cum præfix. תַּהַרְגֵהוּ *occidet eum*, תַּהַרְגֵם *occidet eos.* 2. p. s. m. תַּהֲרֹג *occides.* Cum aff. תַּהַרְגֵהוּ *occides eum*, תַּהַרְגֵם *occidas eos.* 1. p. s. c. אֶהֱרֹג *occidam.* Cum præf. (ו) & ה parag. ex forma אֶהֱרֹג, וְאֶהֶרְגָה *& occidam.* Cum præf. affix. & ex forma אֶהֱרֹג, וָאֶהַרְגֵהוּ *& occidi eum.* 3. p. pl. m. in pausa; quapropter remanet hhólem, יַהֲרֹגוּ, & cum ן paragog. & (ְ) pro (ֹ), יַהַרְגוּן *occident.* Cum præfix. וַיַּהַרְגוּ *& occiderunt.* Cum affixis יַהַרְגֻנִי, cum (ֻ) pro (ֹ), *occident me*, c. Cum præfix. & affix. וַיַּהַרְגוּם *& occiderunt eos.* 2. p. pl. m. תַּהַרְגוּ, & in pausa, quare servatur hhólem, תַּהֲרֹגוּ *occidetis.* Cum præf. וַתַּהַרְגוּ *& occidistis.* 1. p. pl. c. נַהֲרֹג *occidemus.* Cum præf. & aff. וְנַהַרְגֵהוּ *& occidamus eum.*

NIPHAL נֶהֱרַג, Lxx. ἀναιροῦμαι, Vulg. & alii, *occidor, interficior.* Lxx. item active, ἀποκτείνω *occido*, σπάω *traho, stringo*, (gladium).

Infin. cum præf. בֵּהָרֵג, contracte, seu sublata characteristica, pro בְּהֵהָרֵג, ubi insuper est (ֵ) euphonicum pro (ְ) sub priori ה, *in occidi, cum occisa fuerit* (occisio), h. e. cum cædes facta fuerit. Vide Gram. Heb. tom. 1. p. 148. c. 2. 172. c. 2.

Fut. 3. p. s. m. יֵהָרֵג *occidetur.* 3. p. pl. m. ex forma (ָ), תֵּהָרַגְנָה *occidentur.*

PUAL הֹרַג, Lxx. ἀναιροῦμαι, θανατοῦμαι, Vulg. & alii, *occidor, interficior, mortificor.*

Praet. 3. p. s. m. in pausa; quare (ַ) mutatur in (ָ), הֹרָג *occisus est.* 1. p. pl. c. הֹרַגְנוּ *occidimur.*

הֶרֶג m. Sym. σφαγή, Vulg. & alii, *occisio, interfectio, mactatio, cædes.* Lxx. Verbaliter, ἀπόλλυμαι *pereo.* Participialiter, κτεινόμενος *occisus.* Et substantive, μάχαιρα *gladius.* Cum præf. וָהֶרֶג *& occisio, & cædes*, כְּהֶרֶג *secundum occisionem*, לְהֶרֶג *ad occisionem.* R. הָרַג *occidit.*

הֲרֵגָה f. Lxx. σφαγή, Vulg. & alii, *mactatio, cædes, interfectio, occisio.* Et participialiter, seu posito concreto pro abstracto, ἀνῃρημένος *interfectus.* R. הָרַג *occidit, interfecit.*

הרה QAL. Lxx. κύω, Lxx. Aq. Sym. συλλαμβάνω, Vulg. & alii, *concipio.* Lxx. item & Theod. ἐν γαστρὶ ἔχω *in utero habeo.* Lxx. item, ἐν γαστρὶ λαμβάνω *in utero capio*, seu *concipio*, γεννάω *gigno.* Hoc verbum metaphorice etiam usurpatur de animi conceptu; cum quis decreta concipit, & quæ decrevit, loquitur aut facit.

Praet. 3. p. s. m. cum præf. וְהָרָה *& concepit.* 3. p. s. f. in pausa; quare remanet (ָ) ult. הָרָתָה *concepit.* 2. p. s. f. cum præf. וְהָרִית *& concipies.* 1. p. s. c. הָרִיתִי *concepi.* 1. p. pl. c. הָרִינוּ *concepimus.*

Infin. הָרֹה, cum (ו) pro ה in fine הָרוֹ, & cum hhólem loco (ָ) sub ה, הֹרוֹ, Isai. 59. v. 13. *concipiendo.* Vide Gram. Heb. t. 1. p. 286. c. 1. 2. in fine.

Fut. 3. p. s. f. cum apocope, וַתַּהַר *& concepit*, pro וַתַּהֲרֶה, ex forma תַּהֲרֶה. Vide Gram. Heb. tom. 1. p. 289. c. 2. 3. p. pl. f. cum præf. & apocope הּ ה incrementi, וַתַּהֲרֶיןָ *& conceperunt.* 2. p. pl. m. תַּהֲרוּ *concipietis.*

HOPHAL הֹרָה, quæ est 3. p. s. m. Praeteriti, Job. 3. v. 2. Sym. ἐκυήθη, Vulg. *conceptus est.* Lxx. adverbialiter, ἰδοὺ *ecce*; sensum, non verbum, expresserunt. Alii, *natus est, in lucem editus est.*

הָרָה f. Lxx. ἔγκυος, Vulg. & alii, *prægnans, gravida*, ὠδίνουσα *pariens*, seu *dolens in partu, dolores partus habens*, ἐν γαστρὶ ἔχουσα *in utero habens.* Et substantive, σύλληψις *conceptio.* Sym. ἐπίτοκος *partui vicina.* Alius, Exod. 21. v. 22. ἔμβρυον ἔχουσα *fœtum habens.*

Digitized by Google

Const. הרת הָרַת *gravida*. Pl. הרות הָרוֹת *gravidæ*. Cum præf. & affix. והרותיו וְהָרוֹתָיו *gravidæ ejus*, f. cum (ָ) sub ה loco (ַ) ob aliud (ַ) sequens sub altero ה, vide Gram. Heb. t. 1. p. 69. c. 1. והריותיהם וְהָרִיּוֹתֵיהֶם *& prægnantes eorum*; servato in utroque nomine (ָ) sub ה radic. quia venit à verbo quiesc. Lam. ה, הרה הָרָה *concepit*. Vide Gram. Heb. tom. 1. p. 87. c. 1. 2.

הרהרין הַרְהֹרִין m. pl. Chald. unde cum præf. והרהורין וְהַרְהֹרִין, Dan. 4. v. 2. Vulg. & alii, *& cogitationes*. Theod. Verbal. καὶ ἐταράχθην *& turbatus sum*; sensum, non verbum, expressit. Rad. הרהר הַרְהַר Chald. *cogitavit*, ab Heb. הרה הָרָה *concepit*, & metaphorice, *cogitavit*.

הרום הָרוּם, al. הרם הָרֻם, Mass. *Haroúm*, vel *Harúm*, Vulg. *Arum*, nomen propr. patris Aharehel, 1. Paral. 4. v. 8. Etym. *excelsus*, *sublimis*; à רום *excelsum, sublimem esse*. Vel *projiciens*; à רמה רָמָה *jecit, projecit*.

הרון הֵרוֹן vel הרן הֵרֹן, m. unde cum præf. & affix. והרנך וְהֵרֹנֵךְ, Gen. 3. v. 16. Lxx. καὶ στεναγμός σου *& gemitus tuus*, f. i. gemitus partus tui. Aq. καὶ συλλήψεις σου, Sym. Theod. καὶ κύησις σου, Vulg. *& conceptus tui*, in plurali per enallagen numeri. Alii, *gravidatio tua*, *prægnatio tua*, *tempus gestationis tuæ in utero*. Rad. הרה הָרָה *concepit*, *in utero gestavit*. In הרון הֵרוֹן retinetur (ֵ) cum affix. quia est ad compensandum dagh. ejectum; nam הרון הֵרוֹן est pro הרון הֵרּוֹן. Vide Gram. Heb. tom. 1. p. 399. c. 2. fin.

הריה הָרִיָּה f. unde plur. cum præf. והריותיו וְהָרִיּוֹתָיו, Ose. 14. v. 1. servato (ָ) antepenultimæ syllabæ; nam הריה הָרִיָּה idem est ac הרה הָרָה, cujus ה mutatur in (י). In הרה הָרָה autem (ָ) penult. remanet, ut diximus supra initio col. Lxx. καὶ αἱ ἐν γαστρὶ ἔχουσαι αὐτῶν, *& in utero habentes eorum*, per enallagen numeri, pro *& in utero habentes ejus*, m. h. e. *& fœta ejus*, Vulg. Vel *& prægnantes*, *& gravidæ ejus*, ut vertunt alii. R. הרה הָרָה *concepit*, *prægnans fuit*. Vide Gram. Heb. t. 1. p. 399. c. 1.

הריון הֵרָיוֹן m. cum (ֵ) sub ה pro (ִ) & dagh. est enim formæ גליון גִּלָּיוֹן, vide Gram. Heb. t. 1. p. 399. c. 2. in fine. Lxx. Aq. Sym. Theod. & V[a]. edit. σύλληψις, Lxx. item, κύησις, Vulg. & alii, *conceptus*, *conceptio*. Cum præf. ומהריון וּמֵהֵרָיוֹן *& à conceptu*. R. הרה הָרָה *concepit*, cujus tertia rad. ה mutatur in (י).

הריסות הֲרִיסוֹת f. pl. à sing. inusit. הריסה הֲרִיסָה. Hinc cum præf. & aff. והריסתיו וַהֲרִיסֹתָיו, Amos. 9. v. 11. Lxx. καὶ τὰ κατεσκαμμένα αὐτῆς *& suffossa ejus*, m. Vulg. *& ea quæ corruerant*. Alii, *& destructiones*, *& ruinæ ejus*, m. R. הרס הָרַס *diruit*, *destruxit*, *evertit*, &c.

הריסות הֲרִיסוּת vel הרסת הֲרִסֻת, f. unde cum aff. הריסתך הֲרִיסֻתֵךְ, Isai. 49. v. 19. Vulg. & alii, *ruinæ*, *destructio tua*, f. Lxx. τὰ πεπτωκότα, *quæ ciderant*, mutato sing. in pluralem. R. הרס הָרַס *diruit*, *destruxit*, &c.

הריפות הֲרִיפוֹת vide in ריפות.

חרמה חָרְמָה Mass. *Háramá*, Vulg. *Aramá* & *Hormá*, nomen proprium civitatis 1°. in Tribu Aser, Jos. 19. v. 29. 2°. in Tribu Nephthali, ibid. v. 36. Etym. *excelsa*, sive *sublimis*; à רום *excelsum*, *sublimem esse*. Vel *vermis*; à רמה רִמָּה idem. Vel denique *projiciens*; à רמה רָמָה *jecit*, *projecit*.

הרמון הַרְמוֹן, unde cum ה articulo initio, & ה locali in fine, ההרמונה הַהַרְמוֹנָה, Amos. 4. v. 3. quod aliis est nom. propr. loci; quare Vulg. transtulit *in Armon*. S. Hieron. comm. in h. l. tom. 3. nov. edit. c. 1397. *in locis Armeniæ*. Sym. teste eodem Hieron. ibid. *in Armenia*; *pro quibus*, inquit S. Doctor, *Septuaginta MONTEM REMMAN*, *Aquila MONTEM ARMONA*, *Theodotio MONTEM MONA*, *quinta autem editio EXCELSUM MONTEM transtulerunt*. Aliis est nomen appellativum, *ad palatium*, *ad arcem*, &c. ita ut idem sit atque ארמון, quod vide supra col. 154. literis א & ה commutatis.

הרן הָרָן Mass. *Harán*, Vulg. *Arán*, nomen proprium 1°. filii Thare patris Abraham, Gen. 11. v. 26. 2°. filii Semei, 1. Paral. 23. v. 9. Etym. *mons*, sive *montanus*; ab הר idem. Vel *concipiens*, aut *concipere faciens*; ab הרה הָרָה *concepit*, *concipere fecit*. Vel *cantans*, aut *præco*; à רנן *cantavit*.

הרן הֵרֹן vide הרון, in col. præced.

הרס QAL. Lxx. Aq. Theod. κατασκάπτω *evello*, *demolior*. Lxx. & alius, κατασκάπτω *suffodio*. Lxx. item, καταβάλλω *dejicio*, καθαιρέω *destruo*, καταστρέφω *subverto*,

Digitized by Google

συντρίβω contero, ἐξαίρω *aufero*, βιάζομαι *vim facio, urgeo*, ἐγγίζω *appropinquo*, Exod. 19. v. 21. ubi Vulg. *transcendo terminos*; sic fere v. 24.

Praet. 3. p. f. m. הָרַס & in pausa הָרָס, *destruxit*. 2. p. f. m. cum praefix. וְהָרַסְתָּ *& destrues*. 1. p. f. c. cum praef. וְהָרַסְתִּי *& destruam*. 3. p. plur. c. in pausa; quare (-) mutatur in (ָ), הָרָסוּ *destruxerunt*. Extra pausam & cum praef. וְהָרְסוּ *& destruent*.

Ben. f. m. הֹרֵס *destruens*.

Paoul f. m. cum praef. הֶהָרוּס *destructum* (altare); cum (ֶ) sub priori ה loco (-) aut (ָ), ob aliud (ָ) sequens sub altero ה. Vide Gram. Heb. tom. 1. p. 69. c. 1.

Infin. cum praef. וְלַהֲרוֹס *& ad destruendum*.

Imper. 2. p. f. m. cum (ֳ hhatouph) sub ר loco hhol. ob Maqqaph sequens, הֲרָס־ haros- *destrue*. Cum praef. & affix. וְהָרְסָהּ vehorsá *& destrue eam*.

Fut. 3. p. f. m. יַהֲרוֹס *destruet*. Cum praef. & affix. יֶהֶרְסֶנָּה *destruet eam*, וַיֶּהֶרְסָהּ *& destruxit eam*, יֶהֶרְסֶךָּ in pausa; unde ך afficitur (ֶ) loco (ְ), *destruet te*, m. יֶהֶרְסֵם *destruet eos*. 3. p. f. f. cum aff. תֶּהֶרְסֶנּוּ *destruet eum*. 2. p. f. m. תַּהֲרֹס (ex forma יַהֲרוֹס) *destrues*. 1. p. f. c. אֶהֱרֹס *destruam*. 3. p. pl. m. יֶהֶרְסוּ, & in pausa ex forma יַהֲרוֹס; quare retinetur hhol. יַהֲרֹסוּ *destruent, destruant, evellant, transiliant* (terminos constitutos).

NIPHAL נֶהֱרַס, Lxx. Aq. καθαιρέομαι *destruor*. Sym. διαλύομαι *dissolvor*. Alius, συντρίβομαι *conteror*. Lxx. item, κατασκάπτομαι *suffodior*, ῥήγνυμαι *frangor*, συμπίπτω *concido*.

Praet. 3. p. f. f. in pausa; quare (-) mutatur in (ָ), נֶהֱרָסָה *destructa est*. 3. p. pl. c. נֶהֶרְסוּ *destructi sunt*. Cum praefix. וְנֶהֶרְסוּ *& destruentur*.

Ben. pl. f. cum praef. הַנֶּהֱרָסוֹת *destructa*, וְהַנֶּהֱרָסוֹת *& destructa*.

Fut. 3. p. f. m. יֵהָרֵס, & 3. p. f. f. תֵּהָרֵס *destruetur*. 3. p. pl. m. in pausa (quare (-) retinetur), & cum ן paragog. יֵהָרֵסוּן *destruentur*. Vide Gram. Heb. tom. 1. p. 173. c. 2. initio.

PIEL הָרֵס, Lxx. καθαιρέω, Vulg. & alii, *destruo*.

Ben. pl. m. cum aff. מְהָרְסַיִךְ *destruentes te, destructores tui*, f.

Infin. הָרֵס *destruendo*, Exod. 23. v. 24. ubi Lxx. substantive, καθαίρεσις *destructio*.

Fut. 2. p. f. m. cum aff. תְּהָרְסֵם *destrues eos*.

הֶרֶס הָרֶס m. unde cum praefix. עִיר הַהֶרֶס, Isai. 19. v. 18. Lxx. Vatic. πόλις Ἀσεδὲκ *urbs Asedec*, quae vox ab amanuensibus, pro more, est insigniter depravata. Complut. πόλις Ἀχερὲς *urbs Acheres*, legebant הַחֶרֶס. Aq. Theod. πόλις Ἄρες *urbs Ares*, vocem Heb. retinuerunt. Sym. πόλις ἡλίου, Vulg. *urbs solis*; legebant הַחֶרֶס ab חֶרֶס *sol*. Alii, *urbs destructionis*, h. e. destruenda. R. הָרַס *diruit, destruxit*.

הָרָפָא Mass. *Hárapha*, Vulg. *Arapha*, 2. Reg. 21. v. 16. nomen commune Gigantibus, seu gigantum populo, qui sic dicti sunt, quod sua proceritate & robore ceteros homines terrerent, eorumque animos quasi dissolverent; à רָפָה in Piel *debilitavit, deficere fecit, dissolvit*.

הָרַקּוֹן Mass. *Háraqqón*, Vulg. *Arecon*, nom. proprium civitatis Tribus Dan, ad Septentrionem, Jos. 19. v. 46. Etym. *vacuus*; à רִיק in Hiph. *evacuavit*. Vel *mons lamentationis*, aut *possessionis*; ab הַר *mons*, & קִינָה *lamentatio*, aut קָנָה *possedit*.

הָרָר m. unde plur. cum apocopa ם, הֲרָרִי, Jerem. 17. v. 3. pro הֲרָרִים, vide Gram. Heb. tom. 1. p. 54. c. 2. Aq. Sym. Theod. ὄρη *montes*, teste Eusebio l. 10. praeparat. Evang. Vacat apud Lxx. uti & 4. priores versus hujus capitis, quos etiam tempore suo in hac versione desideratos observat idem Eusebius ibid. & S. Hieron. comm. in h. l. tom. 3. nov. edit. c. 607. 608. Vulg. *sacrificantes*, hanc vocem addidisse videtur, ac הֲרָרִי praetermisisse. R. הָרַר inusit.

הַר הָר m. Lxx. Aq. Sym. Theod. ὄρος, Vulg. & alii, *mons*. Hinc cum praef. & aff. לְהַרְרִי, Psal. 29. Heb. 30. v. 8. Lxx. τῷ κάλλει μου, Vulg. Lat. *decori meo*, c. legebant לַהֲדָרִי, ab הָדַר, quod vide supra col. 438. Aq. & Va. edit. ἐν τῷ ὄρει μου, *in monte meo*, S. Hieron. *monti meo*, c. legebant ut fert

Digitized by Google

textus Hebræus. Sym. τῷ γεννήσαντί μου *progenitori meo*; legebat לְהוֹרִי cum (ו) pro ר, ab הוֹרֶה *genitor, progenitor*. Vide supra col. 443. Cum aliis affixis, בְּהָרָם *in monte eorum*, vel *suo*. Plur. const. הָרְרֵי *montes*. Cum præf. בְּהָרְרֵי *in montibus*, כְּהָרְרֵי *sicut montes*, מֵהָרְרֵי *è montibus*. Cum præf. & aff. וּמֵהֲרָרֶיהָ *& de montibus ejus*, f. Rad. הָרַר inusit.

הֲרָרִי Mass. *Hararí*, Vulg. *Arari, Ararites*, & *Arorites*, nomen proprium aut familiæ, aut commune hominibus in montibus degentibus, aut quorum majores in iis vixerant, 1. Paral. 11. vv. 34. 35. &c. Etym. *montanus*; ab הַר *mons*.

הַשְׂכֵּל, & cum (י) antiqua vocali *e*, הַשְׂכֵּיל, m. Lxx. δικαιοσύνη *justitia*, ἐπιστήμη *scientia*, φρόνησις *prudentia*. Vulg. *doctrina*, *disciplina*. Alii item, *intelligentia*. Est potius infinitivus Hiphil verbi radic. שָׂכַל *intellexit*. Vide ibi. Cum præf. וְהַשְׂכֵּל *& intelligentia*.

הָשֵׁם Mass. *Haschém*, Vulg. *Assem*, 1. Paral. 11. v. 33. al. 34. nom. propr. viri, qui 2. Reg. 23. v. 32. dicitur יָשֵׁן *Iaschén*, Vulg. *Jassen*. Etym. *nomen*, vel *nominatus*; à שֵׁם *nomen*. Vel *positio*, aut *positus*; à שׂוּם *ponere*.

הַשְׁמָעוּת f. unde cum præf. לְהַשְׁמָעוּת, Ezech. 24. v. 26. Lxx. Verbaliter, τοῦ ἀναγγεῖλαι, Vulg. *ut annuntiet*. Alii eodem sensu, *ad auditum*, h. e. ut audire faciat. Rad. שָׁמַע *audivit*, in Hiph. *audire fecit, pronuntiavit, declaravit, annuntiavit*, &c.

הַשְׁמָרוֹת vide אַשְׁמֻרוֹת, supra col. 167.

הַשְׁקֵט, quod nonnullis est nomen substantivum, vide in infinitivo Hiph. verbi Rad. שָׁקַט.

הִשְׁתַּחֲוָיָה f. unde cum præf. & aff. בְּהִשְׁתַּחֲוָיָתִי, 4. Reg. 5. v. 18. cum accentu in penult. ob concursum, *in incurvatione mea*, h. e. cum incurvabo me. Lxx. ἐν τῷ προσκυνεῖν αὐτὸν, *cum adorabit ille*. Vulg. *adorante eo*; legebant בְּהִשְׁתַּחֲוֹתוֹ, à שָׁחָה *incurvavit se, adoravit*; geminata tertia radicali, & mutata priori geminata in (ו), posteriori vero in (י); ac insuper trajectis prima rad. שׁ & ת characteristica, ut fit in Hithpael Verborum, quæ incipiunt à ז, ס,

צ, שׂ, aut שׁ. Vide Gram. Heb. tom. 1. p. 189. §. VII.

הִתְבְּהָלָה f. Chald. Theod. σπουδὴ, Vulg. & alii, *festinatio*. Hinc cum præfix. בְּהִתְבְּהָלָה *cum festinatione*, וּבְהִתְבְּהָלָה *& cum festinatione*. R. בְּהַל, & in Pael בַּהֵל, *festinavit*.

הִתּוּךְ m. Hinc cum præf. כְּהִתּוּךְ, Ezech. 22. v. 22. Lxx. ὃν τρόπον χωνεύεται, Vulg. *ut conflatur*. Alii, *sicut fusio*. R. נָתַךְ *fusus, effusus est*; in Hiph. *fudit, conflavit*.

הִתְחַבְּרוּת f. Heb. & Chald. Dan. 11. v. 23. Theod. συναναμίξεις *commixtio*. Vulg. *amicitia*. Alii, *societas, consociatio*. R. חָבַר Heb. *sociatus, associatus est*; & חֲבַר Chald. in Pael, *sociare, associare*.

הֲתָךְ Mass. *Hathách*, Vulg. *Athách*, nomen proprium eunuchi Estheræ, Esth. 4. v. 5. Etym. *fusio*, vel *fundens*; à נָתַךְ *fusus est*.

התל QAL, unde PIEL הֵתֵל cum (-) sub ה loco (·) sequente dagh. per legem æquivalentiæ pro הִתֵּל, vide Gram. Heb. tom. 1. p. 174. c. 1. Lxx. Aq. Sym. παραλογίζομαι, Lxx. item, ἐξαπατάω, παρακρούω, πλανάω, Vulg. & alii, *circumvenio, seduco, decipio, fallo*. Lxx. item, καταπαίζω, Vulg. & alii, *illudo, deludo*, μυκτηρίζω *subsanno*. Construitur cum בְּ.

Praet. 3. p. f. m. cum (·) in fine loco (-) ob accentum retractum propter concursum, הֵתֶל *illusit*. 2. p. f. m. הֵתַלְתְּ *delusisti*.

Infin. הָתֵל *illudere*, cum (·) pro (-) & dagh. per legem æquivalentiæ. Sic cum præf. כְּהָתֵל *secundum illudere, sicut illuditur*.

Fut. 3. p. f. m. cum præf. & secundum analogiam, וַיְהַתֵּל *& illusit*. 3. p. pl. m. in pausa, quare servatur (·) & cum (·) pro (-) & daghésch per legem æquivalentiæ, יְהָתֵלּוּ *illudunt*. Sic 2. p. pl. m. cum dagh. anomalo in ל, secundum exemplaria non pauca, & accentu in penultima ob concursum; quare ibidem retinetur (·), תְּהָתֵלּוּ, Job. 13. v. 9. *illudetis, illuseritis*. Vide Gram. Heb. t. 1. p. 178. c. 2.

PUAL 3. p. f. m. Praet. הוּתַל, Isai. 44. v. 20. cum (ו) pro (·) & daghésch per legem æquivalentiæ, vide Gram. Heb. t. 1. p. 179. c. 1. Lxx. πλανῶνται *seducuntur*,

Digitized by Google

mutato singulari in pluralem numerum. Aliis est Benoni cum (-) pro (·); unde Vulg. *insipiens.* Alii, *seductum, delusum* (cor).

הֲתֻלִּים m. pl. unde Job. 17. v. 3. אִם־לֹא הֲתֻלִּים עִמָּדִי *si non ludificationes mecum* (sunt), h. e. si non illudunt me amici mei, dum, quod patior, id me esse commeritum dicunt; hæc faciat mihi Deus, &c. ita ut forma sit juramenti elliptica, qua malum, quod quis sibi imprecatur, si fallat, reticet. Vide Gram. Heb. tom. 2. p. 278. c. 1. Vulg. *non peccavi*; sensum, non verba, reddidit. Lxx. hîc perplexi sunt atque intricati. R. הָתַל in Piel, *delusit*, *ludificavit.*

הִתְנַדְּבוּת f. Heb. & Chald. Esd. 7. v. 16. Lxx. ἑκουσιασμὸς *spontanea oblatio*; sic etiam recentiores. Vulg. *quod offerre voluerit* (populus). Rad. נָדַב Heb. נְדַב Chald. *sponte obtulit.*

הַתִּרְשָׁתָא Mass. *Hattirschâtha*, Vulg. *Athersâtha*, nom. proprium vel potius cognomen Nehemiæ, Nehem. 8. v. 9. al. 10. cap. 10. v. 1. Etym. *contemplans*, aut *explorans fundamentum*; ex תּוּר *contemplari*, *explorare*, & שְׁתָא aut שְׁתִיָּא Chald. *fundamentum.* Vel *turturis fundamentum*; ex תֹּר *turtur*, & שְׁתִיָּה *fundamentum.*

הָתַת QAL, unde POEL הוֹתֵת, ex quo 2. p. pl. m. FUTURI, תְּהוֹתְתוּ, Psal. 61. Heb. 62. v. 4. Lxx. ἐπιτίθεσθε *imponitis.* Vulg. Lat. *irruitis.* Aq. ἐπιβουλεύετε, S. Hieron. *insidiamini.* Sym. ματαιοπονεῖτε *vane laboratis*, aut *laboratitis.* Alii, *prava molimini.*

ו

ו Conjunctionum præcipua, cujus motio genuina est (ְ). Vide Gram. Heb. tom. 1. p. 384. c. 1. Sæpe tamen aliis motionibus afficitur; ac

I. quidem (ָ), 1°. cum duo nomina conjungit, quorum posterius monosyllabum est, aut dissyllabum penacutum, etiamsi posterius illud nomen incipiat vel à ב, vel à מ, vel à פ. Vide Gram. Heb. t. 1. p. 385. c. 2. num. V. & infra num. V. 2°. quando præmittitur vocibus monosyllabis aut dissyllabis penacutis, & cum accentu regio notatis, à quacunque litera incipiant. Vide ibid. 3°. ante (ֲ), quia (ו) istud exclusit ה articulum, quæ litera ה ante hoc (ֲ) afficienda erat (ָ) magno, vide ibid. p. 38. Reg. I. 41. c. 1. & 385. c. 1. num. II. 4°. denique ante primam personam futuri quod convertit in præt. Vide Gram. ibid. p. 384. c. 2. in fine.

II. notatur cum (ַ) 1°. ante (ֲ) vel expressum, vel subintellectum. Vide Gram. Heb. tom. 1. p. 384. c. 1. num. I. in fine. 2°. ante futura, quæ convertit in præterita. Vide ibid.

III. afficitur (ֶ) ante (ֱ). Vide Gram. Heb. tom. 1. p. 385. col. 1. num. II. Si hoc (ֱ) sub א reperiatur, sæpe ex eo & ex (ְ) sub (ו), fit contractio in (ֵ) sub eodem (ו). Vide ibid.

IV. movetur per (ִ) quando præfigitur vocibus incipientibus ab (י) affecto (ְ); nam ex hoc (ְ), & altero, quod, ut diximus, genuina est motio hujus conjunctionis, fit (ִ) sub eo (ו). Vide Gram. Heb. tom. 1. p. 385. c. 1. num. IV.

V. denique (ו) istud fit (וּ), 1°. ante voces, quarum prima litera notatur cum (ְ). Vide Gram. Heb. tom. 1. p. 385. c. 1. num. III. 2°. ante voces incipientes vel à ב, vel à מ, vel à פ, modo non sint monosyllabæ, aut dissyllabæ cum accentu regio in penultima notatæ; aut modo non habeant ante se aliud nomen quocum jungantur per illud (ו), tunc enim (ו) notatur cum (ָ), neque fit (וּ). Vide supra numerum I. & Grammaticam Heb. tom. 1. p. 385. col. 1. num. III.

Ea conjunctio æque varia est in suis sensibus atque in motionibus; nam præter copulandi usum &c, significat insuper *etiam*, *si*, *aut*, *sed*, *autem*, *vero*, *tamen*, *attamen*, *quamvis*, *quia*, *enim*, *nam*, *ut*, *itaque*, *cum*, *tunc*, *donec*, *quum*, *quando*, *sic*,

Digitized by Google

sic, imo, quin, nempe, inquam, id est, qui, quæ, quod, an? utrum? numquid? Interdum deficit; è contrario sæpissime abundat, maxime in principio librorum, capitum, sententiarum, &c. Vide Gram. Heb. tom. 1. p. 611. & seqq.

וָו m. unde pl. וָוִים, Lxx. ἀγκύλαι *ansæ*, κρίκοι *annuli*, *fibulæ*, κεφαλίδες, Vulg. *capitella*. Alii, *unci*, *uncini*. Const. וָוֵי *uncini*. Cum aff. וָוֵיהֶם *uncini eorum*. R. וזה aut ויו inusit. quare (·) remanet in plur. const. & cum affixis constructis. Vide Gram. Heb. t. 1. p. 90. c. 2.

וָלָד m. Gen. 11. v. 30..... *& non erat ei* (Sarai) וָלָד *proles*. Vulg. *nec habebat liberos*. Lxx. καὶ οὐκ ἐτεκνοποίει, *& non pariebat filios*, seu *liberos*. Rad. יָלַד *genuit*, mutato (ו) in (י).

וָלָד m. unde in pausa וָלָד, 2. Reg. 6. v. 23. ut ibi legendum docent Massorethæ, Lxx. παιδίον *puer*, *puerulus*. Vulg. *filius*.

Alii, *proles*, *soboles*. R. יָלַד *genuit*. Vide vocem præced.

וַנְיָה Mass. & Vulg. *Vaniá*, nom. proprium viri è posteris Bani, Esd. 10. v. 36. Etym. *& habitatio Domini*; ex וְ *&*, נָוֶה vel נְוֵה, *habitatio*, & יָהּ *Dominus*.

וָפְסִי Mass. *Vophsí*, Vulg. *Vapsí*, nomen proprium patris Nahabi, Num. 13. v. 15. Etym. *& pars*, *& particula*, *& defectus*, *& imminutio*; à וְ *&*, & פַּס *pars*, *particula*, &c.

וַשְׁנִי Mass. *Vaschní*, Vulg. *Vassení*, nomen proprium primogeniti Samuëlis, 1. Paral. 6. v. 28. Etym. *& secundus*; ex וְ *&*, & שֵׁנִי *secundus*. Vel *& mutatus*; ex וְ *&*, & שָׁנָה *mutatus est*. Vel *& coccineus*; ex וְ *&*, & שָׁנִי idem, &c.

וַשְׁתִּי Mass. *Vaschtí*, Vulg. *Vasthí*, nomen proprium uxoris Assueri, Esth. 1. v. 9. Etym. *& potus*, *& compotatio*, *& stamen*; ex וְ *&*, & שְׁתִי *potus*, *compotatio*, *stamen*. Vel *ponens*; ex וְ *&*, & שִׁית *posuit*, &c.

זאב זאת

זְאֵב m. Lxx. λύκος, Vulg. & alii, *lupus*. Aq. Habac. 1. v. 8. πάρδαλις *pardalis*, seu *panthera*. Plur. cum præfix. כִּזְאֵבִים *sicut lupi*. Const. זְאֵבֵי *lupi*. Cum præf. מִזְּאֵבֵי *præ lupis*. Servatur ubique (-) ultimæ ob (·) præcedens. Vide Gram. Heb. t. 1. p. 60. c. 1. num. II. p. 94. c. 1. num. II.

זְאֵב Mass. *Zeév*, Vulg. *Zéb*, nom. proprium unius è principibus Madianitarum, quem interfecerunt Ephraïmitæ, Jud. 7. v. 25. Psal. 82. Heb. 83. v. 12. Etym. *lupus*. Vide vocem præced.

זֹאת pronomen demonstrativum singul. femininum. Formatur ex זֶה, de quo infra, inserto א, & ה mutato in ת. Vide Gram. Heb. tom. 1. p. 73. §. II. p. 74. c. 2. initio. Lxx. αὕτη, Vulg. & alii, *hæc*, *ista*, *illa*, τοῦτο, *hoc*, *istud*, *illud*; Hebræi enim feminino etiam genere utuntur ad exprimendum neutrum, quo caret eorum lingua. Vide Gram. Heb. tom. 1. pag. 50. Cum præf. הֲזֹאת *num hoc?* הֲזֹאתָה *hæc*, Jerem. 26. v. 6. cum ה abundante in fine,

זבד

secundum Massorethas; בְּזֹאת *in hoc*, בְּזֹאת וּבְזֹאת *secundum hoc & secundum hoc*, id est, *sic*, *ita*; לְזֹאת & לָזֹאת, *huic*, *ad hoc*. R. זֶה *hic*.

זָבַד QAL, unde 3. p. s. m. PRÆT. cum affixis, זְבָדַנִי, Gen. 30. v. 20. Lxx. δεδώρηταί μοι *dedit*, *donavit mihi*. Vulg. *dotavit me*, c. Sic etiam recentiores.

זָבָד Mass. *Zavádh*, Vulg. *Zabád*, nom. proprium 1°. filii Nathan filii Ethei filii Sesan, 1. Paral. 2. v. 36. &c. 2°. filii Tahath, 1. Paral. 7. v. 20. 3°. filii Oholi, 1. Paral. 11. v. 41. 4°. filii Semmath, qui regem Joas dominum suum interfecit, 2. Paral. 24. v. 26. Etym. *donum*, *dos*, vel *donatus*. Vide vocem præced. & sequentem.

זֶבֶד m. Gen. 30. v. 20. Lxx. δῶρον *donum*. Vulg. *dos*. Sic etiam alii. R. זָבַד *dedit*, *donavit*, *dotavit*.

זַבְדִּי Mass. *Zavdí*, Vulg. *Zabdí* & *Zebedæus*, nomen proprium 1°. patris Charmi patris Achan, Jos. 7. v. 1. 2°. filii Semei, 1. Paral. 8. v. 19. 3°. Levitæ, Nehem. 11. v. 17.

Digitized by Google

4°. patris Jacobi & Joannis, Matth. 4. v. 21. Etym. *donum meum*; ex זֶבֶד *donum*, & affix. 1. p. s. c. Vel *fluxus abundantiæ*; ex זב *fluxus*, & דַּי *abundantia*.

זַבְדִּיאֵל Masf. *Zavdiél*, Vulg. *Zabdiël*, nom. proprium patris Jesboam, 1. Paral. 27. v. 2. Etym. *donum meum Deus*; ex זֶבֶד *donum*, affix. 1. p. s. c. & אֵל *Deus*.

זְבַדְיָה Masf. *Zevadhiá*, Vulg. *Zabadiás* & *Zebediá*, nomen proprium 1°. filii Bariæ, 2. Paral. 8. v. 15. 2°. filii Elphaal, ibid. v. 17. 3°. filii Asaël, ibid. c. 27. v. 7. 4°. filii Michaël, Esd. 8. v. 8. Etym. *dos*, vel *donum Domini*; ex זֶבֶד *dos*, *donum*, & יָהּ *Dominus*.

זְבוּב m. Lxx. Sym. μυῖα, Vulg. & alii, *musca*. Cum præfix. לִזְבוּב *muscæ*. Plur. const. זְבוּבֵי *muscæ*. R. זָבַב inusit.

זָבוּד Masf. *Zavúdh*, Vulg. *Zabúd*, nomen proprium filii Nathan Sacerdotis, 3. Reg. 4. v. 5. Etym. *donatus*, *dotatus*; à זָבַד *donavit*, *dotavit*.

זְבוּדָה Masf. *Zevudhá*, Vulg. *Zebidá*, legebat זְבִידָה, ut habet קרי; Lxx. vero legerunt ut Masforethæ; habent enim *Zechudá*. Nomen proprium matris Joakim, 4. Reg. 23. v. 36. Etym. *donata*, vel *dotata*. Vide nomen præced.

זְבוּל, & cum (ֹ) pro ו. זְבֻל, m. Lxx. οἶκος *domus*, Aq. οἰκητήριον, Vulg. & alii, *habitatio*, *habitaculum*. Lxx. item, ἅγιος *sanctus*, δόξα *gloria*, h. e. habitaculum sanctum & gloriosum; unde Sym. Psal. 48. Heb. 49. v. 15. οἴκησις ἔντιμος *habitatio honorabilis*. R. זָבַל *habitavit*.

זְבוּלָה, unde cum (ֻ) pro (ו) זְבֻלָה, Habac. 3. v. 11. Lxx. τάξις *ordo*. Vulg. & alii, *habitaculum*. Idem videtur ac nomen præcedens זְבוּל, seu זְבֻל, cui adjectum est ה locale; quare accentus est in penultima. Ea etiam de causa Lxx. transtulerunt ἐν τῇ τάξει αὐτῆς *in ordine suo*, Vulg. *in habitaculo suo*; nisi spectarint ה ut affixum, & præpositionem ἐν *in* ad sensum complendum addiderint.

זְבוּלֹנִי Masf. *Zevúloní*, Vulg. *Zabulonita*, *Zabulonites*, nomen commune Israëlitis ex Tribu Zabulon oriundis, Jud. 12. v. 11.

Etym. *habitaculum*; à זָבַל *habitavit*.

זבח QAL. Lxx. Aq. θύω, Lxx. Aq. Sym. θυσιάζω, Vulg. & alii, *macto*, *sacrifico*, *immolo*. Lxx item, προσφέρω *offero*, σφάζω, σφάττω, *jugulo*, ἐκζητεῖν *requiro*, sacrificiis nimirum & hostiis. Hoc verbum affinitatem habet cum טָבַח idem significante, literis ז & ט permutatis, ut sæpe fit in lingua Chaldaica.

PRAET. 3. p. s. m. זָבַח *sacrificavit*. Cum præf. וְזָבַח *& mactavit*. 2. p. s. m. cum præf. וְזָבַחְתָּ *& sacrificabis*. 1 p. s. c. זָבַחְתִּי *sacrificavi*. 3. p. pl. c. cum præf. וְזָבְחוּ *& sacrificabunt*. 2. p. pl. m. cum præf. וּזְבַחְתֶּם *& sacrificabitis*. *& sacrificate*. 1. p. pl. c. cum præf. וְזָבַחְנוּ *& ut sacrificemus*.

BEN. s. m. זֹבֵחַ *sacrificans*. Cum præfix. הַזֹּבֵחַ *qui sacrificat*, וְזֹבֵחַ *& sacrificans*, וְלַזֹּבֵחַ *& sacrificanti*. Plur. m. absol. זֹבְחִים, cum præf. הַזֹּבְחִים, & const. זֹבְחֵי *sacrificantes*.

INFIN. זְבֹחַ *sacrificare*, & substantive Lxx. θυσία *victima*. Cum præf. לִזְבֹּחַ *ad sacrificandum*, וְלִזְבֹּחַ *& ad sacrificandum*. Cum præf. & aff. בְּזָבְחוֹ bezovhhó *in sacrificando eo*, *cum sacrificaret*.

IMPER. 2. p. s. m. ex forma (-), זְבַח *sacrifica*, *immola*. 2. p. pl. m. זִבְחוּ *sacrificate*.

FUT. 3. p. s. m. cum præf & ex forma (-), וַיִּזְבַּח *& sacrificavit*. Cum præf. aff. & ex eadem forma, וַיִּזְבָּחֵהוּ *& sacrificavit illud*. 3. p. s. f. cum præf. aff. & in ead. forma, וַתִּזְבָּחֵהוּ *& mactavit eum*. 2. p. s. m. ex eadem forma (-), תִּזְבַּח *sacrificabis*. Cum aff. & ex eadem forma, תִּזְבָּחֶנּוּ *immolabis eum*. 2. p. s. f. cum præf. aff. & ex eadem forma, וַתִּזְבָּחִים *& sacrificasti illos*. 1. p. s. c. ex eadem forma, אֶזְבַּח, & cum ה parag. אֶזְבְּחָה, *sacrificabo*. Cum præf. & eodem ה parag. וְאֶזְבְּחָה *& sacrificabo*. 3. p. pl. m. יִזְבְּחוּ *sacrificabunt*. Cum præf. וְיִזְבְּחוּ *& sacrificabunt*, וַיִּזְבְּחוּ *& sacrificaverunt*, הֲיִזְבָּחוּ *num sacrificabunt?* cum (ָ) loco (ְ) sub ב ob pausam, qua revocata est motio primariæ vocis (-), ac insuper mutata est in (ָ). Vide Gram. Heb. tom. 1 p. 160. in medio, 168. c. 2. 2. p. plur. m. תִּזְבְּחוּ, & in pausa תִּזְבָּחוּ, *sacrificabitis*. Cum affix. ex forma (-), & cum (ֻ) pro (ו) sub ח, תִּזְבָּחֻהוּ

sacrificabitis illud. 1. p. pl. c. ex forma (-), נִזְבַּח, & cum ה parag. נִזְבְּחָה, *sacrificabimus, sacrificemus* Cum præf. & eodem ה parag. וְנִזְבְּחָה *& sacrificemus.*

PIEL זִבַּח vel זִבֵּחַ, Lxx. θύω, θυσιάζω, Vulg. & alii, *macto, sacrifico*, ut in Qal. Lxx. item, θυμιάω *adoleo.*

Praet. 3. p. s. m. זִבַּח *sacrificabat.* 3. p. plur. c. זִבְּחוּ, & in pausa ex forma (-), זִבֵּחוּ, *sacrificarunt.*

Ben. s. m. מְזַבֵּחַ *sacrificans.* Pl. m. מְזַבְּחִים *sacrificantes.* Plur. f. cum præf. וּמְזַבְּחוֹת *& sacrificantes.*

Infin. cum præf. לְזַבֵּחַ *sacrificando.*

Fut. 3. p. s. m. יְזַבֵּחַ *sacrificabit.* Cum præf. וַיְזַבַּח *& sacrificavit.* 1. p. s. c. אֲזַבֵּחַ *sacrificabo.* 3. p. pl. m. ex forma (-), quod retinetur ob pausam, יְזַבֵּחוּ *sacrificabunt.*

זֶבַח & in pausa זָבַח, m. Lxx. Aq Sym. θυσίασμα, Lxx. item, θῦμα, σφάγιον, Vulg. & alii, *victima, sacrificium, hostia.* Lxx. item, θυμίαμα *thymiama, incensum*, ὁλοκαύτωμα *holocaustum*, θεοὶ *Dii*, Ezech. 20. v. 28. ubi tamen hanc vocem addidisse videntur potius quam eâ Hebraicam expressisse. Alii item, *mactatio, mactatilia animalia.* Cum præf. הַזֶּבַח & in pausa הַזָּבַח, *sacrificium*, זֶבַח, זָבַח, in pausa זָבַח, & cum ה artic. הַזֶּבַח, *& sacrificium*, בַּזֶּבַח & in pausa בַּזָּבַח, *cum sacrificio*, לְזֶבַח, in pausa לְזָבַח & לַזָּבַח, *in sacrificium*, וּלְזֶבַח & in pausa וּלְזָבַח, *& sacrificii, & sacrificio, & in sacrificium*, מִזֶּבַח & in pausa מִזָּבַח, *de sacrificio, præ sacrificio.* Cum præf. & affix. זִבְחוֹ *sacrificium ejus*, m. מִזִּבְחוֹ *de sacrificio ejus*, m. זִבְחִי *sacrificium meum*, c. בְּזִבְחִי *in sacrificium meum*, c. מִזִּבְחִי *de sacrificio meo*, c. זִבְחֲכֶם *sacrificium vestrum*, m. Plur. זְבָחִים *sacrificia.* Cum præfix. הַזְּבָחִים idem, זְבָחִים & הַזְּבָחִים, *& sacrificia.* Const. זִבְחֵי *sacrificia.* Cum præf. לְזִבְחֵי *ad sacrificia*, מִזִּבְחֵי *de sacrificiis.* Cum præf. & aff. זְבָחֶיךָ *sacrificia tua*, m. וּזְבָחֶיךָ *& sacrificia tua*, m. זִבְחֵיהֶם, & cum affixo poëtico זִבְחֵימוֹ, *sacrificia eorum*, וְזִבְחֵיהֶם *& sacrificia eorum*, מִזִּבְחוֹתָם, Ose. 4. v. 19. ex terminatione feminina, *à sacrificiis eorum*, זִבְחֵיכֶם *sacrificia vestra* m. וְזִבְחֵיכֶם *& sacrificia vestra*, m. וּבְזִבְחֵינוּ *& de sacrificiis nostris*, c. Rad. זָבַח *sacrificavit.*

זֶבַח Mass. *Zèva*, Vulg. *Zebée*, nomen propr. regis Madianitarum, Jud. 8. v. 5. Psal. 82. Heb. 83. v. 12. Etym. *victima, sacrificium.* Vide vocem præced.

זִבְחוֹת f. unde pl. cum præf. & affix. מִזִּבְחוֹתָם, Ose. 4. v. 19. Lxx. Vatic. ἐκ τῶν θυσιαστηρίων αὐτῶν, *ab altaribus eorum.* Ald. ἐκ τῶν θυσιῶν αὐτῶν, Vulg. & alii, *à sacrificiis suis*, m. ita ut idem sit ac זֶבַח in plurali ex terminatione fem. Vide in fine col. præced. Rad. זָבַח *sacrificavit.*

זַבַּי Mass. & Vulg. *Zabbái*, nomen proprium unius è posteris Bebai, Esd. 10. v. 28. Etym. *fluens*, aut *fluxus*; ex זוּב *fluere.*

זְבִינָא Mass. *Zeviná*, Vulg. *Zabiná*, nomen propr. viri de filiis Nebo, Esd. 10. v. 43. Etym. *fluens nunc*; ex זוּב *fluere*, & נָא *nunc.*

זבל QAL, unde 3. p. s. m. Fut. cum aff. יִזְבְּלֵנִי, Gen. 30. v. 20. contracte pro יִזְבֹּל עִמִּי, Lxx. αἱρετιεῖ με *eliget me* ad habitandum mecum. Sym. συνοικήσει μοι *cohabitabit mecum.* Alii, *habitabit mecum.* Vulg. *mecum erit.*

זְבֻל *habitaculum*, vide זְבוּל supra col. 483.

זְבֻל Mass. *Zevúl*, Vulg. *Zebúl*, nomen proprium servi Abimelech filii Gedeonis, Jud. 9. v. 28. Etym. *habitaculum*; ex זָבַל *habitavit.* Vel Chaldaice, *sterquilinium*; à זֶבֶל aut זֶבֶל, *stercus, fimus.*

זְבֻלֻן vide זְבוּלֻן, supra col. 483.

זְבֻלוּן Mass. *Zevulún*, Vulg. *Zabulón*, nom. proprium decimi filii Jacobi ex Lia ejus uxore; à quo & denominata est Tribus Zabulon, Gen. 30. v. 20. Etym. *habitans* vel *habitaculum*; à זָבַל *habitavit.*

זבן Chald. PEAL, unde Benoni pl. m. זָבְנִין, Dan. 2. v. 8. *redimentes* (estis). Theod. ἐξαγοράζετε, Vulg. *redimitis.*

זָג m. Num. 6. v. 4. Lxx. γίγαρτον *acini vinacei nucleus* (Gallice *pepin*); sic etiam Chald. cum quibusdam Rabbinis. Vulg. *acinus.* Alii, quos inter Qimhhi, *cutis, cortex uvarum exterior.* R. זגג inusit.

זֵד m. Lxx. Aq. Sym. Theod. ὑπερήφανος, Vulg. & alii, *superbus.* Lxx. item, ἄνομος *iniquus*, παράνομος *transgressor legis*, θρασὺς

Digitized by Google

audax, ἀλλογενὴς, Malach. 3. v. 19. al. 4. v. 1. *alienigena*, ἀλλότριος, Psal. 18. Heb. 19. v. 13. al. 14. Malach. 3. v. 15. *alienus*; his tribus ultimis in locis legebant זֵר à זוּר *alienum esse*. Plur. cum præfix. הַזֵּדִים *superbi*, מִזֵּדִים *à superbis*. Servatur (ֵ), quia nomen istud venit à R. זוּד *superbire*. Vide Gram. Heb. tom. 1. p. 94. c. 1.

זָדוֹן & זְדוֹן, m. Lxx. ὑπερηφάνεια, ὑπερηφανία, Vulg. & alii, *superbia*. Lxx. item, ἀσέβεια *impietas*, ἰταμία *temeritas*, ὕβρις *contumelia*. Adjective, ὑβρίστρια *contumeliosa*, *convitiatrix*. Et subintellecto nomine אִישׁ *vir*, παράνομος *transgressor legis*, Prov. 21. v. 24. ubi Sym. ὑπερήφανος *superbus*. Pro ellipsi nominis אִישׁ, vide Gram. Heb. tom. 1. p. 494. §. XI. Cum præf. הַזָּדוֹן *superbia*, בְּזָדוֹן *in*, *cum superbia*. Const. זְדוֹן *superbia*. Cum affix. זְדֹנְךָ *superbia tua*, m. Rad. זוּד *superbire*.

זֵידוֹן m. unde plur. cum præfix. הַזֵּידוֹנִים vel הַזֵּידֹנִים, Psal. 123. Heb. 124. v. 5. Lxx. ἀνυπόστατον, Vulg. Lat. *intolerabilis* (aqua). Aq. ὑπερήφανοι *superbi*. S. Hieron. *superbia*. Sym. Theod. ὑπερήφανα (ὕδατα) *superbæ* (aquæ). Alii, *elatæ*, *intumescentes*, *superbientes* (aquæ). R. זוּד vel זִיד, *superbire*; quare in הַזֵּידוֹנִים (ֵ) penultimæ servatur ad compensandam secundam radicalem (ו) exsulantem.

זְדוֹן vide זָדוֹן supra.

זֶה pronomen demonstrativum singulare masculinum, Lxx. οὗτος, Vulg. & alii, *hic*, *iste*; *hoc*, *istud*; eo enim quandoque utuntur Hebræi ad exprimendum neutrum genus, quo caret eorum lingua. Vide Gram. Heb. t. 1. p. 50. 474. can. I. Geminato hoc pronomine distributio significatur, זֶה, זֶה, *hic*, *ille*. Eo interdum exprimitur relativum *qui*, *quæ*, *quod*, aut in eo includitur. Vide Gram. Heb. tom. 1. p. 507. can. III. Interdum est adverbium temporis, *jam*, *jam nunc*, *hoc tempore*. Cum præf. הַזֶּה, cum ל epenthetico הַלָּזֶה, & cum apocopa ה posterioris & motionis præcedentis, הַלָּז, *iste*, *ille ipse*, הֲזֶה *num iste?* כָּזֶה cum (ָ) loco (ְ) & daghesch per legem æquivalentiæ, vide Gram. Heb. tom. 1. p. 380. c. 1. & sine præpositione זֶה, *hic*, *in hoc*, וּבָזֶה *& in hoc*, וְזֶה *& hic*, & plural. Job. 19. v. 19. *& hi*, כָּזֶה pro כְּזֶה, vide supra כָּזֶה, & Gram. ibid. p. 376. c. 2. *sicut hic*, הֲכָזֶה *num sicut hoc?* וְכָזֶה *& secundum hoc*, לָזֶה *huic*, מִזֶּה *ab hoc*, *hinc*, וּמִזֶּה *& ab hoc*, *inde*. Vide Gram. Heb. t. 1. p. 73. c. 1. fin.

זוֹ pronomen demonstrativum singulare femininum, *hæc*, *ista*, Lxx. τοῦτο *hoc*, usurpato feminino genere pro neutro exprimendo. Vide Gram. Heb. tom. 1. pag. 50. 474. can. I. Cum præf. כָּזוֹ *secundum hoc*, cum (ָ) sub כ loco (ְ) & daghesch per legem æquivalentiæ. Vide supra in זֶה. Rad. זֶה *hic*.

זָהָב m. Lxx. Aq. Sym. Theod. χρυσίον, Lxx. item, χρυσός, Vulg. & alii, *aurum*. Lxx. item adjective, χρυσοῦς *aureus*. Alii item metonymice, *nummus*, seu *siclus aureus*; & metaphorice, *serenitas*, *serenum*, *lux purissima*, &c. Vide Gram. Heb. tom. 1. p. 142. c. 1. Cum præf. הַזָּהָב *aurum*, וְזָהָב & וְהַזָּהָב, *& aurum*, בְּזָהָב & בַּזָּהָב, *in auro*, וּבְזָהָב & וּבַזָּהָב, *& in auro*, כַּזָּהָב *sicut aurum*, לַזָּהָב *auro*, וְלַזָּהָב *& auro*, מִזָּהָב *præ auro*, וּמִזָּהָב *& præ auro*. Const. זְהַב *aurum*. Cum præfix. וּזְהַב *& aurum*, מִזְּהַב *de auro*. Cum præf. & affix. וּזְהָבוֹ *aurum ejus*, m. זְהָבְךָ in pausa, quare ב afficitur (ָ) pro (ְ), *aurum tuum*, m. וּזְהָבְךָ *& aurum tuum*, m. וּזְהָבִי *& aurum meum*, c. וּלְזְהָבִי *& auro meo*, c. מִזְּהָבִי *ex auro meo*, c. זְהָבָם *aurum eorum*, וּזְהָבָם *& aurum eorum*. R. זָהַב inusit.

זְהִירִין m. pl. Chald. unde cum præf. וּזְהִירִין, Esd. 4. v. 22. Lxx. πεφυλαγμένοι *custoditi* (sitis), h. e. cauti, caventes vobis. Vulg. Verbaliter, *videte*. Alii, *moniti*, *admoniti* (estote). Potest esse Peil, sive participium passivum, Verbi Rad. זְהַר in Aphel *monuit*, *admonuit*.

זָהַם QAL, unde PIEL זִהֵם vel זִהַם, sine daghesch excidentis compensatione. Hinc 3. p. s. f. PRAETERITI cum præf. & affix. וְזִהֲמַתּוּ, Job. 33. v. 20. contracte pro וְזִהֲמַתְהוּ, vide Gram. Heb. tom. 1. p. 340. c. 1. *& abominatur ipsum*. Lxx. οὐ μὴ δύνηται προσδέξασθαι *non potest sumere*, *accipere*,

Digitized by Google

manducare. Vulg. intransitive, *abominabilis ei fit*. Alii, *& fastidit ipsum*. Pro affixo hic pleonastico vide Gram. Heb. tom. 1. p. 513. can. II.

זָהַם Mass. *Záham*, Vulg. *Zoom*, nomen proprium filii Roboam ex Abihail, 2. Paral. 11. v. 19. Etym. *abominans*, vel *abominatio*. Vide vocem præcedentem.

זהר QAL, unde NIPHAL נִזְהַר, Lxx. Aq. φυλάσσω, φυλάσσομαι, *custodio*, *observo*. Lxx. item, προσέχω *attendo*, *caveo*, Sym. *præcaveo*, Eccle. 4. v. 13. secundum S. Hieron. comm. in h. l. Alii, *moneor*, *commoneor*, *admoneor*.

Praet. 3. p. s. m. נִזְהַר *custodit*, *custodivit*, *monitus*, *admonitus est*.

Ben. s. m. נִזְהָר *monitus*, *admonitus*, *cavens*, *præcavens*, &c.

Infin. cum præf. לְהִזָּהֵר *admoneri*, *cavere*, *præcavere*.

Imper. 2. p. s. m. הִזָּהֵר *monitus esto*, *cave*.

HIPHIL הִזְהִיר, Lxx. διαμαρτύρομαι *testificor*, σημαίνω *significo*, διαστέλλω *edico*, *præcipio*, διαμηνύω *minor*, προαπαγγέλλω *prænuntio*. Sym. προφυλάσσω *præcaveo*. Alii item, *moneo*, *admoneo*. Et in alia significatione, Lxx. Theod. λάμπω, Vulg. & alii, *splendeo*, *fulgeo*.

Praet. 3. p. s. m. cum præfix. וְהִזְהִיר *& monuerit*. Cum præf. & aff. וְהִזְהִירָה *& monuerat eum*, 4. Reg. 6. v. 10. ubi est ה in fine pro (ו), sic הִזְהִירוֹ, ut ibi legendum docent Massorethæ. 2. p. s. m. הִזְהַרְתָּ *admonuisti*. Cum præf. וְהִזְהַרְתָּ, & expresso ה in fine וְהִזְהַרְתָּה, *& admonebis*. Cum affix. הִזְהַרְתּוֹ *monueris eum*. 2. p. pl. m. cum præf. וְהִזְהַרְתֶּם *& monebitis*.

Infin. cum præf. לְהַזְהִיר *ad monendum*.

Fut. 3. p. pl. m. יַזְהִירוּ *splendebunt*, *fulgebunt*.

זֹהַר m. Lxx. Theod. αὐγὴ *aura* (splendens). Lxx. item, λαμπρότης, Vulg. & alii, *splendor*. Aq. Sym. participialiter, φέγγων *splendens*. Cum præf. כְּזֹהַר *sicut splendor*. R. זָהַר in hiph. *splenduit*.

זִו, 3. Reg. 6. vv. 1. 37. Mass. *Zív*, Vulg. *Zib*, legebat זִיו, nomen mensis octavi in anno civili, secundi autem in anno sacro. Hinc Lxx. Δύστρος *secundus*. Respondet Aprili & Maio. Vide Gram. Heb. tom. 2. p. 427. c. 2. Sunt qui velint mensem hunc sic dictum à voce Chaldaïca זִיו *splendor*, *amœnitas*, quod eo tempore conspiciatur arborum amœnitas. Vide Gram. ibid. p. 428. c. 2.

זוּ, & cum (ו) pro (ו)

זוּ, pronomen demonstrativum singulare communis generis, maxime זוּ, Lxx. οὗτος αὕτη, τοῦτο, Vulg. & alii, *hic*, *hæc*, *hoc*. Interdum זוּ ponitur pro relativo אֲשֶׁר *qui*, *quæ*, *quod*; aut saltem hoc relativum subintelligitur, ut illud supplent Lxx. Vide Gram. Heb. tom. 1. p. 507. can. III. Rad. זֶה *hic*, mutato ה in (ו).

זוב QAL. Lxx. Aq. Sym. Theod. ῥέω, Lxx. item, ῥύω, Vulg. & alii, *fluo*, proprie de fluxu seminis in viro, & sanguinis menstrui in muliere. Hinc iidem Lxx. γονοῤῥυέω *fluxum seminis patior*. Insuper iidem, Thren. 4. v. 9. πορεύομαι *proficiscor* nimirum ex hac vita lente & quasi liquescendo; unde Vulg. ibid. *extabesco*.

Ben. s. m. זָב & cum præf. הַזָּב, Lxx. γονοῤῥυὴς *seminifluus*, *fluxu laborans*. Fem. זָבָה & construct. זָבַת, *fluens*, *fluxu laborans*. Servatur (ָ) penult. in regimine ad compensandam secundam radicalem (ו) abjectam. Vide Gram. Heb. t. 1. p. 87. c. 1.

Fut. 3. p. s. m. יָזוּב *fluet*. 3. p. s. f. תָּזוּב *profluet*. 3. p. pl. m. cum (ֻ) pro (ו) sub י, יָזֻבוּ *fluxerint*. Cum præf. וְיָזוּבוּ, & cum (ֻ) pro (ו) וַיָּזֻבוּ, *& fluxerunt*.

זוֹב m. Lxx. ῥύσις, Vulg. & alii, *fluxus*, *profluvium* seminis aut sanguinis. Cum præf. מִזּוֹב *à fluxu*. Cum præf. & affix. זוֹבוֹ *fluxus ejus*, m. בְּזוֹבוֹ *in fluxu ejus*, m. מִזּוֹבוֹ *à fluxu ejus*, m. זוֹבָהּ *fluxus ejus*, f. מִזּוֹבָהּ *à fluxu ejus*, f. R. זוּב *fluere*.

זוד Heb. & Chald. QAL. ἀνθίσταμαι *resisto*, ἐπιτίθεμαι *aggredior*, *adorior per insidias*. Aq. Sym. Theod. ὑπερηφανεύομαι, Vulg. & alii, *superbio*, *superbe ago*.

Praet. 3. p. s. f. זָדָה *superbiit*. 3. p. pl. c. זָדוּ *superbiunt*, *superbierunt*.

HIPHIL הֵזִיד, & in Aphel Chaldæorum הֲזִיד vel אֲזִיד, Lxx. Aq. Theod. ὑπερ-

Digitized by Google

ὑπερηφανεύομαι, Lxx. item, ὑπερηφανεύω, Vulg. & alii, *superbio, superbe, arroganter ago.* Lxx. item, ἀσεβέω *impius sum, impie ago*, ἐπιτίθεμαι *per insidias aggredior*, ut in Qal, καταδυναστεύω *vim facio.*

PRAET. 3. p. pl. c. הֵזִידוּ *superbe egerunt.*

INFIN. Chald. cum duplici ה pro duplici א, לַהֲזָדָה, Dan. 5. v. 20. *ad superbiendum.* Vide Gram. Chald. tom. 2. p. 604. c. 2. fin.

FUT. 3. p. s. m. יָזִיד & יָזֵד, *superbe egerit.* 2. p. pl. m. cum ן parag. יְזִידוּן *superbe agent.* 2. p. pl. m. cum præfix. וַתָּזִידוּ *& superbe egistis.*

זוחת Mass. *Zohhéth*, Vulg. *Zoheth*, nomen proprium filii Jesi, 1. Paral. 4. v. 20. Etym. *iste stupens, pavidus*, aut *confractus*; ex זֶה vel זוּ, *hic, iste*, & חתת *territus, confractus est, stupens, pavidus fuit.*

זויות f. plur. à sing. inusit. זָוִית. Hinc cum præf. כְּזָוִיֹּת, Psal. 143. Heb. 144. v. 12. Lxx. κεκαλλωπισμέναι, Vulg. Lat. *composita.* Aq. ὡς ἐπιγώνια, S. Hieron. & alii, *sicut anguli*, h. e. lapides angulares. Zach. 9. v. 15. Vulg. *quasi cornua*, alii, *quasi anguli.* Vacat apud Lxx. Rad. זָוָה inusit. aut potius זוי itidem inusit. ob (׳) servatum in antepen. Vide Gram. Heb. tom. 1. p. 87. c. 1.

זול QAL, unde BENONI pl. m. cum præf. הַזָּלִים, Isai. 46. v. 6. Lxx. συμβαλλόμενοι *conferentes, symbolam dantes.* Vulg. *qui confertis.* Alii, *vilipendentes, ut rem vilem profundentes.*

FUT. 2. p. s. f. ex forma quiesc. Pe (׳), quam huc referunt nonnulli, תֵּזְלִי, Jerem. 2. v. 36. Lxx. κατεφρόνησας *contempsisti.* Vulg. passive aut intransitive, *vilis facta es.* Alii, *vilipendis te.* Alii, *ibis, abibis*, ab אזל, quod vide supra col. 49. Vide etiam Gram. Heb. tom. 1. pag. 230. c. 1. 409. c. 2.

HIPHIL הֵזִיל, unde 3. p. pl. c. PRAET. cum aff. & ex forma defect. Pe ו, הִזִּילוּהָ, Thren. 1. v. 8. pro הֵזִילוּהָ aut הִזִּילוּהָ, Lxx. ἐταπείνωσαν αὐτὴν *humiliaverunt eam.* Vulg. *spreverunt illam.* Alii, *vilipenderunt illam.*

זולל & זֹלֵל, m. Lxx. συμβολοκοπῶν, Aq. Sym. Theod. συμβολοκόπος, *qui symbolam dat ad convivium.* Lxx. item, πορνοκόπος *scortator*, ἀνάξιος *indignus.* Et substantive, ἀσωτία *luxuria, prodigalitas, profusio, nequitia.* Alii, *comessator, epulo.* Cum præf. וְזֹלֵל *& comessator*, מִזּוֹלֵל *à comessatore.* Pl. זֹלְלִים *comessatores.* Const. cum præfix. בְּזֹלְלֵי *cum epulonibus.* R. זָלַל inusit.

זוללה f. Thren. 1. v. 11. al. 12. Lxx. ἠτιμωμένη *ignominia affecta.* Vulg. *vilis facta.* R. זוּל *vilem esse.*

זולת, unde cum (׳) paragogico, aut potius antiqua vocali ִ,

זולתי, זוּלָתִי, Lxx. πάρεξ, Aq. παρεκτός, Vulg. & alii, *præter.* Lxx. item, πλὴν *præterquam, nisi*, ἀλλ' ἢ *sed.* Const. זוּלַת *præter*; nam hæc præpositio videtur esse composita ex nomine substantivo זוּלָה inusit. & præpositione subintellecta, quales sunt aliæ quædam præpositiones & adverbia. Vide Gram. Heb. t. 1. p. 375. c. 1. 379. c. 1. Cum affix. זוּלָתָהּ *præter eam*, זוּלָתְךָ, & in pausa זוּלָתֶךָ, *præter te*, m. זוּלָתִי *præter me*, c. R. זָלַת inusit. aut זוּל inusit. pariter in hac significatione.

זון Chald. unde 3. p. s. m. FUT. ITHPEAL ex forma hhiriq, יִתְּזִין, Dan. 4. v. 9. Theod. ἐτρέφετο *nutriebatur, alebatur.* Vulg. *vescebatur.* מְיֻזָּנִים, Jerem. 5. v. 8. quod trajectis literis, huc referunt nonnulli, vide in יזן.

זונה & זֹנָה, f. Lxx. Aq. Sym. Theod. πόρνη, Vulg. & alii, *meretrix, scortum.* Lxx. item, πορνεία *fornicatio*, ἀλλότριος οἶκος *aliena domus*, per metonym. continentis pro contento. Alii item, *hospita, cauponaria*, Jos. 2. v. 1. quasi *cibatrix*, à זוּן *alere, cibare*; atque ita explicant Chaldæus, R. Salomon, & plerique omnes Hebræi. Alii tamen, & maxime SS. Patres, זוֹנָה hîc *meretricem* interpretantur aut intelligunt. Cum præf. הַזּוֹנָה *meretrix*, בְּזוֹנָה *pro meretrice*, כְּזוֹנָה *sicut meretrix*, הַכְזוֹנָה *an sicut meretrix?* לְזוֹנָה *pro scorto*, מִזּוֹנָה *à scorto.* Plur. זֹנוֹת *meretrices.* Cum præf. הַזֹּנוֹת *meretrices*, וְהַזֹּנוֹת, 3. Reg. 22. v. 38. Lxx. καὶ αἱ πόρναι *& meretrices.* Vulg. *& habenæ.* Alii, *& arma*; à זַיִן Chald. *arma, armatura.* R. זָנָה *scortatus est.*

Digitized by Google

זוע Heb. & Chald. QAL. Lxx. σαλεύομαι, Vulg. & alii, *moveor*, *commoveor*, timore aut debilitate; hinc Theod. τρέμω *tremo*.

Praet. 3. p. s. m. זָע *metus est*.

Ben. pl. m. Chald. זָאעִין, Dan. 5. v. 19. ubi Massorethæ legendum docent זָיְעִין, vide Gram. Chald. t. 2. p. 604. c. 1. Theod. τρέμοντες *trementes*. Vulg. *tremebant*.

Fut. 3. p. pl. m. cum præf. & (·) pro (ו), יָזֻעוּ, Eccle. 12. v. 3. Lxx. ἐν ᾗ ἂν σαλευθῶσι *qua* (die), Vulg. *quando commovebuntur*. Alii, *contremiscent*.

PIEL geminata prima & tertia radicali, זִעְזַע, unde

Ben. pl. m. cum aff. מְזַעְזְעֶיךָ, Habac. 2. v. 7. Lxx. ἐπίβουλοί σου *insidiatores tui*, m. Vulg. *lacerantes te*, m. Alii, *commoventes*, *exagitantes te*, m.

זְוָעָה f. Isai. 28. v. 19. Lxx. ἐλπὶς πονηρὰ *spes mala*. Aq. βρασμὸς *æstus*, *ebullitio*. Sym. σεισμὸς, Theod. κίνημα, *motus*, *motio*, *commotio* (sic etiam recentiores). Vulg. *vexatio*. R. זוּעַ *moveri*, *commoveri*, secunda radicali (ו) facta mobili.

זור QAL. Lxx. ἀπαλλοτριόομαι *abalienor*, Vulg. & alii, *alienor*, ἀλλότριός εἰμι *alienus sum*. Alii reciproce, *alieno me*. Et in alia significatione, Lxx. & alius, ἐκπιάζω *premo*, *comprimo*, σκορπίζω (à זָרָה) *spargo*, στέρομαι *privor*. Et in alio sensu, *sanor*, *curor*, Vulg. *circumligor*, de vulneribus, quæ alligantur ut curentur.

Praet. 3. p. s. m. זָר *alienatus est* (spiritus). 3. p. pl. c. זָרוּ, & ex forma hhólem זֹרוּ, vide Gram. Heb. tom. 1 p. 249. c. 1. *alienati*, *abalienati sunt*; & in alia significatione, Isai. 1. v. 6. *ligata, curata sunt* (vulnera).

Paoul s. f. cum præf. & (ּ) in fine pro (-), vide Gram. Heb. tom. 1. p. 250. c. 2. וְהַזּוּרֶה, Isai. 59. v. 5. Lxx. καὶ συντρίψας οὖρον *& frangens putridum*; legisse videntur וְהַזֹּרֶה à זָרָה in Benoni Qal. Aq. & Theod. καὶ τὸ ἀλλοῖον *& fotum*. Vulg. *& quod confotum est*. Sym. τὸ δὲ συντετριμμένον, *quod autem convolutum* (est). Alii, *& hoc* (ovo) *compresso*, seu *fracto*.

Fut. 3. p. s. m. cum præf. & (-) in fine pro (- hhatoúph), ob tertiam radicalem ר, & accentum ab ultima ad penultimam retractum, וַיָּזַר, Jud. 6. v. 38. *& compressit*. Vide Gram. Heb. tom. 1. p. 251. c. 1. 3. p. s. f. cum aff. תְּזוּרֶהָ, Job. 39. v. 15. *comprimit illud* (ovum).

NIPHAL נָזוֹר, unde 3. p. pl. c. Praet. נָזֹרוּ, Isai. 1. v. 4. Aq. vel Theod. ἀπηλλοτριώθησαν, Vulg. *abalienati sunt*. Vacat apud Lxx. Et Ezech. 14. v. 5. Lxx. Participialiter, ἀπηλλοτριωμέναι (καρδίαι) *abalienata* (corda). Vulg. *recesserunt*. Alii, *alienati*, *abalienati sunt*.

POEL זוֹרֵר, unde 3. p. s. m. Futuri cum præf. וַיְזוֹרֵר, 4. Reg. 4. v. 35. Complut. καὶ ἀνδρίζετο *& viriliter egit*. Alius, καὶ διεκινήθη *& commotus est*. Vulg. *& oscitavit*. Alii, *& sternutavit*. Vacat apud Lxx. Vatic.

HOPHAL הוּזַר, unde Paoul s. m. מוּזָר, Psal. 68. Heb. 69. v. 9. Lxx. ἀπηλλοτριωμένος *abalienatus*. Vulg. Lat. *extraneus*. Alii, *alienus*.

זִיזָא Masf. Ζιζά, Vulg. *Zizá*, nomen proprium filii Jonathan filii Jada filii Onam, 1. Paral. 2. v. 33. Etym. *fera*, aut *splendor*; à זִיז idem.

זחח QAL, unde 3. p. s. m. Fut. NIPHAL יִזַּח .... וְלֹא, Exod. 28. v. 28. Complut. & alius, ἵνα μὴ χαλᾶται *ut non laxetur*. Alius, καὶ οὐ μὴ ἀποσπάσῃς *& non abstraxeris*, h. e. ita ut abstrahi, separari nequeat. Alius, καὶ οὐ σαλευθήσεται *& non movebitur*. Alius, καὶ μὴ ἐκκλίνητε *& non declineris*, h. e. separetis. Vulg. *& à se invicem nequeant separari*. Alii, *neque tolletur*, *auferetur*, *removebitur*, *separabitur*, &c. Vacat apud Lxx. Vatic. ut & Exod. c. 39. v. 21. ubi incertus vertit ἵνα μὴ χαλᾶται *ut non laxetur*, sicut c. 28. v. 28.

זחל QAL. Lxx. ἡσυχάζω *quiesco*, σύρω, Vulg. *traho me*, h. e. ut interpretantur recentiores, *repo*, *serpo*. Vulg. item, *demisso sum capite*. Alii item, *vereor*, *revereor*, *paveo*.

Praet. 1. p. s. c. זָחַלְתִּי, Job. 32. v. 6. Lxx. ἡσύχασα *quievi*, *quiesco*. Vulg. *demisso* (sum) *capite*. Alii, *veritus sum*.

Digitized by Google

Ben. f. f. ex forma ת præcedente duplici (·), עִם אֶבֶן הַזֹּחֶלֶת, 3. Reg. 1. v. 9. Lxx. μετὰ αιθη τοῦ Ζωελεθι, *cum Æthe Zoelethi.* Vox αιθη mendum est graphicum pro λιθη. Ms. Alex. παρὰ τὸν λίθον τοῦ Ζωελέθ, Ald. & Complut. παρὰ τὸν λίθον τοῦ Ζωελεθι, Vulg. *juxta lapidem Zoeleth*, qui vicinus erat fonti Rogel, prope Jerusalem ad orientem; quique sic dictus est, ut volunt, ob serpentum multitudinem. Plur. m. const. זֹחֲלֵי *serpentes.* Cum præfix. כְּזֹחֲלֵי *sicut serpentes.*

זֹחֶלֶת vide Benoni Verbi præcedentis.

זֵידוֹן vide זֵדוֹן supra col. 487.

זִיו m. Chald. Theod. μορφὴ *forma*, Vulg. *figura*, ὄψις *aspectus*, Vulg. *facies*, *vultus*, *intuitus.* Alii, *splendor.* Cum præf. & affix. וְזִיוֵהּ *& intuitus ejus*, m. וְזִיוִי *& figura, & forma mea*, c. Plur. cum præfix. & aff. זִיוֹהִי *facies*, *vultus*, *splendores ejus*, m. וְזִיוֹהִי *& vultus ejus*, m. וְזִיוָךְ *& vultus tuus*, m. וְזִיוַי *& facies mea*, c.

זִיז m. Lxx. Psal. 49. Heb. 50. v. 11. ὡραιότης, Vulg. Lat. *pulchritudo.* Aq. παντοδαπὰ *omnimoda*, *omnigena* (animalia, &c.) S. Hieron. *universitas.* Qimhhi *fera.* R. Salomon *reptile.* Aben-Esra *aves*, *volatilia.* Chald. *gallus sylvestris.* Et Psal. 79. Heb. 80. v. 13. al. 14. Lxx. Sym. μονιὸς, Vulg. Lat. *singularis*, h. e. *aper.* Vide Bochart. de anim. sac. part. 1. col. 978. Idem Sym. secundum alios, vel in altera versione, ζῶα *animalia.* Aq. παντοδαπὸν *omnimodum.* S. Hieron. *omnes bestiæ.* Isai. 66. v. 11. Lxx. εἴσοδος *ingressus.* Aq. παντοδαπίας, Vulg. *omnimoda.* Theod. πλῆθος *multitudo.* Alii, *splendor*, *fera.* Item, *motio*, *commotio*, à זוּז *movere se*, *moveri*, secundum Rabbinos. Hinc cum præf. וְזִיז *& fera*, מִזִּיז *à splendore*, *à multitudine*, &c. R. זוּז vel זִיז inusit.

זִיזָא Mass. & Vulg. *Zizá*, nomen proprium filii Sephei, 1. Paral. 4. v. 37. Etym. *splendor*, vel *fera.* Vide vocem præced.

זַיִן m. Chald. unde cum א heemantico אֲזֵן, ex quo cum affix. & in pausa; quare ב afficitur (·) pro (·), אֲזֵנֶךָ, Deut. 23. v. 13. al. 14. Lxx. ζώνη σου *zona tua*, m. Vulg. *baltens tuus*, m. Alii, *arma tua*; leguntque אֲזֵנֶיךָ in plurali, & ex dialecto Chaldaïca, in qua זַיִן *arma* significat. Alii, *paxillus*, *instrumentum auris formam habens*; ab אָזַן in Piel *auscultavit.*

זִינָא Mass. *Ziná*, Lxx. Ζιζὰ, Vulg. *Zizá*, legebant זִיזָא, nomen propr. filii Semei, 1. Paral. 23. v. 10. Etym. *fornicatio*; à זָנָה *fornicatus est.* Vel Chald. *arma*, vide vocem præced. Vel *alimentum*, *cibus*; à זוּן, Chald. *alere*, *pascere.*

זִיעַ Mass. *Zía*, Vulg. *Zie*, nomen proprium viri è Tribu Gad, 1. Paral. 5. v. 13. Etym. *sudor*; à זֵעָה idem. Vel *motio*, *commotio*; à זוּעַ *moveri.* Vel denique *tremor*; ab eodem Verbo Chaldæis *tremere.*

זִיף Mass. & Vulg. *Ziph*, nomen proprium 1°. unius, vel, secundum alios, duarum civitatum in Tribu Juda, quarum altera nomen dedit vicinæ solitudini, Jos. 15. vv. 24. 55. 1. Reg. 23. v. 14. & 1. Paral. 2. v. 42. 2°. filii Jaleleel, 1. Paral. 4. v. 16. Etym. *istud os*, *oris*; ex זוּ *istud*, & פֶּה *os*, *oris.* Vel Chaldaice, *falsus*, *falsitas*; à זִיף, aut in Pael זַיֵּף *falsare*, *corrumpere.*

זִיפָה Mass. & Vulg. *Ziphá*, nom. proprium alterius è filiis Jaleleel, 1. Paral. 4. v. 16. Vide nom. præced. cum ejus etymologia.

זִיקוֹת f. plur. Isai. 50. v. 11. à sing. inusit. זִיקָה, Lxx. φλὸξ *flamma*, mutato plurali numero in singularem. Vulg. *flammæ.* Alii, *scintillæ.* Cum præf. בְּזִיקוֹת, ibid. *& in flammis.* Rad. זוּק vel זִיק, inusit.

זַיִת & in pausa זָיִת, c. sed sæpius f. Lxx. Sym. ἐλαία, Vulg. & alii, *oliva*, *olea.* Lxx. item, ἔλαιον *oleum*, ἐλαιὼν *olivetum.* Et adjective, ἐλάινος *oleaginus.* Et de arbore & de ejus fructu dicitur. Cum præf. הַזַּיִת *oliva*, כַּזַּיִת & כְּזַיִת, *sicut oliva*, לַזַּיִת *olivæ.* Const. זֵית *oliva.* Cum præf. & aff. זֵיתְךָ & in pausa זֵיתֶךָ, *oliva tua*, m. לְזֵיתְךָ in pausa, *olivæ tuæ*, m. Plur. זֵיתִים *olivæ.* Cum præf. הַזֵּיתִים idem, וְזֵיתִים *& olivæ.* Cum præf. & affix. וְזֵיתֵיהֶם *olivæ*, *oliveta eorum*, וְזֵיתֵיכֶם *& oleæ vestræ*, m. R. זית inusit.

זֵיתָן Mass. & Vulg. *Zethán*, nomen proprium filii Balan filii Jadihel filii Benjamin, 1. Paral. 7. v. 10. Etym. *oliva*, vel *olivetum.* Vide vocem præcedentem.

זַךְ & in pausa זָךְ, m. Lxx. *καθαρὸς*, Vulg. & alii, *purus*, *mundus*. Lxx. item & alius, *διαφανὴς* (Aq. *διαυγὴς*) *pellucidus*. Lxx. item, *ἄπυρος desiccatus*, *ὀρθὸς rectus*, *ὅσιος sanctus*, *φανερὸς manifestus*. Cum præf. הֲזַךְ *& purus*. Fem. זַכָּה *pura*, *munda*. R. זָכַךְ *purus*, *mundus fuit*.

זָכָה QAL. Lxx. *ἀποκαθαρίζω emundo*, *expurgo*, *purifico me*, *ἄμεμπτος εἰμι inculpatus*, *irreprehensibilis sum*, *δικαιόομαι justificor*. Lxx. item, Sym. Theod. & alius, Psal. 50. Heb. 51. v. 6. *νικάω*, Aq. ibid. *ὑπερχέιρομαι*, Vulg. & S. Hieron. *vinco*, ex lingua Syriaca. Sym. item, Job. 15. v. 4. *ἄῤῥυπος εἰμι sine sordibus sum*. Alii, *purus*, *mundus sum*; & active, *purifico*, *purum habeo*, *purum pronuntio*, *purum declaro*.

Fut. 3. p. f. m. יִזְכֶּה *purus*, *mundus erit*. 2. p. f. m. תִּזְכֶּה, Psal. 50. Heb. 51. v. 6. *purus*, *mundus sis*. Alii, *vincas*. 1. p. f. c. cum ה interrog. affecto (-) ob sequens א alia motione quam (-) affectum, vide Gram. Heb. tom. 1. p. 375. c. 2. הַאֶזְכֶּה, Mich. 6. v. 11. *an purum habebo*, *pronuntiabo*, *declarabo?*

PIEL זִכָּה, Lxx. *ἁγνὸν ἔχω purum habeo*, *δικαιόω justifico*, *κατορθόω corrigo*, *rectum facio*. Aq. Sym. *καθαρίζω purifico*. Sym. item, *λαμπρύνω splendidum reddo*.

Praet. 1. p. f. c. זִכִּיתִי *purificavi*.

Fut. 3. p. f. m. יְזַכֶּה *purificabit*, *corriget*, *corrigit*.

HITHPAEL הִזְדַּכָּה cum metathesi primæ radicalis ז & ת charact. quod ת mutatur insuper in ד. Vide Gram. Heb. t. 1. p. 189. circa finem. Hinc 3. p. pl. m. Imperativi cum syncopa ה, הִזַּכּוּ pro הִזְדַּכּוּ, Isai. 1. v. 16. Lxx. *καθαροὶ γίνεσθε*, Vulg. *mundi estote*. Alii, *purificate*, *mundate vos*. Vide Gram. Heb. tom. 1. p. 306. c. 2.

זַכָּה f. vide supra in זַךְ.

זָכוּ f. Chald. cum apocopa ה pro זָכוּתָה, Dan. 6. v. 22. al. 23. Theod. *εὐθύτης rectitudo*, *integritas*. Vulg. *justitia*. Alii, *jus*, *justa causa*, *puritas*. R. זְכָה *purus fuit*, ut apud Heb.

זְכוּכִית f. unde cum præfix. וּזְכוּכִית, Job. 28. v. 17. Lxx. *καὶ ὕαλος*, Vulg. *& vitrum*, *& crystallus*. Sym. *καὶ κρύσταλλος διαφανὴς & crystallus pellucidus*. Paraph. Chald. *& speculum*. Alii, *& gemma nitidissima*, *& lapis pretiosus nitidus*. Rad. זָכַךְ *purus*, *mundus*, *nitidus fuit*.

זָכוּר m. Lxx. *ἀρσενικὸς*, Vulg. & alii, *mas*, *masculus*, *masculinus*. Hinc cum aff. זְכוּרְךָ *mas*, *masculus ejus*, f. זְכוּרֵךְ *mas tuus*, m. R. זָכַר in Niph. *masculum nasci*.

זַכּוּר Masc. *Zaccoúr*, Vulg. *Zachúr* & *Zechúr*, nomen propr. 1°. patris Sammua, Num. 13. v. 5. 2°. filii Masma, 1. Paral. 4. v. 26. 3°. filii Merari, ibid. c. 24. v. 27. Etym. *memor*, aut *masculinus*; à זָכַר *recordari*, *memorare*, & in Niphal *masculum nasci*.

זַכַּי Masc. *Zaccaí*, Vulg. *Zachái*, nomen proprium viri patrisfamilias, cujus posteri è captivitate Babylonica duce Zorobabele in Judæam reversi sunt, Esd. 2. v. 9. Etym. *purus*, aut *nitidus*; à זָכָה *purus*, *nitidus fuit*. Vel *justus*, Chaldaice, à זְכָה *justus fuit*.

זָכַךְ QAL. Lxx. *καθαρεύομαι*, *καθαρὸς εἰμι*, Vulg. & alii, *purus*, *mundus sum*. Aq. *διαυγάζομαι pelluceo*, *pellucidus sum*. Sym. *ἄσπιλός εἰμι sine macula sum*.

Praet. 3. p. pl. c. זַכּוּ cum accentu in ultima, quasi à זָכָה, vide Gram. Heb. t. 1. p. 216. c. 2. Vulg. & alii, *puri*, *mundi sunt*.

HIPHIL הֵזַךְ, unde 1. p. f. c. Praet. cum præf. וַהֲזִכּוֹתִי, Job. 9. v. 30. Lxx. *καὶ ἀποκαθάρωμαι & mundavero* in puritate manus meas. Vulg. *& fulserint* velut mundissimæ manus meæ.

זָכַר QAL. Lxx. Aq. Sym. Theod. *μνάομαι*, Lxx. item, *ἀναμνάομαι*, *μιμνήσκω*, *μνημονεύω* (sic etiam V[a]. edit.) *μνείαν ποιέω*, Sym. item, *ἀναμιμνήσκω*, Vulg. & alii, *memini*, *recordor*, *memoro*, *memoriam facio*. Lxx. item, *ἀναπολέω in mente verso*, *οὐ πτοέομαι non terreor*, &c. Alii item, *odoror*, *acceptum habeo*, cum de sacrificiis usurpatur.

Praet. 3. p. f. m. זָכַר & in pausa זָכָר, *recordatus est*. Cum aff. זְכָרָנוּ *recordatus est nostri*. 3. p. f. f. זָכְרָה *recordata est*. 2. p. f. m. cum præf. וְזָכַרְתָּ *& recordaberis*. Cum aff. זְכַרְתַּנִי *recordatus es mei*, c. זְכַרְתָּם *recordatus es eos*. Cum præf. & aff. וּזְכַרְתַּנִי *& recordaberis mei*, c. 2. p. f. f. זָכַרְתְּ, in pausa זָכָרְתְּ,

Digitized by Google

& cum (׳) parag. aut potius antiqua vocali ִ, זָכַרְתִּי *recordata es*, vide Gram. Heb. tom. 1. p. 163. c. 1. Cum præf. וְזָכַרְתְּ *& recordata es.* 1. p. f. c. זָכַרְתִּי & in pausa זָכָרְתִּי, *recordatus sum.* Cum præf. וְזָכַרְתִּי *& recordabor.* Cum aff. זְכַרְתִּיךְ *recordor, recordatus sum tui*, m. 3. p. pl. c. זָכְרוּ *recordati sunt.* Cum præf. וְזָכְרוּ *& recordabuntur.* 2. p. pl. m. cum præf. וּזְכַרְתֶּם *& recordabimini.* 1. p. pl. c. זָכַרְנוּ *recordamur.*

Ben. pl. m. const. cum præfix. וּלְזֹכְרֵי *& erga recordantes, & recordantibus.*

Infin. זָכוֹר & זְכֹר, *recordari, recordando.* In alia forma & cum præf. כְּזָכְר *secundum recordari, cum recordati fuerint*, לִזְכֹּר *ad recordandum.* Cum præf. & aff. בְּזָכְרֵנוּ bezochrénou *in recordando nos*, c. *dum recordamur*, aut *recordaremur.*

Imper. 2. p. f. m. זְכוֹר, זְכֹר, sequente Maqqaph זְכָר־ zechor-, ex forma infinitivi זָכוֹר, & cum ה paragog. זָכְרָה zochrá, *recordare.* Cum præf. וּזְכֹר *& recordare.* Cum affix. זָכְרֵנִי *recordare mei.* 2. p. pl. m. זִכְרוּ & in pausa זְכֹרוּ, *recordamini.*

Fut. 3. p. f. m. יִזְכֹּר, & sequente Maqqaph יִזְכָּר־ iizcor- *recordabitur.* Cum præf. וְיִזְכֹּר *& recordabitur*, וַיִּזְכֹּר *& recordatus est.* Cum affix. וַיִּזְכְּרֶהָ *& recordatus est ejus*, f. 2. p. f. m. תִּזְכֹּר, & sequente Maqqaph תִּזְכָּר־ tizcor-, *recordaberis.* Cum præf. & affix. תִּזְכְּרֶנּוּ *recordaberis ejus*, m. וְתִזְכְּרֵנִי *& recorderis mei*, c. 2. p. f. f. תִּזְכְּרִי *recordaberis.* 1. p. f. c. אֶזְכֹּר, sequente Maqqaph אֶזְכָּר־ ezcor-, & cum ה parag. אֶזְכְּרָה, *recordabor.* Cum affix. אֶזְכְּרֶנּוּ *recordabor ejus*, m. אֶזְכָּרְךָ ezcorcha *recordabor tui*, m. אֶזְכְּרֵכִי *recordabor tui*, f. cum aff. Chald. & Poëtico, vide Gram. Heb. tom. 1. p. 366. c. 1. fin. 3. p. pl. m. יִזְכְּרוּ *recordabuntur.* Cum præf. וְיִזְכְּרוּ *& recordati sunt.* Cum affix. יִזְכְּרוּךָ *recordabuntur tui*, m. יִזְכְּרוּנִי *recordabuntur mei*, c. 2. p. pl. m. תִּזְכְּרוּ *recordabimini.*

NIPHAL נִזְכַּר, Lxx. Sym. ἀναμιμνήσκομαι *memoror, in memoria sum.* Lxx. item, μνεία ἔσται, μνεία γίνεται, *memoria est, fit mentio.* Et active, Ezech. 21. v. 24. ἀναμνάω vel ἀναμιμνήσκω, *memoro, commemoro.* Alii item, *nascor masculus.*

Praet. 2. p. pl. m. cum præf. וְנִזְכַּרְתֶּם, *& memorabimini.*

Ben. pl. m. נִזְכָּרִים *memorati.*

Infin. cum aff. הִזָּכֶרְכֶם *memorari vos*, m.

Fut. 3. p. f. m. יִזָּכֵר *commemorabitur.* 3. p. f. f. תִּזָּכֵר *mentio fiat, memoria sit.* Et ex forma (-) mutati in (-) ob pausam תִּזָּכָר, Exod. 34. v. 19. *mascula nascetur* (pecus). 2. p. f. t. in pausa; quare retinetur (-) primariæ vocis, תִּזָּכֵרִי *memoraberis.* 3. p. pl. m. יִזָּכְרוּ *commemorabuntur.* 3. p. pl. f. ex forma (-), תִּזָּכַרְנָה, & sublato ה per apocopen, תִּזָּכַרְן *commemorabuntur.*

HIPHIL הִזְכִּיר, Lxx. Aq. Sym. Theod. ἀναμιμνήσκω *recordor.* Lxx. item, καλέω *voco*, ἐπικαλέω *invoco*, ὀνομάζω *nomino*, ἐπονομάζω *appello*, ἀναφωνέω *exclamo, resono*, ἀγαπάω *diligo*, &c. Alii item, *commemoro, in memoriam revoco, memoriam celebro, mentionem facio*; & de sacrificiis usurpatum, *adoleo.*

Praet. 3. p. f. m. הִזְכִּיר *commemoravit.* 2. p. f. m. cum præf. & aff. וְהִזְכַּרְתַּנִי *memor eris mei*, c.

Ben. f. m. מַזְכִּיר, & cum præfix. הַמַּזְכִּיר, Lxx. ὁ ἐπὶ τῶν ὑπομνημάτων, ὑπομνηματογράφος, *à commentariis.* Aq. Sym. ἀναμιμνήσκων *commemorator.* Lxx. item substantive, μνημόσυνον *memoriale.* Femin. ex forma ה præcedente duplici (-), מַזְכֶּרֶת *in memoriam revocans.* Pl. masc. cum præf. הַמַּזְכִּרִים *memorantes.*

Infin. cum præfix. לְהַזְכִּיר *ad commemorandum.* Lxx. interdum substantive, εἰς ἀνάμνησιν *ad recordationem.* Cum alio præf. וּלְהַזְכִּיר *& ad commemorandum.* Cum præf. & aff. כְּהַזְכִּירוֹ *secundum memorare eum, cum mentionem fecit*, הַזְכַּרְכֶם *memorare vos*, m. Ezech. 21. v. 24. al. 29. ubi est anomalus (-) sub כ pro (׳.). Vide Gram. Heb. t. 1. p. 352. c. 2. fin.

Imper. 2. p. f. m. cum aff. הַזְכִּירֵנִי *fac me recordari, in memoriam mihi revoca.* 2. p. pl. m. הַזְכִּירוּ *commemorate.*

Fut. 3. p. f. m. יַזְכִּיר *memorabit.* 1. p. f. c. אַזְכִּיר, & cum ה parag. אַזְכִּירָה, *commemorabo.* 3. p. pl. m. יַזְכִּירוּ *recordabuntur, recordantur.* 2. p. pl. m. תַּזְכִּירוּ *recordabimini.* 1. p.

Digitized by Google

pl. c. נִזְכֹּר, & cum ה parag. נִזְכְּרָה, *recordabimur, commemorabimus.*

זָכָר m. Lxx. Aq. Sym. Theod. *ἄρσεν* vel *ἄρσην*, Lxx. item, *ἄῤῥην*, Vulg. & alii, *mas, masculus.* Lxx. item, *ἀνὴρ vir.* Et adjective, *ἀρσενικὸς masculus, masculinus.* Cum præf. הַזָּכָר *masculus*, לַזָּכָר *masculo*, מִזָּכָר *à mare, à masculo.* Plur. cum præfix. הַזְּכָרִים *mares, masculi*, לַזְּכָרִים *maribus, ad mares.* R. זָכַר *recordatus est*, unde זָכָר *masculus*, quod per eum familiæ *memoria* conservetur; nam Hebræi per solos mares genealogias texunt suas.

זֵכֶר, & cum duplici (·)

זֶכֶר m. Lxx. Aq. Sym. *μνήμη*, Lxx. item, *μνεία*, Vulg. & alii, *memoria.* Lxx. Aq. & Theod. *μνημόσυνον memoriale, monimentum.* Sym. item, *ἀνάμνησις recordatio.* Lxx. item, *ὄνομα nomen, ἄρσεν mas*, Isai. 26. v. 14. ubi legebant זָכָר, & *μνημονεύων recordans*, Psal. 6. v. 6. quo in loco legebant זֹכֵר in Benoni Qal verbi זָכַר, quod vide sup. col. 499. Alii item, *odor*, cum de sacrificiis est sermo. Cum præf. לְזֵכֶר *ad memoriam.* Cum præf. & affix. זִכְרוֹ *memoria ejus*, m. זִכְרְךָ & in pausa זִכְרֶךָ, *memoria tui*, m. וְזִכְרְךָ *& memoria tui*, m. וּלְזִכְרְךָ *& ad memoriam tui*, m. זִכְרִי *memoria mei*, c. זִכְרָם *memoria eorum*, וְזִכְרָם *& memoria eorum.* R. זָכַר *recordatus est.*

זֶכֶר Mass. *Zécher*, Vulg. *Zácher*, nomen proprium filii Abigabaon, 1. Paral. 8. v. 31. qui ibid. cap. 9. v. 37. dicitur Zacharias. Etym. *memoria*, vel *masculus*; à זֵכֶר *memoria*, vel זָכָר *mas, masculus.*

זִכָּרוֹן m. Lxx. *μνήμη memoria, ἀνάμνησις recordatio, μνημόσυνον*, Vulg. & alii, *memoriale, monimentum, ψαλμὸς*, Zach. 6. v. 14. *psalmus*, memorialis videlicet; vel est metonymia pro materia psalmi seu laudis. Cum præf. הַזִּכָּרוֹן *memoriale*, וְזִכָּרוֹן *& memoriale*, לְזִכָּרוֹן *in memoriam, in monimentum*, וּלְזִכָּרוֹן *& in memoriam, & in monimentum.* R. זָכַר *recordatus est.*

זִכְרוֹן vel זִכְרֹן, m. Lxx. Aq. Sym. Theod. *μνημόσυνον*, Vulg. & alii, *memoriale, monimentum.* Lxx. item, *μνήμη*, Vulg. *memoria, καύχημα gloriatio, elatio.* Alii item, *odor*, vel *suffitus*, cum de sacrificiis usurpatur. Cum aff. זִכְרֹנְךָ *monimentum tuum*, f. Plur. cum aff. זִכְרֹנֵיכֶם *memoriæ vestræ*, m. Job. 13. v. 12. ubi Vulg. *memoria vestra*, singul. alii, *memorialia vestra, monimenta vestra.* Plur. ex terminatione fem. aut à sing. inusit. זִכְרוֹנָה & cum præf. הַזִּכְרֹנוֹת, Esth. 6. v. 1. *memoriæ*, Vulg. *historiæ.* Alii, *res memorabiles, commentarii*, &c. R. זָכַר *recordatus est.*

זִכְרִי Mass. *Zichrí*, Vulg. *Zechrí*, nomen proprium 1°. filii Isaar filii Caath filii Levi, Exod. 6. v. 21. 2°. filii Semei, 1. Paral. 8. v. 19. &c. Etym. *memoria mea*; ex זֵכֶר *memoria*, & affix. 1. p. s. c. Vel *masculus meus*; ex זָכָר *masculus*, & eodem affixo.

זְכַרְיָה Mass. *Zechariá*, Vulg. *Zacharias*, nomen propr. 1°. filii Mosollamiæ, 1. Paral. 5. v. 7. c. 9. v. 21. 2°. filii Jeroboam filii Joas regis Israël, 4. Reg. 14. v. 29. 3°. filii Barachiæ, Isai. 8. v. 2. 4°. filii alterius Barachiæ, qui Zacharias est minorum prophetarum ultimus, Zach. 1. v. 1. &c. Etym. *memoria*, aut *masculus Domini*; ex זֵכֶר *memoria*, aut זָכָר *masculus*, & יָהּ *Dominus.*

זִכְרֹן vide זִכָּרוֹן, supra in col. præced.

זֻלּוּת f. plur. Psal. 11. Heb. 12. v. 9. ubi alia exemplaria habent זֻלּוּת in sing. Aq. *ἀτιμία*?, Sym. *ἀπελεῖς, viles.* S. Hieron. *vilissimi*; concretum pro abstracto posuerunt, ut postulat sensus. Alii, *vilitates.* Lxx. verbaliter, *ἐπολυώρησας multa cura dignatus es.* Vulg. Lat. *multiplicasti.* V[a]. edit. *ἐξουθένωσας contempsisti*; legebant זַלּוֹתָ, à זָלַל *vilipendere*, Arabibus *bonum facere.* R. זָלַל vel זוּל, *vilem esse, vilipendere.*

זַלְזַלִּים m. pl. unde cum præf. הַזַּלְזַלִּים, Isai. 18. v. 5. Lxx. *βοτρύδια μικρὰ racemuli parvi.* Vulg. *ramusculi.* Alii, *flagella vitis, rami luxuriantes*, qui vitis succum absumunt & quasi epotant. Rad. זָלַל aut זוּל, unde זוֹלֵל *epulo.* Prima & secunda radic. geminantur minuendi gratia. Vide Grammat. Heb. tom. 1. p. 471. c. 1. 2. & tom. 2. p. 253. c. 2.

זֹלֵל vide זָלַל, supra col. 491. fin.

זַלְעָפָה vel זִלְעָפָה, f. Lxx. *καταιγίς*, Vulg. & alii, *tempestas, procella.* Lxx. item, *ἀθυμία*.

Digitized by Google

Psal. 118. Heb. 119. v. 53. ubi Vulg. Lat. *defectio*, S. Hieron. *horror*, alii, *terror*, *tremor*, *afflictio*, &c. Plur. absol. זִלְעָפוֹת, & const. זַלְעֲפוֹת, *tempestates*. R. זלעף inusit. Alii vocem hanc componunt ex נָזַל *fluxit*, & עוּף *volare*; quod tempestates, seu turbines, hinc inde volitando fluant & circumrotentur.

זִלְפָּה Mass. *Zilpá*, Vulg. *Zelphá*, nom. proprium ancillæ Liæ uxoris Jacob, Gen. 29. v. 24. Etym. *vilitas*, vel *contemtus oris*; ex זוּל vel זָלַל *vilem*, *contemtibilem esse*, & פֶּה *os*, *oris*.

זִמָּה f. Lxx. ἀνόμημα, ἄνομία, *iniquitas*, *flagitium*, ἀσέβημα; ἀσέβεια, *impietas*, ἀπαλλοτρίωσις *abalienatio*, θυμὸς ὀργῆς ἀκατάσχετος, Job. 31. v. 11. *furor iræ*, *qui coerceri nequit*. Vocem Hebraicam interdum retinent Ζεμα, ut Jud. 20. v. 6. Ezech. 24. v. 13. Eam quoque retinuerunt, Sym. & Theod. sed geminato μ, Ζεμμα. Ita Sym. Levit. 18. v. 17. Theod. Ezech. 16. v. 27. & incertus Levit. 20. v. 14. Aq. Theod. ἔννοια, Vulg. *cogitatio* proprie nefanda & scelesta. Aq. item, μῦσος *crimen*, *scelus detestandum*, *abominatio*. Cum præfix. הַזִּמָּה *scelus*, *flagitium*, בְּזִמָּה *cum scelere*. Const. זִמַּת *scelus*. Cum præf. & aff. זִמָּתֵךְ *scelus tuum*, f. וְזִמָּתֵךְ & *scelus tuum*, f. זִמָּתְכֶנָה, Ezech. 23. v. 49. *scelus vestrum*, f. cum ה parag. pro זִמַּתְכֶן, vide Gram. Heb. tom. 1. p. 126. c. 1. Sic כְּזִמָּתְכֶנָה, Ezech. 23. v. 48. *secundum scelus vestrum*, f. Plur. cum aff. זִמֹּתַי *cogitationes meæ*, c. R. זָמַם *cogitavit*.

זִמָּה Mass. *Zimmá*, Vulg. *Zammá*, & *Zemmá*, nomen proprium 1°. filii Jahath filii Lobni, 1. Paral. 6. v. 20. 2°. filii Semei filii Jeth, ibid. v. 42. 3°. patris Joah, 2. Paral. 29. v. 11. al. 12. Etym. *scelus*, aut *cogitatio scelesta*. Vide vocem præced.

זְמוֹרָה & זְמֹרָה, f. Lxx. κλῆμα, Vulg. & alii, *palmes*, ἀνεμα *semen*. Sym. Ezech. 8. v. 17. ᾆσμα *canticum*. Vide S. Hieron. comm. in h. l. Vulg. & alii item, *ramus*, *surculus*. Cum præf. הַזְּמוֹרָה *palmes*, *surculus*, *ramus*. Const. & cum præf. וּזְמֹרַת & *palmes*. Plur. ex terminatione masc. & cum præfix. & affix. וּזְמֹרֵיהֶם & *palmites eorum*. Rad. זָמַר

putavit, *præcidere*, & in Piel *psallere*.

זַמְזֻמִּים Mass. *Zamzummim*, Vulg. *Zomzommim*, nomen proprium Gigantum, quos sic vocarunt Ammonitæ, Deut. 2. v. 20. Etym. *scelus cogitantes*; à זִמָּה *scelus*, & זָמַם *cogitavit*.

זָמִיר m. unde cum præf. הַזָּמִיר, Cant. 2. v. 12. Lxx. τομή, Aq. Sym. κλάδευσις, Vulg. *putatio*. Construct. זְמִיר, Isai. 25. v. 5. Theod. κλήματος *palmes*. Vulg. *propago*. Alii, *putatio*, ut Cant. 2. v. 12. Vacat apud Lxx. Alii utrobique *cantus*, *cantio*, *cantus avium varie incisus*. Rad. זָמַר *putavit*, *amputavit*, *præcidit*, & in Piel *cecinit*.

זְמִירָה Mass. *Zemirá*, Vulg. *Zamirá*, nomen proprium filii Becher filii Benjamin filii Jacob, 1. Paral. 7. v. 8. Etym. *cantus*, vel *surculus*, sive *propago*; à זָמַר in Piel *cecinit*. Vel à זָמִיר *surculus*, *propago*.

זְמִרוֹת & זְמִירוֹת, f. plur. Lxx. Sym. Theod. ψαλμοί, Vulg. & alii, *psalmi*, *laudes*. Aq. μελῳδίας *melodiæ*. Lxx. item, ψαλτὰ *cantabilia*, τέρατα *prodigia*, φυλακαὶ *custodiæ*, Job. 35. v. 10. ubi Vulg. *carmina*, alius, αἰνέσεις *laudes*. Alii ubique, *cantus*, *cantiones*. Cum præf. בִּזְמִרוֹת *cum cantibus*, *cum psalmis*. R. זָמַר in Piel *cantavit*, *cecinit*, &c.

זמם QAL. Lxx. Sym. βουλεύομαι *consulto*, *consilium ineo*. Lxx. item, ἐνθυμέομαι, διανοέομαι, Aq. & Theod. ἐννοέομαι, Vulg. & alii, *cogito*, tum in bonum, tum in malum, sæpius tamen in malum. Lxx. item, ἐγχειρίζω *aggredior*, *manum admoveo*, ἐκτείνω *extendo*, Prov. 30. v. 32. ubi Vulg. *impono*, τάσσω *constituo*, *ordino*, διαφυλάσσω? *observo*, πονηρεύομαι *male ago*.

Praet. 3. p. s. m. in forma perf. זָמַם & in pausa זָמָם, *cogitavit*. 3. p. s. f. in forma quoque perf. זָמְמָה *cogitat*. 2. p. s. m. in forma imperf. זַמּוֹתָ *cogitasti*. 1. p. s. c. in forma perf. זָמַמְתִּי, & in forma imperf. זַמֹּתִי, Jerem. 4. v. 28. & cum accentu in ultima præter analogiam, זַמֹּתִי, Psal. 16. Heb. 17. v. 3. *cogitavi*. S. Hieron. *cogitatio mea*: legebat זִמָּתִי à זִמָּה, quod vide supra in col. præced. 3. p. pl. c. in forma perf. & in pausa, quæ (ְ) primariæ vocis revocatum mutavit in (ָ), זָמָמוּ, *cogitarunt*,

Digitized by Google

Ben. ſ. m. זֹמֵם, Pſal. 36. Heb. 37. v. 12. Lxx. Verbal. παρατηρήσεται, Vulg. Lat. *obſervabit*. S. Hieron. *cogitat*. Alii, *cogitans* (eſt), mala videlicet.

זָמָם m. unde cum aff. זְמָמוֹ, Pſal. 139. Heb. 140. v. 9. *machinatio*, *cogitatio ejus ſceleſta*. S. Hieron. *ſcelera ejus*, m. Lxx. Verbaliter, διελογίσαντο, Vulg. Lat. *cogitaverunt*; legebant זָמְמוּ in præterito Qal verbi rad. זָמַם *cogitavit*. Vel ſenſum, non verbum, expreſſerunt.

זָמַן QAL, unde PUAL זֻמַּן, ex quo Paoul plur. m. מְזֻמָּנִים, Eſd. 10. v. 14. Lxx. ἀπὸ συνταγῶν *à conſtitutionibus*, h. e. *conſtituta*, vel, ut tranſtulit Vulg. *ſtatuta* (tempora). Et Nehem. 10. v. 35. Lxx. ἀπὸ χρόνων, Vulg. *à temporibus*; legebant utrobique מִזְּמַנִּים, à זְמַן *tempus conſtitutum*; quod vide infra. Fem. מְזֻמָּנוֹת, Nehem. 13. v. 31. Lxx. ἀπὸ χρόνων *à temporibus*, ut cap. 10. v. 35. Vulg. & alii, *conſtituta* (tempora).

זְמַן m. Lxx. χρόνος, Vulg. & alii, *tempus*, proprie *ſtatutum*, *condictum*, *opportunum*. Hinc Theod. καιρὸς *opportunitas*, *tempus opportunum*. Sym. ὥρα *hora*. Lxx. ὅρος *terminus*, μνημόσυνον ἐπιτελούμενον *memoriale perfectum*, Eſth. 9. v. 27. ubi Vulg. paraphraſticως, *& certa expetunt tempora*. Cum præf. & aff. וּכִזְמַנָּם *& ſecundum tempus eorum*, mutato (·) in (-) ſequente dagh. per legem æquivalentiæ. Vide Gram. Heb. t. 1. p. 59. c. 1. p. 90. c. 1. Sic in plur. cum præf. & aff. בִּזְמַנֵּיהֶם *in temporibus ſuis*, m. R. זָמַן *conſtituit*, *condixit*, tempus vel locum.

זְמַן Chald. PEAL, unde 2. p. pl. m. Praet. ITHPAEL הִזְדְּמִנְתּוּן, Dan. 2. v. 9. ut ibi legendum docent Maſſorethæ, quamvis ſcriptum ſit הִזְמִנְתּוּן cum literis ſecundæ perſonæ præteriti Aphel, & cum ה pro א, Lxx. συνέθεσθε *compoſuiſtis*. Vulg. *compoſueritis*. Alii, *præparaſtis*. In hac voce eſt metatheſis literæ ז primæ radicalis, & ת characteriſticæ. Præterea ז mutatur in ד ſecundum Grammatices Hebraicæ & Chaldaicæ canones. Vide Gram. Heb. t. 1. p. 189. circa finem, & Chaldaicam t. 2. p. 588. c. 1. 589. c. 2.

זְמַן m. Chald. & cum (-) pro (·) זִמַן, & in forma emphatica זִמְנָא, Theod. χρόνος, Vulg. & alii, *tempus*, proprie ſtatutum & condictum, ut apud Hebræos. Sym. & idem Theod. καιρὸς *opportunitas*, *tempus opportunum*. Cum præfix. וּזְמַנָּא *& tempus*. Plur. זִמְנִין *tempora*. Cum præf. וְזִמְנִין, & in forma emphat. וְזִמְנַיָּא, *& tempora*. R. זְמַן *paravit*, *præparavit*, &c.

זָמַר QAL, unde 2. p. ſ. m. Futuri תִּזְמֹר, Levit. 25. vv. 3. 4. Lxx. τεμεῖς, Vulg. & alii, *putabis*, *amputabis*, *præcides*.

NIPHAL נִזְמַר, unde 3. p. ſ. m. Fut. יִזָּמֵר, Iſai. 5. v. 6. Lxx. τμηθῇ, Vulg. & alii, *putabitur*.

PIEL זִמֵּר, Lxx. Sym. ψάλλω, Vulg. & alii, *pſallo*. Aq. Sym. μελῳδέω *modulor*. Sym. item, ᾄδω *cano*. Lxx. item, ὑμνέω *hymnis celebro*. Hoc verbum notat proprie modulationes arte compoſitas & numeris ac cæſuris incluſas; in quo differt à שִׁיר *canere*, quod generatim cantiones etiam ſolutas & vulgares ſignificat. Conſtruitur cum ל, אֶל־, & cum accuſativo; & in hac ultima conſtructione *pſallendo celebrare*, *exaltare*, ſignificat.

Infin. cum præfix. וּלְזַמֵּר *& pſallere*.

Imper. 2. p. pl. m. זַמְּרוּ & in pauſa זַמֵּרוּ *pſallite*. Cum præf. & in eadem pauſa, וְזַמֵּרוּ *& pſallite*.

Fut. 3. p. ſ. m. cum aff. יְזַמֶּרְךָ *pſallat tibi*, m. 1. p. ſ. c. אֲזַמֵּר, cum ה parag. אֲזַמְּרָה, & in pauſa אֲזַמֵּרָה, *pſallam*. Cum præf. & eodem ה parag. וַאֲזַמְּרָה *& pſallam*. Cum affix. אֲזַמְּרֶךָּ, in pauſa & cum daghéſch in affix. ad compenſandum נ epentheticum abjectum, אֲזַמְּרֶךָּ *pſallam tibi*, m. Vide Gram. Heb. tom. 1. p. 367. c. 1. Cum præf. & aff. וַאֲזַמְּרֶךָּ *& pſallam tibi*, m. 3. p. pl. m. יְזַמְּרוּ *pſallent*. Cum præf. וִיזַמְּרוּ *& pſallent*, Pſal. 65. Heb. 66. v. 4. ubi utrumque (·) contrahitur in (ֵ) ſub (י), vide ſimilia exempla in Gram. Heb. t. 1. p. 385. c. 1. 2. 1. p. pl. c. cum præf. & ה paragog. וּנְזַמְּרָה *& pſallemus*.

זַמָּר m. Chald. unde plur. emphat. זַמָּרַיָּא, Eſd. 7. v. 24. Lxx. ᾄδοντες *canentes*. Vulg.

Digitized by Google

& alii, *cantores*, *musici*. R. זְמַר in Pael *cecinit*, *cantavit*, ut apud Heb.

זֶמֶר m. unde cum præf. & in pausa חֶמֶר, Deut. 14. v. 5. Lxx. καὶ καμηλοπάρδαλις, Chald. Arabs, Vulg. R. Jonas, Qimhhi, &c. *& camelopardalus*, qui capite & collo refert camelum; maculis vero pardalim sive pantheram. Quibusdam est *rupicapra*. R. זָמַר *præcidit*, *putavit*; unde *camelopardalus*, quod arbusta pascendo præcidat. Bochartus, qui *rupicapram* esse conjicit, eam derivat ab Arabico *zamaza* saliit, trajectis literis. Vide eum in animal. sacr. parte 1. col. 909.

זְמָרָא m. Chald. Theod. τὰ μουσικὰ, Vulg. & alii, *musica*, *quæ pertinent ad musicam*. R. זְמַר in Pael *cantare*, *psallere*.

זִמְרָה vide זִמְרָה, supra col. 503.

זִמְרָת f. Lxx. αἴνεσις, Vulg. & alii, *laus*, ψαλμὸς *psalmus*, ὕμνησις *cantio laudis*, σκεπαστὴς, Exod. 15. v. 2. *protector*, qui per metonymiam est objectum laudis, καρπὸς, Gen. 43. v. 11. *fructus* nimirum optimus, ut transtulit Vulg. h. e. dignus qui ore omnium celebretur. Alii item, *cantio*, *carmen*. Const. & cum præf. וְזִמְרַת *& carmen*. Et cum (ָ) pro (ַ), וְזִמְרָת *& laus*, Exod. 15. v. 2. Psal. 117. Heb. 118. v. 14. Isai. 12. v. 2. sed his in locis videtur deficere pronom. affix. 1. p. s. c. pro וְזִמְרָתִי *& laus mea*, quod pronomen suppleverunt Lxx. Psal. 117. Heb. 118. v. 14. Isai. 12. v. 2. & Vulg. Exod. 15. v. 2. Vide Gram. Heb. t. 1. p. 125. c. 1. & tom. 2. p. 545. c. 2. fin. מִזִּמְרַת, Gen. 43. v. 11. *de laude*, *prædicatione* (terræ), h. e. de optimis terræ frugibus. R. זָמַר in Piel *cantare*, *psallere*, &c.

זְמִרוֹת vide זְמִירָה, supra col. 504.

זִמְרִי Mass. *Zimrí*, Vulg. *Zamrí & Zambrí*, nom. propr. 1°. filii Salu, Num. 25. v. 14. 2°. filii Ela filii Baasa, 3. Reg. 16. v. 9. 3°. filii Zaræ filii Juda ex Thamar, 1. Paral. 2. v. 6. 4°. filii Joada filii Ahas, 1. Paral. 8. v. 36. 5°. regionis in Perside, vel, secundum alios, in Arabia deserta, Jerem. 25. v. 25. Etym. *cantans*, aut *psallens*, vel *putatio*, *præcisio*; à זָמַר *putavit*, *amputavit*, in Piel *cantavit*. Vel *palmes*; à זְמִיר idem.

זִמְרָן Mass. *Zimrán*, Vulg. *Zamrán*, nomen propr. filii Abrahæ ex Cetura, Gen. 25. v. 2. Etym. *cantor*, vel *cantus*, &c. Vide nomen præced.

זַן m. unde cum præf. מִזַּן אֶל־זַן, Psal. 143. Heb. 144. v. 13. Lxx. ἐκ τούτου εἰς τοῦτο, Vulg. Lat. & S. Hieron. *ex hoc in illud*; legisse videntur מִזֶּה אֶל־זֶה. Alii, *de specie in speciem*, h. e. speciebus omnibus. Alii, *de alimento in alimentum*, i. e. omni genere & specie alimentorum, à Rad. זוּן *alere*. Plur. cum præf. וּזְנִים, 2. Paral. 16. v. 14. Lxx. καὶ γένη *& genera*. Alii, *& species*. Vulg. hic paraphrastam agit.

זַן m. Chald. unde plur. const. זְנֵי, Theod. γένος, Vulg. *genus*, mutato plur. in singularem numerum. Alii, *species*. Rad. זַן inusit.

זנב QAL, unde PIEL זִנֵּב, Lxx. καταλαμβάνω τὴν οὐραγίαν *comprehendo*, *deprehendo caudam*, κόπτω τὴν οὐραγίαν *cædo caudam*, h. e. ut transtulit Vulg. *extremos agminis cædo*. Alii, *decaudo*, *caudam* vel *extremam partem rei alicujus detrunco*.

Praet. 2. p. pl. m. cum præf. וְזִנַּבְתֶּם, Jos. 10. v. 19. *& extremos cæderis*. Vulg. *& extremos quosque fugientium cædite*.

Fut. 3. p. s. m. cum præf. וַיְזַנֵּב, Deut. 25. v. 18. Vulg. *& extremos agminis tui excidérit*.

זָנָב m. Lxx. κέρκος, Lxx. item & alius, οὐρά, Vulg. & alii, *cauda*; & metaphorice, *rei cujuslibet extremitas*. Lxx. item, ξύλον *lignum*, Isai. 7. v. 4. Cum præf. וְזָנָב *cauda*, לְזָנָב *& cauda*, בְּזָנָב *in caudam*. Cum præf. & affix. זְנָבוֹ *cauda ejus*, m. בִּזְנָבוֹ *in cauda ejus*, m. Plur. cum præf. & in forma fem. וּזְנָבוֹת *caudæ*. Const. in eadem forma, זַנְבוֹת *caudæ*, Isai. 7. v. 4. cum (ַ) sub ז loco (ְ); quia illæ duæ motiones facile invicem permutantur. R. זִנֵּב in Piel *caudam amputavit*.

זנח QAL. Lxx. Aq. Sym. Theod. Vª. edit. πορνεύω, Lxx. item, ἐκπορνεύω, Vulg. & alii, *scortor*, *fornicor*, tum corpore, tum animo, h. e. idololatriam exerceo. Lxx. item, ἐμπόριον εἰμι *emporium sum*, Isai. 23. v. 17. πορνεία *consentio*, Levit. 20. v. 5.

Digitized by Google

ὀργίζομαι *irascor*, Jud. 19. v. 2. Construitur cum אַחֲרֵי , אֵת־ , בְּ , לְ , מִן , & עַל .

PRAET. 3. p. f. m. cum præf. וְזָנָה *& scortabitur*. 3. p. f. f. זָנְתָה *scortata est*. Cum præf. וְזָנְתָה *& scortabitur*. 2. p. f. m. זָנִיתָ *scortatus es*. 2. p. f. f. זָנִית *scortata es*. 3. p. plur. c. זָנוּ *scortati sunt*. Cum præf. וְזָנוּ *& scortantur*.

BEN. f. m. זוֹנֶה , & cum præf. הַזּוֹנֶה *scortans, scortator*. Plur. m. זֹנִים , & cum præf. הַזֹּנִים , *scortantes*. Plur. f. cum præf. הַזֹּנוֹת *scortantes, meretrices*.

INFIN. זָנֹה *scortando*. Cum præf. & in altera forma, לִזְנוֹת *ad scortandum*. Cum præf. & aff. בִּזְנוּתֵךְ *in scortando te*, f.

FUT. 3. p. f. f. תִּזְנֶה *scortabitur*. Cum præf. וַתִּזְנֶה , & cum apocopa tertiæ rad. וַתִּזֶן , *& scortata est*, vide Gram. Heb. t. 1. p. 289. c. 2. 2. p. f. f. תִּזְנִי *scortaberis*. Cum præf. וַתִּזְנִי *& scortata es*. Cum præf. & aff. וַתִּזְנִים *& scortata es cum eis*, Ezech. 16. v. 28. contracte pro וַתִּזְנִי עִמָּם . 3. p. pl. m. cum præf. וַיִּזְנוּ *& scortati sunt*. 3. p. pl. f. תִּזְנֶינָה *scortabuntur*. Cum præf. וַתִּזְנֶינָה *& scortatæ sunt*.

PUAL זֻנָּה , unde 3. p. f. m. cum (ו) pro (ֻ), זוּנָּה , Ezech. 16. v. 34. *fornicatio facta est*. Vulg. *fornicatio erit*. Lxx. πεπορνεύκασι *fornicati sunt*, h. e. fornicabuntur.

HIPHIL הִזְנָה , Lxx. πορνεύω, ἐκπορνεύω, Vulg. & alii, *fornicor*, ut in Qal. Et transitive, *fornicari, scortari facio, ad scortationem induco*.

PRAET. 2. p. f. m. הִזְנִית *scortari fecisti*. 3. p. pl. c. הִזְנוּ *scortati sunt*. Cum præf. וְהִזְנוּ *& scortari faciant*.

INFIN. הַזְנֵה *scortando*. Cum præf. & in alia forma, כְּהַזְנוֹת *secundum scortari, sicut scortata est*. Cum præf. & aff. לְהַזְנוֹתָהּ *prostituendo eam*.

FUT. 3. p. f. m. cum præf. & apocopa וַיֶּזֶן *& scortari fecit*. Vide Gram. Heb. t. 1. p. 302. c. 1. 3. p. f. f. וַתַּזְנֶה *& scortari fecit*.

זוֹנָה vide זוֹנָה , supra col. 492.

זָנוֹחַ Mass. *Zanoahh*, Vulg. *Zanoe*, nomen propr. 1°. civitatis in Tribu Juda, Jos. 15. v. 34. 2°. filii Icuthiel, 1. Paral. 4. v. 18. Etym. *abjectio, projectio*; à זָנַח *abjecit, projecit*. Vel *ista requies*, aut *consolatio*; ex זוֹ *ista*, & נוּחַ *quiescere*, aut נִחַם in Piel *consolari*.

זְנוּנִים m. plur. Lxx. πορνεία, Vulg. & alii, *scortatio, fornicatio, fornicationes*. Cum præf. לִזְנוּנִים *scortationibus*. Const. זְנוּנֵי *scortationes*. Cum præfix. מִזְּנוּנֵי *præ scortationibus*. Cum præf. & aff. וּזְנוּנֶיהָ *scortationes ejus*, f. בִּזְנוּנֶיהָ *scortationibus ejus*, f. וּזְנוּנַיִךְ *scortationes tuæ*, f. R. זָנָה *scortatus est*.

זְנוּת f. Lxx. πορνεία, Vulg. & alii, *scortatio*. Cum præf. & affix. וּזְנוּתָהּ *scortatio ejus*, f. זְנוּתָם *scortatio eorum*, m. בִּזְנוּתוֹ *scortatione sua*, m. Plur. anomalum & ex terminatione masc. זְנוּתִים *scortationes*, vide Gram. Heb. tom. 1. p. 65. c. 2. Hinc cum affix. זְנוּתַיִךְ *scortationes tuæ*, f. זְנוּתֵיכֶם *scortationes vestræ*, m. R. זָנָה *scortatus est*.

זָנַח QAL. Lxx. Aq. Sym. ἀπωθέω, Sym. item, & V^a. edit. ἀποβάλλω, Theod. ἀπορρίπτω, Vulg. & alii, *abjicio, rejicio, repello*. Lxx. item, ἀποστρέφω, ἀφίσημι, *averto*, ἀποτρίβω *attero, contero*. Alii item, *elongo, abominor*.

PRAET. 3. p. f. m. זָנַח *rejecit*. 2. p. f. m. זָנַחְתָּ *rejecisti, repulisti*. Cum aff. & in pausa; quare ח afficitur (ָ) pro (ַ), זְנַחְתָּנִי *repulisti me*, c. Cum aff. 1. p. pl. c. זְנַחְתָּנוּ *repulisti nos*, c. 1. p. f. c. cum affix. זְנַחְתִּים *rejeci, repuli eos*.

FUT. 3. p. f. m. יִזְנַח *rejiciet*. 2. p. f. m. תִּזְנַח *rejicies*. Cum præf. וַתִּזְנַח *& rejecisti*.

HIPHIL הִזְנִיחַ , Lxx. ἐκβάλλω *ejicio*, Vulg. *abjicio*, ἐκλείπω, Vulg. *deficio*, ἐγκαταλείπω *desero, derelinquo*, μιαίνω, Vulg. *polluo*.

PRAET. 3. p. f. m. הִזְנִיחַ *abjecit*. Cum affix. הִזְנִיחָם *rejecit eos*. 3. p. pl. c. cum præf. & א epenthetico, aut potius antiqua vocali *e*; vel, secundum alios, forma mixta ex Hebræa & Chaldæa, וְהֶאֶזְנִיחוּ , Isai. 19. v. 6. pro וְהִזְנִיחוּ , *& depellent, & rejicient*, h. e. depellentur. Vide Gram. Heb. tom. 1. p. 183. c. 2. 408. c. 1.

FUT. 3. p. f. m. cum aff. יַזְנִיחֲךָ *projiciet, abjiciet, rejiciet te*, m.

זָנַק QAL, unde PIEL זִנֵּק , ex quo 3. p. f. m. FUTURI יְזַנֵּק , Deut. 33. v. 22. Lxx. ἐκπηδήσεται *exsiliet*. Vulg. & alii, *fluet*.

זֵעָה f. unde const. & cum præf. בְּזֵעַת , Gen. 3. v. 19. Lxx. ἐν ἱδρῶτι , Vulg. & alii, *in sudore*. Rad. זָעָה inusit. sed forma est à יָזַע

Digitized by Google

moveri, agitari, ad quod refertur à nonnullis, quod ex agitatione oriatur sudor. Huic ultimæ sententiæ favet ipsa nominis forma, qua retinetur (ָ) in regimine ad compensandam secundam radicalem (ו) ejectam. Vide Gram. Heb. t. 1. p. 92. c. 1.

זַעֲוָה f. idem quod זְוָעָה supra col. 493. trajectis literis (ו) & ע. Lxx. ἀνάγκη *necessitas, angustia*, διασπορὰ *dispersio*, διασκορπισμὸς *dissipatio*, ἔκστασις *horror, stupor*, κίνησις, Vulg. *commotio*, ταραχὴ, Vulg. *tumultus*. Vulg. item & alii, *vexatio*. Hinc cum præf. לְזַעֲוָה *in commotionem*, &c. R. זוּעַ *moveri, commoveri*.

זַעֲוָן Mass. Ζάαυάν, Vulg. *Zavân*, nom. proprium filii Ezer filii Seir Horrei, Gen. 36. v. 27. Etym. *tremens, tremor, vexatio, commotio*, &c. à זוּעַ *tremere, vexari, commoveri*, &c.

זְעֵיר adverbium temporis & quantitatis, Job. 36. v. 2. Isai. 28. vv. 10. 13. Lxx. μικρὸν, Vulg. & alii, *parum, modicum*. R. זָעַר inusit. Hebræis, sed Chaldæis, *minui, imminui, parum esse*, &c.

זְעֵירָה f. Chald. Dan. 7. v. 8. Theod. μικρὸν, Vulg. & alii, *parvum, parvulum* (cornu). R. זְעֵיר, vide vocem præced.

זָעַךְ QAL, unde NIPHAL נִזְעַךְ, ex quo 3. p. pl. c. PRAET. in pausa; quare ע afficitur (ָ) loco (ְ), נִזְעָכוּ, Job. 17. v. 1. Vulg. *breviabuntur*. Alii, *excisi, exstincti sunt* (dies mei); ita ut hoc verbum idem sit ac דָּעַךְ, quod vide supra col. 416. literis ד & ז commutatis. Vacat apud Lxx.

זָעַם QAL. Lxx. Aq. ἀπειλέω *minor, minas intento*. Lxx. item, καταρῶμαι, ἐπικαταρῶμαι, *maledico, exsecror*, Vulg. *detestor*, θυμόομαι, Vulg. *irascor, indignor*, ὀργὴν ἐπάγω *iram induco*, μισέω *odi*, μισητός εἰμι *odiosus sum*, ὑπεριδεῖν *despicio*. Alius, ἐμβριμῶμαι *infremo*. Construitur cum accusat. & præpos. עַל.

PRAET. 3. p. s. m. זָעַם *detestatur*. Cum præf. וְזָעַם *& indignabitur*. 2. p. s. m. זָעַמְתָּה *indignatus es*, expresso ה quod latebat in fine. Vide Gram. Heb. tom. 1. p. 162. c. 2.

BEN. s. m. זֹעֵם *indignans*.

PAOUL s. m. זָעוּם, unde const. זְעוּם, & & fem. זְעוּמָה *detestabilis, odiosus, odiosa*.

IMPER. 2. p. s. m. cum ה paragog. זָעֳמָה, servato hholem præter analogiam, pro זַעֲמָה *detestare*. Vide Gram. Heb. tom. 1. p. 166. c. 1.

FUT. 1. p. s. c. אֶזְעוֹם *detestabor, maledicam*. 3. p. pl. m. cum aff. & ex forma (ְ) mutati in (ֻ) ob pausam, יִזְעָמוּהוּ *detestabuntur eum*.

NIPHAL נִזְעַם, unde BENONI plur. m. נִזְעָמִים, Prov. 25. v. 23. Lxx. ἀναιδὲς (πρόσωπον), *impudens*, Vulg. *tristis*, alii, *indignabunda* (facies).

זַעַם & in pausa זָעַם, m. Lxx. Aq. ἀπειλὴ *minæ, comminatio*. Lxx. item & Theod. ἐμβρίμημα, Aq. item & Sym. ἐμβρίμησις, Vulg. & alii, *indignatio, fremitus*. Lxx. item, ὀργὴ, Vulg. *ira*, πικρία *amaritudo*, ἀπαιδευσία *imperitia*. Cum præfix. וָזָעַם in pausa, *indignatio*, וְזַעַם *& indignatio*, בְּזַעַם *in indignatione*, מִזַּעַם *ab indignatione*. Cum affix. זַעְמוֹ contracte pro זַעֲמוֹ, *indignatio ejus*, m. זַעְמְךָ, & in pausa זַעְמֶךָ contracte pro זַעַמְךָ, *indignatio tua*, m. זַעְמִי contracte pro זַעֲמִי, *indignatio mea*, c. R. זָעַם *indignatus est*.

זָעַף QAL. Lxx. θυμόομαι, Sym. ὀργίζομαι, Vulg. & alii, *irascor*. Lxx. item, ταράσσομαι *turbor*, αἰτιάομαι *culpo*. Alii item, *indignor, dolore, mæstitia*, &, quæ inde consequitur, *macie afficior*.

BEN. pl. m. זֹעֲפִים, Gen. 40. v. 6. Lxx. τεταραγμένοι *turbati*. Aq. ἐμβρασσόμενοι *æstuantes*. Sym. σκυθρωποὶ, Vulg. *tristes*. Sic etiam Theod. Dan. 1. v. 10. ubi Vulg. *macilentiores*.

INFIN. cum præf. & aff. וּבְזַעְפּוֹ contracte pro וּבְזַעֲפוֹ, *& in indignari eum, cumque indignaretur*.

FUT. יִזְעַף *indignabitur*. Cum præf. וַיִּזְעַף *& indignatus est*.

זַעַף m. Lxx. ἀπειλὴ *minæ*, Vulg. *comminatio*, θυμὸς *furor*, ὀργὴ, Vulg. *ira*, σάλος *fluctus, agitatio, commotio*. Alii item, *æstus, indignatio*. Cum præf. בְּזַעַף *in indignatione*. Cum præf. & affix. מִזַּעְפּוֹ contracte pro מִזַּעֲפוֹ *ab indignatione ejus*, m. R. זָעַף *indignatus est*.

זָעֵף

Digitized by Google

זעף m. unde cum præf. וזעף, 3. Reg. 20. v. 43. c. 21. v. 4. Lxx. καὶ ἐκλελυμένος & dissolutus, & fatiscens. Vulg. & furibundus, & frendens. Alii, & indignans, & indignabundus, & æstuans, &c. R. זעף indignatus est, &c.

זעק Heb. & Chald. QAL & PEAL. Lxx. Theod. κράζω, Lxx. item, ἀνακράζω, βοάω (sic etiam alius), ἀναβοάω, Vulg. & alii, clamo, exclamo. Lxx. item, παραγγέλλω annuntio, denuntio, στενάζω gemo, Job. 31. v. 38. ubi sensum, non Verbum, expresserunt. Alii item, convoco, congrego, nimirum præconis voce.

Praet. 3. p. s. m. Chald. ex forma (-), זעק clamavit, Dan. 6. v. 20. al. 21. 3. p. s. f. cum præf. וזעקה & clamaverit. 1. p. s. c. זעקתי clamavi. 3. p. pl. c. זעקו clamaverunt. Cum præf. וזעקו & clamabunt. 2. p. pl. m. וזעקתם & clamastis.

Infin. cum præf. לזעק & clamare, מזעק à clamando. Cum aff. ex forma (-) & in pausa, זעקך clamare tuum, h. e. ut vertunt Lxx. Sym. κραυγή σου, clamor tuus, m. Cum præf. & aff. בזעקך in clamare te, f. cum clamaveris.

Imper. 2. p. s. m. זעק clama, exclama. 2. p. s. f. זעקי exclama. Cum præf. וזעקי & clama. 2. p. pl. m. cum præf. וזעקו & clamate.

Fut. 3. p. s. m. ex forma (-) mutati in (-) ob pausam, יזעק clamabit. Cum præf. & extra pausam, ויזעק & clamavit. 3. p. s. f. תזעק & in pausa תזעק, clamabit. Cum præf. ותזעק & clamavit. 2. p. s. m. תזעק clamabis. 1. p. s. c. in pausa אזעק clamabo. Cum præf. extra pausam, ואזעק & clamavi. 3. p. pl. m. יזעקו clamabunt. Cum præf. ויזעקו & in pausa ויזעקו, & clamaverunt, ויזעקו & clamabunt. Cum præf. & aff. ויזעקוך & clamaverunt ad te, m. 1. p. pl. c. cum præfix. ונזעק & clamabimus.

NIPHAL נזעק, Lxx. βοάω, κράζω, Vulg. clamo, conclamo, ut in Qal, ἐνισχύω invalesco, prævaleo, ἀναβαίνω ascendo, 1. Reg. 14. v. 20. ubi fortasse pro καὶ ἀνέβη & ascendit, interpretati sunt καὶ ἀνεβόα & clamavit. Alii, convocor, congregor, congrego me ad præconis vocem, seu clamorem, sequor, &c.

Praet. 2. p. s. m. in pausa; quare ע afficitur (-) loco (-), נזעקת clamas? Alii, convocatus es? sequeris? 3. p. pl. c. נזעקו clamaverunt, sequuti sunt.

Fut. 3. p. s. m. cum præf. ויזעק & convocatus est, & clamavit, & sequutus est.

HIPHIL הזעיק, Lxx. καλέω voco, κηρύσσω, Vulg. & alii, congrego, convoco, præconis voce aut clamore. Alii eodem sensu, accerso, &c.

Infin. cum præf. להזעיק ad convocandum.

Imper. 2. p. s. m. cum (-) in fine pro (-) ob sequens Maqqaph, הזעק־ convoca, congrega.

Fut. 3. p. s. m. cum præf. ויזעק & clamavit, & convocavit, & congregavit, & accersivit. 3. p. pl. m. יזעיקו clamabunt.

זעקה f. Lxx. Aq. Sym. Theod. κραυγή, Lxx. item, βοή, Vulg. & alii, clamor, vociferatio. Cum præf. הזעקה clamor, וזעקה & clamor. Const. זעקת clamor. Cum præf. מזעקת propter clamorem. Cum præf. & aff. לזעקתי clamori meo, זעקתם clamor eorum, וזעקתם & clamor eorum. R. זעק clamavit.

זפים Mass. Ziphim, Vulg. Ziphæi, 1. Reg. 23. v. 19. nomen proprium incolarum civitatis זיף Ziph, quam vide supra col. 496. cum ejus etymologia.

זפרן, unde cum ה locali

זפרנה Mass. Ziphrona, Vulg. Zephrona, nomen proprium loci aut termini terræ promissionis ad aquilonem, in Tribu Nephthali, Num. 34. v. 9. Etym. falsitas cantici; ex Chald. זיף falsavit, adulteravit, & Heb. רנן cecinit, cantavit.

זפת f. Lxx. πίσσα, Vulg. & alii, pix. Hinc cum præf. & in pausa, ובזפת & pice, לזפת extra pausam, in picem. Rad. זפת inusit. Aliis vox illa est radix.

זקים m. pl. Lxx. πέδαι, Vulg. & alii, compedes, χειροπέδαι, Vulg. & alii, manicæ. Alii item, catenæ tam pedibus quam manibus vinciendis idoneæ. Et in alio sensu, Prov. 26. v. 18. Vulg. sagittæ. Alii, scintillæ, tela scintillantia. Lxx. hîc paraphrastas agunt. Cum præf. בזקים & בזקים, compedibus. R. זקק Hebræis fudit, liquavit, Chaldæis autem vinxit.

Digitized by Google

זָקָן c. Lxx. Aq. Sym. Theod. πώγων, Vulg. & alii, *barba*. Lxx. item, φάρυγξ *guttur*, 1. Reg. 17. v. 35. ubi Vulg. *mentum*; βραχίων *brachium*, Isai. 15. v. 2. ubi sensum metaphoricum esse arbitrati sunt. Cum præf. הַזָּקָן *barba*, בַּזָּקָן *in barba*. Const. זְקַן *barba*. Cum præf. בִּזְקַן *in barba*. Cum præf. & affix. זְקָנוֹ *barba ejus*, m. בִּזְקָנוֹ *in barba ejus*, m. זְקָנֶךָ in pausa, quare ב afficitur (ָ) pro (ְ), *barba tua*, m. וּזְקָנִי *& barba mea*, c. זְקָנָם *barba eorum*, זְקַנְכֶם *barba vestra*, m. R. זָקֵן *senuit*; unde זָקָן *barba*, quod eam senior ætas producat, aut eam gestare soleant ætate provectiores.

זָקֵן QAL. Lxx. Sym. γηράσκω, Vulg. & alii, *senesco, consenesco, senex sum* vel *fio*.

PRAET. 3. p. s. m. זָקֵן *senuit* 3. p. s. f. זָקְנָה *senuit, consenuit*. 2. p. s. m. זָקַנְתָּ, & expresso ה quod latebat in fine זָקַנְתָּה, *senuisti*. 1. p. s. c. זָקַנְתִּי *senui*.

FUT. 3. p. s. m. cum præf. וַיִּזְקַן *& senuit*.

HIPHIL הִזְקִין, unde 3. p. s. m. FUTURI יַזְקִין, Job. 14. v. 8. Prov. 22. v. 6. Lxx. γηράσῃ, Vulg. & alii, *senuerit*.

זָקֵן m. Lxx. Aq. πρεσβύτης, πρεσβύτερος, Lxx. item & Sym. γέρων, Vulg. & alii, *senex, senior*, ætate vel moribus; unde qui in officio aliquo vel dignitate sunt constituti, *senes* appellantur. Eadem ratione in Ecclesia sacerdotes vocantur *presbyteri*. Lxx. item, γερουσία *senatus, seniorum consessus*, ἀνὴρ *vir* in genere, προφήτης *propheta*, Thren. 4. v. 16. Cum præf. הַזָּקֵן *senex*, וְזָקֵן & וְהַזָּקֵן, *& senex*, בַּזָּקֵן *in senem*, לַזָּקֵן *seni*. Const. זְקַן *senex*. Plur. absol. זְקֵנִים *senes*. Cum præf. הַזְּקֵנִים *senes*, וְהַזְּקֵנִים & וּזְקֵנִים, *& senes*, לַזְּקֵנִים *senibus*, מִזְּקֵנִים *à senibus*. Const. זִקְנֵי *senes*. Cum præfix. וְזִקְנֵי *& senes*, לְזִקְנֵי *senibus*, וְאֶל־זִקְנֵי *& ad seniores*, מִזִּקְנֵי *à senioribus*, וּמִזִּקְנֵי *& à senioribus*. Cum præf. & affix. זְקֵנָיו *senes ejus*, m. וּזְקֵנָיו *& senes, & seniores ejus*, m. לִזְקֵנָיו *senibus ejus*, m. זְקֵנֶיהָ *seniores ejus*, f. זְקֵנֶיךָ *seniores tui*, m. וּזְקֵנַי *& seniores mei*, c. זִקְנֵיכֶם *seniores vestri*, m. וְזִקְנֵיכֶם *& seniores vestri*, m. זְקֵנֵינוּ *seniores nostri*, c. וּבִזְקֵנֵינוּ *& cum senibus nostris*, c. Exod. 10. v. 9. fine (י) indice pluralis numeri. Vide similia exempla in Gram. Heb. tom. 1. p. 128. c. 1. R. זָקֵן *senuit*.

זֹקֶן m. Lxx. γῆρας, Vulg. & alii, *senectus, senium*. Hinc cum præf. מִזֹּקֶן, Gen. 48. v. 10. *præ senio, præ senectute*.

זְקֵנָה f. unde pl. cum præf. וּזְקֵנוֹת, Zach. 8. v. 4. Lxx. καὶ αἱ πρεσβύτεραι, Vulg. *& anus*. Alii, *& vetulæ*. R. זָקֵן *senuit, consenuit*.

זִקְנָה f. Lxx. Sym. γῆρας, Vulg. & alii, *senectus, senium*. Lxx. item verbaliter, γηράσκω *senesco*. Const. זִקְנַת *senectus*. Cum affix. זִקְנָתוֹ *senectus ejus*, m. זִקְנָתָהּ *senectus ejus*, f. R. זָקֵן *senuit*.

זְקֻנִים m. pl. cum (ֻ) pro (וּ), Lxx. γῆρας, Vulg. & alii, *senectus*. Cum præf. לִזְקֻנָיו *senectuti ejus*, m. R. זָקֵן *senuit*.

זָקַף Heb. & Chald. QAL. Lxx. & alius, ἀνορθόω, Vulg. & alii, *erigo, confirmo, recreo*. Hinc

BEN. s. m. זֹקֵף vel זוֹקֵף, *erigens* (est), *erigit*. Cum præf. וְזוֹקֵף *& erigens* (est), *& erigit*.

PEIL s. m. Chald. cum præfix. וּזְקִיף, Esd. 6. v. 11. Lxx. καὶ ὠρθωμένος *& erectus*. Vulg. & alii, *& erigetur, & erigatur*, in Præterito Peil.

זָקַק QAL. Lxx. διηθέομαι *percolor*, ἐπιχέομαι *infundor*. Aq. Sym. Theod. χωνεύομαι, Vulg. *conflor*. Alii active, *conflo, fundo, liquo, colo, excolo, percolo, defæco*.

FUT. 3. p. pl. m. יָזֹקּוּ *conflant, fundunt*; vel passive, *conflatur*, &c.

PIEL זִקֵּק, unde 3. p. s. m. PRAET. cum præf. & in forma perfecta, וְזִקַּק, Malach. 3. v. 3. Lxx. καὶ χεεῖ *& fundet*. Vulg. *& colabit*. Alii, *& purgabit, & defæcabit, & liquabit*, &c.

PAOUL s. m. מְזֻקָּק, Lxx. δόκιμος *probatus*, κεκαθαρισμένος *purgatus*. Aq. Sym. διυλισμένος *defæcatus*. Pl. m. מְזֻקָּקִים, Isai. 25. v. 6. *defæcata* (vindemiæ).

זָר m. Lxx. Aq. ἀλλότριος, Vulg. & alii, *alienus, extraneus*. Sym. ξένος *hospes, peregrinus*. Lxx. item, ἄλλος *alius*, ἕτερος *alter*, ἀλλογενὴς, Vulg. *alienigena*, ἄπιστος *infidelis*, ἀσεβὴς *impius*, μὴ ἐγγίζων *non appropinquans*, h. e. *alienus*, ἐχθρὸς *inimicus*, παράνομος *transgressor legis*, ὑβριστὴς *convitia-*

Digitized by Google

tor, &c. Et ſubſtantive, *ὕβρις contumelia*, *πικρία amaritudo.* Alius, *ἅλυσις catena*, Prov. 6. v. 1. ubi pro זָר legebat זֵר, quod vide infra. Cum præf. הַזָּר, וְזָר, & וְהַזָּר, *& extraneus*, לַזָּר & לְזָר, *extraneo.* Fem. זָרָה, Lxx. *πόρνη*, Vulg. *meretrix*, Prov. 5. v. 3. ubi Aq. Sym. Theod. *ἀλλοτρία aliena, extranea;* ſic etiam alii hîc & alibi. Cum præf. בְּזָרָה, Prov. 5. v. 20. *in aliena.* Plur. m. זָרִים *alieni*, *extranei.* Cum præf. הַזָּרִים *extranei*, וְזָרִים *& extranei*, בְּזָרִים *pro extraneis*, לְזָרִים & לַזָּרִים, *extraneis.* Cum affix. זָרַיִךְ, Iſai. 29. v. 5. in pauſa; unde ר afficitur (·) pro (-), *extranei tui*, f. Plur. f. זָרוֹת *extraneæ.* Rad. זוּר *alienum, extraneum eſſe, alienari*, &c.

זֵר m. Lxx. & alius, *στρεπτός*, Sym. *στεφάνη*, Vulg. & alii, *corona, limbus.* Lxx. item, *κυμάτιον parvus fluctus, undula*, h. e. corona undulata. Alius, *χείλωμα labrum.* Cum præf. & affix. לְזֵרוֹ *ad coronam, ad limbum ejus*, m. Rad. זָרָה in Piel *cinxit;* ſed forma eſt à זוּר, ob (-) cum affixo non mutatum. Vide Gram. Heb. tom. 1. p. 94. c. 1. fin.

זָרָא m. unde cum præf. לְזָרָא, Num. 11. v. 20. Lxx. *εἰς χολέραν in choleram*, quæ morbus eſt, quo bilis vel excernitur, vel evomitur. Sym. *εἰς ἀπεψίαν in cruditatem.* Vulg. & alii, *in nauſeam, in faſtidium.* R. זוּר *alienum eſſe;* unde *nauſea*, quod vel eam pariant aliena, vel quod aliena cum nauſea reſpuamus. Alii fingunt radicem inuſit. זָרָא.

זָרַב QAL, unde 3. p. pl. m. Fut. PUAL, cum hholem pro (·) ad compenſandum daghéſch ex ſecunda rad. ejectum, יְזֹרְבוּ, Job. 6. v. 17. *diffluent.* Vulg. *diſſipati fuerint.* Lxx. Participial. *τακεῖσα tabeſcens, liqueſcens* (erit nix, vel glacies).

זְרֻבָּבֶל Maſſ. *Zerubbabél*, Vulg. *Zorobabél*, nomen proprium 1°. filii Phadaia, 1. Paral. 3. v. 19. 2°. filii Salathiel, Agg. 1. v. 1. &c. Etym. *alienus à confuſione*, vel *aliena*, aut *extranea confuſio;* à זָר *alienus*, זָרָה *aliena, extranea*, & בָּלַל *confudit;* unde בָּבֶל nomen proprium, *confuſio.* Vel *diſperſio confuſionis;* à זָרָה *diſperſit*, & eodem verbo בָּלַל *confudit.*

זֶרֶד Maſſ. *Zéredh*, Vulg. *Zàred*, nomen proprium torrentis in Tribu Ruben, qui inter Petram deſerti & Dibongad currens mare mortuum ingreditur, Num. 21. v. 12. Etym. *aliena deſcenſio*, vel *poteſtas;* à זוּר *alienum eſſe*, & יָרַד *deſcendit*, vel רָדָה *dominatus eſt.*

זָרָה QAL. Lxx. Aq. Sym. Theod. *λικμάω*, Vulg. & alii, *ventilo.* Lxx. item, *σπείρω*, *διασπείρω*, *σκορπίζω*, *διασκορπίζω*, Vulg. & alii, *ſpargo, diſpergo, diſſipo*, &c.

Ben. ſ. m. זֹרֶה *ventilans* (eſt) *ventilat.*

Infin. cum præf. לִזְרוֹת *ad ventilandum.*

Imper. 2. p. ſ. m. זְרֵה *diſperge.*

Fut. 3. p. ſ. m. cum præf. & apocopa, de qua vide Gram. Heb. tom. 1. p. 288. c. 1. וַיִּזֶר pro וַיִּזְרֶה, *& diſperſit.* 2. p. ſ. m. תִּזְרֶה *diſperges.* Cum affix. תִּזְרֵם *diſperges, ventilabis eos*, vel *ea.* 1. p. ſ. c. cum præf. & affix. וָאֶזְרֵם *& ventilavi eos.*

NIPHAL נִזְרָה, unde Infin. cum præf. aff. & in forma nominum plural. femininorum, בְּהִזָּרוֹתֵיכֶם, Ezech. 6. v. 8. *in diſpergi vos*, m. h. e. ut vertunt Lxx. *ἐν διασκορπισμῷ ὑμῶν in diſperſione veſtra.* Vulg. *cum diſperſero vos.* Si ſpectetur (י) ut antiqua vocalis *e*, vox erit analoga, בְּהִזָּרֹתְכֶם. Vide Gram. Heb. tom. 1. p. 356. c. 1. 2.

Fut. 3. p. pl. m. cum præf. וַיִּזָּרוּ, Ezech. 36. v. 19. Vulg. & alii, *& ventilati, & diſperſi ſunt.* Lxx. active & ſolo ſenſu expreſſo, *καὶ ἐλίκμησα αὐτοὺς & ventilavi eos.*

PIEL זֵרָה, Lxx. *λικμάω*, Vulg. & alii, *ventilo.* Lxx. item, *σκορπίζω*, *διασκορπίζω*, *διασπείρω*, Vulg. & alii, *ſpargo, diſpergo, diſſemino*, *καθυβρίζω injuriis afficio*, &c. Et in alia ſignificatione, *cingo*, ut volunt recentiores.

Praet. 3. p. ſ. m. cum præf. & affix. וְזֵרָם *& diſperſit eos.* 2. p. ſ. m. זֵרִיתָ, Pſal. 138. Heb. 139. v. 2. Lxx. *ἐξιχνίασας*, Vulg. Lat *inveſtigaſti.* S. Hieron. *eventilaſti.* Alii, *cinxiſti.* Cum affix. זֵרִיתָנוּ *diſperſiſti nos*, c. 1. p. ſ. c. cum præfix. וְזֵרִיתִי *& diſpergam*, cum accentu in ultima ob (ו) præf. Vide Gram. Heb. tom. 2. p. 310. c. 1. Cum præf. & aff. וְזֵרִיתִיךְ *& diſpergam te*, f. וְזֵרִיתִים *& diſpergam eos*, c. 3. p. pl. c. זֵרוּ *diſperſerunt.*

Cum præf. & affix. וְזֵרֵהוּ *& ventilabunt, & dispergent eum.*

Ben. f. m. מְזָרֶה *dispergens.* Pl. cum præf. וּמְזָרִים *& à spargentibus, dispergentibus.*

Infin. cum præf. וְלִזְרוֹת *& ad dispergendum.* Cum præf. & affix. לְזָרוֹתָהּ *ad dispergendam eam*, וּלְזָרוֹתָם *& ad dispergendos eos.*

Fut. 1. p. f. c. אֱזָרֶה *dispergam.* 3. p. pl. m. יְזָרוּ, Prov. 15. v. 7. *dispergent.* Vulg. *disseminabunt.*

PUAL זֹרָה, unde 3. p. plur. c. Praet. זֹרוּ, Psal. 57. Heb. 58. v. 4. *dispersi sunt*, secundum recentiores quosdam. Alii referunt ad זוּר, quod vide supra col. 493. Posteriori huic sententiæ favet accentus in penultima, & versio Lxx quæ est ἀπηλλοτριώθησαν *abalienati sunt.* Vulg. Lat. & S. Hieron. *alienati sunt.*

Ben. f. m. מְזֹרֶה, Lxx. λελικμημένον, Vulg. *ventilatus*, vel *ventilatum* (migma).

Paoul f. f. מְזֹרָה, Prov. 1. v. 17. *sparsum* (est), Lxx. ἐκτείνεται *extenditur*, Vulg. *jacitur* (rete).

Fut. 3. p. f. m. יְזֹרֶה *spargetur.*

HIPHIL הַזְרֵה, unde 3. p. f. f. Fut. cum præf. & aff. וַתְּזְרֵנִי, 2. Reg. 22. v. 40. Lxx. Vatic. καὶ ἐνισχύσεις με *& roborabis me, & prævalere facies me*, c. Complut. καὶ περιέζωσάς με *& circumcinxisti me.* Vulg. *accinxisti me.* Alii referunt ad אָזַר in Piel, quod vide supra col. 52.

זְרוֹעַ & זְרֹעַ, c. sed sæpius f. Lxx. Aq. Sym. Theod. βραχίων, Vulg. & alii, *brachium.* Lxx. item metaphorice, ἀντίληψις *susceptio, auxilium*, σπέρμα *semen*, legebant זֶרַע. Et adjective, συγγενὴς *cognatus*, ab eodem nomine זְרֹעַ. Alii item metaphorice, *robur, potentia*, quod ea in brachio sint posita, & *armus*, cum de bestiis & animalibus est sermo. Cum præfix. הַזְּרוֹעַ *brachium*, וּזְרֹעַ & וּזְרוֹעַ, *& brachium*, בִּזְרֹעַ *in brachio*, וּבִזְרוֹעַ & וּבִזְרֹעַ, *& in brachio*, מִזְּרֹעַ *propter brachium.* Cum præf. & affix. זְרֹעוֹ *brachium ejus*, m. וּזְרֹעוֹ *& brachium ejus*, m. בִּזְרֹעוֹ *in brachio ejus*, m. לִזְרֹעוֹ *brachio ejus*, m. זְרוֹעֲךָ & in pausa זְרֹעֶךָ, *brachium tuum*, m. וּזְרֹעֲךָ *& brachium tuum*, m. וּבִזְרֹעֲךָ *& brachio tuo*, m. זְרֹעִי & זְרוֹעִי, *brachium*

meum, c. וּבִזְרוֹעִי *& brachio meo*, c. זְרֹעָם *brachium eorum*, וּזְרֹעָם *& brachium eorum.* Plur. m. cum præf. וּזְרֹעִים *& brachia.* Const. זְרֹעֵי *brachia.* Cum aff. זְרֹעָיו *brachia ejus*, m. Cum præf. & aff. וּזְרֹעֶיהָ *& brachia ejus*, c. Plur. f. זְרֹעוֹת, זְרוֹעוֹת, & זְרֹעֹת, *brachia.* Cum præfix. וּזְרֹעוֹת *& brachia.* Cum præf. & aff. זְרוֹעֹתָיו, זְרֹעֹתָיו, & זְרֹעֹתָו, *brachia ejus*, m. וּזְרֹעֹתָיו *& brachia ejus*, m. זְרֹעֹתֶיהָ *brachia ejus*, f. זְרוֹעֹתַי & זְרֹעֹתַי in pausa, *brachia mea*, c. זְרֹעֹתָם *brachia eorum*, זְרֹעֹתֵיכֶם *brachia vestra*, m. R. זָרַע *seminavit*, unde *brachium*, inquiunt, quod sit seminandi instrumentum.

זֵרוּעַ m. Levit. 11. v. 37. Lxx. σπέρματος *sativus*, sic etiam recentiores, quasi esset זָרוּעַ in Paoul Qal verbi זָרַע *seminavit.* Plur. cum præf. זֵרוּעֶיהָ, Isai. 61. v. 11. Lxx. τὰ σπέρματα αὐτῆς *semina ejus*, f. Vulg. *germen suum.* Alii, *sata sua.* Retinetur (ֻ), quia est pro (ּ) & dagh. nam hoc nomen est formæ גְּדוּף, vide Gram. Heb. tom. 1. p. 390. c. 2. num. 10. & quia magna motio, quæ ad compensandum daghésch ejectum usurpatur, non est vulgo mutationi obnoxia. Vide eandem Gram. ibid. p. 56. num. 1. & p. 60. c. 2. num. III.

זַרְזִיף m. Psal. 71. Heb. 72. v. 6. Lxx. σταζοῦσαι *stillantes*, S. Hieron. *irrorantes* (stillæ seu guttæ), Vulg. Lat. *stillantia* (stillicidia), sensum expresserunt. Alii substantive, *stillatio, irrigatio, irroratio.* Aliis est *herba excisa*, à זְרַף Chaldæis *excidit*, geminata prima radicali. Alii radicem quadriliteram זרזף constituunt.

זַרְזִיר m. Prov. 30. v. 31. זַרְזִיר מָתְנַיִם *zarzír mothnáiim*, Lxx. ἀλέκτωρ ἐμπεριπατῶν *gallus incedens.* Aq. Theod. ἀλεκτρυὼν νώτου *gallus dorso.* Sym. περιεζωσμένος, vel περιεζωμένον τὴν ὀσφὺν *accinctus lumbos*, à זְרַז Chaldæis & Syris, vel ab אָזַר Hebræis, *accingere.* Vulg. *gallus succinctus lumbis.* Chald. interpretatur etiam *gallum succinctum*, h. e. generosum. Ex quo patet antiquis זַרְזִיר esse *gallum gallinaceum.* Aliis, & maxime recentioribus, est *lelaps*, seu canis venaticus, *pardus, leopardus, equus generosus*, &c. Vide Bochart. de animal.

Digitized by Google

sacr. part. 1. col. 102. & Fullerum Miscell. lib. 5. c. 12.

זָרַח QAL. Lxx. Aq. Sym. Theod. ἀνατέλλω, Lxx. item, ἐξανατέλλω, Vulg. & alii, *orior, exorior.* Lxx. item, φαίνομαι, Aq. ἀναφαίνομαι, Sym. ἐπιφαίνομαι, *appareo.*

Praet. 3. p. s. m. זָרַח & in pausa זָרָח, *oritur, orta est* (gloria). Cum praef. וְזָרַח *& orietur.* 3. p. s. f. זָרְחָה *orta est.* Cum praef. וְזָרְחָה *& orietur.*

Ben. s. m. זֹרֵחַ *oriens* (est), *oritur.*

Infin. cum praef. כִּזְרֹחַ *secundum oriri, cum ortus est, cum orietur* sol.

Fut. 3. p. s. m. יִזְרַח & in pausa יִזְרָח, *orietur.* Cum praef. וַיִּזְרַח *& ortus est.* 3. p. s. f. תִּזְרַח *orietur.*

זֶרַח m. unde cum aff. זַרְחֵךְ, Isai. 60. v. 3. Aq. Sym. Theod. ἡ ἀνατολή σου *oriens tuus*, f. Vulg. *ortus tuus*, f. Vacat apud Lxx. Rad. זָרַח *ortus est.*

זֶרַח Mass. *Zérahh*, Vulg. *Zára* & *Záre*, nom. proprium 1°. filii Rahuel filii Esaii, Gen. 36. v. 13. 2°. filii Judae ex Thamar, Gen. 38. v. 30. 3°. filii Simeonis filii Jacob, Num. 26. v. 13. 1. Paral. 4. v. 24. 4°. filii Adaia, 1. Paral. 6. v. 41. 5°. patris Jobab regis Edom, Gen. 36. v. 33. 6°. regis Æthiopum, 2. Paral. 14. v. 9. 7°. patris Zabdi patris Charmi patris Achan, Jos. 7. v. 1. Etym. *oriens*, vel *ortus*, aut *orientalis*; à זָרַח *ortus est.*

זַרְחִי Mass. *Zarhhí*, Vulg. *Zarahí* & *Zareita*, nomen commune posteris Zare filii Simeonis, Num. 26. v. 13. Etym. eadem ac nominis praeced.

זְרַחְיָה Mass. *Zerahhiá*, Vulg. *Zaraias*, nom. proprium filii Ozi filii Bocci, 1. Paral. 6. v. 6. Etym. *oriens Dominus*; à זָרַח *oriens, ortus*, & יָהּ *Dominus.*

זָרִים m. plur. à sing. inusit. זָר, Jerem. 51. v. 2. Lxx. ὑβρισταὶ *convitiatores.* Vulg. & alii, *ventilatores.* R. זָרָה *ventilavit, dispersit.*

זָרַם QAL, unde 2. p. s. m. Praet. cum affix. זְרַמְתָּם, Psal. 89. Heb. 90. v. 5. *inundasti, inundatione abripuisti eos.* S. Hier. *percutiente te eos*, h. e. percussisti. Lxx. ἐξουδενώματα αὐτῶν *nullitates eorum.* Vulg. Lat. *quae pro nihilo habentur eorum*, legebant זְרֻמָּה à וּרְמֹתָם, de quo infra.

POEL זוֹרֵם pro PIEL זֵרֵם, unde 3. p. pl. c. Praet. זֹרְמוּ, Psal. 76. Heb. 77. v. 18. *inundarunt*, S. Hieron. *excusserunt* (aquas nubila). Alii, *eruperunt, exundarunt* (aquae è nubibus). Lxx. πλῆθος ἤχους, Vulg. Lat. *multitudo sonitus*, sensum utcunque, non verba, expresserunt.

זֶרֶם & in pausa זָרֶם, m. Lxx. Theod. ψεκὰς *gutta.* Aq. ἐπιτίναγμα *commotio.* Sym. λαῖλαψ, Vulg. *turbo, procella, tempestas.* Lxx. item, σκληρότης *durities*, ὕδωρ *aqua*, σκορπίζων *dispergens*, Habac. 3. v. 9. al. 10. ubi legebant זֹרֵם à זָרַם *dispersit.* Alii, *cataracta, rapidus imber, inundatio subita & repentina.* Vulg. item, *gurges.* Cum praef. וְזֶרֶם *& inundatio*, כְּזֶרֶם *sicut inundatio*, מִזֶּרֶם *ab inundatione.* R. זָרַם *inundavit.*

זִרְמָה f. Lxx. αἰδοῖον *pudendum.* Alius, ἐκχύσις (?) *exsertio*, pudendi videlicet. Vulg. & alii, *fluxus.* Hinc const. & cum praefix. וְזִרְמַת *& fluxus.* Cum affix. זִרְמָתָם *fluxus eorum.* R. זָרַם *fluxit, inundavit.*

זָרַע QAL. Lxx. Sym. Theod. σπείρω, Vulg. & alii, *sero, semino.* Lxx. item, διασπείρω *dissemino.* Aq. Theod. σπερμαίνω *semino, semen in me habeo.*

Praet. 3. p. s. m. זָרַע *seminavit.* 1. p. s. c. cum praef. וְזָרַעְתִּי *& seminabo.* Cum praef. & affix. וּזְרַעְתִּיהָ *& seminabo eam.* 3. p. pl. c. זָרְעוּ *seminarunt.* 2. p. pl. m. זְרַעְתֶּם *seminastis.* Cum praef. וּזְרַעְתֶּם *& seminabitis.*

Ben. s. m. זוֹרֵעַ & זֹרֵעַ, *seminans.* Cum praefix. וְזֹרֵעַ *& seminans*, לַזֹּרֵעַ *satori.* Plur. absol. cum praef. וְזֹרְעִים *seminantes.* Const. זֹרְעֵי *seminantes.* Cum praef. וְזֹרְעֵי *& seminantes.*

Paoul s. m. cum (ָ) pro (וּ), זָרוּעַ *seminata, sata, orta* (lux). Fem. זְרוּעָה, Aq. Theod. Jerem. 2. v. 2. ἐσπαρμένη *sata, seminata.* Vacat apud Lxx.

Infin. cum praef. לִזְרֹעַ *ad seminandum.*

Imper. 2. p. s. m. זְרַע *semina.* 2. p. pl. m. זִרְעוּ *seminate.*

Fut. 3. p. s. m. in pausa; quare ר afficitur (ִ) loco (ְ), יִזְרָע *seminabit.* Cum praef. וַיִּזְרַע *& seminavit.* Cum praef. & aff. וַיִּזְרָעֶהָ *& sevit, & seminavit eam.* 2. p. s. m.

תזרע & in pausa תזרע, *seminabis.* Cum aff. תזרענו *seminabis eum.* 1. p. s. c. cum ה parag. אזרעה *seminabo.* Cum præf. & aff. ואזרעם *& disseminabo, & dispergam eos.* 3. p. pl. m. in pausa; unde ר notatur cum (ּ) loco (־), יזרעו *seminabunt.* Cum præf. ויזרעו *& seminarunt.* 2. p. pl. m. תזרעו & in pausa תזרעו, *feretis, seminabitis.* 1. p. pl. c. in pausa, נזרע *seminabimus.*

NIPHAL נזרע, Lxx. σπείρεται, Vulg. & alii, *seminor.* Lxx. item active, σπερματίζω *semento, liberos suscipio.*

Praet. 3. p. s. f. cum præfix. ונזרעה *& sementabit, & semen accipiet, & faciet liberos.* 2. p. pl. m. cum præf. ונזרעתם *& feremini, & seminabimini, & semen accipietis.*

Fut. 3. p. s. m. יזרע, & ex forma (־) יזרע, *seminabitur.* 3. p. s. f. תזרע *feretur.*

PUAL זרע, unde 3. p. pl. c. Praet. in pausa; quare ר notatur cum (ּ) pro (ּ), זרעו, Isai. 40. v. 24. Lxx. σπείρωσιν *seminaverint, semen emiserint.* Alii, *sati sunt, seminati sunt.*

HIPHIL הזריע, Lxx. Aq. Sym. σπερματίζω, Vulg. & alii, *semen facio, semen efficio, semento.*

Ben. s. m. מזריע *semen faciens, sementans.*

Fut. 3. p. s. f. תזריע *sementaverit, semen susceperit.*

זרוע m. unde const. & cum præf. כזרע, Num. 11. v. 7. Lxx. ὡσεὶ σπέρμα, Vulg. & alii, *quasi semen.* R. זרע *seminavit.*

זרע & in pausa זרע, m. Lxx. Aq. Sym. Theod. σπέρμα, Lxx. item, σπόρος, Vulg. & alii, *semen, sementis.* Lxx. item metaphorice, γενεὰ *generatio,* γένος *genus,* ἔθνος *gens,* υἱὸς *filius,* &c. Cum præfix. הזרע & in pausa הזרע, *semen,* וזרע & וזרע, *& semen,* כזרע *sicut semen,* לזרע & in pausa לזרע, *semini,* מזרע *de semine,* ומזרע *& de semine.* Cum præf. & affix. זרעו *semen ejus,* m. וזרעו *& semen ejus,* m. בזרעו *in semine ejus,* m. לזרעו *semini ejus,* m. ולזרעו *& semini ejus,* m. מזרעו *de semine ejus,* m. ומזרעו *& de semine ejus,* m. זרעה *semen ejus,* f. זרעך & in pausa זרעך, *semen tuum,* m. וזרעך & in pausa וזרעך, *& semen tuum,* m. בזרעך *in semine tuo,* m. ובזרעך & in pausa

ובזרעך, *& in semine tuo,* m. לזרעך *semini tuo,* m. ולזרעך *& semini tuo,* m. מזרעך *de semine tuo,* m. ומזרעך *& de semine tuo,* m. זרעך *semen tuum,* f. זרעי *semen meum,* c. זרעם *semen eorum,* וזרעם *& semen eorum,* בזרעם *in semine eorum,* ולזרעם *& semini eorum,* מזרעם *de semine eorum,* זרעכם *semen vestrum,* m. לזרעכם *semini vestro,* m. Plur. cum præf. & affix. וזרעיכם, 1. Reg. 8. v. 15. *& semina vestra,* m. Vulg. *& segetes vestræ,* m. R. זרע *seminavit.*

זרע m. Chald. unde cum præf. בזרע, Dan. 2. v. 43. Theod. ἐν σπέρματι *in semine.* Vulg. *semine.* R. זרע *seminavit.*

זרע vide זרוע, supra col. 519.

זרעים m. pl. unde cum præf. הזרעים, Dan. 1. v. 12. Theod. σπέρματα *semina,* Vulg. & alii, *legumina,* à sing. inusit. זרע cum (־) ad compensandum dagh. ejectum; est enim formæ גבור, quare (־) non mutatur. Vide Gram. Heb. t. 1. p. 56. num. I. &c. R. זרע *seminavit.*

זרענים m. plur. Dan. 1. v. 16. à sing. inusit. זרען formæ קלשון; quare (־) immutabile est, utpote quod dagh. ejectum compenset, vide vocem præced. Theod. σπέρματα *semina.* Vulg. & alii, *legumina.* R. זרע *seminavit.*

זרק QAL. Lxx. ῥαίνω, Vulg. & alii, *aspergo,* πάσσω *spargo,* καταπάσσω *circumspargo,* κατασκεδάζω, διασκορπίζω *dispergo,* ἐκχέω, προσεκχέω *effundo,* προσχέω (sic etiam alius), *affundo,* ῥίπτω *jacio,* &c.

Praet. 3. p. s. m. זרק *aspersit, fudit.* Cum præf. וזרק *& aspersit.* Cum præf. & affix. וזרקו *& aspersit eum.* 3. p. s. m. זרקה *aspersit se, sparsa est, effusa est.* 2. p. s. m. cum præf. וזרקת *& sparges.* 1. p. s. c. cum præf. וזרקתי *& spargam.* 3. p. pl. c. cum præfix. וזרקו *& spargent.*

Ben. s. m. cum præf. הזורק *spargens, qui spargit.* Plur. m. זרקים *spargentes.*

Infin. cum præf. ולזרק *& ad spargendum.*

Imper. 2. p. s. m. cum præf. וזרק *& sparge.*

Fut. 3. p. s. m. יזרק *sparget.* Cum præf. ויזרק *& sparsit.* Cum præf. & aff. ויזרקהו *& sparsit eum.* 2. p. s. m. תזרק *sparges.* 3. p. pl. m. cum præf. ויזרקו *& sparserunt.*

PUAL זֹרַק, 3. p. ſ. m. Praeteriti, Num. 19. vv. 13. 20. Lxx. περιεῤῥαντίσθη circumaſperſus eſt. Vulg. & alii, aſperſus eſt.

זֶרֶשׁ Maſſ. *Zéreſch*, Vulg. *Záres*, nomen proprium uxoris Aman, Eſth. 5. v. 10. Etym. *extranea miſeria*, vel *hæreditas*; à זָר *alienus*, *extraneus*, & רִישׁ *paupertas*, *miſeria*, vel יָרַשׁ *poſſedit*. Vel *ſparſa miſeria*, aut *hæreditas*; à זָרָה *ſparſit*, & vocibus mox poſitis. Vel *corona miſeriæ*, aut *hæreditatis*; ex זֵר *corona*, & prædictis vocibus.

זֶרֶת m. Lxx. σπιθαμή, Vulg. & alii, *ſpithama*, *palmus*, major videlicet, ac duodecim digitis conſtans. Vide Gram. Heb. tom. 2. p. 523. c. 1. 524. c. 2. Cum præf. וְזֶרֶת & in pauſa זָרֶת, *&* *ſpithama*, *&* *palmus*, בַּזֶּרֶת *in* vel *cum ſpithama*, aut *palmo*. Rad. זָרַת inuſit.

זַתּוּא Maſſ. *Zattû*, Vulg. *Zethú*, Nehem. 10. v. 13. al. 14. & *Zethuá*, Eſd. 2. v. 8. nomen proprium viri principis familiæ, quæ duce Zorobabele è captivitate Babylonica Jeroſolymam rediit, & fœdus cum Deo initum ſignavit. Etym. *olivetum*; ex זַיִת idem.

זֵתָם Maſſ. *Zethâm*, Vulg. mendoſe, *Zathán*, & *Zethán*, nomen proprium filii, aut unius è poſteris Leedan, 1. Paral. 23. v. 8. c. 26. v. 21. al. 22. Etym. *oliva eorum*; ex זַיִת *oliva*, & affix. 3. p. pl. m. Vel, *iſte perfectus* aut *ſimplex*; ex זֶה *iſte*, & תָּם vel תֹּם *perfectus*, *ſimplex*.

זֵתַר Maſſ. & Vulg. *Zethár*, nomen proprium unius è ſeptem eunuchis primariis regis Aſſueri, Eſth. 1. v. 10. Etym. *iſte turtur*, aut *explorans*, vel *contemplans*; ex זֶה *iſte*, & תּוֹר *turtur*, aut תּוּר *explorare*, *contemplari*. Vel, *oliva turturis*, *contemplationis*, *explorationis*; ex זַיִת *oliva*, & תּוֹר *turtur*, aut תּוּר *contemplari*, *explorare*.

חבא

חבא

חָבָא QAL, unde 2. p. ſ. f. Imperativi ex forma quieſc. Lam. ה, חֲבִי, Iſai. 26. v. 20. Lxx. ἀποκρύβηθι, Vulg. & alii, *abſcondere*, *abſconditor tu*, *latita*. Vide Gram. Heb. tom. 1. p. 287. c. 1.

NIPHAL נֶחְבָּא vel נַחְבָּא, Lxx. κρύπτομαι, Vulg. & alii, *abſcondor*, *abſcondo me*, *latito*, καταφεύγω *fugio*.

Praet. 3. p. ſ. m. נֶחְבָּא contracte pro נֶחְבָּא, *abſconderat ſe*. 2. p. ſ. m. נֶחְבֵּאתָ contracte pro נֶחְבֵּאתָ, *abſcondiſti te*. Sic cum præf. וְנֶחְבֵּאתָ *&* *abſcondes te*. 3. p. plur. c. נֶחְבְּאוּ & in pauſa נֶחְבָּאוּ, contracte pro נֶחְבְּאוּ, *abſconderunt ſe*. Sic cum præf. & in pauſa, וְנֶחְבָּאוּ *&* *abſconderunt ſe*. 2. p. pl. m. cum præf. וְנֶחְבֵּאתֶם contracte pro וְנֶחְבֵּאתֶם, *&* *abſconderis vos*.

Ben. pl. m. cum (ִ) pro (ֶ) ſub ב accelerandæ pronuntiationis gratia, נֶחְבָּאִים, Joſ. 10. v. 17. pro נֶחְבָּאִים, *abſconditi*, *latentes*. Vide Gram. Heb. tom. 1. p. 274. c. 2.

Infin. cum præf. בְּהֵחָבֵא, Dan. 10. v. 7. *in abſcondendo ſe*, *ut abſconderent ſe*. Vulg. *in abſconditum*. Theod. ἐν φόβῳ *in timore*.

לְהֵחָבֵא, & cum ה pro א quaſi ex forma quieſc. Lam. ה, לְהֵחָבֵה, 3. Reg 22. v. 25. 4. Reg. 7. v. 12. *ad abſcondendum ſe*. In forma Præteriti & cum ה in fine pro א, וְנֶחְבָּה, Jerem. 49. v. 10. contracte pro וְנֶחְבָּה, Lxx. κρυβῆναι *abſcondi*. Vulg. *celari*. Alii, *abſcondere ſe*. Aliis eſt Benoni ejuſdem conjugationis cum ה pro א. Vide Gram. Heb. tom. 1. p. 274. c. 1.

Fut. 2. p. ſ. m. תֵּחָבֵא *abſconderis*, *abſcondes te*. 1. p. ſ. c. cum præf. וְאֵחָבֵא *&* *abſcondi me*. 3. p. pl. m. יֵחָבְאוּ *abſcondent ſe*. Cum præf. וַיֵּחָבְאוּ *&* *abſconderunt ſe*.

PUAL חֻבָּא, unde 3. p. pl. c. Praet. חֻבְּאוּ, Job. 24. v. 4. Lxx. ἐκρύβησαν *abſconditi ſunt*. Sym. Theod. ἀφανεῖς ἐποίησαν *è medio ſuſtulerunt*. Vulg. *oppreſſerunt*. Sym. Theod. & Vulg. legiſſe videntur חִבְּאוּ in Piel; vel activum pro paſſivo, ut ſæpe fit, tranſtulerunt.

HIPHIL הֶחְבִּיא, Lxx. κρύπτω, κατακρύπτω, Vulg. & alii, *abſcondo*, *occulto*.

Praet. 3. p. ſ. m. cum aff. & in pauſa; quare א afficitur (ֶ) loco (ַ), הֶחְבִּיאַנִי

Digitized by Google

contracte pro חֲבָאַנִי, *absconditme*, c. 3. p. f. f. חֶחְבִּיאַתָה contracte pro חֶחְבִּיאַתָה, & cum duplici terminatione fem. mutatoque (ִי) in (ִ) accelerandæ pronuntiationis gratia הֶחְבְּאַתָה, Jos. 6. v. 17. *abscondit, absconderat.* Vide Gram. Heb. tom. 1. p. 277. c. 2. 278. c. 1.

Fut. 3. p. f. m. cum præf. & aff. וַיַּחְבִּיאֵם contracte pro וַיַּחְבִּיאֵם *& abscondit eos.* 3. p. f. f. cum præf. eadem contractione, & (ִ) pro (ִי), וַתַּחְבִּא *& abscondit.* Sic 1. p. f. c. cum præf. וָאַחְבִּא *& abscondi.*

HOPHAL הָחְבָּא, unde 3. p. plur. c. Praet. in pausa; quare ב afficitur (ָ) pro (ְ), הָחְבָּאוּ hohhbaou contracte pro הָחְבְּאוּ hóhhovaou, Isai. 42. v. 22. Vulg. *absconditi sunt.* Lxx. ἔκρυψαν αὐτοὺς *absconderunt eos.*

HITHPAEL הִתְחַבֵּא vel הִתְחַבָּא, Lxx. κρύπτομαι, Vulg. & alii, *abscondor, abscondo me, latito, καταβαίνω descendo*, Job. 38. v. 30. ubi Vulg. *duror.*

Praet. 3. p. pl. c. הִתְחַבְּאוּ *absconderunt se.*

Ben. f. m. מִתְחַבֵּא *latitans.* Pl. m. מִתְחַבְּאִים, & cum præf. הַמִּתְחַבְּאִים, *latitantes, qui absconderant se.*

Fut. 3. p. f. m. יִתְחַבֵּא *absconditur, latitat.* Cum præf. וַיִּתְחַבֵּא *& abscondit se.* 3. p. pl. m. in pausa; quare servatur (ֵ) vocis primariæ, יִתְחַבָּאוּ *abscondent se.* Cum præfix. וַיִּתְחַבְּאוּ *& absconderunt se.*

חבב QAL, unde Ben. f. m. חֹבֵב, Deut. 33. v. 3. *amans, diligens* (fuit). Vulg. *dilexit.* Lxx. ἐφείσατο *pepercit*, per meiosin, cujus alia exempla vide in Gram. Heb. tom. 2. p. 254. c. 1. 2.

Infin. cum præf. & affix. בְּחֻבִּי, Job. 31. v. 33. *in amore meo*, vel *mei*, h. e. propter amorem mei; Vulg. & alii, *in sinu meo*, ex dialecto Chald. in qua חֻבָּא idem est atque Hebraicum חֵק *sinus, gremium.* Vacat apud Lxx.

חֹבָב Maff. *Hhováv*, Vulg. *Hobáb*, nom. propr. filii Raguel, soceri Moysi, Num. 10. v. 29. Judic. 4. v. 11. Etym. *dilectus*; ab חָבַב *dilexit.*

חֲבוּלָה f. Chald. Dan. 6. v. 22. al. 23. Theod. παράπτωμα *lapsus.* Vulg. *delictum.* Alii, *pravitas, corruptio*, &c. Rad. חֲבַל in Pael *perdidit, corrupit.*

חָבוּק vide חבק, infra col. 533.

חָבוֹר Maff. *Hhavór*, Vulg. *Habór*, nom. proprium fluvii vel regionis in terra Gozan, 4. Reg. 17. v. 6. c. 18. v. 11. & 1. Paral. 5. v. 26. Etym. *socius, particeps, incantatio*; ab חָבַר *sociatus, conjunctus est, incantavit.*

חַבּוּרָה & חֲבֻרָה, f. Lxx. Aq. Sym. Theod. μώλωψ, Vulg. & alii, *vulnus, plaga, vibex, tumor, livor, ulcus.* Cum præf. וְחַבּוּרָה *& vibex.* Cum præf. & affix. לְחַבֻּרָתִי *in vulnus meum, in livorem meum.* Plur. חַבּוּרוֹת *vibices.* Cum affix. & in pausa; quare ת notatur cum (ָ) pro (ַ), חַבּוּרֹתָי *vibices, cicatrices meæ.* Rad. חָבַר *sociatus est*, unde חַבּוּרָה *plaga*, quod sanguis cum ea societur, nec fluat; proindeque corrumpatur.

חֲבֻרָה, idem ac nomen præcedens, sed in alia forma. Hinc cum præf. aff. & (ֻ) pro (וּ), וּבַחֲבֻרָתוֹ, Isai. 53. v. 5. Lxx. τῷ μώλωπι αὐτοῦ, Vulg. *& livore ejus* (sanati sumus). R. חָבַר. Vide vocem præced.

חבט QAL. Lxx. Aq. Sym. Theod. ῥαβδίζω, Vulg. & alii, *virga excutio, decutio*, nimirum fructus ex arboribus, & frumenta ex folliculis. Lxx. item, συμποδίζω *concludo*, h. e. perdo. Vulg. *percutio.* Cum voce זַיִת *oliva*, Lxx. ἐλαιολογέω, Deut. 24. v. 20. *olivas*, (Vulg. *fruges olivarum*) *colligo.*

Ben. f. m. חֹבֵט *excutiens.*

Fut. 3. p. f. m. יַחְבֹּט contracte pro יַחְבֹּט, *excutiet.* Sic 3. p. f. f. cum præf. וַתַּחְבֹּט *& excussit*; & 2. p. f. m. תַּחְבֹּט *excuties.*

NIPHAL נֶחְבַּט, unde 3. p. f. m. Fut. cum (ֶ) in fine pro (ֵ) ob accentum retractum in concursu, יֵחָבֶט, Isai. 28. v. 27. Lxx. ῥάβδῳ τινάσσεται *virga excutitur.* Alius, ῥαβδὶ σείεται *virga* (Vulg. *in virga*) *excutietur.*

חֲבִי vide in חבא, supra col. 525.

חֲבַיָּה Maff. *Hhavaiá*, Vulg. *Habiá*, nomen proprium Sacerdotis cujus filii è captivitate Babylonica reduces genealogiam suam invenire non potuerunt, Nehem. 7. v. 63. Is, Esd. 2. v. 61. dicitur *Hobiá.* Etym. *absconsio*, vel *dilectio Domini*; ex חָבָא *absconditus est*, vel חָבַב *dilexit*, & יָהּ *Dominus.*

Digitized by Google

חֶבְיוֹן m. Habac. 3. v. 3. al. 4. Lxx. ἀγάπησις *dilectio*, ab חָבַב *dilexit*. Aq. teste S. Hieron. comm. in h. l. *absconsio*. Sic etiam recentiores. Sym. teste eod. Hieron. ibid. & Vulg. *abscondita est*. Alius, ἐπιγίνεται *firmata est*. R. חָבָא in Niphal *absconditus est*, sed forma est ab חָבָה.

חבל QAL. Lxx. Aq. Sym. Theod. ἐνεχυράζω, Lxx. item, ἐπενεχυράζω, *pigneror*. Complut. λαμβάνω εἰς ἐνέχυρον, Vulg. *in pignus accipio*. Lxx. item, διαλύω *dissolvo*, λυμαίνομαι *vasto*, ταπεινόω *humilio*, χηρεύω *viduo*, &c. Alii item, *corrumpo, perdo, ligo, obligo, constringo*, ex usu Chald. & Arabico.

PRAET. 3. p. s. m. in pausa; quare (-) ultimæ mutatur in (-), חָבָל *pigneratus est*. 1. p. pl. c. חָבַלְנוּ, Nehem. 1. v. 7. Lxx. διελύσαμεν *dissolvimus*. Vulg. *vanitate seducti sumus*. Legebat חָבַלְנוּ, ab חָבַל, quod vide supra col. 431. Alii, *corrupimus*.

BEN. s. m. חֹבֵל *pignerans*.

PAOUL pl. m. cum (·) pro (ו), חֲבֻלִים *oppignerata, in pignus data* (vestes).

INFIN. חֲבֹל, & in alia forma חָבֹל, *pignerando, corrumpendo*.

IMPER. 2. p. s. m. ex forma (-) חֲבָלֵהוּ *pignerare eum, pignus ab eo accipe*, Prov. 20. v. 16. & cap. 27. v. 13. anomalos pro חַבְלֵהוּ ex forma חֲבֹל; nam ex forma חֲבֹל esset חַבְלֵהוּ. Alii referunt ad Piel, sublato dagh. ex ל ob (·) suppositum.

FUT. 3. p. s. m. יַחְבֹּל *pignerabitur*. 2. p. s. m. תַחְבֹּל contracte pro תַּחֲבֹל, *pigneraberis*. 1. p. s. c. אֶחְבֹּל contracte pro אֶחֱבֹל, *corrumpam, perdam*. 3. p. plur. m. יַחְבְּלוּ & in pausa יַחְבֹּלוּ, contracte pro יַחֲבֹלוּ, *pignore accipiunt*.

NIPHAL נֶחְבַּל, unde 3. p. s. m. FUT. cum (·) in fine loco (-) ob accentum retractum in concursu, יֵחָבֶל, Prov. 13. v. 13. Lxx. καταφρονηθήσεται *contemnetur*. Alius, καταφθαρήσεται *corrumpetur, perdetur*. Vulg. *obligat se*.

PIEL חִבֵּל, Lxx. Theod. διαφθείρω, Lxx. item, καταφθείρω, *corrumpo, perdo*, &c. sic etiam recentiores. Vulg. *dissipo, demolior*. Lxx. item, ἀφανίζω *destruo*; & in alia signi-

ficatione, ὠδίνω vel ὠδινάω, *cum dolore pario*.

PRAET. 3. p. s. m. cum præfix. וְחִבֵּל & *perdet*. 3. p. s. f. חִבְּלָה, Cant. 8. v. 5. Lxx. ὠδίνησέ σε *peperit te*, legebant חִבְּלַתְךָ, quod paulo ante legitur. Vulg. *corrupta est*; legebat חֻבְּלָה in Pual. Ibidem cum affix. חִבְּלַתְךָ, Lxx. ὠδίνησέ σε *peperit te*, m. cum (·) pro (-) sub ל, sic: חִבְּלָתְךָ. Vel error est amanuensium, pro חִבְּלָתְךָ, quod sensus postulare videtur. Aq. διεφθάρη *corrupta est*, Vulg. *violata est*; legebant חֻבְּלָה, ut paulo ante, sine affixo; vel illud neglexerunt.

BEN. pl. m. מְחַבְּלִים *corrumpentes*.

INFIN. cum præf. לְחַבֵּל *ad corrumpendum, ad perdendum*.

FUT. 3. p. s. m. cum (-) in fine pro (·), ob sequens Maqqaph, יְחַבֶּל־ *parturiet, parturiit*. 3. p. s. f. תְּחַבֵּל *perdet*.

PUAL חֻבַּל, Lxx. καταφθείρομαι *corrumpor*, ὀλλύομαι *perdor, pereo*.

PRAET. 3. p. s. m. cum præf. וְחֻבַּל, Isai. 10. v. 27. & *corrumpetur*. Vulg. & *computrescet*. 3. p. s. f. in pausa; quare (-) primariæ vocis revocatur, ac insuper mutatur in (·), חֻבָּלָה, Job. 17. v. 1. *corruptus est*, Vulg. *attenuabitur* (spiritus meus).

חבל Chald. PEAL, unde PAEL חַבֵּל, Lxx. ἀφανίζω *destruo, è conspectu removeo*. Theod. διαφθείρω *corrumpo*, λυμαίνομαι *vasto, perdo*. Vulg. *dissipo, noceo*.

PRAET. 3. p. pl. m. cum aff. חַבְּלוּנִי *perdiderunt, læserunt me*, c. Vulg. *nocuerunt mihi*.

INFIN. cum præf. & ה in fine pro א, לְחַבָּלָה *ad destruendum, ad perdendum*.

IMPER. 2. p. pl. m. cum præf. & affix. וְחַבְּלוּהִי & *perdite*, & *dissipate eum* (arborem).

ITHPAEL אִתְחַבַּל, unde 3. p. s. f. FUT. תִּתְחַבַּל, Theod. διαφθαρήσεται, *corrumpetur, destruetur*. Vulg. *dissipabitur*.

חֲבָל־ m. Chald. unde cum præf. וַחֲבָל, Dan. 3. v. 25. Theod. καὶ διαφθορὰ, Vulg. & alii, & *corruptio*. R. חַבֵּל in Pael *corrupit, perdidit*.

חֲבֹל־ m. Lxx. ἐνεχύρασμα, ἐνεχυρασμός, Vulg. & alii, *pignus*. Potest esse Infinitivus Qal

Digitized by Google

verbi חָבַל *pigneratus est.* Vide supra col. 529.

חֵבֶל m. Lxx. Sym. ὠδὶν *dolor parturientis.* Lxx. item, ὠδὶνα, Vulg. & alii, *dolor*, in genere, sed gravissimus, & qualis est dolor parturientium. Plur. absol. חֲבָלִים *dolores.* Cum præf. וַחֲבָלִים *& dolores.* Const. חֶבְלֵי *dolores.* Cum præf. & affix. בַּחֲבָלֶיהָ *in doloribus ejus*, f. חֶבְלֵיהֶם *dolores eorum.* Rad. חָבַל in Piel *parturiit;* unde חֵבֶל *dolor proprie parturientis.*

חֶבֶל m. Lxx. Aq. Sym. Theod. σχοίνισμα, Lxx. Aq. Sym. σχοινίον, Lxx. item, σχοινισμὸς, Vulg. & alii, *funis*, *funiculus;* & metaphorice, seu metonymice, Lxx. κλῆρος, Vulg. & alii, *sors*, *hæreditas*, *portio*, quod olim hæreditates funibus metiri solerent. Hinc Sym. Soph. 2. v. 5. περίμετρον *mensura.* Lxx. item, σειρὰ *catena*, περίχωρος, περίχωρον, *circumjacens regio*, χορὸς *chorus.* Alii, *turba*, *caterva*, *cœtus hominum* quasi fune colligatorum, Vulg. *grex*, *cuneus*, διαφθορὰ, Ose. 11. v. 4. al. 5. *corruptio*, &c. Cum præf. הַחֶבֶל *funis*, וְחֶבֶל *& pars*, *& portio*, בַּחֶבֶל & בְּחֶבֶל, *fune*, *funiculo*, וּבְחֶבֶל *& fune*, מֵחֶבֶל *de portione* Cum aff. חַבְלוֹ *funiculus ejus*, m. Plur. חֲבָלִים *funes*, *funiculi.* Cum præf. וַחֲבָלִים *& funes*, בַּחֲבָלִים *cum funibus*, לַחֲבָלִים *funibus.* Const. חַבְלֵי *funes*, cum (ּ) sub ח pro (-), quasi ab חֶבֶל, quod vide supra, ut & Gram. Heb. tom. 1. p. 98. c. 2. Cum præf. בְּחַבְלֵי *funibus*, וּבְחַבְלֵי *& funibus.* Cum aff. חֲבָלָיו *funes ejus*, m. חֲבָלָיִךְ *funes tui*, f. in pausa; quare (-) mutatur in (ּ). R. חָבַל *ligavit*, *constrinxit.*

חִבֵּל m. Prov. 23. v. 34. Lxx. κλύδων *fluctus.* Alii, *malus navis*, *carchesius.* R. חָבַל *ligavit*, *constrinxit;* unde *malus nauticus*, vel quod funibus circumstringatur; vel quod ab ejus capite funes omnes ordinentur disponanturque.

חֹבֵל m. Lxx. πρωρεὺς *proræ dux*, h. e. *nauclerus*, ut vertunt alii, κυβερνήτης, Vulg. *gubernator*, nauticus, videlicet. Alii item, *nauta*, à funibus, quibus regitur navis. Cum præfix. הַחֹבֵל *nauclerus.* Plur. חֹבְלִים, Zach. 11. v. 7. & cum præf. הַחֹבְלִים, ibid. v. 14. Lxx. σχοίνισμα, Vulg. *funiculus*, sing. Aliis est nomen proprium baculi pastoralis, cujus etymologia est *funiculus*, aut *gubernator.* Const. חֹבְלֵי *nautæ.* Cum aff. & in pausa; quare ל afficitur (ּ) pro (-), וְחֹבְלָיִךְ *nautæ tui*, f. Sic cum præf. וְחֹבְלַיִךְ *& nautæ tui*, f. Rad. חָבַל *ligavit*, *constrinxit;* unde *nauclerus*, quod præsit funibus, quibus vela eriguntur, aut laxantur.

חֲבָלָא m. Chald. Esd. 4. v. 22. Lxx. ἀφανισμὸς *perditio*, *ruina.* Vulg. *malum.* Rad. חֲבַל in Pael *perdidit*, *destruxit.*

חֲבֹלָה f. Lxx. ἐνεχυρασμὸς, Vulg. & alii, *pignus.* Hinc cum aff. חֲבֹלָתוֹ *pignus ejus*, m. R. חָבַל *pigneratus est*, *pignus accepit.*

חֲבַצֶּלֶת f. Cant. 2. v. 1. Lxx. ἄνθος, Vulg. *flos*, Aq. καλυκωσις *rosa tumens.* Et Isai. 35. v. 1. Lxx. κρίνον, Vulg. *lilium*, Aq. κάλυξ, idem quod supra καλύκωσις. Alii utrobique, *rosa.* Cum præf. כַּחֲבַצֶּלֶת *sicut rosa.* R. חבצל inusit.

חֲבַצִּנְיָה Mass. *Hhabatsfiniá*, Vulg. *Habsaniás*, nom. proprium patris Jeremiæ patris Jezoniæ, Jerem. 35. v. 3. Etym. *debitum*, vel *absconsio clypei Domini;* ex חֹב *debitum*, *debitor*, vel חָבָא in Niph. *absconditus est*, צִנָּה *clypeus*, & יָהּ *Dominus.*

חבק QAL. Lxx. edit. Complut. Ald. & ms. Alex. περιλαμβάνω, Lxx. Vatic. περιβάλλω, Vulg. & alii, *complico*, *amplexor*, *complexor.* Sym. περιπλέκομαι *complicor.*

Ben. f. m. חֹבֵק, Eccle. 4. v. 5. *complicans* (est), *complicat.* Sym. περιπλέκεται *complicatur.* Fem. ex forma ה præcedente duplici (ּ), חֹבֶקֶת, 4. Reg. 4. v. 16. *amplexans* (eris), Vulg. *habebis in utero* (filium).

PIEL חִבֵּק, Lxx. περιλαμβάνω, Vulg. & alii, *complector*, *amplexor*, *amplector*, ut in Qal, περιβάλλομαι *induor*, συνέχομαι, Prov. 5. v. 20. *contineor.* Vulg. *foveor.*

Praet. 3. p. pl. c. חִבְּקוּ *amplectuntur*, *amplexati sunt.*

Infin. cum præf. מֵחַבֵּק *ab amplectendo*, Eccle. 3. v. 5. ubi Lxx. ἀπὸ περιλήμματος *ab amplexu.*

Fut. 3. p. f. m. cum præf. וַיְחַבֵּק, & cum (ּ) in fine pro (-), ob sequens Maqqaph, וַיְחַבֶּק־, *& amplexatus est.* Cum præf.

Digitized by

וַיְחַבְּקוּ & *amplexatus est eum.* 3. p. s. f. cum affix. תְּחַבְּקֵנִי *amplexabitur me*, c. 2. p. s. m. cum præf. וּתְחַבֵּק & *amplectêris.* Cum aff. תְּחַבְּקֶנָּה *amplexaberis eam.*

חִבֻּק m. Prov. 6. v. 10. c. 24. v. 33. *amplexus, complexus, complicatio* (manuum). Lxx. Verbaliter, ἐναγκαλίζομαι *ulnis amplector, ulnis complector.* Vulg. *complico, consero.* R. חָבַק *amplexus, complexus est.*

חֲבַקּוּק Maſſ. *Hhabaqqôuq*, Vulg. *Habacúc*, nomen propr. prophetæ, qui inter minores octavus eſt, Habac. 1. v. 1. Etym. *luctator*, ab אָבַק in Niph. *luctatus est*, mutato ח in א, cum ſint ejuſdem ordinis. Vel *amplexans*, ab חָבַק *amplexatus est.*

חָבַר QAL. Lxx. Sym. συνέχομαι, Lxx. item, συμφωνέω, Vulg. & alii, *convenio.* Aq. συμβάλλω *congredior.* Vulg. & alii item, *jungor, conjungor, socior, consocior*, &c. Et in alia ſignificatione, Lxx. ἐπάδω, Vulg. *incanto*, quod magicis carminibus ſerpentes & aliæ res noxiæ ita ſocientur, ut, ſecundum vulgi opinionem, vim nocendi amplius non habeant.

Praet. 3. p. pl. c. חָבְרוּ *convenerunt, sociati sunt.*

Ben. s. m. חוֹבֵר & חֹבֵר, Lxx. ἐπάδων, Sym. ἐπάδων, Vulg. & alii, *incantans, incantator.* Cum præf. וְחֹבֵר & *incantans.* Plur. f. חֹבְרֹת *sociantes se, juncta*, &c.

Paoul s. m. חָבוּר, unde conſt. חֲבוּר, Oſe. 4. v. 17. Lxx. μέτοχος, Vulg. & alii, *particeps, socius.*

PIEL חִבֵּר vel חִבַּר, Lxx. συνάπτω, Vulg. & alii, *conjungo, compono, connecto*, &c.

Praet. 3. p. s. m. חִבֵּר *conjunxit.* 2. p. s. m. cum præf. וְחִבַּרְתָּ & *conjunges.*

Infin. cum præf. לְחַבֵּר *ad conjungendum.*

Fut. 3. p. s. m. cum præf. וַיְחַבֵּר & *conjunxit.* Cum præf. & aff. וַיְחַבְּרֵהוּ, 2. Paral. 20. v. 36. & *consociavit eum*, & *in societatem eum admisit.* Vulg. & *particeps fuit* (cum eo).

PUAL חֻבַּר, Lxx. συνέχω, συνέχομαι, *conjungor*, συμπλέκομαι *complicor*, κοινωνέω *communico.* Alii, *socior, consocior.*

Praet. 3. p. s. m. in pauſa; quare (-) mutatur in (ָ), חֻבָּר, Exod. 39. v. 4. *conjungitur, conjunctio, commissura fit.* Cum præf. & in eadem pauſa, וְחֻבָּר, ibid. c. 28. v. 7. *ut conjunctio fiat, ut conjungantur.* 3. p. s. f. cum præf. שֶׁחֻבְּרָה *quæ conjungitur*, Pſal. 121. Heb. 122. v. 3. ubi Lxx. ἧς μετοχὴ αὐτῆς, Vulg. Lat. & S. Hieron. *cujus participatio ejus*, legebant שֶׁחֶבְרָהּ ab חֶבֶר, de qua voce infra col. 535.

Fut. 3. p. s. m. יְחֻבַּר, Eccle. 9. v. 4. ubi trajectis literis legitur יְבֻחַר, Lxx. κοινωνεῖ *communicat.* Alii, *sociabitur.* Vulg. ſenſum, non verbum, expreſſit. Cum præf. & aff. הַיְחָבְרְךָ haiehhovrecha, Pſal. 93. Heb. 94. v. 20. cum (ֳ hhatouph) pro (ֻ), & exſulante dagh. ex ב ob (ְ) ei ſuppoſitum, pro הַיְחֻבָּרְךָ, aut הַיְחֻבְּרְךָ, quod & ipſum contractum eſt pro הַיְחֻבַּר עִמְּךָ, vide Gram. Heb. t. 1. p. 181. c. 1. 2. Lxx. Theod. μὴ συμπροσέσται σοι, *nunquid aderit, adhærebit*, Vulg. Lat. *adhæret tibi?* Aq. μὴ μεθέξει σε, S. Hieron. *nunquid particeps erit tui?* Sym. μὴ συναφθήσεταί σοι, *nunquid conjungetur tibi?* Alii, *nunquid sociabitur tecum?*

HIPHIL הַחְבִּיר, unde 1. p. s. c. Fut. cum ה parag. אַחְבִּירָה, Job. 16. v. 4. contracte pro אַחְבִּירָה, Lxx. ἐναλοῦμαι *insiliam, insultabo.* Sym. προσηγορευόμην (ἑτέροις λόγοις) *loquerer* (vobiſcum aliis verbis). Vulg. *consolarer* (vos). Alii, *consociarem me* (vobiſcum aliis verbis).

HITHPAEL הִתְחַבֵּר vel הִתְחַבַּר, Lxx. κοινωνέω *communico*, φιλιάζω, Vulg. & alii, *amicitiam, societatem ineo.* Theod. συμμίγνυμαι *commisceor.* Alii, *socio, consocio me.*

Praet. 3. p. s. m. ex forma (-) cum א affecto (ֶ) pro ה notando cum (ִ), ex forma Chald. אֶתְחַבַּר, 2. Paral. 20. v. 35. pro הִתְחַבַּר, *amicitiam iniit, consociavit se.* Vide Gram. Heb. tom. 1. p. 190. c. 1. 408. c. 1.

Infin. cum præf. & aff. כְּהִתְחַבֶּרְךָ, 2. Paral. 20. v. 37. *in consociando te*, m. Vulg. *quia habuisti fœdus.*

Fut. 3. p. pl. m. ex forma (-) mutati in (ָ) ob pauſam, יִתְחַבָּרוּ, Dan. 11. v. 6. *consociabunt se.* Vulg. *fœderabuntur.*

חַבָּר m. unde pl. חַבָּרִים, Job. 40. v. 25. Lxx. ἔθνη *gentes.* Vulg. *amici.* Alii, *sodales, socii*; &, ſecundum quoſdam interpretes,

socii incantatorum. Rad. חָבַר *sociavit, consociavit.*

חָבֵר m. Heb. & Chald. Lxx. Aq. Sym. Theod. μέτοχος, Vulg. *particeps.* Lxx. Aq. φίλος *amicus.* Lxx. Sym. ἑταῖρος, Vulg. & alii, *socius, sodalis.* Lxx. item, κοινωνὸς *particeps*, προσκείμενος, προσθεὶς, *adjectus*, ἐρχόμενος *veniens.* Sym. item, συνημμένος *conjunctus.* Theod. item, λοιπὸς *reliquus.* Cum aff. חֲבֵרוֹ *socius ejus*, m. Plur. absol. חֲבֵרִים *socii.* Const. חַבְרֵי *& socii.* Cum aff. חֲבֵרָיו, sine (י) חֲבֵרָו, vide Gram. Heb. t. 1. p. 128. §. IV. & Chald. חַבְרוֹהִי, Dan. 2. v. 17. *socii ejus*, m. Cum præf. & aff. itidem Chald. וְחַבְרוֹהִי *& socii ejus*, m. Dan. 2. v. 13. חֲבֵרֶיךָ *socii tui*, m. Cum præf. & aff. מֵחֲבֵרֶיךָ *præ sociis, præ participibus tuis*, m. Plur. f. Chald. cum aff. חַבְרָתַהּ, Dan. 7. v. 20. *sociæ ejus*, h. e. cetera cornua. Rad. חָבַר *sociatus est, socius fuit.*

חֶבֶר & in pausa חָבֶר, m. Lxx. Prov. 21. v. 9. cap. 25. v. 24. κοινὸς, Vulg. *communis*, h. e. ut interpretantur Sym. & Theod. ἑταιρικὸς *meretricius.* Alii item, Ose. 6. v. 9. *societas, sodalitium.* Et in alia significatione, Psal. 57. Heb. 58. v. 5. al. 6. Lxx. Aq. ἐπαοιδὴ, Sym. ἐπῳδὴ, *incantatio.* Lxx. item & Theod. adjective, φαρμακευόμενος, Vª. edit. φάρμακος, *veneficus, incantans, incantator*, sic etiam Vulg. alibi; legebant חֹבֵר in Benoni Qal, quod vide supra col. 533. Plur. חֲבָרִים *incantationes, incantatores.* Cum aff. חֲבָרַיִךְ *incantationes tuæ, incantatores tui*, f. Cum præf. & aff. בַּחֲבָרַיִךְ *cum incantationibus, incantatoribus tuis*, f. R. חָבַר *sociatus est, incantavit.*

חֶבֶר vel חָבֶר, Mass. *Hhéver*, Vulg. *Héber & Háber*, nomen proprium 1°. filii Beria filii Aser filii Jacob, Gen. 46. v. 17. 2°. patris Socho, 1. Paral. 4. v. 18. 3°. viri principis Cinæi, Jud. 4. v. 11. Etym. *socius* vel *incantator*; ab חָבַר *socius fuit, incantavit.*

חֲבַרְבֻּרֹת f. plur. unde cum affix. חֲבַרְבֻּרֹתָיו, Jerem. 13. v. 23. Lxx. τὰ ποικίλματα αὐτῆς, Vulg. *varietates ejus*, m. Alii, *maculæ livernes ejus*, m. Rad. חָבַר *sociatus est*, unde חֲבַרְבֻּרֹת, quod variæ maculæ in pardo, de quo hîc est sermo, simul socientur.

חַבּוּרָה vide חַבֻּרָה, } supra col. 528.
חַבֻּרָה vide חַבּוּרָה, }

חֶבְרָה f. unde cum præf. לְחֶבְרָה, Job. 34. v. 8. *in societate, ut societatem ineat.* Lxx. κοινωνήσας *communicans.* Vacat apud Vulg. R. חָבַר *sociatus est, societatem iniit.*

חֶבְרוֹן Mass. *Hhevrón*, Vulg. *Hebrón*, nomen propr. 1°. civitatis in Tribu Juda, Gen. 13. v. 18. &c. Dicitur Arbee, ibid. c. 23. v. 2. & Cariath Arbe, Jos. 15. v. 13. 2°. filii Caath filii Levi, Exod. 6. v. 18. & 1. Paral. 6. v. 18. Etym. *societas* sive *participatio*, vel *incantatio*, aut *livor*; ex חָבַר *sociatus est, incantavit*, aut חַבּוּרָה *livor.*

חֶבְרוֹנִי Mass. *Hhevroní*, Vulg. *Hebroni*, nom. commune familiæ Hebron, Num. 26. v. 58. Etym. vide nom. præcedens.

חֲבֶרֶת f. unde cum affix. חֲבֶרְתֶּךָ, Malach. 2. v. 14. cum (ֶ) pro (ַ) sub ב, quia duæ illæ motiones sæpius invicem permutantur, vide Gram. Heb. tom. 1. p. 98. c. 2. fin. Lxx. κοινωνός σε, Vulg. *particeps tua.* Alii, *socia, conjux tua*, m. Rad. חָבַר *sociatus est.*

חֹבֶרֶת, & in pausa חֹבָרֶת, f. Lxx. συμβολὴ *junctura, commissura, conjunctio.* Sic etiam recentiores. Vulg. sensum, non verbum, expressit. Hinc cum præf. הַחֹבֶרֶת *junctura*, בַּחֹבָרֶת in pausa, *in junctura.* R. חָבַר *sociatus, conjunctus est.*

חָבַשׁ QAL. Lxx. δέω, καταδέω, Aq. Sym. ἐπιδέω, Vulg. & alii, *ligo, alligo, obligo*, proprie de vulneribus, quando curantur; & de equis, mulis, &c. cùm cingulis, in eorum instratu, obligantur. Hinc Lxx. Aq. item, & Theod. μοτόω *linamentum vulneri appono.* Lxx. item, ἰάομαι *sano*, πάλιν ἀποκαθίστημι *iterum restituo*, ἐμπίπλημι *impleo*, συμπλέκω *complico*, ζωννύω *cingo*, περιτίθημι *circumpono*, ὑποτίθημι (sic etiam alius) *insterno.* Alii item, *dominor*, quod principes subditos suos legibus, quasi vinculis, obligent.

Praet. 2. p. s. m. cum præf. וְחָבַשְׁתָּ *& alligabis.* 2. p. pl. m. חֲבַשְׁתֶּם *alligastis.*

Ben. s. m. חֹבֵשׁ, Isai. 3. v. 5. al. 6. Lxx. ἀρχηγὸς *princeps, dux.* Alii, *obligans, alligans, sanans.* Vulg. *medicus.*

Digitized by Google

Paoul f. m. חָבוּשׁ *alligata, ligata* (alga). Plur. m. חֲבוּשִׁים, & cum (-) pro (ו) חֲבֻשִׁים, *ligati.*

Infin. חֲבֹשׁ *obligare.* Cum præf. לַחֲבֹשׁ *ad obligandum.* Cum præf. & affix. לְחָבְשָׁהּ lehhovſcha *ad obligandum, ad ſanandum illud* (brachium).

Imper. 2. p. f. m. חֲבֹשׁ *liga, obliga.* 2. p. pl. m. חִבְשׁוּ *ligate, ſternite.*

Fut. 3. p. f. m. יַחֲבֹשׁ *ligabit, obligabit.* Cum præf. וַיַּחֲבֹשׁ, & ſequente Maqqaph וַיַּחֲבָשׁ־ vaiiahhavoſch- *& ligavit, & inſtravit.* Ex forma (-) mutati in (·) ob pauſam, וַיַּחְבֹּשׁ contracte pro וַיַּחֲבֹשׁ, *& obligat, & ſanat, & medetur.* Cum præf. & aff. וְיַחְבְּשֵׁנוּ *& obligabit, & curabit nos,* c. 3. p. f. f. cum præf. וַתַּחְבֹּשׁ *& ligavit, & ſtravit.* 1. p. f. c. אֶחְבֹּשׁ *ligabo, obligabo, curabo.* Cum ה parag. אֶחְבְּשָׁה *ligabo, ſternam.* Cum præf. & aff. וָאֶחְבָּשֵׁךְ *& circumligavi te,* f. Vulg. *& cinxi te,* f. 3. p. pl. m. יַחְבְּשׁוּ, & in pauſa, quare ſervatur hhól יַחֲבֹשׁוּ, *& inſtraverunt.*

PIEL 3. p. f. m. Praet. חִבֵּשׁ, Job. 28. v. 11. Lxx. ἀνεκάλυψεν *retexit, revelavit.* Aq. Theod. ἐξηρεύνησεν, Vulg. *ſcrutatus eſt.* Alii, *ligat, ligavit.*

Ben. f. m. cum præf. וּמְחַבֵּשׁ, Pſal. 146. Heb. 147. v. 3. Lxx. καὶ δεσμεύων *& ligans, & alligans,* h. e. & ſanans, & curans.

PUAL, חֻבַּשׁ, Lxx. κατεδέθησαν, Sym. ἐνδέομαι, Vulg. & alii, *ligor, obvolvor.*

Praet. 3. p. f. f. חֻבָּשָׁה, Ezech. 30. v. 21. *ligatum, involutum, obvolutum eſt* brachium. 3. p. pl. c. in pauſa; quare (-) mutatur in (·), חֻבָּשׁוּ *alligata ſunt* vulnera.

חֲבִתִּים m. plur. unde cum præf. הַחֲבִתִּים, 1. Paral. 9. v. 31. Lxx. τήγανον, Vulg. & alii, *ſartago,* ſeu *ſartagines.* R. חבת inuſit.

חַג, & in pauſa חָג, m. Lxx. Aq. Theod. ἑορτή, Sym. πανήγυρις, Vulg. & alii, *feſtum, feſtivitas, ſollemnitas;* & metonymice, *victima, hoſtia,* quæ in die feſto offerebatur. Vide Gram. Heb. t. 2. p. 54. fin. Cum præf. & in pauſa, הֶחָג *feſtum,* cum (·) loco (-) aut (·) ſub ה, ob aliud (·) ſequens ſub ח, vide Gram. Heb. tom. 1. p. 69. c. 1. circa fin. הֶחָג & הַחָג, וְהֶחָג, *& feſtum,* בֶּחָג & בַּחַג, *in feſto,* וּבֶחָג *& in feſto,* כֶּחָג *ſicut feſtum.* Pro (·) ſub ב & כ in his exemplis, vide eandem Gram. ibid. pag. 380. c. 1. Cum præf. & affix. חַגָּהּ *feſtum ejus,* f. בְּחַגֶּךָ in pauſa, *in feſto tuo,* m. חַגִּי *feſtum meum,* c. חַגֵּנוּ *feſtum noſtrum,* c. Plur. חַגִּים *feſta.* Cum præf. בְּחַגִּים *in feſtis,* וּבְחַגִּים *& in feſtis.* Cum aff. חַגַּיִךְ *feſta tua,* f. חַגֵּיכֶם *feſta veſtra,* c. R. חָגַג *feſtum celebravit.*

חָגָּא hhoggá, m. aut potius f. nam א eſt pro ה. Hinc cum præf. לְחָגָּא lehhoggá Iſai. 19. v. 17. Lxx. εἰς φόβητρον *in terriculamentum.* Sym. εἰς γῦρον *in gyrum, in circuitionem* (referebat ad חוג חג *circuire*) Vulg. *in pavorem.* Alii, *in titubationem, in commotionem.* R. חָגַג *feſtum celebravit,* & Catachreſtice, *more ebriorum titubavit.*

חָגָב m. Lxx. ἀκρίς, Vulg. & alii, *locuſta;* & metaphorice, *ſpina dorſi,* Eccle. 12. v. 5. Vide Gram. Heb. tom. 2. p. 257. c. 2. Cum præf. הֶחָגָב *locuſta,* cum (·) pro (-) aut (·) ſub ה ob aliud (·) ſequens ſub ח. Vide Gram. Heb. tom. 1. p. 69. c. 1. Pl. cum præf. כַּחֲגָבִים *ſicut locuſtæ.* R. חגב inuſit.

חָגָב Maſſ. *Hhaghâv,* Vulg. *Hagáb,* nomen propr. viri, cujus filii è captivitate Babylonica duce Zorobabele reverſi ſunt, Eſd. 2. v. 46. Etym. *locuſta.* Vide vocem præcedentem.

חֲגָבָה Maſſ. *Hhaghavá,* Vulg. *Hagabá,* nomen propr. viri, cujus poſteri duce Zorobabele in Judæam reverſi ſunt, Eſd. 2. v. 45. Etym. *locuſta.* Vide tertiam ante vocem.

חָגַג QAL Lxx. Aq. Theod. ἑορτάζω, Sym. πανηγυρίζω, Vulg. & alii, *feſtum, ſollemnitatem celebro, ferior.* Lxx. item, ταράσσομαι *turbor, titubo more ebriorum.* Alii item, *ſalto, tripudio.*

Praet. 2. p. pl. m. cum præf. וְחַגֹּתֶם *& celebrabitis.*

Ben. f. m. חוֹגֵג *tripudians.* Plur. m. cum præf. וְחוֹגְגִים *& tripudiantes.*

Infin. cum præf. לָחֹג *ad celebrandum,* וְלָחֹג *& ad celebrandum.*

Imper. 2. p. f. f. חָגִּי hhoggi *celebra,*

Nah. 1. v. 15. ubi est (ֳ hhatouph) pro hhólem ob accentum à penult. ad ultimam præter analogiam retractum. Vide Gram. Heb. tom. 1. p. 218. c. 1. initio.

Fut. 2. p. s. m. תָּחֹג *festum celebrabis*. 3. p. plur. m. יָחוֹגּוּ *titubabunt*. Cum præf. וְיָחֹגּוּ veiahhóggou *&* *festum celebrabunt*. 2. p. pl. m. תָּחֹגּוּ tahhóggou *celebrabitis*. Cum affix. תְּחָגֻּהוּ tehhoggúhou *celebrabitis eum* (diem).

חֲגָוִים m. pl. Lxx. σκεπὴ *tegmen*, *tegumentum*, ὀπαὶ, τρυμαλιαὶ, Vulg. & alii, *foramina*, *caverna*, *fissuræ*. Hinc const. & cum præf. בְּחַגְוֵי *in foraminibus*, *in fissuris*. R. חָגָה inusit. cujus ה mutatur in (ו).

חֲגוֹר & חֲגֹר, m. Lxx. & alius, ζώνη, Lxx. item, ζῶσις, περίζωμα, Vulg. & alii, *zona*, *perizoma*, *cingulum*. Cum præfix. וַחֲגוֹר *&* *cingulum*. Cum aff. חֲגֹרוֹ *cingulum ejus*, m. Plur. const. חֲגוֹרֵי, Ezech. 23. v. 15. Lxx. adjective, διεζωσμένοι, Vulg. & alii, *accincti*. Forte legebant חֲגֻרֵי, in Paoul Qal Verbi Rad. חָגַר *cinxit*, *accinxit*.

חֲגוֹרָה & חֲגֹרָה, f. Lxx. ζώνη, παραζώνη, περίζωμα, Vulg. & alii, *zona*, *perizoma*, *cingulum*, *cinctura*, *balteus*. Cum præfix. וַחֲגֹרָה *&* *cingulum*. Cum præf. & aff. בַּחֲגֹרָתוֹ *in balteo suo*, m. Plur. חֲגֹרֹת, Gen. 3. v. 7. Lxx. περιζώματα, Vulg. *perizomata*. Alii, *cinctoria*, *subligacula*. R. חָגַר *cinxit*.

חַגַּי Mass. *Hhaggái*, Vulg. *Aggæus*, nomen proprium prophetæ inter minores decimi, Agg. 1. v. 1. Etym. *festivus*, *sollemnis*, vel *gyrans*; ab חָגַג *festum celebravit*, aut חוּג *circinare*, *gyrare*.

חַגִּי Mass. *Hhaggí*, Vulg. *Haggí* & *Aggí*, nomen proprium filii Gad, Gen. 46. v. 16. Ab eo dicta est familia Aggitarum, Num. 26. v. 15. Etym. eadem ac nominis præcedentis.

חַגִּיָּה Mass. *Hhaggiiá*, Vulg. *Haggia*, nom. proprium filii Merari, 1. Paral. 6. v. 29. al. 30. Etym. *festivitas*, *sollemnitas*, aut *gyrus Domini*; ab חַג *festum*, *sollemnitas*, aut חוּג *gyrare*, & יָהּ *Dominus*.

חַגִּית Mass. *Hhaggíth*, Vulg. *Haggith* & *Aggith*, nomen proprium matris Adoniæ filii David, 2. Reg. 3. v. 4. 1. Paral. 3. v. 2. Etym. *festiva*, *sollemnis*, vel *gyrans*; ab חַג *festum*, *sollemnitas*, aut חוּג *gyrare*.

חָגְלָה Mass. *Hhoglá*, Vulg. *Heglá*, nomen proprium filiæ Salphaad filii Hepher filii Galaad, Num. 26. v. 33. Etym. *festum*, *sollemnitas*, aut *gyratio ejus*, vel *ei*, f. ab חַג *festum*, *sollemnitas*, aut חוּג *gyrare*, & לָהּ *ejus*, *ei*, f.

חָגַר QAL. Lxx. Aq. & alius, ζωννύω, vel ζώννυμι, ζώννυμαι, Vulg. & alii, *cingo*, *cingor*. Lxx. item, ἀναζώννυμαι *accingo*, περιζώννυμι (sic etiam alius) περιζώννυμαι *circumcingo*, *accingor*, ἐνδύω (sic etiam alius) *induo*, ἀναλαμβάνω *assumo*, ἑορτάζω *festum agito*, Psal. 75. Heb. 76. v. 10. al. 11. sed pro חָגַר legerunt חָגַג; σφάλλω *erro*, *labor*, 2. Reg. 22. v. 46. ubi legisse videntur חָרַג, ut scribitur in Psalmo parallelo 17. Heb. 18. v. 46. Alii item, *impedio*, *coerceo*, *reprimo*; & passive aut reciproce, *accingor*, *accingo me*, &c.

Praet. 3. p. s. f. חָגְרָה *accingit*. 2. p. s. m. cum præf. וְחָגַרְתָּ *&* *cinges*. 3. p. pl. c. חָגְרוּ *accingunt se*. Cum præf. וְחָגְרוּ *&* *accingent*.

Ben. s. m. חֹגֵר *accingens*, 3. Reg. 20. v. 11. ubi Lxx. κυρτὸς *gibbosus*. Vulg. *accinctus*. Et 4. Reg. 3. v. 21. Lxx. περιζωσμένος, Vulg. *accinctus*. Legisse videntur חָגֻר.

Paoul s. m. חָגוּר, & cum præf. וְחָגוּר, *accinctus*, cum (ָ) pro (ַ) sub ח ob aliud (ְ) sequens sub ח. Vide Gram. Heb. t. 1. p. 69. c. 1. Fem. const. cum (ֻ) pro (וּ), חֲגֻרַת *accincta*. Plur. m. חֲגֻרִים *accincti*.

Infin. cum præf. לַחְגֹּר *ad accingendum*.

Imper. 2. p. s. m. חֲגֹר & חֲגוֹר, *accinge*. 2. p. s. m. חִגְרִי *accinge*. 2. p. pl. m. חִגְרוּ *accingite*. Cum præf. וְחִגְרוּ *&* *accingite*. 2. p. pl. f. חֲגֹרְנָה *accingite vos*.

Fut. 3. p. s. m. יַחְגֹּר contracte pro יַחֲגֹר, *accinget*. Sic cum præfix. וַיַּחְגֹּר *&* *accinxit*. Cum aff. יַחְגְּרֶהָ *præcinget se ea*, *qua præcingitur*. 2. p. s. m. תַּחְגֹּר contracte pro תַּחֲגֹר, *accinge*. 3. p. pl. m. יַחְגְּרוּ *accingent se*. Cum præf. וְיַחְגְּרוּ *&* *accingent se*. וַיַּחְגְּרוּ *&* *accinxerunt*. 3. p. pl. f. תַּחְגֹּרְנָה contracte pro תַּחֲגֹרְנָה, *accingent se*. 2. p. pl. m. cum præf. וַתַּחְגְּרוּ *&* *accinxistis*.

חֲגֹר vide חֲגוֹר, in col. præced.

Digitized by Google

חֲנֻכָּה vide חֲנֻכָּה, supra col. 539.

חַד m. Chald. ab Heb. אֶחָד aut אַחַד, sublato א per aphæresin, Lxx. Theod. εἷς, Vulg. & alii, *unus*. Fem. חֲדָא, & cum ה in fine pro א, חֲדָה, Lxx. Theod. *μία una*. Lxx. Theod. item, *πρῶτος primus* (annus). Cum præfix. כַּחֲדָה, Dan. 2. v. 35. Theod. *εἰσάπαξ semel*. Vulg. & alii, *simul, unà, pariter*.

חֲדָא vide in voce præcedenti.

חָדַד QAL. Lxx. *ὀξύνω, acuo*, Vulg. & alii, *acuor, παροξύνω exacuo*, Vulg. *acuo*, *ὀξύτερος (εἰμὶ) acutior*, Vulg. *velocior* (sum).

Praet. 3. p. pl. c. cum præf. וְחַדּוּ, Habac. 1. v. 8. *& acuti*, Vulg. *& velociores sunt*.

Fut. 3. p. f. m. יָחַד *acuetur*, alii, *acuet, acuit*, Prov. 27. v. 17. ubi est accentus in penult. quasi ex forma quiesc. Lamedh ה cum apocopa, pro יָחַד, quod legitur ibid. & in pausa יָחַד. Vide Gram. Heb. tom. 1. p. 288. c. 2. Alii fingunt verbum חָדָה *acuit*.

HOPHAL הוּחַד, Lxx. *ὀξύνομαι acuor, ἐξακονίομαι*, Vulg. & alii, *exacuor*.

Praet. 3. p. f. f. הוּחַדָּה *exacutus est* (gladius).

חָדָד nom. propr. vide חָדָד infra col. 544. fin.

חָדָה QAL. Lxx. *ἐξίσταμαι obstupesco, εἰμὶ sum*, Job. 3. v. 6. ubi Vulg. *computor*. Sym. *συνάπτομαι conjungor*. Vulg. item & alii, *gaudeo, lætor*.

Fut. 3. p. f. m. יִחַדְּ iiahhd, Job. 3. v. 5. al. 6. per apocopen pro יֶחֱדֶה, sublato ה, & (·) sub primam rad. transeunte יֵחַד; deinde hoc (·) resoluto in duplex (·), quorum prius convertitur in (-) furtivum ob gutturalem cui subjicitur, יִחַדְּ, vide Gram Heb. tom. 1. p. 23. circa med. & p. 288. col. 2. Lxx. *εἴη sit*. Sym. *συναφθείη conjungatur*. Vulg. *computetur*. Alii, *uniatur* (ab אֶחָד *unus*). Alii denique, *lætetur*. Cum præf. & eadem apocope, וַיִּחַדְּ vaiiahhd, Exod. 18. v. 9. Lxx. *ἐξέστη δὲ obstupuit autem*. Vulg. & alii, *lætatusque est* (Jethro).

PIEL חִדָּה, unde 2. p. f. m. Futuri cum affix. תְּחַדֵּהוּ, Psal. 20. Heb. 21. v. 6. al. 7. Lxx. *εὐφρανεῖς αὐτὸν* Sym. *χαροποιήσεις αὐτὸν*, Vulg. & alii, *lætificabis, exhilarabis eum*.

חַדָּה f. à sing. inusit. חַד, Lxx. *ὀξεῖα*, Vulg. & alii, *acuta, acutus* (gladius), *ἠκονημένον acutum* (*ὕστερον novissimum*). R. חָדַד *acuit, acutus est*.

חַדַּת vide חַד, in col. præced.

חַדּוּדִים m. plur. unde conſt. חַדּוּדֵי, Job. 41. v. 21. al. 22. Lxx. *ὀβελίσκοι obelisci*. Aq. *ὀξυτόμοι acumina*. Sic etiam recentiores. Sym. *σιδήρεια ferramenta*. Theod. *σιδήρειον ferramentum* (fabri). Vulg. *radii* (solis). R. חָדַד *acutus, exacutus est*.

חֶדְוָה f. Lxx. *εὐφροσύνη*, Vulg. & alii, *gaudium, lætitia, καύχημα gloriatio*. Hinc cum præf. וְחֶדְוָה *& gaudium, & lætitia*. Conſt. חֶדְוַת *gaudium*. R. חָדָה *gavisus, lætatus est*, cujus tertia rad. ה mutatur in (ו).

חֲדִי & emphat. חֲדֵא, m. Chald. unde cum affix. plur. pro sing. vide Gram. Chald. tom. 2. p. 582. c. 2. חֲדוֹהִי, Dan. 2. v. 32. Theod. *στῆθος*, Vulg. *pectus*, neglecto affixo. Alii, *pectus ejus*, m. Idem est atque Heb. חָזֶה, mutato pro more Chaldæorum ז in ד.

חָדִיד Maſſ. *Hhadhîdh*, Vulg. *Hadîd*, nomen proprium civitatis in Tribu Benjamin, Nehem. 7. v. 37. cap. 11. v. 34. Etym. *acutus*, vel *gaudens*; ab חָדַד *acutus fuit*, vel חָדָה *lætatus est*.

חָדַל & חָדֵל, QAL, Lxx. Aq. Sym. *παύω*, Lxx. item, *παύομαι*, Lxx. item & Theod. *κοπάζω*, Aq. *κοπάω*, Vulg. & alii, *cesso, desino*. Lxx. Sym. item, *ἀπέχω*, vel *ἀπέχομαι, abstineo*. Aq. Sym. Theod. item, *σχολάζω vaco*. Lxx. item, *ἀνίημι, ἀφίημι* (sic etiam Theod.) *παρίημι, dimitto, ἀπειθέω non obedio, ἀπεῖπον nego, abdico, ἀπολείπω relinquo, ἀποτρέχω aufugio, ἀφίσταμαι recedo, οὐ βούλομαι, μὴ θέλω, nolo, διαλείπω, ὑστερέω, desino, οὐ δύναμαι non possum, ἐκλείπω deficio, ἐκφεύγω effugio, ἐνδίδωμι cedo, remitto, ἐπέχω inhibeo, ἡσυχάζω quiesco, κοπάω* vel *κοπάζω*, Psal. 48. Heb. 49. v. 8. al. 9. (nisi sit mendum pro *κοπάζω*) *laboro, παρέρχομαι prætereo, προσέχω attendo, πτοέω terreo, σιωπάω taceo*, &c.

Praet. 3. p. f. m. חָדַל *desiit, cessavit*. Cum præf. וְחָדַל *& desierit*. 2. p. f. m. cum præf. וְחָדַלְתָּ *& cessas*. 1. p. f. c. cum præf.

Digitized by Google

& (-) sub ח pro (-), idque amanuensium, ut videtur, oscitantia, חֲחַדַלְתִּי pro הֶחֳדַלְתִּי, Jud. 9. vv. 9. 11. 13. Lxx. *μὴ ἀπολείψασα num derelinquens?* Sym. ἆρα παύσομαι *num cessabo?* Theod. μὴ ἀφεῖσα *num dimittens?* Vulg. *nunquid deserere possum?* Alii, הֶחֳדַלְתִּי componunt ex Hiphil & Hophal, ita ut הֶ sit ex Hiphil, חֳ ex Hophal, & דַלְתִּי ex utroque. Vel הֶחֳדַלְתִּי mendum est pro הֶחֱדַלְתִּי in Hiphil, aut הָחֳדַלְתִּי in Hophal, subintellecto ה interrogativo, ut fit interdum. Vide Gram. Heb. t. 1. p. 187. c. 1. 2. 423. c. 1. 2. 3. p. pl. c. חָדְלוּ & in pausa ex forma (-), quod idcirco retinetur, חָדֵלּוּ *cessarunt, desierunt.* Sym. 1. Reg. 2. v. 5. ἀνενδεεῖς ἐγένοντο *non egentes facti sunt.* Vulg. *saturati sunt*, recte; nam hic *desierunt* (esurire), idem est per meiosin ac *cibo repleti sunt.* 1. p. pl. c. חָדַלְנוּ *cessavimus.*

Infin. cum præf. חדל מֵחֲדֹל *à cessando.*

Imper. 2. p. f. m. ex forma (-) חֲדַל & in pausa; quare (-) mutatur in (-), חֲדָל *desine, desiste.* 2. p. pl. m. חִדְלוּ & in pausa חֲדָלוּ, *desistite.*

Fut. 3. p. f. m. ex forma (-) quæ in toto hoc futuro obtinet, יֶחְדַּל contracte pro יֶחְדַּל, sic in pausa יֶחְדָּל & יֶחֱדָל, *cessabit, desinet, desistat.* Cum præf. & contracte וַיֶּחְדַּל *& cessavit, & desiit*, וַיֶּחְדָּל, in pausa, *& desistet.* 3. p. f. m. contracte & in pausa תֶּחְדָּל *desistet.* Cum præf. וַתֶּחְדַּל *& destitit.* 2. p. f. m. contracte תֶּחְדַּל *desieris.* 1. p. f. c. contracte & in pausa אֶחְדָּל *desistam.* Cum præf. & ה parag. וְאֶחְדְּלָה *& desistam.* 3. p. pl. m. contracte & in pausa, יֶחְדָּלוּ, & cum ן parag. & in eadem pausa יֶחְדָּלוּן, *cessabunt, desinent, desinant.* Cum præf. & ex forma יֶחְדַּל, וַיֶּחְדְּלוּ *& desierunt.* 1. p. pl. c. in pausa נֶחְדָּל contracte pro נֶחְדַּל *desistemus.*

חדל חָדֵל m. Lxx. Psal. 38. Heb. 39. v. 5. ὑστερῶ *deficio*; legebant חדל vel חָדֵל in Benoni Qal. Vulg. & S. Hieron. *desit*; referebant ad tertiam p. f. m. Præteriti ejusdem Qal ex forma (-). Alii, *desinens, deficiens, nullus sim.* Cum præf. וַחֲדַל, Ezech. 3. v. 26. al. 27. cum (-) sub ה loco (-) ob aliud (-) sequens sub ה, vide Gram. Heb. t. 1.

p. 69. c. 1. Lxx. καὶ ὁ ἀπειθῶν *& incredulus, & inobediens.* Vulg. *& qui quiescit.* Alii, *& cessans, & abstinens, & desinens.* Const. & cum præf. וַחֲדַל, Isai. 53. v. 3. Lxx. καὶ ἐκλεῖπον (εἶδος) *& deficiens* (species). Sym. καὶ ἐλάχιστος *& minimus.* Vulg. *novissimus*, h. e. *abjectissimus, contemtissimus* virorum, q. d. vir esse desinens. Rad. חָדַל *cessavit, desiit.*

חדל חֶדֶל m. unde in pausa חָדֶל, Isai. 38. v. 11. Vulg. *quies.* Alii, *mundus, tempus, sæculum*, instabile videlicet, & cito desinens. Lxx. Theod. Verbal. ἐξέλιπεν *defecit.* Aq. ἐπαύσατο *quievit, cessavit.* Legebant חדל in Præterito aut Benoni Qal Verbi Rad. חָדַל aut חָדֵל, *quievit, cessavit.*

חדלי חַדְלָי, unde in pausa חַדְלָי, Mass. *Hhadhlái*, Vulg. *Hadalí*, vel *Adalí*, nom. proprium patris Amasæ, 2. Paral. 28. v. 12. Etym. *cessatio, quies, defectus*, &c. ab חָדַל *cessavit, quievit, defecit*, &c.

חדק חֵדֶק m. unde cum præf. כְּחֵדֶק, Mich. 7. v. 4. Lxx. ὡς σὴς ἐκτρώγων *quasi tinea corrodens.* Vulg. *quasi paliurus.* Alii, *quasi spina.* Rad. חָדַק. Vide vocem seq.

חדק חֵדֶק m. unde in pausa חֵדֶק, m. Prov. 15. v. 19. Lxx. ἀκανθαι, Vulg. & alii, *spina.* R. חָדַק inusit. Quidam referunt ad דָּחַק, trajectis literis ד & ח, *arctavit, arcte adhæsit*; unde *spina*, quod carni infigatur, eique arcte adhæreat.

חדקל חִדֶּקֶל Mass. *Hhiddéqel*, Vulg. *Tigris*, Gen. 2. v. 14. nomen proprium fluvii Asiæ celeberrimi, qui è montibus Armeniæ ortus ad meridiem Assyriæ fluit, receptoque Euphrate, in sinum Persicum effunditur. Etym. *acutus, levis*; ab חָדַד *acuit, acutus est*, & קָלַל *levis fuit.* Sic dictus est quod sit rapidissimus.

חדר חֶדֶר m. Lxx. κοιτὼν, Vulg. & alii, *cubiculum, conclave*, ταμεῖον & ταμιεῖον *promptuarium, cella penuaria*, ἀποχώρησις *recessus.* Hinc const. & cum præf. בַּחֲדַר *in conclavi*, וּבַחֲדַר *& in conclavi.* R. חָדַר inusit.

חדר חֲדַד Mass. *Hhadhár*, Vulg. *Hadár*, nomen proprium filii Ismaëlis, Gen. 25. v. 15. qui 1. Paral. 1. v. 30. dicitur חֲדַד Mass. *Hhadhádh*, Vulg. *Hadád.* Etym. *conclave, cubiculum*;

Digitized by Google

biculum ; ab חָדַר idem. Vel *acutus* aut *gaudens* ; ab חָדַד *acutus*, *exacutus est* ; vel ab חָדָה *Lætatus est*.

חֶדֶר, in pausa חָדֶר, & in alia forma חֲדַר, m. Lxx. Theod. ταμιεῖον vel ταμεῖον, Lxx. item, ταμεῖα, ἀποθήκη, *promptuarium*, *cella penuaria*, *horreum*, *repositorium*. Lxx. item & alius, κοιτὼν *cubiculum*. Alius, Joel. 2. v. 16. νυμφὼν *cubiculum*, *thalamus sponsi* vel *sponsæ*. Alii item, *adytum*, *conclave*, *penetrale*. Et Job. 37. v. 9. *meridies*, sive *polus antarcticus*, qui nobis ad septentrionem habitantibus secretus est & absconditus. Hinc stellæ, quæ in parte australi sunt, *penetralia*, seu *interiora austri* dicuntur Job. 9. v. 9. Cum præf. חֲדַר *conclave*, בְּחֶדֶר, בַּחֶדֶר, in pausa בֶּחָדֶר, & בְּחֶדֶר, *in conclavi*, cum (-) in ultima voce sub ב pro (-) ob aliud (-) seq. sub ח. Vide Gram. Heb. tom. 1. p. 380. c. 1. Cum præf. & ה locali, הַחֶדְרָה, & in pausa הֶחָדְרָה, *in cubiculum*, cum (-) pro (-) sub ה ob aliud (-) sequens sub ח, vide Gram. Heb. t. 1. p. 69. c. 1. Cum præf. & aff. מֵחֶדְרוֹ (ex forma חֲדַר) *è cubiculo ejus*, m. Vide eandem Gram. ibid. p. 92. c. 2. num. II. Pl. חֲדָרִים *penetralia*. Cum præf. וּמֵחֲדָרִים *& à conclavibus*. Const. חַדְרֵי (ex forma חֲדַר) *penetralia*. Cum præf. & in eadem forma וְחַדְרֵי *& penetralia*, *& interiora*, בְּחַדְרֵי *in penetralibus*, וּבְחַדְרֵי *& in penetralibus*. Cum affix. חֲדָרָיו *conclavia*, *penetralia ejus*, m. Cum præf. & affix. וַחֲדָרָיו *& penetralia ejus*, m. בַּחֲדָרֶיהָ *in conclavia tua*, m. R. חָדַר inusit.

חַדְרָךְ Mass. *Hhadhrách*, Vulg. *Hadrách*, nom. propr. terræ seu regionis, quæ aliis est Arabia, aliis Syria, aliis cœlesyria, aliis Syria Damascena. Aliis *Hadrach* vicus est seu opidum juxta Damascum, ut testatur R. Joses Damasco oriundus, Zach. 9. v. 1. Etym. *acumen teneritudinis* ; ab חַד *acutus*, *exacutus est*, רַךְ *mollities*, *teneritas*, *teneritudo*. Vel *conclave*, *cubiculum tuum*, f. ab חדר *conclave*, *cubiculum*, & aff. 2. p. f. f.

חֹדֶרֶת f. unde cum præf. הַחֹדֶרֶת, Ezech. 21. v. 14. al. 19. Lxx. Vatic. καὶ ἐκστήσεις *& obstupescere facies* ; videntur legisse וַחֲדַרְתְּ in 2. p. f. m. præteriti Qal Verbi inusit. חָדַר. Mss. Alex. ἐκστήσει *obstupescere faciet*. Vulg. *obstupescere facit*. Alii, *penetrans*, *permeans usque ad interiora conclavia* ; ita ut sit Benoni sing. f. Qal ex forma ח præcedente duplici (-) Verbi Rad. חָדַר alibi quidem apud Hebræos inusitati ; sed apud Arabes inter alia significantis *stupefecit*, *obstupefecit*.

חָדָשׁ m. Lxx. Aq. Sym. Theod. καινὸς, νέος, Vulg. & alii, *novus*. Lxx. item, πρόσφατος *recens*, & adverb. προσφάτως *recenter*, ἕτερος *alius*, *alter*, καινὸς, Job. 29. v. 20. *vacuus*, *inanis* ; sed mendum est pro καινὸς *novus*, ut habet editio Complut. Cum præf. הֶחָדָשׁ *novus*, vel *nova* (porta), cum (-) sub ה pro (-) ob aliud (-) seq. sub ח, vide Gram. Heb. tom. 1. p. 69. c. 1. Fem. חֲדָשָׁה, & cum præf. הַחֲדָשָׁה, *nova*, 2. Paral. 20. v. 5. ubi Complut. mendose σκηνὴ *tentorium*, pro καινὴ *nova*, seu *novum* (atrium), ut legitur in Lxx. Vatic. Plur. m. חֲדָשִׁים, & cum præf. הַחֲדָשִׁים, *novi*, *nova*. Plur. f. חֲדָשׁוֹת *novæ res*, *nova*. Cum præfix. וַחֲדָשׁוֹת *& nova*. R. חִדֵּשׁ in Piel *innovavit*.

חדש QAL, unde PIEL חִדֵּשׁ, Lxx. καινίζω, ἀνακαινίζω, ἐγκαινίζω, ἐπανακαινίζω, Sym. ἀνανεόω, Vulg. & alii, *renovo*, *innovo*, *instauro*, *redintegro*.

PRAET. 3. p. pl. c. cum præf. וְחִדְּשׁוּ *& instaurabunt*.

INFIN. cum præf. לְחַדֵּשׁ *ad renovandum*.

IMPER. 2. p. f. m. חַדֵּשׁ *innova*.

FUT. 3. p. f. m. cum præf. וַיְחַדֵּשׁ *& renovavit*. 2. p. f. m. תְּחַדֵּשׁ *renovabis*. Cum præf. וּתְחַדֵּשׁ *& renovabis*. 1. p. pl. c. cum præf. וּנְחַדֵּשׁ *& renovabimus*.

HITHPAEL הִתְחַדֵּשׁ, unde 3. p. f. f. FUT. תִּתְחַדֵּשׁ, Psal. 102. Heb. 103. v. 5. Lxx. ἀνακαινισθήσεται, Vulg. Lat. *renovabitur*. S. Hieron. *innovabitur* (juventus tua), ubi est enallage numeri pro תִּתְחַדֵּשְׁנָה *renovabuntur* ; nam vox נְעוּרָיְכִי *juventutes tuæ*, ad quam verbum istud pertinet, est pluralis. Hinc nonnulli interpretantur in 2. p. f. m. *renovaberis juventute tua*.

חֹדֶשׁ m. Lxx. Sym. Theod. μὴν, Vulg. & alii, *mensis*. Lxx. item & Aq. νουμηνία, νεομηνία, Vulg. *neomenia*, seu *nova luna*.

Lxx. item, ἑορτὴ *festum*; quod neomenia, seu primus dies mensis esset dies festus, vide Gram. Heb. tom. 2. p. 433. §. IV. καινότης *novitas*, *innovatio*, ταπείνωσις *humilitas*, *humiliatio* (menstrua in mulieribus), ἐρυσίβη *rubigo*, Ose. 5. v. 7. Ceterum & mensis, & nova luna uno eodem vocabulo apud Hebræos efferuntur, quod menses eorum à nova luna incipiant; & vice versa, principio mensium eorum luna renovetur. Vide Gram. Heb. tom. 2. p. 427. c. 1. Cum præf. הַחֹדֶשׁ *mensis*, cum (-) pro (-) sub ה, quia daghésch excidit sine compensatione, vide Gram. Heb. tom. 1. p. 69. c. 1. 2. וְהַחֹדֶשׁ *& mensis*, בְּחֹדֶשׁ & בַּחֹדֶשׁ, *in mense*, וּבַחֹדֶשׁ *& in mense*, לְחֹדֶשׁ & לַחֹדֶשׁ, *mensi*, *mensis*, *in mensem*, וּמֵחֹדֶשׁ *& de mense*. Cum præf. & affix. חָדְשׁוֹ hhodhschó *mensis ejus*, m. בְּחָדְשׁוֹ behhodhschó *in mense ejus*, m. חָדְשָׁהּ hhodhscha *mensis ejus*, f. בְּחָדְשָׁהּ behhodhschah *in mense ejus*, f. Plur. חֳדָשִׁים *menses*. Cum præf. הֶחֳדָשִׁים *novilunia*, cum (-) sub ה ob (-) sequens sub ח, vide Gram. Heb. tom. 1. p. 69. c. 1. Sic excluso ה articulo, וּבֶחֳדָשִׁים *& in noviluniis*, לֶחֳדָשִׁים *ad novilunia*, וְלֶחֳדָשִׁים *& ad novilunia*. Pro (-) sub ב & ל, vide Gram. Heb. tom. 1. p. 70. c. 2. 380. c. 1. Const. חָדְשֵׁי hhodhsché *menses*. Cum præf. לְחָדְשֵׁי lehhodhsché *ad menses*. Cum præf. & affix. חֳדָשָׁיו *menses ejus*, m. לְחֳדָשָׁיו, excluso ה artic. *in mensibus ejus*, m. חָדְשֵׁיכֶם hhodhschechém *menses vestri*, m. R. חָדַשׁ in Piel *innovavit*. Vide supra.

חֹדֶשׁ Mass. *Hhódhesch*, Vulg. *Hódes*, nomen proprium uxoris Saharaim, 1. Paral. 8. v. 9. Etym. *mensis, novilunium*; ab חֹדֶשׁ idem. Vel *novitas*; ab חָדַשׁ in Piel *innovavit*.

חֲדָשָׁה Mass. *Hhadaschá*, Vulg. *Hadassá*, nomen proprium civitatis in Tribu Juda, Jos. 15. v. 37. Etym. *mensis*, *novitas*, &c. Vide nomen præced.

חָדְשִׁי Mass. *Hhodhschí*, Vulg. *Hodsí* vel *Hadsí*, nomen proprium loci aut regionis in dimidia Tribu Manasse trans Jordanem, ut videtur, 2. Reg. 24. v. 6. Etym. *mensis*, *novitas*, &c. vide חֹדֶשׁ. Aliis est nomen appellativum, *novus*, *recens*, h. e. *noviter habitata*, vel *acquisita* (terra). R. חָדַשׁ in Piel *innovavit*.

חֲדַת m. Chald. Esd. 6. v. 4. Lxx. Vatic. εἷς *unus*; referebant ad אֶחָד *unus*. Complut. καινὸς εἷς *novus unus*. Hic duæ versiones sunt, altera Lxx. altera alterius interpretis. Vulg. & alii, *novus*. Idem est atque Heb. חָדָשׁ, mutato ש in ת more Chaldæorum.

חֲוָא Chald. vide infra חֲוָה, col. 549.

חוֹב m. Ezech. 18. v. 7. Lxx. ὀφείλων *debens*. Vulg. & alii bene multi, *debitor*. Paraph. Chald. Qimhhi & R. Salomon, *debitum*. R. חוּב, vide vocem sequentem.

חוּב vel חִיב, QAL, Heb. & Chald. unde 2. p. pl. m. PRAET. PIEL in forma perfect. & cum præfix. וְחִיַּבְתֶּם, Dan. 1. v. 10. Theod. καὶ καταδικάσητε *& condemnetis*. Vulg. & alii, *condemnabitis* (caput meum regi), h. e. debitorem, reum, efficietis me apud regem.

חוֹבָה Mass. *Hhová*, Vulg. *Hobá*, nomen proprium loci ad lævam Damasci, Gen. 14. v. 15. Etym. *absconsio*, vel *debitum*; ab חָבָא in Niph. *absconditus est*, vel חוּב *debitum*.

חוּג QAL, unde 3. p. s. m. PRAET. חָג, Job. 26. v. 10. Lxx. ἐγύρωσεν *in gyrum composuit*, *collegit*, *descripsit*. Mendose Ald. ἐγύμνωσε *nudavit*. Sym. περιέγραψε *circumscripsit*. Vulg. *circumdedit*. Alii, *circinavit*, h. e. circino descripsit.

חוּג m. Lxx. Aq. Theod. γῦρος, Vulg. & alii, *gyrus*, *circulus*, *ambitus*. Lxx. item, θρόνος *thronus*, Prov. 8. v. 27. Sym. περιγραφὴ *circumscriptio*. Vulg. item, *cardo*. Cum præf. וְחוּג *& circulus*, *& ambitus*. R. חוּג *in gyrum describere*.

חוּד QAL. Lxx. προβάλλω, Vulg. & alii, *propono*, ænigma videlicet; nam hoc verbum semper jungitur cum nomine conjugato חִידָה *ænigma*. Lxx. item, διηγήσομαι *recenseo*, *enarro*. Alii, *ænigmatice loquor*.

PRAET. 2. p. s. m. cum ה expresso in fine חַדְתָּה *proposuisti*.

IMPER. 2. p. s. m. חוּד, & cum ה parag. חוּדָה, *propone*.

Digitized by Google

Fut. 1. p. ſ. c. cum ה parag. אֲחַוֶּה *proponam.*

חוה QAL, unde PIEL חִוָּה, Lxx. Sym. ἀναγγέλλω *annuntio, renuntio.* Lxx. item, διδάσκω, Vulg. *doceo*, ὑπολαμβάνω *ſuſcipio, reſpondeo, ſermonem excipio.* Vulg. item & alii, *indico, oſtendo.*

Infin. cum præfix. מֵחַוֺּת *ab indicando, indicare.*

Fut. 3. p. ſ. m. יְחַוֶּה *indicabit, indicat.* 1. p. ſ. c. cum præf. וַאֲחַוֶּה *indicabo.* Cum præf. & aff. אֲחַוְּךָ *indicabo tibi*, m. אֲחַוְּךָ & *indicabo tibi*, m. Job. 36. v. 2. ubi eſt (ְ) loco (ֵ) ſub (ו) ob pauſam; & affixum notatur cum daghéſch ad compenſandum נ epentheticum abjectum, eſt enim pro אֲחַוֶּנְךָ. Vide Gram. Heb. tom. 1. p. 368. c. 2. initio.

חוה aut חֲוָא, Chald. PEAL, unde PAEL חַוִּי, aut חַוֵּה, aut חַוִּי, aut חַוֵּא, Theod. ἀπαγγέλλω *renuntio, annuntio,* γνωρίζω *notum*, Vulg. *manifeſtum facio.* Vulg. item & alii, *narro, indico*, ut in Heb.

Fut. 3. p. ſ. m. cum aff. יְחַוִּנַּהּ *indicabit eam*, יְחַוִּנַּנִי *indicaverit mihi*, c. 1. p. ſ. c. אֲחַוֵּא *indicabo.* 1. p. pl. c. נְחַוֵּא *indicabimus.*

APHEL הַחֲוִי aut אַחֲוִי, Theod. ἀπαγγέλλω *renuntio,* γνωρίζω *notum facio.* Vulg. & alii, *indico*, &c. ut in Pael.

Infin. cum præf. & ה ab initio pro א, לְהַחֲוָיָה *ad indicandum, indicare.* Vide Gram. Chald. tom. 2. p. 610. c. 2.

Imper. 2. p. pl. m. cum aff. & ה ab initio pro א, הַחֲוֺנִי *indicate mihi*, c. Vide Gram. Chald. tom. 2. p. 616. c. 2. fin.

Fut. 3. p. ſ. m. ſervata characteriſtica ה pro א, יְהַחֲוֵה *indicabit.* Sic 2. p. plur. m. תְּהַחֲוֺן *indicabitis.* Vide Gram. Chald. t. 2. p. 610. c. 2. fin. Cum aff. תְּהַחֲוֻנַּנִי *indicabitis mihi*, c. 1. p. pl. c. נְהַחֲוֵה *indicabimus.*

חַוָּה Maſſ. *Hhavvá*, Vulg. *Hevá*, nomen proprium uxoris Adam, Gen. 3. v. 20. Etym. *vivens, vita;* ab חָיָה *vixit*, mutato (י) in (ו). Sic autem ab Adamo vocata eſt Heva, quod futura *eſſet mater cunctorum viventium.* Vide Gen. ibid.

חוֹזָי in pauſa, Maſſ. *Hhozái*, Vulg. *Hozái*, nomen proprium Prophetæ, 2. Paral. 33. v. 19. Etym. *videns;* ab חָזָה *vidit.* Lxx. ὁρώντες *videntes;* appellative acceperunt.

חוֹחַ m. Lxx. Theod. ἄκανθα, Lxx. item, ἄκαν, Sym. ἄκανθος, Vulg. & alii, *ſpina, carduus, tribulus.* Lxx. item, κνίδη *urtica*, μάνδρα *caula*, δεσμὸς *vinculum*, ψέλλιον, Job. 40. v. 21. ubi Vulg. *armilla*, Theod. ibid. χαλινὸς *frænum.* Alii, *hamus, uncus piſcatorius.* Vulg. item, *lappa, paliurus.* Alii item, *ſpinetum, vepretum.* Cum præf. הַחוֹחַ *ſpina*, 2. Paral. 25. v. 18. ubi Lxx. vocem Hebraicam retinuerunt, ὁ ἀκχὼχ, mſ. Alex. ὁ ἀχὼχ; legebant חוֹחַ; vel ἀχὼχ mendum eſt pro ἀχώχ; וְחוֹחַ & *ſpina*, וּבַחוֹחַ *aut cum ſpina.* Plur. cum præf. הַחוֹחִים *ſpinæ*, בַּחוֹחִים, 2. Paral. 33. v. 11. Lxx. ἐν δεσμοῖς *in vinculis.* Alii, *in ſpinetis, in vepribus.* Vulg. hîc paraphraſtam agit. וּבַחֲוָחִים, 1. Reg. 13. v. 6. quaſi ab חָוָח, vide Gram. Heb. t. 1. p. 62. c. 2. Lxx. καὶ ἐν ταῖς μάνδραις & *in caulis*, & *in ſpeluncis*, quo poſtremo ſenſu μάνδρα uſurpatur apud Theocrit. Idil. 5. Vulg. *in abditis.* Alii, *in ſpinetis, in vepretis.* R. חָוַח inuſit.

חוט, vel חִיט, PEAL, Chald. unde APHEL אַחִיט, vel אַחִיט, ex quo 3. p. plur. m. Fut. in forma Hebraica, vide Gram. Chald. t. 2. p. 605. c. 2. init. יַחִיטוּ, Eſd. 4. v. 12. Lxx. ἀνέθεσαν *erexerunt, erigunt.* Vulg. *componentes* (ſunt), h. e. componunt. Alii, *delineant.* Ad verbum, *conſuunt;* nam hoc verbum Chaldæis, Rabbinis, & etiam olim Hebræis, ut ex nomine derivato liquet, *conſuere* ſignificat.

חוּט m. Lxx. σπαρτίον, Sym. νῆμα, Vulg. & alii, *filum, funiculus, vitta.* Lxx. item & Aq. ῥάμμα *ſutura, filum.* Lxx. item, περίμετρον, 3. Reg. 7. v. 15. *menſura, funiculus menſorius*, Vulg. *linea.* Sym. item, κρόκη *ſubtegmen.* Cum præf. וְחוּט & וְהַחוּט, & *filum*, כְּחוּט & כַּחוּט, *ſicut filum*, מִחוּט, dagh. excidente ſine compenſatione pro מֵחוּט, *à filo.* Vide Gram. Heb. tom. 1. p. 70. c. 2. circa finem, R. חוּט *conſuere.*

חִוִּי Maſſ. *Hhivví*, Vulg. *Heveus*, nomen proprium filii Chanaan, Gen. 10. v. 17. Etym. *vita mea;* ab חָיָה *vixit*, & affix. 1. p. ſ. c.

Digitized by Google

חֲוִילָה Maſſ. *Hhavilá*, Vulg. *Hevilá* & *Hevilath*, nom. proprium 1°. regionis, quam nonnulli Colchidem eſſe arbitrantur, Gen. 2. v. 11. 2°. ſolitudinis ſeu regionis Arabiæ petrææ, quam incolebant Amalecitæ, Gen. 25. v. 18. 1. Reg. 15. v. 7. 3°. filii Chus, Gen. 10. v. 7. 4°. filii Jectan, ibid. v. 29. Etym. *dolens* vel *parturiens*; ab חוּל *dolere*, *parturire*. Vel *indicans*, *annuntians ei*, f. ab חָוָה in Piel *indicavit*, *annuntiavit*, & לָהּ *ei*, f.

חוֹל m. Lxx. Aq. Theod. ἄμμος, Vulg. & alii, *arena*. Lxx. item, παράλιος *maritimus*, στέλεχος φοίνικος *truncus palmæ*, Job. 29. v. 18. ubi Vulg. *palma*, Hebræi quidam, *phœnix*, avis. Cum præf. הַחוֹל *arena*, בַּחוֹל *in arena*, כְּחוֹל & כַּחוֹל, *ſicut arena*, וְכַחוֹל & וּכְחוֹל, *& ſicut arena*, מֵחוֹל *præ arena*. R. חוּל *dolere*, unde *arena*, inquiunt, quod ambulantibus dolorem & moleſtiam afferat.

חוּל QAL. Lxx. ὠδίνω vel ὠδινάω, Vulg. & alii, *pario*, proprie cum dolore; ὠδῖνας ἔχω *dolores habeo*, *doleo*, πονέω *laboro*, ἀσθενέω *infirmus ſum*, ταράσσομαι *turbor*, σαλεύομαι *concitor*, *commoveor* metu aut timore; tuncque conſtruitur cum מִן, ut alia Verba metus; συστρέφομαι *convertor*, *convolvor*; ἄρχομαι *incipio*, ἥκω *venio*, καταντάω *occurro*. Alii item, *permaneo*, *reſideo*, eoque ſenſu conſtruitur cum עַל vel בְּ; *cum cruciatu & dolore ingruo*, *cado*, *recido*, *anxie exſpecto*. Ideo Verbi hujus tam varia eſt ſignificatio, quod affinitatem habeat cum חָלָה *ægrotavit*, חָלַל *vulneratus*, *ſauciatus eſt*, יָחַל *exſpectavit*, quorum etiam Verborum formas interdum aſſumit.

Praet. 3. p. ſ. f. חָלָה *parit*, *dolet*. Cum præfix. וְחָלָה *& reſidebit*, cum accentu in ult. ob (ו) præpoſitum, vide Gram. Heb. tom. 2. p. 310. c. 1. 1. p. ſ. c. חַלְתִּי *parturivi*. 3. p. pl. c. חָלוּ *doluerunt*, *manſerunt*. Cum præf. וְחָלוּ *& dolebunt*, cum accentu in ult. ob (ו) præpoſitum. Vide Gram. ibid. 1. p. pl. c. חַלְנוּ *doluimus*.

Infin. חוּל *dolendo*, *parturiendo*.

Imper. 2. p. ſ. f. חוּלִי *dole*, *commoveare*, *commovetor tu*.

Fut. 3. p. ſ. m. יָחוּל *permanebit*. 3. p. ſ. f. תָּחוּל *dolebit*. Cum præf. & ex forma hhólem, וַתָּחֹל *& doluit*, *& conturbata eſt*. 3. p. pl. m. cum (י) euphonico pro (ו), יָחִילוּ *permanebunt*.

POEL חוֹלֵל vel חוֹלַל, Lxx. πλάσσω *formo*, *fingo*, καταρτίζω *coapto*, ἐξεγείρω, σεσείω, *excito*, *concito*, διαρρήγνυμι *diſrumpo*, κατατομάω *exſcindo*, &c. Aq. ὠδινάω *pario*, & tranſitive, *parere facio*. Alii item, *vulnero*, *dolore afficio*, *ſollicite exſpecto*.

Praet. 3. p. ſ. m. חוֹלֵל *parturire facit*. 3. p. ſ. f. חוֹלְלָה *formavit*.

Ben. ſ. m. מְחוֹלֵל *formans*, *dolore afficiens*. Cum aff. & in pauſa; quare poſterius ל afficitur (ָ) pro (ֵ), מְחוֹלְלֶךָ *formator tuus*, m. Fem. ex forma ת præcedente duplici (ֶ), מְחוֹלֶלֶת *vulnerans*, *dolore afficiens*, *formans*.

Fut. 3. p. ſ. m. יְחוֹלֵל *parere facit*. 3. p. ſ. f. תְּחוֹלֵל *format*, *gignit*. Cum affix. תְּחוֹלֶלְכֶם *formavit vos*, m. 2. p. ſ. m. cum præf. וּתְחוֹלֵל *& exſpectabis*, *& exſpecta*, וַתְּחוֹלֵל *& formaſſes*.

POAL חוֹלַל, Lxx. Sym. μαιόομαι *obſtetricor*, h. e. dolore afficior inſtar mulieris parturientis. Lxx. item, συλλαμβάνομαι *concipior*, τραυματίζομαι (ab חָלַל) *vulneror*, πήγνυμαι *firmor*, *compingor*, *formor*. Aq. ὠδινάομαι *parturior*. Alii item, *dolore afficior*.

Praet. 2. p. ſ. m. חוֹלָלְתָּ *formatus es*, cum (ָ) pro (ַ) ſub priori ל ob pauſam. Sic 1. p. ſ. c. חוֹלָלְתִּי *formatus*, *formata ſum*.

Paoul ſ. m. מְחֹלָל, Iſai. 53. v. 5. Lxx. ἐτραυματίσθη, Vulg. *vulneratus eſt*. Aq. βεβηλωμένος, ſecundum Procopium, *profanatus*, ἐβεβηλώθη, ſecundum Euſebium, *profanatus eſt*.

Fut. 3. p. pl. m. in pauſa; quare (ַ) mutatur in (ָ), יְחוֹלָלוּ, Job. 26. v. 5. *dolore afficiuntur*. Vulg. *gemunt*. Alii, *reformabuntur*.

HIPHIL הֵחִיל, Lxx. Aq. Sym. ὠδινάω, ὠδινάομαι, *parturio*, *dolore afficior inſtar parturientis*. Lxx. item, σαλεύομαι *concitor*, σεσείω *commoveo*, ταράσσομαι *turbor*, συντρίβομαι *conteror*, τραυματίζομαι *vulneror*, ἀλγέω *doleo*, ἀνθέω *floreo*, πονέω *laboro*, εὐλαβέομαι *revereor*, φοβέομαι *timeo*, ὑπομένω

Digitized by Google

exspecto, præstolor, &c. Sym. item, ὠδινίζω *parere facio*, διασπάομαι *convolvor, contorqueor*. Alii item, *permaneo*.

Imper. 2. p. pl. m. חִילוּ per aphæresin characteristicæ pro הָחִילוּ, *dolete*. Vide Gram. Heb. tom. 1. p. 259. c. 2.

Fut. 3. p. s. m. יָחִיל *permanebit, dolere, parturire facit, dolet*. Cum præf. & (·) in fine pro (·) ob accentum ab ultima ad penultimam retractum, וַיָּחֶל *& timuit*. Vide Gram. Heb. tom. 1. p. 259. c. 2. fin. 3. p. s. f. תָּחִיל *dolet*. Cum præf. וַתָּחֶל *& trepidat, & commovetur*, וְתָחִיל *& dolebit*. 2. p. s. f. cum ן parag. תְּחִילִין *parturies, parturis*. 1. p. s. c. אוֹחִיל, & cum ה paragog. אוֹחִילָה (ab יָחַל), *exspectabo, dolebo*. 3. p. pl. m. יָחִילוּ, & cum ן parag. יְחִילוּן, *dolebunt, dolore afficient, trepidabunt*. Cum præf. וַיָּחִילוּ *& exspectarunt*, וַיָּחֵלוּ, & cum dagh. in ל, secundum alia exemplaria, וַיָּחִלּוּ, Ose. 8. v. 10. (ab חָלַל) *& doluerunt*. 2. p. pl. m. תְּחִילוּ *trepidabitis*.

HOPHAL הוּחַל, unde 3. p. s. m. Fut. cum ה interrog. præf. הֲיוּחַל, Isai. 66. v. 8. Lxx. εἰ ὤδινε *nunquid parturiit?* Vulg. *nunquid parturiet?* Alii, *nunquid fiet ut parturiat? nunquid formata est?* &c.

HITHPOEL הִתְחוֹלֵל, Lxx. Sym. ἱκετεύω *supplico*. Lxx. item, ταράσσομαι *turbor*, συστρέφομαι *convolvor*, ἐν φροντίδι *in cura*, ἐν ὀδύνῃ *in dolore* (sum). Aq. item, ἀποκαραδοκέω *anxie, sollicite exspecto*. Sym. item, ἀλαζονεύομαι *jacto me, arroganter ago*. Vulg. *superbio*. Alii item, *doleo, dolore me conficio, permaneo*.

Ben. s. m. מִתְחוֹלֵל, Job. 15. v. 20. *dolore se conficiens*. Lxx. ἐν φροντίδι *in cura, in sollicitudine*, Aq. ἐν ὀδύνῃ *in dolore* (est). Sym. Verbal. ἀλαζονεύεται, Vulg. *superbit*. Theod. ματαιοῦται *vanus fit, evanescit*.

Imper. 2. p. s. m. cum præf. וְהִתְחוֹלֵל *& exspecta*.

Fut. 3. p. s. f. cum præf. & geminata prima & tertia radicali, וַתִּתְחַלְחַל, Esth. 4. v. 4. *& doluit*. Vulg. (&) *consternata est*.

חוּל Mass. *Hhoúl*, Vulg. *Húl*, nomen proprium filii Aram, Gen. 10. v. 23. Etym. *dolor, infirmitas, præstolatio*; ab חוּל *dolere, infirmari, præstolari*. Vel *arena*, ab חוּל idem.

חוֹלָה f. ab inusit. masc. חוֹל, Eccle. 5. v. 12. Lxx. substantive, ἀῤῥωστία *infirmitas*, qua voce duas רָעָה חוֹלָה expresserunt. Sym. κακὰ *mala*, Vulg. *pessima* (infirmitas). Alii, *dolorificum*, seu *dolorem afferens* (malum). Cum præf. כְּחוֹלָה, Jerem. 4. v. 31. Lxx. ὡς ὠδινούσης, Vulg. & alii, *quasi parturiens*. R. חוּל *doluit, parturiit*.

חוּם vide חוּם infra.

חוּם m. Lxx. ποικίλος *varius, variegatus*, φαιὸς, Vulg. & alii, *furvus, fuscus, fulvus, niger, subniger*, & quasi calore solis adustus. Cum præfix. וְחוּם *& fuscus, & fuscum* (pecus). R. חָמַם *caluit, incaluit, adustus est*; sed forma est à חוּם.

חוֹמָה & חֹמָה, f. Lxx. Aq. Sym. Theod. τεῖχος, Vulg. & alii, *murus*. Lxx. Sym. item, κύκλος *ambitus*. Lxx. item, περιτείχισμα *antemurale*, οἶκος *domus*, per synecdoch. partis pro toto, ὅρμος *portus, propugnaculum*, δόξα *gloria*, Prov. 18. v. 11. ubi forte legebant הוֹדָה ab הוֹד *gloria*; vel metaphorice acceperunt. Adject. τειχήρης *muratus*. Cum præf. הַחוֹמָה *murus*, וְחוֹמָה *& murus*, לְחוֹמָה & לַחוֹמָה, *muro, ad murum*, בְּחוֹמָה & בַּחוֹמָה, *in muro*, וּבַחוֹמָה *& in muro*, וְכַחוֹמָה *& sicut murus*. Const. חוֹמַת *murus*. Cum præf. וְחוֹמַת *& murus*, בְּחוֹמַת *in muro*, וּבְחוֹמַת *& in muro*, לְחוֹמַת *muro*, וּלְחוֹמַת *& muro*, מֵחוֹמַת *à muro*. Cum aff. חוֹמָתָהּ *murus ejus*, f. Plur. חוֹמוֹת & חֹמוֹת, *muri*. Cum præf. הַחוֹמוֹת *muri*, בְּחוֹמוֹת *in muris*, לְחוֹמוֹת *muris*, וְחוֹמוֹת *& muris*. Cum præf. & aff. חוֹמוֹתָיו *muri ejus*, f. חוֹמֹתַיִךְ *muri tui*, m. חוֹמֹתַיִךְ *muri tui*, f. בְּחוֹמֹתַיִךְ *in muris tuis*, f. & in pausa; quare ה afficitur (·) loco (·); וּבְחוֹמֹתַי *& in muris meis*, c. Dual. cum præf. הַחֹמֹתַיִם *duo muri, duplex murus*, vox anomala composita ex plurali & forma duali, pro חוֹמָתַיִם. Vide Gram. Heb. tom. 1. p. 66. c. 1. fin. R. חָמַם *caluit, incaluit*; unde *murus*, quod lateribus ad ignem coctis conficiatur.

חוֹמֵץ m. unde cum præfix. וְחוֹמֵץ, Psal. 70. Heb. 71. v. 4. Lxx. καὶ ἀδικοῦντος *& inique agens*. Vulg. *& iniquus*. Alii, *& oppressor, & violentus*; quasi ab חָמַס *oppressit*, literis

Digitized by Google

ם & ץ commutatis. R. חָמֵץ *fermentatus est, impie egit.*

חוס QAL. Lxx. φείδομαι, Vulg. & alii, *parco, misereor.* Construitur cum עַל & sæpe adjunctum habet nomen עַיִן *oculus.*

Praet. 3. p. s. f. חָסָה *pepercit.* 2. p. s. m. חַסְתָּ *pepercisti.*

Imper. 2. p. s. m. cum ה paragog. חוּסָה *parce.* Cum præf. וְחוּסָה *& parce.*

Fut. 3. p. s. m. יָחוּס, & ex forma hhol. יָחֹס, *parcet.* 3. p. s. f. ex eadem forma, תָּחוּס & תָּחֹס, *parcat.* Cum præf. & (- hhatouph) in fine pro hhol. ob accentum ab ultima ad penult. retractum, וַתָּחָס vattahhos *& pepercit.* Vide Gram. Heb. t. 1. p. 251. c. 2. 1. p. s. c. אָחוּס *parcam.*

חוֹף m. Lxx. αἰγιαλὸς, Vulg. & alii, *litus,* παράλιος, παραθαλάσσιος, Vulg. *maritimus,* ὅρμος *portus.* Cum præf. וּבְחוֹף *& in litore, & in portu,* לְחוֹף *ad litus, ad portum.* R. חָפָה *texit, protexit;* unde *portus,* quod in eo naves protegantur.

חוּפָם Mass. *Hhouphám,* Vulg. *Hupham,* nomen proprium filii Benjamin, Num. 26. v. 39. Is, Gen. 46. v. 21. dicitur חֻפִּים *Hhuppím,* Vulg. *Ophim.* Vide Gram. Heb. t. 1. p. 430. c. 1. Etym. *thalamus, portus, litus, protectio, operimentum eorum;* ex חוֹף *portus, litus,* vel חֻפָּה *thalamus,* vel חָפָה *texit, protexit, operuit,* & aff. 3. p. pl. m.

חוּפָמִי Mass. *Hhouphamí,* Vulg. *Huphamitæ,* nomen proprium posterorum Hhupham, Num. 26. v. 39. Etym. vide nomen præcedens.

חוּץ & חֻץ, m. nomen & adverb. Lxx. πλατεῖα, Sym. ἀγορὰ, Vulg. & alii, *platea, vicus, forum.* Lxx. item, αὐλὴ, ὁδὸς, *via,* ἔξοδος *exitus, egressus.* Sym. item & Theod. ἄμφοδος *bivium,* &c. Et adverbialiter, Lxx. ἔξω *foris, foras, præter, præterquam.* Cum præf. הַחוּץ *foras,* מֵחוּץ *à foris, extrinsecus,* בַּחוּץ *foris,* וְכַחוּץ *& sicut platea,* לַחוּץ *foras,* וְלַחוּץ *& foras,* מִחוּץ, sine daghésch excidentis compensatione, pro מֵחוּץ, *à foris, extrinsecus,* וּמִחוּץ *& extrinsecus.* Cum ה locali חוּצָה & חֻצָה, *foris, foras, extra.* Aq. Theod. Isai. 33. v. 7. ἐκτενῶς *impense, vehementer;* quasi ab אוּץ *ursit, institit.* Cum præfix. & eodem ה locali, הַחוּצָה *foras,* וְהַחוּצָה & וְלַחוּצָה, *& foris, & foras,* מַחוּצָה pro מִחוּצָה, *foris,* וּמִחוּצָה *& à foris.* Plur. f. חוּצוֹת & חֻצוֹת, *plateæ.* Cum præfix. וְחוּצוֹת & וְחֻצוֹת, *& plateæ,* בַּחוּצוֹת & בְּחֻצוֹת, *in plateis,* וּבְחוּצוֹת *& in plateis,* וּמֵחוּצוֹת *& ex plateis.* Cum præf. & aff. בְּחוּצֹתָיו *in plateis ejus,* m. חוּצוֹתֶיהָ *plateæ ejus,* f. בְּחוּצוֹתֶיהָ *in plateis ejus,* f. חוּצוֹתַיִךְ *plateæ tuæ,* f. in pausa, quare ה afficitur (-) pro (-); חוּצוֹתָם *plateæ eorum,* בְּחוּצוֹתֵינוּ *in plateis nostris,* c. R. חוּץ inusit.

חוּקֹק Mass. *Hhouqóq,* Vulg. *Hucác,* al. *Hacóc,* nomen proprium urbis Tribus Aser Levitis datæ, 1. Paral. 6. v. 60. al. 75. Etym. *sculptor, scriba,* aut *legislator;* ab חָקַק *sculpsit, descripsit, statuit, decrevit,* &c.

חור QAL, unde 3. p. pl. m. Futuri ex forma (-) mutati in (-) ob pausam, יֶחֱוָרוּ, Isai. 29. v. 22. Lxx. μεταβαλεῖ *mutabit,* supple Jacob vel Israël, quod posterius nomen supplent mss. Alex. Ald. & Complut. Verbum hoc active acceperunt, & pluralem numerum in singularem commutarunt. Theod. ἐντραπήσεται *confundetur,* Vulg. *erubescet* (vultus ejus). Alii, *albescent, expallescent* (facies eorum), ex dialecto Chaldaica, ad quam pertinet hoc verbum.

חִוָּר m. Chald. Dan. 7. v. 9. Theod. λευκὸν, Vulg. & alii, *candidum, album* (vestimentum). R. חֲוַר *albuit.*

חוֹר, חֹר, חוּר & חֻר, m. Lxx. ὀπὴ, Vulg. & alii, *foramen.* Lxx. item, τρώγλη *antrum, caverna.* Cum præf. הַחוֹר *foramen.* Pl. cum præf. חוֹרִים *foramina,* בְּחוֹרִים, Isai. 42. v. 22. ab חוֹר, *in foraminibus.* Aliis est plur. nominis בָּחוּר aut בָּחֻר, *juvenis.* Const. חֹרֵי *foramina.* Cum aff. חֹרָיו *foramina ejus,* m. חֹרֵיהֶם, 4. Reg. 18. v. 27. & cum א epenthetico חֲרָאֵיהֶם, Isai. 36. v. 12. vox anomala & minus honesta; quare ipsi subjiciuntur puncta vocis alterius honestioris, nempe צוֹאָתָם *egressio, egesta eorum;* eaque postrema vox legitur pro altera חֹרֵיהֶם, aut חֲרָאֵיהֶם, quæ, ut diximus, obscæna est; significat enim proprie *anum* seu *podicem,*

Digitized by Google

& metonymice quod ex eo egreditur. Hinc Lxx. Aq. Sym. Theod. Iſai. 36. v. 12. κόπρον αὐτῶν *ſtercus ſuum*. Vulg. *ſtercora ſua*. Vide Gram. Heb. tom. 2. p. 410. c. 1. Cum præf. & aff. בְּחוֹרֵיהֶן *in foraminibus ſuis*, f. R. חֲרַר Chald. *perforavit*, *excavavit*.

חוּר m. Eſth. 1. v. 6. Lxx. κεκοσμημένη *ornata* (aula). Alii, *candidus*, *candidum* (aulæum). Vulg. *aërii coloris*. Ibid. c. 8. v. 15. Lxx. edit. Origen. nam vacat apud Lxx. Vatic. ἀέρινὸ, Vulg. *aërea* (veſtis). Alii, *candida*. Cum præf. וְחוּר *& candida* (ſtola). Vide aliud חוּר in nomine præced. R. חָוַר *albuit*.

חוּר Maſſ. *Hhoûr*, Vulg. *Húr*, nomen proprium 1°. filii Judæ filii Jacob, 1. Paral. 4. v. 1. 2°. filii Caleb ex Ephratha uxore, 1. Paral. 2. v. 19. 3°. regis Madianitarum, Num. 31. v. 8. Etym. *libertas*, *albedo*, *foramen*; ab חוֹרִים *liberi*, חוּר *albus*, *candidus*, חֹר *foramen*.

חוֹרִי vel חֹרִי, m. unde Gen. 40. v. 16. סַלֵּי חֹרִי, Lxx. κανᾶ χονδριτῶν *caniſtra chondritorum*, h. e. panum ex alica, ſeu quadam frumenti ſpecie confectorum. Aq. κόφινοι γύρεως *cophini pollinis*, Vulg. *farinæ*. Sym. κανᾶ βαϊνὰ *caniſtra ex palmarum foliis confecta*. Alii, *caniſtra albedinis*, ſeu *candoris*, h. e. alba, candida, ſeu ex decorticatis virgulis facta; ab חָוַר *albuit*. Alii, *caniſtra foraminoſa*, id eſt, pulchritudinis & elegantiæ ergo perforata. Plur. ex forma nominum plur. Syrorum maſc. conſtructorum (vide Gram. Heb. tom. 1. pag. 54. c. 2.) חוֹרַי, unde in pauſa, Iſai. 19. v. 9. חוֹרָי, Lxx. βύσσον *byſſus*, *linum*. Vulg. *ſubtilia*, alii, *foraminoſa* (opera), h. e. reticulata. Alii, *panni foraminoſi*, i. e. ad ornatum & elegantiam perforati. Rad. חֲרַר Chald. *perforavit*.

חוֹרִי Maſſ. *Hhorî*, Vulg. *Hurî*, nomen proprium patris Saphat, Num. 13. v. 5. al. 6. Etym. *iraſcens*; ab חָרָה *iratus eſt*. Vel *albedo*, aut *foramen*; ab חוּר idem. Vel denique *libertas*; ab חוֹרִים *liberi*, *ingenui*, *nobiles*.

חוּרִי Maſſ. *Hhourî*, Vulg. *Hurî*, nomen proprium patris Abihail, 1. Paral. 5. v. 14. Etym. eadem ac nominis præcedentis.

חוּרַי Maſſ. *Hhourâi*, Vulg. *Hurâi*, nomen proprium ūnius è fortiſſimis David, 1. Paral. 11. v. 32. qui 2. Reg. 23. v. 30. dicitur *Heddai*. Etym. eadem ac חוּרִי, quod vide ſupra.

חוֹרִים & חֹרִים, m. plur. unde vox Græca ἥρωες *heroes*. Lxx. Theod. ἐλεύθεροι *liberi*, *ingenui*. Lxx. item, ἄρχοντες *principes*, ἔντιμοι *honorati*, *honorabiles*. Vulg. & alii item, *nobiles*, *optimates*. Cum præf. הַחֹרִים *nobiles*, וְהַחֹרִים *& nobiles*, וְלַחֹרִים *& nobilibus*. Conſt. חֹרֵי *nobiles*. Cum aff. חֹרֶיהָ *nobiles ejus*, f. R. חֲרַר Chaldæis & Syris, *liberum efficere*, *libertate donare*. Vel חָוַר *albeſcere*; unde *nobiles*, quod ſtola candida olim induerentur.

חוּרָם Maſſ. *Hhurâm*, Vulg. *Hurâm & Hirâm*, nomen proprium 1°. filii Bale, 1. Paral. 8. v. 5. 2°. regis Tyri, 2. Paral. 2. v. 2. al. 3. &c. Etym. *foramen*, *albedo*, vel *libertas eorum*; ex חוּר *foramen*, *albedo*, *libertas*, & aff. 3. p. pl. m. Vel *deſtruens*, *anathematizans*; ab חָרַם in Hiph. *deſtruxit*, *anathematizavit*.

חַוְרָן Maſſ. *Hhavrân*, Vulg. *Aurân*, nomen proprium urbis & regionis in dimidia Tribu Manaſſe trans Jordanem, inter Cæſaream Philippi & Damaſcum, Ezech. 47. v. 16. Etym. *albedo*; *libertas earum*; ab חוּר *albedo*, *libertas*, & aff. 3. p. pl. f.

חוֹרֵשׁ vide in Benoni Qal Verbi חָרַשׁ.

חוּשׁ QAL. Lxx. Aq. Theod. σπεύδω, Vulg. & alii, *feſtino*. Lxx. item, σπουδάζω *ſtudeo*, *ſollicite ago*, εἰσακούω *exaudio*, προσέχω *attendo*, *intendo*, πάρειμι *adſum*, ἑτοιμάζομαι *paratus ſum*, πρόθυμός εἰμι *promptus ſum*, βοηθέω *adjuvo*, &c.

PRAET. 3. p. ſ. m. חָשׁ *feſtinat*. Cum præf. וְחָשׁ *& feſtinat*. 1. p. ſ. c. חַשְׁתִּי *feſtinavi*.

INFIN. cum aff. חוּשִׁי, Job. 20. v. 2. *feſtinare meum*, ſeu *feſtinatio mea*, c. Vulg. *mens mea*. Alii, *ſenſus meus*, ex Lingua Chaldaica, in qua חוּשׁ *ſentire* etiam ſignificat.

IMPER. 2. p. ſ. m. cum ה paragog. חוּשָׁה *feſtina*.

FUT. 3. p. ſ. m. יָחוּשׁ, Eccle. 2. v. 25. Lxx. πίεται *bibet*, ad vocem præcedentem יֹאכַל

Digitized by Google

comedet, respexerunt. Aq. φείσεται, S. Hieron. *parcet*; legebant יָחוּס. Sym. ἀναλώσει *consumet*. Vulg. *deliciis affluet*. Alii, *sensuum voluptate fruetur*, ex usu Chaldaico. Alii, *festinabit* ut desideria sua expleat. 3. p. s. f. cum præf. apocopa, & ex forma quiesc. Lam. ה, וַתָּחָשׁ pro וַתָּחוּשׁ, *& festinavit*. Vide Gram. Heb. t. 1. p. 251. c. 2.

HIPHIL הֵחִישׁ, Lxx. ὁρμάω *erumpo*, *impetum facio*, *irruo*, προσδέχομαι *accipio*, *exspecto*, συνάγω *congrego*, ἐγγίζω *appropinquo*, καταισχύνομαι *confundor*, Isai. 28. v. 16. ubi legerunt יָבִישׁ pro יָחִישׁ; vel consequens pro antecedente posuerunt. Vide Gram. Heb. tom. 2. p. 44. c. 2. p. 300. c. 2. Alii, *festinare facio*, *accelero*, *maturo*; & intransitive, *festino*.

PRAET. 3. p. pl. c. הֵחִישׁוּ *festinarunt*.

FUT. 3. p. s. m. יָחִישׁ *festinabit*, *confundetur*. Cum ה parag. יָחִישָׁה *acceleret*. 1. p. s. c. cum ה parag. אָחִישָׁה *accelerabo*. Cum affix. אֲחִישֶׁנָּה *accelerabo illud*.

חוּשָׁה Mass. *Hhouschá*, Vulg. *Hosá*, nomen proprium filii Ezer, 1. Paral. 4. v. 4. Etym. *festinans* vel *sensualis*; ab חוּשׁ *festinare*, & Chald. *sensibus esse deditum*.

חוּשַׁי Mass. *Hhouschái*, Vulg. *Chusái*, & *Husi*, nomen proprium 1°. amici Davidis, 2. Reg. 15. v. 32. &c. 2°. patris Baanæ, 3. Reg. 4. v. 16. Etym. eadem ac nominis præced.

חוּשִׁים Mass. *Hhouschîm*, Vulg. *Husim*, nomen proprium alterius uxoris Saharaim, 1. Paral. 8. v. 8. Etym. *festinantes*, *sensuales*, vide præcedentia duo nomina.

חַוֺּת f. plur. Lxx. Aq. ἐπαύλεις, Lxx. item, κῶμαι, Vulg. & alii, *villæ*, *vici*. Lxx. item & Theod. πόλεις *urbes*. Cum affix. חַוֺּתֵיהֶם *villæ eorum*. Rad. חָיָה *vixit*, unde חַוָּה *villæ* (mutato (י) in (ו)), quod ex eis ad vitam necessaria accersantur. Vel quod in eis animalium greges nutriantur; ab חַיָּה *caterva*, *animal*, *bestia*.

חַוֺּת יָאִיר Mass. *Hhavvóth Iäir*, Vulg. *Havoth Jäir*, nomen proprium tractûs in Basanitide, in monte Galaad, & in dimidia Tribu Manasse trans Jordanem, secundum Eusebium, Num. 32. v. 41. &c. Etym. *villæ Jäir*. Vide nom. præcedens.

חוֹתָם *sigillum*, *annulus*, vide חָתַם.

חוֹתָם Mass. *Hhothâm*, Vulg. *Hothâm*, nomen proprium 1°. filii Heber filii Bariæ filii Aser filii Jacob, 1. Paral. 7. v. 32. 2°. patris Jehiel, ibid. cap. 11. v. 44. Etym. *sigillum*, *signaculum*; ab חָתַם idem.

חֲזָא Chald. *vidit*, vide in חָזָה.

חֲזָאֵל Mass. *Hhazaél*, Vulg. *Hazaél*, nomen proprium regis Syriæ, qui successit regi Benadad in eodem regno, 3. Reg. 19. v. 15. &c. Etym. *videns Deum*; ab חָזָה *vidit*, & אֵל *Deus*.

חָזָה QAL. Lxx. βλέπω, εἴδω, ὁράω, Vulg. & alii, *video*. Lxx. Theod. ἐμβλέπω, Lxx. item, ἐπιβλέπομαι, *inspicio*. Lxx. item, θεωρέω *contemplor*, *intueor*, σκέπτομαι *considero*, γινώσκω *cognosco*, συνεπίσταμαι *conscius sum*, συντελέω *consummo*, *perficio*, ἀναγγέλλω *annuntio*, *renuntio*, κατέχω *detineo*, ita ut affinitatem habeat cum אָחַז, quod vide supra col. 58. Aq. & alius, ὁραματίζομαι *video*, *visiones habeo*; nam hoc Verbum usurpatur de sensibus cum internis, tum externis; & construitur cum accusat. præpositione ב, & interdum לְ.

PRAET. 3. p. s. m. חָזָה *vidit*. 2. p. s. m. חָזִיתָ, & 2. p. s. f. חָזִית, *vidisti*. 1. p. s. c. חָזִיתִי *vidi*. Cum aff. חֲזִיתִיךָ *vidi te*, m. 3. p. pl. c. חָזוּ *viderunt*. 2. p. pl. m. חֲזִיתֶם *vidistis*. Cum præf. וַחֲזִיתֶם *& vidistis*.

BEN. s. m. חֹזֶה *videns*. Lxx. item, προφήτης *propheta*, sic dictus, quod futura videat & annuntiet. Et substantive, ὅρασις *visio*, συνθήκη, Vulg. *pactum*, Isai. 28. v. 15. Alii ibid. *provisio*. Chald. *pax*. Cum præf. הַחֹזֶה *videns*. Const. חֹזֵה *videns*. Pl. m. חֹזִים *videntes*. Aq. Isai. 56. v. 10. φανταζόμενοι, Sym. ibid. ὁραματισταὶ *imaginantes*, *visiones falsas habentes*. Cum præf. הַחֹזִים *videntes*, וְהַחֹזִים *& videntes*, וְלַחֹזִים *& videntibus*.

INFIN. cum præf. בַּחֲזוֹת *in videndo*. Lxx. substantive, ἐν τῇ ὁράσει *in visione*, לַחֲזוֹת *ad videndum*.

IMPER. 2. p. s. m. חֲזֵה *vide*. Lxx. Isai. 33. v. 20. ἰδοὺ *ecce*. 2. p. pl. m. חֲזוּ *videte*.

FUT. 3. p. s. m. יֶחֱזֶה *videbit*. Et Job. 8. v. 17. Lxx. ζήσεται *vivet*. Vulg. *commorabitur*. Alii, *implicat se*. 3. p. s. f. cum præf. & apo-

Digitized by Google

& apocope, וַיִּחַז pro וַיֶּחֱזֶה aut וַיֶּחֱזֶה, & *vid bit.* Vide Gram. Heb. t. 1. p. 289. c. 2. 2. p. f. m. תֶּחֱזֶה *videbis.* 1. p. f. c. אֶחֱזֶה *videbo.* Cum apocope, de qua in 3. p. f. f. & cum (-) sub א loco (-) ob pausam, vide Gram. Heb. tom. 1. p. 290. c. 1. אַחַז pro אֶחֱזֶה aut אֶחֱזֶה, Job. 23. v. 9. Lxx. Theod. *κατίσχον detinui, detinebo.* Vulg. *apprehendam;* referebant ad אחז. Alii, *videbo.* Cum præf. וָאֶחֱזֶה & *vidi.* 3. p. pl. m. יֶחֱזוּ, & cum ! parag. mutatoque ה in (ו) præcedente (-), vide Gram. ibid. pag. 290. c. 2. יֶחֱזָיוּן *videbunt.* Cum præf וַיֶּחֱזוּ & *viderunt.* 3. p. pl. f. תֶּחֱזֶינָה *videbunt.* 2. p. pl. m. תֶּחֱזוּ *videbitis.* 1. p. pl. c. cum præf. וְנֶחֱזֶה & *videbimus.*

חזה vel חזא, Chald. PEAL. Lxx. Theod. *εἶδω*, Theod. item, *βλέπω*, *ὁράω*, Vulg. & alii, *video*, ut apud Heb. *θεωρέω contemplor.*

Praet. 3. p. f. m. חֲזָא & חֲזָה, *vidit.* 2. p. f. c. חֲזַיְתָ, & expresso ה quod latebat in fine, חֲזַיְתָה, *vidisti.* Vide Gram. Chald. t. 2. p. 608. c. 1. 1. p. f. c. חֲזֵית & חֲזֵית, *vidi.* Vide ibid. 2. p. pl. m. חֲזֵיתוּן *vidistis.* Vide ibid.

Ben. f. m. חָזֵה *videns.* Plur. m. חָזַיִן *videntes.*

Peil f. m. חֲזֵה, Dan. 3. v. 19. *visum* (fuerat). Vulg. *consueverat.* Alii, *solitum, consuetum* (erat).

Infin. cum præf. לְמֶחֱזֵא, Esd. 4. v. 14. *videre.*

חָזֶה m. Lxx. *ἧπαρ*, Levit. 7. v. 20. al. 30. *jecur.* Iidem alibi, *στηθύνιον*, Vulg. *pectusculum.* Alii, *pectus.* Hinc cum præfix. הֶחָזֶה *pectus*, cum (-) pro (-) sub ה ob aliud (-) seq. sub ה, vide Gram. Heb. tom. 1. p. 69. c. 1. Const. חֲזֵה *pectus.* Cum præfix. וַחֲזֵה & *pectus*, בֶּחָזֶה *in pectore.* Plur. ex terminatione fem. & cum præf. ה affecto (-) pro (-) eadem de causa, qua supra, הֶחָזוֹת *pectora.* R. חזה *vidit;* unde *pectus*, quod aspectui pateat. Vel forte quod olim futura ex victimarum extis videri crederentur.

חֲזָהאֵל Mass. *Hhazaël*, Vulg. *Hazaël*, 2. Paral. 22. v. 6. nomen proprium idem quod חֲזָאֵל, sup. col. 560. nisi quod antiqua vocalis ה relicta sit, quanvis abundet post adscripta puncta vocalia. Vide Gram. Heb. tom. 1. p. 25. c. 2.

חֲזוֹ Mass. *Hhazó*, Vulg. *Azau*, nomen proprium filii Nachor ex Melcha, Gen. 22. v. 22. Etym. *videns*, vel *prophetans;* ab חזה *vidit, prophetavit.*

חֵזוּ m. Chald. Theod. *ὅραμα*, *ὅρασις*, Vulg. & alii, *visio, species, aspectus.* Hinc cum præf. בְּחֶזְוָא *in visione.* Cum præf. & affix. וְחֶזְוֵהּ & *species*, & *aspectus ejus*, f. בְּחֶזְוִי *in visione mea*, c. Pl. const. חֶזְוֵי *visiones.* Cum præf. וְחֶזְוֵי & *visiones*, בְּחֶזְוֵי *in visionibus.* R. חזא aut חזה, *vidit.*

חָזוֹן m. Lxx. Aq. Sym. *ὅρασις*, Lxx. Sym. item, *ὅραμα*, Aq. item, *ὁρασμός*, Vulg. & alii, *visio.* Lxx. item, *προφητεία*, Vulg. *prophetia.* Et adjective, Lxx. *ἐξηγητὴς interpres, enarrator, propheta.* Cum præf. הֶחָזוֹן *visio*, cum (-) pro (-) sub ה ob aliud (-) seq. sub ה, vide Gram. Heb. tom. 1. p. 69. c. 1. בֶּחָזוֹן, & excluso ה artic. בֶּחָזוֹן pro בְּהֶחָזוֹן, *in visione*, מֵחָזוֹן *è visione.* Const. חֲזוֹן *visio.* Cum præf. בַּחֲזוֹן *in visione.* R. חזה *vidit.*

חָזוּת f. Heb. & Chald. Lxx. *ὅρασις*, Vulg. & alii, *visio.* Theod. *κύτος*, Dan. 4. vv. 8. 17. *cavitas, moles, expansio.* Vulg. & alii, *aspectus.* Hinc const. & cum præf. בַּחֲזוֹת, 2. Paral. 9. v. 29. & *in visione*, h. e. & in prophetia. Cum præf. & affix. וַחֲזוֹתֵהּ Chald. & *species*, & *aspectus ejus*, m. Rad. חזא vel חזה *vidit.*

חָזוּת f. Heb. & Chald. Lxx. *ὅραμα*, Vulg. & alii, *visio*, *ῥῆμα verbum, res, negotium*, *ἐλπὶς spes.* Et adjective, *θεωρητὸς conspicuus, insignis, illustris, eminens*, *ἕτερος alter.* Alii item, *implexus, implicatio, provisio, pactum, fœdus.* Et adverbialiter, *quasi, instar, tanquam.* Cum præf. & aff. וְחָזוּתְכֶם & *fœdus*, & *pactum vestrum*, m. Servatur (-) penult. quia hoc nomen venit à Verbo Rad. חזה *vidit.* Vide Gram. Heb. tom. 1. p. 87. c. 2.

חֲזִיאֵל Mass. *Hhaziël*, Vulg. *Hoziel*, nomen proprium filii Semei filii Gerson, 1. Paral. 23. v. 9. Etym. *videns Deum;* ab חזה *vidit*, & אל *Deus.*

חֲזָיָה Mass. *Hhazaiá*, Vulg. *Hazia*, nomen proprium viri è posteris Phares, Nehem.

Digitized by Google

11. v. 4. Etym. *videns Dominum*; ab חזה *vidit*, & יה *Dominus*.

חזיון vel חזין, m. Lxx. Sym. ὅραμα. Lxx. item, ὅρασις, Aq. ὁραματισμὸς, Vulg. & alii, *visio*. Lxx. item, φάσμα *visum*, *spectrum*, μελέτη *meditatio*, Job. 33. v. 15. ubi legebant הגין, quod vide supra col. 433. ἠχὼ *echo*, *sonus*, &c. Cum præf. כחזיון *sicut visio*. Cum præf. & affix. מחזיונו *a visione ejus*, m. Plur. ex termin. fem. חזינות *visiones*. Cum præfix. מחזינות *à visionibus*, ומחזינות *& à visionibus*. R. חזה *vidit*, mutato ה in (י).

חזיון Mass. *Hhezión*, Vulg. *Hezión*, nomen proprium patris Tabremon patris Benadad regis Syriæ, 3. Reg. 15. v. 18. Etym. *visio*, vel *prophetia*. Vide vocem præced.

חזיון m. unde cum præfix. בחזיון, 2. Reg. 7. v. 17. Lxx. ὅρασις, Vulg. & alii, *visio*. R. חזה *vidit*.

חזיז m. Lxx. τίναγμα *quassatio*, φαντασία *imaginatio*, *splendor*, *coruscatio*, Zach. 10. v. 1. ubi legisse videntur חזין; κυδοιμὸς *tumultus*. Aq. Sym. κτύπος *fragor*. Sym. item, ἦχος *sonus*, *sonitus*. Vulg. *procella*, *nix*, *sonans* (tonitru). Alii, *fulgur*, *fulgetrum*, *nubes*, *nubilum*. Hinc cum præf. לחזיז *fulgetro*, &c. Plur. חזיזים *fulgetra*. R. חזז inusit.

חזין vide supra חזיון.

חזיר, m. Lxx. Aq. Sym. Theod. χοῖρος. Lxx. item, ὗς vel σῦς, Vulg. & alii, *sus*, *porcus*, *aper*. Lxx. item adjective, ὕειος *suillus*. Cum præf. החזיר *porcus*. Rad. חזר Hebræis inusit. sed Chaldæis *volvere*, *volutare se*, *redire*; unde *porcus*, quod in cœno volutetur, & lotus ad illud redeat. Vide 2. Petr. cap. 2. v. 22.

חזיר Mass. *Hhezír*, Vulg. *Hazír*, & *Hezír*, nomen proprium 1°. principis decimæ septimæ classis Sacerdotum, 1. Paral. 24. v. 15. 2°. viri ex eorum numero, qui Babylone reduces fœdus cum Deo initum signarunt, Nehem. 10. v. 17. al. 20. Etym. *porcus*, vel Chaldaice *reversus*, aut *conversus*. Vide vocem præced.

חזק QAL. Lxx. ἀνδρίζομαι *viriliter ago*, ἰσχύω *possum*, *potens sum*, ἐνισχύω (sic etiam Aq.) ὑπερισχύω, *invalesco*, ἐπικρατέω, ὑπερκρατέω, *prævaleo*, *supero*, κραταιὸς γίνομαι *fortis sum* vel *fio*, *roboror*, *corroboror*, στερεόομαι *firmor*, βαρύνω *gravem efficio*, ἀνίσταμαι *resurgo*, *convalesco*, καθίσταμαι *constituor*, *restituor*, πολυπλασιάζομαι *multiplicor*, συμπλέκομαι *implicor*, ἰσχὺς δίδοταί μοι *robur mihi datur*, &c. Sym. Deut. 12. v. 23. ἀσφαλίζομαι *bono animo sum*. Alii item, *confirmor*, &c.

Praet. 3. p. s. m. חזק, & in pausa חזק, *prævaluit*, *invaluit*, *confirmatus est*. Cum affix. חזקו *roboravit eum*. 3. p. s. f. חזקה, & in pausa חזקה, *prævaluit*, *fortis fuit*, *aggravata est*. 2. p. s. m. cum præf. וחזקת *& roboraberis*. Cum aff. חזקתני, Jerem. 20. v. 7. contracte pro חזקת ממני, *prævaluisti contra me*, *fortior me fuisti*, vide Gram. Heb. t. 1. p. 372. c. 2. 3. p. pl. c. חזקו *prævaluerunt*, *roborati sunt*. Cum præf. וחזקו *& confirmentur*. 2. p. pl. m. cum præf. וחזקתם *& confirmabimini*.

Infin. cum præf. & ה parag. לחזקה lehhozqa *ad confirmandum*, *ad muniendum*. Cum præf. & affix. לחזקה lehhozqah *ad confirmandum illud*.

Imper. 2. p. s. m. ex forma (-) חזק, & in pausa חזק, *fortis esto*, *confirmare*. Cum præf. וחזק, & in pausa וחזק, *& confirmare*, *& esto robustus*. 2. p. pl. m. חזקו *confirmamini*.

Fut. 3. p. s. m. ex forma (-), quæ in toto hoc futuro perseverat, יחזק *firmus*, *fortis fuerit*. Cum præf. ויחזק, & in pausa ויחזק, *& prævaluit*, *& fortior fuit*, ויחזק *& confirmabit se*. 3. p. s. f. תחזק *fortior fuerit*, *prævaluerit*. Cum præf. ותחזק *& prævaluit*. 3. p. pl. m. יחזקו *prævalebunt*, *prævaluerint*. 3. p. plur. f. תחזקנה *roborentur*. 2. p. pl. m. תחזקו *roboremini*. 1. p. pl. c. נחזק *prævaluerimus*, *robustiores*, *fortiores fuerimus*.

PIEL חזק vel חזק, Lxx. ἰσχύω, στερέω (sic etiam alius), Aq. κραταιόω, ἐνισχύω, *firmo*, *confirmo*, *roboro*, *corroboro*. Lxx. item, ὀχυρόω *munio*, σκληρύνω *induro*, &c. Alii item, *instauro*, *sarcio*, &c.

Praet. 3. p. s. m. חזק *roboravit*, *munivit*. 2. p. s. m. cum aff. & in pausa; quare ת afficitur (-) loco (-), חזקתני *roborasti*, *confirmasti me*. 1. p. s. c. חזקתי *roboravi*. Cum præf. וחזקתי *& indurabo*, *& roborabo*. 3. p.

Digitized b

pl. c. חזקו *confirmarunt, instaurarunt.* Cum præf. וחזקו *& instaurarunt.* 2. p. pl. m. חזקתם *confirmastis.*

Ben. s. m. מחזק *indurans* (ero), *indurabo.* Plur. m. מחזקים *instaurantes* (estis), *instauratis.*

Infin. חזק *instaurare.* Cum præf. לחזק *ad roborandum, ad confirmandum, ad instaurandum,* ולחזק *& ad confirmandum.*

Imper. 2. p. s. m. חזק *confirma.* Cum præf. & affix. וחזקהו *& confirma eum,* וחזקני *& confirma me,* c. 2. p. s. f. חזקי, & in pausa; quare servatur (-), חזקי, *confirma.* 2. p. pl. m. חזקו *confirmate.*

Fut. 3. p. s. m. cum præf. ויחזק *& induravit, & confirmavit.* Cum præf. & affix. ויחזקהו *& firmavit illud,* ויחזקני *& confirmavit me,* ויחזקם *& confirmavit eos, ea.* 2. p. s. m. תחזק *confirmabis.* 1. p. s. c. אחזק *indurabo, confirmabo, solidabo.* Cum affix. אחזקנו *confirmabo eum.* 3. p. pl. m. יחזקו *confirmabunt.* Cum præf. ויחזקו *& confirmarunt.* Cum aff. יחזקום *confirmant ea.* Cum præf. & affix. ויחזקום *& confirmarunt eos.*

HIPHIL החזיק, Lxx. *λαμβάνω capio, accipio.* Lxx. Aq. *ἐπιλαμβάνω,* Lxx. item, *καταλαμβάνω, ἀντιλαμβάνομαι, apprehendo.* Lxx. item, *ἔχω habeo.* Lxx. Sym. *κατέχω detineo, retineo.* Lxx. item, *ἔχομαι, ἀντέχομαι, προσέχω, adhæreo, attendo.* Sym. item, *ἐμμένω immaneo, adhæreo, ὀρέγω porrigo.* Lxx. item, *κρατέω teneo, ἐγκρατέω contineo, detineo, κατακρατέω prævaleo, δυναστεύω potens sum, ἀσφαλίζομαι, παρασφαλίζομαι, firmo, securum reddo, βιάζομαι, καταβιάζομαι, vim infero, vi compello, vi retineo, κατισχύω, κραταιόω, roboro, confirmo,* &c. Cum verbum istud *capere* significat, vulgo construitur cum ב.

Praet. 3. p. s. m. החזיק *confirmavit, apprehendit, retinuit.* Cum præf. והחזיק *& apprehendit.* Cum aff. החזיקך *prehendit te,* f. 3. p. s. f. החזיקה *apprehendit.* Cum præfix. והחזיקה *& apprehendit.* Cum affix. החזיקתהו *apprehendit eum,* החזיקתני in pausa; quare ק afficitur (·) loco (-), *apprehendit me,* c. החזיקתנו *apprehendit nos,* c. 2. p. s. m. cum præf. והחזקת *& apprehendes, & suscipies,* *& confirmabis.* 1. p. s. c. החזקתי *instauravi, apprehendi, confirmavi.* Cum præf. והחזקתי *& confirmabo.* Cum affix. החזקתיך *prehendi te,* m. 3. p. pl. c. החזיקו *instaurarunt, retinuerunt.* Cum præf. והחזיקו *& prehendent.*

Ben. s. m. מחזיק *continens, retinens, apprehendens,* &c. Cum præf. המחזיק *tenens,* ומחזיק *& tenens,* למחזיק *in confirmantem.* Cum præf. & affix. ומחזקה, cum (:) pro (·), *& confirmans eam.* Fem. ex forma ה præcedente duplici (·), מחזקת *tenens.* Pl. m. מחזיקים *tenentes, apprehendentes.* Cum præf. ומחזיקים *& tenentes,* למחזיקים *prehendentibus.* Const. מחזיקי *instaurantes, instauratores.*

Infin. cum præf. להחזיק *ad confirmandum.* Cum affix. החזיקי *prehendere me,* c. Jerem. 31. v. 32. cum punctis præteriti, pro החזיקי. Vide Gram. Heb. tom. 1. p. 185. c. 2.

Imper. 2. p. s. m. החזק *prehende, apprehende.* 2. p. s. f. החזיקי *instaura.* Cum præf. והחזיקי *& apprehende.* 2. p. pl. m. החזיקו *confirmate.*

Fut. 3. p. s. m. יחזיק & יחזק, *prehendet, apprehendet.* Cum præf. ויחזק, & sequente Maqqaph ויחזק־, *& prehendit.* Sic 3. p. s. f. ותחזק & ותחזק־, *& prehendit.* 1. p. s. c. cum præf. ואחזק contracte pro ואחזיק, *& prehendam.* 3. p. pl. m. יחזיקו *prehendent.* Cum præf. ויחזיקו *& prehenderunt.*

HITHPAEL התחזק vel התחזק, Lxx. Sym. *κραταιόομαι roboror, corroboror.* Lxx. Aq. *ἰσχύω,* Lxx. item, *κατισχύω, invalesco, convalesco.* Lxx. item, *ἀνθίστημι resisto, προσκαρτερέω conforto me,* &c. Alii item, *fortem me exhibeo, confirmo me.*

Praet. 3. p. s. m. התחזק *confirmavit se.* 1. p. s. c. התחזקתי *confirmavi me.* 2. p. pl. m. cum præf. והתחזקתם *& confirmetis vos.*

Ben. s. m. מתחזק *confirmans se.* Plur. m. cum præf. המתחזקים *confirmantes, viriliter gerentes se.*

Infin. cum præf. להתחזק *ad roborandum se, ad resistendum, resistere.*

Imper. 2. p. s. m. ex forma (-), התחזק *confirma te, conforta te.* 2. p. pl. m. התחזקו *confortate vos.*

Fut. 3. p. s. m. cum præf. ויתחזק, & ex

forma (-) וְחִזְּקוּ, *& confirmavit*, *& corroboravit se.* 3. p. pl. m. ex forma (-) mutati in (-) ob pausam, יִתְחַזָּקוּ *corroborabunt se.* 1. p. pl. c. cum præfix. וְנִתְחַזֵּק, & cum ה parag. וְנִתְחַזְּקָה, *& corroboremus nos, & viriliter agamus.*

חָזָק m. Lxx. ἰσχυρὸς, Vulg. & alii, *fortis.* Lxx. item & Theod. sequente præpositione מִן *præ*, ἰσχυρότερος *fortior.* Lxx. item, δυνάστης, δυνατὸς, ἰσχύων, *potens*, *validus*, κραταιὸς *robustus*, κραταιότερος, sequente eadem præposit. *robustior*, στερεώτερος *firmior*, σφοδρὸς *vehemens*, ὑψηλὸς *altus*, &c. Et substantive, ἰσχὺς *fortitudo*, Isai. 40. v. 10. ubi legebant חֹזֶק, de quo infra. Cum pr. f. הֶחָזָק *an fortis?* Num. 13. v. 18. ubi ה interrog. notatur cum (-) loco (-) ob (-) sequens sub ח, vide Gram. Heb. tom. 1. p. 375. c. 2. וְחָזָק *& fortis*, בְּחָזָק *contra fortem*, מֵחָזָק *à fortiori, à potentiori.* Fem. חֲזָקָה *fortis, valida* Cum præfix. הַחֲזָקָה *fortis*, וַחֲזָקָה *& fortis.* Plur. m. חֲזָקִים *fortes, obfirmati.* Const. חִזְקֵי *obfirmati*, cum (·) sub ח loco (-). Sic cum præf. וְחִזְקֵי *& obfirmati.* R. חָזַק *fortis, robustus fuit.*

חָזֵק m. unde cum præf. וְחָזֵק, Exod. 19. v. 19. Lxx. ἰσχυρότερα *& fortior* (erat) sonitus tubæ. Vulg. *& paulatim crescebat in majus.* Et 2. Reg. 3. v. 1. Lxx. ἐκραταιοῦτο *& roborabatur* (David). Vulg. *& semper se ipso robustior* (erat). Alii utrobique, *& invalescens erat, & invalescebat.* R. חָזַק *robustus fuit, invaluit, prævaluit.* Ceterum nomen istud potest esse Benoni Qal ut vox הוֹלֵךְ, quæ ibid. præcedit. Vide Gram. Heb. t. 1. p. 164. c. 1.

חֵזֶק vel חֹזֶק, m. unde cum aff. חִזְקִי, Psal. 17. Heb. 18. v. 1. al. 2. cum (·) sub ח loco (-), quia duæ illæ motiones sæpius invicem permutantur, vide Gram. Heb. tom. 1. p. 93. c. 1. 98. c. 2. Lxx. ἰσχύς μου, Vulg. Lat. & alii, *fortitudo, robur, firmitas mea*, c. R. חָזַק *fortis, robustus, firmus fuit.*

חֹזֶק m. Lxx. δύναμις *potentia*, ἰσχὺς *robur, fortitudo*; sic etiam Vulg. & alii. Et adjective, Lxx. κραταιὸς, Vulg. *fortis.* Cum præf. בְּחֹזֶק *in robore, in fortitudine.* Cum præfix. & affix. בְּחָזְקֵנוּ behhozqénou *in robore, in*

fortitudine nostra, c. R. חָזַק *fortis, robustus fuit.*

חֶזְקָה f. *robur, fortitudo.* Lxx. adjective, ἰσχυρὸς, Vulg. *fortis.* Et Verbaliter iidem Lxx. κατακρατοῦμαι *roboror, corroboror, firmor.* Sic Theod. κρατέω *teneo, obtineo* Hinc const. & cum præf. בְּחֶזְקַת *in vel cum robore.* Cum præf. & affix. וּכְחֶזְקָתוֹ *& secundum robur ejus*, m. R. חָזַק *fortis, robustus fuit.*

חָזְקָה hhozqa, f. *robur, fortitudo.* Hinc cum præf. בְּחָזְקָה behhozqá, Lxx. κατὰ κράτος *secundum robur, pro robore.* Et adverb. κραταιῶς *fortiter*, ἐκτενῶς *valde, vehementer*, וּבְחָזְקָה ouvehhozqá, Ezech. 34. v. 4. Lxx. καὶ τὸ ἰσχυρὸν *& forte.* Alius, καὶ ἐν κράτει *& in robore.* Vulg. *sed cum austeritate.* Alii, *& per vim.* R. חָזַק *fortis, robustus fuit.*

חִזְקִי Mass. *Hhizqí*, Vulg. *Hezeci*, nomen proprium filii Elphaal, 1. Paral. 8. v. 17. Etym. *fortitudo mea*; ex חֹזֶק *fortitudo*, & aff. 1. p. s. c. Vel *fortis*, aut *apprehendens*; ab חָזַק *fortis fuit, apprehendit.*

חִזְקִיָּה & חִזְקִיָּהוּ, Mass. *Hhizqiiiá & Hhizqiiiáhou*, Vulg. *Ezechiás*, & *Hezeciás*, nomen proprium 1°. filii Achaz regis Juda, 4. Reg. 18. v. 1. &c. 2°. patris Ater, Nehem. 7. v. 21. Etym. *fortitudo Domini*; ab חֵזֶק vel חֹזֶק, *fortitudo*, & יָהּ vel יָהוּ, pro יְהוָה *Dominus.* Vide Gram. Heb. tom. 1. p. 431. c. 1.

חַח & חָח, m. Lxx. ἄγκιστρον *hamus*, χαλκάγρα *catena, decipula*, κημὸς *camus*, φιμὸς, Vulg. *frænum*, σιαγὼν *maxilla*, σφραγὶς *sigillum.* Vulg. item, *circulus, armilla, catena.* Alii item, *fibula*, qua vestes, &c. subnectuntur, *hamus piscatorius.* Cum affix. חַחִי *hamus, circulus meus*, c. Plur. חַחִים *hami, circuli, fræna.* Cum præf. בַּחַחִים *cum catenis*, &c. Rad. חָחַח inusit. unde חַח analogum, & חָח quasi ex defectivis ע; quod (-) immutabile perseverat, quia est pro (-) quod in hac nominum forma non est mutationi obnoxium. Vide Gram. Heb. tom. 1. p. 90. c. 2.

חָטָא QAL. Lxx. Aq. Sym. Theod. ἁμαρτάνω, Lxx. item, ἐξαμαρτάνω, Vulg. & alii, *pecco*, proprie per ignorantiam & errorem, *à scopo aberro.* Lxx. item, ἀδικέω

injuria afficio. Sym. item, [illegible] *infeliciter ago, infelix sum,* σφάλλομαι *erro, fallor, decipior.* Construitur cum ב & ל.

Praet. 3. p. s. m. חטא *peccavit.* 3. p. s. f. חטאה & in pausa חטאה, *peccavit ipsa.* Cum praef. וחטאה, & ex forma Chald. וחטאת, *& peccavit.* Vide Gram. Heb. t. 1. p. 270. c. 1. p. 410. c. 1. num. XV. 2. p. s. m. חטאת *peccasti.* 1. p. s. c. חטאתי *peccavi.* Cum praef. וחטאתי *& peccavi, peccarem,* &c. 3. p. pl. m. חטאו & in pausa חטאו, *peccaverunt.* 2. p. pl. m. חטאתם *peccastis.* Cum praef. וחטאתם *& peccastis.* 1. p. pl. c. חטאנו *peccavimus.*

Ben. s. m. חוטא vel חטא, & cum (·) pro (-) ex forma quiesc. Lam. ה, vide Gram. Heb. tom. 1. p. 270. c. 2. fin. חטא, Lxx. ἁμαρτάνων *peccans,* ἁμαρτωλὸς *peccator,* ἀσεβὴς *impius.* Cum praef. החוטא, וחטא, & והחוטא, *& peccans, & peccator,* כחוטא *sicut peccator,* ולחוטא *& peccatori.* Cum praef. & aff. וחטאי contracte pro בי וחטא *& peccans in me,* c. Prov. 8. v. 36. al. 37. Fem. cum praef. & ex forte ה praecedente duplici (·), quae deinde contrahuntur in (-), החטאת *peccatrix.* Vide Gram. Heb. tom. 1. p. 271. c. 1. Plur. m. חטאים *peccatores.*

Infin. חטא *peccare.* Cum praef. לחטא *ad peccandum,* מחטא, & sublato א aut mutato in (ו) ex forma quiesc. Lam. ה, מחטו *à peccando.* Vide Gram. Heb. tom. 1. p. 271. c. 1. Cum aff. חטאו *peccare eum.*

Fut. 3. p. s. m. יחטא *peccavit, peccaverit.* 3. p. s. f. תחטא *peccabit, peccaverit.* 2. p. s. m. תחטא *peccabis.* Cum praefix. ותחטא *& peccasti.* 1. p. s. c. אחטא *peccabo.* 3. p. pl. m. יחטאו *peccabunt.* 2. p. pl. m. תחטאו & in pausa תחטאו, servato (·), *peccabitis.* 1. p. pl. c. cum praef. ונחטא *cum peccaverimus.*

PIEL חטא, Lxx. ἀναφέρω *offero* (sacrificium pro peccato), ἀποτιννύω *exsolvo,* ἐξιλάσομαι, Aq. Sym. Theod. ἐξαμαρτάνω, ἐξαμαρτίζω, *expio.* Lxx. item, ἁγνίζω, καθαρίζω, *purifico, purgo, mundo,* ῥαντίζω *aspergo,* περιρραντίζω *circumaspergo.* Pro hac antiphrasi vide Gram. Heb. tom. 2. p. 62. §. II. c. 2.

Praet. 3. p. s. m. cum praef. וחטא *& expiaverit.* Cum praef. & aff. וחטאו *& mundaverit eum.* 2. p. s. m. cum praef. וחטאת *expiabis.* 3. p. pl. c. חטאו *purgarunt.* Cum praef. וחטאו *& expurgabunt.*

Ben. s. m. cum praef. המחטא *expians.*

Infin. cum praef. לחטא *ad expiandum,* מחטא *ab expiando.*

Fut. 3. p. s. m. cum praef. ויחטא *& expiavit.* Cum praef. & aff. ויחטאהו *& obtulit eum,* vel *& cum eo expiavit;* tuncque contractio est pro בו ויחטא. 2. p. s. m. cum aff. תחטאני *expiabis, mundabis me,* c. 1. p. s. c. cum aff. אחטנה *expiabo illud,* Gen. 31. v. 39. ubi tollitur א quasi ex forma quiesc. Lam. ה, pro אחטאנה, vide Gram. Heb. tom. 1. p. 368. c. 1. 3. p. pl. m. cum praefix. ויחטאו *& expiarunt.*

HIPHIL החטיא, Lxx. Aq. Sym. Theod. ἐξαμαρτάνω, Lxx. item, ἐξαμαρτάνω, ποιέω ἁμαρτάνειν, Vulg. & alii, *peccare facio, ad peccandum induco.* Lxx. item, διαμαρτάνω *pecco, aberro,* ἐκκλίνω *declino, averto,* ἐξάγω *educo,* μιαίνω *polluo.*

Praet. 3. p. s. m. החטיא, & sublato א per apocopen החטי, 4. Reg. 13. v. 6. *peccare fecit.* Vide Gram. Heb. tom. 1. p. 277. c. 2. fin. Cum praef. & aff. והחטיאם *& peccare fecit eos.* 3. p. pl. c. החטיאו *peccare fecerunt.*

Ben. plur. m. const. מחטיאי *peccare facientes.*

Infin. cum apocopa τοῦ א, החטי, Jerem. 32. v. 35. pro החטיא, *peccare facere,* vide Gram. Heb. tom. 1. p. 278. c. 1. Cum praef. להחטיא, & sublato ה characterist. לחטיא, Eccle. 5. v. 5. *peccare facere, ad peccare faciendum.* Vide Gram. Heb. tom. 1. p. 148. c. 2. p. 278. c. 2.

Fut. 3. p. s. m. יחטיא *peccare faciet,* vel *faciebat,* aut *sinebat, aberrabat à scopo.* Cum praef. & (·) pro (ִ) ויחטא, *& peccare fecit.* 2. p. s. m. תחטיא *peccare facies.* Cum praef. ותחטיא & cum (·) pro (ִ) ותחטא, *& peccare fecisti.* 3. p. pl. m. יחטיאו *peccare faciant.*

HITHPAEL התחטא vel התחטא, Lxx. ἁγνίζομαι, ἀφαγνίζομαι, *purificor.* Alii, *purifico me, mundo me.*

Fut. 3. p. s. m. ex forma (ָ), יתחטא

Digitized by Google

purificaverunt se. 3. p. pl. m. in pausa; quare retinetur (-), יִתְחַטָּאוּ *purificaunt se.* Cum præf. וְהִתְחַטָּאוּ *& purificarunt se.* 2. p. pl. m. תִּתְחַטְּאוּ & in pausa תִּתְחַטָּאוּ *purificabitis vos.*

חֲטָא m. Chald. unde cum præf. aff. & mutato א in (י), חֲטָיָךְ, Dan. 4. v. 24. *& peccatum tuum*, Theod. in pl. καὶ τὰς ἁμαρτίας σου, Vulg. *& peccata tua* eleemosynis redime. Vide Gram. Chald. tom. 2. p. 582. c. 2.

חֵטְא m. pro חֵטְא, cujus (-) resolutum est in duplex (·), quorum posterius omittitur sub א; quia hujuscemodi (·) nunquam exprimitur sub gutturali in fine. Vide Gram. Heb. tom. 1. p. 397. c. 1. init. Lxx. Aq. Sym. Theod. ἁμαρτία, Vulg. & alii, *peccatum.* Lxx. item, ἀνομία *iniquitas.* Et Verbal. Lxx. ἁμαρτάνω, Vulg. *pecco*, Ose. 12. v. 8. al. 9. ubi legebant חֹטֵא in Benoni Qal. Alii item, *erratum*, *delictum*, *culpa*, *reatus.* Cum præf. בְּחֵטְא *& in peccato.* Cum præf. & aff. חֶטְאוֹ *peccatum ejus*, m. בְּחֶטְאוֹ *in peccato suo*, m. בְּחֶטְאָה *pro peccato ejus*, f. Num. 19. v. 28. sine Mappiq in ה, חֶטְאָם *peccatum eorum.* Pl. חֲטָאִים *peccata.* Conſt. חֲטָאֵי *peccata*, servato (-) quasi ab חֵטְא formæ צֵאת, vide Gram. Heb. t. 1. p. 90. c. 1. num. III. Sic cum præfix. וַחֲטָאֵי *& peccata.* Plur. cum præf. & aff. חֲטָאָיו *peccata ejus*, m. חֲטָאַי & in pausa חֲטָאָי, *peccata mea*, c. מֵחֲטָאַי in pausa, *à peccatis meis*, c. חַטֹּאתֵיכֶם *peccata vestra*, m. בַּחֲטָאֵינוּ *in peccatis nostris*, c. כַּחֲטָאֵינוּ *secundum peccata nostra*, c. R. חָטָא *peccavit.*

חַטָּאָה f. Lxx. ἁμαρτία, Vulg. & alii, *peccatum*, *& sacrificium pro peccato.* Lxx. item, Amos. 9. v. 8. adjective, ἁμαρτωλὸς *peccator*, Vulg. *peccans.* Cum præf. הַחַטָּאָה *peccatum*, וְחַטָּאָה *& peccatum*, לְחַטָּאָה *in sacrificium pro peccato.* R. חָטָא *peccavit*, in Piel *expiavit.*

חֲטָאָה f. Lxx. ἁμαρτία, Vulg. & alii, *peccatum*; & Psal. 39. Heb. 40. v. 6. al. 7. *hostia pro peccato.* Cum præf. וַחֲטָאָה *& hostia*, *& sacrificium pro peccato*, לַחֲטָאָה *in peccatum.* R. חָטָא *peccavit*, in Piel *expiavit.*

חַטָּאִים m. pl. à sing. inusit. חַטָּא. Lxx. ἁμαρτάνοντες *peccantes*, forte legebant חֹטְאִים in Benoni Qal, ἁμαρτωλοὶ, Vulg. & alii, *peccatores*, ἄνομοι *iniqui*, ἀσεβεῖς *impii.* Cum præf. הַחַטָּאִים *peccatores*, וְחַטָּאִים *& peccatores*, בַּחַטָּאִים *in peccatores.* Conſt. חַטָּאֵי *peccatores*, servato (-) ultimæ ob daghesch impressum ט cui subjicitur, vide Gram. Heb. t. 1. p. 90. initio & num. III. Cum præf. & aff. וְחַטָּאֶיהָ *& peccatores ejus*, f. R. חָטָא *peccavit.*

חַטָּאת f. ab חַטָּאָה, per contractionem, & ex forma Syriaca, vide Gram. Heb. t. 1. p. 88. c. 1. p. 119. c. 3. p. 397. c. 1. fin. & p. 411. c. 1. num. II. Lxx. ἁμαρτία, ἁμάρτημα, Vulg. & alii, *peccatum*, ἀνόμημα *iniquitas*, ἀσέβημα *impietas*, πλημμέλεια *delictum*, ἁγνισμὸς, ἁγνισμὸς, *purificatio*, ἱλασμὸς, ἐξιλασμὸς, Sym. ἐξιλασμὸς, *expiatio*, *hostia pro peccato.* Et adjective, Lxx. ἁμαρτωλὸς *peccator*, μάταιος *vanus.* Et Verbaliter, ἁμαρτάνω *pecco*, ἀδικέω *injuria afficio.* Cum præf. הַחַטָּאת *peccatum*, וְחַטָּאת & וְהַחַטָּאת, *& peccatum*, בְּחַטָּאת *propter peccatum*, כְּחַטָּאת *sicut peccatum*, לְחַטָּאת & לַחַטָּאת, *in peccatum*, וּלְחַטָּאת *& in peccatum.* Constructum, & quandoque etiam absolutum, חַטַּאת *peccatum.* Cum præf. וְחַטַּאת *& peccatum*, לְחַטַּאת *peccato*, *pro peccato*, מֵחַטַּאת *à peccato.* Cum præf. & aff. חַטָּאתוֹ *peccatum ejus*, m. וְחַטָּאתוֹ *& peccatum ejus*, m. בְּחַטָּאתוֹ *in peccato ejus*, m. וּבְחַטָּאתוֹ *& in peccato ejus*, m. מֵחַטָּאתוֹ *à peccato ejus*, m. חַטָּאתְךָ *peccatum tuum*, m. וְחַטָּאתְךָ *& peccatum tuum*, m. חַטָּאתִי *peccatum meum*, c. וְחַטָּאתִי *& peccatum meum*, c. וּלְחַטָּאתִי *& in peccatum meum*, c. מֵחַטָּאתִי *à peccato meo*, c. וּמֵחַטָּאתִי *& à peccato meo*, c. חַטָּאתָם *peccatum eorum*, וְחַטָּאתָם *& peccatum meum*, לְחַטָּאתָם *peccato eorum*, וּלְחַטָּאתָם *& peccato eorum*, וּמֵחַטָּאתָם *& à peccato eorum*, חַטַּאתְכֶם *peccatum vestrum*, m. חַטָּאתֵנוּ *peccatum nostrum*, c. וּלְחַטָּאתֵנוּ *& peccato nostro*, c. Plur. absol. חַטָּאוֹת *peccata.* Cum præf. וְחַטָּאוֹת *& peccata*, וּלְחַטָּאוֹת *& peccatis.* Conſt. חַטֹּאת, & cum (ו) abundante חַטֹּאות, contracte pro חַטָּאוֹת vel חַטָּאֹת, *peccata.* Sic cum præfix. וְחַטֹּאות *& peccata*, בְּחַטֹּאות *in peccatis*, וּבְחַטֹּאות *& in peccatis*, מֵחַטֹּאות *à peccatis.* Cum præf. & aff. חַטֹּאתָיו, & sine (י) ante (ו), חַטֹּאתָו

peccata ejus, m. חַטֹּאתָהּ peccata ejus, f. חַטֹּאתֶיךָ peccata tua, m. חַטֹּאתַיִךְ & peccata tua, m. חַטֹּאתֶךָ & in pausa חַטֹּאתֶךָ, peccata tua, f. בְּחַטֹּאתַיִךְ in peccatis tuis, f. חַטֹּאתַי in pausa, peccata mea, c. חַטֹּאתָם & חַטֹּאתֵיהֶם, peccata eorum, בְּחַטֹּאתָם in peccatis eorum, חַטֹּאתֵיכֶם peccata vestra, m. חַטֹּאתֵיכֶם & peccata vestra, m. כְּחַטֹּאתֵיכֶם secundum peccata vestra, m. חַטֹּאתֵיכֶם & peccatis vestris, m. חַטֹּאתֵינוּ peccata nostra, c. חַטֹּאתֵינוּ & חַטֹּאתֵינוּ & peccata nostra, c. בַּחֲטָאֵינוּ propter peccata nostra, c. R. חָטָא peccavit.

חטב QAL. Lxx. κόπτω, Vulg. & alii, cædo. Aq. ἐκκόπτω exscindo. Vulg. succido, proprie ligna, ut חָצַב lapides cædere significat. Lxx. item, ἐργάζομαι operor, elaboro, συνάγω congrego, &c.

Ben. f. m. חֹטֵב & חֹטֵב, Lxx. hoc participium cum voce עֵצִים ligna conjunctum interpretantur. ξυλοκόπος, Vulg. & alii, cæsor lignorum, ξυλοφόρος ligna comportans. Hinc cum præf. מֵחֹטֵב à cadente, à cæsore. Plur. absol. cum præf. לַחֹטְבִים cæsoribus. Conft. חֹטְבֵי cæsores. Cum præf. וְחֹטְבֵי & cæsores, כְּחֹטְבֵי sicut cæsores.

Paoul pl. f. cum (ֻ) pro (וּ), חֲטֻבוֹת, Prov. 7. v. 16. Lxx. ἀμφίταποι, Vulg. tapetes affabre elaborati & variegati instar lapidum cæsorum seu sculptorum. Theod. διαγεγραμμένας delineata. Alii, excisa (opera), excisiones.

Infin. cum præf. לַחְטֹב contracte pro לַחֲטֹב, ad cædendum.

Fut. 3. p. pl. m. יַחְטְבוּ cadent.

PUAL חֻטַּב, unde Paoul pl. f. מְחֻטָּבוֹת, Psal. 143. Heb. 144. v. 12. Lxx. κεκαλλωπισμέναι, Vulg. Lat. circumornatæ (filiæ eorum). Aq. διαπεφασμένα (ἐξηρτισμένα) dissipati, dispersi, h. e. distincti, sculpti, Sym. καλλωπισμένα, S. Hieron. ornati (anguli).

חִטָּה f. cum daghésch ad compensandum נ abjectum, est enim pro חִנְטָה, ut liquet ex dialecto Chaldaica. Lxx. Aq. Sym. πυρὸς, Lxx. Sym. item, σῖτος, Vulg. & alii, frumentum, triticum. Cum præf. וְחִטָּה & triticum. Plur. ex terminatione masc. חִטִּים, & ex forma Chald. חִטִּין, frumenta. Vide Gram. Heb. tom. 1. p. 54. c. 1. Cum

præf. מֵחִטִּים frumenta, וְחִטִּים & חִטִּים, & frumenta. Conft. & cum præfix. בְּחִטֵּי cum frumentis. Rad. חָנַט mussit, protrusit; unde frumentum, inquiunt, quod è folliculis suis protrusum emineat.

חַטּוּשׁ Mass. Hhattoúsch, Vulg. Hattus, nom. proprium filii Semeiæ filii Secheniæ, 1. Paral. 3. v. 22. &c. Etym. peccatum derelinquens; ex חֵטְא peccatum, & נָטַשׁ dereliquit, deseruit.

חֲטִיטָא Mass. Hhatitá, Vulg. Hatitá, nom. proprium viri, cujus posteri è captivitate Babylonica duce Zorobabele in Judæam redierunt, Esd. 2. v. 42. Etym. peccati declinatio; ab חֵטְא peccatum, & נָטָה declinavit.

חַטִּיל Mass. Hhattíl, Vulg. Hatil, nomen proprium viri, cujus posteri è captivitate Babylonica in Judæam una cum Zorobabele reversi sunt, Esd. 2. v. 57. Etym. peccati ululatus; ex חֵטְא peccatum, & יָלַל ululavit, ejulavit.

חֲטִיפָא Mass. Hhatiphá, Vulg. Hatiphá, nom. proprium viri, cujus familia duce Zorobabele è Babylonia in Judæam rediit, Esd. 2. v. 54. Etym. rapina; ab חָטַף rapuit.

חטם QAL, unde 1. p. s. c. Fut. cum (ָ hhatoúph) pro hhólem ob sequens Maqqàph, אֶחֱטָם־ éhhetom-, Isai. 48. v. 9. Lxx. ἐπάξω inducam. Vulg. infrænabo, legebat אֶחְטֹם־ ab חָתַם signavit, obsignavit, obstruxit; vel ט pro ת positum existimavit. Alii, prolongabo, differam, cohibebo (iram meam propter) laudem meam, h. e. ut laudes me ob patientiam meam; ita ut אֶחֱטָם־ idem sit ac אַאֲרִיךְ præcedens prolongabo.

חטף QAL. Lxx. ἁρπάζω, Vulg. & alii, rapio, diripio, vi & celeriter aufero.

Praet. 2. p. pl. m. cum præf. וַחֲטַפְתֶּם & rapietis.

Infin. cum præf. לַחְטֹף ad rapiendum, ut rapiat.

Fut. 3. p. s. m. יַחְטֹף contracte pro יַחֲטֹף, rapiet.

חֹטֶר m. Lxx. ῥάβδος, Vulg. virga. Aq. Theod. ῥαβδίον, virgula. Lxx. item, βακτηρία baculus. Sic etiam alii. R. חָטַר inusit.

Digitized by Google

חַי & in pausa חָי, m. Lxx. Aq. Sym. Theod. ζῶν, Vulg. & alii, *vivens, vivus.* Substantive, ζωὴ *vita;* & Verbaliter, ζάω *vivo.* Lxx. item, αἰώνιος *æternus*, θνητὸς *mortalis*, Job. 30. v. 23. ὑγιὴς *sanus, integer*, πνεῦμα *spiritus*, ψυχὴ *anima*, &c. Cum præf. הַחַי, & in pausa הֶחָי, cum (-) sub ה loco (-) ob aliud (-) seq. sub ח, vide Gram. Heb. t. 1. p. 69. c. 2. *vivens, vivum*, וְהַחַי *& vivens*, לַחַי, & in pausa לֶחָי, cum (-) pro (-), ut supra, *viventis, viventi, integro, incolumi.* Const. חֵי *vivens* (est), *vivit;* & sæpe in juramentis usurpatur uti & חַי, quod sæpius de Deo legitur, חֵי vero de hominibus. Hinc Lxx. Gen. 42. vv. 15. 16. חֵי פַרְעֹה νὴ τὴν ὑγίειαν Φαραὼ, *per incolumitatem Pharaonis.* Cum præf. וְחֵי *& vivit*, בְּחֵי *per viventem.* Plur. absol. חַיִּים, & cum præf. הַחַיִּים, *vita, viventes, vivi, viva, vivæ.* Cum aliis præf. וְהַחַיִּים *& vita*, בַּחַיִּים, & in forma Chald. בַּחַיִּין & לַחַיִּים, *in vita*, & לַחַיִּים, *ad vitam*, מֵחַיִּים *præ vita.* Const. חַיֵּי *vita.* Cum præf. לְחַיֵּי *vitæ, pro vita.* Cum præf. & affix. חַיָּיו *vita ejus*, m. בְּחַיָּיו *in vita ejus*, m. חַיֶּיהָ *vita ejus*, f. בְּחַיֶּיהָ *in vita ejus*, f. חַיֶּיךָ *vita tua*, m. בְּחַיֶּיךָ *in vita tua*, m. חַיָּיְכִי *vita tua*, f. cum aff. poëtico simul & Chaldaïco, necnon in pausa; quare prius (׳) afficitur (-) pro (-); est enim pro חַיַּיִךְ, vide Gram. Heb. tom. 1. p. 127. c. 2. חַיַּי & in pausa חַיָּי, *vita mea*, c. וְחַיַּי *& vita mea*, c. בְּחַיַּי & in pausa בְּחַיָּי, *in vita mea*, c. מֵחַיָּי in pausa, *præ vita mea*, c. חַיֵּיהֶם *vita eorum*, חַיֵּיכֶם *vita vestra*, m. חַיֵּינוּ *vita nostra*, c. R. חָיָה *vixit*, aut potius חָיַי inusit. ob dagh. priori (׳) impressum.

חַיָּא m. Chald. idem quod præcedens חַי, sed in forma emphatica, Theod. ζῶν, Vulg. & alii, *vivens*, Dan. 6. vv. 21. 27. Plur. emphat. חַיַּיָּא *viventes*, ibid. c. 2. v. 30. c. 4. v. 14.

חַיָא Chald. *vixit*, vide infra in חָיָה.

חִיאֵל Mass. *Hhiél*, Vulg. *Hiél*, nom. propr. viri, qui instauravit Jericho, 3. Reg. 16. v. 34. Etym. *vivit Deus*, vel *vita Dei;* ex חַי *vivit, vita*, & אֵל *Deus.*

חִיב QAL, unde PIEL חִיֵּב, ex quo 2. p. pl. m. PRAETERITI cum præf. וְחִיַּבְתֶּם, vide supra col. 548. in חוב.

חִידָה f. Lxx. Aq. αἴνιγμα, Vulg. & alii, *ænigma.* Lxx. Sym. πρόβλημα, Vulg. *problema, propositio.* Lxx. item, διήγημα, *diηγησις, narratio.* Cum præfix. הַחִידָה *ænigma.* Cum aff. חִידָתִי *ænigma meum*, c. חִידָתְךָ *ænigma tuum*, m. Plur. חִידוֹת *ænigmata.* Cum præfix. בְּחִידוֹת & בַּחִידוֹת, *in ænigmatis, per ænigmata.* Cum præf. & affix. וְחִידֹתָם *& ænigmata eorum.* R. חוּד *ænigma proponere, ænigmatice loqui.*

חָיָה QAL. Lxx. βιόω, ζάω, ἐνζάω, Vulg. & alii, *vivo*, ζωὴν εἶδον *vitam video*, h. e. vita fruor, ἀναζωπυρέω *reviviſco*, ἀναψύχω *respiro*, ἀνίσημι *convalesco*, καταπαύομαι *requiem do*, ὑγιὴς εἰμι *sanus sum*, ὑγιάζω *sano*, ὑγιάζομαι, *sanor, convalesco*, ἐκτρέφω *enutrio*, σώζομαι *salvor*, διατηροῦμαι *conservo, conservor*, &c. Et substantive, ζωὴ *vita.*

PRAET. 3. p. s. m. חָיָה *vixit.* Cum præf. וְחָיָה *& vivet.* 3. p. s. f. cum præf. וְחָיְתָה, & per syncopen וְחָיָה, Exod. 1. v. 16. *vivet, & vivet, & vivat*, vide Gram. Heb. tom. 1. p. 284. c. 1. & pro (-) sub (׳) loco (-), p. 385. c. 2. 2. p. s. m. cum præf. וְחָיִיתָ, & cum unico (׳), expressoque ה quod latebat in fine וְחָיִתָה, *& vivas.* 3. p. pl. c. חָיוּ *vixerunt.* Cum præf. וְחָיוּ *& vivent.* 2. p. pl. m. cum præfix. וִחְיִתֶם anomalus pro וִחְיִיתֶם aut וַחֲיִיתֶם, *& vivetis*, vide Gram. Heb. t. 1. p. 285. c. 2. p. 385. c. 1. num. III.

INFIN. חָיֹה, & mutato ה in (ו), חָיוֹ, *vivendo.* Cum præf. לִחְיוֹת contracte pro לִחְיֹּת, aut לִחְיוֹת, *ad vivendum.* Cum affix. עַד חֲיוֹתָם, Jos. 5. v. 8. *donec convalescerent.* Vulg. *donec sanarentur* (illi).

IMPER. 2. p. s. m. cum præf. וֶחְיֵה contracte pro וַחֲיֵה *& vive, & vives*, vide Gram. Heb. tom. 1. p. 385. c. 1. num. II. 2. p. s. f. חֲיִי *vive.* 2. p. pl. m. cum præf. וִחְיוּ contracte pro וַחֲיוּ aut וְחֲיוּ, *& vivite.* Vide eandem Gram. ibid. num. III.

FUT. 3. p. s. m. יִחְיֶה contracte pro יַחְיֶה, *vivet, vivat.* Cum præf. הֲיִחְיֶה *num vivet?* Cum apocopa tertiæ rad. una cum (-) præcedente, & facta punctorum residuorum metathesi, vide Gram. Heb. tom. 1. p. 288. c. 1. יְחִי *vivet, vivat.* Cum præf. וִיחִי *& vi-*

& vivet, & vivat, contracto utroque (·) in (י.) sub (ו), vide eandem Gram. ibid. & pag. 385. c. 1. num. IV. In pausa ויחי *& vivat*, יחי, & in pausa ויחי, *& vixit*, mutato (·) in (·), ut possit ferre accentum ab ultima ad penultimam retractum, vide Gram. Heb. t. 2. p. 311. c. 2. 3. p. s. f. תחיה, & cum apocopa, de qua in pers. praeced. יחי, *vivet*. Cum praef. & eadem apocopa ויחי *& vivet*, ויחי *& revixit*. 2. p. s. m. תחיה & 2. p. s. f. תחיי, *vives*. 1. p. s. c. אחיה contracte pro אחיה, *vivam*. Sic cum praefix. ואחיה *& vivam*, האחיה *an vivam? an sanabor? an convalescam?* 3. p. pl. m. יחיו contracte pro יחיו, *vivent*. Cum praef. ויחיו *& vivant*, ויחיו *& vixerunt*. 3. p. pl. f. תחיינה contracte pro תחיינה, *vivent*. Cum praef. התחיינה *an vivent?* 2. p. pl. m. תחיו contracte pro תחיו, & cum ן parag. תחיון, *vivetis*. 1. p. pl. c. נחיה contracte pro נחיה, *vivemus*. Cum praefix. ונחיה *& vivemus*.

PIEL חיה, Lxx. περιβιόω, Lxx. item & Aq. ζάω, Lxx. item, ζωγρέω, ζωογονέω, ζωοποιέω, Vulg. & alii, *vivifico, in vita conservo*. Aq. item & Sym. ἀναζόω *ad vitam revoco*. Lxx. item, διασώζω, Sym. περισώζω, *servo, salvo*. Lxx. item, διδάσκω *doceo*, ἐξανίστημι *suscito, excito*, ζῆν ποιέω *vivere facio*, ἰάομαι *sano*, φυλάσσω *custodio*, ὑγιάζω *sanum reddo*, τρέφω, διατρέφω, *nutrio*, περιποιέομαι *conservo*. Alii item, *instauro, restauro*.

Praet. 3. p. s. m. חיה *vivificavit*. 3. p. s. f. cum aff. חייתני in pausa pro חייתני, *vivificavit me*, c. 2. p. s. m. cum affix. חייתני & in pausa חייתני, *vivificasti me*, c. 3. p. pl. c. חיו *in vita conservarunt*. 2. p. pl. m. cum praef. החייתם *an in vita conservastis?* cum (-) sub ה interrog. pro (-) ob sequens ח alia motione quam (-) affectum. Vide Gram. Heb. tom. 1. p. 375. c. 2.

Ben. s. m. מחיה *vivificans*. Cum praefix. ומחיה *& vivificans*.

Infin. cum praef. לחיות *ad vivificandum, ad conservandum in vita*, ולחיות *& ad conservandum in vita*. Cum praef. & aff. לחיותו *ad vivificandum eum*, לחיותם *ad conservandos eos vivos*, ולחיותם *& ad conservandos eos vivos*, לחיותנו *ad conservandum nos in vita*.

Imper. 2. p. s. m. cum praef. חייהו *vivifica illud*, Habac. 3. v. 2. cum (י) abundante, aut potius antiqua vocali *e*; חייני *vivifica me*, c.

Fut. 3. p. s. m. יחיה *in vita conservabit*. Cum praef. & aff. ויחיהו *& vivificabit eum*, pro (י.) cum (ו), vide Gram. Heb. t. 1. p. 385. c. 1. num. IV. ויחיה *& in vita conservabat, & nutriebat eam*, יחיינו *vivificabit nos*, c. Ose. 6. v. 2. cum (י) abundante, ut supra in 2. p. s. m. Imperativi. 3. p. s. f. תחיה *vivificat*. Cum aff. תחיני *vivificat, vivificavit me*, c. 2. p. s. m. תחיה *vivificabis, in vita conservabis*. Cum affix. תחיני *vivum conservabis me*, תחיינו, cum (י) supervacaneo, ut supra in 2. p. s. m. Imperativi, *vivificabis nos*, c. 1. p. s. c. אחיה *vivificabo*. Cum praef. ואחיה *& vivificabo*. 3. p. pl. m. יחיו *in vita conservabunt*. Cum praefix. היחיו *an vivificabunt?* Pro (-) loco (-) sub ה interrog. vide Gram. Heb. tom. 1. p. 375. c. 1. Cum aff. & (·) pro (ו), יחינו *vivificabunt nos*, c. 3. p. pl. f. תחיינה *vivificabunt, vivificabant, vivificant*. Cum aff. & apocopa ה incrementi, ותחיין *& vivificabant, & conservabant in vita*. 2. p. pl. m. cum ן parag. תחיון *in vita conservabitis*. 2. p. pl. f. cum praef. & apocopa ה, ותחיין *& in vita conservastis*. 1. p. pl. c. cum praefix. ונחיה *& vivificabimus, & vivum conservabimus*.

HIPHIL החיה, Lxx. & alius, ζωγρέω, Lxx. item, ζωογονέω, ζωοποιέω, Vulg. & alii, *vivifico*. Lxx. item, σώζω, Sym. περισώζω, *salvo*. Lxx. item, ζωὴν δίδωμι *vitam do*, ζωπυρέω *refocillo*, τρέφω, διατρέφω, ἐκτρέφω, *nutrio*, περιποιέομαι *conservo*.

Praet. 3. p. s. m. החיה *vivificavit, in vita conservavit*. 2. p. s. m. cum aff. החיתנו, cum unico (י), pro החייתנו, *vitam conservasti nobis*. 1. p. s. c. החייתי *in vita conservassem*. 2. p. pl. m. cum unico (י), ut supra, החיתם *in vita conservassetis*, Jud. 8. v. 19. ubi (·) sub ה dilatatur in (-) pro (-); quare ה notatur cum (-). Vide Gram. Heb. tom. 1. p. 300. c. 2. Sic cum

Digitized by Google

præf. & unico (י), וּתְחַיּוּם & *in vita conservabitis.*

Infin. cum præfix. וְהַחֲיוֹת & *vivificando.* Cum præf. & aff. וְתַחֲיֵנִי & *vivificando me*, c. Isai. 38. v. 16. ubi (י) antiqua vocalis ε abundat. Vulg. & *vivificabis me*, legebat וְתַחֲיֵנִי in futuro. In alia forma & cum præf. לְהַחֲיוֹת *ad vivificandum*, וּלְהַחֲיוֹת & *ad vivificandum.* Cum præf. & aff. לְהַחֲיֹתוֹ *ad conservandum eum in vita.*

Imper. 2. p. pl. m. הַחֲיוּ *vivos conservate.*

חיה vel חֲיָא, Chald. PEAL, unde 2. p. f. m. Imper. חֱיִי, Theod. ζῆθι, Vulg. & alii, *vive*, Dan. 2. v. 4. &c.

APHEL אַחְיֵא vel אַחְיָא, aut אַחְיִי, unde Ben. f. m. מַחְיָא, vel מַחֵא, aut מַחְיֵי, Dan. 5. v. 19. sublato (י) pro מַחְיָא, vide Gram. Chald. tom. 2. p. 610. c. 1. *vivificans* (erat), *in vita conservabat.* Theod. ἔτυπτε, Vulg. *percutiebat.* Referebant ad מחה *percussit*, *verberavit.*

חָיֶה f. *vivens*, *vivax*, *vivida*, ad quam vocem referunt nonnulli Exod. 1. v. 16. וָחָיָה & *vivens sit*, & *vivat*, vide supra col. 576. quanvis accentus sit in penultima. Plur. חָיוֹת, Exod. 1. v. 19. *vividæ*, *vivaces* (sunt). Lxx. τίκτουσι *pariunt.* Sym. μαῖαι *obstetrices* (sunt). Vulg. *obstetricandi habent scientiam.* Theod. ζωογονοῦσι *vividos & incolumes partus edunt.* Sensum, non verbum, transtulerunt. R. חיה *vixit.*

חַיָּה f. Lxx. ζωὴ *vita*, ψυχὴ *anima.* Alii, Particip. *vivens*, quasi à sing. masc. חַי, quod vide supra col. 575. Lxx. item, Aq. & Sym. ζῷον *animal*, *animalia.* Lxx. item, θὴρ, Lxx. Sym. Theod. θηρίον, *fera*, *bestia.* Lxx. item, κτῆνος *jumentum*, τετράπους *quadrupes*, ἑρπετὸν *reptile*, &c. Et adjective, βρωτὸς *edulis*, *esculentus*, *esui aptus*, θηριάλωτος *à feris captus.* Et in alia significatione, τάγμα *ordo.* Alii item, *cœtus*, *caterva*, *robur*, *potentia*, &c. Cum præf. הַחַיָּה *vivens*, *bestia*, וְחַיָּה & *bestia*, בַּחַיָּה & *in bestia*, לַחַיָּה *bestiæ*, *in catervam*, וְהַחַיָּה & *bestia.* Const. חַיַּת *bestia*, *caterva.* Cum præfix. וְחַיַּת & *bestia*, & *caterva*, בְּחַיַּת *in bestia*, לְחַיַּת *catervæ*, *bestiæ*, וּלְחַיַּת & *bestiæ*, וּמֵחַיַּת & *à bestia.* Cum (ו)

parag. de quo vide Gram. Heb. tom. 1. p. 125. c. 2. חַיְתוֹ aut חַיְתוֹ־, *bestia*, mutato (ָ) in (ְ), ut ea vox distinguatur ab eadem cum aff. (ו) composita. Sic cum præf. וְחַיְתוֹ־ & *bestia*, לְחַיְתוֹ־ *bestiæ.* Cum præf. & affix. חַיָּתוֹ *vita ejus*, m. וְחַיָּתוֹ & *vita*, & *bestia ejus*, m. חַיָּתְךָ *animalia tua*, m. חַיָּתִי *vita mea*, c. חַיָּתָם *vita*, *caterva*, *animalia eorum*, וְחַיָּתָם & *vita*, & *animalia eorum.* Plur. חַיּוֹת *bestiæ*, *animalia.* Cum præf. הַחַיּוֹת *animalia*, וְהַחַיּוֹת & *animalia.* R. חָיָה *vixit*, unde *bestia*, inquiunt, quod robustiori valetudine, quam homines, sit prædita; cumque gregatim sæpius incedat: inde etiam *cœtus*, *caterva.*

חֵיוָא, & cum ה pro א

חֵיוָה, & in forma emphatica

חֵיוְתָא f. Chald. Theod. θηρίον, Vulg. & alii, *fera*, *bestia.* Cum præf. & in forma emphat. לְחֵיוְתָא *bestiæ.* Const. חֵיוַת *bestia.* Plur. חֵיוָן, & emphat. חֵיוָתָא, *bestiæ.* Rad. חֲיָא aut חֲיָה *vixit*, mutata tertia radic. א aut ה in (ו). Vide vocem præced.

חַיּוּת f. *vita*, 2. Reg. 20. v. 3. ubi alia exemplaria habent חַיּוֹת; hinc Lxx. ζῶσαι, Vulg. *viventes* (in viduitate). R. חָיָה *vixit.*

חַיִּים m. pl. vide in חַי, supra col. 575.

חַיִל, & in pausa חָיִל, m. Heb. & Chald. Lxx. Sym. δύναμις, Vulg. *virtus.* Lxx. Sym. item & alius, ἰσχὺς, Vulg. & alii, *fortitudo*, *robur.* Lxx. item, περίτειχος *circummurus*, *propugnaculum*, προτείχισμα (sic etiam alius) *antemurale*, *munitio.* Lxx. item, δυναστεία *potentia*, ὄχλος *turba*, *agmen*, παράταξις *acies*, πόλεμος *bellum*, στρατιὰ *exercitus*, στρατόπεδον *castra*, συναγωγὴ *congregatio* instar exercitus, τὰ ὑπάρχοντα *substantia*, *opes*, πλοῦτος (sic etiam Sym.) *divitiæ*, &c. Aq. Sym. εὐπορία *abundantia.* Aq. item, ὁπλασία *apparatus* (bellicus), *exercitus.* Lxx. item adjective, ἀνδρεῖος *virilis*, *fortis*, δυνατὸς, ἰσχύων, *potens*, πολεμιστὴς *bellator*, &c. Cum præf. הַחַיִל & in pausa הֶחָיִל, *virtus*, *copiæ*, *exercitus*, &c. cum (ֶ) pro (ַ) sub ה ob aliud (ָ) seq. sub ח, vide Gram. Heb. tom. 1. p. 69. c. 1. וְחַיִל & *robur*, & *exercitus*, בְּחַיִל & in pausa בֶּחָיִל, *cum robore*, *cum exercitu*, &c.

Digitized by Google

כְּחַיִל *sicut exercitus*, לְחַיִל *in exercitum*, מֵחַיִל *de turba, de exercitu.* Conſt. חֵיל, quod interdum etiam abſolutum eſt, uti & חֵל ſine (י), *ſubſtantia, exercitus, antemurale.* Vide Gram. Heb. tom. 1. p. 101. §. X. Cum præf. וְחֵיל, & in pauſa ac ſine (י) וָחֵל, *& exercitus, & antemurale*, בְּחֵיל *cum exercitu*, בַּחֵל & בְּחֵל, *in antemurali*, כְּחֵיל *ſicut ſubſtantia*, לְחֵיל *exercitui.* Cum præf. & aff. חֵילוֹ *exercitus, ſubſtantia ejus*, m. וְחֵילוֹ *& exercitus ejus*, m. בְּחֵילוֹ & Chald. בְּחֵילֵהּ *cum exercitu ejus*, m. *in ſubſtantiam ejus*, m. וּלְחֵילוֹ *& copiis ejus*, m. חֵילָהּ *antemurale ejus*, f. לְחֵילָהּ *ad propugnaculum, ad antemurale ejus*, f. חֵילָהּ & in pauſa חֵילֶךָ, *exercitus tuus*, m. בְּחֵילֶךָ in pauſa, *in virtute tua, in copiis tuis*, m. חֵילֵךְ *ſubſtantia tua*, f. וְחֵילֵךְ *& copiæ tuæ*, f. בְּחֵילֵךְ *in virtute, in munitione tua*, f. חֵילִי *ſubſtantia mea*, c. חֵילָם *ſubſtantia, opes, facultates eorum*, וְחֵילָם *& facultates eorum.* Plur. חֲיָלִים à ſing. inuſit. חַיִל, vide Gram. Heb. tom. 1. p. 65. c. 1. pro חֲיָלִים, *vires.* Cum præfix. וַחֲיָלִים *& vires.* Cum aff. חֵילֵיהֶם *opes, facultates, divitiæ eorum.* Rad. חִיל inuſit. Aliis חַיִל eſt ipſa radix.

חִיל m. Lxx. Sym. ὠδὶν, Vulg. & alii, *dolor* proprie parturientis. Rad. חוּל *dolere, eniti, parere.*

חִילָה f. unde cum præf. בְּחִילָה, Job. 6. v. 10. Vulg. & alii, *dolore, in dolore.* R. חוּל *dolere.* Lxx. ἐπὶ τειχέων *in muros (ejus)*; legebant חֵילָהּ, ab חֵיל, quod vide ſupra.

חֵילָם Maſſ. *Helám*, 2. Reg. 10. v. 16. Lxx. Αἰλὰμ, nom. proprium loci aut regionis prope Damaſcum, non longe à Jordane. Vulg. appellative accepit, *exercitus eorum*, vide ſupra in חַיִל. At v. 17. cum ה locali, א hodie ſupervacaneo, ſed olim vocali *a*, & ſine (י) poſt ח, חֵלָאמָה, Vulg. & alii, *in Helám.* Etym. *exercitus, dolor*, aut *exſpectatio matris*, vel *ancillæ*; ab חַיִל *exercitus*, aut חִיל *dolor*, aut חוּל *dolere, exſpectare*, & אֵם *mater*, vel אָמָה *ancilla.*

חִילֵן Maſſ. *Hhilén*, Vulg. *Helón*, nomen proprium civitatis Leviticæ in Tribu Dan, quæ eadem eſſe videtur atque Aialon, 1. Paral. 6. v. 58. Etym. *feneſtra, dolor*, aut

infirmitas; ab חַלּוֹן *feneſtra*, aut חוּל *dolere*, aut חָלָה *ægrotavit, infirmus fuit.*

חִין m. unde cum præfix. וְחִין, Job. 41. v. 3. al. 4. *& gratia, & pulchritudo, & forma.* Vulg. *ad deprecandum*; legebat לְחִין. Lxx. Theod. ἐλεήσει *miſerebitur*; legebant יָחִין, ut Aq. & Sym. qui vertunt δωρήσεται, *dabit, dabitur.* Rad. חָנַן *gratioſus, miſericors fuit*, & in Hithpael *deprecatus eſt*; ſed forma eſt ab חִין vel חוּן inuſit.

חַיִץ m. Ezech. 13. v. 10. Lxx. τοῖχος, Vulg. & alii, *paries*, etquidem luteus, ſecundum nonnullos Grammaticos. Rad. חִיץ inuſit. Aliis eſt ipſa radix.

חִיצוֹן m. Lxx. ἐξώτερος, Vulg. & alii, *exterior*, ἐξώτατος *extimus.* Et Ezech. 41. v. 17. ἐσώτερος *interior*; ſed mendum videtur pro ἐξώτερος *exterior.* Et adverbialiter, ἔξω *extra, forinſecus.* Hinc cum præf. הַחִיצוֹן, & cum ה paragogico; quare accentus eſt in penultima, הַחִיצוֹנָה, *exterior, exterius*, vide Gram. Heb. tom. 1. p. 50. circa fin. וְלַחִיצוֹן וּבַחִיצוֹן *& in exteriori, & exterius, & extrinſecus.* Fem. חִיצוֹנָה, & cum præf. הַחִיצוֹנָה *exterior.* R. חוּץ vel חִיץ inuſit.

חֵיק, & ſine (י) חֵק, m. Lxx. Aq. Sym. Theod. κόλπος, Lxx. Aq. item, κόλπωμα, Vulg. & alii, *ſinus.* Lxx. item, ἀγκάλαι *ulnæ*, κοίλωμα *cavitas*, κύκλος *circulus, circuitus, ambitus.* Cum præf. וְחֵיק & הַחֵיק, *& ſinus*, בְּחֵיק, בַּחֵיק, & ſine (י) בְּחֵק, *in ſinu, in ſinum*, מֵחֵק, ſine (י), *e ſinu*, וּמֵחֵיק *& è ſinu.* Cum præf. & aff. חֵיקוֹ *ſinus ejus*, m. בְּחֵיקוֹ *in ſinum ejus*, m. וּבְחֵיקוֹ *& in ſinu ejus*, m. מֵחֵיקוֹ *de ſinu ejus*, m. חֵיקָהּ *ſinus ejus*, f. בְּחֵיקָהּ *in ſinu ejus*, f. מֵחֵיקָהּ *de ſinu ejus*, f. חֵיקְךָ & in pauſa חֵיקֶךָ, *ſinus tuus*, m. בְּחֵיקֶךָ in pauſa, *in ſinum tuum*, m. חֵיקִי *ſinus meus*, c. בְּחֵיקִי *in ſinu meo*, c. חֵיקָם *ſinus eorum.* Rad. חוּק vel חִיק, inuſit. Aliis eſt ipſa radix.

חִירָה Maſſ. *Hhirá*, Vulg. *Hirás*, nom. proprium viri Odollamitis amici Judæ, Gen. 38. vv. 1. 12. Etym. *libertas*, aut *ira*; ab חוֹר *liber*, aut חַרֵּר Chaldæis & Syris, *libertate donavit*, vel חָרָה *exarſit ira.*

חִירָם Maſſ. *Hhirám*, Vulg. *Hirám*, nomen proprium regis Tyri, 2. Reg. 5. v. 11. qui

2. Paral. 2. v. 2. &c in Hebræo dicitur חוּרָם *Hhourám.* Etym. *vitæ celsitudo* ; ab חַי *vita* , & רוּם *altum* , *excelsum esse.*

חִישׁ m. Psal. 89. Heb. 90. v. 10. Lxx. πραότης , Vulg. Lat. *mansuetudo.* S. Hieron. & alii , *citò* , *celeriter* , *festinanter.* Quatenus hoc nomen est adverbium , subintelligitur cum eo præpositio *in* , q. d. *in celeritate.* R. חוּשׁ *festinare.*

חֵךְ m. Lxx. Theod. λάρυγξ , Lxx. item & Sym. φάρυγξ , Vulg. & alii , *fauces* , *guttur.* Lxx. item , κόλπος *sinus* , Ose. 8. v. 1. ubi legerunt חֵיק vel חֵק . Alii item , *palatum.* Hinc cum præf. וְחֵךְ *& palatum.* Cum præf. & affix. חִכּוֹ *palatum ejus* , m. חִכָּהּ *palatum ejus* , f. חִכְּךָ & in pausa חִכֶּךָ , *palatum tuum* , m. וְחִכֵּךְ *& palatum tuum* , f. חִכִּי *palatum meum* , c. בְּחִכִּי *cum palato meo* , c. לְחִכִּי *palato meo* , c. לְחִכָּם *palato eorum.* R. חָכַךְ inusit. Hinc (ֵ) in חֵךְ mutatur in (ִ) sequente daghésch quando accedunt affixa ; idque ad secundam rad. ejectam compensandam. Vide Gram. Heb. tom. 1. p. 94. c. 1. num. III.

חָכָה QAL , unde Ben. pl. m. const. ob ל sequens , vide Gram. Heb. tom. 1. p. 124. c. 1. חוֹכֵי לוֹ , Isai. 30. v. 18. Lxx. οἱ ἐμμένοντες ἐν αὐτῷ *perseverantes in eo.* Alii , *exspectantes eum.* Vulg. *qui exspectant eum.* In חוֹכֵי accentus est in penult. ob concursum. Vide eand. Gram. Heb. tom. 2. p. 308. c. 1. fin.

PIEL חִכָּה , Lxx. μένω *maneo* , i. e. *exspecto* , ὑπομένω *sustineo* , ἱμείρομαι *desidero.* Aq. προσδέχομαι *suscipio* , *amplector.* Sym. προσδοκάω , Vulg. & alii , *præstolor* , *exspecto* , proprie cum cura & sollicitudine ; πλήσσω *percutio* , *percello* , Job. 32. v. 4. ubi referebant ad נָכָה *percussit.* Lxx. item substantive , ἰσχὺς *robur* , *fortitudo* , Ose. 6. v. 9. de quo infra. Construitur cum accusat. ל & עַד .

Praet. 3. p. s. m. חִכָּה , & 3. p. s. f. חִכְּתָה , *exspectavit* , *exspectat.* 1. p. s. c. cum præf. וְחִכֵּיתִי *& exspectabo* , *& præstolabor.* 3. p. pl. c. חִכּוּ *exspectaverunt.* 1. p. pl. c. cum præf. וְחִכִּינוּ *& exspectavimus.*

Ben. s. m. cum præf. הַמְחַכֶּה *exspectans* ,

לִמְחַכֵּה *exspectanti* , Isai. 64. v. 3. ubi est status constructus ob ל sequens. Vide Gram. Heb. tom. 1. p. 124. c. 1. Plur. m. cum præf. הַמְחַכִּים *exspectantes.*

Infin. cum præf. & (י) in fine pro ה , וּכְחַכֵּי , Ose. 6. v. 9. *& sicut præstolari* , h. e. *& sicut præstolantur* , sumto infinitivo pro tempore finito. Vide Gram. Heb. tom. 1. p. 539. can. I. Lxx. καὶ ἡ ἰσχύς σου , *& robur tuum* ; legebant וּכֹחֲךָ . Vulg. *& quasi fauces* ; legebat וּכְחִכֵּי , ab חֵךְ , quod vide supra. Vide etiam Gram. Heb. t. 1. p. 295. c. 1.

Imper. 2. p. s. m. חַכֵּה *exspecta.* 2. p. pl. m. חַכּוּ *exspectate.*

Fut. 3. p. s. m. יְחַכֶּה *exspectabit.* 2. p. s. m. תְּחַכֶּה *exspectabis.*

חַכָּה f. Lxx. ἄγκιστρον , Vulg. & alii , *hamus* , *uncus piscatorius.* Cum præf. בְּחַכָּה *bamo* , *cum bamo.* R. חָכָה inusit.

חֲכִילָה Masl. *Hhachilá* , Vulg. *Hachilá* , nomen propr. collis in Tribu Juda , prope desertum Ziph , in quo latuit David , 1. Reg. 23. v. 19. c. 26. v. 1. Etym. *hamus* , vel *palatum ei* , vel *ejus* , f. ab חֵךְ *palatum* , vel חַכָּה *hamus* , & לָהּ *ei* , *ejus* , f.

חַכִּים m. Chald. unde plur. חַכִּימִין , & emphatice חַכִּימַיָּא , Theod. σοφοὶ , Vulg. & alii , *sapientes.* Cum præfix. וְחַכִּימַיָּא *& sapientes* , לְחַכִּימִין *sapientibus.* Const. חַכִּימֵי , & cum præf. לְחַכִּימֵי , *sapientes* , *sapientibus.* R. חֲכַם *sapiens fuit.*

חֲכַלְיָה Masl. *Hhachaliá*, Vulg. *Hachelái* , sive *Hacheliás* , nom. proprium patris Athersathæ , Nehem. 10. v. 1. Etym. *exspectans Dominum* , vel *hamus Domini* ; ab חִכָּה *exspectavit* , vel חַכָּה *hamus* , & יָהּ *Dominus.*

חַכְלִילוּת f. Prov. 23. v. 29. Vulg. *suffusio* , alii , *rubedo* (oculorum) . Lxx. adjective , πελιδνοὶ *lividi.* Aq. καθαροὶ *puri.* Sym. χαροποὶ *gratiosi* , *letitiam afferentes* , *fulvi* , *cæsii* (oculi). Forte etiam legerunt חַכְלִילוֹת f. pl. R. חָכַל inusit.

חַכְלִילִי m. Gen. 49. v. 12. *rubicundus* (oculis). Lxx. χαροποὶ *lætificantes.* Aq. κατάκοροι *vividi* , nisi mendum sit pro καθαροὶ *puri* , ut habet alius interpres ; vide etiam vocem præced. Alius , θερμοὶ *ardentes.* Alius , διάπυροι *ignei.* Alius , φοβεροὶ *formi-*

Digitized by Google

dabiles. Vulg. *pulchriores* (oculi). Hi omnes videntur accepisse חַכְלִילִי pro plurali m. cujus ultima litera ם sublata est per apocopen. Vide Gram. Heb. tom. 1. p. 54. c. 2. R. חָכַל inusit.

חָכַם QAL. Lxx. φρονέω, Vulg. & alii, *sapio, sapiens sum.* Aq. σοφίζομαι *sapiens reddor.* Lxx. item, σοφὸς, σοφώτερος εἰμι, γίνομαι, *sapiens, sapientior sum, fio,* πανουργότερος γίνομαι *astutior, callidior sum,* vel *fio.* Hi comparativi locum habent cum sequitur præpositio מִן vel מ, *præ.*

PRAET. 3. p. s. m. חָכַם *sapit.* 3. p. s. f. חָכְמָה *sapiens est.* 2. p. s. m. חָכַמְתָּ *sapis.* 1. p. s. c. חָכַמְתִּי *sapiens sum.* Cum præf. וְחָכַמְתִּי *& quod sapiens fui.* 3. p. pl. c. חָכְמוּ *sapiunt.*

IMPER. 2. p. s. m. ex forma (-), חֲכַם *sapiens esto.* Cum præf. & in pausa; quare (-) mutatur in (·), וַחֲכָם *& esto sapiens.* 2. p. pl. m. cum præf. & in pausa, וַחֲכָמוּ *& sapite.*

FUT. 3. p. s. m. יֶחְכַּם, & in pausa, quæ (-) mutavit in (·), יֶחְכָּם, contracte pro יֶחֱכַם, *sapiens erit.* Sic cum præf. וְיֶחְכַּם *& sapiens erit,* וַיֶּחְכַּם *& sapiens fuit.* 2. p. s. m. תֶּחְכַּם contracte pro תֶּחֱכַם, *sapiens eris.* 1. p. s. c. cum ה parag. quod mutavit (-) in (·) more affix. vide Gram. Heb. tom. 1. p. 168. c. 1. fin. אֶחְכָּמָה *sapiens ero.* 3. p. pl. m. in pausa; quare (-) mutatur in (·), יֶחְכָּמוּ, contracte pro יֶחֱכָמוּ, *sapient.*

PIEL חִכֵּם vel חִכַּם, Lxx. Aq. σοφίζω *sapientem reddo.* Vulg. & alii item, *doceo, erudio.*

FUT. 3. p. s. m. יְחַכֵּם *sapientes efficit.* Cum aff. יְחַכְּמֵנוּ *docet, erudit nos.* 2. p. s. m. cum aff. תְּחַכְּמֵנִי *sapientem reddis me,* c.

PUAL חֻכַּם, unde PAOUL s. m. מְחֻכָּם, Psal. 57. Heb. 58. v. 6. Lxx. Theod. παρὰ σοφοῦ *à sapiente;* legebant מֵחָכָם. Aq. Sym. σεσοφισμένος *sapiens effectus.* S. Hieron. *callidus.* Plur. m. מְחֻכָּמִים, Prov. 30. v. 24. quam vocem cum præcedente חֲכָמִים *sapientes* conjunctam Lxx. interpretantur σοφώτερα τῶν σοφῶν, Vulg. Lat. *sapientiora sapientioribus;* legebant מֵחֲכָמִים pro מְחֻכָּמִים. Theod. σοφία σεσοφισμένα *à sapientia instructa,* vel *edocta;* legebat מְחֻכָּמִים, ut Massorethæ.

HIPHIL הֶחְכִּים, unde BEN. s. f. const. מַחְכִּימַת contracte pro מַחֲכִימַת, Psal. 18. Heb. 19. v. 7. al. 8. Lxx. σοφίζουσα *sapientes efficiens* (parvulos). Vulg. Lat. *sapientiam præstans* (parvulis).

HITHPAEL הִתְחַכֵּם, Lxx. σοφίζομαι *sapio, sapiens sum,* aut *mihi videor,* κατασοφίζομαι *sapienter, callide decipio, opprimo.* Alii, *sapienter, callide me gero.*

FUT. 2. p. s. m. תִּתְחַכַּם *sapias.* 1. p. pl. c. cum ה parag. נִתְחַכְּמָה, Exod. 1. v. 10. Vulg. *sapienter opprimamus.* Alii, *sapienter & callide nos geramus.*

חָכָם m. Lxx. Aq. Sym. Theod. σοφὸς, Vulg. & alii, *sapiens.* Lxx. Aq. item, συνετὸς *intelligens.* Lxx. item, σοφώτερος *sapientior,* συνετώτερος *intelligentior,* quando sequitur præpositio מִן vel מ, *præ;* φρόνιμος (sic etiam alius), *prudens,* σοφιστὴς *sapiens,* ἀληθὴς *verus,* φίλος *amicus.* Substant. σοφία *sapientia.* Et adverb. σοφῶς *sapienter.* Cum præfix. הֶחָכָם *sapiens,* cum (·) sub ה loco (-) ob aliud (-) sequens sub ח, vide Gram. Heb. tom. 1. p. 69. c. 1. וְחָכָם *& sapiens,* כְּחָכָם *sicut sapiens,* & לְחָכָם, *sapienti;* cum (·) sub ל, vide eand. Gram. ibid. p. 70. c. 2. מֵחָכָם *à sapiente.* Const. חֲכַם *sapiens.* Cum præfix. וַחֲכַם *& sapiens,* לַחֲכַם *sapienti.* Femin. חֲכָמָה *sapiens* (mulier). Const. חַכְמַת *sapiens.* Plur. m. חֲכָמִים *sapientes.* Cum præf. הַחֲכָמִים *sapientes,* וַחֲכָמִים & וְהַחֲכָמִים, *& sapientes,* לַחֲכָמִים *sapientibus.* Const. חַכְמֵי *sapientes.* Cum præf. וְחַכְמֵי *& sapientes.* Cum præf. & affix. חֲכָמָיו *sapientes ejus,* m. חֲכָמֶיהָ *sapientes ejus,* f. וַחֲכָמֶיהָ *& sapientes ejus,* f. חֲכָמַיִךְ *sapientes tui,* m. חֲכָמַיִךְ *sapientes tui,* f. Plur. f. absol. cum præf. הַחֲכָמוֹת, & const. sine præf. חַכְמוֹת, *sapientes.* R. חָכַם *sapiens fuit.*

חָכְמָה hhochmà f. Heb. & Chald. Lxx. Aq. Sym. Theod. σοφία, Vulg. & alii, *sapientia.* Lxx. Sym. item, φρόνησις *prudentia.* Lxx. item, ἐπιστήμη *scientia,* ζωὴ *vita,* σύνεσις *intelligentia,* τέχνη *ars.* Et adjective, σοφὸς *sapiens,* φρόνιμος *prudens.* In forma emphat. Chald. חָכְמְתָא hhochmethà *sapientia.* Cum præf. הַחָכְמָה hahhocchmà (& sic in toto hoc nomine (·) est (·) hhatoúph seu o),

sapientia, בְּחָכְמָה הַחָכְמָה *& sapientia*, בְּחָכְמָה & בְּחָכְמָה, *in sapientia*, לְחָכְמָה & לְחָכְמָה, *sapientiæ*, וּלְחָכְמָה *& sapientiæ*, מֵחָכְמָה *à sapientia.* Conſt. חָכְמַת *sapientia.* Cum præf. וְחָכְמַת *& sapientia*, כְּחָכְמַת *secundum sapientiam*, *ſicut sapientia*, מֵחָכְמַת *præ sapientia.* Cum præf. & affix. חָכְמָתוֹ *sapientia ejus*, m. וְחָכְמָתוֹ *& sapientia ejus*, m. בְּחָכְמָתָהּ *in sapientia ejus*, f. חָכְמָתֵךְ & in pauſa חָכְמָתֶךָ, *sapientia tua*, m. בְּחָכְמָתְךָ *in sapientia tua*, m. כְּחָכְמָתְךָ in pauſa, *secundum sapientiam tuam*, m. חָכְמָתִי *sapientia mea*, c. וּבְחָכְמָתִי *& in sapientia mea*, c. לְחָכְמָתִי *sapientiæ meæ*, c. חָכְמָתָם *sapientia eorum*, חָכְמַתְכֶם *sapientia veſtra*, m. Plur. חָכְמוֹת *sapientiæ.* R. חָכַם *sapiens fuit.*

חַכְמוֹנִי Maſſ. *Hhachmoní*, Vulg. *Achamoni*, & *Hachamoní*, nomen proprium 1°. patris Jeſbaam, 1. Paral. 11. v. 11. 2°. patris Jahiel, ibid. c. 27. v. 32. Etym. *sapiens, sapientiſſimus;* ab חָכַם *sapiens fuit.* Vel *hamus numerationis;* ab חַכָּה *hamus*, & מָנָה *numeravit.*

חל vide in חֵיל, ſupra col. 581.

חל חֹל m. Lxx. βέβηλος, Vulg. & alii, *profanus.* Aq. Sym. Theod. λαϊκὸς *laicus*, *profanus.* Lxx. item, προτείχισμα *antemurale*, Ezech. 42. v. 20. ubi legebant חֵל, quod vide ſupra, pro חֹל. Cum præf. הַחֹל *profanum*, לְחֹל *profano*, *ad profanum*, *& profanum.* R. חָלַל in Piel *profanavit.*

חלאה חֶלְאָה f. Lxx. ἰὸς, Vulg. & alii, *rubigo.* Alii item, *ſpuma*, *ærugo.* Hinc cum aff. חֶלְאָתָהּ, & ſine Mappiq in ה, Ezech. 24. v. 6. חֶלְאָתָה, *rubigo ejus*, f. R. חָלָא inuſit.

חלאה חֶלְאָה Maſſ. *Hhelá*, Vulg. *Halaa*, nom. proprium alterius uxoris Aſſur patris Thecuæ, 1. Paral. 4. v. 5. Etym. *infirmitas*, ſeu *rubigo;* ab חָלָה *ægrotavit*, *infirmus fuit;* vel חֶלְאָה *rubigo.*

חלאם חֵלָאם, unde cum ה locali חֵלָאמָה, 2. Reg. 10. v. 17. vide ſupra col. 581. in חֵילָם.

חלב חָלָב m. Lxx. Aq. Sym. γάλα, Vulg. & alii, *lac.* Lxx. item, γαλαθηνὸς *lactens*, πίονος, Ezech. 25. v. 4. *pinguedo*, στέαρ, Iſai. 55. v. 1. *adeps;* ſed his duobus ultimis in locis legebant חֵלֶב, de qua voce mox infra. Cum præf. הֶחָלָב *lac*, cum (ֶ) pro (ַ) ſub ה ob aliud (ָ) ſeq. ſub ח, vide Gram. Heb. tom. 1. p. 69. c. 1. וְחָלָב *& lac*, בֶּחָלָב *in lacte*, כֶּחָלָב *ſicut lac*, cum (ֶ) ſub ב & כ pro (ַ) ob eandem cauſam, vide eand. Gram. ibid. pag. 376. c. 2. 380. c. 1. מֵחָלָב *à lacte.* Conſt. חֲלֵב *lac*, cum (ֲ) anomalo, aut potius mendoſo, pro (ְ), ſic: חְלֵב, vide Gram. Heb. tom. 1. p. 125. c. 2. Sic cum præf. בַּחֲלֵב *in*, *cum lacte.* Cum affix. חֲלָבְךָ *lac tuum*, f. חֲלָבִי *lac meum*, c. Rad. חָלַב inuſit.

חלב חֵלֶב m. Lxx. Aq. Sym. στέαρ, Vulg. & alii, *adeps.* Sym. item, λιπαρότης *pinguedo.* Lxx. item, ἀπαρχὴ *primitiæ*, γάλα *lac* (legebant חָלָב) θυσία *hoſtia*, μυελὸς *medulla*, h. e. rei cujuſque optimum. Cum præf. הַחֵלֶב *adeps*, וְהַחֵלֶב *& adeps*, כַּחֵלֶב & כְּחֵלֶב, *ſicut adeps*, מֵחֵלֶב *de adipe*, *præ adipe.* Cum præf. & aff. חֶלְבּוֹ *adeps ejus*, m. בְּחֶלְבּוֹ *cum adipe ejus*, m. חֶלְבָּהּ *adeps ejus*, f. חֶלְבָּם, & cum affix. poëtico חֶלְבֵּמוֹ, *adeps eorum*, חֶלְבְּהֶן, Levit. 8. vv. 16. 25. *adeps earum*, anomalus pro חֶלְבֵּהֶן. Vel eſt plural. in quo deficit (י) index hujus numeri, pro חֶלְבֵיהֶן; vide Gram. Heb. tom. 1. p. 128. c. 1. Plur. cum præf. הַחֲלָבִים *adipes*, וְהַחֲלָבִים *& adipes.* Conſt. חֶלְבֵי *adipes.* Cum præf. בְּחֶלְבֵי *cum adipibus.* Cum præf. & affix. וּמֵחֶלְבֵהֶן *& ex adipibus earum*, Gen. 4. v. 4. ubi deficit (י) index pluralis numeri. Vel, ſecundum alia exemplaria, וּמֵחֶלְבְּהֶן *& de adipe earum*, in ſing. & cum affix. anomalo. Vide ſupra חֶלְבְּהֶן, & Gram. loco ibidem laudato. R. חָלַב inuſit.

חלב חֵלֶב Maſſ. *Hhélev*, Vulg. *Héled*, legebat חֵלֶד, nomen proprium filii Baanæ, 2. Reg. 23. v. 29. Etym. *adeps.* Vide vocem præced.

חלבה חֶלְבָּה Maſſ. *Hhelbá*, Vulg. *Helba*, nomen proprium civitatis in Tribu Aſer, Jud. 1. v. 31. Etym. *lac*, vel *adeps ejus*, f. ex חָלָב *lac*, aut חֵלֶב *adeps*, & affix. 3. p. f. f.

חלבון חֶלְבּוֹן m. Ezech. 27. v. 18. Sym. λιπαρὸς, Vulg. *pinguis;* ſic etiam Aq. & Theod. teſte S. Hieron. comm. in hunc locum. Lxx. χελβὼν, ut nomen proprium loci cum recentioribus quamplurimis acceperunt. R. חָלַב inuſit. unde חֵלֶב *pinguedo.*

חלבנה חֶלְבְּנָה f. unde cum præf. וְחֶלְבְּנָה, Exod. 30.

Digitized by Google

v. 34. Lxx. καὶ χαλβάνη, Vulg. & alii, & *galbanum*. Putatur esse succus arboris, seu ferulæ, in Syria nascentis, de qua Plin. l. 12. c. 25. Rad. חָלַב inusit. unde חֵלֶב *pinguedo*, & *galbanum*, quod pingue sit instar resinæ.

חֶלֶד, unde in pausa חָלֶד, m. Lxx. γῆ *terra*, ζωὴ *vita*, ὑπόστασις, Vulg. *substantia*, οἰκουμένη *habitata* (terra), i. e. *orbis terrarum*. Aq. Sym. καταδύσις *Occidens*. Alius, ἐγκαταδύσις *demersio*, vel *Occidens*. Sym. item, βίωσις *vita*, *victus*. Vulg. item, Job. 11. v. 17. *fulgur*. Alii, *tempus*, *ævum*, *mundus*, *sæculum*, videlicet cessans, desinens, & instabile; ita ut idem sit atque חָדֵל, trajectis literis. Vide supra col. 544. Cum præf. & in pausa, מֵחָלֶד *de mundo*. Cum præf. & affix. חֶלְדִּי, Psal. 38. Heb. 39. v. 6. S. Hieron. *& vita mea*, Vulg. Lat. *& substantia mea*, alii, *& tempus meum*, c. Rad. חָלַד inusit. vel חָדַל *cessavit*, *desiit*.

חֹלֶד m. unde cum præf. הַחֹלֶד, Levit. 11. v. 29. Lxx. γαλῆ, Vulg. & alii, *mustela*. Bocharto, lib. 3. de anim. sacr. cap. 35. col. 1021. & seqq. est *talpa*, quæ Syris *Hboulda*, & *Hbould* appellatur. R. חָלַד inusit.

חֻלְדָּה Mass. *Hbuldá*, Vulg. *Holdá*, nomen proprium prophetissæ uxoris Sellum filii Thecuæ, 4. Reg. 22. v. 14. Etym. *mundus*, vel *orbis*; ab חֶלֶד idem. Vel *mustela*, aut *talpa*, ab חֹלֶד idem.

חֶלְדַּי Mass. *Hheldái*, Vulg. *Holdái*, nomen proprium 1°. principis, qui tempore Davidis mense duodecimo quatuor & viginti hominum millibus præerat, 1. Paral. 27. v. 15. 2°. viri è captivitate Babylonica reducis, Zach. 6. v. 10. Etym. eadem ac nominis præced.

חלה QAL. Lxx. ἀῤῥωστέω, Vulg. & alii, *ægroto*, ἀσθενέω *infirmor*, ἐκλείπω *deficio*, ἐνοχλέομαι *turbor*, παρενοχλέω *molestus sum*, *perturbo*. Theod. V. edit. παρενοχλέομαι *molestia afficior*. Lxx. item, κακῶς ἔχω *male habeo*, κοπιάω, πονέω, *laboro*, μαλακίζομαι *langueo*, τιτρώσκομαι *vulneror* (ab חָלַל) καταδέομαι *deprecor*, &c.

Praet. 3. p. s. m. חָלָה *ægrotavit*. 2. p. s. f. חָלִית *ægrotasti*. 1. p. s. c. חָלִיתִי *ægrotavi*. Cum præf. וְחָלִיתִי *infirmabor*, *infirmus ero*. 3. p. pl. c. חָלוּ *infirmantur*.

Ben. s. m. חוֹלֶה & חֹלֶה, *ægrotans*. Lxx. ἄῤῥωστος *infirmus*. Cum præf. הַחֹלֶה *ægrotans*, וְחֹלֶה *& ægrotans*, *& ægrotus*. Fem. חוֹלָה & כַּחוֹלָה, quas voces huc referunt nonnulli, vide supra col. 554. in חול. Cum præf. הַחוֹלָה *ægrota*. Const. חוֹלַת, Cant. 2. v. 5. Lxx. τετρωμένη *vulnerata*. Sym. τέτρωμαι *vulnerata*, *sauciata* (sum), ab חָלַל, quod vide infra. Vulg. *langueo*. Alii, *ægra* (sum). Cum præf. שֶׁחוֹלַת *quod ægra* (sum), *quia langueo*.

Infin. cum præf. בַּחֲלוֹתוֹ *cum ægrotasset ille*, בַּחֲלוֹתָם, Psal. 34. Heb. 35. v. 13. *in ægrotando eos*, *cum ægrotabant*. Lxx. ἐν τῷ αὐτοὺς παρενοχλεῖν μοι, Vulg. Lat. *cum mihi molesti essent*. S. Hieron. *cum infirmarer ab eis*. Aq. ἐν ἀῤῥωστίᾳ αὐτῶν *in infirmitate eorum*. Sym. ἐν ταῖς ἀῤῥωστίαις αὐτῶν *in infirmitatibus eorum*. Theod. V. edit. ἐν τῷ παρενοχλεῖσθαι αὐτοὺς *cum molestia afficiebantur*.

Fut. 3. p. s. m. cum א in fine pro ה, וַיֶּחֱלֶא, 2. Paral. 16. v. 12. *& ægrotavit*. Vide Gram. Heb. tom. 1. p. 288. c. 1. Cum apocopa & in pausa; quare (-) penultimæ mutatur in (·), וַיָּחַל *& ægrotavit*. Vide Gram. Heb. ibid. p. 288. c. 2.

NIPHAL נֶחֱלָה, Lxx. Theod. μαλακίζομαι *langueo*. Lxx. item, πάσχω *patior*, φλεγμαίνω *intumesco*, *ardeo*, *effervesco*. Vulg. & alii, *ægroto*, ut in Qal.

Praet. 1. p. s. c. cum præf. וְנֶחֱלֵיתִי *& ægrotavi*. 3. p. pl. c. נֶחְלוּ contracte pro נֶחֱלוּ, *infirmati sunt*.

Ben. s. f. נַחְלָה contracte pro נֶחֱלָה, Lxx. ἀλγηρά, ὀδυνηρά, *dolorem afferens*. Alii, *ægra*, *infirma*. Plur. f. cum præf. הַנַּחְלוֹת contracte pro הַנֶּחֱלוֹת, *infirmæ*. In utroque numero (·) dilatatum est sub ה in (-) loco (..); quare נ afficitur (-). Vide Gram. Heb. tom. 1. p. 291. c. 1.

PIEL חִלָּה, Lxx. ἀποστέλλω *mitto*, *immitto* (morbos). Vulg. *affligo*. Alii, *ægrotare facio*. Et in alia significatione, Lxx. Aq. Sym. λιτανεύω *precor*, *deprecor*. Lxx. item, δέομαι *oro*, ζητέω *quæro*, ἐξιλάομαι *placo*, *expio*, θεραπεύω *colo*. In hoc sensu Ver-

Digitized by Google

bum iſtud ſemper conſtruitur cum voce פָּנִים *facies*, *vultus*.

Praet. 3. p. ſ. m. חִלָּה *morbo affecit*. Vulg. *afflixit*, *deprecatus eſt*. 1. p. ſ. c. חִלִּיתִי *precatus ſum*. 3. p. pl. c. cum præf. וְחִלּוּ *& deprecabuntur*. 1. p. pl. c. חִלִּינוּ *deprecati ſumus*.

Infin. cum præf. לְחַלּוֹת *ad deprecandum*, וּלְחַלּוֹת *& ad deprecandum*. Cum aff. חַלּוֹתִי, Pſal. 76. Heb. 77. v. 11. Lxx. ἤρξάμην *cœpi*; referebant ad חָלַל, quod vide infra. Aq. ἀῤῥωστία μου, S. Hieron. *infirmitas mea*. Sym. τρῶσις μου *vulneratio*, *vulnus meum*. Theod. & V. edit. ὠδῖνές μου *dolores mei*, c. ſubſtantive acceperunt; neque obſtat accentus in penultima: hîc enim ſyllabam hanc occupare poteſt ob concurſum.

Imper. 2. p. ſ. m. cum apocopa, quam vide in Gram. Heb. tom. 1. p. 296. c. 1. חַל pro חַלֵּה, *deprecare*. 2. p. pl. m. חַלּוּ *deprecamini*.

Fut. 3. p. ſ. m. cum præf. & apocopa, ut ſupra in Imperativo, וַיְחַל pro וַיְחַלֶּה, *& deprecatus eſt*. 3. p. pl. m. יְחַלּוּ *deprecabuntur*.

PUAL חֻלָּה, unde 2. p. ſ. m. Praet. חֻלֵּיתָ, Iſai. 14. v. 10. Lxx. ἑάλως *captus es*. Vulg. *vulneratus es*, ab חָלַל. Alii, *infirmatus es*.

HIPHIL הֶחֱלָה, Lxx. βασανίζω *crucio*, *dolore afficio*. Vulg. *incipio*; referebat ad חָלַל, de quo infra. Alii, *ægrotare facio*, *morbo afficio*.

Praet. 3. p. ſ. m. cum (י) pro ה ex forma Chaldaica & Syriaca, הֶחֱלִי, Iſai. 53. v. 10. *ægrotare fecit*, *morbo affecit*. Lxx. ſubſtantive, πληγὴ *plaga*, Vulg. *infirmitas*; legebant הַחֳלִי hahholi. Vide Gram. Heb. tom. 1. p. 298. c. 2. 1. p. ſ. c. הֶחֱלֵיתִי *morbo affeci*, Mich. 6. v. 13. ubi Vulg. *cœpi*; legebat הַחִלּוֹתִי. 3. p. pl. c. הֶחֱלוּ, Oſe. 7. v. 5. *morbo affecerunt*, Lxx. ἤρξαντο, Vulg. *cœperunt*; legebant הֵחֵלּוּ ab חָלַל, quod vide infra.

Ben. ſ. f. מַחֲלָה, Prov. 13. v. 12. *morbo afficiens* (eſt). Vulg. *affligit*.

HOPHAL הָחֳלָה, Lxx. τιτρώσκομαι,

Vulg. *vulneror* (ab חָלַל), *novio laboro*. Alii, *infirmor*, &c.

Praet. 1. p. ſ. c. הָחֳלֵיתִי *infirmatus*, *vulneratus ſum*.

HITHPAEL הִתְחַלָּה, Lxx. ἀῤῥωστέω *infirmus ſum*, μαλακίζομαι *langueo*. Alius, προσποιοῦμαι ἐνοχλεῖσθαι *ſimulo me ægrotare*. Vulg. *ægroto*, *quaſi ægroto*, *languorem ſimulo*, &c.

Infin. cum præf. לְהִתְחַלּוֹת *ut ægrotaret*.

Imper. 2. p. ſ. m. cum præf. apocopa, & in pauſa; quare ח afficitur (-) pro (-), וְהִתְחָל pro וְהִתְחַלֵּה, 2. Reg. 13. v. 5. *& ægrotare te ſimula*. Vide Gram. Heb. tom. 1. p. 306. c. 1.

Fut. 3. p. ſ. m. cum præf. apocopa, & in pauſa, וַיִּתְחָל pro וַיִּתְחַלֶּה, *& finxit ſe ægrotare*. Vide Gram. Heb. tom. 1. p. 306. c. 1. & ſupra 2. p. ſ. m. Imperativi.

חַלָּה f. Lxx. κολλυρίς, Aq. Sym. Theod. & Complut. κολλύρα, Vulg. & alii, *collyra*, *collyrida*. Lxx. item, ἄρτος, Vulg. *panis*. Vulg. item, *torta*. Alii item, *placenta*. Cum præfix. הַחַלָּה *placenta*. Conſt. חַלַּת *placenta*. Cum præf. וְחַלַּת *& placenta*. Plur. חַלּוֹת *placentæ*. Cum præf. וְחַלּוֹת *& placentæ*. R. חָלַל *perforatus eſt*; unde חַלָּה *placenta*, quod, inquiunt nonnulli, in medio eſſet perforata.

חֲלוֹם & חֲלֹם, m. Lxx. ὕπνος, Lxx. item & Sym. ἐνύπνιον, Vulg. & alii, *ſomnus*, *ſomnium*. Cum præf. הַחֲלוֹם *ſomnium*, בַּחֲלוֹם *in ſomnio*, כַּחֲלוֹם *ſicut ſomnium*. Cum præf. & aff. חֲלֹמוֹ *ſomnium ejus*, m. כַּחֲלֹמוֹ *ſecundum ſomnium ejus*, m. בַּחֲלֹמִי & בַּחֲלוֹמִי, *in ſomnio meo*, c. Plur. ex terminatione femin. aut à ſing. inuſit. חֲלוֹמָה vel חֲלֹמָה, חֲלֹמוֹת, *ſomnia*. Cum præf. הַחֲלֹמוֹת *ſomnia*, בַּחֲלֹמוֹת *per ſomnia*, וַחֲלֹמוֹת *& ſomnia*. Cum præf. & aff. חֲלֹמֹתָיו *ſomnia ejus*, m. בַּחֲלוֹמֹתָם *per ſomnia eorum*, חֲלֹמֹתֵיכֶם *ſomnia veſtra*, m. חֲלֹמֹתֵינוּ *ſomnia noſtra*, c. R. חָלַם *ſomniavit*.

חַלּוֹן & חַלֹּן, c. Lxx. Aq. Sym. Theod. θυρίς, Vulg. & alii, *feneſtra*. Cum præfix. הַחַלּוֹן *feneſtra*, בַּחַלּוֹן & בַּחַלֹּן, *in feneſtra*. Plur. ex forma nominum Syrorum maſc. plural. conſtructorum חַלּוֹנֵי; unde in pauſa חַלּוֹנָי, *feneſtræ*. Vide Gram. Heb. t. 1. p. 54. c. 2.

Cum

Digitized by Google

Cum præf. & ex forma communi חַלּוֹנִים & fem. חַלּוֹנוֹת, *fenestræ*, וְחַלּוֹנִים & וְחַלּוֹנוֹת, *& fenestræ*, כְּחַלּוֹנוֹת *sicut fenestræ*. Plur. m. const. חַלּוֹנֵי *fenestræ*. Cum præf. & affix. וְחַלֹּנָו, deficiente (י) indice plur. numeri, *& fenestræ ejus*, m. בְּחַלּוֹנֵינוּ *per fenestras nostras*, c. Rad. חָלַל *perforatus est*, unde חַלּוֹן *fenestra*, quasi paries perforatus.

חלון vide infra חֹלֹן, col. 602.

חלוף חֲלוֹף m. Prov. 31. v. 8. ubi בְּנֵי חֲלוֹף, Sym. *υἱοὶ ἀποιχόμενοι filii abeuntes*. Vulg. *filii, qui pertranseunt*. Alii, *filii transitus*, *filii exscisionis*, h. e. qui ex hoc mundo exscinduntur. Lxx. hîc perplexi sunt. R. חָלַף *transiit*, *pertransiit*.

חלושה חֲלוּשָׁה f. Exod. 32. v. 18. Lxx. *τροπῆς conversio in fugam*. Vulg. *fugæ*. Alii, *debilitas*, *dejectio*, *clades*, &c. R. חָלַשׁ *fugavit*, *infirmatus*, *debilitatus est*.

חלח חֲלַח Mass. *Hhaláhh*, Vulg. *Halá*, nom. proprium civitatis aut loci juxta fluvium Gozan, 4. Reg. 17. v. 6. c. 18. v. 11. Etym. *dolor maxillæ*; ex חִיל *dolere*, & לְחִי *maxillæ*.

חלחול חַלְחוּל Mass. *Hhalhhoúl*, Vulg. *Halhúl*, nomen proprium civitatis in Tribu Juda, Jos. 15. v. 58. Etym. *dolor*, vel *principium*, vel *exspectatio*, aut *obstetricatio doloris*; ab חוּל aut חָלַל, *incipere*, *exspectare*, *obstetricari*, & *dolere*.

חלחלה חַלְחָלָה f. Lxx. *ὠδὶν*, Vulg. & alii, *dolor* proprie parturientis, sive maximus; quod innuit primæ & tertiæ radicalis geminatio. Lxx. item, *ἔκλυσις dissolutio*, Vulg. *defectio*, *ταραχὴ turbatio*. Vulg. item, *pavor*. Cum præf. וְחַלְחָלָה *& dolor*. R. חִיל *dolere*, *contremiscere*, *pavere*, &c.

חלט חָלַט QAL, unde 3. p. pl. m. FUTURI cum præf. וַיַּחְלְטוּ הֲמִמֶּנּוּ, 3. Reg. 20. al. 21. v. 33. Lxx. *καὶ ἀνελέξαντο τὸν λόγον ἐκ τοῦ στόματος αὐτοῦ & collegerunt sermonem* (Chald. & Vulg. *& rapuerunt verbum*) *ex ore ejus*, h. e. statim responderunt ei secundum verbum quod dixerat: *si adhuc vivit* (Benadad), *frater meus est*; dixeruntque: *frater tuus Benadad*, &c. Secundum hunc sensum, qui videtur esse commodior, pro הֲמִמֶּנּוּ *an ab ipso?* legendum הַמִּמֶּנּוּ *quod ab ipso* (prolatum erat verbum).

חלי חֲלִי m. Lxx. *σάρδιον sardium*, *ὁρμίσκος*, Vulg. & alii, *monile*. Alius, *πίνινος pinosis*, ornamenti genus. Vulg. item, *margaritum*. Alii item, *ornamentum*, in genere. Hinc cum præf. וַחֲלִי *& ornamentum*. Plur. חֲלָאִים *ornamenta*, mutato (י) in א; vel plurale istud est à sing. inusit. חֲלָא. Vide Gram. Heb. tom. 1. p. 63. §. IX. fin. Rad. חָלָה in Qal *ægrotavit*, in Piel *deprecatus est*; unde חֲלִי *ornamentum*; quod, inquiunt, eo induatur, qui favorem aliquem ab alio postulat. Vel potius חָלָה antiquitus *ornare* etiam significabat. Alii sic dictum volunt, quod suo fulgore intuentium oculos debilitet, & quasi morbo afficiat. Vel, secundum alios, quod contra morbos & ægritudines adhibeatur.

חלי חֲלִי Mass. *Hhalí*, Vulg. *Chalí*, nomen proprium civitatis in Tribu Aser, Jos. 19. v. 25. Etym. *infirmitas*, vel *deprecatio*; ab חָלָה in Qal *infirmatus*, & in Piel *deprecatus est*. Vel *monile*, *ornamentum*. Vide vocem præcedentem.

חלי חֳלִי & in pausa חֹלִי, m. Lxx. Aq. *ἀῤῥωστία* vel *ἀρρωστία*, Aq. item, *ἀῤῥώστημα*, *infirmitas*. Lxx. item, *νόσος*, Vulg. & alii, *morbus*, *ἁμαρτία peccatum*, per metonym. causæ pro effectu; *μαλακία languor*, *πόνος labor*, *τραῦμα vulnus*; referebant ad חָלַל, de quo infra. Et Verbal. *μαλακίζομαι langueo*, *debilis*, *infirmus sum*. Cum præfix. וָחֹלִי in pausa, *morbus*, וָחֳלִי váhholi non vóhholi, *& morbus*. Vide Gram. Heb. tom. 1. p. 38. Reg. I. Sic לָחֳלִי lahholi *morbo*, *in morbo*, מֵחֳלִי *à morbo*. Cum præf. & affix. חָלְיוֹ hholió *morbus ejus*, m. וְחָלְיוֹ vehholió *& morbus ejus*, m. בְּחָלְיוֹ behholió *in morbo ejus*, m. מֵחָלְיוֹ méhholió *à morbo ejus*, m. ubi (ָ) est ubique (ָ hhatoúph). Vide Gram. Heb. ibid. p. 39. Reg. V. & p. 115. §. XIV. Plur. cum præf. וָחֳלָיִם cum unico (י) pro וָחֳלָיִים váhholaiim, *& morbi*, בָּחֳלָיִים bahholaiim *in morbis*. Plur. cum affix. חֳלָיֵנוּ, deficiente (י) indice plural. numeri, pro חֳלָיֵינוּ, *morbi nostri*, c. Rad. חָלָה *ægrotavit*, *morbo affectus est*.

חליה חֶלְיָה f. unde cum præf. & aff. וְחֶלְיָתָהּ, Ose. 2. v. 13. al. 15. Lxx. plural. (καὶ) καθόρμια

Digitized by Google

αὐτῆς (&) *monilia*, Vulg. & alii, *& monile ejus*, f. Sym. *καὶ περιτραχήλια αὐτῆς & collaria ejus*, f. R. חַלָה cujus ה mutatur in (י). Vide supra חֲלִי *monile, ornamentum*.

חָלִיל m. Lxx. & alius, αὐλὸς, Vulg. & alii, *tibia, fistula*. Lxx. item, χορὸς *chorus*. Hinc cum præf. בַּחָלִיל *& fistula, & tibia*, בֶּחָלִיל *cum tibia*, Isai. 30. v. 29. ubi est (·) sub ב pro (·), ob aliud (·) seq. sub ח. Vide Gram. Heb. tom. 1. p. 380. c. 1. Plur. cum præf. בַּחֲלִילִים *cum tibiis*, 3. Reg. 1. v. 40. ubi Lxx. ἐν χοροῖς *in choris*; legebant בִּמְחֹלוֹת. Cum al. præf. כַּחֲלִילִים *ficut tibiæ*. Rad. חָלַל *perforatus est*; unde חָלִיל *tibia*, quod excavata sit & perforata.

חָלִילָה, & fine (י) חָלִלָה, adverbium abominantis aliquid tanquam profanum. Lxx. Sym. ἵλεώς σοι *propitius tibi* (sit Deus), *absit*. Lxx. item, μὴ γένοιτο, μὴ εἴη, *ne fiat, ne sit, absit*, μηδαμῶς *nequaquam*. Sym. item, ἀπίη *absit*. Aq. βέβηλον *profanum* sit hoc mihi. R. חָלַל in Piel *profanavit*.

חֲלִיפָה f. Aq. ἀλλαγὴ, Aq. item & Theod. ἄλλαγμα, Vulg. & alii, *mutatio, immutatio*. Lxx. ἀντάλλαγμα *commutatio*, στολὴ *stola, vestis*, mutatoria videlicet. Et adjective ac participialiter, διοσοὶ *duplex*, ἐξαλλάσσων *mutatoria* (vestis). Hinc cum aff. חֲלִיפָתִי, Job. 14. v. 14. .... *exspecto donec veniat* חֲלִיפָתִי, Aq. Theod. τὸ ἄλλαγμά μου *mutatio*, Vulg. *immutatio mea*, c. Lxx. πάλιν γένωμαι *rursus fiam*, h. e. à mortuis exciter; quod clarius adhuc expressit Sym. ἡ ἁγία φύσις μου *sancta natura mea*, i. e. vita, seu natura non amplius morti obnoxia. Plur. חֲלִיפוֹת & חֲלִפוֹת, *mutationes*. Cum præf. וַחֲלִיפוֹת *mutatoriæ vestes*. R. חָלַף *mutavit*.

חֲלִיצָה f. Lxx. πανοπλία, *universa armatura*, ἱμάτιον *vestimentum*. Ms. Alex. Oxon. Ald. & Complut. στολὴ *stola, vestis*. Vulg. & alii, *spolia, exuviæ*. Cum aff. חֲלִיצָתוֹ *spolia ejus*, m. Plur. cum aff. חֲלִיצוֹתָם *vestes eorum*. R. חָלַץ *exuit, spoliavit*.

חֲלִכָּאִים vide in sequenti voce.

חֵלְכָה, & in pausa חֵלְכָה, m. Lxx. πένης, Vulg. & alii, *pauper*, πτωχὸς *mendicus*. Aq. Sym. ἀσθενὴς *infirmus*; ab חָלָה *agrotavit, infirmus fuit*. S. Hieron. è contrario, *fortis, robustus*; ab חַיִל *robur, fortitudo*. Cum præfix. לְחֵלְכָה *pauperi, in pauperem*. Plur. cum א inserto, ut quibusdam placet, חֵלְכָּאִים *pauperes*, Psal. 9. Heb. 10. v. 10. ubi Masorethæ divisim חֵל כָּאִים legendum admonent; quare כ notatur cum daghesch; atque ita sensus est: *turba attritorum, contritorum*; ab חֵל pro חַיִל *turba*, vide supra col. 581. & נָכָה *attritus, contritus*, à כָּאָה in Hiph. *attrivit, contrivit*. Alii, *attriti viribus*, h. e. infirmi, & omni ope destituti; ab חַיִל *vires, substantia, opes*, &c. & כָּאָה *attritus*. Alii fingunt R. חָלַךְ inusit.

חָלַל 3. p. s. m. PRAET. QAL, Psal. 108. Heb. 109. v. 21. al. 22. Lxx. τετάρακται *turbatum*, Vulg. Lat. *conturbatum est* (cor meum). Alii, *vulneratum, sauciatum est, tripudiat, saltat, subsilit*. 1. p. s. c. חַלּוֹתִי, Psal. 76. Heb. 77. v. 11. vide supra col. 591. in Infin. Piel Verbi חָלָה.

BEN. pl. m. cum præf. כְּחֹלְלִים, Psal. 86. Heb. 87. v. 7. Lxx ὡς εὐφραινομένων, Vulg. Lat. *sicut lætantes*. Aq. ὡς χοροὶ *ut chori*. S. Hieron. *quasi in choris*. Sym. ὡς ἐν αὐλοῖς *quasi in tibiis*. Alii, *quasi tibicines, quasi saltantes, quasi tripudiantes*.

INFIN. cum præf. & ex forma quiesc. ע, vide Gram. Heb. t. 1. p. 217. c. 2. לָחוּל, Jud. 21. v. 21. Lxx. Vatic. χορεύειν, ms. Alex. χορεῦσαι, *saltare, ad saltandum*. Ald. Complut. χορεύουσαι *saltantes*. Vulg. *ad ducendos choros*.

NIPHAL נִחַל, Lxx. βεβηλόομαι *profanor*, μιαίνομαι, Vulg. *polluor*. Sic etiam alii.

PRAET. 3. p. s. m. ex forma defectivorum Pe נ, quæ in toto hoc præterito obtinet, sine daghesch excidentis compensatione, & in pausa; quare (-) ultimæ mutatur in (·), vide Gram. Heb. t. 1. p. 219. c. 1. נִחָל pro נִחַל, Ezech. 25. v. 3. *pollutum, profanatum est* (sanctuarium). 2. p. s. f. cum præf. וְנִחַלְתְּ, Ezech. 22. v. 16. *& polluta, & profanata es*. Lxx. ibid. καὶ κατακληρονομήσω *& hæreditabo*, Vulg. *& possidebo*; legebant וְנִחַלְתִּי in 1. p. s. c. à נָחַל in Qal *hæreditavit, possedit*. Sym. Theod. teste S. Hieron. comm. in h. l. *& vulnerabo*, sive *confodiam*; legebant וְחִלַּלְתִּי,

Digitized by Google

Alius, teste eod. Hieron. ibid. *contaminabo*; hic etiam legebat וְנִחַלְתִּי in 1. p. sing. c. 3. p. pl. c. וְנִחֲלוּ, Ezech. 7. v. 24. Lxx. *καὶ μιανθήσονται (τὰ ἅγια αὐτῶν) & polluetur*, h. e. *& polluentur* (sanctuaria eorum). Vulg. *& possidebunt*; legebat וְנָחֲלוּ, à נָחַל *possedit*.

Infin. ex forma (-), & cum alio (-) sub characteristica ad compensandum dagh. ejectum, הֵחַל *profanari*, Ezech. 20. vv. 9. 14. 22. Sic cum præf. affix. & (-) sub ה pro (·); quia duæ illæ motiones sæpius invicem permutantur; vel est ex forma (-), לְהֵחֵלוֹ *ad contaminandum se, ut polluatur*. Vide Gram. Heb. t. 1. p. 220. c. 1. 2.

Fut. 3. p. f. m. cum (-) sub charact. ad compensandum daghésch ejectum, & in pausa; quare (-) mutatur in (·), יֵחָל *profanabitur*. Sic 3. p. f. f. sed ex forma (-), תֵּחַל *polluetur, contaminabitur, profanabit se*. Vide Gram. Heb. tom. 1. p. 221. c. 1. 2. 1. p. f. c. cum præf. וָאֵחַל *& profanatus sum*. Vide eand. Gram. ibid. c. 2.

PIEL in forma perfecta חִלֵּל, Lxx. Aq. Sym. Theod. *βεβηλόω*, Vulg. & alii, *profano, polluo*. Lxx. item, *ἀναβαίνω ascendo*, 1. Paral. 5. v. 1. ubi sensum honesto vocabulo, non verbum, expresserunt; *αἰνέω laudo*, Jerem. 31. v. 5. ab חִלֵּל *laudavit*; *διαῤῥήγνυμι disrumpo*, *παραλύω dissolvo*, *στρωννύω* vel *στρώννυμι*, *sterno*, *τραυματίζω*, (alius, *τιτρώσκω*) *vulnero*, *τρυγάω vindemio*, *μιαίνω polluo*, *εὐφραίνομαι exhilaror*. Aq. & alius item, *λαϊκόω*, Vulg. *communem facio*.

Praet. 3. p. f. m. חִלֵּל *profanavit*. Cum affix. חִלְּלוֹ, Deut. 20. v. 6. *profanavit eam* (vineam), hoc est, eam communem in usum adhibuit, Vulg. *communem fecit*. 2. p. f. m. חִלַּלְתָּ *profanasti*. Cum præf. וְחִלַּלְתָּ *& pollues*. 2. p. f. f. in pausa; quare prius ל afficitur (·) pro (-), חִלָּלְתְּ *profanasti*. 1. p. f. c. חִלַּלְתִּי *profanavi*. 3. p. pl. c. חִלְּלוּ & in pausa, quæ revocavit (-) primariæ vocis motionem, חִלֵּלוּ, *profanarunt*. Cum præf. וְחִלְּלוּ & in pausa, ut supra, וְחִלֵּלוּ, *& profanarunt*. Cum præf. aff. & (·) pro (ו), חִלְּלֻהָ pro חִלְּלוּהָ, *profanarunt illud*

(nomen), וְחִלְּלוּהָ, Ezech. 7. v. 21. trajectis punctis vocalibus pro וְחִלְּלֻהוּ, *& profanabunt illud*, וְחִלְּלוּהָ *& profanabunt eam*. 2. p. pl. m. חִלַּלְתֶּם *profanastis*.

Ben. f. m. ex forma perfecta, מְחַלֵּל *profanans sum, profanabo, polluam*. Cum aff. in pausa, quare ל posterius afficitur (·) pro (-), & ejecto daghésch ex priori ל ob (:) ei suppositum, מְחֹלְלֶךָ *vulnerans, interficiens te*, m. Fem. ex forma ה præcedente duplici (·), מְחַלֶּלֶת *profanans* (est), *profanavit, dedecore affecit*. Plur. m. מְחַלְּלִים *canentes tibiis, profanantes*. Cum præfix. וּמְחַלְּלִים *& profanantes*. Cum affix. מְחַלְלֶיהָ *profanantes eam*. Plur. f. cum præfix. & in forma imperfecta, הַמְּחֹלְלוֹת, Jud. 21. v. 23. Lxx. *χορευούσας saltantes*. Vulg. *quæ ducebant choros*.

Infin. חַלֵּל *profanare*. Cum præf. לְחַלֵּל *ad profanandum*, וּלְחַלֵּל *& ad profanandum*. Cum præf. & aff. וּבְחַלְּלוֹ *& in polluendo eo*, *& quia polluerat*, לְחַלְּלוֹ *ad profanandum illud*, מֵחַלְּלוֹ *à polluendo eo, ne polluat illud* (sabbathum), חַלְּלָם *profanare eos, quod profanaverint*.

Fut. 3. p. f. m. יְחַלֵּל *profanabit*. Cum aff. יְחַלְּלֶנּוּ *polluat eam* (vineam), h. e. communem eam faciat, communem in usum eam adhibeat. 2. p. f. m. תְּחַלֵּל *profanabis*. Cum præf. & affix. תְּחַלְּלֶנּוּ *profanabis eam* (vineam), Vulg. *vindemies eam*, וַתְּחַלְלֶהָ *pollues illud* (altare). 1. p. f. c. אֲחַלֵּל *profanabo*. Cum præf. וַאֲחַלֵּל *& profanabo*. Cum præf. & aff. וְחִלַּלְתִּיךְ *& profanabo te*, m. 3. p. pl. m. יְחַלְּלוּ & in pausa; quare revocatur (-) motio primariæ vocis, יְחַלֵּלוּ, *profanabunt*. Cum præf. וַיְחַלְּלוּ *& profanarunt*. Cum aff. & (·) pro (ו), יְחַלְּלֻהוּ *profanaverint illud* (Sanctuarium). 2. p. pl. m. תְּחַלְּלוּ *profanabitis*. Cum præfix. וַתְּחַלְּלוּ *& profanastis*. 2. p. pl. f. cum præf. וַתְּחַלֶּלְנָה *& profanastis*, Ezech. 13. v. 19. ubi prius ל afficitur (·) pro (-), nisi sit mendum graphicum.

PUAL in forma perf. חֻלַּל, unde Paoul. f. m. cum præfix. הַמְחֻלָּל *profanatum* (nomen). Plur. m. conft. מְחֻלְלֵי, Ezech. 32. v. 26. sine daghésch in priori ל ob (:) ei

Digitized by Google

præf. & unico (י), תְּחַיּוּם & *in vita conservabitis.*

Infin. cum præfix. תְחַיּוֹת & *vivificando.* Cum præf. & aff. וּתְחַיֵּנִי & *vivificando me*, c. Isai. 38. v. 16. ubi (י) antiqua vocalis *e* abundat. Vulg. & *vivificabis me*, legebat וּתְחַיֵּנִי in futuro. In alia forma & cum præf. לְחַיּוֹת *ad vivificandum*, וּלְחַיּוֹת & *ad vivificandum.* Cum præf. & aff. לְחַיֹּתוֹ *ad conservandum eum in vita.*

Imper. 2. p. pl. m. חַיּוּ *vivos conservate.*

חית vel חיא, Chald. PEAL, unde 2. p. s. m. Imper. חֱיִי, Theod. ζῆθι, Vulg. & alii, *vive*, Dan. 2. v. 4. &c.

APHEL אַחְיֵה vel אַחְיָא, aut אַחְיִי, unde Ben. s. m. מַחְיֵא, vel מַחְיָא, aut מַחֵי, Dan. 5. v. 19. sublato (י) pro מַחְיֵא, vide Gram. Chald. tom. 2. p. 610. c. 1. *vivificans* (erat), *in vita conservabat.* Theod. ἔτυπτε, Vulg. *percutiebat.* Referebant ad מָחָה *percussit*, *verberavit.*

חָיֶה f. *vivens*, *vivax*, *vivida*, ad quam vocem referunt nonnulli Exod. 1. v. 16. וָחָיָה & *vivens sit*, & *vivat*, vide supra col. 576. quanvis accentus sit in penultima. Plur. חָיוֹת, Exod. 1. v. 19. *vividæ*, *vivaces* (sunt). Lxx. τίκτουσι *pariunt.* Sym. μαῖαι *obstetrices* (sunt). Vulg. *obstetricandi habent scientiam.* Theod. ζωογονοῦσιν *vividos & incolumes partus edunt.* Sensum, non verbum, transtulerunt. R. חָיָה *vixit.*

חַיָּה f. Lxx. ζωὴ *vita*, ψυχὴ *anima.* Alii, Particip. *vivens*, quasi à sing. masc. חַי, quod vide supra col. 575. Lxx. item, Aq. & Sym. ζῶον *animal*, *animalia.* Lxx. item, θὴρ, Lxx. Sym. Theod. θηρίον, *fera*, *bestia.* Lxx. item, κτῆνος *jumentum*, τετράπους *quadrupes*, ἑρπετὸν *reptile*, &c. Et adjective, βρωτὸς *edulis*, *esculentus*, *esui aptus*, θηριάλωτος *à feris captus.* Et in alia significatione, τάγμα *ordo.* Alii item, *cœtus*, *caterva*, *robur*, *potentia*, &c. Cum præf. הַחַיָּה *vivens*, *bestia*, וְחַיָּה & *bestia*, בַּחַיָּה & *in bestia*, לַחַיָּה *bestiæ*, *in catervam*, וּלְחַיָּה & *bestiæ.* Const. חַיַּת *bestia*, *caterva.* Cum præfix. וְחַיַּת & *bestia*, & *caterva*, בְּחַיַּת *in bestia*, לְחַיַּת *catervæ*, *bestiæ*, וּלְחַיַּת & *bestiæ*, וּמֵחַיַּת & *à bestia.* Cum (ו) parag. de quo vide Gram. Heb. tom. 1. p. 125. c. 2. חַיְתוֹ aut חַיְתוֹ־, *bestia*, mutato (·) in (·), ut ea vox distinguatur ab eadem cum aff. (ו) composita. Sic cum præf. וְחַיְתוֹ־ & *bestia*, לְחַיְתוֹ־ *bestiæ.* Cum præf. & affix. חַיָּתוֹ *vita ejus*, m. וְחַיָּתוֹ & *vita*, & *bestia ejus*, m. חַיָּתְךָ *animalia tua*, m. חַיָּתִי *vita mea*, c. חַיָּתָם *vita*, *caterva*, *animalia eorum*, וְחַיָּתָם & *vita*, & *animalia eorum.* Plur. חַיּוֹת *bestiæ*, *animalia.* Cum præf. הַחַיּוֹת *animalia*, וְהַחַיּוֹת & *animalia.* R. חָיָה *vixit*, unde *bestia*, inquiunt, quod robustiori valetudine, quam homines, sit prædita; cumque gregatim sæpius incedat: inde etiam *cœtus*, *caterva.*

חֵיוָא, & cum ה pro א

חֵיוָה, & in forma emphatica

חֵיוְתָא f. Chald. Theod. θηρίον, Vulg. & alii, *fera*, *bestia.* Cum præf. & in forma emphat. לְחֵיוְתָא *bestiæ.* Const. חֵיוַת *bestia.* Plur. חֵיוָן, & emphat. חֵיוָתָא, *bestiæ.* Rad. חֲיָא aut חֲיָה *vixit*, mutata tertia radic. א aut ה in (ו). Vide vocem præced.

חַיּוּת f. *vita*, 2. Reg. 20. v. 3. ubi alia exemplaria habent חַיּוֹת; hinc Lxx. ζῶσαι, Vulg. *viventes* (in viduitate). R. חָיָה *vixit.*

חַיִּים m. pl. vide in חַי, supra col. 575.

חַיִל, & in pausa חָיִל, m. Heb. & Chald. Lxx. Sym. δύναμις, Vulg. *virtus.* Lxx. Sym. item & alius, ἰσχὺς, Vulg. & alii, *fortitudo*, *robur.* Lxx. item, περίτειχος *circummurus*, *propugnaculum*, προτείχισμα (sic etiam alius) *antemurale*, *munitio.* Lxx. item, δυναστεία *potentia*, ὄχλος *turba*, *agmen*, παράταξις *acies*, πόλεμος *bellum*, στρατιὰ *exercitus*, στρατόπεδον *castra*, συναγωγὴ *congregatio* instar exercitus, τὰ ὑπάρχοντα *substantia*, *opes*, πλοῦτος (sic etiam Sym.) *divitiæ*, &c. Aq. Sym. εὐπορία *abundantia.* Aq. item, παρασκευὴ *apparatus* (bellicus), *exercitus.* Lxx. item adjective, ἀνδρεῖος *virilis*, *fortis*, δυνατὸς, ἰσχυρὸς, *potens*, πολεμιστὴς *bellator*, &c. Cum præf. הַחַיִל & in pausa הֶחָיִל, *virtus*, *copiæ*, *exercitus*, &c. cum (·) pro (·) sub ה ob aliud (·) seq. sub ה, vide Gram. Heb. tom. 1. p. 69. c. 1. וְחַיִל & *robur*, & *exercitus*, בְּחַיִל & in pausa בְּחָיִל, *cum robore*, *cum exercitu*, &c.

מחיל *ſicut exercitus*, לחיל *in exercitum*, בחיל *de turba, de exercitu.* Conſt. חיל, quod interdum etiam abſolutum eſt, uti & חל ſine (י), *ſubſtantia, exercitus, antemurale.* Vide Gram. Heb. tom. 1. p. 101. §. X. Cum præf. וחיל, & in pauſa ac ſine (י) וחל, *& exercitus, & antemurale*, בחיל *cum exercitu*, בחל & בחל, *in antemurali*, כחיל *ſicut ſubſtantia*, לחיל *exercitui.* Cum præf. & aff. חילו *exercitus, ſubſtantia ejus*, m. וחילו *& exercitus ejus*, m. בחילו & Chald. בחילה *cum exercitu ejus*, m. *in ſubſtantiam ejus*, m. ולחילו *& copiis ejus*, m. חילה *antemurale ejus*, f. לחילה *ad propugnaculum, ad antemurale ejus*, f. חילך & in pauſa חילך, *exercitus tuus*, m. בחילך in pauſa, *in virtute tua, in copiis tuis*, m. חילך *ſubſtantia tua*, f. וחילך *& copiæ tuæ*, f. בחילך *in virtute, in munitione tua*, f. חילי *ſubſtantia mea*, c. חילם *ſubſtantia, opes, facultates eorum*, וחילם *& facultates eorum.* Plur. חילים à ſing. inuſit. חיל, vide Gram. Heb. tom. 1. p. 65. c. 2. pro חילים, *vires.* Cum præfix. וחילים *& vires.* Cum aff. חיליהם *opes, facultates, divitiæ eorum.* Rad. חיל inuſit. Aliis חיל eſt ipſa radix.

חיל m. Lxx. Sym. ὠδίν, Vulg. & alii, *dolor* proprie parturientis. Rad. חול *dolere, eniti, parere.*

חילה f. unde cum præf. בחילה, Job. 6. v. 10. Vulg. & alii, *dolore, in dolore.* R. חול *dolere.* Lxx. ἐπὶ τειχέων *in muros* (ejus); legebant חילה, ab חיל, quod vide ſupra.

חילם Maſſ. *Helám*, 2. Reg. 10. v. 16. Lxx. Αἰλὰμ, nom. proprium loci aut regionis prope Damaſcum, non longe à Jordane. Vulg. appellative accepit, *exercitus eorum*, vide ſupra in חיל. At v. 17. cum ה locali, *a* hodie ſupervacaneo, ſed olim vocali *a*, & ſine (י) poſt ח, חלאמה, Vulg. & alii, *in Helám.* Etym. *exercitus, dolor*, aut *exſpectatio matris*, vel *ancillæ*; ab חיל *exercitus*, aut חיל *dolor*, aut חול *dolere, exſpectare*, & אם *mater*, vel אמה *ancilla.*

חילן Maſſ. *Hhilén*, Vulg. *Helón*, nomen proprium civitatis Leviticæ in Tribu Dan, quæ eadem eſſe videtur atque Aialon, 1. Paral. 6. v. 58. Etym. *feneſtra, dolor*, aut *infirmitas*; ab חלון *feneſtra*, aut חול *dolere*, aut חלה *ægrotavit, infirmus fuit.*

חין m. unde cum præfix. וחין, Job. 41. v. 3. al. 4. *& gratia, & pulchritudo, & forma.* Vulg. *ad deprecandum*; legebat לחין. Lxx. Theod. ἐλεήσει *miſerebitur*; legebant יחן, ut Aq. & Sym. qui vertunt δοθήσεται, *dabit, dabitur.* Rad. חנן *gratioſus, miſericors fuit*, & in Hithpael *deprecatus eſt*; ſed forma eſt ab חון vel חין inuſit.

חיץ m. Ezech. 13. v. 10. Lxx. τοῖχος, Vulg. & alii, *paries*, etquidem luteus, ſecundum nonnullos Grammaticos. Rad. חיץ inuſit. Aliis eſt ipſa radix.

חיצון m. Lxx. ἐξώτερος, Vulg. & alii, *exterior*, ἐξώτατος *extimus.* Et Ezech. 41. v. 17. ἐσώτερος *interior*; ſed mendum videtur pro ἐξώτερος *exterior.* Et adverbialiter, ἔξω *extra, forinſecus.* Hinc cum præf. החיצון, & cum ה paragogico; quare accentus eſt in penultima, החיצונה, *exterior, exterius*, vide Gram. Heb. tom. 1. p. 50. circa fin. ולחיצון *& in exteriori, & exterius*, והחיצון *& extrinſecus.* Fem. חיצונה, & cum præf. החיצונה *exterior.* R. חוץ vel חיץ inuſit.

חיק, & ſine (י) חק, m. Lxx. Aq. Sym. Theod. κόλπος, Lxx. Aq. item, κόλπωμα, Vulg. & alii, *ſinus.* Lxx. item, ἀγκάλαι *ulnæ*, κοίλωμα *cavitas*, κύκλος *circulus, circuitus, ambitus.* Cum præf. החיק & וחיק, *& ſinus*, בחיק, בחיק, & ſine (י) בחק, *in ſinu, in ſinum*, מחק, ſine (י), *e ſinu*, ומחיק *& e ſinu.* Cum præf. & aff. חיקו *ſinus ejus*, m. בחיקו *in ſinum ejus*, m. ובחיקו *& in ſinu ejus*, m. מחיקו *de ſinu ejus*, m. חיקה *ſinus ejus*, f. בחיקה *in ſinu ejus*, f. מחיקה *de ſinu ejus*, f. חיקך & in pauſa חיקך, *ſinus tuus*, m. בחיקך in pauſa, *in ſinum tuum*, m. חיקי *ſinus meus*, c. בחיקי *in ſinu meo*, c. חיקם *ſinus eorum.* Rad. חוק vel חיק, inuſit. Aliis eſt ipſa radix.

חירה Maſſ. *Hhirá*, Vulg. *Hirás*, nom. proprium viri Odollamitis amici Judæ, Gen. 38. vv. 1. 12. Etym. *libertas*, aut *ira*; ab חור *liber*, aut חרר Chaldæis & Syris, *libertate donavit*, vel חרה *exarſit ira.*

חירם Maſſ. *Hhirám*, Vulg. *Hirám*, nomen proprium regis Tyri, 2. Reg. 5. v. 11. qui

2. Paral. 2. v. 2. &c. in Hebræo dicitur חִי חוּרָם *Hhourám*. Etym. *vita celsitudo*; ab חַי *vita*, & רוּם *altum, excelsum esse*.

חִישׁ m. Psal. 89. Heb. 90. v. 10. Lxx. πραότης, Vulg. Lat. *mansuetudo*. S. Hieron. & alii, *citò, celeriter, festinanter*. Quatenus hoc nomen est adverbium, subintelligitur cum eo præpositio *in*, q. d. *in celeritate*. R. חוּשׁ *festinare*.

חֵךְ m. Lxx. Theod. λάρυγξ, Lxx. item & Sym. φάρυγξ, Vulg. & alii, *fauces, guttur*. Lxx. item, κόλπος *sinus*, Ose. 8. v. 1. ubi legerunt חֵיק vel חֵק. Alii item, *palatum*. Hinc cum præf. וְחֵךְ *& palatum*. Cum præf. & affix. חִכּוֹ *palatum ejus*, m. חִכָּהּ *palatum ejus*, f. חִכְּךָ & in pausa חִכֶּךָ, *palatum tuum*, m. וְחִכֵּךְ *& palatum tuum*, f. חִכִּי *palatum meum*, c. בְּחִכִּי *cum palato meo*, c. לְחִכִּי *palato meo*, c. לְחִכָּם *palato eorum*. R. חָכַךְ inusit. Hinc (ֵ) in חֵךְ mutatur in (ִ) sequente daghésch quando accedunt affixa; idque ad secundam rad. ejectam compensandam. Vide Gram. Heb. tom. 1. p. 94. c. 1. num. III.

חכה QAL, unde Ben. pl. m. const. ob ל sequens, vide Gram. Heb. tom. 1. p. 124. c. 1. חוֹכֵי לוֹ, Isai. 30. v. 18. Lxx. οἱ ἐμμένοντες ἐν αὐτῷ *perseverantes in eo*. Alii, *exspectantes eum*. Vulg. *qui exspectant eum*. In חוֹכֵי accentus est in penult. ob concursum. Vide eand. Gram. Heb. tom. 2. p. 308. c. 1. fin.

PIEL חִכָּה, Lxx. μένω *maneo*, i. e. *exspecto*, ὑπομένω *sustineo*, ἱμείρομαι *desidero*. Aq. προσδέχομαι *suscipio, amplector*. Sym. προσδοκάω, Vulg. & alii, *præstolor, exspecto*, proprie cum cura & sollicitudine; πλήσσω *percutio, percello*, Job. 32. v. 4. ubi referebant ad נָכָה *percussit*. Lxx. item substantive, ἰσχὺς *robur, fortitudo*, Ose. 6. v. 9. de quo infra. Construitur cum accusat. ל & עַד.

Praet. 3. p. s. m. חִכָּה, & 3. p. s. f. חִכְּתָה, *exspectavit, exspectat*. 1. p. s. c. cum præf. וְחִכֵּיתִי *& exspectabo, & præstolabor*. 3. p. pl. c. חִכּוּ *exspectaverunt*. 1. p. pl. c. cum præf. וְחִכִּינוּ *& exspectavimus*.

Ben. s. m. cum præf. לִמְחַכֵּה *exspectans*, לִמְחַכֵּה *exspectanti*, Isai. 64. v. 3. ubi est status constructus ob ל sequens. Vide Gram. Heb. tom. 1. p. 124. c. 1. Plur. m. cum præf. הַמְחַכִּים *exspectantes*.

Infin. cum præf. & (י) in fine pro ה, וּכְחַכֵּי, Ose. 6. v. 9. *& sicut præstolari*, h. e. *& sicut præstolantur*, sumto infinitivo pro tempore finito. Vide Gram. Heb. tom. 1. p. 539. can. I. Lxx. καὶ ἡ ἰσχύς σου, *& robur tuum*; legebant וְכֹחֲךָ. Vulg. *& quasi fauces*; legebat וּכְחִכֵּי, ab חֵךְ, quod vide supra. Vide etiam Gram. Heb. t. 1. p. 295. c. 1.

Imper. 2. p. s. m. חַכֵּה *exspecta*. 2. p. pl. m. חַכּוּ *exspectate*.

Fut. 3. p. s. m. יְחַכֶּה *exspectabit*. 2. p. s. m. תְּחַכֶּה *exspectabis*.

חַכָּה f. Lxx. ἄγκιστρον, Vulg. & alii, *hamus, uncus piscatorius*. Cum præf. בְּחַכָּה *hamo, cum hamo*. R. חָכַךְ inusit.

חֲכִילָה Mass. *Hhachilá*, Vulg. *Hachilá*, nomen propr. collis in Tribu Juda, prope desertum Ziph, in quo latuit David, 1. Reg. 23. v. 19. c. 26. v. 1. Etym. *hamus*, vel *palatum ei*, vel *ejus*, f. ab חֵךְ *palatum*, vel חַכָּה *hamus*, & לָהּ *ei, ejus*, f.

חַכִּים m. Chald. unde plur. חַכִּימִין, & emphatice חַכִּימַיָּא, Theod. σοφοὶ, Vulg. & alii, *sapientes*. Cum præfix. וְחַכִּימַיָּא *& sapientes*, לְחַכִּימִין *sapientibus*. Const. חַכִּימֵי, & cum præf. לְחַכִּימֵי, *sapientes, sapientibus*. R. חכם *sapiens fuit*.

חֲכַלְיָה Mass. *Hhachaliá*, Vulg. *Hachelái*, sive *Hacheliás*, nom. proprium patris Athersathæ, Nehem. 10. v. 1. Etym. *exspectans Dominum*, vel *hamus Domini*; ab חִכָּה *exspectavit*, vel חַכָּה *hamus*, & יָהּ *Dominus*.

חַכְלִלוּת f. Prov. 23. v. 29. Vulg. *suffusio*, alii, *rubedo* (oculorum). Lxx. adjective, πελιδνοὶ *lividi*. Aq. καθαροὶ *puri*. Sym. χαροποὶ *gratiosi, lætitiam afferentes, fulvi, cæsii* (oculi). Forte etiam legerunt חַכְלִילוֹת f. pl. R. חָכַל inusit.

חַכְלִילִי m. Gen. 49. v. 12. *rubicundus* (oculis). Lxx. χαροποιοὶ *lætificantes*. Aq. χαροποὶ *vividi*, nisi mendum sit pro καθαροὶ *puri*, ut habet alius interpres; vide etiam vocem præced. Alius, θερμοὶ *ardentes*. Alius, ἔμπυροι *ignei*. Alius, φοβεροὶ *formi-*

Digitized by Google

dabiles. Vulg. *pulchriores* (oculi). Hi omnes videntur accepisse חַכְלִילִי pro plural. m. cujus ultima litera ם sublata est per apocopen. Vide Gram. Heb. tom. 1. p. 54. c. 2. R. חָכַל inusit.

חָכַם QAL. Lxx. φρονέω, Vulg. & alii, *sapio, sapiens sum.* Aq. σοφίζομαι *sapiens reddor.* Lxx. item, σοφὸς, σοφώτερός εἰμι, γίνομαι, *sapiens, sapientior sum, fio,* πανουργότερος γίνομαι *astutior, callidior sum,* vel *fio.* Hi comparativi locum habent cum sequitur præpositio מִן vel מ, *præ.*

Praet. 3. p. f. m. חָכַם *sapit.* 3. p. f. f. חָכְמָה *sapiens est.* 2. p. f. m. חָכַמְתָּ *sapis.* 1. p. f. c. חָכַמְתִּי *sapiens sum.* Cum præf. וְחָכַמְתִּי *& quod sapiens fui.* 3. p. pl. c. חָכְמוּ *sapiunt.*

Imper. 2. p. f. m. ex forma (-), חֲכַם *sapiens esto.* Cum præf. & in pausa; quare (-) mutatur in (·), וַחֲכָם *& esto sapiens.* 2. p. pl. m. cum præf. & in pausa, וַחֲכָמוּ *& sapite.*

Fut. 3. p. f. m. יֶחְכַּם, & in pausa, quæ (-) mutavit in (·), יֶחְכָּם, contracte pro יֶחְכַּם, *sapiens erit.* Sic cum præf. וְיֶחְכָּם *& sapiens erit,* וַיֶּחְכַּם *& sapiens fuit.* 2. p. f. m. תֶּחְכַּם contracte pro תֶּחְכַּם, *sapiens eris.* 1. p. f. c. cum ה parag. quod mutavit (-) in (·) more affix. vide Gram. Heb. tom. 1. p. 168. c. 1. fin. אֶחְכָּמָה *sapiens ero.* 3. p. pl. m. in pausa; quare (-) mutatur in (·), יֶחְכָּמוּ contracte pro יֶחְכְּמוּ, *sapient.*

PIEL חִכֵּם vel חִכַּם, Lxx. Aq. σοφίζω *sapientem reddo.* Vulg. & alii item, *doceo, erudio.*

Fut. 3. p. f. m. יְחַכֵּם *sapientes efficit.* Cum aff. יְחַכְּמֵנוּ *docet, erudit nos.* 2. p. f. m. cum aff. תְּחַכְּמֵנִי *sapientem reddis me,* c.

PUAL חֻכַּם, unde Paoul f. m. מְחֻכָּם, Psal. 57. Heb. 58. v. 6. Lxx. Theod. παρὰ σοφοῦ *à sapiente;* legebant מֵחָכָם. Aq. Sym. σεσοφισμένος *sapiens effectus.* S. Hieron. *callidus.* Plur. m. מְחֻכָּמִים, Prov. 30. v. 24. quam vocem cum præcedente חֲכָמִים *sapientes* conjunctam Lxx. interpretantur σοφώτερα τῶν σοφῶν, Vulg. Lat. *sapientiora sapientioribus;* legebant מֵחֲכָמִים pro מְחֻכָּמִים. Theod. σοφίᾳ σεσοφισμένα *à sapientia instructa,* vel *edocta;* legebat מֵחָכְמִים, ut Massorethæ.

HIPHIL מַחְכִּים, unde Ben. f. f. const. מַחְכִּימַת contracte pro מַחְכִּימַת, Psal. 18. Heb. 19. v. 7. al. 8. Lxx. σοφίζουσα *sapientes efficiens* (parvulos). Vulg. Lat. *sapientiam præstans* (parvulis).

HITHPAEL הִתְחַכֵּם, Lxx. σοφίζομαι *sapio, sapiens sum,* aut *mihi videor,* κατασοφίζομαι *sapienter, callide decipio, opprimo.* Alii, *sapienter, callide me gero.*

Fut. 2. p. f. m. תִּתְחַכַּם *sapias.* 1. p. pl. c. cum ה parag. נִתְחַכְּמָה, Exod. 1. v. 10. Vulg. *sapienter opprimamus.* Alii, *sapienter & callide nos geramus.*

חָכָם m. Lxx. Aq. Sym. Theod. σοφὸς, Vulg. & alii, *sapiens.* Lxx. Aq. item, συνετὸς *intelligens.* Lxx. item, σοφώτερος *sapientior,* συνετώτερος *intelligentior,* quando sequitur præpositio מִן vel מ, *præ;* φρόνιμος (sic etiam alius), *prudens,* σοφιστὴς *sapiens,* ἀληθὴς *verus,* φίλος *amicus.* Substant. σοφία *sapientia.* Et adverb. σοφῶς *sapienter.* Cum præfix. הֶחָכָם *sapiens,* cum (·) sub ה loco (-) ob aliud (·) sequens sub ח, vide Gram. Heb. tom. 1. p. 69. c. 1. וְחָכָם *& sapiens,* לְחָכָם & לֶחָכָם, *sapienti;* cum (·) sub ל, vide eand. Gram. ibid. p. 70. c. 2. מֵחָכָם *à sapiente.* Const. חֲכַם *sapiens.* Cum præfix. וַחֲכַם *& sapiens,* לַחֲכַם *sapienti.* Femin. חֲכָמָה *sapiens* (mulier). Const. חַכְמַת *sapiens.* Plur. m. חֲכָמִים *sapientes.* Cum præf. הַחֲכָמִים *sapientes,* וַחֲכָמִים & וְהַחֲכָמִים, *& sapientes,* לַחֲכָמִים *sapientibus.* Const. חַכְמֵי *sapientes.* Cum præf. וְחַכְמֵי *& sapientes.* Cum præf. & affix. חֲכָמָיו *sapientes ejus,* m. חֲכָמֶיהָ *sapientes ejus,* f. וַחֲכָמֶיהָ *& sapientes ejus,* f. חֲכָמַיִךְ *sapientes tui,* m. חֲכָמַיִךְ *sapientes tui,* f. Plur. f. absol. cum præf. הַחֲכָמוֹת, & const. sine præf. חַכְמוֹת, *sapientes.* R. חָכַם *sapiens fuit.*

חָכְמָה hhochmâ f. Heb. & Chald. Lxx. Aq. Sym. Theod. σοφία, Vulg. & alii, *sapientia.* Lxx. Sym. item, φρόνησις *prudentia.* Lxx. item, ἐπιστήμη *scientia,* ζωὴ *vita,* σύνεσις *intelligentia,* τέχνη *ars.* Et adjective, σοφὸς *sapiens,* φρόνιμος *prudens.* In forma emphat. Chald. חָכְמְתָא hhochmethâ *sapientia.* Cum præf. הַחָכְמָה hahhocchmâ (& sic in toto hoc nomine (·) est (· hhatoúph seu ŏ),

Digitized by Google

ſapientia, וְהַחָכְמָה *& ſapientia*, בְּחָכְמָה & בַּחָכְמָה, *in ſapientia*, לְחָכְמָה & לַחָכְמָה, *ſapientiæ*, וּלְחָכְמָה *& ſapientiæ*, מֵחָכְמָה *à ſapientia.* Conſt. חָכְמַת *ſapientia.* Cum præf. וְחָכְמַת *& ſapientia*, כְּחָכְמַת *ſecundum ſapientiam, ſicut ſapientia*, מֵחָכְמַת *præ ſapientia.* Cum præf. & affix. חָכְמָתוֹ *ſapientia ejus*, m. וְחָכְמָתוֹ *& ſapientia ejus*, m. בְּחָכְמָתָהּ *in ſapientia ejus*, f. חָכְמָתְךָ & in pauſa חָכְמָתֶךָ, *ſapientia tua*, m. בְּחָכְמָתְךָ *in ſapientia tua*, m. כְּחָכְמָתֶךָ in pauſa, *ſecundum ſapientiam tuam*, m. חָכְמָתִי *ſapientia mea*, c. וּבְחָכְמָתִי *& in ſapientia mea*, c. לְחָכְמָתִי *ſapientiæ meæ*, c. חָכְמָתָם *ſapientia eorum*, חָכְמַתְכֶם *ſapientia veſtra*, m. Plur. חָכְמוֹת *ſapientiæ.* R. חָכַם *ſapiens fuit.*

חַכְמוֹנִי Maſſ. *Hhachmoní*, Vulg. *Achamoní*, & *Hachamoní*, nomen proprium 1°. patris Jeſbaam, 1. Paral. 11. v. 11. 2°. patris Jahiel, ibid. c. 27. v. 32. Etym. *ſapiens, ſapientiſſimus*; ab חָכַם *ſapiens fuit.* Vel *hamus numerationis*; ab חַכָּה *hamus*, & מָנָה *numeravit.*

חֵל vide in חַיִל, ſupra col. 581.

חֹל m. Lxx. βέβηλος, Vulg. & alii, *profanus.* Aq. Sym. Theod. λαϊκὸς *laicus, profanus.* Lxx. item, προτείχισμα *antemurale*, Ezech. 42. v. 20. ubi legebant חֵל, quod vide ſupra, pro חֹל. Cum præf. הַחֹל *profanum*, לְחֹל *profano, ad profanum, & profanum.* R. חָלַל in Piel *profanavit.*

חֶלְאָה f. Lxx. ἰὸς, Vulg. & alii, *rubigo.* Alii item, *ſpuma, ærugo.* Hinc cum aff. חֶלְאָתָהּ, & ſine Mappiq in ה, Ezech. 24. v. 6. חֶלְאָתָה, *rubigo ejus*, f. R. חָלָא inuſit.

חֶלְאָה Maſſ. *Hhelá*, Vulg. *Halaá*, nom. proprium alterius uxoris Aſſur patris Thecuæ, 1. Paral. 4. v. 5. Etym. *infirmitas*, ſeu *rubigo*; ab חָלָה *ægrotavit, infirmus fuit*; vel חֶלְאָה *rubigo.*

חֶלְאָם, unde cum ה locali חֶלְאמָה, 2. Reg. 10. v. 17. vide ſupra col. 581. in חֵילָם.

חָלָב m. Lxx. Aq. Sym. γάλα, Vulg. & alii, *lac.* Lxx. item, γαλαθηνὸς *lactens*, πίονες, Ezech. 25. v. 4. *pinguedo*, στέαρ, Iſai. 55. v. 1. *adeps*; ſed his duobus ultimis in locis legebant חֵלֶב, de qua voce mox infra. Cum præf. הֶחָלָב *lac*, cum (ֶ) pro (ַ) ſub ה ob aliud (ָ) ſeq. ſub ח, vide Gram. Heb. tom. 1. p. 69. c. 1. וְחָלָב *& lac*, בֶּחָלָב *in lacte*, כֶּחָלָב *ſicut lac*, cum (ֶ) ſub ב & כ pro (ַ) ob eandem cauſam, vide eand. Gram. ibid. pag. 376. c. 2. 380. c. 1. מֵחָלָב *à lacte.* Conſt. חֲלֵב *lac*, cum (ֵ) anomalo, aut potius mendoſo, pro (ַ), ſic: חֲלַב, vide Gram. Heb. tom. 1. p. 125. c. 2. Sic cum præf. בַּחֲלֵב *in, cum lacte.* Cum affix. חֲלָבֵךְ *lac tuum*, f. חֲלָבִי *lac meum*, c. Rad. חָלַב inuſit.

חֵלֶב m. Lxx. Aq. Sym. στέαρ, Vulg. & alii, *adeps.* Sym. item, λιπαρότης *pinguedo.* Lxx. item, ἀπαρχὴ *primitiæ*, γάλα *lac* (legebant חָלָב) θυσία *hoſtia*, μυελὸς *medulla*, h. e. rei cujuſque optimum. Cum præf. הַחֵלֶב *adeps*, וְחֵלֶב *& adeps*, כְּחֵלֶב & כַּחֵלֶב, *ſicut adeps*, מֵחֵלֶב *de adipe, præ adipe.* Cum præf. & aff. חֶלְבּוֹ *adeps ejus*, m. בְּחֶלְבּוֹ *cum adipe ejus*, m. חֶלְבָּהּ *adeps ejus*, f. חֶלְבָּם, & cum affix. poëtico חֶלְבָּמוֹ, *adeps eorum*, חֶלְבְּהֶן, Levit. 8. vv. 16. 25. *adeps earum*, anomalos pro חֶלְבָּן. Vel eſt plural. in quo deficit (י) index hujus numeri, pro חֶלְבֵיהֶן; vide Gram. Heb. tom. 1. p. 128. c. 1. Plur. cum præf. הַחֲלָבִים *adipes*, וְהַחֲלָבִים *& adipes.* Conſt. חֶלְבֵי *adipes.* Cum præf. בְּחֶלְבֵי *cum adipibus.* Cum præf. & affix. וּמֵחֶלְבֵהֶן *& ex adipibus earum*, Gen. 4. v. 4. ubi deficit (י) index pluralis numeri. Vel, ſecundum alia exemplaria, וּמֵחֶלְבְּהֶן *& de adipe earum*, in ſing. & cum affix. anomalo. Vide ſupra חֶלְבְּהֶן, & Gram. loco ibidem laudato. R. חָלַב inuſit.

חֵלֶב Maſſ. *Hhéleb*, Vulg. *Héled*, legebat חֵלֶד, nomen proprium filii Baanæ, 2. Reg. 23. v. 29. Etym. *adeps.* Vide vocem præced.

חֶלְבָּה Maſſ. *Hhelbá*, Vulg. *Helbá*, nomen proprium civitatis in Tribu Aſer, Jud. 1. v. 31. Etym. *lac*, vel *adeps ejus*, f. ex חָלָב *lac*, aut חֵלֶב *adeps*, & affix. 3. p. ſ. f.

חֶלְבּוֹן m. Ezech. 27. v. 18. Sym. λιπαρὸς, Vulg. *pinguis*; ſic etiam Aq. & Theod. teſte S. Hieron. comm. in hunc locum. Lxx. χελβὼν, ut nomen proprium loci cum recentioribus quampluribus acceperunt. R. חָלַב inuſit. unde חֵלֶב *pinguedo.*

חֶלְבְּנָה f. unde cum præf. וְחֶלְבְּנָה, Exod. 30.

Digitized by Google

v. 34. Lxx. καὶ χαλβάνη, Vulg. & alii, *& galbanum.* Putatur esse succus arboris, seu ferulæ, in Syria nascentis, de qua Plin. l. 12. c. 25. Rad. חָלַב insusit. unde חֵלֶב *pinguedo*, & *galbanum*, quod pingue sit instar resinæ.

חֶלֶד, unde in pausa חָלֶד, m. Lxx. γῆ *terra*, ζωὴ *vita*, ὑπόστασις, Vulg. *substantia*, οἰκουμένη *habitata* (terra), i. e. *orbis terrarum.* Aq. Sym. καταδύσεως *Occidens.* Alius, ἐγκαταδύσεως *demersio*, vel *Occidens.* Sym. item, βιώσεως *vita*, *victus.* Vulg. item, Job. 11. v. 17. *fulgur.* Alii, *tempus*, *ævum*, *mundus*, *sæculum*, videlicet cessans, desinens, & instabile; ita ut idem sit atque חֶדֶל, trajectis literis. Vide supra col. 544. Cum præf. & in pausa, מֵחָלֶד *de mundo.* Cum præf. & affix. וְחֶלְדִּי, Psal. 38. Heb. 39. v. 6. S. Hieron. *& vita mea*, Vulg. Lat. *& substantia mea*, alii, *& tempus meum*, c. Rad. חָלַד inusit. vel חָדַל *cessavit*, *desiit.*

חֹלֶד m. unde cum præf. וְהַחֹלֶד, Levit. 11. v. 29. Lxx. γαλῆ, Vulg. & alii, *mustela.* Bocharto, lib. 3. de anim. sacr. cap. 35. col. 1021. & seqq. est *talpa*, quæ Syris *Hboulda*, & *Hbould* appellatur. R. חָלַד inusit.

חֻלְדָּה Mass. *Hbuldá*, Vulg. *Holdá*, nomen proprium prophetissæ uxoris Sellum filii Thecuæ, 4. Reg. 22. v. 14. Etym. *mundus*, vel *orbis*; ab חֶלֶד idem. Vel *mustela*, aut *talpa*, ab חֹלֶד idem.

חֶלְדַּי Mass. *Hheldái*, Vulg. *Holdái*, nomen proprium 1°. principis, qui tempore Davidis mense duodecimo quatuor & viginti hominum millibus præerat, 1. Paral. 27. v. 15. 2°. viri è captivitate Babylonica reducis, Zach. 6. v. 10. Etym. eadem ac nominis præced.

חלה QAL. Lxx. ἀῤῥωστέω, Vulg. & alii, *ægroto*, ἀσθενέω *infirmor*, ἐκλείπω *deficio*, ἐνοχλέομαι *turbor*, παρενοχλέω *molestus sum*, *perturbo.* Theod. V. edit. παρενοχλέομαι *molestia afficior.* Lxx. item, κακῶς ἔχω *male habeo*, κοπιάω, πονέω, *laboro*, μαλακίζομαι *langueo*, τιτρώσκομαι *vulneror* (ab חָלַל) καταδέομαι *deprecor*, &c.

PRAET. 3. p. s. m. חָלָה *ægrotavit.* 2. p. s. f. חָלִית *ægrotasti.* 1. p. s. c. חָלִיתִי *ægrotavi.* Cum

præf. וְחָלִיתִי *infirmabor*, *infirmus ero.* 3. p. pl. c. חָלוּ *infirmantur.*

BEN. s. m. חֹלֶה & חוֹלֶה, *ægrotans.* Lxx. ἄῤῥωστος *infirmus.* Cum præf. הַחֹלֶה *ægrotans*, וְחֹלֶה *& ægrotans*, *& ægrotus.* Fem. חֹלָה & כַּחוֹלָה, quas voces huc referunt nonnulli, vide supra col. 554. in חוֹלָה. Cum præf. וְחֹלָה *ægrota.* Const. חוֹלַת, Cant. 2. v. 5. Lxx. τετρωμένη *vulnerata.* Sym. τιτρωμένη *vulnerata*, *sauciata* (sum), ab חָלַל, quod vide infra. Vulg. *langueo.* Alii, *ægra* (sum). Cum præf. שֶׁחוֹלַת *quod ægra* (sum), *quia langueo.*

INFIN. cum præf. בַּחֲלוֹתוֹ *cum ægrotasset ille*, בַּחֲלוֹתָם, Psal. 34. Heb. 35. v. 13. *in ægrotando eos*, *cum ægrotabant.* Lxx. ἐν τῷ αὐτοὺς παρενοχλεῖν μοι, Vulg. Lat. *cum mihi molesti essent.* S. Hieron. *cum infirmarer ab eis.* Aq. ἐν ἀῤῥωστίᾳ αὐτῶν *in infirmitate eorum.* Sym. ἐν ταῖς ἀῤῥωστίαις αὐτῶν *in infirmitatibus eorum.* Theod. V. edit. ἐν τῷ παρενοχλεῖσθαι αὐτοὺς *cum molestia afficiebantur.*

FUT. 3. p. s. m. cum א in fine pro ה, וַיֶּחֱלֶא, 2. Paral. 16. v. 12. *& ægrotavit.* Vide Gram. Heb. tom. 1. p. 288. c. 1. Cum apocopa & in pausa; quare (-) penultimæ mutatur in (-), וַיָּחַל *& ægrotavit.* Vide Gram. Heb. ibid. p. 288. c. 2.

NIPHAL נֶחֱלָה, Lxx. Theod. μαλακίζομαι *langueo.* Lxx. item, πάσχω *patior*, φλεγμαίνω *intumesco*, *ardeo*, *effervesco.* Vulg. & alii, *ægroto*, ut in Qal.

PRAET. 1. p. s. c. cum præf. וְנֶחֱלֵיתִי *& ægrotavi.* 3. p. pl. c. נֶחְלוּ contracte pro נֶחֱלוּ, *infirmati sunt.*

BEN. s. f. נַחְלָה contracte pro נֶחֱלָה, Lxx. ἀλγηρά, ὀδυνηρά, *dolorem afferens.* Alii, *ægra*, *infirma.* Plur. f. cum præf. וְהַנַּחְלוֹת contracte pro הַנֶּחֱלוֹת, *infirmæ.* In utroque numero (:) dilatatum est sub ח in (-) loco (:); quare נ afficitur (-). Vide Gram. Heb. tom. 1. p. 291. c. 1.

PIEL חִלָּה, Lxx. ἀποστέλλω *mitto*, *immitto* (morbos). Vulg. *affligo.* Alii, *ægrotare facio.* Et in alia significatione, Lxx. Aq. Sym. λιτανεύω *precor*, *deprecor.* Lxx. item, δέομαι *oro*, ζητέω *quæro*, ἐξιλάσκομαι *placo*, *expio*, θεραπεύω *colo.* In hoc sensu Ver-

Digitized by Google

bum istud semper construitur cum voce פָּנִים *facies*, *vultus*.

PRAET. 3. p. s. m. חָלָה *morbo affecit*. Vulg. *afflixit*, *deprecatus est*. 1. p. s. c. חִלִּיתִי *precatus sum*. 3. p. pl. c. cum præf. וְחִלּוּ *& deprecabuntur*. 1. p. pl. c. חִלִּינוּ *deprecati sumus*.

INFIN. cum præf. לְחַלּוֹת *ad deprecandum*, וּלְחַלּוֹת *& ad deprecandum*. Cum aff. חַלּוֹתִי, Psal. 76. Heb. 77. v. 11. Lxx. ἤρξάμην *cœpi*; referebant ad חָלַל, quod vide infra. Aq. ἀρρωστία μου, S. Hieron. *infirmitas mea*. Sym. τρῶσίς μου *vulneratio*, *vulnus meum*. Theod. & V. edit. ὠδῖνές μου *dolores mei*, c. substantive acceperunt; neque obstat accentus in penultima: hîc enim syllabam hanc occupare potest ob concursum.

IMPER. 2. p. s. m. cum apocopa, quam vide in Gram. Heb. tom. 1. p. 296. c. 1. חַל pro חַלֵּה, *deprecare*. 2. p. pl. m. חַלּוּ *deprecamini*.

FUT. 3. p. s. m. cum præf. & apocopa, ut supra in Imperativo, וַיְחַל pro וַיְחַלֶּה, *& deprecatus est*. 3. p. pl. m. יְחַלּוּ *deprecabuntur*.

PUAL חֻלָּה, unde 2. p. s. m. PRAET. חֻלֵּיתָ, Isai. 14. v. 10. Lxx. ἑάλως *captus es*. Vulg. *vulneratus es*, ab חָלַל. Alii, *infirmatus es*.

HIPHIL הֶחֱלָה, Lxx. βασανίζω *crucio*, *dolore afficio*. Vulg. *incipio*; referebat ad חָלַל, de quo infra. Alii, *ægrotare facio*, *morbo afficio*.

PRAET. 3. p. s. m. cum (י) pro ה ex forma Chaldaica & Syriaca, הֶחֱלִי, Isai. 53. v. 10. *ægrotare fecit*, *morbo affecit*. Lxx. substantive, πληγὴ *plaga*, Vulg. *infirmitas*; legebant הַחֳלִי hahholi. Vide Gram. Heb. tom. 1. p. 298. c. 2. 1. p. s. c. הֶחֱלֵיתִי *morbo affeci*, Mich. 6. v. 13. ubi Vulg. *cœpi*; legebat הַחִלּוֹתִי. 3. p. pl. c. הֶחֱלוּ, Ose. 7. v. 5. *morbo affecerunt*, Lxx. ἤρξαντο, Vulg. *cœperunt*; legebant הֵחֵלּוּ ab חָלַל, quod vide infra.

BEN. s. f. מַחֲלָה, Prov. 13. v. 12. *morbo afficiens* (est). Vulg. *affligit*.

HOPHAL הָחֳלָה, Lxx. πτοέομαι, Vulg. *vulneror* (ab חָלַל), *mœrio laboro*. Alii, *infirmor*, &c.

PRAET. 1. p. s. c. הָחֳלֵיתִי *infirmatus*, *vulneratus sum*.

HITHPAEL הִתְחַלָּה, Lxx. ἀρρωστέω *infirmus sum*, μαλακίζομαι *langueo*. Alius, προσποιοῦμαι ἐνοχλεῖσθαι *simulo me ægrotare*. Vulg. *ægroto*, *quasi ægroto*, *languorem simulo*, &c.

INFIN. cum præf. לְהִתְחַלּוֹת *ut ægrotaret*.

IMPER. 2. p. s. m. cum præf. apocopa, & in pausa; quare ח afficitur (ָ) pro (ַ), וְהִתְחָל pro וְהִתְחַלֵּה, 2. Reg. 13. v. 5. *& ægrotare te simula*. Vide Gram. Heb. tom. 1. p. 306. c. 1.

FUT. 3. p. s. m. cum præf. apocopa, & in pausa, וַיִּתְחָל pro וַיִּתְחַלֶּה, *& finxit se ægrotare*. Vide Gram. Heb. tom. 1. p. 306. c. 1. & supra 2. p. s. m. Imperativi.

חלה חַלָּה f. Lxx. κολλυρίς, Aq. Sym. Theod. & Complut. κολλίκιον, Vulg. & alii, *collyra*, *collyrida*. Lxx. item, ἄρτος, Vulg. *panis*. Vulg. item, *torta*. Alii item, *placenta*. Cum præfix. הַחַלָּה *placenta*. Const. חַלַּת *placenta*. Cum præf. וְחַלַּת *& placenta*. Plur. חַלּוֹת *placentæ*. Cum præf. וְחַלּוֹת *& placentæ*. R. חָלַל *perforatus est*; unde חַלָּה *placenta*, quod, inquiunt nonnulli, in medio esset perforata.

חלם חֲלוֹם & חֲלֹם, m. Lxx. ὕπνος, Lxx. item & Sym. ἐνύπνιον, Vulg. & alii, *somnus*, *somnium*. Cum præf. הַחֲלוֹם *somnium*, בַּחֲלוֹם *in somnio*, כַּחֲלוֹם *sicut somnium*. Cum præf. & aff. חֲלֹמוֹ *somnium ejus*, m. כַּחֲלֹמוֹ *secundum somnium ejus*, m. בַּחֲלוֹמִי & בַּחֲלֹמִי, *in somnio meo*, c. Plur. ex terminatione femin. aut à sing. inusit. חֲלוֹמָה vel חֲלֹמָה, חֲלֹמוֹת, *somnia*. Cum præf. הַחֲלֹמוֹת *somnia*, בַּחֲלֹמוֹת *per somnia*, וַחֲלֹמוֹת *& somnia*. Cum præf. & aff. חֲלֹמֹתָיו *somnia ejus*, m. בַּחֲלֹמֹתָם *per somnia eorum*, חֲלֹמֹתֵיכֶם *somnia vestra*, m. חֲלֹמֹתֵינוּ *somnia nostra*, c. R. חָלַם *somniavit*.

חלון חַלּוֹן & חַלֹּן, c. Lxx. Aq. Sym. Theod. θυρίς, Vulg. & alii, *fenestra*. Cum præfix. הַחַלּוֹן *fenestra*, בַּחַלּוֹן & בַּחַלֹּן, *in fenestra*. Plur. ex forma nominum Syrorum masc. plural. constructorum חַלּוֹנֵי; unde in pausa חַלּוֹנָי, *fenestra*. Vide Gram. Heb. t. 1. p. 54. c. 2. Cum

Digitized by Google

Cum præf. & ex forma communi חַלּוֹנִים & fem. חַלּוֹנוֹת, וְהַחַלּוֹנִים & וְהַחַלֹּנוֹת, *fenestra*, & *fenestræ*, כַּחַלּוֹנוֹת *sicut fenestræ*. Plur. m. conſt. חַלּוֹנֵי *fenestræ*. Cum præf. & affix. וְחַלֹּנָו, deficiente (י) indice plur. numeri, & *fenestræ ejus*, m. בְּחַלּוֹנֵינוּ *per fenestras nostras*, c. Rad. חָלַל *perforatus eſt*, unde חַלּוֹן *fenestra*, quaſi paries perforatus.

חלון vide infra חֹלֹן, col. 602.

חֲלוֹף m. Prov. 31. v. 8. ubi בְּנֵי חֲלוֹף, Sym. υἱοὶ ἀπερχόμενοι *filii abeuntes*. Vulg. *filii, qui pertranſeunt*. Alii, *filii tranſitus*, *filii exſciſionis*, h. e. qui ex hoc mundo exſcinduntur. Lxx. hîc perplexi ſunt. R. חָלַף *tranſiit*, *pertranſiit*.

חֲלוּשָׁה f. Exod. 32. v. 18. Lxx. τροπῆς *converſio in fugam*. Vulg. *fuga*. Alii, *debilitas*, *dejectio*, *clades*, &c. R. חָלַשׁ *fugavit*, *infirmatus*, *debilitatus eſt*.

חֲלַח Maſſ. *Hhaláhh*, Vulg. *Halá*, nom. proprium civitatis aut loci juxta fluvium Gozan, 4. Reg. 17. v. 6. c. 18. v. 11. Etym. *dolor maxillæ*; ex חִיל *dolere*, & לְחִי *maxilla*.

חַלְחוּל Maſſ. *Hhalhhoúl*, Vulg. *Halhúl*, nomen proprium civitatis in Tribu Juda, Joſ. 15. v. 58. Etym. *dolor*, vel *principium*, vel *exſpectatio*, aut *obſtetricatio doloris*; ab חִיל aut חָלַל, *incipere*, *exſpectare*, *obſtetricari*, & *dolere*.

חַלְחָלָה f. Lxx. ὠδὶν, Vulg. & alii, *dolor* proprie parturientis, ſive maximus; quod innuit primæ & tertiæ radicalis geminatio. Lxx. item, ἔκλυσις *diſſolutio*, Vulg. *defectio*, ταραχὴ *turbatio*. Vulg. item, *pavor*. Cum præf. וְחַלְחָלָה & *dolor*. R. חִיל *dolere*, *contremiſcere*, *pavere*, &c.

חָלַט QAL, unde 3. p. pl. m. FUTURI cum præf. וַיַּחְלְטוּ הֲמִמֶּנּוּ, 3. Reg. 20. al. 21. v. 33. Lxx. καὶ ἀνελέξαντο τὸν λόγον ἐκ τοῦ στόματος αὐτοῦ & *collegerunt ſermonem* (Chald. & Vulg. & *rapuerunt verbum*) *ex ore ejus*, h. e. ſtatim reſponderunt ei ſecundum verbum quod dixerat: *ſi adhuc vivit* (Benadad), *frater meus eſt*; dixeruntque: *frater tuus Benadad*, &c. Secundum hunc ſenſum, qui videtur eſſe commodior, pro הֲמִמֶּנּוּ *an ab ipſo?* legendum הֲמִמֶּנּוּ *quod ab ipſo* (prolatum erat verbum).

חֲלִי m. Lxx. σάρδιον *ſardium*, ὁρμισκὸς, Vulg. & alii, *monile*. Alius, πίνωσις *pinoſis*, ornamenti genus. Vulg. item, *margaritum*. Alii item, *ornamentum*, in genere. Hinc cum præf. וַחֲלִי & *ornamentum*. Plur. חֲלָאִים *ornamenta*, mutato (י) in א; vel plurale iſtud eſt à ſing. inuſit. חֶלְאָ. Vide Gram. Heb. tom. 1. p. 63. §. IX. fin. Rad. חָלָה in Qal *ægrotavit*, in Piel *deprecatus eſt*; unde חֲלִי *ornamentum*; quod, inquiunt, eo induatur, qui favorem aliquem ab alio poſtulat. Vel potius חָלָה antiquitus *ornare* etiam ſignificabat. Alii ſic dictum volunt, quod ſuo fulgore intuentium oculos debilitet, & quaſi morbo afficiat. Vel, ſecundum alios, quod contra morbos & ægritudines adhibeatur.

חֲלִי Maſſ. *Hhalí*, Vulg. *Chalí*, nomen proprium civitatis in Tribu Aſer, Joſ. 19. v. 25. Etym. *infirmitas*, vel *deprecatio*; ab חָלָה in Qal *infirmatus*, & in Piel *deprecatus eſt*. Vel *monile*, *ornamentum*. Vide vocem præcedentem.

חֳלִי & in pauſa חֹלִי, m. Lxx. Aq. ἀῤῥωςία vel ἀῤῥωστία, Aq. item, ἀῤῥώστημα, *infirmitas*. Lxx. item, νόσος, Vulg. & alii, *morbus*, ἁμαρτία *peccatum*, per metonym. cauſæ pro effectu; μαλακία *languor*, πόνος *labor*, τραῦμα *vulnus*; referebant ad חָלַל, de quo infra. Et Verbal. μαλακίζομαι *langueo*, *debilis*, *infirmus ſum*. Cum præfix. וְחֹלִי in pauſa, *morbus*, וָחֳלִי váhholi non vóhholi, & *morbus*. Vide Gram. Heb. tom. 1. p. 38. Reg. I. Sic לָחֳלִי lahholi *morbo*, *in morbo*, מֵחֳלִי *à morbo*. Cum præf. & affix. חָלְיוֹ hholió *morbus ejus*, m. וְחָלְיוֹ vehholió & *morbus ejus*, m. בְּחָלְיוֹ behholió *in morbo ejus*, m. מֵחָלְיוֹ méhholió *à morbo ejus*, m. ubi (ְ) eſt ubique (ֳ hhatouph). Vide Gram. Heb. ibid. p. 39. Reg. V. & p. 115. §. XIV. Plur. cum præf. וָחֳלָיִם cum unico (י) pro חֳלָיִים váhholaiim, & *morbi*, בָּחֳלָיִם báhholaiim *in morbis*. Plur. cum affix. חֳלָיֵנוּ, deficiente (י) indice plural. numeri, pro חֳלָיֵינוּ, *morbi noſtri*, c. Rad. חָלָה *ægrotavit*, *morbo affectus eſt*.

חֶלְיָה f. unde cum præf. & aff. וְחֶלְיָתָהּ, Oſe. 2. v. 13. al. 15. Lxx. plural. (καὶ) καθόρμια

αὐτῆς (&) *monilia*, Vulg. & alii, *& monile ejus*, f. Sym. καὶ ἀποστηθίδια αὐτῆς *& collaria ejus*, f. R. חֲלָה cujus ה mutatur in (י). Vide ſupra חֲלִי *monile, ornamentum.*

חָלִיל m. Lxx. & alius, αὐλὸς, Vulg. & alii, *tibia, fiſtula.* Lxx. item, χορὸς *chorus.* Hinc cum præf. וְחָלִיל *& fiſtula, & tibia,* בֶּחָלִיל *cum tibia*, Iſai. 30. v. 29. ubi eſt (ֶ) ſub ב pro (ְ), ob aliud (ָ) ſeq. ſub ח. Vide Gram. Heb. tom. 1. p. 380. c. 1. Plur. cum præf. בַּחֲלִלִים *cum tibiis*, 3. Reg. 1. v. 40. ubi Lxx. ἐν χοροῖς *in choris*; legebant בחללים. Cum al. præf. כַּחֲלִלִים *ſicut tibiæ.* Rad. חָלַל *perforatus eſt*; unde חָלִיל *tibia*, quod excavata ſit & perforata.

חָלִילָה, & ſine (י) חָלִלָה, adverbium abominantis aliquid tanquam profanum. Lxx. Sym. ἵλεώς σοι *propitius tibi* (ſit Deus), *abſit.* Lxx. item, μὴ γένοιτο, μὴ εἴη, *ne fiat, ne ſit, abſit*, μηδαμῶς *nequaquam.* Sym. item, ἀπείη *abſit.* Aq. βέβηλον *profanum* ſit hoc mihi. R. חָלַל in Piel *profanavit.*

חֲלִיפָה f. Aq. ἀλλαγὴ, Aq. item & Theod. ἄλλαγμα, Vulg. & alii, *mutatio, immutatio.* Lxx. ἀντάλλαγμα *commutatio*, στολὴ *ſtola, veſtis*, mutatoria videlicet. Et adjective ac participialiter, διπλοῦ *duplex*, ἐξαλλάσσων *mutatoria* (veſtis). Hinc cum aff. חֲלִיפָתִי, Job. 14. v. 14. .... *exſpecto donec veniat* חֲלִיפָתִי, Aq. Theod. τὸ ἄλλαγμά μου *mutatio*, Vulg. *immutatio mea*, c. Lxx. πάλιν γένωμαι *rurſus fiam*, h. e. à mortuis exciter; quod clarius adhuc expreſſit Sym. ἡ ἁγία φύσις μου *ſancta natura mea*, i. e. vita, ſeu natura non amplius morti obnoxia. Plur. חֲלִיפוֹת & חֲלִפוֹת, *mutationes.* Cum præf. הַחֲלִיפוֹת *mutatoriæ veſtes.* R. חָלַף *mutavit.*

חֲלִיצָה f. Lxx. πανοπλία, *univerſa armatura*, ἱμάτιον *veſtimentum.* Mſ. Alex. Oxon. Ald. & Complut. στολὴ *ſtola, veſtis.* Vulg. & alii, *ſpolia, exuviæ.* Cum aff. חֲלִיצָתוֹ *ſpolia ejus*, m. Plur. cum aff. חֲלִיצֹתָם *veſtes eorum.* R. חָלַץ *exuit, ſpoliavit.*

חֵלְכָּאִים vide in ſequenti voce.

חֵלְכָה, & in pauſa חֵלְכָה, m. Lxx. πένης, Vulg. & alii, *pauper*, πτωχὸς *mendicus.* Aq. Sym. ἀσθενὴς *infirmus*; ab חָלָה *ægrotavit, infirmus fuit.* S. Hieron. è contrario, *fortis, robuſtus*; ab חַיִל *robur, fortitudo.* Cum præfix. לְחֵלְכָה *pauperi, in pauperem.* Plur. cum א inſerto, ut quibuſdam placet, חֵלְכָּאִים *pauperes*, Pſal. 9. Heb. 10. v. 10. ubi Mallorethæ diviſim חֵל כָּאִים legendum admonent; quare כ notatur cum daghéſch; atque ita ſenſus eſt: *turba attritorum, contritorum*; ab חֵל pro חַיִל *turba*, vide ſupra col. 581. & כָּאֶה *attritus, contritus*, à כָּאָה in Hiph. *attrivit, contrivit.* Alii, *attriti viribus*, h. e. infirmi, & omni ope deſtituti; ab חַיִל *vires, ſubſtantia, opes*, &c. & כָּאֶה *attritus.* Alii fingunt R. חָלַךְ inuſit.

חָלַל 3. p. ſ. m. Praet. QAL, Pſal. 108. Heb. 109. v. 21. al. 22. Lxx. τετάρακται *turbatum*, Vulg. Lat. *conturbatum eſt* (cor meum). Alii, *vulneratum, ſauciatum eſt, tripudiat, ſaltat, ſubſilit.* 1. p. ſ. c. חַלּוֹתִי, Pſal. 76. Heb. 77. v. 11. vide ſupra col. 591. in Infin. Piel Verbi חָלָה.

Ben. pl. m. cum præf. כְּחֹלְלִים, Pſal. 86. Heb. 87. v. 7. Lxx ὡς εὐφραινομένων, Vulg. Lat. *ſicut lætantes.* Aq. ὡς χοροὶ *ut chori.* S. Hieron. *quaſi in choris.* Sym. ὡς ἐν αὐλοῖς *quaſi in tibiis.* Alii, *quaſi tibicines, quaſi ſaltantes, quaſi tripudiantes.*

Infin. cum præf. & ex forma quieſc. ע, vide Gram. Heb. t. 1. p. 217. c. 2. לָחוּל, Jud. 21. v. 21. Lxx. Vatic. χορεύειν, mſ. Alex. χορεῦσαι, *ſaltare, ad ſaltandum.* Ald. Complut. χορεύοντες *ſaltantes.* Vulg. *ad ducendos choros.*

NIPHAL נִחַל, Lxx. βεβηλόομαι *profanor*, μιαίνομαι, Vulg. *polluor.* Sic etiam alii.

Praet. 3. p. ſ. m. ex forma defectivorum Pe נ, quæ in toto hoc præterito obtinet, ſine daghéſch excidentis compenſatione, & in pauſa; quare (ַ) ultimæ mutatur in (ָ), vide Gram. Heb. t. 1. p. 219. c. 1. נִחָל pro נִחַל, Ezech. 25. v. 3. *pollutum, profanatum eſt* (ſanctuarium). 2. p. ſ. f. cum præf. וְנִחַלְתְּ, Ezech. 22. v. 16. *& polluta, & profanata es.* Lxx. ibid. καὶ κατακληρονομήσω *& hæreditabo*, Vulg. *& poſſidebo*; legebant וְנִחַלְתִּי in 1. p. ſ. c. à נָחַל in Qal *hæreditavit, poſſedit.* Sym. Theod. teſte S. Hieron. comm. in h. l. *& vulnerabo*, ſive *confodiam*; legebant וְחִלַּלְתִּי.

Digitized by Google

Alius, teste eod. Hieron. ibid. *contaminabo*; hic etiam legebat וְחִלַּלְתִּי in 1. p. sing. c. 3. p. pl. c. וְנִחֲלוּ, Ezech. 7. v. 24. Lxx. *καὶ μιανθήσονται* (*τὰ ἅγια αὐτῶν*) *& polluetur*, h. e. *& polluentur* (sanctuaria eorum). Vulg. *& possidebunt*; legebat וְנָחֲלוּ, à נָחַל *possedit*.

Infin. ex forma (ִ), & cum alio (ִ) sub characteristica ad compensandum dagh. ejectum, חֵחַל *profanari*, Ezech. 20. vv. 9. 14. 22. Sic cum præf. affix. & (ַ) sub ח pro (ֵ); quia duæ illæ motiones sæpius invicem permutantur; vel est ex forma (ַ), לְהֵחַלּוֹ *ad contaminandum se*, *ut polluatur*. Vide Gram. Heb. t. 1. p. 220. c. 1. 2.

Fut. 3. p. s. m. cum (ִ) sub charact. ad compensandum daghésch ejectum, & in pausa; quare (ַ) mutatur in (ָ), יֵחָל *profanabitur*. Sic 3. p. s. f. sed ex forma (ַ), תֵּחַל *polluetur*, *contaminabitur*, *profanabit se*. Vide Gram. Heb. tom. 1. p. 221. c. 1. 2. 1. p. s. c. cum præf. וָאֵחַל *& profanatus sum*. Vide eand. Gram. ibid. c. 2.

PIEL in forma perfecta חִלֵּל, Lxx. Aq. Sym. Theod. *βεβηλόω*, Vulg. & alii, *profano*, *polluo*. Lxx. item, *ἀναβαίνω ascendo*, 1. Paral. 5. v. 1. ubi sensum honesto vocabulo, non verbum, expresserunt; *αἰνέω laudo*, Jerem. 31. v. 5. ab חִלֵּל *laudavit*; *διαῤῥήγνυμι disrumpo*, *παραλύω dissolvo*, *στρωννύω* vel *στρώννυμι*, *sterno*, *τραυματίζω*, (alius, *τιτρώσκω*) *vulnero*, *τρυγάω vindemio*, *μιαίνω polluo*, *εὐφραίνομαι exhilaror*. Aq. & alius item, *λαϊκόω*, Vulg. *communem facio*.

Praet. 3. p. s. m. חִלֵּל *profanavit*. Cum affix. חִלְּלוֹ, Deut. 20. v. 6. *profanavit eam* (vineam), hoc est, eam communem in usum adhibuit, Vulg. *communem fecit*. 2. p. s. m. חִלַּלְתָּ *profanasti*. Cum præf. וְחִלַּלְתָּ *& pollues*. 2. p. s. f. in pausa; quare prius ל afficitur (ָ) pro (ַ), חִלָּלְתְּ *profanasti*. 1. p. s. c. חִלַּלְתִּי *profanavi*. 3. p. pl. c. חִלְּלוּ & in pausa, quæ revocavit (ֵ) primariæ vocis motionem, חִלֵּלוּ, *profanarunt*. Cum præf. וְחִלְּלוּ & in pausa, ut supra, וְחִלֵּלוּ, *& profanarunt*. Cum præf. aff. & (ָ) pro (ּ), וְחִלְּלוּהָ pro חִלְּלוּהוּ, *profanarunt illud* (nomen), וְחִלְּלוּהָ, Ezech. 7. v. 21. trajectis punctis vocalibus pro וְחִלְּלוּהוּ, *& profanabunt illud*, וְחִלְּלוּהָ *& profanabunt eam*. 2. p. pl. m. חִלַּלְתֶּם *profanastis*.

Ben. s. m. ex forma perfecta, מְחַלֵּל *profanans sum*, *profanabo*, *polluam*. Cum aff. in pausa, quare ל posterius afficitur (ְ) pro (ֵ), & ejecto daghésch ex priori ל ob (ְ) ei suppositum, מְחַלְלֶךָ *vulnerans*, *interficiens te*, m. Fem. ex forma ה præcedente duplici (ֶ), מְחַלֶּלֶת *profanans* (est), *profanavit*, *dedecore affecit*. Plur. m. מְחַלְּלִים *canentes tibiis*, *profanantes*. Cum præfix. וּמְחַלְּלִים *& profanantes*. Cum affix. מְחַלְלֶיהָ *profanantes eam*. Plur. f. cum præfix. & in forma imperfecta, הַמְחֹלְלוֹת, Jud. 21. v. 23. Lxx. *χορευούσας saltantes*. Vulg. *quæ ducebant choros*.

Infin. חַלֵּל *profanare*. Cum præf. לְחַלֵּל *ad profanandum*, וּלְחַלֵּל *& ad profanandum*. Cum præf. & aff. וּבְחַלְּלוֹ *& in polluendo eo*, *& quia polluerat*, לְחַלְּלוֹ *ad profanandum illud*, מֵחַלְּלוֹ *à polluendo eo*, *ne polluat illud* (sabbathum), חִלְּלָם *profanare eos*, *quod profanaverint*.

Fut. 3. p. s. m. יְחַלֵּל *profanabit*. Cum aff. יְחַלְּלֶנּוּ *polluat eam* (vineam), h. e. communem eam faciat, communem in usum eam adhibeat. 2. p. s. m. תְּחַלֵּל *profanabis*. Cum præf. & affix. תְּחַלְּלֶנּוּ *profanabis eam* (vineam), Vulg. *vindemies eam*, וַתְּחַלְלֶהָ *polluës illud* (altare). 1. p. s. c. אֲחַלֵּל *profanabo*. Cum præf. וַאֲחַלֵּל *& profanabo*. Cum præf. & aff. וַאֲחַלֶּלְךָ *& profanabo te*, m. 3. p. pl. m. יְחַלְּלוּ & in pausa; quare revocatur (ֵ) motio primariæ vocis, יְחַלֵּלוּ, *profanabunt*. Cum præf. וִיחַלְּלוּ *& profanarunt*. Cum aff. & (ָ) pro (ּ), יְחַלְּלוּהָ *profanaverint illud* (Sanctuarium). 2. p. pl. m. תְּחַלְּלוּ *profanabitis*. Cum præfix. וַתְּחַלְּלוּ *& profanastis*. 2. p. pl. f. cum præf. וַתְּחַלֶּלְנָה *& profanastis*, Ezech. 13. v. 19. ubi prius ל afficitur (ֶ) pro (ַ), nisi sit mendum graphicum.

PUAL in forma perf. חֻלַּל, unde Paoul s. m. cum præfix. הַמְחֻלָּל *profanatum* (nomen). Plur. m. conft. מְחֻלְלֵי, Ezech. 32. v. 26. sine daghésch in priori ל ob (ְ) ei

Digitized by Google

suppositum, Lxx. τραυματίαι *vulnerati, confossi.* Vulg. *interfecti.*

HIPHIL הֵחֵל, Lxx. Aq. ἄρχομαι, Lxx. item, ἐνάρχομαι, Vulg. & alii, *cœpio, incipio.* Lxx. item, κοπάζω, Ose. 8. v. 10. *cesso*, βεβηλόω *profano.* Vulg. item, *quiesco, irritum facio.*

Praet. 3. p. s. m. הֵחֵל, & 3. p. s. f. הֵחֵלָּה *incœpit, incipit.* 2. p. s. m. הַחִלּוֹתָ *capisti*, cum (-) sub ה pro (..), ob gutturalem sequentem, vide Gram. Heb. t. 1. p. 224. c. 1. Sic 1. p. s. c. הַחִלּוֹתִי *cœpi.* 3. p. pl. m. הֵחֵלּוּ *cœperunt.*

Ben. s. m. מֵחֵל *incipiens* (sum), *incipio.*

Infin. הָחֵל *incipere.* Cum præf. מֵהָחֵל *ab incipiendo.* Cum affix. הַחִלָּם *incipere eorum*, Gen. 11. v. 6. ubi ה afficitur (-) pro (..), ut supra in Præterito. Vide Gram. Heb. tom. 1. p. 353. c. 2.

Imper. 2. p. s. m. הָחֵל *incipe.*

Fut. 3. p. s. m. יָחֵל *incipiet.* Et cum (-) sub (י) pro (..), ut à præcedenti distinguatur, יַחֵל, Num. 30. v. 3. *profanabit, irritum faciet.* Vide Gram. Heb. t. 1. p. 225. c. 1. Cum præf. & (..) in fine pro (..) ob accentum retractum, וַיָּחֶל *& cœpit.* Vide eandem Gram. ibid. p. 225. c. 1. & tom. 2. p. 310. c. 1. Sic 3. p. s. f. וַתָּחֶל *& cœpit.* 2. p. s. m. תָּחֵל *incipies.* 1. p. s. c. אָחֵל *incipiam.* 3. p. pl. m. cum præf. וַיָּחֵלּוּ, & 3. p. pl. f. cum eodem præf. וַתְּחִלֶּינָה, *& cœperunt.* 2. p. pl. m. תָּחֵלּוּ *incipietis.*

HOPHAL הוּחַל, 3. p. s. m. Praet. Gen. 4. v. 26. Lxx. ἤλπισε *speravit*; referebant ad יָחַל, quod vide suo loco. Aq. ἤρχθη *cœptum est.* Vulg. *cœpit.* Alii, *profanatum est* in invocando nomine Domini, h. e. fabricata sunt idola in nomine Domini & in similitudine ejus; atque ita profanatum est nomen Domini. Ea erat sententia plerorumque Hebræorum ætate D. Hieronymi, quem vide in Quæst. in Gen. tom. 2. nov. edit. col. 512.

HITHPOEL הִתְחוֹלֵל, unde Ben. s. m. מִתְחוֹלֵל, Job. 15. v. 20. vide supra col. 553. in Benoni Hithpoel Verbi חִיל.

חָלָל m. Lxx. Aq. & alius, τραυματίας, Lxx. item, τετρωμένος, τετραυματισμένος, *vulneratus, sauciatus, confossus.* Aq. item & Sym. ἀνῃρημένος, Vulg. *interfectus.* Lxx. item, βέβηλος *profanus*, βεβηλωμένος *profanatus, pollutus*, νεκρὸς, τεθνεὼς, *mortuus*, νήπιος *infans.* Et substantive, τραῦμα *vulnus*, σκῦλον *spolia*, τροπὴ *fuga.* Cum præf. הֶחָלָל *confossus, vulneratus*, cum (..) pro (-) sub ה ob (..) sequens sub ח, vide Gram. Heb. tom. 1. p. 69. c. 1. Sic excluso ה articulo, בֶּחָלָל *in confosso*, כֶּחָלָל *sicut confossus.* Vide eand. Gram. ibid. p. 376. c. 2. 380. c. 1. Const. & cum præf. בַּחֲלַל *in confosso.* Fem. cum præf. וַחֲלָלָה *& profana, & polluta*, Vulg. *& sordida, & vile prostibulum.* Plur. m. חֲלָלִים, & cum præfix. הַחֲלָלִים, *confossi.* Const. חַלְלֵי *confossi.* Cum præfix. מֵחַלְלֵי *præ confossis.* Cum præf. & aff. חֲלָלָיו *confossi ejus*, m. חֲלָלֶיהָ *confossi ejus*, f. חֲלָלַיִךְ *confossi tui*, m. חֲלָלַיִךְ *confossi tui*, f. חַלְלֵיהֶם *confossi eorum*, וְחַלְלֵיהֶם *& confossi eorum*, חַלְלֵיכֶם *confossi vestri*, m. חֲלָלֵינוּ *confossi nostri*, c. R. חָלַל *vulneratus, sauciatus, confossus, profanatus est.*

חֲלָלָה vide חָלִילָה, supra col. 595.

חלם QAL, Lxx. Aq. Sym. Theod. ἐνυπνιάζομαι, Vulg. & alii, *somnio.* Lxx. item, ἐνύπνιον εἶδον, ὁράω, *somnium video*, ἀποχαλάομαι *consolor*, ἀπορρήγνυμι *abrumpo, separo me.* Et substantive, ὕπνος *somnus*, ἐνύπνιον *somnium.* Alii item, *convalesco, revalesco, augesco, pinguesco*, ex dialecto Chaldaica.

Praet. 3. p. s. m. חָלַם *somniavit.* 2. p. s. m. in pausa; quare ל afficitur (..) loco (-), חָלָמְתָּ *somniasti.* 1. p. s. c. חָלַמְתִּי & in pausa חָלָמְתִּי, *somniavi.* 1. p. pl. c. חָלַמְנוּ & in pausa חָלָמְנוּ, *somniavimus.*

Ben. s. m. חֹלֵם *somnians.* Plur. m. cum præf. כְּחֹלְמִים *sicut somniantes.*

Fut. 3. p. s. m. יַחֲלֹם *somniabit.* Cum præf. וַיַּחֲלֹם *& somniavit.* 3. p. pl. m. יַחְלְמוּ, Job. 39. v. 4. Lxx. aut potius Theod. nam hic versus ab eo desumtus est, ἀπορρήξουσι *abrumpent*, vel *abrumpunt se.* Vulg. *separantur.* Alii, *convalescunt, roborantur.* Cum ן parag. & in pausa, יַחֲלֹמוּן *somniabunt.* Cum præf. וַיַּחַלְמוּ *& somniarunt.* 1. p. pl. c. cum præf. & ה parag. וַנַּחַלְמָה *& somniavimus.*

Digitized by Google

HIPHIL הַחְלִים, Lxx. ἐνυπνιάζομαι, Vulg. *somnio*. Et in alia significatione, παρακαλέομαι *consolor*. Vulg. *corripio*. Alii, *somniare facio*, *somniari curo*, *convalescere*, *revalescere facio*, *sano*.

Ben. pl. m. cum (·) pro (ֹ) sub ל accelerandæ pronuntiationis gratia, vide Gram. Heb. tom. 1. p. 184. c. 2. מַחְלְמִים pro מַחֲלִימִים, *somniantes*, vel *somniare facientes* (estis), h. e. somniatis, Jerem. 29. v. 8.

Fut. 2. p. s. m. cum præf. & aff. וְתַחֲלִימֵנִי & *revalescere*, & *convalescere facies me*, c. & *sanabis me*, c.

חלם vide חֲלוֹם, supra col. 592.

חֵלֶם, emphat. חֶלְמָא & חֶלְמָה, m. Chald. Theod. ἐνύπνιον, Vulg. & alii, *somnium*. Cum præf. וְחֶלְמָא & *somnium*. Cum affix. חֶלְמָךְ *somnium tuum*, m. חֶלְמִי *somnium meum*, c. Plur. חֶלְמִין *somnia*. R. חלם *somniavit*.

חֵלֶם Mass. *Hhélem*, Vulg. *Helem*, nomen proprium viri è captivitate Babylonica reducis, Zach. 6. v. 14. Etym. *somnians* aut *sanans*; ab חָלַם *somniavit*, & in Hiphil *curavit*, *sanavit*. Vel *exspectatio*, aut *dolor eorum*; ab חָול *dolere*, *exspectare*, & affix. 3. p. pl. m.

חֶלְמָא, & cum ה in fine pro א,

חֶלְמוֹת, vide supra in חלם.

חַלָּמוּת f. Job. 6. v. 6. *vitellus*, sic plerique omnes cum Judæi tum Christiani interpretes & Grammatici. Lxx. κενὰ, *vana*, *vacua*; legebant חֲלֹמוֹת *somnia*. Vulg. *quod mortem affert*; legebat הַלְּמוּת, cum ה articulo, aut pronomine relativo, ל præpositione *ad*, & מוּת *mori*, *mors*; ad verbum, *quod est ad mortem*.

חַלָּמִישׁ m. Lxx. Aq. στερεὸς *firmus*, *durus*, *solidus*. Lxx. item, ἀκρότομος *in extremitate sectus*. Jungitur tantum cum *petra*, *saxo*, &c. Vulg. & alii substantive, *rupes*, *petra*, *saxum*, *silex*. Videtur esse vox synonyma cum *saxo*, ad maximam ejus duritiem exprimendam adhibita. Quare interdum à Vulg. redditur *durissimus*, *a*, *um*, *petra durissima*. Vide Gram. Heb. tom. 1. p. 485. can. III. Cum præf. הַחַלָּמִישׁ *silex*, בַּחַלָּמִישׁ *in silicem*, כְּחַלָּמִישׁ *sicut silex*, מֵחַלָּמִישׁ *è silice*. R. חלמש inusit.

חלן vide חַלּוֹן, supra col. 592.

חֵלֹן Mass. *Hhelón*, Vulg. *Helón*, nomen proprium patris Eliab, principis Tribus Zabulon, Num. 1. v. 9. c. 2. v. 7. c. 10. v. 16. Etym. *fenestra*; ab חַלּוֹן vel חַלֹּן, idem. Vel *dolor*, *infirmitas*; ab חוּל *dolere*, *infirmari*. Vel denique *profanatio*; ab חָלַל in Niphal *profanatus est*.

חֹלֹן vel חוֹלֹן, Mass. *Hholón*, Vulg. *Helón* & *Olón*, nomen proprium civitatis confugii in Tribu Juda Levitis datæ, Jos. 15. v. 51. c. 21. v. 15. &c. Etym. ac eadem vocis præcedentis.

חלף Heb. & Chald. QAL. Lxx. Sym. Theod. ἀλλάσσομαι, Theod. item, ἀλλοιόομαι, *mutor*. Sym. Theod. item, διελαύνω *trajicio*. Lxx. item, ἀπέρχομαι *abeo*, διέρχομαι *transeo*, ἐπέρχομαι *supervenio*, παρέρχομαι *prætereo*, ἀφαιρέω *aufero*, κατακρύπτω *abscondo*, καταστρέφω *subverto*, μεταβάλλω *transmuto*, τιτρώσκομαι *vulneror*.

Praet. 3. p. s. m. חָלַף *transiit*, *pertransiit*. Cum præf. וְחָלַף & in pausa וְחָלָף, & *pertransiit*, & *pertransibit*. 3. p. s. f. cum præf. וְחָלְפָה & *pertransivit*, & *trajecit*, & *perforavit*. 2. p. s. m. וְחָלַפְתָּ & *transibis*. 3. p. pl. c. חָלְפוּ *transeunt*, *transierunt*.

Infin. cum præf. לַחֲלֹף *ad transeundum*.

Fut. 3. p. s. m. יַחֲלֹף *transibit*. Cum præf. וַיַּחֲלֹף & *transit*. 3. p. s. f. cum affix. תַּחְלְפֵהוּ *pertransit*, *permeat*, *penetrat eum*. 3. p. pl. m. cum ן parag. יַחֲלְפוּן *transibunt*, *præteribunt*. Cum præf. & in pausa; quare servatur hhólem, וְיַחֲלֹפוּ & *transibunt*.

PIEL חִלֵּף, unde 3. p. s. m. Fut. cum præf. וַיְחַלֵּף, 2. Reg. 12. v. 20. Lxx. καὶ ἤλλαξε, Vulg. & alii, & *mutavit*. Gen. 41. v. 14. iidem Lxx. καὶ ἤλλαξαν & *mutarunt*; mutato singulari numero in pluralem.

HIPHIL הֶחֱלִיף, Lxx. Aq. Sym. ἀλλάσσω, vel ἀλλάττω, Vulg. & alii, *muto*. Sym. item, εἱλίσσω, εἱλίττω, *volvo*. Lxx. item, παραλογίζομαι *decipio*, *fraudulenter muto*.

Praet. 3. p. s. m. cum præf. & (·) pro (ֱ), וְהֶחְלִף & *mutavit*.

Imper. 2. p. pl. m. cum præf. וְהַחֲלִיפוּ & *mutate*.

Fut. 3. p. s. m. יַחֲלִיף *mutabit se*, *innova-*

Digitized by Google

bitur, revirescet, pullulabit. Cum affix. יַחֲלִיפֶנּוּ *mutabit illud.* 3. p. s. f. תַּחֲלִיף *innovabit se, innovabitur, instaurabitur.* 3. p. pl. m. יַחֲלִיפוּ *mutabunt, innovabunt.* 1. p. pl. c. נַחֲלִיף *permutabimus.*

חֵלֶף adverbium aut potius substantivum fungens vices adverbii ope præpositionis ב subintellectæ. Lxx. ἀντὶ, Vulg. & alii, *pro, loco, vice, in commutationem.* R. חָלַף *mutavit, mutatus est.*

חֵלֶף Mass. *Hhéleph*, Vulg. *Héleph*, nomen propr. civitatis & termini Tribus Nephthali ad aquilonem, Jos. 19. v. 33. Etym. *mutatio, transitus, perforatio*; ab חָלַף *mutavit, transiit, perforavit, trajecit.*

חלץ QAL. Lxx. ἐκδύνω *exuo, nudo, extraho*, ἐκκλίνω *declino, recedo*, ἀπολύω *solvo*, ἀπολύομαι *solvor*, ἐνοπλίζομαι *armor.*

Praet. 3. p. s. m. חָלַץ *eruit, subtraxit se, recessit.* 3. p. s. f. cum præf. וְחָלְצָה *& solvet, & extrahet.* 3. p. pl. c. חָלְצוּ *nudaverunt, extraxerunt, extrahunt.*

Paoul s. m. חָלוּץ, Lxx. ὁπλίτης *armatus*, εὔζωνος *accinctus, expeditus*, μάχιμος, πολεμιστὴς, *bellator*, δυνατὸς *potens.* Aq. ἔξωμος *expeditus, armatus*, ad verbum, *nudatus humeris*, seu *exsertis humeris*, ἐξῃρημένος *electus, selectus* (ad prælium). Lxx. item substantive, δύναμις *exercitus.* Cum præf. הֶחָלוּץ *expeditus, armatus*, cum (ֶ) pro (ַ) sub ה ob aliud (ָ) sequens sub ח, vide Gram. Heb. tom. 1. p. 69. c. 1. Sic וְהֶחָלוּץ *& expeditus.* Const. חֲלוּץ *expeditus, extractus.* Plur. m. חֲלוּצִים *expediti, extracti.* Const. חֲלוּצֵי, & cum (ְ) pro (ֻ), חֲלֻצֵי, *expediti.*

Fut. 2. p. s. m. תַּחֲלֹץ *extrahes.*

NIPHAL, נֶחְלַץ. Lxx. ἐκδύνω *emergo, exeo*, ἐνοπλίζομαι, ἐξοπλίζομαι, *armor*, ῥύομαι *liberor, eripior.*

Praet. 3. p. s. m. in pausa; quare (ַ) mutatur in (ָ), נֶחְלָץ *eruitur, liberatur, emergit.*

Imper. 2. p. pl. m. הֵחָלְצוּ *expediti, armati estote*, vel *expeditos, armatos habete.*

Fut. 3. p. pl. m. in pausa; quare retinetur (ָ) primariæ vocis, יֵחָלֵצוּ, & cum ן parag. יֵחָלְצוּן, *eruentur, liberentur.* 2. p. pl. m. תֵּחָלְצוּ *expediti eritis.* 1. p. pl. c. נֵחָלֵץ *expediti, armati erimus.*

PIEL חִלֵּץ, Lxx. ἐξαιρέω, ῥύω, ῥύομαι, *eruo, eripio, libero*, ἐξέρχομαι *egredior, egredi facio, extraho*, ἀποκνίζω *decido.* Aq. ἀναρπάζω *diripio.*

Praet. 3. p. s. m. חִלֵּץ *eruit.* 2. p. s. m. חִלַּצְתָּ *eripuisti.* 3. p. pl. c. cum præf. וְחִלְּצוּ *& eruant, & extrahant.*

Imper. 2. p. s. m. cum ה parag. חַלְּצָה *eripe.* Cum præf. & aff. חַלְּצֵנִי *eripe me*, c. וְחַלְּצֵנִי *& eripe me*, c.

Fut. 3. p. s. m. יְחַלֵּץ *eripiet.* Cum affix. יְחַלְּצֵנִי *liberabit me*, c. Cum præf. & affix. וִיחַלְּצֵם *& eripiet eos.* 1. p. s. c. cum præf. & ה paragog. וָאֲחַלְּצָה *& eripui, imo liberavi.* Cum aff. אֲחַלְּצֵהוּ *eripiam eum*, אֲחַלֶּצְךָ *eripiam te*, m. Cum præf. & aff. וָאֲחַלֶּצְךָ *& eripui te*, m.

HIPHIL הֶחֱלִיץ, unde 3. p. s. m. Fut. יַחֲלִיץ, Isai. 58. v. 11. Lxx. πιανθήσεται *impinguabitur*, seu *impinguabuntur, pinguescent* (ossa tua). Vulg. *liberabit.* Alii, *expedita reddet* (ossa tua).

חֶלֶץ & in pausa חָלֶץ, Mass. *Hhélets & Hhálets*, Vulg. *Héles & Helles*, nomen propr. filii Azariæ filii Jehu filii Obed, 2. Reg. 23. v. 26. 1. Paral. 2. v. 39. c. 11. v. 27. c. 27. v. 10. Etym. *armatus, liberatus, nudatus*; ab חָלַץ *armatus, liberatus est*, &c.

חֲלָצַיִם dual. m. à singul. inusit. חֶלֶץ, Lxx. Sym. ὀσφὺς, Vulg. & alii, *lumbus, lumbi.* Lxx. item, πλευρὰ vel πλευρόν, *latus*, ὦμος *humerus.* Cum præf. & aff. חֲלָצָיו, & sine (י) indice plur. numeri חֲלָצוֹ *lumbi ejus*, m. חֲלָצֶיךָ *lumbi tui*, m. מֵחֲלָצֶיךָ *è lumbis tuis*, m. Rad. חָלַץ *armatus, expeditus est*, unde חֲלָצַיִם *lumbi*, quod circa eos ad prælium accingerentur milites.

חלק QAL. Lxx. μερίζω, Aq. Sym. Theod. μερίζομαι, Lxx. item, διαμερίζω, διαμερίζομαι, διανέμω, διαιρέω (Sym. νέμω), Vulg. & alii, *partior, divido, dividor, tribuo, distribuo.* Lxx. item, διαστέλλω *discerno*, κατακληρονομέω *possidendum trado*, κατέχω *detineo*, λαμβάνω *accipio*, &c. Aq. Sym. Theod. item, διακοσμέω *distribuo, ordino.* Alii item, *lubricus, mollis sum, emollior.*

Praet. 3. p. s. m. חָלַק *divisit, impertivit.* 3. p. pl. c. חָלְקוּ *diviserunt, mollia sunt.*

Ben. s. m. חוֹלֵק *dividens.*

Infin. cum praef. לַחֲלֹק *distribuere.*

Imper. 2. p. pl. m. חִלְקוּ *dividite.*

Fut. 3. p. s. m. יַחֲלֹק *dividet, partietur.* 2. p. s. m. cum praef. & aff. וַתַּחְלְקֵם *& partitus es ea* (regna). 3. p. pl. m. in pausa; quare servatur hhólem, יַחֲלֹקוּ *partientur.* Cum praef. וַיַּחְלְקוּ *& partiti sunt.* Cum praef. & affix. וַיַּחְלְקוּם *& diviserunt, & distribuerunt eos.* 2. p. pl. m. תַּחְלְקוּ *partiamini, dividite.*

NIPHAL נֶחֱלַק, Lxx. *μερίζομαι*, Vulg. & alii, *dividor*, *ἐμπίπτω incido, irruo.*

Fut. 3. p. s. m. יֵחָלֵק, & retracto accentu ob concursum יֵחָלֶק, *dividetur.* Cum praef. וַיֵּחָלֵק *& distribuit se, & divisis copiis irruit.* 3. p. s. f. תֵּחָלֵק *dividetur, dividitur.*

PIEL חִלֵּק, Lxx. *διαιρέω*, *καταδιαιρέομαι*, *δίδωμι*, Aq. Sym. *μερίζω*, *μερίζομαι*, Sym. item, *διανέμω*, Vulg. & alii, *divido, distribuo.* Lxx. item, *ἔχω habeo*, *διασώζω servo, conservo.*

Praet. 3. p. s. m. cum aff. חִלְּקָם, Vulg. *divisit eos*, Thren. 4. v. 16. ubi Lxx. *μερὶς αὐτῶν pars eorum*; legebant חֶלְקָם, ab חֵלֶק *pars, portio.* 3. p. s. f. cum aff. חִלְּקַתָּה, Isai. 34. v. 17. contracte pro חִלְּקָתְהָ, *distribuit, divisit eam* (sortem). 2. p. s. m. cum praef. & aff. וְחִלַּקְתָּם *& divides eos.* 3. p. pl. c. in pausa; quare retinetur (-), חִלֵּקוּ *diviserunt, partiti sunt.* 2. p. pl. m. cum praef. וְחִלַּקְתֶּם *& dividetis.*

Infin. cum praef. מֵחַלֵּק *à dividendo, dividere.*

Imper. 2. p. s. m. חַלֵּק *divide.*

Fut. 3. p. s. m. יְחַלֵּק *dividet.* Cum praef. וַיְחַלֵּק, & sequente Maqqáph וַיְחַלֶּק־, *& divisit.* Cum praef. & aff. וַיְחַלְּקֵם *& divisit eos*, 1. Paral. 23. v. 6. c. 24. v. 3. ubi in libris etiam accuratissimis legitur וַיֶּחָלְקֵם in futuro Niphal. Vide Gram. Heb. tom. 1. p. 360. c. 1. 3. p. s. f. תְּחַלֵּק *dividet.* 1. p. s. c. אֲחַלֵּק, sequente Maqqáph אֲחַלֶּק־, & cum ה parag. אֲחַלְּקָה, *dividam.* Cum aff. אֲחַלְּקֵם *dividam eos.* 3. p. pl. m. יְחַלְּקוּ *divident.* Cum praef. וַיְחַלְּקוּ *& diviserunt.*

PUAL חֻלַּק, Lxx. *καταμετρέομαι divídor*, *παραδίδομαι trador.* Sym. active, *διανέμω divido*, Isai. 33. v. 23. ubi legebat חִלֵּק. Vel sensum, non verbum, expressit.

Praet. 3. p. s. m. חֻלַּק *divisum est, divisa sunt* (spolia). Cum praefix. וְחֻלַּק *& dividetur.*

Fut. 3. p. s. f. in pausa; quare (-) mutatur in (-), תְּחֻלָּק *dividetur.*

HIPHIL הֶחֱלִיק, Lxx. Jerem. 37. v. 11. al. 12. *ἀγορεύω concionor, sermonem habeo*, q. d. sermonem aliis divido. Et in alia significatione iidem Lxx. *δολιόω*, *δολόω*, *dolose ago.* Aq. *λειόω lævigo, lævem reddo.* Sym. *ἐξολισθαίνω labor, delabor.* Alii, *mollio, emollio, blandior.*

Praet. 3. p. s. m. הֶחֱלִיק *blanditur.* 3. p. s. f. הֶחֱלִיקָה *emollit* (sermones suos), Prov. 2. v. 16. ubi Sym. *cujus sermones ὀλισθηροὶ lubrici* (sunt).

Ben. s. m. מַחֲלִיק *blandiens, emolliens.* Cum praef. מִמַּחֲלִיק *præ blandiente.*

Infin. cum praef. לַחֲלִק cum (·) pro (·), Jerem. 37. v. 11. al. 12. Lxx. *τοῦ ἀγοράσαι ut sermonem haberet, ut concionaretur, ut sermonem divideret* populo suo. Vulg. & Chald. *ut divideret possessionem.* Alii, *ut blande & sensim elaberetur.*

Fut. 3. p. pl. m. cum ן paragog. יַחֲלִיקוּן *blandiuntur.*

HITHPAEL הִתְחַלֵּק, unde 2. p. pl. m. Imper. cum praef. וְהִתְחַלְּקוּ, Jos. 18. v. 5. Vulg. *& dividite.* Alii, *& divident* in Praet.

חָלָק m. Lxx. Aq. Sym. Theod. *λεῖος lævis, glaber, mollis, blandus.* Sym. item, *λειότερος*, sequente præpositione מִן, *lævior, blandior.* Lxx. item, *ἄστεγος non tectus, patens, apertus*, *καιρὸς tempus opportunum, occasio*, *πρὸς χάριν ad gratiam*, i. e. gratiosus. Cum praef. הֶחָלָק *glaber*, cum (·) pro (·) sub ה ob aliud (·) sequens sub ח; vide Gram. Heb. tom. 1. p. 69. c. 1. Aq. Jos. 11. v. 17. *μεμερισμένος divisus.* וְחָלָק *& mollior, & mollius.* R. חָלַק in Hiphil *emollivit.*

חֲלָק m. Chald. Lxx. Theod. *μερὶς, μέρος*, Vulg. & alii, *pars, portio.* Cum aff. חֲלָקֵהּ *pars ejus*, m. R. חֲלַק *divisit, partitus est.*

Digitized by Google

חֵלֶק m. Lxx. Aq. Sym. Theod. *μέρος*, Lxx. Sym. Theod. item, *μερὶς*, Vulg. & alii, *pars, portio*. Lxx. item, *μερισμὸς diviſio*, *κληρονομία hæreditas*, *κλῆρος ſors*, *βρόχος laqueus*, Prov. 7. v. 21. ubi Vulg. *blanditiæ*. Et Verbaliter, *μερίζω*, *διαμερίζω*, *divido*. Cum præf. הַחֵלֶק *pars*, וְחֵלֶק *& pars*, בְּחֵלֶק *in parte, cum blanditiis*, כְּחֵלֶק *ſecundum partem*, וּכְחֵלֶק *& ſecundum partem*, לְחֵלֶק *ad blanditiem*. Cum præf. & aff. חֶלְקוֹ *pars ejus*, m. חֶלְקְךָ & in pauſa חֶלְקֶךָ, *pars tua*, m. חֶלְקֵךְ *pars tua*, f. חֶלְקִי *pars mea*, c. וְחֶלְקִי *& pars mea*, c. חֶלְקָם *pars eorum*. Plur. חֲלָקִים, & cum præf. הַחֲלָקִים, *partes*. Cum affix. חֶלְקֵיהֶם *partes eorum*. R. חָלַק *diviſit, partitus, blanditus eſt*.

חֵלֶק Maſſ. *Hhéleq*, Vulg. *Hélec*, nomen proprium filii Galaad filii Machir filii Manaſſe filii Joſeph, Num. 26. v. 30. Etym. *pars, portio, lævitas*. Vide vocem præced.

חֶלְקָה f. Lxx. *μερὶς pars*. Aq. Sym. *κλῆρος ſors, hæreditas*. Lxx. item, *ὀλίσθημα* (Sym. *ὀλισθος*) *lapſus, lubricitas*, *διαβολὴ calumnia*, *πλάνησις error*, *δολιότης dolus*. Adjective, *δόλιος doloſus*, *γυμνὸς nudus*. Et Verbal. *μερίζω divido*. Alii item, *lævitas, glabrities, blanditiæ*. Cum præfix. הַחֶלְקָה *pars*, וְחֶלְקָה *& pars*, בְּחֶלְקָה *in parte*. Conſt. חֶלְקַת *pars, portio, glabrities, lævitas*. Cum præf. בְּחֶלְקַת *in parte*, מֵחֶלְקַת *à blanditiis*. Cum aff. חֶלְקָתִי *pars, portio mea*, c. חֶלְקָתָם *pars eorum*. Plur. חֲלָקוֹת *blanditiæ, doli*. Cum præf. בַּחֲלָקוֹת, & cum (-) & dagh. per legem æquivalentiæ pro (-) ſub ל, בַּחֲלַקּוֹת *in blanditiis, in dolis, in fraudibus*. R. חָלַק *diviſit, partitus, blanditus eſt*.

חֲלֻקָּה f. unde conſt. & cum præf. וַחֲלֻקַּת, 2. Paral. 35. v. 5. Lxx. *καὶ μερὶς & pars, & diviſio, & partitio*. Rad. חָלַק *diviſit, partitus eſt*.

חֶלְקִי Maſſ. *Hhelqí*, Vulg. *Helecitæ*, Num. 26. v. 30. nom. proprium familiæ חֵלֶק *Hhéleq* vel *Hélec*, quem vide ſupra cum ejus etymologia.

חֶלְקַי Maſſ. *Hhelqái*, Vulg. *Helcí*, nom. proprium Sacerdotis, qui cum Zorobabele Jeroſolymam aſcendit, Nehem. 12. v. 15. Etym. *pars mea*; ex חֵלֶק *pars*, & aff. 1. p. ſ. c.

חִלְקִיָּה Maſſ. *Hhelqiiiá*, & cum ſyllabica adjectione

חִלְקִיָּהוּ Maſſ. *Hhelqiiiáhou*, Vulg. *Helciá*, & *Helciás*, nomen proprium 1°. patris Eliacim, 4. Reg. 18. v. 18. Iſai. 22. v. 20. 2°. ſummi Sacerdotis tempore Joſiæ, 4. Reg. 22. v. 4. 3°. alterius Sacerdotis qui cum Zorobabele aſcendit Jeroſolymam, Nehem. 12. v. 6. 4°. patris Jeremiæ, Jerem. 1. v. 1. Etym. *portio*, ſive *pars*, aut *lenitas Domini*; ex חֵלֶק *portio, pars, lenitas*, & יָהּ, aut יָהוּ, *Dominus*.

חֲלֻקִּים m. pl. unde conſt. cum præf. בְּחַלְּקֵי, Iſai. 57. v. 6. incertus *ἐν μερίσι*, Vulg. *in partibus*. Alii, *in lubricitatibus, in locis lubricis*. Vacat apud Lxx. Rad. חָלַק *diviſit, partitus eſt, lubricus fuit*.

חַלֻּקִּים m. plur. unde conſt. חַלֻּקֵּי אֲבָנִים, 1. Reg. 17. v. 40. Lxx. *λεῖοι λίθοι læves*, Vulg. *limpidiſſimi lapides*; ad verbum, *læves lapidum*, h. e. læves lapides. Hic ſtatus conſtructus ponitur pro ſtatu abſoluto חַלֻּקִּים; vel quia ſubintelligitur præpoſitio מ *è, ex, de*, &c. quæ in cauſa eſt cur nomen præcedens interdum ſit conſtructum, vide Gram. Heb. t. 1. p. 124. c. 1. Vel חַלֻּקֵּי nomen eſt ſubſtantivum non adjectivum, ſic: *lævitates lapidum*, per hypallagen, pro: *lapides lævitatum*, h. e. lapides læves. Vide Gram. Heb. t. 1. p. 461. c. 1. p. 497. §. XIII. tom. 2. p. 23. c. 1. 2. R. חָלַק *lævis, glaber fuit*.

חֲלַקְלַקּוֹת f. pl. Lxx. Theod. *ὀλίσθημα*, *ὀλισθήματα*, *lapſus*, proprie *lubricus*. Vulg. *lubricum, fraudulentia*. Alii, *lubricitates, blanditiæ*. Hinc cum præf. וַחֲלַקְלַקּוֹת *& lubricum, & lubricitates*, בַּחֲלַקְלַקּוֹת *in blanditiis*, Vulg. *in fraudulentiis, fraudulenter*, כַּחֲלַקְלַקּוֹת *ſicut lubricum, ſicut lubricitates*. R. חָלַק *lubricus fuit*, &c.

חֶלְקַת Maſſ. *Hhelqáth*, Vulg. *Heleáth*, nomen proprium civitatis Leviticæ in Tribu Aſer, Joſ. 19. v. 25. c. 21. v. 31. Etym. *pars, portio*; ab חֶלְקָה idem.

חלש QAL Lxx. *ἀποστέλλω mitto*, *οἴχομαι abeo*, *τρέπω*, *verto, in fugam converto*. Vulg. *vulnero, fugo*. Alii item, *frango, debilito*; & paſſive, *debiliter, infirmor, ægroto*.

BEN.

Digitized by Google

Ben. f. m. חוֹלֵשׁ *debilitans*, *vulnerans*, *frangens*.

Fut. 3. p. f. m. cum præf. וַיַּחֲלֹשׁ *& debilitavit*, *& fugavit*. Et in alia forma ac in pausa, quare (-) mutatur in (·), וַיֶּחֱלָשׁ *& ægrotat*, *& infirmatur*.

חַלָּשׁ m. unde cum præf. הַחַלָּשׁ, Joel. 3. al. 4. v. 10. Lxx. Aq. ὁ ἀδύνατος *impotens*, Vulg. *infirmus*. R. חָלַשׁ *infirmatus est*.

חָם m. Lxx. πενθερὸς, alius, ἑκυρὸς, Vulg. & alii, *socer*. Hinc cum aff. חָמִיהָ *socer ejus*, f. חָמִיךְ *socer tuus*, f. R. חָמָה inusit. cujus ה mutatur in (י) cum aff. vide Gram. Heb. t. 1. p. 91. c. 1. 2. p. 118. §. XXIII. in fine.

חָם Masc. *Hhám*, Vulg. *Chám*, nomen proprium filii Noe, Gen. 5. v. 32. Etym. *calor*, vel *calidus*; ab חָמַם *caluit*, *incaluit*.

חַם, unde in pausa חָם, m. Lxx. Aq. Sym. θερμὸς, Vulg. & alii, *calidus*. Plur. חַמִּים *calidi*. R. חָמַם *caluit*, *incaluit*.

חֹם m. Lxx. καῦμα, θερμασία, Vulg. & alii, *calor*, *æstus*, φῶς *lux*, *lumen*. Et adjective, θερμὸς *calidus*. Item Verbal. θερμαίνω *calefacio*, *calefio*. Cum præf. וָחֹם *& æstus*, בְּחֹם *in æstu*, כְּחֹם *secundum æstum*, *calorem*, לְחֹם *ad calorem*. Cum præf. & aff. בְּחֻמּוֹ *in æstu ejus*, m. בְּחֻמָּם *in æstu eorum*. R. חָמַם *caluit*, *incaluit*.

חֵמָא & חֵמָה, m. Chald. Theod. θυμὸς, ὀργὴ, Vulg. & alii, *furor*, *ira*, *excandescentia*. Cum præf. וַחֲמָא *& ira*, *& furor*. Rad. יָחַם Heb. *incaluit ira*, vel *furore*.

חֵמָא *furor*, vide in חֵמָה, infra col. 611.

חֶמְאָה, & sine א, חֵמָה, f. Lxx. Sym. βούτυρον, Vulg. & alii, *butyrum*. Aliis est *pinguedo lactis*, ex qua butyrum conficitur. Cum præf. וְחֶמְאָה *& butyrum*, בְּחֵמָה, Job. 29. v. 6. *in butyro*. Const. חֶמְאַת *butyrum*. R. חָמָא vel חָמָה, inusit.

חָמַד QAL. Lxx. Aq. Sym. ἐπιθυμέω, Sym. item, ποθέω, Vulg. & alii, *desidero*, *concupisco*. Lxx. item, ἐνθυμέομαι *cogito*, Jos. 7. v. 21. ubi forte scripserunt ἐπιθυμέομαι *concupisco*; ἀρέσκω *approbo*, *mihi placet*, νικάω *vinco*. Et subst. ἐπιθυμία *concupiscentia*, *desiderium*, κάλλος *pulchritudo*; pro חָמַד legebant חֶמֶד *desiderium*, &c. aut sensum, non verbum, expresserunt.

Praet. 3. p. f. m. חָמַד *desiderat*. 3. p. pl. c. חָמְדוּ *desiderant*. Cum præf. וְחָמְדוּ *& concupiscunt*. 2. p. pl. m. חֲמַדְתֶּם *desiderastis*.

Fut. 3. p. f. m. יַחְמֹד contracte pro יֶחְמֹד, *concupiscet*. Sic 2. p. f. m. תַּחְמֹד *concupisces*. 1. p. f. c. ex forma יַחְמֹד cum præf. & affix. וָאֶחְמְדֵם *& concupivi ea*. 1. p. pl. c. itidem cum præf. & affix. ac ex eadem forma, וְנֶחְמְדֵהוּ *& desiderabimus*, *& desideravimus eum*.

NIPHAL נֶחְמַד, unde Ben. f. m. נֶחְמָד contracte pro נֶחְמָד, Lxx. ἐπιθυμητὸς *desiderabilis*, ὡραῖος *pulcher*. Sic cum præf. וְנֶחְמָד *& desiderabilis*. Plur. cum præfix. הַנֶּחֱמָדִים, Psal. 18. Heb. 19. v. 11. contracte pro הַנֶּחֱמָדִים *desiderabilia*, seu *desiderabiliora*, ob ם sequens.

PIEL חִמֵּד, unde 1. p. f. c. Praet. חִמַּדְתִּי, Cant. 2. v. 3. Lxx. ἐπεθύμησα *desideravi*, Vulg. *desideraveram*.

חָמֻד vide in חָמוּד, infra col. seq.

חֶמֶד m. Lxx. ἐπιθύμημα *cupiditas*, *desiderium*, sic etiam alii. Lxx. item adjective, ἐπιθυμητὸς *desiderabilis*, ἐκλεκτὸς *electus*. R. חָמַד *concupivit*, *desideravit*.

חֶמְדָּה f. Lxx. ἐπιθυμία *concupiscentia*, *desiderium*, *cupiditas*, ἔπαινος *laus*. Et adjective, ἐπιθυμητὸς *desiderabilis*, *desideratus*, ἐκλεκτὸς *electus*. Cum præf. וְחֶמְדָּה *desiderium*. Const. חֶמְדַּת *desiderium*. Cum affix. חֶמְדָּתְךָ *desiderium tuum*, vel *tui*, f. חֶמְדָּתִי *desiderium meum*, c. חֶמְדָּתָם *desiderium eorum*. R. חָמַד *desideravit*, *concupivit*.

חֲמוּדָה, unde pl. חֲמוּדוֹת, vide in חָמוּד, infra col. seq.

חֶמְדָּן Masc. *Hhemdán*, Vulg. *Hamdán*, nom. proprium filii Disan (Vulg. Dison) filii Seir Horrei, Gen. 36. v. 26. Is 1. Paral. 1. v. 41. dicitur חַמְרָן *Hhamrán*, Vulg. *Hamrán*, cum ר pro ד. Etym. *cupiditas earum*; ab חֶמֶד *cupiditas*, & aff. 3. p. pl. f. Vel *calor judicii*; ab חֹם *calor*, & דִּין *judicare*.

חַמָּה f. Lxx. θέρμη, Vulg. & alii, *calor*, ἥλιος, Vulg. & alii, *sol*, sic dictus quod omnia calefaciat, φιμὸς *frenum*, *capistrum*, Job. 30. v. 28. ubi legisse videntur חַסָּם aut חֶסֶם hodie inusit. ab חָסַם *capistro constrinxit*, *capistravit*. Vulg. ibid. *furor*; legebat

Digitized by Google

חַמָּה idem. Cum præf. הַחַמָּה *sol*, כַּחַמָּה *ficut fol.* Cum præf. & affix. מֵחַמָּתוֹ *à calore ejus*, m. R. חָמַם *caluit*, *incaluit*.

חֵמֶת f. unde cum præf. חֵמַת, Gen. 21. v. 14. Lxx. καὶ ἀσκὸς, Vulg. & alii, *& uter*, *& lagena.* R. חָמָה inusit. sed forma est ab חֵם ob (ֵ) retentum.

חֵמָה, & cum א pro ה, חֵמָא, f. Lxx. Theod. θυμὸς, Vulg. & alii, *furor*, *excandeſcentia.* Aq. ὄχλος *turba*, *tumultus.* Lxx. item, ὀργὴ *ira*, ὁρμὴ *impetus* (iræ), ἐνθύμιον *cogitatio*, ἰὸς *virus*, *venenum*, ὄνειδος *probrum.* Et adjective, ἄκρατος *merus*, θυμώδης, ὀργίλος, *iracundus.* Et Verbaliter, θυμοῦμαι *iraſcor.* Alii item, *uter*, *lagena*; adeo ut idem fit cum חֵמֶת & חֵמָה, de quibus infra suo loco. Cum præf. הַחֵמָה *furor*, וְחֵמָה & וְהַחֵמָה, *& furor*, בְּחֵמָה, & cum א pro ה, בְּחֵמָא, *in furore*, וּבְחֵמָה *& in furore.* Conſt. & abſol. חֲמַת *furor*, *uter*, *lagena.* Cum præf. וַחֲמַת *& furor*, בַּחֲמַת *in furore*, וּמֵחֲמַת *& de furore*, *& de utre.* Cum præf. & affix. חֲמָתוֹ *furor ejus*, m. וַחֲמָתוֹ *& furor ejus*, m. בַּחֲמָתוֹ *in furore ejus*, m. וּבַחֲמָתוֹ *& in furore ejus*, m. חֲמָתְךָ & in pauſa חֲמָתֶךָ, *furor*, *uter tuus*, m. וַחֲמָתְךָ *& furor tuus*, m. בַּחֲמָתְךָ *in furore tuo*, m. וּבַחֲמָתְךָ *& in furore tuo*, m. חֲמָתִי *furor meus*, c. בַּחֲמָתִי *in furore meo*, c. וּבַחֲמָתִי *& in furore meo*, c. וְכַחֲמָתִי *& ſecundum furorem meum*, c. חֲמָתָם *furor eorum.* Plur. חֵמוֹת & חֵמֹת, *furores.* R. חָמַם *caluit*, *incaluit*, ira vel furore.

חֶמְאָה *butyrum*, vide ſupra col. 609. in חֶמְאָה.

חוֹמָה *murus*, vide in חוֹמָה, ſupra col. 554.

חַמּוּאֵל Maſſ. *Hhamouél*, Vulg. *Hamuél*, nomen proprium filii Maſma, 1. Paral. 4. v. 26. Etym. *calor*, vel *ira Dei*; ex חֹם *calor*, vel חֵמָה *ira*, & אֵל *Deus*.

חָמוּד m. Lxx. ἐπιθύμημα, Lxx. item & Theod. ἐπιθυμία, *cupiditas*, *deſiderium*, ψυχὴ *anima.* Et adjective, Lxx. Sym. & alius, ἐπιθυμητὸς *deſiderabilis*, καταθύμιος *gratus*, *acceptus*, καλὸς *pulcher.* Hinc cum præf. & aff. חֲמוּדוֹ, Pſal. 38. Heb. 39. v. 12. Lxx. ψυχὴν αὐτοῦ *anima ejus*, m. S. Hieron. *deſiderabilia ejus*, m. בַּחֲמוּדוֹ *cum deſiderio ejus*, m. Plur. m. חֲמוּדֵיהֶם *& deſideria eorum.* Plur. f. חֲמֻדוֹת, & cum (ֹ) pro (וּ), חֲמֻדֹת, *deſideria*, *deſiderabilia.* Cum præf. הַחֲמֻדוֹת *deſideria*, וּבַחֲמֻדוֹת, Dan. 11. v. 38. *& cum deſiderabilibus*, Vulg. *rebuſque pretioſiſſimis.* R. חָמַד *concupivit*, *deſideravit*; cujus Verbi חָמוּד poteſt eſſe Paoul Qal.

חֲמוּטַל Maſſ. *Hhamoutál*, Vulg. *Amitál* (legebat חֲמִיטַל), nomen proprium matris Joachaz & Sedeciæ fratris ejus, 4. Reg. 23. v. 31. & c. 24. v. 18. Etym. *calor roris*; ex חֹם *calor*, & טַל *ros*.

חָמוּל Maſſ. *Hhamoúl*, Vulg. *Hamúl*, nom. proprium filii Phares filii Judæ, Gen. 46. v. 12. 1. Paral. 2. v. 5. Etym. *pius*, *clemens*, *miſericors*; ab חָמַל *pepercit*, *clementia uſus eſt*.

חַמּוֹן Maſſ. *Hhammón*, Vulg. *Hamón*, nomen proprium civitatis Leviticæ in confiniis Tribuum Aſer & Nephthali, Joſ. 19. v. 28. 1. Paral. 6. v. 76. Etym. *calor*, vel *ſol*, ab חֹם *calor*, aut חַמָּה *ſol*, *calor*.

חָמוֹץ m. Iſai. 1. v. 17. Lxx. ἀδικούμενος *injuria affectus*, Vulg. & alii, *oppreſſus.* Rad. חָמֵץ *exacerbatus*, *oppreſſus eſt*, &c.

חָמוּץ m. unde conſt. חֲמוּץ בְּגָדִים, Iſai. 63. v. 1. Lxx. ἐρύθημα ἱματίων *rubor*, *rubedo veſtium*, Vulg. *tinctis veſtibus*, alii, *rufus*, *conſperſus*, *infectus veſtibus*, h. e. cujus veſtes infectæ ſunt ſanguine. R. חָמַץ *conſperſus*, *infectus eſt*, &c.

חַמּוּק m. unde pl. conſt. חַמּוּקֵי, Cant. 7. v. 1. Lxx. ῥυθμοὶ, *aptationes*, *concinnitates*, Vulg. *juncturæ*, alii, *vertebræ*, *ambitus*, *circumductus.* R. חָמַק *ambivit*, *circuivit*, *circumduxit ſe*.

חֲמוֹר & חֲמֹר, m. Lxx. Aq. & alius, ὄνος, Vulg. & alii, *aſinus*, *aſina.* Lxx. item, ὑποζύγιον *ſubjugale* (jumentum), γομὸρ *Gomor*, 1. Reg. 16. v. 20. ubi legebant חֹמֶר; ἐπιθύμημα *cupiditas*, *deſiderium*, *deſiderabile*, Num. 16. v. 15. ubi legebant חָמוּד. Alii item, *cumulus*, *acervus*, Jud. 15. v. 16. ubi voces חֲמוֹר חֲמֹרָתָיִם interpretantur *acervum acervorum duorum*; vel, *acervum*, *imo duos acervos.* Vide Gram. Heb. tom. 2. p. 274. c. 2. Lxx. ἐξαλείφων ἐξήλειψα αὐτοὺς *delens delevi eos*, pro חֲמוֹר legebant חָמוֹר in infinitivo Qal, & pro חֲמֹרָתָיִם legebant חֲמַרְתִּים in Præterito ejuſdem conjug. cum affix.

Digitized by Google

Vide Gram. Heb. ibid. Hæc duo vocabula sine interpretatione sunt in Vulg. Cum præf. הַחֲמוֹר הַחֲמֹר *asinus*, וַחֲמוֹר וַחֲמֹר & *asinus*, וּבַחֲמֹר *& in asino*, לַחֲמוֹר *asino*. Cum præf. & affix. חֲמֹרוֹ *asinus ejus*, m. וַחֲמֹרוֹ *& asinus ejus*, m. לַחֲמֹרוֹ *asino ejus*, m. חֲמֹרְךָ *asinus tuus*, m. וַחֲמֹרְךָ *& asinus tuus*, m. & in pausa; quare ר afficitur (ָ) pro (ְ). Plur. חֲמֹרִים חֲמוֹרִים & חֲמֹרִים, *asini*. Cum præf. הַחֲמֹרִים הַחֲמוֹרִים & וַחֲמֹרִים, *asini*, וּבַחֲמֹרִים *& asini*, בַּחֲמוֹרִים & בַּחֲמֹרִים, *in asinos*, וּבַחֲמֹרִים *& pro asinis*, לַחֲמֹרִים *asinis*. Cum præf. & affix. חֲמֹרֵינוּ *asini nostri*, לַחֲמֹרֵינוּ *asinis nostris*, c. חֲמוֹרֵיהֶם *asini eorum*, וַחֲמֹרֵיהֶם *& asini eorum*, לַחֲמֹרֵיהֶם *asinis eorum*, חֲמֹרֵיכֶם *asini vestri*, m. R. חָמַר, *turbidum, lutulentum; & Chaldæis ac Syris gravem, lentum, ponderosum esse*. Bochart. de animal. sac. parte 1. col. 60. *asinum* derivat ab eodem verbo quatenus *rubere* etiam significat, quod in Oriente plerique asini sint rubri.

חֲמוֹר Mass. *Hhamór*, Vulg. *Hemór*, nomen propr. patris Sichem, Gen. 33. v. 19. c. 34. v. 2. Etym. *asinus*, vide vocem præced. Vel *lutum*, ab חָמַר idem. Vel ex Syriaca aut Chaldaica dialecto, *gravis, ponderosus*.

חֲמֹרָה f. unde dual. in pausa חֲמֹרָתָיִם, Jud. 15. v. 16. vide supra in חֲמוֹר.

חָמוֹת f. Lxx. πενθερά, Vulg. & alii, *socrus*. Hinc cum aff. חֲמוֹתָהּ *socrus ejus*, f. חֲמוֹתֵךְ *socrus tua*, f. Rad. חָמָה inusit. cujus tertia rad. ה mutatur in (ו).

חֹמֶט m. Levit. 11. v. 30. Lxx. σαῦρα *lacerta*. Bocharto de animal. sac. part. 1. l. 4. cap. 5. col. 1075. & seqq. est *lacerti* species, quæ in arenis degit; quod Thalmudicis חוֹמֶטוֹן; unde Græcorum ἄμαθος sit *arena*. Aliis est, *limax, testudo*. Hinc cum præf. וְהַחֹמֶט *& lacerta*. R. חָמַט inusit.

חֻמְטָה Mass. *Hhumtá*, Vulg. *Athmatha*, nomen proprium civitatis in Tribu Juda, Jos. 15. v. 53. al. 54. Etym. *lacerta; stellio*; ab חָמַט idem.

חָמִיץ m. Isai. 30. v. 24. ἀναπεποιημένον *præparatum*. Vulg. *migma*. Alii, *merum, purum, pabulum* proprie subacidum. R. חָמֵץ *fermentatus est*.

חֲמִישִׁי, & cum (ֳ) & dagh. pro (ְי), per legem æquival. חֲמִשִּׁי m. Lxx. πέμπτος, Vulg. & alii, *quintus*. Cum præf. הַחֲמִישִׁי & הַחֲמִשִּׁי, *quintus*, וְהַחֲמִישִׁי *& quintus*, בַּחֲמִשִּׁי *in quinto*. Fem. חֲמִישִׁית חֲמִשִּׁית & חֲמִשִׁית, Lxx. τὸ πέμπτον, τὸ ἐπίπεμπτον, supple μέρος *pars*, ut exprimitur Gen. 47. v. 24. *quinta* (pars). Et adverb. *quintò, quinta vice*. Cum præfix. הַחֲמִישִׁית הַחֲמִשִּׁית & וַחֲמִשִׁית, *quinta*. Cum præf. & affix. חֲמִישִׁתוֹ, cum (ִ) pro (ִי) sub שׁ *quinta pars ejus*, m. וַחֲמִישִׁתוֹ, & cum aff. plurali pro singulari, וַחֲמִשִׁתָיו, *& quinta pars, & quintæ partes ejus*, m. R. חָמַשׁ in Piel *quintavit*, h. e. quintam partem accepit.

חֲמִשִּׁית חֲמִישִׁית & חֲמִשִׁית, vide in præcedenti nomine.

חָמַל QAL. Lxx. Aq. Theod. φείδομαι, Vulg. & alii, *parco*. Sym. σπλαγχνίζομαι *maxima misericordia commoveor*. Lxx. item, ἐλεέω *misereor*, αἱρετίζω *eligo*, ἐπιποθέω *concupisco, desidero* (legebant חָמַר), πάσχω *patior*, πονέω *laboro* (legebant עָמַל), περιποιοῦμαι *conservo*. Alii item, *clementia utor*. Construitur cum עַל־ & אֶל־.

PRAET. 3. p. f. m. חָמַל & in pausa, quæ (ַ) mutavit in (ָ), חָמָל *pepercit, clementia usus est*. 2. p. f. m. in pausa; quare מ afficitur (ָ) pro (ַ), חָמָלְתָּ *pepercisti*. 1. p. f. c. cum præf. וְחָמַלְתִּי *& parcam*. 2. p. pl. m. חֲמַלְתֶּם *clementia usi estis, pepercistis*.

INFIN. cum præf. ה parag. & (ֳ) pro (ְ hhatoúph), לְחֶמְלָה *parcendo, clementia utendo*.

FUT. 3. p. f. m. יַחְמֹל יַחְמוֹל & יַחְמֹל, contracte pro יַחְמֹל & יַחְמוֹל, *parcet*. Sic cum præf. וַיַּחְמוֹל וַיַּחְמֹל & וַיַּחְמֹל, *& pepercit*. 2. p. f. m. תַּחְמֹל *clementia uteris*. Cum præfix. וְתַחְמֹל contracte pro וְתַחְמוֹל, *& clementia usus es*. 1. p. f. c. אַחְמוֹל contracte pro אֶחְמוֹל (à forma יַחְמֹל), *parcam, clementia utar*. Sic cum præf. וָאֶחְמֹל *& clementia usus sum*. 3. p. pl. m. in pausa; quare servatur hholem, יַחְמוֹלוּ contracte pro יַחְמֹלוּ, *parcent*. 2. p. pl. m. תַחְמֹלוּ & in pausa תַחְמוֹלוּ contracte pro תַחְמֹלוּ, *clementia utemini*.

חֶמְלָה f. unde const. & cum præf. בְּחֶמְלַת, Gen. 19. v. 16. *propter clementiam, miseri-*

cordium, &c. Lxx. ἐν τῷ φείσασθαι, Vulg. *eo quod parceret.* Cum præf. & aff. וּבְחֶמְלָתוֹ, Isai. 63. v. 9. *& in clementia*, Vulg. *& in indulgentia sua*, m. Lxx. Verbaliter, καὶ (διὰ τὸ) φείδεσθαι αὐτῶν *& quia clementia usus est erga eos*, posito plurali pro singulari. R. חָמַל *pepercit, clementia usus est.*

חמם QAL. Lxx. θερμαίνομαι, διαθερμαίνω, διαθερμαίνομαι (Sym. ἀναθερμαίνομαι), Vulg. & alii, *calesco, incalesco, calefio*, θέρμη γίνεται, *fit calor*, παρακαλέομαι *consolor*, vel *advoco*; à נחם. Et substantive, θέρμη *calor*, Eccle. 4. v. 11. ubi pro חַם legebant חֹם; aut sensum, non Verbum, expresserunt.

PRAET. 3. p. f. m. חַם *caluit, incaluit, fit calor.* Cum præf. וְחַם *& incaluit.* 1. p. f. c. חַמּוֹתִי *calefactus sum.*

INFIN. in forma perfecta, & ex terminatione (-), quod mutatur in (·) ob pausam, לַחְמֵם *ad calefaciendum se.* Et Job. 30. v. 4. Vulg. *cibus eorum*; vocem hanc componebat ex לֶחֶם *panis, cibus*, & aff. 3. p. pl. m.

FUT. 3. p. f. m. יֵחַם *calefaciet se.* Cum præfix. & (- hhatouph) in fine pro hhólem ob accentum retractum propter (ו) conversivum, וַיִּחַם vaiiahhom *& incaluit.* Vide Gram. Heb. tom. 1. p. 218. c. 1. tom. 2. p. 310. c. 1.

NIPHAL נֵחַם, unde BEN. pl. m. cum præf. & ex forma defectivorum Pe נ, הַנֵּחָמִים, Isai. 57. v. 5. Lxx. οἱ παρακαλοῦντες *consolantes, advocantes.* Vulg. *qui consolamini*, à נחם in Piel *consolatus est.* Alii, *incalescentes*, h. e. coeuntes. Vide Gram. Heb. t. 1. p. 120. c. 2. t. 2. p. 126. c. 2.

FUT. 3. p. f. m. יֵחַם & in pausa יֵחָם, *calefiet.* 3. p. f. f. תֵּחַם *incalescat, calefiat.* 3. p. pl. m. יֵחַמּוּ *incalescent, calefient.* In his personis, quas alii ad יָחַם verbum synonymum ac in fut. Qal referunt, characteristicæ afficiuntur (·) pro (·) ad compensandum daghésch ejectum. Vide Gram. Heb. tom. 1. p. 221. c. 1. 222. c. 1.

PIEL in forma perfecta, חִמֵּם, unde 3. p. f. f. FUTURI תְּחַמֵּם, Job. 39. v. 14. al. 17. Lxx. θάλψει *fovebit.* Alii, *calefaciet.* Vulg.

in 2. p. f. m. *calefacies.*

HITHPAEL הִתְחַמֵּם in forma perfecta unde 3. p. f. m. FUT. in pausa; quare (-) mutatur in (·), יִתְחַמָּם, Job. 31. v. 20. Vulg. *calefactus est.* Alii, *calefaciet, calefecit se.* Lxx. ἐθερμάνθησαν in plurali, *calefacti sunt.*

חַמָּנִים m. pl. Lxx. Aq. Sym. Theod. τεμένη, Vulg. & alii, *delubra.* Lxx. item, βδελύγματα *abominationes*, εἴδωλα *idola*, ὑψηλὰ *excelsa*, ξύλινα χειροποίητα *lignea manufacta* (idola). Alii item, *subdiales statuæ*, h. e. soli expositæ, ab חַמָּה *sol.* Alii, *luci.* Alii, *templa solis*, ab eadem voce חַמָּה. Alii, *templa Hammonis*, seu *Jovis*, qui dicebatur Hammon, quod idem esset atque *Hham* sive *Cham*, Noë filius. Cum præf. הַחַמָּנִים חַמָּנִים *delubra*, וְהַחַמָּנִים & וְחַמָּנִים, *& delubra.* Cum affix. חַמָּנֵיכֶם *delubra vestra*, m. servato (·) נ ob daghésch ei impositum. Vide Gram. Heb. t. 1. p. 89. c. 2. & p. 90. c. 1.

חמס QAL. Lxx. Aq. Sym. ἀδικέω *injuria afficio.* Lxx. item, ἀθετέω *prævaricor*, ἀσεβέω *impie ago*, τρυγάω *vindemio*, διαπετάζω *distendo*, ἐπίκειμαι *incumbo.* Alii item, *abripio, diripio, extorqueo, vim affero, violentia utor, opprimo.* Et ex dialecto Arabica, *removeo, transfero*; & intransitive, *migro, demigro.*

PRAET. 3. p. pl. c. חָמְסוּ *vim fecerunt, violarunt, contempserunt.*

BEN. f. m. חֹמֵס *vim faciens, vim facit.*

FUT. 3. p. f. m. יַחְמֹס contracte pro יַחְמוֹס, *diripiet.* Sic cum præf. וַיַּחְמֹס *& vi abripuit.* 2. p. pl. m. in pausa; quare remanet hhólem, תַּחְמֹסוּ contracte pro תַּחְמוֹסוּ, *abripitis, opprimitis.*

NIPHAL נֶחְמַס, unde 3. p. pl. c. נֶחְמְסוּ, Jerem. 13. v. 22. Lxx. Vatic. παραδειγματισθῆναι, Complut. παραδειγματισθήσονται, *ignominiæ expositæ*, Vulg. *pollutæ sunt* (plantæ tuæ). Alii, *ablata*, direptæ sunt.

חָמָס m. Lxx. ἀδίκημα, Lxx. Aq. Sym. ἀδικία, Vulg. & alii, *iniquitas, injustitia.* Lxx. item, ἀθεσία *prævaricatio*, ἀνομία *iniquitas*, ἀπώλεια *perditio*, ἀσέβεια *impietas*, μόχθος *labor*, ὄνειδος *probrum*, ταλαιπωρία *miseria*,

Digitized by Google

ὑπερηφάνεια *superbia*, &c. Et adjective, ἄδικος *injustus*, ἀσεβὴς *impius*, παράνομος *transgressor legis*, ψευδὴς *mendax*. Et Verbaliter, ἀδικοῦμαι *injuria afficior*. Alii item, *vis*, *violentia*, *direptio*. Cum præf. מֵחָמָס *violentia*, cum (ּ) pro (ּ) sub ח, ob aliud (ּ) sub ח, vide Gram. Heb. t. 1. p. 69. c. 1. וְחָמָס *& violentia*, לְחָמָס *violentiæ*, מֵחָמָס *à violentia*, וּמֵחָמָס *& à violentia*. Const. חֲמַס *violentia*. Cum præfix. וַחֲמַס *& violentia*, מֵחֲמַס *præ violentia*. Cum affix. חֲמָסוֹ *injuria ejus*, m. חֲמָסִי *injuria mea*, c. Plur. חֲמָסִים *violentiæ*. Rad. חָמַס *injuria affecit*, *violentia usus est*.

חָמֵץ QAL. Lxx. & V^a. edit. ζυμοῦμαι, Vulg. & alii, *fermentor*.

PRAET. 3. p. ſ. m. חָמֵץ *fermentata erat* (maſſa).

INFIN. cum (ּ) pro (ּ hhatoúph), & ה parag. quod accedente affixo mutatur in ה inſtar ejuſdem formæ nominum, חֻמְצָתוֹ *fermentari eam* (maſſam), Oſe. 7. v. 4. ubi aliis eſt nomen ſubſtantivum חֻמְצָתוֹ cum eodem affixo. Vide Gram. Heb. tom. 1. p. 351. c. 2. fin.

FUT. 3. p. ſ. m. ex forma (ּ) mutati in (ּ) ob pauſam, יֶחְמָץ contracte pro יֶחְמַץ, *fermentabitur*, *fermentaretur*.

HITHPAEL הִתְחַמֵּץ, unde 3. p. ſ. m. FUT. יִתְחַמֵּץ, Pſal. 72. Heb. 73. v. 21. Lxx. ἐξεκαύθη, Vulg. Lat. *inflammatum eſt*, S. Hieron. *contractum eſt*. Alii, *fermentatum*, *exacerbatum eſt* (cor meum).

חָמֵץ m. Lxx. & alius, ζύμη, Vulg. & alii, *fermentum*. Lxx. item & Aq. adjective, ζυμωτὸς, Lxx. item, ζυμίτης, Levit. 7. v. 3. al. 13. in edit. Vaticana, Vulg. *fermentatus*. Lxx. item Verbaliter, ζυμοῦμαι *fermentor*. Cum præf. מֵחָמֵץ, Amos. 4. v. 5. *de fermento*, Vulg. *de fermentato*. Lxx. ἔξω *extra*, legiſſe videntur מחוץ aut מִחוּץ, trajectis literis. Vide ſupra חוּץ, col. 555. R. חָמֵץ *fermentatus eſt*.

חֻמְצוֹ vide חוּץ, ſupra col. 554.

חֹמֶץ m. Lxx. Sym. ὄξος, Vulg. & alii, *acetum*. Lxx. item, ὄμφαξ *uva acerba*, *immatura*. Cum præf. וְחֹמֶץ *& acetum*, בַּחֹמֶץ *in aceto*, כַּחֹמֶץ *ſicut acetum*. R. חָמֵץ *fermentatus eſt*; unde *acetum* quod fit vinum fermentatum.

חֻמְצוֹ, unde cum aff. חֻמְצָתוֹ, vide in Infinitivo Qal Verbi חָמֵץ, ſupra col. præced.

חָמַק 3. p. ſ. m. PRAET. QAL, Cant. 5. v. 6. Aq. ἐκλινεν, Vulg. *declinaverat*, Sym. ἀποτρέψας *declinans* (tranſierat). Vacat apud Lxx. Alii, *receſſerat*, *circumeundo*, *circuiens*, *ſubduxerat ſe*.

HITHPAEL הִתְחַמֵּק, unde 2. p. ſ. f. FUT. in pauſa; quare (ּ) mutatur in (ּ), & cum ן paragog. תִּתְחַמָּקִין, Jerem. 31. v. 22. Lxx. Vatic. ἀποστρέψεις *averte te*, al. ἀποστραφήσῃ *averteris*. Sym. teſte S. Hieron. comm. in h. l. *demergeris in profundum*, Vulg. *deliciis diſſolveris*. Alii, *circuibis*, *circumeundo ſubduces te*.

חָמַר QAL. Lxx. ταράσσομαι *turbor*. Lxx. Sym. adjective, Pſal. 74. Heb. 75. v. 8. al. 9. ἄκρατος *purus*, *merus*. Alii ibid. *rubeo*. Sym. Pſal. 45. Heb. 46. v. 4. θολόομαι *turbidus*, *cœnoſus*, *lutoſus ſum*. Et in alia ſignificatione Lxx. καταχρίω *inungo*, Vulg. *linio*, alii, *bitumino*.

PRAET. 3. p. ſ. m. חָמַר, Pſal. 74. Heb. 75. v. 8. al. 9. *rubet*, alii, *merum* (eſt).

FUT. 3. p. ſ. f. cum præf. & affix. וַתַּחְמְרָה *& linivit*, *& bituminavit eam* (fiſcellam), Exod. 2. v. 3. ubi deficit Mappiq in ה affixo. 3. p. pl. m. יֶחְמְרוּ *turbabuntur*, *turbidæ*, *cœnoſæ*, *lutulentæ erunt* (aquæ).

PUAL, geminata ſecunda & tertia radicali, & cum (ּ) pro (ּ) ſub prima, חֳמַרְמַר, Lxx. ταράσσομαι, Vulg. & alii, *turbor*, *conturbor*, συγκαίομαι *comburor*. Vulg. item, *intumeſco*.

PRAET. 3. p. pl. c. חֳמַרְמְרוּ & in pauſa חֳמַרְמָרוּ, *turbata ſunt*, *conturbata ſunt* (viſcera mea), חֳמַרְמְרָה, *turbidæ*, *ſqualidæ ſunt* (facies meæ). Lxx. συνκέκαυται *combuſta eſt* (facies mea). Vulg. *intumuit*, Job. 16. v. 16. ubi ſecundum literas eſt חֳמַרְמְרָה 3. p. ſ. f. at ſecundum puncta vocalia eſt 3. p. pl. c. cum (ּ) pro (ּ). Vide Gram. Heb. tom. 1. p. 180. c. 2. 320. c. 1. 2.

חֲמַר & emphat. חַמְרָא, m. Chald. Lxx. Theod. οἶνος, Vulg. & alii, *vinum*. R. חָמַר *turbari*, *turbidum eſſe*; unde *vinum*, ſecundum

Digitized by Google

nonnullos, quod turbet cerebrum cum immoderatè sumitur.

חָמֹר vide חֲמוֹר, supra col. 612.

חֵמָר m. Lxx. ἀσφαλτος, Vulg. & alii, *bitumen.* Cum præf. וּבַחֵמָר בַּחֵמָר *bitumen*, בַּחֵמָר *cum bitumine.* R. חָמַר *bituminavit, bitumine linivit.*

חֶמֶר, & in pausa חָמֶר, m. Lxx. Deut. 32. v. 15. οἶνος *vinum*, Aq. αὐστηρὸν *austerum*, alii, *merum*, Vulg. *meracissimum.* Lxx. item, Isai. 27. v. 2. καλὸς *pulcher*, vel *pulchra* (vinea), ἐπιθύμημα *desiderium*; duplex interpretatio, quarum altera, ut videtur, est Lxx. altera Theodotionis; & utrique legebant חֶמֶד, quod vide supra col. 610. Vulg. *merum.* R. חָמַר *turbavit.* Vide supra חֲמַר Chald.

חֹמֶר m. Lxx. Aq. Sym. Theod. κόρος *corus*, mensura discretorum, quæ decem Epha seu bathos continebat. Vide Gram. Heb. t. 2. p. 525. c. 2. Lxx. item, ἀρτάβη *artaba*, mensura Persica, γομὸρ *gomor*, vel legebant עֹמֶר, aut ח pro ע positum existimarunt. Lxx. item, θημωνία, Aq. σωρὸς, *acervus*, κονιορτὸς *pulvis*, πηλὸς *lutum.* Et adjective, Lxx. Sym. πήλινος *luteus.* Alii, *cæmentum.* Cum præf. הַחֹמֶר *lutum, cæmentum, hhomer*, וְחֹמֶר *& hhomer*, בַּחֹמֶר & בְּחֹמֶר, *in luto, in lutum*, כַּחֹמֶר & כְּחֹמֶר, *ficut lutum*, וְכַחֹמֶר *& ficut lutum*, לַחֹמֶר *pro luto, pro cæmento*, מֵחֹמֶר *è luto, ex hhomer.* Plur. חֳמָרִים *acervi.* R. חָמַר *turbidum, lutosum esse*, &c.

חַמְרָא m. Chald. vide supra in חֲמַר.

חַמְרָן Mass. *Hhamrán*, Vulg. *Hamrán*, nom. proprium filii Disan (Vulg. Dison) filii Seir Horræi, 1. Paral. 1. v. 41. Is, Gen. 36. v. 26. dicitur חֶמְדָּן, Vulg. *Hamdán.* Vide supra col. 610. Etym. *asinus*; ab חֲמוֹר idem. Vel *lutum*; ab חֹמֶר idem. Vel denique, *vinum, vinosus*, ab חֶמֶר *vinum.*

חָמֵשׁ f. Lxx. Aq. Sym. Theod. πέντε, Vulg. & alii, *quinque.* Cum præf. וְחָמֵשׁ *& quinque.* Conft. חֲמֵשׁ *quinque.* Cum præf. וַחֲמֵשׁ *& quinque*, בַּחֲמֵשׁ *in quinque*, מֵחָמֵשׁ *de quinque.* Plur. חֲמִשִּׁים, cum (·) & dagh. per legem æquival. pro חֲמִשִׁים, Lxx. πεντήκοντα, Vulg. & alii, *quinquaginta*; cardinales enim numeri à tribus ad decem inclusive, in plurali numero tot continent decadas, quot unitates in singulari, vide Gram. Heb. tom. 2. p. 378. §. I. Lxx. item, πεντηκοστὸς *quinquagesimus.* Cardinales numeri pro ordinalibus interdum accipiuntur, vide Gram. Heb. t. 2. p. 387. c. 2. Cum præfix. הַחֲמִשִּׁים *quinquaginta*, וַחֲמִשִּׁים *& quinquaginta*, בַּחֲמִשִּׁים *in quinquaginta*, לַחֲמִשִּׁים *ad quinquaginta.* Cum præf. & aff. חֲמִשָּׁיו *quinquaginta ejus*, m. וַחֲמִשָּׁיו *& quinquaginta ejus*, m. חֲמִשֶּׁיךָ *quinquaginta tui*, m. חֲמִשֵּׁיהֶם *quinquaginta eorum*, m. cum (·) & daghésch ut supra loco (·). R. חָמַשׁ in Piel *quintavit.*

חמשׁ QAL, unde PIEL חִמֵּשׁ, ex quo 3. p. f. m. PRAET. cum præf. וְחִמֵּשׁ, Gen. 41. v. 34. *& quintabit* (Pharao), h. e. *quintam partem accipiet.* Lxx. καὶ ἀποπεμπτωσάτωσαν *& quintam partem accipiant* (præfecti Pharaonis). Vulg. *& quintam partem fructuum congreget in horrea* (Pharao).

חֹמֶשׁ m. Lxx. ψόα *lumbus*, Aq. ἐνοπλισμὸς *armatura*, Vulg. *inguen, latus.* Alii, *quinta costa lateris*, ubi sedes est fellis & jecoris. Vox eadem, Gen. 47. v. 26. significat etiam *quintam partem fructuum* terræ Ægypti, quæ cessit Pharaoni. Hinc cum præf. הַחֹמֶשׁ *inguen*, לַחֹמֶשׁ, Gen. 47. v. 26. *quintæ, ad quintam partem*, h. e. adeo ut *quinta pars* solvatur Pharaoni. R. חָמַשׁ in Piel *quintavit*, &c.

חֲמִשִּׁי m. cum (·) & daghésch per legem æquivalentiæ, pro חֲמִשִׁי ab חָמֵשׁ, Lxx. Aq. Sym. Theod. πέντε, Vulg. & alii, *quinque, quintus*; nam cardinales numeri nonnunquam pro ordinalibus usurpantur, vide Gram. Heb. tom. 2. p. 387. c. 2. Cum præf. הַחֲמִשִּׁי *quinque*, וַחֲמִשִּׁי *& quinque*, וּבַחֲמִשִּׁי *& in quinque*, לַחֲמִשִּׁי *in quinta.* R. חָמַשׁ in Piel *quintavit.*

חֲמוּשִׁי vide חֲמִישִׁי, supra col. 614.

חֲמֻשִׁים pl. m. à sing. inusit. חָמוּשׁ vel חָמֻשׁ, quod potest esse Paoul Qal Verbi inusit. חָמַשׁ, Lxx. ἐζωσμένοι *bene accincti*, διεσκευασμένοι *præparati*, h. e. ut interpretantur Aq. ἐνωπλισμένοι, & Sym. καθωπλισμένοι, Vulg.

Digitized by Google

& alii, *armati*. Lxx. item, Exod. 13. v. 18. πεμπτῃ γενεᾷ *quinta generatione*, Theod. ibid. πεμπταΐζοντες idem, vel *in quinque turmas distributi*, Vulg. & alii ibid. *armati*. Iidem Lxx. item, Jud. 7. v. 11. πεντήκοντα *quinquaginta*, legebant חמשים. Cum præf. וחמשים *armati*, וַחֲמֻשִׁים *& armati*. R. חָמַשׁ in Piel *quintavit*, & forte etiam antiquitus *armavit*.

חֲמִשִּׁית vide in חֲמִישִׁי, supra col. 614.

חֲמֵשֶׁת const. ab absol. חֲמִשָּׁה, vide Gram. Heb. tom. 2. p. 384. c. 1. Lxx. πέντε, Vulg. & alii, *quinque*. Cum præfix. וַחֲמֵשֶׁת *& quinque*, כַּחֲמֵשֶׁת *quasi quinque*, לַחֲמֵשֶׁת *pro quinque*. R. חָמַשׁ in Piel *quintavit*.

חֲמִשִּׁית vel חֲמִישִׁית, vide in חֲמִישִׁי, supra col. 614.

חֵמֶת m. unde const. חֵמַת, Ose. 7. v. 5. *uter, lagena*. Lxx. Verb. θυμοῦσθαι, Vulg. *furere*, referebant ad חֵמָה, quod vide supra col. 611. Cum præf. מֵחֵמַת, Job. 21. v. 20. *& ex utre*, Vulg. *& de furore*; ab eadem voce חֵמָה. Vacat apud Lxx. Cum affix. חֲמָתְךָ, Habac. 2. v. 15. *uter tuus*, m. Vulg. *fel suum*, legebat חֲמָתוֹ ab חֵמָה. Lxx. adjective, θολερὰ, al. ὀχλουμένη, *turbida*, al. πετομένη *volans*. Aq. χόλος σου *ira tua*, m. Sym. θυμὸς ἑαυτοῦ *furor ejus* vel *suus*, legebat ut Vulg. V^a. edit. ὀργή σου *ira tua*, m. Rad. חָמַת inusit. Vide חֵמָה, supra col. 611. & infra חֹמֶת.

חֲמָת Mass. *Hhamáth*, Vulg. *Emáth*, nomen proprium 1°. regionis, quæ erat terminus Septentrionalis terræ sanctæ, 4. Reg. 23. v. 33. &c. 2°. urbis in finibus Syriæ circa Damascum, 4. Reg. 14. v. 25. &c. Etym. *ira* vel *indignatio*; ab חֵמָה idem. Vel *calor*; ab חָמַם aut חֹם, *incaluit*. Vel *murus*; ab חוֹמָה aut חֹמָה, idem. Vel denique, *uter, lagena*, ab חֵמֶת idem.

חֵמֶת m. unde cum præf. הַחֵמֶת, Gen. 21. vv. 15. 19. Lxx. ἀσκὸς, Vulg. & alii, *uter, lagena*. Rad. חָמַת inusit.

חַמֹּת דֹּאר Mass. & Vulg. *Hhammóth* vel *Hammóth dór*, nomen proprium civitatis Leviticæ & confugii in Tribu Nephthali, Jos. 21. v. 32. Etym. *ira* vel *calor generationis*, aut *habitationis*; ab חֵמָה vel חֹם *calor*,

& דֹּר *generatio, habitatio*.

חֲמָתִי Mass. *Hhamathí*, Vulg. *Amathæus* & *Hamathæus*, nomen proprium filii Chanaan, Gen. 10. v. 18. & 1. Paral. 1. v. 16. Etym. *indignatio*, vel *uter*, vel *calor*, vel *murus*; ab חֵמָה *indignatio*, חֵמֶת vel חֵמֶת, *uter*, חֹם aut חֵמָה, *calor*, vel חוֹמָה *murus*.

חֵן m. Lxx. Aq. Sym. Theod. χάρις, Vulg. & alii, *gratia*. Lxx. item, ἀρέσκεια *comitas, urbanitas*, ἔλεος *misericordia*. Et adjective, ἐπίχαρις *gratus*, εὔχρηστος *utilis*, θερμὸς *calidus*, Jerem. 31. v. 2. ubi legebant חַם, vide S. Hieron. comm. in h. l. Cum præf. בְּחֵן *gratia*, וְחֵן *& gratia*. Cum aff. חִנּוֹ *gratia ejus*, m. mutato (..) in (.) & dagh. ad compensandam secundam radicalem ejectam. Vide Gram. Heb. tom. 1. p. 94. c. 1. num. III.

חֵנָדָד Mass. *Hhenadhádh*, Vulg. *Enadád* vel *Henadád*, nomen proprium patris Bavai, Nehem. 3. v. 18. Etym. *gratia*, vel *misericordia dilecti*; ab חֵן *gratia, misericordia*, & דּוֹד *dilectus*.

חָנָה QAL. Lxx. Aq. Sym. & alius, παρεμβάλλω, Lxx. item, στρατοπεδεύω, κατεστρατοπεδεύω, Vulg. & alii, *castrametor*. Lxx. item, ἀπαίρω *discedo, castra moveo*, Num. 9. v. 18. sed ibi duo Verba ἀπαίρω & παρεμβάλλω trajiciuntur; ἀναβαίνω *ascendo*, καταλύω *diversor*, κυκλόω *circumdo*, ὁδηγέω *dux sum in via*, περικαθίζω *obsideo*, περιχαρακόω *circumvallo*, πολεμέω *belligero*, &c. Et substantive, παρεμβολὴ *castra*. Alii item, *resideo, consideo, subsideo, desideo*. Construitur cum אֶל, לְ, לִפְנֵי, סָבִיב, & עַל.

Præt. 3. p. s. m. חָנָה *castrametatus est*. 1. p. s. c. cum præf. וְחָנִיתִי *& castrametabor*. 3. p. pl. c. חָנוּ *castrametati sunt*. Cum præf. וְחָנוּ *& castrametabuntur*.

Ben. s. m. חֹנֶה חֹנֶה *castrametans* (est), *castrametatur*. Cum aff. חֹנָךְ *castrametans contra te*, m. Psal. 52. Heb. 53. v. 6. cum punctorum trajectione ut fit in pausa cum particulis, pro חֹנְךָ & in pausa חֹנֶךָ, vide Gram. Heb. tom. 1. p. 348. c. 2. fin. & tom. 2. p. 311. c. 2. Præterea, contractio est pro חֹנֶה עָלֶיךָ *castrametans contra te*, vide Gram. Heb. tom. 1. p. 372. Mantiss. II. c. 2. Lxx.

Digitized by Google

ibid. ἀνθρωπαρέσκων, Vulg. Lat. *eorum qui hominibus placent*, legebant חֹנָן *gratiosus*, *obsequens* in Benoni Qal Verbi חָנַן, quod vide infra, mutato singulari in pluralem. Aq. περιβεβληκότων περὶ σὲ *eorum qui castrametati sunt circa te*, Sym. παρεμβαλλόντων περὶ σὲ, *castrametantium circa te*, S. Hieron. *circumdantium te*. Fem. חֹנָה *castrametans*. Plur. m. חֹנִים & cum præf. הַחֹנִים, *castrametantes*, וְהַחֹנִים *& castrametantes*.

INFIN. חֲנוֹת *castrametari*. Cum præfix. וּבַחֲנוֹת *& in castrametando*. Cum præf. & affix. חֲנֹתֵנוּ *castrametari nostrum*, c. *castra nostra*, לַחֲנֹתְכֶם *castrametari vos*, m. (ubi) *castrametari debeatis*.

IMPER. 2. p. s. m. cum præf. וַחֲנֵה *& castrametare*. 2. p. pl. m. חֲנוּ *castrametemini*, *ponite castra*.

FUT. 3. p. s. m. cum apocope, quam vide in Gram. Heb. tom. 1. p. 288. c. 2. וַיִּחַן *& castrametatus est*. 2. p. s. m. תַּחֲנֶה *castrametaberis*. 3. p. pl. m. יַחֲנוּ *castrametabuntur*. Cum præf. וַיַּחֲנוּ *& castrametabuntur*, יַחֲנוּ, & cum ן paragogico יַחֲנוּן, *& castrametati sunt*. 2. p. pl. m. תַּחֲנוּ *castrametabimini*. 1. p. pl. c. cum præf. וַנַּחֲנֶה *& castrametati sumus*.

חַנָּה Mass. *Hanná*, Vulg. *Anná*, nom. proprium alterius uxoris Elcanæ, 1. Reg. 1. v. 2. 2°. prophetissæ filiæ Phanuel, Luc. 2. v. 36. Etym. *gratiosa*, vel *misericors*, vel *donans*, aut *donatrix*; ab חָנַן *gratiosus*, *misericors fuit*, *donavit*.

חֲנוֹךְ Mass. *Hhanóch*, Vulg. *Henóch & Enóch*, nomen propr. 1°. filii Cain, Gen. 4. v. 17. 2°. filii Jared, Gen. 5. v. 18. Luc. 3. v. 37. 3°. filii Madian filii Abrahæ, Gen. 25. v. 4. 4°. filii Ruben, Gen. 46. v. 9. 1. Paral. 5. v. 3. 5°. civitatis quam ædificavit Cain, quamque nomine filii sui Henoch appellavit, Gen. 4. v. 17. Etym. *dedicatus*, aut *morigeratus*; ab חָנַךְ *dedicavit*, *initiavit*, *instruxit*.

חָנוּן Mass. *Hhanoún*, Vulg. *Hanón*, nomen propr. filii Naas regis filiorum Ammon, 2. Reg. 10. v. 1. 1. Paral. 19. v. 2. Etym. *gratiosus*, *misericors*, vel *donans*; ab חָנַן *gratiosus*, *misericors fuit*, *donavit*.

חַנּוּן m. Lxx. ἐλεήμων, οἰκτίρμων, *misericors*. Alii item, *gratiosus*, *benignus*, *beneficus*, *ad benefaciendum propensus*. Cum præf. וְחַנּוּן *& misericors*. R. חָנַן *gratiosus fuit*, &c.

חָנַט QAL. Lxx. ἐκφέρω *effero*, *exsero*, Aq. προβάλλω, Vulg. & alii, *profero*, *protrudo*. Et in alia significatione, Lxx. ἐνταφιάζω, θάπτω, *sepelio*. Aq. ἀρωματίζω, Vulg. & alii, *aromatibus condio*, nimirum ad sepulturam.

PRAET. 3. p. s. f. חָנְטָה *protulit*.

PAOUL pl. m. cum præf. & (ֻ) pro (וּ), חֲנֻטִים, Gen. 50. v. 3. *conditi*, vel *condita* (cadavera), Lxx. ταφὴ *sepultura*.

INFIN. cum præfix. לַחֲנֹט *ad condiendum*.

FUT. 3. p. pl. m. cum præfix. וַיַּחַנְטוּ *& condierunt*.

חִנְטִין pl. f. Chald. sed ex terminatione masculina, Esd. 6. v. 9. & c. 7. v. 22. Lxx. πυροὶ, Vulg. & alii, *frumentum*, *frumenta*, *tritica*. R. חָנַט *protrusit*; unde *frumentum*, quod è folliculis suis protrusum emineat.

חַנִּיאֵל Mass. *Hhanniél*, Vulg. *Hanniél & Haniél*, nomen proprium 1°. filii Ephod, principis Tribus Manasse, Num. 34. v. 23. 2°. filii Ollæ, 1. Paral. 7. v. 39. Etym. *gratia*, vel *misericordia Dei*; ex חֵן *gratia*, *misericordia*, & אֵל *Deus*.

חֲנֻיוֹת vel חֲנוּת, f. plur. à sing. inusit. חָנוּת. Hinc cum præf. הַחֲנֻיוֹת aut הַחֲנוּיוֹת, Jerem. 37. v. 16. Aq. ἐργαστήρια *officinæ*, *tabernæ*. Alius, συγκλεισμὸς (sic etiam Complut.) Vulg. *clausura*. Lxx. χερὶθ mendosè pro χερὶθ, aut χανὼθ; vocem Hebraicam retinuerunt. Alii, *mansiones*, *cellulæ*, *domunculæ* (carceris), *ergastula*, *hospitia*, seu *diversoria*, &c. Rad. חָנָה *castrametatus est*, *mansit*, *diversatus est*. Pro hujus pluralis formatione vide Gram. Heb. tom. 1. p. 65. c. 2.

חֲנִיכָיו m. pl. à sing. inusit. חָנִיךְ, unde cum aff. חֲנִיכָיו, Gen. 14. v. 14. Lxx. ἰδίοι *proprii*, *sui*, Vulg. *expediti*. Alii, *instructi*, *instituti*, *imbuti*, *edocti*, *initiati*, ad bellum videlicet. R. חָנַךְ *initiavit*, *imbuit*, *instituit*.

חֲנִינָה f. Jerem. 16. v. 13. Lxx. ἔλεος *misericordia*. Vulg. *requies*; legisse videtur נוּחָה aut מְנוּחָה *requies*, à נוּחַ *quiescere*; vel sensum

Digitized by Google

sum, non verbum, expressit. Alii, *gratia, benevolentia exercita, benevolentiæ signum.* R. חָנַן *gratiosus, benevolus fuit.*

חֲנִית f. Lxx. Aq. Sym. Theod. V^a. edit. λόγχη, Vulg. & alii, *lancea.* Lxx. Aq. Sym. Theod. item, δόρυ, Vulg. & alii, *hasta.* Lxx. item & alius, ζιβύνη *lancea.* Lxx. item, μάχαιρα, ῥομφαία, *gladius*, εγχειρίδιον *pugio*, ὅπλον *arma*, in genere. Cum præf. חֲנִית *hasta*, בַּחֲנִית & וַחֲנִית *& hasta*, בַּחֲנִית *cum hasta*, וּבַחֲנִית *& cum hasta.* Cum præf. & aff. חֲנִיתוֹ *hasta ejus*, m. וַחֲנִיתוֹ *& hasta ejus*, m. בַּחֲנִיתוֹ *cum hasta ejus*, m. חֲנִיתֶךָ in pausa, quare ת afficitur (ֶ) pro (ְ), *hasta tua*, m. Plur. ex terminat. masculina & cum præf. חֲנִיתִים *hastæ.* Ex terminatione fem. & cum præf. ac affix. חֲנִיתוֹתֵיהֶם & וַחֲנִיתוֹתֵיהֶם, *& hastæ eorum*, anomalos pro וַחֲנִיתֹתֵיהֶם. Vide Gram. Heb. tom. 1. p. 67. c. 2. initio. R. חָנָה *castrametatus est, belligeravit*; unde *hasta, lancea*, quod in castris, sive in bello, maximus esset earum usus.

חָנַךְ QAL. Lxx. ἐγκαινίζω *innovo, renovo*, Vulg. *dedico.* Alii item, *initio*, h. e. re aliqua uti incipio, *erudio, imbuo, instituo, doceo.*

Praet. 3. p. s. m. cum affix. חֲנָכוֹ *dedicavit eam* (domum).

Imper. 2. p. s. m. חֲנֹךְ *initia, instrue, doce.*

Fut. 3. p. s. m. cum aff. יַחְנְכֶנּוּ *initiabit, dedicabit eam* (domum). 3. p. pl. m. cum præf. וַיַּחְנְכוּ *& dedicarunt.*

חֲנֻכָּה f. Heb. & Chald. cum (ֻ) & dagh. per legem æquivalentiæ pro חֲנוּכָה, Lxx. ἐγκαίνισις, ἐγκαινισμὸς, Vulg. & alii, *dedicatio*, τὰ ἐγκαίνια *encænia, dedicationes.* Const. & cum præf. חֲנֻכַּת *dedicatio*, וּבַחֲנֻכַּת *& in dedicatione*, לַחֲנֻכַּת *ad dedicationem.* R. חָנַךְ *dedicavit.*

חֲנֹכִי Mass. *Hhanochí*, Vulg. *Henochitæ*, nomen patronymicum familiæ Henoch filii Ruben, Num. 26. v. 5. Etym. *dedicatio, initiatio*; ab חָנַךְ *dedicavit, initiavit.*

חִנָּם adverbium, Lxx. Aq. Theod. δωρεὰν *gratis, sine merito.* Lxx. Sym. μάτην, Lxx. item, διακενῆς, *vane, frustra, inaniter.* Lxx. item, ἀδίκως *injuste.* Aq. item, ἀναιτίως, Sym. ἀναξίως, *sine culpa, sine causa.* Lxx. item adjective, μάταιος *vanus*, ψευδὴς *mendax.* Sym. ἀναίτιος *inculpatus.* Cum præf. הַחִנָּם *an gratis?* cum (ַ) sub ה interrogante pro (ְ) ob gutturalem sequentem affectam alia motione quam (ְ), vide Gram. Heb. tom. 1. p. 375. c. 2. Rad. חָנַן *gratiosus fuit*, &c.

חֲנַמְאֵל Mass. *Hhanamél*, Vulg. *Hanameel*, nomen proprium filii Sellum patruelis Jeremiæ prophetæ, Jerem. 32. v. 7. Etym. *gratia, misericordia, donum à Deo*; ab חֵן *gratia, misericordia, donum*, ם *à* vel *ab*, & אֵל *Deus.*

חֲנָמַל m. unde cum præf. בַּחֲנָמַל, Psal. 77. Heb. 78. v. 47. Lxx. ἐν τῇ πάχνῃ, Vulg. Lat. *in pruina.* Aq. ἐν κρύει *in glacie*, S. Hieron. *in frigore*, Sym. ἐν σκώληκι *in verme.* Alii, *in fulmine, in lapidibus grandinis*, h. e. in grandine magna instar lapidum, *in locusta*, &c. Confer Exod. 9. v. 22. & seqq. ubi eadem historia narratur. R. חנמל inusit.

חָנַן Heb. & Chald. QAL. Lxx. Sym. οἰκτείρω, Lxx. item, ἐλεέω, Vulg. & alii, *misereor.* Lxx. item, κολακεύων ὑποχαλίομαι *adulans advoco.* Aq. Sym. & alius, δωρέομαι *do, dono, condono.* Aq. item, χαρίζομαι *largior, gratificor.* Alii item, *gratiosus, beneficus sum, gratis beneficium confero, parco; rogo, supplico*, in qua ultima significatione vulgo construitur cum לְ.

Praet. 3. p. s. m. ex forma perf. חָנַן *dedit, donavit.* Cum aff. & in forma imperfecta, חַנַּנִי *donavit mihi.* Sic cum præf. וְחַנַּנִי *& gratiam faciet mihi.* 1. p. s. c. cum præf. & in forma imperf. וְחַנֹּתִי, aut defective וְחַנֹּתִי, *& miserebor, & deprecabor.* 3. p. pl. c. in forma perf. & in pausa; quare (ַ) mutatur in (ָ), חָנָנוּ *gratiam faciunt, parcunt.*

Ben. s. m. חוֹנֵן & חֹנֵן, Lxx. οἰκτίρμων *misericors*, Aq. χαριστικὸς *gratiosus*, alii, *gratiam faciens.* Cum præf. לְחוֹנֵן *gratiose largienti.*

Infin. in forma perf. חָנוֹן *gratiam faciendo.* Ex forma quiesc. Lam. ה in Piel,

Digitized by Google

חָנֹּן חֲנֹן *misereri*, vide Gram. Heb. tom. 1. p. 217. c. 2. Chaldaice & cum præf. בְּמִחַן, Dan. 4. v. 24. *in largiendo, in miserendo.* Theod. substant. ἐν οἰκτιρμοῖς, Vulg. (*in*) *misericordiis.* Vide Gram. Chald. tom. 2. p. 596. c. 2. Cum præf. aff. in forma perfecta, & ex terminatione (ֶ), לַחֲנַנְכֶם *miserendi ejus*, f. לַחֲנַנְכֶם *gratiam facere vobis*, m. Isai. 30. v. 18. ubi anomalos puncta non mutata remanent. Vide Gram. Heb. tom. 1. p. 352. c. 2. ubi etiam exstat vox præced. לְחֶנְנָהּ.

Imper. 2. p. s. m. cum præf. חָנֵּנִי hhonnéni *miserere mei*, c. Vide Gram. Heb. t. 1. p. 357. c. 1. Cum præf. וְחָנֵּנִי vehhonnéni *& miserere mei*, c. חָנֵּנוּ hhonnénou *miserere nostri*, c. 2. p. pl. m. cum affix. חָנֻּנִי, cum (ֻ) pro (ו), hhonnúni *miseremini mei*, c. חָנּוּנוּ hhonnoúnou *gratificamini, gratis date nobis*, c.

Fut. 3. p. s. m. ex forma perfecta יְחֹנֵן, & ex forma imperf. יָחֹן *gratiam faciet, miserebitur.* Cum præf. & (ָ hhatoúph) in fine pro hhólem ob accentum ab ultima ad penult. vi (ו) convertentis retractum, וַיָּחָן vaiiahhon *& gratiam fecit, & misertus est.* Vide Gram. Heb. tom. 1. p. 218. c. 1. & t. 2. p. 309. c. 2. 310. c. 1. Cum præf. & aff. יְחָנֶּנּוּ *gratiam faciet ei, miserebitur ejus*, m. וַיְחָנֵּהוּ *& gratiam fecit ei*, m. *& misertus est ejus*, m. יָחְנְךָ iohhnechá *misereatur tui*, m. Gen. 43. v. 29. Isai. 30. v. 19. ubi puncta vocalia trajiciuntur, & daghésch forte exsulat ex נ tum ob (ְ) ei suppositum; tum quia hoc dagh. nunquam venit post (ֹ), pro יְחָנְךָ iehhonnechá, aut יְחֻנְךָ, vide Gram. Heb. tom. 1. p. 361. c. 1. וִיחֻנֶּךָּ, Num. 6. v. 25. *& misereatur tui*, m. in pausa; quare נ afficitur (ֶ) pro (ְ). Daghésch forte imprimitur τῷ ך ad compensandum נ epentheticum abjectum; est enim pro וִיחֻנֶנְךָ, vide eand. Gram. ibid. & p. 337. num. III. Denique ex (ִ) τῷ (ו) & altero (ִ) τῷ (י) fit (ִי) sub (ו). Vide eand. Gram. ibid. p. 385. c. 1. num. IV. יְחָנֵּנוּ iehhonnénou *gratiam faciet nobis, miserebitur nostri*, c. וִיחָנֵּנוּ vihhonnénou *& miserebitur nostri*, c. pro (ִי) sub (ו), vide mox supra. עַד שֶׁיְּחָנֵּנוּ adh scheiehhonnénou *donec misereatur nostri*, c. Psal. 122. Heb. 123. v. 2. ubi daghésch forte non imprimitur τῷ (י) ob (ְ) ei suppositum.

NIPHAL נִחַן, unde 2. p. s. f. Praet. ex forma defectivorum Pe נ, cum (ַ) pro (ְ) sub נ ad compensandum dagh. ejectum, & cum (י) parag. aut potius antiqua vocali *e* in fine, נֵחַנְתְּי, Jerem. 22. v. 23. pro נֵחַנְתְּ aut נִחַנְתְּ. Vide Gram. Heb. tom. 1. p. 219. c. 2. Lxx. καταστενάξεις *gemes, ingemisces*, Vulg. *congemuisti*; legisse videntur נֶאֱנַחְתְּ à נָאַח, *gemuit, lamentatus est.* Alii, *gratiosa eris*, ironice.

PIEL חִנֵּן, vel POEL חוֹנֵן, aut חָנַן, Lxx. ἐλεέω, οἰκτείρω, Vulg. *misereor*, δέομαι *precor.* Alii, *gratiam facio, gratiosum reddo.*

Ben. s. m. cum præf. & ex forma imperfecta, וּמְחוֹנֵן *& gratiam faciens, & miserens.*

Infin. cum præf. aff. & in forma perf. לְחֶנְנָהּ, Psal. 101. Heb. 102. v. 14. *miserendi ejus*, f. cum (ֶ) pro (ְ) sub ח, & ejecto daghésch ex priori נ ob (ְ) ei suppositum, pro לְחֶנְּנָהּ. Aliis est Infinitivus Qal perfectus & ex forma (ְ). Vide ibi.

Fut. 3. p. s. m. ex forma perfect. יְחַנֵּן, Prov. 26. v. 25. *gratiosam exhibet* (vocem suam), Vulg. *submiserit*, Lxx. δέηταί *precetur.* 3. p. pl. m. ex forma imperf. & in pausa; quare retinetur (ֵ), יְחֹנֵנוּ *gratiam facient, miserebuntur.*

HOPHAL הוּחַן, unde 3. p. s. m. Fut. cum (ֻ) pro (וּ), יֻחַן. Vide Gram. Heb. t. 1. p. 227. c. 1. Prov. 21. v. 10. Isai. 26. v. 10. Lxx. Prov. 21. v. 10. ἐλεηθήσεται *misericordia afficietur*, Vulg. *miserebitur.* Alii, *gratia, misericordia fiet.* Iidem Lxx. Isai. 26. v. 10. πέπαυται *quievit, cessavit.* Aq. Theod. ἠλεήθη *misericordia affectus est, misericordiam consequutus est*, Sym. ἐδωρήθη *donatus est.* Vulg. *misereamur*, sensum, non verbum, expressit. Alii, *gratia fiat.*

HITHPAEL הִתְחַנֵּן, Lxx. Sym. Theod. δέομαι, *oro, precor.* Lxx. item, καταδέομαι, παραιτέομαι *deprecor*, ἀξιόω *peto, postulo*, sic etiam alii.

Digitized by Google

PRAET. 2. p. f. m. cum ה expresso in fine, התחננתה התחנַּנְתָּ *deprecatus es.* 1. p. f. c. התחננתי *deprecatus sum.* 1. p. pl. c. והתחננו *& deprecabuntur.*

BEN. f. m. Chald. ומתחנן, Dan. 6. v. 11. *& deprecans.*

INFIN. cum præf. & (-) in fine pro (-) ob Maqqaph, להתחנן־ *ad deprecandum.* Cum præf. & aff. בהתחננו *in deprecando eo, cum deprecaretur ipse.*

FUT. 3. p. f. m. cum præf. ויתחנן, & sequente Maqqaph ויתחנן־, *& deprecatus est.* Sic 3. p. f. f. ותתחנן־ *& deprecata est.* 2. p. f. m. ex forma (-) mutati in (-) ob pausam; תתחנן *deprecaberis.* 1. p. f. c. cum (-) in fine pro (-) ob Maqqaph אתחנן־, & ex forma (-) mutati in (-) ob pausam, אתחנן, *deprecabor.* Cum præf. & ex forma (-), ואתחנן, &, secundum alia exemplaria, ואתחנן, *& deprecatus sum.*

חנן Masc. *Hbanán*, Vulg. *Hanán*, nom. proprium filii 1°. Maacha, 1. Paral. 11. v. 43. 2°. Sesac, 1. Paral. 8. v. 23. 3°. Asel filii Elasa, 1. Paral. 8. v. 38. &c. 4°. Jegedeliæ, Jerem. 35. v. 4. &c. Etym. *gratiosus, misericors, donans*; ab חנן *gratiosus, misericors fuit, donavit.*

חננאל Masc. *Hbananél*, Vulg. *Hananeél*, nomen propr. unius è turribus Jerusalem, Nehem. 3. v. 1. Jerem. 31. v. 38. Etym. *gratia, misericordia, donum Dei*, vide nom. præced.

חנני Masc. *Hbanáni*, Vulg. *Hanáni*, nomen proprium patris Jehu prophetæ, 3. Reg. 16. v. 7. &c. Etym. *gratiosus, misericors, donans*, vide supra חנן.

חנניה & חנניהו, Masc. *Hbananiá & Hbananiáhou*, Vulg. *Hananiás & Ananias*, nom. proprium 1°. patris Selemiæ patris Jeriæ, Jerem. 37. v. 12. 2°. patris Sedeciæ principis, Jerem. 36. v. 12. 3°. filii Zorobabel filii Phadaiæ, 1. Paral. 3. v. 19. &c. 4°. prophetæ de Gabaon, Jerem. 28. v. 1. 5°. unius è ducibus regis Oziæ, 2. Paral. 26. v. 11. 6°. unius è sociis Danielis qui cognominatus est Sidrach, Dan. 1. vv. 6. 7. Etym. *gratia, misericordia, donum Domini*; ab חנן *gratiosus, misericors fuit, donavit*, & יה vel יהו, *Dominus.*

חנס Masc. *Hbanés*, Vulg. *Hanés*, Isai. 30. v. 4. nomen proprium civitatis Ægypti prope Æthiopiam, secundum S. Hieron. comm. in h. l. tom. 3. nov. edit. coll. 252. 253. Etym. *gratiæ vexillum*, vel *tentatio*; ab חן *gratia*, & נס *vexillum*, vel נסה in Piel *tentavit.*

חנף QAL. Lxx. μιαίνομαι, μολύνομαι, Vulg. & alii, *polluor, contaminor*, φονοκτονέομαι (sic etiam Sym.) *cædibus inficior*, ἐπιχαίρομαι *gaudeo, exsulto.* Alii item, *hypocrita sum, simulatione utor.* Et active, *profano.*

PRAET. 3. p. f. f. חנפה *profanata est.* 3. p. pl. c. in pausa; quare (-) retinetur, חנפו *profanarunt*, Vulg. *polluti sunt.*

INFIN. חנוף *profanando.*

FUT. 3. p. f. f. תחנף, & in pausa תחנף, *profanabitur.* Cum præf. ותחנף *& profanata est.*

HIPHIL החניף, Lxx. μιαίνω, Vulg. & alii, *polluo, contamino, profano*, φονοκτονέω *cædibus, sanguine inficio*, ἐπάγω *induco.*

FUT. 3. p. f. m. יחניף *profanabit.* 2. p. f. f. ותחניפי *& profanasti.* 2. p. pl. m. תחניפו *profanabitis.*

חנף m. Lxx. Aq. Sym. Theod. ὑποκριτής, Vulg. & alii, *hypocrita.* Lxx. item, ἄνομος *iniquus*, ἀσεβὴς *impius*, παράνομος *transgressor legis.* Et substantive, δόλος *dolus.* Alii item, *profanus, impurus, pollutus.* Plur. absol. חנפים *hypocritæ.* Conft. & cum præf. וחנפי *& hypocritæ*, בחנפי *cum hypocritis*, Psal. 34. Heb. 35. v. 16. ubi Sym. ἐν ὑποκρίσει *in hypocrisi*, S. Hieron. *in simulatione*, Lxx. ἐπείρασάν με *tentaverunt me*; legisse videntur בחנני, à בחן *tentavit.* R. חנף *pollutus, hypocrita fuit.*

חנף m. Isai. 32. v. 6. Lxx. ἄνομα *iniqua*, Vulg. *simulatio*, alii, *hypocrisis.* R. חנף *iniquus, hypocrita fuit.*

חנפה f. Jerem. 23. v. 15. Lxx. μολυσμὸς, Vulg. *pollutio.* Alii, *hypocrisis, simulatio*, &c. R. חנף *pollutus, hypocrita fuit.*

חנק QAL, unde PIEL חנק, ex quo BEN. f. m. cum præf. ומחנק, Nah. 2. v. 12. al. 13. *& strangulans, & suffocans.* Lxx. Verbaliter, καὶ ἀπέπνιξε *& suffocavit*, Vulg. *& necavit.*

Digitized by Google

NIPHAL נֶחְנַק, unde 3. p. ſ. m. Fut. ex forma (-), וַיֵּחָנַק, 2. Reg. 17. v. 23. Lxx. *καὶ ἀπήγξατο & ſtrangulavit ſe.* Vulg. junctam hanc vocem cum ſequente וַיָּמֹת vaiiamoth *& mortuus eſt*, tranſtulit: *ſuſpendio interiit.*

חָסַד QAL, unde PIEL חִסֵּד, ex quo 3. p. ſ. m. Fut. cum affix. יְחַסֶּדְךָ, Prov. 25. v. 10. Lxx. *ὀνειδίσῃ σε opprobrio afficiat te*, ſic etiam alii. Vulg. *inſultet tibi.*

HITHPAEL הִתְחַסֵּד, unde 2. p. ſ. m. Futuri ex forma (-) mutati in (·) ob pauſam, תִּתְחַסָּד, 2. Reg. 22. v. 26. Pſal. 17. Heb. 18. v. 26. Lxx. Aq. Theod. Vª. edit. Pſal. 17. Heb. 18. v. 26. & Lxx. 2. Reg. 22. v. 26. *ὁσιωθήσῃ*, Vulg. Lat. & S. Hieron. *ſanctus eris*, Sym. *ὁσίως πράξεις ſancte ages.* Alii utrobique, *pium, benignum, beneficum exhibebis te.*

חֶסֶד, & in pauſa חָסֶד, m. Lxx. Aq. Sym. *ἔλεος*, Lxx. item, *οἰκτίρημα*, Vulg. & alii, *miſericordia.* Lxx. Aq. item, *ἐλεημοσύνη eleemoſyna.* Lxx. Sym. item, *χάρις gratia.* Lxx. item, *δικαιοσύνη juſtitia*, *δόξα gloria*, *ἐλπὶς ſpes*, &c. Et adjective, *δίκαιος juſtus*, *ἐλεήμων miſericors*, *ἐπίχαρις gratus*, *ὅσιος ſanctus.* Alii item, *bonitas, pietas, probitas, benignitas, beneficium, beneficentia*, &c. Et ſenſu contrario, ſive ex Chaldaica dialecto, Lxx. *ὄνειδος probrum*, *ἀνομία iniquitas.* Alii item, *ignominia, ſcelus, maleficium, crimen, inceſtus*, &c. Cum præf. הַחֶסֶד *benignitas*, וְחֶסֶד, וָחֶסֶד, in pauſa, & וְהַחֶסֶד, *& benignitas*, בְּחֶסֶד & בַּחֶסֶד, *in benignitate*, וּבְחֶסֶד *& in benignitate*, כְּחֶסֶד *ſecundum benignitatem*, לְחֶסֶד *ad benignitatem.* Cum præf. & aff. חַסְדּוֹ *benignitas ejus*, m. וְחַסְדּוֹ *& benignitas ejus*, m. לְחַסְדּוֹ *ad benignitatem ejus*, m. חַסְדְּךָ & in pauſa חַסְדֶּךָ, *benignitas tua*, m. בְּחַסְדְּךָ & in pauſa בְּחַסְדֶּךָ, *in benignitate tua*, m. וּבְחַסְדְּךָ *& in benignitate tua*, m. כְּחַסְדְּךָ & in pauſa כְּחַסְדֶּךָ, *ſecundum benignitatem tuam*, m. חַסְדֵּךְ *benignitas tua*, f. חַסְדִּי *benignitas mea*, c. וְחַסְדִּי *& benignitas mea*, c. חַסְדָּם *benignitas eorum*, וְחַסְדְּכֶם *& benignitas veſtra*, m. Plur. cum præf. הַחֲסָדִים *benignitates.* Conſt. חַסְדֵי *benignitates, miſericordiæ.* Cum præfix. לַחֲסָדֶיךָ *benignitatibus.* Plur. cum præf. & affix. חֲסָדָיו *benignitates ejus*, m. וַחֲסָדָיו *& benignitates ejus*, m. חֲסָדֶיךָ, & ſine (י) indice plur. numeri, חֲסָדְךָ, *benignitates tuæ*, m. וַחֲסָדֶיךָ *& benignitates tuæ*, m. חֲסָדָי *benignitates meæ*, c. R. חָסַד in Hithpael *benignum*, &c. *ſe præſtitit.*

חֲסַדְיָה Maſſ. *Hhaſadhiá*, Vulg. *Haſadiás*, nomen propr. filii Zorobabel filii Phadaiæ, 1. Paral. 3. v. 20. Etym. *miſericordia*, vel *benignitas Domini*; ex חֶסֶד *miſericordia, benignitas*, & יָהּ *Dominus.*

חָסָה QAL. Lxx. Sym. *ἐλπίζω*, Vulg. & alii, *ſpero.* Lxx. Theod. *πείθομαι*, Lxx. item, *ἐπιπείθομαι*, *πεποιθώς εἰμι*, Vulg. & alii, *confido, confiſus ſum.* Lxx. item, *ἀντέχομαι adhæreo*, *εὐλαβέομαι revereor*, *σκεπάζω tego.* Theod. item, *ἀμεριμνάω ſecurus ſum, ſecurus dego.* Alii item, *hoſpitor, confugio.* Conſtruitur cum ב & interdum cum תַּחַת *ſub.*

Praet. 3. p. ſ. m. cum præf. וְחָסָה *& ſperabit.* 3. p. ſ. f. mutata tertia rad. ה in (י) præcedente (·), חָסָיָה *ſperavit, ſperat.* Vide Gram. Heb. tom. 1. p. 284. c. 1. 1. p. ſ. c. חָסִיתִי *ſperavi, ſpero.* 3. p. pl. c. חָסוּ, & mutato ה in (י) præcedente (·), חָסָיוּ *ſperaverunt.* Vide eand. Gram. ibid. p. 285. c. 1. Cum præf. וְחָסוּ *& ſperabunt.*

Ben. ſ. m. cum præf. וְחֹסֶה & וְהַחוֹסֶה, *& ſperans.* Plur. m. cum præf. לַחוֹסִים *ſperantibus.* Conſt. חוֹסֵי *ſperantes.*

Infin. cum præf. לַחֲסוֹת *ſperare*, וְלַחֲסוֹת, *& ſperare.*

Imper. 2. p. pl. m. חֲסוּ *ſperate.*

Fut. 3. p. ſ. m. יֶחֱסֶה *ſperabit.* 2. p. ſ. m. תֶּחְסֶה contracte pro תֶּחֱסֶה, *ſperabis.* 1. p. ſ. c. אֶחֱסֶה, & contracte אֶחְסֶה, *ſperabo.* 3. p. pl. m. יֶחֱסוּ, & cum ן parag. mutataque tertia rad. ה in (י) præcedente (·), יֶחֱסָיוּן *ſperabunt.* Vide Gram. Heb. t. 1. p. 290. c. 2.

חֹסָה Maſſ. *Hhoſá*, Vulg. *Hoſá*, nomen proprium 1°. viri è poſteris Merari, 1. Paral. 26. v. 10. 2°. janitoris cujuſdam, ibid. c. 16. v. 38. 3°. civitatis Tribus Aſer, Joſ. 19. v. 29. Etym. *confidens* vel *protegens*; ab חָסָה *confiſus eſt, protexit.*

Digitized by Google

חֲסִין & חַסִּין, m. Lxx. ἰσχυρὸς, Vulg. & alii, *fortis, robustus.* Et substantive, ἰσχὺς, Vulg. *fortitudo.* Hinc cum præf. חַסִּין *fortis, fortitudo*, cum (·) sub ח pro (·) ob aliud (·) seq. sub ח, vide Gram. Heb. tom. 1. p. 69. c. 1. חֲסִין & *fortis.* Rad. חֲסַן Chald. *fortis, robustus, potens fuit.*

חָסוּת f. unde cum præf. תֶחֱסוּת, Isai. 30. v. 3. Vulg. & *fiducia*, alii, & *refugium*, & *perfugium*, & *præsidium*, & *subsidium*, & *asylum.* Lxx. πεποιθότες *confidentes*; legebant חוֹסִים. Pro (·) loco (·) sub ח in חֲחֱסוּת, vide Gram. Heb. t. 1. p. 69. c. 1. R. חָסָה *confisus est, confugit ad aliquem.*

חָסִיד m. Lxx. Aq. Sym. Theod. V^a. edit. ὅσιος, Vulg. & alii, *sanctus.* Lxx. item, ἐλεήμων *misericors*, εὐλαβὴς, εὐλαβούμενος, *reverens, pius, religiosus*, υἱὸς *filius.* Alii item, *probus, benignus, beneficus.* Cum præf. וְחָסִיד & *benignus.* Cum præf. & aff. חֲסִידֶיךָ cum (י) supervacaneo, aut potius antiqua vocali *e*, vide Gram. Heb. t. 1. p. 118. c. 1. 2. & in pausa חֲסִידֶךָ, *benignus tuus*, m. לַחֲסִידֶךָ in pausa, *benigno tuo*, m. Plur. חֲסִידִים *benefici, sancti.* Cum præf. & aff. חֲסִידָיו, & sine (י) indice pluralis numeri חֲסִדָו, *benefici ejus*, m. לַחֲסִידָיו *beneficis ejus*, m. וַחֲסִידֶיהָ & *benefici ejus*, f. חֲסִידֶיךָ *benefici tui*, m. וַחֲסִידֶיךָ & *benefici tui*, m. חֲסִידָי in pausa; quare (-) mutatur in (·), *benefici mei*, c. R. חָסַד in Hithpael *benignum, beneficum, sanctum se præstitit.*

חֲסִידָה f. Lxx. Aq. Sym. Theod. ἐρωδιὸς, Vulg. *Herodius*, alii, *ardea.* Lxx. item, ἔποψ *upupa*, πελεκὰν *pelecanus*; & servata voce Hebraica ἀσιδὰ. Sym. item, κύκνος *cycnus*, ἰκτὶς, Vulg. *milvus*, Vulg. item, *struthio.* Alii item, *ciconia.* Ita Bochart. quem vide part. 2. de anim. sac. lib. 2. cap. 29. col. 326. & seqq. Cum præfix. הַחֲסִידָה *ciconia*, וְהַחֲסִידָה & *ciconia.* R. חָסַד in Hithpael *benignum, pium se exhibuit*, unde *ciconia*, quod senes parentes alat; quare S. Ambrosio dicitur, *avis pia*, & Publio, *pietati-cultrix.*

חָסִיל m. Lxx. Aq. βροῦχος, S. Hieron. *bruchus*, locustæ species. Lxx. item, ἀκρὶς, Vulg. *locusta*, ἐρυσίβη, Vulg. *rubigo.* Sym. item, μύζητας *myzetes*, insecti genus, quod fructus devorat. Cum præf. הֶחָסִיל *bruchus*, pro (·) sub ח loco (·), vide Gram. Heb. tom. 1. pag. 69. c. 1. וְחָסִיל & וְהֶחָסִיל, & *bruchus*, לֶחָסִיל *brucho*, cum (·) sub ל pro (·), vide eand. Gram. ibid. p. 70. c. 2. R. חָסַל *consumsit, perdidit, devoravit.*

חָסִין m. Psal. 88. Heb. 89. v. 9. Lxx. δυνατὸς, Vulg. Lat. *potens.* Alii, *fortis, robustus.* S. Hieron. *fortissimus.* R. חֲסַן Chald. *fortis, robustus, potens fuit.*

חַסִּיר m. Chald. Dan. 5. v. 27. Theod. ὑστεροῦσα (βασιλεία) *deficiens* (regnum). Vulg. *minus habens.* Alii, *deficiens*, m. referuntque ad Balthassarem, ad quem revera pertinet. R. חֲסַר *defecit, eguit, indiguit.*

חסל

QAL, unde 3. p. f. m. Fut. cum aff. יַחְסְלֶנּוּ, Deut. 28. v. 38. Lxx. κατέδεται αὐτὰ *devorat*, vel *devorabit ea* (semina), Vulg. *devorabunt* (locustæ). Alii, *consumet, perdet, exscindet illud* (semen).

חסם

QAL. Lxx. φιμόω *fræno, capistrum impono*, ἀποικοδομέω φισόμιον *circumædifico frænum.* Vulg. *ligo, obstupescere facio.* Alii, *obthuro, claudo, obstruo, coerceo.* Dicitur de ore & naribus.

Ben. f. f. cum præf. & ex forma ח præcedente duplici (·), וְחֹסֶמֶת, Ezech. 39. v. 11. Lxx. καὶ περιοικοδομήσουσι τὸ φισόμιον & *circumædificabunt frænum*, Vulg. & *obstupescere faciet*; sensum, non verbum, expressit. Alii, & *obthurabit* nares prætereuntium, h. e. in causa erit cur prætereuntes præ nimio fœtore nares obthurent.

Fut. 2. p. f. m. תַחְסֹם contracte pro תַחְסֹם, Deut. 25. v. 4. Lxx. φιμώσεις *capistrabis, frænum impones*, Vulg. & alii, *ligabis, obthurabis.*

חסן

QAL, unde NIPHAL נֶחְסַן, ex quo 3. p. f. m. Futuri יֵחָסֵן, Isai. 23. v. 18. Lxx. juncta hac voce cum præcedenti יֵאָצֵר, συναχθήσεται *congregabitur*, Vulg. *condentur* (mercedes), alii, *recondetur* in thesauro, *firmum stabile erit* (pretium), *possidebitur.*

Digitized by Google

חסן Chald. PEAL, unde APHEL אַחְסֵן, ex quo 3. p. pl. m. PRAET. הֶחֱסִנוּ, ex forma Heb. pro אַחְסִנוּ, Dan. 7. v. 22. Theod. *κατέσχον possederunt* (sic etiam alii). Vulg. *obtinuerunt*.

FUT. 3. p. pl. m. cum præf. וְיַחְסְנוּן, Dan. 7. v. 18. Theod. *καὶ καθέξουσι & possidebunt*, Vulg. *& obtinebunt*, ut supra in præterito.

חֹסֶן vide חָסִין, supra col. 633.

חֹסֶן m. Lxx. *δυναστεία potentia*, *θησαυρὸς thesaurus*, *ἰσχὺς*, *κράτος*, Vulg. & alii, *robur*, *fortitudo*, Vulg. & alii item, *opes*, *divitiæ*, *facultates*. R. חסן in Niphal *reconditus est in thesauro*; vel Chald. in Peal, *fortis*, *robustus fuit*.

חִסְנָא m. Chald. emphat. Theod. *ἰσχὺς*, Vulg. & alii, *robur*, *fortitudo*. Et adjective, *ἰσχυρὸς fortis*. Cum aff. חִסְנִי *fortitudo mea*, c. Rad. חסן *fortis*, *robustus fuit*.

חֲסַף, & emphatice

חַסְפָּא m. Chald. Lxx. *ὄστρακον*, Vulg. & alii, *testa*, *lutum*, *argilla*. Et adjective, *ὀστράκινος testaceus*, *luteus*, &c. Cum præf. וְחַסְפָּא *& lutum*. R. חסף inusit.

חסר vel חָסֵר, QAL. Lxx. *ἀπορέομαι*, *ἐνδέομαι*, *ἐπιδέομαι*, Vulg. & alii, *egeo*, *indigeo*, *ἐνδεὴς γίνομαι indigens fio*, *ἐλαττονέομαι*, *ἐλαττόομαι*, *minuor*, *imminuor*, *στερέομαι privor*, *ὑστερέω deficio*.

PRAET. 2. p. f. m. חָסַרְתָּ *eguisti*. 3. p. pl. c. in pausa & ex forma (-) quod idcirco retinetur, חָסֵרוּ *eguerunt*. 1. p. pl. c. חָסַרְנוּ *eguimus*.

INFIN. cum præf. וַחְסוֹר *& deficiendo*, *& minuendo*.

FUT. 3. p. f. m. יֶחְסַר, & in pausa יֶחְסָר, contracte pro יַחְסֹר & יֶחְסַר, *indigebit*, *deficiet*. Sic 3. p. f. f. in pausa תֶּחְסָר *deficiet*, *indigebit*. 2. p. f. m. תֶּחְסַר *indigebis*. 1. p. f. c. in pausa אֶחְסָר *indigebo*. 3. p. pl. m. יֶחְסְרוּ, & cum ן paragog. יֶחְסְרוּן, *indigebunt*, *deficient*. Cum præf. וַיַּחְסְרוּ *& defecerunt*.

PIEL חִסֵּר, unde BEN. f. m. cum præf. וּמְחַסֵּר, Eccle. 4. v. 8. Lxx. Verbaliter, *καὶ στερίσκω*, Vulg. & alii, *& fraudo*, *& privo*.

FUT. 2. p. f. m. cum præf. וַתְּחַסְּרֵהוּ, Psal. 8. v. 6. Lxx. *ἠλάττωσας*, Vulg. Lat. & alii, *minuisti*, S. Hieron. *minues*.

HIPHIL הֶחְסִיר, Lxx. *ἐλαττονέω minuo*, Vulg. *minus reperio*, *κενὸν ποιέω vacuum reddo*. Alii, *deficere facio*; & intransitive, *deficio*, *defectu laboro*.

PRAET. 3. p. f. m. הֶחְסִיר contracte pro הֶחְסִיר, *defecit*, *defectu laboravit*, *minus reperit*.

FUT. 3. p. f. m. יַחְסִיר contracte pro יַחְסִיר, *deficere faciet*, vel *fecit*, *vacuam reddidit* (animam esurientis).

חָסֵר m. Lxx. Sym. *ἐνδεὴς*, Lxx. item, *προσδεόμενος*, *indigens*, *ὑστερῶν*, Theod. *ὑστερούμενος*, *privatus*, *orbatus*, *deficiens*. Cum voce לֵב *cor*, חֲסַר לֵב, Lxx. *ἀνὴρ ἄφρων vir excors*, *ἄφρων insipiens*, *ἐνδεὴς φρενῶν*, *mente indigens*; & substantive, *ἐνδεια φρενῶν defectus*, *indigentia mentis*, Aq. *ἐνδεια καρδίας indigentia cordis*. Et Verbaliter, *στερεῖται καρδίας privatur corde*. Const. חֲסַר *deficiens*, *indigens*. Cum præf. בַּחֲסַר *in defectu*, וְחָסֵר *& deficiens*, לֶחָסֵר *deficienti*. R. חָסֵר *eguit*, *indiguit*, *defecit*.

חֶסֶר m. Lxx. Sym. *ἐνδεια*, Vulg. & alii, *egestas*, *inopia*, *defectus*. Lxx. item, *ἐλεήμων misericors*, Prov. 28. v. 22. ubi legebant חָסֵד. Cum præf. בְּחֶסֶר *in egestate*. R. חָסֵר *eguit*, *indiguit*.

חֹסֶר m. Lxx. *ἐνδεια*, Vulg. & alii, *indigentia*, *inopia*, *penuria*, *ἔκλειψις defectus*. Cum præfix. וְחֹסֶר *& penuria*, בְּחֹסֶר *in penuria*, וּבְחֹסֶר *& in penuria*. R. חָסֵר *eguit*, *indiguit*, *defecit*.

חַסְרָה Mass. *Hhasrá*, Vulg. *Hasrá*, nomen proprium patris Thecuath, vel Thecuæ, patris Sellum mariti Holdæ vel Oldæ prophetissæ, 2. Paral. 34. v. 22. Is Hasra, 4. Reg. 22. v. 14. dicitur Araas. Etym. *defectus* vel *deficiens*; ab חָסֵר *defecit*.

חֶסְרוֹן m. unde cum præf. וְחֶסְרוֹן, Lxx. Sym. *καὶ ὑστέρημα & defectus*, Vulg. *& stulti*, h. e. & sapientiæ inopes. Alii, *& defectus*, *& inopia*, *& indigentia*, nimirum sapientiæ. R. חָסֵר *defecit*, &c.

חַף m. Job. 33. v. 9. Lxx. *ἄμεμπτος inculpatus*, Vulg. & alii, *mundus*, *purus*, *innocens*. R. חָפַף *texit*, *protexit*, unde *mundus*, quasi ab immunditie tectus, h. e. immunditiæ expers, carens immunditia.

Digitized by

חָפָה QAL. Lxx. καλύπτω, ἐπικαλύπτω, Vulg. & alii, *tego*, *operio*.

PRAET. 3. p. pl. c. חָפוּ *texerunt*, *operuerunt*. Cum præf. וְחָפוּ *& operient*.

PAOUL f. m. חָפוּי *tectus*, *opertus*. Cum præf. וְחָפוּי *& tectus*.

NIPHAL נֶחְפָּה, unde BEN. f. f. נֶחְפָּה בַכֶּסֶף, contracte pro נֶחְפָּה בַכֶּסֶף, Psal. 67. Heb. 68. v. 14. Lxx. περιηργυρωμένη, Vulg. Lat. *deargentata*, alii, *tecta*, *operta* (argento).

PIEL חִפָּה, Lxx. 4. Reg. 17. v. 9. ἀμφιέννυμαι *induo*, *induor*, h. e. *assumo* (sermones fictos), Vulg. *offendo* (verbis non rectis). Alibi cum voce עֵץ *lignum*, ξυλόω *ligno operio*; & cum voce זָהָב *aurum*, καταχρυσόω *deauro*.

PRAET. 3. p. f. m. חִפָּה *texit*.

FUT. 3. p. f. m. וַיְחַף *& texit*, 2. Paral. 3. v. 7. contracte pro וַיְחַפֶּה. Vide Gram. Heb. tom. 1. p. 296. c. 1. Cum præf. & aff. וַיְחַפֵּהוּ *& texit eam* (domum). 3. p. pl. m. cum præfix. & א epenthetico, aut ex forma quiesc. Lam. א, vide eandem Gram. ibid. p. 297. c. 1. וַיְחַפְּאוּ, 4. Reg. 17. v. 9. Lxx. ἠμφιέσαντο *induerunt*, Vulg. *offenderunt*. Alii, *tecte perpetrarunt* res quæ non erant rectæ, h. e. quæ erant perversissimæ.

חֻפָּה f. Lxx. παστὸς, Vulg. & alii, *thalamus*. Et Verbaliter, σκεπάζομαι *tegor*, Isai. 4. v. 5. ubi Vulg. & alii, *protectio*. Cum præfix. & aff. מֵחֻפָּתוֹ *è thalamo suo*, m. מֵחֻפָּתָהּ *è thalamo ejus*, f. R. חָפָה *texit*, *protexit*, unde, inquiunt, *thalamus*, proprie nuptialis, quod in eo lateat, sive occultetur sponsus cum sponsa.

חֻפָּה Masf. *Huppá*, Vulg. *Hophphá*, nomen proprium Sacerdotis principis tertiæ & decimæ classis, 1. Paral. 24. v. 12. al. 13. Etym. *thalamus*, vide vocem præced. Vel *littus*, aut *ripa ejus*, f. ab חוֹף *littus*, *ripa*, & aff. 3. p. f. f.

חָפַז QAL. Lxx. θραύομαι *frangor*, θαμβέομαι *terreor*, σπεύδω *festino* (sic etiam Vulg. & alii), αἰσθάνομαι *sentio*. Sym. καταπλήσσομαι *percutior*, *percellor*. Alii item, *trepido*.

INFIN. cum præf. & aff. בְּחָפְזִי behhophzi, Psal. 30. Heb. 31. v. 23. Lxx. ἐν τῇ ἐκστάσει μου, Vulg. Lat. *in excessu mentis meæ*, Aq. ἐν θαμβήσει μου, Sym. ἐν τῇ ἐκπλήξει μου, S. Hieron. *in stupore meo*, alii, *in trepidando me*, c. h. e. in trepidatione mea. Et Psal. 115. Heb. 116. v. 11. Lxx. ut supra, Aq. ἐν τῷ θαμβεῖσθαι (με) *in obstupescendo* (me), Sym. ἀδημονῶν *desperans*. S. Hieron. & alii ut supra. בְּחָפְזָהּ behhophza *cum festinaret illa*, בְּחָפְזָם behhophzam *cum festinarent illi*, *festinantibus*, vel *festinanter fugientibus illis*.

FUT. 3. p. f. m. יַחְפֹּז contracte pro יַחְפֹּז, Job. 40. v. 18. al. 22. Lxx. αἰσθήσει *sentiet*, *sentiat*, Sym. καταπλαγήσεται *percelletur*, *consternabitur*, Vulg. *mirabitur*, alii, *festinabit*. 2. p. pl. m. תַּחְפְּזוּן *trepidetis*, *formidetis*.

NIPHAL נֶחְפַּז, Lxx. σαλεύομαι, Vulg. *commoveor*, δειλιάω *formido*, alii, *accelero*, *festino*.

PRAET. 3. p. pl. c. in pausa; quare (-) mutatur in (-), נֶחְפָּזוּ contracte pro נֶחְפְּזוּ, *accelerarunt*, *commoti sunt*.

BEN. f. m. נֶחְפָּז contracte pro נֶחְפָּז, 1. Reg. 23. v. 26. Lxx. σκεπαζόμενος *tectus*, *tegens se*, Aq. θαμβούμενος *attonitus*, Sym. συστελλόμενος *contractus* (metu vel timore), Theod. κρυπτόμενος *abscondens se*, Vulg. *desperabat*, seu *desperans erat*, alii, *festinus*, *trepidans*.

FUT. 3. p. pl. m. cum ן parag. & in pausa; quare retinetur (-), יֵחָפֵזוּן *formidabunt*, *festinabunt*, *accelerabunt*, *formidarunt*, &c.

חִפָּזוֹן m. Lxx. σπουδὴ, Sym. ἔπειξις, *festinatio*, sic etiam alii. Lxx. item, ταραχὴ *turbatio*. Hinc cum præfix. בְּחִפָּזוֹן *cum festinatione*, *festinanter*. R. חָפַז *festinavit*, *turbatus est*.

חֻפִּים Masf. *Hhuppím*, Vulg. *Ophím*, *Haphám*, & *Hupphím*, nomen proprium 1°. filii Benjamin, Gen. 46. v. 21. Is Num. 26. v. 39. dicitur חוּפָם, vide supra col. 555. 2°. filii Hir, 1. Paral. 7. v. 12. 3°. filii Machir, 1. Paral. 7. v. 15. Etym. *thalami*, vel *tecti*, aut *littus maris*; ab חֻפָּה *thalamus*, aut חָפָה *texit*, aut חוֹף *littus*, aut יָם *mare*.

חָפְנִי Masf. *Hhophní*, Vulg. *Ophní*, nomen proprium filii Heli Sacerdotis, 1. Reg. 1. v. 3. Etym. *pugnus*, *pugillus*; ab חָפְנַיִם hhophnaiim idem. Vel *cooperiens me*: ab חָפָה *texit*, *protexit*, *cooperuit*, & affix. 1. p. f. c.

Digitized by Google

חָפְנַיִם hhophnáiim, dual. m. à fing. inufit. חֹפֶן, Lxx. Sym. *δρὰξ pugillus*, fic etiam alii. Lxx. item, *κόλπος finus*, *χείρ*, Vulg. *manus*. Aq. *θέναρ vola manus*. Conft. חָפְנֵי hhophné *pugilli, manus*. Cum præf. & aff. חָפְנָיו hhophnav *pugilli ejus*, m. בְּחָפְנָיו behhophnáv *in pugillis ejus*, m. חָפְנֶיךָ hhophnécha *pugilli tui*, m. חָפְנֵיכֶם hhophnechém *pugilli veftri*, m. R. חָפַן inufit.

חָפַף QAL, unde Ben. f. m. חֹפֵף, Deut. 33. v. 12. Hebræi & recentiores, *tegens, protegens* (erit). Lxx. *σκιάσει obumbrabit*, Aq. *παστώσει thalamum ponet, inftruet*, S. Hieron. *quafi in thalamo morabitur* (referebant ad חֻפָּה *thalamus*), Theod. *σκεπάσει teget*.

חָפֵץ QAL. Lxx. & alius, *βούλομαι*, Lxx. item & Sym. *θέλω*, *ἐθέλω*, Vulg. & alii, *volo*, *ἐπιθυμέω concupifco*. Lxx. item, *ἐράω*, alius, *ἀγαπάω*, *amo, diligo*. Lxx. item, *χρείαν ἔχω*, alius, *χρῄζω*, *opus habeo*. Lxx. item, *αἱρετίζω eligo*, *ἔγκειμαι incumbo*, *εὐδοκέω* (fic etiam Theod.) *complaceo, delector*, *εὔχομαι voveo, precor*, *ἵστημι ftatuo*. Sym. item, *προσδέχομαι exfpecto*. Conftruitur vulgo cum ב, & fibi complacere in aliqua re fæpius fignificat. Alii item, *erigo, arrigo, moveo celeriter, motito*, quafi ab חָפַז, literis ז & צ commutatis.

Praet. 3. p. f. m. חָפֵץ *voluit, complacuit, complacet*. Cum præf. הֶחָפֵץ *qui voluit, qui vult*, cum (ֶ) pro (ַ) fub ה ob (ָ) feq. fub ח, vide Gram. Heb. tom. 1. p. 69. c. 1. 3. p. f. f. in paufa; quare retinetur (ֵ), חָפֵצָה, *voluit, complacuit, delectata eft*. 2. p. f. m. חָפַצְתָּ *voluifti*. 1. p. f. c. חָפַצְתִּי, & in paufa חָפָצְתִּי, *volui*. 2. p. pl. m. חֲפַצְתֶּם *voluiftis*. 1. p. pl. c. in paufa; quapropter (ַ) mutatur in (ָ), חָפָצְנוּ *voluimus*.

Infin. cum præf. הֶחָפֹץ *an volendo?* cum (ֶ) pro (ֲ) fub ה ob ח fequens affectum (ָ). Vide Gram. Heb. tom. 1. p. 375. c. 2.

Fut. 3. p. f. m. יַחְפֹּץ contracte pro יֶחְפַּץ, & in forma (ַ) mutati in (ָ) ob paufam, יַחְפֹּץ contracte itidem pro יֶחְפָּץ, *volet, complacebit fibi, arriget*. Sic contracte 3. p. f. f. cum præf. & in forma (ַ) converfi in (ָ) ob paufam, עַד שֶׁתֶּחְפָּץ *donec voluerit*. 2. p. f. m. תַּחְפֹּץ *voles, vis*. 1. p. f. c. אֶחְפֹּץ, & in forma (ַ) mutati in (ָ) ob paufam, אֶחְפָּץ, *volo*. 3. p. pl. m. יַחְפְּצוּ, יֶחְפָּצוּ, & cum ן paragog. ac in paufa in forma (ַ), quod idcirco mutatur in (ָ), יֶחְפָּצוּן *volent, voluerint, volunt, delectantur*.

חָפֵץ m. Lxx. *βουλόμενος*, *θέλων volens*. Et fubftantive, *θέλημα voluntas*; legebant חֵפֶץ, quod vide infra. Fem. חֲפֵצָה *volens*. Plur. m. חֲפֵצִים *volentes*. Cum præf. הַחֲפֵצִים *volentes, qui vultis*. Conft. חֲפֵצֵי *volentes*, fervato (ֵ) ultimæ præter analogiam, vide Gram. Heb. tom. 1. p. 93. c. 2. fin.

חֵפֶץ m. Lxx. Aq. Sym. Theod. *θέλημα*, Aq. Sym. V^a. edit. *βούλημα*, Vulg. & alii, *voluntas*. Lxx. Aq. Sym. *χρεία, ufus, neceffitas*. Sym. adjective, *χρειώδης*, Lxx. *εὔχρηστος, utilis*. Lxx. item, *πρᾶγμα res*; & adjective, *ἐκλεκτὸς electus*, *θελητὸς placitus*, *τίμιος pretiofus*. Et Verb. *βουλεύομαι confulo*, *βούλομαι*, *θέλω*, *volo*, *μέλει curæ eft*. Alii item, *defiderium, ftudium, delectatio, oblectamentum, complacentia, beneplacitum*. Cum præf. הַחֵפֶץ *voluntas, defiderium*; & interrogative, *an voluntas?* Pro (ַ) loco (ֲ) in interrogatione, vide Gram. Heb. t. 1. p. 375. c. 2. וְחֵפֶץ *& voluntas*, בְּחֵפֶץ *in voluntate*, מֵחֵפֶץ *à voluntate*. Cum affix. חֶפְצוֹ *voluntas ejus*, m. חֶפְצָהּ *voluntas ejus*, f. חֶפְצְךָ *voluntas tua*, m. חֶפְצִי *voluntas mea*, c. חֶפְצָם *voluntas eorum*. Plur. חֲפָצִים *oblectamenta, voluntates, defideria*. Cum aff. חֲפָצֶיךָ *oblectamenta tua*, m. חֶפְצֵיהֶם *beneplacita eorum*. R. חָפֵץ *voluit, defideravit, complacuit fibi*, &c.

חֶפְצִי־בָהּ Maff. *Hhephtfi-vá*, Vulg. *Haphfibá*, nomen proprium matris Manaffis regis Juda, 4. Reg. 21. v. 1. Etym. *voluntas mea in ea*; ex חֵפֶץ *voluntas*, affix. 1. p. fing. c. præpof. ב *in*, & aff. 3. p. f. f.

חָפַר & חָפֵר, QAL. Lxx. *ὀρύσσω*, Vulg. & alii, *fodio*, *ἀνορύσσω*, *ἀνασκάπτω effodio*. Sym. *ὑπορύσσω fuffodio*, *ἀποσκάπτομαι effodior*. Aq. *διαρρήγνυμι difrumpo*. Et metaphorice, Lxx. *ζητέω quæro, inveftigo, fcrutor*, *ἐξοδεύω, percurro, luftro*, *κατασκοπεύω exploro*. Et in alia fignificatione, Lxx. *ἐντρέπομαι*, *ἐπαισχύνομαι*, *καταισχύνομαι*, *erubefco, confundor*,

Digitized by Google

dor, pudore afficior, καταγελάομαι *derideor*, ὀνειδίζομαι *exprobror, probris afficior*. Sym. ἀσχημονέω *indecenter ago*.

Praet. 3. p. f. m. חָפַר *quærit, investigat, contemplatur*. 3. p. f. f. חָפְרָה *erubuit*. Cum præf. וְחָפְרָה, & in pausa ex forma (-), quod idcirco retinetur, וְחָפֵרָה *& erubescet*. 2. p. f. m. cum præf. וְחָפַרְתָּ, & expresso ה quod latebat in fine, וְחָפַרְתָּה, *& fodies, & investigabis*. 1. p. f. c. חָפַרְתִּי *fodi*. 3. p. pl. c. חָפְרוּ & in pausa חָפָרוּ, *foderunt*. In forma (-) ac in pausa חָפֵרוּ *erubuerunt*. Cum præfix. וְחָפְרוּ *& erubescent*. Cum aff. חֲפָרוּהָ *foderunt eum* (puteum).

Ben. f. m. חֹפֵר *fodiens*.

Infin. cum præf. לַחְפֹּר contracte pro לַחְפֹּר, *ad fodiendum*.

Fut. 3. p. f. m. cum præf. וַיַּחְפֹּר contracte pro וַיַּחְפֹּר, *& fodit*. Cum præf. & aff. וַיַּחְפְּרֵהוּ *& fodit eam* (foveam). 1. p. f. c. cum præf. וָאַחְפֹּר contracte pro וָאַחְפֹּר, *& fodi*. 3. p. pl. m. יַחְפְּרוּ *fodiunt*. In forma (-) mutati in (-) ob pausam, יֶחְפָּרוּ contracte pro יֶחְפָּרוּ, *erubescant*. Cum præf. וַיַּחְפְּרוּ *& pervestigent, & erubescant*, וַיַּחְפְּרוּ *& foderunt*, וַיֶּחְפָּרוּ contracte & in pausa ex forma (-), quod idcirco mutatur in (-), pro וַיֶּחְפָּרוּ *& erubescunt, & erubuerunt*. Cum præf. aff. & (-) pro (ו), וְיַחְפְּרֻהָ *& pervestigent eam*. 2. p. pl. m. cum præf. וַתַּחְפְּרוּ *& erubescetis*.

HIPHIL הֶחְפִּיר, Lxx. αἰσχύνομαι, Vulg. & alii, *confundor*, ἐπονείδιστός εἰμι *exprobrabilis sum*, h. e. opprobrio dignus, ὀνειδίζομαι *exprobror, vituperor*, οὐκ ἔχω παῤῥησίαν *libertatem loquendi non habeo*. Alii item active, *pudefacio, confundo*.

Praet. 3. p. f. m. הֶחְפִּיר contracte pro הֶחְפִּיר, *pudore affecit*, vel *affectus est*.

Ben. f. m. cum præf. וּמַחְפִּיר contracte pro וּמַחְפִּיר, *& pudore afficiens, & confundens*.

Fut. 3. p. f. m. cum præf. וַיַּחְפִּיר contracte pro וַיַּחְפִּיר, *& confundit*. 2. p. f. f. תַּחְפִּירִי contracte pro תַּחְפִּירִי, *erubescens*.

חֵפֶר Mass. *Hhépher*, Vulg. *Hépher & O'pher*, nom. proprium 1°. filii Galaad, Num. 26. v. 32. 2°. filii Assur ex Naara uxore, 1. Paral. 4. v. 6. 3°. portionis terræ Chanaan, quam Josue expugnavit, Jos. 12. v. 17. & 4. Reg. 14. v. 25. Etym. *fodiens, explorans, opprobrium, confusio*; ab חָפַר *fodit, exploravit, confudit, probro affecit*.

חֶפְרִי Mass. *Hhephrí*, Vulg. *Hepheritæ*, nom. proprium familiæ Hepher, Num. 26. v. 32. Vide nomen præced. cum ejus etymologia.

חֲפָרַיִם Mass. *Hhapharáiim*, Vulg. *Hapharaím*, nomen proprium civitatis in Tribu Issachar, Jos. 19. v. 19. Etym. *fodientes, exploratores*, vel *confundens mare*; ab חָפַר *fodit, exploravit, confudit*, & יָם *mare*.

חָפְרַע Mass. *Hhophrá*, Vulg. *Ephreé*, nomen proprium regis Ægypti, Jerem. 44. v. 30. Is Herodoto lib. 2. dicitur Ἀπρίης. Etym. *operimentum*, aut *portus iniqui*, vel *socii*, vel *confractoris*; ab חָפָה aut חָפַף, *texit, protexit*; vel חוֹף *portus*, & רַע *malus, iniquus*, aut רֵעַ *socius*, aut רְעַע Chald. *fregit, confregit*.

חֲפֹר פֵּרוֹת, unde cum præf. & contracte לַחְפֹּר פֵּרוֹת, Isai. 2. v. 20. femininum plurale divisim scriptum, sed conjunctim legendum, ut docent veteres interpretes, nempe לַחֲפַרְפָּרוֹת à sing. inusit. חֲפַרְפָּרָה, Lxx. τὰ μάταια *vana*, Chald. *idola*, Aq. ὀρυκτὰ *fossilia* (non ὀρυκτοὶ, aut ὀρυχαὶ, ut in editis legitur), Sym. *infructuosa*, Theod. vocem Hebraïcam *pharpharoth*, aut *farfaroth*, retinuit. Vide S. Hieron. comm. in h. l. tom. 3. nov. edit. col. 29. Vulg. R. Salomon & alii quamplurimi, *talpæ*, à Rad. חָפַר *fodit*, geminata secunda & tertia radicali significationis augendæ gratia. Vide Gram. Heb. tom. 2. p. 174. coll. 1. 2.

חָפַשׁ QAL, unde PUAL חֻפַּשׁ, ex quo 3. p. f. f. Praet. in pausa; quare (-) mutatur in (-), חֻפָּשָׁה, Levit. 19. v. 20. Lxx. ἀπηλευθερώθη, Vulg. & alii, *liberata, libertate donata est*.

חָפַשׂ QAL. Lxx. ἐρευνάω, Vulg. & alii, *scrutor*. Lxx. item & Sym. ἐξερευνάω *perscrutor*; & passive, ἐξερευνάομαι *investigor*. Vulg. item, *exhaurio*.

Ben. f. m. חֹפֵשׂ *scrutans*.

Fut. 2. p. s. m. cum affix. תחפשנה *scrutaberis eam.* 3. p. pl. m. יחפשו *scrutantur.* 1. p. pl. c. cum ה paragogico, נחפשה *scrutemur.*

NIPHAL נחפש, unde 3. p. pl. c. Praet. נחפשו, Abd. 1. v. 6. Vulg. & alii, *scrutati sunt*, Lxx. ἐξηρευνήθη *pervestigatus est* (Esau), sensum, non Verbi numerum, expresserunt.

PIEL חפש, Lxx. ἐρευνάω, Vulg. & alii, *scrutor.* Lxx. item & Theod. ἐξερευνάω, Sym. ἀνερευνάω, *perscrutor.* Lxx. item, σκάλλω, Aq. σκαλεύω, *sarrio*, *fodio*; & metaphorice, *scrutor*, *perscrutor*, *pervestigo.* Alius, ἐκδικέω *vindico.*

Praet. 1. p. s. c. cum præf. וחפשתי *perscrutabor.* 3. p. pl. c. cum præfix. וחפשו *& scrutabuntur.*

Imper. 2. p. pl. m. חפשו *scrutamini.*

Fut. 3. p. s. m. cum præf. ויחפש *& scrutatus est.* 1. p. s. c. אחפש *scrutabor.*

PUAL חפש, unde Paoul s. m. מחפש, Psal. 63. Heb. 64. v. 7. Lxx. ἐξερευνῶντες, Vulg. Lat. & S. Hieron. *scrutantes*, mutato singulari numero in pluralem. Aq. σκαλευόμενος *scrutans*, Sym. ἐξερευνῶν *perscrutans.* Legisse videntur active מחפש in Benoni Piel. Alii, *pervestigatum* (scrutinium).

Fut. 3. p. s. m. יחפש, Prov. 28. v. 12. Lxx. ἁλίσκονται *capiuntur* (homines). Vulg. *ruinæ* (sunt hominum). Alii, *pervestigatur*, *exploratur* (homo).

HITHPAEL התחפש, Lxx. κατακαλύπτομαι, συγκαλύπτομαι, *operior*, *cooperior*, *operio*, *cooperio me*, ἐπιλαμβάνω *apprehendo*, κραταιόομαι *roboror*, *firmor*, &c. Sym. μετασχηματίζω ἐμαυτὸν *transformo me.* Vulg. *muto habitum.* Alius, ἀλλοιόομαι *mutor.* Alii item, *dissimulo*, *muto me*, *aliis investigandum mutato habitu me præbeo*, &c.

Praet. 3. p. s. m. התחפש *dissimulavit*, *mutavit se.*

Fut. 3. p. s. m. יתחפש, Job. 30. v. 18. ἐπελάβετο *apprehendit*; legebant יתחפש à חפש, sine contractione ה charact. Vulg. *consumitur.* Alii, *mutat se.* Cum præf. ויתחפש *& dissimulavit se*, *& mutavit habitum.* 3.

Reg. 20. v. 38. Lxx. καὶ κατεδήσατο *& ligavit* in vitta oculos suos. Aq. καὶ ἐσκαλεύσατο *& fodit*, *& sparsit* cinerem super oculos suos. Sym. καταπασάμενος *cum sparsisset.* Alii, *& dissimulavit se*, sive ut transtulit Vulg. *& mutavit* aspersione pulveris os & oculos ejus.

חפש m. Psal. 63. Heb. 64. v. 7. Lxx. Sym. ἐξερευνήσεις, Aq. σκάλευσις, Vulg. & alii, *scrutinium*, *scrutatio*, *perscrutatio.* R. חפש *scrutatus est.*

חפשה m. Lxx. Levit. 19. v. 20. ἐλευθερία, Vulg. & alii, *libertas.* Lxx. item adjective, ἐκλεκτὸς, Ezech. 27. v. 20. *electus*, h. e. pretiosus, & viris ingenuis conveniens. Cum aff. & (ֻ) pro (ָ hhatouph) חפשה *libertas ejus*, f. Levit. 19. v. 20. ubi deficit Mappiq in ה, pro quo defectu vide Gram. Heb. tom. 1. p. 128. §. IV. col. 2. Aliis est substantivum fem. sed repugnat verbum sequens masculinum. Rad. חפש, in Pual *libertate donatus est.*

חפשה vide in præcedenti nomine חפש.

חפשי hhophschi, m. Lxx. Aq. Sym. ἐλεύθερος, Vulg. & alii, *liber.* Lxx. item, μὴ ἀδεδιὼς *non timens*, sensum, non verbum, expresserunt. Et substantive, ἄφεσις *dimissio*, Isai. 58. v. 6. ubi pariter solum sensum expresserunt. Cum præf. לחפשי *libero.* Plur. חפשים hhophschim *liberi.*

חפשית hhophschith, f. 4. Reg. 15. v. 5. Et cum (ו) mendoso pro (י), חפשות hhophschouth, 2. Paral. 26. v. 21. ubi Mass. legendum tradunt חפשית, ut 4. Reg. 15. v. 5. Hinc cum præfix. החפשית hahhophschith, 4. Reg. 15. v. 5. .... *& habitavit* (Azarias) *in domo* החפשית, Aq. ἐλευθερίας *libertatis*, Vulg. *libera*, h. e. *separata*, ut vertit idem Vulg. 2. Paral. 26. v. 21. Sym. ἐγκεκλεισμένος *inclusus.* Alius hic & 2. Paral. 26. v. 21. κρυφαίως *clam*, *occulte*, h. e. seorsim. Alius item 2. Paral. 26. v. 21. κρυφαίως ἐγκεκλεισμένος *clam inclusus.* Lxx. vocem Hebraicam, sed corruptam, retinent, ἀφφουσώθ, ἀπφουσώθ; legebant חפשות. Ms. Coislin. 2. Ἀφφσώθ, Euseb. de locis Heb. Ἀφφσὼθ, vel Ἀφουσώθ. R. חפש, in Pual *libertate donatus est.*

Digitized by Google

חִץ, & cum (י) parag. ut indicat accentus in penult. חִצִּי, m. Lxx. Aq. Sym. Theod. βέλος, Lxx. item, βολὶς, ῥίζα, Vulg. & alii, *sagitta*, *telum*, *jaculum*. Lxx. Sym. item, τόξον *arcus*. Lxx. item, τόξευμα *sagittatio*, κοντὸς *contus*, *hastile*, ῥάβδος *virga*. Cum præf. וְחִצִּי *sagitta*, וְחֵץ *& sagitta*, לַחֵץ & לְחִצִּי, *sagittæ*, *ad sagittam*, מֵחֵץ *à sagitta*. Cum aff. חִצּוֹ *sagitta ejus*, m. mutato (-) in (·) sequente daghésch ad compensandam secundam radicalem ejectam. Vide Gram. Heb. t. 1. p. 94. c. 1. Sic חִצִּי *sagitta mea*, c. חִצָּם *sagitta eorum*. Plur. abs. חִצִּים *sagittæ*, mutato (-) in (·) & dagh. eandem ob causam, qua cum aff. Vide Gram. Heb. tom. 1. p. 60. c. 2. fin. Cum præf. הַחִצִּים *sagittæ*, וְחִצִּים *& sagittæ*, בַּחִצִּים *in*, vel *cum sagittis*, וּבַחִצִּים & וּבְחִצִּים, *& cum sagittis*, כַּחִצִּים *sicut sagittæ*. Conſt. חִצֵּי *sagittæ*. Cum præf. & aff. וְחִצּוֹ *sagitta ejus*, m. וְחִצּוֹ *& sagitta ejus*, m. חִצֶּיךָ *sagitta tua*, m. וְחִצֶּיךָ *& sagitta tua*, m. חִצַּי *sagittæ mea*, c. Rad. חָצַץ *discidit*, *divisit*, *dilaceravit*, unde *sagitta*; quod partes corporis, quas penetrat, dilaceret. Alii חָצַץ *sagittandi* etiam potestatem sive sensum affingunt. Vide infra suo loco.

חֵץ vide חוּץ, supra col. 555.

חצב QAL. Lxx. Aq. Sym. Theod. λατομέω, Lxx. item, ἐκλατομέω, *exscindo*, proprie lapides, ut חָטַב *ligna exscindere* significat; *exstruo*, *effodio*. Lxx. item, κόπτω *cædo*, διακόπτω *discindo*, μεταλλεύω *metallum eruo*, ὀρύσσω *fodio*, λαοθετέω *demeto*, ποιέω *facio*, ἐρείδω *fulcio*. Sym. item, καταδιαιρέω *divido*.

Praet. 3. p. s. m. חָצַב *excîdit*, *extrusit*, *effodit*. 3. p. s. f. חָצְבָה *excîdit*. 2. p. s. m. חָצַבְתָּ *excidisti*. 1. p. s. c. חָצַבְתִּי *excîdi*.

Ben. s. m. חֹצֵב, Lxx. λατόμος *lapicida*, *cæsor lapidum*, τεχνίτης *artifex*, in genere. Alii, *cædens*. Cum (י) parag. חֹצְבִי *cædens*, vide Gram. Heb. tom. 1. p. 164. c. 1. Cum præf. הַחֹצֵב *cædens*. Plur. m. חֹצְבִים *cædentes*. Cum præf. לַחֹצְבִים *cædentibus*. Conſt. & cum præf. וּלְחֹצְבֵי *& cæsores*.

Paoul plur. m. חֲצוּבִים *excisæ*, *effossæ* (cisternæ).

Infin. cum præf. לַחְצֹב & לַחְצוֹב, contracte pro לַחֲצֹב, aut לַחְצֹב, *ad cædendum*, *ad fodiendum*.

Fut. 3. p. s. m. cum præf. וַיַּחְצֹב contracte pro וַיַּחֲצֹב, *& excîdit*, *& effodit*. Sic 2. p. s. m. תַּחְצֹב *excîdes*, *effodies*.

NIPHAL נֶחְצַב, unde 3. p. pl. m. Fut. cum ן parag. יֵחָצְבוּן, Job. 19. v. 24. Lxx. ἐγγλυφῆναι *insculpi*, Vulg. *sculpantur*, alii, *incîdantur*, *excidantur*.

PUAL חֻצַּב, unde 2. p. pl. m. Praet. חֻצַּבְתֶּם, Isai. 51. v. 1. Theod. ἐλατομήθητε, Vulg. & alii, *excisi estis*. Lxx. ἐλατομήσατε *excidistis*, legebant חִצַּבְתֶּם in Piel.

HIPHIL הֶחְצִיב, unde Ben. s. f. ex forma ה præcedente duplici (ּ), & cum præf. הַמַּחְצֶבֶת, Isai. 51. v. 9. al. 10. Theod. λατομήσασα *excîdens*, alius, κατακόψασα *amputans* (es vel fuisti). Vulg. *percussisti*. Vacat apud Lxx.

חצה QAL. Lxx. Aq. Sym. ἡμισεύω, Vulg. & alii, *dimidio*, h. e. in duas partes æquales divido. Lxx. item, διαιρέω, διαιρέω, Sym. διαμερίζω, Vulg. & alii, *divido*, *distribuo*. Lxx. item, διαστέλλω *discerno*, μεριτεύομαι *partior*. Theod. item, Job. 40. v. 25. ἀγοράζω *emo*, referebat ad חוּץ *forum*, *platea*.

Praet. 3. p. s. m. חָצָה *divisit*, *partitus est*. 2. p. s. m. cum præfix. וְחָצִיתָ *& divides*. 3. p. pl. c. cum præf. וְחָצוּ *& divident*.

Fut. 3. p. s. m. יֶחֱצֶה *dividet*. Cum præf. & apocopa, de qua vide Gram. Heb. t. 1. p. 288. c. 2. וַיַּחַץ pro וַיֶּחֱצֶה, *& divisit*. Cum præf. & aff. וַיֶּחֱצֵם *& divisit eos*. 3. p. pl. m. יֶחֱצוּ, & cum ן parag. יֶחֱצָיוּן, *dimidiabunt*, *partientur*. Cum aff. יֶחֱצוּהוּ *divident eum*.

NIPHAL נֶחֱצָה, Lxx. διαιρέομαι, Vulg. & alii, *dividor*, διαρρήγνυμαι *disrumpor*.

Fut. 3. p. s. f. cum præf. & apocopa, quam vide in Gram. Heb. tom. 1. p. 293. c. 2. וַתֵּחָץ pro וַתֵּחָצֶה, *& dividetur*. 3. p. pl. m. יֵחָצוּ *dividentur*. Cum præf. וַיֵּחָצוּ *& divisæ sunt* (aquæ).

חוּצוֹת חָצוֹת vide חוּצוֹת, supra col. 555. in חוּץ.

חֲצֹצְרוֹת vide חֲצֹצְרָה, infra col. 649.

חָצוֹר Mass. *Hhatsôr*, Vulg. *Hasôr*, & *Asôr*, nomen proprium 1°. civitatis regiæ ac

Digitized by Google

metropoleos Chananæorum, quæ postea fuit Tribus Nephthali, Josue 19. v. 36. &c. 2°. alterius civitatis in Tribu Juda, Jos. 15. v. 23. 3°. alterius itidem civitatis in eadem Tribu, quæ, ut à præcedenti distingueretur, dicta est Asor nova, Jos. 15. v. 25. Etym. *atrium*, aut *fœnum*; ab חָצֵר *atrium*, aut חָצִיר *gramen*, *fœnum*.

חֲצוֹת f. plur. unde const. חֲצוֹת, Lxx. *μέσος*, Vulg. & alii, *medius*; & cum voce לַיְלָה *nox*, quacum semper construitur, *μεσονύκτιον media nox*. Alii, *medium*, *dimidium*, *medietas*. Cum præfix. וַחֲצוֹת *& medium*, כַּחֲצוֹת *secundum medium*. R. חָצָה *dimidiavit*.

חֲצִי m. & in pausa חֵצִי, quasi ab חֲצִי, Lxx. *ἥμισυ*, Vulg. & alii, *medium*, *dimidium*, *βολὶς* seu *βολίδες*, *sagitta*, 1. Reg. 14. v. 14. ubi legebant חֵצִי ab חֵץ, *sagitta*. Et Verbaliter, *μεσοῦμαι dimidior*. Cum præf. הַחֲצִי & in pausa הַחֵצִי *dimidium*, וַחֲצִי, הַחֲצִי, & in pausa וַחֵצִי *& dimidium*, בַּחֲצִי *in medio*, כְּבַחֲצִי *quasi in medio*, לַחֲצִי & in pausa לַחֵצִי, *dimidio*, *in dimidium*, *in duas partes*, וְלַחֲצִי *& dimidio*, מֵחֲצִי *à dimidia* (Tribu), וּמֵחֲצִי *& à dimidia* (Tribu). Cum præf. & affix. חֶצְיוֹ *dimidium ejus*, cum (ֶ) pro (ֲ), vel quia duæ illæ motiones facile invicem permutantur; vel est à forma חֶצִי, vide Gram. Heb. t. 1. p. 100. paulo post med. Sic, וְחֶצְיוֹ & וַחֲצִיוֹ, *& dimidium ejus*, m. וּלְחֶצְיוֹ *& dimidiæ* (Tribui) *ejus*, m. מֵחֶצְיוֹ *à dimidio ejus*, m. חֶצְיָהּ *medium ejus*, f. חֶצְיָם *dimidium eorum*, וְחֶצְיָם *& medium eorum*, חֶצְיֵנוּ *dimidium nostri*, c. R. חָצָה *dimidiavit*.

חֵצִי *sagitta*, vide in חֵץ, supra col. 645.

חָצִיר m. Lxx. Sym. Theod. *χόρτος*, Vulg. & alii, *fœnum*, *gramen*. Lxx. item & Aq. *πράσον*, Vulg. *porrum* vel *porrus*. Lxx. item & Sym. *χλωρὸν viride*. Lxx. item, *βοτάνη*, *χλόη*, *herba viridis*, *αὐλὴ atrium*, Isai. 34. v. 14. ubi legebant חָצֵר aut חֲצַר, vel (י) in חָצִיר pro antiqua vocali *e* acceperunt. Cum præf. הֶחָצִיר *porrum*, pro (ֶ) sub ה loco (ַ), vide Gram. Heb. t. 1. p. 69. c. 1. כֶּחָצִיר *sicut fœnum*, pro eodem (ֶ) sub כ, vide ibid. p. 376. c. 2. Const. חֲצִיר *fœnum*. Cum præf. כַּחֲצִיר *sicut fœnum*. R. חָצַר inusit.

חֹצֶן m. Lxx. *κόλπος*, Vulg. & alii, *sinus*, *ἀναβολή*, Nehem. 5. v. 13. *amictus*; sensum expresserunt; ibi enim metaphora subjecti recipientis in genere, pro adjuncto, vide Gram. Heb. tom. 2. p. 46. c. 1. Aq. Sym. Theod. *ἀγκάλαι*, Vulg. *ulnæ*. Alii, *brachium*, *lacertus*, *ora vestis*. Hinc cum præf. בְּחֹצֶן *in lacerto*, *in ulnis*. Cum affix. חָצְנִי hhotsni *sinus meus*, c. Cum præf. & aff. וְחִצְנוֹ *& sinus ejus*, m. Psal. 128. Heb. 129. v. 7. cum (ִ) pro (ֳ hhatoúph) sub ח quasi ab חֵצֶן aut חִצֶן, vide Gram. Heb. tom. 1. p. 96. c. 1. R. חָצַן inusit.

חצף Chald. PEAL, unde APHEL אַחְצִף, ex quo BEN. f. f. מַחְצְפָה, Dan. 3. v. 22. & servato charactere præteriti, מְהַחְצְפָה, ibid. c. 2. v. 15. vide Gram. Chald. tom. 1. p. 590. c. 1. Theod. *ἐξῆλθεν*, Vulg. *egressa est*, *ὑπερίσχυε prævalebat*, Vulg. *urgebat*, alii, *accelerans erat* (sententia regis).

חצץ QAL, unde PIEL חִצֵּץ, ex quo BEN. pl. m. מְחַצְצִים, Jud. 5. v. 11. in forma perfecta, & sine dagh. in priori צ ob (ְ) ei suppositum, Lxx. *ἀνακρουομένων pulsantes*, alii, *sagittarii*, *sagittantes*, *jacientes*, seu *ejaculantes sagittas*.

PUAL חֻצַּץ, unde 3. p. pl. c. PRÆT. in pausa; quare (ֻ) mutatur in (ָ), חֻצָּצוּ, Job. 21. v. 21. Lxx. *διῃρέθησαν divisi sunt*, alii, *dimidiati sunt* (quasi ab חָצָה, quod vide supra col. 646.) *excisi*, *succisi sunt*. Vulg. *dimidietur* numerus mensium ejus, in singulari; nam, quanvis Verbum sit plurale ob nomen præcedens, pertinet tamen ad vocem singularem *numerus*. Vide hanc enallagen in Gram. Heb. tom. 1. p. 551. can. IV.

חָצָץ m. Lxx. *ψῆφος lapillus*, *χάλιξ silex*, Vulg. *calculus*, proprie acutus & instar sagittæ discindens. Vulg. item, *numerus*, Thren. 3. v. 16. al. 17. quod olim calculorum ope numeraretur. Et in alia significatione, Psal. 76. Heb. 77. v. 17. al. 18. Lxx. *βέλος*, Vulg. Lat. *sagitta*. Alii, *fulgur*, *lapis grandinis*. Cum præf. בֶּחָצָץ *lapillo*, *silice*; cum (ֶ) sub ב loco (ַ) ob aliud (ָ) sequens sub ח, vide Gram. Heb. tom. 1. p. 380. c. 1. Plur. cum aff. חֲצָצֶיךָ,

Digitized by Google

Psal. 76. Heb. 77. v. 17. al. 18. *sagittæ tuæ*, m. alii, *fulgura tua*, *lapilli tui grandinis*. R. חָצַץ in Piel *sagittavit*, secundum quosdam interpretes.

חָצָץ m. Prov. 30. v. 27. Lxx. *ἀτάκτως ordinate*. Sym. *ὡς ψῆφος ut calculus*, aculeatus videlicet quasi hasta. Vulg. *per turmas suas* instar agminis sagittariorum. Alii, *gregatim*, *turmatim*; & adjective, *exscindens* herbas & arbores, quasi esset Benoni Qal verbi חָצַץ *excîdit*, quod vide supra. Aben-Esra, *congregata*, *collecta* (locusta). R. חָצַץ *excîdit*, *discidit*, &c.

חַצְצוֹן תָּמָר Mass. *Hbátsatsôn Tamár*, Vulg. *Asásonthamár*, nomen proprium civitatis in Tribu Juda prope mare mortuum, Gen. 14. v. 7. quæ 2. Paral. 20. v. 2. eadem est atque Enggaddi. Etym. *calculus*, sive *lapillus commutationis*; ab חָצָץ *lapillus*, *calculus*, & מוּר in Hiph. *mutare*, *commutare*. Vel *divisio*, seu *sagitta palmæ*; ab חָצַץ *divisit*, vel חֵץ *sagitta*, & תָּמָר *palma*.

חֲצֹצְרָה f. Lxx. *σάλπιγξ*, Vulg. & alii, *tuba*, *buccina*. Plur. חֲצֹצְרוֹת & חֲצֹצְרֹת, *tubæ*. Cum præf. הַחֲצֹצְרוֹת & הַחֲצֹצְרֹת, *& tubæ*, בַּחֲצֹצְרוֹת & בַּחֲצֹצְרֹת, *cum tubis*, וּבַחֲצֹצְרוֹת *& cum tubis*. R. חָצַר in Piel & Hiphil *tuba cecinit*.

חָצַר QAL, unde PIEL חִצֵּר, ex quo Ben. pl. m. cum præf. לַמְחַצְּצְרִים, 2. Paral. 5. v. 13. cum duplici צ loco unius per daghésch geminati, vide Gram. Heb. tom. 1. p. 30. c. 2. 176. c. 2. Lxx. *ἐν τῷ σαλπίζειν in tuba canendo*, Vulg. *tubis concinentibus*. Alii, *tuba clangentibus*.

HIPHIL הֶחְצִיר, unde Benoni pl. m. מַחְצְצְרִים cum צ redundante & (:) sub priori צ pro (·) accelerandæ pronuntiationis gratia. Vel potius istud Benoni idem ac Benoni Piel, quod vide supra; & Gram. Heb. tom. 1. p. 184. c. 2. Lxx. *σαλπίζοντες*, Vulg. & alii, *tubis*, vel *tuba canentes*.

חָצֵר c. sed sæpius f. Lxx. Aq. Sym. Theod. *αὐλὴ*, Vulg. & alii, *atrium*. Lxx. item, *ἔπαυλις villa*, *κώμη vicus*, *οἰκία domus*, *πύλη porta*, *σκηνὴ tentorium*, *ὁδὸς via*; & adjective, *πλούσιος dives*, Psal. 9. v. 30. ubi legisse videntur עָשִׁיר *dives*. Sym. item, *ἀγρὸς ager*. Cum præfix. הֶחָצֵר *atrium*, pro (·) loco (·) sub ח, vide Gram. Heb. t. 1. p. 69. c. 1. הֶחָצֵר & וְהֶחָצֵר *& atrium*, בֶּחָצֵר *in atrio*, cum (·) pro (·) sub ב ob (·) aliud sequens sub ח, vide Gram. Heb. tom. 1. p. 380. c. 1. לֶחָצֵר *atrio*, וְלֶחָצֵר *& atrio*, cum (·) pro (·) sub ל, vide eand. Gram. ibid. p. 70. c. 2. מֵהֶחָצֵר *ex atrio*, cum (·) pro (·) sub ה, ut supra. Cum ה locali, הֶחָצֵרָה *in atrium*. Const. חֲצַר *atrium*. Cum præf. בַּחֲצַר *in atrio*, וּבַחֲצַר *& in atrio*, לַחֲצַר *atrio*, וְלַחֲצַר *& atrio*, מֵחֲצַר *ex atrio*. Cum præf. & aff. בַּחֲצֵרוֹ *in atrio ejus*, m. Plur. ex terminatione masc. חֲצֵרִים *atria*, *villæ*. Cum præf. וַחֲצֵרִים *villæ*. Const. & cum præf. בְּחַצְרֵי *in atriis*. Cum præf. & aff. חַצְרֶיהָ *villæ ejus*, f. וַחֲצֵרֶיהָ *& villæ ejus*, f. חֲצֵרֶיךָ *atria tua*, m. בַּחֲצֵרֶיךָ *in atriis tuis*, m. חֲצֵרָי *atria mea*, c. & in pausa, quare (-) mutatur in (·); חַצְרֵיהֶם *villæ eorum*, וְחַצְרֵיהֶם *& villæ eorum*, בְּחַצְרֵיהֶם *in villis eorum*, וְחַצְרֵיהֶן *& villæ earum*. Plur. ex terminatione femin. חֲצֵרוֹת, & cum præfix. הַחֲצֵרוֹת & חֲצֵרוֹת *atria*, *villæ*. Const. חַצְרוֹת *atria*, בְּחַצְרוֹת *in atriis*, וּבְחַצְרוֹת *& in atriis*, לְחַצְרוֹת *atriis*. Cum præf. & affix. חֲצֵרֹתָיו *atria ejus*, m. servato anomalus (-); nam feminina pluralia sumunt plerumque affixa in forma constructa, vide Gram. Heb. tom. 1. p. 86. initio. לְחַצְרֹתָיו *in atria ejus*, m. mutato (-) in (·) secundum communem analogiam; וַחֲצֵרֹתָי *& atria mea*, c. servato (-) ut supra, & mutato (-) in (·) ob pausam; וּבְחַצְרוֹתֵיהֶם *& in atriis eorum*. R. חָצַר inusit. in hac significatione.

חָצֹר Mass. *Hbatsór*, Vulg. *Hasor*, nom. proprium civitatis à Salomone ædificatæ, 3. Reg. 9. v. 15. Etym. *atrium*, ab חָצֵר idem. Vel *fœnum*, aut *gramen*; ab חָצִיר idem.

חֲצַר גַּדָּה Mass. *Hbatsár Gaddá*, Vulg. *Asergaddá*, nom. proprium civitatis in Tribu Juda, Jos. 15. v. 27. Etym. *atrium hœdi*, aut *felicitatis ejus*; ex חָצֵר *atrium*, & גְּדִי *hœdus*, aut גָּד *felicitas*, & aff. 3. p. s. f.

חֲצַר סוּסָה Mass. *Hbatsár sousá*, Vulg. *Hasersusá*, nomen proprium urbis Tribus Simeonis, Jos. 19. v. 5. Etym. *atrium*, vel

Digitized by Google

fœnum equi ; ex חָצֵר *atrium*, vel חָצִיר *fœnum*, & סוּס *equus.*

חֲצַר סוּסִים Maſſ. *Hhatſár ſouſîm*, Vulg. *Haſarſuſim*, nomen proprium civitatis Tribus Simeonis, 1. Paral. 4. v. 31. quæ videtur eadem ac præcedens. Etym. *atrium*, vel *fœnum equorum ;* ab חָצֵר *atrium*, aut חָצִיר *fœnum*, & סוּסִים *equi.*

חֲצַר שׁוּעָל Maſſ. *Hhatſár ſchouál*, Vulg. *Haſarſuhál*, & *Haſerſuál*, nomen proprium civitatis primum Tribus Judæ, deinde Simeonis, Joſ. 19. v. 3. 1. Paral. 4. v. 28. Etym. *atrium* vel *fœnum vulpis ;* ab חָצֵר *atrium*, aut חָצִיר *fœnum*, & שׁוּעָל *vulpes.*

חֶצְרוֹ Maſſ. *Hhetſró*, Vulg. *Heſró*, nom. proprium unius è fortiſſimis David, 1. Paral. 11. v. 37. qui 2. Reg. 23. v. 35. dicitur חֶצְרַי *Hhetſrái*, vel, ut Vulg. ſcripſit *Heſrái*, ſecundum lectionem Maſſor. Etym. *atrium*, vel *fœnum ejus ;* ab חָצֵר *atrium*, aut חָצִיר *fœnum*, & aff. 3. p. ſ. m.

חֶצְרוֹן vel חֶצְרֹן, Maſſ. *Hhetſrón*, Vulg. *Heſrón* & *Eſrón*, nom. proprium 1°. filii Ruben, Gen. 46. v. 9. 2°. filii Phares filii Juda, ibid. v. 12. 1. Paral. 4. v. 1. 3°. civitatis in Tribu Juda, Joſ. 15. v. 3. Etym. *ſagitta* vel *diviſio cantici*, ſive *exſultationis ;* ab חֵץ *ſagitta*, vel חָצָה *diviſit*, & רָנַן *cecinit, cantavit, exſultavit.* Vel *atrium*, ab חָצֵר idem. Vel *fœnum ;* ab חָצִיר *fœnum*, *gramen.*

חֶצְרֹנִי Maſſ. *Hhetſroní*, Vulg. *Heſronitæ*, nomen propr. ſive patronymicum poſterorum Heſron filii Ruben, Num. 26. v. 6. Vide nom. præcedens cum ejus etymologia.

חֶצְרַי Maſſ. *Hhetſrái*, Vulg. *Heſrái*, 2. Reg. 23. v. 35. nomen propr. viri, qui 1. Paral. 11. v. 37. dicitur חֶצְרוֹ *Hhetſró*, Vulg. *Heſró*. Vide ſupra. Etym. *atria mea ;* ex חָצֵר *atrium*, & aff. 1. p. ſ. c.

חֲצֵרִים Maſſ. *Hhatſerím*, Vulg. *Haſerím*, nomen proprium civitatis in dorſo montis Seir, inter Ægyptum & terram Chanaan, Deut. 2. v. 23. Etym. *atria*, vel *ſagitta excelſa ;* ab חָצֵר *atrium*, vel חֵץ *ſagitta*, & רוּם *altum, excelſum eſſe.*

חֲצַרְמָוֶת Maſſ. *Hhatſarmáveth*, Vulg. *Aſarmóth* (legebat חֲצַרְמוֹת) nomen proprium

filii Jectan, Gen. 10. v. 26. Etym. *atrium*, vel *fœnum mortis ;* ab חָצֵר *atrium*, vel חָצִיר *fœnum*, & מָוֶת *mors.*

חֶצְרֹן vide ſupra חֶצְרוֹן, col. præced.

חֲצֵרוֹת Maſſ. *Hhatſeróth*, Vulg. *Haſeróth*, nomen proprium loci in deſerto Pharan, ubi fuit quarta & decima manſio filiorum Iſraël, Num. 13. v. 1. c. 33. v. 18. & Deut. 1. v. 1. Etym. *atria, veſtibula, villæ ;* ab חָצֵר idem.

חֵק *ſinus*, vide חֵיק, ſupra col. 581.

חֹק, & ſequente Maqqaph חָק־ hhoq-, m. Lxx. Aq. ἀκριβασμὸς, Aq. item, ἀκρίβασμα, Vulg. & alii, *ſtatutum, decretum.* Lxx. Sym. πρόσταγμα, Sym. item, διαταγὴ, διάταξις, alius, ἐντολὴ *præceptum.* Lxx. Sym. item, σύνταξις *constitutio.* Lxx. item, δικαίωμα *jus*, δόσις *donum*, ἔργον *opus*, νόμος *lex*, τὸ νόμιμον *legitimum, lege ſtatutum*, ὅριον (Sym. ὅρος) *terminus*, χρόνος *tempus*, proprie definitum & ſtatutum, τὰ αὐτάρκη *quæ ſufficiunt*, κόλπος *ſinus*, Job. 23. v. 12. ubi legebant חֵק vel חֵיק. Alius item, μερὶς *pars, portio.* Alii item, *modus, ratio, penſum, demenſum, ritus, cerimonia*, maxime quando jungitur cum voce מִשְׁפָּט *judicium.* Cum præf. וְחֹק & וְחָק־ vehhoq- *& ſtatutum*, לְחֹק & לְחָק־ lehhoq- *in ſtatutum, in legem, in conſuetudinem.* Cum præf. & aff. חֻקּוֹ *ſtatutum ejus*, m. חָקְךָ hhoqecha, ſine dagh. in ק ob (:) ei ſuppoſitum, *demenſum tuum*, m. חֻקֵּךְ *demenſum tuum*, f. חֻקִּי *ſtatutum meum*, c. מֵחֻקִּי *ſupra ſtatutum meum*, c. חֻקָּם *portio eorum*, חָקְכֶם hhoqchem, ejecto dagh. ex ק ob (:) infra ſcriptum, *demenſum veſtrum*, m. Plur. חֻקִּים, cum præf. הַחֻקִּים, *ſtatuta*, וְחֻקִּים & וְהַחֻקִּים, *& ſtatuta*, לְחֻקִּים *inter ſtatuta.* Conſt. חֻקֵּי *ſtatuta.* Cum præf. & (ו) pro (ְ) & dagh. per legem æquivalentiæ, בְּחוּקֵּי *in ſtatutis.* Cum præf. & aff. חֻקָּיו *ſtatuta ejus*, m. וְחֻקָּיו *& ſtatuta ejus*, m. בְּחֻקָּיו *in ſtatutis ejus*, m. חֻקֶּיךָ *ſtatuta tua*, m. וְחֻקֶּיךָ *& ſtatuta tua*, m. בְּחֻקֶּיךָ *in ſtatutis tuis*, m. מֵחֻקֶּיךָ *à mandatis tuis*, m. חֻקַּי & in pauſa חֻקָּי, *ſtatuta mea*, c. וְחֻקַּי *& ſtatuta mea*, c. מֵחֻקַּי *à ſtatutis meis*, c. R. חָקַק *ſtatuit, decrevit*, unde חֹק *decretum*, cujus hhólem in ſing. cum affix. &

Digitized by Google

in toto plurali mutatur in (· hhatoúph) vel in (ֻ), ſequente dagh. forti, ad ſecundam radic. excidentem compenſandam. Vide Gram. Heb. tom. 1. p. 62. c. 1. p. 96. §. VII.

חקה QAL, unde PUAL חֻקָּה, ex quo Paoul ſ. m. מְחֻקֶּה, Exech. 8. v. 10. c. 23. v. 14. & cum præf. מְחֻקֶּה, 3. Reg. 6. v. 35. Lxx. *διαγεγραμμένος deſcriptus*, *ἐζωγραφημένος*, Vulg. & alii, *depictus*, *expreſſus*, *effigiatus*, *inſculptus*. Et ſubſtantive, 3. Reg. 6. v. 35. Lxx. *ἐκτύπωσις expreſſio*, Vulg. *regula*.

HITHPAEL הִתְחַקָּה, unde 2. p. ſ. m. Fut. תִּתְחַקֶּה, Job. 13. v. 27...... *& ſuper radices pedum meorum*, תִּתְחַקֶּה, Lxx. *ἀφίκου perveniſti*. Alius, qui videtur eſſe Aq. *περιχαράσσεις circumſcribis*, *circumcîdis*. Vulg. *conſideraſti*. Alii, *imprimeris*, *arcte inhæres*. Vide Gram. Heb. tom. 2. p. 146. c. 2.

חֻקָּה fem. Hoc nomen idem eſt ac præcedens חֹק, ſed in alia forma; unde Lxx. Sym. *πρόσταγμα*, Lxx. item, *ἐντολὴ præceptum*. Lxx. Theod. *τὸ νόμιμον legitimum*, *lege ſtatutum*. Aq. *ἀκρίβεια*, *ἠκριβασμένον*, *accuratum ſtatutum*. Lxx. item, *δικαίωμα jus*, *κρίμα judicium*, *νόμος lex*, *τροπὴ converſio*, &c. In phraſi, חֻקַּת עוֹלָם & לְחֻקַּת עוֹלָם, Lxx. *εἰς τὸν αἰῶνα in ſæculum*. Cum præf. הַחֻקָּה *ſtatutum*. Conſtruct. חֻקַּת idem. Cum præf. כְּחֻקַּת *ſecundum ſtatutum*, לְחֻקַּת *in ſtatutum*. Plur. חֻקּוֹת *ſtatuta*. Cum præf. בְּחֻקּוֹת & בְּחֻקֹּת, *in ſtatutis*, מֵחֻקּוֹת *à ſtatutis*. Cum præf. & aff. חֻקֹּתָיו *ſtatuta ejus*, m. וְחֻקֹּתָיו *& ſtatuta ejus*, m. וּבְחֻקֹּתָיו *& in ſtatutis ejus*, m. בְּחֻקּוֹתֶיךָ *in ſtatutis tuis*, m. חֻקֹּתַי & in pauſa חֻקֹּתָי, *ſtatuta mea*, c. חֻקֹּתַי & in pauſa חֻקּוֹתָי, *& ſtatuta mea*, c. בְּחֻקֹּתַי & בְּחֻקּוֹתַי, *in ſtatutis meis*, c. וּבְחֻקּוֹתַי *& in ſtatutis meis*, c. כְּחֻקֹּתֵיהֶם *ſecundum ſtatuta eorum*, וּבְחֻקֹּתֵיהֶם *& in ſtatutis eorum*. R. חָקַק *ſtatuit*, *decrevit*.

חֲקוּפָא Maſſ. *Hhaqouphá*, Vulg. *Hacupha*, nomen proprium viri Nathinæi, cujus poſteri è captivitate Babyl. una cum Zorobabele reverſi ſunt, Eſd. 2. v. 51. al. 52. Etym. *præceptum*, *ſtatutum*, aut *ſculptura oris*; ex חֹק *præceptum*, &c. & פֶּה *os*, *oris*.

חקק QAL. Lxx. *ἀφορίζω ſegrego*, *ſeparo*, *divido*, *γράφω ſcribo*, *διαγράφω deſcribo*, *ζωγραφέω pingo*, *ad vivum exprimo*, *ἰσχυρὸν ποιέω fortem*, *robuſtum facio*, *firmo*, &c. Aq. *ἀκριβόω*, Aq. Theod. *ἀκριβάζομαι*, *accurate deſcribo*, *decerno*. Sym. *στηρίζω firmo*, Theod. *διαχαράσσω exaro*. Alii item, *ſtatuo*, *incido*, *inſculpo*, *delineo*, *literis mando*, &c.

Praet. 2. p. ſ. m. cum præf. וְחַקּוֹתָ *& deſcribes*. 1. p. ſ. c. cum affix. חַקֹּתִיךְ, Iſai. 49. v. 16. Lxx. *ἐζωγράφηκα depinxi* (muros tuos). Aq. *ἠκρίβωσά σε*, Vulg. *deſcripſi te*, ſ. Sym. *ἐστήριξά σε firmavi te*. Theod. *διεχάραξά σε exaravi te*.

Ben. ſ. m. cum (י) parag. aut potius antiqua vocali *e* ſubintellecta, חֹקְקֵי *incîdens*. Vide Gram. Heb. tom. 1. p. 164. c. 1. Plur. m. cum præfix. הַחֹקְקִים *decernentes*. Conſt. cum præf. לְחוֹקְקֵי, Jud. 5. v. 9. Lxx. *εἰς τὰ διατεταγμένα ad ea quæ præcepta*, *ordinata ſunt*. Aq. Theod. *τοῖς ἀκριβαζομένοις legiſlatoribus*, ſic etiam alii. Vulg. *principes*. Sym. *εἰς τὰ προστάγματα in*, vel *ad mandata*.

Paoul pl. m. cum (ֻ) pro (וּ), חֻקִּים, Ezech. 23. v. 14. Lxx. *ἐζωγραφημένοι*, Vulg. & alii, *picti*, *depicti* (viri), vel *pictæ* (imagines).

Infin. cum præf. & aff. בְּחֻקּוֹ, & cum (וּ) pro (ֻ) & dagh. per legem æquivalentiæ, aut ex forma quieſc. ע, בְּחוּקוֹ, *cum ſtatueret*, *poneret*, *deſcriberet*.

Imper. 2. p. ſ. m. cum aff. חֻקָּהּ, Iſai. 30. v. 8. Vulg. *diligenter exara illud*. Vacat apud Lxx.

POEL חוֹקֵק vel חֹקֵק, unde Ben. ſ. m. מְחֹקֵק, Lxx. *ἄρχων imperator*, *βασιλεὺς rex*, *ἡγούμενος*, Vulg. *dux*, *ἐξερευνῶν inveſtigans*. Aq. *ἀκριβαζόμενος*, *ἀκριβαστής*, Vulg. & alii, *legiſlator*, *legifer*, *decernens*. Sym. *ἐπιτάσσων præcipiens*, *diſponens*. Lxx. item ſubſtantive, *βασιλεία regnum*. Cum præf. וּמְחֹקֵק *& legiſlator*, בִּמְחֹקֵק *cum legiſlatore*. Cum affix. מְחֹקְקִי *legiſlator meus*, c. מְחֹקְקֵנוּ *legiſlator noſter*, c. Plur. מְחֹקְקִים *legiſlatores*.

Fut. 3. p. pl. m. יְחֹקְקוּ, Prov. 8. v. 15. Lxx. *γράφουσι ſcribunt*, Aq. Theod. *ἀκριβάσονται decernent*, Vulg. *decernunt*.

Digitized by Google

PUAL חֻקַּק, unde PAOUL f. m. מְחֻקָּק, Prov. 31. v. 5. Lxx. σοφία *sapientia*. Vulg. *judicia*. Alii, *statutum, decretum*.

HOPHAL הֻחְקַק, unde 3. p. pl. m. FUT. cum præf. (ּ) pro (ו) sub characteristica, & (ּ) loco (-) & dagh. per legem æquivalentiæ, aut ex forma quiesc. ע & in pausa, יֻחָקוּ, Job. 19. v. 23. pro יוּחְקוּ aut in pausa יוּחָקוּ, vide Gram. Heb. t. 1. p. 227. c. 2. Lxx. καὶ τεθῆναι *& poni*, h. e. *ponantur*, aut *ponerentur*. Vulg. *exarentur*. Alii, *describerentur*.

חֻקֹּק unde cum ה locali

חֻקֹּקָה Masl. *Hhuqóqa*, Vulg. *Hacúca*, nom. proprium urbis Tribus Nephthali, Jos. 19. v. 34. Etym. *sculptura*, vel *præceptum*, aut *legislatio*, &c. ab חָקַק *sculpsit, præcepit, legem tulit*, &c.

חִקְקִים m. pl. unde const. חִקְקֵי, Jud. 5. v. 15. cum (ּ) pro (-) sub ח, quia duæ illæ motiones sæpius invicem permutantur, vide Gram. Heb. tom. 1. p. 87. §. II. Lxx. Vatic. ἐξικνούμενοι *sufficientes, potentes*. Ald. Complut. &, ut videtur, Aq. ἀκριβασμοὶ *statuta, decreta*. Idem Aq. secundum alios, διαλογισμοὶ *cogitationes*, sic etiam alii non pauci. Sym. ἀκρίβειαι *accurationes, accurata statuta*. Vulg. juncta hac voce cum præcedenti גְּדוֹלִים *magni*, & cum sequenti לֵב *cor*, vertit: *magnanimi*. Et Isai. 10. v. 1. Vulg. *leges*, alii, *statuta, decreta*. Lxx. hanc & sequentem vocem אָוֶן *iniquitas*, interpretantur πονηρίαν *malitiam*. R. חָקַק *statuit, decrevit*, &c.

חָקַר QAL. Lxx. Theod. ἐρευνάω *scrutor*. Lxx. Aq. Sym. Theod. ἐξερευνάω *perscrutor*. Lxx. Sym. ἐξακριβάζω vel ἐξακριβάζομαι, *diligenter perscrutor*, ἐξιχνιάζω, Lxx. item, ἰχνεύω, *accurate investigo*. Lxx. item, ἐτάζω *inquiro*, Sym. item, ἐξετάζω *exquiro, examino*. Lxx. item, ἀνακρίνω *scrutor, interrogo*, δοκιμάζω *probo*, ἐκζητέω *exquiro*, ἐλέγχω *increpo*, ἐρωτάω *interrogo*, καταγινώσκω *condemno*, τιμάω *honoro*; quæ enim diligenter inquiruntur, ea quodammodo honorantur.

PRAET. 3. p. f. m. cum præf. & affix. וַחֲקָרוֹ *& scrutabitur eum*. 3. p. f. f. cum aff. חֲקָרָהּ *scrutatus est eam*. 2. p. f. m. cum præf. וְחָקַרְתָּ *& investigabis, & interrogabis*. 1. p. f. c. cum aff. חֲקַרְתַּנִי *investigasti, probasti me*, c. 1. p. pl. c. cum aff. חֲקַרְנוּהָ *investigavimus illud*.

BEN. f. m. חֹקֵר & חוֹקֵר, *investigans, scrutans*.

INFIN. חֲקֹר *investigare*. Cum præf. לַחְקֹר *ad investigandum*. Cum præf. & aff. וּלְחָקְרָהּ oulehhoqrá *& ad explorandam eam*.

IMPER. 2. p. f. m. cum aff. חָקְרֵנִי *scrutare, proba me*, c. 2. p. pl. m. חִקְרוּ *explorate*.

FUT. 3. p. f. m. יַחְקֹר, & sequente Maqqáph יַחְקָר־ iahhqor-, contracte pro יַחֲקֹר & יַחֲקָר־, *scrutabitur, probabit*. Cum affix. יַחְקְרֶנּוּ *scrutabitur eum*. 1. p. f. c. אֶחְקֹר contracte pro אֶחֱקֹר, *interrogabo, explorabo*. Cum aff. אֶחְקְרֵהוּ *investigabo, investigam eam* (causam). 3. p. pl. m. in pausa; quare servatur hholem, יַחְקֹרוּ contracte pro יַחְקְרוּ, *investigabunt*. 2. p. pl. m. cum ן paragog. תַּחְקְרוּן *investigabitis*. 1. p. pl. c. cum præf. & ה parag. וְנַחְקְרָה *& investigabimus*.

NIPHAL נֶחְקַר, Lxx. εἰμὶ *sum*, ἐκλείπω *deficio*, εἰκάζομαι *assimilor*, ταπεινόομαι *humilior*. Alii, *investigor, pervestigor*, &c.

PRAET. 3. p. f. m. נֶחְקַר contracte pro נֶחֱקַר *pervestigatum est, pervestigabile erat*.

FUT. 3. p. f. m. יֵחָקֵר *pervestigabitur*. 3. p. pl. m. cum præf. וְיֵחָקְרוּ *& pervestigabuntur*.

PIEL חִקֵּר, unde 3. p. f. m. cum præf. וְחִקֵּר, Eccle. 12. v. 9. Lxx. καὶ ἐξιχνιάσει, Vulg. & alii, *& investigavit, & scrutatus est*.

חֵקֶר m. Lxx. Aq. ἐξιχνιασμὸς *investigatio, inquisitio, scrutatio, perscrutatio, scrutinium*. Lxx. & alius, ἐξεύρησις *inventio*. Lxx. item, ἴχνος *vestigium*, πέρας *finis*. Et Verbaliter, τιμάω *honoro*. Cum negatione אֵין חֵקֶר, Lxx. ἀνεξέλεγκτος *imperscrutabilis*, ἀνεξιχνίαστος *impervestigabilis*, ἀπέραντος *infinitus*. Cum præf. הַחֵקֶר, cum (-) sub ה interrog. pro (-), vide Gram. Heb. tom. 1. p. 375. c. 2. *an investigatio? an vestigium?* וְחֵקֶר *& investigatio*, וּבְחֵקֶר *& in scrutatione*, לְחֵקֶר *ad investigationem*. Plur. const. חִקְרֵי, Jud. 5. v. 16. cum (ּ) pro (ּ) sub ח, vide Gram. Heb. t. 1. p. 93. c. 1. Lxx. Vatic. ἐξετασμοὶ exqui-

Digitized by Google

exquisitiones, Ald. Complut. & mſ. Oxon. ἐξιχνιασμοὶ, *investigationes.* Vulg. *magnanimi*, legebat חִקְקֵי, ut v. 15. Vide supra in חִקְקִים. R. חָקַר *scrutatus, perscrutatus est, investigavit*, &c.

חוּר
חוֹר } vide חוּר, supra col. 556.
חֹרָאוֹתָם

חרב QAL. Lxx. Aq. Sym. Theod. ἐρημόομαι, Lxx. item, ἐξερημόομαι, Vulg. & alii, *vastor, desolor, in solitudinem redigor.* Lxx. item, ἐκλείπω *deficio*, ξηραίνομαι, Vulg. & alii, *siccor, exsiccor*; & active, ξηραίνω *sicco*, ἀναξηραίνω *exsicco.*

Praet. 3. p. pl. c. חָרְבוּ *siccatæ sunt, defecerunt* (aquæ). Cum præf. וְחָרְבוּ *& siccabuntur.*

Infin. חָרֹב *vastando, vastatione.*

Imper. 2. p. ſ. m. חֲרֹב, Jerem. 50. v. 21. Lxx. ἐκδίκησον μαχαίρᾳ *ulciscere gladio*, Vulg. *dissipa*, alii, *tolle gladio.* 2. p. ſ. f. ex forma (-) & in pausa; quare (-) mutatur in (·); & cum (-) sub ח pro (-), vide Gram. Heb. tom. 1. p. 166. c. 2. חָרְבִי *siccare, exsiccator.* 2. p. pl. m. חִרְבוּ, Jerem. 50. v. 27. Lxx. ἀναξηράνατε *exsiccate*, Vulg. *dissipate*, alii, *gladio tollite.* Et cum (· hhatouph) pro (·) sub ח, vide eand. Gram. ibid. p. 167. c. 1. חָרְבוּ hhorvoú *desolamini.*

Fut. 3. p. ſ. m. יֶחֱרַב *siccabitur.* Cum præf. וְיֶחֱרַב *& siccabitur*, יֶחֱרָב in pausa; quare (-) mutatur in (·), *& siccatum, & exsiccatum est* (mare). 3. p. ſ. f. תֶּחֱרַב & in pausa תֶּחֱרָב, *vastabitur.* 3. p. pl. m. יֶחֶרְבוּ & in pausa; quare (-) mutatur in (·), יֶחֱרָבוּ *vastabuntur.* 3. p. pl. f. תֶּחֱרַבְנָה *desolabuntur.*

NIPHAL נֶחֱרַב, unde 3. p. pl. c. Praeteriti נֶחֶרְבוּ, 4. Reg. 3. v. 23. Lxx. ἐμαχέσαντο, Vulg. *pugnaverunt*, alii, *desolati sunt.*

Ben. ſ. f. ex forma ח præcedente duplici (·), נֶחֱרֶבֶת, Lxx. ἠρημωμένη, Vulg. & alii, *desolata.* Plur. f. נֶחֱרָבוֹת (à forma f. נֶחֱרָבָה) *desolatæ.*

PUAL חֹרַב, unde 3. p. pl. c. Praet. in pausa; quare (-) mutatur in (·), חֹרָבוּ, Jud. 16. vv. 7. 8. Lxx. Theod. participial. ἠρημωμέναις *desertis, desolatis*, Lxx. item, διεφθαρμέναις *corruptis*, Aq. ἀλώστοις *volutis, convolutis*, Sym. ξηρανθείσαις (νευρίαις) *siccatis*, Vulg. *siccis* (nervis), seu funibus, qui è nervis tortis erant facti. Alii, *siccati, exsiccati sunt.*

HIPHIL הֶחֱרִיב, Lxx. ἐρημόω, ἐξερημόω, *vasto, desolo, in solitudinem redigo.* Alii item, *sicco, exsicco*, cum de fontibus aut aquis in genere sermo est.

Praet. 3. p. ſ. m. הֶחֱרִיב *vastavit.* 1. p. ſ. c. הֶחֱרַבְתִּי *vastavi.* Cum præf. וְהֶחֱרַבְתִּי *& exsiccabo*, à forma הֶחֱרִיב, quam vide in Gram. Heb. tom. 1. p. 183. c. 1. 3. p. pl. c. הֶחֱרִיבוּ *vastarunt.*

Ben. ſ. m. מַחֲרִיב *vastans, vastator.* Fem. cum præf. & ex forma ח præcedente duplici (·), הַמַּחֲרֶבֶת *exsiccans.* Plur. m. cum præf. & aff. וּמַחֲרִיבַיִךְ *& vastatores tui*, f.

Fut. 1. p. ſ. c. אַחֲרִיב *exsiccabo, vastabo.* Cum præf. וְאַחֲרִיב *& exsiccabo.*

HOPHAL הָחֳרַב, Lxx. ἐρημόομαι *vastor, desolor, in solitudinem redigor.*

Praet. 3. p. ſ. f. in pausa; quare revocata est motio primariæ vocis (-), quæ insuper mutata est in (·), הָחֳרָבָה, & Chald. הָחָרְבַת hóhhorváth, *vastata est.*

Paoul pl. m. מָחֳרָבוֹת *vastatæ, desolatæ.*

Infin. הָחֳרַב *vastando, desolando.*

חָרֵב m. Lxx. ἔρημος *solitarius.* Et Verbaliter, ἐρημόομαι *vastor, desolor, in solitudinem redigor*, &c. Alii, *vastatus, desolatus, siccus.* Cum præf. וְחָרֵב *vastatus.* Pro (·) loco (·) sub ח, vide Gram. Heb. tom. 1. p. 69. c. 1. Fem. חֲרֵבָה *sicca, vastata.* Cum præf. וַחֲרֵבָה *& sicca, vel siccum.* Plur. fem. cum (-) sub ח pro (-), quasi ab חֲרֵבָה, חֳרֵבוֹת, Ezech. 36. vv. 35. 38. *desolata.* Vide pro (·) sub ח ante (-), Gram. ibid.

חֶרֶב & in pausa חָרֶב, f. Lxx. Aq. Sym. μάχαιρα, Vulg. & alii, *gladius.* Lxx. Theod. Vª. & VIª. edit. ῥομφαία *framea.* Aq. Theod. ὅπλα *arma* in genere. Lxx. item, ἐγχειρίδιον *pugio, parvulus gladius*, λόγχη *hasta*, ξίφος *gladius*, πόλεμος *bellum*, quod gladio conficitur, προμαχὼν *propugnaculum*, σίδηρον *ferrum*, per metonymiam materiæ pro re, quæ ex ea fit; σφαγὴ *mactatio*, φόνος *cædes*, χεὶρ *manus*, &c. Alii item, *novacula, malleus, culter, celtum*, sive *scalprum.*

Digitized by Google

securis, &c. nam hoc nomen, teste Qimhhio, ad omnem rem exscindentem transfertur. Cum præf. החרב *gladius*, וְחֶרֶב & והחרב, *& gladius*, בְּחֶרֶב, בחרב, & in pausa בְּחָרֶב, *gladio*, *cum gladio*, ובחרב & וּבְחָרֶב, *& gladio*, כְּחֶרֶב *sicut gladius*, לְחֶרֶב & in pausa לֶחָרֶב, *gladio*; pro (ּ) sub לְ, vide Gram. Heb. tom. I. p. 70. c. 2. מֵחֶרֶב *à gladio*. Cum præf. & affix. חרבו *gladius ejus*, m. וחרבו *& gladius ejus*, m. בחרבו *gladio ejus*, m. ובחרבו *& gladio ejus*, m. חַרְבְּךָ & in pausa חַרְבֶּךָ, *gladius tuus*, m. בְּחַרְבְּךָ *gladio tuo*, m. חַרְבִּי *gladius meus*, c. וחרבי *& gladius meus*, c. בחרבי *gladio meo*, c. חַרְבָּם *gladius eorum*, בְּחַרְבָּם *gladio eorum*, חרבכם *gladius vester*, m. Plur. חֲרָבוֹת *gladii*. Cum præf. בַּחֲרָבוֹת *cum gladiis*, לַחֲרָבוֹת *in gladios*. Const. חַרְבוֹת *gladii*. Cum præfix. בחרבות *cum gladiis*. Cum præf. & affix. בחרבותיו *gladiis ejus*, m. חַרְבוֹתָם & חרבותיהם, *gladii eorum*, בחרבותם & בְּחַרְבֹתֵיהֶם, *cum gladiis eorum*. Rad. חָרַב *vastavit*, *desolavit*; unde *gladius* vastationis & desolationis instrumentum.

חֹרֶב m. Lxx. & alius, καῦμα, Vulg. & alii, *æstus*. Lxx. item, ξηρασία *ariditas*, κόραξ, Vulg. *corvus*, Soph. 2. v. 14. ubi legebant עֹרֵב; ῥομφαία *framea*, Ezech. 29. v. 10. ubi Vulg. *gladius*; & Agg. I. v. II. quibus duobus in locis legerunt חֶרֶב. Et adjective, ἔρημος *desertus*, *solitarius*, Isai. 61. v. 4. ubi legebant חָרֵב. Alii item, *desolatio*, *vastitas*, Vulg. *siccitas*. Cum præfix. כחרב *sicut æstus*, לחרב & לְחֹרֶב, *æstui*, *vastitati*, מחרב *ab æstu*. Rad. חָרַב *vastavit*, *desolavit*, *siccatus*, *exsiccatus est*.

חֹרֵב, & cum ה locali חֹרֵבָה, Mass. *Hhorév*, Vulg. *Horéb*, nom. propr. 1°. jugi montis Sinai in deserto Madian, Exod. 3. v. I. 2°. petræ, quam percussit Moyses in deserto Raphidim, Exod. 17. v. 6. Etym. *gladius*; ab חֶרֶב idem. Vel *siccitas*, *vastatio*, *desertum*, *solitudo*, vide vocem præced.

חָרָבָה f. cum (ּ) sub ח pro (-) & daghésch; est enim formæ בַּקָּשָׁה, vide Gram. Heb. tom. I. p. 391. c. I. Lxx. ξηρά *arida*, scilicet terra. Et adjective, ἔρημος *desertus*, *solitarius*. Alii item, *siccitas*, *siccum*, *locus siccus*. Hinc cum præf. הֶחָרָבָה *siccum*, בֶּחָרָבָה *in sicco*, *per siccum*, לֶחָרָבָה *in siccum*. Pro (ּ) sub præf. pro (-), vide Gram. Heb. tom. I. p. 69. c. I. 70. c. 2. & 380. c. I. R. חָרַב *siccatus*, *exsiccatus est*.

חֳרָבָה f. unde pl. cum præf. בֶּחֳרָבוֹת bàhhoravóth, Isai. 48. v. 21. Lxx. δι᾽ ἐρήμου *per desertum*, Ald. ἐν τῇ ἐρήμῳ, Vulg. *in deserto*, alii, *per loca sicca*. R. חָרַב *siccatus*, *exsiccatus est*.

חָרְבָּה hhorbá, f. Lxx. ἐρημία *solitudo*, ἐρήμωσις *desolatio*, *vastitas*, ὀνειδισμὸς *opprobrium*. Et adjective, ἔρημος *desertus* (locus), vel *desertum*. Cum præf. וְחָרְבָּה *& vastitas*, לְחָרְבָּה *in desolationem*. Plur. absol. חֳרָבוֹת *vastitates*. Lxx. Aq. Theod. Vª. edit. οἰκόπεδον, Psal. 101. Heb. 102. v. 7. Vulg. Lat. *domicilium*. Sym. ἐρείπιον *structura*. Cum præf. החרבות *vastitates*, וְהֶחֳרָבוֹת *& vastitates*, בחרבות bahhoravóth & בֶּחֳרָבוֹת, *in vastitatibus*, לֶחֳרָבוֹת *vastitatibus*. Pro (ּ) loco (-) sub præfix. vide Gram. Heb. tom. I. p. 69. c. I. p. 70. c. 2. p. 380. c. I. Const. חָרְבוֹת hhorvóth *vastitates*. Cum præfix. וְחָרְבוֹת vehhorvóth *& vastitates*, cum (ּ hhatoúph) sub ח in toto hoc plurali; ולחרבות *in vastitates*, וּלְחָרְבוֹת *& in vastitates*. Cum præf. & affix. חָרְבֹתֶיהָ hhorvothéha *vastitates ejus*, f. וְחָרְבֹתֶיהָ *& vastitates ejus*, f. חָרְבֹתַיִךְ *vastitates tua*, f. מֵחָרְבוֹתֵיהֶם *à vastitatibus eorum*, חָרְבֹתֵינוּ *vastitates nostræ*, c. R. חָרַב *vastavit*, *desolavit*.

חַרְבוֹנָא Mass. *Hharvoná*, Vulg. *Harbona*, nomen proprium unius è septem eunuchis regis Assueri, Esth. I. v. 10. Etym. *vastitas*, vel *gladius*, vel *siccitas*, aut *vastatio*; ab חָרְבָּה *vastitas*, vel חֶרֶב *gladius*, aut חָרָבָה *siccitas*, *vastatio*.

חַרְבֹנִים m. plur. unde const. & cum præf. בְּחַרְבֹנֵי, Psal. 31. Heb. 32. v. 4. Lxx. Theod. ἐν τῷ ἐμπαγῆναί μοι, Vulg. Lat. *dum configitur mihi* (spina); legebant בְּחָרְבֵנִי behhovréni, trajectis literis & contracte pro בְּחָבַר עִמִּי, ab חָבַר *sociatus*, *consociatus est*. Aq. ἐν ἐρημώσει *in vastitate* (æstiva). Sym. ὡς καῦμα *sicut ardor* (æstivus), legebat כחרבני. Vª. edit. ἐν τῷ ἐρημοῦσθαι *dum vastarentur* (fruges). S. Hieron. *cum*

Digitized by Google

exardesceret (æstas). Alii, humor meus radicalis versus est *in siccitates æstatis.* R. חָרַב *siccatus, exsiccatus est.*

חרג QAL, unde 3. p. pl. m. Futuri cum præf. וְיַחְרְגוּ, Psal. 17. Heb. 18. v. 46. Lxx. καὶ ἐχώλαναν, Vulg. Lat. *& claudicaverunt.* S. Hieron. *& contrahentur*, confer 2. Reg. 22. v. 46. ubi transpositis literis est וְיַחְגְּרוּ *& constringentur* præ animi angustia & pœnæ metu. Alii, *& trepidabunt, & contremiscent, & expavescent.*

חַרְגֹּל m. Lxx. ὀφιομάχης, Vulg. *ophiomachus*, volucris aut lacertæ genus pugnantis cum serpente; ab ὄφις *serpens*, & μάχη *pugna* aut μάχομαι *pugno.* Aliis est *cantharus*, genus locustæ cujus esus Judæis à Moise conceditur. Hinc cum præf. הַחַרְגֹּל, Levit. 11. v. 22. *ophiomachus.* R. חרגל inusit. Alii deducunt ab חָרַג *arcuatus fuit*, & רֶגֶל *pes*; quod id insecti genus arcuatos pedes habeat.

חרד QAL. Lxx. ἐξίσταμαι, ἐξανίσταμαι, *obstupesco*, πτοέομαι *terreor*, ταράσσομαι *turbor*, φοβέομαι *timeo*, φόβος λαμβάνει με *timor capit me*, ἐκπέτομαι *evolo*, προσδέχομαι *exspecto.* Aq. Sym. ἐκπλήσσομαι *terrore percellor.* Sym. item, πτήσσω *expavesco.* Alius, ἀγωνιάω *in angustiis versor.* Alii item, *sollicitus sum, trepido, trepide occurro*; tuncque construitur cum אֶל & אַחַר.

Praet. 3. p. s. m. cum præf. וְחָרַד *& trepidabit.* 3. p. s. f. חָרְדָה *trepidavit.* 2. p. s. f. חָרַדְתְּ *trepidasti.* 3. p. pl. c. חָרְדוּ *trepidarunt.* Cum præf. וְחָרְדוּ *& trepidabunt.*

Imper. 2. p. pl. m. חִרְדוּ *trepidate.*

Fut. 3. p. s. m. יֶחֱרַד *trepidabit.* Cum præf. וַיֶּחֱרַד *& trepidavit.* 3. p. pl. m. יֶחֶרְדוּ, & in pausa; quare (-) mutatur in (·), יֶחֱרָדוּ *trepidabunt.* Cum præf. וְיֶחֶרְדוּ *& trepidabunt*, וַיֶּחֶרְדוּ *& trepidarunt.*

HIPHIL הֶחֱרִיד, Lxx. ἐκφοβέω, φοβερίζω, *exterreo, perterreo, perterrefacio*, ἀποσοβέω *abigo*, διώκω *persequor*, ὀξύνω *acuo*, παροχλέω *perturbo*, πολεμέω *belligero.*

Praet. 3. p. s. m. הֶחֱרִיד *perterruit.* 1. p. s. c. cum præf. וְהַחֲרַדְתִּי *& perterrui.*

Ben. s. m. מַחֲרִיד *terrefaciens.*

Infin. cum præf. לְהַחֲרִיד *ad exterrendum.*

חָרֵד m. Lxx. δειλὸς *timidus*, διώκων *persequens*, ἐξεστηκὼς *obstupefactus*, τρέμων *tremens, trepidus.* Sym. ἔκθαμβος *attonitus.* Cum præf. וְחָרֵד *& trepidus.* Plur. m. cum præf. הַחֲרֵדִים *trepidi*, וְהַחֲרֵדִים *& trepidi.* R. חָרַד *timuit, perterritus fuit.*

חֲרֹד Mass. *Hharódh*, Vulg. *Harád*, nomen propr. fontis in confiniis Tribus Issachar, austrum versus, Jud. 7. v. 1. Etym. *stupor*, aut *tremor*; ab חָרַד *stupefactus est, tremuit.*

חֲרָדָה f. Lxx. φόβος, Vulg. & alii, *timor, tremor, trepidatio*; ἔκστασις *horror*, ἀσέβεια *impietas.* Et particip. φοβηθεὶς *timens, timidus.* Alii item, *tremor, trepidatio.* Cum præf. הַחֲרָדָה *trepidatio*, לַחֲרָדָה *in trepidationem.* Const. חֶרְדַּת *trepidatio*, cum (ˇ) pro (-); quia duæ illæ motiones sæpius invicem permutantur, vide Gram. Heb. tom. 1. p. 88. c. 1. 2. Cum præf. לְחֶרְדַּת *in trepidationem.* Plur. חֲרָדוֹת *trepidationes.* R. חָרַד *timuit, trepidavit.*

חֲרֹדִי Mass. *Hharodhí*, Vulg. *Harodí*, nomen proprium loci, ex quo oriundi erant Semma & Elica fortes David, 2. Reg. 23. v. 25. & cujus positionem ignorare se fatentur interpretum doctissimi. Etym. *tremefactus* vel *stupefactus*; ab חָרַד *tremuit, stupefactus est.* Vel *ardoris* aut *iræ abundantia*; ab חָרַר *exarsit*, aut חָרָה *iratus est*, & דַּי *abundantia.*

חרה QAL. Lxx. Sym. ὀργίζομαι, Lxx. Theod. θυμόομαι, Vulg. & alii, *irascor, excandesco, furore succendor.* Lxx. Aq. Sym. λυπέομαι, Lxx. item, λυπηρός εἰμι, *tristis sum, tristitia afficior.* Lxx. item, ἀθυμέω *animum despondeo*, βαρυθυμέω *gravi sum animo, graviter fero*, ἐκκαίομαι *exuror* (referebant ad חָרַר), παροξύνομαι *exacerbor*, πονηρόν ἐστι, *malum est*, πονηρὸν φαίνεται *malum videtur*, συγχέομαι *confundor*, συμφρύγομαι, alius, ἐκφρύγομαι, *aresco, torrefio.* Sym. item, ἐκπυρόομαι *conteror.* Cum hoc verbo semper exprimitur nomen אַף *ira*, vel subintelligitur. Cum exprimitur, construitur vulgo cum בְּ, rarius cum אֶל vel עַל *contra.* Quando subintelligitur, construitur cum לְ, vel בְּעֵינֵי *in oculis.*

Digitized by Google

Praet. 3. p. f. m. חָרָה *exarsit*, supple *ira*; atque ita cum omnibus temporibus, modis, & personis hujus verbi. Alii, *iratus est*. Cum præfix. וְחָרָה *& exardescet*. 3. p. pl. c. חָרוּ *exardescent*.

Infin. חֲרוֹת *exardescendo, irascendo*. In alia forma & cum præf. בַּחֲרוֹת *in ardendo, in irascendo*, לַחֲרוֹת *ad ardendum, ad irascendum*.

Fut. 3. p. f. m. יֶחֱרֶה, & per apocopen, de qua vide Gram. Heb. t. 1. p. 288. c. 2. יִחַר *accendetur, irascetur*. Cum præf. & eadem apocopa, וַיִּחַר *& accensa est* (ira), *& iratus est*.

NIPHAL נֶחֱרָה, unde Ben. pl. m. cum præf. הַנֶּחֱרִים, Isai. 41. v. 11. Lxx. ἀντικείμενοι *adversantes, adversarii*, Vulg. *qui pugnant*. Et cap. 45. v. 24. al. 25. Lxx. διορίζοντες *dividentes*, Vulg. ut cap. 41. v. 11. Alii utrobique, *irascentes, exardescentes*.

HIPHIL הֶחֱרָה, 3. p. f. m. Praet. Nehem. 3. v. 20. *accendit* ad instaurandum, h. e. ardenter, fervide instauravit. Complut. εἰς τὸ ὄρος αὐτοῦ *in monte*, vel *in montem ejus*, legeb. הָהָרָה ab הַר *mons*, cum ה pro (ו) in fine, & cum ה articulo cum affixo præter analogiam. Vulg. *in monte*, legebat הָהָרָה cum ה locali, ab eodem nomine הַר *mons*. Vacat apud Lxx. Vatic.

Fut. 3. p. f. m. cum apocopa, quam vide in Gram. Heb. tom. 1. p. 302. c. 1. וַיַּחַר, Job. 19. v. 11. Lxx. δεινῶς δὲ ἐχρήσατο *graviter autem usus est* ira adversum me, Vulg. *iratus est*, alii, *& accendit* iram suam contra me.

HITHPAEL הִתְחָרָה, unde 2. p. f. m. Fut. אַל־תִּתְחַר, Psal. 36. Heb. 37. v. 1. per apocopen pro אַל־תִּתְחָרֶה, vel compensato dagh. אַל־תִּתְחָרָה, vide Gram. Heb. t. 1. p. 306. c. 2. Lxx. μὴ παραζήλου *ne æmuleris*. Vulg. Lat. *noli æmulari*. Aq. μὴ διαμάχου *ne pugna*. Sym. VI[a]. edit. μὴ φιλονείκει *ne contende, ne altercare*. V[a]. edit. μὴ ἐρέθιζε, Theod. μὴ παρερέθιζε, *ne irritare*. Et Prov. 24. v. 18. al. 19. Lxx. μὴ χαῖρε *ne gaudeas*, Aq. Theod. μὴ διαμάχου *ne pugna*. Vulg. *ne contendas*. Alii utrobique, *ne succenseas, ne irascaris*.

חַרְהֲיָה Mass. *Hharhaiá*, Vulg. *Haraiá*, nomen proprium patris Eziel, Nehem. 3. v. 8. Etym. *ira*, aut *calor Domini*; ab חָרָה *iratus est, exarsit*, & יָהּ *Dominus*.

חֲרוּזִים m. pl. unde cum præf. בַּחֲרוּזִים, Cant. 1. v. 9. al. 10. Lxx. ὡς ὁρμίσκοι, Vulg. *sicut monilia*, legebant כַּחֲרוּזִים. Alii, *in torquibus, in monilibus, in margaritis*; vel *propter torques, monilia, margaritas*, &c. R. חָרַז inusit.

חָרוּל m. Lxx. φρύγανον *sarmentum*, Vulg. *spina, sentis*, alii, *carduus, urtica*. Plur. חֲרֻלִּים cum (ֻ) & dagh. per legem æquivalentiæ, pro חֲרוּלִים *urticæ*. Vide Gram. Heb. tom. 1. p. 65. c. 1. R. חָרַל inusit.

חָרוּם m. Levit. 21. v. 18. vel cum (ֻ) pro (ו), חָרֻם, Lxx. κολοβόῤῥιν *qui mutilo, præciso*, Vulg. *parvo naso est*, alii, *simus*. Rad. חָרַם inusit. in hac significatione.

חֲרוּמַף Mass. *Hharoumáph*, Vulg. *Haromáph*, nomen proprium filii Jedaiæ, Nehem. 3. v. 10. Etym. *destructio*, sive *anathema oris*; ab חָרַם in Hiph. *perdidit, destruxit, anathematizavit*, & פֶּה *os, oris*.

חָרוֹן & חֲרֹן, m. Lxx. ὀργὴ, Vulg. & alii, *ira*, θυμὸς *furor*, ὀνειδισμὸς *opprobrium*. Sym. ὁλόξηρος *totus siccus, totus aridus*, quasi ab חָרַר *arsit, exarsit*. Alii, *æstus, excandescentia, ira fervens*, &c. Const. חֲרוֹן *æstus*. Cum præf. וַחֲרוֹן *& æstus*, בַּחֲרוֹן *in æstu*, מֵחֲרוֹן *ab æstu*. Cum præf. & aff. וּבַחֲרוֹנוֹ *& in ira ejus*, vel *sua*, m. חֲרוֹנְךָ *in ira tua*, m. חֲרוֹנִי *ira mea*, c. Plur. cum aff. חֲרוֹנֶיךָ *iræ tuæ*, m. R. חָרָה *exarsit, iratus est*.

חֲרוּפִי Mass. *Hharouphí*, Vulg. *Haruphités*, nomen proprium loci aut urbis unde oriundus erat Saphatia, 1. Paral. 12. v. 5. De hoc loco aut urbe altum silent interpretes. Sunt tamen auctores nonnulli, quibus videatur fuisse in Tribu Juda aut Benjamin. Etym. *opprobrium*; ab חָרַף *exprobravit*. Vel *hyems*, aut *juventus*; ab חָרַף idem.

חָרוּץ m. Lxx. Aq. Sym. χρυσίον, Lxx. item, χρυσός, Vulg. & alii, *aurum* proprie concisum & purum, cui nulla alia materies est admixta. Sym. item adjective, πλούσιος *dives*. Et in alia significatione, Isai.

28. v. 27. Lxx. σκληρότης *durities*, Aq. συντέμνων *concîdens*, Vulg. *serræ*, Theod. τρίβολος *tribula*; sic etiam recentiores. Tribula autem Thalmudicis ligneum erat instrumentum ex tigillis factum & dentibus inferne obtusis armatum, quo frumentum excutiebatur, & stramen redigebatur in paleam. Cum præf. וְחָרוּץ *& aurum*, מֵחָרוּץ *præ auro*, וּמֵחָרוּץ *& præ auro*, בַּחָרוּץ *cum tribula*. Pro (·) sub ב, vide Gram. Heb. t. 1. p. 380. c. 1. Aliud חָרוּץ, vide infra in Paoul Qal verbi חָרַץ. Rad. חָרַץ *concidit*, &c.

חָרוּץ Mass. *Hbaroùts*, Vulg. *Harûs*, nomen propr. patris Messalemeth matris Amon regis Juda, 4. Reg. 21. v. 19. Etym. *concîsus*; ab חָרַץ *concîdit*. Vel *aureus*, aut *trituratus*; ab חָרוּץ *aurum*, vel *tribula*, triturationis instrumentum.

חַרְחוּר Mass. *Hbarbhoûr*, Vulg. *Harbûr*, nomen proprium viri, cujus filii aut posteri è captivitate Babylon. duce Zorobabele reversi sunt in Judæam, Esd. 2. v. 51. Etym. *calefactus*, aut *arefactus*; ab חָרַר *exarsit*, *calefactus*, *arefactus est*. Vel *calor albedinis*, *foraminis*, aut *libertatis*; ab Verbo חָרַר, & חוּר *albedo*, *foramen*, *libertas*.

חַרְחַס Mass. *Hbarbhás*, Vulg. *Araás*, nomen proprium patris Thecuæ patris Sellum, 4. Reg. 22. v. 14. Is 2. Paral. 34. v. 22. dicitur *Hasrá*. Etym. *ira*, vel *calor confidentiæ*; ab חָרָה *exarsit ira*, & חָסָה *confisus est*.

חַרְחֻר m. unde cum præf. וּבַחַרְחֻר, Deut. 28. v. 22. Lxx. καὶ ἐρεθισμῷ *& irritatione*, *& impetigine*. Aq. καὶ περιφλευσμῷ *& ambustione*. Sym. Theod. καὶ περιφλογισμῷ *& circumadustione*, Vulg. *& ardore*. Alii, *& inflammatione*, *& adustione*, *& uredine*, *& febri ardenti*. R. חָרַר *exarsit*, *inflammatus est*.

חֶרֶט m. Lxx. γραφὶς, Vulg. & alii, *stylus*, *scriptorius* & *sculptorius*. Hinc cum præf. בחרט & בְּחֶרֶט, *stylo*, *cum stylo*. Rad. חָרַט inusit.

חַרְטֻמִּים vide infra in חַרְטֻמִּים, col. seq.

חַרְטֹם m. Heb. & Chald. Lxx. Aq. Sym. Theod. ἐπαοιδὸς *incantator*. Lxx. item, φαρμακὸς *veneficus*. Aq. item, κρυφιαστὴς *occultorum interpres*. Lxx. item simpliciter, ἐξηγητὴς *interpres*. Sym. item, μάγος *magus*. Theod. item, σοφιστὴς *sophista*. Alii, *genethliacus*, *aruspex*, *præstigiator*, *hariolus*, quam ultimam vocem sæpius usurpat Vulg. Plur. חַרְטֻמִּים, Chald. חַרְטֻמִּין, & emphat. חַרְטֻמַּיָּא, *genethliaci*, *harioli*. Cum præfix. בַּחַרְטֻמִּים *in genethliacis*, לַחַרְטֻמִּים *genethliacis*. Const. חַרְטֻמֵּי *genethliaci*. Ceterum pluralia illa formantur à sing. inusit. חַרְטוּם, mutato (ו) in (ֻ) sequente dagh. per legem æquivalentiæ. Vide Gram. Heb. t. 1. p. 61. §. VI. c. 1. 2. R. חרטם inusit.

חֹרִי *albedo*, &c. vide חוֹרִי, supra col. 557.

חֹרִי Mass. *Hborí*, Vulg. *Horí*, nomen proprium filii Lotan, Gen. 36. v. 22. Etym. *princeps*, *liber*, *ingenuus*; ab חֹר idem. Vel *irascens*; ab חָרָה *iratus est*.

חֳרִי m. Lxx. ὀργὴ, Vulg. & alii, *ira*, θυμὸς *furor*, *ira præceps*. Alii, *æstus*, *ardor iræ*, &c. Cum præfix. בָּחֳרִי bahhori *in ira*, *in æstu*. R. חָרָה *ira exarsit*.

חִרְיוֹנִים vide in דִּבְיוֹנִים, supra col. 373.

חֲרִיטִים & חֲרִטִים, m. pl. à sing. inusit. חָרִיט, Lxx. 4. Reg. 5. v. 23. θυλάκοι, Vulg. & alii, *facci*, *sacculi*. Et Isai. 3. v. 22. Vulg. *acus*. Alii, *aciaria*, quibus mulieres capillos suos discernebant; unde Latinis *discriminatio* & *discernicula* vocabantur. Vacat apud Lxx. aut saltem eo loci confusi sunt. Alii, *loculi*, *sacculi*, *marsupia*, ut 4. Reg. 5. v. 23. Cum præf. וְהַחֲרִיטִים *& acus*. R. חָרַט inusit.

חָרִים vel חָרִם, Mass. *Hbarím*, Vulg. *Harím*, *Harém*, & *Harám*, vel *Harán*, nom. proprium sacerdotis, qui fœdus cum Deo initum signavit, Nehem. 10. v. 5. al. 6. &c. Etym. *destructus*, *anathematizatus*, *devotus*, *consecratus*; ab חָרַם in Hiph. *anathematizavit*, *devovit*, *consecravit*. Vel *sagena*, *rete*, *retiaculum*; ab חֵרֶם idem.

חֹרִים *nobiles*, vide חוֹרִים, supra col. 558.

חֹרִים Mass. *Hborím*, Vulg. *Horræi*, *Horrhæi*, & *Chorræi*, nom. proprium populi habitantis in monte Seir, ubi eo expulso, habitarunt postea filii seu posteri Esau, Gen. 14. v. 6. Deut. 2. vv. 12. 22. Etym. *principes*, *liberi*, *ingenui*; ab חֹרִים idem. Vel *irascentes*; ab חָרָה *iratus est*.

חֲרִיף Maſſ. *Hhariph*, Vulg. *Hareph*, nomen proprium viri cujus filii ſive poſteri Babylone Jeroſolymam reverſi ſunt, Nehem. 7. v. 24. Etym. *hyems*, *opprobrium*, *adoleſcentia*, *juventus*; ab חֹרֶף idem.

חֲרִיצִים m. pl. Lxx. τρίβολοι *tribula*, *trahæ*, 2. Reg. 12. v. 31. σκέπαρνα *aſcia*, 1. Paral. 20. v. 3. τρυφαλίδες *caſei*, 1. Reg. 17. v. 18. ubi Vulg. *formellæ*. Idem Vulg. alibi *carpenta*. Alii item, *raſtra*, *raſtelli*, *raſtes*. Hinc conſt. חֲרִיצֵי *tribulæ*. Cum præf. וּבַחֲרִיצֵי & defect. וּבַחֲרִצֵי, *& cum tribulis*. Vide in חָרִיץ ſupra col. 664. R. חָרַץ *concidit*.

חָרִישׁ m. Lxx. ἀροτριάσεως *aratio*, ſic etiam alii, θερισμὸς *meſſis*, σπόρος *ſemen*. Vulg. Verbal. *arare*. Cum præf. בֶּחָרִישׁ *in aratione*. Pro (ִ) ſub ב loco (ְ), vide Gram. Heb. tom. 1. p. 380. c. 1. Cum affix. חֲרִישׁוֹ *aratio ejus*, m. R. חָרַשׁ *aravit*.

חֲרִישִׁית f. Jon. 4. v. 8. à m. inuſit. חֲרִישִׁי; Lxx. συγκαίων *comburens*, Vulg. *urens*, alii, *ſilens* (ventus), h. e. ſubtiliſſimus, tenuiſſimus, qui æſtum auget magis quam ſpirando corrigit. Rad. חָרַשׁ *ſiluit*, *conticuit*.

חָרַךְ Heb. & Chald. QAL, unde 3. p. ſ. m. FUT. יַחֲרֹךְ, Prov. 12. v. 27. Lxx. ἐπιτεύξεται, Vulg. *inveniet*. Alii ex uſu Chald. *aduret*, ſumta metaphora à venatoribus vel aucupibus, qui, teſte Qimhhio, extremas alas avium captarum, ne avolarent, adurebant. Alii, *aſſabit*, *torrebit*.

ITPAEL אִתְחָרַךְ, unde 3. p. ſ. m. cum ה pro א ex forma Heb. הִתְחָרַךְ, Dan. 3. v. 27. al. 94. Theod. ἐφλογίσθη *inflammatus eſt*, Vulg. & alii, *aduſtus*, *combuſtus eſt*.

חֲרַכִּים m. pl. unde cum præf. מִן־הַחֲרַכִּים, Cant. 2. v. 9. Lxx. δίκτυα *retia*, h. e. feneſtræ reticulatæ, retis inſtar perforatæ; Gallice, *jalouſies*. Vulg. & alii, *cancelli*, *clathri*. R. חָרַךְ inuſit. in hac ſignificatione. Sunt tamen qui hoc Verbum *cancellis ſepire* ſignificare etiam exiſtiment.

חָרַם QAL, unde Hiph. הֶחֱרִים, Lxx. Aq. Sym. Theod. ἀναθεματίζω *anathematizo*, *devoveo*. Lxx. Sym. item, ἐξολοθρεύω *diſperdo*. Lxx. item, ἀνατίθημι *conſecro*, ἀπόλλυμι *perdo*, ἀφανίζω *deleo*, ἐρημόω, ἐξερημόω, *deſolo*, φονεύω *interficio*, *occido*, &c. Opponitur verbo רִחַם *miſertus eſt*, ac proprie ſignificat *perdere*, *exſcindere*, ſine ullo commiſerationis affectu.

PRAET. 3. p. ſ. m. הֶחֱרִים, & ſine (ִי), הֶחֱרִם, *anathematizavit*, *anathemati*, *internecioni devovit*. Cum præf. וְהֶחֱרִים *& devovebit*. Cum aff. הֶחֱרִימָם *devovit eos*. 2. p. ſ. m. cum præf. & expreſſo ה quod latebat in fine, וְהַחֲרַמְתָּה *& devovebis*, 1. Reg. 15. v. 18. ubi (ֱ) ſub ה dilatatur in (ֲ); quare ה notatur cum (ַ), vide Gram. Heb. tom. 1. p. 182. c. 1. eaque dilatatio conſpicitur in aliis quibuſdam hujus Præteriti perſonis. 1. p. ſ. c. הֶחֱרַמְתִּי *devovi*. Cum præf. וְהַחֲרַמְתִּי *delebo*, *devovebo*. Cum præf. & aff. וְהַחֲרַמְתִּים *& interficiam eos*. 3. p. pl. c. הֶחֱרִימוּ *devoverunt*. 2. p. pl. m. הַחֲרַמְתֶּם *devoviſtis*. Cum præfix. וְהַחֲרַמְתֶּם *& devovebitis*. 1. p. pl. c. הֶחֱרַמְנוּ *devovimus*.

INFIN. הַחֲרֵם, & cum punctis præteriti, ut volunt nonnulli, הֶחֱרִים, Joſ. 11. v. 12. *devovendo*. Cum præf. וְהַחֲרֵם *& devovendo*, לְהַחֲרִים וּלְהַחֲרִים *ad devovendum*, *& ad devovendum*. Cum præf. & affix. הַחֲרִימָם & לְהַחֲרִימָם *devovere eos*.

IMPER. 2. p. ſ. m. הַחֲרֵם *devove*. 2. p. pl. m. הַחֲרִימוּ *devovete*. Cum præf. & affix. וְהַחֲרִימוּהָ *& devovete eam*.

FUT. 3. p. ſ. m. יַחֲרִם, cum (ִ) pro (ִי), *devovebit*. Cum præfix. וַיַּחֲרֵם *& devovit*. Cum præf. & affix. וַיַּחֲרִימֶהָ *& devovit eam*. 2. p. ſ. m. תַּחֲרִים *devovebis*. Cum affix. תַּחֲרִימֵם *devovebis*, *interficies eos*. 3. p. pl. m. cum præfix. וַיַּחֲרִימוּ *& devovebunt*. Cum præf. & affix. וַיַּחֲרִמֵם cum (ִ) pro (ִי), *& devoverunt eos*. 2. p. ſ. m. תַּחֲרִימוּ *devovebitis*. 1. p. pl. c. cum præfix. וַנַּחֲרֵם *& devovimus*.

HOPHAL הָחֳרַם, unde 3. p. ſ. m. FUT. יָחֳרַם, & in pauſa יָחֳרָם, Lxx. Aq. Theod. ἀναθεματισθήσεται *devovebitur*. Lxx. item, ἐξολοθρευθήσεται *delebitur*, *exſcindetur*, *interficietur*, ἀνατεθῇ *conſecratum fuerit*.

חָרִם nomen proprium; vide חָרִים, ſupra col. 666.

חֵרֶם vide חֵרֶם, ſupra col. 664.

Digitized by Google

חֵרֶם, & cum duplici (·)

חֵרֶם, m. Lxx. & alius, ἀνάθεμα *anathema*, *devotum*, res *devota*. Lxx. Aq. Sym. Theod. ἀνάθημα *munus*, *donum*, Vulg. *votum*. Lxx. item, ἀναθεματισμένον *internecioni devotum*, ἀπώλεια *perditio*, ἀφόρισμα *separatio*, ἐκθλιβή, ἔκθλιψις *elisio*, ἐξολόθρευμα *omnimoda excisio*. Adjective, ἀφωρισμένος *separatus*, ὀλέθριος *perniciosus*. Et in alia significatione, ἄγκιστρον *hamus*, ἀμφίβληστρον *rete*, σαγήνη *sagena*, quod sit piscibus *exitialis*. Alii item, *occisio*, *interfectio*. Cum præfix. חֵרֶם *anathema*, וְחֵרֶם *& anathema*, לְחֵרֶם & לַחֵרֶם, *anathemati*. Cum præf. & affix. חֶרְמוֹ ab חֵרֶם, *rete ejus*, m. בְּחֶרְמוֹ *sagenâ suâ*, m. לְחֶרְמוֹ *reti ejus*, m. חֶרְמִי *anathema meum*, c. בְּחֶרְמִי *in reti meo*, c. Plur. חֲרָמִים *plaga*, *sagena*, *retia*, וַחֲרָמִים *& plagæ*, לַחֲרָמִים *plagis*. R. חָרַם in Hiph. *anathematizavit*, &c.

חֹרֵם Maſſ. *Hhorém*, Vulg. *Horém*, nomen proprium civitatis in Tribu Nephthali, Jos. 19. v. 38. Etym. *anathema*, *destructio*, *rete*; ab חֵרֶם aut חָרַם, idem.

חָרְמָה Maſſ. *Hhormá*, Vulg. *Harmá*, *Armá*, *Hermá*, & *Hormá*, nomen proprium civitatis primum Tribus Juda, deinde Simeonis, Jos. 12. v. 14. c. 15. v. 30. Num. 21. v. 3. 1. Reg. 30. v. 30. Etym. eadem ac nominis præced.

חֶרְמוֹן Maſſ. *Hhermón*, Vulg. *Hermón*, nom. proprium montis in dimidia Tribu Manaſſe trans Jordanem, ad orientem terræ Sanctæ, qui etiam dictus est *Sion*, *Sanir*, & *Sarion*, Deut. 3. v. 8. c. 4. v. 48. Jos. 13. v. 5. Psal. 88. Heb. 89. v. 13. &c. Etym. eadem ac nominis חֵרֶם, quod vide supra.

חֶרְמוֹנִים Maſſ. *Hhermoním*, Vulg. *Hermoniím*, nom. propr. sed plurale præcedentis montis *Hermon*; vel, secundum alios, incolarum ejusdem montis, Psal. 41. Heb. 42. v. 7. Etymologia quoque eadem.

חֶרְמֵשׁ m. Lxx. δρέπανον, Vulg. & alii, *falx*. Cum præf. וְחֶרְמֵשׁ *& falx*. R. חרמשׁ inusit.

חָרָן Maſſ. *Hharán*, Vulg. *Harán*, & *Charán*, nomen proprium 1°. civitatis Mesopotamiæ, in qua habitavit Thare pater Abrahami, Gen. 11. v. 32. &c. 2°. filii Caleb ex Epha ejus concubina, 1. Paral. 2. v. 46. Etym. *ira*, vel *irascens*; ab חָרָה *iratus est*, unde חָרוֹן *ira*.

חֲרֹן vide חָרוֹן, supra col. 664.

חֹרֹנִי Maſſ. *Hhóroní*, Vulg. *Horonités*, nomen proprium incolarum civitatis Oronaim, quæ primum fuit Moabitarum, deinde Tribus Ruben, Nehem. 2. v. 10. Etym. eadem ac nominis præcedentis.

חֹרֹנַיִם Maſſ. *Hhoronáiim*, Vulg. *Oronaím*, Isai. 15. v. 5. vide nomen præced. cum ejus etymologia, quam è numero singulari in pluralem commuta.

חַרְנֶפֶר Maſſ. *Hharnépher*, Vulg. *Harnaphér*, nomen proprium filii Supha filii Helem, 1. Paral. 7. v. 36. Etym. *ira crescens*, vel *ira tauri*, aut *juvenci*; ab חָרוֹן *ira*, & פָּרָה *crevit*, *fructificavit*; aut פַּר *taurus*, *juvencus*.

חֶרֶס & in pausa חָרֶס, m. Lxx. Sym. ἥλιος, Vulg. & alii, *sol*. Lxx. item in alia significatione, Deut. 28. v. 27. κνήφη, Vulg. *prurigo*, ἐλεφαντίασις *elephantiasis*, qui morbus lepra existimatur. Hinc cum præfix. & in pausa, וּבֶחָרֶס, cum (·) sub ח pro (·), vide Gram. Heb. tom. 1. p. 69. c. 1. & cum ה paragog. הַחַרְסָה, *sol*, לַחֶרֶס *soli*, וּבֶחָרֶס in pausa, *& prurigine*. Pro (·) sub ב, vide eandem Gram. ibid. p. 380. c. 1. R. חָרַס inusit.

חֶרֶס Maſſ. *Hhéres*, Vulg. *Háres*, nom. proprium montis in Tribu Dan, Jud. 1. v. 35. Etym. *testaceus*, sic Vulg. ab חֶרֶשׂ *testa*; alii, *sol*, vide vocem præced.

חַרְסָה vide supra in חֶרֶס.

חַרְסוּת, unde cum præf. & ut legendum docent Maſſorethæ, הַחַרְסִית, Jerem. 19. v. 2. ubi scribitur הַחַרְסוּת, Lxx. Χαρσιθ, Aq. Sym. Theod. Χαρσιθ, ut nomen proprium acceperunt. Vulg. *fictilis*, legebat חַרְשִׁית ab חֶרֶשׂ *testa*. Alii, *solaris*, *orientalis*; ab חֶרֶס *sol*. Alii, *meridionalis*: & melius quidem; nam vallis filii Ennom, quæ est ad introitum hujus portæ, sita est ad meridiem urbis Jerusalem. R. חָרַס inusit.

חָרַף QAL, Lxx. ὀνειδίζω, Vulg. & alii, *exprobro*, *probris afficio*. Lxx. item, ἥκω *venio*. Alii item, *convitior*, *propalo*,

traduco; & semel *hyemo*, ex significatione nominis derivati חֹרֶף *hyems*.

BEN. s. m. cum aff. חֹרְפִי *exprobrans me*, c. Plur. m. cum aff. חֹרְפַיִךְ *exprobrantes te*, *probris afficientes te*, m.

INFIN. cum præf. & aff. בְּחָרְפָם behhorpham, 2. Reg. 23. v. 9. vel cum accentu post (·), & in Infinit. Piel, ut habent alia exemplaria, בְּחָרְפָם behhárepham, *cum exprobrarent ipsi*.

FUT. 3. p. s. m. ex forma (-), יֶחֱרַף, Job. 27. v. 6. *probro afficiet* vel *afficit*, Vulg. *reprehendit*. 3. p. s. f. ex eadem forma & in pausa; quare (-) mutatur in (·), תֶּחֱרָף, Isai. 18. v. 6. Vulg. & alii, *hyemabit*.

NIPHAL נֶחְרַף, unde BEN. s. f. ex forma ח præcedente duplici (·), נֶחֱרֶפֶת, Levit. 19. v. 20. Lxx. *διαπεφυλαγμένη custodita, reservata*, Vulg. *nubilis*, Vulgus Hebræorum, *desponsata*. Alii, *probrosa*, *despecta*, *vitiata*.

PIEL חֵרֵף, cum (··) sub ח pro (·) ad compensandum daghésch ejectum, vide Gram. Heb. tom. 1. p. 174. c. 1. Lxx. Aq. Sym. Theod. *ὀνειδίζω exprobro, vitupero, probris afficio*. Lxx. item, *εἰς ὄνειδος δίδωμι in opprobrium do*, *παροξύνω exacerbo*. Sym. item, *προπηλακίζω contumelia afficio*. Theod. item, *βλασφημέω blasphemo*. Alius, *ἐξευτελίζω vilipendo*. Alii item, *expono*, *objicio*.

PRAET. 3. p. s. m. חֵרֵף *probro affecit*, *objecit*, *exposuit*. 2. p. s. m. חֵרַפְתָּ *probro affecisti*. 1. p. s. c. חֵרַפְתִּי *probro affeci*. 3. p. pl. c. חֵרְפוּ *probro affecerunt*. Cum aff. חֵרְפוּךָ *probro affecerunt te*, m. חֵרְפוּנִי *probro affecerunt me*, c. 2. p. pl. m. חֵרַפְתֶּם *probro affecistis*.

BEN. s. m. מְחָרֵף *exprobrans*, *probro afficiens*.

INFIN. cum præf. לְחָרֵף *ad probro afficiendum*.

FUT. 3. p. s. m. יְחָרֶף *exprobrabit*, Psal. 73. Heb. 74. v. 10. ubi est (·) pro (··) ob accentum retractum in concursu, vide Gram. Heb. tom. 2. p. 308. c. 1. 2. 309. c. 1. Cum præf. וַיְחָרֵף *& probro affecit*. Cum aff. יְחָרְפֵנִי *probro afficiet me*, c. 3. p. pl. m. cum aff. יְחָרְפוּנִי *probro afficiant me*, c.

חָרֵף Mass. *Hharéph*, Vulg. *Hariph*, nomen proprium filii Hur, 1. Paral. 2. v. 51. Etym. *hyems*, *opprobrium*, *adolescentia*; ab חָרַף idem.

חֹרֶף m. Lxx. *ἔαρ ver*. Lxx. item, Aq. Sym. Theod. *χειμερινὸς*, Vulg. *hyemalis*, posito adjectivo pro substantivo *χεῖμα*, vel *χειμὼν*, *hyems*. Lxx. item, *περίπτερος circumquaque pinnas sive alas habens* (domus). Sym. item, *νεότης*, Job. 29. v. 4. *juventus*, Vulg. *adolescentia*, *ψῦχος frigus*, Prov. 20. v. 4. Hinc cum præf. הַחֹרֶף *hyems*, וָחֹרֶף *& hyems*, Gen. 8. v. 22. cum (·) sub (ו) tum ob pausam, tum quia duo nomina conjungit quorum posterius est penacutum, vide Gram. Heb. tom. 1. p. 385. c. 2. וּבַחֹרֶף *& in hyeme*, מֵחֹרֶף *propter hyemem*, Prov. 20. v. 4. ubi Lxx. *ὀνειδιζόμενος exprobratus*, *probris affectus*, legebant מְחֹרָף in Paoul Pual verbi חָרַף *exprobravit*. Cum aff. חָרְפִּי hhorpi *juventus*, *adolescentia mea*, c. Rad. חָרַף *probro affecit*, unde *hyems*, quod sit quasi anni & terræ opprobrium; & *juventus*, quæ est ætas procax & ad convitia proclivis.

חֶרְפָּה f. Lxx. Aq. Sym. *ὄνειδος*, Lxx. Aq. Theod. *ὀνειδισμὸς*, Sym. item, *προπηλακισμὸς*, Vulg. & alii, *opprobrium*. Lxx. item, *αἰσχύνη pudor*, *confusio*. Et adjective, *στενακτὸς gemebundus*. Sym. item adjective, *ἐπονείδιστος exprobrabilis*. Alii item, *improperium*, *convitium*, *contumelia*. Cum præf. וְחֶרְפָּה *& opprobrium*, בְּחֶרְפָּה *cum opprobrio*, וּבְחֶרְפָּה *& cum opprobrio*, לְחֶרְפָּה *opprobrio*, *in opprobrium*, וּלְחֶרְפָּה *& opprobrio*. Const. חֶרְפַּת *opprobrium*. Cum præf. וְחֶרְפַּת *& opprobrium*, מֵחֶרְפַּת *propter opprobrium*. Cum præf. & affix. חֶרְפָּתוֹ *opprobrium ejus*, m. וְחֶרְפָּתוֹ *& opprobrium ejus*, m. חֶרְפָּתְךָ *opprobrium tuum*, m. חֶרְפָּתֵךְ *opprobrium tuum*, f. חֶרְפָּתִי *opprobrium meum*, c. חֶרְפָּתָם *opprobrium eorum*, חֶרְפָּתֵנוּ *opprobrium nostrum*, c. Plur. absol. cum præf. לַחֲרָפוֹת *in opprobria*. Const. חֶרְפוֹת *opprobria*. R. חָרַף *exprobravit*, *opprobrio affecit*.

חָרַץ QAL, Lxx. Sym. *συντέμνω concido*. Lxx. item, *συντελέω consummo*, *φονεύω occido*, *γρύζω mussito*, *grunnio*. Alius,

Exod.

Exod. 11. v. 7. ἀποφθέγγομαι *vociferer*, *clamo*, *latro*. Alii item, *moveo*, *moveor*, *acuo*, *exacuo*, *stringo*, *exsero*, *urgeo*, *decido*, *statuo*, *definio*, *decerno*, *decurto*, &c.

PRAET. 3. p. s. m. חָרַץ *movit*, supple *linguam*, *mussitavit*, *mutiit*. 2. p. s. m. in pausa; quare ר notatur cum (-), חָרָצְתָּ *decidisti*, *decrevisti*.

PAOUL s. m. חָרוּץ, Lxx. Sym. ἀνδρεῖος *virilis*, *strenuus*, *fortis*. Lxx. item, ἐκλεκτὸς *electus*, καθαρὸς *purus*, γλωσσότμητος, Levit. 22. v. 22. *cui lingua resecta est*, Vulg. *fractus*, alii, *mutilus*. Et substantive, τεῖχος *murus*, Dan. 9. v. 25. ubi alii, *fossa*; δίκη *ultio*, *pœna*, Joel. 3. v. 14. al. 4. v. 6. ubi teste Hieron. comm. in h. l. Aq. Sym. & V^a^. edit. *concisio*, Theod. κρίσις *judicium*. Alii item, *sedulus*, *industrius*, *diligens*, *accuratus*, &c. Cum præf. הֶחָרוּץ *concisio*, *excisio*, *excidium*: pro (-) sub ה loco (-), vide Gram. Heb. tom. 1. p. 69. c. 1. וְחָרוּץ *& murus*, *& fossa*. Plur. m. חֲרוּצִים & חֲרֻצִים, *decisi*, *definiti*, *decreti*, *seduli*, *industrii*, *strenui*. Aliud חָרִיץ, vide supra col. 665.

FUT. 3. p. s. m. יֶחֱרַץ *movebit*. 2. p. s. m. in pausa; quare (-) mutatur in (-), תֶּחֱרָץ, 2. Reg. 5. v. 24. *movebis te*, Lxx. καταβήσῃ *descendes*, Vulg. *inibis prælium*.

NIPHAL נֶחְרַץ, unde BEN. s. f. נֶחֱרָצָה, & ex forma ח præcedente duplici (-), נֶחֱרָצָה, Lxx. συντετμημένον *concisum* (verbum). Lxx. item substant. συντέλεια *consummatio*, Aq. ἀποτομὴ *concisio*. Alii, *definitum*, *decisum*, *decretum*, *res decisa & decreta*, *sententia finalis & irretractabilis*. Cum præf. וְנֶחֱרָצָה *& decisa*, *& decreta* (res), Vulg. *& abbreviatio*, *& finis*.

חַרְצֻבּוֹת f. pl. à sing. inusit. חַרְצֻבָּה aut חַרְצוּבָה, mutato (ו) in (-) & dagh. per legem æquivalentiæ, Lxx. Psal. 72. Heb. 73. v. 4. ἀνάνευσις *renutus*, Vulg. Lat. *respectus*. Aq. δυσπάθειαι *ægritudines*. Sym. ἐνεθυμοῦντο *recogitabant*, S. Hieron. *cogitaverint*; legisse videntur חֲשָׁבוֹת inusit. *cogitationes*, aut חָשְׁבוּ *cogitarunt*. Et Isai. 58. v. 6. Lxx. σύνδεσμος *vinculum*, Vulg. & alii, *colligationes*, *vincula*, *nexus*. R. חרצב inusit.

חַרְצוֹת f. pl. à sing. inusit. חֲרָצָה vel חֲרִיצָה, unde cum præfix. בַּחֲרֻצוֹת, Amos. 1. v. 3. Lxx. πρίοσι *serris*, Sym. τροχοῖς *rotis*, Vulg. *plaustris*, alii, *tribulis*. R. חָרַץ *concidit*.

חֲרִיצֵי m. plur. const. vide in חֲרִיצִים, supra col. 667.

חֲרֻצִים vide supra col. præced. in Paoul Qal Verbi חָרַץ.

חַרְצִין m. pl. Chald. unde cum affix. sing. חַרְצֵהּ, Dan. 5. v. 6. pro חַרְצוֹהִי, vide Gram. Chald. tom. 2. p. 582. c. 1. Theod. ὀσφὺς αὐτοῦ, Vulg. & alii, *renes*, *lumbi ejus*, m. R. חרצן inusit.

חַרְצַנִּים m. plur. unde cum præf. מֵחַרְצַנִּים, Num. 6. v. 4. Lxx. ἀπὸ στεμφύλων *à vinaceis*, Vulg. *ab uva passa*, alii, *ab acinis*. R. חרצן inusit.

חרק QAL. Lxx. Sym. βρύχω, Vulg. & alii, *frendeo*, *fremo*, *strideo*. Sym. item, πρίω *serro*, h. e. dentibus instar serræ compositis *frendeo*, *strideo*.

PRAET. 3. p. s. m. חָרַק *frendet*, *stridet*.
BEN. s. m. cum præf. וְחֹרֵק *& frendens*.
INFIN. חֲרֹק *frendendo*.
FUT. 3. p. s. m. יַחֲרֹק *fremet*, *stridebit*. 3. p. pl. m. cum præf. וַיַּחַרְקוּ *& fremuerunt*.

חרר QAL, unde NIPHAL נִחַר, Lxx. συμφρύγομαι, Aq. ψαθυρόομαι, Sym. αὐχμὸς γίνομαι, Vulg. & alii, *aresco*, *exaresco*. Lxx. item, βραγχιάζω *raucesco*, ἐκλείπω *deficio*, μάχομαι (Sym. διαμάχομαι), Vulg. *pugno*, πτωχὸς εἰμι *pauper sum*, συντρίβομαι *conteror*. Alii item, *uror*, *aduror*, *exuror*, *exsiccor*, *exardesco*.

PRAET. 3. p. s. m. נִחַר, in pausa נִחָר, & cum (-) pro (-) sub נ quasi ex forma defect. Pe נ, vide Gram. Heb. t. 1. p. 219. c. 1. נָחַר *exaruit*, *exsiccatum*, *adustum est*. 3. p. pl. c. cum (-) pro (-) ut supra, נָחֲרוּ & in pausa נִחָרוּ, *aruerunt*, *exarserunt*, *pugnaverunt*.

FUT. 3. p. s. m. cum præf. & in pausa; quare (-) mutatur in (-), וְיֵחָר *& adustum est* (lignum).

PIEL geminata prima & secunda radicali חִרְחֵר aut חַרְחַר, unde Infinitivus cum præf. לְחַרְחַר, Prov. 26. v. 20. al. 21. Lxx. substantive, εἰς ταραχὴν *in tumul-*

Digitized by Google

tum; Aq. Theod. (εἰς τὸ, vel τῷ) ἀναζέσαι *ad exacerbandam*, alii, *ad accendendam* (litem). Vulg. *suscitat* (lites).

חֲרֵרִים m. plur. Jerem. 17. v. 6. Lxx. ἅλιμα *salsugines*, Vulg. *siccitas*, alii, *siccitates*, *aestus*, *exustiones*, *loca sicca*, *arida*, & *calore solis adusta*. Rad. חָרַר *exarsit*, *adustus est*.

חרש QAL. Lxx. Aq. Sym. Theod. ἀροτριάω, Vulg. & alii, *aro*, & metaphorice, *exaro*, τεκταίνω *fabrico*, *machinor*. Aq. Sym. Theod. item, ἐγκολάπτω *caelo*. Lxx. item, γλύφω *sculpo*, θερίζω *meto*, καινίζω *innovo* (legebant חָדַשׁ pro חָרַשׁ), κατασκευάζω *domo*, αἰσχύνομαι *confundor*, &c. Et in alia significatione, Lxx. Aq. κωφεύω, Lxx. item, ἀποκωφόομαι, *obsurdesco*, *mutus fio*. Sym. σιγάω *sileo*, ἡσυχάζω *quiesco*, παρακούω *non audio*. Alii item, *surdum ago*, *surditatem fingo*.

PRAET. 3. p. pl. c. חָרְשׁוּ *ararunt*. 2. p. pl. m. חֲרַשְׁתֶּם *arassetis*.

BEN. s. m. חֹרֵשׁ & חוֹרֵשׁ, Lxx. ἀροτριῶν *arans*, *arator*, τέκτων *faber*. Aq. Sym. Theod. τεκταίνων *fabricans*. Lxx. item, χαλκεὺς *faber aerarius*, ἀλοητὸς *tritura*, Amos. 9. v. 13. ἁμαρτωλὸς *peccator*. Cum praef. הַחֹרֵשׁ *arans*. Plur. m. חֹרְשִׁים, construct. חֹרְשֵׁי, & fem. חֹרְשׁוֹת, *arantes*.

PAOUL s. f. חֲרוּשָׁה *exarata*.

INFIN. cum praef. וְלַחֲרֹשׁ & *ad arandum*.

FUT. 3. p. s. m. ex forma hhólem, quae in significatione *arandi* usurpatur, ut forma (-) in significatione *silendi*, יַחֲרוֹשׁ & יַחֲרֹשׁ, *arabit*, יַחֲרַשׁ *silebit*. 2. p. s. m. תַּחֲרֹשׁ *arabis*, *machinaberis*, תַּחֲרֹשׁ, & in pausa תֶּחֱרָשׁ *sileas*. 3. p. pl. f. תֶּחֱרַשְׁנָה *obsurdescent*.

NIPHAL נֶחְרַשׁ, unde 3. p. s. f. FUT. תֵּחָרֵשׁ, Jerem. 26. v. 18. Mich. 3. v. 12. ἀροτριαθήσεται, Vulg. & alii, *arabitur*.

HIPHIL הֶחֱרִישׁ, Lxx. Aq. Sym. κωφεύω, Lxx. item, ἀποκωφόω, *surdesco*, *surdus sum*. Lxx. Theod. σιγάω, Lxx. item, σιωπάω, ἀποσιωπάω, παρασιωπάω, *sileo*, *taceo*, *silentio praetereo*, ἡσυχάζω *quiesco*, ἡσυχίαν ἄγω *quietem duco*, παρακούω *non audio*, *audire nolo*, παρίημι *dimitto*, *omitto*, *negligo*, καινίζω, ἐγκαινίζω *novo*, *innovo*; legebant הֶחֱדִישׁ. Sym. item, δουλεύω *servio*. Alii item, *fabrico*, *machinor*.

PRAET. 3. p. s. m. cum (·) pro (ִ), הֶחֱרִשׁ *tacuit*. Cum praef. וְהֶחֱרִשׁ & וְהֶחֱרִישׁ, & *tacuit*, & *tacebit*. 1. p. s. c. הֶחֱרַשְׁתִּי *tacui*. Cum praef. וְהֶחֱרַשְׁתִּי & *tacui*. 3. p. pl. c. cum praef. וְהֶחֱרִישׁוּ & *siluerunt*.

BEN. s. m. מַחֲרִישׁ *silens*. Cum praefix. כְּמַחֲרִישׁ *sicut silens*. Plur. m. מַחֲרִשִׁים *silentes* (estis), *siletis*.

INFIN. הַחֲרֵשׁ *tacendo*.

IMPER. 2. p. s. m. הַחֲרֵשׁ, & 2. p. s. f. הַחֲרִישִׁי, *sile*. 2. p. pl. m. הַחֲרִישׁוּ *silete*.

FUT. 3. p. s. m. יַחֲרִישׁ *silebit*. 2. p. s. m. תַּחֲרִישׁ, & 2. p. s. f. תַּחֲרִישִׁי *silebis*. 1. p. s. c. אַחֲרִישׁ *silebo*, *tacebo*, *praetermittam*. 3. p. pl. m. יַחֲרִישׁוּ *tacebunt*. Cum praef. וַיַּחֲרִישׁוּ & וַיַּחֲרִשׁוּ, & *siluerunt*. 2. p. pl. m. cum ן parag. תַּחֲרִישׁוּן *silebitis*.

HITHPAEL הִתְחָרֵשׁ, unde 3. p. pl. m. FUT. cum praefix. וַיִּתְחָרְשׁוּ, Jud. 16. v. 2. Lxx. καὶ ἐκώφευσαν & *siluerunt*, Aq. καὶ ἐσιωπῶντο & *tacebant*, Sym. καὶ ἡσύχαζον & *quiescebant*.

חָרָשׁ m. Lxx. τέκτων, Lxx. Aq. τεχνίτης, Vulg. & alii, *faber*, *artifex*. Lxx. item, ἀρχιτέκτων *architectus*, οἰκοδόμος *aedificator*, χαλκεὺς *faber aerarius*, κωφὸς *surdus*, Isai. 44. v. 11. ubi legebant חֵרֵשׁ. Et Verbal. τεκταίνω, ἀρχιτεκτονέω, *fabrico*, ἐγκαινίζομαι *innovor*, Isai. 45. v. 16. ubi pro חָרָשֵׁי legebant חֲדָשֵׁי. Cum praef. הֶחָרָשׁ *artifex*, cum (ֶ) pro (ַ) sub ה, vide Gram. Heb. tom. 1. p. 69. c. 1. וְחָרָשׁ & וְהֶחָרָשׁ, & *artifex*. Const. חָרַשׁ *artifex*, servato (ָ) penultimae, quod ibi positum est ad compensandum dagh. ejectum; חָרָשׁ enim est formae גַּנָּב, vide Gram. Heb. tom. 1. p. 88. c. 1. & p. 390. c. 1. Plur. חָרָשִׁים, remanente (ָ) ut in reg. sing. & mutato eo in (ְ) & ex forma דָּבָר, חֲרָשִׁים *artifices*. Cum praef. הֶחָרָשִׁים *artifices*, וְחָרָשִׁים & *artifices*, לֶחָרָשִׁים *artificibus*, וְלֶחָרָשִׁים & *artificibus*; pro (ֶ) sub ל, vide Gram. Heb. tom. 1. p. 70. c. 2. Const. חָרָשֵׁי *fabri*, retento utroque (ָ), priori quidem ad compensandum daghésch ejectum, posteriori vero quia est sub litera daghésch

Digitized by Google

notanda, vide Gram. Heb. tom. 1. p. 88. c. 1. & p. 90. c. 1. Sic cum præf. וְחָרָשֵׁי *& artifices*, לְחָרָשֵׁי *artificibus*. R. חָרַשׁ *aravit*, *fabricavit*.

חֵרֵשׁ m. Lxx. Sym. κωφὸς, Vulg. & alii, *surdus*. Cum præf. וְחֵרֵשׁ *& surdus*, כְּחֵרֵשׁ *sicut surdus*. Plur. חֵרְשִׁים *surdi*, servato (··) penultimæ ad compensandum daghésch ejectum; nam חֵרֵשׁ est formæ אִשֵּׁר, vide Gram. Heb. tom. 1. p. 60. c. 2. num. III. & pag. 390. c. 2. Cum præf. הַחֵרְשִׁים *surdi*, וְחֵרְשִׁים *& surdi*. R. חָרַשׁ *obsurduit*.

חֶרֶשׁ m. Jos. 2. v. 1. Theod. κρυφῆ, alius, κρυφῇ, *clanculum*, Vulg. *in abscondito*, alii, *in silentio*. Vacat apud Lxx. subintelligitur præpositio ב *in* cum hoc nomine; interdum enim adverbia formantur ex substantivis & præpositione vel expressa, vel subintellecta. Vide Gram. Heb. t. 1. p. 375. c. 1. R. חָרַשׁ *siluit*.

חֶרֶשׂ & in pausa חָרֶשׂ, m. Lxx. Aq. ὄστρακον, Vulg. & alii, *testa*. Lxx. item adjective, ὀστράκινος *testaceus*, ὀξὺς *acutus*, ἀροτριῶν *arans*, Isai. 45. v. 9. ubi legebant חֹרֵשׁ; ἐγκαινίζω *innovo*, Isai. 16. v. 11. ab חָדַשׁ in Piel *innovavit*; ἑορτὴ *festum*, Ezech. 23. v. 34. ubi legebant חֹדֶשׁ. Sym. Theod. τέκτων *faber*, Job. 41. v. 22. ubi legebant חָרָשׁ vel חֹרֵשׁ. Cum præf. כְּחֶרֶשׂ *sicut testa*. Plur. const. חַרְשֵׂי *testæ*. Cum affix. חֲרָשֶׂיהָ *testæ ejus*, f. R. חָרַשׂ inusit. aut חָרַס, unde חֶרֶס *sol*, &, secundum nonnullos, *testa*, quod olim ad solem esset cocta.

חֹרֶשׁ m. Lxx. Aq. Sym. Theod. δρυμὸς, Vulg. & alii, *saltus*, *quercetum*, *sylva*, proprie densa & implexa, hinc Lxx. item adjective, πυκνὸς *densus*; &, lecto ד pro ר, καινὸς *novus*, ab חָדַשׁ idem. Aq. item, ὕλη *materia*. Alii item, *virgultum*. Cum præf. הַחֹרֶשׁ *virgultum*, וְחֹרֶשׁ *& virgultum*. Cum ה locali, חֹרְשָׁה *in sylvam*: pro retento hhólem penult. vide Gram. Heb. tom. 2. p. 102. §. XI. Sic cum alia præpositione, בַּחֹרְשָׁה *in sylva*. Plur. cum præf. וּבֶחֳרָשִׁים *& in sylvis*; pro (··) loco (·) sub ב, vide Gram. Heb. tom. 1. p. 380. c. 1. R. חָרַשׁ *fabricavit*, unde *sylva*, quod sit fabrilis materies.

חַרְשָׁא Mass. *Hharschá*, Vulg. *Harsâ*, nom. proprium viri, cujus filii, sive posteri è captivitate Babylon. duce Zorobabele Jerusalem redierunt, Esd. 2. v. 52. Etym. *artificium*; ab חָרָשׁ *artifex*. Vel *aratio*; ab חָרַשׁ *aravit*. Vel *testa*; ab חֶרֶשׂ idem. Vel *silentium*; ab חֶרֶשׁ idem. Vel *surditas*; ab חֵרֵשׁ *surdus*. Vel denique *sylva*, ab חֹרֶשׁ idem.

חֲרֹשֶׁת f. cum voce אֶבֶן *lapis*, Lxx. τὰ λιθουργικὰ, Exod. 31. v. 5. *lapidum elaborationes*, & Verbaliter, λιθουργῶ *lapides elaboro*, ibid. c. 35. v. 33. Cum voce עֵץ *lignum*, iidem Lxx. τὰ τεκτονικὰ τῶν ξύλων *fabricationes lignorum*, ibid. c. 31. v. 5. Alii, *artificium*, *fabrefactura*. Vulg. sensum, non verbum expressit. Hinc cum præf. וּבַחֲרֹשֶׁת *& in artificio*. R. חָרַשׁ *sculpsit*, *calavit*, *incidit*, *fabricavit*.

חֲרֹשֶׁת Mass. *Hharóscheth*, Vulg. *Haroseth*, nom. proprium civitatis in Tribu Nephthali, Jud. 4. vv. 2. 13. 16. Ald. Complut. & mss. Oxon. appellative accipiunt v. 16. vertuntque δρυμὸς *sylva*, *quercetum*. Alias etymologias vide supra in nomine חַרְשָׁא.

חרת QAL, unde PAOUL f. m. חָרוּת, Exod. 32. v. 15. al. 16. Lxx. κεκολαμμένη, Vulg. & alii, *sculpta*, *exarata* (scriptura).

חֶרֶת Mass. *Hhéreth*, Vulg. *Har* & melius, *Háreth*, nom. proprium saltus in Tribu Juda, 1. Reg. 22. v. 5. Etym. *sculptura*; ab חָרַת *sculpsit*. Vel *libertas*; ab חֲרַר Chald. *libertate donavit*.

חשב Heb. & Chald. QAL, Lxx. Aq. Sym. Theod. Vª. edit. λογίζομαι, Vulg. & alii, *cogito*, *existimo*. Lxx. item, διαλογίζομαι *ratiocinor*, ἀρχιτεκτονέω *fabrico*, βουλεύομαι *consulo*, ἐξευρίσκω *excogito*, δοκέω *videor*, ἐπιχειρέω *aggredior*, εὐλαβέομαι *revereor*, ἡγέομαι *existimo*, μνησικακέω cum voce רָעָה, *memor sum malorum*, ποιέω *facio*, φροντίζω *curo*. Alii item, *imputo*, *reputo*. Sæpe construitur cum אֶל־, עַל, & לְ.

PRÆT. 3. p. f. m. חָשַׁב *cogitavit*. Cum præf. וְחָשַׁב *& cogitavit*. Cum affix. חֲשָׁבָהּ *reputavit illud*. 2. p. f. m. חָשַׁבְתָּ, & expresso ה in fine חָשַׁבְתָּה, *cogitasti*. Cum præf.

Digitized by Google

וְחָשַׁבְתָּ *& cogitabis.* 1. p. f. c. חָשַׁבְתִּי *cogitavi.* 3. p. pl. c. חָשְׁבוּ, & in pausa חָשָׁבוּ, *cogitarunt.* 2. p. pl. m. חֲשַׁבְתֶּם *cogitastis.* 1. p. pl. c. cum affix. & (ּ) euphonico pro (ו), חֲשַׁבְנֻהוּ *reputavimus, æstimavimus eum.*

Ben. f. m. חֹשֵׁב, Lxx. λογιστὴς *ratiocinator*, ποικιλτὴς *variegator*, ὑφάντης *textor*, ὑφαντὸς *textus.* Et subst. ἀρχιτεκτονία *fabricatio*, λογισμὸς *ratiocinium.* Alii item, *cogitans*, *artifex* proprie peritus & cogitans sive excogitans. In phrasi, מַעֲשֵׂה חֹשֵׁב, Exod. 28. v. 15. Aq. Sym. ἔργον βεροχωτὸν *opus laqueatum.* Lxx. ἔργον ποικιλτοῦ *opus variegatoris*, Vulg. *polymitum.* Cum præf. וְחֹשֵׁב *& artifex.* Pl. m. חֹשְׁבִים & cum præf. הַחֹשְׁבִים, *cogitantes.* Conſt. חֹשְׁבֵי *cogitantes.* Cum præf. וְחֹשְׁבֵי *& cogitantes*, וּלְחֹשְׁבֵי *& cogitantibus.*

PEIL m. plur. Chald. חֲשִׁיבִין *reputati*, Dan. 4. v. 32.

Infin. cum præf. לַחְשֹׁב & contracte לְחֹשֵׁב *cogitare*, וְלַחְשֹׁב *& cogitare.*

Fut. 3. p. f. m. יַחְשֹׁב contracte pro יַחְשֹׁב, & sequente Maqqaph יַחְשָׁב־ iahhschov contracte pro יַחְשָׁב־ iahhaschov *cogitabit.* Cum præf. & aff. יַחְשְׁבֵנִי *reputabit me*, c. וַיַּחְשְׁבֵנִי *& reputavit me*, c. וַיַּחְשְׁבֶהָ *& reputavit illud.* 3. p. f. f. תַּחְשֹׁב contracte pro תַּחְשֹׁב, *cogitat.* 2. p. f. m. cum præf. & aff. וַתַּחְשְׁבֵנִי *& reputes me*, c. 3. p. pl. m. יַחְשְׁבוּ, in pausa יַחְשֹׁבוּ contracte pro יַחְשְׁבוּ, & cum ן parag. יַחְשְׁבוּן, *cogitabunt, cogitant.* 3. p. plur. f. cum affix. & (ּ) pro (ו), תַּחְשְׁבֻנִי *reputant me*, c. 2. p. pl. m. תַּחְשְׁבוּ & in pausa תַּחְשֹׁבוּ *cogitatis.* 1. p. pl. c. cum præf. & ה parag. וְנַחְשְׁבָה *& cogitabimus.*

NIPHAL נֶחְשַׁב, Lxx. Aq. Sym. Theod. λογίζομαι, Lxx. item, ἐκλογίζομαι, *æstimor, reputor.* Lxx. item, προσλογίζομαι *supputor, imputor, annumeror*, δοκέω *videor.*

Praet. 3. p. f. m. cum præf. וְנֶחְשַׁב contracte pro וְנֶחְשַׁב *& æstimabitur.* Sic 1. p. f. c. נֶחְשַׁבְתִּי *æstimatus sum.* 3. p. pl. c. נֶחְשְׁבוּ & in pausa נֶחְשָׁבוּ contracte pro נֶחְשְׁבוּ, *reputantur.* 1. p. pl. c. נֶחְשַׁבְנוּ contracte pro נֶחְשַׁבְנוּ, *reputati, reputatæ sumus.*

Ben. f. m. נֶחְשָׁב contracte pro נֶחְשָׁב *æstimatus, reputatus.*

Fut. 3. p. f. m. יֵחָשֵׁב *imputabitur.* 3. p. f. f. תֵּחָשֵׁב, & cum (ֶ) in fine pro (ֵ) ob seq. Maqqaph, תֵּחָשֶׁב־, *reputatur, reputabitur.* Sic cum præfix. וַתֵּחָשֶׁב־ *& reputatum est.* 3. p. pl. m. יֵחָשְׁבוּ *reputantur.*

PIEL חִשֵּׁב vel חִשַּׁב, Lxx. προσλογίζομαι *supputo* (sic etiam Aq. Levit. 25. v. 50. at Theod. ibid. *tracto*) συλλογίζομαι *computo*, κινδυνεύω *periclitor*, ὑπολαμβάνω *cogito, æstimo.* Sym. ἀναλογίζομαι *mecum reputo.*

Praet. 3. p. f. m. cum præf. וְחִשַּׁב *& supputabit.* 3. p. f. f. חִשְּׁבָה *cogitabat, cogitavit*, Jon. 1. v. 4. quem locum vide in Gram. Heb. tom. 2. p. 106. c. 2. 1. p. f. c. חִשַּׁבְתִּי *cogitavi.*

Ben. f. m. מְחַשֵּׁב *cogitans.*

Fut. 3. p. f. m. יְחַשֵּׁב *cogitabit, cogitat, excogitat.* 2. p. f. m. cum præf. & affix. וּתְחַשְּׁבֵהוּ *& reputas eum, & cogitas de eo.* 1. p. f. c. cum præf. & ה parag. וַאֲחַשְּׁבָה *& cogitabam.* 3. p. pl. m. יְחַשְּׁבוּ *supputabant, cogitabant.* 2. p. pl. m. cum ן parag. תְּחַשְּׁבוּן *excogitabitis.*

HITHPAEL הִתְחַשֵּׁב, unde 3. p. f. m. Futuri יִתְחַשָּׁב, Num. 23. v. 9. Lxx. συλλογισθήσεται *connumerabitur*, Vulg. & alii, *reputabitur.*

חֵשֶׁב m. Lxx. & alius, συνυφὴ *contextura.* Lxx. item, λογεῖον vel λόγιον, *rationale*, ποίησις *opus*, ὕφασμα *textura*, ὑφαντὸς *textus.* Aq. διάζωσμα *cinctura, cingulum.* Sym. μηχάνωμα *artificium, structura arte facta.* Cum præf. וְחֵשֶׁב *& cingulum*, בְּחֵשֶׁב *cum cingulo*, לְחֵשֶׁב *ad cingulum.* R. חָשַׁב *cogitavit, excogitavit*; unde חֵשֶׁב *cingulum* seu Ephod, quod singulari artificio excogitatum esset atque elaboratum.

חֹשֵׁב vide in Benoni חָשַׁב, col. præced.

חַשְׁבַּדָּנָה Mass. *Hhaschbaddána*, Vulg. *Hasbadána*, nom. propr. viri stantis ad sinistram Esdræ, cum Lex Divina populo congregato lecta est, Nehem. 8. v. 4. Etym. *festinans*, vel *computans*, vel *cogitans*, vel *silens judicium suum*; ab חוּשׁ *festinavit*, aut חָשַׁב *cogitavit, computavit*, aut חָשָׁה *siluit*, דִּין *judicavit*, & ה pro (ו) aff. 3. p. f. m.

חֲשֻׁבָה Mass. *Hhaschubá*, Vulg. *Hasabá*, nomen propr. filii Zorobabel filii Phadaiæ,

Digitized by Google

1. Paral. 3. v. 20. Etym. *cogitatio*, *supputatio*, *æstimatio*, vel *artificium*; ab חָשַׁב *cogitavit*, *supputavit*, *æstimavit*, *artificiose elaboravit*. Vel *festinatio*, aut *silentium in ea*; ab חוּשׁ *festinare*, aut חָשָׁה *silere*, ב *in*, & aff. 3. p. f. f.

חֶשְׁבּוֹן m. Lxx. Aq. Sym. Theod. λογισμὸς, Aq. item, ἐπιλογισμὸς, Vulg. & alii, *cogitatio*, *ratio*, *ratiocinium*. Lxx. item, ψῆφος *calculus*, μηχανὴ *machina* ingeniose excogitata. Cum præfix. וְחֶשְׁבּוֹן *& ratio*. Plur. in forma fem. & cum (·) pro (ֶ) sub ח, quia duæ illæ motiones sæpius invicem permutantur, חִשְּׁבֹנוֹת *rationes*, *ratiocinia*, &c. R. חָשַׁב *cogitavit*, *excogitavit*, *ratiocinatus est*.

חֶשְׁבּוֹן Mass. *Hheschbón*, Vulg. *Hesebón*, nom. propr. civitatis confugii & Leviticæ in finibus Tribuum Ruben & Gad, ad quam postremam Tribum pertinebat, Num. 21. v. 25. c. 32. v. 37. Jos. 21. v. 37. Isai. 15. v. 4. 1. Paral. 6. v. 81. Etym. *supputatio*, vel *cogitatio*; ab חָשַׁב *supputavit*, *cogitavit*. Vel *festinans intelligere*, aut *ædificare*; ab חוּשׁ *festinare*, & בִּין *intelligere*, vel בָּנָה *ædificare*.

חֲשַׁבְיָה Mass. *Hhaschaviá*, Vulg. *Hasabiá*, sive *Hasabiás*, & *Hasebiá*, nomen propr. 1°. filii Merari, 1. Paral. 9. v. 14. 2°. filii Amasiæ, 1. Paral. 6. v. 45. 3°. filii Idithun, 1. Paral. 25. v. 3. 4°. principis Levitarum, 2. Paral. 35. v. 9. Etym. *cogitatio*, *æstimatio*, aut *artificium Domini*; ab חָשַׁב *cogitavit*, *æstimavit*, *artificiose elaboravit*, & יָהּ *Dominus*. Vel *festinatio* aut *silentium in Domino*; ab חוּשׁ *festinare*, aut חָשָׁה *silere*, ב *in*, & יָהּ *Dominus*.

חֲשַׁבְנָה Mass. *Hhaschavná*, Vulg. *Hasebná*, nomen proprium viri, qui fœdus cum Deo initum signavit, Nehem. 10. v. 25. Etym. *festinatio intelligentis*, aut *ædificantis*; ab חוּשׁ *festinare*, & בִּין *intelligere*, aut בָּנָה *ædificare*.

חֲשַׁבְנְיָה Mass. *Hhaschavneiá*, Vulg. *Hasebniá*, nomen proprium Levitæ, Nehem. 9. v. 5. Etym. *cogitatio*, *supputatio Domini*; ab חֶשְׁבּוֹן *cogitatio*, *supputatio*, & יָהּ *Dominus*. Vel *silentium*, aut *festinatio filii Domini*; ab חָשָׁה *silere*, aut חוּשׁ *festinare*, בֵּן *filius*, & יָהּ *Dominus*.

חָשָׁה QAL. Lxx. σιγάω, σιωπάω, Vulg. & alii, *sileo*, *taceo*. Lxx. item, ἡσυχάζω *quiesco*.

Infin. cum præf. לַחֲשׁוֹת *silendi*.

Fut. 2. p. s. m. תֶּחֱשֶׁה *silebis*. 1. p. s. c. אֶחֱשֶׁה *tacebo*. 3. p. plur. m. יֶחֱשׁוּ *tacebunt*. Cum præf. וַיֶּחֱשׁוּ *& siluerunt*.

HIPHIL הֶחֱשָׁה, Lxx. κατασιωπάω *silere facio*, *silentium impono*. Et intransitive, σιωπάω (sic etiam Sym.) σιγάω *sileo*, ἡσυχάζω *quiesco*. Sym. item, ἀμελέω *negligo*.

Praet. 3. p. s. c. הֶחֱשֵׁיתִי *silui*.

Ben. s. m. מַחְשֶׁה contr. pro מַחֲשֶׁה, *silens*. Sic pl. m. מַחְשִׁים *silentes*, *silentium imperantes*.

Imper. 2. p. pl. m. הֶחֱשׁוּ *silete*, 4. Reg. 2. vv. 3. 5. ubi servantur puncta præteriti, quanvis in nonnullis codicibus legatur הַחֲשׁוּ.

חַשּׁוּב Mass. *Hhaschschoúv*, Vulg. *Hasúb*, vel *Hassúb*, nomen proprium patris Semeiæ Levitæ, Nehem. 11. v. 15. 1. Paral. 9. v. 14. Etym. *æstimatus*, *supputatus*, vel *cogitatio*, aut *artificium*; ab חָשַׁב *æstimavit*, *supputavit*, *cogitavit*, *artificiose elaboravit*.

חֲשׁוֹכָא m. Chald. unde cum præf. בַּחֲשׁוֹכָא, Dan. 2. v. 22. Theod. ἐν τῷ σκότει, Vulg. & alii, *in tenebris*. Rad. חֲשַׁךְ *tenebrosus*, *obscuratus fuit*.

חֲשׂוּפָא Mass. *Hhaschouphá*, Vulg. *Hasuphá*, nomen proprium viri Nathinæi, cujus posteri è captivitate Babylon. Jerosolymam duce Zorobabele redierunt, Esd. 2. v. 43. Etym. *nudatus*, *discoopertus*; ab חָשַׂף *nudavit*, *discooperuit*.

חֲשׁוּקִים m. plur. à sing. inusit. חָשׁוּק, unde cum præf. & affix. וַחֲשֻׁקֵיהֶם, & cum (ֻ) pro (וּ), וַחֲשֻׁקֵיהֶם, Exod. 27. vv. 10. 11. &c. Lxx. καὶ ψαλίδες αὐτῶν *& forfices earum*. Et Exod. 38. v. 17. καὶ ἀγκύλαι αὐτῶν *& ansæ earum* (columnarum). Vulg. *& cælaturæ earum*, seu *cum cælaturis suis*. Alii, *conjunctiones*, *coagmentationes*, *virgæ*, seu *perticæ* uncinis columnarum insertæ, & columnas ipsas conjungentes & invicem coagmentantes. Alii, *cincturæ*, *fasciæ*, &c. R. חָשַׁק *conjunxit*, *cinxit*, &c.

חַשְׁחִין m. plur. Chald. Dan. 3. v. 16. Theod. χρείαν ἔχομεν *necesse habemus*, Vulg. *opor-*

Digitized by Google

tet ; ad verbum, *necessarii sumus.* Fem. itidem plurale חַשְׁחָן, Esd. 6. v. 9. *necessariæ res, necessaria.* Lxx. ὑστέρημα *indigentia*, Vulg. *necesse*, alii, *quæ opus sunt.* R. חָשַׁח *opus habuit, necesse fuit.*

חַשְׁחוּת f. Chald. Esd. 7. v. 20. Lxx. χρεία *necessitas*, alii, *necessarium*, Vulg. *opus fuerit.* R. חָשַׁח *opus habuit.*

חֻשִׁים m. pl. Num. 32. v. 17. Lxx. προφυλακὴ *excubiæ.* Vulg. *accincti.* Alii, *expediti, festini, celeres, alacres.* R. חוּשׁ *festinare.*

חֻשִׁים nomen proprium viri, vide infra in חוּשִׁם, col. 685.

חֲשִׂיפִים vel חֲשִׂפִים, m. plur. unde const. חֲשִׂפֵי, 3. Reg. 20. Græc. cap. 21. v. 27. Lxx. ποίμνια, Vulg. *parvi greges.* Alii simpliciter, *greges.* R. חָשַׂף *nudavit, exhausit*, Arabibus, *parvus, vilis fuit.*

חָשַׁךְ QAL. Lxx. σκοτίζω, συσκοτάζω, σκοτίζομαι, Vulg. & alii, *obscuror, obtenebror, contenebror, tenebresco, obtenebresco*, φθείρομαι *corrumpor.* Sym. sequente præposit. מִן, σκοτεινότερος εἰμι *tenebrosior sum.*

PRAET. 3. p. s. m. חָשַׁךְ *obscuratur.* 3. p. s. f. cum præf. וְחָשְׁכָה *& obscurabitur, & tenebræ erunt.* 3. p. pl. c. חָשְׁכוּ *obtenebrati sunt.* Cum præf. וְחָשְׁכוּ *& obtenebrescent.*

FUTURI 3. p. s. f. תֶּחְשַׁךְ contracte pro תֶּחֱשַׁךְ, *obtenebrescat.* Sic cum præf. וַתֶּחְשַׁךְ *& obscurata est.* 3. p. pl. m. יֶחְשְׁכוּ *obtenebratæ fuissent* (stellæ). 3. p. pl. f. תֶּחְשַׁכְנָה contracte pro תֶּחֱשַׁכְנָה *obscurabuntur, obscurentur.*

HIPHIL הֶחְשִׁיךְ, Lxx. σκοτόω, συσκοτάζω, *obtenebro, tenebras effundo*, κρύπτω *celo, occulto.*

PRAET. 3. p. s. m. הֶחְשִׁיךְ contracte pro הֶחֱשִׁיךְ, *obtenebravit.* 1. p. s. c. cum præfix. & (ִ) dilatato in (ַ), quare ה notatur cum (ֲ), וְהַחֲשַׁכְתִּי *& obtenebrabo.*

BEN. s. m. מַחְשִׁיךְ contracte pro מַחֲשִׁיךְ, *obtenebrans.* Sym. & alius, σκοτεινὸς *tenebrosus.*

FUT. 3. p. s. m. יַחְשִׁיךְ contracte pro יַחֲשִׁיךְ, *obtenebrabit.* Sic cum præf. & (ַ) pro (ִ), וַיַּחְשִׁךְ *& obtenebravit, & obscuravit.*

חָשַׂךְ QAL. Lxx. ὑπεξαιρέομαι, Sym. ἐξαιρέομαι, *eruo, libero.* Lxx. item, ἀφειδέομαι, Aq. Sym. συντηρέω, *conservo.* Lxx. item, κουφίζω *levo, levem reddo, condono*, ἀφιστῶ *circumtraho*, συνάγω *congrego*, φείδομαι (sic etiam Aq. & Sym.) *parco.* Alii item, *cohibeo, prohibeo, retineo, substraho, submoveo, abstineo, moderate ago.*

PRAET. 3. p. s. m. חָשַׂךְ & in pausa חָשָׂךְ, *substraxit, cohibuit.* 2. p. s. m. חָשַׂכְתָּ *substraxisti.* 1. p. s. c. חָשַׂכְתִּי *conservavi.* 3. p. pl. c. חָשְׂכוּ & in pausa חָשָׂכוּ, *cohibent.*

BEN. s. m. חוֹשֵׂךְ *cohibens.* Cum præfix. וְחוֹשֵׂךְ & וְחֹשֵׂךְ, *& cohibens.* Aq. Sym. καὶ φειδόμενος *& parcens*, Prov. 11. v. 24. al. 25.

IMPER. 2. p. s. m. חֲשֹׂךְ *cohibe.*

FUT. 3. p. s. m. יַחְשֹׂךְ contracte pro יַחֲשֹׂךְ, *cohibebit.* Sic 2. p. s. m. תַּחְשֹׂךְ *cohibebis.* 2. p. s. f. contracte & in pausa; quare servatur hhólem motio primariæ vocis, תַּחְשֹׂכִי *cohibeto.* 1. p. s. c. cum (ָ hhatoúph) pro hhólem ob sequens Maqqaph, אֶחְשָׂךְ־ éhhesoch *cohibebo.* Cum præf. וָאֶחְשֹׂךְ contracte pro וָאֶחֱשֹׂךְ, *& cohibui.*

NIPHAL נֶחְשַׂךְ, Lxx. Job. 16. v. 6. ἀλγήσω *doleo*, Sym. ἐνδίδωμι *remittor, levior fio.* Et c. 21. v. 30. Lxx. κουφίζομαι *levis fio, alleviar.* Aq. ibid. ὑπεξαιρέομαι *eruor*, Sym. συντηρέομαι *conservor*, Vulg. *servor*, alii, *prohibeor, cohibeor, substrahor.*

FUT. 3. p. s. m. יֵחָשֵׂךְ, & in concursu alterius accentus יֵחָשֶׂךְ, *cohibebitur, substrahetur, servabitur.*

חֹשֶׁךְ m. Lxx. Aq. Sym. Theod. σκότος, Vulg. & alii, *tenebræ.* Lxx. item adject. σκοτεινὸς *tenebrosus.* Et Deut. 5. v. 23. πῦρ *ignis.* Aq. item, νέφωσις *obnubilatio.* Sym. ἀχλὺς, γνόφος, *caligo, obscuritas*, συνέφεια *nubium coactio.* Cum præf. הַחֹשֶׁךְ *tenebræ*, וְחֹשֶׁךְ & וְהַחֹשֶׁךְ, *& tenebræ*, בַּחֹשֶׁךְ *in tenebris*, וּבַחֹשֶׁךְ *& in tenebris*, לַחֹשֶׁךְ & לְחֹשֶׁךְ, *tenebris, in tenebras*, וְלַחֹשֶׁךְ *& tenebris*, מֵחֹשֶׁךְ *ex tenebris*, וּמֵחֹשֶׁךְ *& ex tenebris.* Cum affix. חָשְׁכִּי hhoschki *tenebræ meæ.* R. חָשַׁךְ *obtenebratus est.*

חֲשֵׁכָה f. Lxx. σκότος, Vulg. & alii, *tenebræ.* Lxx. item adject. σκοτεινὸς, Vulg. *tenebro-*

Digitized by Google

sus. Cum præf. בַּחֲשֵׁכָה חֲשֵׁכָה *& tenebræ*, *in tenebris*, בַּחֲשֵׁיכָה, Psal. 138. Heb. 139. v. 12. cum (י) antiqua vocali *e*, *sicut tenebræ*. Conſt. חֲשֵׁכַת *tenebræ*; sed eſt potius ab חֲשֵׁכָה inuſit. nam conſtruct. חֲשֵׁכָה eſſet חֶשְׁכַת, vide Gram. Heb. tom. 1. p. 92. c. 1. Plur. ex forma maſc. חֲשֵׁכִים *tenebræ*, Iſai. 50. v. 10. R. חָשַׁךְ *obtenebratus eſt*.

חֲשֻׁכִּים m. pl. Prov. 22. v. 29. à ſing. inuſit. חָשׁוּךְ, mutato (ו) in (ֻ) & dagh. per legem æquivalentiæ, Lxx. ἄνδρες νωθροὶ *homines ſocordes*, Theod. σκοτεινοὶ *tenebroſi*, Vulg. & alii, *ignobiles*, *obſcuri*. Rad. חָשַׁךְ *obſcuratus eſt*.

חשל Heb. & Chald. PEAL, unde Ben. ſ. m. cum præf. וְחָשֵׁל, Dan. 2. v. 40. Theod. Verbaliter, καὶ δαμάζει, Vulg. *& domat*, alii, *& debilitat*, *& comminuit*.

NIPHAL נֶחֱשָׁל, unde Ben. pl. m. cum præf. הַנֶּחֱשָׁלִים, Deut. 25. v. 18. Lxx. κοπιῶντες *laborantes*, alii, *debiles*, *debilitate affecti*.

חֻשִׁם Maſſ. *Hhuſchím*, Vulg. *Haſum*, *Haſim*, & *Haſim*, nomen proprium viri, quorum poſteri è captivitate Babyl. reverſi ſunt in Judæam, Eſd. 2. v. 19. c. 10. v. 33. &c. Etym. *feſtinatio*, aut *ſilentium eorum*; ab חוּשׁ *feſtinare*, aut חָשָׁה *ſilere*, & aff. 3. p. pl. m.

חֻשָׁם Maſſ. *Hhuſchám*, Vulg. *Huſam*, nom. proprium regis, qui tertius regnavit in Edom, Gen. 36. v. 34. Etym. eadem ac nominis præced.

חֻשִׁים & חֻשִׁם, Maſſ. *Hhuſchím*, Vulg. *Huſim* & *Haſim*, nomen proprium 1°. filii Dan, Gen. 46. v. 23. 2°. filii Aher, 1. Paral. 7. v. 12. Etym. *feſtinantes*, *calores*; ab חוּשׁ *feſtinare*. Vel *feſtinatio*, aut *ſilentium eorum*, vide ſupra חֻשִׁם.

חֶשְׁמוֹן Maſſ. *Hheſchmón*, Vulg. *Haſſemon*, nomen proprium civitatis meridiem inter & Occidentem Tribus Juda, Joſ. 15. v. 27. Etym. *feſtinatio*, aut *ſilentium numeri*, vel *portionis*; ab חוּשׁ *feſtinare*, aut חָשָׁה *ſilere*, & מָנָה *numeravit*, aut מָנָה *pars*, *portio*.

חַשְׁמַל m. unde cum præf. חַחַשְׁמַל, & cum ה parag. חַחַשְׁמַלָה, Lxx. Theod. ἤλεκτρον,

Vulg. *electrum*, alius, ἶρις *iris*, Aq. Sym. φέγγος *ſplendens*. Alii, *pruna*, *carbunculus*, *gemma ignita*, &c. R. חשמל inuſit.

חַשְׁמֹנָה Maſſ. *Hhaſchmoná*, Vulg. *Heſmona*, nomen proprium loci in deſerto Sinaï, in quo facta eſt ſexta & vigeſima manſio filiorum Iſraël, Num. 33. v. 29. Etym. *legatio*, vide vocem ſequentem. Vel, *feſtinatio numerationis*, aut *præparationis*; ab חוּשׁ *feſtinare*, & מָנָה *numeravit*, *præparavit*.

חַשְׁמַנִּים m. plur. Pſal. 67. Heb. 68. v. 32. à ſing. inuſit. חַשְׁמָן, aut חַשְׁמַן, mutato (ָ) in (ַ) & dagh. per legem æquivalentiæ, Lxx. πρέσβεις *legati*, *oratores*, Sym. ἐκφανοῦντες *patefacientes*, *declarantes*, Aq. adverb. ἐπισπευσμένως *feſtinanter*, S. Hieron. *velociter*, ab חוּשׁ *feſtinare*. Alii, *principes*, *optimates*, *magnates*, *duces*, &c. unde Machabæi dicti ſunt *Haſmonei*; & Cardinales à Judæis Italis appellantur *Hhaſmannim*; teſte R. Elia Levita in Thiſbi. R. חשמן inuſit.

חֹשֶׁן m. Lxx. Aq. Sym. Theod. λόγιον vel λογεῖον, Vulg. *Rationale*. Lxx. Theod. item, ποδήρης *veſtis talaris*. Sym. item, δοχεῖον *receptaculum*, nempe duodecim gemmarum, & *Urim* ac *Thummim*, ſi forte à Rationali eſſent diſtincta. Lxx. item, περιστήθιον *pectorale*, ſic etiam recentiores. Erat ornamentum ex ſerico auro, & duodecim gemmis pretioſis nomina duodecim Patriarcharum inſcriptis adornatum, quod ſummus Sacerdos ſupra pectus geſtabat. Cum præf. הַחֹשֶׁן *Rationale*, בַּחֹשֶׁן *in Rationali*, וְהַחֹשֶׁן *& Rationali*. R. חָשַׁן inuſit.

חשף QAL. Lxx. Aq. ἀνασύρω, Lxx. item, ἀποκαλύπτω, γυμνόω, ἐξαντλέω, Vulg. & alii, *haurio*, *exhaurio*. Lxx. item & Theod. ἀποκαλύπτω *revelo*, *retego*, ἐρευνάω *ſcrutor*, ἐξερευνάω *perſcrutor*, στερεόω *firmo*. Alii item, *nudo*, *denudo*, *diſcooperio*.

Praet. 3. p. ſ. m. חָשַׂף *nudavit*. Cum aff. חֲשָׂפָהּ *nudavit eam*. 1. p. ſ. c. חָשַׂפְתִּי *nudavi*, *nudabo*.

Paoul ſ. f. חֲשׂוּפָה *nudatum* (brachium). Plur. m. cum præf. & ex forma nominum Syrorum plur. maſcul. conſtructorum,

Digitized by Google

חֲשׂוּפַי, Isai. 20. v. 4. vel est mendum graphicum pro וַחֲשׂוּפֵי, *& nudati, & discooperti.*

INFIN. חָשֹׂף *nudando.* Cum præf. לַחְשֹׂף contracte pro לַחֲשׂף, *ad hauriendum.* Sic cum præf. וְלַחְשֹׂף *& ad hauriendum.*

IMPER. 2. p. s. f. חֶשְׂפִי cum (·) pro (·) aut (-) sub ח, *denuda.*

FUT. 3. p. s. m. cum præf. וַיֶּחְשֹׂף *& denudavit, & revelavit.*

חֲשֻׂפִים, vide חֲשׂוּפִים, supra col. 683.

חָשַׁק QAL. Lxx. ἐπιθυμέω *concupisco, desidero,* αἱρέομαι *eligo, eruo,* προαιρέομαι *praeligo,* ἐλπίζω *spero,* ἐνθυμέομαι *cogito,* πραγματεύομαι *molior.* Aq. προσκολλάομαι *agglutinor.* Alii item, *amo, diligo, propenso sum animo in aliquem, voluptatem capio in aliqua re, complaceo, adhæreo, conjungo, cingo.* Construitur cum ב, & quandoque accusativo.

PRAET. 3. p. s. m. חָשַׁק *amavit, propensus fuit.* 3. p. s. f. חָשְׁקָה *amore propendet, ardenter amat.* 2. p. s. m. חָשַׁקְתָּ *amavisti.* Cum præf. וְחָשַׁקְתָּ *& amaveris.*

PIEL חִשֵּׁק, unde 3. p. s. m. PRAET. cum præf. וְחִשַּׁק, Exod. 38. v. 28. Lxx. καὶ κατεκόσμησεν *& ornavit,* alii, *& cinxit, & conjunxit, & conseruit.*

PUAL חֻשַּׁק, unde PAOUL plur. masc. מְחֻשָּׁקִים כֶּסֶף, Exod. 27. v. 17. c. 38. v. 17. Lxx. κατηργυρωμένοι, περιηργυρωμέναι, *deargentati, deargentatæ,* Vulg. *vestitæ* (columnæ) *argento.* Alii, *consertæ,* vel *radiatæ argento,* h. e. perticis argenteis.

חֵשֶׁק m. Lxx. ἐπιθυμία *concupiscentia, desiderium,* πραγματεία *opus, operatio.* Alii item, *voluntas, beneplacitum, animi propensio, complexio, propensio voluntatis, desiderium vehemens, appetitus, voluptas.* Cum affix. חִשְׁקִי *desiderium meum,* c. cum (·) pro (·) sub ח. Vide Gram. Heb. tom. 1. p. 93. c. 1. initio. R. חָשַׁק *concupivit, desideravit.*

חֲשֻׁקִים, vide חֲשׁוּקִים, supra col. 682.

חִשֻּׁקִים m. plur. unde cum præf. & affix. וְחִשֻּׁקֵיהֶם, 3. Reg. 7. v. 32. al. 33. Lxx. juncta hac voce cum sequenti וְחִשֻּׁרֵיהֶם, καὶ ἡ πραγματεία αὐτῶν *& opus, & fabrica earum* (rotarum). Vulg. *& canthi earum.* Alii, *& radii earum.* R. חָשַׁק *amavit, complexus est,* unde *canthi,* quod rotam circumplectantur.

חַשְׁרָה f. unde const. חַשְׁרַת, 2. Reg. 22. v. 12. Lxx. σκότος *tenebræ,* legebant חֶשְׁכַת, ut legitur in Psalmo parallelo 17. Heb. 18. v. 12. Alii, *colligatio, coacervatio, congeries, densitas;* ab חָשַׁר inusit. quod conferunt cum קָשַׁר *ligavit, colligavit.*

חִשֻּׁרִים m. plur. unde cum præf. & affix. וְחִשֻּׁרֵיהֶם, 3. Reg. 7. v. 33. Lxx. hanc vocem cum præcedente וְחִשֻּׁקֵיהֶם conjunctam interpretantur: καὶ ἡ πραγματεία αὐτῶν *& opus, & fabrica earum* (rotarum). Vulg. *& modioli.* Alii, *& radii, & ligamenta earum.* R. חָשַׁר inusit. quod conferunt cum קָשַׁר *ligavit, colligavit;* unde *modioli,* vel *radii,* quod sint rotarum colligationes.

חֲשַׁשׁ m. Vulg. *calor, ardor,* alii, *quisquiliæ, gluma, stipula minuta, cremium, gramen torridum;* & generatim materia quævis arida & ignem facile *concipiens.* Lxx. pro verbo accipiunt, & aliene interpretantur. R. חָשַׁשׁ inusit.

חֻשָׁתִי Mass. *Hhuschathí,* Vulg. *Husathí & Husathités,* nomen proprium loci aut civitatis unde oriundus erat Sobochai, 2. Reg. 21. v. 18. 1. Paral. 27. v. 11. Is locus, secundum nonnullos, erat in Tribu Simeonis. Etym. *festinans,* vel *tacens;* ab חוּשׁ *festinare,* vel חָשָׁה *silere.*

חַת adjectiv. m. unde pl. m. חַתִּים, 1. Reg. 2. v. 4. Jerem. 46. v. 5. *fracti, confracti* (sunt). Lxx. 1. Reg. 2. v. 4. Verbaliter, ἠσθένησεν *infirmatus,* Vulg. *superatus est* (arcus); pro hac constructione adjectivi pluralis cum substantivo singulari, vide Gram. Heb. tom. 1. p. 468. can. XI. col. 1. 2. Lxx. item, Jerem. 46. v. 5. πτοοῦνται *perterrentur, obstupescunt.* Vulg. *pavidi.* R. חָתַת *territus, perterritus est.*

חַת, unde in pausa חָת, m. Lxx. τρόμος, Vulg. & alii, *terror, tremor.* Cum præf. & aff. וְחִתְּכֶם *& terror, & tremor vester,* m. R. חָתַת *territus, conterritus est.*

חֵת Mass. *Hhéth,* Vulg. *Héth, Hethæus,* nomen proprium 1°. filii Chanaan, Gen. 10.

Digitized by Google

10. v. 15. à quo dicti ſunt Hethæi. 2°. viri à cujus filiis ſeu poſteris ſepulchrum emit Abraham, Gen. 23. vv. 3. 10. Etym. *confractus, formidans, tremens*; ab חָתַת *confractus eſt, timuit, tremuit.*

חָתָה QAL. Lxx. αἴρω *tollo, capio, accipio*, ἀποδέω *alligo*, ἐκτίλλω *evello*, σωρεύω *congrego, coacervo.* Aq. Sym. Theod. Prov. 6. v. 27. ὑποπυρόω *accendo*, Vulg. ibid. *abſcondo.*

Ben. ſ. m. חֹתֶה *capiens (es) capis.*

Infin. cum præf. לַחְתּוֹת contracte pro לַחְתּוֹת, *ad capiendum.*

Fut. 3. p. ſ. m. cum præf. & ה interrog. הֲיַחְתֶּה, contracte pro הֲיַחְתֶּה, *an accipiet?* Cum aff. יַחְתְּךָ *capiet, abripiet te*, m.

חִתָּה f. unde conſt. חִתַּת, Gen. 35. v. 5. Lxx. φόβος, Vulg. & alii, *timor, tremor, conſternatio.* R. חָתַת *timuit, tremuit, conſternatus eſt.*

חִתּוּל m. Ezech. 30. v. 21. Vulg. *linteola*, plur. Alii, *faſcia.* Vacat apud Lxx. R. חָתַל *faſciis involvit.*

חַתְחַתִּים m. plur. à ſing. inuſit. חַתְחַת, quod idem eſt ac חַת, geminata prima & ſecunda radic. Hinc cum præf. וְחַתְחַתִּים, Eccle. 12. v. 5. Lxx. καὶ θάμβοι *& terrores.* Sym. & Ald. in ſing. numero, καὶ θάμβος *& terror.* Aq. Verbaliter, καὶ τρόμῳ τρομήσουσι *& tremore trement.* Vulg. *& formidabunt.* Alii, *& contritiones, & conſternationes, & terrores maximi*; nam geminatio radicalium ſenſum plerumque auget. Vide Gram. Heb. tom. 1. p. 471. c. 1. 2. tom. 2. p. 253. c. 2. Rad. חָתַת *territus, contritus, conſternatus eſt.*

חִתִּי Maſſ. *Hhittí*, Vulg. *Hethæus*, Gen. 15. v. 20. Femin. חִתִּית Maſſ. *Hittíth*, Vulg. *Cethæa*, Ezech. 16. v. 3. Plural. m. חִתִּים Maſſ. *Hhittím*, Vulg. *Hethæi*, Jud. 1. v. 26. & fem. חִתִּיּוֹת Maſſ. *Hhittiióth*, Vulg. *Hethææ*, 3. Reg. 11. v. 1. nomen proprium populi ab חֵת Chanaanis filio ſic dicti, & regionem circa Hebronem incolentis. Vide ſupra חֵת cum ejus etymologia.

חִתִּים, vide in חֵת, ſupra col. præced.

חִתִּים, vide ſupra in חִתִּי.

חִתִּית m. Lxx. φόβος, Vulg. & alii, *formido, terror, pavor, conſternatio.* Cum affix. חִתִּיתִי *terror meus*, c. חִתִּיתָם *terror eorum.* Cum præf. & affix. בְּחִתִּיתָם *cum terrore eorum.* R. חָתַת *territus, perterritus eſt.*

חִתִּית } vide in חִתִּי, ſupra col. præced.
חִתִּית }

חָתַךְ QAL, unde NIPHAL נֶחְתַּךְ, ex quo 3. p. ſ. m. Praet. נֶחְתַּךְ contracte pro נֶחְתַּךְ, Dan. 9. v. 24. Theod. συνετμήθησαν *conciſæ ſunt*, Vulg. *abbreviatæ ſunt*, alii, *definitæ, decretæ, deciſæ, determinatæ ſunt* (70. Hebdomades). Ad verbum *deciſa eſt*, qua ſyntaxi diſtributio ſæpius innuitur, pro unaquæque earum (70. hebdomadarum) deciſa, definita eſt. Vide Gram. Heb. t. 1. p. 550. can. II.

חָתַל QAL, unde PUAL חֻתַּל, ex quo 3. p. ſ. f. in pauſa; quare (-) ſecundæ rad. mutatur in (-), חֻתָּלְתְּ, Ezech. 16. v. 4. Lxx. ἐσπαργανώθης *faſciata, faſciis involuta es.*

HOPHAL הָחְתַּל hohhtal, unde Infin. cum præfix. וְהָחְתֵּל vehohhtél, contracte pro וְהָחְתֵּל vehohhotél, Ezech. 16. v. 4. *& faſciando.* Lxx. καὶ ἐν σπαργάνοις *& in* vel *cum faſciis*, Vulg. *pannis*, ſubſtantive acceperunt.

חֲתֻלָּה f. unde cum aff. חֲתֻלָּתוֹ, Job. 38. v. 9. *faſcia, pannus, involucrum ejus*, m. Lxx. Verbal. αὐτὴν ἐσπαργάνωσα *faſciis eam* vel *illud* (mare) *involvi.* Vulg. *illud quaſi pannis infantiæ obvolverem*, ſenſum, non verbum, expreſſerunt; niſi forte legerint חִתַּלְתִּיו in 1. p. ſ. c. præteriti Qal cum affixo. R. חָתַל *faſciis involvit.*

חֶתְלֹן Maſſ. *Hhethlón*, Vulg. *Hethalón*, nomen proprium montis, ut videtur, ad Septentrionem & Occidentem terræ Sanctæ, Ezech. 47. v. 15. c. 48. v. 1. conf. Num. 34. v. 7. Etym. *contritio, terror, formido manſionis*; ab חַת *contritio*, &c. & לוּן *pernoctare, manere.* Vel *involutio, faſcia earum*; ab חָתַל *involvit, faſciavit*, & aff. 3. p. pl. f.

חָתַם Heb. & Chald. QAL. Lxx. Theod. σφραγίζω, Vulg. & alii, *ſigno.* Lxx. item, ἀποσφραγίζω, κατασφραγίζω, *obſigno, ſigillo confirmo*, &c. Sym. Job. 14. v. 17.

Digitized by Google

ἀποθησαυρίζω *accumulo*, *coacervo*, referebat ad חמם, quod vide supra col. 689. Alii item, *claudo*, *occludo*, *obstruo*, *finio*, *diligenter asservo*.

Praet. 3. p. ſ. m. Chald. cum præfix. & aff. והתמה *& obsignavit eam*.

Ben. ſ. m. חותם *obsignans*.

Paoul ſ. m. חתום, cum (ּ) pro (ו), חתם, & cum præf. החתום, *obsignatus*, *reconditus*. Pro (ּ) loco (ּ) ſub ח, vide Gram. Heb. t. 1. p. 69. c. 1. Plur. m. cum præf. החתומים *obsignati*, *obsignata*. Cum præf. & (ּ) pro (ו), וחתמים *& obsignata*.

Infin. cum præf. וחתום *& obsignando*. Cum præf. ולחתם contracte pro ולחתום, *& ad obsignandum*.

Imper. 2. p. ſ. m. חתום *obsigna*. Cum præfix. וחתם *& obsigna*. 2. p. pl. m. cum præf. וחתמו *& obsignate*.

Fut. 3. p. ſ. m. יחתם contracte pro יחתום, *obsignavit*. Lxx. Job. 33. v. 16. ἐξεφόβησεν αὐτοὺς *exterruit eos*, Aq. πλήξει αὐτοὺς *percellet eos*, legebant יחתם in fut. Hiph. verbi חתת *territus*, *exterritus est*, cum aff. 3. p. pl. m. Cum præf. ויחתם contracte pro ויחתום, *& obsignavit*. Sic 3. p. ſ. f. ותחתם idem.

NIPHAL נחתם, unde 3. p. ſ. m. Praet. cum præf. ונחתם contracte pro ונחתום, & in forma hholem, quam vide in Gram. Heb. tom. 1. p. 170. c. 1. Schevaque dilatato in (ֶ); quare נ afficitur (ֶ), ונחתם contracte pro ונחתום, Lxx. καὶ σφραγισθῇ *& obsignetur*, alii, *obsignatum est*, impersonaliter, *& obsignatæ sunt* (literæ).

PIEL חתם, unde 3. p. pl. c. Praet. חתמו, Job. 24. v. 16. Lxx. ἐσφράγισαν *signaverant*, Vulg. *condixerant*, Sym. ὡς ἐν σφραγῖδι κρύπτουσιν *quasi in sigillo abscondent* (seipsos).

HIPHIL החתים, Levit. 15. v. 3. 3. p. ſ. m. Praet. contracte pro החתים, Lxx. συνέστηκε *constitit*, Aq. ἐσφραγίσθη, Theod. ἐσφράγισται, *obsignatus est*. Sym. συμπέπηγεν *circumconcretus est*, Vulg. *concreverit*.

חתם vel חותם, m. Lxx. Aq. Sym. Theod. σφραγὶς *sigillum*. Sic etiam alii. Lxx. item, ἀποσφράγισμα, Vulg. *signaculum*, δακτύλιος, Vulg. & alii, *annulus*, signatorius videlicet. Cum præf. כחותם *sicut sigillum*. Cum præf. & aff. בחתמו *sigillo suo*, m. חתמך *sigillum tuum*, m. Rad. חתם *sigillavit*, *sigillo munivit*.

חתמת f. Lxx. δακτύλιος, Vulg. *annulus*, nempe signatorius. Alii item, *sigillum*. Hinc cum præf. החתמת *annulus*, *sigillum*. R. חתם *obsignavit*, *sigillo munivit*.

חתן QAL, unde HITHPAEL התחתן, Lxx. γαμβρεύω, γαμβρεύομαι, *connubio jungor*, ἐπιγαμβρεύω *affinitatem ineo*, *contraho*, *gener sum*, vel *fio*, ἐπιγαμίαν ποιῶ *connubium facio*. Aq. νυμφεύω *desponso*, *gener sum*. Construitur sæpius 1°. cum ב; 2°. cum את sive accusativo; tuncque est *in affinitatem recipere*; 3°. cum dativo, qua syntaxi *jungi alicui affinitate* significat.

Praet. 2. p. pl. m. cum præf. והתחתנתם *& affinitatem contrahetis*.

Infin. התחתן *affinitate jungi*. Cum præf. להתחתן *affinitate se jungere*, ולהתחתן *& affinitatem contrahere*.

Imper. 2. p. ſ. m. התחתן *affinitate junge te*, *gener esto*. 2. p. pl. m. cum præf. והתחתנו *& affinitatem contrahite*.

Fut. 3. p. ſ. m. cum præf. ויתחתן *& affinitate junxit se*, *& affinitatem iniit*. 2. p. ſ. m. תתחתן *affinitatem contrahes*.

חתן m. Lxx. Aq. Sym. Theod. νυμφίος, Vulg. & alii, *sponsus*, ratione sponsæ. Lxx. item & alius, γαμβρὸς *gener*, ratione soceri. Cum præf. כחתן & החתן, *sicut sponsus*; pro (ּ) ſub כ, vide Gram. Heb. t. 1. p. 376. c. 2. Conſt. חתן *sponsus*. Cum præf. וחתן *& sponsus*. Cum aff. חתנו *gener ejus*, m. Plur. cum aff. לחתניו *generi ejus*, m. R. חתן in Hithp. *affinitatem contraxit*, *desponsavit*, *gener fuit*.

חתן m. Lxx. Sym. & alius, πενθερὸς, Vulg. & alii, *socer*. Lxx. item, γαμβρὸς *gener*. Aq. νυμφευτὴς *pronubus*. Alii item, *frater sponsæ*, *affinis*, *cognatus*. Cum præf. & affix. חתנו *socer ejus*, m. לחתנו *socero ejus*, m. חתנך *socer tuus*, m. R. חתן in Hithp. *affinitatem contraxit*, *gener fuit*.

חתנה f. unde cum aff. חתנתו, Cant. 3. v. 11. Lxx. νυμφεύσεως αὐτοῦ, Vulg. & alii, *despon-*

Digitized by Google

satio, *sponsalia ejus*, m. R. חָתַן in Hithp. *affinitatem contraxit*, *desponsavit*.

חֹתֶנֶת f. Lxx. Vatic. & Aq. νύμφη *nurus*. Ald. Complut. mss. Alex. Oxon. & Coislin. πενθερά, Vulg. & alii, *socrus*, *uxoris mater*. Hinc cum aff. חֹתַנְתּוֹ *socrus ejus*, m. R. חָתַן *affinitatem contraxit*, *nuptum dedit*.

חתף QAL, idem quod חָשַׂף, quod vide supra col. 574. literis ש & ח commutatis. Hinc 3. p. s. m. Fut. יַחְתֹּף, contracte pro יַחְתֹּף, Job. 9. v. 12. Lxx. ἀπαλλάξῃ *removerit*, *abalienarit*. Vulg. *repente interroget*. Sym. ἁρπάσει *abripiet*, alii, *rapiet*.

חֶתֶף m. unde cum præf. כְּחֶתֶף, Prov. 23. v. 28. *sicut rapina*. Vulg. cum nonnullis, *quasi latro*; legebat כְּחֹתֵף in Benoni Qal Verbi præcedentis חָתַף. Aut abstractum pro concreto positum arbitratus est, ut sæpe fit; vide Gram. Heb. t. 1. p. 460. can. II. Vel denique subintellexit nomen אִישׁ *vir*; vide eand. Gram. ibid. p. 494. §. XI. col. 2. Lxx. adverb. συντόμως *breviter*, *concise*. R. חָתַף *rapuit*, *abripuit*.

חתר QAL. Lxx. Aq. ὀρύσσω *fodio*. Lxx. item & Theod. διορύσσω *effodio*. Lxx. item, κατορύσσω *perfodio*, παραβιάζομαι, Jon. 1. v. 13. *vim facio*, *cum impetu conor*, Vulg. & alii ibid. *remigo*, q. d. *sulco*, *fodio mare*. Alii item, *perforo*, *perforando penetro*.

Praet. 3. p. s. m. חָתַר *fodit*. 1. p. s. c. חָתַרְתִּי *fodi*.

Imper. 2. p. s. m. cum (ָ hhatouph) pro hhólem ob sequens Maqqaph, חֲתָר־ hhathor *fode*.

Fut. 1. p. s. c. cum præfix. וָאֶחְתֹּר contracte pro וָאֶחְתֹּר, *& fodi*. 3. p. pl. m. יַחְתְּרוּ *fodient*. Cum præf. וַיַּחְתְּרוּ *& remigabant*.

חתת QAL. Lxx. Aq. Sym. Theod. ἡττάομαι *vincor*, *superor*. Lxx. item, συντρίβομαι *conteror*, ἐκλείπω *deficio*, πτοέω *timeo*, παραλύομαι *dissolvor*, στέλλομαι *metu contrahor*, ἀνίημι *remitto*, καταλλάσσω *commuto*. Theod. πτοίομαι *terreor*. Alii item, *frangor*, *confringor*, *consternor*.

Praet. 3. p. s. m. חַת *contritus est*. 3. p. s. f. חַתָּה & in pausa חָתָּה, *contrita est*. Cum præf. (ו) affecto (ְ) ob eandem pausam, vide Gram. Heb. t. 1. p. 385. c. 2. num. V. וְחָתָּה *& consternabitur*. 3. p. pl. c. חַתּוּ *territi sunt*. Cum præf. & in pausa וָחַתּוּ, *& contererentur*, *& terrebuntur*. Pro (ְ) sub (ו), vide supra 3. p. s. f.

Imper. 2. p. pl. m. cum præf. (ו) affecto (ְ) ob pausam, vide 3. p. s. f. Præt. וָחֹתּוּ *& vincimini*, *& conterimini*.

NIPHAL נִחַת, Lxx. δειλιάω vel δειλιάζω, φοβέομαι, *timeo*, πτοέω *paveo*, (alius, πτοέομαι *terreor*,) ἐκλείπω *deficio*, κοιμάομαι *dormio*, h. e. *mortuus sum*, ἐμπήγνυμαι *infigor*, ἐξίσταμαι *obstupesco*, ἡττάομαι *vincor*, *superor*. Et active, ἀσθενῆ ποιέω *infirmum facio*, *reddo*, *debilito*, κατάγνυμι *frango*. Sym. καθικνοῦμαι *pervenio*, *attingo*, *pertingo*, ἐνδίδωμι *cedo*, *remissus sum*. Alii item, *frangor*, *conteror*, *consternor*, &c. ut in Qal.

Praet. 3. p. s. m. ex forma defectivorum Pe נ, & sine daghésch excidentis compensatione, vide Gram. Heb. tom. 1. pag. 219. col. 1. נִחַת *pavebat*, *contritus est*. Cum præf. וְנִחַת *& frangitur*, *& fractus est*. 3. p. s. f. cum præf. & in eadem forma, וְנִחַתָּה *& frangitur*. 3. p. pl. c. cum præfix. & in eadem forma, נִחֲתוּ *fractæ*, *infixæ sunt* (sagittæ). Vide eand. Gram. ibid. & col. 2.

Fut. 3. p. s. m. יֵחַת & in pausa, quæ mutavit (ַ) in (ָ), יֵחָת *terrebitur*, *consternabitur*. 3. p. s. f. in pausa תֵּחָת *deficiet*. 2. p. s. m. תֵּחַת & in pausa תֵּחָת, *paveas*, *consterneris*. 1. p. s. c. cum ה paragog. אֵחַתָּה *terrebor*, *pavebo*, *paveam*. Vide eand. Gram. ibid. p. 221. c. 2. 3. p. pl. m. יֵחַתּוּ *contererentur*, *consternentur*. Cum præfix. וַיֵּחַתּוּ *& consternati sunt*. 2. p. pl. m. in pausa; quare ה afficitur (ֵ) loco (ַ), תֵּחָתּוּ *consternemini*.

PIEL in forma perfecta, חִתֵּת vel חִתַּת, Lxx. ἐκφοβέω *exterreo*, πτοέομαι *terreor*. Alii item, *contero*, *confringo*.

Praet. 3. p. s. f. חִתְּתָה, Jerem. 51. v. 56. Lxx. ἐπτοήθη *territus est*, Vulg. *emarcuit*, alii, *contrivit*, nempe Babylon. 2. p. s. m. cum præf. & affix. וְחִתַּתַּנִי, Job. 7. v. 14. contracte pro וְחִתַּתְתַּנִי, *consternasti*, *contrivisti me*, c. vide Gram. Heb. tom. 1. pag. 175. c. 1.

Digitized by Google

HIPHIL הֵחַת, Lxx. πτοέω terreo, Complut. πτοηθῆναι ποιέω timere facio, πτοέομαι terreor, διασκεδάζω dissipo, dispergo. Aq. καταπλήσσω deterreo, percello. Sym. νικάω vinco, supero. Alii item, contero, consterno, confringo, &c. ut in Piel.

Praet. 2. p. f. m. הַחִתֹּתָ contrivisti, Isai. 9. v. 3. ubi est (-) sub ה pro (-) ob ח sequens, vide Gram. Heb. t. 1. p. 224. c. 1. 1. p. s. c. in forma perfecta & cum praef. וְהַחְתַּתִּי, Jerem. 49. v. 37. & consternabo, contracte, & cum punctis infinitivi, pro וְהַחְתַּתִּי aut וְהַחְתּוֹתִי. Vide Gram. Heb. t. 1. p. 183. c. 1.

Fut. 3. p. f. m. cum affix. יְחִתֵּנִי exterrebit, exterruit me, c. יְחִיתַן terrebit eas, Habac. 2. v. 17. ubi est (י) pro (·) & daghéch per legem aequivalentiae; vel est ex forma inusit. חוּת. Praeterea est (-) pro (-) sub ת, nisi sit error amanuensium. Vide Gram. Heb. tom. 1. p. 361. c. 2. 1. p. s. c. cum affix. אֲחִתְּךָ conteram te, m.

חֲתַת m. Job. 6. v. 21. Lxx. τραῦμα vulnus, Vulg. calamitas, alii, contritio, consternatio. R. חָתַת contritus, consternatus est.

חֲתַת Mass. Hhathâth, Vulg. Hathâth, nomen propr. filii Othonielis, 1. Paral. 4. v. 13. Etym. contritio, vel timor; ab חָתַת contritus est, timuit, extimuit.

טְאֵב Chald. PEAL, unde 3. p. s. m. Praet. ex forma (-), טְאֵב, Dan. 6. v. 23. al. 24. Theod. ἠγαθύνθη bene affectus est, Vulg. & alii, gavisus, laetatus est. Hoc Verbum idem est atque Hebraeum טוֹב bonum esse, vel videri, mutato (ו) in א, quod saepe fit apud Chaldaeos.

טאט QAL, unde PIEL טֵאטֵא, ex quo 1. p. s. c. Praet. cum praef. aff. & geminata secunda radic. vide Gram. Heb. t. 1. p. 276. c. 1. init. וְטֵאטֵאתִיהָ, al. וְטֵאטֵאתִיהָ, Isai. 14. v. 23. Lxx. καὶ θήσω αὐτὴν & ponam eam (Babylonem) luti foveam. Vulg. & alii, è contrario, & scopabo, & mundabo, & everram eam, verriculo desolationis, ita ut non existat amplius.

טָב m. Chald. Lxx. Esd. 5. v. 17. ἀγαθὸν, Vulg. & alii, bonum. Et Dan. 2. v. 32. Theod. editionis Vatic. χρηστὸν bonum. Vulg. optimum. Ms. Alex. Ald. Complut. καθαρὸν purum (aurum). Rad. טוֹב Heb. & Chald. bonum esse, vel videri.

טֹב bonus, vide infra in טוֹב, col. 702.

טָבְאֵל Mass. Tâveál, Vulg. Tabeél, nomen proprium patris viri, quem Rasin rex Syriae, & Phacee rex Israël, regem in Juda constituere meditabantur, Isai. 7. v. 6. Etym. bonus Deus; ex טוֹב Heb. aut טָב Chald. bonus, & אֵל Deus.

טָבְאֵל Mass. Tâveél, Vulg. Thabeél, melius Tabeél; nam ט non aspiratur, nomen proprium viri Samaritani, qui ad Artaxerxem contra Judaeos è captivitate Babylonica reduces scripsit, Esd. 4. v. 7. Etym. eadem ac nominis praeced.

טוֹבָה bona, bonitas, vide infra in טוֹב, col. 703.

טַבּוּר m. Lxx. ὀμφαλὸς, Vulg. & alii, umbilicus, & metaphorice locus editus. Vide Gram. Heb. tom. 2. p. 182. c. 2. Quidam, Ezech. 38. v. 12. interpretantur medium, quod umbilicus sit in medio corpore humano. R. טָבַר inusit.

טָבַח QAL. Lxx. θύω sacrifico, σφάζω jugulo, sic etiam Vulg. & alii; μαγειρεύω coquo. Dicitur tantum de mactatione animalium, quae postea in sacrificium non offerebantur.

Praet. 3. p. s. m. cum praef. & affix. וּטְבָחוֹ & mactaveris eum. 3. p. s. f. טָבְחָה mactat. 2. p. s. m. טָבַחְתָּ mactasti. 1. p. s. c. טָבַחְתִּי mactavi.

Paoul s. m. טָבוּחַ mactatus.

Ihfin. טְבֹחַ mactare. Cum praef. לִטְבֹחַ ad mactandum.

Imper. 2. p. s. m. cum praef. וּטְבֹחַ & macta.

טַבָּח m. Heb. & Chald. Lxx. μάγειρος, Vulg. & alii, coquus. Cum praef. הַטַּבָּח coquus,

Digitized by Google

לְטַבָּח *coquo.* Plur. m. טַבָּחִים, & Chald. emphat. טַבָּחַיָּא, *coqui, sicarii, satellites, milites*, sic dicti quod mactent homines. Cum præf. הַטַּבָּחִים *coqui*, &c. Cum vocibus רַב *magister*, & שַׂר *princeps*, præpositis, רַב טַבָּחִים, שַׂר הַטַּבָּחִים, Lxx. Theod. ἀρχιμάγειρος *princeps coquorum.* Lxx. item, ἀρχιδεσμώτης *princeps vinctorum*, seu *captivorum.* Pl. f. cum præf. לְטַבָּחוֹת, 1. Reg. 8. v. 13. Lxx. εἰς μαγειρίσσας *in coquas*, Vulg. *focarias.* Rad. טָבַח *mactavit*; unde *coquus*, quod saltem altilia mactet & coquat.

טֶבַח m. Lxx. θῦμα *sacrificium*, σφαγὴ, Vulg. & alii, *mactatio, occisio*, σφάγιον *victima.* Cum præf. וְטֶבַח & *mactatio*, לְטֶבַח, לַטֶּבַח, & in pausa לָטֶבַח & לַטָּבַח, *ad mactationem, ad occisionem.* Cum affix. טִבְחָהּ *mactatio ejus*, f. R. טָבַח *mactavit.*

טֶבַח Mass. *Téva*, Vulg. *Tabeé*, nomen proprium filii Nachoris ex Roma ejus concubina, Gen. 22. v. 24. Etym. *mactatio, occisio*, vide vocem præced. Vel *coquus*, à טַבָּח idem.

טִבְחָה f. Lxx. θῦμα *sacrificium*, σφαγὴ *mactatio.* Vulg. *occisio, victima.* Alii item, *mactata animalia*, posito abstracto pro concreto. Cum aff. טִבְחָתִי *animalia mea occisa.* R. טָבַח *mactavit.*

טִבְחַת Mass. *Tivhháth*, Vulg. *Thebáth*, nomen propr. urbis Adarezer regis Syriæ; eaque, ut videtur, sita erat in Syria Soba, 1. Paral. 18. v. 8. confer 2. Reg. 8. v. 8. Etym. *mactatio, occisio*; à טִבְחָה idem. Vel *bene formidans*, aut *confractus*; à טוֹב *bonus*, & חָתַת *formidavit, confractus est.*

טבל QAL. Lxx. βάπτω, Lxx. item & Aq. βαπτίζω, Vulg. & alii, *tingo, intingo, demergo, immergo.* Lxx. item, μολύνω *polluo, inquino, fœdo.*

Praet. 3. p. s. m. cum præfix. וְטָבַל & *intinget.* 2. p. s. f. cum præf. וְטָבַלְתְּ & *intinges.* 2. p. pl. m. cum præf. וּטְבַלְתֶּם & *intingetis.*

Ben. s. m. cum præf. וְטֹבֵל & *intingens.*

Paoul pl. m. טְבוּלִים, Ezech. 23. v. 15. ms. Alexand. Ald. & alius, βαπτὰ, Vulg. *tincta* (tiaræ). Lxx. Vatic. & Complut. παραβαπτὰ *tincta* (ornamenta).

Fut. 3. p. s. m. cum præf. וַיִּטְבֹּל & *intinxit.* 2. p. s. m. cum aff. תִּטְבְּלֵנִי *demerges me.* 3. p. pl. m. cum præf. וַיִּטְבְּלוּ & *intinxerunt.*

NIPHAL נִטְבַּל, unde 3. p. pl. c. Praet. נִטְבְּלוּ, Jos. 3. v. 15. Lxx. ἐβάφησαν *tincti*, *intincti, immersi sunt.*

טְבַלְיָהוּ Mass. *Tevaliáhou*, Vulg. *Tabeliás*, nomen proprium janitoris de posteris Merari, 1. Paral. 26. v. 11. Etym. *intinctus à Domino*; à טָבַל *tinxit, intinxit*, & יָהּ pro יְהוָה, *Dominus.* Vel *bonitas Domini*, aut *Domino*; à טוּב *bonitas*, ל articulo gignendi aut dandi casus, & prædicto יָהּ *Dominus.*

טבע QAL. Lxx. ἐμπήγνυμαι, Vulg. & alii, *infigor*, δύομαι *subeo, penetro.* Sym. βαπτίζομαι *mergor, lavor.* Alii item, *demergor, submergor, immergor* ad profundum usque.

Praet. 1. p. s. c. טָבַעְתִּי *infixus, immersus sum.* 3. p. pl. c. טָבְעוּ *immersi, demersi sunt.*

Fut. 3. p. s. m. cum præf. & ex forma (-), וַיִּטְבַּע & *immersus est.* 3. p. s. f. ex eadem forma & cum præf. וַתִּטְבַּע & *infixus est.* 1. p. s. c. ex eadem forma & cum ה parag. quod mutavit (-) in (·) more affixorum, אֶטְבְּעָה *infigar, immergar.* Vide Gram. Heb. tom. 1. p. 168. c. 1. fin.

PUAL טֻבַּע, unde 3. p. pl. c. Praet. טֻבְּעוּ, Exod. 15. v. 4. Lxx. Vatic. κατεπόθησαν *absorpti sunt*, ms. Alexand. Ald. & Complut. κατεπόντισεν *submersit* (Deus), Vulg. Lat. *submersi sunt*, alii, *demersi, infixi sunt.*

HOPHAL הָטְבַּע, unde 3. p. pl. c. Praet. הָטְבָּעוּ & in pausa, quæ mutavit (-) in (·), הָטְבָּעוּ, Job. 38. v. 6. Lxx. πεπήγασι *fixi sunt*, Prov. 8. v. 25. Lxx. (πρὸ τοῦ) ἑδρασθῆναι *antequam firmarentur.* Jerem. 38. v. 22. Lxx. διαλύσουσι *dissolvent.* Alii, *demersi, submersi, infixi sunt.*

טַבָּעוֹת Mass. *Tabbaóth*, Vulg. *Tabbaóth*, & *Thebaóth*, nomen propr. viri Nathinæi, cujus posteri è captivitate Babylonica duce Zorobabele reversi sunt Jerusalem, Esd. 2. v. 43. Nehem. 7. v. 46. al. 47. Etym. *annuli*; à טַבַּעַת idem. Vel *submersi*;

Digitized by Google

à טָבַע *ſubmerſus eſt.* Vel denique, *bonum tempus*; à טוֹב *bonum*, & עֵת *tempus.*

טַבַּעַת f. Lxx. & alius, δακτύλιος, Vulg. & alii, *annulus.* Lxx. item, σύμβλησις *commiſſura, copulatio.* Cum præf. הַטַּבַּעַת *annulus*, וְטַבַּעַת *& annulus*, בְּטַבַּעַת *cum annulo.* Cum affix. טַבַּעְתּוֹ contracte pro טַבַּעְתּוֹ, *annulus ejus*, m. Pl. abſol. טַבָּעוֹת, & cum præf. ac hhólem deficiente הַטַּבָּעֹת, *annuli*, בְּטַבָּעֹת *in annulos.* Conſt. טַבְּעֹת *annuli.* Cum præf. בְּטַבְּעֹת *in annulos.* Cum præf. & affix. מִטַּבְּעֹתָו, deficiente (י) indice pluralis numeri, vide Gram. Heb. tom. 1. p. 128. §. IV. c. 1. pro מִטַּבְּעֹתָיו, *ex annulis ejus*, m. טַבְּעֹתָם & טַבְּעֹתֵיהֶם, *annuli earum.* R. טָבַע *infixus, immerſus eſt*, unde *annulus*, quod ei infigatur digitus aut quælibet alia res.

טַבְרִמֹּן Maſſ. *Tavrimmón*, Vulg. *Tabremón*, nomen proprium patris Benadad regis Syriæ, 3. Reg. 15. v. 18. Etym. *bonum malum granatum*, ſeu *punicum*; à טוֹב *bonum*, & רִמּוֹן *malum punicum.* Vel *bonitas excelſa*; à טוּב *bonitas*, & רוּם *altum, excelſum eſſe.* Vel *umbilicus præparatus*, aut *numeratus*; à טַבּוּר *umbilicus*, & מָנָה *præparavit, numeravit.*

טַבַּת Maſſ. *Tabbáth*, Vulg. *Thebbáth*, nom. proprium loci aut regionis in dimidia Tribu Manaſſe cis Jordanem, Jud. 7. v. 23. Etym. *bona* vel *bonitas*; à טוֹבָה idem.

טֵבֵת Maſſ. *Tevéth*, Vulg. *Tebéth*, Eſth. 2. v. 16. nomen proprium menſis Hebraïci, qui quartus eſt in anno civili; decimus vero in ſacro. Partim Decembri, & partim Januario noſtro reſpondet. Vide Gram. Heb. tom. 2. p. 427. c. 2. Incerta eſt ejus etymologia, cum ſit vox peregrina.

טָהוֹר vel טָהֹר, adject. m. Lxx. Aq. Sym. Theod. καθαρὸς, Vulg. & alii, *mundus, purus.* Lxx. item, ἅγιος, ὅσιος, *ſanctus*, ἁγνὸς (ſic etiam Sym.) *caſtus*, δίκαιος *juſtus*, δόκιμος *probatus.* Cum præfix. הַטָּהוֹר *mundus*, וְהַטָּהוֹר *& mundus*, בַּטָּהוֹר *in mundo*, לַטָּהוֹר & לַטָּהוֹר, *inter mundum*, *& mundum*, וְלַטָּהוֹר *& mundo.* Conſt. טְהוֹר, ſequente Maqqaph, quod mutavit hhólem in (ָ hhatoúph) טְהָר־, & cum (ו) hodie poſt adſcripta puncta vocalia ſupervacaneo, טְהוֹר־ tehor-, Prov. 22. v. 11. *mundus.* Cum præf. & ſequente Maqqaph וּטְהוֹר־ outehor- *& mundus.* Fem. טְהוֹרָה vel טְהֹרָה, *munda.* Cum præfix. הַטְּהוֹרָה & הַטְּהֹרָה *munda*, וּטְהוֹרָה *& munda.* Plur. m. טְהוֹרִים *mundi.* Cum præf. וּטְהוֹרִים *& mundi.* Plur. fem. טְהוֹרוֹת *mundæ.* R. טָהֵר *mundus, purus fuit.*

טָהֵר QAL. Lxx. καθαρίζομαι, Vulg. & alii, *mundor, purificor*, καθαρὸς εἰμι, Vulg. & alii, *purus, mundus ſum*, ἄμεμπτός εἰμι *inculpatus ſum.* Et per antiphraſin, de qua vide Gram. Heb. t. 2. pp. 61. 62. ἀκάθαρτός εἰμι, Num. 19. v. 19. Vulg. *immundus ſum.*

Praet. 3. p. ſ. m. cum præf. וְטָהֵר *& mundus, & immundus erit.* 3. p. ſ. f. טָהֲרָה *munda fuerit.* Cum præf. וְטָהֲרָה, & in pauſa, quæ primariæ vocis motionem (ֵ) revocavit, וְטָהֵרָה *& purgata, & munda erit.* 2. p. ſ. f. טָהַרְתְּ *mundata es.* 1. p. ſ. c. טָהַרְתִּי *mundus ſum.* Cum præf. & in pauſa וְטָהָרְתִּי *& mundarer.* 2. p. pl. m. cum præf. וּטְהַרְתֶּם *& mundi ſitis.*

Imper. 2. p. ſ. m. cum præf. & in forma (ַ), quod mutatur in (ָ) ob pauſam, וּטְהָר *& mundare, & mundus eſto, & mundaberis.*

Fut. 3. p. ſ. m. ex forma (ַ), יִטְהַר & in pauſa יִטְהָר, *mundabitur.* Cum præf. & in pauſa וַיִּטְהָר *& mundatus eſt.* 3. p. ſ. f. in pauſa; quare (ַ) mutatur in (ָ), תִּטְהָר *mundabitur, munda erit.* 2. p. ſ. f. תִּטְהָרִי *mundaberis.* 1. p. ſ. c. cum præf. & in pauſa, quæ mutavit (ַ) in (ָ), וְאֶטְהָר *& mundabor.* 2. p. pl. m. in pauſa; quare (ַ) mutatur in (ָ), תִּטְהָרוּ *mundabimini.*

PIEL טִהֵר vel טִהַר, ſine daghéſch excidentis compenſatione, Lxx. ἁγιάζω, ἀφαγνίζω, καθαρίζω, Vulg. & alii, *purgo, purifico, mundo, purum judico*, ſeu *declaro.* Et paſſive ac ſenſu contrario, ſeu per antiphraſin, ut in Qal, μιαίνομαι *polluor*, Ezech. 24. v. 13.

Praet. 3. p. ſ. m. cum præf. וְטִהַר *& mundabit, & purum declarabit*, ex termi-

Digitized by Google

nation e (-), & ſine daghéſch excidentis compenſatione, ut fere fit in tota hac conjugatione. Cum præf. & aff. וְטִהֲרוֹ *& mundabit, & mundum declarabit eum.* 2. p. ſ. m. cum præfix. וְטִהַרְתָּ *& mundabis, & purificabis.* 1. p. ſ. c. cum præf. וְטִהַרְתִּי *& mundabo.* Cum aff. טִהַרְתִּיךְ *mundavi te*, f. Cum præf. & aff. וְטִהַרְתִּים *& mundavi eos.* 3. p. pl. c. cum præf. וְטִהֲרוּ *& mundaverint.* 1. p. pl. c. טִהַרְנוּ *mundavimus, purgavimus.*

Ben. ſ. m. cum præf. & ſine daghéſch excidentis compenſatione, מְטַהֵר *purgans, qui purgat.* Sic וּמְטַהֵר *& purgans.*

Infin. טַהֵר *mundare*, daghéſch excidente non compenſato. Cum præf. לְטַהֵר *ad mundandum.* Cum aff. טַהֲרֵנִי *mundare me.* Cum præf. & affix. לְטַהֲרוֹ *ad mundandum eum*, לְטַהֲרָהּ *ad mundandum eam*, לְטַהֲרָם *ad mundandos eos.*

Imper. 2. p. ſ. m. cum aff. טַהֲרֵנִי *munda me*, c. ſine daghéſch excidentis compenſatione.

Fut. 3. p. ſ. m. וַיְטַהֵר *& mundavit*, ſine daghéſch excidentis compenſatione. Sic 3. p. ſ. f. cum præf. & aff. וַתְּטַהֲרֵם *& mundavit eos.* 1. p. ſ. c. אֲטַהֵר *mundabo.* 3. p. pl. m. cum præf. וַיְטַהֲרוּ *& mundarunt.*

PUAL טֹהַר, unde Paoul ſ. f. מְטֹהָרָה, Ezech. 22. v. 24. Lxx. βρεχομένη *rigata, irrigata*, Vulg. *compluta*, alii, *mundata.*

HITHPAEL הִטַּהֵר contracte pro הִתְטַהֵר, Lxx. καθαρίζομαι *mundor, purgor, purificor*, ἁγνίζομαι, Vulg. *ſanctificor.* Alii item, *mundo meipſum, purifico meipſum.*

Praet. 3. p. pl. c. הִטַּהָרוּ contracte pro הִתְטַהָרוּ, *mundati ſunt*, vide Gram. Heb. t. 1. p. 191. c. 1. Sic cum præf. & in pauſa; quare (-) vocis primariæ mutatur in (ָ), & (ִ) primæ radicalis convertitur in (ְ) euphonicum, וְהִטֶּהָרוּ, Num. 8. v. 7. *& mundabunt ſe*, vide Gram. Heb. ibid. 1. p. pl. c. הִטַּהַרְנוּ *mundati ſumus.*

Ben. ſ. m. cum præf. & ſine daghéſch excidentis compenſatione, מִטַּהֵר *mundandus, qui mundandus eſt*, contracte pro מִתְטַהֵר. Sic לְמִטַּהֵר *mundando.* Plur. m. מִטַּהֲרִים *mundantes ſe.* Cum præf. וְהַמִּטַּהֲרִים *& mundantes ſe.*

Imper. 2. p. pl. m. cum præf. contractione, & ſine daghéſch excidentis compenſatione, וְהִטַּהֲרוּ pro וְהִתְטַהֲרוּ, *& mundate vos.*

Fut. 3. p. pl. m. וַיִּטַּהֲרוּ contracte pro וַיִּתְטַהֲרוּ, *& mundarunt ſe, & mundati ſunt.*

טָהֹר, vide טָהוֹר, ſupra col. 699.

טֹהַר m. Lxx. καθαρότης, καθαρός, *puritas, claritas, ſerenitas, nitor, mundities*, καθαρισμὸς, Vulg. & alii, *purgatio, purificatio.* Cum præfix. לְטֹהַר *ſerenitati, in ſerenitate.* Cum affix. טָהֳרָהּ *purgatio ejus*, f. Rad. טָהֵר *mundatus, purgatus eſt.*

טָהֳרָה f. Lxx. καθαρισμὸς, Vulg. & alii, *purgatio, purificatio*, ἁγνεία *ſanctitas, ſanctimonia.* Adjective, καθαρὸς *purus.* Et Verbaliter, καθαρίζω *purgo.* Alii item, *mundities, mundatio.* Cum præf. הַטָּהֳרָה *mundities.* Conſt. טָהֳרַת *purgatio.* Cum præfix. כְּטָהֳרַת *ſecundum munditiem.* Cum præf. & affix. טָהֳרָתוֹ *mundatio ejus*, m. בְּטָהֳרָתוֹ *in purgatione ejus*, m. לְטָהֳרָתוֹ *ad purgationem ejus*, m. R. טָהֵר *mundatus, purgatus eſt.*

טוֹב & טֹב, adjective, m. Lxx. Aq. Sym. Theod. ἀγαθὸς, Vulg. & alii, *bonus*, καλὸς *pulcher, bonus.* Lxx. Sym. item, ἀρεστὸς *placens, placitus, gratus.* Lxx. item, αἱρετώτερος *optabilior, præſtantior*, βελτίων, κρείσσων, *melior*, cum ſequitur præpoſitio מִן *præ*; ἀληθινὸς *verus*, ἀστεῖος *urbanus*, εἰρηνικὸς *pacificus*, εὐθὺς *rectus*, καθαρὸς *purus*, χρηστὸς *bonus*, κράτιστος *optimus*, ὡραῖος *pulcher*, &c. Subſtantive, quia legerunt טוּב, aut paraphraſtas egerunt, Lxx. ἀγαθωσύνη, χρηστότης *bonitas.* Adverbialiter, Lxx. ἀγαθῶς *bene*, καλῶς *pulchre*, ὀρθῶς *recte.* Et Verbaliter, Lxx. Sym. συμφέρω *conduco, utilis ſum.* Participialiter, Lxx. τὰ συμφέροντα *conducibilia, utilia.* Lxx. item Verbal. ἀρέσκω (ſic etiam Sym. Eccle. 2. v. 26.) *placeo*, δοκέω *videor*, εὖ εἰμὶ *bene ſum*, εὖ ποιέω *benefacio.* Et imperſonaliter, εὖ γίνεται *bene eſt, bene fit.* Cum præfixis, וְטוֹב *bonus, bonum*, הֲטוֹב *an bonum?* וָטוֹב, in pauſa וָטוֹב, הַטּוֹב, *& bonum*, בְּטוֹב & בַּטּוֹב, *in bono, in bonum*, כְּטוֹב & כַּטּוֹב, *ſecundum bonum*, לְטוֹב & לַטּוֹב, *bono, in bonum*, וְלַטּוֹב *& bono*, מִטּוֹב *à bono*, מִטּוֹב

Digitized by Google

quod bonum. Cum aff. טוֹבָם *bonus, optimus eorum.* Femin. טוֹבָה & טֹבָה, *bona.* Et substantive, Lxx. Aq. Sym. Theod. ἀγαθωσύνη, Lxx. item, χρηστότης *bonitas, bonum.* Et Verbaliter, ἀγαθόω *bonum facio, benefacio.* Cum præfix. הַטּוֹבָה & הַטֹּבָה *bona,* הֲטוֹבָה *an bona?* וְטוֹבָה *& bona,* בְּטוֹבָה *in bono,* לְטֹבָה, לְטוֹבָה, & לַטּוֹבָה, *in bonum, ad bonum,* מִטּוֹבָה *de bono.* Conſt. טוֹבַת & טֹבַת, *bona.* Cum præfix. וְטוֹבַת *& bona,* בְּטוֹבַת *in bono.* Cum aff. טוּבָתֶךָ in pauſa, *bonitas, benignitas tua,* m. טוֹבָתִי *bonum meum,* c. Cum præf. & affix. בְּטוֹבָתְךָ *pro bonitate tua,* m. וְטֹבָתָם *& bonum eorum.* Plur. m. טֹבִים, טוֹבִים, & cum præf. הַטֹּבִים & הַטּוֹבִים, *boni, optimi.* Cum aliis præfix. הֲטוֹבִים, ſequente מִן, *an meliores?* וְטֹבִים *& boni,* לַטּוֹבִים *bonis.* Conſt. & cum præf. טֹבֵי, וְטוֹבֵי *& boni.* Plur. f. טֹבוֹת, טוֹבוֹת, טֹבֹת, & cum præf. הַטּוֹבוֹת & הַטֹּבֹת, *bonæ.* Cum aliis præf. וְטֹבוֹת & וְטֹבֹת, *& bonæ.* Cum aff. טוּבֹתָיו *bona, beneficia ejus,* m. R. טוֹב *bonum eſſe,* vel *videri.*

טוֹב Maſſ. *Tóv,* Vulg. *Tob,* nom. proprium loci vel regionis in Tribu Gad, quò fugit Jephthe, Jud. 11. v. 3. Etym. *bonus,* vel *bonitas;* à טוֹב *bonus,* vel טוּב *bonitas.*

טוֹב אֲדוֹנִיָּה Maſſ. *Tóv Adhoniiá,* Vulg. *Thobadoniás,* nom. propr. Levitæ, quem miſit Joſaphat ad docendum in civitatibus Juda, 2. Paral. 17. v. 8. Etym. *bonus dominator Dominus;* à טוֹב *bonus,* אָדוֹן *dominator,* & יָהּ *Dominus.* Vel *bona baſis Domini;* à טוֹב *bonus, bona,* אֶדֶן *baſis,* & יָהּ *Dominus.*

טוב vel טוֹב, QAL, unde 3. p. plur. c. Praet. ex forma hhólem retenti, vide Gram. Heb. tom. 1. p. 249. c. 1. טֹבוּ, Num. 24. v. 5. Lxx. καλοί, Vulg. & alii, *pulchra, bona* (ſunt tabernacula). Et Cant. 4. v. 10. Lxx. ἐκαλλιώθησαν, Sym. ὡραιώθησαν, *pulchra facta ſunt,* Aq. ἐκαλλωπίσθησαν *ornata ſunt,* Vulg. *pulchriora,* alii, *meliora* ſunt ubera tua.

HIPHIL הֵטִיב, Lxx. ἀγαθύνω *bonum facio,* εὖ ποιέω, καλῶς ποιέω, Vulg. & alii, *bene, recte facio.*

Praet. 2. p. f. m. הֵטַבְתָּ *benefeciſti.* 1. p. f. c. cum præf. (-) pro (·.), & (-) ſub

charact. loco (-), aut (-), vel (ו), ut volunt nonnulli, quaſi ex forma quieſc. Pe (י), וְהֵטִבֹתִי, Ezech. 36. v. 11. *& benefaciam.* Vide Gram. Heb. tom. 1. p. 257. c. 2. Alia tempora, modos, & perſonas, quæ nonnulli ad hanc radicem referunt, vide in יָטַב.

טוּב m. Lxx. ἀγαθωσύνη, χρηστότης, *bonitas,* τὰ ἀγαθὰ, Vulg. & alii, *bonum, bona,* δόξα *gloria.* Et adjective, κάλλιστος *optimus.* Cum additamentis, טוּב לֵב *bonitas cordis,* Lxx. εὐφροσύνη *lætitia.* Alii item, *benignitas, clementia,* &c. Cum præf. בְּטוּב *in bonitate,* וּבְטוּב *& in bonitate,* מִטּוּב *de bonitate.* Cum præf. & aff. טוּבוֹ *bonitas ejus,* m. טוּבָהּ *bonitas ejus,* f. וְטוּבָהּ *& bonitas ejus,* f. טוּבְךָ *bonitas tua,* m. בְּטוּבְךָ *in bonitate tua,* m. וּבְטוּבְךָ *& in bonitate tua,* m. טוּבִי *bonitas mea,* c. טוּבָם *bonitas eorum.* R. טוֹב *bonum eſſe,* vel *videri.*

טוה QAL, unde 3. p. pl. c. Praet. טָווּ, Exod. 35. vv. 25. 26. Lxx. ἔνησαν, Vulg. & alii, *neverunt, neverant.*

טוח QAL, Lxx. ἀλείφω, ἐξαλείφω, *ungo,* Vulg. & alii, *linio, oblinio,* cæmento, calce, aut quavis alia re *induco* murum, parietem, &c. ἐπιμαυρόομαι *obſcuror, tenebris offundor,* Iſai. 44. v. 18.

Praet. 3. p. f. m. טַח *oblivit,* cum (-) pro (·), quaſi à טָחַח, vide Gram. Heb. tom. 1. p. 248. c. 1. Cum præf. וְטָח *& oblinivit.* 3. p. pl. c. טָחוּ *obliniunt,* Ezech. 22. v. 28. cum accentu in ultima quaſi ex forma quieſc. Lam. ה, vide Gram. Heb. t. 1. p. 249. c. 2. 2. p. pl. m. טַחְתֶּם *obleviſtis.*

Ben. pl. m. טָחִים *o linientes.* Cum præf. הַטָּחִים idem. וּבְטָחִים *& in oblinientes.* Conſt. טָחֵי *oblinientes,* ſervato (-) ad compenſandam ſecundam radicalem ejectam. Vide Gram. Heb. tom. 1. p. 90. c. 2.

Infin. cum præf. לָטוּחַ *ad obliniendum.*

NIPHAL נִטּוֹחַ, unde Infin. הִטּוֹחַ & הִטּוֹחַ, Levit. 14. vv. 43. 48. Lxx. ἐξαλειφθῆναι *obduci, oblini.* Sic etiam alii.

טוֹטָפֹת, טוֹטָפוֹת, vide infra in טֹטָפֹת, col. 707.

טול vel טִיל, QAL, unde PIEL geminata prima & tertia rad. טִלְטֵל, ex quo Ben. f. m. cum aff. מְטַלְטֶלְךָ, Iſai. 22. v. 17.

Digitized by Google

v. 17. Lxx. Vatic. ἐκβάλλει σε *ejicit te*, m. Complut. mſ. Alex. & Marchal. ἐκβαλεῖ σε *ejiciet te*. Vulg. *aſportari te faciet*. Alii, eodem ſenſu, *deportabit te*, *vagari te faciet*. Vide Gram. Heb. tom. 1. p. 319. c. 2.

HIPHIL הֵטִיל, Lxx. αἴρω *tollo*, ἐπαίρω *extollo*, ἀπορρίπτω *abjicio*, ἐμβάλλω *injicio*, ἐκβολὴν ποιῶ *jacturam facio*, καταβάλλω *dejicio*, *projicio*, ἐξεγείρω *excito*, &c. Conſtruitur ſæpius cum אֶל־, עַל, בְּ, & מִן.

Praet. 3. p. ſ. m. הֵטִיל *injecit*, *excitavit*. 1. p. ſ. c. cum præf. וְהֵטַלְתִּי *& ejiciam*.

Imper. 2. p. pl. m. cum præf. aff. & (ˇ) pro (ו), וַהֲטִילֻנִי *& projicite me*, c.

Fut. 3. p. ſ. m. cum præf. & (ˇ) in fine pro (ˉ), ob accentum ab ult. ad penult. retractum, וַיָּטֶל *& jecit*, *& projecit*. 1. p. ſ. c. cum aff. & in pauſa; quare ל afficitur (ˇ) loco (ˑ), אֲטִלְךָ, & ſecundum alios codd. אֲטִלְךָ, *ejiciam te*, m. Ezech. 32. v. 4. 3. p. pl. m. cum præfix. & (ˑ) pro (ˑ), וַיָּטִלוּ *& projecerunt*, Jon. 1. v. 5. Cum præf. affix. (ˇ) pro (ו) ad euphoniam, & (ˑ) pro (ˑ), וַיְטִלֻהוּ *& projecerunt eum*.

HOPHAL הוּטַל, Lxx. ἐκρίπτομαι *ejicior*, καταῤῥάσσομαι *diſrumpor*, ἐπέρχομαι *ſupervenio*, &c. Alii item, *projicior*, *dejicior*, *auferror*, *avellor*, &c.

Praet. 3. p. pl. c. הוּטְלוּ *projecti ſunt*.

Fut. 3. p. ſ. m. יוּטַל, in pauſa יוּטָל, & cum (ˇ) & dagh. per legem æquivalentiæ pro (ו), vide Gram. Heb. t. 1. p. 261. c. 1. 2. יֻטַּל, & ſine dagh. ſecundum alia exemplaria, יֻטַל, *projicietur*.

טוּר m. Lxx. στίχος, reliqui Exod. 28. v. 17. τάγμα, Vulg. & alii, *ordo*, *ſeries*, *diſpoſitio*, *linea*. Lxx. item, γένος *genus*, ἐξέδρα *exedra*. Cum præf. הַטּוּר *ordo*, וְטוּר & וְהַטּוּר, *& ordo*. Plur. טוּרִים, cum (ˑ) pro (ו), טֻרִים, & conſt. טוּרֵי *ordines*. R. טור inuſit.

טוּר, & emphatice

טוּרָא, m. Chald. Theod. ὄρος, Vulg. & alii, *mons*. Hinc cum præfix. לְטוּר *in montem*, Dan. 2. v. 35. מִטּוּרָא *de monte*, ibid. v. 45. R. טור inuſit.

טוּשׁ QAL, unde 3. p. ſ. m. Futuri יָטוּשׂ, Job. 9. v. 26. Lxx. πετόμενος, Sym. ἐπιπτάμενος, Vulg. *volans*. Alii, *quæ volat* (Aquila). Hoc verbum proprie Chaldaicum eſt, mutato ס in שׂ.

טְוָת m. Chald. Dan. 6. v. 18. al. 19. Theod. ἄδειπνος, Vulg. & alii, *incœnatus*, *jejunus*. R. טות inuſit.

טחה QAL, unde PIEL טִחָה, aut dagh. non compenſato טֵחָה, ex quo Benoni plural. maſc. cum præf. & mutata tertia radic. ה in (ו), vide Gram. Heb. tom. 2. p. 295. c. 2. כִּמְטַחֲוֵי, Gen. 21. v. 16. pro כִּמְטַחִי, aut compenſato daghéſch ejecto כִּמְטַחֲוֵי, Lxx. ὡσεὶ τόξου *circiter jactum* (arcus). Vulg. *quantum poteſt* (arcus) *jacere*. Alii, quantum à ſcopo recedunt *jaculantes* (arcu). Vide eand. Gram. ibid. p. 454. c. 1.

טְחוֹרִים vide infra in טְחֹרִים, col. ſeq.

טֻחוֹת f. pl. unde cum præf. בַּטֻּחוֹת, Job. 38. v. 36. Lxx. ὕφασμα *textura*, *texendi peritia*, Vulg. *in viſceribus*. Et Pſal. 50. Heb. 51. v. 8. Lxx. τὰ ἄδηλα *obſcura*, Vulg. Lat. *incerta*, S. Hieron. *abſconditum*, alii utrobique, *in renibus*, *in præcordiis*, *in abditis*, h. e. in intimis ſenſibus. Rad. טוח *linivit*, *calce*, &c. *obduxit*; unde *renes* & *præcordia*; quod adipe, quaſi calce, ſint obducta.

טחן QAL. Lxx. & alius, ἀλέω, Lxx. item, ἀλήθω, Vulg. & alii, *molo*, καταλέω *commolo*, καταισχύνω *confundo*, *pudore afficio*, &c.

Praet. 3. p. pl. c. cum præf. וְטָחֲנוּ *& molebant*.

Ben. ſ. m. טֹחֵן *molens*. Plur. f. cum præf. הַטֹּחֲנוֹת, Eccle. 12. v. 3. Lxx. ἀλήθουσαι, Vulg. *molentes*, Sym. μύλαι *molares* (dentes).

Infin. טְחוֹן *molendo*, טְחֹן *molere*.

Imper. 2. p. ſ. f. cum præf. וְטַחֲנִי *& mole*.

Fut. 3. p. ſ. m. cum præf. וַיִּטְחַן *& commoluit*. 3. p. ſ. f. תִּטְחַן *molet*, *molas*, Job. 31. v. 10. Lxx. ἀρέσαι *placeat*, mendum fortaſſe pro ἀλέσαι; aut ſenſum expreſſerunt ut & Vulg. qui tranſtulit *ſcortum ſit*. Vide Gram. Heb. tom. 2. p. 157. c. 1. 2. 2. p. pl. m. in pauſa, quæ mutavit (ˉ) in (ˇ), תִּטְחָנוּ, Iſai. 3. v. 15. Vulg. & alii, *commolitis*, Lxx. καταισχύνετε *confunditis*; ſenſum, non verbum, expreſſerunt.

Digitized by Google

טחנות f. unde cum præf. הַטֹּחֲנוֹת, Eccle. 12. v. 4. Lxx. αἱ ἀλήθουσαι, Vulg. *molens.* Alii substantive, *molitio, commolitio, molitura, mola*, de dentibus, qui ratione cibi comminuendi instar molæ sunt. R. טָחַן *moluit, commoluit.*

טֹחֲנוֹת vide supra in Benoni plur. f. Verbi טָחַן, col. præced.

טחרים m. pl. Lxx. ἕδρα, Vulg. & alii, *sedes, anus, secretior pars natium, podex, marisca, hæmorrhoïdes, ani morbus.* Ea vox honestior usurpatur pro עֳפָלִים obscœna, quam vide suo loco; quæque loco sequentium sæpius in Textu scribitur. Cum præf. בַּטְּחֹרִים *mariscis*, וּבַטְּחֹרִים *& mariscis.* Const. טְחֹרֵי *ani.* Cum affix. טְחֹרֵיהֶם *ani eorum*, טְחֹרֵיכֶם *ani vestri*, m. R. טָחַר inusit.

טטפת & טוֹטָפֹת, f. plur. Lxx. Sym. Theod. ἀσάλευτον *immobile.* Lxx. item, ἀσάλευτα *immobilia.* Aq. ἀτίνακτα *inconcussa, immota.* Sym. item, διεσταλμένα *divisa*, quod illæ Totaphoth ex quatuor loculis distinctis essent compositæ. Vulg. sensum, non verbum, expressit. Alii, *memorialia, frontalia*, sic dicta, quod in fronte, seu ubi capilli desinunt, gestarentur. Erant loculi coriacei, in quibus Legis quædam pericopæ includebantur. Horum locorum qui in N. T. *Phylacteria* vocantur, formam & Legis sectiones in eis inclusas vide in Gram. Heb. tom. 2. pagg. 528. 531. Hinc cum præf. לְטֹטָפֹת *in frontalia*, וּלְטוֹטָפֹת *& in frontalia.* R. טָטַף inusit.

טִיחַ m. unde cum præf. הַטִּיחַ, Ezech. 13. v. 12. Lxx. ἀλειφή, Vulg. & alii, *litura, obductio, tectorium.* R. טוּחַ *linivit, obduxit* calce, cæmento, aut qualibet alia materia.

טיט m. Lxx. Aq. Sym. Theod. πηλὸς, Lxx. item, βόρβορος, Vulg. & alii, *lutum, cænum.* Cum præf. & in pausa וָטִיט *& lutum*, בְּטִיט & בַּטִּיט, *in luto*, כְּטִיט *sicut lutum*, מִטִּיט *de luto.* R. טוּט inusit.

טיל

vide טוּל, supra col. 704.

טינא m. Chald. emphat. Dan. 2. v. 41. Theod. hanc vocem cum præcedenti חַסְפָּא conjunctam interpretatur ὄστρακον, Vulg. *testa.* Alii, *lutum*; ita ut idem ac טִיט, mutato ט in ן. Rad. טִין inusit.

טירה f. Lxx. ἀπαρτία *supellex viatica, sarcina*, ἔπαυλις, Vulg. *propugnaculum*, ἔπαυλις *caula, villa*, κώμη *vicus.* Alii item, *arx, palatium, castellum*, certo ordine constructum. Hinc const. טִירַת *palatium.* Cum aff. טִירָתָם *castellum, mansio, habitatio eorum.* Plur. cum aff. טִירֹתָם & טִירוֹתֵיהֶם, *arces eorum.* Cum præf. & aff. וּבְטִירֹתָם *& in castellis eorum*, לְטִירֹתָם *per castella eorum.* R. טוּר vel טִיר, inusit. unde טוּר *ordo, series.*

טירות f. pl. unde cum præf. הַטִּירוֹת, Ezech. 46. v. 23. Lxx. μαγειρεῖα, Vulg. *culinæ.* Aq. στιβάδες *strata, stramenta.* S. Hieron. comm. in h. l. tom. 3. nov. edit. c. 1051. *accubita.* Sym. περιφράγματα *septa, circumvallationes.* Theod. vocem Hebraicam servavit τιρώθ *tiroth*; vel ut posuit S. Hieron. ibid. *Thuróth*, melius noster ms. *Tiroth*; nam ט non aspiratur. Porro Theod. secundum S. Hieron. legebat טוּרוֹת. R. טִיר inusit.

טַל & in pausa טָל, m. Heb. & Chald. Lxx. Aq. Sym. Theod. V^a. & VI^a. edit. δρόσος, Vulg. & alii, *ros.* Lxx. item metaphorice, ἴασις *sanitas, sanatio.* Cum præf. הַטַּל & in pausa הַטָּל, *ros*, וְטַל *& ros*, וּבְטַל *& in rore*, כַּטַּל & כְּטַל, *sicut ros*, וְכַטַּל & וְכַטָּל, *& sicut ros*, מִטַּל & in pausa מִטָּל, *de rore*, וּמִטַּל *& de rore.* Cum affix. טַלֶּךָ in pausa; quare (ּ) mutatur in (ֶ), *ros tuus*, m. טַלָּם *ros eorum.* Rad. טָלַל in Piel, *texit, obumbravit*; unde *ros*, quod terram contegat.

טלא

QAL, unde PAOUL f. m. טָלוּא, Lxx. διάλευκος *subalbus*, σποδοειδὴς ῥαντὸς *cineriis maculis respersus.* Alius, ποικίλος *varius*, πυρρὸς *niger, nigris maculis distinctus.* Alii, *maculosus, latis & grandioribus maculis respersus.* Hinc cum præfix. וְטָלוּא *& maculosus, & maculosum pecus.* Plur. m. cum præf. & (ּ) pro (ו), וְהַטְּלֻאִים *& maculosæ* (pecudes). Plur. f. cum eodem (ּ) pro (ו), טְלֻאוֹת, Ezech. 16. v. 15. al. 16. Lxx. ῥαπτὰ, Vulg. *hinc inde consuta* (excelsa, sive idola), Aq. Theod. ἐμβολίσματα *embolismata*, h. e. interprete Hieron. comm. in h. l. tom. 3. nov. edit. col. 793.

divulsi panni hinc inde consuti. Sym. teste eodem Hieron. ibid. *multicoloria.* Alii, *maculosa.* Cum præf. וְהַטְּלֻאוֹת *& maculosæ.*

PUAL טֻלָּא, unde Paoul pl. f. cum præf. וּמְטֻלָּאוֹת, Jos. 9. v. 5. Lxx. καταπεπελ-ματωμένα, Vulg. *pittaciis consuta* (calceamenta). Alius, διαβλήματα ἔχοντα *assumenta habentia.* Alii, *sarta, resarta.*

טָלֶה m. Lxx. ἄρνα, Aq. ἄρνιον, Vulg. & alii, *agnus, agnellus.* Hinc cum præf. וְטָלֶה *& agnus.* Conſt. טְלֵה idem. Plur. טְלָאִים *agni*, mutato ה in א, aut adjecto hoc ipso א, vel denique est à singul. inusit. טְלָא aut טָלָא. Cum præf. בַּטְּלָאִים, 1. Reg. 15. v. 4. *cum agnis,* Vulg. *sicut agni,* legebat כַּטְּלָאִים. Aliis est nomen loci *Telaim.* Vide Gram. Heb. tom. 1. p. 430. c. 1. 2. ubi etiam forma nominis explicatur. R. טָלָה inusit.

טַלְטֵלָה f. Isai. 22. v. 17. Lxx. Verbaliter, ἐκτρίψει exteret, *terendo ejiciet.* Vulg. *sicut asportatur.* Alii, *asportatio, migratio, sublatio, ablatio, propulsio, ejectio, projectio, extirpatio* (viri vel galli), tuncque absolutum est pro constructo טַלְטֵלַת. Vide pro hac enallage Gram. Heb. t. 1. p. 121. §. 1. & pro loci hujus intelligentia p. 533. c. 1. 2. R. טוּל vel טִיל in Piel, *ejicere, projicere, asportare.*

טלל Heb. & Chald. QAL, unde PIEL in forma perfect. טִלֵּל, ex quo 3. p. ſ. m. cum præf. & aff. וַיְטַלְלוּהוּ, Nehem. 3. v. 15. Lxx. καὶ ἐστέγασεν αὐτὴν, Vulg. & alii, *& texit eam* (portam).

APHEL Chald. אַטֵּל, unde 3. p. ſ. f. Fut. in forma perfect. vide Gram. Chald. t. 2. p. 597. c. 2. init. תַּטְלֵל, Dan. 4. v. 9. *protegetur, obumbrabitur, obumbrabatur.* Theod. κατεσκήνουν, Vulg. *habitabant* (animalia agri). Idem est atque Heb. צָלַל *obumbrari*, mutato צ in ט more Chaldæorum.

טֶלֶם Mass. & Vulg. *Télem*, nomen propr. civitatis in Tribu Juda, Jos. 15. v. 24. Etym. *agnus, ros*, aut Chald. *umbra eorum*; à טָלֶה *agnus*, טַל *ros*, טְלַל, Chald. *umbra*, & aff. 3. p. pl. m.

טַלְמוֹן Mass. *Talmón*, Vulg. *Telmón*, nomen propr. viri janitoris, 1. Paral. 9. v. 17. cujus filii è captivitate Babyl. duce Zorobabele reversi sunt, Esd. 2. v. 42. Nehem. 11. v. 19. Etym. *ros præparatus*, vel *numeratus*; aut *roris præparatio*, vel *numeratio*; à טַל *ros*, & מָנָה *numeravit*, vel *præparavit.*

טמא QAL. Lxx. μιαίνομαι, ἐμμιαίνομαι, Vulg. & alii, *polluor, contaminor*, ἀκάθαρτος γίνομαι, εἰμὶ, *immundus fio, sum.*

Praet. 3. p. ſ. m. cum præf. וְטָמֵא *& immundus erit.* 3. p. ſ. f. cum præf. וְטָמְאָה *& polluta erit.* 2. p. ſ. f. טָמֵאת *polluta es.* 3. p. pl. c. cum præf. וְטָמְאוּ *& polluti sunt.*

Infin. cum ה parag. טָמְאָה tomá *pollui.* Cum præf. & eodem ה parag. לְטָמְאָה letomá *ad polluendum, ut polluatur.*

Fut. 3. p. ſ. m. יִטְמָא *polluetur, pollutus erit.* Cum præf. הֲיִטְמָא *an polluetur?* 3. p. ſ. f. תִּטְמָא *polluetur, polluta erit.* Cum præf. וַתִּטְמָא *& polluta est.* 3. p. pl. m. cum præf. וַיִּטְמְאוּ *& polluti, & contaminati sunt.*

NIPHAL נִטְמָא, Lxx. μιαίνομαι *polluor*, &c. ut in Qal & reciproce, *polluo me.*

Praet. 3. p. ſ. m. נִטְמָא *pollutus est.* 3. p. ſ. f. נִטְמְאָה, & in pausa, quæ revocavit (··) ejusdem personæ masculinæ, נִטְמָאָה, *polluta est.* Cum præf. & in eadem pausa וְנִטְמָאָה *& polluta sit.* 2. p. ſ. f. נִטְמֵאת *polluta, immunda facta es.* 1. p. ſ. c. נִטְמֵאתִי *polluta sum.* 3. p. pl. c. נִטְמְאוּ *polluti sunt, polluerunt se.* 2. p. pl. m. נִטְמֵאתֶם *polluti estis, polluistis vos.* Cum præf. & ejecto א, וְנִטְמֵתֶם, Levit. 11. v. 43. *& polluamini.* 1. p. pl. c. ex forma quiesc. Lam. ה, נִטְמִינוּ, Job. 18. v. 3. *polluti, immundi sumus*, aut *reputamur*, Vulg. *sorduimus*, Lxx. σεσιωπήκαμεν *tacuimus*, legisse videntur נִדְמִינוּ, à דָּמָה *siluit.*

Ben. pl. m. נִטְמָאִים *polluti, immundi*, cum (·) sub ׳ loco (··) accelerandæ pronuntiationis gratia. Vide Gram. Heb. t. 1. p. 274. c. 2.

PIEL טִמֵּא, Lxx. μιαίνω, Aq. Sym. μολύνω, Vulg. & alii, *polluo, contamino, vitio, pollutum, immundum declaro.* Lxx. item, βεβηλόω *profano.*

Praet. 3. p. ſ. m. טִמֵּא *polluit, vitiavit.* Cum præf. וְטִמֵּא *& polluet, & pollutum declarabit.* Cum præf. & aff. וְטִמְּאוֹ *& polluet, & pollutum eum declarabit.* 2. p. ſ. f. טִמֵּאת

Digitized by Google

polluisti. 3. p. pl. c. טִמְּאוּ *polluerunt.* Cum præf. וְטִמְּאוּ *& polluerunt.* Cum aff. טִמְּאוּהָ *polluerunt eam.* 2. p. pl. m. טִמֵּאתֶם *polluistis.* Cum præf. וְטִמֵּאתֶם *& polluistis.*

INFIN. טַמֵּא *polluere, polluendo.* Lxx. item substantive, *ἀκαθαρσία immundities, μίανσις pollutio.* Cum præfix. לְטַמֵּא *ad polluendum.* Cum præf. & affix. לְטַמְּאוֹ *ad polluendum eum*, vel *illud*, בְּטַמְּאָם *in polluendo eos, cum polluerint*, בְּטַמַּאֲכֶם *in polluendo vos*, m. *cum pollueritis.*

IMPER. 2. p. pl. m. טַמְּאוּ *polluite.*

FUT. 3. p. s. m. cum præf. וַיְטַמֵּא *& polluit.* Cum aff. יְטַמְּאֶנּוּ *pollutum eum declarabit.* Cum præf. & affix. וַיְטַמְּאֵהוּ *& polluit illud.* 2. p. s. m. תְּטַמֵּא *pollues.* 1. p. s. c. cum præf. וָאֲטַמֵּא *& pollui.* 3. p. pl. m. יְטַמְּאוּ *pollüent.* Cum præf. וַיְטַמְּאוּ *& polluerunt.* 2. p. pl. m. תְּטַמְּאוּ *polluetis.* Cum præf. וּתְטַמְּאוּ *& polluetis.*

PUAL טֻמָּא, unde PAOUL s. f. מְטֻמָּאָה, Ezech. 4. v. 14. Lxx. Verbaliter, *μεμίανται*, Vulg. & alii, *polluta est.*

HOPHAL הֻטַּמָּא, unde 3. p. s. f. PRAETERITI in pausa, quæ reduxit motionem ejusdem personæ masculinæ הֻטַּמָּאָה, Deut. 24. v. 4. Lxx. (μετὰ τὸ) *μιανθῆναι* (*αὐτὴν*) (postquam) *polluta est* (ipsa), Vulg. & alii, (quia) *polluta est.* Ceterum illa persona composita est ex hac conjugatione, ut liquet ex (ֻ) pro (׳ hhatóuph), quo afficitur characteristica; & ex Hithpael, quod ostendit daghésch impressum τῷ ט ad compensandum ת, alteram characteris literam, ejectum. Vide Gram. Heb. tom. 1. p. 279. c. 1. 2.

HITHPAEL הִטַּמֵּא, vel הִטַּמָּא, excidente ת altera characteris litera; eaque compensata per dagh. in ט, pro הִתְטַמֵּא aut הִתְטַמָּא; quæ contractio, sive compensatio, in toto sequenti futuro perseverat. Vide Gram. Heb. t. 1. p. 280. circa medium. Lxx. *μιαίνομαι*, Vulg. & alii, *polluor, polluo me, contaminor*, &c.

FUT. 3. p. s. m. יִטַּמָּא *polluetur, polluet se.* 3. p. pl. m. יִטַּמְּאוּ & in pausa יִטַּמָּאוּ, *polluentur.* 2. p. pl. m. תִּטַּמְּאוּ & in pausa תִּטַּמָּאוּ, *polluetis vos, polluemini.*

טָמֵא adject. m. Lxx. Aq. Sym. *ἀκάθαρτος*, Vulg. & alii, *contaminatus, immundus, impurus, pollutus.* Sym. item, *βέβηλος profanus.* Lxx. item, *μεμιασμένος pollutus.* Et substantive, *ἀκαθαρσία immundities, ῥύπος sordes.* Aq. *μιασμὸς pollutio.* Alii item neut. *immundum, pollutum.* Cum præfix. הַטָּמֵא *immundum, pollutum*, וְטָמֵא *& pollutus*, בַּטָּמֵא *in immundo*, לַטָּמֵא *pro immundo*, וְלַטָּמֵא *& immundo*, כַּטָּמֵא *sicut immundus*, מִטָּמֵא *de immundo.* Const. טְמֵא *immundum, pollutum.* Fem. טְמֵאָה, Lxx. *ἀποκεχωρισμένη segregata, separata, menstruata* (mulier). Et subst. *ἀκαθαρσία immunditia*, Ezech. 22. v. 10. Alii item, *immundum.* Cum præf. הַטְּמֵאָה *immunda*, לַטְּמֵאָה *& immundum.* Const. טְמֵאַת *immunda, polluta, immundities.* Servatur (ֵ) ob (ֵ) præcedens. Vide Gram. Heb. tom. 1. p. 92. c. 1. Plur. m. טְמֵאִים *immundi.* Cum præfix. הַטְּמֵאִים *immunda*, posito masculino genere pro neutro, quo caret Lingua Sancta; וּטְמֵאִים *& immundi.* Rad. טָמֵא *immundus, pollutus fuit.*

טֻמְאָה f. Lxx. & alius, *ἀκαθαρσία*, Vulg. & alii, *immundities, impuritas.* Aq. Sym. *μιασμὸς pollutio.* Theod. *ἄφεδρον menstruum.* Lxx. item adjective, *ἀκάθαρτος immundus, impurus.* Et Verbal. *μιαίνομαι polluor.* Alii item neutral. *impurum, immundum, contaminatum.* Cum præf. הַטֻּמְאָה *immundities.* Const. טֻמְאַת *immundities.* Const. & cum præf. בְּטֻמְאַת *in immunditiam*, כְּטֻמְאַת *secundum immunditiam*, מִטֻּמְאַת *ab immunditia.* Cum præf. & affix. טֻמְאָתוֹ *immunditia ejus*, m. וְטֻמְאָתוֹ *& immunditia ejus*, m. מִטֻּמְאָתוֹ *ab immunditia ejus*, m. טֻמְאָתָהּ *immunditia ejus*, f. מִטֻּמְאָתָהּ *ab immunditia ejus*, f. טֻמְאָתֵךְ *immunditia tua*, f. בְּטֻמְאָתֵךְ *in immunditia tua*, f. מִטֻּמְאָתֵךְ *ab immunditia tua*, f. בְּטֻמְאָתָם *in immunditia eorum*, כְּטֻמְאָתָם *secundum immunditiam eorum*, מִטֻּמְאָתָם *ab immunditia eorum.* Plur. const. & cum præf. מִטֻּמְאֹת *ab immunditiis.* Cum affix. טֻמְאֹתָם *immunditiæ eorum*, טֻמְאֹתֵיכֶם *immunditiæ vestræ*, m. R. טָמֵא *immundus, impurus fuit.*

טָמוּן vide in Paoul Qal Verbi sequentis.

Digitized by Google

טמן QAL. Lxx. Aq. Sym. κρύπτω, Lxx. Sym. κατακρύπτω, Aq. Theod. ἀποκρύπτω, Lxx. item, ἐγκρύπτω, Vulg. & alii, *occulto, abscondo*, κατορύσσω *aggesta terra, defodio, in terra abscondo*. Sym. item, καταχώννυμι *obruo*, Job. 40. v. 8. al. 13.

Praet. 3. p. s. m. טָמַן *abscondit*. 2. p. s. m. cum praef. & aff. וּטְמַנְתָּם *& abscondes eos*. 1. p. s. c. in pausa; quare מ afficitur (ָ) loco (ַ), טָמָנְתִּי *abscondi*. Cum affix. טְמַנְתִּיו *abscondi eum*. 3. p. pl. c. טָמְנוּ, & in pausa, quae revocavit (ַ) motionem primariae vocis, ac insuper mutavit in (ָ), טָמָנוּ *absconderunt*.

Paoul s. m. טָמוּן *absconditus*, & neut. *absconditum*. Cum praef. בַּטָּמוּן *in abscondito*. Femin. טְמוּנָה *abscondita*. Plur. m. cum (ֻ) euphon. pro (ו), טְמֻנִים *absconditi*. Const. טְמוּנֵי, Deut. 33. v. 19. Aq. κεκρυμμένοι *absconditi*, alii, *abscondita*.

Infin. cum praef. לִטְמוֹן *ad abscondendum*. Cum praef. & affix. לְטָמְנוֹ letomnó *abscondere, ad abscondendum illud*.

Imper. 2. p. s. m. cum praef. & affix. וְטָמְנֵהוּ vetomnéhou *& absconde illud*, טָמְנֵם tomném *absconde eos*.

Fut. 3. p. s. m. cum praef. וַיִּטְמֹן *& abscondit*. Cum praef. & aff. וַיִּטְמְנֵהוּ *& abscondit eum*. 3. p. s. f. וַתִּטְמְנֵם *& abscondit eos*. 1. p. s. c. cum praef. & aff. וָאֶטְמְנֵהוּ *& abscondi eum*.

NIPHAL נִטְמַן, unde 2. p. s. m. Imper. cum praef. וְהִטָּמֵן, Isai. 2. v. 10. Lxx. κὴ κρύπτεσθε *& abscondimini, & abscondite vos*, posito plurali numero pro singulari. Vulg. & alii, *& abscondere, & absconde te*.

HIPHIL הִטְמִין, unde 3. p. s. m. Fut. cum praef. & (ְ) pro (ִ), וַיַּטְמִנוּ, 4. Reg. 7. v. 8. Lxx. κὴ κατέκρυψαν, Vulg. *& absconderunt*.

טֶנֶא m. Lxx. κάρταλλος, Vulg. *cartallus*, alii, *corbis, canistrum*, ἀποθήκη, Vulg. *horreum*. Aq. ἀγγεῖον *vas*. Hinc cum praefix. הַטֶּנֶא *corbis*, בַּטֶּנֶא *in corbe*. Cum affix. טַנְאֲךָ *corbis tuus*, cum (ַ) pro (ֶ) sub ט, quia hoc nomen à communi regula excipitur. Vide Gram. Heb. t. 1. p. 98. c. 1. R. טנא inusit.

טנף QAL, unde PIEL טִנֵּף, ex quo 1. p. s. c. Fut. cum affix. אֲטַנְּפֵם, Cant. 5. v. 3. Lxx. μολυνῶ αὐτοὺς, Vulg. & alii, *inquinabo illos*.

טעה QAL, unde HIPHIL הִטְעָה, ex quo 3. p. pl. c. Praet. הִטְעוּ, Ezech. 13. v. 10. Lxx. ἐπλάνησαν, Vulg. *deceperunt*, alii, *errare fecerunt*. Idem est ac תָּעָה, quod vide suo loco.

טעם QAL. Lxx. γεύομαι, Vulg. & alii, *gusto, degusto*; & metaphorice, *probo, experior*, γινώσκω vel γινώσκομαι, *cognosco*.

Praet. 3. p. s. m. טָעַם, & 3. p. s. f. טָעֲמָה *gustavit*. 1. p. s. c. טָעַמְתִּי *gustavi*.

Imper. טְעֹם *gustando*.

Imper. 2. p. pl. m. טַעֲמוּ *gustate, probate, experimini*.

Fut. 3. p. s. m. יִטְעַם *gustabit*. 1. p. s. c. אֶטְעַם *gustabo*. 3. p. pl. m. יִטְעֲמוּ *gustabunt*.

טעם Chald. PEAL, unde PAEL טַעֵם, Theod. ψωμίζω *cibo, alo*, alii, *gustandum do*, Vulg. *comedo*.

Fut. 3. p. pl. m. יְטַעֲמוּן, Dan. 4. v. 22. *cibabunt, gustandum dabunt* (tibi), Vulg. *comedes*. Cum aff. יְטַעֲמוּנֵּהּ, ibid. c. 5. v. 21. *cibarunt eum, gustandum dederunt ei*, m. Vulg. *comedebat*.

טַעַם & in pausa טָעַם, m. Lxx. Aq. γεῦμα, Vulg. & alii, *gustus, sapor*. Lxx. Sym. ἦθος *modus, ratio*. Aq. item, γνώμη *sententia, decretum*. Sym. item, ἐπιστήμη *scientia*. Lxx. item, ἀγγελία *nuntium*, ἡδονὴ *voluptas*, παιδεία *institutio*, πρόσωπον *facies*, σύνεσις *institutio*. Alii item, *consilium, judicium, species, sensus, sermo, dispositio, gestus*, &c. Cum praef. וְטַעַם *& gustus, & sapor*, כְּטַעַם *sicut gustus*, מִטַּעַם *ex sententia, ex decreto*. Cum praef. & aff. טַעְמוֹ *gustus, sapor, vultus, ratio ejus*, m. וְטַעְמוֹ *& gustus, & sapor ejus*, m. טַעְמֵךְ contracte pro טַעְמֵךְ, *consilium tuum*, f. R. טָעַם *gustavit*.

טְעֵם, & ex forma Hebraica

טַעַם, & in forma emphatica

טַעְמָא, m. Chald. Lxx. Theod. γνώμη, Vulg. & alii, *sententia*. Theod. item, γεῦσις *gustus*, δόγμα *decretum, edictum*, λόγος *sermo*. Cum praefix. בִּטְעֵם *& sententia*, בִּטְעֵם *pro gustu*, וּמִטְּעֵם *& ex sententia*. R. טְעַם *gustavit*, &c.

טען QAL, unde PIEL טִעֵן aut טָעַן; vel daghésch excidente non compensato טְעַן aut טַעַן, ex quo 2. p. plur. m. IMPER. טַעֲנוּ, Gen. 45. v. 17. sine daghésch excidentis compensatione pro טַעֲנוּ, Lxx. γεμίσατε, Vulg. & alii, *onerate*.

PUAL טֹעַן, unde PAOUL m. pl. const. מְטֹעֲנֵי, Isai. 14. v. 19. al. 20. Lxx. ἐκκεκεντημένοι *transfixi*, *confossi*. Vulg. *interfecti*.

טַף, m. Lxx. Aq. & al. παιδίον, Vulg. & alii, *puer*, *puerulus*, *parvulus*. Lxx. item, τέκνον *filius*, νήπιον *infans*, ἔκγονα *soboles*, ἔμβρυον *fœtus*, λαὸς *populus*, ὄχλος (sic etiam Aq. & Sym.) *turba*, λοιπὸς *reliquus*, ἀπαρτία (Sym. φορτίον) *sarcina*, *supellex*, ἀποσκευὴ *apparatus*, οἰκία *domus*, *familia*, συγγένεια *cognatio*, σῶμα *corpus*, h. e. persona. Hoc nomen tam de maribus quam de puellis usurpatum fere collective sumitur; & caret plurali numero. Cum præf. הַטַּף & in pausa הַטָּף, *parvuli*, וְטַף, in pausa וְטָף, וְהַטַּף, & in pausa וְהַטָּף, *& parvuli*, בַּטַּף in pausa, *in parvulis*, מִטַּף in pausa, *præter parvulos*. Cum præf. & aff. טַפָּם *parvuli eorum*, וְטַפָּם *& parvuli eorum*, טַפְּכֶם *parvuli vestri*, m. וְטַפְּכֶם *& parvuli vestri*, m. לְטַפְּכֶם *parvulis vestris*, m. טַפֵּנוּ *parvuli nostri*, c. וְטַפֵּנוּ *& parvuli nostri*, c. לְטַפֵּנוּ *pro parvulis nostris*, c. וּלְטַפֵּנוּ *& pro parvulis nostris*, c. R. טָפַף *more puerorum incessit*.

טפח QAL, unde PIEL טִפַּח aut טִפֵּח, ex quo 3. p. s. f. PRAET. טִפְּחָה, Isai. 48. v. 13. Lxx. ἐστερέωσε *firmavit*, Vulg. *mensa est* (manus), alii, *palma extendit*, q. d. *palmavit* (cœlos), à nomine derivato טֹפַח *palma*. 1. p. s. c. טִפַּחְתִּי, Thren. 2. v. 22. Lxx. ἐκραταίωσα *roboravi*, *corroboravi*, sensu Hellenistico, h. e. τῶν Lxx. proprio, qui verbis Græcorum neutris agendi potestatem interdum affingunt. Vulg. *educavi*. Alii eodem sensu, *palmis*, sive *ulnis gestavi*.

טֶפַח & in alia forma

טֹפַח, m. Lxx. παλαιστὴς, Sym. σπιθαμὴ, Vulg. & alii, *palmus*, *spithama*. Aq. πῆχυς *mensura cubitalis*. Lxx. item, γεῖσον, 3. Reg. 7. v. 9. *suggrunda*, *suggrundium*, Vulg. *summitas parietum*, alii, *circumferentia*, sive *præcinctio*, qua laquearia & tectum innituntur, quæque fere palmaris esse solet; sive intrinsecus & extrinsecus parietem egreditur circiter mensurâ palmi. Ceterum טֹפַח sive טֶפַח *palmus*, erat mensura quatuor digitorum sibi invicem cohærentium. Vide Gram. Heb. tom. 2. p. 523. c. 1. & in Tabula. Cum præf. & in pausa וָטֹפַח *& palmus*. Plur. ex terminatione fem. & forma טֹפַח, טְפָחוֹת *palmi*, Vulg. Psal. 38. Heb. 39. v. 6. *mensurabiles*, S. Hieron. *breves*, alii, *palmares*, h. e. breves instar palmi. Cum præf. הַטְּפָחוֹת, 3. Reg. 7. v. 9. *suggrundia*, vide in sing. num. R. טָפַח in Piel, *palmo extendit*, *palmis gestavit*.

טִפֻּחִים m. plur. Thren. 2. v. 20. .... *parvuli* טִפֻּחִים, Lxx. θηλάζοντες μαστοὺς *lactentes ubera*, Vulg. *ad mensuram palmæ*, alii, *parvuli educationum*, h. e. qui educantur & ulnis geruntur. R. טָפַח in Piel, *educavit*, *palmis*, sive *ulnis gestavit*.

טפל QAL. Lxx. ἐπεσημειώσω, vel ἐπισημειώσομαι, Job. 14. v. 17. Vulg. *signo*, πληθύνομαι *multiplicor*. Alii, *conjungo*, *applico*, *compingo*, *consarcino*, *consuo*, *concinno*, *connecto*, &c.

PRAET. 3. p. pl. c. טָפְלוּ *concinnant*, *consuunt*.

BEN. pl. m. const. טֹפְלֵי, Job. 13. v. 4. Vulg. *fabricatores*, alii, *concinnatores*, Lxx. ἰατροὶ *medici*, sensum, non verbum, expresserunt. Sym. προστίθεσθε *adjungimini*.

FUT. 2. p. s. m. cum præf. וַתִּטְפֹּל *& consuisti*.

טִפְסָר m. Jerem. 51. v. 27. Lxx. in plurali numero, βελοστάσεις *jaculationes*. Alii, *dux*, *imperator*, *princeps*, nempe parvus, aut parvulorum; à טַף *parvus*, *puerulus*, & סַר pro שַׂר *princeps*, ex quibus nonnulli hanc vocem componunt. Vulg. ut nomen propr. accepit, *Taphsar*. Plur. ex forma טִפְסָר, & cum præf. & aff. וְטַפְסְרַיִךְ, Nah. 3. v. 17. Lxx. ὁ σύμμικτός σου *commixtus* (populus) *tuus*. Vulg. *& parvuli tui*. Alii, *& principes tui*. R. טפסר inusit.

טפף QAL, unde INFIN. cum præf. וְטָפֹף, Isai. 3. v. 16. *& more parvulorum incedere*, h. e. *incedebant*, Vulg. *plaudebant*,

Digitized by Google

Lxx. juncta hac voce cum præcedenti הָלִיךְ *ire*, καὶ τῇ πορείᾳ τῶν ποδῶν, *& incessu pedum*; ubi forte ποδῶν *pedum*, mendum est pro παίδων *puerorum*; à nomine inde derivato טַף *puer*, *parvulus*.

טְפַר m. Chald. Theod. ὄνυξ, Vulg. & alii, *unguis*. Hinc pl. cum præf. & aff. וְטִפְרוֹהִי, Dan. 4. v. 30. al. 31. *& ungues ejus*, m. וְטִפְרַיהּ, ibid. c. 7. v. 19. *& ungues ejus*, f. cum (י) abundante, secundum Massorethas, (-) pro (·), & affixo singul. pro plur. Vide Gram. Chald. t. 2. p. 582. c. 2. init. R. טפר inusit. Vel est ab Heb. צִפֹּרֶן *unguis*, literis צ & ט invicem commutatis.

טָפַשׁ QAL, 3. p. f. m. PRAET. Psal. 118. Heb. 119. v. 70. Lxx. ἐτυρώθη, Vulg. Lat. & alii, *coagulatum est* (cor eorum), S. Hieron. *incrassatum est*. Aq. ἐλιπάνθη *impinguatum est*. Alius, ἐσκληρύνθη *obduratum est*. Alius, ἀπελιθώθη *in lapidem versum est*. Sym. ἐμυελώθη *medullatum est*; mendose, ut videtur, pro ἐμυλώθη *induratum est*, *in molam versum est*.

טָפַת Mass. *Taphath*, Vulg. *Tapheth*, nomen proprium filiæ Salomonis, 3. Reg. 4. v. 11. Etym. *stillatio*, *distillatio*, *gutta*; à נָטַף *stillavit*, *distillavit*. Vel *parvula*; à טָפַף, unde טַף *parvulus*.

טָרַד QAL, unde BEN. f. m. טֹרֵד, Prov. 19. v. 13. Lxx. οὐχ ἁγνὸς *non purus*, *impurus*. Aq. σύντομος *continuus*, *assiduus*; sic etiam alii. Vulg. *jugiter perstillans*, h. e. cum gutta guttam continuo propellit, vide Verbum seq. Sym. κατεπείγων *festinans*. Et cap. 27. v. 15. Vulg. *perstillans*. Lxx. hic paraphrastas agunt.

טְרַד Chald. PEAL, Theod. ἐκδιώκω, Vulg. & alii, *ejicio*, *expello*, *depello*, *propello*.

BEN. pl. m. טָרְדִין *ejicientes* (erunt), *ejicient*.

PEIL f. m. טְרִיד *ejectus*, *abjectus*, *projectus est*.

טָרַח QAL, unde Hiph. הִטְרִיחַ, ex quo 3. p. f. m. FUT. יַטְרִיחַ, Job. 37. v. 11. Lxx. καταπλάσσει *format*; &, secundum alios codices, καταπλήσσει *percellit*. Sym. ἐπιβαρεῖ *onusta erit*. Vulg. *fatigat*. Alii, *onerat*, *aggravat*, h. e. densam efficit (Deus) nubem, ut pluviam demittat.

טֹרַח m. unde cum præf. לָטֹרַח, Isai. 1. v. 14. Lxx. εἰς πλησμονήν *in*, vel *ad saturitatem*, *satietatem*. Aq. Sym. Theod. εἰς ἐνόχλησιν *in defatigationem*, *in molestiam*. Vulg. adjective, *molesta*, neut. plur. Cum affix. טָרְחֲכֶם torhhachém, Deut. 1. v. 12. Lxx. κόπος ὑμῶν *labor vester*. Vulg. *negotia vestra*. Alii, *labor vester*, *molestiæ vestræ*, *gravamina vestra*, &c. Rad. טרח in Hiph. *gravavit*, *oneravit*, *negotium facessit*, &c.

טְרִיָּה f. à masc. inusit. טָרִי, Lxx. Vatic. Jud. 15. v. 15. ἐξερριμμένην, Complut. int. Alex. & Oxon. ἐρριμμένην, *jacta*, *ejecta*, *projecta*, Vulg. *quæ jacebit*. Alii, *recens*, *humida*, *putrescere incipiens*, & nondum siccata. Et Isai. 1. v. 6. Lxx. φλεγμαίνουσα, Vulg. *tumens*. Sym. χρῶμα *vulnus*, potito abstracto pro concreto. Alii, *recens*, *humens*, *humida*, *putrida*, *purulenta* (plaga). R. טרה inusit.

טְרִים pl. vide in טוּר, supra col. 705.

טֶרֶם Lxx. πρὸ *ante*, οὐδέπω *nequaquam*. Aq. Sym. οὔπω, Vulg. & alii, *nondum*. Alii item, *antequam*, *priusquam*, &c. Hæc particula habet post se Verbum nunc præteritum, nunc futurum, nunc infinitivum. Cum præf. הֲטֶרֶם *nonne antequam*, וְטֶרֶם *& nondum*, *& antequam*, בְּטֶרֶם *antequam*, מִטֶּרֶם, וּבְטֶרֶם *& antequam*, *antequam*.

טָרַף QAL. Lxx. ἁρπάζω, Vulg. & alii, *rapio*. Theod. διαρπάζω *diripio*. Aq. ἀλίσκω *capio*. Lxx. item, παίω *percutio*, συντρίβω *contero*, χρῶμαι *utor*. Sym. θηρεύω *venor*. Alii item, *discerpo*, *dilacero*, *dilanio*. Hoc Verbum proprium est ferarum, & metaphorice transfertur ad homines.

PRAET. 3. p. f. m. טָרַף & in pausa טָרָף, *rapit*. Cum præf. וְטָרַף *& rapiet*.

BEN. f. m. טֹרֵף *discerpens*. Plur. m. const. טֹרְפֵי *discerpentes*.

INFIN. טְרֹף *discerpendo*. Cum præf. & in alia forma, לִטְרֹף, & sequente Maqqaph לִטְרָף־ litroph *rapere*.

FUT. 3. p. f. m. יִטְרֹף, & in forma (-) mutati in (·) ob pausam, יִטְרָף *rapiet*, *rapiat*. Cum præf. וְיִטְרֹף *& rapiet*. 1. p. f. c. אֶטְרֹף *rapiam*.

Digitized by Google

NIPHAL נִטְרַף, Lxx. Θηριάομαι *venatione capior*, Θηριάλωτος γίνομαι *à feris capior*, Exod. 22. v. 12. al. 13. ubi jungitur cum infinitivo Qal טָרֹף. Alii, *discerpor*, *dilanior*, &c.

Fut. 3. p. f. m. יִטָּרֵף *discerpetur*, *dilaniabitur*.

PUAL טֹרַף, unde 3. p. f. m. Praet. cum infinitivo Qal טָרֹף, sic: טָרֹף טֹרַף, Gen. 37. v. 33. *discerpendo discerptus est* (Joseph), h. e. certissime à feris discerptus est. Lxx. Θηρίον ἥρπασε τὸν Ἰωσήφ, *bestia rapuit*, Vulg. *devoravit* (Joseph), sensum paraphrastice reddiderunt. In pausa, quæ (-) mutavit in (·), & cum eodem infinitivo Qal, טֹרָף, Gen. 44. v. 28. Lxx. Θηριόβρωτος γέγονε *à bestia comestus est*, Vulg. *bestia devoravit eum*.

HIPHIL הִטְרִיף, unde 2. p. f. m. Imper. cum præf. הַטְרִיפֵנִי, Prov. 30. v. 8. Lxx. αὐτάρκη, Sym. διάταξον *statue*, Vulg. *tribue* victui meo necessaria. Alii, *ale me*, *ciba me*, c.

טָרָף m. Gen. 8. v. 11. Lxx. κάρφος *festuca*. Vulg. periphrasticωs, *virentibus foliis*. Alii, *raptum*, *discerptum* (folium). Rad. טָרַף *rapuit*, *discerpsit*.

טֶרֶף & in pausa טָרֶף, m. Lxx. Aq. ἅλωσις *captura*. Sym. Θηριάλωσις *captura ferarum*. Aq. Sym. Theod. Θήρα *venatio*, *præda venatu capta*. Theod. item, κάρπιμος *fructifer*. Lxx. item, ἅρπαγμα *rapina*, διαρπαγή *direptio*, βορά, βρῶμα, τροφή, *cibus*, *esca*, *nutrimentum*, etiam hominum, βλαστὸς *germen*, Θηρίον *fera*, *bestia*. Et adjective, αἰώνιος *æternus*, Psal. 75. Heb. 76. v. 4. al. 5. ubi ΑΙΩΝΙΩΝ mendosum videtur pro ΑΛΩΣΕΩΝ, vide Gram. Heb. t. 2. p. 137. c. 2. Cum præf. וָטֶרֶף *& præda*, לְטָרֶף in pausa, *ad prædam*, מִטֶּרֶף *à præda*. Cum præf. טַרְפּוֹ *præda ejus*, m. טַרְפֵּךְ *rapina tua*, f. Plur. const. טַרְפֵּי, Ezech. 17. v. 9. Vulg. *palmites*. Alii, *frondes*, *folia*. Lxx. juncta hac voce cum sequenti צִמְחָהּ, τὰ προανατέλλοντα αὐτῆς *præcoces fructus ejus*. Rad. טָרַף *rapuit*, *diripuit*, & in Hiphil *cibavit*, *aluit*.

טְרֵפָה f. Lxx. ἁρπαγή *rapina*. Et adjective, Θηριάλωτος *à feris captus*. Sym. Θηριόβρωτος *à feris devoratus*. Alii, *discerptum*, *dilaceratum*, *dilaniatum*, *à feris occisum* (animal). Cum præf. הַטְּרֵפָה *discerptum*, וּטְרֵפָה *& discerptum*. R. טָרַף *rapuit*, *discerpsit*, *dilaceravit*.

טַרְפְּלָיֵא Mass. *Tarpelaiê*, Vulg. *Terphalei*, nomen proprium populi, quem transtulit Asenaphar in Samariam, Esd. 4. v. 9. Etym. *raptores fatigati*, aut *laboriosi*; à טָרַף *rapuit*, & לָאָה *defatigatus est*, *laboravit*. Vel *series miraculosa*, aut *ruinosa*; à טוּר *series*, & פָּלָא *mirum fuit*, aut נָפַל *cecidit*, &c.

יאב יאת יאז יאי

יָאַב QAL, unde 1. p. f. c. Praeteriti in pausa; quare secunda radicalis א afficitur (·) loco (-), יָאָבְתִּי, Psal. 118. Heb. 119. v. 131. Lxx. ἐπεπόθουν, Vulg. Lat. & alii, *desiderabam*, *desideravi*, *concupivi*.

יָאָה QAL, unde 3. p. f. f. Praet. in pausa יָאָתָה pro יָאֲתָה, Jerem. 10. v. 7. Complut. & Theod. πρέπει *decet*, *convenit* (ut timearis). Sic etiam recentiores. Vulg. *tuum est decus*. Vacat apud Lxx. Vat. Sunt qui hanc personam referant ad Verbū נָאָה, quod vide infra suo loco.

יַאֲזַנְיָהוּ & cum syllabica adjectione, יַאֲזַנְיָה Mass. *Iáazaniá* & *Iáazaniáhou*, Vulg. *Jezonias*, nomen proprium 1°. filii Maachati, 4. Reg. 25. v. 23. 2°. Jeremiæ alius à Propheta, Jerem. 35. v. 3. Etym. *auscultatio Domini*; ab אָזַן in Piel & Hiph. *auscultavit*, & יָהּ *Dominus*. Vel *statera Domini*; à מֹאזְנַיִם *statera*, & יָהּ *Dominus*.

יָאִיר Mass. & Vulg. *Iair*, aut *Jair*, nomen propr. 1°. filii Segub filii Esron, 1. Paral. 2. v. 22. &c. 2°. Judicis Israël, Jud. 10. v. 3. Etym. *illuminans*, vel *illuminatus*; ab אוֹר *luxit*, in Hiph. *illuminavit*. Vel *fluvius*, aut *fluvialis*; ab יְאֹר *fluvius*.

Digitized by Google

יאירי Maſſ. *Iáiri*, Vulg. *Iáirités*, 2. Reg. 20. v. 26. nomen commune incolis urbium quæ erant ſub ditione Jair Judicis Iſraël. Vide nomen præcedens cum ejus etymologia.

יאל QAL, unde NIPHAL נואל, Lxx. ἀγνοέω *ignoro*, ἐκλείπω *deficio*, οὐ δύναμαι *non poſſum*. Alii, *ſtulteſco*, *ſtulte*, *temere ago*, *ſtulta committo*.

Praet. 3. p. pl. c. נואלו *ſtulte egerunt*, *ſtulti facti ſunt*. Cum præfix. & in pauſa, quæ (-) vocis primariæ revocatum mutavit in (־), ונואלו *& ſtulte egerunt, ut ſtulti fiant*. 1. p. pl. c. נואלנו *ſtulte egimus*, *ſtulta commiſimus*.

HIPHIL הואיל Lxx. ἄρχομαι, Vulg. & alii, *incipio*, ἔχω *habeo*, καταμένω *permaneo*. Sym. 1. Reg. 17. v. 39. σκάζω, alius, χωλαίνω, *claudico*. Lxx. ibid. κοπιάω *laboro*, ad orationis ſeriem ſive ſenſum potius quam ad verbi ſignificationem reſpexerunt. Lxx. item adverbialiter, ἐπιεικῶς, ἱκανῶς, *æque*, *decenter*. Alii item, *volo*, *acquieſco*, *animum induco*, *tento*, *experior*, &c.

Praet. 3. p. ſ. m. הואיל *voluit*. 2. p. ſ. m. הואלת *voluiſti*. 1. p. ſ. c. הואלתי *volui*. 1. p. pl. c. הואלנו *voluimus*.

Imper. 2. p. ſ. c. הואל, & ſequente Maqqaph הואל־, *velis*. 2. p. pl. m. הואילו *velitis*.

Fut. 3. p. ſ. m. cum præf. ויואל *& volet*. Cum (־) in ultima loco (-) ob accentum ad penultimam vi (ו) convertentis retractum, ויואל & ויואל, *& voluit*.

יאר & יאור, m. Lxx. Aq. Sym. Theod. ποταμός, Vulg. & alii, *fluvius*. Lxx. item & Sym. διῶρυξ *foſſa*, *canalis*. Aq. Sym. item, ῥεῖθρον *fluentum*. Alii item, *rivus* proprie manibus hominum ad irrigandos agros effoſſus. Cum præf. היאור *rivus*, ſine daghéſch in (י) quanvis ſequatur gutturalis; quia nomen iſtud excipitur, vide Gram. Heb. t. 1. p. 69. c. 2. Sic cum aliis præf. ביאור & ביאר, *in rivo*, כיאור, &c, ſublata prima rad. (י) per aphæreſin, כאר, Amos. 8. v. 8. כיאור, *ſicut rivus*. Pro (י) loco (-) ſub כ, vide eand. Gram. ibid. p. 375. c. 2. fin. Cum ה præfix. & ה locali, היארה *in rivum*, *in fluvium*. Cum affix. יארי *rivus meus*, c. Plur. abſol. יארים, & cum præf. היארים, *rivi*. Cum aliis præf. ביארים *in rivis*. Conſt. יארי & יאורי, *rivi*. Cum aff. יאריו *rivi ejus*, m. יאריך *rivi tui*, m. יאריהם *rivi eorum*. R. יאר inuſit. Quidam referunt ad אור *luxit*, *ſplenduit*; quod rivorum aquæ ſint limpidæ.

יאש QAL, unde NIPHAL נואש, Lxx. ἀνέχομαι *ſuſtineo*. Sym. ἀπέχομαι *abſtineo*. Aq. ἀπογινώσκω, Vulg. *deſpero*, *ſpem abjicio*. Lxx. item, ἀνίημι *remitto*, παύομαι, Vulg. & alii, *quieſco*, *ceſſo*, *deſino*, ἀνδρίζομαι *viriliter ago*, per antiphraſin. Alii item imperſonaliter, *actum*, *deſperatum*, *conclamatum eſt*.

Praet. 3. p. ſ. m. נואש & in pauſa נואש, *deſperatum*, *conclamatum eſt*. Cum præf. ונואש *& deſperabit*, *& deſperet*.

Ben. ſ. m. נואש, Job. 6. v. 26. *deſperatus*, *conclamatus*.

PIEL יאש, unde Infin. cum præfix. ליאש, Eccle. 2. v. 20. Lxx. Vatic. ἀποτάξασθαι, Ald. ἀνατάξασθαι, Vulg. *ad renuntiandum*. Alius, ἀπειπεῖν *labori ſuccumbere*. Alii, *ad fruſtrandum*, *ad ſpe deſtituendum*, *ad remittendum*, h. e. *ad faciendum ut cor meum remittat laborem*.

יאשיהו Maſſ. *Ióſchiiáhou*, Vulg. *Joſiás*, nomen proprium filii Amon filii Manaſſe regis Juda, 4. Reg. 22. v. 3. Etym. *ignis Domini*; ex אש *ignis*, & יה aut יהו, *Dominus*.

יאת QAL. Lxx. ὁμοιόομαι, Vulg. *aſſimilor*, *ſimilis ſum*, συμφωνέω *conſono*, *idem ſentio*. Sym. πείθομαι *obedio*, *morem gero*. Vª. edit. εὐνοέω *benevolo animo ſum*. Vulg. & alii item, *acquieſco*, *conſentio*, *complaceo*, &c.

Praet. 3. p. ſ. f. in pauſa יאתה, Jerem. 10. v. 7. *conſonat*, *decet*, *convenit*, &c. Alii hanc perſonam referunt ad נאה, vide ſupra col. 719.

Fut. 3. p. pl. m. ex forma quieſc. Pe (י) & Aiin, יאותו *acquieſcant*. Sic cum præfix. ויאתו *& acquieverunt*. 1. p. pl. c. ex eadem forma compoſita נאות, & cum ה

Digitized by Google

parag. נָאוֹתָה, *acquiescemus, acquiescamus.* Pro hac duplici forma vide Gram. Heb. tom. 1. p. 236. c. 1. 2. ubi aliter explicatur hæc anomalia.

יְאָתְרַי vel יְאַתְרַי, Maſſ. *Ieátherái* vel *Ieothrái*, Vulg. *Iethrái*, nom. proprium filii Zara, 1. Paral. 6. v. 6. al. 21. Etym. *explorans*; ex תּוּר *explorare*. Vel Chald. *locus*; ab אֲתַר idem.

יבב QAL, unde PIEL in forma perfecta, יִבֵּב, ex quo 3. p. ſ. f. Fut. cum præf. וַתְּיַבֵּב, Jud. 5. v. 28. Complut. *καὶ κατεμάνθανεν* & *ſciſcitabatur.* Vulg. & *ululabat.* Alii, & *vociferabatur*, & *clamabat*, & *exclamabat*, & *ejulabat.* Vacat apud Lxx. Vatic.

יְבוּל m. Lxx. *ἐκφόριον*, Sym. *φορά*, alius, *ἐκφορία proventus.* Lxx. item, *γέννημα*, Vulg. *germen*, *σπόρος ſemen*, *καρπὸς*, Vulg. *fructus*, *ἰσχὺς fortitudo*, h. e. fructus terræ, *ἀπώλεια perditio*, Job. 20. v. 28. Alii item, *pabulum*; & generatim quidquid terra profert in uſus hominum & animalium. Cum præfix. וִיבֻל & *pabulum*, pro (ְ) ſub (ו), vide Gram. Heb. tom. 1. pag. 385. col. 1. Cum præf. & aff. יְבוּלָהּ *fructus ejus*, f. יְבֻלָהּ, cum (ֻ) pro (וּ), & *fructus ejus*, f. יְבוּלָם *proventus eorum.* Rad. יָבַל in Hiphil, *attulit, adduxit, produxit, protulit*, &c.

יְבוּס Maſſ. *Ievoús*, Vulg. *Jebuſæus*, nomen proprium urbis in Tribu Benjamin, quæ poſtea dicta eſt Jeruſalem, Jud. 19. v. 10. Etym. *conculcatio*; à בּוּס *conculcare.* Vel *præſepium*; ab אֵבוּס idem, mutato א in (י).

יְבוּסִי Maſſ. *Ievousí*, Vulg. *Jebuſæus*, nomen propr. filii Chanaan, Gen. 10. v. 16. &c. Ab eo Jeruſalem primum dicta eſt Jebus, & cives ejus Jebuſæi, Gen. 15. v. 20. Etym. *conculcatus*, &c. vide nomen præcedens.

יִבְחָר Maſſ. *Iivhhár*, Vulg. *Jebahár*, nomen propr. filii Davidis, 2. Reg. 5. v. 15. &c. Etym. *electio*, vel *electus*; à בָּחַר *elegit.*

יָבִין Maſſ. *Iavín*, Vulg. *Jabín*, nomen proprium regis Aſor, Joſ. 11. v. 1. &c. Etym. *intelligens*, vel *ædificans*; à בִּין vel בָּן, *intelligere*, aut בָּנָה *ædificavit.*

יָבֵיש גִּלְעָד Maſſ. *Iavéſch Giládh*, Vulg. *Jabés Galaád*, nomen proprium civitatis in dimidia Tribu Manaſſe trans Jordanem, 1. Reg. 11. v. 1. Etym. *ſiccitas* vel *confuſio acervi teſtimonii*; à יָבֵשׁ *aruit*, *ſiccitas eſt*, vel בּוֹשׁ *confundi*, גַּל *acervus*, & עֵד *teſtis*, *teſtimonium.* Ceterum (י) in יָבֵיש eſt antiqua vocalis *e*, quæ poſt adjectas motiones ut ſupervacanea reſecatur, Judic. 21. v. 8. Vide infra יָבֵשׁ גִּלְעָד, col. 727.

יבל QAL, unde HIPHIL הוֹבִיל, Lxx. *φέρω fero*, *ἀνάγω adduco*, *ἀπάγω abduco.* Alii item, *deduco*, *reduco*, *produco.*

Fut. 3. p. ſ. m. cum affix. יוֹבִילֵנִי & יֹבִלֵנִי, *deducet me.* 1. p. ſ. c. cum aff. אוֹבִילֵם *adducam eos.* 3. p. pl. m. יוֹבִילוּ, & cum ן paragog. ac hhólem defic. יֹבִלוּן *adducent.* Cum aff. יוֹבִלוּהָ *deducunt eam.*

HOPHAL הוּבַל, Lxx. *ἄγομαι ducor*, *ἀναφέρομαι*, *ἀποφέρομαι abducor*, *διάγομαι traducor*, *εἰσάγομαι inducor*, *ἀπαλλάττομαι transferor*, *ἐμπορεύομαι mercor.* Aq. Theod. *ἀνάγομαι deportor.* Theod. item, *ἀπάγομαι abducor.* Alii item, *deducor.*

Fut. 3. p. ſ. m. יוּבַל & in pauſa, quæ mutavit (ַ) in (ָ), יוּבָל *adducetur.* 3. p. ſ. f. תּוּבַל, idem. 1. p. ſ. c. in pauſa אוּבָל *translatus eſſem.* 3. p. pl. m. in eadem pauſa יוּבָלוּ *adducentur.* 3. p. pl. f. תּוּבַלְנָה *educuntur.* 2. p. pl. m. in pauſa & cum ן parag. תּוּבָלוּן *deducemini.*

יבל Chald. PEAL, unde APHEL אוֹבֵל, Lxx. *ἀποφέρω auſero*, Vulg. *aſporto*, *κομίζω fero*, Vulg. *affero.* Alii ſimiliter, *deferro*, *deporto*, &c.

Praet. 3. p. ſ. m. cum (ו) præf. ה pro א charact. ſervato (י), & cum (ַ) pro hhólem וְהֵיבַל, Eſd. 5. v. 14. & *deportaverat.* Vide Gram. Chald. tom. 2. p. 601. c. 1.

Infin. cum (ו) præf. ה pro א charact. ſervato (י) cum (ָ), ut ſupra in Præt. & cum ה pro א parag. וּלְהֵיבָלָה, Eſd. 7. v. 15. & *ad ferendum.* Vide Gram. Chald. t. 2. p. 601. c. 2.

יָבָל m. unde plur. conſt. יִבְלֵי־מַיִם, Iſai. 30. v. 25. Lxx. *ὕδωρ διαπορευόμενον aqua pertranſiens.* Sym. *ἀγωγοὶ* vel *ἀγωγαὶ ὑδάτων ductus aquarum*, h. e. *aquaductus.* Vulg. *curren-*

Digitized by Google

tes aquæ. Et cap. 44. v. 4. Lxx. *παραῤῥέον ὕδωρ præterfluens aqua*, Vulg. *præterfluentes aquæ.* Alii utrobique, *aquæductus.* R. יָבַל in Hiphil, *duxit*, *adduxit*; unde *aquæductus*, quod aquam vehat aut ducat.

יָבָל Maſſ. *Iovál*, Vulg. *Jabél*, nomen proprium filii Lamech ex Ada uxore, Gen. 4. v. 20. Etym. *adducens*; à יָבַל in Hiphil, *adduxit.* Vel *defluens*; à נָבַל *defluxit.* Vel *ſeneſcens*, *inveteratus*; à בָּלָה *inveteratus eſt.* Vel *jubileus*; à יוֹבֵל idem.

יָבָל vide infra יוּבַל.

יִבְלְעָם Maſſ. *Iivleám*, Vulg. *Jeblaám*, nom. proprium civitatis in dimidia Tribu Manaſſe cis Jordanem, Joſ. 17. v. 11. Jud. 1. v. 27. 4. Reg. 9. v. 27. Etym. *inveteraſcens* aut *defluens populus*; à בָּלָה *inveteratus eſt* aut *defluxit*, & עַם *populus.* Vel *deglutiens eos*; à בָּלַע *deglutivit*, *abſorpſit*, & affix. 3. p. pl. m.

יַבֶּלֶת f. Levit. 22. v. 22. Lxx. *μυρμηκιῶντ myrmeciis*, ſeu *verrucis laborans*, h. e. ita affectus, quaſi formicas repentes ſentiret. Vulg. *habens papulas.* Alii, *verruca*, ſeu *porrus*, *bulla fluens*, *fluxus*, *papilla producens fluxum.* R. נָבַל *fluxit*, *defluxit.*

יבם QAL, unde PIEL יִבֵּם, Lxx. Aq. *ἐπιγαμβρεύω*, Vulg. & alii, *uxorem fratris*, aut *propinqui alterius ſine liberis defuncti in conjugem accipio.* Lxx. item, *συνοικέω cohabito.* Vulg. item & alii, *ſocior*, *affinitatem ineo.*

PRAET. 3. p. ſ. m. cum præf. & affix. וְיִבְּמָהּ, *& uxorem acceperit eam*, Deut. 25. v. 5.

INFIN. cum aff. יַבְּמִי *uxorem ducere me*, Deut. 25. v. 7.

IMPER. 2. p. ſ. m. cum præf. וְיַבֵּם, Gen. 38. v. 8. *& uxorem (eam) accipe*, *cohabita* (cum ea). Vulg. *& ſociare illi.*

יָבָם m. Lxx. *ἀδελφὸς τοῦ ἀνδρὸς*, Aq. *ἐπιγαμβρευτὴς*, Vulg. & alii, *frater mariti*, *levir.* Hinc cum aff. יְבָמָהּ *levir ejus*, f. Deut. 25. v. 5. יְבָמִי *levir meus*, c. ibid. v. 7. R. יָבַם in Piel, *fratris defuncti uxorem in conjugem accepit.*

יְבֶמֶת f. Lxx. *γυνὴ τοῦ ἀδελφοῦ*, Vulg. *uxor fratris*, *σύννυμφος connupta*, *connurus*, *γυνὴ*, Vulg. *mulier* ſimpliciter, ſed ſubintelligitur *fratris.* Alii eodem ſenſu, *glos*, *fratria.* Hinc cum affix. יְבִמְתּוֹ *glos ejus*, m. יְבִמְתֵּךְ *glos tua*, f. cum (·) ſub מ loco (-), quia nomen iſtud excipitur. Vide Gram. Heb. tom. 1. p. 98. c. 1. fin. R. יָבַם in Piel, *uxorem fratris defuncti in conjugem accepit.*

יַבְנְאֵל Maſſ. *Iavneél*, Vulg. *Jebnaël*, & *Jebneél*, nom. proprium civitatis 1°. Tribus Juda, deinde Tribus Dan, Joſ. 15. v. 11. 2°. alterius civitatis in Tribu Nephthali, Joſ. 19. v. 33. Etym. *ædificatio* vel *intellectus Dei*; à בָּנָה *ædificavit*, vel בִּין *intelligere*, & אֵל *Deus.*

יַבְנֶה Maſſ. *Iavné*, Vulg. *Jabniá*, nomen proprium civitatis in campeſtribus Tribus Dan, 2. Paral. 26. v. 6. Etym. *ædificans* aut *intelligens*; à בָּנָה *ædificavit*, aut בִּין *intelligere.*

יִבְנְיָה Maſſ. *Iivneiá*, Vulg. *Jobaniá*, nom. proprium filii Jeroham, 1. Paral. 9. v. 8. Etym. eadem ac nominis præcedentis.

יִבְנִיָּה Maſſ. *Iivniiá*, Vulg. *Jebaniás*, nom. proprium patris Rahuel, 1. Paral. 9. v. 8. Etym. *ædificatio*, vel *intellectus Domini*; à בָּנָה *ædificavit*, aut בִּין *intelligere*, & יָהּ *Dominus.*

יַבֹּק Maſſ. *Iabbóq*, Vulg. *Jabóc* & *Jebóc*, nomen proprium torrentis, qui è montibus Arabiæ per fines Tribuum Gad & dimidiæ Tribus Manaſſe fluens Jordanem ingreditur, ubi ipſe Jordanis è mari Galilææ egreditur, Gen. 32. v. 22. Joſ. 12. v. 2. Etym. *evacuatio* aut *lucta*; à בָּקַק *evacuatus eſt*, aut אָבַק in Niph. *luctatus eſt.*

יבש QAL. Lxx. Aq. Sym. Theod. *ξηραίνομαι*, Vulg. & alii, *ſiccor*, *exſiccor*, *areſco.* Lxx. item, *ξηρὸς γίνομαι aridus fio*, *καταισχύνομαι confundor*; à בּוֹשׁ *confundi*, quocum hoc Verbum affinitatem habet. Et tranſitive, *ἀναξηραίνω exſicco*, Oſe. 13. v. 15.

PRAET. 3. p. ſ. m. יָבֵשׁ *aruit.* Cum præf. וַיָּבֵשׁ *& aruit.* 3. p. ſ. f. יָבְשָׁה *aruit.* 3. p. pl. c. יָבְשׁוּ & in pauſa, quæ revocavit (··) motionem primariæ vocis, יָבֵשׁוּ *aruerunt.* Cum præf. & in eadem pauſa, וַיָּבֵשׁוּ *& aruerunt.*

INFIN. יְבֹשׁ *arescendo*, *siccando*. Cum præf. & in forma יְבֹשׁ, בִּיבֹשׁ *in arescendo*. Pro (׳) sub ב, vide Gram. Heb. tom. 1. p. 379. c. 2. fin.

FUT. 3. p. s. m. יִיבַשׁ, & in pausa, quæ mutavit (-) in (-), יִיבָשׁ, *arescet*. Cum præfix. וַיִּבַשׁ, וַיִּיבַשׁ, & in pausa וַיִּבָשׁ, *&* *exaruit*, וְיָבֵשׁ *&* *arescet*, *&* *aruerit*. 3. p. s. f. תִּיבַשׁ & in pausa תִּיבָשׁ, *arescet*. Cum præf. וַתִּיבַשׁ *&* *exaruit*. 1. p. s. c. in pausa אִיבָשׁ *aresco*, *exarui*. 3. p. pl. m. in pausa quæ (-) primariæ vocis revocatum mutavit in (-), יִיבָשׁוּ *exarescunt*. Sic cum præf. & in ead. pausa, וְיָבֵשׁוּ *&* *arescunt*, וְיָבֵשׁוּ *&* *siccati fuerint*, *&* *aruerunt*.

PIEL יִבֵּשׁ, Lxx. ξηραίνω, Vulg. & alii, *sicco*, *exsicco*, *aresacio*. Lxx. item passive, ξηραίνομαι *siccor*, Prov. 17. v. 22. ubi forte pro תְּיַבֶּשׁ־ legebat תִּיבַשׁ.

FUT. 3. p. s. m. cum præf. & aff. וַיַּבְּשֵׁהוּ, Nahum 1. v. 4. contracte pro וַיְיַבְּשֵׁהוּ, *&* *aresacit ipsum*. Vide Gram. Heb. t. 1. p. 361. c. 2. fin. 3. p. s. f. תְּיַבֵּשׁ, & sequente Maqqaph תְּיַבֶּשׁ־, *aresaciet*, *exsiccat*.

HIPHIL הוֹבִישׁ, Lxx. Sym. ξηραίνω *sicco*. Lxx. item, ἀποξηραίνω *exsicco*. Sic etiam alii. Et intransitive, *aresco*, *exaresco*, *confundor*, quasi à בּוֹשׁ *confundi*.

PRAET. 3. p. s. m. הוֹבִישׁ *arefecit*. 2. p. s. m. הוֹבַשְׁתָּ *arefecisti*. 1. p. s. c. הוֹבַשְׁתִּי *arefeci*. Cum præf. וְהוֹבַשְׁתִּי *&* *siccavi*. 3. p. pl. c. cum præf. וְהוֹבִישׁוּ *&* *arescent*.

FUT. 1. p. s. c. אוֹבִישׁ *aresaciam*.

יָבֵשׁ adject. m. Lxx. Aq. Sym. Theod. ξηρός, Lxx. item, κατάξηρος, *aridus*. Lxx. item, ὑπὸ πνεύματος φερόμενος *à vento agitatus*. Et substant. ξηρασία *ariditas*, παθοῦσα *passa*. Fem. יְבֵשָׁה *arida*. Plur. m. cum præf. וִיבֵשִׁים *&* *aridæ*, *&* *siccæ* (uvæ). Pro (׳) cum (ו), vide Gram. Heb. tom. 1. p. 385. c. 1. 2. Plur. fem. יְבֵשׁוֹת, & cum præfix. הַיְבֵשׁוֹת, *arida*, *sicca* (ossa). R. יָבֵשׁ *aruit*, *siccatus est*.

יָבֵשׁ Mass. *Iavésch*, Vulg. *Jabés*, nom. proprium patris Sellum, 4. Reg. 15. v. 10. Etym. *siccitas*, aut *confusio*; à יָבֵשׁ *aruit*, *siccus fuit*, aut בּוֹשׁ *confundi*.

יָבֵשׁ גִּלְעָד Mass. *Iavésch Giládh*, Vulg. *Jabés Galaád*, Judicum 21. v. 8. Vide supra col. 724. יָבֵישׁ גִּלְעָד.

יַבָּשָׁה f. Lxx. Aq. Sym. Theod. ξηρά (γῆ), Vulg. & alii, *arida* (terra). Lxx. item, ἄνυδρος *sine aqua*, *carens aqua*, τὸ ξηρὸν *aridum*, *siccum*, supple solum. Et substantive, ξηρασία *ariditas*, γῆ *terra*, Jon. 1. v. 13. Aq. item, χέρσος *continens*, *locus desertus* *&* *incultus*. Cum præf. בַּיַּבָּשָׁה *arida*, בַּיַּבָּשָׁה *in arida*, *in sicco*, לַיַּבָּשָׁה *aridam*, לַיַּבָּשָׁה *in aridam*. R. יָבֵשׁ *aruit*, *siccatus est*.

יִבְשָׂם Mass. *Iivsám*, Vulg. *Jebsém*, nomen proprium filii Thola filii Issachar filii Jacob, 1. Paral. 7. v. 1. al. 2. Etym. *aromatizans*; à בָּשָׂם. Vel בֹּשֶׂם, *aroma*. Vel *confusio*, aut *siccitas eorum*; à בּוֹשׁ *confundi*, aut יָבֵשׁ *aruit*, & affix. 3. p. pl. m.

יַבֶּשֶׁת f. Lxx. ξηρά, Vulg. & alii, *arida*. Idem nomen est ac superius יַבָּשָׁה, sed in alia forma. Hinc cum præf. וְיַבֶּשֶׁת *&* *arida*, בַּיַּבָּשֶׁת in pausa, *in arida*. R. יָבֵשׁ *aruit*, &c.

יְבֹשֶׁת f. Gen. 8. v. 7. עַד־יְבֹשֶׁת, Lxx. ἕως τοῦ ξηρανθῆναι, Vulg. *donec siccarentur* (aquæ). Hanc vocem acceperunt pro Infinitivo anomalo Qal. Aliis est substantivum *siccatio*, *exsiccatio*. Vide Gram. Heb. t. 1. p. 234. c. 2. R. יָבֵשׁ *aruit*, *siccatus*, *exsiccatus est*.

יַבֶּשְׁתָּא f. Chald. emphat. Dan. 2. v. 10. Theod. ξηρά *arida*, Vulg. & alii, *terra*. R. יְבֵשׁ Heb. & Chald. *aruit*, *exaruit*.

יִגְאָל Mass. *Iighál*, Vulg. *Igaál* & *Iegaál*, nom. proprium 1°. filii Nathan de Soba, 2. Reg. 23. v. 36. 2°. filii Semeiæ filii Sechemiæ, 1. Paral. 3. v. 22. Etym. *redemtor*, vel *redemtus*, vel *inquinatus*; à גָּאַל *redemit*, in Piel item, *contaminavit*, *inquinavit*.

יָגֵב m. unde plur. cum præf. וְיֹגְבִים, Jerem. 39. v. 10. Complut. καὶ ἀγροὶ *&* *agri*. Sic etiam alii. Theod. καὶ ὑδρεύματα *&* *aquationes*, *&* *irrigationes*. Vulg. *&* *cisternæ*. Vacat apud Lxx. Vatic. R. יָגַב inusit.

יֹגֵב m. unde pl. cum præf. וּלְיֹגְבִים, 4. Reg. 25. v. 12. Jerem. 52. v. 16. Lxx. καὶ εἰς γεωργοὺς, Vulg. & alii, *&* *in agricolas*. Iidem Lxx. 4. Reg. 25. v. 12. vocem Hebraicam, sed amanuensium imperitia pro more corruptam, καὶ εἰς γαβιν retinent. R. יָגַב inusit.

Digitized by Google

יָגְבְּהָה Maſſ. *Ioghbehá*, Vulg. *Jegbaá*, nomen proprium civitatis in Tribu Gad, quam inſtauraru[nt] ipſi Gaditæ, Num. 32. v. 35. Jud. 8. v. 11. Etym. *exaltatio*, ſive *altitudo*; à גָּבַהּ *altus*, *elatus*, *exaltatus fuit*.

יִגְדַּלְיָהוּ Maſſ. *Iighdaliáhou*, Vulg. *Jegedeliá*, nom. proprium patris Hanan, Jerem. 35. v. 4. Etym. *magnitudo Domini*; ex גָּדַל *magnus fuit*, & יָהּ *Dominus*.

יָגָה QAL, unde NIPHAL נוּגָה, ex quo Ben. pl. m. conſt. ob ם ſequens נוּגֵי, Soph. 3. v. 18. cum (וּ) pro (וֹ), vide Gram. Heb. tom. 1. p. 292. c. 2. Lxx. *συντετριμμένους contriti*. Vulg. *nugæ*, vocem Hebraïcam retinuit ex qua Latinam *nugæ* derivatam credidit. Vide Gram. ibid. Aq. teſte S. Hieron. comm. in h. l. tom. 3. novæ edit. col. 1679. *tranſlati*; ſic fere etiam Paraph. Chald. & R. Salomon, qui ad Verbum הָגָה *abſtulit*, *removit*, reſpexerunt. Alii, *mæſti*, *mœrore affecti*. Fem. נוּגוֹת, Thren. 1. v. 4. cum eodem (וּ) pro (וֹ), Lxx. *ἀγόμεναι ducta*, *abducta*; ab eodem verbo הָגָה *removit*. Vulg. *ſqualida*. Alii, *mæſtæ*, *mœrore affecta*.

PIEL יִגָּה, unde 3. p. f. m. Fut. cum præf. וַיַּגֶּה, Thren. 3. v. 33. contracte pro וַיְיַגֶּה, vide Gram. Heb. tom. 1. p. 296. c. 1. Lxx. *καὶ ἐταπείνωσεν & humiliavit*, Vulg. *& abjecit*, alii, *& mœrore*, *& mæſtitia affecit*.

HIPHIL הוֹגָה, Lxx. *ἀδικῶ inique ago*, *injuſte opprimo*, *ἔγκοπον ποιῶ laborioſum facio*, *ταπεινόω*, Vulg. *humilio*. Sym. *ἀνακαλέω revoco*. Alius, *ἐπάγω induco*. Vulg. item, *loquor*, ab הָגָה *meditatus*, *loquutus eſt*; *abjicio*, *affligo*. Alii, *mœrore*, *mæſtitia afficio*.

Praet. 3. p. ſ. m. הוֹגָה *mœrore affecit*.

Ben. plur. m. cum affix. מוֹגַיִךְ *affligentes*, *humiliantes te*, f.

Fut. 2. p. pl. m. cum ן paragogico, & mutata tertia rad. ה in (י), תּוֹגְיוּן *affligetis*, *mœrore afficietis*. Vide Gram. Heb. t. 1. p. 303. c. 2.

יָגוֹן m. Lxx. Theod. *λύπη*, Lxx. item, *ὀδύνη*, *dolor*. Sym. *μέριμνα ſolicitudo*, *ταλαιπωρία miſeria*. Lxx. item, *ἔκλυσις diſſolutio*, *κόπος*, *πόνος*, *labor*, *πένθος luctus*. Alii, *mœror*, *mæſtitia*. Cum præf. וְיָגוֹן *& mœror*, בְּיָגוֹן *cum mœrore*, מִיָּגוֹן *à mœrore*. Cum præf. & affix. מִיגוֹנָם *à mœrore eorum*. Pro (י.) cum ם, vide Gram. Heb. t. 1. p. 70. c. 2. Rad. יָגָה in Piel, *mœrore affecit*.

יָגוֹר m. Lxx. Jerem. 22. v. 25. Verbal. *εὐλαβῇ revereris*. Ibid. c. 39. v. 17. *φοβῇ times*. Vulg. utrobique, *formidas*. Alii, *timens*, *formidans* (es). R. יָגֹר *timuit*, *formidavit*.

יָגוּר Maſſ. *Iaghoúr*, Vulg. *Jagúr*, nomen propr. civitatis in Tribu Juda auſtralem inter & Orientalem plagam, Joſ. 15. v. 21. Etym. *colonus*, *advena*, *peregrinus*; à גּוּר *advenam eſſe*, *peregrinari*. Vel *timens*; à יָגֹר *timuit*. Vel *congregans*; ab אָגַר *congregavit*.

יָגִיעַ m. unde plur. conſt. יְגִיעֵי, Job. 3. v. 17. Lxx. *κατάκοποι*, Vulg. & alii, *feſſi*, *defeſſi*, *defatigati*. Rad. יָגַע *laſſus*, *defatigatus eſt*.

יְגִיעַ aut potius יָגִיעַ, m. nam hoc nomen legitur tantum in conſtructione & cum affixis, quæ mutare potuerunt (ָ) penultimæ in (ְ). Lxx. Aq. *κόπος*, Lxx. item, *μόχθος*, *πόνος*, Vulg. & alii, *labor*, *defatigatio*; *ἔργον opus*, h. e. res labore parta; puta, opes, facultates, &c. Et Verbaliter, *κοπιῶ laboro*. Cum præf. & affix. יְגִיעוֹ *labor ejus*, m. וּמִיגִיעוֹ *& de labore ejus*, m. pro (י.) ſub מ, vide Gram. Heb. t. 1. p. 70. c. 2. יְגִיעָהּ *labor ejus*, f. יְגִיעֲךָ & in pauſa יְגִיעֶךָ, *labor tuus*, m. יְגִיעֵךְ *labor tuus*, f. וִיגִיעָם *& labor eorum*, וִיגִיעֲכֶם *& labor veſter*, m. pro (י.) ſub (ו), vide Gram. Heb. tom. 1. p. 385. c. 1. 2. Plur. cum affix. יְגִיעַי *labores mei*, c. R. יָגַע *laboravit*, *defatigatus eſt*.

יָגְלִי Maſſ. & Vulg. *Ioghlí* aut *Joglí*, nomen proprium patris Bocci principis Tribus Dan, Num. 34. v. 22. Etym. *revelatio* aut *migratio*; à גָּלָה *revelavit*, *migravit*. Vel *revolutio*; à גָּלַל *volvit*, *revolvit*. Vel denique, *exſultatio mea*; à גִּיל *exſultare*, & affix. 1. p. ſ. c.

יָגַע QAL. Lxx. Aq. Sym. *κοπιάω*, Lxx. item, *μοχθέω*, Vulg. & alii, *laboro*, *feſſus*, *defeſſus*, *defatigatus ſum*. Lxx. item, *ἐκλείπω deficio*, *κοιμῶμαι cubo*, *μανθάνω diſco*, Iſai. 47. v. 12. h. e. *experior*, *παρεκτείνομαι extendor*.

Digitized by Google

PRAET. 3. p. ſ. f. יָגְעָה *laboravit, defatigata eſt.* 2. p. ſ. m. יָגַעְתָּ, & 2. p. ſ. f. יָגַעַתְּ *laboraſti.* 1. p. ſ. c. יָגַעְתִּי *laboravi.* 1. p. pl. c. יָגַעְנוּ *laboravimus.*

FUT. 3. p. ſ. m. in pauſa; quare (-) mutatur in (·), יִיגָע *laborabit, laborat, defatigatur.* 2. p. ſ. m. תִּיגַע *labores.* 1. p. ſ. c. in pauſa, quæ mutavit (-) in (-), אִיגָע *laborabo.* 3. p. pl. m. יִגְעוּ & in pauſa יִיגָעוּ, *laborabunt, defatigantur.* Cum præf. וְיִגְעוּ, וְיִגְעוּ, in pauſa וְיִגָעוּ & וְיִגָּעוּ, cum dagh. ad compenſandam primam radicalem (י) abjectam, *& laborabunt, & defatigantur.*

PIEL יִגַּע, Lxx. Aldinæ editionis & Sym. κοπόω *fatigo, laborare facio.* Lxx. Vatic. κακόω, Vulg. *affligo.* Lxx. item, ἀνάγω, mſ. Oxon. ἐξάγω, *educo.*

FUT. 3. p. ſ. f. cum affix. תְּיַגְּעֵנּוּ *fatigat, affligit eum.* 2. p. ſ. m. ex forma (-) ob ultimam rad. ע, תְּיַגַּע *fatiges.*

HIPHIL הוֹגִיעַ, Lxx. ἔγκοπον ποιέω *laborioſum facio*, παροξύνω *excito, irrito, exacerbo*, Vulg. & alii, *laborare facio, laborem præbeo, fatigo.*

PRAET. 2. p. ſ. m. cum affix. הוֹגַעְתָּנִי *fatigas, fatigaſti me*, c. 1. p. ſ. c. cum aff. הוֹגַעְתִּיךָ *fatigavi te*, m. 2. p. pl. m. הוֹגַעְתֶּם *fatigatis.* 1. p. pl. c. in pauſa; quare נ afficitur (-) loco (-), הוֹגָעְנוּ *fatigavimus.*

יְגַע m. Job. 20. v. 18. *labor.* Lxx. & Vulg. hic paraphraſtas agunt. R. יָגַע *laboravit.*

יָגֵעַ m. Lxx. ἔγκοπος, Sym. κοπιώδης, *laborioſus*, Vulg. *labore confectus, difficilis.* Lxx. item Verbal. κοπιάω *laboro.* Cum præfix. וְיָגֵעַ *& labore confectus, & fatigatus.* Plur. יְגֵעִים *laborioſæ, difficiles* (res). Rad. יָגַע *laboravit, defatigatus eſt.*

יְגִעָה f. unde conſt. יְגִעַת, Eccle. 12. v. 12. Lxx. κόπωσις *labor, defatigatio*, Vulg. *afflictio.* R. יָגַע *laboravit.*

יָגֹר QAL ex forma hhólem, quam vide in Gram. Heb. tom. 1. p. 137. Append. 1. c. 1. p. 162. c. 1. Lxx. δειδω, διευλαβέομαι, Vulg. & alii, *timeo, metuo, formido, reformido, revereor*, σέβομαι *moreor*, ἔκφοβος εἰμι *exterritus ſum*, ὑποπτεύω *ſuſpicor.* Conſtruitur cum accuſat. & præpoſ. מִן.

PRAET. 2. p. ſ. m. יָגֹרְתָּ *timuiſti.* 1. p. ſ. c יָגֹרְתִּי *timui.*

יְגַר m. Chald. unde יְגַר שָׂה[illegible]א, Gen. 31. v. 47. Lxx. βουνὸς τῆς μαρτυρίας, *collis*, alii, *cumulus teſtimonii*, Vulg. *tumulus teſtis.* R. יָגַר inuſit. Aliis eſt ipſa radix.

יָד c. ſed ſæpius f. Heb. & Chald. Lxx. Aq. Sym. Theod. χείρ, Vulg. & alii, *manus.* Lxx. Sym. Theod. βραχίων *brachium.* Sym. item, κατοχεὺς *retinaculum.* Lxx. item, ἀγκὼν *cubitus*, ἀγκωνίσκος *cubitulus*, καρπὸς *carpus, junctura manus cum cubito*, πῆχυς *cubitus*, βρόχος *laqueus*, δόξα *gloria*, metaphorice, δύναμις *potentia*, εὐσέβεια *pietas*, θάλασσα *mare*, λόγος *ſermo*, μέρος *pars*, οἶκος *domus*, ὅριον *terminus*, πλῆθος *multitudo*, πόνος *labor*, πρόσταγμα *præceptum*, πτῶμα *caſus*, τόπος *locus*, χεῖλος *labium, ripa*, χρέος *debitum*, &c. Alii item, *conſilium, medium, vis, robur, cardo oſtii, plaga ſive tractus, prophetia, latus, ſpatium, auxilium, opera, inſtrumentum, adminiculum, præſidium, ſubjectio, trophæum*, &c. Interdum etiam abundat. Vide Gram. Heb. tom. 1. p. 493. c. 1.

Cum א emphat. יְדָא Chald. *manus.* Cum præf. הַיָּד *manus*, וְיָד & וְהַיָּד, *& manus*, בְּיָד *in manu*, וּבְיָד *& manu*, לְיָד *ad manum*, מִיָּד *è manu.*

Conſt. יַד *manus.* Cum præf. הֲיַד *an manus?* וְיַד *& manus*, בְּיַד *in manu, per manum*, & *per*, ſimpliciter; וּבְיַד *& in manu, & per manum*, כְּיַד *ſecundum manum*, לְיַד *ad manum*, מִיַּד *è*, vel *de manu*, וּמִיַּד *& de manu.*

Cum præf. & affix. יָדוֹ & Chald. יְדֵהּ, *manus ejus*, m. וְיָדוֹ *& manus ejus*, m. בְּיָדוֹ & Chald. בִּידֵהּ, *in manu ejus*, m. *per manum ejus*, m. וּבְיָדוֹ *& in manu ejus*, m. לְיָדוֹ *ad*, vel *in manum ejus*, m. מִיָּדוֹ *è manu ejus*, m. יָדָהּ *manus ejus*, f. בְּיָדָהּ *in manu ejus, manum ejus*, f. מִיָּדָהּ *è manu ejus*, f. יָדְךָ, in pauſa יָדֶךָ, expreſſo ה poſt affixum יָדְכָה, & Chald. יְדָךְ, *manus tua*, m. וְיָדְךָ *& manus tua*, m. בְּיָדְךָ, in pauſa בְּיָדֶךָ, & Chald. בִּידָךְ, *in manu tua, in manum tuam*, m. וּבְיָדְךָ *& in manu tua*, m. מִיָּדְךָ & in pauſa מִיָּדֶךָ, *de manu tua*, m. וּמִיָּדְךָ

Digitized by Google

& de manu tua, m. יָדֵךְ *manus tua*, f. בְּיָדֵךְ *in manu tua, in manum tuam*, f. מִיָּדֵךְ *è manu tua*, f. יָדִי *manus mea*, c. וְיָדִי *& manus mea*, c. בְּיָדִי *in manu mea, manum meam, per manum meam*, c. לְיָדִי *manui meæ*, c. מִיָּדִי *è manu mea*, c. יָדָם *manus eorum*, בְּיָדָם, & Chald. בִּידְהוֹם, *in manu eorum, manum eorum*, מִיָּדָם *è manu eorum*, יֶדְכֶם *manus vestra*, m. cum (ֶ) pro (ַ) aut (ָ) sub (י); quia tres illæ motiones facile invicem permutantur, vide Gram. Heb. tom. 1. p. 91. c. 1. בְּיֶדְכֶם *in manu*, vel *manum vestram*, וּבְיֶדְכֶם *& in manu, & manu vestra*, m. מִיֶּדְכֶם *è manu vestra*, m. בְּיֶדְכֶן *in manu vestra*, f. מִיֶּדְכֶן *è manu vestra*, f. יָדֵנוּ *manus nostra*, c. וְיָדֵנוּ *& manus nostra*, c. בְּיָדֵנוּ *in manu, in manum nostram*, c. מִיָּדֵנוּ *è manu nostra*, c.

Dual. יָדַיִם, in pausa יָדָיִם, & sublato ם in fine יְדֵי, *manus*, &c. Vide Gram. Heb. t. 1. p. 54. c. 2. Cum præf. הַיָּדַיִם & in pausa הַיָּדָיִם, *manus*, וְיָדַיִם & וְהַיָּדַיִם, *& manus*, בַּיָּדַיִם, & Chald. בִּידַיִן, *manibus*. Conſt. יְדֵי *manus*. Cum præf. וִידֵי *& manus*, בִּידֵי *per manus*, כִּידֵי *ſicut manus*, מִידֵי *è manibus*; pro (ְ) ſub (י), ב, כ, & מ, vide Gram. Heb. tom. 1. p. 70. c. 2. 375. c. 2. 379. c. 2. 385. c. 1. 2. Cum præf. & aff. יָדָיו, ſine (י) יָדָו, & cum affix. יו pro (ו), יָדָיו *manus ejus*, m. Cum præf. וְיָדָיו *& manus ejus*, m. בְּיָדָיו *in manus ejus*, m. וּבְיָדָיו *& manibus ejus*, m. מִיָּדָו, deficiente (י) indice pluralis numeri, *è manibus ejus*, m. יָדֶיהָ *manus ejus*, f. וְיָדֶיהָ *& manus ejus*, f. בְּיָדֶיהָ *manibus ejus*, f. יָדַיִךְ *manus tuæ*, m. יָדֶיךָ & in pausa יָדֶיךָ, *manus tuæ*, f. וְיָדַיִךְ *& manus tuæ*, f. יָדַי, in pausa יָדָי, & Chald. יְדַי, *manus meæ*, c. וְיָדַי *& manus meæ*, c. יְדֵיהֶם *manus eorum*, וִידֵיהֶם *& manus eorum*, בִּידֵיהֶם *per manus eorum*, יְדֵיהֶן *manus earum*, בִּידֵיהֶן *in manibus earum*, pro (ְ) ſub ב, vide Gram. Heb. tom. 1. p. 379. c. 2. יְדֵיכֶם, & ſine (י) indice plur. num. יְדְכֶם, Pſal. 133. Heb. 134. v. 2. *manus veſtræ*, m. וּבִידֵיכֶם *& manibus veſtris*, m. pro (ְ) ſub ב, vide Gram. Heb. tom. 1. pag. 379. c. 2. יָדֵינוּ *manus noſtræ*, c. בְּיָדֵינוּ *in manibus noſtris*, c.

Plur. f. יָדוֹת *manus*, &c. fere tantum metaphorice ſumitur. Cum præf. הַיָּדוֹת idem, וְהַיָּדוֹת *& manus*. Conſt. & cum præf. וִידוֹת *& manus*. Pro (ְ) ſub (ו), vide Gram. Heb. tom. 1. p. 385. c. 1. 2. Cum aff. יְדוֹתָיו *manus ejus*, m. יְדוֹתֶיהָ *manus ejus*, f. יְדוֹתָם *manus eorum*. R. יָדָה *jecit, projecit*; unde manus, quod ſit præcipuum jaciendi inſtrumentum. Aliis eſt ipſa radix.

ידא יְדָא Chald. vide in voce præced.

ידאלה יִדְאֲלָה Maſſ. *Iidhalá*, Vulg. *Iedalá*, nomen proprium civitatis in Tribu Zabulon, Job. 19. v. 15. Etym. *manus juramenti, exſecrationis*, aut Chald. *Dei*; ab יָד *manus*, & אָלָה *juravit, exſecratus eſt*, aut אֱלָהּ Chald. *Deus*.

ידבש יִדְבָּשׁ Maſſ. *Iidhbáſch*, Vulg. *Jedebás*, nom. proprium filii Etam, 1. Paral. 4. v. 3. Etym. *mel*, vel *mellifluus*; à דְּבַשׁ *mel*. Vel *manus confuſionis*; ab יָד *manus*, & בּוֹשׁ *confundi*.

ידד QAL, unde 3. p. pl. c. PRAET. יַדּוּ, Lxx. ἔβαλον, Vulg. *miſerunt*, alii, *jecerunt, projecerunt* (ſortem), Joel. 3. al. 4. v. 3. cum accentu in ultima præter analogiam, vide Gram. Heb. tom. 1. p. 216. c. 2.

ידות יְדִדוּת, f. Jerem. 12. v. 7. *dilectio*, Lxx. adjective ſive participialiter, ἠγαπημένη, Vulg. *dilecta*. R. ידד inuſit. in hac ſignificatione.

ידה QAL, unde 2. p. pl. m. IMPER. יְדוּ, Jerem. 50. v. 14. Lxx. τοξεύσατε *jaculamini, ſagittas projicite*; ſic etiam recentiores. Vulg. *debellate*.

PIEL יִדָּה, unde INFIN. cum præf. לְיַדּוֹת, Zach. 1. v. 21. al. 2. v. 4. Vulg. & alii, *ad dejiciendum*. Vacat apud Lxx.

FUT. 3. p. pl. m. cum præf. וַיַּדּוּ, Thren. 3. v. 53. contracte pro וַיְיַדּוּ, vide Gram. Heb. tom. 1. p. 297. c. 2. Lxx. καὶ ἐπέθηκαν *& impoſuerunt*, Vulg. *& poſuerunt*, alii, *& jecerunt, & projecerunt* (lapidem contra me).

HIPHIL הוֹדָה, Heb. & Chald. Lxx. Aq. Sym. ἐξομολογέομαι, Lxx. item Aq. & Theod. ὁμολογέω, Lxx. item ἀνθομολογέομαι, Vulg. & alii, *confiteor*. Lxx. item, αἰνέω *laudo*, ὑμνέω *carmine celebro*, εὐλογέω *benedico*, ἐξηγέομαι *enarro*. Sym. item,

Digitized by Google

ἐξαγορεύω *pronuntio.* Alii item, *gratias ago.* Construitur cum dativo sive cum ל, & cum accusativo.

PRAET. 3. p. pl. c. cum præf. וְהוֹדוּ *& celebrabunt.* 1. p. pl. c. הוֹדִינוּ *celebramus.*

BEN. s. m. Chald. & servata characteristica, מְהוֹדֵא *confitens, gratias agens.* Cum præf. וּמוֹדֶה, Prov. 28. v. 3. Lxx. ὁ δὲ ἐξηγούμενος *enarrans autem.* Aq. Theod. ὁμολογῶν *confitens.* Sym. ἐξαγορεύων *pronuntians.* Vulg. *qui autem confessus fuerit.* Chald. וּמוֹדֵא, *& confitens erat, & confitebatur.* Plur. m. מוֹדִים *confitentes, celebrantes.*

INFIN. הוֹדוֹת vel הוֹדֹת, *confiteri, celebrare;* & substantive, Lxx. αἴνεσις *laus,* ἀνθομολόγησις *confessio.* Cum præf. וְהוֹדוֹת *& celebrare,* וּבְהוֹדוֹת *& celebrando,* לְהוֹדוֹת & לְהֹדוֹת, *ad celebrandum,* וּלְהוֹדוֹת & וּלְהֹדוֹת, *& ad celebrandum.*

IMPER. 2. p. pl. m. הוֹדוּ *celebrate.* Cum præf. וְהוֹדוּ *& celebrate.*

FUT. 3. p. s. m. יוֹדֶה, & servata characteristica ex forma Chald. יְהוֹדֶה, *confitebitur, celebrabit.* Vide Gram. Heb. tom. 1. p. 302. c. 1. 408. c. 1. §. IX. Cum affix. & in pausa; quare ד afficitur (ֶ) loco (ֵ), יוֹדֶךָּ *confitebitur tibi,* m. Cum præf. & aff. הֲיוֹדְךָ *nunquid confitebitur tibi?* m. 3. p. s. f. in pausa, quæ mutavit (ְ) affixi in (ֶ), vide Gram. Heb. t. 2. p. 311. c. 2. & cum dagh. in eodem aff. ad compensandum נ epentheticum abjectum, תּוֹדֶךָּ, Isai. 38. v. 18. &c. pro תּוֹדֶנְךָ, *confitebitur tibi,* m. vide eand. Gram. tom. 1. p. 337. num. III. 1. p. s. c. אוֹדֶה *celebrabo.* Cum præfix. וְאוֹדֶה *& celebrabo.* Cum præf. & affix. אוֹדֶנּוּ, & servata characteristica conjugationis אֲהוֹדֶנּוּ, *celebrabo eum,* vide supra 3. p. s. m. & Gram. Heb. tom. 1. p. 368. c. 2. אוֹדֶךָּ, & in pausa, necnon cum dagh. in affix. ad compensandum נ epentheticum ejectum אוֹדֶךָּ pro אוֹדֶנְךָ, *celebrabo te,* m. vide supra 3. p. s. m. & Gram. Heb. t. 1. p. 368. c. 2. וְאוֹדְךָ, & in pausa, ac cum נ epenthetico abjecto, eoque per daghésch in affixo compensato ut mox supra, וְאוֹדֶךָּ, *& celebrabo te,* m. 3. p. pl. m. יוֹדוּ *celebrabunt.* Cum præf. וְיוֹדוּ *& celebrabunt.* Cum

præf. & affix. יוֹדוּךָ, & servata charact. ex forma Chald. יְהוֹדוּךָ, *celebrabunt te,* m. יוֹדוּךָ, cum (ֻ) pro (וּ), *& celebrabunt te,* m. 1. p. pl. c. נוֹדֶה *celebrabimus.*

HITHPAEL הִתְוַדָּה, mutato (י) in (ו), quæ mutatio in tota hac conjug. hujus Verbi perseverat, vide Gram. Heb. t. 1. p. 304. c. 1. &c. Lxx. ἐξαγορεύω *pronuntio, declaro,* ἐξομολογοῦμαι, Vulg. & alii, *confiteor.*

PRAET. 3. p. s. m. cum præf. וְהִתְוַדָּה *& confitebitur.* 3. p. pl. c. cum eod. præfixo, וְהִתְוַדּוּ *& confitebuntur.*

BEN. s. m. וּמִתְוַדֶּה *& confitens.* Plur. m. מִתְוַדִּים *confitentes.* Cum præf. וּמִתְוַדִּים *& confitentes.*

INFIN. cum præf. & aff. וּכְהִתְוַדֹּתוֹ *& cum confiteretur ipse.*

FUT. 1. p. s. c. cum præf. וָאֶתְוַדֶּה *& confessus sum.* 3. p. pl. m. cum præf. וַיִּתְוַדּוּ *& confessi sunt.*

יִדּוֹ Mass. *Iiddó,* Vulg. *Jaddó,* nomen proprium filii Zachariæ, 1. Paral. 27. v. 21. Etym. *manus, potestas,* vel *confessio ejus;* ab יָד *manus, potestas,* vel יָדָה in Hiph. *confessus est,* & aff. 3. p. s. m.

יָדוֹן Mass. *Iadhón,* Vulg. *Jadón,* nomen proprium viri, qui in urbem Jerosolymam instaurandam suam contulit operam, Nehem. 3. v. 7. Etym. *judicans,* aut *litigans;* à דִּין *judicare, litigare.* Vel *manus eorum;* ex יָד *manus,* & aff. 3. p. pl. m. Chald.

יַדּוּעַ Mass. *Iaddoúa,* Vulg. *Jeddóa,* nomen proprium filii Jonathan, Nehem. 12. v. 11. Etym. *scitus, cognitus;* à יָדַע *scivit, cognovit.*

יְדוּתוּן Mass. *Iedhouthoún,* Vulg. *Idithún,* nomen proprium patris Galal, 1. Paral. 9. v. 16. Etym. *lex eorum,* vel *legalis;* à דָּת *lex,* & aff. 3. p. pl. m. Chald. Vel *dans confessionem,* aut *laudem;* à יָדָה in Hiph. *confessus est, laudavit,* & נָתַן *dedit.*

יַדַּי Mass. *Iaddái,* Vulg. *Jeddú* (legebat יַדּוּ, secundum כְּתִיב כֹּו), nomen propr. viri ex eorum numero qui uxores alienigenas, quas duxerant, repudiarunt, Esd. 10. v. 43. Etym. *manus,* vel *confessio mea;* à יָד *manus,* vel יָדָה in Hiph. *confessus est,* & affix. 1. p. s. c. Vel, secundum כְּתִיב כֹּו sive Textus consonantes, *manus,* aut *confessio*

Digitized by Google

fessio ejus ; ex prædictis vocibus & affix. 3. p. f. m.

ידיד m. aut potius יְדִיד ; nam hoc nomen invenitur tantum in regimine & cum aff. quæ mutare potuerunt (ָ) penult. in (ִ). Lxx. ἀγαπητὸς, ἠγαπημένος, Vulg. & alii, *dilectus*, *amicus*. Cum præfix. לִידִידוֹ *dilecto ejus*, m. לִידִידִי *dilecto meo*, c. Pro (ִ) sub ל, vide Gram. Heb. t. 1. p. 70. c. 1. Plur. m. cum aff. יְדִידֶיךָ *dilecti tui*, m. Plur. f. יְדִידוֹת *dilecta*, *amica* (tabernacula), Psal. 83. Heb. 84. v. 2. Et Psal. 44. Heb. 45. v. 1. *Canticum* יְדִידֹת, Lxx. ὑπὲρ τοῦ ἀγαπητοῦ, Vulg. Lat. *pro dilecto*. Aq. προσφιλίας *amicitiæ*. Sym. εἰς τὸν ἀγαπητὸν *in dilectum*. S. Hieron. *amantissimi*. Alii, *amorum*. Rad. יָדַד aut יָדָה inusit. in hac significatione.

ידידה Mass. *Iedhidhá*, Vulg. *Ididá*, nomen proprium matris Josiæ, 4. Reg. 22. v. 1. Etym. *dilecta* ; à יָדִיד *dilectus*, quod nomen vide supra. Vel *manus*, aut *potestas ejus*, f. à יָד *manus*, *potestas*, & aff. 3. p. f. f.

ידידיה, 2. Reg. 12. v. 25. Sym. ἀγαπητὸς κυρίου *dilectus Domini*, Vulg. *amabilis Domino*. Lxx. ut nomen proprium acceperunt, Ἰεδδεδί, ms. Alex. Ἐνδεδιά, al. Ἰεδιδιά, Aq. Ἰεδιδιά, alterum nomen, aut potius cognomen Salomonis. R. יָדַד aut יָדָה inusit. in hoc sensu.

ידיה Mass. *Iedhaiá*, Vulg. *Jediá*, nomen propr. filii Haromaph, Nehem. 3. v. 10. Etym. *manus*, aut *confessio Domini* ; ex יָד *manus*, aut יָדָה in Hiphil, *confessus est*, & יָהּ *Dominus*.

ידיעאל Mass. *Iedhiáél*, Vulg. *Jadiél*, aut *Jadihél*, nomen proprium filii Benjamin, 1. Paral. 7. v. 6. qui Gen. 46. v. 21. dicitur *Asbél*. Etym. *scientia*, vel *cognitio Dei* ; à יָדַע *scivit*, *cognovit*, & אֵל *Deus*.

ידלף Mass. *Iidhláph*, Vulg. *Jedláph*, nomen propr. filii Nachor ex Melcha, Gen. 22. v. 22. Etym. *distillatio*, vel *stillicidium* ; à דָּלַף *stillavit*, *perstillavit*.

ידע Mass. *Iadhá*, Vulg. *Jadá*, nomen proprium filii Onam filii Jerameel, 1. Paral. 2. v. 28. Etym. *sciens*, vel *cognoscens* ; à יָדַע *scivit*, *cognovit*.

ידע יָדַע QAL. Lxx. Aq. Sym. Theod. γινώσκω, Lxx. item, διαγινώσκω, ἐπιγινώσκω, Vulg. & alii, *cognosco*. Lxx. Sym. ἐπίσταμαι, Lxx. Theod. εἰδῶ, *scio*. Sym. item, προεῖδω *prævideo*. Lxx. item, αἰσθάνομαι *sentio*, ἐγείρω *excito*, παραδίδωμι *trado*, ἐπισκοπέω *inspicio*, εἶπω *dico*, μανθάνω *disco*, τίμω, ποιμαίνω, *pasco*, οἰκτείρω *misereor*, συγγίνομαι *coeo*, *rem habeo cum muliere*, συνειδῶ *conscius sum*, συνίημι *intelligo*, σώζω *salvo*, &c. Alii item, *curo*, *approbo*, *rationem habeo*, *experior*, &c. Hoc verbum proprie est mentis & intellectus ; quandoque tamen ad sensus externos extenditur ; imo brutis animantibus, & rebus inanimis nonnunquam tribuitur.

PRAET. 3. p. f. m. ידע יָדַע & in pausa יָדָע, *scivit*, *novit*, *cognovit*. Cum aff. ידעו יְדָעוֹ *cognovit eum*, ידעה יְדָעָהּ *cognoverat eam*, ידענו יְדָעָנוּ *novit nos*, c. 3. p. f. f. ידעה יָדְעָה *novit*. 2. p. f. m. ידעת יָדַעְתָּ, in pausa יָדָעְתָּ, & expresso ה quod in fine latebat ידעתה יָדַעְתָּה, *nosti*. Cum præf. וידעת וְיָדַעְתָּ *& cognoscas*, הידעת הֲיָדַעְתָּ *an nosti ?* Cum aff. ידעתו יְדַעְתּוֹ *cognovisti eum*, ידעתני יְדַעְתָּנִי *nosti me*, c. cum (ַ) loco (ָ) sub ת ob pausam. ידעתם יְדַעְתָּם *nosti eos*. 2. p. f. f. ידעת יָדַעַתְּ, & in pausa ידעת יָדָעַתְּ, *nosti*. Cum præfix. וידעת *& scies*. 1. p. f. c. ידעתי יָדַעְתִּי, in pausa יָדָעְתִּי, & sine (ִ) in fine ידעת יָדַעְתְּ, *novi*. Cum præf. וידעתי וְיָדַעְתִּי *cognoscam*, *& cognoscam*. Cum aff. ידעתיו יְדַעְתִּיו *novi eum*, ידעתיה יְדַעְתִּיהָ *novi illud*, ידעתיך יְדַעְתִּיךָ *novi te*, c. ידעתים יְדַעְתִּים & ידעתין יְדַעְתִּין, *novi ea*. 3. p. pl. c. ידעו יָדְעוּ, in pausa יָדָעוּ, & cum ן parag. ידעון יָדְעוּן, *cognoverunt*. Cum præf. וידעו *& cognoscent*. Cum aff. ידעוהו יְדָעוּהוּ, cum (ָ) pro (ְ), *cognoverunt eum*, ידעוך יְדָעוּךָ *cognoverunt te*, m. ידעוני יְדָעוּנִי *cognoverunt me*, c. ידעום יְדָעוּם *cognoverunt eos*. 2. p. pl. m. ידעתם יְדַעְתֶּם *novistis*. Cum præfix. הידעתם *an nostis ?* וידעתם וִידַעְתֶּם *& scietis* ; pro (ְ) cum (ִ), vide Gram. Heb. t. 1. p. 385. c. 1. 2. 2. p. pl. f. ידעתן יְדַעְתֶּן *nostis*. Cum præf. וידעתן וִידַעְתֶּן *& scietis* ; pro (ְ) sub (ִ), vide mox supra. 1. p. pl. c. ידענו יָדַעְנוּ & in pausa ידענו יָדָעְנוּ, *novimus*. Cum præf. וידענו *& cognoscemus*. Cum affix. ידענוך יְדַעֲנוּךָ *cognoscimus te*, m. ידענום יְדַעֲנוּם *cognovimus ea*.

BEN. f. m. יוֹדֵעַ & ידע יֹדֵעַ, *sciens*, *cognoscens*. Cum præf. היידע הַיִּדֵעַ, Jerem. 29. v. 23. transpositis literis pro היודע הַיּוֹדֵעַ, *sciens*, *cognitor*,

יוֹדֵעַ וְיוֹדֵעַ *& sciens.* Cum aff. יֹדְעוֹ *noscens eum*, יֹדְעֵנוּ *noscens nos*, c. Femin. ex forma ה præcedente duplici (-) pro duplici (·) ob tertiam rad. ע, יֹדַעַת *sciens, quæ cognovit.* Plur. m. יוֹדְעִים & יֹדְעִים, *scientes.* Cum præf. הַיֹּדְעִים *qui sciunt*, וְיֹדְעִים *& scientes*, לַיֹּדְעִים *scientibus.* Construct. יוֹדְעֵי & יֹדְעֵי, *scientes, periti.* Cum præf. וְיֹדְעֵי *& scientes, & cognoscentes.* Cum præf. & affix. יֹדְעָיו *scientes eum*, וְיֹדְעָו *& scientes eum*, sine (י) indice plur. numeri, pro וְיֹדְעָיו, vide Gram. Heb. tom. 1. p. 128. §. IV. c. 1. יֹדְעֶיךָ *scientes te*, m. לְיֹדְעֶיךָ *scientibus te*, m. וְיֹדְעַי *& scientes me*, c. לְיֹדְעַי *scientibus, scientium me*, c. cum (·) in fine pro (-) ob pausam.

Paoul s. m. יָדוּעַ, unde const. & cum præf. וִידוּעַ, Isai. 53. v. 3. Vulg. & alii, *& sciens.* Lxx. καὶ εἰδὼς φέρειν *& sciens ferre.* Alii, *& peritus*, *& expertus.* Plur. cum præf. & (-) pro (ו), וִידֻעִים, Deut. 1. vv. 13. 15. Lxx. καὶ συνετοὺς *& intelligentes*, alii, *& periti*, *& noti.* Pro (ֻ) cum (ו) in utroque loco, vide Gram. Heb. tom. 1. p. 385. c. 1. 2.

Infin. יָדוֹעַ, יָדֹעַ, & in altera forma, nempe ה præcedente duplici (-) pro duplici (·) ob tertiam rad. ע, vide Gram. Heb. tom. 1. p. 234. c. 1. דַּעַת *scire, sciendo;* & substantive Lxx. γνῶσις *cognitio.* Cum præf. הֲיָדוֹעַ *an cognoscendo?* וְיָדֹעַ *& cognoscere*, לָדַעַת *ad sciendum, ad cognoscendum*, וְלָדַעַת *& ad cognoscendum.* Cum præf. & aff. לְדַעְתּוֹ contracte pro לְדַעְתּוֹ, *ad cognoscendum eum.* Sic לְדַעְתָּהּ *cognoscere eam*, דַּעְתִּי *cognoscere me*, c. Aliis דַּעַת est nomen substantivum, quod vide supra col. 416.

Imper. 2. p. s. m. דַּע, & cum ה parag. præced. (·) loco (-), quod rarissime accidit, דְּעָה, Prov. 24. v. 14. *scito, cognosce.* Aliis דֵּעָה est nomen subst. cujus absol. inusit. esset דֵּעָה, unde const. דְּעָה, ut habent exemplaria quædam etiam accuratissima. Vide supra col. 415. Cum præf. וְדַע *& scito.* Cum affix. דָּעֵהוּ *cognosce eum.* 2. p. s. f. דְּעִי *scito, cognosce.* Cum præfix. וּדְעִי *& scito.* 2. p. pl. m. דְּעוּ *scitote, cognoscite.* Cum præf. וּדְעוּ *& scitote.*

Fut. 3. p. s. m. יֵדַע, in pausa יֵדָע, & anomalus יְיֵדָע, Psal. 137. Heb. 138. v. 6. *cognoscet.* Vide Gram. Heb. tom. 1. p. 235. c. 1. 412. c. 1. Cum præf. וַיֵּדַע, & in pausa וַיֵּדָע, *& cognoscet*, וַיֵּדַע *& cognovit*, alii item, *& exscidit*, Ezech. 19. v. 7. Cum præf. & aff. וְיֵדָעֶנּוּ *cognoscet illud*, וַיֵּדָעֵם *& cognoscet ista.* Servatur (·) sub (י) characteristico ad compensandum (י) radicale ejectum. Vide Gram. Heb. tom. 1. p. 361. c. 2. fin. 2. p. s. m. תֵּדַע & in pausa תֵּדָע, *cognosces.* Cum præf. הֲתֵדַע *an cognosces?* וְתֵדַע *& cognoscas*, וְתֵדָע in pausa; quare (-) mutatur in (·), *& cognovisti.* Cum præf. & aff. וְתֵדָעֵהוּ *& cognoscas eum*, servato (·), ut supra in 3. p. s. m. 2. p. s. f. תֵּדְעִי in pausa תֵּדָעִי, & cum ן paragog. תֵּדְעִין, *cognoscis, cognoscas.* 1. p. s. c. אֵדַע, in pausa אֵדָע, cum ה parag. אֵדְעָה, & in pausa אֵדָעָה, *cognoscam.* Cum præf. הַאֵדַע *an dignoscam?* וְאֵדְעָה cum ה parag. *& cognoscam*, וָאֵדַע, cum ה parag. וָאֵדְעָה, & in pausa וָאֵדָעָה, *& novi, & cognovi.* Cum præf. & affix. וְאֵדָעֲךָ *& cognoscam te*, m. וָאֵדָעֲךָ *& agnovi te*, m. 3. p. pl. m. יֵדְעוּ, & cum ן paragog. יֵדְעוּן, *cognoscent, cognoscant.* Cum præf. וְיֵדְעוּ *& cognoscent*, וַיֵּדְעוּ *& cognoverunt.* 2. p. pl. m. תֵּדְעוּ, in pausa תֵּדָעוּ, & cum ן paragog. תֵּדְעוּן, *cognoscetis, cognoscatis.* Cum affix. תֵּדָעוּהָ *cognoscetis eam.* 1. p. pl. c. נֵדַע, in pausa נֵדָע, & cum ה parag. נֵדְעָה, *cognoscemus, cognoscamus.* Cum præf. & eod. ה parag. וְנֵדְעָה, & in pausa וְנֵדָעָה, *& cognoscemus, & cognoscamus.* Cum præf. & affix. וְנֵדָעֶנּוּ, *& cognoscemus eum*, וַנֵּדָעֵם *& novimus ea.*

NIPHAL נוֹדַע, Lxx. γνωστός εἰμι *notus sum, innotesco*, δῆλος, *manifestus*, ἐμφανὴς γίνομαι, *manifestus fio*, περίβλεπτος γίνομαι *spectabilis fio.* Et transitive, quæ interdum est etiam conjugationis hujus potestas, vide Gram. Heb. tom. 1. p. 132. c. 1. γνωρίζω vel γνωρίζομαι, *notum facio*, ἐξαγγέλλω *enarro, annuntio*, ἐξιλάσομαι *expio*, &c. Alii autem, *agnoscor, cognoscor, exscindor*, &c.

Praet. 3. p. s. m. נוֹדַע, & in pausa נוֹדָע, *notus factus est, innotuit.* Cum præf. וְנוֹדַע *& innotescet.* 3. p. s. f. cum præf. וְנוֹדְעָה *& innotescet, & innotuerit.* 1. p. s. c. נוֹדַעְתִּי co-

Digitized by Google

gnitus sum, indicavi, notum feci. Cum præf. וְנוֹדַעְתִּי *& cognoscar.* 3. p. pl. c. in pausa, quæ mutavit (-) primariæ vocis in (·) sub ד, נוֹדָעוּ *cognita sunt.*

Ben. f. m. cum præf. וְנוֹדָע *& notum*, Eccle. 6. v. 10.

Infin. cum præfix. הִוָּדְעִי, Jerem. 31. v. 19. *notum fieri me*, vel *mihi*, c. alii, *exscindi me.*

Fut. 3. p. f. m. יִוָּדַע & יִוָּדֵעַ, *notus fiet, cognoscetur*; &, secundum nonnullos, *exscindetur*, Prov. 10. v. 9. Cum præfix. הֲיִוָּדַע *an cognoscetur?* וַיִּוָּדַע *& innotuit.* 3. p. f. f. תִּוָּדֵעַ, Prov. 14. v. 33. *innotescet*, &, ut nonnulli volunt, *exscindetur.* 2. p. f. f. תִּוָּדְעִי *innotescas, agnoscaris.* 1. p. f. c. cum præf. & (·) pro (-) sub א, vide Gram. Heb. tom. 1. p. 137. c. 2. fin. וָאִוָּדַע *& innotui, & cognitus sum.*

PIEL יִדַּע, Lxx. διαμαρτύρομαι *testificor*, εἴδω *scio.* Aq. Theod. γνωρίζω *notum facio.* Vulg. & alii, *ostendo, notifico.*

Præt. 2. p. f. m. יִדַּעְתָּה *ostendisti*, Job. 38. v. 12. ubi ה articulus sequentis vocis jungitur cum hac persona, sic יִדַּעְתָּה. Si tollatur (-) subjectum isti ה, erit ה expressum quod latet vel subintelligitur post hanc personam. Vide Gram. Heb. t. 1. p. 175. c. 1. & simile exemplum hujus conjunctionis, ibid. t. 2. p. 409. Art. III. c. 1. 1. p. f. c. ex forma Poel, sive quadrata, ut vocant, vide Gram. Heb. t. 1. pag. 175. c. 1. יוֹדַעְתִּי, 1. Reg. 21. v. 2. al. 3. *indicavi, notificavi*, Sym. συνεταξάμην, Vulg. *condixi*; legebant יִעַדְתִּי à יָעַד *indixit, condixit.*

PUAL יֻדַּע, unde Paoul f. m. מְיֻדָּע, Lxx. Sym. γνωστὸς, Sym. item, γνώριμος, Vulg. & alii, *notus.* Hinc cum præf. & affix. וּמְיֻדָּעִי *& notus meus.* Plur. m. cum præf. & aff. וּמְיֻדָּעָיו *& noti ejus*, m. מְיֻדָּעַי *noti mei*, c. וּמְיֻדָּעַי *& noti mei*, c. לִמְיֻדָּעָי *notis meis*, c. cum (·) in fine loco (-) ob pausam.

HIPHIL הוֹדִיעַ, Lxx. Aq. γνωρίζω *notum facio.* Lxx. Sym. δηλόω *manifesto.* Lxx. & alius, δείκνυμι *ostendo, indico.* Aq. & Sym. item, διηγέομαι *narro, enarro.* Sym. item, ἀναγγέλλω, ἀπαγγέλλω, *renuntio*, ἀποκρίνομαι *respondeo*, διαμαρτύρομαι *testificor*, διακρίνω *discerno*, διδάσκω *doceo*, *scientem efficio*, ἐμφανίζω *manifesto*, κατατήκω *contero, confringo*, ἀποδείκνυμι *demonstro*, σημαίνω *significo*, συμβιβάζω *confero, instruo.* Alii item, *scire, experiri facio.*

Præt. 3. p. f. m. הוֹדִיעַ vel הוֹדַע, *notum fecit.* Cum aff. הוֹדִיעֲנִי *indicavit mihi.* 2. p. f. m. הוֹדַעְתָּ, & in pausa הוֹדָעְתָּ, *notum fecisti.* Cum præf. וְהוֹדַעְתָּ *& notum facies.* Cum præf. & aff. וְהוֹדַעְתָּהּ *& notas facies ei* (abominationes). הוֹדַעְתַּנִי *indicasti mihi*, c. וְהוֹדַעְתָּם *& nota facies ea* (verba). 1. p. f. c. הוֹדַעְתִּי *nota feci.* Cum præf. וְהוֹדַעְתִּי *& nota feci.* Cum aff. הוֹדַעְתִּיךָ *notum feci tibi*, m. 3. p. pl. c. הוֹדִיעוּ *nota fecerunt.* 2. p. pl. m. cum præf. וְהוֹדַעְתֶּם *& docebitis.*

Ben. f. m. cum aff. מוֹדִיעֲךָ *notum faciens tibi*, m. מוֹדִיעָם *notum faciens eis.* Plur. m. מוֹדִיעִים *notum facientes.* Cum præf. וּמוֹדִיעִים *& notum facientes.*

Infin. הוֹדִיעַ *notum facere.* Cum præf. לְהוֹדִיעַ *ad notum faciendum.* Cum præf. & aff. לְהוֹדִיעֵנִי *ad notum faciendum mihi*, c. הוֹדִיעֲךָ *notum facere tibi*, m. לְהוֹדִיעֲךָ *ad notum faciendum tibi*, m. לְהוֹדִיעָם *ad notum faciendum eis.*

Imper. 2. p. f. m. הוֹדַע, & in pausa הוֹדַע, *notum fac.* Cum præf. & affix. וְהוֹדִיעֵנִי & הוֹדִיעֵנִי, *indicavi mihi*, c. וְהוֹדִיעֵנִי *& notum fac mihi*, c. הוֹדִיעָם *notas fac eis*, m. (abominationes), וְהוֹדִיעֵנוּ *& notum fac nobis*, c. 2. p. pl. m. הוֹדִיעוּ *notas facite* (operationes). Cum affix. & (·) pro (י), הוֹדִעֻנוּ *docete nos.*

Fut. 3. p. f. m. יוֹדִיעַ *notum faciet.* Ex forma (-) & cum præf. וְיֹדַע *& notum faciet*, וַיֹּדַע *& scientes fecit.* Cum aff. יוֹדִיעֶנּוּ *notum faciet ei*, m. 2. p. f. m. תּוֹדִיעַ *notum facies.* Cum aff. תּוֹדִיעֵנִי *notam facies mihi*, c. 1. p. f. c. אוֹדִיעַ, & cum ה parag. אוֹדִיעָה, *nota, notum facio.* Cum aff. אוֹדִיעֲךָ *indicabo tibi*, m. אוֹדִיעֵם *docebo eos, ostendam eis*, m. 3. p. pl. m. יוֹדִיעוּ *notum facient.* Cum affix. & (·) pro (י), יֹדִעֻם *notum facient eis*, m. 1. p. pl. c. cum ה parag. וְנוֹדִיעָה *& notum faciemus.*

HOPHAL הודע, unde 3. p. f. m. PRAETERITI cum (ו) pro (ו), הוּדַע, Levit. 4. vv. 23. 28. Lxx. γνωσθῇ *cognitum fuerit* (peccatum). Aliis est 3. p. f. m. ejusdem præteriti, sed in conjugatione Hiphil; unde Vulg. *intellexit, cognoverit.* Vide Gram. Heb. tom. 1. p. 241. c. 2.

PAHUL f. f. ex forma ה præcedente duplici (-) pro duplici (-), ob tertiam radicalem ע, מוּדַעַת, Isai. 12. v. 5. *notum, cognitum fit* (hoc). Lxx. Verbaliter, ἀναγγείλατε, Vulg. *annuntiate.*

HITHPAEL התודע, unde INFIN. cum præf. בְּהִתְוַדַּע, Gen. 45. v. 1. *in innotescendo, cum innotuit, cum agnoscendum se præbuit.* Lxx. ἡνίκα ἀνεγνωρίζετο *cum agnoscebatur.* Vulg. subst. *agnitio.*

FUT. 1. p. f. c. in pausa; quare (-) ultimæ mutatur in (-), אֶתְוַדָּע, Num. 12. v. 6. Lxx. γνωσθήσομαι *cognoscar.* Vulg. *apparebo.* Alii, *innotescam.*

ידע Chald. PEAL, Lxx. Theod. γινώσκω, Vulg. & alii, *cognosco*, &c. ut in Qal Heb.

PRAET. 3. p. f. m. יְדַע *scivit, novit, cognovit.* 2. p. f. c. ex forma Heb. יְדַעְתָּ *nosti, cognosceres.* 1. p. f. c. יִדְעֵת *novi.*

BEN. f. m. יָדַע *sciens, cognoscens.* Plur. m. יָדְעִין *scientes, cognoscentes.* Const. יָדְעֵי *scientes.* Cum præf. לְיָדְעֵי *scientibus.*

PEIL f. m. יְדִיעַ *notum.*

IMPER. 2. p. f. m. דַּע *scito, cognosce.*

FUT. 2. p. f. m. cum נ inserto ad compensandum daghésch ejectum, quod & ipsum daghésch erat ad compensandam primam rad. (י) excidentem; vel formæ illæ sunt ex defect. Pe נ, תִּנְדַּע & in pausa תִּנְדָּע, pro תִּדַּע, aut תֵּדַע, *cognosces.* Vide Gram. Chald. tom. 2. p. 601. c. 1. 2. Sic cum præf. וְתִנְדַּע *& cognosces.* 1. p. f. c. cum præf. וְאִנְדַּע *& cognoscam.* 3. p. pl. m. יִנְדְּעוּן *cognoscent.*

APHEL אוֹדַע, Lxx. Theod. ἀναγγέλλω *annuntio*, γνωρίζω *notum facio*, δηλόω *manifesto, ostendo.* Sic etiam Vulg. & alii.

PRAET. 3. p. f. m. cum ה pro א charact. הוֹדַע *notum fecit.* Sic cum præf. וְהוֹדַע *& notum facit.* Cum aff. הוֹדְעָךְ *ostendit tibi*, m. 2. p. f. c. cum affix. הוֹדַעְתַּנִי *notum fecisti mihi*, c. הוֹדַעְתֶּנָא *notum fecisti nobis*, c. 1. p. pl. c. cum præf. וְהוֹדַעְנָא *& notum fecimus.*

BEN. pl. m. מְהוֹדְעִין *notum facientes sumus, notum facimus.*

INFIN. cum præf. לְהוֹדָעָה *notum facere.* Cum præf. & affix. לְהוֹדָעוּתָךְ *ad notum faciendum tibi*, m. לְהוֹדָעוּתַנִי, & cum (-) pro (ו), לְהוֹדָעֻתַנִי, *ad notum faciendum mihi*, c.

FUT. 3. p. f. m. יְהוֹדַע *notum faciet.* Cum affix. יְהוֹדְעִנַּנִי *notum faciet*, vel *fecit mihi* (interpretationem). 1. p. f. c. cum affix. אֲהוֹדְעִנֵּהּ *notam faciam ei*, m. 3. p. pl. m. יְהוֹדְעוּן *notam facient.* Cum aff. & (-) pro (ו), יְהֹדְעֻנַּנִי *notam facient mihi.* 2. p. pl. m. תְּהוֹדְעוּן *notum facietis, docebitis.* Cum aff. תְּהוֹדְעוּנַנִי, & cum (-) pro (ו), תְּהוֹדְעֻנַנִי, *notum feceritis mihi*, c.

יְדַעְיָה Mass. *Iedhaiá*, Vulg. *Jadaiá, Jedaiá, Idaiá*, nom. propr. Sacerdotis, cujus filii sive posteri duce Zorobabele Babylone in Judæam reversi sunt, Esd. 2. v. 36. Etym. *scientia*, vel *cognitio Domini*; ex יָדַע *scivit, cognovit*, & יָהּ *Dominus.*

יִדְּעֹנִי m. Lxx. Aq. Sym. & alius, γνώστης, Aq. item, γνωριστής, Vulg. & alii, *cognitor, divinus, hariolus.* Theod. θεατὴς *contemplator, inspector* avium aut viscerum animalium. Lxx. item, ἐγγαστρίμυθος *ventriloquus*, ἀπὸ τῆς γῆς φωνῶν *de terra loquens*, ἐπαοιδὸς *incantator*, τερατοσκόπος, Aq. σημειοσκόπος, *signorum observator.* Alii generaliter, *augur.* Cum præf. הַיִּדְּעֹנִי *hariolus*, וְהַיִּדְּעֹנִי *& hariolus.* Plur. cum præf. הַיִּדְּעֹנִים *harioli*, וְהַיִּדְּעֹנִים *& harioli.* Rad. יָדַע *scivit*; unde *hariolus*, quasi *sciolus*, aut *scire* sibi ipse fingens.

יָהּ m. Lxx. κύριος, Vulg. & alii, *Dominus.* Lxx. item, θεὸς *Deus*, σωτήριον *salutare, salus.* Sym. V[a]. edit. retenta voce Heb. Ἰα. Unum est ex Divinis nominibus, quod plurimi derivant à יְהוָה abbreviato, cujus rad. הָוָה *fuit.* Cum præf. בְּיָהּ *in Domino.*

יְהָב vel יָהָב, m. unde cum affix. יְהָבְךָ, Psal. 54. Heb. 55. v. 22. al. 23. Lxx. ἡ μέριμνά σε, Vulg. Lat. *cura tua.* S. Hieron. *charitas tua.*

Digitized by

Alii, *onus*, *pondus*, *sarcina tua*, m. Rad. יְהַב Chald. *dedit*, *tradidit*, *imposuit*.

יהב Chald. PEAL. Lxx. Theod. *δίδωμι do*, *ἀποδίδωμι reddo*, *παραδίδωμι trado*, *ἀγαπάω diligo*, *ἐάω sino*, *φέρω fero*, *εἰσάγω introduco*. Sic etiam recentiores.

Praet. 3. p. s. m. יְהַב *dedit*, *tradidit*. 2. p. s. c. יְהַבְתְּ *dedisti*. 3. p. pl. m. cum praef. וִיהַבוּ *& tradiderunt*. Pro (י) sub (ו), vide Gram. Heb. tom. 1. p. 385. c. 1. 2.

Ben. s. m. יָהֵב *dans*, *qui dat*. Plur. m. יָהֲבִין *dantes*.

Imper. Heb. & Chald. 2. p. s. m. הַב, cum ה paragog. eodem modo mutante puncta atque affix. הָבָה, & semel cum accentu in ultima, nempe Gen. 29. v. 21. vide Gram. Heb. tom. 1. p. 234. c. 1. הָבָה, *da*, *eia*, *age*, *agite*; nam hic Imperativus interdum est abhortantis particula; unde Lxx. *δεῦτε venite*, *agite*. 2. p. s. f. הָבִי, *da*, *cedo*, cum accentu in ult. & (־) pro (־) sub ה, quasi in pausa; vide Gram. Heb. loco mox laudato, c. 2. 2. p. pl. m. הָבוּ cum accentu pariter in ult. & (־) sub ה pro (־), ut in 2. p. s. f. & cum (־) pro eod. (־) etiam extra pausam הֵבוּ, Ose. 4. v. 18. *date*. Vide Gram. Heb. ibid.

PEIL 3. p. s. m. יְהִיב & יְהַב, *datum est*. 3. p. s. f. יְהִיבַת *data est*. Cum praef. וִיהִיבַת *& traditum est*. 3. p. pl. m. cum praef. וִיהִיבוּ *& tradita sunt*. Pro (י) sub (ו), vide Gram. Heb. tom. 1. p. 385. c. 1. 2.

ITHPEAL אִתְיְהֵב, Lxx. Theod. *δίδωμαι*, Vulg. & alii, *dor*, *trador*.

Ben. s. m. מִתְיְהֵב *datus*. Femin. מִתְיַהֲבָא *data*. Plur. m. מִתְיַהֲבִין *dati*.

Fut. 3. p. s. m. יִתְיְהֵב, & 3. p. s. f. תִּתְיְהֵב, *detur*. 3. p. pl. m. cum praef. וְיִתְיַהֲבוּן *& dentur*, *& tradantur*.

יהד QAL, unde HITHPAEL הִתְיַהֵד, aut sine dagh. excidentis compensatione הִתְיָהֵד; unde Ben. pl. m. daghésch excidente non compensato, מִתְיַהֲדִים, Esth. 8. v. 17. *Judaïzantes* (erant), h. e. ut vertunt Lxx. *Ἰουδάϊζον Judaïzabant*, *Judaei fiebant*.

יְהֻד Mass. *Iehúdh*, Vulg. *Jûd*, nomen proprium civitatis in Tribu Dan, Jos. 19. v. 45. Etym. *laus*, sive *confessio*; ab יָדָה, trajectis literis, in Hiphil, *laudavit*, *confessus est*.

יְהוּדִיָּה Mass. *Iehudiiiá*, Vulg. *Judaiá*, nom. propr. uxoris Esrae, 1. Paral. 4. v. 18. Etym. *laus* vel *confessio Domini*; ab יָדָה, per literarum trajectionem, in Hiph. *laudavit*, *confessus est*, & יָהּ *Dominus*.

יֵהוּא Mass. & Vulg. *Iehoú*, sive *Jehú*, nomen propr. 1°. filii Josaphat, 4. Reg. 9. v. 2. 2°. prophetae filii Anani, 3. Reg. 16. v. 1. 3°. filii Namsi, 3. Reg. 19. v. 17. 4°. filii Obed filii Ophlal, 1. Paral. 2. v. 38. 5°. filii Jozabiae, 1. Paral. 4. v. 35. c. 12. v. 3. Etym. *ipse*, vel *existens*; ab הוּא *ipse*, vel הָיָה aut הָוָא, *fuit*, *exstitit*.

יְהוֹאָחָז Mass. *Iehóahház*, Vulg. *Joacház*, nomen proprium 1°. filii Josiae regis Juda, 4. Reg. 23. v. 34. 2°. filii Jehu regis Israël, 4. Reg. 10. v. 35. 3°. filii Joram, 2. Paral. 21. v. 17. 4°. patris Joas, 2. Paral. 25. v. 23. Etym. *Domini apprehensio*, vel *possessio*; ab יְהוָה *Dominus*, & אָחַז *apprehendit*, *possedit*. Vel *Dominus videns*; ab eodem nomine יְהוָה *Dominus*, & חָזָה *vidit*.

יְהוֹאָשׁ Mass. *Iehoásch*, Vulg. *Joás*, nomen proprium filii Ochoziae filii Joram filii Achab regis Juda, 4. Reg. 11. v. 21. &c. *Domini ignis*, vel *oblatio*; ab יְהוָה *Dominus*, & אֵשׁ *ignis*, *oblatio*.

יְהוּד Mass. *Iehoúdh*, Vulg. *Judaea*, nomen propr. regionis Asiae minoris, quae habet ad aquilonem Syriam, ad ortum Arabiam desertam & Petraeam, ad austrum Idumaeam, ad occasum denique mare magnum sive mediterraneum. Cum praef. בִּיהוּד *in Judaea*, לִיהוּד *in Judaeam*. Pro (י) sub ב & ל, vide Gram. Heb. t. 1. p. 70. c. 1. 379. c. 2.

יְהוּדָה Mass. *Jehoudá*, Vulg. *Judá*, nomen proprium filii Jacob, Gen. 29. v. 35. Ab eo dicti sunt Judaei, & terra quam occuparunt, Judaea. Etym. *laus*, vel *confessio*; ab יָדָה in Hiph. *laudavit*, *confessus est*, trajectis literis. Vide hujus etymologiae rationem in Gen. loco supra laudato.

יְהוּדִי Mass. *Iehoudí*, Vulg. *Judaeus*, Zach. 8. v. 23. nomen propr. populi à Juda filio

Digitized by Google

Jacobi sic appellati. Cum præfix. הַיְּהוּדִי *Judæus*, בִּיהוּדִי *in Judæa*. Pro (ְ) sub ב, vide Gram. Heb. tom. 1. p. 379. c. 2. Plur. יְהוּדִים, Chald. יְהוּדָאִין, & emphat. יְהוּדָיֵא, *Judæi*. Cum præf. הַיְּהוּדִים *Judæi*, וִיהוּדִים *& Judæi*, בַּיְּהוּדִים *in Judæos*, לַיְּהוּדִים *Judæis*, וְלַיְּהוּדִים *& Judæis*. Cum præf. ה, ב & ל imprimitur daghésch חזק (י) affecto (ְ), ob sequentem gutturalem. Vide Gram. Heb. t. 1. p. 69. c. 2. Etym. *laudans*, vel *confitens*, vide nom. præcedens.

יְהוּדִית f. 4. Reg. 18. v. 26. &c. Lxx. Ἰουδαϊστί, Vulg. & alii, *Judaice*, h. e. lingua Judaica sive Hebraica. R. יָדָה *laudavit*, *confessus est*, unde trajectis literis יְהוּדָה *Juda*, & יְהוּדִית *Jodäice*.

יְהוּדִית Mass. *Jehoudíth*, Vulg. *Judíth*, nomen propr. alterius uxoris Esaü, Gen. 26. v. 34. Etym. *laudans*, vel *confitens*, aut *Judæa*; ab יָדָה in Hiph. *laudavit*, *confessus est*. Vide vocem præced.

יְהוָה Lxx. Aq. Sym. Vª VIª. & VIIª. editt. κύριος, Lxx. Aq. Sym. δεσπότης, Vulg. & alii, *Dominus*. Lxx. item, Θεὸς *Deus*. Et servata voce Hebraica Ἀδωναΐ, Vulg. *Adonái*, h. e. *Dominus*. Recte; nam hoc nomen proferendum *Adhonai* aut *Adonái*, non *Iehová*; cum legatur per puncta vocalia nominis אֲדֹנָי, & per puncta alterius Dei nominis אֱלֹהִים *Elohím*, nempe יֱהוִה, quando immediate præcedit vel sequitur אֲדֹנָי, nec intercedit accentus distinguens. Vide Gram. Heb. t. 2. pagg. 410. 411. Cum præfix. הַיהוָה hádhonái, quasi scriptura esset הַאֲדֹנָי contracte pro הַאֲדֹנָי, *an Dominus?* Sic וַיהוָה vadhonái *& Dominus*, בַּיהוָה badhonái *in Domino*, וּבַיהוָה ouvádhonai *& in Dominum*, כַּיהוָה cadhonái *sicut Dominus*, לַיהוָה ládhonai *Domino*, וְלַיהוָה veladhonái *& Domino*, הֲלַיהוָה, Deut. 32. v. 6. anomalos pro הַלַיהוָה haladhonái *an Domino?* וּמֵיְהוָה ouméadhonai *& à Domino*, Prov. 16. v. 1. ubi remanet (ְ) sub (י), quia facta non est contractio ut cum præfixis præcedentibus. Ceterum יְהוָה est proprium Dei nomen, ac ejus essentiam significat; venit enim à Rad. הָוָה aut הָיָה, *fuit*; estque proprie ὁ ὤν *existens*, sive *qui est*, ut Exod. 3. v. 14. se ipse vocat: *Ego sum qui sum*. Videtur olim pronuntiatum fuisse ΙΑΩ. Vide Gram. Heb. tom. 2. p. 411. c. 1. 2.

יְהוֹזָבָד Mass. *Iehózavádh*, Vulg. *Józabád*, nomen proprium servi Joas regis Juda, à quo Joas ipse occisus est, 4. Reg. 12. v. 21. &c. Etym. *Domini dos*, vel *dotatio*; ab יְהוָה *Dominus*, & זֶבֶד *dos*, *dotatio*.

יְהוֹחָנָן Mass. *Iehóhhanán*, Vulg. *Jóhanán*, nomen proprium plurimorum virorum, quos vide 1. Paral. 26. v. 3. 2. Paral. 17. v. 15. &c. Etym. *Domini gratia*, *donum*, *misericordia*; ab יְהוָה *Dominus*, & חָנַן *gratiosus fuit*, *donavit*, *misertus est*.

יְהוֹיָדָע Mass. *Iehóiadhá*, Vulg. *Jóiadá*, nom. proprium Sacerdotis, 4. Reg. 11. v. 15. Jerem. 29. v. 26. &c. Etym. *Domini scientia*, vel *cognitio*; à יְהוָה *Dominus*, & יָדַע *scivit*, *cognovit*.

יְהוֹיָכִין Mass. *Iehóiakhín*, Vulg. *Jóachín*, & Jerem. 29. v. 2. c. 37. v. 1. *Jechonias*, vide Gram. Heb. tom. 1. p. 434. c. 2. nomen proprium filii Joakim, sive Eliacim regis Juda, 4. Reg. 24. v. 6. Etym. *Domini præparatio*, aut *firmitas*; ab יְהוָה *Dominus*, & כּוּן *præparare*, *firmare*.

יְהוֹיָקִים Mass. *Jehóiaqím*, Vulg. *Jóakím*, nomen proprium filii Josiæ regis Juda, qui Joakim prius vocabatur Eliacim, 4. Reg. 23. v. 34. 1. Paral. 3. v. 15. Item dicitur Jechonias, Matth. 1. v. 11. Etym. *Domini resurrectio*, vel *ultio*; ab יְהוָה *Dominus*, & קוּם *surgere*, *resurgere*, vel נָקַם *ultus est*.

יְהוֹיָרִיב Mass. *Iehóiarív*, Vulg. *Jóiaríb*, nom. proprium 1°. Sacerdotis primæ classis, 1. Paral. 24. v. 7. 2°. alterius Sacerdotis, qui post reditum è captivitate Babylon. Jerosolymis habitavit, 1. Paral. 9. v. 10. Etym. *Domini pugna*, *contentio*, vel *multiplicatio*; ab יְהוָה *Dominus*, & רִיב *pugnare*, *contendere*, aut רָבָה *multiplicatus est*.

יְהוּכַל Mass. *Iehouchál*, Vulg. *Juchál*, nom. proprium filii Selemiæ, Jerem. 37. v. 3. Etym. *Domini omnia*, vel *Dominus omnium*, aut *Domini perfectio*, sive *consummatio*; ab יְהוָה *Dominus*, & כֹּל *omnia*, aut כָּלַל *perfectus*, *consummatus est*.

יהונדב יְהוֹנָדָב Mass. *Iehônadáv*, Vulg. *Jônadáb*, nomen proprium 1°. filii Semmaa, 2. Reg. 13. v. 5. 2°. filii Rechab, 4. Reg. 10. v. 15. Etym. *Domini princeps*, aut *votum*; à יְהוָה *Dominus*, & נָדִיב *princeps*, aut נְדָבָה *oblatio, votum.*

יהונתן יְהוֹנָתָן Mass. *Iehônathán*, Vulg. *Jônathán*, nomen propr. 1°. filii Gersom filii Moysi, Judic. 18. v. 30. 2°. filii Saülis, 2. Reg. 1. v. 4. 3°. scribæ cujusdam, Jerem. 37. v. 14. Etym. *Domini donum*; ab יְהוָה *Dominus*, & נָתַן *dedit.*

יהוסף יְהוֹסֵף Mass. *Jehoséph*, Vulg. *Joseph*, nomen proprium filii Jacobi, Psal. 80. Heb. 81. v. 6. Is alibi dicitur יוֹסֵף. Etym. *Domini augmentum*; ex יְהוָה *Dominus*, & יָסַף *adjecit, auxit.*

יהועדה יְהוֹעַדָּה Mass. *Iehôaddá*, Vulg. *Joadá*, nom. proprium filii Achas filii Micha, 1. Paral. 8. v. 36. Etym. *Domini cœtus*, vel *congregatio*, vel *transitus*, vel *testimonium*, vel *ornatus*, vel *præda*; ab יְהוָה *Dominus*, & יָעַד in Niph. *congregari*, *convenire*, vel עָדָה *transire*, *ornare*, vel עוּד *testari*, vel עַד *præda.*

יהועדן יְהוֹעַדָּן Mass. *Iehôaddán*, Vulg. *Joadán*, nomen propr. matris Amasiæ regis Juda, 4. Reg. 14. v. 2. Etym. *Domini voluptas*, seu *deliciæ*; ab יְהוָה *Dominus*, & עֵדֶן *voluptas, deliciæ.*

יהוצדק יְהוֹצָדָק Mass. *Iehôtsadháq*, Vulg. *Josédeq*, nom. propr. 1°. filii Saraiæ filii Azariæ, 1. Paral. 6. v. 14. 2°. patris Jesu Sacerdotis, Agg. 1. v. 1. Etym. *Domini justitia*, vel *Dominus justitiæ*; ab יְהוָה *Dominus*, & צֶדֶק vel צְדָקָה *justitia.*

יהורם יְהוֹרָם Mass. *Iehorám*, Vulg. *Jorám*, nomen proprium 1°. filii Josaphat regis Juda, 3. Reg. 22. v. 51. 2°. filii Achab regis Israël, 4. Reg. 1. v. 17. &c. 3°. Sacerdotis, quem misit Josaphat ad docendum populum, 2. Paral. 17. v. 8. Etym. *Domini celsitudo*, aut *projectio*; ab יְהוָה *Dominus*, & רוּם *altum, excelsum esse*, aut רָמָה *jecit, projecit.*

יהושבע יְהוֹשֶׁבַע Mass. *Iehoschéva*, Vulg. *Josabá*, nomen propr. filiæ Joram, 4. Reg. 11. v. 2. Etym. *Domini satietas*, *juramentum*, aut *septenarium*; ab יְהוָה *Dominus*, & שָׂבַע *satiatus est*, aut שָׁבַע in Niph. *juravit*, aut שֶׁבַע vel שִׁבְעָה, *septem.*

יהושבעת יְהוֹשַׁבְעַת Mass. *Iehôschavàth*, Vulg. *Jôsabéth*, nomen propr. filiæ Joram, 2. Paral. 22. v. 11. Eadem est ac præcedens, cujus vide etymologiam.

יהושע יְהוֹשֻׁעַ Mass. *Iehoschúa*, Vulg. *Josué*, nomen propr. 1°. filii Nun, Num. 13. v. 17. 2°. Sacerdotis filii Josedec, Agg. 1. v. 1. Etym. *Dominus salvator*, vel *Domini salus*; ab יְהוָה *Dominus*, & יָשַׁע aut יֵשַׁע, *salus.*

יהושפט יְהוֹשָׁפָט Mass. *Iehôschaphát*, Vulg. *Jôsaphát*, nom. proprium 1°. filii Asa regis Juda, 3. Reg. 15. v. 24. 2°. filii Ahilud, 2. Reg. 8. v. 16. 3°. filii Pharuæ, 3. Reg. 4. v. 17. 4°. vallis inter Jerusalem & montem Oliveti, Joel. 3. v. 2. Etym. *Dominus judicans*, aut *Domini judicium*; ab יְהוָה *Dominus*, & שָׁפַט *judicavit.*

יהיר יָהִיר m. Lxx. ἀλαζὼν, Vulg. & alii, *superbus*, *arrogans*, *elatus*, αὐθάδης ἢ ἀλαζὼν *superbus & arrogans.* Alii item, *temerarius*, *tumidus* instar montis, ab הַר *mons*, ad quam vocem referunt hoc vocabulum. R. יָהַר inusit.

יהללאל יְהַלֶּלְאֵל Mass. *Iehallelél*, Vulg. *Jaleleél*, nomen propr. patris Ziph, &c. 1. Paral. 4. v. 16. Etym. *laudans Deum*; ab הָלַל in Piel, *laudavit.* Vel *claritas*, aut *splendor Dei*; ab eodem Verbo in Hiph. *splenduit*, & אֵל *Deus.*

יהלם יַהֲלֹם m. Lxx. ἴασπις, Vulg. *jaspis*, σμάραγδος *smaragdus*, alii, *adamas*, lapis pretiosus sic dictus, quod ceteros lapides contundat & comminuat, ab הָלַם *tutudit*, *contudit.* Hinc cum præf. וְיַהֲלֹם *& jaspis.*

יהץ יַהַץ, & cum ה locali

יהצה יַהְצָה contracte pro יַהֲצָה, Mass. *Iáhats*, *Iáhatsá*, Vulg. *Jasá*, *Jesáh*, *Jassá*, nomen proprium civitatis Tribus Ruben, quæ postea urbs confugii facta est & Levitis data, Num. 21. v. 23. Jos. 13. v. 18. Isai. 15. v. 4. &c. Etym. *rixa*, *contentio*, vel *exitus Domini*; ab יָהּ *Dominus*, & נָצָה in Niph. *contendere*, *rixari*, aut יָצָא *exivit.*

יואב יוֹאָב Mass. *Ioáv*, Vulg. *Joáb*, nom. propr. 1°. fratris Abisaï, 1. Reg. 26. v. 6. 2°. filii Sarviæ filiæ Isai, 2. Reg. 2. v. 13. 3°. filii

Digitized by Google

Saraiæ, 1. Paral. 4. v. 14. Etym. *paternitas*, *patrem habens*; ab אָב *pater*. Vel *voluntarius*; ab אָבָה *voluit*.

יוֹאָח Maſſ. *Ioábh*, Vulg. *Jobáh*, nom. propr. filii Zemma, 1. Paral. 6. v. 21. Etym. *fraternitas*, aut *habens fratrem*; ex אָח *frater*.

יוֹאָחָז Maſſ. *Ióahház*, Vulg. *Jóacház*, nom. proprium patris Johah, 2. Paral. 34. v. 8. Etym. *apprehendens*, vel *poſſidens*, aut *videns*; ab אָחַז *apprehendit*, *poſſedit*, aut חָזָה *vidit*.

יוֹאֵל Maſſ. & Vulg. *Joël*, nom. proprium 1°. filii Joſabiæ, 1. Paral. 4. v. 35. 2°. prophetæ filii Phathuël, Joel. 1. v. 1. 3°. patris Sammua, 1. Paral. 5. v. 8. 4°. filii Gerſom, ibid. c. 15. v. 7. 5°. filii Azariæ, 2. Paral. 29. v. 12. 6°. primogeniti Samuelis prophetæ, 1. Reg. 8. v. 2. 7°. filii Gad, 1. Paral. 5. v. 12. Etym. *volens*, aut *incipiens*; ab יָאַל in Hiph. *voluit*, *acquievit*, *incœpit*, aut *jurans*; ab אָלָה *juravit*, *exſecratus eſt*.

יוֹאָשׁ Maſſ. & Vulg. *Joáſch*, aut *Joás*, nomen proprium 1°. patris Gedeonis, Jud. 6. v. 11. 2°. filii Amelech, 3. Reg. 22. v. 26. 3°. filii Ochoziæ filii Joram filii Achab, 4. Reg. 11. v. 2. 4°. filii Joachaz filii Jehu regis Iſraël, 4. Reg. 13. v. 9. 5°. patris Jeroboam regis Iſraël, 4. Reg. 14. v. 17. Etym. *deſperans*; ab יָאַשׁ in Niph. *deſperavit*. Vel *ignitus*, aut *urens*; ab אֵשׁ *ignis*.

יוֹב, & cum א proſtethico אִיּוֹב, Maſſ. *Iov*, *Iiov*, Vulg. *Jób*, nom. proprium 1°. filii Iſſachar, Gen. 46. v. 13. qui 1. Paral. 7. v. 1. dicitur Jaſub. 2°. principis Auſitidis, cujus liber inter Hagiographa computatur, Job. 1. v. 1. Ezech. 14. v. 14. Etym. *dolens*, vel *gemens*, aut *ululans*; ab יָבַב in Piel. *doluit*, *gemuit*, *ululavit*.

יוֹבָב Maſſ. *Iováv*, Vulg. *Jobáb*, nom. propr. 1°. filii Jectan, Gen. 10. v. 29. 2°. filii Saharaim ex Hodes uxore, 1. Paral. 8. v. 9. 3°. filii Zaræ regis Edom, Gen. 36. v. 33. Etym. *dolens*, aut *gemens*, aut *ululans*, vide nomen præced.

יוּבָל Maſſ. *Iouvál*, Vulg. *Jubál*, nom. proprium filii Lamech ex Ada uxore, Gen. 4. v. 21. Etym. *defluens*; à נָבַל *defluxit*. Vel *apportans*; ab יָבַל in Hiph. *attulit*, *apportavit*. Aut *veteraſcens*; à בָּלָה *inveteratus eſt*. Vel *jubileus*; à יוֹבֵל idem.

יוּבַל m. Jerem. 17. v. 8. Lxx. ἰκμάδα, Vulg. *humor*, alii, *fluxus*, *fluxio*, *fluor*, *fluentum*, *fluvius*, *aquæductus*; ita ut idem ſit atque אוּבַל vel אֻבָל, quæ vide ſupra col. 37. R. יָבַל in Hiph. *duxit*, *adduxit*; unde *aquæductus*, quod aquam ducat ſeu vehat.

יוֹבֵל & יֹבֵל, c. ſed ſæp. f. Sym. κερατίνη *cornea*, ſupple *tuba*. Alii, *aries*; unde *Jubileus* (annus), quod cornu arietino promulgaretur. Lxx. Aq. ἄφεσις *remiſſio*, *dimiſſio*, quod in anno Jubileo debita & ſervitus remitterentur; ἀφαίρεσις *ablatio*, eadem de cauſa; ἀφέσεως σημασία *dimiſſionis ſignificatio*, & ſimpliciter σημασία *ſignificatio*; ἱερὰ *ſacra* (tuba), φωνὴ καὶ σάλπιγξ *vox & tuba*. Et ſervata voce Hebraïca, Ἰωβὴλ (ſic etiam alius), *Iobél*. Cum præf. הַיּוֹבֵל *jubileus* (annus), nempe à ſæculo inito quinquageſimus; *arietinum* (cornu), בַּיֹּבֵל *in jubileo*, וּבַיֹּבֵל *& in jubileo*. Plur. יוֹבְלִים, & cum præf. הַיּוֹבְלִים, *arietinæ* (tubæ). R. יָבַל in Hiph. *attulit*, *adduxit*, *produxit*; unde *jubileus*, inquiunt, quod ſono tubæ producto annuntiaretur; vel potius quod jubilum & exſultationem ſervis & debitoribus afferret.

יוֹזָבָד Maſſ. *Iózavádh*, Vulg. *Józabád*, vel *Jozabéd*, nom. propr. 1°. duorum principum militiæ Davidis, 1. Paral. 12. v. 20. 2°. filii Somer, aut Semarith, ſervi Joas, qui & ipſum occidit, 4. Reg. 12. v. 21. 3°. unius ex Iſraëlitis, qui uxores alienigenas, quas duxerant, repudiarunt, Eſd. 10. v. 22. 4°. Levitæ, qui ſub Ezechia rege horreis conſtruendis præfuit, 2. Paral. 31. v. 13. &c. Etym. *dotatus*; à זָבַד *dotavit*.

יוֹזָכָר Maſſ. & Vulg. *Józachár*, aut *Jóſachár*, nom. proprium filii Semaath, aut Semmaath, qui Dominum ſuum Joas regem Juda occidit, 4. Reg. 12. v. 21. Is 2. Paral. 24. v. 26. dicitur Zabad. Etym. *memorans*, ſive *maſculus*; à זָכַר *memoravit*, *recordatus eſt*; aut זָכָר *maſculus*.

יוֹחָא

Digitized by Google

יוחא Mass. *Iobhá*, Vulg. *Jobá*, nom. propr. filii Bariæ, 1. Paral. 8. v. 16. &c. Etym. *vivificans*; ab חיה in Piel, *vivificavit*.

יוחנן Mass. *Ióbhanán*, Vulg. *Jóhanán*, nom. proprium 1°. filii Caree, 4. Reg. 25. v. 23. 2°. primogeniti Josiæ regis Juda, 1. Paral. 3. v. 15. 3°. filii Azariæ, ibid. c. 6. v. 9. 4°. filii Elioenai filii Naariæ, ibid. c. 3. v. 24. 5°. principis exercitus Davidis, ibid. c. 12. v. 12. 6°. Levitæ qui una cum Zorobabele Jerosolymam ascendit, Nehem. 12. v. 22. Etym. *gratiosus*, *donans*, aut *misericors*; ab חנן *gratiosus*, *misericors fuit*, *donavit*.

יוטה Mass. *Ioutá*, Vulg. *Jotá*, nom. propr. civitatis in Tribu Juda, Jos. 15. v. 55. quæ videtur eadem esse atque יטה *Iutta*, Vulg. *Jeta*, Jos. 21. v. 16. Etym. *declinans*, vel *divertens*; à נטה *declinavit*, *divertit*.

יוידע Mass. *Jóiadhá*, Vulg. *Jóiadá*, nomen propr. filii Phasea, Nehem. 3. v. 6. &c. Etym. *scitus*, aut *cognitus*; à ידע *scivit*, *cognovit*.

יויריב Mass. *Jóiarív*, Vulg. *Jóiaríb*, nomen propr. Sacerdotis, qui cum Zorobabele ascendit Jerosolymam, Nehem. 12. vv. 6. 19. Etym. *pugnans*, *litigans*; à ריב *pugnare*, *litigare*. Vel *multiplicans*, à רבה in Hiph. *multiplicavit*.

יויקים Mass. *Jóiaqím*, Vulg. *Joacím*, nomen propr. filii Josue, Nehem. 12. v. 10. Etym. *resurgens*; à קום *surgere*, *resurgere*. Vel *vindicans*; à נקם *ultus est*.

יוכבד Mass. *Iochévedh*, Vulg. *Jocábed*, nom. proprium uxoris Amram filii Caath filii Levi, Exod. 6. v. 20. Etym. *gloriosa*, *gravis*, *ponderosa*; à כבד *gravis*, *ponderosus*, & in Niph. *gloriosus fuit*.

יוכל Mass. & Vulg. *Iouchál*, vel *Juchál*, nomen propr. filii Selemiæ, Jerem. 38. v. 1. Etym. *potens*; à יכל *potens fuit*. Vel *perfectus*, aut *consummatus*; à כלל *perfectus*, *consummatus est*.

יום m. Heb. & Chald. Lxx. Aq. Sym. Theod. *ἡμέρα*, Vulg. & alii, *dies*, cum naturalis, tum artificialis. Lxx. item, *χρόνος*, *καιρὸς*, *tempus*, *ἔτος annus*, *βίος vita*, *γενεὰ generatio*, &c. Dies autem vel tempus interdum etiam sumitur pro his quæ in die, vel tempore accidunt. Vide Gram. Heb. tom. 2. pag. 54. c. 1. 2. Alias significationes hujus nominis, vide ibid. p. 120. c. 1. 247. c. 1.

Cum præf. היום *dies*, ויום, ויום, & והיום, *& dies*, ביום & ביום, *in die*, *in hoc die*, וביום & וביום, *& in die*, כיום, כיום, & כהיום, *sicut dies*, וכיום *& secundum diem*, ליום & ליום, *diei*, *in diem*, *ad diem*, וליום *& ad diem*, מיום & מהיום, *à die*, ומיום *& à die*, למיום *inde à die*.

Cum præf. & aff. יומו *dies ejus*, m. ביומו *in die ejus*, m. יומך *dies tuus*, m. יומם *dies eorum*.

Dual. יומים, & in pausa יומים, *duo dies*, *biduum*. Cum præf. & in pausa, מיומים *à biduo*, *post duos dies*.

Plur. absol. ימים & semel ימם, quasi à sing. inusit. ים aut ימה, vide Gram. Heb. tom. 1. p. 120. c. 1. *dies*, *annus*, *tempus*. Pro anno, vide inter alia loca, Levit. 25. v. 29. Cum præfix. הימים, הימם, & ex forma Chald. הימין, *dies*, והימים & והימים, *& dies*, בימים & בימים, *in diebus*, ובימים & ובימים, *& in diebus*, כימים & כימים, *sicut*, *secundum dies*, לימים & לימים, *ad dies*, מימים *à diebus*, ולמימים *& inde à diebus*, שהימים *quod dies*. Cum ה in fine loco præposit. אל *in*, *ad*, ימימה *in dies*, *in annos*.

Plur. const. ימי, & ex terminatione fem. ימות, *dies*. Cum præfix. וימי *& dies*, pro (ִי) cum (ו), vide Gram. Heb. t. 1. p. 385. c. 1. 2. בימי *in diebus*, ובימי *& in diebus*, pro (ִי) sub ב, vide eand. Gram. ibid. p. 379. c. 2. כימי, & ex termin. fem. כימות, *sicut*, *secundum dies*, וכימי *& secundum dies*, הכימי *an sicut dies?* Pro (ִי) cum כ, vide eandem Gram. ibid. p. 375. c. 2. לימי *ad dies*, pro (ִי) sub ל, vide ibid. p. 70. c. 1. מימי *à diebus*, למימי *inde à diebus*, pro (ִי) cum מ, vide eandem Gram. ibid. p. 70. c. 2.

Plur. cum præf. & aff. ימיו, & sine (י) indice plur. num. ימו, *dies ejus*, m. vide Gram. Heb. tom. 1. p. 128. §. IV. c. 1. בימיו *in diebus ejus*, m. מימיו *à diebus ejus*, m. ימיה *dies ejus*, f. וימיה *& dies ejus*, f. ימיך

Digitized by Google

dies tui, m. בְּיָמֶיךָ *in diebus tuis*, m. וּבְיָמֶיךָ *& ficut dies tui*, m. מִיָּמֶיךָ *à diebus tuis*, m. הֲמִיָּמֶיךָ *an à diebus tuis?* m. יָמַיִךְ *dies tui*, f. יָמַי & in pauſa יָמָי, *dies mei*, c. וְיָמַי *& dies mei*, c. בְּיָמָי in pauſa, *in diebus meis*, c. וּבְיָמַי *& in diebus meis*, c. מִיָּמָי in pauſa, *à diebus meis*, c. יְמֵיהֶם *dies eorum*, בִּימֵיהֶם *in diebus eorum*, pro (ִי) ſub ב, vide Gram. Heb. tom. 1. p. 379 c. 2. יְמֵיכֶם *dies veſtri*, m. בִּימֵיכֶם *in diebus veſtris*, m. וּבִימֵיכֶם *& in diebus veſtris*, m. Pro (ִי) ſub ב vide mox ſupra; יָמֵינוּ *dies noſtri*, c.

יוֹמָא m. Chald. emphat. Lxx. Theod. ἡμέρα, Vulg. & alii, *dies*. Hinc cum præf. בְּיוֹמָא *in die*. Plur. abſol. m. יוֹמִין & emphat. יוֹמַיָּא, *dies*. Conſt. cum præf. וּבְיוֹמֵי *& in diebus*. Cum præf. & affix. וּבְיוֹמֵיהוֹן *& in diebus eorum*. Plur. f. aut in forma femin. eaque conſtructa, יוֹמָת *dies*. Formas Hebraicas hujus nominis vide in præced. יוֹם, à quo venit יוֹמָא.

יוֹמָם adverb. Lxx. ἡμέρας, ſupple διά; ἡμέραν, ſupple κατά, &c. Vulg. & alii, *per diem, interdiu*. Cum præf. וְיוֹמָם *& interdiu*, בְּיוֹמָם *in interdiu, per diem*. R. יוֹם *dies*.

יָוָן Maſſ. *Iaván*, Vulg. *Javán*, nom. propr. 1°. filii Japheth, Gen. 10. v. 2. 2°. regionis Europæ, quæ à Vulg. & aliis *Græcia* appellatur, Iſai. 66. v. 19. Ezech. 27. v. 19. Dan. 8. v. 21. Ab hoc יָוָן, punctis mutatis, Græci olim dicti ſunt *Iones*, & Græcia *Ionia*. Plur. cum præf. הַיְּוָנִים Græci, Joel. 4. v. 6. Etym. *opprimens, decipiens*; ab יָנָה *oppreſſit, decepit*. Vel *columbus*, aut *columba*; ab יָנָה idem. Vel denique, *cœnoſus*, aut *cœnoſa*; ab יָוֵן *cœnum, lutum*.

יָוֵן m. Lxx. ἰλὺς, Vulg. & alii, *limus, cœnum, lutum*, proprie turbidum & liquidum. Sym. Pſal. 68. Heb. 69. v. 3. adjective, ἀπέραντος *fine carens, infinitus*. Hinc cum præf. הַיָּוֵן *cœnum*. Conſt. & cum præf. בִּיוַן *in luto, in cœno*, cum (ַ) in fine loco (ֵ); quia nomen iſtud excipitur, vide Gram. Heb. tom. 1. p. 93. c. 2. fin. Pro (ִי) ſub ב, vide eand. Gram. ibid. p. 379. c. 2. R. יָוַן aut יוּן, inuſit.

יוֹנָדָב Maſſ. *Iónadháv*, Vulg. *Jónadáb*, nom. proprium 1°. filii Semmaa fratris David, 2. Reg. 13. v. 3. 2°. filii Rechab, Jerem. 35. v. 8. Etym. *ſpontaneus, vovens, principalis*; à נָדַב *ſponte vovit, ſponte obtulit, principem ſe geſſit munificentia*, &c.

יוֹנָה f. Lxx. Aq. Sym. Theod. V^a^. edit. περιστερά, Vulg. & alii, *columba*. Lxx. item, Ἑλληνικὴ Græca, Jerem. 46. v. 16. & 50. v. 16. referebant ad יָוָן, quod vide ſupra col. præced. Sym. item adjective, Soph. 3. v. 1. ἀνόητος *fatua* (civitas). Cum præf. הַיּוֹנָה *columba*, כַּיּוֹנָה & כְּיוֹנָה, *ficut columba*, וְכַיּוֹנָה *& ficut columba*. Conſt. יוֹנַת *columba*. Cum affix. יוֹנָתִי *columba mea*, c. Plur. ex terminatione maſcul. vel quia pleraque animalium aviumque nomina ſunt epicœna, יוֹנִים *columbæ*. Cum præf. כַּיּוֹנִים *ficut columbæ*, וְכַיּוֹנִים *& ficut columbæ*. Conſt. & cum præf. כְּיוֹנֵי *ficut columbæ*. Rad. יָנָה *oppreſſit*; unde *columba*, inquiunt, quod ſit oppreſſioni & prædæ obnoxia atque expoſita.

יוֹנָה Maſſ. *Ioná*, Vulg. *Jonás*, nom. propr. filii Amathi, qui minores inter prophetas quintum obtinet locum, 4. Reg. 14. v. 25. Etym. *columba*, vide vocem præced. Vel *opprimens*, aut *decipiens*; à יָנָה *fraude oppreſſit*.

יוֹנֶקֶת vel יֹנֶקֶת, f. Lxx. Sym. κλάδος, Lxx. item, ῥάδαμνος, Vulg. & alii, *ramus*, proprie tener. Lxx. Theod. παραφυὰς *propago, fructificatio*. Aq. Theod. κορμὸς *truncus*. Vulg. item, *germen*. Hinc cum præf. & affix. יוֹנַקְתּוֹ *ramus ejus*, m. וְיֹנַקְתּוֹ *& ramus ejus*, m. Plur. cum affix. יוֹנְקוֹתָיו & יֹנְקוֹתָיו, *rami ejus*, m. יוֹנְקוֹתֶיהָ *rami ejus*, f. R. יָנַק *ſuxit*, unde *ramus*, quod ſuccum trunci exſugat.

יוֹנָתָן Maſſ. *Iónathán*, Vulg. *Jónathán* & *Jónathás*, nom. propr. filii 1°. Saülis regis, 1. Reg. 13. v. 2. &c. 2°. Abiathar Sacerdotis, 2. Reg. 15. v. 27. &c. 3°. Jada filii Onam filii Jeraméel, 1. Paral. 2. v. 32. 4°. Sage, 1. Paral. 11. v. 33. &c. 5°. Azahel, Eſd. 10. v. 15. &c. 6°. Caree, Jerem. 40. v. 8. Etym. *columbæ donum*; ex יוֹנָה *columba*, & נָתַן *dedit*.

יוֹסֵף Maſſ. & Vulg. *Ioſéph*, five *Joſéph*, nom. propr. 1°. undecimi filii Jacobi ex Ra-

Digitized by

chele, Gen. 30. v. 24. 2°. patris Igal, Num. 13. v. 8. 3°. filii Asaph, 1. Paral. 25. v. 2. Etym. *augmentum*; ab יָסַף *adjecit*, *auxit*.

יוֹסִפְיָה Maſſ. *Ioſiphiá*, Vulg. *Joſphiás*, nom. propr. filii Selomith, Eſd. 8. v. 10. Etym. *augmentum Domini*; ex יָסַף *auxit*, & יָהּ *Dominus*. Vel *conſummans*, aut *finiens Dominus*; à סוּף in Hiph. *conſummare*, *finire*, & יָהּ *Dominus*.

יוֹעֵאלָה Maſſ. & Vulg. *Iöelá*, aut *Jöelá*, nomen propr. filii Jeroham, 1. Paral. 12. v. 7. Etym. *aſcenſus*, *elevatio*; ab עָלָה *aſcendit*, *elevatus eſt*. Vel *auferens maledictionem*; ab יָעָה *abſtulit*, *removit*, & אָלָה *maledictio*, *exſecratio*.

יוֹעֵד Maſſ. & Vulg. *Ioédh*, vel *Joéd*, nomen propr. viri è poſteris Benjamin, Nehem. 11. v. 7. Etym. *teſtis*, vel *teſtificans*; ab עוּד *teſtari*. Vel *tranſiens*, aut *ornans*; ab עָדָה *tranſiit*, *ornavit*. Vel *prædans*; ab עַד *præda*.

יוֹעֶזֶר Maſſ. & Vulg. *Ioézer*, vel *Joézer*, nom. proprium viri fortiſſimi de Tribu Benjamin, qui Davidem, cum Saülem fugeret, convenit, 1. Paral. 12. v. 6. Etym. *adjuvans*; ab עָזַר *adjuvit*.

יוֹעָשׁ Maſſ. *Ioáſch*, Vulg. *Joás*, nom. propr. filii Bechor filii Benjamin filii Jacob, 1. Paral. 7. v. 8. &c. Etym. *tinea corroſus*; ab עָשׁ *tinea*, & עָשַׁשׁ *depaſtus*, *corroſus eſt*. Vel *congregatus*; ab עוּשׁ *convenire*, *congregari*.

יוֹצָדָק Maſſ. *Iôtſadháq*, Vulg. *Joſédec*, nomen proprium patris Sacerdotis Joſue, Eſd. 3. v. 2. cap. 5. v. 2. c. 10. v. 18. Nehem. 12. v. 26. Etym. *juſtificatus*, aut *juſtificatio*; à צָדַק *juſtus fuit*.

יוֹצֵר vel יֹצֵר, m. Lxx. Theod. κεραμεὺς, Vulg. & alii, *figulus*. Lxx. item, κέραμος *terra fictilis*, ſeu *figuli*, ὀστράκινος *teſtaceus*. Alii item, *formans*, *fingens*, *fictor*. Cum præfix. הַיּוֹצֵר & הַיֹּצֵר, *figulus*, הֲכַיּוֹצֵר *num ſicut figulus*? Plur. יוֹצְרִים, & cum præfix. הַיּוֹצְרִים, *figuli*. Rad. יָצַר *finxit*, *plaſmavit*, cujus poteſt eſſe Benoni Qal. Vide ibi.

יוֹקֵשׁ m. unde plur. יוֹקְשִׁים, Pſal. 123. Heb. 124. v. 7. Lxx. θηρευόντες, Vulg. Lat. & S. Hieron. *venantes*. Alii, *aucupes*. R. יָקֹשׁ *laqueos tetendit*, cujus poteſt eſſe Ben. Qal.

יוּקָשִׁים m. pl. Eccle. 9. v. 12. Lxx. Verbal. παγιδεύονται *laqueo capiuntur*, Vulg. ſimpliciter, *capiuntur*. Alii, *irretiuntur*, & ad verbum *irretiti* (ſunt). R. יָקֹשׁ *illaqueavit*, *laqueos tetendit*.

יוֹרָה Maſſ. & Vulg. *Iorá*, vel *Jorá*, nomen proprium viri cujus poſteri è captivitate Babylonica duce Zorobabele in Judæam reverſi ſunt, Eſd. 2. v. 18. Etym. *projiciens*, aut *demonſtrans*; à יָרָה *jecit*, *projecit*, & in Hiph. *demonſtravit*.

יוֹרֶה m. Lxx. πρώϊμος (ὑετὸς) *matutinus* (imber), nempe qui mane jactæ in terram ſementis, hoc eſt, paulopoſt eam terræ mandatam decidens, illam ad germinandam quaſi erudit ac informat. Vulg. Deut. 11. v. 14. & Jerem. 5. v. 24. *temporaneus*, id eſt, tempore opportuno decidens. Et Oſe. 6. v. 3. *ſerotinus*, h. e. autumnalis, & ſero anni Juliani, veniens. Rad. יָרָה in Hiph. *erudivit*, *informavit*.

יוֹרַי Maſſ. & Vulg. *Iorái*, vel *Jorái*, nomen proprium viri è poſteris Gad, 1. Paral. 5. v. 13. Etym. *projiciens*, aut *demonſtrans*; ab יָרָה *projecit*, in Hiph. *demonſtravit*.

יוֹרָם Maſſ. & Vulg. *Iorám*, vel *Jorám*, nomen propr. 1°. filii Thoü regis Emath, 2. Reg. 8. v. 10. 2°. filii Joſaphat, 1. Paral. 3. v. 11. qui 3. Reg. 22. v. 51. dicitur יְהוֹרָם *Iehorám*, Vulg. *Jorám*. Vide ſup. col. 749. Etym. *excelſus*, *ſublimis*; à רוּם *excelſum*, *ſublimem eſſe*.

יוּשַׁב חֶסֶד Maſſ. *Ioúſchavbhéſedh*, Vulg. *Ioſabhéſed*, nomen propr. filii Zorobabel filii Phadaiæ, 1. Paral. 3. v. 20. Etym. *ſedes*, vel *inſufflatio*, vel *converſio miſericordiæ*; ab יָשַׁב *ſedit*, נָשַׁב *flavit*, *inſufflavit*, aut שׁוּב *converti*, & חֶסֶד *miſericordia*.

יוֹשִׁבְיָה Maſſ. *Ioſchiviá*, Vulg. *Jóſabiá*, nom. propr. patris Jehu, 1. Paral. 4. v. 35. Etym. *ſedes*, vel *ſufflatio*, vel *converſio*, vel *captivitas Domini*; ab יָשַׁב *ſedit*, aut נָשַׁב *ſufflavit*, aut שׁוּב *converti*, aut שָׁבָה *captivum fecit*, & יָהּ *Dominus*.

יוֹשָׁה Maſſ. *Ioſchá*, Vulg. *Joſá*, nomen proprium filii Amaſiæ principis de Tribu Simeonis, 1. Paral. 4. v. 34. Etym. *exiſtens*; ab יֵשׁ *fuit*, *exſtitit*. Aut *oblivifcens*,

Digitized by Google

vel *creditor*; à נָשָׁה *oblitus est*, *fœneravit*, *creditorem egit*.

יוֹשַׁוְיָה Maſſ. *Jóſchavià*, Vulg. *Jóſaià*, nom. proprium filii Elnaem, 1. Paral. 11. v. 46. Etym. *æquitas*, vel *planities Domini*, aut *apponet Dominus*; à שָׁוָה in Piel, *æquavit*, *apposuit*, & יָהּ *Dominus*.

יוֹשָׁפָט Maſſ. *Jóſchaphát*, Vulg. *Jóſaphát*, nomen proprium viri Mathanitis unius è fortibus David, 1. Paral. 11. v. 43. Etym. *judicatus*, aut *judicatio*; à שָׁפַט *judicavit*.

יוֹשֵׁר vide יֹשֶׁר in ſuo loco.

יוֹתָם Maſſ. *Iothám*, Vulg. *Joathám*, & *Joathán*, nomen propr. 1°. filii Azariæ, regis Juda, 4. Reg. 15. v. 5. &c. 2°. filii Jerobaal ſive Gedeonis, Judic. 9. v. 5. 3°. filii Jahaddai, 1. Paral. 2. v. 47. Etym. *conſummatus*, vel *perfectus*; à תָּמַם *conſummatus*, *perfectus eſt*.

יוֹתֵר & יֹתֵר, m. Lxx. Sym. περισσός, Lxx. item, λοιπός, *reſiduus*, *reliquus*. Et ſubſt. Lxx. περισσεία *abundantia*, *excellentia*. Alii item adverb. *magis*, *potius*, *amplius*, *abundantius*, *excellentius*, &c. Interdum comparationibus inſervit. Cum præfix. הַיּוֹתֵר *reſiduum*, וְיוֹתֵר & וְיֹתֵר, *& amplius*. R. יָתַר in Niph. *reſiduus*, *reliquus fuit*.

יְזִיאֵל Maſſ. *Iezíél*, Vulg. *Jaziél*, nom. proprium filii Azmoth, 1. Paral. 12. v. 3. Etym. *aſperſio Dei*; ex נָזָה *aſperſit*, & אֵל *Deus*.

יִזִּיָּה Maſſ. *Iizzijiá*, Vulg. *Jezià*, nom. proprium viri ex eorum numero qui uxores alienigenas, quas duxerant, repudiarunt, Eſd. 10. v. 25. Etym. *aſperſio Domini*; ex נָזָה *aſperſit*, & יָהּ *Dominus*.

יָזִיז Maſſ. & Vulg. *Iazíz*, vel *Jazíz*, nomen propr. viri qui Davidis ovibus præerat, 1. Paral. 27. v. 31. Etym. *ſplendor*, vel *fera*; à זִיז idem.

יִזְלִיאָה Maſſ. *Iizliá*, Vulg. *Jezliá*, nomen propr. filii Elphaal, 1. Paral. 8. v. 18. Etym. *aſperſio*, *laborioſa*; à נָזָה *aſperſit*, & לָאָה *laboravit*.

יזם QAL, unde 3. p. pl. c. Praet. יָזְמוּ, Gen. 11. v. 6. Lxx. ἐπιθῶνται *conati ſunt*. Alius, ἐνενθυμήσονται *cogitabunt*, *cogitaverint*. Alii, *cogitarunt*, *meditati ſunt*, *in animum induxerunt*, conferuntque cum זָמַם, quod vide ſupra col. 504. Vulg. ſenſum, non verbum, expreſſit.

יזן QAL, unde PUAL יֻזַּן, ex quo Paoul pl. m. מְיֻזָּנִים, Jerem. 5. v. 8. ut ibi legendum tradunt Maſſorethæ, quamvis ſcriptum ſit מוזנים; Vulg. *amatores* (equi). Alii, *armati* (membro videlicet genitali), quaſi à Chald. זַיִן *armari*, trajectis literis. Alii, *paſti*, *ſaginati*; à זוּן *alere*, *cibare*; hique legunt מוּזָנִים ſecundum literas, & in Paoul Hophal ejuſdem Verbi זוּן. Lxx. juncta hac voce cum ſequenti מַשְׁכִּים, Θηλυμανεῖς *in feminas furentes*. Vide Gram. Heb. tom. 2. p. 168. c. 2.

יְזַנְיָה Maſſ. *Iezanià*, Vulg. *Jezoniás*, nom. propr. 1°. filii Maachathi, Jerem. 40. v. 8. 2°. Oſaiæ, ibid. c. 42. v. 1. 3°. Azur, Ezech. 11. v. 1. &c. Etym. *armatura*, vel *nutrimentum Domini*; à זַיִן Chald. *arma*, *armatura*, trajectis literis; vel זוּן *alere*, *cibare*, & יָהּ *Dominus*.

יזע m. unde cum præfix. & in pauſa, quæ mutavit (ִ) penult. in (ֶ), בַּיֶּזַע, Ezech. 44. v. 18. Lxx. βίᾳ *vi*, *violentia*, poſita per metonymiam cauſa pro effectu; nam ex violentia, ſive violenta commotione, oritur ſudor. Aq. in prima edit. Sym. Vulg. & alii, *in ſudore*. Aq. in ſecunda edit. ἰεζά, legebat בְּיֶזַע pro בַּיֶּזַע, & inſuper vocem Hebraicam retinuit, ut & partim Theod. qui poſuit ἐν ἰεζεῖ, S. Hieron. *Jeze*. Vide S. Hieron. comm. in h. l. tom. 3. novæ edit. col. 1029. ubi has verſiones affert. R. יזע inuſit.

יִזְרָח Maſſ. *Iizráhh*, Vulg. *Jezerités*, cognomen cujuſdam principis Davidis, ſic appellati, ut videtur, à loco aut familia, ubi erat oriundus, 1. Paral. 27. v. 8. Etym. *oriens*; à זָרַח *ortus eſt*.

יִזְרַחְיָה Maſſ. *Iizrahhià*, Vulg. *Jeſrahià*, & *Iſraià*, nomen propr. filii Ozi filii Thola filii Iſſachar, 1. Paral. 7. v. 3. &c. Etym. *oriens Dominus*; à זָרַח *ortus eſt*, & יָהּ *Dominus*.

יִזְרְעֶאל, & cum ה locali יִזְרְעֶאלָה Maſſ. *Iizreél* & *Iizreéla*, Vulg. *Jezraël* & *Jezrahél*, nom. proprium civitatis 1°. in Tribu Juda, Joſ. 15. v. 56. 2°. in

Digitized by Google

Tribu Issachar, Jos. 19. v. 18. 1. Reg. 29. v. 1. 3. Reg. 4. v. 12. 3°. vallis prope urbem Jezraël ejusdem Tribus Issachar, Jos. 17. v. 16. 4°. fontis in eadem Tribu, 1. Reg. 29. v. 1. 5°. filii Osee ex Gomer, Ose. 1. v. 3. Etym. *semen Dei*; ex זֶרַע *semen*, & אֵל *Deus*, &c.

יִזְרְעֵאלִי, & femin.

יִזְרְעֵאלִית Mass. *Iizreelí* & *Iizreelíth*, Vulg. *Jezraelites*, aut *Jezrahelites*, & fem. *Jesrahelitis*, nom. comm. viris vel mulieribus ex urbibus Jezraël oriundis, 1. Reg. 27. v. 3. 3. Reg. 21. v. 1. Etym. eadem ac nominis praeced.

יִזָּתָא vel יְזָתָא, Mass. & Vulg. *Iezátha* vel *Jezátha*, cum accentu in penult. ob א paragogicum, nomen propr. unius è filiis Aman, Esth. 9. v. 9. Etym. *aspergens thalamum*, vel *cubiculum*; à נָזָה *aspersit*; & תָּא *thalamus*, *cubiculum*.

יְחֻבָּה Mass. *Iehhubbá*, Vulg. *Habá*, nomen propr. filii Somer, 1. Paral. 7. v. 34. Etym. *absconsio*; ab חָבָא in Niph. *absconditus est*. Vel *dilectio*; ex חָבַב *dilexit*. Vel *debitor*, aut *debitum*; ab חוב idem.

יחד QAL, unde 3. p. f. f. Fut. תֵּחַד, Gen. 49. v. 6. pro masc. יֵחַד, de qua enallage, vide Gram. Heb. tom. 2. p. 16. c. 2. Lxx. *ἐρίσαι contendat*, Aq. *μονωθείη uniatur, adunetur*; sic etiam alii. Vulg. *sit*. 2. p. f. m. תֵּחַד, Isai. 14. v. 20. *unieris*, *adunaberis*. Vulg. *habebis consortium*. Lxx. alienum in sensum transtulerunt.

PIEL יִחֵד aut יַחֵד, unde 2. p. f. m. IMPERATIVI יַחֵד, Psal. 85. Heb. 86. v. 11. sine daghésch excidentis compensatione, pro יַחֵּד, Aq. *μονάχωσον*, Sym. *ἕνωσον*, S. Hieron. *unicum fac*. Alii, *uni*, *aduna*. Lxx. *εὐφρανθήτω*, Vulg. Lat. *laetetur*; legebant יִחַד ab חָדָה *laetatus est*, quod vide supra col. 541.

יַחַד, in pausa יָחַד, & cum (י) in fine quasi esset nomen plur. cum aff. יַחְדָּיו, & saepius sine (י) יַחְדָּו, quod etiam ad femininum genus refertur; quare (ו) ibi paragogicum magis est quam aff. Lxx. Aq. Sym. Theod. *ἅμα*, Lxx. Aq. Sym. *ὁμοῦ*, *ὁμοθυμαδὸν*, Vulg. & alii, *unà*, *simul*, *pariter*, *unanimiter*, *conjunctim*, &c. Lxx. item, *ἐν τῷ αὐτῷ in eo ipso*, *ἐπὶ τὸ αὐτὸ* (sic etiam Theod. & Vª. edit.) & *ἐπὶ τοαυτὸ*, *κατὰ τὸ αὐτὸ*, *in idipsum*, *ὡσαύτως similiter*, *κατὰ μόνας singulatim*, *μετὰ ταῦτα post haec*, *postea*, &c. Et substant. *ἕνωσις unio*, *conjunctio*. Cum praef. וְיַחַד & וְיַחְדָּו, *& pariter*, לְיַחַד in pausa, 1. Paral. 12. v. 17. *in conjunctione* (sit), Vulg. *jungatur*. Rad. יָחַד *junctus*, *adunatus est*.

יַחְדָּו vide in voce praeced. יַחַד.

יַחְדּוֹ Mass. *Iahhdó*, Vulg. *Jeddó*, nom. proprium filii Buz, 1. Paral. 5. v. 14. Etym. *solus* vel *unus ipse*; vel *laetitia*, aut *acumen ejus*; ab יָחַד *unitus*, *adunatus est*, *solus fuit*; vel חָדָה *gavisus*, *laetatus est*; vel חָדַד *acutus*, *exacutus fuit*, & aff. 3. p. f. m.

יַחְדַּי Mass. *Iahhdái*, Vulg. *Jahaddái*, nomen proprium patris Regom, Joathan, &c. 1. Paral. 2. v. 47. Etym. *solus*, *acutus*, aut *gaudens ego*; ex יָחַד *solus fuit*, aut חָדָה *laetatus est*, aut חָדַד *acutus fuit*, & aff. 1. p. sing. c.

יַחְדִּיאֵל Mass. *Iahhdiél*, Vulg. *Jediél*, nom. propr. viri fortissimi, 1. Paral. 5. v. 24. Etym. *unitas*, *laetitia*, aut *acumen Dei*; ab יָחַד *unitus est*, חָדָה *laetatus est*, aut חָדַד *acutus fuit*, & אֵל *Deus*.

יַחְדָּיו vide supra in יַחַד.

יֶחְדְּיָהוּ vel יֶחְדְּיָהוּ, Mass. *Iehhdeiáhou*, aut *Iahhdeiáhou*, Vulg. *Jehedeiá* & *Jadias*, nomen propr. 1°. unius è filiis sive posteris Subael, 1. Paral. 24. v. 20. 2°. viri asinis Davidis praepositi, ibid. c. 27. v. 30. Etym. *solus Dominus*, vel *laetitia*, aut *acumen Domini*; ab יָחַד *unitus est*, *unus*, *solus fuit*, aut חָדָה *laetatus est*, aut חָדַד *acutus fuit*, & יָה vel יָהוּ, *Dominus*.

יַחֲזִיאֵל Mass. *Iáhhaziél*, Vulg. *Jeheziél*, nomen proprium viri fortissimi tempore Davidis, 1. Paral. 12. v. 4. Etym. *videns Deum*, vel *visio Dei*; ab חָזָה *vidit*, & אֵל *Deus*.

יַחְזְיָה Mass. *Iahhzeiá*, Vulg. *Jaasiá*, nomen propr. filii Thecue, Esd. 10. v. 15. Etym. *visio Domini*; ex חָזָה *vidit*, & יָה *Dominus*.

יְחֶזְקֵאל Mass. *Iehhezqél*, Vulg. *Hezechiél* & *Ezechiél*, nom. propr. 1°. Sacerdotis 20ⁱ.

classis, 1. Paral. 24. v. 16. 2°. Prophetæ inter majores tertii, Ezech. 1. v. 3. Etym. *fortitudo*, vel *apprehensio Dei*; ab חזק *fortis fuit, apprehendit*, & אל *Deus*.

יחזרה Mass. *Iahhzéra*, Vulg. *Jezrá*, nomen propr. filii Mosollam, 1. Paral. 9. v. 12. Etym. *porcinus*; ab חזיר *porcus*.

יחיאל Mass. *Iehhiél*, Vulg. *Jahiél*, nomen pluribus viris commune, 1. Paral. 15. v. 18. c. 29. v. 8. 2. Paral. 21. v. 2. c. 29. v. 14. c. 31. v. 13. Esd. 8. v. 9. &c. Etym. *vivit Deus*, ex חיה *vixit*, & אל *Deus*.

יחיאלי Mass. *Iehhielí*, Vulg. *Jehielí*, nomen proprium viri, cujus filii præpositi erant thesauris domus Domini, 1. Paral. 26. vv. 21. 22. Etym. eadem ac nominis præced.

יחיד adject. m. Lxx. Aq. Sym. Theod. *μονογενὴς*, Vulg. & alii, *unigenitus*. Lxx. item, *ἀγαπητὸς*, *ἀγαπώμενος*, *dilectus*. Aq. item & Sym. *μοναχὸς*, Lxx. item, *μονότροπος*, Sym. item, *μόνος*, V^a. edit. *μονάζων* *solus*, *solitarius*. Alii item, *unus*, *unicus*. Cum præf. היחיד *unigenitus*, היחיד *& unicus*. Cum aff. יחידך & in pausa יחידך, *unigenitus tuus*, m. Fem. יחידה, Aq. *μοναχή*, S. Hieron. *solitaria*. Sym. *μονότης*, *unitas*. Cum aff. יחידתי *unica mea*, c. h. e. *anima mea*, persona mea, vita mea. Plur. m. יחידים *unici*, *solitarii*. R. יחד *unitus*, *adunatus fuit*, *unus fuit*.

יחיה Mass. *Iehhiiá*, Vulg. *Jehiás*, nomen propr. alterius janitoris arcæ, 1. Paral. 15. v. 24. Etym. *vivit Dominus*; ex חיה *vixit*, & יה *Dominus*.

יחיל m. unde cum præf. ויחיל, Thren. 3. v. 26. Lxx. Vatic. *καὶ ὑπομενεῖ* *& exspectabit*; retulisse videntur ad fut. Hiph. Verbi חול, quod in hac conjugatione etiam *exspectare* significat. Complut. in Infinit. *ὑπομένειν*, Vulg. *præstolari*, neglecta conjunctione. Alii, *& exspectans*, *& exspectatum*. R. יחל in Piel, *exspectavit*.

יחל QAL, unde NIPHAL נוחל, ex quo 3. p. s. f. Praet. נוחלה, Ezech. 19. v. 5. Lxx *ἀπώσθη ἀπ' αὐτῆς*, *repulsum est ab ea*, *repulsam passa est*. Vulg. *infirmata est*, sensum, non verbum, expressit. Alii, *exspectavit*, & impersonaliter, *exspectatum est*.

Fut. 3. p. s. m. cum præf. & (·) in fine ob accentum ab ultima ad penult. vi (ו) convertentis retractum, vide Gram. Heb. tom. 1. p. 172. c. 2. tom. 2. p. 309. c. 2. 310. c. 1. ויחל, Gen. 8. vv. 10. 12. Vulg. & alii, *exspectavitque*. Lxx. *καὶ ἐπέσχεν* *& continens se*, h. e. & exspectans.

PIEL יחל, aut sine compensatione daghésch excidentis, quod in hac conjugatione perpetuum est, יחל, Lxx. Aq. *ἐλπίζω*, Lxx. item, *ἐπελπίζω*, Vulg. & alii, *spero*, *sperare facio*. Lxx. item, *ὑπομένω*, Vulg. & alii, *sustineo*, *exspecto*, *ἄρχομαι* *incipio* (ab חלל), *διαλείπω* *differo*, *intermitto*, *προσέχω* *attendo*, *ὑφίσταμαι* *subsisto*. Sym. *ἐπαινέω* *laudo*, Job. 29. v. 21. referebat ad הלל *laudavit*. Alii item, *confido*. Construitur cum accusat. & præpositionibus ל, אל, & על.

Praet. 1. p. s. c. cum aff. & in pausa; quare (-) mutatur in (·) sub ח, יחלתני *sperare fecisti me*, c. *spem dedisti mihi*. 1. p. s. c. in pausa, quæ mutavit (-) in (·) sub ח, יחלתי *exspectavi*. 3. p. pl. c. cum præf. ויחלו, & in pausa, quæ revocavit motionem primariæ vocis, & cum daghésch euphonico, aut potius mendoso, in ל, vide Gram. Heb. tom. 1. p. 175. c. 2. ויחלו *& exspectabant*, *& spem injiciebant*. 1. p. pl. c. יחלנו *exspectavimus*, *speravimus*.

Ben. s. m. מיחל *sperans*, *exspectans*. Plur. m. cum præf. המיחלים *exspectantes*, *sperantes*, למיחלים *ad exspectantes*, *ad sperantes*.

Imper. 2. p. s. m. יחל *spera*, *exspecta*.

Fut. 3. p. s. m. ייחל *exspectabit*. Cum præf. ויחל contracte pro וייחל, aut est ex Verbo חול in Hiphil, *& exspectavit*. Vide Gram. Heb. tom. 1. p. 177. c. 2. 178. c. 1. 1. p. s. c. איחל *exspectabo*. Cum præf. & ה parag. ואיחלה *& exspectabo*, *& exspectem*. 3. p. pl. m. in pausa, quæ revocavit (·) motionem primariæ vocis, ייחלו, & cum ן parag. in eadem pausa ייחלון, *sperabunt*, *exspectabunt*.

HIPHIL הוחיל, Lxx. *μένω* *maneo*, *προσμένω* *permaneo*, *ὑπομένω*, Aq. *περιμένω*, Aq. item & Sym. *ἀναμένω*, Vulg. & alii, *exspecto*. Aq. item, *ἐκκαραδοκέω* *anxie ex-*

Digitized by Google

specto. Alii item, *sperare facio, spem injicio.*

PRAET. 1. p. s. c. יִחַלְתִּי & in pausa יִחָלְתִּי, *exspectavi.* Cum praef. וְיִחַלְתִּי *& exspectavi.*

IMPER. 2. p. s. f. יַחֲלִי *exspecta.*

FUT. 3. p. s. m. cum praef. & (ֵ) in fine loco (ִ) ob accentum ab ult. ad penult. retractum, וַיְיַחֵל *& exspectavit.* 2. p. s. m. תְּיַחֵל *exspectabis.* 1. p. s. c. אֲיַחֵל, & cum ה parag. אֲיַחֵלָה & אֲיַחֲלָה, *exspectabo.*

יַחְלְאֵל Mass. *Iáhhleél*, Vulg. *Jabeléel* & *Jaléel*, nom. propr. filii Zabulon, Gen. 46. v. 14. Num. 26. v. 26. Etym. *exspectans*, aut *orans Dominum*; ab יָחַל in Piel, *exspectavit*, aut חָלָה *oravit, deprecatus est*, & אֵל *Dominus.*

יַחְלְאֵלִי Mass. *Iáhhleelí*, Vulg. *Jalelitae*, nom. propr. seu patronymicum posterorum Jalel, Num. 26. v. 26. Vide nom. praeced. cum ejus etymologia.

יחם QAL. Lxx. θερμαίνομαι, παραθερμαίνομαι, *calesio, incalesco, calor mihi fit*, ἐγκισσάω (sic etiam Sym.) *concipio, coeo, in coitu incalesco.* Alii item, *ira*, vel *furore aestuo, exardesco.*

FUT. 3. p. s. m. יֵחַם & in pausa יֵחָם, *incalescet, incaluit.* 3. p. s. f. תֵּחַם *incalescat.* 3. p. pl. m. cum praef. & ex forma quiesc. Lám. ה, וַיֶּחֱמוּ, Gen. 30. v. 39. pro femin. וַתֵּחַמְנָה, *& incalescebant, & coibant* (oves). Vide Gram. Heb. t. 1. p. 235. c. 2. 236. c. 1. 3. p. pl. f. cum praef. & (י) charact. personae masculinae, וַיֵּחַמְנָה, Gen. 30. v. 38. *& conceperunt, & incaluerunt* (oves). Vide Gram. Heb. ibid. p. 236. c. 1. Hanc formam sic mixtam volunt Rabbini, quod in coitu genera misceantur. Vide eandem Gram. tom. 2. p. 16. c. 2.

NIPHAL נֵחַם, unde BEN. pl. m. cum praef. & ex forma defect. Pe נ, הַנֵּחָמִים, Isai. 57. v. 5. *incalescentes, coeuntes.* Vide supra col. 615. in Niph. Verbi חָמַם.

PIEL יִחֵם, aut dagh. excidente sine compensatione, quod in tota hac conjugatione accidit, יִחֵם, Lxx. κισσάω, ἐγκισσάω, *concipio, in utero gesto.* Alii, *incalesco, coeo*, ut in Qal.

PRAET. 3. p. s. f. cum aff. יֶחֱמַתְנִי, Psal. 50. Heb. 51. v. 7. anomalos pro יִחֲמַתְנִי aut יִחֲמַתְנִי, *concepit me, c. fovit me, incaluit de me.* Vide Gram. Heb. t. 1. p. 341. c. 2.

INFIN. יַחֵם *incalescere, concipere.* Cum praef. & aff. לְיַחְמֵנָּה, Gen. 30. v. 41. anomalos pro לְיַחֲמֵנָּה, *ut conciperent ipsa*, h. e. unaquaeque ovium. Aliis est Infinitivus Qal ex forma (ִ), vide Gram. Heb. t. 1. p. 352. c. 1.

יַחְמוּר m. unde cum praef. וְיַחְמוּר, Deut. 14. v. 5. & 3. Reg. 4. v. 23. Lxx. καὶ βούβαλος, Vulg. *& bubalus*, alii, *& dama.* Bochart. part. 1. de anim. sac. l. 3. c. 22. species est capreae aut cervi à rufo colore sic dicti. R. חָמַר *turbatus est, rubuit*, &c.

יַחְמַי Mass. *Iabhmái*, Vulg. *Jemái*, nomen propr. filii Thola, 1. Paral. 7. v. 2. Etym. *calefaciens*, aut *calidus*; ab חָמַם *caluit, incaluit.*

יָחֵף m. Lxx. ἀνυπόδετος, Vulg. & alii, *discalceatus, nudus pedibus.* Cum praef. וְיָחֵף *& discalceatus*, מִיָּחֵף, Jerem. 2. v. 25. Lxx. ἀπὸ ὁδοῦ τραχείας *à via aspera*, Vulg. *à nuditate*, alii, *à discalceato*, h. e. ita ut non sit discalceatus; nam praepositio מ saepe negationem includit. Vide Gram. Heb. tom. 1. p. 598. c. 2. 599. c. 1. R. יָחַף inusit.

יַחְצְאֵל Mass. *Iahhtseel*, Vulg. *Jasiél* & *Jesiél*, nom. propr. filii Nephthali, Gen. 46. v. 24. Num. 26. v. 48. Etym. *dimidians Deus*; ab חָצָה aut יָצַץ, *dimidiavit*, & אֵל *Deus.*

יַחְצְאֵלִי Mass. *Iahhtseelí*, Vulg. *Jesielitae*, nomen propr. seu patronymicum posterorum Jesiel, Num. 26. v. 48. Vide nom. praeced. cum ejus etym.

יַחְצִיאֵל Mass. *Iahhtsiél*, Vulg. *Jasiél*, 1. Paral. 7. v. 13. Idem ac supra יַחְצְאֵל, quod vide cum ejus etymologia.

יחש QAL, unde HITHPAEL הִתְיַחֵשׂ aut הִתְיַחֵשׂ, sine daghésch excidentis compensatione, Lxx. γενεαλογοῦμαι *in cognatione, in generatione recenseor*, καταριθμοῦμαι *enumeror, dinumeror.* Sic etiam Vulg. & alii.

PRAET. 3. p. pl. c. הִתְיַחְשׂוּ, 1. Paral. 5. v. 17. cap. 9. v. 1. mendose, ut videtur, pro הִתְיַחֲשׂוּ, *recensiti, dinumerati sunt.*

Digitized by Google

Ben. pl. m. cum præf. הַמִּתְיַחְשִׂים, Esd. 2. v. 62. *recensentes se*, Lxx. edit. Complut. *οἱ γενεαλογοῦντες recensentes, genealogias suas texentes*, aut *recensentes*. Lxx. Vatic. servata voce Hebraica, sed ab amanuensibus corrupta, *οἱ μεθωεσίμ*.

Infin. הִתְיַחֵשׂ *recensere se, recenseri*; sed fere semper substantive accipitur; unde Lxx. *γενεαλογία genealogia, generis recensio, ἐπιγονὴ fœtus, cognatio, καταλογία, καταλογισμὸς, enumeratio, συνοδία conjunctio in itinere*, aut potius in genere aut familia, *σύστημα congregatio*, generis videlicet, &c. Cum præf. לְהִתְיַחֵשׂ *ad recensendum*, וּלְהִתְיַחֵשׂ *& ad recensendum*. Cum aff. הִתְיַחְשָׂם *recenseri eos*, 1. Paral. 7. v. 5. ubi mendum videtur pro הִתְיַחְשָׂם; nisi fingatur nomen subst. הִתְיַחֵשׂ. Sic cum præf. וְהִתְיַחְשָׂם *& recenseri eorum*, vel *eos*, בְּהִתְיַחְשָׂם *in recenseri eos, in recensione, in censu eorum*.

יַחַשׂ m. unde cum præf. הַיַּחַשׂ, Nehem. 7. v. 5. Lxx. *συνοδία conjunctio in itinere*, h. e. secundum hos interpretes, in familia. Vulg. & alii, *census, genealogia, familia*. R. יָחַשׂ in Hithp. *recensuit, recensitus est*.

יַחַת & in pausa יָחַת, Mass. *Jábhath*, Vulg. *Jáhath & Jéheth*, nom. proprium 1°. filii Raiæ, 1. Paral. 4. v. 2. 2°. filii Lobni filii Gersom, ibid. c. 6. v. 20. 3°. filii Semei, ibid. c. 23. v. 10. 4°. viri de posteris Merari, qui Templum instaurantibus præerat, 2. Paral. 34. v. 12. Etym. *confractus, formidans*, aut *stupens*; ab חָתַת *confractus est, formidavit, stupuit*.

יָטַב Heb. & Chald. QAL. Lxx. *ἀρέσκω placeo, ἀγαθύνομαι bono afficior, εὖ εἰμι, bene sum, εὖ γίνεται bene fit, χαίρω gaudeo*. Alii, *bonum esse*, vel *videri*.

Fut. 3. p. s. m. יִיטַב, יֵיטַב, & יֵטַב, *bene erit, bonum videbitur*. Cum præf. הֲיִיטַב *an bonum erit?* וְיִיטַב & וַיֵּטַב, *& bene erit*, וַיִּיטַב *& bonum visum est, & placuit*. 3. p. s. f. תִּיטַב *placuerit*. Cum præf. וְתִיטַב *& melior videbitur*, וַתִּיטַב *& bona, & pulchra visa est, & placuit*. 3. p. pl. m. cum præf. וַיִּיטְבוּ *& bona fuerunt, & placuerunt* (verba).

HIPHIL הֵיטִיב, & sine (י) post ט, הֵיטַב, ex forma quiesc. ע, vide Gram. Heb. tom. 1. pag. 238. c. 1. Lxx. *ἀγαθόω*, Lxx. Aq. Sym. *ἀγαθύνω*, Lxx. & alius, *ἀγαθοποιέω*, Theod. *ἀγαθῶς ποιέω*, Sym. *εὐεργετέω*, Lxx. item, *εὖ ποιέω, εὐποιέω, καλοποιέω, καλὸν ποιέω*, Vulg. & alii, *bene facio, bonum facio*. Lxx. item, *κάλλιον, βέλτιον ποιέω, melius facio, ἀναφέρω affero, ἁρμόζω adopto, ἑτοιμάζω paro, εὖ χράομαι bene utor, θάλλω virco, κοσμέω orno*. Et adverbial. *ὀρθῶς bene, recte*. Sym. item passive, aut neutraliter, *εὐεργετέομαι bono afficior, mihi benefit*. Construitur cum dativo, accusativo, & præposit. אֶל־ & עִם.

Praet. 3. p. s. m. הֵיטִיב *benefecit*. Cum præf. וְהֵיטִיב *& benefecit*. Cum præf. & aff. וְהֵיטִבְךָ *& benefecit tibi*, m. 2. p. s. m. הֵיטַבְתָּ, & fem. הֵיטַבְתְּ, *benefecisti*. 3. p. pl. c. הֵיטִיבוּ, & excluso (י) rad. הֵטִיבוּ *benefecerunt*. 1. p. pl. c. הֵיטַבְנוּ & הֵטַבְנוּ, *& benefaciemus*.

Ben. s. m. מֵיטִיב *benefaciens*. Sym. adverbial. 1. Reg. 16. v. 17. *καλῶς recte*. Cum præf. וּמֵיטִיב & וּמֵטִב, *& benefaciens*. Plur. m. מֵיטִיבִים. Const. מֵיטִיבֵי & מֵטִבֵי, *benefacientes*.

Infin. הֵיטֵב & הֵיטִיב, *benefaciendo*; sed sæpius adverbiascit; unde Lxx. *ἀγαθῶς bene, recte, ἀκριβῶς diligenter, accurate, σφόδρα vehementer, valde*. Cum præf. הַהֵיטֵב *an bene? an jure?* לְהֵיטִיב & לְהֵטִיב, *ad benefacere, ad benefaciendum*, וּלְהֵיטִיב *& benefacere*. Cum præf. & aff. בְּהֵיטִיבוֹ *in benefaciendo eo*, לְהֵיטִבְךָ *ad benefaciendum tibi*, m. לְהֵיטִיבִי *benefacere me*, c.

Imper. 2. p. s. m. cum ה parag. הֵיטִיבָה, & 2. p. s. f. הֵיטִיבִי, *benefac*. 2. p. pl. m. הֵיטִיבוּ *benefacite*. Cum præf. וְהֵיטִיבוּ & וְהֵטִיבוּ, *& benefacite*.

Fut. 3. p. s. m. יֵיטִיב, יֵיטֵב, יֵטִיב, & anomalus יֵיטִב, *benefaciet*. Vide Gram. Heb. tom. 1. p. 240. c. 1. Cum præf. & (ֶ) in fine pro (ֵ) ob accentum retractum, וַיֵּיטֶב *& benefecit*. Cum præf. & aff. וְיֵיטִבְךָ *& benefaciat tibi*, m. pro (ִי) cum (ֵי), vide Gram. Heb. t. 1. p. 385. c. 1. 2. 3. p. s. f. תֵּיטִיב *bonam facit*. Cum præf. & (ֶ) loco (ֵ) ob accentum retractum, וַתֵּיטֶב *& bene ornavit*. 2. p. s. m. תֵּיטִיב & תֵּיטֵב, *benefacies*,

nefacies, benefeceris. 2. p. ſ. f. תֵּיטְבִי *benefacies.* Cum præf. & (ּ) ſub ט loco (ּ) accelerandæ pronuntiationis gratia, הֲתֵיטְבִי, Nah. 3. v. 8. *an melius facies?* Vide Gram. Heb. t. 1. p. 240. c. 2. 1. p. ſ. c. אֵיטִיב *benefaciam.* Cum præf. & ה parag. וְאֵיטִיבָה *& benefaciam.* 3. p. plur. m. יֵיטִיבוּ *benefacient.* 2. p. pl. m. תֵּיטִיבוּ *benefacietis.*

יָטְבָה Maſſ. *Iotbá*, Vulg. *Jetebá*, nomen propr. loci aut civitatis, unde oriunda erat mater Amon regis Juda, 4. Reg. 21. v. 19. Etym. *benefaciens*, aut *bonitas ejus;* ex יָטַב in Hiph. *benefecit*, aut טוֹב *bonitas*, & aff. 3. p. ſ. f. Vel *divertens*, aut *declinans;* à נָטָה *declinavit, divertit.*

יָטְבָתָה Maſſ. *Iotbátha*, Vulg. *Jetebátha*, nomen propr. loci ubi facta eſt trigeſima Iſraëlitarum manſio, Num. 33. v. 33. Deut. 10. v. 7. iſque videtur idem eſſe ac præcedens יָטְבָה, quem vide cum ejus etym. niſi quod poſteriori addatur ה locale, quod indicat accentus in penultima.

יֻטָּה Maſſ. *Iuttá*, Vulg. *Jetá*, Joſ. 21. v. 16. nom. propr. civitatis Tribu Juda, quæ videtur eſſe eadem ac יוּטָּה, quam vide ſupra col. 753. cum ejus etymologia.

יְטוּר Maſſ. *Ietour*, Vulg. *Ituræi*, nom. propr. populi & regionis Arabiam inter & Samariam, partim in Tribu Gad, & partim in Tribu Ruben, 1. Paral. 5. v. 19. Etym. *cuſtoditi;* à נָטַר *cuſtodivit.* Vel *ordinati*, aut *montani;* à טוּר Heb. *ordo*, & Chald. *mons.*

יַיִן & in pauſa יָיִן, m. Lxx. Aq. Sym. Theod. οἶνος, Vulg. & alii, *vinum.* Cum præfix. הַיַּיִן & in pauſa הַיָּיִן, *vinum*, יַיִן, יָיִן, in pauſa יָיִן, & cum ו præf. וְהַיַּיִן, *& vinum*, וּבַיַּיִן, בַּיַּיִן, & in pauſa בַּיָּיִן, *in vino*, וּבַיַּיִן *& in vino*, כַּיַּיִן *ſicut vinum*, לַיַּיִן *vino*, מִיַּיִן & in pauſa מִיָּיִן, *à vino.* Conſt. יֵין *vinum.* Cum præfix. וְיֵין *& vinum*, בְּיֵין *in vino*, וּבְיֵין *& in vino*, כְּיֵין *ſicut vinum*, וּמִיֵּין *& à vino.* Cum præf. & aff. מִיֵּינוֹ *de vino ejus*, m. יֵינָהּ *vinum ejus*, f. מִיֵּינָהּ *de vino ejus*, f. יֵינֶךָ in pauſa; quare נ afficitur (ֶ) loco (ְ), *vinum tuum*, m. יֵינֵךְ *vinum tuum*, f. יֵינִי *vinum meum*, c. יֵינָם *vinum eorum.* Rad. יין inuſit. Aliis eſt ipſa radix.

יכח QAL, unde NIPHAL נוֹכַח aut נִכַּח, Lxx. ἀληθεύω *vere loquor, vera dico*, ἐλέγχω *arguo, reprehendo*, εὔκολός εἰμι *facilis, expeditus ſum*, εὐθύνω *dirigo, rectus ſum*, διαλέγομαι *diſcepto, diſputo.*

Ben. ſ. m. נוֹכַח *diſceptans eſt, diſceptat.* Fem. ex forma ה præcedente duplici (ְ) pro duplici (ֶ) ob tertiam radic. ח, in pauſa, quare prius (ְ) mutatur in (ֶ), & cum (ו) præfixo eoque abundante, וְנֹכַחַת, Gen. 20. v. 16. *arguta, erudita eſt* (Sara) ne amplius Abrahamum fratrem ſuum diceret. Plur. m. נְכֹחִים *arguta, recta* (verba). Cum præf. וּנְכֹחִים *& recta* (verba).

Fut. 1. p. pl. c. cum (ו) præf. & ה parag. וְנִוָּכְחָה, Iſai. 1. v. 18. *& diſceptemus, & arguamus nos invicem.*

HIPHIL הוֹכִיחַ, vel הוֹכַח, aut הֹכַח, Lxx. Aq. Sym. Theod. ἐλέγχω, Lxx. item, ἐξελέγχω, Sym. item, διελέγχω, Vulg. & alii, *increpo, arguo, redarguo, corripio.* Lxx. item, παιδεύω (ſic etiam alius), *erudio, caſtigo*, βλασφημέω *blaſphemo*, ἐνάλλομαι *inſilio*, ἑτοιμάζω *paro*, Vulg. *præparo*, ὀνειδίζω *exprobro.* Sym. item, ἀποδείκνυμι *oſtendo.* Alii item, *diſtepto, contendo*, &c.

Praet. 3. p. ſ. m. הוֹכִיחַ *arguit, præparavit.* Cum præf. וְהוֹכִיחַ & וְהוֹכַח, *& arguet; & reprehendit, & increpavit.* 2. p. ſ. m. הוֹכַחְתָּ *arguiſti, deſtinaſti, oſtendiſti.* 1. p. ſ. c. cum præf. & aff. וְהוֹכַחְתִּיו *& corripiam eum.*

Ben. ſ. m. מוֹכִיחַ *arguens, reprehendens*, &c. Cum præf. וּמוֹכִיחַ *& corripiens*, וּלְמוֹכִיחַ *& corripienti.* Plur. m. cum præf. וְלַמּוֹכִיחִים *& corripientibus.*

Infin. הוֹכֵחַ *corripiendo, corripere*, &c. Et ſubſtant. Lxx. ἐλεγμὸς *increpatio.* Cum præf. וְהוֹכֵחַ *& diſceptare*, לְהוֹכִיחַ *ad corripiendum*, הַלְהוֹכַח *an reprehendere?*

Imper. 2. p. ſ. m. הוֹכַח *argue, corripe.*

Fut. 3. p. ſ. m. יוֹכִיחַ & יוֹכַח, *reprehendet, corripiet, corripiat*, וְיוֹכַח *& increpabit*, וַיּוֹכַח *& increpuit.* Cum præf. & aff. יוֹכִיחֶנּוּ *corripiet eum*, יֹכִיחֶךָּ in pauſa; quare ה afficitur (ָ) pro (ְ), *arguet te*, m. וְיוֹכִיחֵנִי *& corripiat me*, c. 2. p. ſ. m. תּוֹכִיחַ & תּוֹכַח, *corripies, corripias.* Cum aff. תּוֹכִיחֵנִי *corri-*

pias me, c. 1. p. f. c. אוֹכִיחַ *arguam.* Cum aff. אוֹכִיחֲךָ & in pausa אוֹכִיחֶךָּ, *arguam te*, m. 3. p. pl. m. cum præf. וְיוֹכִיחוּ *& arguant.* 3. p. pl. f. cum aff. (ׁ) pro (ו), & (ׂ) pro (ׁ), תּוֹכִחֻךְ *corripient te*, f. 2. p. pl. m. cum præf. וְתוֹכִיחוּ *& arguatis.*

HOPHAL הוּכַח, unde 3. p. f. m. PRAET. cum præf. וְהוּכַח, Job. 33. v. 19. Lxx. ἤλεγξε δὲ *increpuit autem*, Vulg. *increpat quoque*; legerunt וְהוֹכִח in Hiph. aut activum pro passivo, ut sæpe fit, transtulerunt. Alii, *& corripitur*, *& arguitur*, &c.

HITHPAEL הִתְוַכַּח, unde 3. p. f. m. FUT. in pausa; quare (-) mutatur in (ֶ), יִתְוַכָּח, Mich. 6. v. 2. Lxx. διελεγχθήσεται *arguetur*, *corripietur*, *castigabitur*, Vulg. *dijudicabitur.* Alii, *disceptabit.* Pro (ו) mutato in (י), vide Gram. Heb. tom. 1. p. 242. c. 1. 2.

יָכִין Mass. & Vulg. *Iachin*, seu *Jachin*, nom. propr. 1°. filii Simeonis filii Jacob, Gen. 46. v. 10. 2°. Sacerdotis, qui post reditum è captivitate Babylon. Jerosolymis habitavit, 1. Paral. 9. v. 10. 3°. columnæ in latere dextro porticus Salomonis collocatæ, 3. Reg. 7. v. 21. 2. Paral. 3. v. 17. Etym. *confirmabit*, *stabiliet*, *solidum reddet*; à כּוּן *firmum*, *stabile esse*, &c.

יָכֹל QAL. Lxx. Aq. Sym. Theod. δύναμαι, Vulg. & alii, *possum.* Lxx. item, ἐκποιέω *sufficio*, *suppedito*, χωρέω *capio*, ἐξισχύω *excello*, ἰσχύω *potens sum*, *prævaleo.* Alii item, *vinco*, *supero.*

PRAET. 3. p. f. m. יָכֹול & יָכֹל, & 3. p. f. f. יָכְלָה, *potuit.* 2. p. f. m. cum præfix. וְיָכֹלְתָּ veiacholta *& poteris.* 1. p. f. c. יָכֹלְתִּי *potui.* 1. p. f. c. יְכָלְתִּיו iecholtiv, contracte pro יָכֹלְתִּי מִמֶּנּוּ, *prævalui ei*, vel *adversus eum.* 3. p. pl. c. יָכְלוּ & in pausa יָכֹלוּ, *potuerunt.* Cum præf. וַיָּכְלוּ *& prævaluerunt.*

INFIN. יָכוֹל *prævalendo.* Lxx. Nominaliter, δυνατός, δυνάμενος, Vulg. *potens.* Cum præfix. הֲיָכוֹל *an potens? an prævalendo?*

HOPHAL הוּכַל, Lxx. Aq. Sym. Theod. δύναμαι, Vulg. & alii, *possum*, ut in Qal. Lxx. item, ἀνέχομαι, ὑποφέρω, *sustineo*, *suffero*, *tolero.* Alii item, *prævaleo.*

FUT. quod solum tempus in hac conjugatione est usitatum. 3. p. f. m. יוּכַל & in pausa יוּכָל, *poterit.* Cum præf. הֲיוּכַל *an poterit?* וַיּוּכַל, cum (ׁ) pro (ו) & in pausa, *& prævaluit.* 3. p. f. f. תּוּכַל *poterit.* 2. p. f. m. תוּכַל & in pausa תּוּכָל, *poteris.* Cum præf. & in pausa וַתּוּכָל *& prævaluisti.* 2. p. f. f. תּוּכְלִי *poteris.* 1. p. f. c. אוּכַל & in pausa אוּכָל, *potero.* Cum præf. הַאוּכַל *an potero?* וָאוּכַל, cum (ׁ) pro (ו) & in pausa, *& potero.* 3. p. pl. m. יוּכְלוּ, cum (ׁ) pro (ו), יָכְלוּ, in pausa יוּכָלוּ & יָכֹלוּ, & cum ן paragog. יוּכְלוּן *poterunt.* 2. p. pl. m. תּוּכְלוּ *poteritis.* 1. p. pl. c. נוּכַל *poterimus.* Cum præf. & ה parag. וְנוּכְלָה *& poterimus.*

יְכִל Chald. PEAL, Theod. δύναμαι, Vulg. & alii, *possum*, &c. ut apud Heb.

PRAET. 3. p. f. m. cum præf. & ex forma (ׂ), הֲיָכִל *an potuit?* 3. p. f. f. ex forma Heb. & cum præf. וִיכֵלָה *& prævaluit.* 2. p. f. m. ex forma Heb. & ex terminatione (-), יְכֵלְתָּ *potuisti.*

BEN. f. m. ex forma (ׂ), יָכִל & יָכִיל, *potens.* Plur. m. יָכְלִין *potentes* (sunt), *possunt.*

FUT. 3. p. f. m. ex forma defect. Pe ו, יִכֻּל, & ex forma Heb. יוּכַל, *poterit.* 2. p. f. m. ex forma defect. Pe ו, תִּכֻּל *poteris*, *possis.*

יְכָלְיָהוּ Mass. *Iecholiáhou*, Vulg. *Jecheliá*, nomen propr. matris Azariæ regis Juda, 4. Reg. 15. v. 2. Etym. *consummatio*, vel *potestas Domini*; à כָּלָה aut כָּלָה, *perfectus*, *consummatus est*, aut יָכֹל *potuit*, *potens fuit*, & יָהּ *Dominus.*

יְכֹלֶת f. Num. 14. v. 16. Deut. 9. v. 28. Aliis est infinitivus Qal anomalus; unde Lxx. δύνασθαι *posse.* Aliis est nomen substantivum *potestas*, *potentia.* Vide Gram. Heb. tom. 1. p. 234. c. 2.

יְכָנְיָה Mass. *Iechoniá*, Vulg. *Jechoniás*, 1. Paral. 3. v. 16. nomen proprium filii Joakim filii Josiæ, qui 4. Reg. 24. vv. 6. 8. dicitur יְהוֹיָכִין, Vulg. *Joachin*; & Jerem. 22. v. 24. כָּנְיָהוּ *Coniáhou*, Vulg. *Jechonias.* Vid. Gram. Heb. t. 1. p. 434. c. 2. num. III. Etym. *præparatio*, aut *firmitas Domini*; à כּוּן in Poel, *præparare*, *firmare*, & יָהּ *Dominus.*

Digitized by Google

ילד QAL. Lxx. Aq. Sym. Theod. τίκτω, Vulg. & alii, *pario*, de mulieribus. Lxx. item, γεννάω, Vulg. & alii, *gigno*, de viris; τεκνοποιέω *liberos procreo*, συλλαμβάνω *concipio*, κτάομαι *acquiro*, *possideo*, ἐκβαίνω *evenio*, Job. 15. v. 35. ubi sensum, non verbum, expresserunt. Tribuitur etiam rebus inanimis, puta tempori, &c. Interdum etiam ad animum transfertur.

Praet. 3. p. s. m. יָלַד & in pausa יָלָד, *genuit*, *peperit*. Cum præf. וְיָלַד *& pariet*. Cum aff. יְלָדוֹ *genuit eum*, יְלָדְךָ, & in pausa יְלָדֶךָ *genuit te*, m. 3. p. f. m. יָלְדָה & in pausa יָלָדָה, *peperit*. Cum præf. וְיָלְדָה *& pariet*. Cum aff. יְלָדַתּוּ contracte pro יְלָדַתְהוּ, *peperit eum*, יְלָדַתְךָ & in pausa יְלָדָתֶךָ, *peperit te*, m. יְלָדַתְנִי *peperit me*, c. 2. p. f. f. יָלַדְתְּ, & in pausa יָלָדְתְּ, & cum (י) parag. aut potius antiqua vocali *e*, יָלַדְתִּי, *peperisti*. Vide Gram. Heb. tom. 1. p. 163. c. 1. Cum præf. וְיָלַדְתְּ *& paries*. Cum aff. יְלִדְתִּנִי *peperisti me*, c. Jerem. 15. v. 10. ubi ל afficitur (ִ) loco (ְ), & ת notatur cum (ִ) pro (ְ), vide Gram. Heb. t. 1. p. 343. c. 2. יְלִדְתָּנוּ *peperisti nos*, m. Jerem. 2. v. 27. ubi ל afficitur quoque (ִ) pro (ְ), & ת subjectum habet (ִ) pro (ְ), quasi esset 2. p. f. m. Vide Gram. Heb. ibid. 1. p. f. c. יָלַדְתִּי & in pausa יָלָדְתִּי, *peperi*. Cum affix. & (ִ) sub ל pro (ְ), יְלִדְתִּיו *peperi eum*. Sic יְלִדְתִּיךָ *peperi te*. Vide Gram. Heb. ibid. p. 344. c. 2. 3. p. pl. c. יָלְדוּ & in pausa יָלָדוּ, *pepererunt*. Cum præf. וְיָלְדוּ & in pausa וְיָלָדוּ, *& pepererunt*. 1. p. pl. c. יָלַדְנוּ *pareremus*, *peperissemus*.

Ben. s. m. יֹלֵד & יוֹלֵד, *gignens*, *genitor*. Cum præf. & aff. וְיוֹלְדוֹ *& genitor ejus*, f. Fem. יוֹלֵדָה *parturiens*, servato (ֵ) præter analogiam, vide Gram. Heb. t. 1. p. 164. c. 1. Cum præf. כְּיוֹלֵדָה *quasi parturiens*. Ex forma ת præcedente duplici (ֶ), יֹלֶדֶת, *pariens*, *puerpera*. Cum præf. הַיֹּלֶדֶת *puerpera*, וְיֹלֶדֶת, & resoluto utroque (ֶ) in duplex (ְ), quorum prius mutatur in (ַ) ob concursum, & addito tertio (ְ) sub ת ob aliud (ְ) præcedens sub ד, וְיֹלַדְתְּ, *& pariens eris*, *& paritura es*. Vide Gram. Heb. tom. 1. p. 24. c. 1. num. 2. 164. c. 2. Ea vox יֹלַדְתְּ referri etiam potest ad 2. p. s. f. præteriti Poel ejusdem Verbi. Cum præf. & aff. לְיוֹלַדְתּוֹ *genitrici ejus*, m. לְיוֹלַדְתָּהּ *genitrici ejus*, f. יֹלַדְתֵּךְ in pausa, *genitrix tua*, יוֹלַדְתְּכֶם *genitrix vestra*, m. Plur. m. cum affix. יֹלְדָיו *genitores ejus*, m. Plur. f. cum præf. הַיֹּלְדוֹת *quæ pepererunt*.

Paoul s. m. cum præf. הַיִּלּוֹד, Lxx. γεννητὸς *genitus*, παιδίον *puerulus*, Sym. τεχθεὶς *natus*. Const. יְלוֹד *natus*. Plur. m. cum præf. הַיִּלּוֹדִים *nati*.

Infin. cum præf. וְיָלֹד *& parere*. Et in alia forma, quam vide in Gram. Heb. tom. 1. p. 234. c. 1. לֶדֶת *parere*. Et substant. Lxx. τοκετὸς *partus*. Cum præf. in eadem forma, בְּלֶדֶת *in pariendo*, לָלֶדֶת, & contracte, 1. Reg. 4. v. 19. לָלַת, *ad pariendum*, Lxx. τοῦ τεκεῖν *ut pareret*, Vulg. *vicina erat partui*, מִלֶּדֶת *à pariendo*. Cum præf. & aff. לְדִתָּהּ *parere eam*, בְּלִדְתָּהּ *in parere eam*, *cum pareret*, *pariendo*, לְלִדְתִּי *parere me*, לִדְתְּנָה, Job. 39. v. 2. cum ה parag. pro לִדְתָּן, *parere eas*. Vide Gram. Heb. tom. 1. p. 354. c. 1. In his infinitivis cum aff. prius (ֶ) mutatur in (ִ), non in (ְ). Vide Gram. Heb. t. 1. p. 98. c. 2. & p. 354. c. 1.

Fut. 3. p. s. m. יֵלֵד *pariet*. 3. p. f. f. תֵּלֵד *pariet*. Cum præf. וְתֵלֵד *& pariet*, וַתֵּלֶד *& peperit*, cum (ֶ) in fine loco (ֵ) ob accentum retractum. 2. p. f. f. תֵּלְדִי *paries*. 1. p. s. c. אֵלֵד *pariam*. Cum præf. וָאֵלֵד *& peperi*. 3. p. pl. m. cum ן parag. & in pausa, quæ revocavit (ֵ) motionem primariæ vocis, יֵלֵדוּן *genuerint*. Cum præf. & in pausa וַיֵּלֵדוּ *& pepererunt*. 3. p. pl. f. cum præf. וְתֵלַדְנָה *& pariant*, וַתֵּלַדְנָה, & sublato ה finali וַתֵּלַדְןָ, *& pepererunt*. 2. p. pl. m. תֵּלְדוּ *parietis*.

NIPHAL נוֹלַד, Lxx. γεννάομαι, Vulg. & alii, *gignor*, *nascor*, γίνομαι *fio*, &c.

Praet. 3. p. s. m. נוֹלַד *natus est*. 3. p. pl. c. ex forma partim Niphal, partim Pual, נוּלְדוּ, 1. Paral. 3. v. 5. c. 20. v. 8. *nati sunt*. Vide Gram. Heb. tom. 1. p. 236. c. 2.

Ben. s. m. נוֹלָד *natus*. Cum præf. הַנּוֹלָד *qui natus est*, וְהַנּוֹלָד *& qui natus est*. Plur. cum præf. הַנּוֹלָדִים *qui nati sunt*.

Infin. cum præf. בְּהִוָּלֵד *in nascendo*, *cum*

Digitized by Google

natus est, Gen. 21. v. 5. ubi est (ֵ) in fine pro (ֶ) ob accentum retractum propter concursum. Cum affix. הִוָּלְדוֹ *nasci eum*, הִוָּלְדָהּ *nasci eam*.

Fut. 3. p. f. m. יִוָּלֵד *nascetur*. Cum præf. וַיִּוָּלֵד *& natus est*. 2. p. f. m. תִּוָּלֵד *nasceris*, *natus es*. 1. p. f. c. cum (ֵ) fub א loco (ִ), & cum (ֵ) in fine pro (ֶ) ob accentum retractum, ut supra in Infinit. אִוָּלֵד *nascar*, *natus sum*. Vide Gram. Heb. tom. 1. p. 237. c. 2. fin. 3. p. pl. m. יִוָּלְדוּ & in pausa יִוָּלֵדוּ, *nascentur*. Cum præf. וַיִּוָּלְדוּ *& nati sunt*.

PIEL יִלֵּד, unde Ben. f. f. ex forma ת præcedente duplici (ֶ), & cum præfix. הַמְיַלֶּדֶת, Lxx. Aq. Sym. μαῖα, Vulg. & alii, *obstetrix*. Plur. f. cum præf. הַמְיַלְּדֹת *obstetrices*, לַמְיַלְּדֹת *obstetricibus*; quæ pluralia constructa sunt pro absolutis, quod sæpe fit. Vide Gram. Heb. t. 1. p. 122. 123. Vel pluralia illa sunt à sing. מְיַלְּדָה.

Infin. cum præf. & aff. בְּיַלֶּדְכֶן, Exod. 1. v. 16. *in obstetricari vos*, f. Lxx. ὅταν μαιοῦσθε *quando obstetricatis*, Vulg. *obstetricabitis*.

PUAL יֻלַּד, Lxx. γεννάομαι, Vulg. & alii, *gignor*, *nascor*, γίνομαι *fio*, ut in Niphal.

Praet. 3. p. f. m. יֻלַּד, in pausa יֻלָּד, cum (ֹ) anomalo pro (ֻ), vide Gram. Heb. tom. 1. p. 179. c. 1. יוּלַּד, & in pausa יוּלָּד, *natus est*. Cum præfix. eodem (ֹ) pro (ֻ) & in pausa, הַיּוּלָּד, *qui natus est*. 3. p. f. f. יֻלְּדָה *nata est*. 1. p. f. c. יֻלַּדְתִּי *natus sum*. 3. p. pl. c. יֻלְּדוּ & in pausa יֻלָּדוּ, *nati sunt*. 2. p. pl. m. יֻלַּדְתֶּם *nati estis*.

HIPHIL הוֹלִיד, Lxx. Aq. γεννάω, Vulg. & alii, *gigno*. Lxx. item, τεκνοποιέω *liberos procreo*, ἐκτίκτω *fœtum edo*, &c. Sym. ὠδινίζω, συνεκτοκίζω, *parturire*, *parere facio*.

Praet. 3. p. f. m. הוֹלִיד & הוֹלִד, *genuit*. Cum præf. וְהוֹלִיד *& genuit*. Cum præf. & aff. וְהוֹלִידָהּ *& gignere*, *& parere facit eam*. 2. p. f. m. הוֹלַדְתָּ *genuisti*. 3. p. pl. c. הוֹלִידוּ *genuerunt*.

Ben. f. m. cum præf. הַמּוֹלִיד *gignens*. Plur. m. cum eod. præf. & (ֹ) pro (ֹו) fub ל, הַמּוֹלִדִים *gignentes*.

Infin. cum præf. & (ֹו) supervacaneo, aut potius antiqua vocali *e*, וְהוֹלִיד, Isai. 59. v. 4. *& parere*. Vide Gram. Heb. t. 1. p. 239. c. 1. Cum præf. הוֹלִידוֹ *gignere eum*.

Imper. 2. p. pl. m. cum præf. וְהוֹלִידוּ *& gignite*.

Fut. 3. p. f. m. יוֹלִיד *gignet*. Cum præf. & (ֶ) in fine pro (ִ) ob accentum ab ultima ad penult. vi (ו) convertentis retractum, וַיּוֹלֶד & וַיֹּלֶד, *& genuit*. 2. p. f. m. תּוֹלִיד *gignes*. 1. p. f. c. אוֹלִיד *gignam*.

HOPHAL הוּלַּד, unde Infin. partim ex hac conjugatione, & partim ex infinitivo Qal לֶדֶת compositus, necnon cum daghesch anomalo in ל, הוּלֶּדֶת, Ezech. 16. v. 4. Et cum (ֻ) pro (וּ), הֻלֶּדֶת, Gen. 40. v. 20. Ezech. 16. v. 5. *nasci*. Lxx. substantive, γένεσις *generatio*, *nativitas*.

HITHPAEL הִתְיַלֵּד, unde 3. p. pl. m. Fut. cum præf. וַיִּתְיַלְדוּ, Num. 1. v. 18. Lxx. καὶ ἐπαξονοῦσαν (ab ἐπαξονέω) Bœotice pro ἐπαξόνουν, *& in tabulas publicas referebant*; nam olim ἄξονες *tabellæ publicæ* dicebantur, quod in orbem sive axem convolverentur. Ms. Alex. & Ald. edit. καὶ ἐπεσκέπησαν *& recensiti sunt*. Sic etiam alii. Ms. Oxon. & Complut. καὶ ἐπαιδεύσαντο *& recensuerunt*. Alii item, *& natales suos professi sunt*.

יֶלֶד m. Lxx. παῖς, Lxx. Aq. παιδίον, Lxx. Theod. παιδάριον, alius, μειράκιον, Vulg. & alii, *puer*, *puerulus*. Lxx. item, νεανίσκος, Sym. νεανίας, *juvenis*. Lxx. item, νεώτερος *junior*, τέκνον, υἱός, *filius*, νοσσός *pullus avium*, ἄρσην *mas*. Cum præf. הַיֶּלֶד & in pausa הַיָּלֶד, *puer*, וְהַיֶּלֶד *& puer*, בַּיֶּלֶד *in puerum*, לַיֶּלֶד in pausa, *puero*. Plur. יְלָדִים *pueri*. Cum præf. הַיְלָדִים *pueri*, וְהַיְלָדִים & וִילָדִים, *& pueri*. Pro (ִ) cum (ְ), vide Gram. Heb. t. 1. p. 385. c. 1. 2. Const. יַלְדֵי *nati*, *pueri*. Cum præf. וְיַלְדֵי *& pueri*, וּבְיַלְדֵי *& pueris*, מִיַּלְדֵי *e pueris*, *e natis*. Cum præf. & aff. יְלָדָיו, & fine (ֹי) indice plur. num. יְלָדוֹ, *pueri ejus*, m. יְלָדֶיהָ *pueri ejus*, f. וִילָדֶיהָ *& pueri ejus*, f. pro (ֵי) cum (ֶי), vide Gram. loco mox citato; יְלָדַי *pueri mei*, c. וְיַלְדֵיהֶם *& nati eorum*, יַלְדֵיהֶן *nati earum*, וְיַלְדֵיהֶן *& nati earum*. R. יָלַד in Niphal, *natus*, *genitus est*.

יָלֹד vide infra in יָלוֹד, col. seq.

Digitized by Google

ילדה f. Lxx. κοράσιον, παιδίσκη, Vulg. & alii, *puella.* Hinc cum præf. הַיַּלְדָּה *puella*, וְהַיַּלְדָּה *& puella.* Plur. cum præfix. וְיַלְדוֹת *& puellæ.* Pro (ְ.) cum (ּ), vide Gram. Heb. tom. 1. p. 385. c. 1. 2. Et pro mutatione (-) in (ִ), & (ִ) in (ְ), vide ibid. p. 66. c. 1.

ילדות f. cum ד aspirato præter analogiam, vide Gram. Heb. tom. 1. p. 32. c. 1. num. 6. Lxx. νεότης, Vulg. & alii, *juventus, adolescentia, pueritia.* Hinc cum præfix. הַיַּלְדוּת *juventus.* Cum præf. affix. (ְ) pro (ִ), & in pausa, יַלְדוּתֶךָ *juventus tua*, m. בְּיַלְדוּתֶךָ in pausa, *in juventute tua*, m. R. יָלַד *genuit*; unde יֶלֶד *juvenis, adolescens*, &c. & יַלְדוּת *juventus.*

ילדות vide in nomine præced. יַלְדוּת.

ילוד m. Lxx. γεννηθεὶς, γενόμενος, *genitus*, τεχθεὶς, Vulg. & alii, *natus.* Hinc cum præf. הַיִּלּוֹד *natus.* Plur. cum præfix. הַיִּלּוֹדִים *nati.* R. יָלַד *genuit*, in Niphal, *natus est.*

ילון Mass. & Vulg. *Ialón* vel *Jalón*, nomen propr. filii Esræ, 1. Paral. 4. v. 17. Etym. *pernoctans, permanens*, aut *murmurans*; à לוּן *pernoctare, permanere*, & in Hiphil, *murmurare.*

יליד m. Lxx. ἀπόγονος *progenitus*, υἱὸς *filius.* Et substantive, γενεὰ *generatio*, γέννημα *progenies.* Et plur. neut. τὰ ἔκγονα *soboles.* Alii item, *natus.* Cum voce בַּיִת *domus*, יְלִיד בַּיִת, Lxx. οἰκογενὴς *domi natus, vernaculus.* Cum præf. וִילִיד *& natus.* Pro (ְ.) cum (ּ), vide Gram. Heb. tom. 1. p. 385. c. 1. 2. Plur. const. יְלִידֵי *nati.* Cum præf. בִּילִידֵי & בִּילִדֵי, *in natis, inter natos.* Pro (ְ.) cum בּ, vide Gram. Heb. ibid. p. 379. c. 2. R. יָלַד in Niph. *natus est.*

ילך QAL Lxx. Aq. Sym. Theod. βαδίζω, Lxx. item, εἶμι, Vulg. & alii, *eo.* Lxx. Aq. ἀπέρχομαι *abeo.* Lxx. Sym. πορεύομαι *proficiscor.* Lxx. item, ἀναβαίνω, ἐμβαίνω, *ascendo*, καταβαίνω *descendo*, ἀναστρέφω, ἀποστρέφω, *revertor*, ἀπαίρω, ἀπέρχομαι, *discedo*, ἀποδιδράσκω *aufugio*, ἀπέρχομαι *abeo*, ἀποτρέχω *currendo abeo*, ἀκολουθέω *sequor*, ἐπακολουθέω *insequor*, ἥκω, ἔρχομαι, *venio*, διέρχομαι *pervenio*, ἐξέρχομαι *egredior*, ἐπανέρχομαι *revertor*, παρέρχομαι *prætereo*, προσέρχομαι *advenio*, συνέρχομαι *convenio*, εἰσπορεύομαι *ingredior*, ἐκπορεύομαι *egredior*, προπορεύομαι *præcedo*, συμπορεύομαι *unà proficiscor*, ὁδεύω *iter facio*, περιπατέω *ambulo*, &c. Pro variis, & sæpe etiam oppositis, Verbi hujus significationibus, vide quæ diximus sup. col. 449. ad Verbum synonym. הָלַךְ.

INFIN. ex forma ה præcedente duplici (ְ), de quo vide Gram. Heb. t. 1. p. 234. c. 1. לֶכֶת & in pausa לָכֶת, *ire.* Et substant. Lxx. πορεία *profectio.* Cum præf. וּבְלֶכֶת *& in eundo, & dum irent*, לָלֶכֶת & in pausa לָלָכֶת, *ire, ad eundum*, וְלָלֶכֶת *& ire, & ambulare*, מִלֶּכֶת *ab eundo, ne iret*, &c. Cum præf. & aff. לְכְתּוֹ *ire eum*, cum (ְ) pro (ֶ) aut (-) sub ל, vide Gram. Heb. t. 1. p. 354. c. 1. Sic בְּלֶכְתּוֹ *in ire eum, cum iret*, לֶכְתְּךָ *ire te*, m. בְּלֶכְתְּךָ *in eundo te*, m. *cum ires*, וּבְלֶכְתְּךָ *& in eundo te*, m. לֶכְתֵּךְ *ire te*, f. לֶכְתִּי *ire me*, c. לֶכְתָּם *ire eos*, בְּלֶכְתָּם *in ire eos, cum irent*, וּבְלֶכְתָּם *& in ire eos*, בְּלֶכְתָּן *in ire ipsa* (animalia), *cum irent, cum ambularent*, &c.

IMPER. 2. p. s. m. לֵךְ, sequente Maqqaph לֶךְ־, cum ה parag. לְכָה, & ter sine isto ה, לְךָ, vide Gram. Heb. t. 1. p. 234. c. 1. *ito, age*; nam hic Imperativus est etiam adhortantis particula. Lxx. etiam sæpius eum interpretantur δεῦρο *huc.* Cum præf. וְלֵךְ, sequente Maqqaph וְלֶךְ־, in pausa וָלֵךְ, & cum ה parag. וּלְכָה, *& veni, & ito, & age.* 2. p. s. f. לְכִי & in pausa לֵכִי, *ito.* Cum præf. וּלְכִי *& ito.* 2. p. pl. m. לְכוּ & in pausa לֵכוּ, *ite, agite*; Lxx. sæpe, δεῦτε *adeste.* Cum præf. וּלְכוּ & in pausa וָלֵכוּ, *& ite.* 2. p. pl. f. לֵכְנָה, & sublato ה finali לֵכְןָ, *ite.*

FUT. 3. p. s. m. יֵלֵךְ & sequente Maqqaph יֵלֶךְ־, *ibit.* Cum præf. הֲיֵלֵךְ *an ambulaturus sit?* וְיֵלֵךְ, cum (-) pro (ֶ), *& ibit*, וַיֵּלֶךְ, & cum (ְ) in fine loco (-) aut (-) ob accentum vi (ו) convertentis retractum וַיֵּלֶךְ, *& ivit.* 3. p. s. f. תֵּלֵךְ *ibit, itura est.* Cum præfix. & (ְ) in fine, ut mox, וַתֵּלֶךְ *& ivit.* 2. p. s. m. תֵּלֵךְ & sequente Maqqaph תֵּלֶךְ־, *ibis.* Cum præf. הֲתֵלֵךְ *num ibis?* וַתֵּלֶךְ *& ivisti.* 2. p. s. f. תֵּלְכִי & in pausa תֵּלֵכִי, *ibis.* Cum præfix.

Digitized by Google

התלכי *an ibis?* ותלכי *& ivisti.* 1. p. s. c. אלך, sequente Maqqaph אלך־, cum ה parag. אלכה, in pausa אלכה, & cum (י) antiqua vocali *e*, אילכה, Mich. 1. v. 8. *ibo.* Vide Gram. Heb. tom. 1. p. 235. c. 2. Cum præf. האלך *num ibo?* ואלך, cum ה parag. ואלכה, & in pausa ואלכה, *& ibo*, ואלך & ואלך, *& ibo.* 3. p. pl. m. ילכו, in pausa ילכו, & cum ן paragog. ac in pausa ילכון, *ibunt.* Cum præf. הילכו *an ambulaturi sunt?* וילכו & in pausa וילכו, *& ibunt*, וילכו & in pausa וילכו, *& iverunt.* 3. p. pl. f. תלכנה *ibunt.* Cum præf. ותלכנה *& iverunt.* 2. p. pl. m. תלכו, in pausa תלכו, cum ן parag. תלכון, in pausa תלכון, *ibitis.* Cum præfix. ותלכו *& ivistis.* 2. p. pl. f. תלכנה *ibitis.* 1. p. pl. c. נלך, sequente Maqqaph נלך־, cum ה paragog. נלכה, & in pausa נלכה, *ibimus.* Cum præfix. הנלך *an ibimus, an ire debemus?* ונלך, cum ה paragog. ונלכה, & in pausa ונלכה, *& ibimus*, ונלך cum (ֶ) pro (ֵ) ob accentum retractum, *& ivimus.*

HIPHIL הוליך, Lxx. ἄγω *duco.* Lxx. Aq. ἀπάγω *abduco.* Lxx. Sym. διάγω *traduco.* Lxx. item, περιάγω *circumduco*, ὑπάγω *subduco*, ἀποφέρω *aufero*, *abduco*, ὁδηγέω, καθοδηγέω, *in viam, per viam duco*, ἐξαποστέλλω *emitto*, &c. Alii item, *deduco, educo, fero, veho, asporto*, &c.

PRAET. 3. p. s. m. הוליך *abduxit.* Cum præf. & aff. והוליכו *& ducat eum*, הוליכך, & secundum alia exemplaria, הולכך, Deut. 8. v. 2. *deduxit te*, m. והוליכם *& deducit eos.* 1. p. s. c. cum præfix. והולכתי *& ducam.* Cum præf. & aff. והולכתיה *& deducam eam.*

BEN. s. m. מוליך *ducens.* Cum præfix. המוליך *deducens*, למוליך *ducenti, ducentem.* Cum præf. & affix. המוליכך *qui deduxit te*, m. In quibusdam libris כ afficitur (ֵ) pro (ְ); מולכך, cum (ֹ) pro (וּ), *ducens te*, f. מוליכם *ducens eos.* Plur. f. מולכות cum (ֹ) pro (וֹ), *deferentes.*

INFIN. cum præf. & aff. להוליכו *ad ducendum eum.*

IMPER. 2. p. s. m. cum præf. והולך *& defer.* 2. p. s. f. cum (ֵ) loco (ו, & (י) radicali remanente, היליכי *abduc, aufer*, Exod. 2. v. 9. Vide Gram. Heb. t. 1. p. 239. c. 2. fin. 2. p. pl. m. הוליכו *ducite.*

FUT. 3. p. s. m. יוליך & יולך, *ducet, perferet.* Cum præfix. ויולך, ויולך & ויולך, *& duxit*, cum (ֶ) pro (ִ) vel (ִי) ob accentum vi (ו) convertentis retractum, שיולך *quod deferat.* Cum præf. & aff. ויוליכני *& duxit me*, c. ☐ יוליכם *abire facit eos*, ויוליכם *& deduxit eos.* 1. p. s. c. אוליך *ire faciam.* Cum præf. ואולך *& deduxi.* Cum ה parag. ואוליכה *& ducam.* Cum aff. אוליכם *deducam eos.* 3. p. pl. m. cum præf. ויולכו *& deduxerunt*, cum (ֹ) pro (ִי). Cum præf. affix. & (ֹ) pro (ו), ויולכהו *& deduxerunt eum.*

ילל QAL, unde HIPHIL הילל, cum (ֵ) sub ה loco ו, quasi ex forma quiesc. ע, vide Gram. Heb. tom. 1. p. 238. c. 1. Lxx. Sym. Theod. ὀλολύζω, Vulg. & alii, *ululo, ejulo.* Sym. χρεμετίζω *hinnio.* Aq. ἀσελγῶς λαλέω *lascive, molliter loquor.* Lxx. item, θρηνέω *plango*, πενθέω *lugeo*, ἀλαλάζω *clango, vociferor*, Jerem. 25. v. 34. ubi mendum videtur pro ὀλολύζω.

PRAET. 3. p. s. m. cum præf. & (ֵ) pro (ִי), והילל *& ejulabit.*

IMPER. 2. p. s. m. הילל *ejula.* Cum præf. והילל *& ejula.* 2. p. s. f. הילילי *ejula.* 2. p. pl. m. הילילו *ejulate.* Cum præfix. והילילו *& ejulate.*

FUT. 3. p. s. m. ex forma Syriaca ייליל pro יליל, *ejulabit.* Vide Gram. Heb. t. 1. p. 240. c. 1. 412. c. 2. Sic 1. p. s. c. איליל pro אליל, *ejulabo.* Cum præf. ה parag. & in forma communi ואילילה *& ejulabo.* 3. p. plur. m. ex forma Syr. ייללו, & servata characteristica præteriti יהילילו, *ejulabunt.* Vide Gram. Heb. tom. 1. p. 241. c. 1. 2. p. pl. m. ex forma Syr. תילילו *ejulabitis.*

ילל m. Deut. 32. v. 10. Lxx. καῦμα *æstus*, Aq. ὀλολυγμὸς *ejulatus*, sic etiam alii. Vulg. *horror.* Rad. ילל *ejulavit.*

יללה f. Lxx. & alius, ὀλολυγμὸς, Vulg. & alii, *ululatus, ejulatus.* Hinc cum præfix. ויללה *& ejulatus.* Pro (ְ) cum (ִי), vide Gram. Heb. tom. 1. p. 385. c. 1. 2. Const. יללת *ejulatus.* Cum præf. וילת *& ejulatus*, contracte pro ויללת. Vide Gram. Heb. t. 1.

Digitized by Google

p. 385. c. 2. Cum aff. יִלְלָתוֹ *ejulatus ejus*, f. Rad. יָלַל *ejulavit.*

יַלֶּפֶת f. Levit. 21. v. 20. c. 22. v. 22. Lxx. λειχήν, Vulg. *impetigo.* Alii, *scabies Ægyptiaca* ad mortem usque ea laborantis perseverans. R. יָלַף inusit.

יֶלֶק m. Lxx. βρoῦχος, Vulg. & alii, *bruchus*, ἀκρὶς *locusta*; quæ sic dicta est, quod fruges lambendo consumat, à לָקַק *linxit*, *consumsit*, *perdidit.* Vide Boch. de anim. sac. l. 4. cap. 1. col. 445. Cum præf. הַיֶּלֶק & in pausa הַיָּלֶק, *bruchus*, וְיֶלֶק *& bruchus*, כַּיֶּלֶק, כַּיָּלֶק, & in pausa כַּיָּלֶק, *sicut bruchus.*

יַלְקוּט m. *pera*, *sacculus*, *loculus*; unde cum præf. וּבַיַּלְקוּט *& in pera*, 1. Reg. 17. v. 40. Lxx. ὃ ἦν αὐτῷ εἰς συλλογὴν, *quæ* (pera) *erat ipsi in collectionem*, h. e. ut in ea colligeret, sive servaret, quæ necessaria erant tum ad esum, tum ad alia vitæ necessaria. Vulg. *quam habebat secum.* R. לָקַט *collegit*; unde *pera*, quod in ea varia colligantur.

יָם c. sed sæpius m. Lxx. Aq. Sym. Theod. θάλασσα, Vulg. & alii, *mare.* Lxx. item, λουτὴρ *lebes*, *labrum*, magnum videlicet, ὕδωρ *aqua*, δυσμαὶ (sic etiam alius), *occasus*, videlicet respectu Judææ, ad cujus occasum est mare mediterraneum. Et adjective, παράλιος *maritimus.* Alii item, *lacus*, *stagnum*; nam magna aquarum conceptacula in Scripturis *mare* appellantur. Semel etiam ponitur pro meridie, nempe Psal. 106. Heb. 107. v. 3. ubi de mari rubro sermo est. In regimine, & cum Maqqaph retinetur (ָ); quod ostendit hoc nomen in singulari formam suam desumere ab inusit. יָם. Unica vox excipitur, nempe סוּף *alga*, *juncus*, quacum vocabulum יַם constructum notatur cum (ַ), sic: יַם־סוּף *mare junci.* Lxx. θάλασσα ἐρυθρὰ, Vulg. *mare rubrum.* Cum præf. הַיָּם *mare*, הֲיָם *an mare?* & הַיָּם, *& mare*, בַּיָּם *in mare*, *in mari*, כַּיָּם *sicut mare*, לַיָּם *mari*, מִיָּם & מִיָּם, *à mari*, וּמִיָּם *& à mari.* Const. יַם *mare.* Cum præfix. בְּיַם *in mari*, לְיַם *mari*, מִיַּם *à mari.* Cum ה locali, יָמָּה *versus mare*, *in mare.* Cum præf. הַיָּמָּה, & cum duplici præpositione

motus לְיָמָּה, *versus mare*, יָמָּה & in pausa יָמָּה, *& versus mare.* Cum aff. יַמּוֹ *mare ejus*, f. Plur. יַמִּים *maria.* Cum præf. הַיַּמִּים *maris*, בַּיַּמִּים *in maribus*, מִיַּמִּים *à maribus.* Rad. יוּם inusit. ut diximus supra, & יָמַם pariter inusit. à quo est singul. const. יַם *mare*, & plur. absol. יַמִּים *maria.*

יַמָּא m. Chald. emphat. idem ac Heb. יָם, θάλασσα, Vulg. & alii, *mare.* Cum præf. לְיַמָּא *in mare.* Vide vocem præced.

יְמוּאֵל Mass. *Iemouél*, Vulg. *Jamuél*, nom. proprium filii Simeonis, Gen. 46. v. 10. qui 1. Paral. 4. v. 24. dicitur נְמוּאֵל, cum נ pro (י), Vulg. *Namuel.* Etym. *dies ejus Deus*; à יוֹם *dies*, aff. 3. p. f. m. & אֵל *Deus.* Vel simplicius, *mare Dei*; ex יָם *mare*, & אֵל *Deus.*

יֵמִם m. plur. unde cum præf. & (ֵ) pro (י) in fine, הַיֵּמִם, Gen. 36. v. 24. Lxx. Theod. Ἰαμεὶν, Aq. Sym. Ἐμὶμ, secundum Hieron. quæst. in Gen. tom. 2. nov. edit. col. 539. At secundum catenas Regias & Schedas Combefianas, Ἰαμεὶμ, ut apud Lxx. & Theod. Hi omnes vocem Hebraïcam retinuerunt. Judæi cum plurimis Christianis *mulos* interpretantur. Hanc interpretationem confutat Bochart. de anim. sac. part. 1. l. 2. c. 21. tum quia nemo Orientalium mulos יֵמִם appellavit; tum quia mulorum in Palæstina nulla mentio ante Davidis tempora. Vide alias rationes apud virum eruditissimum, qui arbitratur יֵמִם eosdem esse atque אֵימִים *Emæos*, populos videlicet Horreis vicinos, forma gigantea; unde Onkeloso גִּבָּרַיָּא *gigantes* appellantur. Textus Samaritanus ࠀࠉࠌࠉࠌ *Emim* habet, non ࠄࠉࠌࠉࠌ *Iemim.* Emæos autem Horreis, quibus imperabat Sebeon pater Ana, qui יֵמִם invenit, vicinos fuisse liquet ex Deut. 2. vv. 9. 10. 11. 12. Vulg. *aquas calidas* transtulit. Is pro חַמִּים aut חַמָּם, legisse videtur חַמִּים ab חָמַם, *calidus fuit*, & מַיִם *aqua.* Vide S. Hieron. loco citato, & notas nostri D. Bernardi *de Montfaucon*, in tom. 1. Hexapl. Origenis, p. 44.

יָמִין f. Lxx. Aq. Sym. Theod. δεξιὰ, Vulg. & alii, *dextera*; & adjective, δεξιὸς,

Digitized by Google

δεξιὸν, *dexter*, *dextrum latus.* Lxx. item, *ὁ ἐπιδέξιος dexter*, *θάλασσα mare*, Psal. 88. Heb. 89. v. 13. ubi pro יָמִין legebant יַמִּים, aut ex terminatione Chald. יַמִּין, à יָם *mare.* Theod. & V^a. edit. *νότος auster*, *meridies*; quod ad Orientem versus auster sit ad dexteram. Alii item metaphorice, *robur*, *potentia.* Cum præf. הַיָּמִין *dextera*, וְהַיָּמִין *& dextera*, לַיָּמִין *ad dexteram*, מִיָּמִין *à dextera.* Const. יְמִין *dextera.* Cum præfix. בִּימִין *in dextera*; pro (ְ.) cum ב, vide Gram. Heb. tom. 1. p. 379. c. 2. לִימִין *ad dexteram*; pro (ְ.) cum ל, vide eandem Gram. ibid. p. 70. c. 1. מִימִין *à dextera*; pro (ְ.) cum מ, vide ibid. c. 2. Cum præf. & aff. יְמִינוֹ *dextera ejus*, m. וִימִינוֹ *& dextera ejus*, m. pro (ְ.) cum (ו), vide Gram. Heb. tom. 1. p. 385. c. 1. 2. בִּימִינוֹ *in dextera ejus*, m. לִימִינוֹ *ad dexteram ejus*, m. מִימִינוֹ *à dextera ejus*, m. וִימִינָהּ *& dextera ejus*, f. בִּימִינָהּ *in dextera ejus*, f. יְמִינְךָ & in pausa יְמִינֶךָ, *dextera tua*, m. וִימִינְךָ & in pausa וִימִינֶךָ, *& dextera tua*, m. בִּימִינְךָ & in pausa בִּימִינֶךָ *in dextera tua*, m. לִימִינְךָ *ad dexteram tuam*, m. מִימִינֶךָ in pausa, *à dextera tua*, m. מִימִינֵךְ *à dextera tua*, f. יְמִינִי *dextera mea*, c. וִימִינִי *& dextera mea*, c. בִּימִינִי *in dextera mea*, c. לִימִינִי *ad dexteram meam*, c. מִימִינִי *à dextera mea*, c. יְמִינָם *dextera eorum*, וִימִינָם *& dextera eorum*, מִימִינָם *à dextera eorum.* Rad. יָמַן in Hiph. *dexteram petiit*, *ad dexteram ivit.*

יָמִין Mass. & Vulg. *Iamín*, aut *Jamín*, nom. propr. 1°. filii Simeonis filii Jacob, Gen. 46. v. 10. 1. Paral. 4. v. 24. 2°. filii Ram primogeniti Jerameel, 1. Paral. 2. v. 27. Etym. *dextera*, *dexter*, *auster*, *australis*; à יָמִין idem.

יָמִינִי Mass. *Iáminí*, Vulg. *Jaminitæ*, nomen propr. seu patronymicum posterorum Jamin, quem vide mox supra cum ejus etymologia.

יְמִינִי Mass. & Vulg. *Ieminí*, aut *Jeminí*, nomen proprium seu patronymicum virorum de Tribu Benjamin, per aphæresin prioris partis hujus nominis, nempe בֶּן *filius*, 1. Reg. 9. v. 1. 2. Reg. 16. v. 11. &c. Vide Gram. Heb. tom. 1. pag. 432. c. 1. Etym. *dextera*, vel *dexter*; ab יָמִין idem.

יִמְלָה Mass. *Imlá*, Vulg. *Jemlá*, nomen propr. patris Michææ prophetæ, 3. Reg. 22. vv. 8. 9. Etym. *repletio*, aut *circumcisio*; à מָלָא *plenus fuit*, *replevit*, aut מָל *circumcidere.*

יַמְלֵךְ Mass. *Iamléch*, Vulg. *Jemléch*, nomen proprium principis tempore Ezechiæ regis Juda, 1. Paral. 4. v. 34. Etym. *regnans*; à מָלַךְ *regnavit.*

יָמַם, unde הַיָּמִם, vide in יַמִּים, sup. col. 782.

יָמַן QAL, unde Hiphil ex forma quiesc. פ״ו, הֵימִין aut הֵמִין, Complut. & alius, *δεξιάζω dexteram peto*, *ad dexteram eo*, *dextera utor.* Lxx. Vatic. item substant. *δεξιὰ*, & neut. *τὰ δεξιὰ dextera.*

Ben. pl. m. cum (ֵי) mobili, seu in forma perfecta, מַיְמִינִים, 1. Paral. 12. v. 2. *dexteram petentes*, *ad dexteram euntes*, vel *dexterâ jaculantes.*

Infin. cum præf. לְהֵמִין, 2. Reg. 14. v. 19. *ire ad dexteram.*

Imper. 2. p. s. f. הֵימִינִי *dexteram pete*, *ito ad dexteram.*

Fut. 1. p. s. c. cum præf. ה parag. & (ִ) pro (ֵי) sub מ, וְאֵימִנָה *& petam dexteram*, *& ad dexteram ibo.* 2. p. pl. m. cum א pro (י), aut ex forma quiesc. Pe א, תַּאֲמִינוּ, Isai. 30. v. 21. *ad dexteram declinetis*, *eatis.* Vide Gram. Heb. tom. 1. p. 241. col. 2.

יִמְנָה Mass. *Iimná*, Vulg. *Jemná*, nomen propr. 1°. filii Aser filii Jacob, Gen. 46. v. 17. 2°. patris Core, 2. Paral. 31. v. 14. Etym. *dextera*; à יָמִין idem. Vel *præparans* aut *numerans*; à מָנָה *præparavit*, *numeravit.*

יְמָנִי adject. m. Lxx. *δεξιὸς*, Vulg. & alii, *dexter.* Lxx. item, *εἷς unus*, *τὰ δεξιὰ dextera.* Hinc cum præf. הַיְמָנִי *dexter.* Femin. cum præf. הַיְמָנִית *dextera*, *dextra.* R. יָמַן in Hiph. *ad dexteram ivit*, &c.

יְמָנִית vide in voce præced.

יִמְנָע Mass. *Iimná*, Vulg. *Jemná*, nomen proprium filii Helem, 1. Paral. 7. v. 35. Etym. *cohibitio*, *prohibitio*; à מָנַע *cohibuit*, *prohibuit.* Vel *mare commotum*; ab יָם *mare*, & נוּעַ *moveri*, *commoveri.*

Digitized by Google

ים־סוף *mare junci*, cujus frequens in Scripturis fit mentio, situm est ad austrum Judææ. Græcis dicitur Θάλασσα ἐρυθρὰ *mare erythræum*, sive *rubrum*, quod juxta ejus litus habitaverint Esavi posteri, qui Esavus אֱדוֹם *Edóm*, sive *ruber*, cognominatus est. Juxta hoc mare fuit septima mansio Israëlitarum, Num. 33. v. 10. qui postea sicco vestigio illud transierunt. Vide סוּף suo loco.

ימר QAL, unde, secundum nonnullos, 2. p. pl. m. FUTURI HITHPAEL ex forma (-) & in pausa, quæ illud mutavit in (-), תִּתְיַמָּרוּ, Isai. 61. v. 6. *gloriabimini.* Vide Hithpael Verbi אָמַר, supra col. 115.

יִמְרָה Mass. *Iimrá*, Vulg. *Jamrá*, nomen propr. filii Supha filii Helem, 1. Paral. 7. v. 36. Etym. *rebellis*, aut *amarus*, aut *commutatio;* à מָרָה *rebellavit*, aut מָרַר *amarus fuit*, aut מוּר in Hiph. *commutavit.*

ינה QAL, unde BEN. f. f. cum præf. הַיּוֹנָה, Lxx. Jerem. 25. v. 38. μεγάλη *magna*, c. 46. v. 16. & c. 50. v. 16. Ἑλληνικὴ *Græca* (ira), vel *Græcus* (gladius). Referebant ad יָוָן, quod vide supra col. 755. Et Soph. 3. v. 1. ἡ περιστερά, Vulg. hîc & ubique, *columba.* Vide יוֹנָה supra col. 756. Alii ubique, *opprimens.*

FUT. 1. p. pl. c. cum aff. נִינָם, Psal. 73. Heb. 74. v. 8. al. 9. cum (-) sub posteriori נ pro (-), vide Gram. Heb. tom. 1. pag. 291. c. 2. 371. c. 2. fin. Lxx. ἡ συγγένεια αὐτῶν, Vulg. Lat. *cognatio eorum*, S. Hieron. *posteri eorum;* referebant ad נִין *filius, posteritas*, quod vide suo loco; tuncque (-) est genuinum. Alii, *opprimamus eos.* Vide Gram. Heb. tom. 1. p. 371. c. 2. fin.

HIPHIL הוֹנָה, Lxx. & alius, κακόω *malis afficio.* Aq. κακουχέω idem, & passive, κακουχέομαι *malis afficior.* Lxx. item, θλίβω *affligo*, καταδυναστεύω *vi opprimo.* Vulg. & alii item, *vim facio, vim infero, defraudo, contristo.*

PRAET. 3. p. f. m. הוֹנָה *oppressit.* 3. p. pl. c. הוֹנוּ *vim faciunt.*

BEN. pl. m. cum affix. מוֹנַיִךְ *opprimentes te*, f. *oppressores tui.*

INFIN. cum affix. לְהוֹנֹתָם, Ezech. 46. v. 18. *opprimendo eos*, Vulg. *per violentiam.*

FUT. 3. p. f. m. יוֹנֶה *opprimet, oppresserit.* 2. p. f. m. תּוֹנֶה *opprimes.* Cum aff. תּוֹנֶנּוּ *opprimes eum.* 3. p. pl. m. יוֹנוּ *opprimens, opprimant.* 2. p. pl. m. תּוֹנוּ *opprimetis.*

יָנוֹחַ, & cum ה parag. יָנוֹחָה, Mass. *Janóhh*, Vulg. *Janóe*, nom. proprium civitatis in Tribu Ephraim, Jos. 16. v. 6. 4. Reg. 15. v. 29. Etym. *requiescens* aut *deducens;* à נוּחַ *quiescere*, aut נָחָה *deduxit.*

יָנוּם Mass. & Vulg. *Ianoúm*, aut *Janúm*, nomen proprium civitatis in Tribu Juda, Jos. 15. v. 53. Etym. *dormiens* aut *dormitans;* à נוּם *dormitare.*

ינח QAL, unde HIPHIL הִנִּיחַ ex forma defectivorum Pe נ, quam hoc Verbum cum aliis quibusdam imitatur, vide Gram. Heb. t. 1. p. 196. c. 1. Lxx. Aq. Sym. ἀφίημι *dimitto.* Sym. item, ἐάω *sino, permitto.* Aq. Sym. item, παύω *cesso.* Lxx. item, ἀναπαύομαι *requiesco*, καταπαύω *quiescere facio*, ἀνάπαυσιν ποιέω *requiem facio*, τίθημι *pono*, ἐπιτίθημι *impono*, ἀποτίθημι *depono*, μὴ ἅπτομαι *non tango*, δίδωμι *do*, παραδίδωμι *trado*, ἐπιλανθάνομαι *obliviscor*, καθίστημι *constituo, colloco*, καταλείπω, καταλιμπάνω, *derelinquo*, μιαίνω *polluo*, συνάγω *congrego.*

PRAET. 3. p. f. m. הִנִּיחַ & הֵנִּחַ, *sivit, permisit, collocavit.* Cum præf. וְהִנִּיחַ *& reliquit.* Cum præf. & affix. וְהִנִּיחוֹ *& statuet eum*, וְהִנִּיחָם *& relinquet ea.* 2. p. f. m. וְהִנַּחְתָּ *& relinques.* Cum præf. & aff. וְהִנַּחְתּוֹ *& relinques illud*, וְהִנַּחְתָּם *& relinques eas* (virgas). 1. p. f. c. cum præf. וְהִנַּחְתִּי *& collocabo.* Cum præf. & affix. וְהִנַּחְתִּיו *& relinquam eam* (gentem). 3. p. pl. c. הִנִּיחוּ *collocarunt, collocarant.* Cum præf. וְהִנִּיחוּ *& relinquent.* Cum præf. & aff. וְהִנִּיחֻךָ *& relinquent te*, f. 2. p. pl. m. cum præf. וְהִנַּחְתֶּם *& collocabitis, & dimittetis.*

BEN. f. m. מַנִּיחַ *permittens.*

INFIN. cum præf. & aff. לְהַנִּיחוֹ *relinquere eum*, לְהַנִּיחָם *relinquere eos.*

IMPER. 2. p. f. m. cum (-) in fine ob ח sequens, הַנַּח, & cum ה parag. הַנִּיחָה, *dimitte, sine, colloca.* Cum præf. וְהַנַּח *&*

Digitized by Google

colloca. 2. p. pl. m. הַנִּיחוּ & הַנִּיחוּ, *relinquite, finite, deponite.*

Fut. 3. p. s. m. יַנִּיחַ *relinquet.* Cum præf. וַיַּנַּח *& reliquit, & collocavit, & posuit.* Cum præf. & aff. וַיַּנִּיחֵהוּ *& collocavit, & posuit eum,* וַיַּנִּיחֵם *& collocavit eos.* 3. p. s. f. cum præf. וַתַּנַּח *& deposuit.* 2. p. s. m. תַּנַּח *dimittas.* Cum aff. תַּנִּיחֵנִי *permittas me,* c. תַּנִּיחֵנוּ *relinquas nos,* c. 1. p. s. c. cum præf. שֶׁאַנִּיחֶנּוּ *quod relinquam eum.* 3. p. pl. m. יַנִּיחוּ *reponent.* Cum præf. וְיַנִּיחוּ *& deponent,* וַיַּנִּיחוּ *& reposuerunt, & collocarunt.* Cum præf. aff. & (ֻ) pro (ו), וַיַּנִּחֻהוּ *& collocabunt eum,* וַיַּנִּיחֻהוּ *& collocarunt eum,* וַיַּנִּחֻם *& posuerunt eos.*

HOPHAL הֻנַּח ex eadem forma Pe נ, vide initio rad. Hinc 3. p. s. f. Praet. cum præf. & partim ex hac conjugatione, partim ex conjugatione Hiphil composita וְהֻנִּיחָה, Zach. 5. v. 11. Lxx. καὶ θήσουσιν αὐτὸ *& ponent illud* (vas); legebant וְהִנִּיחוּהָ in Hiph. Vel sensum, non vocem passivam expresserunt. Vulg. & alii, *& ponatur, & collocetur.* Vide Gram. Heb. t. 1. p. 206. c. 1.

Paoul s. m. מֻנָּח, vide infra suo loco in litera מ.

יְנִיקוֹת f. pl. unde cum aff. יְנִיקוֹתָיו, Ezech. 17. v. 4. Lxx. ἁπαλότης *simplicitas,* Vulg. *frondes,* alii, *rami ejus,* m. proprie teneri; hi enim sic dicti sunt, quod succum arboris exsugant. R. יָנַק *suxit.*

ינק QAL. Lxx. θηλάζω *lacto & lacteo.* Aq. Sym. Theod. μυζάω, vel μυζάομαι, Vulg. & alii, *sugo.* Lxx. item, φάγομαι *edo, comedo.* Tribuitur etiam rebus inanimis, puta, *surculo, ramo,* &c. Vide vocem præced.

Praet. 2. p. s. f. וְיָנַקְתְּ *& suges.* 2. p. pl. m. cum præf. וִינַקְתֶּם *& sugetis.* Pro (י) cum (ו), vide Gram. Heb. t. 1. p. 385. c. 1. 2.

Ben. s. m. יוֹנֵק vel יֹנֵק, Lxx. παιδίον *puerulus,* νήπιον *infans.* Aq. τιθηνιζόμενος, Theod. θηλάζων, Vulg. & alii, *lactens.* Alii item, *sugens.* Cum præf. וְיוֹנֵק *lactens,* יוֹנֵק וְ *& lactens,* כַּיּוֹנֵק *sicut lactens.* Plur. m. cum præfix. וְיוֹנְקִים *& lactentes.* Const. & cum præf. וְיוֹנְקֵי *& sugentes.*

Fut. 3. p. s. m. ex forma (ַ), quod mutatur in (ָ) ob pausam, יִינָק *suget.* 2. p. s. f. ex eadem forma & in pausa; quare נ afficitur (ָ) loco (ְ), תִּינָקִי *suges.* 1. p. s. c. in eadem pausa אִינָק *sugam.* 3. p. pl. m. itidem in pausa יִינָקוּ *sugent.* 2. p. pl. m. תִּינְקוּ *sugatis.*

HIPHIL הֵינִיק vel הֵינִיק, cum (ֵ) sub charact. ex forma quiesc. פ, quod (ֵ) in tota hac conjugatione retinetur, vide Gram. Heb. t. 1. p. 238. c. 1. Lxx. θηλάζω, Sym. γαλακτάω, Vulg. & alii, *lacto.* Lxx. item, τρέφω *nutrio.*

Praet. 3. p. s. f. הֵינִיקָה *lactavit, lactat.* 3. p. pl. c. הֵינִיקוּ *lactarunt.*

Ben. s. f. ex forma ה præcedente duplici (ֶ), מֵינֶקֶת, Lxx. Sym. τροφός, Aq. τιθὴ & τιθηνός, Vulg. & alii, *nutrix.* Lxx. item, Gen. 24. v. 59. τὰ ὑπάρχοντα *substantia, opes,* &c. Cum aff. מֵינִקְתּוֹ & מֵנִקְתָּהּ, *nutrix ejus,* m. cum (ִ) sub נ loco (ֶ), vide Gram. Heb. tom. 1. p. 98. c. 1. Sic מֵינִקְתָּהּ *nutrix ejus,* f. Plur. מֵינִיקוֹת (à sing. inusit.) מֵינִיקָה), *nutrices, lactantes.* Cum aff. מֵינִיקוֹתַיִךְ *nutrices tuæ,* f.

Infin. cum præf. לְהֵינִיק *ad lactandum.*

Imper. 2. p. s. f. cum præf. וְהֵינִקִהוּ, Exod. 2. v. 9. cum (ִ) sub נ & ק pro (ִי) sic: וְהֵינִיקִהוּ, *& lacta eum.* Vide Gram. Heb. tom. 1. p. 358. c. 1.

Fut. 3. p. s. m. cum præf. affix. & (ִ) pro (ִי) sub נ, וַיֵּנִקֵהוּ *& lactavit, & nutrivit eum.* 3. p. s. f. cum (ִ) pro (ִי) in fine, וַתֵּינִק *& lactet.* Cum (ֶ) in fine pro (ִ) ob accentum vi (ו) convertentis retractum, וַתֵּינֶק *& lactavit.* Cum præf. aff. & ex forma quiesc. פ, וַתְּנִיקֵהוּ, Exod. 2. v. 9. *& lactavit eum.*

יַנְשׁוֹף vide יַנְשׁוּף, supra col. 756.

יַנְשׁוֹף & יַנְשׁוּף, m. Lxx. ἶβις, Vulg. *ibis.* Lxx. item, κύκνος, Vulg. *cycnus.* Alii, *noctua.* Cum præfix. וְהַיַּנְשׁוֹף *noctua,* וְיַנְשׁוּף *& noctua.* Bochart. part. 2. de anim. sac. lib. 2. cap. 23. col. 284. est *bubo,* qui sic dicitur à נֶשֶׁף *crepusculum;* quod ea avis nonnisi noctu volet.

יסד QAL. Lxx. Sym. Theod. θεμελιόω, Vulg. & alii, *fundo, fundamenta jacio.*

Digitized by Google

PRAET. 3. p. s. m. יָסַד *fundavit*. Cum aff. יְסָדָהּ *fundavit eam*. 3. p. s. f. יָסְדָה *fundavit*. 2. p. s. m. יָסַדְתָּ *fundasti*. Cum affix. יְסַדְתּוֹ *fundasti eum*, יְסַדְתָּם *fundasti ea*. 1. p. s. c. cum præf. & aff. וִיסַדְתִּיךְ *& fundabo te*, m. Pro (ִ) cum (ְ), vide Gram. Heb. t. 1. p. 385. c. 1. 2.

BEN. s. m. cum præf. יֹסֵד וְ *& fundans*.

INFIN. cum præf. & daghésch anomalo, aut potius mendoso, in ס, לְיַסֵּד *fundare*. Sic וְלִיסֹד *& fundare, & ad fundandum*. Pro (ִ) sub ל, & daghésch in ס, vide Gram. Heb. tom. 1. p. 176. c. 2. fin. 248. c. 1. Cum præf. & aff. בְּיָסְדוֹ beiosdhó *cum fundavit ipse*, בְּיָסְדִי beiosdhi *in fundare me*, c. *quando fundabam*.

NIPHAL נוֹסַד, Lxx. Aq. Sym. θεμελιόομαι, Vulg. & alii, *fundor*. Lxx. item, κτίζομαι *condor*, *ædificor*, συνάγομαι *congregor*, Psal. 2. v. 2. ubi Sym. συμβουλεύομαι *consulto*, *delibero*, sic etiam recentiores; quod consilia & deliberationes rerum perficiendarum sint fundamentum.

PRAET. 3. p. pl. c. נוֹסְדוּ *consultant*, *deliberant*, *congregantur*, *conveniunt*.

INFIN. cum aff. הִוָּסְדָה, Exod. 9. v. 18. sine Mappiq in ה, Lxx. *fundari eam*. Cum præf. & aff. בְּהִוָּסְדָם *in consultando eos*, *cum consultarent*.

FUT. 3. p. s. f. תִּוָּסֵד *fundabitur*.

PIEL יִסַּד, Lxx. Aq. θεμελιόω, Vulg. & alii, *fundo*. Lxx. item, ἐμβάλλω εἰς τὰ θεμέλια *immitto*, *injicio in fundamenta*, ἐθέλω *volo*, ἐντέλλω *præcipio*, καταρτίζω *perficio*, *concinno*.

PRAET. 3. p. s. m. יִסַּד *fundavit*. Cum aff. יִסְּדָהּ *fundavit eam*. 2. p. s. m. יִסַּדְתָּ *fundasti*. 3. p. pl. c. יִסְּדוּ *fundarunt*. Cum præf. וְיִסְּדוּ *& fundarunt*.

INFIN. cum præf. לְיַסֵּד *ad fundandum*, 3. Reg. 5. v. 17. ubi Lxx. substant. εἰς τὸν θεμέλιον *in fundamentum*.

FUT. 3. p. s. m. cum aff. יְיַסְּדֶנָּה *fundabit eam* (civitatem).

PUAL יֻסַּד, Lxx. θεμελιόομαι, Vulg. & alii, *fundor*.

PRAET. 3. p. s. m. יֻסַּד & in pausa יֻסָּד, *fundata*, *fundatum est*.

PAOUL s. m. cum præf. וּמְיֻסָּד *& fundatum*. Pl. m. מְיֻסָּדִים *fundata*.

HOPHAL הוּסַד, unde INFIN. cum (ֻ) pro (ָ), הֻיְסַד, Esd. 3. v. 11. *fundari*. Lxx. substant. θεμελίωσις *fundatio*. Et 2. Paral. 3. v. 3. iidem Lxx. ἤρξατο *cœpit*, reddito tempore infinito per finitum; quod sæpe fit. Vide Gram. Heb. tom. 1. p. 539. can. I. Aliis, & melius quidem, הוּסַד est Præteritum. Vide eand. Gram. ibid. p. 242. c. 1.

PAOUL s. m. מוּסָּד, *fundatus*, Isai. 28. v. 16. cum daghésch anomalo in ס. Fem. מוּסָדָה *fundata*.

יְסֹד, vide infra in יְסוֹד.

יִסֻּד, vide infra in יְסוֹד.

יִסַּד, Isai. 28. v. 16. הִנְנִי יִסַּד, Aq. Sym. Theod. *ecce ego*, θεμελιῶν *fundans* (sum). Aliis est 3. p. s. m. Præteriti Piel per orationis contractionem, pro הִנְנִי הוּא אֲשֶׁר יִסַּד *ecce ego ille sum, qui fundavit*. Lxx. ἰδοὺ ἐγὼ ἐμβαλῶ εἰς τὰ θεμέλια, *ecce ego injicio*, *immitto in fundamenta*. Vulg. *ecce ego mittam in fundamentis*.

יְסוֹד & יְסֹד, m. Lxx. Aq. Sym. Theod. θεμέλιος vel θεμέλιον, Vulg. & alii, *fundamentum*. Lxx. item, θεμελίωσις *fundatio*, βάσις *basis*, *fundamentum*, δεσμὸς *vinculum*, Habac. 3. v. 13. ubi legebant יָסַר ab יָסַד, aut potius אָסַר, *ligavit*. Cum præf. הַיְסוֹד *fundamentum*, וִיסוֹד *& fundamentum*, pro (ִ) cum (ְ), vide Gram. Heb. tom. 1. p. 385. c. 1. 2. Cum aff. יְסֹדוֹ *fundamentum ejus*, m. יְסוֹדָם *fundamentum eorum*. Plur. cum præf. & affix. וִיסוֹדֶיהָ *& fundamenta ejus*, f. pro (ִ) cum (ְ) vide supra. Pl. ex terminat. f. & cum affix. יְסוֹדוֹתֶיהָ & יְסֹדֹתֶיהָ *fundamenta ejus*, f. R. יָסַד *fundavit*.

יְסוּד m. *fundamentum*; unde cum (ֻ) pro (וּ), יְסֻד, Esd. 7. v. 9. (Ipse) *fundamentum* fuit ascensionis. Lxx. ἐθεμελίωσε *fundavit ascensionem*, hoc est, ut recte transtulit Vulg. *cœpit ascendere* (Esdras). Rad. יָסַד *fundavit*.

יְסוּדָה f. unde cum affix. יְסוּדָתוֹ, Psal. 86. Heb. 87. v. 1. Lxx. οἱ θεμέλιοι αὐτῆς, Vulg. Lat. & S. Hieron. *fundamenta ejus*, m. Aq. θεμελίωσις αὐτοῦ *fundatio ejus*, f. Alii, *fundamentum ejus*, f. R. יָסַד *fundavit*.

Digitized by Google

יִסּוֹר m. Job. 39. v. 32. al. 40. v. 2. *An contendere*, vel *qui contendit, cum omnipotente eruditionis est?* h. e. eruditi. Lxx. Verbaliter, ἐκκλινεῖ *declinabit*; legebant יָסוּר, à סוּר *declinare*. Sym. ἀνηθήσεται *vincet*; referebat ad שׂוּר *principem esse, principatum obtinere, vincere*; & legebat יָשׂוּר, aut mutato שׂ in ס, יָסוּר. Vulg. *Nunquid qui contendit cum Deo, tam facile conquiescit?* ex usu Arabico, quo Verbum יָסַר *facilem esse, prosperare* etiam significat. Alii, *erudiet, castigabit, corripiet*, in futuro Qal ex forma hhólem, & cum daghésch in ס ad compensandum (י) abjectum, pro יְיַסּוֹר. R. יָסַר *erudivit, castigavit*.

יְסוּרִים m. plur. unde יְסוּרַי, &, secundum Massorethas יְסוּרַי, Jerem. 17. v. 13. vide infra in סוּרִים.

יסך QAL, unde 3. p. s. m. Fut. ex forma (-) mutati in (·) ob pausam, יִיסָךְ, Exod. 30. v. 32. Lxx. χρισθήσεται, Vulg. *ungetur*. Alii, *unget*, active, sed passivo sensu, ut sæpe fit. Vide Gram. Heb. t. 1. p. 531. can. III.

יִסְכָּה Mass. *Iiscá*, Vulg. *Jeschá*, nom. proprium filiæ Aran, uxoris Abrahami, quæ vocabatur etiam שָׂרָה *Sara*, Gen. 11. v. 29. Qabbalistæ in voce שָׂרָה inveniunt יִסְכָּה per Alphabethum *Athbasch*, quo שׂ mutatur in ב, & ר convertitur in ג, & ה in צ. Porro tres illæ literæ בגצ numerice sumtæ efficiunt 95. quem numerum etiam conficit nomen יִסְכָּה; unde inferunt שָׂרָה & יִסְכָּה eandem esse mulierem. Alii aliter sentiunt. Vide Gram. Heb. t. 2. p. 396. c. 2. Etym. *ungens*, aut *protegens*; ab יָסַךְ aut סוּךְ, *ungere*, vel סָכַךְ *texit, protexit*.

יִסְמַכְיָהוּ Mass. *Iismachiáhou*, Vulg. *Jesmachiás*, nomen proprium viri ex eorum numero, qui horreis jussu Ezechiæ regis constructis præerant, 2. Paral. 31. v. 13. Etym. *adhærens, innitens*, aut *junctus Domino*; à סָמַךְ *mixus, innixus est, adhæsit, conjunctus est*, & יָהּ aut יָהוּ, *Dominus*.

יסף QAL, Heb. & Chald. Lxx. προστίθημι, Vulg. & alii, *addo, adjicio, adjungo*. Ante infinitivum exponitur *pergo*, vel adverbialiter *iterum, rursus, amplius*, maxime in Hiphil. Interdum etiam in malum sumitur, seu *malum inferre* significat. Cognationem habet cum אָסַף, quod vide supra col. 126.

Praet. 3. p. s. m. יָסַף & in pausa יָסָף, *addidit, adjecit*. Cum præf. וְיָסַף *& addet*. 3. p. s. f. יָסְפָה *addidit*. Cum præf. וְיָסְפָה *& addet*. 2. p. s. m. יָסַפְתָּ *adjecisti*. Cum præf. וְיָסַפְתָּ *& adjicies*. 1. p. s. c. cum præf. וְיָסַפְתִּי *& adjiciam*. 3. p. pl. c. יָסְפוּ & in pausa יָסָפוּ, *adjecerunt*. Cum præf. וְיָסְפוּ *& addent*. 1. p. pl. c. יָסַפְנוּ *adjecimus*.

Ben. s. m. cum (·) pro (-) sub secunda radicali, יוֹסֵף *addens, adjiciens*. Vide Gram. Heb. tom. 2. p. 164. c. 1. Plur. m. יוֹסְפִים *addentes*.

NIPHAL נוֹסַף, Lxx. προστίθεμαι, Vulg. & alii, *addor, adjicior, augeor*. Et reciproce, *addo me, adjungo me*.

Praet. 3. p. s. m. נוֹסַף *additus, additum est*. Cum præf. וְנוֹסַף *& adjicietur, & addet se*. 3. p. s. f. cum præf. וְנוֹסְפָה *& augebitur*.

Ben. s. m. cum præf. וְנוֹסָף, Prov. 11. v. 24. *& augetur, & additur* (amplius). Lxx. πλείονα ποιοῦσιν *plura faciunt*, h. e. ut interpretatur Vulg. *ditiores fiunt*. Plur. f. sed substantive & neutraliter accipiendum, נוֹסָפוֹת, Isai. 15. v. 9. *addita*, Vulg. *additamenta*.

HIPHIL הוֹסִיף vel הוֹסִף, Lxx. Aq. Sym. προστίθημι, Vulg. & alii, *addo, adjicio*. Lxx. Vatic. item passive, προστίθεμαι *adjicior*, Joel. 2. v. 2. ubi Ald. mendose, ut videtur, στρατεύομαι *milito*. Lxx. item, ἀγαλλιάομαι *exsulto*, ἀναλαμβάνω *recipio*, ἀναλίσκομαι *consumor*, δίδωμι *do*, δύναμαι *possum*, ἔρχομαι *venio*, συνάγομαι *congregor*, ὑπερβαίνω *transcendo, ulterius progredior*, φορέω *fero*, &c. Et adverb. πάλιν *iterum*. Alius, 3. Reg. 16. v. 33. πλεονάζω *abundo, superabundo*.

Praet. 3. p. s. m. הוֹסִיף *addidit*. 2. p. s. m. הוֹסַפְתָּ *addidisti*. 1. p. s. c. cum præf. וְהוֹסַפְתִּי & וְהוֹסִפְתִּי, *& addam, & adjeci*.

Ben. pl. m. מוֹסִיפִים *addentes*.

Infin. cum præfix. לְהוֹסִיף & הוֹסִיף, *addendo, ad addendum*.

Digitized by Google

Fut. 3. p. f. m. יֹסֵף יוֹסֵף, יֹסֵף, & cum hhiriq magno aut parvo in fine, יוֹסִיף, יֹסִף, יֹסִף, & יֹסִף, *addet, adjiciet.* Cum præf. וְיוֹסִיף, וַיֹּסֶף, & retracto accentu ob concursum; quare (-) mutatur in (-), וַיֹּסֶף, *& adjiciet*, וַיֹּסֶף, וַיֹּסֶף, וַיֹּסֶף, & cum א epenthetico, aut est ab אסף, וַיֹּאסֶף, *& addidit, & adjecit*, cum (-) pro (-) in fine ob accentum vi (ו) convertentis retractum. 3. p. f. f. תֹּסֵף, תּוֹסִיף, & תֹּסֶף, *addet, adjiciet.* Sic cum præf. וַתֹּסֶף & וַתֹּסֶף, *& addidit.* 2. p. f. m. תּוֹסִיף, תֹּסֵף, תֹּסֶף, תֹּסֶף, cum (-) in fine תֹּסֶף, & resoluto (-) in duplex (-), תֹּסֶף pro תֹּסֵף, *addes.* Vide Gram. Heb. tom. 1. p. 240. c. 2. 2. p. f. f. תּוֹסִיפִי & תֹּסְפִי, *addes.* 1. p. f. c. אוֹסִיף, אֹסִיף, אֹסֵף, אֹסֶף, & אֹסֵף, *addam.* Cum præf. הַאוֹסִיף & הַאֹסֶף, *an addam?* & cum ה parag. וְאֹסְפָה *& addam.* 3. p. pl. m. יוֹסִיפוּ, יֹסִפוּ, יֹסְפוּ, יֹסְפוּ, & cum ן parag. יוֹסִפוּן, *addent.* Cum præf. וְיוֹסִיפוּ *& addent*, וַיֹּסִפוּ, וַיֹּסְפוּ, וַיֹּסִפוּ, & וַיֹּסִפוּ, *& addiderunt.* 2. p. pl. m. תּוֹסִיפוּ, תֹּסְפוּ, cum ן parag. תֹּסִפוּן, & cum א epenthetico, ut supra in 3. p. f. m. תֹּאסִפוּן, Exod. 5. v. 7. *addetis.*

HOPHAL הוּסַף, unde 3. p. f. f. Praet. Chaldaica, sed in forma fere Hebraïca, הוּסְפַת, Dan. 4. v. 33. Theod. προσετέθη, Vulg. & alii, *addita est.*

יסר QAL. Lxx. παιδεύω, Vulg. & alii, *erudio, corripio, castigo, coerceo* disciplina, legibus, vinculis; ita ut affinitatem habeat cum אסר *ligavit.*

Ben. f. m. יֹסֵר *erudiens.* Cum præf. הַיֹּסֵר *an castigans?*

Fut. 1. p. f. c. cum præf. aff. & (-) pro (-) sub ס, וְאֶסֳּרֵם *& castigabo eos*, Ose. 10. v. 10. ubi præterea daghésch impressum ס ostendit hoc futurum esse ex forma defectivorum Pe נ. Vel daghésch istud huic literæ inscribitur ad compensandum (י) radicale ejectum. Vel denique (-) aut (י.) characteristicæ mutatum est in (-) sequente dagh. forti per legem æquivalentiæ; pro וְאֵיסְרֵם, aut וְאֶסְרֵם. Vide Gram. Heb. t. 1. p. 35. c. 1. & p. 235. c. 2.

NIPHAL נוֹסַר, Lxx. παιδεύομαι, Vulg. & alii, *erudior, castigor.*

Imper. 2. p. f. f. הִוָּסְרִי *erudire.* 2. p. pl. m. הִוָּסְרוּ *erudimini.*

Fut. 3. p. f. m. יִוָּסֵר *castigabitur.* 1. p. f. c. cum præf. & (-) sub א pro (-), וָאִוָּסֵר *& castigatus sum.* Vide Gram. Heb. t. 1. p. 237. c. 2. fin. 2. p. pl. m. תִּוָּסְרוּ *castigabimini.*

PIEL יִסֵּר, Lxx. Aq. Theod. παιδεύω, Vulg. & alii, *erudio, castigo, corripio.* Lxx. item, νουθετῶ *admoneo*, &c.

Praet. 3. p. f. m. יִסַּר *erudivit.* Cum præf. & affix. וְיִסְּרוֹ *& erudivit eum*, יִסְּרַנִי, Psal. 117. Heb. 118. v. 18. cum dagh. anomalo in aff. *erudivit me, castigavit me*, c. Vide Gram. Heb. tom. 1. p. 338. c. 2. וְיִסְּרֵנִי *& castigavit me*, c. Isai. 8. v. 11. cum (-) pro (-) sub ר. Vide eand. Gram. ibid. 3. p. f. f. cum affix. יִסְּרַתּוּ contracte pro יִסְּרַתְהוּ, Prov. 31. v. 1. *erudivit eum.* Vide Gram. Heb. tom. 1. pag. 341. col. 1. fin. 2. p. f. m. יִסַּרְתָּ *erudivisti.* Cum aff. יִסַּרְתַּנִי *castigasti me*, c. 1. p. f. c. יִסַּרְתִּי *castigavi.* Cum præf. וְיִסַּרְתִּי *& castigabo.* Cum præf. & aff. וְיִסַּרְתִּיךָ *& castigabo te*, m. 3. p. pl. c. cum præf. וְיִסְּרוּ *& castigaverint, & castigabunt.* Cum aff. יִסְּרוּנִי *erudierunt, castigaverunt me*, c.

Ben. f. m. cum aff. in pausa, & cum daghésch in affix. ad compensandum נ epentheticum abjectum, מְיַסְּרֶךָּ *erudiens te*, m. Deut. 8. v. 5. Vide Gram. Heb. t. 1. p. 348. c. 1. fin.

Infin. ex forma hhólem, quam vide in Gram. Heb. tom. 1. p. 176. c. 2. fin. יַסֹּר *erudiendo, castigando.* Cum præfix. & ה paragog. לְיַסְּרָה *ad erudiendum.* Cum præf. aff. in pausa, & cum daghésch in aff. ad compensandum נ epentheticum abjectum, ut supra in Benoni, לְיַסְּרֶךָּ, Deut. 4. v. 36. *ad erudiendum te*, m. Vide Gram. Heb. tom. 1. p. 354. c. 1.

Imper. 2. p. f. m. יַסֵּר *castiga.* Cum affix. יַסְּרֵנִי *castiga me*, c.

Fut. 3. p. f. m. יְיַסֵּר *castigabit.* 3. p. f. f. cum affix. תְּיַסְּרֶךָ *erudiet, castigabit te*, f. 2. p. f. m. cum aff. תְּיַסְּרֶנּוּ *castigabis eum*, תְּיַסְּרֵנִי *castiges me*, c. 1. p. f. c. אֲיַסֵּר *castigabo.*

HIPHIL הוֹסִיר, unde 1. p. f. c. Futuri cum affix. & in forma perfecta, אֵיסִירֵם

pro אֹיַסְּרֵם, Ose. 7. v. 12. Lxx. *παιδεύσω αὐτοὺς erudiam, castigabo eos.* Vulg. *cadam eos.*

HITHPAEL הִתְיַסֵּר, unde 3. p. pl. c. Praet. cum præf. (ו), נ pro ה ex conjugatione Niphal, & daghésch in (ו) ad compensandum ה characterist. abjectum, וְנִוַּסְּרוּ, Ezech. 23. v. 48. pro וְהִתְיַסְּרוּ, Lxx. *καὶ παιδευθήσονται & erudientur.* Vulg. *& discent.* Si legeris וְנוֹסְרוּ, vox erit analoga in præterito Niphal. Vide Gram. Heb. tom. 1. p. 242. c. 2.

יַעְבֵּץ Mass. *Iabéts*, Vulg. *Jabés*, nomen proprium 1°. civitatis in Tribu Juda, 1. Paral. 2. v. 55. 2°. viri de posteris Judæ, 1. Paral. 4. v. 9. Etym. *dolor*, aut *tristitia*; ab עָצַב *doluit*, &c. trajectis literis. Vel ab inusit. עָבַץ.

יָעַד QAL. Lxx. *τάσσω* vel *τάσσομαι*, Vulg. & alii, *constituo, præcipio, ordino, præscribo, condico, indico*, locum vel tempus, quo quid fieri debeat; *κοσμέω orno.* Et in alia significatione, *καθομολογέω*, Vulg. & alii, *despondeo, desponso.*

Praet. 3. p. f. m. cum aff. יְעָדוֹ *constituerat illud*, vel *illi*; ita ut sit contractio pro יָעַד לוֹ. Cum alio aff. יְעָדָהּ *constituit illud, despondit, desponsavit eam.*

Fut. 3. p. f. m. ex forma (-) & cum aff. יִיעָדֶנָּה *desponsaverit eam.*

NIPHAL נוֹעַד, Lxx. *τάσσομαι præcipio.* Sym. *συντάσσομαι*, Vulg. *condico.* Lxx. item, *παραγίνομαι, προσδέχομαι, advenio, συμβάλλω convenio, συνάγομαι congregor, συναθροίζομαι coacervor, ἐπισυνίσταμαι insurgo, γινώσκω cognosco, γνωρίζω notum facio.* Verum in duabus postremis significationibus pro יָעַד legebant יָדַע, quod vide supra col. 738.

Praet. 1. p. f. c. cum præf. וְנוֹעַדְתִּי *& conveniam.* 3. p. pl. c. נוֹעֲדוּ & in pausa נוֹעָדוּ, *convenerunt.* Cum præf. וְנוֹעֲדוּ *& congregabuntur, & congregabunt se.*

Ben. pl. m. cum præf. הַנּוֹעָדִים *convenientes, congregantes se, insurgentes.*

Fut. 1. p. f. c. cum (·) pro (-) sub א, vide Gram. Heb. t. 1. p. 237. c. 2. fin. אִוָּעֵד *conveniam.* 3. p. pl. m. cum præfix. וַיִּוָּעֲדוּ *& convenerunt.* 1. p. pl. c. נִוָּעֵד *conveniamus.* Cum præf. & ה parag. וְנִוָּעֲדָה *& conveniamus.*

HIPHIL הֵעִיד, Lxx. *ἀντίσταμαι resisto.* Vulg. *sustineo, testimonium dico*; ab עוּד *testari.* Alii, *condico, indico, constituo, contestor*, &c. ut in Qal.

Fut. 3. p. f. m. cum aff. יוֹעִדֵנִי contracte pro יוֹעִיד לִי, *tempus constituet mihi*, c. Mutato (-) in (·) sequente daghésch in aff. per legem æquivalentiæ, יוֹעִדֶנִּי & יוֹעִדֵנִי, contracte pro יוֹעִיד עִמִּי, *contestabitur mecum.* Vide Gram. Heb. tom. 1. p. 362. c. 1.

HOPHAL הוּעַד, unde Paoul pl. m. מוּעָדִים, Jerem. 24. v. 1. Lxx. *κείμενοι*, Vulg. *positi.* Alii, *constituti.* Fem. cum (ֹ) pro (ו), מֻעָדוֹת, Ezech. 21. v. 16. *constitutæ* (facies tuæ). Lxx. Verbaliter, *ἐξεγείρονται excitatur* (facies tua). Vulg. *appetitus* (faciei tuæ).

יֶעְדּוֹ Mass. *Iedó*, Vulg. *Addó*, nomen propr. Prophetæ, 2. Paral. 9. v. 29. Etym. *testis*; ex עוּד *testari.* Vel *transitus, ornatus*; ab עָדָה *transiit, ornavit.* Vel denique, *præda*; ab עַד idem.

יָעָה QAL, unde 3. p. f. m. Praet. cum præfix. וְיָעָה, Isai. 28. v. 17. Theod. *καὶ ταράξει & turbabit.* Vacat apud Lxx. Vulg. *& subvertet.* Alii, *& removebit, & auferet, & everret, & excernet, & ejiciet*, &c.

יְעוּאֵל Mass. *Ieouél*, Vulg. *Jebuél*, nomen proprium filii aut unius è posteris Zara, 1. Paral. 9. v. 6. Etym. *abstulit Deus*; ex יָעָה *abstulit*, & אֵל *Deus.*

יְעוּץ Mass. *Ieoúts*, Vulg. *Jebús*, nom. proprium filii Saharaim ex Hodes uxore sua, 1. Paral. 8. v. 10. Etym. *consiliarius*, vel *ligneus*; ab יָעַץ *consuluit*, aut עֵץ *lignum.*

יְעוּשׁ Mass. *Ieoúsch*, Vulg. *Jehús*, nomen propr. 1°. filii Esaü ex Oolibama uxore, Gen. 36. v. 5. 2°. filii Balan filii Jadihel filii Benjamin, 1. Paral. 7. v. 11. 3°. filii Esee, ibid. c. 8. v. 39. 4°. filii Roboam ex uxore Abihail, 2. Paral. 11. v. 19. Etym. *tinea corrosus*; ab עָשַׁשׁ *depasci, contabescere*, & עָשׁ *tinea.* Vel *congregatus*; ab עוּשׁ *congregari, convenire.*

Digitized by Google

יעז QAL, unde NIPHAL נוֹעָז, ex quo BEN. f. m. נוֹעָז, Isai. 33. v. 19. Sym. ἀναιδὴς, Vulg. *impudens*. Vacat apud Lxx. aut saltem hic ita paraphrastas agunt, ut quomodo hanc vocem transtulerint facile investigari non possit. Alii, *fortis, robustus, durus*, quasi ab עָזַז *fortis, robustus fuit*.

יַעֲזִיאֵל Mass. *Iaaziél*, Vulg. *Jaziél*, nomen propr. janitoris, 1. Paral. 15. v. 18. Etym. *fortitudo Dei*; ab עֹז *fortitudo*, & אֵל *Deus*.

יַעֲזִיָּהוּ Mass. *Iaaziiáhou*, Vulg. *Ofiáu*, nomen proprium filii Merari, 1. Paral. 24. v. 27. Etym. *fortitudo Domini*; ab עֹז *fortitudo*, & יָהוּ, aut יָהּ, *Dominus*.

יַעְזֵיר & **יַעְזֵר**, Mass. *Iáazér* & *Iazér*, Vulg. *Jazér*, nomen propr. civitatis primum Tribus Gad, deinde Levitis datæ, Num. 21. v. 32. &c. Etym. *auxilium*; ab עֵזֶר idem.

יעט QAL, unde 3. p. f. m. PRAET. cum aff. & in pausa; quare (-) sub ט mutatur in (-), יְעָטָנִי, Isai. 61. v. 10. Vulg. *circumdedit me*, c. Alii, *amicivit, operuit me*, c. Cognationem habet cum עָטָה *operuit*. Vacat apud Lxx.

יעט PEAL, Chald. unde 3. p. pl. m. PRAET. ITHPAEL אִתְיָעַטוּ, Dan. 6. v. 7. al. 8. Theod. συνεβουλεύσαντο, Vulg. & alii, *consilium inierunt, consultarunt*. Hoc Verbum idem est atque Heb. יָעַץ mutato צ in ט more Chaldæorum.

יָעֲטִין m. pl. Chald. unde cum affix. יָעֲטוֹהִי, Esd. 7. v. 14. Lxx. σύμβουλοι, Vulg. & alii, *consiliatores, consiliarii ejus*, m. Cum præf. & aff. וְיָעֲטוֹהִי *& consiliatores ejus*, m. R. יְעַט *consilium iniit, consilium dedit*, &c.

יְעִיאֵל Mass. *Ieiél*, Vulg. *Jehiél*, nom. proprium 1°. Scribæ, 2. Paral. 26. v. 11. 2°. cantoris, 1. Paral. 9. v. 35. &c. 3°. filii Joel, 1. Paral. 5. v. 7. 4°. principis Gabaon, ibid. c. 9. v. 35. Etym. *abstulit Deus*; ab יָעָה *abstulit*, & אֵל *Deus*.

יָעִים m. pl. Lxx. καλυπτῆρες *operimentum, operculum*, κρεάγραι, Vulg. *creagra*, i. e. *fuscinæ*, φιάλαι *phialæ*, θερμαὶ *thermæ*, *lavacra calida*, πυρεῖα *thuribula*. Aq. Sym. ἄγγεια *vascula*, 3. Reg. 7. v. 40. quod mendum videtur pro ἄγγιστρα *hami*, ut transtulit Aq.

4. Reg. 25. v. 14. ubi Sym. ἀναλημπτῆρες *forcipes*, Vulg. *trullæ*. Lxx. Ἰαμὶν, servata voce Hebraïca, sed amanuensium vitio depravata nisi pro יָעִים legerint יָמִים. Vulg. item alibi, *tridentes, scutræ, forcipes*. Alii, *scopæ, palæ*, quibus cineres ex altari removebantur. Hinc cum præf. וְהַיָּעִים *scopæ*, &c. Cum præf. & aff. וְיָעָיו *& scopæ ejus*, m. R. יָעָה *removit, abstulit, everrit*.

יָעִיר Mass. *Iaír*, Vulg. *saltus*, appellative accepit. Nomen proprium patris *Adeodati*, 1. Paral. 20. v. 5. Etym. *saltus*; à יַעַר idem.

יַעְכָּן Mass. *Iacán*, Vulg. *Jachán*, nom. propr. viri è posteris Gad, 1. Paral. 5. v. 13. Etym. *serpens, vipera*; ab עַכְנָא Chald. idem. Vel *ablatio basis*; ab יָעָה *removit, abstulit*, & כֵּן *basis*.

יעל QAL, unde HIPHIL הוֹעִיל, Lxx. Aq. Sym. Theod. ὠφελέω, Vulg. & alii, *prosum, proficio, utilis sum*. Lxx. item, ποιέω *facio*, περαίνω *finio, ad finem perduco*. Et substantive, ὄφελος, ὠφέλεια, ὠφέλημα, *utilitas*. Præcedente negatione, Lxx. Theod. ἀνωφελὴς *inutilis*.

PRAET. 3. p. f. m. הוֹעִיל *prodest*.

BEN. f. m. מוֹעִיל *proficiens, utilis*.

INFIN. הוֹעִיל *prodesse*. Cum præf. וְהוֹעִיל *& proficiendo*, לְהוֹעִיל *prodesse*.

FUT. 3. p. f. m. יוֹעִיל *proderit*. 1. p. f. c. אוֹעִיל *proficiam*. 3. p. pl. m. יוֹעִלוּ, יוֹעִילוּ, & יֹעִילוּ, *proderunt, prosunt*. Cum aff. יוֹעִילֻךְ *proderunt tibi*, m. 1. p. pl. c. נוֹעִיל *proficiemus*.

יָעֵל Mass. *Iaël*, Vulg. *Jahél*, nom. propr. uxoris Haber Cinæi, Jud. 4. v. 17. Etym. *ascendens*; ab עָלָה *ascendit*. Vel *damula*, aut *caprea*; ab יַעֲלָה idem.

יַעְלָא Mass. *Iáalá*, Vulg. *Jahalá*, nom. proprium viri cujus posteri è captivitate Babylonica duce Zorobabele in Judæam reversi sunt, Nehem. 7. v. 58. Etym. eadem ac nominis præced.

יַעְלָה Mass. *Iaalá*, Vulg. *Jalá*, Esd. 2. v. 56. nom. propr. viri qui videtur idem esse ac præced. quod vide cum ejus etymol.

יַעֲלָה f. unde const. & cum præfix. וְיַעֲלַת, Prov. 5. v. 19. Lxx. καὶ πῶλος *& pullus*. Aq. Theod. καὶ ἔλαφος *& cervus*. Vulg. *& hinnulus*. Alii, *& ibex, & rupicapra*,

& hirca sylvestris. Bocharto part. 1. de animal. sacr. l. 3. c. 23. col. 915. & seqq. est *ibex*, uti & יָעֵל, de qua fera mox. R. עָלָה *ascendit*, unde יַעֲלָה *ibex*, quod in celsissimis montibus habitet.

יְעֵלִים m. plur. à sing. inusit. יָעֵל, Lxx. Aq. Theod. ἔλαφοι, Vulg. *cervi*, *ibices*. Lxx. item, τραγέλαφοι *hircocervi*. Sym. νεβροὶ *hinnuli*. Alii, *rupicapræ*, &c. vide vocem præced. & Bochartum loco ibi citato. Hinc cum præf. הַיְּעֵלִים *ibices*, *rupicapræ*, לַיְּעֵלִים *ibicibus*. Const. יַעֲלֵי *ibices*. R. עָלָה *ascendit*. Vide vocem præced. Aliis est יָעַל inusit. in hac significatione.

יַעְלָם Mass. *Ialám*, Vulg. *Jhelón*, nomen proprium filii Esaü ex Oolibama uxore, Gen. 36. v. 5. Etym. *absconditus*, vel *adolescens*; ab עָלַם in Niph. *absconditus est*, aut עֶלֶם *adolescens*. Vel *capra eorum*; ab יַעֲלָה *capra*, & aff. 3. p. pl. m. Vel *sæculum*; ab עוֹלָם aut עֹלָם, idem.

יַעַן conjunctio causalis, quæ à Lxx. vertitur, διὰ τὸ, διὰ τοῦτο, & conjunctim διατοῦτο, ἀνθ᾽ ὧν, οὗ εἵνεκεν, ὅτι, &c. *quia*, *quod*, *eo quod*, *propterea quod*, *quandoquidem*, &c. Cum Verbo finito jungitur intercedente alia particula causali אֲשֶׁר, vel כִּי, *quia*, *quod*, ut יַעַן אֲשֶׁר *propterea quod*, Gen. 22. v. 16. Jos. 14. v. 14. 3. Reg. 3. v. 11. &c. יַעַן כִּי idem, Num. 11. v. 20. 3. Reg. 13. v. 21. &c. Interdum altera illa particula causalis כִּי vel אֲשֶׁר omittitur ac subintelligitur, vide Isai. 61. v. 1. Ezech. 5. v. 11. Prov. 1. v. 24. Interdum etiam יַעַן duplicatur, omissa altera particula אֲשֶׁר vel כִּי, ut: יַעַן וּבְיַעַן, Levit. 26. v. 43. Ezech. 13. v. 10. & sine (ו), יַעַן בְּיַעַן, Ezech. 36. v. 3. *propterea quod*. Rad. עָנָה *respondit*, unde יַעַן *quia*, &c. quod redditionem, sive responsionem causæ aut argumenti exprimat. Aliis est ipsa radix.

יַעֲנָה f. Lxx. στρουθὸς, στρουθίον, Vulg. & alii, *struthio*. Aq. Sym. Theod. στρουθοκάμηλος *struthocamelus*, Gallice, *Autruche*. Lxx. item, σειρὴν *siren*. Alii item, *strix*, *ulula*. Vide Bochart. de anim. sac. part. 2. l. 2. c. 14. ubi multis probat יַעֲנָה esse *struthionem* feminam. Cum præf. הַיַּעֲנָה *struthio*. R. עָנָה *respondit*, *clamavit*, *cecinit*, *cantavit*, &c. unde *struthio* ob feralem ejus cantum.

יְעֵנִים m. plur. à sing. inusit. יָעֵן, unde cum præf. כַּיְעֵנִים, Thren. 4. v. 3. Lxx. & Sym. secundum Olympiodorum, ὡς στρουθίον, Vulg. *quasi struthio*, in sing. numero. Sym. item, secundum alios codices, aut in altera ejus versione, ὡς στρουθοκάμηλοι *quasi struthocameli*. R. עָנָה *respondit*, &c. Vide vocem præced.

יַעְנַי Mass. & Vulg. *Ianái*, aut *Janái*, nomen proprium filii Gad, 1. Paral. 5. v. 12. Etym. *respondens*, *affligens*, aut *depauperans*; ab עָנָה *respondit*, *afflixit*, *humiliavit*, *pauperem effecit*.

יָעַף QAL. Lxx. Aq. Sym. Theod. ἐκλύομαι *dissolvor*. Lxx. item, ἐκλείπω, Vulg. *deficio*, ἐκψύχω *exspiro*, κοπάζω *cesso*, κοπιάω *laboro*, πεινάω *esurio*, ὀλιγοψυχέω *pusillo animo sum*. Alii item, *fatigor*, *defatigor*, *lassus sum*, &c.

Praet. 3. p. pl. c. cum præf. & in pausa, quæ revocavit (-) primariæ vocis motionem, וְיָעָפוּ *& defatigabuntur*.

Fut. 3. p. f. m. יִיעַף *defatigatur*. Cum præf. & in pausa, quæ mutavit (-) in (-), וַיִּיעָף, Isai. 44. v. 12. *& fatigabitur*, Vulg. *& lassescet*. 3. p. pl. m. in pausa; quare ע afficitur (-) loco (-), יִיעָפוּ *fatigabuntur*, *deficient*. Cum præfix. & extra pausam, וְיִיעֲפוּ *& fatigabuntur*.

יָעֵף m. Isai. 50. v. 4. Vulg. & alii, *lassus*, *defatigatus*, &c. Lxx. hîc paraphrastas agunt, & alienum in sensum interpretantur. Cum præfix. לַיָּעֵף, ibid. cap. 40. v. 29. Vulg. & alii, *lasso*. Lxx. τοῖς πεινῶσι *esurientibus*. R. יָעַף *lassus*, *defatigatus est*, *esurivit*.

יְעָף m. unde cum præf. בִּיעָף, Dan. 9. v. 21. *in lassitudine*, *in defatigatione*, *usque ad lassitudinem*. Vulg. adverbialiter, *cito*. Vacat apud Theod. Pro (י) sub ב, vide Gram. Heb. tom. 1. p. 379. c. 2. R. יָעַף *lassus*, *defatigatus est*.

יָעַץ QAL. Lxx. Sym. βουλεύω, βουλεύομαι, Lxx. Aq. Sym. Theod. συμβουλεύω, Vulg. & alii, *consulo*, *consilium do*. Alii item,

Digitized by

item, *consilium ineo, consilium capio, consulto, delibero.* Lxx. item, ἀναγγέλλω *annuntio*, βούλομαι *volo*, ἐπιστηρίζω *stabilio*, συνετάζω *unà exquiro*, *unà scrutor.*

Praet. 3. p. f. m. יָעַץ & in pausa יָעָץ, *consuluit.* Cum aff. יְעָצָהּ *consuluit hoc*, יְעָצַנִי cum (-) pro (·) sub צ ob pausam, *consuluit mihi, consilium dedit mihi*, c. 2. p. f. m. יָעַצְתָּ *consuluisti.* 1. p. f. c. יָעַצְתִּי *consului.* 3. p. pl. c. יָעֲצוּ *consuluerunt.* Cum aff. & (·) pro (ְ), יְעָצוּהָ *consuluerunt illud.*

Ben. f. m. יוֹעֵץ & יֹעֵץ, Lxx. Aq. σύμβουλος, Lxx. Sym. βουλευτικός, Lxx. item, βουλευτής, Vulg. & alii, *consiliarius*; nam hoc participium sæpius naturam nominis seu adjectivi induit. Cum præf. וְיוֹעֵץ *& consiliarius*, הֲלְיוֹעֵץ *an in consiliarium?* Cum aff. יוֹעַצְךָ *consiliarius tuus*, f. Fem. ex forma ה præcedente duplici (·), יֹעֶצֶת, unde cum aff. יוֹעַצְתּוֹ *consiliaria ejus*, m. Pl. m. יוֹעֲצִים *consiliarii.* Cum præf. וְיוֹעֲצִים *& consiliarii.* Conft. יוֹעֲצֵי *consiliarii.* Cum præf. וְיֹעֲצֵי *& consiliarii*, וּלְיֹעֲצָיו *& consiliariis.* Cum præf. & affix. וְיוֹעֲצָיו & וְיֹעֲצָיו, *& consiliarii ejus*, m. וְיֹעֲצַיִךְ *& consiliarii tui*, f.

Paoul f. f. cum præf. הַיְּעוּצָה, Isai. 14. v. 26. *consultum, deliberatum* (consilium), Lxx. βεβούλευται *consuluit.*

Imper. 2. p. pl. m. ex forma quiesc. ע, & cum (·) pro (ְ), vide Gram. Heb. tom. 1. p. 251. c. 2. עֻצוּ, Jud. 19. v. 30. Isai. 8. v. 10. *inite consilium, consulite, decernite.* Alii, & melius quidem, referunt ad עוּץ, quod vide suo loco.

Fut. 1. p. f. c. cum ה parag. אִיעֲצָה *consulam.* Cum præf. אִיעָצְךָ *consulam tibi*, m. אִיעָצֵךְ *consulam tibi*, f.

NIPHAL נוֹעַץ, Lxx. Sym. βουλεύομαι, Lxx. item, συμβουλεύω, Vulg. & alii, *consulo, consulto, consilium ineo.* Lxx. item, ἀπαγγέλλω *renuntio*, γνώσομαι *cognosco*, συνάγω *congrego.*

Praet. 3. p. f. m. נוֹעַץ *consultavit, consilium init.* 3. p. pl. c. נוֹעֲצוּ *consultant.*

Ben. pl. m. נוֹעָצִים *consulentes, consilium dantes.*

Fut. 3. p. f. m. cum præfix. וַיִּוָּעַץ *& consilium init, & consuluit, & consultavit.*

3. p. pl. m. יִוָּעֲצוּ *consilium ineant.* Cum præf. וַיִּוָּעֲצוּ *& consilium inierunt.* 1. p. pl. c. cum præf. & ה paragog. וְנִוָּעֲצָה *& consilium ineamus.*

HITHPAEL הִתְיָעֵץ, unde 3. p. pl. m. Fut. cum præf. וַיִּתְיָעֲצוּ, Psal. 82. Heb. 83. v. 3. al. 4. Lxx. καὶ ἐβουλεύσαντο, Vulg. Lat. & alii, *& consilium inierunt, & consultant.*

יַעֲקֹב Mass. *Iáaqóv*, Vulg. *Jacób*, nom. proprium filii Isaaci, Gen. 25. v. 25. &c. Etym. *supplantator*, aut *plantam pedis tenens*; ab עָקַב *supplantavit*; sicque dictus est Jacob, quod nascens plantam fratris sui Esaüi tenuerit. Vide Gen. loco citato.

יַעֲקֹבָה Mass. *Iáaqová*, Vulg. *Jacobá*, nom. proprium viri principis de posteris Judæ, 1. Paral. 4. v. 36. Etym. eadem ac nominis præced.

יַעֲקָן Mass. *Iáaqán*, Vulg. *Jacán*, nom. proprium filii Eser filii Seir, 1. Paral. 1. v. 42. qui Gen. 36. v. 27. dicitur עֲקָן *Aqán*, Vulg. *Acan.* Etym. *pressura, tribulatio*; ab עוּק in Hiph. *pressit, arctavit.* Vel *ablatio possessionis*, aut *nidi*; ab יָעָה *removit, abstulit*, & קָנָה *possedit*, aut קֵן *nidus.*

יַעַר & in pausa יָעַר, m. Lxx. Aq. Sym. Theod. δρυμός, Vulg. & alii, *sylva; saltus.* Lxx. item, ἀγρὸς *ager*, ἄρτος *panis*, βουνὸς *collis*, μαρτύριον *testimonium*, Ose. 2. v. 12. al. 14. ubi pro לְיַעַר legebant לְעֵד, spectato (ִ) ut vocali ε τῆ ל; μελισσῶν *apiarium.* Vulg. item & alii, *favus mellis*, Cant. 5. v. 2. Cum præf. הַיַּעַר & in pausa הַיָּעַר, *sylva*, בַּיַּעַר, בְּיַעַר, & in pausa בַּיָּעַר, *in sylva*, לַיַּעַר & לְיַעַר, *in sylvam*, מִיַּעַר & in pausa מִיָּעַר *de sylva, sylvestris.* Cum ה articulo & altero ה locali הַיַּעְרָה *in sylvam.* Cum præf. & aff. יַעְרוֹ contracte pro יַעֲרוֹ, *sylva ejus*, m. Sic יַעְרָהּ *sylva ejus*, f. בְּיַעְרָהּ *in sylvam ejus*, f. יַעְרִי *favus meus*, c. Plur. יְעָרִים, cum præf. הַיְּעָרִים, & ex terminatione fem. aut à sing. fem. יַעְרָה, יְעָרוֹת, *sylvæ.* Cum præf. ב & ex termin. mascul. בַּיְּעָרִים *in sylvis*, Ezech. 34. v. 25. ubi scribitur בַּיְּעוּרִים, sed Massorethæ legendum docent בַּיְּעָרִים. R. יָעַר inusit.

יַעְרָה vel יַעֲרָה, f. unde const. & cum præf. בְּיַעֲרַת contracte pro בְּיַעֲרַת, 1. Reg. 14.

Digitized by Google

v. 27. al. 28. Lxx. & alius, εἰς τὸ ὑακέον, Vulg. & alii, *in favum*. R. יַעַר inusit.

יַעְרָה Maſſ. & Vulg. *Iará*, aut *Jará*, nomen proprium filii Ahaz, 1. Paral. 9. v. 42. qui ibid. c. 8. v. 36. dicitur Joada. Etym. *sylva*, aut *favus*; ab יַעַר idem. Vel *denudans*, aut *effundens*; ab עָרָה in Piel, *nudavit*, *effudit*. Vel *evigilans*; ab עוּר *evigilare*, *expergiſci*.

יַעְרֵי אֹרְגִים Maſſ. *Iááré óreghim*, Vulg. appellative, *ſaltus polymitarius*, nom. propr. patris Adeodati, 2. Reg. 21. v. 19. Etym. *ſylvæ*, aut *ſaltus texentium*; ab יַעַר *ſylva*, *ſaltus*, & אָרַג *texuit*, *contexuit*.

יְעָרִים Maſſ. *Iearím*, Vulg. *Jarím*, nomen proprium montis arboribus conſiti cum urbe cognomine, ad Aquilonem Tribus Juda, in finibus Tribus Benjamin, Joſ. 15. v. 10. Etym. *ſaltus*, aut *ſylvæ*; ab יַעַר idem.

יַעֲרֶשְׁיָה Maſſ. *Iááreſchiá*, Vulg. *Jerſia*, nom. proprium filii Jeroham, 1. Paral. 8. v. 27. Etym. *lectulus*, *ſponda*, ſive *ſtratum Domini*; ex עֶרֶשׂ *ſponda*, *lectus*, & יָהּ *Dominus*. Vel *abſtulit paupertatem Dominus*; ex יָעָה *abſtulit*, רֵישׁ *paupertas*, & יָהּ *Dominus*.

יַעֲשַׂי Maſſ. *Iááſái*, Vulg. *Jaſi*, nom. propr. viri ex eorum numero qui uxores alienigenas, quas duxerant, repudiarunt, Eſd. 10. v. 37. Etym. *faciens*, vel *factor meus*; ab עָשָׂה *fecit*, & aff. 1. p. ſ. c.

יַעֲשִׂיאֵל Maſſ. *Iááſiél*, Vulg. *Jaſiél*, nomen propr. unius è fortibus David, 1. Paral. 11. v. 47. Etym. *opus*, vel *factura Dei*; ex עָשָׂה *fecit*, *operatus eſt*, & אֵל *Deus*.

יִפְדְיָה Maſſ. *Iiphdeiá*, Vulg. *Jephdaiá*, nom. propr. filii Seſac, 1. Paral. 8. v. 25. Etym. *redemtio Domini*; à פָּדָה *redemit*, & יָהּ *Dominus*.

יָפָה QAL. Lxx. Sym. ὡραΐζομαι, Lxx. item, καλλιόομαι (ſic etiam Aq.) καλὸς γίνομαι, Aq. καλλωπίζομαι, Vulg. & alii, *pulcher*, *ſpecioſus*, *formoſus ſum*. Lxx. item impersonaliter, κάλλος γίνεται *pulchritudo fit*.

PRÆT. 2. p. ſ. f. יָפִית *pulchra es*. 3. p. pl. c. יָפוּ *pulchri ſunt*.

FUT. 3. p. ſ. m. cum præf. & apocopa ה cum (ּ) præcedente וַיִּיף pro וַיִּיפֶה, *&* *pulchra fuit* (cedrus). Vide Gram. Heb. tom. 1. p. 289. c. 1. 2. p. ſ. f. cum præf. וַתִּיפִי *&* *pulchra fuiſti*, *&* *pulchra facta es*.

PIEL יִפָּה, unde 3. p. ſ. m. FUT. cum aff. יְיַפֵּהוּ, Jerem. 10. v. 4. Vulg. *decoravit*, alii, *pulchrum reddidit illud* (lignum ſive idolum). Lxx. participialiter, κεκαλλωπισμένα *ornata*, *pulchra facta ſunt* (idola).

PUAL יָפְיָפָה, unde 2. p. ſ. m. PRÆT. geminata prima & ſecunda radicali loco dagheſch in ſecunda, & cum (ּ hhatouph) ſub priori (י) pro (ְ) quaſi ex Hophal, יָפְיָפִיתָ iophiaphitha, Pſal. 44. Heb. 45. v. 3. ὡραῖος κάλλει *formoſus pulchritudine*, Vulg. Lat. *ſpecioſus forma* (es), Aq. κάλλει ἐκαλλιώθης pulchritudine *pulcher factus es*. Sym. κάλλει καλὸς εἶ pulchritudine pulcher es. V^{a}. edit. κάλλει ἐκαλλιώθης pulchritudine *ſpecioſus factus es*. S. Hieron. *decore pulchrior es*, h. e. pulcherrimus es; nam geminatio primæ & ſecundæ radicalis auxeſim importat, ſecundum Aben-Eſram comm. in h. l. Vide Gram. Heb. tom. 1. p. 297. c. 2.

HITHPAEL הִתְיַפָּה, unde 2. p. ſ. f. FUT. תִּתְיַפִּי, Jerem. 4. v. 30. [*fruſtra*] *pulchram te facis*, *ornas te*, Vulg. *componeris*. Lxx. ſubſtant. [*in vanum eſt*] ὡραϊσμός σε *ſpecies*, *pulchritudo tua*.

יָפֶה m. adject. Lxx. Aq. καλὸς, Lxx. item, ὡραῖος, Vulg. & alii, *pulcher*, *formoſus*, *ſpecioſus*. Lxx. item, βελτίων *melior*, *præſtantior*. Et ſubſtantive, κάλλος *pulchritudo*. Conſt. יְפֵה *pulcher*. Cum præf. וְיָפֶה *&* *pulcher*. Pro (ּ) cum (ּ), vide Gram. Heb. tom. 1. p. 385. c. 1. Fem. יָפָה, & cum præfix. הַיָּפָה, *pulchra*. Conſt. יְפַת *pulchra*. Cum præf. וְיָפָה *&* *pulchra*. Pro (ּ) ſub (י), vide mox ſupra. Cum aff. יָפָתִי *pulchra mea*, *formoſa mea*, ſervato (ּ) antepenult. quia nomen illud venit à Verbo quieſc. Lam. ה, aut potius quieſc. Aiin (י), vide Gram. Heb. tom. 1. p. 87. c. 2. Plur. f. יָפוֹת, & cum præf. הַיָּפוֹת, *pulchræ*. Conſt. יְפוֹת & יְפֹת, *pulchræ*. Cum præf. וִיפוֹת *&* *pulchræ*. Pro (ּ) cum (ּ), vide Gram. loco ſupra laudato. R. יָפָה *pulcher fuit*.

Digitized by Google

יְפֵה־פִיָּה f. Jerem. 46. v. 19. al. 20. Lxx. *καλλωπισμένη ornata, pulchra effecta.* Vulg. *formosa.* Alii, *pulcherrima, formosissima;* nam geminatione literarum in hoc nomine, uti & in Verbo יָפָה, à quo derivatur, augetur significatio.

יָפוֹ, Jos. 19. v. 45. al. 46. &c. & cum א in fine,

יָפוֹא, Esd. 3. v. 7. Mass. *Iaphô*, Vulg. *Joppé*, nom. propr. urbis maritimæ ac in monte ædificatæ in Tribu Dan. Etym. *pulchritudo*, aut *decor;* ex יָפָה *pulcher, decorus fuit.*

יפח QAL, unde HITHPAEL הִתְיַפֵּחַ, ex quo 3. p. f. f. Fut. תִּתְיַפֵּחַ, Jerem. 4. v. 31. Lxx. *ἐκλυθήσεται dissolvetur, deficiet.* Vulg. adject. *intermoriens.* Alii, *suspirat, anhelat, lamentatur, ejulat, vociferatur.* Affinitatem habet cum פּוּחַ & נָפַח *spiravit, flavit, loquutus est*, &c.

יָפֵחַ m. unde cum præf. וְיָפֵחַ, Habac. 2. v. 3. Lxx. Verbal. quasi in futuro Hiphil Verbi פּוּחַ, *καὶ ἀνατελεῖ & orietur, & exorietur.* Vulg. *& apparebit.* Alii, *& loquens erit, & loquetur, & effabitur;* ab eodem Verbo פּוּחַ, aut præcedenti יָפַח, quod ei, ut diximus, affine est. Cum præf. & in regimine וִיפֵחַ, Psal. 26. Heb. 27. v. 12. Lxx. *καὶ ἐψεύσατο*, Vulg. Lat. *& mentita est.* Aq. Sym. *καὶ ἐξεφάνη & apparuit.* S. Hieron. *& apertum* (est mendacium). Alii, *& loquitur* (violentia), h. e. se ipsa manifestat. Pro (-) servato in reg. vide Gram. Heb. t. 1. p. 93. c. 2. & pro (ִ) sub (י), vide ibid. p. 385. c. 1. 2.

יְפִי, & cum (-) sub (י) loco (ְ)

יֳפִי, unde in pausa יֹפִי, m. Lxx. *κάλλος, ὡραιότης*, Vulg. & alii, *pulchritudo, venustas, elegantia, δόξα gloria.* Et adjective, *καλὸς pulcher, κάλλιστος pulcherrimus.* Cum præfix. & in pausa בְּיֹפִי *pulchritudo.* Cum præf. & aff. יָפְיוֹ iophiô *pulchritudo ejus*, m. בְּיָפְיוֹ beiophiô *in pulchritudine ejus*, m. יָפְיָהּ *pulchritudo ejus*, f. בְּיָפְיֵךְ beiophiécha in pausa, *in pulchritudine tua*, m. יָפְיֵךְ iophiéch *pulchritudo tua*, f. בְּיָפְיֵךְ beiophiéch *in pulchritudine tua*, f. R. יָפָה *pulcher fuit.*

יָפִיעַ Mass. & Vulg. *Iaphîa*, aut *Japhîa*, nomen propr. filii David, 2. Reg. 5. v. 16. &c. 2°. regis Lachis, Jos. 10. v. 3. Etym. *lucens*, vel *illuminans;* ab יָפַע in Hiph. *luxit, illuminavit.*

יַפְלֵט Mass. *Iaphlét*, Vulg. *Jephlát*, nomen proprium filii Heber filii Bariæ filii Aser filii Jacob, 1. Paral. 7. v. 32. Etym. *liberatus*, vel *expulsus;* à פָּלַט in Piel, *liberavit, expulit.*

יַפְלֵטִי Mass. *Iaphletí*, Vulg. *Jephletí*, nomen propr. loci aut civitatis in finibus Tribuum Ephraim & Benjamin ad Occidentem, Jos. 16. v. 3. Etym. eadem ac nominis præced.

יְפֻנֶּה Mass. *Iephunné*, Vulg. *Jephoné*, nomen proprium 1°. patris Caleb, Num. 13. v. 7. 2°. filii Jether, 1. Paral. 7. v. 38. Etym. *aspiciens* aut *intuens;* à פָּנָה *aspexit, intuitus est.*

יפע QAL, unde HIPHIL הוֹפִיעַ, Lxx. *ἐμφαίνομαι*, Aq. Sym. Theod. V^a^. & VI^a^. edit. *ἐπιφαίνομαι*, Vulg. & alii, *appareo.* Lxx. item, *ἔρχομαι venio, κατασπεύδω festino, ποιέω facio, παῤῥησιάζομαι libere ago, libere loquor.* Alii, *splendeo, resplendeo, fulgeo, effulgeo, refulgeo, affulgeo, illucesco;* & per antiphrasin, Job. 10. v. 22. *obscuror.* Et transitive, *lucere facio, illustre reddo.* Et adverbialiter, *ἐμφανῶς manifeste.*

Praet. 3. p. f. m. הוֹפִיעַ *illuxit.* Cum præf. וַתֹּפַע *& splendet.* 2. p. f. m. in pausa, הוֹפָעְתָּ *illustre reddis, illuminas*, Vulg. *adjuvas* (consilium impiorum), Job. 10. v. 3.

Imper. 2. p. f. m. הוֹפַע, & cum ה parag. הוֹפִיעָה, *illustris appare, illucesce.*

Fut. 3. p. f. f. תּוֹפַע *splendebit, splenduisset.* Cum præf. וַתֹּפַע *& splendet.*

יִפְעָה vel יִפְעָה, f. unde cum affix. & in pausa, יִפְעָתֶךָ, Ezech. 28. vv. 7. 17. *κάλλος pulchritudo*, Vulg. *decor*, alii, *fulgor, splendor tuus*, m. Rad. יָפַע in Hiphil, *splenduit.*

יֶפֶת & in pausa יָפֶת, Mass. *Iépheth*, Mass. item & Vulg. *Iápheth*, aut *Jépheth*, nom. propr. filii Noe, Gen. 5. v. 32. &c. Etym. *alliciens, polliciens, persuadens*, aut *dilatatus;* à פָּתָה in Piel, *allexit, pellexit, persuasit*, & in Hiph. *dilatavit.* Vel *pulcher;* à יָפָה *pulcher fuit.*

יִפְתָּח Mass. *Iiphtâhh*, Vulg. *Jephthá* & *Jephthé*, nom. propr. 1°. civitatis Tribus Juda,

Digitized by Google

Jos. 15. v. 43. 2°. filii Galaad ex meretrice, Jud. 11. v. 1. Etym. *aperiens*; à פתח *aperuit*.

יפתח־אל Mass. *Iiphtahh-él*, Vulg. *Jephthahél* & *Jephthaél*, nomen proprium vallis in finibus Tribuum Zabulon & Aser, cum torrente cognomine, Jos. 19. vv. 14. 27. Etym. *aperiens Deus*; ex פתח *aperuit*, & אל *Deus*.

יצא QAL. Lxx. Aq. Sym. Theod. ἐξέρχομαι, Vulg. & alii, *egredior, exeo*. Lxx. item, ἀναστρέφω *revertor*, ἀνατέλλω *orior*, ἀνθέω *floreo*, ἀπέρχομαι *abeo*, ἀποτρέχω *currendo abeo*, διαπορεύομαι *pertranseo*, διέρχομαι *pervenio, transeo*, εἰσέρχομαι, εἰσπορεύομαι, *ingredior*, ἐκπορεύομαι *egredior*, ἐκστρατεύω *in aciem egredior*, ἐξολισθαίνω *elabor*, ἔρχομαι, ἥκω, *venio*, καταδιώκω *persequor*, κατασπεύδω *festino*, παρέρχομαι *prætereo*, πορεύομαι *proficiscor*, συνεκπορεύομαι, συνεξέρχομαι, *simul egredior*, &c. Sym. item, βλαστάνω *germino*. Alii item, *prodeo*.

Praet. 3. p. s. m. יצא *exivit, egressus est*. Cum præf. ויצא *& egressus est, & egredietur*. 3. p. s. f. יצאה & in pausa יצאה, *egressa, egressum est*. Cum præf. ויצאה *& egredietur, & exivit*. 2. p. s. m. יצאת *egressus es*. Cum præfix. ויצאת *& egredieris*. 2. p. s. f. cum præf. ויצאת *& egredieris*. 1. p. s. c. יצאתי, & sine א, יצתי, Job. 1. v. 21. *egressus sum*. Vide Gram. Heb. tom. 1. p. 270. c. 1. Cum præf. ויצאתי *& egressus sum*. 3. p. pl. c. יצאו & in pausa יצאו, *egressi sunt*. Cum præf. ויצאו *& egredientur*. Cum aff. & (ְ) pro (ּ), יצאוני contracte pro יצאו ממני, *egressi sunt ex me*, c. 2. p. pl. m. יצאתם *egressi estis*. Cum præf. ויצאתם *& egrediemini*, pro (ְ) cum (ּ), vide Gram. Heb. t. 1. p. 385. c. 1. 1. p. pl. c. יצאנו *egressi sumus*. Cum præf. ויצאנו *& egrediemur*.

Ben. s. m. יוצא & יצא, *egrediens*. Cum præf. היוצא & היצא, *egrediens*, ויצא, והיוצא, & והיצא *& egrediens*, ליוצא *exeunti*, וליוצא *& exeunti*, שיוצא *qui egreditur*. Femin. ex forma ה præcedente duplici (ֶ), quod in (ֵ) contrahitur sub צ, יוצאת & יצאת, pro יוצאה, *egrediens*; vide Gram. Heb. tom. 1. p. 271. c. 1. Cum præfix. היוצאת, היצאת, & sine א, היצת *egrediens, quæ egreditur*; vide Gram. ibid. והיוצאת & והיצאת, *& quæ egreditur*. Plur. m. יוצאים, יצאים, & cum præf. היוצאים & היצאים, *egredientes*. Const. יוצאי & יצאי, *egredientes, prodeuntes*. Plur. f. יוצאות & יצאות, *egredientes*.

Infin. יצוא, יצא, & ex forma ה præcedente duplici (ֶ) contracto in (ֵ) sub צ, abjectaque prima radicali, צאת pro יצאה, vide Gram. Heb. tom. 1. p. 271. c. 2. *exire, egredi*. Et substantive, Lxx. ἔξοδος, ἐξοδία, *egressus, egressio*, ἀνατολὴ (sic etiam Theod.) *ortus, Oriens*. Sym. Exod. 21. v. 7. ἀπόλυσις *egressio, liberatio*. Cum præf. בצאת *in exeundo, cum exiret*, כצאת *secundum exire, cum exiret*, לצאת, & cum (ָ) sub ל quasi ante nomen לצאת *exire, ad exire, exitus, egressus*, ולצאת *& exire*. Cum præf. & aff. צאתו *exire eum*, בצאתו *in exire eum, cum exiret*, ובצאתו *& in exire eum*, צאתך & in pausa צאתך, *exire te*, m. וצאתך *& exire tuum, & exitus tuus*, m. בצאתך & in pausa בצאתך, *in exire te*, m. *in exitu tuo*, m. מצאתך *ab exire te*, f. *ab exitu tuo*, f. בצאתי *in exire me*, c. *cum exirem*, כצאתי *secundum exire me*, c. *cum exirem*, צאתם *exire eos*, בצאתם *in exire eos*, ובצאתם *& in exire eos*, לצאתם *ad exire eos, ad exitum eorum*, בצאתכם *in exire vos*, m. *cum exiretis*, צאתנו *exire nos*, c. *exitus noster*, c.

Imper. 2. p. s. m. ex forma (ֵ) & cum aphæresi primæ radicalis, צא *exi, egredere*. Vide Gram. Heb. t. 1. p. 272. c. 1. Cum præf. וצא, cum præf. ה parag. & in pausa, quæ servavit (ֵ) motionem primariæ vocis, וצאה, *& egredere, & prodi*. 2. p. s. f. צאי *egredere*. 2. p. pl. m. צאו & in pausa צאו, *egredimini, exite*. Cum præf. וצאו *& exite*. 2. p. pl. f. צאינה *egredimini*, Cant. 3. v. 11. cum (ִ) epenthetico, quod erat antiquitus vocalis *e*, quæ nunc exprimitur per (ֶ) sub א.

Fut. 3. p. s. m. ex terminatione (ֵ), & cum aphæresi primæ radicalis, ut fit in toto hoc futuro, vide Gram. Heb. t. 1. p. 272. c. 1. יצא *egredietur*. Cum præf. ויצא *& egredietur*, ויצא *& egressus est*. 3. p. s. f. תצא *egredietur*. Cum præf. ותצא *& egredietur*, ותצא *& egressa est*. 2. p. s. m. תצא *egre-*

dieris. 2. p. f. f. תֵּצְאִי *egredieris.* 1. p. f. c. אֵצֵא *exibo, egrediar.* Cum præf. וָאֵצֵא, & cum ה paragog. וָאֵצְאָה, *& egressus sum*, אֵצְאָה cum eodem ה parag. *& egrediar, & exibo, & procedam.* 3. p. pl. m. יֵצְאוּ & in pausa יֵצֵאוּ, *egredientur, exibunt.* Cum præf. וַיֵּצְאוּ & in pausa וַיֵּצֵאוּ, *& exibunt*, וַיֵּצְאוּ & in pausa וַיֵּצֵאוּ, *& egressi sunt.* 3. p. pl. f. cum præf. וַתֵּצֶאנָה, & sine ה in fine וַתֵּצֶאןָ, *& egressæ sunt.* 2. p. pl. m. תֵּצְאוּ & in pausa תֵּצֵאוּ, *exibitis.* 2. p. pl. f. תֵּצֶאנָה *exibitis.* 1. p. pl. c. נֵצֵא *egrediemur.* Cum præf. וְנֵצֵא *& egrediemur, & exibimus.*

HIPHIL הוֹצִיא, Lxx. φέρω *fero.* Lxx. Aq. ἐκφέρω, Lxx. Aq. Sym. ἐξάγω, Vulg. & alii, *effero, educo.* Lxx. item, καταφέρω *defero.* Sym. item, ἀνατέλω, ἐκφύω, *produco, profero, germinare facio.* Lxx. item, ἄγω *duco*, ἀνάγω *reduco*, εἰσάγω *introduco*, ἀνοίγω, διανοίγω, *aperio*, ἀπαγγέλλω *renuntio*, αὐξάνω *augeo*, δείκνυμι *ostendo*, ἐκβάλλω *ejicio*, ἐκδίδωμι *trado*, ἐκσπάω *extraho*, ἐκφαίνω *patefacio*, ἐξαιρέω *eripio*, &c. Alii item, *promulgo, eloquor*, &c.

Praet. 3. p. f. m. הוֹצִיא *eduxit, produxit, protulit*, &c. Cum aff. וְהוֹצִיא *& efferet, & protulit.* Cum præf. & aff. הוֹצִיאֲךָ & הוֹצִאֲךָ, *eduxit te*, m. וְהוֹצִיאַנִי *& eduxit me*, c. הוֹצִיאָם *eduxit eos*, הוֹצִיאָנוּ *eduxit nos*, c. 2. p. f. m. הוֹצֵאתָ *eduxisti.* Cum præfix. וְהוֹצֵאתָ *& educes, & afferes, & produces.* Cum præf. & aff. וְהוֹצֵאתוֹ *& eduxisti eum.* הוֹצֵאתָנִי in pausa; quare ה afficitur (‑) loco (‑), *eduxisti me*, c. Cum præfix. וְהוֹצֵאתַנִי *& eduxisti me*, c. הוֹצֵאתָנוּ *eduxisti nos*, c. 2. p. f. f. cum præf. & (:) sub ה præter analogiam, vide Gram. Heb. t. 1. p. 278. c. 2. init. וְהוֹצֵאת *& afferes, & affer.* 1. p. f. c. הוֹצֵאתִי *eduxi.* Cum præf. וְהוֹצֵאתִי & וְהוֹצֵתִי, *& educam, & afferam, & proferam.* Cum præf. & affix. הוֹצֵאתִיהָ *protuli eam*, הוֹצֵאתִיךָ *eduxi te*, m. הוֹצֵאתִים *eduxi eos*, וְהוֹצֵאתִים *& educam eos.* 3. p. pl. c. הוֹצִיאוּ *eduxerunt.* Cum præf. וְהוֹצִיאוּ *& proferent.* Cum præf. affix. & (‑) pro (ו), וְהוֹצִאֻהוּ *& educent eum.* 2. p. pl. m. הוֹצֵאתֶם *eduxistis.* Cum præf. וְהוֹצֵאתֶם *& educetis.*

Ben. f. m. מוֹצִיא, & ex terminat. (‑), מוֹצִא, *educens, producens.* Cum præf. הַמּוֹצִיא *educens, producens*, וּמוֹצִיא vel וּמוֹצִא, *& proferens.* Cum præf. & aff. מוֹצִיאוֹ *educens eum*, הַמּוֹצִיאֲךָ *educens te*, m. וּמוֹצִיאֵנִי *& educens me*, c. מוֹצִיאָם *educens eos.* Plur. m. מוֹצִיאִים & מוֹצִאִים, *proferentes, deducentes.* Cum præf. וּמוֹצִיאִים *& educentes.* Const. מוֹצִיאֵי *proferentes.*

Infin. הוֹצִיא *efferre.* Cum præfix. לְהוֹצִיא *ad proferendum, ad educendum.* Cum præf. & affix. בְּהוֹצִיאוֹ *in educendo eo, cum educeret*, לְהוֹצִיאוֹ *ad educendum eum*, בְּהוֹצִיאֲךָ *in educendo te*, m. *cum educeres*, הוֹצִיאֵנִי & הוֹצִאֵנִי, *educere me*, c. בְּהוֹצִיאִי *in educendo me*, c. *cum educerem*, וּבְהוֹצִיאָם *& in proferendo eos, & cum proferent*, בְּהוֹצִיאָם *cum educeret eos*, לְהוֹצִיאָם *ad educendos eos*, לְהוֹצִיאֵנוּ *educendo nos*, c. Exod. 14. v. 11. ubi א afficitur (‑) loco (‑). Vide Gram. Heb. tom. 1. p. 337. num. II. 355. c. 1.

Imper. 2. p. f. m. הוֹצִיא, הוֹצֵא, in forma perf. הַיְצֵא, secundum Massor. vel הוֹצֵא, secundum literas, Gen. 8. v. 17. vide Gram. Heb. tom. 1. p. 278. c. 2. fin. & cum ה parag. הוֹצִיאָה, *educ, produc.* Cum præf. וְהוֹצֵא *& educ.* Cum præf. & affix. הוֹצִיאֶהָ *educ eam*, הוֹצִיאֵנִי *educ me*, c. וְהוֹצִיאֵנִי *& educ me*, c. הוֹצִיאֵם *produc eos.* 2. p. f. f. הוֹצִיאִי *educ.* 2. p. pl. m. הוֹצִיאוּ *educite.* Cum præf. וְהוֹצִיאוּ *& educite.* Cum affix. הוֹצִיאוּהָ *educite eam.*

Fut. 3. p. f. m. יוֹצִיא & יֹצִא, *efferet, educet, proferet.* Cum præf. וַיּוֹצֵא, וַיֹּצֵא, וַיּוֹצִא, & וַיֹּצִא, *& eduxit, & protulit.* Cum præf. & affix. וַיּוֹצִאֶהָ *& eduxit eam*, וַיּוֹצִאֲךָ *& eduxit te*, m. יוֹצִיאֵנִי *educet me*, c. וַיּוֹצִאֵנִי *& eduxit me*, c. יוֹצִיאֵם *educet eos*, וַיּוֹצִיאֵם *& eduxit eos*, וַיּוֹצִאֵנוּ *& eduxit nos* c. 3. p. f. f. תּוֹצֵא & תּוֹצִיא, *proferat, producat, profert.* Cum præf. וַתּוֹצֵא *& produxit.* 2. p. f. m. תּוֹצִיא *efferes, produces.* Cum præf. הֲתוֹצִיא *an educes?* וַתּוֹצֵא *& eduxisti.* Cum præf. & aff. תּוֹצִיאֵנִי *educes me*, c. וַתּוֹצִיאֵנוּ *& eduxisti nos*, c. 1. p. f. c. אוֹצִיא, & cum ה paragog. אוֹצִיאָה, *educam, producam.* Cum præf. וָאוֹצִיא & וָאוֹצֵא, *& eduxi*, וָאוֹצִיאֵם *& eduxi eos.* 3. p. pl. m. יוֹצִיאוּ & יֹצִאוּ, *educent, proferent.* Cum præf. וַיּוֹצִיאוּ & וַיֹּצִאוּ,

Digitized by Google

& *eduxerunt*, & *produxerunt*. Cum præf. aff. & (ֻ) pro (וּ), וַיּוֹצִאֻהוּ & וַיּוֹצִאֻהוּ, & *eduxerunt eum*, יוֹצִיאוּם *producunt ea*. 2. p. pl. m. תּוֹצִיאוּ *produceretis*. 1. p. pl. c. נוֹצִיא *proferemus*.

HOPHAL הוּצָא, unde 3. p. ſ. f. Praet. in pauſa, quæ reduxit (ָ) motionem primariæ vocis, הוּצָאָה, Ezech. 38. v. 8. Lxx. ἐξελήλυθε *exiit*, *egreſſa eſt*, Vulg. & alii, *educta eſt*.

Paoul ſ. m. מוּצָא, unde fem. ex forma ה præcedente duplici (ֶ), eoque contracto in (ֵ) ſub צ, מוּצֵאת, Gen. 38. v. 25. pro מוּצָאָה, vide Gram. Heb. t. 1. p. 279. c. 1. Lxx. ἀγομένη *ducta*, alii, *educta*, Vulg. *quæ cum duceretur*. Plur. m. cum præfix. הַמּוּצָאִים, Lxx. Ezech. 14. v. 22. οἱ ἐξάγοντες *qui educunt*, Vulg. *educentes*; legebant הַמּוֹצִיאִים in Benoni Hiphil. Alii, *educti*, *educati*, *exeuntes*. Plur. f. מוּצָאוֹת, Jerem. 38. v. 22. Lxx. ἐξήγοντο, Vulg. & alii, *educentur*, ſive *educta* (erunt).

יָצַב QAL, unde NIPHAL נִצַּב ex forma defectivorum Pe נ, quam formam hoc Verbum in hac & ſequentibus conjugationibus imitatur, vide Gram. Heb. tom. 1. p. 196. in Append. Lxx. ἵσταμαι *ſto*, ἐφίσταμαι, παρίσταμαι, *adſto*, περιΐσταμαι *circumſto*, εἰμὶ *ſum*, ἔρχομαι *venio*, ζάω *vivo*, ὀρθόομαι *erigor*, πήγνυμαι *figor*, ἐπιστηρίζομαι *innitor*, στερεόω, tranſitive, *firmo*. Alius item, στηλόομαι *immotus ſto inſtar columnæ ſeu cippi*, & ſimpliciter, *ſto*. Alii item, *ſiſtor*, *collocor*, *conſtituor*, *conſiſto*, *ſtatuor*, *ſiſto me*, *ſtatuo me*.

Praet. 3. p. ſ. f. נִצְּבָה, & in pauſa, quæ (ָ) motionem primariæ vocis reduxit ac inſuper in (ָ) mutavit, נִצָּבָה *ſtitit ſe*, *adſtitit*, *ſtabat*. 2. p. ſ. m. cum præf. וְנִצַּבְתָּ & *conſiſtes*. 3. p. pl. c. נִצְּבוּ *ſteterunt*, *conſtiterunt*. Cum præf. וְנִצָּבוּ & *ſtabant*.

Ben. ſ. m. נִצָּב, cum præf. הַנִּצָּב, *ſtans*, *conſiſtens*, *conſtitutus*. Femin. cum præf. הַנִּצָּבָה, & ex forma ה præcedente duplici (ֶ), הַנִּצֶּבֶת, *ſtans*, *conſiſtens*. Plur. m. נִצָּבִים, & cum præf. הַנִּצָּבִים, *ſtantes*, *conſiſtentes*, Lxx. ἐφεστῶτες *præfecti*. Aq. ἐστηλωμένοι *erecti inſtar cippi*. Plur. f. cum præf. הַנִּצָּבוֹת *adſtantes*. Vide נִצָּב ſuo loco.

HIPHIL הִצִּיב, Lxx. ἵστημι, Lxx. Aq. Theod. στηλόω *ſtatuo*, *conſtituo*, *ſtabilio*. Lxx. item, ἀνίστημι *erigo*, ἐφίστημι *ſiſto*, βεβαιόω, στηρίζω, *firmo*, ποιέω *facio*.

Praet. 3. p. ſ. m. הִצִּיב *ſtatuit*. 2. p. ſ. m. הִצַּבְתָּ *ſtatuiſti*. 3. p. pl. c. הִצִּיבוּ *ſtatuerunt*, *ſtatuunt*.

Ben. ſ. m. מַצִּיב *conſtituens*.

Infin. cum præf. לְהַצִּיב *ad ſtatuendum*, וּלְהַצִּיב & *ad ſtatuendum*.

Imper. 2. p. ſ. m. הַצִּיבִי *ſtatue*.

Fut. 3. p. ſ. m. יַצִּיב & יַצֵּב, *ſtatuet*. Cum præf. וְיַצֵּב & *ſtatuet*, וְיַצֵּב, & cum (ֶ) in fine pro (ֵ) ob accentum ab ultima in penultimam in concurſu retractum, וַיַּצֶּב & *ſtatuit*. Cum præf. & aff. וַיַּצִּיבֵנִי & *ſtatuit me*, c. 2. p. ſ. m. cum præf. & affix. וַתַּצִּיבֵנִי & *ſtatues me*, c. 3. p. pl. m. cum præf. & (ִ) pro (ִי), וַיַּצִּבוּ & *ſtatuerunt*.

HOPHAL הֻצַּב, unde Paoul ſ. m. מֻצָּב, Gen. 28. v. 12. Lxx. ἐστηριγμένη *firmata* (ſcala). Vulg. *ſtans*. Alii, *ſtatuta*, *conſtituta*. Et Jud. 9. v. 6. Lxx. ſubſtantive, στάσις *ſtatio*. Vulg. ut ſupra, *ſtans*. Aliis eſt ſubſtantivum quod vide ſuo loco.

HITHPAEL הִתְיַצֵּב vel הִתְיַצָּב, Lxx. Aq. Sym. Theod. διαμένω *permaneo*. Lxx. item, ἵστημι, *ſto*. Lxx. item, Sym. Theod. παρίσταμαι *adſto*. Lxx. item, ἀναβαίνω *aſcendo*, κατασκοπεύω *exploro*, συμπαρίσταμαι *unà adſto*, συνάγομαι *congregor*, ἀνθίσταμαι *reſiſto*, καθίσταμαι *conſiſto*, ἀνίσταμαι *ſurgo*, ἐφίσταμαι *inſurgo*, *inſiſto*. Sym. item, συνίσταμαι *conſiſto*. Alii item, *ſiſto me*, *ſtatuo me*.

Praet. 3. p. pl. c. הִתְיַצְּבוּ *ſtiterunt ſe*. Cum præf. וְהִתְיַצְּבוּ & *ſiſtant ſe*.

Infin. cum præf. לְהִתְיַצֵּב *ad ſiſtendum ſe*, מֵהִתְיַצֵּב *à conſiſtendo*, *ne conſiſteremus*, &c.

Imper. 2. p. ſ. m. הִתְיַצֵּב, & cum ה paragog. ac ex forma (ֵ), quod mutatur in (ָ) ob pauſam, הִתְיַצָּבָה *conſiſte*. Cum præfix. וְהִתְיַצֵּב & *ſiſte te*. 2. p. pl. m. הִתְיַצְּבוּ *conſiſtite*. Cum præf. וְהִתְיַצְּבוּ & *ſiſtite vos*.

Fut. 3. p. ſ. m. יִתְיַצֵּב, & ex forma (ֵ) mutati in (ָ) ob pauſam, יִתְיַצָּב, *conſiſtet*. Cum præf. וַיִּתְיַצֵּב & *conſtitit*, & *obſtitit*, & *ſubſtitit*. 3. p. ſ. f. anomala וַתֵּתַצַּב, Exod. 2. v. 4. pro וַתִּתְיַצֵּב, & *ſtitenit ſe*.

Digitized by Google

Vide Gram. Heb. t. 1. p. 193. c. 1. 412. c. 1. 2. 2. p. f. m. תתיצב *fistes te.* 1. p. f. c. cum præf. & ה parag. ואתיצבה *& confistam.* 3. p. pl. m. יתיצבו *fistent, fistunt se.* Cum præf. ויתיצבו *& consistunt*, ויתיצבו *& consliterunt.*

התיצבו vide in יצב.

יצג QAL, unde HIPHIL הציג ex forma defectivorum Pe נ; nam hoc Verbum, uti & præcedens, ex eorum numero est, quæ hanc formam in hac & sequentibus conjugationibus imitantur. Vide Gram. Heb. tom. 1. p. 196. in Appendice. Lxx. ἵστημι *statuo, fisto, colloco*, καθίστημι, παρίστημι, *constituo*, ἀποκαθίστημι *restituo*, τίθημι *pono*, ἀποτίθημι *depono*, παρατίθημι *appono*, ἀπερείδομαι *firmo*, καταλείπω *relinquo*, nempe in loco suo, βαίνω *eo, vado, incedo.*

Praet. 3. p. f. m. cum aff. הציגני *statuit me*, c. Cum præf. ויציגני *& constituat me*, c. 1. p. f. m. cum præf. & affix. והצגתיהו *& sistam eum*, והצגתיה *& statuam eam.*

Ben. f. m. מציג *statuens.*

Infin. הצג *statuere.*

Imper. 2. p. pl. m. cum præf. והציגו *& constituite.*

Fut. 3. p. f. m. cum præf. ויצג *& statuit.* Cum præf. & aff. ויציגם *& stitit eos.* 2. p. f. m. תציג *statues.* 1. p. f. c. cum ה parag. אציגה *statuam, constituam.* 3. p. pl. m. cum præf. ויציגו & ויצגו, *& statuerunt.*

HOPHAL הצג, unde 3. p. f. m. Fut. in pausa, quæ mutavit (-) in (-), יצג, Exod. 10. v. 24. Lxx. ὑπολείπεσθε *relinquite.* Vulg. *remaneant* (oves & armenta vestra). Alii, *relinquatur* ovis vestra, (collective pro *oves vestræ*, armentum vestrum), h. e. remaneat.

יצהר m. Lxx. Sym. ἔλαιον, Vulg. & alii, *oleum*, proprie recens & nuper expressum. Lxx. item, πίων *pinguedo*, καρπὸς *fructus* in genere. Aq. στιλπνότης, Theod. λαμπρότης, *splendor*, metaphorice. Cum præfix. היצהר *oleum*, ויצהר & ליצהר, *& oleum.* Cum præf. affix. & in pausa, quæ mutavit (-) in (-) sub ר, ויצהרך, & cum (ו) antiqua vocali *e*, quæ hodie exprimitur per (-) sub ר, ויצהרך, *& oleum*

tuum. Rad. צהר Chaldæis, *lucere*, & Hebræis in Hiph. *oleum exprimere.*

יצהר Mass. *Iitshár*, Vulg. *Isaár & Jesaár*, nomen proprium filii Caath filii Gerson, Exod. 6. v. 18. Num. 3. v. 19. Etym. *oleum, splendor*, vide vocem præced. Vel *meridianus*; à צהרים *meridies.*

יצהרי Mass. *Iitshari*, Vulg. *Isaari*, nomen proprium filii Salemoth, 1. Paral. 24. v. 22. Etym. eadem ac nominis præced.

יצוע, m. Lxx. Sym. στρωμνὴ, Vulg. & alii, *stratum, stragulum.* Lxx. item, κοίτη *cubile.* Hinc cum affix. יצועי *stratum meum*, c. Plur. const. יצועי *strata.* Cum affix. & in pausa; quare ע afficitur (-) loco (-), יצועי *strata mea.* R. יצע in Hiph. *stravit, substravit.*

יצוק m. Job. 41. v. 14. al. 15. Lxx. Verbaliter, καταχέει *effundit.* Aq. περικεχυμένος *circumfusus.* Et v. 15. al. 16. iidem Lxx. πέπηγεν *fixum, compactum est*, Vulg. *induratum est* (cor ejus). Alii utrobique, *fusum, firmum, validum, solidum* instar metalli. Vide in Paoul Qal Verbi Radic. יצק *fudit.*

יצוקה f. unde cum præf. & aff. ביצוקתו vel cum (-) pro (ו), בצקתו, 3. Reg. 7. v. 24. Ms. Alex. ἐν τῇ χύσει αὐτῆς *in fusione ejus*; sic etiam recentiores. Complut. ἐν τῷ χωνευτηρίῳ αὐτῶν *in conflatorio eorum.* Vulg. juncta hac voce cum præcedenti, *fusiles.* Lxx. Vatic. hic paraphrastas agunt. Pro (ו) sub צ in בצקתו, vide Gram. Heb. t. 1. p. 379. c. 2. R. יצק *fudit.*

יצחק Mass. *Iitshháq*, Vulg. *Isaác*, nom. proprium filii Abrahami, Gen. 17. v. 19. cap. 21. v. 3. Etym. *risus*; à צחק *risit, lætatus, gavisus est.* Sic autem appellatus est Isaac, quod Abrahamus, cum ortus ejus ipsi à Deo nuntiatus est, *riserit*, h. e. lætatus sit. Vide Gen. c. 17. v. 17. & Gram. Heb. tom. 1. p. 439. c. 1.

יציב, & emphatice

יציבא, & cum (-) pro (י.)

יצבא, m. Chald. Theod. ἀλήθεια, Vulg. & alii, *veritas*, ἀκρίβεια *accuratio, diligentia.* Et adjective, ἀληθινὸς *verus.* Item adverbialiter, ἀληθῶς *vere*, ἀκριβῶς *accurate, diligenter.* Cum præf. מן יציב & מן יציבא, *& ve-*

Digitized by Google

ritas, *& verum est*, לִיצִּבָא *diligenter*, מִן יַצִּיב *vere*. Rad. יְצַב *veritatem cognovit*, *veritate innixus est*.

יָצִיעַ, & cum (·) pro (ׁ), יָצֻעַ, m. Lxx. *ἔνδεσμος ligamentum*, *colligatio*, *πλευρὰ latus*, *μέλαθρον trabs*. Aq. *στρῶμα*, Sym. *κατάστρωμα*, Vulg. & alii, *tabulatum*. Alii item, *substructio*, *stratum*, *substratum*, *stratura*. Cum præfix. הַיָּצִיעַ *stratum*, *strata*. R. יָצַע in Hiphil, *stravit*; unde יָצִיעַ, ut legendum docent Massorethæ 3. Reg. 6. vv. 5. 6. 10. quamvis scriptum sit יָצוּעַ, ut supra col. præced.

יצע יָצַע, QAL, unde HIPHIL הִצִּיעַ ex forma defectivorum Pe נ, quam hoc Verbum imitatur. Vide Gram. Heb. tom. 1. p. 196. in Append. Lxx. *ὑποστρώννυμι substerno*, *inferne sterno*, *stratum*, *lectum sterno*, *pono*, *καταβαίνω descendo*.

Fut. 3. p. s. m. יַצִּיעַ, Isai. 58. v. 5. *sternet*, *sternat*. 1. p. s. c. cum præf. & ה paragog. וְאַצִּיעָה, Psal. 138. Heb. 139. v. 8. *& stravero*, *& stratum posuero*. S. Hieron. *& jacuero*.

HOPHAL הֻצַּע, unde 3. p. s. m. Fut. יֻצַּע, Esth. 4. v. 3. *sternetur*. Alii, *stratum fuit*; ita ut sit præterit. Pual. Lxx. *ἔστρωσαν straverunt*, sensum, non vocem passivam, expresserunt. Vulg. paraphrastam agit. Et Isai. 14. v. 11. Vulg. & alii, *sternetur*. Lxx. *στρώσουσι sternent*, solum sensum, ut supra, reddiderunt.

יצק יָצַק, QAL. Lxx. *χέω*, *χώω*, Vulg. & alii, *fundo*, *ἐγχέω*, *ἐπιχέω*, *ἐπιχύω*, *ἐπιχύνω infundo*, *ἐκχέω*, *ἀποχέω*, *effundo*, *χωνεύω conflo*, *κατακενόω evacuo*, *ποιέω facio*, *δίδωμι do*, *ἐλαύνω agito*, *ἐπιτίθημι impono*. Alii item intransitive, *fundor*, *effundor*, *effluo*. Et quia metalla, postquam fusa sunt, indurantur; hoc Verbum significat etiam *firmare*, *roborare*, *collocare*; & neutraliter vel intransitive, *induror*, *duresco*, *consisto*, *compingor*, *roboror*, &c.

Praet. 3. p. s. m. יָצַק *fudit*. Cum præf. וַיָּצַק *& fudit*. Cum aff. יְצָקָהּ *fudit ea*. 2. p. s. m. cum præf. וְיָצַקְתָּ & וְיָצַקְתָּה, & 2. p. s. f. cum eodem præf. וְיָצַקְתְּ, *& fundes*. 3. p. pl. c. ex forma quiescentium ע, & cum ן paragogico, צָקוּן, Isai. 26. v. 16. *fuderunt*. Vide Gram. Heb. tom. 1. p. 163. c. 2.

Paoul s. m. יָצוּק, Lxx. *χυτὸς fusilis*. Sym. Verbaliter, Psal. 40. Heb. 41. v. 9. *ἐνεχέχυτο effusum est* (verbum). Lxx. ibid. *κατέθεντο constituerunt*. Et Job. 28. v. 2. Lxx. *λατομεῖται caditur* instar lapidis. Alius ibid. *χωνεύεται conflatur*. Alii, *fusus*, *firmus*, *solidus*, &c. Vide יָצוּק supra col. 814. Cum præf. וְיָצוּק *& firmus*, *& firmum*. Plur. m. יְצוּקִים, & cum (·) pro (ו), יְצֻקִים, *fusi*, *fusa*. Plur. f. cum eodem (·) loco (ו), יְצֻקֹת *fusa*.

Infin. cum præf. & ex forma ה præcedente duplici (·), abjectaque prima radicali, vide Gram. Heb. tom. 1. pp. 196. 197. in Appendicibus. בְּצֶקֶת *in fundendo*, לָצֶקֶת *ad fundendum*.

Imper. 2. p. s. m. יְצֹק, & ex forma imperfecta, quam vide in Gram. Heb. t. 1. p. 200. c. 1. fin. צַק, *funde*. 2. p. pl. m. cum præf. וְיִצְקוּ *& fundite*.

Fut. 3. p. s. m. ex forma defect. Pe נ, quam formam imitatur & hoc Verbum, vide Gram. Heb. t. 1. p. 196. in Append. יִצֹּק *fundet*. Cum præf. וַיִּצֹּק, & ex forma quiesc. Pe (י), וַיִּיצֹק, unde cum (·) pro (ׁ) sub charact. & (·) loco (·) in fine ob accentum ab ultima ad penult. retractum וַיִּצֶק, 3. Reg. 22. v. 35. *& fudit*. Vide simile exemplum in Gram. Heb. t. 1. p. 235. c. 2. 3. p. s. f. וַתִּצֹק *& effudit*. 1. p. s. c. אֶצֹּק, & mutato hholem in (· hhatouph) ob sequens Maqqaph אֶצָּק־ etstsoq- *fundam*. 3. p. pl. m. cum præf. וַיִּצְקוּ *& infuderunt*.

HIPHIL הֵצִיק, unde 3. p. pl. m. Fut. cum præf. & (·) pro (ׁ), וַיַּצִּקוּ, 2. Reg. 15. v. 24. Lxx. *καὶ ἔστησαν & statuerunt*. Alii, *& collocarunt*. Vulg. *& deposuerunt*. Sic cum præf. aff. & (·) pro (ו), וַיַּצִּקֻם, Jos. 7. v. 23. Lxx. *καὶ ἔθηκαν αὐτὰ & posuerunt ea*. Vulg. *projeceruntque* (ea). Alii, *& statuerunt*, *& collocaverunt ea*, quasi ab יָצַג, quod vide supra, literis ג & ק, utpote ejusdem organi, commutatis.

HOPHAL הוּצַק, Lxx. *ἐκχέομαι effundor*, *ἐπιχέομαι infundor*, *ἐπιρρέω influo*, *effluo*. Vulg. item & alii, *diffundor*.

Praet.

Digitized by Google

PRAET. 3. p. ſ. m. יוּצַק מוּצָק *diffuſa eſt* (gratia).

PAOUL ſ. m. מוּצָק *fuſus*, *fuſum*. Vide etiam ſuo loco.

FUT. 3. p. ſ. m. יוּצַק *fundetur*.

יִצְקַת vide יְצֻקָה, ſupra col. 814.

יצר QAL. Lxx. Aq. Sym. πλάσσω, Vulg. & alii, *fingo*, *formo*. Lxx. item, καταπλάσσω *conformo*, κατασκευάζω *appar*o, κτίζω *creo*, ποιέω *facio*, περιποιέομαι *acquiro*, στερεόω *firmo*, συντάσσω *conſtituo*, χωνεύω *conflo*, ἵστημι *ſtatuo*, καταδείκνυμι *oſtendo*, &c. Sym. item, ῥυθμίζω, ῥυθμόω *concinno*. Et quatenus hoc Verbum affinitatem habet cum צור & צָרַר, Lxx. ἀπορέομαι *deficio*, *anxius*, *ſollicitus ſum*, *anguſtia mihi eſt*, ἐκθλίβω *affligo*, θλίβομαι *affligor*, θηρεύω *venor*. Alii item, *cogito*, *imaginor*, *animo efficio*. Et in alia ſignificatione, *arctor*, *coarctor*.

PRAET. 3. p. ſ. m. יָצַר & in pauſa יָצָר, *formavit*. Cum affix. יְצָרוֹ *formavit eum*. 2. p. ſ. m. יָצַרְתָּ *formaſti*. Cum affix. יְצַרְתָּם *formaſti ea*. 1. p. ſ. c. יָצַרְתִּי *formavi*. Cum præf. & affix. יְצַרְתִּיו *formavi eum*, וִיצַרְתִּיהָ *& formavi illud*; pro (ִ) cum (י), vide Gram. Heb. t. 1. p. 385. c. 1. יְצַרְתִּיךָ *formavi te*, m. 3. p. pl. c. in pauſa יָצָרוּ *formaverunt*.

BEN. ſ. m. יֹצֵר & יוֹצֵר, Lxx. Theod. κεραμεύς, Vulg. & alii, *figulus*, nam hoc verbum figulorum eſt proprium. Aq. πλάστης *fictor*, *formator*. Alii, *fingens*, *formans*. Lxx. item ſubſtantive, ἐπιγονὴ *fœtus*, Amos. 7. v. 1. χωνευτήριον *conflatorium*. Vide alias ſignificationes in יוֹצֵר ſupra col. 757. Cum præf. הַיֹּצֵר *formans*, *qui format*, וְיֹצֵר *& formans eſt*, *& format*. Cum præf. & aff. יֹצְרוֹ *formator ejus*, m. הַיֹּצְרוֹ & וְיֹצְרוֹ, *& formator ejus*, m. לְיֹצְרוֹ *fictori ſuo*, m. וְיֹצֶרְךָ *& formator ejus*, f. וְיֹצְרָהּ *& formator tuus*, m. יֹצְרִי *formator meus*, c. יֹצְרֵנוּ *formator noſter*, c. Plur. m. conſt. יֹצְרֵי *formatores*.

FUT. 3. p. ſ. m. cum præf. ex forma quieſc. Pe (י), וַיִּיצֶר, unde accentu retracto וַיִּיצֶר, Gen. 2. v. 7. & cum unico (י), וַיִּצֶר, ibid. v. 19. *& formavit*. Ex eadem forma quieſc. Pe (י), ſed in alia ſignificatione, וַיֵּצֶר *& anguſtia fuit* (ei), *& anxius*, *& ſollicitus fuit*. Vide Gram. Heb. t. 1. p. 235. c. 1. Cum aff. & ex forma defect. Pe (נ), quam formam ſequitur etiam hoc Verbum, vide Gram. Heb. tom. 1. p. 235. c. 2. יִצְּרֶנּוּ *formabit*, vel *format illud*. 3. p. ſ. f. cum præf. & ex forma quieſc. Pe (י), וַתֵּצֶר *& anguſtia fuit*. 2. p. ſ. f. ex eadem forma, תֵּצְרִי *anguſtiaberis*, *arctaberis*. 1. p. ſ. c. ex forma hhólem & defect. Pe (נ), אֶצָּרְךָ etſtſorcha *formarem te*, m. וְאֶצָּרְךָ veetſtſorchà *& formabo te*, m. 3. p. pl. m. ex forma quieſc. Pe (י), יֵצְרוּ *anguſtiabuntur*, *arctabuntur*.

NIPHAL נוֹצַר, unde 3. p. ſ. m. PRAET. cum accentu in penult. ob concurſum, ... *ante me non* נוֹצַר אֵל, Iſai. 43. v. 10. Vulg. & alii, *formatus eſt Deus*. Lxx. eodem ſenſu ..... *ante me non erat* ἄλλος *alius Deus*.

PUAL יֻצַּר, unde 3. p. pl. c. PRAET. in pauſa, quæ revocavit (ֻ) motionem primariæ vocis, ac inſuper mutavit illud in (ּ), יֻצָּרוּ, Pſal. 138. Heb. 139. v. 16. Lxx. Theod. πλασθήσονται, Vulg. Lat. *formabuntur*. S. Hieron. & alii, *formati ſunt*.

HOPHAL הוּצַר, unde 3. p. ſ. m. FUT. יוּצַר, Iſai. 54. v. 17. *fingetur*, *formabitur*. Aq. πλασσόμενον *formatum*, Sym. πεπλασμένον *fictum* (erit). Vulg. *quod fictum eſt*, Lxx. σκεῦος *paratum* (vas). Theod. κεραμεὺς *figulus*; legebat יוֹצֵר, in Benoni Qal.

יֵצֶר m. Lxx. Aq. Theod. πλάσμα, Vulg. & alii, *figmentum*, tam bonum quam malum. Lxx. item, ποίημα *factura*, *opus*, πονηρία *malitia*, ἀλήθεια, Iſai. 26. v. 3. *veritas*. In phraſi, יֵצֶר מַחְשְׁבוֹת, Lxx. διάνοια, ἐνθύμημα, *cogitatio*, Vulg. *voluntas*. Et Verbaliter, διανοέομαι *cogito*. Alii item, *deſiderium*, *naturæ propenſio*, *impreſſio*, &c. Cum præf. וְיֵצֶר *& figmentum*, לְיֵצֶר *figmentum*. Cum affix. יִצְרוֹ *figmentum ejus*, m. יִצְרֵנוּ *figmentum noſtrum*, c. Rad. יָצַר *finxit*, *formavit*.

יֵצֶר Maſc. *Iétſer*, Vulg. *Jéſer*, nomen propr. filii Nephthali, Gen. 46. v. 24. Num. 26. v. 49. Etym. *figmentum*, *plaſmatio*, *anguſtia*, *tribulatio*; ab יָצַר *finxit*, *plaſmavit*, *afflixit*, *anguſtiavit*.

יֹצֵר vide יוֹצֵר, ſupra col. 757.

Digitized by Google

יִצְרִי Maff. *Iitfri*, Vulg. *Jeferitæ*, nom. commune feu patronymicum pofterorum Jefer filii Nephthali, Num. 26. v. 49. Vide nomen præced. cum ejus etymologia.

יְצֻרִים m. plur. unde cum præfix. & affix. וִיצֻרַי, Job. 17. v. 7. al. 8. Vulg. & alii, *& membra mea*, ad verbum, *& formata mea*. Lxx. & m.f. Alex. καὶ πεπολιόρκημαι *& obfidione cinctus fum, & arctatus, & coarctatus fum*. R. יָצַר *finxit, formavit, arctavit, coarctavit*. Pro (ְ) cum (ו), vide Gram. Heb. tom. 1. p. 385. c. 1.

יָצַת QAL. Lxx. καίομαι *uror*, κατακαίομαι *comburor*, ἐμπυρίζομαι *incendor*. Vulg. & alii item, *fuccendor, exuror, flagro, ardeo*.

Fut. ex forma defectivorum Pe נ, quam fequitur hoc Verbum in omnibus futuri hujus perfonis, vide Gram. Heb. tom. 1. p. 196. in Append. 3. p. f. f. cum præf. וְתִצַּת *& fuccenfa eft, & fuccendetur*. 3. p. pl. m. in paufa, quæ revocavit quidem (ָ) motionem primariæ vocis, fed illud in (ּ) non mutavit contra analogiam, יִצַּתּוּ, Ifai. 33. v. 12. Jerem. 51. v. 58. & 3. p. pl. f. תִּצַּתְנָה *fuccendentur, comburentur*, Jerem. 49. v. 2. ubi etiam (ַ) remanet quanvis fulciatur accentu paufante Athnahh.

NIPHAL נִצַּת, ex eadem forma defectivorum Pe נ, Lxx. ἀνάπτομαι *accendor*, ἐκκαίομαι *exuror*, ἐμπρήθομαι *incendor*, κατασκάπτομαι *fuffodior*, δίδομαι *trador* (igni), &c. Alii item, *fuccendor*, &c. ut in Qal.

Praet. 3. p. f. f. נִצְּתָה *accenfa eft*. Cum præf. וְנִצְּתָה *& accendetur*. 3. p. pl. c. נִצְּתוּ, & cum (ֻ) pro (ו), fed cum literis tertiæ perf. f. f. נִצְּתָה, Jerem. 2. v. 15. *fuccenfæ funt*. Vide Gram. Heb. tom. 1. p. 202. c. 2.

HIPHIL הִצִּית ex eadem forma defectivorum Pe נ, quæ in hac tota conjugatione ufurpatur, Lxx. ἐμπρήθω, ἐμπυρίζω, Vulg. & alii, *incendo, fuccendo, accendo*, καίω *uro*, &c.

Praet. 3. p. f. m. הִצִּית *accendit*. Cum præf. וְהִצַּתִּי *& accendam*, contracte pro וְהִצַּתְתִּי, vide Gram. Heb. tom. 1. p. 203. c. 2. fin. 3. p. pl. c. הִצִּיתוּ *fuccenderunt*. Cum præf. וְהִצִּיתוּ *& fuccendent*.

Ben. f. m. מַצִּית *accenfurus* (fum).

Imper. 2. p. pl. m. cum præf. & affix. וְהַצִּיתֻהָ *& fuccendite eam*, 2. Reg. 14. v. 30. ubi fecundum literas eft forma quiefc. Pe (י), nempe וְהוֹצִיתֻהָ.

Fut. 3. p. f. m. cum præf. & (ּ) in fine pro (ִ) ob Maqqaph fequens וַיַּצֶּת־ *& accendit*. 3. p. pl. m. cum præf. וַיַּצִּיתוּ *& incenderunt*. 2. p. pl. m. תַּצִּיתוּ *incendetis*.

יֶקֶב & in paufa יָקֶב, m. Lxx. ληνός, Vulg. *torcular*, προλήνιον *protorcular*, ὑπολήνιον *fubtorcular*, *lacus torcularis* feu *fub torculari*, vel vas in quod muftum expreffum influit; quæ eft, fecundum doctiffimos Grammaticos, genuina vocis hujus fignificatio. Cum præf. הַיֶּקֶב & in paufa הַיָּקֶב, *torcular*, וְיֶקֶב *& torcular*. Cum præf. aff. & in paufa וּמִיִּקְבֶךָ *& de torculari tuo*, m. Plur. יְקָבִים, & cum præf. הַיְקָבִים, *torcularia*, מִיְקָבִים *de torcularibus*. Conft. יִקְבֵי *torcularia*. Cum aff. יְקָבֶיךָ *torcularia tua*, m. R. יָקַב inufit. Quidam referunt ad נָקַב & קָבַב, *excavavit*. Aliis eft ipfa radix.

יָקַד QAL. Lxx. καίομαι *uror*, ἐκκαίομαι *exuror, accendor*. Vulg. & alii item, *ardeo, exardefco, fuccendor*.

Ben. f. f. ex forma ה præcedente duplici (ָ), יֹקֶדֶת *ardens* (eft), *ardet*.

Infin. יְקֹד *ardendo*. Cum præf. כִּיקוֹד *fecundum ardere, fecundum ardorem, ficut ardet*. Pro (ְ) cum כ, vide Gram. Heb. tom. 1. p. 375. c. 2.

Fut. 3. p. f. m. יֵקַד *ardebit*, Ifai. 10. v. 16. ubi Lxx. fubftant. πῦρ *ignis*. 3. p. f. f. cum præf. וַתִּיקַד *& exarfit*.

HOPHAL הוּקַד, unde 3. p. f. f. Fut. תּוּקַד & in paufa תּוּקָד, Lxx. καυθήσεται *accendetur*, φλέξει, Vulg. & alii, *ardebit*.

יְקֹד, Ifai. 10. v. 16. quod nonnullis eft fubftantivum & transfertur *ardor*, vide in Infinitivo Qal Verbi præcedentis יָקַד.

יְקֵדָה f. unde conft. & cum præf. ל affecto (ִ), vide Gram. Heb. t. 1. p. 70. c. 1. & fervato (ְ) penult. ob (ִ) præced. vide eand. Gram. ibid. p. 92. c. 1. לִיקֵדַת, Dan. 7. v. 11. Theod. εἰς καῦσιν *in combuftionem*, fic etiam recentiores. Vulg. *ad comburendum*. R. יָקַד *arfit, exarfit, fuccenfus, combuftus eft*.

Digitized by Google

יָקְדְעָם Mass. *Ioqdbeám*, Vulg. *Jucadám*, nomen proprium civitatis in Tribu Juda, Jos. 15. v. 56. Etym. *incurvatio*, vel *combustio*, aut *incendium populi*; à קָדַד *incurvavit*, vel יָקַד *accensus*, *incensus*, *combustus est*, & עָם *populus*. In hoc nomine ד aspiratur post (י) quiescens præter analogiam. Vide Gram. Heb. tom. 1. p. 32. c. 1. num. VI.

יְקִדְתָּא vide יְקִידָא, col. seq.

יָקֶה Mass. *Iaqé*, nom. propr. patris Agur, Prov. 30. v. 1. Vulg. ut nomen appellativum transtulit *vomens*, à קִיא *vomere*. Vide Gram. Heb. tom. 1. p. 437. c. 1. 2.

יִקְּהָה f. cum daghésch anomalo in ק, de quo vide Gram. Heb. tom. 1. p. 29. col. 2. Hinc const. יִקְּהַת, Gen. 49. v. 10...... *& ipsi* (Messiæ) *erit* יִקְּהַת עַמִּים, Lxx. προσδοκία ἐθνῶν, Vulg. *exspectatio gentium*. Aq. σύστημα *cœtus*, *congregatio*, *aggregatio*. Alii, *obedientia*, *auscultatio*, h. e. & ipse erit quem populi, seu gentes, exspectabunt, *auscultabunt*, *cui obedient*, *ad quem aggregabuntur*. Et Prov. 30. v. 17. cum præfix. eodem dagh. anomalo, secundum optima exemplaria, & per contractionem לִיקְּהַת pro לְיִקְּהַת, ut בִּירֻחַיִךְ, quod vide in Gram. Heb. tom. 1. p. 380. c. 1. Lxx. γῆρας *senectus*. Alii, *obedientia*, *auscultatio*. Rad. יָקַה inusit. Hebræis, sed Chaldæis, *obedivit*, *obtemperavit*.

יְקוֹד m. unde cum præf. מִיקוֹד, Isai. 30. v. 14. Vulg. *de incendio*, alii, *de foco*. Vacat apud Lxx. Rad. יָקַד *accensus*, *incensus*, *succensus est*.

יְקוּם m. unde cum præf. הַיְקוּם, Lxx. Gen. 7. v. 4. ἀνάστημα, alius, ἐπανάστημα, alius, ἀνάστασις; & ibid. v. 23. Deut. 11. v. 6. Lxx. Vatic. ὑπόστασις, Ald. ὑπάρχοντα, Vulg. & alii, *substantia*, proprie viva, erecta, & subsistens, quod exprimunt voces ἀνάστημα & ἀνάστασις. Rad. קוּם *stare*, *surgere*, *subsistere*, *erigi*.

יָקוֹשׁ m. Ose. 9. v. 8. Lxx. σκολιὰ *tortuosus*, Aq. ἐσκανδαλισμένην *in offendiculum positus* (laqueus). Sym. ἐνέδρα *insidiæ*. Alii, *auceps*. R. יָקֹשׁ *laqueum tetendit*, *illaqueavit*, *aucupatus est*.

יָקוּשׁ m. Lxx. θηρευτὴς *venator*. Aq. ἰξευτής, Vulg. & alii, *auceps*. Lxx. item, παγὶς *laqueus*. Plur. יְקוּשִׁים *aucupes*. R. יָקֹשׁ *laqueum tetendit*, *aucupatus est*.

יְקוּתִיאֵל Mass. *Ieqoúthiél*, Vulg. *Icuthiél*, nomen proprium patris Janoe, 1. Paral. 4. v. 18. Etym. *spes* aut *congregatio Dei*; ex קָוָה *exspectavit*, *speravit*, in Niph. *congregatus est*, & אֵל *Deus*.

יָקְטָן Mass. *Ioqtán*, Vulg. *Jectán*, nom. proprium filii Heber, Gen. 10. v. 25. Etym. *parvulus*; à קָטֹן *parvulus fuit*. Vel *tadium*; à קוּט *tædio affici*.

יְקִדְתָּא & יְקִידָא, f. Chald. Theod. καιομένη, Vulg. & alii, *ardens*, *succensa* (fornax), vel *succensus* (ignis). R. יָקַד Hebræis & Chaldæis, *succensus est*.

יָקִים Mass. *Iaqím*, Vulg. *Jacím*, nom. proprium filii Semei, 1. Paral. 8. v. 19. Etym. *surgens* aut *confirmans*; ex קוּם *surgere*, in Piel & Hiphil, *confirmare*.

יַקִּיר m. Jerem. 31. v. 20. Lxx. ἀγαπητὸς *dilectus*. Vulg. *honorabilis*. Alii, *pretiosus*, *carus*, *gloriosus*. Fem. יַקִּירָה, Dan. 2. v. 11. Theod. βαρὺς, Vulg. *gravis*. Alii, *pretiosus* (sermo). R. יָקַר *pretiosus*, *gravis fuit*.

יַקִּירָא m. Chald. emphat. unde cum præf. וְיַקִּירָא, Esd. 4. v. 10. Lxx. καὶ ὁ τίμιος *& pretiosus*; sic etiam alii. Vulg. *& gloriosus*. R. יָקַר *pretiosus*, *gloriosus fuit*.

יְקַמְיָה Mass. *Ieqamiá*, Vulg. *Icamiá*, nomen propr. filii Sellum filii Samoi filii Elasa, 1. Paral. 2. v. 41. Etym. *resurrectio* aut *confirmatio Domini*; ex קוּם *surgere*, *resurgere*, in Piel & Hiph. *confirmare*, & יָהּ *Dominus*. Vel *vindicans Dominus*; ex נָקַם *ultus est*, *vindicavit*, & יָהּ *Dominus*.

יְקַמְעָם Mass. *Ieqamám*, Vulg. *Jecmaán*, nomen proprium filii Hebron, 1. Paral. 23. v. 19. Etym. *resurrectio*, sive *confirmatio*, aut *vindicta populi*; ex קוּם *surgere*, *confirmare*, aut נָקַם *ultus est*, & עָם *populus*.

יָקְמְעָם Mass. *Ioqmeám*, Vulg. *Jecmaán*, nomen proprium civitatis Tribus Ephraim, quæ facta est urbs confugii & Levitis data, 3. Reg. 4. v. 12. 1. Paral. 6. v. 68. Etym. eadem ac nominis præcedentis.

Digitized by Google

יָקְנְעָם Mass. *Ioqneám*, Vulg. *Jecnám*, *Jacanán*, & *Jeconám*, nom. proprium urbis Tribus Zabulon, quæ Levitis data est, Jos. 21. v. 34. cap. 12. v. 22. & cap. 19. v. 11. Etym. *possessio*, vel *emtio*, vel *nidificatio populi*; ex קָנָה *possedit*, *emit*; aut קִנֵּן in Piel, *nidificavit*, & עַם *populus*.

יקע QAL. Lxx. ἀφίστημι, Vulg. & alii, *recedo*, ναρκάω vel ναρκέω, *torpeo*, *obtorpesco*. Vulg. item, *emarcesco*. Alii item, *luxor*, *divellor*, *è loco dimoveor*, &c.

Fut. 3. p. s. f. תֵּקַע *recedat*. Cum præf. וַתֵּקַע *& recessit*, *& luxata*, *& luxatum est*.

HIPHIL הוֹקִיעַ, Lxx. παραδειγματίζω *traduco*, *ignominiæ expono*, ἐξηλιάζω *soli expono*, *ad solem suspendo*. Aq. ἀναπήγνυμι *figo*, *suffigo*. Sym. κρεμάζω, Vulg. & alii, *suspendo*.

Praet. 1. p. pl. cum præf. & aff. וְהוֹקַעֲנוּם *& suspendimus eos*.

Imper. 2. p. s. m. cum præf. וְהוֹקַע *& suspende*.

Fut. 3. p. s. m. cum præf. & affix. וַיֹּקִיעֵם *& suspendit eos*.

HOPHAL הוּקַע, unde Paoul pl. m. cum præf. הַמּוּקָעִים, 2. Reg. 21. v. 13. Lxx. ἐξηλιασμένοι *soli expositi*. Vulg. *qui affixi fuerant*. Alii, *suspensi*.

יקף QAL, unde HIPHIL הִקִּיף ex forma defectivorum Pe נ, quam hoc Verbum in tota hac conjugatione imitatur, vide Gram. Heb. t. 1. p. 196. in Append. Lxx. κυκλόω, περικυκλόω, περιέχω, Vulg. & alii, *circundo*, *circumcingo*, *ambio*, περιλαμβάνω *circumprehendo*. Sym. περιτειχίζω *murum circumædifico*, *circumvallo*. Alius, περιέρχομαι *circumeo*. Lxx. item, ἀνίστημι *erigo*, ὑψόω *exalto*, συνάπτω *conjungo*, συντελέομαι *consummor*, *finio*, &c.

Praet. 3. p. s. m. הִקִּיף, & 3. p. s. f. הִקִּיפָה, *circundedit*, *circuivit*. 3. p. pl. c. הִקִּיפוּ *circundederunt*. Cum præf. וְהִקִּיפוּ *& circundabunt*. Cum affix. & (·) pro (ִי), הִקִּפוּנִי *circundederunt me*, c. 2. p. pl. m. cum præf. וְהִקַּפְתֶּם *& circundabitis*.

Ben. pl. m. מַקִּיפִים *circundantes*.

Infin. הַקֵּף *circumeundo*. Cum præf. & (ִי) antiqua vocali *e*, וְהַקֵּיף *& circumeundo*, Jos. 6. v. 3. Vide Gram. Heb. tom. 1. p. 204. c. 1.

Imper. 2. p. pl. m. cum præf. & affix. וְהַקִּיפוּהָ *& circundate eam*.

Fut. 3. p. s. m. cum præf. & ex termin. (ַ), וַיַּקַּף *& circundedit*. 3. p. pl. m. יַקִּיפוּ *circundabunt*. Cum præf. & (·) pro (ִי), וַיַּקִּפוּ *& circundederunt*. 2. p. pl. m. cum (·) pro (ִי), תַקִּפוּ, Levit. 19. v. 27. Lxx. ποιήσετε σισόην *facietis sisoen*, quæ est tonsuræ species. Aq. περικυκλώσεις *circundabis*, posito singulari numero pro plurali. Sym. περιξυρήσετε κύκλῳ *radetis in circuitu*. Theod. juncta hac voce cum sequenti פְּאַת, quam retinuit, ποιήσετε τὸ φαὰθ *facietis phaath*. Vulg. *in rotundum attondebitis*. Alii, *circumtondebitis*.

יקץ QAL. Lxx. Aq. Sym. Theod. &c. ἐξυπνίζομαι, Lxx. item, ἐκνήφω, Vulg. & alii, *evigilo*, *expergefio*, *expergiscor*, *suscitor* (à somno). Lxx. item, ἐξεγείρομαι *excitor*, ἐξανίστημι *surgo*.

Fut. 3. p. s. m. cum præf. & in pausa, quæ mutavit (ַ) in (ָ), וַיִּקָץ *& evigilabit*, וַיִּיקַץ, וַיִּקַץ, & cum (ֶ) in fine pro (ַ) ob accentum ab ultima ad penultimam ob (ו) convertens retractum, וַיִּקֶץ *& evigilavit*. 1. p. s. c. cum præfix. & in pausa, וָאִיקָץ *& evigilavi*. 3. p. pl. m. cum præf. וַיִּקְצוּ *& evigilabunt*, *& expergiscentur*.

יקר QAL. Lxx. Aq. τιμάομαι, Lxx. item, ἐντιμάομαι *honoror*, *honore dignus existimor*. Lxx. item, δοκιμάζομαι *probor*, Zach. 11. v. 13. ubi Vulg. *appretior*; ἔντιμος γίνομαι, *honorabilis sum*, vel *fio*. Sym. τίμιός εἰμι *pretiosus sum*, sic etiam Vulg. & recentiores. Lxx. item substantive, τιμὴ *pretium*. Alii item, *magni fio*, *rarus sum*, &c.

Praet. 3. p. s. f. יָקְרָה *pretiosa fuit*. 2. p. s. m. יָקַרְתָּ *pretiosus fuisti*. 1. p. s. c. יָקַרְתִּי *æstimatus sum*, *appretiatus sum*. 3. p. pl. c. יָקְרוּ *pretiosi*, *honorabiles sunt*.

Fut. 3. p. s. m. cum præf. וַיֵּקַר & וַיֵּקַר, *& pretiosa est*, *& pretiosus erit*, וַיִּיקַר *& in pretio fuit*, *& pretiosum fuit* (nomen ejus). 3. p. s. f. תִּיקַר *pretiosa fit*.

HIPHIL הוֹקִיר, Lxx. σπάνιον εἰσάγω *rarum induco*, *rarum facio*. Et intransitive,

Digitized by Google

μᾶλλον ἔντιμος εἶναι magis honorabilis, honorabilior, Vulg. *pretiosior sum*. Alii, *pretiosum, carum facio*, &c.

Imper. 2. p. s. m. ex forma (-), הֹקַר Prov. 25. v. 17. *pretiosum fac* pedem tuum in domo amici tui, Vulg. *subtrahe* pedem tuum, &c. h. e. raro ingrediaris domum amici tui.

Fut. 1. p. s. c. אוֹקִיר, Isai. 13. v. 12. *pretiosum, pretiosiorem*, h. e. *rariorem faciam* hominem auro.

יָקָר adject. m. Lxx. Aq. Sym. Theod. *τίμιος*, Vulg. & alii, *pretiosus, carus*. Lxx. item, *τιμιώτερος pretiosior, πολυτελὴς multi pretii, χρηστὸς bonus, ἔντιμος honorabilis*, &c. Et substantive, *τιμὴ honor, pretium*. Sym. item, *σπάνιος rarus*. In phrasi יְקַר רוּחַ, Lxx. *μακρόθυμος longanimis, patiens*. Const. יְקַר *pretiosus*. Femin. יְקָרָה & const. יְקָרַת, *pretiosa, pretiositas*. Plur. m. cum præfix. מִיקָרִים *pretiosi*. Plur. f. יְקָרוֹת & יְקָרֹת, *pretiosæ*. Cum præf. & aff. בִּיקְּרוֹתֶיךָ, Psal. 44. Heb. 45. v. 10. *in pretiosis, in pretiositatibus tuis*, m. contracte, & cum dagh. anomalo in ק pro בִּיקְרוֹתֶיךָ, vide Gram. Heb. t. 1. p. 380. c. 1. R. יָקַר *pretiosus, carus fuit*.

יְקָר m. *τιμή*, Vulg. & alii, *honor, pretium, δόξα gloria*. Et adjective, *δόκιμος probatus, ἔντιμος honorabilis*. Item Verbalit. *δοξάζω glorifico, δοξάζομαι glorificor*. Alii item, *pretiositas, pretiosum, res pretiosa*. Cum præf. הַיְקָר *pretium*, וִיקָר *& gloria*, בִּיקָר *in honore*, pro (ְ.) sub (י) & ב, vide Gram. Heb. tom. 1. p. 379. c. 2. 385. c. 1. 2. Const. & cum præf. כִּיקַר *sicut pretiosum, sicut pretiositas*; pro (ְ.) sub כ, vide Gram. Heb. tom. 1. p. 375. c. 2. Cum præf. & aff. יְקָרוֹ *pretiosum ejus*, fi בִּיקָרוֹ *in honorem ejus*, m. R. יָקַר *pretiosus, carus fuit*.

יְקָר, & emphatice
יְקָרָא, & cum ה pro א,
יְקָרָה, m. Chald. Theod. *τιμή*, Vulg. & alii, *pretium, honor*. Et adject. *ἔντιμος honorabilis*. Alii item, *gloria*. Hinc cum præf. וִיקָר, וִיקָרָא & וִיקָרָה, *& gloria*; pro (ְ.) sub (י), vide Gram. Heb. t. 1. p. 385. c. 1. 2. לִיקָר & const. לִיקַר, *& ad gloriam*. Pro (ְ.) sub ל, vide Gram. Heb. t. 1. p. 70. c. 1.

יָקֹשׁ QAL. Lxx. *ἀνίστημι constituo*, Vulg. *statuo*. Alii, *tendo*, nempe laqueum. Vulg. & alii item, *illaqueo, irretio, aucupor*. Dicitur proprie de avibus, & metaphorice de hominibus. Affinitatem habet cum נָקַשׁ, quod vide suo loco.

Praet. 1. p. s. c. ex forma hhólem, יָקֹשְׁתִּי *illaqueavi, laqueum tetendi*. 3. p. pl. c. יָקְשׁוּ *tetenderunt*.

NIPHAL נוֹקַשׁ, Lxx. *πταίω offendo, κινδυνεύω periclitor, ἐγγίζω appropinquo* aliene, Isai. 8. v. 15. ubi Sym. *παγιδεύομαι illaqueor*, Vulg. *irretior*; sic etiam recentiores. Lxx. item subst. *παγὶς laqueus*, Prov. 6. v. 2. ubi idem Sym. *παγιδεύομαι*, Vulg. *illaqueor*.

Praet. 2. p. s. m. נוֹקַשְׁתָּ *illaqueatus, irretitus es*. 3. p. pl. c. cum præf. וְנוֹקְשׁוּ *& illaqueabuntur, & irretientur*.

Fut. 2. p. s. m. תִּוָּקֵשׁ, Deut. 7. v. 25. Vulg. *offendas*. Alii, *illaquearis, irretieris*.

יָקְשָׁן Mass. *Ioqschán*, Vulg. *Jecsán*, nomen proprium filii Abrahæ ex Cetura, Gen. 25. v. 2. Etym. *durities, laqueus*, vel *scandalum eorum*; ex קָשָׁה *durus fuit*, vel יָקֹשׁ *illaqueavit*, in Niphal, *offendit*, & affix. 3. p. s. f.

יָקְתְאֵל Mass. *Ioqtheél*, cum ת aspirato anomalos post (ְ) quiesc. vide Gram. Heb. t. 1. p. 32. c. 1. num. VI. Vulg. *Jectbél* & *Jecthebél*, nomen propr. 1°. civitatis Tribus Juda prope Idumæam, Jos. 15. v. 38. 2°. rupis in eadem Tribu Juda in Orientali & australi ejus termino, 4. Reg. 14. v. 7. Etymol. *congregatio Dei*; ex קָהָה in Niph. *congregatus est*, & אֵל *Deus*.

יָרֵא & sæpius יָרָא, QAL. Lxx. Aq. Sym. Theod. *φοβοῦμαι*, Vulg. & alii, *timeo, metuo*. Lxx. item, *εὐλαβέομαι vereor, revereor, σέβομαι religiose colo, ἐξίσταμαι obstupesco, εὐλογέω benedico, ὀπτάομαι video*, Eccle. 12. v. 5. ubi pro יִרָאוּ *timebunt, timent*; legebant יִרְאוּ *videbunt*, accepto secundo (י) pro *i* vocali characteristicæ; *φροντίζω curo, anxius, sollicitus sum, συμπαραμένω permaneo*. Construitur cum מִן, לְ, & מִלִּפְנֵי.

Praet. 3. p. s. m. יָרֵא יָרָא *timuit*. Cum præf. וְיָרֵא *& timebat*. 3. p. s. f. יָרְאָה & in pausa,

quæ revocavit motionem primariæ vocis יָרְאַת, *timuit*. 2. p. ſ. m. יָרֵאתָ *timuiſti*. Cum præf. וְיָרֵאתָ *& timebis*. 1. p. ſ. c. יָרֵאתִי *timui*. 3. p. pl. c. יָרְאוּ *timuerunt*. Cum præf. וְיָרְאוּ *& timebunt*. Cum affix. יְרֵאוּהוּ *timuerunt eum*, יְרֵאוּךָ *timuerunt te*, m. יְרֵאוּנִי *timuerunt me*, c. 2. p. pl. m. יְרֵאתֶם, & ex forma יָרֵא, יְרֵאתֶם, *timuiſtis*, *timeatis*. 1. p. pl. c. יָרֵאנוּ *timemus*, *timuimus*.

Ben. ſ. m. ex forma ſecunda perfectorum, יָרֵא, Lxx. Aq. Sym. Theod. Vª. & VIª. edit. φοβούμενος, Vulg. & alii, *timens*, *metuens*. Lxx. item Verbaliter, σέβομαι *revereor*, *religioſe colo*. Cum præf. הַיָּרֵא *timens*, *metuens*. Conſt. יְרֵא *timens*. Cum nomine אֱלֹהִים, ſic: יְרֵא אֱלֹהִים, θεοσεβὴς *Deum colens*. Cum præf. וִירֵא *& metuens*, *& timens*. Pro (׳) cum (ו), vide Gram. Heb. tom. 1. p. 385. c. 1. Plur. abſol. יְרֵאִים *timentes*. Conſt. יִרְאֵי, idem. Cum præf. לְיִרְאֵי *timentibus*. Cum præf. & affix. יְרֵאָיו *timentes eum*, m. לִירֵאָיו *timentibus eum*, contracte pro לְיִרְאָיו, vide Gram. Heb. t. 1. p. 70. c. 1. יְרֵאֶיךָ *timentes te*, m. לִירֵאֶיךָ *timentibus te*, m. Pro (׳) ſub ל, vide Gram. Heb. loco mox citato.

Infin. יְרֹא *timere*. Cum præf. לִירֹא *timere*, *ad timendum*, 1. Reg. 18. v. 29. ubi eſt ſyncopa primæ rad. (׳), pro לִירֹא. Vide Gram. Heb. t. 1. p. 148. c. 1. 271. c. 1. Cum præf. & ה parag. לְיִרְאָה *timere*, *ad timendum*, וּלְיִרְאָה *& timere*. Cum præf. & aff. מִיִּרְאָתוֹ *præ timere eum*, *quia metuebat ipſe*. Verum iſte Infinitivus יִרְאָה, eſt potius ſubſtantivum regens caſum Verbi ſui, quam verus Infinitivus. Vide Gram. Heb. t. 1. p. 165. c. 2. 271. c. 1.

Imper. 2. p. ſ. m. יְרָא *time*. 2. p. pl. m. יְראוּ *timete*, Joſ. 24. v. 14. &c. ex forma quieſcent. Lam. ה, pro יִרְאוּ. Vide Gram. Heb. tom. 1. p. 272. c. 2. Hæc anomalia referri etiam poteſt ad Syriaſmum quem vide in eadem Gram. ibid. p. 411. col. 1. num. II.

Fut. 3. p. ſ. m. יִירָא *timebit*. Cum præf. וַיִּירָא & וַיִּרָא, *& timuit*. Cum præf. & aff. יִירָאֲךָ *timeat te*, m. וַיִּירָאֵנִי *& timuit me*, c. 3. p. ſ. f. cum præf. וְתִירָא *& timebit*. 2. p. ſ. m. תִּירָא *timebis*, *timeas*, *time*. 2. p. ſ. f. תִּירְאִי & in pauſa תִּירָאִי, *timebis*, *timeas*. Cum præf. וְתִירְאִי *ut timeas*. 1. p. ſ. c. אִירָא *timebo*. Cum præf. וָאִירָא *& timui*. Cum affix. אִירָאֶנּוּ *timebo eum*. 3. p. pl. m. יִירְאוּ, יִרְאוּ, & in pauſa יִירָאוּ, *timebunt*. Cum præf. וַיִּירְאוּ, וַיִּרְאוּ, in pauſa וַיִּירָאוּ, & cum ן parag. ac in pauſa יִירָאוּן, *& timebunt*, וַיִּירְאוּ, וַיִּרְאוּ, & in pauſa וַיִּירָאוּ, *& timuerunt*, שֶׁיִּרְאוּ *ut timeam*. Cum aff. יִירָאוּךָ & יְרָאוּךָ, *timebunt te*, m. 3. p. pl. f. cum apocopa ה incrementi, וַתִּירֶאןָ *& timuerunt*. 2. p. pl. m. תִּירְאוּ, תִּרְאוּ, in pauſa תִּירָאוּ, & cum ן paragog. תִּירָאוּן, *timebitis*, *timeatis*. Cum præfix. וְתִירְאוּ *& timeatis*, וַתִּירָאוּ in pauſa, *& timuiſtis*. Cum aff. תִּירָאוּם, & cum (ּ) pro (׳), תִּרָאוּם, *timebitis*, *timete illos*. 1. p. pl. c. נִירָא *timebimus*. Cum præf. וַנִּירָא *& timuimus*.

NIPHAL נוֹרָא, unde Ben. ſ. m. נוֹרָא, Lxx. Sym. φοβερὸς, Vulg. & alii, *terribilis*, *formidabilis*. Aq. Sym. ἐπίφοβος *tremendus*. Lxx. item, ἔνδοξος *glorioſus*, ἐπιφανὴς *illuſtris*, θαυμαστὸς *mirabilis*, κραταιὸς *fortis*, μέγας *magnus*, χαλεπὸς *difficilis*. Et Verbal. ἐπιφαίνομαι *appareo*; referebant ad רָאָה *vidit*. Alii item, *reverendus*. Cum præf. הַנּוֹרָא *formidabilis*, וְנוֹרָא & וְהַנּוֹרָא *& formidabilis*. Femin. נוֹרָאָה *formidabilis*. Plur. f. נוֹרָאוֹת *terribiles*, *terribilia*; & adverbial. Lxx. θαυμασίως *mirabiliter*, φοβερῶς *terribiliter*. Cum præf. הַנּוֹרָאוֹת *formidabiles*, וְנוֹרָאוֹת *& terribiles*. Cum affix. נוֹרְאוֹתֶיךָ *terribilia tua*, m.

Fut. 2. p. ſ. m. תִּוָּרֵא, unde לְמַעַן תִּוָּרֵא, Pſal. 129. Heb. 130. v. 4. *ut timearis*. Lxx. & alius, ἕνεκεν τοῦ ὀνόματός σου *propter nomen tuum*, ſenſum utcunque, non verbum, expreſſerunt. Aq. Theod. ἕνεκεν τοῦ φόβου *propter timorem*. Alius, ὅπως ἐπίφοβος ἔσῃ *ut formidabilis ſis*. Sym. &, ſecundum Hieronymum, Theod. ἕνεκεν τοῦ νόμου *propter legem*; legebant תּוֹרָה aut תּוֹרָא *lex*, pro תִּוָּרֵא. Alius, ἕνεκεν τοῦ γνωσθῆναι *ut cognoſcatur* (ſermo tuus); referebat ad יָדַע, legebatque תִּוָּדַע cum ד pro ר, & א forte poſitum exiſtimavit pro ע litera ejuſdem organi.

Digitized by Google

PIEL יָרֵא, unde 3. p. pl. c. Praet. cum affix. & (ְ) pro (ֵ), יֵרְאֻנִי *timorem incusserunt mihi.*

Ben. pl. m. מְיָרְאִים *terrentes.*

Infin. יָרֵא, unde cum affix. & ל praef. לְיָרְאֵנִי *ad terrendum me*, c. לְיָרְאָם *ad metum incutiendum ipsis, ut terreret eos.*

יָרֵא *timens*, vide in Ben. Qal Verbi praeced. יָרֵא *timuit.*

יִרְאָה f. Lxx. Theod. φόβος, Vulg. & alii, *timor, terror.* Lxx. item, ἐπισκοπὴ *inspectio, visitatio*, (à רָאָה *vidit, inspexit*) εὐσέβεια *pietas.* Et Verbal. σέβομαι *revereor, religiose colo*, φοβέομαι *timeo*, &c. Alii item, *reverentia, veneratio.* Cum praef. וְיִרְאָה *& timor*, בְּיִרְאָה *in timore.* Construct. יִרְאַת *timor*; & sequente nomine Dei אֲדֹנָי vel אֱלֹהִים, יִרְאַת אֱלֹהִים, יִרְאַת אֲדֹנָי, Lxx. θεοσέβεια *Dei timor, cultus, reverentia.* Cum praef. וְיִרְאַת *& timor*, בְּיִרְאַת *in timore*, וּבְיִרְאַת *& in timore.* Cum praef. & aff. יִרְאָתוֹ *timor ejus*, m. יִרְאָתְךָ *timor tuus*, m. וְיִרְאָתְךָ *& timor tuus*, m. בְּיִרְאָתֶךָ in pausa, *in timore tuo*, m. וּכְיִרְאָתְךָ *& sicut timor tuus*, m. לְיִרְאָתֶךָ in pausa, *timori tuo*, m. מִיִּרְאָתְךָ in pausa, *à timore tuo*, m. הֲמִיִּרְאָתְךָ *an timore tui*, vel *tuo*, m. יִרְאָתִי *timor meus*, c. יִרְאָתָם *timor eorum.* Cetera quae spectant hoc nomen vide in Infinitivo Qal Verbi radicalis יָרֵא *timuit*, supra col. 826.

יִרְאוֹן Mass. *Iirón*, Vulg. *Jerón*, nomen propr. civitatis Tribus Nephthali, Jos. 19. v. 38. Etym. *timor, visio*, vel *projiciens dolorem*, aut *fortitudinem*; à יָרֵא *timuit*, רָאָה *vidit*, יָרָה *projecit*, & אוֹן *dolor, fortitudo.*

יִרְאִיָּיה Mass. *Iiriiá*, Vulg. *Jeriás*, nom. proprium filii Selemiae filii Hananiae, Jerem. 37. v. 12. Etym. *timor, visio*, aut *projectio Domini*; à יָרֵא *timuit*, רָאָה *vidit*, יָרָה *projecit*, & יָהּ *Dominus.*

יְרֻבַּעַל Mass. *Ierubbáal*, Vulg. *Jerobáal*, cognomen Gedeonis, Jud. 6. v. 32. 1. Reg. 12. v. 11. Etym. *ulciscatur se Baal*; ex רוּב vel רִיב, *litigare, contendere, disceptare, ulcisci se*, & בַּעַל *Báal.* Vide Gram. Heb. t. 1. p. 447. col. 2. init.

יָרָבְעָם Mass. *Jároväm*, Vulg. *Jerobóam*, nomen propr. 1°. filii Nabath, qui mortuo Salomone decem Tribus ab ejus filio disjunxit, & fuit primus rex Israël, 3. Reg. 11. v. 26. 2°. filii Joas filii Joachaz, regis itidem Israël, 4. Reg. 14. v. 23. Etym. *objurgans populum*; à רִיב רוּב *litigare, jurgare, objurgare*, & עָם *populus.*

יְרֻבֶּשֶׁת Mass. *Ierubbeschéth*, 2. Reg. 11. v. 21. ubi Lxx. Ἱεροβάαλ, Vulg. *Jerobáal*, nom. proprium patris Abimelech, 2. Reg. 11. v. 21. Jerobaal (sive Gedeon) & hic Ierubbescheth, unus idemque videtur esse vir; nam בַּעַל *idolum*, ex quo componitur nomen יְרֻבַּעַל mutari potuit in בֹּשֶׁת, aut בֹּשֶׁת, *pudendum*, quae est altera pars nominis יְרֻבֶּשֶׁת, idque per ignominiam & contemtum. Vide Gram. Heb. tom. 1. p. 444. c. 1. init. Confer Jud. 9. v. 53. & emenda quae supra col. 11. diximus de duplici Abimelecho, altero filio Gedeonis, altero Jerobaalis seu Jerubbescheth filio. Etym. *ulciscatur se pudendum*, sive *confusio*; à רִיב רוּב *ulcisci se*, & בֹּשֶׁת *pudendum, confusio.*

יָרַד QAL. Lxx. Aq. Sym. & alius, καταβαίνω, Vulg. & alii, *descendo.* Lxx. item, συγκαταβαίνω *simul descendo*, ἀναβαίνω, sensu contrario, *ascendo*, ἔρχομαι *venio*, διέρχομαι *transeo*, εἰσέρχομαι *ingredior*, καταδύνω, *subeo, ingredior*, κλίνω, ἐκκλίνω, *declino*, πίπτω *cado*, συμπίπτω *concido*, πορεύομαι *eo, proficiscor*, &c. Et transitive, κατάγω, Vulg. *deduco.*

Praet. 3. p. s. m. יָרַד, in pausa יָרָד, & sublata prima rad. רַד, Jud. 19. v. 11. *descendit.* Pro רַד, vide Gram. Heb. tom. 1. p. 162. c. 1. Cum praef. וְיָרַד *& descendit, & descendet.* 3. p. s. f. יָרְדָה & in pausa יָרָדָה, *descendit.* 2. p. s. m. יָרַדְתָּ & in pausa יָרָדְתָּ, *descendisti.* Cum praef. וְיָרַדְתָּ *& descendes.* 2. p. s. f. cum (י) supervacaneo, vide Gram. Heb. tom. 1. p. 163. c. 1. & cum (ו) praefix. וְיָרַדְתִּי *& descendes.* 1. p. pl. c. יָרַדְתִּי *descendi.* Cum praef. וְיָרַדְתִּי *& descendam.* 3. p. pl. c. יָרְדוּ *descenderunt.* Cum praef. וְיָרְדוּ *& descendent.* 1. p. pl. c. יָרַדְנוּ *descendimus.* Cum praef. וַיָּרַדְנוּ *& descendimus.*

Ben. s. m. יוֹרֵד, יֹרֵד, יָרֵד, & cum praef. הַיּוֹרֵד *descendens*, שֶׁיֹּרֵד *qui descendens est, qui descendit.* Fem. יֹרְדָה, cum praef. & ex forma

Digitized by Google

ה præcedente duplici (ֵ), הֵירֶדֶת, *descendens.* Plur. m. יוֹרְדִים & יֹרְדִים, *descendentes.* Cum præf. הַיֹּרְדִים *descendentes*, וְיֹרְדִים & וְהַיֹּרְדִים, *& descendentes.* Const. יוֹרְדֵי & יֹרְדֵי, *descendentes.* Cum præf. כְּיוֹרְדֵי *sicut descendentes.* Plur. f. יוֹרְדוֹת, יֹרְדוֹת, & cum præf. הַיֹּרְדוֹת, *descendentes.*

Infin. ex forma perfect. יְרֹד *descendendo.* Cum præf. & aff. מִיָּרְדִי־ miiordhi-, Psal. 29. Heb. 30. v. 4. S. Hieron. *ne descenderem.* Lxx. ἀπὸ τῶν καταβαινόντων, Vulg. Lat. *à descendentibus*, legebant מִיּוֹרְדֵי in Benoni plur. m. const. conjugationis Qal, ut ferunt literæ. At Mafforethæ puncta infinitivi cum affixis subjecerunt, spectaruntque (ו) ut antiquam vocalem *o*, quam expressere per (ָ hhatoúph) sub (י) quanvis intercedat Methegh inter hoc (ָ hhatoúph) & (ְ) sequens. Vide Gram. Heb. tom. 1. p. 39. c. 2. 353. c. 2. Ex forma ה præcedente duplici (ֶ), sublataque per aphæresin prima rad. רֶדֶת *descendere.* Vide Gram. Heb. tom. 1. p. 234. c. 1. Cum præf. בְּרֶדֶת *in descendendo*, וּבְרֶדֶת *& in descendendo*, לָרֶדֶת *descendere, ad descendendum*, מֵרֶדֶת *à descendendo.* Cum præf. & affix. רִדְתּוֹ *descendere eum*, בְּרִדְתּוֹ *in descendere eum*, רִדְתָּהּ *descendere eam*, בְּרִדְתִּי *in descendere me*, c. *cum descendo.* Cum affix. (ֶ) natum ex priori (ֶ) mutatur in (ִ) non in (ְ) in his infinitivis qui excipiuntur. Vide Gram. Heb. tom. 1. p. 98. c. 2. 354. c. 1.

Imper. 2. p. f. m. cum aphæresi primæ rad. quam vide in Gram. Heb. t. 1. p. 234. c. 2. רֵד, cum ה paragog. רְדָה, & in pausa רֵדָה, *descende.* Vide eandem Gram. ibid. Cum præfix. וְרֵד *& descende.* Pro (ֵ) sub (ו), vide eand. Gram. ibid. p. 385. c. 2. 2. p. f. f. רְדִי *descende.* 2. p. pl. m. רְדוּ *descendite.* Cum præf. וּרְדוּ *& descendite.*

Fut. 3. p. f. m. יֵרֵד *descendet.* Cum præf. הֲיֵרֵד *an descendet?* וְיֵרֵד *& descendet*, וַיֵּרֵד, & cum (ֶ) in fine pro (ֵ) ob accentum ab ultima ad penultimam vi (ו) convertentis retractum, וַיֵּרֶד *& descendit.* 3. p. f. f. תֵּרֵד, תֵּרֵד, & cum (ֶ) in fine pro (ֵ) ob eundem accentum in concursu retractum תֵּרֶד *descendet, descendat.* Cum præf. וְתֵרֵד *& descendat*, וַתֵּרֶד *& descendit*, cum (ֶ) pro (ֵ) in fine, ut supra in וַיֵּרֶד. 2. p. f. m. תֵּרֵד *descendes.* Cum præf. וְתֵרֵד *& descendes, & descende.* 1. p. f. c. אֵרֵד, & cum ה parag. אֵרְדָה, *descendam.* Cum præf. הַאֵרֵד *an descendam?* וָאֵרֵד *& descendi.* 3. p. pl. m. יֵרְדוּ *descendent.* Cum præf. וַיֵּרְדוּ *& descenderunt.* 3. p. pl. f. תֵּרַדְנָה *descendent.* Cum præf. וְתֵרַדְנָה *& descendant.* 1. p. pl. c. נֵרֵד & cum ה parag. נֵרְדָה, *descendemus.* Cum præf. & (ֶ) in fine pro (ֵ) ob accentum retractum, ut supra in 3. p. f. m. וַנֵּרֶד *& descendimus.*

HIPHIL הוֹרִיד, Lxx. Aq. κατάγω, καταβιβάζω, *deduco, demitto.* Theod. ἀνάγω *reduco.* Lxx. item, ἀναβιβάζω *ascendere facio*, φέρω *fero*, ἀναφέρω *affero, offero*, καταφέρω *defero*, ἀπάγω *abduco*, ἀφαιρέω *aufero*, ἐπεγείρω *excito*, καταχαλάζω *demitto*, παιδεύω *castigo*, σείω *agito, commoveo*, καθαιρέω *destruo*, &c. Alii item, *dejicio, deturbo, depono, operio* (auro vel argento), pro *deauro, deargento.*

Praet. 3. p. f. m. הוֹרִד cum (ִ) pro (ִי), *demisit, descendere fecit.* Cum præf. וְהוֹרִיד *& dejiciet.* 2. p. f. m. cum præf. וְהוֹרַדְתָּ *& deduces.* 2. p. f. f. cum aff. & (ִ) sub ה pro (ִי) aut (ַ), vide Gram. Heb. t. 1. p. 343. c. 2. fin. הוֹרַדְתִּנוּ *demisisti nos*, c. 1. p. f. c. cum præf. וְהוֹרַדְתִּי *& dejiciam.* Cum præf. & aff. וְהוֹרַדְתִּיךְ *& dejiciam, & descendere faciam te*, f. וְהוֹרַדְתִּים *& deducam eos.* 3. p. pl. c. הוֹרִידוּ *deposuerunt.* Cum præf. וְהוֹרִידוּ & וְהוֹרִדוּ *& deducent.* Cum affix. (ֻ) pro (ִי) & (ֻ) pro (ו), הוֹרִדֻהוּ *deduxerunt eum.* 2. p. pl. m. cum præf. וְהוֹרַדְתֶּם *& deducetis.* 1. p. pl. c. הוֹרַדְנוּ *reposuimus, deposuimus.*

Ben. f. m. מוֹרִיד *demittens.* Cum præf. וּמוֹרִיד *& dejiciens, & subjiciens.*

Infin. cum præf. לְהוֹרִיד *ad deportandum.* Cum præf. & affix. בְּהוֹרִדִי *in demittendo me*, c.

Imper. 2. p. f. m. הוֹרֵד *depone, deduc, dejice.* Cum præf. & aff. וְהוֹרִדֵהוּ *& dejice eum*, וְהוֹרִדֵמוֹ, cum aff. poëtico, *& dejice eos.* Vide Gram. Heb. tom. 1. p. 357. c. 2. 2. p. f. f. הוֹרִידִי *demitte.* 2. p. pl. m. cum præf.

Digitized by Google

præf. וְהוֹרִידוּ & deducite. Cum aff. (ֻ) pro (וּ), & (ִ) pro (ִי), הוֹרִדֻהוּ deducite eum.

Fut. 3. p. ſ. m. cum præf. & (ֶ) in fine pro (ֵ) ob accentum à (ו) convertente retractum, וַיֹּרֶד, וַיּוֹרֶד, & ex forma quieſc. ע, וַיֶּרֶד, 3. Reg. 6. v. 32. & deduxit, & demiſit, & operuit. Cum præf. & aff. יוֹרִידֵנִי dejiciet me, c. וַיּוֹרִדֵהוּ & deduxit eum, וַיּוֹרִדֵם & deduxit eos. 3. p. ſ. f. cum præfix. & (ֶ) in fine pro (ֵ) ob accentum retractum, ut ſupra, וַתֹּרֶד & demiſit. Cum præf. & affix. וַתּוֹרִדֵם & demiſit eos. 2. p. ſ. m. תּוֹרִיד deduces. Cum præf. & aff. הֲתוֹרִידֵנִי an deduces me? תּוֹרִידֵם dejicies eos. 1. p. ſ. c. cum præf. וָאוֹרִיד & dejeci. Cum præf. & affix. אוֹרִידְךָ detraham te, m. וְאוֹרִידְךָ & deducam te, m. אוֹרִידֵם deducam eos. 3. p. plur. m. יוֹרִידוּ & יֹרִדוּ, deducent, deponent. Cum præf. וַיּוֹרִדוּ, וַיֹּרִדוּ, & וַיּוֹרִידוּ, & deduxerunt, & demiſerunt, & deportarunt. Cum præf. & aff. וַיֹּרִדֻהוּ & deduxerunt eum, יוֹרִידוּךָ deducent te, m. וַיּוֹרִידֵם & demiſerunt eos.

HOPHAL הוּרַד, Lxx. καταβαίνω deſcendo, καταβιβάζομαι deducor, ἀφαιρέομαι auferor. Et tranſitive, ſed in ſenſu paſſivo, καθαιρέω depono, auſero. Alii item, deponor, dejicior, &c.

Praet. 3. p. ſ. m. הוּרַד deductus fuit. Cum præf. וְהוּרַד & deponetur, & auferetur. 2. p. ſ. m. cum præf. וְהוּרַדְתְּ & dejicieris.

Paoul ſ. m. מוּרָד ductum, deductum (opus).

Fut. 2. p. ſ. m. in pauſa, quæ mutavit (ַ) in (ָ), תּוּרָד dejicieris.

יֶרֶד & in pauſa יָרֶד, Maſſ. Iéredh & Iáredh, Vulg. Járed, nomen proprium 1°. filii Malaleel, Gen. 5. v. 15. 2°. filii Eſra, 1. Paral. 4. v. 18. Etym. imperans, vel deſcendens; à רדד vel רָדָה imperare, dominari; vel יָרַד deſcendit.

יַרְדֵּן Maſſ. Iardén, Vulg. Jordanis, nomen propr. maximi terræ Sanctæ fluvii, qui è monte Libano oriens, in mare mortuum influit, Gen. 13. v. 10. Etym. fluvius judicii; ex יְאֹר fluvius, & דִּין judicare. Vel demonſtratio, aut projectio judicii; à רָאָה vidit, in Hiph. demonſtravit, aut יָרָה projecit, & דִּין judicare. Vel deſcenſus; ab יָרַד deſcendit.

ירה QAL. Lxx. ἀκοντίζω, τοξεύω, κατατοξεύω, jaculor, ſagitta configo, βάλλω, ῥίπτω, Vulg. & alii, jacio, projicio, ſagittas, lapides, pluviam, doctrinam, & quamlibet aliam rem. ἐκφέρω effero, ἵστημι ſtatuo.

Praet. 3. p. ſ. m. יָרָה jecit, projecit, jaculatus eſt. 1. p. ſ. c. יָרִיתִי jeci. Cum præf. וְיָרִיתִי & jaciam.

Ben. ſ. m. cum præf. הַיֹּרֶה, Lxx. τοξότης jaculans, Vulg. ſagittarius. Pl. m. cum præf. הַיּוֹרִים & הַיֹּרִים, jaculantes, jaculatores, ſagittarii.

Infin. יָרֹה jaculando. Cum præf. & ex forma quieſc. Lam. א, vide Gram. Heb. tom. 1. p. 287. c. 1. init. לִירֹא, 2. Paral. 26. v. 15. & ex forma quieſc. Lam. ה, לִירוֹת, ad jaculandum, ad jaciendum. Pro (ִי) cum ל in utraque hac voce, vide Gram. Heb. tom. 1. p. 70. c. 1.

Imper. 2. p. ſ. m. יְרֵה jaculare.

Fut. 1. p. ſ. c. cum præf. & aff. וַנִּירָם & jaculati ſumus eos, Num. 21. v. 30. ubi eſt (ִ) pro (ִ) ſub ר, vide Gram. Heb. t. 1. pag. 291. c. 2. init. & p. 371. c. 2. fin. Lxx. καὶ σπέρμα αὐτῶν & ſemen eorum, legebant וְנִינָם à נִין filius, ſemen, poſteritas. Vulg. & jugum ipſorum; legebat וְנִירָם à נִיר, novale, jugum.

NIPHAL נוֹרָה, unde 3. p. ſ. m. Fut. remanente (י), יִיָּרֶה, Exod. 19. v. 13. pro יִוָּרֶה, vide Gram. Heb. tom. 1. p. 293. c. 1. Lxx. Theod. κατατοξευθήσεται, Aq. βολισθήσεται, Vulg. & alii, confodietur, ſagittis configetur.

HIPHIL הוֹרָה, Lxx. Sym. ἀκοντίζω, Lxx. item, τοξεύω jaculor, ut in Qal. Lxx. Aq. ὁδηγέω per viam duco, dux ſum viæ. Lxx. item, δείκνυμι (Sym. ὑποδείκνυμι) oſtendo. Lxx. Sym. δηλόω manifeſto. Lxx. Aq. φωτίζω illumino. Lxx. item, ἀναγγέλλω annuntio, ἀποκρίνομαι reſpondeo, διδάσκω doceo, ἐξηγέομαι enarro, εἶπω, φράζω, dico, loquor, εὐφραίνω exhilaro, ἡγέομαι exiſtimo, νομοθετέω legem pono, ἀποβάλλω projicio, συμβιβάζω admoneo, συμβιβάζω inſtruo, συναντάω occurro, &c. Sym. item, διασαφέω declaro, μηνύω indico.

Praet. 3. p. ſ. m. cum affix. הוֹרָהוּ docuit eum, הֹרָנִי projecit me, c. 2. p. ſ. m. cum

Digitized by Google

præf. הוֹרֵתָנִי *docuisti me*, c. Psal. 118. Heb. 119. v. 102. ubi ת afficitur (ּ) loco (ָ) ob pausam, & deficit (י) post ר. Vide Gram. Heb. tom. 1. p. 343. c. 2. 1. p. s. c. cum præf. וְהוֹרֵתִי *& docebo*, הוֹרֵתִיךָ *docui te*, m. sine (י) post ר, ut mox supra. Cum præf. & aff. וְהוֹרֵתִיךָ *& docebo te*, m.

Ben. s. m. מוֹרֶה, Lxx. *ἀκοντιστὴς*, *τοξότης*, *jaculator*, *δυνάστης potens*, &c. Vulg. *sagittarius*. Et in alia significatione, *docens*, *doctor*, &c. Vide מוֹרֶה suo loco. Nonnullis etiam est nomen propr. Jud. 7. v. 1. ubi ei præfigitur ה, sic הַמּוֹרֶה, Vulg. interpretatur *excelsus*. Lxx. juncta hac voce cum præcedenti מִגִּבְעַת, *ἀπὸ Γαβααθαμωρὶ*. Ald. *Γαβαὰθ Ἀμωρί*. Ms. Oxon. *Ἀμωρί*. Complut. & ms. Alex. *Ἀβώρ*. Ea lectio *Ἀβὼρ* corrupta est vitio amanuensium, qui duas literas β & μ in mss. fere similes confuderunt. Cum præf. וּמוֹרֶה *& doctor*. Plur. m. cum præf. הַמּוֹרִים, הַמֹּרִים, & cum א epenthetico הַמּוֹרְאִים, 2. Reg. 11. v. 24. *jaculantes*, מֵהַמּוֹרִים *à jaculantibus*. Cum aff. מוֹרֶיךָ *doctores*, vel *jaculatores tui*, m. מוֹרָי in pausa, quæ mutavit (ַ) in (ָ) *doctores mei*, c.

Infin. cum præf. לְהוֹרוֹת *ad docendum*, וּלְהוֹרֹת *& ad docendum*. Cum præf. & aff. לְהוֹרֹתָם *ad docendum eos*.

Imper. 2. p. s. m. cum aff. הוֹרֵנִי & הֹרֵנִי, *doce me*, c. 2. p. pl. m. cum aff. הוֹרוּנִי *docete me*, c.

Fut. 3. p. s. m. יוֹרֶה *docebit*, *jaculabitur*. Et cum א in fine pro ה, vide Gram. Heb. tom. 1. pag. 302. c. 1. יוֹרֶא, Prov. 11. v. 25. idem, vel, secundum alios, *pluet abundanter*. Cum præfix. וְיוֹרֶה *& docebit*, *& pluet*, à nomine inde derivato יוֹרֶה *pluvia*, quod vide supra col. 758. Cum præf. & apocopa וַיֹּר pro וַיּוֹרֶה, *& jaculatus est*. Vide Gram. Heb. t. 1. p. 302. c. 1. fin. Cum præf. & aff. יוֹרֶנּוּ *docebit eum*, וַיּוֹרֵהוּ *& docuit eum*, וַיֹּרֵנִי *& docuit me*, c. וְיוֹרֵם *& docebit eos*, וַיֹּרֵם *& jaculatus est in eos*, וְיֹרֵנוּ *& docebit nos*, c. 3. p. s. f. cum præf. וְתוֹרְךָ, in pausa & cum daghésch in aff. ad compensandum נ epentheticum abjectum, vide Gram. Heb. tom. 1. p. 337. num. III. & p. 365. c. 2. init. וְתוֹרְךָ, *& docebit te*, m.

2. p. s. m. cum aff. תּוֹרֵם *docebis eos*. 1. p. s. c. אוֹרֶה *jaculabor*. Cum præf. & aff. וְאוֹרְךָ *& docebo te*, m. 3. p. pl. m. יוֹרוּ *docebunt*, יֹרוּ *jaculabuntur*. Cum præfix. וַיֹּרוּ, & cum א eoque trajecto וַיֹּרְאוּ, pro וַיּוֹרוּ, aut וַיֹּרוּ, 2. Reg. 11. v. 24. *& jaculati sunt*. Cum aff. & (ֻ) pro (וּ), יֹרֻהוּ *jaculis petent eum*, יוֹרוּךָ *docebunt te*, m.

יְרוּאֵל Mass. *Ierouél*, Vulg. *Ieruél*, nomen proprium solitudinis in Tribu Juda, ad aquilonem & austrum, 2. Paral. 20. v. 16. Etym. *timor*, aut *visio Dei*; à יָרֵא *timuit*, aut רָאָה *vidit*, & אֵל *Deus*.

יָרוֹחַ Mass. *Iaróahh*, Vulg. *Jarà*, nom. propr. patris Huri, 1. Paral. 5. v. 14. Etym. *odorans*; à רוּחַ *odorari*. Vel *mensis*, aut *luna*; à יָרֵחַ idem.

יְרוֹק m. Job. 39. v. 8. Lxx. *χλωρὸς viridis*, Vulg. *virentia*, neut. plur. Alii, *viriditas*, *virens herba*, *olus*, quod terra procreat & quasi eructat. R. יָרַק *spuit*, *exspuit*, *eructavit*.

יְרוּשָׁא Mass. *Ierouschá*, Vulg. *Jerusá*, nom. proprium matris Joatham, filiæ Sadoc, 4. Reg. 15. v. 33. 2. Paral. 27. v. 1. Etym. *possessio*, *hæreditas*; à יָרַשׁ *possedit*, *jure hæreditario accepit*.

יְרוּשָׁלַםִ, & quinquies יְרוּשָׁלַיִם, Mass. *Ieroúschaláim*, vel *Ieroúschaláim*, Vulg. *Jerusalem*, nomen propr. metropolis Judææ, quæ partim in Tribu Juda, partim in Tribu Benjamin exstructa erat. Olim dicta est *Salem*, Gen. 14. v. 18. deinde *Jebus*, à Jebusæo Chanaanis filio, Jos. 18. v. 28. Etym. *videbunt pacem*, vel *videbitur pax*; à רָאָה *vidit*, & שָׁלוֹם *pax*. Vel *timebunt Salem*; ab יָרֵא *timuit*, & שָׁלֵם *Salem*, quod, ut diximus, fuit primum nomen Jerusalem. Vide Gram. Heb. tom. 1. p. 448. c. 2.

יָרֵחַ m. Lxx. Sym. *σελήνη*, Vulg. & alii, *luna*. Lxx. item, *μὴν mensis*, quod luna singulis mensibus innovetur, vel quod menses apud Hebræos à nova luna incipiant. Cum præf. הַיָּרֵחַ *luna*, וְיָרֵחַ & וְהַיָּרֵחַ, *& luna*, כַּיָּרֵחַ *sicut luna*, לַיָּרֵחַ *lunæ*, וְלַיָּרֵחַ *& lunæ*. Cum præf. & aff. וִירֵחֵךְ *& luna tua*, f. contracte pro וִירֵחֵךְ. Pro isto (ֵ) sub

Digitized by Google

(ו), vide Gram. Heb. tom. 1. p. 385. c. 1. Rad. ירה inusit. Quidam referunt ad רָוַח *respiravit*, quod luna flatum & refrigerium præstet, saltem noctibus.

יֶרַח m. Lxx. Aq. Sym. Theod. μὴν, Vulg. & alii, *mensis*. Cum præf. בְּיֶרַח *in mense*. Plur. absol. יְרָחִים *menses*. Const. יַרְחֵי idem. Cum præf. כְּיַרְחֵי *sicut menses*. R. ירח inusit. Vide vocem præced.

יֶרַח Mass. *Iérahh*, Vulg. *Járe*, nomen proprium filii Jectan, Gen. 10. v. 26. Etym. *luna*, vel *mensis*; à יָרֵחַ vel יֶרַח, idem. Vel *odorans*; à רִיחַ in Hiph. *odorari*.

יְרַח m. Chald. Lxx. Theod. μὴν, Vulg. & alii, *mensis*. Hinc cum præf. לִירַח, Esd. 6. v. 15. *mensis*. Pro (י.) cum ל, vide Gram. Heb. tom. 1. p. 70. c. 1. Plur. יַרְחִין *menses*, Dan. 4. v. 26. R. ירח inusit.

יְרֵחוֹ Mass. *Ierehhó*, Vulg. *Jerichó*, nom. proprium civitatis opulentissimæ in Tribu Benjamin, Num. 22. v. 1. Etym. *luna*, *mensis*, aut *odor ejus*, m. ab יָרֵחַ *luna*, יֶרַח *mensis*, aut רֵיחַ *odor*, & aff. 3. p. f. m.

יְרֹחָם Mass. *Ierohhám*, Vulg. *Jerohám*, nom. proprium 1°. filii Elcana, 1. Paral. 6. v. 27. &c. 2°. filii Phassur, ibid. c. 9. v. 12. 3°. filii Eliu filii Tohu, 1. Reg. 1. v. 1. &c. Etym. *misericors*; à רָחַם *misericors fuit*. Vel *luna*, aut *mensis eorum*; à יָרֵחַ *luna*, vel יֶרַח *mensis*, & aff. 3. p. pl. m.

יְרַחְמְאֵל Mass. *Ierahhmeél*, Vulg. *Jeraneél* & *Jeremiél*, nomen propr. 1. filii Hesron filii Phares, 1. Paral. 2. v. 9. 2°. filii Amelech, Jerem. 36. v. 26. Etym. *misericordia Dei*; ex רָחַם *misericors fuit*, & אֵל *Deus*.

יְרַחְמְאֵלִי Mass. *Ierahhmeelí*, Vulg. *Jeraneelí*, 1. Reg. 27. v. 10. aliis est locus vel regio Tribus Judæ; aliis nomen familiæ; q. d. *posteri Jeraneel*, vel *possessio posterorum Jeraneel*. Etym. eadem ac nominis præced.

יַרְחָע Mass. *Iarhhá*, Vulg. *Jerá*, nom. proprium servi Ægyptii, qui uxorem duxit filiam Sesan filii Jesi filii Apphaim, 1. Paral. 2. v. 34. Etym. *luna*, aut *mensis*; à יָרֵחַ *luna*, aut יֶרַח *mensis*.

ירט QAL, unde 3. p. f. m. PRAET. יָרַט, Num. 22. v. 32. Lxx. οὐκ ἀστεία *non urbana*, *non grata* (via est), Vulg. *perversa* & *contraria*. Alii, *declinat*, *recedit*, via hæc à me, vel ante me.

FUT. 3. p. f. m. cum affix. ex forma quiesc. Lam. ה, & quasi à רָטָה, יִרְטֵנִי, Job. 16. v. 11. Lxx. ἔῤῥιψέ με *jecit*, *projecit me*, c. Sym. ἐνέβαλέ με *injecit me*, c. Vulg. *tradidit me*, c. Alii, *pervertet*, *declinare me faciet*, *implicabit me*, c.

יְרִיאֵל, Mass. & Vulg. *Ieriél*, aut *Jeriél*, nomen proprium filii Thola filii Issachar filii Jacob, 1. Paral. 7. v. 2. Etym. *timor*, aut *visio Dei*; ab יָרֵא *timuit*, aut רָאָה *vidit*, & אֵל *Deus*.

יָרִיב m. Lxx. ἀδικῶν *injuria afficiens*. Et substantive, κρίσις *judicium*, δικαίωμα *jus*, *justitia*, *justificatio*. Vulg. *nocens*, *adversarius*, *judicans*, sive *qui judicat*. Alii item, *contendens*, *rixans*, *rixator*, *litigans*, *litigator*, *judex*, &c. Hinc cum affix. יְרִיבְךָ *contendens tecum*, *litigator judex tuus*, f. Plur. cum aff. יְרִיבַי & in pausa יְרִיבָי, *litigantes*, *contendentes mecum*, *adversarii mei*, c. Rad. רִיב *litigare*, *contendere*, *adversari*, &c.

יָרִיב Mass. *Iarív*, Vulg. *Jaríb*, nomen propr. filii Simeonis filii Jacobi, 1. Paral. 4. v. 24. qui Gen. 46. v. 10. dicitur Ahod. Etym. *litigans*, *contendens*, *objurgans*, vel *multiplicans*; à רִיב *litigare*, &c. vel רָבָה aut רָבַב, *multum esse*, *multiplicari*.

יְרִיבַי Mass. *Ierivái*, Vulg. *Jeribái*, nomen proprium filii Elnaem, 1. Paral. 11. v. 46. Etym. eadem ac nominis præced.

יְרִיָּהוּ Mass. *Ieriiáhou*, Vulg. *Jeriáu*, nomen proprium filii Hebron, 1. Paral. 23. v. 19. Etym. *timor*, aut *visio Domini*; ab יָרֵא *timuit*, aut רָאָה *vidit*, & יָהּ aut יָהוּ *Dominus*.

יְרִיחוֹ, 3. Reg. 16. v. 34. & cum (י) in fine pro ה

יְרִיחוֹ, Jos. 2. v. 1. Mass. *Ierihhó*, Vulg. *Jerichó*, urbs eadem ac יְרֵחוֹ, quam vide supra col. præced. cum ejus etymologia.

יְרִימוֹת Mass. & Vulg. *Ierimóth*, aut *Jerimóth*, nomen propr. 1°. filii Bela filii Benjamin filii Jacob, 1. Paral. 7. v. 7. 2°. filii Baria, ibid. cap. 8. v. 14. & 2. Paral. cap. 31. v. 13. 3°. civitatis Tribus Juda, Jos. 10. v. 3. cap. 15. v. 35. 4°. alterius civitatis in

Digitized by Google

Tribu Issachar, Jos. 21. v. 29. ubi appellatur Jaramóth. Ea postrema civitas facta est urbs confugii & Levitis data. Etym. *celsitudines*; à רוּם *altum, excelsum esse*. Vel *timens*, aut *videns mortem*; à יָרֵא *timuit*, aut רָאָה *vidit*, & מָוֶת, const. מוֹת, *mors*.

יְרִיעָה f. Lxx. Aq. *δέρρις*, Vulg. *pellis*. Lxx. item, *αὐλαία aulæum*, *ἱμάτιον vestimentum*, *σκηνὴ tentorium*. Aq. item & Sym. *καλυπτὴρ velum, operimentum*. Vulg. item, *cortina*, *sagum*, &c. Hinc cum præf. הַיְרִיעָה *cortina*, בַּיְרִיעָה *in cortina*, כַּיְרִיעָה *sicut cortina*. Plur. יְרִיעוֹת & יְרִיעֹת, *aulæa, cortinæ*. Cum præf. הַיְרִיעֹת *cortinæ*, וִירִיעוֹת *& cortinæ*, בִּירִיעֹת *in cortinis*, כִּירִיעוֹת *sicut cortinæ, sicut aulæa*. Pro (ִי) sub (י), בּ, כּ, vide Gram. Heb. t. 1. p. 375. c. 2. 379. c. 2. 385. c. 1. 2. Cum aff. יְרִיעָתִי in pausa; quare ת afficitur (ָ) loco (ַ), *cortina mea*, יְרִיעֹתֵיהֶם *cortinæ, aulea eorum*. Rad. יָרַע inusit. in hoc sensu. Aliis est רָעָה *sociatus, consociatus est*; unde *cortina*, quod simul junctæ tentorium conficiant.

יְרִיעוֹת Mass. & Vulg. *Ieriôth*, vel *Jeriôth*, nomen proprium filii Caleb ex Azuba uxore, 1. Paral. 2. v. 18. Etym. *cortinæ, linteamina*; à יְרִיעָה *aulæum, cortina*, &c. Vel *confractiones*; à רְעַע Chald. *fregit, confregit*.

יָרֵךְ f. Lxx. Aq. Sym. Theod. *μηρὸς*, Vulg. & alii, *femur*. Lxx. item, *καυλὸς caulis, hastile, stipes* (candelabri), *κλίτος, πλάγιον, latus*, *σκέλος crus*. Et Gen. 24. v. 2. alius, teste Diodoro in Catenis, *παιδογόνον ὄργανον prolificum instrumentum*. Alius ibid. secundum Chrysost. *ὀσφὺς lumbi*. Cum præf. הַיָּרֵךְ *femur*. Cum affix. יְרֵכוֹ *femur ejus*, m. יְרֵכָהּ *femur, scapus, hastile ejus*, f. יְרֵכְךָ *femur tuum*, f. יְרֵכִי *femur meum*, c. Dual. יְרֵכַיִם *femora*. Cum aff. יְרֵכֶיךָ *femora tua*, f. R. יָרַךְ inusit.

יֶרֶךְ f. Lxx. Aq. Sym. Theod. *μηρὸς*, Vulg. & alii, *femur*. Lxx. item, *κλίτος, πλάγιον, latus*. Idem est ac nomen præcedens, cujus nonnulli constructum esse volunt contra Grammatices analogiam.

יַרְכָה Heb. & Chald. f. Lxx. Aq. Sym. Theod. *μηρὸς*, Vulg. & alii, *femur*. Lxx.

item, *ἄκρον summum, extremum*, *βάθος profunditas*, *ἔσχατος extremus, extremum*, *θεμέλιον fundamentum*, *κλίσις inclinatio*, *κοίλη cava*, (supple *μερὶς pars*), *μέρος* itidem, *pars*, 4. Reg. 19. v. 23. secundum Ald. & Complut. edit. sed ibi mendum est pro *μηρὸς, femur, latus*, ut habent Lxx. Vatic. *πλευρὸν latus*. Adject. *ὀπίσθιος posterior*, *ὑψηλὸς altus*. Verb. *παρατείνω extendo, extendo me*. Et adverbial. *ὀπίσω post*. Hinc cum præf. & aff. וְיַרְכָתוֹ, & Chald. וְיַרְכְתָהּ, *& latus ejus*, m. Dual. cum præf. בְּיַרְכָתַיִם & in pausa בְּיַרְכָתָיִם, *in lateribus*, לְיַרְכָתַיִם *ad latera*, sine daghesch leni in כ, quanvis præcedat (ְ) quiescens; quia istud (ְ) natum censetur ex (ָ), quasi à plurali יַרְכוֹת, vide Gram. Heb. tom. 1. p. 31. c. 2. num. 1. Verum cum dualia formentur potius à sing. cum affixo, & in singulari hujus nominis sit daghésch in כ, nempe יַרְכָתוֹ, cum aff. יַרְכָתוֹ, proindeque in dual. יַרְכָּתַיִם, cum daghésch, quod etiam exhibent exemplaria non pauca, & ut in regimine cernitur in codicibus etiam accuratissimis, sic; יַרְכְּתֵי *latera*. Cum præf. בְּיַרְכְּתֵי *in lateribus*, וּבְיַרְכְּתֵי *& lateribus*, מִיַּרְכְּתֵי *à lateribus*. R. יָרַךְ inusit.

יַרְמוּת Mass. *Iarmoúth*, Vulg. *Iaramóth*, & *Jerimóth*, Jos. 10. v. 3. c. 21. v. 29. eadem urbs, aut potius eædem urbes ac רָמוֹת, Vide supra col. 838.

יְרֵמוֹת Mass. *Ieremóth*, Vulg. *Jerimóth*, 1. Paral. 8. v. 14. & 2. Paral. 31. v. 13. idem vir ac יְרִימוֹת, quem vide supra col. 838.

יְרֵמַי Mass. *Ieremái*, Vulg. *Iermái*, nomen propr. viri ex eorum numero qui uxores alienigenas, quas duxerant, repudiarunt, Esd. 10. v. 33. Etym. *altitudo mea*; ex רוּם *altum esse*, & aff. 1. p. s. c. Vel *timens*, aut *projiciens aquas*; à יָרֵא *timuit*, aut יָרָה *projecit*, & מַיִם *aquæ*.

יִרְמְיָה, & cum syllabica adjectione יִרְמְיָהוּ, Mass. *Iirmeiá*, & *Iirmeiáhou*, Vulg. *Jeremiá* & *Jeremiás*, nom. proprium 1°. principis dimidiæ Tribus Manasse trans Jordanem, 1. Paral. 5. v. 24. 2°. filii Helciæ, qui unus est è quatuor majoribus prophetis, Jerem. 1. v. 1. 3°. patris Amital

Digitized by Google

matris Sedeciæ, Jerem. 52. v. 1. Etym. *celsitudo Domini*, aut *exaltans Dominum*; à רום *altum esse*, in Hiphil, *exaltare*, & יָהּ aut יָהוּ, *Dominus*.

ירע יָרַע QAL. Lxx. μη ἀρέσκω *non placeo*, *displiceo*, βασκαίνω *invideo*, λυπέομαι *dolere*, *tristitia afficior*, πονηρὸς εἰμι *malus sum*, πονηρὸν φαίνεται *malum videtur*, σκληρόν ἐστι *durum est*, σκληρὸν φαίνεται *durum videtur*, τύπτω *verbero*. Aq. κακόομαι *male afficior*. Sym. ἀηδὲς ἐστι *injucundum est*. In phrasi, יֵרַע בְּעֵינֵי, Lxx. βαρὺ καταφαίνεται *grave videtur*. Hoc verbum construitur vulgo cum ל & ב, habetque affinitatem cum רוע *malum esse* vel *videri*, רוּעַ *clamare*, *vociferari*; unde Isai. 15. v. 4. à Vulg. redditur *ululo*; & cum רָעַע aut Chald. רְעַע, *frangere*. Est etiam transitivum, significatque *malefacere*, *nocere*.

Praet. 3. p. f. f. יָרְעָה *mala visa est*, *displicuit*, *tristitia affecta est*.

Fut. 3. p. f. m. יֵרַע *malum videbitur*, *malum visum est*, *malefaciet*, *nocebit*, *affliget*, *male habebitur*, *male afficietur*. Cum præf. וַיֵּרַע *& malum visum est*, *& displicuit*. 3. p. f. f. תֵּרַע *malus*, *malignus erit*, *invidebit* (oculus). 3. p. pl. m. יֵרְעוּ *mali*, *tristes erunt*, *tristitia afficientur*.

יִרְפְּאֵל Mass. *Iirpeél*, Vulg. *Jarephél*, nom. propr. civitatis Tribus Benjamin, Jos. 18. v. 27. Etym. *medicina* aut *relaxatio Dei*; à רָפָא *medicatus est*, aut רָפָה *remissus*, *relaxatus fuit*, & אֵל *Deus*.

ירק יָרַק QAL. Lxx. πτύω, Vulg. & alii, *spuo*, ἐμπτύω *inspuo*, *conspuo*. Aq. ἐπιπτύω *superspuo*. Alii item, *viresco*.

Praet. 3. p. f. m. יָרַק, Num. 12. v. 14. *spuit*, *spuisset*. 3. p. f. f. וְיָרְקָה, Deut. 25. v. 9. *& spuet*.

Infin. יָרֹק, Num. 12. v. 14. Lxx. πτύων *spuens*. Alii, *spuendo*.

יָרָק m. Lxx. λαχανεία, λάχανον, Vulg. & alii, *olus*, proprie sativum *& cibarium*, χλωρὸς *viridis*. Alii item, *herba sativa*, *viror*, *viriditas*. Vulg. item, *gramen*. Cum præf. הַיָּרָק *olus*. Const. & cum præf. וִירַק *& viriditas*, *& viror*. Pro (י) cum (ִ), vide Gram. Heb. tom. 1. p. 385. c. 1. Rad. יָרַק

spuit; unde *olus*, seu *viror*; quod ea quasi spuendo terra progerminet.

יֶרֶק m. Lxx. Theod. λάχανον, Vulg. & alii, *olus*. Lxx. item & Aq. χλωρὸς *viridis*, χλωρὸν *viride*, Vulg. *virens*. Alii item, *viror*, *viriditas*, *olus viride*. Idem est ac nomen præcedens, sed in alia forma. Cum præf. כְּיֶרֶק *sicut viror*, *viriditas*, וּכְיֶרֶק *& sicut viriditas*, *& sicut olus*. R. יָרַק *spuit*. Vide vocem præcedentem.

יֵרָקוֹן m. formæ בִּצָּרוֹן; quare (י) afficitur (ֵ) ad compensandum dagh. ejectum, vide Gram. Heb. tom. 1. p. 391. c. 2. Lxx. Aq. Sym. ἴκτερος, Vulg. & alii, *aurugo*, *icterus*, *morbus regius*. Lxx. item, ὤχρα (Theod. ὠχρίασις) *pallor*, ἀνεμοφθορία, Agg. 2. v. 17. *aëris corruptio*. Vulg. & alii item, *rubigo*, *morbus segetum*. Cum præf. וְיֵרָקוֹן *& rubigo*, *& aurugo*, וּבַיֵּרָקוֹן *& rubigine*, לַיֵּרָקוֹן *in auruginem*, *in icterum*. R. יָרַק *spuit*, *exspuit*; unde *aurugo* & *rubigo*, quod sint vel segetum, vel corporum quasi sputum & excrementum.

יַרְקוֹן Mass. *Iarqón*, Vulg. juncto hoc nomine cum voce praeced. מֵי, *Méiarcón*, nom. propr. civitatis Tribus Dan, Jos. 19. v. 46. Etym. *arugo*, *aurugo*, *rubigo*, aut *viriditas*; vide vocem præcedentem. Vel *evacuatio*; à רִיק in Hiph. *evacuavit*.

יָרְקְעָם Mass. *Iorqeám*, Vulg. *Jercaám*, nomen propr. filii Raham, 1. Paral. 2. v. 44. Etym. *sputum*, *viriditas*, aut *evacuatio populi*; ab יָרַק *spuit*, aut יֶרֶק vel יָרָק, *viror*, *viriditas*, aut רִיק in Hiphil, *evacuavit*, & עַם *populus*.

יְרַקְרַק m. Lxx. χλωρίζων *virescens*, Vulg. *alba*. Et substantive, χλωρότης *viriditas*. Vulg. item, *pallor*, S. Hieron. *viror*. Alii, *subviridis*, *subrufus*, *flavus*; ita tamen ut dominetur viridis color. Cum præfix. בִּירַקְרַק, Psal. 67. Heb. 68. v. 14. *in pallore*, S. Hieron. *in virore* (auri). Alii, *in subfulvo* (auro). Plur. fem. יְרַקְרַקּוֹת *subvirides*, &c. R. יָרַק *spuit*, *virens fuit*.

ירש יָרַשׁ & יָרֵשׁ, QAL. Lxx. Sym. κληρονομέω, Lxx. item, κατακληρονομέω, Vulg. & alii, *possideo*, *hæredito*, *jure hæreditario*, aut *quovis alio*, *accipio*, *in hæreditatem succedo*,

hæreditatem adeo, obtineo, hæres sum. Lxx. item, *κυριεύω, κατακυριεύω, dominor, ἀγχιστεύω propinquus sum, jure propinquitatis acquiro, redimo, λαμβάνω, ἀναλαμβάνω, accipio* (in hæreditatem) *κατέχω detineo, κατοικέω habito, ἐκζητέω exquiro,* &c. Et intransitive ac per antiphrasin, quam vide in Gram. Heb. tom. 2. pag. 61. c. 1. 2. *πτωχεύω mendico.*

PRAET. 3. p. s. m. יָרַשׁ *possedit.* Cum præf. וְיָרַשׁ *& possidebit, & hæres erit.* 2. p. s. m. יָרַשְׁתָּ *possedisti.* Cum præf. וְיָרַשְׁתָּ *& possidebis, & possideas.* Cum præf. aff. & (·) pro (-) sub ר, quia duæ illæ motiones facile invicem permutantur, וִירִשְׁתָּהּ *& possideas eam.* Sic וִירִשְׁתָּם *& possidebis eas* (gentes). 3. p. pl. m. יָרְשׁוּ *possederunt.* Cum præf. וְיָרְשׁוּ *& possidebunt.* Cum præf. aff. & ex forma (-), וִירֵשׁוּהָ *& possideant eam.* Sic וִירֵשׁוּךָ *& possideant te,* m. 2. p. pl. m. cum præf. & (·) pro (-) sub ר, ut supra, וִירִשְׁתֶּם *& possidebitis, & possideatis.* 1. p. pl. c. יָרַשְׁנוּ *possedimus.* Cum præf. וְיָרַשְׁנוּ *& possidebimus.* Cum præf. & affix. וִירִשְׁנוּהָ *& possidebimus eam.* Pro (י) cum (ו) in his personis, vide Gram. Heb. t. 1. p. 385. c. 1. 2.

BEN. s. m. יוֹרֵשׁ, & cum præf. הַיּוֹרֵשׁ, Lxx. *κληρονόμος,* Vulg. & alii, *hæres, possessor, possidens.* Fem. ex forma ה præcedente duplici (·), יֹרֶשֶׁת, Num. 36. v. 8. *hæres.* Lxx. *ἀγχιστεύουσα jure propinquitatis hæreditatem obtinens.* Plur. m. יֹרְשִׁים *possessores.* Cum præf. לְיוֹרְשִׁים *possessoribus.* Cum aff. יֹרְשָׁיו *possessores ejus,* m.

INFIN. ex forma perf. יְרשׁ, unde cum præf. & aff. הֲלְיָרְשֵׁנוּ haliorschénou, Jud. 14. v. 15. *num ad possidendum nos?* Lxx. Vatic. *ἐκθλίψαι ἡμᾶς ad vim faciendum nobis?* Ald. Complut. ms. Alex. & Oxon. *πτωχεῦσαι ἡμᾶς ut mendicemus nos?* Vulg. *ad spoliandum nos?* Ex forma imperfecta, quam vide in Gram. Heb. t. 1. p. 234. c. 1. רֶשֶׁת, Lxx. substantive, *κληρονομία hæreditas, κλῆρος sors, κτῆσις possessio.* Hinc cum præf. לָרֶשֶׁת, & in pausa לָרָשֶׁת, *ad possidendum.* Cum præf. & aff. לְרִשְׁתָּהּ *ad possidendam eam* (vineam), לְרִשְׁתָּהּ *ad possi-*

dendam eam, לְרִשְׁתְּךָ *ut possideas tu,* m. Pro (·) loco (-) sub ר, vide Gram. Heb. tom. 1. p. 98. c. 2. & p. 354. c. 1.

IMPER. 2. p. s. m. ex forma perf. יְרַשׁ, unde cum ה parag. eodem modo puncta mutante ac aff. יְרָשָׁה, Deut. 33. v. 23. *posside.* Ex forma imperfecta, quam vide in Gram. Heb. t. 1. p. 234. c. 1. רֵשׁ, & cum (-) mutato in (·) ob pausam, רָשׁ, *posside.* 2. p. pl. m. cum præf. וּרְשׁוּ *& possidete.*

FUT. 3. p. s. m. יִירַשׁ & in pausa יִירָשׁ, *possidebit.* Cum præf. וְיִירַשׁ & וַיִּירַשׁ, *& possidebit, & possedit.* Cum affix. יִירָשְׁךָ *possidebit te,* m. יִירָשֵׁם *possidebit eos.* 3. p. s. f. תִּירַשׁ *possidebit.* 2. p. s. m. in pausa, quæ mutavit (-) in (·), תִּירָשׁ *possidebis.* Cum affix. תִּירָשֶׁנּוּ *possidebis eum.* 1. p. s. c. cum aff. אִירָשֶׁנָּה *possidebo eam.* 3. p. pl. m. יִירְשׁוּ, יִרְשׁוּ, & in pausa יִירָשׁוּ, *possidebunt.* Cum præf. וְיִירְשׁוּ *& possidebunt.* וַיִּרְשׁוּ & וַיִּירְשׁוּ, *& possederunt.* Cum præf. & affix. יִירָשׁוּהָ *possidebunt eam,* וַיִּירָשׁוּהָ *& possederunt eam,* יִירָשׁוּם *possidebunt eos,* וַיִּירָשׁוּם cum (·) pro (י), *& possederunt eos.* 2. p. pl. m. תִּירְשׁוּ, in pausa תִּירָשׁוּ, & cum ן parag. תִּירָשׁוּן, *possidebitis.* Cum præf. וַתִּירְשׁוּ *& possedistis.* 1. p. pl. c. in pausa; quare (-) mutatur in (·), נִירָשׁ, & cum ה parag. & extra pausam, נִירְשָׁה *possidebimus.*

NIPHAL נוֹרַשׁ, Lxx. *ἐκτρίβομαι conteror, πένης γίνομαι pauper fio, πτωχεύω mendico.* Aq. *ἀναλίσκομαι,* Vulg. *consumor.* Sym. *ἀπορέομαι indigeo,* quasi à רוּשׁ, *pauperem esse,* quocum hoc Verbum affinitatem habet. Vel est antiphrasis, quam vide in Gram. Heb. tom. 2. p. 61. c. 1. 2. Alii, *hæreditate, possessione ejicior,* &c.

FUT. 3. p. s. m. יִוָּרֵשׁ *pauper fiet.* 2. p. s. m. תִּוָּרֵשׁ *pauper fias.* 1. p. s. c. אִוָּרֵשׁ *pauper fiam,* cum (·) pro (-) sub א, vide Gram. Heb. tom. 1. p. 237. c. 2. fin.

PIEL יֵרַשׁ, unde 3. p. s. m. FUT. יְיָרֵשׁ, Deut. 28. v. 42. Lxx. *ἐξαναλώσει,* Vulg. *consumet.* Alii, *possidebit, exterminabit, perdet.*

HIPHIL הוֹרִישׁ, Lxx. & alius, *κληρονομέω,* Lxx. item, *κατακληρονομέω, hæreditate possideo, κυριεύω dominor,* ut in Qal. Alii

Digitized by Google

item, *possidere facio, possidendum do, hæredem instituo, in possessionem mitto*, &c. unde Lxx. etiam, δίδωμι *do*, κληροδοτέω *sorte distribuo*. Lxx. item, sensu contrario, seu per antiphrasin, quam vide in Gram. Heb. tom. 2. p. 61. c. 1. 2. ἐκβάλλω *ejicio, expello*, nimirum possessione; ἐξελκύω *extraho*, ἐξαίρω *aufero*, ἀπόλλυμι *perdo*, ἐξολοθρεύω *disperdo*, ἐκτρίβω *contero*, πτωχίζω *mendicum facio, depaupero*, &c. Atque in hac significatione sæpe construitur cum מִן vel מִפְּנֵי.

Praet. 3. p. s. m. הוֹרִישׁ *possidere fecit, possessione expulit*. Cum præf. וְהוֹרִישׁ *& expellet*. 2. p. s. m. הוֹרַשְׁתָּ *expulisti*. Cum præf. & affix. וַתּוֹרִשֵׁם *& expulisti eos*, הוֹרַשְׁתָּנוּ *possidere fecisti nos*, 1. p. s. c. cum præf. & aff. וְהוֹרַשְׁתִּים *& expellam eos*. 3. p. pl. c. הוֹרִישׁוּ *expulerunt*. 2. p. pl. m. cum præfix. וְהוֹרַשְׁתֶּם *& expelletis, & possidere facietis eos*.

Ben. s. m. מוֹרִישׁ *expellens est, expellit, expellet, expulsurus est*. Cum affix. מוֹרִישָׁם *expellit, expellet eos*.

Infin. cum præf. וְהוֹרֵשׁ, & cum (י) antiqua vocali *e*, vide Gram. Heb. t. 1. p. 239. c. 1. וְהוֹרֵישׁ *& expellendo*, Lxx. substantive, καὶ ὀλόθρευσις *& deletio, & exterminium*. Cum præf. לְהוֹרִישׁ *expellere, ad expellendum*. Cum præf. & aff. הוֹרִישׁוֹ *expellere eum, expellas ipse*, לְהוֹרִישָׁם & הוֹרִישָׁם, *expellere eas*, nationes, gentes.

Fut. 3. p. s. m. יוֹרִישׁ *expellet*. Cum præf. & (ֶ) in fine pro (ִ) ob accentum vi (ו) convertentis retractum, וַיּוֹרֶשׁ & וַיֹּרֶשׁ, *& expulit*. Cum præf. & affix. יוֹרִשֶׁנּוּ *extrahet, expellet eas* (divitias), יוֹרִשֶׁנָּה *expellet eam*, יוֹרִישְׁךָ *possidere faciet te*, m. וַיּוֹרִשֵׁם *& expulit eos*. 3. p. s. m. cum affix. poëtico, יוֹרִישֵׁמוֹ *expellet eos*. 2. p. s. m. תּוֹרִישׁ *expelles*. Cum præf. & affix. וְתוֹרִישֵׁנִי *& possidere me facies*. 1. p. s. c. אוֹרִישׁ *expellam*. Cum præf. & aff. וְאוֹרִשֶׁנּוּ *& expellam eum*, אוֹרִישֵׁם *expellam eos*. 2. p. pl. m. תּוֹרִישׁוּ *expuleritis*.

יְרֵשָׁה f. Num. 24. v. 18. Lxx. κληρονομία, Vulg. & alii, *hæreditas, possessio*. R. ירשׁ *hæreditavit, possedit*.

יְרֻשָּׁה f. Lxx. κληρονομία, Vulg. & alii, *hæreditas, possessio*, κλῆρος *sors, hæreditas*. Et Verbaliter, κληρονομέω, κτάομαι, *possideo*. Cum præf. הַיְרֻשָּׁה *hæreditas*. Const. יְרֻשַּׁת idem. Cum præf. & affix. יְרֻשָּׁתוֹ *hæreditas ejus*, m. לִירֻשָּׁתוֹ *in hæreditatem suam*, m. pro (ֻ) cum (וּ), vide Gram. Heb. t. 1. p. 385. c. 1. מִירוּשָּׁתְךָ *ab hæreditate tua*, m. יְרֻשַּׁתְכֶם *hæreditas vestra*, m. R. ירשׁ *hæreditavit, hæres fuit*.

יֵשׁ *est, sunt*, vide infra in יֵשׁ.

ישׁב QAL. Lxx. Aq. Sym. Theod. οἰκέω, κατοικέω, Vulg. & alii, *habito*. Lxx. item, ἐνοικέω *inhabito*, παροικέω (sic etiam alius) *accolo, peregrinor, advena sum*. Lxx. Aq. Sym. Theod. κάθημαι, Lxx. item, καθίζω, καθέζομαι, Vulg. & alii, *sedeo*. Lxx. item, ἐγκάθημαι, ἐγκαθίζω, διακαθίζω *insideo*, διακαθίζομαι *separatim sedeo*, παρακαθίζω, παρακάθημαι, *assideo*, συγκαθίζω, συγκάθημαι *consideo*, μένω *maneo*, καταμένω, παραμένω *permaneo*. Sym. ἐμμένω *immaneo*, παραμένω (Lxx. διαμένω) *permaneo, exspecto*. Lxx. item, τρίβω, διατρίβω (sic etiam Sym.) συντρίβω (Sym. διατρίβομαι) *commoror, conversor*. Lxx. item, καταλύω *diversor*, παύω, καταπαύω, ἡσυχάζω, *quiesco, quiescere facio*, ἀναπαύομαι *requiesco*, καθεύδω *dormio*, βασιλεύω *regno*, κατασκηνόω *habito*, &c.

Praet. 3. p. s. m. יָשַׁב & in pausa יָשָׁב, *sedit, mansit, habitavit*. Cum præfix. וְיָשַׁב *& sedebit, & habitabit*. 3. p. s. f. יָשְׁבָה *sedet*. Cum præf. וְיָשְׁבָה *& sedebit*. 2. p. s. m. יָשַׁבְתָּ *sedisti*. Cum præf. וְיָשַׁבְתָּ, in pausa וְיָשָׁבְתָּ, & expresso ה in fine, וְיָשַׁבְתָּה, Deut. 17. v. 14. cum accentu in penult. ob concursum, *& habitabis*. 2. p. s. f. יָשַׁבְתְּ *sedisti*. Cum præf. וְיָשַׁבְתְּ *& sedisti*. 1. p. s. c. יָשַׁבְתִּי *sedi, habitavi*. Cum præf. וְיָשַׁבְתִּי *& sedi*. 3. p. pl. c. יָשְׁבוּ & in pausa יָשָׁבוּ, *sederunt, habitarunt*. Cum præf. וְיָשְׁבוּ & in pausa וְיָשָׁבוּ, *& habitabunt*. 2. p. pl. m. יְשַׁבְתֶּם *habitastis*. Cum præf. וִישַׁבְתֶּם *& habitabitis*. Pro (ְ) cum (ו), vide Gram. Heb. t. 1. p. 385. c. 1. 1. p. pl. c. יָשַׁבְנוּ *habitavimus*. Cum præf. וְיָשַׁבְנוּ *& habitabimus*.

Ben. s. m. יֹשֵׁב, יוֹשֵׁב, cum præf. הַיֹּשֵׁב, הַיֹּשְׁבִי, & cum (י) paragog. de quo vide

Gram. Heb. t. 1. p. 164. c. 1. וְיוֹשְׁבִי , Lxx. ἔνοικος , πάροικος , Vulg. & alii , *incola* , *habitator.* Alii item , *ſedens* , *habitans.* Cum aliis præf. וְיוֹשֵׁב , וְיֹשֵׁב , & וְהַיֹּשֵׁב , *& ſedens* , *& habitans* , *& permanens* , בְּיוֹשֵׁב *apud habitatorem* , & collective , *apud habitatores* , לְיוֹשֵׁב & לַיּוֹשֵׁב , *ſedenti* , *cum habitatoribus* , מִיּוֹשֵׁב *præ habitatoribus.* Fem. cum præf. וְהַיֹּשֶׁבֶת , ex forma ה præcedente duplici (·) , יוֹשֶׁבֶת , יֹשֶׁבֶת , in pauſa יֹשָׁבֶת , cum præf. הַיּוֹשֶׁבֶת , הַיֹּשֶׁבֶת , cum (י) parag. de quo vide Gram. Heb. tom. 1. p. 164. c. 2. יוֹשַׁבְתִּי , יֹשַׁבְתִּי , & cum præf. הַיֹּשַׁבְתִּי , *ſedens* , *reſidens* , *habitans* , *quæ habitas.* Plur. m. יוֹשְׁבִים , יֹשְׁבִים , cum præf. הַיּוֹשְׁבִים & הַיֹּשְׁבִים , *habitantes* , *ſedentes.* Cum aliis præf. וְיֹשְׁבִים & וְהַיֹּשְׁבִים , *& habitantes* , *& habitatores* , *& ſedentes* , לַיֹּשְׁבִים *habitatoribus.* Conſt. יוֹשְׁבֵי & יֹשְׁבֵי , *habitatores.* Cum præf. וְיֹשְׁבֵי & וְיוֹשְׁבֵי , *& habitatores* , בְּיוֹשְׁבֵי *in habitatores* , וּבְיוֹשְׁבֵי *& in habitatores* , לְיוֹשְׁבֵי *habitatoribus* , וּלְיוֹשְׁבֵי *& habitatoribus* , מִיֹּשְׁבֵי *ex habitatoribus.* Cum præf. & affix. יוֹשְׁבָיו *habitatores ejus* , m. וּלְיוֹשְׁבָיו *& habitatoribus ejus* , m. יוֹשְׁבֶיהָ & יֹשְׁבֶיהָ , *habitatores ejus* , f. וְיֹשְׁבֶיהָ *& habitatores ejus* , f. יוֹשְׁבֵיהֶם *& habitatores earum* (inſularum) , וְיֹשְׁבֵיהֶן *& habitatores earum.* Fem. plur. יוֹשְׁבוֹת & יֹשְׁבוֹת , *habitantes.*

Infin. ex forma perf. יָשֹׁב *ſedendo.* Ex forma imperfecta , quam vide in Gram. Heb. tom. 1. p. 234. c. 1. שֶׁבֶת , *ſedere.* Et ſubſtantive , quo ſenſu ſæpius accipitur ; quare ל ei præfixum modo afficitur (:) quatenus cum nomine ; modo notatur (·) , ut fit ante Infinitivos monoſyllabicos aut penacutos , Lxx. Aq. Sym. κατοίκησις , Lxx. item , κατοικία , κατασκήνωσις , *habitatio.* Lxx. Aq. Sym. item , καθέδρα , Lxx. item , καθίσις , *ſedes* , *cathedra.* Lxx. item , κατοικητήριον *habitaculum* , ἀνάπαυσις *requies* , ἀργία *otium* , αἰσχύνη *pudor* , 2. Reg. 23. v. 7. ubi pro שֶׁבֶת legebant בֹּשֶׁת , trajectis literis ; item , παράκλησις *conſolatio* , Iſai. 30. v. 7. Vulg. & alii item , *ſeſſio.* Cum præf. & in pauſa הַשָּׁבֶת *ſedere* , *ſeſſio* , בְּשֶׁבֶת & בַּשֶּׁבֶת , *in habitando* , *in ſede* , כְּשֶׁבֶת *ſecundum ſedere* , *cum ſediſſet* , *poſtquam ſedit* , לָשֶׁבֶת , לְשֶׁבֶת , & in pauſa לָשָׁבֶת , *ſedere* , *habitare* , *in habitando* , *ad habitandum* , מִשֶּׁבֶת *præ habitare* , *quam ut habitare poſſent.* Cum præf. & aff. שִׁבְתּוֹ *ſedere eum* , *ſeſſio ejus* , cum (·) pro (-) ſub ש , quanvis vox deſinat in ת , vide Gram. Heb. tom. 1. p. 98. c. 2. & p. 354. c. 1. Sic בְּשִׁבְתּוֹ *in ſedere eum* , בְּשִׁבְתּוֹ *cum ſederet ipſe* , לְשִׁבְתּוֹ *ad ſedere eum* , *ad ſeſſionem ejus* , m. שִׁבְתָּהּ *ſedere eam* , שִׁבְתְּךָ & in pauſa שִׁבְתֶּךָ , *ſedere te* , *ſeſſio tua* , m. וְשִׁבְתְּךָ *& ſedere tuum* , *& ſeſſio tua* , m. בְּשִׁבְתְּךָ *in ſedere te* , *in ſeſſione tua* , m. לְךָ לְשִׁבְתְּךָ *ſedere tuo* , *ſeſſioni tuæ* , m. שִׁבְתִּי *ſedere me* , c. בְּשִׁבְתִּי *in reſidendo me* , c. *cum reſiderem* , לְשִׁבְתִּי *ad habitandum* , *ut habitem ego* , c. שִׁבְתָּם *ſedere eos* , *ſeſſio eorum* , בְּשִׁבְתָּם *in habitare eos* , *cum habitarent* , בְּשִׁבְתְּכֶם *in habitando vos* , m. *quando habitabitis* , בְּשִׁבְתֵּנוּ *in ſedendo nos* , c. *quando ſedebamus* , לְשִׁבְתֵּנוּ *ad habitare nos* , *ut habitaremus.*

Imper. 2. p. ſ. m. ex forma imperf. quam vide in Gram. Heb. tom. 1. p. 234. c. 1. שֵׁב , & cum ה paragog. שְׁבָה , *habita* , *ſede* , *reſide.* Cum præf. וְשֵׁב *& ſede* , *& reſide.* 2. p. ſ. f. שְׁבִי *ſede* , *mane.* Cum præf. וּשְׁבִי *& ſede* , *& mane.* 2. p. pl. m. שְׁבוּ , & in pauſa , quæ revocavit (-) motionem primariæ vocis , שֵׁבוּ *ſedete* , *habitate.* Cum præf. וּשְׁבוּ & in pauſa וּשֵׁבוּ , *& ſedete.*

Fut. 3. p. ſ. m. יֵשֵׁב , & cum (·) in fine pro (-) ob retractum accentum in concurſu , vel propter Maqqaph , יֵשֶׁב־ *ſedebit* , *habitabit* , &c. Cum præf. & eodem (·) in fine pro (-) ob retractum accentum vi (ו) convertentis , וַיֵּשֶׁב *& ſedit.* 3. p. ſ. f. תֵּשֵׁב *ſedebit.* Cum præf. & (·) in fine pro (-) eadem de cauſa , וַתֵּשֶׁב *& ſedit* , *& habitavit.* 2. p. ſ. m. תֵּשֵׁב *habitabis* , *permanebis.* 2. p. ſ. f. תֵּשְׁבִי & in pauſa תֵּשֵׁבִי , *habitabis.* 1. p. ſ. c. אֵשֵׁב *ſedebo* , *manebo* , &c. Cum præf. וְאֵשֵׁב , cum ה parag. וְאֵשְׁבָה , & in pauſa וְאֵשֵׁבָה , *& ſedebo* , *& habitabo* , *& ut inhabitem* , וָאֵשֵׁב , & cum ה parag. וָאֵשְׁבָה , *& ſedi* , *& manſi* 3. p. pl. m. יֵשְׁבוּ & in pauſa יֵשֵׁבוּ , *habitabunt* , &c. Cum præf. וְיֵשְׁבוּ *& habitabunt* , וַיֵּשְׁבוּ , & in pauſa וַיֵּשֵׁבוּ , *& ſederunt* , *& habitarunt* , &c.

3. p.

3. p. pl. f. תישבנה, Ezech. 35. v. 9. quam huc referunt nonnulli, vide in Fut. Qal Verbi שוב. 2. p. pl. m. תשבו & in pausa תשבו, *habitabitis*. Cum præfix. ותשבו *& habitastis*. 1. p. pl. c. נשב *habitabimus*. Cum præf. & (ֶ) in fine pro (ֵ) ob accentum à (ו) convertente retractum, ונשב *& habitavimus*.

NIPHAL נושב, Lxx. κατοικίζομαι, Vulg. & alii, *habitor*, *inhabitor*, καταλύομαι, *dissolvor*, Ezech. 26. v. 17. ubi etiam verti potest *habitor*.

Praet. 3. p. s. f. in pausa; quare revocatur (ָ) motio primariæ vocis, ac insuper mutatur in (ָ), נושבה *habitatur*, *habitata est*. 3. p. pl. c. in pausa, quare ש afficitur (ָ) pro (ְ), נושבו *habitantur*. In eadem pausa, cum (ֻ) pro (ו), & literis tertiæ pers. sing. fem. נשבה *habitantur*, Jerem. 22. v. 6. Vide Gram. Heb. t. 1. p. 236. c. 2. Cum præf. ותושבנה *ut inhabitentur*.

Ben. s. f. נושבה & in pausa נושבת, *habitata*. Plur. fem. נושבות, & cum præfix. הנושבות, *habitatæ*.

PIEL ישב, unde 3. p. pl. c. Praet. cum præf. וישבו, Ezech. 25. v. 4. Lxx. καὶ κατασκηνώσουσι *& collocabunt*, *& figent*, Vulg. *& ponent* (tentoria sua).

HIPHIL הושיב, Lxx. Aq. & alius, καθίζω, *sedere facio*, *colloco*. Lxx. item, ἀντικαθίζω *loco*, vel *in locum alterius sufficio*, *pono*, ἐγκαθίζω *colloco in*, κατοικίζω *sedere*, *habitare facio*, τίθημι *pono*, ἀποκαθίστημι *restituo*, &c. Et intransitive, κοιμάομαι *dormio*.

Praet. 3. p. s. m. cum præfix. ה, vices pronominis relativi supplente, ההושיב *qui sedere*, *qui habitare facit*. Cum affix. הושיבני *habitare fecit me*, *collocavit me*, c. 1. p. s. c. הושבתי *habitare feci*. Cum præfix. והושבתי *& habitare faciam*. Cum præf. & affix. והושבתיך *& habitare faciam te*, *& collocabo te*, f. והושבתים, & ex forma mixta ex hoc Verborum imperfectorum genere, & ex quiescentibus Aiin, והושבותים, Zach. 10. v. 6. *& faciam eos habitare*, *& faciam ut habitent*. Vide Gram. Heb. t. 1. p. 257. c. 2. 3. p. pl. c. הושיבו, Esd. 10. v. 18. *cohabitare sibi fecerunt*, Vulg. *duxerant* uxores alienigenas. Sic cum præfixo ה vices pronominis relativi supplente, ההושיבו, ibid. v. 17. *qui cohabitare sibi fecerant*, *qui duxerant*.

Ben. s. m. מושיב, & cum (י) paragog. ex quo & (ִ) adjecto factum est (ִי), מושיבי, Psal. 112. Heb. 113. v. 9. *habitare faciens*. Vide Gram. Heb. tom. 1. p. 239. c. 1.

Infin. cum præf. להושיב *ad collocandum*, *ad habitare faciendum*. Cum præf. & (י) parag. ut supra in Benoni, להושיבי, Psal. 112. Heb. 113. v. 8. *ad collocandum*, S. Hieron. *ut sedere faciat*. Lxx. τοῦ καθίσαι αὐτὸν, Vulg. Lat. *ut collocet eum*, legebant להושיבו, aut pronomen subintellectum expresserunt.

Imper. 2. p. s. m. הושב *habitare fac*, *colloca*. 2. p. pl. m. cum præf. והושיבו *& collocate*. Cum præf. & aff. והושיבוהו *& collocate*, *& sistite eum*.

Fut. 3. p. s. m. cum præf. ויושב, & cum (ֶ) in fine pro (ֵ) ob accentum à (ו) convertente retractum, ויושב & ויושב, *& collocavit*. Cum præf. affix. (י) supervacaneo, aut potius antiqua vocali *e*, & (ֵ) sub ב loco (ְ), ויושיבני, 3. Reg. 2. v. 24. *& collocavit me*; vide Gram. Heb. tom. 1. p. 362. c. 1. ויושיבם *& collocavit*, *& collocat eos*. 2. p. s. m. cum præf. & (ֶ) in fine pro (ֵ) eadem de causa, qua in 3. p. s. m. ותושב *& collocasti*. Cum aff. תושיבני *habitare facies me*, c. 1. p. s. c. cum aff. אושיבך *sedere*, *habitare faciam te*, m. 3. p. pl. m. יושיבו *habitare facient*, *habitabiles efficient*. Cum præf. ויושיבו *& collocarunt*. Cum præf. & aff. ויושיבום, & cum (ֻ) pro (ו), ויושבם, *& collocaverunt eos*. 2. p. pl. m. cum præf. ותושיבו, Esd. 10. v. 10. *& cohabitare fecistis*, Vulg. *& duxistis* uxores alienigenas. 1. p. pl. c. cum præf. & (ֶ) in fine pro (ֵ) ob accentum retractum, ut in 3. p. s. m. ונושב, Esd. 10. v. 2. *& cohabitare fecimus*, Vulg. *& duximus* uxores alienigenas.

HOPHAL הושב, unde 2. p. pl. m. Praet. cum præf. והושבתם, Isai. 5. v. 8. Lxx. μὴ οἰκήσετε, Aq. Sym. ἆρα κατοικηθήσεσθε, Vulg. *numquid habitabitis?* legebant והושבתם in Hiphil. Alii, *& habitatores efficiamini*.

Digitized by Google

FUT. 2. p. s. m. in pausa; quare ש afficitur (ׅ) loco (ַ), תֵּשֵׁב, Isai. 44. v. 26. Lxx. κατοικηθήσῃ, Vulg. & alii, *habitaberis*.

יֶשֶׁבְאָב Mass. *Iéschevâv*, Vulg. *Isbaáb*, nom. proprium Sacerdotis quartæ & decimæ classis, 1. Paral. 24. v. 13. Etym. *sessio*, *habitatio*, vel *conversio*, vel *sufflatio*, vel *captivitas patris*; ab יָשַׁב *sedit*, *habitavit*, vel שׁוּב *converti*, vel נָשַׁב *sufflavit*, vel שָׁבָה *captivum fecit*, & אָב *pater*.

יִשְׁבָּח Mass. *Iischbbâhh*, Vulg. *Jesbá*, nomen propr. filii Esra, 1. Paral. 4. v. 17. Etym. *laus*, vel *laudatio*; à שָׁבַח in Piel, *laudavit*.

יָשֻׁבִי Mass. *Iáschuví*, Vulg. *Jasubitæ*, nom. patronymicum posterorum Jasub, Num. 26. v. 24. Etym. *sessio*, *habitatio*, vel *conversio mea*; ab יָשַׁב *sedit*, *habitavit*, aut שׁוּב *converti*, & aff. 1. p. s. c.

יִשְׁבִּי בְנֹב Mass. *Iischbbí venôv*, Vulg. *Jesbibenób*, nom. proprium gigantis cujusdam Philisthæi, quem occidit David, 2. Reg. 21. v. 16. Etym. *sedens*, aut *convertens*, aut *insufflans*, aut *captivans in prophetia*, vel *loquutione*, vel *germinatione*; ab יָשַׁב *sedit*, aut שׁוּב *convertere*, aut נָשַׁב *insufflare*, aut שָׁבָה *captivare*, בְּ *in*, & נִבָּא *prophetavit*, vel נוּב *germinare*, & metaphorice, *loqui*, vel שׁוּב *convertere*, vel נָשַׁב *insufflare*.

יָשָׁבְעָם Mass. *Ióschovám*, Vulg. *Iesbaám*, & *Iesboám*, nom. propr. 1°. filii Achamoni, 1. Paral. 11. v. 11. 2°. filii Zabdiel, 1. Paral. 27. v. 2. Etym. *conversio*, *sessio*, *insufflatio*, aut *captivitas populi*; à שׁוּב *converti*, יָשַׁב *sedit*, נָשַׁב *insufflavit*, שָׁבָה *captivavit*, & עַם *populus*.

יִשְׁבָּק Mass. *Iischbbáq*, Vulg. *Jesboc*, nomen propr. filii Abrahami ex Cetura, Gen. 25. v. 2. 1. Paral. 1. v. 32. Etym. *vacuus*, vel *evacuatus est*; à בָּקַק *vacuavit*, *evacuavit*, & יֵשׁ *est*. Vel Syriace, *derelinquens*, aut *derelictus*; à שְׁבַק *reliquit*, *dereliquit*.

יָשְׁבְּקָשָׁה Mass. *Ioschbbeqaschâh*, Vulg. *Jesbacassa*, nomen proprium filii Heman, 1. Paral. 25. v. 4. Etym. *requirens*, vel *deprecans est*; à בִּקֵּשׁ *quæsivit*, *requisivit*, *deprecatus est*, & יֵשׁ *est*. Vel *sessio*, *insufflatio*, aut *conversio dura*; ab יָשַׁב *sedit*, נָשַׁב *insufflavit*, aut שׁוּב *converti*, & קָשָׁה *durus*

fuit. Vel *est in duritie*; ab יֵשׁ *est*, בְּ *in*, & eodem Verbo קָשָׁה *durus fuit*.

ישה QAL, unde Verbum substantivum anomalum יֵשׁ, Lxx. ἐστὶ, Vulg. & alii, *est*, εἰσὶ *sunt*. Item, *es*, *estis*; nam hoc Verbum, secundis & tertiis tantum personis gaudet. Lxx. item, ἔχω *habeo*, Gen. 23. v. 8. Cum præf. הֲיֵשׁ, & cum (ַ) in fine pro (ֵ) ob Maqqaph sequens, הֲיֶשׁ־, & cum א pro (י) & (ִ) pro (ֵ), אִם־אִשׁ *si est*, הַאִשׁ, Mich. 6. v. 10. *an est?* Attamen loco Michææ mox laudato Lxx. vertunt, μὴ πῦρ *nunquid ignis?* Vulg. *ignis*; legebant אֵשׁ *ignis*. Cum aliis præf. וְיֵשׁ, & in pausa וַיֵּשׁ, & *est*, שֶׁיֵּשׁ *quod est*. Cum aff. יֶשְׁנוֹ, mutato (ֵ) in (ֶ) pro (ֵ), & cum נ epenthetico, *est ipse*, יֶשְׁךָ *es tu*, m. יֶשְׁכֶם *estis vos*, m. Cum præf. affix. & (ִ) nativa motione, הֲיִשְׁכֶם *an sitis vos?* Mutato (י) in א affectum (ִ) loco (ֵ), אִישׁ, Prov. 18. v. 24. ubi Paraphrastes Chald. אִית *sunt*. Complut. ἀνὴρ, Vulg. *vir*; hanc vocem in communi suo sensu acceperunt. Vacat apud Lxx. Vatic. Vide Gram. Heb. t. 1. p. 372. Mantissa I.

יָשׁוּב Mass. *Iaschoúv*, Vulg. *Jasúb*, nomen proprium 1°. filii Issachar, 1. Paral. 7. v. 1. qui Gen. 46. v. 13. dicitur Job. 2°. filii Isaiæ prophetæ, Isai. 7. v. 3. Etym. *conversio*, *reversio*, vel *habitatio*, aut *sessio*; à שׁוּב *converti*, *reverti*, aut יָשַׁב *sedit*, *habitavit*.

יִשְׁוָה Mass. *Iischvâh*, Vulg. *Jesuá*, nom. proprium filii Aser filii Jacob, Gen. 46. v. 17. 1. Paral. 7. v. 30. Etym. *planities*, *æqualitas*, vel *ponens*, aut *positus*; à שָׁוָה in Qal, *æqualis fuit*, in Piel, *posuit*, *disposuit*.

יְשׁוֹחָיָה Mass. *Ieschóhhaiáh*, Vulg. *Isuhaiá*, nom. proprium viri principis de posteris Simeonis, 1. Paral. 4. v. 36. Etym. *deprimens*, *humilians*; ab שָׁחָה *depressit*, *humiliavit*. Vel *meditatio*, *eloquutio Domini*; à שִׂיחַ *meditari*, *eloqui*, & יָהּ *Dominus*.

יִשְׁוִי Mass. *Iischví*, Vulg. *Jessui*, nom. proprium filii Aser, Gen. 46. v. 17. 1. Paral. 7. v. 30. Etym. eadem ac יִשְׁוָה, quod vide supra, quodque est nomen alterius filii ejusdem Aser.

Digitized by Google

ישוע ,ֵיֵשׁוּעַ Maſſ. *Ieſchoûa*, Vulg. *Jeſua*, *Jeſue*, & *Jeſue*, nomen proprium 1°. Sacerdotis nonæ claſſis, 1. Paral. 24. v. 11. 2°. alterius Sacerdotis tempore Ezechiæ regis Juda, 2. Paral. 31. v. 15. 3°. unius è ducibus Judæorum quando Babylone in Judæam reverſi ſunt, Eſd. 2. v. 2. Etym. *ſalvator*; ab יָשַׁע in Hiph. *ſalvavit*.

ישועה ,יְשׁוּעָה vel יְשֻׁעָה f. Lxx. σωτηρία, σωτήριον, Vulg. & alii, *ſalus*, *ſalutare*. Sym. τὰ καταθύμια *deſiderabilia*, Joſ. 30. v. 15. Lxx. Sym. item, σωτὴρ *ſervator*, *ſalvator*. Alii item, *incolumitas*, *auxilium*, *liberatio*. Cum præf. הַיְשׁוּעָה *ſalus*, וִישׁוּעָה *& ſalus*; pro (יְ) cum (ו), vide Gram. Heb. tom. 1. p. 385. c. 1. בִּישׁוּעָה *in ſalute*; pro eodem (יְ) cum ב, vide ibid. p. 379. c. 2. לִישׁוּעָה *in*, *ad ſalutem*; pro eodem (יְ) cum ל, vide ibid. p. 70. c. 1. Conſt. יְשׁוּעַת *ſalus*. Cum præf. & aff. יְשׁוּעָתוֹ & יְשֻׁעָתוֹ, *ſalus ejus*, m. בִּישׁוּעָתוֹ *in ſalute ejus*, f. וִישׁוּעָתָהּ *& ſalus ejus*, f. יְשׁוּעָתְךָ & in pauſa יְשׁוּעָתֶךָ, *ſalus tua*, m. בִּישׁוּעָתֶךָ in pauſa, *in ſalute tua*, m. וּבִישׁוּעָתְךָ *& in ſalute tua*, m. לִישׁוּעָתְךָ & in pauſa לִישׁוּעָתֶךָ, *ad ſalutem tuam*, m. יְשׁוּעָתֵךְ *ſalus tua*, f. יְשׁוּעָתִי & יְשֻׁעָתִי, *ſalus mea*, c. וִישׁוּעָתִי *& ſalus mea*, c. בִּישׁוּעָתִי *in ſalute mea*, c. יְשׁוּעָתֵנוּ *ſalus noſtra*, c. Plur. יְשׁוּעוֹת ,יְשׁוּעֹת & יְשֻׁעוֹת, *ſalutes*. R. יָשַׁע in Hiph. *ſalvavit*, *ſervavit*.

ישועתה ,יְשׁוּעָתָה & יְשֻׁעָתָה, f. cum duplici terminatione feminina, de qua vide Gram. Heb. tom. 1. p. 50. circa finem. Lxx. σωτηρία, σωτήριον, Vulg. & alii, *ſalus*, ut nomen præced. Alii, *perfecta*, *omnimoda ſalus*. Vide Gram. loco mox laudato. Cum præf. לִישֻׁעָתָה, Pſal. 79. Heb. 80. v. 2. al. 3. Lxx. εἰς τὸ σῶσαι *ad ſalvandum*, Vulg. Lat. *ut ſalvos facias* (nos). Alii, *ad ſalutem*. R. יָשַׁע in Hiph. *ſalvavit*, *ſervavit*.

ישח ,יֶשַׁח m. unde cum præf. affix. & (ֶ) pro (ְ) ſub (י), vide Gram. Heb. t. 1. p. 98. c. 2. וְיֶשְׁחֲךָ, Mich. 6. v. 14. Vulg. & alii, *& depreſſio*, *& humiliatio tua*, m. quaſi à R. שָׁחָה aut שׁוּחַ, *deprimi*, *humiliari*. Lxx. Vatic. καὶ συσκοτάσει *& contenebreſcet*. Mſ. Alex. καὶ σκοτάσει *& tenebreſcet*; ſpectabant ut futurum. Aq. καὶ καταφυτεύσω *& plantabo*.

Sym. καὶ διαφθερεῖς *& corrumpes*; quaſi à שָׁחַת *corrupit*. Verum has Aq. & Sym. lectiones ab amanuenſibus vitiatas arbitror.

ישט QAL, unde HIPHIL הוֹשִׁיט, ex quo 3. p. ſ. m. Fut. יוֹשִׁיט, Eſth. 4. v. 11. Lxx. ἐκτείνῃ *extenderit*. Vulg. *tetenderit*. Alii, *porrexerit*.

Fut. 3. p. ſ. m. cum (ֶ) in fine pro (ִ) ob accentum à (ו) converſivo retractum, וַיּוֹשֶׁט, Eſth. 8. v. 4. Lxx. καὶ ἐξέτεινε *& extendit*. Vulg. *& protendit*. Hoc Verbum Chaldaïcum potius eſt quam Hebraïcum.

ישי ,יִשַׁי pro אִישַׁי Maſſ. *Iiſchâi*, Vulg. *Iſai* & *Jeſſè*, nom. propr. patris Davidis, 1. Reg. 16. v. 3. 1. Paral. 2. v. 12. Ruth. 4. v. 17. Iſai. 11. v. 10. Etym. *munus*; ex יֵשׁ idem. Vel *ens*, aut *exiſtens*; ab יֵשׁ *eſt*, &c.

ישיה ,יִשִּׁיָּה Maſſ. *Iiſchſchiiâh*, Vulg. *Jeſiá*, & *Jeſué*, nom. propr. 1°. filii Izrahia, 1. Paral. 7. v. 3. 2°. unius ex Iſraëlitis, qui uxores alienas, quas duxerant, repudiarunt. Eſd. 10. v. 31. Etym. *eſt Dominus*; ex יֵשׁ *eſt*, & יָהּ *Dominus*.

ישימאל ,יְשִׂימִאֵל al. יְשִׂימָאֵל, Maſſ. *Ieſchímiél*, aut *Ieſimiél*, Vulg. *Iſmiél*, nomen propr. viri principis è poſteris Simeonis, 1. Paral. 4. v. 36. Etym. *nomen* vel *nominatio Dei*; ex שֵׁם *nomen*, & אֵל *Deus*.

ישימן ,יְשִׁימֹן & יְשִׁמֹן, m. Lxx. Sym. ἔρημος, Vulg. & alii, *ſolitudo*, *deſertum*, *deſertus locus*. Aq. ἠφανισμένη (ſupple χώρα) *deſolata*, *vaſtata* (regio). Lxx. item adjective, ἄνυδρος *inaquoſus*, *aqua carens*. Alii item, *vaſtitas*, *vaſtatio*. Cum præf. הַיְשִׁימֹן & הַיְשִׁמֹן, *ſolitudo*, *deſertum*, בִּישִׁימֹן *in ſolitudine*. Pro (יְ) ſub ב, vide Gram. Heb. t. 1. p. 379. col. 2. Rad. יָשַׁם *deſolatus*, *vaſtatus eſt*.

ישימון ,יְשִׁימוֹן Maſſ. *Ieſchimón*, Vulg. *Jeſimón*, nom. proprium loci in Tribu Juda, ad Occidentem deſerti Maon prope montem Carmelum, 1. Reg. 23. v. 24. Vulg. ibid. v. 19. appellative accepit, tranſtulitque, *deſertum*. Etym. *ſolitudo*, *deſertum*, vide nomen præced.

ישימן ,יְשִׁימֹן *ſolitudo*, vide ſupra in nomine appellativo יְשִׁימֹן.

ישימות ,יְשִׁימוֹת, unde cum præf. הַיְשִׁימוֹת, nomen propr. civitatis in campeſtribus Moab,

Digitized by Google

quæ poſtea ceſſit Tribui Ruben, Num. 33. v. 49. &c. Semper jungitur cum nomine בֵּית *domus*. Vide itaque בֵּית הַיְשִׁימוֹת, ſupra col. 221.

יְשִׁישׁ vide infra in יָשִׁישׁ, col. 864.

יְשִׁישַׁי Maſſ. *Ieſchiſchái*, Vulg. *Jeſiſái*, nom. proprium filii Jeddo filii Buz, 1. Paral. 5. v. 14. Etym. *decrepitus*; à יָשִׁישׁ idem. Vel *exſultans, lætabundus*; à שׂוּשׂ *exſultare, lætari*. Vel *eſt munus*; ab יֵשׁ *eſt*, & שַׁי *munus*.

ישם QAL. Lxx. ἀφανίζομαι *deleor, è conſpectu removeor*, ἐρημόομαι, Vulg. & alii, *vaſtor, deſolor, in ſolitudinem redigor*. Affinitatem habet cum אָשַׁם, נָשַׁם & שָׁמַם, quæ vide ſuis locis.

Fut. 3. p. ſ. f. תֵּשַׁם & in pauſa תֵּשָׁם, *vaſtabitur, deſolabitur*. Cum præf. וַתֵּשַׁם *& deſolata eſt*. 3. p. pl. f. in pauſa; quare שׁ afficitur (ָ) pro (ַ), תֵּישַׁמְנָה *deſolabuntur, demolientur*, ex forma יֵשַׁם.

יִשְׁמָא Maſſ. *Iiſchmá*, Vulg. *Jeſemá*, nom. propr. filii Etam, 1. Paral. 4. v. 3. Etym. *vaſtitas, deſolatio*; ab יָשַׁם *vaſtatus, deſolatus eſt*. Vel *poſitus*; à שׂוּם *ponere*. Vel *nominatus*; à שֵׁם *nomen*.

יִשְׁמָעֵאל Maſſ. *Iiſchmaël*, Vulg. *Iſmaël*, & *Iſmahél*, nomen propr. 1°. filii Abrahami ex Agar ancilla, Gen. 16. v. 11. 2°. filii Nathaniæ, 4. Reg. 25. v. 25. 3°. filii Aſel, 1. Paral. 8. v. 38. & cap. 9. v. 44. Etym. *exauditio Dei*; à שָׁמַע *audivit, exaudivit*, & אֵל *Deus*.

יִשְׁמְעֵאלִים Maſſ. *Iiſchmeelím*, Vulg. *Iſmaëlitæ*, nomen patronymicum poſterorum Iſmaël, Gen. 37. v. 25. quos Agarenos & Saracenos vocant; quique Arabiam felicem ac petræam incoluerunt. Etym. eadem ac nominis præced.

יִשְׁמַעְיָה & יִשְׁמַעְיָהוּ, Maſſ. *Iiſchmaiá*, & *Iiſchmaiáhou*, Vulg. *Jeſmaiás* & *Samaiá*, nom. propr. 1°. viri fortiſſimi, qui Davidem, cum Abſalomum fugeret, ſequutus eſt, 1. Paral. 12. v. 4. 2°. filii Abdiæ, ibid. cap. 27. v. 19. Forte unus idemque eſt. Etym. *audiens Dominum*, vel *obediens Domino*; à שָׁמַע *audivit, obedivit*, & יָהּ *Dominus*.

יִשְׁמְעֵאלִי Maſſ. *Iiſchmeelí*, Vulg. *Iſmaëlites*, 1. Paral. 27. v. 30. idem nomen patronymicum ac ſuperius יִשְׁמְעֵאלִים, ſed ſingulare, & ſine א, quod perperam à Maſſorethis reſectum eſt quaſi fuiſſet antiqua vocalis *e*.

יִשְׁמְרַי Maſſ. *Iiſchmerái*, Vulg. *Jeſamari*, nomen proprium filii Elphaal, 1. Paral. 8. v. 18. Etym. *cuſtos*, vel *cuſtodia*; à שָׁמַר *cuſtodivit*.

ישן QAL. Lxx. Aq. Sym. Theod. ὑπνόω, Lxx. Sym. item, καθεύδω, Vulg. & alii, *dormio*, proprie ſomno continuo, profundo, & veternoſo. Lxx. item, κοιμάομαι *cubo*.

Praet. 1. p. ſ. c. יָשַׁנְתִּי *dormivi*. 3. p. pl. c. cum præf. וְיָשְׁנוּ *& dormient*.

Ben. ſ. m. ex altera forma quam vide in Gram. Heb. t. 1. p. 164. c. 1. 407. c. 2. num. VI. יָשֵׁן, Lxx. Theod. καθεύδων, Lxx. item, ὑπνῶν *dormiens*. Lxx. item ſubſtant. ὕπνος *ſomnus*, Oſe. 7. v. 6. ubi legebant יָשֵׁן. Cum præf. כְּיָשֵׁן *ſicut dormiens*. Fem. יְשֵׁנָה *dormiens* (ego ſum), *dormio*. Plur. m. יְשֵׁנִים *dormientes*. Conſt. & cum præf. מִיְּשֵׁנֵי *è dormientibus*, Dan. 12. v. 2. ubi מ afficitur (ִ) pro (ֵ) & dagh. in litera ſeq. vide Gram. Heb. tom. 1. p. 70. c. 2. Præterea (ְ) ultimæ remanſit ob (ִ) ſubintellectum aut potius contractum ſub מ, vide eandem Gram ibid. p. 93. c. 2. fin.

Infin. יְשֹׁן, unde cum præfixo ל affecto (ִ) loco (ְ) & (ִ) ſub (י); vide Gram. Heb. tom. 1. p. 70. c. 1. 148. c. 1. לִישֹׁן *dormire*.

Fut. 3. p. ſ. m. in pauſa, quæ mutavit (ַ) in (ָ), יִישָׁן *dormiet*. Cum præf. וַיִּישַׁן & in pauſa וַיִּישָׁן, *& dormivit*. 2. p. ſ. m. תִּישַׁן *dormies*. 1. p. ſ. c. אִישַׁן *dormiam*. Cum præf. & in pauſa וְאִישָׁן, & cum ה parag. & in eadem pauſa וְאִישָׁנָה, *& dormiam*. 3. p. pl. m. יִשְׁנוּ, Prov. 4. v. 16. *dormient, dormiunt*, excluſo (י) radicali, pro יִישְׁנוּ.

NIPHAL נוֹשַׁן, Lxx. in alia ſignificatione, παλαιόομαι *inveteraſco, vetus fio*, ſic etiam recentiores; χρονίζω *tardo*, Vulg. *moror*.

Praet. 2. p. pl. m. cum præf. וְנוֹשַׁנְתֶּם, Deut. 4. v. 25. *& inveterati, & morati fueritis, & tardaveritis*.

Digitized by Google

Ben. f. m. נוֹשָׁן, Levit. 26. v. 10. *inveteratum.* Lxx. παλαιὰ, Vulg. *vetera.* Fem. ex forma ה præcedente duplici (-), נוֹשֶׁנֶת, Levit. 13. v. 10. al. 11. Lxx. παλαιουμένη *inveterata*, *antiqua*, Vulg. *vetustissima.*

PIEL יִשֵּׁן, unde 3. p. f. f. Fut. cum præf. & aff. וַתְּיַשְּׁנֵהוּ, Judic. 16. v. 19. Lxx. καὶ ἐκοίμισεν αὐτὸν, Vulg. & alii, *& dormire eum fecit.*

יָשָׁן m. Lxx. ἀρχαῖος *antiquus*, παλαιὸς, Vulg. & alii, *vetus.* Et in neutro plur. παλαιὰ, Levit. 26. v. 10. *vetera*, Vulg. *vetustissima.* Cum præf. וְיָשָׁן *& vetus.* Fem. יְשָׁנָה *vetus.* Plur. m. pro neutro positum, יְשָׁנִים *vetera.* R. יָשַׁן in Niphal, *inveteratus est*, *vetus fuit.*

יָשֵׁן *dormiens*, vide supra in Benoni Qal verbi radicalis יָשֵׁן *dormivit.*

יָשֵׁן Mass. *Iaschén*, Vulg. *Jassén*, 2. Reg. 23. v. 32. nomen proprium viri, qui 1. Paral. 11. v. 33. al. 34. dicitur הָשֵׁם *Hascém*, Vulg. *Assém.* Etym. *dormiens* vel *antiquus*; ab יָשֵׁן in Qal, *dormivit*, in Niphal, *vetus*, *antiquus fuit*, *inveteratus est.*

יְשָׁנָה Mass. *Ieschanáh*, Vulg. *Jesaná*, nomen propr. civitatis, quam Abia eripuit Jeroboamo, 2. Paral. 13. v. 19. Ea nonnullis videtur fuisse in Tribu Ephraim. Etym. *vetus* aut *dormiens.* Vide nomen præced.

ישע QAL, unde NIPHAL נוֹשַׁע, Lxx. σώζομαι, διασώζομαι, Vulg. & alii, *servor*, *salvor*, *adjuvor*, &c. Et transitive, σώζω *servo*, *salvo.*

Praet. 3. p. f. m. נוֹשַׁע *servatus est.* 2. p. pl. m. cum præf. וְנוֹשַׁעְתֶּם *& servabimini.* 1. p. pl. c. in pausa; quare ש afficitur (-) loco (-), נוֹשָׁעְנוּ *servati sumus.*

Ben. f. m. נוֹשָׁע *servatus*, *salvatus.* Cum præfix. וְנוֹשָׁע, Zach. 9. v. 9. Lxx. καὶ σώζων *& salvans.* Vulg. *& salvator.* Alii, *& servatus.* Hic participium istud melius active sumitur, quæ interdum est etiam conjugationis hujus potestas. Vide Gram. Heb. tom. 1. p. 132. c. 1.

Imper. 2. p. f. m. cum præf. וְהִוָּשְׁעוּ *& servamini*, *& servabimini.*

Fut. 3. p. f. m. יִוָּשַׁע, & 3. p. f. f. תִּוָּשַׁע, *servabitur.* 2. p. f. f. in pausa, quæ revocavit (-) motionem primariæ vocis, תִּוָּשֵׁעַ *servaberis.* 1. p. f. c. אִוָּשֵׁעַ *servabor*, cum (·) sub א loco (-), vide Gram. Heb. t. 1. p. 237. c. 2. fin. Sic cum præf. וְאִוָּשֵׁעַ *& servabor*, *& salvus ero.* Cum præf. ה parag. & in pausa; quare remanet (-), אִוָּשֵׁעָה *& servabor.* 2. p. pl. m. cum ן parag. unde revocatur (-) motio primariæ vocis, תִּוָּשֵׁעוּן *servabimini.* 1. p. pl. c. cum præfix. וְנִוָּשֵׁעַ, & cum ה parag. ac in pausa וְנִוָּשֵׁעָה, *& servabimur*, *& salvi erimus.*

HIPHIL הוֹשִׁיעַ, Lxx. Aq. Sym. Theod. σώζω, Lxx. item, ἀνασώζω, διασώζω, Vulg. & alii, *servo*, *salvo*, *salvum facio.* Lxx. item, ἀμύνομαι (Sym. ἐκδικέω) *ulciscor*, *vindico*, βοηθέω *auxilior*, εἰσακούω *exaudio*, ἐξαιρέω *eripio*, ῥύομαι *libero.* Et substantive, σωτηρία, σωτήριον, *salus.* Construitur cum dativo & accusativo.

Praet. 3. p. f. m. הוֹשִׁיעַ *servavit.* Cum præf. & (·) pro (ˑ), וְהוֹשִׁעַ, & cum (-) in fine, וְהוֹשַׁע, 1. Reg. 25. vv. 26. 33. *& servet*, *& servavit.* Forte hoc (-) ibi mendosum est pro (·). Vel est Infinitivus pro Præterito. Vide Gram. Heb. t. 1. p. 539. c. 1. 2. Cum aff. הוֹשִׁיעוֹ *servavit eum*, הוֹשִׁיעָם *servavit eos.* Cum præf. & affix. וְהוֹשִׁיעָם *& servavit eos.* 3. p. f. f. הוֹשִׁיעָה *servavit.* 2. p. f. m. הוֹשַׁעְתָּ *servasti.* Cum præf. וְהוֹשַׁעְתָּ *& servabis.* Cum aff. הוֹשַׁעְתָּנוּ *servasti nos*, c. 1. p. f. c. cum præf. וְהוֹשַׁעְתִּי, & cum accentu in ultima ob (ו) convertens extra pausam, וְהוֹשַׁעְתִּי, *& servavi*, *& servabo.* Cum præf. & aff. וְהוֹשַׁעְתִּיךְ *& servabo te*, m. וְהוֹשַׁעְתִּים *& servabo eos.* 2. p. pl. m. הוֹשַׁעְתֶּם *servastis.*

Ben. f. m. מוֹשִׁיעַ & מוֹשִׁעַ, *servans.* Lxx. σωτὴρ, Vulg. & alii, *salvator.* Et substantive, σωτηρία *salus.* Cum præf. הַמּוֹשִׁיעַ *salvator*, וּמוֹשִׁיעַ *& salvator*, לְמוֹשִׁיעַ *in salvatorem*, *salvator.* Cum affix. מוֹשִׁיעוֹ *salvator ejus*, m. מוֹשִׁיעֲךָ, & in pausa מוֹשִׁיעֶךָ, *salvator tuus*, m. מוֹשִׁיעֵךְ *salvator tuus*, f. מוֹשִׁיעִי *salvator meus*, c. מוֹשִׁיעָם *salvator eorum.* Plur. m. מוֹשִׁיעִים *salvatores.*

Infin. הוֹשִׁיעַ *servare.* Cum præf. וְהוֹשִׁיעַ *& servando*, לְהוֹשִׁיעַ *ad servandum*, *ad salvandum*, וּלְהוֹשִׁיעַ *& ad salvandum*, מֵהוֹשִׁיעַ *à salvando*, *ut non salvet.* Cum præf. & aff.

Digitized by Google

לְהוֹשִׁיעָהּ *ad salvandam eam*, לְהוֹשִׁיעֲךָ & in pausa לְהוֹשִׁיעֶךָ, *ad salvandum te*, m. לְהוֹשִׁיעֵנִי *ad salvandum me*, c.

IMPER. 2. p. f. m. הוֹשַׁע, & cum ה parag. הוֹשִׁיעָה, *serva*. Cum præf. & eod. ה parag. וְהוֹשִׁיעָה *& serva*. Cum præf. & aff. הוֹשִׁיעֵנִי *serva me*, c. הוֹשִׁיעֵנִי & וְהוֹשִׁיעֵנִי, *& serva me*, c. הוֹשִׁיעֵנוּ *serva nos*, וְהוֹשִׁיעֵנוּ *& serva nos*, c.

FUT. 3. p. f. m. יוֹשִׁיעַ, יוֹשַׁע, יֹשַׁע, & servato ה characterist. de quo vide Gram. Heb. t. 1. p. 240. c. 1. 408. c. 1. num. IX. יְהוֹשִׁיעַ, 1. Reg. 17. v. 47. Psal. 115. Heb. 116. v. 6. *servabit*. Cum præf. וַיּוֹשַׁע *& servabit*, וַיּוֹשַׁע, & וַיֹּשַׁע, *& servavit*. Cum præf. & affix. יוֹשִׁיעֵנוּ *servabit eum*, וְיוֹשִׁיעֶךָ *& servabit te*, m. יוֹשִׁיעֵךְ *servabit te*, f. יוֹשִׁיעֵנִי *servabit me*, c. וְיוֹשִׁיעֵנִי *& servabit me*, c. יוֹשִׁיעֵם *servabit eos*, וְיוֹשִׁיעֵם *& servabit eos*, וַיּוֹשִׁיעֵם *& servavit eos*, וַיּוֹשִׁעָן, Exod. 2. v. 17. cum (ּ) pro (ִ), vide Gram. Heb. t. 1. p. 362. c. 1. *& servavit eas*, וְיֹשַׁעֲכֶם, Isai. 35. v. 4. cum (ֲ) pro (ִי) accelerandæ pronuntiationis gratia, vide Gram. ibid. *& servabit vos*, m. יוֹשִׁיעֵנוּ & יֹשִׁעֵנוּ, *servabit nos*, c. וְיוֹשִׁיעֵנוּ *& servabit nos*, c. 3. p. f. f. תּוֹשִׁיעַ *servabit*. Cum præf. וַתּוֹשַׁע *& servavit*. Cum præf. & aff. תּוֹשִׁיעֵנִי *servabit me*, c. וְתוֹשִׁיעֵנִי *& servabit me*, c. 2. p. f. m. תּוֹשִׁיעַ *servabis*. Cum præf. וְתוֹשִׁיעַ *& servabis*. Cum aff. תּוֹשִׁיעֵנִי *servabis me*, c. תּוֹשִׁיעֵנוּ *servabis nos*, c. 1. p. f. c. אוֹשִׁיעַ *servabo*. Cum præf. & ה parag. וָאוֹשִׁיעָה *& servavi*. Cum affix. אוֹשִׁיעֲךָ *servabo te*, f. 3. p. pl. m. יוֹשִׁיעוּ *servabunt*. Cum præf. & affix. יוֹשִׁיעֻךָ *servabunt te*, m. וְיוֹשִׁיעֲךָ cum (ֻ) pro (וּ), *& servabunt te*, m. וְיוֹשִׁיעוּם *& servabunt eos*, וַיּוֹשִׁיעוּם *& servarunt eos*. 2. p. pl. m. cum ן paragog. תּוֹשִׁיעוּן *servabitis*.

יֵשַׁע, & cum (ֶ) sub (י),

יֶשַׁע, m. Lxx. Aq. Sym. Theod. V^a. & VI^a. editt. σωτηρία, Vulg. & alii, *salus*. Lxx. item, σωτήριον, Vulg. *salutare*. Lxx. item, σωτὴρ *salvator*, ἔλεος *misericordia*. Et Verbaliter, σώζω (sic etiam Sym. & Theod.) *salvo*. Alius, ῥύομαι *eruo*, *libero*. Alii item, *incolumitas*, *auxilium*. Cum præf. בְּיֵשַׁע *in salute*, מִיֵּשַׁע *à salute*, לְיֵשַׁע, Habac. 3. v. 13. יָצָאתָ לְיֵשַׁע עַמֶּךָ לְיֵשַׁע אֶת־מְשִׁיחֶךָ, Lxx. ἐξῆλθες εἰς σωτηρίαν λαοῦ σου, τοῦ σῶσαι τὸν Χριστόν σου, al. τοὺς Χριστούς σου, *egressus es in salutem populi tui, ut salvares Christum tuum*, al. *Christos tuos*. Sic etiam Sym. & Theod. teste S. Hieron. comment. in h. l. tom. 3. nov. edit. col. 1633. Aq. V^a. edit. ἐξῆλθες εἰς σωτηρίαν λαοῦ σου, εἰς σωτηρίαν σὺν Χριστῷ σου, Vulg. *egressus es in salutem populi tui, in salutem cum Christo tuo*. VI^a. edit. ἐξῆλθες τοῦ σῶσαι τὸν λαόν σου διὰ Ἰησοῦν τὸν Χριστόν σου, *egressus es ut salvares populum tuum per Jesum Christum tuum*, pro secundo לְיֵשַׁע legebat לְיֵשׁוּעַ *per*, vel *propter Jesum*. Alius, ἀνεφάνης ἐπὶ σωτηρίᾳ τοῦ λαοῦ σου, ῥύσασθαι τοὺς ἐκλεκτούς σου, *apparuisti super* vel *pro salute populi tui, ad liberandum electos tuos*. S. Hieron. loco supra laudato observat Aquilam licet Judæum Christiane; Theodotionem vero & Symmachum semichristianos Judaïce transtulisse: auctorem vero VI^æ. editionis mysterium prodidisse, nempe fidei Christianæ. Cum præf. & aff. יִשְׁעוֹ *salus ejus*, m. יִשְׁעֲךָ & in pausa יִשְׁעֶךָ, *salus tua*, m. וְיִשְׁעֲךָ *& salus tua*, m. Psal. 84. Heb. 85. v. 8. ubi (ׁ) afficitur (ֶ) pro (ְ); quia hæ duæ motiones facile invicem permutantur; vide Gram. Heb. tom. 1. p. 98. c. 2. ubi similia ponuntur exempla. יִשְׁעֵךְ *salus tua*, f. יִשְׁעִי *salus mea*, c. וְיִשְׁעִי *& salus mea*, c. יִשְׁעֵנוּ *salus nostra*, c. R. יָשַׁע in Hiph. *salvavit*.

יְשׁוּעָה f. vide in יְשׁוּעָה, supra col. 853.

יִשְׁעִי Mass. *Iischí*, Vulg. *Jesí*, nom. propr. 1°. filii Apphaim filii Nadab filii Semei filii Onam, 1. Paral. 2. v. 31. & c. 4. v. 20. 2°. patris Phaltiæ, 1. Paral. 4. v. 42. & cap. 5. v. 24. Etym. *salus mea*; ab יֵשַׁע *salus*, & aff. 1. p. f. c.

יְשַׁעְיָה, & cum syllabica adjectione

יְשַׁעְיָהוּ Mass. *Ieschaiáh* & *Ieschaiáhou*, Vulg. *Jesaiás*, *Isaiá*, *Jeseiá*, & *Isaiás*, nomen proprium 1°. cantoris octavæ classis, 1. Paral. 25. v. 15. 2°. viri è posteris Benjamin, Nehem. 11. v. 7. 3°. prophetæ qui inter majores primum locum obtinet, Isai. 1. v. 1. 4°. filii Phaltiæ, 1. Paral. 3. v. 21. Etym. *salus Domini*; ab יֵשַׁע aut יֶשַׁע, *salus*, & יָהּ vel יָהוּ, *Dominus*.

Digitized by Google

יִשְׁפְּחוּ f. vide in יִשְׁפָּה, supra col. 853.

יִשְׁפָּא Mass. *Iischpá*, Vulg. *Jesphá*, nomen propr. filii Bariæ, 1. Paral. 8. v. 16. Etym. *jaspis*, *lapis pretiosus*; ab יָשְׁפֵה aut יָשְׁפָה, idem. Vel *est hîc*; ab יֵשׁ *est*, & פֹּא vel פֹּה, *hîc*. Vel *conterens*; à שָׁפָה in Niph. *contritus est*. Vel denique, *labium*; à שָׂפָה idem.

יָשְׁפֵה aut יָשְׁפָה, m. unde cum præf. וְיָשְׁפֵה, Exod. 28. v. 20. cap. 39. v. 13. Ezech. 28. v. 13. Lxx. ἰασπις *& jaspis*, vocem Hebraicam retinuisse videntur. Vulg. *& beryllus*. Jonathan וּפַנְטֵרִי *& pantherinus lapis*, à variis coloribus aut maculis quibus instar pantheræ respergitur. Targum Jerosol. וּמַרְגָּלִיתָא *& margarita*. Rad. יָשַׁף inusit.

יִשְׁפָּן Mass. *Iischpán*, Vulg. *Jesphám*. mendose pro *Jesphán*, nomen proprium filii Sesac, 1. Paral. 8. v. 22. Etym. *cuniculus*; à שָׁפָן idem. Vel *absconditus*, *confractus*; à שָׁפַן *abscondere*, *conterere*.

יָשַׁר QAL. Lxx. Sym. Theod. ἀρέσκω, - Vulg. & alii, *placeo*. Lxx. item, εὐδοκέω *complaceo*, εὐθύνομαι *rectus sum*, *dirigor*, κατευθύνω *dirigo*, *rectà eo*. Alii, *rectus sum* vel *videor*, aut in neutro, *rectum esse* vel *videri*. Alii item, *æquus*, *planus sum*. Cum hoc Verbum *placere* significat, construitur vulgo cum בְּ & nomine עֵינַיִם *oculi*.

PRAET. 3. p. f. m. יָשַׁר *rectum est*. 3. p. f. f. יָשְׁרָה *recta est*. 3. p. pl. c. יָשְׁרוּ *recta*, *bona visa sunt*, *placuerunt* (civitates).

FUT. 3. p. f. m. יִישַׁר *rectum erit*, *placebit*. Cum præf. וַיִּשַׁר & וַיִּישַׁר, *& rectum fuit*, *& placuit*. Cum aff. יְשָׁרֵהוּ, Job. 37. v. 3. *dirigit illud* (tonitru). Lxx. ἡ ἀρχὴ αὐτοῦ *imperium*, *principatus ejus*; legeb. יָשַׂר הוּא, à שָׂרַר *principatum tenere*. Vulg. & R. Salomon, *ipse considerat*; legebant יָשׁוּר הוּא, à שׁוּר *contemplari*, *considerare*. Vide Gram. Heb. tom. 2. p. 161. c. 1. 3. p. f. f. cum præf. וַתִּישַׁר *& rectum visum est*, *& placuit*. 3. p. pl. c. partim masculina, ut patet ex (י) charact. partim feminina, quod indicat terminatio נָה; & cum daghésch in שׁ ad compensandum (י) radicale ejectum; vide Gram. Heb. t. 1. p. 169. c. 1. 236. c. 2.

וַיִּשַּׁרְנָה, 1. Reg. 6. v. 12. *& recta contenderunt* (vaccæ).

PIEL יִשַּׁר, Lxx. κατευθύνω, κατορθόω, Vulg. & alii, *dirigo*, *rectifico*, εὐθὺ ποιέω *rectum facio*. Alii item, *recta deduco*, *eo*, *contendo*. Item, *ut recta probo*, *approbo*. Item, *æquo*, *complano*,

PRAET. 1. p. f. c. in pausa; quare שׁ afficitur (ֵ) loco (ַ), יִשַּׁרְתִּי, *direxi*, *recta pronuntiavi*.

BEN. pl. m. cum præfix. הַמְיַשְּׁרִים *rectà euntes*.

IMPER. 2. p. pl. m. יַשְּׁרוּ, Isai. 40. v. 3. *dirigite*. Sym. ὁμαλίσατε *æquate*, *complanate*. Lxx. εὐθείας ποιεῖτε, Vulg. Lat. *rectas facite*.

FUT. 3. p. f. m. יְיַשֵּׁר, & (ֶ) in (ֵ) converso ob Maqqaph sequens, יְיַשֶּׁר־, *diriget*. Cum præfix. וַיְיַשְּׁרֵם *& direxit eas* (aquas). 3. p. f. f. תְּיַשֵּׁר *diriget*. 1. p. f. c. אֲיַשֵּׁר *æquabo*, *complanabo*.

PUAL יֻשַּׁר, unde PAOUL f. m. מְיֻשָּׁר, 3. Reg. 6. v. 35. *rectificatum*, Lxx. κατα-γομένον *ductum*, *ductile* (aurum). Vulg. juncta hac voce cum præcedenti זָהָב *aurum*, interpretatur *laminas aureas*.

HIPHIL הוֹשִׁיר, unde 3. p. f. m. PRAET. in forma perfecta, secundum Massorethas, הַיְשַׁר, Psal. 5. v. 9. & in forma imperfecta secundum literas consonantes, sive כְּתִיב, הוֹשַׁר, sive הַוְשַׁר Syriace, Lxx. Aq. Theod. κατεύθυνον, Vulg. Lat. S. Hieron. & alii, *dirige*. Sym. ὁμάλισον *complana*; sic etiam recentiores.

FUT. 3. p. pl. m. in forma perfecta, יַיְשִׁרוּ, Prov. 4. v. 25. *dirigant* (visum scilicet), Vulg. *præcedant*, Lxx. νευέτω (τὰ βλέφαρά σου) *inclinent* (palpebræ tuæ), h. e. respiciant oculi tui, per metonymiam continentis pro contento; non enim palpebræ respiciunt, sed oculi, qui in iis continentur.

יָשָׁר adject. m. Lxx. Aq. & alius, εὐθὺς, Aq. item & alius, εὐθὴς, Lxx. item & Aq. ὀρθὸς, Lxx. item, ὀρθιος, Vulg. & alii, *rectus*. Lxx. item & Sym. ἀρεστὸς *gratus*. Lxx. item, ἀληθινὸς *verus*, ἀνδρεῖος *virilis*, *fortis*, βελτίων *melior*, δίκαιος *justus*, καλὸς *pulcher*, ὅσιος *sanctus*, κατευθύνων, κατορ-

θῶν, *dirigens*, *rectificans*, ἐκτεταμένος *extensus*. Et substant. ἀλήθεια *veritas*, εὐθύτης *rectitudo*, &c. Forte pro יָשָׁר legebant יֹשֶׁר, de qua voce mox. Alii item, *æquum*, *rectum*. Cum præf. הַיָּשָׁר *rectus*, *rectum*, וְהַיָּשָׁר & וְיָשָׁר, *& rectus*, *& rectum*, וּכְיָשָׁר *& sicut rectum*. Const. יְשַׁר *rectus*. Femin. יְשָׁרָה, & cum præf. הַיְשָׁרָה, *recta*, *rectum*, וְהַיְשָׁרָה *& recta*. Const. & cum præfix. וּבְיִשְׁרַת, 3. Reg. 3. v. 6. Lxx. καὶ ἐν εὐθύτητι *& in rectitudine*. Hinc nonnullis est substantivum formæ צְדָקָה. Plur. m. יְשָׁרִים *recti*. Cum præf. וִישָׁרִים *& recti*, pro (וְ) cum (וּ), vide Gram. Heb. t. 1. p. 385. c. 1. לַיְשָׁרִים *rectis*, וְלַיְשָׁרִים *& rectis*; pro (לְ) cum ל, vide eand. Gram. ibid. p. 70. c. 1. Const. יִשְׁרֵי *recti*. Cum præf. לִישְׁרֵי *rectis*, וְלִישְׁרֵי *& rectis*. Plur. fem. יְשָׁרוֹת, Ezech. 1. v. 23. Vulg. *recta*, Lxx. ἐκτεταμέναι *extensæ*. R. יָשַׁר *rectus fuit*, &c.

יֵשֶׁר Mass. *Iéscher*, Vulg. *Jáser*, nom. propr. filii Caleb, 1. Paral. 2. v. 18. Etym. *rectus*, aut *rectitudo*; ab יָשַׁר *rectus fuit*.

יֹשֶׁר, &, secundum exemplaria quædam, יוֹשֶׁר, m. Lxx. Aq. Sym. Theod. εὐθύτης *rectitudo*. Lxx. item, ἁπλότης *simplicitas*, ὁσιότης *sanctitas*, μέμψις *accusatio*, *objurgatio*. Et adjective, Lxx. Aq. Theod. εὐθὺς, Lxx. item, ὀρθὸς, *rectus*. Lxx. item, ἀληθινὸς *verus*, δίκαιος *justus*, καθαρὸς *purus*. Sym. item, ἁπλοῦς *simplex*. Alii item, *æquitas*, *rectum*. Cum præfix. וָיֹשֶׁר *& rectum*, *& æquum*, *& æquitas*. (ו) afficitur (ָ) quia duo nomina conjungit, quorum posterius est monosyllabicum, vide Gram. Heb. tom. 1. p. 385. c. 2. בְּיֹשֶׁר *in rectitudine*, וּבְיֹשֶׁר *& in rectitudine*, מִיֹּשֶׁר *à recto*. Cum affix. יָשְׁרוֹ ioschró *rectitudo ejus*, m. בְּיָשְׁרוֹ beioschró *in rectitudine ejus*, m. R. יָשַׁר *rectus fuit*.

יִשְׂרָאֵל Mass. & Vulg. *Israël*, nomen proprium aut potius cognomen Jacobi, Gen. 35. v. 10. Eo etiam nomine postea vocatæ sunt decem Tribus Israël ad distinctionem duarum Tribuum Juda & Benjamin. Etym. *principem* aut *fortem se gerens cum Deo*; à שׂוּר aut שָׂרָה *principem se gessit*, & אֵל *Deus*. Vel *videns Deum*; à

רָאָה *vidit*, & אֵל *Deus*. Vide Gram. Heb. tom. 1. p. 446. c. 1. 2. & t. 2. p. 569. c. 1.

יְשַׂרְאֵלָה cum accentu in penultima, ob ה parag. Mass. *Ieschareélah*, Vulg. *Isreéla*, nomen proprium cantoris septimæ classis, 1. Paral. 25. v. 14. Etym. *rectitudo* vel *canticum Domini*; ab יָשַׁר *rectus fuit*, aut שִׁיר *cantare*, & אֵל *Deus*. Vel *imperans*, aut *prævalens Deus*; à שׂוּר vel שָׂרָה *imperavit*, *prævaluit*, & אֵל *Deus*.

יִשְׂרְאֵלִי Mass. *Isreelí*, Vulg. *Jesraëlí*, nomen proprium loci aut patronymicum familiæ ex qua oriundus erat Jetra, 2. Reg. 17. v. 25. Alii interpretantur *Israëlita*; ac idem nomen esse volunt atque יִשְׂרָאֵל, quod vide supra cum ejus etymologia.

יָשֵׁשׁ & יָשִׁישׁ, m. Lxx. Aq. παλαιός, Vulg. *antiquus*. Sym. μακροχρόνιος *qui longum tempus duravit*. Lxx. item, πρεσβύτης, Vulg. *senex*, πολὺς χρόνος *multum temporis*. Alii item, *decrepitus*, *grandævus*, *vetulus*. Cum præf. וְיָשֵׁשׁ *& decrepitus*. Plur. יְשִׁישִׁים *decrepiti*. Cum præfix. וִישִׁישִׁים *& decrepiti*, בִּישִׁישִׁים *in decrepitis*. R. יָשַׁשׁ inusit. Quidam referunt ad אָשִׁישׁ *fundamentum*; unde, inquiunt, *decrepitus*, quod firmissimum fundamentum in vita habeat, h. e. diu vixerit. Alii revocant ad יֵשׁ *est*, *fuit*, quod senes diu fuerint, seu vixerint.

יִשָּׂשכָר Mass. & Vulg. *Issachár*, nom. propr. noni filii Jacob ex Lia, Gen. 30. v. 18. Ab eo nomen accepit Tribus Issachar, 3. Reg. 4. v. 17. Etym. *est merces* vel *præmium*; ab יֵשׁ *est*, & שָׂכָר *merces*, *præmium*. Vide Gen. loco citato. Ceterum in hoc nomine abundat alterum ש, quod ante inventa puncta literæ, quæ nunc per daghésch forte duplicantur, in scriptione essent geminatæ. Vide Gram. Heb. t. 1. p. 30. c. 2.

יָת, in Targum יַת־, Chald. articulus accusandi casus post activa Verba, respondens Hebræo אֵת vel אֶת־, cujus א mutatur in (י). Vide Gram. Chald. tom. 2. p. 574. c. 2. Cum aff. יָתְהוֹן *eos*, Dan. 3. v. 12.

יְתֵב Chald. PEAL, idem quod Hebræum יָשַׁב, mutato ש in ת, pro more Chaldæorum, vide Gram. Heb.

t. 2.

t. 1. p. 13. c. 2. & Gram. Chald. t. 2. p. 599. c. 2. fin. Lxx. οἰκέω, Vulg. & alii, *habito*. Theod. κάθημαι, καθίζω, Vulg. & alii, *sedeo*.

PRAET. 3. p. f. m. ex forma hhiriq, יְתִב vel יְתֵב, *sedit*. Vide Gram. Chald. t. 2. p. 586. c. 1. ubi similia exempla ponuntur.

BEN. pl. m. יָתְבִין *habitantes sunt*, *habitant*.

FUT. 3. p. f. m. יִתִּב *sedebit*, Dan. 7. v. 26. ubi alia exemplaria habent יְתִב in Praeterito. Vide Gram. Chald. t. 2. p. 601. c. 1.

APHEL אוֹתֵב, unde 3. p. f. m. PRAET. cum praef. & ה pro א charact. וְהוֹתֵב, Esd. 4. v. 10. Lxx. καὶ κατῴκισεν, Vulg. & alii, *& habitare fecit*, *& collocavit*.

יָתֵד f. Lxx. & alius, πάσσαλος, Vulg. & alii, *palus*, *paxillus*. Lxx. item, στήριγμα *firmitas*, *firmamentum*, ἄρχων metaphorice, *princeps*, *imperator*, ἄνθρωπος *homo*, Isai. 22. v. 25. ubi sensum metaphorae expresserunt. Et Verbaliter, τάσσω *ordino*. Vulg. & alii item, *clavus*, qui terrae vel parieti infigitur, & ex quo aliquid suspenditur. Cum praef. הַיָּתֵד *paxillus*, וְיָתֵד & וְהַיָּתֵד, *& paxillus*, בַּיָּתֵד *clavo*, לַיָּתֵד *ad clavum*. Const. יְתַד, & cum praef. ה praeter analogiam, הַיְתַד, Jud. 16. v. 14. vide Gram. Heb. t. 1. p. 421. c. 2. *clavus*, *paxillus*. Plur. cum praefix. הַיְתֵדוֹת *paxilli*. Const. יִתְדוֹת idem. Cum praef. & affix. יְתֵדֹתָיו *paxilli ejus*, m. וִיתֵדֹתֶיהָ *& paxilli ejus*, f. וִיתֵדֹתַיִךְ, &, secundum alia exemplaria, וִיתֵדוֹתַיִךְ, Isai. 54. v. 2. *& clavi tui*, f. וִיתֵדֹתָם, *& paxilli eorum*. Pro (ֵ) cum (ִ), vide Gram. Heb. t. 1. p. 385. c. 2. Cum affix. retinetur (ֵ) ultimae praeter communem usum; nam pluralia feminina vulgo suscipiunt affixa in forma const. Vide eand. Gram. ibid. p. 86. init. Forte etiam plurale istud venit à sing. inusit. יְתֵדָה aut יְתֵידָה; tuncque (ֵ) retinetur vel ob (ִ) praecedens, vel (י) otiosum sequens. Vide ibid. p. 92. c. 1. R. יָתַד inusit.

יָתוֹם m. Lxx. Aq. Sym. Theod. ὀρφανός, Vulg. & alii, *orphanus*, *pupillus*. Lxx. item, πτωχὸς *mendicus*. Cum praef. הַיָּתוֹם & וְיָתוֹם, *& pupillus*, לַיָּתוֹם *pupillo*. Plur. יְתוֹמִים & יְתֹמִים, *pupilli*. Cum praef. וִיתוֹמִים, *& pupilli*, pro (ְ) cum (ִ), vide Gram. Heb. tom. 1. p. 385. c. 1. Cum praef. & aff. יְתוֹמָיו *pupilli ejus*, m. לִיתוֹמָיו *pupillis ejus*, m. pro (ְ) cum ל, vide eand. Gram. ibid. p. 70. c. 1. יְתוֹמֶיךָ *pupilli tui*, m. R. יָתַם inusit. Quidam referunt ad תָּמַם *consumtus est*; unde *orphanus*, quod pater & mater ejus consumti sint, h. e. mortui.

יְתוּר m. formae יְקוּם, Job. 39. v. 8. al. 11. יְתוּר הָרִים מִרְעֵהוּ, *exploratio*, *investigatio*, *montium pascuum ejus*, h. e. *investigat*, *explorat*, perlustrat montes, ut pascatur in eis. Lxx. Verbal. κατασκέψεται *circumspiciet*, Vulg. *circumspicit montes pascua sua*. Rad. תּוּר *explorare*, *indagare*, *investigare*, *perlustrare*, &c.

יַתִּיר m. Chald. Theod. περισσὸς *excellens*, Vulg. *amplior*. Fem. יַתִּירָא & יַתִּירָה, Theod. ὑπέρφερε, περισσή, *praestans*, *excellens*, περισσοτέρα *excellentior*, *abundantior*, Vulg. *amplior*. Et adverb. idem Theod. περισσῶς *abundanter*, *excellenter*, *egregie*, Vulg. *nimis*, ὑπερεκπερισσοῦ *supra modum*. R. יְתַר in Aph. *abundare*, *excellere*.

יַתִּיר Mass. *Iattir*, Vulg. *Jethér*, nom. propr. 1°. civitatis confugii & Leviticae in Tribu Juda, Jos. 15. v. 48. &c. 2°. primogeniti Gedeonis, Jud. 8. v. 20. 3°. filii Esrae, 1. Paral. 4. v. 17. 4°. patris Jephone, 1. Paral. 7. v. 38. Etym. *excellens*; ab יָתַר idem. Vel *residuus*; ab יָתַר in Niphal, *residuus fuit*. Vel *funis*, *funiculus*; ab יָתַר idem. Vel denique, *explorans*; à תּוּר *explorare*.

יִתְלָה Mass. *Iithláh*, Vulg. *Jethelá*, nomen propr. urbis Tribus Dan, Jos. 19. v. 42. Etym. *pendens* vel *suspensio*; à תָּלָה *suspendit*. Vel *coacervatio*; à תָּלַל *coacervavit*.

יְתֹם vide supra in יָתוֹם, col. praeced.

יִתְמָה Mass. *Iithmáh*, Vulg. *Jethmá*, nomen propr. viri Moabitis unius è fortibus David, 1. Paral. 11. v. 46. Etym. *orphanus*, vel *admiratio*, vel *consummatio*; ab יָתוֹם aut יָתַם, *orphanus*, vel תָּמַהּ *admiratus est*, *obstupuit*, vel denique, תָּמַם *consummatus est*.

יַתְנִיאֵל Mass. *Iathniél*, Vulg. *Jathanaél*, nomen proprium filii Meselemiae, 1. Paral.

26. v. 2. Etym. *donum Dei*; à נָתַן *dedit*, & אֵל *Deus*.

יִתְנָן Maſſ. *Iithnán*, Vulg. *Jethnám*, mendoſe pro *Jethnán*, nom. proprium civitatis Tribus Juda, Joſ. 15. v. 23. Etym. *draco*, *balæna*, *cetus*, &c. à תַּנִּין idem. Vel *merces*, *confabulatio*, *lamentum*; à תָּנָה *mercede conduxit*, in Piel, *confabulatus eſt*, *lamentatus eſt*.

יתר QAL, unde NIPHAL נוֹתַר, Lxx. ὑπολείπομαι, καταλείπομαι, ἐγκαταλείπομαι, ἀπολείπομαι, Vulg. & alii, *relinquor*, *derelinquor*, εὑρίσκομαι *invenior*. Alii item, *reliquus ſum*, *ſupero*, *ſuperſum*, *remaneo*, *relictus factus ſum uberior*, *ſuperabundo*.

PRAET. 3. p. ſ. m. נוֹתַר & in pauſa נוֹתָר, *relictus*, *reliquus factus eſt*. 3. p. ſ. f. נוֹתְרָה *relicta eſt*. Cum præf. וְנוֹתְרָה *& reliqua facta eſt*. 1. p. ſ. c. נוֹתַרְתִּי *relictus ſum*. 3. p. pl. c. נוֹתְרוּ *relicti fuerant*. 2. p. pl. m. נוֹתַרְתֶּם *relinquamini*.

BEN. ſ. m. נוֹתָר, λοιπός, ἐπίλοιπος, κατάλοιπος, Aq. καταλειφθείς, Vulg. & alii, *reliquus*, *reſiduus*, *remanens*. Lxx. item, περισσός *abundans*. Hinc cum præfix. הַנּוֹתָר *reſiduus*, *reliquus*, *reliquum*, וְהַנּוֹתָר *& reliquum*, בַּנּוֹתָר *in reſiduo*. Fem. ex forma ה præcedente duplici (ֶ) & cum præfix. הַנּוֹתֶרֶת *quod reliquum eſt*, וְהַנּוֹתֶרֶת *& quod reliquum eſt*. Plur. m. cum præf. הַנּוֹתָרִים *reliqui*, *reſidui*, וְהַנּוֹתָרִים *& reliqui*, לַנּוֹתָרִים *reliquis*. Pl. f. cum præf. הַנּוֹתָרוֹת & הַנּוֹתָרֹת, *reſiduæ*.

FUT. 3. p. ſ. m. יִוָּתֵר, & cum (ֶ) pro (ֵ) ob accentum retractum in concurſu, יִוָּתֶר *relinquetur*, *reliquum fiet*. Cum præf. וַיִּוָּתֵר *& remanſit*. 1. p. ſ. c. cum præf. & (ָ) pro (ִ) ſub א charact. וָאִוָּתֵר *& relictus ſum*, vide Gram. Heb. tom. 1. p. 237. c. 2. fin. 3. p. pl. m. יִוָּתְרוּ *relinquentur*, *reliqui fient*. Cum præf. וַיִּוָּתְרוּ *& relicti ſunt*, *& reliqui fuerunt*.

HIPHIL הוֹתִיר, Lxx. ἀπολείπω (alius, καταλείπω) περικαταλείπω, ἐγκαταλείπω, ὑπολείπω, Vulg. & alii, *relinquo*, *derelinquo*, περιποιοῦμαι *conſervo*, πληθύνω *multiplico*, πολυωρέω *multam curam gero*. Sym. αὐξάνω *augeo*. Alii item, *reliquum*, *reſiduum facio*, *abundantem*, *excellentem efficio*; & intranſitive, *abundo*, *excello*.

PRAET. 3. p. ſ. m. הוֹתִיר *reſiduum fecit*. Cum præf. & affix. וְהוֹתִרְךָ & וְהוֹתִירְךָ, *& abundare te faciet*, *& augebit te*, m. 3. p. ſ. f. הוֹתִרָה *reliquum fecerat*. 1. p. ſ. c. הוֹתַרְתִּי *& reſiduos*, *& reliquos faciam*.

INFIN. הוֹתִיר *relinquendo*. Cum præf. & ex forma (ַ), וְהוֹתַר *& reliquum faciendo*.

IMPER. 2. p. ſ. m. הוֹתֵר *fac reſiduos*, *conſerva*.

FUT. 3. p. ſ. m. יוֹתִיר & יוֹתֵר, *reliquum*, *reliquos faciat*, *aut fecerit*. Cum præf. וַיּוֹתֵר *& reliquum fecit*. 3. p. ſ. f. cum præf. & in pauſa ex forma (ַ), quod idcirco mutatur in (ָ), וַתּוֹתָר *& reliquum fecit*. 2. p. ſ. m. תּוֹתַר, Gen. 49. v. 3. al. 4. Lxx. ἐκζέσῃς *efferveſcas*. Aq. περισσεύσῃς *excellas*, ſic etiam plerique recentiores. Sym. ἔσῃ περισσότερος *eris excellentior*. Alius, qui Syri nomine in catenis laudatur, περιμείνῃς *permaneas*. Vulg. *creſcas*. 1. p. ſ. c. אוֹתִיר *relinquam*. 3. p. pl. m. cum præf. וַיּוֹתִירוּ & וַיּוֹתִרוּ, *& reliquum fecerunt*. 2. p. pl. m. תּוֹתִירוּ *reliquum facietis*.

יָתֵר m. Prov. 12. v. 26. Lxx. ἐπιγνώμων *cognitor*, *inſpector*. Aq. περισσεύων *abundans*. Vulg. paraphraſtice, *qui negligit damnum*. Alii, *excellens*, *præſtans*, *laudabilis*; vel *excellentior*, &c. ob מ ſequens. R. יָתַר in Hiphil, *excelluit*, &c.

יֶתֶר Maſſ. *Iattír*, Vulg. *Jethér*, nom. propr. civitatis quæ eſt eadem ac יַתִּיר, quam vide ſup. col. 866. cum ejus etymologia.

יֶתֶר & in pauſa יָתֶר, m. Lxx. περισσεία *abundantia*, *excellentia*, λεῖμμα, κατάλειμμα, Sym. λείψανον, *reliquum*, *reſiduum*, *reliquiæ*. Aq. περιουσία *ſubſtantia*, *facultates*. Lxx. item, αἷμα *ſanguis*, *genus*, *propago*, 2. Reg. 21. v. 2. Et adjective, λοιπός, (Aq. λεῖπον) ἐπίλοιπος, κατάλοιπος (ſic etiam alius), *reliquus*, *reliquum*, *reſiduum*, καταλειφθείς, ὑπολειφθείς, ὑπολελειμμένος, *relictus*, *derelictus*, *reſiduus*, περισσός *abundans*, πιστός *fidelis*. Et adverbialiter, περισσῶς *abundanter*, σκληρῶς *dure*, *duriter*. Alii item, *extollentia*, *ſuperbia*, *jactantia*, Pſal. 30. Heb. 31. v. 24. Et in alia ſignificatio-

Digitized by Google

ne, Lxx. Aq. Sym. *νευρά*, Lxx. item, *νευρία*, Vulg. & alii, *nervus*. Lxx. item, *σπαρτίον funiculus*, *φαρέτρα*, Job. 30. v. 11. Vulg. *pharetra*. Alii item, *funis*, *reſtis*, *chorda*, *virga*, Jud. 16. v. 7. ſecundum R. D. Qimhhi. Cum præf. וְיֶתֶר *& excellentia*, *& reſiduum*, בְּיֶתֶר *in reſiduo*, וּבְיֶתֶר *& in reſiduum*, וְלְיֶתֶר *& reſiduo*, מִיֶּתֶר *ex reſiduo*, וּמִיֶּתֶר *& de reſiduo*. Cum præf. & aff. וְיִתְרוֹ *& reſiduum ejus*, m. יִתְרִי *funis meus*, *chorda mea*, c. Job 30. v. 11. ubi ſecundum literas eſt יִתְרוֹ. Hunc verbum explicatum vide in Gram. Heb. tom. 2. p. 169. c. 1. 2. יִתְרָם *reſiduum eorum*, וְיִתְרָם *& reſiduum eorum*. Plur. יְתָרִים, & cum præf. הַיְתָרִים, *funes*, *reſtes*, *virgæ* (virentes) ſeu funes ex virgis virentibus confecti. R. יָתַר in Niphal, *reſiduus fuit*, &c.

יֶתֶר Maſſ. *Iéther*, Vulg. *Jéther*, & *Jethró*, nom. propr. 1°. ſoceri Moyſis, Exod. 4. v. 18. qui Exod. 3. v. 1. dicitur יִתְרוֹ, Vulg. *Jethró*. 2°. patris Amaſæ, 1. Paral. 2. v. 17. qui 2. Reg. 17. v. 25. dicitur יִתְרָא, Vulg. *Jethrá*. 3°. filii Juda fratris Semei, 1. Paral. 2. v. 32. Etym. *excellens*, *reſiduus*, *remanens*, *funiculus*, ab יֶתֶר idem. Vel *explorans*; à תּוּר *explorare*.

יֹתֵר vide יוֹתֵר, ſupra col. 759.

יִתְרָא Maſſ. *Iithrá*, Vulg. *Jethrá*, nomen proprium patris Amaſæ, 2. Reg. 17. v. 25. Vide ſupra יֶתֶר cum ejus etymologia.

יִתְרָה f. Lxx. juncta hac voce cum Verbo præced. עָשָׂה *fecit*, interpretantur *σῴζομαι servor*, *ſalvor*, *περιποιοῦμαι conſervo*. Vulg. Jerem. 48. v. 36. *plus facio quam poſſum*. Idem interpres, Iſai. 15. v. 7. *magnitudo* (operis). Alii utrobique, *excellentia*, *eximium*, *reſiduum*, *abundantia*, *ſuperabundantia*, *quod uberius eſt*, &c. Conſt. pro abſol. יִתְרַת, &, ſecundum alia exemplaria, יִתְרֶת, Jerem. 48. v. 36. cum (ֶ) pro (ַ), cujus anomaliæ vide alia exempla in Gram. Heb. tom. 1. p. 125. c. 1. *excellentia*, *abundantia*, *amplius*, &c. R. יָתַר in Niph. *abundavit*, &c. in Hiphil, *excelluit*, &c.

יִתְרוֹ Maſſ. *Iithró*, Vulg. *Jethró*, nomen proprium ſoceri Moyſis, Exod. 3. v. 1. qui Exod. 4. v. 18. dicitur יֶתֶר *Iéther*, vide ſupra; & Exod. 2. v. 17. al. 18. appellatur רְעוּאֵל *Reouél*, Vulg. *Raguel*; & Jud. 1. v. 16. dicitur קֵינִי, Vulg. *Cinæus*. Etym. *excellens*, *reſiduus*, *permanens*, *explorans*; ab יָתַר *excellere*, *reſiduum eſſe*, *permanere*, aut תּוּר *explorare*. Vel *excellentia ejus*; ab יֶתֶר idem, & aff. 3. p. ſ. m.

יִתְרוֹן m. Lxx. *περισσεία abundantia*, *excellentia*. Sym. *περισσὸν abundans*, *excellens*, *amplius*. Et Verbal. *περισσεύω excello*, *præcello*. Vulg. *profum*. Alii item, *præſtantia*, *emolumentum*, *reliquum*, *reſiduum*, *ſuperabundans*. Cum præf. וְיִתְרוֹן *& emolumentum*, כְּיִתְרוֹן contracte pro כְּהַיִּתְרוֹן, *ut emolumentum*. Vide Gram. Heb. t. 1. p. 376. c. 1. init. R. יָתַר in Niphal, *abundavit*, *reſiduus fuit*.

יִתְרִי Maſſ. *Iithrí*, Vulg. *Jethrei*, nom. proprium 1°. filii Sobal filii Hur primogeniti Caleb, 1. Paral. 2. v. 53. 2°. commune incolarum urbis יַתִּיר, quam vide ſupra col. 866. cum ejus etym. Vulg. *Jethræus*, *Jethrites*, 1. Paral. 11. v. 40. 2. Reg. 23. v. 38.

יִתְרָן Maſſ. *Iithrán*, Vulg. *Jethrán*, nomen proprium 1°. filii Supha filii Helem, 1. Paral. 7. v. 37. 2°. filii Diſon filii Seir Horrei, Gen. 36. v. 26. Etym. eadem ac urbis יַתִּיר, quam vide ſupra col. 866.

יִתְרְעָם Maſſ. *Iithreám*, Vulg. *Jethrám*, nomen propr. filii David ex Egla, 2. Reg. 3. v. 5. Etym. *excellentia*, *reſiduus*, *funiculus*, *populi*; ab יֶתֶר *excellentia*, *reſiduus*, *funiculus*, & עַם *populus*. Vel *exploratio populi*; à תּוּר *explorare*, & עַם *populus*.

יֹתֶרֶת f. Lxx. *λοβὸς extremum*, Vulg. & alii, *reticulum* (jecoris), h. e. membrana pinguis & carnoſa reti ſimilis, quæ ſupra jecur animalium extenditur. Cum præf. הַיֹּתֶרֶת *reticulum*, וְיֹתֶרֶת *& reticulum*. Rad. יָתַר in Niphal, *abundavit*; unde *reticulum*, quod omento ſeu pinguedine abundet. Vel ſic dicitur ab יֶתֶר *funis*, *funiculus*, quod ut diximus, reti ex funiculis compoſito ſimile eſſe videatur.

יְתֵת Maſſ. & Vulg. *Jethéth* vel *Jethéth*, nom. propr. ducis aut urbis Idumæorum, Gen. 36. v. 40. 1. Paral. 1. v. 51. Etym. *donans*; ex נָתַן *dedit*, in Infin. Qal תֵּת *dare*, & cum (י) nominum propriorũ formativo יְתֵת.

Digitized by Google

כ Præpositio simul & Adverbium. Genuina ejus motio est (·) sicut præpositionis בּ, cujus etiam alias motiones accipit. Vide Gram. Heb. tom. 1. p. 375. c. 2. & supra col. 177. 178. 179. Adsciscit etiam particulas expletivas דִּי, מוֹ, פִּי, ut: כְּדֵי, כְּמוֹ, כְּפִי, *sic*, *secundum*.

Significationes ejus sunt: *secundum*, *quasi*, *sicut*, *circa*, *circiter*, *prope*, *vere*, *certe*, *plane*, *tanquam vere*, *post*, *postquam*, *cùm*, *dum*, *si*, *antequam*, &c. Cùm ea particula repetitur in comparatione; prior *πρότασιν*, posterior *ἀπόδοσιν* propositionis exprimit. Sive prior exponenda est: *ut*, *sicut*, *quemadmodum*, &c. posterior vero: *ita*, *sic*. Vide Gram. Heb. t. 1. p. 594. c. 1. Interdum deficit, interdum, è contrario, abundat, vel non similitudinem, sed rem ipsam denotat. Vide eandem Gram. ibid. p. 580. can. VI.

Cum aff. כָּמוֹהוּ vel כָּמֹהוּ, *sicut ille*, כָּמוֹהָ *sicut illa*, כָּמֹהָ, & expresso ה quod latebat in fine, כָּמֹכָה *sicut tu*, m. כָּמוֹךָ *sicut tu*, f. כָּמוֹנִי *sicut ego*, c. כְּמוֹהֶם & כָּהֶם, *sicut illi*, כְּמוֹהֶן, כָּהֶן, & cum ה paragog. כָּהֵנָּה, *sicut illæ*, כְּמוֹכֶם & כָּכֶם, *sicut vos*, m. כְּמוֹכֶן & כָּכֶן, *sicut vos*, f. כָּמוֹנוּ *sicut nos*, c.

כָּאַב QAL. Lxx. *ἀλγέω*, Vulg. & alii, *doleo*. Sym. *πονέω laboro*. Alii item, *crucior*, *discrucior*.

Ben. s. m. cum præfix. וְכוֹאֵב *& dolens*. Plur. m. כֹּאֲבִים *dolentes*.

Fut. 3. p. s. m. יִכְאַב & in pausa יִכְאָב, *dolebit*.

HIPHIL הִכְאִיב, Lxx. *ἀλγεῖν ποιέω dolere facio*, *dolore afficio*, Vulg. *contristo*, *ἀχρειόω inutilem reddo*, *διαστρέφω perverto*. Alii item, *crucio*, *excrucio*, *discrucio*.

Praet. 1. p. s. c. cum aff. הִכְאַבְתִּיו *dolore affeci eum*.

Ben. s. m. cum (·) pro (י.), מַכְאִב *dolore afficiens*.

Fut. 3. p. s. m. יַכְאִיב *dolore afficiet*. 2. p. pl. m. cum (·) pro (י.), תַּכְאִבוּ *dolore afficietis*, 4. Reg. 3. v. 19. pro cujus loci explicatione vide Gram. Heb. tom. 2. p. 107. c. 1. 185. c. 2.

כְּאֵב m. Lxx. Sym. *πόνος labor*. Lxx. item, *ἄλγημα*, Vulg. & alii, *dolor*, *τραῦμα vulnus*. Alii item, *cruciatus*. Cum præf. הַכְּאֵב *dolor*, וּכְאֵב *& dolor*, מִכְּאֵב *præ dolore*. Cum præf. & aff. כְּאֵבִי *dolor meus*, וּכְאֵבִי *& dolor meus*. Servatur (-) ultimæ ob (·) præcedens. Vide Gram. Heb. tom. 1. p. 94. c. 1.

כַּאֲבִיר & plur. כַּאֲבִירִים, vide in אַבִּיר, supra col. 12.

כָּאָה QAL, unde NIPHAL נִכְאָה, ex quo 3. p. s. m. Praet. cum præf. וְנִכְאָה, Dan. 11. v. 30. Theod. *καὶ ταπεινωθήσεται & humiliabitur*, Vulg. *& percutietur*. Alii, *& dolore afficietur*, *& atteretur*, *& conteretur*, *& debilitabitur*, &c. Affinitatem habet cum נָכָה, nisi quod כָּאָה proprie ad animam pertineat, cujus *percussionem*, *afflictionem*, *conturbationem* exprimit; נָכָה vero ad corpus.

Ben. s. m. const. & cum præf. וְנִכְאֵה, Psal. 108. Heb. 109. v. 16. Lxx. *καὶ κατανενυγμένος*, Vulg. Lat. & S. Hieron. *& compunctus*. Theod. *καὶ πεπληγμένος & perculsus*. Alii, *& attritus*, *& contritus*, *& dolore affectus*, &c.

HIPHIL הִכְאָה, unde Infin. יַעַן הַכְאוֹת, Ezech. 13. v. 22. Lxx. *ἀνθ' ὧν διεστρέφετε pro eo quod pervertebatis*. Ms. Alex. *διεστρέψατε pervertitis*. Aq. *ἐχειμάζετε fluctuare faciebatis*. Vulg. *mœrere fecistis*. Alii, *atteritis*, *conteritis*, *conturbatis*, &c.

כָּאִים m. unde plur. numerus cum voce חֵל compositus חֵלְכָּאִים, Psal. 9. Heb. 10. v. 10. Vide in חֵלְכָה, supra col. 595.

כַּאֲשֶׁר pro כְּאֵשֶׁר, vide supra col. 721. in יָאַר.

כָּבֵד & כָּבַד, QAL. Lxx. Aq. Sym. *βαρύνομαι*, Lxx. item, *καταβαρύνομαι*, Vulg. & alii, *gravor*, *aggravor*. Lxx. item, *βαρυωπέομαι graviter*, *difficulter video*, *caligant oculi mei*, *βαρὺς γίνομαι gravis fio*, *βαρύς*, *βαρύτερός εἰμι gravis*, *gravior sum*, *μέγας εἰμὶ magnus sum*, *πολὺς γίνομαι multus fio*, *κατισχύω prævaleo*, *invalesco*, *pondero*, *digni-*

Digitized by Google

tate, honore; unde hoc Verbum significat etiam apud Lxx. δοξάζομαι *glorificor*. Sic etiam Vulg. & alii.

Praet. 3. p. f. m. וְכָבֵד *& aggravabitur*. 3. p. f. f. כָּבְדָה, & in pausa ex forma (-), כָּבֵדָה, *gravis, grave est, gravis erat*. 3. p. pl. c. כָּבְדוּ *graves erant*.

Infin. כְּבֹד, Nah. 2. v. 9. al. 10. *gravari, aggravari*. Lxx. βεβάρυνται *aggravatum est*. Vacat apud Vulg. Aliis est nomen substantivum, quod vide infra, col. 876.

Fut. 3. p. f. m. ex forma (-), יִכְבַּד, & in pausa, quae mutavit (-) in (..), יִכְבָּד, *gravis est, glorificetur*. Cum praef. וְיִכְבַּד *& aggravatum est*. 3. p. f. f. תִּכְבַּד *aggravabitur*. Cum praef. וַתִּכְבַּד *& aggravata, & aggravatum est*. 2. p. f. f. cum praefix. וַתִּכְבְּדִי *& gravata es*. 3. p. pl. m. יִכְבְּדוּ *graves, graviores sunt, honorabuntur, glorificabuntur*. 1. p. p. c. נִכְבַּד *graves simus*.

NIPHAL נִכְבַּד, Lxx. δοξάζομαι, ἐνδοξάζομαι, *glorificor*. Alii item, *honoror*. Et in alia significatione, *gravis sum, aggravor*.

Praet. 3. p. f. m. נִכְבַּד *honoratus est*. 2. p. f. m. נִכְבַּדְתָּ & in pausa נִכְבָּדְתָּ, *honoratus, glorificatus es*. 1. p. f. c. cum praefix. וְנִכְבַּדְתִּי *& glorificabor*.

Ben. f. m. נִכְבָּד, vide suo loco.

Infin. cum aff. הִכָּבְדִי *honorari me*, c. Cum praef. & aff. בְּהִכָּבְדִי *cum glorificatus, cum aggravatus fuero*.

Imper. 2. p. f. m. הִכָּבֵד, 4. Reg. 14. v. 10. Lxx. ἐνδοξάσθητι *glorificare, honorare, glorificator, honorator*. Vulg. *contentus esto gloria tua*. Alii, *honora teipsum, gloriare*.

Fut. 1. p. f. c. אִכָּבֵד, cum (..) sub א pro (-), ה paragog. & (-) pro (..) sub ב ob pausam, אִכָּבְדָה, *honorabor*. Cum praefix. וְאִכָּבֵד *& honorabor*. Sic cum ה parag. & (..) pro (-) sub א, וְאִכָּבְדָה, & sublato illo ה parag. sed cum (-) sub א, וְאִכָּבֵד, *& honorabor, & aggravabor*.

PIEL כִּבֵּד, Lxx. Aq. Sym. δοξάζω *glorifico*, τιμάω *honoro*. Sym. item, προτιμάω *pluris facio, praefero, antepono*. Lxx. item, εὐλογέω *benedico*. Et in alia significatione, βαρύνω *gravo, aggravo*.

Praet. 2. p. f. m. cum praef. & affix. וְכִבַּדְתּוֹ *& honoraveris, & glorificaveris eum*, vel *illud*, כִּבַּדְתַּנִי *honorasti me*, cum (-) pro (..) sub ת ob pausam. 3. p. pl. c. כִּבְּדוּ *aggravarunt*. Cum affix. כִּבְּדוּנִי *honorarunt me*, c. 1. p. f. c. cum praef. & aff. וְכִבַּדְנוּךָ *& honorabimus te*, m.

Ben. f. m. cum praef. הַמְכַבֵּד *an honorans?* Cum praef. & aff. וּמְכַבְּדוֹ *& honorans eum*. Plur. m. cum affix. מְכַבְּדֶיהָ *honorantes eam*, מְכַבְּדַי *honorantes me*, c.

Infin. כַּבֵּד *honorando*. Lxx. item adverb. ἐντίμως *honorifice*. Cum aff. & in pausa; quare ד afficitur (..) loco (:), כַּבְּדֶךָ *honorare te*, m.

Imper. 2. p. f. m. כַּבֵּד *honora*. Cum aff. כַּבְּדֵנִי *honora me*, c. 2. p. pl. m. כַּבְּדוּ *honorate*. Cum aff. כַּבְּדוּהוּ *honorate eum*.

Fut. 3. p. f. m. יְכַבֵּד *honorabit*. Cum aff. (..) sub ד loco (-) ob pausam, quod (-) etiam est pro (..); & cum נ epenthetico Arabicè, יְכַבְּדָנְנִי, Psal. 49. Heb. 50. v. 23. *honorabit, honorificabit me*, c. Vide Gram. Heb. t. 1. p. 360. c. 1. 3. p. f. f. cum aff. תְּכַבְּדֵנִי *honorificabit me*, c. תְּכַבְּדֶךָּ *honorabit te*, m. 2. p. f. m. cum praef. וְתְכַבֵּד *& honorasti*. Cum praef. & aff. וַתְּכַבְּדֵנִי *& honorabis me*, c. 1. p. f. c. אֲכַבֵּד *honorabo*. Cum praef. & ה parag. וַאֲכַבְּדָה *& honorabo*. Cum praef. & aff. וַאֲכַבְּדֵהוּ *& honorabo eum*, אֲכַבֶּדְךָ *honorabo te*, m. 3. p. pl. m. יְכַבְּדוּ *honorabunt*. Cum praef. וִיכַבְּדוּ *& honorabunt*. Pro (:) cum (ו), vide Gram. Heb. tom. 1. p. 385. c. 1. Cum affix. יְכַבְּדוּךָ *honorabunt te*, m. 2. p. pl. m. תְּכַבְּדוּ *aggravabitis*.

PUAL כֻּבַּד, unde Paoul f. m. מְכֻבָּד, Isai. 58. v. 13. Vulg. *gloriosum*, alii, *honoratum, honorabile* (Sabbathum). Vacat apud Lxx.

Fut. 3. p. f. m. in pausa, quae mutavit (-) in (..), יְכֻבָּד, Lxx. δοξασθήσεται *glorificabitur*, τιμηθήσεται *honorabitur*. Sic etiam Vulg. & alii.

HIPHIL הִכְבִּיד, Lxx. & alius, βαρύνω, Vulg. & alii, *gravo, aggravo, grave esse facio*. Lxx. item, βαρύνω σφόδρα *vehementer gravo*, βαρέως ἀκούω *difficulter audio*. Alii item, *augeo*.

Praet. 3. p. f. m. הִכְבִּיד *aggravavit*. 2. p. f. f. הִכְבַּדְתְּ *aggravasti*. 1. p. f. c. הִכְבַּדְתִּי *aggra-*

Digitized by Google

vavi. Cum præf. & aff. וְהִכְבַּדְתִּים, Jerem. 30. v. 19. Vulg. *& glorificabo eos.* Alii, *& augebo eos.* Vacat apud Lxx. 3. p. pl. c. הִכְבִּידוּ *aggravarunt.*

Infin. cum præf. וְהַכְבֵּד *& aggravando*, לְהַכְבִּיד *ad aggravandum.*

Imper. 2. p. s. m. הַכְבֵּד *aggrava.*

Fut. 3. p. s. m. cum præfix. וַיַּכְבֵּד *& aggravavit.*

HITHPAEL הִתְכַּבֵּד, unde Ben. s. m. cum præf. מִתְכַּבֵּד, Prov. 12. v. 9. Lxx. ἢ τιμὴν ἑαυτῷ περιτιθεὶς, *quam honorem sibi ipsi circumponens.* Sym. ἢ δοξαζόμενος, Vulg. *quam gloriosus.* Alii, *eo qui se glorificat.*

Imper. 2. p. s. m. הִתְכַּבֵּד, Nah. 3. v. 15. Vulg. & alii quidam, *congregare.* Vacat apud Lxx. 2. p. s. f. הִתְכַּבְּדִי, ibid. Lxx. Vatic. βαρυνθήσῃ *aggravaberis.* Melius Complut. πληθύνθητι, Vulg. *multiplicare.* Alii, *fac te gravem ac numerosam* instar bruchi & locustæ, h. e. compara tibi ingentem militum copiam, quæ bruchos & locustas numero adæquet.

כָּבֵד m. Lxx. Aq. Sym. Theod. βαρύς, Vulg. & alii, *gravis.* Lxx. item, βαρύτερος *gravior*, γνοφώδης *caliginosus*, ἔνδοξος *gloriosus*, ἰσχυρὸς *fortis*, μέγας *magnus*, πλούσιος *dives*, πολὺς *multus*, στιβαρὸς *densus*, *gravis*, &c. Et substantive, δόξα *gloria*, πλῆθος *multitudo.* Pro כָּבֵד forte legebant כֹּבֶד, de qua voce infra, col. seq. Et in alia significatione, Lxx. Aq. ἧπαρ, Vulg. & alii, *hepar, jecur*, sic dictum ab ejus gravitate. Cum præfix. הַכָּבֵד *gravis*, וְכָבֵד *& gravis*, בַּכָּבֵד *in jecur.* Const. כְּבַד *gravis.* Cum præf. וּכְבַד *& gravis.* Cum affix. כְּבֵדוֹ *jecur ejus*, m. כְּבֵדִי *jecur meum*, c. Plur. m. כְּבֵדִים *graves.* Const. & cum præf. וְכִבְדֵי *& graves.* Rad. כָּבֵד vel כָּבַד, *gravis fuit*, &c.

כָּבֵד vide infra כָּבוֹד, col. seq.

כֹּבֶד m. Isai. 1. v. 4. *gravitas, multitudo.* Lxx. adjective, πλήρης *plenus.* Vulg. *gravis.* Legebant כָּבֵד, cujus nonnulli כֶּבֶד statum constructum esse volunt. R. כָּבֵד vel כָּבַד, *gravis fuit.*

כֹּבֶד m. Lxx. δόξα *gloria* (legisse videntur כָּבֵד), πλῆθος *multitudo.* Et adject. βαρύς, Vulg. *gravis.* Alii item, *gravitas, pondus*, *gravamen.* Cum præf. וְכֹבֶד *& gravitas.* R. כָּבֵד vel כָּבַד, *gravis fuit*, &c.

כְּבֵדֻת f. cum (ֻ) pro (וּ), unde cum præf. בִּכְבֵדֻת, Exod. 14. v. 25. Lxx. μετὰ βίας *cum violentia, violenter.* Alii, *cum gravitate, graviter.* Vulg. sensum, non verbum, expressit. R. כָּבֵד *gravis fuit*, &c.

כָּבָה QAL. Lxx. Sym. σβέννυμαι, ἀποσβέννυμαι, Vulg. & alii, *exstinguor.* Lxx. item, ἐπισκευάζομαι *apparor, præparor*, 1. Reg. 3. v. 3. θάλλω *vireo*, Prov. 26. v. 20.

Praet. 3. p. pl. c. כָּבוּ *exstincti sunt.*

Fut. 3. p. s. m. יִכְבֶּה, & 3. p. s. f. תִּכְבֶּה, *exstinguetur.*

PIEL כִּבָּה, Lxx. σβέννυμι, Vulg. & alii, *exstinguo.* Alii item, *deleo.*

Praet. 3. p. pl. c. cum præf. וְכִבּוּ *& exstinxerunt.*

Ben. s. m. מְכַבֶּה *exstinguens.*

Infin. cum præf. לְכַבּוֹת *exstinguere.* Cum præf. & aff. בְּכַבּוֹתְךָ *in exstinguendo te*, m. *cum exstinxeris.*

Fut. 3. p. s. m. cum aff. יְכַבֶּנָּה *exstinguet eam.* 2. p. s. m. תְּכַבֶּה *exstinguas.* 3. p. pl. m. cum præf. וַיְכַבּוּ *& exstinxerunt.*

כָּבוֹד, & cum hholem defect. כָּבֹד, m. Lxx. Aq. Sym. Theod. δόξα, Vulg. & alii, *gloria.* Lxx. item, τιμὴ *honor*, γλῶσσα *lingua*, Psal. 15. Heb. 16. v. 9. ubi metonymiæ sensum expresserunt, vide Gram. Heb. t. 2. p. 42. c. 1. fin. ἧπαρ *jecur*, Gen. 49. v. 6. ubi pro כָּבֹד aut כָּבוֹד, legebant כָּבֵד, quod vide col. præced. Et adject. Lxx. Aq. ἔνδοξος *gloriosus.* Lxx. item, καλὸς *pulcher.* Et Verbal. βαρύνομαι *gravor*, δοξάζω *glorifico*, δοξάζομαι *glorificor.* Alii item, *splendor, majestas, claritas, dignitas, præstantia, excellentia, copia*, &c. Cum præf. הַכָּבוֹד & הַכָּבֹד, *gloria*, וְכָבוֹד & וְכָבֹד, *& gloria*, בְּכָבוֹד & בְּכָבֹד, *cum gloria*, לְכָבוֹד *ad gloriam*, וּלְכָבוֹד *& ad gloriam*, מִכָּבוֹד *a gloria*, וּמִכָּבוֹד *& præ gloria.* Const. כְּבוֹד & כְּבֹד, *gloria.* Cum præf. וּכְבוֹד & וּכְבֹד, *& gloria*, כִּכְבוֹד *sicut gloria.* Cum præf. & aff. כְּבוֹדוֹ & כְּבֹדוֹ, *gloria ejus*, m. וּכְבוֹדוֹ *& gloria ejus*, m. בִּכְבוֹדוֹ *in gloria ejus*, m. מִכְּבוֹדוֹ *a gloria ejus*, m. כְּבוֹדָהּ *gloria ejus*, f. כְּבוֹדָהּ & כְּבוֹדָהּ, in pausa, quare ד afficitur (ֹ)

Digitized

pro (·), *gloria tua*, m. וּכְבוֹדֶךָ in eadem pausa, *& gloria tua*, m. כְּבוֹדֵךְ *gloria tua*, f. כְּבוֹדִי & כְּבֹדִי, *gloria mea*, c. וּכְבוֹדִי *& gloria mea*, c. בִּכְבוֹדִי *in gloria mea*, c. וְלִכְבוֹדִי *& ad gloriam meam*, c. כְּבוֹדָם *gloria eorum*, וּבִכְבוֹדָם *& in gloria eorum*, כְּבוֹדְכֶם *gloria vestra*, m. R. כָּבֵד *gravis, gloriosus fuit*, &c.

כְּבוּדָּה f. cum daghésch anomalo post (ו), vide Gram. Heb. tom. 1. p. 29. c. 2. Lxx. Psal. 44. Heb. 45. v. 14. *δόξα*, Vulg. Lat. & S. Hieron. *gloria*. Iidem Lxx. Ezech. 23. v. 41. *ἐστρωμένη strata, stratus*. Vulg. *pulcherrimus* (lectus). Cum præf. הַכְּבוּדָּה, Jud. 18. v. 21. Lxx. *τὸ βάρος pondus, sarcina, impedimentum bellicum*. Vulg. *omne quod erat pretiosum*. Alii ubique, *gloriosa, honorata, honorabilis, ornata, pretiosa*, &c. adeo ut sit Paoul s. f. Qal Verbi Rad. כָּבֵד *gravis, gloriosus fuit*, &c.

כָּבוּל Mass. *Caboul*, Vulg. *Chabúl & Cabúl*, nom. propr. 1°. civitatis in Tribu Aser, Jos. 19. v. 27. 2°. regionis in eadem Tribu, viginti oppida complectentis, quam Salomon Hiramo Tyriorum regi dedit, 3. Reg. 9. v. 13. ubi Lxx. *ὅριον terminum* interpretantur. Etym. *compeditus*, vel *compedita*; à כֶּבֶל *compes*. Vel *quasi germinans*, aut *quasi defluens*, aut *quasi veterascens*; ex כְּ *quasi*, & יָבַל in Hiph. *protulit, germinavit*, aut נָבַל *defluxit*, aut בָּלָה *inveteratus est*. Vel *displicentia*; à verbo Phœnicio, secundum Joseph. Antiq. l. 8. c. 2. quod *displicere* significat.

כַּבּוֹן Mass. *Cabbón*, Vulg. *Chebbón*, nomen proprium civitatis Tribus Juda, Jos. 15. v. 40. Etym. *exstinguens* vel *exstinctus*; à כִּבָּה *exstinxit*, in Piel; *exstinctus est*, in Qal. Vel *quasi intelligens*, aut *ædificans*; ex כְּ *quasi*, & בִּין *intelligere*, aut בָּנָה *ædificare*.

כַּבִּיר m. Lxx. Sym. *ἔνδοξος gloriosus*. Sym. item, *πολυχρονιώτερος longævior*. Lxx. item & Theod. *δυνατός potens*, *βαρύτερος gravior*. Theod. item, *βαρύτατος gravissimus*. Lxx. item, *ἄκακος innocens*, *ἀναρίθμητος innumerabilis*, *ἔντιμος honorabilis*, *πολύς multus*, *πολὺ πλῆθος magna multitudo*. In phrasi, כַּבִּיר אֲמָרִים, Lxx. *πολυῤῥήμων multiloquus*. Alii item, *magnus, ingens, fortis, validus, frequens, copiosus, multiplex, densus, continuus*. Vide etiam אַבִּיר supra col. 12. Plur. m. כַּבִּירִים *validi, validæ, fortes*. Rad. כָּבַר in Hiphil, *multiplicavit, fortis, robustus fuit*.

כְּבִיר m. 1. Reg. 19. vv. 13. 16. Lxx. Aq. *ἧπαρ hepar, jecur*; legebant כָּבֵיד cum (י) antiqua vocali *e*, pro כָּבֵד, quod vide supra col. 875. Complut. *στρογγύλωμα τριχῶν convolutio pilorum*. Ald. v. 16. duas versiones exhibet, nempe *ἧπαρ jecur*, & *στρογγύλωμα τῶν τριχῶν*, ut supra Complut. Vulg. *pellis, pellis pilosa*. Alii, *pulvinar, stragula*, seu *stragulum*. Cum præfix. וּכְבִיר *& pulvinar, & stragula*. R. כָּבַר in Hiph. *multiplicavit*; unde *stragula*, quod ex pluribus pilis sit contexta.

כֶּבֶל m. Lxx. *πέδη, χειροπέδη*, Vulg. & alii, *compes, manica*, seu *manicæ*. Hinc cum præf. בַּכֶּבֶל *in compede*. Plur. const. cum præf. בְּכַבְלֵי *in compedibus*, Psal. 148. Heb. 149. v. 8. ubi כ afficitur (-) pro (·). Vide alia exempla in Gram. Heb. t. 1. p. 98. c. 1. R. כָּבַל inusit. Quidam referunt ad כָּפַל *duplicavit*, mutato פ in ב, quod compedes duplices sint, seu geminentur.

כָּבַס

QAL, unde PIEL כִּבֵּס, Lxx. *πλύνω, ἀποπλύνω*, Vulg. & alii, *lavo, abluo*.

PRAET. 3. p. s. m. כִּבֵּס *lavit*. Cum præf. & (·) pro (-), vide Gram. Heb. tom. 1. p. 174. c. 1. fin. וְכִבֵּס *& lavabit*, cum accentu in ultima ob daghésch impressum τῷ ב cui (·) subjicitur, vide eand. Gram. tom. 2. p. 307. c. 1. 3. p. pl. c. cum præf. וְכִבְּסוּ *& lavabunt*. 2. p. pl. m. cum præf. וְכִבַּסְתֶּם *& lavabitis*.

BEN. pl. m. מְכַבְּסִים, Malach. 3. v. 2. Lxx. *πλύνοντες, lavantes*. Sym. *γναφεύς fullo*. Vulg. *fullones*.

IMPER. 2. p. s. m. cum aff. כַּבְּסֵנִי *lava me*, c. 2. p. s. f. כַּבְּסִי *lava*.

FUT. 3. p. s. m. יְכַבֵּס *lavabit*. 2. p. s. m. תְּכַבֵּס *lavabis*. Cum aff. תְּכַבְּסֵנִי *lavabis me*, c. 2. p. s. f. תְּכַבְּסִי *laveris te*. 3. p. pl. m. cum præf. וַיְכַבְּסוּ *& abluerunt*.

PUAL כֻּבַּס, unde 3. p. s. m. PRAET. cum præf. וְכֻבַּס, Levit. 13. v. 58. c. 15. v. 17.

Digitized by Google

Lxx. καὶ πλυνθήσεται & lavabitur. Sic etiam alii. Vulg. & lavabit. Legebat וְכִבֵּס in Piel; aut sensum, non vocem passivam, expressit.

HOPHAL הֻכְבַּס, unde INFIN. הֻכַּבֵּס, Levit. 13. vv. 55. 56. ubi componitur cum præposit. אַחֲרֵי post, sic: אַחֲרֵי הֻכַּבֵּס, Lxx. μετὰ τὸ πλυνθῆναι, Vulg. & alii, postquam lota fuerit (vestis). Porro hic Infinitivus componitur partim ex hac conjugatione, partim ex conjugatione Hithpael. Ex hac conjugatione est (ֻ) pro (ָ hhatoúph); cetera ex Hithpael, cujus ת characteristicum abjectum compensatur per dagh. forte in כּ. Vide Gram. Heb. tom. 1. p. 192. c. 2. Si punctis leviter mutatis legas הָכְבֵּס hochbés aut הֻכְבַּס, vox erit analoga in Hophal.

כָּבַר QAL, unde HIPHIL הִכְבִּיר, ex quo BEN. f. m. cum præf. לְמַכְבִּיר, Job. 36. v. 31. dabit escam, לְמַכְבִּיר, Lxx. τῷ ἰσχύοντι valenti, forti, robusto. Sym. παμπόλλην plurimam. Vulg. multis mortalibus. Alii adverbialiter, copiose, multipliciter, affluenter, abundanter.

FUT. 3. p. f. m. cum (ְ) pro (ִ), יַכְבִּר, Job. 35. v. 16. Lxx. βαρύνει graves efficit (sermones). Vulg. multiplicat. Alii eodem sensu, congerit, auget, cumulat.

כְּבָר vel כְּבָר, adverbium temporis præteriti; unde à Lxx. redditur ἤδη jam. Sic etiam Vulg. & alii. Cum præf. שֶׁכְּבָר qui jam, בְּשֶׁכְּבָר, Eccle. 2. v. 16. Lxx. καθότι ἤδη eo quod jam. Ea vox componitur ex בְּ in, שֶׁ pro אֲשֶׁר, quod, & כְּבָר jam. R. כָּבַר inusit. in hoc sensu.

כְּבָר Mass. Kevár, Vulg. Chobár, Ezech. 1. v. 3. nomen proprium fluvii in Chaldæa, qui aliis est Tigris, aliis Euphrates, aliis alveus ex Euphrate in Tigris effluens, aliis denique Chaboras, de quo Ptolemæus & Strabo. Etym. jam, ante, vide vocem præced. Vel fortitudo, robur, potentia; à כָּבַר unde כַּבִּיר, fortis, robustus, potens. Vel quasi filius, aut quasi puritas, aut quasi frumentum; ex כְּ quasi, & בַּר Chald. filius, aut בֹּר puritas, aut בַּר frumentum.

כְּבָרָה f. Lxx. λικμὸς ventilabrum. Aq. Sym.

κόσκινον, Vulg. & alii, cribrum, vannus. Hinc cum præf. בַּכְּבָרָה, Amos. 9. v. 9. in cribro, in vanna. Rad. כָּבַר Rabbinis, cribravit.

כִּבְרָה f. unde conft. כִּבְרַת, Gen. 35. v. 16. cap. 48. v. 7. & 4. Reg. 5. v. 19. Lxx. vocem Hebraicam, sed nonnihil corruptam, retinuerunt, nempe χαβραθά, & 4. Reg. 5. v. 19. Δεβραθά, mendose pro χαβραθά, ut habent ibid. Ald. & Complut. edit. Vulg. Gen. 35. v. 16. verno tempore; c. 48. v. 7. eratque vernum tempus; & 4. Reg. 5. v. 19. electo tempore, h. e. verno, ut supra, cum terra בָּרָא procreat, progerminat fructus suos. Vel à בָּרָה elegit; tuncque כּ erit servile. Aq. Gen. 35. v. 16. καθ' ὁδὸν secundum, juxta viam, nempe regiam seu publicam. Pro כִּבְרַת legisse videtur כְּדֶרֶךְ. Verum ex orationis seriæ ea vox videtur esse certum terræ spatium, quod ab aliis definitur milliare, ab aliis stadium, aliis jugerum, aliis longitudo seu mensura mille cubitorum vulgarium, quæ est media pars itineris sabbathi. Vide Gram. Heb. t. 2. p. 514. c. 1. Certe, teste Hieronymo, qui loca hæc inviserat, Rachelis sepulchrum ultra milliare ab urbe Bethlehem non distabat. Imo RR. Ramban & Benjamin, qui loca illa perlustrarunt, testantur hoc sepulchrum dimidio circiter milliario, aut saltem non milliario integro, à prædicta urbe esse dissitum. Vide Fulleri Miscell. l. 2. cap. 15. R. כָּבַר inusit. in hoc sensu.

כָּבַשׁ QAL. Lxx. Aq. Sym. Theod. κατακυριεύω, Sym. item, χειρόω, Vulg. & alii, subigo, subjicio. Lxx. item, βιάζομαι vim facio, vim infero, ἐάω sino, permitto, subjicio, καταδυναστεύω vi opprimo, subigo, καταδύνω demergo, κατακτάομαι acquiro, κατακυριεύω dominor, καταχώννυμι aggesta terra obruo. Alii item, subjugo, domo, in ditionem redigo.

PRÆT. 3. p. pl. c. cum præf. וְכָבְשׁוּ & subjicient.

BEN. pl. m. כֹּבְשִׁים subjicientes.

INFIN. cum præf. לִכְבֹּשׁ & לִכְבּוֹשׁ, subjicere, subigere.

IMPER.

IMPER. 2. p. pl. m. cum præf. affix. & (ְ) pro (וּ), וְכִבְשֻׁהָ *& subjicite eam.*

FUT. 3. p. f. m. יִכְבּוֹשׁ *subiget, subjiciet.* 3. p. pl. m. cum præf. & aff. וַיִּכְבְּשׁוּם *& subegerunt eos.* 2. p. pl. m. cum præf. וַתִּכְבְּשׁוּ *& subegistis.*

NIPHAL נִכְבַּשׁ, Lxx. ὑποτάσσομαι, κρατοῦμαι, Vulg. & alii, *subjicior, subigor, possideor,* κατακυριεύομαι, *imperor, sub dominio alterius sum,* καταδυναστεύομαι *vi opprimor.*

PRAET. 3. p. f. f. נִכְבְּשָׁה *subjecta est.* Cum præf. וְנִכְבְּשָׁה *& subjecta est.*

BEN. pl. f. נִכְבָּשׁוֹת *subjectæ.*

PIEL כִּבֵּשׁ, 3. p. f. m. PRAET. 2. Reg. 8. v. 11. Lxx. κατεδυνάστευσεν, Vulg. & alii, *subegerat.*

כֶּבֶשׁ m. unde cum præf. וְכֶבֶשׁ, 2. Paral. 9. v. 18. Complut. καὶ ὑποπόδιον, Vulg. *& scabellum.* Vacat apud Lxx. Vatic. Alii, *& gradus, & clivulus.* Rad. כָּבַשׁ *subjecit, subegit;* unde *scabellum* quod pedibus subjiciatur.

כֶּבֶשׂ m. Lxx. Sym. & alius, ἀμνός, Lxx. item, ἀρὴν, ἀρνίον, Vulg. & alii, *agnus.* Lxx. item, ἀμνὰς *agna,* πρόβατον *ovis.* Alii item, *agnus,* sive *agnus anniculus,* h. e. qui nondum annum excessit; ab anno enim & ultra dicitur אַיִל *aries.* Idem est ac nomen כֶּשֶׂב, de quo suo loco, trajectis literis. Cum præf. הַכֶּבֶשׂ *agnus,* וְכֶבֶשׂ & וְכֶבֶשׂ, *& agnus,* כְּכֶבֶשׂ *sicut agnus,* לַכֶּבֶשׂ *ad agnum.* Plur. כְּבָשִׂים *agni.* Lxx. Isai. 5. v. 17. διηρπασμένοι *direpti;* legebant כְּבֻשִׁים in Paoul Qal Verbi כָּבַשׁ, quod vide supra. Cum præf. הַכְּבָשִׂים *agni, oves,* וּכְבָשִׂים *& agni,* בַּכְּבָשִׂים *in ovibus,* וְלַכְּבָשִׂים *& agnis.* Cum aff. כְּבָשַׂי *agni mei,* c. R. כָּבַשׂ inusit. Quidam referunt ad כָּבַשׁ *subegit;* quod agni facile subjiciantur. Alii hanc vocem derivant à כָּבַס *lavit;* unde *agnus* ob ejus splendorem seu albedinem.

כִּבְשַׂת, כַּבְשַׂת, & cum (ְ) pro (ַ) sub כ,

כִּבְשָׂה, f. Lxx. ἀμνάς, Vulg. & alii, *agna,* πρόβατον *ovis.* Cum præf. הַכִּבְשָׂה *agna,* וְכִבְשָׂה *& ovis, & agna.* Const. כִּבְשַׂת *agna.* Plur. absol. כְּבָשֹׂת & const. כִּבְשֹׂת, *agnæ.* R. כָּבַשׂ inusit. Vide supra כֶּבֶשׂ.

כִּבְשָׁן m. Lxx. κάμινος, Vulg. & alii, *caminus, fornax* proprie lateraria, in qua coquuntur lapides ad calcem, vasa testacea, & alia id genus conficienda. Cum præf. הַכִּבְשָׁן *fornax.* R. כָּבַשׁ *subegit;* unde *fornax,* quod in ea terra sive argilla subacta, h. e. vasa ex ea terra elaborata coquantur. Vel quod fornax ipsa ex hac terra sit confecta. Alii hanc vocem componunt ex כָּבָה *exstinctus est,* & עָשָׁן *fumus;* quod ignis exstinctus fumum emittat. Vel quod fornax perpetuo fumet.

כַּד f. Lxx. & alius, ὑδρία, Vulg. & alii, *hydria, cadus, urceus, amphora.* Cum præf. בַּכַּד *in cado.* Cum præf. & aff. כַּדָּהּ *hydria ejus,* f. וְכַדָּהּ *& hydria ejus,* f. כַּדֵּךְ *hydria tua,* f. מִכַּדֵּךְ *de hydria tua,* f. Plur. ex terminatione masc. כַּדִּים *hydriæ.* Cum præf. הַכַּדִּים *hydriæ,* וְכַדִּים *& hydriæ.* Rad. כָּדַד inusit.

כִּדְבָה adject. f. Chald. Dan. 2. v. 9. Theod. ψευδὴς *mendax* (verbum), Vulg. *fallax* (interpretatio). R. כְּדַב mentiri; idem quod Heb. כָּזַב, literis ד & ז commutatis.

כַּדּוּר m. Isai. 22. v. 18. Vulg. & alii quidam, *quasi pila, quasi sphæra;* adeo ut כ servile sit & particula similitudinis. Vel si radicale est, aliud suppleatur, uti supplendum docet Qimhhi. Alii, *globus, acies militum, pilata acies.* Vacat apud Lxx. Ibid. c. 29. v. 3. Vulg. *quasi sphæra,* ut supra cap. 22. v. 18. Lxx. ὡς Δαυίδ *sicut David;* legebant כְּדָוִד. R. כָּדַר inusit.

כְּדֵי vide in דַּי, supra col. 397. & initio hujus literæ כ.

כְּדִי vide in דַּי, supra col. 398.

כַּדְכֹּד m. Isai. 54. v. 12. Lxx. ἴασπις, Vulg. *jaspis.* Et Ezech. 27. v. 16. cum præf. וְכַדְכֹּד, Lxx. Vatic. καὶ χορχόρ, retinuerunt vocem Heb. quam legêre כַּרְכֹּר. Vel mendum est graphicum pro Κοδχὸδ (melius Χοδχὸδ) ut habet Complut. & Vulg. *Chodchod.* Attamen in mss. Alex. legitur Χορχορὲ, & in Ald. Χόρ. Alii utrobique, *pyropus, unio, margarita, crystallus, adamas, gagates,* &c. R. כָּדַד inusit.

כְּדִנָה vide in דֵּן, supra col. 414.

כְּדָרְלָעֹמֶר Masſ. *Kedhorlaómer*, Vulg. *Chodorlahomór*, nom. propr. regis Elamitarum, Gen. 14. v. 1. Etym. *quaſi generatio*, aut *habitatio ſervitutis*; ex כְּ *quaſi*, דּוֹר *generatio*, *habitatio*, & עָמַר in Hithpael, *ſervitute alicujus ad quæſtum abuti*. Vel *ſphæra*, *rotunditas manipuli*; à כַּדּוּר *ſphæra*, *rotunditas*, & עֹמֶר *manipulus*.

כְּרֵת Chald. vide in voce ſeq.

כֹּה affirmantis, ſimilitudinis, & loci adverbium. Lxx. οὕτως, Vulg. & alii, *ſic*, *ita*, ὧδε *hîc*, *huc*, *illuc*. Cum præf. בְּכֹה *in ſic*, h. e. *ſic*, וְכֹה *& illuc*. Cum עַד præfixo, עַד־כֹּה & Chald. עַד־כָּה, Lxx. Theod. ἕως ὧδε, *hucuſque*, וְעַד־כֹּה *& hucuſque*.

כָּהָה QAL, Lxx. Aq. Theod. ἀμαυρόομαι *obſcuror*, ἀμβλύνομαι *hebetor*, ἐκτυφλόομαι, πωρόομαι, *excæcor*. Vulg. item & alii, *caligo*, *rugor*, ſeu *in rugas contrahor*, ut fit humore exhauſto, *debilitor*, *remittor*, *remiſſus ſum*.

PRAET. 3. p. ſ. f. כָּהֲתָה *caligavit*.

INFIN. כָּהֹה *caligando*.

FUT. 3. p. ſ. m. יִכְהֶה *caligabit*, *obſcurabitur*. 3. p. ſ. f. תִּכְהֶה *caligabit*. Cum præfix. apocopa, & Mappiq in ה quo moveatur, ſive proferatur, וַתֵּכַהּ *& caligavit*. Vide Gram. Heb. tom. 1. p. 289. c. 2. 3. p. pl. f. cum præf. & ſublato ה incrementi, וַתִּכְהֶיןָ *& caligaverunt*. Vide eand. Gram. ibid. p. 290. c. 2.

PIEL כִּהָה, 3. p. ſ. m. ſine daghéſch excidentis compenſatione, 1. Reg. 3. v. 13. Lxx. ἐνουθέτει *admonebat*. Vulg. *corripuerit*. Alii, *repreſſerit*, *corrugarit* frontem eos corripiendo. 3. p. ſ. f. cum præf. & dagh. excidente non compenſato, וְכִהֲתָה, Ezech. 21. v. 7. al. 12. Lxx. καὶ ἐκψύξει *& exſpirabit*. Vulg. *& infirmabitur*. Alii, *& coarctabitur*, *& corrugabitur*, *& retrahet ſe*.

כֵּהָה f. à maſc. inuſit. כֵּהֶה, Aq. Sym. Theod. Iſai. 42. v. 3. ἀμαυρὸν *obſcurum*, Lxx. ibid. καπνιζόμενον, Vulg. *fumigans* (linum). Lxx. item alibi, αὐγάζον *ſplendens*, obſcuro videlicet ſplendore. Alii item, *contractum*, *reſtrictum*, *corrugatum*, *caligans*. Et ſubſtant. Lxx. ἄγνοια *anxietas*, Vulg. *mœror*, ἴασις *ſanatio*, Nah. 3. v. 19. ubi Vulg. *obſcura*. Alii item, *caligo*, *ruga*, *contractio*, *reſtrictio*, *retractio*. Plur. כֵּהוֹת *contractæ* (papulæ ſeu maculæ). Et 1. Reg. 3. v. 2.... *& oculi ejus* (Heli) *cœperant* כֵּהוֹת, Lxx. βαρύνεσθαι *gravari*. Alii, *caliginoſi eſſe*; ita ut ſubaudiatur לִהְיוֹת *eſſe*, vel ſit infinitivus Qal, ut quidam volunt, pro כָּהוֹת, aut Piel, pro כַּהוֹת aut, compenſato dagh. כֵּהוֹת. Vulg. *caligaverant*. R. כָּהָה *obſcuratus eſt*, *caligavit*.

כְּהַל PEAL Chald. Theod. δύναμαι, Vulg. & alii, *poſſum*.

BEN. ſ. m. כָּהֵל *potens* (es), *potes*. Plur. m. כָּהֲלִין *potentes* (erant), *poterant*.

כָּהַן QAL, unde PIEL כִּהֵן ſine daghéſch excidentis compenſatione pro כִּהֵּן, quod in tota hac conjugatione perſeverat. Lxx. Aq. Sym. Theod. ἱερατεύω, Vulg. & alii, *ſacerdotio fungor*, *ſacerdotem ago*. Lxx. item, λειτουργέω *miniſtro*, περιτίθημι *circumpono*, *orno*, *decoro*.

PRAET. 3. p. ſ. m. כִּהֵן *ſacerdotio functus eſt*, *ſacerdotem egit*. Cum præf. וְכִהֵן *& ſacerdotio fungetur*. 3. p. pl. c. cum præf. וְכִהֲנוּ *& ſacerdotio fungentur*.

INFIN. cum præf. לְכַהֵן *ad ſacerdotio fungendum*, & Exod. 39. v. 41. al. 43. εἰς ἱερατείαν *ad ſacerdotium*, מִכַּהֵן *à ſacerdotio fungi*, *ne ſacerdotio fungatur*, *fungaris*, &c. Cum præf. & affix. לְכַהֲנוֹ *ut ſacerdotio fungatur ipſe*.

FUT. 3. p. ſ. m. יְכַהֵן, Iſai. 61. v. 10. *ſacerdotali more ornabit*, vel *ornabitur*. Cum præfix. וַיְכַהֵן *& ſacerdotio functus eſt*. 3. p. pl. m. cum præf. וַיְכַהֲנוּ *& ſacerdotio functi ſunt*.

כֹּהֵן m. Lxx. Aq. Sym. Theod. ἱερεύς, Vulg. & alii, *ſacerdos*. Lxx. item, ἀρχιερεύς *ſummus ſacerdos*, ἱερατεύων *ſacerdotio fungens*, ἀδελφὸς *frater*, 2. Paral. 35. v. 14. αὐλάρχης *aulæ princeps*, συνετὸς *intelligens*, &c. Et ſubſtant. ἱερωσύνη, ἱεράτευμα, *ſacerdotium*. Alii item, *præſes*, *præfectus*, *ſatrapa*, *gubernator*, *magnas*, &c. ſumta metaphora à ſacerdotibus, qui ſummo in honore erant apud Judæos. Vide Gram. Heb. tom. 2. p. 225. c. 2. Cum præf. הַכֹּהֵן *ſacerdos*, וְכֹהֵן & וְהַכֹּהֵן, *& ſacerdos*, כְּכֹהֵן *ſicut*

Digitized by Google

sacerdos, לְכֹהֵן & לַכֹּהֵן, *sacerdoti*, *in sacerdotem*, וְלַכֹּהֵן *& sacerdoti*, *& in sacerdotem*, מִכֹּהֵן *à sacerdote*. Plur. כֹּהֲנִים *sacerdotes*. Sym. 2. Reg. 8. v. 18. σχολάζοντες *vacantes*. Cum præf. הַכֹּהֲנִים idem, וְכֹהֲנִים & וְהַכֹּהֲנִים, *& sacerdotes*, בַּכֹּהֲנִים *in sacerdotibus*, וּבַכֹּהֲנִים *& in sacerdotibus*, לַכֹּהֲנִים *sacerdotibus*, וְלַכֹּהֲנִים *& sacerdotibus*, מֵהַכֹּהֲנִים *ex sacerdotibus*. Conft. כֹּהֲנֵי *sacerdotes*. Cum præf. & aff. בְּכֹהֲנֵי *in sacerdotes*, כֹּהֲנָיו *sacerdotes ejus*, m. וְכֹהֲנָיו *& sacerdotes ejus*, m. בְּכֹהֲנָיו *in sacerdotibus ejus*, m. כֹּהֲנֶיהָ *sacerdotes ejus*, f. וְכֹהֲנֶיהָ *& sacerdotes ejus*, f. לְכֹהֲנֶיהָ *sacerdotibus ejus*, f. כֹּהֲנֶיךָ *sacerdotes tui*, m. כֹּהֲנַי *sacerdotes mei*, c. כֹּהֲנֵיהֶם *sacerdotes eorum*, וְכֹהֲנֵיהֶם *& sacerdotes eorum*, כֹּהֲנֵינוּ *sacerdotes nostri*, c. וּלְכֹהֲנֵינוּ *& sacerdotibus nostris*, c. R. כִּהֵן in Piel, *sacerdotio functus est*, *sacerdotem egit*.

כָּהֵן m. Chald. unde emphat.

כָּהֲנָא, Lxx. ἱερεύς, Vulg. & alii, *sacerdos*, ut in Heb. Plur. emphat. כָּהֲנַיָּא *sacerdotes*. Cum præf. וְכָהֲנַיָּא *& sacerdotes*. Cum præf. & aff. וְכָהֲנוֹהִי *& sacerdotes ejus*, m. R. כְּהֵן *sacerdotio functus est*.

כְּהֻנָּה f. Lxx. ἱερατεία, Vulg. & alii, *sacerdotium*. Alii item, *sacerdotalis proventus*. Cum præf. הַכְּהֻנָּה *sacerdotium*. Conft. כְּהֻנַּת *sacerdotium*. Cum præf. לִכְהֻנָּה *sacerdotio*. Cum aff. כְּהֻנָּתָם *sacerdotium eorum*, כְּהֻנַּתְכֶם *sacerdotium vestrum*, m. Plur. cum præf. הַכְּהֻנּוֹת *functiones*, *partes sacerdotales*. Rad. כִּהֵן in Piel, *sacerdotio functus est*.

כּוּב Mass. *Coúv*, Vulg. *Chúb*, nomen propr. populi, qui habitasse videtur inter Ægyptum, Æthiopiam, & Libyam, Ezech. 30. v. 5. Etym. *exstinguens*; à כָּבָה in Piel, *exstinxit*.

כּוֹבֵס m. Lxx. Aq. Sym. Theod. γναφεύς vel κναφεύς, Vulg. & alii, *fullo*. Rad. כִּבֵּס in Piel, *lavit*; unde *fullo*, quod pannos lavet & candidos efficiat.

כּוֹבַע m. Lxx. περικεφαλαία, Vulg. & alii, *galea*, *cassis*. Idem est ac קוֹבַע, quod vide suo loco. Hinc cum præfix. וְכוֹבַע, & in alia forma וְכֹבַע, *& galea*. Pl. cum præf. & ex forma כּוֹבַע, וְכוֹבָעִים *& galeæ*, בְּכוֹבָעִים *galeis*, *cum galeis*. R. כָּבַע inusit.

כָּוָה QAL, unde NIPHAL נִכְוָה, ex quo 2. p. s. m. Fut. תִּכָּוֶה, Isai. 43. v. 2. Lxx. κατακαυθῇς, Vulg. *combureris*. Aq. καύσουσι, Sym. κατακαύσουσί σε *comburent te*, sensum, non vocem passivam, nec personam, expresserunt. 3. p. pl. f. ejusdem futuri, תִּכָּוֶינָה, Prov. 6. v. 28. *comburentur*, Vulg. *comburantur* (pedes ejus). Lxx. κατακαύσει *comburet* (pedes suos); sensum solum expresserunt.

כּוֹחַ m. Dan. 11. v. 6. ubi scribitur cum (ו) pleno; nam alibi in Scriptura est כֹּחַ cum hhol. defectivo. Lxx. Aq. Sym. Theod. ἰσχύς, Vulg. & alii, *robur*, *fortitudo*, *virtus*. Lxx. item, δύναμις *potentia*, θυμός *ira præceps*, σοφία *sapientia*, σῶμα *corpus*. Et adject. ἰσχυρός *fortis*, μέγας *magnus*. Alii item, *vigor*, *fructus* (cum de arboribus & terra sermo est) *vis*, *vires*, *facultates*, &c. Cum præf. וְכֹחַ *& virtus*, בְּכֹחַ & בַּכֹּחַ, *in virtute*, *cum viribus*, לְכֹחַ *ad virtutem*, מִכֹּחַ *à potentia*. Cum præf. & aff. כֹּחוֹ *virtus ejus*, m. בְּכֹחוֹ *in virtute ejus*, m. כֹּחֵהוּ *vis*, *virtus ejus*, f. כֹּחָהּ, in pausa כֹּחֶךָ, & expresso ה quod latebat in fine כֹּחֲכָה, *virtus tua*, m. בְּכֹחֲךָ *in virtute tua*, m. כֹּחִי *virtus mea*, c. בְּכֹחִי *in virtute mea*, c. כְּכֹחִי *sicut vires meæ*, c. וּכְכֹחִי *sic & fortitudo mea*, c. כֹּחָם *vires eorum*, בְּכֹחָם *pro viribus eorum*, כֹּחֲכֶם *virtus vestra*, m. וּמִכֹּחֲכֶם *& ex facultatibus vestris*, m. R. כּוּחַ inusit.

כְּוִיָּה f. Exod. 21. v. 25. Lxx. κατάκαυμα *combustio*. Vulg. & alii, *adustio*. Rad. כָּוָה in Niphal, *adustus*, *combustus est*.

כַּוִּין m. plur. Chald. unde cum præf. וְכַוִּין, Dan. 6. v. 10. al. 11. Theod. καὶ αἱ θυρίδες, Vulg. & alii, *& fenestræ*. R. כְּוָא inusit.

כּוֹכָב & כֹּכָב, m. Lxx. Theod. ἄστρον *astrum*, *sydus*. Lxx. ἀστήρ, Vulg. & alii, *stella*. Conft. כּוֹכַב *stella*. Plur. כּוֹכָבִים *stellæ*. Cum præfix. הַכּוֹכָבִים *stellæ*, וְכוֹכָבִים & וְהַכּוֹכָבִים, *& stellæ*, בַּכּוֹכָבִים *in stellis*, כַּכּוֹכָבִים *sicut stellæ*, לַכּוֹכָבִים *stellis*. Conft. כּוֹכְבֵי *stellæ*. Cum præf. כְּכוֹכְבֵי & כְּכֹכְבֵי, *sicut stellæ*, לְכוֹכְבֵי *stellis*. Cum affix. כּוֹכְבֵיהֶם *stellæ eorum*. Rad. כָּבַב inusit. Sunt qui referant ad כָּבָה *exstinctus est* per antiphrasin, de qua vide Gram. Heb. t. 2. pagg. 61. 62.

כול QAL, unde 3. p. f. m. Praet. cum præf. וַיָּכָל, Jerem. 40. v. 12. Vulg. *& appendit, & mensus est, & complexus est, & continuit, & comprehendit.* Vacat apud Lxx. qui hoc Verbum prætermiserunt, quod idem significare ac סָפַר, à quo versus incipit, crediderint.

PIEL geminata prima & tertia radicali כִּלְכֵּל pro כּוּל; vide Gram. Heb. t. 1. p. 319. c. 2. Lxx. Sym. *οἰκονομέω*, Aq. Theod. *διοικέω, administro, dispenso.* Aq. Sym. V^a^. & VI^a^. editt. *ἀγαπάω diligo.* Lxx. item, *τρέφω, διατρέφω, ἐκτρέφω*, Vulg. *nutrio, enutrio, σιτομετρέω frumentum metior, frumentum divido, χορηγέω suppedito, ἀρκέω sufficio, φέρω fero, ὑπομένω sustineo, πραΰνω mitigo, lenio.* Alii item, *sustento, contineo, moderor, dispono, capio, comprehendo.*

Praet. 3. p. f. m. כִּלְכֵּל *sustentavit.* Cum præf. & aff. וְכִלְכְּלָם *& sustentavit eos.* 2. p. f. m. cum affix. כִּלְכַּלְתָּם *sustentasti eos.* 1. p. f. c. cum præf. וְכִלְכַּלְתִּי *& sustentabo.* 3. p. pl. c. cum præf. וְכִלְכְּלוּ *& sustentabant.*

Ben. f. m. מְכַלְכֵּל *sustinens.*

Infin. כַּלְכֵּל *sustinendo.* Cum præf. לְכַלְכֵּל *sustentare*, וּלְכַלְכֵּל *& ad sustentandum.* Cum præf. & aff. לְכַלְכֶּלְךָ, & in pausa לְכַלְכְּלֶךָ, *sustentare te*, m.

Fut. 3. p. f. m. יְכַלְכֵּל *sustentabit, moderabitur.* Cum præf. וַיְכַלְכֵּל *& sustentavit.* Cum præf. affix. & in pausa, יְכַלְכְּלֶךָ *sustentabit te*, m. וַיְכַלְכְּלֵם *& sustentabat eas* (mulieres), 2. Reg. 20. v. 3. cum affix. masc. pro fem. nempe pro וַיְכַלְכְּלֵן, quodque fortasse est mendum graphicum. Vide Gram. Heb. t. 1. p. 508. can. V. 1. p. f. c. אֲכַלְכֵּל *sustentabo.* Cum præf. & aff. וַאֲכַלְכְּלֵם *& sustentabo eos.* 3. p. pl. m. cum affix. יְכַלְכְּלוּהוּ cum (ּ) pro (וּ), *sustentabunt eum*, יְכַלְכְּלוּךָ, & cum (ּ) pro (וּ) יְכַלְכְּלֻךָ, *capiunt, comprehendunt te*, m.

PUAL geminatis iisdem, quæ in Piel geminatæ sunt, radicalibus, כֻּלְכַּל, unde 3. p. pl. c. Praet. cum præf. & (ֻ hhatouph) pro (ֻ), וְכָלְכְּלוּ vecholkeloú, 1. Reg. 20. v. 27. *& sustentati sunt, & cibis instructi sunt.* Vulg. *& acceptis cibariis* (profecti sunt). Vacat apud Lxx.

HIPHIL הֵכִיל, Lxx. *δέχομαι accipio, χωρέω capio, συνέχω contineo, συντελέω consummo, ὑποφέρω suffero, sustineo, δύναμαι possum* (ab יָכֹל) *ἱκανός εἰμι sufficiens sum.*

Infin. הָכִיל *continendo, sustinendo.* Cum præf. לְהָכִיל *capere, sustinere, ad capiendum*, מֵהָכִיל *præ capere, quam ut capiat.*

Fut. 3. p. f. m. יָכִיל *continebit.* Cum aff. יְכִילֶנּוּ *sustinebit eum.* 3. p. pl. m. יָכִילוּ, & cum (ֻ) pro (וּ) יָכִלוּ, *capiunt, sustinent, sustinebunt*, Jerem. 2. v. 13.

כּוּמָז m. unde cum præf. וְכוּמָז, Exod. 35. v. 22. & Num. 31. v. 50. Lxx. Exod. 35. v. 22. *καὶ ἐμπλόκια & torques, καὶ περιδέξια*, Vulg. *& dextralia*, h. e. dexteræ manus ornamenta. Hîc duplex versio, quarum altera, nempe prior, est Lxx. qui Num. 31. v. 50. hanc vocem כּוּמָז *ἐμπλόκιον* transtulerunt; altera alterius interpretis, quem sequutus est Vulgatus interpres. Alii, *murenula, catena, brachiale, cingula pendula & bullata muliebria.* Alii denique, *ornamentum muliebre* in genere. R. כָּמַז inusit.

כּוּן QAL, unde 3. p. f. m. Fut. cum præf. aff. & daghésch anomalo, aut potius mendoso, in priori נ, cum imprimendum esset posteriori; vel illud dagh. venit ex teschdid Arabum, וַיְכֻנֶּנּוּ pro וַיְכוֹנְנֵנוּ, Job. 31. v. 15. *& aptavit, & formavit eum.* Lxx. *γεγόναμεν δὲ nati autem sumus.* Legebant וַיְכוֹנְנֵנוּ *& formavit nos* (Deus), quomodo legunt, aut saltem interpretantur nonnulli. Vulg. *& formavit me;* legebat וַיְכוֹנְנֵנִי.

NIPHAL נָכוֹן, Lxx. Theod. *ἀνορθόομαι*, Sym. *ἑδράζομαι, firmor, stabilior.* Aq. Sym. Theod. *ἑτοιμάζομαι*, Sym. item, *παρασκευάζομαι paror, præparor.* Lxx. item, *καθίσταμαι constituor, μένω maneo, στερέομαι firmor, roboror, κατορθόομαι, κατευθύνομαι, dirigor, γίνομαι sum, fio.* Et active, *εὐφραίνω lætifico, exhilaro, συναντιλαμβάνομαι auxilio, adjuvo.*

Praet. 3. p. f. f. נָכוֹנָה *firmatum, stabilitum est* (regnum). 3. p. pl. c. נָכוֹנוּ & נָכֹנוּ, *parata, perfecta sunt* (judicia ubera).

Ben. f. m. נָכוֹן, Lxx. *ἀληθής verus, ἀλήθεια veritas, δυνατός potens, ἕτοιμος paratus,*

Digitized by Google

ὀρθὸς *rectus*, ἐμφανὴς *manifestus*, *conspicuus*. Et adverb. ἐμφανῶς, σαφῶς, *manifeste*. Sym. βέβαιος, ἑδραῖος, *firmus*. Alii item, *certus*, *stabilis*, aut *firmum*, *certum*, *stabile*; nam hoc participium in hoc genere, uti & in feminino, sæpe neutraliter accipitur. Const. נְכוֹן *paratum*, *stabile*. Femin. נְכוֹנָה *rectum*, *verum*, *veritas*. Sym. ἀληθὲς *verum*, ὀρθῶς *recte*. Plur. m. נְכֹנִים *parati*.

Imper. 2. p. f. m. הִכּוֹן & הִכֹּן, *præparare*, *paratus esto*.

Fut. 3. p. f. m. יִכּוֹן *stabilietur*, *stabile*, *firmum erit*. Cum præf. וְיִכּוֹן *& stabilietur*. 3. p. f. f. תִּכּוֹן *stabilietur*. Cum præfix. וַתִּכּוֹן & וַתִּכֹּן, *& stabilitum*, *& confirmatum est*. 3. p. plur. m. יִכֹּנוּ & יִכּוֹנוּ, *confirmabuntur*. Cum præf. וְיִכֹּנוּ *& confirmabuntur*.

POEL כּוֹנֵן, Lxx. Aq. Theod. ἑτοιμάζω *paro*. Lxx. Sym. κατευθύνω, Lxx. item, κατορθόω, *dirigo*. Aq. item & VI^a. edit. ἑδράζω *firmo*. Lxx. item, βουλεύομαι *consulo*, διορίζω *distermino*, ἐξιχνιάζω *investigo*, θεμελιόω *fundo*, πλάσσω *formo*, συνίστημι *constituo*, καταρτίζω (Sym. συγκαταρτίζω) *perficio*, ἀνορθόω *erigo*. Alii item, *stabilio*, *confirmo*, *statuo*, *apto*, &c.

Praet. 3. p. f. m. כּוֹנֵן *aptavit*, *paravit*, &c. Cum præf. וְכוֹנֵן *& stabiliet*. Cum aff. כּוֹנְנָהּ *stabilivit eam*. 2. p. f. m. כּוֹנַנְתָּ, & in pausa, expressoque ה, quod latebat in fine, כּוֹנָנְתָּה *statuisti*. Cum aff. כּוֹנַנְתָּהּ *statuisti eam*. 1. p. f. c. cum præfix. וְכוֹנַנְתִּי & וְכֹנַנְתִּי, *& stabiliam*. 3. p. pl. c. כּוֹנְנוּ *stabilierunt*, *aptarunt*.

Imper. 2. p. f. m. cum præf. וְכוֹנֵן, Job. 8. v. 8. *& prepara te*, *& paratus esto*. Vulg. adverb. *diligenter*. Cum ה paragog. כּוֹנְנָה *confirma*. Cum affix. כּוֹנְנֵהוּ *confirma illud*.

Fut. 3. p. f. m. יְכוֹנֵן *stabiliat*. Cum præf. & aff. וִיכוֹנְנֶהָ, *stabiliet*, *stabilivit eam*, וַיְכוֹנְנֶהָ *& stabilivit*, *& aptavit*, *& paravit eam*, וַיְכֹנְנֶךָ in pausa, *& confirmavit te*, m. 2. p. f. m. תְּכוֹנֵן *aptabis*, *firmabis*. Cum præfix. וּתְכוֹנֵן *& stabilies*, וַתְּכוֹנֵן *& stabilivisti*. 3. p. pl. m. cum præf. וַיְכוֹנְנוּ *& constituerunt*. Cum præf. & affix. וַיְכוֹנְנוּנִי *& aptaverunt*, *& plasmaverunt*, *& formaverunt me*, c.

POAL כּוֹנַן, unde 3. p. pl. c. Praet. in pausa, quæ mutavit (-) in (ּ), כּוֹנָנוּ, Psal. 36. Heb. 37. v. 23. & Ezech. 28. v. 13. Lxx. Psal. 36. Heb. 37. v. 23. κατευθύνεται (τὰ διαβήματα), Vulg. Lat. *dirigentur* (*gressus*). Vacat apud eosdem Lxx. Ezech. 28. v. 13. Alii utrobique, *parati*, *firmati*, *stabiliti sunt*.

HIPHIL הֵכִין, Lxx. Aq. Sym. Theod. ἑτοιμάζω *paro*, *præparo*. Sym. item, ἑδράζω *firmo*, *stabilio*, τελεσφορέω *fructificare facio*. Lxx. item, καταρτίζω *perficio*, κατορθόω, κατευθύνω, *dirigo*, ἀνορθόω *erigo*, δίδωμι *do*, δράω *facio*, ἵστημι *statuo*, κρίνω *judico*, στοχάζομαι *conjecto*, συνίημι *intelligo*, (legebant הֵבִין), τίθημι *pono*, ὑποφέρω *suffero*, &c.

Praet. 3. p. f. m. הֵכִין *paravit*, *aptavit*. Cum præfixo ה vices pronominis relativi supplente, הַהֵכִין *quod præparavit*. Cum aff. הֱכִינוֹ *præparavit eum*, הֱכִינָהּ *præparavit eam*, הֱכִינָנִי *stabilivit me*, c. 2. p. f. m. הֲכִינוֹתָ *præparasti*. Cum præf. וַהֲכִינוֹתָ, & expresso ה quod latebat in fine, וַהֲכִינוֹתָה *& præparaveris*. 1. p. f. c. הֲכִינֹתִי & הֲכִינוֹתִי, *præparavi*, *disposui*. Cum præf. וַהֲכִינוֹתִי & וַהֲכִנֹתִי, *& stabilivi*, *& præparavi*, הֵכִינוּ *præparaverant*. Cum præfix. וְהֵכִינוּ *& parent*. 3. p. pl. c. הֲכִינוֹנוּ, & quasi in forma perfecta הֵכַנּוּ, *præparavimus*, 2. Paral. 29. v. 19. ubi נּ imprimitur dagh. ad compensandum נ radicale abjectum. Vide Gram. Heb. t. 1. p. 258. c. 2.

Ben. f. m. מֵכִין, & cum præf. הַמֵּכִין, *stabiliens*, *præparans*.

Infin. הָכִין *firmando*, הָכֵן, Jos. 3. v. 17. *accingere se*. Vulg. *accincti*. Aq. Sym. ἕτοιμοι *parati*. Vacat apud Lxx. Pro hoc Infinitivo posito loco Participii, vide Gram. Heb. tom. 1. p. 540. c. 2. Cum præf. וְהָכִין *& præparando*, בְּהָכִין *in præparando*, *in stabiliendo*, לְהָכִין *ad præparandum*, וּלְהָכִין *& ad præparandum*. Cum præf. & affix. הֲכִינוֹ *præparare eum*, בַּהֲכִינוֹ *in aptando eo*, לַהֲכִינָהּ *ad stabiliendam eam*.

Imper. 2. p. f. m. הָכֵן *dirige*, *apta*. Cum præf. וְהָכֵן *& para*, *& præpara*. 2. p. pl. m. הָכִינוּ *parate*, *præparate*. Cum præf. וְהָכִינוּ *& præparate*.

Digitized by Google

Fut. 3. p. f. m. יָכִין *parabit*, *præparabit*, *diriget*. Cum præf. & (-) in fine pro (-) ob accentum vi (ו) convertentis retractum, וַיָּכֶן *& paravit*, *& stabilivit*. 3. p. f. f. תָּכִין *præparat*. 2. p. f. m. תָּכִין & תָּכֵן, *præparabis*, *stabilies*. Cum aff. תְּכִינֶהָ *præparabis eam*. 1. p. f. c. אָכִין & cum ה parag. אָכִינָה, *præparabo*, *stabiliam*. 3. p. pl. m. cum præf. וַיָּכִינוּ *& pararunt*, *& statuerunt*.

HOPHAL הוּכַן, Lxx. ἑτοιμάζομαι *paror*, *præparor*, λαξεύομαι *polior*, *incidor*, *sculpor*, διορθόομαι *dirigor*.

Praet. 3. p. f. m. cum præf. וְהוּכַן, & cum (-) pro (ו) וְהֻכַן, *& præparabitur*.

Pahul f. m. מוּכָן *paratus*, *præparatus*. Plur. m. מוּכָנִים *parati*, *præparati*.

HITHPOEL הִתְכּוֹנֵן & הִתְכּוֹנָן, Lxx. κατασκευάζομαι *paror*, *præparor*, οἰκοδομέομαι *ædificor*. Et active, κατευθύνω *dirigo*. Alii, *firmor*, *stabilior*, *paro*, *præparo me*.

Fut. 3. p. f. m. ex forma (-) mutati in (-) ob pausam, יִתְכּוֹנָן *stabilietur*. 3. p. f. f. cum præf. ex forma (-), & exsulante ת charact. eoque compensato per dagh. forte in prima rad. וְתִכּוֹנֵן pro וְתִתְכּוֹנֵן, *& firmetur*. 2. p. f. m. ex forma (-) mutati in (-) ob pausam, & cum eodem dagh. in prima rad. ad compensandum ת charact. itidem abjectum, תִּכּוֹנָנִי *stabilieris*. Sic 3. p. pl. m. fut. cum præf. וַיִּכּוֹנְנוּ *& parant se*. Pro ת abjecto & per dagh. compensato, vide Gram. Heb. tom. 1. p. 263. c. l. 2.

כּוּן Mass. *Coún*, Vulg. *Chûn*, nomen propr. urbis Adarezer regis Syriæ Soba, quæ videtur fuisse in eadem Syria Soba prope Arabiam Petræam, 1. Paral. 18. v. 8. Etym. *præparatio*; à כּוּן *præparare*. Vel *placenta*; à כַּוָּן idem. Vel denique, *fenestra*, Chald. à כַּוָּא idem.

כַּוָּנִים m. pl. Jerem. 7. v. 18. cap. 44. v. 18. al. 19. Lxx. Vatic. χαυῶνες, Jerem. 7. v. 18. & χαυῶνας, c. 44. v. 18. al. 19. Sic etiam mſ. Alex. c. 7. v. 18. ubi Ald. χαμῶνες, sphalmate graphico, quo μ pro υ ponitur. Vocem Heb. retinuerunt, quam Vulg. & alii interpretantur *placentas*, nimirum effigiatas, h. e. idoli, cui offerebantur, effigiem habentes. R. כּוּן *parare*, *præparare*; unde placentæ illæ, quod singulari arte essent concinnatæ. Quare S. Hieron. comment. in h. l. tom. 4. nov. edit. col. 566. *præparationes* etiam interpretatur.

כּוֹנַנְיָהוּ Mass. *Cônaniáhou*, Vulg. *Chonenias*, nomen proprium fratris Semei, 2. Paral. 31. v. 12. Etym. *præparatio*, *firmitas*, aut *rectitudo Domini*; à כּוּן *præparare*, *firmare*, *dirigere*; & יָהּ aut יָהוּ, *Dominus*.

כּוֹס f. Lxx. Aq. Sym. ποτήριον, Lxx. item, κόνδυ, Vulg. & alii, *calix*. Metaphorice sumitur pro sorte seu portione alicui destinata, sive in bonum, sive in malum. Vide Gram. Heb. tom. 2. p. 212. c. 1. Cum præf. כְּכוֹס *poculum*, וְכוֹס *& poculum*, בְּכוֹס *in poculo*. Cum præf. & aff. וּמִכּוֹסוֹ *& ex poculo ejus*, m. כּוֹסָהּ *poculum ejus*, f. כּוֹסִי *poculum meum*, c. וְכוֹסִי *& poculum meum*, c. כּוֹסָם *calix eorum*. Plur. cum præf. וְכֹסוֹת *& pocula*. R. כּוּס inusit. Quidam referunt ad כָּסָה *texit*, *operuit*, quod hoc poculum olim operculum haberet.

כּוֹס m. unde cum præf. הַכּוֹס, Levit. 11. v. 17. Deut. 14. v. 16. Psal. 101. Heb. 102. v. 7. Lxx. Aq. Theod. V^a. edit. νυκτικόραξ, *nycticorax*. Lxx. item, ἐρωδιός, Vulg. *herodius*. Sym. ἔποψ *upupa*. V^a. edit. γλαύξ *noctua*. Bocharto part. 2. de anim. sacr. l. 2. cap. 20. videtur esse *onocrotalus*, ob ingluviem poculo similem, quæ ab inferiori rostri parte dependet. Cum præf. כְּכוֹס *sicut nycticorax*. Rad. כָּסָה *texit*, *operuit*; unde nycticorax, sive noctua, quod interdiu lateat, & nocte foras prodeat.

כּוֹר *coros*, vide in כֹּר, infra suo loco.

כּוּר m. Lxx. Aq. Sym. Theod. κάμινος, Vulg. & alii, *caminus*, *fornax*. Lxx. & Theod. item, χωνευτήριον *conflatorium*, *catinus*. Lxx. item, πύρωσις *combustio*. Cum præf. וְכַכּוּר *& catinus*, בְּכוּר *in fornace*, מִכּוּר *ex fornace*. R. כּוּר inusit.

כּוֹרֵם & sine (ו), כֹּרֵם, m. unde plur. כֹּרְמִים, Lxx. ἀμπελουργοί, Vulg. & alii, *vinitores*. Lxx. item, κτήματα *possessiones*, Joel. 1. v. 11. ubi pro כֹּרְמִים legebant כְּרָמִים, *vineæ*; & per synecdochen totius pro parte,

Digitized by Google

feu generis pro fpecie, *poffeffiones*. Cum præf. וְכֹרְמִים *& vinitores*, לְכֹרְמִים *in vinitores*, *vinitores*. Cum præf. & affix. וְכֹרְמֵיכֶם *& vinitores veftri*, m. R. כָּרַם inufit.

כּוֹרֶשׁ Maff. *Córefch*, Vulg. *Cyrus*, nom. proprium regis Perfarum, qui Judæis in Babylonia captivis revertendi facultatem dedit, Efd. 1. v. 1. &c. Etym. *quafi pauper*, aut *quafi hæres*; ex כְּ *quafi*, & רָשׁ *pauper*, aut יָרַשׁ *hæres fuit*. Vel *ingluvies*, *venter*; à כָּרֵשׂ idem.

כּוּשׁ Maff. *Coúfch*, Vulg. *Chús*, Aq. Pfal. 67. Heb. 68. v. 32. Αἰθίοψ *Æthiops*. Lxx. & Sym. ibid. Αἰθιοπία, Vulg. Lat. *Æthiopia*, nom. proprium filii Cham, Gen. 10. v. 6. Ex eo nati funt Æthiopes, ab eoque nomen accepit Æthiopia Africæ regio, 4. Reg. 19. v. 9. Erat etiam altera Æthiopia juxta mare rubrum. Etym. *niger*, fecundum Græcos, qui regionis hujus incolas vocant Αἰθίοπας *Æthiopes*, h. e. *facie aduftos*.

כּוּשׁ Maff. *Cúfch*, Vulg. *Chufi*, Pfal. 7. in titulo, *Æthiops*, quo nomine indicatur fimul & perftringitur Saül filius Cis, ob ejus in Davidem odium & prava opera, quæ deponere non valebat, ficut nec Æthiops pellem. Vide Gram. Heb. t. 2. p. 268. c. 2. Etym. vide nom. præcedens.

כּוּשִׁי m. Lxx. Αἰθίοψ, Vulg. & alii, *Æthiops*. Cum præf. הַכּוּשִׁי *Æthiops*, לַכּוּשִׁי *Æthiopi*. Femin. כּוּשִׁית, unde cum (ֻ) pro (וּ), כֻּשִׁית, & cum præfix. הַכֻּשִׁית, Lxx. Αἰθιόπισσα, Vulg. & alii, *Æthiopiffa*. Plur. m. כּוּשִׁיִּים, cum (ֻ) pro (וּ), & (י) facto mobili, כֻּשִׁיִּים *Æthiopes*. Cum præf. וְכֻשִׁים *& Æthiopes*. Etym. vide fupra כּוּשׁ.

כּוּשִׁי Maff. *Coufchî*, Vulg. *Chufí*, nom. proprium 1°. viri, quem mifit Joab ad Davidem, ut ei nuntiaret mortem Abfalomi, 2. Reg. 18. v. 21. 2°. patris Selemiæ, Jerem. 36. v. 14. Etym. vide fupra כּוּשׁ.

כּוּשַׁן רִשְׁעָתַיִם Maff. *Coufchán Rifchatáiim*, Vulg. *Chufán Rafathaim*, nomen proprium regis Syriæ, Jud. 3. v. 8. Etym. *Æthiops* vel *nigredo iniquitatum*; ex כּוּשׁ *Æthiops*, *nigredo*, & רִשְׁעָה *iniquitas*, *improbitas*.

כּוֹשָׁרוֹת f. pl. unde cum præf. בַּכּוֹשָׁרוֹת, Pfal. 67. Heb. 68. v. 7. Lxx. ἐν ἀνδρείᾳ, Vulg. Lat. & S. Hieron. *in fortitudine*. Sym. εἰς ἀπόλυσιν *in dimiffionem*. Theod. ἐν εὐθύτησιν *in rectitudinibus*. Alii, *in compedibus*, quafi à קָשַׁר *ligavit*, quocum כָּשַׁר affinitatem habet. Alii, *in congruentiis*, *in opportunitatibus*, h. e. congruo & opportuno tempore. Rad. כָּשֵׁר *congruit*, *rectum*, *conveniens eft*.

כּוּת Maff. *Coúth*, Vulg. *Cutha*, nomen proprium regionis in Perfide, 4. Reg. 17. vv. 24. & 30. cujus incolæ dicti funt *Cuthæi*. Vide Jofeph. Antiq. l. 9. c. 15. & l. 11. c. 2. Etym. *contufio*; à כָּתַת *contudit*.

כזב QAL, unde BEN. f. m. כֹּזֵב, Pfal. 115. Heb. 116. v. 11. Lxx. ψεύστης, Vulg. Lat. & alii, *mendax*. Aq. fubftant. ψεῦσμα, S. Hieron. *mendacium*; legebant כָּזָב. Theod. ἐκλείπων *deficit*, legebat כָּזָב.

NIPHAL נִכְזַב, unde 3. p. f. f. PRAET. in paufa, quæ revocavit (ָ) primariæ vocis, ac infuper illud mutavit in (ָ), נִכְזָבָה, Job. 40. v. 28. al. 41. v. 1. Theod. διεψεύσατο *mentitum eft* (principium). Vulg. *fruftrabitur*. Vacat apud Lxx. aut faltem hîc paraphraftas agunt. Alii, *mendax*, *fallax facta eft* (expectatio). 2. p. f. m. cum præf. & in paufa; quare ו afficitur (ְ) pro (ִ), וְנִכְזָבְתָּ, Prov. 30. v. 6. Lxx. καὶ ψευδὴς γένῃ *& fias mendax*. Vulg. *inveniarifque mendax*.

PIEL כִּזֵּב, Lxx. & alius, ψεύδομαι, Lxx. Aq. Sym. διαψεύδομαι, Lxx. item, διαψεύδομαι, Vulg. & alii, *mentior*. Lxx. item, ἀποφθέγγομαι *loquor*, *eloquor*, in genere, ἐκλείπω *deficio*. Conftruitur abfolute & cum ב aut לְ.

PRAET. 3. p. f. m. כִּזֵּב *mentitus eft*.

INFIN. cum præf. & aff. בְּכַזֶּבְכֶם *in mentiendo vos*, *mentientibus vobis*, m.

FUT. 3. p. f. m. יְכַזֵּב *mentietur*. Cum præf. וִיכַזֵּב *ut mentiatur*. Pro (ִי) cum (ְ), vide Gram. Heb. tom. 1. p. 385. c. 1. 2. p. f. m. תְּכַזֵּב *mentieris*. 2. p. f. f. in paufa, quæ revocavit (ֵ) motionem primariæ vocis, תְּכַזֵּבִי *mentieris*. 1. p. f. c. אֲכַזֵּב *mentiar*. Aq. Theod. Job. 34. v. 6. ψεῦσμα *mendacium*.

Digitized by Google

Legebant אַכְזָב, quod vide supra col. 80.

3. p. pl. m. יְכַזֵּבוּ *mentientur.*

HIPHIL הִכְזִיב, unde 3. p. s. m. FUT. cum aff. מִי יַכְזִיבֵנִי, Job. 24. v. 25. Lxx. *τίς ἐστιν ὁ φάσκων ψευδῆ με λέγειν, quis est qui dicat falsa me dicere?* Vulg. *quis me potest arguere esse mentitum?* Alii, *quis me arguet mendacii?*

כזב כָּזָב m. Lxx. V^a. edit. *ψεῦδος*, Sym. *ψεῦσμα*, Aq. *διάψευσμα*, Vulg. & alii, *mendacium.* Alius, *δόλος dolus*, *fraus.* Lxx. item, *ἀποφθέγματα μάταια eloquia vana*, *κακία malitia*, *δίψα sitis*, Psal. 61. Heb. 62. v. 4. al. 5. ubi pro *ἐν ψεύδει in mendacio*, ut vertit S. Hieron. mendum graphicum videtur *ἐν δίψει in siti.* Et adjective, Lxx. *ψευδής*, *ψεύστης*, *mendax*, *κενὸς vacuus*, *μάταιος vanus.* Et adverb. Lxx. *ἀδίκως injuste.* Plur. כזבים כְּזָבִים *mendacia.* Cum affix. כִּזְבֵיהֶם *mendacia eorum.* R. כָּזַב *mentitus est.*

כזבי כָּזְבִּי Mass. *Cozbi*, Vulg. *Chozbi*, nomen proprium filiæ Zuri principis Madianitarum, quæ unà cum Zambri occisa est, Num. 25. v. 18. Etym. *mendacium*; à כָּזָב idem. Vel *quasi fluens*; ex כְּ *quasi*, & זוב *fluere.* Vide Gram. Heb. tom. 2. p. 362. ubi Elias ad hoc nomen pulcherrime, elegantissime, & accuratissime alludit.

כח כֹּחַ *virtus*, vide כֹּחַ, supra col. 886.

כח כֹּחַ m. unde cum præf. וְהַכֹּחַ, Levit. 11. v. 30. Lxx. *καὶ χαμαιλέων*, Vulg. Lat. *& chamæleon.* Alii, *& mustela*, *& crocodilus*, *& limax*, *& sciurus*, *& testudo*, &c. Doctiss. Bochartus, de anim. sac. part. 1. l. 3. cap. 3. col. 1069. & seqq. his accedit, qui arbitrantur כֹּחַ esse *lacertum*, dictum Arabibus *guaril*, seu *waril*, ab ejus robore, quod maxime eminet in pugna contra serpentes & crocodilum terrestrem. R. כחח inusit. unde כֹּחַ *vir*, *robur*, *fortitudo*, & hæc lacertorum species.

כחד QAL, unde NIPHAL נִכְחַד, Lxx. *ἀποκρύπτομαι abscondor, celor*, *ἀπόλλυμαι pereo*, *ἀφανίζομαι è conspectu removeor*, *deleor*, *ἀφίσταμαι recedo*, *ἐκλείπω deficio*, *λανθάνω lateo.* Alii item, *exscindor*, *succidor.*

PRAET. 3. p. s. m. נִכְחַד *exscisus*, *celatus est.* 3. p. pl. c. in pausa, quæ revocavit (-) primariæ vocis, ac insuper mutavit in (‧), נִכְחָדוּ *exscisi*, *celati sunt.*

BEN. s. f. ex forma ה præcedente duplici (‧) & cum præf. וְהַנִּכְחֶדֶת *& exscindenda.* Plur. f. נִכְחָדוֹת *exscisæ.* Cum præf. הַנִּכְחָדוֹת *exscisæ*, *perditæ.*

FUT. 3. p. s. m. יִכָּחֵד *celabitur.* 3. p. s. f. תִּכָּחֵד *exscindetur.* Cum præf. וַיִּכָּחֵד *& exscisus est.*

PIEL כִּחֵד sine dagh. excidentis compensatione, ut fit in tota hac conjugatione hujus Verbi, pro כִּחֵד, Lxx. *κρύπτω occulto*, *ἐκτρίβω contero*, *ψεύδομαι mentior.* Sym. *ἀρνοῦμαι nego*, *abnego.* Alii item, *celo.*

PRAET. 3. p. s. m. כִּחֵד *celavit.* 1. p. s. c. כִּחַדְתִּי *celavi.* 3. p. pl. c. כִּחֲדוּ, & in pausa, quæ revocavit (-) motionem primariæ vocis, כִּחֵדוּ *celarunt.*

FUT. 2. p. s. m. תְּכַחֵד, & 2. p. s. f. in pausa; quare revocatur motio primariæ vocis, תְּכַחֵדִי, *celabis.* 1. p. s. c. אֲכַחֵד *celabo.* 2. p. pl. m. in pausa; quare ה afficitur (-) pro (‥), תְּכַחֵדוּ *celetis.* 1. p. pl. c. נְכַחֵד *celabimus.*

HIPHIL הִכְחִיד, Lxx. *κρύπτω occulto*, *ἐκτρίβω contero*, *ἐξαίρω aufero*, *ἐξολοθρεύω disperdo*, *exscindo.* Sym. *ἀφανῆ ποιῶ non manifestum*, *invisum facio*, *è conspectu removeo.*

PRAET. 1. p. s. c. cum præf. & affix. וְהִכְחַדְתִּיו *& exscindam eum.*

INFIN. cum præf. וּלְהַכְחִיד, 3. Reg. 13. v. 34. *& ad exscindendum.* Lxx. substant. *καὶ εἰς ὄλεθρον & ad exitium*, *& ad perniciem.* Vulg. *& eversa est* (domus Jeroboam).

FUT. 3. p. s. m. cum præf. וַיַּכְחֵד *& exscidit.* Cum aff. יַכְחִידֶנָּה *celaverit illud.* 1. p. s. c. cum præfix. וָאַכְחִד *& exscindi.* 1. p. pl. c. cum præf. aff. & (‧) pro (ּ.), וְנַכְחִידֵם *& exscindemus eos.*

כחל QAL, unde 2. p. s. f. PRAET. כָּחַלְתְּ, Ezech. 23. v. 40. Lxx. *ἐστιβίζου fucabas*, *stibio ornabas.* Vulg. *circumlinisti stibio.* Alii, *fucasti* (oculos tuos).

כחש QAL, 3. p. s. m. PRAET. Psal. 108. Heb. 109. v. 23. al. 24. Lxx. *ἠλλοιώθη*, Vulg. Lat. *immutata*, S. Hieron. *mutata est.* Alii,

Digitized by Google

Alii, *emarcuit, emarciata est* (caro mea).

NIPHAL נִכְחַשׁ, ex quo 3. p. pl. m. Fut. cum præfix. וְיִכָּחֲשׁוּ, Deut. 33. v. 29. Lxx. καὶ ψεύσονται *& mentientur.* Vulg. *& negabunt.* Alii, *& mendaces, & falsos se deprehendent.* Alii, *& frustrabuntur conatibus suis.* Alii, *& emarciabuntur, & macie se conficient.*

PIEL כִּחֵשׁ, sine dagh. excidentis compensatione pro כִּחֵּשׁ, quod in tota hac conjugatione fit. Lxx. Aq. & alius, ἀρνοῦμαι *nego, abnego.* Lxx. Sym. ψεύδομαι, Vulg. & alii, *mentior.* Lxx. item, ψευδὴς γίνομαι *mendax fio.* Sæpe construitur cum ב aut ל.

Praet. 3. p. s. m. כִּחֵשׁ *mentitus est.* Cum præfix. וְכִחֶשׁ, & cum (ֶ) in fine pro (ֵ) ob accentum retractum in concursu, וְכִחֶשׁ *& mentitus est.* 1. p. s. c. כִּחַשְׁתִּי *abnegassem.* Cum præf. וְכִחַשְׁתִּי *& abnegem, & mentiar.* 3. p. plur. c. כִּחֲשׁוּ *abnegant, mentiuntur.*

Infin. כַּחֵשׁ *mentiri.* Lxx. substant. ψεῦδος *mendacium.* Cum præf. וְכַחֵשׁ *& mentiri.*

Fut. 3. p. s. m. cum (ֶ) in fine pro (ֵ) ut supra in Præt. יְכַחֶשׁ *mentietur.* 3. p. s. f. cum præf. וַתְּכַחֵשׁ *& mentita est, & negavit.* 3. p. pl. m. יְכַחֲשׁוּ *mentientur.* 2. p. pl. m. תְּכַחֲשׁוּ, & cum ן paragog. תְּכַחֲשׁוּן *mentiemini, mentiamini.*

HITHPAEL הִתְכַּחֵשׁ, sine dagh. excidentis compensatione pro הִתְכַּחֵּשׁ; unde 3. p. pl. m. Fut. יִתְכַּחֲשׁוּ, 2. Reg. 22. v. 45. Lxx. ἐψεύσαντο, Vulg. *mentiti sunt.* Alii, *mentientur, mendaces fient, negabunt se fecisse quod fecerunt.*

כַּחַשׁ & in pausa כָּחַשׁ, m. Lxx. Theod. ψεῦδος, Vulg. & alii, *mendacium, negatio, abnegatio.* Lxx. item adjective, ψευδὴς *mendax.* Alii item, *macies, tenuitas, macilentia.* Cum præf. בְּכַחַשׁ *mendacio,* וּבְכַחַשׁ *& propter mendacium.* Cum affix. כַּחֲשִׁי, Job. 16. v. 8. al. 9. Lxx. & alius, τὸ ψεῦδός μου *mendacium meum,* c. Sym. κατάψευδόμενος *calumnians.* Vulg. *falsiloquus.* Alii, *macies mea,* c. Plur. cum præf. & affix. וּבְכַחֲשֵׁיהֶם *& mendaciis suis,* m. Rad. כִּחֵשׁ *mentitus est, negavit, abnegavit,* in Piel, *emaciatus est,* in Qal.

כֶּחָשִׁים m. plur. Isai. 30. v. 9. à sing. inusit. כֶּחָשׁ cum (ֶ) sub כ ob sequentem gutturalem affectam (ָ), pro (ִ) sub eodem כ loco (ֶ) & dagh. est enim formæ גִּבֹּר. Vide Gram. Heb. tom. 1. p. 62. c. 1. 390. c. 1. Lxx. ψευδεῖς, Vulg. & alii, *mendaces.* R. כִּחֵשׁ in Piel, *mentitus est.*

כִּי particula cujus multiplex est sensus. Lxx. ὅτι *quia, quod,* &c. Alii item, *an? utrum? annon? nonne? nunquid? certe, omnino, profectò, tam vere* (post phrasim: *quam vere vivit*), *donec, usquedum, &, forsan, fortassis, ideo, propterea, imo, quinimo, tamen, nihilominus, nam, enim, nisi, si non, postquam, cùm, quando, quæso, obsecro, quam, quantum, quam ut, quamvis, quandoquidem, quoniam, quantominus,* (in comparatione), *sicut, quemadmodum, quare, quamobrem, quis, qui, quomodo, quo pacto, sed, at, si, sive, nam certe, tamen, attamen, ut, ita ut, utinam, igitur, itaque,* &c. Vide Gram. Heb. t. 1. pagg. 507. 563. 618. 621. 622. 624. 627. Ea particula interdum deficit, interdum etiam abundat. Vide eand. Gram. ibid. p. 624. can. IV. Cum præf. וְכִי *& quod,* הֲכִי *an quia?* Cum aliis particulis, 1°. præpositis; אַף־כִּי, *quanto magis, quanto minus.* Vide אַף, supra col. 151. & Gram. Heb. tom. 1. p. 617. c. 1. עַד כִּי vel עַד־כִּי, Lxx. ἕως ἄν, ἕως οὗ, *donec.* 2°. postpositis, כִּי־אִם, Lxx. ἀλλά *sed.* Alii item, *antequam, certe, vere, ideo, itaque, nam, nisi, non, nequaquam, præterquam quod, sed etiam, sed tantum, si, tamen, attamen, sicut, quemadmodum, tam vere, & si, nam si, imo si, quare si, quia, certe, quin potius si, sed quum, sed si, sed etiamsi, tam vere etiamsi, nam etiamsi, vere nisi,* &c.

כִּי, Isai. 3. v. 24. aliis est nomen substantivum *adustio, combustio,* à R. כָּוָה in Niph. *ustus, adustus est.* Vide Gram. Heb. t. 1. p. 625. c. 2. Aliis est particula, *quia,* &c. unde Aq. ὅτι *quia,* Vulg. *quoque.*

כִּיד m. unde cum affix. כִּידוֹ, Job. 21. v. 20. Lxx. σφαγὴ ἑαυτοῦ *mactatio, jugulatio ejus,* m. Sym. πτῶσις αὐτοῦ *casus ejus,* m. Vulg. *interfectio ejus,* m. Alii, *infortunium, exi-*

tium, *pernicies*, *calamitas*, *afflictio*, *contritio*, *destructio ejus*, m. Affinitatem habet cum אֵיד, quod vide supra col. 72. Rad. כִּיד inusit.

כִּידוֹד m. unde plur. const. כִּידוֹדֵי, Job. 41. v. 10. al. 11. Lxx. *ἐσχάραι foci.* Aq. Sym. Theod. *δαλοί torres*, *titiones.* Vulg. *tedæ.* Alii, *scintillæ*, *favillæ.* R. כָּדַד inusit.

כִּידוֹן m. Lxx. Aq. Sym. *ἀσπὶς*, Sym. item, *θυρεὸς*, Vulg. & alii, *clypeus*, *scutum.* Lxx. item, *γαῖσος* vel *γαισὸς* (sic etiam Aq.) *gæsum*, armaturæ species; *ἐγχειρίδιον pugio*, *parvus gladius*, *ζιβύνη lancea*, *hasta* (sic etiam Vulg. & alii), *πυρφόρος ignifer*, Job. 41. v. 21. h. e. splendidus, micans. Alii item, *humerale*, *galea*, cujus appendix inter humeros eos protegendi gratia dependet, *pilum*, *telum*, &c. Cum præf. וְכִידוֹן *& lancea*, בְּכִידוֹן *lanceam*, *hastam*, וּבְכִידוֹן *& cum lancea.* R. כִּיד inusit.

כִּידוֹר m. unde cum præf. לְכִידוֹר, Job. 15. v. 24. Lxx. *πίπτων cadens.* Vulg. *ad prælium.* Alii, *ad pilam*, *ad pilatam aciem*, *ad cuneum militum* (invadendum); ita ut idem sit ac כִּדּוֹר, quod vide supra col. 882. Rad. כָּדַר inusit.

כִּידֹן Mass. *Kidhón*, Vulg. *Chidón*, nom. proprium loci Cariathiarim inter & Jerusalem, 1. Paral. 13. v. 9. Etym. *clypeus*, *scutum*, *pernicies*, *exitium*, &c. à כִּידוֹן idem.

כִּיּוּן masc. Amos. 5. v. 26. Aq. Sym. teste S. Hieron. comm. in h. l. t. 3. nov. edit. c. 1422. *Chion.* Lxx. posito nomine Ægyptiaco Saturni pro Hebræo כִּיּוּן, *Ῥαιφάν Raephan*, & inserto *μ*, mutatoque *αι* in *ε*, *Ῥεμφάν Remphan*, Act. 7. v. 43. Vide Prolog. Copticum cap. 5. pag. 147. ubi in Coptica tabula Planetarum Saturnus appellatur *Rephan.* Idem, testibus Aben-Esra & Qimhhi Persis & Arabibus dicitur כֵּיוָן aut כֵּיוָן. Theod. Appellative, *ἀμαύρωσις obscuratio.* Vulg. *imago.* Alii, *basis*, *apparatus*; *ornatus ad idolum.* Alii, *placentæ*, à כַּוָּנִים, quod vide supra col. 891. R. כּוּן *aptare*, *firmare*, *præparare*, &c.

כִּיּוֹר & כִּיֹּר, m. Lxx. Aq. Sym. *λουτὴρ*, Lxx. item, *χαλκεῖον*, Vulg. & alii, *labrum*, *lavacrum.* Lxx. item, *λέβης lebes*, *olla*, *βάσις*, Vulg. *basis*, 2. Paral. 6. v. 13. *Δαλὸς titio*, Zach. 12. v. 6. ubi Vulg. *caminus.* Alii item, *concha*, *pelvis*, *suggestus*, *fornax*, *focus*, *foculus.* Cum præf. הַכִּיּוֹר & הַכִּיֹּר, *concha*, *labrum*, בַּכִּיּוֹר *in labrum*, כְּכִיּוֹר *sicut foculus*, לַכִּיּוֹר *ad labrum.* Plur. כִּיּוֹרִים, ex termin. femin. כִּיֹּרוֹת, & cum præf. in eadem termin. הַכִּיֹּרוֹת & הַכִּיֹּרֹת, *conchæ*, *labra.* Rad. כּוּר inusit.

כִּילַי, & cum (-) pro (י) sub כ, כֵּלַי m. Lxx. *ὑποφήτης minister.* Et substantive, *βουλὴ consilium.* Vulg. *fraudulentus.* Alii, *parcus*, *tenax*, *avarus.* Hinc cum præf. וְכִלַי *& tenax*, Isai. 32. v. 7. וְלְכִילַי *& tenaci*, ibid. v. 5. Etym. כּוּל inusit. Alii hanc vocem componunt ex כֹּל *omnia*, & לִי *mihi*, supple sunt; quæ est avari cogitatio & sermo interdum. Alii referunt ad כָּלָא *prohibuit*; unde *avarus*, quod omnia sibi deneget & à se quasi prohibeat. Alii denique radicem constituunt כָּלָה *consumens* est, quod avarus amplius habendi desiderio consumatur.

כֵּילַפּוֹת vel sine (י) expresso sed subintellecto כֵּלַפּוֹת, ut habent exemplaria quædam, fem. pl. à sing. inusit. כֵּילַפָּה. Hinc cum præf. וְכֵילַפּוֹת, Psal. 73. Heb. 74. v. 6. Lxx. *καὶ λαξευτηρίῳ*, Vulg. Lat. *& ascia.* Sym. *καὶ δικράνοις & bipennibus*, vel *furcis.* S. Hieron. *& dolatoriis.* Alii, *& clavis*, *& malleis*, *& securibus.* R. כָּלַף inusit.

כִּימָה f. Lxx. Sym. Theod. *πλειὰς*, *pleias*, Vulg. *pleïades*, *hyades.* Lxx. Aq. *ἀρκτοῦρος*, Vulg. *arcturus.* Lxx. item, Amos. 5. v. 8. *πάντα omnia.* Alius, Job. 9. v. 9. *ἄστρα astra*, in genere. כִּימָה sydus est in angulo aquilonari, cujus ortu & occasu frigus & tempestates excitantur. Hinc *χεῖμα*, *χειμών*, *hyems*, *tempestas.* Cum præfix. וְכִימָה *& pleïades.* R. כִּים inusit.

כִּיס m. Lxx. Theod. *μάρσιππος*, Lxx. item, *μαρσίππιον*, Vulg. & alii, *marsupium*, *sacculus*, *loculus.* Alii item, *cista*, *cistula.* Cum præf. וּבְכִיס *& in loculo*, מִכִּיס *de loculo*, *de marsupio*, בְּכִיסְךָ *in loculo tuo*, m. R. כִּיס inusit. Quidam referunt ad כָּסָה *texit*, *recondidit*, quod pecunia in loculis recondatur.

Digitized by Google

כִּיר vide כִּיּוֹר, supra col. 899.

כִּירַיִם dual. m. unde cum præf. וְכִירַיִם, Levit. 11. v. 35. Lxx. καὶ χυτρόποδες, Vulg. *sive chytropodes*, hoc est, ollæ quibus sunt pedes. Alii, *ollarum sustentacula*, id est, duo lapides focarii, quibus ollæ ad ignem sustentabantur. Aliis est *vas fictile* in quo placentæ, liba, & alia id genus coquebantur; cumque in usu non esset nisi cum suo operculo, hinc duplex censebatur; quod indicat dualis numerus. R. כִּיר inusit.

כִּישׁוֹר m. unde cum præf. בַּכִּישׁוֹר, Prov. 31. v. 19. Lxx. ἐπὶ τὰ συμφέροντα *ad utilia*. Aq. S. Theod. ἐπὶ τὰ ἀνδρεῖα, Vulg. *ad fortia*. Alii, *ad verticulum*, *ad verticillum*, quod fuso adjicitur ut facilius & commodius vertatur. R. כָּשֵׁר in Hiphil, *direxit*, unde *verticulum*, quod fusum dirigat.

כָּכָה adverb. similitudinis. Lxx. οὕτω & οὕτως, Vulg. & alii, *sic*, *ita*. Cum præfix. שֶׁכָּכָה *quod sic*, שֶׁכָּכָה לוֹ *cui sic* (est). R. כָּךְ *sic*, inusit. in Bibliis, sed apud Rabbinos frequentissimum. Hinc cum ה parag. כָּכָה.

כֹּכָב *stella*, vide כּוֹכָב, supra col. 886.

כִּכָּר Heb. & Chald. f. Lxx. & alius, τάλαντον, Vulg. & alii, *talentum*, Hebraicum videlicet, quod 3000. siclos complectebatur. Vide Gram. Heb. t. 2. p. 515. c. 1. Et in alia significatione, Lxx. ἡ περίοικος (supple χώρα), τὸ περίοικον (supple πεδίον), ἡ περίχωρος (supple χώρα), & τὸ περίχωρον (supple πεδίον), *circumjacens*, *circumposita regio*. Vulg. *circa regio*; & simpliciter, *regio*. Alii, *planicies*, *tractus*. Aq. Sym. Theod. 2. Reg. 18. v. 23. διατέμνουσα *compendiosa* (via). Vulg. ibid. *compendium*. Alius ibid. διατεταγμένη *constituta*. Lxx. ibid. Κεχάρ, vocem Hebraicam retinuerunt, quod eam ut nomen proprium spectaverint. Alii, *planicies*, ut supra. In alia denique significatione, 1. Reg. 10. v. 3. Lxx. ἀγγεῖον *vas*. Aq. περίχωρον, Sym. κολλύρας, Vulg. & alii, *torta*, *frustum*. Alii item alibi, & in prima significatione *massa*. Cum præf. הַכִּכָּר *talentum*, *planicies*. Const. כִּכַּר *talentum*, *planicies*, *torta*, *frustum*, *massa*. Cum præf. וְכִכַּר *& talentum*,

& frustum, בְּכִכַּר *in planitie*. Dual. in pausa; quare ר notatur cum (ָ) pro (ַ), כִּכָּרַיִם, & ex forma inusit. כִּכַּר, כִּכְּרַיִם, *duo talenta*. Cum præf. בְּכִכְּרַיִם *pro duobus talentis*. Plur. ex termin. m. כִּכָּרִים & Chald. כַּכְּרִין al. כַּכְּרִין, *talenta*. Cum præf. לְכִכָּרִים *ad talenta*. Const. כִּכְּרֵי *talenta*. Et in tertia significatione, ac ex termin. fem. כִּכָּרוֹת, Vulg. & alii, *tortæ*, *panes*. R. כָּכַר inusit.

כָּל־, כָּל־ *col-*, כֹּל *cól*, Prov. 19. v. 7. Psal. 86. Heb. 87. v. 7. & sine Maqqaph, כֹּל *cól*, Psal. 34. Heb. 35. v. 10. secundum Massoretharum observationem, de qua tamen non convenit inter Grammaticos: & merito quidem; nam hhólem non mutatur in (ָ) magnum. Lxx. Aq. Sym. Theod. &c. πᾶς, πᾶσα, πᾶν, Lxx. item, ἅπας, Vulg. & alii, *omnis*, *omnes*, *omnia*, *omnium*, *omnibus*, *totus*, *tota*, *totum*, &c. pro omnibus numeris, casibus, & generibus. Nonnullis est substantivum, *universalitas*. Cum præf. הַכֹּל *omne*, *quicquam*, וְכֹל & וְכָל־ vechol- *& omnis*, *& omne*, בְּכָל־ bechol-, בְּכֹל, *in omni*, *in omnes*, וּבְכָל־ ouvechol- *& in omni*, כְּכֹל *secundum omnia*, לְכֹל *omnibus*, וּלְכֹל *& omnibus*, מִכֹּל & מִכָּל־ miccol-, *de omni*, *præ omnibus*. Cum præf. & aff. כֻּלּוֹ, & cum ה pro (ו), Arabicè, כֻּלֹּה, *totus ipse*, *tota ipsa* (gens), וְכֻלּוֹ *& totus ipse*, כֻּלָּהּ, & cum א pro ה, Chaldaicè, כֻּלָּא, Ezech. 36. v. 5. *tota ipsa*, כֻּלֵּךְ & כֻּלָּךְ, *tota tu*, f. כֻּלָּם, & cum ה epenthetico כֻּלָּהֶם, vel est pro כֻּלְּהֶם cum (ָ) ob pausam, 2. Reg. 23. v. 6. *universi ipsi*. Vide Gram. Heb. tom. 2. p. 126. c. 2. וְכֻלָּם *& universi ipsi*, לְכֻלָּם *omnibus ipsis*, כֻּלָּנָה, Gen. 42. v. 36. *universa hæc*, cum ה parag. pro כֻּלָּן. Vide Gram. ibid. c. 1. לְכֻלָּהְנָה, 3. Reg. 7. v. 37. *omnibus ipsis*, cum eodem ה paragog. & altero ה epenthetico, vel ut supra. Vide Gram. ibid. c. 2. כֻּלְּכֶם *omnes vos*, m. וְכֻלְּכֶם *& omnes vos*, m. כֻּלָּנוּ *omnes nos*, c. לְכֻלָּנוּ *omnibus nobis*, c. Rad. כָּלַל *summatim*, *totaliter complevit*, *absolvit*.

כָּל־, כָּל־ col-, & cum א parag. seu emphat. כֹּלָּא, Chald. Lxx. Theod. πᾶς, &c. Vulg. & alii, *omnis*, &c. ut apud Heb. Cum præf. וְכֹל & וְכָל־ vechol- *& omnis*, *& om-*

nes, בְּכֹל & בְּכָל־ bechol- *in tota*, וּבְכָל־ ouvechol *& in omni*, לְכֹל & לְכֹלָּא, *omnibus*, *pro omnibus*. Cum præf. & aff. כָּלְהֵן colhén, Dan. 7. v. 19. ubi secundum כְּתִיב est כָּלְהֵין Arabicè, vel est affix. m. pro f. *omnes illæ*, בְּכָלְהוֹן, Dan. 2. v. 38. becholhón *in omnibus illis*, m. Rad. כְּלַל *summatim complevit*, ut in Heb. כָּלַל.

כָּלָא QAL. Lxx. ἀποκλείω *claudo*, κατακλείω (Aq. εἴργω vel εἴργω); *includo*. Lxx. Vª. edit. κωλύω, Lxx. item, ἀποκωλύω, *prohibeo*, *arceo*, *coerceo*. Lxx. item, φυλάσσω (Sym. φρουρέω) *custodio*, *in custodia asservo*, μακρύνω *elongo*, παραδίδωμι *trado*, ἀνέχω *abstineo*, ἀποστελλομαι δοῦναι, Agg. 1. v. 10. *prohibeor*, *nego*, *recuso dare*. Affinitatem habet cum כָּלָה, de quo infra, & quocum formam suam interdum confundit.

Praet. 3. p. s. m. cum aff. כְּלָאוֹ *incluserat eum*. 3. p. s. f. כָּלְאָה *clausit*, *cohibuit*, *dare renuit*. 2. p. s. f. cum affix. ex forma quiesc. Lam. ה, & cum duplici ( ) pro duplici (ִ), כְּלִתְנִי, 1. Reg. 25. v. 33. *coercuisti me*, c. Vide Gram. Heb. t. 1. p. 344. c. 1. 1. p. s. c. ex forma quiesc. Lam. ה, כָּלִאתִי ubi א, pro (י) quiesc. *cohibui*. 3. p. pl. c. כָּלְאוּ, & ex forma quiesc. Lam. ה, כָּלוּ *clauserunt*, *concluserunt*, *cohibuerunt*; & passive, *cohibiti sunt*. Et Agg. 1. v. 10. Aq. Sym. Theod. substantive, ξηρασία *siccitas*.

Paoul s. m. כָּלוּא, & cum (ֻ) pro (וּ), כָּלֻא, *clausus*, *inclusus*.

Infin. cum præf. לִכְלוֹא *ad continendum*, *ad cohibendum*.

Imper. 2. p. s. m. cum affix. כְּלָאֵם *cohibe eos*.

Fut. 3. p. s. m. ex forma quiesc. Lamedh ה, יִכְלֶה *claudet*. 2. p. s. m. תִכְלָא *cohibeas*. 2. p. s. f. תִכְלָאִי *cohibeas*, *cohibeto*, in pausa, quæ revocavit (ָ) primariæ vocis sub ל. 1. p. s. c. אֶכְלָא *cohibebo*.

NIPHAL נִכְלָא, Lxx. κωλύομαι, Vulg. & alii, *cohibeor*, *prohibeor*, συνέχομαι *contineor*. Alii item, *coerceor*.

Fut. 3. p. s. m. cum præf. וַיִּכָּלֵא *& cohibitus est*. 3. p. pl. m. cum præfix. וַיִּכָּלְאוּ *& cohibitæ sunt* (pluviæ).

PIEL כִּלֵּא, unde Infin. cum præf. לְכַלֵּא, Dan. 9. v. 24. Theod. τοῦ συντελεσθῆναι; Vulg. *ut consummetur*. Ms. Alex. τοῦ συντελέσαι *ad consummandum*. Alii, *ad cohibendum*, *ad coercendum* (prævaricationem).

כֶּלֶא m. Lxx. φυλακή, Vulg. & alii, *custodia*, *carcer*. Cum præf. הַכֶּלֶא *carcer*. Cum aff. כִּלְאוֹ *carcer ejus*, m. Plur. כְּלָאִים *carceres*. Rad. כָּלָא *inclusit*, *coercuit*; unde *carcer*, quod in eo includantur nocentes, vel quod sit coercitionis locus.

כִּלְאָב Mass. *Kiláv*, Vulg. *Cheleáb*, nom. proprium secundi filii David ex Abigail quondam uxore Nabal, 2. Reg. 3. v. 3. Etym. *totus pater*, vel *patris*, aut *patri*; ex כֹּל *totus*, & אָב *pater*. Vel *consummatio*, aut *cohibitio patris*; à כָּלָה *consummatus est*, vel כָּלָא *cohibuit*, & אָב *pater*.

כִּלְאַיִם, & in pausa כִּלְאָיִם, dual. m. Lxx. Levit. 19. v. 19. ubi ter occurrit, ἑτερόζυγος *alterum animal* sive *jugum*. Vulg. *alterius generis animantia*. διάφορον, Vulg. *diversum semen*. ἐκ δύο ὑφασμένον, Vulg. *ex duobus texta* (vestis). Alius ibid. κώλυμα *impedimentum*. Et Deut. 22. v. 9. Lxx. διάφορον *varium*, *diversum*, Aq. vel Sym. ἀνομοιογενές *genere dissimile*. Sym. Vel potius Aq. εἰργμός *detentio*, *inclusio*. Theod. κώλυμα *impedimentum*, *prohibitio*. Vulg. *alterum semen*. Alii utrobique, *mixturæ*, *heterogeneа*, h. e. diversi generis, sive animantia, sive semina, sive fila aut stamina. R. כָּלָא *prohibuit*, Æthiopibus, *alter*, *socius fuit*.

כָּלֵב Mass. *Calév*, Vulg. *Caléb*, nom. propr. filii Jephone, Num. 13. v. 7. Jos. 14. vv. 13. 14. &c. Etym. *canis*; à כֶּלֶב idem. Vel *quasi cor*; ex כְּ *quasi*, & לֵב *cor*.

כֶּלֶב & in pausa כָּלֶב, m. Lxx. Aq. Sym. Theod. &c. κύων, Vulg. & alii, *canis*. Lxx. item, Psal. 21. Heb. 22. v. 17. κυνηγέτης *venator*. Cum præf. הַכֶּלֶב *canis*, כְּכֶלֶב & in pausa כַּכָּלֶב, *sicut canis*, לַכֶּלֶב & לְכֶלֶב, *cani*. Plur. כְּלָבִים & cum præf. הַכְּלָבִים, *canes*, וְהַכְּלָבִים *& canes*. Const. כַּלְבֵי *canes*, cum (ַ) sub כ loco (ְ), vide Gram. Heb. t. 1. p. 98. c. 1. Cum aff. כְּלָבֶיךָ *canes tui*, m. Rad. כָּלַב inusit.

Digitized by Google

כְּלִבִּי, 1. Reg. 25. v. 3. (ubi sic legendum docent Massorethæ, quanvis scriptum sit כָּלִבּוֹ), Mass. *Càlibbí*, Vulg. *de genere Caleb*. Alii, *Calebita*. Lxx. appellative, *acceperunt*, κυνικός *caninus*. Ald. κυνηγὸς *venator*; à כֶּלֶב *canis*. Nomen patronymicum Nabal mariti Abigail. Etym. vide supra in כֶּלֶב, col. præced.

כלה QAL. Lxx. Aq. τελέομαι, Lxx. item, διατελέομαι, Sym. ἀπαρτίζομαι, Vulg. & alii, *perficior*. Lxx. item, συντελέομαι *consummor*, *finio*, *desinor*. Lxx. Sym. item, ἀναλίσκομαι *consumor*. Lxx. Sym. Theod. ἐκλείπω *deficio*. Lxx. item, ἀπέχομαι *abstineo*, ἀπόλλυμαι *pereo*, ἀφανίζομαι *e conspectu removeor*, καταρίβομαι *conteror*, παύομαι *cesso*, *quiesco*, πληρόομαι *impleor*, σήπομαι *putresco*, τήκω *tabesco*, *liquefio*, γινώσκομαι *cognoscor*, Dan. 12. v. 7. παρέρχομαι *prætereo*, de tempore, &c. Alii item ex usu Chaldaico, *confido*, *spero*, *anxie exspecto*, & quasi exspectando consumor.

PRAET. 3. p. s. m. כָּלָה *consumtus*, *consummatus est*, *finiit*, *cessavit*, &c. Cum præf. וְכָלָה *& consummabitur*. 3. p. s. f. כָּלְתָה & in pausa כָּלָתָה, *absolutum est*, *consumitur*, *deficit*. Et Sym. 1. Reg. 20. v. 9. δέδοκται *decretum est*. 1. p. s. c. כָּלִיתִי *deficio*, *consumor*. 3. p. pl. c. כָּלוּ *consumuntur*. 2. p. pl. m. כְּלִיתֶם *consumti estis*. Cum præf. וּכְלִיתֶם *& consumemini*. 1. p. pl. c. כָּלִינוּ *consumimur*, *defecimus*.

INFIN. כְּלוֹת *absolvi*. Cum præf. בִּכְלוֹת *in consumi*, כִּכְלוֹת *cum deficit*, לִכְלוֹת *ut compleatur*, *ut impleatur*. Cum aff. כְּלוֹתָם *consumi eos*.

FUT. 3. p. s. m. יִכְלֶה, & cum apocopa, de qua vide Gram. Heb. t. 1. p. 288. c. 1. יִכֶל *deficiet*, *consumetur*. 3. p. s. f. cum (י) pro (ה) ex forma quiesc. Lam. א, תִּכְלֶה, 3. Reg. 17. v. 14. *consumetur*. Vide Gram. Heb. ibid. p. 289. c. 1. Cum præf. & apocopa, de qua vide Gram. ibid. p. 289. c. 2. וַתֵּכֶל *& absolutum est*. 3. p. pl. m. יִכְלוּ, & cum ן parag. ac mutata tertia rad. ה in (י) præcedente (י) sub ל ob pausam, יִכְלְיוּן, *consumentur*, *deficient*. Vide Gram. Heb. ibid. p. 290. c. 2. Cum præf. וַיִּכְלוּ *& defecerunt*, *& consumti sunt*. 3. p. plur. f. תִּכְלֶינָה, & sine (י), תִּכְלֶנָה, *consummabuntur*. Cum præfix. וַתִּכְלֶינָה *& absoluti sunt* (anni).

PIEL כִּלָּה, Lxx. τελέω, ἐπιτελέω, Lxx. Sym. & alius, συντελέω, Vulg. & alii, *perficio*, *absolvo*, *consummo*. Lxx. Sym. ἀναλίσκω, Lxx. item, ἐξαναλίσκω *consumo*. Lxx. item, ἀπόλλυμι *perdo*, δίδωμι *do*, ἐκλείπειν ποιέω *deficere facio*, ἐξολοθρεύω *disperdo*, ὁρίζω *termino*, *finio*, γαγγραινίζω *gangræna inficio*. Et intransitive, ἀπόλλυμαι *pereo*, δύναμαι *possum*, Nehem. 3. v. 34. al. c. 4. v. 2. ubi pro יְכַלּוּ legisse videntur יוּכְלוּ, ab יָכֹל *potuit*. ἐκλείπω *deficio*, παύομαι *quiesco*, καταπαύω *requiesco*, κοπάζω *cesso*, πληρόομαι *impleor*, πορεύομαι *proficiscor*. Alii item, *sollicite & anxie exspecto*, ut in Qal.

PRAET. 3. p. s. m. כִּלָּה *perfecit*, *absolvit*. Cum præf. וְכִלָּה *& perfecit*, *& absolvit*, *& consumet*, &c. Cum affix. כִּלָּם *consumsit eos*, כִּלָּנוּ *consumsit nos*, c. 3. p. s. f. וְכִלְּתָה *& consumit*. Cum præf. & affix. וְכִלָּתוֹ contracte pro וְכִלָּהוּ, *& consumet eam* (domum). 2. p. s. m. cum præf. וְכִלִּיתָ *& absolves*. Cum aff. כִּלִּיתָם *consumsisti eos*. 1. p. s. c. כִּלִּיתִי *consumsi*. Cum præf. וְכִלֵּיתִי *& consummabo*. Cum præf. & affix. וְכִלִּיתִיךָ *& consumam te*, m. כִּלִּיתִים *consumsi eos*. 3. p. pl. m. כִּלּוּ *absolverunt*. Cum affix. כִּלּוּנִי *consumserunt me*, c. כִּלּוּם *consumserunt eos*. 2. p. pl. m. כִּלִּיתֶם *perfecistis*. 1. p. pl. c. כִּלִּינוּ *consumsimus*.

BEN. s. m. מְכַלֶּה *consumens*. Plur. f. מְכַלּוֹת *consumentes*.

INFIN. כַּלֵּה & כַּלּוֹת, *consumere*, *absolvere*. Cum præf. וְכַלֵּה *& perficere*, בְּכַלּוֹת *in absolvendo*, כְּכַלּוֹת *secundum absolvere*, *deficere*, וּכְכַלּוֹת *& secundum absolvere*, *& cum absolvisset*, &c. לְכַלֵּה, cum א pro ה ex forma quiesc. Lamedh א, לְכַלֵּא, & in alia forma לְכַלּוֹת, *absolvere*, *ad absolvendum*, *ad consumendum*. Cum præf. & affix. כַּלּוֹתוֹ & כַּלֹּתוֹ, *consumere*, *absolvere eum*, כְּכַלֹּתוֹ *secundum absolvere eum*, כַּלֹּתְךָ *absolvere te*, m. בְּכַלֹּתְךָ *in absolvendo te*, m. כְּכַלֹּתְךָ & כְּכַלֹּתְךָ, *cum absolveris tu*, m. כַּלֹּתִי *consumere me*, c. בְּכַלֹּתִי *in consummando me*, c.

Digitized by Google

כלותם & כלתם, *consumere eos*, וככלותם *& cum absolverint ipsi*, לכלתם & לכלותם, *ad consumendum eos*, ולכלתם *& consumere eos.*

IMPER. 2. p. s. m. כלה *consume*, *perfice.* 2. p. pl. m. כלו *perficite.*

FUT. 3. p. s. m. יכלה *consumet.* Cum præf. & apocopa, de qua vide Gram. Heb. t. 1. p. 296. c. 1. ויכל *& perfecit*, *& absolvit.* Cum præf. & affix. ויכלהו *& absolvit eam* (domum). 3. p. s. m. cum præf. & apocopa, de qua mox supra, ותכל *& absolvit*, *& ardenter expetivit.* Vide Gram. Heb. ibid. c. 2. & tom. 2. p. 17. c. 2. 2 p. s. m. תכלה *absolves.* Cum præf. & eadem apocopa ותכל *& cessare fac.* Vide Gram. ibid. tom. 1. p. 296. c. 2. Cum aff. תכלנה *consummabis eam.* 1. p. s. c. אכלה *absolvam*, *consumam.* Cum præf. ואכלה *& consumam.* Cum præf. & apocopa, ואכל *& consumsi.* Vide Gram. ibid. p. 297. c. 1. Cum affix. אכלך, Exod. 33. v. 3. pro אכלך aut sine dagh. אכלך, *consumam te*, m. Vide Gram. Heb. tom. 1. p. 368. c. 1. 2. Cum præf. & affix. ואכלם *& consumam eos*, ואכלם *& consumsi eos.* 3. p. pl. m. יכלו *consument.* Cum præf. היכלו *an absolvent?* ויכלו *cum absolverint*; pro (י.) cum (ו), vide Gram. Heb. t. 1. p. 385. c. 1. ויכלו *& absolverint.* Cum præf. affix. & (ֻ) pro (ו), ויכלוהו *& consumunt eum.*

PUAL כלה, Lxx. συντελέσθαι, Gen. 2. v. 1. *perficior*, *absolvor*, ἐκλείπω, Psal. 71. Heb. 72. v. 20. *deficio*, *finior*, *finem habeo.*

PRÆT. 3. p. pl. c. cum (ֳ hhatouph) pro (ֻ), כלו *absoluti sunt*, *finiunt* (Psalmi seu orationes David). Vide Gram. Heb. tom. 1. p. 298. c. 1.

FUT. 3. p. pl. m. cum præf. ויכלו *& perfecti sunt* (cœli).

כלה f. Lxx. Sym. συντέλεια, Vulg. & alii, *consummatio*, *consumtio.* Lxx. item, λόγος, Isai. 10. v. 23. *sermo*, *res*, *negotium*, συντετελεσμένον (πρᾶγμα), Isai. 28. v. 22. *consummatum* (negotium). Alii item neutr. *totum*, *consummatum*, *absolutum*, *decretum*, *decisum*, *determinatum*, &c. Et adverb. *omnino*, *in universum.* Cum præf. וכלה *& consummatio*, לכלה *ad consummationem.* Lxx. 2. Paral. 12. v. 12. εἰς τέλος *in finem.* Rad. כלה *consumtus*, *consummatus est.*

כלה f. Lxx. Aq. νύμφη, Vulg. & alii, *sponsa* ratione mariti; at respectu soceri & socrus, *nurus.* Cum præfix. וכלה *& sponsa*, ככלה *sicut sponsa*, וככלה *& sicut sponsa.* Cum præf. & affix. כלתו *nurus ejus*, m. וכלתו *& nurus ejus*, m. כלתה *nurus ejus*, f. לכלתה *ad nurum ejus*, f. כלתך & in pausa כלתך, *nurus tua*, m. כלתך *nurus tua*, f. Plur. cum præf. & aff. כלותיה *nurus ejus*, f. וכלותיה *& nurus ejus*, f. כלותיכם *sponsæ vestræ*, m. וכלותיכם *& sponsæ vestræ*, m. Rad. כלה *perfectus est*; unde *sponsa*, quod saltem in die desponsationis suæ perfecta sit ornatu, h. e. sit ornatissima.

כלה m. unde plur. fem. cum præf. וכלות, Deut. 28. v. 32. Lxx. καὶ σφακελίζοντες *& gangræna vitiati.* Alius, καὶ ἐκλείποντες ἔσονται *& deficientes erunt* (oculi tui). Vulg. *& deficientibus* (oculis tuis). Sic etiam Targum & alii. R. כלה *defecit*, *consumtus est.*

כלה vide in לא *non*, Chald.

כלוא m. unde cum præf. הכלוא, Jerem. 37. v. 4. cap. 52. v. 31. ut utrobique legendum docent Massorethæ, quanvis scriptum sit הכליא, Lxx. φυλακή, Vulg. & alii, *custodia*, *carcer.* Lxx. item Verbaliter, φυλάσσομαι *custodior*, *asservor* (in carcere). R. כלא *clausit*, *inclusit*, *occlusit.*

כלוב m. unde cum præfix. ככלוב *sicut caves.* Lxx. Jerem. 5. v. 27. παγὶς *laqueus.* Vulg. *decipula.* Et Amos. 8. v. 1. Lxx. ἄγγος *vas.* Sym. κάλαθος *calathus.* Vulg. *uncinus.* Alii utrobique, *corbis*, *canistrum*, *fiscus*, *cavea*, in qua aves nutriuntur. Rad. כלב inusit.

כלוב Mass. *Kelouv*, Vulg. *Caléb & Chelúb*, nomen propr. 1°. fratris Sua, 1. Paral. 4. v. 11. 2°. patris Esri, ibid. cap. 27. v. 26. Etym. *corbis*, *canistrum*, *cavea*; à כלוב idem. Vel *caninus*; à כלב *canis.*

כלובי Mass. *Kelouvái*, Vulg. *Calubí*, nomen proprium filii Esron filii Phares, 1. Paral. 2. v. 9. Is ibid. cap. 2. v. 46. al. 47. dicitur Caleb. Etym. *canistrum meum*, aut *caninus meus*; ex כלוב *canistrum*, aut כלב *canis*, & aff. 1. p. f. c.

Digitized by

כְּלוּהוּ Maſſ. *Kelŭhou*, Vulg. *Cheliáu*, nom. propr. viri, qui uxorem alienigenam, quam duxerat, repudiavit, Eſd. 10. v. 35. Etym. *totus ipſe*; ex כֹּל *totus*, & הוּא *ipſe*. Vel *conſummatio ejus*; à כָּלָה *conſummatus eſt*, & aff. 3. p. ſ. m. הוּ.

כְּלוּלֹת f. pl. unde cum aff. hholem defic. & in pauſa; quare ת afficitur (־) loco (־), כְּלוּלֹתָיִךְ, Jerem. 2. v. 2. Lxx. *τελειώσεως σου perfectio tua*, f. Vulg. *deſponſatio tua*, f. Alii, *ſponſalia tua*, f. Alii, *pulchritudo tua perfecta*, *abſoluta*, f. R. כָּלַל aut כָּלָה, *perfectus eſt*; unde כַּלָּה *ſponſa*; quam vocem vide ſupra col. præced.

כְּלוֹת vide ſupra in כָּלָה, col. præced.

כֶּלַח m. Job. 30. v. 2. Lxx. *συντέλεια conſummatio*; legebant כָּלָה, quod vide ſupra col. 907. Sym. *πᾶν τὸ πρὸς ζωὴν*, *omne quod ad vitam pertinebat*. Vulg. *vita*. Alii, *ſenium*, *ſenectus*, proprie cruda & viridis, ex כְּ *quaſi*, & לַח *viridis*. Cum præf. בְּכֶלַח, Job. 5. v. 26. Vulg. *in abundantia*. Alii, *in ſenio*. Vacat apud Lxx. R. כָּלַח inuſit.

כָּלַח Maſſ. *Kélahh*, Vulg. *Chále*, nom. proprium urbis, quam ædificavit Aſſur, in Aſſyria proprie dicta prope majorem Armeniam, Gen. 10. vv. 11. 12. Etym. *ſenium*; à כֶּלַח idem. Vel *quaſi viriditas*, aut *tabula*; ex כְּ *quaſi*, לַח *viror*, *viriditas*, aut לוּחַ *tabula*.

כָּל־חֹזֶה Maſſ. *Col-hhozé*, Vulg. *Colhozá*, nomen proprium patris Sellum, Nehem. 3. v. 15. Etym. *omnis videns*, aut *propheta*, vel *omne pectus*; ex כֹּל *omnis*, *omne*, & חֹזֶה *videns*, *propheta*, aut חָזֶה *pectus*.

כִּלַּי vide in כִּילַי, ſupra col. 900.

כְּלִי & in pauſa כֶּלִי, m. Lxx. Aq. Sym. Theod. *σκεῦος*, Lxx. item & alius, *ἄγγος*, Lxx. item, *ἀγγεῖον*, Vulg. & alii, *vas*. Lxx. item, *ὄργανον*, *ἐργαλεῖον*, *inſtrumentum*, *ἔργον opus*, *σκευή*, *κατασκευή*, *apparatus*, *κάδιον*, Aq. *ἀναλεκτήριον*, Sym. *πήρα*, *pera*. Lxx. item, *κόσμος ornatus*, *κριός aries*, machina bellica, *ὅπλα* (ſic etiam Sym.) *arma*, *πέλεκυς ſecuris*, *ἅπας omnis*, Prov. 25. v. 4. ubi legebant כֹּל. Et Verbal. *συντελέω conſummo*, Gen. 49. v. 5. ubi pro כְּלֵי, legebant כִּלּוּ. Alii item, *veſtis*, *ſupellex*, & generatim quidquid in uſus hominum paratur, conſummatur, & perficitur. Quo etiam vaſorum nomine Latini veteres omnem ſupellectilem intellexerunt. Cum præfix. הַכְּלִי, & in pauſa הַכֶּלִי, *vas* & וּכְלִי *vas*, כִּכְלִי, בִּכְלִי, & in pauſa בִּכֶלִי *in vaſe*, וּבִכְלִי & *in vaſe*, כִּכְלִי *ſicut vas*, מִכְּלִי *de vaſe*. Cum affix. כֶּלְיְךָ *vas tuum*, m. cum (־) pro (־) ſub כ; quia duæ illæ motiones ſæpius invicem permutantur. Plur. כֵּלִים *vaſa*, *inſtrumenta*, à ſing. inuſit. כֶּלֶה. Vide Gram. Heb. t. 1. p. 120. §. XXX. Cum præf. הַכֵּלִים *vaſa*, וְהַכֵּלִים & וְכֵלִים, & *vaſa*, בְּכֵלִים *in vaſis*, מִכֵּלִים *de vaſis*. Conſt. כְּלֵי *vaſa*, *inſtrumenta*. Cum præf. וּכְלֵי & *vaſa*, בִּכְלֵי *in vaſis*, וּבִכְלֵי & *in vaſis*, כִּכְלֵי *ſicut vaſa*, מִכְּלֵי *præ vaſis*, *à vaſis*, וּמִכְּלֵי & *de vaſis*. Cum præf. & affix. כֵּלָיו *vaſa ejus*, m. וְכֵלָיו & *inſtrumenta*, & *arma ejus*, m. וּבְכֵלָיו & *in vaſis ejus*, m. כֵּלֶיהָ *inſtrumenta ejus*, f. כֵּלֶיךָ *vaſa tua*, m. כֵּלַי *vaſa mea*, c. כְּלֵיהֶם *vaſa*, *inſtrumenta eorum*, בִּכְלֵיהֶם *inter inſtrumenta eorum*, כְּלֵיכֶם *vaſa veſtra*, m. בִּכְלֵיכֶם *in vaſis veſtris*, *in vaſa veſtra*, m. מִכֵּלֵינוּ *è vaſis noſtris*, c. Rad. כָּלָה *perfectus eſt*; unde כְּלִי *vas*, *inſtrumentum*, quo res perficiuntur.

כְּלָיוֹת vide ſupra col. 908. in כִּלָּיוֹן.

כִּלָּיוֹן m. Iſai. 10. v. 22. Lxx. *λόγος ſermo*, *res*, *negotium*, ut ſupra כָּלָה. Vulg. & alii, *conſummatio*, *conſumtio*. Conſt. cum præf. & ſine dagh. in ל ob (־) ei ſuppoſitum, וְכִלְיוֹן, Deut. 28. v. 65. & *conſumtio*. Lxx. Participial. *καὶ ἐκλείποντας*, Vulg. & *deficientes* (oculi). R. כָּלָה *conſummatus*, *conſumtus eſt*, *defecit*.

כִּלְיוֹן Maſſ. *Kilión*, Vulg. *Chelión*, nom. proprium filii Elimelech, Ruth. 1. v. 2. Etym. *conſummatio*, aut *conſumtio*; à כִּלָּיוֹן idem. Vel *totus columbinus*; ex כֹּל *omnis*, *totus*, & יוֹנָה *columba*.

כְּלָיוֹת f. pl. Lxx. Sym. Theod. *νεφροί*, Vulg. & alii, *renes*. Lxx. item, *τράγοι hirci*, Iſai. 34. v. 6. *χείλη labia*, Prov. 23. v. 16. Alii item, *grana* tritici aut frumenti, quæ ſunt renibus ſimilia. Vel *renes tritici* eſt metaphorica loquutio pro tritico pinguiſſimo, h. e. optimo; renes enim adi-

Digitized by Google

pe sunt operti. Alii item, *affectus*; nam Hebræi cogitationem in corde, affectus vero in renibus collocabant. Vide Gram. Heb. tom. 2. p. 46. c. 1. Cum præf. הַכְּלָיוֹת & הַכְּלָיֹת, *renes*, וּכְלָיוֹת & וְהַכְּלָיוֹת, *& renes*. Const. כִּלְיוֹת *renes, grana*. Cum præf. & aff. כִּלְיוֹתַי & in pausa כִּלְיוֹתָי, *renes mei*, c. וְכִלְיוֹתַי *& renes mei*, c. בְּכִלְיוֹתָי in pausa, *in renes meos*, c. מִכִּלְיוֹתֵיהֶם *à renibus, ab affectibus eorum*. R. כָּלָה *perfectus, consummatus est*; unde *renes*, quod in eis affectus perficiantur.

כָּלִיל m. Lxx. πᾶς, ἅπας, Vulg. & alii, *omnis*, ὅλος *totus, universus*, ὁλόκαυτος *totus combustus*. Et substant. ὁλοκαύτωμα *holocaustum*, sic dictum, quod totum igne consumeretur; στέφανος *corona*, ex usu Chaldaico & Syriaco, Thren. 2. v. 15. Ezech. 28. v. 12. ubi Vulg. *perfectus*. Lxx. item Verbal. περιτίθημι *circumpono*. Participialiter, συντετελεσμένος *perfectus*. Et Adverbialiter, διαπαντὸς *semper*, πανδημεὶ *vulgo, passim*. Aq. ὁλοτελῶς *penitus, omnino*. Alii item, *universitas*. Cum præf. וְכָלִיל *& totus, & totum*. Const. כְּלִיל *totum*, &c. R. כָּלַל *perfectus, consummatus est*.

כַּלְכֹּל Mass. *Calcól*, Vulg. *Chalchól*, & *Chalchál*, nomen proprium 1°. filii Mahol, 3. Reg. 4. v. 31. al. c. 5. v. 11. 2°. filii Zaræ filii Juda, 1. Paral. 2. v. 6. Etym. *nutriens, consummans*, aut *sustinens omnia*; à כּוּל in Piel, *nutrivit, sustentavit*, aut כָּלָה vel כָּלַל, *consummavit*, & כֹּל *omnis, omnia*.

כָּלַל QAL, unde 3. p. pl. c. PRAET. in forma perfecta כָּלְלוּ, Ezech. 27. vv. 4. 11. Lxx. v. 4. περιέθηκαν *circumposuerunt*, Vulg. *impleverunt*. Vers. 11. Lxx. ἐτελείωσαν *perfecerunt*, Vulg. *compleverunt*. Alii utrobique, *perfecerunt, consummarunt, numeris omnibus absolverunt*.

PUAL geminata prima & secunda radicali כָּלְכַּל, unde 3. p. pl. c. PRAET. cum (- hhatoúph) pro (ּ), כָּלְכְּלוּ, vide supra col. 887. in כּוּל.

כְּלָל Mass. *Kelál*, Vulg. *Chalál*, nom. proprium viri, qui uxorem alienigenam, quam duxerat, repudiavit, Esd. 10. v. 30. Etym. *perfectio, consummatio*, aut *totalitas*; à כָּלַל *perfecit, consummavit*, aut כֹּל *totus, totalitas*. Vel Syriace, *corona*; ex eodem Verbo Syris & Chaldæis, *coronavit*.

כָּלַם QAL, unde NIPHAL נִכְלַם, Lxx. αἰσχύνομαι, καταισχύνομαι, Lxx. Aq. ἐντρέπομαι, Vulg. & alii, *confundor, pudefio*. Sym. αἰσχρὸς εἰμι *turpis sum*. Lxx. item, ἀτιμόομαι, ἐξατιμόομαι, *injuria afficior, dehonestor*, ἐκκλίνω *declino*, præ pudore & confusione, κόλασιν λαμβάνω *castigationem accipio, castigor*, κοπάζω *cesso*, ἐνδείκνυμι *ostendo*. Alii item, *erubesco, pudore, ignominia afficior, perfundor*; plus est enim quam בּוֹשׁ, quod vide supra col. 204.

PRAET. 2. p. s. f. cum præf. וְנִכְלַמְתְּ *& erubesces*. 1. pers. s. c. נִכְלַמְתִּי & in pausa נִכְלָמְתִּי, *rubore suffundor*. Cum præf. וְנִכְלַמְתִּי *& rubore suffundor*. 3. p. pl. c. נִכְלְמוּ *rubore suffusi sunt*.

BEN. s. m. נִכְלָם *confusus*. Plur. m. נִכְלָמִים & cum præf. וְנִכְלָמִים, *rubore suffusi*. Plur. f. cum præf. וְנִכְלָמוֹת *confusæ, rubore suffusæ*.

INFIN. הִכָּלֵם *erubescere, pudore suffundi*. Cum præf. וְהִכָּלֵם *& erubescere*.

IMPER. 2. p. pl. m. cum præf. וְהִכָּלְמוּ *& erubescite, & rubore afficiamini*.

FUT. 3. p. s. f. תִּכָּלֵם *pudore suffunderetur*. 2. p. s. f. תִּכָּלְמִי *erubescas*. 3. p. pl. m. יִכָּלְמוּ *confundantur, rubore perfundantur*. Cum præf. וְיִכָּלְמוּ *& pudore, & ignominia afficiuntur*. 2. p. pl. m. תִּכָּלְמוּ *ignominia afficiemini*.

HIPHIL הִכְלִים, Lxx. Sym. Theod. καταισχύνω, Aq. ἐντρέπω, Vulg. & alii, *confundo*. Aq. item, ἀνατρέπω *everto*, Job. 11. v. 3. Sym. item, ἐνοχλέω *perturbo, molestia afficio, molestus sum*. Lxx. item, ἀτιμάζω *ignominia afficio*, καταλαλέω *obloquor*, ἀντικεῖμαι *contradico*, ἀποκωλύω *prohibeo*, 1. Reg. 25. vv. 7. 15. à כָּלָא, quod vide supra col. 903. συντελέω *consummo, perficio*, 1. Reg. 20. v. 34. à כָּלָה, supra col. 905. Denique δύναμαι *possum*, Jud. 18. v. 7. ab יָכֹל *potuit*, supra col. 771. Alii item, *pudore, rubore afficio, perfundo*, &c.

PRAET. 3. p. s. m. cum aff. & (·) pro (ּ), הִכְלִמוֹ, *pudore, ignominia affecerat eum*. 1. p. pl. c. cum aff. & (ּ) pro (·) sub ה, הִכְלַמְנוּם *pudore affecimus eos*.

BEN.

Digitized by Google

Ben. f. m. מַכְלִם & מַכְלִים, *pudore afficiens.*

Infin. הַכְלִים *ignominia afficere.* Et subst. Lxx. ἀτιμία *ignominia.* Cum præf. בְּהַכְלִים *in ignominia afficiendo.*

Fut. 3. p. f. m. יַכְלִים *ignominia afficit.* 2. p. f. m. cum præf. & aff. וַתַּכְלִימֵנוּ *& ignominia affecisti nos*, c. 2. p. pl. m. cum aff. תַּכְלִימוּהָ *pudore afficiatis, prohibeatis eam*, תַּכְלִימוּנִי *pudore affecistis me*, c.

HOPHAL הָכְלַם, unde 3. p. pl. c. cum præf. וְהָכְלְמוּ, Jerem. 14. v. 3. Lxx. καὶ ᾐσχύνθησαν *& erubuerunt.* Vulg. & alii, *& confusi sunt, & pudore affecti sunt.* 1. p. pl. c. הָכְלַמְנוּ, 1. Reg. 25. v. 15. *confusi sumus.* Lxx. ἀπεκώλυσαν ἡμᾶς *prohibuerunt nos*; legebant הִכְלִמוּנוּ in Hiph. & cum aff. 1. p. pl. c.

כִּלְמַד Mass. *Kilmádh*, Vulg. *Chelmád*, nom. proprium regionis aut provinciæ, quæ Chaldæo paraphrasti est *Media*, Ezech. 27. v. 23. Quibusdam est nomen appellativum const. *quasi edoctus*; ex כְּ *quasi*, & לִמַּד in Piel, *docuit.* Aliæ etymologiæ, *consummatio*, vel *cessatio mensuræ*, aut *vestimenti*; ex כָּלָה *consummatus est, cessavit*, & מַד *mensura*, aut *vestimentum.* Vel *totus mensurans*; ex כֹּל *totus*, & מָדַד *mensus est.*

כְּלִמָּה f. Lxx. αἰσχύνη, Lxx. Aq. Theod. ἐντροπή, Vulg. & alii, *pudor, confusio, rubor, erubescentia.* Lxx. item, ἀτιμία *ignominia*, βάσανος *cruciatus*, ὄνειδος, ὀνειδισμός, *opprobrium, vituperium.* Sym. καταισχυμμός *pudor*, ἀσχημοσύνη *turpitudo, deformitas, indecens habitus.* Cum præf. וּכְלִמָּה *& ignominia*, בִּכְלִמָּה *cum ignominia*, לִכְלִמָּה *in ignominiam.* Const. כְּלִמַּת *ignominia.* Cum præf. & affix. כְּלִמָּתֵךְ *ignominia tua*, f. כְּלִמָּתִי *ignominia mea*, c. וּכְלִמָּתִי *& ignominia mea*, c. כְּלִמָּתָם *ignominia eorum*, כְּלִמָּתֵנוּ *ignominia nostra*, c. Plur. כְּלִמּוֹת *ignominiæ.* Cum præf. מִכְּלִמּוֹת *ab ignominiis.* R. כָּלַם in Niphal, *pudore, ignominia affectus est.*

כְּלִמּוּת f. unde cum præf. וּכְלִמּוּת, Jerem. 23. v. 40. Lxx. καὶ ἀτιμία, Vulg. & alii, *& ignominia.* Rad. כָּלַם in Niph. *ignominia affectus est.*

כַּלְנֵה Mass. *Calné*, Vulg. *Chalanné*, & *Chalane*, nomen proprium civitatis in terra Sennaar, sive in Babylonia, in qua regnavit Nemrod, Gen. 10. v. 10. Amos. 6. v. 2. Etym. *tota ipsa*; ex כֹּל *tota*, & affix. 3. p. f. f. נָה *ipsa.* Vel *quasi pernoctans*, aut *murmurans*; ex כְּ *quasi*, & לִין *pernoctare, murmurare.*

כַּלְנוֹ Mass. *Calnó*, Vulg. *Calanó*, Isai. 10. v. 8. al. 9. eadem, ut videtur, civitas ac præcedens. Etym. *totus ipse*, vel *consummatio ejus*, m. à כֹּל *totus*, & נוּ *ille, ipse.* Vel à כָּלַל, aut כָּלָה, *consummatus est*, & aff. 3. p. f. m.

כַּלְפּוֹת vide כֵּילַפּוֹת, supra col. 900.

כָּמַהּ QAL, 3. p. f. m. Praet. Psal. 62. Heb. 63. v. 2. Aq. ἐπετάθη *extensa est.* Sym. ἱμείρεται *desiderat.* S. Hieron. *desideravit.* Lxx. adverb. ποσαπλῶς, Vulg. Lat. *quam multipliciter.* Theod. ποσαχῶς *quantupliciter.* Hic & Lxx. legebant כַּמָּה *quantum*, &c. Alii, *concupivit, flagravit, arefacta, consumta est* amore & desiderio tui caro mea.

כַּמֶּה & כַּמָּה, vide in מָה, suo loco.

כִּמְהָם Mass. *Kimhám*, Vulg. *Chamaám*, nomen proprium 1°. villulæ prope Bethlehem, Jerem. 41. v. 17. 2°. viri, qui rogante Berzellai, transivit cum Davide Jerusalem, 2. Reg. 19. v. 37. Etym. *sicut illi*; ex כְּמוֹ *sicut*, & הֵם *illi.* Vel *quasi turbatio*, aut *tumultus*; ex כְּ *quasi*, & הָמָה *turbatus est, tumultuatus est*, trajectis literis.

כְּמוֹ *sicut*, vide in כְּ, supra col. 871.

כְּמוֹשׁ Mass. *Kemósch*, Vulg. *Chamós*, Num. 21. v. 28. 3. Reg. 11. v. 7. &c. nom. proprium idoli Moabitarum, quod alii putant fuisse Bacchum; alii, ut S. Hieron. comm. in Ose. 9. v. 10. tom. 4. nov. edit. col. 1296. Priapum, qui Num. 25. v. 3. dicitur Beelphegor. Sunt qui existiment fuisse Deum comessationum, lasciviæ, & protervitæ, qui Græcis Κῶμος appellabatur. Etym. *quasi palpans*; ex כְּ *quasi*, & מוּשׁ aut מָשַׁשׁ, *palpavit.*

כַּמֹּן m. Lxx. Sym. κύμινον, Vulg. & alii, *cyminum.* Cum præf. וְכַמֹּן *& cyminum.* Rad. כָּמַן inusit. Sunt qui referant ad כְּמַן Chald. *abscondit, recondidit*, unde *cyminum*, quod in usum, seu condimentum ciborum recondatur.

Digitized by Google

כָּמַס QAL, unde PAOUL f. m. cum (ֻ) pro (וּ), כָּמֻס, Deut. 32. v. 34. Lxx. *συνῆκται congregatum est.* Sym. *ἀπόκειται reponitur* (hoc). Vulg. *condita sunt* (hæc). Alii, *collectum, reconditum, absconditum.* Rad. כָּמַס inusit.

כָּמַר QAL, unde NIPHAL נִכְמַר, Lxx. *πελιόομαι lividus reddor, ταράσσομαι turbor, συνταράσσομαι conturbor*, Vulg. *commoveor, συστρέφομαι convertor.* Alii, *incendor, incalesco, flagro, æstuo, denigror, contrahor, convolvor* ex æstu vel adustione.

PRAET. 3. p. pl. c. נִכְמְרוּ, & in pausa, quæ (ְ) primariæ vocis revocatum mutavit in (ָ), נִכְמָרוּ, *æstuabant, conturbata sunt, atratæ, nigræ factæ sunt.*

כְּמָרִים m. plur. Lxx. *ἱερεῖς, sacerdotes*, gentiles nimirum & idololatræ, Vulg. *aruspices, æditui.* Alii, *sacrificuli, popæ.* Hinc cum præf. הַכְּמָרִים *sacrificuli*, 4. Reg. 23. v. 5. Soph. 1. v. 4. Cum præf. & aff. וּכְמָרָיו, Ose. 10. v. 5. *& sacrificuli ejus*, m. Lxx. Verbal. *καὶ καθὼς παρεπίκραναν αὐτόν, & pro ut exacerbaverunt eum;* כ ut particulam similitudinis acceperunt, & pro reliqua voce מָרָיו, legerunt מָרוּ, à מָרָה in Qal, cui sensum activum affingebant. Vel legerunt מֵרוּ à מָרָה *rebellis fuit*, & assumta significatione τῷ מָרַר, *exacerbavit*, saltem in Hiphil. Rad. כָּמַר in Niphal, *incensus, atratus est*, unde *sacrificuli*, inquiunt, quod atris vestibus induerentur. Alii, quod in claustris & à reliquis hominibus segregati degerent; ex usu Syriaco, quo כְּמַר *claudere* significat.

כִּמְרִירִים m. pl. unde conſt. כִּמְרִירֵי, Job. 3. v. 5. Aq. *ὡς πικρασμοὶ quasi amaritudines.* Vulg. *amaritudo*, neglecta particula. Referebant ad מָרַר *amarus fuit*, & Aq. כ ut adverbium similitudinis spectabat. Vacat apud Lxx. Alii, *æstus, atrores, tenebræ* (diei) quales sunt in maxima nubium coactione & in solis defectu. Rad. כָּמַר in Niph. *æstuo, nigresco, denigror*, &c.

כֵּן, unde כַּנּוֹ, &c. vide infra in כֵּן subst.

כֵּן nomen est adjectivum, substantivum, adverbium, sive particula similitudinis. Quatenus est nomen adjectivum, Lxx. *ἀσφαλής securus, μέγας magnus, εἰρηνικός pacificus.* Aq. *ὀρθός rectus, ἁπλοῦς simplex.* Alii item, *firmus, stabilis, certus, non varians, paratus, perfectus, probus, verax.* Et neut. *rectum.* Item adverb. Lxx. *ὀρθῶς recte.* Plur. כֵּנִים *recti, boni, probi*, &c. Rad. כּוּן *rectum esse*, &c.

כֵּן m. subst. Lxx. *βάσις*, Vulg. & alii, *basis.* Alius, *γεῖσον gesium*, Exod. 39. v. 39. Lxx. item, *ἀρχή principatus, ἑτοιμασία præparatio.* Theod. *τόπος*, Vulg. *locus.* Alii item, *veritas, firmitas, propago, surculus, stolo, status, conditio*, &c. Vulg. *plantatio, officium.* Cum affix. כ afficitur (ַ) sequente dagh. quasi à כַּנָּן, sic: כַּנּוֹ *basis, surculus ejus*, m. וְכַנּוֹ *& basis ejus*, m. כַּנֶּךָ *basis tua, status tuus, officium, munus tuum*, m. in pausa; quare כ afficitur (ָ) pro (ַ). כַּנִּי *status, officium meum*, c. R. כּוּן in Niphal, *stabiliri, firmari*, &c.

כֵּן Heb. & Chald. adverb. Lxx. Aq. Theod. *οὕτω, οὕτως*, Vulg. & alii, *sic, ita.* Lxx. Sym. Theod. item, *ὁμοίως similiter.* Lxx. item, *καθώς sicut.* Cum præf. inseparabilibus, וְכֵן *& sic, nihilominus*, בְּכֵן *in sic*, h. e. *sic, tunc, vere, in veritate.* וּבְכֵן *atque tunc, & ita demum*, לָכֵן *idcirco, propterea, propterea quod, quandoquidem, vere, certe, profecto.* Cum aliis particulis præpositis, iisque separatis, כְּמוֹ־כֵן *similiter*, אַחַר־כֵּן & אַחֲרֵי־כֵן, *postea, posthac*, עַד־כֵּן *hucusque, hactenus, adhuc*, עַל־כֵּן *idcirco, ideo, propterea, quoniam, quandoquidem.* R. כּוּן in Niphal, *aptari, disponi* certa quadam ratione.

כָּנָה QAL, unde PIEL כִּנָּה, Lxx. *αἰσχύνομαι revereor, θαυμάζω πρόσωπον, miror, accipio personam, προσδέχομαι suscipio, βοάω clamo.* Vulg. item, *æquo, assimilo;* & passive, *assimilor, subsisto.* Alii, *cognomino, nomen aliud tribuo vel honoris, vel vituperii causa, nomen proprium occulto, & aliud impono;* nam hoc Verbum, secundum R. D. Qimhhi, *tegere, operire, occultare*, significat.

FUT. 3. p. f. m. יְכַנֶּה *cognominabit.* 1. p. f. c. אֲכַנֶּה *cognominabo*, h. e. *cognominare, cognomine uti, nescio*, Job. 32. v. 22. ubi

Digitized by Google

Futurum pro Infinitivo ponitur. Vide Gram. Heb. tom. 1. p. 534. can. III. Cum aff. אֲכַנְּךָ *cognominabo te*, m.

כַּנָּה f. unde cum præf. וְכַנָּה, Psal. 79. Heb. 80. v. 16. Lxx. καὶ κατάρτισαι αὐτήν, Vulg. Lat. *& perfice eam*; legebant וְכַנָּה veconnah, à כָּנַן inusit. Vel כַּלֵּה cum ל pro נ à כָּלָה in Piel, *perfecit*. S. Hieron. *& radix*. Alii, *& ramus*, *& surculus*, *& planta*, *& plantatio*, *& stolo*, *& propago*, *& stirps*, *& germen*, &c. Alii item, *& locus*, *& sedes firma*, *fixa*, *stabilis*. Confer Exod. 15. v. 17. Rad. כּוּן in Niph. *firmari*, &c. sed forma est à כָּנַן inusit.

כַּנֶּה Mass. *Canné*, Vulg. *Chené*, Ezech. 27. v. 23. nom. propr. urbis, quæ eadem esse videtur ac כַּלְנֵה & כַּלְנוֹ, quas vide supra col. 913. & 914. Etym. *basis* aut *præparatio*; à כּוּן in Niph. *firmari*, *præparari*, &c.

כְּנָת f. Chald. Lxx. σύνδουλοι *conservi*. Vulg. *consiliarii*, *consiliatores*, *qui sunt in consilio*. Alii, *collegium*, *societas*, *collega*, aut *collegæ*. Hinc cum præf. & aff. וּכְנָוָתֵהּ *& collegium*, *& societas ejus*, *& collegæ ejus*, m. כְּנָוָתְהוֹן וּכְנָוָתְהוֹן *collegium*, *societas eorum*, *& collegium*, *& societas eorum*. Plur. cum affix. ex forma Heb. & fine (י) indice plur. numeri, כְּנָוָתֵהּ, Esd. 4. v. 7. *societates*, *collegæ ejus*, m. R. כְּנָה Chald. inusit. cujus tertia rad. ה mutatur in (ו).

כִּנּוֹר vel כִּנֹּר, m. Lxx. Sym. Theod. κιθάρα, Lxx. item, κινύρα, Vulg. & alii, *cithara*. Aq. Sym. λύρα *lyra*. Lxx. Aq. Sym. Theod. ψαλτήριον, Vulg. *psalterium*. Lxx. item, ὄργανον, Vulg. *organum*, *instrumentum musicum*. Cum præf. הַכִּנּוֹר *cithara*, וְכִנּוֹר *& cithara*, בְּכִנּוֹר & בַּכִּנּוֹר, *in*, *cum cithara*, וּבְכִנּוֹר *& cum cithara*, כְּכִנּוֹר *quasi cithara*. Cum affix. כִּנּוֹרִי *cithara mea*, c. Plur. cum aff. כִּנּוֹרֶיךָ *citharæ tuæ*, f. Plur. ex termin. femin. & cum præf. וְכִנֹּרוֹת & וְכִנֹּרוֹת, *& citharæ*, בְּכִנֹּרוֹת *cum citharis*, וּבְכִנֹּרוֹת *& cum citharis*. Cum affix. כִּנּוֹרוֹתֵינוּ *citharæ*, *organa nostra*, c. R. כָּנַר inusit.

כָּנְיָהוּ Mass. *Coniáhu*, Vulg. *Jechonias*, Jerem. 22. v. 24. nom. propr. filii Joakim regis Juda, qui 1. Paral. 3. v. 16. dicitur יְכָנְיָה *Jechonía*, Vulg. *Jechonias*, & 4. Reg. 24. vv. 6. 8. dicitur יְהוֹיָכִין *Jehóiachin*, Vulg. *Joachin*. Vide Gram. Heb. tom. 1. p. 434. c. 2. num. III. Etym. *præparatio*, aut *firmitas Domini*; à כּוּן in Niphal, *præparari*, *firmari*, &c. & יָהּ aut יָהוּ, *Dominus*.

כִּנִּים m. plur. Lxx. σκνῖφες, alius, σκνῖπες, Vulg. *sciniphes*. Alius, φθεῖρες *pediculi*, ut vocem hanc interpretantur vulgus Hebræorum & plerique recentiores cum Bocharto, quem vide in part. 2. de anim. sac. lib. 4. cap. 18. col. 574. Cum præf. הַכִּנִּים *pediculi*, לְכִנִּים *in pediculos*. Rad. כָּנַן inusit. Bochart. loco supra laudato, refert ad כּוּן in Niph. *stabiliri*, *firmari*, unde *pediculus*, quod sit animalculum δυσαπαλλάκτον ἀπὸ τοῦ σώματος, *quod difficile eximitur à corpore*, ut scribit Aristot. lib. 5. hist. c. 31.

כִּנָּם f. unde cum præfix. הַכִּנָּם, Exod. 8. vv. 13. 14. al. 17. 18. Lxx. σκνῖφες, Vulg. *sciniphes*; legebant הַכִּנִּם. Alii, *pediculorum copia*, *multitudo*. Rad. כָּנַן inusit. cui accedit ם hœmanticum. Vide vocem præced.

כְּנֵמָא Chald. Esd. 4. v. 8. c. 5. vv. 4. 11. Vulg. *hujuscemodi*. Alii, *sic*, *hoc modo*. Vacat apud Lxx. Cum præf. וּכְנֵמָא, *& sic*, *& hoc modo*. Rabbini hanc vocem componunt ex כְּ *sicut*, אֲמַר *dixit*, elisa prima radicali א, & mutata tertia ר in א, quod Thalmudicis usitatum, inquit Buxtorf. in Lexic. ita ut כְּנֵמָא sit pro כְּאֲמַר, *sicut dicimus*, vel *diceremus*, h. e. hunc in modum, in hanc sententiam.

כְּנָנִי Mass. *Kenáni*, Vulg. *Chanáni*, nomen proprium Levitæ, Nehem. 9. v. 4. Etym. *basis*, vel *præparatio mea*; à כּוּן in Niph. *firmari*, *præparari*, & aff. 1. p. f. c.

כנס

QAL. Lxx. Aq. Sym. συνάγω, Lxx. item, ἀναμασσάζω, Vulg. & alii, *congrego*, *collige*, *congero*. Sym. item, ἀθροίζω *acervo*, *coacervo*.

PRAET. 1. p. s. c. כָּנַסְתִּי *congregavi*, *coacervavi*.

BEN. s. m. כֹּנֵס *congregans*.

INFIN. כְּנוֹס *colligere*. Cum præf. לִכְנוֹס *congerere*, וְלִכְנוֹס *& ad congregandum*.

IMPER. 2. p. s. m. כְּנוֹס *congrega*.

Digitized by Google

PIEL כִּנֵּס, Lxx. ἐπισυνάγω, Vulg. & alii, *congrego*, χωννύω *conflo*.

Praet. 1. p. f. c. cum præf. וְכִנַּסְתִּי *& congregabo*. Cum præf. & affix. וְכִנַּסְתִּים *& congregabo eos*.

Fut. 3. p. f. m. יְכַנֵּס *congregabit*.

HITHPAEL הִתְכַּנֵּס, unde Infin. cum præf. כְּהִתְכַּנֵּס, Isai. 28. v. 20. Lxx. τὸ συναχθῆναι *ut colligatur*, h. e. operimentum strictius est, quam ut alter in eo etiam *se involvat*, aut *colligat*, seu *colligatur*. Vulg. *utrumque operire non potest*.

כנע QAL, unde NIPHAL נִכְנַע, Lxx. Aq. ἐντρέπομαι, Lxx. item, αἰσχύνομαι, *confundor*. Lxx. & alius, ταπεινόομαι, Vulg. *humilior*. Lxx. item, κατανύσσομαι *compungor*, ἐπιστρέφω *revertor*. Sym. γνωσιμαχέω *resipisco*. Vulg. *pœnitentiam ago*. Alii item, *deprimor*, *abjicior*, *deprimo*, *abjicio*, *humilio me*, *flector*, *cedo*, &c.

Praet. 3. p. f. m. נִכְנַע *humiliatus est*, *humiliavit se*. 3. p. pl. c. נִכְנְעוּ & in pausa, quæ (-) primariæ vocis revocatum mutavit in (-), נִכְנָעוּ *humiliati sunt*, *humiliarunt se*.

Infin. cum præf. כְּהִכָּנַע *secundum humiliare se*, *sicut humiliavit se*. Cum præf. & aff. הִכָּנְעוֹ *humiliare se*, וּבְהִכָּנְעוֹ *& in humiliando se*, *& quia humiliatus*, *& cum humiliaretur*.

Fut. 3. p. f. m. יִכָּנַע *humiliabit se*. Cum præf. וַיִּכָּנַע *& humiliavit se*. 3. p. f. f. cum præf. וַתִּכָּנַע *& humiliatus est* (Moab). 2. p. f. m. וַתִּכָּנַע *& humiliatus es*. 3. p. pl. m. יִכָּנְעוּ, & in pausa ac in forma (-) quod à pausa illa revocatum est, וַיִּכָּנְעוּ *& humiliati sunt*.

HIPHIL הִכְנִיעַ, Lxx. ταπεινόω, Vulg. & alii, *humilio*. Lxx. item, ἀποστρέφω *averto*, ἐκτρίβω *contero*, σβέννυμι *exstinguo*, τροπόω *in fugam verto*. Aq. ἀπορρίπτω *abjicio*, κολάζω *punio*, *castigo*. Sym. νικάω *vinco*, *supero*, καταισχύνω *confundo*. Alii item, *deprimo*, *prosterno*.

Praet. 3. p. f. m. הִכְנִיעַ *humiliavit*. 1. p. f. c. cum præf. וָאַכְנִיעַ *& humiliavi*.

Imper. 2. p. f. m. cum aff. הַכְנִיעֵהוּ *humilia eum*.

Fut. 3. p. f. m. cum præf. וַיַּכְנַע *& humiliavit*. Cum aff. יַכְנִיעֵם *humiliabit eos*. Cum præf. & aff. וַיַּכְנִיעֵם *& humiliavit eos*. 2. p. f. m. תַּכְנִיעַ *humiliabis*. Cum præf. וַתַּכְנַע *& humiliasti*. 1. p. f. c. אַכְנִיעַ *humiliabo*.

כִּנְעָה f. unde cum affix. כִּנְעָתֵךְ, Jerem. 10. v. 17. Lxx. ἡ ὑπόστασις σου *substantia tua*. Vulg. *confusio tua*. Alii, *merx tua*, *merces tua*, *mercimonium tuum*, f. R. כָּנַע in Niphal, *humiliatus*, *confusus est*; & ex significatione nominis inde derivati, *negotiatus est*.

כְּנַעַן & in pausa כְּנָעַן, Mass. *Kenáan*, Vulg. *Chanáan*, nomen proprium filii Cham, Gen. 9. v. 18. &c. Ab eo dicta est terra Chanaan, uti ab eo nomen sortiti sunt Chananæi, qui cum essent magni negotiatores, nomen *Chanaan* pro negotiatore, mercatore, etiam sumitur. Vide Gram. Heb. tom. 2. p. 196. c. 1. Etym. *humiliatus*; à כָּנַע in Niphal, *humiliatus est*. Vide Gen. 9. v. 25. ubi Chanaan à Noacho maledicitur, & servus servorum fratrum suorum constituitur.

כְּנַעֲנָה Mass. *Kenáaná*, Vulg. *Chanáaná*, nomen propr. 1°. patris Sedeciæ prophetæ, 3. Reg. 22. v. 24. 2°. filii Balan filii Jadihel filii Benjamin, 1. Paral. 7. v. 10. Etym. *mercator*, aut *mercatrix*, *negotiatrix*. Vel *humiliatus*, aut *humiliata*. Vide nomen præcedens.

כְּנַעֲנִי Mass. *Kenáaní*, Vulg. *Chananæus*, nomen patronymicum habitatorum terræ Chanaan, Gen. 15. v. 21. Item Lxx. Aq. ἔμπορος, Sym. μεταβόλος, Vulg. & alii, *mercator*, *negotiator*. Cum præfix. הַכְּנַעֲנִי *Chananæus*, *negotiator*, לַכְּנַעֲנִי *negotiatori*. Plur. כְּנַעֲנִים *negotiatores*. Cum affix. כִּנְעָנֶיהָ *negotiatores ejus*, fem. à sing. inusit. כִּנְעָן. Etym. vide supra in כְּנַעַן.

כְּנַעֲנִית Mass. *Kenáaníth*, Vulg. *Chananitis*, nomen patronym. mulierum terræ Chanaan, Gen. 46. v. 10. Etym. *humiliata*, aut *negotiatrix*. Vide supra in כְּנַעַן.

כנף QAL, unde NIPHAL נִכְנַף, ex quo 3. p. f. m. Fut. יִכָּנֵף, Isai. 30. v. 20. Lxx. ἐγγίσουσιν *appropinquabunt* (deceptores). Vulg. *avolare faciet*. Alii, *avolabit*, *aufugiet cito*, quasi esset alatus.

כָּנָף c. sed sæpius f. Lxx. Aq. Sym. Theod. πτέρυξ, Lxx. Aq. πτερύγιον, Sym. item, πτερὸν, Vulg. & alii, *ala*. Lxx. item, ἀναβολὴ *pallium*, κράσπεδον *fimbria*, πρόσωπον *facies*, Ezech. 1. v. 9. συγκάλυμμα *operimentum*, χεὶρ *manus*, Jerem. 2. v. 34. c. 48. v. 40. ubi forte legebant כַּף. Et adjective, πετεινός *volatilis*. Et metaphorice, Lxx. Sym. ἄκρον *extremitas*. Alii item, *ora*. Vulg. *angulus*. In phrasi, בַּעַל כְּנָפַיִם, Lxx. Aq. πτερωτός *alatus*. Lxx. item, ἔχων τὰς πτέρυγας *habens alas*. Et sine בַּעַל, Lxx. Sym. πτερωτός *alatus*. Cum præf. הַכָּנָף *ora*, *angulus*, הַכָּנָף *& ala*. Const. כְּנַף *ala*, *ora*. Cum præf. וּכְנַף *& ala*, בִּכְנַף *in ora*, לִכְנַף *ad alam*, מִכְּנַף *ab ala*. Cum præf. & affix. בִּכְנָפוֹ *ala ejus*, vel *sua*, m. כְּנָפֶךָ in pausa, quare ף aff. (ָ) loco (ְ), *ala tua*, *pallium tuum*, m. Ruth. 3. v. 9. ubi est potius pluralis numerus quam sing. nam eo loci non est sensus distinctio; כְּנָפִי *ala mea*, c. Dual. כְּנָפַיִם, in pausa כְּנָפָיִם, & cum præf. & extra pausam הַכְּנָפַיִם, *ala*. Const. כַּנְפֵי *ala*, cum (ַ) sub כ loco (ְ), quia nomen istud est è numero exceptorum. Vide Gram. Heb. tom. 1. p. 89. c. 2. Sic cum præf. וְכַנְפֵי *& ala*, כְּכַנְפֵי *sicut ala*. Cum præf. & aff. כְּנָפָיו, & sine (י) indice plur. num. כְּנָפָו, *ala ejus*, m. בִּכְנָפָיו m. & בִּכְנָפֶיהָ f. *alis ejus*, vel *suis*, כְּנָפֶיהָ, & sine (י) nota plur. numeri כְּנָפֶךָ, *ala tua*, m. בִּכְנָפֶיךָ m. & בִּכְנָפַיִךְ f. *in alis tuis*, כַּנְפֵיהֶם *ala eorum*, וְכַנְפֵיהֶם *& ala eorum*, בְּכַנְפֵיהֶם *in alis eorum*, כַּנְפֵיהֶן *ala earum*. Plur. ex termin. f. כְּנָפוֹת *ora*, *ala*. Cum præf. בִּכְנָפוֹת idem. R. כָּנַף in Niph. *avolavit*.

כִּנֹּר vide כִּנּוֹר, supra col. 917.

כִּנְּרוֹת vide in sequenti nomine כִּנֶּרֶת.

כִּנֶּרֶת Mass. *Kinnéreth*, Vulg. *Cenéreth*; & in plurali כִּנְּרוֹת Mass. *Kinneróth*, Vulg. *Ceneróth*, nom. propr. lacus, quem Jordanis præterfluit; quique ad ortum habet dimidiam Tribum Manasse trans Jordanem, ad occasum partem Tribus Nephthali; ad occidentem Tribum Zabulon; denique ad austrum partem Tribus Issachar. Dicitur etiam *stagnum Genezareth*, & *mare Tiberiadis*, quod Tiberias ad ejus oram sita sit. Num. 34. v. 11. Jos. 11. v. 2. &c. Etym. *cithara*; à כִּנּוֹר idem. Vel *quasi lucerna*; ex כ *quasi*, & נֵיר vel נִיר, *lucerna*.

כְּנַשׁ Chald. PEAL, unde INFIN. cum præf. לְמִכְנַשׁ, Dan. 3. v. 2. Theod. συναγαγεῖν *congregare*, Vulg. & alii, *ad congregandos*.

ITHPAEL אִתְכְּנַשׁ, unde BEN. pl. m. מִתְכַּנְּשִׁין, Dan. 3. v. 3. Theod. συνήχθησαν, Vulg. & alii, *congregati sunt*. Cum præf. וּמִתְכַּנְּשִׁין, ibid. v. 27. Theod. καὶ συνάγονται *& congregantur*, Vulg. & alii, *& congregati*.

כֵּס m. Exod. 17. v. 16. idem ac כִּסֵּא, de quo mox, cujus א per apocopen resecatur. Vulg. & alii, *solium*, *thronus*, *sedes*. Lxx. κρυφαίᾳ *occulta* (manus). Referebant ad כָּסָה *texit*, *occultavit*, quod vide suo loco. R. כָּסָא inusit.

כֶּסֶא & כֶּסֶה, m. unde cum præf. לְיוֹם הַכֵּסֶא, Prov. 7. v. 20. Lxx. δι' ἡμερῶν πολλῶν *per dies multos*. Aq. εἰς ἡμέραν πανσελήνου, Vulg. *in die plenæ lunæ*. Alius, ἐν ἡμέρᾳ ἐπισήμῳ *in die insignis* (festi). Alii, *ad diem*, vel *in die novæ lunæ*, quod tunc lateat; à כָּסָה *texit*. Alii denique, *in die statuti temporis*. Sic Psal. 80. Heb. 81. v. 4. בַּכֶּסֶה, Lxx. ἐν εὐσήμῳ, Vulg. Lat. *in insigni* (die). S. Hieron. *in medio mense*. Alii, *in stata feria*, *in stato*, *in constituto die*. R. כָּסָא inusit. Alii referunt ad כָּסַס *numeravit*, unde כֶּסֶא & כֶּסֶה *statutus* (dies), *statutum* (tempus), q. d. numeratus dies, numeratum tempus.

כִּסֵּא, & cum ה pro א, כִּסֵּה, m. Lxx. Aq. Sym. Theod. θρόνος, Vulg. & alii, *thronus*, *solium*. Lxx. item, δίφρος vel δίφρον, *sella*, *sedes*, [τὰ] δεξιὰ *dextera*, Zach. 6. v. 13. Cum præf. הַכִּסֵּא *solium*, וְכִסֵּא *& solium*, לַכִּסֵּא, לְכִסֵּא, & לְכִסֵּה, *solio*, *in solio*, *super solium*, *ad solium*, מִכִּסֵּא *præ solio*. Cum præf. & aff. כִּסְאוֹ *solium ejus*, sine dagh. in ס ob (ְ) suppositum. Sic וְכִסְאוֹ *& solium ejus*, m. וּלְכִסְאוֹ *& solio ejus*, m. מִכִּסְאוֹ *de solio ejus*, m. כִּסְאֲךָ, & in pausa כִּסְאֶךָ, *solium tuum*, m. מִכִּסְאֶךָ in pausa, *præ solio tuo*, m. כִּסְאִי *solium meum*, c. Pl. ex termin. fem. כִּסְאוֹת *solia*, *throni*, sine dagh. in ס ob (ְ) suppositum. Sic cum affix. כִּסְאוֹתָם *solia eorum*, מִכִּסְאוֹתָם *è soliis suis*, m. R. כָּסָא

inusit. Quidam radicem constituunt כָּסָה *texit, operuit*; unde *solium*, quod operiatur tapetibus; vel quod superne habeat tectum sive operimentum.

כָּסָה QAL, unde Ben. s. m. כֹּסֶה, Prov. 12. v. 23. Sym. σκέπων, Theod. καλύπτων, *tegens, abscondens*. Sic etiam alii. Lxx. Verbal. κρύπτει *occultat*. Vulg. *dissimulat*. Cum præf. וְכֹסֶה, ibid. v. 16. *& abscondens*. Lxx. θρόνος *thronus*. Legebant כִּסֵּא, quod vide in voce præcedenti.

Paoul s. m. const. כְּסוּי, Psal. 31. Heb. 32. v. 1. *tectus* (peccati), h. e. à peccato, seu cujus peccatum tectum est. Unde Lxx. *cujus*, vel *quorum* ἐπεκαλύφθησαν, Vulg. Lat. *tecta sunt* (peccata). S. Hieron. *absconditum est* (peccatum). Vide Gram. Heb. t. 1. p. 486. c. 2. tom. 2. p. 301. c. 1.

NIPHAL נִכְסָה, unde 3. p. s. f. Praet. in pausa, quæ revocavit (-) primariæ vocis, נִכְסָתָה, Jerem. 51. v. 42. Lxx. κατεκαλύφθη, Vulg. & alii, *tecta, operta est*.

Infinit. הִכָּסוֹת, Ezech. 24. v. 8. לְבִלְתִּי הִכָּסוֹת, Lxx. τοῦ μὴ καλύψαι *ut non operiret*. Vulg. & alii, *ne operiretur*.

PIEL כִּסָּה, Lxx. Aq. Sym. Theod. καλύπτω, Vulg. & alii, *tego, operio*. Lxx. Theod. συγκαλύπτω, Lxx. συγκατακαλύπτω, *contego, cooperio*. Lxx. Aq. περιβάλλω *circumdo, cooperio*. Lxx. item, σκεπάζω *tego*, κρύπτω *occulto*, ἐπικαλύπτω *cooperio*, περικαλύπτω *circumtego*, ὑποκαλύπτω *subtego*, καταφεύγω *confugio*, Psal. 142. Heb. 143. v. 9. al. 11. καταψύχω *refrigero*, ῥύομαι *libero*, ὑπακούομαι *obedio*, &c. Sym. item, πωμάζω, Aq. ἐπιπωμάζω, *operio, operculum impono*. Et passive, Aq. Sym. σκοτίζομαι *obscuror*, Exod. 10. v. 15. Sym. ἐπικαλύπτομαι *obtegor*, Job. 15. v. 27. His in locis sensum, non Verbi vocem, attenderunt. Alii item, *celo*.

Praet. 3. p. s. m. כִּסָּה *texit, operuit*. Cum præf. וְכִסָּה *& operiet, & teget*. Cum præf. & affix. כִּסָּהוּ *operuit illud*, וְכִסָּהוּ *& operiet, & teget eum*, כִּסָּמוֹ cum aff. Poëtico, *operuit eos*. 3. p. s. f. כִּסְּתָה *operuit*. Cum præf. וְכִסְּתָה *& teget*. Cum aff. & in pausa; quare ס afficitur (-) loco (-), כִּסָּתְנִי *operit, obtegit me*, c. Vide Gram. Heb. t. 1. p. 542. c. 1. init.

2. p. s. m. כִּסִּיתָ *texisti*. Cum præf. וְכִסִּיתָ *& operies*. Cum præf. & aff. כִּסִּיתָהּ *operuisti eam* (terram), וְכִסִּיתוֹ *operies, operi eum*, Isai. 58. v. 7. ubi (ו) convertit tantum, non conjungit. Vide Gram. Heb. t. 1. p. 611. can. I. 1. p. s. c. כִּסִּיתִי, sine (י) כִּסֵּתִי, & cum (-) sub ס, כִּסַּתִי, *texi, operui, confugi*. Cum præf. וְכִסֵּיתִי *& operiam*. Cum affix. כִּסִּיתִיךְ *texi te*, m. 3. p. pl. c. cum præf. וְכִסּוּ *& tegent*. Cum præf. & aff. וְכִסּוּךְ *& operiant te*, f. 1. p. pl. c. cum præf. וְכִסִּינוּ *& teximus*.

Ben. s. m. מְכַסֶּה, & cum præf. הַמְכַסֶּה, *tegens*, הַמְכַסֶּה *an celaturus sum? an celabo?* וּמְכַסֶּה *& operiens*. Cum aff. מְכַסֵּךְ *operiens te*, f. Plur. m. מְכַסִּים *operientes*. Cum præf. & aff. וּמְכַסֶּיךָ *& operientes te*, m. Isai. 14. v. 11. ubi videtur esse potius à nomine subst. מִכְסֶה, quod vide suo loco. Hinc Lxx. καὶ τὸ κατακάλυμμά σου, Vulg. *& operimentum tuum*, m. posito singul. numero loco pluralis, pro καὶ τὰ κατακαλύμματά σου, *& operimenta tua*. Vel (י) non est index plur. numeri, sed antiqua vocalis *e*. Plur. f. מְכַסּוֹת *tegentes*.

Infin. כַּסּוֹת *operiendo*. Cum præf. לְכַסּוֹת *ad tegendum*. Cum præf. & aff. לְכַסֹּתוֹ *ad tegendum eum*.

Imper. 2. p. pl. m. cum affix. כַּסּוּנוּ *operite nos*, c.

Fut. 3. p. s. m. יְכַסֶּה *teget*. Cum præf. & apocopa, de qua vide Gram. Heb. tom. 1. p. 296. c. 1. וַיְכַס *& texit, & operuit*. Cum præf. & aff. יְכַסֶּנָּה *operiet eam* (cisternam), וַיְכַסֵּהוּ *& operuit eum*, יְכַסֶּנָּה *operiet eam*, יְכַסֵּמוֹ, cum aff. Poëtico, & (י) antiqua vocali *e*, *operiet eos*, Psal. 139. Heb. 140. v. 10. ut ibi legendum docent Massorethæ, quanvis sit יְכַסּוּמוֹ *operient eos*, per attractionem, quam vide in Gram. Heb. t. 1. p. 551. can. IV. יְכַסֶּךָּ *operiet te*, m. cum dagh. in aff. ad compensandum נ epentheticum abjectum, יְכַסֵּךְ *operiet te*, f. 3. p. s. f. תְּכַסֶּה *operiet*. Cum præf. & apocopa, de qua supra, וַתְּכַס *& operuit*. Vide Gram. ibid. p. 296. c. 2. Cum præf. & aff. וַתְּכַסֵּהוּ *& operuit eum*, תְּכַסֶּךָ, in pausa תְּכַסֶּךָּ, & cum dagh. in aff. ad compensandum נ epentheticum abjectum תְּכַסֶּךָּ, *operiet te*, m.

Digitized by Google

תְּכַסֶּךָּ operiet te, f. Cum præf. & aff. וַתְּכַסֵּנִי & operuit me, c. וַתְּכַסֵּנוּ & operuit nos, c. 2. p. f. m. תְּכַסֶּה, & cum apocopa, de qua supra, תְּכַס, celabis, teges, tegas. Cum præf. & eadem apocopa, וַתְּכַס & operuisti. Cum præf. & aff. וּתְכַסֵּהוּ & operies eum. 2. p. f. f. תְּכַסִּי tegas. Cum præf. & affix. וַתְּכַסִּים & operuisti illas (imagines). 1. p. f. c. אֲכַסֶּה operiam. Cum præf. וָאֲכַסֶּה & operui. Cum præf. & aff. אֲכַסֶּנּוּ operiam eum, וָאֲכַסֵּךְ & operui te, f. Ezech. 16. v. 10. pro וָאֲכַסֵּךְ. Vide Gram. Heb. tom. 1. p. 611. can. I. 3. p. pl. m. יְכַסּוּ operient. Cum præf. וַיְכַסּוּ & operuerunt. Cum præf. & aff. וַיְכַסֻּהוּ & operuerunt eum, יְכַסְיֻמוּ & operuerunt eos, Exod. 15. v. 5. ubi est (ְ) pro (ֻ), dagh. non imprimitur ס ob (ְ) ei suppositum, tertia rad. ה mutatur in (י), & affixum Poëticum מוּ mendose pro מוֹ. Vide Gram. Heb. tom. 1. p. 297. c. 1. 2. 337. init. 370. c. 2. tom. 2. p. 549. c. 1.

PUAL כֻּסָּה, Lxx. καλύπτομαι, Vulg. & alii, tegor, operior, περιβάλλομαι cooperior. Et active, vel quia legebant in Piel; vel quia sibi sumserunt quæ interpretibus omnibus datur, activum in passivum convertendi licentiam, καλύπτω, ἐπικαλύπτω, operio, cooperio, ἐγκαλύπτω incurvo me.

PRAET. 3. p. pl. c. כֻּסּוּ cossoú, Psal. 79. Heb. 80. v. 11. Prov. 24. v. 31. operti sunt, cum (ֳ hhatoúph) pro (ֻ). Vide Gram. Heb. tom. 1. p. 298. c. 1. 2.

PAOUL plur. m. מְכֻסִּים operti. Plur. fem. מְכֻסּוֹת tecta.

FUT. 3. p. f. m. יְכֻסֶּה tegetur, obscurabitur. 3. p. pl. m. cum præf. וַיְכֻסּוּ & operti sunt.

HITHPAEL הִתְכַּסָּה, Lxx. περιβάλλομαι cooperior, induor, operio, cooperio me.

BEN. f. m. מִתְכַּסֶּה opertus. Pl. m. מִתְכַּסִּים operti.

FUT. 3. p. f. m. cum præf. & per apocop. וַיִּתְכַּס & cooperuit se, & coopertus est. 3. p. f. f. cum syncopa וַתְּכַס operuit se, pro וַתִּתְכַּס. Cum præf. apocopa, & (ַ) in fine pro (ֶ) ob pausam, וַתִּתְכָּס & operuit se. Vide Gram. Heb. tom. 1. p. 306. c. 1. 3. p. pl. m. יִתְכַּסּוּ operient se. Cum præfix. וַיִּתְכַּסּוּ & operient se.

כְּסוּת, vide in כְּסָא, } supra col. 922.
כֶּסֶת, vide in כִּסֵּא, }

כְּסוּחָה f. Isai. 5. v. 25. à masc. inusit. כָּסוּחַ, Lxx. ὡς κοπρία, Vulg. quasi stercus; ב ut servile spectabant, quomodo illud spectarunt Paraph. Chald. & R. Salomon, qui hanc vocem referunt ad סְחָה, quod vide suo loco. Alii, exscisum, succisum (cadaver). R. כָּסַח exscisus, succisus est.

כִּסּוּי m. Num. 4. vv. 6. 14. Lxx. κάλυμμα, Vulg. & alii, velamen, operimentum, tegmen, tegumentum. R. כָּסָה texit, operuit, occultavit.

כְּסוּת f. Lxx. ἱματισμὸς vestis, περιβόλαιον indumentum, operimentum, τιμὴ honor, pretium. Et Verbal. ἀμφιέννυμι induo. Vulg. & alii item, velamen, amictus, tegmen, tegumentum, velum. Cum aff. כְּסוּתֹה, cum ה pro (ו), nempe כְּסוּתוֹ, operimentum ejus, m. vide Gram. Heb. t. 1. p. 77. c. 2. 129. c. 1. כְּסוּתָהּ operimentum ejus, f. כְּסוּתֵךְ operimentum tuum, m. כְּסוּתָם operimentum eorum. R. כָּסָה texit, operuit.

כסח QAL, unde PAOUL f. f. כְּסוּחָה, Psal. 79. Heb. 80. v. 17. Lxx. ἀνεσκαμμένη, Vulg. Lat. suffossa. S. Hieron. diruta. Alii, exscisa, succisa. Plur. m. כְּסוּחִים, Isai. 33. v. 12. Lxx. ἐρριμμένη projecta (spina). Vulg. congregata (spinæ). Alii, succisa, exscisa.

כְּסִיל m. Lxx. Aq. Sym. ἀσύνετος, Lxx. Sym. ἄφρων, Lxx. item, ἀσύνετος, μωρός, Vulg. & alii, stultus, insipiens, amens. Lxx. item, ἀπαίδευτος imperitus, ἀσεβὴς impius, ἀφρονέστατος insipientissimus, ἐνδεὴς φρενῶν mente carens, mente indigens, παράνομος transgressor legis. Alii item, inconstans, mutabilis, instabilis, dives. Et substantive, Lxx. ἀφροσύνη insipientia. Sym. ἄνοια amentia, stultitia. Et in alia significatione, Lxx. Theod. ἕσπερον vesperum. Lxx. Aq. ὠρίων, Vulg. Orion. Sym. ἄστρον astrum. Vulg. item, arcturus, splendor, Isai. 13. v. 10. ubi Lxx. κόσμος ornatus, quanvis præcedat alia versio, nimirum ὠρίων Orion. Utra sit τῶν Lxx. id eruditis divinandum relinquo. Alii, Bootes, hyades, pleïades, sic dictæ, quod earum ortu vel occasu aër sit instabilis, & multæ excitentur tempestates

Digitized by Google

& pluviæ. Cum præf. הַכְּסִיל *ſtultus*, וּכְסִיל *& ſtultus*, *& Orion*, וְהַכְּסִיל *& ſtultus*, לִכְסִיל *ſtulto*. Plur. כְּסִילִים & cum præfix. הַכְּסִילִים, *ſtulti*, וּכְסִילִים *& ſtulti*, בִּכְסִילִים *in ſtultis*. Cum præf. & aff. וּכְסִילֵיהֶם, Iſai. 13. v. 10. *& ſplendores*, alii, *& Oriones*, *& ſydera*, *& planetæ*, *& hyades*, &c. *eorum*. R. כָּסַל *ſtulteſco*, *ſtultus*, *inſtabilis fio*.

כְּסִיל Maſſ. & Vulg. *Ceſil* aut *Keſil*, nomen proprium urbis in parte auſtrali Tribus Juda, Joſ. 15. v. 30. Etym. *ſtultus*, *Orion*. Vide vocem præced. Vel *lumbus*; à כֶּסֶל idem.

כְּסִילוּת f. Prov. 9. v. 13. *ſtultitia*, *amentia*, *ſtoliditas*, *fatuitas*. Lxx. adjective, ἄφρων *inſipiens*. Vulg. *ſtulta*. R. כָּסַל *ſtulteſco*.

כָּסַל QAL, unde 3. p. pl. m. Fut. cum præf. & in pauſa, quâ (-) primariæ vocis mutatur in (·), וְיִכְסָלוּ, Jerem. 10. v. 8. Complut. καὶ ἀνόητοί εἰσι *& ſtulti ſunt*. Theod. καὶ ἀσθενήσουσι *& infirmabuntur*. Vulg. *& fatui probabuntur*. Vacat apud Lxx. Vatic. Alii, *& ſtulteſcent*. Hoc verbum idem eſt ac סָכַל, quod vide ſuo loco, trajectis literis.

כֶּסֶל & in pauſa כָּסֶל, m. Lxx. ἀφροσύνη, Aq. ἀνοησία, Sym. ἄνοια, Vulg. & alii, *ſtultitia*, *inſipientia*, *ſtoliditas*, *fatuitas*. Lxx. item, ἐλπὶς *ſpes*, *fiducia*, per antiphraſin, quam vide in Gram. Heb. tom. 2. p. 61. c. 2. ἰσχὺς *fortitudo*, ὁδὸς *via*, σκάνδαλον, Vulg. Lat. *ſcandalum*, Pſal. 48. Heb. 49. v. 14. Lxx. item adjective, ἄφρων *inſipiens*. Et in alia ſignificatione, Lxx. Sym. ψόα, Aq. λαγών, Vulg. & alii, *lumbus*, *ile*; vel *lumbi*, *ilia*, *hypocondria*. Lxx. item, μηρός, μήρειον, *femur*, *latus*, *lumbus*. Cum præf. & affix. כִּסְלוֹ *ſpes*, *fiducia ejus*, m. בְּכִסְלֶךָ in pauſa, quare ל afficitur (·) pro (·), *in fiducia tua*, m. כִּסְלִי *ſpes mea*, c. כִּסְלָם *ſpes eorum*. Plur. cum præf. הַכְּסָלִים *ilia*, *lumbi*, *hypocondria*; & generatim partes lumborum viciniores. Cum affix. כְּסָלַי *lumbi mei*, c. R. כָּסַל *ſtulteſco*, *inſipiens fio*; & per antiphraſin, *ſapio*, *ſapiens ſum*.

כִּסְלָה f. Lxx. ἀφροσύνη, Job. 4. v. 6. *inſipientia*, *ſtultitia*, *fatuitas*. Vulg. *fortitudo*, per antiphraſin, quam vide in voce præced.

Lxx. item, καρδία *cor*, Pſal. 84. Heb. 85. v. 9. ubi alii, *ſpes*, *fiducia*. Hinc cum præf. לְכִסְלָה *ad ſtultitiam*. Cum aff. & in pauſa, quare ה notatur cum (·) loco (:), כִּסְלָתֵךְ *ſpes tua*, m. Rad. כָּסַל *ſtultus*, *inſipiens fuit*. Vide vocem præced.

כִּסְלֵו *Kiſlév*, m. nomen proprium menſis Hebraici, qui nonus eſt in anno ſacro, tertius vero in civili. Partim Novembri, partim Decembri noſtro reſpondet. Eum ſic dictum volunt à כְּסִיל *ſtultus*, *inconſtans*, quod eo tempore magna ſit aëris inconſtantia & intemperies. Vide Gram. Heb. tom. 2. p. 427. c. 2. 428. c. 1. In verſione Lxx. Nehem. 1. v. 1. & Zach. 7. v. 1. ſcribitur χασελεῦ, Vulg. utrobique, *Caſleu*.

כְּסָלוֹן Maſſ. *Cheſalón*, Vulg. *Cheſlón*, nomen proprium civitatis primum Tribus Juda, deinde Tribus Dan, Joſ. 15. v. 10. Eadem eſſe videtur ac Iarim & Cariathiarim, quas vide ſuis locis. Etym. *ſpes*, *fiducia*, *ſtultitia*, *lumbi*; à כֶּסֶל idem. Vel *thronus*, *calix*, *operimentum manſionis*; à כֵּס vel כִּסֵּא, *thronus*, aut כּוֹס *calix*, aut כָּסָה *texit*, *operuit*, & לִין *permanere*, *pernoctare*.

כִּסְלוֹן Maſſ. *Kiſlón*, Vulg. *Chaſelón*, nomen proprium patris Elidad, Num. 34. v. 21. Etym. eadem ac nominis præced.

כַּסְלֻחִים Maſſ. *Caſlubhím*, Vulg. *Caſluim*, nomen propr. filii Meſraim, Gen. 10. v. 14. Etym. *ſpes*, *fiducia vitæ*; à כֶּסֶל *ſpes*, *fiducia*, & חַיִּים *vita*. Vel *ſedes*, *operimentum tabularum*; à כֵּס aut כִּסֵּא *ſedes*, aut כָּסָה *texit*, *operuit*, & לוּחַ *tabula*.

כְּסֻלּוֹת al. כִּסְלוֹת, Maſſ. *Kiſlóth*, vel *Keſullóth*, Vulg. *Caſalóth*, nom. proprium civitatis Tribus Iſſachar, Joſ. 19. v. 18. Etym. *ſtultitiæ*, vel *ilia*; à כֶּסֶל idem.

כִּסְלֹת תָּבֹר Maſſ. *Kiſlóth Tavór*, Vulg. *Cheſeleththabór*, legebat כְּסָלֹת pro כִּסְלֹת, nom. proprium civitatis in Tribu Zabulon, Joſ. 19. v. 12. Etym. *ſtultitia* aut *ilia puritatis*, ſive *electionis*; à כֶּסֶל *ſtultitia*, *ile*, & בָּרַר *purgavit*, *purificavit*, *elegit*.

כָּסַם QAL, unde Infin. כָּסוֹם, & 3. p. pl. m. Fut. ſimul juncta, ſic: כָּסוֹם יִכְסְמוּ, Ezech. 44. v. 20. Lxx. καλύπτοντες καλύψουσι,

Digitized by Google

ψεσι, *operientes operient.* Referebant ad כָּסָה *texit*, *operuit.* Vulg. *tondentes attondent.* Alii, *tondendo tondebunt*, *præcidendo præcident*, non novacula sed forcipibus. Hoc verbum duo habet significata; 1°. est tondere; 2°. tondendo adæquare, ornare, unde κοσμέω.

כֻּסֶּמֶת f. unde cum præf. וְהַכֻּסֶּמֶת & וְכֻסֶּמֶת, Lxx. Aq. Theod. ζέα, Lxx. item, ὄλυρα, Vulg. *far*, *vicia.* Alii, *spelta.* R. כָּסַם *totondit*, unde *vicia*, inquiunt, quod tondeatur.

כֻּסְּמִים m. plur. unde cum præfix. וְכֻסְּמִים, Ezech. 4. v. 9. Aq. in prima sua edit. καὶ ζέας, vel ζέϊας, Lxx. Theod. καὶ ὄλυραν, Vulg. *& viciam.* Alii, *& speltæ.* Vide Hieron. comment. in h. l. t. 3. nov. edit. c. 722. R. כָּסַם *totondit.* Vide vocem præced.

כסס QAL, unde 2. p. pl. m. Fut. תָּכֹסּוּ, Exod. 12. v. 4. *numerabitis.* Lxx. mutato numero & persona, συναριθμήσεται *connumerabit* (unusquisque). Vulg. hic paraphrastam agit, & sensum, non verbum, expressit. Alii, *supputabitis*, *in summam redigetis*, quæ est, secundum eos, Verbi hujus potestas.

כסף QAL, unde 3. p. f. m. Fut. יִכְסֹף, Psal. 16. Heb. 17. v. 12. S. Hieron. *desiderans* (est). Lxx. ἕτοιμος, Vulg. Lat. *paratus.* Alii, (qui) *desiderat*, *qui appetit*, *qui expetit*, *qui anhelat*; hinc per metathesin ψυχή. 2. p. f. m. תִכְסֹף, Job. 14. v. 15. Lxx. μὴ ἀπώσῃ *ne repellas.* Theod. ἐπιποθήσεις *desiderabis.* Sic etiam alii. Vulg. *porriges dexteram.*

NIPHAL נִכְסַף, Lxx. ἐπιθυμέω, ἐπιποθέω, Vulg. & alii, *concupisco*, *desidero*, *desiderio teneor*, *afficior.*

Praet. 3. p. f. f. נִכְסְפָה *desideravit*, *concupiscit.* 2. p. f. m. cum ה expresso in fine ubi latebat, נִכְסַפְתָּה *desiderabas*, *desiderio tenebaris.*

Ben. f. m. נִכְסָף, unde cum negatione לֹא נִכְסָף, Sophon. 2. v. 1. Lxx. ἀπαίδευτον (ἔθνος) *imperita*, *inerudita* (gens). Vulg. *non amabilis.* Alii, *non desiderata*, hoc est, odiosa, detestata.

Infin. ex terminatione hhólem, & servata characteristica Præteriti, vide Gram. Heb. tom. 1. p. 172. c. 1. נִכְסֹף *desiderando*, Gen. 31. v. 30. ubi Lxx. substantive, ἐπιθυμία *desiderium*, *concupiscentia.*

כֶּסֶף in pausa כָּסֶף, & Chald.

כְּסַף, כְּסֵף, & emphat.

כַּסְפָּא, m. Lxx. Aq. Sym. Theod. ἀργύριον, Lxx. item, ἄργυρος, Vulg. & alii, *argentum*, *pecunia.* Lxx. item, σίκλος *siclus*, δίδραχμον *didrachma*, Alexandrina videlicet, quæ idem erat ac siclus, vide Gram. Heb. tom. 2. p. 506. c. 1. 515. c. 1. τιμή *pretium* in genere, χρῆμα *pecunia*, *opes.* Et adjective, Lxx. ἀργύρεος *argenteus*, χρύσεος *aureus*, Gen. 37. v. 28. c. 45. v. 22. ubi Vulg. cum aliis *argenteos* transtulit. Cum præfix. הַכֶּסֶף & in pausa הַכָּסֶף, *argentum*, וְכֶסֶף, וְהַכֶּסֶף, in pausa וְכָסֶף, & Chald. וְכַסְפָּא, *& argentum*, בְּכֶסֶף, in pausa בְּכָסֶף, extra pausam בְּכֶסֶף, in pausa בְּכָסֶף, & Chald. בְּכַסְפָּא, *pro argento*, וּבְכֶסֶף & in pausa וּבְכָסֶף, *& pro argento*, כְּכֶסֶף in pausa, *sicut argentum*, וְכַכֶּסֶף in pausa, *& sicut argentum*, לְכֶסֶף, לַכֶּסֶף, *argento*, *ad argentum*, וְלַכֶּסֶף *& ad argentum*, מִכֶּסֶף & in pausa מִכָּסֶף, *ex argento*, *præ argento.* Cum præf. & aff. כַּסְפּוֹ *pecunia ejus*, m. cum (-) pro (·) sub כ, quia nomen istud excipitur, vide Gram. Heb. t. 1. p. 98. c. 1. Sic כַּסְפְּךָ & in pausa כַּסְפֶּךָ, *argentum tuum*, m. כַּסְפִּי *argentum meum*, c. וּלְכַסְפִּי *& pro argento meo*, c. וּמִכַּסְפִּי *& de argento meo*, c. כַּסְפָּם *argentum eorum*, לְכַסְפָּם *ad argentum eorum*, מִכַּסְפָּם *ex argento eorum*, כַּסְפְּכֶם *pecunia vestra*, m. כַּסְפֵּנוּ *argentum nostrum*, c. Plur. cum aff. כַּסְפֵּיהֶם *pecuniæ eorum.* Rad. כָּסַף *concupivit*, *desideravit*; unde *pecunia*, *argentum*, quod ab omnibus desideretur & expetatur.

כָּסִפְיָא Mass. *Càsiphiá*, Vulg. *Chasphiá*, nomen propr. loci in Babylonia, vel, ut aliis placet, juxta mare Caspium, Esd. 8. v. 17. Etym. *argentaria* vel *cupiditas*; à כֶּסֶף *argentum*, aut כָּסַף *concupivit*, *desideravit.*

כְּסָתוֹת & כְּסָתוֹת, f. plur. Lxx. προσκεφάλαια *cervicalia.* Vulg. & alii, *pulvilli*, *pulvinaria.* Cum affix. & ה paragog. post affix. כִּסְּתוֹתֵיכֶנָה, Ezech. 13. v. 20. *pulvilli vestri*, f. Vide Gram. Heb. t. 1. p. 126. c. 1. Rad. כָּסָה inusit.

Digitized by Google

כען Chald. adverbium temporis, Lxx. Theod. νῦν, Vulg. & alii, *nunc, jam.* Cum præf. וּכְעַן *& nunc.* R. כען inusit.

כְּעֶנֶת, Chald. unde cum præf. וּכְעֶנֶת, Esd. 4. vv. 10. 11. cap. 7. v. 12. Et sublato נ, וּכְעֶת, cap. 4. v. 17. Lxx. cap. 4. v. 17. καὶ φησὶν *& dicit, sic dicit;* cap. 7. v. 12. καὶ ἀπόκρισις *& responsio;* ab עֲנָה *dixit, loquutus est, respondit.* Alibi vacat apud hos interpretes. Vulg. cap. 4. v. 11. & cap. 7. v. 12. *& salus.* Cap. 4. vv. 10. 17. *& pax.* Aliis כְּעֶנֶת significat *secundum tempus*, h. e. tali die, mense, & anno; quæ formula literis præfigi solet. Hi vocem hanc referunt ad עֵת *tempus;* unde inserto נ, quod sæpe fit apud Chald. עֶנֶת. Vide Gram. Heb. tom. 2. p. 620. c. 2.

כעס QAL Lxx. θυμόομαι, ὀργίζομαι, Vulg. & alii, *irascor*, μεριμνάω *anxius, sollicitus sum.* Alii item, *indignor, ad iram, ad indignationem provocor.*

PRAET. 3. p. s. m. cum præf. וְכָעַס & in pausa וְכָעָס, *& indignabitur.*

INFIN. cum præf. לִכְעֹס *indignando.*

FUT. 3. p. s. m. cum præfix. וַיִּכְעַס *& indignatus est.* 1. p. s. c. אֶכְעַס *indignabor, irascor.*

PIEL כִּעֵס, & sine daghésch excidentis compensatione, ut fit in tota hac conjugatione hujus Verbi, כִּעֵס. Lxx. & alius, παροργίζω, Vulg. & alii, *irrito, ad iram provoco, mœrore, ægritudine afficio.* Vulg. item, *affligo.*

PRAET. 3. p. s. f. cum præf. & affix. וְכִעֲסַתָּה contracte pro וְכִעֲסַתְהָ, 1. Reg. 1. v. 6. *& affligebat, & mœrore afficiebat eam.* Vide Gram. Heb. tom. 1. p. 340. c. 1. fin. 3. p. pl. c. cum aff. כִּעֲסוּנִי *ad iram provocaverunt me*, c.

HIPHIL הִכְעִיס, Lxx. Aq. Sym. παροργίζω, Vulg. & alii, *irrito, ad iracundiam, ad indignationem provoco.* Lxx. item, πικραίνω, ἐκπικραίνω, παραπικραίνω, παροξύνω, *irrito, exacerbo.* Et intransitive, ἀθυμέω *animum despondeo.* Alius, ἐκπειράζω *tento.*

PRAET. 3. p. s. m. הִכְעִיס *irritavit.* Cum affix. הִכְעִיסוֹ *irritavit eum.* 2. p. s. m. הִכְעַסְתָּ *irritasti.* 1. p. s. c. cum præf. וְהִכְעַסְתִּי *& irritabo, & ad indignationem provocabo.* 3. p. pl. m. הִכְעִיסוּ *irritarunt.* Cum affix. & (·) pro (ִי), הִכְעִסוּנִי *irritaverunt me*, c.

BEN. pl. m. מַכְעִיסִים, cum (·) pro (ִי), מַכְעִסִים, & cum præf. הַמַּכְעִסִים, *irritantes, ad iram provocantes.*

INFIN. cum præf. לְהַכְעִיס *ad irritandum.* Cum præf. & affix. לְהַכְעִיסוֹ *ad irritandum eum*, הַכְעִסֵנִי & הַכְעִיסֵנִי, *irritare me*, c. לְהַכְעִסֵנִי & לְהַכְעִיסֵנִי, *ad irritandum me*, c.

FUT. 3. p. s. m. cum præf. וַיַּכְעֵס *& irritavit.* 3. p. s. f. cum aff. תַּכְעִיסֶנָּה *irritabat, affligebat, mœrore afficiebat eum.* 1. p. s. c. cum affix. אַכְעִיסֵם *irritabo eos.* 3. p. pl. m. cum præf. וַיַּכְעִיסוּ *& irritaverunt.* Cum præf. & aff. יַכְעִיסוּהוּ, cum (·) pro (ִי), *irritarunt eum*, וַיַּכְעִיסוּהוּ *& irritarunt eum.* 2. p. pl. m. תַּכְעִיסוּ *irritabitis.*

כַּעַס, in pausa כָּעַס, & cum שׂ pro ס, כַּעַשׂ, m. Lxx. Aq. Sym. παροργισμός, Lxx. item, παρόργισμα, *furor, iracundia, exacerbatio, ad iram provocatio.* Lxx. item & Theod. ὀργή *ira.* Lxx. item, θυμὸς *iræ princeps*, ἀθυμία *animi abjectio.* Sym. item, πικρασμὸς *amaritudo, exacerbatio.* Et adject. ὀργίλος, Sym. θυμώδης *iracundus.* Alii item, *indignatio, mœror, mæstitia, ægritudo, dolor, perturbatio*, &c. Cum præf. הַכַּעַס *indignatio*, וְכַעַס, וָכַעַס, & in pausa וָכָעַס, *& indignatio*, בְּכַעַס *in indignatione*, מִכַּעַס & מִכַּעַשׂ, *præ indignatione.* Cum præf. & affix. כַּעְסוֹ *indignatio ejus*, m. בְּכַעְסוֹ *in indignatione ejus*, m. כַּעַסְךָ & כַּעַשְׂךָ, *indignatio tua*, m. כַּעְשִׂי *indignatio mea*, c. וְכַעְסִי *& indignatio mea*, c. Plur. cum præf. הַכְּעָסִים *irritamenta, irritationes.* R. כָּעַס *indignatus est*, in Piel & Hiph. *irritavit*, &c.

כעש vide in præcedenti nomine.

כְּעֶת vide in כְּעֶנֶת, col. præced.

כַּף & in pausa כָּף, f. Lxx. Aq. Sym. χείρ, Vulg. & alii, *manus.* Lxx. Aq. ταρσὸς χειρὸς, *articulus manus.* Lxx. Sym. Theod. ἴχνος *planta pedis.* Sym. item, παλάμη *palma.* Lxx. item, δάκτυλος *digitus*, per synecdochen partis pro toto; δράξ *pugillus*, καρπὸς *carpus, junctura manus cum cubito*, κλάδος *ramus*, πλάτος *latitudo*, στόμα *os, oris.* Alii item, *vola manus, acerra*,

Digitized by Google

mortariolum, *acetabulum*, *nervus*, *concavitas femoris*, *nubes*, Job. 36. v. 32. Thren. 3. v. 41. &c. *curvatura*, *curvitas*; denique quidquid curvum est & concavum. Cum præf. הַכַּף *acerra*, *mortariolum*, הֲכַף *an manus?* וְכַף *& manus*, בַּכַּף, בְּכַף, & in pausa בַּכָּף, *in manu*, *in manum*, *acetabulum*, *nervus*, כְּכַף *quasi vola*, לְכַף *plantæ pedis*, מִכַּף *à planta pedis*, *è manu*, &c. וּמִכַּף *& è manu*. Cum præf. & aff. כַּפּוֹ *manus ejus*, m. בְּכַפּוֹ *in manu ejus*, m. כַּפָּהּ *manus ejus*, f. כַּפְּךָ, in pausa כַּפֶּךָ, & expresso ה quod latebat in fine כַּפְּכָה, *manus tua*, m. בְּכַפְּךָ *in manu tuâ*, m. כַּפִּי *manus mea*, c. בְּכַפִּי *in manu mea*, c. Dual. כַּפַּיִם & in pausa כַּפָּיִם, *manus*. Const. כַּפֵּי *manus*. Cum præf. & aff. כַּפָּיו *manus ejus*, m. וְכַפָּיו *& manus ejus*, m. כַּפֶּיהָ *manus ejus*, f. וְכַפֶּיהָ *& manus ejus*, f. כַּפֶּיךָ *manus tuæ*, m. כַּפַּיִךְ *manus tuæ*, f. כַּפַּי & in pausa כַּפָּי, *manus meæ*, c. בְּכַפַּי & in pausa בְּכַפָּי, *in manibus meis*, c. וּבְכַפַּי *& in manibus meis*, c. כַּפֵּיהֶם, & cum aff. poëtico כַּפֵּימוֹ, *manus eorum*, בְּכַפֵּיהֶם *in manibus eorum*, כַּפֵּיכֶם *manus vestræ*, m. כַּפֵּינוּ *manus nostræ*, c. Plur. כַּפּוֹת vide infra suo loco. R. כָּפָה *curvavit*, *incurvavit*.

כֵּף aut כֵּפָה, m. Lxx. πέτρα *petra*; sic etiam alii. Vulg. *rupes*, *glarea*. Hinc cum præf. וְכֵפִים, Job. 30. v. 6. *& petræ*, וּבַכֵּפִים, Jerem. 4. v. 29. *& in petris*, *& in petras*. Hoc nomen Chaldaicum est; nam in ea lingua כֵּיפָא respondet voci Hebraicæ סֶלַע *petra*. Hinc Simon à Christo cognominatus est Κηφᾶς *Cephas*, Joan. 1. v. 42. quod idem nomen est ac Græc. πέτρος *petra*. Sic autem cognominatus est Simon, quod super eum, tanquam supra firmam petram ædificanda erat Ecclesia Christiana. Vide Gram. Heb. t. 2. p. 446. c. 2. fin. & t. 2. p. 274. c. 1. init.

כפה QAL, unde 3. p. f. m. Fut. יִכְפֶּה, Prov. 21. v. 14. Lxx. ἀνατρέπει *evertit*, *destruit*. Sym. σβέσει *exstinguet*. Vulg. *extinguit*. Alii, *sedat*, *mitigat*, *comprimit*. Hoc verbum idem est ac כָּבָה, quod vide supra col. 876. literis ב & פ commutatis.

כִּפָּה f. Isai. 9. v. 13. al. 14. Lxx. μέγας *magnus* Vulg. *incurvans*. Lxx. Sym. ibid. cap. 19. v. 15. ἀρχὴ *principium*, metaphorice. Aq. *incurvus*. Vulg. *incurvans*. Theod. vocem Hebraicam καφά *retinuit*. Vide Gram. Heb. tom. 2. p. 150. c. 2. Alii utrobique, *ramus* proprie curvus, *cochlear*. Cum præf. & affix. וְכִפָּתוֹ, Job. 15. v. 32. Lxx. καὶ ὁ ῥάδαμνος αὐτοῦ *& ramus ejus*, m. (sic etiam recentiores), Vulg. *& manus ejus*, m. Rad. כָּפָה *curvavit*, *incurvavit*; unde *ramus*, quod facile incurvetur.

כְּפוֹר vide infra in כְּפֹר, col. 937.

כַּפּוֹת & כַּפָּה, f. plur. Lxx. ἴχνη vel ἴχνη, *plantæ pedum*, ταρσοὶ *articuli manus*, χαλκῶθες *spatulæ palmarum*, θυΐσκαι, (Aq. Theod. θυμιατήρια) *mortariola*, *acerræ*, τρυβλία *catini*, *patinæ*. Alius, Levit. 23. v. 40. βαΐα *rami*. Alii item, *cochlearia*. Cum præf. הַכַּפּוֹת & הַכַּפָּה, *acerra*, וְהַכַּפּוֹת & הַכַּפּוֹת, *& acerræ*. Cum præf. & affix. כַּפֹּתָיו *acerræ ejus*, m. וְכַפֹּתָיו *& acerræ ejus*, m. R. כָּפָה *curvavit*, *incurvavit*.

כַּפִּי vide in כ, supra col. 871.

כְּפִים, m. unde cum præf. וְכָפִים, Habac. 2. v. 11. Lxx. καὶ κάνθαρος *& cantharus*, *& scarabæus*. Aq. καὶ μάζα *& massa*, sic interpretatur Hieron. comm. in h. locum, t. 3. nov. edit. col. 1609. ubi hanc & sequentes versiones affert. Sym. Theod. Vª. edit. καὶ σύνδεσμος *& vinculum*, *& junctura*. VIª. & VIIª. editt. ὡς σκώληξ *quasi vermis*, καὶ σκώληξ *& vermis*. Vulg. [lignum] *quod inter juncturas ædificiorum est*. S. Hieron. loco citato, *CHAPHIS lingua Hebraïca lignum significat, quod ad continendos parietes in medio structuræ ponitur*. Vide pro hac structura Diarium Italicum nostri D. Bernardi de Montfaucon, pag. 205. Alii, *tignum*, *pars tigni*, *trabs*.

כְּפִיר m. Lxx. λέων, Vulg. *leo*, σκύμνος, & σκύμνος λέοντος, Vulg. & alii, *catulus leonis*, *juvenis leo*, *leunculus*, sed jam rugiens, dentatus, & relicto tugurio prædari incipiens, δράκων *draco*, πλούσιος *dives* metaphorice, Psal. 33. Heb. 34. v. 10. Et in alia significatione Lxx. item, κώμη, Ezech. 38. v. 13. *vicus*, *villa*, *pagus*. De hac ultima significatione, vide etiam infra in כָּפָר, & כֹּפֶר, & כְּפַר. Cum præf. וּכְפִיר

& leunculus, כַּכְּפִיר & כִּכְפִיר, *ficut leunculus*, וְכַכְּפִיר & וְכִכְפִיר, *& ficut leunculus.* Pl. כְּפִירִים & כְּפִרִים, *leunculi.* Cum præf. הַכְּפִירִים *leunculi*, כַּכְּפִירִים *ficut leunculi*, לִכְפִרִים *leunculis*, מִכְּפִירִים *à leunculis.* Cum præf. & aff. וּכְפִרֶיהָ, Ezech. 38. v. 13. *leunculi ejus*, f. וּכְפִירַיִךְ *& leunculi tui*, f. Nahum. 2. v. 14. Rad. כָּפַר in Qal, *pice obduxit, linivit, bituminavit*, unde *leunculus*, quod sanguine ferarum os suum quasi obliniat.

כְּפִיר *vicus, viculus*, vide infra in כֹּפֶר.

הַכְּפִירָה Maſſ. *Kephirá*, Vulg. *Caphirá*, nom. proprium civitatis Tribus Benjamin ad Aquilonem, Joſ. 9. v. 17. Eadem esse videtur ac Caphara, Joſ. 18. v. 26. &c. Etym. *leuncula*; à כְּפִיר *leunculus.* Vel *propitiatio, expiatio*, aut *linitio*; à כָּפַר *linivit*, & in Piel, *expiavit, expiationem fecit.*

כפל QAL, unde 2. p. ſ. m. PRAET. cum præf. וְכָפַלְתָּ, Exod. 26. v. 9. Lxx. καὶ ἐπιδιπλώσεις *& duplicabis.* Sic etiam recentiores. Vulg. *ita ut duplices.*

PAOUL ſ. m. כָּפוּל, Exod. 28. v. 16. Lxx. διπλοῦν, Vulg. *duplex.* Alii, *duplicatum* (Rationale).

NIPHAL נִכְפַּל, unde 3. p. ſ. f. FUT. cum præf. וְתִכָּפֵל, Ezech. 21. v. 14. al. 19. Vulg. & alii, *& duplicetur, & duplicabitur.* Lxx. mutata perſona, modo, & paſſiva voce in activam, καὶ διπλασίασον *& duplica.* Forte etiam legebant וְתִכְפֹּל in Qal, *& duplicabis.*

כֶּפֶל m. unde cum præf. בְּכֶפֶל, Job. 41. v. 4. al. 5. Lxx. εἰς πτύξιν *in plicam, in plicaturam.* Sym. ἐπὶ διπλωσιν *in duplicitatem.* Vulg. *in medium.* Dual. כִּפְלַיִם, Lxx. διπλοῦς *duplex*, Job. 11. v. 6. ubi Vulg. *multiplex*, διπλᾶ, Iſai. 40. v. 2. Vulg. & alii, *duplicia.* R. כָּפַל *duplicavit.*

כפן QAL, unde 3. p. ſ. f. PRAET. כָּפְנָה, Ezech. 17. v. 7. Vulg. *extendit.* Alii, *curvavit, incurvavit, collegit, congregavit.* Lxx. paſſive, περιπεπλεγμένη *circumplicata, implicata* (vitis).

כָּפָן m. Lxx. λιμὸς, Vulg. & alii, *fames*, ex uſu Chaldaico. Lxx. item adjective, ἄνομος *iniquus.* Hinc cum præf. וּבְכָפָן *& in fame*, וְלַכָּפָן *& ad famem.* Rad. כְּפַן Chald. *esurivit, famelicus fuit.*

כפף QAL, 3. p. ſ. m. PRAET. Pſal. 56. Heb. 57. v. 7. Lxx. mutato ſingulari numero in pluralem, κατέκαμψαν, Vulg. Lat. *incurvaverunt.* S. Hieron. *ad incurvandam* (animam meam). Alii, *curvata, incurvata eſt* (anima mea). Hinc κύπτω, κάμπτω.

PAOUL pl. m. כְּפוּפִים, Pſal. 145. Heb. 146. v. 8. & cum præf. הַכְּפוּפִים, Pſal. 144. Heb. 145. v. 14. Lxx. & alius, κατερραγμένους, Vulg. Lat. *eliſi.* S. Hieron. *alliſi, jacentes.* Alii, *incurvati.*

INFIN. cum præf. הֲלָכֹף, Iſai. 58. v. 5. *an incurvare?* Vulg. *nunquid contorquere?* Lxx. mutato Modo, οὐδ' ἂν συγκάμψῃς *neque incurvaveris.*

NIPHAL נִכַּף, unde 1. p. ſ. c. FUT. cum (ָ) pro (ֵ) ſub א, אִכַּף, Mich. 6. v. 6. Lxx. ἀντιλήψομαι *ſuſcipiam, prehendam, apprehendam.* Vulg. *curvato genu.* Alii, *curvabo, incurvabo me, curvabor*, &c.

כפר QAL, unde 2. p. ſ. m. PRAET. cum præfix. וְכָפַרְתָּ, Gen. 6. v. 14. Lxx. καὶ ἀσφαλτώσεις *& bituminabis.* Sym. καὶ ἀλείψεις, Vulg. *& linies.*

NIPHAL נִכְפַּר, unde 3. p. ſ. m. PRAET. cum præf. & forma compoſita ex hac conjugatione & ex conjug. Hithpael, וְנִכַּפֵּר, Deut. 21. v. 8. Lxx. καὶ ἐξιλασθήσεται *& expiabitur.* Vulg. *& auferetur.* נ in hac voce eſt ex Niphal, cetera ex Hithpael, cujus ת charact. abjectum compenſatur per dagheſch forte in כ. Si legas וְנִכְפַּר vox erit analoga. Vide Gram. Heb. t. 1. p. 190. c. 1.

PIEL כִּפֵּר vel כִּפֶּר; Lxx. Aq. Sym. Theod. ἐξιλάσκομαι, Vulg. & alii, *expio.* Lxx. item, ἱλάσκομαι, *placo, propitior*, ἵλεως γίνομαι *propitius fio*, καθαρίζω *purgo*, ἐκκαθαρίζω *expurgo*, περικαθαρίζω *circumquaque purgo*, καθαρὸς γίνομαι *purus fio*, ἁγιάζω *ſanctifico*, ἀθῳόω *inſontem reddo, inſontem declaro.*

PRAET. 3. p. ſ. m. cum præf. & (ְ) in fine pro (ֶ), וְכִפֶּר *& expiabit.* Vide Gram. Heb. tom. 1. p. 174. c. 1. fin. 2. p. ſ. m. cum præf. & affix. וְכִפַּרְתּוֹ *& expiabis eum.* 2. p. pl. m. cum præf. וְכִפַּרְתֶּם *& expiabitis.*

INFIN. cum præf. לְכַפֵּר *ad expiandum*, וּלְכַפֵּר *& ad expiandum*, מִכַּפֵּר *ab expiando.*

Digitized by Google

Cum præf. & aff. בְּכַפְּרָהּ *expiare eam*, בְּכַפֶּרְךָ *in expiando te*, m. בְּכַפְּרִי *in expiando me*, c.

Imper. 2. p. f. m. כַּפֵּר *expia*. Cum præf. וְכַפֵּר *& expia*.

Fut. 3. p. f. m. יְכַפֵּר, & sequente Maqqaph יְכַפֶּר־, *expiabit*, *expiationem faciet*. Cum præf. וַיְכַפֵּר *& expiationem fecit*. Cum affix. יְכַפְּרֶנָּה *expiabit eam*. 2. p. f. m. תְּכַפֵּר *expiabis*. Cum aff. תְּכַפְּרֵם *expiabis*, *condonabis ea* (peccata). 1. p. f. c. אֲכַפֵּר, & cum ה parag. אֲכַפְּרָה, *expiabo*, *placabo*. 3. p. pl. m. יְכַפְּרוּ *expiabunt*.

PUAL כֻּפַּר, Lxx. ἀφαιρέομαι *auferor*, ἀφίεμαι *dimittor*, ἁγιάζομαι *sanctificor*. Aq. Sym. Theod. ἐξιλάσκομαι *placor*, *propitius fio*. Sym. item, ἐξαλείφομαι, Vulg. *deleor*. Vulg. & alii item, *expior*.

Præt. 3. p. f. m. כֻּפַּר *expiatum est*, *expiatio facta est*. Cum præfix. וְכֻפַּר *& expiabitur*.

Fut. 3. p. f. m. יְכֻפַּר, & 3. p. f. f. in pausa, quæ mutavit (-) in (ָ), תְּכֻפָּר *expiabitur*, *auferetur*, *delebitur*.

HITHPAEL הִתְכַּפֵּר, unde 3. p. f. m. Fut. יִתְכַּפֵּר, 1. Reg. 3. v. 14. Lxx. ἐξιλασθήσεται *placabitur*, *condonabitur*. Vulg. & alii, *expiabitur*. Tertiam perf. f. m. Præteriti cum præf. & abjecto ה characteristico וְנִכַּפֵּר, vide supra in Præt. Niphal.

כְּפַר m. unde const. & cum præf. וּכְפַר, Jos. 18. v. 24. Ald. καὶ ἐποίκιον, Vulg. *& villa*. Aliis est nom. propr. villæ, seu pagi, in Tribu Benjamin; unde Lxx. Vatic. καὶ Κεφιρὰ *& Cephira*. Plur. cum præf. בַּכְּפָרִים, Cant. 7. v. 12. Lxx. ἐν κώμαις, Vulg. Lat. *in villis*, וּבַכְּפָרִים, 1. Paral. 27. v. 25. Lxx. καὶ ἐν τοῖς ἐποικίοις, Vulg. *& in vicis*. Rad. כָּפַר inusit. in hoc sensu.

כְּפִר, m. unde pl. cum præf. בַּכְּפִירִים, Nehem. 6. v. 2. Lxx. ἐν ταῖς κώμαις, Vulg. & alii, *in viculis*, *in pagis*, *in villis*. R. כָּפַר inusit. in hac significatione.

כְּפֹר *leunculus*, vide in כְּפִיר, supra col. 934.

כְּפֹר & כְּפוֹר, m. Lxx. & alius, πάχνη, Vulg. & alii, *pruina*. Lxx. item, πάγος *glacies*, *gelu*, ὁμίχλη, Vulg. *nebula*. Et in alio sensu, *pelvis*, *crater*. Vulg. *leunculus*, legebat כְּפִיר, quam vocem vide supra col. 934.

Cum præf. וּכְפוֹר *& pelvis*, וּכְפֹר *& pruina*, כַּכְּפֹר *sicut pruina*, לִכְפוֹר *in pelvim*. Pl. const. כְּפוֹרֵי *pelves*. Lxx. in hoc numero hanc vocem plus minusve librariorum oscitantia corruptam retinent, καφουρε, καφουρῆς, καφουρῆ, χαφουρή, χαφουρῆ, χαφουρεί, χέζορει. Cum præf. וּכְפוֹרֵי *& pelves*, וְלִכְפוֹרֵי *& in pelves*. R. כָּפַר inusit. in hac significatione.

כֹּפֶר m. cujus quadruplex est significatio.

1°. כֹּפֶר, Lxx. Sym. κώμη, 1. Reg. 6. v. 18. Vulg. & alii, *villa*, *vicus*, *pagus*.

2°. כֹּפֶר, unde cum præf. הַכֹּפֶר, Cant. 1. v. 13. Lxx. κύπρος, Vulg. & alii, *cyprus*. Plur. כְּפָרִים, Cant. 4. v. 13. (à sing. inusit. כֹּפֶר), Lxx. κύπροι, Vulg. & alii, *cypri*.

3°. כֹּפֶר, Lxx. ἄσφαλτος, Vulg. & alii, *bitumen*. Aq. ἀλοιφή *linitio*, *linimentum*. Sym. ἱλαστήριον *propitiatio*, quem sensum vide in sequenti significatione. Hinc cum præf. בַּכֹּפֶר, Gen. 6. v. 14. *bitumine*, *pice*.

4°. כֹּפֶר, Lxx. Aq. Sym. Theod. ἐξίλασμα, Aq. Sym. Theod. item, ἐξιλασμός, Vulg. & alii, *propitiatio*, *placatio*, *expiatio*. Lxx. Aq. Sym. Theod. ἄλλαγμα *commutatio*. Lxx. item, λύτρον (Sym. λύτρωσις) *redemtio*, *redemtionis pretium*, περικάθαρμα *purgamentum*, *purgatio*, *purificatio*. Cum aff. כָּפְרוֹ cophro *redemtio*, *expiatio*, *placatio ejus*, m. כָּפְרְךָ cophrecha *expiatio*, *propitiatio*, *redemtio tua*, m. R. כָּפַר in Piel, *expiavit*, *propitius fuit*.

כִּפֻּרִים m. pl. Lxx. ἱλασμός, ἐξιλασμός, ἐξίλασις, Vulg. & alii, *expiatio*, *expiationes*, καθαρισμός *purificatio*, εἰσφορά *oblatio*. Erat etiam festum Judaicum, de quo vide Gram. Heb. tom. 2. p. 435. §. VI. Cum præf. הַכִּפֻּרִים *expiationes*. Rad. כָּפַר in Piel, *expiavit*.

כַּפֹּרֶת, & cum præf. הַכַּפֹּרֶת, f. Lxx. & alius, ἱλαστήριον, Vulg. & alii, *propitiatorium*, *expiatorium*, ἐξιλασμός *expiatio*, θυσιαστήριον *altare*, καταπέτασμα *velum*. Erat operculum Arcæ ex auro puro factum, cui insidebant duo Cherubini, & in quo Deus propitium sese ostendebat, Exod. 25. v. 17. Quare derivatur à Verbo כָּפַר in Piel, *propitius fuit*, *expiavit*. Vide Gram. Heb. tom. 2. p. 224. c. 1. 2.

Digitized by Google

כפש QAL, unde HIPHIL הִכְפִּישׁ, ex quo 3. p. f. m. PRAET. cum affix. הִכְפִּישַׁנִי, Thren. 3. v. 16. Lxx. ἐψώμισέ με, Vulg. *cibavit me*, c. Alii, *dejecit*, *projecit me* (in cinerem), *depressit*, *operuit*, *fœdavit me* (cinere).

כפת Chald. PEAL, unde 3. p. plur. m. PRAET. ex forma hhiriq, כְּפִתוּ, Dan. 3. v. 21. Theod. ἐπεδήθησαν, Vulg. *vincti sunt*. Alii active, *vinxerunt*, *ligarunt*.

PAEL כַּפֵּת, unde BEN. pl. m. מְכַפְּתִין, Dan. 3. vv. 23. 24. Theod. πεπεδημένοι, Vulg. & alii, *vincti*, *compediti*, *colligati*.

INFIN. cum præf. & ה pro א, לְכַפָּתָה, Dan. 3. v. 20. Theod. Participialiter, πεδήσαντες *ligantes*. Vulg. [ut] *ligatis*. Alii, [ut] *ligarent*.

כַּפְתּוֹר & כַּפְתֹּר, m. Lxx. σφαιρωτὴρ, Vulg. *sphærula*, φάτνωμα *laqueare*, ἱλαστήριον *propitiatorium*, Amos. 9. v. 1. ubi legebant כַּפֹּרֶת trajectis literis. Vulg. *cardo*, *limen* malogranatis ornatum. Alii item, *pomum*, *malogranatum*, artificiale videlicet, sive ornamentum instar pomi aut malogranati rotundum; *superliminare*. Cum præf. הַכַּפְתֹּר *malogranatum*, וְכַפְתֹּר & *malogranatum*. Plur. cum præf. & aff. כַּפְתֹּרֶיהָ *malogranata*, *sphærulæ ejus*, f. בְּכַפְתֹּרֶיהָ *in malogranatis*, *in laquearibus ejus*, f. כַּפְתֹּרֵיהֶם *malogranata*, *sphærulæ eorum*. Rad. כפתר inusit.

כַּפְתּוֹר Mass. *Caphtór*, Sym. Theod. & Complut. Καππαδοκία, Vulg. & alii, *Cappadocia*, Jerem. 47. v. 4. ubi est insulæ nomen, quam nonnulli Cyprum esse volunt, & cujus incolarum pars in terram Chanaam veniens Hevæos expulit, Deut. 2. v. 23. Unde Jerem. loco mox laudato Palæsthini vocantur *reliquiæ insulæ Caphtor*, sive *Cappadociæ*. Etym. *malogranatum*; à כַּפְתֹּר idem. Vel *manus* aut *vola turturis*, vel *exploratoris*; à כַּף *vola*, *manus*, & תּוֹר *turtur*, aut תּוּר *explorare*.

כַּפְתֹּרִים Mass. & Vulg. *Caphtorim*, Gen. 10. v. 14. 1. Paral. 1. v. 12. nomen proprium incolarum insulæ Caphtor. Vide nomen præced. cum ejus etymologia. Doctiss. Clericus in Gen. 10. v. 14. hos populos collocat in Cappadociæ parte, qua Colchis vicina est circa Trapezuntem & majorem Syrtim; eosque sic dictos arbitratur à curvitate litoris; hanc enim vocem componit ex כָּפַף *curvavit*, & תּוֹר vel דּוּר *orbis*, *circulus*: quæ est etiam significatio vocis תּוֹר, secundum quosdam Lexicographos. Porro ט & ת facile invicem permutantur.

כַּר m. unde cum præf. בְּכַר, Gen. 31. v. 34. Lxx. εἰς τὰ σάγματα *in oneribus*. Vulg. *subter stramenta*. Alii, *in clitellis*. Et in alia significatione, Lxx. ἀμνός, ἀρὴν, Vulg. & alii, *agnus*, ἔριφος *hædus*, μόσχος *vitulus*, τράγος *hircus*, κριὸς *aries*, *pecus*, & machina bellica, βαλίστρα *balista*, χάραξ *agger*, *vallum*, τόπος πίων *locus pinguis*, *pascuum*, ἀμπελών *vinea*, &c. Alii item, *dux*, *princeps*, *primarius*, *fortis*, *bellicosus*, &c. sumta metaphora ab arietibus vel hircis, qui sunt veluti duces gregum. Plur. כָּרִים, cum (-) sub כ loco (-) ad compensandum dagh. ejectum, *agni*, *pascua*, *arietes*, *pecudes*; & *arietes* machinæ bellicæ. Cum præf. כָּרִים *arietes*, כְּכָרִים *sicut agni*. Cum apocopa τοῦ ם, de qua vide Gram. Heb. tom. 1. p. 54. c. 2. הַכָּרִי pro הַכָּרִים, 4. Reg. 11. v. 19. *primores*, *duces*, *fortissimi*. Lxx. vocem Hebraicam retinuerunt Χορρί. Ms. Alex. Χορρί. Vulg. *Cerethi*; legebat כְּרֵתִי, quod vide suo loco. Sic cum ל, לַכָּרִי, ibid. v. 4. pro לַכָּרִים, *primores*. Lxx. Χορρί. Ms. Alex. Χορρεί, ut supra. Vulg. juncta hac voce cum seq. transtulit *milites*. Rad. כָּרַר inusit. saltem in hoc sensu.

כֹּר Heb. & Chald. m. Lxx. Aq. Sym. Theod. κόρος, Vulg. & alii, *corus*, maxima aridorum, & interdum etiam liquidorum, mensura, quæ decem bathos continebat. Eadem est atque Hhomer, sive Chomer. Vide Gram. Heb. t. 2. p. 525. Cum præf. הַכֹּר *corus*. Plur. כֹּרִים & Chald. כֹּרִין *cori*. R. כּוּר aut כָּרַר, inusit.

כרב vide infra in כְּרוּב, col. 942.

כרבל PUAL, unde PAOUL f. m. מְכֻרְבָּל, 1. Paral. 15. v. 27. Lxx. περιεζωσμένος *cinctus*, *accinctus*, *circumcinctus erat*. Vulg. & alii, *indutus*, *amictus erat*.

כַּרְבְּלָא f. Chald. unde plur. cum præf. & affix. וְכַרְבְּלָתְהוֹן, Dan. 3. v. 21. Theod. καὶ (σὺν) περικνημῖσιν αὐτῶν & (cum) *tibialibus eorum*, vel *suis*. Vulg. & (cum) *calceamentis*, alii, & *cum paludamentis suis*. R. כַּרְבֵּל Piel, *induit*, *amicivit*; unde Pual כֻּרְבַּל *indutus*, *amictus est*.

כָּרָה QAL. Lxx. Vª. edit. ὀρύσσω, Sym. ὑπορύσσω, Aq. σκάλλω, Vulg. & alii, *fodio*, *effodio*, *suffodio*. Lxx. item, λατομέω, ἐκλατομέω, *excido*, proprie in petra, παρατίθημι *appono*, διηγέομαι *enarro*, συλλαλέω *colloquor*, ἐγχειρέω *manum admoveo*, *aggredior*, ἐνάλλομαι *insilio*, *insulto*, μισθόω *mercede conduco*, μέτρῳ λαμβάνω *cum mensura*, *mensurate accipio*, ἐνσιτεύομαι *pascor*, &c. Alii item, *paro*, *apparo*, *emo*, *acquiro*, *comparo*, *macto*, &c.

PRAET. 3. p. f. m. כָּרָה *fodit*, *comparavit*. 2. p. f. m. כָּרִיתָ, Psal. 39. Heb. 40. v. 7. Lxx. Theod. Vª. & VIª. edit. καταρτίζω, Vulg. Lat. & S. Hieron. *perfecisti*. Aq. ἐσκαψας *fodisti*. Sym. κατεσκευάσας *præparasti*. Vide Gram. Heb. t. 2. p. 67. c. 2. 68. c. 1. 1. p. f. c. כָּרִיתִי *fodi*, *emi*, *comparavi*. 3. p. pl. c. כָּרוּ, & cum א hodie supervacaneo, sed olim antiqua vocali *a*, כָּארוּ, Psal. 21. Heb. 22. v. 17. *foderunt*. Vide in אֲרִי, supra col. 151. Cum aff. כָּרוּהָ *foderunt eum* (puteum).

BEN. f. m. כֹּרֶה *fodiens*.

FUT. 3. p. f. m. יִכְרֶה *fodiet*, *foderit*. Cum præf. וַיִּכְרֶה & *paravit*, & *præparavit*. 1. p. f. c. cum præf. aff. & daghesch anomalo in כ, וָאֶכְּרֶהָ, Ose. 3. v. 2. & *comparavi eam*. Vide Gram. Heb. tom. 1. p. 29. c. 2. 368. c. 1. 3. p. pl. m. יִכְרוּ *parabunt*, *apparabunt*, *fodient*. Cum præf. וַיִּכְרוּ & *foderunt*. 2. p. p. m. תִּכְרוּ *emetis*, *comparabitis*. Cum præf. וְתִכְרוּ & *fodietis*.

NIPHAL נִכְרָה, unde 3. p. f. m. FUT. יִכָּרֶה, Psal. 93. Heb. 94. v. 13. Lxx. ὀρυχθῇ, Vulg. & alii, *fodiatur*.

כְּרָה PEAL Chald. unde ITHPEAL אִתְכְּרֵה, ex quo 3. p. f. f. PRAET. cum (·) pro (·) sub א, אֶתְכְּרִיַּת, Dan. 7. v. 15. Theod. ἔφριξε, Vulg. *horruit*. Alii, *transfixus*, *infirmatus*, *abbreviatus est* (spiritus meus).

כֵּרָה f. 4. Reg. 6. v. 23. Lxx. παράθεσις *appositio*. Vulg. *præparatio*. Alii, *convivium*, *cibus*, *apparatus*, *concisio carnium*, *mactatio*; quasi à כָּרָה, quod vide suo loco. R. כָּרָה *fodit*, *præparavit*.

כְּרוּב & כְּרֻב, c. Lxx. χερούβ, Vulg. & alii, *Cherub*, nomen generale cujusvis figuræ, humanæ quidem in Cherubinis Propitiatorii, &c. animalis vero in Cherubinis Ezechielis. Figuræ illæ erant alatæ ad significandam maximam earum velocitatem. Hinc Psal. 17. Heb. 18. v. 11. Deus dicitur ascendisse super Cherubim & volasse, h. e. super nubes & ventos, qui sunt veluti currus Dei. Quare nonnulli derivant כְּרוּב à רֶכֶב *currus*, trajectis literis. Hebræis כ servile est; hanc enim vocem referunt ad רַבְיָא *puer*, *adolescens*; quod Cherubini formam habeant puerorum, sive adolescentium. Alii Cherubinis angelos, sive Dei ministros, quiqui illi sint, significari volunt. Cum præf. הַכְּרוּב *cherub*, וּכְרוּב & *cherub*, לַכְּרוּב & לִכְרוּב, *cherubino*, *cherubinum*. Plur. כְּרֻבִים & כְּרוּבִים, *cherubini*. Cum præf. הַכְּרוּבִים & הַכְּרֻבִים idem, וּכְרוּבִים & וְהַכְּרֻבִים, & *cherubini*, לַכְּרֻבִים & לַכְּרוּבִים, *cherubinis*, *cherubinos*. R. כָּרַב inusit.

כְּרוּב Mass. *Keroúv*, Vulg. *Cherúb*, nomen proprium viri, vel, secundum alios, loci in Babylonia, Esd. 2. v. 59. Etym. *quasi puer*, vel *adolescens*. Vide vocem præced. Vel *quasi multiplicans*, aut *litigans*; à כְּ *quasi*, & רָבָה in Piel, *multiplicare*, aut רִיב *litigare*, *contendere*.

כָּרוֹזָא m. Chald. unde cum præf. וְכָרוֹזָא, Dan. 3. v. 4. Theod. καὶ ὁ κήρυξ, Vulg. & alii, & *præco*. R. כְּרַז *proclamavit*.

כְּרַז PEAL Chald. unde APHEL אַכְרִז, ex quo 3. p. pl. m. PRAET. cum præf. & ה pro א characteristico, וְהַכְרִזוּ, Dan. 5. v. 29. Theod. mutato numero, καὶ ἐκήρυξε & *proclamavit*, & *prædicavit*, hoc est, & *proclamari*, *prædicari jussit*. Vulg. & *prædicatum est*. Alii, & *proclamarunt*. Hinc κράζω, κηρύσσω.

כָּרִי, כָּרִי, 4. Reg. 11. v. 19. pro כָּרִים, vide in כַּר, supra col. 940.

Digitized by Google

כְּרִית Maff. *Keríth*, Vulg. *Charith*, nomen proprium torrentis in Tribu Ephraim, qui Jordanem influit, 3. Reg. 17. v. 3. Etym. *concisio*, *confossio*, aut *exterminatio*; à כָּרָה *fodit*, *confodit*, aut כָּרַת *excidit*, *concidit*, *exterminavit*.

כְּרִיתוּת & כְּרִיתֻת, f. Lxx. ἀποστάσιον, Vulg. & alii, *repudium*. Aq. κοπὴ *scissio*. Sym. διακοπὴ *dissectio*, *diremtio*. Theod. ἐξολόθρευσις *exterminatio*. Plur. ex termin. m. & cum aff. כְּרִיתֻתֶיהָ *repudium*, *repudia ejus*, f. Rad. כָּרַת *scidit*, *abscidit*, *rescidit*; unde *repudium*, quasi matrimonii rescisio.

כַּרְכֹּב m. Exod. 27. v. 5. Lxx. ἐσχάρα, *focus*. Vulg. *arula*. Alii, *ambitus*, *circuitus*, ut vertit Paraph. Chald. cum aff. & (ֹ) sequente daghesch pro hholem per legem æquivalentiæ, כַּרְכֻּבּוֹ, Exod. 38. v. 4. *focus*, *arula*, *ambitus*, *circuitus ejus*, m. R. כרכב inusit.

כַּרְכֹּם m. unde cum præf. וְכַרְכֹּם, Cant. 4. v. 14. Lxx. καὶ κρόκος, Vulg. & alii, *& crocus*. R. כרכם inusit.

כַּרְכְּמִישׁ Maff. *Karkemísch*, Vulg. *Charcamis*, nomen propr. urbis Mesopotamiæ juxta Euphratem, 2. Paral. 35. v. 20. Etym. *agnus*, *quasi ablatus*; aut *palpans*; à כַּר *agnus*, כְּ *quasi*, & מוּשׁ *auferri*, *removeri*, *palpare*.

כרכר PIEL à QAL inusit. כּוּר aut כָּרַר; unde BEN. f. m. מְכַרְכֵּר, 2. Reg. 6. v. 14. Lxx. ἀνεκρούετο *pulsabat* (instrumenta). Vulg. *saltabat*. Alii, *saliens*, *subsiliens*, *tripudians* (erat). Cum præf. וּמְכַרְכֵּר, ibid. v. 16. Lxx. καὶ ἀνακρουόμενος *& pulsans*. Aq. καὶ καρχαρίζων *& saltans*, ut videtur, nam vocem hanc ex Hebraica finxit. Sym. καὶ κατακάζων *& effuse ridens*. Vulg. *atque saltans*. Alii, *& saliens*, &c. ut supra.

כִּרְכָּרוֹת f. plur. unde cum præf. וּבַכִּרְכָּרוֹת, Isai. 66. v. 20. Lxx. καὶ μετὰ σκιαδίων *& cum umbraculis*, h. e. interprete Hieron. comment. in h. l. tom. 3. nov. edit. col. 509. *basternis*. Sym. καὶ ἐν φορείοις *& in vehiculis*. Vulg. *& in carrucis*. Verum hæc interpretatio trajecta est; respondet enim Hebrææ voci וּבַפְּרָדִים, quam Sym. interpretatus est καὶ ἐν ἡμιόνοις, quemque fe-

quutus est Hieron. ut ipse testatur ibid. Alii, *& in camelis*, *& in animalibus velocibus*. R. כָּרַר in Piel, *saltare*, *subsilire*.

כֶּרֶם & in pausa כָּרֶם, m. Lxx. & alius, ἀμπελών, Lxx. item, ἄμπελος, Vulg. & alii, *vinea*. Lxx. item, κτῆμα *possessio*, per synecdochen totius pro parte, χωρίον *regio*, per metonymiam continentis pro contento, βοῦς *bos*, Isai. 5. v. 10. ὁδὸς *via*, Amos. 5. v. 17. Cum præf. הַכֶּרֶם & in pausa הַכָּרֶם, *vinea*, וְכֶרֶם & in pausa וְכָרֶם, *& vinea*, בַּכֶּרֶם & in pausa בַּכָּרֶם, *in vinea*, וּבַכֶּרֶם *& in vinea*. Cum præf. & affix. כַּרְמוֹ *vinea ejus*, m. לְכַרְמוֹ *vineæ ejus*, m. כַּרְמְךָ & in pausa כַּרְמֶךָ, *vinea tua*, m. וְכַרְמְךָ *& vinea tua*, m. לְכַרְמְךָ *vineæ tuæ*, m. כַּרְמִי *vinea mea*, c. לְכַרְמִי *vineæ meæ*, c. Plur. כְּרָמִים *vineæ*. Cum præfix. הַכְּרָמִים *vineæ*, וּכְרָמִים *& vineæ*, בַּכְּרָמִים *in vineis*, וּבַכְּרָמִים *& in vineis*, לַכְּרָמִים *vineis*, שֶׁבַּכְּרָמִים *quod in vineis*. Conft. כַּרְמֵי *vineæ*. Cum præfix. בְּכַרְמֵי *in vineis*. Plur. cum præf. & affix. כְּרָמֶיהָ *vineæ ejus*, f. כַּרְמֵיהֶם *vineæ eorum*, כַּרְמֵיכֶם *vineæ vestræ*, m. וְכַרְמֵיכֶם *& vineæ vestræ*, m. וּכְרָמֵינוּ *& vineæ nostræ*, c. Rad. כָּרַם inusit.

כֹּרֵם *vinitor*, vide כֹּרֵם, supra col. 892.

כַּרְמִי Maff. *Karmí*, Vulg. *Charmi & Carmi*, nomen propr. 1°. filii Ruben, Gen. 46. v. 9. 1. Paral. 5. v. 3. 2°. filii Juda, 1. Paral. 4. v. 1. qui Gen. 46. v. 12. dicitur Her. 3°. filii Zabdi filii Zaræ filii Juda, Jof. 7. v. 1. Etym. *vinea*, à כֶּרֶם idem.

כַּרְמִיל m. Lxx. κόκκινον, Vulg. & alii, *coccus*, *coccinum*. Hinc cum præf. וְכַרְמִיל *& coccinum*, וּבַכַּרְמִיל *& in coccino*. Rad. כרמל inusit.

כַּרְמֶל m. Lxx. χίδρα νέα *aristæ virentes*, alii, *spica virens*, ἀμπελὼν *vitis*; referebant ad כֶּרֶם, quod vide supra: vel ad montem Carmel vitibus abundantem, de quo mox infra; παλάθη *massa ficuum*, ὀσπριώδης *legumini similis*. In phrasi, גֶּרֶשׂ כַּרְמֶל, Lev. 2. v. 14. Lxx. χίδρα ἐρικτὰ *spicæ virentes comminutæ*. Aq. Sym. ἁπαλὰ λάχανα ὀσπριώδη *tenera olera legumini similia*. Theod. πίονα ἄλευρα *pingues farinæ*. Vulg. Verbal. *confringes in modum farris*. Alii item, *arvum*, *arva*,

Digitized by Google

arva, *campus*, vel *locus fertilis*, *frugibus abundans*, &c. Quidam etiam *coccinum* interpretantur, Cant. 7. v. 5. Cum præf. הַכַּרְמֶל & וְכַרְמֶל, *& arvum*, *& spica virens*, וּבַכַּרְמֶל *& in arvis*, כַּכַּרְמֶל, Cant. 7. v. 5. *sicut coccinum*, alii, *ut Carmel*, מִכַּרְמֶל *ex arvis*. Cum præf. aff. & dagh. forti in ל ad complendam syllabam, vide Gram. Heb. t. 1. p. 414. c. 2. כַּרְמִלּוֹ *arva ejus*, m. וְכַרְמִלּוֹ *& arva ejus*, m. Rad. כרמל inusit. Quidam componunt ex כַּר *pascuum*, & מָלֵא *plenus fuit*; q. d. pascuum plenum, h. e. pingue, abundans, & fertile.

כַּרְמֶל Mass. & Vulg. *Carmél*, nom. propr. 1°. civitatis in Tribu Juda, Jos. 15. v. 55. ubi quoque est mons ejusdem nominis, 1. Reg. 25. vv. 2. 5. &c. 2°. alterius montis in Tribu Issachar ad mare, qui per Tribum Zabulon ad fines usque Tribus Aser extendebatur, Jos. 12. v. 22. 3. Reg. 18. v. 20. &c. Is, cum esset feracissimus, pro qualibet fertili regione interdum ponitur. Vide Gram. Heb. tom. 2. p. 138. col. 1. 2. Cum præf. הַכַּרְמֶל *Carmel*, כַּכַּרְמֶל & בַּכַּרְמֶל *in Carmelo*, *in Carmelum*, וְכַכַּרְמֶל *& sicut Carmel*, לַכַּרְמֶל *ad Carmel*. Cum ה locali, כַּרְמֶלָה, & cum altero ה præfix. הַכַּרְמֶלָה, *Carmelum*. Etym. *arista virens*, *arvum*, *coccinum*. Vide nomen præcedens.

כַּרְמְלִי Mass. & Vulg. *Carmeli*, nomen commune incolarum montis Carmel, 1. Reg. 30. v. 5. Etym. vide supra כַּרְמֶל.

כַּרְמְלִית Mass. *Carmelith*, Vulg. *Carmelitis*, idem nomen ac præcedens, sed femininum, 1. Paral. 3. v. 1. Etym. vide supra כַּרְמֶל.

כְּרָן Mass. *Kerán*, Vulg. *Charán*, nom. proprium filii Dison, Gen. 36. v. 26. Etym. *quasi cantans*; ex כְּ *quasi*, & רָנַן *cantavit*. Vel *agnus earum*; ex כַּר *agnus*, & affix. 3. p. pl. f.

כָּרְסֵא corsé, m. Chald. Theod. θρόνος. Vulg. & alii, *thronus*, *solium*. Cum affix. כָּרְסְיֵהּ corseié *thronus ejus*, m. Dan. 7. v. 9. mutato א in (י); aut est à forma כָּרְסֵי corsé, quam fingunt nonnulli. Plur. ex terminatione femin. & mutato א aut (י) in (ו), כָּרְסָוָן corsavan, *throni*, Dan. 7.

v. 9. ubi insuper ס afficitur (·) loco (·). R. כרס inusit.

כִּרְסֵם PIEL, unde 3. p. s. m. Fut. cum affix. יְכַרְסְמֶנָּה, Psal. 79. Heb. 80. v. 14. Lxx. ἐλυμήνατο, Vulg. Lat. *exterminavit eam*. Sym. κατενεμήσατο, S. Hieron. & alii, *vastavit eam*. Alii item, *conculcabit eam*. Hinc per apocopen χερσόω.

כָּרַע QAL. Lxx. Aq. Theod. & alius, κάμπτω. Theod. συγκάμπτω, Vulg. & alii, *flecto*, *curvo*, *incurvo me*, *incurvor*. Lxx. Sym. ὀκλάζω *genua flecto*. Lxx. item, πίπτω *cado* ἀναπίπτω *recumbo*, ἐμπίπτω *incido*, προσπίπτω, *procido*, *procumbo*, κλίνω *inclino me*, κατακλίνω *recumbo*, κλαίω *fleo*, 1. Reg. 4. v. 19. ἀδυνατέω, Job. 4. v. 4. οὐκ ἰσχύω, Isai. 46. v. 2. *impotens*, *debilis*, *infirmus sum*, βαρύνομαι *gravor*, Jud. 5. v. 27. κατακλείομαι *includor*, *concludor*, ibid. ταπεινόομαι *humilior*, Job. 31. v. 10. συμποδίζομαι *impedior*, Psal. 19. Heb. 20. v. 9. ὠδίνω *enutrio*, Job. 39. v. 3. ubi Theod. δίδωμι *do*, & Sym. ἀποβάλλομαι *abjicior*, *emittor*; vel active, *abjicio*, *emitto*.

Praet. 3. p. s. m. כָּרַע *incurvavit se*, *procubuit*. 3. p. pl. m. כָּרְעוּ *incurvarunt se*, *procubuerunt*.

Ben. s. m. כֹּרֵעַ *incurvans se*. Plur. m. כֹּרְעִים, & s. כֹּרְעוֹת, *incurvantes se*.

Infin. cum præf. מִכְּרֹעַ *à procumbendo*.

Fut. 3. p. s. m. יִכְרַע *procumbet*. Cum præf. וַיִּכְרַע *& procubuit*. 3. p. s. f. תִּכְרַע *incurvabit se*. Cum præf. וַתִּכְרַע *& incurvavit se*. 1. p. s. c. cum præf. & ה parag. וָאֶכְרְעָה *& procubui*. 3. p. pl. m. יִכְרְעוּ, & cum ן parag. יִכְרָעוּן, *procumbent*, *incurvabunt se*, *incurventur*. Cum præf. וַיִּכְרְעוּ *& incurvarunt se*. 3. p. pl. f. תִּכְרַעְנָה *incurvant se*. 2. p. pl. m. in pausa, quare ר afficitur (·) pro (·), תִּכְרָעוּ *incurvabitis vos*. 1. p. pl. c. cum præf. ה paragog. & (·) pro (·) sub ר ob pausam, וְנִכְרָעָה *& procidamus*.

HIPHIL, הִכְרִיעַ, Lxx. Sym. ἐμποδοστατέω *offendiculo sum*, *offendiculum objicio*. Lxx. item, ὑποσκελίζω *supplanto*, συμποδίζω *impedio*, ταράσσω *turbo*. Aq. κάμπτω *flecto*, *curvo*, *incurvo*. Sic etiam recentiores. Sym. item, ὀκλάζω *in genua procumbere facio*.

Digitized by Google

Theod. κατάγχω *strangulo*. Alii item, *prosterno, dejicio, humilio*.

Praet. 3. p. ſ. m. הכריע *proſtravit*. 2. p. ſ. f. cum affix. & (·) pro (·) ſub ת, תכריעני, Jud. 11. v. 35. Lxx. ἐμπέδησάς με *turbaſti me*, c. Aq. ἐκάμψας με *incurvaſti me*, c. Sym. ἐμποδοστάτης μοι *offendiculo fuiſti mihi*, c. Theod. κατήγξάς με *strangulaſti me*, c. Vulg. *decepiſti me*, c.

Infin. הכרע, Jud. 11. v. 35. *proſternendo*. Lxx. ſubſtant. ταραχῇ *turbatione*. Aq. Participialiter, κάμψασα *incurvans*. Theod. κατάγχουσα *ſtrangulans*. Sym. Verbal. ὤκλασας με *procumbere feciſti me*, c. Vacat apud Vulg.

Imper. 2. p. ſ. m. cum affix. הכריעהו, Pſal. 16. Heb. 17. v. 13. *proſterne, dejice eum*, Vulg. Lat. *ſupplanta eum*. S. Hieron. *incurva eum*.

Fut. 2. p. ſ. m. תכריע *proſternes*.

כרעים dual. f. Lxx. σκέλη, Vulg. & alii, *crura*, πόδες, Vulg. *pedes*, ἀκρωτήρια *extremitates*. Cum præf. הכרעים & in pauſa הכרעים, *crura*, והכרעים *& crura*. Cum affix. כרעיו *crura ejus*, m. Cum præf. & aff. וכרעיו *& crura ejus*, m. Rad. כרע *incurvavit*; unde *crura*, quod in ea incurventur & procumbant animalia.

כרפס m. Eſth. 1. v. 6. Lxx. βύσσινος *byſſinus*. Aq. καρπάσινα, vocem Hebraïcam retinuit. Vulg. *carbaſinus*. Alii, *carbaſus, color viridis*. R. כרפס inuſit.

כרש m. unde cum aff. כרשו, Jerem. 51. v. 34. Lxx. κοιλία αὐτοῦ, Vulg. *venter ejus*, m. Alii, *ingluvies ejus*, m. R. כרש inuſit.

כרשנא Maſſ. *Carſchená*, Vulg. *Carſená*, nomen proprium unius è ſeptem ducibus Perſarum, Eſth. 1. v. 14. Etym. *agnus anniculus*; ex כר *agnus*, & שנה *annus*. Vel *agnus dormiens*; à כר *agnus*, & ישן *dormivit*.

כרת QAL. Lxx. Aq. Sym. κόπτω, Vulg. & alii, *cædo*. Lxx. item, ἀποκόπτω *abſcindo, amputo*, ἐκκόπτω (ſic etiam alius), κατακόπτω *exſcindo*. Lxx. Theod. διατίθημι, Sym. συντίθημι, Lxx. συγκατατίθημι *paciſcor, fœdus ineo*. Lxx. item, ἀποσπάω *avello, abſtraho*, ἐξολλυμι, ἐξολοθρεύω, *diſperdo*, ἀφαιρέω, ἐξαίρω, *aufero*, συντρίβω *contero*, ἵστημι *ſtatuo* (fœdus), ποιέω *facio*, συντελέω *conſummo*, τιτρώσκω *vulnero*, περιτέμνω *circumcîdo*, &c. Hoc Verbum compoſitum cum ברית *fœdus*, ſignificat *fœdus inire, pangere*; quod olim in pangendis fœderibus animalia occiderentur. Hinc כרת ſignificat etiam in genere *exſcindere*, &c.

Praet. 3. p. ſ. m. כרת *ſuccidit, exſcîdit, pepigit*. Cum præf. וכרת *& ſuccîdit*. Cum aff. כרתו *ſuccîdit eum*. 2. p. ſ. m. cum præf. & in pauſa; quare ר afficitur (·) loco (·), וכרת contracte pro וכרתת, *& exſcindes*. Vide Gram. Heb. tom. 1. p. 162. c. 2. Sic 1. p. ſ. c. כרתי pro כרתתי, *pepigi*. Cum præf. וכרתי pro וכרתתי, *& pangam*. 3. p. pl. m. כרתו *ſucciderunt, pepigerunt*. Cum præf. וכרתו *& ſuccident*. 1. p. plur. c. כרתנו *pepigimus*.

Ben. ſ. m. כרת & cum præf. הכורת, *exſcindens, pangens*. Plur. m. כרתים & conſt. כרתי, *pangentes*. Conſt. & cum præf. לכרתי *cæſoribus*.

Paoul ſ. m. cum præf. וכרות & conſt. וכרות, *& exſciſus*, *& exſciſum*. Plur. f. cum (·) pro (ו), כרתות *abſciſſæ, exſcîſæ*. Cum præf. וכרתות *& abſciſſæ, & exſcîſæ*.

Infin. כרות & כרת, *pangere, pangendo*. Cum præf. וכרות *& pangendo*, בכרת־ bichroth- *in pangendo*, לכרות, לכרת, & לכרת־ lichroth-, *ad ſuccidendum, ad pangendum*. Cum præf. & aff. בכרתי bechorthi *in abſcindendo me*, c.

Imper. 2. p. ſ. m. cum (· hhatoúph) pro hhólem ob Maqqaph ſeq. כרת־ cheroth-, & cum ה parag. כרתה cortha *pange*. 2. p. pl. m. כרתו *pangite, cædite, ſcindite, exſcindite*.

Fut. 3. p. ſ. m. cum præf. היכרת *num panget?* יכרת, & ſequente Maqq. ויכרת־ vaiiichroth- *& pepigit, & ſuccîdit, & abſcîdit*. 3. p. ſ. f. cum præf. ותכרת *& abſcîdit, & circumſcîdit*. 2. p. ſ. m. תכרת *ſuccîdes, panges*. Cum præf. & (· hhatoúph) pro hhólem ob ſeq. Maqqaph, ותכרת־ vattichroth- *& cædis*. 1. p. ſ. c. אכרות, אכרת, & cum (· hhatoúph) pro hhólem ob ſeq. Maqqaph אכרת־, *pangam*, Joſ. 9. v. 7. ubi inſuper abundat (ו) poſt ad-

Digitized by Google

ſcripta puncta vocalia. Cum præf. ואכרית, & cum ה parag. ואכרתה, & pangam. 3. p. pl. m. in pauſa; quare ר afficitur hhólem motione primariæ vocis, יכרתו pangent. Cum præf. ויכרתו & pangent, & ſuccident, ויכרתו & pepigerunt, & ſucciderunt. Cum præf. aff. & (ֻ) pro (וּ), ויכרתוהו & ſuccîderunt eum. 2. p. pl. m. תכרתו, & cum ן parag. ac in pauſa, quæ revocavit motionem primariæ vocis תכרתון, pangetis, ſuccidetis. Cum præf. ותכרתו & pepigiſtis. 1. p. pl. c. נכרת, ſequente Maqqaph נכרת־ nichroth-, & cum ה parag. נכרתה, pangemus, ſuccîdemus. Cum præf. & aff. ונכרתנו & exſcindemus eum.

NIPHAL נכרת, Lxx. ὄλλυμαι, ἐξόλλυμαι, ἀπόλλυμαι, pereo. Aq. ὀλοθρεύομαι, Lxx. Aq. Sym. ἐξολοθρεύομαι, exſcindor, exterminor. Sym. item, ἐκκόπτομαι excîdor. Lxx. item, ἀποθνήσκω morior, ἀφίσταμαι recedo, ἀναλίσκομαι conſumor, ἐξαιρέομαι auferor, ἐκλείπω deficio.

Praet. 3. p. ſ. m. נכרת & in pauſa נכרת, exſciſus, exſcîſum eſt. Cum præf. ונכרת & exſcindetur. 3. p. ſ. f. in pauſa; quare ר notatur cum (ָ) loco (ְ), נכרתה exſcindetur, peribit. Cum præf. ונכרתה & exſcindetur. 2. p. ſ. m. cum præf. ונכרת contracte pro ונכרתת, & exſcindetur. Vide Gram. Heb. tom. 1. p. 170. c. 2. 3. p. pl. c. נכרתו & in pauſa נכרתו, exſcîſæ ſunt. Cum præf. ונכרתו & exſcindentur.

Infin. הכרת exſcindendo. Cum præfix. מהכרת in exſcindendo.

Fut. 3. p. ſ. m. יכרת, & 3. p. ſ. f. תכרת, exſcindetur. 3. p. pl. m. יכרתו, in pauſa יכרתו, & cum ן parag. ac in eadem pauſa יכרתון, exſcindentur.

PUAL כרת, unde 3. p. ſ. m. cum (ֳ hhatoúph) pro (ֻ) & daghéſch in ר, quanvis ejus recipiendi vulgo incapaci, כרת corrath, Ezech. 16. v. 4. Lxx. Aq. Sym. Theod. ἐτμήθη, Vulg. & alii, præciſus eſt. Vide Gram. Heb. tom. 1. p. 28. c. 1. 179. c. 1. 3. p. ſ. f. in pauſa; quare ר afficitur (ָ) pro (ְ), כרתה exſcîſa, ſuccîſa eſt, vel exſciſus, ſuccîſus eſt (lucus).

HIPHIL הכרית, Lxx. Aq. ὀλοθρεύω, Lxx. Sym. ἐξολοθρεύω, diſperdo, extermino. Lxx. Theod. ἀφανίζω, Lxx. item, ἐξαίρω aufero. Sym. item, ἐκκόπτω exſcindo. Lxx. item, ἀφανίζω è conſpectu removeo, deleo, ἐξαναλίσκω conſumo, κατασπάω avello, deſtruo, ἐκτρίβω contero, ἀπόλλυμι perdo, πλήσσω percutio, τύπτω verbero.

Praet. 3. p. ſ. m. הכרית exſcîdit. 3. p. ſ. f. cum præf. והכריתה & exſcindet. 1. p. ſ. c. הכרתי exſcîdi, contracte pro הכריתתי. Vide Gram. Heb. tom. 1. p. 183. c. 1. Sic cum præf. והכרתי & exſcindam. Et cum præf. & aff. והכרתיו & exſcindam eum, והכרתיך & exſcindam te, m. 3. p. pl. c. הכריתו exſcîderunt. Cum præf. והכריתו & exſcindent.

Infin. הכרית exſcindere. Cum præfix. בהכרית in exſcindendo, להכרית exſcindere, ad exſcindendum, ולהכרית & ad exſcindendum. Cum præf. & affix. להכריתו ad exſcindendum eum, הכריתך in pauſa, exſcindere te, m.

Fut. 3. p. ſ. m. יכרית & יכרת, exſcindet. Cum præf. ויכרת & exſcindet, ויכרת & exſcidit. 3. p. ſ. f. cum affix. תכריתך exſcindet te, m. 2. p. ſ. m. תכרית exſcindes. 1. p. ſ. c. אכרית exſcindam. Cum præfix. ואכרית, & cum ה parag. & (ִ) pro (ִי), ואכריתה, & exſcindam. 2. p. pl. m. תכריתו exſcindatis. 1. p. pl. c. נכרית exſcindemus. Cum præf. & aff. ונכריתנה & exſcindamus eum (Moab).

HOPHAL הכרת, 3. p. ſ. m. Praet. Joel. 1. v. 9. Lxx. ἐξῆρται ablatum eſt (ſacrificium). Vulg. periit. Alii, excîſum, ſuccîſum eſt.

כרת f. plur. Soph. 2. v. 6. Lxx. juncta hac voce cum præced. נות, νομὴ paſcuum. Vulg. requies. Alii, caulæ, foſſuræ, à Rad. כרה fodit.

כרתי m. cui ſæpe jungitur altera vox פלתי; aliis eſt nomen familiæ vel Iſraëliticæ, vel Palæſthinæ, ex qua, uti ex familia פלתי iridem Iſraëlitica aut Palæſthina, quanvis extranea, David ſibi cuſtodes eligebat. Qui mos etiamnum apud quoſdam Europæ principes obtinet. Aliis eſt Cretenſis, ſeu vir ex inſula Creta oriundus. Et collective, Cretenſes, qui erant viri fortiſſimi. Aliis, ut Paraphraſti Chal-

dæo, 2. Reg. 8. v. 18. כְּרֵתִי erant ſagittarii, ut פְּלֵתִי fundibularii. Alii alias interpretationes afferunt, quas vide apud interpretes. Hinc cum præf. הַכְּרֵתִי, Lxx. vocem Heb. vulgo retinent, ut 1. Reg. 30. v. 14. χελεθὶ mendoſe pro χερεθεὶ ut habet mſ. Alex. vel χερεθὶ, ut habent iidem Lxx. 2. Reg. 20. vv. 7. 23. 1. Paral. 18. v. 16. al. 17. &c. Vulg. *Cerethi*. Alii, *Cerethæus*, וְהַכְּרֵתִי *& Cerethi*, *& Cerethæus*. Plur. כְּרֵתִים, Ezech. 25. v. 15. al. 16. Lxx. Κρῆτας *Cretæ*, *Cretenſes*. Vulg. *interfectores*, legebat כֹּרְתִים in Benoni pl. m. כָּרַת *exſcîdit*. Et Sophon. 2. v. 4. al. 5. Lxx. Κρῆτες *Cretenſes*, ut ſupra. Vulg. *perditi*. Aq. & V^a. edit. ὀλέθριον (ἔθνος) *perniciosa* (gens). Sym. ἐξολοθρευόμενον *perdita*, *exſciſa* (gens). Theod. ſubſtantive, ὀλεθρεία *pernicies*, *exitium*. Has interpretationes ſuppeditat Hieron. comment. in h. l. tom. 3. nov. edit. col. 1660. R. כָּרַת *exſcîdit*; unde *Cerethi*, quaſi exſcindentes, h. e. interfectores.

כֶּשֶׂב m. idem nomen quod כֶּבֶשׂ, trajectis literis. Vide ſup. col. 881. Lxx. Aq. ἀμνός, Lxx. item, ἀρήν, *agnus*, anniculus videlicet, ſive unius anni. Lxx. Sym. πρόβατον, Vulg. & alii, *ovis*, itidem annicula. Cum præf. הַכֶּשֶׂב *ovis*, וְכֶשֶׂב *& ovis*. Plur. כְּשָׂבִים *oves*. Cum præf. הַכְּשָׂבִים *oves*, וְהַכְּשָׂבִים *& oves*, בַּכְּשָׂבִים *in ovibus*. R. כָּשַׂב inuſit.

כִּשְׂבָּה f. Levit. 5. v. 6. Lxx. ἀμνάς, Vulg. & alii, *agna*. R. כָּשַׂב inuſit.

כֶּשֶׂד Maſſ. *Késedh*, Vulg. *Cáſed*, nomen proprium filii Nachor, à quo כַּשְׂדִּים *Chaldæi* dicti ſunt, Gen. 22. v. 22. Etym. *quaſi dæmon*, aut *vaſtator*, aut *mamma*, aut *ager*; ex כְּ *quaſi*, & שֵׁד *dæmon*, aut שֹׁד *vaſtator*, aut שַׁד *mamma*, aut שָׂדֶה *ager*.

כַּשְׂדַּי, & emphatice כַּשְׂדָּיָא, vel, ut legendum docent Maſſor. כַּשְׂדָּאָה, vide Gram. Chald. tom. 2. p. 572. c. 1. Lxx. Theod. Καλδαῖος, Vulg. & alii, *Chaldæus*. Alii item, *divinus*, *hariolus*, quod in arte divinandi periti eſſent Chaldæi. Cum præf. & in pauſa, quæ mutavit (-) in (·), וְכַשְׂדָּי *& Chaldæus*. Plur. כַּשְׂדָּאִין & emphatice כַּשְׂדָּיֵא, *Chaldæi*, Dan. 2. v. 10. Cum præf. לְכַשְׂדָּיֵא *Chaldæis*, Dan. 2. v. 5. quibus in locis Maſſorethæ legendum tradunt לְכַשְׂדָּאֵי, כַּשְׂדָּאֵי, א & (י) trajectis.

כַּשְׂדִּים Maſſ. *Kaſdím*, Vulg. *Chaldæi*, Iſai. 13. v. 19. Jerem. 50. v. 8. nom. propr. regionis Aſiæ majoris, quæ Chaldæa vocatur, & populi eam incolentis. Cum ה locali, כַּשְׂדִּימָה *in Chaldæam*. Etym. *quaſi dæmones*, &c. vide in כֶּשֶׂד, col. præced. mutatis ſingularibus numeris cum pluralibus.

כָּשַׂח QAL, unde 2. p. ſ. m. Praet. כָּשִׂיתָ, Deut. 32. v. 15. Lxx. ἐπλατύνθη *dilatatus eſt* in tertia perſona, niſi ſit mendum pro ἐπλατύνθης, ſublato ς amanuenſium oſcitantia. Vide Gram. Heb. tom. 2. p. 21. c. 1. Vulg. *dilatatus*, perſona non diſtincta. Alii, *opertus es* (adipe); ita ut idem ſit ac כָּסָה *texit*, *operuit*; & paſſive, ſecundum hos interpretes, *tegor*, *operior*.

כַּשִּׁיל m. unde cum præf. בְּכַשִּׁיל, Pſal. 73. Heb. 74. v. 6. Lxx. ἐν πελύκει, Vulg. Lat. & alii, *in ſecuri*. S. Hieron. *bipenne*. Sym. ἐν μοχλοῖς *in* vel *cum vectibus*. R. כָּשַׁל *impegit*; unde *ſecuris*, quod in lignum impingatur.

כֻּשִׁיִּים m. pl. *Æthiopes*, &

כֻּשִׁית fem. *Æthiopiſſa*, vide in כּוּשִׁי, ſupra col. 893.

כָּשַׁל QAL. Lxx. Sym. ἀσθενέω *infirmus ſum*. Aq. σκανδαλίζομαι *offendo*, *impingo*. Sic etiam alii. Lxx. item, ἀδυνατέω *impotens ſum*, ἀνίεμαι *remittor*, κατακαλίσκομαι *conſumor*, κοπιάω *laboro*, παραλύομαι *diſſolvor*, συντρίβομαι *conteror*, ὑπερόπτομαι *deſpicio*, *contemno*, Levit. 26. v. 37. Alii item, *cado*, *ruo*, *corruo*, *dejicior*.

Praet. 3. p. ſ. m. כָּשַׁל *corruit*. Cum præf. וְכָשַׁל *& corruet*. 3. p. ſ. f. כָּשְׁלָה *corruit*. 2. p. ſ. m. כָּשַׁלְתָּ *corruiſti*. Cum præf. וְכָשַׁלְתָּ *& corrues*. 3. p. pl. m. כָּשְׁלוּ & in pauſa כָּשָׁלוּ, *corruerunt*. Cum præf. וְכָשְׁלוּ *& impingent*, *& corruent*. 1. p. pl. c. כָּשַׁלְנוּ *impegimus*, *corruimus*.

Ben. ſ. m. כּוֹשֵׁל *impingens*, *corruens*. Pl. f. כֹּשְׁלוֹת *labantia*, *infirma* (genua).

Infin. כָּשׁוֹל *impingendo*.

NIPHAL נִכְשַׁל, Lxx. Theod. ἀσθενέω, Lxx. item, ἄτονός εἰμι, *infirmus ſum*. Lxx. item, ἀπόλλυμαι *pereo*, προσκόπτω *offendo*,

κατάσομαι seducor. Alii item, *impingo, corruo, labor*, ut in Qal.

Praet. 3. p. ſ. m. cum præf. וְנִכְשַׁל *& impinget, & corruet.* 3. p. pl. c. cum præf. וְנִכְשְׁלוּ & in pauſa וְנִכְשָׁלוּ, *& impingent.*

Ben. ſ. m. cum præf. הַנִּכְשָׁל *collapſus, corruens.* Plur. m. cum præfix. וְנִכְשָׁלִים *& corruentes, & collapſi.*

Infin. cum præf. & affix. וּבְכָשְׁלוֹ, contracte pro וּבְהִכָּשְׁלוֹ, *& in corruendo eo*, וּבְהִכָּשְׁלָם *& in corruendo eos.*

Fut. 3. p. ſ. m. cum (ֶ) in fine pro (ֵ) ob retractum accentum in concurſu, יִכָּשֶׁל *impinget, corruet.* 2. p. ſ. m. תִּכָּשֵׁל *impinges.* 3. p. pl. m. יִכָּשְׁלוּ & in pauſa יִכָּשֵׁלוּ, *impingent, corruent.*

PIEL כִּשֵּׁל, unde 2. p. ſ. f. Fut. תְּכַשְּׁלִי, Ezech. 36. v. 14. Lxx. *ἀτεκνώσεις liberis orbabis*; legebant תְּשַׁכְּלִי (à שָׁכַל) ut legendum docent Maſſorethæ. Vulg. *necabis.* Alii, *impingere facies, debilitabis.*

HIPHIL הִכְשִׁיל, Lxx. *ἐκτρέπομαι in fugam verto.* Aq. *σκανδαλίζω offendiculum pono.* Lxx. item intranſitive, *ἀσθενέω, ἐξασθενέω, infirmus, imbecillis ſum.* Et active, *infirmum reddo.* Sym. *πταίω corruo.* Alii item, *impingere facio, dejicio, debilito, labefacto.*

Praet. 3. p. ſ. m. הִכְשִׁיל *labefactat.* 2. p. pl. m. הִכְשַׁלְתֶּם *impingere feciſtis.*

Infin. cum præf. וּלְהַכְשִׁיל *& ad impingere faciendum.* Cum præf. & aff. לְהַכְשִׁילוֹ *ad impingere faciendum eum.*

Fut. 3. p. ſ. m. cum affix. יַכְשִׁילְךָ *impingere faciet te*, m. 2. p. ſ. f. cum (ִ) pro (ִי), תַּכְשִׁלִי *impingere facies aut ſines.* 3. p. pl. m. יַכְשִׁילוּ *impingere facient.* Cum præf. & aff. וַיַּכְשִׁלֻהוּ, cum (ֻ) pro (וּ), *& impingere facient eum*, וַיַּכְשִׁלוּם *& impingere fecerunt eos*, cum (ִ) pro (ִי).

HOPHAL הָכְשַׁל, unde Paoul pl. m. מֻכְשָׁלִים, Jerem. 18. v. 23. Vulg. *corruentes* (fiant). Alii, *impingere facti* (ſint). Lxx. *ἡ ἀσθένεια αὐτῶν infirmitas eorum*; legebant מִכְשֹׁלָם, à מִכְשׁוֹל *offendiculum*, &, ſecundum eos, *infirmitas.*

כִּשָּׁלוֹן m. Prov. 16. v. 18. Lxx. *πτῶμα caſus, lapſus.* Vulg. *ruina.* Alii item, *offenſio, offendiculum.* R. כָּשַׁל *offendit, corruit.*

כָּשַׁף QAL, unde PIEL כִּשֵּׁף, ex quo 3. p. ſ. m. Praet. cum præfix. וְכִשֵּׁף, 2. Paral. 33. v. 6. Lxx. *καὶ ἐφαρμακεύετο & veneficiis utebatur.* Vulg. *& magicis artibus inſerviebat.* Alii, *& veneficia, & maleficia exercebat.*

Ben. ſ. m. מְכַשֵּׁף, Lxx. Theod. *φαρμακός veneficus, præſtigiator.* Vulg. *maleficus.* Hinc cum præf. וּמְכַשֵּׁף *& præſtigiator.* Fem. ſervato (ַ) præter analogiam, vide Gram. Heb. tom. 1. p. 176. c. 1. מְכַשֵּׁפָה *præſtigiatrix.* Plur. m. cum præf. בַּמְכַשְּׁפִים *in præſtigiatores*, וְלַמְכַשְּׁפִים *& præſtigiatoribus.*

כַּשָּׁפִים m. pl. à ſing. inuſit. כַּשָּׁף, unde cum aff. כַּשָּׁפֵיכֶם, Jerem. 27. v. 9. Lxx. *φαρμακοὶ ὑμῶν præſtigiatores veſtri*, m. Vulg. *malefici veſtri*, m. Alii item, *auſpices, haruſpices, faſcinatores veſtri*, m. Servatur (ָ) ultimæ ob daghéſch literæ ejus impreſſum. Vide Gram. Heb. tom. 1. p. 90. c. 1.

כְּשָׁפִים m. pl. à ſing. inuſit. כֶּשֶׁף, Lxx. *φάρμακα, φαρμακεῖαι, veneficia*, Vulg. *maleficia.* Alii, *præſtigiæ, faſcina, faſcinatores, incantamenta.* Cum præf. & aff. וּכְשָׁפֶיהָ *& præſtigiæ ejus*, f. בִּכְשָׁפֶיהָ *præſtigiis ejus*, f. כְּשָׁפַיִךְ *præſtigia tua*, f. Rad. כִּשֵּׁף in Piel, *præſtigiis uſus eſt.*

כָּשֵׁר QAL, unde 3. p. ſ. m. Fut. יִכְשַׁר, Eccle. 11. v. 6. Lxx. *στοιχήσει recte procedet.* Aq. *ἐπιτήδειον aptum, idoneum erit, conveniet.* Sym. *εὑρήσει inveniet*, ſenſu parum commodo. Vulg. *magis oriatur.* Alii, *rectum, commodum, congruum, proſperum futurum ſit.* Atque ita hoc verbum conferunt cum יָשַׁר *rectum fuit.*

HIPHIL הִכְשִׁיר, unde Infin. cum (ִי) hodie ſupervacaneo, ſed vocali ſ ante inventa puncta Maſſorethica, הַכְשִׁיר, Eccle. 10. v. 10. *rectificare, dirigere.* Lxx. Nominaliter, *τῷ ἀνδρὶ viro.* Sym. *ὁ γοργευσάμενος festinans.* Vulg. *ſequetur.* Alii verſum hunc obſcuriſſimum ſic explicant. Si retuſum, vel hebetatum fuerit ferrum, id eſt, ſecuris; & aciem ejus non acuerit operarius: tunc vires roboret, h. e. augeat, ſeu majoribus viribus utatur neceſſe eſt; præſtantia vero dirigendi eſt ſapientia, h. e. ſapientia autem præſtan-

tissima est actionum directrix, efficitque ut nihil nisi cum aptis & idoneis instrumentis aggrediamur. Vide Gram. Heb. tom. 1. p. 574. col. 1.

בֶּשֶׁר m. unde cum præf. וְכֶשֶׁר, Esth. 8. v. 5. Lxx. editionis Origenianæ, nam vacat apud Lxx. Vatic. *καὶ εὐθὺς & rectus* (est sermo). Vulg. *& non contrarius videtur* (deprecatio). Alii, *& rectum, & congruum, & conveniens* (est verbum, seu negotium). Rad. כָּשֵׁר *rectum fuit.* Sunt quibus ea vox est 3. p. s. m. Præteriti Qal ejusdem Verbi in forma (-).

כִּשְׁרוֹן m. Lxx. *ἀνδρεία virilitas, fortitudo.* Sym. *χρηστότης utilitas, ἀνδραγάθημα recte, præclare factum.* Vulg. *industria, sollicitudo, fructus, utilitas, emolumentum*; & Verbal. *profuit.* Alii, *rectitudo, æquitas, commoditas, congruentia.* Cum præf. וּבְכִשְׁרוֹן *& in rectitudine*, &c. R. כָּשֵׁר *rectum fuit.*

כָּתַב QAL. Lxx. Aq. Sym. Theod. *γράφω*, Vulg. & alii, *scribo.* Lxx. item, *ἀπογράφω*, Theod. *ἀντιγράφω*, Lxx. & alius, *διαγράφω describo.* Lxx. item, *καταγράφω*, Aq. *συγγράφω, conscribo.* Lxx. item, *ἐπιγράφω inscribo, ἔχω habeo*, Job. 31. v. 35. al. 36. *μερίζω divido, χωροβατέω regionem obambulo* (ejus dividendæ gratia). Alii item, *rescribo, prescribo.*

Praet. 3. p. s. m. כָּתַב *scripsit.* Cum præf. וְכָתַב *& scribet.* 2. p. s. m. כָּתַבְתָּ & in pausa כָּתָבְתָּ, *scripsisti.* Cum præf. וְכָתַבְתָּ *& scribes.* Cum præf. & aff. וּכְתַבְתָּם *& scribes ea.* 1. p. s. c. כָּתַבְתִּי *scripsi.* Cum præf. וְכָתַבְתִּי *& scribam.* 3. p. pl. c. כָּתְבוּ *scripserunt.*

Ben. s. m. כֹּתֵב *scribens.* Plur. m. cum præf. הַכֹּתְבִים *scribentes*, וְכֹתְבִים *& scribentes.*

Paoul s. m. כָּתוּב, Lxx. *ἐγγεγραμμένον inscriptum.* Et substantive, *γραφὴ scriptura.* Alii, *scriptus, scriptum.* Cum præf. הַכָּתוּב *scriptum, quod scriptum est*, וְכָתוּב *& scriptum*, כַּכָּתוּב *sicut scriptum est.* Femin. כְּתוּבָה *scripta, scriptum.* Cum præf. הַכְּתוּבָה *quæ scripta est.* Plur. m. כְּתוּבִים & כְּתֻבִים, *scripti, scripta.* Cum præfix. הַכְּתוּבִים & הַכְּתֻבִים, *quæ scripta sunt*, בַּכְּתֻבִים, cum (-) pro (ו), *in scriptis.* Plur. fem. cum præfix. וּכְתוּבוֹת *scripta.*

Infin. cum præf. וְכָתוֹב *& scribendo*, בִּכְתוֹב, Psal. 86. Heb. 87. v. 6. Aq. *ἐν τῷ γράφειν in scribendo.* Sym. *γράφων*, S. Hieron. *scribens.* Lxx. Theod. *ἐν γραφῇ in scriptura.* Vª. edit. *ἐν ἀπογραφῇ in descriptione*, לִכְתּוֹב *ad scribendum.* Cum præf. & affix. בִּכְתֹבוֹ bechothvó *in scribendo eo, cum scriberet.*

Imper. 2. p. s. m. כְּתֹב, sequente Maqqaph כְּתָב־ kethov, & cum ה paragog. כָּתְבָה kothvà, *scribe.* Cum præf. וּכְתֹב *& scribe.* Cum aff. כָּתְבֵם kothvém, *scribe ea.* 2. p. pl. m. כִּתְבוּ *scribite.*

Fut. 3. p. s. m. יִכְתֹּב *scribet.* Cum præf. וַיִּכְתֹּב, & sequente Maqqaph וַיִּכְתָּב־ vaiiichtov-, *& scripsit.* Cum præf. & affix. יִכְתְּבֵם *scribet ea*, וַיִּכְתְּבֵם *& scripsit ea.* 3. p. s. f. cum præf. וַתִּכְתֹּב *& scripsit.* 2. p. s. m. תִּכְתֹּב *scribes.* 1. p. s. c. cum (- hhatoúph) pro hhólem ob seq. Maqqaph, אֶכְתָּב־ ekhtov- *scribam.* Cum præf. וְאֶכְתֹּב *& scribam*, וָאֶכְתֹּב *& scripsi.* Cum affix. וְאֶכְתֳּבֶנָּה *scribam illud.* 3. p. pl. m. יִכְתְּבוּ *scribent.* Cum præf. וְיִכְתְּבוּ *& scribent*, וַיִּכְתְּבוּ *& scripserunt.* Cum præf. & aff. וַיִּכְתְּבוּהָ *& scripserunt eam.* 2. p. pl. m. תִּכְתְּבוּ *scribetis.*

NIPHAL נִכְתַּב, Lxx. *γράφομαι*, Vulg. & alii, *scribor, περιτίθεμαι mittor.* Et active, *γράφω scribo, καταχωρίζω colloco, refero in librum, in commentarios, δογματίζομαι decerno.*

Praet. 3. p. s. m. נִכְתַּב, vel in pausa נִכְתָּב, *scriptum est*, Esth. 3. v. 12.

Ben. s. m. נִכְתָּב *scriptum* (est). Cum præf. וְנִכְתָּב *& scriptum* (est).

Fut. 3. p. s. m. יִכָּתֵב *scribetur.* Cum præf. וְיִכָּתֵב *& scribetur*, וַיִּכָּתֵב *& scriptum est.* 3. p. s. f. תִּכָּתֶב *scribetur*, Psal. 101. Heb. 102. v. 19. cum (-) in fine pro (-), ob accentum in concursu retractum. 3. p. pl. m. in pausa, quæ revocavit (-) motionem primariæ vocis, יִכָּתֵבוּ *scribentur.* Cum præf. & ו parag. וְיִכָּתֵבוּן *& scribentur.*

PIEL כִּתֵּב, unde 3. p. pl. c. in pausa; quare remanet (-) primariæ vocis, כִּתֵּבוּ, Isai. 10. v. 1. Lxx. *γράφουσι*, Vulg. & alii, *scribunt, scripserunt.*

Ben. pl. m. cum præf. וּמְכַתְּבִים, Isai. 10.

Digitized by Google

v. 1. Lxx. ϗ γράφοντες, Vulg. & alii, & *scribentes, & condentes* (leges).

כתב Chald. PEAL. Lxx. Theod. γράφω, Vulg. & alii, *scribo*, ut apud Hebræos.

Praet. 3. p. f. m. כְּתַב *scripsit*. 3. p. pl. m. כְּתַבוּ *scripserunt*.

Ben. f. f. כָּתְבָה *scribens* (erat), *scribebat*. Pl. f. cum præf. וְכָתְבָן *& scribentes* (erant), *& scribebant*.

Peil f. m. כְּתִיב *scriptum*.

Fut. 1. p. pl. c. נִכְתֻּב *scribemus*, *scriberemus*.

כְּתָב m. Heb. & Chald. aut emphat.

כְּתָבָא, & cum ה pro א,

כְּתָבָה, Lxx. Theod. γραφή, Vulg. & alii, *scriptura*, *scriptum*, *rescriptum*. Cum præf. הַכְּתָב *scriptura*, וּכְתָב & וּכְתָבָא *& scriptura*, בִּכְתָב *in scripto*, וּבִכְתָב *& in scripto*. Const. & cum præf. כִּכְתָב *secundum scripturam*, *scriptum*. Cum præf. & aff. כִּכְתָבָהּ *secundum scripturam ejus*, f. כְּתָבָם *scriptura eorum*, כִּכְתָבָם *secundum scripturam eorum*. R. כָּתַב *scripsit*.

כְּתֹבֶת f. unde cum præf. וּכְתֹבֶת, Levit. 19. v. 28. Lxx. ϗ γράμματα *& litera*. Vulg. *& figura*. Legebant וּכְתֹבֶת in plur. Alii, *inscriptio*, *scriptura* in carnem incisa. Respicit Moyses ad morem ethnicorum, qui nomen Deorum quos colebant, vel in manibus, vel in fronte inustum gerebant. Confer Apoc. 13. vv. 16. 17. R. כָּתַב *scripsit*, *inscripsit*.

כִּתִּים Mass. *Kittím*, Vulg. *Cethím*, nomen proprium 1°. filii Javan, Gen. 10. v. 4. 2°. populi, qui Cyprum insulam habitavit, & cujus pars, seu colonia, in Macedoniam transiit. Vide 1. Machab. 1. v. 1. Hinc Alexander Magnus dicitur *egressus de terra Cethim*, ibid. Vide etiam S. Epiph. Hæres. 30. Etym. *contritio maris*; à כָּתַת *contudit*, *contrivit*, & יָם *mare*. Vel *aurum præstantissimum*; à כֶּתֶם idem.

כָּתִית m. Lxx. κεκομμένον, κεκοπανισμένον, Vulg. & alii, *tusum*, *contusum*, *ex contusione fluens* (oleum), h. e. purissimum, ut interdum vertit Vulg. R. כָּתַת *tundit*, *contudit*.

כֹּתֶל m. unde cum præf. כָּתְלֵנוּ cothlénou, Cant. 2. v. 9. Lxx. τοῖχος ἡμῶν, Vulg. & alii, *paries noster*, c. R. כָּתַל inusit.

כְּתַל m. Chald. Lxx. Theod. τοῖχος, Vulg. & alii, *paries*, *murus*, ut in Hebræo. Plur. emphat. & cum præf. בְּכֻתְלַיָּא *in parietibus*. Rad. כְּתַל inusit.

כִּתְלִישׁ Mass. *Kitblísch*, Vulg. *Cethlís*, nomen proprium civitatis in Tribu Juda, Jos. 15. v. 40. Etym. *paries est*; ex כֹּתֶל *paries*, & יֵשׁ *est*. Vel *contritio leonis veteris*; à כָּתַת *contrivit*, *contudit*, & לַיִשׁ *vetus leo*.

כתם QAL, unde NIPHAL נִכְתַּם, ex quo Ben. f. m. נִכְתָּם, Jerem. 2. v. 22. Lxx. κεκηλίδωσαι, Vulg. cum aliis quibusdam, *maculata es*, ex significatione Chaldaica & Rabbinica. Alii, *fulget*, *micat*, *eminet* (iniquitas tua), à nomine sequenti inde derivato כֶּתֶם *aurum præstantissimum*.

כֶּתֶם & in pausa כָּתֶם, m. Lxx. Sym. Theod. χρυσίον, Sym. & Theod. item, χρυσός, Vulg. & alii, *aurum*, optimum videlicet; quare interdum jungitur cum פָּז, אוּפָז, & אוֹפִיר, quæ vide suis locis. Lxx. Sym. item, λίθος *lapis*, Aq. λίθια *massa* (auri videlicet). Theod. item & Va. editio adjective, ἐπίσημος *insignis*. Aq. item, Va. & VIa. edit. Psal. 44. Heb. 45. v. 10. βάμμα *tinctura*. Lxx. ibid. ἱματισμὸς *vestimentum*. Theod. διάδημα χρυσοῦν, S. Hieron. *diadema aureum*. Lxx. item, λίθος πολυτελὴς *lapis pretiosus*, ἀργύριον *argentum*, Thren. 4. v. 1. ubi Vulg. *color*. Is & Lxx. bis *aurum* interpretari noluerunt. Cum præf. הַכֶּתֶם *aurum*, בְּכֶתֶם *in auro*, *pro auro*, וּלְכֶתֶם *& ad aurum*, מִכֶּתֶם *præ auro*. R. כָּתַם *fulsit*, *splenduit*, *emicuit*; unde *aurum* quod maxime fulgeat.

כְּתֹנֶת, & in alia forma

כֻּתֹּנֶת, f. Lxx. Aq. Sym. Theod. χιτών, Vulg. & alii, *tunica*. Aq. Sym. Theod. item, ἐνδύτης, *subucula*, *interula*, *vestis interior*. Lxx. item, στολή *stola*. Cum præf. הַכְּתֹנֶת *tunica*, *an tunica*? Sic הַכֻּתֹּנֶת, *tunica*, וּכְתֹנֶת *& tunica*. Cum aff. כֻּתָּנְתּוֹ cuttontó, *tunica ejus*, m. כֻּתָּנְתֶּךָ cuttontécha, in pausa, *tunica tua*, m. כֻּתָּנְתִּי cuttonti, *tunica mea*, c. Plur. כֻּתֳּנוֹת & כְּתֳנֹת, *tunicæ*. Cum præf.

Digitized by Google

affix. & servato hhólem præter analogiam, בְּכָתְנֹתָם *cum tunicis eorum* vel *suis*. Conſt. כָּתְנוֹת cothnóth, *tunicæ*, à singulari inusitato כָּתְנָה cothná. Cum præf. ה, quod nominibus constructis vulgo non jungitur, vide Gram. Heb. tom. 1. p. 421. c. 2. הַכָּתְנֹת haccothnóth, *tunicæ*, Exod. 39. v. 27. וְכָתְנֹת vechothnóth, *& tunicæ*. Rad. כָּתַן inusit.

כָּתֵף, & in alia forma, quæ in constructione usurpatur,

כָּתֵף, f. Lxx. Aq. & alius, ὦμος, Lxx. Aq. Sym. ὠμία, Vulg. & alii, *scapula, humerus, armus*. Lxx. item, ἐπωμὶς *superhumerale*, νῶτος, νῶτον, *dorsum*, κλίτος *latus*, γωνία *angulus*, ὀρόφωμα *tectum, camera*, χεὶρ *manus*, Ezech. 29. v. 7. πλοῖον *navis*, Isai. 11. v. 14. ex serie orationis; γραφὴ *scriptura*, 1. Paral. 15. v. 15. ubi pro בִּכְתֵפָם legebant בִּכְתָבָם, cum ב pro פ, & כ pro ב. Alii item, *littus, ora maritima*. Cum præf. הַכָּתֵף *latus*, וְכָתֵף *& humerus, & armus*, בְּכָתֵף & בַּכָּתֵף, *in humero, in humerum*, וּבַכָּתֵף *& humero*, לַכָּתֵף & לְכָתֵף, *ad latus*, וְלַכָּתֵף *& ad latus*, מִכָּתֵף *à latere*. Cum aff. כְּתֵפִי *humerus meus*, c. Cum præf. & aff. בִּכְתֵפָם *in humero eorum*, vel *suo*, m. Plur. כְּתֵפוֹת, כְּתֵפֹת, & cum præf. הַכְּתֵפוֹת, *scapulæ, superhumeralia*. Conſt. כִּתְפוֹת *latera, superhumeralia*. Cum præf. וְכִתְפוֹת *& latera*. Plur. ex forma masc. & cum affix. כְּתֵפָיו *humeri, superhumeralia ejus*, m. כְּתֵפֶיהָ *humeri ejus*, f. R. כָּתַף inusit.

כָּתַר QAL, unde PIEL כִּתֵּר, Lxx. Aq. Sym. Psal. 21. Heb. 22. v. 13. περιέχω *circumdo*. S. Hieron. *vallo*. Vulg. Lat. *obsideo*. Theod. ibid. διαδηματίζομαι *traduco*. Lxx. item, Jud. 20. v. 43. κατακόπτω *concido*. Et in alia significatione, Job. 36. v. 2. Lxx. μένω, Theod. ὑπομένω, *exspecto*, Vulg. *sustineo*, &c. ex usu Chaldaico.

PRÆT. 3. p. pl. c. כִּתְּרוּ, Jud. 20. v. 43. *conciderunt*. Alii, *exspectarunt*. Cum affix. כִּתְּרוּנִי, Psal. 21. Heb. 22. v. 13. *circumdederunt, obsederunt, vallarunt me*, c.

IMPER. 2. p. s. m. ex termin. (-), & cum accentu euphon. in penult. כַּתַּר־לִי, Job. 36. v. 2. *exspecta, sustine me*, c.

HIPHIL הִכְתִּיר, Lxx. κρατέω, *teneo, vinco*, ὑπερισχύω, *supero, prævaleo*, ὑπομένω, Aq. ἀναμένω, καραδοκέω, *exspecto*, ex significatione Piel. Theod. passive, στέφομαι, Sym. στεφανοῦμαι, *coronor*. Alii, *cingo, corono, circundo, obsideo*.

BEN. s. m. מַכְתִּיר *cingens, coronans, circundans, obsidens*.

FUT. 3. p. pl. m. יַכְתִּירוּ, & cum (·) pro (ִי), יַכְתִּרוּ, *cingent, coronabunt, exspectabunt, exspectant*, &c.

כֶּתֶר m. Lxx. διάδημα, Vulg. & alii, *diadema, corona*. Cum præf. בְּכֶתֶר *corona, cum corona, cum diademate*. R. כָּתַר in Piel, *cinxit*; unde *diadema*, quod caput cingat.

כֹּתֶרֶת f. Lxx. Sym. κεφαλίς, Vulg. & alii, *capitellum*. Lxx. item, ἐπίθεμα, Sym. ἐπιστύλιον, *epistylium*, quod imponitur columnæ. Sym. item, ἀκρογωνιαῖον *angulare*. Lxx. item, γεῖσος *suggrunda*, στῦλος *columna*, γλυφὴ *sculptura*. Alii item, *corona, cinctura, coronamentum*. De solis ædificiis & columnis usurpatur. Hinc cum præf. הַכֹּתֶרֶת *capitellum*, וְכֹתֶרֶת *& capitellum*, לַכֹּתֶרֶת *capitello*. Plur. כֹּתָרוֹת *capitella*. Cum præf. הַכֹּתָרוֹת & הַכֹּתָרֹת, *capitella*, וְכֹתָרוֹת & וְהַכֹּתָרוֹת, *& capitella*, לַכֹּתָרֹת *capitellis*. R. כָּתַר in Piel, *cinxit*, &c.

כָּתַשׁ QAL, unde 2. p. s. m. FUT. תִּכְתּוֹשׁ, Prov. 27. v. 22. Lxx. μαστιγοῖς *flagellaveris*. Aq. Theod. κόψῃς, Vulg. & alii, *contuderis*.

כָּתַת QAL. Lxx. Sym. συγκόπτω, Vulg. & alii, *concido, contero, contundo, confringo, comminuo*.

PRÆT. 1. p. s. c. cum præfixo וְכַתּוֹתִי, Psal. 88. Heb. 89. v. 24. *& conteram, & concidam*.

PAOUL s. m. כָּתוּת *contusum, confractum*, Isai. 30. v. 14. ubi Lxx. substant. συντρίμμα *confractio*. Cum præf. וְכָתוּת, Levit. 22. v. 24. Lxx. καὶ ἐκτεθλιμμένον, Aq. καὶ συγκεκλασμένον, *& contusus, & confractus* (testiculis). Vulg. *tusis testiculis*.

IMPER. 2. p. pl. m. כֹּתּוּ *concidite, confringite*.

FUT. 1. p. s. c. cum præf. & ex forma defect. Pe נ, vide Gram. Heb. t. 1. p. 218. c. 2.

Digitized by Google

c. 2. כִּתֹּה pro כָּתַתָּה, Deut. 9. v. 21. *& contrivi, & comminui.*

PIEL כִּתֵּת in forma perfecta, quæ in hac conjugatione hujus verbi adhibetur, Lxx. κατακόπτω, συγκόπτω, Vulg. & alii, *concîdo, contero, confringo, contundo, comminuo.*

Praet. 3. p. ſ. m. ex forma (-), כִּתַּת *concîdit, contrivit, confregit.* Cum præfix. וְכִתַּת *& confregit.* 3. p. pl. c. cum præf. וְכִתְּתוּ *& concîdent, & confringent.*

PUAL כֻּתַּת, unde 3. p. pl. c. cum præf. & in forma perfecta, וְכֻתְּתוּ, 2. Paral. 15. v. 6. Lxx. καὶ πολεμῶν, Vulg. *pugnabit enim* (gens contra gentem). Alii, *& conterentur, & confringentur*, pugnando ſcilicet & invicem oppugnando.

HIPHIL הֵכַת, Lxx. κατακόπτω *concîdo, percutio*, τιτρώσκω *vulnero, ſaucio.* Vulg. *cædo, perſequor cædendo.* Alii, *contero, concîdo.*

Fut. 3. p. pl. m. 1°. cum præf. 2°. cum (-) & dagheſch per legem æquivalentiæ pro (-), 3°. cum (:) pro (-) & dagheſch, accelerandæ pronuntiationis gratia, וַיַּכְּתוּ, Deut. 1. v. 44. *& contriverunt, & cæciderunt.* Vide Gram. Heb. t. 1. p. 226. c. 1. Sic cum præf. & affix. וַיַּכְּתוּם, Num. 14. v. 45. *& contriverunt, & ceciderunt eos.*

HOPHAL הוּכַת, Lxx. κόπτομαι, κατακόπτομαι, *cædor, concîdor, confringor, contundor, conteror*, *in* ἐπι *eiμὶ non amplius ſum.*

Fut. 3. p. ſ. m. cum (-) & dagh. pro (ו), per legem æquivalentiæ, יֻכַּת *conteretur.* Vide Gram. Heb. tom. 1. p. 227. c. 1. Sic 3. p. pl. m. יֻכַּתּוּ & in pauſa יֻכָּתּוּ, *conterentur, confringentur.* Vide eandem Gram. ibid. c. 2. Sunt quidam Grammatici, qui futurum hoc ad Hophal Verbi נָכָה, quod fingunt, referant.

ל

ל Præpoſitio ſimul & articulus dativi, interdum genitivi, & raro admodum nominativi caſus. Vide Gram. Heb. tom. 1. p. 67. art. IV. p. 69. c. 2. p. 596. c. 2. num. XIV. Genuina ejus motio eſt (:). Vide eandem Gram. ibid. p. 70. c. 1. 2. Eaſdem etiam præterea ſuſcipit, quas præpoſitio ב, quam vide ſupra coll. 177. 178. 179. & eandem Gram. tom. 1. p. 70. c. 1. 2. Ante voces monoſyllabas, aut diſſyllabas penacutas, ſæpe afficitur (-) pro (:). Vide eand. Gram. ibid. p. 380. c. 2. Cum particulis expletivis מוֹ & פִּי interdum componitur, ſic: לְמוֹ, לְפִי, *ad, ſecundum.* Vide eand. Gram. ibid. p. 378. med. p. 380. c. 2.

Quatenus eſt præpoſitio, primario ſignificat *ad, in;* notatque motum ad aliquid, rei eſſentiam, ſtatum, conditionem, cauſam finalem, &c. Vide Gram. Heb. tom. 1. p. 595. c. 1. Præterea ſignificat *in*, de loco, ſubjecto, tempore, inſtrumento, &c. *Coram, erga, circum, apud, prope, ante, à, ab, è, ex, de, cum, inter, intra, pro, per, præter, poſt, propter, ſecundum, juxta, circa, circiter, vice, loco, uſque ad, ut, ita ut, verſus, ſuper, ſicut, quaſi, inſtar, tanquam, cum, ſeu quum, quin, poſtquam, id eſt, nempe, ne, ut non, imo, quinimo, donec, uſquedum, contra, præ, ſuper, quoad, quod attinet*, &c. Vide Gram. Heb. tom. 1. p. 595. & ſeq. Interdum *abundat*, interdum, è contrario, deficit. Vide eandem Gram. ibid. p. 597. c. 2. 598. c. 1. 2. Infinitivo præfixum, notat modo gerundia in *di, do, dum*, modo nomen, modo participium, modo adverbium, modo eſt pleonaſticum, ſive abundans. Vide eand. Gram. ibid. p. 597. c. 1. 2.

Cum affixis, לוֹ *ei*, m. לֹה, & ſine Mappiq in ה, לָהּ, לָה *ei*, f. לָךְ, in pauſa לָךְ, & expreſſo ה quod latebat in fine לְכָה, *tibi*, m. לְךָ, & cum (י) parag. ex Syriaſmo, aut potius antiqua vocali *e*, לָכִי, *tibi*, f. לִי *mihi*, c. לָהֶם, & cum affix. Poëtico

לָכֶם, *eis*, m. לָהֶן, & cum ה parag. לָהֵנָּה, *eis*, f. לָכֶם *vobis*, m. לָכֶן, & cum ה parag. לָכֵנָּה *vobis*, f. לָנוּ *nobis*, c. Vide eandem Gram. ibid. p. 81. c. 1. 2. 116. c. 1.

לָא Adverbium negans, Chald. Lxx. Theod. οὐ, οὐκ, vel οὐχ, Vulg. & alii, *non, minime, nequaquam*. Cum præf. הֲלָא, & Hebraïce הֲלֹא, Theod. οὐχὶ, Vulg. & alii, *nonne?* הֲלֹא & *non*, כְּלָה, Dan. 4. v. 32. cum ה pro א, nempe כְּלָא, Theod. edit. Vatic. ὡς οὐδὲν *quasi nihilum*. Ald. εἰς οὐδὲν, Vulg. *in nihilum*.

לֹא, triginta quinque vicibus לוֹא, & bis fine א, nempe 1. Reg. 2. v. 16. cap. 20. v. 2. לוֹ, Lxx. Aq. Sym. Theod. οὐ, οὐκ, οὐχ, Vulg. & alii, *non, minime, nequaquam*. Et quindecim in locis, secundum Massoram, pluribus vero, secundum alios, לֹא ponitur pro לוֹ, *ei, ipsi*, m. Cum præf. הֲלֹא, הֲלוֹא, & cum ה pro א, הֲלֹה, Lxx. οὐχὶ, Vulg. & alii, *annon? nonne?* הֲלֹא & וְלֹא, *& non, neque, nonne?* בְּלֹא & בְּלוֹא, *in non, absque, sine*, וּבְלוֹא *& sine*, כְּלוֹא *sicut, quasi non essent*, לְלוֹא & לְלֹא; *iis qui non, sine, absque*, וּלְלֹא *& sine, & absque*.

לֵא *utinam*, vide infra in לוּא.

לָאָה QAL. Lxx. ἐκλύομαι *dissolvor*, labore videlicet & defatigatione. Sym. μοχθέω, Theod. κοπιάω, *laboro, fatigor, defatigor, moleste, ægre fero*. Sic etiam alii. Lxx. item substant. κόπος, Job. 4. v. 2. πόνος, ibid. v. 5. *labor, molestia*; quibus in locis pro תִּלְאֶה, & cum apocopa תֵּלֶא, legebant תְּלָאָה, quod vide suo loco.

Fut. 2. p. f. m. תִּלְאֶה, Job. 4. v. 2. *ægre feres*. Cum præf. & apocopa, de qua vide Gram. Heb. tom. 1. p. 290. c. 1. וַתֵּלֶא, Job. 4. v. 5. *& defatigaris*. 3. p. pl. m. cum præf. וַיִּלְאוּ, Gen. 19. v. 11. *& fatigabantur, & laborabant*. Vulg. *ita ut non possent*; sensum, non Verbum, expressit.

NIPHAL נִלְאָה, Lxx. κοπιάω, Aq. Theod. μοχθέω, Vulg. & alii, *laboro*. Sym. κοπιόομαι *defatigor*, ἀποναρκάω *obtorpesco*. Lxx. item, ἀδυνατέω *imbecillis, infirmus sum*, παρίεμαι *remittor*, οὐ δύναμαι *non possum*, οὐ διαλείπω *non desino, non cesso*, ἰσχύω, acti-

ve, *inhibeo, contineo*, Jerem. 6. v. 11. Et adverb. οὐκέτι *non amplius*.

Praet. 3. p. f. m. נִלְאָה *defatigatur*. 2. p. f. f. נִלְאֵית *defatigaris*. 1. p. f. c. נִלְאֵיתִי, & fine (י), נִלְאֵיתִי, *defatigatus sum, laboravi*. Cum præf. וְנִלְאֵיתִי *& defatigor*. 3. p. pl. c. נִלְאוּ *defatigantur*. Cum præf. וְנִלְאוּ *& defatigabuntur*.

Ben. f. f. cum præfix. וְנִלְאָה, Psal. 67. Heb. 68. v. 10. Aq. ἡ μεμοχθηκυῖα *quæ laboravit*. S. Hieron. *& laborans*. Lxx. Verbal. ἠσθένησε, Vulg. Lat. *& infirmata est*. Alii, *& defessa, & defatigata*.

HIPHIL הֶלְאָה, Lxx. παρενοχλέω *perturbo*, ἀγῶνα παρέχω (sic etiam Theod.) *negotium facesso*, κατάκοπον ποιέω *defatigatum, defessum facio, reddo*. Aq. μοχθέω, Sym. κοπόω, *laborare facio, labore conficio, molesto*. Alii item, *fatigo, defatigo*, &c.

Praet. 3. p. f. m. 1°. cum (ֶ) pro (ָ) sub ה, 2°. cum aff. 3°. in pausa; quare א afficitur (ָ) loco (ְ), הֶלְאָנִי, Job. 16. v. 7. *fatigat me*, c. Vide Gram. Heb. tom. 1. p. 298. c. 1. fin. Sic 3. p. f. f. cum apocopa ה incrementi, vel ex forma Chald. הֶלְאַת, Ezech. 24. v. 12. pro הֶלְאָתָה, *defatigavit*. Vulg. impersonaliter, *sudatum est*. Vide Gram. Heb. ibid. p. 299. c. 1. & p. 410. c. 1. num XV. 1. p. f. c. cum aff. (ֵ) pro (ָ) sub ה charact. & fine (י) post א, הֶלְאֵתִיךָ *fatigavi te*, m.

Infin. הַלְאוֹת *fatigare*.

Fut. 3. p. pl. m. cum præf. & aff. וַיַּלְאוּךָ *& fatigarunt te*, m. 2. p. pl. m. תַּלְאוּ *fatigabitis*.

לֵאָה Mass. *Leá*, Vulg. *Liá*, nomen propr. filiæ Labanis, Gen. 29. v. 16. Etym. *laboriosa*, vel *fatigata*; à לָאָה *laboravit, defatigatus est*.

לָאַט QAL, 3. p. f. m. Praet. 2. Reg. 19. v. 4. al. 5. Job. 15. v. 11. Lxx. ἐκάλυψε, Vulg. & alii, *texit, operuit*. Alii intransitive, *latuit*. Quidam, Job. 15. v. 11. legentes לְאַט, quod vide supra col. 69. interpretantur *leniter, clementer*. Lxx. & Vulg. ibid. paraphrastas agunt. Ceterum hoc Verbum affine est לוּט לוט, quod vide suo loco.

Digitized by Google

לָאט m. unde cum præf. בְּלָאט, Jud. 4. v. 21. Lxx. Vatic. ἐν κρυφῇ *in abſcondito*. Ml. Alex. Oxon. Ald. & Complut. ἡσυχῇ *quiete, placide, leniter*. Vulg. *abſcondite, & cum ſilentio*. Alii item, *clam, ſenſim, latenter*. R. לוּט, aut לָאַט, *texit, operuit, involvit*.

לְאֹם, vide in אֹם, ſupra col. 69.

לְאִיתִיאֵל vide in אִיתִיאֵל, ſupra col. 79.

לָאֵל Maſſ. & Vulg. *Laël*, nomen proprium patris Eliaſaph, Num. 3. v. 24. Etym. *ipſi Deo*, aut *forti*; à ל dandi caſus articulo, & אֵל *Deus, fortis*.

לְאֹם, vide in אֹם, ſupra col. 104.

לְאֻמִּים Maſſ. *Leummim*, Vulg. *Laomim*, nomen proprium filii Dadan, Gen. 25. v. 3. Vide Gram. Heb. t. 2. p. 430. c. 1. Etym. *populi nationes*; à לְאֹם *populus, natio*. Vel *ſine aquis*, aut *non aqua*; ex לֹא *ſine, non*, & מַיִם *aqua*.

לֵב, & ſequente Maqqáph לֶב־, Heb. & Chald. c. ſed ſæpius m. Lxx. Aq. Sym. Theod. καρδία, Vulg. & alii, *cor*. Lxx. Aq. Sym. & alius, διάνοια *cogitatio*. Lxx. item, νοῦς, φρήν, *mens*, ψυχή *anima*, ὁμόνοια *concordia*, φρόνησις *prudentia*, σάρξ *caro*, Pſal. 27. Heb. 28. v. 7. ne bis *cor* interpretarentur; στῆθος *pectus*, στόμα *os, oris*, Job. 29. v. 13. Prov. 23. v. 33. Et Verbal. συνίημι *intelligo*. Alii item, *animus, conſilium, voluntas, ſtudium, affectus*. Et quia eſt in medio corpore animalis, ſumitur etiam pro rei cujuſlibet medio. Vide Gram. Heb. t. 2. p. 161. c. 2. 162. c. 1. Cum præfix. הַלֵּב *cor*, וְלֵב, ſequente Maqqáph וְלֶב־, & in pauſa וָלֵב, *& cor*, בְּלֵב, ſequente Maqqáph בְּלֶב־, *in cor, in corde*, וּבְלֵב *& in cor*, כְּלֵב *ſecundum cor*, מִלֵּב *ex corde*. Cum præf. & affix. לִבּוֹ *cor ejus*, m. וְלִבּוֹ *& cor ejus*, m. בְּלִבּוֹ *in cor, in corde ejus*, m. מִלִּבּוֹ *ex corde ejus*, m. לִבָּהּ *cor ejus*, f. בְּלִבָּהּ *in corde ejus*, f. לִבְּךָ, in pauſa לִבֶּךָ, *cor tuum*, m. וְלִבְּךָ *& cor tuum*, m. בְּלִבְּךָ in pauſa, *in cor tuum*, m. וּכְלִבְּךָ *& ſecundum cor tuum*, m. מִלִּבְּךָ, & in pauſa מִלִּבֶּךָ, *ex corde tuo*, m. לִבֵּךְ *cor tuum*, f. בְּלִבֵּךְ *in corde tuo*, f. לִבִּי *cor meum*, c. וְלִבִּי *& cor meum*, c. בְּלִבִּי *in cor, in corde meo*, c. כְּלִבִּי *ſecundum cor meum*, c. מִלִּבִּי *ex corde meo*, c. לִבָּם *cor*

eorum, וְלִבָּם *& cor eorum*, בְּלִבָּם *in corde eorum*, מִלִּבָּם *ex corde eorum*, וּמִלִּבָּם *& ex corde eorum*, לִבָּן *cor earum*, מִלִּבְּהֶן *ex corde earum*, Ezech. 13. v. 17. cum aff. anomalo, pro מִלִּבָּן. Vide Gram. Heb. t. 1. p. 127. c. 1. לִבְּכֶם *cor veſtrum*, m. לִבֵּנוּ *cor noſtrum*, c. Plur. fem. לִבּוֹת *corda*. Cum præf. & aff. לִבּוֹתָם *corda eorum*, בְּלִבּוֹתָם, *in cordibus eorum*, vel *ſuis*. Alii hæc pluralia referunt ad לְבָה, de quo infra. R. לִבֵּב in Piel, *cor, animum fecit, addidit*.

לְבָאוֹת Maſſ. *Levaóth*, Vulg. *Lebaóth*, nom. proprium civitatis in Tribu Juda, Joſ. 15. v. 32. Etym. *Leana*; à לָבִיא *leo, immanis*; unde fem. לְבִיָּא *leana*. Vel *cordis ſignum*; ex לֵב *cor*, & אוֹת *ſignum*.

לבב QAL, unde NIPHAL perfect. נִלְבַּב, ex quo 3. p. ſ. m. FUT. יִלָּבֵב, Job. 11. v. 12. Sym. θρασύνεται *audacter agit*. Vulg. *in ſuperbiam erigitur*. Lxx. paraphraſtice νήχεται λόγοις *natat ſermonibus*. Alii, *cordatus efficietur, corde*, h. e. ſapientia, intelligentia *donabitur, cor accipiet*. Quidam, è contrario, *corde caret*, h. e. ſapientia deſtituitur, excors eſt, & onagri pullo ſimilis naſcitur; per antiphraſin, de qua vide Gram. Heb. tom. 2. p. 61.

PIEL לִבֵּב, unde 2. p. ſ. f. PRÆT. cum aff. & (·) pro (ׅ), לִבַּבְתִּנִי, Cant. 4. v. 9. Lxx. ἐκαρδίωσας ἡμᾶς *animaſti nos, animum & cor feciſti nobis*. Alii è contrario, *cor abſtuliſti nobis*. Pro לִבַּבְתִּנִי legebant לִבַּבְתִּינִי. Sym. & V^a^. edit. ἐθάρσυνάς με *audacem feciſti me*, c. Vulg. *vulneraſti cor meum*, c. Alii, *rapuiſti, traxiſti cor meum, copulaſti cor meum cum tuo, incordiaſti me*, ut loquitur Plautus.

FUT. 3. p. ſ. f. cum præf. & in forma perfecta, וּתְלַבֵּב, 2. Reg. 13. v. 6. Lxx. καὶ κολλυρίσαι *& placentet*, ſi fas ita loqui, Vulg. *& faciat placentas*. וַתְּלַבֵּב, ibid. v. 8. Lxx. καὶ ἐκολλύρισεν *& placentavit*. Vulg. *& liquefaciens* coxit placentas. Vide infra לְבִבָה, col. ſeq.

לֵבָב Heb. & לְבַב, Chald. m. Lxx. Aq. Sym. Theod. καρδία, Vulg. & alii, *cor*. Lxx. item, νοῦς *mens*, διάνοια *cogitatio*, ἐπιθυμία *concupiſcentia, deſiderium, affectus*, ψυχή

Digitized by Google

anima. Vide supra לֵב. Cum præf. הַלֵּבָב *cor, animus,* בְּלֵבָב *corde, in corde,* וּבְלֵבָב *& corde,* לְלֵבָב *ad cor.* Conſt. לְבַב *cor.* Cum præf. וּלְבַב *& cor,* בִּלְבַב *in cor,* כִּלְבַב *ſecundum cor.* Cum præf. & aff. לְבָבוֹ, & Chald. לִבְבֵהּ, *cor ejus,* m. וּלְבָבוֹ, & Chald. וְלִבְבֵהּ, *& cor ejus,* m. בִּלְבָבוֹ *in corde ejus,* m. וּבִלְבָבוֹ *& in corde ejus,* m. כִּלְבָבוֹ *ſecundum cor ejus,* m. לְבָבָהּ *cor ejus,* f. בִּלְבָבָהּ *in corde ejus,* f. לְבָבְךָ, in pauſa לְבָבֶךָ, & Chald. לִבְבָךְ, *cor tuum,* m. וּלְבָבְךָ *& cor tuum,* m. בִּלְבָבְךָ, & in pauſa בִּלְבָבֶךָ, *in corde tuo,* m. וּבִלְבָבְךָ *& in corde tuo,* m. כִּלְבָבְךָ, in pauſa, *ſecundum cor tuum,* m. מִלְּבָבְךָ, in pauſa, *ex corde tuo,* m. לְבָבֵךְ *cor tuum,* f. בִּלְבָבֵךְ *in corde tuo,* f. לְבָבִי *cor meum,* c. וּלְבָבִי *& cor meum,* c. בִּלְבָבִי *in corde meo,* c. לְבָבָם *cor eorum,* בִּלְבָבָם *in corde eorum,* c. לִלְבָבָם *ad cor eorum,* לְבַבְכֶם *cor veſtrum,* m. בִּלְבַבְכֶם *in corde veſtro,* m. לְבָבֵנוּ *cor noſtrum,* c. Plur. ex termin. fem. לְבָבוֹת *corda.* Ex termin. maſc. cum aff. & ſine (י) indice plur. numeri, לִבְבֵהֶן, Nah. 2. v. 8. pro לִבְבֵיהֶן, *corda earum.* R. לָבַב in Piel, *cor, animum fecit, addidit.*

לְבִבָה ſine (י) pro לְבִיבָה, f. unde pl. לְבִבוֹת, & cum præf. הַלְּבִבוֹת, Lxx. *κολλυρίδας collyridæ, placentæ.* Vulg. *ſorbitiunculæ.* Alii, *lagana, liba.* Erant placentæ, quæ, ſecundum R. D. Qimhhi conficiebantur ex humidis, puta adipe, melle, oleo, &c. ſicque dicebantur, vel quod figuram cordis haberent; vel quod reficerent, roborarent cor. Unde nonnulli *cordialia* interpretantur. R. לָבַב in Piel, *cor fecit, animum addidit.*

לְבַד *ſolus,* vide in בַּד, ſupra col. 186.

לִבָּה f. unde cum affix. לִבָּתֵךְ, Ezech. 16. v. 30. Complut. *ἡ καρδία σου,* Vulg. & alii, *cor tuum,* f. Lxx. Vatic. *ἡ θυγάτηρ σου filia tua.* Legebant לְבִתֵּךְ, cum ל ſervili ac prosthetico, & בַּת *filia.* Rad. לָבַב in Piel, *cor, animum fecit, addidit.*

לְבוֹנָה *thus,* vide infra in לְבֹנָה, col. 971.

לְבוֹנָה Maſſ. *Levonà,* Vulg. *Lebona,* nomen proprium urbis, aut oppidi, in Tribu Ephraim, ſecundum Adrichomium, ad ſeptentrionem Silo, Jud. 21. v. 19. Etym. *thus;* à לְבֹנָה idem. Vel *luna;* à לְבָנָה idem. Vel denique *later;* à לְבֵנָה idem.

לְבוּשׁ, & cum (ֻ) pro (וּ), לְבֻשׁ, Heb. & Chald. m. Lxx. Aq. *ἔνδυσις,* Lxx. Sym. *ἔνδυμα,* Lxx. item, *περιβόλαιον indumentum.* Lxx. *ἀμφίασις, ἱμάτιον, ἱματισμός,* Vulg. & alii, *veſtis, veſtimentum, ἐνθύμημα cogitatio,* Malach. 2. v. 16. (ubi forte mendum pro *ἔνδυμα indumentum*), *στολή ſtola.* Et Verbal. *ἐνδύω induo, ἐνδύομαι, περιβάλλομαι, induor, ἔχω habeo* veſtem, aut pro veſte. Cum præf. הַלְּבוּשׁ *veſtimentum,* בַּלְּבוּשׁ *cum veſtimento,* כַּלְּבוּשׁ *ſicut veſtimentum.* Cum præf. & affix. לְבֻשׁוֹ, לְבוּשׁוֹ, & Chald. לְבוּשֵׁהּ, *veſtimentum ejus,* m. בִּלְבֻשׁוֹ *in veſtimento ejus,* m. לְבוּשָׁהּ *veſtimentum ejus,* f. לִלְבוּשֶׁךָ, in pauſa, *ad veſtitum, ad veſtimentum tuum,* m. לְבוּשִׁי *veſtimentum meum,* c. לְבוּשָׁם *veſtimentum eorum,* לְבוּשְׁכֶן *veſtimentum veſtrum,* f. Plur. conſt. cum (ֻ) pro (וּ), לְבֻשֵׁי *veſtimenta.* Sic cum præf. & affix. בִּלְבֻשֵׁיהֶם *veſtimentis eorum,* וּלְבוּשֵׁיהוֹן Chald. *& veſtimenta eorum.* Rad. לָבַשׁ *induit.*

לבט QAL, unde NIPHAL נִלְבַּט, ex quo 3. p. ſ. m. Fut. יִלָּבֵט, Prov. 10. v. 8. Lxx. *ὑποσκελισθήσεται ſupplantabitur.* Aq. *δαρήσεται vapulabit, verberabitur.* Vulg. *cæditur.* Sym. *βασανισθήσεται torquebitur.* Theod. *φυρήσεται fœdabitur.* Ibid. v. 8. Lxx. *εἰρηνοποιεῖ pacificat.* Vulg. *verberabitur.* Et Oſe. 4. v. 14. Lxx. *συνεπλέκοντο conjungebatur.* Vulg. *vapulabit.* Alii ubique, *pervertetur, ruet, corruet, impinget, claudicabit, feſtinabit, conturbabitur,* &c.

לָבִיא m. Lxx. Sym. *λέων,* Vulg. & alii, *leo,* annoſus, inquiunt Rabbini, ſed decrepito, qui לַיִשׁ appellatur, junior. Aq. *λέαινα leæna;* animalium nomina ſæpius epicœna ſunt. Vide Gram. Heb. t. 1. p. 52. §. VI. Lxx. item ſexies *σκύμνος catulus;* quæ interpretatio pugnat cum Rabbinorum & Thalmudiſtarum ſententia. Cum præf. כְּלָבִיא & כַּלָּבִיא, *ſicut leo,* וְכַלָּבִיא *& ſicut leo,* לַלָּבִיא *leoni.* Plur. m. cum (ִ) pro (י), לְבָאִם *leones,* à ſing. inuſit. לָבֵא. Vel imitatur formam nominis חֳלִי, quod vide in Gram. Heb. tom. 1. p. 63. fin. Plur.

Digitized by Google

ex termin. fem. cum præf. & aff. וְלִבְאֹתָיו, Nah. 2. v. 13. Lxx. τοῖς λέουσιν αὐτοῦ *leonibus suis*, m. Vulg. *leænis suis*, m. Alii, *leunculis suis*, m. Rad. לָבָא inusit. Quidam referunt ad לֵב *cor*, *animus*; unde *leo*, quod animosus sit & corde, h. e. robore præditus.

לְבִיָּא f. Ezech. 19. v. 2. Lxx. σκύμνος *catulus*. Alius, λέαινα, Vulg. & alii, *leæna*. R. לָבָא inusit. Vide nomen præced. cujus nonnulli femininum anomalum esse volunt, pro לְבִיאָה; nempe mutato א in (י), & posito א in fine pro ה.

לֻבִים Mass. *Lubbím*, Vulg. *Libya*, nomen proprium regionis Africæ inter Ægyptum inferiorem ad ortum, & Cyrenaicam regionem ad occasum, Dan. 11. v. 43. Etym. *corda*; à לֵב, plur. inusit. לִבִּים *corda*. Vel *cor maris*; à לֵב *cor*, & יָם *mare*.

לבן QAL, unde Infin. cum præf. לִלְבֹּן, Exod. 5. vv. 7. 14. Vulg. & alii, *ad conficiendos lateres*. Ad verbum, *ad laterificandum*. Lxx. substantive, εἰς τὴν πλινθουργίαν vel πλινθείαν, *ad laterum confectionem*.

Fut. 1. p. pl. c. cum ה paragog. נִלְבְּנָה, Gen. 11. v. 3. Lxx. πλινθεύσωμεν *laterificemus*, h. e. ut interpretantur Vulg. & alii, *faciamus* (lateres).

HIPHIL הִלְבִּין, Lxx. λευκαίνω, Vulg. & alii, *albesco*, *albus fio*, *dealbor*, intransitive, vide Gram. Heb. tom. 1. p. 133. c. 1. Et transitive, ἐκλευκαίνω *dealbo*, *album reddo*.

Praet. 3. p. pl. c. הִלְבִּינוּ *albuerunt*, *albi facti sunt*.

Infin. cum præf. & (-) in fine pro hhiriq, וְלַלְבֵּן, contracte pro וּלְהַלְבִּין, Dan. 11. v. 35. Theod. καὶ τοῦ ἐκλευκᾶναι, *& ad dealbandum*. Vulg. & passive, *& ut dealbentur*. Pro contractione & (-) loco hhiriq, vide Gram. Heb. tom. 1. p. 185. c. 1. init.

Fut. 1. p. f. c. אַלְבִּין *albescam*. 3. p. pl. m. יַלְבִּינוּ *albescent*.

HITHPAEL הִתְלַבֵּן, unde 3. p. pl. m. cum præf. וְיִתְלַבְּנוּ, Dan. 12. v. 10. Theod. καὶ ἐκλευκανθῶσι *& dealbentur*. Vulg. *& dealbabuntur*.

לָבָן m. Lxx. Aq. λευκός, Vulg. & alii, *albus*. Lxx. item, ἐκλευκαθίζων *albescens*, *albicans*. Et Verbal. λευκαίνω *dealbo*. Alii item substantive, *albedo*, *albor*. Cum præf. הַלָּבָן *album*, *albedo*, לַלָּבָן *in album*. Const. & cum præf. וּלְבֶן־ *& albus*, Gen. 49. v. 12. ubi est (·) pro (-), quia hæ duæ motiones facile invicem permutantur. Femin. לְבָנָה *alba*. Plur. m. לְבָנִים *albi*, *alba*. Cum præf. הַלְּבָנִים & וּלְבָנִים, *& albi*. Plur. f. לְבָנוֹת *alba*. R. לָבַן *albuit*, *albus factus est*.

לָבָן Mass. *Laván*, Vulg. *Labán*, nom. proprium 1°. fratris Rebeccæ filiæ Bathuelis filii Nachor ex Melcha, Gen. 24. v. 29. 2°. loci vel civitatis in deserto trans Jordanem, Deut. 1. v. 1. Etym. *albus*, *candidus*. Vide vocem præced.

לְבָנָה f. Lxx. Sym. σελήνη, Vulg. & alii, *luna*. Aq. λευκή *alba*. Hinc cum præfix. הַלְּבָנָה *luna*, כַּלְּבָנָה *sicut luna*. R. לָבַן *albuit*; unde luna ob ejus albedinem.

לְבָנָה Mass. *Levaná*, Vulg. *Lebaná*, nomen proprium viri Nathinæi, cujus posteri è captivitate Babylonica reversi sunt, Esd. 2. v. 45. Etym. *luna*, vide vocem præced.

לְבֵנָה f. Lxx. πλίνθος, Vulg. & alii, *later*. Sym. Ezech. 4. v. 1. πλίνθιον *laterculus*, *abacus*, *in cujus pulvere solent geometræ γραμμὰς*, *id est*, *lineas radiosque describere*, inquit S. Hieron. comment. in h. l. tom. 3. nov. edit. c. 719. Lxx. item, πλινθεία, πλινθουργία, *laterum confectio*. Cum præf. הַלְּבֵנָה *later*. Plur. ex terminatione masc. aut à sing. inusit. לָבֵן, לְבֵנִים, & cum præfix. הַלְּבֵנִים, *lateres*, וּלְבֵנִים *& lateres*, וּבַלְּבֵנִים *& in lateribus*. Cum præf. & aff. regiminis מִלִּבְנֵיכֶם *de lateribus vestris*, m. R. לָבַן *albuit*, unde *later*, quod dum coquitur albescat. Vel quod in Oriente ex terra alba conficeretur.

לִבְנָה f. unde const. לִבְנַת, Exod. 24. v. 10. ubi pericope כְּמַעֲשֵׂה לִבְנַת הַסַּפִּיר à Lxx. redditur ὡσεὶ ἔργον πλίνθου σαπφείρου, *quasi opus lateris* (Vulg. *lapidis*) *sapphirini*. Alii, *quasi opus pavimenti sapphirini*. R. לָבַן *albuit*. Vide vocem præced.

לִבְנָה Mass. *Livná*, Vulg. *Labaná*, *Lebna*, & *Lobna*, nomen proprium 1°. civitatis Sacerdotalis & confugii in Tribu Juda, Jos. 15. v. 42. c. 21. v. 13. &c. 2°. loci in

Digitized by Google

deserto, ubi fuit septima & decima Israëlitarum mansio, Num. 33. v. 20. Etym. *luna, albedo, thus*, aut *later*; à לְבָנָה *luna, albedo*, לְבֹנָה *thus*, aut לְבֵנָה *later*.

לְבֹנָה & לְבוֹנָה, f. Lxx. λίβανος, λιβανωτὸς, Vulg. & alii, *thus*. Cum præf. הַלְּבֹנָה *thus*, בַּלְּבוֹנָה, הַלְּבוֹנָה, הַלְּבֹנָה, & וּלְבֹנָה, *& thus*, בִּלְבֹנָה *cum thure*. Cum affix. לְבֹנָתָהּ *thus ejus*, f. R. לָבַן *albuit*, unde *thus* ab ejus albedine, nam præstantissimum album est & pellucidum. Vide Theoph. hist. plant. l. 9. cap. 4.

לִבְנֶה m. Lxx. Gen. 30. v. 37. στυρακίνη *styracinus*, sive ex styrace, quæ est arbor malo Cydonio similis. Vide Dioscor. l. 1. c. 80. Theoph. lib. 8. c. 7. Plin. lib. 12. c. 17. 25. Et Ose. 4. v. 13. Lxx. Aq. λευκὴ *alba*; legebant לְבָנָה. Sym. Theod. ibid. πεύκη *pinus*. Vulg. & alii utrobique, *populus alba*. R. לָבַן *albuit*.

לְבָנוֹן m. Lxx. λίβανος, Vulg. & alii, *Libanus*, ἀντιλίβανος *Antilibanus*. Mons duplex ad septentrionem Palæsthinæ situs, quorum alter occidentalior & juxta mare Phœnicium extensus, *Libanus* appellatur. Alter vero è regione præcedentis ad Orientem positus, dicitur *Antilibanus*. Vallis inter utrumque hunc montem interjecta est *Cœlesyria* proprie dicta, sive *Syria cava*. Vide doctiss. Relandi Palæsthinam sacr. l. 1. cap. 48. pag. 311. & seqq. Cum præf. הַלְּבָנוֹן *Libanus*, וּלְבָנוֹן & וְהַלְּבָנוֹן, *& Libanus*, בַּלְּבָנוֹן *in Libano*, וּבַלְּבָנוֹן *& in Libano*, כַּלְּבָנוֹן *sicut Libanus*, מִלְּבָנוֹן *à Libano*. Cum ה locali, לְבָנוֹנָה, 1. Reg. 5. v. 14. al. 28. *in Libanum*. Rad. לָבַן *albuit*, unde *Libanus*, quod nive sit tectus. Vide Jerem. 8. v. 14. Tacit. lib. 5. v. 6. Alii eum sic dictum volunt à לְבֹנָה *thure*, quod thus in eo reperiatur. Confer Hieron. in cap. 14. Ose. vv. 6. 7. tom. 3. nov. edit. col. 1334.

לִבְנִי Mass. *Livni*, Vulg. *Lebni & Lobni*, nomen proprium filii Gerson, Exod. 6. v. 17. Num. 3. v. 18. cap. 26. v. 58. 1. Paral. 6. v. 17. Etym. *luna, albedo, thus*, vel *later*, vide supra לְבָנָה. Vel *filio meo*; ex ל dandi casus articulo, בֵּן *filius*, & aff. 1. p. f. c.

לִבְנָת vel in pausa לִבְנָת, Mass. *Livnáth*, Vulg. *Labanáth*, nomen proprium civitatis Tribus Aser, quæ est etiam ejus terminus, Jos. 19. v. 26. Etym. *luna, albedo, thus*, aut *later*. Vide supra לְבָנָה.

לָבַשׁ & לָבֵשׁ, Heb. & Chald. QAL. Lxx. ἀμφιέννυμι, ἀμφιέννυμαι, ἐνδύω, ἐνδιδύσκω, ἐνδύομαι (sic etiam Theod.) περιβάλλομαι, Vulg. & alii, *induo, induo me, induor, vestior, operior*, ἐξίσταμαι *obstupesco*, Ezech. 26. v. 16. σκεπάζομαι *vendico*, Job. 27. v. 17. φύρομαι *misceor*, ibid. cap. 7. v. 5.

Praet. 3. p. s. m. לָבַשׁ & לָבֵשׁ, *induit, indutus est*. Cum præf. וְלָבַשׁ *& induit*. Cum præf. & aff. וּלְבֵשָׁם *& induet ea* (vestimenta). 3. p. s. f. לָבְשָׁה *induit, occupavit*. 2. p. s. m. in pausa; quare ב afficitur (־) pro (־), לָבָשְׁתָּ *induisti*. 1. p. s. c. לָבַשְׁתִּי *indui*. 3. p. pl. c. לָבְשׁוּ *induti sunt*. Cum præf. וְלָבְשׁוּ *& induentur*.

Ben. pl. m. cum præf. הַמַּלְבִּשִׁים *induentes, qui induuntur*.

Paoul s. m. לָבוּשׁ, cum (ֻ) pro (וּ), לָבֻשׁ, & cum præf. הַלָּבֻשׁ, *indutus*. Const. לְבוּשׁ, & cum (ֻ) pro (וּ), לְבֻשׁ, *indutus*. Plur. m. const. cum (ֻ) pro (וּ), לְבֻשֵׁי, Ezech. 23. vv. 6. 12. Lxx. v. 6. ἐνδεδυκότες, Sym. ἠμφιεσμένοι, Theod. ἐνδεδυμένοι, Vulg. & alii, *induti, vestiti*. Sunt qui hoc plurale const. referant ad לְבוּשׁ, quod vide supra col. 968.

Infin. לְבשׁ & לְבוֹשׁ, *induere*. Cum præf. לִלְבּשׁ *ad induendum*.

Imper. 2. p. s. f. לִבְשִׁי *indue*. Cum præf. וְלִבְשִׁי *& indue*. 2. p. pl. m. לִבְשׁוּ *induite*.

Fut. 3. p. s. m. יִלְבַּשׁ & in pausa יִלְבָּשׁ, *induet, induetur*. Cum præf. וַיִּלְבַּשׁ *& induit*. Cum præf. & aff. וַיִּלְבָּשֵׁנִי *& induit, & induebat me*, c. יִלְבָּשֵׁם *induet ea* (vestimenta), Exod. 29. v. 30. ubi est (־) pro (־) sub ב, vide Gram. Heb. t. 1. p. 360. c. 1. 3. p. s. f. cum præf. וַתִּלְבַּשׁ *& induit*. 2. p. s. m. תִּלְבַּשׁ & in pausa תִּלְבָּשׁ *indues, indueris*. 2. p. s. f. תִּלְבָּשִׁי *indues*, in pausa; quare (־) mutatur in (־) sub ב. 1. p. s. c. cum aff. אֶלְבָּשֶׁנָּה *induam eam*. 3. p. pl. m. יִלְבְּשׁוּ & in pausa יִלְבָּשׁוּ, *induent*. Cum

Digitized by

præf. וַתִּלְבַּשׁ *& induerunt.* 3. p. pl. f. תִּלְבַּשְׁנָה *induebantur.* 2. p. pl. m. in pausa ; quare (-) primariæ vocis revocatum mutatur in (·), תִּלְבָּשׁוּ *induetis*, *operiebamini.*

PUAL לֻבַּשׁ, unde PAOUL plur. m. מְלֻבָּשִׁים, Lxx. ἐνδεδυμένοι, ἐστολισμένοι, Vulg. & alii, *induti*, *vestiti*, ἔνοπλοι *armati.*

HIPHIL הִלְבִּישׁ, Lxx. Theod. ἐνδύω, ἀμφιέννυμι, Vulg. & alii, *induo*, *stolizo vestio*, ζωννύω *cingo*, περιτίθημι *circumpono*. Ald. Complut. & mſ. Alex. item, Jud. 6. v. 34. ἐνδυναμόω *robore*, *corrobore*.

PRAET. 3. p. ſ. m. cum aff. הִלְבִּישַׁנִי *induit me*, c. 3. p. ſ. f. הִלְבִּישָׁה *induit*. 2. p. ſ. m. cum præf. וְהִלְבַּשְׁתָּ *& indues*. Cum præf. & aff. וְהִלְבַּשְׁתָּם *& indues eos*. 1. p. ſ. c. cum præf. & affix. וְהִלְבַּשְׁתִּיו *& indui eum*. 3. p. pl. c. הִלְבִּישׁוּ *induerunt*. Cum præf. וְהִלְבִּישׁוּ, cum (·) pro (י.), & Chald. וְהַלְבִּישׁוּ, cum ה pro א, *& induent*, *& induerunt*.

BEN. ſ. m. cum præf. & aff. הַמַּלְבִּשְׁכֶם, cum (·) pro (י.), *induens vos*, m.

INFIN. cum præf. וְהַלְבֵּשׁ *& induere*, לְהַלְבִּישׁ *ad induendum*, *ad vestiendum*.

FUT. 3. p. ſ. m. cum præf. וַיַּלְבֵּשׁ *& induit*. Cum præf. & aff. וַיַּלְבִּשֵׁם & cum (·) pro (י.), וַיַּלְבִּשֵׁם, *& induit eos*. 3. p. ſ. f. תַּלְבִּישׁ *induet*. Cum præf. & (·) pro (י.), וַיַּלְבֵּשׁ *& induit*, *& vestitit*. 2. p. ſ. m. cum præf. הֲתַלְבִּישׁ *an vesties?* Cum aff. תַּלְבִּישֵׁנִי *vesties me*, c. 2. p. ſ. f. תַּלְבִּישִׁי *vesties te*, *indueris*. 1. p. ſ. c. אַלְבִּישׁ *vestiam*. Cum præf. aff. & (·) pro (י.), וְאַלְבִּשֵׁךְ *& vestiam te*, m. 3. p. pl. m. cum præf. aff. (·) pro (י.) & (·) pro (י), וַיַּלְבִּשֻׁהוּ *& induerunt eum*, וַיַּלְבִּשׁוּם, cum (·) pro (י.), *& induerunt eos.*

לְבֻשׁ *vestimentum*, vide in לְבוּשׁ, supra col. 968.

לַבַּת, unde בְּלַבַּת, vide infra in לֶהָבָה.

לַג vide infra in לֹג.

לֹד Maſſ. & Vulg. *Lód* aut *Lôdh*, nom. proprium civitatis in Tribu Benjamin, 1. Paral. 8. v. 12. Eſd. 2. v. 33. Nehem. 11. v. 35. Ea in N. T. dicitur Λύδδα *Lydda*. Vide Act. 9. vv. 32. 35. 38. Etym. *nativitas* vel *generatio* ; ab יָלַד *genuit.*

לֵדָה f. Lxx. Jerem. 13. v. 21. τικτούσης, Vulg. *pariens*. Alii, *partus*. Cum præf. לָלֵדָה, 4. Reg. 19. v. 3. Lxx. τῇ τικτούσῃ *ad pariendum*. Vulg. *pariens*. Alii, *ad partum*. Et Iſai. 37. v. 3. Lxx. τῇ τικτούσῃ *parienti*. Vulg. *pariendi*. Alii, *ad partum*, ut ſupra. מִלֵּדָה, Oſe. 9. v. 11. Lxx. ἐκ τόκων, Aq. Sym. Theod. V*a*. edit. ἀπὸ τοκετοῦ, Vulg. & alii, *à partu*. R. יָלַד *peperit*.

לַהַב m. Lxx. & alius, φλόξ, Vulg. & alii, *flamma*. Et participial. στίλβων *ſplendens*, mucro nimirum, ſeu acies ; nam hoc nomen ſæpe ponitur pro lamina gladii aut lanceæ ſplendente inſtar flammæ. Hinc alius, Jud. 3. v. 22. αἰχμή *cuſpis*, *acies*, *mucro*. Cum præf. הַלַּהַב *flamma*, וְלַהַב *& flamma*, בְּלַהַב *in flamma*. Plur. abſol. לְהָבִים *flammæ*. Conſt. & cum præfix. בְּלַהֲבֵי *in flammis*. R. לָהַב inuſit.

לֶהָבָה f. cum (·) ſub ל pro (-) ob (·) aliud ſequens ſub ה ; nam hoc nomen eſt formæ נְבָשָׁה, vide Gram. Heb. tom. 1. p. 391. c. 1. Lxx. Theod. φλόξ, Vulg. & alii, *flamma*. Lxx. item, πῦρ *ignis*, καιόμενον, καταφλέγον (πῦρ), *ardens*, *comburens* (ignis). Cum præf. הַלֶּהָבָה *& flamma*, לְלֶהָבָה *flamma*, וּבְלֶהָבָה *& in flamma*, *& flamma*, וּכְלֶהָבָה *& ſicut flamma*. Plur. לְהָבוֹת, & conſt. לַהֲבוֹת, quaſi à ſing. inuſit. לַהֲבָה, aut לַהֶבֶת, de quo mox infra, *flammæ*. R. לָהַב inuſit.

לַהֶבֶת f. unde conſt. לַבַּת, ex quo contracte & cum præf. בְּלַבַּת, Exod. 3. v. 2. Lxx. Vatic. ἐν πυρί *in igne*. Complut. Ald. mſ. Alex. & Oxon. ἐν φλογί, Vulg. & alii, *in flamma*. R. לָהַב inuſit.

לְהָבִים Maſſ. *Lehavîm*, Vulg. *Laabîm*, nomen proprium filii Meſraim, Gen. 10. v. 13. Etym. *flammæ* aut *gladii* ; à לַהַב, & in plur. לְהָבִים, idem.

לֶהָבָה f. Lxx. Ezech. 20. v. 47. φλόξ, Vulg. & alii, *flamma*. Cum præf. וְלֶהָבָה, 1. Reg. 17. v. 7. Aq. Theod. καὶ φλόξ *& flamma*, h. e. lamina corruſcans ; unde Sym. καὶ αἰχμή *& cuſpis*. Vulg. *& ferrum*. Lxx. καὶ λόγχη *& lancea*. Vide ſupra לַהַב. R. לָהַב inuſit.

לַהַג m. unde cum præf. וְלַהַג, Eccle. 12. v. 12. Lxx. μελέτη, Vulg. *& meditatio* ; refere-

Digitized by Google

bant ad הָגָה *meditatus est.* Alii, *& doctrina, & studium, & lectio.* Rad. לָהַג inusit.

לַהַד, unde in pausa לָחַד; Mass. *Lábadh*, Vulg. *Láad*, nomen propr. filii Jahath filii Sobal filii Raia filii Juda, 1. Paral. 4. v. 2. *laudans, ad laudandum*, vel *confitendum*; à ל *ad*, & הֹדָה aut יָדָה, in Hiph. *confessus est, laudavit.*

להה QAL, unde 3. p. s. f. Fut. per apocopen, & cum Mappiq in ה, quo proferatur, vide Gram. Heb. t. 1. p. 289. c. 2. וַתֵּלַהּ, Gen. 47. v. 13. Lxx. ἐξέλιπε γὰρ *defecerat enim.* Vulg. sensum, non Verbum expressit. Alii, *& furebat, & insaniebat.* Alii, *& defessa, & defatigata erat* terra Ægypti, h. e. populus Ægypti; hîc enim ponitur continens pro contento. Illi interpretes Verbum hoc conferunt cum לָאָה, quod vide supra col. 963.

HITHPAEL geminata prima radicali, & cum Mappiq in ultimo ה, ut proferatur, הִתְלַהְלֵהּ, unde Ben. s. m. cum præf. כְּמִתְלַהְלֵהַּ, Prov. 26. v. 18. Lxx. Vatic. in plur. ὥσπερ οἱ ἰώμενοι *sicut curati*, seu *qui curantur.* Aq. κακοηθιζόμενοι *malis moribus imbuti, maligni.* Sym. Ald. & Complut. ὥσπερ οἱ πειρώμενοι *sicut conantes* vel *tentati.* Vulg. *sicut noxius.* Alii, *quasi furens, quasi insaniens, quasi defatigatus.* Alii, *quasi qui celer est & velox, quasi qui abscondit se.*

להט QAL, unde Ben. s. m. לֹהֵט, Psal. 103. Heb. 104. v. 4. Lxx. φλέγον (πῦρ), Vulg. Lat. & S. Hieron. *urens*, alii, *ardens, comburens* (ignis). Aq. λάβρον *vorax.* Sym. φλόξ *flamma.* Plur. m. לֹהֲטִים, Psal. 56. Heb. 57. v. 5. Lxx. singul. τεταραγμένος, Vulg. Lat. *conturbatus.* Aq. λάβροι *voraces* (leænæ). Sym. φλέγοντες *urentes.* Theod. ἀναλίσκοντες *consumentes*, S. Hieron. *ferocientes* (leones). Alii, *ardentes, flammantes.*

PIEL לִהֵט, sine daghésch excidentis compensatione, ut fit in tota hac conjugatione, pro לִהֵּט, Lxx. ἀνάπτω *accendo, incendo*, κατακαίω, φλέγω, καταφλέγω, *comburo*, φλογίζω, Sym. συμφλογίζω, *inflammo.* Sic etiam Vulg. & alii.

Praet. 3. p. s. m. cum præf. וְלִהַט *& inflammabit.* 3. p. s. f. לִהֲטָה *inflammavit.*

Fut. 3. p. s. f. תְּלַהֵט *incendet, comburet.* Cum præf. וּתְלַהֵט *& inflammabit*, וַתְּלַהֵט *& inflammavit.* Cum præf. & aff. וַתְּלַהֲטֵהוּ *& inflammavit eum.*

לַהַט m. Gen. 3. v. 24. Lxx. φλογίνη (ῥομφαία), Vulg. *flammeus* (gladius). Alii substantive, *flamma*, h. e. lamina flammans, fulgens, rutilans, &c. R. לָהַט *arsit, inflammatus est.*

לְהָטִים m. pl. unde cum præf. & aff. regiminis בְּלַהֲטֵיהֶם, Exod. 7. v. 11. Lxx. Theod. ταῖς φαρμακείαις αὐτῶν *veneficiis suis.* Aq. ἐν ταῖς ἠρεμαίοις αὐτῶν *in incantationibus suis.* (Sic etiam alii). Sym. διὰ τῶν ἀποκρύφων αὐτῶν *per secreta sua.* Vulg. *per incantationes ..... & arcana quædam.* Is & Aquilæ & Symmachi interpretationes expressit. R. לָהַט, aut potius לוּט, *abscondit, involvit*; unde *incantationes, præstigia*, quod involutis, h. e. occultis & secretis verbis fiant. Porro in בְּלַהֲטֵיהֶם, ה videtur antiqua vocalis *a*; nam ea vox eadem est ac בְּלָטֵיהֶם, ibid. v. 22. quam vide infra in לוּט.

להם QAL, unde HITHPAEL הִתְלַהֵּם, aut compensato daghésch ejecto, הִתְלַהֵם, ex quo Ben. plur. m. cum præf. & sine daghésch ejecti compensatione, כְּמִתְלַהֲמִים, Prov. 18. v. 8. & cap. 26. v. 22. Lxx. c. 26. v. 22. μαλακοί *molles.* Aq. ibid. γοητικοί *incantatorii.* Theod. ibid. ἐξαπλούμενοι *simplices* (sermones). Sym. ἐν παρέργῳ *cum negligentia, negligenter.* Vulg. *quasi simplicia* (verba). Alii utrobique, *sicut blandientes* (sermones). Alii è contrario, *quasi tundentes, quasi contundentes*, ab הָלַם, trajectis literis.

לָהֵן Chald. Theod. διὰ τοῦτο, vel διατοῦτο, *itaque, quamobrem, quapropter*, ἀλλὰ, δὲ, *sed*, ἀλλ' ἤ *nisi*, ἐὰν δὲ *si autem*, ἐὰν οὖν *si igitur*, &c. Sic etiam alii. R. לְהֵן inusit. Aliis est ipsa radix.

לַהֲקָה f. unde const. לַהֲקַת, 1. Reg. 19. v. 20. Lxx. ἐκκλησία *congregatio*, Aq. ὅμιλος, Sym. συστροφή, Theod. σύστημα, *turba, cœtus, agmen.* Vulg. *cuneus.* Rad. לָהַק inusit. aut potius

Digitized by

potius קָהַל *congregavit* ; unde לְהֲקַת , trajectis literis, pro קְהִלָּה *cœtus*, *congregatio*.

לוֹ pro לֹא *non*, vide in לֹא, supra col. 963.

לוּ Lxx. Aq. Sym. Theod. ὄφελον, Sym. item, εἴθε, Vulg. & alii, *si*, *utinam*. Lxx. item, εἰ *si*. Alii item, *quæso*, *ne forte*, *fortassis*. Cum præf. וְלוּ *& utinam*.

לוֹא *non*, vide in לֹא, supra col. 963.

לוּא, & cum (ׄ) pro (וּ), לֻא, Lxx. ἐάν, Vulg. & alii, *si*, *utinam*. Idem enim est ac לוּ, cui accessit א paragogicum. Cum præf. וְלֻא *& utinam*, *ô utinam ! si*, *etiamsi*.

לוּבִים Mass. *Louvím*, Vulg. *Libyes*, nomen propr. populi Africæ, sic dicti à לְהָבִים filio Misraim, 2. Paral. 12. v. 3. cap. 16. v. 8. Nah. 3. v. 9. Etym. *cor maris* ; à לֵב *cor*, & יָם *mare*. Vel *corda* simpliciter ; à לְבַב *cor*.

לוֹג & לֹג, m. Lxx. κοτύλη *cotyla*. Vulg. & alii, *sextarius*. Mensura liquidorum, quæ erat quarta & vigesima pars τῷ Sea, sive sati, & sex ova continebat. Vide Gram. Heb. t. 2. p. 526. c. 1. Alius, Levit. 14. v. 12. λόγγη *longe*. Vocem Hebraicam retinuit. Cum præf. וְלֹג *& sextarius*, מִלֹּג *de sextario*.

לוּד Mass. *Loúdh*, Vulg. *Lúd*, nomen propr. filii Sem, Gen. 10. v. 22. Ab eo dicti sunt Lydii & Lydia Asiæ minoris provincia. Vide Jerem. 46. v. 9. Ezech. 27. v. 10. cap. 30. v. 5. Alii populos, de quibus in locis citatis fit mentio, collocant in Africa, Lybiam inter & Africam proprie dictam. Secundum hanc opinionem hi Lydii originem ducunt à *Ludim*, de quo mox infra. Etym. *nativitas*, vel *generatio* ; ab יָלַד *genuit*, in Niph. & Pual, *natus est*.

לוֹדְבָר Mass. *Lódavár*, Vulg. *Lódabár*, nom. propr. loci vel oppidi trans Jordanem in Tribu Gad, 2. Reg. 9. v. 4. &c. Etym. *ipsi verbum*, aut *pestis* vel *mors* ; ex לוֹ *ipsi*, & דָּבָר *verbum*, aut דֶּבֶר *pestis*, *mors*. Vel *generatio*, *electa*, aut *filii* ; ex יָלַד *genuit*, & בָּרָה vel בָּרַר *elegit*, aut בַּר Chald. *filius*.

לוּדִים Mass. *Loudhím*, Vulg. *Ludím*, nomen proprium filii Mesraim, Gen. 10. v. 13. Etym. *nativitas*, vel *generatio*, vide supra לוּד.

לוה QAL. Lxx. Sym. Theod. δανείζω, δανείζομαι, *fœnero*, *fœneror*, *fœnore accipio*. Lxx. item in alia significatione, συμπορεύομαι *simul proficiscor*, *comitor*. Alii item, *mutuor*, *mutuo accipio*.

Praet. 1. p. pl. c. לָוִינוּ *mutuamur*, *mutuo accipimus*.

Ben. f. m. לֹוֶה *mutuo accipiens*. Cum præf. כַּלֹּוֶה *sicut mutuo accipiens*.

Fut. 3. p. f. m. cum aff. יִלְוֶנּוּ, Eccle. 8. v. 15. contracte pro יִלְוֶה עָלָיו, *adhæsit ei*, *comitabitur eum*. 2. p. f. m. תִלְוֶה, Deut. 28. v. 12. Lxx. δανιῇ *fœneraberis*. Vulg. *fœnus accipies*. Alii, *mutuo accipies*.

NIPHAL נִלְוָה, Lxx. παράκειμαι *adjaceo*, προστίθεμαι *adjicior*, *appono*r, εἰμὶ πρὸς τινα *sum apud*, vel *ad aliquem*, συμπαραγίγνομαι *simul advenio*, καταφεύγω *confugio*. Gen. 29. v. 34. συνάπτομαι *conjungor*, Vulg. ibid. *copulor*. Construitur cum עִם, עַל & אֶל־. Alii item, *adjungor*, *adjungo me*, *adhæreo*.

Praet. 3. p. f. m. נִלְוָה *adjunxit me*. Cum præf. הַנִּלְוָה *qui adjungit se*, וְנִלְוָה *& adjunget se*. 3. p. pl. c. וְנִלְווּ *& adjungent se*.

Ben. pl. m. cum præf. הַנִּלְוִים *adjuncti*.

Fut. 3. p. f. m. יִלָּוֶה *adjungetur*, *adhærebit*, *copulabitur*. 3. p. pl. m. cum præf. וְיִלָּווּ *& adjungent se*, *& adhærebunt*.

HIPHIL הִלְוָה, Lxx. Aq. δανείζω, Lxx. item, ἐκδανείζω, Vulg. & alii, *fœnero*. Lxx. Sym. κιχράω, Vulg. & alii, *commodo*. Alii item, *mutuo*, *mutuum do*.

Praet. 2. p. f. m. cum præf. וְהִלְוִיתָ *& mutuabis*, *& mutuo dabis*.

Ben. f. m. מַלְוֶה & const. מַלְוֵה, *mutuans*. Vide Gram. Heb. t. 1. p. 300. col. 1. Cum præf. וּמַלְוֶה *& mutuans*, כַּמַּלְוֶה *sicut mutuans*.

Fut. 3. p. f. m. cum affix. יַלְוְךָ *mutuabit*, *fœnerabit tibi*, m. 2. p. f. m. תַלְוֶה *mutuabis*, *mutuo dederis*. Cum aff. תַלְוֶנּוּ *mutuabis*, *fœnerabis ei*, m.

לוז QAL, unde 3. p. pl. m. Fut. cum (ׄ) pro (וּ), יָלֻזוּ, Prov. 3. v. 21. Vulg. *effluant*. Alii, *decedant*, *recedant*. Lxx. mutata persona & numero, παραῤῥυῇς *effluas*.

NIPHAL נָלוֹז, unde Ben. f. m. נָלוֹז, Lxx. παράνομος *iniquus*, σκολιάζων *tortuose incedens*. Et Verbal. ἐγόγγυσας *murmurasti*.

Vulg. *illusor, qui infami graditur via.* Et subst. *tumultus.* Alii, *perversus, defector, à via recta declinans.* Cum præf. וְנָלוֹז, & conft. וּנְלוֹז, & *perversus.* Plur. m. cum præf. וּנְלוֹזִים, Prov. 2. v. 14. Lxx. καὶ καμπύλαι & *flexuosæ* (rotæ). Vulg. & *infames.* Aq. Verbal. καὶ θρυλλῶν & *susurrant.* Theod. καὶ μυκτηρίζων & *susurrant.* Alii, & *perversi sunt* in orbitis, in gressibus suis.

HIPHIL הֵלִיז, unde 3. p. pl. m. Fut. cum (-) & dagh. sub charact. loco (-) per legem æquivalentiæ, aut ex forma defect. Pe י, vide Gram. Heb. t. 1. p. 260. c. 2. יַלִּיזוּ, Prov. 4. v. 21. Lxx. ἐκλίπωσί σε *derelinquant te.* Sym. ἀπορρυήτωσαν *diffluant, effluant.* Theod. χλευαζέτωσαν *ludificentur, irrideantur.* Vulg. & alii, *recedant.*

לוּז m. unde cum præf. וְלוּז, Gen. 30. v. 37. Lxx. καὶ καρυΐνην & *nucea* (virga). Sym. καὶ ἀμυγδαλίνην & *amygdalina.* Vulg. plur. & *amygdalinas* (virgas). Alii, & *corylus*, id est, & *avellana*, quæ sic dicitur, quod facile decorticetur, seu quod ejus cortex facile recedat. R. לוּז *recessit.*

לוּז, & cum ה locali

לוּזָה Mass. & Vulg. *Loûz*, vel *Lûz*, *Lûza*, nomen propr. civitatis 1°. in Tribu Benjamin, Jos. 16. v. 2. c. 18. v. 13. quæ à Jacobo cognominata est Bethel, Gen. 28. v. 19. c. 35. v. 6. 2°. in terra Hettim, quæ, secundum nonnullos, est insula cyprus, Jud. 1. v. 26. Etym. *corylus*, aut *discessio*, *recessio*; à לוּז *corylus*, aut לוּז *recedere, discedere.*

לוּחַ m. Lxx. Aq. Sym. Theod. & alius, πλάξ, Sym. item, πτύξ, Lxx. & idem Sym. item, σανίς, Vulg. & alii, *tabula.* Lxx. item, πυξίον *tabella scriptoria*, ἀρχὴ *principium*, 3. Reg. 7. v. 36. Et adjective, σανιδωτὸς *tabulatus.* Plur. ex termin. fem. לוּחוֹת, cum (-) pro (ו), לֻחֹת, & לֻחֹת, *tabulæ.* Sic cum præf. הַלֻּחֹת & הַלֻּחֹת *tabulæ*, וְהַלֻּחֹת & *tabulæ.* Duale formatum ex plurali, vide Gram. Heb. tom. 1. p. 66. c. 1. fin. & cum (-) sub ת pro (-) ob pausam, לֻחֹתַיִם, Ezech. 27. v. 5. *duæ tabulæ, tabulata gemina*, vel *duo latera* navis, quacum eo loci confertur Tyrus. R. לָוַח inusit.

לוּחִית Mass. *Louhhîth*, Vulg. *Luith*, nom. propr. civitatis in Tribu Ruben, Isai. 15. v. 5. Jerem. 48. v. 5. Etym. *tabula, tabulæ, tabulatum*; à לוּחַ idem. Vel *viror, viriditas*; à לַח idem.

לוֹט m. unde cum præf. הַלּוֹט, Isai. 25. v. 7. *Et præcipitabit* (Dominus) *in monte isto faciem* הַלּוֹט הַלּוֹט, Aq. Theod. τῆς σκοτίας ..... *tenebrarum* ..... Sym. τοῦ ἐξουσιάζοντος *dominatoris, dominantis.* Vulg. *vinculi colligati.* Lxx. hîc alienum in sensum transtulerunt. Alii, *operimenti, operimenti*, h. e. multiplicis operimenti. Vide versum hunc explicatum in Gram. Heb. tom. 1. p. 458. c. 1. & tom. 2. p. 218. c. 1. Cum præf. (ו), hhólem defect. & in alia significatione, וָלֹט, Gen. 37. v. 25. c. 43. v. 11. Lxx. καὶ στακτή, Vulg. & alii, & *stacte*, h. e. & gutta myrrhæ, aut cujusvis alius arboris aromaticæ. Alii, & *castanea*, ex usu Arabico, secundum Qimhhi. Alii, & *mastiche.* R. לוּט *involvi, operiri*; unde *stacte* & *castanea*, quod illa diligenter involvatur, ut conservetur; hæc vero siliqua sua quasi involucro tegatur.

לוֹט Mass. & Vulg. *Lôt*, nomen propr. filii Aran, nepotis Abrahami, Gen. 11. v. 27. Etym. *involutus, opertus*; à לוּט *involvi, operiri.* Vel *stacte*, &c. à לוֹט idem. Vide vocem præced.

לוּט QAL, unde Paoul f. f. לוּטָה, 1. Reg. 21. v. 9. al. 10. Lxx. ἐνειλημένη (ῥομφαία), Vulg. & alii, *involutus* (gladius).

HIPHIL הֵלִיט, unde 3. p. f. m. Fut. cum præf. & (-) in fine pro (-) ob accentum ab ultima ad penult. vi (ו) convertentis retractum, וַיָּלֶט, 3. Reg. 19. v. 13. Lxx. καὶ ἐπεκάλυψε, Vulg. & alii, & *operuit.* Hinc λῶδιξ.

לוֹטָן Mass. & Vulg. *Lotán*, nom. proprium filii Seir Horræi, Gen. 36. v. 20. Etym. *involutus, opertus*; à לוּט *involvi, operiri.* Vel *operimentum, involucrum*, aut *stacte earum*; à לוֹט *operimentum, involucrum*, aut *stacte*, & aff. 3. p. pl. f.

Digitized by Google

לֵוִי Maſſ. & Vulg. *Levi*, nomen proprium tertii filii Jacobi ex Lia uxore, Gen. 29. v. 34. Etym. *adhæſio, copula*; à לָוָה in Niphal, *adhæſit, copulatus eſt*; ſicque vocatus eſt *Levi*, quod, eo nato, maritum ſuum ſibi deinceps ſtrictius adhæſurum credidit Lia. Vide Gen. loco citato. Ejus poſteri dicti ſunt Levitæ, qui ſacro miniſterio à Deo fuerunt deſtinati. Plur. לְוִיִּם, & cum præf. הַלְוִיִּם *Levitæ*. Cum aff. & ſine (י) indice pluralis numeri, לְוִיֵּנוּ *Levitæ noſtri*, Nehem. 10. v. 1. Pro dagh. impreſſo ־וִּ (י), vide Gram. Heb. t. 1. p. 64. §. X. In forma Chald. emphat. & cum præf. וְלֵוָיֵא *& Levitæ*. Vide Gram. Chald. tom. 2. p. 573. c. 2.

לִוְיָה f. Lxx. στέφανος *corona*. Aq. προσθήκη *adjectio, adjunctio, additamentum*. Vulg. *augmentum*. Alii item, *copulatio, ſocietas*. Hinc conſt. לִוְיַת *adjectio, adjunctio*. Rad. לָוָה in Niph. *adhæſit, adjunctus eſt*.

לִוְיָתָן m. Lxx. Theod. δράκων, Vulg. *draco*, marinus ſcilicet. Lxx. item, μέγα κῆτος *magnum cete*. Aq. Sym. Theod. retenta voce Hebraïca, λευιαθάν, Vulg. & alii, *Leviathan*. Alii, *ſerpens marinus, balæna*, & generatim magni & portentoſi piſces. Bocharto eſt *crocodilus*. Vide part. 2. de animal. ſacr. lib. 5. capp. 16. 17. 18. R. לָוָה in Niphal, *adhæſit, conjunctus eſt*; unde *Leviathan*, inquiunt, ſive *crocodilus*, quod ejus ſquamæ ita ſibi invicem adhæreant, ut telis aliiſque armorum generibus ſint imperviæ.

לוּל m. unde pl. cum præf. וּבְלוּלִים, 3. Reg. 6. v. 8. Vulg. *& per cochleam*. Alii, *& per cochleas*. Lxx. adjective, καὶ ἑλικτή, mſ. Alex. καὶ εἱλικτή, *& tortilis, & tortuoſus* (erat aſcenſus). Alii, *& per gradus cochleares, & per gradus in ſpiram gyratos*. R. לול inuſit.

לוּלֵא, & cum (י) pro א,

לוּלֵי, Lxx. εἰ μή, Vulg. & alii, *niſi, ſi non*. Componitur ex לוּ *ſi*, quod vide ſupra col. 977. & לֹא *non*.

לוּן QAL. Lxx. Theod. αὐλίζομαι (ſic etiam alius), καταλύω, Vulg. & alii, *maneo, diverſor*. Lxx. item, κοιμάω, κοιμάομαι, *cubo*. Et ſubſtantive, κατάλυμα *diverſorium, hoſpitium*, Jerem. 14. v. 8. al. 9. Alii item, *pernocto, moror, commoror*.

Praet. 3. p. ſ. m. לָן *pernoctavit*. Cum præf. וְלָן *& pernoctavit*. 3. p. ſ. f. cum præf. & (ˉ) in fine pro (ˉ), וְלָנָה, Zach. 5. v. 4. *& pernoctabit*. Vide Gram. Heb. tom. 1. p. 248. c. 1. fin. 3. p. pl. c. cum accentu in ult. præter analogiam, vide eand. Gram. ibid. p. 249. c. 2. לָנוּ *pernoctarunt*, Iſai. 10. v. 29. ſecundum Robertſon. qui vocem hanc in Buxtorf. Concord. omiſſam notat. At poteſt eſſe dativus plur. pronominis primæ perſonæ, unde Vulg. tranſtulit, *nobis*. 1. p. plur. c. cum præf. וְלַנּוּ, Jud. 19. v. 13. *& pernoctemus*, contracte pro וְלַנְנוּ. Vide Gram. Heb. tom. 1. p. 249. c. 2.

Ben. ſ. m. ex forma (ˉ) לָן, unde pl. m. לָנִים, vide ſuo loco.

Infin. cum præf. לָלִין *ad pernoctandum*.

NIPHAL נָלוֹן, Lxx. γογγύζω, διαγογγύζω, Vulg. & alii, *murmuro*. Conſtruitur cum עַל.

Fut. 3. p. pl. m. cum aff. וַיִּלֹּנוּ *& murmurarunt*.

HIPHIL הֵלִין, Lxx. Sym. αὐλίζομαι, Lxx. item, μένω, (alius, καταλύω), Vulg. & alii, *maneo, diverſor*, ut in Qal. Lxx. item, κοιτάζομαι, κοιμάομαι, *cubo*, ἐπικοιμάομαι *incumbo, aſſiduus ſum*, καταπαύω *requieſco*, ὑπέχω *exſiſto, duro*, ὑπνόω *dormio*, &c. Et in ſignificatione Niphal, Lxx. & alius, γογγύζω, Lxx. item, διαγογγύζω, Vulg. & alii, *murmuro*.

Praet. 2. p. pl. m. הֲלִינֹתֶם *murmuraſtis*.

Ben. plur. m. ex forma defect. Pe ו, מַלִּינִים & מְלִינִם, *murmurantes*, pro מְלִינִים & מְלִינִם. Vide Gram. Heb. tom. 1. p. 258. c. 2.

Infin. cum præf. & excluſo ה characteriſtico, לָלִין pro לְהָלִין, *ad pernoctandum*. Vide Gram. Heb. tom. 1. p. 148. c. 2. 259. c. 1.

Imper. 2. p. ſ. m. ſine ה charact. לִין pro הָלִין, *pernocta*. Vide Gram. Heb. t. 1. p. 259. c. 1. Sic cum præf. וְלִין *& pernocta*. 2. p. ſ. f. ſine ה charact. לִינִי pro הָלִינִי, *per-*

nocta. Vide eand. Gram. ibid. col. 2. 2. p. pl. m. excluso eodem ה charact. לִינוּ *pernoctate*. Sic cum præf. וְלִינוּ & *pernoctate*.

Fut. 3. p. f. m. יָלִין *pernoctabit*. Cum præf. & (·) pro (-) in fine, ob accentum vi (ו) convertentis retractum, וַיָּלֶן & *pernoctavit*, & *murmuravit*. 3. p. f. f. תָּלִין, & cum (-) in fine תָּלֶן, Job. 17. v. 2. *pernoctabit*. 2. p. f. m. תָּלִין *pernoctare sines*. Cum (-) תָּלֶן, & cum (·) pro (-) aut (-) ob retractum accentum propter אַל præced. vide Gram. Heb. t. 2. p. 310. c. 1. תָּלֵן *pernoctabis*, *pernoctes*. 2. p. f. f. תָּלִינִי *pernoctabis*. 1. p. f. c. אָלִין *pernoctabo*. 3. p. pl. m. יָלִינוּ *pernoctabunt*. Cum præf. וַיָּלִינוּ & וַיִּלֹּנוּ, & *pernoctarunt*, וַיִּלֹּנוּ ex forma defect. Pe נ, & *murmurarunt*. Vide Gram. Heb. tom. 1. p. 260. c. 2. 2. p. pl. m. תָּלִינוּ *pernoctabitis*, תִּלּוֹנוּ, ex forma defect. Pe נ, *murmuratis*. 1. p. pl. c. נָלִין, & cum ה paragog. נָלִינָה *pernoctabimus*. Cum præf. וְנָלִין & *pernoctabimus*, & *pernoctemus*.

HITHPOEL הִתְלוֹנֵן, vel ex forma (-) הִתְלוֹנָן, Lxx. Sym. αὐλίζομαι, Vulg. & alii, *commoror*. Sym. item, νυκτερεύω *pernocto*. Sic etiam alii.

Fut. 3. p. f. m. ex forma (-) mutati in (·) ob pausam, יִתְלוֹנָן *commorabitur*. Cum præf. & in eadem pausa, יִתְלוֹנָן & *commorabitur*, & *commoratur*.

לוע QAL, unde 3. p. pl. c. Praet. לָעוּ, Job. 6. v. 3. Lxx. φαῦλά ἐστι (ῥήματά μου) *mala sunt* (verba mea). Aq. καταπεπόθηται *conculcata sunt*. Sym. καταπικρεῖ (λόγοι μου) *peramari sunt*, Theod. ἰσχυσε *labore pleni sunt* (sermones mei). Vulg. *dolore sunt plena* (verba mea). Alii, *absorbentur*, *deglutiuntur*, h. e. præ dolore & suspiriis quasi suffocantur, & vix media sui parte proferuntur. Cum præf. & accentu in ult. וְלָעוּ, Abd. 1. v. 16. Lxx. καὶ καταπίονται & *absorbentur*. Vulg. & alii, & *absorbebunt*.

POEL לוֹעַע, aut לֹעַע, unde 3. p. pl. m. Fut. trajecto altero ע, & in forma perfecta, יְעַלְעוּ, Job. 39. v. 30. Lxx. φύρονται *miscentur*. Aq. ἰσομοιρῶνται, *ore*, vel *rostro bibentes erunt*. Sym. καταρροφοῦσι *absorbent*, alii, *absorbebunt*. Vulg. *lambent*.

HIPHIL הָלִיעַ, aut הָלַע, unde 3. p. f. m. Fut. ex forma (-) יָלַע, Prov. 20. v. 25. Aq. καταπίεται *absorbet*. Vulg. *devorare est*. Alii, *absorbebit*, *devorabit*.

לוֹע vide infra in לֹעַ.

לוֹעֲו vide infra in לֹעֵו.

לוץ QAL, unde 2. p. f. m. Praet. cum præf. וְלַצְתָּ, Prov. 9. v. 12. Lxx. ἐὰν δὲ κακὸς ἀποβῇς *si autem malus evaseris*. Sym. κἂν λοιμὸς γίνῃ & *si pestilens fueris*. Vulg. & alii, *si autem illusor fueris*, *si autem illuseris*; repetita particula conditionali *si* ex membro præcedenti.

HIPHIL הֵלִיץ, unde 3. p. pl. c. cum aff. & (·) pro (ו), הֱלִיצֻנִי, Psal. 118. Heb. 119. v. 51. Lxx. παρηνόμουν, Vulg. Lat. *inique agebant*, neglecto affixo, quia forte legebant הֱלִיצֻן cum ן parag. & (ו) ut antiquam vocalem *e* spectaverunt. S. Hier. *deridebant me*, c. Alii, *deluserunt*, *illuserunt mihi*, c.

Ben. f. m. מֵלִיץ, Lxx. ἑρμηνευτὴς, Aq. Sym. ἑρμηνεύς, Vulg. & alii, *interpres*. Lxx. item, ἄρχων *imperator*, πρεσβύτης *legatus*, *orator*. Et in alia significatione, θανατοφόρος *mortifex*, *mortem afferens*. Alii, *derisor*, *illusor*. Cum præf. הַמֵּלִיץ *interpres*. Plur. m. const. cum præf. בִּמְלִיצֵי *cum oratoribus*, *in legationibus*. Cum præf. & aff. וּמְלִיצֶיךָ & *interpretes tui*, m. מְלִיצַי *interpretes*, *oratores mei*, c.

Fut. 3. p. f. m. יָלִיץ, Prov. 14. v. 9. Aq. Theod. χλευάζει *irridet*. Sym. mutato numero, ἐκχλευάζουσι *irrident*. Vulg. *illudet*. Lxx. alienum in sensum interpretantur. Alii, *palliabit*, *verbis oratoriis teget* peccatum suum. Alii, *eloquetur*, *propalabit*. Ibid. c. 3. v. 34. Lxx. ἀντιτάσσεται *obsistit*, *resistit*. Vulg. & alii, *deludet*. Cap. 19. v. 28. καθυβρίσει *injuria afficiet*. Vulg. & alii, *deridet*.

HITHPOEL הִתְלוֹצֵץ vel הִתְלוֹצָץ, unde 2. p. pl. m. Fut. ex forma (-) mutati in (·) ob pausam, אַל־תִּתְלוֹצָצוּ, Isai. 28. v. 22. Lxx. μὴ εὐφρανθείητε *nolite lætari*. Aq. (μὴ) χλευάζετε (*ne*) *irridete*. Vulg. & alii, *nolite illudere*, *ne illudatis*.

Digitized by Google

לוש QAL. Lxx. φυρᾶν, Vulg. & alii, *depso, misceo, commisceo, conspergo.* Lxx. item, τρίβω *tero.*

Ben. pl. f. לָשׁוֹת, Jerem. 7. v. 18. *depsentes, commiscentes.*

Infin. cum præf. מִלּוּשׁ, Ose. 7. v. 4. *à depsendo.* Lxx. substantive, ἀπὸ φυράσεως, Vª. edit. ἀπὸ φυράματος, Vulg. *à commistione.*

Imper. 2. p. s. f. לוּשִׁי *depse, commisce.*

Fut. 3. p. s. f. cum præf. & (ּ hhatouph) pro (ו) aut potius pro (וּ), ob accentum vi (ו) convertentis retractum, וַתָּלָשׁ vattalosch *& depsit, & commiscuit.*

לוּת Chald. unde cum aff. & præcedente מִן, מִן־לְוָתָךְ, Esd. 4. v. 12. Lxx. ἀπὸ σε, Vulg. *à te*, m. Alii, *de apud te*, m. ita ut geminetur præpositio, ut sæpe fit apud Hebræos. Vide Gram. Heb. tom. 1. p. 601. c. 2. fin. Rad. לְוָה *adhæsit, conjunctus est;* unde לְוָת *ad, apud*, q. d. conjunctim. Aliis est ipsa radix.

לָז, unde cum præfixo ה, הַלָּז; & cum altero ה in fine, quasi à זֶה, הַלָּזֶה; & cum (ו) pro ה, quasi à זוּ, הַלָּזוּ, Lxx. ἐκεῖνος, Vulg. & alii, *ille, iste,* ἐκείνη *illa, ista;* nam hoc pronomen communis est generis. Aliis in הַלָּז, הַלָּזֶה, & הַלָּזוּ, ל est epentheticum. Vide Gram. Heb. tom. 1. p. 73. c. 1. 2. in fine.

לְזוּת f. unde cum præf. וּלְזוּת, Prov. 4. v. 24. *& pravitas, & perversitas.* Lxx. adjective, καὶ ἄδικα *& injusta.* Vulg. *& detrahentia* (labia). Rad. לוּז in Niph. *pravus, perversus fuit;* sed forma est à לָזָה.

לַח & in pausa לָח, m. Lxx. πρόσφατος, Vulg. *recens;* ὑγρός, Vulg. *humidus;* χλωρός, Vulg. & alii, *virens, viridis.* Plur. לַחִים *virentes, virides*, cum (ַ) sub ל loco (ָ) quod ei supponendum erat ad compensandum daghesch ejectum, si hoc nomen veniat à לָחַח inusit. Vel (ַ) ibi est nativum, si derivetur à לוּחַ itidem inusit.

לֵחַ m. unde cum affix. לֵחֹה, Deut. 34. v. 7. ubi est ה pro (ו), vide Gram. Heb. t. 1. p. 119. c. 1. Lxx. χελώνια αὐτοῦ *labia*, Vulg. *dentes ejus*, m. Aq. Sym. Theod. σιαγὼν αὐτοῦ *maxilla ejus*, m. referebant ad לְחִי *maxilla*, de quo nomine infra. Alius, qui forte est Aq. in altera versione, τὸ χλωρὸν αὐτοῦ *viridia ejus*, m. R. לָחַח aut לוּחַ, inusit. Si venit à לָחַח, (ֵ) remansit ad compensandum dagh. ejectum; si à לוּחַ, (ֵ) ibi est analogum ad compensandum (ו) quiescens abjectum.

לֹחַ vide in לוּחַ, supra col. 979.

לְחוּם m. Lxx. Soph. 1. v. 17. σάρκας *caro.* Vulg. ibid. in plur. *corpora.* Alii, *cadaver.* Et Job. 20. v. 23. Lxx. ὀδύνη *dolor*, Vulg. *bellum.* Hinc cum præf. & aff. בִּלְחוּמוֹ, Job. 20. v. 23. *in carnem ejus*, m. Vulg. *bellum suum*, m. וּלְחֻמָם, Soph. 1. v. 17. cum (ֻ) & dagh. per legem æquivalentiæ pro (וּ), *& caro, & cadaver*, Vulg. *& corpora eorum.* R. לָחַם *vesci, pugnare;* unde *caro*, quod fit hominum cibus; *& cadaver*, quod fit vermium esca.

לְחִי & in pausa לֶחִי, f. Lxx. Aq. Sym. Theod. σιαγών, Vulg. & alii, *maxilla, gena, mandibula.* Lxx. item, χεῖλος *labium*, πρόσωπον *facies*, totum pro parte. Et adverbialiter, ματαίως *vane, frustra, sine causa*, Psal. 3. v. 8. ubi sunt qui velint mendum graphicum esse in Lxx. versione, in eaque legendum σιαγόνας *genas*, quæ vox amanuensium oscitantia versa est in ματαίως *frustra, sine causa.* Vide Gram. Heb. t. 2. p. 265. col. 1. Quidam arbitrantur לְחִי positum esse per apocopen pro לְחִנָּם *gratis;* proindeque Lxx. recte esse interpretatos ματαίως *vane, frustra.* At sequens hemistichium: *dentes peccatorum contrivisti*, vocabulum לְחִי non decurtatum, sed integrum ibi positum esse demonstrat. Quare Aq. & Sym. σιαγόνα, S. Hieron. *maxillam* interpretantur. Cum præf. הַלְּחִי & in pausa הַלֶּחִי, *maxilla*, בִּלְחִי, & in pausa בַּלֶּחִי, *in maxilla.* Cum affix. לְחְיוֹ *maxilla ejus*, m. לְחְיָהּ *maxilla ejus*, f. Duale compositum ex plurali & duali, & cum præf. וְהַלְּחָיַיִם, Deut. 18. v. 3. pro וְהַלְּחָיִים, *& maxillæ.* Vide Gram. Heb. t. 1. p. 66. col. 2. fin. & p. 100. col. 2. fin. Const. לְחָיֵי, Isai. 30. v. 28. anomalus, pro לְחִי, *maxillæ.* Vide eandem Gram. ibid. p. 100. c. 2. fin.

Digitized by Google

Plur. cum præf. & aff. לְחָיָו sine (י) indice plural. num. pro לְחָיָיו, *maxillæ ejus*, m. בִּלְחָיַיִךְ *in maxillis tuis*, m. לְחָיַיִךְ *maxillæ tuæ*, f. לְחָיַי in pausa, *maxillæ*, *genæ meæ*, c. וּלְחָיַי *& maxillæ meæ*, c. לְחֵיהֶם, Ose. 11. v. 4. contracte pro לְחָיֵיהֶם, *maxillæ eorum*. Vide Gram. Heb. tom. 1. p. 100. c. 2. fin. & p. 101. c. 1. init. R. לָחָה inusit.

לְחִי & in pausa לֶחִי, Mass. *Lebhí* vel *Lébhi*, Vulg. *Lechi*, Jud. 15. vv. 9. 17. 19. nomen proprium loci in Tribu Dan. Attamen v. 9. Aq. Sym. Theod. בַּלֶּחִי ut nomen appellativum ἐν σιαγόνι *in maxilla*, interpretantur. Lxx. ibidem ut proprium retinuerunt, ἐν Λεχί *in Lechí*. Etym. *maxilla*. Vide vocem præced.

לחך QAL, unde Infin. cum præf. כִּלְחֹךְ, Num. 22. v. 4. *secundum lingere*, *secundum lambere*, h. e. ut vertunt Lxx. ὡσεὶ ἐκλείξει *sicut*, *quomodo linget*, aut *lingit*. Vulg. *sicut solet* (bos herbas) *ad radices carpere*. Alii, *sicut* (bos herbas) *lambendo absumit*.

PIEL לִחֵךְ, sine daghésch excidentis compensatione, ut fit in tota hac conjugatione hujus Verbi, pro לִחֵךְ, Lxx. λείχω, ἐκλείχω, Vulg. & alii, *lingo*; *lambo*, *lingendo consumo*.

Praet. 3. p. f. f. in pausa; quare (-) primariæ vocis revocatur, לִחֵכָה *linxit*.

Fut. 3. p. pl. m. יְלַחֲכוּ, & in pausa, quæ revocavit (-) motionem primariæ vocis, יְלַחֵכוּ, *lingent*, *lambent*. Vide 3. p. f. f. Præteriti.

לַחְלַח Mass. *Labhlábh*, Vulg. *Labelá*, nom. proprium urbis aut loci in Assyria septentrionali, prope majorem Armeniam, non procul à fluvio Gozan, 1. Paral. 5. v. 26. Nonnullis eadem videtur atque חֲלַח, quam vide supra col. 593. ita ut ל sit præpositio *in*. Etym. *tabula* aut *maxilla humida*, vel *viridis*; à לוּחַ aut לֻחַ, *tabula*, vel לְחִי *maxilla*, & לַח *humidus*, *viridis*. Vel *humiditas humida*, h. e. maxima; à præcedenti לַח, repetitis literis ad auxesin.

לחם QAL. Lxx. φάγω, φάγομαι, Vulg. & alii, *comedo*. Sym. συμφάγω *una comedo*. Alius, συναλίζομαι *convescar*. Lxx. item,

δειπνέω, *συνδειπνέω*, *cæno*, *utrisque cibum capio*, *συνδιάζω conversor*, *consuetudinem*, *commercium habeo*. Et in alia significatione, πολεμέω, Vulg. & alii, *bello*, *bellum gero*, *pugno*, *impugno*, *oppugno*, &c. quia in bello hostes quasi comeduntur. Unde gladius comedere & devorare sæpius in Scripturis dicitur.

Praet. 3. p. f. c. לָחֲמוּ *vescuntur*.

Ben. f. m. לֹחֵם *pugnans*, *oppugnans*. Plur. m. לֹחֲמִים *oppugnantes*. Cum aff. & in pausa; quare מ afficitur (ׁ) pro (-), לֹחֲמָי, *impugnantes me*, c.

Paoul pl. m. const. cum præf. & (ׁ) pro (ו), וּלְחֻמֵי, Deut. 32. v. 24. *exesi*, *& devorati* erunt ab avibus. Vulg. *& devorabunt eos* aves; legebat וּלְחָמוּ in Præterito, & pronomen *eos* sensus complendi gratia adjecit. Lxx. substantive, *consumetur fame*, καὶ βρώσει *& comestione* avium, h. e. & comedent eos aves.

Infin. cum præf. לִלְחוֹם *ad vescendum*, *ad comedendum*.

Imper. 2. p. f. m. לְחַם *impugna*. 2. p. pl. m. לַחֲמוּ *vescimini*, *comedite*.

Fut. 2. p. f. m. תִּלְחַם, Prov. 23. v. 6. *comedas*. 1. p. f. c. אֶלְחָם, Psal. 140. Heb. 141. v. 4. al. 5. *vescar*, *comedam*, *commercium habebo*. Vulg. Lat. *communicabo*.

NIPHAL נִלְחַם, Lxx. Aq. Sym. Theod. πολεμέω, Vulg. & alii, *pugno*, *belligero*, *bellum gero*, ut in Qal. Lxx. Theod. ἐκπολεμέω, *expugno*. Lxx. item, καταπολεμέω *oppugno*, συμπολεμέω *una belligero*, συνεκπολεμέω *una debello*, πολιορκέω, ἐκπολιορκέω, προσκαθίζω, *obsideo*, ἐφίστημι *insisto*, μάχομαι *pugno*, παρατάσσω *aciem instruo*, πατάσσω *percutio*, &c. Et substantive, πόλεμος *bellum*, παράταξις *acies*. Construitur cum ב, ל, עִם, עַל, אֶת, אֶל & עם.

Praet. 3. p. f. m. נִלְחַם, & in pausa, quæ mutavit (-) in (-), נִלְחָם, *pugnavit*. Cum præf. וְנִלְחַם *& pugnavit*. 2. p. f. m. cum præfix. וְנִלְחַמְתָּ *& pugnabis*. 1. p. f. c. נִלְחַמְתִּי *pugnavi*. Cum præf. וְנִלְחַמְתִּי *& pugnabo*. 3. p. pl. c. נִלְחֲמוּ *pugnaverunt*. Cum præf. וְנִלְחֲמוּ *& pugnabunt*. 2. p. plur. m. cum præf. וְנִלְחַמְתֶּם *& pugnabitis*, *& pu-*

gnate. 1. p. pl. c. cum præf. וְהִלָּחֲמוּ *& pugnabimus*.

Ben. f. m. נִלְחָם, & cum præf. וְנִלְחָם, *pugnans, qui pugnaturus est*. Pl. m. נִלְחָמִים, & cum præf. וְנִלְחָמִים, *pugnantes*.

Infin. servata characteristica Præteriti, & cum hhólem pro (-) aut (-) in fine, vide Gram. Heb. tom. 1. p. 172. c. 1. init. נִלְחֹם, Jud. 11. v. 25. *pugnando*. Cum præf. & in forma communi, לְהִלָּחֵם, & cum (-) in fine pro (-) ob retractum accentum in concursu, לְהִלָּחֶם *pugnare, ad pugnandum*, וּלְהִלָּחֵם *& ad debellandum*. Cum præf. & affix. לְהִלָּחֲמוֹ *pugnare ipsum*, בְּהִלָּחֲמוֹ *in pugnando eo, cum pugnaret*.

Imper. 2. p. f. m. הִלָּחֵם *pugna*. Cum præf. וְהִלָּחֵם, & cum (-) pro (-) ob accentum retractum in alterius concursu, וְהִלָּחֶם *& pugna*. 2. p. pl. m. cum præf. וְהִלָּחֲמוּ *& pugnate*.

Fut. 3. p. f. m. יִלָּחֵם, cum præf. & (-) loco (-) ob accentum à (ו) convertente retractum, וַיִּלָּחֶם *& pugnavit*. 3. p. f. f. תִּלָּחֵם, *pugnabit*. 3. p. pl. m. cum præf. וַיִּלָּחֲמוּ *& pugnarunt*. Cum præf. & affix. וַיִּלָּחֲמוּנִי *& impugnaverunt me*, c. 2. p. pl. m. תִּלָּחֲמוּ, & cum ן parag. תִּלָּחֲמוּן, *pugnabitis*. 1. p. pl. c. נִלָּחֵם *pugnabimus*. Cum præf. & ה paragogico, וְנִלָּחֲמָה *& pugnabimus*.

לָחֶם m. Jud. 5. v. 8. cum (-) anomalo, aut potius mendoso, pro (-), *oppugnator*. Lxx. Verbal. & mutato numero, ἐπολέμησαν *pugnarunt*. Vulg. *subvertit*. Rad. לָחַם *pugnavit, oppugnavit*.

לְחֶם m. Chald. Dan. 5. v. 1. Theod. δεῖπνον, Vulg. & alii, *cœna, convivium, epulum*. R. לְחֶם *vesci, comedere*, ut apud Heb.

לֶחֶם cum duplici (-) pro duplici (-), quamvis secunda litera radicalis sit gutturalis; quia hoc nomen excipitur, vide Gram. Heb. t. 1. p. 57. c. 1. fin. & in pausa לָחֶם, m. Lxx. Aq. Sym. Theod. ἄρτος, Vulg. & alii, *panis*. Lxx. item, σῖτος, σιτίον, (Sym. σιτίον), κατάβρωμα, *cibus, esca*, σῖτος *frumentum*, τροφὴ *nutrimentum*, ἄριστον *prandium*, βίος (Sym. δίαιτα) *vita, victus*, τὰ δέοντα *necessaria*, δῶρα, δῶρον, *donum*, ζωὴ *vita*, quæ cibo sustentatur, τράπεζα *mensa*, per metonymiam continentis pro contento, ψωμὸς *buccella*, &c. Alii item, *convivium, epulum*, &c. Hoc nomen generatim sumitur pro quocunque alimento, etiam brutorum, & quandoque pro victimis Deo oblatis. Vide Gram. Heb. t. 2. p. 93. c. 1. 236. c. 2. 237. c. 1. Cum præf. הַלֶּחֶם & in pausa הַלָּחֶם, *panis*, וְלֶחֶם, וְלָחֶם, & הַלָּחֶם, *& panis*, בְּלֶחֶם, בַּלֶּחֶם, & in pausa בַּלָּחֶם, *pro pane*, וּבַלֶּחֶם in pausa, *& pro pane, & de pane*, כְּלֶחֶם & כַּלֶּחֶם, *sicut panis*, לְלֶחֶם, in pausa לַלָּחֶם, לַלֶּחֶם, & in pausa לַלָּחֶם, *pani, ad panem, in panem, propter panem*, וְלַלֶּחֶם *& pani*, מִלֶּחֶם *de pane*. Cum præf. & aff. לַחְמוֹ contracte pro לַחְמוֹ, *panis ejus*, m. לַחְמוֹ & מִלַּחְמוֹ, בְּלַחְמוֹ *de pane ejus*, m. לַחְמָהּ *panis, cibus ejus*, f. לַחְמְךָ & in pausa לַחְמֶךָ, *panis tuus*, m. וְלַחְמְךָ in pausa, *& panis tuus*, m. מִלַּחְמְךָ in pausa, *de pane tuo*, m. לְלַחְמְךָ in pausa, *ad cibum tuum*, m. לַחְמִי *panis meus*, c. וְלַחְמִי *& panis meus*, c. בְּלַחְמִי, Prov. 9. v. 5. *panem meum*, c. לַחְמָם *panis eorum*, לַחְמְכֶם *panis vester*, m. לַחְמֵנוּ *panis noster*, c. R. לָחַם *vesci, comedere*.

לַחְמָם unde in pausa לָחֶם, 1. Paral. 4. v. 22. Mass. *Lábhem*, Vulg. *Lábem*, nom. propr. urbis, quæ videtur esse eadem ac בֵּית לֶחֶם, quam vide supra col. 223. Etym. *panis, cibus, pugna, bellum*; à לָחַם *vesci, pugnare*.

לָחֻם *cibus*, vide in לְחוּם, supra col. 986.

לַחְמִי Mass. *Lahhmí*, 1. Paral. 20. v. 5. nomen proprium fratris Goliath, quem occidit Adeodatus. Vulgato interpreti est nomen patronymicum, nempe *Bethleemites*, h. e. ex urbe Bethlehem oriundus; retulitque ad nomen præcedens Adeodatus sive Elchanan. Vide Gram. Heb. tom. 1. p. 432. c. 2. Etym. *panis meus*, vel *pugna mea*; à לָחַם *vesci, pugnare*, & affix. 1. p. s. c.

לַחְמָם Mass. *Lahhmám*, Vulg. *Lehemám*, nomen proprium civitatis in Tribu Juda, Jos. 15. v. 40. Etym. *panis, cibus*, vel *pugna eorum*; à לֶחֶם *panis, cibus*, aut לָחַם *pugnavit*, & aff. 3. p. pl. m.

לְחֵנָה f. Chald. Theod. αἱ παλλακαί, Vulg. & alii, *concubina*. Hinc cum præf. & aff.

Digitized by Google

וּלְחֵנָתָה *& concubina*, aut potius *& concubinæ ejus*, m. nam hoc singulare est collectivum; וּלְחֵנָתָךְ *& concubinæ tuæ*, m. Rad. לְחַן imisit.

לָחַץ QAL. Lxx. Theod. θλίβω, Vulg. & alii, *affligo*. Lxx. item, ἐκθλίβω, παραθλίβω, Aq. Sym. ἀποθλίβω, Vulg. & alii, *opprimo, collido*. Lxx. item, κακόω *malis afficio*, πολιορκέω *obsideo*. Alii item, *premo, deprimo, comprimo, vim infero, coarcto, in angustias redigo*, &c. Hinc λωστικά.

PRÆT. 3. p. s. m. לָחַץ *oppressit*. 3. p. pl. c. לָחֲצוּ *oppresserunt*. Cum præf. וּלְחָצוּ *& opprimens*. 2. p. pl. m. וּלְחַצְתֶּם *& opprimetis*.

BEN. pl. m. לֹחֲצִים; & cum præf. הַלֹּחֲצִים, *opprimentes, oppressores*. Cum affix. לֹחֲצַי *opprimentes eum*, לֹחֲצֵיהֶם *opprimentes eos*, לֹחֲצֵיכֶם *opprimentes vos*, m.

FUT. 3. p. s. m. cum aff. יִלְחָצֵנִי *opprimet, opprimit me*, c. 3. p. s. f. cum præf. וַתִּלְחַץ *& compressit, & attrivit*. 2. p. s. m. in pausa, quæ mutavit (-) in (·), תִּלְחָץ *opprimes*. Cum aff. תִּלְחָצֶנּוּ *opprimes eum*. 3. p. pl. m. cum præf. וַיִּלְחֲצוּ *& oppresserunt*. Cum præf. & aff. וַיִּלְחָצוּם *& oppresserunt eos*.

NIPHAL נִלְחַץ, unde 3. p. s. f. FUTURI וַתִּלָּחֵץ, Num. 22. v. 25. Lxx. καὶ προσέθλιψεν ἑαυτήν *& attrivit, & contrivit se*, Vulg. *& junxit se* (asina Balaam ad parietem). Alii, *& pressa, & compressa est, & compressit se*.

לַחַץ & in pausa לָחַץ, m. Lxx. Sym. θλίψις, Lxx. Theod. θλιμμός, Aq. ἀποθλιμμός, Vulg & alii, *afflictio, oppressio, compressio, pressura*. Lxx. item adject. στενός *angustus*. Et Verbal. ἐκθλίβω *affligo, opprimo*. Cum præf. הַלַּחַץ *oppressio*, בַּלַּחַץ *in oppressione, propter oppressionem*. Cum præf. & affix. לַחֲצֵנוּ *oppressio nostra*, c. וְלַחֲצֵנוּ *& oppressio nostra*, c. R. לָחַץ *pressit, oppressit*.

לָחַשׁ QAL, unde PIEL לִחֵשׁ, aut sine daghésch excidentis compensatione, ut fit in tota hac conjugatione hujus Verbi, לִחַשׁ, ex quo BENONI plur. m. מְלַחֲשִׁים, Psal. 57. Heb. 58. v. 6. Lxx. Aq. Theod. ἐπᾳδόντες, alius, ἐπαοιδοί, Vulg. Lat. *incantantes*. Sym. ψιθυρίζοντες *susurrantes*. S. Hieron. *murmurantes*. Alius, φαρμακοὶ *venefici*. Alii, *mussitantes*.

HITHPAEL הִתְלַחֵשׁ, aut daghésch excidente non compensato הִתְלַחַשׁ, unde BEN. plur. m. מִתְלַחֲשִׁים, 2. Reg. 12. v. 19. Vulg. & alii, *mussitantes*. Lxx. Verbaliter, ψιθυρίζουσιν *mussitant*.

FUT. 3. p. pl. m. יִתְלַחֲשׁוּ, Psal. 40. Heb. 41. v. 8. Lxx. Sym. ἐψιθύριζον, Vulg. Lat. *susurrabant*. S. Hieron. *murmurabant*. Alii, *mussitabant*.

לַחַשׁ; & in pausa לָחַשׁ, m. Lxx. Aq. ψιθυρισμός *mussitatio*. Aq. Theod. ἐπῳδή, Vulg. & alii, *incantatio*. Vulg. item, *murmur*. Sym. ὁμιλία μυστική, Vulg. *eloquium mysticum*. Et adjective, Lxx. ἀκροατής *auditor*, μικρὸς *parvus*. Sym. ἐπαοιδός *incantator*. Lxx. item Verbal. ἐπᾴδειν *incantare*. Plur. cum præf. וְהַלְּחָשִׁים, Isai. 3. v. 20. Vulg. *& inaures*. Alii, *& amuleta*. Lxx. hîc adeo perplexi sunt & intricati, ut quam vocem huic assignarint divinare difficile sit. R. לָחַשׁ in Piel, *incantavit, mussitavit, susurravit*.

לָט m. unde cum præf. בַּלָּט, Lxx. ἐν κρυφῇ, (Complut. & ms. Alex. κρυφῆ), λάθρα, λαθραίως, Vulg. & alii, *clam, clanculo, abscondite, latenter*. Vide לָאט, supra col. 965. Plur. cum præf. & aff. בְּלָטֵיהֶם, Exod. 7. v. 22. Lxx. ταῖς (Theod. ἐν ταῖς) φαρμακείαις αὐτῶν *veneficiis suis*. Aq. ἐν ἠρεμαίοις (αὐτῶν), Vulg. & alii, *incantationibus suis*. Sym. διὰ τῶν ἀποκρύφων αὐτῶν *per secreta, per occulta sua*. Vide לְהָטִים, supra col. 976. Rad. לוּט *involvere*, &c. unde incantationes, quod tectis & quasi involutis verbis fiant.

לֹט vide in לוֹט, supra col. 980.

לְטָאָה f. unde cum præf. וְהַלְּטָאָה, Levit. 11. v. 30. Lxx. καὶ χαλαβώτης, Vulg. & alii, *& stellio*. Alii item, *& lacerta*, vel *& lacertus*. Bocharto part. 1. de animal. sac. lib. 4. cap. 4. col. 1073. & seqq. לְטָאָה est lacertæ species, quæ stellioni similis est, terræ adhæret, & quidquid calcat, veneno suo inficit. Rad. לָטָא inusit. Quidam referunt ad לוּט *involvi, tegi, operiri*; quod lacerti in spinetis sese occultent; secundum illud Virgil. Eclog. 2. vers. 9. *Nunc virides etiam occultant spineta lacertos.*

לְטוּשִׁם Mass. *Letouschim*, Vulg. *Latusim*, nomen proprium filii Dadan filii Jecsan, Gen. 25. v. 3. Etym. *malleatores*; à לָטַשׁ *malleo polivit*, &c.

לָטַשׁ QAL. Lxx. χαλκεύω *fabrico*, στιλβόω *lucere facio, splendidum reddo, vibro*, ἐφάλλομαι *insilio, insulto*, Job. 16. v. 9. al. 10. Sym. ἀκονάω, ὀξύνω, Vulg. & alii, *acuo, exacuo, polio* malleo aut lima. Dicitur fere de gladiis, armis, aut instrumentis ferreis, vel æneis. Metaphorice etiam ad animum transfertur, & *erudire* significat. Sic apud nos *aiguiser l'esprit*.

Ben. s. m. לֹטֵשׁ, Gen. 4. v. 22. Lxx. σφυροκόπος, Vulg. *malleator*. Alii, *erudiens*.

Infin. cum præf. לִלְטוֹשׁ *ad acuendum, ad exacuendum, ad poliendum*.

Fut. 3. p. s. m. יִלְטוֹשׁ *acuet, splendidum reddet, vibrabit*, Psal. 7. v. 13. At Job. 16. v. 9. al. 10. *acuit*, vel *acuet*, oculos suos contra me, h. e. ut transtulit Vulg. *terribilibus oculis me intuitus est*.

PUAL לֻטַּשׁ, unde Paoul s. m. מְלֻטָּשׁ, Psal. 51. Heb. 52. v. 4. Lxx. ἠκονημένον (ξυρὸν), Vulg. Lat. & alii, *acuta, exacuta* (novacula).

לֹיוֹת f. plur. 3. Reg. 7. vv. 29. 30. 36. Lxx. v. 29. χώρας *regiones*. Alibi paraphrastas agunt. Vulg. v. 29. *lora*, v. 30. *respectantes*, v. 36. *apposita*. Alii ubique, *conjunctiones, adjectiones, additamenta, corollaria, ornamenta addititia*, h. e. quæ ornatus gratia adjiciuntur. Cum præfix. וְלֹיוֹת & *additamenta*. R. לָוָה in Niph. *additus, adjectus, adjunctus est*. Hinc לֹיוֹת, trajectis literis (ו) & (י), pro לְוִיוֹת, à nomine לִוְיָה, quod vide supra col. 981.

לַיִל, cum ה paragog. לַיְלָה, vide Gram. Heb. tom. 1. p. 53. c. 1. & in pausa לָיְלָה, m. Lxx. Aq. Sym. Theod. νύξ, Vulg. & alii, *nox*. Lxx. item adjective, νυκτερινός *nocturnus*. In phrasi חֲצִי לַיְלָה, & חֲצוֹת לַיְלָה, Lxx. μεσονύκτιον, Vulg. & alii, *media nox*. Cum præfix. כְּלַיִל *ficut nox*. Hinc const. לֵיל *nox*. Cum præf. בְּלֵיל *in nocte*, כְּלֵיל *ficut nox*, מִלֵּיל *de nocte*. Et in alia forma cum præf. הַלַּיְלָה, & in pausa הַלָּיְלָה, *nox*, הַלַּיְלָה, הַלָּיְלָה, in pausa הַלָּיְלָה, & cum altero ה artic. ac extra pausam הַלַּיְלָה, & *nox*, בַּלַּיְלָה, בַּלַּיְלָה, & in pausa בַּלָּיְלָה, *in nocte*, וּבַלַּיְלָה, & in pausa וּבַלָּיְלָה, & *in nocte*, וְכַלַּיְלָה & *ficut nox*, לַלַּיְלָה *nocti*, מִלַּיְלָה *de nocte*. Plur. ex termin. fem. לֵילוֹת *noctes*. Cum præf. הַלֵּילוֹת *noctes*, וְלֵילוֹת & *noctes*, בַּלֵּילוֹת *in noctibus*. Rad. לִיל inusit. Aliis est ipsa radix. Alii referunt ad לִין *pernoctare*, ל & ן invicem permutatis, utpote quæ sint ejusdem ordinis, nempe dentium.

לֵילָה vide in nomine præced. לַיִל.

לֵילְיָא m. Chald. Theod. νύξ, Vulg. & alii, *nox*. Cum præf. בְּלֵילְיָא *in nocte*. Vide supra לַיִל, col. præced.

לִילִית f. Isai. 34. v. 14. Lxx. ὀνοκένταυροι *onocentauri*. Aq. servata voce Hebraica λιλιθ. Sym. λαμία, Vulg. *lamia*. Aliis est *avis nocturna*, puta *nycticorax*. Aliis, *fera* seu *bestia* itidem *nocturna*. Alii *Dæmonem* esse putant; nam in locis desertis potissimum habitare Dæmones existimabant Judæi veteres. Bochart. part. 2. de anim. sacr. lib. 6. c. 9. col. 833. & seq. probatur eorum sententia, qui לִילִית *strigem* interpretantur. Multa de לִילִית prima Adami, ut fabulantur, uxore tanquam puerperis infesta nugantur Judæi, quæ vide in Buxtorfii Synagoga Judaica, cap. 4. pag. 80. & sequent. edit. Basil. 1661. R. לִיל inusit. unde לַיִל *nox*, & לִילִית avis nocturna, vel strix, aut lamia.

לַיִשׁ m. Lxx. Prov. 30. v. 30. Isai. 30. v. 6. σκύμνος λέοντος *catulus leonis*. Et Job. 4. v. 11. μυρμηκολέων *formicarius leo*, quod est parvum animal formicis insidians. Vel potius est *parvus leo*, q. d. per ἀντίφρασιν *formica leo*. Aq. ibidem λίς *leo*. Sym. ἀνυπόστατος λέων *intolerabilis leo*. Vulg. *tigris*. Idem Vulg. alibi, & alii ubique, *leo*, vetus proprie, secundum Thalmudistas, potens tamen adhuc; sed qui præ inopia prædæ, quam viribus destitutus consequi non valet, perit tandem. Cum præfix. וְלַיִשׁ & *leo*. Rad. לִישׁ inusit. Alii referunt ad לוּשׁ *depsere*; unde leo, quod prædam suam, ut pistor massam, subigat.

Digitized by Google

ליש, & cum ה paragogico

לַיְשָׁה Mass. *Láiisch* & *Láieschah*, Vulg. *Láis* & *Láisa*, nomen proprium 1°. civitatis Tribus Nephthali ad septentrionem terræ sanctæ, quæ etiam *Lesem* vocabatur, quæque à Danitis expugnata vocata est *Dan* & *Lesem Dan*, Jud. 18. vv. 7. 27. 29. & Jos. 19. v. 47. Vide דָּן *Dán*, supra col. 414. 2°. alterius civitatis, secundum nonnullos, in Tribu Juda aut Benjamin, Isai. 10. v. 30. 3°. patris Phalti, qui Michol Saülis filiam, postquam Davidi à patre erepta est, uxorem duxit, 1. Reg. 25. v. 44. 2. Reg. 3. v. 15. Etym. *leo*, vel *leæna*, à לַיִשׁ *leo*.

לכד QAL. Lxx. λαμβάνω, Vulg. & alii, *capio, accipio, occupo, expugno*, καταλαμβάνω *apprehendo, deprehendo*, προκαταλαμβάνω *præoccupo*, συλλαμβάνω (sic etiam Sym.) *comprehendo*, ἁρπάζω *rapio*, κληρονομέω *possideo, hæredito, in possessionem occupo*, κρατέω, κατακρατέω, *teneo, obtineo*, κατακυριεύω *dominor*, κατέχω *capio, occupo*, λαγχάνω *sortior, sorte obtineo*, ἐνδείκνυμι *ostendo*, &c.

Praet. 3. p. s. m. לָכַד & in pausa לָכָד, *cepit*. Cum præfix. וְלָכַד *& cepit*. 3. p. s. f. cum præf. & aff. וּלְכָדָהּ *& cepit eam*. 1. p. s. c. לָכַדְתִּי *cepi*. 3. p. pl. c. cum præf. & aff. וַיִּלְכְּדוּהָ, & cum (ֵ) pro (וּ), וּלְכָדָהּ *& ceperunt eam*. 1. p. pl. c. in pausa; quare כ afficitur (ָ) pro (ַ), לָכָדְנוּ *cepimus*.

Ben. s. m. לֹכֵד *capiens, expugnator*. Cum præf. מִלֹּכֵד *præ capiente, præ expugnatore*.

Infin. cum præf. וְלִכֹּד *& capiendo*. Cum præf. & aff. לְלָכְדָהּ lelochdhâ *ad capiendam eam*, לְלָכְדֵנִי lelochdhéni *ad capiendum me*, c.

Imper. 2. p. s. m. cum præf. & affix. וּלְכָדָהּ velochdhâ *& cape eam*. 2. p. pl. m. וְלִכְדוּ *& capite, & occupate, & præoccupate*.

Fut. 3. p. s. m. יִלְכֹּד *capiet*. Cum præf. וַיִּלְכֹּד, & cum (ׇ hhatoûph) pro hhólem ob seq. Maqqaph וַיִּלְכָּד־ vaiiilcodh *& cepit*. Cum præf. & affix. יִלְכְּדֶנּוּ *deprehendet eum*, יִלְכְּדֶנָּה *deprehendet eam*, וַיִּלְכְּדָהּ *& cepit eam*. 3. p. s. f. cum affix. תִּלְכְּדֶנּוּ *capiet eum*. 1. p. s. c. אֶלְכֹּד *capiam*. 3. p. pl. m. יִלְכְּדוּ, & in pausa, quæ revocavit hhólem motionem primariæ vocis, יִלְכֹּדוּ, *capient*. Cum præf. וַיִּלְכְּדוּ *& ceperunt*. Cum præf. & aff. יִלְכְּדֻנוֹ, Prov. 5. v. 22. cum (ֻ) pro (וּ) & נ epenthetico, vide Gram. Heb. t. 1. p. 368. c. 2. *capient eum*, וַיִּלְכְּדוּהוּ, cum eodem (ֻ) pro (וּ), *& ceperunt eum*, וַיִּלְכְּדוּהָ, & cum (ֻ) pro (וּ), וַיִּלְכְּדֻהָ, *& ceperunt eam*. 1. p. pl. c. cum præf. וַנִּלְכֹּד *& cepimus*.

NIPHAL נִלְכַּד, Lxx. Sym. ἁλίσκομαι, Lxx. item, συνέχομαι, Vulg. & alii, *capior*. Lxx. item, κατακληροῦμαι *sorte capior, sorte contingo*, ἐνδείκνυμαι *ostendor*. Aq. καταλαμβάνομαι *deprehendor*.

Praet. 3. p. s. m. נִלְכַּד *captus est*. 3. p. s. f. נִלְכְּדָה *capta est*. Cum præf. וְנִלְכְּדָה *& capietur*. 2. p. s. m. נִלְכַּדְתָּ *captus es*. 2. p. s. f. נִלְכַּדְתְּ *capta es*. 3. p. pl. c. cum præf. וְנִלְכְּדוּ, & in pausa וְנִלְכָּדוּ, *& capientur*.

Ben. s. m. cum præf. הַנִּלְכָּד *captus, deprehensus*.

Fut. 3. p. s. m. יִלָּכֵד, & cum (ֶ) in ultima pro (ֵ) ob accentum in concursu retractum, יִלָּכֶד *capietur*. Cum præf. וַיִּלָּכֵד *& deprehensus, & deprehensa est* (Tribus), *& sorte venit, & sorte obtigit*. 3. p. s. f. תִּלָּכֵד *capietur*. Cum præf. וַתִּלָּכֵד *& deprehensa est*. 2. p. s. f. in pausa, quæ revocavit (ֵ) motionem primariæ vocis, תִּלָּכֵדִי *capieris*. 3. p. pl. m. in pausa; quare כ afficitur (ֵ) pro (ְ), יִלָּכֵדוּ, & cum ן parag. & extra pausam יִלָּכְדוּן *capientur*. Cum præf. וְנִלְכְּדוּ, וְנִלְכָּדוּ in pausa, *& capientur, & capti sunt*.

HITHPAEL הִתְלַכֵּד vel הִתְלַכֵּד, unde 3. p. pl. m. Fut. יִתְלַכְּדוּ, Job. 41. v. 8. al. 9. Lxx. συνέχονται *invicem capiuntur, invicem continentur*. Alii, *continent se*. Vulg. *tenentes se*. Et ex forma (ֵ) mutati in (ָ) ob pausam, יִתְלַכָּדוּ, ibid. c. 38. v. 30. Lxx. active, ἔπτηξε *exterruit*, mendum pro ἔπηξε *condensavit*. Alius, πήγνυται *figitur*. Vulg. *constringitur* (superficies sing.) Alii, *concrescunt* (superficies plur.)

לֶכֶד m. unde cum præf. & in pausa, quæ mutavit (ֶ) penult. in (ָ), מִלָּכֶד, Prov. 3.

Digitized by Google

v. 26. Lxx. ἵνα μὴ σαλευθῇς ut non movearis, ut non quatiaris, Vulg. *ne capiaris*; legebant מִלָּכֵד in Infinit. Qal. Vel sensum, non verbum, expresserunt. Alii, *à captura, a captione*, h. e. *ne capiatur* (pes tuus). Vel *ne capiaris* (tu ipse). Rad. לָכַד *cepit*.

לֵכָה Mass. & Vulg. *Lechá*, nomen propr. filii Her, 1. Paral. 4. v. 21. Etym. *vadens, ambulans*; ab הָלַךְ *ivit, ambulavit*.

לָכִישׁ Mass. & Vulg. *Lachisch*, aut *Lachis*, nom. proprium civitatis in Tribu Juda, Jos. 10. v. 3. cap. 15. v. 39. &c. Etym. *ambulans*, vel *vadens fuit*; à הָלַךְ *ivit, ambulavit*, & יֵשׁ *fuit, exstitit*. Aut *tibi ipsi existens*; à לְךָ, aut לָךְ, *tibi, tibi ipsi*, & יֵשׁ *fuit*.

לֻלָאֹת f. pl. Lxx. ἀγκύλαι *ansæ*, Vulg. *ansulæ*. Hexapl. ex Samaritano, συμβολαὶ *commissuræ*; Lxx. item, ἀντιπρόσωποι *adversis frontibus sese aspicientes*. Alii, *loramenta, laqueoli, ligula*. Cum præf. הַלֻּלָאֹת *ansulæ*, בַּלֻּלָאֹת *in ansulis*. Const. לֻלְאֹת *ansulæ*. R. לוּל m. *cochlea*; unde plur. m. לוּלִים *cochleæ; gradus cochleares*, & f. cum א epenthetico, לֻלָאֹת.

לָלֶדֶת vide in Infinitivo Qal Verbi יָלַד *genuit*, supra col. 774.

לָמַד QAL. Lxx. μανθάνω, Vulg. & alii, *disco*. Alii item, *assuesco*.

Præt. 3. p. s. m. לָמַד *didicit*. 1. p. s. c. לָמַדְתִּי *didici*. 3. p. pl. c. לָמְדוּ *didicerunt*. Cum præf. וְלָמְדוּ *& discent*. 2. p. pl. m. וּלְמַדְתֶּם *& discetis*.

Paoul pl. m. const. cum præf. וּלְמוּדֵי, 1. Paral. 5. v. 18. Lxx. καὶ δεδιδαγμένοι *& edocti*.

Infin. לְמֹד *discendo*. Cum præf. & affix. בְּלָמְדִי belomdhi *in discendo me*, c.

Imper. 2. p. pl. m. לִמְדוּ *discite*.

Fut. 3. p. s. m. יִלְמַד *discat*. Cum præf. וַיִּלְמַד *& didicit*. 2. p. s. m. תִּלְמַד *disces*. 1. p. s. c. אֶלְמַד *discam*. Cum præf. & ה parag. וְאֶלְמְדָה *& discam*. 3. p. pl. m. יִלְמְדוּ, & cum ן parag. יִלְמְדוּן, *discent*. Cum præf. וַיִּלְמְדוּ *& didicerunt*. 2. p. pl. m. in pausa; quare afficitur (ֵ) pro (ְ), תִּלְמֵדוּ *discatis*.

PIEL לִמֵּד, Lxx. Aq. Sym. διδάσκω, Vulg. & alii, *doceo, edoceo*. Lxx. item, δείκνυμι *ostendo*, μιαίνω *polluo*, Jerem. 2. v. 33. Alii item, *assuefacio*.

Præt. 3. p. s. m. לִמֵּד *docuit*. 2. p. s. m. cum affix. לִמַּדְתַּנִי *docuisti me*, c. 2. p. s. f. לִמַּדְתִּי *docuisti*, cum (י) parag. ex Syriasmo, aut potius antiqua vocali *e*. Vide Gram. Heb. t. 1. p. 175. c. 1. 1. p. s. c. לִמַּדְתִּי *docui*. 3. p. pl. c. לִמְּדוּ *docuerunt*. Cum aff. לִמְּדוּם *docuerunt eos*. 2. p. pl. m. cum præf. וְלִמַּדְתֶּם *& docebitis*.

Ben. s. m. מְלַמֵּד, & cum præf. הַמְלַמֵּד *docens*. Cum aff. מְלַמֶּדְךָ *docens te*, m. Plur. cum aff. מְלַמְּדַי *docentes me*, c. Cum præf. & aff. וְלִמְלַמְּדַי *& docentibus me, & doctoribus meis*, c.

Infin. cum præf. וְלַמֵּד *& docere*, לְלַמֵּד *ad docendum*, וּלְלַמֵּד *& ad docendum*. Cum præf. & aff. לְלַמְּדָם *ad docendum eos*, וּלְלַמְּדָם *& ad docendum eos*.

Imper. 2. p. s. m. cum aff. לַמְּדֵנִי *doce me*, c. Cum præf. & affix. וְלַמְּדָהּ *& doce eam*, וְלַמְּדֵנִי *& doce me*, c. 2. p. pl. f. cum præf. וְלַמֵּדְנָה *& docete*.

Fut. 3. p. s. m. cum (ֶ) in fine pro (ֵ) ob seq. Maqqaph, יְלַמֶּד־ *docebit*. Cum præf. וִילַמֵּד *& docebit*. Pro (ִי) cum (ִ), vide Gram. Heb. tom. 1. p. 385. c. 1. Cum præf. & affix. וַיְלַמְּדֵהוּ *& docuit eum*, וַיְלַמְּדָהּ *& docuit illud*. 2. p. s. m. cum aff. תְּלַמְּדֶנּוּ *docebis eum*, תְּלַמְּדֵנִי *docebis me*, c. תְּלַמְּדֵם *docebis eos*. 1. p. s. c. cum ה parag. אֲלַמְּדָה *docebo*. Cum præf. אֲלַמְּדֵם *docebo eos*, אֲלַמֶּדְכֶם *docebo vos*, m. 3. p. pl. m. יְלַמְּדוּ & cum ן parag. יְלַמְּדוּן, *docebunt*. Cum præf. וַיְלַמְּדוּ *& docuerunt*.

PUAL לֻמַּד, Lxx. διδάσκομαι, Vulg. & alii, *doceor, edoceor*. Alii item, *assuesco, assuefio*.

Ben. s. m. לֻמָּד *doctus, assuetus*.

Paoul s. f. מְלֻמָּדָה *edocta, assueta*. Plur. m. const. מְלֻמְּדֵי *edocti*.

לִמֻּד vide infra in לִמּוּד.

לִמּוּד, unde plur. m. const. לִמּוּדֵי, vide supra in Paoul Qal Verbi לָמַד, col. præced.

לִמּוּד, & cum (ֻ) pro (וּ), לִמֻּד, m. Lxx. Aq. διδακτός, Vulg. & alii, *doctus, edoctus, eruditus, peritus*, μεμαθηκὼς *qui didicit*. Vulg. & alii item, *discipulus, assuetus*. Lxx. item substant. παιδεία *institutio, dis-*

ciplina, *eruditio*. Sym. Isai. 8. v. 16. *διδαγμα preceptum*. Plur. m. למודים *docti*, *eruditi*. Cum præfix. כלמודים *sicut docti*. Const. למודי & למדי, *docti*. Cum præf. aff. & in pausa, quæ mutavit (-) ult. in (·), בלמדי *in discipulis meis*, c. R. למד in Qal, *didicit*; in Piel, *docuit*.

למואל Masc. *Lemouél*, Vulg. *Lamuél*, cognomen regis Salomonis, Prov. 31. v. 1. Etym. *eis*, vel *cum eis Deus*; ex למו *eis*, & אל *Deus*. Vel *cui*, aut *cum quo est Deus*; ex ל dandi casus articulo, aut præpositione *cum*, מי *quis*, *qui*, & אל *Deus*.

למך Masc. *Lémech*, Vulg. *Lámech*, nomen propr. 1°. filii Mathusael, Gen. 4. v. 18. 2°. filii Mathusala, qui Lamech pater fuit Noe, Gen. 5. v. 25. Etym. *pauper*, *humiliatus*, aut *percussus*; à מכך *pauperem esse*, *attenuari*, *humiliari*, aut נכה *percussit*.

למען Lxx. *διὰ*, *ἕνεκα*, Vulg. & alii, *propter*, *ἵνα*, *ὅπως*, *ut*, &c. Construitur cum Nominibus, Infinitivis, & Futuris. Cum aff. למענהו *propter seipsum*, Prov. 16. v. 4. ubi 1°. ל afficitur (-) cum dagh. quasi ה artic. excluderetur; 2°. adjicitur pronomen affixum הו quasi nomen esset מענה, quod si in usu esset, significaret *causam*, *negotium*, ut ejus synonym. ענין. Unde ad verbum: *in causa*, vel *propter causam suiipsius*. Cum aliis aff. למענך *propter te*, m. למעני *propter me*, c. למענכם *propter vos*, m. R. ענה *respondit*, unde למען *propter*, quod, secundum nonnullos, causæ responsionem, seu redditionem denotet. Alii referunt ad מען inusit.

לן m. unde pl. לנים, Nehem. 13. v. 21. Lxx. *αὐλίζεσθε commoramini*. Vulg. *manetis*. Alii, *pernoctantes* (estis). Rad. לון *pernoctare*, *commorari*, ad cujus Benoni Qal ex forma (-) à nonnullis refertur. Vide Gram. Heb. tom. 1. p. 250. c. 1. initio.

לע m. unde cum præf. & in pausa; quare ע afficitur (·) pro (-), בלעך. Prov. 23. v. 2. Aq. *ἐν καταπόσει σε*, Vulg. *in gutture tuo*, m. Theod. *τῷ λάρυγγί σε gutturi tuo*, m. Alii, *in faucibus tuis*, m. Lxx. paraphrasticus & alienum in sensum hanc vocem transtulerunt. R. לוע inusit.

לעב QAL, unde HIPHIL הלעיב, ex quo Ben. pl. m. cum (·) pro (·) sub ע, מלעבים, 2. Paral. 36. v. 16. Lxx. *μυκτηρίζοντες subsannantes* (erant). Vulg. & alii, *subsannabant*, *deridebant*.

לעג QAL. Lxx. Aq. Sym. Theod. *μυκτηρίζω*, Lxx. item, *ἐκμυκτηρίζω*, Aq. item, *μυχθίζω*, Vulg. & alii, *subsanno*. Lxx. item, *ἐγγελάω*, *καταγελάω* (sic etiam Sym.) *derideo*, *irrideo*, *ἐπιχαίρω gaudeo*, *ἐξουδενόω nihili facio*. Sym. item, Psal. 58. Heb. 59. v. 9. *ἐμφράσσω obstruo*. Alii item, *balbutio* (quasi ab עלג, trajectis literis) *& ob balbutiem irrideor*. Construitur cum ב, ל, & על.

Praet. 3. p. s. f. לעגה *subsannat*.

Ben. s. m. לעג *subsannans*.

Fut. 3. p. s. m. ילעג in pausa ילעג, & 3. p. s. f. תלעג, *subsannabit*. 2. p. s. m. תלעג *subsannabis*. Cum præfix. ותלעג *& subsannasti*. 1. p. s. c. אלעג *subsannabo*. 3. p. pl. m. ילעגו *subsannabunt*.

NIPHAL נלעג, unde Ben. s. m. נלעג, ex quo construct. נלעג לשון, Isai. 33. v. 19. Lxx. *λαὸς πεφαυλισμένος populus contemtus*. Vocem *populus* ex membro præcedenti revocarunt, & vocem לשון *lingua* prætermiserunt. Sym. substant. *διάλεκτος γλώσσης dialectus linguæ*. Vulg. *disertitudo linguæ*. Alii, *ridiculus*, *subsannabilis*, *balbus*, *blæsus*, *barbarus lingua*, h. e. cujus lingua non intellecta deridetur.

HIPHIL הלעיג, Lxx. *μυκτηρίζω*, Vulg. & alii, *subsanno*, *ἐκγελάω*, *καταγελάω*, *καταμωκάομαι*, *derideo*, *irrideo*, ut in Qal, cujus etiam constructionem imitatur.

Ben. plur. m. cum præf. & (·) pro (·) sub ע, ומלעגים *& subsannantes*.

Fut. 3. p. s. m. cum præf. וילעג *& subsannavit*. 2. p. s. m. תלעיג *subsannabis*. 3. p. pl. m. ילעיגו *subsannabunt*. Cum præf. & (·) pro (·), וילעגו *& subsannarunt*.

לעג m. Lxx. Theod. *μυκτηρισμός*, Aq. *μυχθισμός*, Vulg. & alii, *subsannatio*, *sanna*. Lxx. item, *ὄνειδος probrum*, *φαυλισμός contemtus*, *καταπάτημα conculcatio*. Cum præf. ללעג *sanna*, בלעג *cum sanna*, ללעג *& ad*

Digitized by Google

subsannationem. Cum aff. לַעְגָם *subsannatio eorum.* Rad. לָעַג *subsannavit.*

לָעֵג m. unde pl. conſt. לַעֲגֵי, Pſal. 34. Heb. 35. v. 16. Lxx. ἐμυκτήρισάν με, Vulg. Lat. *subsannaverunt me;* legebant לְעָגֻנִי, & pronomen με *me*, adjecerunt ſenſus complendi gratia. Sym. ῥήματι, al. φθέγματι, S. Hieron. *verba* ſimulata videlicet & compoſita. Alii, *sanniones, subsannatores, ridiculi.* Cum præf. בְּלַעֲגֵי שָׂפָה, Iſai. 28. v. 11. Lxx. διὰ φαυλισμὸν χειλέων *propter*, vel *per contemtum*, ſeu *irriſionem labiorum.* Alius, quocum conſentit Aquila, ἐν ἑτερογλώσσοις *in alienis linguis.* Vulg. *in loquela labii.* Alii, *in blæſitatibus labii*, ſeu *sermonis, in subsannationibus labii*, h. e. loquetur ſermone, aut ſermonem, qui ſubſannabitur. Vel, *loquetur cum balbutientibus labio*, h. e. cum hominibus, quorum linguam non intelliget, & à quibus lingua ejus viciſſim non intelligetur. Hoc plurale cum præf. melius refertur ad nomen præcedens לַעַג. Rad. לָעַג *subsannavit, balbutiit.*

לַעְדָּה Maſſ. *Ladáh*, Vulg. *Laadá*, nomen proprium filii Sela filii Juda, 1. Paral. 4. v. 21. Etym. *ad ornandum*, aut *congregandum*, aut *testificandum*, aut *prædandum*, aut *transeundum*, aut *auferendum;* ex ל *ad*, & עָדָה *ornavit, transiit*, Syriace *abstulit*, vel עוּד *testificari*, aut יָעַד *indixit, congregavit*, vel עַד *præda.*

לַעְדָּן Maſſ. *Ladán*, Vulg. *Laadán*, *Leedán*, & *Ledán*, nomen propr. 1°. filii Thaan, 1. Paral. 7. v. 26. 2°. filii Gerſon, 1. Paral. 23. v. 7. c. 26. v. 21. Etym. *pro voluptate*, aut *ad voluptatem;* ex ל *pro, ad*, & עֵדֶן *voluptas.* Vel *devorans judicium;* à לָעָה *devorare*, & דִּין *judicare.* Vel *pro ornatu, testimonio, transitu, prædatione earum;* vide nom. præced. cui adde affix. 3. p. pl. f.

לֹעֵז m. Pſal. 113. Heb. 114. v. 1. Lxx. βαρβάρου, Vulg. Lat. & S. Hieron. *barbarus.* Aq. ἑτερογλώσσου *alterius linguæ.* Sym. ἀλλόφωνος *alterius vocis*, h. e. qui linguam ab Hebraica alienam, proindeque (ſecundum Hebræos) barbaram, loquitur. Rad. לָעַז inuſit.

לָעַט QAL, unde HIPHIL הִלְעִיט, ex quo 2. p. ſ. m. IMPER. cum affix. הַלְעִיטֵנִי, Gen. 25. v. 30. Lxx. γεῦσόν με *gustare me fac.* Vulg. *da mihi.*

לַעֲנָה f. Aq. ἀψίνθιον, Vulg. & alii, *apsinthium.* Lxx. Sym. πικρία, Vulg. & alii, *amaritudo.* Lxx. item, χολὴ *fel*, ὀδύνη *dolor*, ἀνάγκη *necessitas*, ὕψος *altitudo*, Amos. 5. v. 7. ubi ſenſum utcunque reddiderunt. Cum præf. וְלַעֲנָה *& apsinthium*, כַּלַּעֲנָה *sicut apsinthium*, לְלַעֲנָה *in apsinthium.* Rad. לָעַן inuſit.

לַפִּיד m. Lxx. & alius, λαμπάς, Vulg. & alii, *lampas, fax, tæda.* Cum præf. וְלַפִּיד *& lampas*, כְּלַפִּיד *sicut lampas*, וּכְלַפִּיד *& sicut lampas, & sicut fax.* Plur. cum alterutro (י) ſæpe deficiente, לַפִּדִים, לַפִּידִים, cum præf. הַלַּפִּדִים, & הַלַּפִּידִים, *faces.* Cum aliis præf. וְלַפִּדִים & וְלַפִּידִים *& faces*, בַּלַּפִּדִים & בַּלַּפִּידִים, *in faces*, כַּלַּפִּידִים *sicut faces.* Conſt. & cum præf. כְּלַפִּידֵי *ut faces.* Rad. לָפַד inuſit.

לַפִּידוֹת Maſſ. *Lappidóth*, Vulg. *Lapidóth*, nomen proprium mariti vel patriæ Deboræ prophetidis, Jud. 4. v. 4. Etym. *lampades, tædæ, faces;* à לַפִּיד idem. Vide vocem præced. & Gram. Heb. tom. 1. pag. 487. col. 2.

לִפְנַי, unde in pauſa לְפָנָי, 3. Reg. 6. v. 17. Lxx. Hexapl. & mſ. Alex. ἐσώτατος *intimissimus, penitissimum* (Templum). Aq. Theod. διογλεία otii abundantia; quæ lectio cum ejus interpretatione merito ſuſpecta videtur noſtro D. Bern. *de Montfaucon*, tom. 1. Hexapl. p. 355. col. 2. Lxx. Vatic. hîc mutili ſunt. Vulg. *pro foribus oraculi;* vocem *oraculi* addidit. Alii, *interius, anterius* (Templum). R. פָּנָה *aspexit*, unde פָּנִים *facies, ante*, &c.

לָפַת QAL, unde 3. p. ſ. m. FUT. cum præf. וַיִּלְפֹּת, Jud. 16. v. 29. Lxx. καὶ περιέλαβε, Vulg. & alii, *& apprehendit, & complexus, & amplexus est.*

NIPHAL נִלְפַּת, unde 3. p. ſ. m. FUT. cum præfix. וַיִּלָּפֵת, Ruth. 3. v. 8. Lxx. καὶ ἐταράχθη *& turbatus*, Vulg. *& conturbatus est.* Alii, *& inclinavit se, & huc illuc vertit se, & territus contraxit se.* 3. p. plur. m. יִלָּפְתוּ, Job. 6. v. 18. Vulg. *involutæ*, alii,

Digitized by Google

perversæ sunt semitæ eorum. Alii item, *huc illuc divertunt.* Lxx. sensum utcunque, non verbum, expresserunt.

לֵץ m. Aq. Sym. Theod. χλευαστής, Vulg. & alii, *derisor, illusor.* Lxx. Sym. λοιμὸς *pestilens.* Sym. item & Vª. ac VIª. editt. παράνομος *iniquus.* Idem Sym. ἐπιθέτης *impostor.* Lxx. item, ἀκόλαστος *luxuriosus*, ἀπαίδευτος *imperitus*, ἄφρων *insipiens*, κακὸς *malus*, ὑπερήφανος *superbus.* Cum præfix. וְלֵץ *& derisor.* Plur. לֵצִים *derisores.* Cum præf. וְלֵצִים *& derisores*, לְלֵצִים cum ל prosthetico supervacaneo, *derisores.* R. לִיץ *deridere*, cujus potest esse Benoni Qal ex forma (-). Vide similia Participia in Gram. Heb. tom. 1. p. 249. c. 1. fin.

לָצוֹן m. Aq. χλευασμός *irrisio, derisio*; sic etiam recentiores. Lxx. ὕβρις *contumelia.* Et adject. ἄνομος *iniquus*, τεθλιμμένος *afflictus.* Vulg. *derisor, pestilens.* R. לִיץ *deridere.*

לֹצֵץ m. unde plur. לֹצְצִים, Ose. 7. v. 5. Lxx. λοιμοί *pestilentes.* Aq. χλευασταί, Vulg. & alii, *illusores, irrisores, derisores.* Rad. לִיץ *deridere, illudere.*

לַקּוּם Mass. *Laqqoúm*, Vulg. *Lecúm*, nom. propr. civitatis Tribus Nephthali, ejusque termini ad Orientem & Austrum, Jos. 19. v. 33. Etym. *resurgens* aut *confirmans*; vel *ad resurgendum*, aut *ad confirmandum*; à קוּם *surgere, resurgere*, in Qal, & *confirmare* in Hiphil.

לָקַח QAL. Lxx. Aq. Sym. Theod. λαμβάνω, Lxx. item, ὑπολαμβάνω, παραλαμβάνω, προσλαμβάνω, Lxx. Sym. Theod. δέχομαι, Lxx. item, προσδέχομαι, Vulg. & alii, *capio, accipio.* Lxx. item, ἀγοράζω, ὠνέομαι, *emo*, ἀγρεύομαι *in venatione capior*, ἄγω *duco*, εἰσάγω *introduco*, ἐξάγω *educo*, προσάγω *adduco*, συναπάγω *simul abduco*, αἴρω *tollo*, ἀνταναιρέω *vicissim tollo*, ἀφαιρέω (sic etiam Sym.) *aufero*, αἰχμαλωτεύω *captivo*, ἀναλαμβάνω *recipio*, ἀνασπάω *extraho*, ἀπόλλυμι *perdo*, γινώσκω *cognosco*, ἐκβάλλω *ejicio*, ἐκλέγομαι *eligo*, προχειρίζομαι *præeligo*, ἐξαίρετος εἰμι *exemtus sum*, ἐπιτίθημι *impono*, ἔρχομαι *venio*, ἔχω *habeo*, ἀνέχω *sustineo*, καθαίρω *mundo, purgo*, καλέω *voco*, καταλαμβάνω *apprehendo*, κομίζω (sic etiam Sym. & Theod.) *fero, aufero*, κτάομαι *acquiro*, λαλέω *loquor*, μεταπέμπομαι *accerso*, μετατίθημι *transpono*, προκαθίστημι *ante constituo*, συλλαμβάνω *simul capio*, συλλέγω *colligo*, συναρπάζω *simul abripio*, τολμάω *audeo*, φέρω *fero*, ἐκφέρω *effero*, &c. Hoc Verbum in Qal modo perfectorum, modo imperfectorum, nempe defectivorum Pe נ, flexionem imitatur. Vide Gram. Heb. tom. 1. p. 196. in Append.

PRAET. 3. p. s. m. לָקַח, & in pausa לָקָח, *cepit, accepit, abstulit.* Cum aphæresi primæ radicalis & (-) loco (-), קַח, Ezech. 17. v. 5. *accepit.* Sic cum aff. קָחָם, Ose. 11. v. 3. *accepit ea.* Verum hæc melius referuntur ad inusit. קוּחַ vel קָחַח. Vide Gram. Heb. tom. 1. p. 162. c. 1. Cum præf. וְלָקַח *& accepit, & accipiet.* Cum præf. & aff. לְקָחָהּ *accepit eam*, וּלְקָחָהּ *& accepit eam*, לְקָחַנִי *cepit, accepit, sumsit me*, c. 3. p. s. f. לָקְחָה *accepit.* Cum præf. וְלָקְחָה *& accipiet.* 2. p. s. m. לָקַחְתָּ *accepisti.* Cum præf. וְלָקַחְתָּ *& accipies.* Cum aff. לְקַחְתָּנוּ *accepisti nos*, c. 2. p. s. f. in pausa; quare ק afficitur (-) pro (-), לָקָחַתְּ *accepisti.* Cum præf. וְלָקַחַתְּ *& accipies.* 1. p. s. c. לָקַחְתִּי & in pausa לָקָחְתִּי, *accepi.* Cum præf. וְלָקַחְתִּי *& accipiam.* Cum præf. & affix. לְקַחְתִּיו *accepi illud*, לְקַחְתִּיךָ *accepi te*, m. וּלְקַחְתִּיךָ *& accipiam te*, m. וּלְקַחְתִּים *& accipiam eos.* 3. p. plur. c. לָקְחוּ & in pausa לָקָחוּ, *acceperunt.* Cum præf. וְלָקְחוּ & in pausa וְלָקָחוּ, *& accipient.* Cum præf. & aff. וּלְקָחוּם *& accipient eos.* 2. p. pl. m. לְקַחְתֶּם *accepistis.* Cum præf. וּלְקַחְתֶּם *& accipietis.* 1. p. pl. c. לָקַחְנוּ *accepimus.* Cum præf. וְלָקַחְנוּ *& accipiemus.*

BEN. s. m. לֹקֵחַ *accipiens.* Cum præf. וְלֹקֵחַ *& capiens.* Plur. m. cum præf. וְלֹקְחִים, & const. לֹקְחֵי, *accipientes.*

PAOUL pl. m. cum (-) pro (ו), לְקֻחִים, Prov. 24. v. 11. Lxx. ἀγόμενοι *ducti*, Vulg. *qui ducuntur.*

INFIN. לָקוֹחַ & לָקֹחַ, *accipiendo.* Ex forma imperf. quam vide in Gram. Heb. t. 1. p. 200. c. 2. קַחַת *accipere.* Cum præf. לָקַחַת *accipere, accipiendo, ad accipiendum*, וְלָקַחַת *& accipere*, מִקַּחַת *ab accipiendo.* Cum

Digitized by Google

præf. & aff. בְּקַחְתּוֹ *in accipiendo eo*, לְקַחְתּוֹ *accipere eum*, לְקַחְתָּהּ *accipere eam*, בְּקַחְתְּךָ *in accipiendo te*, m. קַחְתְּךָ *accipere te*, f. לְקַחְתֵּךְ *accipere te*, f. קַחְתִּי *accipere me*, c.

IMPER. 2. p. ſ. m. לְקַח, ex forma imperfecta, קַח, in pauſa קָח, & cum ה paragog. קְחָה, *accipe*. Cum præf. וּלְקַח & imperf. וְקַח, *& accipe*. Cum præf. & aff. ex forma imperf. קָחֶנּוּ *accipe eum*, וְקָחֶנּוּ *& accipe eum*, קָחֶנָּה *accipe illud*, קָחֵם־ *accipe eos*, Gen. 48. v. 9. cum (‥) in fine pro (-) ob Maqqaph ſeq. 2. p. ſ. f. ex forma perf. לִקְחִי, & ex forma imperf. קְחִי, *accipe*. Cum præf. וּקְחִי *& accipe*. 2. p. pl. m. ex forma imperf. קְחוּ & in pauſa קָחוּ, *accipite*. Cum præf. וּקְחוּ *& accipite*. Cum affix. & (ֻ) pro (וּ), קָחֻהוּ *accipite eum*.

FUT. 3. p. ſ. m. יִקַּח & in pauſa יִקָּח, *accipiet*. Cum præf. וַיִּקַּח *& accipiet*, יִקַּח & in pauſa וַיִּקָּח, *& accepit*. Cum præf. & affix. יִקָּחֵהוּ, יִקָּחֶנּוּ, *accipiet eum*, וַיִּקָּחֵהוּ *& accepit eum*, יִקָּחֶנָּה *accipiet eam*, וְיִקָּחֶהָ *& accipiet eam*, וַיִּקָּחֶהָ *& accepit eam*, יִקָּחֲךָ & in pauſa יִקָּחֶךָּ, *accipiet te*, m. יִקָּחֵנִי *accipiet me*, c. וַיִּקָּחֵנִי *& accepit me*, c. וַיִּקָּחֵם *& accepit eos*. 3. p. ſ. f. תִּקַּח *accipiet*. Cum præf. וְתִקַּח *& accipiet*, וַתִּקַּח *& accepit*. Cum præf. & aff. וַתִּקָּחֵהוּ *& accepit eum*, וַתִּקָּחֶהָ *& accepit eam*, תִּקָּחֲךָ *capiat te*, m. וַתִּקָּחֵנִי *& accepit me*, c. תִּקָּחֵם *accipiet eos*, וַתִּקָּחֵם *& cepit ea*. 2. p. ſ. m. תִּקַּח & in pauſa תִּקָּח, *accipies*. Cum præf. וַתִּקַּח *& accepiſti*. Cum aff. תִּקָּחֶנּוּ *accipies eum*, תִּקָּחֶנָּה *accipies eam*, תִּקָּחֵנִי *accipies, recipies me*, c. 2. p. ſ. f. ſine dagh. in ק ob (ְ) ei ſuppoſitum, quod fit in toto hoc Futuro, תִּקְחִי *accipies*. Sic cum præf. וַתִּקְחִי *& accepiſti*. 1. p. ſ. c. אֶקַּח, in pauſa אֶקָּח, & cum ה paragog. & ſine dagh. ut ſupra, אֶקְחָה, *accipiam*. Sic cum præf. וְאֶקַּח, & cum ה paragog. וְאֶקְחָה, *& accipiam*, וָאֶקַּח, & cum ה parag. וָאֶקְחָה, *& accepi*. Cum præf. & aff. וְאֶקָּחֵהוּ *& accipiam eum*, אֶקָּחֲךָ *accipiam te*, m. וָאֶקָּחֵם *& accepi ea*. 3. p. pl. m. ſine dagheſch in ק ob (ְ) infraſcriptum, יִקְחוּ, & in pauſa יִקָּחוּ, *accipient*. Cum præfix. וְיִקְחוּ *& accipient*, וַיִּקְחוּ *& acceperunt*. Cum præf. & aff.

וַיִּקָּחֻהוּ, cum (ֻ) pro (וּ), *& acceperunt eum*, וַיִּקָּחוּם *& acceperunt ea*. 2. p. pl. m. ſine dagh. in ק, ob (ְ) infraſcriptum, תִּקְחוּ & in pauſa תִּקָּחוּ, *accipietis*. 1. p. pl. c. נִקַּח in pauſa נִקָּח, & cum ה parag. & ſine dagheſch in ק, נִקְחָה, *accipiemus*. Cum præf. וַנִּקַּח *& cepimus*. Cum præf. & ה paragog. וְנִקְחָה *& accipiemus*.

NIPHAL נִלְקַח, Lxx. λαμβάνομαι, Vulg. & alii, *capior*, ἀναλαμβάνομαι *aſſumor*, ἄγομαι *ducor, abducor*, εἰσέρχομαι *ingredior*.

PRAET. 3. p. ſ. m. in forma perf. נִלְקַח & in pauſa נִלְקָח, *captus, capta eſt* (arca). 3. p. ſ. f. in pauſa; quare ק afficitur (ָ) pro (ְ), נִלְקָחָה *capta eſt*.

INFIN. ex termin. (-), הִלָּקַח *capi*. Cum aff. הִלָּקְחוֹ *capi eum*.

FUT. 3. p. ſ. f. cum præf. & ex termin. (-), וַתִּלָּקַח *& capta, & aſſumta eſt*. 1. p. ſ. c. ex ead. termin. אֶלָּקַח *ſumar, aſſumar*.

PUAL לֻקַּח, Lxx. λαμβάνομαι *capior, accipior, ſumor*, &c. ut in Niphal. Et active, ſoloque ſenſu expreſſo, εἰσάγω *introduco*.

PRAET. 3. p. ſ. m. לֻקַּח & in pauſa לֻקָּח, *captus, acceptus, ſublatus eſt*. Cum præf. וְלֻקַּח *& ſumetur*. 3. p. ſ. f. cum (ֳ) ſub ק loco (ְ) ſimplicis, & ſine dagh. in eodem ק, quaſi (ְ) ſuppoſitum eſſet ſimplex, לֻקֳחָה, Gen. 2. v. 23. *ſumta eſt*. Vide Gram. Heb. tom. 1. p. 35. c. 1. p. 179. c. 2. 2. p. ſ. m. in pauſa; quare ק afficitur (ָ) loco (-), לֻקָּחְתָּ *captus es*. 3. p. pl. c. לֻקְּחוּ *capti ſunt, abducti ſunt*.

FUT. 3. p. ſ. m. יֻקַּח & in pauſa יֻקָּח, *accipietur*. Cum præf. הֲיֻקַּח *an capietur?* 3. p. ſ. f. cum præf. וַתֻּקַּח *& capta eſt, & capta ſublata eſt*.

HITHPAEL הִתְלַקַּח, unde BEN. ſ. f. ex forma ה præcedente duplici (-) pro duplici (ְ) ob tertiam radical. ח, מִתְלַקַּחַת, Exod. 9. v. 24. Lxx. φλογίζον (πῦρ) *flammans* (ignis). Aq. συναναλαμβανόμενον *comprehenſus*. Sym. ἐνειλούμενον *involutus*. Vulg. *miſtus*. Alii, *interceptus*. Et Ezech. 1. v. 4. Lxx. ἐξαστράπτον (πῦρ) *fulgurans* (ignis). Vulg. *involvens*. Alii, ut ſupra, *interceptus*.

Digitized by Google

לֶקַח m. Lxx. ἀπόφθεγμα, Vulg. *sermo, eloquium*, ὁμιλία *conversatio, colloquium*, ἐπιγνωμοσύνη *cognitio*, εἰρήνη *pax*, ἔργον *opus*, δῶρον (Theod. δόμα), Vulg. *donum*. Et posito Infinitivo pro substantivo, λήψεσθαι *accipere*. Aq. λῆψις *acceptio*. Sym. Theod. ἀποδοχή *receptio*. Vulg. item, *gratia, sapientia, lex*. Alii, *doctrina, disciplina, institutio*, quæ à magistro accipitur. Cum aff. לִקְחָהּ *doctrina ejus*, f. לִקְחִי *doctrina mea*, c. R. לָקַח *accepit, recepit*. Vide mox supra.

לִקְחִי Mass. *Liqhhi*, Vulg. *Leci*, nomen proprium filii Semidæ filii Galaad filii Machir filii Manasse, 1. Paral. 7. v. 19. Etym. *doctrina, lex, disciplina, assumtio mea*, c. ex לֶקַח *doctrina*, &c. & aff. 1. p. f. c.

לקט QAL. Lxx. συλλέγω *colligo*, συνάγω *congrego*. Sic etiam Vulg. & alii.

PRAET. 3. p. pl. c. לָקְטוּ, & in pausa, quæ (-) primariæ vocis revocatum mutavit in (-), לָקָטוּ, *collegerunt*. Cum præf. וְלָקְטוּ *& colligent*.

INFIN. cum præf. לִלְקֹט *ad colligendum*, וְלִלְקֹט *& ad colligendum, & colligere*.

IMPER. 2. p. pl. m. לִקְטוּ *colligite*.

FUT. 3. p. pl. m. יִלְקְטוּ, & cum ן parag. יִלְקְטוּן, *colligent*. Cum præf. וַיִּלְקְטוּ *& collegerunt*. 2. p. pl. m. cum affix. & (-) pro (ו), תִּלְקְטֻהוּ *colligetis illud* (manna).

PIEL לִקֵּט, Lxx. ἀναλέγω, συλλέγω, Vulg. & alii, *colligo*, συνάγω *congrego*, ut in Qal.

PRAET. 3. p. f. f. in pausa, quare retinetur motio primariæ vocis, לִקֵּטָה *collegerat*. Cum præf. וְלִקְּטָה *& colliget*. 2. p. f. f. לִקַּטְתְּ *collegisti*.

BEN. f. m. cum præf. כִּמְלַקֵּט *quasi colligens*. Plur. m. מְלַקְּטִים *colligentes*.

INFIN. cum præf. לְלַקֵּט *ad colligendum*.

FUT. 3. p. f. m. cum præf. וַיְלַקֵּט *& collegit*. 3. p. f. f. תְּלַקֵּט *colliget*. Cum præf. וַתְּלַקֵּט *& collegit*. 2. p. f. m. תְּלַקֵּט *colliges*. 1. p. f. c. cum ה parag. אֲלַקֲטָה *colligam*. Cum præf. & eodem ה parag. וַאֲלַקֵּטָה *& colligam*.

PUAL לֻקַּט, unde 2. p. pl. m. FUT. תְּלֻקְּטוּ, Isai. 27. v. 12. Lxx. συναγάγετε *congregate*; legebant תְּלַקְּטוּ in futuro Piel. Vulg. & alii, *congregabimini*; *colligemini*.

HITHPAEL הִתְלַקֵּט, unde 3. p. pl. m. FUT. cum præf. וַיִּתְלַקְּטוּ, Jud. 11. v. 3. Lxx. καὶ συνελέγοντο *& collecti*, Vulg. & alii, *& congregati sunt*.

לֶקֶט m. unde cum præfix. וְלֶקֶט, Levit. 19. v. 9. & cap. 23. v. 22. Lxx. τὰ ἀποπίπτοντα *decidentia*. Alius, συλλέγματα *collectanea, collectiones*. Vulg. *remanentes spicæ*. Alii, *collectio, spicilegium*. R. לָקַט *collegit*.

לקק QAL. Lxx. λείχω, ἐκλείχω, Vulg. & alii, *lingo*, λάπτω *lambo*.

PRAET. 3. p. pl. c. in forma perfecta, לָקְקוּ *linxerunt*.

FUT. 3. p. f. m. ex forma imperf. יָלֹק *lambet*. 3. p. pl. m. יָלֹקּוּ *lambent*. Cum præf. וַיָּלֹקּוּ *& linxerunt*.

PIEL לִקֵּק ex forma perf. unde BEN. pl. m. ex eadem forma cum præf. & sine dagh. in מ & ק ob (:) eis suppositum, הַמְלַקְקִים, Jud. 7. vv. 6. 7. Lxx. λάψαντες, Vulg. & alii, *qui lambuerunt, qui lambuerant*.

לקש QAL, unde PIEL לִקֵּשׁ, ex quo 3. p. pl. m. FUT. in pausa, quæ retinuit (-) motionem primariæ vocis sub ק loco (:), יְלַקֵּשׁוּ, Job. 24. v. 6. Lxx. periphrasticus, ἀμισθὶ καὶ ἀσιτὶ ἠργάσαντο, *sine mercede & sine cibo operati sunt, coluerunt*. Vulg. & alii, *vindemiant*, proprie sero & tarde, nempe anno civili exeunte, qui autumno incipiebat. Quidam, *ficilient*, h. e. uvas post vindemiam relictas colligent; sumta metaphora à fœnisecis, qui *ficilire* dicuntur, cum ea, quæ prima sectione relicta sunt, iterata sectione demetunt. Alii, *penitus vastabunt, funditus abscindent*.

לֶקֶשׁ m. Amos. 7. v. 1. Lxx. ἑωθινὸς *matutinus* (fœtus locustarum), βροῦχος *bruchus*. Aq. ὄψιμος, Vulg. *serotinus* (imber). Alii, *herba serotina, fœnum-cordum*, h. e. post primam sectionem iterum crescens, *ficilimentum, spicilegium*. Cum præf. & in pausa, quæ prius (-) mutavit in (-), הַלָּקֶשׁ *fœnum-cordum*. R. לָקַשׁ in Piel, *sero vindemiavit, ficilivit*.

לְשַׁד m. unde conft. לְשַׁד, Num. 11. v. 8. Lxx. ἐγκρὶς *laganum*. Vulg. *panis*. Aq. Sym. μασδὸς

sis mamma; componebant ex שַׁד *uber*, *mamma*, & לְ. Alii, *humor*, *succus*; & adject. *humidum*, *viride*. Cum præf. לְשַׁדִּי, Psal. 31. Heb. 32. v. 4. cum (-) & dagh. per legem æquival. pro (-), Lxx. Theod. & Vª. edit. εἰς ταλαιπωρίαν *in ærumnam*, Vulg. Lat. *in ærumna mea*. S. Hieron. *in miseria mea*. Aq. εἰς προνομήν μου *in direptionem meam*. Sym. εἰς διαφθοράν *in corruptionem*. Hi vocem hanc componebant ex לְ *ad*, *in*, & שֹׁד *vastatio*, *miseria*, *calamitas*, &c. legebantque לְשָׁדִּי leschoddi. Alii, *succus*, *humor meus*, vitalis scilicet. Rad. לָשַׁד inusit.

לשון לָשׁוֹן & לָשֹׁן, c. sed sæpius f. Lxx. Aq. Sym. Theod. γλῶσσα, Vulg. & alii, *lingua*. Lxx. item adjective, γλωσσώδης *linguax*, *loquax*. Et metonymice, λέξις *dictio*, *sermo*, ῥῆμα *verbum*, φωνὴ *vox*, ψυχὴ *anima*, ῥὶν *nasus*. Metaphorice, ἄνθραξ *carbo*, λοξία *prominentia*. Alii item, *sinus* maris, *lingula* aurea, *flamma* ignis, quæ in extrema sui parte linguam refert, *dialectus*, *idioma*. Cum præf. הַלָּשׁוֹן *lingua*, וְלָשׁוֹן *& lingua*, בַּלָּשׁוֹן *linguâ*, וּבְלָשׁוֹן *& in lingua*, מִלָּשׁוֹן *à lingua*. Const. לְשׁוֹן *lingua*. Cum præf. וּלְשׁוֹן *& lingua*, בִּלְשׁוֹן *in lingua*, כִּלְשׁוֹן *secundum linguam*, וְכִלְשׁוֹן *& secundum linguam*, מִלְּשׁוֹן *à lingua*, *à sinu*. Cum præf. & affix. לְשׁוֹנוֹ & לְשֹׁנוֹ, *lingua ejus*, m. וּלְשׁוֹנוֹ *& lingua ejus*, m. בִּלְשׁוֹנוֹ *in lingua ejus*, m. לִלְשֹׁנוֹ, כִּלְשׁוֹנוֹ, *secundum linguam ejus*, m. לְשׁוֹנָהּ *lingua ejus*, f. לְשׁוֹנֶךָ & in pausa לְשׁוֹנֶךָ, *lingua tua*, m. וּלְשׁוֹנְךָ *& lingua tua*, m. לְשׁוֹנֵךְ *lingua tua*, f. לְשׁוֹנִי *lingua mea*, c. וּלְשׁוֹנִי *& lingua mea*, c. בִּלְשׁוֹנִי *in lingua mea*, c. לְשׁוֹנָם *lingua eorum*, וּלְשׁוֹנָם *& lingua eorum*, וּבִלְשׁוֹנָם *& in lingua eorum*, vel *sua*, וְכִלְשׁוֹנָם *& secundum linguam eorum*, לְשׁוֹנְכֶם *lingua vestra*, m. וּלְשׁוֹנֵנוּ *& lingua nostra*, c. לִלְשֹׁנֵנוּ *linguæ nostra*, c. Plur. לְשֹׁנוֹת *linguæ*. Cum præf. הַלְּשֹׁנוֹת *& linguæ*. Cum præf. & aff. לִלְשֹׁנֹתָם *secundum linguas eorum*, vel *suas*. R. לָשַׁן in Piel, *lingua detraxit*.

לשכה לִשְׁכָּה f. Lxx. Aq. γαζοφυλάκιον, Vulg. *gazophylacium*. Lxx. θησαυρὸς *thesaurus*, per metonym. contenti pro continente. Lxx. Sym. ἐξέδρα, Vulg. *exedra*. Lxx. Theod. & alius, παστοφόριον *pastophorium*, cubiculi genus vel locus. Aq. Sym. Theod. σταθμὸς *statio*, Jerem. 35. v. 4. Lxx. item, αὐλὴ *aula*, *atrium*, καταλυμα *diversorium*, οἶκος *domus*, σκηνὴ *tentorium*, *tabernaculum*. Vulg. & alii item, *cubiculum*, *conclave*, *camera* ad Templum exstructa, in qua reponebantur vestes, donaria, vasa, instrumenta sacra, &c. Hinc quidam trajectis literis referunt ad שָׁלַךְ in Hiphil, *jecit*, *projecit*; quod in hujusmodi conclavia, seu exedras, varia, quæ ad Templi ministerium pertinebant, *projicerentur*, h. e. reponerentur. Cum præf. הַלִּשְׁכָּה *cubiculum*, וְלִשְׁכָּה & וְהַלִּשְׁכָּה, *& cubiculum*. Const. לִשְׁכַּת *cubiculum*. Cum præf. לְלִשְׁכַּת, בְּלִשְׁכַּת, & cum ה locali לִשְׁכָּתָה, *in cubiculo*, *in cubiculum*, מִלִּשְׁכַּת *e cubiculo*. Plur. absol. לְשָׁכוֹת *cubicula*. Vide Gram. Heb. tom. 1. p. 66. c. 1. Cum præfix. הַלְּשָׁכוֹת *cubicula*, וְהַלְּשָׁכוֹת *& cubicula*, בַּלְּשָׁכוֹת *in cubiculis*. Const. לִשְׁכוֹת *cubicula*. Cum præfixo ה quod tamen nominibus constructis præfigi non solet, vide Gram. Heb. tom. 1. p. 421. c. 2. הַלִּשְׁכוֹת *cubicula*. Cum præf. בַּלְּשָׁכוֹת *in cubiculis*. Rad. לָשַׁךְ inusit.

לשם לֶשֶׁם m. Exod. 28. v. 19. c. 39. v. 12. Lxx. λιγύριον, Vulg. *ligurius*. Plin. l. 37. c. 4. *lyncurius*. Alii, *achates*, *cyanus*, *topazius*, *onyx*, &c. Nomen lapidis pretiosi, de quo, uti & de omnibus fere aliis in Scriptura commemoratis, non convenit secum invicem interpretibus. R. לָשַׁם inusit.

לשם לֶשֶׁם Mass. *Léschem*, Vulg. *Lésem*, nomen propr. civitatis ad Septentrionem terræ S. Jos. 19. v. 47. Eadem est ac Dan & Laïs, quas vide supra coll. 414. & 995. Etym. *lygurius* (lapis), &c. Vide vocem præced. vel *nomini* aut *posito*; à לְ dandi casus articulo, & שֵׁם *nomen*, aut שׂוּם *ponere*.

לשן QAL, unde POEL aut conjugatio quadrata לוֹשֵׁן pro לָשַׁן, ex qua BEN. s. m. cum (י) parag. (- hhatoúph) pro (ו), & (ו) post adscripta puncta vocalia supervacaneo, מְלָושְׁנִי meloschni, Psal. 100. Heb. 101. v. 5. Vide Gram. Heb. t. 1. p. 176. c. 1. Lxx. ὁ καταλαλῶν, Vulg. & alii, *detrahens*, *obloquens*.

Digitized by Google

HIPHIL הלשין, unde 2. p. f. m. Fut. תלשן, Prov. 30. v. 10. Lxx. παραδῷς tradas, prodas. Sym. διαβάλῃς calumnieris. Theod. καταλαλήσῃς obloquaris. Vulg. accuses. Sic etiam alii.

לְשׁוֹן vide supra in לָשׁוֹן, col. 1009.

לְשָׁן m. Chald. Theod. γλῶσσα, Vulg. & alii, lingua, dialectus, idioma, ut apud Heb. Hinc cum præf. ולשן & lingua. Plur. emphat. cum præf. ולשניא & linguæ. Rad. לשן inusit.

לֶשַׁע unde in pausa לָשַׁע, Gen. 10. v. 19. Mass. Léscha aut Lâscha, Vulg. Lésa, nomen proprium urbis, quæ nonnullis videtur esse eadem ac דָּן Dán, לַיִשׁ Láis, & לֶשֶׁם Léschem, aut Lésem, quas vide supra coll. præced. 414. & 995. Etym. ad clamandum, aut liniendum, aut salvandum; ex ל ad, & שוע in Qal, clamare, & in Hiph. linire; aut ישע in Hiph. salvavit.

לֶתֶךְ m. mensura discretorum, quæ erat media pars τοῦ Hhomer, sive Cori, & continebat quinque Ephas, &c. Vide Gram. Heb. tom. 2. p. 525. col. 2. & in Tabula Lxx. νέβελ nebel. Vulg. dimidius corus. Hinc cum præf. וְלֶתֶךְ, Ose. 3. v. 2. & létheeh, & dimidius corus. R. לתך inusit.

להע QAL, unde NIPHAL נלתע, ex quo 3. p. pl. c. Praet. ex forma defect. Pe נ, quam imitatur hoc Verbum, vide Gram. Heb. t. 1. p. 196. in Append. & in pausa, quæ (-) vocis primariæ revocatum mutavit in (-) sub ת, נִתָּעוּ, Job. 4. v. 10. Lxx. ἐσβέσθη (γαυρίαμα) exstincta est gloriatio, elatio. Vulg. contriti, alii, commoliti, comminuti, evulsi sunt dentes leunculorum.

מ   מאב

מ Præpositio inseparabilis sive conjuncta, Hebraica & Chaldaica, regens ablativum. Ea venit ab integra præpositione מִן, quæ & ipsa derivatur ab inusitata radice מָנַן. Vide Gram. Heb. tom. 1. p. 70. c. 1. & p. 71. c. 2.

Genuina ejus motio est (·) sequente dagh. in prima dictionis, cui præfigitur, litera ad compensandum נ deperditum. Quando prima illa litera est gutturalis aut ר, proindeque daghésch hujus recipiendi incapax, pro (·) מ afficitur (-) & rarissime (-). Vide eand. Gram. ibid. p. 70. c. 1. Attamen ante ה, ח, ר, & alias literas cum (·) notatas sæpe excidit daghésch istud sine compensatione. Vide ibid. & p. 71. c. 1. Cum prima litera vocis est (י) affectum (·), ex hoc (·) & (·) τοῦ מ fit contractio in (י) sub מ. Vide ibid. p. 70. c. 2. Denique ante tetragrammaton Dei nomen יהוה, מ afficitur (-) quasi ante אדני. Vide ibid. p. 71. c. 1.

Primaria hujus præpositionis significatio est à, ab, e, ex, de, præ; notatque causam efficientem, materialem, temporis & loci circumstantiam, negationem aut privationem, præsertim ante Infinitivos; motum ex loco, subjectum ex vel de quo, &c. Vide Gram. Heb. tom. 1. p. 598. §. IV. Præterea ea Præpositio significat propter, eo quod, ante (de tempore), post, ad, versus (de motu ad locum), apud, in (de tempore & loco), contra, cum, &c. Vide eandem Gram. ibid. pagg. 600. & 601. Interdum deficit; sæpe, è contrario, abundat, maxime ante adverbia & alias præpositiones quibuscum pleonastice jungitur. Vide ibid. p. 601. c. 1. 2. Cetera, quæ ad hanc præpositionem pertinent, nempe ejus cum præfixis & affixis compositionem, vide infra in eadem præpositione integra מִן.

מַאֲבוּסִים m. pl. à sing. inusit. מַאֲבוּס, unde cum aff. & (·) pro (ו), מַאֲבֻסֶיהָ, Jerem. 50. v. 26. Lxx. ἀποθήκας αὐτῆς repositoria ejus, f. Alii, horrea, granaria ejus, f. Vulg. qui conculcent eam; legebat מִבּוֹסֶיהָ à בוס, conculcare, & א ut vocalem spectabat. Rad. אבס saginavit; unde horreum, quod in eo contineatur frumentum, &c. quo saginantur homines & pecudes.

Digitized by Google

מְאֹד Lxx. Aq. Sym. Theod. σφόδρα, Lxx. item, λίαν, Vulg. & alii, *valde*. Hoc adverbium positivo additum ſæpe gradum ſuperlativum conſtituit. Vide Gram. Heb. tom. 1. p. 471. c. 1. init. Geminatum maximam auxeſin importat, ſignificatque *vehementiſſime*. Lxx. item ſubſtantive, δύναμις *virtus*, *potentia*, ἰσχύς, Vulg. & alii, *robur*, *fortitudo*. Cum præf. בִּמְאֹד *in valde*, h. e. ut interpretantur Lxx. σφόδρα *valde*, Vulg. *nimis*. Cum affix. מְאֹדוֹ *fortitudine ſuâ*, m. מְאֹדֶךָ in pauſa, *fortitudine tuâ*, m. Rad. מָאַד inuſit.

מֵאָה & Chald. מְאָה, c. Lxx. Theod. ἑκατόν, Vulg. & alii, *centum*. Lxx. item ſubſtantive, ἑκατοντάς *centuria*, quo ſenſu accipiendum eſt hoc nomen quoties in ſtatu conſtructo uſurpatur. Vide Gram. Heb. tom. 2. p. 384. c. 1. Cum hoc adjectivo numerali ſubſtantiva ſingularia junguntur per enallagen numeri; niſi ſtatus abſolutus pro conſtructo, eoque abſtracto, ſive ſubſtantivo, poſitus cenſeatur. Vide eand. Gram. ibid. c. 2. Cum præf. הַמֵּאָה *centum*, וּמֵאָה *& centum*, בְּמֵאָה *pro centum*, לְמֵאָה *e centum*. Conſt. מְאַת *centum*, *centuria*. Cum præf. וּמְאַת *& centum*, לִמְאַת *ad*, *in centum*. Plur. מֵאוֹת, מְאוֹת, cum præf. הַמֵּאוֹת, & mutato ה ſingularis numeri in (י) quieſcens & ſupervacaneum, הַמֵּאיוֹת, *centum*. Cum aliis præf. וּמֵאוֹת *& centum*, לְמֵאוֹת *ad centum*, *centeni*. Dual. מָאתַיִם & Chald. מָאתַיִן, contracte pro מְאָתַיִם & מְאָתַיִן, & cum præfix. הַמָּאתַיִם, Lxx. διακόσιοι, Vulg. & alii, *ducenti*. Cum aliis præf. וּמָאתַיִם, in pauſa וּמָאתָיִם, & הַמָּאתָיִם itidem in pauſa, *& ducenti*. R. מָאָה inuſit.

מֵאָה Ald. & Complut. Μιά, Maſſ. *Meáh*, Vulg. *Emáth*; is legebat אמת trajectis literis א & מ, & lecto ת in fine pro ה. Vacat apud Lxx. Vatic. Nomen proprium unius è turribus Jeruſalem, Nehem. 12. v. 38. al. 39. Etym. מֵאָה *centum*, *centeſimus*; unde ea turris, quod forte eſſet numero centeſima.

מַאֲוַיִּים m. plur. à ſing. inuſit. מַאֲוָה; unde conſt. מַאֲוַיֵּי, Pſal. 139. Heb. 140. v. 9. Aq. τὰ ἐπιθυμήματα, S. Hieron. & alii, *deſideria*. Sym. Theod. αἱ ἐπιθυμίαι *concupiſcentiæ*. Lxx. ἀπὸ τῆς ἐπιθυμίας μου, Vulg. Lat. *à deſiderio meo*; legebant מֵאַוָּתִי, ab אַוָּה *deſiderium*, quod vide ſupra col. 39. cum מ præpoſitione, & (י) aff. 1. p. ſ. c. Rad. אָוָה in Piel, *deſideravit*, *concupivit*.

מְאוּזָּל Maſſ. *Meouzzál*, Vulg. *Moſél*, Ezech. 27. v. 19. nomen proprium loci vel civitatis in Meroe inſula Nili, ſecundum quoſdam interpretes. Aq. teſte S. Hieron. comm. in h. l. tom. 3. nov. edit. coll. 887. 888. *de Uzal*. Is מ ut præpoſitionem ſpectavit, & אוּזָל ut nomen propr. Sym. teſte eod. Hieron. ibid. tranſtulit *deferens*; appellative accepit, legitque מְאוֹזֵל, in Poel ſive conjugatione quadrata Verbi אָזַל *abiit*, *profectus eſt*; in Piel, *proficiſci*, *venire fecit*, *detulit*. Lxx. Vatic. ἐξ Ἀσὴλ, cujus urbis in prædicta Nili inſula mentionem facit Plin. lib. 6. cap. 30. Ald. Complut. Μοαζήλ; quod ex Theodotione additum eſt, ut obſervat idem Hieron. loco citato; nam ea pericope: *Dan*, *& Javan*, *& Moſel in nundinis tuis*, in Lxx. ejus ætate deſiderabantur. Vide ſupra col. 49.

מאום vide infra in מוּם.

מְאוּמָה cum ה parag. ut indicat accentus in penultima, Lxx. τι, Aq. ὁτιοῦν, Vulg. & alii, *quid*, *aliquid*, *quidquam*, *quantulumcunque*, &c. Præcedente negatione, Lxx. οὐδὲν *nihil*. Vulg. *nec quidquam aliud*. Sym. Eccle. 7. v. 15. μέμψις *reprehenſio*, Vulg. *querimonia*. Referebant ad מוּם, Cum præf. וּמְאוּמָה *& aliquid*, לִמְאוּמָה *aliquod*, *in aliquod*, *pro aliquo*. R. מָאַם inuſit.

מָאוֹר vel מָאֹר, c. Lxx. Aq. Sym. Theod. φωστήρ, Vulg. & alii, *luminare*. Lxx. item, φῶς *lux*, *lumen*, φαῦσις, φωτισμός *illuminatio*. Et Particip. φωτίζων *lucens*. Cum præf. הַמָּאוֹר *luminare*, לְמָאוֹר & לַמָּאוֹר, *ad luminare*. Conſt. מְאוֹר *luminare*, *lumen*. Cum præf. לִמְאוֹר *ad luminare*, *ad illuminationem*. Plur. f. מְאֹרֹת *luminaria*. Cum præf. הַמְּאֹרֹת idem, לִמְאֹרֹת *in luminaria*. R. אוֹר *lucere*, *illuceſcere*, *illuminari*.

מְאוּרָה f. unde conſt. מְאוּרַת, Iſai. 11. v. 8. Lxx. κοίτη *cubile*. Vulg. & alii, *ſpelunca*,

Digitized by Google

caverna, antrum. R. אוּר *lucere, illuminari*; unde *caverna* per antiphrasin, quod lux in eam minime aut difficile intret.

מֹאזְנַיִם dual. m. Heb. & Chald. Lxx. Aq. Sym. Theod. *ζυγὸς*, Sym. item, *ζύγια*, Vulg. & alii, *statera, trutina, bilanx, lances.* Sym. item, *ῥοπαὶ momenta.* Cum præf. בְּמֹאזְנַיִם, in pausa בְּמֹאזְנָיִם, & Chald. בְּמֹאזַנְיָא, *in statera.* Const. מֹאזְנֵי *lances.* Cum præfix. וּמֹאזְנֵי *& lances*, בְּמֹאזְנֵי *in lancibus.* R. אָזַן in Piel, *attendit*; unde אֹזֶן *auris*, & מֹאזְנַיִם *lances*, quæ aurium formam ex parte referunt.

מַאֲכָל m. Lxx. *βρῶμα, κατάβρωμα*, Lxx. Sym. Theod. *βρῶσις*, Vulg. & alii, *cibus, esca.* Lxx. item, *παράθεσις appositio, cibus appositus.* Et adjective, *βρώσιμος esculentus, καρποβρώτος fructum comestibilem proferens.* Cum præf. וּמַאֲכָל *& cibus*, לְמַאֲכָל *in cibum, ad cibum.* Const. מַאֲכַל *cibus.* Cum præf. וּמַאֲכַל *& cibus.* Cum præf. & affix. וּמַאֲכָלוֹ *& cibus ejus*, m. מַאֲכָלָהּ *cibus ejus*, f. וּמַאֲכָלְךָ *& cibus tuus*, m. מַאֲכָלְכֶם *cibus vester*, m. R. אָכַל *comedit.*

מַאֲכֶלֶת f. Lxx. *μάχαιρα*, Vulg. & alii, *gladius, culter.* Hinc cum præf. הַמַּאֲכֶלֶת *gladius.* Plur. cum præf. וּמַאֲכָלוֹת, Prov. 30. v. 13. al. 14. Lxx. *καὶ τομίδας & forfices.* Alii, *& gladii, & cultri.* Aq. Sym. Theod. Participialiter, *καὶ καθιδίοντα & comedentes* (molares). R. אָכַל *comedit*, unde *gladius*, quod metaphorice comedat.

מַאֲכֹלֶת f. Isai. 9. vv. 5. 18. al. 19. Sym. *κατάβρωμα*, Vulg. & alii, *cibus, pabulum.* Lxx. adjective, *πυρίκαυστος igne combustus, κατακεκαυμένος combustus.* Cum præfix. כְּמַאֲכֹלֶת *quasi cibus.* R. אָכַל *comedit.*

מַאֲמַצִּים m. plur. à sing. inusit. מַאֲמָץ, cujus (ָ) mutatur in (ַ) sequente dagh. per legem æquivalentiæ. Hinc const. מַאֲמַצֵּי, Job. 36. v. 19. Lxx. *κραταιοῦντες roborantes.* Theod. *κρατοῦντες habentes, possidentes.* Vulg. & alii, *fortes, robusti* Et substant. *fortitudines*, &c. Rad. אָמֵץ *fortis, robustus fuit.*

מַאֲמָר m. Lxx. *λόγος sermo, τὸ προσταχθὲν imperatum.* Vulg. *imperium.* Alii, *edictum, pronuntiatum.* Hinc const. מַאֲמַר *edictum.*

Const. & cum præfix. וּמַאֲמַר *& edictum.* Rad. אָמַר *dixit, edixit, pronuntiavit.*

מֵאמַר m. Chald. Lxx. Theod. *ῥῆμα verbum.* Vulg. & alii, *sermo, ritus, decretum.* Hinc cum præf. וּמֵאמַר *& sermo*, Dan. 4. v. 14. ubi alia exemplaria, וּבְמֵאמַר *& in sermone.* Et Esd. 6. v. 9 כְּמֵאמַר *secundum sermonem, secundum edictum.* R. אֲמַר *dixit, edixit, pronuntiavit, statuit.*

מָאן m. Chald. Lxx. Theod. *σκεῦος*, Vulg. & alii, *vas.* Hinc plur. emphat. מָאנַיָּא *vasa.* Cum præf. וּמָאנַיָּא & וּלְמָאנַיָּא, *& vasa.* Construct. מָאנֵי, & cum præf. לְמָאנֵי, *vasa.* Rad. מאן inusit.

מאן QAL, unde PIEL מֵאֵן, Lxx. Aq. *ἀνανεύω*, Lxx. item, *ἀπαναίνομαι*, Vulg. & alii, *renuo, recuso.* Lxx. Sym. *ἀπειθέω non obedio.* Sym. item, *οὐ πείθομαι non persuadeor.* Lxx. item, *μὴ βούλομαι, οὐ βούλομαι, μὴ θέλω, οὐ θέλω, οὐκ ἐθέλω*, Vulg. & alii, *nolo, οὐ δύναμαι non possum, οὐκ εἰσακούω non audio, οὐχ ὑπακούω non obedio, οὐ προαιρέω non eligo*, &c.

Praet. 3. p. s. m. מֵאֵן, & 3. p. s. f. מֵאֲנָה, *renuit.* 2. p. s. m. מֵאַנְתָּ, & 2. p. s. f. מֵאַנְתְּ, *renuisti.* 3. p. pl. c. מֵאֲנוּ *renuerunt.* 2. p. pl. m. מֵאַנְתֶּם *renuistis.*

Infin. מָאֵן *renuendo.*

Fut. 3. p. s. m. יְמָאֵן *renuet.* Cum præf. וַיְמָאֵן, & 3. p. s. f. וַתְּמָאֵן, *& renuit.* 2. p. s. m. cum præf. וַתְּמָאֵן *& renuisti.* 3. p. pl. m. יְמָאֲנוּ *renuent.* Cum præf. וַיְמָאֲנוּ *& renuerunt.* 2. p. pl. m. תְּמָאֲנוּ *renuetis.* Cum præfix. & in pausa, quæ revocavit (ֵ) motionem primariæ vocis, וַתְּמָאֵנוּ *& renuistis.*

מָאֵן m. quod nonnullis est Benoni s. m. Qal Verbi præcedentis מֵאֵן, in altera forma, *renuens.* Lxx. Verbal. *μὴ βούλομαι, μὴ θέλω*, Vulg. *nolo.*

מָאֵן vide supra col. 118. in אֵן.

מֵאֵן m. unde pl. cum præf. הַמֵּאֲנִים, Jerem. 13. v. 10. servato (ֵ) ad penult. ad compensandum daghésch ejectum; est enim formæ חֵרֵשׁ, vide Gram. Heb. t. 1. p. 390. c. 2. Lxx. *μὴ βουλόμενοι nolentes.* Vulg. *qui nolunt.* Alii, *renuentes.* Rad. מֵאֵן in Piel, *renuit.*

Digitized by Google

מאס QAL. Lxx. Aq. Sym. Theod. ἀποδοκιμάζω *reprobo.* Lxx. item, ἐξουδενόω, Lxx. item, ἐξουθενέω, *nihili facio.* Lxx. Theod. & alius, ἀπωθέω, Aq. ἀπορρίπτω, *abjicio.* Lxx. item, ἀπαναίνομαι *renuo, recuso*, ἀπειθέω *non obedio*, ἀπειπεῖν *abdico, nego*, ἀποποιέομαι *amoveo, rejicio*, ἀφαιρέω *aufero*, ἀφίστημι *recedo*, μὴ βούλομαι, μὴ θέλω, *nolo*, ἐγκαταλείπω *derelinquo*, ἐξωθέω *expello*, θυμόομαι *irascor*, προσοχθίζω *infensus sum*, μισέω *odio habeo*, ὀλιγωρέω *parvi pendo*, ὑπερείδω (Sym. ὑπερορίω) *sperno, despicio*, φαυλίζω *contemno*, προαιρέω *præeligo.* Sym. item, καταγινώσκω *reprehendo, condemno.* Construitur cum accusativo & præpos. ב.

PRAET. 3. p. s. m. מָאַס *sprevit.* Cum aff. מְאָסָם *sprevit eos.* 2. p. s. m. מָאַסְתָּ, & cum ה expresso quod latebat in fine, מָאַסְתָּה *sprevisti.* Cum aff. מְאַסְתָּנוּ *sprevisti nos*, c. 1. p. s. c. מָאַסְתִּי *sprevi.* Cum præf. וּמָאַסְתִּי *& spernam.* Cum aff. מְאַסְתִּיו & מְאַסְתִּהוּ, *sprevi eum*, מְאַסְתִּיךָ *sprevi te*, m. מְאַסְתִּים *sprevi eos.* 3. p. pl. c. מָאֲסוּ & in pausa, quæ (-) primariæ vocis revocatum mutavit in (·), מָאָסוּ *spreverunt.* 2. p. pl. m. מְאַסְתֶּם *sprevistis.*

BEN. s. m. מוֹאֵס, & f. ex forma ה præcedente duplici (·), מֹאֶסֶת, *spernens.*

INFIN. מָאוֹס *spernere, spernendo.* Cum præf. וּמָאוֹס *& spernere, & contemtus*, הֲמָאוֹס *an spernendo?* Cum aff. מָאֳסָם *móosam spernere eos*, מָאָסְכֶם *móoschém spernere vos*, m.

FUT. 3. p. s. m. יִמְאַס & in pausa יִמְאָס, *spernet.* Cum præf. וַיִּמְאַס *& sprevit.* Cum præf. & aff. וַיִּמְאָסְךָ *& sprevit te*, m. יִמְאָסֵם *spernet eos*, וַיִּמְאָסֵם *& sprevit eos.* 2. p. s. m. תִּמְאַס & in pausa תִּמְאָס, *sperues.* Cum præf. & in pausa וַתִּמְאָס *& sprevisti.* 1. p. s. c. אֶמְאַס *spernam.* Cum præf. aff. & א redundante, וָאֶמְאָסְאֵךְ *& repuli, & repellam te*, m. 3. p. pl. m. cum ו parag. & in pausa, יִמְאָסוּן *spernent, abjicient.* Cum præf. וַיִּמְאֲסוּ *& spreverunt.* 2. p. pl. m. in pausa, תִּמְאָסוּ *sperneris.*

NIPHAL נִמְאַס, unde BEN. s. m. נִמְאָס, Lxx. Psal. 14. Heb. 15. v. 4. πονηρευόμενος, Vulg. Lat. *malignus.* S. Hieron. *improbus.* Alii, *spretus, contemtus.* Et Jerem. 6. v. 30. Lxx. ἀποδεδοκιμασμένον (ἀργύριον), Vulg. & alii, *reprobum* (argentum).

FUT. 3. p. s. m. cum præf. וַיִּמָּאֵס, Job. 7. v. 5. *& spreta, & vilis facta est*, Vulg. *& contracta est* (caro mea). Lxx. hîc alienum in sensum interpretantur. 3. p. s. f. תִּמָּאֵס, Isai. 54. v. 6. (quæ) *spreta est.* Lxx. Participial. μεμισημένη *exosa, odio habita.* Vulg. *abjecta.*

מַאֲפֶה m. unde const. מַאֲפֵה, Levit. 2. v. 4. Lxx. πεπεμμένην (θυσίαν), Vulg. & alii, *coctum* (sacrificium). R. אָפָה *coxit.*

מַאֲפֵל m. Jos. 24. v. 7. Lxx. νεφέλη καὶ γνόφος *nubes & tenebræ.* Vulg. & alii, *tenebræ; caligo.* R. אָפַל *inusit.*

מַאְפֵּלְיָה vel, secundum alia exemplaria, מַאְפֵּלְיָה, f. Jerem. 2. v. 31. Lxx. κεχερσωμένη *deserta, desolata, inculta*, Vulg. *serotina* (terra). Alii, *caligo Dei*, h. e. maxima, ex מַאֲפֵל *caligo*, & יָהּ uno ex Dei nominibus, quo superlativus gradus interdum constituitur. Vide Gram. Heb. tom. 1. p. 472. c. 2.

מאר QAL, unde HIPHIL הַמְאִיר, ex quo BEN. s. m. מַמְאִיר, Ezech. 28. v. 24. Lxx. πικρία, Vulg. *amaritudo;* referebant ad מָרַר *amarum esse.* Alii, *dolorifica, dolorem afferens, pungens* (spina). Fem. ex forma ה præcedente duplici (·), מַמְאֶרֶת, Levit. 13. vv. 51. 52. c. 14. v. 44. Lxx. ἔμμονος, Vulg. *perseverans.* Samarit. φιλόνεικος *contentiosa.* Alii, *dolorifica, pungens* (lepra).

מְאֹר vide מָאוֹר, supra col. 1014.

מַאֲרָב m. Lxx. ἡ ἐνέδρα & τὸ ἔνεδρον, Vulg. & alii, *insidiæ, insidiarum locus.* Hinc cum præfix. הַמַּאֲרָב *insidiæ*, וְהַמַּאֲרָב *& insidiæ.* Const. & cum præf. בְּמַאֲרַב *in insidiis.* R. אָרַב *insidiatus est;* unde etiam אֹרֶב & אֶרֶב *insidiator, insidiæ.*

מְאֵרָה f. Lxx. ἀπορία *inopia*, ἔνδεια, Vulg. *egestas*, κατάρα *maledictio.* Aq. Deut. 28. v. 20. ἀνδεῖς *raritas.* Vulg. item, *fames, penuria.* Alii, *defectus, diminutio.* Cum præfix. הַמְּאֵרָה *maledictio, fames, egestas*, בַּמְּאֵרָה *in*, vel *cum maledictione.* Const. מְאֵרַת *maledictio*, Prov. 3. v. 33. servato (··) penult. ob (·) præced. Vide Gram. Heb.

tom. 1. p. 92. c. 1. Sic in plur. מְאֵרוֹת *maledictiones*, *egestates*, &c. R. אָרַר *maledixit*, unde etiam *egestas*, *penuria*, *fames*, quæ ex Dei maledictione consequuntur. Quidam referunt ad מָאַר in Hiph. *dolore affecit*, *pupugit*, &c. unde fames, quod pungat & dolorem afferat.

מְבָא vide infra in מָבוֹא.

מִבְדָּלוֹת f. plur. à sing. inusit. מִבְדָּלָה, unde cum præfix. הַמִּבְדָּלוֹת, Jos. 16. v. 9. quam vocem nonnulli *separationes* interpretantur, vide in Paoul Hophal Verbi בָּדַל, supra col. 188. fin.

מָבוֹא & מְבָא, m. Lxx. εἴσοδος, Vulg. & alii, *ingressus*, *introitus*, *aditus*, ὁδὸς *via*, in genere. Et de sole usurpatum, δυσμαί, δυσμή, *occasus*. Vulg. item, *ostium*, *vestibulum*, &c. Cum præfix. הַמָּבוֹא *ingressus*, *introitus*, בַּמָּבוֹא *in ingressu*. Const. מְבוֹא & מְבָא *ingressus*, *occasus*. Cum præf. כִּמְבוֹא *secundum ingressum*, *secundum introitum*, לִמְבוֹא *ad introitum*. Cum aff. מְבוֹאוֹ & מְבֹאוֹ, *occasus ejus*, m. Plur. const. cum præf. כִּמְבוֹאֵי *secundum ingressus*. Plur. ex termin. f. מְבוֹאוֹת *aditus*, *ingressus*. R. בּוֹא *venire*, *ingredi*; & de sole dictum, *occidere*; quod sol, cum occidit, in alterum hemisphærium veniat.

מְבוּכָה f. Lxx. Mich. 7. v. 4. κλαυθμός *fletus*; referebant ad בָּכָה *flevit*. Vulg. ibid. *vastitas*. Lxx. item, πλάνησις *error*, Isai. 22. v. 5. ubi Vulg. *fletus*; referebat ad idem בָּכָה. Alii utrobique, *perplexitas*, *implicatio*, *intricatio*, *confusio*. Hinc cum præf. וּמְבוּכָה *& perplexitas*, &c. Cum aff. מְבוּכָתָם *perplexitas eorum*. R. בּוּךְ in Niphal, *perplexum*, *implexum*, *intricatum esse*, &c.

מַבּוּל m. Lxx. Aq. Sym. κατακλυσμός, Vulg. & alii, *diluvium*, *inundatio*. Cum præf. הַמַּבּוּל *diluvium*, וְהַמַּבּוּל *& diluvium*, לַמַּבּוּל & לְמַבּוּל, *diluvio*. R. נָבַל *decidit*, unde *diluvium*, quod fuit, saltem ex parte, nimia aquarum è nubibus decidentium copia; vel potius quòd omnia fecerit concidere; מַבּוּל enim dicitur pro מַפִּיל *concidere faciens*.

מְבוּסָה f. Lxx. Isai. 22. v. 5. καταπάτημα, Vulg. & alii, *conculcatio*. Lxx. item adjective, seu Participial. ibid. c. 18. vv. 2. 7. καταπεπατημένον, Aq. συμπεπατημένον (ἔθνος), Vulg. *conculcata* (gens). Hinc cum præf. וּמְבוּסָה *& conculcatio*. R. בּוּס *calcare*, *conculcare*, *proculcare*.

מַבּוּעַ m. Lxx. πηγή, Vulg. & alii, *fons*, *scaturigo*. Hinc cum præf. הַמַּבּוּעַ *fons*, *scaturigo*. Plur. const. מַבּוּעֵי *fontes*, *scaturigines*. Cum præf. לְמַבּוּעֵי *in fontes*, *in scaturigines*. R. נָבַע *scaturivit*, *ebullivit*.

מְבוּקָה f. unde cum præf. וּמְבוּקָה, Nah. 2. v. 10. al. 11. Lxx. καὶ ἀνατιναγμός *& concussio*. Alii, *& vacuum*, *& inane*, *& vacuitas*, *& evacuatio* (erit Ninive). Vulg. *& scissa est* (Ninive). R. בָּקַק *evacuavit*, *vastavit*, *prædatus est*; sed forma est à בּוּק inusit.

מְבוּשׁ m. unde plur. cum præf. aff. & (ׇ) pro (וּ), בִּמְבֻשָׁיו, Deut. 25. v. 11. Lxx. διδύμων αὐτοῦ *testiculi ejus*, m. Vulg. & alii, *verenda*, *pudenda ejus*, m. R. בּוֹשׁ *erubescere*, *pudefieri*.

מִבְחוֹר m. *delectus*, *electio*. Verum adjective sumitur; unde Lxx. ἐκλεκτός, Vulg. & alii, *electus*, *selectus*, sive neutraliter, *electum*, *selectum*, *præstantissimum*, &c. R. בָּחַר *elegit*, *delegit*, *selegit*.

מִבְחָר m. Lxx. κάλλος *pulchritudo*. Aq. ἐκλογή *delectus*, *electio*. Et adjective, quomodo nomen istud, uti & præcedens, sæpius usurpatur, Lxx. ἐκλεκτός, ἐπίλεκτος, Vulg. & alii, *electus*, *selectus*. Et neutraliter, *selectum*, *delectum*, *præcipuum*, *præstantissimum*. Hinc const. מִבְחַר *delectus*, *selectum*. Cum præfix. וּמִבְחַר *& delectus*, בְּמִבְחַר *in delectu*, *in selectis* (sepulchris). Plur. cum aff. מִבְחָרָיו *delectus ejus*, m. R. בָּחַר *elegit*, *delegit*, *selegit*.

מִבְחָר Masl. *Mivbhár*, Vulg. *Mibahar*, nom. proprium filii Agarai, 1. Paral. 11. v. 38. Etym. *electio*, *electus*, à מִבְחָר idem.

מַבָּט, & cum (ׇ) sub מ pro (ַ),

מֶבָּט m. Lxx. Zach. 9. v. 5. παράπτωμα *scelus*, *crimen*. Alibi, nempe Isai. 20. vv. 5. 6. Verbal. πεποιθότες ἦμεν *fidens*, *confidens sum*, *confido*. Vulg. & alii, *spes*, *fiducia*, *exspectatio*. Hinc cum affix. מַבָּטָהּ *spes ejus*, f. מַבָּטָם *spes*, *exspectatio eorum*, מַבָּטֵנוּ *exspec-*

Digitized by Google

tatio nostra, c. R. נָבַט in Piel & Hiphil, *respexit, intuitus est* aliquem cum fiducia ut ab eo adjuvetur.

מִבְטָא m. const. Num. 30. vv. 7. 9. Lxx. διαστολὴ *distinctio*, ὁρισμὸς *determinatio*. Vulg. *verbum*. Alii, *pronuntiatum, enuntiatum, prolatio*. In constructione remanet (ָ) ob sequens א. Vide Gram. Heb. t. 1. p. 90. c. 1. num. III. R. בָּטָא *pronuntiavit*.

מִבְטַח ; & cum (ַ) in ult. pro (ָ),

מִבְטָח m. Lxx. ἐλπίς, Vulg. & alii, *spes*. Aq. Sym. πεποίθησις, Vulg. & alii, *fiducia, confidentia*. Sym. item, ἀσφάλεια *securitas*. Lxx. item, ἴασις *sanatio*, σκηνὴ *tentorium*. Et Verbaliter, πείθομαι *confido*. Const. מִבְטַח *fiducia*. Cum præf. לְמִבְטָח *ad confidentiam, in confidentia*. Cum aff. מִבְטַחוֹ *fiducia ejus*, m. ex forma (ַ), quod mutatum non fuit in (ָ) quanvis excidat daghesch quod post nomina hujus formæ vulgo sequitur. Vide Gram. Heb. tom. 1. p. 101. §. X. מִבְטֶחָה *fiducia ejus*, f. Prov. 21. v. 22. ex forma (ָ), quod mutatur in (ֶ) ob aliud (ָ) sequens sub ח, vide eandem Gram. ibid. p. 90. col. 1. & p. 128. c. 2. num. IV. Præterea deest Mappiq in ה, de quo defectu vide eand. Gram. ibid. p. 128. c. 2. מִבְטַחֶךָ, ex forma (ַ) & in pausa, *fiducia tua*, m. מִבְטַחִי, ex eadem forma (ַ), *fiducia mea*, c. מִבְטֶחָם *fiducia eorum*, ex forma (ָ) mutati in (ֶ), ut supra. Plur. מִבְטַחִים *fiduciæ, securitates*. Cum præf. & aff. בְּמִבְטַחַיִךְ *in confidentiis tuis, confidentias tuas*, f. R. בָּטַח *speravit, confisus est*.

מַבְלִיגִית f. unde cum aff. מַבְלִיגִיתִי, Jerem. 8. v. 18. Lxx. ἀνίατα *insanabilia*; legebant מַבְלִיגוֹת in plur. sine affixo; vel illud neglexerunt. Vulg. *dolor meus*. Alii, è contrario, *refocillatio, recreatio, refrigerium meum*, c. R. בָּלַג in Hiph. *recreavit, refocillavit, confortavit, roboravit se*.

מִבְנֶה m. unde const. & cum præf. כְּמִבְנֵה, Ezech. 40. v. 2. Lxx. ὡσεὶ οἰκοδομὴ, Vulg. & alii, *quasi structura, quasi ædificium*. R. בָּנָה *ædificavit, exstruxit*.

מְבֻנַּי Mass. *Mevunnái*, Vulg. *Mobonnái*, nomen propr. viri unius è fortissimis David, 2. Reg. 23. v. 27. Etym. *ædificium, structura*. Vide vocem præced. Vel *intellectus*; à בִּין *intelligere*.

מִבְצָר m. Lxx. Aq. Sym. ὀχύρωμα, Lxx. item, ὀχυρὰ, Sym. item, φράγμα, *præsidium, munitio*. Lxx. item, ὕψος *altitudo*. Et adjective vel participial. ὀχυρὸς (sic etiam Theod.) Vulg. & alii, *munitus*, δεδοκιμασμένος *probatus*, ἐστερεωμένος *firmatus*, τειχήρης *muratus*, τετειχισμένος *muro cinctus*, περιτετειχισμένος *circumvallatus*. Et contrario sensu, Num. 13. v. 20. ἀτείχιστος *muro carens*. Vulg. ibid. *absque muris*. Cum præf. הַמִּבְצָר *munitio*. Const. מִבְצַר *munitio*. Cum præf. וּמִבְצַר *& munitio*. Plur. מִבְצָרִים, & ex termin. f. aut à sing. inusit. מִבְצָרָה, מִבְצָרוֹת, Dan. 11. v. 15. *munitiones*. Cum præf. בְּמִבְצָרִים *in munitionibus*. Const. מִבְצְרֵי *munitiones*. Cum præf. לְמִבְצְרֵי *munitionibus*. Cum præf. & affix. מִבְצָרָיו *munitiones ejus*, m. בְּמִבְצָרֶיהָ *in munitionibus ejus*, f. מִבְצָרַיִךְ *munitiones tuæ*, m. מִבְצָרֶיךָ & in pausa מִבְצָרָיִךְ, *munitiones tuæ*, f. מִבְצְרֵיהֶם *munitiones eorum*. R. בָּצַר in Piel, *munivit, roboravit, firmavit*.

מִבְצָר Mass. *Mivsár*, Vulg. *Mabsár*, nomen propr. ducis Idumæi, secundum nonnullos; loci vel urbis in Gabalena, secundum alios, Gen. 36. v. 42. Etym. *munitus, muratus*. Vide vocem præced. Vel *vindemians*; à בָּצַר *vindemiavit*.

מִבְצָרָה f. unde plur. מִבְצָרוֹת, vide supra in subst. מִבְצָר.

מִבְרָחִים m. plur. unde cum aff. & sine (י) indice plur. numeri, vide Gram. Heb. tom. 1. p. 128. c. 1. מִבְרָחָו, Ezech. 17. v. 21. pro מִבְרָחָיו, Complut. φυγάδες αὐτοῦ, Vulg. & alii, *profugi ejus*, m. Ald. substant. φυγαδεῖαι αὐτοῦ *fugæ, exsilia ejus*, m. h. e. *fugitivi, exsules ejus*, m. Vacat apud Lxx. Vatic. R. בָּרַח *fugit, aufugit, profugit*.

מְבוּשִׁים m. pl. vide in מְבוּשׁ, supra col. 1020.

מְבַשְּׁלוֹת f. plur. à sing. inusit. מְבַשְּׁלָה; unde cum præf. וּמְבַשְּׁלוֹת, Ezech. 46. v. 23. Lxx. καὶ μαγειρεῖα, Vulg. & alii, *& culinæ, & coquinæ*. R. בָּשַׁל in Piel, *coxit*.

מִבְשָׂם Mass. *Mivsám*, Vulg. *Mabsám*, nomen propr. filii Ismaëlis, Gen. 25. v. 13. Etym. *aromatizans*; à בֶּשֶׂם, vel בֹּשֶׂם, aut

Digitized by Google

בֹּשֶׂם, *aroma*. Vel *confundens eos*; à בּוֹשׁ in Hiph. *confundere*, & aff. 3. p. pl. m.

מַג unde רַב־מָג, Jerem. 39. v. 3. quod vide in רַב, suo loco.

מַגְבִּישׁ Mass. *Maghbísch*, Vulg. *Megbís*, nomen proprium viri cujus posteri è captivitate Babyl. duce Zorobabele in Judæam reversi sunt, Esd. 2. v. 30. Etym. *unio*, *margarita*, &c. à גָּבִישׁ idem.

מִגְבָּלֹת f. plur. Exod. 28. v. 14. à sing. inusit. מִגְבָּלָה, Lxx. κατα... (κροσσωτὰ) *commixtæ*, *permixtæ* (fimbriæ), h. e. ut vertere videtur Vulg. *sibi invicem cohærentes* (catenæ, seu catenulæ). Alii, *terminationes*, h. e. terminales (catenæ), seu quæ ad Rationale terminantur, & quibus annectitur idem Rationale. R. גָּבַל *terminavit*, *terminos*, *limites posuit*.

מִגְבָּעוֹת & מִגְבָּעֹת, f. pl. à sing. inusit. מִגְבָּעָה, Lxx. κιδάρεις, Vulg. & alii, *mitræ*, *tiaræ*. Cum præf. הַמִּגְבָּעֹת *tiaræ*, ומגבעות *& tiaræ*. Rad. גָּבַע inusit. unde גָּבִיעַ *scyphus*, גִּבְעָה *collis*, & מִגְבָּעָה *mitra*, *tiara*, *pileus* Sacerdotum, sic dictus, quod rotundus esset, & instar collis acuminatus.

מֶגֶד m. Lxx. ἀκρόδρυον *nux*, *bacca*, κορυφὴ *vertex*, ... *conversio*, &c. Aq. τραγήματα *bellaria*. Sym. ὀπώρας, Vulg. *poma*, *fructus autumnales*. Vulg. item, *fruges*. Alii, *res pretiosæ & laudatæ*; & generatim quidquid in re qualibet & in quovis genere est præstantissimum. Hinc cum præf. מִמֶּגֶד *de rebus pretiosis*, וּמִמֶּגֶד *& de rebus pretiosis*. Plur. מְגָדִים *res pretiosæ*. Cum aff. מְגָדָיו *res pretiosæ ejus*, m. R. מָגַד inusit.

מְגִדּוֹ Mass. *Meghiddó*, Vulg. *Mageddó*, nomen propr. civitatis in Tribu Manasse cis Jordanem, quam instauravit Salomon, Jos. 12. v. 21. c. 17. v. 11. 3. Reg. 9. v. 15. &c. Etym. *pomum*, *fructus*, *pretiosus*; à מֶגֶד idem. Vel *annuntiatio*; à נָגַד in Hiph. *annuntiavit*, *annuntiavit*.

מִגְדּוֹל m. 2. Reg. 22. v. 51. Lxx. μεγαλύνων, Vulg. *magnificans*; legebant מַגְדִּיל aut מִגְדָּל, secundum קְרִי, & ut legitur in Psal. parallelo 17. Heb. 18. v. 51. Alii, *turris*. Rad. גָּדַל *magnus*, *excelsus fuit*; unde *turris* ob ejus celsitudinem.

מִגְדּוֹל & מִגְדֹּל, & cum præf. בְּמִגְדּוֹל & בְמִגְדֹּל, Mass. *Mighdól*, Vulg. *Magdalus*, nomen propr. 1°. urbis in Ægypto, Jerem. 44. v. 1. c. 46. v. 14. 2°. loci mare rubrum inter & Nilum, Exod. 14. v. 2. Num. 33. v. 7. Etym. *turris*; à מִגְדּוֹל idem.

מְגִדּוֹן Mass. *Meghiddón*, Vulg. *Mageddón*, Zach. 12. v. 11. urbs eadem ac מְגִדּוֹ, quam vide supra cum ejus etymologia.

מַגְדִּיאֵל Mass. *Maghdiél*, Vulg. *Magdiél*, nomen proprium ducis aut urbis Idumæorum, Gen. 36. v. 43. 1. Paral. 1. v. 54. Etym. *annuntians Deus*; ex נָגַד in Hiph. *annuntiavit*, & אֵל *Deus*. Vel *pomum*, aut *fructus Dei præstantissimus*; ex מֶגֶד *pomum*, &c. & אֵל *Deus*.

מִגְדָּל m. Lxx. Aq. Sym. πύργος, Vulg. & alii, *turris*. Lxx. item, βῆμα *gressus*, *suggestus*. Cum præf. הַמִּגְדָּל *turris*, וּמִגְדָּל & וְהַמִּגְדָּל, *& turris*. Const. מִגְדַּל *turris*. Cum præf. לְמִגְדַּל וּמִגְדַּל *& turris*, כְּמִגְדַּל *sicut turris*, *ad turrim*, מִמִּגְדַּל *à turri*. Pl. מִגְדָּלִים *turres*. Cum præf. הַמִּגְדָּלִים *turres*, וּמִגְדָּלִים *& turres*. Cum aff. מִגְדָּלֶיהָ *turres ejus*, f. Ex termin. fem. aut à sing. inusit. מִגְדָּלָה, & cum præf. הַמִּגְדָּלוֹת *turres*, וּבְמִגְדָּלוֹת *& in turribus*, כְּמִגְדָּלוֹת *sicut turres*. Const. מִגְדְּלוֹת *turres*, Cant. 5. v. 13. ubi Lxx. φύουσαι *gignentes*, *producentes* (phialæ). Vulg. *consitæ*. Cum præf. בְּמִגְדְּלוֹתַיִךְ וּמִגְדְּלֹתַיִךְ *& turres tuæ*, f. *in turribus tuis*, f. R. גָּדַל *magnus*, *excelsus fuit*; unde *turris* ob ejus celsitudinem.

מִגְדַּל־גָּד Mass. *Mighdal-Gádh*, Vulg. *Magdalgád*, nomen propr. civitatis in Tribu Juda, Jos. 15. v. 37. Etym. *turris felix* vel *accincta*; à מִגְדַּל *turris*, & גָּד *felicitas*, aut גָּדַד *accinctus est*. Vel *magnitudo felicitatis* aut *accinctæ*; ex גָּדַל *magnus fuit*, & גָּד *felicitas*, aut גָּדַד *accinctus est*.

מִגְדָּנוֹת f. plur. à sing. inusit. מִגְדָּנָה, Lxx. δόματα, Vulg. *dona*, ξένια, Vulg. *munera*, ὅπλα *arma*, 2. Paral. 21. v. 3. Alii, *res pretiosæ*, *bellaria*, *fructus optimi*, &c. Vide supra מֶגֶד quod nominis hujus synonymum esse videtur. Hinc cum præf. וּמִגְדָּנוֹת *& res pretiosæ*, וּבְמִגְדָּנוֹת *& rebus pretiosis*, וּלְמִגְדָּנוֹת *& in rebus pretiosis*. R. מָגַד inusit.

מָגוֹג

Digitized by Google

מָגוֹג Mass. *Maghógh*, Vulg. *Magóg*, nomen proprium 1°. filii Japheth, Gen. 10. v. 2. 2°. terræ aut regionis, cujus rex futurus est גּוֹג, quem vide supra col. 322. Etym. *tectum*, aut *liquefactus*, *dissolutus*; à גַּג *tectum*, aut מוּג *dissolvi*, *liquefieri*.

מָגוֹר m. Lxx. ἀπώλεια *perditio*, μετοικία *demigratio*. Et adjective, μέτοικος *demigrans*, παροικῶν *accola*, *juxta habitans*, περιεχόμενος *circumdatus*, συναθροιζόμενος *coacervatus*, *congregatus*. Vulg. & alii, *pavor*, *terror*, *formido*. Cum præf. לְמָגוֹר *in formidinem*, מִמָּגוֹר *præ formidine*. R. גּוּר *peregrinari*, *habitare*, *accolam esse*, *timere*, *congregari*.

מָגוּר m. Lxx. παροικία, παροίκησις, παροικεσίας, *vicinia*, *habitatio*, *incolatus*. Et adjective, παροικῶν *accola*, *incola*, *juxta habitans*. Aq. περιπολεύσεως, Vulg. & alii, *peregrinatio*, *commoratio*. Alii item, *pavor*, *formido*, *terror*. Vulg. Verbal. *terreo*. Hinc cum præf. & affix. בִּמְגוּרָם *in commoratione eorum*. Plur. const. מְגוּרֵי *peregrinationes*, *formidines*. Cum præf. & aff. בִּמְגוּרָיו *in habitationibus ejus*, m. מְגוּרֶיךָ *peregrinationes tuæ*, m. מְגוּרַי & in pausa מְגוּרָי, *peregrinationes*, *formidines meæ*, c. מְגוּרֵיהֶם *peregrinationes eorum*. R. גּוּר *peregrinari*, *timere*, *formidare*.

מְגוּרָה f. unde const. מְגוּרַת, Prov. 10. v. 24. Lxx. ἀπώλεια *perditio*. Alii, *formido*, *terror*. Vulg. *quod timet*. R. גּוּר *timere*.

מְגוּרָה f. Lxx. ἁμαρτία *peccatum*, θλίψις, Vulg. *tribulatio*, ἅλως *area*. Alii, *formido*, *pavor*. Vulg. Verbal. Isai. 66. v. 4. *timeo*. Et in alio sensu, *horreum*, *granarium*. Hinc cum præf. בַּמְּגוּרָה, Agg. 2. v. 19. al. 20. *in granario*. Vulg. *in germine*. Plur. cum aff. מְגוּרֹתַי *terrores mei*, c. *tribulationes meæ*, c. וּמְגוּרֹתָם *& terrores eorum*. R. גּוּר *timere*.

מְגֵרָה f. unde plur. cum præf. & in const. וּבַמְּגֵרוֹת, 2. Reg. 12. v. 31. Lxx. ἐν [ἐν] σιδηροτόμοις *&* [in] *securibus*. Alius, ἐν σκεπάρνοις *& dolabris*. Vulg. *& cultris*. Rad. גָּזַר *secuit*, *dissecuit*.

מַגָּל m. Lxx. δρέπανον, Vulg. & alii, *falx*. R. מָגַל inusit.

מְגִלָּה f. Lxx. Aq. κεφαλίς *capitulum*. Lxx. item, χάρτης, χαρτίον, *charta*, *chartula*, δρέπανον *falx*, Zach. 5. vv. 1. 2. Aq. item, εἴλημα, Vulg. & alii, *volumen*. Aq. item & Theod. διφθέρα *pellis* vitulina scilicet vel ovina in qua olim scribebatur. Sym. τόμος *tomus*, τεῦχος *liber*. Cum præf. הַמְּגִלָּה *volumen*, בַּמְּגִלָּה *in volumine*. Const. מְגִלַּת *volumen*. Cum præf. בִּמְגִלַּת *in volumine*. R. גָּלַל *volvit*, *convolvit*.

מְגַמָּה f. unde const. מְגַמַּת, Habac. 1. v. 9. Lxx. Participialiter & in plurali, ἀνθεστηκότας *resistentes*, *oppositi*. Sym. ἡ πρόσοψις *aspectus*. Vacat apud Vulg. Alii, *haustus*; à גָּמָא in Piel, *hausit*, *absorpsit*. Alii, *contra*, *ex adverso*. R. גָּמַם inusit.

מגן QAL, unde PIEL מִגֵּן, Lxx. παραδίδωμι, Sym. ἐκδίδωμι *trado* (sic etiam recentiores), ὑπερασπίζω, Vulg. *protego*. Aq. ὅπλῳ κυκλώσω *armis circumdo*. Theod. ἀσπίζω *armis spolio*, Ose. 11. v. 8. ubi mendum videtur pro ὁπλίζω *armo*, *armis instruo*.

Praet. 3. p. s. m. מִגֵּן *tradidit*.

Fut. 3. p. s. f. in pausa, & cum dagh. in aff. ad compensandum נ epentheticum abjectum, vide Gram. Heb. tom. 1. p. 363. c. 2. תְּמַגְּנֶךָּ contracte pro תְּמַגֵּן לְךָ, *dabit tibi*, m. Alii, *proteget te*, m. 1. p. s. c. אֲמַגֶּנְךָ *tradam te*, m.

מָגֵן m. & semel f. nempe 3. Reg. 10. v. 17. Lxx. Aq. Sym. θυρεός, Lxx. Sym. ἀσπίς, Vulg. & alii, *clypeus*, *scutum*. Lxx. item, πέλτη *pelta*, *scuti genus*, ὅπλον *arma* in genere, ὁπλοθήκη *armamentarium*, παράταξις *acies*, φραγμὸς *sepes*, *munitio*, Lxx. Aq. Sym. Theod. ὑπερασπισμός *protectio*, ἀντίληψις *susceptio*, βοήθεια *auxilium*, ἀλήθεια *veritas*, Psal. 83. Heb. 84. v. 12. ἀντιλήπτωρ *susceptor*, ὑπερασπιστής (V^a. edit. σκεπαστής) *protector*, κραταιός *fortis*. Et Verbaliter, ὑπερασπίζω *clypeo protego*. Cum præf. הַמָּגֵן *clypeus*, *scutum*, וּמָגֵן *& clypeus*. Cum præf. & affix. מָגִנִּי *clypeus meus*, c. servato (·) penult. quia nomen istud venit à Verbo duplicante secundam suam radicalem, vide Gram. Heb. tom. 1. p. 94. c. 1. Sic וּמָגִנִּי *& clypeus meus*, c. וּמָגִנָּם *& clypeus eorum*, מָגִנֵּנוּ *clypeus noster*, c. וּמָגִנֵּנוּ *& clypeus noster*, c. Plur. מָגִנִּים *clypei*. Cum

præf. הַמָּגִנִּים & ex termin. f. הַמָּגִנּוֹת, idem, וּמָגִנִּים & clypei, לַמָּגִנִּים & ad clypeos, & ad scuta. Const. מָגִנֵּי clypei, scuta. Cum aff. מָגִנָּיו clypei ejus, m. מָגִנֶּיהָ clypei ejus, f. R. גָּנַן texit, protexit; unde מָגֵן clypeus, quod militis corpus in bello protegat.

מְגִנָּה f. unde const. מְגִנַּת, Thren. 3. v. 65. Lxx. ὑπερασπισμός protectio. Vulg. & alii, scutum. Quidam, mœror, dolor. R. גָּנַן texit, protexit.

מִגְעֶרֶת f. unde cum præf. הַמִּגְעֶרֶת, Deut. 28. v. 20. Lxx. ἀνάλωσις consumtio. Vulg. & alii, increpatio, perditio, exscisio, excidium. R. גָּעַר increpavit, perdidit, exscîdit, consumsit.

מַגֵּפָה f. Lxx. Sym. πληγή, Vulg. & alii, plaga. Lxx. Aq. θραῦσις fractio. Lxx. & alius, πτῶσις, Vulg. & alii, ruina, casus. Lxx. item, πταῖσμα offensio, lapsus, συνάντημα occursus, παράταξις acies. Alii item, clades, strages. Cum præfix. הַמַּגֵּפָה plaga, וְהַמַּגֵּפָה & plaga, בַּמַּגֵּפָה in plaga, cum plaga, plagâ, כַּמַּגֵּפָה sicut plaga, לַמַּגֵּפָה ad plagam. Const. מַגֵּפַת plaga, servato (-) ob (·) præcedens subintellectum; est enim pro מַגֶּפֶת, vide Gram. Heb. tom. 1. p. 92. c. 1. Plur. cum aff. מַגֵּפֹתַי plagæ meæ, c. R. נָגַף percussit, impegit, offendit.

מַגְפִּיעָשׁ Mass. Maghpiásch, Vulg. Megphias, nom. proprium viri unius è principibus populi, qui fœdus cum Deo initum subsignarunt, Nehem. 10. v. 20. Etym. corpus compressum; à גּוּף Chald. corpus, & עָשָׂה fecit, compressit. Vel corpus congregatum; ex גּוּף corpus, & עוּשׁ congregari. Vel corporis tinea; à גּוּף corpus, & עָשׁ tinea. Vel plaga tineæ; à מַגֵּפָה plaga, & עָשׁ tinea.

מָגַר QAL, unde PIEL Heb. מִגֵּר, & PAEL Chald. מַגַּר, ex quo 2. p. f. m. Præt. cum ה expresso in fine, & cum (-) sub ג quanvis fulciatur accentu Silouq מִגַּרְתָּה, Psal. 88. Heb. 89. v. 44. al. 45. Lxx. κατέῤῥαξας, Vulg. Lat. collisisti. S. Hieron. detraxisti. Alii, projecisti, dejecisti.

Fut. 3. p. s. m. Chald. יְמַגַּר, Esd. 6. v. 12. Lxx. καταστρέψαι evertat, subvertat. Vulg. dissipet. Alii, dejiciet, detrudet, &c.

מְגֵרָה f. Lxx. Sym. πρίων, Aq. πρίονι serra. Sic etiam recentiores. Lxx. item, διαιρίζον, (supple ὄργανον) discindens, dissecans (instrumentum). Hinc cum præf. בַּמְּגֵרָה serrâ. Plur. cum præf. וּבַמְּגֵרוֹת & serris. Rad. גָּרַר secuit, dissecuit.

מִגְרוֹן Mass. Mighrón, Vulg. Magrón, nom. propr. loci aut civitatis in Tribu Benjamin, 1. Reg. 14. v. 2. Isai. 10. v. 28. Etym. timor, formido, aut horreum; à גּוּר timere, formidare, congregari; unde מָגוֹר timor, formido, מְגוּרָה horreum, granarium. Vel ex gutture; ex מ ex, & גָּרוֹן guttur.

מִגְרָעוֹת f. plur. 3. Reg. 6. v. 6. à sing. inusit. מִגְרַעַת, Lxx. Vatic. διάστημα intervallum. Mſ. Alex. διαστήματα intervalla. Vulg. trabes. Alii, diminutiones, subtractiones, contracturæ. R. גָּרַע minuit, diminuit, detraxit, subtraxit, contraxit, &c.

מֶגְרָפוֹת f. plur. à sing. inusit. מֶגְרָפָה. Hinc cum affix. מֶגְרְפֹתֵיהֶם, Joel. 1. v. 17. Lxx. φάτναι αὐτῶν præsepia eorum. Vulg. stercus eorum. Alii, glebæ eorum (jumentorum). R. גָּרַף convolvit, devolvit.

מִגְרָשׁ m. Lxx. Sym. & alius, περισπόριον, Vulg. & alii, suburbium, suburbanum (prædium). Lxx. item, τὸ περίχωρον circumjacens regio, τὰ περιπόλια, τὰ περιοικία, circumsitæ urbes, ἀφόρισμα separatio, διάστημα distantia, intervallum, κατάσχεσις possessio, σκήνωμα tentorium. Et adject. ἀφωρισμένος separatus, segregatus, ὅμορος confinis. Denique Verbal. συγκυρέω convenio, pertineo. Cum præf. וּמִגְרָשׁ & suburbium, וְלַמִּגְרָשׁ & ad suburbium. Const. מִגְרַשׁ suburbium. Plur. const. מִגְרְשֵׁי suburbia. Cum præfix. וּמִגְרְשֵׁי & suburbia. Cum affix. מִגְרָשֶׁיהָ, & sine (י) indice plur. numeri, מִגְרָשָׁהּ, suburbia ejus, f. Cum præfix. וּמִגְרָשֶׁיהָ & suburbia ejus, f. מִגְרְשֵׁיהֶם & מִגְרְשֵׁיהֶן, suburbia earum, וּמִגְרְשֵׁיהֶם & וּמִגְרְשֵׁיהֶן, & suburbia earum (urbium) promiscue cum aff. masc. & fem. nam עִיר urbs, communis est generis. Plur. f. const. pro absol. מִגְרְשׁוֹת, Ezech. 27. v. 28. ubi alia exemplaria, מִגְרָשׁוֹת, Lxx. φόβῳ timor. Vulg. & alii quidam, classes, quæ in mare propelluntur. Alii, suburbia, ut in mascu-

Digitized by Google

lino genere. Alii, *fluctus*, qui ad ripam ejiciuntur. R. גָּרַשׁ *expulit, ejecit*; unde *suburbium*, quod ex urbe quasi ejicitur.

מִגְרָשׁ m. unde cum aff. לְמַעַן מִגְרָשָׁהּ, Ezech. 36. v. 5. Lxx. τῷ ἀφανίσαι [αὐτὴν], *ut delerent* [eam]. Vulg. *& ejecerunt eam*; sensum, non verba, expressit. Alii, *propter ejectionem, propter expulsionem ejus*, f. R. גָּרַשׁ *ejecit, expulit*.

מִגְרְשׁוֹת f. pl. vide in מִגְרָשׁ *suburbium*.

מַד m. Lxx. μέτρον, Vulg. & alii, *mensura*. Et in alia significatione, Lxx. ἱμάτιον, Vulg. & alii, *vestis, vestimentum*. Lxx. Aq. χιτὼν *tunica*, μανδύας *mandyas*, quæ vox ex Hebræa synonyma מַדָּה, aut posito נ pro dagh. forti מַנְדָּה aut מִנְדָּה, conficta esse videtur. Aq. item, ἔνδυμα, alius, ἔνδυμα *indumentum*. Cum aff. מַדּוֹ *vestimentum ejus*, m. cum præf. affix. & (ְ) pro (ַ), ut sæpe fit in hujus formæ nominibus, vide Gram. Heb. tom. 1. p. 101. §. X. fin. כְּמִדּוֹ *secundum vestimentum ejus*, m. מִדָּהּ *mensura ejus*, f. Plur. cum præf. & affix. מַדָּיו, & ex terminatione fem. aut à מִדָּה, de quo infra, מִדּוֹתָיו, *vestimenta ejus*, m. וּמַדָּיו *& vestimenta ejus*, m. לְמַדָּיו *vestimentis ejus*, m. מִדֵּךְ *mensura tua*, f. מַדְוֵיהֶם *vestes eorum*, 2. Reg. 10. v. 4. 1. Paral. 19. v. 4. ubi est (ו) natum ex ה vocis synonymæ מִדָּה aut מַדָּה. Vel, quod est vero similius, (ו) istud mendum est pro ד scripturæ veteris, nempe מַדְדֵיהֶם pro מַדֵּיהֶם; nam literas, quæ per daghésch hodiernum duplicantur, olim in scriptione fuisse geminatas vero est simillimum. Vide Gram. Heb. tom. 1. p. 30. c. 2. p. 176. c. 2. Rad. מָדַד *mensus est*, unde מַד *mensura & vestis*, quod hæc sit corpori aut cum corpore mensurata.

מַדְבְּחָא m. Chald. emphat. Esd. 7. v. 17. Lxx. θυσιαστήριον, Vulg. & alii, *altare*. Rad. דְּבַח *sacrificavit*, idem quod Heb. זָבַח, literis ד & ז commutatis.

מִדְבָּר m. Lxx. Aq. Sym. Theod. ἔρημος, Vulg. & alii, *desertum, solitudo*. Lxx. item, ἀγρὸς *ager*, γῆ ἄνυδρος *terra carens aqua*, πεδίον *campus*, μαδβαρεῖτις, ita Ald. Jos. 18. v. 12. at Vatic. ibid. μαβδαρεῖτις, mendose utrobique pro μαδβαρῖτις, ab Heb. מִדְבָּר, *solitudo*, ὄρος αὐχμῶδες *mons squalidus*, ὄρος καταβάσεως *mons descensus*, λαλιὰ *loquutio*, &c. Et adject. ἐρημικὸς *solitarius*, ἠρημωμένος *desolatus, in solitudinem redactus*, λελευκανθισμένος *dealbatus*. Cum præf. הַמִּדְבָּר *desertum*, הֲמִדְבָּר *an desertum?* בַּמִּדְבָּר *in deserto*, כַּמִּדְבָּר, וּבַמִּדְבָּר *& in deserto*, כְּמִדְבָּר *sicut desertum*, לַמִּדְבָּר, לְמִדְבָּר & לַמִּדְבָּר, *in desertum*, מִמִּדְבָּר & מֵהַמִּדְבָּר, *à deserto*, וּמִמִּדְבָּר *& à deserto*. Cum ה locali, מִדְבָּרָה, & cum (ְ) pro (ִ) sub מ, מְדְבָּרָה, & cum altero ה artic. הַמִּדְבָּרָה, *ad desertum, in desertum*. Const. מִדְבַּר *desertum*. Cum præf. בְּמִדְבַּר *in deserto*, לְמִדְבַּר *ad desertum*, מִמִּדְבַּר *ex deserto*. Cum aff. מִדְבָּרָהּ *desertum ejus*, f. R. דָּבַר *loquutus est*; unde מִדְבָּר *desertum*, per antiphrasin, q. d. locus à sermone remotus. Vel ab eodem Verbo in Hiphil, *duxit, adduxit*; quod pecora in desertum pascendi gratia ducantur.

מדד QAL. Lxx. Aq. μετρέω, Vulg. & alii, *metior, mensuro*. Lxx. item, διαμετρέω, ἐκμετρέω *dimetior*, ἀποδίδωμι *reddo*. Et substant. ὅρασις *visio*, Ezech. 43. v. 10. Hoc Verbum modo perfecte, modo imperfecte flectitur.

PRAET. 3. p. s. m. ex forma perfecta מָדַד & in pausa מָדָד, *mensus est*. Cum præf. וַיָּמָד *& mensus est*. Cum præf. & aff. מְדָדוֹ *mensus est eum*, וַיְמָדְדוּ *& mensus est eum*. 1. p. s. c. cum præf. & in forma imperfecta וּמַדֹּתִי *& metiar*. 3. p. pl. c. cum præf. & in forma perf. וּמָדְדוּ *& metientur*. 2. p. pl. m. cum præf. & in forma imperfecta וּמַדֹּתֶם *& metiemini*.

INFIN. cum præf. & in forma imperf. לָמֹד *ad metiendum, ad mensurandum*.

FUT. 3. p. s. m. cum præf. (ָ hhatoúph) in fine loco hhólem, ob accentum vi (ו) convertentis retractum, vide Gram. Heb. tom. 1. p. 218. c. 1. & in forma imperfecta, quæ in toto hoc futuro perseverat, וַיָּמָד vaiiámodh *& mensus est*. 2. p. s. m. תָּמוֹד *metieris*. 3. p. pl. m. cum præf. וַיָּמֹדּוּ *& mensi sunt*. 2. p. pl. m. תָּמֹדּוּ *metiemini*.

NIPHAL נִמַּד, Lxx. μετρέομαι, Lxx. Theod. ἐκμετρέομαι, Vulg. & alii, *men-*

furor. Lxx. item, *ὑψόομαι exaltor*, Jerem. 31. v. 37.

Fut. 3. p. f. m. יִמַּד *mensurabitur.* 3. p. pl. m. יִמַּדּוּ *mensurabuntur, mensurari poterunt.*

PIEL מַדֵּד vel מִדֵּד, perfect. Lxx. Sym. *διαμετρέω*, Vulg. & alii, *metior, dimetior.* Lxx. item, *γίνομαι sum, fio*, 2. Reg. 8. v. 2. *σαλεύομαι moveor, agitor.*

Praet. 3. p. f. m. & in forma perf. וּמִדַּד *& mensus est.*

Fut. 3. p. f. m. cum præf. & in forma perf. וַיְמַדֵּד, & in forma imperf. sive Poel cum (ֵ) in fin. pro (ֹ) ob accentum retractum in concursu, aut (ו) conversivum, וַיְמֹדֵד, *& mensus est.* Cum præf. aff. & in forma perfect. וַיְמַדְּדֵם *& mensus est eos.* 1. p. f. c. in forma perf. אֲמַדֵּד *metiar.*

HITHPOEL הִתְמֹדֵד, unde 3. p. f. m. Fut. cum præf. וַיִּתְמֹדֵד, 3. Reg. 17. v. 21. Lxx. *καὶ ἐνεφύσησε & insufflavit.* Vulg. *& expandit se atque mensus est.* Sic etiam recentiores.

מִדָּה f. Lxx. Sym. *μέτρον*, Vulg. & alii, *mensura.* Lxx. item, *διαμέτρησις* (Aq. *καταμέτρησις*), *dimensio*, *ἀριθμός numerus*, *διάστημα distantia.* Adjective, *ὁρατός conspicuus*, *σύμμετρος commensuratus*, *ὑπερμεγέθης permagnus*, *ὑπερμήκης prælongus*, *ὑψηλός altus.* Et Verbal. *ἀπειθέω non obedio*, *ἵστημι statuo, colloco.* Et in alia significatione, *ἔνδυμα indumentum*, *φόρος tributum.* Cum præf. הַמִּדָּה *mensura*, וּמִדָּה *& mensura*, בְּמִדָּה & בַּמִּדָּה, *in mensura.* Const. & cum præf. וּמִדַּת *& mensura*, כְּמִדַּת *secundum mensuram*, לְמִדַּת *ad mensuram.* Cum affix. מִדָּהּ *mensura ejus*, f. per contractionem pro מִדָּתָהּ, ut volunt nonnulli, vide supra in מַד. Plur. מִדּוֹת *mensuræ.* Cum præf. כַּמִּדּוֹת & כְּמִדּוֹת, *secundum mensuras.* Cum affix. מִדּוֹתֶיהָ *dimensiones ejus*, f. Rad. מָדַד *mensus est.*

מִדָּה & cum נ pro daghésch מִנְדָּה, f. Chald. Lxx. *φόρος*, Vulg. & alii, *tributum, vectigal*, quod, secundum Hebræos, solvitur Regi cum per aliquos, aut aliquam regionem transit; quod etymon melius conveniret הֲלָךְ vel הָלַךְ, quod vide supra col. 452. Aliis מִדָּה est certa pars bonorum,

puta prædiorum & proventuum, quæ tributi instar datur. Cum præf. וּמִדָּה *& tributum.* Const. מִדַּת *tributum.* Rad. מָדַד Heb. & Chald. *mensus est*, unde מִדָּה *tributum, vectigal*, quod forte secundum uniuscujusque mensuram, h. e. facultates, imponebatur.

מַדְהֵבָה f. Chald. Isai. 14. v. 4. ubi Propheta de Babylone dialecto Chaldaica, & ironice loquitur. Lxx. *ἐπισπουδαστής accelerator, sollicitator, exactor*; referebant ad regem Babylonis, & ה finale spectabant ut paragogicum. Aq. *λιμός fames*, mendum forte pro *λοιμός pestis, pestilens, scelestissimus.* Vulg. *tributum.* Alii, *aurea, inaurata, auro plena, auri cupida* (Babylon). R. דָּהַב inusit. unde Heb. זָהָב, & Chald. דְּהַב, literis ד & ז permutatis, *aurum.*

מַדְוֶה m. Lxx. *νόσος morbus*, *ὀδύνη dolor.* Aq. *ταλαιπωρία miseria.* Vulg. & alii, *languor, afflictio.* Hinc const. מַדְוֵה *languor.* Plur. const. מַדְוֵי *languores.* Cum aff. מַדְוֵיהֶם, vide supra col. 1039. in מַד. R. דָּוָה inusit.

מַדּוּחִים m. plur. à sing. inusit. מַדּוּחַ; unde cum præf. וּמַדּוּחִים, Thren. 2. v. 14. Lxx. *καὶ ἐξώσματα*, Vulg. & alii, *& ejectiones, & expulsiones, & exsilia.* R. נָדַח *ejecit, expulit*, &c.

מָדוֹן m. Lxx. Sym. *μάχη pugna.* Aq. *ἀντιδικία contralitigatio, oppositio.* Lxx. item, *ἀντιλογία lis, contradictio*, *νεῖκος contentio*, *ταραχή turbatio*, *κακόν malum*, *κρίσις judicium*, *συνέδριον consessus judicum*, *μίσθωμα merces.* Adject. *κριτής judex*, *λοίδορος convitiator.* Verbal. *διακρίνω discepto.* Denique adverbialiter, *εἰκῇ temere.* Cum præf. וּמָדוֹן *& contentio.* R. דִּין *judicare, disceptare, contendere, litigare.*

מָדוֹן m. 2. Reg. 21. v. 20. אִישׁ מָדוֹן, Lxx. *ἀνὴρ Μαδῶν vir* (ex) *Madon*; vocem Heb. retinuerunt, quam nomen proprium esse existimarunt. Alii, *vir mensuræ*, h. e. ut transtulit Vulg. *vir excelsus*, id est, procerus. In loco parallelo, qui est 1. Paral. 20. v. 6. voces אִישׁ מִדָּה, Lxx. transtulere: *ἀνὴρ ὑπερμεγέθης vir maximus.* Vulg. *longissimus.* Rad. מָדַד *mensus est*, sed forma est à מִדָּה.

Digitized by Google

מָדוֹן Maſſ. & Vulg. *Madón* aut *Madhón*, nomen proprium urbis regis Jobab, in terra Chanaan ad Septentrionem, Joſ. 11. v. 1. c. 12. v. 19. Etym. *judicium, lis, contentio, menſura*, à מָדוֹן *judicium, lis, contentio*, vel מָדַד *menſus eſt.*

מְדוֹנִים m. plur. à ſing. inuſit. מָדוֹן, Vulg. & alii, *rixæ, contentiones*, &c. vide ſupra מָדוֹן *pugna*, cujus מְדוֹנִים, ſecundum nonnullos, plurale eſt (ו) facto mobili. Lxx. adjective, μάχιμος καὶ γλωσσώδης *rixoſa & linguax*, λοίδορος *convitiatrix* (mulier). Vulg. item, *litigioſa* (mulier), *iracundus* (vir). R. דִּין *diſceptare, contendere.*

מַדּוּעַ, & cum (ׇ) pro (וּ), מַדֻּעַ, Lxx. ἵνα τί, διατί, τί ὅτι, Vulg. & alii, *cur? quare? quamobrem?* Cum præf. וּמַדּוּעַ *& cur?* R. מָדַע inuſit. Alii hoc adverbium componunt ex מָה *quid*, & יָדַע *ſcivit, cognovit*; q. d. quæ eſt rei hujus cognitio?

מְדוֹר m. Chald. Theod. κατοικία, Vulg. & alii, *habitatio*. Hinc cum præf. מְדוֹרֵהּ *habitatio ejus*, m. מְדוֹרָךְ *habitatio tua*, m. Rad. דּוּר *habitare*.

מְדוּרָה f. Lxx. δαλὸς *titio*, ξύλα κείμενα, *ligna jacentia*. Vulg. & alii, *pyra, rogus*. Vulg. item, *nutrimentum*, ignis videlicet. Hinc cum præf. הַמְּדוּרָה *pyra, rogus*. Cum aff. & (ׇ) pro (וּ), מְדֻרָתָהּ *pyra, rogus, nutrimentum ejus* (Topheth). R. דּוּר *habitare*, & ex hoc nomine alioque ſynonymo דּוּר, *pyram, rogum ſtruere.*

מִדְחֶה m. Prov. 26. v. 28. Lxx. ἀκαταστασία *tumultuatio, agitatio*. Sym. ὀλίσθημα *lapſus*. Vulg. *ruina*. Alii, *impulſio*. R. דָּחָה *depulit, impulit, expulit.*

מַדְחֵפָה f. unde plur. cum præf. לְמַדְחֵפֹת, Pſal. 139. Heb. 140. v. 11. al. 12. ſervato (ֵ) penult. ob (ׇ) præced. vide Gram. Heb. tom. 1. p. 92. c. 1. Lxx. Vatic. εἰς καταφθοράν, mſ. Alex. εἰς διαφθοράν, *in corruptionem*, vel *in corruptione*. Vulg. Lat. *in interitu*. S. Hieron. *in interitum*. Alii, *ad impulſiones*. R. דָּחַף *impulit.*

מָדַי Maſſ. & Vulg. *Madái* aut *Madhái*, nomen propr. filii Japheth, Gen. 10. v. 2. Ab eo dicta eſt Media Aſiæ provincia, & Medi populi. Vide Eſd. 6. v. 2. & Iſai. 13. v. 17. Etym. *menſura, veſtis*; à מַד idem. Vel *judicans*; à דִּין *judicare.*

מִדְיָן Maſſ. *Midhián*, Vulg. *Madián*, nomen propr. 1°. filii Abrahæ ex Cetura, Gen. 25. v. 2. 2°. regionis vel terræ in Arabia maxime Petræa, quæ ſic appellata eſt à Madian Abrahami filio, Exod. 2. v. 15. &c. Etym. *judicium, judicans, litigans, objurgans*; à דִּין *judicare, diſceptare, litigare, objurgare.*

מִדִּין m. unde cum præf. בְּמִדִּין, Jud. 5. v. 10. Lxx. ἐπὶ κριτηρίου, Vulg. *in judicio*. Aliis eſt nomen proprium. Vide nomen ſequens. R. דִּין *judicare.*

מִדִּין Maſſ. *Middín*, Vulg. *Meddín*, nomen propr. civitatis in deſerto Tribus Juda, Joſ. 15. v. 61. Etym. *judicium*, &c. vide nomen præced.

מְדִינָה, & Chald. in forma emphat.

מְדִינְתָּא f. Lxx. Theod. χώρα, Vulg. & alii, *regio, provincia*. Lxx. item, σατραπεία *principatus*. Cum præf. הַמְּדִינָה *provincia*, וּמְדִינָה *& provincia*, בַּמְּדִינָה *in provincia*. Conſt. מְדִינַת *provincia*. Cum præf. בִּמְדִינַת *in provincia*. Pl. Chald. מְדִינָן, emphat. מְדִינָתָא, & cum præfix. ac Hebraice, מְדִינוֹת & הַמְּדִינוֹת, *provinciæ*. Cum aliis præf. וּמְדִינוֹת *& provinciæ*, בַּמְּדִינוֹת & בִּמְדִינוֹת, *in provinciis*, לַמְּדִינוֹת *provinciis*, מִמְּדִינוֹת *à provinciis*. Rad. מָדַן inuſit. Alii referunt ad דִּין *judicare*; unde *provincia*, quod legibus & judiciis regni, ad quod pertinet, ſubjiciatur.

מִדְיָנִים m. plur. à ſing. inuſit. מִדְיָן, vel, ut aliis placet, à מָדוֹן, cujus (ו) fit mobile, ac inſuper mutatur in (י). Lxx. ἀντιλογίας *contradictiones*. Aq. ἀντιδικίας *contralitigationes*. Sym. μάχας *pugnæ*. Alii, *contentiones, jurgia, rixæ*. Vide מָדוֹן ſupra col. 1032. Cum præfix. וּמִדְיָנִים *& contentiones*. Conſt. מִדְיְנֵי *jurgia, rixæ*. R. דִּין *diſceptare, contendere, rixari*, &c.

מִדְיָנִים Maſſ. *Midhianím*, Vulg. *Madianitæ*, nomen patronym. incolarum terræ Madian, Gen. 37. v. 28. Etym. *judicantes, contendentes, litigantes*, &c. Vel *judicia, contentiones, jurgia, rixæ*, &c. Vide vocem præcedentem.

Digitized by Google

מדינית Maſſ. *Midhianith*, Vulg. *Madianitis*, nomen patronymicum mulierum regionis Madian, Num. 25. v. 6. Etym. *contendens*, *rixans*, *litigioſa*, &c. Vide nomen præcedens.

מדכה f. unde cum præf. במדכה, Num. 11. v. 8. Lxx. ἐν τῇ θυίᾳ, Vulg. & alii, *in mortario*, *in tudicula*. Rad. דוך *tundere*, *contundere*.

מדמן Maſſ. *Madhmén*, Jerem. 48. v. 2. nom. proprium urbis, quæ videtur eadem eſſe ac ſequens. Lxx. ut nomen appellativum interpretantur, nempe παῦσις *ceſſatio*, *quies*. Vulg. *ſilens*; à דום vel דמם, *ſilere*.

מדמנה Maſſ. *Madhmená*, Vulg. *Medemená*, Iſai. 10. v. 31. nomen propr. urbis Tribus Benjamin, ſecundum doctiſſ. Reland. in Palæſt. ſacra, pag. 883. Etym. *menſura*, *indumentum præparationis*; à מד *menſura*, *indumentum*, & מנה *numeravit*, in Piel, *præparavit*.

מדמנה Maſſ. *Madhmanná*, Vulg. *Medmená* & *Medemená*, Joſ. 15. v. 31. 1. Paral. 2. v. 49. nomen propr. urbis in Tribu Juda, ſecundum eundem Relandum loco in præcedenti nomine citato. Aliis hæc urbs & præcedens, imo & מדמן, ſunt eadem civitas primum Tribus Juda, deinde Simeonis, quæ Joſ. 19. v. 5. 1. Paral. 4. v. 31. dicitur בית מרכבות. Vide ſupra col. 223. Etym. eadem ac urbis præced.

מדן Maſſ. *Medhán*, Vulg. *Madán*, nomen proprium filii Abrahami ex Cetura, Gen. 25. v. 2. Etym. *judicium*, *judicans*; à דין *judicare*. Vel *menſura*, *veſtis*; à מד idem.

מדנים m. plur. à ſing. inuſit. מדן, Lxx. κρίσεις *judicia*, ταραχαὶ *turbationes*, *contentiones*. Vulg. & alii, *jurgia*, *diſcordiæ*, *rixæ*, *lites*. R. דין *judicare*, *litigare*, *contendere*, *jurgari*.

מדע, & in pauſa ac extra pauſam מדע, m. Heb. & Chald. Lxx. Theod. σύνεσις *intelligentia*. Lxx. item, συνείδησις *conſcientia*, φρόνησις *prudentia*. Vulg. & alii item, *ſcientia*, *cognitio*, *diſciplina*, *cogitatio*. Cum præf. ומדע, vel ומדע, & והמדע, *& ſcientia*. Cum præf. & affix. במדעך, Eccle. 10. v. 20. *in ſcientia*, *in cognitione tua*, m. Lxx. ἐν συνειδήσει σου *in conſcientia tua*, Vulg. *in cogitatione tua*, m. R. ידע *ſcivit*, *cognovit*.

מדע *quare?* vide in מדוע, ſupra col. 1033.

מדקרה f. unde pl. conſt. cum præf. כמדקרות, Prov. 12. v. 18. Sym. ὥσπερ κέντημα *ut ſtimulus*, *ut mucro*. Theod. ἐν κεντήματι *in ſtimulo*, *in mucrone*; legebat במדקרת in ſing. & cum ב pro כ. Aq. Verbal. τιτρώσκουσι *vulnerant*. Vulg. *pungitur*. Alii, *ſicut transfixiones*, *ſicut confoſſiones*. R. דקר *transfixit*, *confodit*.

מדר m. Chald. unde cum aff. מדורהון, Dan. 2. v. 11. Theod. κατοικία *habitatio*, Vulg. *converſatio*, neglecto pronomine affixo *eorum*. R. דור Hebræis & Chaldæis, *habitare*.

מדרגה f. unde cum præf. המדרגה, Cant. 2. v. 14. Lxx. προτείχισμα *antemurale*. Vulg. *maceria*. Pl. cum præf. המדרגות, Ezech. 38. v. 20. ſervato (־) penult. ob (·) præced. vide Gram. Heb. tom. 2. p. 92. c. 1. Lxx. φάραγγες *valles*. Vulg. *ſepes*. Alii utrobique, *gradus*, *gradatio præceps*, *præcipitium*, *præcipitia*. R. דרג inuſit.

מדרה vide in מדורה, ſupra col. 1033.

מדרך m. unde conſt. מדרך, Deut. 2. v. 5. ubi Lxx. juncta hac voce cum ſequenti כף, βῆμα *greſſus*, *paſſus*. Vulg. Verbal. *calcare*. Alii, *calcatio*, *veſtigium*. R. דרך *calcavit*.

מדרש m. Lxx. βιβλίον, Vulg. & alii, *liber*, γραφὴ *ſcriptura*. Alii, *commentarius*, *hiſtoria rerum notabilium & diligenter accurateque obſervatarum*. Conſt. מדרש *commentarius*. Cum præf. במדרש *in commentario*. R. דרש *quæſivit*, *requiſivit*, *diligenter notavit*, *obſervavit*.

מדשה f. unde cum aff. מדשתי, Iſai. 21. v. 10. Vulg. & alii, *tritura*, *trituratio mea*, c. Lxx. hic alienum in ſenſum paraphraſtas agunt. R. דוש *triturare*; unde מדשה cum (־) & daghéſch per legem æquivalentiæ pro (ו), nempe מדושה, *tritura*, *trituratio*.

מה Pronomen interrogativum rei. Vide Gram. Heb. t. 1. p. 75. §. IV. Lxx. τί *quæ?* *quid?* *quod?* Item, *quam!* *quidquid ſit*, *quomodo?* *heu!* Cum præf. ומה *& quæ?* *& quod?* במה *in quo?* *per quod?* ובמה *& in quo?* כמה *quot?* *quoties?* למה, למה, &

Digitized by Google

semel cum accentu in penult. nempe Job. 7. v. 20. לָמָּה, & cum dagh. in מ & accentu in eadem penult. לָמָּה, *quare? ad quid? ut quid? propter quid?* לְמָה דִי Chald. *de eo quod.* Postposito זֶה, זֶּה לָמָּה *ad quid hoc? propter quid? quamobrem?* הֲלָמָּה, וְלָמָּה, & וְלָמָּה זֶּה, *& quam ob rem?* עַל מָה *propter quid?* Præposito pronomine relativo שׁ cum (-) loco (ֶ), שַׁלָּמָּה *ut quid?* Postposito pronomine primitivo הֵם, eoque in unam vocem cum מָה coalescente, מָהֵם pro מָה הֵם *quid illi?* R. מָהָה vide infra post מָה.

מַה־ cum (-) sub מ, sequente daghésch in prima vocis, cui præponitur, litera, modo sit ejus recipiendi capax; alioquin daghésch istud excidit sine compensatione, Lxx. τί *quæ? quid? quod?* Item, *quomodo? cur? quam!* Interdum in unam vocem coalescit cum sequente, ut מַזֶּה pro מַה־זֶּה, *quid est hoc?* מַלָּכֶם pro מַה־לָּכֶם, *quid vobis?* Cum præf. וּמָה *& quæ? & cur?* R. מָהָה, vide post vocem sequentem.

מֶה, & sequente daghésch מֶה־ cum (ֶ), quæ forma præsertim usurpatur ante voces, quarum prima litera notatur cum (ֶ), Lxx. τι *quid?* Item, *quis? quomodo? qualis? cur?* &c. Cum præf. וּמֶה *& cur?* בַּמֶּה & בַּמָּה, *in quo?* וּבַמֶּה *& in quo?* כַּמָּה *tot;* unde כַּמָּה שָׁנִים *tot annis*, Zach. 7. v. 3. h. e. ut vertunt Lxx. ἱκανὰ ἔτη *multos annos*, Vulg. *multis annis;* עַד־כַּמָּה *quoties tandem?* לָמֶּה *ad quid? ut quid?* וְלָמֶּה *& ad quid? & ut quid?* עַד־מֶה *usquequo?* עַל־מֶה *propter quid?* R. מָהָה in Hithpael, *tardavit, distulit, moratus, cunctatus est;* unde מָה *quid?* &c. quod interroganti, donec rem, quam quærit, sciat, mora sit. Vel quod judicium aut opus, usque dum rem quæsitam noverit, cohibeat. Aliis מָה, vel cum (-) aut (ֶ), est ipsa radix.

מהה aut מָהָה, QAL, unde HITHPAEL geminata prima radicali, eaque secundæ postposita, הִתְמַהְמַהּ, Lxx. βραδύνω, Aq. μέλλω, *tardo, cunctor, moror.* Lxx. item, αὐλίζομαι, στρατεύομαι, *diversor*, ἐκλύομαι *dissolvor*, θρευλέομαι, ταράσσομαι, *turbor*, ὑπομένω *exspecto, sustineo*, ὑστερέω *deficio.* Alii item, *tumultuor, distrahor, tergiversor.*

Praet. 1. p. s. c. in pausa, quæ mutavit (-) in (ֶ) sub secundo מ, הִתְמַהְמָהְתִּי *cunctatus, turbatus sum.* 3. p. pl. c. הִתְמַהְמְהוּ *cunctantur*, Isai. 29. v. 9. ubi Lxx. ἐκλύθητε *dissolvimini*, Vulg. *obstupescite*, in Imperativo. Cum præf. וְהִתְמַהְמָהּ *& cunctati sunt.* 1. p. pl. c. הִתְמַהְמָהְנוּ *cunctati essemus.*

Ben. s. m. מִתְמַהְמֵהַּ *cunctans.*

Infin. cum præfixo ל supervacaneo, לְהִתְמַהְמֵהַּ *cunctari.* Cum aff. הִתְמַהְמְהָם *cunctari eos.*

Fut. 3. p. s. m. יִתְמַהְמַהּ *cunctabitur.* Cum præf. וַיִּתְמַהְמָהּ *& cunctatus est.*

מְהוּמָה & מְהוּמָה, s. Lxx. Sym. ταραχή, Lxx. item, τάραχος, θόρυβος, Vulg. & alii, *tumultus, tumultuatio, turbatio.* Lxx. item, ἐκλιμία, Vulg. *esuries.* Aq. φαγέδαινα *edacitatis morbus.* Vulg. *esuries.* Sym. item, ἀχορτασία *insatiabilitas.* Vulg. *insatiabilis.* Lxx. item, ἀνομία *iniquitas*, ἀφοβία *securitas*, ἀπώλεια *perditio*, ἔκστασις *horror*, σύγχυσις *confusio.* Et adjective, θαυμαστὸν *mirabile*, Amos. 3. v. 9. Vulg. item, *strepitus, pavor, terror, cædes, interfectio, occisio, interitus, insania.* Alii item, *vexatio, divexatio, contritio.* Cum præf. הַמְּהוּמָה *tumultus*, וּמְהוּמָה *& tumultus.* Const. מְהוּמַת *tumultus.* Plur. מְהוּמֹת, & Amos. 3. v. 9. מְהוּמֹת, & , secundum alia exemplaria, מְהוּמוֹת, *tumultus, turbationes.* Rad. הוּם in Qal, *turbavit*, in Niph. *perstrepuit, tumultuatus est.*

מְהוּמָן Mass. *Mehoumán*, Vulg. *Maumán*, nomen proprium unius è septem eunuchis regis Assueri, Esth. 1. v. 10. Etym. *turbatus, tumultuans*, aut *multitudo;* ab הוּם in Niph. *turbari, tumultuari*, aut הָמוֹן *multitudo.*

מְהֵיטַבְאֵל Mass. *Mehêtavél*, Vulg. *Metabeël*, nomen proprium patris Dalaiæ, Nehem. 6. v. 10. Etym. *quam bonus Deus!* ex מָה *quam*, טוֹב *bonus*, & אֵל *Deus.* Vel *benefaciens Deus;* ex יָטַב in Hiph. *benefecit*, & אֵל *Deus.*

מָהִיר m. Lxx. ὀξύς, ταχύς, Aq. Sym. ταχινός, Vulg. & alii, *velox, celer, promptus, festi-*

Digitized by Google

nus, *expeditus*. Lxx. item, ὀξύγραφος, Vulg. *velociter scribens*, σπεύδων *festinans*. Cum præf. & (·) pro (ʼ.), וּמְהַר, Isai. 16. v. 5. *& promptus*, &c. R. מָהַר *festinavit*, &c.

מָהַל QAL, unde PAOUL f. m. מָהוּל, Isai. 1. v. 22. Vulg. & alii, *mixtum*, *dilutum* (vinum). Lxx. Verbal. μίσγουσι *miscent*; sensum, non verbum, expresserunt. Vel legerunt מָהֲלוּ in 3. p. pl. c. Præteriti ejusdem Qal, trajectis literis, pro מָהוּל.

מַהֲלָךְ m. Lxx. περίπατος *deambulacrum*, Vulg. *deambulatio*, πορεία *profectio*. Vulg. item & alii, *iter*, *tempus itineris*. Hinc const. מַהֲלַךְ *iter*. Cum aff. מַהֲלָכְךָ *iter tuum*, *tempus itineris tui*, m. R. הָלַךְ *ivit*, *ambulavit*.

מַהְלְכִים m. pl. Zach. 3. v. 7. vide in Benoni Hiph. Verbi הָלַךְ supra col. 451.

מַהֲלָל m. unde cum affix. מַהֲלָלוֹ, Prov. 27. v. 21. Lxx. ἐγκωμιάζοντες αὐτόν *laudantes eum*; legebant מְהַלְלָיו in Benoni plur. m. conjugationis Piel Verbi הָלַל *laudavit*, sine (ʼ) indice plur. num. pro מְהַלְלָיו. Vulg. *laudans*, neglecto pronomine; legebat מְהַלֵּל in eodem Benoni, sed singulari. Alii, *laus*, *laudatio ejus*, m. R. הָלַל in Piel, *laudavit*.

מַהֲלַלְאֵל Mass. *Mahalalél*, Vulg. *Malaleël*, nom. proprium filii Cainan, Gen. 5. v. 12. Etym. *laudans Deum*; ex הָלַל in Piel, *laudavit*, & אֵל *Deus*. Vel *splendor*, *illuminatio Dei*; ab הָלַל in Hiph. *splenduit*, *illuxit*, & אֵל *Deus*.

מַהֲלֻמוֹת f. pl. à sing. inusit. מַהֲלֻמָה, τιμωρίαι *pœnæ*, *supplicia*. Sym. σφυροκοπίαι *mallei percussiones*. Vulg. *mallei percutientes*. Theod. συγκλάσεις *confractiones*. Alii, *contusiones*. Hinc cum præfix. וּמַהֲלֻמוֹת *& contusiones*, לְמַהֲלֻמוֹת *ad contusiones*. R. הָלַם *contudit*.

מַהֲמֹרוֹת f. plur. à sing. inusit. מַהֲמֹרָה; unde cum præfix. בְּמַהֲמֹרוֹת, Psal. 139. Heb. 140. v. 11. Lxx. ἐν ταλαιπωρίαις, Vulg. Lat. *in miseriis*. Sym. Theod. εἰς βόθυνους, S. Hier. & plerique alii, *in foveas*. Alius adverb. ἐσπευσμένως *festinanter*. Alius item, μετὰ πολλοῦ τοῦ τάχους *cum multa celeritate*, *citissime*. Hi duo postremi interpretes legebant בִּמְהֵרוֹת, à מְהֵרָה, quod vide infra suo loco. Quidam, *in mærores*, *in amaritudines*; quasi à מָרָה aut מָרַר. inusit.

מַהְפֵּכָה f. Vulg. & alii, *subversio* ... *vastitas*. Lxx. Verbal. καταστρέφ... *subverto*, καταστρέφομαι, Vulg. *subve*... const. & cum præf. כְּמַהְפֵּכַת *secu*... *versionem*, *sicut subvertit*, &c. ... (-) penult. ob (·) præced. Vi... Heb. tom. 1. p. 92. c. 1. R. הָפַךְ *ve*... *tit*, *subvertit*, &c.

מַהְפֶּכֶת f. unde cum præfix. הַמַּהְפֶּכֶת ... ἀπόκλεισμα *carcer*. Lxx. Theod. ... τὸν *catarracta*, Jerem. 20. v. 2. ... βασανιστήριον, & in alia versione, ... *eiov*, *tormentum*, aut *tormenti* ... *instrumentum cruciandi*. Vulg. *ner*... *cippus*. Vide S. Hieron. comm... l. tom. 3. nov. edit. col. 621. I... בֵּית הַמַּהְפֶּכֶת, Lxx. φυλακή *custod*... Alii item, *subversio*. Rad. הָפַךְ *v*... *vertit*.

מַהְקְצָעוֹת pro מַקְצְעוֹת, vide in P... phal Verbi קָצַע, suo loco.

מָהַר QAL, unde 3. p. pl. c. P... pausa, quæ (-) primariæ ... vocatum mutavit in (·), מָהֵרוּ ... Heb. 16. v. 4. Lxx. Sym. ἐτάχυν... Lat. & alii, *acceleraverunt*, *festinar*... dam, *dotaverunt*.

INFIN. מָהֹר, Exod. 22. v. 16 ... Lxx. substantive, φερνῇ *dos*. S... alii.

FUT. 3. p. s. m. cum aff. יִמְהָרֶנָּה ... 22. v. 16. Lxx. φερνιεῖ αὐτήν, Vul... *dotabit eam*, *dotem constituet ei*, ...

NIPHAL נִמְהַר, unde 3. p. f. ... in pausa; quare ה afficitur (-) l... נִמְהָרָה, Job. 5. v. 13. Lxx. active ... *dejecit*. Vulg. *dissipat*. Sym. τα... *turbabitur*. Alii, *præcipitatur*, *inf*... *fatuatum*, *temerarium*, *præceps*, *in*... consilium.

BEN. f. m. נִמְהָר, Lxx. ἀσθενῶν ... τάχιος, Vulg. & alii, *citus*, *velox*... *festinus*. Vulg. item, *stultus*. H... præf. וְהַנִּמְהָר *& præceps*, *& ve*... נִמְהָרִים *stulti*, *præcipites*, *festin*... cum præf. & in phrasi, נִמְהֲרֵי־לֵב ...

Digitized by Google

35. v. 4. Lxx. οἱ ὀλιγόψυχοι τῇ διανοίᾳ *pusillanimes mente.* Vulg. *pusillanimis.* Alii, *festinis, præcipitibus corde.*

PIEL מִהֵר, sine daghésch excidentis compensatione, ut fit in tota hac conjugatione, pro מִהֵּר, Lxx. Aq. Sym. Theod. ταχύνω, Lxx. item, σπεύδω, ἐπισπεύδω, κατασπεύδω, Vulg. & alii, *festino, accelero.* Lxx. item, ταράσσω *turbo*, φθέγγομαι *loquor*, Jerem. 9. v. 17. Subst. τάχος *celeritas.* Adjective, ταχύς, ταχινός, & ταχινός, *citus, celer, velox.* Et adverb. quo sensu Verbum istud alteri præpositum sæpius accipitur, ταχὺ (sic etiam Aq.) ταχέως, *cito, celeriter.*

PRAET. 3. p. s. m. מִהֵר *festinavit.* 2. p. s. m. מִהַרְתָּ, & 2. p. s. f. מִהַרְתְּ, *festinasti.* 3. p. plur. c. מִהֲרוּ *festinarunt.* 2. p. pl. m. cum præf. וּמִהַרְתֶּם *& festinabitis.* 2. p. pl. f. מִהַרְתֶּן *festinastis.*

BEN. s. m. מְמַהֵר *festinans, velox, festinus.* Cum præf. וּמְמַהֵר *& festinans.* Plur. f. מְמַהֲרוֹת *festinantes.*

INFIN. cum præf. כְּמַהֵר *secundum festinare, sicut festinat*, לְמַהֵר *festinando.*

IMPER. 2. p. s. m. מַהֵר, & cum ה parag. מַהֲרָה, *festina.* 2. p. s. f. מַהֲרִי, *festina.* 2. p. pl. m. מַהֲרוּ *festinate.*

FUT. 3. p. s. m. יְמַהֵר *festinabit.* Cum præf. וַיְמַהֵר *& festinavit.* 3. p. s. f. תְּמַהֵר *festinabit.* Cum præf. וַתְּמַהֵר *& festinavit.* 3. p. pl. m. יְמַהֲרוּ *festinabunt.* Cum præf. וַיְמַהֲרוּ *& festinarunt*, וִימַהֲרוּ *& festinant*; pro (ְ) cum (ִ), vide Gram. Heb. tom. 1. p. 385. c. 1. 3. p. pl. f. cum præf. וַתְּמַהֵרְנָה *& festinant.* 2. p. pl. m. תְּמַהֲרוּ *festinabitis.*

מָהֵר m. sine daghésch excidentis compensatione pro מָהֵּר, Lxx. ταχύς *celer, velox, festinus.* Subst. τάχος *celeritas.* Et adverb. ταχύ, ταχέως, ὀξέως, Vulg. & alii, *cito, celeriter, festinanter*, &c. Cum præf. וּמָהֵר *& festinans.* R. מָהַר *festinavit, acceleravit.*

מֹהַר m. Lxx. φερνή, Sym. & alius, ἕδνον, ἕδνα, Vulg. & alii, *dos.* Lxx. item, δόμα *donum.* Vulg. item, *sponsalia.* Cum præf. בְּמֹהַר *in dote, dotem*, כַּמֹּהַר *secundum dotem.* Rad. מָהַר *dotavit.*

מְהֵרָה f. Hoc nomen substantivum semper adverbiascit; nam cum eo perpetuo

subintelligitur præpositio ב *in, cum*, quæ semel exprimitur, nempe Eccle. 4. v. 12. Vel כְּ *secundum.* Lxx. τάχος *celeritas.* Et adverb. ταχύ, ταχέως, Vulg. & alii, *cito, celeriter, velociter, confestim*, &c. Et Verbaliter, Psal. 30. Heb. 31. v. 2. al. 3. τάχυνον *festina, accelera.* Cum præf. בִּמְהֵרָה *in celeritate*, h. e. *cito, velociter, celeriter*, &c. R. מָהַר *festinavit, acceleravit.*

מַהֲרַי, & cum (ְ) simplici sub ה,

מַהְרַי Mass. *Mahardi & Mahrái*, Vulg. *Maharái & Marái*, nomen proprium unius è fortissimis David, 2. Reg. 23. v. 28. 1. Paral. 11. v. 30. c. 27. v. 13. Etym. *accelerans*, vel *dotatio mea*; ex מָהַר *acceleravit*, vel מֹהַר *dos*, & aff. 1. p. s. c. Vel *de monte meo*, ex מ *de*, הַר *mons*, & eodem affix. 1. p. s. c.

מַהֲתַלּוֹת f. plur. Isai. 30. v. 10. à sing. inusit. מַהֲתַלָּה, Lxx. πλάνησις *error*, in sing. quia forte legerunt מַהֲתַלּוּת. Sym. πλάνας, Vulg. *errores.* Alii, *ludificationes, illusiones.* Rad. הָתַל in Piel. *lusit, delusit, illusit, ludificavit.*

מוֹ particula expletiva, quæ in fine præfix. ב, כ, ל, interdum attexitur. Vide supra coll. 179. 871. 961. & Gram. Heb. tom. 1. p. 378. med. & p. 380. c. 1. 2.

מוֹאָב Mass. *Moáv*, Vulg. *Moab*, nomen proprium 1°. filii Lot ex filia ejus majore, Gen. 19. v. 37. Ab eo nomen acceperunt Moabitæ & regio dicta Moab, cujus partem occuparunt postea Rubenitæ, sive Tribus Ruben, ibid. 2°. urbis regiæ ac metropoleos hujus regionis sive regni, quæ etiam dicitur *Ar*, Isai. 15. v. 1. & *Aroër*, Deut. 2. v. 36. Etym. *ex patre*; à מ *ex*, & אָב *pater.*

מוֹאָבִי Mass. *Móavî*, Vulg. *Moabites*, Deut. 23. v. 3. & fem.

מוֹאֲבִית Mass. *Móavíth*, Vulg. *Moabitis*, 2. Paral. 24. v. 26. unde

מוֹאֲבִיּוֹת plur. Mass. *Móaviióth*, Vulg. *Moabitides*, 3. Reg. 11. v. 1. nomen commune seu patronymicum incolarum urbis & regionis Moab. Etym. *ex patre*, vide supra מוֹאָב.

מוֹבָא m. Lxx. εἴσοδος, Vulg. & alii, *ingressus, introitus, aditus.* εἰσόδους, Ezech. 43.

v. 11. *substantia*, *compages*. Hinc cum præf. & in pausa מְבוּאֶךָ, 2. Reg. 3. v. 25. trajectis literis pro מוֹבָאֲךָ, *ingressus*, *introitus tuus*, m. Plur. cum præf. & aff. וּמוֹבָאָיו *& aditus ejus*, m. R. בּוֹא *venire*, *ingredi*.

מוּבָא vide in Paoul Hophal Verbi בּוֹא, supra col. 199.

מוג QAL. Lxx. θραύομαι *frangor*, σαλεύομαι *moveor*, *commoveor*. Et active, παραδίδωμι *trado*, Isai. 64. v. 7. ubi Vulg. *allido*. Alii, *dissolvo*. Vulg. & alii alibi, *tabesco*, *liquesco*, *liquefio*, *dissolvor*. Hinc μαγεία.

Infin. cum præf. לָמוּג *ad liquescendum*, *ut liquefiat*.

Fut. 3. p. s. f. תָּמוּג *liquescet*. Cum præf. & ex forma hhólem, וַתָּמוֹג *& dissolvitur*, *& tabescit*. Cum præf. & affix. וַתְּמוּגֵנוּ *& dissolvis*, *& dissolvisti nos*, c.

NIPHAL נָמוֹג, Lxx. τήκω, τήκομαι, Aq. Sym. ἐκτήκω, Vulg. & alii, *liquesco*, *liquefio*, *tabesco*. Lxx. Theod. καταπτήσσω *metu contrabor*, *consternor*. Lxx. item, ταράσσομαι *turbor*, ἐξίσημι *obstupesco*, διαπίπτω *cado*, *concido*. Alii item, *dissolvor*, *dissolvo me*, *diffluo*.

Praet. 3. p. s. m. נָמוֹג *liquescit*, *dissolvitur*. 3. p. pl. c. נָמֹגוּ *dissolvuntur*.

Ben. pl. m. נְמוֹגִים *dissoluti*.

POEL מוֹגֵג, Lxx. Psal. 64. Heb. 65. v. 11. εὐφραίνομαι *lætor*, sensum, non Verbum, expresserunt, Sym. ibid. χαυνόω *emollio*. S. Hieron. *irrigo*. Lxx. item, ἀπορρίπτω *abjicio*, Job. 30. v. 22. ubi Vulg. *elido*. Alii utrobique, *liquefacio*, *dissolvo*, *facio ut defluat*.

Fut. 2. p. s. m. cum aff. תְּמֹגְגֶנָּה *dissolvis*, *liquefacis*, *irrigas eam*. Cum præf. & aff. וּתְמֹגְגֵנִי *& dissolvis*, *& liquefacis me*, c. *& facis ut diffluam*.

HITHPOEL הִתְמוֹגֵג vel הִתְמוֹגֵג, Lxx. τήκομαι, Vulg. & alii, *liquefio*, *liquesco*, *tabesco*, σαλεύομαι *moveor*, Vulg. *desolor*, σύμφυτος εἰμι *complantatus*, Vulg. *cultus sum*, Amos. 9. v. 13. Alii item, *dissolvor*, *dissolvo me*.

Praet. 3. p. pl. c. ex forma (-) mutati in (‥) ob pausam, הִתְמֹגְגוּ vel הִתְמוֹגָגוּ, *dissolvunt se*, *liquescunt*.

Fut. 3. p. s. f. in eadem forma & pausa תִּתְמוֹגָג *liquescit*, *liquescebat*, *tabescebat*, *dissolvit se*. 3. p. pl. f. תִּתְמוֹגַגְנָה *liquescent*.

מוֹדָע m. Lxx. γνώριμος, Aq. Theod. γνωστός, *notus*. Vulg. *consanguineus*, *amicus*. Alii, *cognatus*. Const. מוֹדַע, Ruth. 2. v. 1. *notus*, *consanguineus*, &c. Cum præf. וּמֹדָע, Prov. 7. v. 4. *& notus*, *& amicus*; vel *& nota*, *& amica* (intelligentia, prudentia). R. יָדַע *scivit*, *cognovit*.

מוֹדַעַת f. unde cum affix. מֹדַעְתָּנוּ, Ruth. 3. v. 2. Lxx. γνώριμος ἡμῶν vel ἡμῖν, *notus noster*, vel *nobis*. Vulg. *propinquus noster*; concretum pro abstracto interpretati sunt. Alii, servato idiotismo, *cognatio nostra*. R. יָדַע *scivit*, *cognovit*.

מְיֻזָּנִים, Jerem. 5. v. 8. vide in זוּן, supra col. 760.

מֹחַ m. unde cum præf. וּמֹחַ, Job. 21. v. 24. Lxx. μυελὸς δὲ *medulla autem*. Sym. καὶ τοῦ μυελοῦ *& medullæ*. Vulg. *& medullis*, plur. Alii, *& medulla* ossium ejus irrigatur. R. מָחַח inusit.

מוט QAL. Lxx. Aq. σφάλλομαι *nuto*, *vacillo*, *supplantor*, *evertor*, *erro*, *decipior*. Lxx. V^a. edit. σαλεύομαι, Vulg. & alii, *moveor*. Lxx. item, ἀδυνατέω *impotens sum*, ἐκκλίνω *declino*, μετακινέομαι *commoveor*, μετατίθεμαι *transferor*, πίπτω *cado*.

Praet. 3. p. s. f. מָטָה *nutat*, *vacillat*, *commota est*. Cum præf. וּמָטָה *& nutaverit*. 3. p. pl. c. מָטוּ *mota*, *commota sunt* (regna).

Ben. s. m. מָט *cadens*, *inclinans se*. Plur. m. cum præf. וּמָטִים *& declinantes*.

Infin. ex forma hhólem, מוֹט *nutare*, *vacillare*. Et substant. Lxx. σάλος *fluctus*, *agitatio*; vide infra. Cum præf. בְּמוֹט *in moveri*, *dum moventur*, *dum nutant*, וּבְמוֹט *& in moveri*, *& dum moventur*, *& dum transferuntur*. Hinc μόθος *tumultus*.

Fut. 3. p. s. f. תָּמוֹט *movebitur*, *nutabit*, *vacillabit*. 3. p. pl. f. cum (י) supervacaneo ex forma defect. Aiin, aut quiesc. Lam. ה, תְּמוּטֶינָה, Isai. 54. v. 10. *nutabunt*, *vacillabunt*. Vulg. *contremiscent*. Vide Gram. Heb. tom. 1. p. 252. c. 2.

NIPHAL נָמוֹט, Lxx. σαλεύομαι *moveor*. Aq. Sym. σφάλλομαι *supplantor*, *nuto*, *va-*

Digitized by Google

cillo. Sym. *διατρέπομαι evertor.* Idem cum particula negativa בַּל *non*, *ἀκλινής εἰμι*, *indeclinabilis*, *indeclinans sum.* Idem cum synonyma particula לֹא *non*, *ἀπερίτρεπτός εἰμι inversabilis sum.* Lxx. item, *ἐξαίρομαι auferor*, *μεταναστεύω demigro*, *ἐνδίδωμι do*, Prov. 10. v. 30. *κινέομαι moveor*, *κλίνομαι inclinor*, *πίπτω cado.*

Praet. 3. p. pl. c. נָמֹטּוּ *moveantur*, *declinent*, *vacillent.*

Fut. 3. p. s. m. יִמּוֹט, & 3. p. s. f. תִּמּוֹט, *movebitur*, *dimovebitur.* 1. p. s. c. אֶמּוֹט *dimovebor.* 3. p. plur. m. יִמּוֹטוּ *movebuntur*, *cadent.*

HIPHIL הֵמִיט, unde 3. p. pl. m. Fut. יָמִיטוּ, Psal. 54. Heb. 55. v. 4. Lxx. *ἐξέκλιναν*, Vulg. Lat. & alii, *declinaverunt.* Sym. *ἐπέγραψαν inscripserunt*, & in alia versione, *ἐπέρριψαν*, S. Hieron. *projecerunt.*

HITHPAEL הִתְמוֹטֵט, unde 3. p. s. f. Praet. הִתְמוֹטְטָה, Isai. 24. v. 19. Vulg. & alii, *movebitur*, *commovebitur*, *commovebit se.* Vacat apud Lxx.

מוֹט m. Lxx. *σάλος agitatio*, *commotio*, *fluctuatio.* Aq. *σφαλμός lapsus*, *nutatio*, *titubatio*, *vacillatio.* Alius, *μετακίνησις transmotio.* Sym. in Aorist. primo Infinit. *κλεισθῆναι claudi*, Psal. 54. Heb. 55. v. 23. ubi forte mendum pro *κλιθῆναι inclinari.* Idem Sym. alibi, *σφαλῆναι nutare*, *ἀνατραπῆναι subverti.* Et in alia significatione, Lxx. *ἀναφορεύς*, Vulg. & alii, *vectis.* Alii item, *jugum*, *temo*, seu *lorum jugi.* Cum praef. הַמּוֹט *vectis*; בַּמּוֹט *vecte*, לַמּוֹט *in motionem*, *in commotionem*, *in titubationem.* Cum aff. מוֹטֵהוּ *vectem ejus*, m. R. מוּט *moveri*, *commoveri*, *titubare*, &c.

מוֹטָה vel מֹטָה, f. Lxx. Sym. Theod. *κλοιός torques*, Vulg. *catena.* Lxx. item, *ἀναφορεύς*, Vulg. & alii, *vectis*, *δεσμός vinculum.* Lxx. Aq. *σύνδεσμος colligatio*, *πλάνη error.* Sym. item, *declinatio*, teste S. Hieron. comment. in cap. 58. Isai. vv. 6. 9. Vide tom. 3. nov. edit. col. 431. Lxx. item, *ῥάβδος virga*, *baculus*, *σκῆπτρον*, Vulg. *sceptrum*; legebant מַטֶּה, *ζυγός jugum*, *βιαίων συναλλαγμάτων violenta cautio*, Isai. 58. v. 6. *συγγραφὴ ἄδικος syngrapha*, *cautio iniqua*, ibid. Cum praef. הַמּוֹטָה *vectis.* Plur. מוֹטוֹת, מֹטֹת & מוֹטוֹת, *vectes*, *catenae*, *juga*, *lora*, *vincula.* Cum praefix. בַּמּוֹטוֹת *cum vectibus*, וּמוֹטוֹת *& vectes.* R. מוּט *moveri*, *dimoveri*, *declinare*, & in alia significatione hodie inusit. *ligare*, *colligare*, *vincire*, &c.

מוּךְ QAL. Lxx. Sym. *ταπεινόομαι humilior.* Lxx. item, *ταπεινός εἰμι humilis sum*, *ἀπορέομαι indigeo*, *πένομαι pauper sum.* Aq. *ἐκπίπτω excido*, nempe facultatibus. Vulg. & alii, *attenuor*, *depauperor*, *paupertate compellor.*

Praet. 3. p. s. m. cum praef. וּמָךְ *& attenuatus fuerit.*

Fut. 3. p. s. m. יָמוּךְ *attenuabitur*, *attenuatus fuerit.* Cetera, quae nonnulli ad hanc radicem referunt, vide infra in מָכַךְ.

מוּל praepos. vide infra in מוּל eadem praepositione.

מוּל QAL. Lxx. Aq. *περιτέμνω*, Vulg. & alii, *circumcîdo*, *amputo*, *reseco.* Dicitur tantum de circumcisione carnis & cordis. Hinc Lxx. item, *περικαθαίρω*, *περικαθαρίζω*, *mundo*, *purgo*, *purifico.*

Praet. 3. p. s. m. מָל *circumcîdit.* Cum praef. וּמָל *& circumcîdet.* 2. p. s. m. cum (ו) convertente tantum, & ה expresso, quod in fine latebat, וּמַלְתָּה *circumcîdes.* 3. p. pl. m. מָלוּ *circumcîderunt.* 2. p. pl. m. cum praef. וּמַלְתֶּם *& circumcîdetis.*

Paoul s. m. מוּל *circumcisus.* Plur. m. cum (ֻ) pro (וּ), מֻלִים *circumcisi.* Vide Gram. Heb. tom. 1. p. 250. c. 2.

Imper. 2. p. s. m. מֹל *circumcîde.*

Fut. 3. p. s. m. cum praef. & (ֹ hhatóuph) in fine loco (וֹ) ob accentum ab ultima ad penult. vi (ו) convertentis retractum, וַיָּמָל vaiiámol *& circumcîdit.* Vide Gram. Heb. tom. 1. p. 251. c. 1.

NIPHAL נִמּוֹל, Lxx. *περιτέμνομαι*, Vulg. & alii, *circumcîdor.*

Infin. הִמּוֹל *circumcîdo*, *circumcidendo.* Cum praef. בְּהִמּוֹל *in circumcidendo*, לְהִמּוֹל & לְהִמֹּל, *ad circumcîdi*, *ad circumcîdendum*, *ut circumcîdatur.* Cum praef. & aff. בְּהִמֹּלוֹ *in circumcîdi eum*, *quando circumcîsus est.*

Imper. 2. p. pl. m. הִמֹּלוּ *circumcidimini*, *circumcîdite vos.*

Fut. 3. p. f. m. יָמוֹל *circumcîdetur.* 3. p. pl. m. cum præf. וַיִּמֹּלוּ *& circumcisi sunt.*

POEL מוֹלֵל, unde 3. p. f. m. Fut. יְמוֹלֵל, Psal. 89. Heb. 90. v. 6. Lxx. ἀποπέσοι, Vulg. Lat. *decidat.* S. Hieron. *conteratur.* Alii, *succîdet, exscindet*, h. e. succidetur, exscindetur; ibi enim est activa vox pro passiva. Vide Gram. Heb. tom. 1. p. 531. canon. III.

HIPHIL הֵמִיל, Lxx. ἀμύνομαι, Vulg. Lat. & S. Hieron. *ulciscor.* Sym. ἐξέθριψα *confringo.* Alii, *contero, succîdo, exscindo.* Hinc 1. p. f. c. Fut. cum aff. אֲמִילַם, Psal. 117. Heb. 118. vv. 10. 11. 12. *ulciscar, ultus sum in eos, excîndam eos.*

HITHPOEL התמולל vel התמוֹלֵל, unde 3. p. pl. m. Fut. ex forma (-) mutati in (·) ob pausam, כְּמוֹ יִתְמֹלָלוּ, Psal. 57. Heb. 58. v. 8. Lxx. ἕως οὗ ἀσθενήσουσιν, Vulg. Lat. *donec infirmentur.* Sym. periphrasticus, ὡς τὰ θρυπτόμενα *turbetur quasi contrita, quasi comminuta.* S. Hieron. *donec conterantur.* Alii, *exscindentur, quasi succindentur.*

מוּל & מוֹל, præpositio vel adverbium, Lxx. ἐγγύς, σύνεγγυς, πλησίον, *prope, juxta*, πρός *ad.* Adject. ἐχόμενος *conjunctus, contiguus.* Cum præf. וּמוּל καὶ ἀπό *& ab.* Cum aliis præf. אֶל־מוּל, εἰς ἐναντίον *in contrarium, in adversum*, ἐξεναντίας *ex adverso, è regione, contra*, ἐπί *in*, κατά *versus*, πλησίον *prope*, πρός *ad*, אֶל־מוּל פְּנֵי, ἐξεναντίας *ex adverso*, לְמוּאל, Nehem. 12. v. 38. cum א epenthetico, συναντῶντα *occurrens.* מִמּוּל ἀπό *à, ab*, κατά *versus*, πλησίον *prope*, κατέναντι (Aq. κατεναντίας) *ex adverso*, ἀπὸ τοῦ κλίτους *à latere.* Et adject. ἐχόμενος *contiguus.* Cum præf. aff. & (·) pro (ו), מִמֻּלִי, ἐχόμενός μου *contiguus mihi, prope me.* Rad. מוּל *circumcidere, succidere, exscindere*; unde מוּל *è regione, contra*, &c. ob literarum similitudinem. Vel est ipsa radix.

מוֹלָדָה Mass. *Móladhá*, Vulg. *Móladá*, nomen proprium civitatis primum Tribus Judæ, deinde Simeonis, Jos. 15. v. 26. cap. 19. v. 2. Etym. *nativitas, generatio*; ex יָלַד *genuit*, in Niphal, *natus est.*

מוֹלֶדֶת f. Lxx. γενεά, γένεσις, *generatio, nativitas*, συγγένεια, Vulg. & alii, *cognatio*, ἔκγονα *soboles, proles, progenies*, πατρίς *patria.* Et Verbal. γεννάομαι *nascor.* Cum præf. & affix. מוֹלַדְתּוֹ *nativitas, cognatio ejus*, m. מוֹלַדְתָּהּ *cognatio ejus*, f. מוֹלַדְתֶּךָ in pausa, *cognatio tua*, m. וּמוֹלַדְתְּךָ *& cognatio tua*, m. וּלְמוֹלַדְתְּךָ, & in pausa וּלְמוֹלַדְתֶּךָ, *& ad cognationem tuam*, m. וּמִמּוֹלַדְתְּךָ *& de cognatione tua*, m. מוֹלַדְתֵּךְ *nativitas tua*, f. מוֹלַדְתִּי *cognatio mea*, c. מוֹלַדְתָּם *cognatio eorum*, מוֹלַדְתֵּנוּ *cognatio nostra*, c. וּלְמוֹלַדְתֵּנוּ *& cognationi nostræ*, c. Pl. fem. cum præf. & affix. וּמוֹלְדוֹתַיִךְ & וּמֹלְדֹתַיִךְ *& generationes tuæ.* Rad. יָלַד *genuit.*

מוּלָה f. unde pl. cum præf. לַמּוּלֹת, Exod. 4. v. 26. Lxx. Sym. τῆς περιτομῆς *circumcisionis.* Aq. Theod. εἰς περιτομάς *ad circumcisiones.* Vulg. & alii, *ob circumcisionem*, vel *circumcisiones.* R. מוּל *circumcîdere.*

מוֹלִיד Mass. *Mólídh*, Vulg. *Molíd*, nomen propr. filii Abisur filii Semei filii Onan, 1. Paral. 2. v. 29. Etym. *nativitas*, vel *generatio*; ab יָלַד *genuit.* Vel *circumcisio manus*; ex מוּל *circumcîdere*, & יָד *manus.*

מוּם, & cum א epenthetico מְאוּם, Lxx. Aq. Theod. μῶμος, Vulg. & alii, *macula, vitium, labes.* Lxx. item adjective, μωμητός *vituperio dignus.* Et Verbal. μωμάομαι *vitupero.* Cum præfix. וּמוּם *& vitium*, מִמּוּם *à vitio.* Cum aff. מוּמוֹ *vitium ejus*, m. מוּמָם *vitium eorum.* R. מוּם inusit.

מוּסָב m. unde const. מוּסַב, Ezech. 41. v. 7. Lxx. πρόσθεμα *adjectio, additamentum.* Vulg. *cœnaculum.* Alii, *ambitus, circuitus, cochlea.* R. סָבַב *circuivit, circumdedit.*

מוּסָד m. unde pl. const. מוּסְדֵי, Lxx. θεμέλια, Vulg. & alii, *fundamenta.* Cum præf. וּמוּסְדֵי *& fundamenta.* R. יָסַד *fundavit.*

מוּסָּד m. Isai. 28. v. 16. Lxx. θεμέλια *fundamenta.* Vulg. *fundamentum.* Unde const. מוּסַד, 2. Paral. 8. v. 16. Lxx. Verbal. ἐθεμελιώθη *fundata est.* Vulg. *fundavit.* Alii utrobique, *fundatio.* R. יָסַד *fundavit.*

מוּסָדָה f. Isai. 30. v. 32. Lxx. βοήθεια *auxilium.* Vulg. *fundatus* (transitus). Alii substant. *fundamentum, fundatio.* Plur. const. מוֹסְדוֹת, Ezech. 41. v. 8. Lxx. διάστημα *distantia, intervallum.* Vulg. *fundata* (latera). Alii, *fundationes, fundamenta.*

Digitized by Google

מוֹסָדוֹת f. plur. Lxx. θεμέλια, Vulg. & alii, *fundamenta.* Hinc cum præfix. לְמוֹסָדוֹת *in fundamenta.* Conſt. מוֹסְדוֹת *fundamenta.* R. יָסַד *fundavit.*

מוּסָךְ m. unde conſt. מוּסַךְ, 4. Reg. 16. v. 18. Lxx. θεμέλιον *fundamentum*; legebant מוּסָד. Vulg. *Muſach*, ut nomen proprium accepit. Alii, *tegmen, operimentum, thronus, ſolium opertum*, in quo, ſecundum nonnullos, ſabbathis rex ſedebat vel ad audiendam Legem; vel ut ſacrificiis intereſſet. R. סָכַךְ *texit, protexit.*

מוֹסָר m. unde cum præf. aff. & hhol. deficiente וּבְמֹסָרָם, Job. 33. v. 16. Lxx. periphraſtice & neglecta copula, ἐν εἴδεσι φόβου τοιούτοις *in ſpeciebus timoris talibus.* Aq. καὶ ἐν παιδείᾳ αὐτῶν *& in correptione, & in caſtigatione eorum.* Sic etiam recentiores. Vulg. *& erudiens eos.* Rad. יָסַר *erudivit, caſtigavit.*

מוֹסֵר m. Lxx. Sym. δεσμός, Vulg. & alii, *vinculum.* Aq. Theod. πέδαι *compedes.* Hinc plur. conſt. מוֹסְרֵי *vincula.* Cum præf. affix. in pauſa, quæ mutavit (-) in (·) ſub ר, & ſervato anomalωs (-), vide Gram. Heb. tom. 1. p. 94. c. 1. לְמוֹסֵרָי *vincula mea*, c. Cum alio affix. מוֹסְרֵיכֶם *vincula veſtra*, m. R. אָסַר *ligavit*, ſed forma eſt ab יָסַר *erudivit, caſtigavit.*

מוּסָר m. Lxx. Aq. Sym. Theod. παιδεία *inſtitutio, eruditio, caſtigatio, diſciplina.* Sym. item, ἔννοια *cogitatio.* Lxx. item, διδασκαλία *doctrina*, νόμος *lex*, νουθέτημα *admonitio*, σοφία *ſapientia*, στροφαὶ λόγων *flexus verborum.* Adject. παιδευτής *caſtigator*, ὑπήκοος *obediens.* Cum particula negat. אֵין, ἀπαίδευτος *ineruditus.* Et Verbal. παιδεύω *caſtigo*, καθίζάνω *conſtituo.* Alii item, *exemplum, diſceptatio, objurgatio*, & Metaphorice, *vinculum*, Job. 12. v. 18. Cum præf. וּמוּסָר *& eruditio*, בְּמוּסָר *eruditio, eruditionem*, לְמוּסָר *ad eruditionem.* Conſt. מוּסַר *caſtigatio, eruditio.* Cum præf. וּמוּסַר *& caſtigatio.* Cum affix. מוּסָרְךָ *caſtigatio tua*, m. מוּסָרִי *eruditio, diſciplina mea*, c. Rad. יָסַר *erudivit, caſtigavit.*

מוֹסֵרָה f. Lxx. δεσμός, Vulg. & alii, *vinculum.* Hinc plur. abſol. ſervato (-), quia non augetur ſyllabarum numerus, vide Gram. Heb. tom. 1. p. 60. c. 1. מוֹסֵרוֹת *vincula.* Conſt. cum præfix. & hhólem deficiente וּמֹסְרוֹת *& vincula.* Cum præfix. & affix. מוֹסְרוֹתֶיךָ *vincula tua*, f. וּמוֹסְרוֹתַיִךְ *& vincula tua*, f. מוֹסְרוֹתֵימוֹ *vincula eorum*, cum affixo Poëtico, de quo vide Gram. Heb. tom. 1. p. 77. c. 2. p. 127. c. 1. 2. וּמוֹסְרוֹתֵיהֶם *& vincula eorum.* R. אָסַר *ligavit*, ſed forma eſt ab יָסַר *erudivit, caſtigavit.*

מוֹסֵרָה Maſſ. & Vulg. *Móſerá*, nomen proprium loci in deſerto, ubi Aaron mortuus eſt ac ſepultus, Deut. 10. v. 6. Etym. *eruditio, diſciplina, vinculum*; ab יָסַר *erudivit, caſtigavit*, &c. aut מוֹסֵרָה *vinculum.* Vel Chald. & Syriace, *traditio*; ab מְסַר *tradidit.*

מֹסֵרוֹת Maſſ. & Vulg. *Móſeróth*, nomen propr. loci in deſerto, ubi fuit ſeptima & vigeſima manſio filiorum Iſraël, Num. 33. v. 30. Etym. eadem ac nominis præced.

מוֹעֵד & מֹעֵד, m. Lxx. Aq. Sym. συνταγή *conſtitutio, tempus conſtitutum.* Lxx. Aq. Theod. καιρός *tempus opportunum, conſtitutum.* Lxx. Theod. μαρτύριον *teſtimonium*; referebant ad עוּד *teſtari, teſtificari.* Sym. item, συναγωγή *cœtus, conventus, congregatio*; & Metonymice, *locus congregationis.* Alius, ἐξέταξις *præceptum.* Lxx. item, ἄριστον *prandium*, 2. Reg. 24. v. 15. ubi Vulg. *conſtitutum* (tempus), βουλή *conſilium*, Num. 16. v. 2. ubi Vulg. *tempus conſilii*, vel *concilii*, γῆ *terra*, Job. 30. v. 23. al. 24. ubi Vulg. *conſtituta* (domus), ἑορτή *feſtum, ſolemnitas*; & Metonymice, *hoſtia*, quæ in ſolemnitate immolabatur. Vide Gram. Heb. tom. 2. p. 54. c. 2. ὅρος *terminus*, Exod. 9. v. 5. πανήγυρις *conventus publicus*, σωτήριον *ſalutare*, Iſai. 33. v. 20. ubi Vulg. *ſolemnitas*, ὥρα *hora*, Num. 9. v. 2. Et adject. ὑψηλός *altus.* Cum præfix. הַמּוֹעֵד *tempus conſtitutum.* וְהַמּוֹעֵד *& tempus conſtitutum*, בַּמּוֹעֵד *in tempore, ſtatuto tempore*, לַמּוֹעֵד & למועד, *ad ſtatutum tempus*, ממועד *propter conventum, propter ſolemnitatem.* Cum præf. & aff. מוֹעֲדוֹ *congregatio ejus*, m. במועדו & בְּמֹעֲדוֹ, *in tempore ejus*, m. *ſtatuto tempore ejus*, m. מוֹעֲדָהּ *feſtivitas ejus*, f. לְמוֹעֲדָהּ *ſta-*

tuto tempore ejus, f. מוֹעֲדָהּ in pausa, *solemnitas tua*, m. בְּמוֹעֲדָם *in tempore eorum*, מוֹעֲדֵנוּ *conventus noster*, c. Pl. מוֹעֲדִים *statuta tempora*. Cum præf. בַּמּוֹעֲדִים *in solemnitatibus*, וּבַמּוֹעֲדִים *& in solemnitatibus*, לְמוֹעֲדִים & לַמּוֹעֲדִים, וְלַמּוֹעֲדִים, וּלְמוֹעֲדִים, *in stata tempora*, & ex termin. fem. וּלְמוֹעֲדוֹת, *& in stata tempora, & statis temporibus*. Const. מוֹעֲדֵי *solemnitates*. Cum præf. וּלְמוֹעֲדֵי *& in solemnitates*. Cum præf. & aff. בְּמוֹעֲדָיו *in cœtibus ejus*, m. מוֹעֲדֶיהָ *tempora ejus*, vel *sua*, f. בְּמוֹעֲדֶיהָ *in solemnitatibus ejus*, f. מוֹעֲדַי & in pausa מוֹעֲדָי, *solemnitates meæ*, c. וּמוֹעֲדֵיכֶם *& solemnitates vestræ*, m. בְּמוֹעֲדֵיכֶם *in solemnitatibus vestris*, m. וּבְמוֹעֲדֵיכֶם *& in solemnitatibus vestris*, m. Rad. יָעַד *indixit, condixit*, tempus vel locum.

מוּעָדָה f. unde cum præf. הַמּוּעָדָה, Jos. 20. v. 9. Lxx. ἐπίκλητοι *attributa* (civitates); sensum, utcunque, non vocis naturam & potestatem, expresserunt. Alii, *conventus, congregatio, constitutio*; unde *urbes constitutionis*, h. e. ut transtulit Vulg. *constitutæ* ut illuc *convenirent*, confugerent homicidæ. Rad. יָעַד *indixit, condixit, constituit*.

מוֹעַדְיָה Mass. *Móadbiá*, Vulg. *Móadiá*, nomen proprium principis familiæ Abiæ, Nehem. 12. v. 17. Etym. *solemnitas, ornamentum, testimonium, transitus Domini*; ex מוֹעֵד *solemnitas*, עָדָה *ornavit, transiit*, עוּד *testari*, & יָהּ *Dominus*.

מוֹעֵצָה vel מֹעֵצָה, f. unde pl. מוֹעֵצוֹת, servato (-) ob accentus viciniam, vide Gram. Heb. tom. 1. p. 60. c. 1. Lxx. Sym. βουλαί, Aq. βουλεύματα, Lxx. item, διαβούλια, Vulg. & alii, *consilia, consultationes, cogitationes, machinationes*. Lxx. item, ἀσέβειαι *impietates*, ἐπιτηδεύματα *instituta, adinventiones*. Hinc cum præf. בְּמֹעֲצוֹת *in consiliis*. Cum præf. & affix. בְּמוֹעֲצוֹתֵיהֶם & בְּמֹעֲצוֹתָם *in consiliis eorum*, vel *suis*, m. מִמּוֹעֲצוֹתֵיהֶם & מִמֹּעֲצוֹתֵיהֶם *à consiliis, à cogitationibus suis*, m. וּמִמֹּעֲצוֹתֵיהֶם *& à consiliis suis*, m. R. יָעַץ *consilium dedit, consilium accepit*.

מוּעָקָה f. Psal. 65. Heb. 66. v. 11. Lxx. in plur. θλίψεις, Vulg. Lat. *tribulationes*. Aq. πειρασμός. S. Hieron. *stridor*. Sym. κύκλωσις *circuitio*,

cingulum. Alii, *pressura, constrictio*. Rad. עוּק in Hiph. *premere, constringere*.

מוֹפֵת & מֹפֵת, m. Lxx. Aq. Sym. τέρας, Vulg. & alii, *prodigium, portentum, ostentum*. Lxx. item, σημεῖον, Vulg. *signum*, σκληρότης *durities*. Sym. item adject. θαυμάσιος *admirabilis, admirandus*. Est proprie signum rei futuræ, in quo differt à אוֹת, quod generalius est. Cum præfix. הַמּוֹפֵת *prodigium*, וּמוֹפֵת & וְהַמּוֹפֵת, *& prodigium*, כְּמוֹפֵת & בְּמוֹפֵת, *sicut prodigium*, לְמוֹפֵת *in portentum*, וּלְמוֹפֵת *& in portentum*. Cum affix. מוֹפֶתְכֶם *portentum vestrum*, m. Plur. מוֹפְתִים & cum præf. הַמֹּפְתִים, *prodigia*, וּמוֹפְתִים & וְהַמֹּפְתִים, *& prodigia*, וּבְמוֹפְתִים *& cum prodigiis*, וּלְמוֹפְתִים *& in prodigia*. Cum aff. מֹפְתָיו *prodigia ejus*, m. וּמוֹפְתָיו *& prodigia ejus*, m. מוֹפְתַי *prodigia mea*, c. R. יָפַת inusit.

מוֹץ & מֹץ, m. Lxx. χοῦς, χνοῦς, κονιορτός (sic etiam alius), Vulg. *pulvis*. Lxx. item, ἄνθος *flos*, Sophon. 2. v. 2. Alius item, ἀράχνη *aranea*, Ose. 13. v. 3. ubi mendum videtur pro ἄχνη, ut habet edit. Complut. Alii, *gluma, acus, palea, quisquiliæ*, h. e. minutus inter paleas, folliculus granum frumentum involvens, & quidquid emungitur de granis frumenti; quasi à מָצַץ *emunxit, expressit*. Hinc cum præf. כְּמוֹץ, כְּמֹץ, & כַּמּוֹץ, *sicut gluma*, וּכְמֹץ *& sicut gluma*. R. מוּץ inusit.

מוץ vide infra מִיץ.

מוֹצָא & מֹצָא, m. absol. & const. vide Gram. Heb. tom. 1. p. 90. c. 1. Lxx. ἔξοδος, διέξοδος, Vulg. & alii, *exitus, egressus, egressio*, πορεία, ἀπαρσις, *profectio*, τόπος *locus*, Job. 28. v. 1. Et Verbal. γίνομαι *fio*, ἐξέρχομαι, ἐκπορεύομαι, *egredior*, εὑρίσκω *invenio*, à מָצָא *invenit*. Sym. ἀνάφυσις *repullulatio*. Alius, προέλευσις *profectus, progressus*. Alii item, *ortus*, cum de sole sermo est; *eductio, eloquium, sermo, prolatum, pronuntiatum, edictum*, q. d. labiorum vel ex labiis egressio. Cum præfix. וּמוֹצָא *& exitus*, וּכְמוֹצָא *& sicut exitus*, מִמּוֹצָא *ab exitu, ab ortu*. Cum affix. מוֹצָאוֹ *egressus, exortus ejus*, m. מוֹצָאֲךָ *egressus tuus*, m. Plur.

Digitized by Google

const. מוֹצָאֵי *egressus*, *exitus*, servato (ּ) ultimæ ob * seq. vide Gram. Heb. loco supra laudato. Sic cum præf. וּמוֹצָאֵי & *egressus*, כְּמוֹצָאֵי *secundum progressus*, & לְמוֹצָאֵי, *in egressus*, *in exitus*. Cum præf. & affix. וּמוֹצָאָיו & *exitus ejus*, m. מוֹצָאֵיהֶם *progressus eorum*, לְמוֹצָאֵיהֶם *in progressibus eorum*, מוֹצָאֵיהֶן *exitus illarum*. Ex termin. fem. & cum præf. & aff. וּמוֹצְאֹתָיו & *egressiones ejus*, m. Cum præf. tantum, לְמוֹצָאוֹת, 4. Reg. 10. v. 27. ut ibi legendum docent Massorethæ, pro לְמַחֲרָאוֹת, Lxx. Vatic. *εἰς λυτρῶνα*, Ald. *εἰς λυτρῶνα*, ms. Alex. *εἰς λυτρῶνας*, Vulg. & alii, [in] *latrinas*. Rad. יָצָא *exiit*, *egressus est*. Vide intra מוֹצָאוֹת.

מוֹצָא Maff. *Motsá*, Vulg. *Mosá*, nom. proprium 1°. filii Caleb ex Epha ejus concubina; 1. Paral. 2. v. 46. 2°. filii Zamri filii Joada, 1. Paral. 8. v. 36. Etym. *inventus*, *azymum*, *exitus*, *exprimens*, sive *emungens*; à מָצָא *invenit*, מַצָּה *azymum*, יָצָא *exivit*, מָצָה *expressit*, *emunxit*.

מוּצָק, מוּצָק, & cum (ּ) & dagh. pro (ו) per legem æquivalentiæ, מֻצָּק, Lxx. *ἔκχυσις* *infusio*, *κατάχυσις* (Aq. *σύγχυσις*), *confusio*, *χώνευμα* *conflatio*, *κονία pulvis*, Job. 38. v. 38. Et adject. *χυτός*, Vulg. & alii, *fusilis*, *χωνευτός conflatilis*. Vulg. & alii, *fusura*, *fusio*. Alii item, *stabilis*, *firmus*, *validus*, *solidus*, *compactus*; quod metalla fusa & refrigerata firma sint & compacta. Const. מוּצָק *fusus*, *fusum*, 3. Reg. 7. v. 16. Cum præf. בְּמוּצָק, Job. 37. v. 10. *in fusione*, *in fusionem*, alii, *in angustum*, à צוּק *arctari*, *angustiari*; לְמוּצָק *ad fusionem*, *ad firmitatem*. R. יָצַק *fudit*, *conflavit*.

מוּצָקוֹת f. pl. Zach. 4. v. 2. Lxx. *ἐπαρυστρίδες*, Aq. *ἐπαρυστρίδες*, Sym. *ἐπιχυτῆρες*, Vulg. & alii, *infundibula*, *infusoria*. R. יָצַק *fudit*, *infudit*.

מוּצֶקֶת & מֻצֶּקֶת, f. Hinc in pausa מוּצָקֶת, 4. Reg. 4. v. 5. Lxx. Verbaliter, *ἐπέχεεν*, Vulg. *infundebat*. Legebant מוֹצֶקֶת, in Benoni f. f. Hiphil. Alii, *fusio*, *fusura*. Cum præf. & aff. בְּמֻצַקְתּוֹ, 2. Paral. 4. v. 3. Lxx. *ἐν τῇ χωνεύσει αὐτῶν in conflatione eorum*. Alii, *in conflatione ejus*, m. h. e. uniuscujusque eorum. Vulg. *fusiles erant* (boves). R. יָצַק *fudit*, *conflavit*.

מוֹקֵד m. unde cum præfix. כְּמוֹקֵד, Psal. 101. Heb. 102. v. 4. Lxx. *ὡσεὶ φρύγιον*, Theod. *ὡς φρύγιον*, Vulg. Lat. *sicut cremium*. Aq. *ὡς καῦσις*, Sym. *ὡς ἀπόκαυμα*, *sicut exustio*. S. Hieron. *quasi frixa* (ossa mea). Alii, *sicut focus*, *sicut ustrina*, *sicut incendium*. Plur. const. מוֹקְדֵי, Isai. 33. v. 14. Lxx. *τόπος locus*; legebant מְקוֹמֵי trajectis literis, *loca*; & posito sing. pro plurali *locus*. Vulg. & alii, *ardores*, *foci*, *ustrinæ*, *exustiones*. R. יָקַד *arsit*, *exarsit*.

מוֹקְדָה f. Levit. 6. v. 2. al. 9. Lxx. *καῦσις ustio*. Ms. Oxon. *κατάκαυσις combustio*. Alii, *focus*, *ustrina*, &c. ut in nomine præced. Vulg. hic sensum, non verbum, expressit. R. יָקַד *arsit*, *exarsit*.

מוֹקֵשׁ vel מֹקֵשׁ, m. Lxx. Sym. *παγίς*, Lxx. item, *βρόχος*, Vulg. & alii, *laqueus*. Lxx. Aq. Sym. Theod. *σκῶλον*, Lxx. Sym. Theod. *σκάνδαλον*, Lxx. item, *πρόσκομμα*, alius, *ἔγκομμα*, Aq. *προσκοπή*, *πρόσπταισμα*, Vulg. & alii, *scandalum*, *offendiculum*. Lxx. item, *κοίλωμα cavum*, *cavitas*, *σφάλμα error*, *lapsus*. Sym. item, *περόνη fibula*. Alius, *ἄτη noxa*. Lxx. item adject. *δίστομος anceps*. Vulg. & alii item, *ruina*, *rete*, *tendicula*. Cum præfix. וּמוֹקֵשׁ & *laqueus*, & *tendicula*, לְמוֹקֵשׁ *in laqueum*, וּלְמוֹקֵשׁ & *in laqueum*. Plur. מוֹקְשִׁים & מֹקְשִׁים, *laquei*. Cum præf. כַּמּוֹקְשִׁים *tendiculis*. Const. מוֹקְשֵׁי & מֹקְשֵׁי, *laquei*, *tendiculæ*. Cum præf. מִמּוֹקְשֵׁי & מִמֹּקְשֵׁי, *à laqueis*, *à tendiculis*. Plur. f. מֹקְשׁוֹת vide suo loco. R. יָקֹשׁ *illaqueavit*, *laqueum tetendit*.

מוֹר, מֹר, & sequente Maqqaph מָר־ mor-, m. Lxx. Aq. *σμύρνα*, Vulg. & alii, *myrrha*. Lxx. item, *κρόκος crocus*, *στακτή stacte*. Quidam *marum*, herba surculosa & odorifera, de qua vide Dioscor. lib. 3. c. 74. Plin. lib. 12. c. 24. Cum præf. הַמֹּר & הַמּוֹר, *myrrha*. Cum aff. מוֹרִי *myrrha mea*, c. R. מוּר inusit. in hac significatione. Quidam reducunt ad מָרַר *amarum esse*, quod myrrha amara sit.

מוּר QAL, unde HIPHIL הֵמִיר, Lxx. *ἀλλάσσω*, Vulg. & alii, *muto*, *ἀλλαγ-*

ubi mutatio est, τίθημι *pono*, ἀθετέω *prævaricor.* Et passive, ταράσσομαι *turbor*, καταμετρέομαι (à מָדַד) *mensuror*, *commensuror*, Ezech. 48. v. 14. Mich. 2. v. 4. ubi Vulg. cum aliis, *muto*, *commuto.*

Praet. 3. p. s. m. הֵמִיר *mutavit.* Cum præfix. & (י) abundante inter ה & מ, aut potius antiqua vocali *e* sub ה, הֲהֵימִיר, Jerem. 2. v. 11. *an mutavit?* pro (-) loco (-) sub ה interrogante, vide Gram. Heb. tom. 1. p. 375. c. 2.

Infin. הָמֵר *commutando.* Cum præfix. בְּהָמִיר *in mutando se*, *cum movebitur*, *cum turbabitur.*

Fut. 3. p. s. m. יָמֵר & יָמִיר, *mutabit.* Cum aff. יְמִירֶנּוּ *mutabit*, *commutabit illud.* 1. p. s. c. אָמִיר *mutabo.* 3. p. pl. m. cum præf. וְיָמִירוּ *& mutarunt.*

מוֹרָא, מֹרָא, & cum ה pro א, מוֹרָה, m. Lxx. Theod. φόβος, Aq. φόβημα, Vulg. & alii, *timor.* Lxx. item, τρόμος *tremor*, θαυμάσια *mirabilia*, ὅραμα (legebant מַרְאֶה) *visio.* Et adject. φοβερός *terribilis.* Sym. item, νόμος *lex*, Psal. 9. v. 21 ubi legebat תּוֹרָה, vel referebat ad יָרָה, ex quo deducitur hoc nomen תּוֹרָה. Lxx. ibid. νομοθέτης *legislator*; legebant מוֹרֶה *doctor*, *legislator.* Aq. ibid. φόβημα, Theod. φόβος, S. Hier. *terror.* Sym. item, νομοδότης *legislator*, Psal. 75. Heb. 76. v. 13. Alii item, *reverentia.* Cum præf. הַמּוֹרָא *terror*, וּבְמוֹרָא & וּבְמֹרָא, *& in terrore*, לְמוֹרָא *terrori*, *terribili*, *timendo.* Cum præf. & aff. מוֹרָאוֹ *timor ejus*, m. מוֹרָאִי *timor meus*, *timor mei*, c. מוֹרַאֲכֶם *timor vester*, m. וּמוֹרַאֲכֶם *& timor vester*, *& timor vestri*, m. Plur. cum præf. וּבְמוֹרָאִים *& in*, vel *& cum terroribus.* Rad. יָרֵא *timuit.*

מוֹרַג vide infra in מֹרַג.

מוֹרָד m. Lxx. κατάβασις, Vulg. & alii, *descensus*, καταφερής *declivis*, Vulg. *præceps*, *pronus*, ὁδός *via*, in genere. Cum præf. בַּמּוֹרָד & בְּמוֹרָד, *in declivi*, *in declive.* Const. & cum præf. בְּמוֹרַד *in declivi*, *in descensu.* R. יָרַד *descendit.*

מוֹרָד m. unde 3. Reg. 7. v. 29. מַעֲשֵׂה מוֹרָד, Lxx. ἔργον καταβάσεως *opus descensûs.* Vulg. periphrasticos, *ex ære dependentia* (lora).

Alii, *opus bracteatum*, *ductile*, seu *malleo extensum*, non fusum. Rad. רָדַד *extendit*; sed forma est à יָרַד *descendit.*

מוֹרָה m. quia ה ponitur pro א, vide Gram. Heb. tom. 1. p. 52. c. 1. Lxx. & alius, ξυρόν, Vulg. & alii, *novacula.* Lxx. item & Theod. σίδηρος *ferrum*, in genere. Aq. Jud. 13. v. 5. φόβος *timor*; referebat ad יָרֵא *timuit.* Vide supra in מוֹרָא. Cum præf. וּמוֹרָה *& novacula.* Rad. מוּר in Hiph. *mutavit*; unde *novacula*, inquiunt, quod caput aut faciem radendo immutet.

מוֹרָה *timor*, vide supra in מוֹרָא, col. præced.

מוֹרֶה & מֹרֶה, m. Lxx. νομοθετῶν, Sym. νομοδότης, Vulg. & alii, *legislator.* Sym. item, ὑποδεικτής *commonstrator* (à יָרָה in Hiph. *commonstravit*). Vª. edit. φωτίζων *illuminans.* VIª. edit. διδάσκων *docens.* S. Hieron. & alii, *doctor.* Et in alia significatione, Lxx. Sym. ἀκοντιστής, Lxx. τοξότης, *sagittarius*, *jaculator.* Aq. ῥοιζῶν *cum stridore jaciens.* Vide supra col. 835. Benoni Hiphil Verbi יָרָה. Cum præf. הַמּוֹרֶה *docens*, *doctor*, וּמוֹרֶה *& doctor.* Plur. cum præf. הַמּוֹרִים & הַמֹּרִים *jaculatores.* Cum præf מֵהַמּוֹרִים *à jaculatoribus.* Cum affix. מוֹרֶיךָ *doctores*, *jaculatores tui*, m. מוֹרָי *doctores mei*, c. & in pausa, quæ mutavit (-) in (-). R. יָרָה in Qal, *jecit*, *jaculatus est*, in Hiphil, *docuit.*

מוֹרֶה m. Joel. 2. v. 23. Lxx. πρώϊμος (ὑετός), Vulg. & alii, *matutinus* (imber). Cum præf. הַמּוֹרֶה, ibid. Lxx. τὰ βρώματα *escas.* Sym. ὑποδεικνύων *commonstrans.* Vulg. & alii, *doctor.* R. יָרָה in Qal, *jecit*, *projecit*, pluviam, &c. & in Hiphil, *docuit.*

מוֹרֶה *rebellans*, vide infra in Benoni Qal Verbi מָרָה *rebellavit.*

מוֹרִיָּה & מֹרִיָּה, Mall. *Móriiiá*, Vulg. *Móriá*; nomen proprium montis in urbe Jerusalem, qui idem est ac mons Sion, Gen. 22. v. 2. 2. Paral. 3. v. 1. Etym. *amaritudo*, aut *myrrha*, aut *doctrina*, aut *timor Domini*; à מָרַר *amarus fuit*, aut מוֹר *myrrha*, aut יָרָה in Hiphil, *docuit*, aut יָרֵא *timuit*, & יָהּ *Dominus.* Gen. 22. v. 2. Græci interpretes hanc vocem appellative acceperunt. Lxx. ὑψηλὴ *alta* (terra); à רוּם *altum esse.* Aq. καταφανής *conspicua.* Sym. ὀπτασία, Vulg. *visio*;

Digitized by Google

viso ; à רָאָה in Qal, *vidit*, in Niphal, *visus est, apparuit, conspicuus fuit.*

מוֹרָשׁ m. unde const. & cum præf. לְמוֹרָשׁ, Isai. 14. v. 23. Lxx. ὥστε κατοικεῖν *ita ut* (eam) *inhabitent* (ericii). Vulg. & alii, *in possessionem* (ericii). Plur. const. מוֹרָשֵׁי, Job. 17. v. 11. Lxx. τὰ ἄρθρα *articuli.* Vulg. Particip. *torquentes.* Alii, *cogitationes*, quæ cor possident & occupant. Cum affix. מוֹרָשֵׁיהֶם, Abd. 1. v. 17. servato (·) ultimæ hic & supra in plur. const. quia subjicitur literæ cum daghésch notandæ, vide Gram. Heb. tom. 1. p. 90. c. 1. Lxx. κατακληρονομήσαντας αὐτούς, Vulg. *qui se possederant.* Alii, *possessiones eorum.* Rad. יָרַשׁ *possedit.*

מוֹרָשָׁה f. Lxx. κατάσχεσις, κλῆρος, κληρονομία, Vulg. & alii, *sors, possessio, hæreditas.* Cum præf. לְמוֹרָשָׁה *in possessionem, in hæreditatem.* R. יָרַשׁ *possedit, jure hæreditario accepit.*

מוֹרֶשֶׁת f. Mich. 1. v. 14. Lxx. κληρονομία, Vulg. & alii bene multi, *hæreditas, possessio.* R. יָרַשׁ *hæreditavit.* Aliis est nomen proprium loci prope urbem Geth.

מֹרַשְׁתִּי & מוֹרַשְׁתִּי, Maff. *Mórascbtí*, Vulg. *Morasthites*, nomen propr. vici in Tribu Juda prope Eleutheropolim, qui vicus erat patria Michææ prophetæ, Mich. 1. v. 1. Jerem. 26. v. 18. Etym. *hæreditas, possessio mea ; à* מוֹרָשָׁה vel מוֹרֶשֶׁת, *hæreditas, possessio*, & aff. 1. p. f. c. Vel *de hæreditate* aut *paupertate ; ex* מ *de*, & רִישׁ *paupertas*, aut יְרֻשָּׁה *possessio.*

מוּשׁ QAL. Lxx. ἀφίσταμαι, Vulg. & alii, *recedo*, μεθίσταμαι *transferor*, χωρίζομαι *separor*, κινέομαι (Sym. Theod. σαλεύομαι) *moveor*, κλίνω *declino, vergo*, ἐκλείπω *deficio*, παύομαι *cesso, desino.* Et active, ψηλαφάω *investigo, contrecto.* Vulg. *aufero.* Alii item, *amoveo.*

PRAET. 3. p. f. m. cum præf. וּמָשׁ *& recedet.* 1. p. f. c. cum præf. וּמַשְׁתִּי *& amovebo, & delebo.* 3. p. pl. c. מָשׁוּ *recesserunt, discesserunt.*

FUT. 3. p. f. m. יָמוּשׁ, & 3. p. f. f. תָּמוּשׁ, *recedet.* 2. p. f. m. cum (·) pro (ו), תָּמֵשׁ *recedas.* 3. p. pl. m. יָמוּשׁוּ, & cum (·) pro (ו), יָמֻשׁוּ, *recedent, amovebuntur.*

HIPHIL הֵמִישׁ, Lxx. αἴρω *tollo, aufero, amoveo*, κωλύω *prohibeo.* Et passive aut neutraliter, ἀποσείομαι *recedo*, παρέρχομαι *prætereo*, κινέομαι *moveor*, ἐκλείπω, διαλείπω, *cesso, desino, deficio*, ψηλαφάω *tango, palpo*, ψηλαφάομαι *investigor, contrector, palpor.*

IMPER. 2. p. f. m. cum præf. & affix. הֲמִישֵׁנִי, Jud. 16. v. 26. trajectis literis pro הֲמִשֵׁנִי, *& palpare, & tangere me fac.*

FUT. 3. p. f. m. יָמִישׁ *amovebit, amovit, recedet, recessit.* 1. p. f. c. אָמִישׁ *amovebo, amovi.* 3. p. pl. m. cum ן parag. יְמִישׁוּן *palpabunt.* 2. p. pl. m. תָּמִישׁוּ *removebitis, amovebitis.*

מוֹשָׁב vel מֹשָׁב, m. Lxx. κατοικία, κατοίκησις, Lxx. Aq. Sym. κατοίκησις, Vulg. & alii, *habitatio.* Lxx. item, παροίκησις *incolatus.* Lxx. Aq. Sym. καθέδρα, Vulg. & alii, *cathedra, sedes.* Lxx. item, δίφρος *sella*, κατοικητήριον (alius, οἴκημα) *habitaculum, domicilium*, κατάσχεσις *possessio*, διατριβή *commoratio*, ἀνομία *iniquitas*, Ezech. 37. v. 23. Et adjective, οἰκητός *habitabilis.* Denique Verbal. κατοικέομαι *commoror, habito, conversor*, κατοικοδομέω *ædifico, inædifico, juxta ædifico.* Cum præf. לְמוֹשָׁב *in habitationem.* Const. מוֹשַׁב *habitatio, sedes.* Cum præfix. וּמוֹשַׁב *& habitatio*, וּבְמוֹשַׁב *& in cathedra, & in sede, & in consessu.* Cum aff. מוֹשָׁבוֹ *habitatio, sedes ejus*, m. מוֹשָׁבֶךָ in pausa, *habitatio tua*, m. מוֹשָׁבִי *habitatio mea*, c. מוֹשָׁבָם *habitatio eorum.* Plur. const. מוֹשְׁבֵי *habitationes.* Cum præf. affix. & in forma fem. מוֹשְׁבֹתָם, מוֹשְׁבֹתֵיהֶם & מוֹשְׁבוֹתָם, *habitationes eorum*, וּמוֹשְׁבֹתָם *& habitationes eorum*, בְּמוֹשְׁבֹתָם *in habitationibus eorum*, לְמֹשְׁבֹתָם *per habitationes eorum*, מוֹשְׁבוֹתֵיכֶם, מוֹשְׁבֹתֵיכֶם, & מֹשְׁבֹתֵיכֶם, *habitationes vestræ*, m. מִמּוֹשְׁבֹתֵיכֶם *de habitationibus vestris*, m. R. יָשַׁב *sedit, mansit, habitavit.*

מוּשִׁי Maff. *Mouschí*, Vulg. *Musi*, nomen proprium filii Merari filii Levi, Exod. 6. v. 19. 1. Paral. 6. v. 19. Etym. *tangens, palpans, auferens*, vel *recedens ; à* מוּשׁ *tangere, palpare, auferre, recedere.*

מוֹשָׁעוֹת f. plur. à sing. inusit. מוֹשָׁעָה, unde cum præf. לְמוֹשָׁעוֹת, Psal. 67. Heb. 68. v. 21.

Digitized by Google

Lxx. posito Infinitivo pro Substantivo, σώζειν *salvare*. Vulg. Lat. *salvos faciendi.* Sym. εἰς σωτηρίαν *ad salutem.* S. Hieron. *salus.* Alii, *ad salutes, ad salvationes*, h. e. ad perfectissimam salutem; nam pluralis numerus interdum ponitur pro singulari ad auxesin, sive ad superlativum gradum exprimendum. Vide Gram. Heb. tom. 1. p. 476. can. II. R. יָשַׁע in Hiph. *salvavit.*

מָוֶת m. Lxx. Aq. Sym. Theod. θάνατος, Vulg. & alii, *mors.* Lxx. Sym. item, τελευτή *finis.* Lxx. item, θανάτωσις *mortis illatio*, ὁσιότης *sanctitas*, Prov. 14. v. 32. ubi pro מוֹת legisse videntur per metathesin תֹּם *perfectio, sanctitas*; ψυχή *anima*, Num. 23. v. 10. Particip. ἀποθανών *moriens*, θανατωθεῖσα *mortua, interfecta.* Et Verbal. θανατοῦται *occidetur.* Alii item, *morbus lethalis, pernicies, exitium, calamitas, afflictio, maximum periculum, ingens cruciatus*; maxime in plurali numero. Cum præfix. הַמָּוֶת, & cum altero ה parag. הַמָּוְתָה *mors*, וָמָוֶת & וְהַמָּוֶת, *& mors*, בַּמָּוֶת *in morte*, כַּמָּוֶת *sicut mors*, לַמָּוֶת *ad mortem*, וְלַמָּוֶת *& ad mortem*, מִמָּוֶת *à morte.* Const. מוֹת & מֹת, *mors*, quod etiam potest esse Infinitivus Qal Verbi sequentis מוּת *mori.* Cum præfix. בְּמוֹת *in morte*, וּבְמוֹת *& in morte*, כְּמוֹת *secundum mortem*, הַכְּמוֹת *an secundum mortem?* לְמוֹת Chald. *ad mortem.* Cum præf. & aff. מוֹתוֹ & מֹתוֹ, *mors ejus*, m. בְּמוֹתוֹ & בְּמֹתוֹ, *in morte ejus*, m. וּבְמוֹתוֹ *& in morte ejus*, m. לְמוֹתוֹ *ad mortem ejus*, m. מוֹתָהּ *mors ejus*, f. מוֹתִי *mors mea*, c. בְּמוֹתִי *in morte mea*, c. בְּמֹתָם *in morte eorum*, וּבְמוֹתָם *& in morte eorum*, לְמוֹתָם *ad mortem eorum*, מוֹתֵנוּ *mors nostra*, c. Plur const. מוֹתֵי *mortes, supplicia, cruciatus.* Cum præf. & aff. בְּמֹתָיו *in mortibus, in morte ejus*, m. R. מוּת *mori.*

מוּת Heb. & Chald. QAL. Lxx. θνήσκω, Lxx. Aq. Sym. Theod. ἀποθνήσκω, Vulg. & alii, *morior.* Lxx. item & Sym. θανατόομαι *morte afficior.* Lxx. item, ἀναιροῦμαι *tollor, interficior*, ἀποκτείνομαι *occidor*, ἀπόλλυμαι *pereo*, ἐκλείπω *deficio*, συντελέομαι *consumor, consummor*, τελευτάω *finio, morior.* Sym. item, Gen. 2. v. 17. θνητὸς ἔσῃ *mortalis sum.*

PRAET. 3. p. s. m. ex forma (-) quam vide in Gram. Heb. tom. 1. p. 248. c. 1. מֵת *mortuus est.* Cum præf. וּמֵת & in pausa וָמֵת, *& mortuus est, & morietur*, הֲמֵת *mortuusne est?* 3. p. s. f. מֵתָה *mortua est.* Cum præf. & in pausa וָמֵתָה *& morietur.* 2. p. s. m. cum præf. & expresso ה quod latebat in fine, וָמַתָּה contracte pro וָמַתְתָּה, *& morieris.* Vide Gram. Heb. tom. 1. p. 248. c. 2. 249. c. 1. 1. p. s. c. cum præf. & eadem syncope, וָמַתִּי *& moriar.* 3. p. plur. c. ex forma (-), מֵתוּ *mortui sunt.* Vide Gram. Heb. tom. 1. p. 249. c. 1. Cum præf. וּמֵתוּ & in pausa וָמֵתוּ, *& morientur.* 1. p. pl. c. מַתְנוּ & in pausa מָתְנוּ, *mortui essemus.* Cum præfix. וָמַתְנוּ & in pausa וָמָתְנוּ, *& mortui essemus.*

BEN. s. m. ex forma (-), quam vide in Gram. Heb. t. 1. p. 249. c. 1. מֵת, Lxx. Sym. Theod. νεκρός, Vulg. & alii, *mortuus.* Lxx. item, Ezech. 44. v. 25. ψυχή *anima* pro cadavere. Vide Gram. Heb. tom. 2. p. 61. c. 2. Cum præf. הַמֵּת *mortuus*, וּמֵת & וְהַמֵּת, *& mortuus*, בְּמֵת & בַּמֵּת, *in mortuum*, כְּמֵת & כַּמֵּת, *sicut mortuus*, לְמֵת & in pausa לָמֵת, *mortuo.* Cum affix. מֵתוֹ *mortuus ejus*, m. מֵתְךָ & in pausa מֵתֶךָ, *mortuus tuus*, m. מֵתִי *mortuus meus*, c. Fem. מֵתָה, & cum præf. הַמֵּתָה, *mortua, quæ moritura est.* Plur. m. מֵתִים, & cum præf. הַמֵּתִים, *mortui.* Cum aliis præf. וְהַמֵּתִים *& mortui*, בַּמֵּתִים *inter mortuos*, כְּמֵתִים *sicut mortui*, הֲלַמֵּתִים *an mortuis?* Const. מֵתֵי *mortui.* Cum præf. כְּמֵתֵי *sicut mortui.* Cum aff. מֵתֶיךָ *mortui tui*, m. In hoc Participio ubique retinetur (-) ad compensandam secundam rad. (ו) ejectam. Vide Gram. Heb. tom. 1. p. 94. c. 1.

INFIN. מוּת & מוֹת, *mori, moriendo.* Lxx. substant. θάνατος *mors*, τελευτή *finis, mors.* Et adject. θνησιμαῖον *morticinum.* Formam מוֹת cum præf. vide supra in מוֹת const. Quod pertinet ad מוּת, לָמוּת *ad moriendum.* Cum aff. מוּתָהּ *mori eam*, מוּתִי *mori me*, c. מֻתָן cum (ֻ) pro (וּ), *mori eas*, מוּתֵנוּ *mori nos*, c. Cum præf. affix. & (ֻ) pro (וּ), מִמֻּתֵנוּ *præ mori, quam mori nos*, c.

Digitized by Google

IMPER. 2. p. ſ. m. cum præf. & (ָ) pro (ְ), וָמֻת וָמֻת & in pauſa וָמֹת, *& morere.*

FUT. 3. p. ſ. m. יָמוּת & ex forma hhólem יָמֹת, *morietur.* Cum præf. וְיָמוֹת *& morietur*, וַיָּמֹת, & cum (ָ hhatoúph) in fine pro hhólem ob accentum ab ultima ad penult. vi (ו) convertentis retractum, וַיָּמָת vaiiámoth *& mortuus eſt.* 3. p. ſ. f. תָּמוּת & תָּמֹת, *morietur.* Cum præfix. וְתָמוּת *& morietur*, וַתָּמֹת, & cum (ָ hhatoúph) in fine pro hhólem, ut ſupra, וַתָּמָת vattámoth *& mortua eſt.* 2. p. ſ. m. תָּמוּת, & 2. p. ſ. f. תָּמוּתִי, *morieris.* 1. p. ſ. c. אָמוּת, & cum ה parag. אָמוּתָה, *moriar.* Cum præf. & (ָ) pro (ְ), וָאָמֻת *& moriar.* 3. p. pl. m. יָמוּתוּ, cum (ֻ) pro (וּ), יָמֻתוּ, cum ן paragog. יְמוּתוּן & יְמֻתוּן, *morientur.* Cum præf. וַיָּמוּתוּ & וַיָּמֻתוּ, *& mortui ſunt*, שֶׁיָּמֻתוּ *quod morientur.* 3. p. pl. f. ex forma defectivorum ע, & cum dagh. in נ ad compenſandum (ו) ejectum, תְּמוּתֶנָּה pro תָּמוּתֶינָה, Ezech. 13. v. 19. *morientur.* Vide Gram. Heb. tom. 1. p. 252. c. 2. 2. p. pl. m. תָּמוּתוּ, cum (ֻ) pro (וּ), תָּמֻתוּ, cum ן paragog. תְּמוּתוּן & תְּמֻתוּן, *moriemini.* 1. p. pl. c. נָמוּת *moriemur.*

POEL מוֹתֵת, Lxx. ἀποκτείνω, θανατόω, Vulg. & alii, *interficio, occîdo, morte afficio.*

PRAET. 3. p. ſ. m. cum aff. מוֹתְתַנִי *interfecit me.* 1. p. ſ. c. מֹתַּתִּי contracte pro מוֹתַתִּי, *interfeci.* Vide Gram. Heb. tom. 1. p. 254. c. 2.

BEN. ſ. m. מְמוֹתֵת *interficiens*, 1. Reg. 14. v. 13. ubi Lxx. ἐπεδίδου *tradebat, porrigebat*, ſupple, arma. Vel *tradebat*, ſupple, morti, h. e. *interficiebat*, ut tranſtulit Vulg.

INFIN. cum præf. לְמוֹתֵת *ad interficiendum.*

IMPER. 2. p. ſ. m. cum præf. וּמוֹתְתֵנִי & וּמֹתְתֵנִי, *& interfice me*, c.

FUT. 3. p. ſ. m. cum præf. & aff. וַיְמֹתְתֵהוּ *& interfecit eum.* 3. p. ſ. f. תְּמוֹתֵת *interficiet*, Pſal. 33. Heb. 34. v. 22. ubi Lxx. θάνατος *mors*; quia legerunt תְּמוּתָה, quod vide ſuo loco, cum ה in fine pro ת. 1. p. ſ. c. cum præf. & aff. וָאֲמֹתְתֵהוּ *& interfeci eum.*

HIPHIL הֵמִית, Lxx. ἀναιρέω, ἀποκτείνω, θανατόω, Vulg. & alii, *occîdo, interficio, morte afficio*, διαφθείρω *perdo, corrumpo*, ἐκτρίβω *contero*, πατάσσω *percutio.*

PRAET. 3. p. ſ. m. הֵמִית *interfecit.* Cum præf. וְהֵמִית *& interfecerit.* Cum præf. & aff. וְהֵמִיתְךָ *& morte afficiet te*, m. הֱמִיתָנִי *interficiat me*, c. 2. Reg. 14. v. 32. ubi eſt (ֶ) pro (ֵ) ſub ה ob pauſam. הֱמִיתָם *interfecit eos.* 3. p. ſ. f. cum aff. & in pauſa, quæ mutavit (ֵ) in (ִ) ſub priori ה, הֱמִיתָתְהוּ *interfecit eum.* 2. p. ſ. m. cum præf. ac ה expreſſo quod latebat in fine, & quaſi in forma perfecta, וְהֵמַתָּה contracte pro וְהֵמַתְּתָה, *& morte afficies.* Sic 1. p. ſ. c. וְהֵמַתִּי *& interficiam.* Vide Gram. Heb. t. 1. p. 257. c. 2. וַהֲמִתִּיו contracte pro וַהֲמִיתוֹתִיו aut וַהֲמִיתַתִּיו, *& interficiebam eum.* Vide eandem Gram. ibid. & p. 344. c. 2. Sic וַהֲמִתִּיהָ *& interficiam eam.* Vide eandem Gram. ibid. 3. p. pl. c. הֵמִיתוּ *interfecerunt.* Cum aff. & (ֻ) pro (וּ), הֱמִתֻהוּ, *interfecerunt eum.* 2. p. pl. m. quaſi ex forma perfecta & cum (ֵ) ſub ה pro (ֲ), הֵמַתֶּם contracte pro הֵמַתְתֶּם aut הֲמִיתֹתֶם, *interfeciſtis.* Sic cum præf. וַהֲמִתֶּם, & 2. p. pl. f. וַהֲמִתֶּן, *& interfeciſtis.* Vide Gram. Heb. tom. 1. p. 258. c. 1.

BEN. ſ. m. מֵמִית *morte afficiens.* Plur. m. מְמִתִים & מְמִיתִים, *morte afficientes, interficientes.* Cum præf. לַמְמִתִים *interficientibus, mortiferis.*

INFIN. הָמִית & הָמֵת, *interficere, interficiendo.* Lxx. item ſubſtantive, θάνατος, θανάτωσις, *interfectio, occiſio.* Cum præf. וְהָמֵת *& interficiendo*, הֶהָמֵת *an interficiendo?* Pro (ֶ) loco (ֲ) ſub ה interrog. vide Gram. Heb. tom. 1. p. 375. c. 2. לְהָמִית *ad interficiendum*, וּלְהָמִית *& ad interficiendum.* Cum præf. & affix. הֲמִיתוֹ *interficere eum*, לַהֲמִיתוֹ *ad interficiendum eum*, וְלַהֲמִיתוֹ *& ad interficiendum eum*, לַהֲמִיתֶךָ in pauſa, *ad interficiendum te*, m. לַהֲמִיתֵנִי *ad interficiendum me*, c. לַהֲמִיתָם & לַהֲמִיתָם, *ad interficiendum eos*, לַהֲמִיתֵנוּ *ad interficiendum nos*, c.

IMPER. 2. p. ſ. m. cum aff. הֲמִיתֵנִי *interfice me*, c. 2. p. pl. m. cum præf. וַהֲמִיתֻהוּ *& interficite.*

Fut. 3. p. ſ. m. יָמִית *interficiet.* Cum præf. & (ֶ) in fine pro (ִ) ob accentum vi (ו) convertentis ab ult. ad penultimam retractum, וַיָּמֶת *& interfecit.* Cum præf. & aff. יְמִיתֵנוּ *interficiet eum*, וַיְמִיתֵהוּ & וַיְמִתֵהוּ, *& interfecit eum*, וַיְמִיתֵם & וַיְמִתֵם, *& interfecit eos.* 3. p. ſ. f. תָּמִית *interficiet.* Cum aff. תְּמִיתֶנּוּ *interficiet eum.* 2. p. ſ. m. תָּמִית *interficies.* Cum aff. תְּמִיתֵנִי *interficies me*, c. תְּמִיתֵנוּ *interficias nos*, c. 1. p. ſ. c. אָמִית *interficiam.* Cum aff. אֲמִיתְךָ & in pauſa אֲמִיתֶךָ, *interficiam te*, m. אֲמִיתֵךְ *interficiam te*, f. 3. p. pl. m. cum præf. וַיָּמִיתוּ *& interfecerunt.* Cum præf. aff. & (ְ) pro (ו), וַיְמִיתֻהוּ & וַיְמִתֻהוּ, *& interfecerunt eum*, וַיְמִיתֻהָ *& interfecerunt eam*, יְמִיתֻנוּ *interficiant nos*, c. 2. p. pl. m. cum aff. & (ְ) pro (ו), תְּמִיתֻהוּ *interficietis eum*, תְּמִיתֻהָ *interficietis eam.* 1. p. pl. c. cum præf. & aff. וּנְמִיתֵהוּ *ut interficiamus eum*, נְמִיתֶךָ in pauſa, *interficiemus te*, m. וּנְמִיתֵם *& interficiemus eos.*

HOPHAL הוּמַת, Lxx. ἀναιρέομαι, θανατόομαι, Vulg. & alii, *interficior, occidor, morte afficior*, ἀποθνήσκω *morior*, &c.

Praet. 3. p. ſ. m. in pauſa, quæ mutavit (ַ) in (ָ), הוּמָת *interfectus eſt.* Cum præf. & in eadem pauſa, וְהוּמָת *& interficietur.* 3. p. pl. c. cum (ְ) pro (ו), הֻמְתוּ *interfecti ſunt.* Vide Gram. Heb. tom. 1. p. 261. c. 2.

Paoul ſ. m. מוּמָת, Lxx. θανατούμενος, Vulg. & alii, *occiſus, interfectus.* Plur. cum præf. & (ְ) pro (ו), הַמֻּמָתִים, 4. Reg. 11. v. 2. pro הַמּוּמָתִים, quod legitur 2. Paral. 22. v. 11. quodque ſcribitur 4. Reg. 11. v. 2. *interfecti, occiſi.*

Fut. 3. p. ſ. m. יוּמַת & in pauſa יוּמָת, *interficietur, occidetur.* 3. p. ſ. f. תּוּמַת *interficietur.* Cum præf. וְתוּמַת *& interfecta eſt.* 3. p. pl. m. יוּמְתוּ & in pauſa יוּמָתוּ, *interficientur.*

מוּת m. unde Pſal. 9. v. 1. עַל־מוּת לַבֵּן, Lxx. ὑπὲρ τῶν κρυφίων τοῦ υἱοῦ, Vulg. Lat. *pro occultis filii.* Legebant עַלְמוּת unica voce, referebantque ad עָלַם in Niphal, *occultavit ſe, occultatus eſt.* Aq. [ὑπὲρ] νεανιότητος τοῦ υἱοῦ, Theod. V^a^. edit. ὑπὲρ ἀκμῆς (VI^a^. edit. νεανικότης) τοῦ υἱοῦ, *ſuper juventute, juvenilitate filii*, ab eodem verbo עָלַם, unde עֶלֶם *adoleſcens*, quod in domo latitet, ſive occultetur. Sym. περὶ θανάτου τοῦ υἱοῦ, *de morte filii.* S. Hieron. *ſuper morte filii.* De ſenſu hujus tituli, uti & aliorum, qui Pſalmis præfiguntur non convenit Hebræis. Quibuſdam ſunt aliorum carminum initia ad quorum modulationem hi Pſalmi cantabantur, ut apud nos: *Sur l'air*, &c. Pſal. 47. Heb. 48. v. 15. *Ipſe* (Deus) *deducet nos* עַל־מוּת, Lxx. εἰς τοὺς αἰῶνας, Vulg. Lat. *in ſæcula*; legebant עַלְמוֹת unica voce, ab עָלַם in Niph. *occultatus eſt*, unde עוֹלָם vel עֹלָם, *ſæculum, tempus abſconditum.* S. Hieron. & alii quidam, *in mortem, ad mortem uſque* (noſtram), h. e. *donec moriamur*; à מוּת *mori.* Hi pariter conjunctim legunt. Quidam, *juveniliter, ſicut in juventute.* Chald. *in diebus juventutis noſtræ*; ab עָלַם, unde עֶלֶם *adoleſcens, juvenis.* Vide ſupra.

מְתִים *mors*, vide ſupra col. 1059. in מָוֶת *mors.*

מוֹתָר m. Lxx. περισσεία, Vulg. & alii, *abundantia, præſtantia, dignitas, excellentia.* Adject. neut. περισσόν *abundans, amplius, reliquum.* Et Verbal. περισσεύω *abundo, excello.* Alii item, *utilitas, emolumentum.* Cum præf. לְמוֹתָר *ad emolumentum.* Conſt. & cum præf. וּמוֹתַר *& præſtantia, & excellentia*, &c. R. יָתַר in Hiphil, *abundavit, excelluit, reliquum fuit*, &c.

מִזְבֵּחַ m. Lxx. Aq. Sym. Theod. θυσιαστήριον, Lxx. item, βωμός, Vulg. & alii, *ara, altare.* Lxx. item, στήλη *columna.* Sym. item, ἀνάκτορον, Pſal. 25. Heb. 26. v. 6. *regia, palatium, templum, templi aditus, gradus altaris.* Cum præf. הַמִּזְבֵּחַ *altare*, הַמִּזְבֵּחָה cum ה locali, *ſuper altare*, vide Gram. Heb. t. 1. p. 102. §. XI. בַּמִּזְבֵּחַ *in altari*, לַמִּזְבֵּחַ & וְלַמִּזְבֵּחַ, *altari, in altari*, וְלַמִּזְבֵּחַ *& altari.* Conſt. מִזְבַּח, & cum ה præf. contra vulgarem analogiam, vide Gram. Heb. t. 1. p. 421. c. 2. num. 2. הַמִּזְבַּח *altare.* Cum aliis præf. וּמִזְבַּח *& altare*, לְמִזְבַּח *altari*, וּלְמִזְבַּח *& altari.* In hoc regimine (ַ) furtivum & (ֵ) contrahuntur in (ַ) ſub ב. Vide Gram. Heb. tom. 1. p. 94. c. 1. Cum affix.

Digitized by Google

מִזְבְּחוֹ *altare ejus*, m. מִזְבֵּחַ & in pausa מִזְבְּחֶךָ *altare tuum*, m. מִזְבְּחִי *altare meum*, c. Plur. absol. & const. ex termin. femin. מִזְבְּחוֹת & מִזְבְּחֹת, *altaria*. Cum præf. הַמִּזְבְּחוֹת *altaria*, וְהַמִּזְבְּחֹת & *altaria*, לַמִּזְבְּחוֹת *altaribus*. Cum aff. מִזְבְּחֹתָיו & מִזְבְּחוֹתָיו, *altaria ejus*, m. מִזְבְּחוֹתֶיךָ *altaria tua*, m. מִזְבְּחֹתָם, מִזְבְּחֹתֵיהֶם, & מִזְבְּחוֹתֵיהֶם, *altaria eorum*, מִזְבְּחוֹתֵיכֶם *altaria vestra*, m. R. זָבַח *sacrificavit*, unde *altare* quasi sacrificatorium.

מֶזֶג m. unde cum præf. & in pausa, quæ mutavit prius (ֶ) in (ָ), הַמָּזֶג, Cant. 7. v. 2. al. 3. Lxx. κρᾶμα *mixtio, temperamentum, temperatura, vinum aqua temperatum ac dilutum*. Vulg. *pocula*. Rad. מָזַג inusit. Hebræis, sed Chaldæis ac Rabbinis frequentissimum pro *miscere, diluere, temperare*.

מָזֶה m. unde plur. const. מְזֵי, Deut. 32. v. 24. Lxx. τηκόμενοι *tabescentes*. Vulg. Verbaliter, *consumentur*. Alii, *exusti, exhausti, consumti, repleti*. Targum, *inflati* fame. R. מָזָה inusit.

מִזֶּה pro מִן־זֶה, vide supra col. 1037. in מִן.

מִזָּה Mass. *Μιζζά*, Vulg. *Mezá*, nom. proprium filii Rahuel filii Esaü, Gen. 36. v. 13. Etym. *aspersio*; à נָזָה *aspersit*. Vel *consumtio*; à מָזָה *consumsit, consumtus est*. Vide supra vocem מָזֶה.

מְזוּזָה f. Lxx. Aq. σταθμός, Vulg. & alii, *postis*. Lxx. Theod. φλιά *limen*. Lxx. item, πρόθυρον *vestibulum*, χώρα *regio*. Et Participialiter, ἀναπλυσσόμενος *apertus, expansus*. Sic etiam Judæis vocatur membrana in qua duas legis pericopas describunt, quamque convolutam & in calamo inclusam januæ posti ad ingredientis dexteram sito affigunt, aut in eum intromittunt. Vide ejus descriptionem ac figuram in Gram. Heb. tom. 2. p. 531. L, & 532. Art. II. Cum præf. הַמְּזוּזָה *postis*, וְהַמְּזוּזָה & *postis*. Const. מְזוּזַת *postis*. Cum aff. מְזוּזָתִי *postis meus*, c. Cum præf. & aff. וּמְזוּזָתָם & *postis eorum*. Plur. מְזוּזוֹת, מְזֻזוֹת, מְזוּזֹת, & cum præfix. הַמְּזוּזוֹת & הַמְּזֻזוֹת, *postes*, וְהַמְּזוּזוֹת & *postes*. R. זוּז inusit.

מְזָוִים m. plur. à sing. inusit. מְזָו; unde cum aff. מְזָוֵינוּ, Psal. 143. Heb. 144. v. 13. S. Hieron. & alii, *promptuaria nostra*, c. Lxx. τὰ ταμιεῖα αὐτῶν *promptuaria eorum*. Vel legebant מְזָוֵיהֶם; vel primam personam in tertiam, quæ personarum enallage apud eos infrequens non est, commutarunt. R. זָוָה inusit.

מָזוֹן m. Lxx. Theod. τροφή, Vulg. & alii, *esca, cibus, alimentum*. Hinc cum præfix. הַמָּזוֹן idem, וּמָזוֹן & *esca*, & *cibus*, & *alimentum*. R. זוּן Chald. *alere*.

מָזוֹר m. Lxx. ἔνεδρον, Vulg. *insidiæ*, ὀδύνη *dolor*. Et adject. ἀλγηρὸς *dolorificus*. Aq. ἐπίδεσις, & in alia versione σύνδεσμος, Vulg. *vinculum*. Alii, *ulcus, plaga, sanitas, curatio*. Cum præf. לְמָזוֹר *ad sanitatem, ad curationem*, Vulg. *ad alligandum*. Cum affix. מְזוֹרוֹ *ulcus, plaga, vinculum ejus*, m. R. זוּר *comprimere*; unde *ulcus*, quod comprimatur ut ex eo pus exprimatur; vel quod alligetur ut sanetur. Nam *alligare vulnera*, ea est curare. Vide Gram. Heb. tom. 2. p. 77. c. 2.

מֵזַח &, secundum alia exemplaria, מֶזַח, m. Lxx. ζώνη, Vulg. & alii, *zona, cingulum*; & metaphorice, *fortitudo, robur, vires*; quibus enim lumbi accincti sunt, hi fortiores sunt & ad pugnam expeditiores. Metaphora sumta est à demissis ad talos usque Orientalium vestibus, quæ in pugna, aut in alia quavis actione, circa lumbos zona colligebantur. Vide Gram. Heb. tom. 2. p. 182. c. 1. Sym. Verbal. *resistite*. Vide S. Hieron. in Isai. c. 23. v. 10. tom. 3. nov. edit. col. 144. Cum præfix. וּמֵזַח & *pro zona*. R. מָזַח inusit.

מְזִיחַ m. unde const. & cum præf. וּמְזִיחַ, Job. 12. v. 21. Lxx. juncta hac voce cum sequenti אֲפִיקִים, ταπεινοὺς *humiles*. Vulg. ii, *qui oppressi fuerant*. Alii, sensu contrario, *robur, vires, fortitudo* robustorum, fortium. R. מָזַח inusit. Vide vocem præcedentem.

מַזְלֵג m. Lxx. κρεάγρα, Vulg. & alii, *fuscina, fuscinula*, qua carnes ex ollis extrahebantur. Hinc cum præf. הַמַּזְלֵג *fuscinula*, וְהַמַּזְלֵג & *fuscinula*. Rad. זָלַג inusit. Quidam referunt ad גָּזַל *rapuit*, trajectis literis.

מוּלָגֹת f. Lxx. κρεάγρα, Vulg. & alii, *fuſcina*, *fuſcinula*, *uncinus*, *phiala*. Idem eſt ac præcedens, quod vide cum ejus radice. Hinc plur. cum præf. הַמּוּלָגֹת & הַמּוּלָגוֹת, *fuſcinulæ*, וְהַמּוּלָגוֹת *& fuſcinulæ*. Cum præf. & affix. וּמוּלְגֹתָיו *& fuſcinulæ ejus*, m.

מַזָּלוֹת f. pl. à ſing. inuſit. מַזָּלָה, idem quod מַזָּרוֹת, Job. 38. v. 32. quod vide infra col. ſeq. literis ל & ר commutatis. Hinc cum præf. וְלַמַּזָּלוֹת, 4. Reg. 23. v. 5. Lxx. Vatic. retenta voce Hebraica, καὶ τοῖς Μαζουρὼθ & *Mazourôth*; legebant וְלַמַּזָּרוֹת. Vel Μαζουρὼθ ſphalma graphicum eſt pro Μαζαλὼθ, ut legitur in editione Complutenſi. Vulg. *& duodecim ſignis*. Alii, *& planetis*, *& ſideribus*, *& ſignis cæleſtibus*, ſive *Zodiaci*. Quidam planetam ſingularem intelligunt, puta *Jovem*, *Venerem*. Alii hac voce planetas omnes, præter ſolem & lunam, qui hìc commemorantur, ſignificari volunt. R. נָזַל *fluxit*; unde *planetæ*, quod errent; vel quod, ſecundum veteres, in corpora ſibi ſubjecta influant, h. e. influxus ſuos immittant.

מְזִמָּה f. Lxx. Sym. ἔννοια, διαλογισμός, alius, ἐνθύμημα, Vulg. & alii, *cogitatio*. Aq. ἀπόνοια *inſania*. Sym. item, συλλογισμός *ratiocinatio*, αἴσθησις *ſenſus*, *intellectus*. Lxx. item, βουλή, διαβούλιον, Theod. διαβουλία, *conſilium*, *conſultatio*. Vª. edit. κακοβουλία *pravum conſilium*. Lxx. item, βδέλυγμα *abominatio*, ἐγχείρημα *conatus*, ὀργή *ira*, οὐδὲν *nihil*, παρανομία *transgreſſio legis*, *iniquitas*. Et adjective, παράνομος *iniquus*, φρόνιμος *prudens*. Hoc nomen & in bonam & in malam partem accipitur. In bonam, eſt *prudentia*, *ſolertia*, *cautio*, *cautela*, *cogitatio ſolers*, *prudens*, *ac ſolida*. In malam, ſignificat *ſcelus*, *pravum conſilium*, *pravam machinationem*, &c. Cum præf. & duplici terminatione femin. הַמְזִמָּתָה, Jerem. 11. v. 15. *abominatio*, *ſcelus*, *ſcelus graviſſimum*. Cum aliis præf. וּמְזִמָּה *& cogitatio*, *& prudentia*, *& ſolertia*, לִמְזִמָּה *ad ſcelus*. Cum aff. מְזִמָּתוֹ *cogitatio ejus*, m. Plur. מְזִמּוֹת *cogitationes*, *ſcelera*. Cum præf. וּמְזִמּוֹת *& cogitationes*, בִּמְזִמּוֹת *in cogitationibus*. Cum aff. מְזִמּוֹתָיו *cogitationes ejus*, m. R. זָמַם *cogitavit*.

מִזְמוֹר m. Lxx. Theod. ψαλμός, Vulg
pſalmus. Lxx. Sym. ᾠδή, Sym. iter
Aq. μελῴδημα, *canticum*. Alii, *can*
tatio, *carmen*, &c. R. זָמַר in Piel
cecinit, *modulatus eſt*.

מַזְמֵרוֹת f. plur. à ſing. inuſit. מַזְמֵרָה
δρέπανα, Vulg. & alii, *falces* putat
licet, quibus vitis ſurculi amp
Hinc cum præf. בַּמַּזְמֵרוֹת *falcibus*,
in falces. Cum præf. & affix. ...תֵיכֶם
falces veſtræ. R. זָמַר *præcidit*, *amp*

מְזַמְּרוֹת f. pl. à ſing. inuſit. מְזַמֶּרֶת,
clavi, 3. Reg. 7. v. 50. 4. Reg. 12
14. ubi legebant מִסְמְרוֹת aut ...רוֹת
aliis locis hi interpretes aut mut
aut confuſi. Vulg. & alii, *pſalteri*
item, *thymiamateria*, *fuſcinulæ*. C
הַמְזַמְּרוֹת *pſalteria*, וְהַמְזַמְּרוֹת *& pſal*
זָמַר in Piel, *pſallit*.

מִזְמָּתָה vide in מְזִמָּה, ſupra col. pra

מִזְעָר m. Lxx. ὀλίγος, Vulg. & alii,
modicus, ὀλιγοστός *pauciſſimus*. Aq.
minimus. Et adverb. Lxx. μικρόν,
alii, *parùm*, *modicùm*. Theod. βρ
χύ. Vulg. *in brevi*. Alii item, *pa*
puſillum. Bis jungitur cum ſy
מְעַט, nempe Iſai. 10. v. 25. &c.
ac tempus breviſſimum poſt
ſignificat. R. זָעַר inuſit.

מָזוֹר vide מָזוֹר, ſupra col. 1066.

מִזְרֶה m. Hinc cum præf. בְּמִזְרֶה, Jo
v. 7. Lxx. ἐν διασπορᾷ *in diſperſion*
& alii, *ventilabro*. Iſai. 30. v. 24.
cum ventilabro. Lxx. ἐν λελικμημέν
in ventilato (hordeo). Vulg. *que*
latum eſt, neglecta copula. R. ...
ſit, *ventilavit*.

מַזָּרוֹת f. plur. Job. 38. v. 32. à ſin
מַזָּרָה, Sym. τὰ σκορπισθέντα *diſſipat*
rebat ad זָרָה *diſperſit*, *diſſipavit*;
que מְזֹרוֹת in Benoni Pual. Lxx.
Hebraïcam retinuerunt, ſed an
ſium oſcitantia nonnihil corr
Μαζουρὼθ *Mazourôth*. Vulg. *lucifer*
matutina. Alii, *planetæ*, ita ut
eadem ſit ac מַזָּלוֹת, quam vide ſu
præced. literis ל & ר commutati
ut veteres gloſſæ & S. Chryſoſt.

Digitized by Google

Zodiacus, ſive duodecim ſigna cœleſtia, quæ ſol annuatim percurrit, quæque inſtar coronæ cœlum ambiunt; à נָזַר, unde נֵזֶר *corona*. Quibuſdam eſt peculiaris conſtellatio, nempe *ſidereus Canis*. Rad. מָזַר inuſit.

מִזְרָח m. Lxx. Aq. Sym. Theod. ἀνατολή, Vulg. & alii, *Oriens*, *ortus*. Lxx. item adverb. κατέναντι *ex adverſo*. Cum præf. הַמִּזְרָח *oriens*, לַמִּזְרָח *ad orientem*, וְלַמִּזְרָח *& ad orientem*, מִמִּזְרָח *ab oriente*. Conſt. מִזְרַח *oriens*. Cum præf. לְמִזְרַח *ad orientem*, מִמִּזְרַח *ab oriente*, וּמִמִּזְרַח *& ab oriente*. Cum ה locali מִזְרָחָה, & ex forma מִזְרַח aut מִזְרָח, inuſit. מִזְרָחָה *ad ortum*, *orientem verſus*. Vide Gram. Heb. tom. I. p. 102. §. XI. Cum præf. וּמִזְרָחָה *& orientem verſus*, לְמִזְרָחָה *ad orientem*, 2. Paral. 31. v. 14. ubi alterutra ex duabus literis ל aut ה motum exprimentibus abundat. Vide Gram. Heb. t. I. p. 582. c. 2. R. זָרַח *ortus eſt*.

מִזְרָע m. unde conſt. מִזְרַע, Iſai. 19. v. 7. Lxx. τὸ σπειρόμενον *ſatum*, *ſeminatum*. Vulg. & alii, *ſementis*, *ſemen*, *ſeminium*, *ſeminarium*. R. זָרַע *ſeminavit*.

מִזְרָק m. Lxx. φιάλη, Vulg. *phiala*. Alii, *crater*, *pelvis*. Lxx. item, ἐσχάρα *focus*, καλυπτῆρ *operimentum*. Vulg. item, *thuribulum*, *fuſcinula*, *batillum*, *hamula*, &c. nam in horumce inſtrumentorum altaris expoſitione, & à ſe invicem, & ab aliis non raro diſcrepant interpretes. Cum præf. הַמִּזְרָק *crater*, *phiala*, כַּמִּזְרָק *quaſi crater*. Pl. cum præfix. כַּמִּזְרָקִים *quaſi crateres*. Conſt. מִזְרְקֵי *crateres*. Cum præf. בְּמִזְרְקֵי *in crateribus*. Plur. f. vel ex termin. f. מִזְרָקוֹת *crateres*. Cum præf. הַמִּזְרָקוֹת & הַמִּזְרָקֹת, idem, וְהַמִּזְרָקוֹת *& crateres*. Cum præf. & affix. וּמִזְרְקֹתָיו *& crateres ejus*, m. R. זָרַק *ſparſit*, *diſperſit*; unde *crater* quaſi vas ſparſorium, quod ex eo vinum vel ſanguis in libationibus ſpargeretur ſeu effunderetur.

מָחָא QAL, unde 3. p. ſ. m. PRAET. cum præf. וּמָחָא, Num. 34. v. 11. ubi tamen pleraque exemplaria habent וּמָחָה, à מָחָה, quod vide infra col. 1071. Ald. & Complut. καὶ συγκρούσει, *& collidet*, *& collidetur*, *& congregabitur*, h. e. *& perveniet*, *& continget*, ut vertunt Vulg. & alii, ſeu *& pervenit*, *& attingit*, *& contingit*, &c. Vacat apud Lxx. Vatic.

INFIN. cum aff. & (ַ) ſub מ pro (ְ), vide Gram. Heb. t. I. p. 352. c. I. יַעַן מַחְאֲךָ, Ezech. 25. v. 6. Lxx. ἀνθ᾽ ὧν ἐκρότησας, Vulg. & alii, *pro eo quod plauſiſti* (manu).

FUT. 3. p. pl. m. יִמְחֲאוּ, Pſal. 97. Heb. 98. v. 8. Lxx. κροτήσουσι, Vulg. Lat. & alii, *plaudent*. Et Iſai. 55. v. 12. Lxx. ἐπικροτήσει (τὰ ξύλα), Vulg. & alii, *plaudent* (manu).

מְחָא vel מְחָה, Chald. PEAL. Theod. πατάσσω, τύπτω, Vulg. & alii, *percutio*.

PRAET. 3. p. ſ. f. מְחָת, Dan. 2. v. 35. *percuſſit*. Cum præf. וּמְחָת, ibid. v. 34. *& percuſſit*.

BEN. ſ. m. מָחֵא, &, ſecundum alia exemplaria, מָחֵא, Dan. 5. v. 19. *percutiens*. Theod. Verbal. ἔτυπτε, Vulg. *percutiebat*.

ITHPEAL אִתְמְחֵא, unde 3. p. ſ. m. FUT. יִתְמְחֵא, Eſd. 6. v. 11. Lxx. Vatic. πληγήσεται *percutietur*. Mſ. Alexand. Ald. & Complut. παγήσεται *figetur*. Vulg. *configatur*.

PAEL מַחֵא, aut ſine daghéſch excidentis compenſatione מָחֵא, unde 3. p. ſ. m. FUT. יְמַחֵא, Dan. 4. v. 32. Theod. editionis Vatic. ἀντιποιήσεται *e contra faciet*, *par pari reddet*. Ald. ἀντιστήσεται *reſiſtet*. Vulg. *reſiſtat*. Alii, *prohibeat*, *cohibeat*.

מַחֲבֵא m. unde conſt. & cum præf. כְּמַחֲבֵא, Iſai. 32. v. 2. Lxx. κρύπτων *occultans*, neglecta particula ſimilitudinis, quam expreſſit Aq. qui vertit ὡς κρύπτων *quaſi occultans*. Hi vocem hanc referebant ad Benoni Hiphil ex forma (ַ), cujus alia exemplaria vide in Gram. Heb. tom. I. p. 184. c. I. 278. c. 2. Vulg. paſſive, *qui abſconditur*. Sym. ſubſtantive, ὡς ἀποκρυφή *quaſi abſconſio*. Sic etiam recentiores. R. חָבָא in Niph. *abſconditus eſt*, *occultavit ſe*; in Hiph. *abſcondit*, *occultavit*.

מַחֲבֹאִים m. plur. à ſing. inuſit. מַחֲבֹא, unde cum præf. הַמַּחֲבֹאִים, 1. Reg. 23. v. 23. Mſ. Alex. & Complut. τόποι *loci*, abſconſionis videlicet. Vacat apud Lxx. Vaticanæ editionis. Vulg. & alii, *latibula*, *abſcon-*

Digitized by Google

ſiones. R. חָבָא in Niph. *occultavit, abſcondit ſe, latuit.*

מְחַבְּרוֹת f. plur. à ſing. inuſit. מְחַבֶּרֶת aut מַחְבֶּרֶת, Lxx. *δοκοὶ trabes, στροφεῖς cardines.* Vulg. & alii, *commiſſuræ, juncturæ.* Hinc cum præf. לַמְחַבְּרוֹת *commiſſuræ*, וְלַמְחַבְּרוֹת *& ad commiſſuras.* Rad. חָבַר *ſociatus, conjunctus eſt.*

מַחְבֶּרֶת contracte pro מְחַבֶּרֶת, f. Lxx. *συμβολὴ*, Vulg. & alii, *junctura, commiſſura.* Hinc cum præfix. בַּמַּחְבֶּרֶת, & in pauſa בַּמַּחְבָּרֶת, *in junctura.* Cum affix. מַחְבַּרְתּוֹ *junctura, commiſſura ejus*, m. Rad. חָבַר *ſociatus, junctus, conjunctus eſt.*

מַחֲבַת f. Lxx. *τήγανον*, Vulg. & alii, *ſartago, cacabus.* Cum præf. הַמַּחֲבַת *ſartago*, וְעַל־מַחֲבַת *& in ſartagine, & in cacabo.* R. חָבַת inuſit.

מַחֲגֹרֶת f. Iſai. 3. v. 24. *cinctus, cingulum, cinctura.* Lxx. Verbal. *περιζώσῃ circumcingêris.* Vulg. juncta hac voce cum præcedenti פְּתִיגִיל, *faſcia pectoralis.* R. חָגַר *cinxit, accinxit, accinctus fuit.*

מָחָה QAL. Lxx. Aq. Sym. Theod. *ἀπονίπτομαι*, Vulg. & alii, *tergo, abſtergo, abluo.* Lxx. Sym. *ἐξαλείφω*, Lxx. item, *ἀπαλείφω*, Vulg. & alii, *deleo.* Lxx. item, *ἀφαιρέω aufero.* Alii item, *erado, perdo, diſperdo, abſtergendo deleo.*

PRAET. 3. p. ſ. m. מָחָה *delevit, abſterſit.* Cum præf. וּמָחָה *& delebit, & abſterget.* 3. p. ſ. f. cum præf. וּמָחֲתָה *& tergit, & abſtergit.* 2. p. ſ. m. מָחִיתָ *deleviſti.* 1. p. ſ. c. מָחִיתִי *delevi.* Cum præf. וּמָחִיתִי *& delebo.*

BEN. ſ. m. מֹחֶה *delens.*

INFIN. מְחוֹת *delendo.* Lxx. ſubſtant. *ἀλοιφὴ deletio.* Cum præf. לִמְחוֹת *ad delendum.*

IMPER. 2. p. ſ. m. מְחֵה *dele.* Cum affix. מְחֵנִי *dele me*, c.

FUT. 3. p. ſ. m. יִמְחֶה *delebit.* 2. p. ſ. m. תִּמְחֶה, & mutato ה in (י), ac (ֶ) characteriſticæ in (ִ), necnon cum accentu in penultima præter analogiam, תֶּמְחִי, Jerem. 18. v. 23. *delebis, deleas.* Vide Gram. Heb. tom. 1. p. 289. c. 2. & infra in fut. Hiphil. 1. p. ſ. c. אֶמְחֶה *delebo.* Cum præf. וְאֶמְחֶה *& delebo.* Cum aff. אֶמְחֶנּוּ *delebo eum.*

NIPHAL נִמְחָה, Lxx. *ἐξαλείφομαι*, Vulg. & alii, *deleor, abſtergor.*

PRAET. 3. p. pl. c. cum præf. וְנִמְחוּ *& delebuntur.*

FUT. 3. p. ſ. m. יִמָּחֶה, & per apocopen ac cum (ַ) ſub מ loco (ָ), יִמַּח, Pſal. 108. Heb. 109. v. 13. *delebitur, deleatur.* Vide Gram. Heb. t. 1. p. 293. c. 1. Sic cum præf. & accentu in penult. præter analogiam, וַיִּמַּח, Gen. 7. v. 23. *& deleta eſt* (ſubſtantia). 3. p. ſ. f. תִּמָּחֶה, & per apocopen, de qua vide eand. Gram. ibid. c. 2. תִּמַּח *delebitur, deleatur.* 3. p. pl. m. יִמָּחוּ *delebuntur.* Cum præf. וַיִּמָּחוּ *& deleta ſunt.*

HIPHIL הִמְחָה, unde INFIN. cum præf. לַמְחוֹת, Prov. 31. v. 3. contracte pro לְהַמְחוֹת, vide Gram. Heb. t. 1. p. 148. c. 2. & p. 301. c. 2. Vulg. *ad delendos* (reges). Lxx. ſubſtantive, *εἰς ὑστεροβουλίαν*, Theod. *εἰς μεταμέλειαν ad pœnitentiam, ad reſipiſcentiam.*

FUT. 2. p. ſ. m. per apocopen, de qua vide Gram. Heb. tom. 1. p. 302. c. 2. תֶּמַח, Nehem. 13. v. 14. &, ſecundum quoſdam Grammaticos, cum (י) paragog. præcedente (ֶ), mutatoque (ַ) in (ְ), & ſervato accentu in penult. תֶּמְחִי, Jerem. 18. v. 23. *deleas.* Vide ſupra in fut. Qal.

מְחוּגָה f. unde cum præf. וּבַמְּחוּגָה, Iſai. 44. v. 13. Vulg. & alii, *& in circino.* Vacat apud Lxx. Rad. חוּג *circinare, circino deſcribere.*

מָחוֹז m. unde conſt. מְחוֹז, Pſal. 106. Heb. 107. v. 30. Lxx. *λιμὴν*, Vulg. Lat. & S. Hieron. *portus.* Alii item, *terminus.* R. חוז inuſit.

מְחוּיָאֵל Maſſ. *Mehhoúiaél*, Vulg. *Maviaël*, nomen proprium filii Irad, Gen. 4. v. 18. Etym. *annuntians Deum*; ab חָוָה in Piel, *annuntiavit*, & אֵל *Deus.* Vel *delens, abſtergens*, aut *percutiens Deus*; à מָחָה aut מָחָא, *delevit, abſterſit, percuſſit*, & אֵל *Deus.*

מַחֲוִים Maſſ. *Máhhavím*, Vulg. *Mahumités*, nomen proprium patriæ aut familiæ Eliel unius è fortiſſimis David, 1. Paral. 11. v. 46. Etym. *delens* aut *abſtergens*; à מָחָה *delevit, abſterſit.* Aut *medulla*; à מֹחַ idem.

מָחוֹל Maſſ. *Mahhól*, Vulg. *Mahól*, nomen proprium patris Dorda, &c. 3. Reg. 4. v. 31. Etym. *chorus*; à מָחוֹל idem. Vel *infirmitas*; ab חָלָה *ægrotavit, infirmatus eſt.* Vel *arenoſus*; ex חוֹל *arena.*

מָחוֹל

Digitized by Google

מָחוֹל m. Lxx. χορός, Vulg. & alii, *chorus.* Lxx. item, χαρά *gaudium*, συναγωγή *cœtus*, *congregatio* lætantium, tripudiantium. Cum præf. וּמָחוֹל *& chorus*, בְּמָחוֹל *in choro*, לְמָחוֹל *in chorum*, *in gaudium.* Conſt. & cum præf. בִּמְחוֹל *in choro.* Cum affix. מְחוֹלֵנוּ *chorus noſter*, c. R. חָלַל *tripudiavit*, *ſaltavit*; ſed forma eſt ab חוּל ob hhólem ſervatum cum affixis; ſi enim eſſet ab חָלַל, pro מְחוֹלֵנוּ diceretur מְחֻלֵּנוּ mehhollénou, aut מְחֹלֵנוּ, cum (ֻ hhatoúph) aut (ֹ), & dagh. forte in ל ad compenſandum alterum ל ejectum. Alii fingunt radicem inuſit. מָחַל. Vide Gram. Heb. tom. 1. p. 97. c. 1.

מַחֲזֶה m. Lxx. ὅρασις, ὅραμα, Vulg. & alii, *viſio*, *aſpectus.* Cum præf. בְּמַחֲזֶה *in viſione.* Conſt. מַחֲזֵה *viſio.* R. חָזָה *vidit.*

מֶחֱזָה f. Lxx. θύρα, θύρωμα, *janua*, χώρα *regio*, *ſpatium.* Alii, *feneſtra*, *proſpectus*, *aſpectus.* Cum præf. וּמֶחֱזָה *& aſpectus.* R. חָזָה *vidit*, *aſpexit.*

מַחֲזִיאוֹת Maſſ. *Mábhaziòth*, Vulg. *Mahazióth*, nomen propr. filii Heman, 1. Paral. 25. v. 4. Etym. *videns ſignum*, aut *literam*; ab חָזָה *vidit*, & אוֹת *ſignum* aut *litera.*

מְחִי m. unde cum aff. וּמְחִי, Ezech. 26. v. 9. Lxx. plural. καὶ αἱ λόγχαι *& lanceæ.* Vulg. *& vineæ.* Alii, *& aries*, *& baliſta*, *& machina bellica* evertendis muris deſtinata. Rad. מָחָה *percuſſit*, *delevit*, *abſterſit*, *evertit*, *perdidit.*

מְחִידָא Maſſ. *Mebhidhá*, Vulg. *Mahidá*, nomen proprium viri cujus poſteri è captivitate Babylonica duce Zorobabele reverſi ſunt, Eſd. 2. v. 52. Nehem. 7. v. 54. Etym. *ænigma*; ab חוּד *ænigmatice loqui.* Vel *delens*, *abſtergens*, aut *complodens manu*; à מָחָה aut מָחָא, *delevit*, *abſterſit*, *plauſit manu.* Vel *acumen*; ab חָדַד *acutus*, *exacutus eſt.*

מִחְיָה f. Lxx. ζωή, Vulg. *vita*, *ad vitam pertinens*, *ad vitam neceſſaria*, ὑπόστασις ζωῆς *ſuſtentatio vitæ*, ζωοποίησις (Aq. ζώωσις) *vivificatio*, περιποίησις *conſervatio.* Sym. σωτηρία, Vulg. *ſalus.* Lxx. item adjective, ὑγιὴς *ſanus.* Et participial. τὸ ὑγιαῖνον *ſanum.* Alii, *victus*, *vitalitas*, *vivacitas*, *ſanitas*, *nutrimentum*; & generatim quidquid ad vitam ſuſtentandam confert. Cum præf. לְמִחְיָה *ad victum*, *victus cauſa.* Conſt. מִחְיַת *vivacitas*, *ſanitas.* Cum præf. וּמִחְיַת *& ſanitas.* Cum præf. aff. & in pauſa, וּמִחְיָתֶךָ *& victus tuus*, m. R. חָיָה *vixit.*

מֵחִים, & cum (ֵ) antiqua vocali *e*, מֵיחִים, m. pl. à ſing. inuſit. מֵחַ, Lxx. Iſai. 5. v. 17. ἀπειλημμένοι *capti.* Sym. ἐξηρημένοι *iniqui.* Vulg. *in ubertatem verſa* (deſerta). Et Pſal. 65. Heb. 66. v. 15. Lxx. μεμυελωμένα, Vulg. Lat. & S. Hieron. *medullata* (holocauſta), h. e. pinguia. Sic etiam recentiores hic & Iſai. 5. v. 17. Rad. מָחַח inuſit. unde מֹחַ aut מֹחַ, *medulla.*

מְחִיר m. Lxx. τιμή, Vulg. & alii, *pretium.* Lxx. Aq. Sym. ἄλλαγμα, Aq. Sym. item, ἀντάλλαγμα *mutatio*, *commutatio.* Lxx. item, δῶρον *donum*, λύτρον *redemtionis pretium*, μισθὸς *merces*, χρῆμα *pecunia.* Et Verbal. Prov. 27. v. 26. τιμῶ *honoro*, *æſtimo.* Cum præfix. וּמְחִיר *& pretium*, בִּמְחִיר *pro pretio.* Cum aff. מְחִירָהּ *pretium ejus*, f. Plur. cum præf. & aff. בִּמְחִירֵיהֶם *in pretiis*, *in commutationibus eorum.* R. מָחַר inuſit.

מְחִיר Maſſ. *Mebhír*, Vulg. *Mahir*, nomen proprium patris Eſthon filii Caleb fratris Sua, 1. Paral. 4. v. 11. Etym. *præmium.* Vide vocem præced.

מָחֲלַת, unde conſt. מָחֲלַת in titulo Pſal. 52. Heb. 53. & Pſal. 87. Heb. 88. Lxx. ſervata voce Hebraïca, ſed ab amanuenſibus nonnihil corrupta, Μαελέθ, Vulg. Lat. *Maeleth.* Aq. Theod. Vª. edit. χορεία *chorea.* Sym. χορός, S. Hieron. *chorus.* Aliis eſt nomen inſtrumenti muſici pneumatici, puta *fiſtulæ*, *tibiæ*, &c. R. חָלַל *perforatus eſt*; unde מְחִלָּה *fiſtula*, quod ſit perforata. Aliis eſt initium cantilenæ, ad cujus modos hic Pſalmus cantabatur, ut Gallice dicimus: *Sur l'air*, &c.

מַחְלָה Maſſ. *Mabhlá*, Vulg. *Maalá*, nomen proprium filiæ Salphaad filii Hepher filii Galaad, Num. 26. v. 33. Joſ. 17. v. 3. Etym. *chorus*; à מָחוֹל aut מְחֹלָה, idem. Vel *infirmitas*; ab חָלָה *ægrotavit*, *infirmus fuit.*

מַחֲלָה f. Lxx. νόσος *morbus*, Vulg. *infirmitas*, μαλακία *mollities*, *languor*, πόνος *labor.* Alii

item, *ægritudo.* Cum præf. הַמַּחֲלָה *morbus.* R. חָלָה *ægrotavit.*

מַחֲלֶה, m. Lxx. *νόσος morbus.* Sic etiam recentiores. Vulg. *languor, infirmitas.* Hinc conſt. & cum præf. בְּמַחֲלֵה *morbo.* Cum aff. מַחֲלֵהוּ *morbus ejus*, m. R. חָלָה *ægrotavit.*

מְחֹלָה f. Lxx. *χορός*, Vulg. & alii, *chorus.* Lxx. item particip. *χορεύουσα ſaltans.* Alius, *παίζουσα ludens.* Hinc conſt. & cum præf. כִּמְחֹלַת, Cant. 7. v. 1. Incert. *ὡς χορός, quaſi chorus.* Lxx. *ὡς χοροὶ quaſi chori.* Vulg. *niſi chori*; legebant כִּמְחֹלֹת in plur. Sym. *ἐν τρώσεσι in vulneribus*; legebat בִּמְחִלַּת, de qua voce infra. Plur. cum præf. וּמְחֹלֹת & וּבִמְחֹלֹת, וְהַמְּחֹלוֹת, *& chori*, בִּמְחֹלוֹת *in choris*, & וּבִמְחֹלוֹת, *& cum choris, & cum fiſtulis.* R. חִיל *tripudiavit, ſaltavit.*

מַחְלוֹן Maſſ. *Mahhlón*, Vulg. *Mahalón*, nomen proprium filii Elimelech, Ruth. 1. v. 2. Etym. *chorus*; à מָחוֹל idem. Vel *infirmitas*; ab חָלָה *ægrotavit, infirmus fuit.*

מְחִלּוֹת f. pl. à ſing. inuſit. מְחִלָּה; unde cum præf. וּבִמְחִלּוֹת, Iſai. 2. v. 19. Lxx. *καὶ εἰς τὰς τρώγλας & in foramina.* Vulg. *& in voragines.* R. חָלַל *perforatus eſt.*

מַחְלִי Maſſ. *Mábhlí*, Vulg. *Moholí*, nomen propr. filii Merari, Exod. 6. v. 19. Etym. *chorus meus*, vel *infirmitas mea*, c. à מָחוֹל *chorus*, aut מַחֲלָה *infirmitas*, & aff. 1. p. ſ. c.

מַחֲלֻיִים m. plur. à ſing. inuſit. מַחֲלֻיָה, unde cum præf. בְּמַחֲלֻיִים, 2. Paral. 24. v. 25. Lxx. *ἐν μαλακίαις in infirmitatibus, in morbis.* Vulg. *in languoribus.* Rad. חָלָה *ægrotavit*; unde מַחֲלֻיִים, mutato ה in (י) *morbi.*

מַחְלְפוֹת plur. f. conſt. à ſing. inuſit. מַחְלָפָה, Lxx. Vatic. *σειραὶ catenæ.* Aq. Sym. Ald. Complut. & mſ. Oxon. *βόστρυχοι cincinni.* Vulg. *crines.* Sic etiam recentiores. Rad. חָלַף *mutavit*, unde *crines*, inquiunt, quod mutentur, h. e. in ſenectute albi fiant.

מַחֲלָפִים m. plur. à ſing. inuſit. מַחֲלָף, Lxx. *παρηλλαγμένα commutata.* Vulg. & alii, *cultri*, nempe mactatorii. R. חָלַף *mutavit*; unde, inquiunt, *culter* mactatorius, quod ejus miniſterio vita pecudum cum morte commutetur.

מַחֲלָצוֹת f. plur. à ſing. inuſit. מַחֲלָצָה, Lxx. Zach. 3. v. 4. al. 5. *ποδήρης veſtis talaris.* Vulg. & alii, *mutatoria, mutatoriæ veſtes.* Sic etiam Vulg. & alii, Iſai. 3. v. 22. ubi cum præf. הַמַּחֲלָצוֹת; ibi confuſi ſunt Lxx. Rad. חָלַץ *exuit, extraxit*; quod hæc quis induat, aliis exutis, ac detractis.

מַחֲלֹקֶת f. Lxx. *διαίρεσις, μερισμός, διαμερισμός, diviſio, diſtributio, μερίς pars, διάταξις diſpoſitio, ἐφημερία functio per vices, κλῆρος ſors.* Et participial. *μεμερισμένοι diviſi.* Vulg. *turma, vices.* Cum præfix. הַמַּחֲלֹקֶת *diviſio, diſtributio.* Cum præf. & affix. מַחְלֻקְתּוֹ cum (ֻ) pro (ָ hhatoúph), vide Gram. Heb. tom. 1. p. 95. col. 2. num. IV. *diſtributio ejus*, m. וּמַחְלֻקְתּוֹ *& diſtributio ejus*, m. Plur. conſt. מַחְלְקוֹת & cum præf. הַמַּחְלְקוֹת, à ſing. inuſit. מַחְלָקָה aut מַחְלֶקֶת, *diſtributiones, diviſiones, vices.* Cum aliis præfix. בְּמַחְלְקוֹת *per diviſiones*, לְמַחְלְקוֹת *ad diviſiones*, וּלְמַחְלְקוֹת *& ad diviſiones.* Cum præf. & affix. מַחְלְקֹתָם *diviſiones eorum*, בְּמַחְלְקוֹתֵיהֶם & בְּמַחְלְקֹתָם, *in diviſionibus eorum*, כְּמַחְלְקֹתָם *ſecundum diviſiones eorum*, כְּמַחְלְקוֹתֵיכֶם *ſecundum diſtributiones veſtras*, m. R. חָלַק *diviſit, diſtribuit.*

מַחֲלַת vide ſupra col. 1074. med. in מַחֲלָה.

מָחֲלַת Maſſ. *Máhhaláth*, Vulg. *Maheleth*, nom. propr. 1°. filiæ Iſmaëlis, uxoris Eſaü, Gen. 28. v. 9. 2°. filiæ Jerimoth uxoris Roboam, 2. Paral. 11. v. 18. Etym. *chorus*; à מָחוֹל idem. Vel *infirmitas, morbus, ægritudo*; ab חָלָה *ægrotavit, infirmatus eſt.*

מְחֹלָתִי Maſſ. *Mahhólathí*, Vulg. *Molathites*, nomen proprium loci unde oriundus erat Hadriel, quemque nonnulli in Tribu Simeon collocant, 1. Reg. 18. v. 19. 2. Reg. 21. v. 8. ubi cum præfix. הַמְּחֹלָתִי. Etym. *chorus meus*, aut *infirmitas mea*, c. à מְחֹלָה *chorus*, aut מַחֲלָה *infirmitas*, & aff. 1. p. ſ. c.

מַחְמָאֹת f. pl. Pſal. 54. Heb. 55. v. 22. à ſing. inuſit. מַחְמָאָה, Sym. *βούτυρον*, S. Hieron. *butyrum*, ſive *præ butyro.* Legebant מֵחֶמְאָה, cum præpoſit. מ *præ*, & חֶמְאָה ab חֶמְאָה, *butyrum.* Lxx. *ἀπὸ ὀργῆς*, Vulg. Lat. *ab ira.* Legebant מֵחֵמָה aut מֵחֲמַת, cum præpoſit. מ *ab*, & חֵמָה *æſtus, ira, furor, excandeſcentia.* Alii, *butyrina, blanda, mollia.* R. חָמָא inuſit. unde חֶמְאָה *butyrum.*

Digitized by Google

מַחְמָד m. Lxx. ἐπιθυμία, ἐπιθύμημα, Vulg. & alii, *desiderium, concupiscentia.* Lxx. item adject. ἔνδοξος *gloriosus*, ἐπίλεκτος *electus*, ὡραῖος *pulcher.* Vulg. item, *desiderabile, quod placet.* Hinc const. מַחְמַד *desiderium.* Plur. cum (-) & dagh. per legem æquivalentiæ loco (-), מַחֲמַדִּים pro מַחְמָדִים, *desideria, desiderabilia.* Sic const. מַחֲמַדֵּי *desiderabilia.* Cum præf. & aff. וּמַחֲמַדַּי *& desiderabilia mea*, c. Cum affix. מַחֲמַדֶּיהָ *desiderabilia ejus*, f. Cum (ו) redundanti, vel forte indicanti (-hhatouph) vel (ֻ) loco (-) legentibus absque vocalibus; vide Gram. Heb. t. 1. p. 24. c. 1. מַחֲמוּדֵיהֶם *desiderabilia sua*, m. מַחֲמַדֵּינוּ *desiderabilia nostra*, c. R. חָמַד *concupivit, desideravit.*

מַחֲמֻדִּים m. pl. à sing. inusit. מַחְמֹד, unde cum affix. & (ֻ) ac daghésch per legem æquivalentiæ, pro (ו), מַחֲמֻדֶּיהָ, Thren. 1. vv. 7. 10. Lxx. τὰ ἐπιθυμήματα αὐτῆς, *desideria ejus*, Vulg. & alii, *desiderabilia ejus*, f. R. חָמַד *concupivit, desideravit.*

מַחְמָל m. unde const. & cum præf. וּמַחְמַל, Ezech. 24. v. 21. *& venia, & indulgentia.* Lxx. Verbal. φείδονται *parcunt, ignoscunt, indulgent* (animæ vestræ). Vulg. *pavet* (anima vestra). Rad. חָמַל *pepercit, condonavit, clementia usus est*, &c.

מַחְמֶצֶת f. Exod. 12. vv. 19. 20. Lxx. ζυμωτόν, Vulg. & alii, *fermentum, fermentatum.* R. חָמֵץ *fermentatus est.*

מַחֲנֶה c. Lxx. Aq. Sym. Theod. παρεμβολή, Vulg. & alii, *castra.* Lxx. item, ἀγρός *ager*, αὐλή *atrium*, δύναμις *potentia*, τάξις *ordo*, παράταξις *acies*, πόλεμος *bellum*, βασιλεύς *rex*, Jos. 11. v. 4. 4. Reg. 7. v. 14. λαός *populus*, Jos. 10. v. 5. Adjective, τειχήρης *muratus.* Et Verbal. παρεμβάλλω *castra metor.* Cum præfix. הַמַּחֲנֶה *castra*, וְהַמַּחֲנֶה *& castra*, בַּמַּחֲנֶה *in castris*, לַמַּחֲנֶה *castra.* Const. מַחֲנֵה *castra.* Cum præfix. וּמַחֲנֵה *& castra*, בְּמַחֲנֵה *in castris*, כְּמַחֲנֵה *sicut castra*, לְמַחֲנֵה *ad castra*, מִמַּחֲנֵה *de castris.* Cum affix. מַחֲנֵהוּ *castra ejus*, m. Dual. מַחֲנַיִם, unde cum præfix. & in pausa הַמַּחֲנָיִם *castra.* Cum ה interrog. & ב præf. הַבְמַחֲנִים *an in castris?* Plur. m. cum præf. & affix. מַחֲנֶיךָ *castra tua*, m. מַחֲנֵיהֶם *castra eorum*, וּמַחֲנֵיהֶם *& castra eorum*, מַחֲנֵיכֶם *castra vestra*, m. Plur. f. מַחֲנוֹת *castra.* Cum præf. הַמַּחֲנוֹת *castra*, בַּמַּחֲנוֹת *in castris*, לַמַּחֲנוֹת *ad castra*, מִמַּחֲנוֹת *de castris.* R. חָנָה *castrametatus est.*

מַחֲנַיִם & in pausa מַחֲנָיִם, Mass. *Mábhanáiim*, Vulg. *Mahanáim*, & *Manáim*, nom. proprium loci trans Jordanem in finibus Tribus Gad, quo in loco angeli obviam facti sunt Jacobo, Gen. 32. v. 2. Ibi postea ædificata est civitas Levitica & confugii, Jos. 13. v. 26. &c. Cum præf. מִמַּחֲנַיִם *de Mahanaim*, וּמִמַּחֲנַיִם *& de Mahanaim.* Etym. *duo castra, duæ acies, duæ turmæ*, quod ibi Jacobus duplicem turmam sive aciem viderit, angelorum nempe & suam; à מַחֲנֶה *castra*, dual. מַחֲנַיִם *duo castra*, &c.

מַחֲנָק m. unde const. מַחֲנַק, Job. 7. v. 15. Lxx. πνεῦμα *spiritus.* Aq. ἀγχόνη *strangulatio, præfocatio, suffocatio, laqueus*; sic etiam recentiores. Vulg. *suspendium.* R. חָנַק in Piel, *strangulavit.*

מַחְסֶה, & contracte cum (ֶ) pro (-)

מַחְסֶה, m. Lxx. Aq. Sym. Theod. καταφυγή, Vulg. & alii, *refugium, confugium, perfugium.* Sym. item, ἀφοβία *securitas*, πεποίθησις *fiducia.* Lxx. item, ἐλπίς *spes*, ἔρεισμα *firmamentum*, σκέπη *tegumentum.* Adjective, ἀντιλήπτωρ *susceptor*, βοηθός *adjutor, auxiliator*, πεποιθώς *confidens*, φειδόμενος *parcens.* Et Verbal. φείδομαι *parco.* Cum præf. וּלְמַחְסֶה *& in refugium.* Const. מַחְסֵה *spes, confugium.* Cum aff. מַחְסֵהוּ *spes ejus*, m. מַחְסִי *spes mea*, c. מַחְסֵנוּ *spes nostra*, c. Rad. חָסָה *speravit, confisus est, confugit.*

מַחְסוֹם m. Psal. 38. Heb. 39. v. 2. Lxx. φυλακή *custodia.* Sym. φιμός *frænum, capistrum, fiscella*; sic etiam recentiores. Vulg. *silentium.* R. חָסַם *obturavit, capistravit.*

מַחְסוֹר & מַחְסֹר, m. Lxx. ἔνδεια, Vulg. & alii, *indigentia, penuria, pauperies, egestas.* Lxx. Theod. ὑστέρημα *defectus, inopia, egestas.* Lxx. item adjective, ἐλάσσων *minor.* Et Verbal. ἐλαττονέομαι, ἐλαττόομαι, *minuor, imminuor, minor sum.* Cum præf. לְמַחְסוֹר *ad egestatem.* Cum præf. & affix. מַחְסֹרוֹ *defectus ejus*, m. מַחְסֹרְךָ *defectus tuus*, m. וּמַחְסֹרְךָ *& defectus tuus*, m. Pl.

Digitized by Google

cum præf. & aff. וּמַחְסֹרֶךָ & egestates tuæ, m. R. חָסֵר eguit, indiguit, defecit, &c.

מַחְסֵיָה Masf. *Mahhſeiáh*, Vulg. *Maaſias*, nomen proprium patris Neriæ patris Baruch & Saraiæ, Jerem. 32. v. 12. cap. 51. v. 59. Etym. *conſugium Domini*; ex מַחְסֶה *conſugium*, & יָהּ *Dominus*.

מְחֻסְפָּס m. Exod. 16. v. 14. Lxx. ὡσεὶ κόριον *quaſi coriandrum*. Vulg. *quaſi pilo* (tuſum). Legiſſe videntur כַּמְחֹסְפָּס. Alii, *teres, rotundum, decorticatum, denudatum*; ab חָשַׂף *nudavit, denudavit*, mutato ש in ס in hac voce. Alii fingunt Radicem חָסַף, cujus ſecunda litera geminatur.

מַחְסֹר vide ſupra מַחְסוֹר, col. præced.

מחץ QAL. Lxx. Sym. Theod. θλάω, Lxx. item, θραύω, Sym. item, συγκλάω, Vulg. & alii, *frango, confringo*. Lxx. item, πατάσσω, iidem & Sym. παίω *percutio*. Lxx. item, διελαύνω *transfigo*, ἐκθλίβω *elido, contero*, θάνατον βάλλω *mortem immitto*, κατατοξεύω *ſagittâ configo*, στορνύω *ſterno*. Et paſſive, βάπτομαι *tinguor, intinguor*, Pſal. 67. Heb. 68. v. 24. ubi Sym. κατάγνυμι vel συγκατάγνυμι *confringo*. S. Hieron. *calco*. Alii item, *cruento, cruore inficio, vulnero*.

PRAET. 3. p. ſ. m. מָחַץ *fregit, confregit*. Cum præf. וּמָחַץ & *franget*. 3. p. ſ. f. cum præf. וּמָחֲצָה & *fregit*. 2. p. ſ. m. מָחַצְתָּ *fregiſti*. 1. p. ſ. c. מָחַצְתִּי *fregi, percuſſi*.

IMPER. 2. p. ſ. m. מְחַץ *frange*.

FUT. 3. p. ſ. m. יִמְחַץ & in pauſa יִמְחָץ, *franget, percutiet, vulnerabit, tinget, intinget*. 3. p. ſ. f. תִּמְחַץ, Pſal. 67. Heb. 68. v. 24. *tingatur, rubeſcat, calcet*. Aliis eſt 2. p. ſ. m. *tingas, intingas, cruentes*. 1. p. ſ. c. cum præf. & aff. אֶמְחָצֵם *confringam eos*, וָאֶמְחָצֵם & *confregi eos*.

מַחַץ m. unde cum præf. וּמַחַץ, Iſai. 30. v. 26. Lxx. καὶ ὀδύνη & *dolor*. Vulg. & *percuſſura*. Alii, & *fractio*, & *confractio*, & *vulnus*. Rad. מָחַץ *fregit, confregit, percuſſit, vulneravit*.

מַחְצֵב m. Vulg. *lapidicina*. Alii, *exſciſio*. Lxx. adject. λατομητὸς *exſciſus*, τετράπους *quadrupedalis* (lapis). R. חָצַב *exſcidit*, proprie lapides.

מַחְצֶבֶת f. unde cum præf. הַמַּחְצֶבֶת, Iſai. 51. v. 9. al. 10. Theod. λατομήσασα *incidens*, proprie lapides. Alius, κατακόψασα *amputans, præcidens*. Vacat apud Lxx. Vulg. Verbal. *percuſſiſti*. R. חָצַב *exſcidit*, cujus, ut nonnullis placet, eſt Benoni ſ. f. conjugationis Hiphil. Vide ſupra col. 646.

מֶחֱצָה f. Lxx. ἡμίσευμα, Vulg. & alii, *medium, media pars*. Hinc cum præf. הַמֶּחֱצָה *dimidium, media pars*. Conſt. מֶחֱצַת idem. R. חָצָה *dimidiavit, in duas partes diviſit*.

מַחֲצִית f. Lxx. ἥμισυ, ἡμίσευμα, Vulg. & alii, *dimidium, dimidia pars*. Et participial. μεσοῦσα *dimidians, dimidia exiſtens* (dies), h. e. meridies. Cum præf. מִמַּחֲצִית & מִמַּחֲצַת, *de medio, de dimidio*, וּמִמַּחֲצִית & וּמִמַּחֲצַת, & *de dimidio*. Cum præf. & aff. מַחֲצִיתוֹ *dimidium ejus*, m. מַחֲצִיתָהּ *dimidium ejus*, f. וּמִמַּחֲצִיתָהּ & *de dimidio ejus*, f. מִמַּחֲצִיתָם *de dimidio eorum*. R. חָצָה *dimidiavit*.

מחק QAL, unde 3. p. ſ. f. PRAET. מָחֲקָה, Jud. 5. v. 26. Lxx. διήλωσε *clavo perforavit*. Sym. διήλασε *trajecit*. Theod. ἀπέτεμεν *abſcidit*; ſic etiam alii. Vulg. paraphraſtam agit.

מֶחְקָרִים m. plur. à ſing. inuſit. מֶחְקָר, unde conſt. מֶחְקְרֵי, Pſal. 94. Heb. 95. v. 4. Lxx. τὰ πέρατα, Vulg. Lat. *fines*. Theod. ἐξιχνιασμοὶ *inveſtigationes*. Sic etiam recentiores. Sym. τὰ κατώτατα *infima*. S. Hier. *fundamenta*. Alii item, *ſcrutinia, ſcrutationes, intima, penetralia, profunditates*. R. חָקַר *inveſtigavit, ſcrutatus eſt, exploravit*.

מָחָר adverb. Lxx. αὔριον, ἐπαύριον, Vulg. & alii, *cras, craſtino die*, μετὰ ταῦτα *poſthac, poſtea*. Cum præf. וּמָחָר & *cras*, לְמָחָר *in craſtinum*. R. מָחַר inuſit.

מַחֲרָאוֹת f. plur. unde cum præf. לְמַחֲרָאוֹת, 4. Reg. 10. v. 27. Vox obſcœna, ſecundum Rabbinos, & anomala, quod pertinet ad puncta vocalia, quæ non ſunt ejus propria, ſed alterius, nempe מוֹצָאוֹת *egreſſiones*, h. e. *egeſta, excrementa*; eaque poſtrema vox legitur pro altera, cujus literæ in textu ſcribuntur. Vide Gram. Heb. tom. 2. p. 410. c. 1. num. 5°. Lxx. Vatic. εἰς λυτρῶνα, Ald. εἰς λυτρῶνα, *in latrinam*. Mſ. Alex. εἰς λυτρῶνας, Vulg. &

Digitized by Google

alii, *in latrinas*. R. חוּר inusit. unde חֹר *foramen*, & cum מ heemantico & א epenthetico מַחֲרָאוֹת *foramina*, *scrobes*, in quas excrementa decidunt. Vide supra col. 1052. in מוֹצָא.

מַחֲרֵשָׁה f. Lxx. *δρέπανον falx*. Sym. *δίκελλα bidens*. Vulg. & alii, *sarculus*, *ligo*, *vomer*, *rutrum*, & in genere quodvis instrumentum ferreum ad aratrum pertinens. Hinc cum aff. מַחֲרַשְׁתּוֹ, 1. Reg. 13. v. 20. *rutrum*, *sarculus ejus*, m. Servatur (-) penult. ob (-) præcedens. Vide Gram. Heb. tom. 1. p. 92. c. 1. Plur. cum præf. לַמַּחֲרֵשׁוֹת *in ligones*, ibid. v. 21. R. חָרַשׁ *fabricavit*, *aravit*.

מַחֲרֶשֶׁת f. unde cum aff. מַחֲרַשְׁתּוֹ, 1. Reg. 13. v. 20. Lxx. *τὸ θέριστρον αὐτοῦ messorium suum* (instrumentum), m. Aq. *τὸ ἄροτρον αὐτοῦ*, Sym. *ὕνις αὐτοῦ*, Vulg. & alii, *aratrum suum*, m. *vomer ejus*, m. Idem est ac nomen præced. sed in alia forma. R. חָרַשׁ *aravit*, &c.

מָחֳרַת móhhorath & in specie formæ const.

מָחֳרָת móhhorath, adverbium temporis futuri, idem ac מָחָר, quod vide supra col. præced. Hinc Lxx. *αὔριον*, *ἐπαύριον*, Vulg. & alii, *cras*, *crastinum* tempus vel dies, *ἡ ἐχομένη* (*ἡμέρα*) *sequens dies*. Hinc cum præfix. הַמָּחֳרָת *crastinum*, & לְמָחֳרָת *in crastinum*, מִמָּחֳרָת & מִמָּחֳרַת, *à crastino*, וּמִמָּחֳרָת *& à crastino*. Cum præf. & affix. לְמָחֳרָתָם *in crastinum eorum*. R. מָחַר inusit.

מַחֲשָׁבָה f. Lxx. *λογισμός*, Lxx. Sym. *διαλογισμός*, Lxx. item, *διάνοια*, *διανόημα*, Sym. item, *ἐνθύμησις*, Vulg. & alii, *cogitatio*, *excogitatio*, *ratiocinium*. Lxx. item, *ἁμαρτία peccatum*, h. e. cogitatio scelesta, *ἀποστροφή aversio*, *ἀρχιτεκτονία fabricatio*, *βουλή consilium*, *ποικιλία varietas*, *variegatio*, *σοφία sapientia*. Cum voce fere synonyma מְזִמָּה, *τόλμη audacia*. Et Verbal. *διανοέομαι cogito*, *μηχανεύομαι machinor*, *fabrico*. Plur. מַחֲשָׁבוֹת, & cum præf. הַמַּחֲשָׁבָה, *cogitationes*. Const. מַחְשְׁבוֹת idem. Cum præf. & aff. מַחְשְׁבֹתָיו *cogitationes ejus*, m. וּמַחְשְׁבוֹתָיו *& cogitationes ejus*, m. מַחְשְׁבֹתֶיךָ *cogitationes tuæ*, m. וּמַחְשְׁבֹתֶיךָ *& cogitationes tuæ*, m. מַחְשְׁבוֹתַי *cogitationes meæ*, c. וּמַחְשְׁבוֹתַי *& cogitationes meæ*, c. מַחְשְׁבֹתָם & מַחְשְׁבוֹתָם, *cogitationes eorum*, וּמַחְשְׁבֹתֵיהֶם *& cogitationes eorum*, מַחְשְׁבוֹתֵיכֶם *cogitationes vestræ*, m. מִמַּחְשְׁבֹתֵיכֶם *à cogitationibus vestris*, m. מַחְשְׁבוֹתֵינוּ *cogitationes nostræ*, c. Rad. חָשַׁב *cogitavit*.

מַחֲשֶׁבֶת & in pausa מַחֲשָׁבֶת, f. Lxx. *διανόησις*, Vulg. & alii, *cogitatio*, *λογισμός ratiocinatio*, *ratiocinium*. Et Verbaliter, *ποιέω facio*, *ἐπιχειρέω aggredior*, *ὑφαίνω texo* perite & industrie. Cum affix. מַחֲשַׁבְתּוֹ *cogitatio ejus*, m. R. חָשַׁב *cogitavit*.

מַחְשִׁים Mass. *Méhhuschím*, Vulg. *Mehusim*, nomen proprium patris Abitob, 1. Paral. 8. v. 11. Etym. *tacentes* aut *festinantes*; ab חָשָׁה *silere*, aut חוּשׁ *festinare*.

מַחְשָׁךְ contracte pro מַחֲשָׁךְ, m. Lxx. *σκότος*, Sym. *σκοτασμός*, Vulg. & alii, *tenebræ*, *obtenebratio*. Lxx. item, *ταλαιπωρία miseria*. Et adject. Lxx. Aq. Sym. *σκοτεινός*, Vulg. & alii, *tenebrosus*, *obscurus*, *locus tenebricosus*. Lxx. item, *ἐσκοτισμένος obscuratus*, *tenebris circumfusus*. Cum præf. בְּמַחְשָׁךְ *in tenebris*. Plur. cum præf. & (-) sequente dagh. pro (·) sub שׁ per legem æquivalentiæ, de qua vide Gram. Heb. tom. 1. p. 57. init. & p. 59. c. 1. בְּמַחֲשַׁכִּים *in obscuris*, *in tenebricosis locis*. Sic const. מַחֲשַׁכֵּי *obscurati*, *tenebricosi*, *tenebricosa loca*. R. חָשַׁךְ *obscuratus*, *obtenebratus est*.

מַחְשֹׂף contracte pro מַחֲשֹׂף, m. Gen. 30. v. 37. *nudatio*, *denudatio*, *decorticatio*. Lxx. Participial. *περισύρων circumtrahens*, *circumdecorticans*. Vulg. paraphrastam agit. Rad. חָשַׂף *nudavit*, *denudavit*.

מַחַת Mass. *Máhhath*, Vulg. *Máhath*, nomen proprium Levitæ filii Amasai filii Elcana, 1. Paral. 6. v. 35. 2. Paral. 29. v. 12. Etym. *delens*, *abstergens*, *confringens* aut *formidans*; à מָחָה *abstersit*, *delevit*; aut חָתַת *confregit* in Piel, *territus*, *consternatus est*, *formidavit* in Niphal.

מַחְתָּה contracte pro מַחֲתָּה, f. Lxx. *πυρεῖον*, Aq. Sym. Theod. *πυρεῖον*, alius, *θυμιατήριον*, Vulg. & alii, *thuribulum*, *acerra*, *ignis receptaculum*. Lxx. item, *ἐπαρυστρίς vas ad hauriendum*, sive *capiendum* (ignem), *θυΐσκη mortariolum*, *ὑπόθεμα suppositum*, *sup-*

Yyy iij

Digitized by Google

posititium vas in quo, quæ ex ellychniis emuncta erant, reponebantur. Vulg. item, *emunctorium.* Alii item, *forceps, trulla.* Cum præf. מַחְתָּה *thuribulum.* Cum aff. מַחְתָּתוֹ *thuribulum ejus*, m. Plur. מַחְתּוֹת *thuribula.* Cum præf. הַמַּחְתּוֹת & הַמַּחְתֹּת, *forcipes*, וּמַחְתּוֹת *& thuribula*, *& acerræ.* Cum præf. & affix. וּמַחְתֹּתָיו *& forcipes ejus*, m. מַחְתָּתָהּ *trullæ ejus*, f. וּמַחְתֹּתֶיהָ *& trullæ ejus*, f. Rad. חָתָה *cepit, accepit*, &c. unde מַחְתָּה *thuribulum*, v. g. quod in eo ignis ad faciendum suffitum accipiatur.

מְחִתָּה f. Lxx. τρόμος *tremor*, Vulg. *pavor.* Lxx. Sym. Theod. δειλία *timor, timiditas*, συντριβή *contritio.* Theod. item, αἰσχύνη, Vulg. *confusio.* Lxx. item, ἀλλοτρίωσις *alienatio*, ἐκκότημα *ira.* Aq. Sym. Theod. πτόηξις *consternatio.* Et Verbal. Lxx. πτοῶν *terreo.* Cum præf. וּמְחִתָּה *& terror*, לִמְחִתָּה *in terrorem*, וְלִמְחִתָּה *& terrori*, וּמִמְּחִתָּה *& à terrore.* Const. מְחִתַּת *contritio.* Rad. חָתַת in Qal, *territus, conterritus, consternatus est;* in Hiphil, *contrivit.*

מַחְתֶּרֶת contracte pro מַחְתֶּרֶת, f. unde cum præf. בַּמַּחְתֶּרֶת, Exod. 22. v. 2. Lxx. ἐν διορύγματι *in effossione.* Vulg. Particip. *suffodiens.* Et Jerem. 2. v. 34. Lxx. ἐν διορύγμασιν *in effossionibus.* Vulg. *in fossis.* Alii utrobique, *cum perfossorio*, instrumento videlicet, quo muri perfodiuntur. Rad. חָתַר *fodit, effodit, perfodit.*

מטא Chald. PEAL, Theod. φθάνω, Vulg. & alii, *venio, evenio, advenio, pervenio, pertingo*, &c.

Praet. 3. p. s. m. מְטָא & מְטָה, *pervenit.* 3. p. s. f. cum (·) in ult. מְטָת *pervenit.* Cum præf. & (-) in ult. וּמְטָת *& pervenit.* 3. p. pl. m. מְטוֹ *pervenerant.*

Fut. 3. p. s. m. יִמְטֵא *perveniet.*

מַטְאֲטֵא m. unde cum præf. בְּמַטְאֲטֵא, Isai. 14. v. 23. Lxx. πηλοῦ βάραθρον *luti fovea.* Vulg. & alii, *in scopa*, vel *scopis.* R. טָאטֵא in Piel, *scopavit, scopis mundavit, verrit, everrit;* unde geminata secunda radicali מַטְאֲטֵא *scopæ.* Vide supra col. 695. in טָאטֵא.

מַטְבֵּחַ m. Isai. 14. v. 21. Vulg. & alii, *mactatio, occisio.* Lxx. Verbal. σφαγῆναι *mactari, jugulari, interfici, occidi.* R. טָבַח *mactavit, jugulavit, interfecit, occidit.*

מַטָּה & in pausa מָטָּה, adverb. Lxx. κάτω, ὑποκάτω, Vulg. & alii, *infra, inferne, subter, deorsum.* Vulg. item adject. *inferior.* Cum præf. לְמַטָּה & in pausa לְמָטָּה, *infra*, וּלְמַטָּה, in pausa וּלְמָטָּה, *& infra*, מִלְּמַטָּה & in pausa מִלְּמָטָּה, Lxx. κάτωθεν *inferne.* R. נָטָה *inclinavit, declinavit.* Alii referunt ad מוֹט in Niph. *motus, dimotus est, declinavit, dilapsus est.*

מַטֶּה c. sed sæpius m. Lxx. Aq. βακτηρία, ῥάβδος, Vulg. & alii, *virga, baculus, scipio.* Lxx. item, ἔκστασις *horror*, ζυγός *jugum*, θυμός *ira præceps*, πληγή *plaga*, σιτοδεία *rei frumentariæ penuria*, σκῆπτρον *sceptrum*, στήριγμα *firmitas*, χείρ *manus.* Sym. ἐγχειρίδιον *manuale.* Et metonymice, Lxx. Aq. Sym. Theod. φυλή *tribus, familia;* quod olim tribuum aut familiarum nomina virgis aut baculis inscriberentur. Vide Num. 17. v. 2. Vel quod ex uno eodemque homine multæ familiæ & tribus oriantur, ut ex uno eodemque trunco virgæ plures ac baculi prodeunt. Cum præf. הַמַּטֶּה *virga, Tribus*, וּמַטֵּה & וְהַמַּטֶּה, *& baculus*, בַּמַּטֶּה *baculo*, לְמַטֶּה *in baculum*, לְמַטֵּה *ad Tribum*, מִמַּטֵּה *ex Tribu.* Const. מַטֵּה *baculus, Tribus.* Cum præf. וּמַטֵּה *& baculus, & Tribus*, לְמַטֵּה *Tribûs, de Tribu*, וּלְמַטֵּה *& Tribui, & de Tribu*, מִמַּטֵּה *ex Tribu, de Tribu*, וּמִמַּטֵּה *& ex Tribu.* Cum præf. & aff. מַטֵּהוּ *baculus ejus*, m. וּמַטֵּהוּ *& baculus ejus*, m. בְּמַטֵּהוּ *cum baculo ejus* vel *suo*, m. מַטְּךָ *baculus tuus*, m. וּמַטְּךָ *& baculus tuus*, m. בְּמַטֶּךָ in pausa, *cum baculo tuo*, m. Plur. ex forma masc. cum præf. & aff. בְּמַטָּיו *baculis, sceptris ejus*, m. Ex termin. fem. מַטּוֹת, cum præf. הַמַּטּוֹת & הַמַּטֹּת, *Tribus.* Cum aliis præfix. לְמַטּוֹת *per Tribus*, מִמַּטּוֹת *ex Tribubus.* Cum affix. ex eadem forma, מַטּוֹתָם & מַטֹּתָם, *baculi eorum.* R. נָטָה *inclinavit se;* unde *baculus*, quod in eum inclinet se homo & requiescat.

מִטָּה f. Lxx. Aq. Sym. κλίνη, Vulg. & alii, *lectus, lectulus, stratum.* Lxx. item, δίφρος *sella*, ῥάβδος *virga*, φυλή *Tribus*, Amos. 3. v. 12. quibus duobus ultimis in locis le-

Digitized by Google

gebant מִטָּה. Alii item, *feretrum, & locus in quo exercetur idololatria.* Cum præf. הַמִּטָּה *lectus, lectulus.* Et Lxx. Gen. 47. v. 31. ῥάβδος *virga.* Pro loci hujus explicatione vide Gram. Heb. tom. 1. p. xxxiv. num. VI. p. 18. c. 1. & tom. 2. p. 300. c. 1. 2. בַּמִּטָּה *in lectum.* Conſt. מִטַּת *lectus.* Cum affix. מִטָּתוֹ *lectus ejus*, m. מִטָּתֶךָ in pauſa, *lectus tuus*, m. מִטָּתִי *lectus meus*, c. Plur. מִטּוֹת & cum præfix. הַמִּטּוֹת, *lecti.* R. נָטָה *inclinavit, reclinavit ſe*; unde מִטָּה *lectus*, quaſi reclinatorium.

מֻטֶּה vide מוֹטָה, ſupra col. 1045.

מִטְהָר m. unde cum affix. מִטְּהָרוֹ, Pſal. 88. Heb. 89. v. 45. Lxx. ἀπὸ καθαρισμοῦ, Vulg. Lat. *ab emundatione*; ſpectabant מ ut præpoſitionem. Sym. καθαρότης αὐτοῦ, S. Hier. & alii, *munditia, mundities, nitor ejus*, m. R. טָהַר *mundus, purus fuit.*

מַטְוֶה m. Exod. 35. v. 25. Lxx. νενησμένα *neta*, in plur. Alii in ſingul. *netum.* Vacat apud Vulg. R. טָוָה *nevit.*

מְטִיל m. unde cum præf. כִּמְטִיל, Job. 40. v. 13. al. 18. Lxx. ὡς χυτὸς *quaſi fuſum, quaſi fuſile* (ferrum). Sym. ὡς συμβλήματα *quaſi commiſſuræ.* Vulg. *quaſi laminæ*, in plur. Alii, *quaſi virga, quaſi baculus. quaſi malleus, quaſi canalis, quaſi vectis, quaſi palus, quaſi metallum.* Sunt qui hac voce generatim ſignificari volunt materiam quamlibet duram, ponderoſam, & è terræ viſceribus erutam ac effoſſam. R. מָטַל inuſit.

מַטְמוֹן vel מַטְמֹן, m. Lxx. θησαυρὸς, Vulg. & alii, *theſaurus.* Sym. Theod. τὸ ἀπόκρυφον *abſconditum.* Plur. מַטְמֻנִים *theſauri.* Cum præf. וּכְמַטְמוֹנִים *& quaſi theſauri*, מִמַּטְמוֹנִים *præ theſauris.* Conſt. à ſing. inuſit. מַטְמֻן, unde cum præf. & (ֻ) pro (וּ), וּמַטְמֻנֵי *& theſauri, & abſcondita, & abſtruſa.* R. טָמַן *abſcondit*; unde *theſaurus*, quod diligenter abſcondatur.

מַטָּע m. Lxx. φυτεία, φύτευμα, φυτὸν, Vulg. & alii, *planta, plantatio, germen.* Alius, Ezech. 17. v. 7. πρέμνον *caudex*, βωλὸς *gleba.* Conſt. מַטַּע *planta, plantatio.* Cum aff. מַטָּעָהּ *plantatio ejus*, f. Plur. conſt. & cum præf. לְמַטָּעֵי *ad plantationes*; ſervato (ַ), quanvis in regimine, ob daghéſch literæ, cui hoc (ַ) ſupponitur, impreſſum. Vide Gram. Heb. tom. 1. p. 90. c. 1. Cum aff. מַטָּעַי *plantationes meæ*, c. R. נָטַע *plantavit.*

מַטְעַמּוֹת vide in ſequenti nomine.

מַטְעַמִּים m. pl. à ſing. inuſit. מַטְעָם aut מַטְעַם, Lxx. Aq. Sym. ἐδέσματα, Lxx. item, βρώματα, Vulg. & alii, *cibi*, proprie condîti, delicati, exquiſiti, ſapidi, palato grati & delectabiles. Alii, *cupediæ.* Cum præfix. הַמַּטְעַמִּים *cupediæ*, &c. Cum præf. aff. & ex termin. fem. לְמַטְעַמּוֹתָיו *cupediæ ejus*, m. R. טָעַם *guſtavit.*

מִטְפַּחַת f. Lxx. ἐπίβλημα *veſtimentum exterius*, περίζωμα *ventrale.* Vulg. *pallium, linteamen.* Alii, *linteum, peplum, velum.* Hinc cum præf. הַמִּטְפַּחַת *ventrale.* Plur. cum præf. וְהַמִּטְפָּחוֹת *& ventralia.* R. טָפַח inuſit.

מָטַר QAL, unde NIPHAL נִמְטַר, ex quo 3. p. ſ. f. Fut. תִּמָּטֵר, Amos. 4. v. 7. Lxx. βρεχθήσεται *irrigabitur.* Alii, *compluetur.* Vulg. *compluta eſt.*

HIPHIL הִמְטִיר, Lxx. & alius, ὕω, Lxx. Theod. ὑετίζω, Lxx. item, βρέχω, Lxx. Sym. Theod. ἐπιβρέχω, Vulg. & alii, *pluo, depluo, pluviam immitto, pluviam admitto.* Lxx. item, νίπτω *lavo*, ὑετὸν ἐπάγω *pluviam induco.*

Praet. 3. p. ſ. m. הִמְטִיר *pluit, pluviam demiſit.* 1. p. ſ. c. cum præfix. וְהִמְטַרְתִּי *& plui.*

Ben. ſ. m. מַמְטִיר *pluens, pluviam demittens.*

Infin. cum præf. לְהַמְטִיר *pluendo, pluviam demittendo*, מֵהַמְטִיר *à pluendo, ne pluant.*

Fut. 3. p. ſ. m. יַמְטֵר *pluet.* Cum præf. וְיַמְטֵר *& pluet*, וַיַּמְטֵר *& pluit.* 2. p. ſ. m. תַּמְטִיר *plues, pluviam demittes.* 1. p. ſ. c. אַמְטִיר *pluam, depluam, pluviam immittam.*

מָטָר m. Lxx. Aq. Sym. Theod. ὑετὸς, Vulg. & alii, *pluvia, imber.* Cum præf. הַמָּטָר *pluvia*, וּמָטָר *& pluvia*, כַּמָּטָר & כְּמָטָר, *ſicut pluvia*, וְכַמָּטָר *& ſicut pluvia*, לַמָּטָר *pluviæ*, מִמָּטָר *à pluvia*, וּמִמָּטָר *& à pluvia.* Conſt. מְטַר *pluvia.* Cum præfix. וּמְטַר *& pluvia*, לִמְטַר *ad pluviam.* Rad. מָטַר in Hiph. *pluit, pluviam demiſit.*

Digitized by Google

מַטְרֵד Maſſ. *Matrédh*, Vulg. *Matréd*, nomen proprium matris Meetabel uxoris Adar ſeptimi Idumæorum regis, Gen. 36. v. 39. Etym. *virga* aut *baculus deſcendens*; à מַטֶּה *virga*, *baculus*, & יָרַד *deſcendit*. Vel *virga* aut *lectulus imperantis*; à מַטֶּה *virga*, aut מִטָּה *lectulus*, & רָדָה *imperavit*, *dominatus eſt*.

מַטָּרָה f. Lxx. Aq. Theod. φυλακή, Vulg. & alii, *carcer*, *cuſtodia*. Et in alia ſignificatione, Lxx. Aq. σκοπός, Vulg. & alii, *ſcopus*, *ſignum*. Sym. Particip. συντεταγμένος *condictus* (locus). Hinc cum præf. הַמַּטָּרָה *cuſtodia*, *carcer*, כַּמַּטָּרָא, Thren. 3. v. 12. cum א in fine pro ה, *quaſi ſignum*, *quaſi ſcopus*, לַמַּטָּרָה *in cuſtodiam*, *in ſcopum*. Rad. נָטַר *cuſtodivit*, *obſervavit*; unde *carcer*, quod in eo vincti cuſtodiantur; & *ſcopus*, quod à ſagittariis diligenter obſervetur.

מִטְרָה aut מָטָר, f. unde plur. conſt. מִטְרוֹת, Job. 37. v. 6. Lxx. ὑετοί *pluviæ*. Sym. ὄμβροι *imbres*, Vulg. *imber*, ſing. Rad. מָטַר *pluit*, *pluviam demiſit*.

מַטְרִי Maſſ. *Matrí*, Vulg. *Metrí*, nom. propr. viri principis familiæ de Tribu Benjamin, 1. Reg. 10. v. 21. Etym. *pluvia* aut *cuſtodia*; à מָטָר *pluvia*, aut נָטַר *cuſtodivit*.

מִי adverbium interrogantis de perſona, utriuſque generis & numeri. Vide Gram. Heb. tom. 1. p. 75. § IV. Lxx. τίς, Vulg. & alii, *quis? qui? quæ? cujus?* &c. Cum præf. וּמִי & לְמִי, *& quis?* לְמִי *cujus?* וּלְמִי *& cujus?* מִמִּי *à quo?* בְּשֶׁלְּמִי *cujus cauſa? propter quem?* Ad verbum, *in quo* (negotio) *cujus?* ex בְּ *in*, שֶׁ pro אֲשֶׁר *quo*, לְ articulo gignendi casûs, & מִי *quis?* Rad. מָהָה in Hithpael, *tardavit*, *diſtulit*, &c. Vide מָה, ſupra col. 1036. Aliis eſt ipſa radix.

מֵידְבָא Maſſ. *Médhevá*, Vulg. *Medabá*, nomen proprium urbis primum Ammonitarum, deinde Amorrhæorum, denique Tribus Ruben, Num. 21. v. 30. Joſ. 13. v. 9. Etym. *aquæ doloris*; à מַיִם, unde conſt. מֵי *aquæ*, & דָּאַב *doluit*, *languit*, *mœſtus fuit*. Vel *aquæ fluentes*, *manantes*; à מַיִם *aqua*, ut ſupra, & דּוּב Chald. *fluere*, *manare*.

מֵידָד Maſſ. *Medhádh*, Vulg. *Medád*, nom. propr. viri qui tempore Moſis in caſtris prophetabat, Num. 11. vv. 26. 27. Etym. *menſurans*; à מָדַד *menſus eſt*, *menſuravit*. Vel *aquæ dilectionis*, *uberum*, aut *patrui*; ex מַיִם conſt. מֵי *aqua*, & דּוֹד *dilectio*, *amor*, *patruus*, aut דַּד *uber*, *mamma*.

מֵי זָהָב Maſſ. *Mé zaháv*, Vulg. *Mezaáb*, nomen proprium patris Matred matris Meetabel uxoris Adar, qui ſeptimus regnavit in Edom ſive Idumæa, Gen. 36. v. 39. 1. Paral. 1. v. 50. Etym. *aquæ auri* vel *aureæ*; à מַיִם conſt. מֵי *aqua*, & זָהָב *aurum*.

מֵימִינִים vide ſupra col. 760. in יָמִין.

מֵימֵיהֶם vide in מַיִם, ſupra col. 1074.

מֵיטָב m. Lxx. ἀγαθὸς *bonus*. Et ſuperlat. βέλτιστος, κράτιστος, Vulg. & alii, *optimus*, & neutr. *optimum*. Alii item ſubſtantive, *bonitas*. Hinc conſt. מֵיטַב *optimum*. Cum præf. וּמֵיטַב *& optimum*, בְּמֵיטַב *in optimo*. Retinetur (ֵ) penult. ob (י) ſequens. Vide Gram. Heb. t. 1. p. 92. c. 1. R. יָטַב *bonum fuit*, aut *viſum eſt*.

מִיכָא Maſſ. & Vulg. *Michá*, nomen propr. filii Miphiboſeth, 2. Reg. 9. v. 12. Etym. *humilis*, *attenuatus*, *pauper*; à מָכַךְ aut מוּךְ, *humiliari*, *attenuari*, *pauperem eſſe*. Vel *percutiens* aut *percuſſus*; à נָכָה *percuſſit*. Vel *quis hîc?* aut *aquæ hîc?* à מִי *quis?* aut מַיִם conſt. מֵי *aqua*, & כֹּה, vel mutato ה in א, כֹּא *hîc*.

מִיכָאֵל Maſſ. & Vulg. *Michaël*, nom. proprium 1°. filii Izrahiæ, 1. Paral. 7. v. 3. 2°. patris Galaad de Tribu Gad, 1. Paral. 5. v. 13. 3°. patris Sthur principis Tribus Aſer, Num. 13. v. 14. 4°. Angeli, Dan. 10. v. 13. 5°. patris Zebediæ, Eſd. 8. v. 8. 6°. Levitæ patris Samaa, 1. Paral. 6. v. 40. 7°. filii Bariæ, 1. Paral. 8. v. 16. 8°. viri fortiſſimi de Tribu Manaſſe, qui ad Davidem Sicelegum revertentem transfugit, 1. Paral. 12. v. 20. 9°. filii Joſaphat regis Juda, 2. Paral. 21. v. 2. Etym. *quis ut Deus?* ex מִי *quis?* כְּ *ſicut*, & אֵל *Deus*. Vel *humilitas*, *paupertas*, aut *percuſſio Dei*; à מוּךְ vel מָכַךְ, *humiliari*, *depauperari*; vel נָכָה *percuſſit*, & אֵל *Deus*.

Digitized by Google

מִיכָה Maſſ. & Vulg. *Micháh*, Vulg. item, *Michæas*, nomen proprium 1°. patris Abdon, 2. Paral. 34. v. 20. 2°. filii Joël, 1. Paral. 5. v. 5. 3°. filii Meribbaal filii Jonathan, 1. Paral. 8. v. 35. 4°. prophetæ inter minores ſexti, Mich. 1. v. 1. Jerem. 26. v. 18. Etym. *pauper, humilis*; à מוּךְ vel מָכַךְ, *depauperari, humiliari.* Vel *percutiens* aut *percuſſus*; à נָכָה *percuſſit.* Vel *quis hîc?* à מִי *quis?* & כֹּה *hîc.* Vel *aquæ hîc*; à מַיִם conſt. מֵי *aquæ*, & כֹּה *hîc.*

מִיכָיָה, & cum ſyllabica adjectione

מִיכָיָהוּ Maſſ. *Míchaiáh*, *Míchaiáhou*, Vulg. *Michaiá*, *Michæa*, *Michæas*, nomen proprium 1°. filiæ Uriel, matris Abia regis Juda, 2. Paral. 13. v. 2. Ea 3. Reg. 15. v. 2. dicitur Maacha filia Abeſſalom. Vide Gram. Heb. tom. 1. p. 443. can. IV. col. 2. 2°. Sacerdotis, Nehem. 12. v. 40. 3°. filii Gamariæ, Jerem. 36. v. 11. 4°. filii Jemla, 3. Reg. 22. v. 8. Etym. *quis ut Dominus?* ex מִי *quis?* כְּ *ſicut*, & יָהּ vel יָהוּ, *Dominus.* Vel *paupertas*, *humilitas*, aut *percuſſio Domini*; à מוּךְ vel מָכַךְ, *humiliari, depauperari*, aut נָכָה *percuſſit*, & יָהּ *Dominus.*

מִיכָיְהוּ Maſſ. *Micháiehou*, Vulg. *Michás*, nomen proprium viri de monte Ephraim, Jud. 17. v. 1. Etym. *pauper, humilis, percutiens*, vel *percuſſus ipſe*; à מוּךְ vel מָכַךְ, *depauperari, humiliari*, aut נָכָה *percuſſit*, & הוּא *ipſe.* Vel *paupertas*, *humilitas*, aut *percuſſio Domini.* Vide nomen præced.

מִיכָל m. unde conſt. מִיכַל, 2. Reg. 17. v. 20. *rivus, rivulus, vadum.* Lxx. μικρὸν, Vulg. *paululum* (aquæ). Nonnullis eſt nomen proprium loci. R. יָכֹל *potuit*, vel כּוּל *continere, complecti*; unde *rivus*, quod in eo aquæ contineantur.

מִיכַל Maſſ. *Michál*, Vulg. *Michól*, nomen proprium filiæ natu minoris regis Saül, 1. Reg. 14. v. 49. Etym. *quis omnia?* ex מִי *quis?* & כֹּל *omnia.* Vel *quæ perfecta* aut *conſummata?* ex מִי *quæ?* & כָּלַל aut כָּלָה, *perfici, conſummari.* Vel *aquarum perfectio*, aut *conſummatio*, aut *prohibitio*; à מַיִם *aquæ*, & prædictis Verbis כָּלַל aut כָּלָה, *perfici, conſummari*, vel כָּלָא *prohibere.*

מְיַלֶּדֶת, f. *obſtetrix*, vide ſupra col. 775.

in Benoni Piel Verbi יָלַד *genuit.*

מַיִם, & in pauſa מָיִם, dual. m. Lxx. Aq. Sym. Theod. ὕδωρ, Vulg. & alii, *aqua.* Lxx. item, ὑγρασία *humiditas*, ὑετός *pluvia*, ποτὸν *potus*, ποταμός *fluvius*, κῦμα *fluctus*, θάλασσα *mare*, οἶνος *vinum*; aqua enim pro quovis potu ſumitur; vide Gram. Heb. tom. 2. p. 236. c. 2. ἡμέρα *dies*, Pſal. 72. Heb. 73. v. 10. ubi pro וּמֵי *& aquæ*; legebant יְמֵי *dies*; χρόνος *tempus*, Job. 14. v. 11. ubi pro מַיִם legerunt יָמִים, trajectis literis, *dies, tempus.* Et metaphorice, λόγος *ſermo*, qui ex ore loquentis inſtar aquæ fluit; ἄνθρωπος *homo*, ἔθνος *gens*, Num. 24. v. 7. aquâ enim poſteritas & numeroſi populi ſignificantur. Vide Gram. Heb. tom. 2. p. 130. c. 1. Cum præf. הַמַּיִם & in pauſa הַמָּיִם, *aquæ*, וּמַיִם & in pauſa וָמָיִם *& aquæ*, וְהַמַּיִם *& aquæ*, בַּמַּיִם, בְּמַיִם, & in pauſa בַּמָּיִם, *in aquis*, וּבְמַיִם, וּבַמַּיִם, & in pauſa וּבַמָּיִם, *& in aquis*, כַּמַּיִם, כְּמַיִם, & in pauſa כַּמָּיִם, *ſicut aquæ*, וְכַמַּיִם *& ſicut aquæ*, לַמַּיִם, לְמַיִם, in pauſa לַמָּיִם & לָמָיִם, *in aquam, inter aquas, ad aquas*, מִמַּיִם *ex aquis.* Cum ה locali & altero ה præf. הַמַּיְמָה & in pauſa הַמָּיְמָה, *ad aquam.* Conſt. מֵי, & geminata voce מֵימֵי, *aquæ.* Cum præf. וּמֵי *& aquæ*, בְּמֵי *in aquis*, לְמֵי & לְמֵימֵי, *ad, in aquam, ad aquas*, מִמֵּי & duplicato vocabulo מִמֵּימֵי, *ex aquis*, וּמִמֵּי *& ex aquis.* Cum præf. & aff. מֵימָיו *aquæ ejus*, m. מֵימֶיהָ *aquæ ejus*, f. מֵימֶיךָ *aquæ tuæ*, m. וּמֵימֶיךָ *& aquæ tuæ*, m. מֵימַי in pauſa, *aquæ meæ*, c. וּמֵימַי *& aquæ meæ*, c. מֵימֵיהֶם *aquæ eorum*, וּמֵימֵיהֶם *& aquæ eorum*, מֵימֵינוּ *aquæ noſtræ*, c. Rad. מָיָה inuſit. Aliis eſt radix ipſa, quæ duali tantum numero gaudet ob aquas duplices, ſuperiores nempe & inferiores; hoc eſt, quæ ſuper cœlos ſive aëra, & infra cœlos ſeu in terra ſunt.

מִיָּמִן Maſſ. *Miiamín*, Vulg. *Miamín* & *Maimín*, nom. proprium 1°. Sacerdotis ſextæ claſſis, 1. Paral. 24. v. 9. 2°. viri, qui uxorem alienigenam, quam duxerat, repudiavit, Eſd. 10. v. 25. qui fœdus cum Deo initum obſignavit, Nehem. 10. v. 7. qui denique dedicationi muri Jeruſalem

Digitized by Google

interfuit, ibid. c. 12. v. 40. Etym. *dexter*; à יָמִין *dextera*. Vel *aquas præparans*; à מַיִם *aquæ*, & מָנָה in Piel, *præparavit*.

מִין m. Lxx. Aq. Sym. Theod. γένος, Vulg. *genus*. Alii, *species*. Lxx. item, ὁμοιότης *similitudo*. Et adject. ὅμοιος *similis*. Hinc cum præf. & affix. לְמִינוֹ, & ex forma inusit. מִינָה, vide Gram. Heb. t. 1. p. 127. c. 1. לְמִינֵהוּ, *secundum genus*, vel *speciem ejus*, m. לְמִינָהּ *secundum speciem ejus*, f. Plur. cum præf & aff. לְמִינֵיהֶם *secundum species eorum*. Rad. מִין inusit.

מֵיפַעַת Mass. & Vulg. *Mepháath*, nomen proprium civitatis Leviticæ & confugii in Tribu Ruben, Jos. 13. v. 18. cap. 21. v. 36. Jerem. 48. v. 21. Etym. *aquarum apparitio*, vel *splendor*; à מַיִם *aquæ*, & יָפַע in Hiphil, *splenduit*, *luxit*, *apparuit*.

מיץ vel מִיץ, QAL, unde Ben. s. m. cum præf. & ex forma (-), quam vide in Gram. Heb. tom. 1. p. 249. c. 1. fin. הַמֵּץ, Isai. 16. v. 4. Lxx. substant. συμμαχία *societas in bello*, *confœderatio*. Vulg. *pulvis*; legebat הַמֵּץ, à nomine מֵץ *pulvis*, quod vide supra col. 1052. in מִיץ. Alii, *premens*, *pressor*, *emungens*. Hinc Gr. μύσσω, μύζω, Lat. *mutio*, *musso*, *mussito*.

מִיץ m. Aq. ἐκμύζησις (θυμοῦ) *sonus è naribus præ furore emissus*. Alii, *pressio*, *expressio*, *compressio*. Quidam, *pressor*, *compressor*, *emulsor*, quasi esset nomen formæ, sive adject. Lxx. Verbal. ἀμέλγω *mulgeo*, ἐκπιέζω *exprimo*, ἐξέλκω *extraho*. Vulg. *fortiter premo*, *vehementer emungo*, *provoco*. Cum præf. וּמִיץ *& pressura*, *& pressio*. Rad. מִיץ *premere*, *comprimere*.

מִיצִיאִים m. plur. à sing. inusit. מִיצִיא, unde const. & cum præf. וּמִיצִיאֵי, 2. Paral. 32. v. 21. Lxx. καὶ ἐξελθόντες *& qui egressi fuerant*. Alii, *& egressiones*, *& egressi*, *& prognati*, *& progeniti* viscerum, seu ex visceribus ejus, h. e. ut optime transtulit Vulg. *& filii*, *qui egressi fuerant* de utero ejus. Quibusdam מ est præpositio *e*, *ex*, *de*, & fingunt plur. יְצִיאִים, unde וּמִיצִיאֵי *& de egressionibus*, vel *& de egressis* ex visceribus ejus, h. e. quidam ex propriis ejus filiis. R. יָצָא *exivit*, *egressus est*.

מֵישָׁא Mass. *Meschá*, Vulg. *Mosá*, nomen propr. filii Saharaim ex Hodes ejus uxore, 1. Paral. 8. v. 9. Etym. *onus*, & metaphorice, *prophetia*; à נָשָׂא *tulit*, &c. unde מַשָּׂא *onus*, *pondus*, *prophetia*. Vel *aquarum elevatio*; à מַיִם *aquæ*, & נָשָׂא *tulit*, *elevavit*.

מִישָׁאֵל Mass. *Mischaël*, Vulg. *Misaël*, nomen proprium 1°. viri, quem princeps eunuchorum regis Nabuchodonosoris cognominavit *Misach*, Dan. 1. v. 8. Vide Gram. Heb. t. 1. p. 448. c. 1. 2°. filii Oziel filii Caath, Exod. 6. v. 22. 3°. Levitæ, qui Esdræ, cum Legem populo legendam curavit, aderat, Nehem. 8. v. 4. Etym. *quis postulans?* aut *quis postulatus?* à מִי *quis?* & שָׁאַל *postulavit*. Vel *recessit*, aut *amovit Deus*; à מוּשׁ *recedere*, *amovere*, & אֵל *Deus*. Vel *is qui Dei* (est); ex מִי *is*, שֶׁ *qui*, & אֵל *Deus*.

מִישׁוֹר & מִישֹׁר, m. Lxx. εὐθύτης *rectitudo*, *æquitas*, *directio*, πεδίον *campus*. Vulg. & alii, *planicies*. Et adject. Lxx. εὐθύς *rectus*, πεδινός & πεδεινός, Vulg. *campestris*. Aq. ὁμαλή (γῆ), *plana* (terra), εὐθεῖα *recta*. Lxx. item Verbal. κατευθύνω *dirigo*, *rectifico*, κατορθόω *rectum facio*. Cum præf. הַמִּישׁוֹר *planicies*, בַּמִּישׁוֹר & בַּמִּישֹׁר, *in planicie*, וּבַמִּישׁוֹר & וּבַמִּישֹׁר, *& in planicie*, לַמִּישׁוֹר *in planiciem*. R. יָשַׁר in Qal, *rectus fuit* vel *visus est*; in Piel, *direxit*, *complanavit*.

מֵישַׁךְ Mass. *Meschách*, Vulg. *Misách*, cognomen Misaëlis ipsi à præposito eunuchorum Nabuchodonosoris impositum, Dan. 1. v. 8. Etym. *trahens*, *attrahens*, vel *prolongans*; à מָשַׁךְ *traxit*, *attraxit*, *prolongavit*. Vel *aquas vallans* aut *sepiens*; ex מַיִם *aquæ*, & שׂוּךְ *sepivit*, *vallavit*. Vel *à Sacha*, ex מ *à*, *ab*, & שַׁךְ *Sacha* Babyloniorum numine. Vide Gram. Heb. t. 1. p. 448. c. 1.

מֵישַׁע Mass. *Méscha*, Vulg. *Mésa*, nom. propr. 1°. regis Moab, 4. Reg. 3. v. 4. 2°. filii Caleb fratris Jerameel, 1. Paral. 2. v. 42. Etym. *salus*; ab יָשַׁע aut יֶשַׁע, idem. Vel *aquas aspiciens*; à מַיִם *aquæ*, & שָׁעָה *aspexit*.

מִישֹׁר vide supra in מִישׁוֹר.

מֵישָׁרִים m. plur. à sing. inusit. מֵישָׁר, servato (-) ob (י) sequens, vide Gram. Heb. tom. 1. p. 92. c. 1. Lxx. Aq. Sym. Theod.

Digitized by Google

εὐθύτης, Vulg. & alii, *æquitas*, *rectitudo*; vel in plur. εὐθύτητες *æquitates*, *rectitudines*, *recta*. Lxx. item, ἀλήθεια *veritas*, δικαιοσύνη *justitia*, συνθῆκαι *pacta*. Adjective, Lxx. εὐθὴς, ὀρθὸς *rectus*. Et Verbal. iidem Lxx. κατευθύνω *dirigo*, κατορθόω *rectifico*, *rectum facio*. Cum præf. וּמֵישָׁרִים & וּמֵשָׁרִים, *& rectitudines*, *& recta*, בְּמֵישָׁרִים *in rectitudinibus*, *rectissime*, adverbia enim sæpe formantur ex nomine substantivo cum præpositione, vel expressa, vel subintellecta, vide Gram. Heb. t. 1. p. 559. Att. I. can. I. & pluralis numerus superlativum gradum constituit, vide ibid. pag. 476. can. II. לְמֵישָׁרִים *ad rectitudines*, *rectissime*. R. יָשַׁר *rectus fuit aut visus est*.

מֵיתָרִים m. plur. à sing. inusit. מֵיתָר, servatoque (-) ob (׳) sequens, vide Gram. Heb. tom. 1. p. 92. c. 1. Lxx. κάλοι, Vulg. & alii, *funes*, σχοινία, περισσώματα, Vulg. *funiculi*, δέρρεις *pelles*. Alii, *nervi*. Et adjective, Lxx. καταλοίπους, κατάλοιπα, περισσά, Sym. περιλελειμμένα, *reliqua*, *residua*. Hinc cum præf. & affix. מֵיתָרָיו *funes ejus*, m. בְּמֵיתָרֶיךָ *nervis tuis*, m. מֵיתָרַיִךְ *funes tui*, f. מֵיתָרַי *funes mei*, c. מֵיתְרֵיהֶם *funes eorum*, וּמֵיתְרֵיהֶם *& funes eorum*. R. יָתַר *abundavit*, *reliquum fuit*; &, secundum nonnullos, *extensus est*, unde יֶתֶר *abundantia*, *& funis*, ab ejus extensione. Inde etiam hoc nomen מֵיתָרִים *funes*, *funiculi*.

מַכְאוֹב vel מַכְאֹב, m. Lxx. Aq. Theod. ἄλγος, Lxx. item, ἀλγηδὼν, ἄλγημα, ὀδύνη, Vulg. & alii, *dolor*. Lxx. Sym. πόνος *labor*. Aq. item, βάσανος *cruciatus*. Lxx. item, ἁμαρτία *peccatum*, διαφθορὰ *corruptio*, μαλακία *mollities*, *languor*, μάστιξ *flagellum*, πληγὴ *plaga*. Cum præf. בְּמַכְאוֹב *dolore*. Cum præf. & aff. וּמַכְאֹבוֹ *& dolor ejus*, m. לְמַכְאוֹבָהּ *ad dolorem ejus*, f. מַכְאֹבֵךְ *dolor tuus*, f. מַכְאֹבִי *dolor meus*, c. וּמַכְאוֹבִי *& dolor meus*, c. כְּמַכְאֹבִי *sicut dolor meus*, c. Plur. מַכְאוֹבִים, מַכְאֹבִים, & ex termin. fem. מַכְאֹבוֹת, *dolores*. Cum aff. מַכְאֹבָיו *dolores ejus*, m. Cum præf. & aff. וּמַכְאֹבֵינוּ *& dolores nostri*, c. R. כָּאַב *doluit*.

מַכְאֹב
מַכְאֹבוֹת } vide in præcedenti nomine.

מַכְבֵּנָא Mass. & Vulg. *Machbena*, nomen propr. filii Sue, 1. Paral. 2. v. 49. Etym. *paupertas*, vel *percussio filii ejus*, f. à מוּךְ vel מָכַךְ, *depauperatus est*, *pauper effectus est*, aut נָכָה *percussit*, בֵּן *filius*, & aff. 3. p. f. f. Vel *paupertas*, aut *percussio intelligentis*, vel *ædificantis*; à prædictis Verbis מוּךְ vel מָכַךְ, aut נָכָה, & בִּין *intelligere*, aut בָּנָה *ædificare*.

מַכְבַּנַּי Mass. *Machbannai*, Vulg. *Machbanai*, nomen proprium viri fortissimi, qui Davidem exsulantem sequutus est, 1. Paral. 12. v. 13. Etym. *pauper*, aut *percussus filius meus*, vel *paupertas*, aut *percussio filii mei*, c. à מוּךְ vel מָכַךְ, *depauperatus est*, vel נָכָה *percussit*, בֵּן *filius*, & aff. 1. p. f. c. Vel *paupertas* aut *percussio intelligentis* vel *ædificantis*; à præcedentibus Verbis מוּךְ, vel מָכַךְ, vel נָכָה, & בִּין *intelligere*, aut בָּנָה *ædificare*.

מִכְבָּר m. unde cum præf. הַמִּכְבָּר, 4. Reg. 8. v. 15. Aq. Sym. τὸ στρῶμα, Vulg. & alii, *stragulum*, *stragula*. Lxx. Theod. vocem Hebraicam, sed nonnihil librariorum oscitantia corruptam μαχβὰρ *retinuerunt*. Alii, *pannus*, crassus videlicet & villosus, ac ex multiplicibus pilis contextus. R. כָּבַר in Hiphil, *multiplicavit*.

מִכְבָּר m. Lxx. ἐσχάρα *focus*. Aq. Sym. Theod. κοσκίνωμα *cribrum*. Sic etiam recentiores. Vulg. *craticula*, *retiaculum*. Const. מִכְבַּר *cribrum*. Cum præf. לְמִכְבָּר *ad cribrum*. R. כָּבַר Rabbinis, forte etiam & veteribus Judæis, *cribravit*.

מַכָּה f. Lxx. Sym. πληγὴ, Vulg. & alii, *plaga*, *vulnus*. Lxx. item, κοπὴ *sectio*, *incisio*, μάστιξ *flagellum*, σύντριψις *contritio*. Et Verbaliter, Lxx. πατάσσω *percutio*. Cum præf. הַמַּכָּה *plaga*, וּמַכָּה *& plaga*. Const. מַכַּת *plaga*. Cum præf. כְּמַכַּת *sicut plaga*, הַכְּמַכַּת *an sicut plaga?* Cum aff. מַכָּתוֹ *plaga ejus*, m. מַכָּתֶךָ in pausa, *plaga tua*, m. מַכָּתֵךְ *plaga tua*, f. מַכָּתִי *plaga mea*, c. Cum præf. & aff. וּמַכָּתִי *& plaga mea*, c. Pl. מַכּוֹת *plagæ*. Cum præfix. הַמַּכּוֹת *plagæ*, וּמַכּוֹת *& plagæ*. Cum præf. & aff. מַכֹּתֶהָ, מַכּוֹתֶיהָ, & מַכֹּתָהּ, *plagæ ejus*, f. מַכֹּתְךָ *plagæ tuæ*, m. Deut. 28. v. 59. ubi affixum junctum in forma singulari distributionem innuit. Vide Gram.

Digitized by Google

Heb. t. 1. p. 127. c. 1. וּמִמַּכּוֹתֶיךָ *& à plagis tuis*, f. מַכּוֹתָם *plagæ eorum*. R. נָכָה *percussit*.

מִכְוָה f. Lxx. *κατακαυμα*, Vulg. & alii, *ustio, adustio, ambustio, combustio, combustum* Hinc cum præf. הַמִּכְוָה *adustio*, בְּמִכְוָה *in adustione*. Const. מִכְוַת *adustio*. R. כָּוָה in Niphal, *ustus, adustus est*, &c.

מָכוֹן m. Lxx. *τόπος*, Vulg. & alii, *locus* proprie *præparatus, firmus, stabilis*. Hinc Vulg. item, *firmamentum, firmissimum habitaculum, firmissimum solium*, &c. Aq. Sym. *ἕδρα sedes, locus*. Aq. item, *ἕδρασμα firmitas*. Sym. item, *βάσις basis*. Et adjective, *ἑδραῖος firmus*. Lxx. item, *ἀσφάλεια securitas, ἑτοιμασία præparatio, θάλασσα mare*, Jerem. 52. v. 17. *κατόρθωσις rectificatio, πόλις urbs*, Isai. 18. v. 4. Et adject. *ἕτοιμος paratus, præparatus*. Cum præf. וּמָכוֹן *& locus*. Const. מְכוֹן *locus*. Cum præf. מִמְּכוֹן *de loco*. Cum affix. מְכוֹנוֹ *locus ejus*, m. Cum præf. & aff. בִּמְכוֹנִי *in loco meo*, c. Plur. cum aff. מְכוֹנֶיהָ *bases ejus*, f. Rad. כּוּן in Qal & Poel, *paravit, præparavit, disposuit, firmavit, stabilivit*, &c.

מְכוֹנָה & מְכֹנָה, f. Lxx. Aq. *βάσις*, Vulg. & alii, *basis*. Lxx. item, *ἑτοιμασία præparatio*, &c. Vide nomen præcedens; nam duo illa nomina sunt synonyma. Hinc cum præf. הַמְּכוֹנָה & הַמְּכֹנָה, *basis*, בַּמְּכוֹנָה *in basi*, לַמְּכוֹנָה *basi*. Plur. cum præf. הַמְּכֹנוֹת *bases*, וְהַמְּכֹנוֹת *& bases*. Cum aff. & sine (י) indice plur. numeri, מְכֹנֹתָיו *bases ejus*, m. R. כּוּן in Niphal, *firmari, stabiliri*, &c.

מְכוּרָה f. unde cum aff. מְכוּרֹתָם, Ezech. 29. v. 14. Vulg. *nativitas eorum*, h. e. in qua (terra) nati sunt. Lxx. Verbal. *ὅθεν ἐλήφθησαν unde capti sunt*. Alii, *negotiatio eorum*. R. מָכַר *vendidit*; unde *negotiatio*, quæ fit venditione & emtione.

מָכִי Mass. & Vulg. *Machi*, nom. proprium patris Guel, Num. 13. v. 15. al. 16. Etym. *percussor* vel *pauper*; à נָכָה *percussit*, aut מוּךְ vel מָכַךְ, *depauperatus est*.

מָכִיר Mass. & Vulg. *Machir*, nomen propr. 1°. filii Manasse, Gen. 50. v. 22. 2°. filii Ammiel, 2. Reg. 9. v. 4. Etym. *vendens* aut *agnoscens*; à מָכַר *vendidit*, aut נָכַר in Piel & Hiphil, *agnovit*.

מָכִירִי Mass. *Machiri*, Vulg. *Machiritæ*, Num. 26. v. 29. nomen patronymicum posterorum præcedentis מָכִיר *Machir*, quem vide cum ejus etymologia.

מָכַךְ QAL. Lxx. *πένομαι*, Vulg. & alii, *pauper sum, depauperor*, *ὑστερέομαι indigeo, inops sum, ταπεινόομαι*, Vulg. & alii, *humilior, ταπεινός εἰμι humilis sum*. Vulg. item & alii, *attenuor*.

Ben. s. m. מָךְ ex forma quiesc. ע quasi à מוּךְ, quod vide supra col. 1046. *pauper, attenuatus*. Sic cum præf. וּמָךְ *& attenuatus*.

Fut. 3. p. s. m. ex forma quiesc. ע, aut à מוּךְ, quod vide loco supra laudato, יָמֹךְ pro יָמֹךְ, *attenuatus, pauper fuerit*. 3. p. pl. m. cum præf. וּמַכּוּ *& attenuati, & humiliati sunt*.

NIPHAL נָמַךְ, unde 3. p. s. m. Fut. יִמַּךְ, Eccle. 10. v. 18. Lxx. *ταπεινωθήσεται*, Vulg. *humiliabitur*. Alii, *attenuatur, attenuabitur*.

HOPHAL הוּמַךְ, unde 3. p. plur. c. Praet. 1°. cum præfix. 2°. cum (ֻ) sequente dagh. loco (וּ) per legem æquivalentiæ. 3°. cum (ׄ) sub ה loco (ֻ) accelerandæ pronuntiationis gratia, וְהֻמְּכוּ, Job. 24. v. 24. pro וְהוּמְכוּ, Lxx. *καὶ ἐμαράνθη & emarcuit*. Vulg. *& humiliabuntur*. Alii, *& attenuabuntur, & deprimentur*. Hæc persona referri etiam potest ad מוּךְ, quod vide supra col. 1046. Vide etiam Gram. Heb. tom. 1. p. 226. c. 1. 2.

מִכְלָה f. contractum pro מִכְלָאָה, ut liquet ex plur. Lxx. Habac. 3. v. 17. *βρῶσις esca, alimentum, pabulum*; ab אָכַל *comedit*. Alius ibid. *μάνδρα*, Vulg. & alii, *ovile, caula*. Lxx. alibi, *ποίμνιον grex*, per metonymiam contenti pro continente. Hinc cum præf. מִמִּכְלָה *de ovili, de caula*. Plur. מִכְלָאוֹת cum א epenthetico, aut potius à sing. inusit. מִכְלָאָה, unde const. & cum præf. מִמִּכְלְאֹת *ex caulis*. Cum præf. & affix. מִמִּכְלְאֹתֶיךָ *è caulis tuis*, m. Rad. כָּלָא *clausit, inclusit*; unde *caula*, quod in ea pecora includantur.

מִכְלוֹל m. Lxx. Ezech. 23. v. 12. *εὐπάρυφα* (*ἱμάτια*) *eleganter texta, splendida* (*vestes*). Vulg. *varia* (*vestis*). Et cap. 38. v. 4. Lxx.

Digitized by Google

θώρακες, Vulg. *loricæ.* Alii utrobique, *perfectio, consummatio*, h. e. vestes perfectissimæ, pulcherrimæ, ditissimæ, in omni genere decoris consummatissimæ. R. כָּלַל in Piel, *perfecit, consummavit.*

מִכְלוֹל m. unde plur. cum præf. & (ְ) pro (ֹ), בְּמַכְלֻלִים, Ezech. 27. v. 24. Aq. ἐν ἐγκατασκευαῖς *in constructis, in concinnis, in affabre elaboratis* (involucris). Sym. teste S. Hieron. comment. in h. l. *in pretiosis.* Alius, qui Theodoreto *Syrus* dicitur, ἐν ἀποκρύφοις *in occultis.* Theod. retenta voce Heb. & vitio amanuensium deturpata, ἐν μαχαλίμ. Vulg. adverb. *multifariam.* Vacat apud Lxx. Alii, *in universitatibus, in perfectionibus, in consummationibus* involucrorum, h. e. in involucris perfectissimis, pulcherrimis. R. כָּלַל *perfecit, consummavit.*

מִכְלוֹת f. plur. 2. Paral. 4. v. 21. à sing. inusit. מִכְלָה, Lxx. καθαρὸν *purum*, Vulg. *mundissimum* (aurum). Alii, *perfectiones* (auri), h. e. aurum perfectissimum, purissimum, defæcatissimum. Rad. כָּלָה *perfectus, consummatus est.*

מִכְלָל m. unde const. מִכְלַל, Psal. 49. Heb. 50. v. 2. Lxx. εὐπρέπεια *species.* Aq. τετελειωμένη *perfecta* (Sion). S. Hieron. *perfectus* (decor). Alii, *perfectio, consummatio, universalitas* decoris, h. e. decor perfectus, consummatus, universalis. R. כָּלַל *perfecit, consummavit.*

מַכְלֻלִים vide supra in מִכְלוֹל.

מַכֹּלֶת f. 3. Reg. 5. v. 11. al. 25. extrito א, eoque compensato per daghésch in כ, pro מַאֲכֹלֶת, Vulg. & alii, *cibus, esca, cibarium.* Lxx. vocem Hebraicam, sed amanuensium imperitia corruptissimam retinuerunt, nempe: μαχεὶρ. Ms. Alex. & Complut. μαχάλ. Alius, μαλχάλ. Ald. μαχάλ. Theod. μαχλίτ. R. אָכַל *comedit.*

מִכְמָר m. unde plur. cum præf. aff. & hhólem deficiente בְּמַכְמֹרָיו, Psal. 140. Heb. 141. v. 10. Lxx. ἐν ἀμφιβλήστρῳ αὐτοῦ, Vulg. Lat. *in retiaculo*, S. Hieron. *in rete ejus*, m. Sym. εἰς τὰ δίκτυα αὐτῶν *in retia eorum*; mutato singulari numero in plur. in pronomine affixo. Rad. כָּמַר Chald. & Rabbinis in Pael, *abscondit, occultavit, conclusit*; unde *rete*, quod in eo pisces concludantur.

מִכְמַנִּים m. pl. à sing. inusit. מִכְמָן aut מִכְמַן. Hinc const. & cum præf. בְּמִכְמַנֵּי, Dan. 11. v. 43. Theod. ἐν ἀποκρύφοις *in occultis, in absconditis.* Vulg. (dominabitur) *thesaurorum.* Alii, *in recondita, in thesauros reconditos.* R. כָּמַן inusit. Hebræis, sed Chaldæis, *abscondit, recondidit.*

מִכְמָס, מִכְמָשׂ, & מִכְמָשׁ, Mass. *Michmás*, & *Michmásch*, Vulg. *Machmás* & *Mechmás*, nomen proprium urbis in finibus Tribus Ephraim ad austrum, Esd. 2. v. 27. Nehem. 7. v. 31. 1. Reg. 13. v. 2. Isai. 10. v. 28. Nehem. 11. v. 31. Etym. *occultatio, absconsio*; à כָּמַס *occultavit, abscondit.* Vel *pauperis* aut *percussoris tributum*; à מוּךְ aut מָכַךְ, *pauperem esse*, & מַס *tributum.* Vel *pauper* aut *percussor auferens*, vel *palpans*; à מוּךְ vel מָכַךְ, quæ vide supra, & מוּשׁ vel מָשַׁשׁ, *auferre, amovere, palpare.*

מִכְמָר m. Isai. 51. v. 20. Lxx. ἡμίεφθον *semicocta* (beta). Aq. ἀμφιβληστρευμένος *irretitus.* Vulg. *illaqueatus.* Sym. ἐν ἀμφιβλήστρῳ *in retiaculo.* Alii, *rete, retiaculum.* R. כָּמַר Chaldæis & Rabbinis in Pael, *abscondit, occultavit, conclusit.* Vide supra מִכְמֹר, col. præced.

מִכְמָר vide supra מִכְמֹר, col. præced.

מִכְמֶרֶת f. Lxx. ἀμφίβληστρον, Vulg. & alii, *rete, retiaculum*, σαγήνη *sagena.* Hinc cum præf. & aff. בְּמִכְמַרְתּוֹ *in rete ejus*, m. לְמִכְמַרְתּוֹ *reti ejus*, m. R. כָּמַר. Vide supra מִכְמֹר.

מִכְמֹרֶת f. Isai. 19. v. 8. Lxx. σαγήνη *sagena.* Vulg. & alii, *rete.* Rad. כָּמַר. Vide supra מִכְמֹר, col. præced.

מִכְמָשׂ, & cum (ָ) in fine pro (ַ) מִכְמָשׁ. Vide supra מִכְמָס.

מִכְמְתָת Mass. *Michmethàth*, Vulg. *Machmethàth*, nomen proprium urbis dimidiæ Tribus Manasse cis Jordanem, Jos. 16. v. 6. cap. 17. v. 7. Etym. *percussoris, pauperis, humilis donum* vel *mors*; à נָכָה *percussit*, aut מוּךְ vel מָכַךְ, *pauperem esse, humiliari*; & נָתַן *dedit*, aut מוּת *mori.*

מַכְנַדְבַי Mass. *Machnadbbái*, Vulg. *Mechnedebái*, nom. proprium viri, qui uxorem

alienigenam, quam duxerat, repudiavit, Esd. 10. v. 40. Etym. *percussio voventis*, aut *spontanei*, vel *principis*; à נָכָה *percussit*, & נָדַב *vovit*, *sponte*, *liberaliter*, *& more principis obtulit.*

מְכֹנָה Masl. *Mechonáh*, Vulg. *Mochoná*, nomen propr. urbis Tribus Juda, Nehem. 11. v. 28. Etym. *præparatio*, *aptatio*, *firmatio*; à כּוּן *præparare*, *firmare*, *aptare*.

מְכֻנָה f. cum (ֻ) euphon. pro (ו), nempe מְכוֹנָה. Hinc cum aff. מְכֻנָתָהּ, Zach. 5. v. 11. Lxx. ἑτοιμασία αὐτῆς *præparatio*, *præparatus locus ejus*, f. Vulg. & alii, *basis ejus*, vel *sua*, f. R. כּוּן in Niph. *firmari*, *stabiliri*, *parari*, *præparari*.

מִכְנָסַיִם dual. m. Lxx. περισκελῆ, Vulg. & alii, *femoralia*, *feminalia*. Hinc const. מִכְנְסֵי *femoralia*. Cum præf. וּמִכְנְסֵי *& femoralia*. R. כָּנַס *collegit*, *congregavit*, *colligavit*; unde *femoralia* quasi subligacula.

מֶכֶס m. Lxx. τέλος *finis*, *vectigal*, *tributum*. Vulg. *pars*. Alii, *portio*, *numerus*, *summa*. Cum præf. הַמֶּכֶס *pars*, *portio*. Cum præf. & aff. וּמִכְסָם *& portio eorum*. Rad. כָּסַס *numeravit*, &c.

מְכַסֶּה m. unde cum præf. וְלִמְכַסֶּה, Isai. 23. v. 18. Lxx. (καὶ) εἰς συμβολὴν (&) *ad symbolam*. Aq. (καὶ) εἰς κάλυμμα (&) *ad vestitum*. Sym. Theod. καὶ (εἰς) περιβαλέσθαι *&* (ad) *vestiri*. Vulg. *&* (ut) *vestiantur*. Alii, *& ad tegumentum*, *& ad operimentum*. Rad. כָּסָה *texit*, *operuit*, *abscondit*.

מִכְסָה f. Lxx. ἀριθμὸς, Vulg. & alii, *numerus*, τέλος *finis*, *vectigal*, *tributum*, *pretium*. Hinc const. מִכְסַת *numerus*. Cum præf. בְּמִכְסַת *pro numero*. R. כָּסַס *numeravit*; sed forma est à כָּסָה. Vel מִכְסַת est pro מִכְסָה, transpositis punctis vocalibus. Vide Gram. Heb. tom. 1. p. 394. c. 2. init.

מִכְסֶה m. Lxx. Aq. Sym. κάλυμμα, Lxx. item, ἐπικάλυμμα, κατακάλυμμα, Vulg. & alii, *tegmen*, *tegumentum*, *operimentum*. Lxx. item, στέγη, Vulg. *tectum*, διφθέρα *vestis coriacea*, περιβόλαιον *indumentum*. Alii item, *operculum*. Const. מִכְסֵה *operculum*. Cum præf. וּמִכְסֵה *& operimentum*, בְּמִכְסֵה *tegumento*. Cum aff. מִכְסֵהוּ *tegmen*, *operimentum ejus*, m. Rad. כָּסָה *texit*, *operuit*.

מַכְפֵּלָה f. Lxx. διπλοῦς, Vulg. & alii, *duplex*. Alii item, *duplicitas*. Hinc cum præfix. הַמַּכְפֵּלָה *duplex*, *duplicitas*, בַּמַּכְפֵּלָה *in duplici*, *in duplicitate*. Occurrit tantum post vocem מְעָרָה *spelunca*, *caverna*, eamque vel expressam, vel subintellectam. Rad. כָּפַל *duplicavit*, *conduplicavit*, *geminavit*.

מָכַר QAL. Lxx. Aq. πωλέω, Lxx. item, πιπράσκω, ἀποδίδομαι, Vulg. & alii, *vendo*. Lxx. item, κτάομαι *emo*, *acquiro*, *possideo*, ἀπωθέω *abjicio*, Prov. 23. v. 23. Alii item, *trado*.

PRAET. 3. p. s. m. מָכַר *vendidit*. Cum præf. וּמָכַר *& vendiderit*. Cum præf. & aff. מְכָרוֹ *vendidit eum*, וּמְכָרוֹ *& vendidit eum*, מְכָרָם *vendidit eos*, מְכָרָנוּ *vendidit nos*, c. 3. p. s. f. מָכְרָה *vendidit*. 1. p. s. c. מָכַרְתִּי *vendidi*. Cum præf. וּמָכַרְתִּי *& vendam*. 3. p. pl. c. מָכְרוּ *vendiderunt*. Cum præf. וּמָכְרוּ *& vendent*. Cum præf. & aff. וּמְכָרוּם *& vendent eos*. 2. p. pl m. מְכַרְתֶּם *vendidistis*.

BEN. s. m. מֹכֵר *vendens*. Cum præf. הַמֹּכֵר idem, וְהַמּוֹכֵר *& vendens*, כַּמּוֹכֵר *sic vendens*. Fem. cum præf. & ex forma ה præcedente duplici (ֶ), הַמֹּכֶרֶת *vendens*, *quæ vendebat*. Plur. m. cum præf. וּמֹכְרִים, const. & cum eodem præf. וּמֹכְרֵי, *& vendentes*. Cum præf. & affix. וּמֹכְרֵיהֶן, Zach. 11. v. 5. *& vendentes*, *& qui vendebant ea* (pecora).

INFIN. מְכֹר *vendendo*. Lxx. substantive, πρᾶσις *venditio*. Cum præf. וּמָכֹר *& vendendo*, לִמְכּוֹר *ad vendendum*. Cum aff. מִכְרָם (ex forma מְכֹר) *vendere eos*. Cum præf. & aff. לְמָכְרָהּ lemochrah (ex forma מְכֹר), *ad vendendum eam*.

IMPER. 2. p. s. m. cum ה parag. & ex forma flexionis מִכְרָה, & 2. p. s. f. מִכְרִי, *vende*.

FUT. 3. p. s. m. יִמְכֹּר, & sequente Maqqaph יִמְכָּר־ iimcor- *vendet*. Cum præfix. וַיִּמְכֹּר *& vendidit*. Cum præf. & aff. וַיִּמְכְּרֵם *& vendidit eos*. 3. p. s. f. cum præf. וַתִּמְכֹּר *& vendidit*. 2. p. s. m. תִּמְכֹּר *vendes*. Cum affix. תִּמְכְּרֶנָּה *vendes eam*. 3. p. pl. m. יִמְכְּרוּ *vendent*. Cum præf. וַיִּמְכְּרוּ *& vendiderunt*. 2. p. pl. m. תִּמְכְּרוּ *vendetis*. 1. p. pl. c. cum præf. & aff. וְנִמְכְּרֶנּוּ *& vendemus eum*.

NIPHAL נִמְכַּר, Lxx. πιπράσκομαι, πωλοῦμαι, ἀποδίδομαι, Vulg. & alii, *vendor*,

Digitized by Google

παραδίδομαι trador. Alii item reciproce, *vendo me.*

PRAET. 3. p. s. m. נִמְכַּר *venditus est.* Cum præf. וְנִמְכַּר *& vendetur, & vendiderit se.* 3. p. pl. c. cum præf. וְנִמְכְּרוּ *venditi fuerint.* 2. p. pl. m. נִמְכַּרְתֶּם *venditi estis.* 1. p. pl. c. נִמְכַּרְנוּ *venditi sumus.*

BEN. pl. m. cum præf. הַנִּמְכָּרִים *venditi.*

INFIN. cum aff. הִמָּכְרוֹ *vendi eum.*

FUT. 3. p. s. m. יִמָּכֵר, & 3. p. s. f. תִּמָּכֵר, *vendetur.* 3. p. pl. m. יִמָּכְרוּ *vendentur.*

HITHPAEL הִתְמַכֵּר, Lxx. *πωλοῦμαι*, Vulg. & alii, *vendor, venundor, vendo, trado me.*

PRAET. 3. p. s. m. הִתְמַכֵּר *vendidit se.* 2. p. pl. m. cum præf. וְהִתְמַכַּרְתֶּם *& vendetis vos.*

INFIN. cum aff. הִתְמַכֶּרְךָ *vendi te*, m.

FUT. 3. p. pl. m. cum præf. וַיִּתְמַכְּרוּ *& vendiderunt, & tradiderunt se.*

מִכָּר m. Lxx. *πρᾶσις venditio, venditionis pretium.* Legebant מֶכֶר, quod vide mox infra. Vulg. *ordo.* Alii, *discretio in ordines sive classes.* Et adjective, *notus.* Hinc cum aff. מַכָּרוֹ *notus, ordo, classis ejus*, m. Plur. cum aff. מַכָּרֵיכֶם *noti vestri, classes, ordines vestri*, m. Servatur (ּ) ultimæ ob dagh. literæ, cui supponitur, impressum. Vide Gram. Heb. tom. 1. p. 89. c. 2. fin. & p. 90. c. 1. init. R. נָכַר in Piel & Hiphil, *agnovit, discrevit*, &c.

מֶכֶר m. Lxx. *πρᾶσις venditio, τιμή*, Vulg. & alii, *pretium, venditionis pretium, res venalis.* Cum affix. מִכְרָהּ *pretium ejus*, f. מִכְרָם *pretium venditionis eorum.* Rad. מָכַר *vendidit.*

מִכְרֶה m. unde const. & cum præf. וּמִכְרֵה, Soph. 2. v. 9. Lxx. *καὶ θημωνία & acervus.* Vulg. *& acervi.* Rabbinis כְּרִי, est *cumulus, acervus.* Alii, *fossura, fodina* (salis), h. e. locus sterilis. R. כָּרָה *fodit, effodit.*

מְכוּרוֹת f. pl. à sing. inusit. מְכוּרָה aut מְכֹרָה; unde cum affix. מְכֹרוֹתַיִךְ, Ezech. 21. v. 30. al. 31. al. 35. Lxx. *ἰδίᾳ σου propria tua*, f. (terra). Vulg. (terra) *nativitatis tuæ*, f. Alii, *negotiationes, conversationes tuæ*, f. Vide supra col. 1095. מְכוּרָה, cujus hoc nomen pluralis numerus esse potest mu-

tato (ו) in (ֹ). R. מָכַר *vendidit, negotiatus est*; sed forma est à כּוּר inusit.

מִכְרִי Mass. *Michrí*, Vulg. *Mochori*, nomen proprium patris Ozi, 1. Paral. 9. v. 8. Etym. *venditio*; à מָכַר *vendidit.* Vel *agnitio*; à נָכַר in Piel & Hiphil, *agnovit.*

מְכֵרוֹת f. pl. à sing. inusit. מְכֵרָה; unde cum aff. מְכֵרֹתֵיהֶם, Gen. 49. v. 5. Lxx. *ἐξαιρέσεως αὐτῶν consilium, propositum eorum.* Vulg. *bellantia eorum* (vasa). Alii, *machæræ eorum*; adeo ut Græci nomen *μάχαιρα machæra, gladius* ab hac voce מְכֵרָה mutuati sint. Quidam, *pactiones, conventiones, conversationes eorum.* Rad. מָכַר *vendidit, tradidit*; unde *machæra*, sive *gladius*, inquiunt, quod eo occidantur, vel occidi possint, qui alteri venduntur aut traduntur; & *conventiones, pactiones*, quæ vendentes inter & ementes fiunt.

מְכֹרוֹת f. pl. à sing. inusit. מְכֹרָה. Hinc cum aff. מְכֹרֹתַיִךְ, Ezech. 16. v. 3. Lxx. *ἡ ῥίζα σου*, Vulg. *radix tua*, f. Alii, *negotiationes, conversationes, commercia tua*, f. R. מָכַר *vendidit, negotiatus est.* Vide supra מְכֵרוֹת, col. præced.

מְכֵרָתִי Mass. *Mechérati*, Vulg. *Mecherathites*, nomen proprium loci aut familiæ, unde oriundus erat Hepher, 1. Paral. 11. v. 36. Etym. *venditio*, aut *agnitio mea*, c. à מָכַר *vendidit*, aut נָכַר in Piel & Hiphil, *agnovit*, & ex aff. 1. p. s. c.

מִכְשׁוֹל & מִכְשֹׁל, m. Lxx. Aq. *σκάνδαλον*, Lxx. item, *σκῶλον*, Vulg. & alii, *scandalum, offensio, offendiculum.* Lxx. Sym. *πτῶμα casus, ruina.* Lxx. item, *βάσανος cruciatus, κόλασις punitio, pœna, supplicium.* Et Participial. *ἀσθενῶν infirmus.* Cum præf. וּמִכְשׁוֹל *& offendiculum*, לְמִכְשׁוֹל *in offendiculum*, וּלְמִכְשׁוֹל *& in offendiculum.* Plur. מִכְשֹׁלִים, & cum præf. הַמִּכְשֹׁלִים, *offendicula.* R. כָּשַׁל *impegit, offendit*, &c.

מַכְשֵׁלָה f. Lxx. Isai. 3. v. 6. Lxx. *βρῶμα cibus*, mendum fortassè pro *πτῶμα casus.* Sym. Theod. *ἀσθένεια infirmitas.* Vulg. *ruina.* Alii, *scandalum, offendiculum*, ut in voce præced. Hinc cum præf. וְהַמַּכְשֵׁלָה *& ruina.* Plur. cum præf. וְהַמַּכְשֵׁלוֹת, Soph. 1. v. 3. servato (ֵ) ob (ּ) præced. Vide Gram.

Digitized by Google

Heb. t. 1. p. 92. c. 1. Sym. καὶ τὰ σκάνδαλα *& scandala, & offendicula.* Sic etiam alii. Vª. edit. teste S. Hieron. comm. in h. l. *& infirmitas.* Lxx. & Theod. Verbal. καὶ ἀσθενήσουσι *& infirmabuntur.* Vulg. *& ruinæ.* R. כָּשַׁל *impegit, offendit, corruit.*

מִכְתָּב m. Lxx. γραφή, Vulg. & alii, *scriptura*, γραπτόν *scriptum*, προσευχή *oratio*, scripta videlicet, χείρ *manus*, per metonymiam instrumenti pro re per illud effecta. Vide Gram. Heb. tom. 2. p. 35. c. 2. Vulg. item, *litera.* Cum præf. הַמִּכְתָּב *& scriptura*, בְּמִכְתָּב *in scripto, in scriptura*, כְּמִכְתָּב *secundum scripturam.* Conſt. מִכְתַּב *scriptura.* Cum præf. וּבְמִכְתַּב *& in scriptura.* R. כָּתַב *scripsit.*

מְכִתָּה f. unde cum præf. & aff. בִּמְכִתָּתוֹ, Isai. 30. v. 14. *in contusione, in confractione ejus*, m. Vulg. *de fragmentis ejus*, m. Lxx. ἐν αὐτοῖς *in ipsis* (λεπτοῖς *fragmentis*); sensum, non vocem Hebraicam, expresserunt. Rad. כָּתַת *contundere.*

מִכְתָּם m. vox quæ in Psalmorum aliquot titulis invenitur. Aq. ταπεινόφρονος καὶ ἁπλοῦς, S. Hieron. *humilis & simplex.* Idem, ταπεινὸς τέλειος *humilis perfectus.* Sym. ταπεινόφρονος καὶ ἄμωμος *humilis & inculpatus.* Hi divisim legebant מַךְ *humilis*; à מוּךְ vel מָכַךְ, *humiliatus, attenuatus est*, & תָּם *integer, perfectus, simplex*; à תָּמַם *perfectus, simplex fuit.* Lxx. Theod. & Vª. edit. Psal. 55. Heb. 56. v. 1. στηλογραφία *tituli inscriptio*; legebant מִכְתָּב, quod vide supra. Vª. & VIª. editt. vocem Heb. μαχθάμ retinuerunt. Alii, *aureum, aureolum, insigne* (carmen); à כָּתַם in Niph. *splenduit, micuit*, instar auri præstantissimi. Aliis est nomen instrumenti, aut initium carminis ad cujus melos Psalmi, quibus ea vox præfigitur, canebantur.

מַכְתֵּשׁ m. unde cum præf. הַמַּכְתֵּשׁ, Jud. 15. v. 19. Lxx. λάκκος *fossa, cavitas, cavum.* Alius, τραῦμα *vulnus.* Sym. μύλη *mola.* Vulg. *dens molaris.* Alii, h. e. ut videtur, Aq. & Theod. vel Sym. in alia editione, ὅλμος *mortarium.* Et Prov. 27. v. 22. בַּמַּכְתֵּשׁ, Aq. Theod. ἐν ὅλμῳ *in mortario.* Sic etiam alii. Vulg. *in pila.* Vacat apud Lxx. aut hic paraphrastas agunt. R. כָּתַשׁ *tutudit, contudit.*

מַכְתֵּשׁ Mass. *Machtésch*; unde cum præf. Soph. 1. v. 11. *Ululate habitatores* vel *habitantes* הַמַּכְתֵּשׁ, Lxx. τὴν κατακεκομμένην *concisam, contusam.* Aq. εἰς τὸν ὅλμον *in mortario.* Idem Aq. in alia versione, & Sym. τῶν ὅλμων *mortariorum.* Theod. ἐν τῷ βάθει *in profundo.* Vulg. *pila.* Aliis est pars inferior urbis Jerusalem, quæ ob ejus cum mortario similitudinem appellata est *mortarium* sive *pila.* Vide Gram. Heb. t. 1. p. 451. c. 1. tom. 2. p. 215. c. 2. fin. & p. 216. c. 1. initio.

מַל־ præposit. vide in מוּל, supra col. 1046.

מָלֵא QAL. Lxx. πλήθω, Lxx. Aq. Sym. Theod. πληρόω, Lxx. item, ἀναπληρόω, ἐκπληρόω, Vulg. & alii, *impleo, expleo, repleo, compleo.* Lxx. item, λαμβάνω *capio, accipio.* Lxx. Aq. item, τολμάω *audeo.* Et passive vel intransitive, Lxx. ἐμπίπλαμαι *impleor*, γέμω, πλήρης εἰμὶ, *plenus sum*, πληροφορέομαι *plene persuasus sum, plenam fiduciam habeo.* Sym. item, πλήθομαι *impleor*, πλημμυρέω *redundo.* Lxx. item, καταριθμέομαι *enumeror*, ἐπισυνάγομαι *congregor*, πλημμελέω *derelinquo*, &c. Adjective, Lxx. πλήρης *plenus.* Sym. ἄφοβος *intrepidus.* Et subst. Lxx. πλῆθος *multitudo*, πλήρωσις *plenitudo.* Legebant מְלֹא vel מְלָא, subst. Vide infra.

PRÆT. 3. p. s. m. מָלֵא *plenus fuit, replevit.* Cum aff. מְלָאוֹ *implevit eum.* 3. p. s. f. מָלְאָה *plena est.* Cum præf. וּמָלְאָה *& implebitur.* 2. p. s. m. מָלֵאתָ *implevisti.* 1. p. s. c. מָלֵאתִי, & extrito א quasi ex forma quiescentium Lám. ה, vide Gram. Heb. t. 1. p. 270. c. 2. מָלִתִי *plenus sum.* 3. p. pl. c. מָלְאוּ, in pausa מָלֵאוּ, & ex forma quiesc. Lám. ה, vide eand. Gram. ibid. מָלוּ, *pleni sunt.* Cum præf. וּמָלְאוּ *& pleni sunt, & implebuntur, & impleverunt.*

BEN. s. m. ex secunda forma, מָלֵא *plenus*, &c. Vide infra nomen Verbale מָלֵא. Lxx. ἄξιος *dignus*, vel ἄξιον *dignum* (argentum), Gen. 23. v. 9. h. e. pleni ponderis & probati. Cum præf. וּמָלֵא & הַמָּלֵא, *& plenus, & quod plenum.* Conſt.

Digitized by Google

מלא *plenus*. Fem. מלאה & cum præf. המלאה, *plena*. Const. & cum (י) parag. aut potius antiqua vocali *e*, מלאתי, Isai. 1. v. 21. *plena*. Vide Gram. Heb. tom. 1. p. 125. c. 1. Plur. m. מלאים, & cum præf. המלאים, *pleni*. Plur. f. מלאות *plenæ*. Cum præf. והמלאות *& plenæ*. Aliis hoc Participium nomen Verbale est, de quo infra, col. 1107.

INFIN. ex forma quiesc. Lam. ה, vide Gram. Heb. t. 1. p. 271. c. 2. מלאת *impleri*. Cum præf. & quandoque (ו) trajecto, ac post adscripta puncta Massorethica supervacaneo, במלאות *in repleri*, *cum replerentur*, ובמלאת & ובמלאות, *& in repleri*, כמלאות & כמלאת, *secundum implere*, vel *impleri*, *cum implerent*, *cum implerentur*, *cum impleti sunt*, &c.

IMPER. 2. p. pl. m. מלאו *implete*. Cum præf. ומלאו *& implete*, *& replete*.

FUT. 3. p. s. f. cum affix. Poëtico, תמלאמו, Exod. 15. v. 9. contracte pro תמלא מהם *implebitur ex eis*. Vide Gram. Heb. t. 1. p. 364. c. 2. tom. 2. p. 554. c. 2. fin. 3. p. pl. m. ימלאו *implentur*, *complebuntur*. Cum præf. וימלאו *& impleti sunt*, *& completi sunt*.

NIPHAL נמלא, Lxx. Aq. Sym. Theod. πληρόομαι, Lxx. item, ἀναπληρόομαι, πίμπλαμαι, ἐμπίμπλαμαι, Vulg. & alii, *impleor*, *repleor*, *compleor*. Lxx. Aq. Sym. Theod. active, ἐμπλήθω *impleo*. Lxx. item, πληθύνω *multiplico*. Vel cum vocalibus activum sensum exprimentibus legerunt; vel passivam vocem in activam, dum verterent, commutarunt.

PRAET. 3. p. s. m. נמלא *repletum est* (caput meum).

FUT. 3. p. s. m. ימלא *implebitur*. Cum præf. וימלא *& implebitur*, *& impletus*, *& repletus est*. 3. p. s. f. תמלא *implebitur*, *complebitur*. Cum præf. ותמלא *& impleta est*. 2. p. s. f. in pausa, quæ revocavit (-) primariæ vocis, תמלאי *repleberis*. Cum præf. ותמלאי *& repleta es*. 1. p. s. c. cum (·) sub charact. pro (·), & ה parag. אמלאה *replebor*. Vide Gram. Heb. tom. 1. p. 275. c. 1. 3. p. pl. m. ימלאו, & cum ן paragogico, ימלאון, *implebuntur*. Cum præfix. וימלאו *& implebuntur*.

PIEL מלא & מלא, Lxx. πλήθω, Lxx. Aq. Sym. Theod. ἐμπλήθω, πληρόω, Lxx. item, ἀναπλήθω, ἀναπληρόω, Vulg. & alii, *impleo*, *repleo*, *compleo*. Lxx. item, συντελέω *perficio*, *consummo*, τελειόω *perficio*, *consecro* (manus), ad verbum: *manus impleo*; de qua loquutione vide Gram. Heb. tom. 2. p. 58. c. 2. καθυφαίνω *contexo*. Cum præposit. אחרי *post*, ἐπακολουθέω *insequor*, συνακολουθέω *unà sequor*, συνεπακολουθέω *unà subsequor*. Intransitive, πορεύομαι *proficiscor*, προσκειμαι *adjaceo*, *sequor*. Et passive, συνυφαίνομαι *contexor*.

PRAET. 3. p. s. m. מלא & מלא, *implevit*. Cum præfix. ומלא *& implevit*. 2. p. s. m. מלאת *implevisti*. Cum præf. ומלאת *& implebis*. Cum aff. & in pausa; quare ה afficitur (·) loco (-), מלאתני *implevisti me*, c. 1. p. s. c. מלאתי *implevi*. Cum præfix. ומלאתי *& implebo*, *& complebo*. Cum aff. מלאתיו *implevi eum*, מלאתיך *implevi*, *implebo te*, s. 3. p. plur. c. מלאו *impleverunt*. Cum præf. ומלאו *& implebunt*. Cum præf. & affix. מלאוה *impleverunt eam*, ומלאוה *& impleverunt eam*, מלאוך *impleverunt te*, s. 2. p. pl. m. מלאתם *implevistis*, ומלאתם *& implevistis*. 1. p. pl. c. מלאנו *implevimus*.

BEN. s. m. ממלא *implens*. Plur. m. cum præf. הממלאים, vel sine daghésch in ל ob (·) ei suppositum הממלאים, *implentes*, הממלאים aut הממלאים, *& implentes*.

INFIN. cum præf. למלא *ad implendum*, ולמלא *& ad implendum*; ex forma quiesc. Lam. ה, למלאת, & cum (ו) abundante & trajecto למלאות, *ad implendum*. Cum præf. & affix. ex forma מלא, ולמלאם *& ad implendas eas* (domos).

IMPER. 2. p. s. m. מלא *imple*, *comple*. Cum præf. ומלא *& imple*. 2. p. pl. m. מלאו, sine dagh. in ל ob (·) ei suppositum, *implete*. Sic cum præf. ומלאו *& implete*.

FUT. 3. p. s. m. ימלא, & cum ה pro א, quasi à מלה, ימלה, *implevit*. Cum præfix. וימלא *& implebit*. Pro (·) sub (ו), vide Gram. Heb. tom. 1. p. 385. c. 1. וימלא *& implevit*. 3. p. s. f. cum præf. ותמלא *& implevit*. 2. p. s. m. תמלא *implebis*. Cum ה

interrog. התמלא *an implebis?* 1. p. f. c. אמלא *implebo.* Cum præf. ואמלא *& implebo.* Cum præf. aff. & sine daghésch in ל ob (:) ei suppositum, ואמלאהו *& implebo illud.* 3. p. pl. m. in pausa, quæ revocavit (-) motionem primariæ vocis, ימלאו *implebunt.* Cum præf. ומלאו *& impleverunt.* Cum præf. & affix. ומלאום *& impleverunt eos*, vel *ea.* 3. p. pl. f. תמלאנה *complebunt.* Cum præf. ותמלאנה *& compleverunt.* 1. p. pl. c. נמלא *implebimus.*

PUAL מלא, unde PAOUL plur. m. ממלאים, Cant. 5. v. 14. Lxx. πεπληρωμέναι *repletæ.* Sym. & V^a. edit. adjective, πλήρεις, Vulg. & alii, *plenæ* (manus).

HITHPAEL התמלא vel התמלא, unde 3. p. pl. m. FUT. in pausa, quæ retinuit (-) motionem primariæ vocis, & cum ן parag. יתמלאון, Job. 16. v. 10. al. 11. Lxx. κατέδραμον *currebant* post me. Vulg. *satiati sunt* pœnis meis. Alii, *explent sese.*

מלא vel מלה, Chald. PEAL, unde 3. p. f. f. PRAET. cum præf. ומלאת, Dan. 2. v. 35. Theod. καὶ ἐπλήρωσε, Vulg. & alii, *& implevit.*

ITHPEAL אתמלי, unde 3. p. f. m. PRAET. cum ה pro א characterist. התמלי, Dan. 3. v. 19. Theod. ἐπλήσθη, Vulg. & alii, *repletus est.* Vide Gram. Chald. tom. 2. p. 609. c. 1.

מלא m. Lxx. πλήρης, μεστὸς, Vulg. & alii, *plenus.* Participial. ἐμπεπλασμένος, πληρωθεὶς, *repletus*, ἄξιος *dignus.* Vide supra col. 1104. Benoni Qal Verbi מלא. Substantive, πλήρωσις *plenitudo*, Jerem. 4. v. 12. ubi forte legebant מלא, de quo infra. Et Verbaliter, ἐμπλήθομαι, πληρόομαι, *impleor*, ἐπισυνάγομαι *congregor.* Cum præf. ומלא *& plenus*, &c. Vide supra col. 1104. in Benoni Qal Verbi מלא, ubi alia hujus nominis adjuncta referuntur.

מלא, מלוא, & cum (ו) pro א, aut sublato hoc א per apocopen, מלו, m. Lxx. πλήρωμα, πλήρωσις, Vulg. & alii, *plenitudo*, πλῆθος *multitudo.* Adjective, πλήρης (sic etiam alius), *plenus*, ἴσος *æqualis*, ὅσος *quantus*, &c. Et Verbal. κατοικέω *habito*, πληρόω *impleo*, ἐμπλήθομαι *impleor*, &c.

Alii item, *copia*, *abundantia.* Cum præf. ומלא *& plenitudo*, ממלא *præ multitudine.* Cum præf. & aff. ומלואו & ומלאו, *& plenitudo ejus*, m. ומלואה & ומלאה, *& plenitudo ejus*, f. ממלאה *à plenitudine ejus*, f. R. מלא *plenus fuit*, *replevit.*

מלאה f. unde cum præf. וכמלאה, Num. 18. v. 27. Lxx. καὶ (ὡς) ἀφαίρεμα *&* (ut) *ablatio pro donario*, h. e. quod de fructibus donandum eximitur. Vulg. *& primitiva.* Alii, *& sicut plenitudo*, *& sicut primitiæ* torcularis. Cum affix. מלאתך, Exod. 22. v. 28. al. 29. servato (-) ob (·) præcedens, vide Gram. Heb. tom. 1. p. 92. c. 1. Lxx. ἀπαρχὰς ἅλωνός σου *primitias* (Vulg. *primitiva*) *areæ tuæ.* Alii, *plenitudo tua.* R. מלא *plenus fuit.*

מלאת f. unde conſt. מלאת, Exod. 28. v. 17. cum accentu in penult. ob concursum, vide Gram. Heb. tom. 2. p. 308. c. 1. fin. Lxx. ὕφασμα *textura.* Vacat apud Vulg. qui sensum in genere, non omnia vocabula expressit. Aq. Sym. Theod. πληρώματα *plenitudines*; legebant מלאת. Alii, *plenitudo.* R. מלא *plenus fuit.*

מלאים & rarissime מלואים, m. plur. à sing. inusit. מלוא aut מלא, Lxx. Aq. Sym. in singulari numero, πλήρωσις *plenitudo.* Lxx. item, τελείωσις *perfectio*, Vulg. *consecratio*, γλυφὴ *sculptura*, Vulg. *ornatus.* Alii in plurali, *plenitudines*, *impletiones*, *consecrationes*, cum de sacerdotibus agitur; *insitiones*, ubi est sermo de lapidibus pretiosis, qui palam annuli, &c. implebant. Cum præf. המלאים *impletiones*, *consecrationes*, ומלאים *& impletiones*, ומלואים *& impletionum*, *& consecrationum.* Cum affix. מלאיכם *consecrationes vestræ*, m. Rad. מלא *plenus fuit*, in Piel *consecravit.*

מלאך m. Heb. & Chald. Lxx. Aq. Sym. Theod. ἄγγελος, Vulg. & alii, *angelus.* Lxx. item, πρέσβυς, Vulg. & alii, *nuntius*, *legatus*, ἀνὴρ *vir* in genere, βασιλεὺς *rex*; legebant מלך, ἔργον *opus*; legebant מלאכה, quod vide infra, Θεὸς *Deus*, Eccle. 5. v. 5. κατασκοπεύων *explorator*, παῖς *puer*, προφήτης *propheta.* Cum præf. המלאך *angelus*, *nuntius*, ומלאך & והמלאך, *& angelus*,

Digitized by Google

& nuntius, לְמַלְאָךְ *angelo*. Conſt. מַלְאַךְ *angelus*, *nuntius*. Cum præf. וּמַלְאָךְ *& angelus*, כְּמַלְאָךְ *ſicut angelus*. Cum præf. & aff. מַלְאָכוֹ, & Chald. מַלְאֲכֵהּ, quaſi à מַלְאָךְ, *angelus ejus*, m. מַלְאָכִי *angelus meus*, c. כְּמַלְאָכִי *ſicut angelus*, *ſicut nuntius meus*, c. Plur. מַלְאָכִים, & cum præf. הַמַּלְאָכִים, *nuntii*, *legati*, וּמַלְאָכִים *& nuntii*, לַמַּלְאָכִים *ad nuntios*. Plur. conſt. מַלְאֲכֵי *angeli*, *nuntii*. Cum præf. בְּמַלְאֲכֵי *nuntios*, לְמַלְאֲכֵי *nuntiis*. Cum præf. & aff. מַלְאָכָיו *angeli*, *nuntii ejus*, m. וּמַלְאָכָיו *& nuntii ejus*, m. וּבְמַלְאָכָיו *& in angelis ſuis*, m. מַלְאָכַיִךְ *nuntii tui*, m. Expreſſo ה quod latebat in fine, ſublato (י) indice plural. numeri, & cum punctis anomalis, aut potius mendoſis, מַלְאֲכֵכֵה, Nah. 2. v. 13. al. 14. pro מַלְאָכַיִךְ, *nuntii tui*, m. quanvis referatur ad Niniven, quam Propheta minus reſpicit, quam ejus incolas. Vide Gram. Heb. t. 1. p. 126. §. 1. col. 1. 2. R. לָאַךְ inuſit. Hebræis ſed Æthiopibus & Arabibus, *miſit*, *miniſtravit*, unde *nuntius*, *legatus*, *angelus*, quod mittatur & miniſtret. Quidam referunt ad הָלַךְ יָלַךְ aut, *ivit*.

מְלָאכָה, in alia forma מְלָאכָה, & in pauſa מְלָאכָה, f. Lxx. ἔργον, ἐργασία, κατεργασία, Vulg. & alii, *opus*, πραγματεία *operatio*, κατασκευή *apparatus*, λειτουργία *miniſterium*, ἐφημερία *functio per vices*, παρακαταθήκη *depoſitum*, πορεία *profectio*, ab יָלַךְ הָלַךְ aut, *ivit*, *profectus eſt*, αἴνεσις *laus*, βασιλεία *regnum*, à מָלַךְ *regnavit*. Et adjective, ἐργάσιμος *elaboratus*. Alii item, *opes*, *ſubſtantia*; & generatim quidquid opere & induſtria comparant homines; unde interdum pro pecore ſumitur. Aliis item מְלָאכָה eſt *miniſterium*, *functio delegata*, *officium & munus legati*. Cum præf. הַמְּלָאכָה *opus*, וּמְלָאכָה & הַמְּלָאכָה, *& opus*, בַּמְּלָאכָה, בִּמְלָאכָה, & in pauſa, quæ mutavit (-) in (·) ſub ל, בִּמְלָאכָה, *in opere*, לַמְּלָאכָה, לִמְלָאכָה, לַמְּלָאכָה, & extrito א, לַמְּלָכָה, *operi*, *ad opus*. Cum præf. & affix. מְלַאכְתּוֹ (à מְלָאכָה) *opus ejus*, m. בִּמְלַאכְתּוֹ *in opere ejus*, m. לִמְלַאכְתּוֹ *ad opus ejus*, m. מִמְּלַאכְתּוֹ *ab opere ejus*, m. מְלַאכְתֶּךָ, & in pauſa מְלַאכְתֶּךָ, *opus tuum*, m. Plur. conſt. מַלְאֲכוֹת

(à ſing. inuſit. מְלָאכָה) *opera*. Cum affix. מַלְאֲכוֹתֶיךָ, Pſal. 72. Heb. 73. v. 28. Lxx. αἱ ἐπαγγελίαι σου *promiſſiones*, Vulg. Lat. *prædicationes tuæ*, m. In aliis codd. αἱ αἰνέσεις σου *laudes tuæ*, m. Aq. αἱ ἀγγελίαι σου, S. Hieron. *annuntiationes tuæ*, m. Alii, *operationes tuæ*, *opera tua*, m. Rad. לָאַךְ Hebræis inuſit. ſed Æthiopibus & Arabibus, *miniſtravit*, *operam præſtitit*.

מַלְאֲכוּת f. unde conſt. & cum præf. בְּמַלְאֲכוּת, Agg. 1. v. 13. Lxx. ἐν ἀγγέλοις *in angelis*. Vulg. *de nuntiis*. Alius, ἐν ἀποστολῇ *in miſſione*, *in legatione*. Sic etiam recentiores. R. לָאַךְ Æthiopibus & Arabibus, *miſit*, *miniſtravit*.

מַלְאָכִי Maſſ. *Malachi*, Vulg. *Malachias*, nomen proprium prophetæ inter minores duodecimi, Malach. 1. v. 1. Etym. *angelus*, vel *nuntius* aut *legatus meus*, c. à מַלְאָךְ *angelus*, *nuntius*, *legatus*, & aff. 1. p. ſ. c.

מַלְאֲכֹת vide ſupra in מְלָאכָה, col. præced.

מִלֵּאת f. Cant. 5. v. 12. Lxx. Vatic. πληρώματα *plenitudines*. Vulg. *fluenta pleniſſima*; legebant מַלְאֹת vel מְלֹאת, à ſing. inuſit. מְלֵאָה. Complut. πλήρωμα *plenitudo*, aquarum videlicet. Alii, *impletio*. Rad. מָלֵא *plenus fuit*; unde מִלֵּאת contracte pro מְלֵאָת aut מְלֵאַת, Syriace. Vide Gram. Heb. tom. 1. p. 397. c. 2.

מְלֵאתִי vide in Benoni ſ. f. Qal Verbi מָלֵא, ſupra col. 1104.

מַלְבּוּשׁ m. Lxx. ἔνδυμα, στολισμός, Vulg. & alii, *indumentum*, *veſtimentum*, ἱματισμός *veſtis*, στολισμός *veſtitus*, χρυσίον *aurum*, h. e. veſtis aurea. Et adject. στολιστής *veſtiarius*, *veſtium præfectus*. Cum præf. הַמַּלְבּוּשׁ *veſtimentum*. Cum præf. & aff. וּמַלְבּוּשֵׁךְ *& veſtimentum tuum*, f. Plur. cum præf. & aff. מַלְבּוּשַׁי *indumenta mea*, c. וּמַלְבּוּשֵׁיהֶם, & cum (ֻ) pro (וּ), וּמַלְבֻּשֵׁיהֶם, *& veſtimenta eorum*. R. לָבַשׁ *induit ſe*.

מַלְבֵּן m. Lxx. Aq. Sym. Theod. πλινθεῖον *figlina laterum*. Vulg. *typus laterum*. Lxx. item, πλίνθος, Vulg. *later*. Vulg. item adjective, *lateritius*. Alii item, *fornax lateraria*, h. e. in qua coquuntur lateres. Juncto hoc nomine cum præced. מֶלֶט, Jerem. 43. v. 9. Lxx. πρόθυρα *veſtibula*.

Cum præf. בַּמַּלְבֵּן *in fornace, per fornacem.* Notandus locus 2. Reg. 12. v. 31. ubi ſcribitur בַּמַּלְכֵּן, ſed à Maſſorethis legendum præcipitur בַּמַּלְבֵּן. Quidam ſecundum τὸ קְרִי interpretantur *Molochum*, ſic: *Et traduxit eos* בַּמַּלְבֵּן *per Molochum*, h. e. per locum Molocho factum, in quo Ammonitæ liberos ſuos traducebant per ignem & in Molochi honorem comburebant. R. לָבַן *lateres confecit.*

מִלָּה Heb. & Chald. unde Chald. emphat. מִלְּתָא & מִלְּתָא, f. Lxx. Sym. Theod. λόγος, Vulg. & alii, *ſermo.* Lxx. Sym. ῥῆμα *verbum.* Aq. Sym. λαλιὰ *loquela, loquutio.* Lxx. item, λέξις *dictio*, θρύλλημα *fabula*, δόλος *dolus*, ἴαμα *ſanatio.* Et Verbaliter, λαλέω *loquor.* Cum præf. וּמִלָּה & Chald. וּמִלְּתָא, *& verbum, & ſermo*, לְמִלָּה, Job. 30. v. 9. *in ſermonem.* Vulg. *in proverbium.* Alii, *in dicterium.* Conſt. מִלַּת *ſermo.* Cum præf. וּמִלַּת *& ſermo.* Cum præf. & affix. וּמִלָּתוֹ *& ſermo ejus*, m. מִלָּתִי *ſermo meus*, c. Plur. ex termin. maſculina, aut à ſing. ſimilit. מַל, מִלִּים, Chald. מִלִּין, & emphat. מִלַּיָּא, *ſermones.* Cum præf. וּמִלִּים & וּמִלִּין, *& ſermones*, בְּמִלִּים & בְּמִלִּין, *in ſermonibus*, לְמִלִּין *ſermonibus.* Conſt. מִלֵּי *ſermones.* Cum aff. מִלֶּיהָ *ſermones tui*, m. מִלָּי in pauſa, quæ mutavit (-) in (·) ſub ל, *ſermones mei*, c. מִלֵּיהֶם *ſermones eorum.* R. מָלַל in Piel. *dixit, loquutus eſt.* Hinc per aphæreſin, λαλέω.

מִלּוֹ pro מִלֹּא, & cum (ו) ante א

מִלּוֹא, vide in מְלֹא, ſupra col. 1107.

מִלּוֹא m. Maſſ. *Milló*, Vulg. *Melló*, nomen proprium 1°. civitatis prope Sichem, vel nomen ejus ſuburbii, Jud. 9. v. 6. 2°. vallis, quæ montem Sion ab inferiori Jeruſalem ſecernebat, & quam Salomon terra opplevit, 2. Reg. 5. v. 9. &c. Aliis eſt nomen appellativum *munitio.* Lxx. interdum ut nomen proprium accipiunt, Μαλλώ. Mſ. Alexand. & Oxon. Μααλλών, Μααλλών, Μααλλώ, &c. Quandoque illud ut appellativum interpretantur ἄκρα *extremitas, ſummum, culmen, faſtigium, arx*, ἀνάλημμα *munitio.* Aq. πλήρωμα *plenitudo.* Sym. προσθήκη *adjectio, additamentum.* Cum præf. הַמִּלּוֹא *Millo*,

Mello, arx, munitio, &c. R. מָלֵא *plenus fuit, replevit.*

מִלֻּאָה f. unde plur. cum præf. & affix. בְּמִלּוּאֹתָם, Lxx. Exod. 28. v. 20. κατὰ στίχον αὐτῶν *ſecundum ordinem eorum*; legiſſe videntur בְּמִלּוּאֹתָם. Vulg. *per ordines ſuos.* Alii, *impletionibus ſuis.* Rad. מָלֵא *plenus fuit.*

מִלֻּאִים vide in מִלֻּאִים, ſupra col. 1108.

מַלּוּחַ m. Job. 30. v. 4. Lxx. plural. ἅλιμα *halima, ſalſa, ſalſuginoſa.* Sym. φλοιοί, Vulg. *cortices.* Idem Vulg. ibid. *herbæ*; nam vocem Hebraicam & *herbas & cortices* tranſtulit. Quidam *malvam* interpretantur. Nonnullis eſt *urtica*, eo quod pro חָרוּל *urtica*, Sophon. 2. v. 9. Targum habeat מַלּוּחִין. Bocharto de animal. ſacr. part. 1. lib. 6. cap. 16. col. 873. & ſeqq. מַלּוּחַ eſt *halimum*, quod ſecundum Dioſcoridem, lib. 1. *arbuſtum eſt, ex quo fiunt ſepes, rhamno ſimile, niſi quod careat ſpinis; & folio ſimili oleæ, ſed latiori. Creſcit ad litora maris & circa ſepes.* Galeno lib. 6. ſimplic. cap. 22. *planta eſt, cujus ſummitates comeduntur, cum recentes ſunt; atque etiam reconduntur & parantur in tempus poſterum.... Sapor ejus ſalſus eſt & aliquantum ſtypticus.* Vide Antiphanem laudatum apud Athenæum, lib. 4. cap. 16. ubi pro ἄλιμα cum ſpiritu leni (quod etiam in Lxx. ſcribitur) emenda ἅλιμα, cum ſpiritu aſpero. R. מָלַח *ſalivit, ſale condiit, conſperſit*, &c.

מַלּוּךְ Maſſ. *Mallouch*, Vulg. *Maloch*, nomen propr. 1°. filii Haſabiæ, 1. Paral. 6. v. 29. al. 44. 2°. viri ex eorum numero, qui uxores alienigenas, quas duxerant, repudiarunt, Eſd. 10. v. 32. Etym. *regnans*; à מָלַךְ *regnavit.*

מְלוּכָה f. Lxx. βασιλεία, Vulg. & alii, *regnum.* Lxx. item, βασιλεύς *rex.* Cum præf. הַמְּלוּכָה *regnum*, לִמְלוּכָה *in regno.* Rad. מָלַךְ *regnavit.*

מָלוֹן m. Lxx. Aq. κατάλυμα, Aq. item, αὐλιστήριον, Sym. αὐλισμός, Vulg. & alii, *diverſorium, hoſpitium, locus in quo pernoctatur.* Lxx. item, παρεμβολή *caſtra*, σκηναί *caſtra*, στρατοπεδεία *caſtrametatio.* Et Verbaliter, καταλύω *diverſor.* Cum præf. הַמָּלוֹן

Digitized by Google

diverforium, בַּמָּלוֹן *in diverforio*. Conſt. מְלוֹן *diverforium*. R. לוּן *pernoctare*.

מְלוּנָה f. Lxx. Theod. ὀπωροφυλάκιον *fructuum autumnalium cuſtodis*, h. e. locus, ſeu tugurium, in quo pernoctat pomorum aliarumque frugum cuſtos. Vulg. *tugurium*, *tabernaculum unius noctis*. Cum præf. כַּמְּלוּנָה & בִּמְלוּנָה, *ſicut tugurium*, *ſicut tuguriolum*. R. לוּן *pernoctare*.

מַלּוֹתִי Maſſ. *Mallóthi*, Vulg. *Mellóthi*, nom. proprium filii Heman, 1. Paral. 25. v. 4. Etym. *plenitudo* aut *circumciſio mea*; ex מָלֵא *plenus fuit*, *replevit*, aut מוּל *circumcidere*, & aff. 1. p. f. c. quamvis accentus ſit in penultima.

מָלַח Heb. & Chald. QAL & PEAL, unde 1. p. pl. c. PRAET. PEAL, Eſd. 4. v. 14. *Propterea quod ſale palatii* מְלַחְנָא, Complut. ἡλισάμεθα *ſalivimus*. Vulg. *comedimus* ſal palatii, h. e. in palatio educati ſumus. Vacat apud Lxx. Vatic.

FUT. 3. p. f. f. in pauſa, quæ mutavit (-) in (-), תִּמְלָח, Levit. 2. v. 13. Lxx. ἁλισθήσεται *ſalietur*. Vulg. (ſale) *condies*; legebat in 2. perſ. & active accipiebat.

NIPHAL נִמְלַח, unde 3. p. pl. c. PRAETERITI in pauſa, quæ (-) motionem primariæ vocis revocatam mutavit in (-), נִמְלָחוּ, Iſai. 51. v. 6. Lxx. ἐστερεώθη (στερεός) *firmatum eſt* (cœlum, nullo, imo contrario prophetæ ſenſu; niſi mendum ſit pro ἐσαπίθη aut ἐσαπίθη, *amiſſum*, h. e. diſſolutum eſt. Aq. ἠλοήθησαν *comminuti ſunt*. Sym. ἁλισθήσονται *ſalient*, h. e. ut tranſtulit S. Hieron. comment. in h. l. *in ſalis modum contererentur*. Vide notam D. Bernardi *de Montfaucon*, in tom. 2. Hexapl. p. 171. Vulg. *liqueſcent*. Alii, *evaneſcent*, *diſſolventur*, *corrumpentur*, poſito præterito pro futuro, more Prophetarum.

PUAL מֻלַּח, unde PAOUL ſ. m. מְמֻלָּח, Exod. 30. v. 35. Lxx. μεμιγμένον, Vulg. *mixtum* (thymiama). Alii, *ſalitum*, *ſale conditum*. Nam ſal in ſuffimentis etiam adhibebatur, ſecundum R. David Qimhhi.

HOPHAL הָמְלַח, unde 2. p. ſ. f. PRAET. cum (-) pro (- hhatouph), ſub characteriſtica, & (-) furtivo, loco (-) ſimplicis ſub tertia radicali ח, vide Gram. Heb. tom. 1. p. 187. c. 1. הָמְלַחַתְּ, Ezech. 16. v. 4. Lxx. ἡλίσθης, Vulg. & alii, *ſalita es*, *ſale condita es*.

INFIN. cum præf. וְהָמְלֵחַ vehomléahh, Ezech. 16. v. 4. *&* (non) *ſaliendo*. Lxx. ſubſtantive, οὐδὲ ἁλί, Vulg. *neque ſale* ſalita es.

מֶלַח & Chald. מְלַח, m. Lxx. Aq. Sym. ἅλς, Lxx. Sym. item, ἅλας, Vulg. & alii, *ſal*. Lxx. item adject. ἁλυκός *ſalſus*, & metaphorice, αἰώνιος *æternus*, *durabilis*; quod quæ ſale ſunt condita, ea non facile corrumpantur. Cum præf. הַמֶּלַח *ſal*, וָמֶלַח, & Chald. וּמְלַח, *&* *ſal*, בַּמֶּלַח *cum ſale*, לַמֶּלַח *ſali*. R. מָלַח *ſalivit*, *ſale condiit*.

מְלֵחָה f. Lxx. ἅλμη, Lxx. Theod. ἁλμυρίς, Vulg. & alii, *ſalſugo*. Lxx. item adject. ἁλμυρός *ſalſus*, *ſalſuginoſus*. Dicitur de terra ſterili, & quaſi ſale conſperſa. Cum præf. לִמְלֵחָה *in ſalſuginem*. R. מָלַח *ſalivit*, *ſale aſperſit*.

מַלָּחִים m. plur. Lxx. ἐπιβάται *aſcenſores*, navium ſcilicet, κωπηλάται, Vulg. *remiges*, ναυτικοί, Vulg. & alii, *nautæ*, *navales*. Cum præf. הַמַּלָּחִים *nautæ*. Cum aff. מַלָּחַיִךְ *nautæ tui*, f. Cum præf. & aff. וּמַלָּחֵיהֶם *&* *nautæ eorum*, ſervato (-) ſub ל ob dagh. ei impreſſum. Vide Gram. Heb. tom. 1. p. 90. c. 1. R. מָלַח *ſalivit*, *ſale conſperſit*; unde *nautæ*, quod in ſalo ſeu mari, quod eſt ſalſum, occupentur.

מְלָחִים m. pl. Jerem. 38. v. 11. Lxx. τὰ σχοινία *funes*, *funiculi*. Vulg. (antiqua) *quæ computruerant*. Cum præf. ibid. v. 12. הַמְּלָחִים, Theod. vocem Hebraicam μελαχίμ *retinuit*. Vacat apud Lxx. Vulg. *ſciſſa & putrida*; nempe veſtimenta. Alii utrobique, *panni vetuſtate detriti* ſeu *corrupti*. R. מָלַח *ſalivit*, *ſale aſperſit*, *ſalis aſperſione à corruptione ſervavit*; unde per antiphraſin, quam vide in Gram. Heb. t. 2. pagg. 61. 62. *pannus*, *veſtimentum detritum*, *corruptum*.

מִלְחָמָה, & in alia forma, quæ uſurpatur maxime cum affixis,

מִלְחֶמֶת f. Lxx. Aq. Sym. Theod. &c. πόλεμος, Vulg. & alii, *bellum*, *prælium*. Lxx. item, δύναμις *potentia*, *exercitus*, *ma-*

τάξις *acies*, παρεμβολή *castra*, χρεμετισμός *hinnitus*, Jerem. 8. v. 6. Et adject. πολεμικός, πολέμιος, *hostilis*, πολεμία (χώρα) *hostilis* (regio). Et Verbal. Lxx. Theod. πολεμίῳ *belligero*. In phrasi, אִישׁ מִלְחָמָה, Lxx. ἀντικείμενος *adversarius*, μάχιμος *pugnax*, πολεμιστής *bellator*, ἀνὴρ πολεμιστὴς *vir bellator*, ἄνθρωπος πολεμιστὴς *homo bellator*, συντρίβων πόλεμον *conterens bellum*, &c. Cum præfix. הַמִּלְחָמָה *bellum*, וּמִלְחָמָה & וְהַמִּלְחָמָה, *& bellum*, בַּמִּלְחָמָה & בְּמִלְחָמָה, *in bello*, וּבַמִּלְחָמָה *& in bello*, כַּמִּלְחָמָה *sicut bellum*, לַמִּלְחָמָה & לְמִלְחָמָה, *ad bellum*, Sym. Psal. 119. Heb. 120. v. 7. πολεμικῶς *hostiliter*, מִמִּלְחָמָה *à bello*. Cum affix. ex forma מִלְחֶמֶת, vide supra, מִלְחַמְתּוֹ *bellum ejus*, m. מִלְחַמְתָּהּ *bellum ejus*, f. מִלְחַמְתְּךָ & in pausa מִלְחַמְתֶּךָ, *bellum tuum*, m. מִלְחַמְתִּי *bellum meum*, c. מִלְחַמְתָּם *bellum eorum*. Plur. מִלְחָמוֹת *bella*. Cum præfix. הַמִּלְחָמוֹת idem, וּמִלְחָמוֹת *& bella*. Const. מִלְחֲמוֹת *bella*. Cum præf. וּמִלְחֲמוֹת *& bella*, וּבְמִלְחֲמוֹת *& in bellis*. Cum affix. מִלְחֲמֹתָיו *bella ejus*, m. מִלְחֲמֹתֵינוּ *bella nostra*, c. R. לָחַם in Niphal, *pugnavit*, *belligeravit*.

מָלַט QAL, unde NIPHAL נִמְלַט, Lxx. & alius, σώζομαι, Lxx. item, ἀνασώζομαι, διασώζομαι, Aq. Sym. ἀποσώζομαι, Vulg. & alii, *salvor*, *liberor*, *eripior*. Lxx. Sym. διαφεύγομαι, Sym. item, φεύγω, *fugio*, *effugio*. Lxx. item, διαβαίνω, διέρχομαι, *transeo*, ἐξαίρομαι *auferor*, *eripior*, λαμβάνομαι μισθὸν πιστὸν, *mercedem fidelem accipio*, Prov. 11. v. 21. Alii item reciproce & intransitive, *eripio*, *eruo*, *libero*, *recipio me*, *evado*.

Praet. 3. p. s. m. נִמְלַט & in pausa נִמְלָט, *ereptus*, *liberatus est*, *evasit*. Cum præfix. וְנִמְלַט & in pausa וְנִמְלָט, *& liberatus erit*, *& eripiet se*. 3 p. s. f. נִמְלְטָה *erepta est*. Cum præf. & in pausa, quæ (-) motionem primariæ vocis revocavit ac insuper mutavit in (-), וְנִמְלָטָה *& evasit*. 1. p. s. c. in pausa; quare ל afficitur (-) pro (-), נִמְלָטְתִּי *evasi*. Cum præf. וְנִמְלַטְתִּי *& eripiam me*. 3. p. pl. c. נִמְלְטוּ & in pausa נִמְלָטוּ, *evaserunt*, *eripuerunt se*. Cum præf. & in pausa וְנִמְלָטוּ *& erepti sunt*, *& salvi facti sunt*. 1. p. pl. c. in pausa נִמְלָטְנוּ, *liberati*, *erepti sumus*.

Ben. s. m. cum præfix. הַנִּמְלָט *ereptus*, וְהַנִּמְלָט *& ereptus*.

Infin. הִמָּלֵט *eripiendo*. Cum præf. לְהִמָּלֵט *eripere me*, *salvari*.

Imper. 2. p. s. m. הִמָּלֵט *eripe te*, *salva te*. 2. p. s. f. הִמָּלְטִי *libera te*, *salva te*.

Fut. 3. p. s. m. יִמָּלֵט *eripietur*, *eripiet se*, *evadet*, *evadat*. Cum præf. הֲיִמָּלֵט *an eripiet se?* וַיִּמָּלֵט *& eripuit se*. 2. p. s. m. תִּמָּלֵט *eripies te*. 1. p. s. c. cum (·) pro (-) sub א, vide Gram. Heb. tom. 1. p. 173. c. 1. אִמָּלֵט, & cum ה parag. אִמָּלְטָה, *eripiar*, *eripiam me*. Sic cum præf. וָאִמָּלְטָה *& evasi*. 3. p. pl. m. יִמָּלְטוּ *eripientur*. Cum præf. & in pausa, quæ revocavit (-) motionem primariæ vocis, וַיִּמָּלֵטוּ *& erepti sunt*. 1. p. pl. c. נִמָּלֵט *eripiemur*.

PIEL מִלֵּט vel מִלַּט, Lxx. σώζω, ἀνασώζω, διασώζω, *salvo*, *salvum facio*, ἐξαιρέω *eripio*, ῥύομαι *libero*. Et passive, ἀνελάβομαι, 4. Reg. 23. v. 18. *invenior*. Alii item, *pario*, *fœtum evadere facio*.

Praet. 3. p. s. m. מִלֵּט *eripuit*. Cum præf. & ex forma (-), וּמִלַּט *& liberavit*. Cum aff. מִלְּטָנוּ *eripuit nos*, c.

Ben. s. m. מְמַלֵּט *eripiens*. Plur. m. cum præf. הַמְמַלְּטִים *eripientes*.

Infin. מַלֵּט *eripere*, *eripiendo*.

Imper. 2. p. s. m. cum ה parag. מַלְּטָה *libera*. 2. p. s. f. cum præf. וּמַלְּטִי *& libera*, *& salva*. 2. p. plur. m. מַלְּטוּ *eripite*. Cum præf. וּמַלְּטוּ *& eripite*. Cum præf. & affix. וּמַלְּטוּנִי *& liberate me*, c.

Fut. 3. p. s. m. יְמַלֵּט *eripiet*. Cum præf. וִימַלֵּט *& eripiet*. Pro (י) cum (ו), vide Gram. Heb. tom. 1. p. 385. c. 1. Cum aff. יְמַלְּטֵהוּ *liberabit eum*. 3. p. s. f. cum præf. וְתִמַלֵּט, Isai. 34. v. 15. *& exclusit*, *& evadere fecit*, *& peperit*. Vulg. *& enutrivit*. 1. p. s. c. אֲמַלֵּט *eripiam*. Cum præf. וַאֲמַלֵּט *& eripiam*. Cum aff. אֲמַלֶּטְךָ *eripiam te*, m. 3. p. pl. m. cum præf. וַיְמַלְּטוּ *& eripuerunt*.

HIPHIL הִמְלִיט, unde 3. p. s. m. Praet. cum præf. וְהִמְלִיט, Isai. 31. v. 5. Lxx. καὶ σώσει *& salvabit*. Vulg. *& salvans* (erit). 3. p. s. f. cum præf. וְהִמְלִיטָה, Lxx. καὶ ἔτεκε, Vulg. & alii, *& peperit*.

Digitized by Google

HITHPAEL הִתְמַלֵּט vel הִתְמַלֵּט, unde 1. p. ſ. c. Fut. cum præf. & ה paragog. וָאֶתְמַלְּטָה, Job. 19. v. 20. Lxx. ἔχεται ʒ hæret, vel hærent autem oſſa mea circa dentes meos. Sym. ἐξέτιλλον & evellebam pellem meam dentibus meis. Vulg. & derelicta ſunt tantummodo labia circa dentes meos. Is & Lxx. perſonam mutarunt. Alii, & evaſi, & ereptus ſum cum ſola pelle dentium ſeu gingivarum mearum, h. e. ſola pellis gingivarum mearum ſana mihi eſt relicta. 3. p. pl. m. ex forma (-) quod mutatum eſt in (·) ob pauſam, יִתְמַלָּטוּ, Job. 41. v. 11. Lxx. διαῤῥιπτοῦνται disjiciuntur, diverſas in partes jaciuntur foci ignis. Alii, proripiunt ſeſe, evadunt, egrediuntur. Vulg. Participial. accenſæ (tædæ ignis).

מֶלֶט m. unde cum præf. בַּמֶּלֶט, Jerem. 43. v. 9. Lxx. juncta hac voce cum ſequenti בַּמַּלְבֵּן, ἐν προθύροις in veſtibulis. Aq. Sym. Theod. ἐν κρυφίῳ, al. ἐν κρυφαίῳ in occulto. Vulg. in crypta. Alii, in argilla, in cæmento, ex uſu Arabico. R. מָלַט in Niphal, evaſit, ereptus, liberatus eſt; unde crypta, latibulum, quod in eis eripiantur ſeu ſerventur profugi.

מְלַטְיָה Maſſ. Melatiáh, Vulg. Meltias, nom. proprium viri, qui poſt reditum è captivitate Babylonica in urbe Jeruſalem ædificavit, Nehem. 3. v. 7. Etym. liberatio Domini; à מָלַט in Niph. liberatus eſt, & יָהּ Dominus.

מְלִילֹת f. plur. Deut. 23. v. 26. à ſing. inuſit. מְלִילָה, Lxx. στάχυς, Vulg. & alii, ſpicæ, proprie decerptæ, avulſæ, reſectæ. Rad. מָלַל decerpſit, reſecuit.

מֵלִיץ vide ſupra col. 984. in Benoni ſ. m. conjugationis Hiphil Verbi לִיץ.

מְלִיצָה f. unde cum præfix. וּמְלִיצָה, Lxx. Prov. 1. v. 6. καὶ σκοτεινὸς λόγος & tenebroſus, & obſcurus ſermo. Aq. Theod. καὶ ἑρμηνείαν, Vulg. & alii, & interpretatio. Sym. σκοτεινὸν (ſic etiam Lxx. Habac. 2. v. 6.) problema. R. לִיץ in Hiphil, interpretari.

מָלַךְ Heb. & Chald. QAL. Lxx. Aq. Sym. Theod. βασιλεύω, Lxx. item, κρατέω, Vulg. & alii, regno, impero, rex ſum.

Sæpiſſime conſtruitur cum עַל ſuper.

Praet. 3. p. ſ. m. מָלַךְ & in pauſa, quæ mutat (-) in (·), מָלָךְ, regnavit. Cum præf. וּמָלַךְ & regnabit. 2. p. ſ. m. מָלַכְתָּ regnaſti. Cum præf. וּמָלַכְתָּ & regnabis. 3. p. pl. c. מָלְכוּ regnarunt.

Ben. ſ. m. מֹלֵךְ & cum præf. הַמֹּלֵךְ, regnans. Fem. ex forma ה præcedente duplici (·), מֹלֶכֶת & cum præf. הַמֹּלֶכֶת, regnans, regina.

Infinit. מְלֹךְ, & in alia forma cum (- hhatoúph) in fine pro hhólem ob ſeq. Maqqáph, מְלָךְ־ meloch- regnare, regnando. Lxx. item ſubſtantive, quo ſenſu hîc Infinitivus ſæpius accipitur, βασιλεία regnum. Cum præf. הֲמָלֹךְ an regnando? לִמְלֹךְ regnare, ad regnandum, מִמְּלֹךְ à regnando, ne regnes, ne regnaret, &c. Cum aff. מָלְכוֹ molchó regnare eum. Cum præf. & affix. בְּמָלְכוֹ bemolchó in regnare eum, cum regnavit, &c. כְּמָלְכוֹ kemolchó ſecundum regnare eum, cum regnaſſet, לְמָלְכוֹ lemolchó regnare eum, regnum ejus, m.

Imper. 2. p. ſ. m. cum (- hhatoúph) in fine pro hhól. ob ſequens Maqqaph, מְלָךְ־ meloch- & cum ה parag. unde ſit (- hhatoúph) & (·) primæ rad. fit tranſpoſitio; מָלְכָה molcháh, regna. 2. p. ſ. f. cum (- hhatoúph) pro (·) ſub מ, מָלְכִי molchí regna. Vide Gram. Heb. tom. 1. p. 166. c. 2.

Fut. 3. p. ſ. m. יִמְלֹךְ & יִמְלָךְ, & cum (- hhatoúph) in fine pro hhólem ob ſequens Maqqáph, יִמְלָךְ־ iimloch- regnabit. Cum præf. וַיִּמְלֹךְ & ſeq. Maqqáph, וַיִּמְלָךְ־ vaiiimloch-, & regnavit. 3. p. ſ. f. תִּמְלֹךְ regnabit. 2. p. ſ. m. תִּמְלֹךְ & תִּמְלָךְ, regnabis. Cum præf. הֲתִמְלֹךְ an regnabis? an regnaturus es? 1. p. ſ. c. אֶמְלֹךְ & אֶמְלָךְ, regnabo. 3. p. pl. m. in pauſa, quæ revocavit hhólem primariæ vocis motionem, יִמְלֹכוּ regnabunt. Cum præf. וַיִּמְלְכוּ & regnarunt.

NIPHAL נִמְלַךְ, unde 3. p. ſ. m. Fut. וַיִּמָּלֵךְ, Nehem. 5. v. 7. Lxx. καὶ ἐβουλεύσατο & conſilium iniit, & conſuluit, & deliberavit, ex uſu Chaldaico & Syriaco. Sic etiam recentiores. Vulg. cogitavitque.

HIPHIL הִמְלִיךְ, Lxx. βασιλέα καθίστημι, Vulg. & alii, regem conſtituo, regnare fa-

εἰς βασιλέα καθίστημι in regem constituo, *εἰς βασιλέα χρίω in regem ungo*, *δίδωμι do*, regem videlicet. Et intransitive, *βασιλεύω regno*; & transitive, *rego*, *regem constituo*. Cum nomine conjugato מֶלֶךְ *rex*, *βασιλεύω βασιλέα*, & simpliciter, *βασιλεύω regem constituo*, *βασιλεύω εἰς βασιλέα in regem constituo* (nam Græci interpretes Verbis intransitivis nonnunquam transitivorum potestatem affingunt, vide Gram. Heb. tom. 1. p. 533. coll. 1. 2. init.)

Praet. 3. p. s. m. הִמְלִיךְ *regnare fecit*, *regem constituit*. 2. p. s. m. הִמְלַכְתָּ *regem constituisti*. Cum præfix. וְהִמְלַכְתָּ *& regem constitues*. 2. p. s. m. cum aff. הִמְלַכְתַּנִי *regem constituisti me*, c. Cum præf. & affix. וְהִמְלַכְתַּנִי *& regem constituisti me*, c. 1. p. s. c. הִמְלַכְתִּי *regem constitui*. Cum affix. הִמְלַכְתִּיהָ *regem constitui te*, m. 3. p. pl. c. הִמְלִיכוּ *regem constituerunt*.

Ben. s. m. cum præf. הַמַּמְלִיךְ *regnare faciens*.

Infin. cum præf. לְהַמְלִיךְ *ad regnare faciendum*. Cum præf. & affix. לְהַמְלִיכוֹ *ad regem constituendum eum*.

Fut. 3. p. s. m. cum præf. וַיַּמְלֵךְ *& regem constituit*. Cum præf. & affix. וַיַּמְלִיכֻהוּ *& regem constituit eum*, וַיַּמְלִיכֶהָ *& reginam constituit eam*. 1. p. s. c. cum præfix. וְאַמְלִיךְ *ut regem constituerem*. 3. p. pl. m. cum præfix. וַיַּמְלִיכוּ *& regem constituerunt*. Cum præf. affix. & (ֻ) pro (וּ), וַיַּמְלִכֻהוּ *& regem constituerunt eum*. 2. p. pl. m. cum præf. וַתַּמְלִיכוּ *& regem constituistis*. 1. p. pl. c. נַמְלִךְ, cum (ִ) pro (ִי) sub ל, *regem constituemus*. Cum præf. וְנַמְלִיךְ *& regem constituemus*.

HOPHAL הָמְלַךְ, 3. p. s. m. Praet. Dan. 9. v. 1. Theod. *ἐβασίλευσεν regnavit*. Vulg. *imperavit*. Alii, *rex constitutus est*.

מֶלֶךְ m. Heb. & Chald. Lxx. Aq. Sym. Theod. *βασιλεύς*, Vulg. & alii, *rex*, qui regioni alicui, aut etiam urbi imperat. Lxx. item, *ἄρχων imperator*, *ἄρχων βασιλείας princeps regni*, *ἡγούμενος dux*, *στρατηγὸς dux exercitûs*. Substant. *βασιλεία regnum*. Et ex usu Chaldaico, *βουλὴ consilium*, Eccle. 2. v. 12. (sic etiam Theod. Dan. 4. v. 24.)

Adject. *βασιλικός regius*. Et Verbal. *βασιλεύω regno*, *rex sum*. Cum substantivo בַּיִת *domus*, sic בֵּית מֶלֶךְ, Lxx. *βασιλεία regnum*, *βασίλειον*, *βασιλικόν*, *regia*. Hoc nomen in singulari numero, præterquam cum affixis, invariatum manet, etiam in pausa. Vide Gram. Heb. tom. 2. p. 311. c. 1. Cum præf. הַמֶּלֶךְ *rex*, הֲמֶלֶךְ *an rex?* וּמֶלֶךְ, וְמֶלֶךְ, & וְהַמֶּלֶךְ *& rex*, בְּמֶלֶךְ & בַּמֶּלֶךְ, *cum rege*, *in*, *contra regem*, כַּמֶּלֶךְ *sicut rex*, לְמֶלֶךְ & לַמֶּלֶךְ, *regi*, וְלַמֶּלֶךְ *& regi*, מִמֶּלֶךְ & מֵהַמֶּלֶךְ, *à rege*, *præ rege*, *ne sis rex*, שֶׁהַמֶּלֶךְ *quod rex*. Cum præf. & aff. מַלְכּוֹ *rex ejus*, m. cum (ְ) sub מ loco (ָ); quia hoc nomen excipitur. Vide Gram. Heb. t. 1. p. 98. c. 1. בְּמַלְכּוֹ *regi ejus* vel *suo*, m. לְמַלְכּוֹ *regi suo*, m. מַלְכָּהּ *rex ejus*, f. לְמַלְכָּהּ *regi ejus*, f. וּלְמַלְכָּהּ *& regi ejus*, f. מַלְכֵּךְ *rex tuus*, m. מַלְכְּךָ *rex tuus*, f. שֶׁמַּלְכֵּךְ *quod rex tuus*, f. מַלְכִּי *rex meus*, c. מִלְכִּי Chald. *consilium meum*, c. מַלְכָּם *rex eorum*, בְּמַלְכָּם *regi suo*, m. מַלְכְּכֶם *rex vester*, m. מַלְכֵּנוּ *rex noster*, c. Plur. מְלָכִים, & ex terminatione Chaldaica מְלָכִין, *reges*. Cum præf. הַמְּלָכִים, & cum א epenthetico, aut potius antiqua vocali *a* quæ exprimitur hodie per (ְ) sub ל, הַמַּלְאָכִים, 2. Reg. 11. v. 1. *reges*. Vide Gram. Heb. t. 1. p. 25. c. 1. & tom. 2. p. 413. c. 2. Cum aliis præf. וּמְלָכִים & וְהַמְּלָכִים, *& reges*, בַּמְּלָכִים *in regibus*, *in reges*, לַמְּלָכִים *regibus*. Const. מַלְכֵי *reges*. Cum præf. וּמַלְכֵי *& reges*, וּבְמַלְכֵי *& in reges*, כְּמַלְכֵי *sicut reges*, לְמַלְכֵי *regibus*; כ ubique aspirato, quanvis præcedat (ְ) quiescens, quia hoc (ְ) natum est ex (ְ), nempe ex מְלָכִים. Vide Gram. Heb. t. 1. p. 31. c. 2. Cum præf. & affix. מַלְכֶיהָ *reges ejus*, f. מַלְכֵיהֶם *reges eorum*, וּמַלְכֵיהֶם *& reges eorum*, מַלְכֵיכֶם *reges vestri*, m. מְלָכֵינוּ *reges nostri*, c. לִמְלָכֵינוּ *regibus nostris*, c. R. מָלַךְ *regnavit*, & Chald. item, *consuluit*, *consilium iniit*.

מֶלֶךְ Mass. & Vulg. *Mélech*, nomen propr. filii Micha, 1. Paral. 8. v. 35. Etym. *rex*, aut *consiliarius*; à מֶלֶךְ *rex*, Chald. *consiliarius*.

מֹלֶךְ Mass. *Mólech*, Vulg. *Molóch*, nomen proprium idoli Ammonitarum, quod etiam

Digitized by Google

etiam dicitur מַלְכָּם *Malcám*, Sophon. 1. v. 5. & מִלְכֹּם *Milcóm*, Vulg. *Melchóm*, 3. Reg. 11. v. 5. Lxx. appellative interdum transferunt, *ἄρχων princeps, imperator*, *βασιλεύς rex*. Aliis hoc idolum erat Saturnus, cui mactabantur homines, uti Ammonitæ filios ſuos & filias ſuas in honorem Moloch vel comburebant, vel ſaltem per ignem traducebant, Levit. 18. v. 21. c. 20. vv. 3. 4. 5. Deut. 18. v. 10. Pſal. 105. Heb. 106. v. 17. Jerem. 19. v. 5. &c. Aliis Moloch eſt *Jupiter*, aliis *Priapus*, aliis *Mercurius*, aliis *Mars*, qui in planetarum nominibus ab Ægyptiis *Moloch* appellabatur; aliis eſt *Sol* ſyderum *rex*. Forte *Moloch* nomen eſt generale idolorum, ut בַּעַל & בְּעָלִים, quæ vide ſupra coll. 251. 254. Cum præf. הַמֹּלֶךְ *Moloch*, לַמֹּלֶךְ *Molocho*, וּלַמֹּלֶךְ *& Molocho*. Etym. *rex*; à מָלַךְ *regnavit*.

מַלְכָּא, & cum ה pro א in fine

מֶלֶךְ, m. Chald. Lxx. Theod. *βασιλεύς*, Vulg. & alii, *rex*. Theod. item, *βασιλικός regius*. Et ſubſtant. *βασιλεία regnum*. Cum præf. וּמַלְכָּא *& rex*, לְמַלְכָּא *regi*. Plur. מַלְכִין, ex terminatione Heb. מַלְכִים, & emphat. מַלְכַיָּא, *reges*. Cum præf. וּמַלְכִין *& reges*. Rad. מְלַךְ *regnavit*.

מַלְכֹּדֶת f. unde cum præf. aff. & (ְ) pro (ֳ hhatoúph), וּמַלְכֻּדְתּוֹ, Job. 18. v. 10. Lxx. aut potius Theodotio; nam hic & præcedens verſus aſteriſco notantur in editione, ſeu Bibliotheca Divina S. Hieronymi, proindeque apud Lxx. deerant, *καὶ ἡ σύλληψις αὐτοῦ & comprehenſio ejus*, m. Vulg. & alii, *& decipula illius*. Rad. לָכַד *cepit, apprehendit, comprehendit*.

מַלְכָּה f. Lxx. *βασίλισσα*, Vulg. & alii, *regina*. Cum præf. הַמַּלְכָּה *regina*, וְהַמַּלְכָּה *& regina*, בַּמַּלְכָּה *cum regina*. Conſt. מַלְכַּת *regina*. Cum præf. וּמַלְכַּת *& regina*. Plur. abſol. מְלָכוֹת *reginæ*. Rad. מָלַךְ *regnavit*; unde מֶלֶךְ *rex*, & מַלְכָּה *regina*.

מִלְכָּה Maſſ. *Milcáh*, Vulg. *Melchá*, nomen propr. filiæ Aran, uxoris Nachor, Gen. 11. v. 29. Etym. *regina*. Vide vocem præced.

מַלְכּוּ Chald. per apocopen *τοῦ* ת pro

מַלְכוּת Heb. & Chald. & emphatice

מַלְכוּתָא f. Chald. cum כ ubique aſpirato, quanvis præcedat (ְ) quieſcens, quia hoc nomen excipitur. Vide Gram. Heb. tom. 1. p. 32. c. 1. num. 6. Lxx. Theod. *βασιλεία*, Vulg. & alii, *regnum*. Lxx. item, *βασίλειον regia*, *βασιλικόν regium* (indumentum), *βασιλεύς rex*. Et adjective, *βασιλικός regius*, *βύσσινος byſſinus*. Alii item, *dominium, poteſtas regia, imperium regale*, ſeu *dignitas regalis*. Cum præfix. הַמַּלְכוּת *regnum*, וּמַלְכוּ & וּמַלְכוּתָא, Chald. *& regnum*, בְּמַלְכוּת, בְּמַלְכוּת, & Chald. בְּמַלְכוּתָא, *in regno*, וּבְמַלְכוּת *& in regno*, לְמַלְכוּת & לְמַלְכוּת, *regni, ad regnum*. Cum præf. & affix. מַלְכוּתוֹ, cum (ְ) pro (ֻ), מַלְכוּתוֹ, & Chald. מַלְכוּתֵהּ, *regnum ejus*, m. וּמַלְכוּתוֹ, & Chald. וּמַלְכוּתֵהּ, *& regnum ejus*, m. בְּמַלְכוּתוֹ *in regno ejus*, m. לְמַלְכוּתוֹ *regno ejus*, m. וּמַלְכוּתָהּ *& regnum ejus*, f. מַלְכוּתְךָ in pauſa מַלְכוּתֶךָ, & Chald. מַלְכוּתָךְ, *regnum tuum*, m. וּמַלְכוּתְךָ in pauſa, *& regnum tuum*, m. בְּמַלְכוּתָךְ, Chald. *in regno tuo*, m. מַלְכוּתִי *regnum meum*, c. בְּמַלְכוּתִי *in regno meo*, c. וּבְמַלְכוּתִי *& in regno meo*, c. מַלְכוּתָם *regnum eorum*, בְּמַלְכוּתָם *in regno eorum*. Plur. מַלְכֻיּוֹת, & Chald. emphat. מַלְכְוָתָא, à ſingul. מַלְכוּ, *regna*. Conſt. Chald. מַלְכְוָת idem. R. מָלַךְ Heb. & מְלַךְ Chald. *regnavit*.

מַלְכִּיאֵל Maſſ. *Malkiél*, Vulg. *Melchiél*, nomen proprium filii Beriæ aut Bariæ, Gen. 46. v. 17. 1. Paral. 7. v. 31. Etym. *rex* aut *conſiliarius meus Deus*; ex מֶלֶךְ *rex, conſiliarius*, aff. 1. p. ſ. c. & אֵל *Deus*.

מַלְכִּיאֵלִי Maſſ. *Malkíelí*, Vulg. *Melchielitæ*, nom. patronymicum poſterorum Melchielis, Num. 26. v. 45. Etym. eadem ac nominis præcedentis.

מַלְכִּיָּה, & cum ſyllabica adjectione

מַלְכִּיָּהוּ Maſſ. *Malkiiiá*, *Malkiiiáhou*, Vulg. *Melchias*, nom. propr. 1°. patris Phaſſur, Jerem. 21. v. 1. 2°. filii Amelech, Jerem. 38. v. 6. 3°. filii Athanai filii Zara, 1. Paral. 6. v. 40. Etym. *rex* aut *conſiliarius Dominus*; ex מֶלֶךְ *rex, conſiliarius*, & יָהּ *Dominus*.

מַלְכִּי־צֶדֶק Maſſ. *Malki-tſédheq*, Vulg. *Melchiſedec*, nomen propr. Sacerdotis & regis Salem ſive Jeruſalem, Gen. 14. v. 18. Etym. *rex juſtitiæ*; ex מֶלֶךְ *rex*, & צֶדֶק *juſtitia*.

מַלְכִּירָם Mass. *Malkirám*, Vulg. *Melchirám*, nomen proprium filii Jechoniæ filii Joakim, 1. Paral. 3. v. 18. Etym. *rex* aut *consiliarius meus excelsus*; ex מֶלֶךְ *rex*, *consiliarius*, aff. 1. p. s. c. & רָם *excelsus*.

מַלְכִּישׁוּעַ Mass. *Malkijehoŝua*, Vulg. *Melchisúa*, nomen proprium filii Saül, 1. Reg. 14. v. 49. cap. 31. v. 2. 1. Paral. 8. v. 33. Etym. *rex*, aut *consiliarius meus salvator*, aut *salus*; ex מֶלֶךְ *rex*, *consiliarius*, aff. 1. p. s. c. & יֶשַׁע aut יְשׁוּעָה, *salus*.

מַלְכָּם pro מַה־לָּכֶם, vide supra col. 1037. in מַה־.

מַלְכָּם Mass. *Malcàm*, Vulg. *Melchóm*, & *Melchóm*, nomen proprium 1°. idoli Ammonitarum, Jerem. 49. v. 1. Idem est ac מֶלֶךְ, quod vide supra col. 1120. 2°. filii Saharaim ex Hodes uxore ejus, 1. Paral. 8. v. 9. Etym. *rex* aut *consiliarius eorum*; ex מֶלֶךְ *rex*, & aff. 3. p. pl. m.

מִלְכֹּם Mass. *Milcóm*, Vulg. *Melchóm*, nom. proprium idoli Ammonitarum, 4. Reg. 23. v. 13. Idem est ac præced. & מֶלֶךְ, quod vide supra col. 1120. Etym. *rex* aut *consiliarius eorum*. Vide nomen præced.

מְלֶכֶת f. Lxx. *βασίλισσα*, Vulg. & alii, *regina*, *στρατιά*, Jerem. 7. v. 18. *exercitus*, cœlorum videlicet, nempe sydera, planetæ. Hinc cum præf. לִמְלֶכֶת *reginæ*. Rad. מָלַךְ *regnavit*.

מְלֶאכֶת f. *opus*, vide in מְלָאכָה, sup. col. 1109.

מלל QAL, unde Ben. s. m. מֹלֵל, Prov. 6. v. 13. Lxx. Verbal. *σημαίνει significat*. Vulg. *terit* (pede). Aq. Participial. *τρίβων terens*. Sym. *προστρίβων atterens*. Alii, *loquens est*, *loquitur*, ex significatione sequentis Piel.

PIEL מִלֵּל, & PAEL Chald. ex forma hhiriq, מַלֵּל, Lxx. Theod. per aphæresin τοῦ מ, *λαλῶ*, Vulg. & alii, *loquor*, *eloquor*, concisè, ut volunt, & Laconicè. Lxx. item, *ἀναγγέλλω annuntio*, *νοέω intelligo*, *cogito*. Alii item, *dico*.

Praet. 3. p. s. m. מִלֵּל & Chald. מַלִּל, *loquutus est*, *dixit*. 3. p. pl. c. in pausa, quæ revocavit (ֵ) motionem primariæ vocis, מִלֵּלוּ *loquuta*, *eloquuta sunt* (labia), *loquentur*, *eloquentur*.

Ben. s. m. Chald. מְמַלֵּל & מְמַלִּל; & fem. מְמַלְּלָה, *loquens erat*, *loquebatur*.

Fut. 3. p. s. m. יְמַלֵּל & Chald. יְמַלִּל, *loquetur*, *eloquetur*. 2. p. s. m. תְּמַלֵּל, *loqueris*, *effaberis*.

מִלֲלַי Mass. *Milalái*, Vulg. *Malalái*, nomen proprium Sacerdotis, qui una cum Zorobabele è Babylonia Jerusalem ascendit, Nehem. 12. v. 35. al. 36. Etym. *circumcisiones*, aut *loquutiones meæ*, à מוּל aut נָמַל *circumcidit*, aut מִלֵּל in Piel, *loquutus est*, & aff. 1. p. pl. c.

מַלְמַד m. unde const. & cum præf. בְּמַלְמַד, Jud. 3. v. 31. Lxx. *ἀροτρόποδι*, Vulg. *vomere*. Sym. *ἐχέτλῃ stivâ*. Alii, *stimulo*, *baculo* (bovis), h. e. quo regitur vel pungitur bos. R. לָמַד *didicit*, in Piel, *docuit*, *erudivit*; unde *vomer*, *stiva*, & *stimulus*; quod terram ad producendum, & boves ad arandum, &c. erudiant.

מלץ QAL, unde NIPHAL נִמְלַץ, ex quo 3. p. pl. c. Praet. נִמְלְצוּ, Psal. 118. Heb. 119. v. 103. Lxx. *γλυκέα*, Vulg. Lat. S. Hieron. & alii, *dulcia*, *suavia* (sunt eloquia tua). Hinc Græc. *μειλίσσω*, Lat. *mulsit*.

מֶלְצַר m. unde cum præfix. הַמֶּלְצַר, Dan. 1. vv. 11. 16. *præfectus ciborum*, *architriclinus*, *archimagirus*, *primus condus* principis eunuchorum Nabuchodonosoris. Aliis est nomen proprium hujus præfecti. Hinc Theod. *Ἀμελσάδ*. Ms. Alex. *Ἀμερσάρ*. Ald. *Ἀμελσάρ*. Complut. *Μελσάρ*. Vulg. *Malasár*. R. לָצַר inusit. Alii fingunt radicem quadriliteram מלצר. Qui ut nomen proprium accipiunt, illud interpretantur *circumcisionem angustiæ* aut *vinculi*; à מוּל *circumcidere*, & צַר *angustia*, *vinculum*.

מלק QAL, unde 3. p. s. m. Praet. cum præf. וּמָלַק, Levit. 1. v. 15. & cap. 5. v. 8. Lxx. *καὶ ἀποκνίσει & ungue secabit* caput ejus (avis), neque tamen illud abscindet, nec à collo separabit, ut liquet ex cap. 5. v. 8. Alius, cap. 1. v. 15. *λεπίσει decorticabit*. Alius ibid. *ψιλώσει glabrum reddet*. Vulg. cap. 1. v. 15. periphrasticωs; *& retorto ad collum capite*, *ac rupto vulneris loco*. Et cap. 5. v. 8. *retorquebit caput ad ejus pennulas*, *ita ut collo hæreat*. Alius ibid.

Digitized by Google

nempe cap. 5. v. 8. *ἀνακλάσει refringet.* Sic etiam Samar. cap. 1. v. 15. Sensus est, secundum veteres Hebræos in Zevahhim cap. 6. fol. 64. trahet collum avis.... & secabit ungue contra cervicem, donec perveniat ad jugulum, quod secabit, hoc est, illius partem; sed non dividet aut amputabit. Sunt tamen qui cap. 1. v. 15. caput amputatum & à collo divulsum existiment; quod ibi scriptum non sit, ut cap. 5. v. 8. וְלֹא יַבְדִּיל *neque dividet.*

מַלְקוֹחַ m. Lxx. *σκῦλα spolia.* Sym. *λῆψις captio, captura.* Vulg. & alii, *præda.* Lxx. item, *λάρυγξ,* Vulg. & alii, *guttur, fauces,* quod cibum mansum accipiant. Et Verbaliter, *λαμβάνω capio.* Cum præf. הַמַּלְקוֹחַ *præda,* וּמַלְקוֹחַ *& præda.* Plur. cum aff. & in pausa, quæ mutavit (-) in (-) sub ח, מַלְקוֹחָי *fauces meæ, faucibus meis,* c. Rad. לָקַח *cepit.*

מַלְקוֹשׁ m. Lxx. *ὄψιμος (ὑετὸς),* Vulg. & alii, *serotinus* imber, *serotina* pluvia, quæ nimirum mense Maio, & sero, h. e. illo tempore, quo segetes ante maturitatem maximè opus habent, decidit. Cum præf. וּמַלְקוֹשׁ *& pluvia serotina,* כְּמַלְקוֹשׁ *sicut pluvia serotina,* לְמַלְקוֹשׁ *ad pluviam serotinam.* R. לָקַשׁ *collegit.*

מַלְקָחַיִם, & cum (-) sub ם pro (-)

מֶלְקָחַיִם, dual. m. Lxx. Aq. Theod. *λαβίς,* Vulg. & alii, *forceps.* Sym. *λαβίδες,* Vulg. & alii, *forcipes.* Lxx. item, *ἐπαρυστήρ,* Exod. 25. v. 38. *haustrum, vas ad hauriendum* (Vulg. *emunctoria*), *ἐπαρυστρίδες,* 3. Reg. 7. v. 49. *haustra,* Vulg. *forcipes.* Hinc cum præf. וּמַלְקָחַיִם *& forcipes,* בְּמַלְקָחַיִם *forcipibus.* Cum aff. מַלְקָחֶיהָ *forcipes ejus,* f. Cum præf. & affix. וּמַלְקָחֶיהָ *& forcipes ejus,* f. R. לָקַח *cepit, accepit;* unde *forcipes* quasi *acceptoria,* seu capiendi instrumenta.

מַלְתָּחָא, & cum ח pro א

מַלְתָּחָה, vide in מֶלַח, supra col. 1111.

מֶלְתָּחָה f. unde cum præf. הַמֶּלְתָּחָה, 4. Reg. 10. v. 22. *Et dixit* לַאֲשֶׁר עַל־הַמֶּלְתָּחָה, Lxx. Vatic. *τῷ,* Ald. *τοῖς ἐπὶ τοῦ οἴκου μεσθάαλ, ei qui præpositus erat, eis qui præpositi erant domui mesthááal.* Ms. Alex. *μεσθάαλ misthááal.* Vocem Hebraicam, sed pro more librariorum vitiatam, retinuerunt. Ea vacat apud Complut. Vulg. *his qui erant super vestes.* Alii, *super vestiarium, super locum ubi peculiariter reponebantur vestes byssinæ, quæ sacerdotibus olim, maxime Æthiopibus, in usu erant.* R. לָתַח Æthiop. & Arabibus, *subtilis fuit.* Unde מֶלְתָּחָה *vestiarium,* seu locus, quo recondebantur vestes hæ sacerdotales, ab ipsarum subtilitate sic dictus.

מַלְתָּעוֹת f. pl. unde const. מַלְתְּעוֹת, Psal. 57. Heb. 58. v. 7. Lxx. *μύλας,* Vulg. Lat. *molæ.* S. Hieron. & alii, *molares,* dentes videlicet. R. לָתַע in Niphal, *molitus, commolitus est.*

מַמְּגֻרוֹת f. plur. Joel. 1. v. 17. Lxx. *ληνοὶ torcularia.* Vulg. *apothecæ.* Alii, *horrea, granaria.* R. גּוּר *congregavit, congregatus est;* unde *horrea,* quod in iis frumenta congregentur.

מְמַדִּים m. pl. unde cum affix. מְמַדֶּיהָ, Job. 38. v. 5. Lxx. *τὰ μέτρα αὐτῆς,* Vulg. & alii, *mensuras ejus,* f. Rad. מָדַד *mensus est, mensuravit.*

מְמוּכָן Mass. *Memouchán,* Vulg. *Mamuchán,* nomen proprium unius è septem ducibus Assueri regis Persarum, Esth. 1. vv. 14. 16. Etym. *paratus;* à כּוּן in Niph. *parari.* Vel *depauperatus;* à מָכַךְ *pauperem esse, depauperari.* Vel *percussus,* à נָכָה *percussit.*

מְמוֹתִים m. plur. à sing. inusit. מָמוֹת. Hinc const. מְמוֹתֵי, Jerem. 16. v. 4. Ezech. 28. v. 8 Lxx. *θάνατος mors.* Vulg. & alii, Jerem. 16. v. 4. *mortes.* Idem Vulg. Ezech. 28. v. 8. *interitus.* Alii ibid. *mortes.* R. מוּת *mori.*

מַמְזֵר m. Lxx. Deut. 23. v. 2. al. 3. *ἐκ πόρνης de scorto, de meretrice* natus. Aq. ibid. retenta voce Hebraica *μαμζὴρ,* Vulg. *manzér,* hoc est, ut interpretatur idem Vulg. *de scorto natus.* Et Zach. 9. v. 6. Lxx. *ἀλλογενεῖς alienigenæ.* Vulg. *separator;* referebat ad זָרָה *separavit, dispersit.* Alii utrobique, *spurius, nothus.* Rad. מָזַר inusit. Quidam deducunt à זוּר *alienum esse, alienari;* q. d. ex aliena muliere, non ex legitima patris uxore natus. Rabbini in cod. *Ievammóth,* fol. 76. 2. hanc vocem componunt ex מוּם *macula,* & זָר *aliena,* h. e. ortus & sanguinis alieni nota infamis.

מַמְחִים cum unico (׳) מְמֻחָיִם, m. plur. Isai. 25. v. 6. à sing. inusit. מְמֻחָי, Vulg. & alii, *medullata*, h. e. pinguia, opima. Vacat apud Lxx. R. מָחָה inusit. Quidam referunt ad מָחָה in Paoul Pual, ubi ה mutari in (׳) mobile autumant.

מִמְכָּר m. Lxx. Aq. [illegible], Lxx. item, πρᾶσις, Vulg. & alii, *venditio*. Sym. κτῆσις *possessio*, *emtio*. Alii item, *res vendibilis*, *quidquid venundatur*, *merx venalis*. Cum præf. הַמִּמְכָּר *venditio*. Conſt. מִמְכַּר *venditio*. Cum affix. מִמְכָּרוֹ *venditio ejus*, m. Plur. cum aff. מִמְכָּרָיו *venditiones ejus*, m. R. מָכַר *vendidit*.

מִמְכֶּרֶת f. Levit. 25. v. 42. Lxx. πρᾶσις *venditio*. Sic etiam recentiores. Vulg. *conditio*. Rad. מָכַר *vendidit*.

מְמַלֵּא m. quod ſecundum R. David Qimhhi eſt nomen Toar ſive adjectivum, 1. Paral. 12. v. 15. *plenus*, *repletus*. Aliis eſt Benoni ſ. m. Piel Verbi מָלֵא *plenus fuit*, *replevit*, maxime in Piel. Vide ſupra col. 1104. Unde Lxx. ἦν πεπληρωκὼς *replens erat*, *repleverat*. Vulg. *inundare conſuevit*. R. מָלֵא *plenus fuit*, *replevit*.

מַמְלֶכֶת, & ex forma ה præcedente duplici (ֶ), quæ forma in conſt. & cum affixis adhibetur,

מַמְלָכָה f. Lxx. Aq. βασιλεία, Vulg. & alii, *regnum*. Lxx. item, ἀρχὴ *principatus*, νόμος *lex*, βασιλεὺς *rex*, ſæpe, βασίλισσα *regina*, Jerem. 49. v. 27. al. 28. Et adjective, βασίλειος *regius*. Denique Verbal. βασιλεύω *regno*. Cum præf. הַמַּמְלָכָה *regnum*, וּמַמְלָכָה & וְהַמַּמְלָכָה, *& regnum*, בַּמַּמְלָכָה & בְּמַמְלָכָה, *in regnum*, *contra regnum*, לְמַמְלָכָה *ad regnum*, מִמַּמְלָכָה *à regno*, וּמִמַּמְלָכָה *& à regno*. Cum præf. & aff. מַמְלַכְתּוֹ *regnum ejus*, m. מַמְלַכְתְּךָ & in pauſa מַמְלַכְתֶּךָ, *regnum tuum*, m. וּמַמְלַכְתְּךָ *& regnum tuum*, m. מַמְלַכְתִּי *regnum meum*, c. וּמַמְלַכְתִּי *& regnum meum*, c. Plur. abſol. מַמְלָכוֹת *regna*. Cum præf. הַמַּמְלָכוֹת, idem, וּמַמְלָכוֹת *& regna*. Conſt. מַמְלְכוֹת, & cum ה præfix. præter analogiam, vide Gram. Heb. t. 1. pag. 421. c. 2. הַמַּמְלְכוֹת, *regna*. Cum aliis præf. לְמַמְלְכוֹת *regnis*, וּלְמַמְלְכוֹת *& regnis*. Rad. מָלַךְ *regnavit*.

מַמְלְכוּת f. Lxx. βασιλεία, Vulg. & alii, *regnum*, βασιλεὺς *rex*, Jerem. 26. v. 1. Rad. מָלַךְ *regnavit*.

מִמְסָךְ m. Lxx. Aq. Sym. Theod. κέρασμα *miſtio*, *miſtura*, *temperatura*, *vinum miſtum & temperatum*. Lxx. item, πότος *potus*, *potatio*, *compotatio*. R. מָסַךְ *miſcuit*.

מִמְשָׁל & מֶמְשָׁל, vide in מָשַׁל infra ſuo loco.

מֶמֶר m. unde cum præf. וּמֶמֶר, Prov. 17. v. 25. Lxx. καὶ ὀδύνη, Vulg. *& dolor*. Theod. καὶ παροξυσμὸς *& exacerbatio*. Et Participial. Aq. Sym. καὶ παροξύνων *& exacerbans*; legebant וּמַמְרֶה in Benoni Hiphil Verbi מָרָה. Alii, *& amaritudo*. R. מָרַר in Qal, *amarum eſſe*, & in Piel & Hiphil, *amarum reddere*, *exacerbare*.

מַמְרֵא Maſſ. *Mamré*, Vulg. *Mambré*, nom. propr. 1°. civitatis Leviticæ & confugii in Tribu Juda, quæ eſt eadem ac Hebron, Arbee, & Cariath-Arbe, vide Gen. 13. v. 18. cap. 23. vv. 17. 19. cap. 35. v. 27. &c. 2°. viri fratris Eſcol & Aner, Gen. 14. v. 13. Etym. *rebellis*; à מָרָה *rebellavit*. Vel *amarus*; à מָרַר *amarum eſſe*. Vel *mutans*, *commutans*; à מוּר in Hiph. *mutare*, *commutare*.

מַמְּרוֹרִים m. plur. Job. 9. v. 18. à ſing. inuſit. מַמְּרוֹר, Lxx. πικρίας, Vulg. & alii, *amaritudines*. R. מָרַר *amarum eſſe*.

מִמְשַׁח m. unde conſt. מִמְשַׁח, Ezech. 28. v. 14. *unctio*. Sym. Theod. Participial. κεχρισμένος *unctus*; legebant מְמֻשָּׁח in Paoul Hophal. Vulg. *extentus*; legebat מְמֻשָּׁךְ in eodem Paoul Verbi מָשַׁךְ *traxit*, *protraxit*, *extendit*. Vide hoc comma explicatum in Gram. Heb. tom. 2. p. 115. c. 2. 116. c. 1. 2. R. מָשַׁח *unxit*.

מִמְשָׁל m. Theod. Dan. 11. vv. 3. 5. κυρεία, Vulg. & alii, *dominatio*, *dominium*, *poteſtas*. Et adjective, ſeu quatenus nomen formæ, 1. Paral. 26. v. 6. Lxx. πρωτότοκοι *primogenitus*. Vulg. *præfectus*. Alii, *Dominus*, *dominator*, *præſes*. Plur. cum præf. הַמִּמְשָׁלִים *præfecti*, *Domini*, *dominatores*. R. מָשַׁל *dominatus eſt*.

מֶמְשֶׁלֶת f. & ex forma ה præcedente duplici (ֶ), quæ forma in conſtructione & cum affixis uſurpatur,

Digitized by Google

מֶמְשֶׁלֶת & מֶמְשָׁלָה, f. Lxx. Aq. Theod. ἐξουσία, Vulg. & alii, *potestas, dominium, dominatus, præfectura.* Sym. Verbaliter, ἡγοῦμαι *dux sum, præeo, præsum, impero, dominor.* Lxx. item, ἀρχή *principatus*, βασιλεία *regnum*, δυναστεία *dominium*, δυναστεία *potentia*, οἰκονομία *dispensatio*, στρατιά *exercitus.* Hinc cum præf. ex forma מֶמְשָׁלָה, הַמֶּמְשָׁלָה *dominium.* Ex forma מֶמְשֶׁלֶת, לְמֶמְשֶׁלֶת *ad dominium.* Cum præf. & affix. מֶמְשַׁלְתּוֹ *dominium ejus*, m. וּמֶמְשַׁלְתְּךָ *& dominium tuum*, m. Plur. const. cum præf. לְמֶמְשְׁלוֹת *ad dominia.* Cum aff. & (-) sub priori מ pro (·), מַמְשְׁלוֹתָיו *dominia ejus*, m. R. מָשַׁל *dominatus est.*

מִמְשָׁק m. unde const. מִמְשַׁק, Soph. 2. v. 9. Lxx. Δαμασκὸς *Damascus*; legebant דַּמֶּשֶׂק. Vulg. *siccitas.* Alii, *vepretum, locus scatens vepribus, derelictio, locus derelictus, sterilis, aridus*; à שָׁקָה in Hiphil *irrigavit*, cum מ privante, ut à דָּבַר *loquutus est*, fit מִדְבָּר *desertum.* R. David Qimhhi, *exitus*, urticæ videlicet, h. e. in quo germinant urticæ. Verosimilior interpretatio est: *derelictio, derelictus*; nam in Targum exponitur מִשְׁמָשׁ *locus derelictus.* Rad. מָשַׁק Rabbinis quibusdam *reliquit, dereliquit.*

מַמְתַּקִּים m. pl. à sing. inusit. מַמְתָּק aut מַמְתַּק. Lxx. Nehem. 8. v. 10. γλυκάσματα *dulcedines.* Sic etiam recentiores. Vulg. *mulsum.* Et Cant. 5. v. 16. Lxx. γλυκασμὸς *suavitas.* Vulg. *suavissimum.* Alii, ut supra, *dulcedines*, h. e. dulcissimum (guttur). Rad. מָתַק *dulcescere, dulce esse.*

מָן m. Lxx. μάν, μάννα, Vulg. & alii, *man, manna*, quod erat granum *minutum & quasi pilo tusum in similitudinem pruinæ*, Exod. 16. v. 14. vel *quasi semen coriandri, coloris bdellii*, Num. 11. v. 7. Cum præfix. הַמָּן *manna*, וְהַמָּן *& manna.* Cum præf. aff. & (-) sequente daghésch (quod tamen dagh. exsulat ob (·) suppositum) pro (·), per legem æquivalentiæ, וּמַנְךָ pro וּמַנְּךָ, *& manna tuum*, m. Nehem. 9. v. 20. Manna sic dictum videtur à מָן aut מַן, Chald. *quid?* Cum enim ignorarent Israëlitæ quid hoc esset, *dixerunt ad invicem*: מָן הוּא *quid est hoc?* Exod. 16. v. 15.

Alii deducunt ex מִנָּה in Piel, *paravit, præparavit*, quod manna esset cibus Israëlitis à Deo ipso præparatus, & sine labore comparatus. Vide Sapient. c. 16. v. 20.

מַן Pronomen Chald. interrogativum personæ, & quandoque rei, pro quovis numero & genere. Lxx. Theod. τίς; *quis?* τίνες; *qui?* τίνα; *quæ?* Cum præf. indefinite sumitur, Theod. ὃς *qui, quicunque, quisquis.* Hinc וּמַן *& quisquis*, וּלְמַן *& cuicumque.*

מִן Præpositio Hebraïca & Chald. regens ablativum, *à, ab, abs, de, è, ex*, &c. Sæpius ab ea tollitur נ per apocopen, & solum super est מ, quod vide supra col. 1011. ubi aliæ præpositionis hujus significationes afferuntur. Cum præf. הֲמִן *numne de?* וּמִן *& de*, לְמִן *à.* Cum (י) paragogico, מִנִּי, & cum (-) pro (·) sub נ, מִנַּי, *à, ab.* Cum ל præf. לְמִנִּי *à, ab.* Cum vocibus postpositis, מִנֵּי *ab*, vide in דַּי supra col. 397. fin. מִן דִּי Chald. *ex quo.* Cum affix. plerumque tollitur נ, quod compensatur per daghésch forte in litera seq. modo sit illius recipiendi capax, & geminatur מ, מִמֶּנּוּ, מִנְהוֹ, מִנֵּהּ, & Chald. מִנֵּהּ, *ab eo, ex eo.* Cum præf. וּמִנֵּהּ Chald. *& ex eo, & ex ea* (arbore), מִמֶּנָּה & Chald. מִנַּהּ, *ex illa.* Cum præf. וּמִנַּהּ Chald. *& ex illa*, מִמְּךָ, in pausa מִמֶּךָּ, cum dagh. in ך ad compensandum נ secundi מ abjectum, vide Gram. Heb. t. 1. p. 81. c. 2. in alia forma מִמֵּךְ, & Chald. מִנָּךְ, *à te*, m. מִמֵּךְ *ex te*, f. מִמֶּנִּי, מִנִּי, & Heb. & Chald. מִנִּי, *à me*, c. Cum præf. וּמִנִּי *& à me*, c. מֵהֶם, cum ה parag. מֵהֵמָּה, & Chald. מִנְּהוֹן, *ex illis*, m. מֵהֶן, cum ה paragog. מֵהֵנָּה, & Chald. מִנְּהֵין *ex illis*, f. Cum præf. & (י) antiqua vocali *e*, וּמִנְהֵין *& ex illis*, f. מִכֶּם & מִמְּכֶם, *à vobis*, m. מִכֶּן & מִמְּכֶן, *à vobis*, f. מִמֶּנּוּ, secundum Judæos Orientales, & מִמֶּנּוּ, secundum Occidentales, *à nobis*, c. Vide Gram. Heb. t. 1. p. 80. c. 1. fin. R. מָנַן inusit. unde מִן resecto postremo נ, quod compensatur per dagh. forte quoties ei additur vox aliqua, cujus prima litera gutturalis non est, aut ר vel cum (·) notata.

מנגינה f. unde cum aff. מנגינתם, Thren. 3. v. 63. Lxx. ἐπὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτῶν *super*, vel *in oculos eorum*; mendum pro ἐπὶ τοὺς ψαλμοὺς αὐτῶν *in psalmos*, vel *in psalmis eorum*. Alius, ἀπὸ τῶν ψαλμῶν αὐτῶν, *à psalmis eorum*. Is & Lxx. legebant מנגינתם in plur. cum מ præposit. & à sing. נגינה *canticum*, *modulatio*, *psalmus*. Complut. ψαλμὸς αὐτῶν, Vulg. *psalmus eorum*. Alii, *carmen*, *modulatio*, *cantilena*, *canticum eorum*, h. e. objectum eram cantilenarum eorum; sive *in me psallebant*. Conf. Psal. 68. Heb. 69. v. 13. R. נָגַן *pulsavit*, nempe instrumentum musicum, *modulatus est*, *cecinit*.

מנדה [illegible] *tributum*, *vectigal*, vide supra col. 1031 in מִדָּה

מַנְדַע, & emp[illegible]

מנדעא, m. [illegible] Theod. φρόνησις, Vulg. *prudentia*, [illegible]. Vulg. *sensus*. Vulg. & alii item [illegible]*ientia*, *intelligentia*, *cognitio*. Hinc cum præfix. וּמַנְדַּע & emphat. וּמַנְדְּעָא, *& cognitio*. Cum præf. & affix. מַנְדְּעִי *mens mea*, *sensus meus*, c. וּמַנְדְּעִי *& sensus meus*, c. R. יָדַע Heb. & ידע Chald. *scivit*, *cognovit*, *intellexit*; unde מַנְדַּע *cognitio*, cum נ pro daghéch ad compensandam primam radicalem (י) abjectam, pro מַדַּע. Vide Gram. Chald. tom. 2. p. 571. col. 1.

מָנָה QAL. Lxx. ἀριθμέω, Vulg. & alii, *numero*, ἐξαριθμέω, ἐξαριθμοῦμαι, *enumero*, *dinumero*, ἐξακριβόω *diligenter & accurate recenseo*, παραδίδωμι *trado*, ἀλλάττω *muto*.

Praet. 3. p. f. m. מָנָה *numeravit*. 1. p. f. c. cum præf. וּמָנִיתִי *& numerabo*, *& tradam*.

Ben. f. m. מֹנֶה *numerans*, *qui numerat*.

Infin. cum præf. לִמְנוֹת *numerare*.

Imper. 2. p. f. m. מְנֵה *numera*.

Fut. 2. p. f. m. תִּמְנֶה, 3. Reg. 20. v. 24. *numerabis*, *recensebis*. Vulg. *instaura*. Lxx. Vatic. ἀλλάξομεν *mutabimus*. Ald. ἀλλάξομαι *mutabo*. Complut. ἄλλαξον *muta*.

NIPHAL. נִמְנָה, Lxx. ἀριθμοῦμαι, Vulg. & alii, *numeror*, ἐξαριθμοῦμαι *enumeror*, *dinumeror*, λογίζομαι *reputor*, *æstimor*.

Praet. 3. p. f. m. נִמְנָה *numeratus*, *reputatus est*.

Infin. cum præf. לְהִמָּנוֹת *numerari*.

Fut. 3. p. f. m. יִמָּנֶה *numerabitur*. 3. p. pl. m. יִמָּנוּ *numerabuntur*.

PIEL מִנָּה, Lxx. συντάσσω, Theod. ἐπιτάσσω, ἐκτάσσω, Vulg. & alii, *præcipio*, *impero*. Vulg. item & alii, *paro*, *preparo*. Lxx. item passive, δίδομαι *dor*, Job. 7. v. 3. ubi Hebræum idiotismum ad linguæ Græcæ indolem accommodarunt. Alii item, *constituo*, *decerno*, *definio*, *destino*, *deputo*.

Praet. 3. p. pl. c. מִנּוּ *numerarunt*, *constituerunt*.

Imper. 2. p. f. m. per apocopen, de qua vide Gram. Heb. tom. 1. p. 296. c. 1. מַן pro מַנֵּה, Psal. 60. Heb. 61. v. 8. *præpara*. Lxx. τίς; Vulg. Lat. *quis?* referebant ad מַן Chald. *quis?* V^a. & VI^a. edit. ἀπὸ σοῦ *à te*; legebant מן *à*, *ab*, & pronomen σοῦ sensûs complendi gratia adjecerunt. Aq. Sym. & S. Hieron. hanc vocem prætermiserunt.

Fut. 3. p. f. m. cum apocopa, quam vide in Gram. Heb. tom. 1. p. 296. c. 1. וַיְמַן pro וַיְמַנֶּה, *& præcepit*, *& constituit*.

PUAL מֻנָּה, unde Paoul pl. m. מְמֻנִּים, 1. Paral. 9. v. 29. Lxx. καθεσταμένοι *constituti*. Sic etiam recentiores.

מְנָה vel מְנָא, Chald. PEAL. Theod. μετρέω *metior*. Vulg. & alii, *numero*.

Praet. 3. p. f. m. מְנָה, & ex forma (-), מְנָא, *numeravit*.

PAEL מַנִּי, Lxx. Theod. καθίστημι, Vulg. & alii, *constituo*, *præficio*.

Praet. 3. p. f. m. מַנִּי *constituit*. Cum præf. וּמַנִּי *& constituit*. 2. p. f. m. מַנִּיתָ *constituisti*.

Imper. 2. p. f. m. מַנִּי *constitue*, Esd. 7. v. 25. ubi מ afficitur (-) pro (-), & accentus est in penultima contra analogiam. Vide Gram. Chald. tom. 2. p. 609. col. 1. fin.

מָנָה f. Lxx. μερίς, Vulg. & alii, *pars*, *portio*, propriè numerata, definita, constituta & alicui destinata. Cum præf. הַמָּנָה *pars*, לְמָנָה *in partem*. Const. מְנַת, & cum (-)

Digitized by Google

pro (-) præter analogiam, vide Gram. Heb. tom. 1. p. 125. c. 1. מְנָת, *pars, portio.* Cum præf. & eodem (·) pro (-), וּמְנָת *& pars, & portio.* Plur. מְנָיוֹת, tertia rad. ת mutata in א, auctoque syllabarum numero, quare (·) penultimæ mutatur in (·), מְנָאוֹת, & eadem tertia radicali conversa in (׳), מְנָיוֹת, *partes, portiones.* Vide Gram. Heb. tom. 1. p. 59. c. 2. Cum aff. מְנָתֶיהָ *partes ejus*, f. servato (-) penult. quia nomen istud venit ex quiesc. Lam. ה, מָנָה *numeravit, in partes numerando distribuit*; aut potius à מַן Arabibus, *distribuit, erogavit.* Vide Gram. Heb. t. 1. p. 87. c. 2.

מָנִים m. Lxx. μνᾶ, Vulg. & alii, *mina, mna.* Erat summa complectens sexaginta siclos, Ezech. 45. v. 12. Vide Gram. Heb. tom. 1. p. 514. col. 2. Hinc cum præf. הַמָּנֶה *mina.* Plur. מָנִים *minæ.* R. מָנָה *numeravit*; unde *mina*, quod certum numerum siclorum, nempe sexaginta, ut diximus, complecteretur.

מִנְהָג m. Aq. ἔλασις *agitatio.* Vulg. *incessus.* Sym. Theod. ἀγωγὴ *ductus.* Sic etiam plerique recentiores. Lxx. Verbal. ἄγω *duco.* Rabbinis est *mos, consuetudo, agendi ratio.* Hinc cum præf. וְהַמִּנְהָג *& ductus, & incessus*, 4. Reg. 9. v. 20. Const. כְּמִנְהַג *sicut ductus, sicut incessus*, ibid. R. נָהַג *duxit, deduxit.*

מִנְהָרוֹת f. pl. à sing. inusit. מִנְהָרָה; unde cum præf. הַמִּנְהָרוֹת, Jud. 6. v. 2. Ald. Complut. ms. Oxon. & Theod. μάνδραι, Vulg. & alii, *antra, speluncæ.* Lxx. Vatic. τρυμαλιαί *foramina.* R. נָהַר *confluxit*, & Chald. *splenduit*; unde *antrum, specus*, vel quod pecora in ea confugiant, vel per antiphrasin, quod obscura sint & splendori impervia.

מָנוֹד m. unde const. מְנוֹד, Psal. 43. Heb. 44. v. 15. Lxx. Sym. κίνησις, alius, μετακίνησις, Vulg. Lat. S. Hieron. & alii, *motio, commotio.* R. נוּד *moveri, commoveri.*

מָנוֹחַ & cum (׳) pro (ו), מָנֹחַ, m. Lxx. ἀνάπαυσις, κατάπαυσις, Vulg. & alii, *quies, requies*, στάσις *statio.* Alii item, *quietis locus, residentia, sedes.* Const. & cum præf. מִמְּנוֹחַ *à quiete, ex quo quievit.* Rad. נוּחַ *quiescere, requiescere.*

מָנוֹחַ Maſſ. *Manhahh*, Vulg. *Manuë*, nomen proprium patris Samsonis, Jud. 13. v. 2. Etym. *quies, requies.* Vide vocem præcedentem.

מָנֹחַ vide in מָנוֹחַ, col. præced.

מְנוּחָה & cum (·) pro (ו), מְנֻחָה, f. Lxx. Aq. Sym. Theod. ἀνάπαυσις, Lxx. item, κατάπαυσις, ἀνάπαυμα, Vulg. & alii, *quies, requies, quietis locus.* Lxx. item, δῶρα *donum*, Jerem. 51. v. 59. ubi Vulg. *prophetia*, θυσία *hostia*, 2. Reg. 14. v. 17. ubi Vulg. *sacrificium*, &c. quibus in locis Lxx. legebant מִנְחָה, quod vide infra col. seq. Lxx. item Verbal. ἀναπαύομαι *quiesco, requiesco.* Cum præf. הַמְּנוּחָה *requies*, וּמְנֻחָה *& requies*, לִמְנֻחָה *ad quietem.* Cum præf. & aff. מְנוּחָתוֹ *requies ejus*, m. לִמְנוּחָתֶךָ in pausa, *ad requiem tuam*, m. מְנוּחָתִי *requies mea*, c. Plur. מְנוּחוֹת *quietes, tranquillæ* (aquæ). Cum præf. וּבִמְנוּחֹת *& in locis quietis.* Ex forma masc. (nisi sit à מָנוֹחַ) cum præf. ל, affixo Chald. Poëtico, & in pausa, quæ mutavit (-) in (·) sub ח, vide Gram. Heb. tom. 1. p. 127. c. 2. לִמְנוּחָיְכִי, Psal. 115. Heb. 116. v. 7. *in requies tuas*, f. Lxx. in sing. εἰς τὴν ἀνάπαυσίν σου, Vulg. Lat. & S. Hieron. *in requiem tuam*, f. R. נוּחַ *quiescere, requiescere.*

מָנוֹן m. Prov. 29. v. 21. Lxx. Verbal. ὀδυνηθήσεται *dolebit, dolore afficietur.* Sym. γογγυσμὸς *murmuratio*, h. e. causa murmurationis. Vulg. *contumax*, legisse videtur מָדוֹן *contentio, rixa*; & posito concreto pro abstracto, *contentiosus, rixosus, contumax.* Hebræis est *filius*, à נִין in Niphal, secundum eos, *sobolescere, filium fieri.* Alii, *oppressio*; ab יָנָה *oppressit.*

מָנוֹס, & cum (ו) pro (ו), מָנֻס, m. Lxx. φυγή, Vulg. & alii, *fuga*, καταφυγή, Vulg. & alii, *refugium, effugium, perfugium, confugium*, σωτηρία *salus.* Cum præf. וּמָנוֹס *& perfugium.* Cum præf. & affix. וּמְנוּסִי *& perfugium meum*, c. Rad. נוּס *fugere*, &c.

מָנֻס vide in præcedenti nomine.

מְנוּסָה f. Lxx. φυγή, Vulg. & alii, *fuga.* Et Verbal. φεύγω seu φεύγομαι, Vulg. *fugio.* Hinc cum præf. וּבִמְנוּסָה *& in fuga, & per*

fugam. Const. & cum (ֶ) pro (ַ), מְנֻסַת *fuga.* R. נוּס *fugere.*

מָנוֹר m. Lxx. *μεσαντίον*, *μέσακλον*, al. *μέσαυλον*, al. *μέσακλον*, al. *μέσακλον*, Aq. Theod. *ἀντίον*, Vulg. & alii, *liciatorium*, *jugum textorum.* Sym. *ἱστὸς malus* (navis), & metaphorice, *liciatorium*, ut supra. Est lignum teres ac rotundum circa quod pannus aut tela circumvolvitur. Hinc cum præf. כִּמְנוֹר *sicut liciatorium.* Rad. מָנַר inusit.

מְנוֹרָה & מְנֹרָה, f. Lxx. *λυχνία*, Vulg. & alii, *candelabrum*, *lychnuchus.* Cum præf. הַמְּנוֹרָה *candelabrum*, הַמְּנֹרָה & וּמְנוֹרָה, *& candelabrum*, וּבַמְּנוֹרָה *& in candelabro*, לַמְּנוֹרָה *ad candelabrum.* Const. מְנֹרַת & מְנוֹרַת, *candelabrum.* Cum præf. וּמְנוֹרַת *& candelabrum.* Plur. cum præf. הַמְּנֹרוֹת *candelabra*, וּמְנֹרוֹת *& candelabra*, לַמְּנֹרוֹת *pro candelabris*, וְלַמְּנֹרוֹת *& pro candelabris.* Rad. נוּר inusit. Hebræis, sed Arabibus, *luxit*, *splenduit.*

מִנְּזָרִים m. pl. à sing. inusit. מִנְּזָר, cum daghésch anomalo in נ, de quo vide Gram. Heb. tom. 1. p. 29. c. 2. Hinc cum affix. מִנְּזָרַיִךְ, Nah. 3. v. 17. Vulg. *custodes tui*, f. referebat ad נָצַר *custodivit.* Alii, *principes tui*, *majores tui*, *duces tui*, q. d. coronam habentes; à נֵזֶר *corona.* Lxx. Verbal. & nullo sensu, *ἐξήλατο exsiliit.* R. נָזַר *separavit*, & olim etiam *coronavit*, ut ex nomine derivato jam laudato נֵזֶר, conjicere licet.

מָנֹחַ m. Lxx. *ἀπόλοιπος*, *ὑπόλοιπος*, *reliquus*, *relictus* (locus), *reliquum*, *relictum* (spatium, &c.) Sic etiam recentiores. Cum præf. הַמֻּנָּח *relictus*, לַמֻּנָּח *relicto*, *relictæ areæ.* R. נוּחַ in Hiph. *reliquit*, in Hophal, cujus hoc nomen Paoul esse potest, *relictus est.*

מְנֻחוֹת vide supra col. præced. in מְנוּחָה.

מִנְחָה f. Heb. & Chald. Lxx. Aq. *δῶρον*, Aq. item, *δόσις*, Lxx. item, *ξένιον*, Vulg. & alii, *donum*, *munus*, tam Deo, quam hominibus oblatum. Lxx. item, *θυσία*, *θυσίασμα*, *hostia*, *sacrificium*, *προσφορὰ oblatio*, proprie è frugibus terræ, *σεμίδαλις similago.* Sæpe etiam vocem Heb. sed ab amanuensibus, ut fit, corruptam, *μαναά* retinent. Hoc sacrificium vespere & mane offerebatur. Unde Rabbinis vespera dicitur etiam *Minhha.* Ea autem vespera seu Minhha, duplex erat; vespera magna, quæ incipiebat ab hora nostra duodecima cum media, quo tempore oravit S. Petrus, Act. 10. v. 9. & vespera parva, cujus initium erat hora nostra tertia cum media pomeridiana, cum Minhha offerebatur. Eo tempore ascenderunt SS. Petrus & Joannes in Templum orationis gratia, Act. 3. v. 1. & Centurio Cæsariensis oravit, ibid. c. 10. vv. 3. 30. Minhha matutina, seu oblatio sacrificii hujus matutini incipiebat cum sole oriente, durabatque ad horam nostram decimam, intra cujus temporis spatium Apostoli Spiritum Sanctum acceperunt, Act. 2. v. 15. Destructo Templo & altari, Judæi preces iisdem horis fieri solitas retinuerunt, & etiamnum, quantum in eis est, retinent. Vide plura in Buxtorfii lexico ad hanc vocem. Cum præf. הַמִּנְחָה *munus*, *oblatio*, וּמִנְחָה & וְהַמִּנְחָה, *& munus*, בְּמִנְחָה & בַּמִּנְחָה, *cum munere*, וּבְמִנְחָה *& cum munere*, כְּמִנְחָה *tanquam munus*, וּכְמִנְחָה *& sicut oblatio*, לְמִנְחָה & לַמִּנְחָה, *ad oblationem.* Const. מִנְחַת *oblatio.* Cum præf. וּמִנְחַת *& oblatio*, בְּמִנְחַת *oblatione*, וּבְמִנְחַת *& in oblatione*, כְּמִנְחַת *secundum oblationem*, לְמִנְחַת *ad oblationem.* Cum præf. & affix. מִנְחָתוֹ *oblatio ejus*, m. וּמִנְחָתוֹ *& oblatio ejus*, m. מִנְחָתָהּ *oblatio ejus*, f. וּמִנְחָתָהּ *& oblatio ejus*, f. מִנְחָתְךָ & in pausa מִנְחָתֶךָ, *oblatio tua*, m. מִנְחָתִי *munus meum*, c. וּבְמִנְחָתִי *& munus meum*, c. מִנְחָתָם *oblatio eorum*, וּמִנְחָתָם & Chald. וּמִנְחָתְהוֹן, *& oblatio eorum.* Plur. cum affix. מִנְחֹתֶיךָ *oblationes tuæ*, m. Cum præf. & aff. וּמִנְחֹתֵיכֶם *& oblationes vestræ*, m. וּלְמִנְחֹתֵיכֶם *& cum oblationibus vestris*, m. R. מָנַח Hebræis inusitatum, sed Arabibus, *donavit*, *dono*, *munere affecit.*

מְנַחֵם Mass. *Menahhém*, Vulg. *Manahém*, nomen propr. filii Gadi, 4. Reg. 15. v. 14. Etym. *consolator*; à נָחַם in Piel, *consolatus est.* Vel *ductor eorum*; ex נָחָה *duxit*, & aff. 3. p. pl. m. Vel *præparatio caloris*, aut *numerans calorem*, à מָנָה in Qal *numeravit*, in Piel *præparavit*, & חָמַם *caluit*, *incaluit.*

Digitized by Google

מְנָחַת Maſſ. *Manáhhath*, Vulg. *Manáhath*, nomen proprium 1°. filii Sobal filii Seir, Gen. 36. v. 23. 1. Paral. 1. v. 40. 2°. regionis in dimidia Tribu Manaſſe cis Jordanem, 1. Paral. 8. v. 6. Etym. *requies* aut *munus*; ex נוּחַ *quieſcere*, aut מָנַח Arabibus, *munus dare*. Vel *præparata formido*, *confractio*, aut *deſcenſio*; à מָנָה in Piel, *præparavit*, חַת *terror*, *confractio*, aut נַחַת *deſcenſio*, &c.

מְנִי m. unde cum præf. לַמְנִי aut לִמְנִי, Iſai. 65. v. 11. Lxx. τῇ τύχῃ *fortunæ*. Sym. teſte S. Hieron. comment. in h. l. tom. 3. nov. edit. col. 487. *abſque me*; legebat לְמִנִּי cum ל pleonaſtico, præpoſitione מִן à, *ab*, *ſine*, &c. & aff. 1. p. ſ. c. Vulg. *ſuper eam* (menſam). Legebat לְמַנִּי, quomodo legit Sym. niſi quod (ו) pro (י) in fine legerit. Alii, *Mercurio*. Alii, *lunæ*, quæ, ut volunt, ab hoc vocabulo dicta eſt μήνη. Alii, *Menahh* Arabum idolo, quod ſydera, quæ pluviam ciebant, placare credebatur. Alii appellative, *numero*, ſtellarum videlicet. Alii alias conjecturas afferunt. R. מָנָה *numeravit*.

מִנִּי pro מִן, vide in מִן, ſupra col. 1130.

מִנִּי Maſſ. *Minní*, Vulg. *Menní*, Jerem. 51. v. 27. nomen proprium majoris, vel, ſecundum alios, minoris Armeniæ, quæ, ut nonnullis placet, ſic dicta eſt ab הַר *mons*, & hac voce מִנִּי. Aliis eſt regio Minyadum, de qua Joſeph. lib. 1. Antiq. cap. 4. quæque ſita eſt in Armenia. Etym. *præparatio*, *numerus*, aut *munus*; à מָנָה in Qal *numeravit*, in Piel *præparavit*; aut מָנָה Arab. *munus dedit*.

מִנִּים m. plur. à ſing. inuſit. מֵן, unde cum præf. בְּמִנִּים, Pſal. 150. v. 4. Lxx. Aq. ἐν χορδαῖς, Vulg. Lat. S. Hieron. & alii, *in chordis*, *in fidibus*. Alius, διὰ χορδῶν *per chordas*. Quidam, *in diverſis inſtrumentorum muſicorum generibus aut ſpeciebus*; à מִין *ſpecies*, *genus*, quod vide ſupra col. 1091. Alii fingunt radicem מָנַן inuſit.

מֹנִים m. pl. à ſing. inuſit. מֹנֶה; unde phraſis, עֲשֶׂרֶת מֹנִים, Gen. 31. vv. 7. 41. Lxx. v. 7. δέκα ἀμνῶν *decem agnorum*, v. 41. δέκα ἀμνάσιν *decem agnabus*. Aq. v. 7. δέκα ἀριθμούς (ſupple χρόνους) *decem numeros*, & v. 41. δέκα ἀριθμῷ *decem numero*. Sym. v. 7. δεκάκις ἀριθμῷ *decies numero*. Syrus ibid. ſimpliciter, δεκάκις *decies*. Vulg. & alii utrobique, *decem vicibus*, h. e. multoties. R. מָנָה *numeravit*, unde *vices* quaſi numerationes.

מִנְיָמִן Maſſ. *Miniamín*, Lxx. Βενιαμίν, Vulg. *Benjamin* (legebant בִּנְיָמִן), nomen proprium Levitæ, qui fratribus ſuis partes primitiarum diſtribuebat, 2. Paral. 31. v. 15. Etym. *à dextera*; ex מ à, *ab*, & יָמִין *dextera*. Vel *præparatio dexteræ*; à מָנָה in Piel *præparavit*, & יָמִין *dextera*.

מִנְיָן m. unde conſt. & cum præf. לְמִנְיַן, Eſd. 6. v. 17. Lxx. εἰς ἀριθμόν, Vulg. & alii, *ſecundum*, *juxta numerum*, *pro numero*. R. מְנָה *numeravit*.

מִנִּית Maſſ. *Minníth*, Vulg. *Menníth*, nom. proprium civitatis Tribus Gad aut ei conterminæ, Jud. 11. v. 33. Etym. *numeratio*, *præparatio*, vel *munus*, à מָנָה in Qal *numeravit*, in Piel *præparavit*, aut מָנָה Arab. *munus dedit*.

מִנְלֶה m. unde cum aff. מִנְלָם, Job. 15. v. 29. Lxx. σκιὰ *umbra*, neglecto pronomine. Vulg. *radix ejus*, mutato numero. Alii, *perfectio*, *conſummatio*, *finis*, *extremitas eorum*; à quo ultimo ſenſu non recedit Vulg. Rad. נָלָה in Hiph. *perfecit*, *abſolvit*, *conſummavit*. Et intranſitive, *deſiit*, *ceſſavit*.

מְנַקִּית f. vide in מְנַקִּית, ſupra col. 1134.

מָנַע QAL. Lxx. Aq. κωλύω, Lxx. item, ἀποκωλύω, Vulg. & alii, *prohibeo*, *cohibeo*, *inhibeo*. Lxx. Sym. ἀποστρέφω *averto*. Lxx. item, ἐπέχω *ſuſtineo*, ἀπέχω *abſtineo*, ἀφαιρέω, ἐξαίρω, *auſero*, ἀφίστημι *averto*, ὑστερέω *privo*, ἀποστερέω *ſubtraho*, διαλείπω *ceſſo*, ἐκκλίνω *declino*, ἵστημι *ſiſto*, *obſiſto*, κρύπτω *occulto*, συνέχω *congrego*, συνέχω *contineo*. Alii item, *arceo*, *removeo*. Hinc Gr. μινύθω, Lat. *minuo*. Sæpius conſtruitur cum מִן.

Praet. 3. p. ſ. m. מָנַע *prohibuit*. Cum affix. מְנָעֲךָ *prohibuit te*, m. מְנָעַנִי *prohibuit me*, c. 2. p. ſ. m. מָנַעְתָּ *cohibuiſti* 1. p. ſ. c. מָנַעְתִּי *cohibui*. 3. p. pl. c. מָנְעוּ *cohibent*.

Bin. ſ. m. מֹנֵעַ *cohibens*, *prohibens*.

IMPER. 2. p. ſ. m. מְנַע, & 2. p. ſ. f. מִנְעִי, *cohibe*, *prohibe*.

FUT. 3. p. ſ. m. יִמְנַע *cohibebit*. Cum aff. יִמְנָעֵנִי *cohibebit me*, c. Cum præf. & aff. וְיִמְנָעֶנָּה *& cohibuerit illud*. 2. p. ſ. m. תִּמְנַע *prohibebis*. 1. p. ſ. c. אֶמְנַע *cohibebo*. Cum præf. וָאֶמְנַע *& cohibui*.

NIPHAL נִמְנַע, Lxx. active, ἀφαιρέω *aufero*. Sym. ἀφαιρεῖσθαι *auferor*. Lxx. item, ἀπέχω *abstineo*, ὀκνέω *cunctor*, *piger ſum*, *piget me*. Vulg. & alii, *prohibeor*, *cohibeor*, *minuor*, *ſubtrahor*.

PRAET. 3. p. ſ. m. נִמְנַע *cohibitum eſt*.

FUT. 3. p. ſ. m. cum præf. וַיִּמָּנַע *& cohibebitur*. 2. p. ſ. m. תִּמָּנַע *prohibearis*. 3. p. pl. m. וַיִּמָּנְעוּ *& cohibiti ſunt*.

מַנְעוּל m. Lxx. κλεῖθρον, Vulg. & alii, *ſera*, *peſſulus*. Hinc cum præf. הַמַּנְעוּל *ſera*, *peſſulus*. Plur. cum affix. & (ֻ) pro (וּ), מַנְעֻלָיו *ſeræ ejus*. Sic cum præf. & affix. וּמַנְעֻלָיו *& ſeræ ejus*, m. R. נָעַל *clauſit*, *obſeravit*.

מִנְעָל m. unde cum aff. & in pauſa; quare afficitur (ָ) pro (ַ), מִנְעָלֶךָ, Deut. 33. v. 25. Lxx. τὸ ὑπόδημα αὐτοῦ, Vulg. *calceamentum ejus*, m. legebant מִנְעָלוֹ. Alii, *calceamentum tuum*, m. Rad. נָעַל in alia ſignificatione, *calceavit*.

מַנְעָל vide ſupra in מַנְעוּל.

מַנְעַמִּים m. plur. unde cum præf. & affix. בְּמַנְעַמֵּיהֶם, Pſal. 140. Heb. 141. v. 4. Lxx. μετὰ τῶν ἐκλεκτῶν αὐτῶν, Vulg. Lat. *cum electis eorum*. Sym. τὰ ἴδια αὐτῶν, *dulcia eorum*. Alius, ἐν ταῖς τερπνότησιν αὐτῶν, S. Hieron. *in deliciis eorum*. Alii, *in jucunditatibus*, *in amœnitatibus eorum*. Rad. נָעַם *jucundus*, *amœnus fuit*.

מְנַעַנְעִים m. plur. à ſing. inuſit. מְנַעְנַע. Hinc cum præf. וּבַמְנַעַנְעִים, 2. Reg. 6. v. 5. Lxx. καὶ ἐν κυμβάλοις *& in cymbalis*. Aq. Sym. καὶ ἐν σείστροις, Vulg. & alii, *& in ſiſtris*. R. נוּעַ *agitari*, *moveri*; unde *ſiſtrum*, geminata prima & tertia radicali; quod vel qui illud pulſant, agitentur & moveantur; vel quod ſtridulo ſuo ſono homines ad motum & ſaltationem excitet.

מְנַקִּיּוֹת f. plur. à ſing. inuſit. מְנַקִּית, Lxx. κύαθοι, Vulg. *cyathi*. Alii, *ſcopulæ mundatoriæ*. Alii, *calami* aurei & cavi, qui inter panes propoſitionis, ne mucorem contraherent, atque ita ſemper mundi eſſent, inſerebantur. Hinc cum præfix. הַמְּנַקִּיֹּת & הַמְּנַקִּיּוֹת, *ſcopulæ*, *cyathi*. Cum aff. מְנַקִּיֹּתָיו *ſcopulæ ejus*, m. Cum præf. & aff. וּמְנַקִּיֹּתָיו *& ſcopulæ ejus*, m. R. נָקָה *mundus*, *purus fuit*, in Piel *mundavit*, &c.

מִנְרָה vide in מְנוֹרָה, ſupra col. 1135.

מְנַשֶּׁה Maſſ. *Menaſchſché*, Vulg. *Manaſſē*, *Manaſſēs*, nom. proprium 1°. filii primogeniti Joſephi, Gen. 41. v. 51. ubi nominis hujus affertur etymologia. 2°. patris Eſriel, 1. Paral. 7. v. 14. 3°. filii Ezechiæ regis Juda, 4. Reg. 21. v. 1. &c. Etym. *oblitus* aut *oblivio*; à נָשָׁה *oblitus eſt*.

מָס m. unde cum præf. לַמָּס, Job. 6. v. 14. *diſſoluto*, *liqueſcenti* à ſocio, vel proximo ſuo, erit opprobrium, h. e. qui proximum ſuum derelinquit, opprobrio afficietur. Vulg. Verbal. & in alio ſenſu: *Qui tollit* ab amico ſuo miſericordiam. Lxx. etiam Verbaliter, ἀπείπατο *abnuit*, *rejecit*. Hi & Vulg. reſpexiſſe videntur ad מוּשׁ vel מָאַס, *auferre*, *removere*, &c. Quidam; *diſſoluto*, & calamitatibus quaſi *liqueſcenti*, opprobrium erit à proximo ſuo. R. מָסַס *diſſolutus*, *liquefactus eſt*; & quatenus affinitatem habet cum מָאַס, *rejecit*, *reprobavit*, *recuſavit*, &c. forma autem eſt à מוּס inuſit.

מַס & in pauſa מָס, m. Lxx. Aq. Sym. φόρος, Vulg. & alii, *tributum*. Lxx. item, ἔργον *opus*, προνομὴ *præda*, *direptio*, &c. Alii item, *numerus*, *delectus*, *ſumma*. Cum præf. הַמַּס & in pauſa הַמָּס, *tributum*, לַמַּס & לָמָס, *in tributum*. Lxx. Iſai. 31. v. 8. εἰς ἥττημα *in diminutionem*. Alibi adjective, ὑπήκοος *obediens*, *ſubditus*, ὑπόφορος, φορολόγητος, *tributarius*. Plur. מִסִּים *tributa*, *opera*. Pro (ַ) mutato in (ִ), vide Gram. Heb. tom. 1. p. 101. fin. 102. init. R. מָסַס *diſſolutus*, *liquefactus eſt*, in Hiphil *diſſolvit*, *liquefecit*, unde *tributum*, quod facultates, ſi nimium fuerit, conſumat & quaſi liqueſcere faciat.

מֵסַב m. Lxx. Aq. ἀνάκλισις, Vulg. & alii, *accubitus*, proprie in circuitum. Sym.

Digitized by Google

ἀνάπαυσις *quies*, *requies*. Lxx. item, κύκλωμα, Vulg. & alii, *circuitus*. Et adverb. κύκλῳ, ἐκκύκλῳ, *circulatim*, *circum*, *in circuitu*. Cum præf. & aff. בִּמְסִבּוֹ *in accubitu suo*, vel *ejus*, m. Plur. conſt. & cum præf. וּמְסִבֵּי *& circuitus*, *& ambitus*. Cum aff. & in pauſa; quare ב afficitur (‑) pro (‑), מְסִבָּי *circuitus mei*, *circundantes me*, c. Et ex termin. fem. vel à ſingul. inuſit. מְסִבָּה, מְסִבּוֹת *circuitus*. Pro (‑) ultimæ mutato in (·), vide Gram. Heb. tom. 1. p. 102. initio. Rad. סָבַב *circuivit*, *circundedit*.

מְסִבָּה f. unde plur. מְסִבּוֹת, vide in nomine præced.

מַסְגֵּר m. Lxx. φυλακή, Vulg. & alii, *cuſtodia*, *carcer*. Aq. ἀποκλεισμός, Sym. συγκλεισμός, Vulg. *concluſio*, *carcer*. Lxx. item, δεσμός *vinculum*, ὀχύρωμα *munitio*. Adject. δεσμώτης *vinctus*, *captivus*. Et participial. συγκλείων *concludens*. Vulg. *cluſor*, *incluſor*. Alii, *faber*. Cum præf. הַמַּסְגֵּר *faber ferrarius*, וְהַמַּסְגֵּר *& faber ferrarius*, מִמַּסְגֵּר *de carcere*. R. סָגַר *clauſit*, *concluſit*, *incluſit*.

מִסְגֶּרֶת f. Lxx. Sym. σύγκλεισμα, Lxx. item, συγκλεισμός *concluſio*. Lxx. item, διάπηγον, Aq. διάπηγμα *fixio*, *fixura*, *compactio*. Lxx. item, στεφάνη, Vulg. *corona*, τεῖχος, Vulg. Lat. *ſemita*, Pſal. 17. Heb. 18. v. 46. Vulg. item, *interraſile* (opus), *ſculptura*. Alii item, *clauſura*, *clauſtrum*, *tænia*. Cum præf. הַמִּסְגֶּרֶת *tænia*, *corona*. Cum præf. & aff. לְמִסְגַּרְתּוֹ *ad tæniam*, *ad coronam ejus*, m. Plur. מִסְגְּרוֹת *clauſuræ*. Cum præf. הַמִּסְגְּרוֹת *clauſuræ*, וּמִסְגְּרוֹת *& clauſuræ*, לְמִסְגְּרוֹת *ad clauſuras*, à ſingul. inuſit. מִסְגָּרָה. Cum præf. & affix. וּמִסְגְּרֹתֶיהָ *& clauſuræ ejus*, f. וּמִסְגְּרֹתֵיהֶם *& clauſuræ eorum*, מִמִּסְגְּרוֹתֵיהֶם, מִמִּסְגְּרֹתֵיהֶם, & מִמִּסְגְּרֹתָם, *è clauſuris ſuis*, m. R. סָגַר *clauſit*, *concluſit*.

מַסַּד m. unde conſt. & cum præf. וּמִמַּסַּד, 3. Reg. 7. v. 9. Lxx. καὶ ἀπὸ τοῦ θεμελίου, Vulg. & alii, *& à fundamento*. R. יָסַד *fundavit*; ſed forma eſt à נָסַד.

מִסְדְּרוֹן m. unde cum præf. ה & altero ה locali, ut indicat accentus in penultima, הַמִּסְדְּרוֹנָה, Jud. 3. v. 23. Aq. εἰς τὴν προστάδα *per porticum*. Sym. εἰς τὰ πρόθυρα *per veſtibula*. Lxx. εἰς τὴν προστάδα, εἰς τοὺς διατεταγμένους, *per veſtibulum*, *per ordinatos* in cuſtodia, h. e. per cuſtodes. Ibi duplex interpretatio, quarum altera τῶν Lxx. altera alterius eſt interpretis, forte Aquilæ in altera ſua editione. Vulg. *per poſticum*, ubi mendum fortaſſe pro *per porticum*. Rad. סָדַר inuſit. unde סֵדֶר *ordo*, & מִסְדְּרוֹן *veſtibulum*, *porticus*, quod ibi ſedes eſſent in ordine diſpoſitæ, vel excubiæ.

מָסָה QAL, unde HIPHIL הִמְסָה, Lxx. τήκω, ἐκτήκω, Vulg. & alii, *liquefacio*, βρέχω *pluo*, *rigo*, *irrigo*, μεθίστημι *transfero*. Sym. Pſal. 38. Heb. 39. v. 12. διαλύω *diſſolvo*. Alius ibid. ἀναλίσκω *conſumo*. Alius ibid. ταπεινόω *humilio*.

Praet. 3. p. pl. c. ex forma Chald. quam vide in Gram. Heb. tom. 1. p. 299. c. 2. fin. 410. c. 1. fin. הִמְסִיו, Joſ. 14. v. 8. pro הִמְסוּ, *liquefecerunt*. Vulg. *diſſolverunt*.

Fut. 3. p. ſ. m. cum præf. & aff. וַיַּמְסֵם *& liquefaciet ea*. 2. p. ſ. m. cum præf. & apocopa, quam vide in Gram. Heb. t. 1. p. 302. c. 2. וַתֶּמֶס *& liquefeciſti*. 1. p. ſ. c. אַמְסֶה *liquefaciam*, *rigabo*, *irrigabo*.

מַסָּה f. Lxx. πειρά, πειρασμός, Vulg. & alii, *tentatio*, *experientia*, *experimentum*. Eſt etiam nomen loci, Exod. 17. v. 7. &c. quod à Lxx. πειρασμός, à Vulg. *tentatio* redditur, quaſi eſſet appellativum. Vide Gram. Heb. t. 1. p. 437. c. 1. Alii, *Maſſa*. Cum præf. בְּמַסָּה & בְּמַסָּה, *in Maſſa*, וּבְמַסָּה *& in Maſſa*. Conſt. & cum præf. לְמַסַּת *ad tentationem*. Plur. cum aff. הַמַּסּוֹת & מַסֹּת, *tentationes*, בְּמַסֹּת *in tentationibus*. R. נָסָה in Piel *tentavit*, *expertus eſt*, *periculum fecit*.

מִסָּה f. unde conſt. מִסַּת, Deut. 16. v. 10. Aq. ἔπαρσις *elevatio*. Vulg. *oblatio*. Referebat ad נָשָׂא aut נָסָה, *tulit*, *extulit*, *elevavit*. Hinc nonnulli Miſſæ etymon repetunt. Lxx. adverb. καθώς *prout*, *ſecundum quod*, *quantum*. Alii, *tributum*. Quidam, *ſufficientia*, ex lingua Chaldaïca. R. מָסַס *liquefactus eſt*, &c. unde מַס & מִסָּה, *tributum*, vel ſpontaneum vel coactum. Vide ſupra col. 1140. מַס *tributum*.

מַסְוֶה m. Exod. 34. vv. 33. 34. 35. Lxx. κάλυμμα, Vulg. & alii, *velum*, *velamen*, *operi*-

mentum. Cum præf. הַמַּסְוֶה *velum , velamen.* R. סָוָה inuſit.

מְסוּכָה f. unde cum præf. מִמְּסוּכָה , Mich. 7. v. 4. Lxx. ἐπὶ κανόνος *ſuper canonem* vel *regulam* ; vel *in canone* ſeu *regula* , h. e. regulariter. Ab Hebræo longe recedunt. Vulg. *de ſepe.* Alii , *præ ſepe , præ ſepimento* , ſpinarum videlicet. Hinc quidam , *præ vepreto , præ ſenticeto , præ dumeto , præ ſpineto.* Senſus eſt : qui inter eos (homines malos) rectus eſt , is eſt vepreto durior , aſperiorque. R. שׂוּךְ *ſepire , obſepire* ſpinis aut vepribus ; unde מְשׂוּכָה , mutato שׂ in ס , *ſepes , ſepimentum* ex vepribus factum.

מַסָּח m. unde in pauſa מַסָּח , 4. Reg. 11. v. 6. Sym. Theod. ἀπὸ τῆς διαφθορᾶς *à corruptione* ; ſupplebant præpoſitionem מ , quam revera hic ſupplendam docent interpretum doctiſſimi. Unde Theodoretus ſic vocem hanc exponit : ὥστε μηδεμίαν γενέσθαι βλάβην ἐν τῷ οἴκῳ τοῦ Θεοῦ , *ita ut nullum detrimentum in domo Dei accideret.* Aq. ut & alii quam plurimi , hoc nomen ut proprium ſpectavit , poſuitque Μεσσαί. Sic etiam Complutenſis editio. Theod. & alius, Μεσσά. Vulg. *Meſſa.* Vacat apud Lxx. Vatic. Alii , *evulſio , deſtructio , ruina , ruptura.* R. נָסַח *evulſit , deſtruxit* , &c.

מִסְחָר m. unde conſt. & cum præf. וּמִסְחַר , 3. Reg. 10. v. 15. *& negotiatio , & mercatus.* Lxx. & alius pluraliter & ut nomen formæ , καὶ ἐμπόρων *& mercatores.* Vulg. *& negotiatores.* Rad. סָחַר *circuivit negotiandi gratia , negotiatus eſt.*

מָסַךְ QAL. Lxx. κεραννύω , κεράω , Vulg. & alii , *miſceo.* Alii item , *admiſceo , commiſceo , permiſceo , infundo , infundendo miſceo.* In calidis regionibus vinum , niſi aqua miſtum , aut dilutum , vulgo non bibitur.

Præt. 3. p. ſ. m. מָסַךְ , & 3. p. ſ. f. מָסְכָה , *miſcuit.* 1. p. ſ. c. & in pauſa , quæ mutavit (-) in (-) ſub ס , מָסָכְתִּי *miſcui.*

Infin. cum præf. לִמְסֹךְ *ad miſcendum.*

מָסָךְ m. Lxx. κάλυμμα , ἐπικάλυμμα , κατακάλυμμα , Aq. Sym. παρακάλυμμα , Lxx. item , σκέπη *tegumentum , operimentum , operculum.* Lxx. item , ἐπίσπαστρον , Lxx. Sym. καταπέτασμα , Aq. Sym. παραπέτασμα , Vulg. & alii , *velum , velamen.* Lxx. item Verbaliter , συσκιάζω *obumbro.* Vulg. item , *tentorium.* Cum præf. הַמָּסָךְ *tegumentum* , וּמָסַךְ *& tegumentum* , לַמָּסָךְ & לְמָסָךְ , *tegumento , pro tegumento.* Conſt. מָסַךְ *tegumentum* , ſervato (-) penult. quia hoc nomen venit à Verbo defectivo in ſecunda radicali. Vide Gram. Heb. t. 1. p. 87. c. 1. fin. Sic cum præf. וּמָסַךְ *& tegumentum.* Rad. סָכַךְ *texit , protexit , operuit.*

מֶסֶךְ m. Pſal. 74. Heb. 75. v. 9. Lxx. κέρασμα *mixtio.* Sic etiam recentiores quamplurimi. Vulg. Lat. *mixtum.* Sym. ἐκχυθεὶς *effuſus.* S. Hieron. *mixtus* (calix). Vª. edit. ἀκρατεία *latitudo* ; legeb. מֶשֶׁךְ. Alii item , *mixtura , temperatio , infuſio , liquor infuſus , potus temperatus.* R. מָסַךְ *miſcuit.*

מַסֵּכָה f. Lxx. χώνευμα *fuſio , conflatura* , Vulg. *conflatile* , συνθήκη *pactum , fœdus.* Adject. γλυπτὸν *ſculptile* , χωνευτὸς , Vulg. & alii , *fuſilis , conflatilis.* Et Verbal. λεπτὸν ποιῶ *minutum facio , comminuo* , Iſai. 30. v. 22. Et in alia ſignificatione , *tegumentum , operimentum , veſtimentum* ; quaſi à סָכַךְ *texit , operuit* , &c. Cum præf. הַמַּסֵּכָה *fuſile* , וּמַסֵּכָה & וְהַמַּסֵּכָה , *& fuſile* (idolum) , *& veſtimentum , & operimentum* , לְמַסֵּכָה *fuſili.* Conſt. מַסֵּכַת *fuſilis* ; ſervato (-) penultimæ ob ( ) præcedens ; nam מַסֵּכַת eſt pro מַסֶּכֶת. Vide Gram. Heb. tom. 1. p. 92. c. 1. Plur. מַסֵּכוֹת *fuſilia* (idola) , *fuſiles* (imagines). Cum præf. וּמַסֵּכוֹת & הַמַּסֵּכוֹת , *& fuſilia.* Cum aff. מַסֵּכֹתָם *fuſilia eorum.* Servatur (-) , eadem de cauſa , qua in ſing. conſt. R. נָסַךְ *fudit , effudit , conflavit* , &c.

מְסֻכָּה f. unde cum affix. & in pauſa , quæ mutavit (-) in (-) ſub ת , מְסֻכָּתֶךָ , Ezech. 28. v. 13. Vulg. & alii , *operimentum tuum* , m. Lxx. Verbal. ἐνδέδεσαι *ligatus , circumdatus es.* Sym. teſte S. Hieron. comment. in h. l. tom. 3. nov. edit. col. 897. *vinctus atque conſtrictus es.* R. סָכַךְ *texit , operuit.*

מְסֻכָּן m. unde cum præf. הַמְסֻכָּן , Iſai. 40. v. 20. *indigus , pauper , depauperatus* , qui cum offerre non poſſit idolum aureum vel argenteum ; lignum non putreſcens eligit.

Digitized by Google

Vacat apud Lxx. & Vulg. Alii, *præfectus, thesaurarius oblationum, assuefactus, edoctus.* Rad. סכן *profuit*; unde per antiphrasin, quam vide in Gram. Heb. t. 1. p. 61. c. 2. *indigus, pauper*, qui aliis prodesse non potest, sed eorum indiget auxilio.

מסכן m. Lxx. Sym. πένης, Vulg. & alii, *pauper, indigus.* Hinc Gall. *mesquin.* Cum præf. המסכן *pauper.* Rad. סכן *profuit*, &c. Vide vocem præcedentem.

מסכנות f. pl. à sing. inusit. מסכנה aut מסכנת, Vulg. & alii, *apotheca.* Alii item, *cellaria, penuaria, thesauri, promptuaria, armamentaria.* Vulg. item, *tabernacula*, à סכך *texit, protexit.* Lxx. adject. ὀχυραὶ *munitæ*, Vulg. *munitissimæ, muratæ* (urbes). Cum præf. המסכנות *thesauri, penuaria, promptuaria*, &c. ומסכנות *& penuaria.* Rad. סכן *profuit, utilis fuit*, &c. Vide supra מסכן, col. præced.

מסכנת f. pro מסכנות, Lxx. πτωχεία, Vulg. & alii, *penuria, paupertas.* Hinc cum præf. במסכנת *in penuria, in paupertate.* Rad. סכן *profuit, utilis fuit*; unde per antiphrasin, *paupertas, penuria.* Vide supra מסכן, col. præced.

מסכת f. unde cum præf. & in pausa המסכת, Jud. 16. vv. 13. 14. Lxx. Aq. Sym. δίασμα, Vulg. & alii, *licium.* Alii item, *jugum liciatorium*, quod est lignum teres ac rotundum circa quod & licium, & tela confecta circumvolvuntur & quasi funduntur. R. נסך *fudit.*

מסלה f. Lxx. ὁδὸς, Vulg. & alii, *via*, proprie trita, strata, aggesta & elevata, δίοδος *transitus*, τρίβος *semita*, ἀνάβασις *ascensus*, ὅπλα *arma*, Joel. 2. v. 8. ὄρος *mons*, Num. 20. v. 19. τάξις *ordo*, Jud. 5. v. 20. ὦμος *humerus*, Jerem. 31. v. 21. Alii, *via munita, tuta & expedita.* Cum præf. המסלה *via*, במסלה & במסלה, *in via, per viam*, למסלה *ad viam.* Const. מסלת *via.* Cum præf. במסלת *in via.* Cum præf. & affix. במסלתו *in via ejus*, m. Plur. מסלות, & cum præf. המסלות, *viæ, semitæ.* Cum alio præfixo, במסלות *per semitas.* Cum præf. & aff. ומסלותי *& semitæ meæ*, c. במסלותם *in semitis eorum*, ממסלותם *ex semitis suis*, m. R. סלל *extulit, elevavit.* Vel סלה *calcavit, conculcavit*; sed forma est à סלל.

מסלול m. Isai. 35. v. 8. Lxx. ὁδὸς *via*, Vulg. *semita.* Idem est ac nomen præcedens, quod vide cum ejus radice.

מסמרים, & cum (·) pro (-) sub priori מ

מסמרים, m. plur. & fem.

מסמרות, מסמרות, Lxx. ἥλοι, Vulg. & alii, *clavi.* Male à quibusdam his interpretibus affingitur versio σφύραις *mallei*, Jerem. 10. v. 4. ibi enim voces trajiciuntur; ac pro ἐν σφύραις καὶ ἥλοις, legendum: ἐν ἥλοις καὶ ἐν σφύραις, ita ut Græcæ voces ἐν σφύραις respondeant Hebraicæ ובמקבות *& malleis.* Hinc cum præfixis, במסמרים & במסמרות, *clavis*, למסמרים & למסמרות, *in clavos*, וכמסמרות *& sicut clavi.* R. סמר *horruit, riguit*; unde *clavi*, inquiunt, quod cum horrore & crepitu infigantur.

מסס QAL, unde Infin. cum præf. & in forma perfecta כמסס, Isai. 10. v. 18. Sym. Participialiter, ὡς τετρωμένος *sicut cæsus.* Lxx. ὡς ὁ φεύγων *sicut fugiens.* Vulg. substantive, *terrore.* Legebat במסס cum ב pro כ. Alii, *secundum liquescere, secundum dissolvi*, h. e. *sicut qui dissolvitur* metu signifer aut profugus.

NIPHAL נמס vel נמס, Lxx. Aq. Sym. Theod. τήκομαι, Vulg. & alii, *tabesco, liquesco, liquefio.* Sym. & alius, διαλύομαι *dissolvor.* Lxx. item, δειλιάω *timeo*, ἐξίσταμαι *obstupesco*, ἡττάομαι *vincor, superor*, metu, &c. καταβαίνω *descendo, deprimor, humilior*, πτοέομαι *terreor*, φρίσσομαι *rigeo, irrigeor*, ἐξουδενόομαι *nihili fio, ad nihilum redigor*, συντρίβομαι *moveor, commoveor.*

Praet. 3. p. f. m. ex forma (-), נמס *liquefit.* Cum præf. ונמס, & ex forma (-) mutati in (·) ob pausam, ונמס, *& liquefactum est, & liquescet.* 3. p. pl. c. נמסו *liquefacti sunt, dissoluti sunt.* Cum præfix. ונמסו *& liquescent.*

Infin. ex forma (-), המס *liquescendo.* Cum præfix. כהמס *secundum liquefieri, ut liquefit, ut liquescit.*

Fut. 3. p. f. m. ימס & in pausa ימס, *liquescet, liquefiet.* Cum præf. וימס, & infecto ש, aut à מסס, vide Gram. Heb. t. 1.

p. 221. c. 1. וַיִּמָּאֵס, Job. 7. v. 5. *& liquefactum est, & liquefit.* 3. p. pl. m. cum eodem א, יִמָּאֲסוּ *liquefient, liquefiant.* Cum præf. וַיִּמַּסּוּ *& liquefacta, & dissoluta sunt* (vincula).

HIPHIL הֵמַס, unde 3. p. pl. c. PRÆT. הֵמַסּוּ, Deut. 1. v. 28. Lxx. ἀπέστησαν *averterunt.* Vulg. *terruerunt.* Alii, *liquefecerunt.*

מַסָּע m. Lxx. ἀναζυγὴ, Vulg. & alii, *profectio, motio castrorum*, ἀπαρτία *sarcina*, σταθμὸς *statio*, στρατιὰ *exercitus*, ἔξαρσις *elevatio, elatio* tentorii, vasorum, &c. ad proficiscendum. Aq. Theod. ἄπαρσις *profectio.* Adject. Lxx. ἀργὸς *otiosus, albus* (lapis), 3. Reg. 6. v. 7. h. e. impolitus & qualis e lapidicina profectus seu advectus est. Et Verbaliter, Lxx. ἐξαίρω, ἐπαίρω (Sym. ἀπαίρω), *proficiscor, discedo*, ἔρχομαι *venio.* Et in alia significatione, secundum quosdam interpretes, Job. 41. v. 17. al. 19. *telum, missile*, ab ejus celeri profectione. Sym. ibid. ἄρσις *elatio.* Vacat apud Lxx. & Vulg. Cum præfix. & const. ob ל vel אֶת sequens, לְמַסַּע *ad profectionem*, וּלְמַסַּע *& ad profectionem.* Vide Gram. Heb. t. 1. p. 124. c. 2. Plur. const. מַסְעֵי *profectiones*, sine dagh. in ס ob (:) suppositum. Sic cum præf. & aff. לְמַסְעָיו *profectionibus, itineribus ejus*, m. מַסְעֵיהֶם *profectiones eorum*, לְמַסְעֵיהֶם *profectionibus eorum.* R. נָסַע *profectus est.*

מִסְעָד m. 3. Reg. 10. v. 12. Lxx. plural. ὑποστηρίγματα, Vulg. *fulcra.* Alii, *sustentacula, columnæ.* Alii sing. *fulcimentum, repagulum.* R. סָעַד *fulcivit, sustentavit.*

מִסְפּוֹא m. Lxx. χόρτασμα, Vulg. & alii, *pabulum.* Vulg. item in specie, *fœnum.* Cum præf. וּמִסְפּוֹא *& pabulum.* Rad. סָפָא inusit. Quidam referunt ad סָפָה *addidit, adjecit*; quod מִסְפּוֹא sit jumentorum cibus stramini vel paleis adjectus, puta hordeum, avena, &c. ut constare videtur ex Gen. 42. v. 27.

מִסְפֵּד m. Lxx. κοπετὸς, Vulg. & alii, *planctus, luctus*, maxime funebris. Lxx. item Verbal. κόπτομαι *plango.* Cum præf. הַמִּסְפֵּד *planctus*, וּמִסְפֵּד *& planctus*, וּבְמִסְפֵּד *& in planctu*, כְּמִסְפֵּד *sicut planctus*, וּלְמִסְפֵּד *& ad planctum.* Const. מִסְפַּד (à sing. inusit. מַסְפָּד) *planctus.* Sic cum præf. כְּמִסְפַּד *sicut planctus.* Cum aff. מִסְפְּדִי (à מִסְפֵּד) *planctus meus*, c. R. סָפַד *luxit, planxit.*

מִסְפָּחוֹת f. plur. Ezech. 13. vv. 18. 21. à sing. inusit. מִסְפַּחַת, Lxx. ἐπιβόλαια *pepla, velamina.* Sym. ὑπαυχένια, Vulg. *cervicalia.* Hinc cum præf. הַמִּסְפָּחוֹת *cervicalia.* Cum aff. מִסְפְּחוֹתֵיכֶם *cervicalia vestra*, m. R. סָפַח *adjunxit, associavit se, adhæsit*; unde *cervicale*, inquiunt, quod capiti, aut caput ipsi adhæreat.

מִסְפַּחַת f. Levit. 13. vv. 6. 7. 8. Lxx. ubique σημασία *significatio, signum.* Aq. v. 6. ἐξανθήσεις *eruptio.* Sym. ibid. ἐκζέσμα *ebullitio, ardens papula.* Theod. ibid. μεσφάθ, retenta voce Hebraica, sed amanuensium vitio corrupta. Sym. item v. 7. τὸ ἐξάνθημα *pustula.* Vulg. & alii ubique, *scabies* tenax & inhærens. Cum præfix. הַמִּסְפַּחַת *scabies.* R. סָפַח *adhæsit, inhæsit.*

מִסְפָּר m. Lxx. Sym. Theod. ἀριθμὸς, Vulg. & alii, *numerus, numeratio.* Aq. ψῆφος *calculus, computatio, supputatio.* Lxx. item, βιβλίον *liber*, διήγησις *narratio, enarratio*, ὄνομα *nomen*, 1. Paral. 12. v. 23. παρέλκυσις *protractio*, Job. 25. v. 3. πλῆθος *multitudo*, Psal. 146. Heb. 147. v. 4. Adjective, Lxx. ἀριθμητὸς *numeratus, numerabilis.* Et Verbaliter, ἀριθμέω *numero*, ἐξαριθμέω, καταριθμέω, *enumero.* Cum præf. הַמִּסְפָּר *numerus*, וּמִסְפָּר *& numerus*, בְּמִסְפָּר *cum numero*, וּבְמִסְפָּר *& in numero*, כְּמִסְפָּר *secundum numerum.* Const. מִסְפַּר *numerus.* Cum præf. וּמִסְפַּר *& numerus*, בְּמִסְפַּר *in numero*, כְּמִסְפַּר *secundum numerum*, לְמִסְפַּר *ad numerum.* Cum præf. & aff. מִסְפָּרָם *numerus eorum*, לְמִסְפָּרָם & בְּמִסְפָּרָם, *pro numero eorum*, כְּמִסְפָּרָם *secundum numerum eorum*, מִסְפַּרְכֶם *numerus vester*, m. Plur. const. מִסְפְּרֵי *numeri.* R. סָפַר *numeravit.*

מִסְפָּר Mass. *Mispár*, Vulg. *Mesphár*, nomen proprium viri, qui una cum Zorobabele è captivitate Babylonica rediit, Esd. 2. v. 2. Etym. *numerus, narratio, scriba*; à סָפַר *numeravit, narravit, enarravit, scriptis mandavit.* Vel *tributi taurus* aut *juvencus*, ex מַס *tributum*, & פַּר *taurus, juven-*

Digitized by Google

tus. Idem Nehem. 7. v. 7. dicitur מִסְפֶּרֶת *Misspéreth*, Vulg. *Mesphárath.* Etym. *numerans, narrans*, f. à סָפַר *numeravit, narravit.* Vel *tributi fructificatio, augmentum* ; à מַס *tributum*, & פָּרָה *fructificavit, crevit, auctus est.*

מִסְפֶּרֶת nomen proprium, vide in præcedenti nomine.

מָסַר QAL, unde INFIN. cum præf. & (ֳ hhatoúph) in fine pro hhólem ob Maqqáph, לִמְסָר־ limsor-, Num. 31. v. 16. Lxx. τοῦ ἀποστῆσαι *ad avertendum, ad prævaricari faciendum.* Alii, *dando, tradendo* prævaricationem in Dominum, h. e. prævaricandi occasionem præbendo. Et posito finito pro infinito, prævaricari occasionem præbuerunt, sive ut transtulit Vulg. *prævaricari fecerunt.*

NIPHAL נִמְסַר, unde 3. p. pl. m. Fut. cum præf. וַיִּמָּסְרוּ, Num. 31. v. 5. Lxx. active, καὶ ἐξηρίθμησαν *& numeraverunt.* Vel sensum solum exprimere voluerunt; vel legerunt וַיִּסְפְּרוּ in fut. Qal Verbi סָפַר *numeravit.* Vulg. similiter active, *dederuntque.* Alii, *& traditi sunt.*

מֹסֵר vide in מוּסָר, supra col. 1049.

מְסָרֵף m. unde cum præf. & aff. וּמְסָרְפוֹ, Amos. 6. v. 10. *& avunculus ejus*, m. secundum quosdam Hebræos. Vulg. *& comburet eum*, à שָׂרַף *combussit*, mutato שׂ in ס, & in Benoni Piel. Alii, *& vespillo, & ustor, & curator funeris ejus*, m. Lxx. plur. καὶ οἱ οἰκεῖοι αὐτῶν, *& domestici, & familiares eorum.* Sic etiam Rabbini quidam, sed in sing. numero; *amicus ejus*, m. R. סָרַף inusit.

מָסֹרֶת f. unde cum præf. בַּמָּסֹרֶת, Ezech. 20. v. 37. Theod. ἐν ἀριθμῷ *in numero* ; legisse videntur בְּמִסְפַּר, quod exstat Psal. 70. Heb. 71. v. 15. Vulg. *in vinculis.* Alii, *in vinculum* ; ab אָסַר *ligavit* ; unde מָסֹרֶת contracte pro מַאֲסֹרֶת. Quidam, *in traditionem* ; à מָסַר *tradidit.*

מִסְתּוֹר m. unde cum præf. וּלְמִסְתּוֹר, Isai. 4. v. 6. καὶ ἐν ἀποκρύφῳ *& in abscondito.* Vulg. & alii, *& in absconsionem, & in latibulum.* Rad. סָתַר *latuit* ; *absconditus est, abscondit se.*

מִסְתָּר m. Lxx. κρυπτὸς, κρυφαῖος, ἀπόκρυφος, Vulg. & alii, *occultus, absconditus.* Vel neut. *occultum, absconditum.* Et substant. *absconsio, latibulum, latebræ.* Lxx. item, ἀόρατος *invisibilis.* Hinc cum præf. בַּמִּסְתָּר *in abscondito.* Lxx. λάθρᾳ *clam, clanculum.* Plur. מִסְתָּרִים *latebræ.* Cum præf. בַּמִּסְתָּרִים & בְּמִסְתָּרִים, Lxx. ἐν ἀποκρύφοις *in absconditis*, κεκρυμμένως, Sym. κρυφῇ *clam, abscondite.* Cum aff. מִסְתָּרָיו *abscondita ejus*, m. R. סָתַר *latuit, absconditus est.*

מַעֲבָדִים m. plur. à sing. inusit. מַעֲבָד ; unde contracte & cum aff. מַעְבְּדֵיהֶם, Job. 34. v. 25. Lxx. τὰ ἔργα αὐτῶν, Vulg. & alii, *opera, facta eorum.* Et Chald. מַעְבָּדוֹהִי, Dan. 4. v. 34. Theod. τὰ ἔργα αὐτοῦ, Vulg. & alii, *opera, facta ejus*, m. R. עֲבַד Chald. *fecit, operatus est.*

מַעֲבֶה m. unde const. & cum præf. בְּמַעֲבֵה, 3. Reg. 7. v. 46. Lxx. ἐν τῷ πάχει *in crassitie, in crassitudine, in densitate* terræ, h. e. in terra crassa, densa, &, ut transtulit Vulg. *argillosa.* R. עָבָה *densus, crassus fuit.*

מַעֲבָר m. Lxx. Theod. διάβασις, Vulg. & alii, *vadum, transitus, locus transitûs.* Lxx. item adverb. κυκλόθεν *circumcirca*, πέραν *trans.* Hinc const. מַעֲבַר *vadum, transitus.* R. עָבַר *transiit.*

מַעְבָּרָה f. Lxx. Aq. διάβασις, Vulg. & alii, *transitus, vadum*, ut nomen præced. Lxx. item, φάραγξ *vallis.* Et adverbial. ἔπειτα *deinde.* Pl. מַעְבָּרוֹת contracte pro מַעֲבָרוֹת, *vada, transitus.* Cum præf. וְהַמַּעְבָּרוֹת *& transitus.* Construct. מַעְבְּרוֹת *vada.* Cum præf. הַמַּעְבָּרוֹת idem. R. עָבַר *transiit.*

מַעְגָּל contracte pro מַעֲגָל, m. Lxx. Aq. Sym. στρογγύλωσις, Theod. κυκλισμὸς, Sym. Theod. ἀνακυκλισμὸς, *convolutio.* Lxx. Sym. ὁδὸς *via.* Lxx. item, τρίβος, Sym. ἀτραπὸς, *semita.* Lxx. item, ἄξων, τροχιὰ, *orbita*, λαμπήνη *lectica*, species currus, *mulier compta.* Aq. item, καμπὴ *flexus*, & adjective, καμπτὸς *flexilis.* Sym. item, σκηνὴ *tentorium*, 1. Reg. 26. v. 5. ubi Vulg. Alii item, *plaustrorum ambitus, munitio plaustralis*, sive ex plaustris facta, & *plaustrum* ipsum. Cum præf. & contracte בַּמַּעְגָּל & בְּמַעְגָּל, *inter plaustrum*, vel *plaustra*; quidam, *in plaustro*,

vel *curru*. Const. מַעְגַּל *orbita*, *semita*, *via*. Plur. const. & cum præf. בְּמַעְגְּלֵי *in semitis*, *in orbitis*. Cum præf. & aff. וּמַעְגָּלֶיךָ *& orbita tua*, *& campi tui*, m. Plur. fem. aut ex terminatione fem. cum præf. & affix. מַעְגְּלוֹתָיו *orbita ejus*, m. מַעְגְּלֹתֶיהָ *orbita ejus*, f. בְּמַעְגְּלוֹתֶיךָ *in orbitis tuis*, m. בְּמַעְגְּלוֹתָם *in orbitis eorum*. R. עָגַל inusit.

מַעְגָּלָה f. unde cum præf. הַמַּעְגָּלָה, 1. Reg. 17. v. 20. Mss. Alex. Reg. num. 2433. Ald. & Complut. edit. εἰς τὴν στρογγύλωσιν *ad convolutionem*, *ad agmen*, *ad cuneum*. Alius, εἰς τὴν παρεμβολὴν *ad castra*. Vacat apud Lxx. Vatic. Vulg. *ad locum Magala*, appellative accepit, ut & alii bene multi. Omnes hi interpretes ה in fine ut locale spectarunt, quanvis accentus sit in ultima, saltem in codd. hodiernis. Alii, *ad plaustrorum ambitum*, h. e. ad locum seu ad castra plaustris munita. Vide etiam cap. 26. v. 5. R. עָגַל inusit.

מָעַד QAL. Lxx. VIª. edit. σαλεύομαι *moveor*. Aq. ἀτονῶ, S. Hieron. *deficio*. Sym. ἀνατρέπομαι *subvertor*. Lxx. item, ἀσθενῶ *infirmus*, *imbecillis sum*, ὑποσκελίζομαι *supplantor*. Alii, *nuto*, *vacillo*, *labor*.

PRAET. 3. p. pl. c. מָעֲדוּ *nutarunt*.

BEN. pl. m. cum præf. לְמוֹעֲדֵי, Job. 12. v. 5. *nutantibus*, *vacillantibus*. Lxx. ut videtur, εἰς χρόνον τακτὸν, Vulg. *ad tempus statutum*. Referebant ad יָעַד *indixit*, *constituit*; unde מוֹעֵד *tempus constitutum*. Vide supra col. 1050.

FUT. 3. p. f. f. תִּמְעַד *nutabit*, *vacillabit*. 1. p. f. c. in pausa, quæ mutavit (-) in (·), אֶמְעָד *nutabo*, *vacillabo*, *infirmabor*.

PUAL מֻעַד, unde, secundum nonnullos, BEN. f. f. ex forma ה præcedente duplici (-), quorum prius mutatur in (-) ob pausam, & cum (ו) pro (ו), vide Gram. Heb. tom. 1. p. 180. c. 2. מוּעָדֶת, Prov. 25. v. 19. Vulg. *lassus* (pes). Alii, *nutans*, *vacillans*, *luxatus*. Lxx. παράνομος *iniquus*. *transgressor legis*.

HIPHIL הִמְעִיד, unde 2. p. f. m. IMPER. הַמְעַד, Psal. 68. Heb. 69. v. 24. Lxx. σύγκαμψον, Vulg. Lat. & S. Hieron. *incurva*. Aq. ἀτόνωσον *infirma*, *debilita*. Sym. ἐξάρθρωσον *artus*, *articulos dissolve*. Alii, *nutare*, *vacillare fac*.

מַעַדְיָ Mass. *Máadhái*, Vulg. *Maadi*, nomen propr. viri ex eorum numero, qui uxores alienigenas, quas duxerant, repudiarunt, Esd. 10. v. 34. Etym. *solemnis*, *festivus*; à מוֹעֵד *festum*, *solemnitas*. Vel *transiens*, *ornatus*, *auferens*; ab עָדָה *transit*, *ornavit*, vel Chald. *abstulit*. Vel *labilis* aut *testificans*; à מָעַד *nutavit*, *lapsus est*, aut עוּד *testari*, *testificari*.

מַעַדְיָה Mass. *Máadhiá*, Vulg. *Madiá*, nom. proprium Sacerdotis qui unà cum Zorobabele è Babylonia in Judæam reversus est, Nehem. 12. v. 5. Etym. *solemnitas* aut *festum Domini*; à מוֹעֵד *solemnitas*, *festum*, & יָהּ *Dominus*. Vide alias etymologias in nomine præcedenti, quibus adde vocem *Dominus* aut *Domini*.

מַעֲדַנִּים m. pl. cum (-) & dagh. per legem æquivalentiæ pro מַעֲדָנִים, à singul. inusit. מַעֲדָן, Lxx. Aq. Sym. Theod. τρυφαὶ, Vulg. & alii, *deliciæ*. Lxx. item sing. τρυφὴ, Gen. 49. v. 20. ubi mss. Alex. & Ald. editio, τροφὴ *nutritio*, *nutrimentum*, nisi sit mendum graphicum pro τρυφή. Lxx. item, κόσμος *ornatus*, *ornamentum*, Prov. 29. v. 17. Alii item, *voluptates*, *cibi delicatissimi*. Cum præf. לְמַעֲדַנִּים *delicias*. Const. מַעֲדַנֵּי *deliciæ*. Cum aff. & in pausa; quare נ afficitur (·) loco (-), מַעֲדָנָי (neglecta lege æquivalentiæ) *deliciæ meæ*, c. Plur. fem. aut ex terminatione fem. מַעֲדַנּוֹת & מַעֲדַנֹּת, Lxx. & alius, 1. Reg. 15. v. 32. τρέμων, Vulg. *tremens*. Aq. ἀπὸ τρυφερίας *à voluptate*. Sym. ἁβρὸς *delicatus*. Is & Aq. legebant מַעֲדַנִּים. Et Job. 38. v. 31. Lxx. δεσμὸς *vinculum*. Hebræi veteres ibid. *vincula*, *ligamina*, *colligationes*, *nodi*. Aq. Sym. ibid. μέρη *partes*. Vulg. ibid. *micantes stellæ*. Alii ibid. *deliciæ*; *voluptates*. R. עָדַן in Hithpael, *deliciatus est*, *oblectavit se*.

מַעְדֵּר m. contracte pro מַעֲדֵר, unde cum præf. בַּמַּעְדֵּר, Isai. 7. v. 25. Vulg. & alii, *in sarculo*. Lxx. Participial. ἠροτριωμένον, mss. Alex. March. Ald. Complut. ἀροτριωθήσεται (ὄρος) *aratus*, *arandus* (mons). Rad. עָדַר in Niphal, *sarrire*.

מַעְדֵּן

Digitized by Google

מָעוֹג m. Lxx. 3. Reg. 17. v. 12. ἐγκρυφίας *placenta, tortula, subcinericius panis, occultus sub cinere & coctus panis.* Vulg. *panis* simpliciter. Et Psal. 34. Heb. 35. v. 16. Lxx. μυκτηρισμὸς *subsannatio.* Sic etiam Rabbini veteres. Sym. πεπλασμένα (ῥήματα), S. Hieron. *ficta* (verba). Alii item, *facetiæ.* R. עוג *placentas coquere.*

מָעוֹז m. Lxx. Aq. Theod. ἰσχύς, Vulg. & alii, *fortitudo.* Lxx. κράτος, κραταίωσις, Lxx. Sym. Theod. κραταίωμα, *robur, firmitas.* Lxx. item, ἀντίληψις *susceptio*, βοήθεια *auxilium*, δυναστεία *potentia*, καταφυγή *confugium*, ὀχύρωμα *arx, munitio, munimentum, locus munitus*, σκέπη *tegumentum, protectio*, φυλακή *statio, præsidium.* Theod. item, ὑποστήριγμα *sustentaculum.* Adject. Lxx. βοηθὸς *auxiliator*, ὑπερασπιστὴς *protector.* Sym. ἰσχυρὸς *fortis.* Et Verbal. Lxx. ἐγκαταλείπομαι *derelinquor*, Isai. 17. v. 9. ἐνισχύω *invalesco, roboror*, κραταιόω *roboro*, ὑπομένω *sustineo, exspecto*, Nahum. 1. v. 7. Cum præf. הַמָּעוֹז *robur, munitio*, וּמָעוֹז *& robur*, בְּמָעוֹז *robore*, לְמָעוֹז *in robur*, הֲלַמָּעוֹז *& roberi.* Cum præf. & aff. מָעֻזּוֹ, cum ה pro (ו) in fine, Arabicè מָעֻזּה, cum (ו) pro (ֻ) remanente dagh. in ז præter communem analogiam, vide Gram. Heb. tom. 1. p. 29. c. 2. & servato (ֻ) penultimæ, quia nomen istud venit à Verbo duplicante secundam radicalem, vide eand. Gram. ibid. p. 87. c. 1. מָעֻזּוֹ *robur, munitio ejus*, m. מָעֻזֵּךְ *munitio tua*, f. מָעֻזִּי & מָעוּזִּי, *robur meum*, c. וּמָעֻזִּי *& robur meum*, c. בְּמָעֻזִּי *in robore meo*, c. מָעֻזָּם & מָעוּזָּם, *robur eorum*, מָעֻזְּכֶם *robur vestrum*, m. מָעֻזְּכֶן *robur vestrum*, f. Plur. מָעֻזִּים *fortitudines, robora*, Dan. 11. vv. 38. 39. ubi v. 38. Theod. retenta voce Heb. Μαωζείμ, Vulg. *Maozim.* Aq. *fortitudines.* Et v. 39. Theod. καταφυγαὶ *refugia, perfugia;* fortasse legebat מְנֻסִים. Vulg. *Maozim*, ut v. 38. Const. & cum præf. לְמָעוּזֵּי *ad munitiones.* R. עָזַז *roboravit, corroboravit, fortis, robustus fuit, roboratus est.*

מָעוֹךְ m. Mass. & Vulg. *Maóch*, nom. proprium patris Achis regis Geth, 1. Reg. 27. v. 2. Etym. *compressus, attritus, fixus*, à מָעַךְ *compressit*, &c.

מְעוֹלֵל m. Isai. 3. v. 12. *parvulus*, h. e. more parvulorum & puerorum, qui prudentia & judicio destituuntur, sese gerens. Lxx. Verbal. καλαμῶντες *racemant, racemando spoliant.* Vulg. *spoliaverunt.* R. עָלַל *fecit, operatus est, more parvulorum, puerorum*, vel etiam, *juvenum sese gessit;* unde מְעוֹלֵל, quod potest esse Benoni sing. m. conjugationis Poel hujus Verbi.

מָעוֹן m. Lxx. Sym. κατοίκησις, Lxx. οἰκητήριον, Lxx. Aq. Sym. κατοικητήριον, Vulg. & alii, *habitatio, habitaculum, domicilium.* Lxx. item, ἁγίασμα *sanctuarium*, διατριβὴ *commoratio*, εὐπρέπεια, Vulg. *decor*, καταφυγή *confugium, refugium, perfugium*, κοίτη, Vulg. *cubile*, ναός, Vulg. *templum*, νεφέλη *nubes*, Zach. 2. v. 13. al. 17. οἶκος *domus*, τόπος *locus.* Const. מְעוֹן *habitaculum.* Cum præf. בִּמְעוֹן *in habitaculo*, לְמָעוֹן *in habitaculum*, מִמְּעוֹן *ex habitaculo*, וּמִמָּעוֹן *& ex habitaculo.* Cum aff. מְעוֹנוֹ *habitaculum ejus*, m. מְעוֹנָהּ *habitaculum ejus*, f. מְעוֹנֶךָ in pausa, *habitaculum tuum*, m. Plur. cum præf. & (ו) pro (ו), vel est à singul. inusit. מָעִין, הַמְּעוּנִים, 1. Paral. 4. v. 41. *habitacula.* Rad. עון inusit.

מָעוֹן Mass. & Vulg. *Maón*, nom. propr. 1°. urbis Tribus Juda cum solitudine cognomine, Jos. 15. v. 55. 1. Reg. 23. v. 24. 2°. filii Sammai filii Recem, 1. Paral. 2. v. 45. Etym. *habitaculum;* à מָעוֹן idem. Vel *perversitas, iniquitas;* ab עָוָה *perverse, inique egit.*

מָעוֹן vide supra in מָעוֹן *habitaculum.*

מְעוֹנָה & מְעֹנָה, f. Lxx. Aq. Sym. κατοικητήριον, Vulg. & alii, *habitatio, habitaculum*, &c. idem enim est ac מָעוֹן, quod vide supra. Lxx. item, κοίτη *cubile*, μάνδρα *caula.* Et Verbal. σκεπάζω *tego, protego*, Deut. 33. v. 27. Cum præf. & aff. וּמְעוֹנָתוֹ *& habitaculum ejus*, m. מִמְּעוֹנָתוֹ *ex habitaculo ejus*, m. Plur. cum præf. בַּמְּעוֹנוֹת *in habitaculis*, מִמְּעוֹנוֹת *ex habitaculis.* Cum præf. & affix. מְעוֹנֹתָם *habitaculis suis*, m. וּמְעוֹנֹתָיו *& habitacula ejus*, m. וּבִמְעוֹנֹתֶיהָ *& in habitaculis ejus*, f. בִּמְעוֹנֹתֵינוּ *in habitacula nostra*, c. Rad. עון inusit.

מְעוּנִים Mass. *Meonnim*, Vulg. *Munim*, nomen proprium viri, cujus posteri è cap-

civitate Babylonica, duce Zorobabele, in Judæam redierunt, Esd. 2. v. 50. Etym. *habitacula*; à מָעוֹן *habitaculum*. Vel *respondentes*; ab עָנָה *respondit*.

מָעוֹן vide in עוּן.

מְעוֹנֹתַי Mass. *Meónothái*, Vulg. *Maonathi*, nomen proprium patris Ophra, 1. Paral. 4. v. 14. Etym. *habitacula mea*, c. à מְעוֹנָה *habitaculum*, & aff. 1. p. pl. c.

מָעוּף m. unde const. מְעוּף, Isai. 8. v. 22. Lxx. substant. θλίψις *afflictio*. Vulg. *dissolutio*. Alii adject. *obscuratus*, *obtenebratus* angustiâ. Rad. עוּף *volare*, & in altera significatione, *obscurari*, *obtenebrari*.

מְעוֹרִים m. plur. unde cum affix. מְעוֹרֵיהֶם, Habac. 2. v. 15. Lxx. τὰ σπήλαια αὐτῶν *speluncas eorum*. Aq. γύμνωσιν, Vulg. & alii, *nuditas*. Sym. ἀσχημοσύνην *turpitudo* eorum, vel uniuscujusque eorum. R. עָרָה *nudavit*, sed forma est à עוּר.

מְעוֹת f. plur. unde cum præf. & aff. כִּמְעֹתָיו, Isai. 48. v. 19. Lxx. ὡς ὁ χοῦς τῆς γῆς *sicut pulvis terræ*; sensum, non verbum, expresserunt. Aq. Sym. Theod. ὡς οἱ κόχλακες αὐτῆς *sicut milia ejus*, f. (arenæ). Vulg. & alii, *ut lapilli*, *ut scrupi*, *ut grana ejus*, t. R. מָעָה *mulit*.

מָעוֹז, & cum adjecta syllaba יָהוּ

מַעַזְיָהוּ, Mass. *Máaziá* & *Máaziáhou*, Vulg. *Maazias* & *Maaziau*, nomen proprium 1°. Sacerdotis quartæ & vigesimæ classis, 1. Paral. 24. v. 18. 2°. alterius Sacerdotis, qui fœdus cum Deo initum obsignavit, Nehem. 10. v. 8. Etym. *fortitudo* vel *refugium Domini*; à מָעוֹז *fortitudo*, *refugium*, & יָהּ *Dominus*.

מָעֻזִּים Mass. *Máuzzím*, Vulg. *Meozim*, Dan. 11. vv. 38. 39. nom. propr. idoli, quod aliis est Mars, aliis Jupiter Olympius, &c. Aliis est nomen appellativum, *robora*, *fortitudines*. Vide supra col. 1153. in plur. numero.

מָעֻזִּים m. plur. unde cum aff. מָעֻזֶּנָּה, Isai. 23. v. 11. Lxx. in sing. numero ἡ ἰσχὺς αὐτῆς *robur*, *fortitudo ejus*, f. Vulg. adject. *fortes ejus*, f. Alii, *munitiones ejus*, t. R. עָזַז *roboravit*, *munivit*, &c. unde מָעוֹז *robur*, *fortitudo*, *munitio*; plur. מָעֻזִּים & inserto נ מָעוּנִּים *munitiones*.

מָעַט QAL. Lxx. Sym. ὀλιγόομαι, Lxx. Theod. σμικρύνομαι, Vulg. & alii, *minuor*, *diminuor*, *paucus sum numero*. Lxx. item, ἐλάσσων γίνομαι *minor fio*, ὀλίγος εἰμὶ *paucus sum*, ὀλιγοστὸς εἰμὶ *perpaucus sum*.

Infin. מְעֹט *minui*.

Fut. 3. p. s. m. יִמְעַט, & in pausa יִמְעָט, *minuetur*, *minor fuerit*. 3. p. pl. m. in pausa; quare ע afficitur (-) loco (-), יִמְעָטוּ *minuentur*. Cum præf. & extra pausam וַיִּמְעֲטוּ *& imminuti fuerint*. 2. p. pl. m. in pausa תִּמְעָטוּ *minuamini*.

PIEL מִעֵט sine daghésch excidentis compensatione pro מִעֵּט, unde 3. p. pl. c. Praet. in pausa quæ revocavit (-) motionem primariæ vocis, מִעֵטוּ, Eccle. 12. v. 3. Lxx. ὠλιγώθησαν *minuti*, *imminuti*, *ad parvum numerum redacti fuerint* dentes molares. Vel legerunt מֻעֲטוּ aut מָעֲטוּ, in Pual; vel idioma Hebraicum ad linguæ Græcæ indolem accommodarunt. Nam sæpius tertiæ personæ Verborum activorum passive sunt accipiendæ. Vide Gram. Heb. tom. 1. p. 531. can. III. Vulg. *erunt in minuto numero*.

HIPHIL הִמְעִיט, Lxx. Aq. ὀλιγόω, Lxx. Theod. σμικρύνω, Lxx. item, ἐλαττονόω, ἐλαττόω, Vulg. & alii, *minuo*, *imminuo*, *diminuo*, *minoro*. Lxx. item, ὀλιγοστοὺς ποιῶ *perpaucos facio*. Sym. ὀλίγον ποιῶ *paucum facio*.

Praet. 3. p. s. f. cum præf. וְהִמְעִיטָה *& minuet*. 1. p. s. c. cum præf. & aff. וְהִמְעַטְתִּים *& imminuam eos*.

Ben. s. m. cum præf. הַמַּמְעִיט *minuens*, וְהַמַּמְעִיט *& minuens*. Lxx. intransitive & nominaliter, ὀλίγος *paucus*, ἐλάττων, ἥσσων, ἥττων, *minor*; vel in neutro genere, ἔλαττον, &c. Vulg. *minus*.

Fut. 3. p. s. m. יַמְעִיט *minuet*. 2. p. s. m. תַּמְעִיט *minues*. Cum aff. & (·) pro (׳), תַּמְעִטֵנִי *minues me*, c. 2. p. s. f. תַּמְעִיטִי *minues*. 2. p. pl. m. תַּמְעִיטוּ *minuetis*, *minus dabitis*.

מְעַט, & in pausa מְעָט, m. Lxx. τάχος *celeritas*, *velocitas*. Alii, *paucitas*. Et adjective, Lxx. βραχὺς *brevis*, ἐλάττων *minor*, ἱκανὸς *sufficiens*, μικρὸς *parvus*, μικρὸν *parvum*,

Digitized by Google

parum, pauxillum, ὀλίγος (sic etiam Aq. Sym.) *paucus*, ὀλιγοστὸς *perpaucus*, *paucissimus*. Et Verbal. σμικρύνομαι *minuor*, *imminuor*, *minor fio*, &c. Cum præf. הַמְעַט *an paucus? an parum?* הַמְעַט *qui paucus*, וּמְעַט *& parum*, בִּמְעַט, & in pausa כִּמְעָט, *cum pauco*, *cum modica* (gente), כִּמְעַט, & in pausa כִּמְעָט, Lxx. παρὰ βραχὺ & conjunctim παραβραχὺ, *brevi*, βραχύ τι *paululum*, ἐν τῷ μηδενὶ *in nullo*, *pro nihilo*, *facillime*, μικρὸν, παρὰ μικρὸν, *fere*, *pene*, κατὰ μικρὸν *aliquantulum*, ὡς μικρὸν *quam parum*, παρ' ὀλίγον *propemodum*. Adject. ὀλιγοστὸς *perpaucus*. Verbal. ἐκλείπω *deficio*. Sym. ἐν ὀλίγῳ *in minimo*, לִמְעַט in pausa, *ad paucum*, וְלִמְעַט *& pauciori*. Plur. מְעַטִּים *pauci*, cum daghesch in ט ad complendam syllabam. Vide Gram. Heb. tom. 1. p. 414. c. 2. R. מָעַט *minutus*, *imminutus*, *minor factus est*.

מַעֲטֶה m. unde const. מַעֲטֵה, Isai. 61. v. 3. Lxx. στολὴ *stola*. Vulg. *pallium*. Alii, *amictus*. R. עָטָה *amicivit*, *operuit*.

מַעֲטָפוֹת f. plur. unde cum præf. הַמַּעֲטָפוֹת, Isai. 3. v. 22. Lxx. καὶ τὰ μεσοπόρφυρα *& vestes purpureis clavis intexta*. Vulg. *& palliola*. Alii, *& operimenta*, *& amicula*, *& velamina*. R. עָטַף *operuit*, *amicivit*.

מְעִי m. Isai. 17. v. 1. Vulg. & alii, *acervus*, *cumulus*, *tumulus* lapidum in ædificiorum ruinis. Vacat apud Lxx. R. עָוָה inusit.

מַעַי Mass. & Vulg. *Maai*, nomen proprium Sacerdotis qui dedicationi muri Jerusalem interfuit, Nehem. 12. v. 35. al. 36. Etym. *acervus* vel *acervi*; à מְעִי idem. Vel *viscera*; à מֵעִים idem.

מְעִיל & מְעִל, m. Aq. ἔνδυμα, ἐνδύτης, *indumentum*. Lxx. Theod. ὑποδύτης *superindumentum*. Aq. item, μανδύας *mandyas*, vestis genus. Sym. ἐπενδύτης, Theod. διπλοΐδιον *pallium*. Sym. item, ἐφεστρὶς *sagum*. Alius, χλαμὺς *chlamys*. Lxx. item, διπλοΐς *duplex*, *duplicata vestis*, ἱμάτιον, Vulg. *vestis*, *vestimentum*, μίτρα *mitra*, ποδήρης *vestis talaris*, στολὴ *stola*, ὑποδύτης *subucula*, χιτὼν *tunica*. Est proprie pallium, quod tunicæ vel aliis vestibus adjiciebatur; quasi à מַעַל *desuper*. Cum præfix. הַמְּעִיל *pallium*, בִּמְעִיל *cum pallio*, וּמְעִיל *& pallium*, כִּמְעִיל

sicut pallium. Cum præf. & affix. מְעִילוֹ & מְעִלוֹ, *pallium ejus*, m. מְעִילְךָ *pallium tuum*, m. וּמְעִילִי *& pallium meum*, c. Plur. מְעִילִים *pallia*. Cum aff. מְעִילֵיהֶם *pallia eorum*. Rad. מָעַל *prævaricatus est*; unde fortasse מְעִיל *pallium*, quod sit prævaricationis Adæ nota & consequutio.

מֵעִים dual. m. Lxx. Aq. Theod. κοιλία, Vulg. & alii, *venter*. Lxx. item, καρδία *cor*. Sym. ἐνδόσθια, ἔγκατα, Vulg. & alii, *viscera*. Lxx. item metaphorice, ἔλεος *misericordia*. Hinc const. & cum præf. בִּמְעֵי *in visceribus*, מִמְּעֵי *e visceribus*. Cum præf. & aff. מֵעָיו & Chald. מְעוֹהִי *viscera*, *venter ejus*, m. בְּמֵעָיו *in visceribus ejus*, m. מֵעֶיךָ *viscera tua*, m. וּמֵעֶיךָ *& viscera tua*, m. מִמֵּעֶיךָ *e visceribus tuis*, m. בְּמֵעַיִךְ *in viscera*, *in visceribus tuis*, f. מִמֵּעַיִךְ *e visceribus tuis*, f. מֵעַי, & in pausa מֵעָי, *viscera mea*, c. וּמֵעַי *& viscera mea*, c. בְּמֵעַי *in visceribus meis*, c. מִמֵּעַי *e visceribus meis*, c. וּמֵעֵיהֶם *& viscera eorum*, Ezech. 7. v. 19. cum (ֵ) sub מ pro (ִ), quasi à מִעִי. Quod pertinet ad alia affixa, maxime vero ad statum absolutum, forma est à מָעֶה itidem inusit.

מַעַן contracte pro מַעְיָן, m. Lxx. Aq. Sym. Theod. πηγὴ *fons*. Lxx. item, κατοικία *habitatio*, Psal. 86. Heb. 87. v. 7. τόπος *locus*, Psal. 83. Heb. 84. v. 6. quibus duobus in locis legebant, aut referebant ad מָעוֹן *habitatio*, *locus habitationis*. Vide supra col. 1154. S. Hieron. & alii ibid. *fons*. Cum præf. וּמַעְיָן *& fons*. Const. מַעְיַן *fons*. Cum præf. (ו) parag. & (ֹ) loco (ַ) aut (ָ) sub (י), ut distinguatur ab affixo, לְמַעְיְנוֹ, Psal. 113. Heb. 114. v. 8. *in fontem*. Vide Gram. Heb. tom. 1. p. 125. c. 2. Cum aff. מַעְיָנוֹ *fons ejus*, m. Plur. מַעְיָנִים & const. מַעְיְנֵי, *fontes*. Cum præf. מִמַּעְיְנֵי (à מַעְיָן) *de fontibus*. Cum aff. מַעְיָנַי *fontes mei*, c. Plur. ex forma fem. מַעְיָנוֹת, cum præf. הַמַּעְיָנוֹת, & const. מַעְיְנוֹת, *fontes*. Cum aff. מַעְיְנֹתֶיךָ *fontes tui*, m. R. עִין aut עַיִן inusit. in hac significatione.

מָעַךְ QAL, unde PAOUL cum præfix. וּמָעוּךְ, Levit. 22. v. 24. Lxx. θλαδίας *contusus*, Vulg. *contritis testiculis*. Alii, *compressus*, *compressos habens testiculos*. Fem.

מעוכה, 1. Reg. 26. v. 7. Lxx. *ἐμπεπηγὸς* (*τὸ δόρυ*), Vulg. & alii, *fixa, infixa* (hasta).

PUAL מֻעַךְ, unde 3. p. plur. c. Praet. מֹעֲכוּ, Ezech. 23. v. 3. Lxx. *ἔπεσον ceciderunt*. Vulg. *subacta*, alii, *compressa sunt* ubera earum.

מַעֲכָה Mass. & Vulg. *Máachá*, nomen proprium 1°. filii Nachoris ex Roma ejus concubina, Gen. 22. v. 24. 2°. filiæ Tholmai regis Gessur, 2. Reg. 3. v. 3. 3°. filiæ Abessalom, matris Abiam regis, 3. Reg. 15. v. 2. quæ 2. Paral. 13. v. 2. dicitur Michaia filia Uriel. 4°. concubinæ Caleb, 1. Paral. 2. v. 48. 5°. uxoris Machir, 1. Paral. 7. v. 16. 6°. uxoris Jehiel, 1. Paral. 9. v. 35. Etym. *compressa*, vel *attrita*, vel *fixa*; à מָעַךְ *compressit, attrivit, fixit*.

מַעֲכָתִי Mass. *Máachathí*, Vulg. *Machati*, nomen proprium 1°. patris Aasbai, 2. Reg. 23. v. 34. 2°. patris Jezoniæ, 4. Reg. 25. v. 23. 3°. regionis aut civitatis in dimidia Tribu Manasse trans Jordanem, Jos. 12. v. 5. &c. Etym. *compressus, attritus, fixus*. Vide nomen præced.

מָעַל QAL. Lxx. Sym. & alius, *ἀδικέω injuste ago*. Lxx. item, *ἀθετέω*, Aq. Theod. *παραβαίνω*, Vulg. & alii, *transgredior, prævaricor*. Lxx. item, *ἁμαρτάνω pecco*, *ἀνομέω inique ago*, *ἀπειθέω non obedio*, *ἀσυνθετέω fœdus transgredior*, *ἀφίσταμαι recedo*, *λανθάνω lateo*, *παραπίπτω*, *πλημμελέω*, *delinquo*, *πλανάομαι erro*, *ὑπερείδω* (Sym. *καταφρονέω*) *despicio, contemno*. Construitur cum præposit. ב & מִן, & fere semper adjunctum habet conjugatum מַעַל *prævaricatio*.

Praet. 3. p. s. m. מָעַל *prævaricatus est*. 3. p. s. f. cum præfix. וּמָעֲלָה *& prævaricata fuerit*. 2. p. s. m. מָעַלְתָּ *prævaricatus es*. 3. p. pl. c. מָעֲלוּ *prævaricati sunt*. 2. p. pl. m. מְעַלְתֶּם *prævaricati estis*. 1. p. pl. c. מָעַלְנוּ *prævaricati sumus*.

Infin. cum præf. וּמָעוֹל *& prævaricando*, לִמְעֹל & לִמְעוֹל, & cum (· hhatoúph) pro hhol. ob sequens Maqqaph לִמְעָל־ limol- *ad prævaricandum, prævaricando, prævaricari*. Cum præf. affix. & ex forma (-), בְּמַעֲלוֹ contracte pro בְּמָעֳלוֹ *in prævaricando*

eum, בְּמַעֲלָם *in prævaricando eos*.

Fut. 3. p. s. m. ex forma (-), יִמְעַל *prævaricabitur*. Cum præf. וַיִּמְעַל *& prævaricatus est*. 3. p. s. f. ex forma hholem, תִּמְעֹל *prævaricabitur*. Cum præf. וַתִּמְעֹל *& prævaricata est*. 3. p. pl. m. cum præf. וַיִּמְעֲלוּ *& prævaricati sunt*. 2. p. pl. m. תִּמְעֲלוּ *prævaricabimini, prævaricaturi estis*.

מַעַל m. Lxx. *ἀθέτημα*, *ἀθεσία*, Vulg. & alii, *prævaricatio*, *ἀδικία injustitia*, *ἀνομία iniquitas*, *ἀσυνθεσία*, *ἀπόστασις*, *apostasia, defectio*, *ἀσυνθεσία fœderis transgressio*, *λήθη oblivio*, *παράπτωμα lapsus*, *πλημμέλεια delictum*. Et Verbal. *παραβαίνω transgredior*, *παρείδω*, *ὑπερείδω*, *despicio*, *πλημμελέω delinquo*. Cum præf. הַמַּעַל *prævaricatio*, בְּמַעַל & בְּמָעַל, *in prævaricatione*. Cum præf. & aff. מַעֲלוֹ *prævaricatio ejus*, m. וּמַעֲלוֹ *& prævaricatio ejus*, m. בְּמַעֲלוֹ *in prævaricatione ejus*, m. מַעֲלָם *prævaricatio eorum*, בְּמַעֲלָם *in, cum prævaricatione eorum*. R. מָעַל *prævaricatus est*.

מַעַל adverb. unde cum מ præf. מִמַּעַל & in pausa מִמָּעַל, Lxx. *ἄνω supra, sursum*, *ἄνωθεν superne, desuper*, *ἐπάνω super*, *ἐπάνωθεν* (sic etiam Sym.) *desuper*, *κύκλῳ circulatim*, *ὑπεράνω supra*. Comparat. *ἀνώτερον superius*. Et superlat. *ὕψιστος altissimus*. Cum præf. וּמִמַּעַל *& superne*. R. עָלָה *ascendit*.

מַעַל vide in מְעִיל supra col. 1157.

מֹעַל m. unde cum ב præf. בְּמֹעַל, Nehem. 8. v. 6. *in elevatione, in elatione* manuum suarum. Lxx. Particip. *ἐπαίροντες elevantes*, Vulg. *elevans* (populus) *manus suas*. R. עָלָה *ascendit*, in Hiph. *ascendere fecit, elevavit, extulit*.

מַעֲלָה f. Lxx. *ἀναβαθμίς*, Lxx. Aq. *ἀναβαθμός*, alius, *βαθμός*, Vulg. & alii, *gradus*. Lxx. Aq. Sym. *ἀνάβασις*, Vulg. & alii, *ascensio, ascensus*. Lxx. item, *κλίμαξ scala*, *κλιμακτὴρ gradus scalæ*, *ἀριθμός numerus*, 4. Reg. 20. v. 11. *διαβούλιον consilium*, Ezech. 11. v. 5. Et Verbal. *ὑψόω exalto*. Alii item, *dignitas, excellentia*. Hinc cum præf. הַמַּעֲלָה *excellentia, dignitas, ascensus*. Plur. מַעֲלוֹת *gradus*. Cum præf. הַמַּעֲלוֹת *gradus*, וּמַעֲלוֹת *& gradus, & ascensiones*, בַּמַּעֲלוֹת & בְּמַעֲלוֹת, *gradibus, per gradus*, וּבַמַּעֲלוֹת & בַּמַּעֲלוֹת,

Digitized by Google

& gradibus. Cum præf. & affix. במעלתו, sine (׳) indice plur. numeri, *per gradus ejus*, m. ומעלתהו *& gradus ejus*, m. Ezech. 43. v. 17. ubi est affix. formæ singularis pro plur. nempe הו pro יו. Vide Gram. Heb. tom. 1. p. 126. num. II. col. 2. R. עלה *ascendit.*

מעלה adverbium quod idem est ac מעל, quod vide supra col. præced. nisi quod accedat ה paragogicum, sive locale, ut indicat accentus in penultima. Lxx. ἄνω, Vulg. & alii, *supra.* Cum præf. ומעלה, & in pausa ומעלה, Lxx. καὶ ἐπάνω (sic etiam Sym.) *& super, & supra*, καὶ ὑπεράνω *& supra*, καὶ ἐπέκεινα *& ultra.* Et nominaliter, ὕψος *altitudo*, למעלה, & in pausa למעלה, Lxx. ὑπὲρ, ἄνω, ἐπάνω, ὑπεράνω, *super, supra, sursum*, ἄνωθεν, ἐπάνωθεν, *superne, desuper*, ἕως σφόδρα *usque valde.* Et substant. διανόημα *cogitatio*, Prov. 15. v. 24. ubi legebant מעלה, quod vide supra, aut מעלה, quod vide infra. Lxx. comparative ἀνώτερος *superior*, הלמעלה, & in pausa הלמעלה, *& supra*, מלמעלה, & in pausa מלמעלה, sine daghésch in priori ל ob (ְ) suppositum, Lxx. ἄνωθεν *superne, desuper*, ἐπάνω *superne*, ἐπάνωθεν *desuper*, ὑπεράνω *supra*, εἰς τὸ μετέωρον *in sublime.* ומלמעלה *& superne.* R. עלה *ascendit.*

מעלה m. Lxx. Aq. Sym. Theod. ἀνάβασις, Lxx. item, [illegible], [illegible], Vulg. & alii, *ascensus, ascensio.* Aq. item, ἀναβαθμὸς *gradus.* Alii item, *clivus, suggestum, locus superior, cogitatio cordis.* Cum præf. במעלה *in ascensu.* Const. מעלה *ascensus.* Cum præfix. במעלה *in ascensu*, למעלה *ad ascensum*, ממעלה *ab ascensu*, מלמעלה, Jud. 8. v. 13. *ab ascensu.* Vulg. ibid. *ante solis ortum.* Plur. cum aff. מעליו *ascensus, gradus ejus*, m. R. עלה *ascendit.*

מעלין m. plur. Chald. unde const. עד מעלי שמשא, Dan. 6. v. 14. al. 15. Lxx. καὶ ἕως ἑσπέρας, *& usque ad vesperam.* Sensum, non verba, reddiderunt. Alii, *& usque ad ingressus solis*, h. e. ut transtulit Vulg. *& usque ad occasum solis.* R. עלל *accessit, intravit, ingressus est.*

מעללים m. pl. Lxx. Aq. Sym. ἐπιτηδεύματα

studia, instituta. Sym. item, διάνοιαι *cogitationes.* Lxx. item, ἀνομίαι *iniquitates*, διαβούλια *consilia, consultationes*, ἔργα *opera*, πράγματα *res.* Alii item, *actiones, adinventiones, molimina.* Const. מעללי *opera.* Cum præf. & affix. מעלליו *opera ejus*, m. ומעלליו *& opera ejus*, m. במעלליו *in operibus ejus*, m. כמעלליו *secundum opera ejus*, m. מעלליך *opera tua*, m. ומעלליך *& opera tua*, f. מעלליהם *opera eorum*, ומעלליהם *& opera eorum*, במעלליהם *in operibus eorum*, ממעלליהם *de operibus eorum*, מעלליכם *opera vestra*, ומעלליכם *& opera vestra*, m. וכמעללינו *& secundum opera nostra*, c. R. עלל *fecit, operatus est.*

מעמד m. Lxx. Sym. στάσις, Lxx. item, ὑπόστασις *statio.* Lxx. item Verbal. ἵστημι *statuo*, 1. Paral. 23. v. 28. Vulg. *officium, ordo, ministerium.* Alii item, *status, constitutio, locus in quo quis stat*, vel *stare debet, ordo stantium, constitutio ministeriorum*, &c. Hinc const. & cum præf. ומעמד *& status, & constitutio.* Cum præf. & affix. וממעמדך *& de statione tua*, m. מעמדם *constitutio eorum.* R. עמד *stetit*, in Hiphil *constituit.*

מעמסה f. Zach. 12. v. 3. Lxx. Participialiter, καταπατούμενος *conculcatus* vel *conculcandus* (lapis). Vulg. & alii, *onus.* R. עמס *oneravit.*

מעמקים m. plur. Lxx. βάθος, Vulg. & alii, *profundum, profunditas, altitudo.* Et plur. τὰ βάθη, Vulg. & alii, *profunda, profunditates, loca profunda.* Hinc cum præfix. ממעמקים *de profundis, de profunditatibus.* Const. מעמקי *profunditates.* Cum præfix. במעמקי *in profunditatibus*, וממעמקי *& de profunditatibus.* Rad. עמק *profundus, altus fuit.*

מענה f. 1. Reg. 14. v. 14. Lxx. τὰ [illegible] *balistæ*, seu machinæ ad jaciendos lapides fabricatæ. Hic à litera discedunt. Vulg. & alii, *jugerum.* R. ענה *respondit*, in Piel *afflixit, compressit, subegit*; unde *jugerum*, quod aratro subigatur.

מענה m. Lxx Sym. ἀπόκρισις, Vulg & alii, *responsio, responsum.* Lxx. item Verbaliter, ἀποκρίνομαι *respondeo*, ὑπακούω *obedio, morem gero.* Alii item, *exauditio, loquutio, loque-*

la, *sermo*, *pronuntiatio*. Const. מַעֲנֵה *responsio*. Cum præf. בְּמַעֲנֵה *in responsione*. Cum præf. & aff. לַמַּעֲנֵהוּ, Prov. 16. v. 4. *propter responsionem ejus*, vel *sui*, m. h. e. ut omnia gloriæ ejus (Dei) respondeant. Lxx. Verbal. *ὑπακούσονται αὐτῷ respondebit ipsi*, f. (gloriæ). Vulg. & alii bene multi, *propter semetipsum*; à לְמַעַן *propter*, quod vide supra col. 999. R. עָנָה *respondit*, &c.

מַעֲנִית f. unde cum præf. & affix. לְמַעֲנִיתָם, Psal. 128. Heb. 129. v. 3. ut ibi legendum docent Massorethæ, quanvis scriptum sit לְמַעֲנוֹתָם, Lxx. *ἡ ἀνομία αὐτῶν*, Vulg. Lat. *iniquitas eorum*, vel *sua*. Sym. Particip. *κακοῦντες malignantes*, *male agentes*, *malo afficientes*. S. Hieron. & alii, *sulcus*, *striga eorum*, vel *sua*. Rad. עָנָה in Piel *subegit*; unde *sulcus*, quasi terræ subactio.

מַעַץ Mass. *Μάας*, Vulg. *Μόος*, nom. proprium filii Ram primogeniti Jerameel, 1. Paral. 2. v. 27. Etym. *lignum*, *ligneus*; ab עֵץ idem. Vel *consiliarius*; ab יָעַץ *consuluit*.

מַעֲצֵבָה f. unde cum præf. לְמַעֲצֵבָה, Isai. 50. v. 11. Lxx. *ἐν λύπῃ in tristitia*. Aq. *εἰς διαπόνησιν ad laborem*, *in labore*. Sym. *ἐν ὀδύνῃ*, Vulg. & alii, *in dolore*, seu *doloribus*. R. עָצַב *doluit*.

מַעֲצָד m. Lxx. *σκέπαρνον*, Vulg. & alii, *ascia*, *securis*, *dolabra*, *χώνευμα conflatile*. Vulg. item, *lima*. Cum præf. בַּמַּעֲצָד *cum asciis*. R. עָצַד inusit. Heb. sed Arab. *secare fecit*, *exacuit*, in 2. conjug.

מַעֲצָה vide in מוֹעֵצָה, supra col. 1051.

מַעְצוֹר m. 1. Reg. 14. v. 6. Aq. *ἐπίσχεσις*, Sym. *ἀνοχή restrictio*, *retentio*, *inhibitio*, *cohibitio*, *prohibitio*; sic etiam recentiores. Lxx. Participial. *συνεχόμενον restrictum*. Vulg. *difficile*. R. עָצַר *detinuit*, *continuit*, *inhibuit*, *cohibuit*.

מַעְצָר m. Prov. 25. v. 28. *cohibitio*, &c. ut vox præcedens. Vulg. Verbal. *cohibere*. Lxx. juncta hac voce cum sequenti לְרוּחוֹ, & periphrasticωs, *μετὰ βουλῆς τι πράσσω cum consilio aliquid facio*. R. עָצַר *cohibuit*.

מַעֲקֶה m. Deut. 22. v. 8. Lxx. *στεφάνη corona*. Vulg. *murus tecti*. Alii, *lorica*, *peribolus*, *septum*, *ædificium tecti*, sive *supra*, *circa tectum*. Cum enim in Palæstina tecta domorum essent plana, ea peribolo circumdabantur, ne quis inde decideret. Rad. עָקָה Arabibus *retinuit*.

מְעֻקָּל m. Habac. 1. v. 4. Lxx. *διεστραμμένον* (*κρίμα*), Vulg. & alii, *perversum* (judicium). R. עָקַל inusit. Heb. sed Chald. *pervertit*.

מַעֲקַשִּׁים m. plur. unde cum præf. וּמַעֲקַשִּׁים, Isai. 42. v. 16. Lxx. *καὶ τὰ σκολιὰ & obliqua*, *& tortuosa*. Vulg. *& prava*. Alii, *& perversitates*, h. e. viæ perversæ, salebrosæ, &c. R. עָקַשׁ *pervertit*, *depravavit*.

מַעַר m. unde cum aff. מַעְרֵךְ, Nahum 3. v. 5. Lxx. Vatic. *ἡ αἰσχύνη σου*, Complut. & ms. Alex. *ἡ ἀσχημοσύνη σου*, *pudor tuus*, f. Vulg. & alii, *nuditas tua*, f. Cum præf. כְּמַעַר, 3. Reg. 7. v. 36. Lxx. Vatic. adject. & Participialiter, *ἐχόμενον contiguum*. Ald. *ἐχόμενα conjuncta*, *contigua*. Vulg. *quasi in similitudinem*. Alii, *sicut nuditas*, *secundum nuditatem*, h. e. spatium nudum & vacuum. Alii, *secundum adhæsionem*, *conjunctionem*, *cohærentiam*. R. עָרָה *nudatus est*, *adhæsit*, *conjunctus est*.

מַעֲרָב m. Lxx. *σύμμικτος mistus*, *promiscuus*. Et Ezech. 27. vv. 17. 19. 25. 27. 33. 34. *mercimonium* diversi generis, *commercium*. Ibid. v. 13. *ἐμπορία mercatura*. Alii item, *negotiatio*. Et in alia significatione, Lxx. *δυσμή*, Vulg. & alii, *occasus*, *occidens sol*. Lxx. item & Theod. *λίψ ventus*, qui ab occasu hybernali flat, teste Arist. de mundo. Aliis est ventus australis, seu medium inter austrum & occidentem flans. Hinc cum præfix. הַמַּעֲרָב *occidens*, לַמַּעֲרָב *ad occidentem*, וְלַמַּעֲרָב *& ad occidentem*, מִמַּעֲרָב *ab occidente*, וּמִמַּעֲרָב *& ab occidente*. Cum præf. & affix. מַעֲרָבֵךְ *commercium*, *negotiatio tua*, f. בְּמַעֲרָבֵךְ *in commercio tuo*, f. Plur. cum præf. & aff. וּמַעֲרָבַיִךְ *& commercia tua*, f. R. עָרַב *advesperascere*; unde *occidens*; quod vespere sol occidat; *& negotiari*, *mercaturam facere*.

מַעֲרָבָה f. unde cum præf. וּמִמַּעֲרָבָה, Isai. 45. v. 6. Lxx. *καὶ οἱ ἀπὸ δυσμῶν*, Vulg. & alii, *& hi*, *qui ab occidente* (sunt), h. e. occidentales populi. Rad. עָרַב *advespe-*

Digitized by Google

rascere. Vide vocem præced.

מערבה מַעֲרָבָה, cum ה locali, ut indicat accentus in penultima, Lxx. 1. Paral. 26. v. 30. πρὸς δυσμαῖς, al. δυσμάς, *ad* (Vulg. *contra*) *occidentem.* Et 2. Paral. 32. v. 30. Lxx. Vatic. πρὸς λίβα *ad Africum.* Complut. πρὸς δυσμάς, Vulg. *ad occidentem.* Denique ibid. c. 33. v. 14. Lxx. ἀπὸ λιβὸς *ab Africo.* Vulg. *ad occidentem.* R. עָרַב *advesperascere.* Vide supra in מַעֲרָב, col. præced.

מערה מְעָרָה f. Lxx. σπήλαιον, Vulg. & alii, *spelunca, antrum, specus.* Cum præf. הַמְּעָרָה *spelunca*, וּמְעָרָה & הַמְּעָרָה, *& spelunca*, בַּמְּעָרָה *in spelunca*, מֵהַמְּעָרָה *ex spelunca.* Conſt. מְעָרַת *spelunca*, ſervato (ּ) penult. præter analogiam, vide Gram. Heb. t. 1. p. 88. c. 1. fin. Sic cum præf. הַמְעָרַת *an spelunca?* בִּמְעָרַת *in spelunca.* Plur. מְעָרוֹת & cum præf. הַמְּעָרוֹת, *speluncæ.* Cum aliis præf. בַּמְּעָרוֹת *in speluncis*, וּבַמְּעָרוֹת *& in speluncis.* R. מָעַר inuſit. Alii referunt ad עָרָה *nudatus eſt*; unde *spelunca*, quod ornamentis ſit nudata & vacua.

מערה מְעָרָה Maſſ. *Meará*, Vulg. *Maará*, nomen proprium loci aut urbis in Tribu Aſer, Joſ. 13. v. 4. Etym. *spelunca*, vide vocem præced. Aut *evacuatio, effuſio, diſcooperiens*; ab עָרָה in Piel, *evacuavit, effudit, diſcooperuit.* Aut *vigilans*; ab עוּר *vigilare, evigilare.*

מערה מַעֲרֶה m. unde conſt. & cum præf. מִמַּעֲרֵה, Jud. 20. v. 33. al. 34. Lxx. Vatic. juncta hac voce cum ſequenti גָּבַע, & utraque ut nomine proprio partim accepta, ἀπὸ Μααραγαβέ. Mſ. Alexand. Oxon. Ald. & Complut. ἀπὸ δυσμῶν τῆς Γαβαά *ab occidente*, (Vulg. *ab occidentali parte*) *Gabaa*; legebant מַעֲרָב à מַעֲרֵב, *occidens*, quod vide ſupra col. præced. Alii, *è gramineto, è planicie, è latere, ex cavea, ex spelunca.* Alii, *poſt denudationem Gabaa*, h. e. poſtquam Gabaa præſidio nudata eſt. R. עָרָה *nudatus, denudatus eſt.*

מעריץ מַעֲרִיץ m. unde cum aff. מַעֲרִיצְכֶם, Iſai. 8. v. 13. Vulg. & alii, *terror veſter, formido veſtra*, m. Lxx. hic paraphraſtas agunt & alienum in ſenſum interpretantur. Rad. עָרַץ *terruit, exterruit.*

מערך מַעֲרָךְ m. unde plur. conſt. מַעַרְכֵי, Prov. 16. v. 1. *diſpoſitiones.* Vulg. Verbal. *paro.* Lxx. hîc perplexi ſunt & intricati. R. עָרַךְ *diſpoſuit.*

מערכה מַעֲרָכָה f. Lxx. Aq. παράταξις, Vulg. & alii, *acies.* Sym. στρατόπεδον, Vulg. *exercitus.* Alius, σωρεύσεις *strues.* Lxx. item, παρεμβολὴ *castra*, καῦσις *uſtio, combuſtio*, Exod. 39. v. 37. Alii item, *ordo, ordinatio, diſpoſitio, aptatio.* Cum præf. הַמַּעֲרָכָה *acies, ordo, strues*, בַּמַּעֲרָכָה *cum strue, in acie*, מֵהַמַּעֲרָכָה *ex acie.* Plur. abſol. מַעֲרָכוֹת *ordines.* Conſt. מַעַרְכוֹת *acies.* Cum præf. מִמַּעַרְכוֹת *ex aciebus.* R. עָרַךְ *ordinavit, diſpoſuit, inſtruxit*, de exercitu.

מערכת מַעֲרֶכֶת f. unde cum præfix. הַמַּעֲרֶכֶת, & in pauſa הַמַּעֲרָכֶת, Lxx. θέμα *poſitio*, πρόθεσις, Vulg. & alii, *propoſitio*, πρόσωπον *facies*, Nehem. 10. v. 34. ubi *panis faciei*, idem eſt ac *panis poſitionis*, ſeu *propoſitionis*, h. e. coram Deo in templo poſitus. Alii, *ordo, diſpoſitio*, &c. nam idem fere eſt ac nomen præcedens. R. עָרַךְ *ordinavit, diſpoſuit.*

מערמים מַעֲרֻמִּים m. plur. unde cum affix. מַעֲרֻמֵּיהֶם, 2. Paral. 28. v. 15. Lxx. γυμνοὺς, Vulg. *nudi*, neglecto pronomine. Alii, *nudi, nuditates, denudationes eorum.* R. עָרַם Hebræis inuſit. in hac ſignificatione; ſed Arabibus, *nudavit* carne os, vel cortice arborem.

מערצה מַעֲרָצָה f. unde cum præf. בְּמַעֲרָצָה, Iſai. 10. v. 33. Lxx. μετ' ἰσχύος *cum fortitudine, cum robore.* Vulg. *in terrore.* Alii, *cum violentia, violenter.* R. עָרַץ *fortem, violentum ſe exhibuit, terruit, violentia uſus eſt.*

מערת מַעֲרָת Maſſ. *Maaráth*, Vulg. *Maréth*, nom. proprium civitatis in Tribu Juda, Joſ. 15. v. 59. Etym. *spelunca*; à מְעָרָה idem. Vel *evacuatio, effuſio, diſcooperiens*; ab עָרָה in Piel, *evacuavit, effudit, diſcooperuit.* Aut *vigilans*; ab עוּר *vigilare, evigilare.*

מעשה מַעֲשֶׂה m. Lxx. Aq. Sym. ἔργον, Lxx. Aq. ποίημα, Lxx. item, ποίησις, Lxx. item & alius, ἐργασία, Vulg. & alii, *opus, operatio, factura.* Lxx. item, πλάσμα *figmentum*, πρᾶγμα *res*, τέχνη *ars*, ἐπιτήδευμα *inſtitutum*, κατασκευὴ *apparatus*, ἀδικία *injuſtitia, opus injuſtum*, ἀσθένεια *imbecillitas, infirmitas*, Job. 37. v. 7. ἔθνος *gens*, 2. Paral.

20. v. 37. *πίμνιον grex*, 1. Reg. 25. v. 2. *ῥυθμὸς numerus, aptatio*, Exod. 28. v. 15. *τέρας prodigium, opus portentosum*, *ἀνὴρ vir, maritus*, Prov. 31. v. 31. ubi pro מַעֲשֶׂיהָ legisse videntur אִישָׁהּ in plur. pro singulari. Et adjective, Lxx. *ἐργάσιμος, ἐργαστικός, operi destinatus, operarius.* Et neut. *κακὸν malum* (opus). Denique Verbal. *ἐργάζομαι, ποιέω, facio, operor.* Cum præf. הַמַּעֲשֶׂה *opus*, כְּמַעֲשֵׂה *sicut opus.* Const. מַעֲשֵׂה *opus.* Cum præf. וּמַעֲשֵׂה *& opus*, בְּמַעֲשֵׂה *opere, in opere, per opus*, כְּמַעֲשֵׂה *sicut opus*, וּכְמַעֲשֵׂה *& sicut opus*, לְמַעֲשֵׂה *opus, operi.* Cum præf. & aff. מַעֲשֵׂהוּ *opus ejus*, m. וּמַעֲשֵׂהוּ *& opus ejus*, m. כְּמַעֲשֵׂהוּ *secundum opus ejus*, m. לְמַעֲשֵׂהוּ *ad opus ejus*, m. מַעֲשֶׂךָ in pausa; quare ש afficitur (ֶ) pro (ֵ), *opus tuum*, m. מִמַּעֲשֵׂנוּ *ab opere nostro*, c. Plur. מַעֲשִׂים & cum præf. הַמַּעֲשִׂים, *opera.* Const. מַעֲשֵׂי *opera.* Cum præf. בְּמַעֲשֵׂי *in opera, in operibus*, לְמַעֲשֵׂי *operibus.* Cum præf. & affix. מַעֲשָׂיו *opera ejus*, m. בְּמַעֲשָׂיו *in operibus ejus*, m. כְּמַעֲשָׂיו *secundum opera ejus*, m. מִמַּעֲשָׂיו *ab operibus ejus*, m. מַעֲשֶׂיהָ *opera ejus*, f. מַעֲשֶׂיךָ *opera tua*, m. כְּמַעֲשֶׂיךָ *secundum opera tua*, m. מַעֲשַׂיִךְ, & in pausa מַעֲשָׂיִךְ, *opera tua*, f. בְּמַעֲשַׂיִךְ *in operibus tuis*, f. מַעֲשַׂי, & in pausa מַעֲשָׂי, *opera mea*, c. מַעֲשֵׂיהֶם *opera eorum*, וּמַעֲשֵׂיהֶם *& opera eorum*, בְּמַעֲשֵׂיהֶם *in operibus eorum*, מַעֲשֵׂיכֶם *opera vestra*, m. מַעֲשֵׂינוּ *opera nostra*, c. בְּמַעֲשֵׂינוּ *in operibus nostris, propter opera nostra*, c. Rad. עָשָׂה *fecit, operatus est.*

מַעֲשַׂי Maff. *Maſaï*, Vulg. *Maaſaï*, nomen proprium filii Adiel, 1. Paral. 9. v. 12. Etym. *opera mea*, plur. à ſing. מַעֲשֶׂה *opus*, cum affix. 1. p. ſ. c.

מַעֲשֵׂיָה, & cum ſyllabica adjectione מַעֲשֵׂיָהוּ Maff. *Máaſeiá & Máaſeiáhou*, Vulg. *Maaſiá & Maaſias*, nomen proprium 1°. Levitæ cujuſdam cantoris, 1. Paral. 15. v. 18. 2°. filii Achaz, 2. Paral. 28. v. 7. 3°. doctoris cujuſdam unius è ducibus Oziæ regis Juda, 2. Paral. 26. v. 11. 4°. patris Sophoniæ, Jerem. 21. v. 1. 5°. unius è principibus Jeruſalem tempore Joſiæ, 2. Paral. 34. v. 8. Etym. *opus Domini*; ex מַעֲשֶׂה *opus*, & יָהּ *Dominus.*

מַעֲשַׁקּוֹת f. pl. Lxx. in ſing. *ἀδικία injuſtitia.* Et adject. *συκοφάντης calumniator.* Alius, juncta hac voce cum præced. רַב, Prov. 28. v. 16. *πολύπλοκον valde perverſum.* Vulg. & alii, *calumnis*, vel *calumniæ, oppreſſiones, fraudes, defraudationes, rapinæ, rei alienæ occupationes.* R. עָשַׁק *oppreſſit, calumniatus eſt, bona aliena occupavit*, &c.

מַעֲשֵׂר m. Lxx. *δεκάτη* (ſupple *μοῖρα*), *δέκατον, ἐπιδέκατον* (ſupple *μέρος*) *decima* (pars ſive portio). Vulg. & alii, *decimæ.* Lxx. item, *ἀπαρχή primitiæ*, Deut. 12. v. 6. *ἐκφόριον fructus, proventus terræ*, Malach. 3. v. 10. Decimæ autem duplicis erant generis, primæ & ſecundæ. Primæ à colonis dabantur Levitis, qui & ipſi de iis decimas dabant Sacerdotibus, Num. 18. vv. 26. 28. Secundæ decimæ rurſus Levitis dabantur à colonis; quæ decimæ ſacræ erant, & à Levitis in atrio Templi conſumebantur, Deut. 14. v. 23. Cum præf. הַמַּעֲשֵׂר *decimæ*, וְהַמַּעֲשֵׂר *& decimæ.* Conſt. מַעֲשַׂר aut מַעְשַׂר, *decimæ*, ab abſol. inuſit. מַעֲשָׂר aut מַעְשָׂר. Sic cum præfix. וּמַעְשַׂר *& decimæ.* Cum præf. & aff. מִמַּעַשְׂרוֹ (à מַעֲשָׂר) *de decimis ejus*, m. Plur. ex terminatione feminina, aut à ſing. inuſit. מַעֲשָׂרָה, pl. מַעַשְׂרוֹת, unde conſt. ob ſeq. ל & cum præf. וְלַמַּעַשְׂרוֹת *& ad decimas*, Nehem. 12. v. 44. Pro conſtructione ob ל, vide Gram. Heb. tom. 1. p. 124. c. 1. Cum affix. מַעְשְׂרֹתֵיכֶם *decimæ veſtræ*, m. R. עָשַׂר *decimavit, decimas dedit, decimas accepit.*

מֹף Maff. *Móph*, Vulg. *Memphis*, nom. proprium urbis Ægypti, in angulo τοῦ Delta, ad ripam ſiniſtram ſive occiduam Nili, Oſe. 9. v. 6. Eadem eſt ac נֹף, Iſai. 19. v. 13. Etym. *tractus, clima*; à נוּף idem. Vel *diſtillatio, favus*; à נָפַת idem. Vel denique, *agitatio, cribrum*; à נָפָה idem. Forte in lingua Ægyptiaca alia erat ejus etymologia.

מְפִיבֹשֶׁת Maff. *Mephivóſcheth*, Vulg. *Miphiboſeth*, nomen proprium filii Jonathan filii Saül, 2. Reg. 4. v. 4. &c. Is ibid. cap. 19. v. 24. dicitur filius Saül, omiſſo patre Jonathan. Etym. *de ore confuſio* vel *ignominia*;

Digitized by Google

minia ; ex מ *de*, פֶּה *os*, & בֹּשֶׁת *confusio*, *ignominia*.

מִפְגָּע m. unde cum præf. לְמִפְגָּע, Job. 7. v. 20. Lxx. *κατεντευκτὴς obloquutor*, *accusator*. Alius Verbal. *ἐναντιοῦσθαι ad adversandum*. Vulg. *contrarius*. Alii, *in occursum*, *in scopum*, *in offendiculum*. R. פָּגַע *occurrit*, *obviam ivit*, *impegit in aliquem*.

מַפָּח m. Job. 11. v. 20. Lxx. Aq. Sym. Theod. juncta hac voce cum sequenti נֶפֶשׁ *anima*, *ἀπώλεια perditio*. Vulg. *abominatio*. Alii, *exspiratio*, *efflatio*, *sufflatio* animæ. R. נָפַח *spiravit*, *exspiravit*, *efflavit*, &c.

מַפֻּחַ m. Jerem. 6. v. 29. Lxx. *φυσητὴρ follis*. Vulg. *sufflatorium*. Sic etiam alii. R. נָפַח *flavit*, *sufflavit*, &c.

מֻפִּים Masc. *Muppím*, Vulg. *Mophím*, nom. proprium filii Benjamin, Gen. 46. v. 21. Etym. *ex ore*, vel *oribus* ; à מ *ex*, & פֶּה *os*, *oris*, plur. פִּים *ora*.

מֵפִיץ m. Prov. 25. v. 18. Lxx. *ῥόπαλον clava*. Vulg. *jaculum*. Alii, *malleus*. Rad. פּוּץ in Qal *spargi*, *dispergi* ; in Hiphil, ad cujus Benoni alii מֵפִיץ referunt, *dispergere* ; unde *malleus*, q. d. dispergens.

מַפָּל m. unde conſt. & cum præfix. וּמַפַּל, Amos. 8. v. 6. Lxx. Vatic. *καὶ ἀπὸ παντὸς* (*γεννήματος*) *& ex omni* (genimine). Ald. & alius, *καὶ ἀπὸ πάσης* (*πράσεως*) *& ex omni* (venditione). Complut. *καὶ ἀπὸ πάσης* (*παραθέσεως*) *& ex omni* (appositione). Pro וּמַפַּל legebant וּמִכָּל. Vulg. & alii, *& quisquiliæ*. Alii item, *& gluma*, *& deciduum*, & generatim quidquid decidit è frumento cum cribratur. Pl. conſt. מַפְּלֵי, Job. 41. v. 14. al. 15. Lxx. Sym. *σάρκες carnes*. Vulg. *membra*. Alii, *decidua*, *frusta*, *partes*, *particulæ*, *tori*, *musculi*. Rad. נָפַל *cecidit*, *decidit*, *defluit* ; unde *membra* quasi partes corporis decidentes à se invicem separatæ.

מִפְלָאוֹת f. pl. unde conſt. מִפְלְאוֹת, Job. 37. v. 16. Lxx. (*τὰ*) *ἐξαίσια ingentes* (lapsus). Vulg. *magnas* (nubium semitas). Alii, *mirabilia*, *miranda*, *miracula*. Rad. פָּלָא in Niphal *mirum*, *admirabile esse* vel *videri*.

מִפְלַגּוֹת f. pl. à sing. inusit. מִפְלַגָּה. Vel (-) & daghesch hic sunt per legem æqui-

valentiæ pro (·), nempe מִפְלַגּוֹת pro מִפְלָגוֹת. Hinc cum præf. לְמִפְלַגּוֹת, 2. Paral. 35. v. 12. Lxx. singul. *κατ' διαίρεσιν per divisionem*. Alii, *per classes*, *divisiones*, *distinctiones*, &c. Vulg. sensum, non verba, paraphrastices reddidit. Rad. פָּלַג in Piel *divisit*.

מַפָּלָה f. Isai. 17. v. 1. Lxx. juncta hac voce cum præced. מְעִי *acervus*, *εἰς πτῶσιν in ruinam*. Vulg. separata hac voce à præcedenti, *in ruina*. Alii, *casus*, *ruina*. R. נָפַל *cecidit*.

מַפֵּלָה f. unde cum præf. לְמַפֵּלָה, Isai. 23. v. 13. Lxx. Verbal. *πέπτωκεν cecidit*. Et cap. 25. v. 2. Lxx. Vatic. *τὸ μὴ πεσεῖν ut non caderent* ; מ spectabant ut præpositionem מִן, quæ sæpe negationem exprimit. Complut. & ms. Alexandrinus melius *τὸ πεσεῖν ut caderent*. Vulg. & alii utrobique, *in ruinam*. R. נָפַל *cecidit*.

מַפֶּלֶת f. Lxx. *πτῶμα*, *πτῶσις*, Vulg. & alii, *casus*, *ruina*, *cadaver*. Cum aff. מַפַּלְתּוֹ *ruina ejus*, m. מַפַּלְתֶּךָ in pausa, *ruina tua*, *casus tuus*, m. מַפַּלְתֵּךְ *ruina tua*, f. Cum præf. & aff. בְּמַפַּלְתָּם *in ruina eorum*, *ruinam eorum*. R. נָפַל *cecidit*.

מִפְלָט m. Psal. 54. Heb. 55. v. 9. Aq. Theod. *διάσωσμα salvatio*, *liberatio*. Sym. *ἔκφυξιν effugium*. Sic etiam recentiores. Lxx. Particip. *σώζοντα salvans*. S. Hieron. Verbal. *ut salver*. R. פָּלַט *effugit*, *evasit*, *servatus*, *liberatus est*.

מִפְלֶצֶת, & in pausa מִפְלָצֶת, f. Lxx. *εἴδωλον idolum*, quod nonnullis est Priapus. Vulg. & alii, *simulachrum*, *statua*. Lxx. item, *καταδύσεις lustrum*, *recessus*, *latibulum*, *σύνοδος congressus*, *cœtus*, *conventus*. Alii item, *terror*, *tremor*, *horror*, *horriculum*. Cum aff. מִפְלַצְתָּהּ *statua*, *idolum ejus*, f. Rad. פָּלַץ in Hithpael, *tremuit*, *contremuit*, *horruit*, &c. unde *idolum*, quod cultoribus suis tremorem, horrorem, &c. afferat.

מִפְלָשִׂים m. pl. unde conſt. מִפְלְשֵׂי, Job. 37. v. 16. Lxx. *διάκρισις distinctio*, *discrimen*. Vulg. *semitæ*. Alii, *differentiæ*, *librationes*, *libramenta*, *pondera*. R. פָּלַס *libravit*, *ponderavit* ; unde mutato ס in שׂ, מִפְלָשִׂים *librationes*, *pondera*.

מִפְעָלִים m. plur. &

מִפְעָלוֹת f. pl. Lxx. ἔργα, Aq. κατεργάσματα, Vulg. & alii, *opera*. Sym. Theod. singulariter, *ἐργασία operatio*. Hinc cum affix. מִפְעָלָיו, Prov. 8. v. 22. *opera ejus*, m. Fem. conſt. מִפְעֲלוֹת, Pſal. 45. Heb. 46. v. 9. *opera*. R. פָּעַל *operatus eſt*.

מֵפַעַת, unde in pauſa מֵפָעַת aut מֵיפָעַת. Maſſ. & Vulg. *Mephaath*, nomen proprium civitatis Leviticæ & confugii in Tribu Ruben, Joſ. 13. v. 18. c. 21. v. 36. Jerem. 48. v. 21. Etym. *aquarum ſplendor*, à מַיִם *aquæ*, & יָפַע in Hiph. *ſplenduit*.

מַפָּץ m. unde cum aff. מַפָּצוֹ, Ezech. 9. v. 2. Lxx. juncta hac voce cum præced. כְּלִי *inſtrumentum*, πέλυξ *ſecuris*, neglecto pronomine. Vulg. ſeparatum, *interitus*, omiſſo ſimiliter pronomine. Alii, *diſperſionis*, *diſſipationis ejus*, m. R. נָפַץ *diſperſus*, *diſſipatus eſt*, in Piel *diſperſit*, *diſſipavit*.

מַפֵּץ m. Jerem. 51. v. 20. *malleus*, proprie bellicus, conterens, collidens, & diſſipans. Lxx. Verbal. διασκορπίζεις *diſpergis*. Vulg. *collidis*. Forte legebant מֵפִיץ in Benoni Hiph. Verbi פּוּץ in hac conjugatione, *diſperſit*, *diſſipavit*. R. נָפַץ *diſperſus*, *diſſipatus eſt*. Vide vocem præced.

מִפְקָד m. unde cum præf. הַמִּפְקָד, Nehem. 3. v. 30. al. 31. Lxx. Vatic. ſervata voce Hebraica τοῦ Μαφεκάδ. Complut. appellative, τῆς ἐπισκέψεως *inſpectionis*, *recenſionis*, *diſquiſitionis*. Vulg. *judicialis*. Alii, *mandati*, *præfecturæ*, *cenſûs*. Conſt. & cum præf. בְּמִפְקַד, 2. Paral. 31. v. 13. Lxx. Verbal. καθὼς προσέταξεν *ſicut præceperat*. Vulg. *ex imperio*. Alii, *per mandatum*. Et Ezech. 43. v. 21. Lxx. ἐν ἀποκεχωρισμένῳ, Vulg. *in ſeparato*, alii, *in conſtituto* loco. R. פָּקַד *viſitavit*, *inſpexit*, *recenſuit*, *mandavit*, *imperavit*, &c.

מִפְרָצִים m. pl. unde cum aff. מִפְרָצָיו, Jud. 5. v. 17. Lxx. Vatic. διεξόδοι αὐτοῦ, mſ. Oxon. αἱ διεξοδοι αὐτοῦ *exitus ejus*, m. Ald. Complut. & mſ. Alexand. αἱ διακοπαὶ αὐτοῦ *diſſectiones ejus*, m. Alius, αἱ διαλύσεις αὐτοῦ *ſolutiones*, *diſſolutiones ejus*, m. Vulg. *portus ejus*, m. Alii, *rupturæ*, *fracturæ*, *apertioræ*, *irruptiones*, *eruptiones ejus*, m. R. פָּרַץ *rupit*, *diſrupit*, *erupit*, &c. unde *portus*, ut tranſtulit Vulg. quod ex eo naves in mare erumpant.

מַפְרֶקֶת f. unde cum aff. מַפְרַקְתּוֹ, 1. Reg. 4. v. 18. Lxx. νῶτος αὐτοῦ *dorſum ejus*, m. Aq. τένων αὐτοῦ *tendo ejus*, m. Sym. σπόνδυλον αὐτοῦ *vertebra ejus*, m. Vulg. & alii, *cervix*, *cervices ejus*, m. Alii item, *os colli ejus*, m. R. פָּרַק *rupit*, *diſrupit*, *abrupit*, &c. unde *cervix* ſeu *collum*, vel *os colli*, quod conſtet multis vertebris à ſeinvicem abruptis & ſeparatis. Vel quod os iſtud à trunco corporis abrumpatur.

מִפְרָשׂ m. Lxx. Vatic. Theod. & alius, ἀπίκτασις, Complut. & mſ. Alex. ἔκτασις *extenſio*. Vulg. Verbal. *extendo*. Lxx. item, στρῶμα *ſtratum*. Vulg. item & alii, *velum expanſum*. Hinc cum aff. מִפְרָשֵׂךְ *velum*, *expanſum*, *expanſio tua*, f. Plur. conſt. מִפְרְשֵׂי *expanſiones*, *extenſiones*. Rad. פָּרַשׂ *pandit*, *expandit*, *extendit*.

מִפְשָׂעָה f. unde cum præf. הַמִּפְשָׂעָה, 1. Paral. 19. v. 4. Lxx. ἀναβολῆς *egeſtio*, *amictus*. Vulg. & alii, *nates*, *coxendix*. R. פָּשַׂע *inceſſit*, *ambulavit*; unde *coxendix*, *nates*, quod ab eis primus motus in gradiendo incipiat.

מִפְתָּח m. unde conſt. & cum præf. וּמִפְתַּח, Prov. 8. v. 6. *& apertio*, *& apertura* labiorum meorum. Lxx. Verbal. καὶ ἀνοίσω *& proferam*, *& emittam* è labiis meis. Vulg. *& aperientur* labia mea. R. פָּתַח *aperuit*.

מַפְתֵּחַ m. Lxx. Aq. Theod. κλεὶς, Vulg. & alii, *clavis*. Cum præf. הַמַּפְתֵּחַ *clavis*. Rad. פָּתַח *aperuit*.

מִפְתָּן m. Lxx. Theod. αἴθριον *ſubdialis locus*. Lxx. item, βαθμὸς *gradus*. Alius, οὐδὸς, Vulg. & alii, *limen inferius*. Lxx. item, πρόθυρον, πρόπυλον, *veſtibulum*, τὰ ἐμπρόσθια τῶν αἰθρίων *anteriora liminum*. Cum præf. הַמִּפְתָּן *limen*. Conſt. מִפְתַּן *limen*. R. פֶּתֶן *aſpis*, q. d. locus ab aſpide frequentatus.

מֵץ m. unde cum præf כְּמֵץ, vide ſupra col. 1091 in Benoni ſ. m. Verbi מִיץ.

מֵץ vide in פּוּץ, ſupra col. 1052.

מצא QAL. Lxx. Aq. Sym. Theod. εὑρίσκω, Sym. item, ἐξευρίσκω, Vulg. & alii, *invenio*. Lxx. item, ἀρέσκω *placeo*, *gratiam invenio*, ἰσχύω, αὐταρκέω, *ſufficio*, *ſufficientiam do*, ἀφικνοῦμαι *pervenio*, γίνομαι

Digitized by Google

fio, accido, δύναμαι possum, εἴδω video, ἐκφέρω, προφέρω, profero, ἐπικαλέω invoco, advoco, ἐπιφαίνομαι appareo, εὐπορέομαι abundo, abunde habeo, ἔχω habeo, ζητέω quæro, λαμβάνω accipio, καταλαμβάνω deprehendo, τυγχάνω, κατατυγχάνω, assequor, πράττω facio, συμβαίνω contingo, συναντάω occurro, τίθημι pono, ὑποφέρω suffero, sustineo.

Praet. 3. p. ſ. m. מָצָא *invenit.* Cum præf. וּמָצָא *& invenerit.* Cum præf. & aff. מְצָאוֹ *invenerit eum*, מְצָאָהּ *invenit eam*, וּמְצָאָהּ *& invenerit eam*, וּמְצָאָנוּ *& inveniet nos*, c. 3. p. ſ. f. מָצְאָה *invenit.* Cum præf. וּמָצְאָה *& invenerit.* Cum aff. מְצָאָתַם *invenit eos, accidit eis*, מְצָאַתְנוּ, & in pauſa מְצָאָתְנוּ, *invenit nos, accidit nobis*, c. 2. p. ſ. m. מָצָאתָ *inveniſti.* Cum præf. וּמָצָאתָ *& invenies.* Cum præf. & aff. מְצָאתָהּ *inveniſti eam*, וּמְצָאתָהּ *& inveneris eam*, הַמְצָאתָנִי *an inveniſti me?* 2. p. ſ. f. מָצָאת *inveniſti.* Cum aff. מְצָאתִים *inveniſti eos.* 1. p. ſ. c. מָצָאתִי, & extrito א, מָצָתִי, *inveni.* Cum præf. שֶׁמָּצָאתִי *quem inveni*, vel *inveni quem* diligit anima mea, Cant. 3. v. 4. Cum affix. מְצָאתִיהוּ & מְצָאתִיו, *inveni eum*, מְצָאתִיהָ *inveni eam.* 3. p. pl. c. מָצְאוּ, & in pauſa מָצָאוּ, *invenerunt.* Cum præf. וּמָצְאוּ *& invenient.* Cum præf. aff. & (ֻ) pro (וּ), מְצָאֻהוּ *invenerunt eum*, וּמְצָאֻהוּ *& invenerunt eum*, וּמְצָאוּךָ *& invenerunt te*, m. מְצָאוּנִי, & cum (ֻ) pro (וּ), מְצָאֻנִי, *invenerunt me*, c. 2. p. pl. m. מְצָאתֶם *inveniſtis.* Cum præf. וּמְצָאתֶם *& invenietis.* 1. p. pl. c. מָצָאנוּ *invenimus.* Cum affix. & (ֻ) pro (וּ), מְצָאנֻהוּ *invenimus eum*, מְצָאנוּהָ *invenimus eam.*

Ben. ſ. m. cum præf. & (ֵ) in fine pro (ָ) ex forma quieſc. Lam. ה, וּמוֹצֵא *& inveniens*, vide Gram. Heb. t. 1. p. 270. c. 2. fin. כְּמוֹצֵא *ſicut inveniens.* Cum affix. מֹצְאוֹ *inveniens eum*, מֹצְאִי *inveniens me*, c. Fem. ex forma ה præced. dupl. (ֶ), quod contrahitur in (ֵ) ſub צ, vide Gram. Heb. ibid. p. 271. c. 1. מֹצֵאת *inveniens.* Cum præf. & contracto duplici (ֶ) in (ֵ) ad euphoniam, כְּמוֹצֵאת *ſicut inveniens.* Plur. m. cum præf. הַמֹּצְאִים *invenientes.* Conſt. & cum præf. לְמֹצְאֵי *invenientibus.* Cum præf. & aff. מֹצְאֵיהֶם *invenientes eos*, לְמֹצְאֵיהֶם *invenientibus ea.* Plur. f. cum præf. הַמּוֹצְאוֹת *invenientes.*

Infin. מְצֹא *invenire, inveniendi.* Cum præf. לִמְצֹא *ad inveniendum*, מִמְּצֹא *ab inveniendo.* Cum præf. & aff. בְּמֹצַאֲכֶם *in inveniendo vos*, m. *cum inveneritis*, Gen. 32. v. 20. ubi eſt anomalia punctorum, pro בְּמָצַאֲכֶם bemotſachém. Vide Gram. Heb. tom. 1. p. 354. c. 2.

Imper. 2. p. ſ. m. מְצָא *inveni.* Cum præf. וּמְצָא *& inveni.* 2. p. pl. m. וּמִצְאוּ *& invenite.* 2. p. pl. f. ſublato ה incrementi, & cum præf. וּמְצֶאןָ *& invenite.*

Fut. 3. p. ſ. m. יִמְצָא *inveniet.* Cum præf. וַיִּמְצָא *& invenit.* Cum præf. & aff. יִמְצָאֵהוּ, יִמְצָאֶנּוּ, *inveniet eum*, וַיִּמְצָאֵהוּ *& invenit eum*, וַיִּמְצָאָהּ *& invenit eam*, יִמְצָאֶהָ, in pauſa, expreſſo ה quod latebat in fine pronominis affixi, & cum dagh. in eodem pronomine ad compenſandum נ ex Arabiſmo epentheticum abjectum, יִמְצָאֶכָּה, 3. Reg. 18. v. 10. pro יִמְצָאֲךָ, *inveniet te*, m. Vide Gram. Heb. t. 1. p. 77. c. 1. pro ה expreſſo; & p. 357. num. III. pro נ inſerto. וַיִּמְצָאֵם *& invenit eos.* 3. p. ſ. f. תִּמְצָא *inveniet.* Cum præf. וַתִּמְצָא *& invenit.* Cum aff. תִּמְצָאֲךָ *inveniet te*, m. 2. p. ſ. m. תִּמְצָא *invenies.* Cum affix. תִּמְצָאֶנּוּ *invenies eum*, תִּמְצָאֵם *invenies eos.* 1. p. ſ. c. אֶמְצָא *inveniam.* Cum præf. וָאֶמְצָא *& inveni.* Cum præf. & aff. וָאֶמְצָאֵהוּ *& inveni eum*, אֶמְצָאֲךָ *inveniam te*, m. In pauſa, & cum dagh. in aff. ad compenſandum נ epentheticum abjectum, וָאֶמְצָאֶךָּ, *& inveni te*, m. Vide Gram. Heb. tom. 1. p. 368. c. 1. 3. p. pl. m. יִמְצְאוּ, & in pauſa יִמְצָאוּ, *invenient.* Cum præf. וְיִמְצְאוּ *& invenient*, וַיִּמְצְאוּ *& invenerunt.* Cum præf. aff. & ſæpe (ֻ) pro (וּ), יִמְצָאֻהוּ *invenient eum*, וַיִּמְצָאֻהוּ *& invenerunt eum*, יִמְצָאוּנְהָ *invenient eam*, Jerem. 2. v. 24. ubi eſt נ epentheticum, de quo vide Gram. Heb. tom. 1. p. 370. c. 1. יִמְצָאֻנְנִי *invenient me*, c. Prov. 1. v. 28. cap. 8. v. 17. cum (ֻ) pro (וּ), & eodem נ epenthetico, de quo vide eandem Gram. ibid. 3. p. pl. f. cum apocopa רֹּ ה incrementi, תִּמְצֶאןָ *invenerunt.* 2. p. pl. m. תִּמְצְאוּ, in pauſa תִּמְצָאוּ, cum ן parag. & extra pauſam תִּמְצְאוּן, *invenietis.* Cum aff. & (ֻ) pro (וּ), תִּמְצָאֻהוּ *invenietis eum.* 1. p. pl. c. נִמְצָא *inveniemus.*

NIPHAL נִמְצָא, Lxx. Aq. Sym. Theod. εὑρίσκομαι, Vulg. & alii, invenior. Lxx. item, καταλαμβάνομαι deprehendor, ἁλίσκομαι capior, ὑπολείπομαι relinquor, εἰμί sum. Et active, προφέρω profero, Prov. 10. v. 13. Alii item, sufficio. satis sum.

PRAET. 3. p. s. m. נִמְצָא inventus est. Cum praef. וְנִמְצָא & inventus est, הֲנִמְצָא an invenitur? 2. p. s. f. נִמְצֵאת inventa es. 1. p. s. c. נִמְצֵאתִי inventus sum. Cum praefix. וְנִמְצֵאתִי & inventus sum. 3. p. pl. c. נִמְצְאוּ, & in pausa נִמְצָאוּ, inventi sunt. Cum praefix. הַנִּמְצְאוּ qui inveniuntur, וְנִמְצָאוּ in pausa, & inventi fuerint.

BEN. s. m. cum praef. הַנִּמְצָא inventus, qui invenitur, וְהַנִּמְצָא & quod inveniebatur. Fem. cum praef. הַנִּמְצָאָה inventa. Plur. m. cum praef. הַנִּמְצָאִים, & cum (·) pro (-) sub צ accelerandae pronuntiationis gratia, vide Gram. Heb. tom 1. p. 274. c. 2. הַנִּמְצְאִים inventi, qui inveniebantur. Cum affix. נִמְצָאֶיךָ inventi tui, m. qui ex tuis inventi sunt. Pl. f. cum praef. הַנִּמְצָאוֹת inventae.

INFIN. הִמָּצֵא inveniendo. Cum praef. & affix. בְּהִמָּצְאוֹ in inveniri eum, dum inveniri potest.

FUT. 3. p. s. m. יִמָּצֵא invenietur. Cum praef. וְיִמָּצֵא & inventus est. 3. p. s. f. תִּמָּצֵא invenietur. Cum praef. וַתִּמָּצֵא & inventa est, vel & inventus est (ensis). 2. p. s. f. תִּמָּצְאִי invenieris. 3. p. pl. m. cum ן parag. יִמָּצְאוּן invenientur. Cum praefix. וְיִמָּצְאוּ & inventi sunt. 3. p. pl. f. תִּמָּצֶאנָה invenientur.

HIPHIL הִמְצִיא, Lxx. παραδίδωμι, Vulg. & alii, trado, προσφέρω, Vulg. & alii, offero, αὐτομολέω sponte venio, transfugio, transfuga sum, 2. Reg. 3. v. 8. Alii item, invenire facio. Vulg. inveniri jubeo.

PRAET. 1. p. s. c. cum aff. & ex forma quiesc. Lam. ה, vide Gram. Heb. tom. 1. p. 278. c. 2. הִמְצִיתִךָ, 2. Reg. 3. v. 8. cum ( ) sub ה pro (ִ), inveniri feci te, m. tradidi te, [illegible] 3. p. pl. c. הִמְצִיאוּ obtulerunt.

BEN. s. m. מַמְצִיא tradens.

FUT. 3. p. s. m. cum aff. יַמְצִאֶנּוּ & יַמְצִאֶנּוּ, cum ( ) pro (ִ), invenire faciet eum. 3. p. pl. m. cum praef. & (·) pro (ִ), וַיַּמְצִאוּ & obtulerunt.

מִצְבָא vide in צָבָא, supra col. 1052.

מַצָּב & מֻצָּב, m. Lxx. Theod. στάσις, Lxx. & alius, ὑπόστασις, Lxx. item, ὑπόστημα, Vulg. & alii, statio. Lxx. item, τόπος locus ubi quis stat, οἰκονομία dispensatio. Et retenta voce Hebraica, sed nonnihil corrupta, μεσσάβ, 1. Reg. 14. vv. 1. 6. 11. 15. Alius ibid. v. 11. πλῆθος multitudo. Alii item, acies, praesidium, exercitus. Cum praef. הַמַּצָּב statio, וּמַצָּב & statio, מִמַּצָּב ex statione. Cum praef. aff. & in pausa; quare ב afficitur (ִ) loco (·), מִמַּצָּבְךָ, Isai. 22. v. 19. de statione tua, m. R. נָצַב in Hiph. statuit, collocavit.

מֻצָּב m. Jud. 9. v. 6. Lxx. στάσις statio. Aq. στήλωμα cippus. Sym. ἑστῶσα stans. Vulg. quae stabat (quercus), Isai. 29. v. 3. Lxx. χάρακα, Vulg. & alii, vallum, agger. Alii item, turris lignea, quae statuitur vel erigitur ad capiendam urbem, propugnaculum militum urbem obsidentium, munitio, statio, stativa, castra. R. נָצַב in Hiph. statuit, collocavit.

מַצָּבָה f. unde cum praef. הַמַּצָּבָה, 1. Reg. 14. v. 12. Complut. ὑπόστασις, Vulg. & alii, statio. Lxx. Vatic. retenta voce Hebraica, μεσσάβ. R. נָצַב in Hiph. statuit, collocavit.

מַצֵּבָה f. Lxx. στήλη, στῦλος, columna, ὑπόστασις statua. Vulg. statua, lapis, titulus. Alii item, cippus, monumentum, & generatim quidquid ad rei alicujus memoriam aut significationem statuitur & erigitur. Cum praef. הַמַּצֵּבָה statua, וּמַצֵּבָה & statua. Const. מַצֶּבֶת statua. R. נָצַב in Hiph statuit, collocavit

מְצֹבָיָה Mass. Metsoraiá, Vulg. Masobiá, nomen proprium loci unde oriundi erant Eliel, Obed, & Jasiel, 1. Paral. 11. v. 46. al. 47. Etym. statio Domini; ex מַצָּב statio, & יָהּ Dominus.

מַצֶּבֶת f. Lxx. στήλη, Lxx. Theod. στήλωμα, Aq. στηλῶσαι, columna, cippus, monumentum. Lxx. item, θήκη theca, Isai. 6. v. 13. ubi Sym. στάσις statio. Et Verbal. ἵσταμαι sto, statuor. Vulg. & alii item, titulus, statua, simulachrum, statio, statumen. Cum praef. לְמַצֶּבֶת [illegible] statua, statuam. Cum affix. מַצַּבְתָּהּ statio, statumen ejus, f. Plur. מַצֵּבוֹת, à מַצֵּבָה, quod vide sup. statua. Cum praef. הַמַּצֵּבוֹת

& הַמַּצֵּבָה, *ſtatua*, וּמַצֵּבוֹת *& ſtatuæ*. Conſt. מַצְּבוֹת *ſtatuæ*. Cum præf. וּמַצְּבוֹת *& ſtatuæ*. Cum præf. & aff. וּמַצְּבוֹתֶיךָ *& ſtatuæ tuæ*, m. מַצְּבוֹתָם, מַצְּבֹתָם, & מַצְּבוֹתֵיהֶם, *ſtatuæ eorum*, וּמַצְּבֹתָם *& ſtatuæ eorum*. R. נָצַב in Hiph. *ſtatuit, collocavit*.

מְצָד m. Lxx. σπήλαιον. Lxx. & alius, ὀχύρωμα, Vulg. & alii, *munitio, munimentum, locus munitus*. Alius item, φρούριον *præſidium*. Lxx. item, βοήθεια *auxilium*, σπήλαιον *ſpelunca*. Et adject. κρεμαστός *penſilis*, στενός *anguſtus*, συνηγμένος *congregatus*, τετειχισμένος *muratus locus*. Alii item, *arx, propugnaculum, turris*. Cum præf. בַּמְּצָד *in arce*, לַמְּצָד & conſt. לִמְצַד, *ad arcem*. Plur. ex terminat. fem. aut à ſing. inuſit. מְצָדָה, מְצָדוֹת, *munitiones*. Cum præf. הַמְּצָדוֹת idem. וְהַמְּצָדוֹת *& munitiones*, בַּמְּצָדוֹת & בִּמְצָדוֹת, *in munitionibus, in locis munitis*. R. מָצַד inuſit.

מְצָדָה f. unde, ſecundum nonnullos, plur. מְצָדוֹת, vide in voce præced.

מְצֹדָה vide infra in מְצוּדָה, col. ſeq.

מָצָה QAL. Lxx. Vatic. στάζω *ſtillo*, Complut. ἀποστάζω *diſtillo*; & tranſitive, quod apud hos interpretes non eſt inſolens, *ſtillare, diſtillare facio*. Aq. Sym. Theod. σταγονίζω, iidem cum Ald. & Complut. ἐκσταγονίζω, *guttatim exprimo*. Lxx. Vatic. item, ἐκκενόω *evacuo*. Mſſ. Alex. Oxon. & Ald. ἀποτρέχω vel ἀποτρέχομαι, *effluo, effluere facio*. Vulg. & alii, *exprimo, exſugo, poto, ebibo*. Idem fere eſt ac מָצַץ, quod vide infra.

PRAET. 2. p. ſ. f. מָצִית *exſuxiſti*. Cum præf. וּמָצִית *& exſuges, & ad ultimam uſque guttam ebibes*.

FUT. 3. p. ſ. m. cum præf. & apocope, quam vide in Gram. Heb. t. 1. p. 288. c. 1. וַיָּמֶץ, Jud. 6. v. 38. *& expreſſit*.

NIPHAL נִמְצָה, Lxx. tranſitive, σταγονίζω, καταστραγγίζω, *guttatim exprimo*. Vulg. *decurrere, diſtillare facio*. Alii paſſive, *exprimor, effundor*.

PRAET. 3. p. ſ. m. cum præf. וְנִמְצָה *& exprimetur, & effundetur*.

FUT. 3. p. ſ. m. יִמָּצֶה *exprimetur, effundetur*. 3. p. pl. m. יִמָּצוּ, Pſal. 72. Heb. 73. v. 10. Lxx. εὑρεθήσονται. Vulg. Lat. *invenientur*; legebant יִמָּצְאוּ à מָצָא, *invenit*. Vide Gram. Heb. tom. 1. p. 466. c. 1. Alii, *exprimentur*. Et Pſal. 74. Heb. 75. v. 9. Lxx. ἐξεκενώθη, Vulg. Lat. *exinanita eſt* (fæx ejus). Sym. ἐκσταγονίσουσι *guttatim, ad ultimam guttam exſugent*. S. Hieron. *epotabunt*. Alii, ut ſupra, *exprimentur*.

מַצָּה f. Lxx. Aq. Theod. ἄζυμος (ἄρτος), Vulg. & alii, *azymus, infermentatus* (panis). Lxx. item ſubſtant. ſeu neutral. τὸ ἄζυμον, Vulg. & alii, *azymum, infermentatum*, ἐντολὴ *præceptum*, Exod. 12. v. 17. ubi legebant מִצְוָה *præceptum*. Plur. מַצּוֹת *azyma, infermentata, panes azymi, infermentati*. Cum præfix. הַמַּצּוֹת *azyma*, וּמַצּוֹת *& azyma*, וְהַמַּצּוֹת *& azyma*. R. מָצַץ *expreſſit*; unde מַצָּה *azymum*, quod fieret ex farina puriſſima & ex viliori extracta ſive expreſſa.

מַצָּה f. Lxx. Aq. Sym. Theod. μάχη *pugna*. Lxx. item, κακά (neutr. pl.) *mala*. Vulg. & alii, *jurgium, rixa, contentio, lis*, &c. Cum præf. וּמַצָּה *& jurgium*. R. נָצָה in Niphal *rixatus, jurgatus eſt, contendit*.

מִצְהָלוֹת f. pl. Lxx. ſing. χρεμετισμός, Vulg. & alii, *hinnitus*. Hinc conſt. מִצְהֲלוֹת *hinnitus*. Cum præf. & aff. וּמִצְהֲלוֹתַיִךְ *& hinnitus tui*, f. R. צָהַל *hinniit*.

מָצוֹד m. unde conſt. מְצוֹד, Prov. 12. v. 12. Vulg. & alii, *munitio, munimentum*. Quidam, *rete*. Vacat apud Lxx. Plur. מְצוֹדִים, Eccle. 9. v. 14. Lxx. χάρακας *aggeres*. Sym. in ſing. ἀποτείχισμα *murus, obſtruens, interſepiens*. Vulg. & alii, *munitiones*. Rad. מָצַד inuſit.

מָצוֹד m. unde cum præf. וּמְצוֹדוֹ, Job. 19. v. 6. Lxx. ὀχύρωμα δὲ αὐτοῦ *munitio autem ejus*. Vulg. *& flagella ejus*, m. Alii, *& rete ſuum* proprie *venatorium*; à צוּד *venari*. Qui munitionem interpretantur, referunt ad מָצַד inuſit.

מְצוֹדָה f. unde cum præf. בִּמְצוֹדָה, Eccle. 9. v. 12. Lxx. ἐν ἀμφιβλήστρῳ *in reti, in ſagena*. Vulg. *hamo*. Sic etiam recentiores. Rad. צוּד *venari*.

מְצוּדָה f. Lxx. Aq. ὀχύρωμα, Lxx. VI. edit. φρουρὰ, Vulg. & alii, *arx, munitio, præſidium*. Lxx. Theod. καταφυγή *confugium*,

refugium, Lxx. item, *ἀποστροφή conversio, convolutio*, *ἀπόκρυφον absconditum, locus absconditus & tutus*. Sym. *ἐνέδρα insidia*, *πολιορκία obsidio*. Et in alia significatione, Lxx. *παγίς laqueus*. Alii item, *venatio, rete venatorium*, à צוּד *venari*. Cum præf. הַמְּצוּדָה *munitio*, וּמְצוּדָה *& munitio*, בַּמְּצוּדָה *in munitione*, לִמְצֹדָה, cum (ֹ) pro (וּ), *in venationem, in prædam*. Conſt. & cum (ֻ) pro (וּ), מְצֻדַת *arx, munitio*. Cum præf. & aff. בִּמְצוּדָתִי, וּמְצֻדָתִי & וּמְצוּדָתִי, *& munitio mea*, *in munitione mea*, c. *in reti meo*, c. Plur. בַּמְּצוּדוֹת *in munitiones*. R. מָצַד inuſit.

מִצְוָה f. Lxx. Aq. Sym. Theod. *ἐντολή*, Lxx. item, *ἔνταλμα*, *πρόσταγμα*, Vulg. & alii, *præceptum, mandatum*. Lxx. item, *δικαίωμα juste factum*, *κρίσις judicium*, *νόμος lex*, *ὁδός via*, *ῥῆμα verbum*, *φωνή vox*. Et Verbaliter, *λέγω dico*, *προστάσσω præcipio*. Cum præf. הַמִּצְוָה *præceptum*, וְהַמִּצְוָה *& præceptum*, וּבַמִּצְוָה *& in præcepto*, וְכַמִּצְוָה *& ſicut præceptum*, לְמִצְוָה, 2. Paral. 19. v. 10. *& præceptum*. Conſt. מִצְוַת *præceptum*. Cum præfix. בְּמִצְוַת *in præcepto, per præceptum*, כְּמִצְוַת *ſecundum præceptum*, וּכְמִצְוַת *& ſecundum præceptum*. Cum affix. מִצְוָתוֹ *præceptum ejus*, m. מִצְוָתֶךָ *præceptum tuum*, m. Plur. מִצְוֹת *præcepta*. Cum præf. הַמִּצְוֹת *præcepta*, וּמִצְוֹת *& præcepta*, מִמִּצְוֹת *à præceptis*. Cum præf. & aff. מִצְוֹתָיו *præcepta ejus*, m. וּמִצְוֹתָיו *& præcepta ejus*, m. בְּמִצְוֹתָיו *in præceptis ejus*, m. וּבְמִצְוֹתָיו *& in præceptis ejus*, m. לְמִצְוֹתָיו *præceptis ejus*, m. מִצְוֹתָיו, & ſine (י) indice plur. num. מִצְוֹתֶךָ *præcepta tua*, m. וּמִצְוֹתֶיךָ *& præcepta tua*, m. בְּמִצְוֹתֶיךָ *in præceptis tuis*, m. לְמִצְוֹתֶיךָ *præceptis tuis*, m. מִמִּצְוֹתֶיךָ; & ſine (י) nota plur. num. מִמִּצְוֹתֶךָ, *à præceptis tuis*, m. מִצְוֹתַי, & in pauſa מִצְוֹתָי, *præcepta mea*, c. וּמִצְוֹתַי *& præcepta mea*, c. לְמִצְוֹתָי in pauſa, *ad præcepta mea*, c. R. צָוָה in Piel *præcepit, mandavit*.

מְצוֹלָה, cum (וֹ) pro (וּ)

מְצֻלָה, cum (ֻ) pro (וּ)

מְצֻלָּה, & cum (ֻ) ſequente daghéſch per legem æquivalentiæ, pro (וּ)

מְצוּלָה f. Lxx. *βάθος*, Lxx. Aq. Sym. *βυθός*, Vulg. & alii, *profundum, profunditas, profunda*, neut. pl. Lxx. item, *ἄβυσσος abyſſus*, *βόθυνος fovea*, *σκιὰ θανάτου umbra mortis*. Et adject. *κατάσκιος umbroſus*. Cum præf. בִּמְצוּלָה & בִּמְצֻלָה, *in profundo*. Plur. מְצֻלוֹת *profunda*. Cum præf. בִּמְצֻלוֹת, בִּמְצוֹלוֹת, & בִּמְצֻלּוֹת, *in profunditates, in profunda, in profundis*, מִמְּצֻלוֹת vel מִמְּצוּלוֹת, *de profundis, ex profunditatibus*. R. צוּל inuſit.

מֵצַר m. Lxx. *ἀνάγκη neceſſitas*, *θλῖψις afflictio*, *πολιορκία obſidio*. Sym. *ἐγκάκησις vexatio, afflictio*. Vulg. & alii, *preſſura, anguſtia, vaſtitas*. Et adject. Lxx. *ἐν ἀνάγκῃ ὢν in neceſſitate exiſtens*. Aq. *συνεχόμενος conſtrictus*. Sym. *στενοχωρούμενος anguſtatus*. Cum præf. וּמִמֵּצַר *& anguſtia*, וּבַמֵּצַר *& in anguſtia*. R. צָרַר *arctari, anguſtari*.

מָצוּק m. 1. Reg. 14. v. 5. Lxx. *ἐξόδιος reſiens*, mendum fortaſſe pro *ἐχόμενος conjunctus, adhærens*, ut vertit alius ibid. Vulg. *prominens*. Alii, *ſitus, conſtitutus*. Plur. conſt. cum (ֻ) pro (וּ), מְצֻקֵי, 1. Reg. 2. v. 8. Vulg. & alii, *cardines*. Alii item, *columnæ, fundamenta, firmamenta, ſtatumina, ſitus*. Vacat apud Lxx. R. צוּק *arctari, anguſtari, adhærere, conjungi, firmari, collocari*.

מְצוּקָה f. Lxx. *ἀνάγκη*, Vulg. *neceſſitas*, *θλῖψις afflictio*. Aq. *συνοχή coarctatio*. Vulg. & alii item, *anguſtia, preſſura*. Hinc cum præf. וּמְצוּקָה *& anguſtia*. Plur. cum præf. & aff. מִמְּצוּקוֹתַי *ex anguſtiis meis*, c. מִמְּצוּקוֹתֵיהֶם *de anguſtiis eorum*, וּמִמְּצֻקוֹתֵיהֶם, cum (ֻ) pro (וּ), *& de anguſtiis eorum*. Rad. צוּק *arctari, anguſtari*.

מָצוֹר m. Lxx. & alius, *ὀχύρωμα munitio, propugnaculum*. Alius, *περιτείχισμα circumvallatio*. Alius, *πολιορκία obſidio*. Lxx. item, *πέτρα rupes*, *στενοχωρία anguſtia*, *συγκλεισμός concluſio*, *συνοχή coarctatio*, *χάραξ*, *χαράκωσις, agger, vallum*. Et adjective, Lxx. *ἐκλεκτός electus, præſtantiſſimus*, *ὀχυρός munitus*, *περιοχή munitus*. Cum præf. הַמָּצוֹר *obſidio*, בְּמָצוֹר & בַּמָּצוֹר, *in obſidione, in obſidionem*, לַמָּצוֹר *ad munitionem*. Conſt. מְצוֹר *obſidio*. R. צוּר *obſidere, arctare, munire*.

מָצוֹר m. unde cum aff. & in pauſa; quare ר afficitur (ָ) loco (ֹ), מְצוּרֵךְ, Ezech. 4.

Digitized by

v. 8. Lxx. *συγκλεισμός σου conclusio tua*, m. Vulg. & alii, *obsidio tua*, m. R. צוּר *obsidere*, &c.

מְצוּרָה f. Lxx. θλίψις *afflictio*, *πύργος turris*, *τεῖχος murus*. Sym. *πολιορκία*, Vulg. *obsidio*. Et adject. Lxx. *τειχήρης*, *τετειχισμένος*, *muratus*, *muro cinctus*. Vulg. *munitus*, *munitissimus*. Alii item, *munitio* proprie obsidionalis, h. e. quæ in urbium obsidione ad eas capiendas construitur. Pl. מצורות & cum (ֻ) pro (וּ), מְצֻרֹת *munitiones*. Cum præf. הַמְּצוּרוֹת & הַמְּצֻרוֹת, *munitiones*. Rad. צוּר *angustare*, *obsidere*, *munire*, &c.

מַצּוּת f. unde mutato (וּ) in (ֻ), מַצֻּת, *concertatio*, *jurgium*, *rixa*. Hinc cum aff. & in pausa, quæ mutavit (ְ) in (ֶ) sub ת, מַצֻּתֶךָ, Isai. 41. v. 12. *concertatio tua*, m. h. e. viri, qui tecum concertant, rixantur, contendunt. Vulg. adject. *rebelles tui*. Lxx. Vatic. Verbal. *οἱ παροινοῦντες εἰς σὲ*, *qui ex ebrietate peccabunt in te*, m. Ald. *παρανομήσουσιν εἰς σε*, *prævaricabuntur in te*, m. R. נָצָה in altera significatione *contendit*, *rixatus*, *jurgatus est*, *concertavit*.

מֵצַח c. formæ סֵפֶר, Lxx. Aq. Sym. *μέτωπον*, Vulg. & alii, *frons*. Lxx. Aq. Sym. Theod. *ὄψις aspectus*. Lxx. item, *νῖκος victoria*; referebant ad נָצַח in Piel *vicit*. In phrasi, חִזְקֵי־מֵצַח, Ezech. 3. v. 7. Lxx. *φιλόνεικοί εἰσι contentiosi sunt*. Cum præf. וּמֵצַח *& frons*. Cum præf. & aff. מִצְחוֹ *frons ejus*, m. בְּמִצְחוֹ *in fronte ejus*, m. מִצְחֶךָ, & in pausa מִצְחָךְ, *frons tua*, m. וּמִצְחֵךְ *& frons tua*, m. מִצְחָם *frons eorum*. Plur. const. & in forma fem. מִצְחוֹת *frontes*. R. מָצַח inusit.

מִצְחָה f. unde const. & cum præf. וּמִצְחַת, 1. Reg. 17. v. 6. Lxx. *καὶ κνημῖδες*, Vulg. & alii Antiqui, *& ocreæ*. Vel legebant וּמִצְחֹת in plurali, vel singularem in pluralem numerum converterunt. Recentiores, *& frontale* (æreum). R. מָצַח inusit.

מְצִלּוֹת f. plur. Zach. 14. v. 20. à sing. inusit. מְצִלָּה, Lxx. *χαλινός*, Vulg. *frænum*. Aq. Theod. *βυθός profundum*; legebant מְצֻלוֹת à מְצוּלָה, quod vide supra col. 1179. Sym. *περισπαστὸν σύσκιον ambulatio* vel *ambulacrum umbrosum*. Vide Hieron. comment. in h. l. tom. 3. nov. edit. col. 1803. ubi ait secundum Judæum, quem interrogaverat, hac voce significari *phaleras equorum & ornatum bellicum*. Alii, *tintinnabula*, quæ ad collum vel ad phaleras equorum appenduntur. Dual. מְצִלְתַּיִם *tintinnabula*. Cum præf. וּמְצִלְתַּיִם, & in pausa וּמְצִלְתָּיִם, *& tintinnabula*, בִּמְצִלְתַּיִם, בִּמְצִלְתָּיִם & בַּמְצִלְתָּיִם, *tintinnabulis*, *in tintinnabulis*, וּבִמְצִלְתַּיִם, & in pausa וּבִמְצִלְתָּיִם, *& in tintinnabulis*. Rad. צָלַל in altera sua significatione *tinnire*.

מִצְנֶפֶת f. Lxx. Aq. Sym. Theod. *κίδαρις*, Vulg. & alii, *cidaris*, *tiara*. Lxx. item & alius, *mitra*. Theod. item, *ἀκρότης summitas*, *cacumen*, h. e. pileus acuminatus. Alius item, *πῖλος pileus*. Cum præf. הַמִּצְנֶפֶת, & in pausa הַמִּצְנָפֶת, *cidaris*, וּבַמִּצְנֶפֶת *& cidari*. Rad. צָנַף *volvit*, *convolvit*, unde *cidaris*; quod instar sphæræ sit convoluta, h. e. rotunda; vel quod capiti coronæ instar circumvolvatur.

מַצָּע m. unde cum præf. הַמַּצָּע, Isai. 28. v. 20. Sym. *ἡ στρωμνή*, Vulg. & alii, *stratum*. Theod. *ὑπόστρωμα stragulum*. Lxx. hîc paraphrastas agunt, & alienum in sensum interpretantur. R. יָצַע in Hiph. *stravit*.

מִצְעָדִים m. plur. Lxx. *διαβήματα transitus*. Vulg. & alii, *gressus*, *incessus*. Hinc const. מִצְעֲדֵי *gressus*. Cum præf. & aff. בְּמִצְעָדָיו, Dan. 11. v. 43. Theod. *ἐν τοῖς ὀχυρώμασιν αὐτῶν in munitionibus eorum*, h. e. uniuscujusque eorum; legebat בִּמְצוּדָיו, à מָצוּד, quod vide sup. col. 1178. Alii, *in gressibus ejus*, m. S. Hieron. Verbal. *transibit*. R. צָעַד *gressus*, *progressus est*, *incessit*, *processit*.

מִצְּעִירָה f. Chald. Dan. 8. v. 9. à masc. inusit. מִצְּעִיר, cum dagh. anomalo in צ. cujus alia exempla vide in Gram. Heb. tom. 1. pag. 29. c. 2. Theod. *ἰσχυρὸν* (*κέρας*) *forte* (cornu). Vulg. & alii, *modicum*, *parvum*. R. צָעַר *parvus*, *modicus*, *exiguus fuit*.

מִצְעָר m. Lxx. *μικρός*, Vulg. & alii, *parvus*, *modicus*, *exiguus*, *minimus*, *ὀλίγος*, Vulg. & alii, *paucus*. Alii item substant. *paucitas*. & adverb. *parum*, *exiguum*, *modicum*. Cum præf. לְמִצְעָר *ad minimum*, *pro minimo*. Const. cum præf. בִּמְצְעַר *cum paucitate*. R. צָעַר *parvus*, *modicus*, *exiguus*, *minimus fuit*.

מִצְפָּה f. Lxx. & alius, *σκοπιά*, Aq. *σκόπευσις*, Vulg. & alii, *specula*, *speculatio*. Lxx. item, *ὅρασις visio*. Sym. *σκοπὸς speculator*. R. צָפָה *speculatus est*, *exploravit*.

מִצְפַּת, & cum (-) in fine pro (-)

מִצְפָּה, unde conſt. מִצְפַּת, Maſſ. *Mitſpâh*, *Mitſpéh*, Vulg. *Maſephá* & *Maſphá*, nom. propr. civitatis 1°. in Tribu Juda, Joſ. 15. v. 38. 2°. in Tribu Benjamin, Jud. 20. v. 1. &c. 3°. in Tribu Gad, Jud. 10. v. 17. 4°. in Tribu Aſer, Jud. 20. v. 3. 5°. in Tribu Ruben, eaque facta eſt urbs Levitica & confugii, 1. Reg. 22. v. 3. Etym. *specula*; à מִצְפֶּה idem.

מִצְפֶּה m. Lxx. *σκοπιά*, Vulg. & alii, *specula*, Iſai. 21. v. 8. ubi eſt forma abſol. pro conſt. vide alia exempla in Gram. Heb. tom. 1. p. 122. c. 2. Conſt. & cum ה præf. contra vulgarem analogiam, vide eand. Gram. ibid. p. 421. c. 2. הַמִּצְפֶּה *specula*, 2. Paral. 20. v. 24. ubi nonnullis eſt nomen proprium loci. R. צָפָה *speculatus eſt*, *exploravit*.

מַצְפֻּנִים m. plur. unde cum aff. מַצְפֻּנָיו, Abd. v. 6. Lxx. *τὰ κεκρυμμένα αὐτοῦ*, Vulg. & alii, *abſcondita ejus*, m. R. צָפַן *abſcondit*.

מִצְפָּתָה Maſſ. *Mitſpâthah*, Vulg. *in Maſphat*, 1. Reg. 7. vv. 5. 6. 7. &c. Eadem civitas ac מִצְפָּה in Tribu Juda, ſed cum ה locali. Vide ſupra מִצְפָּה cum ejus etym.

מצץ QAL, unde 2. p. pl. m. Fut. תָּמֹצּוּ, Iſai. 66. v. 11. Vulg. & alii, *mulgeatis*, *exprimatis*, *ſugatis*. Lxx. Participial. *ἐκθηλάζοντες exſugentes*.

מֻצָּק vide in יָצַק, ſupra col. 1053.

מְצָקִים m. plur. unde conſt. מְצֻקֵי, vide in מָצוּק, ſupra col. 1180.

מֻצֶּקֶת vide in מוּצֶקֶת, ſupra col. 1053.

מֵצַר m. Lxx. *θλῖψις afflictio*, *κίνδυνος periculum*. Et Participial. *θλίβων affligens*. Vulg. & alii item, *tribulatio*, *anguſtia*, *preſſura*. Hinc cum præf. הַמֵּצַר, vel, ſecundum alia exemplaria, הַמֵּצָר, Pſal. 117. Heb. 118. v. 5. *anguſtia*, *tribulatio*. Plur. cum præf. הַמְּצָרִים *anguſtiæ*. Conſt. & cum præf. וּמְצָרֵי, Pſal. 115. Heb. 116. v. 3. *anguſtiæ*, ſervato (-) ultimæ quia venit à Rad. צוּר *arctare*, *anguſtare*.

מְצֹרַת vide ſupra col. 1178. in מְצוּרָה.

מִצְרִי Maſſ. *Mitſri*, Vulg. *Ægyptius*, nomen gentile incolarum Ægypti, Exod. 2. v. 11. Etym. *anguſtans* ſive *tribulans*; à צוּר vel צָרַר *arctare*, *anguſtare*, *tribulare*.

מִצְרַיִם Maſſ. *Mitſráiim*, Vulg. *Meſraim*, nomen proprium filii Cham, Gen. 10. v. 6. Ab eo Ægyptus Africæ regio dicta eſt מִצְרַיִם, in pauſa מִצְרָיִם, cum ה locali מִצְרַיְמָה, & in pauſa מִצְרָיְמָה. Vide Gram. Heb. tom. 1. p. 103. initio. Etym. *anguſtiæ* ſive *tribulationes*. Vide nomen præced.

מִצְרִית Maſſ. *Mitſrith*, Vulg. *Ægyptia*, nomen gentile mulierum Ægypti, Gen. 16. v. 1. 21. v. 9. 25. v. 12. Exod. 1. v. 19. Etym. *anguſtans*. Vide ſupra מִצְרִי.

מַצְרֵף m. Lxx. Prov. 27. v. 21. *δοκίμιον probatio*, *probatorium*. Iidem c. 17. v. 3. Verbal. *δοκιμάζεται probatur*; vel legerunt מְצֹרָף in Paoul Pual, vel ſenſum ſolum expreſſerunt. Vulg. & alii utrobique, *caminus*, *conflatorium*. R. צָרַף *conflavit*, aurum, argentum, &c.

מְצֹרַת vide in מְצוּרָה, ſupra col. 1181.

מַק m. Lxx. Iſai. 3. v. 24. *κονιορτὸς pulvis* in aërem excitatus, ſqualor. Vulg. ibid. *fœtor*. Et cap. 5. v. 24. Lxx. *χνοῦς lanugo*, *raſio*, Vulg. *favilla*. Alii utrobique, *tabes*, *putredo*, *fœtor*. Cum præf. כַּמַּק *ſicut tabes*, *quaſi favilla*. R. מָקַק *tabuit*, *contabuit*, *marcidus*, *fœtidus fuit*.

מַקֶּבֶת f. Lxx. Aq. *σφῦρα*, Vulg. & alii, *malleus*. Lxx. Sym. *τέρετρον terebrum*. Lxx. item, *ἧλος clavus*. Et in alia ſignificatione, nempe Iſai. 51. v. 1. Lxx. *βόθυνος fovea*. Aq. *ἐκκοπὴ exciſio*. Sym. *τρυμαλιά*, Theod. *ὀπὴ foramen*. Vulg. *caverna*. Alii, *perforatio*, *excavatio*. Cum præfix. הַמַּקֶּבֶת *malleus*, proprie ex altera parte acutus & ad perforandum idoneus. Plur. cum præf. וּמַקָּבוֹת *& mallei*, וּבַמַּקָּבוֹת & וּבַמַּקָּבוֹת, *& malleis*. Rad. נָקַב *perforavit*, *exaravit*, *transfixit*.

מַקֵּדָה Maſſ. *Maqqedhâh*, Vulg. *Maceda*, nomen proprium urbis Tribus Juda, Joſ. 10. v. 10. c. 15. v. 41. Etym. *incendium* vel *adoratio* ſeu *incurvatio*; ab יָקַד *uſſit*, *incendit*, aut קָדַד *incurvavit ſe*, *adoravit*.

מַקֵּל

Digitized by Google

מִקְדָּשׁ m. unde pl. cum aff. מִקְדְשֵׁיהֶם, Ezech. 7. v. 24. sine daghésch in ד ob (·) suppositum, Lxx. τὰ ἅγια αὐτῶν, Vulg. & alii, *sanctuaria eorum.* Rad. קָדַשׁ in Qal *sanctum esse*, in Piel *sanctificare.*

מִקְּדָשׁ m. & interdum cum daghésch anomalo, aut potius mendoso, in ק, ut Exod. 15. v. 17. מִקְּדָשׁ, vide Gram. Heb. tom. 1. p. 29. c. 2. & t. 2. p. 566. c. 1. Lxx. & alius, ἁγίασμα, Lxx. item, ἁγιασμός, ἁγιαστήριον, Vulg. & alii, *sanctuarium.* Lxx. item, τὸ ἱερὸν *sacrarium*, τελετή *sacrificium.* Et adjective, Lxx. ἅγιος *sanctus*, τὸ ἅγιον *sanctum*, *res sancta*, τὸ ἡγιασμένον *sanctificatum*, χειροποίητον *manufactum*, *idolum*, &c. Alii item, *palatium*, *regium*, *asylum*, seu locus sacer in quem quis confugit. Cum præf. הַמִּקְדָּשׁ *sanctuarium*, וּמִקְדָּשׁ & *sanctuarium*, לַמִּקְדָּשׁ & לְמִקְדָּשׁ, *sanctuario*, *in sanctuarium.* Conſt. מִקְדַּשׁ *sanctuarium.* Cum præf. וּמִקְדַּשׁ & *sanctuarium*, בְּמִקְדַּשׁ *in sanctuario.* Cum præf. & aff. מִקְדָּשׁוֹ *sanctuarium ejus*, m. מִקְדָּשׁוֹ ex forma מִקְדָּשׁ, *res sacra ejus*, m. בְּמִקְדָּשׁוֹ *in sanctuario ejus*, m. לְמִקְדָּשׁוֹ *in sanctuarium ejus*, m. מִקְדָּשָׁהּ *sanctuarium ejus*, f. מִקְדָּשְׁךָ, & in pausa מִקְדָּשֶׁךָ, *sanctuarium tuum*, m. מִקְדָּשִׁי *sanctuarium meum*, c. וּמִקְדָּשִׁי & *sanctuarium meum*, c. בְּמִקְדָּשִׁי *in sanctuario meo*, c. וּמִמִּקְדָּשִׁי & *à sanctuario meo*, c. מִקְדָּשָׁם *sanctuarium eorum*, מִקְדָּשֵׁנוּ *sanctuarium nostrum*, c. Pl. מִקְדָּשִׁים *sanctuaria*, *loca sancta.* Conſt. מִקְדְּשֵׁי *sanctuaria.* Cum præf. וּמִקְדְּשֵׁי & *sanctuaria.* Cum præf. & aff. מִקְדָּשֶׁיךָ *sanctuaria tua*, m. מִמִּקְדָּשֶׁיךָ *è sanctuariis tuis*, m. מִקְדָּשַׁי in pausa; quare ש afficitur (·) loco (-), *sanctuaria mea*, c. R. קָדַשׁ in Qal *sanctum esse*, in Piel *sanctificare.*

מַקְהֵלוֹת f. plur. à sing. inusit. מַקְהֵלָה, unde cum præf. בְּמַקְהֵלוֹת, Psal. 67. Heb. 68. v. 26. al. 27. Lxx. ἐν ἐκκλησίαις, Vulg. & alii, *in ecclesiis*, *in cœtibus*, *in congregationibus.* R. קָהַל *congregavit.*

מַקְהֵלֹת Masſ. *Maqhelòth*, Vulg. *Maceloth*, nomen proprium loci in deserto ubi fuit vigesima secunda mansio filiorum Israël, Num. 33. v. 25. Etym. *cœtus* vel *congregationes*; à קָהַל *congregavit.*

מַקְהֵלִים m. plur. à sing. inusit. מַקְהֵל, unde cum præf. בְּמַקְהֵלִים, Psal. 25. Heb. 26. v. 12. Lxx. ἐν ἐκκλησίαις, Vulg. & alii, *in ecclesiis*, *in cœtibus*, &c. Vide supra מַקְהֵלוֹת *ecclesiæ*, col. præced.

מִקְוֵא, & cum ה pro א in fine

מִקְוֵה m. Lxx. τιμή *pretium*, 2. Paral. 1. v. 16. Et retenta partim voce Hebraica, sed vitio amanuensium corrupta, spectatoque מ ut præpositione, ἐκ Θεκουέ *ex Thecue*, 3. Reg. 10. v. 28. Vulg. utrobique, *de Coa*, quæ nonnullis eadem est ac *Cua* Arabiæ felicis oppidum, cujus mentionem facit Ptolem. lib. 6. c. 17. Alii appellative, *netum*, *vectigal* exponunt. Cum præf. וּמִקְוֵא & וּמִקְוֵה, & *netum.* R. קָוָה in Niph. *congregavit*, *collegit*; unde *netum*, aut *vectigal*, quod utrumque congregatione, aut collectione fiat.

מִקְוָה f. unde cum præf. וּמִקְוָה, Isai. 22. v. 11. Lxx. Sym. καὶ ὕδωρ & *aqua.* Vulg. & *lacus.* Alii, & *conceptaculum*, & *receptaculum*, & *congregatio aquarum.* R. קָוָה in Niphal, *congregatus est*, *confluxit.*

מִקְוֶה m. Lxx. συναγωγή *congregatio.* Et in plur. Lxx. Aq. Sym. Theod. συστήματα *congregationes.* Lxx. item Verbal. συνάγω *congrego*, συνίστημι *constituo.* Et in altera significatione, Lxx. ὑπομονή *patientia*, *tolerantia.* Vulg. & alii, *spes*, *exspectatio*, *mora.* Conſt. מִקְוֵה *congregatio*, *confluentia*, *spes*, *exspectatio.* Cum præf. וּמִקְוֵה & *exspectatio*, וּלְמִקְוֵה & *congregationem.* R. קָוָה in Niph. *confluxit*, *congregatus est*, in Qal & Piel, *exspectavit.*

מָקוֹם & מָקֹם, c. Lxx. Aq. Sym. Theod. τόπος, Vulg. & alii, *locus.* Lxx. item, τὸ ἅγιον *sanctum*, *sanctuarium*, γῆ *terra*, ἔθνος *gens* per metonym. contenti pro continente, θεμέλιον *fundamentum*, θρόνος *thronus*, ὁδὸς *via*, οἶκος *domus*, συναγωγή *congregatio*, τάξις *ordo*, φῶς *lux*, Ezech. 41. v. 11. ubi sphalma graphicum esse videtur pro τόπος, ut habet Complut. χεῖρος *regio.* Participialiter, Lxx. ἐπεγειρόμενος *excitatus*, Nah. 1. v. 8. Et adverbial. ὅπου *ubi.* Deus à Rabbinis appellatur *locus* per antiphrasin, q. d. illocalis, infinitus, qui nullo loco

capitur, ſed rebus omnibus dat locum. Cum præfix. הַמָּקוֹם *locus*, וּמָקוֹם *& locus*, בַּמָּקוֹם & בְּמָקוֹם, *in loco*, וּבְמָקוֹם *& in loco*. לַמָּקוֹם *loco*, *in locum*, וְלַמָּקוֹם *& loco*, מִמָּקוֹם *è loco*, וּמִמָּקוֹם *& è loco*. Conſt. מְקוֹם *locus*. Cum præf. וּמְקוֹם *& locus*, בִּמְקוֹם *in loco*, וּבִמְקוֹם *& in loco*, כִּמְקוֹם *ſicut locus*, מִמְּקוֹם *è loco*. Cum præf. & affix. מְקוֹמוֹ & מְקֹמוֹ, *locus ejus*, m. בִּמְקוֹמוֹ & בִּמְקֹמוֹ, *in loco ejus*, m. לִמְקוֹמוֹ & לִמְקֹמוֹ, *loco*, *in locum ejus*, m. מִמְּקוֹמוֹ & מִמְּקֹמוֹ, *ex loco ejus*, m. מְקוֹמָהּ *locus ejus*, f. לִמְקוֹמָהּ *in locum ejus*, f. מִמְּקוֹמָהּ *è loco ejus*, f. מְקוֹמְךָ, & in pauſa מְקוֹמֶךָ, *locus tuus*, m. לִמְקוֹמֶךָ in pauſa, *loco tuo*, m. מִמְּקוֹמְךָ *è loco tuo*, m. מְקוֹמִי *locus meus*, c. מְקוֹמָם *locus eorum*, לִמְקוֹמָם *in locum eorum*, מִמְּקוֹמָם *è loco eorum*, מִמְּקוֹמְכֶם *è loco veſtro*, m. בִּמְקוֹמֵנוּ *in loco noſtro*, c. Plur. fem. aut ex termin. fem. מְקֹמוֹת *loca* Cum præfix. הַמְּקֹמוֹת, הַמְּקוֹמוֹת, & הַמְּקֹמֹת, *loca*, וְהַמְּקֹמוֹת *& loca*. Cum præf. & aff. מְקוֹמֹתָם *loca eorum*, לִמְקֹמֹתָם *per loca eorum*, מְקוֹמֹתֵיכֶם *loca veſtra*. Rad. קוּם *ſubſiſtere*; unde *locus*, inquiunt, quod in loco omnia creata ſubſiſtant.

מָקוֹר & מָקֹר, m. Lxx. Sym. Theod. πηγή, Vulg. & alii, *fons*, *ſcaturigo*. Lxx. Aq. φλὲψ *vena*. Lxx. item, ῥύσις *fluxus*, *profluvium*, τόπος *locus*, Zach. 13. v. 1. ubi legebant מָקוֹם, ὕδατος ἐξόδου *aquæ exitus*. Conſt. מְקוֹר *fons*. Cum præf. וּמְקוֹר *& fons*, מִמְּקוֹר *è fonte*. Cum aff. מְקוֹרוֹ *fons ejus*, m. מְקוֹרָהּ & מְקֹרָהּ, *fons ejus*, f. מְקוֹרְךָ *fons tuus*, m. Rad. קוּר *fodere*.

מַקָּח m. unde cum præf. וּמִקַּח, 2. Paral. 19. v. 7. *acceptio*. Vulg. *cupido* munerum. Lxx. Verbal. λαβεῖν *accipere*. R. לָקַח *cepit*, *accepit*.

מַקָּחוֹת f. pl. à ſing. inuſit. מַקָּחָה, unde cum præf. הַמַּקָּחוֹת, Nehem. 10. v. 31. al. 32. Lxx. ἀγοραστοί, Vulg. & alii, *venalia*, *res venales*, *merces*, *mercimonia*. R. לָקַח *cepit*, *accepit*, unde *venalia*, quod pro pecunia accipiantur ſeu emantur.

מִקְטָר m. unde conſt. מִקְטַר, Exod. 30. v. 1. Lxx. juncta hac voce cum ſequenti קְטֹרֶת *ſuffitus*, θυμίαμα, alii, *ſuffimentum*. Ms. Oxon. cum voce præced. מִזְבֵּחַ *altare*, θυμιατήριον, alii, *thymiaterium*, *acerra*, *thuribulum*. Vulg. *ad adolendum*. Rad. קָטַר in Piel *adolevit*, *ſuffivit*, *ſuffumigavit*, *ſuffitum edidit*.

מְקַטְּרוֹת f. plur. à ſing. inuſit. מְקַטְּרָה, unde cum præf. הַמְקַטְּרוֹת, 2. Paral. 30. v. 14. ſine dagh. in ם ob (:) ei ſuppoſitum, Lxx. per phraſticos, ἐν οἷς *in quibus* (aris, vel locis), ἐθυμίων *adolebant*, Vulg. *adolebatur incenſum*. Alii, *ſuffitoria*, *aræ thurariæ*, *altaria ſuffimenti*. Alii, *vaſa* ſeu *inſtrumenta quibus adolebant*. Rad. קָטַר in Piel *adolevit*, *ſuffivit*, &c.

מִקְטֶרֶת f. Lxx. θυμιατήριον, Vulg. & alii, *thuribulum*, *ſuffimentum*. Cum aff. מִקְטַרְתּוֹ *thuribulum ejus*, m. R. קָטַר in Piel *ſuffivit*, *adolevit*.

מַקֵּל m. Lxx. βακτηρία, Vulg. & alii, *baculus*, ῥάβδος, Vulg. & alii, *virga*. Cum præf. בַּמַּקֵּל *baculo*, וּבַמַּקֵּל *& baculo*. Conſt. מַקַּל *baculus*, ab inuſit. מַקָּל. Cum præf. & aff. מַקְלוֹ *baculus ejus*, m. ſine dagh. in ק ob (:) ei ſuppoſitum. Sic וּמַקְלוֹ *& baculus ejus*, m. מַקְלִי *baculus meus*, c. בְּמַקְלִי *cum baculo meo*, c. וּמַקֶּלְכֶם *& baculus veſter*, c. Plur. ex termin. fem. מַקְלוֹת *baculi*, ſine dagh. in ק ob (:) infra ſcriptum. Sic cum præf. הַמַּקְלוֹת *baculi*, בַּמַּקְלוֹת *baculis*. R. קְלַל Chald. in Haphel, *ſublevavit*, *ſuſtentavit*.

מִקְלוֹת Mall. Miqlóth, Vulg. *Macelloth*, nomen proprium filii Abigabaon, 1. Paral. 8. vv. 31. 32. Etym. *baculi*, *virgæ*, vide vocem præced. Vel *voces*; à קוֹל *vox*. Vel *levitates*; à קָלַל *levis fuit*. Vel denique *vilitates*; à קָלָה in Niph. *vilis fuit*.

מִקְלָט m. Lxx. καταφυγή, φυγαδεῖον, φυγαδευτήριον, *receptus*, *confugium*, *refugium*. Sic etiam recentiores. Vulg. *fugitivorum auxilium*, *præſidium*, *ſubſidium*, &c. Et participialiter, ἀφωρισμένη *ſeparata*, *ſegregata* civitas fugitivis. Cum præfix. הַמִּקְלָט *refugium*, לַמִּקְלָט *in refugium*. Cum affix. מִקְלָטוֹ *refugium ejus*, m. R. קָלַט Heb. *contractus eſt*, Chald. *recepit ſe*, *receptus eſt*.

מִקְלַעַת f. Lxx. γλυφὶς *ſtylus* ſculptorius, per metonymiam inſtrumenti pro re per inſtrumentum effecta. Et participial. Lxx. & alius, ἐγκεκολαμμένος *inciſus*, *cælatus*, *inſculptus*. Aq. διατετορνευμένος *tornatus*. Vulg. *cælatura*, *tornatura*, *pictura*. Alii, *in-*

Digitized by Google

cisura, sculptura rotulata in modum fundæ; à קֶלַע *funda*. Sed quanvis sculpturam significat. Pl. מִקְלָעוֹת & const. מִקְלְעוֹת, *sculpturæ, cælaturæ*. R. קָלַע *sculpsit, incidit, cælavit*.

מִקְסָם vide מִקְסָם, supra col. 1186.

מִקְנָה f. Lxx. κτῆσις, Vulg. & alii, *possessio*, ἔγκτησις *acquisitio*, πρᾶσις *venditio*. Verbal. κτάομαι *acquiro*. In phrasi, מִקְנַת כֶּסֶף, Lxx. ἀργυρώνητος *emtus pecunia*. Vulg. & alii item, *emtio, comparatio*, &c. Hinc cum præf. הַמִּקְנָה *emtio, possessio*, לְמִקְנָה *in possessionem*. Const. מִקְנַת *emtio*. Cum præf. וּמִקְנַת *& emtio*. Cum affix. מִקְנָתוֹ *emtio ejus*, m. R. קָנָה *possedit, emit, acquisivit*.

מִקְנֶה c. Lxx. Aq. κτῆσις, Vulg. & alii, *possessio* proprie pecuaria, in qua potissimum sitæ erant veterum divitiæ. Lxx. Theod. κτῆνος *jumentum, pecus*. Sym. ζῆλος *zelus*, Job. 36. v. 33. referebat ad קָנָא *zelatus est, zelo affectus fuit*. Lxx. item, ἀποσκευὴ *apparatus*, σκῦλον *spolium*, ὕπαρξις, τὰ ὑπάρχοντα, *substantia, opes*. Et adjective, ἔγκτητος *acquisitus*, κτηνοτρόφος *jumenti pastor*, Gen. 4. v. 20. ubi Vulg. *pastor*. Alii item, *emtio, acquisitio*, & generatim quidquid acquiritur emendo, generando, educando, laborando, &c. Cum præf. הַמִּקְנֶה *pecus*, וּמִקְנֶה *& pecus*, בְּמִקְנֶה *pecore*, וּבְמִקְנֶה *& pecore*. Const. מִקְנֵה *pecus*. Cum præf. וּמִקְנֵה *& possessio*, וּבְמִקְנֵה *& pro possessione*, מִמִּקְנֵה *de pecore*, וּמִמִּקְנֵה *& de pecore*. Cum præf. & aff. מִקְנֵהוּ *pecus ejus*, m. וּמִקְנֵהוּ *& pecus ejus*, m. וּלְמִקְנֵהוּ *& pecori ejus*, m. מִקְנְךָ *pecus tuum*, m. בְּמִקְנְךָ *in pecus tuum*, m. מִקְנִי *pecus meum*, c. וּמִקְנִי *& pecus meum*, c. מִקְנֵנוּ *pecus nostrum*, c. לְמִקְנֵנוּ *pecori nostro*, c. Plur. cum præf. & aff. מִקְנֶיךָ *pecora tua*, m. מִקְנֵיהֶם, & sine (׳) indice plur. num. מִקְנֵהֶם *pecora eorum*, וּמִקְנֵיהֶם *& pecora eorum*, לְמִקְנֵיהֶם *pecoribus eorum*, מִקְנֵיכֶם *pecora vestra*, m. וּמִקְנֵיכֶם, & sine (׳) nota plur. num. וּמִקְנֵכֶם *& pecora vestra*, m. בְּמִקְנֵיכֶם *pro pecoribus vestris*, m. Rad. קָנָה *possedit, emit, comparavit*.

מִקְנֵיָהוּ Masf. *Miqneiáhu*, Vulg. *Macenias*, nomen propr. Sacerdotis, qui cantabat in organis musicorum, quando arca è domo Obededom in civitatem Jerusalem portabatur, 1. Paral. 15. vv. 18. 21. Etym. *possessio, emtio, pecus*, aut *nidificatio Domini*; ex מִקְנֶה *possessio, emtio, pecus*, aut קֵן *nidus, nidificatio*, & יָהּ *Dominus*.

מִקְסָם m. Lxx. μαντεία *vaticinatio*. Vulg. & alii, *divinatio*. Lxx. item Verbal. μαντεύομαι *vaticinor*. Hinc const. & cum præfix. וּמִקְסַם *& divinatio*. R. קָסַם *divinavit*.

מָקַץ, unde in pausa & cum præf. בְּמָקָץ, Masf. *Máqats*, Vulg. *Maccés*, nomen proprium loci aut oppidi in Tribu Dan, 3. Reg. 4. v. 9. Etym. *finis*; à קֵץ idem. Vel *tædium*, aut *evigilans*, aut *æstus*, aut *spina*; à קוּץ unde hæ omnes significationes fluunt.

מִקְצָת f. unde const. & cum præf. וּמִקְצָת, cum (-) anomalo pro (-), vide Gram. Heb. tom. 1. p. 125. c. 1. Lxx. Nehem. 7. v. 70. & Theod. Dan. 1. v. 2. καὶ ἀπὸ μέρους *& ex parte*. Idem Theod. Dan. 1. v. 15. καὶ μετὰ τὸ τέλος *& post finem*. Cum aliis præf. וּלְמִקְצָת, Dan. 1. v. 18. Theod. καὶ μετὰ τὸ τέλος *& post finem*. Cum præf. & affix. וּמִקְצָתָם, Dan. 1. v. 5. Theod. καὶ μετὰ ταῦτα *& post hæc, & postea*. Is & Lxx. legebant וּמִקְצָת, וּלְמִקְצָת, & וּמִקְצָתָם, à קְצָת *pars, finis, extremitas*, & מ ut præpositionem spectabant. Sic etiam sæpius legit Vulg. Aliis מִקְצָת nomen est substantivum idem ac קְצָת, quod vide suo loco. Quidam cum Vulg. Nehem. 7. v. 70. interpretantur *nonnulli, quidam*. Rad. קָצָה *præcidit, amputavit*; unde *finis, extremitas*, quasi præcisum quid & amputatum dixeris.

מִקְצוֹעַ & מִקְצֹעַ, m. Lxx. γωνία, Vulg. & alii, *angulus*, κέρας *cornu*, κλίτος *latus*, μέρος *pars*. Hinc cum præfix. הַמִּקְצוֹעַ & הַמִּקְצֹעַ, *angulus*, בַּמִּקְצֹעַ *in angulo*. Plur. construct. מִקְצוֹעֵי *anguli*. Plur. absol. ex forma fem. מִקְצֹעוֹת, & cum præf. הַמִּקְצֹעֹת, *anguli*. Cum præf. & affix. וּמִקְצוֹעָיו *& anguli ejus*, m. R. קָצַע in Hoph. *angulatum esse*.

מִקְצֻעוֹת f. plur. à sing. inusit. מִקְצָעָה pro מִקְצוּעָה, unde cum præf. בַּמִּקְצֻעוֹת, Isai. 44. v. 13. Ald. Complut. ἐν παραγωνίοις, Aq. ἐν ἀξυσμοῖς, Vulg. *in angularibus*. Alii, *in angulis*. Vacat apud Lxx. Vatic. R. קָצַע in Hoph. *angulatum esse*.

מִקְצֹעֹת f. plur. conft. à fing. inufit. מִקְצֹעַ, unde cum præf. לְמִקְצֹעֹת, Exod. 26. v. 23. c. 36. v. 28. Lxx. ἐπὶ τῶν γωνιῶν, Vulg. & alii, *in angulis*. R. קָצַע *angulatum effe*.

מקק QAL, unde NIPHAL נָמַק, Lxx. Aq. Sym. Theod. τήκομαι, Vulg. & alii, *tabefco, liquefio*. Lxx. item, ἐκτήκομαι *contabefco, colliquefco*, καταφθείρομαι *corrumpor*, ῥέω *fluo*, σήπομαι *putrefco*. Alii item, *marcefco, emarcefco, fœteo, mucidus fum*.

Praet. 3. p. pl. c. נָמַקּוּ *contabuerunt, computruerunt*. Cum præf. וְנָמַקּוּ *& contabefcent*. 2. p. pl. m. cum præf. וּנְמַקֹּתֶם *& tabefcetis*.

Ben. pl. m. נְמַקִּים *tabidi, tabefcentes fumus, tabefcimus*.

Fut. 3. p. f. f. תִּמַּק *tabefcet, contabefcet*. 3. p. pl. m. יִמַּקּוּ, & in paufa יִמָּקּוּ, *tabefcent, contabefcent, affligentur*. 3. p. pl. f. תִּמַּקְנָה *tabefcent, contabefcent*.

HIPHIL הֵמַק, unde Infin. pro futuro pofitus, vide Gram. Heb. tom. 1. p. 539. col. 2. num. II. הָמֵק, Zach. 14. v. 12. Lxx. τακήσονται *tabefcent* carnes eorum. Vulg. & alii, *tabefcet* caro eorum.

מָקֹר vide in מָקוֹר, fupra col. 1187.

מִקְרָא m. Lxx. ἀνάγνωσις *lectio, quod legitur*. Et in alia fignificatione, Sym. ἐπίκλησις *convocatio*. Lxx. adject. κλητός, ἐπίκλητος, *vocatus, nominatus, inclytus, illuftris*. Vulg. *celebrior, celeberrimus*. Verbal. Lxx. ἀνακαλέω *advoco, convoco*. Denique adverbial. Lxx. περικύκλῳ *circum*. Alii item, *conventus, fynodus, congregatio, locus in quo congregatur*. Cum præf. בְּמִקְרָא *in lectione*, לְמִקְרָא *ad convocationem*. Plur. conft. מִקְרָאֵי *convocationes, conventus*; fervato (ּ) ultimæ ob א. Vide Gram. Heb. t. 1. p. 90. c. 1. num. III. Sic cum aff. & abfque (י) nota plur. numeri, מִקְרָאֶהָ *convocationes ejus*, f. Rad. קָרָא *legit, vocavit, convocavit*.

מְקֵרָה f. unde cum præf. הַמְּקֵרָה, Jud. 3. vv. 20. 24. *refrigeratio, refrigerium*. Lxx. adject. θερινόν, Vulg. *æftivum* cænaculum quod ventus perflans refrigerabat. R. קְרַר Chaldæis & Rabbinis in Ithpael, *frigefcere*.

מְקָרֶה m. unde cum præf. הַמְּקָרֶה, Eccle. 10. v. 18. Lxx. ἡ δόκωσις, Vulg. & alii, *tectum*, *contignatio*. R. קָרָה in Piel *contignavit, contabulavit*.

מִקְרֶה m. Lxx. σύμπτωμα, Sym. συγκύρημα, συγκυρεῖν, σύμβαμα, Vulg. & alii, *cafus, eventus, accidens, id quod non confilio, fed forte contingit*. Lxx. Aq. συνάντημα, Aq. item, συνάντησις, *occurfus, eventus, quod occurrit, quod evenit*. Vulg. & alii item, *conditio, fors, interitus*. Cum præf. וּמִקְרֶה *& fors, & conditio*, שֶׁמִּקְרֶה *quod conditio, quod eventus*. Conftruct. מִקְרֵה *cafus*. Cum præf. כְּמִקְרֵה *fecundum eventum*. Cum affix. מִקְרָהּ *cafus ejus*, f. R. קָרָה *accidit, evenit, contigit, occurrit*.

מִקְשׁ vide מוֹקֵשׁ, fupra col. 1054.

מִקְשָׁה m. nam ה ponitur in fine pro א, vide Gram. Heb. t. 1. p. 12. c. 2. p. 52. c. 1. Hinc cum præf. בְּמִקְשָׁה, Ifai. 1. v. 8. Lxx. ἐν σικυηλάτῳ, Vulg. & alii, *in cucumerario*. R. קָשָׁא inufit.

מִקְשָׁה f. *durities, foliditas, firmitas*. Lxx. adjective, ἐλατός, Vulg. & alii quidam, *ductilis*, στερεός *firmus*, τορευτός *tornatus, tornatilis*. R. קָשָׁה *durus, folidus, firmus fuit*.

מִקְשֶׁה m. Ifai. 3. v. 24. Lxx. juncta hac voce cum præced. מַעֲשֶׂה, κόσμος τῆς κεφαλῆς *ornatus, ornamentum capitis*. Vulg. *crifpans crinis*. Alii, *pexum, implexum, crifpum* (opus), Gallice, *frifure*. R. קָשָׁה *durus, implexus fuit*.

מֹקְשׁוֹת f. plur. à fing. inufit. מֹקֶשֶׁת, unde cum præf. וּמֹקְשׁוֹת, Pfal. 140. Heb. 141. v. 9. Lxx. καὶ ἀπὸ σκανδάλων, Vulg. Lat. *& à fcandalis*. S. Hieron. *& de offendiculis*. Alii, *& a laqueis, & à tendiculis*, repetita præpofitione membri præcedentis. Rad. יָקַשׁ *illaqueavit, laqueum tetendit*.

מַר m. unde cum præf. כְּמַר, Ifai. 40. v. 15. Lxx. ὡς σταγών, Vulg. & alii, *ficut gutta, ficut ftilla*. R. מָרַר inufit. in hac fignificatione. Aliis eft ipfa radix.

מַר, & in paufa מָר, m. Lxx. Aq. Sym. πικρός, Vulg. & alii, *amarus*. Lxx. item, κατάπικρος *amarulentus*, πικρότερος *amarior*, λυπηρός *dolorificus*, κατώδυνος *dolore affectus*, ὁ ἐν ὀδύναις *qui in doloribus verfatur*. Subftantive, Lxx. πικρία *amaritudo, amarum*, πικρασμός (Sym. παραπικρασμός) *exacerbatio*,

[illegible], *increpatio*, *redargutio*, *convictio*. Verbal. Lxx. [illegible] *exacerbor*. Denique adverb. Lxx. Aq. Sym. Theod. [illegible] *amarè*. Cum præf. הַמַּר *amarus* (populus), *amara* (gens), וָמַר *& amaritudo*, *& amarum*, בְּמַר *in amaritudine*, לְמַר in pausa, *in amaritudinem*. Fem. מָרָה, in concursu alterius accentus מָּרָה, & cum א pro ה, מָרָא, Ruth. 1. v. 20. *amara*, *amaritudo*, cum (-) sub מ ad compensandum dagh. ejectum; est enim pro מַּרָה, vide Gram. Heb. tom. 1. p. 65. c. 2. fin. Sic cum præf. וּמָרָה *& amara*. Construct. מָרַת, & cum (- hhatoúph) sub מ pro (-), & posito dagh. in ר præter vulgarem analogiam, מָרַּת morrath, Prov. 14. v. 10. quasi à מָרָה aut מָרָּה morta. *amaritudo*. Vide Gram. Heb. tom. 1. p. 28. c. 2. Plur. m. מָרִים *amari*. Cum præf. הַמָּרִים *amaritudines*, *amaræ* (aquæ), לְמָרִים *in amaris*; cum (-) loco (-) & daghésch. Sic const. & cum præf. מָרֵי *amari*, וּמָרֵי *& amari*, לְמָרֵי *amaris*. R. מָרַר *amarus*, *amarum fuit*.

מֹר vide מוֹר, supra col. 1054.

מרא QAL, unde HIPHIL הִמְרִיא, ex quo 3. p. f. f. Fut. תַּמְרִיא, Job. 39. v. 18. Lxx. [illegible] *exaltabit*, *elevabit* (se); sic etiam recentiores. Vulg. *alas erigit*.

מָרֵא m. Chald. emphat. Theod. [illegible], Vulg. & alii, *dominus*. Cum præf. וּמָרֵא *& dominus*. Cum aff. מָרִאי *domine mi*, Dan. 4. vv. 16. 21. (Hinc Gallicè, *mari*) ubi remanet א præter analogiam. Vide Gram. Heb. t. 2. p. 582. c. 2. R. אֲמַר, & per aphæresin מַר, *dixit*, *imperavit*. Aliis est ipsa radix.

מְרֵא vide מְרִיא, supra col. 1055.

מְרֹאדַךְ, & extrito א, מְרֹדַךְ, Mass. & Vulg. *Merodách*, Isai. 39. v. 1. Jerem. 50. v. 2. nomen proprium regis Assyriorum, qui 4. Reg. 20. v. 12. dicitur בְּרֹאדַךְ, vide supra col. 272. & Gram. Heb. tom. 1. p. 433. c. 2. Etym. *amara contritio*, vel *amaritudo contritionis*; à מָרַר *amarus fuit*, & דָּכָא aut דָּכָה, in Piel *contrivit*. Vel *myrrha contrita*; à מֹר *myrrha*, & iisdem Verbis.

מַרְאָה f. Heb. & Chald. Lxx. Theod. [illegible], Lxx. item, [illegible], [illegible], Vulg. & alii, *visio*. Lxx. item in alio sensu, [illegible], Vulg. & alii, *speculum*. Alii item, *apparitio*, *conspectio*, &c. Hinc cum præf. הַמַּרְאָה *visio*, בַּמַּרְאָה *in visione*. Plur. מַרְאוֹת *visiones*. Cum præf. וּמַרְאוֹת *& visiones*, בְּמַרְאוֹת & בַּמַּרְאֹת, *in visionibus*; & aliter, *de speculis*, Exod. 38. v. 8. R. רָאָה *vidit*, unde *speculum*, quod in eo conspiciantur objecta.

מַרְאֶה m. Lxx. Theod. & alius, [illegible], Lxx. item, [illegible], [illegible], Vulg. & alii, *visio*. Lxx. [illegible], Lxx. Sym. [illegible], *forma*, *species*. Sym. item, [illegible] *aspectus*, [illegible] *spectaculum*. Lxx. item, [illegible] *mensura*, Ezech. 42. v. 11. [illegible] *oculus*, [illegible] *aspectus*. Et adject. [illegible] *visibilis*, *conspicuus*. Denique Verbal. Lxx. [illegible] *video*. In phrasi יְפֵה מַרְאֶה, Lxx. [illegible] *pulcher*, iidem [illegible] *pulcher facie*. Cum præfix. הַמַּרְאֶה *aspectus*, *visio*, וּמַרְאֶה *& aspectus*, בַּמַּרְאֶה *in visione*, כְּמַרְאֶה *sicut aspectus*, *secundum speciem*, לְמַרְאֶה *ad aspectum*. Const. מַרְאֵה *aspectus*. Cum præf. וּמַרְאֵה *& aspectus*, כְּמַרְאֵה *sicut aspectus*, וּכְמַרְאֵה *& sicut visio*, לְמַרְאֵה *ad aspectum*, מִמַּרְאֵה *ab aspectu*, וּמִמַּרְאֵה *& ab aspectu*. Cum præf. & aff. מַרְאֵהוּ *aspectus ejus*, m. וּמַרְאֵהוּ *& aspectus ejus*, m. מַרְאֶהָ *aspectus ejus*, f. וּמַרְאֶהָ *& aspectus ejus*, f. וּמַרְאֵךְ *& aspectus tuus*, f. Plur. const. & cum præf. וּבְמַרְאֵי *& in aspectibus*. Cum præf. & aff. מַרְאָיו *aspectus ejus*, m. מַרְאַיִךְ *aspectus tui*, f. מַרְאֵיהֶם *species eorum*, וּמַרְאֵיהֶם *& species eorum*, מַרְאֵיהֶן *species earum*, וּמַרְאֵיהֶן *& species earum*, מַרְאֵינוּ *aspectus nostri*, c. *facies nostræ*, c. R. רָאָה *vidit*, *aspexit*.

מֻרְאָה f. unde cum aff. מֻרְאָתוֹ, Levit. 1. v. 16. Lxx. [illegible], Aq. [illegible], Sym. Theod. [illegible], Vulg. & alii, *vesica*, *vesicula gutturis ejus*, h. e. ingluvies in avibus. R. רָאָה *vidit*, *aspexit*; unde *ingluvies*, inquiunt nonnulli, quod prostet aspectui. Alii ingluviem deducunt ex eodem Verbo quatenus significat *despicere*; quod ea fordium sit receptaculum.

מָרֵאשָׁה Mass. *Máreschá*, Vulg. *Maresá*, nomen proprium civitatis Tribus Juda, Jos. 15. v. 44. Eadem est ac מָרֵשָׁה, 2. Paral. 11. v. 8. Etym. *caput*, *principium*, *à capite*, *à principio*; ex רֹאשׁ *caput*, *principium*, & מ *à*, vel *ab*. Vel *possessio*, *hære-*

ditas ; ab יָרַשׁ *possedit* , *hereditavit.* Vel *amaritudo mulieris* ; à מַר *amaritudo* , & אִשָּׁה *mulier.*

מְרַאֲשׁוֹת f. plur. à sing. inusit. מְרַאֲשָׁה. Hinc cum aff. מַרְאֲשׁוֹתֵיכֶם , Jerem. 13. v. 18. Lxx. ἀπὸ κεφαλῆς ὑμῶν , Vulg. *de capite vestro* , m. Hanc vocem componebant ex præpositione מ *à* , *ab* , *de* , רֹאשׁ *caput* , & aff. 2. p. pl. m. Alii , *capitalia vestra* , m. h. e. *ornamenta* , seu *unumquodque ornamentorum capitis vestri* ; nam Verbum singulare est & masc. Alii , *principatus vestri* , *magnitudines* , *dignitates vestræ* , m. R. רֹאשׁ *caput.*

מְרַאֲשׁוֹת f. plur. à sing. inusit. מְרַאֲשָׁה. Hinc cum aff. מְרַאֲשֹׁתָיו , & sine (י) indice plur. numeri מְרַאֲשֹׁתָו , Lxx. κεφαλὴ αὐτοῦ , Vulg. *caput ejus* , m. πρὸς κεφαλῆς αὐτοῦ , Vulg. *ad caput ejus* , m. Aq. στρογγύλωμα τριχῶν *convolutio capillorum.* Alii , *cervicalia* , *pulvinaria.* R. רֹאשׁ *caput.*

מֵרַב Mass. *Meráv* , Vulg. *Merób* , nom. proprium filiæ primogenitæ Saülis , 1. Reg. 14. v. 49. c. 18. v. 17. Etym. *pugnans* , *litigans* , *objurgans* , aut *multiplicans* ; à רִיב *pugnare* , *litigare* , *objurgare* ; vel רָבָה in Piel & Hiph. *multiplicare.*

מַרְבַדִּים m. pl. à sing. inusit. מַרְבַד aut מִרְבַד , unde mutato (·) in (-) sequente dagh. per legem æquivalentiæ , מַרְבַדִּים , Lxx. Prov. 7. v. 16. κειρίαι *institæ* , *fasciæ lecti* , Vulg. *funes.* Aq. περιστρώματα , *aulæa* , *tapetia.* Et cap. 31. v. 22. Lxx. χλαῖναι *lanæ* , *stragula.* Vulg. *stragulata vestis* , h. e. crassior. Aq. Theod. περιστρώματα , ut c. 7. v. 16. Sym. ἀμφίταποι *tapetia.* Sic etiam utrobique recentiores. R. רָבַד *adornavit* , *instruxit* , *instravit* lectum.

מַרְבֶּה m. Lxx. Sym. Isai. 33. v. 23. πολύς , Vulg. & alii , *multus.* Const. cum præf. & ם clauso pro מ aperto, de quo vide Gram. Heb. tom. 1. p. 12. c. 1. לְםַרְבֵּה , Isai. 9. v. 6. al. 7. Lxx. μεγάλη (ἡ ἀρχὴ) *magnus* (principatus). Aq. πολλὴ *multa* (pax). Theod. secundum mss. Jesuitarum , ἐπληθύνθη *multiplicata est* ; & secundum Euseb. in demonst. Evang. τῷ πληθύνειν *ad multiplicandam* (disciplinam). Vulg. *multiplicabitur.* Vide infra suo loco in Benoni f. m. Hiphil Verbi רָבָה *multiplicatus est* , ad quod nonnulli hoc nomen referunt.

מִרְבָּה f. Ezech. 23. v. 32. à masc. inusit. מִרְבֶּה , Lxx. πλεονάζον (ποτήριον) *abundans* , *exundans* (calix). Vulg. *capacissima* (subsannatio). Alii , *amplus* , *magnus* (calix). R. רָבָה *multiplicatus est* ; *magnus fuit.*

מַרְבִּית f. Lxx. πλῆθος *multitudo* , πλεονασμός *abundantia.* Et adjective , πλεῖστος *plurimus.* Vulg. *magna pars.* Vulg. & alii item , *usura* , *fœnus* , *frugum superabundantia.* Cum præf. וּבְמַרְבִּית *& in fœnus* , *& ad usuram.* Cum affix. מַרְבִּיתָם *multitudo eorum.* R. רָבָה *multiplicatus est* , *multus fuit.*

מֻרְבֶּכֶת f. Levit. 6. v. 21. Lxx. πεφυραμένη *conspersa.* Aq. ζέουσα *fervida.* Vulg. *calida.* Sym. πεπλατυσμένη *dilatata.* Alii , *frixa* (simila). Cum præf. & in pausa, quæ mutavit prius (·) in (·), וְלַמֻּרְבָּכֶת , 1. Paral. 23. v. 29. Lxx. καὶ εἰς πεφυραμένην *& in conspersam.* Vulg. *& ad torrendum.* Alii , *& in frixum.* R. רָבַךְ inusit. unde Hophal מֻרְבָּךְ , ex quo Paoul s. f. ex forma ת præced. dupl. (·) , מֻרְבֶּכֶת.

מִרְבָּץ m. Sophon. 2. v. 15. al. 16. cap. 3. v. 1. Lxx. νομὴ *pascuum.* Vulg. & alii , *cubile.* R. רָבַץ *cubuit* , *accubuit* , *recubuit.*

מַרְבֵּץ m. unde const. & cum præf. לְמַרְבַּץ , Ezech. 25. v. 5. Lxx. εἰς νομὴν *in pascuum.* Vulg. & alii , *in cubile.* Rad. רָבַץ *cubuit* , *accubuit* , *recubuit.*

מַרְבֵּק m. Lxx. βουκόλιον *armentum boum.* Vulg. *armentum* simpliciter. Alii , *saginarium* , locus ubi saginantur vituli , &c. Lxx. item adject. νομάς *pascuus.* Vulg. *pascualis* , σιτευτός , Vulg. *saginatus* , ἐκ δεσμῶν ἀνειμένος *ex vinculis dimissus.* Alius , γαλαθηνός *lactens.* R. רָבַק inusit.

מוֹרַג & מֹרַג , m. Lxx. ἄροτρον *aratrum* , τροχὸς *rota.* Vulg. *plaustrum.* Vulg. & alii item , *traha* , *tribula.* Hinc cum præf. לְמוֹרַג *in tribulam.* Plur. cum præf. & (·) pro (-) loco (·) per legem æquivalentiæ & euphoniæ , הַמּוֹרִגִּים & הַמֹּרִגִּים , *& tribulæ.* Vide Gram. Heb. t. 1. p. 59. c. 1. R. מָרַג inusit.

מַרְגּוֹעַ m. Jerem. 6. v. 16. Lxx. ἁγνισμός *expiatio.* Vulg. *refrigerium.* Alii , *quies* , *requies.* R. רָגַע in Hiphil *quiesco* , *quietem do* , *requiescere facio.*

Digitized by Google

מַרְגְּלֹת f. pl. à fing. inufit. מַרְגָּלָה, Lxx. *πρὸς ποδῶν ad pedes*, *τὰ πρὸς ποδῶν quæ ad pedes*. Theod. *τὰ σκέλη crura*. Vulg. *pallium quo quis operitur à parte pedum*, *pallium à pedibus*, *ad pedes*, *quæ deorfum funt ufque ad pedes*. Alii, *pedalia*, *ftragulæ pedales*, *pedes*. Hinc cum præf. מַרְגְּלֹתָיו, & fine (י) nota plur. numeri, מַרְגְּלֹתָו, *ftragulæ pedales ejus*, m. Cum præf. & affix. וּמַרְגְּלֹתָיו *& pedes ejus*, m. R. רָגַל *detraxit*, *exploravit*; unde רֶגֶל *pes*; quod exploratores & detractores continuo ambulent.

מַרְגֵּמָה f. Hinc cum præf. כְּמַרְגֵּמָה, Prov. 26. v. 8. Lxx. *ἐν σφενδόνῃ in funda*. Vulg. *in acervum Mercurii*. Vide Gram. Heb. t. 1. p. 438. c. 1. 2. Alii, *in balifta*. Alii, *in acervo lapidum*. Rad. רָגַם *lapidavit*, *lapidibus obruit*.

מַרְגֵּעָה f. unde cum præf. הַמַּרְגֵּעָה, Ifai. 28. v. 12. Lxx. *σύντριμμα contritio*. Aq. *ἀνάψυξις*, Vulg. *refrigerium*. Theod. adjective, *ἁγνός caftus*. Alii, *quies*, *requies*. R. רָגַע in Hiph. *quietem dedit*, *quiefcere fecit*.

מָרַד QAL. Lxx. *ἀθετέω prævaricor*, *ἀπειθέω non obedio*, *ἀφίσταμαι deficio ab aliquo*, *ἀποστάτης γίνομαι apoftata fio*, *ἀφίσταμαι recedo*, *ἀποστρέφομαι avertor*, *παραπικραίνω exacerbo*. Vulg. & alii, *rebello*, *rebellis fum*, vel *fio*. Conftruitur cum ב & עַל.

Praet. 3. p. f. m. in paufa, quæ mutavit (-) ultimæ in (ּ), מָרָד *rebellavit*. 2. p. f. m. מָרַדְתָּ *rebellafti*. 3. p. pl. c. מָרְדוּ, & in paufa מָרָדוּ, *rebellarunt*. 1. p. pl. c. מָרַדְנוּ *rebellavimus*. Cum præf. & in paufa; quare ר afficitur (ּ) pro (-), וּמָרָדְנוּ *& rebellavimus*.

Ben. pl. m. מֹרְדִים, & cum præf. הַמּוֹרְדִים & הַמֹּרְדִים, *rebellantes*. Conft. & cum præf. בַּמֹּרְדֵי *inter rebellantes*, *inter rebelles*.

Infin. cum præf. לִמְרוֹד & לִמְרֹד, *rebellare*. Cum præf. & affix. לִמְרָדְכֶם limrodhchém *rebellare vos*, m.

Fut. 3. p. f. m. cum præf. וַיִּמְרֹד, & fequente Maqqaph וַיִּמְרָד־ vaiiimrodh-, *& rebellavit*. 3. p. pl. m. cum præf. וַיִּמְרְדוּ *& rebellarunt*. 2. p. pl. m. תִּמְרְדוּ, & in paufa תִּמְרֹדוּ, *rebellabitis*.

מֶרֶד m. unde cum præf. בְּמֶרֶד, Jof. 22. v. 22. Lxx. *ἐν ἀποστασίᾳ in apoftafia*, *in defectione*. Vulg. *prævaricationis animo*. Alii, *in rebellione*. R. מָרַד *rebellavit*.

מֶרֶד Mafl. & Vulg. *Méred* vel *Méredh*, nomen proprium filii Etræ, 1. Paral. 4. v. 17. Etym. *rebellio*, vide vocem præced. Vel *defcenfus*; à יָרַד *defcendit*. Vel *imperium*; à רוּד vel רָדָה *dominari*, *imperare*.

מַרְדּוּת f. *rebellio*, *defectio*. Hinc cum præf. & in phrafi, בֶּן־נַעֲוַת הַמַּרְדּוּת *fili perverfæ rebellionis*. Lxx. *υἱὲ κορασίων αὐτομολούντων*, alius, *υἱὲ κορασίων αὐτομολουσῶν*, *fili puellarum ultro venientium*, h. e. fponte fefe offerentium. Sym. *υἱὲ ἀπαιδεύτων ἀποστατούντων*, *fili indifciplinatorum deficientium*. Alius, *γυναικοτραφεῖς effeminate*. Vulg. *fili mulieris virum ultro rapientis*. R. מָרַד *rebellavit*.

מָרְדֳּכַי Mafl. *Mordechái*, Vulg. *Mardochái* & *Mardochæus*, nomen proprium 1°. unius è ducibus, qui populum Judaicum è Babylonia in Judæam reduxit, Efd. 2. v. 2. 2°. patrui Eftheris, Efth. 2. v. 5. Etym. *amara contritio*; à מָרַר *amarus fuit*, & דָּכָה in Piel *contrivit*. Vel *myrrha contrita*; à מֹר *myrrha*, & eodem Verbo. Vel *docens contritionem*; ab יָרָה in Hiph. *docuit*, & prædicto Verbo.

מָרָה QAL. Lxx. *ἀμελέω negligo*, *ἀνθίσταμαι refifto*, *ἀσεβέω impie ago*, *ἀπειθέω* (fic etiam Sym.) *inobediens fum*, *μηδὲ εἰσακούω neque exaudio*, *ἐρεθίζω irrito*, *νεικέω contendo*, *παραβαίνω tranfgredior*, *παραπικραίνω*, *παροξύνω*, *exacerbo*, *irrito*. Alii item, *rebello*. Conft. cum ב & accufativo.

Praet. 3. p. f. m. מָרָה *rebellavit*. 3. p. f. f. מָרְתָה, & in paufa מָרָתָה, *rebellavit*. 2. p. f. m. מָרִיתָ *rebellafti*. 1. p. f. c מָרִיתִי *rebellavi*. 3. p. pl. c. מָרוּ *rebellarunt*. 2. p. pl. m. מְרִיתֶם *rebellaftis*. Cum præf. וּמְרִיתֶם *& rebellaveritis*. 1. p. pl. c. cum præf. וּמָרִינוּ *& rebellavimus*.

Ben. f. m. מוֹרֶה & מֹרֶה, Lxx. *ἀπειθής inobediens*, *ἐρεθιστής irritator*. Alii, *rebellans*, *rebellis*. Cum præf. וּמוֹרֶה & וּמֹרֶה, *& rebellis*. Plur. mafc. cum præf. הַמֹּרִים *rebelles*.

Infin. cum (ו) in fine pro ה, מְרוֹ *rebellando*. Vide Gram. Heb. tom. 1. p. 286. c. 1. in fine.

HIPHIL הִמְרָה, Lxx. ἐρίζω, Sym. φιλονεικέω *contendo*. Lxx item, ἀλλάσσω *muto*; nam hoc Verbum affinitatem habet cum מוּר in Hiphil *mutare*; ἀπειθέω *non obedio*, ἀφίσταμαι *recedo*. Alii item, *rebello*, *rebellis sum*, ut in Qal. Et transitive, Lxx. παραπικραίνω, Vulg. & alii, *exacerbo*, *irrito*.

PRAET. 3. p. pl. c. הִמְרוּ *exacerbaverunt*.

BEN. pl. m. מַמְרִים *rebellantes*, *rebelles*.

INFIN. cum praef. & apocopa literae characteristicae, לַמְרוֹת pro לְהַמְרוֹת, *ad exacerbandum*, *ad irritandum*. Vide Gram. Heb. tom. 1. p. 148. c. 2. p. 301. c. 2. Cum praef. & aff. וּבְהַמְּרוֹתָם, Job. 17. v. 3. *& in exacerbare eos*, *& cum exacerbarent ipsi*. Vulg. *& in amaritudinibus*, referebat ad מָרַר, quocum etiam hoc Verbum affinitatem habet.

FUT. 3. p. s. m. יַמְרֶה *rebellaverit*. 3. p. s. f. cum praef. & apocopa de qua vide Gram. Heb. tom. 1. p. 302. c. 2. וַתֶּמֶר *& rebellavit*, *& mutavit*. 3. p. pl. m. יַמְרוּ *rebellabunt*, *rebellarunt*. Cum praef. וַיַּמְרוּ *& rebellarunt*, *& exacerbarunt*. Cum aff. יַמְרוּהוּ *exacerbaverunt eum*. 2. p. pl. m. תַּמְרוּ *rebellaveritis*. Cum praef. וַתַּמְרוּ *& rebellastis*.

מָרָה, & cum ה locali, מָרָתָה, Mass. & Vulg. *Maráh*, nom. propr. loci in deserto, ubi fuit quinta mansio filiorum Israël, & ubi Moses, ligno injecto, aquas amaras in dulces convertit, Exod. 15. v. 23. Etym. *amara* vel *amaritudo*; à מָרַר *amarus fuit*.

מֹרָה f. unde const. מֹרַת, Gen. 26. v. 35. *rebellio*, *exacerbatio*. Alii, *amaritudo*, *moeror*, *tristitia*; à מָרַר *amarus fuit*. Lxx. Particip. ἐρίζουσαι *contendentes*. Alius, παροξύνουσαι *irritantes*. Alius, ἐν ἀπειθοῦσαι *non placentes*. Vulg. Verbaliter, *offenderant* (Judith & Basemath). Is interpres & Graeci legebant מֹרוֹת in Benoni plur. f. Qal Verbi rad. מָרָה *rebellavit*, *exacerbavit*, *irritavit*, *contendit*, &c.

מוֹרֶה *doctor*, vide in יָרָה, supra col. 1056.

מָרוּד m. Lxx. ἀπωσμός *expulsio*, *ejectio*, διωγμός *persecutio*. Et adject. ἄστεγος *tecto carens*, *non tectus*, *exsul*, *proscriptus*. Vulg. *transgressio*, *praevaricatio*. Et adject. *vagus*, sic etiam Chald. à מָרַד *rebellavit*, unde *vagus*, quasi rebellis qui è natali solo ejicitur. Alii, *tenuitas*, *planctus*, *ploratus*; à רוּד in Hiph. *planxit*, *ploravit*. Hinc cum praef. & aff. וּמְרוּדִי *& tenuitas mea*, c. Plur. m. מְרוּדִים *vagi*, *exsules*, *attenuati*. Cum praef. & affix. וּמְרוּדֶיהָ *& tenuitates*, *& expulsiones*, *& ejectiones ejus*, f. R. מָרַד *rebellavit*, *praevaricatus est*; vel רוּד in Hiph. *planxit*, *ploravit*.

מֵרוֹז Mass. & Vulg. *Meróz*, nom. proprium civitatis aut loci, juxta quem victus est Sisara, Jud. 5. v. 23. Etym. *secretum* vel *macies*; à רָזָה *emaciavit*, aut רָז Chald. *secretum*.

מְרוֹחַ m. unde const. מְרוֹחַ, Levit. 21. v. 20. *contritus*, *contusus* testiculo vel testiculis. Lxx. juncta hac voce cum sequenti אֶשֶׁךְ aut in pausa אָשֶׁךְ, μόνορχις *unum testiculum habens*. Vulg. *herniosus*. R. מָרַח *contrivit*, *contudit*, *ligavit*, *applicuit*.

מָרוֹם m. Lxx. Aq. Theod. ὕψος, Aq. item, ὕψωμα, Vulg. & alii, *altitudo*, *celsitudo*, *sublimitas*, *altum*, *celsum*, *excelsum*. Lxx. item, ὄρος *mons*, οὐρανός *coelum*, κραυγὴ *clamor altus*, χεὶρ *manus*, Isai. 24. v. 21. Adject. Lxx. Sym. ὑψηλός *altus*. Lxx. item, μετέωρος *sublimis*, ὑψωθεὶς *exaltus*. Verbal. Lxx. ἀναπαίρομαι *auferor*, ὑψόω *exalto*. Denique adverbial. Lxx. φανερῶς *manifeste*, Prov. 9. v. 14. Cum praef. הַמָּרוֹם *excelsum*, בַּמָּרוֹם *in excelso*, *in excelsum*, לַמָּרוֹם & לְמָרוֹם *in altum*, מִמָּרוֹם *ab alto*, *ab excelso*. Const. מְרוֹם *altitudo*. Cum praefix. בִּמְרוֹם *in excelso*. Plur. מְרוֹמִים & מְרֹמִים, *excelsa*. Cum praef. בַּמְּרוֹמִים *in excelsis*, מִמְּרוֹמִים *de excelsis*. Const. מְרוֹמֵי *excelsa*. Cum praef. & affix. בִּמְרוֹמָיו *in excelsis ejus*, m. Rad. רוּם *altum*, *excelsum esse*, *elevari*

מֵרוֹם Mass. & Vulg. *Meróm*, nomen propr. loci, quem Jordanis praeterfluit, ad orientalem plagam Tribus Nephthali, Jos. 11. vv. 5. 7. Etym. *altitudo*, *excelsum*. Vide vocem praeced.

מֵרוֹץ m. unde cum praefix. הַמֵּרוֹץ, Eccle. 9. v. 11. Lxx. Sym. δρόμος, Vulg. & alii, *cursus*. R. רוּץ *currere*.

מְרוּצָה & מְרֻצָה, f. Lxx. δρόμος, Vulg. & alii, *cursus*. Lxx. item, Jerem. 22. v. 17. φόνος *caedes*.

Digitized by Google

cædes. Alii ibid. *contritio*, à רָצַץ *trivit*, *contrivit*; sed forma est à רוּץ. Hinc cum præf. הַמְּרוּצָה *contritio.* Const. מְרוּצַת *cursus.* Cum præf. & (ְ) pro (וּ), כִּמְרֻצַת *sicut cursus.* Cum aff. מְרוּצָתָם *cursus eorum.* Cum præf. aff. & eodem (ְ), בִּמְרֻצָתָם *in cursu eorum.* R. רוּץ *currere.*

מְרוּקִים m. à sing. inusit. מָרוּק, unde cum aff. מְרוּקֵיהֶן, Esth. 2. v. 12. Lxx. ἡ θεραπεία *sanatio*, *curatio*, neglecto pronomine. Alii, *mundationes*, *purificationes earum.* Vulg. paraphrasticωs, *quæ ad cultum muliebrem* pertinebant. R. מָרַק *polivit*, *expolivit*, *extersit*, *mundavit*, *purificavit.*

מְרוֹרֹת, vide מְרֹרָה, } infra col. 1210.
מְרוֹרִים, vide מְרֹרִים, }

מַרְזֵחַ m. Jerem. 16. v. 5. Lxx. juncta hac voce cum præced. בֵּית *domus*, θίασος *cœtus convivantium* in exequiis mortuorum. Vulg. *convivium* lugubre & in honorem defunctorum adornatum. Alii, *lugens*, & subst. *luctus.* R. רָזַח Arabibus, *exaltare vocem*, sive *ad fletum*, sive *ad lætitiam*, ut fit in tali convivio.

מִרְזַח m. unde const. מִרְזַח, Amos. 6. v. 7. Lxx. χρεμετισμὸς *hinnitus.* Sym. ἑταιρεία *societas.* Vulg. *factio.* Alii, *prandium*, *convivium funebre*, *luxus funebris.* Vide vocem præced.

מָרַח QAL, unde 3. p. pl. m. Fut. cum præf. וְיִמְרְחוּ, Isai. 38. v. 21. Lxx. in Aoristo primo Imperat. medii, καὶ κατάπλασαι *& cataplasma.* Vulg. *& cataplasmarent.* Alii, *& applicent*, *& contundant* super ulcus, h. e. & massam caricarum contusam applicent super ulcus.

מֶרְחָב m. Lxx. πλάτος, πλατυσμός, Vulg. & alii, *latitudo*, *latum.* Sym. εὐρυχωρία *latum*, *amplum spatium.* Lxx. item adject. εὐρύχωρος *latus*, *amplus locus.* Hinc cum præf. בַּמֶּרְחָב *in latitudine*, לַמֶּרְחָב *in latitudinem.* Plur. const. cum præf. לְמֶרְחֲבֵי *per latitudines.* R. רָחַב *dilatatus est.*

מֶרְחָק m. *longinquitas*, *remotio.* Lxx. adject. ἔσχατος *ultimus*, *extremus.* Vulg. & alii, *longinquus.* Et adverbial. Lxx. μακρὰν *longe*, μακρόθεν *è longinquo*, πόῤῥωθεν *eminus.* Cum præf. הַמֶּרְחָק *longinquitas*, *remotio*, מִמֶּרְחָק,

Lxx. μακρόθεν, ἀπὸ μακρόθεν, *è longinquo*, πόῤῥω, πόῤῥωθεν, *procul*, *eminus*, ἐπὶ χρόνον πολὺν *per multum tempus.* Plur. cum (ַ) & dagh. per legem æquivalentiæ pro (ֶ), מַרְחַקִּים pro מֶרְחָקִים, *longinqua.* Sic cum præf. וּבְמַרְחַקִּים *& longinqua.* Const. cum eodem (ַ) & dagh. pro (ֶ), מַרְחַקֵּי *longinquitates*, *remotiones*, *loca remota*, *longinqua.* R. רָחַק *procul*, *longe abfuit*, *longinquus fuit*, &c.

מַרְחֶשֶׁת f. Lxx. ἐσχάρα *focus.* Vulg. *craticula.* Alii, *cacabus*, *ahenum*, *sartago* profunda, inquiunt, adeo ut quæ in ea coquuntur, ebulliant; in quo differt à מַחֲבַת, quæ plana est, & in qua quæ fiunt, indurantur ob ignem eis dominantem. Cum præf. בַּמַּרְחֶשֶׁת *in cacabo*, *in sartagine.* Rad. רָחַשׁ *ebullivit.*

מָרַט QAL, & מְרַט Chald. PEAL. Hinc 3. p. pl. m. Pret. מְּרִיטוּ, Dan. 7. v. 4. Theod. ἐξετίλη (τὰ πτερὰ αὐτῆς), Vulg. & alii, *evulsæ sunt* (alæ ejus).

Ben. pl. m. cum præf. לְמֹרְטִים, Isai. 50. v. 6. Vulg. & alii, *vellentibus*, *depilantibus.* Lxx. substant. εἰς ῥαπίσματα *in alapas.*

Paoul f. f. מְרוּטָה, Ezech. 21. v. 9. al. 14. Lxx. Verbal. θυμώθητι *irascere.* Vulg. *limatus*, alii, *politus*, *expolitus* (gladius). Ibid. v. 28. al. 33. ἐσπασμένη (ῥομφαία) *eductus*, *strictus* (gladius). Vulg. Verbal. *lima te.* Ibid. c. 29. v. 18. Lxx. μαδῶν *pilis carens.* Vulg. *depilatus est.* Alii, *politus*, *expolitus* (humerus).

Infin. cum præf. & ה paragog. לְמָרְטָה lemortah, Ezech. 21. v. 11. al. 16. Lxx. adjective, ἑτοίμη (ῥομφαία) *paratus* (gladius). Vulg. *ad levigandum.* Alii, *ad poliendum*, *ad expoliendum.*

Fut. 1. p. f. c. cum præf. & ה paragog. וָאֶמְרְטָה, Esd. 9. v. 3. Lxx. καὶ ἔτιλλον *& evellebam.* Vulg. & alii, *& evelli*, *& evulsi.* Cum præf. & aff. וָאֶמְרְטֵם, Nehem. 13. v. 25. Lxx. καὶ ἐμαδάρωσα αὐτούς, Vulg. & alii, *& decalvavi*, *& depilavi*, *& deglabravi eos.*

NIPHAL נִמְרַט, unde 3. p. f. m. Fut. יִמָּרֵט, Levit. 13. vv. 40. 41. Lxx. μαδήσῃ *calvum*, *glabrum fuerit* (caput ejus). Sic etiam recentiores. Vulg. *fluunt capilli.*

PUAL מֹרָט, unde 3. p. f. f. Praet. in pausa, quae (-) vocis primariae revocatum mutavit in (·), מֹרָטָּה, Ezech. 21. vv. 10. 11. al. 15. 16. Vulg. *limatus est*. Alii, *politus, expolitus est*. Lxx. adjective, *ἕτοιμη* (*ῥομφαία*) *paratus* (gladius).

Ben. f. m. cum praef. וּמוֹרָט, Isai. 18. vv. 2. 7. Lxx. v. 2. *ἢ ξένον* & *peregrinus* (populus). Vulg. & *dilacerata* (gens). Alii, & *depilata*. Et v. 7. Lxx. *ἢ τετιλμένον* & *evulsus*. Vulg. & *dilaceratus*. Alii, & *depilatus* (populus).

Paoul f. m. מְמֹרָט, 3. Reg. 7. v. 45. Lxx. adverb. *ἄρδην omnino, penitus*, h. e. aes purum. Alii, *politum, expolitum* (aes). Vacat apud Vulg.

מְרִי, & in pausa מֶרִי, m. Lxx. Sym. *ἐρεθισμός*, Theod. *παραπικρασμός*, *irritatio, exacerbatio*. Lxx. item, *ἀντιλογία contradictio*, *ὀδύνη dolor*. Et adject. aut particip. *παραπικραίνων exacerbans*, *ἀνήκοος*, *ἀπειθὴς inobediens*. Aq. Sym. Theod. promiscue, *ἐρεθιστὴς*, *φιλόνεικος*, *contentiosus*. Alii item, *rebellio, inobedientia, asperitas, amaritudo*. Cum praef. & in pausa, הַמֶּרִי *rebellio*. Cum aff. מֶרְיְךָ *rebellio tua*, m. Deut 31. v. 27. ubi ם afficitur (·) pro (·), quia duae illae motiones facile invicem permutantur. Cum praef. & aff. בְּמִרְיָם *in rebellione eorum*. Rad. מָרָה *rebellavit*.

מְרִי־בַעַל, & sine Maqqáph ac cum ב in fine מְרִיב בַּעַל, Mass. *Meri-váal* & *Meriv báal*, Vulg. *Meribbáal*, nomen proprium filii Jonathan, 1. Paral. 8. v. 34. & c. 9. v. 40. Etym. *litigatio idoli, dominantis*, aut *possidentis*; à רִיב *litigare*, & בַּעַל *idolum, Dominus*, aut *possidens*. Vel *rebellio idoli*, &c. ex מְרִי *rebellio*, & בַּעַל *idolum*, &c.

מְרִיא m. Lxx. *σιτευτὸς σιτιστόμενος*, Aq. *σιτευτὸς impinguatus, saginatus*. Et in specie, Lxx. *ἀρὴν agnus*, *ταῦρος taurus*. Sym. *προβάτων ovis*. Lxx. item, *ἐπιφάνεια apparitio*, Amos 5. v. 22. à רָאָה *vidit*. Hinc cum praef. וּמְרִיא & *pingue, & saginatum*. Plur. מְרִיאִים, & const. מְרִיאֵי, *pinguia*. Cum affix. מְרִיאֵיכֶם *pinguia vestra*, m. R. מְרָא Chaldaeis, *saginavit, impinguavit, pingue-fecit*, quovis modo.

מְרִיב בַּעַל, vide מְרִי־בַעַל, supra col. praeced.

מְרִיבָה f. Lxx. *ἀντιλογία*, Aq. *ἀντιδικασμός*, Sym. *ἀντιδικία*, Vulg. & alii, *contradictio, lis, contentio, rixa, jurgium*. Lxx. item, *λοιδόρησις* (alius, *λοιδορία*) *convitium*, *μάχη pugna*, *παραπικρασμὸς exacerbatio*. Et Verbaliter, *ἀντιπίπτω resisto*. Cum praef. וּמְרִיבָה & *contentio*, כִּמְרִיבָה *sicut contentio*, h. e. sicut ad aquas contentionis, sive contradictionis, Psal. 95. v. 8. Const. מְרִיבַת *contentio*. Cum praefix. בִּמְרִיבַת *in contentione*. Plur. מְרִיבוֹת & מְרִיבֹת, *contentiones*. R. רוּב vel רִיב, *contendere, rixari, disceptare*.

מְרָיָה Mass. *Meraiáh*, Vulg. *Maraiá*, nomen proprium Sacerdotis, Nehem. 12. v. 12. Etym. *amaritudo* vel *myrrha Domini*; à מַר *amaritudo*, aut מֹר *myrrha*, & יָהּ *Dominus*. Vel *docens* aut *praeceptor Dominus*; à מוֹרֶה *docens, praeceptor*, & יָהּ *Dominus*.

מְרִיָּה, vide מוֹרִיָּה, supra col. 1056.

מְרָיוֹת Mass. *Meraióth*, Vulg. *Meraióth* & *Maraióth*, nomen proprium 1°. Sacerdotis, Nehem. 12. v. 15. 2°. filii Zaraiae filii Ozi, 1. Paral. 6. v. 6. 3°. filii Achitob, 1. Paral. 9. v. 11. Etym. *amaritudines*; à מָרַר *amarus fuit*. Vel *rebelliones*; à מָרָה *rebellavit*. Vel *permutationes*; à מוּר in Hiph. *mutare, permutare*.

מִרְיָם Mass. *Miriám*, Vulg. *Mariá*, nomen propr. 1°. sororis Moysi & Aaron, Exod. 15. v. 20. 2°. filii Ezrae, 1. Paral. 4. v. 17. Etym. *exaltata*; à רוּם *exaltari*. Vel *amaritudo* aut *myrrha* aut *dominus maris*; à מַר *amaritudo*, aut מֹר *myrrha*, aut מָר Chald. *dominus*, & יָם *mare*.

מְרִירוּת f. unde cum praef. וּבִמְרִירוּת, Ezech. 21. v. 6. al. 11. Lxx. *ἢ ἐν ὀδύναις* & *in doloribus*. Vulg. & *in amaritudinibus*; legebant וּבִמְרִירוֹת in plur. à sing. inusit. מְרִירָה. Alii, & *in amaritudine*. R. מָרַר *amarus fuit*.

מְרִירִי m. Deut. 32. v. 24. Lxx. *ἀνίατος insanabilis*. Alii, *amarus*. Vulg. *amarissimus*. Plur. מְרִירִים, unde const. & cum כ praef. כִּמְרִירֵי, Job. 3. v. 5. vide supra col. 915. in כִּמְרִירִים.

מֹרֶךְ m. Levit. 26. v. 36. Lxx. *δουλεία servitus*, mendum forte pro *δειλία timor*, ut vertit alius. Vulg. *pavor*. Alii, *mollities, ignavia*. R. רָכַךְ *mollitus, emollitus est, mollis fuit*.

Digitized by Google

מֶרְכָּב m. Lxx. ἐπίσαγμα, Vulg. *sagma*, alii, *sedile*, *ephippium*, *sella*, quæ equo aut cuilibet jumento vectorio imponitur, ἐπίβασις, Vulg. *ascensus*, Cant. 3. v. 10. ubi alii, *stragulam* interpretantur, ἅρμα *currus*, 3. Reg. 4. v. 26. ubi Vulg. *currilis*. Hinc cum præf. הַמֶּרְכָּב *sella*, *sedile*, *ephippium*. Cum aff. מֶרְכָּבוֹ *stragula ejus*, m. Cum præf. & aff. לְמֶרְכָּבוֹ *ad currum*, *ad equitatum ejus*, m. R. רָכַב *curru*, *equo insedit*.

מֶרְכֶּבֶת, & cum (·) pro (·) sub מ

מִרְכֶּבֶת, & ex forma ה præcedente duplici (·), quæ forma in construct. & cum aff. usurpatur,

מַרְכֶּבֶת, & cum (·) pro (·) sub מ

מֶרְכָּבָה f. Lxx. ἅρμα, Vulg. & alii, *currus*, *quadriga*, ἱππασία *equitatus*. Cum præfix. כַּמֶּרְכָּבָה *currus*, וּמֶרְכָּבָה *& currus*, הַמֶּרְכָּבָה & in regim. בְּמִרְכֶּבֶת *in curru*, וּבְמֶרְכֶּבֶת *& in curru*. Cum præf. & aff. מֶרְכַּבְתּוֹ *currus ejus*, m. בְּמֶרְכַּבְתּוֹ *in curru*, *in curribus ejus*, m. Plur. מַרְכָּבוֹת *currus*. Cum præf. וּמַרְכָּבוֹת *& currus*. Const. מַרְכְּבוֹת *currus*. Cum præf. & aff. מַרְכְּבוֹתָיו & מַרְכְּבֹתָיו, *currus ejus*, m. לְמַרְכְּבֹתָיו *curribus ejus*, m. מַרְכְּבֹתֶיהָ *currus tui*, m. מַרְכְּבוֹתֵיהֶם *currus eorum*. Rad. רָכַב *curru insedit*, *curru vectus est*.

מַרְכֹּלֶת f. unde cum præf. & aff. & (·) pro (· hhatoúph), בְּמַרְכֻּלְתֵּךְ, Ezech. 27. v. 24. Vulg. plur. *in negotiationibus tuis*, f. Alii, *in negotiatione*, *in mercatu*, *in mercibus*, *in mercimonio tuo*, f. Rad. רָכַל *negotiatus*, *mercatus est*.

מִרְמָה f. Lxx. δολιότης, δόλος, Vulg. & alii, *fraus*, *dolus*, ἀδικία *injustitia*, ἀσέβεια *impietas*, πικρία *amaritudo*, πλάνη *error*. Aq. Sym. ἐνέδρα *impostura*. Lxx. item adject. δόλιος (sic etiam Sym.) Vulg. & alii, *dolosus*, ἄδικος *injustus*. Cum præf. וּמִרְמָה *& dolus*, בְּמִרְמָה *per dolum*, וּבְמִרְמָה *& dolo*, לְמִרְמָה *ad dolum*. Pl. מִרְמוֹת *doli*. Cum præf. וּמִרְמוֹת *& doli*. R. רָמָה in Piel *decepit*, *defraudavit*, *fefellit*.

מִרְמָה Mass. *Mirmáh*, Vulg. *Marmá*, nomen proprium filii Saharaim ex Hodes uxore, 1. Paral. 8. v. 10. Etym. *dolus*, *fraus*; à מִרְמָה idem. Vel *exaltatio* aut *exaltans se*; à רוּם *exaltari*.

מְרֵמוֹת Mass. *Meremóth*, Vulg. *Merimúth* & *Marimúth*, legebat מְרֵמוֹת, nomen proprium viri, qui uxorem alienigenam, quam duxerat, repudiavit, Esd. 10. v. 36. &c. Etym. *fraudes*, *doli*; à מִרְמָה plur. מִרְמוֹת idem. Vel *amaritudo* aut *myrrha mortis*; à מַר *amaritudo*, aut מֹר *myrrha*, & מוֹת *mors*.

מִרְמָס m. Lxx. πάτημα, καταπάτημα, Vulg. & alii, *conculcatio*. Et Verb. καταπατέω *conculco*, συμπατοῦμαι *conculcor*. Cum præf. לְמִרְמָס *in conculcationem*. Const. מִרְמַס *conculcatio*. Cum præfix. וּלְמִרְמָס *& in conculcationem*. R. רָמַס *calcavit*, *conculcavit*, *proculcavit*.

מֵרֹנֹתִי Mass. *Merónothí*, Vulg. *Meronathites*, nomen gentile seu familiæ 1°. Jadiæ, 2. Paral. 27. v. 30. 2°. Jadon, Nehem. 3. v. 7. Etym. *cantatio mea*, c. à רָנַן *cantavit*, & aff. 1. p. f. c. Vel *dominicum*, *proprium*, à מרניתא Syr. idem, א in (י) affixum mutato.

מֶרֶס Mass. *Méres*, Vulg. *Máres*, nomen proprium unius è septem ducibus Persarum & Medorum, Esth. 1. v. 14. Etym. *aspersio*, *conspersio*, *irroratio*, *& confractio*; à רָסַס Heb. *aspersit*, *conspersit*, aut רְסַס Chald. *fractus*, *confractus est*.

מַרְסְנָא Mass. *Marsená*, Vulg. *Marsaná*, nomen proprium alterius è septem ducibus Persarum & Medorum, Esth. 1. v. 14. Etym. *amaritudo*, aut *myrrha rubi* vel *osoris*; à מַר *amaritudo*, aut מֹר *myrrha*, & סְנֶה *rubus*, aut שָׂנֵא *odio habuit*. Vel *ostendens rubum* aut *osorem*; à רָאָה *vidit*, in Hiph. *ostendit*, & duabus prædictis vocibus.

מֵרַע m. Lxx. κακός, πονηρός, Vulg. & alii, *malus*, *nequam*. Et subst. Theod. πονηρία *malum*, *malitia*. Cum præf. & in pausa, quæ mutavit (·) in (·), וּמֵרָע *& malus*, לְמֵרָע, Dan. 11. v. 27. *ad malum*, *ad malitiam*. Vulg. *ad malefaciendum*. R. רָעַע *malum esse* vel *videri*.

מֵרֵעַ m. Lxx. & alius, ἑταῖρος *socius*. Lxx. Sym. Theod. & alius, *sodalis*, συνέταιρος *consodalis*, γνώριμος *notus*, νυμφαγωγός *sponsæ dux*, *pronubus*. Substant. φιλία *amicitia*. Rad. רָעָה *socius*, *sodalis*, *amicus fuit*. Et in alia significatione, ἀσεβής *impius*, κακοποιός *maleficus*, πονηρός *malus*, ἰσχυρότερος *firmior*. Et Verbal. κακόω, πονηρεύομαι, *malefacio*,

male ago. R. רָעַע *malum esse* vel *videri.* Cum affixo anomalo, & servato (-) sub מ, מֵרֵעֵהוּ pro מֵרֵעֵהוּ, quod legitur in quibusdam codicibus, Prov. 19. v. 7. & utrumque pro רֵעֵהוּ, *socius, amicus ejus*, m. Vide Gram. Heb. tom. 1. p. 93. col. 2. init. & p. 126. c. 2. fin. Sic לְמֵרֵעֵהוּ *amico, socio ejus*, m. לְמֵרֵעֲךָ *sodali tuo*, m. Plur. מְרֵעִים *malignantes*, מֵרֵעִים *socii, amici.*

מִרְעֶה m. Lxx. βόσκημα, νομή, Vulg. & alii, *pascua, pascuum, herba.* Lxx. item, ποιμὴν *pastor*, 1. Paral. 4. v. 41. ubi legebant מֵרֹעֶה in Ben. Hiph. Verbi רָעָה *pavit.* Cum præf. הַמִּרְעֶה *pascuum*, וּמִרְעֶה *& pascuum*, בְּמִרְעֶה *in pascuo.* Const. מִרְעֵה *pascuum.* Cum aff. מִרְעֵהוּ *pascuum ejus*, m. Plur. cum affix. מִרְעֵיכֶם *pascua vestra*, m. R. רָעָה *pavit.*

מַרְעִית f. Lxx. βόσκημα, Lxx. Sym. νομή, Vulg. & alii, *pascua, pascuum.* Lxx. item, πρόβατα, alius, ποίμνη *grex.* Hinc cum affix. מַרְעִיתוֹ *pascuum ejus*, m. מַרְעִיתֶךָ in pausa, *pascuum tuum*, m. מַרְעִיתִי *pascuum meum*, c. מַרְעִיתָם *pascuum eorum.* Cum præf. & affix. כְּמַרְעִיתָם *juxta pascuum eorum.* R. רָעָה *pavit.*

מַרְעֲלָה Mass. *Maralâh*, Vulg. *Meralâ*, nom. proprium civitatis Tribus Zabulon, non longe à mari, Jos. 19. v. 11. Etym. *horror* vel *tremor*; à רָעַל *horruit, tremuit.* Vel *amaritudo* aut *myrrha ascensionis* vel *holocausti*; à מֹר *myrrha*. aut מַר *amaritudo*, & עָלָה *ascendit*, aut עֹלָה *holocaustum.*

מַרְפֵּא, & cum ה pro א in fine

מַרְפֵּה m. Lxx. Aq. Sym. ἴαμα, Lxx. Aq. Sym. ἴασις, Vulg. & alii, *curatio, sanitas.* Lxx. item, ἰατρεία *medicatio*, ἰατρὸς *medicus*, Prov. 14. v. 30. Aq. adject. πραΰνων *benignus.* Vulg. *placabilis.* Præposita negatione אֵין, Lxx. ἀνίατος *insanabilis.* Lxx. item, ἰάσομαι *curo, sano*. ῥύομαι *libero.* Cum præf. וּמַרְפֵּא *& sanitas.* Rad. רָפָא *curavit, medicatus est.*

מִרְפָּשׂ m. unde const. & cum præf. וּמִרְפַּשׂ, Ezech. 34. v. 19. Lxx. καὶ τὰ πατήματα *& conculcationes* pedum vestrorum. Vulg. *& quæ conculcata fuerant* pedibus vestris. Lxx. ibid. καὶ τὸ τεταραγμένον ὕδωρ *& turbata aqua.* Vulg. *& quæ turbaverant* pedes vestri. Alii, *conculcatio, conturbatio, conculcatum, conturbatum.* R. רָפַס *conculcavit, conculcando turbavit, conturbavit*; unde מִרְפָּשׂ mutato ס in שׂ.

מָרַץ QAL, unde NIPHAL נִמְרַץ, ex quo 3. p. pl. c. PRAET. נִמְרְצוּ, Job. 6. v. 25. ἔοικε φαῦλα *visa sunt vilia* (verba). Aq. ἠχρειώθησαν *improbi fuerunt* (sermones). Alius, λυπηρὰ *tristia fuerunt* (verba). Alii, *fortes, acres, vehementes fuerunt* (sermones). Vulg. in secunda persona & in alio sensu, *detraxistis.* Legisse videtur נִמְרְצֵי *detrahentes fuistis*, in Benoni plur. m. const.

Ben. s. m. נִמְרָץ, Mich. 2. v. 10. *acris, vehemens, fortis.* Vulg. *pessima* (corruptio). Vacat apud Lxx. Fem. ex forma ת præcedente duplici (·), נִמְרֶצֶת, 3. Reg. 2. v. 8. Lxx. ὀδυνηρὰ *dolorifica.* Vulg. *pessima*, alii, *fortis, vehemens* (maledictio).

HIPHIL הִמְרִיץ, unde 3. p. s. m. FUT. cum affix. יַמְרִיצְךָ, Job. 16. v. 3. Lxx. aut potius Theod. cujus hæc interpretatio in Lxx. invecta est, παρενοχλήσει σοι *molestum erit*, Vulg. *molestum est tibi*, m. Alii, *exacerbabit te*, m.

מַרְצֵעַ m. Lxx. ὀπήτιον, Vulg. & alii, *subula.* Hinc cum præf. הַמַּרְצֵעַ *subula*, בַּמַּרְצֵעַ *cum subula.* R. רָצַע *perforavit.*

מְרֻצָה, vide in מְרוּצָה, supra col. 1200.

מַרְצֶפֶת f. 4. Reg. 16. v. 17. Lxx. βάσις *basis.* Vulg. & alii, *pavimentum.* R. רָצַף *stravit.*

מָרַק QAL, unde PAOUL מָרוּק, 2. Paral. 4. v. 16. Lxx. καθαρὸν *purum, mundum*, Vulg. *purissimum* (æs). Alii, *politum, expolitum, extersum.*

IMPER. 2. p. pl. m. מִרְקוּ, Jerem. 46. v. 4. Lxx. προβάλετε *adjicite, applicate, admovete.* Vulg. & alii, *polite, expolite.*

PUAL מֹרַק, unde 3. p. s. m. cum præf. וּמֹרַק, Levit. 6. v. 21. al. 28. Lxx. ἐκτρίψει αὐτὸ *confringet illud* (vas). Vulg. & alii, *defricabitur, extergetur.* Hinc Gr. μόργνυμαι, ὀμόργνυμαι.

מָרָק m. Lxx. ζωμὸς, Vulg. & alii, *jus, jusculum.* Hinc cum præfix. הַמָּרָק *jus*, מְרַק & const. וּמְרַק, *& jus.* Rad. מָרַק in Pual *defricabitur*; sic dictum, quod in eo desiccetur, defriceturque caro.

Digitized by Google

מֶרְקָחָה f. Lxx. ζωμὸς *jus, jusculum*, ἐξάλειπτρον, Aq. μυρεψεῖον, *vas unguentarium*. Sym. ἀναζεσμένη ἀρτύσις *ebulliens condimentum*. Alii, *conditura, pigmentum, unguentum*. Hinc cum præf. הַמֶּרְקָחָה *conditura, compositio*, כַּמֶּרְקָחָה *ficut vas unguentarium*. Rad. רָקַח *condiit, unguenta confecit*.

מֶרְקָחִים m. plur. Cant. 5. v. 13. Lxx. μυρεψικά *pigmentaria*. Vulg. & alii, *pigmentarii, pigmenta*. R. רָקַח *condivit, pigmenta confecit*.

מִרְקַחַת f. Lxx. μύρον, Vulg. & alii, *unguentum*. Et adjective, Lxx. μυρεψός, μυρεψικός, *unguentarius, ad unguentarios pertinens*. Cum præfix. הַמִּרְקַחַת *unguentum*, בְּמִרְקַחַת *unguento*. R. רָקַח *condivit, unguenta confecit*.

מָרַר QAL, unde 3. p. f. f. PRAET. cum (·) sub מ, loco (-) & dagh. à tertia rad. ר excidentis, vide Gram. Heb. t. 1. p. 216. c. 1. מָרָה, 1. Reg. 30. v. 6. Lxx. κατώδυνος *dolore affecta, tristis* (anima). Vulg. *amara erat* (anima totius populi).

NIPHAL נָמַר, ex quo 3. p. f. m. in pausa; quare (-) ultimæ mutatur in (·), נָמָר, Jerem. 48. v. 11. Lxx. ἐξέλιπεν *defecit*. Vulg. *immutatus est*, à מוּר *mutari*. Alii, *amarus factus est, in amaritudinem versus est*.

FUT. 3. p. f. m. cum (-) sub characteristica pro (·) sequente daghésch per legem æquivalentiæ, vide Gram. Heb. t. 1. p. 221. c. 1. יֵמַר, Isai. 24. v. 9. pro יִמַּר, Lxx. πικρὸν ἐγένετο (τὸ σίκερα) *amara facta est* (sicera). Vulg. & alii, *amara erit, amarescet* (potio).

PIEL מֵרֵר ex forma perfecta; unde 1. p. f. c. FUT. ex eadem forma, אֲמָרֵר, Isai. 22. v. 4. *amarum reddam* (fletum meum), h. e. ut transtulerunt Lxx. πικρῶς, Vulg. *amarè* flebo. 3. p. pl. m. cum præf. & in forma perf. וַיְמָרְרוּ, Exod. 1. v. 14. Lxx. καὶ κατωδύνων *& dolore afficiebant*. Vulg. *atque ad amaritudinem perducebant*. Alii, *& amaram reddebant* vitam eorum. Cum præf. aff. & (·) pro (ו), וַיְמָרְרֻהוּ, Gen. 49. v. 23. Vulg. *sed exacerbaverunt eum*. Lxx. Participialiter, διαβουλευόμενοι *deliberantes* conviciabantur ei.

HIPHIL הֵמַר, Lxx. πικραίνω, Sym. παραπικραίνω, *irrito, provoco, exacerbo*. Lxx. item intransitive, ἀπειθέω *non obedio*, ὀδυνάομαι *dolore afficior*. Aq. προσερίζω *contendo*. Alii item, *amarum reddo, amaritudine afficio, amarè plango*.

PRAET. 3. p. f. m. הֵמַר *amaritudine affecit*.

INFIN. cum præf. וְהָמֵר, Zach. 12. v. 10. *& amarè plangendo*, h. e. & amarè plangent; ibi enim infinitivus est pro futuro. Vide Gram. Heb. t. 1. p. 540. c. 1. כְּהָמֵר, ibid. *secundum amarè plangere*, h. e. ut amarè plangitur.

FUT. 2. p. f. m. cum (-) sequente daghésch sub characteristica, per legem æquivalentiæ, vide Gram. Heb. t. 1. p. 126. c. 1. initio, תַּמֵּר *exacerbabis, exacerbes*.

HITHPAEL geminata prima radicali הִתְמַרְמֵר pro הִתְמָרֵר in forma perf. Theod. ἀγριαίνομαι *irritor*, ἐξαγριαίνομαι *exasperor*. Vulg. *efferor, aris, provocor*. Alii, *exacerbor, exacerbo me*.

FUT. 3. p. f. m. cum præfix. וְיִתְמַרְמַר *& exacerbabitur*, וַיִּתְמַרְמַר *& exacerbatus est*. Vide Gram. Heb. tom. 1. p. 193. c. 1. initio.

מְרֵרָה f. unde cum affix. מְרֵרָתִי, Job. 16. v. 13. al. 14. Lxx. ἡ χολή μου *fel meum*. Sic etiam recentiores. Vulg. *viscera mea*, per metonym. totius pro parte. Servatur (-) penult. ob (·) præced. Vide Gram. Heb. tom. 1. p. 92. c. 1. R. מָרַר *amarus fuit*; unde *fel* quod amarum sit.

מְרוֹרָה & מְרֹרָה, f. Lxx. Theod. Job. 20. v. 14. χολή, Vulg. & alii, *fel*. Alius, *ἰὸς venenum*. Et v. 25. Aq. Theod. πρόσωπον *facies*. Lxx. δίαιτα *habitaculum*. Vulg. *amaritudo*. Alii, *fel*, ut v. 14. Hinc const. מְרֹרַת *fel*. Cum præf. & aff. מִמְּרֹרָתוֹ *de felle ejus*, m. R. מָרַר *amarus fuit*.

מְרָרִי Mass. & Vulg. *Merari*, nomen propr. filii Levi, Gen. 46. v. 11. &c. Etym. *amarus, irritatus, provocatus*; à מָרַר in Qal *amarus fuit*, in Piel & Hiphil *irritavit, provocavit, exacerbavit*.

מְרֹרִים & מְרוֹרִים, m. pl. à sing. inusit. מָרוֹר, Lxx. sing. πικρία *amaritudo*, πικρίδες *herbæ amaræ*. Vulg. *lactucæ agrestes*. Vulg. & alii item, *amaritudines, res amaræ, amara*. Cum præf. וּמְרֹרִים *& amaritudines, & herbæ*,

male ago. R. רָעַע *malum esse* vel *videri.* Cum affixo anomalo, & servato (־) sub ם, מְרֵעֵהוּ pro מֵרֵעֵהוּ, quod legitur in quibusdam codicibus, Prov. 19. v. 7. & utrumque pro מֵרֵעוֹ, *socius, amicus ejus*, m. Vide Gram. Heb. tom. 1. p. 93. col. 2. init. & p. 126. c. 2. fin. Sic לְמֵרֵעֵהוּ *amico, socio ejus*, m. לְמֵרֵעֲךָ *sodali tuo*, m. Plur. מְרֵעִים *malignantes*, מֵרֵעִים *socii, amici.*

מִרְעֶה m. Lxx. *βόσκημα, νομή*, Vulg. & alii, *pascua, pascuum, herba.* Lxx. item, *ποιμήν pastor*, 1. Paral. 4. v. 41. ubi legebant מַרְעֶה in Ben. Hiph. Verbi רָעָה *pavit.* Cum præf. הַמִּרְעֶה *pascuum*, וּמִרְעֶה *& pascuum*, בַּמִּרְעֶה *in pascuo.* Const. מִרְעֵה *pascuum.* Cum aff. מִרְעֵהוּ *pascuum ejus*, m. Plur. cum affix. מִרְעֵיכֶם *pascua vestra*, m. R. רָעָה *pavit.*

מַרְעִית f. Lxx. *βόσκημα*, Lxx. Sym. *νομή*, Vulg. & alii, *pascua, pascuum.* Lxx. item, *ποίμνιον*, alius, *ποίμνη grex.* Hinc cum affix. מַרְעִיתוֹ *pascuum ejus*, m. מַרְעִיתֶךָ in pausa, *pascuum tuum*, m. מַרְעִיתִי *pascuum meum*, c. מַרְעִיתָם *pascuum eorum.* Cum præf. & affix. כְּמַרְעִיתָם *juxta pascuum eorum.* R. רָעָה *pavit.*

מַרְעֲלָה Masf. *Maralâh*, Vulg. *Merala*, nom. proprium civitatis Tribus Zabulon, non longe à mari, Jos. 19. v. 11. Etym. *horror* vel *tremor*; à רָעַל *horruit, tremuit.* Vel *amaritudo* aut *myrrha ascensionis* vel *holocausti*; à מֹר *myrrha*. aut מַר *amaritudo*, & עָלָה *ascendit*, aut עֹלָה *holocaustum.*

מַרְפֵּא, & cum ה pro א in fine

מַרְפֵּה m. Lxx. Aq. Sym. *ἴαμα*, Lxx. Aq. Sym. *ἴασις*, Vulg. & alii, *curatio, sanitas.* Lxx. item, *ἰατρεία medicatio, ἰατρός medicus*, Prov. 14. v. 30. Aq. adject. *πραΰς benignus.* Vulg. *placabilis.* Præposita negatione אֵין, Lxx. *ἀνίατος insanabilis.* Lxx. item, *ἰάομαι curo, sano, ῥύομαι libero.* Cum præf. וּמַרְפֵּא *& sanitas.* Rad. רָפָא *curavit, medicatus est.*

מִרְפָּשׂ m. unde const. & cum præf. וּמִרְפַּשׂ, Ezech. 34. v. 19. Lxx. *καὶ τὰ πατήματα & conculcationes* pedum vestrorum. Vulg. *& quæ conculcata fuerant* pedibus vestris. Lxx. ibid. *καὶ τὸ τεταραγμένον ὕδωρ & turbata aqua.* Vulg. *& quæ turbaverant* pedes vestri. Alii, *conculcatio, conturbatio, conculcatum, conturbatum.* R. רָפַס *conculcavit, conculcando turbavit, conturbavit*; unde מִרְפָּשׂ mutato ס in שׂ.

מָרַץ QAL, unde NIPHAL נִמְרַץ, ex quo 3. p. pl. c. PRAET. נִמְרְצוּ, Job. 6. v. 25. *ἔοικε φαῦλα visa sunt vilia* (verba). Aq. *ἐμοχθηρεύθησαν improbi fuerunt* (sermones). Alius, *λυπηρά tristia fuerunt* (verba). Alii, *fortes, acres, vehementes fuerunt* (sermones). Vulg. in secunda persona & in alio sensu, *detraxistis.* Legisse videtur נִמְרְצֵי *detrahentes fuistis*, in Benoni plur. m. const.

BEN. s. m. נִמְרָץ, Mich. 2. v. 10. *acris, vehemens, fortis.* Vulg. *pessima* (corruptio). Vacat apud Lxx. Fem. ex forma præcedente duplici (־), נִמְרֶצֶת, 3. Reg. 2. v. 8. Lxx. *ὀδυνηρά dolorifica.* Vulg. *pessima*, alii, *fortis, vehemens* (maledictio).

HIPHIL הִמְרִיץ, unde 3. p. s. m. FUT. cum affix. יַמְרִיצְךָ, Job. 16. v. 3. Lxx. aut potius Theod. cujus hæc interpretatio in Lxx. invecta est, *παρενοχλήσει σοι molestum erit*, Vulg. *molestum est tibi*, m. Alii, *exacerbabit te*, m.

מַרְצֵעַ m. Lxx. *ὀπήτιον*, Vulg. & alii, *subula.* Hinc cum præf. הַמַּרְצֵעַ *subula*, בַּמַּרְצֵעַ *cum subula.* R. רָצַע *perforavit.*

מְרֻצָה, vide in מְרוּצָה, supra col. 1200.

מַרְצֶפֶת f. 4. Reg. 16. v. 17. Lxx. *βάσις basis.* Vulg. & alii, *pavimentum.* R. רָצַף *stravit.*

מָרַק QAL, unde PAOUL מָרוּק, 2. Paral. 4. v. 16. Lxx. *καθαρόν purum, mundum*, Vulg. *purissimum* (æs). Alii, *politum, expolitum, extersum.*

IMPER. 2. p. pl. m. מִרְקוּ, Jerem. 46. v. 4. Lxx. *προβάλλετε adjicite, applicate, admovete.* Vulg. & alii, *polite, expolite.*

PUAL מֹרַק, unde 3. p. s. m. cum præf. וּמֹרַק, Levit. 6. v. 21. al. 28. Lxx. *ἐκτρίψει αὐτὸ confringet illud* (vas). Vulg. & alii, *defricabitur, extergetur.* Hinc Gr. *μόργνυμαι, ὀμόργνυμαι.*

מָרָק m. Lxx. *ζωμός*, Vulg. & alii, *jus, jusculum.* Hinc cum præfix. הַמָּרָק *jus*, הַמְּרַק & const. וּמְרַק, *& jus.* Rad. מָרַק in Pual *defricabitur*; sic dictum, quod in eo desiccetur, defriceturque caro.

Digitized by Google

מרקחה f. Lxx. *ζωμός jus, jusculum, ἐξάλειπτρον*, Aq. *μυρεψητήριον, vas unguentarium.* Sym. *ἀναζεσομένη ἀρώματα ebulliens condimentum.* Alii, *conditura, pigmentum, unguentum.* Hinc cum præf. המרקחה *conditura, compositio*, כמרקחה *ficut vas unguentarium.* Rad. רקח *condiit, unguenta confecit.*

מרקחים m. plur. Cant. 5. v. 13. Lxx. *μυρεψικά pigmentaria.* Vulg. & alii, *pigmentarii, pigmenta.* R. רקח *condivit, pigmenta confecit.*

מרקחת f. Lxx. *μύρον*, Vulg. & alii, *unguentum.* Et adjective, Lxx. *μυρεψός, μυρεψικός, unguentarius, ad unguentarios pertinens.* Cum præfix. המרקחת *unguentum*, במרקחת *unguento.* R. רקח *condivit, unguenta confecit.*

מרר QAL, unde 3. p. f. f. Praet. cum (־) sub מ, loco (־) & dagh. à tertia rad. ר excidentis, vide Gram. Heb. t. 1. p. 216. c. 1. מרה, 1. Reg. 30. v. 6. Lxx. *κατώδυνος dolore affecta, tristis* (anima). Vulg. *amara erat* (anima totius populi).

NIPHAL נמר, ex quo 3. p. f. m. in pausa; quare (־) ultimæ mutatur in (ֵ), נמר, Jerem. 48. v. 11. Lxx. *ἐξέλιπε defecit.* Vulg. *immutatus est*, à מור *mutari.* Alii, *amarus factus est, in amaritudinem versus est.*

Fut. 3. p. f. m. cum (־) sub characteristica pro (ֵ) sequente daghésch per legem æquivalentiæ, vide Gram. Heb. t. 1. p. 221. c. 1. ימר, Isai. 24. v. 9. pro ימר, Lxx. *πικρὸν ἐγένετο* (*τὸ σίκερα*) *amara facta est* (sicera). Vulg. & alii, *amara erit, amarescet* (potio).

PIEL מרר ex forma perfecta; unde 1. p. f. c. Fut. ex eadem forma, אמרר, Isai. 22. v. 4. *amarum reddam* (fletum meum), h. e. ut transtulerunt Lxx. *πικρῶς*, Vulg. *amarè* flebo. 3. p. pl. m. cum præf. & in forma perf. וימררו, Exod. 1. v. 14. Lxx. *καὶ κατωδύνων & dolere afficiebant.* Vulg. *atque ad amaritudinem perducebant.* Alii, *& amaram reddebant* vitam eorum. Cum præf. aff. & (ֻ) pro (ִ), וימררהו, Gen. 49. v. 23. Vulg. *sed exacerbaverunt eum.* Lxx. Participialiter, *διαβουλευόμενοι deliberantes* conviciabantur ei.

HIPHIL המר, Lxx. *πικραίνω*, Sym. *παραπικραίνω, irrito, provoco, exacerbo.* Lxx. item intransitive, *ἀπειθέω non obedio, ὀδυνάομαι dolore afficior.* Aq. *προσερίζω contendo.* Alii item, *amarum reddo, amaritudine afficio, amarè plango.*

Praet. 3. p. f. m. המר *amaritudine affecit.*

Infin. cum præf. והמר, Zach. 12. v. 10. *& amarè plangendo*, h. e. & amarè plangent; ibi enim infinitivus est pro futuro. Vide Gram. Heb. t. 1. p. 540. c. 1. כהמר, ibid. *secundum amarè plangere*, h. e. ut amarè plangitur.

Fut. 2. p. f. m. cum (־) sequente daghésch sub characteristica, per legem æquivalentiæ, vide Gram. Heb. t. 1. p. 226. c. 1. initio, תמר *exacerbabis, exacerbes.*

HITHPAEL geminata prima radicali התמרמר pro התמרר in forma perf. Theod. *ἀγριαίνομαι irritor, ἐξαγριαίνομαι exasperor.* Vulg. *efferor, aris, provocor.* Alii, *exacerbor, exacerbo me.*

Fut. 3. p. f. m. cum præfix. ויתמרמר *& exacerbabitur*, ויתמרמר *& exacerbatus est.* Vide Gram. Heb. tom. 1. p. 193. c. 1. initio.

מררה f. unde cum affix. מררתי, Job. 16. v. 13. al. 14. Lxx. *ἡ χολή μου fel meum.* Sic etiam recentiores. Vulg. *viscera mea*, per metonym. totius pro parte. Servatur (־) penult. ob (ְ) præced. Vide Gram. Heb. tom. 1. p. 92. c. 1. R. מרר *amarus fuit;* unde *fel* quod amarum sit.

מרורה & מררה, f. Lxx. Theod. Job. 20. v. 14. *χολή*, Vulg. & alii, *fel.* Alius, *ἰὸς venenum.* Et v. 25. Aq. Theod. *πρόσωπον facies.* Lxx. *δίαιτα habitaculum.* Vulg. *amaritudo.* Alii, *fel*, ut v. 14. Hinc const. מררת *fel.* Cum præf. & aff. ממררתו *de felle ejus*, m. R. מרר *amarus fuit.*

מררי Mass. & Vulg. *Merarí*, nomen propr. filii Levi, Gen. 46. v. 11. &c. Etym. *amarus, irritatus, provocatus;* à מרר in Qal *amarus fuit*, in Piel & Hiphil *irritavit, provocavit, exacerbavit.*

מרורים & מררים, m. pl. à sing. inusit. מרור, Lxx. sing. *πικρία amaritudo, πικρίδες herbæ amaræ.* Vulg. *lactucæ agrestes.* Vulg. & alii item, *amaritudines, res amaræ, amara:* Cum præf. ומררים *& amaritudines, & herbæ,*

& lactucæ agrestes, בִּמְרֹרִים *amaritudinibus*. R. מָרַר *amarus fuit*.

מְרֹרוֹת, & cum utroque hhól. defect. מְרֹרֹת, f. pl. quasi à præced. nomine מְרוֹרָה, Lxx. κακὰ *mala*. Et sing. πικρία *amaritudo*. Vulg. & alii, *amaritudines*. R. מָרַר *amarus fuit*.

מָרֵשָׁה Mass. *Máreschá*, Vulg. *Maresá*, nom. propr. 1°. civitatis Tribus Juda, 2. Paral. 11. v. 8. Eadem est ac מָרֵאשָׁה, quam vide supra col. 1194. 2°. patris Hebron, 1. Paral. 2. v. 42. 3°. filii Laada, 1. Paral. 4. v. 21. Etym. *hæreditas*; ab יָרַשׁ *hæreditavit, possedit*. Vel *amaritudo agni*; à מַר *amaritudo*, & שֶׂה *agnus*.

מִרְשַׁעַת f. unde cum præf. הַמִּרְשַׁעַת, 2. Paral. 24. v. 7. Lxx. ἄνομος *iniqua*, Vulg. *impiissima*, alii, *improba* (Athalia). Rad. רָשַׁע *improbus fuit, improbe egit*, cujus potest esse Benoni f. f. Hiphil ex forma ח præcedente duplici (-) pro duplici (·) ob tertiam radicalem ע, & cum (·) sub מ pro (-). Vide Gram. Heb. t. 1. p. 184. c. 1.

מְרֻשְׁתִּי, vide מוֹרַשְׁתִּי, supra col. 1057.

מֹרַת morrath, vide in מַר, supra col. 1192.

מְרָתַיִם, Jerem. 50. v. 21. dual. f. à sing. inusit. מְרָה, Lxx. adverb. πικρῶς *amare*; à מָרַר *amarus fuit*. Aq. Particip. παραπικραίνοντες *exacerbantes*, ab eodem verbo מָרַר in Hiph. *exacerbavit*. Vulg. *dominantes*; à מְרָא Chald. *dominatus est*; unde מַר aut מָרֵא, *dominus*. Alii, *duplex rebellio*, aut *dupliciter*, h. e. *maxime rebellantes*; à מָרָה *rebellavit*. Alii, *rebelliones*. Quibusdam est nomen loci in Assyria, eoque regionem Mardorum intelligi volunt, quorum alii cis, alii trans Tigridem habitabant, ut liquet ex Ptolemæo l. 5. c. 13. Hinc nomen est duale. Hi supplent præpositionem מִן *è, ex, de*; sic: *ex Merathaimis ascende super eam*, &c.

מַשׁ Mass. *Másch*, Vulg. *Més*, nom. propr. filii Aram Gen. 10. v. 23. Etym. *palpans* vel *auferens*; à מוּשׁ *palpare, auferre, amovere*.

מַשָּׁא m. Lxx. ἀπαίτησις *repetitio*. Et Verbal. ἀπαιτέω *repeto*. Vulg. *exactio, usura, debitum*. Alii item, *mutuum, creditum, feneratio*. Const. & cum præf. וּמַשָּׁא *& exactio*. Servatur (-) ultimæ ob א seq. Vide Gram. Heb. t. 2. p. 90. c. 1. num. III. Fem. מַשָּׁאָה unde const. & contracte ex Syriasmo, מַשַּׁאת formæ קְטַלַת, pro מַשְׁאַת, *mutuum*. Vide eand. Gram. ibid. p. 119. § XXVII. Plur. מַשָּׁאוֹת *debita*. R. נָשָׁא *exegit, repetiit, exactorem egit*, mutato ה in א.

מַשָּׂא m. Lxx. Aq. φορτίον, Lxx. item, βάσταγμα, γόμος, Aq. item, ἆρμα, Sym. βάρος, Vulg. & alii, *onus, pondus*, & metaphorice, *prophetia onerosa*, h. e. calamitates & pœnas denuntians. Vide Gram. Heb. t. 2. p. 50. c. 2. 215. c. 1. Lxx. Sym. Theod. λῆμμα *assumtio*, h. e. vaticinium. Lxx. item, ἄρσις, ἐπαρσις, *elatio, elevatio*, ἀνάφορα *portatio*, δῶρον *donum*, δόξα *gloria*, ἔργον *opus*, ὅραμα, ὅρασις, *visio prophetica*, ὀργή *ira*, Num. 11. v. 11. ὁρμή *impetus*, πόλεμος *bellum*. ῥῆμα *verbum*. ὑπόστασις *substantia*, ᾠδή *canticum*, 1. Paral. 15. vv. 22. 27. ubi Vulg. *prophetia* Adject. ἀρχηγός *dux, princeps*. Et Verbal. αἴρω *porto*, χρίω *ungo*, Ose. 8. v. 10. ubi pro מִמַּשָּׂא *ab onere*, legisse videntur מִמְּשֹׁחַ *ab ungendo*. Cum præf. הַמַּשָּׂא *onus, prophetia*, וּמַשָּׂא *& prophetia*, בְּמַשָּׂא & בַּמַּשָּׂא, *in onere*, כְּמַשָּׂא *sicut onus*, לְמַשָּׂא *in onus*, וּלְמַשָּׂא *& in onus*, מִמַּשָּׂא *propter onus*. Cum præf. & aff. מַשָּׂאוֹ *onus ejus*, m. וּמַשַּׂאֲכֶם *& onus vestrum*, m. מַשָּׂאָם *onus eorum* R. נָשָׂא *tulit, portavit*; unde *onus* quod feratur.

מַשָּׂא Mass. & Vulg. *Messá*, nomen propr. filii Ismaëlis, Gen. 25. v. 14. Etym. *onus*, *prophetia*. Vide nomen præced.

מֵשָׁא Mass. *Meschá*, Vulg. *Messá*, nomen proprium regionis in qua habitarunt filii Jectan, quæque à nonnullis in Arabia felice collocatur. Gen. 10. v. 30. Etym. *onus, prophetia*. Vide supra מַשָּׂא. Vel *palpatio, contactus*; à מוּשׁ *palpare, contingere*.

מַשֹּׂא, & secundum alia exemplaria מַשָּׂא, m. unde cum præfix. וּמַשֹּׂא, 2. Paral. 19. v. 7. Lxx. Verbal. καὶ θαυμάσαι *& mirari*. Vulg. & alii, *& acceptio* personarum. Rad. נָשָׂא *tulit, cepit, accepit*.

מְשָׁאֲבִים m. plur. Jud. 5. v. 11. à sing. inusit. מַשְׁאָב aut מְשָׁאָב, cujus (·) mutatur in (-) sequente dagh. per legem æquivalentiæ. Lxx. ὑδρευομένων *haurientes*. Aq. ὑδρευομένων

Digitized by Google

commumerantes. Sym. *συμψηφοῦντες compotantes*. Alii, *haustra, loca ubi hauriuntur aquæ*, vel *potantur greges*. Vulg. paraphrastice, *bestiarum suffocatus est exercitus*. R. שָׁאַב *hausit*.

מַשְׂאֵת f. Lxx. ἄρσις, ἔπαρσις, *elatio, elevatio*, ἀφόρισμα *separatio*, λῆμμα *assumtio, prophetia*, λόγιον *eloquium*, μερίς *pars*, πυρσὸς *fax*. Et Verbal. εἴπω *dico*, κρίνω *judico*, ἀναπάω *extraho*. Alii item, *onus, donum, incendium, collecta, census, ferculum*. Const. מַשְׂאַת *onus, donum, census*, sine daghésch in ש ob (·) ei suppositum. Sic cum præf. וּמַשְׂאַת *& onus*. Plur. const. מַשְׂאוֹת, sine dagh. in ש, ut supra, *dona, partes, prophetiæ onerosæ*. Cum præf. מִמַּשְׂאוֹת *præ ferculis, præ donis*, לְמַשְׂאוֹת *ad sublationes, ad tollendam eam*, posito substantivo regente casum verbi sui, pro infinitivo. Vide Gram. Heb. tom. 1. p. 497. can. I. Cum aff. מַשְׂאוֹתֵיכֶם *oblationes vestræ*, m. R. נָשָׂא *tulit, extulit, elevavit*, &c.

מַשָּׁאוֹן m. unde cum præf. בְּמַשָּׁאוֹן, Prov. 26. v. 26. Sym. διὰ λήμματα *propter acceptiones, propter munera*; referebat ad נָשָׂא *tulit, cepit, accepit*. Lxx. periphrastice, συνίστησι δόλον *componit dolum*. Vulg. adverbialiter, *fraudulenter*. Is & Lxx. referebant ad נָשָׁא in Hiphil *decepit, seduxit*. Alii, *in vastitate, in desolatione*; à שָׁאָה in Qal *vastari, desolari*, & in Hiphil *vastare, desolare*.

מַשּׁוּאוֹת f. pl. vide in מַשּׁוּאוֹת, infra col. 1216.

מִשְׁאָל Mass. *Mischâl*, Vulg. *Messâl & Masâl*, nomen proprium civitatis Leviticæ in Tribu Aser, Jos. 19. v. 26. cap. 21. v. 30. Etym. *postulans* aut *postulatus*; à שָׁאַל *petiit, postulavit*. Vel *sepulchrum, infernus*; à שְׁאוֹל idem. Vel *ablatio* aut *tactus Dei*; à מוּשׁ *auferre, amovere, palpare, tangere*, & אֵל *Deus*.

מִשְׁאָלוֹת f. plur. à sing. inusit. מִשְׁאָלָה, Lxx. τὰ αἰτήματα, Vulg. & alii, *petitiones*. Hinc const. מִשְׁאֲלוֹת *petitiones*. Cum aff. מִשְׁאֲלוֹתֶיךָ *petitiones tuæ*, m. R. שָׁאַל *petiit*.

מִשְׁאֶרֶת f. Lxx. ἐγκατάλειμμα, Vulg. *reliquiæ*, φύραμα *massa conspersa*. Alii, *mactra*. Hinc cum præf. & in pausa, וּמִשְׁאַרְתֶּךָ *& mactra tua*, m. Plur. cum præf. & aff. וּבְמִשְׁאֲרוֹתֶיךָ *& in mactris tuis*, m. מִשְׁאֲרֹתָם *massæ, mactræ eorum*. Rad. שָׁאַר *residuum fuit*; unde שְׂאֹר *fermentum*, mutato ש in שׂ; vel, per affinitatem sic dictum, quod reliquum sit de massa priore: & *mactra*, in qua massam fermentatam depsunt.

מַשֵּׂאת f. sine daghésch in ש ob (·) suppositum, & contracte pro מַשְׂאֵת. Vide Gram. Heb. tom. 1. p. 397. c. 2. Lxx. δῶρον *donum*, Vulg. *munusculum*, σημεῖον, Vulg. *signum*, σύσσημον *commune signum*. Et Verbaliter, λαμβάνω *accipio*. Alii item, *onus, oblatio, incendium*. Cum præf. וּמַשֵּׂאת & הַמַּשְׂאֵת, *& signum, & incendium*. R. נָשָׂא *tulit, extulit, accepit, donavit, condonavit*.

מַשָּׁב, vide in מוֹשָׁב, supra col. 1058.

מַשְׁבֵּר, vide in מְשׁוּבָה, infra col. 1226.

מִשְׁבְּצוֹת & מִשְׁבְּצֹת, f. plur. à singul. inusit. מִשְׁבֶּצֶת, Lxx. Exod. 28. vv. 13. 14. & cap. 39. v. 16. ἀσπιδίσκας *scutula*. Vulg. *uncini*. Ibid. cap. 39. v. 13. Lxx. συνδεδεμένα *colligata*. Vulg. *inclusi* (lapides). Aq. Exod. 28. v. 13. σφιγκτῆρες, alius ibid. v. 25. συσφιγκτῆρες, vel σύσφιγκται, Vulg. *uncini*. Alius ibid. ἐμπλοκία *implicationes*. Denique Psal. 44. Heb. 45. v. 13. al. 14. Lxx. κροσσωτά, Vulg. *fimbriæ*. S. Hieron. *fasciæ*. Alius, συσφιγκτῆρες *uncini*. Alii, *palæ, fundæ annulorum, ocellaturæ*; & Psalmo supra laudato, *vestes ocellatæ, tessellatæ, gemmis & lapidibus pretiosis ornatæ*, per metonymiam continentis, nempe palarum, pro contento, videlicet gemmis & lapidibus qui in iis includuntur. Cum præf. הַמִּשְׁבְּצוֹת & הַמִּשְׁבְּצֹת, *palæ*, מִמִּשְׁבְּצוֹת *cum vestibus ocellatis*, vel *ornatis gemmis in auro inclusis*. R. שָׁבַץ *opus ocellatum*, &c. *fecit*.

מַשְׁבֵּר m. 4. Reg. 19. v. 3. Isai. 37. v. 3. Lxx. ὠδὶν *dolor parturientis*, τικτούσῃ *pariens*. Vulg. *partus*. Alii, *matrix, os matricis, fractura matricis*, quæ fit in partu. R. שָׁבַר *fregit, confregit*. Vide vocem sequentem.

מִשְׁבָּר m. Lxx. συντριβή, συντριμμός, Vulg. *contritio*, μετεωρισμός *sublimitas*. Sym. καταιγίς *turbo, procella*, γνόφος *tenebræ*. Alii item, Ose. 13. v. 13. *matrix, os matricis, partus, parturitio*, ut vox præced. & in plur. *fluctus, procellæ*. Sic etiam Vulg. Hinc const. & cum præf. בְּמַשְׁבֵּר *in matrice, in partu*. Plur.

const. מִשְׁבְּרֵי *fluctus*. Cum aff. מִשְׁבָּרֶיךָ *fluctus tui*, m. R. שָׁבַר *fregit*, *confregit*; unde *matrix*, quod in partu quasi frangatur; & *fluctus*; quod sese & naves, in quas vehementius impingunt, collidant.

מִשְׁבַּתִּים m. plur. unde cum aff. & sine (׳) indice pluralis numeri, מִשְׁבַּתֶּהָ, Thren. 1. v. 7. Lxx. Vatic. κατοικεσία αὐτῆς *feriæ ejus*, f. Mſ. Alexand. Ald. & Complut. μετοικεσία αὐτῆς *incolatus ejus*, f. Vulg. *sabbatha*, alii, *cessationes ejus*, f. R. שָׁבַת *quievit*, *cessavit*.

מִשְׂגָּב m. Lxx. καταφυγή *confugium*. Aq. ὑπέρταξις *summa exaltatio*. Aq. Sym. κραταίωμα, Sym. item, ὀχύρωμα *munimentum*, *locus munitus*. Et adjective, sive ut nomen formæ, Lxx. ὀχυρός *munitus*, ἀντιλήπτωρ *susceptor*, βοηθός *auxiliator*. Denique Verbal. ἀντιλαμβάνομαι *suscipio*. Alii, *elevatio*, *exaltatio*, *locus editus* & *hostilis impervius*, *munitio*, *propugnaculum*. Cum præfix. הַמִּשְׂגָּב *locus editus*, לְמִשְׂגָּב *in refugium*, *in locum munitum*. Const. מִשְׂגַּב *elatio*, *elevatio*. Cum aff. & (-) sequente daghesch per legem æquivalentiæ pro (·), vide Gram. Heb. tom. 1. p. 99. c. 1. num. IV. מִשְׂגַּבּוֹ *munitio ejus*, m. מִשְׂגַּבִּי *munitio mea*, c. Rad. שָׂגַב *exaltatus est*.

מִשְׁגֶּה m. Gen. 43. v. 12. Lxx. ἀγνόημα *ignorantia*. Vulg. & alii, *error*, *erratum*. R. שָׁגָה *erravit*, *per errorem peccavit*.

מָשָׁה QAL, unde 1. p. s. c. PRAET. cum aff. & (·) sub ת pro (׳.), מְשִׁיתִהוּ, Exod. 2. v. 10. Lxx. ἀνειλόμην αὐτόν, Vulg. *tuli*, alii, *extraxi eum*.

HIPHIL הִמְשָׁה, unde 3. p. s. m. FUT. cum affix. יַמְשֵׁנִי, Lxx. 2. Reg. 22. v. 17. εἵλκυσέ με *extraxit me*, c. Et Psal. 17. Heb. 18. v. 17. προσελάβετό με *assumsit me*, c. Alii, ut supra, *extraxit me*, c.

מֹשֶׁה Mass. *Moschè*, Vulg. *Moyses*, nomen propr. filii Amran filii Caath filii Levi, Exod. 2. v. 10. Etym. *extractus* (de aquis videlicet, vide ibid.) à מָשָׁה *traxit*, *extraxit*.

מְשׁוֹאָה f. Lxx. ἀπαρτισμός *perditio*, ταλαιπωρία, Vulg. *miseria*. Aq. ἀπο νοχ[illegible]. Et adject. ἀοίκητος *inhabitabilis*. Vulg. *desolata*. Alii, *vastitas*, *vastatio*, *desolatio*. Hinc cum præf. וּמְשׁוֹאָה & *vastatio*. R. שָׁאָה *vastatus*, *desolatus est*.

מַשּׁוּאוֹת f. plur. à sing. inusit. מַשּׁוּאָה, unde cum præf. לְמַשּׁוּאוֹת, & cum (·) pro (׳), לְמַשֻּׁאוֹת. Lxx. Psal. 72. Heb. 73. v. 18. ἐν τῷ ἐπαρθῆναι, Vulg. Lat. *dum allevarentur*. Referebant ad נָשָׂא *tulit*, *extulit*, *elevavit*, legebantque לְמַשָּׂאוֹת cum שׂ pro שׁ. Sym. εἰς ἀπάτας *in destructiones*. S. Hieron. *in interitum*. Et Psal. 73. Heb. 74. v. 3. Lxx. εἰς ὑπερηφανίας, Vulg. Lat. *in superbias*. Referebant ad נָשָׂא, ut supra, & eodem modo legebant. Sym. Verbal. ἐσκορπίσθη, S. Hieron. *dissipata est* (elevatio), *sublimitas*. Alii utrobique, *in vastationes*, *in desolationes*. R. שָׁאָה *vastatus*, *desolatus est*.

מְשׁוֹבָב Mass. *Meschovàv*, Vulg. *Mosobáb*, nomen proprium principis, 1. Paral. 4. v. 34. Etym. *reversus*, *conversus*, *aversus*; à שׁוּב *reverti*, *converti*, *averti*.

מְשׁוּבָה, & cum (·) pro (ו), מְשֻׁבָה, f. Lxx. Sym. ἀποστροφή, Vulg. *aversio*. Lxx. item, ἁμαρτία *peccatum*, κακία *malitia*, κατοικία, παροικία, *habitatio*, *commoratio*, ab יָשַׁב *habitavit*, *commoratus est*, σύντριμμα *contritio*. Et Verbal. ἀδικέω *injuriam facio*. Alii item, *recessio*. Et adject. *aversa*, *rebellis*, *recedens*. Vulg. *aversatrix*. Const. מְשׁוּבַת *aversio*. Cum præf. & aff. לִמְשׁוּבָתִי, Ose. 11. v. 7. *aversioni meæ*, Vulg. *ad reditum meum*, מְשׁוּבָתָם *aversio eorum*. Plur. cum præf. & affix. וּמְשׁוּבוֹתַיִךְ & *aversiones tuæ*, f. מְשׁוּבֹתֵיהֶם *aversiones eorum*, מְשׁוּבֹתֵיכֶם *aversiones vestræ*, m. מְשׁוּבֹתֵינוּ *aversiones nostræ*, c. Rad. שׁוּב *averti*, *reverti*, *converti*, &c.

מְשׁוּגָה f. unde cum aff. מְשׁוּגָתִי, Job. 19. v. 4. Lxx. πλάνος *error*, neglecto pronomine. Aq. Sym. Theod. ἀγνοιά μου *ignorantia mea*; c. Rad. שָׁגַג aut שָׁגָה *erravit*; sed forma est à שׁוּג.

מָשׁוֹחַ m. unde cum præf. וּמָשׁוֹחַ, Jerem. 22. v. 14. Lxx. καὶ κεχρισμένα & *uncta*, & *picta* (cœnacula). Alii, & *unctum*, & *pictum*. Vulg. *pingitque*; מָשׁוֹחַ ut Infinitivum accepit, qui Infinitivus pro tempore finito sæpe usurpatur. Vide Gram. Heb. tom. 1. p. 539. can. I. R. מָשַׁח *unxit*, *pinxit*.

מָשׁוֹט

Digitized by Google

משוט m. Ezech. 27. v. 29. Vulg. & alii, *remus*. Lxx. juncta hac voce cum præced. תפשי *tenentes, prehendentes*, transtulerunt: κωπηλάται *remiges*. Rad. שוט *circuire, peragrare, percurrere*; unde *remus*, quod mare percurrat.

משוטים m. plur. à sing. inusit. משוט, unde cum aff. & in pausa, quæ mutavit (-) in (-) sub ט, משוטיך, Ezech. 27. v. 6. Lxx. κῶπαί σου, Vulg. & alii, *remi tui*, f. Rad. שוט *circuire*, &c. Vide vocem præced.

משוכה, & cum (-) pro (ו), משכה, f. Lxx. Sym. φραγμὸς, Vulg. & alii, *sepes, sepimentum*. Lxx. item Participial. ἐστρωμέναι *stratæ* (viæ), Prov. 15. v. 19. Hinc const. & cum præf. כמשוכת *sicut sepes*. Cum affix. משוכתו *sepes ejus*, m. Rad. שוך *sepire, obsepire*.

משור m. unde cum præf. המשור, Isai. 10. v. 15. Lxx. πρίων, Vulg. & alii, *serra*. R. נשר in Hiph. *serravit, serra dissecuit*.

משורה f. Lxx. μέτρον, Vulg. & alii, per epenthesin τοῦ ו, *mensura*, ζυγὸς *statera*. Cum præf. במשורה *in mensura*, ובמשורה *& in mensura*. Hinc nostra vox Gallica, *mesure*. R. שור *dominari, principatum tenere*; unde *mensura, statera*, quod rerum dividendarum norma sit & quasi domina.

משוש m. Lxx. χαρά, Aq. χάρμα, Vulg. & alii, *gaudium*. Lxx. item, ἀγαλλίαμα *exsultatio*, εὐφροσύνη *lætitia*, φωνὴ vox, Isai. 24. v. 8. ubi Vulg. *dulcedo*. Sym. ἀγλάϊσμα *ornamentum, splendor*, Psal. 47. Heb. 48. v. 3. ubi mendum fortasse est pro ἀγαλλίαμα. Const. משוש *gaudium*. Cum præf. ומשוש *& gaudium*. Cum affix. משושה *gaudium ejus*, f. משושי *gaudium meum*, c. R. שוש *lætari, gaudere*.

משזר moschzar, m. Lxx. Theod. κεκλωσμένος, Lxx. item, νενησμένος, alius, διανενησμένος, *netus, tortus, contortus*. Vulg. *retortus*. R. שזר in Hophal, *contortus, complicatus fuit*, cujus משזר est Paoul.

משח QAL, Lxx. Aq. ἀλείφω, Lxx. Sym. Theod. χρίω, Lxx. item, διαχρίω, Vulg. & alii, *ungo*. Lxx. item, ἐκμάσσω *extergo*, Isai. 21. v. 5. ubi Vulg. *arripio*. Forte legebant משך, quod vide supra col. 1215.

PRÆT. 3. p. s. m. משח *unxit*. Cum præf. ומשח *& unget*. Cum aff. משחו *unxit eum*, משחך *unxit te*, m. 2. p. s. m. משחת *unxisti*. Cum præf. ומשחת *& unges*. Cum præf. & affix. ומשחתו *& unges eum*. 1. p. s. c. cum aff. משחתיו *unxi eum*, משחתיך *unxi te*, m. 3. p. pl. c. משחו *unxerunt*. 1. p. pl. c. משחנו *unximus*.

BEN. pl. m. משחים *ungentes*.

PAOUL s. m. cum præf. ומשוח, 2. Reg. 3. v. 39. Lxx. καὶ καθεσταμένος *& constitutus*. Alii, *& unctus*. Plur. m. cum (-) pro (ו), משחים, & cum præf. המשוחים *uncti*.

INFIN. cum præf. למשח, & cum ה parag. למשחה lemoschhha, *ad ungendum*, ולמשחה *& ad ungendum*. Cum aff. משחו moschhhó *ungere eum*. Cum præf. aff. & ex forma (-) mutati in (-) ob affixum, למשחך *ad ungendum te*, m.

IMPER. 2. p. s. m. ex forma (-) quod affixum mutavit in (-), משחהו *unge eum*. 2. p. pl. m. משחו *ungite*.

FUT. 3. p. s. m. ימשח *unget*. Cum præf. וימשח *& unxit*. Cum præf. & aff. וימשחך *& unxit te*, m. וימשחם *& unxit eos*. 2. p. s. m. תמשח, & in pausa תמשח, *unges*. 3. p. pl. m. in pausa; quare ש afficitur (-) pro (-), ימשחו *ungent*. Cum præf. וימשחו *& unxerunt*. Cum præf. aff. & (-) pro (ו), וימשחהו *& unxerunt eum*.

NIPHAL נמשח, unde INFIN. ex forma (-) ob tertiam radicalem ח gutturalem, המשח *ungi*. Vulg. *unctum est* (altare). Lxx. active, ἔχρισεν *unxit*, χρῖσαι *ungere*.

משח m. Chald. Lxx. ἔλαιον, Vulg. & alii, *oleum*. Cum præf. ומשח *& oleum*. R. משח *unxit*.

משחה f. Lxx. Sym. χρίσμα, Lxx. Sym. Theod. χρῖσις, Aq. ἄλειμμα, Vulg. & alii, *unctio*. Lxx. Theod. item, τὸ χριστὸν *unctum*. Hinc cum præf. המשחה *unctio*. Const. משחת *unctio*. Cum præf. ומשחת *& unctio*. R. משח *unxit*.

משחה moschhhá, f. unde cum aff. משחתם moschhhatham, Exod. 40. v. 15. Lxx. χρίσμα (αὐτῶν), Vulg. & alii, *unctio eorum*. Vide aliud משחתם infra in משחת, col. seq. R. משח *unxit*.

מַשְׁחִית m. Lxx. διαφθορὰ *corruptio*, ἔκλειψις *defectus*, ἐξάλειψις, alius, ἀφανισμός, *deletio*. Vulg. *offensio*. Alii item, *perditio*, *internecio*, *exitium*. Ceteras vocis hujus significationes vide in Ben. Hiph. Verbi שָׁחַת. Cum præf. הַמַּשְׁחִית *corruptio*, *perditio*, לְמַשְׁחִית *ad perditionem*. R. שָׁחַת in Piel *perdidit*, *corrupit*.

מִשְׂחָק m. Habac. 1. v. 10. Lxx. plur. παίγνια, *lusus*, *irrisiones*, *ludibria*. Alii, *ludus*, *lusus*, *risus*, *irrisio*. Vulg. adjective, *ridiculi*. R. שָׂחַק *lusit*, *risit*, *derisit*, *irrisit*.

מִשְׁחָר m. Psal. 109. Heb. 110. v. 3. Lxx. πρὸ ἑωσφόρου, Vulg. Lat. *ante luciferum*. Sym. κατ' ὄρθρον *diluculo*. Theod. ἀπὸ πρωΐ, Vª. edit. ἀπὸ ὄρθρου, *à mane*, *à matutino*. Aq. adject. ἐξωρθρισμένη *matutina* (vulva). Hi interpretes legebant מִשַּׁחַר, cum מ *à*, *ab*, & שַׁחַר *aurora*, *tempus matutinum*. VIª. edit. Verbal. ζητοῦντα *quærent*. S. Hieron. item Verbaliter, *orietur*. Alii, *aurora*. R. שָׁחַר in Qal *nigrescere*, *nigrum esse*, & in Piel *mane*, *diluculo quærere*. Hinc aurora, vel quod adhuc tenebræ sint super terram; vel quod ejus tempore quærantur amissa.

מַשְׁחֵת m. unde cum aff. מַשְׁחֵתוֹ, Ezech. 9. v. 1. ubi servatur (-) ob (·) præced. Vide Gram. Heb. tom. 1. p. 94. c. 1. num. II. Lxx. ἐξολόθρευσις *perditio*, *internecio*, *exitium*, Vulg. *interfectio ejus*, m. Rad. שָׁחַת in Piel *perdidit*, *corrupit*.

מִשְׁחַת m. unde const. מִשְׁחַת ob מ seq. Isai. 52. v. 14. *corruptus*, alii substant. *corruptio*, est præ homine aspectus ejus, h. e. non amplius humanam speciem habet. Lxx. Verbal. ἀδοξήσει, Vulg. *inglorius erit*. Rad. שָׁחַת in Piel *corrupit*.

מָשְׁחָת moschhhath, m. unde cum affix. מָשְׁחָתָם moschhhatham, Levit. 22. v. 25. Lxx. plur. & neglecto pronomine, φθάρματα *corruptiones*. Vulg. adjective, *corrupta*. Alii, *corruptio eorum*. Vide aliud מִשְׁחָתָם supra col. præced. in מִשְׁחָה. Rad. שָׁחַת in Piel *corrupit*.

מִשְׁטוֹחַ m. Ezech. 47. v. 10. & in alia forma מִשְׁטָח m. unde const. מִשְׁטַח, Ezech. 26. vv. 5. 14. Lxx. ψυγμός, Vulg. *siccatio*. Alii, *expansio*. R. שָׁטַח *expandit*.

מַשְׂטֵמָה f. Lxx. μανία, Vulg. *amentia*, *stultitia*. Aq. ἐγκότησις *iracundia*. Alius, ἔκστασις *excessus mentis*. Alii, *odium*. Rad. שָׂטַם *odio habuit*, *odio prosequutus est*.

מִשְׁטָר m. unde cum affix. מִשְׁטָרוֹ, Job. 38. v. 33. Lxx. periphrastice, τὰ ὁμοθυμαδὸν γινόμενα *quæ simul fiunt*. Vulg. *ratio ejus*, m. Alii, *dominium*, *præfectura*, *gubernatio ejus*, m. R. שָׁטַר *præfuit*, *dominatus est*, *gubernavit*.

מֶשִׁי, unde in pausa מָשִׁי, m. Lxx. Ezech. 16. v. 10. τρίχαπτον *pannus bombycinus*, teste Suida. *Textum Bombycinum quod crinibus obducebatur*, secundum Hesychium. *Hexum ex crinibus*, ut vult Pollux. Aq. in prima sua editione ψηλαφητὸν *palpabile*; in secunda vero ἀνθινὸν *floridum*. Sym. ἐπένδυμα *indumentum* in genere. Alius, διφθέρινον *pelliceum* (indumentum). Theod. μεσί vel μεσεί, vocem Hebraicam retinuit. Vulg. *subtilia*. Vers. 13. Lxx. ut v. 10. Aq. ἀνθινὸν *floridum*. Sym. πολύμιτον, Vulg. *polymitum*. Theod. ut v. 10. Alii utrobique, *sericum*, *pannus sericus*. Cum præf. & in pausa וָמֶשִׁי *& sericum*. R. מָשָׁה *traxit*, *extraxit*; unde מֶשִׁי, inquiunt nonnulli, quod ex filis subtiliter tractis seu netis constaret. Alii hoc sericum inde deductum volunt, quod tinctum esset murice ex aquis maris extracto.

מְשֵׁיזַבְאֵל Mass. *Meschêzavêl*, Vulg. *Mesezebêl*, nomen proprium patris Barachiæ, Nehem. 3. v. 4. &c. Etym. *auferens fluxum Deus*; à מוּשׁ *auferre*, *removere*, זָב *fluxus*, & אֵל *Deus*. Vel *liberatio Dei*, ex Chald. שֵׁיזַב in Pael *liberavit*, *eripuit*, & אֵל *Deus*.

מָשִׁיחַ m. Lxx. Aq. Sym. Theod. χριστός, Vulg. & alii, *Christus*. Aq. item, ἠλειμμένος, ἀλειμμένος, *unctus*. Lxx. item substantive, χρίσμα *unctio*, Dan. 9. v. 26. Et Verbal. χρίομαι *ungor*, 2. Reg. 1. v. 21. Alii item, *Messias*, quod idem est atque *unctus* sive *Christus*; quo nomine vocatur per antonomasiam Servator noster, *quem unxit Deus Spiritu Sancto*, Act. 10. v. 38. & cujus unctionis typus erat Regum & Sacerdotum unctio. Cum præf. הַמָּשִׁיחַ *unctus*. Const. מְשִׁיחַ *unctus*. Cum præf. בִּמְשִׁיחַ *in un-*

Digitized by Google

ctum, לַמָּשִׁיחַ *uncto*. Cum præf. & aff. מְשִׁיחוֹ *unctus ejus*, m. לִמְשִׁיחוֹ *uncto ejus*, m. מְשִׁיחֶךָ in pausa, *unctus tuus*, m. מְשִׁיחִי *unctus meus*, c. לִמְשִׁיחִי *uncto meo*, c. Plur. cum præf. aff. & in pausa, quæ mutavit (-) in (-) sub ה, בִּמְשִׁיחָי *unctos meos*, c. R. מָשַׁח *unxit*.

מָשַׁךְ QAL. Lxx. Aq. Sym. Theod. ἕλκω, Aq. Sym. ἑλκύω, Vulg. & alii, *traho*. Lxx. ἐξελκύω *extraho*, συνελκύω *simul traho*, ἐπισπάω (Theod. ἐπισπάομαι) *attraho*, διατείνω, ἐκτείνω, *extendo*, ἐντείνω *intendo*, παρατείνω *protendo*, *protraho*, ἄγω *duco*, ἐπάγω *induco*, καταστρέφω *subverto*, σαλπίζω *tubâ cano*, sonum protractum *tubâ edo*. Et intransitive, ἀπέρχομαι *abeo*, πορεύομαι *proficiscor*, ἐνισχύω *invalesco*, sic Ald. & Complut. Jud. 5. v. 14. ubi Vatic. ἕλκω *traho*, Sym. διδάσκω *doceo*. Conſt. cum accusativo & בְּ, לְ, & עַל.

Præt. 3. p. ſ. m. מָשַׁךְ *traxit*. Cum præf. וּמָשַׁךְ *& trahit*, *& traxit*. 3. p. ſ. f. מָשְׁכָה *traxit*. 2. p. ſ. m. cum præf. וּמָשַׁכְתָּ *& trahes*. 1. p. ſ. c. cum præf. וּמָשַׁכְתִּי *& traham*. Cum aff. מְשַׁכְתִּיךְ *attraxi te*, f.

Ben. ſ. m. מֹשֵׁךְ *trahens*. Cum præf. בְּמֹשֵׁךְ *in trahentem*. Plur. m. מֹשְׁכִים, conſt. מֹשְׁכֵי, מֹשְׁכֵי, & f. מֹשְׁכוֹת, *trahentes*.

Infin. cum præf. בִּמְשֹׁךְ *in trahendo*, לִמְשֹׁךְ *ad trahendum*. Cum præf. & aff. בְּמָשְׁכוֹ bemoschchó *in trahendo eo*, *dum trahit eum*.

Imper. 2. p. ſ. m. מְשֹׁךְ *extrahe*, *extende*. Cum aff. מָשְׁכֵנִי moschchéni *trahe me*, c. 2. p. pl. m. מִשְׁכוּ, & cum (- hhatoúph) sub מ pro (·), מָשְׁכוּ moschchoú *extrahite*. Vide Gram. Heb. tom. 1. p. 167. c. 1.

Fut. 3. p. ſ. m. יִמְשֹׁךְ *trahet*, *trahit*. Cum præfix. וַיִּמְשֹׁךְ *& protraxit*. 2. p. ſ. m. תִּמְשֹׁךְ *trahes*. Cum præfix. וַתִּמְשֹׁךְ *& protraxisti*. Cum affix. תִּמְשְׁכֵנִי *trahes me*, c. 1. p. ſ. c. cum aff. אֶמְשְׁכֵם *traham eos*. 3. p. pl. m. cum præf. וַיִּמְשְׁכוּ *& extraxerunt*.

NIPHAL נִמְשַׁךְ, Lxx. edit. Ald. & Complut. ἑλκυσθήσομαι, Iſai. 13. v. 22. al. 14. v. 1. *protrahor*. Vulg. *elonger*. Lxx. Vatic. hic ſenſum, non verba reddiderunt. Et active, μακρύνω *prolongo*, Ezech. 12. v. 25. ubi Vulg. *prolonger*. Alii utrobique, *protrahor*, *distrahor*.

Fut. 3. p. ſ. f. תִּמָּשֵׁךְ *protrahetur*, *prolongabitur*. 3. p. pl. m. in pauſa quæ (·) vocis primariæ revocavit, יִמָּשֵׁכוּ *protrahentur*, *elongabuntur*.

PUAL מֻשַּׁךְ, unde Paoul ſ. m. מְמֻשָּׁךְ, Iſai. 18. v. 7. Lxx. τεθλιμμένος *afflictus*. Vulg. *divulsus*. Alii, *distractus*. Femin. מְמֻשָּׁכָה, Prov. 13. v. 12. *dilata*, *protracta* (ſpes ſeu exſpectatio). Vulg. *quæ differtur*. Vacat apud Lxx.

מֶשֶׁךְ m. Incertus Pſal. 119. Heb. 120. v. 5. μακρυσμός *prolongatio*. Lxx. Verbal. ibid. ἐμακρύνθη, Vulg. Lat. *prolongatus est* (incolatus). S. Hieron. *prolongata est* (habitatio); legebant מָשַׁךְ. Alius, παρείλκυσα *attraxi*; legebat מָשַׁךְ. Alii, adverb. *protracte*, *diu*, *longo tempore*, Pſal. 125. Heb. 126. v. 6. juncta hac voce cum ſequenti הַזָּרַע *ſemen*, Lxx. τὰ σπέρματα, Vulg. Lat. *semina*. S. Hieron. *ſementis ad ſeminandum*. Alii, *tractus*, *tractio*, *pretium*, *acquisitio seminis*, h. e. ſemen prece vel pretio acquiſitum. Cum præf. וּמֶשֶׁךְ, Job. 28. v. 18. Lxx. Verbal. καὶ ἕλκυσον *& trahe*; legebant וּמְשֹׁךְ. Vulg. *trahitur autem*; legebat וּמָשַׁךְ. Aq. καὶ γλυκὺ ὑπὲρ *dulce*, vel *dulcis est autem* (ſapientia) præ margaritis. Alii, *& tractus*, *& acquisitio* ſapientiæ præ margaritis, h. e. melior eſt acquiſitio ſapientiæ, vel melius eſt trahere, acquirere ſapientiam quam margaritas. Rad. מָשַׁךְ *traxit*, *extraxit*.

מֶשֶׁךְ Maſſ. *Méschech*, Vulg. *Moſoch*, nomen proprium 1°. filii Japheth, Gen. 10. v. 2. Ab eo dicta eſt regio Moſoch, Ezech. 27. v. 13. &c. quæ Joſepho & S. Hieron. eſt Cappadocia, aliis Italia. 2°. filii Sem, 1. Paral. 1. v. 17. Etym. *attrahens* vel *prolongans*; à מָשַׁךְ *traxit*, *attraxit*, *prolongavit*. Vel *vallans* aut *ſepiens*; à שׂוּךְ *vallare*, *ſepire*.

מִשְׁכָּב Heb. & מִשְׁכַּב Chald. m. Lxx. Aq. Sym. Theod. κοίτη, Lxx. item, κλίνη, Sym. item, κατάκλισις, Vulg. & alii, *lectus*, *cubile*, *reclinatorium*. Lxx. item, στρωμνή *stratum*, κοιτὼν *cubiculum*, ταφὴ *ſepultura*, Iſai. 57. v. 2. Ex Participial. κοιμώμενος *cubans*, *dormiens*. Alii item, *concubitus*. Cum

Digitized by Google

præf. הַמִּשְׁכָּב cubile, בְּמִשְׁכָּב in cubile, לְמִשְׁכָּב in cubile. Conſt. מִשְׁכַּב concubitus, cubile. Cum præf. כְּמִשְׁכַּב ſicut cubile, לְמִשְׁכַּב concubitus. Cum præf. & aff. מִשְׁכָּבוֹ, & Chald. מִשְׁכְּבֵהּ cubile ejus, m. בְּמִשְׁכָּבוֹ in cubile ejus, m. בְּמִשְׁכָּבָהּ in cubile ejus, f. מִשְׁכָּבָהּ, in pauſa מִשְׁכָּבֶךָ, & Chald. מִשְׁכְּבָךְ, cubile tuum, m. מִשְׁכָּבֵךְ cubile tuum, f. מִשְׁכָּבִי, & Chald. מִשְׁכְּבִי, cubile meum, c. מִשְׁכָּבָם concubitus eorum, מִשְׁכַּבְכֶם cubili veſtro, m. Plur. conſt. מִשְׁכְּבֵי cubilia. Plur. ex termin. fem. & cum affix. מִשְׁכְּבוֹתָם & מִשְׁכְּבוֹתָם, cubilia eorum. R. שָׁכַב cubuit, concubuit.

מַשְׂכִּית, vide in מַשְׂכִּיָּה, ſupra col. 1217.

מַשְׂכִּיל m. nomen quod in multorum Pſalmorum titulis legitur, Lxx. Sym. Theod. Pſal. 44. Heb. 45. in tit. συνέσεως intelligentia. Vulg. Lat. ad intellectum. S. Hieron. eruditio. Aq. ἐπιστήμων ſciens. Alii, didacticum (carmen). Aliis ea vox eſt vel nomen inſtrumenti muſici, vel initium vulgatæ alicujus cantilenæ ad cujus numeros hic Pſalmus, & alii duodecim, qui eumdem titulum præ ſe ferunt, decantabatur. Cetera quæ ad hoc vocabulum pertinent, vide in Benoni Hiphil Verbi rad. שָׂכַל in hac conjugatione intellexit, intelligere fecit.

מַשְׂכִּית & מַשְׂכִּיָּה, f. Lxx. Aq. σκοπιά ſpecula. Aq. Theod. περίβλεπτον ſpectabile. Sym. τὸ φαινόμενον apparens, quod apparet. Lxx. item, διάθεσις diſpoſitio, σκοπὸς ſcopus, ὁρμίσκος monile. Et adjective, κρυπτὸς occultus. Denique Verbal. ἐπισκιάζω obumbro. Vulg. & alii item, cogitatio. Alii item, pictura, figura, imago, effigies, imaginatio, fabricatio, opus ingenioſe fabricatum. Cum præf. & affix. מַשְׂכִּיתוֹ pictura ejus, m. בְּמַשְׂכִּיתוֹ in imaginatione ejus, m. מַשְׂכִּיתָם effigies eorum. Pl. מַשְׂכִּיּוֹת imaginationes, cogitationes. Cum præf. בְּמַשְׂכִּיּוֹת in, cum figuris, Vulg. in lectis, Prov. 25. v. 11. R. שָׂכָה aſpexit, proſpexit, ex uſu Chald. & ad animum relatum, imaginatus eſt, cogitavit. Denique paravit ingenioſe, fabricavit ex induſtria, opus ingenioſum effecit, &c.

מִשְׁכָּן m. Lxx. Aq. Sym. Theod. σκηνή, σκήνωμα, Aq. Sym. Theod. σκήνωσις, Lxx.

Sym. κατασκήνωσις, Vulg. & alii, tentorium, habitatio, habitaculum. Lxx. item, αἰχμαλωσία captivitas, Jerem. 30. v. 18. αὐλαία aulæum, διαθήκη fœdus, ſic mſ. Alexand. & Ald. Levit. 26. v. 11. ubi mſ. Saravii Complut. & Vatic. σκηνὴ tentorium, οἶκος domus, συναγωγὴ congregatio. Et Verbaliter, ἐνοικέω inhabito. Cum præf. הַמִּשְׁכָּן tabernaculum, וּבַמִּשְׁכָּן & cum tabernaculo, לַמִּשְׁכָּן tabernaculo, וּמֵהַמִּשְׁכָּן & de tabernaculo. Conſt. מִשְׁכַּן tabernaculum. Cum præf. וּמִשְׁכַּן & tabernaculum, לְמִשְׁכַּן tabernaculum, מִמִּשְׁכַּן à tabernaculo. Cum aff. מִשְׁכָּנוֹ tabernaculum ejus, m. מִשְׁכָּנִי tabernaculum meum, c. Plur. conſt. מִשְׁכְּנֵי tabernacula. Cum aff. מִשְׁכְּנֵיהֶם tabernacula eorum. Plur. fem. aut ex termin. fem. מִשְׁכָּנוֹת, & conſt. מִשְׁכְּנוֹת, tabernacula. Cum præf. וּבְמִשְׁכְּנוֹת & in tabernaculis. Cum præf. & aff. וּמִשְׁכְּנוֹתָיו & tabernacula ejus, m. לְמִשְׁכְּנוֹתָיו tabernacula ejus, m. מִשְׁכְּנוֹתֶיהָ tabernacula ejus, f. מִשְׁכְּנוֹתֶיךָ & מִשְׁכְּנֹתֶיךָ, tabernacula tua, m. מִשְׁכְּנוֹתַיִךְ tabernacula tua, f. מִשְׁכְּנֹתָם tabernacula eorum, מִשְׁכְּנוֹתֵינוּ tabernacula noſtra, c. R. שָׁכַן habitavit.

מַשְׂכֹּרֶת f. Lxx. μισθὸς, Vulg. & alii, merces. Hinc cum aff. & (ֻ) pro (ֳ hhatouph), מַשְׂכֻּרְתִּי merces mea, c. מַשְׂכֻּרְתֶּךָ in pauſa, merces tua, m. מַשְׂכֻּרְתֵּךְ merces tua, f. Rad. שָׂכַר mercede conduxit.

מַשְׂכִּית, vide in מַשְׂכִּיּוֹת, ſupra col. præced.

מָשַׁל QAL. Lxx. Theod. ἄρχω, Lxx. κατάρχω impero. Lxx. ἐξουσιάζω poteſtatem habeo. Lxx. item, διακρίνω, κρατέω, κυριεύω, κατακυριεύω, τυραννέω, dominor, κύριός εἰμι dominus ſum, δυναστεύω potens ſum, θαυμάζω miror, κραταιόω fortifico, roboro. Et in alia ſignificatione, λέγω παραβολὴν dico proverbium, parabolice loquor, parabolis, proverbiis utor, ὅμοιός εἰμι ſimilis ſum. Conſtruitur cum ב & עַל.

Præt. 3. p. ſ. m. in pauſa; quare (ַ) ultimæ mutatur in (ָ), מָשָׁל dominatus eſt. Cum præf. וּמָשַׁל, & in pauſa וּמָשָׁל & dominabitur. 3. p. ſ. f. in pauſa, quæ (ַ) ultimæ revocatum mutavit in (ָ), מָשָׁלָה dominatur. 2. p. ſ. m. מָשַׁלְתָּ dominatus es. Cum præf. וּמָשַׁלְתָּ & dominaberis. 3. p. pl. c. מָשְׁלוּ dominati ſunt.

Digitized by Google

Ben. f. m. מוֹשֵׁל & מֹשֵׁל, Lxx. Aq. Sym. Theod. ἄρχων *imperator*. Lxx. item, βασιλεὺς *rex*, δυνάστης *dominans*, δυνάστης *potens*, *dynasta*, ἡγούμενος *dux*. Et in alio sensu, αἰνιγματιστὴς *ænigmata*, *ænigmatice loquens*. Et substant. παραβολὴ *parabola*, 2. Reg. 23. v. 2. ubi legebant מָשָׁל. Alii, *dominans*, *dominator*, *parabolice loquens*. Cum præf. הַמֹּשֵׁל & הַמּוֹשֵׁל, *dominator*, *parabolice loquens*, וּמֹשֵׁל & וּמוֹשֵׁל, *& dominator*. Cum præf. & affix. וּמֹשְׁלוֹ *& dominator ejus*, m. Femin. מֹשְׁלָה *dominatrix*. Plur. m. מֹשְׁלִים, & cum præf. הַמּוֹשְׁלִים & הַמֹּשְׁלִים, *dominatores*, *parabolice loquentes*. Const. מֹשְׁלֵי *dominatores*. Cum aff. & sine (י) indice plur. num. מֹשְׁלָיו *dominatores ejus*, m.

Infin. מְשֹׁל, מְשׁוֹל, Lxx. substant. κυρεία *dominatio*, θρύλλημα *fabula*, παραβολὴ *parabola*. Alii, *dominando*, *dominari*, *parabola uti*. Cum præf. הֲמָשׁוֹל *an dominari? an ut dominetur?* וּבִמְשֹׁל *& in dominari*, *& cum dominatur*, לִמְשׁוֹל, לִמְשֹׁל, & sequente Maqqaph לִמְשָׁל־ limschol- *ad dominandum*, *in parabolam*, וְלִמְשֹׁל *& ad dominandum*. Cum aff. מָשְׁלוֹ moschló, Job. 41. v. 24. Lxx. ὅμοιον αὐτῷ *simile ei*. Sym. ἐξουσία αὐτοῦ, Vulg. *potestas* (ejus). Alii, *dominium ejus*, m. Cum præf. & aff. וּמָשְׁלוֹ oumoschló *& dominari*, *& dominium ejus*, m. כְּמָשְׁלוֹ kemoschló *secundum dominari*, *secundum dominium ejus*, m.

Imper. 2. p. f. m. cum (ֳ hhatoüph) pro hholem ob sequens Maqqaph, מְשָׁל־ *dominare*. Cum præf. וּמְשֹׁל *& parabola utere*.

Fut. 3. p. f. m. יִמְשׁוֹל, יִמְשֹׁל, & sequente Maqqaph יִמְשָׁל־ limschol- *dominabitur*, *parabola utetur*. 3. p. f. f. תִּמְשֹׁל *dominabitur*. 2. p. f. m. תִּמְשֹׁל, & sequente Maqqaph תִּמְשָׁל־ timschol- *dominaberis*. 1. p. f. c. אֶמְשֹׁל *dominabor*. 3. p. pl. m. יִמְשְׁלוּ, & in pausa יִמְשֹׁלוּ, *dominabuntur*, *parabola utentur*. Cum præf. וַיִּמְשְׁלוּ *& dominati sunt*.

NIPHAL נִמְשַׁל, Lxx. Sym. ὁμοιοῦμαι, Vulg. & alii, *assimilor*, *similis sum vel fio*, παραβάλλομαι *comparor*.

Praeterit. 3. p. f. m. נִמְשַׁל *similis factus est*, *comparatus est*. 2. p. f. m. נִמְשָׁלְתָּ in pausa, *similis factus es*. 1. p. f. c. cum præfix. וְנִמְשַׁלְתִּי *& similis factus sum*.

PIEL מִשֵּׁל, unde Ben. f. m. מְמַשֵּׁל, Ezech. 20. v. 49. *parabolis utens*. Lxx. παραβολὴ ἐστι λεγομένη *parabola est dicta*. Vulg *per parabolas loquitur*.

HIPHIL הִמְשִׁיל, Lxx. καθίστημι *constituo*, *præficio*. Theod. ὑποτάσσω *subjicio* aliquid alicui. Alii, *dominari facio*, *dominum constituo*. Et in alia significatione, Lxx. ὁμοιόω *assimilo*.

Praet. 3. p. f. m. cum præf. & affix. וְהִמְשִׁילָם *& dominari faciet eos*.

Infin. הַמְשֵׁל, Job. 25. v. 2. Lxx. προοίμιον *exordium*. Aq. Theod. ἐξουσία, Vulg. *potestas*. Alii, *dominari*, *dominium*.

Fut. 2. p. f. m. cum aff. תַּמְשִׁילֵהוּ *constitues*, *constituisti eum*, *dominari facies eum*. 2. p. pl. m. cum præf. aff. (ִ) pro (ִי) & (ּ) pro (וּ), וְתַמְשִׁלוּנִי *& comparabitis me*, c.

HITHPAEL הִתְמַשֵּׁל, unde 1. p. f. c. Fut. cum præf. וָאֶתְמַשֵּׁל, Job. 30. v. 19. *& assimilatus*, *& similis factus sum*. Lxx. ἥγησαι δέ με ἴσα *reputasti autem me sicut lutum*.

מָשָׁל m. Lxx. Aq. Sym. Theod. παραβολὴ, Vulg. & alii, *parabola*. Lxx. Sym. παροιμία, Vulg. & alii, *proverbium*. Lxx. item, ἀφανισμὸς *perditio*, δουλεία *servitus*, θρῆνος *planctus*, &c. Alii item, *similitudo*, *comparatio*, *sententia gravis simul & brevis*, & in genere omnis sermo figuratus, & interdum metaphoricus, in oratione veluti dominans ac præcellens. Cum præf. הַמָּשָׁל *parabola*, וּמָשָׁל *& parabola*, בְּמָשָׁל *in parabola*, לְמָשָׁל *in parabolam*, וּלְמָשָׁל *& in parabolam*. Cum aff. מְשָׁלוֹ *parabola ejus*, m. Plur. מְשָׁלִים *parabolæ*. Cum præf. וּלִמְשָׁלִים *& in parabolas*. Const. מִשְׁלֵי *parabolæ*, *proverbia*. Rad. מָשַׁל *dominatus est*, *assimilavit*; unde *parabola*, *proverbium*, quod in oratione, ut diximus, emineat & quasi dominetur, sæpeque comparationem includat.

מָשָׁל Mass. *Maschâl*, Vulg. *Masâl* & *Messâl*, nom. proprium civitatis Leviticæ in Tribu Aser, prope Carmelum, ad mare, 1. Paral. 6. v. 74. Etym. *parabola*, *proverbium*; à מָשָׁל idem. Vel *dominans*, *imperans*; à מָשַׁל *dominatus est*, *imperavit*.

Digitized by Google

משלוח, & cum hhólem deficiente משלח, m. Aq. ἀποστολή *missio*, *emissio*. Sym. Theod. ἔκτασις *extensio*. Lxx. Verbaliter, ἀποστέλλω, Vulg. *mitto*, ἐξαποστέλλω *emitto*, ἐπιβάλλω *injicio*. Alii item, *immissio*. Cum præfix. ומשלוח *& missio*. R. שלח *misit*.

משלח m. Lxx. Isai. 7. v. 25. βόσκημα *pascuum*, Vulg. *pascua*; locus quò bos ad pascendum mittitur. Lxx. item, ἐπιβάλλω *injicio*. Semel cum voce יד *manus*, ἔργον *opus*. Alii, *missio*, *emissio*, *immissio*, ut vox præcedens. Hinc const. משלח *missio*. Cum præf. למשלח *ad emissionem*. R. שלח *misit*.

משלחת f. Lxx. ἀποστολή *missio*. Sym. ἐπαποστολή *immissio*. Sic etiam recentiores. Sym. item, Eccle. 8. v. 8. παρατάσσομαι *aciem instruo*. R. שלח *misit*, *immisit*.

משלם Mass. *Meschullám*, Vulg. *Messulám* & *Mosollam*, nomen propr. 1°. patris Aslia, 4. Reg. 22. v. 3. 2°. filii Zorobabel, 1. Paral. 3. v. 19. 3°. patris Salo, 1. Paral. 9. v. 7. 4°. filii Saphatiæ, ibid. v. 8. 5°. patris Jezræ, ibid. v. 12. Etym. *pacificus* aut *retribuens*; à שלם in Qal *pacificus fuit*, in Piel *retribuit*. Vel *parabola* aut *proverbium eorum*; à משל *parabola*, *proverbium*, & aff. 3. p. pl. m.

משלמות Mass. *Meschillemóth*, Vulg. *Mosollamóth*, nom. proprium patris Barachiæ, 2. Paral. 28. v. 12. Etym. *pacificationes* aut *retributiones*, vide nomen præced. Vel *parabola* aut *proverbium*, vel *dominium mortis*; à משל *parabola*, *proverbium*, aut משל *dominatus est*, & מות *mors*.

משלמית Mass. *Meschullemíth*, Vulg. *Mosollamith*, nomen proprium filii Emmer, 1. Paral. 9. v. 12. Etym. *perfectio*, *retributio*, *parabola*, vel *proverbium mortis*; vide nomen præcedens.

משלמיה, & cum syllabica adjectione,

משלמיהו, Mass. *Meschelemiá* & *Meschelemiáhou*, Vulg. *Meselemiá* & *Mosollamiá*, nom. propr. 1°. patris Zachariæ, 1. Paral. 9. v. 21. 2°. filii Core, ibid. c. 26. v. 1. Etym. *pax*, *retributio*, *parabola*, aut *dominium domini*; à שלם in Qal *pacificum esse*, in Piel *retribuere*; aut à משל *dominatus est*, vel משל *parabola*, & יה *Dominus*.

משלמת Mass. *Meschullémeth*, Vulg. *Messalémeth*, nomen propr. matris Amon regis Judæ, 4. Reg. 21. v. 19. Etym. *pax* aut *retributio*, vide nomen præced. Vel *parabola*, *proverbium*, aut *dominium mortis*; à משל *parabola*, *proverbium*, aut משל *dominatus est*, & מות *mors*.

משלש m. unde cum præf. & sequente voce חדשים *menses*, כמשלש חדשים, Gen. 38. v. 24. μετὰ τρίμηνον, Vulg. & alii, *post tres menses*. Ad verbum: *secundum tertiationem mensium*. R. שלש in Piel *tertiavit*, *triplicavit*.

משמה f. Lxx. ἀφανισμός *perditio*, ἔρημον *desertum*, κατάκαυμα *adustio*, ὄλεθρος *pernicies*. Et Verbal. ἐρημόομαι *desolor*. Alii, *stupor*, (sic etiam Vulg.) *vastitas*, *desolatio*, *vastatio*, *desertum*, *desertus* (mons) *deserta* (terra), &c. Hinc cum præf. ומשמה *& desolatio*, *& stupor*. Plur. משמות *desolationes*. Cum præf. למשמות *in desolationes*. R. שמם *desolatus est*, *obstupuit*.

משמן m. Lxx. πίοτης, Vulg. & alii, *pinguedo*, τιμή *honor*, Isai. 10. v. 16. per metaphoram. Et adjective, Lxx. Theod. & Va. edit. πίων, Aq. λιπαρός, *pinguis*. Sym. λιπαρώτερος *pinguior*. Hinc const. & cum præf. ומשמן *& pinguedo*. Plur. cum (-) pro (·) sub מ, & (-) sequente daghésch per legem æquivalentiæ loco (·), משמנים, unde const. משמני *pinguedines*, *pingues*. Cum præf. ומשמני *& pinguedines*, ובמשמני *& in pinguis*. Cum præf. & aff. במשמניו *in pingues*, *in pinguia ejus*, m. במשמניהם *in pinguibus eorum*. Rad. שמן *saginatus*, *impinguatus est*.

משמנה Mass. *Mischmannáh*, Vulg. *Masmaná*, nomen proprium viri strenui qui Davidem, cum fugeret Saülem, sequutus est, 1. Paral. 12. v. 10. Etym. *pinguedo ejus*, f. à משמן *pinguedo*, & ה affix. 3. p. s. f. Vel *tangens* aut *auferens præparationem*, aut *numerum*; à משש *tangere*, *auferre*, *removere*, & מנה in Qal *numeravit*, in Piel *præparavit*.

משמנים m. pl. à sing. inusit. משמן, Nehem. 8. v. 10. Lxx. λιπάσματα *pinguedines*, Vulg. *pinguia*. Rad. שמן *impinguatus est*.

משמע m. unde const. & cum præf. למשמע, Isai. 11. v. 3. Lxx. κατὰ τὴν λαλιὰν *secundum*

Digitized by Google

loquelam. Sym. ἐν τῇ ἀκοῇ *in auditu.* Vulg. & alii, *secundum auditum, secundum famam, rumorem,* &c. R. שָׁמַע *audivit, exaudivit.*

משְׁמָע Mass. *Mischmá*, Vulg. *Masmá*, nom. propr. filii Ismaëlis, Gen. 25. v. 14. Etym. *auditus, auditio, exauditio.* Vide nomen præcedens.

מִשְׁמַעַת f. Lxx. ἀκοή *auditus, auditio,* παράγγελμα *mandatum*, Vulg. *imperium*, πατριά *familia*, 1. Paral. 11. v. 25. ubi legebant משפחת. Et Verbal. ἐπακούω *exaudio.* Vulg. item, *auricula, auricularius.* Alii item, *auscultatio, obedientia.* Hinc cum affix. מִשְׁמַעְתּוֹ *obedientia ejus*, m. מִשְׁמַעְתֶּךָ in pausa, *auscultatio, obedientia, imperium tuum*, m. מִשְׁמַעְתָּם *obedientia eorum.* R. שָׁמַע *audivit, auscultavit, obedivit.*

מִשְׁמָר m. Lxx. φυλακή, προφυλακή, Vulg. & alii, *observatio, custodia, carcer.* Aq. Theod. φύλαγμα, Prov. 4. v. 23. *custodia.* Lxx. item, ἐφημερία *functio per certas vices & dies*, παράγγελμα *præceptum*, φαρέτρα *pharetra*, sagittarum custos. Et quatenus nomen formæ, προφύλαξ *excubitor.* Cum præf. הַמִּשְׁמָר *observatio, custodia, carcer*, בְּמִשְׁמָר & בַּמִּשְׁמָר, *in custodia*, לְמִשְׁמָר *in custodiam.* Const. & cum præfix. בְּמִשְׁמַר *in custodiam.* Cum præf. & affix. בְּמִשְׁמָרוֹ *in custodia ejus*, m. מִשְׁמַרְכֶם *custodia vestra*, m. Plur. cum præf. & aff. וּבְמִשְׁמָרָיו *& in observationibus*, Vulg. *& in cerimoniis ejus*, m. Nehem. 13. v. 14. Rad. שָׁמַר *custodivit, observavit;* unde *carcer*, quod rei, seu vincti in eo custodiantur.

מַשְׂמְרוֹת f. plur. unde cum præf. וּכְמַשְׂמְרוֹת, Eccle. 12. v. 11. Lxx. καὶ ὡς ἧλοι, Vulg. & alii, *& quasi clavi.* R. סָמַר *horruit, riguit;* unde מַסְמְרָה aut מַסְמֵרָה inusit. & mutato ס in שׂ, *clavus*, quod cum rigore & horrore quodam infigatur. Vel quod infixus horrore perfundat.

מִשְׁמֶרֶת f. Lxx. Aq. Sym. Theod. φυλακή, Lxx. item, φύλαγμα, Vulg. & alii, *custodia.* Lxx. item, ἀποθήκη *repositorium*, διατήρησις *conservatio*, ἐφημερία *functio per certas vices & dies*, ὄνομα *nomen*, Num. 4. v. 27. παρεμβολή *castra.* Et Verbal. διατηρέω *conservo*, φυλάσσω *custodio.* Cum præfix. וּמִשְׁמֶרֶת *& custodia*, בְּמִשְׁמֶרֶת *in custodia*, לְמִשְׁמֶרֶת, & in pausa לְמִשְׁמָרֶת, *in custodiam.* Cum aff. מִשְׁמַרְתּוֹ *custodia ejus*, m. מִשְׁמַרְתֶּךָ in pausa, *custodia tua*, m. מִשְׁמַרְתִּי *custodia mea*, c. Cum præf. & aff. וּמִשְׁמַרְתָּם *& custodia eorum.* Plur. מִשְׁמָרוֹת *custodiæ, observationes.* Cum præf. לְמִשְׁמָרוֹת *per custodias.* Const. מִשְׁמְרוֹת *custodiæ.* Cum præf. & aff. מִשְׁמְרוֹתָם *custodiæ eorum*, בְּמִשְׁמְרוֹתָם, בְּמִשְׁמְרוֹתֵיהֶם & בְּמִשְׁמְרוֹתָם, *in custodiis, in observationibus eorum.* R. שָׁמַר *custodivit, observavit.*

מִשְׁנֶה m. Lxx. δεύτερος, δευτερεύων, Vulg. & alii, *secundus*, δισσός, διπλοῦς, *duplex*, ἐνιαύσιος *annuus*, Deut. 15. v. 18. ubi Vulg. *juxta*, διάδοχος *successor*, 2. Paral. 28. v. 7. ubi Vulg. *secundus.* Aq. Participial. δευτερούμενος *duplicatus.* Et substant. Lxx. δευτέρωσις (sic etiam Sym.) *iteratio*, διπλασιασμός *duplicatio.* Denique Verbal. Lxx. διαδέχομαι *succedo.* Alii item, *duplicitas, duplum, secundanus, secunda pars, exemplar, exemplar duplicatum & iteratum.* Hinc מִשְׁנֵה תוֹרָה, Deut. 17. v. 18. Jos. 8. v. 32. Lxx. Δευτερονόμιον *Deuteronomium, iterata lex.* Cum præf. הַמִּשְׁנֶה *secundus, secundanus*, וּמִשְׁנֶה *& duplum*, בַּמִּשְׁנֶה *in secunda parte*, לְמִשְׁנֶה *in secundum, duplo.* Const. מִשְׁנֵה *duplum.* Cum præf. & aff. מִשְׁנֵהוּ *secundanus ejus*, m. *secundus ab eo*, וּמִשְׁנֵהוּ *& secundanus ejus*, m. Plur. מִשְׁנִים *secundi, secundani, secundarii.* Cum præfix. הַמִּשְׁנִים *secundarii*, וְהַמִּשְׁנִים *& secundarii.* R. שָׁנָה *iteravit.*

מְשִׁסָּה f. Lxx. ἁρπαγή, Vulg. & alii, *direptio*, προνομή *præda*, διαπτόησις *perterrefactio.* Vulg. & alii item, *rapina, conculcatio.* Cum præf. לִמְשִׁסָּה *in direptionem*, וְלִמְשִׁסָּה *& in direptionem.* Plur. cum præf. לִמְשִׁסּוֹת *in direptiones.* Rad. שָׁסָה *rapuit, diripuit, prædatus, deprædatus est.*

מִשְׁעִי m. unde cum præf. & affix. לְמִשְׁעִי, Ezech. 16. v. 4. Ms. Alexand. τῷ Χριστῷ μου *Christi mei.* Complut. εἰς σωτηρίαν, Vulg. *in salutem*, neglecto pronomine. Hi interpretes hanc vocem referebant ad יָשַׁע in Hiph. *salvavit.* Vacat apud Lxx. Vatic. Alii, *ad aspectum meum*, h. e. cum pri-

mum te aspexi; conferuntque Gen. 30. v. 30. ubi לְרַגְלִי *ad pedem meum*, exponendum: cum primum veni ad te. Vel ut transtulit Vulg. *antequam venirem ad te*. R. שָׁעָה *aspexit*, *prospexit*.

מִשְׁעוֹל m. unde cum præf. בְּמִשְׁעוֹל, Num. 22. v. 24. Lxx. ἐν ταῖς αὔλαξι *in sulcis*. Vulg. *in angustiis*. Alii, *in semita*, *in tramite*. R. שָׁעַל inusit.

מִשְׁעָם Masf. *Mischám*, Vulg. *Misaám*, nomen proprium filii Elphaal, 1. Paral. 8. v. 12. Etym. *salvator eorum*; ab יָשַׁע in Hiphil *salvavit*, & aff. 3. p. pl. m. vel *tangens*, *auferens*, aut *respiciens populum*; à מוּשׁ *tangere*, *auferre*, aut שָׁעָה *respicere*, & עַם *populus*.

מַשְׁעֵן m. Isai. 3. v. 1. Lxx. ἰσχύων, Vulg. *validus*. Aq. ἔρεισμα *fulcimentum*. Sym. στήριγμα *stabilimentum*. Alii, *scipio*, *baculus*. R. שָׁעַן in Niphal *nixus*, *innixus est*, *incubuit*.

מִשְׁעָן m. Lxx. βακτηρία *baculus*, sic etiam recentiores, ἐπιστήριγμα, Vulg. *firmamentum*, ἰσχύς, Vulg. *robur*. Vulg. item, *protector*. Cum præf. לְמִשְׁעָן *in baculum*. Const. מִשְׁעַן *robur*, *firmamentum*. R. שָׁעַן in Niph. *nixus*, *innixus est*.

מַשְׁעֵנָה f. unde cum præfix. וּמַשְׁעֵנָה, Isai. 3. v. 1. Lxx. καὶ ἰσχύουσα *& valida*. Vulg. *& fortis*. Aq. καὶ ἐρείσμα, Sym. καὶ στήριγμα, *& fulcimentum*, *& stabilimentum*. Sic etiam recentiores. R. שָׁעַן in Niph. *nixus*, *innixus fuit*, *incubuit*.

מִשְׁעֶנֶת f. Lxx. βακτηρία, Vulg. & alii, *scipio*, *baculus*, ῥάβδος *virga*. Et Verbaliter, *innitens dominus*, Num. 21. v. 18. Cum præf. בְּמִשְׁעֲנֹת *baculus*. Cum præf. & aff. מִשְׁעַנְתּוֹ *baculus ejus*, m. וּמִשְׁעַנְתֶּךָ in pausa, *& baculus tuus*, m. מִשְׁעַנְתִּי *baculus meus*, c. Plur. cum præf. & affix. בְּמִשְׁעֲנֹתָם *baculis eorum*. R. שָׁעַן in Niph. *nixus*, *innixus est*, *incubuit*.

מִשְׂפָּח m. Isai. 5. v. 7. Lxx. ἀνομία, Vulg. *iniquitas*. Aq. teste S. Hieron. comm. in h. l. *dissipatio*. Alii, *vitiligo*, *scabies*, *pertinacia*, *contumacia*, *aggregatio*, *cumulatio* peccati ad peccatum. R. סָפַח *aggregavit*, *adhærere fecit*, & in Piel *scabie affecit*. Hinc מִשְׂפָּח mutato ס in שׂ.

מִשְׁפָּחָה f. Lxx. Aq. Sym. Theod. συγγένεια *cognatio*. Lxx. & alius, πατρὶς *patria*. Lxx. item & alius, δῆμος *populus*. Lxx. item, πατριὰ *familia*, γενεά, γένεσις, γέννησις, *generatio*, γένος *genus*, υἱὸς *filius*, φυλὴ *Tribus*. Et adjective, συγγενὴς *cognatus*. Cum præf. הַמִּשְׁפָּחָה *familia*, וּמִשְׁפָּחָה & וְהַמִּשְׁפָּחָה, *& familia*, וְלַמִּשְׁפָּחָה *& familiæ*, מִמִּשְׁפָּחָה *e familia*. Const. ex alia forma מִשְׁפַּחַת *familiæ*. Cum præf. וּמִשְׁפַּחַת *& familia*, לְמִשְׁפַּחַת *familiæ*, מִמִּשְׁפַּחַת *e familia*. Cum præf. & aff. מִשְׁפַּחְתּוֹ *familia ejus*, m. וּבְמִשְׁפַּחְתּוֹ *& in familia ejus*, m. וְלְמִשְׁפַּחְתּוֹ *& ad familiam ejus*, m. מִמִּשְׁפַּחְתּוֹ *e familia ejus*, m. מִשְׁפַּחְתִּי *familia mea*, c. וּמִשְׁפַּחְתִּי *& familia mea*, c. מִמִּשְׁפַּחְתִּי *e familia mea*, c. מִשְׁפַּחְתָּם *familia eorum*, מִמִּשְׁפַּחְתָּם *e familia eorum*, וּמִמִּשְׁפַּחְתָּם *& e familia eorum*. Plur. absol. מִשְׁפָּחוֹת *familiæ*. Cum præf. הַמִּשְׁפָּחוֹת idem, וּמִשְׁפָּחוֹת *& familiæ*, לַמִּשְׁפָּחוֹת & לְמִשְׁפָּחוֹת, *per familias*. Const. מִשְׁפְּחוֹת & מִשְׁפְּחֹת, *familiæ*. Cum præf. וּמִשְׁפְּחוֹת & וּמִשְׁפְּחֹת, *& familiæ*, כְּמִשְׁפְּחוֹת *sicut familiæ*, לְמִשְׁפְּחוֹת & לְמִשְׁפְּחֹת, *per familias*, וּלְמִשְׁפְּחוֹת & וּלְמִשְׁפְּחֹת, *& familiis*, מִמִּשְׁפְּחוֹת & מִמִּשְׁפְּחֹת, *de familiis*, וּמִמִּשְׁפְּחוֹת *& de familiis*. Cum præf. & aff. לְמִשְׁפְּחֹתָיו *per familias ejus*, m. מִשְׁפְּחֹתֶיהָ *familiæ ejus*, f. מִשְׁפְּחֹתֵיהֶם *familiæ eorum*, בְּמִשְׁפְּחֹתֵיהֶם & בְּמִשְׁפְּחֹתָם, *per familias eorum*, לְמִשְׁפְּחֹתָם, לְמִשְׁפְּחֹתֵיהֶם, לְמִשְׁפְּחוֹתָם & לְמִשְׁפְּחֹתָם, *per familias eorum*, vel *suas*, m. לְמִשְׁפְּחֹתֵיכֶם *per familias vestras*, m. R. שָׁפַח inusit. Heb. Æthiopib. *sese dilatavit*, unde מִשְׁפָּחָה *familia*, sic dicta, quod vulgò dilatetur.

מִשְׁפָּט m. Lxx. Aq. Sym. Theod. κρίμα, κρίσις, Vulg. & alii, *judicium*. Lxx. item, δικαίωμα *decretum*, ἐθισμὸς (Sym. ἔθος), *mos*, *consuetudo*, διάταξις *dispositio*, σύνταξις *constructio*, δικαιοσύνη *justitia*, δικαίωμα, δικαίωσις, *jus*, κριτήριον *tribunal*, νόμος *lex*, ἐντολή, πρόσταγμα (alius, ἀκρίβασμα) *præceptum*, ἀδίκημα *iniquitas*, *judicium iniquum*, ἀλήθεια *veritas*, Prov. 8. v. 20. ἀρχὴ *principatus*, *officium*, Gen. 40. v. 13. εἶδος *species*, *forma*, Exod. 26. v. 30. ἐπιστροφή *conversio*, *introitus*, Ezech. 18. v. 28. ἐνέδρα *insidiæ*, 3. Reg. 20. v. 40. ἐκδίκησις *vindicta*,

Digitized by Google

dicta, &c. Quatenus nomen formæ, κριτὴς *judex*, δίκαιος *justus*. Et Verbaliter, κρίνω *judico*, διακρίνω *dijudico*, καθήκω *convenio*, vel impersonaliter, καθήκει *convenit*. Alii item, *ritus*, *modus*, *ratio*, *culpa*, *crimen*, &c. Cum præf. הַמִּשְׁפָּט *judicium*, וּמִשְׁפָּט *& judicium*, בְּמִשְׁפָּט & בַּמִּשְׁפָּט, *in judicio*, וּבַמִּשְׁפָּט *& in judicio*, כְּמִשְׁפָּט & כַּמִּשְׁפָּט, *secundum judicium*, לְמִשְׁפָּט & לַמִּשְׁפָּט, *ad judicium*, וְלַמִּשְׁפָּט *& ad judicium*, וּמִמִּשְׁפָּט *& à judicio*. Conſt. & ſemel abſolute, nempe Levit. 24. v. 22. מִשְׁפַּט *judicium*. Cum præf. וּמִשְׁפַּט *& judicium*, בְּמִשְׁפַּט *in judicio*, כְּמִשְׁפַּט *secundum judicium*, לְמִשְׁפַּט *ad judicium*. Cum præf. & aff. מִשְׁפָּטוֹ *judicium ejus*, m. כְּמִשְׁפָּטוֹ *secundum judicium ejus*, m. וּכְמִשְׁפָּטוֹ *& secundum judicium ejus*, m. מִשְׁפָּטָהּ *judicium ejus*, f. מִשְׁפָּטֶךָ *judicium tuum*, m. וּמִשְׁפָּטֶךָ *& judicium tuum*, m. כְּמִשְׁפָּטֶךָ *secundum judicium tuum*, m. מִשְׁפָּטִי *judicium meum*, c. וּמִשְׁפָּטִי *& judicium meum*, c. לְמִשְׁפָּטִי *ad judicium meum*, c. מִשְׁפָּטָם *judicium eorum*, כְּמִשְׁפָּטָם *secundum judicium eorum*, וּכְמִשְׁפָּטָם *& secundum judicium eorum*, מִשְׁפָּטָן *judicium earum*. Pl. abſol. מִשְׁפָּטִים *judicia*. Cum præf. הַמִּשְׁפָּטִים idem, וּמִשְׁפָּטִים & וְהַמִּשְׁפָּטִים, *& judicia*, כַּמִּשְׁפָּטִים *ſicut judicia*, וְלַמִּשְׁפָּטִים *& judicia*. Conſt. מִשְׁפְּטֵי *judicia*. Cum præf. וּמִשְׁפְּטֵי *& judicia*, וּכְמִשְׁפְּטֵי *& ſicut judicia*. Cum præf. & affix. מִשְׁפָּטָו, & ſine (י) indice plur. num. vide Gram. Heb. t. 1. p. 128. §. IV. מִשְׁפָּטָיו, *judicia ejus*, m. וּמִשְׁפָּטָיו *& judicia ejus*, m. מִשְׁפָּטֶיךָ *judicia tua*, m. וּמִשְׁפָּטֶיךָ & וּמִשְׁפָּטֶךָ, *& judicia tua*, m. וּבְמִשְׁפָּטֶיךָ *& in judicia tua*, m. כְּמִשְׁפָּטֶיךָ *secundum judicia tua*, m. לְמִשְׁפָּטֶיךָ & לְמִשְׁפָּטֶךָ, *ad judicia tua*, m. מִמִּשְׁפָּטֶיךָ *à judiciis tuis*, m. וּמִמִּשְׁפָּטֶיךָ *& à judiciis tuis*, m. מִשְׁפָּטַיִךְ *judicia tua*, f. מִשְׁפָּטַי *judicia mea*, c. וּמִשְׁפָּטַי *& judicia mea*, c. בְּמִשְׁפָּטַי *in judiciis meis*, c. *judicia mea*, c. וּבְמִשְׁפָּטַי *& in judiciis meis*, c. מִשְׁפְּטֵיהֶם *judicia eorum*, בְּמִשְׁפְּטֵיהֶם *in judiciis eorum*. R. שָׁפַט *judicavit*.

מִשְׁפָּט Maſſ. *Miſchpât*, Vulg. *Miſphât*, nomen proprium fontis, qui etiam *Cades* vocabatur, in deſerto ejuſdem nominis; terram promiſſionis inter, Arabiam & Ægyptum, Gen. 14. v. 7. Etym. *judicium*. Vide vocem præcedentem.

מִשְׁפְּתַיִם dual. m. unde cum præf. הַמִּשְׁפְּתַיִם, Jud. 5. v. 16. & in pauſa הַמִּשְׁפְּתָיִם, Gen. 49. v. 14. Lxx. Aq. Gen. 49. v. 14. κλήρων *ſortes*. Vulg. *termini*. Sym. ibid. μεταιχμίων *viciniæ*. Et Jud. 5. v. 16. Lxx. διγομία *digomia*, h. e. *duplex ſarcina*, *duæ ſarcinæ*. Aq. κλήρων *ſortes*. Vulg. *termini*, ut Gen. 49. v. 14. Sym. τὰ μεταιχμίων vel μεταίχμια, *viciniæ*. Theod. μοσφεθαίμ, vocem Hebraicam, ſed nonnihil corruptam, retinuit. Alii item, *clauſtra*, *repagula*, *chytropodes*. Vide ſuo loco vocem שְׁפַתַּיִם quacum hanc conferunt. Rad. שָׁפַת *diſpoſuit*, *ordinavit*.

מַשַּׁק m. unde cum præf. כְּמַשַּׁק, Iſai. 33. v. 4. Theod. ὡς ἀπὸ τῶν βοθύνων *quaſi a foveis*. Vacat apud Lxx. Vulg. *velut cum plenæ fuerint* foſſæ. Alii, *ſicut diſcurſus*, *ſicut diſcurſio* locuſtarum. Rad. שָׁקַק *diſcurrit*, *huc illuc curſitavit*.

מֶשֶׁק m. Gen. 15. v. 2. Aq. ὁ ποτίζων *potans*, *potum dans*; referebat ad שָׁקָה in Hiphil *potavit*. Theod. ὁ ἐπὶ *qui eſt ſuper*, *qui præeſt*, h. e. ut interpretatur Vulg. *procurator*. Lxx. vocem Hebraicam μασέκ retinuerunt. Alii, *diſcurſio*, *diſcurſitatio*, h. e. diſcurrens, huc illuc ambulans domus adminiſtrandæ gratia, poſito abſtracto pro concreto. R. שָׁקַק *diſcurrit*.

מְשֻׁקָּדִים m. plur. à ſing. inuſit. מְשֻׁקָּד, quod poteſt eſſe Paoul τὸ Pual Verbi שָׁקַד, quod vide ſuo loco. Lxx. ἐκτετυπωμένοι καρυΐσκους *ſculpti in formam nucum*. Vulg. *quaſi in nucis modum*. Aq. ἐξημυγδαλισμένοι *amygdalati* (ſic etiam recentiores), h. e. amygdalæ formam referentes. Sym. ἐντετορνευμένοι *tornati*. R. שָׁקַד *vigilavit*; unde שָׁקֵד *amygdala*, vel *amygdalus*, quod florem ac fructum cito producat, & præ ceteris arboribus quaſi vigilet.

מַשְׁקֶה m. Lxx. οἰνοχόος, οἰνοχοεῖν, Aq. ποτιστής, Vulg. & alii, *pincerna*, *pocillator*. Lxx. item, ἀρχιοινοχόος *princeps pincernarum*, πότον *potus*, ψυχὴ *anima*, Iſai. 32. v. 6. ἀρχὴ *principatus*, *officium principis pincernarum*. Et Ezech. 45. v. 15. Lxx. Theod. ποτισμῶν

Digitized by Google

canalis. Aq. Sym. ὕδωρ *aqua.* Alii ibidem, *irriguum.* Cum præf. הַמַּשְׁקֶה *pincerna,* וּמַשְׁקֵה *& pincerna, & potus.* Conſt. מַשְׁקֵה *pincerna, potus.* Cum præfix. מִמַּשְׁקֵה *ex irriguo, ex irriguis.* Cum aff. מַשְׁקֵהוּ *pincerna ejus,* m. Plur. cum præf. הַמַּשְׁקִים *pincernæ.* Cum præf. & affix. וּמַשְׁקָיו *& pincernæ ejus,* m. R. שָׁקָה in Hiphil *potum præbuit, irrigavit.*

משקול m. unde cum præf. בְּמִשְׁקוֹל, Ezech. 4. v. 10. Lxx. ἐν σταθμῷ, Vulg. & alii, *in pondere.* R. שָׁקַל *appendit, ponderavit, libravit.*

משקוף m. Lxx. φλιά *limen.* Aq. ὑπέρθυρον, Vulg. & alii, *superliminare.* Hinc cum præf. הַמַּשְׁקוֹף *superliminare.* R. שָׁקַף in Niphal & Hiphil *aſpexit, proſpexit,* & apud Chaldæos *percuſſit;* unde *superliminare,* quod aſpectui pateat; vel quod illud percutiant, h. e. tangant fores dum clauduntur.

משקל m. Lxx. σταθμός, στάθμιον, ὁλκή, Vulg. & alii, *pondus.* Lxx. item, σίκλος *ſiclus,* 2. Reg. 21. v. 16. ubi Vulg. *uncia.* Alii item, *libra, libratio, libramentum.* Cum præfix. הַמִּשְׁקָל *pondus,* וּמִשְׁקָל *& pondus,* בְּמִשְׁקָל & בַּמִּשְׁקָל, *in pondere.* Conſt. מִשְׁקַל *pondus,* וּמִשְׁקַל *& pondus,* בְּמִשְׁקַל *in pondere.* Cum præf. & aff. מִשְׁקָלוֹ *pondus ejus,* m. בְּמִשְׁקָלוֹ *in pondere ejus,* m. מִשְׁקָלָהּ *pondus ejus,* f. וּמִשְׁקָלָהּ *& pondus ejus,* f. מִשְׁקָלָם *pondus eorum.* R. שָׁקַל *appendit, ponderavit, libravit.*

משקלת f. unde cum præfix. & in pauſa, לְמִשְׁקָלֶת, Iſai. 28. v. 17. Lxx. εἰς σταθμούς *ad pondera.* Aq. εἰς σταθμιον *ad pondus.* Sym. εἰς ἀξίωσιν *ad pondus, ad circinum.* Theod. εἰς σύνθεμα *ad æquipondium.* Vulg. *ad menſuram.* Alii item, *ad trutinam, ad perpendiculum* ſive *libellam.* Rad. שָׁקַל *appendit, libravit, ponderavit.*

משקלת f. 4. Reg. 21. v. 13. Lxx. στάθμιον, Vulg. *pondus.* Alii, *regula, perpendiculum, libella.* R. שָׁקַל *appendit, ponderavit, libravit.*

משקע m. unde conſt. & cum præf. וּמִשְׁקַע, Ezech. 34. v. 18. Lxx. καὶ τὸ καθεστηκὸς (ὕδωρ) *& congregata* (aqua). Vulg. *& puriſſima.* Alii, *& ſedimentum* (aquæ) per hypallagen pro: (aqua) *ſedimenti,* h. e. aqua ſedata, aqua cujus ſordes ſubſiderunt. R. שָׁקַע *merſus, ſubmerſus eſt;* unde ſedimentum, quod in profundum liquoris ſubmergatur.

משרה f. unde conſt. מִשְׁרַת, Num. 6. v. 3. Lxx. periphraſtice, ὅσα κατεργάζεται *quidquid conficitur* ex uvis. Vulg. *quidquid exprimitur* de uva. Alius, ἀπόβρεξιν *infuſio, perfuſio.* Alii neutraliter, *perfuſum, intinctum, dilutum, diſſolutum* in uvis. R. שָׁרָה *ſolvit, diſſolvit, intinxit,* &c.

משרה f. unde cum præf. הַמִּשְׂרָה, Iſai. 9. vv. 5. 6. Lxx. ἀρχή, Vulg. & alii, *imperium, principatus.* Aq. μέτρον *menſura;* legebat מִשּׂוּרָה pro מִשְׂרָה, quod vide ſupra c. 1117. Sym. Theod. & alius, παιδεία *diſciplina.* R. שָׂרָה *principem ſe geſſit, imperavit.*

משרוקיתא vel מַשְׁרוֹקִיתָא, f. Chald. Theod. σύριγξ, Vulg. & alii, *fiſtula.* R. שָׁרַק Hebræis & Chaldæis *ſibilavit;* unde *fiſtula,* quod, dum inflatur, ſibilum edat.

משרים, vide מֵישָׁרִים, ſupra col. 1092.

משרכת f. Jerem. 2. v. 23. Lxx. Verbaliter, ὠλόλυξε *ululavit.* Vulg. *explicans.* Alii, *implicans* vias ſuas, id eſt, huc illuc præ furore libidinis confuſe diſcurrens & curſitans. R. שָׂרַךְ inuſit. cujus poteſt eſſe Benoni ſ. f. conjugationis Piel.

משרעי Maſſ. *Miſchraï,* Vulg. *Maſerei,* nom. propr. filii Sobal filii Hur primogeniti Caleb, 1. Paral. 2. v. 53. Etym. *longus membris,* aut *membrum habens prælongum;* à שָׂרַע *membris redundavit.* Vel *tangens, auferens amicum, ſocium, paſtorem* aut *malitiam;* à מָשַׁשׁ *tangere, auferre,* & רֵעֶה aut רֹעֶה *amicus, ſocius, paſtor,* aut à רַע *malum, malitia.*

משרפה f. unde plur. conſt. מִשְׂרְפוֹת, Iſai. 33. v. 12. Lxx. κατακεκαυμένα (ἔθνη) *combuſtæ* (gentes). Vulg. *incendium.* Alii, *combuſtiones.* Cum præf. וּכְמִשְׂרְפוֹת, Jerem. 34. v. 5. Lxx. καὶ ἔκλαυσαν *& fleverunt;* mendum fortaſſe pro ἔκαυσαν *& cremarunt,* ut habet Complut. Vulg. & alii, *& combuſtiones.* R. שָׂרַף *combuſſit.*

משרפות & מִשְׂרְפֹת, Maſſ. *Miſrephóth,* Vulg. *Maſerephóth,* nom. propr. loci ultra Sidonem in finibus Tribus Aſer, ubi erant ſalinæ ſeu aquæ maris calore ſolis aduſtæ, ex quibus ſal generabatur, Joſ. 11.

Digitized by Google

v. 8. & c. 13. v. 6. Etym. *combustiones.* Vide vocem præcedentem.

מַשְׂרֵקָה Masſ. & Vulg. *Maſrecá* vel *Maſreqá*, nomen propr. civitatis aut loci Idumææ, ut videtur, unde oriundus erat Semla quintus Idumæorum rex, Gen. 36. v. 36. Etym. *ſibilus* vel *ſibilans*; à שָׁרַק *ſibilavit.*

מַשְׂרֵת m. unde cum præf. הַמַּשְׂרֵת, 2. Reg. 13. v. 9. Lxx. τὸ τήγανον *ſartago.* Sic etiam recentiores. Vulg. periphraſticωs, quod *coxerat.* R. שָׂרַת inuſit.

מָשַׁשׁ QAL, Lxx. ψηλαφάω, Vulg. & alii, *tango, palpo, attrecto.*

Fut. 3. p. ſ. m. cum præf. & aff. וַיְמֻשֵּׁהוּ *& palpavit eum*, יְמֻשֵּׁנִי *palpabit me*, c. 1. p. ſ. c. cum præf. & aff. וַאֲמֻשְׁךָ, vel ex forma quieſc. ע & cum (ִ) pro (ֻ), וַאֲמִשְׁךָ *& palpabo te*, m.

PIEL in forma perfecta מִשֵּׁשׁ, Lxx. ψηλαφάω *attrecto, tango, palpo*, ut in Qal, ἐρευνάω *ſcrutor, perſcrutor, inveſtigo.*

Praet. 2. p. ſ. m. מִשַּׁשְׁתָּ *ſcrutatus es.*

Ben. ſ. m. מְמַשֵּׁשׁ *palpans.*

Fut. 3. p. ſ. m. יְמַשֵּׁשׁ *palpabit.* Cum præf. וַיְמַשֵּׁשׁ *& ſcrutatus eſt.* 3. p. pl. m. יְמַשְׁשׁוּ *palpant.*

HIPHIL הֵמִשׁ, unde 3. p. ſ. m. Fut. cum præf. וְיָמֵשׁ, Exod. 10. v. 21. *& palpet* unuſquiſque. Lxx. adjective, καὶ ψηλαφητὸν (σκότος) *& palpabiles* (ſint tenebræ). Vulg. *ut palpari queant.*

מִשְׁתֶּה m. Lxx. Aq. Sym. Theod. πότος, Lxx. item, δοχή, Vulg. & alii, *convivium.* Lxx. item, πόμα, πόμα, πότημα, πόσις, *potus, potio*, κώθων *compotatio*, χαρὰ *gaudium*, εὐφροσύνη *lætitia*, γάμος *nuptiæ*, ἀνάπαυσις *requies.* Et Verbaliter, πίνω *bibo*, ἡσυχάζω *quieſco.* Phraſis מִשְׁתֵּה יַיִן, Lxx. συμπόσιον *convivium.* Cum præf. הַמִּשְׁתֶּה *convivium*, וּמִשְׁתֶּה *& convivium.* Conſt. מִשְׁתֵּה *convivium.* Cum præf. בְּמִשְׁתֵּה *in convivio*, כְּמִשְׁתֵּה *ſicut convivium*, מִמִּשְׁתֵּה *à convivio.* Plur. cum affix. מִשְׁתָּיו *convivia ejus*, m. מִשְׁתֵּיהֶם *convivia eorum*, מִשְׁתֵּיכֶם *convivia veſtra*, m. R. שָׁתָה *bibit, potavit, convivatus eſt.*

מִשְׁתְּיָא f. Chald. Dan. 5. v. 10. Theod. πότος, Vulg. & alii, *convivium.* Rad. שְׁתָה *bibit, potavit, convivatus eſt.*

מֵת *mortuus*, & fem. מֵתָה *mortua*, vide in Benoni ſ. Qal Verbi rad. מוּת *mori*, ſupra col. 1059.

מָוֶת *mors*, vide in מָוֶת, ſupra col. 1059.

מַתְבֵּן m. Iſai. 25. v. 10. Lxx. ἅλων *area.* Sym. ἀχύρων, Vulg. & alii, *palea.* R. תָּבַן inuſit.

מֶתֶג m. Lxx. Aq. Sym. χαλινός, Vulg. & alii, *frænum*, κημὸς *camus.* Sym. item, φιμὸς *capiſtrum*, ἐξουσία *poteſtas*, 2. Reg. 8. v. 1. Lxx. item, κέντρον *ſtimulus.* In Phraſi, מֶתֶג הָאַמָּה, vide ſupra col. 105. in אַמָּה, & Gram. Heb. tom. 1. p. 450. c. 2. Cum præf. כְּמֶתֶג *ſicut frænum.* Cum præf. & aff. וּמִתְגִּי *& frænum meum*, c. R. מָתַג inuſit.

מָתוֹק m. Lxx. Theod. γλυκύς, Vulg. & alii, *dulcis.* Lxx. item, γλυκύτερος *dulcior.* Subſtantive, Lxx. γλύκασμα, Sym. Theod. γλυκύτης *dulcedo.* Et Verbal. Lxx. γλυκαίνω, γλυκαίνομαι, *dulceſco, dulcis ſum* vel *fio.* Cum præf. וּמָתוֹק *& dulcis, & dulce*, לְמָתוֹק *in dulce.* R. מָתַק *dulceſco, dulcis fio.*

מְתוּשָׁאֵל Maſſ. *Methouſchaël*, Vulg. *Mathuſaël*, nom. propr. filii Maviaël, Gen. 4. v. 18. Etym. *mortem ſuam poſtulans*; ex מָוֶת *mors*, aff. 3. p. ſ. m. & שָׁאַל *poſtulavit.* Vel *mors ejus infernus* aut *ſepulchrum*; ex מָוֶת *mors*, aff. 3. p. ſ. m. & שְׁאוֹל *infernus, ſepulchrum.*

מְתוּשֶׁלַח, & in pauſa מְתוּשָׁלַח, Maſſ. *Methouſchélahh* & *Methouſchálahh*, Vulg. *Mathuſala*, nomen propr. filii Henoch, Gen. 5. v. 21. Etym. *mortem ſuam miſit*, vel *mortis ejus arma*; ex מָוֶת *mors*, aff. 3. p. ſ. m. & שָׁלַח *miſit*, aut שֶׁלַח *miſſile, miſſilia arma.*

מָתַח QAL, unde 3. p. ſ. m. Fut. cum præf. & aff. וַיִּמְתָּחֵם, Iſai. 40. v. 22. Vulg. & alii, *& extendit, & expandit eos* (cœlos). Lxx. Participial. καὶ διατείνας *& extendens.*

מָתַי adverb. temporis, Lxx. Aq. Theod. πότε, Vulg. & alii, *quando, cùm*, &c. Cum præf. וּמָתַי *& quando*, לְמָתַי *quando.* Cum adverbiis præpoſitis, עַד מָתַי *uſquequo?* אַחֲרֵי מָתַי *poſtquam.*

מְתִים & מְתִם, m. plur. à ſing. inuſit. מְתָה, Lxx. ἄνδρες *viri*, βραχεῖς *breves, pauci numero*, ὀλίγοι *pauci*, ὀλιγοστοί *perpauci*, ἔργα *opera*, Job. 11. v. 11. ἐχθροί *inimici*, Pſal. 16. Heb. 17. v. 14. πολύς *multus*, Deut. 33. v. 6.

ubi Vulg. *parvus* numero, *ευαριθμοι* *confessus*. Et adject. *ἑξῆς ex ordine, deinceps.* Alii, *homines* proprie mortales, quasi à מות *mori*. Alii, *homines* in genere, tam viri quam mulieres, cum magni, tum parvi, tum senes, tum juvenes. Cum præf. מִמְּתִים *ab hominibus*, sine dagh. in secundo מ ob (י) ei suppositum. Const. מְתֵי *homines*. Cum præf. בִּמְתֵי *in hominibus*. Cum aff. מְתָיו *homines ejus*, m. מְתֶיךָ *homines tui*, f. R. מתה Æthiopibus, *apparuit & evanuit* ut spectrum; unde מְתִים *homines, mortales*, quod mundo apparentes citò evanescant.

מַתְכֹּנֶת f. Lxx. *στάσις statio, σύνθεσις, σύνταξις, constitutio, dispositio.* Et adject. *ἴσον æqualis.* Vulg. *mensura, numerus, status, compositio.* Alii item, *summa.* Cum præf. & aff. מַתְכֻּנְתּוֹ *dispositio ejus*, m. וּבְמַתְכֻּנְתּוֹ & *in dispositione ejus*, m. כְּמַתְכֻּנְתָּהּ *secundum dispositionem ejus*, f. Rad. תָּכַן *disposuit, constituit*, &c.

מַתְּלָאָה f. Malach. 1. v. 13. Lxx. *ἐκ κακοπαθείας ex calamitate*, *ex venatione.* Vulg. *de labore.* Is & Lxx. legebant מִתְּלָאָה, cum מ *de, ex*, & תְּלָאָה *labor, afflictio, calamitas*, &c. Alii, *quantum laboris! quantum defatigationis!* ex מָה *quam, quantum*, & prædicta voce תְּלָאָה; ita ut מַתְּלָאָה, sit contractio pro מַה־תְּלָאָה, ut legitur מַה pro מֶה־. Vide supra col. 1037. in מַה־. Rad. לָאָה *laboravit, defatigatus est.*

מְתַלְּעוֹת f. plur. const. idem quod מַלְתָּעוֹת & const. מַלְתְּעוֹת, quod vide supra col. 1126. trajectis literis ל & ת. Lxx. *μύλας*, Vulg. & alii, *dentes molares.* Cum præfix. & in regim. וּמְתַלְּעוֹת & *dentes molares.* Cum aff. מְתַלְּעָיו *dentes molares ejus*, m. Rad. לָתַע in Niph. *molitus, commolitus est.*

מְתֻלָּעִים m. plur. Nah. 2. v. 3. al. 4. Lxx. *ἐμπαίζοντας illudentes.* Vulg. *in coccineis.* Alii, *rubricati, purpurati, purpureis* seu *coccineis vestibus induti.* Eo colore in bellis usos fuisse Scythas, Medos & Persas narrant Herodotus, Xenophon, & Diodorus Siculus. R. תָּלַע inusit. unde תּוֹלַעַת *vermis, vermis purpureus*, ex quo fit coccinum.

מְתֹם m. Lxx. *ἴασις sanatio*, Vulg. *sanitas*, *ὁλοκληρία integritas.* Sym. *ὑγιὲς sanum.* Et in alia significatione, Jud. 20. v. 48. Lxx. Vatic. *Μεθλά*, vocem Heb. sed vitiatam retinuerunt nomen proprium urbis esse arbitrati. Ald. & Complut. *ἑξῆς ex ordine.* Vulg. & alii, *vir, viri.* R. תָּמַם *perfectus, integer fuit.* Et pro altera significatione מְתֹם, unde מְתִים aut מְתֹם *homines, viri.* Vide supra col. 1238.

מַתָּן m. Lxx. Sym. & alius, *δόμα*, Lxx. item, *δόσις*, Vulg. & alii, *donum, munus.* Lxx. item, *ὄνειδος probrum*, Prov. 19. v. 6. Cum præf. וּמַתָּן & *donum.* Cum aff. מַתָּנָם *donum eorum.* R. נָתַן *dedit.*

מַתָּן Mass. *Ματθάν*, Vulg. *Mathán*, nomen proprium 1°. patris Saphathiæ, Jerem. 38. v. 1. 2°. sacerdotis Baal, 2. Paral. 23. v. 17. Etym. *donum, munus.* Vide vocem præcedentem. Vel *lumbus* aut *mors earum*; à מָתְנַיִם *lumbus, lumbi*, aut מַת, const. מוֹת *mors*, & aff. 3. p. pl. f.

מַתָּנָה f. Lxx. *δόμα*, *δῶρον*, Vulg. & alii, *donum, munus.* Lxx. Aq. Theod. *εὐγένεια generositas, nobilitas, robur, vigor*, Eccle. 7. v. 8. ubi Sym. *μάθανα*, retenta voce Hebraica. Lxx. item, *δόγμα decretum*, Ezech. 20. v. 26. ubi mendum est pro *δόμα*, ut habet ms. Alexand. *δόμα* *λῆψις* *munerum acceptio.* Const. & cum præfix. כְּמַתְּנַת *secundum donum.* Pl. מַתָּנוֹת & מַתָּנֹת, *dona.* Cum præf. וּמַתָּנוֹת & *dona.* Const. מַתְּנוֹת *dona.* Cum præf. & affix. בְּמַתְּנוֹתָם *cum donis eorum*, מַתְּנוֹתֵיכֶם *dona vestra*, m. בְּמַתְּנוֹתֵיכֶם *donis vestris*, m. R. נָתַן *dedit.*

מַתָּנָה Mass. & Vulg. *Matthaná*, nom. propr. solitudinis, quæ postea fuit limes Tribus Ruben ad orientem & austrum, Num. 21. v. 18. Etym. *donum, munus.* Vide vocem præced. Vel *lumbus* aut *mors ejus*, f. à מָתְנַיִם *lumbi* aut מַת const. מוֹת *mors*, & aff. 3. p. f. f.

מַתְּנַי Mass. *Ματθανάι*, Vulg. *Mathanai*, nomen propr. 1°. viri, qui uxorem alienigenam, quam duxerat, repudiavit, Esd. 10. vv. 33. 37. 2°. Sacerdotis, qui cum Zorobabele ascendit Jerosolymam, Nehem. 12. v. 19. Etym. *dona mea*, c. ex מַתָּן *donum*, & aff. 1. p. pl. c.

Digitized by Google

מִתְנִי Maff. *Mithni*, Vulg. *Mathanites*, nomen patronymicum incolarum urbis quam S. Hieron. vocat *Mathane*, quamque ad torrentem Arnon in Tribu Ruben collocat, 1. Paral. 11. v. 43. Etym. *donum meum*, à מַתָּן *donum*, & aff. 1. p. f. c.

מַתַּנְיָה, & cum fyllabica adjectione

מַתַּנְיָהוּ Maff. *Mattaniá & Mattaniáhou*, Vulg. *Mathanias*, nomen proprium 1°. filii Jofiæ, patrui Joachin, 4. Reg. 24. v. 17. 2°. filii Micha, 1. Paral. 9. v. 15. 3°. viri è pofteris Afaph, 2. Paral. 29. v. 13. Etym. *donum Domini*; ex מַתָּן *donum*, & יָהּ *Dominus*.

מָתְנַיִם, & in paufa מָתְנָיִם mothnáiim, dual. mafc. Lxx. Sym. ὀσφύς, Sym. item, λαγόνες, Vulg. & alii, *lumbi*. Lxx. Aq. Theod. νῶτος *dorfum*. Lxx. item, ἰσχύς *fortitudo*, quæ in lumbis potiffimum fita eft. Cum præfix. מִמָּתְנַיִם mimmothnaiim *à lumbis*. Conft. מָתְנֵי mothné *lumbi*. Cum præfix. וּמָתְנֵי oumothné *& lumbi*, מִמָּתְנֵי mimmothné *præ lumbis*. Cum præf. & affix. מָתְנָיו mothnav, & fic femper (ָ) eft (ֳ hhatoúph) *lumbi ejus*, m. וּמָתְנָיו *& lumbi ejus*, m. בְּמָתְנָיו *in lumbis ejus*, m. וּמִמָּתְנָיו *& à lumbis ejus*, m. מָתְנֶיהָ *lumbi ejus*, f. מָתְנֶיךָ *lumbi tui*, m. מָתְנַי, & in paufa מָתְנָי, *lumbi mei*, c. מָתְנֵיהֶם *lumbi eorum*, וּמָתְנֵיהֶם *& lumbi eorum*, בְּמָתְנֵיהֶם *in lumbis eorum*, מָתְנֵיכֶם *lumbi veftri*, m. בְּמָתְנֵינוּ *in lumbis noftris*, c. Rad. מְתַן Chald. *humidus fuit*; hinc *perfuit*.

מְתֹפְפוֹת f. plur. Nah. 2. v. 7. al. 8. Lxx. φθεγγόμεναι *loquentes*, *fumum edentes*. Vulg. *murmurantes*. Alii, *percutientes* cor fuum loco tympanorum. Rad. תָּפַף *percuffit*, *pulfavit tympanum*. Ea vox poteft effe Benoni pl. f. conjugationis Poel.

מתק QAL. Lxx. γλυκαίνομαι, γλυκύς εἰμι, Vulg. & alii, *dulcefco*, *dulcis fum*, γλυκύτερός εἰμι *dulcior fum*, γλυκερὸν πίνω *dulce bibo*.

PRÆT. 3. p. f. m. cum affix. מְתָקוֹ contracte pro מָתַק לוֹ, *dulcis fuit ei*, m. 3. p. pl. c. מָתְקוּ *dulces fuerunt*.

BAOUL f. f. מְתוּקָה *dulcis*. Plur. m. cum præf. וּמְתוּקִים *& dulcia*.

FUT. 3. p. pl. m. in paufa; quare ת afficitur (ָ) pro (ְ), יִמְתָּקוּ *dulces funt*. Cum præf. וַיִּמְתְּקוּ *& dulces fuerunt*.

HIPHIL הִמְתִּיק, unde 3. p. f. f. FUT. תַּמְתִּיק, Job. 20. v. 12. Lxx. γλυκανθῇ *dulcuerit*, *dulcis fuerit* malitia. Vulg. & alii, *dulce fuerit* malum. 1. p. pl. c. נַמְתִּיק, Pfal. 54. Heb. 55. v. 15. Lxx. mutata perfona & numero, ἐγλύκανας, Vulg. Lat. *dulces capiebas cibos*. Aq. ἐγλυκαίνομεν *dulce fecimus*, S. Hieron. *dulce habuimus* fecretum. Sym. adjective, γλυκεῖα *dulcis confabulatio*, *dulce colloquium*.

מֶתֶק m. unde cum præfix. וּמֶתֶק *& dulcedo*. Lxx. adjective, καὶ γλυκύς, Vulg. *& dulcis*. R. מָתַק *dulcis fuit*.

מֹתֶק m. unde cum aff. מָתְקִי mothqi, Jud. 9. v. 11. Lxx. ἡ γλυκύτης μου, Vulg. & alii, *dulcedo mea*, c. R. מָתַק *dulcis fuit*.

מִתְקָה Maff. *Mithqáh*, Vulg. *Methcáh*, nomen proprium loci in deferto, Thare inter & Hefmona, ubi fuit quarta & vigefima Ifraëlitarum manfio, Num. 33. v. 28. Etym. *dulcedo*, *fuavitas*; à מָתַק *dulcis*, *fuavis fuit*.

מִתְרְדָת Maff. *Mithredáth*, Vulg. *Mithridates*, nomen proprium thefaurarii Cyri regis Perfarum, Efd. 1. v. 8. Etym. *explorans* vel *contemplans*, aut *folvens legem*; à תּוּר *explorare*, *contemplari*, vel נָתַר in Hiphil *folvere*, & דָּת *lex*. Vel *mortis defcenfus* aut *dominatio*; à מָוֶת *mors*, & יָרַד *defcendit*, aut רָדָה *dominatus eft*.

מַתָּת m. Lxx. δόμα, δόσις, Vulg. & alii, *donum*, *munus*. Conft. מַתַּת *donum*. Cum præf. בְּמַתַּת *in dono* R. נָתַן *dedit*.

מַתַּתָּה Maff. *Mattattáh*, Vulg. *Mathátha*, nomen proprium viri, qui uxorem alienigenam, quam duxerat, repudiavit, Efd. 10. v. 33. Etym. *donum ejus*, f. ex מַתַּת *donum*, & aff. 3. p. f. f.

מַתִּתְיָה, & cum fyllabica adjectione

מַתִּתְיָהוּ, Maff. *Mattithiáh & Mattithiáhou*, Vulg. *Mathathias*, nomen proprium 1°. primogeniti Sellum, 1. Paral. 9. v. 31. 2°. Levitæ, 1. Paral. 15. v. 18. Etym. *donum Domini*; à מַתַּת *donum*, & יָהּ, vel יָהוּ pro יְהוָה, *Dominus*.

Iiiiiij

נא adverbium temporis *nunc*. Interdum etiam est particula obsecrantis; unde Sym. 1. Reg. 15. v. 25. ἀξιῶ, Vulg. *quaeso*. Lxx. ibid. & Aq. Sym. Theod. alibi, δὴ *sane, utique, profecto, age, agedum*. Saepius etiam ea particula à Lxx. & Vulg. quasi expletiva negligitur.

נא m. Exod. 12. v. 9. Lxx. ὠμὸν, Vulg. *crudum*. Alii, *semicoctum*. R. נוא inusit. saltem in hac significatione.

נא Mall. Νὼ, Vulg. *Alexandria*, nomen proprium celeberrimae urbis Ægypti, quae aliis est Memphis, aliis Syene, aliis Thebae; quaeque ab Alexandro instaurata, dicta est ejus nomine *Alexandria*, Ezech. 30. v. 14. &c. Vide S. Hieron. comm. in h. l. & Gram. Heb. tom. 1. p. 440. c. 2. 441. c. 1. Etym. *crudus* aut *crudum*; à נא idem. Vel *fractio, infractio, irritatio*; à נוא in Hiph. *fregit, infregit, irritum fecit*.

נאד, & cum (ו) sed contracte ex Syriasmo נוד, Jud. 4. v. 19. pro נאוד, m. Lxx. ἀσκὸς, Vulg. & alii, *uter*. Cum praef. ונאד *& uter*, כנאד *sicut uter*. Cum praef. aff. & in pausa; quare ד afficitur (·) pro (ׂ), בנאדך, Psal. 55. Heb. 56. v. 9. Lxx. Sym. ἐνώπιόν σε, Vulg. Lat. & S. Hieron. *in conspectu tuo*. Vel sensum metaphorae expresserunt; vel legerunt בנגדך. Alii, *in utre tuo*. Visuntur etiamnum hodie in cimeliis eruditorum vascula hujuscemodi lachrymatoria, seu in quibus lachrymae reponebantur. Plur. fem. aut ex terminatione fem. נאדות *utres*. Cum praef. ונאדות *& utres*. R. נאד inusit.

נאה ad quod Verbum nonnulli referunt personas נאוה, נאוו; & Benoni נאוה, נאוה, &c. mutato ה in (ו), & facta interdum punctorum contractione, vide in אוה, supra col. 38. & נוה, infra.

נאות f. plur. const. à sing. inusit. נאה, Lxx. τὰ πεδία campi, τρίβοι *semitae*, τὰ κατάλοιπα *reliqua*, Jerem. 25. v. 37. ubi Complut. καλὰ *pulchra*. Sym. τὰ ὡραῖα, Vulg. *speciosa*. Et sing. τόπος *locus*. Aq. Sym. ὡραιότης *pulchritudo*. Sym. item, νομαὶ *pascuum*. Alii, *caulae, habitacula*. Cum praef. בנאות *in caulis, in pascuis*. Rad. נאה Rabb. aut אוה in Niph. *pulcher fuit*, aut נוה *habitavit*.

נאם QAL, unde PAOUL f. m. const. cum (ׂ) in fine pro (ׇ), נאם *dictum, sermo* proprie *verus, fidelis, & omni acceptione dignus*. Hoc enim verbum fere soli Deo summe veraci, & prophetis tribuitur. Lxx. Verbal. interpretantur, λέγει, iidem & Aq. Sym. Theod. φησὶ *dicit*. Lxx. item, εἶπε *dixit*. Sic etiam Vulg. & recentiores. Cum praef. ונאם *& dictum, & dicit, & dixit*.

Fut. 3. p. pl. m. cum praef. & in forma perfecta, וינאמו, Jerem. 23. v. 31. Vulg. *& aiunt*. Alii, *& dixerunt*. Lxx. hic paraphrastas agunt, & sensum, utcunque, non Verbum, expresserunt.

נאף QAL. Lxx. μοιχεύομαι, μοιχεύω, Vulg. & alii, *moechor, adulteror, adulterium committo*.

Ben. f. m. נאף & cum praef. הנאף, *adulterans*. Lxx. μοιχὸς *adulter*. Fem. cum praef. & ex forma ה praecedente duplici (·), quorum prius mutatur in (-) ob pausam, הנאפת, Lxx. ἡ μοιχαλὶς *& adultera*. Plur. f. נאפות *adulterantes, adulterae*.

Infin. נאוף *adulterando*. Lxx. substant. μοιχεία *adulterium*. Cum praef. ונאף *& adulterando*.

Fut. 3. p. f. m. ינאף *adulterabitur*. 3. p. f. f. cum praef. ותנאף *& adulterabatur*. 2. p. f. m. in pausa, quae mutavit (-) ultimae in (·), תנאף *adulteraberis*. 3. p. pl. m. in pausa; quare א afficitur (·) pro (-), וינאפו *& adulterati sunt*.

PIEL נאף sine daghêsch excidentis compensatione pro נאף, Lxx. μοιχεύομαι, μοιχεύω, *adulteror*, &c. ut in Qal.

Praet. 3. p. f. f. נאפה *adulterata est*, sine daghêsch excidentis compensatione pro נאפה. Vide Gram. Heb. tom. 1. p. 174. c. 2. Sic 3. p. pl. c. in pausa, quae retinuit (-), נאפו *moechatae, adulteratae sunt*.

Ben. f. m. מנאף, Lxx. μοιχὸς, Vulg. &

Digitized by Google

alii, *mœchus*, *adulter*. Fem. ex forma ה præcedente duplici (ּ), quorum prius ob pausam mutatur in (ָ), מְנָאָפָה, Lxx. *μοιχαλὶς*, Vulg. & alii, *adultera*. Cum præf. & in eadem pausa, הַמְנָאָפָה *adultera*, וּמְנָאָפָה *& adultera*. Plur. m. מְנָאֲפִים *adulteri*. Cum præf. וּבַמְנָאֲפִים *& contra adulteros*.

Fut. 3. p. pl. m. cum præfix. וַיְנָאֲפוּ vel fine daghésch excidentis compensatione וַיְנָאֲפוּ, *& adulterati sunt*. 3. p. pl. f. תְּנָאַפְנָה *adulterantur*.

נַאֲפוּפִים m. plur. à sing. inusit. נַאֲפוּף geminata tertia radicali, unde plur. cum præf. & aff. וְנַאֲפוּפֶיהָ, Ose. 2. v. 2. al. 4. Lxx. *καὶ ἡ μοιχεία αὐτῆς & adulterium*, Vulg. & alii, *& adulteria ejus*, f. Rad. נָאַף *mœchatus*, *adulteratus est*.

נִאֻפִים m. plur. à sing. inusit. נִאוּף, Vulg. & alii, *adulteria*. Lxx. Verbal. *μοιχεύεται adulterantur*. Cum aff. נִאֻפַיִךְ, Jerem. 13. v. 27. Lxx. Vatic. & Complut. *ἡ μοιχεία σου adulterium tuum*, f. Ald. *αἱ μοιχεῖαι*, Vulg. & alii, *adulteria tua*, f. Rad. נָאַף *mœchatus*, *adulteratus est*.

נאץ QAL. Lxx. *ἀθετέω abrogo*, *irritum facio*, *ἀπωθέω abjicio*, *ἐκκλίνω declino*, *μυκτηρίζω subsanno*, *παροξύνω* (sic etiam Sym. & Theod.) *exacerbo*, *irrito*. Aq. *διασύρω detraho*. Alii item, *sperno*, *contemno*, *floccifacio*, *parvipendo*.

Praet. 3. p. f. m. נָאַץ *contemsit*. 3. p. pl. c. נָאֲצוּ, & in pausa נָאָצוּ *contemserunt*.

Fut. 3. p. f. m. יִנְאַץ in forma perfecta, *contemnet*. Sic cum præf. וַיִּנְאַץ, & in pausa וַיִּנְאָץ, *& contemsit*. 2. p. f. m. תִּנְאַץ *contemnas*. 3. p. pl. m. in pausa; quare א afficitur (ָ) pro (ַ), & cum ו parag. יִנְאָצוּן *contemserunt*.

PIEL נִאֵץ fine daghésch excidentis compensatione, pro נִאֵּץ, quod in toto præterito perseverat, Lxx. *παροξύνω*, Lxx. Sym. *παροξύνω*, *irrito*, *exacerbo*. Sym. item, *βλασφημεῖν ποιῶ blasphemare facio*, *ὀνειδίζω vitupero*, *ignominia afficio*. Aq. *διασύρω detraho*, ut in Qal. Alii item, *sperno*, *contemno*, ut in eadem conjugatione Qal.

Praet. 3. p. f. m. נִאֵץ *irritat*, *exacerbat*. Vide pro daghésch excidente non compensato Gram. Heb. tom. 1. p. 174. c. 1. 2. p. f. m. נִאַצְתָּ *irritasti*. 3. p. pl. c. נִאֲצוּ, & in pausa נִאֵצוּ *irritarunt*, *provocarunt*, *contemserunt*. Cum præf. & aff. וְנִאֲצוּנִי *& irritaverunt me*, c.

Ben. pl. m. cum præf. & aff. מְנַאֲצַי *irritantes me*, c. לִמְנַאֲצַי *irritantibus*, *spernentibus me*, c. מְנַאֲצַיִךְ in pausa, *irritantes te*, f.

Infin. ex forma Præteriti, & fine dagh. ejecti compensatione, נִאֵץ, 2. Reg. 12. v. 14. *irritando*. Vide Gram. Heb. t. 1. p. 177. c. 1.

Fut. 3. p. f. m. יְנָאֵץ *irritat*, *irritabit*. 3. p. pl. m. cum aff. & (ְ) pro (ִ), יְנַאֲצֻנִי *irritabunt me*, c.

HITHPAEL הִתְנָאֵץ, unde Ben. f. m. compositum partim ex hac conjugatione, cujus ה resecatur, compensaturque per dagh. in prima radicali, partim ex Ben. Pual, מְנֹאָץ, Isai. 52. v. 5. pro מִתְנָאֵץ in Hithpael, aut מְנֹאָץ in Paoul Pual, vide Gram. Heb. t. 1. p. 391. c. 1. Lxx. Verbal. *βλασφημεῖται*, Vulg. *blasphematur*. Alii, *spretum*, *contemtum* est nomen meum.

נְאָצָה, & cum (ֶ) euphonico sub נ loco (ְ) ob aliud (ְ) sub א, vide Gram. Heb. tom. 1. p. 391. col. 1.

נֶאָצָה; denique in alia forma

נְאָצָה, f. Lxx. *βλασφημία*, Vulg. *blasphemia*, *ὀργὴ ira*, *παροξυσμὸς irritatio*, *exacerbatio*, *provocatio ad iram*. Vulg. item, *opprobrium*. Alii item, *contumelia*. Cum præf. וּנְאָצָה *& irritatio*, *& contumelia*, *& blasphemia*. Plur. נֶאָצוֹת *contumeliæ*. Cum aff. נֶאָצוֹתֶיךָ *contumeliæ tuæ*, m. R. נָאַץ *irritavit*, *blasphemavit*, & in Piel *contumelia affecit*.

נאק QAL, unde 3. p. f. m. Praet. cum præf. וְנָאַק, Ezech. 30. v. 24. Lxx. *καὶ ἐπάξουσιν & prædabitur*. Vulg. in plur. *& gement*; referebat ad אָנַק, quod vide supra col. 123. quodque idem est ac præsens נָאַק, trajectis literis א & נ. Vel etiam legebat וְנָאַק. Alii, *& clamabit*, *& vociferabitur*, *& gemet*.

Fut. 3. p. pl. m. in pausa; quare א afficitur (ָ) loco (ֲ), יִנְאָקוּ, Job. 24. v. 12. Lxx. *ἐξεβάλοντο ejecti sunt*. Vulg. *gemere fecerunt*. Alii, *clamabunt*, *exclamabunt*, *vociferabuntur*.

Digitized by Google

נְאָקָה f. Lxx. στεναγμὸς, Aq. Sym. οἰμωγὴ, Vulg. & alii, *gemitus*. Lxx. item, προνομὴ *præda*, Ezech. 30. v. 24. Alii item, *clamor*, *vociferatio*. Hinc conſt. נַאֲקַת *clamor*, *gemitus*. Cum præf. & aff. נַאֲקָתָם *clamor*, *gemitus eorum*, מִנַּאֲקָתָם *à clamore eorum*. Plur. conſt. נַאֲקוֹת *clamores*, *gemitus*. Rad. נָאַק *clamavit*, *vociferatus eſt*.

נָאַר QAL, unde PIEL נֵאֵר, 3. p. ſ. m. PRÆT. ſine dagh. excidentis compenſatione, Thren. 2. v. 7. Lxx. ἀπετίναξεν *excuſſit*. Vulg. *maledixit*; referebat ad אָרַר quod vide ſupra col. 158. Alii, *deteſtatus*, *exſecratus eſt*. 2. p. ſ. m. cum ה expreſſo in fine, & compenſato dagh. נֵאַרְתָּה, Pſal. 88. Heb. 89. v. 40. Lxx. κατέστρεψας, Vulg. Lat. *everiſti*. Sym. εἰς κατάραν ἔδωκας *in maledictionem dediſti*; referebat ad אָרַר. S. Hieron. *attenuaſti*. Alii, *deteſtatus es*.

נֹב Maſſ. Νὸβ, Vulg. *Nób*, nomen propr. urbis quæ cum *Anathoth* & *Ananiah* jungitur, Nehem. 11. v. 32. Verùm in ſerie urbium ſacerdotalium non recenſetur. Vide Palæſtinam Doctiſſ. Relandi, pp. 164. & 911. Etym. *fructum producens*, à נוּב *fructum producere*.

נֹבֶה Maſſ. Νὸβ, Vulg. *Nobe*, nomen propr. civitatis in Tribû Dan, vel Benjamin, Iſai. 10. v. 32. ſed eadem eſſe, ac præcedens, videtur, maxime ex conjunctione τῆς *Anathoth*. Etym. eadem.

נָבָא QAL, unde NIPHAL, vel ſecundum alios PIEL, נִבָּא, Lxx. Aq. Sym. Theod. προφητεύω, Vulg. & alii, *propheto*, *vaticinor*, *futura prædico*. Lxx. item, ἀνακρούομαι *pulſo*, 1. Paral. 25. v. 3. ἀποφθέγγομαι *eloquor*, ibid. v. 2. Alii item, *prædico*, *as*, *concionor*, *concionem habeo*, *voluntatem alterius enuntio*, *interpretor*, Dei laudes *hymnis*, &c. *celebro*. Conſtruitur cum לְ, אֶל, & עַל.

PRÆT. 3. p. ſ. m. נִבָּא *prophetavit*. Cum præf. ה pro שֶׁ vel אֲשֶׁר, הַנִּבָּא *qui prophetat*. 2. p. ſ. m. נִבֵּאתָ, & ex forma quieſc. Lam. ה, נִבֵּיתָ *prophetaſti*. Vide Gram. Heb. t. 1. p. 275. c. 2. fin. Cum præf. וְנִבֵּאתָ *& prophetabis*. 1. p. ſ. c. cum præf. וְנִבֵּאתִי *& prophetavi*. 3. p. pl. c. נִבְּאוּ, & in pauſa נִבָּאוּ, *prophetarunt*. Cum præfix. וְנִבְּאוּ *& prophetarunt*.

BEN. ſ. m. נִבָּא, Lxx. προφήτης *propheta*. Alii, *prophetans*. Plur. m. נִבְּאִים cum (ְ) pro (ָ) accelerandæ pronuntiationis gratia, *prophetantes*. Cum præfix. הַנִּבְּאִים & הַנִּבָּאִים, *prophetantes*, *qui prophetant*. Conſt. נִבְּאֵי *prophetantes*.

INFIN. cum præf. לְהִנָּבֵא *ad prophetandum*. Cum præf. & aff. בְּהִנָּבְאוֹ, & ex forma quieſc. Lam. ה, ſed retento א per hhólem deficiens movendo, בְּהִנָּבְאֹתוֹ, *in prophetando eo*, *cum prophetaret*, ſeu *prophetaverit ille*. Vide Gram. Heb. t. 1. p. 275. & 399. c. 2. בְּהִנָּבְאִי *in prophetare me*, c. *cum prophetarem*, כְּהִנָּבְאִי *ſecundum prophetare me*, c. *cum prophetarem*.

IMPER. 2. p. ſ. m. הִנָּבֵא *propheta*. Cum præf. וְהִנָּבֵא *& propheta*.

FUT. 3. p. ſ. m. יִנָּבֵא *prophetabit*. Cum præf. וַיִּנָּבֵא *& prophetavit*. 2. p. ſ. m. תִּנָּבֵא *prophetabis*. 3. p. pl. m. cum præf. וַיִּנָּבְאוּ *& prophetarunt*. 2. p. pl. m. תִּנָּבְאוּ *prophetabitis*.

HITHPAEL הִתְנַבֵּא vel הִתְנַבָּא, & Chald. הִתְנַבִּי, Lxx. προφητεύω, Vulg. & alii, *propheto*, *vaticinor*, ut in Qal. Lxx. item, λαλέω *loquor*. Alii item, *prophetam me ſimulo*, *fingo me eſſe prophetam*, *ſpiritu proprio*, *non Divino*, *vaticinor*.

PRÆT. 3. p. ſ. m. Chald. cum præf. וְהִתְנַבִּי, Eſd. 5. v. 1. *& prophetavit*. 2. p. ſ. m. cum præf. & ex forma quieſc. Lam. ה, וְהִתְנַבִּיתָ *& prophetabis*. Vide Gram. Heb. tom. 1. p. 280. c. 1. 1. p. ſ. c. cum præf. & ſublata characteriſtica litera ת, eaque per dagh. forte in ב compenſata, וְהִנַּבֵּאתִי pro וְהִתְנַבֵּאתִי, *& prophetavi*. Vide eand. Gram. ibid. c. 2. 3. p. pl. c. cum eadem ſyncopa, הִנַּבְּאוּ pro הִתְנַבְּאוּ, *prophetarunt*.

BEN. ſ. m. מִתְנַבֵּא *prophetans*. Cum præf. וּמִתְנַבֵּא *& prophetans*. Cum præf. ה, vices pronominis relativi ſupplente, vide Gram. Heb. t. 1. p. 422. can. 2. הַמִּתְנַבֵּא *qui prophetat*. Pl. m. מִתְנַבְּאִים *prophetantes*. Pl. f. cum præf. ה pro שֶׁ, vel אֲשֶׁר, vide eand. Gram. ibid. הַמִּתְנַבְּאוֹת *quæ prophetant* (de corde ſuo) ſeu ſpiritu proprio, non divino.

INFIN.

Infin. cum præf. & ex forma quiesc. Lamedh ה, מִתְנַבְּאוֹת à *prophetando*. Vide Gram. Heb. tom. 1. p. 280. c. 1.

Fut. 3. p. f. m. יִתְנַבֵּא *prophetabit*. Cum præf. וַיִּתְנַבֵּא *& prophetavit*. 3. p. plur. m. cum præf. וַיִּתְנַבְּאוּ *& prophetarunt*.

נֹבַח Mass. *Nóveh*, Vulg. *Nobe*, nomen proprium urbis, 1. Reg. 22. v. 9. Doctiss. Relando eadem est ac Nob quæ cum Anathoth & Ananiah jungitur. Vide supra col. 1247. cum ejus etymologia.

נִבְהָלָה f. à f. m. נִבְהָל, Lxx. σπουδῇ, Aq. κατασπουδασμός, Sym. ταχέως, Vulg. & alii, *festinatio*, Soph. 1. v. 18. R. בָּהַל in Niphal, *turbatus, præceps fuit, festinavit*, cujus נִבְהָלָה est Benoni f. f.

נְבוֹ Mass. *Nevó*, Vulg. *Nabo*, nomen propr. 1°. civitatis in terra Moab, in Tribu Ruben, Jerem. 48. v. 22. quam ædificaverunt filii Ruben, Num. 32. v. 38. Videtur & alia fuisse in Tribu Juda, Esd. 2. v. 29. Nehem. 7. v. 33. Vide Palæstinam doctiss. Relandi, tom. 2. p. 908. 2°. montis cujusdam in eadem terra, Isai. 15. v. 2. qui alias Abarim dicitur. 3°. idoli, Isai. 46. v. 1. quod à Sym. dicitur Νεβὼ Nebus. Idem forte ac *Nvóu* Syrorum, de quo infra. Etym. *prophetia, eloquium*; à נָבָא in Niphal, *propheto, eloquor*.

נְבוֹ Mass. *Nevó*, Vulg. *Nebo*, nomen proprium 1°. urbis, ac montis terræ Moabitarum supra Jordanem, contra Jerichuntem in sorte Tribus Ruben, Num. 32. v. 3. Deut. 32. v. 49. 1. Paral. 5. v. 8. 2°. viri cujusdam, Esd. 2. v. 29. & c. 10. v. 43. Vide nom. præced. cum ejus etymol.

נְבוּ Mass. *Nevú*, Vulg. *Nabû*, nomen proprium 1°. unius è principibus regis Babylonis, Jerem. 39. v. 3. 2°. apud Syros, (si Edmundo Castello, Lexici heptaglotti autori, credimus), Mercurii. Etym. eadem ac nominis præced. scilicet, à נָבָא, Heb. Chald. ac Syris, *propheto, eloquor*. Sic porrò Mercurius, Deorum Nuncius, à verbo Hebræo נָבָא, vel potius Syriaco, נבא *eloquor*, Syris diceretur *Nvóu*; ut Græcis à verbo εἴρω *dico, nuncio*, dicitur ΕΡΜΗΣ.

נְבוּאָה f. ab inusit. נְבוּא, Lxx. λόγοι *sermones*. Ms. Cantabrigiensis, λόγος *sermo*. Lxx. item, & Hexapl. προφητεία, Vulg. & alii, *prophetia, vaticinium*. Cum præfix. הַנְּבוּאָה *prophetia*, וּנְבוּאַת *& prophetia*. Const. נְבוּאַת *prophetia*. Chald. cum præf. בִּנְבוּאַת *in prophetia*. Rad. נָבָא in Niphal, *propheto, vaticinor, prædico, eloquor, prædico, as, concionor*, &c.

נָבוּב m. Lxx. ἄλλως *temerè*. Sym. ἐξαχοῦς *in vanum*. Vulg. *vanus*. Alii, *concavus, vacuus, evacuatus*. Const. נְבוּב *vacuus*. R. נבב inusit. cujus secundum Qimhhi & alios est Benoni Niphal, cum (ו) loco (ו).

נְבוּזַרְאֲדָן Mass. *Nevúzaradán*, Vulg. *Nabuzardán*, nom. proprium principis exercitus regis Babyloniorum, 4. Reg. 25. v. 8. Etym. *Mercurius loricatorum*, h. e. militum loricatorum, seu *loricis armatorum*, per metonymiam accidentis pro subjecto; à נְבוּ, vel potius Syriaco, נבו Nvóu, *Mercurius*, quod vide supra col. præced. & à voce item Syriaca, זרדא zardó, *lorica*, unde plur. ex forma simplici זרדן *zardón*: sic נבוזרדן *Nvóuzardón*, ut legitur apud Syros.

נְבוּכַדְנֶאצַּר vel נְבוּכַדְרֶאצַּר, Mass. *Nevúchadnetsár*, vel *Nevúchadretsár*, Vulg. *Nabuchodonosór*, nom. propr. regis Babyloniorum, 4. Reg. 24. v. 10. Etym. *Mercurius cum loquitur*, sive *Mercurius loquens*; à Syriaco נבו *Nvóu*, quod vide supra col. præced. ab adverbio temporis indeterminati Syriaco, כד *cum, quum, quando*, & à verbo item Syriaco נצר *eloquor*; unde Benoni f. m. נצר, vel propter risch ult. radicalem, נָצַר *eloquens*: sic נבוכדנצר *Nvóuchadnotsár*, ut legitur apud Syros.

נְבוּשַׁזְבָּן Mass. *Nevúschazbán*, Vulg. *Nabusezbán*, nomen proprium unius ex optimatibus regis Babylonis, Jerem. 39. v. 13. Etym. *Mercurius liberans*, sive *eripiens*; à Syriaco נבו *Nvóu*, quod vide supra col. præced. & à verbo item Syriaco שזב, pro Ithpael אשתזב *eruit, liberavit, eripuit*; unde verbale cum א emphatico, שזבנא *schózbonó*, vel *schózbonó*; & ablato א emphatico, quod articuli munere

Digitized by Google

fungens nomini proprio non competit, שָׁוְזְבוֹן ſchavzbón, vel ſchazbón, *liberator*, ſive *liberans*, *eripiens:* ſic נְבוּשַׁזְבָּן *Nebu-ſchazbón*, ut apud Syros legitur.

נָבוֹת Maſſ. *Navóth*, Vulg. *Naboth*, nomen propr. viri, 3. Reg. 21. v. 3. Etym. *germinans;* à verbo Arabico, נָבַת *germinavit*.

נְבוּזְבָּה, aut cum (· hhatoúph) ſub ב prima radicali, quæ poſt ſecundam geminatur,

נְבֻזְבָּה nevozbah, f. Chald. unde cum præf. וּנְבוּזְבָּה, Dan. 2. v. 6. Lxx. in plur. καὶ δωρεὰς, Vulg. *& dona*. Alii, *& honorarium*, *præmium*, *largitio*. Plur. cum præf. affix. & mutata tertia radic. ה in (י), vide Gram. Heb. t. 2. p. 582. c. 1. וּנְבִזְבְּיָתָךְ ounevozbeiatach, vel וּנְבִזְבְּיָתָךְ, Dan. 5. v. 17. *& honoraria tua*, m. R. בָּזָה *ſprevit*, profuſiores enim largitiones ſunt quidam veluti bonorum deſpectus.

נָבַח QAL, unde Infin. cum præf. לִנְבֹּחַ, Iſai. 56. v. 10. Lxx. ὑλακτεῖν, Vulg. & alii, *latrare*, *allatrare*, *clamare*.... Verbum onomato-poïeticum, ut Gr. βοάω, βόω, & Lat. *boo*, ex Hebraico per aphæreſin deducta.

נֹבַח Maſſ. *Nóvahh*, Vulg. *Nobe*, Alii *Nobach*, nomen proprium 1°. urbis trans Jordanem, in Tribu Manaſſe, à Nobacho ſic dictæ, anteà Canath appellatæ, Num. 32. v. 42. 2°. loci deſerti in Tribu Gad, Jud. 8. v. 11. Etym. *latrans*, vel *latratus;* à verbo præced.

נִבְחַז Maſſ. *Nivhház*, Vulg. *Nebahaz*, nom. propr. idoli Hevæorum, 4. Reg. 17. v. 31. Etym. *prophetiâ excelluit;* à נָבָא *prophetavit*, & חזז inuſit. Heb. Arab. *excelluit*.

נָבַט QAL, unde NIPHAL, aliis PIEL, 3. p. ſ. m. Praet. cum præf. וְנִבַּט, Iſai. 5. v. 30. Lxx. mutato numero, καὶ ἐμβλέψονται *& intuebuntur*, *inſpicient* Vulg. mutata perſona, ac conjunctione non lecta, aut neglecta, *aſpiciemus*. Alii, *& intuebitur*.

HIPHIL הִבִּיט, Lxx. Aq. Theod. ἐπιβλέπω, Sym. [illegible], ἀποβλέπω, Lxx. item, [illegible], [illegible], Vulg. & alii, *intueor*, *aſpicio*, *inſpicio*, *reſpicio*, ἀναβλέπω, Vulg. *ſuſpicio*, καταβλέπω *deſpicio*. Lxx. εἶπα,

Vulg. *ſum*. Lxx. ac Theod. κατανοέω, Vulg. & alii, *conſidero*, *animadverto*, *attendo*. Alii item, *oculis perluſtro*, *partem anteriorem à capite uſque ad ventrem inclino ad intuendum aliquid; intueri aliquem cum fiducia ut ab eo adjuvemur*. Ex uſu Chaldaico, *progermino*, *prodeo*, *repullulo*, *obſervo*, *colo*, &c. Lxx. denique, βλέπω, εἶδω (Sym. ὀπτάνομαι) *video*, σκοπεύω *ſpeculor*, ἀποστρέφω *averto*, ἐπιστρέφω *inverto*, *revertor*, προσέρχομαι *advenio*, *accedo*.

Praet. 3. p. ſ. m. הִבִּיט *intuitus eſt*. Cum præf. וְהִבִּיט *& intuitus fuit*. 2. p. ſ. m. cum præf. וְהִבַּטְתָּ *& intuitus fueris*. 3. p. pl. c. הִבִּיטוּ *intuiti ſunt*. Cum præf. וְהִבִּיטוּ *& intuebuntur*. 2. p. pl. m. הִבַּטְתֶּם *intuemini*.

Ben. ſ. m. cum præfix. מַבִּיט *intuens*.

Infin. הַבִּיט *intuendo*. Cum præf. וְהַבִּיט *& intueri*, לְהַבִּיט *intueri*, מֵהַבִּיט *ab intuendo*, *quod*, vel *ne intueretur*. Cum præf. & aff. בְּהַבִּיטִי *in intueri me*, h. e. *dum intuerer ego*, c. לְהַבִּיטָם *intueri eos*.

Imper. 2. p. ſ. m. הַבֵּט, cum (י) indice τῶ (-), הַבִּיט, & (-) in (·) ob Maqqaph mutato, הַבֶּט־, *intuere*, *reſpice*. Cum præf. וְהַבֵּט *& intuere* Cum ה paragog. הַבִּיטָה *intuere*. Cum præfix. וְהַבִּיטָה *& intuere*. 2. p. pl. m. הַבִּיטוּ *intuemini*. Cum præf. וְהַבִּיטוּ *& intuemini*.

Fut. 3. p. ſ. m. יַבִּיט *intuebitur*. Cum præf. & ex forma (-), וַיַּבֵּט *& intuitus eſt*. 3. p. ſ. f. cum præf. וַתַּבֵּט *& reſpexit*. 2. p. ſ. m. תַּבִּיט & תַּבֵּט, *intueberis*. Cum præf. וַתַּבֵּט *& reſpexiſti*. 1. p. ſ. c. אַבִּיט *intuebor*. Cum præf. וָאַבִּיט *& reſpexi*. Cum ה parag. וְאַבִּיטָה *& intuebor*. 3. p. pl. m. יַבִּיטוּ *intuebuntur*.

נְבָט Maſſ. *Neváth*, Vulg. *Nabáth*, nomen proprium patris Jeroboam, ſervi Salomonis, 3. Reg. 11. v. 26. Etym. *obſervans*, *colens;* à נְבַט Chald. *obſervavit*, *coluit*.

נָבִיא m. Lxx. προφήτης *propheta*, *vates*, ſæpe, ψευδοπροφήτης *pſeudo-propheta*, ſeu *falſus-propheta*. Sic Vulg. & alii fere omnes. Aq. & Sym. προφητεύων *prophetans*. R. Salom. eſt *orator*, *præco eloquens;* concionem habens ad populum, qui Gallice dicitur: *Prédicateur*, prædicator vulgò. R. vero Aben-Eſra נָבִיא proprie dicitur is, cui

Deus arcana revelat. Cum præf. וְנָבִיא & propheta, וּמִנָּבִיא & propheta, ‏לַנָּבִיא & per prophetam, לַנָּבִיא & לְנָבִיא, propheta, in & ad prophetam, מִנָּבִיא à propheta, וּמִנָּבִיא & à propheta. Cum aff. נְבִיאֶךָ in pausa, propheta tuus, m. נְבִיאֲכֶם propheta vester, m. Plur. m. נְבִיאִים, & cum (ִ) loco (ִי) sub ב, נְבִאִים propheta. Cum voce præced. קֶשֶׁר, Lxx. οἱ ἀφηγούμενοι duces, principes. Vulg. & alii, conjuratio prophetarum. Cum præf. הַנְּבִאִים & הַנְּבִיאִים, prophetæ, וְהַנְּבִיאִים & prophetæ, מֵהַנְּבִיאִים à prophetis, בַּנְּבִיאִים in prophetis, inter prophetas, לַנְּבִיאִים propter prophetas, לַנְּבִאִים in prophetas. Conſt. נְבִיאֵי prophetæ. Cum præf. וּנְבִיאֵי & prophetæ, וּבִנְבִיאֵי & in prophetis, לִנְבִיאֵי ad prophetas, מִנְּבִיאֵי à prophetis. Cum præf. & aff. נְבִיאָיו prophetæ ejus, m. בִּנְבִיאָיו in prophetis ejus, m. נְבִיאֶיהָ prophetæ ejus, f. וּנְבִיאֶיהָ & prophetæ ejus, f. נְבִיאַיִךְ prophetæ tui, m. נְבִיאַיִךְ prophetæ tui, f. וּבִנְבִיאַי & prophetis meis, c. וְלִנְבִיאַי & prophetis meis, c. וּנְבִיאֵיהֶם & prophetæ eorum, נְבִיאֵיכֶם prophetæ veſtri, m. וְלִנְבִיאֵינוּ & prophetis noſtris, c. R. נָבָא in Niphal, prophetavit.

נְבִיאָה f. Lxx. Hexapl. προφῆτις, Vulg. & alii, propheteſſa. Cum præfix. הַנְּבִיאָה propheteſſa, à nom. præced.

נְבִיאָה m. Chald. emphat. cum ה in fine loco א, ne duo א ſeſe proxime conſequantur. Vide Gram. Heb. tom. 2. p. 572. c. 1. Lxx. προφήτης, Vulg. & alii, propheta. Plur. emphat. נְבִיאַיָּא & נְבִיאַיָּה, prophetæ; à ſimplici inuſit. נְבִיא, cujus R. נְבָא vel נְבִי, in Hithpael, prophetavit.

נְבָיוֹת Maſſ. Nevaioth, Vulg. Nabaioth, nomen propr. filii Iſmaëlis, Gen. 25. v. 13. Ab eo dicta eſt terra Nabathæa, uti ab eo nomen ſortiti ſunt Ναβαταῖοι Nabatai, ſeu Nabatæi. Etym. eadem ac nominum præced. נְבוּ vel נָבָא. Vide ibi.

נְבוּכַדְנֶאצַּר, נְבוּכַדְרֶאצַּר, vide in נְבוּכַדְנֶאצַּר, ſupra col. 1250.

נָבַל QAL. Lxx. Sym. πίπτω cado. Aq. ἀποῤῥέω, S. Hieron. defluo, Iſai. 34. v. 4. Lxx. item, ἀποῤῥέομαι, Vulg. Lat. defluo. Aq. item, ἀποπίπτω decido, Pſal. 1. v. 3. Sym. item & Theod. καταφθείρομαι dejicior, Iſai. 24. v. 4. Lxx. item, ἐκβάλλω, ἀποῤῥίπτω, abjicio, dejicio, ἀποπίπτω, ἐκπίπτω, decido, ἀποῤῥέω, καταῤῥέω, defluo, ἐκρέω effluo, ἐκκόπτω excido, καταφθείρω corrumpo, παλαιόω antiquo, inveteraſco, נָבוֹל יִבֹּל conjunctim, φθείρομαι corrumpor, προΐημι, præmitto, immitto. Vulg. & alii, cado, decido, concido; & de emarcidis, ac flaccidis proprie dicitur; unde emarceſcere, flacceſcere. Item, ſtulteſcere, ſtulte agere à nomine ſequente, hinc derivato.

Praet. 3. p. ſ. m. נָבֵל decidit. 3. p. ſ. f. נָבְלָה concidit. 2. p. ſ. m. נָבַלְתָּ, Prov. 30. v. 32. Lxx. (ἐὰν) πρόῃ σεαυτὸν (ſi) ſtolide efferas temetipſum. Theod. (εἰ) ἠφρόνευσας (ſi) ſtulte egiſti. Vulg. metaphraſticus, eſt qui ſtultus apparuit, poſtquam elevatus eſt in ſublime. Alii, (ſi) cecidiſti, aut cecideris.

Ben. ſ. m. נֹבֵל cadens. Fem. ex forma ה, præcedente duplici (ְ), נֹבֶלֶת decidens. Cum præf. וּכְנֹבֶלֶת & ſicut decidens, quæ decidit.

Infin. ex forma abſoluta, נָבֹל, Lxx. ſubſtantive, φθορὰ corruptio. Alii, decidendo, decidere. Cum præfix. כִּנְבֹל juxta decidere, ſicut decidit.

Fut. 3. p. ſ. m. ex forma imperfecta & terminatione hholem, vide Gram. Heb. tom. 1. p. 202. c. 1. יִבּוֹל decidet. 2. p. ſ. m. תִּבֹּל decides. 3. p. plur. m. in pauſa, quæ hholem primariæ vocis revocavit, יִבֹּלוּ, & cum ן parag. יִבֹּלוּן decident.

PIEL נִבֵּל, Lxx. Vatic. ἀποῤῥίπτω, mſ. Alex. ἐκκλίνω, projicio, injicio. Complut. ἐπιστρέφω, converto, retrò ago. Lxx. ἀφίστημι, Vulg. recedo, ἀπόλλυμι perdo, ἀτιμάζω, Vulg. & alii, contumeliam facio, vilipendo, turpitudine afficio.

Praet. 1. p. ſ. c. cum præf. & affix. וְנִבַּלְתִּיךְ, Nah. 3. v. 6. Lxx. hic paraphraſtas agunt, & ſenſum, non verbum exprimunt. Vulg. & alii, contumeliis te afficiam, vilipendere te faciam, f.

Ben. ſ. m. מְנַבֵּל turpitudine afficiens.

Fut. 3. p. ſ. m. cum præf. וַיְנַבֵּל & vilipendit. 2. p. ſ. m. תְּנַבֵּל vilipendito.

HIPHIL הִבִּיל, unde 1. p. pl. c. Futuri cum præf. & (ַ) ſub characteriſtica loco (ְ) & dagh. ac correpto (ְ) in (ִ)

Digitized by Google

ob accentum vi (ו) convertentis retractum, וַנִּבֹל pro וַנִּבֹּל, *& decidimus*, *& defluximus*. Vide Gram. Heb. tom. 1. p. 206. c. 2. init. Posset esse 1. p. pl. c. Futuri Niphal contracta pro וַנִּנָּבֵל.

נָבָל m. Lxx. Sym. *μωρὸς stultus*, *ἄφρων insipiens*. Aq. *ἀπόρρεων effluens*. Theod. *ἀναίσθητος sine sensu*. Lxx. item, *ἀπαίδευτος ineruditus*, *ἀσύνετος imprudens*. Sic Vulg. & alii item, *fatuus*, *insipidus*, *flagitiosus*, cui ratio & mens concidit ut stulte, vel turpiter agat. Cum præf. וְנָבָל *& stultus*, לְנָבָל *stulto*. Plur. m. cum præf. הַנְּבָלִים *stulti*. Fem. cum præf. הַנְּבָלוֹת *stultæ*. R. נָבַל *concidere*, & ex hoc nomine, *stultescere*, *stulte agere*.

נָבָל Mass. *Ναβάλ*, Vulg. *Nabál*, nom. proprium viri, cujus uxor Abigail dicebatur, 1. Reg. 25. vv. 3. 19. Etym. *stultus*, ut ibidem v. 25. uxor fatetur ipsa; à נָבָל idem.

נֵבֶל & נֶבֶל, m. Lxx. Sym. Hebræo servato nomine, *νέβελ nebel*, *uter*, *lagena*, 1. Reg. 1. v. 24. Aq. *ἀμφορεὺς*, Vulg. *amphora*, ibid. & alibi. Lxx. *ἀγγεῖον vas*. Lxx. Sym. *ἀσκός*, Vulg. *uter*. Lxx. item, *κεράμιον* vel *κεράμιον*, Vulg. *lagunculа*, *vasculum*, *vas fictile*, sic recentiores; item, *pluvia*, *nubes*, *defluxus*. Cum præf. וְנֵבֶל *& utre*, וְנֵבֶל *& uter*. Plur. const. נִבְלֵי, Lxx. *νέφη nubes*. Vulg. *concentus*. Alii, *utres*, *defluxus*, *pluviæ*, Job. 38. v. 37. Cum præf. וְנִבְלֵי *& defluxus*, לְנִבְלֵי *pro lagenis*. Cum præf. & aff. וְנִבְלֵיהֶם *& utres eorum*. R. נָבַל *concidere*, forte sic dictum, quod ex pellibus factum, vacuum concideret vel consideret.

נֵבֶל, נֶבֶל, & in pausa נָבֶל, m. Lxx. Aq. Sym. *νάβλα*, *νάβλα*, *nabla*, *nablium*, legitur & *ναῦλα*, *ναῦλα*, Psal. 150. v. 3. & *ναῦλος*, ex commutatione scilicet τῦ β in υ, Græcis librariis familiari. Lxx. item, *ψαλμὸς psalmus*, *ψαλτήριον*, Vulg. *psalterium*, *κιθάρα*, Vulg. *cithara*, *lyra*, *ὄργανον instrumentum*, *εὐφροσύνη lætitia*, Judæi Germani *panduram*. Alii, *psalterium*, *lyram*, *chorum*, *fistulam utricularem*, &c. interpretantur. Joseph. lib. 7. 12. Antiq. ait: duodecim chordas habuisse, & tangi consuevisse digitis. Alii item, *uter*, *lagena*. Cum præf. וְנֵבֶל *& nablium*. Pro (-) sub (ו) loco (·), vide Gram. Heb. t. 1. p. 185. c. 2. וְנֵבֶל, & in pausa וָנָבֶל, *nablium*, בְּנֵבֶל *nablio*. Plur. נְבָלִים *nabla*, *nablia*. Cum præf. וּנְבָלִים *& nablia*; הַנְּבָלִים, Isai. 22. v. 24. Lxx. Verbaliter, *ἐπικρεμάσονται*, Vulg. *suspendet*. Alii, *nablia*, בִּנְבָלִים *nabliis*, וּבִנְבָלִים *& nabliis*. Cum aff. נְבָלֶיךָ *nabliorum tuorum*, m. à voce præced. נֵבֶל vel נֶבֶל, *uter*, cujus videlicet formam habebat.

נְבָלָה f. Lxx. *ἀσέβημα*, *ἀνομία*, *nefas*, *iniquitas*, *ἀφροσύνη insipientia*, *ἄσχημον indecorum*, *turpe*, *μωρὸν stultum*, *stulte*. Præcedenti hoc Verbo עָשָׂה *facio*, sic: עָשָׂה נְבָלָה, *ἀπόλλυμι perdo*. Aq. Participialiter, *ἀπορρέουσα effluens*, Job. 2. v. 10. item substantive, *ἀπόρροιαν defluxus*, 1. Reg. 25. v. 25. Vulg. *res fœda*, *nefas*, *scelus*, *grande piaculum*. Vulg. item & alii, *stultitia*, *flagitium*, *fœditas*, *turpitudo*. Adject. *stulta*, *flagitiosa*. Cum præf. וּנְבָלָה *& stultitia*, הַנְּבָלָה *stultitia*; à nomine נָבָל *stultus*, *flagitiosus*, cujus Rad. נָבַל *concidere*, *stulte agere*.

נְבֵלָה f. Lxx. *θνησιμαῖον*, Aq. *νεκριμαῖον*, Vulg. *cadaver*, Deut. 14. v. 8. Lxx. item, *νεκρὸς mortuus*, *σῶμα corpus* exanime. Aq. item & Sym. *ἀπόπτωμα lapsus*, sive quod cadit. Vulg. item & alii, *morticinum*, *mortuus*, *cadaver*, & dicitur tam de hominis, quam de bestiæ cadavere. Cum præf. וּנְבֵלָה *& cadaver*, הַנְּבֵלָה *cadaver*. Const. נִבְלַת, quasi à נִבְלָה, *cadaver*. Cum præf. בְּנִבְלַת *in cadaver*. Cum præf. & affix. נִבְלָתוֹ *cadaver ejus*, m. וְנִבְלָתוֹ *& cadaver ejus*, m. נִבְלָתָהּ *cadaver ejus*, f. בְּנִבְלָתָהּ *in cadaver ejus*, f. מִנִּבְלָתָהּ *de cadavere ejus*, f. נִבְלָתְךָ *cadaver tuum*, m. Ex forma נְבֵלָה, נְבֵלָתִי *cadaver meum*, c. ubi (-) penult. remanet ob (·) præced. Vide Gram. Heb. t. 1. p. 92. & 108. Ex forma vero נִבְלָה, נִבְלָתָם *cadaver eorum*, בְּנִבְלָתָם *in cadaver eorum*, וּבְנִבְלָתָם *& in cadaver eorum*, מִנִּבְלָתָם *de cadavere eorum*. R. נָבַל *cado*, ut Latinum cadaver à cadendo.

נַבְלוּת f. unde cum affix. & (ו) in (ֻ) ad euphoniam mutato, נַבְלֻתָהּ, Lxx. *ἀκαθαρσίαν αὐτῆς immunditiam ejus*, f. Vulg. & alii, *stultitiam ejus*, f. R. נָבַל *concidere*, & à nomine נָבָל, *stultescere*, *stulte agere*.

Digitized by Google

נִבְלָט Mass. *Nevallât*, Vulg. *Neballat*, nom. propr. civitatis, Nehem. 11. v. 34. Etym. *prophetam abscondens*; à נָבִיא *propheta*, & לוּט *abscondere*; א cum (׳) à נָבִיא ablato, unde daghésch in ל in ipsius compensationem.

נָבַע QAL, unde Ben. f. m. נֹבֵעַ, Prov. 18. v. 4. Lxx. Vatic. ἀναπηδύει *scaturit*. Ald. ἀναπηδῶν, Aq. & Sym. ἀναβλύζων *scaturiens*. Theod. ἀνομβρῶν *effundens*. Vulg. *redundans*. Alii, *eructans*, *emanans*.

HIPHIL הִבִּיעַ, Lxx. προΐεμαι, Vulg. *profero*, ἀναγγέλλω *annuntio*. Aq. & Sym. ἀναβλύζω *scaturire facio*. Vulg. *ebullio*, Prov. 15. v. 2. Lxx. & Sym. ἐρεύγομαι, Vulg. *eructo*, Psal. 18. Heb. 19. v. 3. Aq. item, ὀμβρέω *pluo*. Lxx. denique, ἐξερεύγομαι *eructo*, φθέγγομαι, ἀποφθέγγομαι, *loquor*, *eloquor*, ἀποκρίνομαι *respondeo*. Alii, *eructo*, h. e. more scaturiginis *profero*, *effundo*.

Fut. 3. p. f. m. יַבִּיעַ *eructabit*, *eloquetur*. 1. p. f. c. cum ה parag. אַבִּיעָה *eructabo*, *eloquar*. 3. p. pl. m. יַבִּיעוּ, & cum ן paragog. יַבִּיעוּן, *eructabunt*, *eloquentur*. 3. p. pl. f. תַּבַּעְנָה *eructabunt*.

נֶבְרְשָׁא f. Chald. & emphat. נֶבְרַשְׁתָּא, Lxx. λαμπάς *lampas*. Vulg. *candelabrum*. Alii, *lychnuchus*, *lucerna*, Dan. 5. v. 5. Rabbini dicunt נִבְרֶשֶׁת. R. Saadias scribit: נברשתא dicitur, quasi נֵר בַּר שַׁתָּא *lychnuchus filius anni*, id est, per totum annum ardens.

נִבְשָׁן Mass. *Nivschân*, Vulg. *Nebsan*, nomen proprium civitatis in Tribu Juda, Jos. 15. v. 62. Etym. *granarium fructibus abundans*; à נוּב *fructibus abundare*, & שָׁאן vel שַׁן, Ægyptiis, *granarium*, *horreum frumentarium*.

נֶגֶב m. Lxx. νότος *notus*, *auster*. Vulg. *meridies*, 1. Reg. 17. v. 10. Lxx. item & Aq. λίψ *Africus*. Sym. μεσημβρία, Vulg. *meridies*. Lxx. item, ἀπηλιώτης *subsolanus* (ventus), ὀρεινή seu χώρα *montana* (regio), ἔρημος *desertum*, ἀπέναντι, Ezech. 40. v. 2. *è regione*; pro מִנֶּגֶב *à meridie*, legebant מִנֶּגֶד *è regione*; sed in Phrasi: מִמּוּל נֶגְבָּה *ex adverso ad meridiem*, 2. Paral. 4. v. 10. κατέναντι *ex adverso*, non respondet voci נֶגְבָּה *ad meridiem*, ut credidit Kircherus, & post ipsum Trommius; sed voci præcedenti מוּל, quam exprimit respondet. Vocis porro sequentis נֶגְבָּה sensus, Verbis præcedentibus, utcunque exprimitur; nec πρὸς *versus ad*, Exod. 26. v. 18. נֶגְבָּה exprimitur, ut iidem crediderunt. Alii, *auster*, *meridies*, *tractus meridianus*, *plaga australis*. Cum præf. הַנֶּגֶב *australis*, וְהַנֶּגֶב *& australis*, בַּנֶּגֶב *per meridianam*, *in australi*, וּבַנֶּגֶב *& in australi*, מִנֶּגֶב *ab australi*, *à meridie*, וּמִנֶּגֶב *& à meridie*. Cum ה locali, נֶגְבָּה *meridiem versus*. Cum præf. וָנֶגְבָּה *& ad meridiem*, הַנֶּגְבָּה *ad meridiem*, בַּנֶּגְבָּה *in meridiano tractu*, לַנֶּגְבָּה *ad meridiem*. R. נגב Chald. *exsiccatus fuit*, *aruit*; unde נֶגֶב *auster*, sic dictus, quod sit siccus & aridus.

נָגַד QAL, unde HIPHIL הִגִּיד, Lxx. ἀναγγέλλω *indico*, *as*, *annuntio*. Vulg. *prædico*, *as*, Isai. 3. v. 9. Lxx. item, ἀπαγγέλλω, ἀναπαγγέλλω, *renuntio*, ἐπαγγέλλω *denuntio*, δείκνυμι, ἀποδείκνυμι, *ostendo*, σημαίνω *significo*, λαλέω *loquor*, εἴρω, εἶπω, *dico*, προλέγω, Vulg. *prædico*. Alii, *indico*, Isai. 41. v. 26. Lxx. item, ἀγαλλιάομαι *lætor*, γινώσκω *cognosco*, ἀνθίστημι *resisto*, μεγαλύνω *magnifico*, *effero*, ἀποκαλύπτω *revelo*, ἐγκαθίζω δόλῳ *insideo dolo*, h. e. *insidias tendo*. Vulg. & alii item, *nuntio*, *expono*, *narro*, *enarro*, *coram dissero*. Hinc per metathesin, Latin. *dico*, Hispan. *digo*.

Præt. 3. p. f. m. הִגִּיד *indicavit*. Cum præfix. וְהִגִּיד *& indicabit*, *indicet*, *indicat*. Cum affix. הִגִּידָהּ *indicavit illud*. 3. p. f. f. הִגִּידָה *indicavit*. Cum præf. וְהִגִּידָה *& indicavit*. 2. p. f. m. הִגַּדְתָּ, & ה quod in fine latebat expresso, הִגַּדְתָּה *indicasti*. Cum præf. וְהִגַּדְתָּ *& annuntiabis*, *indicabis*. 1. p. f. c. הִגַּדְתִּי *indicavi*, *professus sum*. Cum præf. וְהִגַּדְתִּי *& indicabo*, *indico*. 3. p. pl. c. הִגִּידוּ *indicarunt*. Cum præf. וְהִגִּידוּ *& indicabunt*, *indicant*. 2. p. pl. m. cum præfix. וְהִגַּדְתֶּם *& indicabitis*.

Ben. f. m. מַגִּיד, Gen. 41. v. 24. Lxx. ἀπαγγέλλων, Alii, *indicans*, *nuntians*. Vulg. Verbaliter, & nemo est, *qui edisserat*. Zach. 9. v. 12. Lxx. substant. παροικία *commoratio*, *peregrinatio*; legebant מָגוֹר idem.

Cum præfix. ומגיד & *nuntians*, & *nuntius*, המגיד, 2 Reg. 15. v. 13. Lxx. Vatic. Complut. ἀπαγγέλλων *nuntians*. Ald. nominale, ὁ ἄγγελος, Vulg. *nuntius*. Fem. ex forma ה, præced. duplici (-), מגדת *indicans*. Pl. m. conſt. cum præf. למגידי *indicantibus*.

Infin. הגד *indicando*, *annuntiando*. Cum præf. להגיד *ad indicandum*, *nuntiandum*, *indicare*, ולהגיד & *indicare*, h. e. *ut indicaret*, מהגיד *ab indicare*, h. e. *ne indicaret*.

Imper. 2. p. ſ. m. הגד, & (-) in (-) ob maqqaph mutato הגד־, *indica*. Cum præf. והגד & והגד־, & *indica*. Cum ה parag. הגידה *indica*. 2. p. ſ. f. הגידי *indica*. 2. p. pl. m. הגידו *indicate*. Cum præf. והגידו & *annuntiate*.

Fut. 3. p. ſ. m. יגיד *indicabit*. Cum ה interrog. היגיד *nunquid annuntiabit?* Cum præf. & ex forma (-), ויגד & *indicavit*, & cum (-) loco (-) ob maqqaph ſequ. ויגד־ & *indicabit*, *indicet*. Cum præf. & affix. ויגידה, & cum (-) loco (י), ויגדה & *indicabit illud*, ויגדך & *annuntiabit tibi*, m. Vide Gram. Heb. c. 1. p. 361. c. 1. 3. p. ſ. f. תגיד *indicet*. Cum præf. & ex forma (-), ותגד, & in (-) ob maqqaph correpto, ותגד־ & *indicavit*. 2. p. ſ. m. תגיד *indicabis*. Cum præf. ותגיד & *indicabis*. 2. p. ſ. f. תגידי *indicabis*. 1. p. ſ. c. אגיד *indicabo*. Cum præf. ואגיד & ואגד, & *indicavi*. Cum ה parag. אגידה *indicabo*. Cum præf. ואגידה & *indicabo*. Cum affix. אגידנו *indicabo illi*, m. 3. p. pl. m. יגידו & יגדו, *indicabunt*. Cum præfix. ויגידו & *indicabunt*, ויגידו & ויגדו, & *indicarunt*. 2. p. pl. m. תגידו *indicabitis*. 1. p. pl. c. נגיד *indicabimus*. Cum præf. & (-) aut (י) in (-) ob maqqaph correpto, ונגד־ & *indicavimus*. Cum ה parag. ונגידה & *indicabimus*. Cum præf. & affix. ונגידנו & *indicabimus illud*.

HOPHAL הגד, Lxx. ἀπηγγέλλεται, Vulg. & alii, *nuntior*, Ruth. 2. v. 11.

Praet. 3. p. ſ. m. הגד *nuntiatum fuit*. Cum præf. והגד & *renuntiatum fuerit*.

Infin. הגד, Ruth. 2. v. 11. Lxx. ſubſtantive, ἀπαγγελία *nuncium*. Vacat apud Vulg. Joſ. 9. v. 24. Mſſ. Complut. Oxon. ἀγγελία, Ald. ἀπαγγελία *nuncium*. Vacat apud Lxx. Vatic. & Vulg. Alii, *nuntiando*.

Fut. 3. p. ſ. m. cum præf. ויגד & *nuntiatum fuit*.

נגד Chald. PEAL, unde Ben. ſ. m. נגד, Dan. 7. v. 10. Lxx. Verbaliter, εἷλκεν *trahebat*, Ald. mſ. paraphraſticus, ἐκπορευόμενος εἷλκεν *egrediens trahebat*, ſic Ald. Complut. vero, εἷλκεν ἐκπορευόμενος *trahebat egrediens*, Vulg. *egrediebatur*. Alii, *trahens ſe*, *manans*, *profluens*.

נגד præpoſitio, vel adverbium. Lxx. Aq. Sym. Theod. κατέναντι, Vulg. & alii, *è regione*, *coram*, *contra*, *ex adverſo*; & ſubſtantive, *vultus*, *facies*, *conſpectus*. Lxx. item, ἔναντι, ἀπέναντι, ἐναντίον, ἐνώπιον, ἐξεναντίας, κατεναντίον, *è regione*, *coram*, &c. ἐκ *ex*, ἐπὶ *contra*, παρὰ *apud*, πρὸ *ante*, πρὸς *ad*, εἰς τὰ ὦτα *in aures*. Item, κῆπος *hortus*, Nehem. 3. vv. 16. 26. Si Kirchero, ac Trommio credimus; ſed Græcum ἀπέναντι, Hebraico נגד reſpondens, in editione Complut. ante τὸ Κῆπος, expreſſum, in aliis editionibus videtur omiſſum. Vulg. utrobique, *contra*. Participial. βλέπουσα ἐπὶ (vel potius paraphraſticas, nam τὸ נגד, τῷ ἐπὶ, uno exprimitur), *reſpiciens ad*, Ezech. 40. v. 23. Verbaliter, πρόκειται *propoſita eſt* vobis, ſeu poſita eſt ante vos malignitas, Exod. 10. v. 10. Cum præf. ונגד & *coram*, לנגד *coram*, מנגד *è regione*. Cum ה parag. נגדה *coram*. Cum aff. נגדו, Joſ. 6. v. 5. Lxx. κατὰ πρόσωπον *ſecundum*, *contra faciem*. Vulg. periphraſticas, *per locum*, *contra quem ſteterint*. Alii, *è regione ſui*, m. Cum præf. & aff. עזר כנגדו, Gen. 2. v. 18. Lxx. βοηθὸν κατ' αὐτόν *adjutorem ſecundum ipſum*. Aq. βοηθὸν κατέναντι αὐτοῦ *adjutorem e regione ipſius*, m. Vulg. *adjutorium ſimile ſibi*, m. Alii, *auxilium ſecundum coram*, h. e. *correſpondentiam ejus*, m. Naturali ſpecie ac forma conveniens, ſe dignum, par conjugium. לנגדו *ex adverſo ejus*, m. מנגדו *ab ante eum*, נגדה *è regione ſui*, f. נגדך *coram te*, m. & in pauſa, נגדך, Prov. 4. v. 25. Lxx. δίκαια *juſta*, *juſte*. Vulg. per metaphraſin, *greſſus tuos*, m. Alii, *coram te*, m. לנגדך, Gen. 33. v. 12. Lxx. ἐπ' εὐθεῖαν (ὁδὸν) *in rectam* (viam).

Digitized by Google

Vulg. metaphrasticos, *faciei itineris tui*, m. Alii, *coram te*, *è regione tui*, m. נֶגְדִּי *coram*, *contra me*, c. לְנֶגְדִּי *ante*, *coram me*, c. מִנֶּגְדִּי *de ante me*, c. נֶגְדָּם *è regione eorum*, וּנְגְדָּם *& ex adverso eorum*, לְנֶגְדָּם *ex adverso eorum*, לְנֶגְדְּכֶם *coram vobis*, m. R. נָגַד in Hiphil, *indicavit*, *nuntiavit*.

נָגַהּ QAL. Lxx. λάμπω, Vulg. & alii, *splendeo*, *luceo*.

PRAET. 3. p. f. m. נָגַהּ *splendet*, *splendebit*. In hac Phrasi: נָגַהּ אוֹר, ubi accentus ab ult. ad penult. syllabam ob concursum retrahitur, vide Gram. Heb. tom. 2. p. 308. c. 1. fin. Job. 22. v. 28. Lxx. ἔσται φέγγος *erit lux*. Vulg. & alii, *splendebit lumen*.

FUT. 3. p. f. m. ex forma (-), לֹא־יִגַּהּ, Job. 18. v. 5. Lxx. Sym. οὐκ ἀποβήσεται *non procedet*, *non continget*. Theod. οὐ λάμψει, Vulg. & alii, *non splendebit*.

HIPHIL הִגִּיהַּ, Lxx. ἐκλάμπω (incert. ἀναλάμπω), φωτίζω, Vulg. & alii, *illustrare*, *illuminare*, *splendere facere*, &c.

FUT. 3. p. f. m. יַגִּיהַּ, Isai. 13. v. 10. Lxx. δώσει (τὸ φῶς αὐτῆς) *dabit* (lumen suum). Vulg. *splendebit* (in lumine suo). Alii, *lucere*, *splendescere faciet*, splendidam edet lucem suam.

נֹגַהּ f. Lxx. per aphaeresin τοῦ ב, αὐγὴ *splendor*. Vulg. *lux*, Isai. 59. v. 9. φῶς *lux*, λαμπρότης, (incert. διαύγασμα) *splendor*, τηλαύγησις *illustratio*. Vulg. & alii, *fulgor*, Psal. 17. Heb. 18. v. 13. ἀνατολὴ *oriens*. Vulg. & alii, *splendor*, Isai. 60. v. 19. Lxx. item & Aq. Sym. Theod. φέγγος *splendor*, *lux*, *lumen*, *jubar*, &c. Lxx. Verbal. λάμπω *splendeo*. Cum praef. וְנֹגַהּ *& splendor*, הַנֹּגַהּ *splendor*, כְּנֹגַהּ *sicut splendor*, לְנֹגַהּ *ad splendorem*, וּלְנֹגַהּ *& ad splendorem*, מִנֹּגַהּ *à splendore*. Cum aff. נָגְהָם noghâm, *splendorem eorum*, sive *suum*. Plur. ex terminat. fem. quasi à נְגֹהָה, & cum praef. לִנְגֹהוֹת *splendores*. R. נָגַהּ *splenduit*, *luxit*.

נֹגַהּ Masc. *Nôghah*, Vulg. *Noga*, *Noge*, nomen propr. filii David, 1. Paral. 3. v. 7. cap. 14. v. 6. Etym. *splendor*; à נֹגַהּ idem.

נָגְהָא f. Chald. emphat. à simpl. נְגַהּ, unde cum praef. בִּנְגְהָא, Dan. 6. v. 20. Lxx. ἐν φωτὶ *in luce*. Alii, *cum luce*, *in splendore*, *in aurora*, *summâ aurora*, Venere sed adhuc lucente. Vulg. non verbum, sed sensum utcunque expressit. R. נְגַהּ *splenduit*, *luxit*.

נָגַח QAL. Lxx. κερατίζω, Vulg. & alii, *cornu-percutio*, *ferio*, *peto*, *impeto cornibus*. Hinc per metathesim Latin. *conisco*; ac Graec. κυρίσσω.

FUT. 3. p. f. m. ex forma (-) יִגַּח, & in pausa יִגָּח *cornu-feriet*.

PIEL נִגַּח, unde BEN. f. m. מְנַגֵּחַ *cornu-petens*.

FUT. 3. p. f. m. ex forma (-), יְנַגַּח *cornu-feriet*. 2. p. f. m. תְּנַגַּח *cornu-feries*. 2. p. pl. m. תְּנַגְּחוּ *cornu-ferietis*. 1. p. pl. c. נְנַגַּח *cornu-feriemus*.

HITHPAEL הִתְנַגֵּחַ, vel ex forma (-), הִתְנַגַּח, unde FUT. 3. p. f. m. יִתְנַגַּח, Dan. 11. v. 40. Lxx. συγκερατισθήσεται *cornu-certabit*. Vulg. *praeliabitur*. Alii, *cornu-petet se*, *arietabit*, *confliget*.

נַגָּח m. Lxx. κερατιστής, Vulg. & alii, *cornupeta*, *petulcus*, Exod. 21. vv. 29. 36. R. נָגַח *cornu-petiit*.

נָגִיד m. Lxx. ἡγούμενος (Sym. ἡγεμών) *dux*, ἄρχων *princeps*, ἐπιστάτης *praefectus*. Sic Vulg. & alii item, *antecessor*, *antistes*, *praesul*. Lxx. item, βασιλεύς *rex*. Cum praef. וְנָגִיד *& dux*, הַנָּגִיד *dux*, לְנָגִיד *in ducem*, וּלְנָגִיד *& in ducem*. Const. נְגִיד, & sine (י), נְגִד *dux*. Cum praef. לִנְגִיד *duci*. Plur. נְגִידִים, Lxx. σεμνά *praeclara*. Sym. & Theod. ἡγεμονικά *imperatoria*. Alii, *eximia* verba loquor. Vulg. *de rebus magnis* locuta sum (sapientia), Prov. 8. v. 6. Const. נְגִידֵי *duces*. R. נָגַד in Hiph. *indicavit*.

נְגִינַת f. unde const. pro absol. נְגִינָה, Lxx. ὕμνοις, Vulg. *hymnis*; legebant in plur. נְגִינוֹת. Alii, *pulsatione fidium*, *pulsatione musicâ*, *modulatione*, *instrumento musico*. Lxx. item, κιθάρα *cithara*, ᾠδὴ *canticum*, ψαλτήριον *psalterium*. Sic & Sym. Verbaliter, ψάλλω *psallo*, ψαλμός *psalmus*. Cum praef. & aff. נְגִינָתִי *pulsationis meae*, c. נְגִינָתָם *pulsatio eorum*, מִנְּגִינָתָם *à pulsatione eorum*. Pl. cum praef. וּנְגִינוֹת *& pulsationes*, בִּנְגִינוֹת *in pulsationibus*. Cum praef. & aff. וּנְגִינוֹתַי *& pulsationes meas*, c. בִּנְגִינוֹתַי in pausa, *in pulsationibus meis*, c. R. נָגַן *pulsavit*.

נגן QAL, unde Ben. plur. m. נֹגְנִים, Lxx. ψαλλόντων, Vulg. *psallentibus*. Sym. ταῖς μελῳδοῖς *modulatricibus*; sed forte legendum τοῖς μελῳδοῖς *modulatoribus*. Alii, *pulsantes, modulatores, pulsatores, fidicines*.

PIEL נִגֵּן, Lxx. κιθαρίζω *citharâ cano*, εὐλογέω *benedico*. Alii, *pulso*, &c. ut in Qal.

Praet. 3. p. f. m. cum præf. וְנִגֵּן *& pulsavit*.

Ben. f. m. מְנַגֵּן *pulsans, pulsator*. Cum præf. הַמְנַגֵּן *pulsator, qui pulsat*.

Infin. נַגֵּן *pulsare*. Cum præf. כְּנַגֵּן *juxta pulsare, secundum modulari*, h. e. *cum pulsaret, cum modularetur*, לְנַגֵּן *pulsando*.

Fut. 1. p. pl. c. נְנַגֵּן *pulsabimus*.

נגע QAL. Lxx. Aq. Sym. Theod. ἅπτομαι, Vulg. & alii, *tango, attingo, pertingo*. Sym. item, καταπαρατείνω *occupo*. Lxx. item, ἐφάπτομαι *attingo*, ἐπάπτω *impendo*, ἐνάπτω *annecto*, θίγω *tango*, κοπιάω *laboro*, μαστιγόω *flagello*, βδελύσσομαι *abominor*, μίσγω *misceo*, παύομαι *quiesco*, ἐτάζω *examino*. Vulg. item & alii, *lædo, percutio, plagis afficio*. Construitur cum accusativo; item præposit. אֶל, עַל, & בְּ.

Praet. 3. p. f. m. נָגַע *tetigit*. Cum præf. וְנָגַע *& tanget*. 3. p. f. f. נָגְעָה *tangit, pertingit*. Cum præf. וְנָגְעָה *& pertigerit*. 3. p. pl. c. in pausa נָגָעוּ, *attingunt, pertingunt*. 1. p. pl. c. cum affix. נְגַעֲנוּךָ *tetigimus te*, m.

Ben. f. m. נֹגֵעַ & נֹגֵעַ, *tangens*. Cum præf. וְנֹגֵעַ *& tangens*, הַנֹּגֵעַ & הַנֹּגֵעַ, *tangens*, וְהַנֹּגֵעַ *& tangens*. Fem. ex forma ת, præcedente duplici (-) pro duplici (·) ob ultimam rad. ע, vide Gram. Heb. t. 1. p. 164. c. 2. נֹגַעַת *pertingens*. Cum præf. הַנֹּגַעַת *attingens*. Pl. m. cum præf. הַנֹּגְעִים, & fem. נֹגְעוֹת *attingentes*.

Paoul f. m. נָגוּעַ, Psal. 72. Heb. 73. v. 14. Lxx. μεμαστιγωμένος, Vulg. & alii, *flagellatus, plagâ affectus*. Et in alia significatione, Sym. μυκτηριζόμενος *subsannatus*. Isai. 53. v. 4. Lxx. εἶναι ἐν πόνῳ *esse in dolore*. Sym. ἐν ἁφῇ *in percussione*. Aq. ἁφημένον *percussum*. Theod. μεμαστιγωμένον *flagellatum*. Vulg. *quasi leprosum*. Alii, *plagâ affectum*.

Infin. cum præf. וּנְגֹעַ *& attingere*, לִנְגֹּעַ & לִנְגֹּעַ, *attingere*. Cum præf. & affix. בְּנָגְעוֹ benoghô, *in attingere eum*, נָגְעֵךְ noghékh, *attingere te*, f. Ex forma ת, præcedente duplici (-), pro duplici (·) ob tertiam radic. guttur. ע, sublataque per aphæresin prima rad. Vide Gram. Heb. t. 1. p. 200. c. 1. 2. גַּעַת, unde cum præf. כְּגַעַת *secundum attingere*, h. e. *cum attingeret*, לָגַעַת *attingere*.

Imper. 2. p. f. m. ex forma (-), primaque radicali excidente, ut in Infinit. præced. גַּע *tange*. Cum præf. וְגַע *& tange*.

Fut. 3. p. f. m. ex forma (-), יִגַּע *tanget*. Cum præf. וְיִגַּע *& tetigerit*, וַיִּגַּע *& tetigit*. 3. p. f. f. תִּגַּע, & in pausa תִּגָּע, *tanget, attinget*. Cum præf. וַתִּגַּע *& attigit*. 3. p. pl. m. יִגְּעוּ *attingent*. 2. p. pl. m. תִּגְּעוּ, & in pausa תִּגָּעוּ *attingatis*.

NIPHAL נִגַּע, unde 3. p. plur. m. Fut. cum præf. וַיִּנָּגְעוּ, Jos. 8. v. 15. Lxx. mutato numero ac sensu, καὶ ἀνεχώρησεν *& recessit*. Vulg. paraphrastice, *cesserunt loco, simulantes metum*. Alii, *& percussi sunt*; sive, in sensu Hithpael, *simularunt se percussos*.

PIEL נִגַּע, Lxx. ἐτάζω *probo, affligo, crucio*, ἐλέγχω *arguo, increpo, sciscitor*, ἅπτομαι *tango*. Vulg. *flagello*. Vulg. item & alii, *percutio, plagis afficio*.

Praet. 3. p. f. m. cum aff. נִגְּעוֹ *plagâ affecit eum*.

Fut. 3. p. f. m. cum præf. & ex terminatione (-), וַיְנַגַּע *& plagis affecit*.

PUAL נֻגַּע, unde 3. p. pl. m. Fut. in pausa, יְנֻגָּעוּ, Psal. 72. Heb. 73. v. 5. Lxx. μαστιγωθήσονται, Vulg. *flagellabuntur*. Paraph. Chald. *vulnerantur*. Alii, *percutientur, plagis afficientur*.

HIPHIL הִגִּיעַ, Lxx. συνάπτω *admoveo, conjungo, contexo, pertingere facio*. Sic recentiores. Lxx. & Sym. intransitive, ἐγγίζω, Lxx. παραγίνομαι, ἀφικνέομαι, φθάνω, Vulg. & alii, *appropinquo, accedo, advenio, obvenio, pervenio*, καταβαίνω, S. Hieron. *descendo*, γίνομαι *fio*, προσπίπτω *procido*. Sym. συμβαίνει, Vulg. & alii, *obvenit, pervenit, provenit, obtigit, pertigit*. Lxx. item, ἰσχύω *possum*, καθίζω *sedeo*, & active, *colloco*, τίθημι, ἐκτίθημι, *pono, expono*, καταβάλλω *sterno*.

sterno, deduco, ἀναπληρόω *impleo, adimpleo*, ἀπαγγέλλω *annuntio*. In Phrasi, הגיע למלכות, βασιλεύω *regno*, κολλάομαι, ἐγκολλάομαι, Lxx. Sym. ἅπτομαι *adhæreo, conglutinor*. Aq. καταντάω *devenio, evado*. Alii item, *deturbo, dejicio*.

Praet. 3. p. f. m. הגיע *pertingere fecit, pertigit, pervenit, advenit*. 2. p. f. f. cum (-) furtivo, pro (·) sub ע, הגעת, pro הגעת, *pervenisti*, vide Gram. Heb. tom. 1. p. 157. §. III. 1. p. f. c. cum præf. & affix. והגעתיו *& pertingere faciam eum*. 3. p. pl. c. הגיעו *advenerunt, pervenerunt*. Cum præf. והגיעו *& pertingant*. 2. p. pl. m. cum præf. והגעתם *& admovebitis*.

Ben. f. m. מגיע *pertingens*. Cum præf. שמגיע, Eccles. 8. v. 14. Lxx. ὅτι φθάνει, Ms. Alex. ὅτι φθάνει *quia venit*. Sym. οἷς συμβαίνει, Alii, *quibus obtingit*. Vulg. paraphrastam agit, & sensum, non verbum exprimit. Fem. ex forma ה præced. dupl. (-) pro dupl. (·), ob tertiam radic. ע guttur. Vide Gram. Heb. tom. 1. p. 164. c. 2. מגעת *pertingens*. Plur. m. const. מגיעי *conjungentibus*.

Infin. cum præf. ובהגיע *& in adveniendo*, h. e. *& cum pervenisset*. Cum affix. הגיענו *pervenire nos*, c.

Fut. 3. p. f. m. יגיע *attinget*. Cum præf. ויגיע *& perveniet*; & ex terminatione (-), ויגע *& admovit*. Cum affix. יגיעה *dejiciet eam*. 3. p. f. f. תגיע *pertigerit*. Cum præf. & ex termin. (-), ותגע *& abjecit*. 3. p. pl. m. In inundatione aquarum multarum, אליו לא יגיעו, Psal. 31. Heb. 32. v. 6. Lxx. πρὸς αὐτὸν οὐκ ἐγγιοῦσι, Chald. *ad eum non appropinquabunt*. Vulg. *proximabunt*. Alii, *eum non tangent, non dejicient*, h. e. *ipse non tangetur, non dejicietur*. Activa enim Verba in tertiis personis significationem passivorum sæpius adsumunt, seu passive exponuntur, vide Gram. Heb. t. 1. p. 531. can. III. Cum præf. ויגיעו *& pertingunt*.

נגע, & in pausa נגע, m. Lxx. Aq. Sym. ἀφὴ *tactus, ictus, percussio, plaga*. Lxx. Sym. πληγή, Vulg. & alii, *plaga*, μάστιξ, Vulg. & alii, *flagellum*. Lxx. item, ὀδύνη *dolor*, ἐτασμὸς *inquisitio, cruciatus*, συνάντημα *casus, occursus*. Verbal. ἐγγίζω *appropinquo*. Alii item, *afflictio, læsio* animi, vel corporis, vel etiam rei inanimatæ. Cum præfix. ונגע *& plaga*, הנגע, & in pausa הנגע, *plaga*, ונגע *& plaga*, בנגע & בנגע, *in plaga*, כנגע *sicut plaga*, לנגע & לנגע, *ad plagam*. Cum aff. נגעו *plaga ejus*, m. נגעך in pausa, *plagam tuam*, m. נגעי *plaga mea*, c. Plur. נגעים *plagæ*. Cum præf. ובנגעים *& plagis*. Const. cum præf. ובנגעי *& plagis*. Rad. נגע *plagis affecit*.

נגף QAL. Lxx. per aphæresin τοῦ נ, ac epenthesin τοῦ (-), κόπτω *scindo, vulnero, percutio, impello, pulso*, &c. προσκόπτω *allido, impingo, offendo*; sic etiam recentiores. Lxx. παίω, Sym. πατάσσω, Vulg. *percutio*. Lxx. Aq. θραύω *frango*. Lxx. item, κερατίζω *cornu-peto*, συντρίβω *contero*, τροπόω *fugo, in fugam converto*, πλήσσω *verbero, plagâ afficio*, πίπτω *cado*, πταίω *impingo, offendo, corruo*.

Praet. 3. p. f. m. נגף *percussit*. Cum præf. ונגף *& percutiet*. Cum affix. נגפו *percussit eum*, נגפנו *percussit nos*, c. 3. p. pl. c. cum præf. ונגפו *& percusserint*.

Ben. f. m. נגף *percutiens*.

Infin. ex forma absoluta, נגף, Lxx. πληγῇ, Vulg. *plaga*. Alii, *percutiendo*. Ex altera forma cum præf. לנגף *percutere, ad percutiendum*. Cum præf. & aff. בנגפו benoghphó, *in percutere illum*.

Fut. 3. p. f. m. יגף *percutiet*. Cum præf. & aff. ויגף *& percussit*, ויגפהו *& percussit eum*, יגפנו *percutiet eum*. 2. p. f. m. תגף *percutias*. 1. p. f. c. אגף *percutiam*. Cum præf. ואגף *& percussi*.

NIPHAL נגף, Lxx. κόπτομαι *percutior, cador, plagâ afficior*, sic & alii; πταίω *impingo, offendo*. Aq. θραύομαι *frangor*. Sym. τροποῦμαι *fugor, in fugam vertor*.

Praet. 3. p. f. m. נגף (quod) *percussus esset*. 3. p. pl. m. נגפו *percussi fuerunt*, & in pausa נגפו, (quod) *percuterentur*. 2. p. pl. m. cum præf. ונגפתם *& cademini*.

Ben. f. m. נגף, Deut. 28. v. 25. Lxx. paraphrasticos, ἐν κοπῇ *in occisionem*. Vulg. *corruentem*. Alii, *percussum*. Plur. m. נגפים *percussi*.

Infin. ex forma hhol. quæ in hoc infinitivo infrequens non est, servatâ נ communi conjugationis characteristicâ, ac formâ præteriti, vide Gram. Heb. t. 1. p. 172. c. 1. נְגוֹף, contracte pro נְגוֹף, Jud. 20. v. 39. *percutiendo*. Ex forma perfecta cum præf. בִּנְגֹף *in percuti*, h. e. *cum percuteretur*.

Fut. 3. p. s. m. יִנָּגֵף *percutietur*. Cum præf. & (·) loco (·) ob accentum ab ult. ad penult. à (ו) convert. retractum, וַיִּנָּגֶף *& cæsus fuit*. 3. p. pl. m. cum præf. וַיִּנָּגְפוּ, & in pausa, quæ (·) motionem primariæ vocis revocavit, וַיִּנָּגֵפוּ *& percussi fuerunt*. 2. p. pl. m. תִּנָּגְפוּ *percutiamini*.

HITHPAEL הִתְנַגֵּף, unde 3. p. pl. m. Fut. יִתְנַגְּפוּ, Jerem. 13. v. 16. Lxx. (πρὸ τοῦ) προσκόψαι, Vulg. (antequam) *offendant*. Alii, *percutiantur*, *lædantur*, impingendo scilicet.

נֶגֶף m. Lxx. Sym. Theod. πρόσκομμα, Vulg. & alii, *offensio*. Aq. σκάνδαλον *scandalum*, *tendicula*, *offendiculum*. Lxx. Aq. θραῦσις *fractio*, *percussio*. Lxx. item Verbal. θραύω *frango*, πληγή, Vulg. & alii, *plaga*, κοπή *occisio*, ἀπώλεια *perditio*, παράταξις *acies*, συνάντημα *occursus*, *calamitas*, πταῖσμα *offensio*, πτῶσις *casus*, *lapsus*. Cum præfix. הַנֶּגֶף, & in pausa הַנָּגֶף, *plaga*. R. נָגַף *plagâ affecit*.

נגר QAL, unde NIPHAL נִגַּר, ex quo 3. p. s. f. Praet. נִגְּרָה, Psal. 76. Heb. 77. v. 3. Lxx. ἐναντίον αὐτοῦ, Vulg. *contra eum*; legeb. נֶגְדָּה idem. Sym. ἐξετέτατο *extensa erat*. Alius, ἐκτεταμένη διηνεκῶς *extensa perpetuo*. S. Hieron. *extenditur*. Alii, *fluebat*, *manabat*, h. e. *extendebatur* (manus). Lxx. Thren. 3. v. 49. κατεπόθη *absorptus est*. Sym. ἐπέμεινε *permansit*, *exspectavit*. Vulg. *afflictus est*. Alii, *manat* sine intermissione oculus.

Ben. pl. m. cum præf. וְהַנִּגָּרִים, Lxx. in sing. καταφερόμενον *delabens*. Complut. ἐκχεόμενον, Theod. ἐκχυνόμενον *effusa*. Sym. καταφερόμενον *demissa* aqua. Vulg. Verbal. ac paraphrast. quasi aquæ *dilabimur*. Alii, *effusæ* aquæ. Plur. fem. נִגָּרוֹת *diffluentes*.

HIPHIL הִגִּיר, Lxx. ἀθροίζω *congrego*, καταπάσσω *detraho*, παραδίδωμι *trado*, κλίνω *inclino*, ἐπέρχομαι *supervenio*, ἐγκαθίζω δόλῳ *insideo dolo*. Alii, *diffluere*, *dilabi fecit*, *traxit*, &c.

Praet. 1. p. s. c. cum præf. וְהִגַּרְתִּי *& faciam ut diffluant*.

Imper. 2. p. s. m. cum præf. & aff. & (·) pro (·), וְהַגִּרֵם *& fac ut diffluant illi*.

Fut. 3. p. s. m. cum præf. וַיַּגֵּר, Psal. 74. Heb. 75. v. 8. al. 9. Lxx. καὶ ἔκλινε, Vulg. *& inclinavit*. Sym. ὥστε ἕλκειν *ita ut trahant*. Alius, ἐξομολογήσεται *confitebitur*. S. Hieronymus, *propinabit*. Alii, *& fudit*, *effudit*. 2. p. s. m. cum præf. וַתַּגֵּר *& diffluere fecisti*. 3. p. pl. m. cum aff. & (·) pro (ו), יַגִּירֻהוּ *facient diffluere eum*.

HOPHAL הֻגַּר, unde Paoul plur. m. מֻגָּרִים *profusæ*, *diffusæ* aquæ.

נגש QAL. Lxx. ἐγγίζω, προσεγγίζω, πρόσειμι, προσέρχομαι, προσπορεύομαι, παραγίνομαι, Vulg. & alii, *accedo*, *appropinquo*, *advenio*, πορεύομαι *proficiscor*, καταλαμβάνω *deprehendo*, *offendo*, *nanciscor*, κολλάομαι *adhæreo*, παρατάσσω *aciem instruo*, τόπον ποιέω *locum facio*, ἀποστρέφω *averto*. Alii item, *secedo*. Construitur cum אֶל־, ב, ל, & cum adverbio הָלְאָה *ultra*, *huc*.

Infin. ex forma ה præced. dupl. (·) cum præf. בְּגֶשֶׁת *in accedere*, לָגֶשֶׁת *accedere*, וְלָגֶשֶׁת *& accedere*, מִגֶּשֶׁת *ab accedere*, h. e. *ne accedant*. Cum præf. & affix. גִּשְׁתּוֹ *accedere eum*, בְּגִשְׁתָּם *in accedere eos*.

Imper. 2. p. s. m. גַּשׁ *accede*; cum ה parag. ac Maqqaph, quo mediante, dictioni sequenti, impresso primæ literæ daghésch, adhæret, vide Gram. Heb. t. 1. p. 29. c. 2. גְּשָׁה־לִּי *Geschalli*, Isai. 49. v. 20. Lxx. ποίησόν μοι τόπον, Vulg. *fac spatium mihi*. Alii, *da mihi locum*. Ex forma (·) ob maqqaph in (·) correpti, גֶּשׁ־הָלְאָה, Gen. 19. v. 9. Lxx. ἀπόστα ἐκεῖ, Vulg. *recede illuc*. Alii, *accede ulteriùs*, q. d. *abi in malam rem*; vel *abi tu tacitus viam tuam*. 2. p. s. f. ex forma hhólem, cum duplici accentu, vide Gram. Heb. tom. 1. p. 200. col. 2. fin. גֹּשִׁי *accede*, Ruth. 2. v. 14. 2. p. pl. m. גְּשׁוּ, & ex forma hhól. גֹּשׁוּ, *accedite*. Cum præf. וּגְשׁוּ *& accedite*.

Digitized by Google

Fut. 3. p. f. m. יגש, & in pausa יגש *accedet.* Cum præf. ויגש *& accessit.* 3. p. f. f. cum præf. ותגש *& accessit.* 2. p. f. m. תגש *accedas.* 3. p. pl. m. יגשו, & in pausa יגשו *accedent.* Cum præfix. ויגשו, & in pausa ויגשו *& accesserunt.* 3. p. pl. f. cum præf. ac sublato per apocopen ה, altera incrementi litera, ותגשן *& accesserunt.* 2. p. pl. m. תגשו, ac in pausa ex forma hhólem, תגשו *accedatis, acceditote.*

NIPHAL נגש, Lxx. *εἰσέρχομαι ingredior, ἐπιστρέφω revertor, προσεγγίζω*, Vulg. & alii, *accedo, appropinquo.* Alii item, *accedere, appropinquare jubeor.*

Praet. 3. p. f. m. נגש *accessit.* Cum præf. ונגש *& accedet.* 3. p. f. f. cum præf. ונגשה *& accedet.* 3. p. pl. m. נגשו *accesserunt.* Cum præf. ונגשו *& accedent.* 2. p. pl. m. נגשתם *accessistis.*

Ben. pl. m. cum præf. ה vices pronominis relativi supplente, הנגשים, Lxx. *οἱ ἐγγίζοντες*, Vulg. & alii, *qui accedunt.*

HIPHIL הגיש, Lxx. *ἐγκαταπαίζω illudo, ἐφάπτω adnecto, προσκυνέω adoro, ἐγγίζω accedo.* Aq. Sym. *ἄγω duco.* Lxx. item, *προσφέρω, προσάγω*, Alii, *adfero, offero, adduco, admoveo, sisto, accedere facio* vel *jubeo.*

Praet. 3. p. f. m. cum præf. & affix. והגישו *& accedere fecit eum*, והגישה *& admovebit illud.* 3. p. pl. c. הגישו *adduxerunt.* 2. p. pl. m. הגשתם *obtulistis.*

Ben. f. m. cum præf. ומגיש *& offerens.* Plur. m. מגישים, מגשים; & const. מגישי *offerentes.*

Imper. 2. p. f. m. cum ה paragog. הגישה & הגשה, *admove.* 2. p. pl. m. הגישו *admovete.* Cum præf. והגישו *& admovete.*

Fut. 3. p. f. m. יגיש *admovebit.* Cum præf. ויגש, cum (.) loco (-) ob Maqqaph sequens, ויגש־; & ex forma (-), ויגש *& admovit.* 3. p. f. f. תגיש *appropinquabit.* Cum præf. ex forma (-), ותגש *& admovit.* 3. p. pl. m. יגישו *afferant.* Cum præf. ויגישו & ויגשו, *& obtulerunt.* 2. p. pl. m. תגישו, & cum ן parag. תגישון, *offertis.* Cum præf. ותגישון *& admovetis.*

HOPHAL הגש, unde 3. p. plur. m. Praet. in pausa הגשו, Lxx. mutato numero (οὐ) *προσήγαγε* (non) *accessit.* Complut. mutata etiam persona (οὐ) *προσήγαγες* (non) *accessisti.* Vulg. *aggravati sunt.* Alii, *admoti sunt* (pedes).

Paoul f. m. מגש *oblatum, adductum.*

HITHPAEL התנגש, unde Imper. 2. p. plur. m. התנגשו יחדו, Isai. 45. v. 20. Lxx. *βουλεύσασθε ἅμα consulite simul.* Sym. *προσεγγίσατέ μοι appropinquate mihi.* Vulg. & alii, *accedite simul.*

נגש QAL. Lxx. *ἀπαιτέω.* Aq. Sym. *εἰσπράττω*, Vulg. & alii, *repeto, exigo* (tributum scilicet, aut creditum). Alii item, *exigendo*, vel *exactionibus arcto, affligo, premo.* Lxx. item, *ὑπονύσσω subtùs pungo, ἐξελαύνω expello, abigo, κυριεύω dominor, ἐξερευνάω perscrutor, ποιέω, πράττω, facio, ago, προσάγω adduco, δίδωμι do, ἀφίσταμαι recedo.*

Praet. 3. p. f. m. נגש *exigebat.*

Ben. f. m. נוגש & נגש, Lxx. *φορολόγος tributi collector.* Aq. *εἰσπράκτης*, Alius, *εἰσπράσσων*, Sym. *ἐπαναγκάζων*, Vulg. & alii, *exactor, exigens* tributum, aut creditum. Lxx. item, *ἐπισκόπος inspector, ἐπιστάτης præfectus, ἐργοδιώκτης operum præfectus, πράκτωρ minister, exactor.* Cum præf. הנגש *exactor.* Plur. m. cum præf. הנגשים *exactores*, והנגשים *& exactores.* Construct. נגשי *exactores.* Cum præf. & affix. נגשיו *exactores ejus*, m. ונגשיך *& exactores tui*, f. בנגשיהם *in exactores eorum.*

Fut. 3. p. f. m. ex forma hholem יגש, *exiget.* 2. p. f. m. תגש *exiges.* 2. p. pl. m. in pausa, & retento נ ex forma perfectorum, תנגשו *exigetis.*

NIPHAL נגש, Lxx. *συμπίπτω concido, corruo.* Vulg. *irruo.* Alii, *arctor, coarctor, premor, opprimor*, proprie exactionibus.

Praet. 3. p. f. m. נגש, 1. Reg. 13. v. 6. Lxx. (μὴ) *προσάγειν* (ne) *accedat*; legebant נגש in Niphal, *accessit*, Vulg. & alii, *afflictus, arctatus erat.* Cum præf. ונגש *& arctatus erit.*

נד, vide infra in Benoni Qal Verbi נוד.

נד m. Aq. Theod. Complut. *σωρός acervus, cumulus*, sic recentiores. Lxx. Sym. *ἀσκός*, Sym. item, *ἀσκώμα*, Vulg. *uter.* Lxx. item,

πῆγμα compactum, τεῖχος murus. Cum præf. כְּנֵד quasi cumulum. Rad. נוּד moveri ; unde נֵד acervus, sic dictus, quod motu & agitatione partium comportetur.

נֵד m. Isai. 17. v. 11. Aliis est solatium, à נוּד condolere, consolari. Alii, acervus, à נוּד moveri. Vulg. Verbaliter, ablata est (messis) : sic נֵד esset 3. p. s. m. Præter. Qal Verbi נוּד, ex forma (-). Lxx. paraphrastas agunt ; nec verbum, nec sensum exprimunt.

נדב QAL. Aq. Sym. Theod. ἑκουσιάζομαι, sponte, spontaneo motu offero, vel do. Sic recentiores. Lxx. δοκέω videor, vel impers. vel potiùs in tertia pers. δοκεῖ, ἔδοξε, videtur, visum est, φέρω fero, προθυμέω cupio ex animo, ἄρχω princeps sum, ἀπάρχομαι primitias offero.

Praet. 3. p. s. m. נָדַב לִבּוֹ אֹתוֹ, Exod. 35. v. 29. quos impellebat cor suum. 3. p. s. f. נָדְבָה רוּחוֹ, ibid. v. 21. quem impellebat spiritus suus, vel sponte movebat. Ita Ovidius, fert animus.

Fut. 3. p. s. m. cum aff. יִדְּבֶנּוּ לִבּוֹ, Exod. 25. v. 2. quem sponte moverit animus suus, m.

HITHPAEL הִתְנַדֵּב, Lxx. ἑκουσιάζομαι sponte do, offero, voluntarie offeror, προθυμέομαι prompto sum animo ; sic Vulg. & alii.

Praet. 1. p. s. c. הִתְנַדַּבְתִּי sponte obtuli. 3. p. pl. c. הִתְנַדְּבוּ sponte obtulerunt.

Ben. s. m. מִתְנַדֵּב, & cum præf. הַמִּתְנַדֵּב sponte offerens. Pl. m. cum præf. הַמִּתְנַדְּבִים sponte offerentes.

Infin. הִתְנַדֵּב sponte offerri. Cum præf. בְּהִתְנַדֵּב, Jud. 5. v. 2. Lxx. Theod. ἐν προαιρέσει in proposito populi. Lxx. aliter, ἐν τῷ ἑκουσιασθῆναι dum sponte se offerret populus. Aq. ἐν ἑκουσιασμῷ in spontanea oblatione populi. Vulg. paraphrasticos, qui sponte obtulistis animas vestras. Alii, in sponte se offerendo, h. e. cum sese sponte offerret populus. לְהִתְנַדֵּב, & cum (-) loco (-) ob Maqqaph sequens, לְהִתְנַדֵּב־ ad sponte offerendum. Vulg. 1. Paral. 29. v. 14. ut possimus hæc tibi universa promittere ? Cum aff. הִתְנַדְּבָם sponte offerri eorum.

Fut. 3. p. pl. m. cum præf. וַיִּתְנַדְּבוּ & sponte obtulerunt.

נדב Chald. PEAL, unde HITHPAAL 3. p. pl. m. Praet. הִתְנַדַּבוּ sponte offerunt.

Ben. s. m. מִתְנַדַּב sese sponte offerens. Pl. m. מִתְנַדְּבִין sponte offerentes.

נָדָב Mass. Nadáv, Vulg. Nadab, nom. proprium 1°. filii Aaron, Exod. 6. v. 23. 2°. filii Semei filii Onam filii Jerameel, 1. Paral. 2. v. 28. 3°. filii Jahiel, 1. Paral. 9. v. 36. 4°. filii Jeroboam, 3. Reg. 14. v. 20. Etym. spontaneus, sponte vovens, offerens ; à נָדַב sponte vovit, obtulit. Item, princeps ; à נָדִיב idem.

נְדָבָה f. Lxx. adjective, ἑκών, ἑκούσιον voluntarium. Substantive, αἵρεσις, προαίρεσις electio, ἀφαίρεμα separatio, ablatio, oblationis scilicet ergo, σφάγιον victima, δόμα donum, ἀρχή principium, ὁμολογία confessio. Adverb. ἑκουσίως sponte, voluntarie, ὁμολόγως congrue, manifeste. Particip. προαιρεθέντα oblata. Verbal. φέρω fero, ἰσχύω possum, &c. Aq. ἑκουσιασμός spontaneum donum, voluntaria oblatio ; sic Vulg. & alii. Cum præf. הַנְּדָבָה voluntaria oblatio, בִּנְדָבָה cum voluntaria oblatione, לִנְדָבָה voluntarium munus. Const. נִדְבַת voluntaria oblatio. Plur. נְדָבוֹת, Psal. 67. Heb. 68. v. 10. (pluviam) liberalitatum, h. e. uberrimam, abundantissimam, vide Gram. Heb. tom. 1. p. 476. can. II. Syr. pluviam voti, ad votum. Const. נִדְבוֹת voluntariæ oblationes. Cum præf. & aff. וְנִדְבֹתֶיךָ & voluntariæ oblationes tuæ, m. נִדְבוֹתָם voluntariæ eorum vel suæ, נִדְבֹתֵיכֶם spontanea vestra, m. וְנִדְבֹתֵיכֶם & spontanea vestra, m. R. נָדַב sponte obtulit.

נְדַבְיָה Mass. Nadaviah, Vulg. Nadabia, nomen proprium filii Jechoniæ filii Joacim, 1. Paral. 3. v. 18. Etym. votum, oblatio, donum Domini ; à נָדַב sponte promisit, obtulit, dedit, & יָהּ Dominus. Vel princeps Domini ; à נָדִיב princeps, & יָהּ Dominus.

נִדְבָּךְ m. Chald. Lxx. δόμος domus, structura, quæ supra ædificium exurgit. Vulg. & alii, ordo, series, strues lapidum, paries, maceria. Plur. נִדְבָּכִין דִּי־אֶבֶן גְּלָל, Esd. 6. v. 4. ordines murorum terni ex lapidibus magnis. Ad verbum, ex lapide revolutionis, h. e. maximo, quem devolvi necesse est præ gravitate. Ex forma emphat. cum præf.

Digitized by Google

לְהַרְבָּנַיָּא (ſub) *ordinibus lapideis iſtis*, in Targum Ezech. 46. v. 23. R. רְבַךְ inuſit.

נָדַד QAL. Lxx. φεύγω, Vulg. & alii, *fugio, profugio*, φυγαδεύω *fugo, pello, in exilium mitto*, ἀποξενόομαι (Sym. ἀναστατόομαι) *exterris, exul fio*, ἀφίσταμαι (Aq. Theod. ἀναχωρέω) *recedo*, ἵπταμαι, πέταμαι *volo*, ἀνίπταμαι *avolo*, καθίπταμαι *devolo*, ἀποπηδάω *reſilio*, ἐξίσταμαι *obſtupeſco*, καταβαίνω *deſcendo*, καταστάω vel καταστέλλω *conſtituo*, σείω *tremo*, ζωννύω *cingo*, πτοέω *terrefacio*, ἀλλοτριόω *abalieno*, ἀφαιρέομαι *aufero*, κινέω *moveo*. Aq. Theod. μεταναστεύω, Sym. μετακινέομαι *moveor, amoveor, commigro, transmigro*. Sic Vulg. & alii. Item, *vagor, evagor, erro, aberro*.

Praet. 3. p. ſ. f. נָדְדָה, & Chald. נַדַּת, *fugit, aufugit, receſſit*. 3. p. pl. c. נָדְדוּ, & in pauſa נָדָדוּ *fugerunt*.

Ben. ſ. m. נוֹדֵד vel נֹדֵד, *movens, vagans*. Cum præfix. וְנוֹדֵד *& vagans*, ut quidam volunt, ſed ſi eſſet Benoni Qal, ſcriberetur cum hhólem deficiente ob (ו) præcedens. Vide infra in Poal. לְנֹדֵד *vagantem*. Fem. ex forma ה, præced. duplici (‥), נוֹדֶדֶת, Prov. 27. v. 8. Lxx. ὅταν καταπετασθῇ *cum avolaverit*. Vulg. *transmigrans*. Alii, *quæ errat*. Pl. m. נֹדְדִים *vagabundi, errabundi*.

Infin. ex forma perfecta נְדֹד, Pſal. 54. Heb. 55. v. 8. Lxx. Participial. φυγαδεύων, Vulg. *fugans*. Sym. ſubſtantive, ἀναχώρησιν *ſeceſſio*. Alii, *evagari*, longum facerem, h. e. *longe recederem*.

Fut. 3. p. ſ. m. ex forma hhól. יִדּוֹד *fugiat*. 3. p. ſ. f. cum præf. & ex forma (‥), וַתִּדַּד *& fugiebat*. 3. p. pl. m. ex forma hhól. ob pauſam remanentis etiam in utraque voce, & cum ן parag. יִדֹּדוּן יִדֹּדוּן, Pſal. 67. Heb. 68. v. 13. Lxx. τοῦ ἀγαπητοῦ, τοῦ ἀγαπητοῦ, Vulg. *dilecti, dilecti*; legeb. יְדִיד *dilectus*. Alii, *fugerunt, fugerunt*.

POAL 3. p. ſ. m. Praet. cum præfix. וְנוֹדַד, Nah. 3. v. 17. Lxx. καὶ ἀφήλατο *& exiliuit*. Vulg. mutato numero, *& avolarunt*. Alii, *& evagata eſt* locuſta locuſtarum, h. e. magnæ locuſtæ.

HIPHIL הֵנֵד, unde 3. p. plur. m. Fut. cum aff. & (‥) pro (ו) ad euphoniam, יְנִדֻּהוּ, Job. 18. v. 18. Vacat apud Lxx. Vatic. Complut. verò, μετῴκισαν αὐτὸν demigrare fecerunt eum. Vulg. *transferet eum*; legeb. in ſing. Alii, *ejiciunt, abigunt eum*, h. e. *ejicitur, abigitur ille*.

HOPHAL הוּנַד, unde Paoul ſ. m. cum (‥) pro ſchoureq, & dagh. primæ rad. a retentæ impreſſo, מֻנָּד; vel cum ſolo (‥) euphonico loco (ו), מֻנָד, (ut ſpina) *amovenda*, ſeu *amota*.

Fut. 3. p. ſ. m. cum præf. וְיֻנַּד *& fugatur, abigitur*.

HITHPOEL הִתְנוֹדֵד, Lxx. πολεμέω *belligero*, σείω *commoveo*, ταράσσω, ſive ταράττω *turbo*. Vulg. *auferor, captivus ducor*. Alii, *vagus fugio, evagor, ipſe me moveo*.

Praet. 3. p. ſ. f. cum præf. וְהִתְנוֹדְדָה *& evagabitur*.

Fut. 2. p. ſ. m. ex forma (‥) in (‥) ob pauſam mutati, תִּתְנוֹדָד *commoves te*. 3. p. plur. m. יִתְנוֹדְדוּ *vagi fugient*; quæ etiam exempla à נוּד eſſe poſſint, quippe cùm penè idem duæ hæ radices valeant.

נְדֻדִים m. plur. ab inuſit. נְדוּד, cum (‥) pro (ו) ad euphoniam, Job. 7. v. 4. Lxx. ὀδυνῶν, Vulg. *doloribus*. Alii, *motibus vagis, jactationibus, evagationibus*. Rad. נָדַד *moveor, jactor, vagor*.

נָדָה QAL, unde PIEL נִדָּה, Lxx. βδελύσσομαι *abominor*, ἔρχομαι *venio*. Vulg. & alii, *procul amoveo, abjicio, ejicio, projicio, expello, ſeparo*.

Ben. pl. m. cum præf. ה vices pronom. relat. ſupplente, הַמְנַדִּים *qui longe*, vel *procul amovent* diem mali. Cum aff. מְנַדֵּיכֶם *procul arcentes vos*, m.

נִדָּה f. Lxx. Theod. χωρισμός, Vulg. & alii, *ſeparatio*. Lxx. Aq. ῥαντισμός *aſperſio*. Sym. περιρραντισμός *circumaſperſio*. Lxx. Incert. μετακίνησις *commotio*. Lxx. item, ἀκαθαρσία *immunditia*, ἁγνισμός *expiatio*, ἄφεδρος *menſtruum*, ἀποκαθημένη *menſtruata*. Sic Vulg. & alii. Cum præf. הַנִּדָּה *ſeparata, menſtruata, immunditia*. לְנִדָּה *in ſeparationem*; & cum voce יִהְיֶה, ſic: לְנִדָּה יִהְיֶה, Ezech. 7. v. 19. Lxx. ὑπεροφθήσεται *contemptui*. Vulg. *in ſterquilinium*. Alii, *in fœditatem erit*, h. e. *fœditas erit*. וְלַנִּדָּה *& pro ſeparatione*. Conſt.

נדה *separationis.* Cum præf. & aff. בנדתה *in separatione*, נדתה *immunditia ejus*, f. בנדתה *in separatione sua*, f. כנדתה *juxta separationem suam*, f. Rad. נדה in Piel *separavit.*

נדן m. Lxx. *μίσθωμα*, Vulg. & alii, *pretium, merces* proprie *meretricia.* Rad. נדה in Piel *projicio, removeo*, unde נדה *pretium meretricis*, sic dictum, quod non liceat illud ex immundo opere partum pro donario inferre in templum.

נדח QAL, unde Infinit. ex forma perfecta cum præf. לנדח, Deut. 20. v. 19. Lxx. *ἐπιβαλεῖν*, Alii, *vibrando, impellendo*, sive *ad impellendam*, h. e. *ut impellas* securim. Vulg. hîc paraphrastam agit; & sensum, non verbum exprimit.

Fut. 3. p. s. m. ex forma (-), ידח, 2. Reg. 14. v. 14. Lxx. *τοῦ ἐξῶσαι ut expellat.* Alii, *ne depellat, propellat.* Vulg. & hîc paraphrastam agit; non verbum, sed sensum utcunque exprimit. Duo hæc duntaxat exempla ex Qal reperio in Hebræo; alia quærat Trommius, quibus, quæ ex Græco refert, aptet.

NIPHAL נדח, Lxx. *ἄπειμι absum, ἀποσπῶμαι*, Vulg. *spargor, διασπείρομαι, διασκορπίζομαι*, Vulg. *dispergor, πλανάομαι*, Vulg. *decipior, ἐξίσταμαι obstupesco, ὄλλυμαι pereo, ἐκκρίνομαι, ἀπωθέομαι* vel *ἀπώθομαι*, Lxx. Aq. *ἐξωθέομαι* vel *ἐξώθομαι*, Vulg. & alii, *detrudor, depellor, dejicior, extrudor, expellor, ejicior.* Alii item, *impellor.*

Praet. 3. p. s. f. נדחה *expulsa est.* Cum præf. ונדחה *& impulsa fuerit.* 2. p. s. m. cum præf. ונדחת *& impellaris.* 3. p. plur. c. נדחו *depulsi fuerunt.* 2. p. pl. m. cum præf. ונדחתם *& dispellemini.*

Ben. s. m. נדח *expulsus.* Cum aff. נדחו, 2. Reg. 14. v. 13. Lxx. Sym. *τὸν ἐξωσμένον αὐτοῦ*, Compl. *ἀπωσμένον ἀπ' αὐτοῦ*, Theod. *τὸν ἀπωσμένον αὐτοῦ*, Vulg. & alii, *expulsum, ejectum, propulsum, profugum suum*, m. נדחך *expulsus tuus*, m. נדחכם *expulsus vester*, m. Fem. נדחה *expulsa.* Cum præf. והנדחה *& expulsa.* Ex forma ח, præcedente duplici (-) pro duplici (·) ob ח tertiam radicalem gutturalem, vide Gram. Heb. tom. 1. p. 164. c. 2. cum præf. הנדחה

expulsam. Plur. m. נדחים *expulsi.* Cum præf. והנדחים *& expulsi.* Const. נדחי *expulsi.* Cum affix. נדחי *propulsi, profugi mei*, c.

PUAL נדח, unde Ben. s. m. מנדח *impulsus.*

HIPHIL הדיח, Lxx. Aq. Sym. Theod. *ἐξωθέω* vel *ἐξώθω*, Vulg. & alii, *depello, expello.* Lxx. item, *ἐξωκέλλω attraho.* Vulg. *protraho.* Alii, *impello, compello.* Theod. *διασκορπίζω disperge.* Alii, *dispello.* Lxx. item, *ἀφίστημι abstraho, averto, ἀποπλανάω seduco, aberrare facio, ἐξάγω educo, expello, ἐκβάλλω ejicio*, &c.

Praet. 3. p. s. m. cum præf. והדיח *& impellas.* Cum affix. הדיחך *depulerit te*, m. הדיחם *expulit eos.* 2. p. s. m. cum aff. הדחתם *expulisti eos.* 1. p. s. c. הדחתי *expuli.* Cum præf. והדחתי *& expulero.* Cum præf. & aff. והדחתיו *& expellam eum*, הדחתיך *expuli te*, m. הדחתים *depuli eos.* 3. p. pl. m. הדיחו *expulerunt.* 2. p. pl. m. הדחתם *propulistis.*

Infin. cum præf. להדיח *ad depellendum.* Cum præf. & aff. להדיחך *ad propellendum te*, m. הדיחני *expellere me*, c.

Imper. 2. p. s. m. cum aff. Poëtico הדיחמו *impelle, trude ipsos.*

Fut. 3. p. s. m. cum præf. & א loco ה, sic וידא, secundum τὸ כתיב, secundum vero τὸ קרי, וידח, quasi contracte pro וידיח *& expulit.* 3. p. s. f. cum affix. תדיחנו *impellebat eum.* 1. p. s. c. cum aff. אדיחם *expellam eos.* 3. p. pl. m. cum præf. וידיחו *& depulerunt.* 2. p. pl. m. cum præf. & affix. & (·) pro (ֵ), ותדחום *& expulistis eos.*

HOPHAL הדח, unde Paoul s. m. מדח *expulsus.*

נדיב m. Lxx. Sym. Theod. *ἄρχων*, Vulg. & alii, *princeps.* Lxx. item, *βασιλεύς rex.* Theod. item, *ἡγέμενος dux.* Lxx. *δυνάστης dynasta.* Particip. *καταδεχόμενος suscipiens, δίκαιος justus, εὐσεβὴς pius, συνετὸς prudens, sapiens. πρόθυμος*, Aq. *ἑκούσιος*, Sym. *αὐθαίρετος*, Vulg. & alii, *promptus, spontaneus, voluntarius, sponte agens, libens, ἐλεύθερος, εὐγενὴς ingenuus, liberalis, munificus.* Cum præfix. ונדיב *& liberalis*, לנדיב *ingenuo.* Const. נדיב *spontaneus.* Plur. נדיבים *ingenui, principes.* Cum præf. בנדיבים,

Prov. 8. v. 16. Lxx. *τύραννοι tyranni , dominatores.* Vulg. *potentes.* Aq. & Theod. Particip. *ἑκουσιαζόμενοι ſponte offerentes.* Alii, *& ingenui , & principes* , בִּנְדִיבִים *in principibus.* Conſt. נְדִיבֵי *ingenui.* Cum aff. Poëtico , & ſine (י) indice plur. numeri , נְדִיבֵמוֹ *principes eorum.* R. נָדַב *ſponte obtulit , liberaliter dedit.*

נְדִיבָה f. Pſal. 50. Heb. 51. v. 14. Lxx. *ἡγεμονικός* , Vulg. *principalis.* Alii , *voluntarius , ingenuus* ſpiritus. Subſtant. *βουλή conſilium.* Cum aff. & (ְ) loco (י) , נְדִבָתִי , Job. 30. v. 15. Lxx. *ἡ ἐλπίς μου ſpes mea.* Sym. *τὰ καταθύμιά μου quæ erant animo meo grata.* Vulg. *deſiderium meum.* Alii , *ſpontaneam meam* (animam). Plur. נְדִיבוֹת , Iſai. 32. v. 8. Lxx. *συνετά ſapientia* (verba). Sym. *ἀρχοντικά quæ principis ſunt.* Vulg. *quæ digna ſunt principe.* Alii , *ingenuitates.* R. נָדַב *liberaliter dedit , ſponte obtulit.*

נָדָן m. Lxx. *κολεός* , Vulg. & alii , *vagina.* Cum aff. נְדָנָהּ *vaginam ejus* , f. R. נָדַן , ſecundum R. Saad , *vaginor.* Vide ſupra col. 392. in fut. Qal Verbi rad. דִּין , ſecundum alios , *rependo , perſolvo.* Unde Gr. *τίνω , τινύω pendo , ſolvo ;* Latine , *dono ;* unde etiamnum Judæi ea , quæ uxor affert marito , vocant נְדוּנְיָא , נְדוּנְיָה , נְדָן , Latine per aphæreſin , *donum , dona.* Hinc inquiunt , נָדָן *vagina* , ſic dicta , quod in eam gladius rependatur , ſive reddatur.

נִדְנֶה m. Chald. Dan. 7. v. 15. juncta hac voce cum præced. בְּגוֹ , Lxx. *ἐν τῇ ἕξει μου in habitu meo.* Alii , *in media vagina* , h. e. *in medio corpore.* Vulg. *territus ſum in his.* Legiſſe videtur נִדְמָה , Heb. *excisus , ſucciſus ſum* , à Verbo דָּמָה in Niphal *exſcindi , ſuccidi.* Vide Gram. Heb. t. 2. p. 218. c. 2. R. נָדַן , ſecundum nonnullos , *vaginor.*

נְדָנִים m. plur. unde cum aff. נְדָנַיִךְ , Lxx. *μισθώματα* , Vulg. *mercedes.* Alii , *præmia , pretia tua* , f. R. נָדָה in Piel *removeo ;* aut נָדַן inuſit. quod nonnullis ſignificat *vaginor , rependo* , &c.

נָדַף QAL. Lxx. *ἐκλείπω* , Vulg. *deficio* , *προστίθημι addo , ἐκτίθω* , Vulg. & alii , *ejicio , disjicio , projicio , depello , diſpello ,* item , *impello , propello.*

Fut. 3. p. ſ. m. cum affix. יִדְּפֶנּוּ *impellet eum.* 3. p. ſ. f. cum aff. תִּדְּפֶנּוּ *diſpellit eam* (gluma m). 2. p. ſ. m. ex forma perfecta , תִּנְדֹּף *impellis.*

NIPHAL נִדַּף , Lxx. *φέρομαι feror , διώκω inſequor , perſequor , κινέομαι moveor , ἐξωθέομαι disjicior , ejicior* , &c. ſic recentiores. Hinc per aphæreſ. & metath. *πλέω.*

Praet. 3. p. ſ. m. נִדַּף , Iſai. 19. v. 7. Lxx. adject. *ἀνεμόφθορον vento corruptum.* Alii , *depelletur.* Vacat apud Vulg.

Ben. ſ. m. נִדָּף , Job. 13. v. 25. Lxx. *κινούμενον quod movetur.* Vulg. *quod vento rapitur.* Alii, *propulſatum.* Sym. *ἐκπεσὸν decidens.*

Infin. cum præf. ex forma Præt. ex termin. hhól. ſine defectu primæ rad. נ , & cum ה ſpeciali hujuſce infinitivi characteriſtica , כְּהִנָּדֵף , Pſal. 67. Heb. 68. v. 3. Lxx. *ὡς ἐκλείπει* , Vulg. *ſicut deficit.* Alii , *ſicut impelli.*

נָדַר QAL. Lxx. *ὁμολογέω confiteor , εὔχομαι* , Vulg. & alii , *voveo , votum nuncupo.*

Praet. 3. p. ſ. m. נָדַר , & in pauſa נָדָר *vovit.* 3. p. ſ. f. in pauſa , נָדָרָה *vovit.* 2. p. ſ. m. נָדַרְתָּ *voviſti.* 1. p. ſ. c. נָדַרְתִּי *vovi.* 3. p. pl. c. cum præf. וְנָדְרוּ *& vovebunt.* 1. p. pl. c. נָדַרְנוּ *vovimus.*

Ben. ſ. m. cum præf. וְנֹדֵר *& vovens* , הַנֹּדֵר *vovens.*

Infin. ex forma perfecta cum præfix. לִנְדֹּר *votum nuncupando.*

Imper. 2. p. pl. m. ex forma perfecta , נִדְרוּ *vovete.*

Fut. 3. p. ſ. m. יִדֹּר *vovet.* Cum præf. & ex forma (ַ) , וַיִּדַּר *& voverit.* 3. p. ſ. f. תִּדֹּר *votum nuncupaverit.* Cum præf. וַתִּדֹּר *& vovit.* 2. p. ſ. m. תִּדֹּר *vovebis.* Cum præf. Eccl. 5. v. 4. melius eſt quod non voveas , מִשֶּׁתִּדּוֹר , Lxx. *ἢ τὸ εὔξασθαί σε quàm vovere te* & non reddere. Vulg. *quàm poſt votum* promiſſa non reddere. Alii , *quàm quod voveas* , nec reddas. 3. p. pl. c. cum præf. וַיִּדְּרוּ *& vota nuncupaverunt.*

נֶדֶר & נֵדֶר , m. Lxx. Aq. *εὐχή* , Vulg. & alii , *votum.* Lxx. Sym. *προσευχή oratio.* Lxx. item, *δῶρον donum , ὁμολογία confeſſio.* Cum præf. וְנֵדֶר & הַנֵּדֶר , *& votum.* Cum affix. נִדְרוֹ *votum ejus* , m. נִדְרָהּ *votum ejus* , f. נְדָרַי vo-

tum meum, c. Plur. נְדָרִים *vota*. Cum præf. & aff. נְדָרָיו *vota ejus*, f. וּנְדָרֶיהָ *& vota ejus*, f. לִנְדָרֶיהָ *in votis ejus*, f. נְדָרַיִךְ *vota tua*, m. וּנְדָרֶיךָ *& vota tua*, m. נְדָרֶיךָ in pausa, *vota tua*, f. נְדָרַי, & in pausa נְדָרָי *vota mea*, c. לִנְדָרָי itidem in pausa, *vota mea*, c. נִדְרֵיהֶם *votis eorum*, vel *suis*, m. נִדְרֵיכֶם *vota vestra*, m. וְנִדְרֵיכֶם *& vota vestra*, m. מִנִּדְרֵיכֶם *præter vota vestra*, m. נְדָרֵינוּ *vota nostra*, c. Rad. נָדַר *vovit*.

נֹהַּ m. Ezech. 7. v. 11. Lxx. μετὰ σπουδῆς *cum festinatione*. Vulg. *requies*; legebat נֹחַ, vel נוּחַ idem. Alii, *lamentum*, *lamentatio*. Rad. נָהָה *lamentatus est*, *lamentum edidit*.

נָהַג QAL. Lxx. ἄγω *duco*, ἀνάγω *adduco*, *reduco*, ἀπάγω (Aq. ἐλαύνω) *abduco*, *abigo*, εἰσάγω *introduco*, μετάγω *traduco*, ὁδηγέω *per viam duco*, sic Vulg. & alii. παρακαλέω *consolor*, παραλαμβάνω *accipio*, ποιμαίνω *pasco*, γίνομαι *fio*, *eo*, *venio*, αἰχμαλωτεύω *captivum duco*. Alii item, *aurigo*, ac metaphorice, *rego*, *guberno*. Construitur cum accusat. & interdum cum præpositione ב.

Praet. 3. p. s. m. נָהַג *duxit*. 3. p. pl. c. נָהֲגוּ *duxerunt*.

Ben. s. m. נֹהֵג *ducens*, *ductor*, *dux*. Plur. m. נֹהֲגִים *ducentes*.

Paoul pl. m. נְהוּגִים *adducti*.

Imper. 2. p. s. m. ex forma (-), נְהַג *duc*.

Fut. 3. p. s. m. ex forma (-) יִנְהַג, & in pausa יִנְהָג, *ducet*. Cum præf. וַיִּנְהַג *& duxit*. 1. p. s. c. cum affix. אֶנְהָגְךָ *deducam te*, m. 3. p. pl. m. in pausa, quæ (-) primariæ vocis revocatum in (-) mutavit, יִנְהָגוּ *ducent*. Cum præf. וְיִנְהָגוּ *& abducant*, וַיִּנְהֲגוּ *& adduxerunt*.

PIEL נִהַג ex forma (-), & sine dagh. excid. compensatione, Lxx. ἄγω *duco*, ἐπάγω *induco*, *adduco*. Sic Vulg. & alii.

Praet. 3. p. s. m. נִהַג *adduxit*. 2. p. s. m. נִהַגְתָּ *duxisti*.

Ben. plur. f. מְנַהֲגוֹת, Nah. 2. v. 8. Lxx. Verbal. ἤγοντο, Vulg. *minabantur*. Alii, *ducentes*, *ductores*.

Fut. 3. p. s. m. יְנַהֵג *adducet*. Cum præf. וַיְנַהֵג *& adduxit*. Cum præf. & aff. וַיְנַהֲגֵהוּ *& duxit eum*, יְנַהֶגְךָ *adduxerit te*, m. יְנַהֲגֵם *ducet eos*, וַיְנַהֲגֵם *& duxit eos*, יְנַהֲגֵנוּ *deducet nos*, c. 2. p. s. m. cum præf. וַתְּנַהֵג *& adduxisti*.

נָהָה QAL, 3. p. s. m. Praet. unde cum præf. וְנָהָה נְהִי נִהְיָה, Mich. 2. v. 4. Lxx. καὶ θρηνηθήσεται θρῆνος ἐν μέλει *plangetur planctus in cantico*, *in carmine*. Vulg. *cantabitur canticum cum suavitate*. Alii, *& ejulabitur ejulatu qui fit* in summis scilicet calamitatibus. נִהְיָה enim hîc est 3. p. s. m. Præt. Niphal Verbi הָיָה *sum*, *fio*. Prov. verò 13. v. 19. est Benoni ejusdem Niphal s. f. per apocopen pro נִהְיָה.

Imper. 2. p. s. m. נְהֵה, Ezech. 32. v. 18. Lxx. θρήνησον *plange*. Vulg. *cane lugubre*. Alii, *conquerere*, *lamentare*, *ejula*.

NIPHAL נִנְהָה, unde 3. p. pl. m. Fut. cum præf. וַיִּנָּהוּ, 1. Reg. 7. v. 2. Lxx. mutatis & numero & sensu, καὶ ἐπέβλεψε *& respexit*. Vulg. in sing. *& requievit*; legebat וַיָּנַח. Alii, *& lamentati sunt*, *& ejularunt*.

נְהוֹרָא f. Chald. unde cum præf. וּנְהוֹרָא, Dan. 2. v. 22. ubi scribendum cum (י) sed legendum per (ו). Lxx. τὸ φῶς, Vulg. & alii, *splendor*. Rad. נְהַר *splenduit*, *illuxit*.

נְהִי m. Lxx. Sym. μέλος *melos*, *melodia*, *carmen* lugubre. Lxx. σπουδὴ *festinatio*, οἶκτος *miseratio*. Adject. οἰκτρός *miserabilis*. Præced. hac voce נְהִי, κοπετός, θρῆνος, Vulg. & alii, *planctus*, *lamentum*, *ejulatus*. In pausa נֶהִי *lamentum*. Cum præf. וְנֶהִי *& lamentum*. R. נָהָה *questus*, *conquestus*, *lamentatus est*, *ejulavit*, *planxit*.

נִהְיָה, vide supra in נָהָה.

נַהִירוּ f. Chald. per apocopen, pro נַהִירוּת, Lxx. γρηγόρησις *vigilantia*. Vulg. *scientia*. Alii, *illustratio*, *lux*. Cum præf. וְנַהִירוּ *& illustratio*. R. נְהַר *luxit*, *splenduit*.

נָהַל QAL, unde PIEL נִהֵל, Lxx. Aq. Sym. διαβαστάζω, Vulg. *porto*, *bajulo*. Lxx. διατρέφω, ἐκτρέφω, Vulg. *nutrio*, *enutrio*, ἀντιλαμβάνω *suscipio*, παρακαλέω (Sym. παρηγορέω) *advoco*, *consolor*, *hortor*, καταπαύω, Vulg. *quietem præsto*, ἄγω, Alii, *duco*, *deduco* commode ac leniter, ut pastor oves; unde Vulg. & alii, *sustento*, *educo*,

Digitized by Google

educo, ut, porto levandi gratiâ, &c. Hinc quibusdam per metathesin, ἐλαύνω *ago, duco*.

Praet. 2. p. f. m. נֵהַלְתָּ *deduxisti*.

Ben. f. m. מְנַהֵל *deducens*.

Fut. 3. p. f. m. יְנַהֵל *deducet*. Cum affix. יְנַהֲלֵנִי *deducet me*, c. יְנַהֲלֵם *deducet eos*. Cum præf. & aff. וַיְנַהֲלֵם, Gen. 47. v. 17. Lxx. καὶ ἐξέθρεψεν αὐτοὺς ἐν ἄρτοις *& enutrivit eos panibus*. Vulg. *sustentavitque eos* illo anno. Alii, *& deduxit eos in pane*, hoc anno, q. d. fecit illos eum annum absolvere, h. e. vivere pane. Sequente hac voce מִסָּבִיב *à circuitu*, 2. Paral. 32. v. 22. Lxx. καὶ κατέπαυσεν αὐτοὺς κυκλόθεν, Vulg. *& præstitit eis quietem per circuitum*. Alii, *clementer eos agebat, alebatque per circuitum*. 2. p. f. m. cum præf. וּתְנַהֲלֵנִי *& deducito me*, c. 3. p. pl. m. cum præf. & aff. וַיְנַהֲלוּם *& deduxerunt eos*.

HITHPAEL הִתְנַהֵל, unde 1. p. f. c. Fut. cum ה parag. אֶתְנַהֲלָה לְאִטִּי, Gen. 33. v. 14. Lxx. ἐγὼ δὲ ἐνισχύσω ἐν τῇ ὁδῷ κατὰ σχολήν *ego autem invalescam in via secundum tarditatem*. Vulg. *& ego sequar paulatim*. Alii, *ducem me præbebo*, vel *leniter incedam*. Ad verbum, *secundum lenitudinem meam*.

נַהֲלָל & נַהֲלֹל, Mass. *Náhalál* & *Náhalól*, Vulg. *Naalol*, nomen proprium civitatis Levitarum in Tribu Zabulon, Jos. 19. v. 15. cap. 21. v. 35. Jud. 1. v. 30. Etym. *laudatus*, vel *insanus*; à הָלַל in Piel *laudavit*, vel *insanum reddidit*.

נַהֲלֹלִים m. plur. à sing. inusit. נַהֲלֹל, unde cum præf. וּבְכֹל הַנַּהֲלֹלִים, Isai. 7. v. 19. Lxx. sing. καὶ εἰς πᾶσαν ῥαγάδα *& in omnem fissuram*. Vulg. *& in universis foraminibus*. Alii, *& in omnibus stultis*, h. e. *vilibus* & *ingloriis arboribus* ac *lignis*. Alii contra, *& in omnibus laudatis arboribus*. Chald. *& in omnibus domibus laudis*, h. e. *locis laudatis*. Rad. הָלַל in Piel, *laudavit*, *insanum reddidit*; cujus secundum quosdam est Benoni plur. m. Niphal, ex forma hhólem.

נָהַם QAL. Aq. Sym. Theod. στενάζω, Vulg. & alii, *gemo*. Lxx. μεταμελέω, *pœnitet*, πεινάω *esurio*, ἐπιλαμβάνω *apprehendo*, *corripio*, οὐ παρακαλέω *non consoler*. Lxx.

Theod. βοάω *clamo*. Vulg. & alii, *sono*, *strideo*, *fremo*, *rugio* leonum proprie.

Praet. 2. p. f. m. cum præf. וְנָהַמְתָּ *& rugias*. 2. p. pl. m. cum præf. וּנְהַמְתֶּם *& gemetis*.

Ben. f. m. נֹהֵם *rugiens*.

Fut. 3. p. f. m. cum præf. & ex forma perfecta, וְיִנְהֹם, Isai. 5. v. 30. Lxx. καὶ βοήσει, Marchali ms. καὶ βοήσεται *& clamabit*. Sym. καὶ ἠχήσει, Vulg. & alii, *& sonabit*, *& fremet*.

נַהַם m. Lxx. βρυγμός, Vulg. & alii, *fremitus*. Incert. στεναγμός *gemitus*. Lxx. θυμός *furor*. Incert. βρυγμός, Vulg. & alii, *rugitus*. R. נָהַם *rugiit*, *fremuit*, *gemuit*.

נְהָמָה f. unde const. cum præf. כְּנַהֲמַת, Isai. 5. v. 30. Lxx ὡς φωνή, Vulg. & alii, *sicut sonitus*, *sicut fremitus*. מִנַּהֲמַת, Psal. 37. Heb. 38. v. 9. Lxx. ἀπὸ στεναγμοῦ, Vulg. *à gemitu*. Aq. ἀπὸ βρυγμοῦ, Alii, *præ fremitu*. A voce præced. נַהַם.

נָהַק QAL, unde Fut. 3. p. f. m. cum præf. & ex forma (-), הֲיִנְהַק, Job. 6. v. 5. Lxx. μὴ διακενῆς κεκράξεται *nunquid frustra clamabit?* Sym. μὴ στένει λιμῷ *nunquid gemit præ fame?* Vulg. *nunquid rugiet?* Alii, *nunquid rudit* onager? 3. p. pl. m. in pausa, יִנְהָקוּ, Job. 30. v. 7. Lxx. βοήσονται *clamabunt*. Sym. Particip. ἠχοῦντες *sonantes*. Alii, *rudebant*. Vulg. hîc paraphrastam agit, & sensum, non verbum, utcunque exprimit.

נָהַר QAL. Lxx. φοβοῦμαι *timeo*, ἥκω *venio*, σπεύδω *festino*, συνάγομαι *congregor*, φωτίζομαι, Vulg. & alii ex usu Chaldaïco, *illuminor*. Item, *confluo*, sed metaphorice de hominum concursu semper usurpatur.

Praet. 2. p. f. f. cum præf. וְנָהַרְתְּ *& confluet*, *& illuminaberis*. 3. p. pl. c. cum præf. וְנָהֲרוּ, & in pausa וְנָהָרוּ *& confluent*, *& illuminati sunt*.

Fut. 3. p. pl. m. ex forma perfecta, יִנְהֲרוּ *confluent*.

נָהָר m. Lxx. ποταμός, Vulg. & alii, *fluvius*, *flumen*, cujus fluxus perennis est, πόλις *urbs*. Cum præced. Verbo שָׁטַף, πλημμύρα γίνεται *æstus marinus*, *maris inundatio fit*.

Cum præf. הַנָּהָר *fluvius ille*, antonomastice, *Euphrates*. וְהַנָּהָר & הַנָּהָר, *& fluvius*, בַּנָּהָר *per flumen*, כַּנָּהָר *tanquam fluvius*, לַנָּהָר *fluvium*, וּמִנָּהָר *& à flumine*. Conſt. נְהַר *fluvius*. Cum præf. וּנְהַר *& fluvium*, בִּנְהַר *in fluvium*, *fluvio*, מִנְּהַר *à flumine*. Dual. m. נַהֲרַיִם, & in pauſa נַהֲרָיִם *duo fluvii*. In hac phraſi, אֲרַם נַהֲרַיִם, Gen. 24. v. 10. *in Syriam fluviorum*, h. e. Meſopotamiam verſus, Euphratem inter & Tigrim poſitam. Plur. m. in iſta phraſi, אֲשֶׁר־בָּזְאוּ נְהָרִים אַרְצוֹ *cujus terram fluvii*, h. e. populi ingentes, *deprædati ſunt*. Cum præf. בַּנְּהָרִים *contra flumina*, הֲבַנְּהָרִים *an contra flumina*. Conſt. נַהֲרֵי, & cum præf. לְנַהֲרֵי *flumina*. Fem. aut ex terminatione fem. plur. נְהָרוֹת *flumina*. Cum præf. הַנְּהָרוֹת & וְהַנְּהָרוֹת, *flumina*, וּנְהָרוֹת *& flumina*, וּבַנְּהָרוֹת *& in fluminibus*, כַּנְּהָרוֹת *tanquam flumina*, וְכַנְּהָרוֹת *& tanquam flumina*. Conſt. נַהֲרוֹת *flumina*. Cum præf. & affix. נַהֲרוֹתָיו & נַהֲרֹתֶיהָ, *flumina ejus*, f. בְּנַהֲרֹתָיִךְ *per flumina tua*, m. וְנַהֲרֹתֶיךָ *& flumina tua*, f. נַהֲרֹתָם *flumina eorum*, וְנַהֲרֹתָם *& flumina eorum*. Rad. נָהַר *confluxit*.

נְהַר m. Chald. unde emphat. נַהֲרָא, & cum ה in fine pro א, נַהֲרָה, Lxx. ποταμὸς, Vulg. & alii, *flumen*. Conſt. נְהַר דִּי־נוּר, Dan. 7. v. 10. Lxx. ποταμὸς πυρὸς *flumen ignis*. Vulg. *fluvius igneus*. Sic recentiores. Rad. נְהַר *ſplenduit*, *illuxit*.

נְהָרָה f. Job. 3. v. 4. Lxx. φέγγος, Vulg. & alii, *lumen*, *ſplendor*; ex ſignificatione Chald. à Rad. נְהַר *ſplenduit*, *illuxit*.

נוא QAL, unde HIPHIL הֵנִיא, hinc Lxx. ἀνανεύω, Lat. *abnuo*, Gall. *je nie*, ἀφίστημι *averto*, διαστρέφω *perverto*, ἀκυρόω, Vulg. *impingno*, ἀθετέω, Vulg. & alii, *improbo*, *irritum facio*, item, *rumpo*, *frango*, *infringo*, *infringere facio*.

Praet. 3. p. f. m. הֵנִיא *irritum fecit*.

Fut. יָנִיא, & cum apocopa ה֯ א, Pſal. 140. Heb. 141. v. 5. modò ne יָנִי *irritam fecerit*, vel *deleverit* unctionem ex capite meo. 3. p. pl. m. cum præf. וַיָּנִיאוּ *& fregerunt*. 2. p. pl. m. cum ן parag. ſcribitur quidem cum (ו), ſed legitur per (י) in penultima, תְּנוּאוּן pro תְּנִיאוּן, *frangetis*.

נוב QAL, unde Fut. 3. p. ſ. m. כִּי־יָנוּב, Pſal. 61. Heb. 62. v. 11. Lxx. ἐὰν ῥέῃ, Vulg. *ſi affluant*. Sym. ἐὰν καρποφορῆ *ſi fructificaverint*. Alii, *cum germinaverit*, *creverit*, &c. Lxx. Prov. 10. v. 31. ἀποστάζει *diſtillat*. Vulg. *parturiet*. Alii, *propagabit*. Et metaphorice, *proferet*, *eloquetur*. 3. p. pl. m. cum ן paragog. עוֹד יְנוּבוּן, Pſal. 91. Heb. 92. v. 15. Lxx. τότε πληθυνθήσονται *tunc*, Vulg. *adhuc multiplicabuntur*. V^a. edit. ἔτι βλαστήσουσι *adhuc germinabunt*. VI^a. edit. ἔτι πληθυνθήσονται *adhuc multiplicabuntur*. Aq. Particip. ἔτι βλαστάζοντες *adhuc germinantes*. Sym. Theod. ἔτι καρποφορήσουσι *adhuc fructum ferent*. Alii, *abundabunt*, *abunde*, vel *abundantiam proferent*.

POEL נוֹבֵב, unde Fut. 3. p. ſ. m. יְנוֹבֵב בְּתוּלוֹת, Zach. 9. v. 17. Lxx. εὐωδιάζον εἰς παρθένους *boni odoris* (muſtum) *in virgines*. Vulg. Participial. *germinans virgines*. Quidam, *germinare faciet virgines*. Alii, *facundas faciet virgines*; ut τὸ Joëlis 3. v. 1. *prophetabunt filii veſtri*, *& filiæ veſtræ*.

נוד QAL. Lxx. δειλιάω *timeo*, *periculum fugio*, ἀλλοτριοῦμαι *alienor*, ζοννύω *cingo*, κινέω *moveo*. Vulg. & alii, *moveor*, *agitor*, μετανάστευω, Vulg. & alii, *migro*, *demigro*, *emigro*; item, *erro*, *vagor*, στενάζω *gemo*, θρηνέω *plango*, πενθέω *lugeo*, παρακαλέω, λυπέω, συλλυπέω, (Sym. συμπαθέω), Vulg. & alii, *conſolor*, *doleo*, *condoleo*, *contriſtor*, *miſereor*; tum cum ל conſtruitur.

Praet. 3. p. plur. c. נָדוּ *cedent*, *emigrabunt*.

Ben. ſ. m. cum præf. וָנָד *& vagus*, *profugus*, *jactatus*, *exterris*.

Infin. cum præf. לָנוּד *vagando*, *ad vagandum*, *ad ſeſe movendum*, & in alia ſignificatione, tuncque cum ל conſtructus, *ad condolendum*.

Imper. 2. p. f. f. ubi (ו) in fine ſcribitur, נוּדוּ; ſed (י), (ut fert קרי) legitur: נוּדִי, Pſal. 10. Heb. 11. v. 1. Lxx. μεταναστεύου, Vulg. Lat. *tranſmigra*; Aq. ἀνακινοῦ *demigra*; S. Hieron. *tranſvola*. Alii, *palare* per montem veſtrum. 2. p. pl. m. cum (·) loco (ו) ad euphoniam, נֻדוּ, *migrate*, vel *condolete*.

Digitized by Google

Fut. 3. p. f. m. יָנוּד *vagatur*, *condolebit*. 2. p. f. m. תָּנוּד *vageris*; & cum hhólem defic. pro (ו), תָּנֻד *condoleas*. 3. p. pl. m. cum præf. & (ֻ) loco (ו) in penult. ad euphoniam, וַיָּנֻדוּ *& condoluerunt*. 2. p. pl. m. cum (ֻ) etiam pro (ו) in penult. תָּנֻדוּ *condoleatis*.

HIPHIL הֵנִיד, unde Infin. cum præf. לְהָנִיד, 4. Reg. 21. v. 8. Lxx. τῦ σαλεῦσαι *ut moveam*. Vulg. *faciam commoveri*. Alii, *ad agitandum*, h. e. *ut agitem*.

Fut. 3. p. f. m. cum præf. וַיָּנִיד *& movebit*, *& agitabit* caput suum. 3. p. f. f. cum aff. & (ִ) loco (ֵ) sub נ, תְּנִידֵנִי *vagari faciat me*, *exagitet me*, c.

HITHPOEL הִתְנוֹדֵד, unde Ben. f. m. מִתְנוֹדֵד, Jerem. 31. v. 18. Lxx. ὀδυρόμενον *deplorantem se*. Ovid. 1. trist. 3.

Se modò, desertos modò deplorasse penates.

Alii, *complorantem*. Vulg. in alia significatione, *transmigrantem*.

נוּד Chald. QAL, unde 3. p. f. f. Fut. cum (ֻ) pro (ו) ad euphon. תְּנֻד, Dan. 4. v. 11. Lxx. in plur. σαλευθήτωσαν *moveantur*. Vulg. etiam in plur. *fugiant*. Alii, *vagetur*.

נוֹד Mass. *Nódh*, alii, *Nod*, nomen propr. regionis in quam Cain à facie Domini expulsus fuit, Gen. 4. v. 16. Etym. *vagatio*, *exilium*; à נוּד *vagari*. Hoc nomen Hebræorum plerique appellative accipiunt. Unde cum affix. secundum nonnullos, נֹדִי, Psal. 55. Heb. 56. v. 9. *Nód meum*, vel *vagationem meam*. Lxx. τὴν ζωήν μου, Vulg. *vitam meam*. Legebant נַפְשִׁי in fine versus septimi. Alii ad infinit. Qal verbi נוּד *vagari*, referunt.

נוֹדָב Mass. *Nodáv*, Vulg. *Nodab*, nomen proprium viri, 1. Paral. 5. v. 19. Etym. *vovens*, aut *spontaneus*; à נָדַב *ad vovendum*, *conferendum*, vel *offerendum sponte moveri*.

נוה QAL, unde 3. p. f. m. Fut. וְלֹא יִנְוֶה, Habac. 2. v. 5. Lxx. οὐδὲν μὴ περάνῃ *nihil perducet ad finem* vir arrogans. Sym. ἐκ εὐπορήσει, vel secundum aliam lectionem, ἐκ εὐπραγήσει, *non abundabit*, *non prosperè aget*. Vulg. *non decorabitur*. Alii, *neque habitat*, seu *permanet in habitaculo*, h. e. *quietus residet*. Hinc Græc. ναίω.

HIPHIL הִנְוָה, unde 1. p. f. c. Fut. cum præf. & aff. וְאַנְוֵהוּ, Exod. 15. v. 2. Lxx. καὶ δοξάσω αὐτόν, Vulg. *& glorificabo eum*. Legebant וַאֲנָאוֵהוּ, à נָאָה vel potius נָאוָה, *decorus fuit*, Hiphil *decoravit*. Sic R. Salom. *enarrabo pulchritudinem & laudem ejus*. Chald. *exstruam ei sanctuarium*. Qimhhi & alii, *faciam ei habitaculum*, *tabernaculum*; habitare faciam eum.

נָוָה f. unde conft. נְוַת צִדְקֶךָ, Job. 8. v. 6. Lxx. δίαιτα δικαιοσύνης, Vulg. & alii, *habitaculum*, *mansionem*, *requiem*, *locum justitiæ*. Cum præf. וּנְוַת בַּיִת, Psal. 67. Heb. 68. v. 13. Lxx. καὶ ὡραιότητι τῦ οἴκε, Vulg. *& speciei domûs*; derivatum putabant à נָאָה, vel potius נָאוָה, *pulcher*, *decorus fuit*. Alii, *habitatrix domûs* dividet spolia. R. נָוָה *habitavit*.

נָוֶה m. Lxx. Aq. Theod. εὐπρέπεια *decor*. Lxx. adject. εὐπρεπὴς *decorus*, ἁγιαστήριον *sacrarium*, εὐφροσύνη *lætitia*, τεῖχος *semita*. Adject. καταλοιπος *reliquus*. Aq. ὡραῖος *speciosus*. Aq. Sym. Theod. ὡραιότης *species*, *decor*. Aq. πραότης *mansuetudo*. Sym. καλλονή *pulchritudo*, &c. In hisce exemplis vocem derivabant à נָאָה vel potius נָאוָה, *pulcher*, *decorus fuit*. Lxx. item & Sym. οἶκος (Lxx. δῶμα) *domus*, δίαιτα *vivendi ratio*, *habitatio*, νομὴ *pascuum*. Lxx. item, τόπος *locus*, πεδίον *campus*, μάνδρα, ἔπαυλις *caula*, σκηνὴ *tentorium*, κατάλυσις, κατάλυμα *diversorium*. Sic Vulg. & alii. πόλις *urbs*, *civitas*. Cum præf. הַנָּוֶה *habitaculum*, בַּנָּוֶה *in habitaculo*. Conft. נְוֵה *habitaculum*. Cum præf. וּנְוֵה *& habitaculum*, בִּנְוֵה *in habitaculo*, לִנְוֵה *ad* vel *in habitaculum*. Cum affix. נָוֵהוּ *habitaculum ejus*, vel *suum*, m. נָוֶךָ *habitaculum tuum*, m. de (ָ) sub נ servato cum hisce affix. vide Gram. Heb. tom. 1. p. 87. c. 2. נָוֵהֶם *habitaculum eorum*. Plur. masc. cum affix. נְוֹתֶיהָ *habitacula sua*, f. Vulg. *rura sua*. Plur. conft. ex termin. fem. נְוֹת *caulæ*, *habitacula*, quasi contracte pro נְאוֹת, quod vide supra col. 1243. hinc ναὸς *templum*. R. נָוָה *habitavit*.

נָוֶה m. unde cum præf. שְׁתוּלָה בְנָוֶה, Hos. 9. v. 13. *plantata in amœno loco*. Vulg. *fundata in*

pulchritudine. Fem. cum præf. הַנָּוָה וְהַמְּעֻנָּגָה, Jerem. 6. v. 2. Lxx. τὸ ὕψος *celsitudo*. Vulg. & alii, *speciosa & delicata*. Rad. נָאָה, vel potiùs נָוָה *pulcher, decorus fuit*; à נָוָה *habitavit*; & cum א epenthetico, tertiæ apud Arabes conjugationis charactere, נָאוָה *ita habitavit; ut & sese præbuerit habitabilem*, h. e. *decorum, pulchrum, amœnum*, &c. Unde derivatæ hæ voces נָוֶה, נָאוֶה adject. & נָוֶה substant. sæpiùs alternant significationem. Aliis נָוָה est Benoni Niphal Verbi אָוָה *desideravit*, per syncopen τοῦ א, ac contractionem punctorum, pro נֶאֱוָה.

נוח QAL. Lxx. Aq. ἀναπαύω, al. ἐπαύω, Lxx. item, ἀναπαύομαι, ἐπαναπαύομαι, καταπαύω, Vulg. & alii, *quiesco, requiesco, quietè me contineo, cesso*. Hinc ἄνω *locus*, & νύξ *tempus quietis*; καθίζω, Vulg. & alii, *sedeo, resideo*. Substant. ἀνάπαυσις *requies*, ἀνάπαυσιν δίδωμι *requiem do*, συμφωνῶ *consono*.

Praet. 3. p. s. f. נָחָה *quievit*. Cum præf. וְנָחָה *& quiescet*. 1. p. s. c. נַחְתִּי *quievi*. 3. p. pl. c. נָחוּ *quieverunt*. Cum præf. וְנָחוּ *& quiescant*.

Infin. cum præf. כְּנוֹחַ *secundum requiescere*, וּכְנוֹחַ *& secundum requiescere*, לָנוּחַ *ad requiescendum*. Cum præf. & affix. ה loco (ו) ex Arabismo, & (ׇ) loco (ׄ) ad euphoniam, וּבַנְּחֹה *& in requiescere ipsam*, h. e. *& cum requiesceret*.

Fut. 3. p. s. m. אָז יָנוּחַ לִי, Job. 3. v. 13. *tunc quies fuisset mihi*. Cum præf. & (ַ) loco (ָ hhatoúph) ad euphoniam, ob tertiam rad. guttur. vide Gram. Heb. t. 1. p. 251. c. 1. וַיָּנַח *& quievit, & quies fuit*. 3. p. s. f. תָּנוּחַ *quiescet*. Cum præf. & (ַ) pro (ָ hhatoúph) ut supra, וַתָּנַח *& quievit*. 2. p. s. m. cum præf. וְתָנוּחַ *& quiesces*. 1. p. s. c. אָנוּחַ *quiescam*. 3. p. plur. m. יָנוּחוּ *quiescent*. Cum præf. וַיָּנוּחוּ *& quieti fuerunt*.

HIPHIL הֵנִיחַ, Lxx. ἀναπαύω, Lxx. Incert. καταπαύω, Incert. item, ἐπαναπαύω, Vulg. & alii, *requiesco, quiescere facio, requiem do, affero*. Lxx. item, ἀφίημι, ἐάω, ἐπαφίημι, τίθημι, Vulg. *dimitto, demitto, immitto*, τίθημι *pono*, ὁδηγέω *per viam duco*, πείθομαι, ἐπιπείθομαι, *confido*, ἐμπίπλω *impleo*, κατακληρονομέω *hæreditare facio, possidendum trado*, &c.

Praet. 3. p. s. m. הֵנִיחַ *quiescere fecit, quietem attulit*. Cum præf. וְהֵנִיחַ *& quietem dederit*. 1. p. s. c. cum præfix. וַהֲנִיחוֹתִי & וַהֲנִחֹתִי, & cum (ֵ) sub נ, loco (ִ), וַהֲנֵחֹתִי, *& quietem dabo, & quietem dedi*. 3. p. pl. c. הֵנִיחוּ *quietem reddiderunt*.

Ben. s. m. מֵנִיחַ *quietem largiens*.

Infin. הָנִיחַ *requiem dare*. Cum præf. בְּהָנִיחַ *in requiem dando*, לְהָנִיחַ *ad requiescere faciendum*. Cum aff. עַד־הֲנִיחִי, Ezech. 24. v. 13. Lxx. ἕως οὗ ἐμπλήσω *donec impleam*. Vulg. & alii, *donec quiescere faciam* indignationem meam in te.

Imper. 2. p. pl. m. הָנִיחוּ *quietem concedite* defesso.

Fut. 3. p. s. m. יָנִיחַ *quiescere faciet*. Cum præf. & aff. (ֶ) loco (ַ) sub ח ob pausam; & dagh. in affixo ad compensandum נ, ex Arabismo parag. & accessu affixi exclusum, וִינִיחֶךָּ, Prov. 29. v. 17. *& quietem afferet tibi*, m. pro (ִ) cum (י), vide Gram. Heb. tom. 2. p. 385. c. 1. וַיְנִיחֵנִי *& quiescere fecit me*, c. 3. p. s. f. cum affix. תְּנִיחֶנּוּ *quietum reddidit eum*.

HOPHAL 3. p. s. m. Praet. לֹא הוּנַח לָנוּ, Thren. 5. v. 5. *non data est nobis quies*.

נֹחַ & נוֹחַ, m. Lxx. κατάπαυσις, ἀνάπαυσις, Vulg. & alii, *quies, requies*. Verb. ἀναπαύομαι *requiesco*. Cum præf. וְנֹחַ *& quies*. Cum præf. & aff. in pausa לְנוּחֶךָ, *ad requiem tuam*, m. R. נוּחַ *quievit, requievit*.

נוֹחָה Mass. *Nohhah*, Vulg. *Nohaa*, nomen proprium filii Benjamin, 1. Paral. 8. v. 2. qui Gen. 46. v. 21. dicitur *Naaman*. Etym. *ducens*, vel *ductor*; à נָחָה *duxit*.

נוט QAL, unde 3. p. s. f. Fut. תָּנוּט הָאָרֶץ, Psal. 98. Heb. 99. v. 1. Lxx. σαλευθήτω ἡ γῆ, Vulg. & alii, *moveatur, commoveatur terra*. Hinc Lat. *nuto*.

נוֹכֵל m. Malach. 1. v. 14. Lxx. ὃς ἦν δυνατός *qui erat potens*. Vulg. & alii, *dolosus, fraudulentus, deceptor, machinator*. R. נָכַל in Piel *machinatus est; callidè ac fraudulenter cogitavit*.

Digitized by Google

נְוָלוּ f. Chald. per apocopen τῶ ה, Esd. 6. v. 11. Domus autem ejus, Lxx. τὸ κατ' ἐμὲ ποιηθήσεται fiet id quod ad me, h. e. mea erit. Vulg. publicetur, h. e. publico in latrinam addicatur. Alii, sterquilinium, vel latrina fiat. R. נְוַל Rabb. inquinavit.

נְוָלִי f. Chald. per apocopen τῶ ה, Dan. 2. v. 5. Domus vestræ, Lxx. διαρπαγήσονται diripientur. Vulg. publicabuntur, h. e. publico in sterquilinium, vel latrinam addicentur. Rad. נְוַל Rabb. inquinavit. Nota quod tunc temporis non erant latrinæ, nisi publicæ, quo conveniebant non habentes, qui sordes è lasano ejectarent.

נוּם QAL. Lxx. Aq. Sym. Theod. νυστάζω, Lxx. item, ἐπινυστάζω, Vulg. & alii, dormito, dormiturio; verbum est enim inchoactivum, sive desiderativum, ὑπνόω, Vulg. dormio.

PRAET. 3. p. pl. c. נָמוּ dormitarunt.

INFIN. cum præf. לָנוּם dormitare.

FUT. 3. p. s. m. יָנוּם dormitabit.

נוּמָה f. Prov. 23. v. 21. Lxx adject. ὑπνώδης somnolentus. Vulg. & alii, dormitatio. Rad. נוּם dormitare.

נוּן, vide infra in נִין.

נוּן & נוֹן, Mass. Noûn & Nôn, Vulg. Nun, nomen propr. 1°. patris Olee, Num. 13. v. 9. 2°. patris Josue, Jos. 1. v. 1. qui Nûn, 1. Paral. 7. v. 27. dicitur filius Elisama filii Ammiud. Etym. posteritas, vel stirps; aut filius; à נִין idem; vel à נוּן in Niphal, sobolesco, propagor.

נוּס QAL. Lxx. Incert. ἀναχωρέω, φεύγω, Lxx. item, διαφεύγω, καταφεύγω, ἀποδιδράσκω, φυγάς εἰμι, Vulg. & alii, recedo, fugio, aufugio, confugio, effugio, profugus sum, ἐμφράσσω obstruo, obturo, φθείρω corrumpo, κινέω moveo, διώκω expello, persequor.

PRAET. 3. p. s. m. נָס fugit. Cum præf. וְנָס & fugerit, fugiet. 3. p. s. f. נָסָה fugit. 2. p. s. m. cum præf. & ה quod latebat in fine, expresso, וְנַסְתָּה & fugies, hic accentus in penultima remanet, forte ob ה in fine expressum, ac veluti paragogicum. 1. p. s. c. נַסְתִּי fugi. 3. p. pl. c. נָסוּ fugerunt. Cum præf. וְנָסוּ & fugient, fugerint. 2. p. pl. m. נַסְתֶּם fugietis. Cum præf. וְנַסְתֶּם & fugistis. 1. p. pl. c. נַסְנוּ fugimus. Cum præf. וְנַסְנוּ & fugiemus.

BEN. s. m. נָס fugiens. Cum præf. הַנָּס fugiens, qui fugerat. Plur. m. נָסִים fugientes.

INFIN. נוּס, Lxx. substant. φυγὴ fuga. Alii, fugiendo. Vacat apud Vulg. Cum præfix. לָנוּס, & cum (ּ) loco (ו) ad euphoniam, לָנֻס, fugere, ad fugiendum, ut fugiat. Cum affix. נֻסְךָ noskha, fugere te, m. Cum præf. & affix. בְּנֻסָם in fugere eos, dum fugerent illi.

IMPER. 2. p. pl. m. נֻסוּ, & cum (ּ) pro (ו), נֻסוּ fugite. Cum præf. וְנֻסוּ & fugite.

FUT. 3. p. s. m. יָנוּס fugiet. Cum præf. & (ּ hhatouph) loco (ו) ob accentum vi (ו) convertentis retractum, וַיָּנָס vaiiânos & fugit. 3. p. s. f. cum eodem (ו) convers. וַתָּנָס vattanos & fugit. 2. p. s. m. תָּנוּס fugies. 1. p. s. c. cum ה parag. אָנוּסָה fugiam. 3. p. pl. m. יָנוּסוּ fugient. Cum præf. וְיָנוּסוּ, & cum (ּ) loco (ו) ad euphoniam, וְיָנֻסוּ & fugient, וַיָּנֻסוּ & וַיָּנֻסוּ, & fugerunt. Cum ן parag. יְנוּסוּן fugient. 2. p. pl. m. תָּנוּסוּ, תְּנֻסוּ, & cum ן parag. תְּנוּסוּן, fugietis. 1. p. pl. c. נָנוּס, & cum ה parag. נָנוּסָה, fugiemus.

HIPHIL הֵנִיס, Lxx. ἐκφεύγω effugio, συνάγω congrego, μεταναστεύω commoveo. Aq. φυγαδεύω, Vulg. & alii, fugere, confugere facio, abigo, in fugam ago, fugo. Sym. διασώζω servo, q. d. effugere facio.

PRAET. 3. p. s. m. הֵנִיס fugere fecit, fugavit.

INFIN. cum præf. לְהָנִיס ad amovendum, ad fugâ deportandum triticum.

FUT. 3. p. pl. m. יָנִיסוּ fugabunt, fugarent.

נוּעַ QAL. Lxx. Incert. κινέομαι, Sym. κλονέομαι, Lxx. σείομαι, σαλεύομαι, Vulg. & alii, moveor, commoveor, agitor; item, nuto, vacillo, moveo ipse me, abscedo, recedo, vagor, evagor, palor, erro, cieo gemo, ἐπαίρομαι extollor, efferor, συναθροίζω coacervo, congrego, ἐξίσταμαι obstupesco, obstupesio, perterresio, μεταναστεύομαι, Vulg. transferor, ἄρχω impero. Theod. ἡγέομαι principatum habeo.

Præt. 3. p. pl. c. cum accentu in ultima quam syllabam in hacce persona non raro occupat, vide Gram. Heb. t. 1. pag. 249. c. 2. נָעוּ, Thren. 4. v. 14. Lxx. ἐσαλεύθησαν *commoti sunt.* Sym. ἀκατάστατοι ἐγένοντο *instabiles facti sunt.* Vulg. & alii, *erraverunt, oberraverunt.* Cum præf. וְנָעוּ *& vagabuntur.*

Ben. s. m. נָע *vagus, titubans, tremebundus.* Hic Buxtorfius in concordantiis suis Hebræis, & Robertson in Lexico Concord. ad Benoni pl. m. referunt nomen sing. נָעִים *amœnus.* Pl. f. נָעוֹת *moventes se.*

Infin. נוֹעַ *nutando, titubando.* Cum præf. וָנוֹעַ *& vagando,* כְּנוֹעַ *sicut commoveri,* לָנוּעַ *ad vagandum.*

Fut. 3. p. s. m. cum præf. & (-) loco (- hhatouph) ob tertiam radic. guttur. vide Gram. Heb. tom. 1. p. 251. c. 1. וַיָּנַע *& commovit se.* 3. p. s. f. תָּנוּעַ *nutabit, titubabit.* 3. p. pl. m. יָנוּעוּ *vagabuntur.* Cum præf. וַיָּנֻעוּ *& nutabunt, vacillabunt.* Cum (ֻ) loco (ו) ad euphoniam, וַיָּנֻעוּ *& commoti sunt.*

NIPHAL נִנּוֹעַ, unde Fut. 3. p. s. m. יִנּוֹעַ *commovetur.* 3. p. plur. m. יִנּוֹעוּ *commovebuntur.*

HIPHIL הֵנִיעַ, Lxx. Sym. κινέω, Lxx. σαλεύω, Vulg. & alii, *moveo, commoveo, agito, exagito,* ἐγείρω *excito.* Vulg. *erigo,* διασκορπίζω, Vulg. *dispergo,* κατασφραγίζω, Vulg. *circumduco.* Sym. item, ἀναστατόω *exterres facio.*

Præt. 3. p. s. f. הֵנִיעָה *movet.* 1. p. s. c. cum præfix. & (ֻ) loco (ִי), וַהֲנִעוֹתִי, Amos 9. v. 9. Lxx. λικμήσω *ventilabo.* Aq. Sym. σείσω *cribrabo.* Vulg. *concutiam.* Alii, *& commovebo.*

Imper. 2. p. s. m. cum aff. Poëtico, הֲנִיעֵמוֹ *commoveto eos.*

Fut. 3. p. s. m. יָנִיעַ *movebit.* Cum præf. aff. & (ֻ) loco (ִי), וַיְנִעֵם *& agitavit eos.* 3. p. s. f. cum præf. & aff. וַתְּנִיעֵנִי *& commovit me,* c. 1. p. s. c. cum præfix. & ה parag. וָאָנִיעָה *& movebo.* Cum aff. אֲנִיעֲךָ, 2. Reg. 15. v. 20. *commovebo te,* m. ubi scribendum cum (ו) sed legendum per (י) ut fert textûs lectio. 3. p. pl. m. יְנִיעוּ

movebunt. Cum præf. & (ֻ) loco (ִי), וַיָּנִעוּ *& moverunt.* Cum ו parag. ac secundum כְּתִיב יְנִיעוּן; secundum verò קְרִי, יְנוּעוּן, Psal. 58. Heb. 59. v. 16. *movebunt sese, vagabuntur.*

נוֹעַדְיָה Mass. *Nóadhiáh,* Vulg. *Noadia,* nomen proprium filii Bennoi Levitæ, Esd. 8. v. 33. Etym. *conveniens cum Deo;* à יָעַד in Niphal נוֹעַד *convenit,* & יָהּ *Deus.*

נוף QAL, unde 1. p. s. c. Præt. נַפְתִּי מִשְׁכָּבִי מֹר, Prov. 7. v. 17. Lxx. διέῤῥαγκα τὴν κοίτην μου κρόκῳ, Vulg. *aspersi cubile meum* (croco) *myrrha.* Alii, *perstillavi, imbui, perfudi,* (Quidam, *suffivi*) *lectum meum myrrha.* Nonnullis נַפְתִּי est ex præterit. Hiphil, per aphæresin τοῦ ה character. pro הֲנַפְתִּי.

POEL נוֹפֵף, unde 3. p. s. m. Futuri יְנֹפֵף יָדוֹ, Isai. 10. v. 32. Lxx. mutatis personâ, numero, modo ac sensu, παρακαλεῖτε τῇ χειρὶ *consolamini manu.* Vulg. & alii, *agitabit, agitat manum suam,* m. versùs montem filiæ Sion.

HIPHIL הֵנִיף, Lxx. ταράττω *turbo, terreo,* ἕλκω *traho,* ἀφορίζω *separo,* ἐπιτίθημι *impono,* ἐπιβάλλω *injicio,* ἀφαιρέω *aufero,* ἀποδίδωμι *reddo,* παρακαλέω *consolor,* αἴρω, ἐπαίρω, Vulg. & alii, *levo, elevo,* φέρω *fero,* εἰσφέρω *infero,* ἀναφέρω, προσφέρω, Vulg. & alii, *affero, offero.* Item, *stillo, agito, ventilo.* Sæpe autem dicitur de speciali sacrificiorum quarumdam oblatione, quæ fiebat agitatione versus Orientem & Occidentem, Meridiem & Septentrionem, ad ostendendum, in quatuor mundi partibus debere sacrificia ad laudem nominis divini offerri, ut veteres Hebræorum sapientes tradiderunt, Cod. Talmud. Menahhoth, cap. 5. foll. 61. 62. & Cod. Succah, cap. 3. fol. 37. & inde R. Salom. Exod. 29. v. 24. Interdum, *agitare sursum,* unde Chald. per אֲרֵים *elevare,* reddit. Inde synecdochicè pro *offerre* sumitur.

Præt. 3. p. s. m. הֵנִיף *agitavit, agitando & elevando obtulit.* Cum præf. וְהֵנִיף *& agitabit, offeret.* 2. p. s. m. cum (ֵ) sub tertia rad. loco (י) ex forma perfecta,

vide Gram. Heb. tom. 1. p. 297. c. 1. הֲנַפְתָּ, Exod. 20. v. 25. Lxx Theod. ἐπιβέβληκας *injecisti*. Aq. ἐξῆρας *extulisti*. Sym. ἐκίνησας *movisti*. Vulg. *levaveris*. Alii, *agitaveris*, cultrum tuum super eo. Cum præfix. וְהֵנַפְתָּ אֹתָם, Exod. 29. v. 24. *& agitabis ea*. 1. p. s. c. וַהֲנִיפוֹתִי *agitavi*.

Ben. s. m. מֵנִיף *agitans*. Cum affix. מְנִיפוֹ *agitatorem ejus*, vel *suum*, m.

Infin. cum præf. כְּהָנִיף *secundum agitare*, *sicut agitatur*, לְהָנִיף, & ex forma Chald. cum dupl. ה pro dupl. א, vide Gram. Heb. tom. 2. p. 604. c. 2. לַהֲנָפָה, *ad agitandum*. Cum aff. הֲנִיפְכֶם *agitare vos*, m.

Imper. 2. p. pl. m. הָנִיפוּ *agitate*.

Fut. 3. p. s. m. cum præf. (ו) convertenti, unde accentu ab ultima ad penultimam ascendente, (ִ) in (ֶ) corripitur, וַיָּנֶף *& agitavit*. Cum affix. יְנִיפֶנּוּ *agitabit eum*. Cum præf. & aff. וַיְנִיפֵהוּ *& agitavit*, *obtulit illud*. 2. p. s. m. גֶּשֶׁם נְדָבוֹת תָּנִיף, Psal. 67. Heb. 68. v. 10. *pluviam liberalissimam stillabas*; alibi *agitabis*.

HOPHAL 3. p. s. m. Praet. הוּנַף, *quod agitatum*, *motatum fuerit* dextrorsum & sinistrorsum.

נוֹף m. *tractus*, *clima*. Secundum R. D. Qimhhi, *provincia*, *regio*, *terminus*: sed id, ut quidam volunt, metaphoricè; propriè enim, secundum illos, est ramulus arboris. In hac phrasi: יְפֵה נוֹף, Psal. 47. Heb. 48. v. 3. Lxx. εὐρίζων, al. εὐρίζῶν, *bene radicans*. Aq. καλῷ βλαστήματι, S. Hier. *speciosa germini*, al. *germine*. Sym. ἀπ' ἀρχῆς ἀφωρισμένῳ *à principio determinato*. V^a. edit. εὐκλάδῳ *pulchris ramis prædito*. Al. εὐρίζῳ *bene radicato*. Alii, *pulcher*, *amœnus*, *elegans situ*, *climate*, *regione circumjacente*. R. נוּף in Piel *agitavit*, unde נוֹף *ramus*, quod hinc inde vento agitetur, aut *clima*, ob ipsius cum ramo similitudinem.

נוץ QAL, unde HIPHIL הֵנִיץ, vel הֵנֵץ, ex quo 3. p. pl. c. Praet. הֵנֵצוּ, Cant. 6. v. 10. Lxx. ἐξήνθησαν *effloruerunt*. Vulg. *germinassent*. Ibid. c. 7. v. 12. Lxx. ἤνθησαν, *floruerunt*. Sic recentiores.

Fut. 3. p. s. m. cum præf. & א nunc superfluo, sed olim vocali *e*, quæ nunc

exprimitur per (ָ) sub prima rad. vide Gram. Heb. t. 1. p. 259. c. 1. וְיָנֵאץ, Eccles. 12. v. 5. Lxx. καὶ ἀνθήσῃ, Vulg. & alii, *& florebit*, *& efflorescerer* amygdala. Quidam, *& reprobabitur*, quasi à נָאַץ *reprobavit*, *sprevit*. Verum וְיָנֵאץ videtur potiùs dici per contractionem, pro וְיָנֵאץ, ex Syriasmo; quasi à נָאַץ, derivato à נוּץ *floruit*; ut à לוּט, mutato ex Arabismo (ו) in א derivatur לָאַט *obvolvit*; & apud Syros à טוֹב Hebræorum fit טְאֵב, & per contractionem טָאב *bonus fuit*, vide Gram. Ludovici *de Dieu*, p. 188.

נוּר m. Chald. Dan. 7. v. 9. Lxx. πυρὸς, Vulg. & alii, *ignis*, emphat. נוּרָא, ibid. cap. 3. v. 6. R. נוּר inusit. Chald. sed Arab. *luxit*, *splenduit*.

נוֹשֵׁק m. unde pl. const. נֹשְׁקֵי & נֹשְׁקֵי, Lxx. ἐντείνοντες, Vulg. *intendentes* arcum. Alii, *armati*. Lxx. item cum seq. מָגֵן *clypeum*, πελταστὰς *peltastæ*. Cum isto קֶשֶׁת *arcus*, τόξοται *sagittarii*. R. נָשַׁק *armis instrui*.

נזד QAL, unde HIPHIL הֵזִיד, ex quo 3. p. s. m. Fut. cum (ַ) loco (ֶ) ob accentum à (ו) convert. retractum, & (ָ) sub characteristica loco (ַ) & daghesch per legem æquivalentiæ, vide Gram. Heb. t. 2. p. 205. c. 1. וַיָּזֶד, Gen. 25. v. 29. Lxx. ἥψησε, Vulg. & alii, *coxit autem*.

נזה QAL, Lxx. ῥαίνω, Vulg. & alii, *aspergo*, ῥαντίζομαι, ἐπιρραντίζομαι, Vulg. & alii, *sparsus*, *aspersus*, *inspersus sum*.

Fut. 3. p. s. m. יִזֶּה *asperget*. Cum præf. & apocopa, vide Gram. Heb. tom. 1. p. 289. c. 1. וְיֵז נִצְחָם, Isai. 63. v. 3. Lxx. καὶ κατήγαγον τὸ αἷμα αὐτῶν *& deduxi sanguinem eorum*. Sym. καὶ ἐρραντίσθη τὸ ἐπινίκιον αὐτῶν *aspersum est signum victoriæ in ipsos reportatæ*. Vulg. *aspersus est sanguis eorum*. Alii, *& inspersum est robur eorum*, h. e. *sanguis roboris*, vel *robustorum ipsorum*. Ex terminatione hhiriq, וַיִּז, 4. Reg. 9. v. 33. Lxx. καὶ ἐρραντίσθη, Vulg. *aspersusque est* sanguine paries. Alii, *& aspersum est* de sanguine ejus ad parietem.

HIPHIL הִזָּה, Lxx. Sym. Theod. ῥαίνω, Aq. ῥαντίζω, Lxx. & alius, ἐπιρραντίζω, Lxx. περιρραίνω, Vulg. & alii, *spargo*, *as-*

Digitized by Google

pergo, insperge. Lxx. item, *περιῤῥαίνω*, alius item, *περιρραντίζω circumspergo.* Lxx. item, *θαυμάζω admiror.*

Praet. 3. p. s. m. cum praef. וְהִזָּה *& sparget.* 2. p. s. m. cum praef. וְהִזֵּיתָ *& insperges.*

Ben. s. m. cum praef. וּמַזֵּה *& spargens.*

Imper. 2. p. s. m. הַזֵּה *sparge.*

Fut. 3. p. s. m. יַזֶּה *sparget.* Cum praef. & apocopa, vide Gram. Heb. tom. 1. p. 302. c. 1. וַיַּז *& sparsit.*

נָזִיד m. Lxx. *ἕψεμα*, Vulg. & alii, *coctio, decoctum, jusculum, pulmentum, puls, moretum.* Cum praef. הַנָּזִיד *coctum, coctio,* מִנָּזִיד *& ex pulte.* Const. cum praef. וּנְזִיד *& jusculum.* R. זוּד *coxit.*

נָזִיר m. Lxx. Sym. *Ναζηραῖος*, Sym. item, *Ναζιραῖος*, Theod. *Ναζαραῖος*, Vulg. & alii, *Nazaraeus, Naziraeus.* Aq. Sym. Theod. Particip. *ἀφωρισμένος separatus.* Sym. *φυλάξας qui se custodit.* Lxx. item, *δεδοξασμένος, ἡγούμενος qui vovit, ἡγιασμένος sanctificatus.* Verbal. *δοξάζω glorifico, ἡγέομαι praecedo, dux sum.* Substant. *ἁγνεία puritas, ἁγνισμὸς purificatio,* &c. Cum praef. הַנָּזִיר *Naziraeus, separatus, consecratus Domino.* Const. נְזִיר אֱלֹהִים, Jud. 13. v. 5. *separatus Deo*, ad vitam. Vocabatur is נְזִיר עוֹלָם, נְזִיר אֶחָיו, Gen. 49. v. 26. *coronati, separati eximii fratrum ejus*, vel *suorum*, m. Plur. cum praef. & (·) loco (ִ) sub ז, הַנְּזִרִים *Naziraeos*, לַנְּזִרִים *in Naziraeos.* Cum affix. נְזִרֶיהָ & נְזִירֶיהָ, Levit. 25. v. 11. Lxx. *τὰ ἡγιασμένα αὐτῆς sanctificata ejus*, anni. Vulg. *primitias.* Alii, *separatas ejus*, anni; scilicet, vineas, à quarum cultu abstinuerat. נְזִירֶךָ sine (ִ) notâ pl. numeri, Levit. 25. v. 5. Lxx. sing. *τοῦ ἁγιάσματός σου sanctificationis tuae*, m. Vulg. *primitiarum tuarum.* Alii, *separatarum tuarum*, vinearum videlicet. R. נָזַר *separavit, avertit se, abstinuit se à re aliqua*, ex religione, aut voto.

נָזַל QAL. Lxx. *καταβαίνω descendo, ἐξέρχομαι exeo, πορεύομαι ambulo, ῥαίνω spargo, ῥοιζέω cum strepitu fluo, σαλεύω commoveo, φέρομαι feror, ῥέω, ῥύω*, Vulg. & alii, *fluo, defluo, diffluo, effluo, perfluo.* Item, *stillo.*

Praet. 3. p. pl. c. נָזֹלוּ *diffluxerunt.* Ex forma (ִ), cum daghesch euphon. & in pausa, vide Gram. Heb. t. 1. p. 163. c. 1. נָזֹלּוּ, Isai. 63. v. 19. Lxx. *τακήσονται liquescent.* Vulg. & alii, *defluerent, diffluxissent.*

Ben. plur. m. נוֹזְלִים & נֹזְלִים, *fluentes.* Cum praefix. וְנוֹזְלִים & וְנֹזְלִים, *& fluentes.* Cum praef. & affix. וְנֹזְלֵיהֶם *& fluenta ipsorum.*

Fut. 3. p. s. m. יִזַּל *fluet.* 3. p. s. f. תִּזַּל *fluet.* 3. p. pl. m. יִזְּלוּ *fluent.*

HIPHIL 3. p. s. m. Praet. הִזִּיל, Isai. 48. v. 21. Lxx. *ῥυήσεται effluet.* Vulg. *produxit.* Alii, *fluere, manare fecit, profudit.*

נֶזֶם m. Job. 42. v. 11. Lxx. *τετράδραχμον tetradrachmum*, seu *quadridrachma*, scilicet, *νόμισμα numisma.* Sym. *ἐνώτιον* vel *ἐνῥίνιον, ornamentum narium.* Aq. Theod. *ἐνώτιον inauris*; sed inauris una, cui auri appendenda? Alii, *ornamentum frontis*, aut *narium*: unde per apocopen τοῦ ם, ac metonymiam locati pro loco, Gallice, *le nez.* Lxx. item, *ἐνώτιον*, Vulg. & alii, *inauris.* Alii item, *monile.* Cum praef. הַנֶּזֶם *& monile*, הַנֶּזֶם *monile.* Cum aff. נִזְמָהּ *inaure sua*, f. Plur. cum praef. הַנְּזָמִים *inaures.* Const. נִזְמֵי *inaures.* Cum praef. וְנִזְמֵי הָאָף, Isai. 3. v. 21. *& monilia faciei*, frontis scilicet, quae baccata esse solent in mulieribus.

נְזַק Chald. PEAL, unde Ben. s. m. ex forma hhiriq, vide Gram. Heb. t. 2. p. 586. c. 2. לָא־לֶהֱוֵא נָזִק, Dan. 6. v. 2. al. 3. Lxx. *μὴ ἐνοχλῆται*, Vulg. *ut non sustineret molestiam.* Alii, *ne damno afficeretur.*

APHEL אַנְזִק, unde Ben. s. f. const. cum praef. & ה characteristico conjugationis servato, vide Gram. Heb. tom. 2. p. 590. c. 1. וּמְהַנְזְקַת מַלְכִין, Esd. 4. v. 15. Lxx. *καὶ κακοποιοῦσα βασιλεῖς & malefaciens regibus.* Vulg. & alii, *& nocens, & damnosa regibus.*

Infin. cum ה pro א in fine & ab initio, unde naturam nominis induens formam nominis feminini constructi adsumit, vide Gram. Heb. t. 2. p. 590. c. 2. Cum praefix. לְהַנְזָקַת מַלְכִין, Esd. 4. v. 22. Lxx. *εἰς κακοποίησιν βασιλεῦσιν in nocumentum regibus.*

regibus. Alii, *ad nocendum regibus*, vel *in damnum*, vel *perniciem regum.* Vacat apud Vulg.

Fut. 2. p. f. m. ex forma (·), & ה retento conjugationis characteristico, vide Gram. Heb. t. 2. p. 590. c. 2. תְּהַנְזִק, Esd. 4. v. 13. Lxx. κακοποιεῖ *nocet.* Vulg. hic paraphrastam agit, & sensum, non verbum exprimit. Alii, *detrimento afficies.* Hinc per syncopen, Lat. *noceo.*

נֶזֶק m. unde cum præf. בְּנֶזֶק, Esth. 7. v. 4. Lxx. τῆς αὐλῆς *aulæ.* Vulg. non verbum quidem, sed sensum optime exprimit. Alii, *in damnum, in perniciem.* Hinc Lat. *noxa.* R. נְזַק Chald. *nocuit, damno affecit.*

נָזַר QAL, unde juxtà quosdam, 3. p. pl. c. Praet. נָזֹרוּ, pro נָזֹרוּ, quæ potius est Præt. Niphal Verbi זוּר, quod vide supra, col. 494.

NIPHAL נִזַּר, unde Infin. הִנָּזֵר, Zach. 7. v. 3. Lxx. substant. τὸ ἁγίασμα *sanctificatio.* Vulg. *vel sanctificare me debeo.* Alii, *separando, avertendo, abstinendo me*, religionis scilicet ergo, vel ex voto.

Fut. 3. p. f. m. cum præf. וְיִנָּזֵר מֵאַחֲרַי, Ezech. 14. v. 7. Lxx. ὃς ἂν ἀπαλλοτριωθῇ ἀπ' ἐμοῦ *qui abalienatus fuerit à me.* Vulg. *si alienatus fuerit à me.* Alii, *& se subduxerit à pone me*, h. e. ne sequatur me. 3. p. pl. m. cum præf. וְיִנָּזְרוּ מִקָּדְשֵׁי, Levit. 22. v. 2. Lxx. καὶ προσεχέτωσαν *& attendant* (alius, φυλασσέσθωσαν *custodiantur*) ἀπὸ τῶν ἁγίων *à sanctis.* Vulg. *caveant ab his quæ consecrata sunt.* Alii, *ut separent, abstineant se à sanctis*; & cum (ו) convertenti, וַיִּנָּזְרוּ לַבֹּשֶׁת, Hos. 9. v. 10. *& abduxerunt sese ad pudendum* idolum.

HIPHIL הִזִּיר, Lxx. ἁγιάζω, ἁγνίζω, ἀφαγνίζω, *sanctifico, purifico*, ... *purum facio*, εὔχομαι *voveo.* Vulg. *ipse me consecro*, vel *consecror.* Alii, *separo, abduco.* Item, *abstineo*, &c. ut in Niphal.

Praet. 3. p. f. m. cum præf. וְהִזִּיר *& separabit, & abstinebit se.* 2. p. pl. m. cum præf. וְהִזַּרְתֶּם *& abducetis*; dabitis operam ut abducatis.

Infin. cum præf. לְהַזִּיר *ad separandum se* Domino. Cum aff. *omnibus diebus* הַזִּירוֹ,

Num. 6. v. 6. Lxx. substant. pronom. neglecto, τῆς εὐχῆς *voti.* Vulg. *consecrationis suæ.* Alii, *separandi*, seu *abstentionis suæ*, aut *naziræatûs sui*, m.

Fut. 3. p. f. m. יַזִּיר *separet se, abstineto.*

נֵזֶר m. Lxx. Aq. Sym. ἀφόρισμα, Vulg. & alii, *separatio, naziræatus.* Lxx. Aq. πέταλον, Vulg. *lamina.* Sym. Theod. διάδημα, Vulg. & alii, *diadema, corona, coronamentum.* Item, *coma* propriè ea, à qua radenda quis abstinuit. Lxx. ἁγίασμα, ἁγνεία, ἁγιασμὸς, *sanctuarium, sanctificatio, purificatio*, εὐχὴ, Vulg. *votum*, κεφαλὴ *caput*, βασίλειον *insigne regium.* Verbal. καθαγιάζω *sanctifico*, παραδίδωμι *trado.* Adject. ἅγιος *sanctus.* Sym. ἄθικτον *intactum.* Cum præf. הַנֵּזֶר *diadema.* Cum aff. נִזְרוֹ *separationis suæ*, vel *Naziræatûs sui*, m. Vel in alia significatione, *coronam ejus*, m. נִזְרֵךְ *comam*, vel *coroniam tuam*, f. R. נָזַר *separavit, abstinuit se, dignitate ab aliis separari.*

נֹחַ Mass. *Nóahh*, Vulg. *Noë*, nomen propr. filii Lamech filii Mathusalæ, Gen. 5. v. 29. Etym. *cessatio*, vel *requies*; à נוּחַ *requievit, cessavit.*

נַחְבִּי Mass. *Nahhbí*, Vulg. *Nahabi*, nomen propr. filii Vapsi, Num. 13. v. 15. Etym. *absconditus*, sive *dilectus meus*; à חָבָא vel חָבָה *abscondit*, sive à חָבַב *dilexit*; & affix. 1. p. f. c.

נָחָה QAL. Lxx. Sym. Theod. ὁδηγέω, Aq. καθοδηγέω, Vulg. & alii, *duco, deduco, adduco, abduco.* Lxx. item, εἰμὶ μετά (τινος) *sum cum* (aliquo) δείκνυμι *ostendo*, καθίζάνω *constituo.* Construitur cum accusativo interdum cum præpositione ב.

Praet. 3. p. f. m. cum præf. & affix. וְנָחֲךָ *& ducet te*, m. נָחַנִי בַּדֶּרֶךְ, Gen. 24. v. 27. Lxx. Vatic. ἐμέ τ' εὐόδωκε, mf. Alex. ἐμὲ εὐόδωκε, al. ἐμὲ εὐόδωσεν *meque prosperè deduxit.* Vulg. *& recto itinere me perduxit.* Alii, *in via, per viam duxit me*, c. נָחָם *duxit eos.* 2. p. f. m. נָחִיתָ *duxisti.*

Imper. 2. p. f. m. נְחֵה *duc.* Cum affix. נְחֵנִי *duc me*, c. Cum præf. & affix. וּנְחֵנִי בְּדֶרֶךְ עוֹלָם, Psal. 138. Heb. 139. v. 24. *& duc me in viam seculi*, sive *æternam*, quæ non perit, ut via improborum.

HIPHIL הִנְחָה, Lxx. ἄγω, ὁδηγέω, καθοδηγέω, Vulg. & alii, *duco, induco, deduco, adduco*, διοδόω *prospere duco*, παρακαλέω *consolor*, τίθημι *pono*, μεταπέμπω *accerso*.

PRAET. 3. p. f. m. cum affix. הִנְחַנִי *duxit me*, c. 2. p. f. m. cum affix. הִנְחִיתָם *duxisti eos*.

INFIN. cum præf. & aff. לַנְחֹתָם, & exclusо ה characteristico, vide Gram. Heb. t. 1. p. 148. c. 2. לַנְחֹתָם *ad ducendum eos*.

FUT. 3. p. f. m. cum aff. יַנְחֶנּוּ *ducet eum*, יַנְחֵנִי *ducet me*, c. יַנְחֵם *ducet eos*. Cum præf. & aff. וַיַּנְחֵם *& duxit eos*. 3. p. f. f. תַּנְחֶה *deducet*. Cum affix. תַּנְחֵנִי *ducet me*, c. תַּנְחֵם *deducet eos*. 2. p. f. m. cum aff. תַּנְחֵנִי *duces me*, c. תַּנְחֵם *duces eos*. 1. p. f. c. cum præf. & affix. וָאַנְחֶהָ *& ducam eum*, אַנְחֶנָּה *duxavi, ducebam eam*. 3. p. plur. m. cum affix. יַנְחוּנִי *deducant me*, c.

נַחוּם Mass. *Nahhoûm*, Vulg. *Nahum*, nom. propr. prophetæ, Nah. 1. v. 1. Nehem. 7. v. 7. Etym. *quem pœnituit*, vel *qui se consolatus est*, à נָחַם in Niphal, *pœnituit*, vel *se consolatus est*. Patria ipsius juxta S. Hieronymum fuit viculus Galilææ, *Elkese*, dictus. Isaiæ σύγχρονος fuisse traditur.

נָחוּץ m. 1. Reg. 21. v. 8. al. 9. Lxx. κατὰ σπουδὴν *secundum festinationem*. Vulg. Verbaliter, *urgebat*. Alii, *urgens, importunum, moram non ferens*. Est Paoul Qal Verbi נָחַץ inusit. Hebræis, Arabibus vero, *instare, urgere*, ac *rogando obtundere*.

נָחוֹר Mass. *Nahhôr*, Vulg. *Nachor*, nomen proprium 1°. filii Sarug, Gen. 11. v. 22. 2°. filii Thare, ibid. v. 27. Etym. *stertens, rhonchissans*; à נָחַר inusit. Hebræis in hoc sensu, Syris verò & Arab. *stertuit*; vel *nasutus*, à נַחַר *nasus*.

נָחוּשׁ m. Lxx. χάλκειος, χάλκεος, οῦς, Vulg. & alii, *aeneus, æreus, chalybæus*. Est Paoul Qal Verbi נְחַשׁ Chaldæis, *ære obduxit*.

נְחוּשָׁה f. Isai. 48. v. 4. Lxx. χαλκὸς *æs*. Vulg. & alii adjective, *ærea, chalybæa* (frons). Cum præf. & (ו) in (ּ) ad euphoniam mutato, כַּנְּחוּשָׁה *quasi chalybæam, quasi æs*. A voce præced. נָחוּשׁ *chalybæus*.

נְחִילוֹת pl. f. unde cum præf. הַנְּחִילוֹת in titulo Psal. 5. Lxx. Aq. Sym. Theod. in singulari, ac participialiter, ὑπὲρ τῆς κληρονομούσης *super*, vel ut Vulg. Latin. *pro ea quæ hæreditatem consequitur*. S. Hieron. *super hæreditatibus*, referebant ad נָחַל *possidendum accepit*. Chald. *super choros*; quasi à חָלַל *tripudiavit, saltavit*. Aliis est nomen instrumenti musici pneumatici, puta, *fistula, tibiæ*, &c. referentibus ad חָלַל *perforatus est*, quasi נְחִילוֹת sit pro חֲלִילוֹת, per legem æquivalentiæ. Aliis est initium cantilenæ, ad cujus modos hic psalmus cantabatur, ut Gallice dicimus: *Sur l'air* .... Quidam servata voce Hebraica, *Nehhilóth* vel *Nechilóth* dicunt.

נְחִירַיִם m. pl. vel duale נְחִירַיִם, unde cum præf. & affix. מִנְּחִירָיו, Job. 41. v. 11. Lxx. ἐκ μυκτήρων αὐτοῦ, Vulg. & alii, *è naribus ejus*, m. R. נָחַר in Niphal, *contractis præ ira naribus sonum edidit*.

נָחַל QAL. Lxx. κτάομαι, κατίσχω, κληρονομέω, κατακληρονομέω, κληροδοτέω, μερίζω, Vulg. & alii, *acquiro, possideo, possessor sum* vel *fio, possessionem obtineo, habeo, possidendum accipio*, ac transitive, *do, distribuo*. Hinc per metathesin, λαγχάνω, cum aphæresi, λάχω. Lxx. item, εἰμὶ *sum*, ὑπομένω *sustineo*, διέρχομαι *transeo*.

PRAET. 3. p. f. m. cum præf. וְנָחַל *& possidebit*. 2. p. f. m. cum præf. וְנָחַלְתָּ *& possidebis*. Cum præf. & aff. וּנְחַלְתָּנוּ *& possideto nos*, c. 1. p. f. c. נָחַלְתִּי *possideo*. 3. p. pl. c. שֶׁקֶר נָחֲלוּ אֲבוֹתֵינוּ, Jerem. 16. v. 19. Lxx. ψευδῆ ἐκτήσαντο πατέρες ἡμῶν (εἴδωλα) *falsa possederunt patres nostri* (idola). Vulg. *mendacium possederunt patres nostri*. Alii, *mendacium tenendum occupaverunt patres nostri*. Cum præf. וְנָחֲלוּ *& possidebunt*. 2. p. pl. m. cum præf. וּנְחַלְתֶּם *& possidebitis*.

INFIN. cum præf. לִנְחֹל *ad possidendum*.

FUT. 3. p. f. m. ex forma perfecta, & ex terminatione (ֶ), יִנְחַל *possidebit*. 2. p. f. m. תִּנְחַל, & in pausa תִּנְחָל *possidebis*. 3. p. pl. m. יִנְחֲלוּ, & in pausa, unde motio primariæ vocis (ֶ) revocata in (ֶ) mutatur, יִנְחָלוּ *possidebunt*. Cum præf. וַיִּנְחֲלוּ *& possederunt*. Cum affix. & in pausa יִנְחָלוּהָ *possidebunt eam*, יִנְחָלוּם *possidebunt eos*. 1. p. pl. c. נִנְחַל *possidemus*.

Digitized by Google

PIEL ex forma (-) ob secundam rad. ח guttur. vide Gram. Heb. t. 1. p. 174. c. 1. נִחַל, sine dagh. excidentis compensatione, pro נִחֵּל, quod in tota conjug. perseverat. Lxx. κληρονομέω, κατακληρονομέω, κατακληροδοτέω, καταπαυτέω, Vulg. & alii, *possidere facio, possidendum trado, divido, distribuo.* Lxx. item, καταπαύω *quiescere facio.*

Praet. 3. p. f. m. נִחַל *possidendum dedit.* 3. p. pl. c. נִחֲלוּ *possidenda tradiderunt.*

Infin. cum praef. לְנַחֵל *ad possidendum.*

HIPHIL ex forma perfecta, הִנְחִיל, Lxx. Aq. Theod. κληροδοτέω, Lxx. κληρονομέω, κατακληρονομέω, μερίζω, διαμερίζω, καταμερίζω; Incertus, ἀποδιαστέλλω, Alius, δωρέω, Vulg. & alii, *possidere facio, possidendum do*, vel *distribuo.*

Praet. 1. p. f. c. הִנְחַלְתִּי *possidere feci.* Cum praef. וְהִנְחַלְתִּי *& possidere faciam.* 2. p. pl. m. cum praef. וְהִנְחַלְתֶּם *ut possidendam tradatis, ut obtinendam relinquatis.*

Ben. f. m. מַנְחִיל *possidere faciens.*

Infin. ex forma (-) etiam cum praef. בְּהַנְחֵל *in possidere faciendo.* Ex forma ('.), לְהַנְחִיל אֹהֲבַי יֵשׁ, Prov. 8. v. 21. Lxx. ἵνα μερίσω τοῖς ἐμὲ ἀγαπῶσιν ὕπαρξιν *ut distribuam amantibus me substantiam.* Vulg. *ut ditem diligentes me.* Aq. Sym. Theod. τῷ κληροδοτῆσαι..... Alii, *ad possidere faciendum*, sive *ut faciam diligentes me possidere eum, qui* EST, τὸ ὄν, vel *eum, qui est possidendus* Deum scilicet. Cum aff. הַנְחִילוֹ *possidere facere eum.*

Fut. 3. p. f. m. יַנְחִיל, & cum (·) loco ('.), יַנְחֵל *possidere faciet, possidendum tradet.* Cum aff. יַנְחִלֶנָּה *possidendam tradet eam,* יַנְחִלְךָ *possidendam dabit tibi*, m. יַנְחִלֵם *possidere faciet eos.* 2. p. f. m. תַּנְחִיל *possidendum trades.* Cum aff. תַּנְחִילֶנָּה *possidendam trades eam.*

HOPHAL הָנְחַל, unde 1. p. f. c. Praet. ex forma perfecta, כֵּן הָנְחַלְתִּי לִי יַרְחֵי־שָׁוְא, Job. 7. v. 3. Lxx. οὕτως κἀγὼ ὑπέμεινα μῆνας κενούς *sic & ego exspectavi menses vanos.* Vulg. *sic & ego habui menses vacuos.* Alii, *sic effectum tandem est ut & ego obtinerem menses vacuos* laboris; verùm, ne vacem, *noctes laboriosas.....*

HITHPAEL הִתְנַחֵל, sine daghésch excidentis compensatione, pro הִתְנַחֵּל, quod in tota conjugatione perseverat Lxx. κληρονομέω, κατακληρονομέω, Vulg. & alii, *possessorem me constituo, possessionem adeo, possidendum accipio*, aut *relinquo, do*, &c.

Praet. 3. p. pl. c. cum praef. & affix. וְהִתְנַחֲלוּם *& possessores eorum fient.* 2. p. pl. m. cum praef. וְהִתְנַחַלְתֶּם *& possessores eorum constituetis vos.*

Infin. הִתְנַחֵל *possessorem fieri.*

Fut. 2. p. pl. m. תִּתְנַחֲלוּ, & in pausa, quae motionem primariae vocis (-) revocatam in (·) mutavit, תִּתְנֶחָלוּ, cum (·) sub נ loco (·) ad euphoniam, *possidendam accipietis, possessores constituemini.*

נַחַל, & in pausa נָחַל, m. Lxx. Sym. Incertus, φάραγξ, Vulg. & alii, *vallis*, qualem describit Ovidius Metamorph. l. VIII.

Concava vallis erat, quò se demittere rivi
Assuerant pluvialis aquae....

Lxx. Aq. Sym. Theod. χείμαῤῥος, Vulg. & alii, *torrens*, per vallem, hyeme scilicet, decurrens; à נָהָר *fluvio* differt. Ovidius l. II. de remedio amoris.

Flumine perpetuo torrens solet altius ire:
Sed tamen haec brevis est, illa perennis, aqua.

Lxx. item, νάπη *saltus*, *vallis nemorosa*, ποταμὸς *fluvius*, κῦμα *fluctus*, διῶρυξ *fossa*, νομὴ *pascuum.* In hac phrasi, נַחַל מִצְרָיִם, Isai. 27. v. 12. Lxx. Vatic. ῥινοκορούρων, March. Ald. Complut. ῥινοκόρων, Barb. ῥινοκορούρων, usque ad τῆς *Rhinocorura*, vel *Rhinocolura incolas.* Aq. Sym. Theod. τοῦ χειμάῤῥου Αἰγύπτου, Vulg. & alii, *usque ad torrentem Aegypti. Flumen Aegypti* appellatur illud quod Rhinocolura alluit. Erat autem ad austrum urbis, quia Hieronymus illud labi testatur inter Pelusium, & Rhinocolura. Vide Palaest. doctiss. Relandi, p. 285. Nonnullis est ipse *Nilus*, Gr. Νεῖλος. Lxx. Verbal. παρεκτείνω *extendo, protendo.* Sym. ὀχετὸς *canalis*, ῥεῖθρον *fluentum.* Cum praef. וּנְחַל *& de torrente*, in pausa וְנָחַל *& torrentem*, הַנַּחַל, & in pausa הַנָּחַל *torrens*, וְהַנַּחַל *& torrens*, מֵהַנַּחַל *ex torrente*, בְּנַחַל, בַּנַּחַל, & in pausa בַּנָּחַל *in valle, in*

torrente, ad torrentem, מִנַּחַל & מִנָּחַל, *ficut torrens*, וּכְנַחַל *& ficut torrens*, לְנַחַל *in torrentem*, לְנַחַל, & in pausa לְנָחַל *ad vallem*, כְּנָחַל *à flumine*. Dual. נַחֲלַיִם *torrentes duo, geminus torrens*. Plur. נְחָלִים *torrentes, flumina*. Cum præf. וּנְחָלִים *& torrentes*, הַנְּחָלִים *flumina*, בַּנְּחָלִים *per valles, in torrentibus*, שֶׁהַנְּחָלִים *quod flumina*, וּבַנְּחָלִים *& in fluminibus*, כִּנְחָלִים *ficut valles*. Conftruct. נַחֲלֵי *torrentes, flumina*. Cum præf. וְנַחֲלֵי *& torrentes*, בְּנַחֲלֵי *in vallibus*. Cum affix. נְחָלָיו *torrentes ejus*, f. R. נָחַל Heb. inufit. Chald. *confluxit*.

נַחַל אֶשְׁכֹּל Maff. *Nábhal efchcól*, Vulg. *Nebelefcól*, nomen proprium loci, Num. 13. v. 25. Etym. Lxx. φάραγξ βότρυος, Alii, *vallis botri*. Vulg. *torrens botri*; à נַחַל *vallis, torrens*; & אֶשְׁכּוֹל *botrus*, five *botryon*.

נַחְלָה, vel contracte נַחְלָה, Pfal. 123. Heb. 124. v. 4. ubi cum 3. p. f. m. præteriti Qal Verbi עָבַר jungitur, unde patet nomen esse mafculinum, ac proinde ה esse paragogicum. Lxx. χείμαῤῥον, Vulg. *torrentem*. Alii, *torrens*. Cum ה locali, ac unico accentu in penultima, נַחְלָה, Num. 34. v. 5. *ad vallem*, feu *torrentem*. A נַחַל *vallis, torrens*.

נַחֲלָה f. Lxx. Aq. Sym. Theod. κληρονομία, Lxx. Aq. Sym. κληροδοσία, Sym. κληρουχία, Incert. κλῆρος, Lxx. κτῆμα, κατάσχεσις, διαίρεσις, μερίς, μερίς, Vulg. & alii, *hæreditas, fors, poffeffio, divifio, diftributio, portio, pars* hæreditatis fcilicet, τόπος *locus*. Verbaliter, κληρονομέω, κατακληρονομέω, μερίζω *poffidendum accipio, do*, vel *diftribuo*. Cum ה loco ת in fine, נַחֲלָת *hæreditas, poffeffio*. Cum præf. וְנַחֲלָה *& poffeffio*, בְּנַחֲלָה, בַּנַּחֲלָה, הַנַּחֲלָה *poffeffionem*, לְנַחֲלָה *in poffeffionem*, מִנַּחֲלָה *de poffeffione*. Conft. נַחֲלַת *poffeffio*. Cum præf. וְנַחֲלַת *& poffeffio*, בְּנַחֲלַת *in poffeffione*, לְנַחֲלַת *fuper poffeffione*, מִנַּחֲלַת *de poffeffione*, וּמִנַּחֲלַת *& de poffeffione*. Cum aff. נַחֲלָתוֹ *poffeffio ejus*, vel *fua*, m. Cum præf. & aff. וְנַחֲלָתוֹ *& poffeffio ejus*, m. בְּנַחֲלָתוֹ *in poffeffione fua*, m. וּבְנַחֲלָתוֹ *& in poffeffionem fuam*, m. לְנַחֲלָתוֹ *ad poffeffionem fuam*, m. נַחֲלָתְךָ *poffeffio tua*, m. in paufa, unde (ָ) affix. ךָ in (ְ) mutatur, נַחֲלָתְךָ *poffeffionem tuam*, m. וְנַחֲלָתְךָ, & in paufa וְנַחֲלָתֶךָ *& poffeffio tua*, m. בְּנַחֲלָתְךָ *in poffeffione tua*, m. in paufa בְּנַחֲלָתֶךָ *in poffeffionem tuam*, m. מִנַּחֲלָתְךָ *de poffeffione tua*, m. נַחֲלָתִי *poffeffio mea*, c. וְנַחֲלָתִי *& poffeffio mea*, c. נַחֲלָתָם *poffeffio eorum, poffeffionem fuam*, וְנַחֲלָתָם *& poffeffio eorum*, בְּנַחֲלָתָם *in poffeffione eorum*, מִנַּחֲלָתָם *de poffeffione eorum*, vel *fua*, נַחֲלָתָן *poffeffio earum*, נַחֲלַתְכֶם *poffeffionis veftra*, m. בְּנַחֲלַתְכֶם *in poffeffionem veftram*, m. נַחֲלָתֵנוּ *poffeffio noftra*, c. Pl. נְחָלוֹת, & cum præf. הַנְּחָלוֹת *poffeffiones*. R. נָחַל *poffedit*.

נַחֲלִיאֵל Maff. *Nábhaliél*, Vulg. *Nahaliel*, nom. propr. loci, ubi caftra fixerunt Ifraelitæ, Num. 21. v. 19. Etym. *vallis Dei*, h. e. ampliffima, vide Gram. Heb. t. 1. p. 472. c. 1. à נַחַל, unde ex forma conftructa, & cum (י) paragogico, olim conftructionis indice, vide eand. Gram. p. 125. c. 1. נַחֲלֵי *vallis*, & אֵל *Deus*.

נֶחֱלָמִי Maff. *Nebbelamí*, Vulg. *Nebelamites*, Jerem. 29. v. 24. Aliis eft nomen commune, five patronymicum, ex Nehelàm, inquiunt, oriundorum. Aliis eft epitheton falfi prophetæ, qui fomnia, eorumque interpretationes falsò jactabat, quique reditum populi in patriam mox futurum fomniarat. Etym. *fomniator meus*, à נֶחֱלָם *fomnians, fomniator*, Benoni fcilicet f. m. conjugationis Niphal Verbi חָלַם *fomniavit*; & aff. 1. p. f. c.

נָחַם QAL, unde NIPHAL, ubi prima rad. נ, cum dagh. abfque ulla compenfatione excidit, quod in toto præterito, ac Benoni perfeverat, נִחַם, Lxx. Aq. Sym. Theod. παρακαλέομαι, Incertus, παραμυθέομαι, Vulg. & alii, *confolationem accipio*, vel *admitto*, μεταμελέομαι, Lxx. item, μεταμέλομαι, μετανοέω, Vulg. & alii, *pœnitet me, pœnitentiam ago*, λογίζομαι *cogito, confidero*, ἡγέομαι *exiftimo*, οὐκ ὀργίζομαι *non irafcor*, ἱλάω *mifereor*, ἵλεως γίνομαι, ἱλάσκομαι *propitius fio, propitior, placabilis, placatus fum*, παύομαι, ἀναπαύομαι *quiefco, requiefco*, ἀφίημι *dimitto, remitto*. Conftruitur abfolute, & cum præpof. מִן, ל, עַל, אֶל.

Digitized by Google

Praet. 3. p. f. m. נִחַם, & in pausa נִחָם *consolationem admisit*, vel *pœnituit*. Cum præf. וַיִּנָּחֶם, & in pausa וַיִּנָּחַם *&* *consolationem capiet*, aut *pœnitebit*. 1. p. f. c. נִחַמְתִּי, & in pausa נִחָמְתִּי *pœnituit*, *pœnitet me*. Cum præf. וְנִחַמְתִּי *&* *pœnitentiam ago*, vel *consolationem admitto*. 2. p. plur. m. cum præf. וְנִחַמְתֶּם *&* *consolationem capietis*.

Ben. f. m. נִחָם *pœnitens*. Cum præfix. וְנִחָם *&* *pœnitens*.

Infin. הִנָּחֵם *pœnitere*, vel *consolationem admittere*. Cum præfix. לְהִנָּחֵם *ad pœnitendum*, vel *ad consolationem admittendam*.

Imper. 2. p. f. m. cum præf. וְהִנָּחֵם *&* *pœniteat te*.

Fut. 3. p. f. m. יִנָּחֵם *pœnitebit*. Cum præf. וְיִנָּחֵם *&* *pœnitebit*, & (-) in (-) correpto ob accentum vi (ו) convert. retractum, וַיִּנָּחֶם, ac utroque remanente, nempe & accentu & (-), quanvis adsint quatuor mutationis conditiones, vide Gram. Heb. tom. 2. p. 309. c. 2. fin. וַיִּנָּחֵם *&* *se consolatus est*, vel *pœnituit*. 1. p. f. c. אֶנָּחֵם *pœnitebit me*, vel *consolationem admittam*. 3. p. pl. m. cum præf. וַיִּנָּחֲמוּ, Jud. 21. v. 6. *&* *pœnituit eos*, Ezech. 31. v. 16. vel alia significatione, *&* *missam fecerunt tristitiam*.

PIEL נִחַם, sine dagh. excidentis compensatione, quod in tota conjugatione perseverat, pro נִחֵּם; caute hoc præteritum à Niphal distinguendum, Lxx. Aq. Sym. Theod. παρακαλέω, Sym. παρηγορέω, ἀποδυσπετέω [illegible], Vulg. & alii, *solor*, *consolor* alium. Lxx. ἐπισκέπτομαι *inviso*, *visito*, θαυμάζω *admiror*, παροργίζω *ad iram provoco*, ἀναπαύω *requiescere facio*, ἐλεέω *misereor*. Substantive, παράκλησις *consolatio*.

Praet. 3. p. f. m. ex forma (-) ob secundam rad. ח guttur. נִחַם *consolatus est*, *fecit ut missam facerent tristitiam*. Cum præf. וְנִחַם *&* *consolabitur*. 2. p. f. m. cum præf. & aff. ac in pausa, unde (-) sub ח, וַתְּנַחֲמֵנִי *&* *consolatus es me*, c. נִחַמְתַּנִי *fecisti ut ex animo exspuerem miseriam*. 1. p. f. c. cum præf. & aff. וְנִחַמְתִּים *&* *consolabor eos*. 3. p. pl. c. cum præf. וְנִחֲמוּ *&* *consolabuntur*, active.

Ben. f. m. מְנַחֵם *consolans*, *consolator*. Cum aff. מְנַחֶמְכֶם *consolator vester*, m. Plur. מְנַחֲמִים *consolatores*. Cum præf. וּלְמְנַחֲמִים *&* *ad consolatores*. Const. מְנַחֲמֵי *consolatores*.

Infin. cum præf. לְנַחֵם *ad consolandum*. Cum præf. & affix. לְנַחֲמוֹ *ad consolandum eum*, וּלְנַחֲמוֹ *&* *ad consolandum eum*, בְּנַחֲמֵךְ *in consolari te*, f. h. e. *cum consolareris eas*, לְנַחֲמֵנִי *ad consolandum me*, c.

Imper. 2. p. pl. m. נַחֲמוּ נַחֲמוּ עַמִּי, Isai. 40. v. 1. Lxx. παρακαλεῖτε παρακαλεῖτε τὸν λαόν μου, Alii, *consolamini*, *consolamini populum meum*. Vulg. intransitive, *consolamini*, *consolamini*, *popule meus*.

Fut. 3. p. f. m. יְנַחֵם *consolabitur*. Cum præf. וַיְנַחֵם *&* *consolatus fuit*. Cum affix. יְנַחֲמֵנוּ *consolabitur nos*, c. 3. p. f. f. cum aff. תְּנַחֲמֶנּוּ *consolabitur eum*. 2. p. f. m. cum aff. תְּנַחֲמֵנִי *consolaberis me*, c. Cum præfix. וּתְנַחֲמֵנִי *&* *consolaberis me*, c. 1. p. f. c. cum præf. & aff. אֲנַחֲמֵךְ *consolabor te*, f. וַאֲנַחֲמֵךְ *&* *consolabor te*, f. אֲנַחֶמְכֶם *consolabor vos*, m. 3. p. pl. m. cum præf. וַיְנַחֲמוּ *&* *consolati sunt*. Cum ו parag. & in pausa, unde accentu descendente, remanet (-) sub ח, vide Gram. Heb. tom. 2. p. 312. c. 2. יְנַחֵמוּן *consolabuntur*. Cum affix. & (ו) ad euphoniam in (-) correpto, יְנַחֲמֻנִי *consolabuntur me*, c. 2. p. plur. m. cum affix. תְּנַחֲמוּנִי *consolabimini me*, c.

PUAL נֻחַם, sine dagh. excidentis compensatione, pro נֻחַּם, unde 3. p. f. f. Praet. in pausa, quæ (-) pro (-) sub ח revocatum in (-) mutavit, vide Gram. Heb. t. 2. p. 311. c. 2. נֻחָמָה *consolatione erecta est*.

Fut. 2. p. pl. m. cum (-) loco (-) sub ח ob pausam, תְּנֻחָמוּ *consolatione fruemini*.

HITHPAEL הִתְנַחֵם, Lxx. ἀπειλέω, Vulg. *minor*, *minas intento*. Alius, διανοέω κατά .... *cogito contra* .... Incert. μετανοέω, Alii, *pœnitentiâ ducor*. Vulg. *mutor*, *misereor*, *deprecor*, &c. Vulg. item & alii, *consolor ipse me*.

Praet. 1. p. f. c. cum præf. syncopa τοῦ ה, unde dagh. in נ, sub quâ (-) ad euphoniam, pro (-) loco (-) & dagh. ab ח gutturali excidentis; & in pausa, unde (-) loco (-) sub ח, vide Gram. Heb. tom. 1. p. 190. c. 2. וְנִחָמְתִּי *&* *ipse me consolabor*.

Ben. ſ. m. מְנַחֲמֵנִי *ipſe me conſolans.*

Infin. cum præf. לְהִתְנַחֵם *conſolationem accipere.*

Fut. 3. p. ſ. m. cum (·) ſub נ, ut in præterito, & in pauſa, unde (·) loco (-) ſub ח, יִתְנֶחָם *pœnitentiâ ducitur*, vel *ipſe ſe conſolatur.* Cum præf. (·) etiam ſub נ, ac in pauſa, וְיִתְנֶחָם *& pœniteat eum.* 1. p. ſ. c. cum præf. (·) ſub נ, & in pauſa, וְאֶתְנֶחָם *& ipſe me conſolatus ſum.*

נֹחַם m. Lxx. Theod. παράκλησις, Vulg. & alii, *conſolatio.* Alii item, *pœnitentia.* Rad. נחם in Niphal *ſe conſolatus eſt*, vel *pœnituit.*

נַחַם Maſſ. *Nábham*, Vulg. *Naham*, nom. proprium fratris Odaiæ mulieris, 1. Paral. 4. v. 19. Etym. *ſolatium*, vel *pœnitentia*; à נחם *ſolatus eſt*, vel *pœnituit.*

נֶחָמָה f. ubi (·) ſub נ ad euphoniam pro (-) loco (-), & dagh. à gutturali ח excidentis, eſt enim formæ חַטָּאָה *peccatum*; hinc cum affix. נֶחָמָתִי, Job. 6. v. 10. Lxx. pronomine neglecto, πόλις, Vulg. & alii, *conſolatio mea.* Pſal. 118. Heb. 119. v. 50. Verbaliter, αὕτη με παρεκάλεσεν, Vulg. *hæc me conſolata eſt*; legebant in 3. p. ſ. f. præteriti Piel Verbi נִחַם, cum affix. 1. p. ſ. c. נִחֲמַתְנִי. Alii, *conſolatio mea.* Rad. נחם *conſolatus eſt.*

נְחֶמְיָה Maſſ. *Nehhemiáh*, Vulg. *Nehemias*, nomen propr. viri, Nehem. 1. v. 1. Etym. *conſolatio Dei*; à נחם *conſolatus eſt*, & יה *Deus.*

נִחוּמִים m. plur. Iſai. 57. v. 18. Lxx. in ſingulari, παράκλησιν *conſolationem.* Vulg. & alii, *conſolationes.* Zach. 1. v. 13. παρακλητικοὺς, Vulg. & alii, *conſolatoria* verba. Cum aff. (ו) pro (·) & in pauſa, quæ (-) in (·) mutavit ſub מ, נִחוּמָי, Hoſ. 11. v. 8. Lxx. in ſingul. μεταμέλειά μου, Vulg. *pœnitudo mea.* Alii, *pœnitudines*, *pœnitentiæ meæ*, h. e. viſcera mea pœnitentiâ commota. R. נחם in Niph. *ſe conſolatus eſt*, vel *pœnituit.*

נַחֲמָנִי Maſſ. *Náhhamani*, Vulg. *Nahamani*, nom. propr. viri, Nehem. 7. v. 7. Etym. *conſolatus eſt me*; à נחם *conſolatus eſt*; & affixo 1. p. ſ. c.

נַחְנוּ, & in pauſa נָחְנוּ *nos*, vide in אֲנִי, ſupra col. 121.

נחר & in pauſa נָחַר, QAL, 3. ſcilicet, ſecundum nonnullos, p. ſ. m. Praet. Jerem. 6. v. 29. Lxx. ἐξέλιπε, Vulg. *defecit.* Alii, *attritus*, *comminutus eſt*, ut Arab. נחר. Quibuſdam eſt Niphal Verbi חָרַר, quod vide ſupra col. 674.

NIPHAL נִחַר, ubi prima rad. נ, cum dagh. abſque ulla compenſatione excidit, pro נִנְחַר, vel certe נִחַר, Lxx. μάχομαι, Vulg. *pugno.* Alii, *nares ex ira contraho*, *contractis præ ira naribus ſonum edo*; *iraſcor*, ut Chald. נחר, & Arab. נחר; unde per metatheſin, ac onomatopœiam, Gr. ῥέγχω, ῥόγχος, Lat. *rhonchiſſo*, *rhoncus.* Hinc 3. p. pl. c. Praet. נִחֲרוּ, & in pauſa נָחָרוּ *ira flagrant*, *fremunt.* Vide in חרר, col. 674.

נַחַר m. unde cum affix. נַחֲרוֹ, Job. 39. v. 20. Lxx. in plur. στηθέων αὐτοῦ *pectorum ejus*, m. Vulg. *narium ejus*, m. Alii, *ronchi*, *fremitus*, *naris*, *naſi ejus*, m. R. נחר in Niphal *contractis præ ira naribus ſonum edidit*, & ex uſu Chald. Syr. Samar. Arab. *ſtertuit*, *ronchiſſavit.* Hinc Latin. *naris*, ac per metatheſin Gr. ῥίν.

נַחֲרָה f. unde conſt. נַחֲרַת, Jerem. 8. v. 16. Lxx. ὀξύτης *acumen*, *acrimonia*, *velocitas.* Vulg. & alii, *fremitus equorum*; à נחר idem.

נַחֲרַי Maſſ. *Náhharái*, Vulg. *Naharai*, nom. propr. armigeri Joab, 2. Reg. 23. v. 37. 1. Paral. 11. v. 39. Etym. *nares meæ*, *naſus meus*, c. ac metaphorice, *cavillator meus*, c. à נחר *naris*, *naſus*; & aff. 1. p. ſ. c.

נחש QAL, unde PIEL נִחֵשׁ, ſine dagh. excidentis compenſatione, pro נִחֵּשׁ, Lxx. οἰωνίζομαι, Incertus, κληδονίζω, Sym. σημειοσκοπήσω, Vulg. & alii, *auguror*, *hariolor*, *conjecto*; unde per aphæreſin, ὀπτεύομαι *ominor.* Samarit. πειρῶ, Vulg. & alii, *experior*, *tento*, *experimento diſco*, *more augurum cognoſco.*

Praet. 3. p. ſ. m. cum præf. וְנִחֵשׁ *& auguratus eſt.* 1. p. ſ. c. נִחַשְׁתִּי *expertus ſum.*

Ben. ſ. m. cum præf. וּמְנַחֵשׁ, Deut. 18. v. 10. Lxx. κληδονιζόμενος *divinationes obſervans.* Aq. ἐπερωτῶν μάγον *interrogans magum.* Sym. σημειοσκοπούμενος *hariolos conſulens.* Vulg. *qui obſervat auguria.* Alii, *& augurans*, *augur*, *ominum captator.*

Digitized by Google

Infin. נַחֵשׁ *augurando.*

Fut. 3. p. f. m. יְנַחֵשׁ *augurabitur.* 3. p. pl. m. יְנַחֲשׁוּ *augurabuntur.* Cum præf. & in pausa, quæ (-) motionem primariæ vocis, pro (-:) sub ח reducit, vide Gram. Heb. tom. 2. p. 311. c. 2. וַיְנַחֵשׁוּ *& augurati sunt.* 2. p. pl. m. תְנַחֲשׁוּ *augurabimini.*

נָחָשׁ m. Lxx. ὄφις, Vulg. & alii, *serpens*, Job. 26. v. 13. δράκων *draco.* Vulg. *coluber.* Alii, *serpens.* Cum præf. וְנָחָשׁ *& serpens*, הַנָּחָשׁ *serpens*, וְהַנָּחָשׁ *& serpens*, כְּנָחָשׁ & כַּנָּחָשׁ *sicut serpens*, לְנָחָשׁ *in serpentem.* Const. נְחַשׁ *serpentem.* Plur. נְחָשִׁים *serpentes.* Cum præfix. הַנְּחָשִׁים *serpentes.* Rad. secundum doctissimum Bochartum נָחַס Arab. *mali ominis fuit*; unde נָחָשׁ *serpens*, sic dictus, *quod ejus occursus non tantum primis parentibus infelix fuerit; sed & posteris etiam pro ominoso, & infausto habeatur.* Aliis Rad. נִחֵשׁ *conjectavit*; hinc, inquiunt, נָחָשׁ *serpens, à calliditate, & prudentia ad conjectandum, sic est appellatus*, quò & alludit Gen. 3. v. 1.

נָחָשׁ Mass. *Nabhásch*, Vulg. *Naas*, nomen proprium 1°. civitatis, 1. Paral. 4. v. 12. 2°. Regis Ammonitarum, 1. Reg. 12. v. 12. 1. Paral. 19. v. 2. 3°. viri cujusdam, 2. Reg. 17. v. 27. Etym. *draco, coluber, serpens*, à נָחָשׁ idem.

נַחַשׁ m. Lxx. οἰωνός, οἰωνισμός, Samar. πειρασμός, Vulg. & alii, *augurium, observatio signorum, & ominum, incantatio, tentatio, experimentum.* Pl. נְחָשִׁים *auguria.* Rad. נִחֵשׁ *auguratus, expertus est*, &c.

נְחָשׁ m. Chald. emphat. נְחָשָׁא, Lxx. χαλκός, Vulg. & alii, *æs*, χάλκεος, ῦς, *æneus.* Cum præf. ex forma simplici, וּנְחָשׁ *& æs.* R. נְחַשׁ *ære obduxit.*

נַחְשׁוֹן Mass. *Náhhaschón*, Vulg. *Nabasson*, nomen proprium filii Aminadab, fratris Elisabeth uxoris Aaron, Exod. 6. v. 23. Etym. *parvus serpens*, diminutivum scilicet τοῦ נָחָשׁ *serpentis.*

נְחֹשֶׁת m. Lxx. χαλκός, Vulg. & alii, *æs, ærugo.* Alii item, *chalybs, cuprum*, sive *æs cyprium*; ac per metonymiam materiati pro causa materiali, *numella, compes*, χάλκεος, ῦς, Vulg. *ahenus, æneus.*

Cum præf. וּנְחֹשֶׁת *& æs*, הַנְּחֹשֶׁת *æs, æris*, וְהַנְּחֹשֶׁת *& æs*, בִּנְחֹשֶׁת *in ære*, וּבַנְּחֹשֶׁת, וּבִנְחֹשֶׁת *& in ære*, לִנְחֹשֶׁת *æri*, וְלַנְּחֹשֶׁת *& æri.* Cum affix. hhólem in (·) correpto, נְחֻשְׁתָּהּ *ærugo ejus*, f. נְחֻשְׁתֵּךְ *æs, pretium tuum*, f. נְחֻשְׁתִּי *numellam meam*, c. נְחֻשְׁתָּם *æs eorum*, לִנְחֻשְׁתָּם *æri eorum.* Duale cum præfix. בַּנְחֻשְׁתַּיִם *in numellis, in compedibus*, לַנְחֻשְׁתַּיִם *in numellas.* R. נְחַשׁ ex usu Chald. *ære obduxit.*

נְחֻשְׁתָּא Mass. *Nebhuschtá*, Vulg. *Nehusta*, nom. propr. matris Joachin filii Joacim, 4. Reg. 24. v. 8. Etym. *ærea*, à נְחֹשֶׁת *æs.*

נְחֻשְׁתָּן Mass. *Nebhuschtán*, Aq. Νασθαμ *Naasthám.* Sym. Νεεσθαμ *Neesthám.* Theod. Νεεσθαν *Neesten*, nomen ænei illius serpentis, à Mose in deserto exaltati, ad tempora Ezechiæ adservati, & ab ipso comminuti, 4. Reg. 18. v. 4. Etym. *æneum, parvum æris*; à נְחֹשֶׁת *æs*, cujus est veluti diminutivum, unde Vulg. *vocavitque nomen ejus Nohestan*, per contemptum scilicet.

נָחַת QAL. Lxx. πτοέω *terreo*, συντρίβω *contero*, ἐπιστηρίζω *stabilio*, Vulg. *infigor.* Sym. καθικνέομαι *attingo.* Theod. καταβαίνω. Lxx. item, κοιμάομαι, Vulg. & alii, *descendo, ipse me sensim demitto*, quietis ergo, *cubo.* Construitur cum præposition. עַל, ב.

Fut. 3. p. f. m. ex forma (-) cum (-) sub charact. loco (·) & dagh. à gutturali ח excidentis, vide Gram. Heb. t. 1. p. 201. c. 1. יֵחַת, Jerem. 21. v. 12. *descendet.* Sic 3. p. f. f. תֵּחַת, Prov. 17. v. 10. *descendet.* Cum præf. ex forma perfecta ac terminatione (-), וַתִּנְחַת *& descendit.* 3. p. pl. m. cum (-) sub characteristica, pro (·) & dagh. à gutturali ח excidentis; (-) & dagh. per legem æquivalentiæ loco (·) sub ח ob pausam, יֵחָתּוּ pro יֵחַתּוּ, Job. 21. v. 13. *descendent.* Alii, *conterentur*, vide supra in Niphal Verbi חָתַת, col. 694. ac Gram. Heb. t. 1. p. 201. c. 2.

NIPHAL נִחַת sine ulla compensatione, pro נִנְחַת vel נִחַּת, *descendere cogor, demittor, deprimor, imprimor, infigor.*

Praet. 3. p. f. m. cum præf. וְנִחַת, 2. Reg. 22. v. 35. *descendet, deprimetur.* Alii,

Digitized by Google

contereretur, vide supra in Niphal Verbi חתת, col. 694. 3. p. pl. c. cum accentu ab ultima ad antepenultimam usque retracto ob concursum, ac (-) penultimum, vide Gram. Heb. t. 2. p. 308. c. 1. נִחֲתוּ בִי, vel cum maqqáph ac eodem accentu, eodem in loco munere methegh fungente, vide eand. Gram. t. 2. p. 319. c. 2. נִחֲתוּ־בִי, Psal. 37. Heb. 38. v. 3. *descenderunt, descendere facta sunt, demissa sunt, defixa sunt in me* sagittæ.

PIEL נחת, unde INFIN. vel potius IMPER. 2. p. s. m. נַחֵת, Psal. 64. Heb. 65. v. 11. Lxx. πλήθυνον, Vulg. *multiplica*. Alii, *descendere fac, deprime.*

HIPHIL הִנְחִית, unde 2. p. s. m. IMPER. ex forma perfecta, & terminatione (-), הַנְחַת, Joel. 4. v. 11. al. 3. v. 16. *descendere fac, fac ut descendant, ut demittant sese.*

נחת PEAL Chald. Lxx. καταφέρω *defero*, καταβαίνω, Vulg. & alii, *descendo.*

BEN. s. m. נָחֵת *descendens*. Cum (·) loco (-) sub ח, נָחִת *descendentem.*

APHEL אַחֵת, absque ulla compensatione, pro אַנְחֵת vel אַחֵּת, Lxx. κεῖμαι *jaceo*. Vulg. & alii, *descendere facio, pono, depono, repono, reporto*, &c.

PEIL plur. m. servato ה conjugationis characteristico, vide Gram. Heb. tom. 2. p. 593. c. 1. מְהַחֲתִין, Esd. 6. v. 1. Vulg. *repositi* libri. Alii, *reposita* gazæ.

IMPER. 2. p. s. m. אַחֵת *descendere fac, deduc, deporta.*

FUT. 2. p. s. m. cum præf. וְתַחֵת *& descendere, reponere facies, repones.*

ITTAPHAL, vel ut Daniel & Esdras secundum Hophal Hebræorum quædam formarunt, vide Gram. Ludov. *de Dieu*, p. 237. HOPHAL הָנְחַת, 3. p. s. m. PRAET. ex forma perfecta, Dan. 5. v. 20. Lxx. κατηνέχθη, Vulg. & alii, *depositus est, descendere factus est.*

נַחַת m. unde cum præf. וָנַחַת, Isai. 30. v. 30. Lxx. καὶ τὸν θυμὸν *& furorem*. Vulg. *& terrorem*, à חתת *territus fuit*. Alii, *& descensum*. R. נחת *descendit.*

נַחַת, & in pausa נָחַת, f. Lxx. Sym. ἀνάπαυσις, Vulg. & alii, *quies, requies*. Lxx. item Verbaliter, καταβαίνω *descendo*; legebant נחת idem, καταπαύω *paresco*, spectabant חתת idem, στενάζω *gemo*, forte in mente habebant אנח idem. Sym. item, πραότης *lenitas, benignitas, suavitas*, derivabat à נוח, unde נחת idem. Cum præf. וְנַחַת *& requies*, וָנַחַת *& requie*, בְּנַחַת *cum requie*. R. נוח *quievit, requievit.*

נַחַת f. unde cum præf. וְנַחַת שֻׁלְחָנְךָ, Job. 36. v. 16. Lxx. Verbal. καὶ κατέβη τράπεζά σου *& descendit mensa tua*; legebant וְנָחַת *& descendit*..... Vulg. *requies autem mensæ tuæ erit*, à נוח *requievit*. Alii, *& depositum mensæ tuæ*, h. e. fercula, quæ in mensam tuam deponuntur, plena erunt pinguedine. R. נוח *collocavit, deposuit*, &c.

נַחַת Mass. *Náhhath*, Vulg. *Nahath*, nomen proprium filii Rahuel filii Esau, Gen. 36. v. 13. 2. Paral. 31. v. 13. Etym. *descensus*, à נחת *descendit*; vel *quies*, à נוח *quievit*; vel *terror*, à חתת *territus est*; vel *statutum, depositum*, à נוח *statuit, deposuit.*

נְחִתִּים m. plur. 4. Reg. 6. v. 9. Lxx. Verbal. κέκρυπται *abscondita est* Syria in insidiis. Vulg. *in insidiis sunt*. Alii, *demissi, absconditi sunt* Syri. R. נחת Syr. *descendit, demissus est*, &c. unde Peil plur. m. cum (·) & dagh. loco (ʼ) sub ח per legem æquivalentiæ, נחתין pro נְחִיתִין, & ex forma Hebraica נחתים *absconditi*. Nam de Syris propheta illic loquens, voce Syrâ utitur.

נטה QAL. Lxx. Vª. editio, Aq. Sym. Theod. κλίνω, ἐκκλίνω, Sym. μετακλίνομαι, Vulg. & alii, *ipse me inclino, inclinor, declino, declinor, deflecto, diverto*. Et active, Lxx. item, per metathesin, τείνω, ταννύω, Lxx. Aq. Sym. Theod. ἐκτείνω, Sym. ἐκτείνομαι, Vulg. & alii, *tendo, intendo, extendo, ipse me extendo, extendor*. Lxx. item, αἴρω *tollo, porto*, ἐκλείπω *deficio*, σαλεύω *commoveo*, ἐρῶ *dico*, ἵστημι *statuo*, στερέω *solido, firmo*, παροράω vel παρορίζω, *despicio.*

PRAET. 3. p. s. m. נָטָה *tetendit, declinavit*, &c. Cum præf. וְנָטָה *& tetendit, extendit*. 3. p. s. f. נָטְתָה *divertit*. 2. p. s. m. נָטִיתָ יְמִינְךָ, Exod. 15. v. 12. *extendisti dexteram*

teram tuam. 1. p. f. c. נָטִיתִי *inclinavi, declinavi, extendi.* Cum præf. & accentu in ſuo loco remanente, quod in hiſce Verbis ſæpius accidit, וְנָטִיתִי *& extendam.* 3. p. pl. c. נָטוּ *inclinarunt;* & tertia radic. ה mutata in (י) præcedenti (·) etiam extra pauſam, & cum accentu in penultima, vide Gram. Heb. tom. 1. p. 285. c. 1. נָטָיוּ *declinaverunt, nutârunt* pedes mei.

Ben. f. m. נוֹטֶה & נֹטֶה, *extendens.* Cum præf. ה pro שֶׁ, vel אֲשֶׁר, הַנּוֹטֶה, *qui extendit.* Cum aff. mutato ה in (י), aut potius cum (י) antiqua vocali *e* vel indice ejus, quæ exprimitur hodie per (·) ſub ſecunda rad. ט, vide Gram. Heb. tom. 1. p. 349. c. 1. וְנוֹטֵיהֶם, Iſai. 42. v. 5. *& extendens eos* (cælos).

Paoul f. m. נָטוּי *inclinatus, extenſum.* Fem. נְטוּיָה, Deut. 4. v. 34. Lxx. ὑψηλῷ *excelſo.* Sym. ἐκτεταμένῳ, Vulg. & alii, *extento* brachio. Cum præf. הַנְּטוּיָה *extenſa, extenſum.* Plur. f. ſcribendum ſine (י), נְטוּוֹת; ſed per (י) legendum, נְטוּיוֹת, Iſai. 3. v. 16. *extentæ* gutture, h. e. extento gutture.

Infin. נְטוֹת *declinare.* Cum præf. כִּנְטוֹת *juxta extendere,* לִנְטוֹת *ad declinandum.* Cum præf. & aff. כִּנְטוֹתוֹ, Pſal. 108. Heb. 109. v. 23. *ſicut declinare ipſam* umbram, *ut declinat,* בִּנְטוֹתִי *in extendere me.*

Imper. 2. p. f. m. נְטֵה *extende, declina.* Cum præf. וּנְטֵה *& extende.*

Fut. 3. p. f. m. ex forma imperfecta, יִנְטֶה *extendet.* Cum præf. & apocopa, vide Gram. Heb. tom. 1. p. 289. c. 1. וַיֵּט *& extendet,* וַיֶּט, & ſeq. maqqáph, וַיֶּט־ *& tetendit, extendit, divertit, inclinavit.* 3. p. f. f. תִּטֶּה *declinaverit.* Cum præf. & apocopa, vide eand. Gram. ibid. וַתֵּט *& divertit.* 2. p. f. m. cum eadem apocopa, תֵּט *declines.* 3. p. pl. m. cum præf. וַיִּטּוּ *& declinarunt.* 1. p. pl. c. נִטֶּה *divertemus.*

NIPHAL ex forma imperfecta, נִטָּה, unde 3. p. pl. c. Praet. mutato ה in (י) præcedenti (·), ut in 3. p. pl. c. Præteriti Qal, נִטָּיוּ *extenduntur.*

Fut. 3. p. f. m. יִנָּטֶה *extendetur.* 3. p. pl. m. יִנָּטוּ *inclinant, extendunt ſeſe* umbræ.

HIPHIL הִטָּה, contracte pro הִנְטָה, Lxx. Aq. Sym. ἐκκλίνω, Vulg. & alii, *declinare, deflectere, divertere, ſecedere facio.* Lxx. item, παραβάλλω, ἐπάγω, κλίνω, ἀποκλίνω, ἐπικλίνω, (Sym. παράγω) διαστρέφω, (Sym. περιτρέπω) ἀποπλανάω, Vulg. & alii, *adjicio, admoveo, inclino, inflecto, abduco, adverto, averto, perverto, ſubverto, ſeduco, errare facio.* Lxx. item, ἀφικνέομαι *pervenio,* ἀφαιρέω *auſero,* ἐπαίρω *extollo,* διαστρώννυμι *ſterno,* βάλλω *jacio,* ἐπιβάλλω *injicio,* ἐπιβλέπω *inſpicio,* προσέχω *attendo,* εὐθύνω *dirigo,* καταχέω *effundo,* πηγνύω *figo,* ποιέω *facio,* παραπέτασμα ποιέω *aulæum facio,* ὑποτίθημι *ſuppono,* πλαγιάζω *obliquo.* Aq. ἄγχω *conſtringo.*

Praet. 3. p. f. m. הִטָּה *extendit, inclinavit.* Cum affix. הִטָּהוּ *fecit declinare illud.* 3. p. f. f. הִטְּתָה *inclinavit.* Cum affix. הִטַּתּוּ, contracte pro הִטָּתְהוּ, Prov. 7. v. 21. *inclinavit eum.* 1. p. f. c. הִטִּיתִי *inclinavi.* 2. p. pl. m. הִטִּיתֶם *inclinaſtis.* 3. p. pl. c. הִטּוּ *inclinarunt, declinarunt.*

Ben. f. m. מַטֶּה *inclinans.* Pl. m. cum præf. וּמַטִּים *& declinantes,* וְהַמַּטִּים *& inclinantes.* Conſt. & cum præf. וּמַטֵּי *& inclinantes.*

Infin. cum præf. לְהַטּוֹת *ad declinandum.* Cum præf. & aff. לְהַטֹּתָהּ *divertere eam.*

Imper. 2. p. f. m. הַטֵּה, & cum apocopa, vide Gram. Heb. tom. 1. p. 301. c. 1. הַט *inclina.* 2. p. f. f. הַטִּי *inclina.* Cum præf. וְהַטִּי *& inclina.* 2. p. pl. m. הַטּוּ *inclinate, declinate.* Cum præf. וְהַטּוּ *& inclinate.*

Fut. 3. p. f. m. יַטֶּה *extendet.* Cum præf. & apocopa, vide eand. Gram. t. 1. p. 302. c. 1. וַיַּט *& inclinavit.* Cum affix. יַטֶּנּוּ *inclina illum.* Cum præf. & affix. וַיַּטֵּהוּ *& fecit divertere eum.* Cum daghéſch in affixo ad compenſandum נ, ex Arabiſmo paragogicum, & acceſſu affixi excluſum, & in pauſa, unde (·) loco (·) ſub ט, יַטֶּךָּ *avertat te.* 3. p. f. f. cum præf. & affix. וַתַּטֵּהוּ *& tetendit illud.* 2. p. f. m. תַּטֶּה *inclinabis;* & cum apocopa, vide eandem Gram. ibid. תַּט *avertas, inclines.* 1. p. f. c. אַטֶּה *inclinabo, extendam.* Cum apocopa, & in pauſa, vide eand. Gram. אַט *declinabo.* Cum præf. וָאַט *& inclino, extendo,*

Digitized by Google

ואט & *extendo.* 3. p. pl. m. יטו *inclinabunt, avertent, extendunt, pervertunt.* Cum præf. ויטו & *inclinarunt, perverterunt.*

HOPHAL imperfectè, מטה, unde PAOUL f. m. מטה, Ezech. 9. v. 9. Lxx. substantive, ἀδικίας *iniquitate.* Vulg. *aversione.* Alii, *perverso judicio.* Plur. f. מטות, Isai. 8. v. 8. Lxx. ἡ παρεμβολὴ *castra.* Vulg. *extensio.* Alii, *extensæ, extensiones.*

נטילים m. plur. unde construct. נטילי כסף, Sophon. 1. v. 11. Lxx. οἱ ἐπηρμένοι ἀργυρίῳ *qui erecti sunt argento.* Vulg. *involuti argento.* Quidam, *bajuli, portatores argenti*, h. e. divites. Alii, *superbiâ*, ex divitiis scilicet, *elati.* Est enim participium passivum, dictum PEIL plur. m. (Hebraice terminatum) Verbi נטל Chald. *extulit.*

נטיפות m. pl. vide infra in נטפות, col. 1318.

נטישות f. plur. unde cum præf. הנטישות, Isai. 18. v. 5. Lxx. τὰς κληματίδας, Alii, *sarmenta, propagines;* item, *pinnæ, minæ.* Vulg. non verbum, sed sensum utcunque exprimit. Cum affix. נטישותיה *propagines ejus*, f. נטישותיך *propagines tuæ*, f. R. נטש Chald. *sese protendit, diffudit;* unde Peil plur. f. נטישן, ac terminatione Hebraica, נטישות.

נטל QAL. Lxx. αἴρω, Vulg. & alii, *levo*, item, *impono*, ac per aphæresin, *tollo;* unde etiam Gr. τλάω *suffero.* Construitur cum præpositione על, ac proprie Chaldaicum est.

PRAET. 3. p. f. m. נטל *imposuit.*

BEN. f. m. נוטל *imponens.*

FUT. 3. p. f. m. יטול, Isai. 40. v. 16. Lxx. in plurali, λογισθήσονται *reputabuntur.* Aq. Participial. βαλλόμενον *dejectum.* Sym. Theod. ἐκπῖπτον *decidens*, in Vulg. vacat. Alii, *quod tollit, protelat*, h. e. *tollitur, protelatur, projicitur*, quam significationem cum forma à futuro Niphal Verbi טול mutuatur.

PIEL נטל, unde 3. p. f. m. FUT. cum præf. & affix. וינטלם & *sustulit eos.* Cætera exempla vide sup. in Verbo טול, col. 704.

נטל Chald. PEAL, unde 1. p. f. c. PRAETERITI, נטלת, Dan. 4. v. 31. *levavi, sustuli;* & ex Præterito passivo Peil, vide Gram. Heb. t. 2. p. 587. 3. p. f. f. cum præf. ונטילת, Dan. 7. v. 4. & *efferebatur.*

נטל m. unde cum præf. ונטל, Prov. 27. v. 3. Lxx. καὶ δυσβάστακτον, Vulg. & *onerosa, portatu difficilis*, arena. Alii, *pondus, onus.*

נטע QAL. Lxx. Aq. Sym. Theod. Syrus, φυτεύω, Lxx. καταφυτεύω, Vulg. & alii, *planto, consero*, πήγνυμι, Vulg. & alii, *figo, infigo*, ἵστημι *statuo.*

PRAET. 3. p. f. m. נטע, & in pausa נטע *plantavit.* 3. p. f. f. נטעה, Psal. 79. Heb. 80. v. 16. & Prov. 31. v. 17. ubi secundum כתיב, נטע *plantavit.* 2. p. f. m. in pausa, נטעת *plantasti.* Cum aff. נטעתם *plantasti eos.* 1. p. f. c. נטעתי *plantavi.* Cum præf. ונטעתי & *plantavi, plantabo.* Cum præf. & aff. ונטעתיהו & *plantavi eum*, ונטעתיו & *plantabo eum*, נטעתיך *plantavi te*, f. ונטעתים & *plantabo illos.* 3. p. plur. c. נטעו *plantarunt.* Cum præf. ונטעו & *plantabunt.* 2. p. pl. m. נטעתם *plantastis.* Cum præfix. ונטעתם & *plantaveritis.*

BEN. f. m. cum præf. הנוטע *plantans*, הנטע *an plantans?* Plur. נטעים *plantatores.*

PAOUL f. m. נטוע *plantatum, quod plantatum est.* Plur. נטועים, Eccle. 12. v. 11. Lxx. Aq. πεφυτευμένοι *plantati.* Ms. Alex. πεπυρωμένοι, Ald. πυρούμενοι, *igne probati, igniti.* Theod. πεπηγότες, Vulg. *defixi*, ut clavi.

INFIN. in forma perfecta, cum præfix. לנטע *ad plantandum*, ולנטוע & *ad plantandum.* Ex forma imperfecta, terminatione ה præcedenti duplici (-) pro duplici (·) ob tertiam rad. ע gutturalem, & cum præf. לטעת *ad plantandum.*

IMPER. 2. p. pl. m. in forma perfecta, cum præf. ונטעו & *plantate.*

FUT. ex forma imperfecta, 3. p. f. m. cum præf. ac terminatione (-), ויטע & *plantabit*, ויטע & *plantavit.* Cum præf. & affix. ויטעהו & *plantavit eam* vineam. 2. p. f. m. תטע *plantabis.* Cum præf. & affix. ותטעה & *plantasti eam*, ותטעם & *plantasti eos.* Cum affix. poëtico, ותטעמו & *plantabis eos.* 2. p. f. f. תטעי *plantabis.* 3. p. pl. m. יטעו *plantabunt.* Cum præf. ויטעו & *plantarunt.* 2. p. pl. m. in pausa, תטעו *plantabitis.*

Digitized by Google

NIPHAL נִטַּע, contracte pro נִנְטַע, unde 3. p. pl. c. Praet. in pausa, quæ motionem primariæ vocis (-) revocatam in (ּ) mutavit, נִטָּעוּ, Isai. 40. v. 24. Lxx. active, φυτεύσωσιν, siquidem non *plantaverint*. Vulg. passive, sed in singulari, *plantatus est*. Alii, vix *plantati sunt*.

נֶטַע m. unde const. נְטַע שַׁעֲשׁוּעָיו, Isai. 5. v. 7. Lxx. νεόφυτον ἠγαπημένον *novella plantatio dilecta*. Vulg. *germen ejus delectabile*. Alii, *planta deliciarum*. R. נָטַע *plantavit*.

נֶטַע, & in pausa נָטַע, m. Lxx. φυτόν, φυτεία, φύτευμα, Vulg. & alii, *planta, plantatio, plantatum*, νεόφυτον *planta novella, nova plantatio*. Verbal. φυτεύω *planto*. Const. נְטַע *planta*. Cum aff. נִטְעֵךְ *plantatio tua*, f. Pl. יֹשְׁבֵי נְטָעִים, 1. Paral. 4. v. 23. Lxx. voce Hebraïca retenta, sublata נ amanuensium oscitantia, οἱ κατοικοῦντες ἐν Αταὶμ *habitantes in Ataim*. Complut. Νεταεὶμ *Netaeim*. Vulg. & alii, *habitantes in plantationibus, inter plantationes*. Const. נִטְעֵי נַעֲמָנִים, Isai. 17. v. 10. *plantationes amœnitatum*, h. e. *amœnissimas*. Rad. נָטַע *plantavit*.

נְטִעִים m. plur. unde cum præf. כִּנְטִעִים, Psal. 143. Heb. 144. v. 12. Lxx. ὡς νεόφυτα, Vulg. *sicut novellæ plantationes*. Alii, *ut plantæ*. R. נָטַע *plantavit*, ex forma Participii passivi Chald.

נָטַף QAL. Lxx. στάζω, Lxx. Sym. ἀποστάζω, Vulg. & alii, *stillo, destillo*. Lxx. item, ὀχλαγωγέω *turbam duco*, ταράττω *turbo*, περιχαρὴς γίνομαι *summopere lætor, præ gaudio gestio*.

Praet. 3. p. pl. c. נָטְפוּ, & in pausa quæ (-) revocatum in (ּ) mutavit, נָטָפוּ *stillarunt*.

Ben. pl. f. נֹטְפוֹת *stillantes, stillantia*.

Fut. 3. p. s. f. תִּטֹּף מִלָּתִי *stillabat verbum meum, sermo meus*, c. 3. p. plur. m. יִטְּפוּ, & f. תִּטֹּפְנָה, *stillabunt*.

HIPHIL הִטִּיף, ex forma imperfecta, pro הִנְטִיף, Lxx. ἀποσταλάζω, Vulg. & alii, *destillo, stillo, stillare facio*; de Verbo etiam, aut prophetia metaphorice dicitur, δακρύω *lachrymor*.

Praet. 3. p. pl. c. cum præf. וְהִטִּיפוּ & *stillabunt*.

Ben. s. m. מַטִּיף, Mich. 2. v. 11. Lxx. substantive, ἐκ τῆς σταγόνος *de stilla*. Vulg. *stillatur*. Alii, *stillans, stillator*, quo *propheta* illic intelligitur.

Imper. 2. p. s. m. cum præf. וְהַטֵּף & *stilla, fac ut stillet*, h. e. *prophetet*.

Fut. 2. p. s. m. תַּטִּיף *stillabis*. 1. p. s. c. אַטִּיף & אַטִּף, Mich. 2. v. 11. *stillabo*, h. e. *prophetabo, prophetiam eloquar*. 3. p. pl. m. יַטִּיפוּ, & cum ן paragog. יַטִּיפוּן *stillabunt*. 2. p. pl. m. אַל־תַּטִּיפוּ יַטִּיפוּן, Mich. 2. v. 6. Lxx. μὴ κλαίετε δάκρυσι *ne flete lachrymis*. Aq. μὴ σταλάζετε σταλάζοντες *ne stillate stillantes*. Sym. μὴ ἐπιτιμᾶτε, ἐὰν ἐπιτιμῶντες *ne increpate, si increpetis*. Vulg. *ne loquamini loquentes*. Alii, *ne stilletis sermonem*, h. e. *ne propheteris* (inquit populus) aut *si prophetent*, id est, *si prophetetur*, ne prophetetur de istis ignominiis, quibus afficietur nemo.

נָטָף m. Lxx. στακτὴ, Vulg. & alii, *stilla, stacte* gutta myrrhæ, seu balsami, sua sponte è ligno stillantis, sive succus defluens ex arbore incisa. Plur. const. נִטְפֵי־מַיִם, Job. 36. v. 27. *stillæ aquarum*. R. נָטַף *stillavit*.

נְטִפוֹת m. plur. unde cum præfix. הַנְּטִפוֹת, Isai. 3. v. 19. Lxx. μηνίσκοι, Vulg. & nonnulli, *torques, ornamenta collaria*. Aq. χρυσοφάντας *peplous*. Sym. χαλαστὰ *catenulas*. Theod. καθέματα *monilia demissa*. Cum (ו) loco (ּ), הַנְּטִיפוֹת, Jud. 8. v. 26. Lxx. Vatic. καὶ τῶν στραγγαλίδων, Vulg. & *monilibus*. Alex. Ald. Complut. Oxon. καὶ τῶν ὁρμίσκων & *torques*. Alex. addit, ἐνφὼθ, Ald. separatim, ἐν φὼθ, voce scilicet Hebraïca Græcè reddita, ac nihilominus retenta; sed amanuensium oscitantia corrupta. Alii in utroque loco, *Myrothecidia*, quasi stillatoria, aut guttatoria dicas; vascula scilicet aurea, in quibus ponebatur נָטָף stacte aut balsamum juxta Qimhhi & R. Levi. Rad. נְטַף Chald. *stillavit*, cujus Peil plur. f. esse potest, Hebraïce videlicet terminatum.

נְטֹפָה Mass. *Netophâh*, Vulg. *Netupha*, nomen proprium urbis memoratæ inter Bethlehem & Anathoth, Esd. 2. v. 22.

Digitized by Google

Nehem. 7. v. 26. Etym. *distillatio, gummi*; à נָטַף נטף *stillavit*.

נְטֹפָתִי vel נְטוֹפָתִי, Mass. *Netóphathí*, Vulg. *Netophati*, 1. Paral. 2. v. 54. *Netuphati*, Nehem. 12. v. 28. *Netophathites*, 2. Reg. 23. v. 28. 4. Reg. 25. v. 23. 1. Paral. 11. v. 30. nom. commune sive patronymicum incolarum urbis Netophah, mox laudatæ quam vide cum ipsius etymologia.

נטר QAL. Lxx. Incert. per aphæresin, τηρέω, συντηρέω, Vulg. & alii, *custodio, servo, asservo, conservo*, διαμένω *permaneo*, μηνίω *irascor*, ἐξαίρω *tollo, aufero*.

Praet. 1. p. s. c. in pausa, unde (ָ) loco (ַ) sub ט, נָטָרְתִּי, Cant. 1. v. 6. & Chald. נִטְרֵת, Dan. 7. v. 28. *custodivi, servavi*.

Ben. s. m. cum præf. וְנוֹטֵר *& servans*. Fem. servato (ֵ) masculini generis, quod ibi sæpius accidit, vide Gram. Heb. t. 1. pag. 164. c. 1. נֹטֵרָה, Cant. 1. v. 6. *custos*; forte ibi remanet (ֵ) quod participium istud nominis *Tóar*, seu formæ naturam induat, vide eandem Gram. t. 1. p. 454. Plur. m. cum præf. לַנֹּטְרִים *custodibus*, לַנֹּטְרִים *custodientibus*.

Fut. 3. p. s. m. in forma perfecta, cum præf. הֲיִנְטֹר, Jerem. 3. v. 5. *an servabit?* Ex forma imperfecta, יִטֹּר *servabit*. 2. p. s. m. תִטֹּר, Levit. 19. v. 18. *servabis*. Vulg. *memor eris*. 1. p. s. c. אֶטֹּר *servabo*.

נטש QAL. Lxx. Theod. ἀνίημι, Lxx. ἀφίημι, ἐγκαταλείπω, Aq. ἐάω, Vulg. & alii, *dimitto, omitto, permitto, relinquo, desero, sino*. Lxx. διαχέομαι, ἐκχέομαι, ἐκτείνω, Aq. ἐκτείνομαι, Vulg. & alii, *diffundor, effundor, extendo, expando, extendo ipse me*, vel *extendor*. Lxx. ἀποτίθημι *depono*. Lxx. Theod. ἀπωθέω, Sym. ἀπέρριπτω, Lxx. ἐκρίπτω, καταβάλλω, ἐπιβάλλω, *repello, abjicio, ejicio, dejicio, injicio*, κλίνω *clino*, βάλλω *jacio*, ῥάσσω *allido*, ἐδαφίζω *humi sterno*, ἀποτινάσσω *excutio*, ἀποπροσεγκίζω *contumeliose repello*, ῥήγνυμι *frango*, συμπίπτω *concido, convenio*, σφάλλω *supplanto, everto*, ἀναβαίνω *ascendo*, ἀποστρέφω *averto, deflecto*, &c.

Praet. 3. p. s. m. נָטַשׁ *omisit*. Cum aff. נְטָשָׁנוּ *deseruit nos*, c. 2. p. s. m. נָטַשְׁתָּ, & expresso ה in fine, quod latebat, נָטַשְׁתָּה *deseruisti*. Cum affix. נְטַשְׁתָּנִי *dimisisti me*, c. Cum præf. & affix. וּנְטַשְׁתָּהּ *& derelinques eam*. 2. p. s. f. נָטַשְׁתְּ *deseruisti*. 1. p. s. c. נָטַשְׁתִּי *deserui*. Cum præf. וְנָטַשְׁתִּי *& deseram*. Cum præf. & affix. וּנְטַשְׁתִּיךָ *deseram te*, m.

Paoul s. f. נְטוּשָׁה *dimissum, strictum* gladium. Plur. m. cum (ֻ) loco (וּ) ad euphoniam, נְטֻשִׁים *dimissi, diffusi*.

Imper. 2. p. s. m. נְטֹשׁ *desere*.

Fut. 3. p. s. m. in forma imperfecta, יִטֹּשׁ & יִטּשׁ, *deseret*. Cum præfix. וַיִּטֹּשׁ *& dimisit, deseruit*. Cum affix. יִטְּשֵׁנוּ *deseret nos*, c. 3. p. s. f. cum præf. וַתִּטֹּשׁ *& expandit, diffudit se*. 2. p. s. m. תִּטֹּשׁ *deseras*. Cum affix. תִּטְּשֵׁנִי *deseres me*, c. 3. p. pl. m. cum præf. & affix. (וּ) in (ֻ) ad euphoniam correpto, וַיִּטְּשֻׁהוּ *& deseruerunt eum*. 1. p. pl. c. cum præf. וְנִטֹּשׁ *& deseremus*.

NIPHAL נִטַּשׁ imperfecte, seu contracte pro נִנְטַשׁ *deseror, extendor, ipse me diffundo*.

Praet. 3. p. s. f. נִטְּשָׁה *deserta erit*. 3. p. pl. c. נִטְּשׁוּ, Isai. 33. v. 23. Lxx. ἐῤῥάγησαν *disrupti sunt* funes. Sym. ἐξερρίφησαν *projecti sunt*. Vulg. *laxati sunt*. Alii, *extenderunt se*.

Fut. 3. p. pl. m. cum præf. וַיִּנָּטְשׁוּ, 2. Reg. 5. v. 22. Lxx. συνέπεσον *concurrerunt*. Aq. Sym. ἐπῆλθον *supervenerunt*. Vulg. *diffusi sunt*. Alii, *& sese diffuderunt*.

PUAL נֻטַּשׁ, & in pausa נֻטָּשׁ, 3. nimirum p. s. m. Praet. Isai. 32. v. 14. Lxx. in participio plur. ἐγκαταλελειμμένοι *derelictæ* domus. Vulg. *demissa est* domus. Alii, *desertum erit* palatium, templum scilicet.

נִי m. unde cum præf. & aff. בְּנִיהֶם, Ezech. 27. v. 32. Lxx. θρῆνον *lamentum*. Vulg. *carmen lugubre*, præpositione, ac pronomine neglectis. Alii, in ejulatu suo, m. Rad. נָהָה נהה *lamentatus est*, unde נְהִי, lamentum, ex quo per syncopen ה, ac contractionem punctorum, נִי idem.

נִיב m. Isai. 57. v. 19. ubi (ו) pro (י) scribitur, בּוֹרֵא נוּב שְׂפָתָיִם, Vulg. & nonnulli, *creavi fructum labiorum* pacem. Paraphra-

Digitized by Google

fis Chald. *qui creavi eloquium labiorum* in ore omnium hominum. Alii, *creans*, seu *novam præbens, ac uberem loquendi materiam*, nempe pacem, pacem.... Hîc Lxx. paraphrastas agunt; nec verbum, nec sensum exprimunt. Cum præf. & affix. וְנִיבוֹ, Malach. 1. v. 12. Lxx. in pl. particip. passivo, καὶ τὰ ἐπιτιθέμενα *& quæ superponuntur*. Vulg. in sing. *& quod superponitur*. Alii, *& fructus, donum ejus*. R. נוב *producere*, ac metaphorice, *eloqui*.

נֵיבַי Mass. *Nevai*, Vulg. *Nebai*, nom. propr. Levitæ, Nehem. 10. v. 19. ubi cum (ו) in penultima scribitur; sed per (י) legitur. Etym. *fructus mei*; à נִיב *fructus*, & affix. 1. p. s. c.

ניד m. unde cum præf. וְנִיד, Job. 16. v. 5. Lxx. κίνησιν δὲ *motui autem*. Ms. Alex. καὶ κίνησιν *& motui*. Vulg. Verbal. *& moverem*. Alii, *& motus*. Fem. cum præf. לְנִידָה, Thren. 1. v. 8. Lxx. εἰς σάλον, Alii, cum RR. Esra, & Levi, *in agitationem*. Vulg. *instabilis facta est*. R. נוד *agitari*. Quidam, *in separatam ex immunditia*, quasi idem, quod לְנִדָּה, ibidem v. 17. per legem, videlicet, æquivalentiæ, cujus Radix esset נדה in Piel, *procul amovit, separavit*.

נָיוֹת Mass. *Naioth*, Vulg. *Najoth*, nomen propr. loci in ipsa Rama, aut certe non longe ab ea, (vide Palæstinam Doctiss. Relandi, p. 912.) 1. Reg. 19. v. 18. ubi per metathesin וי (ו) scribitur נְוִית. Etym. *lamenta*, à sing. masc. נִי *lamentum*, unde s. f. נִיָּה vel נְוָה, plur. נִיוֹת.

נִיחֹחַ & נִיחוֹחַ, m. præcedenti hoc nomine רֵיחַ *odor*. Lxx. ὀσμὴ εὐωδίας *odor fragrantiæ*, h. e. *placationis, satisfactionis*, proprie dicitur de victima, quæ offertur ad placandam Dei iram, unde Lxx. θυσία *hostia*. Aq. Sym. Theod. Incert. εὐαρέστησις *placabilitas*. Item, ἀνάπαυσις, Vulg. & alii, *requies, suavitas, gratum, res grata*, ut quies solet esse defessis. Cum præf. רֵיחַ הַנִּיחֹחַ *odor fragrantiæ, quietis*, &c. Cum aff. נִיחֹחִי *quietis*, sive *placationis meæ*, c. נִיחֹחֲכֶם *quietis*, seu *satisfactionis vestræ*, m. Plur. cum (ו) in penultima, נִיחוֹחִים, unde cum aff. נִיחוֹחֵיהֶם *quietum*, aut *victimarum suarum*, m. Rad. נוח *quiescere*, unde geminata tertia radicali נִיחוֹחַ *quies*, &c.

נִיחוֹחִין m. plur. Chald. Esd. 6. v. 10. Lxx. εὐωδίας *bene olentia*. Vulg. *oblationes*. Alii, *odores fragrantiæ, quietis*, h. e. *placationis, satisfactionis*, &c. ut in Heb. Cum præf. & hholem deficiente in penult. וְנִיחֹחִין, Dan. 2. v. 46. Vulg. *& hostias*. Alii, *odores fragrantiæ, quietis*, &c. Rad. נוח Chald. *quiescere*.

נִין m. Lxx. σπέρμα, Vulg. *semen*. Alii, *filius, proles, soboles*, à בֵּן differt, quod בֵּן singulariter filium significet, נִין verò est collectivum; & plurali caret. Hinc Gr. νεανίς, νάνος, Aq. γονεῖς *parentes*, proprie familiæ propagatores, per quos extenditur, & propagatur memoria parentum ad posteros. Cum præf. וְנִין *& filius*. Cum præf. & affix. וּלְנִינִי *& filio meo*. נִינָם, Psal. 73. Heb. 74. v. 8. Lxx. ἡ συγγένεια αὐτῶν, Vulg. *cognatio eorum*. Ald. αἱ συγγένειαι αὐτῶν *cognationes eorum*. Paraphrasis Chald. *filii eorum*. S. Hieron. *posteri eorum*. Alii, *posteritas eorum*. Syrus tamen interpres, ac nonnulli, *opprimamus eos*, referentes ad ינה *oppressit*, nempe in 1. p. pl. c. Fut. Qal, cum affix. & (·) sub posteriori נ loco (-), vide supra in ינה, col. 785. & Gram. Heb. tom. 1. p. 291. c. 2. 371. c. 2. Hinc נין QAL, unde NIPHAL נִנּוֹן, ex quo 3. p. s. m. Fut. יִנּוֹן, secundum כתיב, secundum verò קרי ינין, שְׁמוֹ, Psal. 71. Heb. 72. v. 17. Lxx. διαμενεῖ τὸ ὄνομα αὐτοῦ, Vulg. *permanebit nomen ejus*; legebant יָלִין. Paraph. Chald. *præparatum erat nomen ejus*, ubi lectum videtur יִכּוֹן. Alii, *sobolescet nomen ejus*, q. d. filiabitur, h. e. propagabitur, sicut familia per continuam filiorum seriem, & successionem propagari solet. Aben-Esra יִקָּרֵא בֵן *vocabitur filius*: R. Salomon, *dominabitur, magnificabitur*. Apud veteres Hebræorum sapientes hoc inter nomina Messiæ refertur, ut videre est in Cod. Talmud. Pasachim, cap. 4. fol. 59. & Cod. Nedarim, cap. 4. fol. 39. & in Cod. Sanhedrin, cap. 11. fol. 98. ubi ita scriptum: *R. Johanan dixit: Messiæ quod est nomen?*

Digitized by Google

Qui de schola R. Schela, responderunt: שִׁילֹה *Schilo, juxta illud: donec veniat Schilo, Gen. 49. 10. de schola R. Qama dixerunt:* יִנּוֹן *iinnon, juxta illud: innon est nomen ejus*, Psal. 72. 17. &c. ut in Lex. Buxt.

נִינְוֵה Mass. *Nínevéh*, Vulg. *Ninive*, nom. propr. civitatis, quam ædificavit Assur, Gen. 10. v. 12. aut certe quam cœpit ædificare Assur, perfecitque Ninus, unde Etym. *Nini-civitas*; à נִין *Ninus*, & נָוֶה *habitatio, civitas.* Ab Eusebio, *Nisibis* dicitur, forte ab eodem נִין *Ninus*, & שִׁיבָה *sessio, habitatio.*

נִיסָן Mass. Vulg. *Nisán*, nomen proprium mensis, Nehem. 2. v. 1. primus est Hebræis ratione anni legalis, Exod. 12. v. 2. unde ibidem v. 18. ubi in Hebræo est בָּרִאשֹׁן in mense primo, ibi Targum בְּנִיסָן in Nisan. Initium habet à novi-lunio Martii, cui majore ex parte respondet. Septimus est alias in ordine, ratione anni civilis, à Septembri incipientis, etiamnum apud Judæos. Etym. *fugæ, principia cladis*, à sing. f. Chald. נִיסָה *fuga, principium cladis.* Rad. נוּס *fugit.* Æram enim suam à fuga, aut clade inchoabant Judæi, ut hodie Muhammedani. Qui mensis ante cladem, (quâ scilicet vastata est Jerusalem sub rege Sedecia, 4. Reg. 25.) dicebatur אָבִיב *spica cum calamo, arista virens*, &c. q. d. *mensis spicarum, novarum frugum*, Exod. 13. v. 4. R. אַבֵּב Chald. in Pael, *fructum primitivum produxit.*

נִיצוֹץ m. unde cum præf. לְנִיצוֹץ, Isai. 1. v. 31. Lxx. in pl. *ὡς σπινθῆρες sicut scintillæ.* Alex. *ὡς σπινθῆρες πυρὸς sicut scintillæ ignis.* Aq. Sym. *εἰς σπινθῆρα, καὶ ἀνάφθησιν in scintillam, & exustionem.* Vulg. *ut favilla stupæ.* Alii, *in scintillam, velut scintilla.* Rad. נָצַץ *scintillavit.*

ניק, unde HIPHIL הֵנִיק, ex quo 3. p. f. f. Fut. cum præf. & affix. וַתְּנִיקֵהוּ, Exod. 2. v. 9. Lxx. *καὶ ἐθήλαζεν αὐτὸ*, Alii, *& lactabat eum.* Vulg. *& nutrivit puerum.* Hinc per metathesin, Græc. *γυνὴ*, mulierum enim est lactare infantes.

ניר, unde HIPHIL הֵנִיר, ex quo 2. p. pl. m. Imper. sublata per aphæresin cha-

racteristica, נִירוּ, Jerem. 4. v. 3. Lxx. *νεώσατε*, Vulg. & alii, *novate, agrum de novo proscindite.* Hos. 10. v. 12. Lxx. *φωτίσατε*, Arab. *hîc.* Syr. in utroque loco, *accendite* vobis lucernam illam scilicet, de qua Prov. 20. v. 27. à נֵר Arab. *luxit, splenduit.* Vulg. & alii, ex metaphoræ continuatione, *innovate* vobis novale; agrum incultum colite. Hinc apud Rabbinos נרה שנה ראשונה *novellat annus primus*; annus secundus serit.

נִיר m. Jerem. 4. v. 3. Lxx. *νέωμα*, Vulg. & alii, *novale, ager renovatus, de novo proscissus.* Cum præf. & aff. וַנִּירָם, Num. 21. v. 30. Lxx. *καὶ τὸ σπέρμα αὐτῶν & semen eorum.* Vulg. *jugum* (Gallice, *arpent*) *ipsorum.* Paraphrasis Chald. *& regnum eorum.* Syr. *& ager eorum.* Alii, *& lucerna, lumen eorum*; à נִיר Arab. *luxit.* Alii cum Samarit. *jaculati enim sumus in eos*; quasi 1. p. pl. c. Fut. Qal Verbi יָרָה *jaculatus est*, cum (ו) conversivo & affix. ם cum prævio (ִ) loco (ֵ). R. נִיר in Hiph. *aravit, agrum de novo proscidit.*

נִיר m. Lxx. *λαμπτὴρ, λύχνος, φῶς*, Vulg. & alii, *fax fulgens, lychnus, lucerna, lux, lumen, θέσις positio, adpositio, sedes, κατάλειμμα reliquiæ.* R. נָאַר Arab. *luxit, splenduit.*

נְכֵאָה f. cum voce præced. רוּחַ *spiritus*, Prov. 17. v. 22. Lxx. *ἀνδρὸς δὲ λυπηροῦ viri autem tristis* exsiccantur ossa. Vulg. *spiritus tristis.* Alii, *& spiritus attritus* exsiccat os. Ibid. 18. v. 14. *ὀλιγόψυχον δὲ ἄνδρα pusillanimem autem virum....* Vulg. spiritum vero ad irascendum facilem.... Alii, *animum, ingenium fractum* quis feret? Rad. נָכָה *percussit, perculit*, &c. ה in א mutato, quæ mutatio hisce in Verbis infrequens non est. Quidam ad נָאָה referunt, sed נ in illa radice fuerat punctandum cum hhiriq ut in Niphal.

נְכָאִים m. plur. Isai. 16. v. 7. *percussi, attriti* lamentantes. Rad. eadem ac vocis præcedentis, quam vide.

נְכֹאת, Aliis est nomen sing. cum א epenthetico; Aliis est plur. f. cum א loco (ו), Gen. 37. v. 25. Lxx. *θυμιάματα thymiamata, odoramenta.* Paraphrasis Chald. שְׁעַף

Digitized by Google

cera. Aq. *στύραξ styrax*, (vulgò *storax*) gummi odoratum. De quo forte Plin. XII. 25. *Styracem Syria Judææ proxima gignit.* Vulg. & alii, *aromata.* R. Sal. *omnia collectanea aromatum.* Qimhhi, *res desiderabiles.* Ibid. 43. v. 11. Lxx. θυμίαμα τι & *thymiama.* Vulg. *storacis.* Absque א cum affixo, quod sumit instar numeri singularis, בֵּית נְכֹתֹה, Isai. 39. v. 2. (ubi ה Arabice pro (ו),) Lxx. pronomine neglecto, sed retenta voce Hebraïca, τὸν οἶκον Νεχωθὰ *domum Nechotha.* Aq. Sym. τὸν οἶκον τῶν ἀρωμάτων, Alii, *domum aromatum, myrotheca, myrothecium.* Vulg. *cellam aromatum.* R. Sal. *thesaurum aromatum suorum*, m. à Persico נכהת *odor, halitusve oris, odor quivis, res odorata*, (unde forsitan per metathesin τὸ נכהת). Rad. נָכַה Arab. *spiritum, halitumve immisit in nares alterius.* Alii item, *domum gazarum suarum*, sive *gazophylacium suum*, m. à Persico etiam נָכְאת *observatio, custodia, depositum*, &c.

נִכְבָּד m. Lxx. ἔνδοξος, Vulg. & alii, *gloriosus.* Lxx. ἐνδοξότατος πάντων *gloriosissimus omnium.* Vulg. *inclytus.* Alii, *honoratus, honorabilis, gloriosus*, βαρὺς *gravis.* Cum præf. וְנִכְבָּד & *honorabilis*, הַנִּכְבָּד *gloriosissimum nomen*, כַּנִּכְבָּד *in honoratum.* Plur. נִכְבָּדִים, & cum (-) ac dagh. per legem æquivalentiæ, נִכְבַּדִּים, unde ex pr. forma, cum præf. וְנִכְבָּדִים & *honorati.* Ex secunda forma constructum, נִכְבַּדֵּי־מָיִם vel נִכְבַּדֵּי, Prov. 8. v. 24. Vacat apud Lxx. & Vulg. Alii, fontes, copiæ *graves aquarum.* Cum affix. נִכְבָּדָיו *honoratos ejus*, f. Cum præf. & affix. וְנִכְבַּדֵּיהֶם & *honoratos eorum.* Plur. f. נִכְבָּדוֹת מְדֻבָּר בָּךְ *honorificentissima prædicantur de te*, f. R. כָּבֵד *honoratus est.*

נֶכֶד m. Job. 18. v. 19. Lxx. ἐπίγνωστος *cognitus, notus.* Aq. ἔγγονοι, Alii collective, *nepotes, posteri.* Vulg. *progenies.* Alii item, *nepos, pronepos.* Lxx. item, σπέρμα *semen*, ὄνομα *nomen.* Cum præf. וָנֶכֶד & *nepos.* Cum præf. & aff. וּלְנֶכְדִּי & *nepoti meo.*

נכה QAL, unde NIPHAL נִכָּה, contracte pro נִנְכָּה, Lxx. σβέννυμαι *extinguor*, πλήσσομαι vel πλήττομαι, Vulg. & alii, *percutior, cador, occidor.* Hinc per

metathesin Græc. καίνω.

PRAET. 3. p. s. m. cum præf. וְנִכָּה & *percussus fuerit.* 3. p. pl. c. ה in א commutato, נִכָּאוּ *percussi sunt.*

PIEL נִכָּה, construitur cum accusativo, item cum præposit. ב. Hinc INFIN. cum (-) loco (-) ob maqqaph, נַכֵּה־בוֹ *percutere eum.*

PUAL נֻכָּה, Lxx. πλήσσομαι vel πλήττομαι, Vulg. & alii, *percutior, lædor.*

PRAET. 3. p. s. f. in pausa, quæ (-) revocatum in (-) mutavit sub כ, נֻכָּתָה, Exod. 9. v. 31. *percussum, læsum fuit* & linum, & hordeum. 3. p. pl. c. נֻכּוּ, ibid. v. 32. (non) *læsa, percussa fuerunt* & spelta, & triticum.

HIPHIL הִכָּה, per contractionem videlicet pro הִנְכָּה, Lxx. Aq. Sym. Theod. πλήσσω vel πλήττω, τυπτάω, Lxx. Theod. παίω, Lxx. Sym. τύπτω, Lxx. κόπτω, θανατόω, φονεύω, θανατόω, Vulg. & alii, *percutio, cædo, occido.* Lxx. item, κατακόπτω *decido*, ἐκκόπτω *excido*, συγκόπτω *concido*, ἀναιρέω *tollo, interficio*, ἀπόλλυμι *perdo*, ἐξολοθρεύω *disperdo*, ἐνεδρεύω *insidior*, ἐκπολιορκέω *obsideo*, πολεμέω *bellum gero, pugno*, ἐκπολεμέω *expugno*, ἁλίσκω *capio*, μαστίζω, μαστιγόω *flagello*, παραδίδωμι *trado*, καθίημι *demitto*, κροτέω *pulso*, συντρίβω *contero*, συγκαίω *comburo*, βάλλω *jacio*, ἀδικέω *injuriâ afficio*, &c. Alii item metaphorice, *propago, diffundo.* Hinc Gr. αἰκία, αἰκίζω, Latin. *ico.*

PRAET. 3. p. s. m. הִכָּה *percussit, plagâ affecit.* Cum præf. וְהִכָּה & *percussit, percusserit, percutiet.* Cum שֶׁ pro (אֲשֶׁר), שֶׁהִכָּה *qui percussit.* Cum aff. הִכָּהוּ *percussit eum.* Cum præf. & affix. וְהִכָּהוּ, Gen. 32. v. 9. & *percusserit eam* aciem, alibi, *eum.* וְהִכְּךָ & *percutiat te*, m. וְהִכַּנִי, & in pausa וְהִכָּנִי & *percutiat me*, c. הִכָּם *percussit, percutiet eos*, וְהִכָּם & *percutiet eos.* 2. p. s. m. הִכִּית, & cum ה, quod latebat in fine, expresso, הִכִּיתָה *percussisti.* Cum præf. וְהִכִּיתָ, & cum ה in fine expresso, accentuque à penultima ad ultimam, ut in cæteris Verbis, descendente, וְהִכִּיתָה & *percuties.* Cum aff. הִכִּיתוֹ *percussisti eum*, הִכִּיתַנִי *per-*

cußisti me, c. Cum præf. & aff. וְהִכִּיתָם *& percutias eos*, הִכִּיתָנוּ *percußisti nos*, c. 1. p. f. c. הִכֵּיתִי הִכִּיתִי *percussi*. Cum præf. וְהִכֵּיתִי *& percutiam*. Cum præf. & aff. וְהִכִּיתִיו, & cum (·) loco (ׅ) sub כ, וְהִכַּתִיו *& percutiam eum*, וְהִכִּתִיךָ *& percutiam te*, m. הִכִּיתִיךְ *percussi te*, f. 3. p. plur. c. הִכּוּ *percusserunt*. Cum præf. וְהִכּוּ *& percusserunt*. Cum affix. & (ו) in (ׂ) ad euphoniam mutato, הִכֻּהוּ *percusserunt eum*, הִכֻּנִי *percusserunt me*, c. Cum præf. & aff. וְהִכֻּנִי *percutient me*, c. הִכּוּם *percusserunt eos*. 2. p. pl. m. הִכִּיתֶם *percussistis*. Cum præf. וְהִכִּיתֶם *& percutiatis*.

Ben. f. m. מַכֶּה, & construct. מַכֵּה, cum præf. הַמַּכֶּה *percutiens*, וּמַכֶּה *& percutiens*, לְמַכֵּה *percussorem, qui percussit*. Cum præf. & aff. מַכֵּהוּ, הַמַּכֵּהוּ *percutientis ipsum, percussorem suum*, m. לְמַכֵּהוּ *percussori suo*, m. מַכֵּךְ *percutientis te*, f. Plur. m. cum præf. הַמַּכִּים *percutientes*, לְמַכִּים *percutientibus*. Pl. f. חִטִּים מַכּוֹת, 2. Paral. 2. v. 9. *triticorum percussorum*, sive *excussorum*, Bux. Conc. Aliis מַכּוֹת est plurale ñ מַכָּה *plaga, flagellum*, q. d. *triticum flagellorum*, h. e. triticum è spica flagellis, sive perticis excussum; tuncque dicendum, nomen statûs esse absoluti pro constructo, nempe חִטִּים pro חִטֵּי, vide Gram. Heb. tom. 1. p. 121.

Infin. הַכֵּה *percutiendo*. Ex forma ה præcedenti (ו), הַכּוֹת *percutere*. Cum præfix. וְהַכּוֹת *& percutere*, בְּהַכּוֹת *in percutiendo*, לְהַכּוֹת *percutere, ad percutiendum*, וּלְהַכּוֹת *& percutiendo*, מֵהַכּוֹת *à percutiendo*. Cum affix. הַכֹּתוֹ *percutere eum*, h. e. postquam percussit ille. Cum præf. & aff. לְהַכֹּתוֹ & לְהַכּוֹתוֹ, *percutere eum*, h. e. *ne*, vel *ut perculeret eum*, לְהַכֹּתָהּ *ad percutiendam eam*, מֵהַכֹּתוֹ *à percutere eum, postquam percussit ille*, הַכּוֹתְךָ, ubi (·) loco (ׂ) sub ת ob pausam, *percutere te*, m. לְהַכֹּתְךָ *ad percutiendum te*, m. הַכֹּתִי *percutere me*, c. *die quo percussi ego*, בְּהַכֹּתִי & בְּהַכּוֹתִי, *in percutere me*, c. *cum percutiam ego*, כְּהַכֹּתָם *secundùm percutere eos*, h. e. *dum percuterent eos*, לְהַכֹּתָם (cum desineret ille) *percutere eos*.

Imper. 2. p. f. m. הַכֵּה, & cum apocopa, vide Gram. Heb. tom. 1. p. 301. c. 1. הַךְ *percute*. Cum præf. וְהַךְ *& percute*. Cum affix. & (י) redundante, antiqua vocali *e*, quæ hodie exprimitur per (ֶ) sub כ, vide Gram. Heb. tom. 1. p. 358. c. 1. vel ה tertia radic. Chaldaice in literam (י) ñ (ֶ) indicem mutata, הַכֵּינִי, 3. Reg. 20. v. 35. *percute me*, c. 2. p. pl. m. הַכּוּ *percutite*. Cum præf. וְהַכּוּ *& percutite*. Cum affix. & (ו) in (ׂ) ad euphoniam mutato, הַכֻּהוּ *percutite eum*, הַכּוּם *percutite eos*.

Fut. 3. p. f. m. יַכֶּה *percutiet*. Cum præf. וַיַּכֶּה *& percussit*. Cum apocopa, vide Gram. Heb. tom. 1. p. 302. c. 1. וְיַךְ *& percutiet*, וַיַּךְ, & in pausa וַיָּךְ *& percussit*. Cum affix. יַכֵּהוּ *percutiet eum*. Cum præf. & affix. וַיַּכֵּהוּ, וַיַּכֵּהוּ, *& percussit eum*, וַיַּכֶּהָ *& percussit eam*. Cum aff. ךָ, & expresso ה quod in fine subintelligebatur, vide Gram. Heb. tom. 1. p. 81. c. 2. יַכֶּכָּה, & cum (ֶ) loco (ׂ) sub priori כ ob pausam, & dagh. posteriori impresso ad compensandum נ, ex Arabismo paragogicum, & accessu affixi exclusum יַכֶּכָּה, Psal. 120. Heb. 121. v. 6. *percutiet te*, m. יַכֵּם *percutiet eos*, וַיַּכֵּם *& percussit eos*. 3. p. f. f. cum præf. & apocopa, vide Gram. Heb. t. 1. p. 302. c. 2. וַתַּךְ *& percussit*. 2. p. f. m. תַּכֶּה *percuties*. Cum affix. תַּכֶּנּוּ *percuties eum*. 1. p. f. c. אַכֶּה *percutiam*. Cum præf. וְאַכֶּה *& percutiam*, וָאַכֶּה, & cum apocopa, vide eand. Gram. ibid. וָאַךְ *& percussi*, הַאַכֶּה *an percutiam?* Cum affix. אַכֶּנּוּ *percutiam eum*. Cum præf. & aff. וְאַכֵּהוּ *& percutiam eum*. Cum affix. ךָ, prævio (ֶ) loco (ׂ) ob pausam vel dagh. sequens, & expresso ה in fine, &c. ut in 3. p. f. m. אַכֶּכָּה, 2. Reg. 2. v. 22. *percutiam te*, m. 3. p. pl. m. יַכּוּ *percutient*. Cum præf. וְיַכּוּ *& percutiant*, וַיַּכּוּ *& percusserunt*. Cum affix. & (ו) in (ׂ) ad euphoniam correpto, יַכֻּהוּ *percutient eum*. Cum præf. aff. & (ו) etiam in (ׂ) mutato, וַיַּכֻּהוּ *& percusserunt eum*, וַיַּכֻּהָ *& percusserunt eam*, יַכּוּךָ *percutient te*, m. וַיַּכּוּם *& percusserunt eos*. 1. p. pl. c. cum præf. וְנַכֶּה *& percutiemus*. Cum præf. & apocopa, vide Gram. Heb. tom. 1. p. 303. c. 2. וַנַּךְ *& percussimus*. Cum aff. נַכֶּנּוּ *percutiemus eum*. Cum præf. & affix. וְנַכֵּהוּ *& percutiemus eum*, וְנַכֵּם *& percutiemus eos*.

HOPHAL

Digitized by Google

HOPHAL הֻכָּה, contracte pro הֻנְכָּה, Lxx. πονέω *laboro*, πίπτω *cado*. Vulg. & alii, *percutior, cador*.

Praet. 3. p. f. m. הֻכָּה, & cum (ו) loco (ֻ), הוּכָּה, Psal. 101. Heb. 102. v. 5. *percussus, caesus fuit*, aut *percuti, caedi jussus*. 3. p. f. f. הֻכְּתָה *percussa fuit*. 1. p. f. c. הֻכֵּיתִי *percussus fui*. 3. p. pl. c. הֻכּוּ *percussi fuerunt*.

Paoul f. m. cum praef. מֻכֶּה *percussus*. Const. מֻכֵּה אֱלֹהִים, Isai. 53. v. 4. Lxx. ἐν πληγῇ, Ald. Complut. ὑπὸ θεοῦ *in plaga à Deo*. Sym. πεπληγότα, Vulg. & alii, *percussum à Deo*; Nonnulli, *percussum, flagellatum, occisum à Diis*, h. e. à judicibus, magistratibus, manu scilicet Romanorum. Fem. cum praefix. מֻכָּה *quae percussa fuit*. Plur. m. מֻכִּים, Exod. 5. v. 16. Lxx. Verbaliter, μεμαστίγωνται *verberantur*. Vulg. mutata persona, *flagellis caedimur*. Aq. πεπληγμένοι, Sym. μεμαστιγωμένοι, Alii, *percussi, verberati, caesi sunt, caeduntur*. Const. מֻכֵּי *percussi*.

Fut. 3. p. pl. m. cum praef. וְיֻכּוּ *& percussi fuerunt*. 2. p. pl. m. תֻּכּוּ *percutiemini*.

נָכֶה m. unde const. נְכֵה רַגְלַיִם, 2. Reg. 4. v. 4. Lxx. πεπληγὼς τοὺς πόδας, Alii, *percussus pedibus*, h. e. claudus, loripes. Vulg. *debilis pedibus*. Cum praef. וּנְכֵה־רוּחַ, Isai. 66. v. 2. Lxx. καὶ ἡσύχιον *& quietum; tranquillum*; forte referebant ad נָקָה *innocens, immunis fuit*. Vulg. & alii, *contritum, attritum, percussum spiritu*. R. נָכָה in Niphal, *percussus fuit*.

נֵכֶה m. unde pl. m. Psal. 34. Heb. 35. v. 15. *convenerunt adversum me*, נֵכִים, Paraph. Chald. *impii*, Arab. *mali*, percussione scilicet digni, *mastigiae*. Alii, *loripedes, claudi*, h. e. *abjecti, viles, plebeii*. Sym. πλῆκται *percussores* (quos ne quidem noveram). Lxx. *congregata sunt super me*, μάστιγες, Vulg. *flagella*. Rad. נָכָה in Niph. *percussus fuit*; unde נָכֶה *loripes, claudus*, quasi pedibus percussus.

נְכוֹ vel נְכֹה, Mass. *Nechóh*, vel *Nechó*, Vulg. *Nechao*, nomen propr. Pharaonis Regis Aegypti, illius videlicet, cui Josias Rex Juda ivit in occursum, 4. Reg. 23. v. 29. 2. Paral. 35. v. 20. Etym. *claudus*

ejus vel *suus*, m. à נָכֶה *claudus*, & affixo (ו) vel Arab. ה, 3. p. f. m.

נָכוֹן Mass. & Vulg. *Nachón*, nom. proprium loci, 2. Reg. 6. v. 6. Etym. *paratus*; à כּוּן in Niphal, *paratus fuit*.

נָכֹחַ m. unde cum affix. נְכֹחוֹ, Isai. 57. v. 2. Lxx. ἐκ τοῦ μέσου *è medio*. Vulg. *in directione sua*. Alii, *coram se*, vel *in rectitudine sua*, m. & ex forma veluti נֹכַח, נִכְחוֹ, Ezech. 46. v. 9. Lxx. κατ' εὐθὺ αὐτῆς *in directum ejus*. Vulg. & alii, *è regione illius*, vel *sua*, m. Fem. נְכֹחָה, Amos. 3. v. 10. Lxx. ἐναντίον αὐτῆς *coram ea*; legebant נִכְחָהּ idem. Vulg. & alii, *rectum, res recta*. Cum praef. וּנְכֹחָה *& rectum*. Plur. m. נְכֹחִים, Prov. 8. v. 9. Sym. Verbaliter, ἐλεγξόμεθα *arguamus*. Ibid. 24. v. 26. Lxx. ἀγαθοί, Vulg. & alii, in utroque loco, *recti, aequi*. Fem. נְכֹחוֹת *recta, aequa, aequitates*. R. נֹכַח *coram*, &c.

נֹכַח praepositio, vel adverbium, vel potius substantivum, quod vi praepositionis aut expressae, aut subintellectae adverbiascit. Lxx. ἀπέναντι, ἐνώπιον, ἐξεναντίας, κατέναντι, πρό, Vulg. & alii, *è regione; ex adverso, coram, contra, pro*, vel *ante*. Lxx. εὐθύς, ὀρθός *rectus*. Alii item, *pars anterior, adversa*, vel *opposita*. Cum praef. לְנֹכַח *è regione, in praesentia, in conspectu*.

נָכַל QAL, unde PIEL נִכֵּל, Lxx. δολιόω, Vulg. & alii, *dolose ago, decipio*. Alii item, *machinor, fraudulenter, ac callide cogito*. Hinc per metathesin, ac alternando *d* & כ, Cambr. *Dichel*, per aphaeresin Lat. *callidus*.

Praet. 3. p. pl. c. אֲשֶׁר־נִכְּלוּ לָכֶם, Num. 25. v. 18. *quas* (fraudes) *machinati sunt contra vos*.

HITHPAEL הִתְנַכֵּל *machinor*, &c.

Infin. cum praef. לְהִתְנַכֵּל *ad machinandum, ut machinarentur*.

Fut. 3. p. pl. m. cum praef. וַיִּתְנַכְּלוּ אֹתוֹ, Gen. 37. v. 18. Lxx. καὶ ἐπονηρεύοντο *& malignabantur*. Oxon. ἐπονηρεύσαντο *improbe se gesserunt*. Incert. ἐδολιεύσαντο *dolose egerunt*. Aq. ἐπορεύοντο *ibant*. Alii, *machinati sunt contra eum*, ut eum occiderent. Vulg. ac Judaei, *cogitaverunt eum occidere*.

Digitized by Google

נֵכֶל m. unde pl. cum præf. & aff. בְּנִכְלֵיהֶם, Num. 25. v. 18. Lxx. in sing. affixo neglecto, δολιότητι *in dolo*, in Oxonienſi mſ. deeſt, Vulg. *inſidiis*. Paraph. Chald. *inſidiis ſuis*. Samarit. & alii, *fraudibus*, *machinationibus*, *artibus ſuis*, m. R. נָכַל *doloſè egit*.

נְכָסִים m. plur. Lxx. χρήματα, τὰ ὑπάρχοντα, Vulg. & alii, *pecuniæ*, *opes*, *ſubſtantia*, *facultates*, quidquid poſſidet homo, ſive ſint *res fundi*, ſive *mobilia bona*, etiam *animalia*. Cum præfix. וּנְכָסִים *& opes*, בִּנְכָסִים *cum opibus*; à ſingulari נֶכֶס, vel נְכַס Chald. *opes*, *facultates*, ſpecialiter, *in pecore conſiſtentes*, *victima*. R. נְכַס Chald. *mactavit*, *mactatum immolavit*.

נִכְסִין Chald. plur. m. Eſd. 7. v. 26. *opes*, *facultates*. Conſt. & cum præf. וּמִנִּכְסֵי, Eſd. 6. v. 8. *& de facultatibus*; à ſing. נְכַס vel נִכְסָא, &c. ut in voce præced.

נכר QAL, unde NIPHAL נִכַּר, contracte pro נִנְכַּר, Lxx. ἐπιγινώσκω, εἴδω, Vulg. *cognoſco*, *video*; item, *intelligor*. Alii, *agnoſcor*, *cognoſcor*, *diſcernor*. Hinc per metatheſin, Gr. κρίνω, Latin. *cerno*.

Praet. 3. p. ſ. m. נִכַּר *agnoſcitur*. 3. p. pl. c. נִכְּרוּ *agnoſcuntur*.

Fut. 3. p. ſ. m. יִנָּכֵר, Proverb. 26. v. 24. Lxx. πάντα ἐπινεύει δακρυόμενος *omnia annuit deplorans*. Aq. Sym. Theod. ἐπιγνωσθήσεται, Alii, *agnoſcetur*. Alii, *alium ſe ſimulat*. Vulg. *intelligitur*.

PIEL, ex forma (-) ob ר tertiam radicalem, נִכֵּר, Lxx. Theod. ἀπαλλοτριόω, Sym. ἐκδίδωμι, Vulg. & alii, *alieno*, *alienum facio*, *trado*. Alii item, *alienè*, vel *extraneè me gero*, *oſtento*. Lxx. πιπράσκω *vendo*, εἴδω, Vulg. & alii, *video*, *agnoſco*, *cognoſco*.

Praet. 3. p. ſ. m. נִכֵּר *tradidit*, *tradendo alienavit*.

Fut. 3. p. pl. m. פֶּן־יְנַכְּרוּ, Deut. 32. v. 27. Lxx. araphraſtas agunt, & ſenſum, non verbum, utcunque exprimunt. Vulg. *ne ſuperbirent*. Alii, *ne alienent* mea ſcilicet à me opera, in ſe detorqueant, ſibi vindicent. Cum præf. וַיְנַכְּרוּ *& alienum fecerunt*. 2. p. pl. m. in pauſa, quæ (-) motionem primariæ vocis revocavit loco (:) ſub כ, תְּנַכֵּרוּ *agnoſcetis*.

HIPHIL הִכִּיר, contracte pro הִנְכִּיר, Lxx. γινώσκω, Lxx. Aq. Sym. Theod. ἐπιγινώσκω, Lxx. Sym. γνωρίζω, Vulg. & alii, *noſco*, *agnoſco*, *cognoſco*, *recognoſco*. Lxx. item, σπεύδω *feſtino*, οὐκ αἰσχύνομαι *non reverecor*. Sym. item, φωράω *quæro*, *deprehendo*.

Praet. 3. p. ſ. m. הִכִּיר *agnovit*. Cum aff. הִכִּירוֹ *agnovit eum*. 3. p. pl. c. הִכִּירוּ *agnoverunt*. Cum affix. הִכִּירוּהוּ, & cum (-) loco (ו) ad euphoniam, הִכִּרֻהוּ *agnoverunt eum*.

Ben. ſ. m. מַכִּיר *agnoſcens eſt*. Cum aff. מַכִּירֶךָ *cognoſcens te*, f. Pl. m. מַכִּירִים *agnoſcentes*.

Infin. cum (·), loco (ּ) aut (-) ob maqqaph, הַכֶּר־ *agnoſcere*. Cum præfix. & affix. לְהַכִּירֵנִי *ad cognoſcendum me*, c.

Imper. 2. p. ſ. m. (ּ) aut (-) in (·) ob maqqaph correpto, הַכֶּר־ *agnoſce*.

Fut. 3. p. ſ. m. יַכִּיר *agnoſcet*, *agnoverit*. Cum præf. וַיַּכֵּר *& agnovit*. Cum aff. יַכִּירֶנּוּ *agnoſcet eum*. Cum præf. affix. & (·) ſine (ּ), וַיַּכִּרֵהוּ *& agnovit eum*, וַיַּכִּירָהּ *& agnovit eam*, וַיַּכִּרֵם *& agnovit eos*, יַכִּירָנוּ, Iſai. 63. v. 16. *agnoſcet nos*, ubi (·) pro (-) ſub ר, ex forma ſcilicet præteriti, vide Gram. Heb. t. 1. p. 337. & 361. c. 1. 2. p. ſ. m. תַּכִּיר *agnoſces*. 1. p. ſ. c. אַכִּיר *agnoſcam*. Cum præf. & ה parag. וָאַכִּירָה *& agnovi*. 3. p. pl. m. cum aff. יַכִּירוּם *agnoverunt eos*. 2. p. pl. m. תַּכִּירוּ *agnoſcetis*.

HITHPAEL הִתְנַכֵּר, Lxx. Incert. ἀποξενόομαι, Vulg. & alii, *peregrinum me ſimulo*, *alienum me fingo*. Lxx. ἀλλοτριόομαι *alienor*, *abalienor*. Sym. ἐπιγνωρίζομαι, Vulg. & alii, *cognoſcor*, *cognoſcendum ipſe me præbeo*. Sym. item, συμποδίζομαι *intercipior*, vel *impedior*. Alius, ὑποσκελίζομαι *ſupplantor*.

Ben. ſ. f. in pauſa, quare (-) ſub כ loco (·), מִתְנַכֵּרָה, *pro ignota*, vel *alia ſe gerens*.

Fut. 3. p. ſ. m. cum (·) loco (-) ob maqqaph, יִתְנַכֶּר־ *agnoſcetur*, *agnoſcendum ipſe ſe exhibebit*. Cum præf. וַיִּתְנַכֵּר *& alienum ſe oſtendit*.

Digitized by Google

נֵכָר m. Lxx. Incert. *ἀλλότριος*, *ἀλλόφυλος*, *ἀλλογενής*, Vulg. & alii, *alienus*, *alienigena*, *extraneus*. Lxx. substant. *ἀλλοτρίωσις* *alienatio*. Cum præf. הַנֵּכָר *alienus*, *peregrinus*. Conſt. cum maqqaph, & accentu methegh poſt (-), נֵֽכַר־ *alienigena*. (-) ibi remanet, utpote pro (·) & dagh. per legem æquivalentiæ ad euphoniam, נֵכָר enim (formæ כִּכָּר *talentum*) dicitur pro נִכָּר, ex Piel ſcilicet verbi נִכֵּר, in hacce conjugatione, *alienavit*.

נֵכֶר vel נֹכֶר, m. unde cum præf. וְנֵכֶר, Job. 31. v. 3. Lxx. *ἀπαλλοτρίωσις*, Vulg. & alii, *alienatio*, *abjectio*, *alienum*, inſuetum & inſolitum exitium. R. נִכֵּר in Piel, *alienavit*.

נֵכֶר m. unde cum affix. בְּיוֹם נָכְרוֹ, Abd. 1. v. 12. Lxx. in plur. neglecto affixo, *ἐν ἡμέρᾳ ἀλλοτρίων* *in die alienorum*. Vulg. *in die peregrinationis ejus*, m. Alii, *in die alienationis ſuæ*, m. Quidam, *in die quo traderetur* in manus alienas; quaſi ex נְכֹר Infinitivo Qal, per punctorum ſcilicet, ſediumque (ut fit) commutationem. R. נִכֵּר in Piel, *alienavit*.

נָכְרִי m. Lxx. Aq. Sym. Theod. *ξένος*, Aq. *ξένος*, Lxx. *ἀλλότριος*, *ἀλλόφυλος*, *ἀλλογενής*, Vulg. & alii, *exter*, *hoſpes*, *alienus*, *extraneus*, *alienigena*. Cum præfix. וְנָכְרִי *& alienus*, הַנָּכְרִי *alienigena*, וְהַנָּכְרִי *& alienigena*, לְנָכְרִי, לַנָּכְרִי *alienigenæ*. Fem. נָכְרִיָּה, Aq. Sym. *ξένη*, Vulg. & alii, *extranea*, *aliena*. Cum præf. מִנָּכְרִיָּה *ab extranea*. Plur. m. נָכְרִים *alieni*. Cum præf. וְנָכְרִים *& alienigenæ*, לְנָכְרִים *alienis*. Plur. f. נָכְרִיּוֹת, & cum præf. הַנָּכְרִיּוֹת *alienæ*, *extraneæ*, *alienigenæ*. R. נִכֵּר in Piel, *alienavit*.

נָלָה QAL, unde HIPHIL הִנְלָה, ex quo INFIN. cum præf. affix. & excluſo ה charact. Vide Gram. Heb. t. 1. p. 301. c. 2. כַּנְּלֹתְךָ, Iſai. 33. v. 1. Lxx. *ὡς σὴς* *quaſi tinea*. Sym. *ὅταν κοπιάσῃ*, Nonnulli, *cum defeſſus fueris*. Vulg. *cum fatigatus deſieris*. Alii, *cum abſolveris*, ſummam videlicet perfidiam.

נְמִבְזָה f. 1. Reg. 15. v. 9. Lxx. participialiter, *ἠτιμωμένον* *contemptum*. Aq. *τεταπεινωμένος* *humiliatus*. Theod. *ἐξουδενωμένος* *deſpectus*. Sym. *ἀτελής*, Vulg. & alii, *vile*, *contemptibile* opus, negotium. R. בָּזָה *contempſit*;

נְמִבְזָה porro pro נִבְזָה, per epentheſin הַ מ, vel forte per metatheſin pro מִנִּבְזָה *ex contemptibili*.

נְמוּאֵל Maſſ. *Nemouël*, Vulg. *Namuël*, nomen proprium filii Simeonis filii Jacob, 1. Paral. 4. v. 24. qui Gen. 46. v. 10. dicitur *Jamuel*. Etym. *circumcidetur fortis*; à מוּל *circumcidit*; unde 3. p. ſ. m. Futuri Qal Syriace נמול, Chaldaice יְמוּל, & אֵל *fortis*, ſublatâ ad euphoniam in compoſitione tertiâ rad. pr. vocis ל.

נְמוּאֵלִי Maſſ. *Nemóuelí*, Vulg. *Namuelitæ*, nomen patronymicum ſive commune familiæ Namuelis, Num. 26. v. 12. Etym. eadem ac vocis præced.

נָמַל QAL. Lxx. *ἀποξηραίνω* *exſicco*, *αὐτομάτως ἀποπίπτω* *ſponte decido*, *ἐκπίπτω* *incido*, *ἐκπίπτω* *excido*. Vulg. & alii, *circumcido*, *ſuccido*, *ſuccidor*.

PRAET. 2. p. pl. m. cum præf. וּנְמַלְתֶּם, Gen. 17. v. 11. *& circumcidetis*.

NIPHAL ex forma (ו), vide Gram. Heb. tom. 1. p. 202. c. 1. נִמּוֹל *circumcidor*.

PRAET. 3. p. ſ. m. נִמּוֹל *circumciſus fuit*: 3. p. pl. c. נִמֹּלוּ *circumciſi fuerunt*.

BEN. plur. m. ex forma etiam hhólem, vide eand. Gram. ibid. נִמֹּלִים *circumciſi*.

FUT. 3. p. ſ. m. ex forma (-), יִמַּל *ſuccidetur*. Cum præf. & in pauſa, unde (-) in (·) mutatur, וְיִמָּל *& ſucciditur*. 3. p. pl. m. in pauſa, quæ (-) primariæ vocis revocatum in (·) mutavit, יִמָּלוּ *ſuccidunttur*. Quæ exempla ex Concord. Buxt. huc relata ad Futurum Qal ſunt omnia referenda, vide Gram. Heb. t. 1. p. 201. c. 1.

נְמָלָה f. Lxx. *μύρμηξ*, Vulg. & alii, *formica*. Plur. m. aut ex terminatione maſc. cum præf. הַנְּמָלִים *formicæ*. R. נָמַל *ſuccidit*, unde נְמָלָה *formica* ſic dicta, quod ſemina ſuccidat, vel incidat.

נָמֵר m. Lxx. *πάρδαλις*, Quidam, *panthera*. Vulg. & alii, *pardus*. Cum præf. וְנָמֵר *& pardus*, כְּנָמֵר *ſicut pardus*. Plur. נְמֵרִים *pardorum*. Cum præf. מִנְּמֵרִים *præ pardis*. Radix ead. ac vocis ſeq. quam vide.

נְמַר m. Chald. unde cum præf. כִּנְמַר, Dan. 7. v. 6. Lxx. *ὡσεὶ πάρδαλις* *ſicut pardalis*, *panthera*. Vulg. & alii, *quaſi pardus*. Rad.

Digitized by Google

נְמַר in Pael, *varium fecit*; unde נָמֵר Heb. & נְמַר Chald. *pardus* aut *panthera*, à pelle scilicet variis distinctâ maculis sic dicta.

נִמְרֹד Mass. *Nimródh*, Vulg. *Nemród*, nom. proprium filii Chusi, Gen. 10. v. 8. Etym. *pardo*, sive *pantheræ dominatus est*; à נָמֵר *pardus*, *panthera*; & רָדָה *dominari*; unde & ipse ibidem dicitur גִּבּוֹר צַיִד *fortis venatione*. Hincque forsitan tota & Bacchi ipsius, & Tigrium in ejus curru adhibitarum, & ex pelle Tigridis amictûs fabula. Ne porro ultima syllaba incipiat à duplici ר, primum excidit.

נִמְרָה, vide supra in בֵּית נִמְרָה, col. 223.

נִמְרִים Mass. *Nimrím*, Vulg. *Nemrim*, nom. proprium civitatis, aut loci amœnissimi prope Jordanem, qui Jos. 13. v. 27. dicitur בֵּית נִמְרָה *béth nimráh*, vide supra col. 223. Isai. verò 15. v. 6. מֵי נִמְרִים *meí nimrím*. Etym. *aquæ varietatum*, h. e. aquæ vario decurrentes modo; nempe, arte, vel naturâ, modò in plano fluentes; modò ex alto cadentes; modò in altum ascendentes, &c. à מַיִם *aquæ*, & נִמְרִים *varietates*, cujus Radix נְמַר Chald. *varium fecit*.

נִמְשִׁי Mass. *Nimschí*, Vulg. *Namsi*, nomen proprium patris Jehu regis Israël, 3. Reg. 19. v. 16. Etym. *extractus*; à מָשָׁה *extraxit*.

נֵם, vide supra in Verbo נוּם Chald. c. 247.

נֵס m. Lxx. Aq. σύσσημον *commune signum*. Lxx. Sym. σημεῖον *signum*. Vulg. & alii, *vexillum*, *signum militare*, *prodigiosum*, *pertica militaris*, ἱστὸν, Aq. ἱστὸς *velum*. Lxx. σημείωσις *significatio*, καταφυγή *confugium*. Verbal. ἄρχω *impero*, φεύγω *fugio*. Cum præf. הַנֵּס *vexilli pertica*, וּכְנֵס *& sicut vexillum*, לְנֵס *in signum*, מִנֵּס *præ*, vel *pro signo*. Cum affix. יְהוָה נִסִּי, Exod. 17. v. 15. Lxx. κύριός καταφυγή μου *Dominus refugium meum*. Vulg. *Dominus exaltatio mea*. Syr. *Dominus Nissi*, voce scilicet Hebraica retenta. Samar. *Dominus* (triumphans) *vexillum meum*. Alii, *Domini*, vel *de*, *à Domino vexillum meum*. Quidam, *Dominus est vexillum meum*, in bello videlicet Amalec, signum pugnæ, trophæum victoriæ. R. נָסַס *vexillum erexit*.

נְסִבָּה f. 2. Paral. 10. v. 15. Lxx. μεταστροφή, Alii, *aversio* enim ista (Quidam, *causa*, *causatum*) erat ex Deo. Vulg. metaphrastam agens, non Verbum, sed sensum optime exprimit. R. סָבַב *vertit*, *avertit se*.

נסג QAL. Lxx. ἀπωθέω, vel ἀπωθέω, *depello*, *abjicio*, ἀφίσταμαι, ἀποχωρέω, Vulg. & alii, *recedo*. Item, *apprehendo*, *comprehendo*.

Inein. ex forma perfecta & absoluta, cum præf. וְנָסוֹג *& recedendo*, *& retrocedendo*.

Fut. 3. p. s. m. ex forma (-), יַסַּג *recedet*, secundum R. Salomon, *apprehendet*, quasi ס sit loco שׂ, veluti à נָשַׂג.

HIPHIL הִסִּיג, contracte pro הִנְסִיג, Lxx. μετακινέω, ἀποστρέφω, μετατίθημι, μετάγω, μεταλαμβάνω, Vulg. & alii, *moveo*, *amoveo*, *dimoveo*, *averto*, *transpono*, *transfero*, *apprehendo*, *comprehendo*.

Ben. s. m. מַסִּיג *recedere faciens*, *removens*. Plur. m. const. cum præf. כְּמַסִּיגֵי, Hos. 5. v. 10. Lxx. ὡς μετατιθέντες, Sym. παρορμίζοντες *ut transferentes*. V^a. edit. ὅμοιοι τοῖς ἀποτεμνομένοις *similes secantibus*. Vulg. *quasi adsumentes*. Alii, *sicut removentes terminum*.

Fut. 2. p. s. m. תַּסִּיג & תַּסֵּג, *movebis*. Cum præf. וְתַסֵּג *& movebis*. 3. p. plur. m. ס in שׂ commutato, יַשִּׂיגוּ *movent*.

HOPHAL הֻסַּג contracte pro הֻנְסַג, Lxx. ἀφίσταμαι, Vulg. & alii, *avertor*, *convertor*, *retro-cedo*, *agor*.

Præt. 3. p. s. m. cum præf. וְהֻסַּג *& retroactum est* judicium, h. e. impeditur dijudicatio veri, & falsi; recti, & pravi.

נסה QAL, unde secundum nonnullos, Imper. 2. p. s. m. נְסָה עָלֵינוּ, Psal. 4. v. 7. Lxx. ἐσημειώθη ἐφ' ἡμᾶς, Vulg. Lat. *signatum est super nos*. Aq. ἐπάρον *attolle*. Sym. ἐπίσημον ποίησον *insigne fac*. S. Hieronymus, & alii, *leva*, *attolle super nos lumen vultus tui*, *Domine*; secundum alios, נְסָה est pro נְשָׂא, à verbo נָשָׂא, quod vide suo loco.

Fut. 1. p. plur. c. cum præf. הֲנִסָּה דָבָר, Job. 4. v. 2. Complut. εἰ λελαλήμεθα, Theod. εἰ λαλήσομεν λαλῆσαι, Vulg. *si cœperimus loqui*. Aq. μήτι ἐπαρθῶν λαλῆσαι *numquid*

Digitized by Google

pergemus loqui? .... Sym. ἐὰν ἀναλαβῶμεν λόγον *si resumamus sermonem.* Alii, *an proferemus verbum?* .... Lxx. paraphrastas agunt, nec verbum, nec sensum exprimunt; sed & istuc נִסָּה est pro נָשָׂא ex eodem Verbo נָשָׂא.

PIEL נִסָּה, Lxx. πειράω, Lxx. & Sym. πειράζομαι, Lxx. ἐκπειράζω, πεῖραν λαμβάνω, Vulg. & alii, *tento, probo, experior, periculum facio.* Sym. item, ἀσκέω *exerceo*, δοξάζω *glorifico.*

PRAET. 3. p. s. m. נִסָּה *tentavit, probavit.* Cum præf. הֲנִסָּה *an tentavit?* Cum aff. נִסָּהוּ *tentavit eum.* 3. p. s. f. נִסְּתָה *tentaveras.* 2. p. s. m. cum affix. נִסִּיתוֹ *probasti eum.* 1. p. s. c. נִסִּיתִי *probavi.* 3. p. pl. c. cum aff. נִסּוּנִי *tentaverunt me*, c. 2. p. pl. m. נִסִּיתֶם *probastis.*

BEN. s. m. מְנַסֶּה *probans.*

INFIN. נַסּוֹת *tentare.* Cum præf. לְנַסּוֹת *ad probandum.* Cum aff. נַסֹּתְךָ, ubi (ּ) loco (ּ) sub ת ob pausam, *tentare te*, m. Cum præf. & aff. לְנַסֹּתוֹ & לְנַסּוֹתוֹ, *ad tentandum eum*, לְנַסֹּתְךָ *tentare te*, m. נַסֹּתָם *tentare eos.*

IMPER. 2. p. s. m. cum apocopa, vide Gram. Heb. tom. 1. p. 296. c. 1. נַס *proba.* Cum præf. & aff. וְנַסֵּנִי *& probato me*, c.

FUT. 3. p. s. m. cum præf. & aff. וַיְנַסֵּם *& tentavit eos.* 1. p. s. c. אֲנַסֶּה *tentabo.* Cum affix. אֲנַסֶּנּוּ *tentem eum.* Cum affix. ה, expresso ה, quod in fine subintelligebatur, אֲנַסֶּכָּה *tentabo te*, m. 3. p. pl. m. cum præf. וַיְנַסּוּ *& tentaverunt.* 2. p. pl. m. תְּנַסּוּ, & cum ן parag. תְּנַסּוּן *tentabitis.*

נסח QAL. Lxx. ἐξαίρω, καταστρέφω, ἐξολοθρεύω, μετοικίζω, Vulg. & alii, *aufero, amoveo, detraho, avello, evello, extirpo, demolior, destruo, expello, extermino, transfero.*

FUT. 3. p. s. m. ex forma imperfecta, ac terminatione (ַ), יִסַּח *evellet.* Cum præf. & affix. וְיִסָּחֲךָ *& evellet te*, m. 3. p. pl. m. וּבוֹגְדִים יִסְּחוּ מִמֶּנָּה, Prov. 2. v. 22. *& perfidos eradent ex ea*, terra, h. e. *eradentur perfidi* .... Activa enim Verba in tertiis personis significationem passivorum sæpius adsumunt, seu passive exponuntur, quod Buxtorfius in Concord. non attendens hocce exemplum ad futurum Niphal retulit, vide Gram. Heb. tom. 1. p. 531. can. III.

NIPHAL נִסַּח, contracte pro נִנְסַח, unde 2. p. pl. m. PRAET. cum præf. וְנִסַּחְתֶּם, *& evellemini.*

נסח Chald. PEAL, unde ITHPEAL, ex forma perfecta, אִתְנְסַח, ex quo 3. p. s. m. FUT. יִתְנְסַח, Esd. 6. v. 11. *evellatur.*

נָסִיךְ m. Lxx. σπονδή, Vulg. & alii, *libamen.* Item, *fusio, unctio.* Cum affix. נְסִיכֵמוֹ, Deut. 32. v. 38. Lxx. in plur. τῶν σπονδῶν αὐτῶν *libaminum eorum.* Vulg. *libaminum*, affixo neglecto. Alii, *libaminis eorum.* Plur. נְסִיכִים, Lxx. Vª. edit. ἄρχοντες, Theod. ἀρχηγοί, Vulg. & alii, *principes, duces.* Sym. χριστοί *Christi.* Aq. particip. καθεσταμένοι *constituti, præfecti, toparchæ*, &c. sic recentiores, abstractum scilicet pro concreto accipientes, nempe unctiones pro unctis. Lxx. item, δήγματα *morsus*, referebant ad נָשַׁךְ *momordit; χωνευτὸς conflatilis.* Const. נְסִיכֵי *principes.* Cum aff. & (ּ) loco (ִ) sub ס, נְסִכֵיהֶם, & cum aff. poëtico, sine (ִ) indice plur. num. נְסִיכֵמוֹ *principes eorum.* R. נָסַךְ *fudit, libavit, inunxit;* unde נְסִיכִים *principes*, quasi inuncti dicti.

נסך QAL. Lxx. σπένδω, Sym. χρίω, Lxx. καθίσταμαι, φράττω, Vulg. & alii, *libo, inungo, constituor;* ac metonymice, *obstruo, obduco, expando*, χωνεύω *conflo*, ποτίζω *poto*, πλανάω *seduco*, λεπτὸν ποιέω, *in frustula redigo*, ποιέω *facio.*

PRAET. 3. p. s. m. נָסַךְ *effudit;* in pausa, unde (ַ) in (ָ) mutatur, נָסָךְ *fundit.* 1. p. s. c. נָסַכְתִּי, Psal. 2. v. 6. Lxx. κατεστάθην, Vulg. Lat. *constitutus sum.* Aq. & Vª. edit. ἐδιασάμην, vel secundum aliam lectionem, διεσωσάμην *servavi*, utraque lectio eruditis suspecta habetur. Sym. ἔχρισα, Alii, *unxi.* VIª. edit. ἔσωσα *servavi.* S. Hieronymus, *ordinavi.*

PAOUL s. f. cum præf. וְהַמַּסֵּכָה *obtectum velamen.*

INFIN. ex forma perfecta, cum præf. וְלִנְסֹךְ *& ad obtegendum.*

FUT. 3. p. pl. m. יִסְּכוּ *libabunt.* 2. p. pl. m. תִּסְּכוּ *libabitis.*

Digitized by Google

NIPHAL נִסַּךְ, contracte pro נִנְסַךְ, unde 1. p. ſ. c. Praet. מֵעוֹלָם נִסַּכְתִּי, Prov. 8. v. 23. Lxx. πρὸ τοῦ αἰῶνος ἐθεμελίωσέ με *ante ſeculum fundavit me.* Vulg. *ab æterno ordinata ſum.* Paraphraſis Chald. *ante ſeculum præparata ſum.* Alii, *ante ſeculum, ante tempus, uncta ſum* (ſapientia), h. e. conſtituta, ac declarata ſum domina omnium. Filius Dei, qui eſt *ſapientia*, ab æterno accepit teſtamento hæreditatem omnium, Epiſt. ad Heb. 1. v. 2.

PIEL נִסֵּךְ, unde 3. p. ſ. m. Fut. cum præf. וַיְנַסֵּךְ *& effudit.*

HIPHIL הִסִּיךְ, contracte pro הִנְסִיךְ, Lxx. Aq. σπένδω, Vulg. & alii, *libo.* Lxx. συνάγω, Vulg. *congrego.*

Praet. 3. p. plur. c. cum præf. & (·) loco (ֻ) ſub ס, וְהִסִּכוּ *& libaverunt.*

Infin. cum præf. הַסֵּךְ, וּלְהַסֵּךְ *& ad libandum, libare.*

Imper. 2. p. ſ. m. הַסֵּךְ *libato.*

Fut. 3. p. ſ. m. cum præf. וַיַּסֵּךְ *& libavit.* 1. p. ſ. c. אַסִּיךְ *libabo.* 3. p. pl. m. cum præf. וַיַּסִּכוּ *& libarunt.*

HOPHAL הֻסַּךְ, unde 3. p. ſ. m. Fut. יֻסַּךְ *obtegetur.*

נְסַךְ Chald. PEAL, unde PAEL, ex quo Infin. cum præf. ה in fine loco א; & accentu ad penultimam ob concurſum retracto, לְנַסָּכָה, Dan. 2. v. 46. *ad libandum.*

נֶסֶךְ vel נֵסֶךְ, m. Lxx. & Aq. σπονδή, Vulg. & alii, *libamen.* Item, *fuſio, fuſile, tegumentum, operimentum.* Lxx. χωνευτὸς *conflatilis*, συναγωγή *congregatio.* Verbaliter, σπένδω *libo*, χωνεύω *conflo*, πλανάω *ſeduco.* Cum præf. וְנֶסֶךְ, וָנֶסֶךְ, & in pauſa וָנָסֶךְ *& libamen*, הַנָּסֶךְ etiam in pauſa, *tegumenti*, וְהַנֶּסֶךְ *& libamen*, לַנָּסֶךְ *ad libamen.* Cum affix. נִסְכּוֹ *libamen ejus*, m. Cum præf. & affix. וְנִסְכֹּה, ſecundum כְּתִיב 'ת, ſecundum verò קְרִי 'ת, וְנִסְכּוֹ, Levit. 23. v. 13. *& libamen ejus*, m. וּכְנִסְכּוֹ *& ut libamen ejus*, m. וְנִסְכָּהּ *& libamen ejus*, f. וּכְנִסְכָּהּ *& ſicut libamen ejus*, f. וְנִסְכִּי *& fuſile meum*, c. Plur. נְסָכִים *libamina.* Cum præf. וּנְסָכִים *& libamina*, וּבִנְסָכִים *& cum libaminibus.* Cum præf. & affix. וְנִסְכֶּיהָ *& libamina ejus*, f.

נִסְכֵּיהֶם *libamina eorum*, vel *ſua*, m. וְנִסְכֵּיהֶם *& libamina eorum*, וּלְנִסְכֵּיכֶם *& libaminibus veſtris*, m. R. נָסַךְ *fudit, libavit, obtexit.*

נִסְכִּין Chald. plur. m. unde cum præf. & aff. וְנִסְכֵּיהוֹן, Eſd. 7. v. 17. *& libaminibus eorum.* R. נְסַךְ *libavit.*

נסס QAL, unde Ben. ſ. m. כִּמְסֹס נֹסֵס, Iſai. 10. v. 18. Lxx. ὁ φεύγων, ὡς ὁ φεύγων ἀπὸ φλογὸς καιομένης *qui fugit, quaſi qui fugit à flamma ardenti.* Vulg. *terrore profugus.* Paraphraſis Chald. *confractus, & profugus.* Alii, *ſicut diſſolvi*, h. e. *ſicut*, vel *cum diſſolvitur* (metu) *vexillum ferens, ſignifer.* Fem. accentu ad antepenultimam ob concurſum, & (·) penultimæ retracto, vide Gram. Heb. l. 2. p. 308. c. 1. נֹסְסָה בוֹ, vel רוּחַ יְהוָה נֹסְסָה בוֹ, Iſai. 59. v. 19. Lxx. ἡ ὀργὴ παρὰ κυρίου, ἥξει μετὰ θυμοῦ *ira à Domino: veniet cum furore.* Vulg. *quem Spiritus Domini cogit.* Alii, *Spiritus Domini erigens vexillum in eum.* Quidam .... *Spiritus Domini vexillum erexerit, vexillo erecto irruerit*, aut incurrerit in eum, legentes in 3. p. ſ. m. Praet. POEL. Nonnulli, *fugaverit*, à נוּס *fugit.*

HITHPOEL הִתְנוֹסֵס, unde Ben. plur. f. אַבְנֵי־נֵזֶר מִתְנוֹסְסוֹת, Zach. 9. v. 16. Lxx. Verbal. λίθοι ἅγιοι κυλίονται *lapides ſancti volvuntur.* Vulg. *elevabuntur.* Alii, *lapides coronæ elevantes ſe*, ſive *elevati, erecti pro vexillis*, ſeu *tanquam vexilla*, quaſi dicas vexillati, *erunt.*

Infin. cum præf. נָתַתָּה לִּירֵאֶיךָ נֵּס לְהִתְנוֹסֵס Pſal. 59. Heb. 60. v. 6. Lxx. τοῖς φοβουμένοις σε σημείωσιν, τοῦ φυγεῖν ..... Vulg. *dediſti metuentibus te ſignificationem: ut fugiant* .... Quidam, *ſignum, ad quod concurrerent* .... referebant ad נוּס *fugit, confugit.* Alii, *dediſti timentibus te ſignum, vexillum, quod erigerent* à facie veritatis; Quidam, propter veritatem.

נסע QAL. Lxx. Aq. αἴρω, Lxx. Samar. Aq. Sym. ἀπαίρω, Lxx. Theod. ἐξαίρω, Aq. Sym. ἐπαίρω, Lxx. Incertus, ἀναζευγνύω, vel ἀναζεύγνυμι, Vulg. & alii, *moveo, ſolvo, proficiſcor, recedo.* Lxx. κινέω *moveo, caſtra* ſcilicet; ἀπέρχομαι *abeo*, ἐξέρχομαι *exeo*, προπορεύομαι *præeo, præcedo*,

Digitized by Google

ἐκσπάω extraho, *παρεμβάλλω*; *παρεμβαλῶ castrametor*, *ξηραίνομαι aresco*.

PRAET. 3. p. s. m. נָסַע *profectus est.* Cum præf. וְנָסַע *& proficiscetur.* 3. p. pl. c. נָסְעוּ, & in pausa, quæ (-) revocatum in (-) mutavit, נָסָעוּ *profecti sunt.* Cum præfix. ונסעו, & in pausa וְנָסָעוּ *& proficiscentur.*

BEN. s. m. נֹסֵעַ *proficiscens.* Plur. m. נֹסְעִים *proficiscentes.*

INFIN. ex forma perfecta & absoluta cum præf. וְנָסוֹעַ *& proficiscendo*, בנסע *in proficiscendo*, ובנסע *& in proficiscendo.* Cum præf. & affix. בְּנָסְעָם *in proficisci eos*, h. e. *cum proficiscerentur.*

IMPER. 2. p. pl. m. ex forma imperfecta, סְעוּ *proficiscimini.* Cum præfix. וּסְעוּ *& proficiscimini.*

FUT. 3. p. s. m. ex forma defectiva, ac terminatione (-), יִסַּע *proficiscetur.* Cum præf. וַיִּסַּע *& profectus est.* Cum præf. & affix. וַיִּסָּעֵם, per contractionem, pro וַיִּסַּע עִמָּם, nam hìc actio verbi non proxime transit in personam affixo denotatam, vide Gram. Heb. tom. 1. pag. 320. *& profectus est cum eis.* 3. p. plur. m. יִסְעוּ, & in pausa, quæ (-) primatiæ vocis revocatum in (-) mutavit, יִסָּעוּ *proficiscentur.* Cum præf. & in pausa, וְיִסָּעוּ *& proficiscentur*, וַיִּסְעוּ, & in pausa וַיִּסָּעוּ *& profecti sunt.* 2. p. pl. m. תִּסְעוּ *proficiscemini.* 1. p. pl. c. cum præf. וַנִּסַּע *& profecti sumus.* Cum ה paragog. נִסְעָה *proficiscamur.* Cum præf. וַנִּסְעָה *& profecti sumus.*

NIPHAL נִסַּע, contracte pro נִנְסַע, Lxx. *ἐμφυσάω inflo, insufflo.* Complut. *ἀπαίρω*, Vulg. *aufero.* Alii, *transfero.*

PRAET. 3. p. s. m. נִסַּע *fit ut proficiscatur, transfertur.*

HIPHIL הִסִּיעַ, contracte pro הִנְסִיעַ, Lxx. *ἐκκόπτω exscindo*, *ἀναβαστάζω sublatum in altum*, sive *sublime porto*, *μεταίρω*, Vulg. & alii, *transfero*, *proficisci*, *amoveri facio*, vel *jubeo*, *aveho*, *deveho*; item, *impello.*

BEN. s. m. מַסִּיעַ אֲבָנִים, Eccles. 10. v. 9. Lxx. *ἐξαίρων λίθους qui sustollit lapides.* Aq. *μετατιθῶν λίθους transferens lapides.* Sym. *μετεωρῶν λίθους sublimes tollens lapides.* Vulg. & alii, *qui amovet, transfert lapides.*

FUT. 3. p. s. m. ex forma (-), יַסַּע *impellit.* Cum præf. וַיַּסַּע *& proficisci jussit, amovit, transtulit.* 2. p. s. m. תַּסִּיעַ *transferes.* 2. p. s. f. תַּסִּיעִי *amovebis.* 3. p. pl. m. cum præf. & (·) loco (י) sub ס, וַיַּסִּעוּ *& devexerunt.*

נסק QAL, unde 1. p. s. c. FUT. אִם־אֶסַּק, Psal. 138. Heb. 139. v. 8. Lxx. *ἐὰν ἀναβῶ*, Vulg. & alii, *si ascendero.*

נסק Chald. PEAL, unde APHEL אַסֵּק, contracte pro אַנְסֵק, hinc 3. p. pl. m. PRAET. cum ה loco א in initio, הַסִּקוּ, Dan. 3. v. 22. *ascendere fecerant*, h. e. *adduxerant*, vel *intruserant.*

INFIN. ex forma perfecta, cum præf. & ה in fine & ab initio loco א, לְהַנְסָקָה, Dan. 6. v. 24. *educere.*

ITTAPHAL, vel potius HOPHAL Hebræorum הֻסַּק, unde 3. p. s. m. PRAET. cum præfix. וְהֻסַּק, Dan. 6. v. 24. *& eductus est.*

נִסְרֹךְ Mass. *Nisròch*, Vulg. *Nesroch*, nomen proprium idoli, quod adorabat Sennacherib, 4. Reg. 19. v. 37. Isai. 37. v. 38. quodque templum in urbe Ninive habuisse videtur. Chald. טַעֲוָא רַבָּא. Syr. פתכרא רבא *idolum magnum.* Etym. Rabbini, paraphrastic*os*, נסרכא דנוח *tabula Noachi*, spectant ad נְסַר Chald. *tabula*, sed de τῷ ך (in fine τοῦ נִסְרֹךְ) verbum nullum. Unde minùs incommode, *tabula fluctûs*, h. e. *fluctuata*, Gallice, *bois floté*; à נסר, vel נסרא Syr. *tabula*, & à voce Babylonica רוך, vel רוכא *fluctus.* Constat reliquias arcæ fuisse Orienti notissimas; immo, à populis in medicinam esse conversas, à multis etiam cultas. Hinc fortè facta fuerit vel navicula, quæ arcam Noë repræsentaret; vel imago, aut statua, sub qua Saturnum, sive Belum suum, h. e. Noachum colerent Assyrii. Sed commodiùs ex Chaldæo, *signum Regis*, h. e. *solis*, qui apud Chaldæos Deus & rex habebatur, à נס *signum*, & רך, vel רָךְ, vel רֹךְ *rex.* Cui etymo favet τὸ נצראך Arab. (τῷ נִסְרֹךְ in Bibliis respondens) *Deus ignis*, sive *sol*, à נצר *Deus*, & תא *ignis*; ac metonymice,

sol. Unde utrumque sub nomine *Mithræ* colebant Persæ, ac Orientis populi, ac plerique Pyrolatræ fuere & Heliolatræ.

נֵעָה Mass. *Neáh*, Vulg. *Noa*, nomen proprium civitatis in finibus Tribus Zabulon, Jos. 19. v. 13. quæ Ἀνὰ Eusebio dicitur. Etym. *motus*, *agitatio*, ut fit in urbibus, à נוּעַ *moveri*, *agitari*.

נֹעָה Mass. *Noáh*, Vulg. *Noa*, nomen proprium filiæ Salphaad filii Epher filii Galaad, Num. 26. v. 33. Etym. *efflorescens*; à נְעָה Chaldæis, *effloruit*.

נְעוּרִים m. plur. Lxx. Sym. νεότης, Lxx. νεότης, Aq. ἐφηβεία (vel plur. ἐφηβεῖαι), Vulg. & alii, *pueritia*, *infantia*, *adolescentia*, *juventus*, ad universam ætatem crescentem sese porrigit, usque ad 25. annum, hinc fortè plurale pro singulari. Lxx. γένεσις *generatio*, παρθενία *virginitas*; παρθενικός *virgineus*, παιδάριον *puerulus*, παῖς *puer*. Verbaliter, ἐκτινάσσω *excutio*. Cum præfix. הַנְּעוּרִים *pueritia*. Cum præf. & aff. בִּנְעוּרָיו *in pueritia sua*, m. מִנְּעוּרָיו, & (ו) in (ֻ) ad euphoniam correpto, מִנְּעֻרָיו *à pueritia sua*, m. נְעוּרֶיהָ *pueritia*, *adolescentia sua*, f. בִּנְעוּרֶיהָ *in pueritia ejus*, f. כִּנְעוּרֶיהָ *juxta adolescentiam suam*, f. נְעוּרַיִךְ *adolescentia tua*, m. cum (ֻ) loco (ו), מִנְּעֻרֶיךָ *ab adolescentia tua*, m. נְעוּרֶיךָ, in pausa נְעוּרֶךָ, & cum (י.) in fine, more Chaldæorum ac Syrorum, vide Gram. Ludovici *de Dieu*, p. 161. נְעוּרָיְכִי, Psal. 102. Heb. 103. v. 5. *adolescentia tua*, f. מִנְּעוּרַיִךְ, & in pausa מִנְּעוּרָיִךְ *ab adolescentia tua*, f. נְעוּרַי, cum (ֻ) pro (ו), נְעֻרַי, & in pausa נְעוּרָי, *adolescentia mea*, c. מִנְּעוּרַי, (ו) in (ֻ) ad euphoniam mutato, מִנְּעֻרַי, & in pausa מִנְּעֻרָי, *à pueritia*, vel *adolescentia mea*, c. בִּנְעוּרֵיהֶם *in pueritia eorum*, vel *sua*, m. בִּנְעוּרֵיהֶן *in pueritia sua*, f. מִנְּעוּרֵינוּ *ab adolescentia nostra*, c. Fem. plur. cum præf. affix. & (ו) in (ֻ) ad euphoniam correpto, מִנְּעֻרֹתֵיהֶם, Jerem. 32. v. 30. Lxx. ἐκ νεότητος αὐτῶν, Vulg. & alii, *inde à pueritia*, *ab adolescentia eorum*, vel *sua*, m. Rad. נָעַר *excussit*, unde נְעוּרִים, vel נְעוּרוֹת *juventus*, sic dicta forsitan, quod juveniles in agitatione usque dilabantur anni.

נְעִיאֵל Mass. *Neiél*, Vulg. *Nehiel*, nomen proprium urbis in finibus Aser, Jos. 19. v. 27. Etym. *Naiia Dei*, sive *urbs maxima*, aut *amplissimum oppidum*, à נעיא *Naiian*, unde annex. נעיא *Naiia*, Arabibus, *oppidum quoddam*, & *urbs*; & אֵל Hebræis, *Deus*. Nomina enim Dei אֵל, אֱלֹהִים, יְהוָה, (quibus, quod est excellentissimum, significatur), superlativi gradui exprimendò serviunt, vide Gram. Heb. t. 1. p. 472. c. 1.

נָעִים m. Lxx. Aq. εὐπρεπής, Lxx. VI[a]. edit. τερπνός, Sym. ἡδύς, Lxx. καλός, ὡραῖος, Vulg. & alii, *decorus*, *jucundus*, *gratus*, *suavis*, *dulcis*, *pulcher*, *speciosus*, &c. κράτιστος *optimus*. Sym. substantive, εὐδοξία *gloria*. Alius, & Lxx. εὐπραγία *prosperitas*. Hinc per metathesin, *amœnus*. Cum præf. וְנָעִים & *jucunda* substantia. Const. cum præf. וּנְעִים & *jucundus*. Pl. m. cum præf. הַנְּעִימִים *jucunda* verba tua. Cum (·) loco (י) sub מ, הַנְּעִמִים & *jucundissimi*, בַּנְּעִימִים *in jucundis*. Fem. plur. cum (·) sine (י) sub ע, נְעִמוֹת, Psal. 15. Heb. 16. v. 11. Lxx. substantive, τερπνότητες, Vulg. & alii, *delectationes*, *jucunditates*, *amœnitates*. R. נָעֵם *amœnus*, *jucundus fuit*.

נָעַל QAL. Lxx. κλείω, ἀποκλείω, σφηνόω, ὑποδέω, Vulg. & alii, *claudo* serâ scilicet, vel pessulo, *includo*, *concludo*, *obsero*, *pessulum obdo*, *calceo*.

PRAET. 3. p. s. m. cum præf. וְנָעַל, & in pausa, unde (ָ) loco (ַ) sub ע, וְנָעָל & *pessulo clausit*.

PAOUL s. m. נָעוּל *clausus*. Fem. plur. (ו) ad euphoniam in (ֻ) correpto, נְעֻלוֹת *clausæ*.

IMPER. 2. p. s. m. cum præf. ex forma perfecta, וּנְעֹל & *pessulo claude*.

FUT. 1. p. s. c. cum præf. affix. & (ַ) sub ע, analogus, si ex hhólem, quo terminatur Imperativus, derivetur; si verò ex (ַ) quo vox primaria ob ע videretur terminanda, id mutationis ad formam Chaldaïcam, ac Syriacam referendum, vide Gram. Ludovici *de Dieu*, p. 384. וָאֶנְעֲלֵךְ, Ezech. 16. v. 10. & *calceavi te*, f. in altera scilicet significatione.

HIPHIL.

Digitized by Google

HIPHIL ex forma perfecta, הִנְעִיל, Lxx. ὑποδύω, Vulg. & alii, *calceo, calceos induo.*

Fut. 3. p. pl. m. cum præfix. aff. & (·) sine (י) indice τῶ hhiriq gadhól sub ע, וַיַּנְעִלוּם *& calcearunt eos.*

נַעַל m. Lxx. Aq. Sym. Theod. ὑπόδημα, Lxx. σανδάλιον, Vulg. & alii, *calceus, calceamentum, sandalium.* Gall. *sandale, escarpin.* Cum præf. & (-) penultimæ in (·) ob pausam mutato, בֵּית חֲלוּץ הַנָּעַל, Deut. 25. v. 10. *domus discalceati, cui calceus exutus est.* Solvebat calceum is, qui juri suo cedebat, confer Ruth. 4. vv. 7. 8. Cum aff. נַעֲלוֹ *calceum ejus*, vel *suum*, m. Cum præf. & aff. וּבְנַעֲלוֹ *& in calceamento suo*, m. נַעַלְךָ *calceum tuum*, m. וְנַעַלְךָ *& calceus tuus*, m. נַעֲלִי *calceum meum*, c. Dual. in pausa, quæ (-) in (·) sub ל mutavit, נַעֲלָיִם *par calceorum.* Plur. cum præf. בַּנְּעָלִים *cum istis calceis.* Cum aff. נְעָלָיו *calceorum ejus*, m. נְעָלֶיךָ *calcei tui*, m. Cum præf. & aff. וּנְעָלֶיךָ *& calcei tui*, m. נַעֲלֵיכֶם *calcei vestri*, m. וְנַעֲלֵיכֶם *& calcei vestri*, m. וּנְעָלֵינוּ *& calcei nostri*, c. Fem. plur. aut ex forma f. cum præf. וּנְעָלוֹת *& calcei.* Rad. נָעַל *calceavit.*

נעם QAL. Lxx. Aq. ὡραιόω, Vulg. & alii, *decorus sum.* Item, *amœnus, jucundus, dulcis; suavis*, &c. Lxx. βελτίων φαίνομαι *melior appareo*, ἡδέως ἅπτομαι *suaviter tango*, καλὸς εἶναι δοκέω *pulcher esse videor*, ὡραΐζω *pulchrum, decorum reddo.*

Praet. 3. p. f. f. in pausa; unde (-) motio primariæ vocis sub ע, loco (-) revocatur, נָעֵמָה *amœna esset.* 2. p. f. m. נָעַמְתָּ *jucundus fuisti*; in pausa, unde (·) loco (-) sub ע, נָעָמְתָּ *jucundior es?* 2. p. f. f. נָעַמְתְּ *quàm jucunda es!* 3. p. pl. c. in pausa, unde (-) loco (-) sub ע, נָעֵמוּ, Psal. 140. Heb. 141. v. 6. Lxx. ἡδύνθησαν *dulcia fuerunt.* Aq. ὡραιώθησαν *ornata, decora fuerunt*, & secundum aliam lectionem (fortè mendosam) ἰδορυφορήθησαν *satellitio munita fuerunt.* Sym. εὐπρεπίσθησαν *acceptabilia fuerunt.* Alii, *quàm dulcia fuerint, quàm bona* verba, quibus tunc sum Saülem allocutus, nedum injuriis affeci eum, vide infra in verbo שָׁמַע suo loco.

Theod. ἡδυνάσθησαν (fortè pro ἡδύνθησαν) Vulg. *potuerunt.*

Fut. 3. p. f. m. ex forma (-) & in pausa, unde (·) loco (-) sub ע, יִנְעָם *amœnus, a, erit.*

נַעַם Mass. *Náam*, Vulg. *Naham*, nomen propr. filii Caleb filii Jephone, 1. Paral. 4. v. 15. Etym. *pulcher, jucundus*; à נָעֵם *pulcher, jucundus fuit.*

נֹעַם m. Lxx. Sym. κάλλος, Aq. Sym. εὐπρέπεια, Lxx. λαμπρότης, τερπνότης, Vulg. & alii, *pulchritudo, decor, splendor, delectatio, amœnitas, jucunditas, voluptas.* Adjective, καλὸς *pulcher*, σεμνὸς *gravis, augustus.* Cum præf. בְּנֹעַם vel בְּנֹעַם, *amœnitatem.* R. נָעֵם *amœnus, jucundus fuit.*

נַעֲמָה Mass. *Náamáh*, Vulg. *Naama*, nom. proprium 1°. urbis in Tribu Judæ, Jos. 15. v. 41. 2°. matris Roboam, 3. Reg. 14. v. 21. Etym. *pulchra, decora, venusta*; à נָעֵם *amœnus, jucundus, pulcher, decorus.*

נַעֲמָה Mass. *Náamáh*, Vulg. *Noëma*, nom. proprium filiæ Lamechi ex Sella uxore, Gen. 4. v. 22. quæ juxta Elmacinum apud Hottingerum, l. 1. Smegm. Oriental. pulcherrima & inventrix pigmentorum fuit; ac secundum nonnullos ipsa Gentilium Venus. Vossio Minerva videtur. Etym. eadem ac vocis præced.

נַעֲמִי Mass. *Náamí*, Vulg. *Noëmanitæ*, nomen commune, seu patronymicum virorum ex familia τῶ *Naaman* oriundorum, Num. 26. v. 40. Etym. eadem ac vocum præced.

נָעֳמִי Mass. *Nóomí*, Vulg. *Noëmi*, nom. proprium uxoris Elimelech Bethlehemitæ, Ruth. 1. v. 2. Etym. *amœnitas, venustas mea*; à נֹעַם *amœnitas, venustas*, & affix. 1. p. f. c.

נַעֲמָן Mass. & Vulg. *Náamán*, nomen propr. 1°. filii Benjamin, Gen. 46. v. 21. qui 1. Paral. 8. v. 2. dicitur נוֹחָה *Nohás*, dux. 2°. principis militiæ regis Syriæ, 4. Reg. 5. v. 1. Luc. 4. v. 27. Etym. *voluptuosus*, adjectivum, ut vocant, denominativum; à נָעֵם *voluptuosum esse*, vel substantive, *voluptas* (Infinitivo scilicet PIEL verbi נָעֵם *amœnus, jucundus fuit*), ut à רָחַם *mi-*

fericordem esse, vel substant. *misericordia* sit רַחֲמָן *misericors*, vide Gram. Ludovici *de Dieu*, p. 69.

נַעֲמָן Mass. *Náamán*, Vulg. *Noëman*, nom. proprium filii Bela filii Benjamin, Num. 26. v. 40. Etym. eadem ac vocis praeced.

נַעֲמָנִים m. plur. à sing. inusit. נַעֲמָן, Isai. 17. v. 10. Lxx. in singul. ἄπιστον *infidele*. Vulg. *fidelem*. Alius, ἡδέα *dulcia*. Alius, τερπνότητες *voluptates*. Alii, *voluptuosi*. Rad. ead. ac vocum praeced.

נַעֲמָתִי Mass. *Náamathí*, Vulg. *Naamathites*, nomen commune, sive patronymicum incolarum urbis *Naama*, Job. 11. v. 1. לא ידענו אם יחזר למדינה או למשפחה *Nescimus*, inquit R. Aben-Esra, *cujus* (hoc nomen) *sit patronymicum, ejusne, qui ex urbe* (*Naama*) *an illius, qui ex familia* (τῦ *Naaman*) *est oriundus*. Sed paraphrasis Chald. quam sequitur, pro נַעֲמָתִי scribit, דְמִן נַעֲמָה *de Naama*. Etym. ead. ac τῆς נַעֲמָה, quam vide supra col. praeced.

נַעֲצוּץ m. unde cum praef. הַנַּעֲצוּץ, Isai. 55. v. 13. Lxx. στοιβὴ *stoebe*, Plin. *planta spinosa*. Av. *siliquae spinosae genus*. Quidam, ἀνωνὶς. Diosc. ἀνωνὶς. Gallice, *arrête-bœuf*. Vulg. *saliunca*. R. Sahad, *spina alba acuta*. Alii, *arbor vilis spinosa*, quae eadem esse videtur, atque Arab. נעצ׳ץ *Noatson*, ac forte pro ipsâ mendose dicta. Lxx. item, ῥαγὰς *fissura, rima*. Plur. cum praef. הַנַּעֲצוּצִים *plantae*, vel *arbores spinosae*. R. נעץ Arab. *excussit*, in VIII. *spoliatus, decorticatus fuit*; unde Heb. נַעֲצוּץ *arbor spinosa*, cujus cortice coria depsuntur.

נָעַר QAL. Lxx. ἀποσείω, ἀποτινάσσω, ἐκτινάσσω, ἐξεγείρω, Vulg. & alii, *excutio, excito*. Alii item, *rudo*, ac metaphorice, *rugio*, ut catuli scilicet leonum, qui ob imperfectum rugitum quasi rudere dicuntur, φανερὸς εἶμι *manifestus sum*.

Praet. 1. p. s. c. חָצְנִי נָעַרְתִּי *lacertum, gremium meum excussi*. 3. p. pl. c. נָעֲרוּ *rudebant, rugiebant*.

Ben. s. m. נֹעֵר *excutiens*. Cum praef. וְנֹעֵר *& excutiens*.

Paoul s. m. נָעוּר *excussus*.

NIPHAL absque ulla aut literae, aut dagh. excidentis compensatione, נִעַר, Lxx. ἀποτινάσσομαι, ἐξεγείρομαι, Vulg. & alii, *excutior, excitor*; vel *ipse me excutio, excito*. Theod. ἀποτινάσσομαι, active, *excutio*.

Praet. 3. p. s. m. ex forma hhólem, quae etiam in Verbis impert. interdum conspicitur, vide Gram. Heb. t. 1. p. 202. c. 1. נֵעוֹר, Zach. 2. v. 17. *excitatus est*, vel *excitavit se*, exivit Dominus. 1. p. s. c. ex forma perfecta, נִנְעַרְתִּי כָּאַרְבֶּה *excutior ut locusta*, omni ex loco exsilire cogor.

Fut. 1. p. s. c. cum praef. & (·) pro (·) sub א, quod non raro accidit, וְאִנָּעֵר *& excutiar*. 3. p. pl. m. cum praef. וְיִנָּעֲרוּ *& excutientur* improbi ex ea, quatientur foras.

PIEL נִעֵר, daghésch excidenti absque compensatione, pro נִעֵּר *excutio, quatio foras, ejicio, praecipito*, &c.

Praet. 3. p. s. m. cum praef. וְנִעֵר *& excussit* Pharaonem.

Fut. 3. p. s. m. יְנַעֵר *excutiet*. Cum praef. וַיְנַעֵר, Exod. 14. v. 27. Lxx. καὶ ἐξετίναξε, Alii, *& excussit*. Vulg. *& involvit*. Aq. ἀνέβρασε *vi aestus ejecit*.

HITHPAEL הִתְנַעֵר, absque daghésch excidentis compensatione, pro הִתְנַעֵּר, unde 2. p. s. f. Imper. הִתְנַעֲרִי, Isai. 52. v. 2. Lxx. ἐκτίναξαι, Alii, *excute te ipsa ex pulvere*. Vulg. *excutere*. Aq. περίλυσαι *circumsolve*. Sym. ἀπόλυσαι *exsolve*. Theod. διάλυσαι *dissolve*.

נַעַר, & in pausa נָעַר, m. Lxx. Aq. παῖς, Lxx. Aq. Theod. παιδάριον, Lxx. παιδίον, κοράσιον, νήπιος, Vulg. & alii, *puer, puella, puerulus, puellula, infans*. Lxx. Sym. νέος, νεανίσκος, Lxx. νεανίας, νεώτερος, Vulg. & alii, *juvenis, adolescens, junior*, πρέσβυς *legatus*, ποιμὴν *pastor*, γνωστὸς *notus*. Verbaliter, ἐκτάττω *ordino, constituo*, σκορπίζω *spargo*. Cum praef. וְנַעַר *& puer*, הַנַּעַר, & in pausa הַנָּעַר, *puer*, וְהַנַּעַר *& puer*, בַּנַּעַר *cum puero*, כַּנַּעַר *sicut puer*, לַנַּעַר, לְנַעַר, & in pausa לַנָּעַר, *puero*, וְלַנַּעַר *& puero*, מִנַּעַר *à puero*. Cum affix. נַעֲרוֹ *puer ejus*, m. *puerum suum*, m. &c. Cum praef. & affix. וְנַעֲרוֹ *& puer ejus*, m. לְנַעֲרוֹ *puero suo*, m. בְּנַעֲרוֹ *puero suo*, f. נַעַרְךָ *puer tuus*, m. Plur. נְעָרִים *pueri*. Cum praefix.

וּנְעָרִים & pueri, הַנְּעָרִים pueri, מֵהַנְּעָרִים ex pueris, וּבַנְּעָרִים & in pueros, לַנְּעָרִים pueris. Construct. נַעֲרֵי pueri. Cum præf. בְּנַעֲרֵי per pueros, מִנַּעֲרֵי è pueris. Cum aff. נְעָרָיו pueris suis, pueros suos, m. Cum præf. & affix. בִּנְעָרֶיהָ cum pueris suis, f. לִנְעָרֶיהָ pueris suis, f. נְעָרֶיךָ pueri tui, m. נְעָרַי, & in pausa נְעָרָי, pueri mei, c. וּנְעָרַי & pueri mei, c. וּמִנְּעָרַי & è pueris meis, c. נַעֲרֵיהֶם pueri ipsorum, בִּנְעָרֵינוּ cum pueris nostris, c. R. נָעַר excussit; unde נַעַר infans, q. d. modò excussus ex utero materno: hæc deinceps usurpatur, tam ratione ætatis, quam ministerii, judicii, animi. Dicitur etiam de agnello, pecore tenello.

נֹעַר m. Lxx. νιότης, Vulg. & alii, pueritia, infantia, juventus, adolescentia. Item, concussio, excussio, νήπιος infans; legebant נַעַר idem. Cum præfix. בְּנֹעַר in pueritia, מִנֹּעַר à pueritia. Radix eadem ac vocis præced.

נַעֲרָה f. Lxx. παιδίον, Lxx. Sym. κοράσιον, Lxx. παῖς, Lxx. Theod. νεᾶνις, Lxx. Aq. Sym. παιδίσκη, Lxx. παρθένος, ἅβρα, θεράπαινα, Vulg. & alii, puellula, puella, virgo, ancilla. Lxx. item, δοῦλος, θεράπων servus, minister, famulus, γυνὴ mulier. Cum præf. הַנַּעֲרָה & puella, הַנַּעֲרָה, & sine ה in fine, ut in Mose, הַנַּעַר puella, וְהַנַּעֲרָה & puella, לַנַּעֲרָה puellæ, וְלַנַּעֲרָה & puellæ. Plur. נְעָרוֹת, & cum præf. הַנְּעָרוֹת puellæ. Const. נַעֲרוֹת puellæ. Cum præf. בְּנַעֲרוֹת cum puellis. Cum aff. נַעֲרֹתָיו puellis ejus, m. נַעֲרוֹתֶיהָ puellæ ejus, puellas suas, f. Cum præf. & affix. וְנַעֲרֹתֶיהָ & puellæ ejus, f. לְנַעֲרוֹתֶיהָ puellis suis, f. לְנַעֲרוֹתֶיךָ puellis tuis, m. נַעֲרוֹתַי, ubi (-) loco (-) sub ת ob pausam, puellæ meæ, c. וְנַעֲרוֹתַי & puellæ meæ, c. à נַעַר puer, puella, infans.

נַעֲרָתָה seu נַעֲרָתָה, (cum ה scilicet locali, ut ex accentu orationisque contextu videtur, vide Gram. Heb. t. 2. p. 308. c. 1.) Mass. Náaráh, sive Náarâthah, Vulg. Naaratha, nom. propr. urbis in finibus Ephraim, Jos. 16. v. 7. Eusebius tradit vicum Νοορὰθ 5. milliaria abesse à Jerichunte. Vide Palæst. doctiss. Relandi, p. 903. hæc est, quæ Νίαρα Josepho dicitur. Etym. junior; à נַעַר idem.

נַעֲרָה Mass. Náaráh, Vulg. Naara, nomen propr. uxoris Aschhur, 1. Paral. 4. v. 5. Etym. puella; à נַעַר puer.

נַעֲרַי Mass. Náarai, Vulg. Narai, nom. proprium viri, 1. Paral. 11. v. 37. Etym. rugitus mei, à נער vel נערא, Syr. rugitus, & affix. 1. p. f. c. R. נער Syr. rugiit, vel fortè à נַעֲרָה (urbe supra laudata, quam vide cum sua Etym.) τὸ enim נַעֲרַי videtur esse nomen Chald. patronymicum, seu commune virorum ex Náaráh oriundorum; ut ex מִצְרַיִם Ægypto fit, מִצְרַי Chald. Ægyptius.

נְעַרְיָה Mass. Neariáh, Vulg. Naaria, nom. proprium filii Semeiæ filii Secheniæ, 1. Paral. 3. v. 22. & 4. v. 42. Etym. rugitus Dei, h. e. maximus; à נער vel נערא, Syr. rugitus, & יָהּ Deus: vel Heb. puer Dei; à נַעַר puer, & יָהּ Deus.

נַעֲרָן Mass. Náarán, Vulg. Naran, nomen proprium urbis in regione Tribus Ephraim, 1. Paral. 7. v. 28. legitur ad Orientem Naaran, ad Occidentem Gezer, vide Palæst. doctiss. Relandi, p. 903. Etym. puerilis, à נַעַר puer, unde adjectivum denominativum נַעֲרָן puerilis, vide Gram. Ludovici de Dieu, p. 69.

נְעֹרֶת f. Lxx. στυππεῖον, Vulg. & alii, stupa, καλάμη στυππίου culmus stupæ. Cum præfix. הַנְּעֹרֶת stupa, לִנְעֹרֶת in stupam. R. נָעַר excussit; unde נְעֹרֶת stupa, sic dicta quod sit ex lino excussa.

נַעֲרָתָה, vide supra in נַעֲרָתָה, col. præced.

נֹף Mass. & Vulg. Nóph, nomen proprium urbis in Ægypto celeberrimæ, quæ Isai. 19. v. 13. Jerem. 44. v. 1. c. 46. v. 14. dicitur Memphis; ac Hos. 9. v. 6. Móph appellatur. Cum præf. בְּנֹף in Nóph, וּבְנֹף & in Nóph. Etym. agitatio, vel elevatio; à נוּף in Piel & Hiphil, agitavit; Chald. elevavit.

נֶפֶג Mass. & Vulg. Népheg, nomen propr. 1°. filii Isaar filii Caath filii Levi, Exod. 6. v. 21. 2°. filii David, 2. Reg. 5. v. 15. 1. Paral. 3. v. 7. Etym. gloriosus; à נפג Arab. gloriatus fuit.

נָפָה f. Lxx. πλάνησις error. Vulg. & alii, provinciæ, tractus. Alii item, agitatio, cri-

Digitized by Google

brum. Conſt. נָפַת, & cum præf. בְּנָפַת שָׁוְא, Iſai. 30. v. 28. *agitatione vanitatis*, h. e. donec in vanum & nihilum abeant gentes; לְנָפַת, Joſ. 12. v. 23. (ubi accentus ob concurſum non retrahitur ut in præced. vitandæ confuſionis gratiâ, de qua Gram. Heb. tom. 2. p. 309. c. 1.) *cum tractu.* Plur. cum præf. וּבְנָפוֹת *& in tractibus.* Rad. נָוַף *agitavit;* unde נָפָה *agitatio, cribrum*, ab agitatione ſic dictum; *tractus*, à נוּף Arab. *excrevit, exceſſit;* quaſi dicas campos excedentes, ſive diffuſiores.

נָפַח QAL. Lxx. φυσάω, ἐκφυσάω, ἐμφυσάω, Vulg. & alii, *flo, ſufflo, efflo, exſufflo, inflo.* Item, *ſpiro, inſpiro*, &c. Hinc per apocopen, ac metatheſin Gr. πνέω. Lxx. item, καίω ὑπὸ, ὑποκαίω, Vulg. *ſuccendo*, per metonymiam ſcilicet, quod ſufflando accendatur ignis.

Praet. 3. p. ſ. f. נָפְחָה *efflat.* 1. p. ſ. c. cum præf. וְנָפַחְתִּי *& ſufflabo.*

Ben. ſ. m. נֹפֵחַ *ſufflans.*

Paoul ſ. m. נָפוּחַ *ſufflatum.*

Infin. ex forma defectiva, ac terminatione ה, præcedenti duplici (-) pro duplici (-) ob tertiam radic. gutturalem ח, cum præf. לָפַחַת *ad ſufflandum.*

Imper. 2. p. ſ. f. ex forma imperfecta cum præf. וּפְחִי *& inflato in cæſos hos.*

Fut. 3. p. ſ. m. ex forma (-) more defectivorum Pe נ, cum præf. וַיִּפַּח *& inflavit* in nares ejus halitum vitæ.

PUAL נֻפַּח, unde Ben. ſ. m. אֵשׁ לֹא־נֻפָּח, Job. 20. v. 26. Lxx. πῦρ ἄκαυστον *ignis, qui non accenditur.* Vulg. *qui non ſuccenditur.* Aq. Theod. μὴ φυσηθὲν *non ſufflatur.* Sym. ἄνευ φυσήματος *abſque flatu.* Alii, *non exſufflatus, non vulgaris ignis.*

HIPHIL הִפִּיחַ, contracte pro הִנְפִּיחַ, *ſpirare facio, anhelantem reddo*, h. e. *defatigo.*

Praet. 1. p. ſ. c. הִפַּחְתִּי, Job. 31. v. 39. ubi (-) loco (-) ſub פ ob pauſam, Lxx. ἐλύπησα *contriſtavi.* Vulg. *afflixi.* Sym. ἀπελπίσας ἐλύπησα *ſpe privavi.* Alii, *efflari feci animam.* 2. p. pl. m. cum præf. וְהִפַּחְתֶּם אוֹתוֹ, Malach. 1. v. 13. *& difflatis, flatu diſpelliitis illud.* Quidam, *& feciſtis eum exhalare*, nempe eum, qui eſt צֶמַח יְהוָה *germen Domini*, conf. Iſai. 4. v. 2.

נֹפַח Maſſ. *Nóphahh*, Vulg. *Nophe*, nomen propr. loci, Num. 21. v. 30. Etym. *ſufflans;* à נָפַח *ſufflavit.*

נְפִילִים, vide infra נְפִלִים, col. 1356.

נְפִיסִים, ſecundùm τὸ כְּתִיב, ſecundùm verò τὸ קְרִי, נְפוּסִים, Maſſ. *Nephousím*, Vulg. *Nephuſim*, nomen proprium viri, Eſd. 2. v. 50. Etym. *ſuadelæ, blanda;* à פִּיס Chald. Syr. *perſuaſit.*

נָפִישׁ Maſſ. *Naphíſch*, Vulg. *Naphis*, nom. proprium filii Iſmaëlis, Gen. 25. v. 15. 1. Paral. 5. v. 19. Etym. *multus, abundans;* à נְפִישׁ Chald. idem. R. נְפַשׁ Chald. *crevit, in multitudinem erupit.*

נֹפֶךְ m. Lxx. ἄνθραξ, Vulg. *carbunculus.* Onkeloſius per *Iſmaragdin*, Jonathan per *Iſmured* vertit, quorum utrumque *Smaragdum* deſignat. Alii, *rubinus*, ſive *carbunculus.* Alii, *chryſopraſus.* Alii, *gemmæ ſpecies.* Cum præfix. בְּנֹפֶךְ, Ezech. 27. v. 16. Aq. συνάλλαγμά σου *commutatio tua*, c. Sym. πολύμιτα, al. πολύμιτα *polymita*, quod ſit variis intertexta coloribus; Theod. ſervata voce Hebraica, ἐν νάφεχ *in Naphech.* Vulg. *gemmam.*

נָפַל QAL. Lxx. Aq. Sym. Theod. πίπτω, Lxx. ἀποπίπτω, διαπίπτω, καταπίπτω, ἐκπίπτω, Lxx. Sym. ἐμπίπτω, Lxx. Aq. Theod. ἐπιπίπτω, Lxx. προπίπτω, συμπίπτω, Aq. πλημμύρω, Lxx. κατακλίνω ἐπίκειμαι, προσπίπτω, Vulg. & alii, *cado, decido, excido, incido, concido, ruo, corruo, irruo, ipſe me incurvo, demitto, dejicio, incumbo, procubo, recubo, procido.* Item, *deficio*, &c. ἔρχομαι, ἐπέρχομαι *venio, ſupervenio*, εἰμί *ſum*, ἐπιστρέφω *converto, reverto*, ἀφίστημι *recedo*, καταπηδάω *deſilio*, καταστρώννυμι *deturbo, præcipito*, διαφωνέω *diſſono*, ἐμπλέκω *implico*, ἐπιβλέπω *inſpicio*, κατοικέω *habito*, παρεμβάλλω *caſtrametor*, ταπεινόω *humilio*, ἐν αἰχμαλωσίᾳ πορεύομαι *in captivitatem eo*, ἄλογός εἰμι *innumeratus ſum*, ἀσυνετώτερός εἰμι *inſipientior ſum*, προσχωρέω *accedo*, πλήσσω, vel πλήττω *percutio*, προστίθημι *appono*, φάγομαι *edo.* Præcedente hac voce פַּחַד, φοβέομαι *timeo*,

φεύγω, καταφεύγω, Sym. προσφεύγομαι fugio, confugio, fugio ad aliquem.

Praet. 3. p. s. m. נָפַל, & in pausa נָפָל, cecidit. Cum præf. וְנָפַל & cadet, cecidit, & geminatâ tertiâ rad. secundùm nonnullos, וְנִפְלַל, Ezech. 28. v. 23. & concidet, corruet. Alii, judicabitur, ex Niphal Verbi פָּלַל judicavit, vide Gram. Heb. t. 1. p. 202. c. 1. & 219. c. 1. 3. p. s. f. נָפְלָה, & in pausa נָפָלָה, cecidit, corruet. Cum præf. וְנָפְלָה & cadat, decidet, cecidit. 2. p. s. m. נָפַלְתָּ, & in pausa נָפָלְתָּ, cecidisti. Cum præf. וְנָפַלְתָּ, & ה in fine, ubi subintelligebatur, expresso, וְנָפַלְתָּה & cadas, corruas. 1. p. s. c. נָפַלְתִּי cecidi. Cum præfix. וְנָפַלְתִּי & incidam. 3. p. plur. c. נָפְלוּ, & in pausa נָפָלוּ ceciderunt. Cum præf. וְנָפְלוּ, & in pausa וְנָפָלוּ, & cadent, & ceciderunt. 2. p. pl. m. cum præf. וּנְפַלְתֶּם & cadetis.

Ben. s. m. נֹפֵל & נוֹפֵל, cadens. Cum præf. וְנֹפֵל & cadens, הַנֹּפֵל cadens. Fem. ex forma ה, præcedente duplici (‧), נֹפֶלֶת, & cum præf. הַנֹּפֶלֶת cadens, corruens. Plur. m. נֹפְלִים, & cum præf. הַנֹּפְלִים cadentes, וְהַנֹּפְלִים & cadentes, בַּנֹּפְלִים cum cadentibus.

Infin. ex forma absoluta, נָפוֹל cadendo. Cum præf. בִּנְפֹל in cadendo, כִּנְפוֹל & כִּנְפֹל, sicut cadere, ut cadunt, לִנְפֹּל ad cadendum. Cum aff. hhol. mutato in (‧ hhatoúph), sedeque cum (‧) penultimæ mutatâ, vide Gram. Heb. t. 1. p. 325. נָפְלוֹ nophló, & ex forma (-) mutati in (‧), hincque (‧) penultimæ in (‧) ob concursum mutato, vide eand. Gram. ibid. נִפְלוֹ deficere eum, cadere eum, h. e. cum defecit, postquàm cecidisset. Ex eadem forma (-), נִפְלָם cadere eorum, sive casûs eorum.

Imper. 2. p. plur. m. נִפְלוּ cadite. Cum præf. וּנְפֹלוּ & cadite.

Fut. 3. p. s. m. יִפּוֹל, cum hholem deficienti, יִפֹּל, & hholem in (‧hhatoúph) ob maqqaph mutato, יִפָּל־ cadet. Cum præfix. וְיִפֹּל & cadet, וַיִּפֹּל, & hholem in (‧ hhatoúph) ob maqqaph correpto, וַיִּפָּל־ & cecidit, שֶׁיִּפּוֹל & שֶׁיִּפֹּל, qui, vel quo ceciderit. 3. p. s. f. תִּפּוֹל, תִּפֹּל, & cum (‧ hhatoúph) loco וּ hholem ob maqqaph, תִּפָּל־ cadet, cadat. Cum præf. וְתִפֹּל & cadet, וַתִּפֹּל & cecidit, decidit, הֲתִפּוֹל an cadit? כְּשֶׁתִּפּוֹל quum irruit. 2. p. s. m. תִּפּוֹל, vel תִּפֹּל cades. 1. p. s. c. אֶפֹּל incidam. Cum præf. וָאֶפֹּל & cecidi. Cum ה parag. אֶפְּלָה־, & in pausa, quæ hholem motionem primariæ vocis loco (‧) revocavit, אֶפֹּלָה cadam. Cum præfix. וָאֶפְּלָה & cecidi. 3. p. pl. m. יִפְּלוּ, & in pausa יִפֹּלוּ cadent. Cum præf. הֲיִפְּלוּ num cadent? וַיִּפְּלוּ & ceciderunt. 3. p. pl. f. תִּפֹּלְנָה cadent. 2. p. pl. m. תִּפְּלוּ cadetis. 1. p. pl. c. cum ה parag. נִפְּלָה cadamus. Cum præf. וְנִפְּלָה & cadamus.

HIPHIL הִפִּיל, contracte pro הִנְפִּיל, Lxx. ῥίπτω, ἀπορρίπτω, Lxx. Theod. βάλλω, Lxx. Sym. καταβάλλω, Lxx. ἐμβάλλω, διαβάλλω, Sym. ὑποβάλλω, Aq. πτωματίζω, Vulg. & alii, facio, efficio, aut sino cadere, vel decidere, dejiciendum curo, jacio, abjicio, dejicio, ejicio, injicio, projicio, subjicio, prosterno. Lxx. ἀποπίπτω, παραπίπτω, Vulg. decido, διαμετρέω dimetior, διαδίδωμι trado, κληροδοτέω sorte distribuo, καθίζω colloco, στηρίζω firmo, λαμβάνω accipio, κατέχω detineo, ἐκκόπτω exscindo, τίθημι pono.

Praet. 3. p. s. m. הִפִּיל cadere fecit. Cum præf. וְהִפִּיל & prosternet; & cum (‧) sine (י) comite sub פ, וְהִפִּל & projecit. Cum præf. & affix. וְהִפִּילוֹ & dejiciet eum. 3. p. s. f. הִפִּילָה dejecit. 2. p. s. m. cum affix. הִפַּלְתָּם dejecisti eos. 1. p. s. c. הִפַּלְתִּי cadere feci. Cum præf. וְהִפַּלְתִּי & prosternam. Cum præfix. & affix. וְהִפַּלְתִּיו & dejiciam eum, וְהִפַּלְתִּים & faciam ut corruant. 3. p. plur. c. הִפִּילוּ jecerunt. Cum præf. וְהִפִּילוּ & abjicient. Cum affix. & (‧) sine (י) sub פ, (י) in (‧) ad euphoniam mutato, הִפִּלֻהוּ corruere fecerunt eum. 1. p. pl. c. הִפַּלְנוּ jecimus.

Ben. s. m. מַפִּיל dejiciens. Cum præfix. וּמַפִּיל, Dan. 9. v. 20. Paraph. Chald. funderemque preces. Plur. m. מַפִּילִים procidere facientes.

Infin. cum præf. לְהַפִּיל ad prosternendum, וּלְהַפִּיל, & extruso ה characteristico, servata prima radicali more perfectorum, cum (‧) sub פ sine (י) indice וּ hhiriq gadhol, vide Gram. Heb. t. 1. p. 148. c. 2. & 204. c. 2. וְלִנְפִּל, Num. 5.

Digitized by Google

v. 22. *& ad abjiciendum, dejiciendum.* Cum præf. & affix. וּבְהַפִּילְכֶם *& in faciendo vos cadere.*

IMPER. 2. p. ſ. m. cum affix. הַפִּילֵהוּ *fac cadere eum.* 2. p. pl. m. הַפִּילוּ *jacite* ſortem.

FUT. 3. p. ſ. m. יַפִּיל *excuſſerit.* Cum præf. & ex forma (-), וַיַּפֵּל *& cadere fecit.* Cum affix. & (-) ſine (י) ſub פ, יַפִּלֵם *abjiciet eos.* Cum præf. & aff. וַיַּפִּלֵם *& fecit cadere eos.* 3. p. ſ. f. תַּפִּיל *injiciet.* Cum præf. & ex forma (-), וַתַּפֵּל *& dejecit.* 2. p. ſ. m. תַּפִּיל, & ex forma (-), תַּפֵּל *dejicies, projicies, cadere ſinas.* 1. p. ſ. c. אַפִּיל *cadere faciam.* 3. p. pl. m. יַפִּילוּ *cadere facient.* Cum præf. וַיַּפִּילוּ *& projecerunt.* Cum ן paragog. יַפִּילוּן *dejiciebant.* 2. p. pl. m. תַּפִּילוּ & תַּפִּלוּ, *cadere facietis, dejicietis.* 1. p. plur. c. cum præf. & ה parag. וְנַפִּילָה *& projiciemus.*

HITHPAEL הִתְנַפֵּל, Lxx. προσεύχομαι, δέομαι, oro. Vulg. *ſuppliciter deprecor.* Aq. ἀναπίπτω, Alii, *procumbo, procido, proruo, proſterno ipſe me.* Vulg. *jaceo.*

PRAET. 1. p. ſ. c. in pauſa, quæ mutavit (-) ſub פ in (-), הִתְנַפָּלְתִּי *proſtravi me.*

BEN. ſ. m. cum præf. וּמִתְנַפֵּל *& proſternens ſe.*

INFIN. cum præf. וּלְהִתְנַפֵּל *& ad irruendum.*

FUT. 1. p. ſ. c. cum præf. וָאֶתְנַפַּל *& proſtravi me.*

נְפַל Chald. PEAL. Lxx. πίπτω, Vulg. & alii, *cado, accido, procido,* ἐκπίπτω *excutio.*

PRAET. 3. p. ſ. m. נְפַל *procidit.* 3. p. pl. m. נְפַלוּ *ceciderunt.* 3. p. plur. f. cum præf. וּנְפַלוּ mendoſe, pro וּנְפַלָה ſecundùm Maſſorethas; ſecundùm verò alios pro וּנְפַלוּ, Dan. 7. v. 20. (vide inf. in נְפַק, col. 1357.) *& ceciderunt.*

BEN. plur. m. נָפְלִין *procidentes.*

FUT. 3. p. ſ. m. ex forma (-), יִפֵּל, & (-) in (-) ob maqqaph correpto, יִפֶּל־ *prociderit, acciderit.* 2. p. pl. m. תִּפְּלוּן *procidatote.*

נֵפֶל m. Lxx. Aq. Sym. ἔκτρωμα, Sym. participialiter, ἐκτρωθὲν, Vulg. & alii, *abortus, abortivum, extractum.* Cum præf. & in pauſa, כַּנָּפֶל *abortivum, abortivus fœtus,* כְּנֵפֶל *ſicut abortus.* R. נָפַל *cecidit,* in Hiph. *ejecit;* unde נֵפֶל *abortus,* quaſi cadivum, aut ejectum dicas.

נְפִלִים pl. m. unde cum præf. הַנְּפִלִים, Gen. 6. v. 4. Lxx. Theod. γίγαντες, Aq. particip. οἱ ἐπιπίπτοντες, Aq. Sym. οἱ βίαιοι, Sym. ſecundùm lectionem alteram, quæ admodum ſuſpecta videtur, *βιαίως* curatu difficiles. Cum (י) in penultima, הַנְּפִילִים, Num. 13. v. 35. Lxx. ἄνδρας ὑπερμήκεις, Sym. γίγαντας, Vulg. & alii utrobique, *gigantes, prælongi, portentoſi viri* (*præ cæteris* אַנְשֵׁי הַשֵּׁם *viri* ſummi *nominis,* unde fortè Lat. *nobiles*) *irruentes, invaſores, irruptores, violenti, qui more latronum ſubitò in viatores, aut incautè ruri verſantes impetum faciunt.* Non tamen quilibet latrones נְפִלִים *Nephilim* deſignantur; ſed qui equis latrocinia exercent, ut Centauri quondam apud Græcos; ac multi etiam nunc apud Arabes, vide Comment. Clariſſ. Clerici ad Gen. 6. v. 4. R. נָפַל *irruit,* Arab. *prædam militibus diviſit,* vel à נְפִילָא, aut נִפְלָא Chald. *abortus, abortivum,* per antiphraſin ſcilicet.

נָפַץ QAL. Lxx. Sym. διασκορπίζομαι, Lxx. Aq. διασκορπίζομαι, Lxx. ὑπερεκχέομαι, Vulg. & alii, *diſſeminor, diſpergor, diffundor, ſupereffundor,* κατακόπτω *concido, comminuo,* ἐκτινάσσω *excutio.* Alii item, *collidor.*

PRAET. 3. p. ſ. m. נָפַץ *quod diſpergeretur.* 3. p. ſ. f. נָפְצָה *reſperſa eſt.* 3. p. plur. c. נָפְצוּ *diſperſæ ſunt gentes.*

PAOUL ſ. m. נָפוּץ *comminutum* vas. Plur. fem. cum præf. & (ו) in (-) ad euphoniam correpto, וּנְפֻצוֹת, Iſai. 11. v. 12. *& diſperſas* reliquias.

INFIN. ex forma abſoluta cum præfix. וְנָפוֹץ *& collidendo.*

PIEL נִפֵּץ, Lxx. διασκορπίζω, συντρίβω, κατασείω, Vulg. & alii, *diſpergo* (& per aphæreſin, ac metatheſin, *ſipo,* ſeu *diſſipo*) *concido, comminuo, contero, elido,* ἐδαφίζω *humi proſterno.*

PRAET. 3. p. ſ. m. cum præfix. וְנִפֵּץ *& allidet.* 1. p. ſ. c. cum præf. וְנִפַּצְתִּי *& collidam, diſpergam.* Cum præf. & aff. וְנִפַּצְתִּים *& diſpergam eos.*

Digitized by Google

Infin. נַפֵּץ, Dan. 12. v. 7. Lxx. διασκορπισμὸς, Vulg. *dispersio*. Alii, *dissipare*.

Fut. 2. p. f. m. cum affix. תְּנַפְּצֵם *disperges eos*. 3. p. pl. m. in pausa, quæ (-) motionem primariæ vocis sub פ, loco (:) revocavit, יְנַפֵּצוּ *dissipent*.

PUAL נֻפַּץ, unde Paoul plur. fem. מְנֻפָּצוֹת, Isai. 27. v. 9. Lxx. κατακεκομμένους *contritos*, *concisos*. Aq. συγκεκομμένους *effractos*. Sym. λελεπτοποιημένους *in frusta concisos*. Theod. ἐκτετιναγμένους *excussos*. Vulg. & alii, *allisos*, *comminutos* lapides.

נֶפֶץ m. Isai. 30. v. 30. Lxx. Verbaliter, κεραυνώσει βιαίως *fulminabit vehementer*. Vulg. *allides*; legebant in Piel נַפֵּץ. Alii, *dispersione*, *allisione*. R. נָפַץ *dispersus fuit*.

נְפַק Chald. PEAL. Lxx. ἐξέρχομαι, ἐκπορεύομαι, Vulg. & alii, *exeo*, *egredior*, *prodeo*, ἐπέρχομαι *advenio*, *supervenio*.

Praet. 3. p. f. m. נְפַק *egressus erat*. 3. p. f. f. נֶפְקַת, Dan. 2. v. 13. (ubi (∙) loco ( ) sub נ, ex Syriasmo) *egressa erat*. 3. p. pl. f. נְפַקוּ, Dan. 5. v. 5. *egressi sunt* digiti. Hic Massorethæ voluerunt (י) esse pro ה, & legi נְפַקָה; sed hæc forma cum nec Hebraica, nec Chaldaica sit, legendum potiùs videtur נְפַקִי (vel נפקי Syriace) communis scilicet generis, ex Hebraismo, vide Gram. Heb. tom. 2. p. 586. c. 2. ac Gram. Ludovici *de Dieu*, p. 193.

Ben. f. m. cum præfix. וְנָפֵק *& prodiens erat*. Pl. m. cum præf. נָפְקִין *egrediebantur*.

Imper. 2. p. pl. m. פֻּקוּ *egredimini*.

APHEL ex forma perfecta cum ה loco א ab initio, הַנְפֵּק vel הַנְפֵּק, Lxx. ἐκφέρω, Vulg. & alii, *asporto*, *exporto*, *egredi facio*.

Praet. 3. p. f. m. הַנְפֵּק, הַנְפִּיק & הַנְפֵּק, Dan. 5. v. 2. *exportavit*. 3. p. pl. m. הַנְפִּיקוּ & הַנְפְּקוּ, Dan. 5. v. 3. *asportaverunt*.

נִפְקָא f. Chald. emphat. נִפְקְתָא, unde cum præf. וְנִפְקְתָא, Esd. 6. v. 4. Lxx. ἡ δαπάνη, Vulg. & alii, *sumptus*, *impensæ*. Rad. נפק Syris *impendit*.

נֶפֶשׁ, & in pausa נָפֶשׁ, c. sed sæpius f. Lxx. Aq. Sym. Theod. ψυχή, Lxx. καρδία, πνοή, σῶμα, ἀνήρ, πᾶς, Vulg. & alii, *anima*, *mens*, *animus*, *halitus*, *vita*, *corpus animatum*, vel per catachresin, *inanime*, *cadaver*, *homo*, *persona*, *omnis*, *quivis*. Item, *ipse*, *ego*, *tu*, *ille*; *voluntas*, *arbitrium*, &c. κεφαλὴ *caput*, χεὶρ *manus*, βραχίων *brachium*. Verbale, λαμβάνω *arripio*, ἐμπνέω *inspiro*, ἐνύπνιον *somnium*, &c. Cum præf. וְנֶפֶשׁ *& anima*, הַנֶּפֶשׁ, & in pausa הַנָּפֶשׁ, בַּנֶּפֶשׁ, *anima*, וְהַנֶּפֶשׁ *& anima*, בַּנֶּפֶשׁ, *animam*, *corpus*, וְהַנֶּפֶשׁ *& anima*, כַּנֶּפֶשׁ *sicut anima*, וּכְנֶפֶשׁ *& ut anima*, לְנֶפֶשׁ, in pausa לָנֶפֶשׁ, לַנֶּפֶשׁ, in pausa לַנָּפֶשׁ, *in animam*, *animæ*, *pro anima*, *propter animam*, מִנֶּפֶשׁ *ab anima*. Cum affix. נַפְשׁוֹ *anima ejus*, *animæ suæ*, m. &c. (Lxx. ἑαυτὸν *seipsum*). Cum præf. & aff. וְנַפְשׁוֹ *& anima ejus*, m. כְּנַפְשׁוֹ, Prov. 23. v. 7. Lxx. Verbaliter, καταπίνω *absorbeo*. Alii, *in*, *cum anima ejus*; *in*, *contra animam ejus*, vel *suam*, m. כְּנַפְשׁוֹ *sicut animam suam*, m. לְנַפְשׁוֹ *animæ suæ*, m. נַפְשָׁהּ *anima ejus*, *animam suam*, f. לְנַפְשָׁהּ *animæ suæ*, f. נַפְשְׁךָ, & in pausa נַפְשֶׁךָ, *anima tua*, m. כְּנַפְשְׁךָ *secundum animam tuam*, m. לְנַפְשְׁךָ, & in pausa לְנַפְשֶׁךָ *animæ tuæ*, m. נַפְשֵׁךְ *anima tua*, f. בְּנַפְשֵׁךְ, Esth. 4. v. 13. Lxx. σεαυτῷ *tibi ipsi*. Alii, *animæ tuæ*, f. לְנַפְשֵׁךְ *animæ tuæ*, f. נַפְשִׁי *anima mea*, c. וְנַפְשִׁי *& anima mea*, c. בְּנַפְשִׁי *in animam meam*, *animæ meæ*, c. וּבְנַפְשִׁי *& in anima mea*, c. לְנַפְשִׁי *animæ meæ*, c. נַפְשָׁם, Levit. 26. v. 43. Lxx. ἑαυτοῖς *sibi ipsis*. Alii, *anima eorum*, vel *sua*, וְנַפְשָׁם *& anima ipsorum*, בְּנַפְשָׁם *in animam ipsorum*, לְנַפְשָׁם *animæ ipsorum*, נַפְשְׁכֶם *anima vestra*, m. וְנַפְשְׁכֶם *& anima vestra*, m. לְנַפְשְׁכֶם *animæ vestræ*, m. נַפְשֵׁנוּ *anima nostra*, c. וְנַפְשֵׁנוּ *& anima nostra*, c. בְּנַפְשֵׁנוּ *pro anima nostra*, c. Plur. ex terminatione masc. נְפָשִׁים, f. נְפָשׁוֹת, & cum præf. הַנְּפָשׁוֹת *animæ*, וּנְפָשׁוֹת *& animas*. Conft. נַפְשׁוֹת *animæ*. Cum præf. וְנַפְשׁוֹת *& animas*. Cum præf. & aff. בְּנַפְשׁוֹתָם & בְּנַפְשׁוֹתָם, *in animas suas*, m. לְנַפְשׁוֹתָם *in animas ipsorum*, נַפְשֹׁתֵיכֶם *animæ vestræ*, m. בְּנַפְשׁוֹתֵיכֶם *in animabus vestris*, m. לְנַפְשֹׁתֵיכֶם *animabus vestris*, m. נַפְשׁוֹתֵינוּ, & עַל נַפְשֹׁתֵינוּ, Num. 31. v. 50. Lxx. περὶ ἡμῶν, Vulg. *pro nobis*. Alii, *pro animabus nostris*, c. לְנַפְשֹׁתֵינוּ *animabus nostris*, c. In hisce dicendi modis, קָצַר נֶפֶשׁ, Num. 21. v. 4. Lxx. ὀλιγοψυχέω *deficio*; שְׁלַחְתָּ נַפְשָׁם,

Deut. 21. v. 14. ἐξαποστελεῖς ἐλευθέραν *dimittes eam.* Vulg. *liberam.* Alii, *animæ suæ*, h. e. suo ipsam arbitrio, ac juri permittes; אם־בעל נפש, Prov. 23. v. 2. εἰ δὲ ἀπληστότερος εἶ *si insatiabilior es*; legebant (pro בעל) בלע; Alii, *si compos es animæ, mentis*; רחב־נפש, Prov. 28. v. 25. ἄπληστος *insatiabilis.* Vulg. *qui se jactat, ac dilatat.* Alii, *tumens animo, arrogans*; מרי נפש, Jud. 18. v. 25. κατώδυνοι ψυχῇ, 2. Reg. 17. v. 8. κατάπικροι τῇ ψυχῇ *amari* (Vulg. *concitati*) *animo*; עזי־נפש, Isai. 56. v. 11. ἀναιδεῖς τῇ ψυχῇ *impudentes animo.* Vulg. *impudentissimi.* Alii, *robusti animâ*, h. e. insatiabili, & insuperabili cupiditate; בתי הנפש, Isai. 3. v. 20. *vascula odoribus referta*, qui recreant. Vulg. *olfactoriola*, vide plura in Lexico Joan. Coccei. Hinc Verbum

נפש QAL, unde NIPHAL נפש, ex quo 3. p. f. m. Fut. cum præf. וינפש, Exod. 23. v. 12. Lxx. καὶ ἵνα ἀναψύξῃ, Vulg. & (ut) *refrigeretur.* Alii, & *respiret, recreet se*, וינפש, & ex forma (-), וינפש, Exod. 31. v. 17. Lxx. καὶ ἐπαύσατο, Aq. καὶ ἀνέψυξεν, Alii, & *quievit, respiravit.* Apud Vulg. vacat.

נפת f. unde cum præf. & (-) loco (-) sub ב ob pausam, שלשת הנפת, Jos. 17. v. 11. Lxx. τὸ τρίτον τῆς Μαφετὰ *Mapheta.* Alex. Ald. Ναφετὰ *Napheta.* Complut. Ναφὲθ. Vulg. tertia pars urbis *Nophet* in Tribu Manassè secundum quosdam. Alii, *tres termini, regiones.* Quidam putent nomen loci esse, ut *tres tabernæ*; sic *tres pagi.* Masius autumat Endoram, Taanach, & Mageddo vocari שלשת הנפת *tres regiones.* Targh. תלתא פלכין *tres tractus.* R. נוף *agitavit*, unde נוף *surculus*, seu *ramus*, ex quo נפת *tractus*, ob ipsius videlicet cum illo similitudinem.

נפת f. *destillatio.* Lxx. Sym. synecdochice, μέλι, Lxx. κηρίον, Aq. γλυκασμός, Vulg. & alii, *mel* (ἄκοιτον), *favus, dulcedo.* Cum præf. הנפת & *destillatio, favus.* R. נוף *stillavit.*

נפת דור & נפות, Mass. *Naphòth* & *Napháth dôr*, nom. propr. urbis (secundum nonnullos) ad mare magnum, Jos. 11. v. 2. & 12. v. 23. Eusebius notavit esse urbem

Dora, 9. milliaribus à Cæsarea. Vide Palæstinam doctiss. Relandi, p. 905. Alii, *tractus, regiones, regio Dor.* Vide supra נפת cum ejus etym.

נפתוח Mass. *Nephtóahh*, Vulg. *Nephtoa*, nomen propr. urbis in finibus Judæ, Jos. 15. v. 9. *aquæ fontanæ Nephtóahh*, ibid. Vide Palæstinam ejusdem Relandi, p. 908. Etym. *apertio*; à פתח *aperuit.*

נפתחים vel נפתוחים, Mass. *Naphtouhhîm* vel *Naphtuhhîm*, Vulg. *Nephtuim*, nom. proprium filii Mesraim, Gen. 10. v. 13. Etym. *aperti*, ac *simplices*, vel *aperturæ*, aut *fontes*; à פתח *aperuit.*

נפתולים plur. m. unde const. נפתולי אלהים נפתלתי, Gen. 30. v. 8. Lxx. Verbal. συναντελάβετό μοι ὁ θεὸς, καὶ συνανεστράφην *coadsumpsit me Deus, & colluctata sum.* Aq. συναναστρέψας με κύριος, καὶ συναναστράφην *convertit me Deus, & conversa sum.* Vulg. *comparavit me Deus* cum sorore mea, & *invalui.* Alii, *luctationibus, technis, artibus, conatibus Dei* (h. e. maximis aut piis) *luctata sum.* R. פתל in Niph. *luctatus, conatus, contortus, intortus est*, ut fit luctando.

נפתלי Mass. & Vulg. *Nephtalí*, nomen proprium 1°. loci, 3. Reg. 4. v. 15. 4. Reg. 15. v. 29. 2°. sexti filii Jacob ex Bala ancilla Rachel uxoris suæ, Gen. 30. v. 8. Etym. *luctator meus*; à נפתל *qui luctatur, luctans*, vel *luctator*, & affix. 1. p. f. c. R. פתל in Niphal, *luctatus est.*

נץ m. unde cum præfix. הנץ, Aq. Sym. Theod. ἱέραξ, Vulg. & alii, *accipiter, nisus.* R. נצה *volavit, certavit.* Arab. *apprehendit, arripuit*; formam habet ex quiescentibus ע, ut רע, à רעה *amicus.*

נצב m. Lxx. σειράστης, λαβὴ, Vulg. & alii, *præfectus, præstitutus* regioni, vel provinciæ alicui (נצב מלך *præfectus*, scilicet regni, erat rex, 3. Reg. 22. v. 48.) *capulus*, cultri videlicet, vel ensis. Participialiter, & cum ה præfixo pronominis relativi vicem supplente, הנצב *qui constitutus erat*; & in altera significatione, *capulus.* Plur. נצבים, 3. Reg. 4. v. 7. *præfecti, sitarchi, assistentes, curatores.* R. נצב in Niphal, *assistere, constitui, præfici*, &c.

Digitized by Google

נִצְבָּא f. Chald. emphat. נִצְבְּתָא, Dan. 2. v. 41. Lxx. τῆς ῥίζης *radice*. Vulg. *plantario*. R. Aben-Esra, & Saadia, *firmitate*, *duritie*. Alii, *plantâ*. Rad. נְצַב Chald. *plantavit*.

נצח QAL. Lxx. ἀνάπτομαι, καθαιρέομαι, Vulg. & alii, *incendor* (ex usu Chald.) *vastor*, *destruor*; item, *jurgo*, *objurgo*, *velociter eo*, *volo*, à נָצָא; *floreo*, *germino*, à נִיץ.

PRAET. 3. p. pl. c. נָצוּ *avolant*.

INFIN. ex forma absoluta cum א loco ה in fine, Jerem. 48. v. 9. *date florem*; al. *alam Moabo*, כִּי נָצֹא תֵּצֵא *quis volando palatur*. Metaphora est ab acere, aut glumâ sumta. Qimhhi in Comment. etiam תֵּצֵא hinc deducit, pro תֵּצֵא, sive תִּצֶה *avolabit*.

FUT. 3. p. plur. f. תִּצֶּינָה, Jerem. 4. v. 7. ex altera significatione, *vastabuntur*, *destruentur*. R. Mosche Qimhhi pater R. Davidis exponit, *florebunt*, *germinabunt*; à נִיץ. Vastatæ scilicet gramen producent. Est paronomasia inter נִיץ, נָצָה, & יָצָא.

NIPHAL נִצָּה, contracte pro נִנְצָה, Lxx. ἐπισυνίστημι, διαπληκτίζομαι, μάχομαι, συμπλέκομαι, Vulg. & alii, *insurgo*, *contendo*, *rixor*, *certo*, *concerto*, *pugno*, *vastor*, *destruor*, *vide habite*.

BEN. plur. m. נִצִּים, Exod. 2. v. 13. Lxx. διαπληκτιζομένους, Aq. Sym. διαμαχομένους, Vulg. & alii, *rixantes*, *dimicantes*; 4. Reg. 19. v. 25. Lxx. μαχίμων *pugnacium*. Vulg. *pugnantium*. Alii, ex altera significatione, *vasti*, *vastati*, *destructi* acervi.

FUT. 3. p. pl. m. יִנָּצוּ *certaverint*, *concertaverint*. Cum præf. וַיִּנָּצוּ *& concertaverunt*, *& rixabuntur*.

HIPHIL הִצָּה, contracte pro הִנְצָה, Lxx. ἐμπυρίζω, Sym. ἐμπρήθω, *incendo*. Vulg. *succendo*. Lxx. ἐπισυνίστημι, Vulg. & alii, *surgo contra*, *conjuro*, *certo*, *rixas moveo*.

PRAET. 3. p. pl. c. הִצּוּ *rixas moverunt*.

INFIN. cum præf. & affix. בְּהַצֹּתוֹ, Psal. 59. Heb. 60. v. 2. *in certare ipsum*, h. e. *cum certaret ipse*, בְּהַצֹּתָם *in rixando ipsos*, h. e. *dum rixarentur ipsi*.

נֵצָה f. Lxx. ἄνθος, βλαστός, Vulg. & alii, *flos*, *germen*. Quidam, *ala*; à נָצָה *volavit*.

Cum aff. נִצָּהּ *florem suum*, m. נִצָּה, Gen. 40. v. 10. *flos ejus*, f. contracte pro נִצָּתָהּ (ut פִּנָּהּ *angulum suum*, f. pro פִּנָּתָהּ) quod probat Verbum femininum. Forma est à נָצָה. R. verò est נִיץ *floruit*, *germinavit*; vel נָצָה *floruit*, *volavit*.

נוֹצָה vel נֹצָה, f. Lxx. πτερόν, Sym. Theod. πτιλός, Vulg. & alii, *pluma*, *plumarumve copia*, *ala*, *penna*, *pinna*. Cum præfix. וְנֹצָה, Job. 39. v. 13. Lxx. voce Hebraica retenta, sed nonnihil corrupta, *νεσσα*. Sym. πτιλὸς αὐτοῦ *pennas ipsius*, m. Vulg. *accipitris*. Alii, *& pluma*. Quidam, *pavo*, vel *gallus indicus*, aut *struthiocamelus*, quasi pennatus dictus, נוֹצָה *pluma*. Cum præf. & affix. בְּנֹצָתָהּ, Levit. 1. v. 16. Paraphrasis Chald. בְּאוּכְלֵיהּ *cum fimo ejus*, m. R. Salomon Jarchi עִם בְּנֵי מֵעָיו *cum visceribus ejus*, f. sive *cum sordibus in visceribus contentis*. Vulg. & alii (*ingluviem ejus*) *cum plumis ejus*, f. R. נָצָה *volavit*.

נצח QAL, unde NIPHAL נִצַּח, ex quo

BEN. f. f. ex forma ה præcedente duplici (-) loco duplicis (ִ), ob ח tertiam rad. gutturalem, מְשֻׁבָה נִצַּחַת, Jerem. 8. v. 5. Lxx. ἀποστροφὴν ἀναιδῆ *aversione impudenti*. Vulg. *aversione contentiosa*. Alii, *aversione pervincente*, h. e. pervicacissima, pertinacissima; vel secundum Qimhhi & Aben-Esram, æterna, perpetua, continua, quasi æternata, à nomine נֶצַח *æternitas*.

PIEL נִצַּח, Lxx. ἐνισχύω, ἐπισπεύδω, ἐπισκοπέω, νικοποιέω, Vulg. & alii, *invalesco*, *vinco*, *supero*, *inspicio*, *præficior*, *præsum*, *sollicito*, *urgeo*, *insto*, *vincere facio*.

BEN. s. m. מְנַצֵּחַ, Lxx. ἐργοδιώκτης, ἐπιστάτης, Aq. νικοποιός, Vulg. & alii, *præfectus operum*, *præfectus*, *victor* (in re musica) *præcentor*; unde cum præf. in titulis psalmorum, לַמְנַצֵּחַ *præcentori*. Lxx. εἰς τὸ τέλος, Vulg. *in finem*. Aq. τῷ νικοποιῷ *victori*. Sym. ἐπινίκιος ᾠδή *triumphale carmen*. Theod. εἰς τὸ νῖκος *in victoriam*. Alii, *victori*, *præfecto operis*, *aut in arte aliqua*. Pl. m. מְנַצְּחִים *præfecti*. Cum præf. וּמְנַצְּחִים *& præfecti*.

INFIN. cum præf. לְנַצֵּחַ *ad instandum*, *ad urgendum*.

נצח Chald. PEAL, unde ITHPAEL אתנצח, ex quo BEN. f. m. מתנצח, Dan. 6. v. 3. al. 4. Vacat apud Lxx. Vulg. Verbaliter, *superabat*. Alii, *præfectus* existebat.

נֵצַח vel נֶצַח, m. Lxx. αἰών, αἰών χρόνος, διηνεκτός, Vulg. & alii, *ævum, æternitas, seculum, tempus æternum*, (& cum præpositione) *semper*. Item, *robur*. Lxx. νῖκος, Lxx. Aq. νῖκος *victoria*. Lxx. Sym. τέλος *finis*. Aq. τέλεον *penitus*. Sym. ἐπινίκιον *triumphale carmen*, ἰεὶς, Lxx. νῖκος *contentio*, αἷμα *sanguis*. Verbaliter, ἰσχύω *valeo*, κατισχύω *prævaleo*, βοηθέω *auxilior*, διαιρέω εἰς δύο *divido in duo*, &c. Cum præf. ונצח *& æternitas*, לנצח נצחים, Isai. 34. v. 10. Lxx. εἰς χρόνον πολὺν *in tempus multum*. Vulg. in plur. *in secula seculorum*. Alii, *in perpetuum perpetuitatum*, (in omnem continuationem) *non erit transiens per eam*. Cum (ָ) sub ל, לָנֶצַח *in æternum*, הֲלָנֶצַח *an in æternum?* Cum affix. נִצְחִי *robur meum*, c. נִצְחָם *robur eorum*. Plur. נְצָחִים *æternitates, secula*. Rad. נצח in Piel *vicit*; unde נצח *æternitas*, quasi omnium victrix.

נְצִיב m. Lxx. στήλη, Lxx. Aq. ὑπόστημα, Lxx. Φασεὶδ, Φαρεία, ἡγούμενος, Vulg. & alii, *tumulus, statua, statio militum, milites stationarii, præsidium, dux, præfectus, regia scilicet annona, sitarchus*. Cum præf. ונציב *& præfectus, sitarchus*. Plur. נציבים *stationarii, præfecti stationum*. Const. נציבי *stationarii*. R. נצב Arab. *posuit, fixit, erexit, constituit*; & intransitive, *constitit, obstitit*, &c.

נְצִיב Mass. *Netsiv*, Vulg. *Nesib*, nom. proprium urbis in Tribu Judæ, Jos. 15. v. 43. abest Eleutheropoli 9. (S. Hieronymus legit 7. ipsamque cum *Nesib*, confundere videtur) milliaria versus Chebronem, teste Eusebio. Vide Palæstinam doctiss. Relandi, pp. 905. & 909. Etym. *firmitas*, sive *statio*, vel *præsidium militum*; à נציב Heb. & Chald. idem.

נְצִיחַ Mass. *Netsiahh*, Vulg. *Nesia*, nom. proprium viri, Esd. 2. v. 54. Etym. *victor, fortis*; à נצח Chald. *superavit*.

נצל QAL, unde NIPHAL נִצַּל, contracte pro נִנְצַל, Sym. διασώζομαι, Lxx. ἐξαιρέομαι, σώζομαι, ῥύομαι, Vulg. & alii, *evado, effugio, eripio me, eripior, servor, liberor*, προστίθεμαι *adhæreo, confugio*, σκεπάζομαι *protegor, defendor*, ἀπέχομαι *abstineo*. Hinc per aphæresin, Lat. *salio*. Hispan. *salgo*.

PRAET. 1. p. pl. c. נִצַּלְנוּ *erepti sumus, evasimus*.

INFIN. cum præf. לְהִנָּצֵל *ad eripiendum, ut eripiamur*.

IMPER. 2. p. f. m. הִנָּצֵל *eripe te*. Cum præf. וְהִנָּצֵל *& eripe te*.

FUT. 3. p. f. m. יִנָּצֵל *eripuerit se*. 3. p. f. f. cum præf. וַתִּנָּצֵל נַפְשִׁי, Gen. 32. v. 30. al. 31. *& adhuc salva est anima mea*, c. ibi accentus remanet in ultima, quamvis adsint quatuor requisitæ ad ipsum retrahendum conditiones, vide Gram. Heb. tom. 2. p. 309. c. 2. 2. p. f. m. תִּנָּצֵל *eripieris*. 2. p. f. f. cum (ֶ) sub צ loco (ֵ) ob pausam, תִּנָּצֶלִי *liberaberis*. 1. p. f. c. cum ה parag. אִנָּצְלָה *eripiar*. 3. p. pl. m. יִנָּצְלוּ, & in pausa יִנָּצֵלוּ, *eripientur*.

PIEL נִצֵּל, Lxx. Aq. Sym. σκυλεύω, Alius, & Lxx. σκευάζω, Lxx. ἀποσκευάζω, ἐξαίρω, ῥύω, Vulg. & alii, *spolio, compilo, vasa aufero, abripio, diripio, eripio, eruo, libero*, &c. Hinc per aphæresin, Gr. συλεύω, σκυλεύω.

PRAET. 2. p. pl. m. cum præf. וְנִצַּלְתֶּם, Exod. 3. v. 22. *& spoliabitis*.

FUT. 3. p. pl. m. cum præf. וַיְנַצְּלוּ *& spoliarunt, & diripuerunt*; & in altera significatione, sine præf. יְנַצֵּלוּ *liberabunt*.

HIPHIL הִצִּיל, contracte pro הִנְצִיל, Lxx. ἐκσπάω, Lxx. Sym. ἐξαιρέω, Lxx. Aq. ῥύομαι, Aq. ἀναῤῥύομαι, Lxx. ἀπελαύνω, σώζω; ἀφαιρέω, ἀφαιρέω; σκιάζω; Vulg. & alii, *extraho, eripio, eruo, libero, servo; aufero, amputo; obumbro, fraudo*, vel *frustror oculos*, ὑπολείπω *relinquo*. Alii item, *separo*; ac intransitive, *evado*.

PRAET. 3. p. f. m. הִצִּיל, *abstraxit, detraxit, eripuit*, &c. Cum præf. וְהִצִּיל *& eripiet*; & in altera significatione, *& abstrahat, eruat*. Cum affix. הִצִּילוֹ *eripuit eum*, הִצִּילַנִי, & in pausa, unde (ָ) loco (ַ) sub ל הִצִּילָנִי *eripuit me*, c. הִצִּילָם *eripuit eos*. Cum præf. & affix. וְהִצִּילָם *&*

Digitized by Google

eripiet eos, הִצִּילָנוּ *eripuit nos*, c. 2. p. ſ. m. הִצַּלְתָּ *eripuiſti*. Cum præf. וְהִצַּלְתָּ & *eripuiſti*. 1. p. ſ. c. cum præf. וְהִצַּלְתִּי & *eripiam*, *eripui*. Cum aff. הִצַּלְתִּיךָ *eripui te*, m. Cum præf. & affix. וְהִצַּלְתִּיךָ & *eripiam te*, m. וְהִצַּלְתִּים & *eripuero eos*. 3. p. pl. c. הִצִּילוּ *eripuerunt*. Cum præfix. ה interroganti (-) notato, ob ſequens gutturalem alia quàm (-) motione affectam, vide Gram. Heb. tom. 1. p. 375. c. 2. הַהִצִּילוּ *num eripuerunt?* וְהִצִּילוּ & *eripient*. 2. p. plur. m. הִצַּלְתֶּם *eripuiſtis*. Cum præf. וְהִצַּלְתֶּם & *eripietis*. 1. p. pl. c. הִצַּלְנוּ *eripuimus*.

Ben. ſ. m. מַצִּיל, & cum præf. הַמַּצִּיל *eripiens*, *qui eripit*.

Infin. הַצִּיל *eripere*. Ex forma (-), הַצֵּל *eripiendo*. Cum præf. הֲהַצֵּל *num eripiendo?* de (-) ſub ה interroganti, vide ſupra in 3. p. plur. c. præteriti. וְהַצֵּל & *eripiendo*, לְהַצִּיל *ad eripiendum*, וּלְהַצִּיל & *ad eripiendum*. Cum præf. & affix. לְהַצִּילוֹ *ad eripiendum eum*, *ut eripiam eum*, לְהַצִּילְךָ *ad eruendum te*, *ut eruas te*, m. in pauſa, unde (-) pro (·) ante affix. ךָ, לְהַצִּילֶךָ, & ſine (י) indice τῶ hhiriq gadhól, לְהַצִּלְךָ *ad eripiendum te*, *ut eripiam te*, m. וּלְהַצִּילְךָ & *ad eruendum te*. Vulg. *ut eruam te*, m. לְהַצִּילֵנִי *eripere me*, *ut eruas me*, c. לְהַצִּילָם *eripere eos*.

Imper. 2. p. ſ. m. ex forma (-), הַצֵּל, & cum ה parag. הַצִּילָה *eripe*. Cum aff. הַצִּילֵנִי *eripe me*, c. Cum præf. & affix. וְהַצִּילֵנִי & *eripe me*, c. הַצִּילֵנוּ *eripe nos*, c. וְהַצִּילֵנוּ & *eripe nos*, c. 2. p. pl. m. הַצִּילוּ *eripite*. Cum præf. וְהַצִּילוּ & *eripite*.

Fut. 3. p. ſ. m. יַצִּיל *eripiet*. Cum præf. וְיַצֵּל & *eripiet*, וַיַּצֵּל & *eripuit*; & in altera ſignificatione, & *abripuit*. Cum affix. יַצִּילֵהוּ, יַצִּילֶנּוּ *eripiet eum*. Cum præf. & aff. & (·) ſine (י) ſub צ, וַיַּצִּלֵהוּ, וַיַּצִּילֵהוּ & *eripuit eum*, vel *eam*, יַצִּילֶנָּה *eripiet eam*, יַצִּילֶךָּ, & in pauſa, unde (·) loco (:) ante aff. ךָ, יַצִּילְךָ *eripiet te*, m. יַצִּילֵנִי *eripiet me*, c. וַיַּצִּילֵנִי, & ſine (י) indice τῶ hhiriq gadhól, וַיַּצִּלֵנִי & *eripuit me*, c. יַצִּילֵם *eripiet eos*, וַיַּצִּילֵם & *eripuit eos*, יַצִּילֵנוּ *eripiet nos*, c. וַיַּצִּילֵנוּ & *eripuit nos*, c. 3. p. ſ. f. תַּצִּיל *eripiet*. Cum affix. תַּצִּילֵם *eripiet eos*. 2. p. ſ. m.

תַּצִּיל, & ex forma (-), תַּצֵּל *eripies*. Cum affix. תַּצִּילֶנּוּ *eripies eum*, תַּצִּילֵנִי *eripies me*, c. Cum præf. & aff. וְתַצִּילֵם & *eripies eos*. 1. p. ſ. c. אַצִּיל *eripiam*. Cum præf. & ſine (י) comite τῶ (·), וָאַצֵּל & *eripui*. Cum affix. אַצִּילְךָ *eripiam te*, m. 3. p. pl. m. יַצִּילוּ *eripient*. Cum affix. & (ו) in (ֻ) ad euphoniam correpto, יַצִּלוּךָ *eripient te*, ſ. Cum præf. & aff. וַיַּצִּלוּהָ & *eripuerunt eam*.

HOPHAL הֻצַּל, unde Paoul ſ. m. מֻצָּל, Amos 4. v. 11. Lxx. ἐξεσπασμένος, Alii, *erutus*. Vulg. *raptus* ab incendio. Zachar. 3. v. 2. Lxx. ἐξεσπασμένος, Sym. ἐξῃρημένος, Vulg. & alii, *erutus*.

HITHPAEL הִתְנַצֵּל, unde 3. p. pl. m. Futuri cum præf. וַיִּתְנַצְּלוּ, Exod. 33. v. 6. Lxx. καὶ περιείλαντο, al. περιείλοντο, Vulg. & alii, & *depoſuerunt*, *detraxerunt ſibi* (*filii Iſraël* אֶת־עֶדְיָם *ornatum ſuum*), *ſpoliarunt ſe*.

נְצַל Chald. PEAL, unde APHEL אַצֵּל, Lxx. ῥύομαι, Vulg. & alii, *eripio*, *libero*.

Ben. ſ. m. ex forma (·) cum præfix. וּמַצִּל, Dan. 6. v. 28. & *eripiens*.

Infin. cum præf. & ה pro א in fine, & ab initio, vide Gram. Heb. t. 2. p. 590. c. 2. לְהַצָּלָה, Dan. 3. v. 29. *eripere*; & ex terminatione (ו) loco א vel ה more Syrorum; adſcitoque ה ob ſubjunctum affixum, vide Gram. Ludovici *de Dieu*, p. 376. לְהַצָּלוּתֵהּ, Dan. 6. v. 15. *eripere eum*.

נִצָּנִים m. pl. unde cum præf. הַנִּצָּנִים, Cant. 2. v. 12. Lxx. τὰ ἄνθη, Vulg. & alii, *flores viſi ſunt*, apparuerunt. Quidam, *florentia*, *florida*, quaſi à ſingulari נִצָּן adjectivo, ut vocant, denominativo, vide Gram. Ludovici *de Dieu*, p. 69. Rad. נָצַץ Heb. *ſcintillavit*, Chald. verò *floruit*, *germinavit*.

נָצַץ QAL, unde Ben. pl. m. cum præf. וְנֹצְצִים, Ezech. 1. v. 7. Lxx. ſubſtantive, καὶ σπινθῆρες, Vulg. & *ſcintillæ*. Alii, & *ſcintillantes*, & *ſcintillabant*.

נָצַר QAL. Lxx. V[a]. & VI[a]. edit. φυλάσσω, Lxx. διαφυλάττω, τηρέω, Lxx. Aq. Sym. Theod. διατηρέω, Lxx. Sym. συντηρέω, Lxx. φυλάσσω, Sym. προσέχω, Lxx. πολιορκέω, Vulg. & alii, *cuſtodio*, *ſervo*, *conſervo*,

Digitized by Google

observo, caveo, circumdo, circummunio, obsideo, ἐξαιρέω, ῥύομαι, Vulg. *eripio, libero*, ἀντιλαμβάνομαι, Vulg. *apprehendo, suscipio*, ἐνισχύω *corroboro*, ἐντέλλομαι *præcipio*, ἐξέταστὸς ποιέω, Alii, *evolare, evolare facio*, ἐκζητέω, ἐξερευνάω, Vulg. *exquiro, perscrutor*, φυτεύω *planto*, κολλάομαι, Vulg. *adhæreo*, παύω, Vulg. *quiesco*, πλάσσω, ποιέω *formo, facio*, πίπτω *cado*, &c. Alii item, *vastor*.

PRAET. 3. p. f. f. cum affix. נצרתם *custodit ea*, cum (-) in fine loco (·) ob accentum in penultima positum, vide Gram. Heb. tom. 1. p. 340. 1. p. f. c. cum (·) sub צ pro (-) ob pausam, נצרתי *custodivi*. 3. p. pl. c. נצרו *custodiunt*.

PAOUL f. m. cum præf. ונצור *& servatus*. Fem. נצורה, ex altera significatione, *vasta*. Const. cum præf. (ו) ad euphoniam in (··) correpto, accentuque ab ultima ad penultimam ob concursum retracto, ונצרת לב, Prov. 7. v. 10. *& retenta quoad cor*, h. e. quæ quid in corde haberet, non pandebat. Gallice, *retenuë*. Plur. m. cum præf. ובנצורים, ex altera significatione, *& in vastis locis*. Const. cum præf. ונצורי *& vastitates, vastati*. Fem. cum præf. & (··) loco (ו) sub צ, ונצרות ולא ידעתם, Isai. 48. v. 7. *& retenta, reservata, quæ nesciebas*.

INFIN. ex forma perfecta cum præfix. לנצר *custodiendo*.

IMPER. 2. p. f. m. ex forma perfecta, נצר, & prima rad. affecta (·) loco (·), נצור, *custodi, observa*. Aliis est Infinitivus pro Imperativo positus, vide Gram. Heb. t. 1. p. 166. c. 1. Cum ה parag. & dagh. euphonico in צ, נצרה, ac defective, & ex forma (ו), צור *custodi, observa*, &c. Cum aff. & dagh. euphonico, נצרה *custodi eam*.

FUT. 3. p. f. m. imperfecte, יצר *custodiet*. Cum affix. remanente נ, ex Arabismo, paragogico leni, prævio (·) loco (-), יצרנהו, Deut. 32. v. 10. *custodiet eum*. 3. p. f. f. תצר *custodiet*. Ex forma perfecta, cum affix. ך, τῷ daghésch notato ad compensandum נ, ex Arabismo paragogicum, & accessu affixi exclusum, prævio (·) loco (·) ob pausam, & ipsum dagh. sequens, expressoque ה, quod post ך

subintelligebatur, vide Gram. Heb. t. 1. p. 27. & 81. c. 2. תנצרכה, Prov. 2. v. 11. *custodiet te*, m. Ex forma imperfecta, cum præf. & affixo ך, cum eod. daghésch, eodemque prævio puncto ac in voce præced. ויצרך *& custodiet te*, m. 2. p. f. m. תצר *custodies*. Cum aff. תצרנו *custodies eum*, תצרני, & ex forma perfecta, תנצרני *custodies me*, c. 1. p. f. c. אצר, & cum ה parag. אצרה, *custodiam*. Cum præf. ואצרה *& custodiam*. Cum præf. & affix. אצרנה *custodiam eam*, ואצרנה *& custodiam eam*, ואצרך *& custodiam te*, m. 3. p. pl. m. יצרו, ex forma perfecta, terminatione hhólem, & in pausa, unde τῷ hholem loco (·) צ afficitur, ינצרו *custodient*. Ex eadem forma cum aff. & (··) loco (ו) ad euphoniam, ינצרוהו *custodient eum*. Ex forma imperfecta, יצרוני *custodient me*, c. 3. p. pl. f. תצרנה *custodient*.

נצר m. Aq. Sym. Theod. βλαστός, Vulg. & alii, *germen, surculus, planta novella, tenera*. Lxx. ἄνθος *flos*. Verbaliter, φυλάσσω *custodio*. Cum præf. ונצר *& surculus*, כנצר, Isai. 14. v. 19. Lxx. ὡς νεκρός *sicut mortuus*. Aq. ὡς ἰχώρ *sicut tabes*. Sym. ὡς ἔκτρωμα *sicut abortivum*. Theod. ὡς βλαστός, Alii, *sicut germen*, sive *surculus*. Vulg. *quasi stirps*, מנצר *e surculo*. R. נצר *servavit, conservavit*; unde נצר *germen, surculus*, sic dictus, quod truncum renovet, speciemque servet.

נוצר & נצר, m. Lxx. ἀπολογούμενος *qui respondet, qui sese defendit sermone*, ἐπιστάμενος τὸν νοῦν *qui mentem novit*. Vulg. & alii, *custodiens, custos*. Cum præf. ונצר *& custodiens*. Cum aff. נצרה *custodiens, custodio eam*. Plur. נצרים & נוצרים, & const. נצרי *custodientes, custodes*. Cum præf. לנצרי *custodientibus*. R. נצר *custodivit*, cujus Benoni esse potest.

נקא m. Chald. Dan. 7. v. 9. Lxx. καθαρόν, Vulg. & alii, *munda* lana. R. נקה *mundus, purus fuit*.

נקב QAL. Lxx. Theod. τιτράω, Lxx. τρυπάω; metaphorice, ὀνομάζω, ἀνακαλέω, ἐπικαλέω, καταράομαι, Vulg. & alii, *transfigo, perforo*; per aphæresin, *caro*; metaphorice, *exprimo, expresse nomino*; per

Digitized by Google

aphæresin ac metathesin, *νοέω*, *ἀνέω*, *maledico*, *exsecror*, *συνάγω congrego*, *ἀνατρυγάω vindemio*, *βεβρώσκω edo*, *διαχόπτω discindo*, *ὑπολείπω relinquo*.

Praet. 3. p. s. m. cum præf. & aff. וּנְקָבָהּ *& perforabit eam*. 2. p. s. m. נָקַבְתָּ *perforasti*.

Ben. s. m. cum præfix. וְנֹקֵב שֵׁם־יְהוָה, Levit. 24. v. 16. Lxx. *ὀνομάζων δὲ τὸ ὄνομα κυρίου nominans autem nomen Domini* (blasphemando scilicet, ut ex τοῦ יְקַלֵּל præcedenti liquet), Vulg. *qui blasphemaverit nomen Domini*. Alii, *blasphemans*, *exsecrans nomen Domini*.

Paoul s. m. נָקוּב *perforatum*. Plur. m. const. (ו) in (ֻ) ad euphoniam correpto, נְקֻבֵי רֵאשִׁית הַגּוֹיִם, Amos 6. v. 1. Lxx. Verbal. *ἀπετρύγησαν ἀρχὰς ἐθνῶν vindemiarunt primitias gentium*. Justin. *ὀνομασμένοι ἐπὶ τοῖς ἄρχουσι ἀπετρύγησαν ἀρχὰς ἐθνῶν nuncupati inter principes vindemiarunt primitias gentium*. Vulg. *optimates capita populorum*. Alii, *nominati*, h. e. designati *primitiarum gentium*. Quidam, *nuncupati ex principio*, h. e. ex nomine, sive appellatione *gentium*, cui sententiæ favet Paraphrasis Chald. Confer 1. Paral. 12. v. 31. cap. 16. v. 41.

Infin. defective, & ex forma hhólem defect. קֹב, Num. 23. v. 25. *exsecrando*. Ex forma perfecta cum præf. & affix. unde hhólem ultimæ in (ָ hhatoúph) correptum cum (ְ) penultimæ sedem commutat, vide Gram. Heb. tom. 1. p. 351. c. 1. בְּנָקְבוֹ benoqvó, Levit. 24. v. 16. *in exprimere ipsum*, h. e. *cum ipse expresserit*, sive (ut Vulg. interpretatur) *blasphemaverit* nomen Domini.

Imper. 2. p. s. m. ex forma perfecta, cum ה parag. unde facta est eadem ac infinitivo punctorum mutatio ac permutatio, vide Gram. Heb. t. 1. p. 165. c. 1. נָקְבָה noqváh, Gen. 30. v. 27. al. 28. Lxx. *διάστειλον distingue*. Aq. *ἐπονόμασον nomina*. Sym. *ὅρισον defini*, *determina*. Vulg. & alii, *constitue*, *exprime* mercedem, quam dem tibi.

Fut. 3. p. s. m. ex forma perfecta, ac terminatione וֹ (ו), quod in (ָ hhatoúph) ob maqqaph corripitur, יִנְקָב־ iinqov- *perforabit*. Defective, & cum præf.

וַיִּקֹּב *& perforavit*, & ex altera significatione, *& exsecratus est*. Cum affix. יִקְּבֻהוּ *exsecrabitur eum*. 2. p. s. m. תִּקֹּב *perforabis*. Cum affix. & in altera significatione, תִּקְּבֶנּוּ *exsecraberis eum*. 1. p. s. c. אֶקֹּב *exsecrabor*. Cum præf. וָאֶקֹּב *& exsecratus sum*. 3. p. pl. m. cum affix. (ו) in (ֻ) ad euphoniam mutato, יִקְּבֻהוּ *maledicent ei*.

NIPHAL נִקַּב, contracte pro נִנְקַב, unde 3. p. plur. c. Praet. נִקְּבוּ *fixi*, *expressi fuerunt*.

נֶקֶב Mass. *Néqev*, Vulg. *Neceb*, nomen proprium urbis in Tribu Nephthali, quæ & Adami dicitur, Jos. 19. v. 33. Etym. *foramen*; à נָקַב *perforavit*.

נְקֵבָה s. Lxx. Aq. Sym. Theod. *θῆλυ*, Lxx. Aq. Sym. *θήλεια*, Lxx. adjective, *θηλυκός*, Vulg. & alii, *femina*; & adjective, *femininus*. Sexûs nomen tam in brutis, quàm in hominibus. Cum præf. וּנְקֵבָה *& femina*, לִנְקֵבָה *femina*, וְלִנְקֵבָה *& feminæ*. Rad. נָקַב *perforavit*.

נְקָבִים plur. m. unde cum præf. & affix. וּנְקָבֶיךָ, Ezech. 28. v. 13. Lxx. *καὶ τὰς ἀποθήκας σου & horrea tua*. Vulg. *& foramina tua*. Alii, *& fistularum tuarum*; à singulari נֶקֶב vel נְקַב, Chald. *foramen*, *fistula*, &c. R. נָקַב Heb. vel נְקַב Chald. *perforavit*.

נָקֹד m. Lxx. *ποικίλος*, *ψαρός*, Vulg. & alii, *varius*, *respersus maculis* scilicet, *punctis*, sive *punctatus*, *φαιός fuscus*. Vulg. *furvus*. Cum præf. וְנָקֹד *& punctatum*. Pl. m. cum (ֻ) & dagh. loco (ו) per legem æquivalentiæ, נְקֻדִּים *maculosi*, *punctulis respersi*. Plur. f. נְקֻדּוֹת, Cant. 1. v. 11. Lxx. *στίγματα puncta*. Sym. *ποικίλματα varietates*, seu *varia colorum distinctiones*. Vulg. *vermiculatas*. Alii, *punctulis respersas* murænulas. V^a. edit. *κέγχροι milia*, sive *milii grana*. Cum præf. מִנְּקֻדּוֹת *punctata*. R. נְקַד Chald. *punctavit*, *punctis notavit*, *maculavit*.

נִקֻּדִים plur. m. Lxx. participial. *εὐρωτιῶντες* (Theod. *βεβρωμένοι*) *κολλύρια*, Vulg. & alii, *situ obsiti*, *corrosi* panes, *micæ*, *collyræ*, *placentæ*. Aq. *ἐξηρασμένος arefactus*. Verbaliter, *ἐξηράνθη arefactus fuit*. Sym. *κατωπτημένοι adusti*. Cum præf. וְנִקֻּדִים *& micas*, *crustulatas*. Rad. נְקַד Chald. *punctis*

respersit, maculavit; unde נִקֻּדִים *mica*, à punctorum similitudine; *panes mucidi*, à maculis mucoris; & buccellata, à certis punctulis sic dicta.

נֹקֵד m. 4. Reg. 3. v. 4. Sym. participialiter, τρέφων βοσκήματα *nutriens pecudes*. Incert. ἀρχιποίμενα *princeps pastorum*. Vulg. Verbaliter, *nutriebat pecora multa*. Alii, *pecuarius, rei pecuariæ operam dans*. Lxx. servata voce Hebraica, νωκὴδ *noced*, Gen. 30. v. 32. Incert. ποικίλος *varius*. Plur. cum præf. בַּנֹּקְדִים, Amos 1. v. 1. Lxx. retenta voce Hebraica, lectoque (ut fit) ר pro ד, ἐν νακκαρεὶμ *in naccareim*, vel per aphæresin τοῦ ν (ob alterum præced.) ἀκκαρεὶμ *accareim*. Ald. καριαθιαρεὶμ *cariathiareim*. Complut. ἀκκαρπὶ *accarpi*. Theod. ἐν Νωκεδὶμ *in Nokedim*. Aq. ἐν ποιμνιοτρόφοις *in ovium nutritoribus*. Sym. ἐν τοῖς ποιμέσιν, Vulg. & alii, *in pecuariis, in pastoribus*, h. e. *pecuarius, pastor*, vide Gram. Heb. tom. 1. p. 463. c. 1. R. נְקַד Chald. *punctis notavit*, unde *pecuarius* propriè ovium, à signis, quibus eas notare solet, sic dictus, inde generale fit: est porrò נֹקֵד Benoni τοῦ Qal.

נָקָה QAL, unde Infin. ex forma perfecta & absoluta, נָקֹה, Jerem. 49. v. 12. *innocens*, aut *impunis*, vel *immunis existendo*.

NIPHAL נִקָּה, contracte pro נִנְקָה, Lxx. καθαρός, ἀτιμώρητος, Lxx. Theod. ἀθῷος εἰμι, Lxx. Incert. ἀθωοῦμαι, Vulg. & alii, *integer, purus*, (per metathesin, κενός *vacuus*) *innocens, insons, immunis, impunis sum, declaror*, aut *relinquor*. Item, *innocentem ago*, aut *ipse me assero*. Lxx. καταλείπομαι, ἐκδικέομαι *relinquor, punior*.

Praet. 3. p. s. m. נִקָּה *mundum sese asserit*. Cum præfix. וְנִקָּה *& innocens erit*. 3. p. s. f. cum præf. וְנִקְּתָה *& innocens erit*; & in pausa, quæ (·) primariæ vocis sub ק loco (:) revocavit, וְנִקָּתָה *& mundata, evacuata erit*. 2. p. s. m. cum præfix. & accentu in penultima remanente, ut fit in Verbis quiescentibus Lamedh ה, vide Gram. Heb. tom. 2. p. 310. c. 1. וְנִקִּיתָ *& impunis eris, solveris*. 1. p. s. c. נִקֵּיתִי *insons ero*. Cum præfix. וְנִקֵּיתִי *& immunis, mundus ero*.

Infin. Jerem. 25. v. 29. *& vos*, הִנָּקֵה תִנָּקוּ *impunes essendo essetis?* h. e. *impuniti evaderetis?*

Imper. 2. p. s. f. הִנָּקִי *indemnis esto*.

Fut. 3. p. s. m. יִנָּקֶה *impunis erit*. 2. p. s. m. תִּנָּקֶה *insons eris*. 2. p. pl. m. Jerem. 25. v. 29. *& vos*, תִּנָּקוּ לֹא תִנָּקוּ (in hacce prima voce accentus ob pausam vel concursum ab ultima ad penultimam retrahitur) *impuniti evaderetis? non evadetis*.

PIEL נִקָּה, Lxx. ἀθωόω, ἀθῷον ποιέω, ἰάω, Vulg. & alii, *purgo, mundo, insontem, immunem, impunem, indemnem declaro, innocentem facio, solvo, liberum abire sino*.

Praet. 1. p. s. c. cum præf. & sine præf. וְנִקֵּיתִי דָמָם לֹא־נִקֵּיתִי, Joel. 4. v. 21. Lxx. καὶ ἐκζητήσω τὸ αἷμα αὐτῶν, καὶ οὐ μὴ ἀθωώσω *& requiram sanguinem eorum, inultumque esse non sinam*. Vulg. *& mundabo sanguinem eorum, quem non mundaveram*. Alii, *& declarabo innocentem sanguinem eorum, quorum non declaraveram*, cum scilicet Dominus habitabit in Sion. Respicitur ad τὸ דָּם נָקִיא, præcedentia.

Infin. cum præf. וְנַקֵּה *& mundando, absolvendo, innocentem habendo, declarando*.

Imper. 2. p. s. m. cum affix. נַקֵּנִי *mundato me*, c.

Fut. 3. p. s. m. יְנַקֶּה *innocentem habebit*, vel *impunitum dimittet*. 2. p. s. m. cum affix. 3. Reg. 2. v. 9. *& nunc* אַל־תְּנַקֵּהוּ *ne sinas eum liberum abire*, Job. 9. v. 28. *novi quod non* תְנַקֵּנִי *immunem me sis habiturus*, seu *liberum dimissurus*. Et ibid. 10. v. 14. Lxx. οὐκ ἀθῷόν με πεποίηκας *non insontem me fecisti*. Aq. Theod. οὐκ ἀθωώσεις με *non purgabis me*. Sym. οὐ καθαριεῖς με *non mundabis me*. Vulg. *cur ab iniquitate mea mundum me esse non pateris?* Alii, *mundaveris, absolveris me*, c. 1. p. s. c. cum aff. ךָ prævio (·) loco (:) ob dagh. seq. quod τῷ ה imprimitur ad compensandum נ ex Arabismo paragogicum, & accessu affixi exclusum, וְנַקֵּה לֹא אֲנַקֶּךָּ, Jerem. 30. v. 11. *& te liberum*, vel *immunem esse*, aut *insontem videri haud sinam*.

Digitized by Google

נְקוֹדָא Maſſ. *Neqodá*, Vulg. *Neceda*, nom. propr. viri, Eſd. 2. v. 48. Etym. *punctis*, ſive *maculis reſperſus*; à נְקַד Chald. *punctis notavit*, *maculis aſperſit*, &c.

נִקֻּדִּים f. Lxx. στίγμα *ſtigma*. Alii, *punctum*, *punctata*. Rad. נְקַד Chald. *punctis notavit*.

נָקִי & נָקִיא, m. Lxx. Sym. καθαρός, Lxx. Sym. Theod. ἀθῷος, Lxx. ἀμώμητος, Lxx. Sym. ἀναίτιος, Lxx. Aq. ἀθῷος, Lxx. ἀληθινός, Vulg. & alii, *integer*, *purus*, *juſtus*, *inculpatus*, *innoxius*, *innocens*, *inſons*, *immunis*, *impunis*, *indemnis*, *verus*, *ingenuus*. Cum præf. וְנָקִי *& innocens*, הַנָּקִי *innocens*, לַנָּקִי *innocenti*. Conſt. נְקִי כַפַּיִם וּבַר־לֵבָב, Pſal. 23. Heb. 24. v. 4. *innocens manibus*, *& purus corde*, ſic ferè Horatius, lib. 1. Ode XIX.

Integer vitæ, *ſcelerisque purus*.

Plur. m. נְקִיִּם & נְקִיִּים, *innocentes*. R. נָקָה *mundus*, *purus*, *innoxius*, *innocens*, *inſons*, &c. *fuit*.

נִקָּיוֹן m. Aq. Sym. Theod. καθαρισμός *purgatio*, *purificatio*, *munditia*. Aq. ἀθῳότης, Sym. ἀναμαρτησία *innocentia*. Lxx. δικαιοσύνη *juſtitia*. Sic Vulg. & alii. Adject. ἀθῷος *innocens*. Verbaliter, καθαρίζω *purgo*. Cum præf. בְּנִקָּיוֹן *in innocentia*. Conſt. נִקְיוֹן שִׁנַּיִם, Amos 4. v. 6. Lxx. γομφιασμός, Vulg. *ſtupor dentium*. Alii, *mundities dentium*. Cum præf. וּבְנִקָּיוֹן *& in munditia*. R. נָקָה *mundus*, *innocens fuit*.

נָקִיק m. Lxx. τρυμαλιά, τρώγλη, Vulg. & alii, *foramen petræ*, *caverna*. Quidam, *dens petræ*, *ſcopulus*. Cum præf. בִּנְקִיק הַסָּלַע *in foramine petræ*. Plur. conſt. cum præf. בִּנְקִיקֵי *in foraminibus*, וּמִנְּקִיקֵי *& è foraminibus*. R. נקק Arab. *ſonuit*, *ſtriditque ſcorpio*; unde נָקִיק *foramen petræ*, *caverna*, *locus vacuus*, à ſtridore ſcorpionis ibi latentis ſic dictus.

נקם QAL. Lxx. ἀμύνομαι, ἐκδικάζομαι, ἐκδικέω, Vulg. & alii, *ulciſcor*, *ultionem ſumo*, *vindico*, ἐξανίστημι *ſuſcito*, πολεμέω *belligero*. Conſtruitur abſolute, & cum accuſ. & præpoſit. עַל, מִן, בְּ & לְ.

PRAET. 3. p. ſ. m. cum præf. & affix. וּנְקָמַנִי *& ulciſcetur me*, c.

BEN. ſ. m. נֹקֵם *ulciſcens*, *ultor*. Cum præfix. וְנֹקֵם, Pſal. 98. Heb. 99. v. 8. Sym. καὶ ἔκδικος *& ultor*. Fem. ex forma ה præcedenti duplici (ֵ), נֹקֶמֶת *ulciſcens*.

INFIN. ex forma perfecta & abſoluta, נָקֹם *vindicando*. Ex communi forma cum præfix. בִּנְקֹם *in ulciſcendo*, לִנְקֹם *ad ulciſcendum*.

IMPER. 2. p. ſ. m. נְקֹם *ulciſcere*.

FUT. 3. p. ſ. m. ex forma defectiva, יִקֹּם & יִקֹּם, *ulciſcetur*. 2. p. ſ. m. תִּקֹּם *ulciſceris*.

NIPHAL נִקַּם, contracte pro נִנְקַם, Lxx. ἐκδικέω, Sym. τίνομαι, Lxx. κρίσιν ποιέω, Incert. τιμωρέω, Vulg. & alii, *vindico*, *vindicor*, *ultionem ſumo*, *judicium facio*, *punio*.

PRAET. 1. p. ſ. c. נִקַּמְתִּי *vindicabo me*. Cum præf. וְנִקַּמְתִּי *& ulciſcar me*. 3. p. pl. c. cum præf. וְנִקְּמוּ *& ulti ſunt ſeſe*.

INFIN. cum præf. לְהִנָּקֵם *ad ultionem ſumendam*.

IMPER. 2. p. ſ. m. cum præf. וְהִנָּקֵם *& ultionem ſume*. 2. p. pl. m. הִנָּקְמוּ *ultionem ſumite*.

FUT. 3. p. ſ. m. יִנָּקֵם *vindicabitur*. 1. p. ſ. c. cum præf. ה parag. & (ִ) pro (ֵ) ſub א, quod non raró accidit, vide Gram. Heb. tom. 1. p. 173. c. 1. וְאִנָּקְמָה *& ulciſcar me*. 3. p. plur. m. cum præf. וַיִּנָּקְמוּ *& ulti ſunt ſe*.

PIEL נִקֵּם, Lxx. ἐκδίκησιν ποιέω, Vulg. & alii, *ultionem ſumo*, *vindico*, *ulciſcor*.

PRAET. 1. p. ſ. c. cum præf. וְנִקַּמְתִּי *& ulciſcar*.

HOPHAL הֻקַּם, contracte pro הֻנְקַם, unde 3. p. ſ. m. FUTURI יֻקַּם, & in pauſa שִׁבְעָתַיִם יֻקָּם, Gen. 4. v. 15. Lxx. Theod. ἑπτὰ ἐκδικούμενα παραλύσει *ſeptem vindictas exſolvet*. Vulg. *ſeptuplum punietur*. Paraph. Chald. *interficienti Caïnum ſeptuplum rependetur*. Aq. *ſeptempliciter ulciſcetur*. Sym. *ſeptimus vindicabitur*. Alii, *ſepties in eum vindicabitur*.

HITHPAEL הִתְנַקֵּם, unde BEN. ſ. m. cum præf. וּמִתְנַקֵּם, Pſal. 8. v. 3. Lxx. καὶ ἐκδικητήν, VI[a]. edit. Sym. τιμωροῦντα ἑαυτόν, Vulg. & alii, *ultorem*, *ſeſe ulciſcentem*.

FUT. 3. p. ſ. f. תִּתְנַקֵּם *ulciſcetur ſe*.

נָקָם m. Lxx. Aq. Sym. Theod. ἐκδίκησις, Lxx. ἀνταπόδοσις, δίκη, Sym. τιμωρία,

Digitized by Google

Vulg. & alii, *vindicta, ultio, retributio, pœna, supplicium.* Lxx. κρίσις *judicium.* Verbaliter, ἐκδικέω *vindico.* Adject. δίκαιος *justus.* Cum præfix. ונקם *& ultio.* Const. נקם *ultio.* R. נָקַם *ultus est, vindicavit.*

נקמה f. Lxx. Aq. Sym. Theod. ἐκδίκησις, Vulg. & alii, *ultio, vindicta*; &c. Cum præf. בנקמה *per ultionem.* Const. נקמת *ultio.* Cum aff. נקמתך *ultionem tuam*, m. נקמתך *ultionem tuam*, f. נקמתי *ultio mea*, c. נקמתם *ultionem ipsorum*, נקמתנו *ultionem nostram*, c. Plur. נקמות & נקמת, *ultiones.* Rad. נָקַם *ultus est, vindicavit.*

נקע QAL. Lxx. ἀφίσημι, Vulg. & alii, *luxor, recedo, divellor.* Metaphoricè de anima dicitur. Construitur cum præpositione מן.

Praet. 3. p. f. f. נָקְעָה נַפְשִׁי, Ezech. 23. v. 18. *sese dimoverat anima mea.* Cætera quære in יקע, col. 823.

נקף QAL, unde 3. p. pl. m. Fut. ex forma perfecta, & in pausa, quæ hholem primariæ vocis motionem loco (-) revocavit, חַגִּים יִנְקֹפוּ, Isai. 29. v. 1. Vulg. *solemnitates evolutæ sunt.* Alii, *sacrificia festorum mactent*, h. e. *victimas* cædant, & *destringant*; excorient, atque exenterent. Et intransitive juxta Aben-Esram, *excidentur*, h. e. *cessabunt*, *sacrificia* scilicet. Hic Lxx. paraphrastas agunt, nec sensum, nec Verbum exprimunt.

PIEL נִקֵּף, Lxx. πίπτω *cado.* Vulg. *evertor.* Alii, *excido, concido, occido, excutio, percutio, destringo.* &c.

Praet. 3. p. f. m. ex forma (-) ex more defectivorum Pe נ, cum præfix. וְנִקַּף *& excidet, amputabit.* 3. p. plur. c. וְאַחַר עוֹרִי נִקְּפוּ־זֹאת, Job. 19. v. 26. Lxx. ἀναστῆσαι τὸ δέρμα μου τὸ ἀναντλοῦν ταῦτα *ad resuscitandam cutem meam, quæ perpetitur hæc.* Vulg. *& rursum circumdabor pelle meâ.* Paraphrasis Chald. *& postquàm inflata fuerit pellis mea, erit hoc.* Alii, *& postquàm pellis mea* (hoc residuum) *corroserint* vermes.

נֹקֶף m. unde cum præf. כְּנֹקֶף, Isai. 17. v. 6. Lxx. ὡς ῥῶγες *vel sicut grana.* Vulg. & alii, *& sicut excussio* oleæ. Quidam, *ut in strictura*, h. e. quum baccæ decerpuntur, & olea nudatur. Ibid. 24. v. 13. Lxx. Verbaliter, ὃν τρόπον ἐάν τις καλαμήσηται *quomodò si quis excutiat* olivam. Vulg. *quomodò si paucæ olivæ, quæ remanserunt, excutiantur* ex olea. Alii, *ut in strictura* oleæ. Rad. נָקַף *excidit, excussit, destrinxit, distrinxit.*

נקפה f. Isai. 3. v. 24. *pro cingulo.* Lxx. σχοινίῳ ζώσῃ *funiculo cinges te.* Vulg. *funiculus.* Alii, *pro cinctu excisio, vestium ruptura* (ad zonam scilicet) confer 2. Reg. 10. v. 4. R. נָקַף *excidit*, &c.

נקר QAL. Lxx. ὀρύσσω, ἐξορύσσω, διακόπτω, ἐκκόπτω, Vulg. & alii, *fodio, effodio, perfodio, perforo, eruo, excido, præcido, συγκαίω comburo.*

Infin. ex forma perfecta cum præfix. בִּנְקוֹר *in effodiendo*, h. e. ea conditione, ut effodiam vobis omnem oculum dexterum.

Fut. 3. p. pl. m. cum aff. יִקְּרוּהָ *effodient eum* (oculum) corvi vallis.

PIEL נִקֵּר Incert. ὀρύσσω, Lxx. ἐξορύσσω, Vulg. & alii, *fodio, effodio, eruo.* Item, *rodo, terebro*, &c.

Praet. 3. p. f. m. ex forma (-) ob ר tertiam rad. לַיְלָה עֲצָמַי נִקַּר מֵעָלָי, Job. 30. v. 17. *nocte ossa mea rodit & separat à me*, vel potius in Niphal, *roditur, & separatur à me*, unumquodque videlicet ex ossibus meis. Verbum enim singularis numeri quandoque jungitur cum nomine plurali, quo sæpius distributio innuitur. Vide Gram. Heb. tom. 1. p. 550. can. II.

Fut. 2. p. f. m. תְּנַקֵּר *effodies.* 3. p. pl. m. cum præf. וַיְנַקְּרוּ *& effoderunt.*

PUAL נֻקַּר, unde 2. p. pl. m. Praet. Isai. 51. v. 1. *unde* נֻקַּרְתֶּם *effossi, eruti estis.*

נקרה f. unde const. cum præf. בְּנִקְרַת, Exod. 33. v. 22. Lxx. εἰς ὀπὴν, Vulg. & alii, *in foramine*, rosione scilicet facto, *in caverna* petræ. Quidam, *in scopulo.* Plur. const. cum præf. בְּנִקְרוֹת, Isai. 2. v. 21. Lxx. εἰς τὰς τρώγλας, Vulg. & alii, *in fissuras, in cavernas* petrarum. Quidam, *in scopulos.* R. נָקַר *rosit, fodit, perforavit*, &c.

נקש

Digitized by Google

נקש QAL. Lxx. *συλλαμβάνομαι*, Vulg. & alii, *comprehendor, illaqueor.* Alii item, *illaqueo, irretio, laqueum tendo.* Hinc per metathesin, Gr. *σαγηνεύω, σαγήνη*, Lat. *sagena.*

Ben. s. m. נוֹקֵשׁ רָשָׁע, Psal. 9. v. 17. *illaqueat impium*; vel, ut alii volunt, *illaqueatur impius*, quasi Benoni Niphal Verbi יָקַשׁ, quod vide supra col. 826.

NIPHAL נִקַּשׁ, Lxx. *ἐκζητέω exquiro.* Alii, *illaqueor.*

Fut. 2. p. s. m. פֶּן־תִּנָּקֵשׁ, Deut. 12. v. 30. *ne illaquearis.* Alii, *impellaris.*

PIEL נִקֵּשׁ, Lxx. *ἐξερευνάω*, Sym. *συγκρούω*, Vulg. S. Hieron. & alii, *scrutor, excutio, collidor, illidor.* Alii item, *illaqueo.*

Fut. 3. p. s. m. יְנַקֵּשׁ *excutiat* creditor, quidquid habet. 3. p. pl. m. cum præfix. וַיְנַקְשׁוּ *& sese illaqueant, illidunt*, &c. qui quærunt animam meam.

HITHPAEL הִתְנַקֵּשׁ, unde Ben. s. m. מִתְנַקֵּשׁ בְּנַפְשִׁי, 1. Reg. 28. v. 9. Lxx. *παγιδεύεις τὴν ψυχήν μου illaqueas animam meam.* Aq. *ἐγκρούεις impellis.* Vulg. & alii, *insidiaris animæ meæ, tu-te facis scandalum, in tendiculam ponis te.*

נקש Chald. PEAL, unde Ben. plur. f. וְאַרְכֻּבָּתֵהּ דָּא לְדָא נָקְשָׁן, Dan. 5. v. 6. Lxx. *καὶ τὰ γόνατα αὐτοῦ συνεκροτοῦντο & genua ejus* (Vulg. *invicem.* Alii, *hoc in illud*) *collidebantur, illidebantur.*

נֵר m. Lxx. Aq. Sym. Theod. *λύχνος*, Lxx. Incert. *λαμπτήρ*, Lxx. *φῶς*, Vulg. & alii, *lychnus, lucerna, lampas, fax, lux, lumen*; propriè *ellychnium lucens*, metonymicè *vas*, cui impositum lucet. Item, *ignis*, ex usu Chald. Cum præfix. וְנֵר *& lucerna.* Cum aff. נֵרוֹ *lucerna ejus*, m. Cum præf. & affix. וְנֵרוֹ *& lucerna ejus*, m. נֵרִי *lucerna mea*, c. Hinc per antiphrasin, Ital. *nero*, Gal. *noir.* R. נאר Arab. *luxit, splenduit.*

נֵר Mass. & Vulg. *Nér*, nom. proprium 1°. patris Abner, 1. Reg. 14. v. 51. 2°. patris Cis, patris Saül, 1. Paral. 8. v. 33. 3°. filii Jahiel, 1. Paral. 9. v. 36. Etym. *lucerna, lumen, ignis*; à נֵר idem.

נֵרְגַל־ Mass. *Nerghál*, Vulg. *Neregel*, nom. propr. unius ex principibus regis Babylonis, Jerem. 39. v. 3. Etym. vide nom. seq.

נֵרְגַל Mass. *Nerghál*, Vulg. *Nergel*, nom. proprium idoli Cuthæorum, 4. Reg. 17. v. 30. Etym. *ignis verticis*, solis scilicet, quippe qui in orbem vertatur; immò cujus partes singulæ & ipsæ in se usque volutentur; à נר *ignis*, & גַּל *vortex.* Hi porrò populi Heliolatræ ignem inextinguibilem suis in sacrariis, uti solis symbolum, servabant; fana, templa, & sacella consecrabant, *πυραθεῖα*, sive *πυρεῖα* dicta, quibus נֵרְגַל, vel *πῦρ ἄσβεστον* continebatur, de quibusque Strabo, testis oculatus: *in Cappadocia magna est*, inquit, *Magorum multitudo, qui Pyrethi dicuntur. Multa etiam Persicorum Divûm nomina. Sunt etiam πυραθεῖα sacraria quædam memoratu digna. Horum in medio ara est, in qua cinis multus. Ignem autem inextinguibilem servant Magi, quotidie ingressi per horæ ferè spatium accinunt, fasciculum virgarum ante ignem tenentes.* τὰ πυραθεῖα Ammiano Marcellino in Juliani historia, sempiterni Magorum foculi appellantur. נֵרְגַל R. Salomoni est רמות תרנגול *simulachrum Galli*; Qimhhio, תרנגולת חבר *Gallina sylvestris.* Quibusdam, *mas serpens, draco sylvestris*; à נֵר Pers. *mas*, & גַּל Pers. *serpens, draco sylvestris, dæmon humanâ formâ in deserto degens.*

נֵרְדְּ m. al. f. Lxx. *νάρδος*, Vulg. & alii, *nardus*; Quidam, *rosa, muscus.* Nardi duo genera, Syriacum, & Indicum. Est autem in India urbs, cujus nomen Arab. vel Pers. בסת aut פִּסְת, bist aut pist; unde *nardus pistica.* Pisticum etiam, vel Bisticum apud Arabes significat hortense à בסתאן idem. Nardus porrò, sive frutex, sive herba fuerit, fragrantissimus erat, ex quo fiebant unguenta pretiosissima. Cum affix. נִרְדִּי *nardus mea.* Plur. נְרָדִים (quasi à singul. נֶרֶד) *nardi.* R. נָרַד inusit.

נֵרָה f. *lucerna.* Plur. נֵרֹת, unde cum præf. וְנֵרוֹת, & הַנֵּרֹת, Exod. 30. v. 7. Lxx. *τοὺς λύχνους*, Vulg. & alii, *lucernas*, וְהַנֵּרוֹת *& lucernæ*, בַּנֵּרוֹת *cum lucernis*, לַנֵּרוֹת *lucernis.* Cum aff. נֵרֹתֶיהָ *lucernæ ejus*, f. Cum præf. & affix. וְנֵרֹתֶיהָ *& lucernæ ejus*, f. וְנֵרֹתֵיהֶם *& lucernæ eorum*; à נֵר idem.

Digitized by Google

נֵרִיָּה Masf. *Nêriiâh*, Vulg. *Neri*, *Nerias*, nomen propr. patris Baruch, filii Maasiæ, Jerem. 32. v. 12. & 51. v. 59. Etym. *lucerna Domini*; à נֵר *lucerna*, & יָהּ *Dominus*.

נָשָׁא QAL, unde secundum nonnullos, Infin. ex forma absoluta, נָשׁוֹא *removendo*.

NIPHAL נִשָּׁא (contractè pro נִנְשָׁא), ex quo 3. p. pl. c. Praet. נִשְּׁאוּ, Isai. 19. v. 13. Lxx. ὑψώθησαν *exaltati sunt*; legebant נִשְּׂאוּ. Vulg. *emarcuerunt*. Alii, *decepti sunt*.

HIPHIL הִשִּׁיא, contractè pro הִנְשִׁיא, Lxx. ἀναπείθω, ἀπατάω, Sym. ἐξαπατάω, Vulg. & alii, *persuadeo*, *decipio*. Incert. ἐπάγω, fortè, ἀπάγω *abduco*, *seduco*. Lxx. ἔρχομαι, Vulg. *venio*, ὑπολαμβάνω *suscipio*; legebant cum puncto sinistro, ut & in seqq. ἐγχειρέω *manum admoveo*, ἀνθίσταμαι *resisto*, ὠφελέω, Vulg. *proficio*, ἐπαίρω *extollo*. Construitur cum dativo, accusativo, præposit. עַל, & בְּ.

Praet. 3. p. f. m. הִשִּׁיא *decepit*. Cum affix. הִשִּׁאֲךָ (ubi (-) loco (-) sub א ob pausam) *seduxit te*, m. הִשִּׁיאַנִי *seduxit me*, c. 2. p. f. m. הִשֵּׁאתָ *seduxisti*. 3. p. pl. c. cum affix. הִשִּׁיאוּךָ *deceperunt te*, m.

Infin. הַשִּׁיא *seducendo*.

Fut. 3. p. f. m. יַשִּׁיא, & cum apocopa ־ א, יַשִּׁי *decipiat*. Cum affix. יַשִּׁאֲךָ, & sine (׳) ־ (·) indice, יַשִּׁאֲךָ *decipiat te*, m. 3. p. pl. m. cum (·) sine (׳) sub שׁ, יַשִּׁאוּ *decipiant*. 2. p. pl. m. cum ־ (·) sub שׁ, תַּשִּׁאוּ *decipiatis*.

נָשָׂא QAL. Lxx. Aq. φέρω, Lxx. προσφέρω, ἀποφέρω, Lxx. Sym. ἀναφέρω, Lxx. ἀφαιρέω, ἐξαίρω, ἐξαιρέω, ὑποφέρω, ἐπαίρω, Theod. ὑποφέρω, Sym. ἀνέχω, Lxx. ὑπέχω, Lxx. Aq. αἴρω, Lxx. ἀναφέρω, ἀναβάλλω, Lxx. Sym. ἐπαίρω, Sym. ὑψόω, Lxx. μετεωρίζω, ὑπεραίρω, Lxx. Aq. Sym. Theod. λαμβάνω, Lxx. χωρέω, ἀναλαμβάνω, καταλαμβάνω, ἀντιλαμβάνω, συναντιλαμβάνω, δέχομαι, ἐκδέχομαι, προσδέχομαι, ἀνίημι, Lxx. Sym. Theod. ἀφίημι, Lxx. Sym. βαστάζω, συμβαστάζω, Lxx. κομίζω, γέμω, ἀναστέλλω, ὑποστέλλω, Sym. μεταβαίνω, &c. Vulg. & alii, *fero*, *affero*, *aufero*, *eripio*, *defero*, *effero*, *suffero*, *sustineo*, *supporto*, *tollo*, *attollo*, *extollo*, *elevo*, *exalto*, *in sublime tollo*, *superextollo*, *capio*, *adsumo*, *apprehendo*, *deprehendo*, *juvo*, *vicissim juvo*, *suscipio*, *dimitto*, *remitto*, *parco*, *condono* (& tum ferè cum dativo construitur), *porto*, *asporto*, *comporto*, *gesto*, *onustus sum*, *demitto*, *contraho*, *confero*, *transfero*, &c. Sym. item, τιμάω, Alii, *honoro*, ὀφθῆναι δυσωπῶμαι *visu reverecor*, ἐντρέπομαι *pudore suffundor*, *revereor*. Lxx. item, θαυμάζω *admiror*, ἐπαισχύνομαι *erubesco*, ἵλεως γίνομαι *propitius sum*, vel *fio*, ἔχω *habeo*, εὐφραίνω *exhilaro*, καταφάγω *concedo*, λαλέω *loquor*, καταδυναστεύω *vi opprimo*, λήθην ποιέω *oblivionem facio*, h. e. *obliviscor*, (referebant ad נָשָׁה, quod vide infra); μνάομαι *memini*, πληρόω *impleo*, σκυλεύω *spolio*, τίθημι *pono*, τάσσω *ordino*, στρέφω *verto*, τροφοφορέω *nutritionis molestias fero*, *educo*, *cas*; *gesto*, συνυφαίνω *contexo*, ἀναβλέπω *suscipio*, βοάω, ἀναβοάω *clamo*, *vociferor*, ἀναλάμπω *resplendeo*, *reluceo*, ἀντιλλάττω *commuto*, ἀντλέω *haurio*, ἀξιόω *peto*, *postulo*, ἀρτίζω *placo*, βάλλω *jacio*, δοκέω *videor*, ἔδομαι *edo*, ἐκτείνω *extendo*, ἐμβάλλω, ἐπιβάλλω *injicio*, ἐξεγείρω *excito*, ἐπιτίθημι *impono*, εὑρίσκω *invenio*, ὑποκρίνομαι *hypocritam ago*, δίδωμι, Vulg. *do*. Alii item, *profero*, *refero*, *recenseo*, &c.

Praet. 3. p. f. m. נָשָׂא *tulit*, *extulit*, *protulit*, *recensuit*, *accepit*, *honoravit*, &c. Exod. 35. v. 26. אֲשֶׁר נָשָׂא לִבָּן, Lxx. αἷς ἔδοξε τῇ διανοίᾳ αὐτῶν *quibus visum est menti earum*. Alii, *quas extulit*, *excitavit cor suum*. Cum præf. וְנָשָׂא *& portabit*, *elevabit*, *& protulerit*. Cum affix. נְשָׂאוֹ *tulerit*, *extulerit*, &c. *eum*. Exod. 36. v. 2. נְשָׂאוֹ לִבּוֹ, Lxx. participial. ac plur. τοὺς ἑκουσίως βουλομένους *qui sponte vellent*. Alii, *quem suus impelleret animus*. Cum præf. & aff. וּנְשָׂאוֹ *& tollet eum*, *& extulerit eum*, נְשָׂאֲךָ *portavit te*, m. 4. Reg. 14. v. 10. *percussisti Edomum*, וּנְשָׂאֲךָ לִבֶּךָ *& extulit te cor tuum*, animos sumpsisti. 3. p. f. f. נָשְׂאָה *tulit*. Cum aff. נְשָׂאַתְנִי *sustulit me*, c. 2. p. f. m. נָשָׂאתָ, & expresso ה quod in fine subintelligebatur, נָשָׂאתָה, Num. 14. v. 19. *portasti*, *extulisti*, *condonasti*. Cum præfix. וְנָשָׂאתָ,

(ubi accentus in penultima remanet ob א tertiam radic.) & *efferes*, *& condonabis.* וְנָשָׂאתָ תְפִלָּה, Isai. 37. v. 4. Lxx. *καὶ ἐκτενῶς δεηθήσῃ πρὸς κύριον τὸν θεόν σου & orabis ad Dominum Deum tuum.* Vulg. mutato modo, *leva ergo orationem.* Alii, *& proferes, fundes preces.* Cum affix. נְשָׂאתַנִי *sustulisti me*, c. Cum præf. & affix. וְתִשָּׂאֵנִי *& exportabis me*, c. 2. p. f. f. cum affix. (quod sub forma primæ recipit, vide Gram. Heb. t. 1. p. 321.) נְשָׂאתִים, Ezech. 16. v. 58. *portas ea.* 1. p. f. c. נָשָׂאתִי *accepi, tuli, extuli, elevavi, honoravi, condonavi.* Ezech. 20. v. 6. *in illo die* נָשָׂאתִי יָדִי לָהֶם *sustuli manum meam ipsis*, Gallice, *j'ai levé la main*, h. e. juravi me scilicet *educturum eos ex Ægypto.* Jurans enim manum tollit ad cœlum. Confer vv. 5. 15. 23. 28. 42. Deut. 32. v. 40. Cum præf. וְנָשָׂאתִי *& condonabo.* 3. p. pl. c. נָשְׂאוּ, & in pausa, quæ (ָ) loco (ְ) sub שׂ revocavit, נָשָׂאוּ *portant, extulerunt, acceperunt, recensuerunt, honorarunt.* Et ex forma quiescentibus Lamedh ה, cum א paragogico, ex Arabismo, vide Gram. Heb. tom. 1. p. 270. c. 2. נָשׂוּא, Psal. 138. Heb. 139. v. 20. *extollunt*, vel *sumunt* in vanum. Cum præf. וְנָשְׂאוּ, & ex forma quiescentibus Lamedh ה, וְנָשׂוּ *& ferent, efferent, proferent, recensuerunt*; & in pausa, unde (ָ) loco (ְ) sub שׂ, וְנָשָׂאוּ *& accipient.* Cum præf. & affix. וּנְשָׂאוּם *& referent ea.* 2. p. plur. m. נְשָׂאתֶם *fertis.* Cum præf. וּנְשָׂאתֶם *& deportabitis.*

Ben. s. m. נֹשֵׂא *ferens, attollens, proferens, condonans, honorans fum.* Deut. 24. v. 15. *& in ea* (mercede) נֹשֵׂא אֶת־נַפְשׁוֹ, Lxx. ἔχει τὴν ἐλπίδα *spem habet.* Vulg. & ex eo *sustentat animam suam.* Paraphrasis Chald. & pro eo *ponit animam suam.* Alii, & ad eam (mercedem) *extollit animam suam.* In ea spes, opes ejus sitæ sunt omnes. נֹשֵׂא מָגֵן נֹשֵׂא צִנָּה ὑπερασπιστής, πελταστής, *scutifer, peltastes.* Cum præfix. וְנֹשֵׂא *& ferens*, הַנֹּשֵׂא *portans*, & וְהַנֹּשֵׂא, *& portans*, כְּנֹשֵׂא *sicut elevans*, לְנֹשֵׂא *portanti.* Sing. fem. ex terminatione ה, præced. duplici (ֶ), unde contracto duplici (ֶ) in (ֵ), נֹשֵׂאת *apportans*; & facta altera crasi ־שֵׂאת (ֵ) in (ֶ) sub שׂ, ex Syriasmo, נֹשֵׂאת *reportans*; pro hisce contractionibus, vide Gram. Heb. t. 1. p. 271. c. 1. Plur. m. נֹשְׂאִים, & cum præf. הַנֹּשְׂאִים *portantes*, וְהַנֹּשְׂאִים *& portantes*, וְנֹשְׂאִים פָּנִים בַּתּוֹרָה, Malach. 2. v. 9. *& accipientes faciem in lege, in doctrina*, condonantes, ubi non erat condonandum; vel docentes in nomine hominum, & grata hominibus. Const. נֹשְׂאֵי *portantes.* Plur. f. נֹשְׂאוֹת *portantes.*

Paoul s. m. const. cum (ֻ) loco (וּ) ad euphoniam, נְשֻׂא עָוֹן, Isai. 33. v. 24. *condonatus pravitatem*, h. e. condonationem pravitatis habens. Ex forma quiescentibus Lamedh ה, vide Gram. Heb. t. 1. p. 271. c. 1. נְשׂוּי־פֶּשַׁע, Psal. 31. Heb. 32. v. 1. *dimissus prævaricationis*, h. e. cui dimissa est prævaricatio. Vulg. Lat. *quorum remissæ sunt iniquitates.* Cum præf. וּנְשׂוּא פָנִים, Job. 22. v. 8. *specie acceptus*, h. e. *gratus, spectabilis*; & (וּ) in (ֻ) ad euphoniam mutato, וּנְשֻׂא פָנִים, 4. Reg. 5. v. 1. *formâ* (*bonâ*) *honoratus*, sive *honorandus.* Plur. m. cum præf. correpto (וּ) in (ֻ) ad euphoniam, הַנְּשֻׂאִים *portati, gestati.* Plur. f. cum affix. mutato etiam (וּ) in (ֻ), נְשֻׂאֹתֵיכֶם *gestata vestra, vestræ sarcinæ*, m.

Infin. ex forma perfecta, absoluta, נָשׂוֹא, vel נָשֹׂא, & ex altera forma, נְשׂוֹא *portando, recensere, ferendo.* Cum præfix. מִנְּשׂוֹא *præ condonare*, major .... quàm ut condonetur. Ex forma defectiva, cum præf. בְּשֵׂאת *in attollendo*; de נ excidente absque compensatione, vide Gram. Heb. tom. 1. p. 200. c. 1. Ex terminatione ה, præcedenti duplici (ֶ) unde per crasin (ֵ), vide Gram. Heb. tom. 1. p. 271. c. 2. שְׂאֵת *ferre, efferre, honorare, condonare.* Cum præfix. בִּשְׂאֵת *in portando*, וּבִשְׂאֵת *& in apportando, attollendo*; & facta altera crasi ־שֵׂאת (ֵ) in (ֶ) sub שׂ, ex Syriasmo, vide eandem Gram. ibid. לָשֵׂאת *ferre, attollere*, וְלָשֵׂאת *& sumere, ferre.* Cum affix. שְׂאֵתוֹ *ferre illud*, שְׂאֵתִי *ferre me*, h. e. *quod sustineam in sinu meo.* Cum præf. & affix. ex forma perfecta, mutato hholem ultimæ in (ָ hhatoúph) ipsiusque cum

Digitized by Google

(ׅ) penultimæ ſede commutatâ , vide Gram. Heb. t. 1. p. 351. c. 1. בִּנְשֹׂאִי benosi , Pſal. 27. Heb. 28. v. 2. *in attollere me* , c. h. e. *dum tollo* manus meas.

Imper. 2. p. ſ. m. ſervata prima radicali , אֵל נְשָׂא יָדֶךָ , Pſal. 9. Heb. 10. v. 12. Lxx. perſonâ , modoque mutatis , *ὁ Θεὸς , ὑψωθήτω ἡ χείρ σου* , Vulg. *Deus , exaltetur manus tua.* Alii , *Deus , tolle manum tuam.* Noli diutius continere potentiam tuam. Paraphraſis Chald. *Deus , confirma jusjurandum manûs tuæ* ; & mutato א in ה, converſoque שׂ in ס , vide eand. Gram. t. 1. p. 272. c. 1. נְסָה , Pſal. 4. v. 7. *attolle* ; ſecundum nonnullos eſt Imperativus Verbi נָסָה , quod vide ſup. col. 1336. Abjecta prima rad. שָׂא *ſume , tolle , attolle , profer , recenſe , condona.* שָׂא נָא עֵינֶיךָ , Gen. 13. v. 14. Lxx. *ἀνάβλεψον τοῖς ὀφθαλμοῖς σου reſpice oculis tuis.* Vulg. & alii , *leva nunc oculos tuos.* שָׂא נָא פֶּשַׁע *condona delictum* ; שָׂא נָא לְפֶשַׁע , Gen. 50. v. 17. *da veniam delicto.* Cum præf. וּשָׂא *& attolle , recenſe , condona.* Cum aff. שָׂאֵהוּ *porta eum.* 2. p. ſ. f. שְׂאִי *tolle , ſume , attolle.* Cum præf. וּשְׂאִי *& fer , profer.* 2. p. pl. m. שְׂאוּ *portate , tollite , attollite , recenſete.* Cum præf. וּשְׂאוּ *& attollite.* Cum aff. unde (ׇ) primariæ vocis ſub שׂ revocatur , vide Gram. Heb. t. 1. p. 359. c. 2. שָׂאוּנִי *tollite me , ferte me* , c.

Fut. 3. p. ſ. m. ex forma defectiva , יִשָּׂא *feret , portabit , attollet , extollet , efferet , proferet , pronuntiabit , recenſebit , accipiet , honorabit , condonabit.* יִשָּׂא פַרְעֹה אֶת־רֹאשֶׁךָ , Gen. 40. v. 13. Lxx. *καὶ μνησθήσεται Φαραὼ τῆς ἀρχῆς σου & memorabit Pharao principatum tuum.* Vulg. *& recordabitur Pharao miniſterii tui.* Paraphraſis Chald. *recordabitur tui.* Alii , *extollet caput tuum* , rationem tui habebit. Cum præfix. וַיִּשָּׂא *& ſumpſit , recenſuit , ſuſtulit , accepit , honoravit.* וַיִּשָּׂא יַעֲקֹב רַגְלָיו , Gen. 29. v. 1. *levavit igitur Jacob pedes ſuos.* Vulg. *profectus ergo Jacob.* וַיִּשָּׂא יְהוָה אֶת־פְּנֵי אִיּוֹב , Job. 42. v. 10. Lxx. *καὶ ἔλυσε τὴν ἁμαρτίαν αὐτοῖς διὰ Ἰώβ & ſolvit peccatum eis propter Job.* Vulg. & alii , *ſuſcepit , accepit Dominus faciem Jobi* , h. e. propter Jobum condonavit eis. הֲיִשָּׂא פָנֶיךָ , Malach. 1. v. 8. *an tui rationem habebit ?* הֲיִשָּׂא מִכֶּם פָּנִים , *an gratum habebit ullum ex vobis ?* Cum aff. יִשָּׂאֵהוּ *portabit eum* , יִשָּׂאֶנָּה *feret eum* , f. Cum præf. & aff. וַיִּשָּׂאֵהוּ *& accepit eum* , וַיִּשָּׂאֻהוּ *& portavit eum* ramum , יִשָּׂאֲךָ *deportabit te* , m. יִשָּׂאֵנִי *conſumet me* , c. וַיִּשָּׂאֵם *& combuſſit , diruit ea* , idola. 3. p. ſ. f. תִּשָּׂא *portabit.* Cum præf. וַתִּשָּׂא *& tulit , retulit , ſuſtulit , conflagrat.* Cum præf. & affix. וַתִּשָּׂאֵהוּ *& ſumpſit eum* , וַתִּשָּׂאֵנִי *& ſuſtulit me* , c. תִּשָּׂאֵם *tollit eos.* 2. p. ſ. m. תִּשָּׂא *ſumes , tolles , feres , attolles , as , proferes , recenſebis , accipies , honorabis , condonabis.* תִּשָּׂא פָנֶיךָ מִמּוּם , Job. 11. v. 15. Lxx. mutatâ perſonâ , *ἀναλάμψει τὸ πρόσωπόν σου* ..... *fulgebit facies tua* .... Vulg. *levare poteris faciem tuam abſque macula.* Alii , *tolles faciem tuam ex labe* : labe abſterſa , ſine pudore , eriges faciem. Cum præf. וְתִשָּׂא *& ſumpſiſti , & attolles.* Cum aff. תִּשָּׂאֵנִי *extolles me* , c. 2. p. ſ. f. תִּשְׂאִי *feres , attolles.* 1. p. ſ. c. אֶשָּׂא *feram , portabo , attollam , accepero , honorabo.* לֹא אֶשָּׂא רֹאשִׁי , Job. 10. v. 15. Lxx. *οὐ δύναμαι ἀνακύψαι non poſſum ſuſpicere* (propriè , caput erigere , ut aves ſolent bibentes) , Vulg. & alii , *non elevabo caput meum.* אַל־נָא אֶשָּׂא פְנֵי־אִישׁ ibid. 32. v. 21. Lxx. *ἄνθρωπον γὰρ οὐ μὴ αἰσχυνθῶ hominem enim non verear.* Vulg. & alii , *non jam accipiam perſonam viri* ; nec exiſtimem quemquam. פָּנָיו אֶשָּׂא ibid. 42. v. 8. Lxx. *πρόσωπον αὐτοῦ λήψομαι faciem ejus accipiam* , ipſius preces non rejiciam , aut fruſtrabor. Cum præf. וָאֶשָּׂא *& ſuſtuli , accepi , & honoravi.* Ezech. 20. v. 5. וָאֶשָּׂא יָדִי , Lxx. *καὶ ἐγνώσθην & notus factus ſum* ; fortè legebant וָאִוָּדַע , quod in eadem linea legitur. Vulg. & alii , *& levavi manum meam* , h. e. *juravi* , vide ſup. in 1. p. ſ. c. præteriti. וְאֶשָּׂא *& ferrem , attollam.* Cum affix. אֶשָּׂאֶנּוּ *portavero eum.* Cum præf. & affix. וְאֶשָּׂאֶנּוּ *& feram eum.* 3. p. pl. m. יִשְׂאוּ , & in pauſa , unde (ׇ) pro (ׅ) ſub שׂ , יִשָּׂאוּ *ferent , portabunt , attollent , proferent.* Cum præf. וַיִּשְׂאוּ *& portarunt , & tulerunt , & ſuſtulerunt , & acceperunt.* וַיִּשְׂאוּ שָׁלָל , 2. Paral. 14. v. 13. Lxx. *καὶ ἐσκύλευσαν σκῦλα πολλὰ &*

Digitized by Google

deprædati sunt spolia multa. Vulg. *tulerunt ergo spolia multa.* Alii, *& tulerunt spolium multum.* Cum affix. (unde (ָ) sub שׂ) (ו) correpto in (ֻ) ad euphoniam, יִשָּׂאֻהוּ *tollent eum.* Cum נ, ex Syriasmo, vel potiùs ex Arabismo, paragogico (& ut vocant) levi, ante affix. ה remanenti, vide Gram. Ludovici *de Dieu*, p. 364. & Erpenii, pp. 49. 50. Vide & Gram. Heb. tom. 1. p. 369. c. 1. יִשָּׂאוּנְךָ, Psal. 90. Heb. 91. v. 12. *tollent te*, m. יִשָּׂאוּם, 3. Reg. 14. v. 28. *afferebant ea*, scuta. Cum præf. & affix. mutato (ו) in (ֻ) ad euphoniam, וַיִּשָּׂאֻהוּ *& sustulerunt eum*, וַיִּשָּׂאֻהָ, 2. Paral. 24. v. 11. *& portabant eam* arcam, וַיִּשָּׂאֻם, Levit. 10. v. 5. *& exportaverunt ea* cadavera. Cum (ו) & affixo masculino ם pro ן feminino, per enallagen, quâ mysterium significari volunt (fortè ut virilis muliebri in pectore indicetur animus), vide Gram. Heb. tom. 1. p. 126. c. 1. & p. 127. c. 1. וַיִּשָּׂאוּם *& acceperunt, duxerunt eas,* in uxores, יִשָּׂאֻנוּ *auferent nos*, c. 3. p. pl. f. cum præf. וַתִּשֶּׂאנָה *& sustulerunt:* & א extrito, וַתִּשֶּׂנָה *& extulerunt, protulerunt*, וְתִשֶּׂאנָה *& extollant.* 2. p. pl. m. תִּשְׂאוּ *portabitis, accipietis, honorabitis;* & in pausa, unde (ָ) loco (ְ) sub שׂ, תִּשָּׂאוּ *feretis;* in pausa etiam, sed cum ן parag. quare in ultima remanet accentus, licet penultima longa, תִּשָּׂאוּן *honorabitis.* הֲפָנָיו תִּשָּׂאוּן, Job. 13. v. 8. Lxx. ἦ ὑποστελεῖσθε *an subtrahetis vos?* Vulg. & alii, *num faciem ejus accipitis*, in locum ejus succeditis, aut partes suscipitis? Ibid. v. 10. *arguet vos, si in occulto* פָּנִים תִּשָּׂאוּן, Lxx. πρόσωπα θαυμάσετε *personas mirati fueritis.* Alii, *personam accipitis* ad non rectè judicandum. 2. p. pl. f. cum א quiescenti ex forma quiescent. Lamédh א; & (י) etiam quiescenti ex forma quiesc. Lamédh ה, vide Gram. Heb. tom. 1. p. 273. c. 2. vel breviùs, cum (י) indice שֶׂ (ֶ) quippe cum א quiescens (ֶ) aut (ֶ) sine punctis legentibus indicet, תִּשֶּׂאינָה, Ezech. 23. v. 49. *feretis.* 1. p. plur. c. נִשָּׂא, Thren. 3. v. 41. *attollamus.* 2. Reg. 19. v. 43. *an quidquam muneris* נִשָּׂא לָנוּ *accepimus nobis?*

NIPHAL נִשָּׂא, contractè pro נִנְשָׂא, Lxx. αὐξάνομαι *cresco*, δοξάζομαι, Vulg. & alii, *existimor, celebror, prædicor, extollor.* Item, *efferor, tollo, attollo ipse me, sustollor, afferor, portor, deportor*, &c.

PRAET. 3. p. s. m. 3. Reg. 9. v. 11. *ab Hiram Rege Tyri* נִשָּׂא *sustentabatur* Salomon. Cum præf. וְנִשָּׂא *& portabitur, deportabitur.*

BEN. s. m. נִשָּׂא, Lxx. μετέωρος, ὑψηλός, Vulg. & alii, *sublimis, altus, excelsus, elevatus, elatus*, &c. Cum præf. וְנִשָּׂא *& elatus, elatum.* Fem. נִשָּׂאָה *elatum, elevatum* collem. Ex terminatione ה præcedenti duplici (ָ), unde per crasin (ֵ) & per alteram (ex Syriasmo) (ֵ) sub שׂ, vide Gram. Heb. t. 1. p. 274. c. 1. נִשֵּׂאת, Zach. 5. v. 7. *portabatur.* 1. Paral. 14. v. 2. *elatum, confirmatum* regnum. 2. Reg. 19. v. 43. *collatum, datum, munus.* Plur. m. cum præf. וְנִשָּׂאִים *& elati.* Plur. f. cum præf. וְנִשָּׂאוֹת *& elevatos* colles.

INFIN. cum præf. וּבְהִנָּשֵׂא *& in efferendo sese.* Cum præf. & aff. וּבְהִנָּשְׂאָם *& in elevari illa*, h. e. *cum elevarentur illa* animalia.

IMPER. 2. p. s. m. הִנָּשֵׂא *attolle te.* 2. p. pl. m. cum præf. וְהִנָּשְׂאוּ *& attollite vos.*

FUT. 3. p. s. m. יִנָּשֵׂא *attolletur.* 1. p. s. c. אֶנָּשֵׂא *attollam me*, c. 3. p. pl. m. יִנָּשְׂאוּ *attollebant sese;* in pausa, unde (ֵ) motio primariæ vocis loco (ְ) sub שׂ, יִנָּשֵׂאוּ *attollentur;* & ex forma quiesc. Lamédh ה, cum א (ex Arabismo) parag. vel potius ex literarum metathesi (fortè ex amanuensium oscitantia), vide Gram. Heb. tom. 1. p. 275. c. 2. יִנָּשׂוּא, Jerem. 10. v. 5. *portabuntur.* 3. p. pl. f. תִּנָּשֶׂאנָה *gestabuntur.* 2. p. pl. m. cum (ֵ) loco (ְ) sub שׂ ob pausam, תִּנָּשֵׂאוּ *portabimini.*

PIEL נִשֵּׂא, Lxx. ἐλπίζω *spero*, ἄρχομαι *vereor*, ἡγέομαι *præcedo*, τιμάω, δοξάζω, Vulg. & alii, *honoro, prædico, elevo, exalto*, &c.

PRAET. 3. p. s. m. נִשֵּׂא, & ex forma (ֵ) ex termin. scilicet quiesc. Lám. ה, vide Gram. Heb. t. 1. p. 275. c. 1. נִשָּׂא *extulit, donavit.* Cum præf. וְנִשָּׂא אֶתְכֶם, Amos 4. v. 2. *& tollet, capiet vos;* vel per enallagen personæ, ac numeri, (vide eandem

Gram. ibid. pp. 548. 550.) *& tolletur, capietur vos*, h. e. *unusquisque vestrum*, pro נשאתם *capiemini*. Istuc enim exemplum ad Niphal videtur referendum, ut & cætera, ex hac scilicet forma. Isthæc porrò particula את Verbis passivis, aut neutris subjuncta non rarò notat nominativum, vide eand. Gram. tom. 1. p. 558. can. VII. Cum affix. נשאו *extulit eum*.

Ben. pl. m. מנשאים *efferentes*.

Imper. 2. p. s. m. cum præf. & affix. ונשאם *& extolle eos*.

Fut. 3. p. s. m. cum præf. & aff. וינשאהו *& extulit eum*, וינשאם *& extulit eos*. 3. p. pl. m. cum affix. ינשאוהו *sublevabunt eum*.

HIPHIL השיא, contractè pro הנשיא, unde 3. p. pl. c. cum præf. והשיאו, Levit. 22. v. 16. Lxx. καὶ ἐπάξουσι *& inducent*. Vulg. *ne fortè sustineant*. Alii, *& faciant*, aut *sinant ferre*, vel *ut ferant* pravitatem reatûs, se ipsi onerent.... 2. Reg. 17. v. 13. Lxx. in singulari, καὶ λήψεται *& sumet*. Vulg. *circumdabit*. Alii, *& attolli*, vel asportari curabunt.

HITHPAEL התנשא, Lxx. καυχῶμαι, ἐπαίρομαι, κατισχύω, Vulg. & alii, *glorior, elevor, extollor, effero ipse me, insurgo*, &c.

Ben. s. m. מתנשא *efferens sese*. Cum præfix. 1. Paral. 29. v. 11. *tuum est regnum* והמתנשא לכל לראש *& qui sese effert, erigit in omni re in caput*, omne regnum, & omnis excellentia est à te.

Infin. התנשא, Ezech. 17. v. 14. Lxx. (μὴ) ἐπαίρεσθαι, Vulg. (ne) *elevetur*. Alii, *efferret sese*. Cum præf. אם נבלת בהתנשא *si stultè egisti efferendo te*.

Fut. 3. p. s. m. ex termin. (-), יתנשא *attollet se*. Cum præf. ex termin. (-), & cum syncopa characterist. ה, per dagh. primæ rad. impressum compensatæ, vide Gram. Heb. t. 1. p. 280. c. 1. וינשא *& extulit se*. 3. p. s. f. תנשא *attollet se*. Cum præf. & syncopa, ut suprà, ותנשא *& attollet se*. 3. p. pl. m. cum eadem syncopa, ינשאו *extollent se*. 2. p. pl. m. תתנשאו *efferetis vos*.

נשא Chald. PEAL Lxx. λαμβάνω, ἐξαίρω, Vulg. & alii, *sumo, tollo, aufero, rapio*.

Praet. 3. p. s. m. cum præf. ונשא *& abstulit*.

Imper. 2. p. s. m. ex forma (-), ex Syriasmo, vide Gram. Ludovici *de Dieu*, p. 241. primâ radicali amissâ, שא *sumito*.

ITHPAEL אתנשא, Lxx. ἐπαίρομαι, Vulg. & alii, *ipse me effero, elevor, moveo, rebello*.

Ben. s. f. מתנשאה *sese efferens, elata*.

נשאת f. 2. Reg. 19. v. 43. Lxx. δόμα, Vulg. & alii, *donum, munus* (propriè Regis, aut principis) *congiarium, donarium, donativum, oblatio*. R. נשא *tulit, attulit*; in Piel, *donavit, dono attulit, obtulit*. Est Benoni Niphal s. f. ex terminatione ה præcedente duplici (..), unde per crasin (..) & per alteram (-) (ex Syriasmo) sub ש, vide Gram. Heb. t. 1. p. 274. c. 1.

נשב QAL. Lxx. per metathesin ac syncopen πνέω, Vulg. & alii, *flo, spiro*; item, *difflo, efflo, perflo, sufflo, impello, dispello, abigo*.

Praet. 3. p. s. f. Isai. 40. v. 7. *aruit herba, decidit flos, quia* רוח יהוה נשבה בו *spiritus Domini*, h. e. *ventus urens* aut *vehemens, sufflavit in eum*, ubi accentus ab ult. ad penult. ascendit ob concursum.

HIPHIL השיב, contractè pro הנשיב, Lxx. πνέω, Vulg. & alii, *flo, spiro*. Item, *flare facio ventum, efflo*.

Fut. 3. p. s. m. ישב רוחו, Psal. 146. Heb. 147. v. 18. Lxx. πνεύσει τὸ πνεῦμα αὐτοῦ, Vulg. *flabit Spiritus ejus*. S. Hieronymus, *Spirabit spiritu suo*. Alii, *faciet flare ventum suum*. Quidam, *consedere* (concidere) *faciet ventum suum*, seu *vehementem*; quasi sit ישב (per legem æquivalentiæ) pro ישב, cui sententiæ favet Paraphrasis Chald. vel potiùs paraphraseos latina interpretatio (ubi sic habetur; *sedere faciet ventum suum*) nam in ipsa paraphrasi legitur: יגבב רוחיה *flare faciet ventum suum*. Cum præf. Gen. 15. v. 11. Descenderuntque aves super cadavera, וישב אתם אברם, Lxx. καὶ συνεκάθισεν αὐτοῖς Ἄβραμ *& consedit illis Abram*. Vulg. & alii, *& abigebat eas Abram*, flatu veluti oris sui; Quidam (ad ישב, ut supra, referentes) *considere fecit eas Abram*.

Digitized by Google

נשג QAL, unde HIPHIL הִשִּׂיג, contracte pro הִנְשִׂיג, Lxx. καταλαμβάνω, συλλαμβάνω, ἀφικνέομαι, συναντάω, ἀείρω, Vulg. & alii, *apprehendo*, *deprehendo*, *comprehendo*, *pervenio*, *attingo*. (Hinc fortè Latin. *sequor*, *assequor*) *occurro*, *invenio*, μετακινέω, μετατίθημι, ἐπαίρω, Vulg. & alii, *transmoveo*, *transfero*, *admoveo*, *attingere facio*, *adduco*, καταμέμφομαι *conqueror*, ἀπωθέω *abjicio*, εὐπορέομαι *abunde habeo*, ἰσχύω *possum*, ὑπερβαίνω *transgredior*, ἀποστρέφω κενὸς *reverto vacuus*, ἀφίημι *amitto*, *do*, *sufficio*.

Praet. 3. p. f. m. cum præf. וְהִשִּׂיג *& attigit*. Cum præf. & affix. וְהִשִּׂיגוֹ *& assequatur eum*, sine (׳) indice וְהִשִּׂגוֹ (gadhol), וְהִשִּׂגָנוּ *& assequatur nos*, c. 3. p. f. f. וְהִשִּׂיגָה *assecuta fuerit*. Cum præf. וְהִשִּׂיגָה, Levit. 25. v. 26. (ubi accentus in penultima anomalus remanet) *& assecuta fuerit*. 2. p. f. m. cum præf. & affix. וְהִשַּׂגְתָּם *& assecutus fueris eos*. 3. p. plur. c. הִשִּׂיגוּ *attigerunt*. Cum affix. הִשִּׂיגוּהָ *assequuntur eam*, הִשִּׂיגוּנִי *assequuntur me*, c. Cum præf. & affix. וְהִשִּׂיגוּךָ, & (׳) in (ִ) ad euphoniam correpto, וְהִשִּׂגוּךָ *& assequantur te*, m.

Ben. f. m. וְאֵין מַשִּׂיג יָדוֹ אֶל־פִּיו, 1. Reg. 14. v. 26. *nec erat, qui referret manum suam ad os suum*. Cum aff. מַשִּׂיגוֹ *attingens eum*. Fem. ex terminatione ה præcedenti duplici (ֶ), וְאֵין יָדוֹ מַשֶּׂגֶת, Levit. 14. v. 21. *cujus manus non apprehenderit*. Cum præf. 1. Paral. 21. v. 12. *an tribus mensibus fugere coram hostibus tuis*, וְחֶרֶב אוֹיְבֶיךָ לְמַשֶּׂגֶת *& gladio inimicorum tuorum, te apprehensuro*, vel *qui te apprehenderet, attingeret?*

Infin. הַשֵּׂג *assequendo*.

Fut. 3. p. f. m. יַשִּׂיג *attinget*. Cum præf. & ex forma (ֶ), וַיַּשֵּׂג *& assequatur*, וַיַּשֵּׂג *& assecutus fuit*. Cum affix. יַשִּׂיגֵם *assequetur eos*. Cum præf. affix. & (ֵ) sub שׂ sine (׳) comite, וַיַּשֵּׂגֵם *& assecutus est eos*. 3. p. f. f. תַּשִּׂיג *assequetur*. Cum affix. תַּשִּׂיגֶנּוּ *assequetur eum*, תַּשִּׂיגֵם *assequetur eos*, תַּשִּׂיגֵנוּ *assequetur nos*, c. 2. p. f. m. תַּשִּׂיג *assequêris*. 1. p. f. c. אַשִּׂיג *assequar*. Cum præf. & affix. הַאַשִּׂגֶנּוּ, 1. Reg. 30. v. 8. (ubi ה interrogans notatur (ֲ) ob gutturalem א seq. vide Gram. Heb. tom. 1. p. 375. c. 1.) *an assequar eum?* אַשִּׂיגֵם *& assequar eos*. 3. p. pl. m. יַשִּׂיגוּ, Job. 24. v. 2. Lxx. ὑπερέβησαν *transgressi sunt*. Aq. προσκατελάβοντο *adsumunt*. Vulg. & alii, *moverunt*, *recedere fecerunt*, *transtulerunt* terminos. Cum ן parag. יַשִּׂיגוּן *assequentur*. Cum præf. וַיַּשִּׂיגוּ, & sine (׳) indice ־ִ (gadhól) וַיַּשִּׂגוּ *& assecuti sunt*. 2. p. pl. m. cum affix. תַּשִּׂיגוּם *assequimini eos*.

נשה QAL. Lxx. ἐπιλανθάνω, ἐπιλανθάνομαι, δανείζω, δανείζομαι, Lxx. Aq. Sym. ἀπαιτέω, Lxx. καταπίνω, λαμβάνω, ὀφείλω, ὀφείλω, ἐγκαταλείπω, Vulg. & alii, *obliviscor*, *mutuo*, *mutuum*, sive *mutuo*, vel *do*, vel *accipio*, *fenero*, *fenori*, aut *do*, aut *accipio*, *repeto*, *exigo* (*creditum*, scilicet, vel *mutuum*) qua significatione, ferè cum ב construitur; *excito*, *urgeo*, *accipio*, *capio*, *ejicio*, *debeo*, *relinquo*. Item, *deficio*. Quidam, *generaliter malis curis*, aut *occupationibus obruor*, *ita ut obliviscar*; altera significatione, *irruo*, *gravo*, *onus impono*, ut feneratores solent debitoribus, τίθημι *pono*, ποιέω *facio*, ἐκφέρω *effero*, θραύομαι *frangor*.

Praet. 3. p. f. f. נָשְׁתָה, Jerem. 51. v. 30. *defecit*, vide infra in נָשַׁת. 1. p. f. c. נָשִׁיתִי *oblitus sum*; & altera significatione, *mutuum dedi*, vel *feneravi*. Cum præf. וְנָשִׁיתִי אֶתְכֶם נָשֹׁא, Jerem. 23. v. 39. Lxx. λαμβάνω, καὶ ῥάσσω ὑμᾶς *adsumo*, *& allido vos*. Vulg. *tollam vos portans*. (Referebant ad נָשָׂא *sumpsit*, *adsumpsit*, *tulit*, *portavit*.) Alii, *& obliviscar vos obliviscendo*, vos jam ex animo deleo. Quidam, *luxabo vos luxando*. 3. p. pl. c. נָשׁוּ *mutuo*, vel *fenori dederunt*.

Ben. f. m. אֲשֶׁר אַתָּה נֹשֶׁה בוֹ, Deut. 24. v. 11. Lxx. ὃ τὸ δάνειόν σου ἐστὶν ἐν αὐτῷ *apud quem debitum tuum est* (apud Vulg. vacat). Alii, *cui fenerasti*.

Fut. 2. p. f. m. תִּשֶּׁה, & mutato ה in (׳) ac punctis transpositis, תֶּשִׁי, Deut. 32. v. 18. *oblivisceris*, ubi accentus in penultima ob pausam, sine daghéſch in שׁ ad compensandum נ radicale abjectum, quia daghéſch forte rarò, ac improprie venit post accentum tonicum. Alii sin-

gunt Verbum שָׁיָה formæ חָיָה, unde שָׁיָה in pausa, ut sup. c. 446. חָיָה, vide Gram. Heb. t. 1. p. 289. c. 2. Alii, ad Chald. recurrunt, vide Gram. Lud. *de Dieu*, pag. 320.

NIPHAL נִשָּׁה, contracte pro נִנְשָׁה, Lxx. ἐπιλανθάνω, ἐπιλανθάνομαι, Vulg. & alii, *obliviscor*, vel passive, *oblivioni trador.*

Fut. 2. p. s. m. cum affix. לֹא תִנָּשֵׁנִי, Isai. 44. v. 21. S. Hieron. *ne obliviscaris mei.* Alii, (propter communicationem significationis Hithpaël & Niphal) *ne te obliviosum exhibeas mei.* Alii passive, *ne oblivione capiaris mei*, vel *non oblivioni traderis à me.*

PIEL נִשָּׁה, Lxx. ἐπιλαθέσθαι ποιέω, Vulg. & alii, *oblivisci facio.*

Praet. 3. p. s. m. cum (-) pro (·) sub נ prima rad. (ex forma Chaldaïca) & affix. נַשַּׁנִי, Gen. 41. v. 51. *facit me oblivisci* Deus omnis laboris mei. Alii referunt ad Qal Verbi נָשַׁשׁ.

HIPHIL הִשָּׁה, contracte pro הִנְשָׁה, Lxx. ἔρχομαι *venio*, ὀφείλημά ἐστι *debitum est*, ὠφελέω *proficio*, καταπαύω *silere facio.* Vulg. & alii, *oblivionem induco*, *mutuo*, *fenero*, *exactorem ago.*

Praet. 3. p. s. m. הִשָּׁה *oblivisci fecit.*

Ben. s. m. (substantive) const. Deut. 15. v. 2. *& hæc est lex*, hic *ordo remissionis* שָׁמוֹט כָּל־בַּעַל מַשֵּׁה יָדוֹ אֲשֶׁר יַשֶּׁה בְּרֵעֵהוּ, Lxx. ἀφήσεις πᾶν χρέος ἴδιον ὃ ὀφείλει σοι ὁ πλησίον *remittes omne debitum proprium, quod debet tibi proximus.* Vulg. *cui debetur aliquid ab amico, vel proximo* ..... Alii, nempe ut *remittat omnis Dominus crediti manus suæ*, (h. e. omnis, qui habet creditum proprium) *quod credidit proximo suo.* Vide supra in בַּעַל & יָד, vide etiam Gram. Heb. t. 1. p. 488. c. 1. & p. 493. c. 1.

Fut. 3. p. s. m. Job. 11. v. 6. *scito quòd* יַשֶּׁה לְךָ אֱלוֹהַּ מֵעֲוֹנֶךָ, Lxx. ἄξιά σοι ἀπέβη ἀπὸ κυρίου ὧν ἡμάρτηκας *digna eveniunt tibi à Domino pro peccatis, quæ fecisti.* Vulg. *multò minora exigaris ab eo, quàm meretur iniquitas tua.* Alii, *majorem* (præteritorum) *oblivionem tibi condonet Deus, quàm fert pravitas tua*, vel in altera significatione, exactorem agat Deus in te mitiorem (leviores ei des pœnas) *quàm tua meretur improbitas.* Ex terminatione Lamédh א, vide Gram. Heb. tom. 1. p. 302. c. 1. לֹא יַשִּׁא אוֹיֵב בּוֹ, Psal. 88. Heb. 89. v. 23. *non aget exactorem inimicus in eum*, inimicus non erit ei fenerator, neque ipse debitor fiet inimico, neque ei succumbet: & ablato א, aut ה mutato in (י), vide eandem Gram. ibid. (vel ex terminatione Chaldaica, vide Gram. Ludovici *de Dieu*, p. 339.) יַשִּׁי מָוֶת עָלֵימוֹ, (secundum קְרִי) יַשִּׁיא, Psal. 54. Heb. 55. v. 16. *feneratorem agat in illos mors*, exigat ab illis creditum, vel debitum. 2. p. s. m. תַּשֶּׁה *mutuo dederis.* 1. p. pl. c. ex terminatione Chaldaica, vide Gram. Heb. t. 2. p. 609. c. 1. cum præf. & affix. וַנַּשִּׁים (י) remanente נ (·) loco (-) positi, indice; וַנַּשִּׁים עַד־נֹפַח, Num. 21. v. 30. Lxx. καὶ αἱ γυναῖκες ἔτι προσεξέκαυσαν πῦρ ἐπὶ Μωάβ *& mulieres adhuc succenderunt ignem in Moab;* legebant וְנָשִׁים *feminæ, mulieres, uxores.* Vulg. *lassi pervenerunt in Nophe*, deducebant à נָשָׁה *oblitus, mutuatus, luxatus.* Alii, *& luxavimus, extirpavimus, delevimus eos ad Nophe usque;* ut ne nomen quidem ipsorum, aut memoria supersit.

נָשֶׁה m. unde cum præf. Gen. 32. v. 33. *ideò non comedunt filii Israël* אֶת־גִּיד הַנָּשֶׁה אֲשֶׁר עַל־כַּף הַיָּרֵךְ, Lxx. τὸ νεῦρον, ὃ ἐνάρκησεν, ὅ ἐστιν ἐπὶ τοῦ πλάτους τοῦ μηροῦ *nervum, qui obtorpuit, qui est super latitudinem femoris.* Vulg. *nervum, qui emarcuit in femore Jacob.* Alii, *nervum mutuatum*, quem acetabulum ossis sacri transmittit in coxam, tanquam si mutuo illi concederet, à נָשָׁה *mutuo dedit.* Alii, *nervum luxatum*, qui luxatus obtorpuerat, quasi loci sui oblitus fuisset; à נָשָׁה *oblitus fuit.* Alii denique (uno vocabulo) *musculum*, qui est ad acetabulum (ossis) femoris; Diod. *du muscle de l'emboitement de la hanche.*

נֹשֶׁה, נוֹשֶׁה, & ה (ex Chaldaismo) in א mutato, נֹשֵׁא, m. Lxx. δανειστής, Sym. πράκτωρ, Vulg. & alii, *mutuator, fenerator, creditor, exactor.* Lxx. ὑπόχρεως *debitor.* Cum præf. וְהַנֹּשֶׁה *& creditor*, כַּנֹּשֶׁה, כְּנֹשֶׁה *sicut creditor, fenerator*, vel *mutuo dans.* Plur. m. נֹשִׁים (& ex forma quiescentium Lamédh

Digitized by Google

Lamedh א), נֹשִׁאִים feneratores, exactores; vel participialiter, mutuantes, exigentes. Cum præf. & affix. מִנֹּשַׁי ex creditoribus meis, c. R. נָשָׁה mutuo, vel fenori dedit, cujus est Benoni.

נְשִׁי m. unde cum aff. וְשַׁלְּמִי אֶת־נְשִׁיְכִי (pro נִשְׁיֵךְ), 4. Reg. 4. v. 7. Lxx. in plur. ἀποτίσεις τοὺς τόκους σου & reddes fenora, mutua tua. Vulg. & redde creditori tuo (legebat נֹשִׁי pro נֹשֶׁה, ut legitur רֹעִי pro רֹעֶה pascens, pastor). Alii, solve debitum tuum, f. æs alienum. Rad. eadem ac vocis præced.

נָשִׂיא m. Lxx. Aq. Sym. Theod. ἄρχων, Lxx. ἀρχηγός, ἡγεμών, ἡγούμενος, ἀφηγούμενος, βασιλεύς, Vulg. & alii, princeps, imperator, dux, rex. Cum præfix. וְנָשִׂיא & princeps, הַנָּשִׂיא princeps, וְהַנָּשִׂיא & princeps, לַנָּשִׂיא, לְנָשִׂיא principi, וְלַנָּשִׂיא & principi. Const. נְשִׂיא princeps, וּנְשִׂיא & princeps. Plur. נְשִׂיאִם, נְשִׂיאִם, & נְשִׂאִים, principes. Lxx. item, νέφη, νεφέλας, ἄνεμοι, Vulg. & alii, vapores, nubes; ac metaphorice, gentes, populi (unde Liv. nubes peditum). Cum præf. הַנְּשִׂיאִים, הַנְּשִׂאִם, & הַנְּשִׂאִים, principes, הַנְּשִׂיאִם, & cum (·) sub שׂ, & א sine (י) comite, vel indice חִי hhiriq gadhól, הַנְּשִׂאִם & principes. Const. נְשִׂיאֵי principes, וּנְשִׂיאֵי & principes. Cum aff. נְשִׂיאֶיהָ principes ejus, f. נְשִׂיאַי principes mei, c. נְשִׂיאֵיהֶם principes eorum. Rad. נָשָׂא extulit; unde נְשִׂיאִים principes, q. d. elati super alios; item, vapores, nubes, quod è terra in sublime attollantur.

נְשִׁיָּה f. Psal. 87. Heb. 88. v. 13. in terra Lxx. particip. ἐπιλελησμένη oblita. Vulg. & alii, oblivionis, luxationis, translationis. R. נָשָׁה oblitus, luxatus fuit.

נָשִׁים f. plur. Lxx. Aq. Sym. Theod. γυναῖκες, Vulg. & alii, feminæ, mulieres, uxores. In hisce phrasibus, בֵּית הַנָּשִׁים, Esth. 2. v. 3. Lxx. γυναικῶν, Vulg. & alii, domus feminarum, mulierum conclave, contubernium gynæceum. Gen. 18. v. 11. & desierant Saræ fieri אֹרַח כַּנָּשִׁים, Lxx. τὰ γυναικεῖα, Vulg. muliebria. Alii, consuetudo, mos sicut mulieribus, usus muliebris. אֹהֵב נָשִׁים, 3. Reg. 11. v. 1. Lxx. ἦν φιλογύναιος amator erat mulierum. Vulg. & alii, adamavit mu-

lieres; ἄρχοντας principes, legebant נְשִׂאִם per syncopen, pro נְשִׂיאִים. Verbaliter, ἀπαιτέω repeto, exigo; legisse videntur נֹשִׁים exigentes, exactores. Quandoque sexum muliebrem denotat, ut Num. 31. v. 18. Transfertur & ad majores urbes, Isai. 32. v. 9. quomodo minora oppida בָּנוֹת filiæ nominantur. Cum præf. וְנָשִׁים & mulieres, הַנָּשִׁים mulieres, וְהַנָּשִׁים & mulieres, בַּנָּשִׁים in mulieribus, כַּנָּשִׁים sicut mulieres, לַנָּשִׁים, לְנָשִׁים mulieribus, מִנָּשִׁים præ mulieribus. Construct. נְשֵׁי mulieres, uxores. Cum præf. וּנְשֵׁי & uxores, מִנְּשֵׁי ex uxoribus. Cum aff. נָשָׁיו uxores ejus, vel suæ, m. Cum præf. & aff. וְנָשָׁיו & uxores ejus, m. לְנָשָׁיו uxoribus ejus, vel suis, m. נָשֶׁיךָ uxores tuæ, m. וְנָשֶׁיךָ & uxores tuæ, m. וּבְנָשֶׁיךָ & in uxoribus tuis, m. נָשַׁי uxores meas, c. לְנָשַׁי uxoribus meis, c. נְשֵׁיהֶם uxores ipsorum, וּנְשֵׁיהֶם & uxores ipsorum, נְשֵׁיכֶם uxores vestræ, m. וּנְשֵׁיכֶם & uxores vestræ, m. וְלִנְשֵׁיכֶם & uxoribus vestris, m. נָשֵׁינוּ uxores nostræ, c. וְנָשֵׁינוּ & uxores nostræ, c. R. נָשָׁה oblitus fuit; unde נָשִׁים feminæ, sic dictæ, quod in illis oblivioni detur, & extinguatur paterna familia; contra verò mas, à זָכַר recordatus fuit, dicitur זָכָר, quod in eo conservetur memoria patris, paternæque familiæ. Vel נָשִׁים feminæ, à אֲנָשִׁים viri, per aphæresin, quod mulieris caput sit vir.

נְשִׁיקוֹת plur. f. Lxx. φιλήματα, Vulg. & alii, oscula. Cum præf. מִנְּשִׁיקוֹת præ osculis. Rad. נָשַׁק osculor.

נָשַׁךְ QAL. Lxx. δάκνω, ἐκδανείζω, Vulg. & alii, mordeo (proprie de morsu serpentum dicitur); metaphorice, fenero, in usuram do, serpentum enim more mordet usura.

Praet. 3. p. f. m. נָשַׁךְ momordit. Cum præf. & aff. וּנְשָׁכוֹ הַנָּחָשׁ, Amos 5. v. 19. & mordeat eum serpens, וּנְשָׁכָם & mordebit eos.

Ben. f. m. cum præf. הַנֹּשֵׁךְ mordens, qui mordeat. Plur. m. cum præf. הַנֹּשְׁכִים qui mordent, feneratores. Cum aff. נֹשְׁכֶיךָ mordentes te, feneratores tui, m.

Paoul f. m. cum præf. הַנָּשׁוּךְ morsus, qui fenori obstrictus est.

Digitized by Google

Fut. 3. p. s. m. defective, יִשֹּׁךְ, & ex forma (-), quod ob pausam in (·) producitur, יִשָּׁךְ, Prov. 23. v. 32. *mordebit, momorderit, fenori dabit, fenore arroserit.* Lxx. participial. πεπληγὼς ἐκτείνεται *percussus extenditur.* Cum aff. יִשְּׁכֶנּוּ *mordebit eum* serpens, fenus.

PIEL נִשֵּׁךְ *mordeo*, vehementer scilicet, *magno & iniquissimo fenore opprimo.*

Praet. 3. p. pl. c. cum praef. וְנִשְּׁכוּ *& mordebunt.*

Fut. 3. p. pl. m. cum praef. וַיְנַשְּׁכוּ *& momorderunt.*

HIPHIL הִשִּׁיךְ, contracte pro הִנְשִׁיךְ, Lxx. ἐκτοκίζω, Vulg. & alii, *fenori do, fenero; mordere* (fenore scilicet sumere) facio.

Fut. 2. p. s. m. תַּשִּׁיךְ *facies ut mordeat*, h. e. *fenori in usuram dabis.*

נֶשֶׁךְ m. Lxx. τόκος, Vulg. & alii, *fenus, usura, morsus.* Cum praef. בְּנֶשֶׁךְ, בַּנֶּשֶׁךְ *in usuram.* Rad. נָשַׁךְ *momordit*, proprie *serpens*; metaphorice, *fenus, usura.* Hujusce nominis rationem hanc reddunt Hebraei, quod mordeat (usura) instar serpentis; in specie, de immodica usura dici volunt Talmudici in Bava Metzia, cap. 5. in principio: tolerabilis vocatur רִבִּית, & רִבָּה à תַּרְבִּית, Buxtorf. Lex. Cocceius putat נֶשֶׁךְ dici id, quod datur titulo damni, & periculi, quod redit ad eum, qui mutuum dat. Morsus enim est quidam in damno, & metu.

נִשְׁכָּה f. Lxx. γαζοφυλάκιον *gazophylacium.* Vulg. *thesaurus*, per metonymiam contenti pro continente. Alii, *cubiculum, conclave, cella*, ad templum videlicet *exstructa.* Cum affix. נִשְׁכָּתוֹ *cubiculi sui*, m. Plur. cum praef. הַנְּשָׁכוֹת, S. Hieronymus, *gazophylacia.* Alii, *cubicula.* Rad. נָשַׁךְ *momordit*; unde נִשְׁכָּה *cella*, sic dicta, quod ad templum exstrueretur, admorso nonnihil (ut fit) pariete, vel spatio. Est idem cum לִשְׁכָּה (quod vide supra col. 1009.) ac forte ex eodem etymo, commutatis scilicet ל & נ.

נָשַׁל QAL. Lxx. λύω, Sym. ὑπολύω, Aq. ὑπολύω, Lxx. αἴρω, ἐξαίρω, ἐκρίπτω, ἐκλύω, Vulg. & alii, *solvo* (inde per aphaeresin deductum) *subsolvo, exuo, evello, extraho, extirpo, servo, decutio, dejicio, deleo;* intransitive, *effluo, excido, elabor;* item passive, *abstrahor, avellor, subducor.* Construitur cum praepositione מִן. καταναλίσκω, Vulg. *consumo.*

Praet. 3. p. s. m. cum praef. וְנָשַׁל *& ejecit, dejecit.*

Imper. 2. p. s. m. ex forma (-) defective, שַׁל *extrahe, solve, exue, remove.*

Fut. 3. p. s. m. ex forma (-) defective, יִשַּׁל *dejiciet, decutiet, exuet se, decidet, evelletur;* & anomalus, cum (-) scilicet sub (י) characteristico pro (·) & dagh. per legem aequivalentiae, (·) loco (-) sub שׁ, & accentu in penultima praeter analogiam, vide Gram. Heb. t. 1. p. 201. c. 1. יֵשֶׁל pro יִשַּׁל, Job. 27. v. 8. Lxx. σωθήσεται *servabitur.* Vulg. *liberet.* Alii, *exuat, excutiat* animam ejus.

PIEL נִשֵּׁל, unde 3. p. s. m. Fut. cum praef. וַיְנַשֵּׁל, 4. Reg. 16. v. 6. Lxx. καὶ ἐξέβαλε, Vulg. & alii, *& ejecit, ejecerat, excusserat.*

נִשְׁמָא f. Chald. unde cum affix. נִשְׁמְתָךְ, Dan. 5. v. 23. *anima tua*, m. R. נְשַׁם *spiravit, respiravit.*

נְשָׁמָה f. Lxx. πνεῦμα, πνοή, ἐμπνέον, Lxx. Aq. Sym. Theod. ἀναπνοή, Sym. ἐμφύσημα, Vulg. & alii, *spiritus, anima* (*humana* duntaxat) de Deo ἀνθρωποπαθῶς dicitur, *halitus, flatus, spiraculum, afflatus, aspiratio, inspiratio, respiratio, insufflatio.* Lxx. participialiter, ἐμπνέον *spirans*, θυμὸς *animus, furor*, πρόσταγμα *praeceptum*; paraphrastice scilicet, נְשָׁמָה Hebraeis, *est anima rationalis, immortalis;* unde per hanc jurare solent. De triplici animae distinctione, vide Aben-Esram, Eccles. 7. v. 5. Cum praef. וּנְשָׁמָה *& anima*, הַנְּשָׁמָה *anima.* Const. נִשְׁמַת *halitus, anima.* Cum praef. Job. 32. v. 8. *Est spiritus in homine* וְנִשְׁמַת שַׁדַּי תְּבִינֵם *sed halitus omnipotentis facit eos* (homines) *intelligere.* מִנִּשְׁמַת *ab halitu, flatu.* Cum aff. נִשְׁמָתִי *anima mea*, c. Cum praef. & affix. וְנִשְׁמָתוֹ *& animam ejus*, m. Plur. cum praef. וּנְשָׁמוֹת *& animas.* R. נָשַׁם Hebraeis

Digitized by Google

inusit. Chaldæis verò, ac Syris, *spiravit*, *respiravit*.

נְשִׁין plur. f. Chald. unde cum præf. & affix. וּנְשֵׁיהוֹן, Dan. 6. v. 25. Lxx. καὶ αἱ γυναῖκες αὐτῶν, Vulg. & alii, *& uxores ipsorum*; à singulari נַשׁ, ex אִנְשׁ per aphæresin; vel à נָשָׁה *oblitus fuit*. Vide נָשִׁים, supra c. 1395.

נשף QAL. Lxx. (per syncopen) πνέω, (hinc etiam per aphæresin ac metathesin, φυσάω), Vulg. & alii, *spiro*, *flo*, *sufflo*.

Praet. 3. p. s. m. וְגַם נָשַׁף בָּהֶם וַיִּבָשׁוּ, Isai. 40. v. 24. *quin etiam* (si) *flat in eos ventus, arueruut*. 2. p. s. m. נָשַׁפְתָּ בְרוּחֲךָ כִּסָּמוֹ יָם, Exod. 15. v. 10. Lxx. ἀπέστειλας τὸ πνεῦμά σου ἐκάλυψεν αὐτοὺς θάλασσα *misisti spiritum tuum*. Vulg. *flavit spiritus tuus*. Alii, *flavisti vento tuo, cooperuit eos mare*.

נֶשֶׁף, vel in pausa נָשֶׁף, m. Lxx. σκοτεινός, σκότος, ἑσπέρα, ὀψέ, νύξ (Aq. σκοτομήνη) μεσονύκτιον, ἀωρία, Vulg. & alii, *lux jam obscura, caliginosum cœlum, caligo, obscuritas, tenebræ, mane, vesperi, crepusculum vespertinum* vel *matutinum*, seu *diluculum*, *nox*, *nox illunis*, *media*, *intempesta nox*, ἑωσφόρος *lucifer*, ψυχή *anima*; legebant נֶפֶשׁ idem; vel fortè נֶפֶשׁ pro נֶשֶׁף, per metathesin legitur. אֵת נֶשֶׁף חִשְׁקִי, Isai. 21. v. 4. *crepusculum desiderii mei*, h. e. *desideratissimum*. Jerem. 13. v. 16. *antequam contenebrescat; antequam offendant pedes vestri*, עַל־הָרֵי נָשֶׁף, Lxx. ἐπ' ὄρη σκοτεινά, Vulg. & alii, *ad montes caliginosos*, sive *caliginis*, in quam scilicet, *ponet*, seu *convertet* (Dominus) *lucem, quam expectabitis*. Cum præf. בַּנֶּשֶׁף, בְּנֶשֶׁף *in crepusculo*, כַּנֶּשֶׁף *ut in crepusculo*, מִנֶּשֶׁף *à diluculo*. Cum affix. נִשְׁפּוֹ *crepusculi ejus*, m. R. נָשַׁף *flavit*, unde נֶשֶׁף *crepusculum*, ab aura leni, quæ tum flare solet, sic dictum.

נשק QAL. Lxx. φιλέω, Lxx. Aq. καταφιλέω, Theod. καταφιλέομαι, Sym. προσκυνέω, Lxx. ὑπακούω, Vulg & alii, *osculor, deosculor, osculo donor* (per metonymiam signati pro signo, vide Gram. Heb. tom. 2. p. 57. §. VI.) *adoro, obedio, morem gero*. Item, *salutem dico*. Construitur cum præpos. אֶל, לְ, vel accusat. ἐκτείνω, Vulg.

tendo, intendo. Alii, *corpori admoveo, arcum*, sive eo *instruor, armor*, ἐκλείπω *deficio*. Hinc alternando N & ?, Ital. *basciare*; Latin. *basiare*; Hispan. *besar*; Gal. *baiser*; per metathesin, Germ. *kussen*; per aphæresin, ac metathesin, Angl. *to kiss*. Osculo autem donatur vel os, vel gena, vel manus, vel humerus, vel pes (de pede osculando, vide T. H. Kiddush 61. 3.) amoris, adorationis, reverentiæ, obedientiæ, ac salutis dicendæ ergo.

Praet. 3. p. s. m. 3. Reg. 19. v. 18. וְכָל־הַפֶּה אֲשֶׁר לֹא־נָשַׁק לוֹ *omne os, quod non osculatum est ipsum* Baal, h. e. tot sunt ora, quæ non osculata sunt eum, sive tot sunt, qui non adorarunt illum. Cum præfix. וְנָשַׁק *& osculabitur eum*. 3. p. s. f. cum præf. וְנָשְׁקָה *& osculata est*. 3. p. plur. c. in pausa, quæ (ָ) motionem primariæ vocis revocatum in (ְ) mutavit sub שׁ loco (ְ), צֶדֶק וְשָׁלוֹם נָשָׁקוּ, Psal. 84. Heb. 85. v. 11. *justitia, & pax sese osculantur*.

Infin. cum præf. (ל) in (ְ hhatoúph) ob maqqáph correpto, לִנְשָׁק־לוֹ linschoqló, 2. Reg. 20. v. 9. *ad osculandum, ut oscularetur eum*.

Imper. 2. p. s. m. cum præf. (sublatâ נ primâ rad.) (ְ) loco (ִ) sub שׁ (fortè ex antiqua, variaque (ִ) lectione) & ה parag. vide Gram. Heb. tom. 1. p. 200. c. 1. וּשְׁקָה־לִּי בְּנִי, Gen. 27. v. 26. *& osculare me, fili mi*. De daghésch forti euphonico ל impresso, vide eand. Gram. ibid. p. 29. c. 2.

Fut. 3. p. s. m. יִשַּׁק, & in pausa יִשָּׁק, *osculabitur, osculetur*. Cum præf. וַיִּשַּׁק *& osculatus fuit*. Cum affix. יִשָּׁקֵנִי *osculabitur me*, c. Cum præf. & aff. וַיִּשָּׁקֵהוּ *& osculatus fuit ipsum*. 3. p. s. f. cum præf. וַתִּשַּׁק *& osculata fuit*. 1. p. s. c. cum ה parag. אֶשָּׁקָה *osculabor*. Cum affix. אֶשָּׁקְךָ *oscularer te*, m. 3. p. pl. m. cum præf. וַיִּשְּׁקוּ *& osculati sunt*. Cum ן parag. & in pausa, unde (ָ) ex (ְ) motione primariæ vocis sub שׁ loco (ְ), יִשָּׁקוּן *osculantur* vitulos mactandos.

PIEL נִשֵּׁק *deosculor*; metonymice, *admoveo, apprehendo, salutem dico, veneror, adoro*, &c.

Infin. cum præf. לְנַשֵּׁק *ad osculandum*, ut osculum dem filiis meis.

Imper. 2. p. pl. m. נַשְּׁקוּ־בַר, Psal. 2. v. 12. Lxx. δράξασθε παιδείας, Vulg. *apprehendite disciplinam*; legebant בַּר *puritas, integritas morum, disciplina*; à בָּרַר *expurgavit*. Aq. καταφιλήσατε ἐκλεκτῶς *osculamini electè*. Sym. προσκυνήσατε καθαρῶς *adorate purè*; legebat uterque, aut legere fingebat בַּר *purum, electum*; & adverbialiter, *purè, electè*; à בָּרַר *purificavit, elegit*. Alii, *osculamini, adorate filium*. Aben-Esra ex isto loco, nempe Proverb. 31. v. 2. מַה־בְּרִי וּמַה־בַּר־בִּטְנִי וּמֶה בַּר־נְדָרָי *quid fili mi? quid fili ventris mei? quid fili votorum meorum?* hunc locum exponens contendit בַּר utrobique eodem sensu (scilicet filii) sumendum, ob præcedentia hæc verba: בְּנִי אַתָּה *filius meus es tu*. Item, osculandi verbum (נָשַׁק) hîc denotare osculum subjectionis, obedientiæ (adorationis) ut etiamnum (inquit) moris est apud Indos. Qimhhi (licet aliò declinet) ibidem tamen agnoscit, idem valere בַּר, quod בֵּן *filius*.

Fut. 3. p. s. m. cum præf. וַיִּשַּׁק, & (-) in (·) ob maqqaph correpto, וַיִּשַּׁק־ *& osculatus fuit*.

HIPHIL הִשִּׁיק, contracte pro הִנְשִׁיק, *osculor*; metonymice, *contingo, complector*.

Ben. plur. f. Ezech. 3. v. 13. מַשִּׁיקוֹת *animalium*, Lxx. πτερυσσομένων *passis alis gestientium*. Vulg. *percutientium*. Alii, *contingentium*.

נשק QAL, unde NIPHAL נִשַּׂק, contracte pro נִנְשַׂק, Lxx. ἀνάπτομαι, Vulg. & alii, *accendor, incendor, succendor*.

Praet. 3. p. s. f. וְאֵשׁ נִשְּׂקָה בְיַעֲקֹב, Psal. 77. Heb. 78. v. 21. *& ignis succensus est in Jacob*.

HIPHIL הִשִּׂיק, contracte pro הִנְשִׂיק, Lxx. καίω, ἐκκαίω, Vulg. & alii, *incendo, inflammo, uro, exuro, incendium facio*. Quidam, *dissilio, exsilio*, modo scilicet ignis succensi.

Praet. 3. p. pl. c. cum præf. וְהִשִּׂיקוּ, Ezech. 39. v. 9. *& comburent*.

Fut. 3. p. s. m. יַשִּׂיק *accendit*.

נֶשֶׁק vel נֵשֶׁק, & in pausa נָשֶׁק, m. Lxx. Aq. Theod. ὅπλα, Vulg. & alii, *armatura, arma*. Item, *armamentarium*. Lxx. βέλη *tela, jacula*, χεὶρ *manus*, πόλεμος *bellum*, ἐκλεκτός *electus*, σακτή *stacte*. Verbaliter, συνάπτω *conjungo*. Sym. κατάφρακτοι *cataphracti, circunquaque armis muniti, equites loricati*. Cum præfix. וְנֶשֶׁק *& arma*, הַנֶּשֶׁק *armamentarium*; ex forma (··) & in pausa, וְהַנָּשֶׁק *& arma*, בְּנֶשֶׁק, & ex forma (·-), בַּנֶּשֶׁק *in arma*, מִנֶּשֶׁק *ab armis*. Rad. נָשַׁק *corpori admovit, applicuit arma*, sive *armis sese instruxit, armavit*.

נֹשְׁקִים plur. m. unde const. נֹשְׁקֵי קֶשֶׁת, 1. Paral. 12. v. 2. (ubi accentus ob concursum ab ultima ad antepenultimam usque retrahitur, propter penultimam scilicet טוֹל (·) notatam, vide Gram. Heb. t. 2. p. 308. c. 1.) Vacat apud Lxx. Vulg. *tendentes arcum*. Alii, *corpori admoventes arcum*, seu *arcu sese armantes*, 2. Paral. 17. v. 17. נֹשְׁקֵי־קֶשֶׁת וּמָגֵן, Lxx. τοξόται καὶ πελτασταί *sagittarii, scutati, peltastæ*. Vulg. *tenentium arcum, & clypeum*. Alii, *corpori admoventes arcum ac peltam*, h. e. *ipsis sese instruentes, armantes*. Est Benoni plur. m. Verbi נָשַׁק, quod cum nominibus armorum constructum significat *armari*.

נֶשֶׁר, & in pausa נָשֶׁר, m. Lxx. Sym. Theod. ἀετός, Vulg. & alii, *aquila*. Cum præfix. הַנֶּשֶׁר, & in pausa הַנָּשֶׁר *aquila*, כַּנֶּשֶׁר, כַּנָּשֶׁר *sicut aquila*. Plur. נְשָׁרִים *aquilæ*. Cum præf. כַּנְּשָׁרִים *sicut aquilæ*, מִנְּשָׁרִים *præ aquilis*. Const. cum præf. מִנִּשְׁרֵי *præ aquilis*. Rad. נָשַׁר inusit. Hebræis, Chaldæis verò *cecidit, decidit*, unde נֶשֶׁר *aquila*, quod sublimior volitans in prædam cadat.

נְשַׁר m. Chald. unde cum particula דִּי, notâ hîc dandi casûs, דִּי־נְשַׁר, Dan. 7. v. 4. *aquilæ*. Plur. cum præfix. Dan. 4. v. 30. *donec capilli ejus* (Nabuchodonosoris) כְּנִשְׁרִין, Lxx. ὡς λεόντων *sicut leonum*, pili scilicet; Vulg. & alii, *sicut aquilarum* (plumæ) crescerent. R. נְשַׁר *cecidit*, &c. ut in voce præced.

נשר QAL, unde HIPHIL הִשִּׁיר, contracte pro הִנְשִׁיר, Lxx. διαπρίω, Vulg. & alii, (per aphæresin) *serro, serrâ disseco*.

Digitized by Google

Fut. 3. p. ſ. m. cum præf. & (·) ſub (י) characteriſtico, loco (-) & dagh. per legem æquivalentiæ, retracto accentu ab ultima ad penultimam propter (ו) converſivum, unde (-) penultimæ corripitur in (-) loco (·) ob ר tertiam rad. vide Gram. Heb. tom. 1. p. 205. c. 1. וַיָּשַׁר, 1. Paral. 20. v. 3. *& ſerravit.*

נשת QAL. Lxx. *θραύομαι*, Aq. *ἀναπίπτομαι*, Lxx. *ξηραίνομαι*, Sym. *ἀφανίζομαι*, Vulg. & alii, *frangor* (labore ſcilicet, malis) *deficio, abſorbeor, devoror, exſiccor* (exhauſto videlicet humore) *exareſco, deleor, pereo.* Lxx. item, *πίνω bibo;* legebant in Niph. Verbi שָׁתָה *bibit.*

Praet. 3. p. ſ. f. נָשְׁתָה, Jerem. 51. v. 30. *defecit, periit* robur eorum. Quidam, *oblivioni traditum eſt.* In pauſa, unde (-) ex (-) primariæ vocis puncto, loco (:) ſub ש, לְשׁוֹנָם בַּצָּמָא נָשָׁתָּה, Iſai. 41. v. 17. *quorum lingua præ ſiti deficiebat;* S. Hieron. *aruit.* Eſt daghéſch forte in ת euphoniæ gratiâ, vide Gram. Heb. t. 1. p. 162. c. 1.

NIPHAL נִשַּׁת, contracte pro נִנְשַׁת, *areſco, deficio, pereo.*

Praet. 3. p. pl. c. cum præf. וְנִשְּׁתוּ־מַיִם מֵהַיָּם *& deficient.* Alii (ad PIEL נִשֵּׁת referentes), *& deperdent aquæ ex mari.*

נִשְׁתְּוָן m. Chald. unde cum præfix. וּכְתָב הַנִּשְׁתְּוָן, Eſd. 4. v. 7. Lxx. *ἔγραψεν ὁ φορολόγος ſcripſit tributi collector.* Vulg. *epiſtola autem accuſationis.* Alii, *& ſcriptura epiſtolæ.* Ibid. 7. v. 11. *hoc eſt exemplar* הַנִּשְׁתְּוָן, Lxx. *τοῦ διατάγματος*, Alii, *decreti, edicti, diplomatis.* Vulg. *epiſtolæ edicti.* Ex forma emphatica נִשְׁתְּוָנָא, ibid. 4. v. 18. *epiſtola.* Vulg. *accuſatio.* Vox perſica plur. videtur à ſingulari נשתוה *apographum, exemplum, deſcriptum, exſcriptum, diploma;* unde plur. נשתואנן, aut Chald. נִשְׁתְּוָן *diplomata, ſcripta publica.*

נתח QAL, unde PIEL נִתַּח, Lxx. *διαιρέω, κρεανομέω, διχοτομέω, μελίζω*, Vulg. & alii, *divido, diſſeco carnes*, ſeu *holocauſtum, in partes ſuas, duas in partes divido, membratim concîdo.*

Praet. 3. p. ſ. m. נִתַּח *diviſit.* Cum præf. וְנִתַּח *& divides.* Alii, *& diviſit illud.*

Fut. 3. p. ſ. m. cum præf. וַיְנַתַּח *& diviſit.* Cum præf. & affix. וַיְנַתְּחֵהוּ *& diviſit illud,* וַיְנַתְּחֶהָ *& diviſit eam.* 2. p. ſ. m. תְּנַתַּח *divides.* 1. p. ſ. c. cum præf. & aff. וָאֲנַתְּחֶהָ *& in fruſta diviſi eam.* 3. p. plur. m. cum præf. ו (·) notato, unde ex illo (·) & altero ſub (י) fit (·.), vide Gram. Heb. t. 1. p. 385. c. 1. & (-) loco (ו) in penultima ad euphoniam, וִינַתְּחוּהוּ *& membratim divident eum.*

נֵתַח m. Lxx. *διχοτόμημα, μέλος, μέλος*, Vulg. & alii, *fruſtum, ſegmentum, pars, membrum.* Plur. נְתָחִים, & cum præf. הַנְּתָחִים *membra, partes, fruſta.* Cum affix. נְתָחָיו *membra ejus*, m. נְתָחֶיהָ *partes, fruſta ejus*, f. Cum præf. & aff. לִנְתָחָיו *in partes ſuas*, m. לִנְתָחֶיהָ *in partes ſuas*, f. diſſecabit holocauſtum. R. נָתַח *diviſit, diſſecavit.*

נָתִיב m. Lxx. Aq. Sym. Theod. *ἀτραπός*, Lxx. Theod. *τρίβος*, Vulg. & alii, *via, ſemita, callis, trames.* Incert. *ἄξων axis.* Conſt. cum præfix. Pſal. 118. Heb. 119. v. 35. *fac me incedere* בִּנְתִיב מִצְוֺתֶיךָ *in tramite* (viâ rectâ) *præceptorum tuorum.* Cum affix. (ſecundùm nonnullos) Proverb. 12. v. 28. *in ſemita juſtitiæ* (eſt) *vita:* וְדֶרֶךְ נְתִיבָה אַל־מָוֶת *& via tramitis ejus* (juſtitiæ), h. e. *via recta, eſt immortalis.* Verùm hîc ה non eſt affixum (ut ex τῶ mappiq defectu, ac ſenſu liquet) ſed terminatio feminina. Vide vocem ſeq. Rad. נָתַב Arabibus, *eminuit*, unde נָתִיב *ſemita, via brevis, arcta, eminens.*

נְתִיבָה f. Lxx. *ἀτραπός, τρίβος*, Vulg. & alii, *via, ſemita, callis, trames, μνησίκακος mali*, ſeu *injuriæ illatæ memor, πρόσωπον facies, conſpectus*, Prov. 12. v. 28. *in ſemita juſtitiæ* (eſt) *vita:* וְדֶרֶךְ נְתִיבָה אַל־מָוֶת, Lxx. in plur. *ὁδοὶ δὲ μνησικάκων εἰς θάνατον viæ autem eorum, qui mali, injuriæve ſunt memores in mortem.* Vulg. *iter* (autem) *devium ducit ad mortem.* Paraphraſis Chald. *& iter perverſi ad mortem.* Alii, *via tramitis*, ſeu *tranſverſa* (Gallice, *chemin de traverſe, détour*) *ad mortem ducit, aut tendit.* Neque enim (ſicuti arbitrantur non pauci) ה in fine τῶ נְתִיבָה, eſt affixum, ut patet ex defectu τῶ mappiq orationiſ-

Digitized by Google

que contextu; neque אל־ *ne* est particula dehortandi, deprecandive; nec etiam negandi; quippe quæ aut nunquam, aut rarissime nominibus jungatur; sed præpositio cum (-) loco (ּ). Cum affix. נְתִיבָתִי *semita mea*, c. Cum præf. & affix. לִנְתִיבָתִי *semitæ meæ*, c. מִנְּתִיבָתָם *à semita eorum*. Plur. נְתִיבוֹת, vel cum hhólem deficiente, נְתִבֹת *semitæ*. Cum præf. בִּנְתִיבוֹת *in semitis*, לִנְתִיבוֹת *de semitis*. Cum affix. נְתִיבָתָהּ *semitæ ejus*, f. נְתִיבוֹתַי *semitæ meæ*, c. נְתִיבוֹתָם *semitas eorum*, vel *suas*, m. Cum præf. & aff. בִּנְתִיבֹתָיו *in semitis ejus*, m. וּנְתִיבוֹתֶיהָ *& semitas ejus*, f. בִּנְתִיבֹתֶיהָ *in semitis ejus*, f. à singulari masc. נָתִיב *semita, tranes, diverticulum*.

נְתִינִים Mass. *Nethinim*, Vulg. *Nathinæi*, Jos. 9. v. 27. *Ministri*, servi communes ad secanda ligna, & hauriendas aquas, aliaque id genus munia obeunda, quos Josue in castris toti populo adjunxit, Gabaonitas scilicet, qui fœdere per astutiam cum Israëlitis inito, sese ipsis in servos dederant; quique à Davide deinceps in ministerium Levitarum consecrati fuere, Esd. 8. v. 20. De iisdem etiam 1. Paral. 9. v. 2. Esd. 2. v. 58. Neh. 3. v. 26. cap. 7. v. 46. Cum præf. הַנְּתִינִים *Nethinæi*, וְהַנְּתִינִים *& Nethinæi*. Etym. *dati, donati, dedititii, adjuncti*; à נָתַן *dedit, donavit, adjunxit*, vel potius à נְתַן Chald. idem, cujus est Peil plurale masculinum Hebraice terminatum.

נְתִינִין, unde cum emphasi, נְתִינַיָּא, Mass. *Nethínín*, vel *Nethínaiiâ*, Vulg. *Nathinæi*, Esd. 7. v. 24. vide vocem præced.

נָתַךְ QAL. Lxx. τήκομαι (per aphæresin scilicet) στάζω, χέομαι, ἐκχέω, (χωνεύω) χωνεύομαι, ἐκκαίομαι, Vulg. & alii, *liquefio, liquor, mano, stillo, fundor, effundor, lacrymor (conflo) conflor*; per metonymiam effectûs pro causa, *exardesco*, aquâ enim infusâ sæpe acriùs exardescit ignis; τάττω *ordino*, ἐπέρχομαι *supervenio*.

Fut. defective, 3. p. f. f. תִּתַּךְ *effundetur*. Cum præfix. וַתִּתַּךְ *& effusa fuit*. 3. p. pl. m. cum præf. וַיִּתְּכוּ *& effusi fuerunt*.

NIPHAL נִתַּךְ, contracte pro נִנְתַּךְ, Lxx. Sym. Theod. στάζω, Lxx. χέομαι, Aq. συγχωνεύομαι, Vulg. & alii, *stillo, fundor, effundor, conflor*.

Praet. 3. p. s. m. נִתַּךְ *effusa fuit* ira. 3. p. s. f. נִתְּכָה *effusa est*. Cum præf. וַתִּתַּךְ *& effusa est*. 2. p. pl. m. cum præfix. וּנְתַכְתֶּם *& fundemini*.

Ben. s. f. ex terminatione ה præcedenti duplici (ּ), נִתֶּכֶת, Jerem. 7. v. 20. *effusa*, seu *effundenda* ira.

HIPHIL הִתִּיךְ, contracte pro הִנְתִּיךְ, *liquo, conflo, stillare, manare facio, fundo, effundo*.

Praet. 1. p. s. c. cum præf. וְהִתַּכְתִּי אֶתְכֶם, Ezech. 22. v. 20. *& liquabo, conflabo vos*, 3. p. pl. m. הִתִּיכוּ *liquarunt, fuderunt*.

Infin. ex forma perfecta, cum præf. לְהַנְתִּיךְ *ad liquandum, fundendum*.

Fut. 2. p. s. m. הֲלֹא כֶחָלָב תַּתִּיכֵנִי, Job. 10. v. 10. Lxx. ἢ οὐχ ὥσπερ γάλα με ἤμελξας, Vulg. & alii, *an non, ut lac, mulsisti, fudisti me?* Aq. ἀπέσταξας *stillare fecisti me*. Paraphrasis Chald. מְנַקְּפָא יָתִי *colasti, depurasti me*, c. in principio scilicet generationis. 3. p. pl. m. cum præf. וַיַּתִּיכוּ *& fuderunt*.

HOPHAL הֻתַּךְ, contracte pro הֻנְתַּךְ, vel הָנְתַּךְ, Lxx. χωνεύομαι, Vulg. & alii, *conflor, liquor, fundor*.

Fut. 2. p. pl. m. Ezech. 22. v. 22. *ut liquatur, funditur, argentum in catino*, כֵּן תֻּתְּכוּ בְּתוֹכָהּ *sic liquabimini in medio ejus*, Jerusalem.

נָתַן QAL. Lxx. (per aphæresin ac apocopen) δίω, δίδωμι, δωρέομαι, ἀποδίδωμι, ἐξαδίδωμι, ἐκδίδωμι, ἐπιδίδωμι, παραδίδωμι, προσδίδωμι (sic etiam per aphæresin & apocopen) θέω, τίθημι, ἐξατίθημι, ἐκτίθημι, ἐπιτίθημι, παρατίθημι, περιτίθημι, προστίθημι, ὑποτίθημι; ἵστημι, ἐφίστημι, καθίστημι; τάσσω, κατατάσσω, ἀποστέλλω, ἀφίημι, παρίημι, προσίημι, ἐάω (Sym. ἐπιτρέπω) ἐμβάλλω, ἐπιβάλλω, ἐκχέω, ἐπιχέω, ἐπιχέω, ποιέω, ἐκτίω, καταπλημμυρέω, ἄγω, συνάγω, ἐγκαταλείπω, Vulg. & alii, (per aphæresin, *dono*; per aphæresin ac apocopen, *do*) *largior, reddo, distribuo, divido, edo, eloco, docendum*,

Digitized by Google

faciendum loco; nuptui do; dedo, porrigo, trado, addo; pono, dispono, expono, impono, appono, juxta pono, circumpono, circundo, applico, admoveo, suppono, statuo, adhibeo, adscisco, juxtà sisto, colloco, præficio, sufficio, constituo, substituo, ordino, instruo, mitto, missum facio, dimitto, præmitto (*projicio*) *admitto* (*comprobo*) *sino, permitto, immitto, insero, injicio, effundo, infundo, instillo, solvo, pendo, expendo, sorte tribuo, duco, adduco, congrego, colligo, comparo, relinquo, desero*, &c. Lxx. item, *γίνομαι fio, sum, αἰτέομαι peto, δείκνυμι ostendo, ἐλεέω misereor, ὑψόω extollo, effero, εὐοδόω prosperum, & expeditum iter præbeo, dirigo, moderor, ἔχω habeo, καταβάλλω dejicio, κατακαλύπτω operio, ποιέω facio, πράσσω ago, ἀπολύω solvo, κρεμάω suspendo, φέρω fero, προσφέρω profero, στηρίζω figo, firmo, stabilio, fulcio, τρυπάω terebro, εἰμί sum.* In hisce phrasibus, נָתַן קֹל, Lxx. *κηρύσσω prædico, παῤῥησίαν ἄγω libertate dicendi utor, ὑπακούω obedio*, per metonymiam scilicet signi pro signato. Proprie, *vocem do, sonum edo.* נָתַן יָד תַּחַת *ὑποτάττομαι subjicior*, נָתַן דָּמִי *ὅμοιός εἰμι similis sum*, נָתַן דָּת *ἐκτίθημι expono*, נָתַן צְבִי *ἀνίστημι surgo*, נָתַן שֶׂרֶט *ἐντομίδα ποιέω incisionem facio*, נָתַן מוֹקֵשׁ *ὑποσκελίζω subjecto crure everto, dejicio, supplanto*, &c.

Praet. 3. p. s. m. נָתַן, & in pausa נָתָן *dedit.* Cum præfix. וְנָתַן *& dedit, dabit, dederis.* Cum affix. נְתָנוֹ, נְתָנָהּ *dedit eum, eam.* Cum præf. & affix. וּנְתָנוֹ, וּנְתָנָהּ *& dederit eum, eam*, נְתָנְךָ *dedit te*, m. וּנְתָנְךָ *& dabit te*, m. נְתָנַנִי, & in pausa, unde (ָ) loco (ַ) sub נ tertia rad. נְתָנָנִי *dedit me*, c. נְתָנָם *dedit eos*, וּנְתָנָם *& dabit, dederit illos*, נְתָנָנוּ *dedit nos*, c. 3. p. s. f. נָתְנָה, & in pausa, quare (ָ) motio primariæ vocis revocata in (ְ) mutatur sub ת secunda radic. loco (ְ), נָתָנָה *dedit.* Cum præf. וְנָתְנָה *& dabit.* 2. p. s. m. נָתַתָּ, & expresso ה in fine (ubi subintelligebatur), נָתַתָּה *dedisti.* In hac persona, uti & in sequentibus tertia rad. נ abjicitur ob ת, vel נ sequens, cui compensativum imprimitur dagh. forte. Ceterùm תָּ in נָתַתָּ non est proprie ultima vocis litera, cui daghésch istud nunquam inscribitur; quippe cum post ipsam τὸ ה (ut mox diximus) subintelligatur, vide Gram. Heb. tom. 1. p. 208. c. 1. ac paradigma hujusce Verbi, ibid. p. 207. Cum aphæresi, & ה in fine expresso, תַּתָּה, contracte pro נָתַתָּה, sive נָתַנְתָּה *dedisti*, vide eandem Gram. ibid. Cum præf. וְנָתַתָּ, & cum ה in fine, וְנָתַתָּה *& dabis, dato, dederis.* Cum affix. נְתַתָּנִי (cum (ָ) loco (ַ) sub ת charact. ob pausam) *dedisti mihi*, c. וּנְתַתָּם *& dederis, dabis, des eos.* 2. p. s. f. נָתַתְּ *dedisti*, ubi daghésch τοῦ ת (in נָתַתְּ) impressum est secundùm alios forte, duplicativum, unde legendum, *natátt* pro *natant*; secundùm alios verò est lene, indicativum τῆς συγκοπῆς τοῦ נ cum (ְ) quiescenti, & sic legendum, *natát*, vide Gram. Heb. t. 1. p. 208. c. 1. Cum præf. & affix. (quare (ִי) in fine adsumitur), וּנְתַתִּיהוּ *& dedisti illud.* 1. p. s. c. נָתַתִּי, & in pausa, unde (ָ) loco (ַ) sub ת secunda radic. נָתָתִּי *dedi.* Cum præf. וְנָתַתִּי, & in pausa וְנָתָתִּי, *& dabo.* Cum affix. נְתַתִּיו, נְתַתִּיהָ *dedi eum, eam.* Cum præf. & affix. וּנְתַתִּיו, וּנְתַתִּיהוּ, וּנְתַתִּיהָ *& dabo ipsum, eum, illud, eam*, נְתַתִּיךָ, נְתַתִּיךְ *dedi te*, m. *te*, f. וּנְתַתִּיךָ, וּנְתַתִּיךְ *& dabo te*, m. *te*, f. נְתַתִּים *dedi eos*, vel *eas*, m. וּנְתַתִּים *& dabo eos.* 3. p. pl. c. ex forma perfecta, נָתְנוּ *dederunt.* Cum præf. וְנָתְנוּ *& dabunt.* 2. p. pl. m. נְתַתֶּם *dedistis.* Cum præf. וּנְתַתֶּם *& dabitis.* 1. p. pl. c. נָתַנּוּ (contracte pro נָתַנְנוּ) *dedimus.* Cum præf. וְנָתַנּוּ *& dabimus.* Cum affix. נְתַנּוּךָ *dedimus te*, m. Cum præf. & affix. וּנְתַנּוּךָ *& dabimus te*, m.

Ben. s. m. נוֹתֵן, & נֹתֵן *dans.* Cum præf. וְנוֹתֵן *& dans est*, הַנּוֹתֵן & הַנֹּתֵן, *dans, qui dat.* Cum aff. נֹתְנוֹ *do eum*, נֹתֶנְךָ *do te*, m. נֹתְנֵךְ *do te*, f. Plur. m. נֹתְנִים, & cum præf. הַנֹּתְנִים, *dantes.* Const. נֹתְנֵי *dantes.*

Paoul s. m. נָתוּן *datus.* Plur. m. נְתוּנִים *dati.* Plur. f. (וּ) in (ֻ) ad euphoniam correpto, נְתֻנִים *dati, datæ.*

Infin. ex forma absoluta ac perfecta, נָתוֹן, נָתֹן *dando, dare*, נְתָן, & hholem in (ָ hhatouph) ob maqqaph mutato,

Digitized by Google

־נְתֹן nethon- *dare*. Ex forma imperfecta, ac terminatione ה præcedenti duplici (ּ), תְּנָה, unde per syncopen תֵּת, & contractionem punctorum, duplicis nimirùm (‥) in (ֵ), vide Gram. Heb. t. 1. p. 208. c. 2. תֵּת *dare*. Cum præf. וְתֵת *& dare*, בְּתֵת *in dando*, *cum dabit*, לָתֵת, & (ֵ) in (ֶ) correpto (quando scilicet accentus ob concursum ab ultima ad penultimam retrahitur, vide eandem Gram. ibid.) לָתֶת *ad dandum*, *ad ponendum*. Cum ן paragogico præcedente (ֶ) & נ radic. excidente compensato per dagh. forte in secundo ת, quare prius afficitur (ּ) loco (ֵ), vide eand. Gram. ibid. תִּתֵּן *dare*, unde לִתֵּן, 3. Reg. 6. v. 19. *ad dandum*, *ad ponendum*; si sola literarum haberetur ratio, לִתֵּן posset per metathesin esse pro לָתֵת. Vel potiùs תִּתֵּן est analogus (pro forma scilicet defectivorum Pe נ) 3. p. s. f. Fut. Qal, cui (ex Arabismo) ל pro לְמַעַן præfigitur; & sic, לִתֵּן est pro לְמַעַן תִּתֵּן, *ut collocaret* (כְּנֵסֶת *cœtus*, *congregatio*) ibi arcam fœderis Domini; anomalum est, vel potiùs mendosum תְּתֵן, 3. Reg. 17. v. 14. ubi Massorethæ legendum docent, תֵּת *dare*, לָתֵת *& ad dandum*, מִתֵּת *à dando*. Cum affix. תִּתּוֹ *dare eum*, h. e. ut daret eum. Cum præf. & affix. בְּתִתּוֹ *in dare eum*, h. e. cum dederit ille, לְתִתָּהּ *dare eam*, תִּתְּךָ *dare te*, m. בְּתִתְּךָ *in dare te*, h. e. dum des tu, m. לְתִתְּךָ *ad dandum te*, m. וּלְתִתְּךָ *& ad dandum te*, m. וּבְתִתְּךָ *& in dare te*, h. e. propterea enim quod des tu, f. תִּתִּי *dare me*, c. בְּתִתִּי *in dare me*, c. h. e. cum dabo, dum dem, dederim, לְתִתִּי *ad dandum mihi*, vel *me*, c. מִתִּתִּי *præ dare me*, c. *quàm ut dem*, תִּתָּם *dare eos*, h. e. ut daret eos, בְּתִתָּם *in dare eos*, h. e. cum, dum dent, ponant illi, לְתִתָּם *ad dandum ea*, h. e. ut darent, distribuerent ea, וּלְתִתֵּנוּ *& ad dandum nobis*, h. e. *& ut det nobis*, c.

Imper. 2. p. s. m. ex forma imperfecta, תֵּן, & (ֵ) in (ֶ) ob maqqaph correpto, ־תֶּן *da*, *dato*. Cum præf. וְתֵן, ־וְתֶן *& da*. Cum ה parag. תְּנָה *da*, Psal. 8. v. 2. *quàm illustre est nomen tuum in universa terra*, אֲשֶׁר תְּנָה הוֹדְךָ עַל־הַשָּׁמָיִם, Lxx. ὅτι ἐπήρθη ἡ μεγαλοπρέπειά σου ὑπεράνω τῶν οὐρανῶν, Vulg. *quoniam elevata est magnificentia tua super cœlos*; legebant in præterito Qal Verbi תָּנָה, vel potiùs תְּנָה Chald. *traditus est*. Alii, in Infinitivo pro תֵּת (quomodo legitur & רְדָה pro רֶדֶת, à Verbo יָרַד *descendit*); quem loco Præteriti cum Rabbinis Abraham & David accipientes interpretantur: *Qui posuisti decorem tuum super cœlos*. Alii, in Imperativo; *sed da*, *fac appareat decor ille tuus*, *qui est super cœlos*. Cum aff. תְּנֵהוּ *da eum*, תְּנֶהָ *da eam*. Cum præf. & affix. וּתְנֵהוּ *& da eum*, וּתְנֵם *& da eos*. 2. p. s. f. תְּנִי *da*; & in pausa, unde (ְ) motio primariæ vocis revocatur sub ת loco (ּ), תֵּנִי *da*. 2. p. plur. m. תְּנוּ *date*. Cum præf. וּתְנוּ *& date*.

Fut. 3. p. s. m. יִתֵּן, & (ֵ) in (ֶ) ob maqqaph correpto, ־יִתֶּן *dabit*, מִי יִתֵּן, Lxx. ὤφελον (propriè *debuissem*, subintellectâ particula optativum regente); αἴθε, εἴθε, Vulg. & alii, *si*, *ô si*, *utinam*; ad Verbum, *quis dabit?* Est formula optantis. מִי־יִתֵּן מוּתִי אֲנִי תַחְתֶּיךָ, 2. Reg. 19. v. 1. *utinam pro te mortuus essem*, מִי־יִתֵּן אֱלוֹהַּ דַּבֵּר, Job. 11. v. 5. *utinam Deus loquatur*, מִי־יִתֵּן יָדַעְתִּי וְאֶמְצָאֵהוּ, Job. 23. v. 3. *utinam scirem*, *invenirem eum*. Lxx. item, πῶς *quomodo*, πῶς ἂν γένοιτο *quomodo fuerit*, τίς δ' ἄρα *quis igitur?* Cum præfix. הֲיִתֵּן *nunquid dabit?* וַיִּתֵּן, & cum maqqaph, quare (ֵ) in (ֶ) corripitur, ־וַיִּתֶּן *& dedit*, וְיִתֵּן, & cum maqqaph ־וְיִתֶּן *& dabit*. Cum affix. יִתְּנֶנּוּ *dabit illud*, יִתְּנֶנָּה *dabit eam*. Cum præf. & aff. וַיִּתְּנֵהוּ *& dedit eum*, וַיִּתְּנֶהָ *& dedit eam*, יִתֶּנְךָ *dabit te*, m. וַיִּתֶּנְךָ *& dedit te*, m. וַיִּתְּנֵנִי *dedit me*, c. יִתְּנֵם *dabit eos*, וַיִּתְּנֵם *& dedit eos*, וַיִּתְּנֵנוּ *& dedit nos*. 3. p. s. f. תִּתֵּן *dabit*. Cum præf. וַתִּתֵּן, & cum maqqaph, ־וַתִּתֶּן *& dabit*. 2. p. s. m. תִּתֵּן, & cum maqqaph, ־תִּתֶּן *dabis*. Cum præf. הֲתִתֵּן *num dabis?* וַתִּתֵּן, & cum maqqaph, ־וַתִּתֶּן *& dedisti*. Cum affix. תִּתְּנֵהוּ, תִּתְּנֶנּוּ *dabis eum*, תִּתְּנֶנָּה *dabis illud*, f. תִּתְּנֵנוּ *dabis nos*, c. Cum præf. & affix. וַתִּתְּנֵהוּ *& dedisti illud*, וַתִּתְּנֶהָ *& dedisti eam*, תִּתְּנֵנִי *dabis me*, c. הֲתִתְּנֵם *num*

Digitized by Google

num dabis eos? וּנְתַתָּם *& dedisti eos.* 2. p. f. f. תִּתְּנִי *dabis.* Cum præf. & affix. וּנְתַתִּים *& dedisti eos.* 1. p. f. c. אֶתֵּן, & cum maqqaph, אֶתֶּן־ *dabo.* Cum præfix. הַאֶתֵּן *num dabo?* וָאֶתֵּן, & cum maqqaph, וָאֶתֶּן־ *& dedi*, וְאֶתֵּן, & cum maqqaph, וְאֶתֶּן־ *& dabo.* Cum ה paragog. אֶתְּנָה *dabo.* Cum ה parag. & præf. וָאֶתְּנָה, & in pausa, unde (-) loco (·) sub ת, וְאֶתְּנָה *& dabo*, וָאֶתְּנָה *& dedi.* Cum aff. אֶתְּנֶנּוּ, אֶתְּנֶנּוּ *dabo eum*, אֶתְּנֶנָּה *dabo eam.* Cum præf. & aff. וְאֶתְּנֵהוּ, וְאֶתְּנֶנּוּ *& dabo eum*, וְאֶתְּנֶהָ, וָאֶתְּנֶנָּה *& dedi eam*, אֶתֶּנְךָ, אֶתְּנֵךְ *dabo te*, m. *te*, f. וְאֶתֶּנְךָ, וְאֶתְּנֵךְ *& dabo te*, m. *te*, f. וָאֶתֶּנְךָ, וָאֶתְּנֵם *& dedi te*, m. *te*, f. וָאֶתְּנֵם *& dedi eos.* 3. p. pl. m. יִתְּנוּ, & in pausa יִתֵּנוּ, *dabunt.* Cum præf. וְיִתְּנוּ *& dabunt*, וַיִּתְּנוּ *& dederunt, tradiderunt, præbuerunt.* Cum affix. post (-) loco (ּ) ad euphoniam, יִתְּנֻהוּ *dabant eam pecuniam.* Cum præf. & aff. utroque (ּ) Verbi scilicet & affixi in (-) mutato, וְיִתְּנֻהוּ, 4. Reg. 22. v. 5. secundum כְּתִיב τό; at secundum τό קְרִי, וְיִתְּנֻהָ *& tradant eam pecuniam*, וְיִתְּנֻהוּ, & (ּ) penult. in (-) correpto, וַיִּתְּנֻהָ *& dederunt eam*, וַיִּתְּנֻם *& posuerunt eas extremitates, fimbrias.* וַיִּתְּנוּם לְחֹק, 2. Paral. 35. v. 25. *& dederunt ea* (lamenta) *in præceptum*, h. e. effecerunt ut de his in Israël perpetuandis exstaret præceptum. 2. p. pl. m. תִּתְּנוּ, & in pausa תִּתֵּנוּ, *dabitis.* Cum affix. תִּתְּנֻהוּ *dabitis illam pecuniam*, תִּתְּנוּם *dabitis eos.* 1. p. pl. c. נִתֵּן, cum maqqaph, נִתֶּן־, & cum ה parag. נִתְּנָה *dabimus.* Cum præf. & ה paragog. וְנִתְּנָה *& dabimus.* Cum præf. & aff. וְנִתְּנֶנָּה *& dedimus eam.*

NIPHAL נִתַּן, contracte pro נִנְתַּן, Lxx. ξηραίνω *aresco*; δίδωμαι, Vulg. & alii, *dor, reddor, trador, concedor, ponor, disponor*, &c.

Praet. 3. p. f. m. נִתַּן *datus, a, um fuit.* Cum præf. וְנִתַּן *& dabitur.* 3. p. f. f. נִתְּנָה, & in pausa, unde (-) motio primariæ vocis revocata in (·) mutatur sub ת loco (:), נִתָּנָה *data fuit.* Cum præfix. וְנִתְּנָה *& dabitur.* 3. p. pl. c. נִתְּנוּ, & cum (-) loco (·) sub ת ob pausam, נִתָּנוּ *dati, data sunt.* 2. p. pl. m. cum præf. abjecto נ radic. ob ת sequens, in quo compensatur per daghésch forte, vide Gram. Heb. tom. 1. p. 208. c. 1. וְנִתַּתֶּם pro וְנִנְתַּתֶּם, *& trademini.* 1. p. pl. c. ablato quoque נ radicali ob alterum sequens, in quo compensatur, vide eand. Gram. ibid. p. 209. c. 1. נִתַּנּוּ *traditi fuimus.*

Ben. f. m. נִתָּן *datus, dandus, datur.* Cum præf. הַנִּתָּן quæ (pecunia) *datur, traditur.*

Infin. הִנָּתֵן, & ex terminatione hhól. quæ in hoc Infinitivo infrequens non est, הִנָּתוֹן *dando.* Cum præf. לְהִנָּתֵן *ad dandum.*

Fut. 3. p. f. m. יִנָּתֵן, & (-) in (·) ob maqqaph correpto, יִנָּתֶן־ *dabitur, tradetur.* Cum præf. וְיִנָּתֵן *& dabitur.* 3. p. f. f. תִּנָּתֵן, & cum maqqaph, תִּנָּתֶן־ *tradetur, dabitur.* Cum præf. וְתִנָּתֵן *& dabitur*, וַתִּנָּתֵן *& data fuit.* 2. p. f. m. תִּנָּתֵן *tradêris.* 3. p. plur. m. cum præf. וַיִּנָּתְנוּ *& traditi sunt*, וְיִנָּתְנוּ *& dabuntur.*

HOPHAL הֻתַּן, contracte pro הֻנְתַּן, Lxx. δίδωμαι, ἐπιχέομαι, &c. Vulg. & alii, *dor, trador, infundor*, &c.

Fut. 3. p. f. m. יֻתַּן *data* (aqua) *fuerit, dabitur, infundetur.* Cum præf. וְיֻתַּן *& datus fuit.*

נְתַן Chald. PEAL, *do, trado*, &c. ut in Hebr.

Infin. cum præf. לְמִנְתַּן *ad tradendum.*

Fut. 3. p. f. m. ex forma perfecta, ac terminatione (·) præter morem, vide Gram. Heb. t. 2. p. 587. c. 2. יִנְתֵּן, Dan. 2. v. 16. *dabit, daret*; abjecto נ radicali ante ת, in quo per dagh. forte compensatur. Cum aff. post נ epentheticum (vel potiùs ex Arabismo parag. &, ut vocant, grave, unde (-) pro (·) sub נ), יִתְּנִנַּהּ, Dan. 4. v. 14. *tradet illud.* 2. p. f. m. תִּנְתֵּן *trades.* 3. p. pl. m. ex forma perfecta, cum ן parag. (ut fit), יִנְתְּנוּן, Esd. 4. v. 13. *dabant.*

נָתָן Mass. & Vulg. *Nathán*, nomen propr. 1°. filii David, 2. Reg. 5. v. 14. 1. Paral. 3. v. 5. 2°. Prophetæ, 2. Reg. 7. v. 2. 3°. filii Ethei filii filiæ Sesan ex servo, 1. Paral. 2. v. 36. Etym. *donum*; à נָתַן *dedit.*

נָתוֹן Mass. *Nathôn*, unde cum præf. חַנָּתוֹן, Vulg. *Hanathon*, nomen propr. civitatis in Tribu Zabulon, Jos. 19. v. 14. Etym.

eminens, *eminentia*; à נָתַח vel נְתַא, Arab. *eminuit*.

נְתַנְאֵל Mass. *Nethanél*, Vulg. *Nathanael*, nomen proprium 1°. fratris Semeiæ, & Choneniæ, 2. Paral. 35. v. 9. 2°. filii Suar principis Tribus suæ Issachar, Num. 1. v. 8. 3°. quarti filii Isai, 1. Paral. 2. v. 14. Etym. *donum Dei*; à נָתַן (mox laudato) *donum*, & אֵל *Deus*.

נְתַנְיָה Mass. *Nethaniáh*, Vulg. *Nathanias*, vel *Nathania*, nom. propr. patris Ismaëlis, 4. Reg. 25. v. 23. Etym. *donum Domini*; à נָתַן *donum*, & יָהּ *Dominus*.

נְתַן־מֶלֶךְ Mass. *Nethan-méleq*, Vulg. *Nathanmelech*, nomen propr. eunuchi, 4. Reg. 23. v. 11. Etym. *donum regis*; à נָתַן *donum*, & מֶלֶךְ *rex*.

נתס QAL, unde 3. p. plur. c. Praet. נָתְסוּ נְתִיבָתִי, Job. 30. v. 13. Lxx. ἐξετρίβησαν τρίβοι μου *extritæ sunt semitæ meæ*. Vulg. *dissipaverunt itinera mea*. Rab. David, & alii, *perverterunt*, *intorserunt*, *impediverunt*, *implicuerunt*, *obstruxerunt*, *diruerunt*, *destruxerunt semitam meam*.

נָתַע, vide supra in לָתַע, col. 1012.

נתץ QAL. Lxx. κατασκάπτω (Incert. κατασπάω) διασπάω, καταβάλλω (Aq. καταλύω) καταστρέφω, καθαιρέω, συνθλάω, διαθρύπτω, ἀφανίζω, &c. Vulg. & alii, *suffodio*, *detraho*, *distraho*, *evello*, *dejicio*, *diruo*, *subverto*, *destruo*, *demolior*, *confringo*, *comminuo*, *contero*, *è conspectu tollo*, &c. ἐμπρήθω *incendo*.

Praet. 3. p. s. m. נָתַץ, & in pausa, unde (ַ) pro (ָ) sub ת, נָתָץ *diruit*, *destruxit*. Cum præf. וְנָתַץ *& destruxit*. 3. p. pl. c. נָתְצוּ, & in pausa, quæ (ְ) primariæ vocis revocatum in (ָ) mutavit sub ת loco (ַ), נָתָצוּ *destruxerunt*.

Paoul s. m. נָתוּץ, unde plur. m. cum præf. (ו) in (ֻ) ad euphoniam correpto, הַנְּתֻצִים *quæ destructæ sunt* domus.

Infin. cum præf. וְלִנְתוֹץ *& ad dirruendum*.

Imper. 2. p. s. m. נְתוֹץ *destrue*, *confringe*.

Fut. defective, 3. p. s. m. ex forma hhólem, יִתֹּץ *destruet*. Cum præf. וַיִּתֹּץ *& destruxit*. Cum aff. יִתְּצֶנּוּ iittotsẹ́nu *destruet se*, m. יִתְּצֵנִי *destruit me*, c. 1. p. s. c. אֶתֹּץ *destruam*. 3. p. pl. m. יִתֹּצוּ *destruent*. Cum præf. וַיִּתְּצוּ *& destruxerunt*. Cum præf. & aff. (ו) penultimæ in (ֻ) ad euphoniam mutato, וַיִּתְּצֻהָ *& destruxerunt eam* domum. 2. p. pl. m. in pausa, unde hhólem motio primariæ vocis loco (ְ) revocatur, תִּתֹּצוּ *diruetis*. Cum ן paragog. תִּתֹּצוּן *destruetis*. Cum præf. וַתִּתְּצוּ *& destruxistis*.

NIPHAL נִתַּץ, contracte pro נִנְתַּץ, κατασκάπτομαι, κατασπάομαι, &c. *evertor*, *diruor*, *destruor*, &c.

Praet. 3. p. plur. c. נִתְּצוּ *destructæ sunt* urbes. Cum præf. וְנִתְּצוּ, Ezech. 16. v. 39. *& destruentur*, vel (si ex Piel) *destruent*.

PIEL נִתֵּץ, καταστρέφω, κατασπάω *everto*, *diruo*, *demoliendo destruo*, &c.

Praet. 3. p. s. m. ex forma (ֶ), נִתֵּץ *destruxit*. 2. p. pl. m. cum præf. וְנִתַּצְתֶּם *& destruetis*.

Fut. 3. p. s. m. cum præf. וַיְנַתֵּץ *& destruxit*. 3. p. pl. m. cum præf. וַיְנַתְּצוּ *& destruxerunt*.

PUAL נֻתַּץ, Lxx. καθαιρέομαι, Vulg. & alii, *dejicior*, *evertor*, *diruor*, *destruor*.

Praet. 3. p. s. m. וְהִנֵּה נֻתַּץ מִזְבַּח הַבַּעַל, Jud. 6. v. 28. *& ecce dejectum erat altare Baalis*.

HOPHAL הֻתַּץ, contracte pro הֻנְתַּץ, Lxx. καθαιρέομαι, Vulg. & alii, *disturbor*, *diruor*, *destruor*.

Fut. 3. p. s. m. ex termin. (ָ) loco (ַ) ob pausam, תַּנּוּר וְכִירַיִם יֻתָּץ, Levit. 11. v. 35. *fornax*, *ac testu* (*si diruatur*, *vel disturbetur*) *hæc* (ambo diruta) *erunt immunda*.

נתק QAL. Lxx. ἀποσπάω, διασπάω, ἐκσπάω, ἐξελκύω, ῥήγνυμι, διαῤῥήγνυμι, διαῤῥήγνυμι, ἐκρήγνυμι (ac per aphæresin) τήκω, Vulg. & alii, *avello*, *divello*, *evello*, *abstraho*, *distraho*, *extraho*, *rumpo*, *abrumpo*, *disrumpo*, *frango* (Vulg. *lacero*) *diffringo*, *effringo*, *liquo*, *consumo*. Lxx. item, τίθημι *pono*. Alii item, *transfero*.

Praet. 3. p. pl. c. cum præf. affix. & daghésch anomalo, vel potiùs mendoso, in tertia rad. ק, vide Gram. Heb. tom. 1. pag. 346. c. 2. וּנְתַקְּנֻהוּ, Jud. 20. v. 32. *& avellamus eum*.

Digitized by Google

Paoul. f. m. cum præf. וְנָתוּק, Levit. 22. v. 24. Lxx. ἢ ἐκτεθλιμμένον, vel potiùs (quod sequitur non suo loco) ἢ ἀπεσπασμένον *excisum, vulsum*, cui exsecti, avulsi sunt testiculi. Aq. κεκομμένον *excisum*.

Fut. 1. p. f. c. abjecto נ primâ rad. in secunda per daghésch forte compensatâ, ex forma (-) quod ob affixum in (ׄ) mutatur, cum נ epenthetico, vel potiùs (ex Arabismo) paragogico, quod leve vocant; quare post (ׄ) quiesc. sub נ sequitur dagh. lene in ך affixo, vide Gram. Heb. tom. 1. p. 32. c. 1. & p. 367. c. 1. אֶתְּקֶנְךָּ etteqénka, Jerem. 22. v. 24. *evellam te*, m.

NIPHAL נִתַּק, contracte pro נִנְתַּק, Lxx. ἀφίσταμαι, Vulg. *recedo*. Alii, *avellor, rumpor, disrumpor, transferor*, &c.

Praet. 3. p. f. m. וְלֹא נִתַּק שְׂרוֹךְ נְעָלָיו, Isai. 5. v. 27. *nec rumpitur corrigia calceorum ejus*, h. e. sunt omnibus rebus instructissimi, nec impediuntur ullo impedimento. 3. p. pl. c. זִמֹּתַי נִתְּקוּ, Job. 17. v. 11. *cogitationes meæ ruptæ*; & in pausa, unde (-) primariæ vocis revocatum in (·) sub ת loco (ׄ) mutatur, וְרָעִים לֹא נִתָּקוּ, Jerem. 6. v. 29. *& mala non sunt avulsa*.

Fut. 3. p. f. m. Eccles. 4. v. 12. *filum triplicatum haud facilè* יִנָּתֵק *rumpitur*. 3. p. pl. m. in pausa, quare (-) motio primariæ vocis sub ת loco (·) revocatur, וְכָל־חֲבָלָיו בַּל־יִנָּתֵקוּ, Isai. 33. v. 20. *& omnes funiculi ejus* (tentorii, tabernaculi) *non rumpentur*. Cum præf. וַיִּנָּתְקוּ מִן־הָעִיר, Jos. 8. v. 16. *& avellebant se ab urbe*.

PIEL נִתֵּק, Lxx. Aq. διαῤῥήγνυμι, Lxx. Sym. διακόπτω, Lxx. διασπάω, Incert. κατατίλλω, Vulg. & alii, *dirumpo, diffringo, discindo, divello (discerpo) evello*, &c.

Praet. 1. p. f. c. נִתַּקְתִּי מוֹסְרוֹתַיִךְ, Jerem. 2. v. 20. *rupi vincula tua*, f. 3. p. pl. c. נִתְּקוּ *ruperunt*.

Fut. 3. p. f. m. הֲלוֹא אֶת־שָׁרָשֶׁיהָ יְנַתֵּק *nonne radices ejus, f. evellet?* Cum præf. וַיְנַתֵּק *& disrupit*. Cum præf. & affix. וַיְנַתְּקֵם *& avulsit eos*. 2. p. f. f. in pausa, quare (-) motio primariæ vocis sub ת loco (·) revocatur, תְּנַתֵּקִי *avelles*. 1. p. f. c. אֲנַתֵּק *divellam, rumpam*. 2. p. plur. m. in pausa, unde (-) loco (·) sub ת, תְּנַתֵּקוּ *disrumpetis*. 1. p. pl. c. cum ה paragog. נְנַתְּקָה; & cum duplici accentu anomalos, vel potiùs mendosè sic posito, נְנַתְּקָה, Psal. 2. v. 3. *disrumpam*.

HIPHIL הִתִּיק, contracte pro הִנְתִּיק, Lxx. ἀθροίζω, Vulg. *congrego*, ἀποσπάω, Vulg. & alii, *avello, protraho*.

Infin. cum aff. עַד הַתִּיקֵנוּ אוֹתָם מִן־הָעִיר, Jos. 8. v. 6. *donec eos avellamus ab urbe*.

Imper. 2. p. f. m. cum affix. & (·) sine (׳) comite, vel indice הִ hhiriq gadhól, הַתִּקֵם, Jerem. 12. v. 3. *avelle eos*.

HOPHAL ex forma perfecta, הָנְתַּק, Lxx. ἐκκενόομαι, vel ἐκκεκένωμαι *evacuor*. Vulg. *erumpo*. Alii, *avellor, evellor*.

Praet. 3. p. pl. c. הָנְתְּקוּ מִן־הָעִיר *avulsi sunt ab urbe*.

נֶתֶק, & in pausa נָתֶק, m. Lxx. θραῦσμα, Aq. ἀπόσπασμα, Vulg. & alii, *fractio, ruptura, plaga, vulnus, avulsio, convulsio, macula, porrigo*, &c. est morbi genus. Qimhhi, שֵׁם נֶגַע שֶׁהוּא בִּמְקוֹם שֵׂעָר וּפֵרְשׁוּ שֶׁהוּא בֹּהַק שָׁחוֹר *nomen plagæ, quæ est in loco crinium; & (ut exponunt) quæ est macula nigra*. Quidam, *scabies*. Cum præfix. הַנֶּתֶק *porrigo, macula*, &c. וְלַנָּתֶק in pausa, *& de porrigine, macula, vulnere*, &c. R. נָתַק *evulsit*; unde נֶתֶק *porrigo, macula, scabies*, &c. sic dicta, quod sit capillorum evulsio.

נתר QAL. Lxx. ἀποῤῥέω *defluo*. Vulg. *emoveor*; Quidam, *luxor*. Alii, *salio, subsilio*. Hinc Græc. (per aphæresin) θόρω, θορέω.

Fut. 3. p. f. m. ex forma imperfecta, cum præf. וְיִתַּר *& subsilit*.

PIEL נִתֵּר, Lxx. πηδάω, Vulg. & alii, *salio, subsilio*.

Infin. cum præf. לְנַתֵּר *ad saliendum*.

HIPHIL הִתִּיר, contracte pro הִנְתִּיר, Lxx. λύω, διαλύω, τήκω, Vulg. & alii, *solvo, dissolvo, liquefacio*. Item, *salire facio*. Lxx. item, τίθημι (sic Ald. & Complut.) Vaticana verò, ἐκπετάσω, Alex. ἐκτείνω, Vulg. & alii, *complano, explano, excutio, extendo, expeditum pono, reddo*.

V u u u ij

Digitized by Google

BEN. f. m. מַתִּיר *solvens*.

INFIN. ex forma (-), הַתַּר *solvere*.

FUT. 3. p. f. m ex forma (-), יַתִּר *solvet*. Cum præf. וְיַתַּר & *solvit, expeditam reddidit*; & in alia significatione, & *exsilire fecit*. Cum præf. & affix. ex forma (.), וְהִתִּירֵהוּ & *solvit eum*.

נתר Chald. PEAL, unde APHEL אַתַּר, contracte pro אַנְתַּר, vel ex terminatione (-) ob ר tertiam radic. vide Gram. Heb. tom. 2. p. 590. c. 1. אַתַּר, ex quo IMPER. 2. p. pl. m. אַתַּרוּ עַפְיֵהּ, Dan. 4. v. 11. LXX. ἐκτινάξατε τὰ φύλλα αὐτοῦ, Vulg. *excutite folia ejus*, m. Alii, *defluere facite, dejicite, excutite frondem (folia) ejus*, m. Hinc Arab. נתר (per aphæresin) Latine, *traho*; Hispan. *traygo*; Ital. *tiro*; Gallice, *je tiré*.

נֶתֶר m. LXX. νίτρον, Alii, cum Vulg. (ut nomen Heb. sonat) *nitrum*, salis species, quæ & *sal petræ* vocatur. *Nitrum*, ait R. Nathan, *est pulvis quidam maculas expurgans. Est lapis mollissimus*, inquit Maimon, *momento in aquis liquescens, quo capillos & vestimenta lavant*. Aliis est *terra mollis generis cretæ non absimile; terra di purgo*, inquit Pagninus, *e da purgare, terra di giglio*. Aliis est *alumen*, quo lana dealbatur. Aliis est *sapo*, quo vestes mundantur. In pausa, unde (-) sub נ loco (.), חֹמֶץ עַל־נָתֶר, Prov. 25. v. 20. *acetum super nitro*, h. e. ut acetum nitro redditur asperrimum, sic mœstus animus carmine exacerbatur. Cum præf. כִּי אִם־תְּכַבְּסִי בַּנֶּתֶר, Jerem. 2. v. 22. *laveris te licet nitro (sapone) quantovis*.

נתש QAL. LXX. ἀποσπάω, ἐκσπάω (LXX. in Hexapl. ἐκτίλλω) ἐκριζόω, ἐξαίρω, ἐκβάλλω, ἐκκόπτω, κατακλάω. LXX. Sym. καθαιρέω, Vulg. & alii, *avello, evello, convello, exstirpo, aufero, ejicio*. (Ex usu Chald.) *excido, frango, destruo, demolior*, &c. Congruit significatione cum Verbo נָתַק (quod vide supra) vel fortè idem cum ipso, aut pro ipso dictum, alternando scilicet ק & ש, ut apud Gallos in quibusdam Provinciis alternandi *q* & *ch* haud infrequens usus. Sic: *pouque, mouque, ruque*, &c. pro *poche, mouche, ruche*, &c. contrà verò *perruche*, pro *perruque*.

PRÆT. 3. p. f. m. cum præf. וְנָתַשׁ אֶת־יִשְׂרָאֵל מֵעַל, 3. Reg. 14. v. 15. & *evellet Israëlem de terra hac bona*. 2. p. f. m. וְעָרִים נָתַשְׁתָּ אָבַד זִכְרָם, Psal. 9. v. 15. & *urbes delevisti, periit memoria earum*. 1. p. f. c. cum præf. וְנָתַשְׁתִּי & *extirpavi*. Cum præf. & affix. וּנְתַשְׁתִּים & *extirpavi eos*.

BEN. f. m. Jerem. 45. v. 4. & *quod plantavi* אֲנִי נֹתֵשׁ *ego extirpo*. Cum affix. נֹתְשָׁם *evellam eos*.

INFIN. ex forma absoluta, נָתוֹשׁ *extirpando*. Cum præf. לִנְתוֹשׁ *ad extirpandum*. Cum aff. correpto (ו) in (- hhatouph) quod cum (.) penultimæ sedem commutat, vide Gram. Heb. tom. 1. p. 351. c. 1. נָתְשִׁי אוֹתָם (nothschi) אַחֲרֵי, Jerem. 12. v. 15. *post evellere me eos*, h. e. ut Vulg. interpretatur, *cum evulsero eos*, convertar.

FUT. 3. p. f. m. ex forma imperfecta, cum præf. & affix. וַיִּתְּשֵׁם & *extirpavit eos*. 1. p. f. c. ex terminatione (ו), אֶתּוֹשׁ *evellam*.

NIPHAL נִתַּשׁ, contracte pro נִנְתַּשׁ, LXX. ἐκκλίνω *declino, deflecto*. Vulg. & alii, *evellor, extirpor, auferor*.

FUT. 3. p. f. m. לֹא־יִנָּתֵשׁ וְלֹא־יֵהָרֵס עוֹד, Jerem. 31. v. 40. *non auferetur, neque destruetur amplius sanctitas, sanctum, sacrum*, &c. Domini. 3. p. f. f. כִּי תִנָּתֵשׁ מַלְכוּתוֹ וְלַאֲחֵרִים מִלְּבַד־אֵלֶּה, Dan. 11. v. 4. *nam extirpabitur regnum ejus, & aliis præter hos*, h. e. ut locus fiat aliis præter hos; nominatim Romanis, Parthis, &c. 3. p. pl. m. Jerem. 18. v. 14. *an deficiat nix de rupe agrorum Libani* (seu de monte Libano)? אִם־יִנָּתְשׁוּ מַיִם זָרִים קָרִים נוֹזְלִים, Jerem. 18. v. 14. *nunquid avellantur* (vel arceantur) *aquæ è nube, aut ex fonte manantes?* obliti sunt tamen.....

HOPHAL הֻתַּשׁ, contracte pro הֻנְתַּשׁ, LXX. κατακλάομαι *frangor*. Vulg. & alii, *evellor, exstirpor*.

FUT. 3. p. f. f. cum præf. וַתֻּתַּשׁ בְּחֵמָה, Ezech. 19. v. 12. & *evellebatur* (vitis) *cum æstu; & in terram projiciebatur*.

Digitized by Google

סְאָה, סְאָה & סָאָה (ſecundum Qimhhi) f. Lxx. *μέτρον menſura*, *μετρητὴς metreta* (Vulg. *artatimcula*) *οἰφὶ aephi* (τῷ *omer* æquale , ſecundum Procopium). Aq. Sym. σάτον, Vulg. & alii, *ſeah* , *ſaton* , aridorum menſura , modius Romanus , tertia pars τῦ *Ephah* , ſeu *Bathi*. Capiebat 478. poll. cub. ſeu 9. *pintes* , 2. *demi-ſeptier* , 2. *poſſon* , & quatuor pollices cub. cum $\frac{157}{704}$. Vide Gram. Heb. tom. 2. pp. 525. 526. & 527. In regimine nihil mutat. Seah Jeroſolymitana amplior erat τῷ Seah deſerti (Moſis tempore) ſexta parte , & Seah Zipponenſis Jeroſolymitanâ , ſexta parte, vide Lex. Heptagl. Cum præf. וּסְאָה *& ſatum.* Duale , א in (-) quieſcenti , datâ (ex Syriaſmo) literæ ס præcedenti (τῷ (·) notandæ) motione ſuâ , vide Gram. Heb. t. 1. p. 411. c. 1. סָאתַיִם , 4. Reg. 7. v. 18. Lxx. *δίμετρον duæ menſuræ.* Vulg. *duo modii.* Alii , *ſata duo.* Cum præfix. וְסָאתַיִם *& ſata duo.* Plur. שָׁלֹשׁ סְאִים , Gen. 18. v. 6. Lxx. *τρία μέτρα tres menſuræ.* Vulg. & alii, *tria ſata* , ſive *Ephah.* R. סָאָה , unde סאו , ex quo סאו Arab. *quantitatem diviſit.* Hinc סְאָה *menſura* , ſic dicta , quod quantitatem dividat.

סָאַן QAL, unde Ben. ſ. m. כָּל־סְאוֹן סֹאֵן , Iſai. 9. v. 4. Lxx. *πᾶσαν στολὴν ἐπισυνηγμένην omnem ſtolam congregatam.* Sym. *πᾶσα βία ἐβιάσθη omnis vis violenter adhibita eſt.* Vulg. *omnis violenta prædatio.* Alii , *omnis conflictatio confligentis.* Alii , *omnis* (ex uſu Chaldaico) *calceus confligentis* , polemicus.

סַאסְאָה f. unde cum præfix. Iſai. 27. v. 8. *Nunquid ſecundum plagam* (Sennacheribi , vel Pharaonis) *percutientis eum* (Iſraëlem) *percuſſit* (Dominus) *eum* (Iſraëlem) ? *Num ſecundum occiſionem occiſorum ejus* (Domini , ſeu à Domino in gratiam Iſraëlis) *occiſus eſt* ipſe Iſraël ? בְּסַאסְּאָה. Lxx. *μαχόμενος καὶ ὀνειδίζων rixans , & exprobrans.* Aq. Sym. *ἐν σάτῳ σάτον in ſato ſatum.* Theod. *ἐν μέτρῳ μέτρον in menſurâ menſura.* Vulg. *menſura contra menſuram.* Paraphraſis Chald. *in menſura , quâ metiebaris , metientur tibi* ; non videtur, inquit Cocceius (סַאסְּאָה) ſimpliciter notare menſuram , ſed menſuram compenſantem , ut ſit quaſi סְאָה סְאָה , h. e. ſatum ſato reſpondens. Poſſibile eſt, ait R. Dav. in lib. Rad. Quod ſit nomen loco סְאָה ; & geminatur ס & א , ut in יָפְיָפִיתָ *pulcher fuiſti* .... poteſt etiam , inquit, dici quod ſit maqór ex Piél haddaghouſch , *in menſurando* .... Alii , *in menſurâ* , h. e. moderatè. Quibuſdam בְּסַאסְּאָה , eſt Infinit. Piél Verbi סָאָא *migravit* , geminatis ſcilicet radicalibus (ut à כּוּל , לְכַלְכֵּל *ad ſuſtentandum*) cum præf. & affix. ה ָ , ſine mappiq , vel potiùs cum ה paragogico (ut זַמְּרָה *pſallere* , vide Gram. Heb. t. 1. p. 177. c. 2.) *migrare faciendo* , amandando caſtigas (Domine) eam , vineam , h. e. populum tuum , Iſraëlem.

סָבָא QAL. Lxx. *οἰνόομαι* , Lxx. Theod. *οἰνοφλυγέω* ; Aq. *συμποσιάζω* , Vulg. & alii , *poto* , *vino me ingurgito* , *mero me obruo* , *inebrior* , *compoto* , *convivium ago.* Hinc *σαβάζω debacchor.* Lxx. item , *συμπλέκομαι implicor* , *circumdor* ; legebant סָבַב *circumdo.*

Ben. ſ. m. סֹבֵא *potor* , *ebrius* , *ebrioſus.* Cum præf. וְסֹבֵא *& ebrius.* Plur. m. conſt. cum præfix. Proverb. 23. v. 20. *Ne ſis* בְּסֹבְאֵי־יָיִן *in potantibus vinum.*

Paoul plur. m. סְבוּאִים וּכְסָבְאָם , Nah. 1. v. 10. *& inſtar hauſtûs ſui abſorpti , ebrii* .... conſumpti ſunt.

Infin. cum præf. & (ו) correpto in (- hhatoúph) , quod cum (·) penultimæ ſedem commutat , vide Gram. Heb. t. 1. pag. 352. c. 1. וּכְסָבְאָם oukſovâm , Nah. 1. v. 10. *& inſtar inebriari , hauriri* , ſive *hauſtûs eorum.*

Fut. 1. p. pl. c. cum præf. & ה paragog. וְנִסְבְּאָה שֵׁכָר , Iſai. 56. v. 12. *& potemus ſicera*

Digitized by Google

ram, inebriemus, bibamus, quod inebriare potest.

סָבָא m. Lxx. in plur. *κάπηλοι caupones*, *Χαναναῖος Cananæus.* Aq. *συμπόσιον*, Sym. *οἶνος*, Vulg. & alii, *compotatio, convivium, potus, vinum, merum.* Cum aff. סָבְאֵךְ מָהוּל בַּמָּיִם, Isai. 1. v. 22. *vinum tuum*, f. *mixtum est aquâ*, perdidit acrimoniam, ac generositatem. סָר סָבְאָם, Hos. 4. v. 18. *recessit, degeneravit, vinum eorum*, Verbum, quod mutuò auribus suis propinant. Rad. סָבָא *potavit, compotavit.*

סְבָא Mass. *Sevá*, Vulg. *Seba*, & *Saba*, nomen proprium filii Chusi, Gen. 10. v. 7. 1. Paral. 1. v. 9. Etym. *potator*; à סָבָא *potavit.* Ab hoc Arabum metropolis (in monte Arabiæ felicis sita) *Seba*, vel *Saba* nuncupatur, Psal. 71. Heb. 72. v. 10. Ab hoc etiam,

סְבָאִים Mass. *Sevaím*, Vulg. *Sabæi*, nomen patronymicum, sive commune Arabiæ felicis incolarum, Isai. 45. v. 14. Occurrit cum (ו) redundante, sic Ezech. 23. v. 42. סוֹבָאִים, idem. Pro Etymo, vide vocem præced.

סָבַב QAL, propriè, & in genere notat processionem, non in rectum, sed in aliam partem, unde Lxx. Aq. Theod. *κυκλόω*; Lxx. *κατακυκλόω*; Lxx. Sym. *περικυκλόω* (*συμπορεύω*) *περιέρχομαι*; Sym. *περιοδεύω*; Lxx. *ῥεμβεύω*, *περιστρέφω*; *στρέφω*, *ἀποστρέφω*, *ἐπιστρέφω*; Lxx. Sym. *μεταστρέφω*; Lxx. *αἴτιός εἰμι*, Vulg. & alii, *circundo, circumcludo* (hinc Lat. *sepio*) *circumcingo* (unà adstringo) *circumvenio, circumeo, circumago, circumverto, verto, averto, converto, deflecto, in causa* (vel *reus*) *sum, causam prabeo.* Lxx. item, *προσάγω accedo*, *παρέρχομαι prætereo*, *διέρχομαι*, *μετέρχομαι transeo*, *ἐκπεριπορεύομαι pertranseo*, *κατακλίνω accumbo, discumbo*, *μεταφέρω transfero.*

PRAET. 3. p. s. m. ex forma perfecta, סָבַב *circuivit.* Cum præf. וְסָבַב *& circuibat, circundedit.* 1. p. s. c. ex forma imperfecta, cum hhólem deficienti in penult. סַבֹּתִי *circuivi, causam prabui.* Cum præf. וְסַבֹּתִי *& verti me.* 3. p. pl. c. ex forma perfecta, סָבְבוּ *circumiverunt.* Cum præf. וְסָבְבוּ *& circumibunt.* Cum affix. (ו) in (ֻ) ad euphoniam correpto, סְבָבֻהוּ *circumdederunt eum*, סְבָבוּנִי, (ו) in (ֻ) mutato, סְבָבֻנִי, contracte סַבּוּנִי, & (ו) in (ֻ) ad euphoniam correpto, סַבֻּנִי *circumdederunt me*, c. סְבָבוּם *circumstant eos*, סְבָבוּנוּ *circundant nos*, c. 2. p. pl. m. cum præf. וְסַבֹּתֶם *& circuibitis.*

BEN. s. m. סוֹבֵב סֹבֵב *circundans*, סוֹבֵב סֹבֵב הוֹלֵךְ הָרוּחַ, Eccles. 1. v. 6. *deflectens, deflectens, abiens ventus*, h. e. hâc illac deflectens semper instabilis ventus. Cum præf. וְסוֹבֵב אֶל־צָפוֹן, ibid. *& deflectit ad septentrionem*, הַסּוֹבֵב, & cum hhólem deficienti, הַסֹּבֵב *qui circuit, circundat.* Plur. סוֹבְבִים, סֹבְבִים, & cum præf. הַסֹּבְבִים *circundantes.*

INFIN. ex forma imperfecta, סֹב *circuire.* Cum præf. & ex forma perfecta, לִסְבֹּב *ad circumeundum.*

IMPER. ex forma imperfecta, 2. p. s. m. סֹב *verte te.* 2. p. s. f. סֹבִּי *circui.* 2. p. pl. m. סֹבּוּ *vertite vos, circuite.* Cum præf. וְסֹבּוּ *& circuite.*

FUT. ex forma imperfecta, 3. p. s. m. יָסֹב *circundabit.* Cum præf. וַיָּסָב hhólem in (ָ hhatoúph) correpto ob accentum, vi (ו) convertentis retractum, וַיָּסָב *& circuivit.* Cum affix. וַיְסֻבֶּהָ hhólem in (ֻ) ad euphoniam correpto, יְסֻבֶּנָּה *circuibit eam columnam*, יְסֻבֵּנִי *circundabit me*, c. 3. p. pl. m. יָסֹבּוּ *circundant, circumstant*, contra.... Cum præf. וַיָּסֹבּוּ, & hhólem ad euphoniam mutato in qibbúts, וַיָּסֻבּוּ *& circuiverunt, circundederunt, circumsteterunt*, contra.... Cum aff. (ו) & (ו) in (ֻ) correptis, יְסֻבֻּהוּ *circundabunt eum.* 3. p. plur. f. תְּסֻבֶּינָה *circuibunt.* 2. p. pl. m. תָּסֹבּוּ *circuibitis.* 1. p. pl. c. לֹא נָסֹב, 1. Reg. 16. v. 11. *non divertemur, non accumbemus* ad comedendum, donec.... Cum præf. (ו) conversivo, unde retracto accentu, hhólem in (ָ hhatoúph) corripitur, vide Gram. Heb. tom. 1. p. 309. c. 1. & 2. וַנָּסָב vannásov *& circuivimus.*

NIPHAL נָסַב, per legem æquivalentiæ pro נָסַּב, vel נָסַב, contracte (ad Chaldaismum) pro נִסְבַּב, Lxx. *ἐπιστρέφω*, *ἐκκλίνω*; Sym. *περικυκλόω*, Vulg. & alii,

Digitized by Google

verto ipse me, convertor, revertor, divertor, declino, deflecto, circumsto, circundo, circumvenio, obsideo. Item, *circumagor, circumvolvor.* Lxx. item, ἐκπεριπορεύομαι *pertranseo.*

Praet. 3. p. s. m. cum praef. וְנָסַב לָכֶם הַגְּבוּל, Num. 34. v. 4. *& deflectendo perget vobis terminus à ....* 3. p. s. f. ex forma (-) extra pausam, vide Gram. Heb. tom. 1. p. 219. c. 1. נָסַבָּה אֵלַי, Ezech. 26. v. 2. *divertitur, convertitur* (venitur, concurritur) *ad me*, c. Cum praef. וְנָסֵבָּה *& vertit se*, Ezech. 41. v. 7. ubi accelerandae pronuntiationis ergo, sublato daghésch ex tertia radicali (-) vel (-) penult. in (·) mutatur, vide Gram. Heb. t. 1. p. 219. c. 1. 3. p. pl. c. נָסַבּוּ *circundederunt.* Cum praef. וְנָסַבּוּ בָתֵּיהֶם לַאֲחֵרִים, Jerem. 6. v. 12. *& devolventur domus ipsorum ad alios.*

Fut. 3. p. s. m. יִסּוֹב *circumducetur, vertet se*, & cum hhólem deficienti, הַיַּרְדֵּן יִסֹּב לְאָחוֹר, Psal. 113. Heb. 114. v. 3. *Jordanis vertebatur retrò.* Cum praef. וַיִּסֹּב מֵעֲלֵיהֶם וַיֵּבְךְּ, Gen. 42. v. 24. *& avertit se ab ipsis, & flevit*, וַיִּסֹּב דָּוִד מִפָּנָיו פַּעֲמָיִם, 1. Reg. 18. v. 11. *& decessit David à facie ejus bis*, vitavit, declinavit ictum bis. 3. p. s. f. תִּסּוֹב *vertet se.* Cum hhólem deficienti, וְלֹא־תִסֹּב נַחֲלָה לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל מִמַּטֶּה אֶל־מַטֶּה, Num. 36. v. 7. *neque recedet haereditas filiis Israël à tribu ad tribum*; haereditas tribûs unius non fiet haereditas alterius. Cum praefix. וַתִּסֹּב *& vertit se.* 2. p. s. m. תִּסֹּב *vertes te.* Cum praef. וְתִסֹּב *& vertes te.* 3. p. plur. m. ex forma (-), לֹא־יִסַּבּוּ בְּלֶכְתָּן, Ezech. 1. v. 9. *non convertebantur in itu suo*, f.

PIEL ex forma perfecta, סִבֵּב, Lxx. Sym. κυκλόω, Aq. Sym. περιέρχομαι, Vulg. & alii, *circundo, circumduco, circumeo.*

Infin. לְבַעֲבוּר סַבֵּב אֶת־פְּנֵי הַדָּבָר, 2. Reg. 14. v. 20. *ad promovendam faciem sermonis*; ut occasio esset deflectendi sermonem ad Absalom.

Fut. ex forma imperfecta, sive τῷ POEL 3. p. s. m. cum affix. Psal. 31. Heb. 32. v. 10. *sperantem in Domino* חֶסֶד יְסוֹבְבֶנּוּ *gratia circundet*; & cum נ (ad Chaldaismum) epenthetico; vel potiùs (ex Arabismo) paragogico, quod leve vocant, quodque, accedente affixo, vel relinquitur, vel excluditur per daghésch compensandum, vide Gram. Heb. t. 1. p. 361. c. 1. יְסֹבְבֶנְהוּ, Deut. 32. v. 10. *circumdabit eum*, יְסֹבְבֵנִי *circundabit me*, c. 3. p. s. f. Jerem. 31. v. 22. *quò usque subduces te, ô filia aversa? nam creavit Dominus novum in terra:* נְקֵבָה תְּסוֹבֵב גָּבֶר *femina circundat virum*, h. e. quae nihil nisi femina est, non uxor, nimirum virgo, υἱὸν ἄρρενα (Apoc. 12. v. 5.) in utero concepit. Cum affix. ךָ, praevio (·) loco (:) ob pausam, vide Gram. Heb. t. 2. p. 311. c. 2. תְּסוֹבְבֶךָּ *circundabit te*, m. 2. p. s. m. cum affix. תְּסוֹבְבֵנִי *circundabis me*, c. 1. p. s. c. cum praef. & ה paragog. וַאֲסוֹבְבָה בָעִיר, Cant. 3. v. 2. *& circumeam in civitate.* Quaeram Christum apud omnes qui nominantur Christiani, si fortè eum inveniam. Cum hhólem deficienti, וַאֲסֹבְבָה *& obibo.* 3. p. pl. m. cum praef. (ו) cujus (:) cum altero sub (י) contrahitur in (·) sub (ו), vide Gram. Heb. tom. 1. p. 385. c. 1. וִיסוֹבְבוּ *& circundabunt.* Cum affix. (ו) in (ֻ) ad euphoniam correpto, יְסוֹבְבֻהָ *circundant eam* civitatem.

HIPHIL ex forma imperfecta, הֵסֵב, Lxx. στρέφω, ἀποστρέφω, ἐπιστρέφω, μεταστρέφω, συγκρύπτω, περιάγω, Lxx. Sym. κυκλόω; Vulg. & alii, *verto, averto* (amoveo) *converto, circumverto, everto, inverto.* (Item, *diverto, divertere facio*, vel *jubeo*) *cooperio, circumago, circunduco, circundo, circuineo.* Lxx. item, ἐπιτίθημι *impono.*

Praet. 3. p. s. m. הֵסֵב *circuire, verti, reverti fecit.* Cum praef. וְהֵסֵב *& convertit.* 2. p. s. m. cum hhólem deficienti in penultima, וְאַתָּה הֲסִבֹּתָ אֶת־לִבָּם אֲחֹרַנִּית, 3. Reg. 18. v. 37. *& tu vertas cor eorum* (aversum, divisum) *retrò* (Vulg. *iterùm*) ad poenitentiam scilicet, vel *sed tu vertisti cor eorum retrò*; non immittendo efficaciam erroris, ut aversi sint à te; sed errare, averti à te sinendo, patiendo. 1. p. s. c. cum praef. וַהֲסִבֹּתִי *& reverti faciam, avertam.* 3. p. pl. c. הֵסַבּוּ *circunduxerunt.*

Ben. s. m. מֵסֵב *convertens.* Hinc secundùm quosdam, pl. m. cum aff. רֹאשׁ מְסִבָּי, Psal. 139. Heb. 140. v. 10. *caput circumagen-*

Digitized by Google

tium me, c. secundùm alios, *caput* (autor, Achitophel scilicet) *circuituum meorum* (à סָבָב, quod vide supra col. 1140.) in campestribus deserti, alludit ad 2. Reg. 15. v. 2. חַגֵּי סָבָב, Jerem. 21. v. 4. *ecce ego retro ago*.

INFIN. cum præf. לְהָסֵב *ad vertendum, avertendum*.

IMPER. 2. p. s. m. הָסֵב *diverte*. 2. p. s. f. הָסֵבִּי *averte*.

FUT. 3. p. s. m. cum præf. mutato (·) characteristicæ in (-) sequenti daghésch per legem æquivalentiæ, vide Gram. Heb. tom. 1. p. 225. c. 1. vel ex Chaldaismo, vide eand. Gram. tom. 2. p. 597. c. 2. וַיַּסֵּב *& circunduxit, volutavit se: vertit, avertit, amovit, mutavit*, &c. Cum præf. & affix. וַיְסִבֵּנִי דֶּרֶךְ חוּץ, Ezech. 47. v. 2. *& circunduxit me per viam exteriorem* portæ exterioris.... 3. p. plur. m. cum præf. & (-) sub characteristica sequenti daghésch, pro (·) per legem æquivalentiæ, &c. ut supra. וַיַּסֵּבּוּ *& averterant, circunduxerunt*. 1. p. pl. c. cum præf. וְנָסֵב *& circumdemus*. Cum præf. & ה parag. וְנָסֵבָּה, 1. Paral. 13. v. 3. *& reducemus* arcam Dei ad nos.

HOPHAL הוּסַב, Lxx. Incert. περικυκλόομαι, Lxx. …ορμέομαι (Theod. …) περιτειχίζομαι; Alius, περιγ…; Aq. μεταστρέφομαι, Vulg. & alii, *circundor, fibulâ connector, constringor, circummuror, circumtegor, convertor*.

PAOUL s. m. const. (Quibusdam est nomen, vide supra col. 1048.) כִּי מוּסַב הַבַּיִת לְמַעְלָה, Ezech. 41. v. 7. *nam circundata erat domus (platea) desuper*. Plur. f. שְׁתַּיִם מוּסַבּוֹת דְּלָתוֹת, Ezech. 41. v. 24. Lxx. τοῖς δυσὶ θυρώμασι τοῖς στροφωτοῖς *duobus ostiis versatilibus*. Vulg. *& in duobus ostiis ex utraque parte bina erant ostiola*. Alii, *duæ plicaturæ forium*. Cum hhólem deficienti, מֻסַבֹּת, Exod. 39. v. 13. *circundati, circuminclusi* lapides; & (ו) characteristicæ in (ֻ) ad euphoniam correpto, מֻסַבֹּת מִשְׁבְּצוֹת זָהָב תַּעֲשֶׂה אֹתָם, Exod. 28. v. 11. *cinctos* (lapides) *fundis aureis facies illos*. Syr. *lapides cælatos cælaturâ sigilli*....

FUT. 3. p. s. m. in pausa, unde (-) ultimæ in (·) mutatur, & cum dagh. anomalo in prima radicali, vide Gram. Heb. tom. 1. p. 227. c. 2. vel ex Chaldaismo, vide eand. Gram. tom. 2. p. 596. Isai. 28. v. 27. *& (non) rota plaustri super cumino* יוּסָב *volvitur*.

סִבָּה, f. 3. Reg. 12. v. 15. *nec auscultavit rex populo, quia* הָיְתָה סִבָּה מֵעִם יְהוָה *erat aversio*. (Lxx. μεταστροφὴ *conversio*) *incitatio* (περισπασμός) *à Domino, ut faceret exstare verbum suum*. סִבָּה Rabbinis est αἴτιον, ἀφορμὴ *causa, occasio*. R. סָבַב *avertit, divertit, causam, occasionem præbuit*.

סָבִיב m. nomen propriè, sed vi subauditæ præpositionis sæpiùs adverbiascit; aut fit etiam præpositio. Lxx. κύκλος, κύκλωμα, Vulg. & alii, *circulus, circus, circuitus, ambitus*, locus ambiens, vel ea, quæ circunstant; τὸ πέριξ, Lxx. ὁ περίοικος (χώρα) *circumjacens* (regio). Lxx. Aq. Theod. κύκλῳ *circulatim, in circuitu*, Lxx. περικύκλῳ *circum, in circuitu, undiquaque*. Substantive, σμῖλαξ *taxus*. Alii, *hedera*, vel *convolvulus*. Verbaliter, κυκλόω *circundo*, ὑποστρέφω *revertor*, μεταβάλλω *trajicio, transmuto*. Cum præf. לְסָבִיב *ad circuitum, usque*, וְסָבִיב *& circa*, מִסָּבִיב κυκλόθεν *à circuitu, circumcirca, circumquaque; ex omni parte, undique*. Const. cum præfix. וּסְבִיב *& in circuitu*. Plur. const. cum præf. וּסְבִיבֵי *& in circuitibus, in iis, quæ circa sunt*. Cum affix. Psal. 88. Heb. 89. v. 8. *ac timendus*, עַל־כָּל־סְבִיבָיו *omnibus, qui circa eum sunt*. In omnem partem circa se. Cum præf. & affix. וּסְבִיבָיו, Psal. 49. Heb. 50. v. 3. *& in locis circa eum* procella magna. Jerem. 21. v. 14. & consumet omnia, quæ סְבִיבֶיהָ *circa eam sunt*. Ibid. 46. v. 14. *occidit gladius eos, qui* סְבִיבֶיךָ *circa te sunt*, מִכָּל־סְבִיבָיִךְ in pausa, ibid. 49. v. 5. *ex omnibus locis circa te*, s. Fem. pl. סְבִיבוֹת, & סְבִיבָה *circuitus*, vel per ellipsin præpositionis ב, *in circuitibus, in locis circa*. Cum præf. וּסְבִיבוֹת, Ezech. 34. v. 26. *& in locis circa* collem meum. וּמִסְּבִיבוֹת יְרוּשָׁלִַם, Jerem. 17. v. 26. *& ex locis circa Hierosolymam positis*. Cum affix. וְעַל־סְבִיבֹתָיו שָׁב הָרוּחַ, Eccles. 1. v. 6. *& per circuitus suos redit*

Digitized by Google

redit ventus, ad omnia ſua latera, ad vicinas plagas. Cum hhól. pleno, סְבִיבוֹתָיו, & cum (·) ſine (י) in antepenultima, hhólem deficienti in penultima, & abſque (י) in fine, numeri ſcilicet plur. indice, סְבִבֹתָו *in circuitibus ejus* (per ellipſin videlicet præpoſitionis ב) *circa eum*, סְבִיבֹתָיו & סְבִיבוֹתֶיהָ, *circa eum* agrum. Cum præf. & affix. וּסְבִיבוֹתֶיהָ, Ezech. 5. v. 5. *& quæ circa eam* (Jeroſolymam) *ſunt*, terras. סְבִיבוֹתֶיךָ פַחִים, Job. 22. v. 10. *circuitus tui*, m. *ſunt laquei*, h. e. quotquot circa te ſunt, tot ſunt veluti laquei. Ezech. 5. v. 12. *tertia pars* (tui) *in gladio cadet* סְבִיבוֹתָיִךְ (ubi (·) loco (-) ſub ת ob pauſam) *in plateis circa te*, f. סְבִיבוֹתַי, סְבִיבֹתָךְ, & cum (·) ſub ת loco (-) ob pauſam, אֲשֶׁר סְבִיבֹתָי, סְבִיבוֹתָי, Deut. 17. v. 14. *quæ ſunt in locis circa me*, c. ubi ellipſis τῦ ב, סְבִיבֹתֵיהֶם, סְבִיבוֹתֵיהֶם, סְבִיבֹתָם *in circuitibus ipſorum*, מִסְּבִיבֹתָם *ex*, *in regionibus circa ipſos*, סְבִיבוֹתֵיכֶם, vel אֲשֶׁר סְבִיבֹתֵיכֶם *qui circa vos ſunt* populi. Dan. 9. v. 16. *in probrum* לְכָל־סְבִיבֹתֵינוּ *omnibus in locis circa nos*, c. לִסְבִיבוֹתֵינוּ *locis circa nos*. Rad. סָבַב *circuivit*.

סָבַךְ QAL. Lxx. κοιμάομαι *cubo*, *dormio*, χερσόομαι *deſertus*, *incultuſque jaceo*, *deleor*. Vulg. & alii, *implexus*, *perplexus ſum*, *implicor*, *complicor*, *ligor*, *colligor*, *innector*, *involvor*, &c. Hinc Græc. σφίγγω.

PAOUL plur. m. (ו) in (ֻ) ad euphoniam correpto, עַד־סִירִים סְבֻכִים, Nah. 1. v. 10. *ad ſpinas uſque perplexas*.

PUAL, unde 3. p. pl. m. FUT. in pauſa, quare (-) primariæ vocis revocatum in (·) ſub ב mutatur, עַל־גַּל שָׁרָשָׁיו יְסֻבָּכוּ, Job. 8. v. 17. Lxx. paraphraſtas agunt, nec Verbum, nec ſenſum exprimunt. Vulg. *ſuper acervum petrarum radices ejus denſabuntur*; paraphraſis Chald. *ſuper acervum radices ejus condenſantur*. Alii, *per acervum radices ejus implicantur*.

סְבַךְ m. unde conſt. (ob ב ſequens, vide Gram. Heb. tom. 1. pp. 123. & 124.) & cum præfix. Gen. 22. v. 13. *qui tenebatur* בַּסְּבַךְ בְּקַרְנָיו (legitur & בִּסְבַךְ in editione Joſ. Athiæ, à Joh. Leuſden recognitâ, (·) in ultima remanente ob (:) præced.) vide ibidem diverſitatem lectionis in appendice. Lxx. Theod. ἐν φυτῷ σαβὲκ (voce ſcilicet Hebraïcâ retentâ) *in virgulto Sabec*. Aq. ἐν συχνῷ, melius, ἐν συχνῶνι *in condenſo*. Sym. ἐν δικτύῳ *in reti*. Vulg. *inter vepres*. Alii, *in perplexo cornibus ſuis*. Plur. conſt. סִבְכֵי *perplexa*. Cum præf. בְּסִבְכֵי הַיַּעַר, Iſai. 9. v. 17. Lxx. ἐν τοῖς δάσεσι τῦ δρυμῦ *in denſitatibus*. Vulg. *in denſitate ſaltûs*. Alii, *in perplexis ſylvæ*. R. סָבַךְ *perplexus fuit*.

סְבֹךְ m. unde cum præf. & (ֳ hhatoúph) loco τῦ hhólem ob maqqaph, בִּסְבָךְ־עֵץ, Pſal. 73. Heb. 74. v. 5. Lxx. ὡς ἐν δρυμῷ ξύλων, Vulg. Lat. *quaſi in ſylva lignorum*; legebant præf. כְּ pro בְּ; S. Hieronymus, *in ſaltu lignorum*. Sym. ἐν ἡρμένοις ξυλίνοις *in inſtrumentis ligneis*. Alii, *in*, *contra perplexum ligni*. Rad. סָבַךְ (cujus poſſet eſſe Infinitivus) *perplexus fuit*.

סֹבֶךְ m. unde cum præf. & affix. τῦ hhólem in (ֻ) loco (ֳ hhatoúph) correpto, vide Gram. Heb. t. 1. p. 95. c. 2. עָלָה אַרְיֵה מִסֻּבְּכוֹ, Jerem. 4. v. 7. Lxx. ἀνέβη λέων ἐκ τῆς μάνδρας αὐτῦ, Vulg. *aſcendit leo de cubili ſuo*. Alii, *ex perplexo* (vepreto) *ſuo*, m. Et alternando ס & שׂ, שְׂבָךְ, unde plur. τῦ hhólem in (·) mutato, vide eandem Gram. ibid. p. 61. c. 1. שְׂבָכִים מַעֲשֵׂה שְׂבָכָה, 3. Reg. 7. v. 17. *encarpi*, *opus intertextum*, Quidam, *opus reticulatum*. *Encarpus* (ἔγκαρπος) Vitr. Gallice, *gouſſe* (amas de fruits & de fleurs liez enſemble, feſton) *du chapiteau ionique dans l'Architecture*. R. סָבַךְ *complexus*, *colligatus fuit*.

סַבְּכָא Chald. & cum שׂ pro ס, שַׂבְּכָא, Dan. 3. v. 5. & 7. Lxx. Theod. σαμβύκη, Vulg. & alii, *ſambuca*, inſtrumentum muſicum. R. Saadias, *organum*; à Græc. σαμβύκη, unde μ in daghéſch converſum eſt; vel potiùs vox Græca à Chaldaica per reſolutionem τῦ daghéſch (ut fit) deducta eſt. Iſtuc enim inſtrumentum muſicum, ut ſimilitudinem, ita & originem habere videtur, à סַבְּכָא, quod & ſignificat, *opus implexum reticulatum*. R. סָבַךְ *implexus fuit*.

וְעַל־שְׂבָכָה, & cum שׂ loco ס, שְׂבָכָה, f. בְּרַגְלָיו, יִתְהַלָּךְ, Job. 18. v. 8. Lxx. ἐν δικτύῳ *in reti.* Vulg. *& in ejus* (retis) *maculis.* Alii, *super macula* (Gallicè, *maille*) *ambulat.* Cum præf. 4. Reg. 1. v. 2. *ceciditque Ochozias* בְּעַד הַשְּׂבָכָה, Aq. διὰ τὸν κιγκλιδωτὸν, *per cancellatum.* Sym. δι' ἐξόστρας αὐτοῦ *per exostram ejus*, m. sive *per locum extimum cancellis munitum.* Lxx. διὰ τοῦ δικτυωτοῦ, Vulg. & alii, *per cancellum*, per cancellos, qui erant in cœnaculo ejus. וּשְׂבָכָה, 4. Reg. 25. v. 17. Lxx. σαβαχὰ (voce scilicet Hebraïcâ retentâ) *sabacha.* Sym. ἐπίθεμα *superimpositio*, *coronamentum.* Vulg. & alii, *retiaculum*; Quidam, *encarpus*, vide supra in סְבָךְ, col. præced. Plur. f. cum præfix. הַשְּׂבָכוֹת, 3. Reg. 7. v. 42. Lxx. δίκτυα *retia.* Vulg. *retiacula.* Alii, *encarpi*, vide supra שְׂבָכִים in סְבָךְ. וְהַשְּׂבָכוֹת *& encarpi.* Rad. סָבַךְ *implexus, perplexus fuit.*

סִבְּכַי Masl. *Sibbechái*, Vulg. *Sobochai*, nom. proprium viri, 2. Reg. 21. v. 18. 1. Paral. 20. v. 4. Etym. *sambuca mea, organa mea*; à singulari שַׂבְּכָא Chald. (alternando scilicet ס & שׂ) *sambuca, organum*, & affix. 1. p. s. c.

סבל QAL. Lxx. ἀναφέρω, ἀνέχομαι, ὑπερέχω, ἀναλαμβάνω, πονέω, Vulg. & alii, *fero, porto, onus propriè impositum, aut in humeros sublatum gesto* (per metathesin, alternante ן pro ס *bajulo*) *sustineo, tolero, suscipio* (ferendum scilicet, oneror) *laboro.*

Praet. 3. p. s. m. cum affix. Isai. 53. v. 4. *vere languores nostros* (infirmitates, peccata) *ipse tulit*: וּמַכְאֹבֵינוּ סְבָלָם *id est, dolores, cruciatus nostros* (quos ferendos susceperat) *portavit.* Vide Gram. Heb. tom. 1. p. 614. c. 1. 1. p. plur. c. in pausa, unde (ָ) loco (ַ) sub ב, Thren. 5. v. 7. *& nos pravitates eorum* סָבָלְנוּ *portamus.*

Infin. cum præf. וַיֵּט שִׁכְמוֹ לִסְבֹּל, Gen. 49. v. 14. *tetenditque humerum suum ad bajulandum.*

Fut. 3. p. s. m. וַעֲוֹנֹתָם הוּא יִסְבֹּל, Isai. 53. v. 11. *& pravitates eorum ipse feret, luet*, vel *luendas suscipiet.* 1. p. s. c. ibid. 46. v. 4. *& usque ad canitiem ego* אֶסְבֹּל *portabo: ego*

feci, & ego אֶשָּׂא *tollendum, gestandum suscipiam; & ego* אֶסְבֹּל וַאֲמַלֵּט *bajulabo, & eripiam.* 3. p. pl. m. cum affix. (ו) in (ֻ) ad euphoniam correpto, יִשָּׂאֻהוּ עַל־כָּתֵף יִסְבְּלֻהוּ, ibid. v. 7. *tollunt eum* (Deum) *in humerum, bajulant eum.*

PUAL סֻבַּל, unde Paoul plur. m. אַלּוּפֵינוּ מְסֻבָּלִים, Psal. 143. Heb. 144. v. 14. Lxx. οἱ βόες αὐτῶν παχεῖς, Vulg. *boves eorum crassæ*; legebant cum affix. 3. p. pl. m. Alii, *boves nostri onusti* carne scilicet ac pinguedine, *pingues.*

HITHPAEL הִסְתַּבֵּל, unde 3. p. s. m. Fut. cum præfix. וְיִסְתַּבֵּל הֶחָגָב, Ecclef. 12. v. 5. Lxx. καὶ παχυνθῇ ἡ ἀκρίς, Vulg. (&) *impinguabitur locusta.* Sym. *& dissolvetur*, interprete S. Hieronymo, Græca enim (totius versûs) desiderantur, exceptis his verbis, καὶ διαλυθῇ ἡ ἐπίπονος, quæ cum Latinis S. Hieronymi non consonant. Hîc etiam ab Hebraïco deflectere Symmachum testificatur S. Hieronymus, additque Apollinarem Laodicenum ipsum secutum esse. Hexapl. Alii cum R. D. Qimhhi, *& erit ei oneri*, vel *locusta* (si requiescat super illum) exiguum licet animalculum. Alii, *& gibbosum erit dorsum, ut bruchi*; Quidam, *& se portari facit dorsum, instar locustæ incurvum*; & fortè pro חָגָב *locusta*, legendum חֲגָב (ex usu Arabico) *dorsum, talus.*

סַבָּל m. Lxx. νωτοφόρος, ἄρσις, Vulg. & alii, *bajulus, bajulans humeris* (metaphorice, *tolerans, patiens*) *onus, sarcina*, ἐχθρὸς *inimicus*, 3. Reg. 5. vers. 15. *septuagies mille* נֹשֵׂא סַבָּל *ferens onus*, secundùm alios (per appositionem) *ferens bajulus*, pro *ferentes onus*, vel *ferentes bajuli*, vide Gram. Heb. tom. 2. p. 384. c. 1. & 2. Cum præf. כָּשַׁל כֹּחַ הַסַּבָּל, Neh. 4. v. 4. vel 10. *ruere vires bajuli*, onus ferentis. Plur. cum præfix. הַסַּבָּלִים *bajuli.* R. סָבַל *portavit* onus propriè impositum, aut in humeros sublatum.

סבל Chald. PEAL, unde PAEL, vel potiùs POEL, ex quo Benoni, aut PEIL plur. m. וְאֻשּׁוֹהִי מְסוֹבְלִין, Esd. 6. v. 3. *fundamenta ejus* (templi) *portantia*, h. e. firma, quæ magnum onus portare pos-

Digitized by Google

sint; vel onusta, h. e. oneri ferendo apta, & robusta, fortia.

סֵבֶל & סֹבֶל, m. Lxx. ἄρσις, Aq. Sym. βάσταγμα, Sym. βασταγμὸς, Lxx. ἀρτήρ, ἔργον, Vulg. & alii, *onus, sarcina, ansa; genus*, vel *corrigia calceamenti, ærumna*, sive *instrumentum bajulorum*, (Gallice, *des crochets*); *sublator, humerus; opus, quidvis oneris*, aut *ponderis*, unde Latin. *sabulum*. Cum præf. בַּסֵּבֶל, vel הַנֹּשְׂאִים בַּסֵּבֶל, Neh. 4. v. 11. al. 17. (ubi ב partitivum, sive communionis, vide Gram. Heb. tom. 1. p. 591. c. 1. & 2.) *& qui onus portabant*, הֲסִירוֹתִי מִסֵּבֶל שִׁכְמוֹ, Psal. 80. Heb. 81. v. 7. *amovi ab onere humerum ejus*, m. R. סָבַל *portavit*, onus scilicet impositum, aut in humeros sublatum.

סֹבֶל m. unde cum affix. hhólem in (ֻ) mutato, עֹל סֻבֳּלוֹ, Isai. 9. v. 3. al. 4. Lxx. ὁ ζυγὸς, ὁ ἐπ' αὐτῶν κείμενος *jugum, quod supra ipsos erat impositum*. Vulg. & alii, *jugum oneris ejus*, m. jugum onus ipsi impositum ad bajulandum, יָסוּר סֻבֳּלוֹ, ibid. 10. v. 27. Lxx. ἀφαιρεθήσεται ὁ ζυγὸς αὐτοῦ *auferetur jugum ejus*. Vulg. & alii, *auferetur, recedet onus ejus*, m. ab humeris tuis. Cum præf. ibid. 14. v. 25. *& recedet ab eis jugum ejus*, וְסֻבֳּלוֹ, Lxx. καὶ τὸ κῦδος αὐτῶν *& gloria eorum*. Vulg. & alii, *& onus ejus*, m. ab humero ejus recedet. Rad. eadem ac vocis præced.

סִבְלוֹת f. Lxx. δυναστεία *potentia*, καταδυναστεία *dominatio*, vel *oppressio violenta*, ἔργον, πόνος, Vulg. & alii, *opus, labor, onus*. Plur. const. סִבְלוֹת *onera*, ærumnæ. Cum præf. & affix. לְסִבְלֹתֵיכֶם *ad onera vestra*, m. בְּסִבְלֹתָם *onera ipsorum*, מִסִּבְלֹתָם *ab operibus suis*, m. Rad. eadem ac vocis præced.

סַבֹּלֶת, vide infra in שִׁבֹּל suo loco.

סבר Chald. PEAL, unde 3. p. f. m. Fut. ex forma (ַ) cum præf. וְיִסְבַּר, Dan. 7. v. 25. Lxx. καὶ ὑπονοήσει, Vulg. & alii, *& cogitabit, putabit, in animum inducet suum*.

סִבְרַיִם Mass. *Sivráim*, Vulg. *Sabarim*, nom. proprium loci, Ezech. 47. v. 16. Etym. τὼ πρόσωπω *duo aspectus*; duale à singulari סֵבֶר Rab. *elatio, conversio, aspectus*. Rad. סְבַר Chald. *distinxit*.

סַבְתָּה Mass. *Savtáh*, Vulg. & Veteres, *Sabatha, Sabathe*, nomen proprium filii Chusi, Gen. 10. v. 7. ipse, secundùm Cl. Clericum, primam regni sedem constituit in Arabiæ felicis *Leanitis* ad mare Persicum, ubi à mari paulò longiùs in viâ, è Gerræorum sinu ad Arabiam desertam, Σαφθά urbs à Ptolomæo describitur; sed inde Sabthæorum, sive Sabathæorum coloniæ, mari transmisso, in Persidem migravere. Argumento est Insula, Ptolomæo Σαφθά, Marciano Σαφάθ, & *Messabathæ*, ita dicti, quasi mediterranei *Sabathæ*, quod à mari longissime distarent. Etym. *spuma juris*; à סבתא Syr. idem: vel Arabice, *quies sua*, m. à סבתן *quies*, & ה affix. 3. p. f. m.

סַבְתְּכָא Mass. *Savtechá*, Vulg. *Sabatachá*, nom. proprium filii Chusi, Gen. 10. v. 7. Etym. *quies tua*, m. à סבתן Arab. *quies*, & ךָ, vel כָא affix. 2. p. f. m.

סָגַד QAL. Lxx. κύπτω, κάμπτω, προσκυνέω, Vulg. & alii, *ipse me inclino, incurvo (procumbo, adorandi, honorandive ergo) adoro*. Construitur cum dativo; est generalius, quàm הִשְׁתַּחֲוָה; non semper consistit in gestu.

Fut. 3. p. f. m. cum maqqaph, unde hhólem in (ָ hhatoúph) corripitur, (ו) indice τοῦ (ֹ) remanente, יִסְגָּד־לוֹ וְיִשְׁתַּחוּ, וְיִתְפַּלֵּל אֵלָיו, Isai. 44. v. 17. *veneratur, & procumbit, & adorat*, sive *preces ei offert*. Apparet, prima voce venerationem, quæ fit animi judicio, distinctè intelligi, Lex. Coccei. Cum præf. & (ָ hhatoúph) ob maqqaph, עָשָׂהוּ פֶסֶל וַיִּסְגָּד־לָמוֹ, ibid. v. 15. *facit id sculptile (formâ certâ) & adorat illa*. Plurale refer ad genera arborum, de quibus ibid. v. 14. 1. p. f. c. לְבוּל עֵץ אֶסְגּוֹד, ibid. v. 19. *ramo arboris procumbam? truncum adorem?* 3. p. pl. m. יִסְגְּדוּ אַף־יִשְׁתַּחֲווּ, Isai. 46. v. 6. *venerantur, etiam procumbunt*.

סְגִד Chald. PEAL. Lxx. προσκυνέω, Vulg. & alii, *adoro, veneror*, &c. ut in Hebræo.

Praet. 3. p. f. m. ex forma (ִ), vide Gram. Heb. t. 2. p. 586. c. 1. Dan. 2. v. 46. *tunc rex Nabuchodonosor cecidit in faciem*

Digitized by Google

suam ולְדָנִיֵּאל סְגִד *& Danielem adoravit*, veneratus est.

Ben. pl. m. סָגְדִין *adorantes*.

Fut. 3. p. f. m. cum præf. וְיִסְגֻּד *& adorabit*, venerabitur. 3. p. plur. m. cum ן parag. quod Chald. ac Syr. hîc semper adhibent, vide Gram. Ludovici *de Dieu*, p. 205. וְלָא־יִסְגְּדוּן, Dan. 3. v. 28. *nec adorabunt*. 2. p. plur. m. תִסְגְּדוּן *adoretis*, veneremini. Cum præfix. תִפְּלוּן וְתִסְגְּדוּן, Dan. 3. v. 5. *cadetis, & adorabitis*, venerabimini imaginem auream. 1. p. plur. c. לָא נִסְגֻּד, Dan. 3. v. 18. *non adorabimus*.

סְגֻלָּה Masc. *Segouláh*, nom. ἀνθρώπου impositum *Saráh*, filiæ Aser, de qua Gen. 46. v. 17. sic enim *Mathnoth Cohanim* ad hunc locum notat: *Segula* esse eandem, ac *Sarah filiam Aser*, de qua in Gemera *Sotah*, cap. 1. & in *Rabboth Schemoth*, cap. 20. dictam esse *Segula*, quod ab omnibus Israëlitis dilecta fuerit (Lex. P. M. Alberti) à סְגֻלָּה *peculium, peculiare, eximium*, &c. R. סגל Chald. *peculium fecit;* Arab. *bonis, ac virtutibus affluxit*.

סְגוֹר m. unde conſt. וְאֶקְרַע סְגוֹר לִבָּם, Hos. 13. v. 8. Lxx. διαῤῥήξω συγκλεισμὸν καρδίας αὐτῶν *& disrumpam conclusionem cordis eorum*. Vulg. *& disrumpam interiora jecoris eorum*. Alii, *lacerabo claustrum cordis ipsorum*, q. d. usque ad vitalia; ut qui pectus, & thoracem perfringit: in extremum usque periculum adducam eos, Alii, *discindam clausuram cordis* (h. e. pinguedinem cor occludentem) *eorum*, ut scilicet intelligant. Job. 28. v. 15. *Non dabitur* סְגוֹר תַּחְתֶּיהָ, Lxx. συγκλεισμὸς ἀντ' αὐτῆς *conclusio* (*auri* scilicet) *pro ea*. Alii, *aurum pro ea*, an ab asservatione? an à soliditate? Quidam in Infinitivo τῆ Qal, *secludere* (*quidquam*) *pro ea* sapientia..... R. סָגַר *clausit, seclusit*.

סָגוּר m. Lxx. συγκλεισμὸς, καθαρὸς, Vulg. & alii, *conclusus, purus, optimus*, σύνδεσμος *colligatio*. Verbal. καταλαμβάνω *comprehendo*. 3. Reg. 6. v. 20. *& incrustavit* זָהָב סָגוּר, Lxx. χρυσίῳ συγκεκλεισμένῳ (Aq. Theod. ἀποκεκλεισμένῳ); Alii, *auro* (*secluso*) *concluso, incluso*. Vulg. *purissimo*. Rad. סָגַר *conclusit, inclusit, seclusit*. (Paoul) סָגוּר, unde זָהָב, *aurum inclusum;* Quibusdam, *optimum*, quod propter bonitatem inclusum erat, & asservatum.

סְגֻלָּה f. Sym. περιουσιος, Lxx. περιποίησις (Aq. ἰδία) περιούσιος, Lxx. Aq. adjective, περιούσιος, Sym. ἐξαίρετος, Vulg. & alii, *peculium, possessio opum, substantia, facultates, bona, acquisitio;* adjective, *peculiaris, eximius* (unde Lat.) *singularis*. Verbaliter, ποιέω *facio*, rem scilicet. Deut. 7. v. 6. *te elegit Dominus Deus tuus* לִהְיוֹת לוֹ לְעַם סְגֻלָּה *ut sis ei populus sepositionis*, asservationis. Hinc λαὸς περιούσιος, Epist. ad Tit. 2. v. 14. λαὸς εἰς περιποίησιν, 1. S. Petri, 2. v. 9. *populus peculiaris, populus acquisitionis*, h. e. populus ad conservandum, ad lucrifaciendum. Conſt. cum præf. וּסְגֻלַּת *& peculium*. Cum præf. & affix. Psal. 134. Heb. 135. v. 4. *elegit Israëlem* לִסְגֻלָּתוֹ *in peculium suum*, thesaurum servandum. R. סגל Chald. in Pael (ubi loco τῆ dagh. in secunda radicali, prima afficitur (ִ) vel (ֵ) sequente (י) vocalis indice, vide Gram. Heb. tom. 2. p. 588. c. 2.) סֵיגֵל *peculium fecit, lucratus est*. Arabibus, *bonis, ac virtutibus affluxit*.

סֶגֶן m. unde plur. סְגָנִים, Lxx. στρατηγοί, ἄρχοντες, σατράπαι, Alii, *duces exercitûs, principes* (sive Ecclesiastici, sive militares) *magnates, antistites, satrapæ, primates Babyloniæ*. Vulg. ubique, *magistratus*. Cum præf. הַסְּגָנִים וּסְגָנִים *& magnates, magnates*, וְלַסְּגָנִים הַסְּגָנִים *& magnatum, & magnatibus*. Cum aff. סְגָנֶיהָ *antistites ejus*, f. Cum præf. & affix. וּסְגָנֶיהָ *& antistites ejus*, f. R. שְׂגָא vel סְגָא, Chald. *crevit, auctus est*. Arab. (in IV.) *superior fuit*. Quidam, derivant à סגן Arab. *incarceravit*.

סְגַן, סִגַן Chald. m. unde plur. סִגְנִין, Dan. 2. v. 48. Lxx. στρατηγοί, Alii, *duces exercitûs*. Item, *principes*, sive *Ecclesiastici*, sive *militares*, &c. ut mox supra. Emphat. סִגְנַיָּא, Dan. 3. v. 2. *antistites*. R. eadem ac vocis Hebrææ præced.

סָגַר QAL. Lxx. Aq. Theod. κλείω, ἀποκλείω, Lxx. ἐγκλείω, Aq. ἀποκλείω, Lxx. καταλαμβάνω, Sym. συγκλείω, Aq.

Digitized by Google

Sym. Theod. Va. edit. ἀποφράττω, Lxx. ἐγχειρέω, Sym. ἀποφράττω, Lxx. ἐμφράττω, ἀνταπλέω, ἀφορίζω, Vulg. & alii, *claudo, occludo, includo, intercludo, concludo, circumvallo, munio, obstruo, obturo, præcludo, intersepio, repleo, separo.* Item, *trado* (proprie in manum) *dedo, do.* S. Hieronymus, *præoccupo.* Lxx. item, φράσσω *adaperio.* Construitur cum accusativo, & præpositionibus עַל, לְ, בְּ.

Praet. 3. p. f. m. סָגַר אֶת־פֶּרֶץ עִיר דָּוִד, 3. Reg. 11. v. 27. *clauserat rupturas civitatis David*, refecerat. Cum præf. וְסָגַר וְאֵין פֹּתֵחַ, Isai. 22. v. 22. *& claudet, & non erit, qui aperiat.* 2. p. f. f. cum præf. וְסָגַרְתְּ *& claudes.* 3. p. plur. c. חֶלְבָּמוֹ סָּגְרוּ פִּימוֹ, Psal. 16. Heb. 17. v. 10. (ubi Athnahh in סָּגְרוּ non pausat. Aut certe remanet in ultima, & (ּ) in penultima, vide Gram. Heb. t. 2. p. 312. c. 1.) *præ pinguedine sua* (בּ deficit, vide Job. 15. v. 27.) *clauserunt os suum*, adeò ut non nisi monosyllaba superbè proferrent verba. In pausa, unde (-) primariæ vocis revocatum in (ָ) sub ג mutatur, סָגָרוּ *occluserunt.*

Ben. f. m. סֹגֵר *claudens.* Sing. f. ex terminatione ת, præcedenti duplici (ֶ), סֹגֶרֶת *claudens.*

Paoul סָגוּר *clausus, a, um.*

Infin. cum præfix. Jos. 2. v. 5. *cumque esset porta* לִסְגּוֹר *ad claudendum*, h. e. jam tum claudenda.

Imper. 2. p. f. m. cum præf. וּסְגֹר לִקְרַאת רֹדְפָי, Psal. 34. Heb. 35. v. 3. *& intercludе ex adverso persequentium me*, intercipe viam.

Fut. 3. p. f. m. יִסְגֹּר עַל־אִישׁ וְלֹא יִפָּתֵחַ, Job. 12. v. 14. *concludit virum* (Paraph. Chald. in sepulcro) *& is non solvitur.* Cum præf. וְיִסְגֹּר *& claudet*, seu *qui claudat*, וַיִּסְגֹּר *& clausit.* 3. p. f. f. cum præfix. וַתִּסְגֹּר *& occlusit.* 3. p. pl. m. cum præfix. וַיִּסְגְּרוּ *& occluserunt.* 1. p. pl. c. cum affix. & ה parag. וְנִסְגְּרָה *& occludamus.*

NIPHAL נִסְגַּר, Lxx. κλείομαι, συγκλείομαι, &c. Vulg. & alii, *claudor* (*ipse me includo*) *includor, occludor*, &c.

Praet. 3. p. f. m. כִּי נִסְגַּר לָבוֹא, 1. Reg. 23. v. 7. *quia inclusus* (h. e. coactus) *est intrare* in urbem.

Imper. 2. p. f. m. הִסָּגֵר בְּתוֹךְ בֵּיתֶךָ *include te domi tuæ*, m.

Fut. 3. p. f. m. יִסָּגֵר *claudetur.* 3. p. f. f. תִּסָּגֵר *includetur.* Cum præfix. וַתִּסָּגֵר *& seclusa fuit.* 3. p. plur. m. in pausa, quæ (-) motionem primariæ vocis loco (ֵ) sub ג revocavit, יִסָּגֵרוּ *occludentur.* Cum præfix. וַיִּסָּגְרוּ *& occlusi fuerunt.*

PIEL סִגֵּר, Lxx. ἀποκλείω, Vulg. & alii, *concludo, includo.* Item, *trado* in manum scilicet, *dedo* concludendo nimirùm.

Praet. 3. p. f. m. ex forma (-) ob ר tertiam radic. vide Gram. Heb. tom. 1. p. 174. c. 1. סִגַּר *inclusit, tradidit.* Cum aff. סִגְּרַנִי יְהוָה בְּיָדְךָ, 1. Reg. 24. v. 18. al. 19. *incluserat*, vel *inclusum dediderat me Dominus in manum tuam*, m.

Fut. 3. p. f. m. cum affix. יְסַגֶּרְךָ *dedet.*

PUAL סֻגַּר, Lxx. κλείω *claudo*; legebant in Piel סִגֵּר. συγκλείομαι, Vulg. & alii, *claudor, concludor, includor, occludor*, &c.

Praet. 3. p. f. m. סֻגַּר כָּל־בַּיִת מִבּוֹא, Isai. 24. v. 10. *clausa est omnis domus ab intrando*, ne quis in eam intret. 3. p. plur. c. סֻגְּרוּ עָרִים *clausæ sunt* civitates. Cum præf. וְסֻגְּרוּ *& claudentur.*

Paoul f. f. ex terminatione ת præcedenti duplici (ֶ) cum præf. Jos. 6. v. 1. *& Jericho*, סֹגֶרֶת וּמְסֻגֶּרֶת, Lxx. συγκεκλεισμένη, καὶ ὠχυρωμένη, Vulg. *clausa erat, atque munita.* Alii, *claudebat* portas; *& includebatur* propter filios Israël. Non erat, qui exiret; nec, qui intraret.

HIPHIL הִסְגִּיר, Lxx. Sym. συγκλείω, Lxx. παραδίδωμι, ἀφορίζω, Aq. τηρέω, Vulg. & alii, *claudo, concludo, includo, occludo, trado, dedo, segrego, servo, asservo, reservo.* Lxx. item, συντρίβω *contero*, ἐξαίρω *aufero.*

Praet. 3. p. f. m. וְחַיָּתָם לַדֶּבֶר הִסְגִּיר, Psal. 77. Heb. 78. v. 50. *& pecus*; Alii, *vitam*; Quidam, *catervam ipsorum pestilentiæ tradidit.* Cum præf. וְהִסְגִּיר אֶת־הַבַּיִת *& jubebit occludi domum.* Cum præf. & affix. וְהִסְגִּירוֹ *& includet eum*, וְהִסְגַּרְתִּיו *& tradi-*

Digitized by Google

dit, vel *inclusit eos*. 2. p. f. m. cum præf. & affix. וְהִסְגַּרְתַּנִי & *inclusisti me*, c. 1. p. f. c. cum præf. וְהִסְגַּרְתִּי & *tradam*, *occludam*.

Infin. cum præf. לְהַסְגִּיר *ad tradendum*. Cum affix. הַסְגִּירוֹ *tradere eum*, עַל־הַסְגִּירָם גָּלוּת שְׁלֵמָה לֶאֱדוֹם, Amos. 1. v. 9. propter tradidisse illos, h. e. *eò quòd tradiderunt illi captivitatem integram Edomo*.

Fut. 3. p. f. m. cum præf. וְיַסְגִּיר & *concludat*. Ex forma (-), וַיַּסְגֵּר & *dedidit*. Cum affix. fine (י) יַסְגִּרֵנוּ (·) comite, *includet eum*, יַסְגִּרֵנִי *dedet me*, c. 2. p. f. m. לֹא־תַסְגִּיר עֶבֶד אֶל־אֲדֹנָיו, Deut. 23. v. 15. vel 16. *non trades servum Domino suo*. Ex forma (-), תַּסְגֵּר *tradas*. 3. p. pl. m. יַסְגִּירוּ *tradent*. Cum præf. הֲיַסְגִּירוּ *an dedent?* Cum præf. & affix. (י) in (-) ad euphoniam correpto, הֲיַסְגִּרֻנִי *an dedent me?* c.

סגר Chald. PEAL, ἐμφράττω, Vulg. & alii, *obstruo*, *concludo*, *occludo*.

Praet. 3. p. f. m. cum præf. & (-) loco (·) simplicis sub ס prima rad. vide Gram. Heb. tom. 1. p. 35. c. 1. וּסֲגַר, Dan. 6. v. 23. & *occlusit*.

סַגְרִיר m. Lxx. χειμερινὸς *hybernus*. Vulg. (ex usu Syriaco) *frigus*. Alii, *imber vehemens*, homines domi concludens. R. סָגַר *conclusit*, geminatâ ad auxesin tertiâ rad.

סַד m. Lxx. κώλυμα, ξύλον (Sym.) εἱρκτῆς, Aq. ξυλοπέδη, Alii, *impedimentum*, *obex*, *lignum*, seu *instrumentum ligneum* quo rei & captivi detinebantur, *cippus*, *compes*. Vulg. *nervus*. Cum præf. יָשֵׂם בַּסַּד רַגְלָי, Job. 33. v. 11. *ponit in nervo pedes meos*, c. R. סדד Arab. *obstruxit*, *occlusit*.

סָדִין m. Lxx. Incertus, σινδῶν, Lxx. βύσσος, Vulg. & alii, *sindon* (Gallice, *satin*) *byssus*, *linteum*, *linteamen* tam nocturnum, quàm diurnum. Const. סדין *sindon*. Plur. סְדִינִים *sindones*. Cum præf. וְהַסְּדִינִים & *sindones*. R. סדן Arab. *involucra elaboravit*.

סְדֹם, & cum ה parag. סְדֹמָה, Mass. *Sedóm*, *Sedómah*, Vulg. *Sodoma*, nom. proprium urbis, à Deo eversæ unà cum Gomorra, Adama, & Zeboim, sitæ בככר *in planitie*, Gen. 19. v. 29. quæ & ככר הירדן *planities Jordanis* dici solet.... non videtur illa aquis lacûs asphaltitis tecta, sed eversa fuisse; ac regio vicina sterilis reddita. Eusebius etiam *circa juxta* mare mortuum scribit eam sitam fuisse. Sic Sozomenus lib. 11. v. 24. agros videri exustos, nec sementem accipere, nec arboribus conseri.... Omnino circa fines australes lacûs asphaltitis (ut loquitur doctiss. Reland. lib. III. de urbibus Palæst. p. 1019.) urbs Sodoma collocanda est. Nam illis Zoara erat, cui Sodoma erat vicina. Conf. Gen. 19. v. 15. Nam Loth, *surgente aurorâ*, כמו השחר עלה, ex Sodoma egreditur, & sole Oriente ingreditur Zoaram. Episcopus Sodomorum commemoratur inter Episcopos Arabiæ, qui subscripserunt concilio Niceno primo.....Quem ergo locum heic latere suspicabimur?... Etym. *puteus occultatus*; à כדסן Arab. idem.

סֵדֶר m. per metathesin, ac aphæresin, Lat. *ordo*, per syncopen, *series*. Item, *dispositio*, *structura secundùm ordinem*. Hinc plur. Job. 10. v. 22. *terra* ..... *umbræ mortis* וְלֹא־סְדָרִים, Lxx. οὐκ ἔστι φέγγος *ubi non est lux*. Vulg. *nullus ordo*. Alii, in qua *non sunt ordines*; ubi omnia confusa sunt; in pulvere nulla est distinctio regis & rustici, crœsi & iri. Plur. ex terminatione femin. ס in שׂ mutato, שְׂדֵרוֹת, quasi à שְׂדֵרָה, unde cum præf. הַשְּׂדֵרוֹת, 4. Reg. 11. v. 8. Lxx. voce Hebraïcâ retentâ, τὰς σαδηρὼθ *saderóth*. Aq. περίβολος *septum*. Vulg. *septum templi*. Alii, *septa acies*, ordines custodiæ. 3. Reg. 6. v. 9. *incrustavit domum* .... וּשְׂדֵרֹת בָּאֲרָזִים & (*quâ ordinata loca*) *cedris*. 4. Reg. 11. v. 15. *educite illam in locum exteriorem* לַשְּׂדֵרֹת *ad*, vel *extra septa*, ordines. Rad. סְדַר Chald. & Samarit. in Paël, *ordinavit*, *disposuit*, *direxit*, *paravit*.

סַהַר m. unde cum præf. אַגַּן הַסַּהַר, Cant. 7. v. 2. Lxx. κρατὴρ τορευτὸς, Vulg. *crater tornatilis*, torno elaboratus. Alii, *crater rotunditatis*, rotundus. Paraphrasis Chald. אוגנא דסהרא *circulus lunæ*. Rad. סהר Samar. *circumdidit*.

סֹהַר m. unde cum præf. בֵּית הַסֹּהַר, Gen. 39. vv. 20. 21. 22. 23. c. 40. vv. 3. 5. Lxx. ὀχύρωμα, Lxx. Aq. δεσμωτήριον, Vulg. & alii,

Digitized by Google

munitio, *præsidium*, *arx*, *turris*, *carcer*; שַׂר בֵּית סֹהַר, ἀρχιδεσμοφύλαξ *præfectus custodum carceris*. Rad. סהר Arab. *vigilavit*, *vigil fuit*; unde סֹהַר *vigilia*. Hinc בֵּית הַסֹּהַר *domus vigiliæ*, seu *excubiarum*; ut בֵּית מִשְׁמָר *domus custodiæ*, h. e. *carcer*, *turris*, *præsidium*.

סַהֲרֹנִים, & ס in ש mutato, שַׂהֲרֹנִים, m. plur. Lxx. Alius, Aq. μηνίσκοι, Sym. μανιάκια, τὰ κόσμια, Vulg. & alii, *lunulæ*, *collaria*, *torques*, *ornamenta*, sive *monilia pretiosa*. Cum præfix. הַשַּׂהֲרֹנִים *lunulæ*, וְהַשַּׂהֲרֹנִים *& lunulæ*, à סהרא Syr. *luna*; unde סהרנא, & plur. Heb. שַׂהֲרֹנִים *monilis*, à lunari forma sic appellata. R. סהר Samar. *circumdedit*.

סוֹא Mass. *Sô*, Vulg. *Sua*, nomen proprium regis Ægypti, 4. Reg. 17. v. 4. Etym. *expetendus*; à סוא Syr. *expetivit*.

סוֹבָאִים m. plur. Ezech. 23. v. 42. Incertus, οἰνωμένος *vino ebrios*. Omnes similiter (inquit...) interpretantur, i. nulli ferè. Nam ne unus quidem in Bibliis polyglottis sic vertit. Immò τὸ קְרִי hanc vocem monet sine (ו) legendam; unde plerisque cum Hebræis סְבָאִים, est nomen commune, seu patronymicum Arabiæ felicis incolarum ex familia סְבָא *Saba*, filii Chusi, oriundorum. Quibusdam tamen ambiguum, סְבָאִים (secundùm τὸ קְרִי) *Sabæi*, an סוֹבְאִים (secundùm τὸ כְּתִיב) *sobeim*, *potores*, sit legendum, & fortè est affectata ambiguitas. R. סָבָא *ingurgitavit se*, *mero se obruit*.

סוּג QAL. Lxx. φράσσω, ἐκκλίνω, Vulg. & alii, *sepio*, *vallo*, *ipse me averto*, *declino*, *retrocedo*. Item, *alienus*, *extraneus fio*, *redeo*, *revertor*.

PRAET. 3. p. s. m. כֻּלּוֹ סָג, Psal. 52. Heb. 53. v. 4. *Omnis quivis*, *unusquisque*, *totus ipse* (homo) *recessit*, à via scilicet bona. Ex usu Chald. *fervit*.

PAOUL s. m. Proverb. 14. v. 14. *De viis suis satiabitur* סוּג לֵב *recedens cor*, vel *quod recesserit*. Participium formæ passivæ in Verbis intransitivis deponentaliter usurpatur, Lex. Cocc. Lxx. θρασυκάρδιος *audax corde*, *temerarius*. Femin. sing. סוּגָה

בַּשּׁוֹשַׁנִּים, Cant. 7. v. 3. Lxx. πεφραγμένη ἐν κρίνοις, Vulg. *vallatus*. Alii, *septus liliis* triticorum acervus.

FUT. 1. p. pl. c. וְלֹא־נָסוֹג מִמֶּךָּ, Psal. 79. Heb. 80. v. 19. *ut non recedamus à te*.

NIPHAL נָסוֹג, Lxx. Sym. ἀφίημι, Lxx. alius, ἀποχωρέω, ἀποστρέφομαι, Lxx. ἐκκλίνω, Vulg. & alii, *recedo*, *avertor*, *retroagor*, *ipse me averto*, *declino*, κενὸς ἀποστρέφω *vacuus revertor*. Hacce in phrasi, נָסוֹג אָחוֹר ἀντιλέγω, *contradico*.

PRAET. 3. p. s. m. לֹא־נָסוֹג אָחוֹר לִבֵּנוּ, Psal. 43. Heb. 44. v. 19. *non recessit retrò cor nostrum*; & cum ש loco ס, נָשׂוֹג אָחוֹר, 2. Reg. 1. v. 22. *qui non versus est retrò*. 1. p. s. c. אָחוֹר לֹא נְסוּגֹתִי, Isai. 50. v. 5. *retrò non recessi*, non fui refractarius. 3. p. plur. c. נָסֹגוּ *aversi sunt*.

BEN. pl. m. נְסוֹגִים אָחוֹר, Jerem. 46. v. 5. *aversi retrò*. Cum præf. הַנְּסוֹגִים *aversi*.

FUT. 3. p. plur. m. יִסֹּגוּ אָחוֹר, Psal. 34. Heb. 35. v. 4. *cedant retrò*, vertantur in fugam, cogantur desistere à persecutione. Cum præf. וְיִסֹּגוּ *& avertent se*, וַיִּסֹּגוּ *& aversi fuerunt*.

סוּגַר m. cum accentu in penultima ob (-) ultimæ, vicarium τοῦ (-), vide Gram. Heb. t. 2. p. 306. c. 2. & cum præfix. וַיִּתְּנֻהוּ בַסּוּגַר בַּחַחִים, Ezech. 19. v. 9. Lxx. καὶ ἔθεντο αὐτὸν ἐν κημῷ *& posuerunt eum in camo*. Vulg. & alii, *& miserunt* (*adegerunt*) *eum in caveam*, *in claustrum* hamis. R. סָגַר *clausit*.

סוֹד m. Aq. ἀπόρρητον; Va. edit. Theod. μυστήριον; Lxx. βουλή, Theod. συμβούλιον, Sym. σύσκεψις, ὁμιλία, Lxx. συνέδριον, συναγωγή, συστροφή, ὑπόστασις, ὑπόστημα, γνώμη, σύνταγμα; Vulg. & alii, *arcanum*, *secretum* (hinc *mysterium*) *consilium*, *consultatio*, *colloquium*, *concessus*, *locus*, *cœtusve consultantium*; *multitudinis ad seditionem concitatæ coitio*, *statio*, *sententiæ constitutio*. Lxx. & VIa. edit. κραταίωμα, *robur*, *firmamentum*. Lxx. item, ἔδεσμα *edulium*, παιδεία *institutio*. Verbaliter, ἐπισκοπὴν ποιέω, *inspectionem facio*, συνεδριάζω *consideo*. Cum præf. וְסוֹד אַחֵר אַל־תְּגָל, Prov. 25. v. 9. *& secretum alterius ne reveles*, בְּסוֹד אֱלוֹהַּ עֲלֵי אָהֳלִי, Job. 29. v. 4. Lxx. ὅτε ἐπισκοπὴν

ἐποιεῖτο, *quando visitationem faciebat.* Sym. ὁπότε ἐφύρασσεν, *quando circumvallabat.* Vulg. *quando secretò Deus erat in tabernaculo meo.* Alii, *inter secretum Dei apud tentorium meum.* Quum Deus meum tentorium frequentaret, & id familiariter inviseret. הַבְסוֹד אֱלוֹהַּ תִּשְׁמָע, Job. 15. v. 8. *an tu secretum Dei audis?* מִסּוֹד, Psal. 63. Heb. 64. v. 3. Lxx. ἀπὸ συστροφῆς *a multitudinis ad seditionem concitatæ coitione.* Cum affix. סוֹדוֹ *secretum ejus*, vel *suum*, m. כָּל־מְתֵי סוֹדִי, Job. 19. v. 19. Lxx. οἱ ἰδόντες με *videntes me, qui me invisebant.* Sym. συνόμιλοί μου *sodales mei.* Vulg. *consiliarii mei.* Alii, *omnes homines congressûs mei*, c. cum quibus solebam familiariter colloqui. Cum præf. & affix. בְּסוֹדִי *in concilio meo*, c. בְּסוֹדָם *in congressum eorum.* R. סוֹד Chald. *obduxit.* Syris, *confabulatus est.*

סוֹדִי Maſſ. & Vulg. *Sodi*, nomen proprium patris Geddiel, Num. 13. v. 11. Etym. *consilium meum;* à סוֹד *consilium*, & (י.) aff. 1. p. ſ. c.

סוּחַ Maſſ. *Soûahh*, Vulg. *Sue*, nomen proprium filii Supha, 1. Paral. 7. v. 36. Etym. *loquacitas;* à סוּחָא Chald. idem. Rad. סוּחַ *confabulatus est.*

סוּט, vide in שׂוּט.

סוּךְ QAL. Lxx. ἀλείφω, χρίω, χρίομαι. Vulg. & alii, *ungo, ungor;* vel potiùs, *ipse me ungo, perfundo, delibuo.* Est enim activum Verbum, quanvis absolutè (ut Lat. *lavo*) plerumque uſurpetur.

Praet. 2. p. ſ. f. cum præf. וְרָחַצְתְּ וָסַכְתְּ, Ruth. 3. v. 3. *& lavabis, & delibueris.* 1. p. ſ. c. in pauſa, לֹא־סָכְתִּי, Dan. 10. v. 3. *non delibuebam me.*

Infin. cum præfix. וְסוֹךְ, Dan. 10. v. 3. Lxx. καὶ ἄλειμμα, Vulg. *& unguento.* Alii, *& ungendo.*

Fut. 2. p. ſ. m. וְלֹא־תָסוּךְ שֶׁמֶן, Mich. 6. v. 15. *nec delibuebaris oleo.* 2. p. ſ. f. וְאַל־תָּסוּכִי, 2. Reg. 14. v. 2. *nec ungas te.* 1. p. ſ. c. tranſitivè, cum præf. & affix. (ו) in (ֻ) ad euphoniam correpto, וָאֲסֻכֵךְ בַּשָּׁמֶן, Ezech. 16. v. 9. *& ungebam te oleo.* 3. p. pl. m. cum præf. & aff. (ו) penultimæ in (ֻ) ad euphoniam mutato, וַיְסֻכוּם *& unxerunt eos.*

PIEL geminatâ ſyllabâ, סִכְסֵךְ, vide in סָכַךְ, ubi commodiùs ponitur.

HIPHIL הֵסִיךְ *ungo, delibuo, perfundo;* intranſitivè ut in Qal.

Fut. 3. p. ſ. m. cum præf. unde accentu ab ultima ad penultimam retracto, (ֵ) in (ֶ) corripitur, וַיִּרְחַץ וַיָּסֶךְ, 2. Reg. 12. v. 20. *& lavit, & unxit.*

סוֹכֵךְ m. unde cum præf. אַתְּ־כְּרוּב מִמְשַׁח הַסּוֹכֵךְ, Ezech. 28. v. 14. Lxx. Vatic. σὺ μετὰ τοῦ χερὺβ ..... *tu cum Cherub* .... in Compl. ſequitur, κεχρισμένος παρὰ θεοῦ, καὶ τοῦ κατασκηνοῦντος ἐν σκηνώματι, *unctus à Deo*, unctione ſcilicet, *Arcam protegentis.* In quibuſdam verò, κεχρισμένος τοῦ κατασκηνοῦντος (quod de Theod. additum eſt), *unctus* unctione *Arcam tegentis.* Et alia lectio, κεχρισμένε κατασκηνοῦντος, *uncto tabernaculum tegente.* Aq. ἐμπεριπατῶν *inambulans*, qui inambulabat. Sym. τοῦ χερὺβ καταμεμετρημένου *cum Cherub demetiente.* Vulg. *tu Cherub extentus, & protegens.* Alii, *tu Cherub unctio protegentis*, unctus in protegentem. Quidam, *unctus unguento optimo;* quaſi à Poël סוֹכֵךְ, Verbi סוּךְ *unxit.* Ibid. v. 16. כְּרוּב הַסּוֹכֵךְ, Lxx. Vatic. *Cherub* ..... in Compl. ſeq. τὸ σκιάζον, Aq. ὁ σκιάζων, Vulg. & alii, *ô Cherub obumbrans, protegens.* Cum hhólem deficiente, וְהֻכַן הַסֹּכֵךְ, Nahum. 2. v. 6. Lxx. καὶ ἑτοιμάσουσι τὰς προφυλακὰς αὐτῶν, *& præparabunt propugnacula ſua.* Vulg. & alii, *& præparabitur umbraculum, operimentum.* Cocceus, *& parabatur teſtudo*, vel *pergula*, via tecta ad perfodiendum murum. Qimhhi, *tegumentum ex tabulis, coriis ſuperinductis, ſub quo milites accedunt ad muros, ut eos perfodiant.* Pluteus, Hiſpan. *la manta;* Gal. *mantelet.* R. סָכַךְ *texit*, cujus poteſt eſſe Benoni.

סוּמְפֹּנְיָה סוּמְפֹּנְיָה & סִיפֹּנְיָה, Chald. Dan. 3. vv. 5. 15. à Græcis mutuata vox, nempe συμφωνία, *convenientia vocum inter ſe, & ſonorum; ſymphonia;* à σὺν *cum*, & φωνὴ *vox.* Cum præf. וְסוּמְפֹּנְיָה, & cum א loco ה in fine, וְסִיפֹּנְיָא, Dan. 3. v. 10. quod Maſſorethæ legendum reſtituerunt וְסוּמְפֹּנְיָה, *& ſymphonia.* Rad. סמפן inuſit.

Digitized by Google

סְוֵנֵה Maſſ. *Sevenéh*, Vulg. *Syenes*, nomen propr. urbis in confinibus Æthiopiæ ſupra Alexandriam verſus meridiem quinquaginta millia ſtadiorum, Ezech. 29. v. 10. Lex. Alberti. Abeſt à Peluſio ſtadia 2000. vide Palæſt. doctiſſ. Relandi, p. 59. Etym. *ſpuma*; à סון Æthiopibus, *ſpumavit*. Vel *granarium, horreum frumentarium*, à voce Arabica שונה Ægyptiis idem.

סוּס m. Lxx. Aq. Sym. Theod. ἵππος, Vulg. & alii, *equus*. Item, *equitatus*. Lxx. item, ἱππεὺς *eques*, χελιδὼν, Vulg. & alii, *hirundo*. Item, *grus*, ob ipſius cum equo ſimilitudinem. Cum præf. וְסוּס, & cum (·), quòd duo nomina conjungat, quorum poſterius monoſyllabum eſt, vide Gram. Heb. t. 1. p. 385. c. 2. וָסוּס *& equus*, הַסּוּס *equus*, וְהַסּוּס *& equus*, בְּסוּס *in equo*, כְּסוּס עָגוּר כֵּן אֲצַפְצֵף, Iſai. 38. v. 14. Lxx. ὡς χελιδὼν, οὕτω φωνήσω *ſicut hirundo, ſic vociferabor*. Aq. *ſicut equus Agur*.... Sym. *ſicut hirundo incluſa, ſic cantabo*. Theod. ὡς Αγὼρ *ſis Agour*.... Vulg. *ſicut pullus hirundinis, ſic clamabo*. Alii, *ſicut grus, hirundo*. Alii, *ut hirundo, grus, ſic pipio*, עָגוּר *Agour* (*Agor*) pro grue, inquit Cl. Bochartus, lib. 1. de nominibus animalium.... cap. 9. p. 65. סוּס (סִיס) *ſoús* (*ſis*) pro hirundine, quæ Italis circa venetiam, *ziſilla*, & cantus ejus *ziſillare*.... כַּסּוּס *ſicut equus*, לַסּוּס *equo, ad equum*. Plur. סוּסִים *equi*. Cum præf. & (‥) loco ſchouréq, וְסֻסִים *& equi*, הַסּוּסִים *equi*, וְהַסּוּסִים *& equi*, בַּסּוּסִים, בְּסוּסִים *equis, in equis*, וּבַסּוּסִים *& in equis*, לַסּוּסִים *equis*. Conſt. cum præf. וְסוּסֵי *& equi*. Cum affix. סוּסָיו *equi ejus*, vel *ſui*, m. Cum præf. & aff. בְּסוּסָו, vel ſecundùm קְרִי דּ׳ בְּסוּסָיו *cum equis ſuis*, m. לְסוּסָיו *equis ejus*, m. סוּסֶיךָ *equi tui*, m. כְּסוּסֶיךָ *ſicut equi tui*, m. כְּסוּסַי *ſicut equi mei*, c. סוּסֵיהֶם *equi ipſorum*, וְסוּסֵיהֶם *& equi ipſorum*, סוּסֵיכֶם *equi veſtri*, m. R. שׂוּשׂ (ס & ש alternando) *gaviſus, lætatus eſt*. Quòd equus hilaris ſit, & seſſorem alacritate exhilaret. Bochartus ab Arabica lingua, *quæ* (inquit) *Hebraïcæ dialectus eſt*, deducit; nempe à סאס *ſaſa*, *rexit, moderatus eſt*. Alcamus, סאס אלראכב דאיה *eques jumentum moderatus eſt*; סאיס ſaïs, *equiſo*, סאיס אלכ׳יול ἱππηλάτης, *equorum moderator*. Inde iiſdem radicalibus סוּס *ſus*, *equus*, docile imprimis animal, quodque non ſolum fræno, ſed & ſimplici virgâ regitur, vide Bochart. lib. 1. de nominibus animalium.... cap. 9. p. 60.

סִיס, ſecundùm כְּתִיב דּ׳, ſecundùm verò דּ׳ קְרִי, סוּס, unde cum præf. וְסִיס, Jerem. 8. v. 7. Lxx. καὶ χελιδὼν ἀγροῦ *& hirundo agri*. Vulg. & alii, *& hirundo*. Hinc *zinzilulo*, & Ital. *zizillo*, &c. Vide vocem præced. cum ſua etym.

סוּסָה f. unde cum præf. & (י) affixo, vel potiùs paragogico, (י) in (‥) ad euphoniam correpto, לְסֻסָתִי, Cant. 1. v. 9. Lxx. τῇ ἵππῳ μου, Alii, *equæ meæ*. Vulg. collective, *equitatui meo*. Alii (quibus (י) redundare videtur) *equitio in curribus Pharaonis ſimilem te feci, amica mea*; à סוּס *equus*.

סוּסִי Maſſ. *Sousí*, Vulg. *Suſi*, nomen propr. patris Gaddi, Num. 13. v. 12. Etym. *equus meus*, vel *hirundo mea*; à סוּס *equus*, vel *hirundo*, & (י) affixo 1. p. ſ. c.

סוֹף m. Lxx. τέλος, πέρας, τὸ ἄκρον, Vulg. & alii, *finis, terminus, extremum, extremitas*, ἀρχὴ *principium*, ὀπίσω *poſt, retro*, Eccleſ. 7. v. 2. *quia is eſt* סוֹף כָּל־הָאָדָם *finis omnis hominis*, h. e. id tandem evenit omni homini. Cum præf. בְּסוֹף *in fine*. Cum præf. & affix. & hholem deficiente, וְסֹפוֹ, Joël. 2. v. 20. *& finem ejus*, m. præcedit דּ׳ פָּנָיו *faciem ejus*. In exercitu ſunt προφύλακες, & ὀπισθοφύλακες. Hi poſſunt dici סוֹף *finis* exercitûs. R. סוּף *defecit, deſiit*.

סוֹף, & סוֹפָא, Chald. m. unde cum præfix. לְסוֹף, Dan. 4. vv. 8. 19. *ad finem*. עַד־סוֹפָא, Dan. 6. v. 27. *uſque ad finem*, terminos orbis terrarum. R. סוּף Chald. *defecit, deſiit*.

סוּף QAL. Lxx. Sym. Theod. ἐκλείπω, Lxx. ἀναλίσκομαι, προστίθεμαι, συναπόλλυμαι, Vulg. & alii, *deficio, deſino, conſumor, finior, adjungor, conjungor; ſimul pereo*.

Praet. 3. p. plur. c. סָפוּ תַמּוּ מִן־בַּלָּהוֹת, Pſal. 72. Heb. 73. v. 19. *defecerunt, conſumti ſunt præ nebulis*. Duo hic ſynonyma emphaſeos ergò. Cum præf. וְסָפוּ (quod & ad סָפָה referri poſſet) *& deficient*.

Digitized by Google

Fut. 3. p. f. m. וְזִכְרָם לֹא־יָסוּף מִזַּרְעָם, Esth. 9. v. 28. *& memoria eorum non finietur à semine eorum.* 3. p. pl. m. (ו) penultimæ in (ֻ) ad euphoniam correpto, יָסֻפוּ *finientur, definent esse.*

HIPHIL הֵסִיף *deficere facio, consumo, finio.*

Fut. 1. p. f. c. ex forma (ֵ), אָסֵף, Soph. 1. vv. 2. 3. *finiam.* Ex forma (ו) cum aff. אָסֹף אֲסִיפֵם, Jerem. 8. v. 13. *colligendo finiam eos*, collectos consumam; non patiar eos superesse.

סוּף Chald. PEAL. Lxx. συντελέομαι, Vulg. & alii, *compleor, finior.*

Praet. 3. p. f. f. סָפַת, Dan. 4. v. 30. *completum fuit.*

APHEL אָסֵיף λικμάω *ventilo.* Vulg. & alii, *consumo.*

Fut. 3. p. f. f. ex forma (ֵ) ex Hebraïsmo, unde & (ֵ) sub ה characteristica, cum præf. וְתָסֵיף, Dan. 2. v. 44. *& consumet.*

סוּף m. Lxx. ἔσχατος *extremus*, legebant סוֹף idem. Aq. παπυρεῶν *papyreon.* (Vulg. *papyrion*) locus papyri fruticibus repletus. Vulg. item & alii, *alga, juncus, juncetum.* סוּף חָבוּשׁ לְרֹאשִׁי, Jon. 2. v. 6. ἐσχάτη, ἔδυ ἡ κεφαλή μου *novissima; intravit caput meum*... Vulg. *pelagus operuit caput meum.* Alii, *alga erat alligata capiti meo.* Verùm quonam pacto alligata est alga capiti *in ventre piscis* versantis? imò ecqua nascatur alga medio hoc *in mari magno, & spatioso manibus*, quo missus est Jonas? Unde commodiùs pro τὸ סוּף hoc in loco redditur vel *pelagus* (ut à S. Hieronymo), h. e. *maris altitudo superposita*.... Vel ex usu Arabico, *letum alligatum*, sive *imminens erat capiti meo.* בְּיַם־סוּף, Psal. 105. Heb. 106. v. 7. Lxx. ἐν τῇ ἐρυθρᾷ θαλάσσῃ, Vulg. *in mare, mare rubrum.* Alii, *in mare Suph*, seu *algosum*, in sinum scilicet Arabicum. Quamvis & mare salsum, sive mortuum, mare *Suph* nonnunquam dicatur, quòd videlicet & ipsum sit carectosum. Cum præf. קָנֶה וָסוּף קָמֵלוּ, Isai. 19. v. 6. *arundo, & juncus marcent.* Exod. 2. v. 5. *in medio* בְּתוֹךְ הַסּוּף *junceti*, inter carecta. Ibid. v. 3. *& posuit* בַּסּוּף *in junceto, ad ripam fluvii.* Rad. סוּף *desiit*; unde סוֹף *finis, extremitas*, ex

quo סוּף *alga, juncus*, sive *carectum*; quòd in extremitate fluminum crescat.

סוּפָה f. Lxx. γνόφος, Lxx. Sym. Theod. καταιγίς, Lxx. λαῖλαψ (Aq. συσσεισμός) καταστροφή, Aq. Sym. Theod. metaphorice, ἀφανισμός συντέλεια, Vulg. & alii, *caligo, tempestas, procella, turbo* (h. e. ventus cum frigore maximo objecta quæque deturbans, prosternensque ex depressæ nubis specu: Virgil. — *& terras turbine versat*) *subversio*; metaphorice, *adversus casus, consummatio, finis*, ὀδύνη *dolor*, ὀργή *ira*, Job. 21. v. 18. *ut gluma* גְּנָבַתּוּ סוּפָה *quam furatur turbo.* Cum præfix. בְּסוּפָה *in procella*, וְכַסּוּפָה, כְּסוּפָה *sicut turbo*, וּכְסוּפָה *& sicut turbo*; & ultimâ literâ ה (accedente alio ה paragogico) mutatâ in ת, vide Gram. Heb. t. 2. p. 308. c. 1. וְסוּפָתָה יִקְצֹרוּ, Hos. 8. v. 7. *& turbinem* maximum *metent.* Cum præf. & affix. וּבְסוּפָתְךָ *& in turbine tuo*, m. Plur. cum præf. כְּסוּפוֹת בַּנֶּגֶב *sicut turbines in australi*, austrini. R. סוּף *absumptum fuit*; unde סוּף *turbo*, quo absumitur, quidquid ab eo levari potest.

סוּר QAL. Lxx. ἀπέρχομαι, Aq. ἀφίσταμαι, [illegible], Sym. ἐκκλίνω, Lxx. ἐκκλίνω, ἀνακάμπτω, ἐκνεύω, ἐκπίπτω, ἐκφεύγω, ἐκλείπω, παρέρχομαι, παραβαίνω, Vulg. & alii, *abeo, cedo, abscedo, discedo, recedo, secedo, accedo, declino, deflecto, diverto, excido, effundo, deficio, prætereo, transgredior.* Lxx. item, ἀπέχομαι *abstineo*, ἄκυρον ποιέω *irritum facio*, ἀποσχίζω *abscindo*, ἄρχω *impero, princeps, primus actor sum*, αἱρετίζω *eligo*, ποιέω *facio*, πλανάω *seduco*, ὑπάρχω *existo*, κινέω *moveo*, κυκλόω *circumdo*, συντρίβω *contero.* Adverbialiter, μακρὰν *longè.* Substantialiter, ὁδὸς *via.* Construitur cum præposit. מִן, מֵעִם, מֵעַל, אַחֲרֵי, אֶל. Cum בְּ *defecit, rebellavit.*

Praet. 3. p. f. m. סָר סָבְאָם, Hos. 4. v. 18. *degeneravit potus eorum*; vinum vappa factum est. Cum præf. וְסָר *& recedet.* 3. p. f. f. סָרָה *recessit.* Cum præf. וְסָרָה *& recedebat.* 1. p. f. c. in pausa, unde (ָ) loco (ַ) sub ם, סָרְתִּי *recessi.* 3. p. pl. c. סָרוּ מַהֵר מִן־הַדֶּרֶךְ, Exod. 32. v. 8. *deflexerunt illicò à via.* Job. 34. v. 27. *quando quidem* סָרוּ

מאחריו *recesserunt à post eum*, h. e. *ab eo sequendo*, Gallice, *d'auprès de luy*. Cum præf. unde accentus à penultima ad ultimam retrahitur. Vide Gram. Heb. t. 2. p. 310. c. 1. וְסָרוּ *& recedent*. 2. p. pl. m. סַרְתֶּם *recessistis*. Cum præf. וְסַרְתֶּם *& recedatis*.

Ben. s. m. cum præf. וְסָר מֵרָע, Job. 1. v. 1. *& recedens à malo*. Cavens malum, & longè ab eo se abstinens. וְסָר אֶל־מִשְׁמַעְתֶּךָ, 1. Reg. 22. v. 14. *& accedens*, vel *incedens ad auscultationem tui*. Fem. s. יָפָה וְסָרַת טָעַם, Prov. 11. v. 22. (ubi accentus ab ultima ad penultimam ob concursum ascendit, vide Gram. Heb. tom. 2. p. 308. c. 1.) *pulchra, & aversa rationis*, sive *à ratione*, h. e. socors, ratione & consilio carens. Alii, *perversa moribus*.

Infin. וּבְיִרְאַת יְהוָה סוּר מֵרָע, Prov. 16. v. 6. *& in timore Domini est recedere*, seu *recessio à malo*. Cum præf. וְסָר, & ex forma hhólem, וְסוֹר *& recedere, & recedendo*, לָסוּר *recedere*. Cum præf. & affix. ס & ש alternando, בְּשׂוּרִי, Hos. 9. v. 12. *in recedendo me*. Vulg. *cum recessero*.

Imper. 2. p. s. m. סוּר *recede*. Cum præf. וְסוּר *& recede*. Cum ה parag. סוּרָה שְׁבָה־פֹּה, Ruth. 4. v. 1. *omisso itinere tuo, conside hîc tantisper*. 2. p. pl. m. סוּרוּ נָא אֶל־בֵּית עַבְדְּכֶם, Gen. 19. v. 2. *divertite, quæso, ad domum servi vestri*, m.

Fut. 3. p. s. m. לֹא־יָסוּר שֵׁבֶט, Gen. 49. v. 10. Lxx. οὐκ ἐκλείψει *non deficiet*. Aq. (ut scilicet ab aliorum interpretatione discedat, à propriâ discedens) ἀναστήσεται *exurget*. Sym. περιαιρεθήσεται, Vulg. *auferetur*. Chald. לָא־יַעְדֵּי עָבֵד שׁוּלְטָן *non recedet habens principatum*. Alii, *non recedet sceptrum*. Vide infra שֵׁבֶט. Et (ו) in (ֻ) ad euphoniam correpto, Prov. 9. v. 4. *quis fatuus?* יָסֻר הֵנָּה *declinet huc*; accedat huc de via sua. Cum præf. וַיָּסַר *& recedet*. Accentu ab ultima ad penultimam (vi (ו) convertentis) retracto, mutatoque (ו) non in (ָ hhatoúph), sed in (ַ) ob ר tertiam radic. Vide Gram. Heb. tom. 2. p. 310. c. 1. וַיָּסַר *& divertit*. 3. p. s. f. תָּסוּר *recedet*. 2. p. s. m. תָּסוּר *recedes*. 1. p. s. c. אָסוּר *recedam*. Cum ה parag. (ו) in (ֻ) ad euphoniam correpto, אָסֻרָה־נָּא *divertam*. 3. p. plur. m. יָסוּרוּ, & (ו) in (ֻ) mutato, יָסֻרוּ *recedent*. Cum præf. וַיָּסוּרוּ, & (ו) in (ֻ) ad euphoniam correpto, וַיָּסֻרוּ *& diverterunt*. 2. p. plur. m. תָּסוּרוּ, & (ו) in (ֻ) mutato, תָּסֻרוּ *recedetis*. 1. p. pl. c. נָסוּר *declinemus*. Cum præf. & ה parag. וְנָסוּרָה *& divertamur*.

POEL סוֹרֵר, Lxx. καταδιώκω *persequor*. Vulg. & alii, *perverto, subverto, vagum, incertum, devium .... reddo*. Vide infra in סָרַר.

HIPHIL הֵסִיר, Lxx. Aq. ἀφίστημι, Lxx. ἀποστρέφω, Sym. περιστρέφω, περιστρέφω, Lxx. Aq. Sym. Theod. ἀφαιρέω, περιαιρέω, Lxx. ἐξαίρω, Lxx. Aq. αἴρω, Lxx. Sym. Theod. μεθίστημι, Lxx. μεταίρω, μετάγω, καταπαύω, ἐκποιέω, διαχωρίζω, ἀπαλλάττω, διαλλάττω, ἀποστέλλω, ἐξαποστέλλω, διαστέλλω, ἀπολείπω, Sym. παρείδω, Vulg. & alii, *recedere facio, averto, everto, aufero, tollo, transfero, traduco, detraho, extraho, separo, amoveo, removeo, submoveo, permuto, amando, ablego, emitto, expello, distinguo, relinquo, depono, negligo*. Lxx. item, ἀνθίστημι *resisto*, ἀποκαλύπτω *retego*, ἑτοιμάζω *paro*, καθαιρέω *destruo*, λαμβάνω *accipio*, περιτέμνω *circumcido*, σαλεύω *commoveo*, συνάγω *colligo*. In hac phrasi: הֵסִיר מִשְׁפָּט κρίνω *judico*, ἀθετέω *loco moveo, abrogo, irritum facio*.

Praet. 3. p. s. m. הֵסִיר *recedere fecit, amovit, removit*. Cum præf. וְהֵסִיר *& amovebit*. Cum affix. הֱסִירָהּ *amovit eam*. 3. p. s. f. cum præfix. וְהֵסִירָה *& amovebit*. 2. p. s. m. cum præf. וַהֲסִירֹתָ *& amoveas*. 1. p. s. c. cum (ֵ) sine (י) in antepenultima, הֵסַרֹתִי *amovi*. Cum præf. וַהֲסִירֹתִי, & cum (ֵ) sub ס sine (י) comite, וַהֲסִרֹתִי *amovebo*. 3. p. pl. c. הֵסִירוּ *amoverunt*. Cum præfix. וְהֵסִירוּ *& amovebunt*.

Ben. s. m. מֵסִיר שָׂפָה לְנֶאֱמָנִים, Job. 12. v. 20. *faciens recedere labium iis, qui in fide sunt, veracibus*. Avertit, transversum agit, dum non illuminat ipsos, & sinit prava loqui.

Infin. ex forma (ֵ), הָסֵר *amovendo*. Cum præf. לְהָסִיר *amovere, ad amovendum*, וּלְהָסִיר *& ad amovendum*. Cum præf. & aff. לַהֲסִירָהּ

ad amovendam eam, הֲסִירָהּ, 2. Reg. 5. v. 6. (ubi (ֲ) sub characteristica, loco (ַ), vide Gram. Heb. tom. 1. p. 354. c. 2.) *auferre te*, m. *nisi abstuleris*, עַד־הֲסִירְכֶם, Jos. 7. v. 13. *donec auferatis*.

Imper. 2. p. s. m. הָסֵר, & ex forma (ֵ), הָסֵר *amove*. Cum præf. וְהָסֵר *& amove*. 2. p. s. f. הָסִירִי *amove*. 2. p. pl. m. הָסִירוּ *amovete*. Cum præf. וַהֲסִירוּ, & cum (ַ) sub ה sine (י) indice τῆ hhiriq gadhól, וְהָסִרוּ *& amovete*.

Fut. 3. p. s. m. יָסִיר *amovebit*, & ex forma (ֵ), יָסֵר *amoveat*. Cum præf. וַיָּסַר *& amovebit*. Cum (ַ) pro (ֵ) ob ר tertiam radic. retracto scilicet accentu ab ultima ad penultimam vi (ו) convertentis, vide Gram. Heb. tom. 2. p. 310. c. 1. וַיָּסַר *& amovit*. Cum præf. & aff. וַיְסִירֵהוּ, & cum (ְ) sub ס sine (י) comite, וַיְסִרֵהוּ *& amovit eum*, וַיְסִרֶהָ *& amovit eam*, יְסִירֶנָּה *amovebit eam*, וַיְסִירֵם *& amovebit eos*, vel *ea*. 3. p. s. f. ex forma (ֵ) cum præfix. וַתָּסַר *& amoveat*, & (ַ) in (ַ) pro (ֵ) ut supra, correpto, וַתָּסַר *& amovit*. 2. p. s. m. תָּסִיר *amovebis*. 1. p. s. c. אָסִיר *amovebo*. Cum præf. וְאָסִיר *& amovebo*, וָאָסִיר *& amovi*. Cum præf. & ה paragog. וְאָסִירָה *& amovebo*. 3. p. plur. m. יָסִירוּ *amovebunt*. Cum præf. וַיָּסִירוּ *& amovebunt*, וַיָּסִרוּ *& amoverunt*.

HOPHAL הוּסַר, Lxx. ἀίρομαι, ἀφαιρέομαι, περιαιρέομαι, Vulg. & alii, *tollor*, *moveor*, *amoveor*, *removeor*, *auferor*.

Praet. 3. p. s. m. וּמֵעֵת הוּסַר הַתָּמִיד וְלָתֵת שִׁקּוּץ שֹׁמֵם, Dan. 12. v. 11. *& à tempore, quo* (ellipsis τῆ אֲשֶׁר) *ablatum fuerit juge sacrificium, & ad ponendum abominabile stupendum*, dies 1290.

Paoul s. m. Isai. 17. v. 1. *Ecce* דַּמֶּשֶׂק מוּסָר מֵעִיר *Damascus amovenda ab urbe*, ne sit urbs. Plur. m. cum præfix. לֶחֶם הַפָּנִים הַמּוּסָרִים, 1. Reg. 21. v. 6. al. 7. *panis facierum* (Lxx. ἄρτοι ἐνώπιοι *panes in conspectu*. Vulg. *propositionis*) *amoti*.

Fut. 3. p. s. m. יוּסַר *removebitur*.

סוּר Mass. *Sour*, Vulg. *Sur*, nomen portæ in templo Salomonis, 4. Reg. 11. v. 6. Etym. *recede*; à סוּר, 2. p. s. m. Imperativi Qal Verbi סוּר *recessit*. Sic autem dicebatur

hæc porta, quòd immundi per eam ingredi non auderent; sed recedere ab ea deberent, juxta Thren. 4. v. 15.

סוּרָה s. f. unde cum præf. גֹּלָה וְסוּרָה, Isai. 49. v. 21. *exul, & recedens*, declinans à via, fugiens hominum occursum, & oculos. Rad. סוּר *recessit*; cujus est Paoul s. f. vide vocem seq.

סוּרִים plur. m. unde const. Jerem. 2. v. 21. *quomodo conversa est mihi* סוּרֵי הַגֶּפֶן נָכְרִיָּה, Lxx. in sing. εἰς πικρίαν ἡ ἄμπελος ἡ ἀλλοτρία *in amaritudinem* (Vulg. *in pravum*) *vitis aliena*? Alii, *degeneres vitis alienæ palmites*? Cum præf. & aff. יְסוּרַי בָּאָרֶץ יִכָּתֵבוּ (secundùm τὸ קְרִי, וְסוּרַי) ibid. cap. 17. v. 13. Lxx. ἀφεστηκότες ἐπὶ τῆς γῆς γραφήτωσαν *qui recesserint* (legebant סוּרֵי in regim. ob ב seq.) *in terra scribantur*. Vulg. *recedentes à te*. Legebat סוּרֶיךָ pro סוּרַי. Alii, *& recedentes mei* (h. e. recedentes, vel potiùs qui recesserint à me) *in terra scribentur*. Rad. סוּר *recessit*, cujus est Paoúl plur. m. participium formæ passivæ in Verbis intransitivis deponentaliter usurpatur.

סוּת QAL, unde HIPHIL הֵסִית, Aq. ἀναπείθω, Lxx. ἐπισείω, Aq. ἀναπείθω, Lxx. ποιηθῆναι ποιέω, παρακαλέω, Lxx. incert. ἀπατάω, Lxx. ἀποστρέφω, Vulg. & alii (Lat.) *cito, concito, incito, incutio, suadeo, persuadeo, confidere facio, hortor, adhortor, decipio, averto, seduco*. Lxx. item, ἀγαπάω *amo*, συμβάλλω *conjicio*, μετατίθημι *transpono*, συμβουλεύω *consulo*. Construitur cum accus. & præpos. בְּ, מִן.

Praet. 3. p. s. m. cum affix. אִם־יְהוָה הֱסִיתְךָ בִי, 1. Reg. 26. v. 19. *si Dominus te incitat in me*, odoretur munus, h. e. si ea, quæ Deus dixit, & fecit, tibi sunt occasio persequendi mei, & Deus te sinit ferri consiliis malis, tempus est, ut agnoscas, hanc esse gravem tentationem, & Dei iram depreceris. Cum (ֵ) sub characterist. הֵסִיתְךָ *abduxerit te*, m. 3. p. s. f. ex forma veluti defectivorum ע, vide Gram. Heb. tom. 1. p. 257. c. 1. הֵסַתָּה אֹתוֹ, 3. Reg. 21. v. 25. *incitabat eum*. 3. p. plur. c. (ֵ) characteristicæ resoluto in (ִ) sequenti daghésch forti, per legem æqui-

Digitized by Google

valentiæ, vide eand. Gram. ibid. c. 2. vel ex forma defectiv. Pe נ, תְּסִיתְךָ, Jerem. 38. v. 22. *deceperunt te*, m.

Ben. f. m. ex forma defectivor. Pe נ, vide eand. Gram. ibid. p. 258. c. 1. מְסִית *incitans, pelliciens.*

Fut. 3. p. f. m. cum (-) sub characterist. sequenti dagh. quasi à נָסַת (Æthiopibus fere idem, ac סות Hebræis) פֶּן־יַסִּית אֶתְכֶם, Isai. 36. v. 18. *ne pelliciat, ne seducat vos*, m. Cum præf. accentu ab ultima ad penultimam vi (ו) convertentis retracto, correptoque (-) in (ֶ), וַיָּסֶת *& incitavit.* Cum affix. פֶּן־יְסִיתְךָ בְשָׂפֶק, Job. 36. v. 18. *ne te pelliceat in plosionem*, ne sit tibi occasio progrediendi eò, ubi complodaris. Cum præf. & aff. וַיְסִיתֵהוּ *& incitavit eum*, וַיְסִיתֵם *& abduxit eos.* 3. p. f. f. cum præf. & affix. וַתְּסִיתֵהוּ *& persuasit illi*, m. ut pelleret. 2. p. f. m. cum præf. & affix. וַתְּסִיתֵנִי בוֹ, Job. 2. v. 3. *& incitasti me in illum.*

סוּת f. per aphæresin pro כְּסוּת, quod vide supra col. 926.

סחב QAL. Lxx. σύρω, συρύω, Vulg. & alii, *traho, distraho, rapto.* Lxx. item, συνσύρω *simul attollo*, σήπομαι, Vulg. *putresco.*

Praet. 1. p. pl. c. cum præf. וְסָחַבְנוּ אֹתוֹ עַד־הַנַּחַל, 2. Reg. 17. v. 13. *& trahemus id* (q. d. eam rem, oppidum scilicet (*ad vallem.*

Infin. ex forma absoluta, סָחוֹב וְהַשְׁלֵךְ, Jerem. 22. v. 19. Lxx. participial. συμψησθεὶς *raptatus*, al. σαπεὶς *putrefactus.* Sym. paraphrasticωs, ὡς κόπριον συλληφθεὶς *quasi stercus collectus.* Vulg. *putrefactus.* Alii, *trahendo, raptando, & projiciendo.* Cum præf. לִסְחֹב, Jerem. 15. v. 3. Lxx. substantive, εἰς διασπασμὸν *in lacerationem.* Vulg. *ad lacerandum.* Alii, *ad trahendum, raptandum.*

Fut. 3. p. pl. m. cum affix. Jerem. 49. v. 20. *si non* יִסְחָבוּם *dejicient, raptabunt eos minimæ ovium.*

סְחָבוֹת plur. f. Lxx. Theod. ῥάκη, Vulg. & alii, *abjectæ, & laceræ vestes, panni, panniculi, tracta, raptata.* Cum præf. הַסְּחָבוֹת *panni.* R. סחב *laceravit, raptavit.*

סחה QAL, unde PIEL, sine daghésch excidentis compensatione, סִחָה, ex quo 1. p. f. c. Praet. cum præf. וְסִחֵיתִי עֲפָרָהּ מִמֶּנָּה, Ezech. 26. v. 4. κ. λικμήσω τὸν χοῦν αὐτῆς ἀπ᾽ αὐτῆς *& ventilabo* (Vulg. *radam*) *pulverem ejus de ea.* Alii, *& abradam* (*verram, scopabo*) *pulverem ejus ex ipsa, & faciam illam* (*Tyron*) *petram nudam.* Hinc Gr. ξέω, σμήχω, יוֹמַי יוֹמָה & יָסְחוּ. Vide in נָסַח, supra col. 1337.

סְחִי m. סְחִי וּמָאוֹס, Thren. 3. v. 45. Lxx. Verbaliter, καμμῦσαί με, κ. ἀπωσθῆναι *ad claudendum* (à סחי Arab. *occludo*) *mihi oculos, & abjiciendum* (& verò סחי potest esse & Infinitivus cum affixo 1. p. f. c. per syncopen videlicet, pro סְחוֹתִי, ut עֲשׂוֹ; Exod. 18. v. 18. pro עֲשׂוֹתוֹ, unde (ex usu Arabico) hujusce phrasis hic erit sensus: *ad claudendum mihi* oculos, *ad succensendum*). Vulg. *eradicationem, & abjectionem.* Alii, *purgamentum* (quod everritur, περίψημα, περίκαθαρμα) *quisquilias*, & *nauseam* ponis nos in gentibus. Rad. סחה *abrasit, everrit, purgavit;* unde quidam deducunt כְּסוּחָה, כ ut servile spectantes; Alii, radicale esse volunt, quare vide hanc vocem suo loco, col. scilicet 926.

סָחִישׁ m. 4. Reg. 19. v. 29. *comede hoc anno* סָפִיחַ *sponte nascens* (h. e. sine aratione, & semine) *& anno secundo* סָחִישׁ, Lxx. τὰ ἀνατέλλοντα *germinantia.* Aq. Theod. αὐτοφυῆ, Vulg. *quæ sponte nascuntur.* Alii cum R. David, *quod germinat, & pullulat è radicibus seminis.* Alternando ס & שׁ, שָׁחִיס, Isai. 37. v. 30. Lxx. τὸ καταλειμμα *reliquias.* Aq. Theod. αὐτοφυῆ *sponte nata.* Sym. ἀπὸ δένδρων *ab arboribus.* Vulg. *pomis vescere.* Alii, *quod germinat, & pullulat è radicibus seminis.* R. שחס Arab. *rem divisit scissam;* unde שָׁחִיס, & per metathesin, סָחִישׁ (Lat.) *seges*, sic dicta, quòd è scisso divisoque nascatur semine.

סחף QAL, unde Ben. f. m. Proverb. 28. v. 3. *vir pauper, & detrectans pauperes est* מָטָר סֹחֵף, Lxx. ὑετὸς λάβρος, Vulg. *imber vehemens.* Aq. Sym. Theod. ἀνυγμένος (contrario prorsus sensu) *retemus.* Alii, *abducens, everrens*, more scili-

Digitized by Google

cet torrentis, aut aquæ inundantis, *& non panis*, pluvia enim inundans, trahensque semina, panem è terra haud educit.

NIPHAL נִסְחַף, Lxx. φάγω *comedo, voro*. Alii, φεύγω *fugio*. Vulg. *computresco*. Alii, *abducor, everror*.

PRAET. 3. p. f. m. מַדּוּעַ נִסְחַף אַבִּירֶיךָ, Jerem. 46. v. 15. *quare everritur, propulsatur quisque robustorum tuorum?* Hîc Verbum singularis numeri jungitur cum nomine plurali, quo videlicet distributio innuitur. Vide Gram. Heb. tom. 1. p. 5?. can. II.

סָחַר QAL. Lxx. κυκλόω, ἐμπορεύομαι, Vulg. & alii, *circumeo, negotiandi causâ, mercor, negotior, nundinor*. Construitur cum accus. & præpos. ב, אֶל.

PRAET. 3. p. pl. c. Jerem. 14. v. 18. *etiam propheta, & Sacerdos* סָחֲרוּ אֶל־אֶרֶץ *vagantur per terram, & nesciunt*, pro *quam nesciunt*, h. e. alienam, eundo scilicet in captivitatem.

IMPER. 2. p. pl. m. cum præf. & affix. Gen. 34. v. 10. *terra est coram vobis, considete*, וּסְחָרוּהָ *& obite eam, negotiamini (in) ea terra*.

FUT. 3. p. pl. m. cum præf. וְיִסְחֲרוּ אֹתָהּ, Gen. 34. v. 21. *& negotientur (in) ea terra*; hos exerceant campos. 2. p. plur. m. in pausa, unde (-) primariæ vocis revocatum in (·) mutatur, loco (·) sub ח, אֶת־הָאָרֶץ תִּסְחָרוּ, ibid. cap. 42. v. 34. *terram obibitis*, nempe, commercii causâ. Hinc geminatis posterioribus duabus radical. 3. p. f. m. præt. לִבִּי סְחַרְחַר, Psal. 37. Heb. 38. v. 11. Lxx. ἡ καρδία μου ἐταράχθη, Vulg. *cor meum conturbatum est*. Alii, *cor meum circumit, palpitat*.

סְחַר m. unde const. Isai. 23. v. 3. *& exstitit* סְחַר גּוֹיִם, Lxx. in plur. οἱ μεταβόλοι τῶν ἐθνῶν *negotiatores gentium*. Vulg. & alii, *negotiatio (emporium) gentium*, omnes gentes ad eam accedunt negotiationis ergo. Cum præf. וּסְחַר *& negotiatio*. Prov. 3. v. 14. *melior est negotiatio (merx) ejus* מִסְּחַר־כָּסֶף *quàm negotiatio argenti*. Rad. סָחַר *negotiatus est*.

סַחַר m. Lxx. Verbaliter, ἐμπορεύομαι *mercor*, ἐργάζομαι *operor*. Substant. ἐμπορία, Vulg. & alii, *negotiatio, mercatura, mercimonium, mercatus, merx*. Cum aff. וְהָיָה סַחְרָהּ וְאֶתְנַנָּהּ, Isai. 23. v. 18. *& erit merx ejus, & quæstus ejus* (Tyri) *meretricius* sanctum Domino, h. e. erit tempus, quo Tyrus emendabitur, & merces suas non ampliùs mundo, luxui, &c. sed Domino, consecrabit, & novo negotiandi genere utetur. R. סָחַר *mercatus est*.

סֹחֵר m. Lxx. Incert. ἔμπορος, Lxx. μεταβόλος, Vulg. & alii, *mercator, negotiator*, μεταβολή *permutatio*. Verbaliter, ἐμπορεύομαι *mercor*, כָּאֳנִיּוֹת סוֹחֵר, Prov. 31. v. 14. *ut naves mercatoris*, ἐμπορευομένη. Cum præf. לַסֹּחֵר *apud mercatorem*. Plur. סוֹחֲרִים *negotiatores*; & cum hhòlem deficiente, סֹחֲרִים בָּעַמִּים *qui populos frequentant*. Cum præf. וְהַסֹּחֲרִים *& negotiatores*. Const. סֹחֲרֵי *mercatores*. Cum præf. וְסֹחֲרֵי *& mercatores*. Cum aff. סֹחֲרֶיהָ שָׂרִים, Isai. 23. v. 8. *mercatores ejus principes*. Conf. Apoc. 18. v. 23. סֹחֲרַיִךְ *mercatores tui*, f. Rad. סָחַר *circuivit*; unde סֹחֵר *negotians*, vel *negotiator*; sic dictus, quòd urbes, regionesque circumeat, emendi scilicet, ac vendendi gratiâ.

סְחֹרָה f. unde const. Ezech. 27. v. 15. *insulæ multæ* סְחֹרַת יָדֵךְ (Lxx. ἐμπορίαν σου *negotiationem tuam*), Vulg. & alii, *negotiatio manûs tuæ*, f. h. e. insulas multas adit manus tua ad emendum, & vendendum. R. סָחַר *negotiatus est*.

סֹחֵרָה f. unde cum præfix. צִנָּה וְסֹחֵרָה אֲמִתּוֹ, Psal. 90. Heb. 91. v. 4. Lxx. Verbaliter, ὅπλῳ κυκλώσει σε ἡ ἀλήθεια αὐτοῦ, Vulg. *scuto circumdabit te veritas ejus*, m. legebant וְסֹחֶרְךָ *circumdabit te*. Alii, *scutum, & parma veritas*, vel *fides ejus*, m. Polybius lib. 6. pp. 468. 469. *velitibus* Romanorum tribuit *parmam*. De qua dicit: ἡ δὲ πάρμη καὶ δύναμιν ἔχει τῇ κατασκευῇ καὶ μέγεθος ἀρκοῦν πρὸς ἀσφάλειαν. περιφερὴς γὰρ οὖσα τῷ σχήματι τρίπεδον ἔχει τὴν διάμετρον. Casaubonus vertit: *figura rotunda, dimetiens pedis unius, & semis*. Coc. Lex. R. סָחַר *circuivit, circumtexit*; unde סֹחֵרָה *parma*, sic dicta, quòd ab hostium injuria circuntegat.

Digitized by Google

סֹחֶרֶת f. unde cum affix. תַּרְשִׁישׁ סֹחַרְתֵּךְ, Ezech. 27. v. 12. Lxx. in plur. καρχηδόνιοι ἔμποροί σου, Vulg. *Carthaginenses negotiatores tui*, f. Alii, *Tarsis negotiatrix tua*, à singulari masc. סֹחֵר *negotiator*.

סֹחֶרֶת f. hinc cum præf. & in pausa, unde (ֶ) penultimæ in (ָ) mutatur, וְסֹחָרֶת, Esth. 1. v. 6. *& Sohbáreth.* Lapidis præstantis species. Variant interpretes. Est aliis, *lapis hyacinthinus.* Aliis, *lapis pyriticus.* Aliis, *marmor.* Aliis, *marmor nigrum.* Aliis, *marmor varicolor.* Aliis, *onyx*, sive *alabastrites*, ex quo pavimenta, Martial. 12.

Calcatusque tuo sub pede lucet onyx.

Aliis denique, *lapis mercatorum*, sic dictus, quod jugiter sit in manus mercatorum, à סחר *mercator*; nisi fortè à סחור Arab. *albedo rei nigræ inducta*, ducat originem.

סֹטַי Maſſ. Vulg. *Sotái*, nom. proprium viri, Esd. 2. v. 55. Etym. *Dominatores mei*, pro *Dominator meus* (nomina enim Dominii, ex linguæ Sanctæ usu, ad dignitatem personæ dominantis exprimendam, plurali numero, pro singulari, sæpius efferuntur, vide Gram. Heb. t. 1. p. 477. can. III.) à סָטָה Arab. *dominatus est*; & (ַי) affixo 1. p. s. c.

סִיג m. unde cum aff. לְסִיג, Ezech. 22. v. 18. (ubi (ו) pro (י) secundùm Maſſorethas) Aquilæ prima editio, σέμφυλον καὶ γίγαρτον, quod S. Hieronymus vertit: *acinum vinacii.* Lxx. Aquilæ secunda editio, ἀναμεμιγμένοι *commixti.* Sym. εἰς σκωρίαν, Vulg. & alii, *in scoriam.* Plur. סִיגִים, Psal. 118. Heb. 119. v. 119. Lxx. παραβαίνοντας, Vulg. *prævaricantes.* Theod. V^a. edit. εἰς οὐδὲν *ad nihilum.* Alii, *scorias.* הָגוֹ סִיגִים מִכָּסֶף, Prov. 25. v. 4. Lxx. τύπτε ἀδόκιμον ἀργύριον *percute improbatum argentum.* Mſ. Alex. κρύπτε (*absconde*). Sym. τὰ ἀπὸ γίγαρτα ἐξ ἀργυρίου, Vulg. *aufer* (*vinacea*) *rubiginem de argento.* Alii, *auferendo scorias ab argento*, tum prodit aurifabro vas: auferatur improbus coram rege, tum constabilietur in justitia thronus ejus. Prov. 26. v. 23. *argentum* כֶּסֶף סִיגִים, Lxx. ἀργύριον μετὰ δόλου

datum cum dolo. Vulg. paraphrasticus, *si argento sordido ornare velis.* Alii, *scoriis obductum.* (ִי) penult. in (ִ) sequente daghésch per legem æquivalentiæ mutato, סִגִּים *scoriæ.* Cum præfix. לְסִגִים *in scorias.* Cum affix. & in pausa, unde (ְ) in (ִ) sub ג mutatur, וְאֶצְרֹף כַּבֹּר סִגָיִךְ, Isai. 1. v. 25. *& conflabo secundum puritatem* (ad purum), Lxx. hic paraphrastas agunt; Aq. σέμφυλά σου *vinacea tua.* Sym. τὴν σκωρίαν σου, Vulg. *scoriam tuam.* Theod. τὸ γίγαρτόν σου *vinacia tua.* Alii, *scorias tuas*, f. R. סוּג *retrocessit*; unde סִיג *scoria*, sic dicta, quòd ex metallis igni retrocedat.

סִיוָן Maſſ. *Siván*, Vulg. mendose, *Siban*, nomen mensis, apud Hebræos tertii à Martio (qui ratione anni legalis est primus) correspondentis nostro Maïo. Esth. 8. v. 9. *& vocati sunt scribæ regis in tempore illo, in mense tertio*, הוּא־חֹדֶשׁ סִיוָן *id est, mense Siván.* Tertius erat à Decreto regis Assueri, ut periret gens Judæorum. Tam diu Deus suos in angustia, & metu mortis reliquit, ut gloriosior esset liberatio. Poterant literæ hæ citiùs mitti; non tamen opus fuit, quia plurimi menses restabant ad diem cædi destinatum, nempe 13. mensis 12. *Adar.* Etym. *lamentatio, luctus*, vel *simulatio* (hocce quippe mense & Esther coram rege fictas; & Aman domi veras fudit lacrymas), à שיון Perſ. idem. Ab hac enim voce, ut nomen, ita & originem habere videtur mensis Judæorum *Siván.* Sic etiam quidam ab eodem fonte (linguæ scilicet Persicæ) nempe à ניסאן *tempus frustratæ promissionis, subreptitium edictum*, derivant primum Judæorum mensem. Abhinc (Esth. 3. v. 7.) primùm *Nisán* dictum, qui priùs אָבִיב *Avív* dicebatur.

סִיחוֹן Maſſ. *Sihhón*, Vulg. *Sehon*, nomen proprium regis Amorrhæorum, Num. 21. v. 21. Etym. *plenus rimarum, hàc, illac perfluens*; à סִיח Arab. *hàc, illac fluxit.*

סִין Maſſ. & Vulg. *Sín*, nom. propr. deserti, (inter mare rubrum & montem Sinaï, ubi septima Israëlitarum statio), Exod. 16. v. 1. Num. 33. v. 11. duo sunt deserta,

Digitized by Google

utraque ab Israëlitis ex Ægypto egressis frequentata, quæ *Sin* appellantur ab interprete Vulgato; sed distinctis nominibus in textu Hebræo conspicua, alterum Ægypto propius & סִין *sin* dictum; alterum terræ Chanaan & צִן *tsin* nuncupatum. Vide Palæst. doctiss. Relandi, p. 116. Etym. *luna*; à סִין Syris idem. Vel *circulus*, aut *sin*, *sigma* (litera) à סִינ Arabibus idem (unde etiam Latin. *sinus*) à figura scilicet circulari sic dictum.

סִינַי Mass. & Vulg. *Sinái*, nomen proprium montis illius terribilis, ubi inter tonitrua, ac fulgura in igne data est Israëlitis lex (hinc *ignea* dicta, Deut. 33. v. 3.) Exod. 19. vv. 1. 16. 18. Deut. 33. v. 2. qui non longe aberat à Midianitide (in ipsa Midianitide illum locat Eusebius in *onomastico* ad vocem χωρήβ) uti ex Exod. 3. v. 1. liquet. Ipse mons Arabiæ dicitur Gal. 4. v. 25. Apostolicis enim ætatibus Arabiæ nomen etiam illas regiones complectebatur, quæ ab Midianitis, Edomæis, aliisque gentibus possessæ sunt. Vide Palæst. doctiss. Relandi, p. 98. Etym. *sin*, *sigma*, ex ipsius scilicet montis cum hacce litera similitudine. Duo enim habet cacumina, quorum Occidentale חֹרֵב *horév*; Orientale (Chaldaice) סִינַי *Sinái*, quasi mons Sinæus, vel τῆ *sin* dictus (Arabice) סִינָא *Sina*; à סִינ Arab. *sin*, *sigma*, litera; nunc sanctæ Catharinæ audit.

סִיס m. *grus*, vel *hirundo*, Jerem. 8. v. 7. vide supra in סוּס, col. 1442.

סִיסְרָא Mass. *Sisrá*, Vulg. *Sisara*, nomen proprium viri, 1°. Ducis exercitûs Jabin regis Canaan, Judic. 4. v. 2. Magistri militiæ τῆς *Asor*, 1. Reg. 12. v. 9. de illo etiam Psal. 82. Heb. 83. v. 10. 2°. unius è Nathinæis, cujus filii ascenderunt de captivitate Babylonis, & reversi sunt in Jerusalem, & Judam, Esd. 2. v. 53. Etym. *hirundo invisens*; à סִיס *hirundo*, & רָאָה *invisit*.

סִיעֲהָא Mass. *Siahá*, Vulg. *Siá*, nomen proprium viri cujusdam Natinæi, cujus filii cum filiis Israëlis rediêre de captivitate Babylonica, Esd. 2. v. 44. Etym. *socii ejus*, f. nempe, τῆς Jerusalem, à סִיעָא Chald. *socii*, & הָא affixo 3. p. f. f. pro סִיעָהּ, Syrus habet שִׁילְא *mortuus*.

סִיר c. Lxx. Aq. Sym. Theod. λέβης, Lxx. χαλκεῖον, ἐσχάρα, ἄκανθα, ἀκάνθινος, κρεάγρα, Vulg. & alii, *lebes*, *olla*, *abenum*, *cacabus*, *pelvis*, *spina*, *spineus*. Item, *fuscina*, *harpago*, *hamus*, στέφανη *corona*, σκόλοψ *sudes*. סִיר רַחְצִי, Psal. 59. Heb. 60. v. 10. *pollubrum meum*. Cum præf. הַסִּיר *olla*, בַּסִּיר *in olla*, כַּסִּיר *instar ollæ*. Ezech. 11. v. 11. *illa non erit vobis* לְסִיר *olla*. Hierosolymis non includemini, ut in ea consumamini. Ex terminatione fem. cum præfix. deficiente (י) τῆ (· gadhól) indice, בְּכוֹר הַסִּרָה, 2. Reg. 3. v. 26. *fovea spinæ*, nomen loci, unde revocatus fuit Abner, ibid. Plur. m. סִירִים *spinæ*. Cum præfix. הַסִּירִים *spinæ*, בַּסִּירִים *spinis*. Ex forma femin. & altera significatione cum præf. הַסִּירוֹת & חַסִּירוֹת, *ollæ*, בְּסִירוֹת, Amos. 4. v. 2. *hamis*, בַּסִּירוֹת *in ollis*. Cum affix. סִירֹתָיו *ollas ejus*, m. Psal. 57. Heb. 58. v. 10. *antequam sentiant* סִירֹתֵיכֶם *ollæ vestræ*, m. rhamnum. R. סיר Arabibus, *prehendit*, in VIII. *prospexit sibi de commeatu, penuve*.

סָךְ m. unde cum præf. בַּסָּךְ, Psal. 41. Heb. 42. v. 5. al. 4. Lxx. ἐν τόπῳ σκηνῆς, Vulg. *in locum tabernaculi*. Aq. ἐν συσκίῳ *in umbroso*. S. Hieronymus, *ad umbraculum*; à סָכַךְ *texit, obtexit, obumbravit*. Alii cum Qimhhi (qui per סְכוּם explicat) *in numero, in summa numerata*. Alii, *in turba mixta*, inter multos. R. סָכַךְ in Piel, *miscuit*, ex usu Syriaco, *finivit, terminavit*.

סֹךְ m. Lxx. Aq. Sym. σκηνή, Lxx. τόπος σκηνῆς, σκήνωμα, κατάλυμα, μάνδρα, Aq. σύσκιον, Vulg. & alii, *tabernaculum*, *locus tabernaculi*, *tentorium*, *diversorium*, *spelunca*, *lustra ferarum*, *tugurium*, *latebra*, *umbrosum* (S. Hieronymus) *umbraculum*. Cum aff. hhólem in (ֻ) mutato, sequente dagh. וַיְהִי בְשָׁלֵם סֻכּוֹ, Psal. 75. Heb. 76. v. 3. *& exstitit in Salem tugurium ejus*, m. Alternando ס & שׂ, וַיַּחְמֹס כַּגַּן שֻׂכּוֹ, Thren. 2. v. 6. *& diripuit, ut horti, tugurium suum*. Cum præf. & affixo ה loco (ו) ex Arabismo, vide Gram. Heb. t. 1. p. 128. c. 2. & p. 129. c. 1.

Digitized by Google

c. 1. Psal. 9. Heb. 10. v. 9. *ut leo* בְּסֻכֹּה *in latebra sua*, m. R. סָכַךְ *texit, se contexit.*

סֻכָּה f. Lxx. σκηνὴ, Sym. σκέπη, Vulg. & alii, *tabernaculum, tentorium, tegumentum, tugurium.* Lxx. item, σκηνοπηγία *scenopegia*, sive *tabernaculorum compactio*, festum erat apud Hebræos, à figendis tentoriis sic dictum, vide Gram. Heb. tom. 2. p. 432. §. III. ἀράχνη *aranea*, ὕλη *sylva*. Cum præf. וְסֻכָּה *& tugurium*, בַּסֻּכָּה, בְּסֻכָּה, *in tugurio*, כַּסֻּכָּה *ut tugurium*, וְכַסֻּכָּה *& sicut tugurium.* Construct. Amos. 9. v. 11. *excitabo* אֶת־סֻכַּת דָּוִיד הַנֹּפֶלֶת *tugurium Davidis collapsum*, sive *quod collabebatur*, h. e. domum Davidis, quod nomen etiam significat filium Davidis. Cum aff. תְּשֻׁאוֹת סֻכָּתוֹ, Job. 36. v. 29. *strepitus tabernaculi ejus*, m. voces cœlestes, tonitrua. Plur. סֻכּוֹת, סֻכֹּת *tuguria*. Cum præfix. חַג הַסֻּכּוֹת & הַסֻּכֹּת, Levit. 23. v. 34. *festum tabernaculorum.* Lxx. ἑορτὴ σκηνῶν, σκηνοπηγίας, בַּסֻּכּוֹת & בַּסֻּכֹּת, *in tuguriis.* Rad. סָכַךְ *contexit, se contexit*; unde סֹךְ m. ex quo סֻכָּה f. *tugurium.*

סִכּוּת f. Amos. 5. v. 26. *& portastis* אֵת סִכּוּת מַלְכְּכֶם, Lxx. τὴν σκηνὴν (sic Sym. Alius, εἰκόνας *imagines*) τοῦ Μολὸχ *tabernaculum* τοῦ *Moloch.* Vulg. *Moloch vestro.* Aq. συσκιασμοὺς Μαλχὼμ *umbracula Malchom*; legeb. סֻכּוֹת. Theod. τὴν ὅρασιν (Sym. Theod.) τοῦ βασιλέως ὑμῶν *visionem* (à סכה Chald. *aspexit*) *regis vestri.* Alii, *imo tulistis tabernaculum*, h. e. ναΐσκον; vel, ut Eustathius ad Iliad. 1. vocat, ναοὺς ζευγοφορουμένους .... Servius ad 6. Æneid. ξόανα, *simulacra brevia, quæ portabantur in lectîcis, & ab ipsis mota infundebant vaticinationem: quod fiebat apud Ægyptios, & Carthaginenses*, Synops. Critic. Quidam, etiam nunc fertis *numismata*, sive *simulacra* (סִכּוּת à singul. fem. סִכָּה Persis, *nummus, numisma, forma, species, effigies.* R. סכך Arab. in VIII. *pecuniam cuneo signavit*) *regis vestri*, nempè, Saturni, imagines scilicet sideris, Dei vestri.

סֻכּוֹת בְּנוֹת Mass. *Succôth-benôth*, Vulg. *Socoth benoth*, 4. Reg. 17. v. 30. Est aliis *fanum*, sive *fana*, quibus in honorem Veneris prostituebantur Babyloniorum filiæ, quemadmodum spurcities ista circa Babylonium ortum habuisse à Strabone, & Herodoto dicitur ..... Aliis est gallina cum pullis, cujus imaginem colebant Babylonii sub hoc nomine. Nempe, ut סֶכְוִי, vel שֶׂכְוִי est *gallus*, ita סֻכּוֹת est *gallina*, & בְּנוֹת *benôth* pullos ei additos indicat .... Aliis denique est constellatio cœlestis, quam vulgò vocant *gallinam pullinariam*, (aut Gallicè, *l'Etoile poussiniere*) & docti *Pleïades*, seu *Vergilias.* Etym. *tabernacula filiarum*, sive *puellarum*; à singularibus fem. סֻכָּה *tabernaculum*, & בְּנָה pro בַּת, aut בַּת *filia*, seu *puella.* Vel *gallina cum pullis*; à singular. masc. סֶכְוִי, sive שֶׂכְוִי *gallus*, & fem. בְּנָה *filia, pullus.* Vel *domunculæ Pleïadum*; à singularibus fem. סֻכָּה *domus, domuncula*, & בְּנָה *filia.*

סֻכִּיִּים Mass. *Sukkiîim*, Vulg. (ex Græco) *Troglodytæ*, nom. propr. populorum, qui cum Sesac rege Ægypti venerunt, Jerusalem expugnaturi, 2. Paral. 12. v. 3. Etym. *in tabernaculis*, vel *tuguriis habitantes*; à סֹךְ *tabernaculum, tugurium.* Græcè, *cavernam subeuntes*; à τρώγλη *caverna*, & δύνω *subeo.*

סָכַךְ QAL. Lxx. Aq. σκεπάζω, Lxx. ὑποσκεπάζω, ἐπισκεπάω, vel ζω, σκιάζω, ἐπισκιάζω, Lxx. Aq. συσκιάζω, Lxx. συγκαλύπτω, περιφράττω, συγκλείω, Vulg. & alii, *tego* (opponendo propriè, vel superponendo aliquid) *contego, obtego, operio, protego, prætendo, obumbro, inumbro, obduco, circumtego, circumsepio, concludo.* Lxx. item, ἀντιλαμβάνομαι *suscipio*, κατασκηνόω *habito*, ἐνείρω *innecto.* Construitur cum accusativo, & præpos. עַל, sed & intransitive usurpatur, tumque ferè cum dativo, aut præposit. ב conjungitur, ס in ש sæpe mutatur.

Praet. 2. p. s. m. expresso in fine ה, quod ibi latebat, vide Gram. Heb. t. 1. p. 248. c. 2. סַכֹּתָה בָאַף, vel סַכֹּתָה, Thren. 3. v. 43. *umbraculum posuisti* (tibi) *ob oculos, ut* (implacabilius) *punires*; vel potiùs, *velum prætendisti* (nobis) *ob oculos; & nos persecutus es.* Cum præf. וְסַכֹּתָ עַל־הָאָרֹן אֶת־הַפָּרֹכֶת, Exod. 40. v. 3. *& prætendes arcæ velum.* 1. p. s. c. cum præf. ס in ש mutato,

Digitized by Google

וְשַׂכֹּתִי כַפִּי עָלֶיךָ, ibid. cap. 33. v. 22. *& pretendam manum meam tibi ;* protegam te manu mea.

Ben. ſ. m. cum præf. הַסֹּכֵךְ *obtegens, protegens.* Plur. סֹכְכִים *obtegentes.* Cum præfix. וְסֹכְכִים *& obtegentes.*

Fut. 2. p. ſ. m. cum aff. תְּסֻכֵּנִי בְּבֶטֶן אִמִּי, Pſal. 138. Heb. 139. v. 13. *tegebas me in utero matris meæ*, ibi cuſtodiens, & formans. 3. p. plur. m. cum præf. וַיָּסֹכּוּ *& obtegebant.* Cum affix. (ו) penultimæ in (ֻ) ad euphoniam mutato, יְסֻכֻּהוּ *tegent eum.*

POEL alternando ס & שׂ, שׂוֹכֵךְ, Lxx. ἐνείρω, Vulg. & alii, *conſero, compingo, texo.*

Fut. 2. p. ſ. m. cum affix. Job. 10. v. 11. *oſſibus & nervis* תְּשֹׂכְכֵנִי *texebas me*, c.

PIEL ex geminatis duabus primis radicalibus, סִכְסֵךְ, unde 1. p. ſ. c. Praet. cum præf. וְסִכְסַכְתִּי מִצְרַיִם בְּמִצְרַיִם, Iſai. 19. v. 2. Lxx. mutatis perſonâ ac numero, *καὶ ἐπεγερθήσονται Αἰγύπτιοι ἐπ' Αἰγυπτίους & incitabuntur Ægyptii contra Ægyptios.* Aq. *καὶ στασιάσω & ſeditiones movebo.* Sym. *καὶ συμβαλῶ & committam.* Vulg. *& concurrere faciam.* Alii, *& inſtigabo Ægyptios contra Ægyptios.*

Fut. 3. p. ſ. m. יְסַכְסֵךְ, Iſai. 9. v. 10. *commiſcebit, exſtimulabit* inimicos.

HIPHIL הֵסֵךְ, Lxx. φράττω, Sym. ἀποφράττω, Lxx. κάθημαι, Vulg. & alii, *obturo, obſtruo, ſedeo, tego, obtego.*

Ben. ſ. m. ex forma quieſcentium ע, אַךְ מֵסִיךְ הוּא אֶת־רַגְלָיו, Jud. 3. v. 24. *certè tegit pedes ſuos.* Vulg. *forſitan purgat alvum in æſtivo cubiculo.* Lxx. *ἀποκενοῖ τοὺς πόδας αὐτοῦ*, dicerent potiùs, *ἀποκενοῖ ἑαυτόν.*

Infin. cum præf. לְהָסֵךְ אֶת־רַגְלָיו, 1. Reg. 24. v. 4. Lxx. *παρασκευάσασθαι ad conandum* .... Alii, *ad tegendum pedes.*

Fut. 3. p. ſ. m. (ֵ) in (ֶ) correpto propter accentum ob concurſum retractum, יָסֵךְ *obteget.* Cum præf. unde & accentu retracto (ֵ) in (ֶ) corripitur, וַיָּסֶךְ בִּדְלָתַיִם יָם *& texit foribus mare ;* incluſit ſuis cavis, & limitavit litoribus. 2. p. ſ. m. cum præf. וְתָסֵךְ עָלֵימוֹ *& proteges eos.*

HOPHAL הוּסַךְ, unde 3. p. ſ. m. Fut. (ו) characteriſticæ in (ֻ) mutato, ſequente daghéſch per legem æquivalentiæ, aut cum (ֻ) ſub characteriſtica, ex forma defectivorum Pe נ, אֲשֶׁר יֻסַּךְ בָּהֵן, Exod. 25. v. 29. *quibus contegetur.*

סֹכֵךְ, vide ſupra in סוֹכֵךְ, col. 1440.

סְכָכָה Maſſ. *Secbacháh*, Vulg. *Sachacha*, nomen proprium urbis in Tribu Juda, in deſerto Betharaba, Joſ. 15. v. 61. Etym. *reſegmen corii ;* à סכבא Syr. idem. Vel *protectio ;* à סָכַךְ *protexit.*

סכל QAL, unde NIPHAL נִסְכַּל, Lxx. *ματαιόομαι, ἄνειμι, μωραίνομαι*, Sym. ἀφρονέω, Aq. ἀγνωμονέω, Lxx. ἀγνοέω, Vulg. & alii, *temere, ſtulte ago, deſipio, ſocors, fatuus, improbus, ingratus ſum*, vel *fio, imperite ago, ignoro.* Hinc Lat. *ſecale*, Gall. *ſeigle*, q. d. *frumentum fatuum.*

Praet. 2. p. ſ. m. in pauſa, unde (ַ) in (ָ) mutatur ſub כ, נִסְכָּלְתָּ *ſtulte egiſti.* 1. p. ſ. c. נִסְכַּלְתִּי מְאֹד, 2. Reg. 24. v. 10. *deſipui valde.*

PIEL סִכֵּל *ſtultum reddo, infatuo.*

Imper. 2. p. ſ. m. (ֵ) in (ֶ) correpto ob maqqáph, סַכֶּל־נָא אֶת־עֲצַת, 2. Reg. 15. v. 31. Lxx. *διασκέδασον δὴ τὴν βουλὴν diſſipa nunc conſilium.* Aq. *κακοφρόνησον*, tranſitive ſumtum, id eſt, *malam mentem da*, ſeu *vecordem redde.* Sym. *ἀσύνετον ποίησον ſocordem fac* Achitophel. Theod. *ματαίωσον vanum facito.* Vulg. & alii, *infatua, quæſo, Domine, fac ſtultum ſit conſilium* Achitophel.

Fut. 3. p. ſ. m. Iſai. 44. v. 25. *qui facit ſapientes* retrò cedere וְדַעְתָּם יְסַכֵּל *& ſenſum eorum facit eſſe ſtultum.*

HIPHIL הִסְכִּיל, Lxx. Sym. ἀφρονέω, Lxx. ματαιόω, Aq. ἀγνοέω, Vulg. & alii, *ſtulte, temere ago, deſipio* (ex uſu Chaldaico) *ignoro.*

Praet. 2. p. ſ. m. הִסְכַּלְתָּ עֲשׂוֹ *deſipuiſti ſic agendo.* Vulg. *ſtulte operatus es.* 1. p. ſ. c. הִסְכַּלְתִּי *inſipienter egi.*

סָכָל m. Lxx. Aq. ἄφρων, Sym. ἀνόητος, Lxx. μωρός, σκληρός, Vulg. & alii, *ſtultus, inſipiens, fatuus, durus.* Subſtantive, ἀφροσύνη *inſipientia.* Eccleſ. 2. v. 19. ecquis ſcit הֶחָכָם יִהְיֶה אוֹ סָכָל *ſapienſne futurus ſit, an ſtultus?* Cum præf. וְהַסָּכָל *& ſtultus.* Cum ה redun-

Digitized by Google

dante, בְּשֶׁהַסָּכָל *quando stultus.* Plur. סְכָלִים *stulti.* R. סָכַל in Niph. *stulte egit.*

סֶכֶל m. unde cum præf. Eccles. 10. v. 6. *posita est* הַסֶּכֶל *stultitia in sublimitatibus amplis,* vel *multis;* passim regnat & honoratur stultitia. Lxx. ἄφρων, Vulg. *stultus;* legeb. סָכָל idem. R. סָכַל in Niph. *stulte egit.*

סִכְלוּת f. Lxx. ἀφροσύνη, Aq. Sym. πλάνη, Sym. ἀμαθία, Vulg. & alii, *stultitia, stoliditas, error, inscitia, ignorantia.* Lxx. item, ἐπιστήμην *scientia,* εὐφροσύνη *lætitia.* Cum præf. וְסִכְלוּת, alternando ס & ש, וְשִׂכְלוּת *& stultitia,* הַסִּכְלוּת *stultitia,* וְסִכְלוּת *& stultitia,* בְּסִכְלוּת *in stultitia.* Rad. סָכַל in Niph. *stulte egit.*

סכן QAL. Lxx. Sym. συμβάλλω, Vulg. & alii, *confero, utilis sum, utilitatem procuro, capio.* Item, *arguo, increpo, assuesco, recondo, thesauriso* (per aphæresin ac metathesin, *noceo*) *lædo, paupero,* &c. Lxx. item, δεῖ *decet,* διδάσκω *doceo,* ἐπισκοπή ἐστι *inspectio est,* θάλπω *foveo.*

Fut. 3. p. s. m. הוֹכֵחַ בְּדָבָר לֹא יִסְכּוֹן, Job. 15. v. 3. *differendo* (utendo) *verbo, quod nihil habet utilitatis?* (ו) in (ָ hhatouph) ob maqqaph correpto, לֹא יִסְכָּן־גָּבֶר, Job. 34. v. 9. Lxx. ὅτι οὐκ ἔσται ἐπισκοπὴ ἀνδρὸς *quia non erit visitatio viri.* Sym. οὐχὶ σωθήσεται ἀνὴρ *nonne servabitur vir.* Theod. οὐ κινδυνεύσει ἀνὴρ *non periclitabitur vir.* Vulg. *non placebit vir Deo, etiam si cucurrerit cum eo.* Alii, *non capit utilitatem vir, quando vult cum Deo.*

NIPHAL נִסְכַּן, Lxx. κινδυνεύω, Alii, *periclitor,* qua significatione Chaldæis, & Rabbinis usitatissimum. Vulg. *vulneror.*

Fut. 3. p. s. m. (ֵ) in (ֶ) propter accentum ob concursum retractum correpto, בּוֹקֵעַ עֵצִים יִסָּכֶן בָּם, Eccl. 10. v. 9. *findens ligna periclitabitur in eis.*

HIPHIL הִסְכִּין, Lxx. συνετὸς γίνομαι, Alii, *durus fio, assuesco.* Vulg. *acquiesco.* Alii item, *tento, periclitor.* Lxx. item, προεῖδον, Vulg. *provideo,* ὑπερεῖδον *despicio.*

Præt. 2. p. s. m. ה in fine expresso, quod ibi subintelligebatur, vide Gram. Heb. tom. 1. p. 161. הִסְכַּנְתָּה *periclitatus es.* Ferr. *usaste.* 1. p. s. c. הַהַסְכֵּן הִסְכַּנְתִּי לַעֲשׂוֹת

לְךָ כֹּה, Num. 22. v. 30. *an tentavi unquam tibi sic facere?* ausa sum.

Infin. cum præf. הַהַסְכֵּן *an assuescendo, tentando?*

Imper. 2. p. s. m. (ֵ) in (ֶ) ob maqqaph correpto, הַסְכֶּן־נָא עִמּוֹ וּשְׁלָם, Job. 22. v. 21. *fac periculum cum ipso, & pacatus esto.* Ferr. *Acostumbra agora conel, assuesce ipsi.*

סֹכֵן m. unde cum præf. הַסֹּכֵן, Isai. 22. v. 15. Lxx. τὸ παστοφόριον *pastophorium,* thalamus, tabernaculum. Aq. σκηνοῦν *tabernacula figens.* Sym. σκηνοποιῶν *tabernaculorum artifex.* Vulg. *qui habitat in tabernaculo.* Alii, *promus condus, præfectus domui,* sive *palatio.* Qimhhi, הַפָּקִיד עַל הָאוֹצָר *præfectus thesauro.* Ferr. *thesorero, thesaurarius,* vel *vir utilis, ac commodus,* aut χρησιμώτερος. R. סָכַן *profuit.*

סֹכֶנֶת f. 3. Reg. 1. v. 2. *& sit ei* סֹכֶנֶת, Lxx. θάλπουσα *fovens,* vel *calefaciens* regem; quod & Qimhhi sequitur, confirmatque ex Arab. סחן *caluit, incaluit.* Incertus, σύγκοιτος *concubina, ejusdem lecti consors* cum rege. Alii, *proma conda.* Administra omnium commoditatum, *adjutrix, thesauraria;* à singulari masc. סֹכֵן *thesaurarius.*

סכר QAL, unde NIPHAL נִסְכַּר, Lxx. ἐπικαλύπτομαι, Lxx. Aq. ἐμφράττομαι, Lxx. Sym. κλείομαι, Vulg. & alii, *tegor, contegor, obthuror, obstruor, claudor, concludor, occludor.* Affine est סָגַר per ג.

Fut. 3. p. s. m. יִסָּכֵר פִּי דוֹבְרֵי־שָׁקֶר, Psal. 62. Heb. 63. v. 12. *obthurabitur os loquentium mendacium.* 3. p. plur. m. cum præf. וַיִּסָּכְרוּ מַעְיְנֹת תְּהוֹם, Gen. 8. v. 2. *& obthurabantur fontes abyssi.*

PIEL סִכֵּר, Lxx. Aq. Sym. Theod. παραδίδωμι, Vulg. & alii, *trado.* Alii item, *claudo, includo, occludo.*

Praet. 1. p. s. c. cum præf. וְסִכַּרְתִּי אֶת־מִצְרַיִם בְּיַד, Isai. 19. v. 4. *& includam Ægyptum in manum dominorum.*

סֻכּוֹת Mass. *Succóth,* Vulg. *Socoth,* nomen urbis in Tribu Gad, Jos. 13. v. 27. in planitie Jordanis, 3. Reg. 7. v. 46. S. Hieronymus ad Gen. 33. v. 17. *in Hebræo legitur* (Syriacè scilicet) *Sochoth. Est autem usque hodie civitas trans Jordanem hoc vocabulo in parte Scythopoleos.* Cum ה locali,

סֻכֹּתָה *sochoth*, Exod. 12. v. 37. Etym. *tabernacula*, quæ ibi *pecoribus suis ædificavit Jacob*; à singulari femin. סֻכָּה *tabernaculum*.

סכת QAL, unde HIPHIL הִסְכִּית, ex quo IMPER. 2. p. s. m. הַסְכֵּת וּשְׁמַע יִשְׂרָאֵל, Deut. 27. v. 9. Lxx. σιώπα καὶ ἄκουε *tace, & audi Israël.* Non alienum à mente Lxx. interpretum Arabicum סכת, quod notat *silere, quiescere.* Vulg. & alii, *attende, & audi Israël.* Hinc Lat. Ital. *ausculto.* Gallice, *j'écoute.*

סַל m. Lxx. κανοῦν, Vulg. & alii, *canistrum, sporta, cophinus.* Cum præfix. וְסַל *& canistrum*, הַסַּל *canistrum*, בַּסַּל, בְּסַל, & in pausa בַּסָּל, *in canistro*, וּבַסַּל *& in canistro*, מִסַּל *ex canistro*, וּמִסַּל *& ex canistro.* Plur. cum præf. הַסַּלִּים *canistra.* Const. סַלֵּי חֹרִי, Gen. 40. v. 16. Lxx. κανᾶ χονδριτῶν *canistra conditorum.* Vulg. *canistra farinæ.* Alii, *canistra albedinis*, sive *alba.* Chald. סַלִּין דְּחִירִי *canistra* (panis, aut farinæ) *nobilitatis.* R. סָלַל *extulit*, unde סַל *canistrum*, ab attollendo dictum: plerumque enim supra caput attollitur, ut coquus, sive pistor ille fecerat, Gen. 40. v. 17.

סלא QAL, unde PUAL סֻלָּא, Lxx. συμβαστάζομαι, Vulg. & alii, *conferor, comparor, æquiparor, æstimor, taxor.* Aq. ἀναβάλλομαι *sursum tollor*; referebat ad סָלַל *extollo.*

PAOUL plur. m. cum præf. הַמְסֻלָּאִים בַּפָּז, Thren. 4. v. 2. Lxx. οἱ ἐπηρμένοι ἐν χρυσίῳ *elevati* (ex usu Chald.) *in auro*, q. d. auro appensi, in trutina auri pondere elevati. Vulg. *amicti auro primo.* Alii, *qui æstimabantur contra aurum.*

FUT. 3. p. s. m. ex forma quiescentium Lamedh ה, לֹא תְסֻלֶּה בְּכֶתֶם אוֹפִיר, Job. 28. v. 16. *non auro Ophirino contrà cara est* sapientia. Cum auro non appenditur; auri ad eam nulla comparatio est.

סִלָּא Mass. *Sillá*, Vulg. *Sella*, nomen proprium loci (*in domo Millo*; qua itur versus *Silla*), 4. Reg. 12. v. 20. Etym. *corbis, situla*; (Gall. *seille*, ou *selle*) à סלא Syr. idem; unde בית סליא Syr. *latrina.*

סַלּוּא Mass. *Sallú*, Vulg. *Sellu*, nom. propr. viri, Neh. 11. v. 7. Etym. *æstimatus*; à סֻלָּא *æstimatus, æquiparatus fuit*, unde Paoul s. m. סָלוּא, & correpto (ו) in (ֻ) sequ. dagh. per legem æquivalentiæ, סַלּוּא *æstimatus*....

סלד QAL, unde PIEL סִלֵּד, ex quo 1. p. s. c. FUT. cum præfix. & ה paragog. וַאֲסַלְּדָה בְחִילָה, Job. 6. v. 10. Lxx. ἡλλόμην (Latine) *saltabam.* Vulg. participialiter, *ut affligens me dolore.* Paraphrast. Chald. וְאֶבוּעַ בִּרְתִיחָא *& exultabo in fervore*, vel *bulliam præ fervore.* Alii, *etiamsi indurescam præ dolore*, vel *contraher, corruger* (ex usu Chald.) *non parcit.* Confer Psal. 118. Heb. 119. v. 83. *extiti ut uter in fumario.* Alii, *æstuem licet præ dolore.* Alii, *confortabor* (roborabo me) *in infirmitate mea.* Alii, *etiam nunc rogabo, ac supplicabo* (ex usu Chald.) .... *ut non parcat* .... interpretes per conjecturam quisque suam explicant. Hinc tamen Latin. *salio, solido*, aut *solidesco.*

סֶלֶד Mass. *Séledh*, Vulg. *Saled*, nomen proprium filii Nadab filii Semei filii Onam, 1. Paral. 2. v. 30. Etym. *contractus*, à סְלַד Chald. *contractus, retractus fuit.*

סלה QAL. Lxx. ἐξουδενόω, Vulg. *sperno.* S. Hieronymus, *abjicio.* Alii, *sterno, prosterno, calco, conculco.*

PRAET. 2. p. s. m. סָלִיתָ כָּל־שׁוֹגִים, Psal. 118. Heb. 119. v. 118. *calcasti omnes aberrantes* à statutis tuis.

PIEL סִלָּה, Lxx. ἐξαίρω, Vulg. *aufero.* Alii, *conculco, proculco.*

PRAET. 3. p. s. m. סִלָּה כָל־אַבִּירַי, Thren. 1. v. 15. *proculcavit omnes fortes meos* in medio mei.

סֶלָה *Sélah.* Lxx. Sym. Theod. διάψαλμα, Vulg. Lat. *diapsalma*, nota musica; nempe, commutatio metri, rythmi distinctio, pausatio spiritûs, alterius sensûs exordium, &c. Aq. ἀεί, S. Hieronymus, *semper.* V[a]. editio, διηνεκῶς *perpetuo.* VI[a]. edit. εἰς τέλος *in finem.* Origenes (ἐν τῷ Ἑβραϊκῷ) legebat סֵל σὲλ (*Sél*) S. Hieronymus, סֶלָה *Sélah*; & fortè priore legendum modo, quasi à סֵל, 2. p. s. m. Imperativi primæ conjugationis Verbi וסל Arab. *accessit ad Deum conjungi cum illo cupiens bono aliquo opere*, vel *hoc ipsum obtulit Deo, eique approbare studuit.* Item, *oravit*,

Digitized by Google

supplicavit Deum ; interpellavit , intercessit pro nobis mediator ; *donavit , invitavit , prosecutus est* , &c. unde in Imper. *accede ad Deum , conjungi cum illo avens* (sursùm corda) vel *hoc ipsum Deo offer , cedo* , aut *interpella , intercede* , &c. sic סַל foret una ex his interjectionibus , quæ veri sunt Imperativi , ut נָא (2. p. s. m. Imperativi Qal Verbi נוא Arabibus , *surgere studuit* , & sic נָא pro נָא , ex forma scilicet quiesc. Lam. א) vel אִנָּא (pro אנא Imper. Arab. VII^{ae}. scilicet conjugationis ejusdem Verbi) *fac , age , rumpe moras.* Ac Græcè , *ἄγε* , Lat. *adesdum* , Al. *agedum.* Cui sententiæ favet ה (ut ex accentu liquet) paragogicum. Vide Gram. Heb. t. 1. pp. 628. 629. 630. 631. Lxx. item , *δόξα gloria.*

סָלוּא Mass. *Salou* , Vulg. *Salu* , nomen proprium patris Zamri illius , qui cum Madianitide occisus est , Num. 25. v. 14. Etym. *æstimatus ; à* סָלָא *æstimatus , æquiparatus fuit.*

סַלּוּא Mass. *Sallou* , Vulg. *Salo* , nomen proprium filii Mosellam , 1. Paral. 9. v. 7. quod nomen Neh. 11. v. 7. per (ּ) loco τῶ (ו) scribitur , סַלֻּא , quod vide supra , col. 1463.

סִלּוֹן m. unde plur. cum præf. וְסַלּוֹנִים אוֹתָךְ , Ezech. 2. v. 6. Lxx. Verbaliter , *καὶ ἐπισυστήσονται ἐπὶ σὲ κύκλῳ & congregabuntur contra te in circuitu ;* legebant סָלוּן cum ו paragogico , *extolluntur , insurgunt.* Vulg. *& subversores sunt tecum.* Alii , *spinæ* , vel *spinei tecum.* Quamvis apud refractarios , & intractabiles agas. Rad. סָלַל *aggeravit , aggerem posuit* , &c. quod aggeres , scilicet , spinis præmuniantur ; vel certè præpediantur ; סִלּוֹן porrò contractè pro סִלְלוֹן dicitur , formæ (inquit Qimhhi in Michlol) יִתְרוֹן.

סִלּוֹן m. Lxx. *σκόλοψ* , Vulg. & alii , *assula , spina.* R. eadem ac vocis præcedentis.

סלח QAL. Lxx. (per metathesin) *ἱλάσκομαι , ἵλεως εἰμὶ ἢ γίνομαι , διϊλατεύω ; καὶ μὴ μέμνημαι , ἀφίημι* , Vulg. & alii , *propitior , propitius sum* , vel *fio ; condono , ignosco , non recordor , dimitto , remitto.* Lxx. item , *ἁμαρτίαν aufero* peccata, *καθαρίζω mundo , ἰάομαι sano.* Const. cum ל , sive dativo.

PRAET. 2. p. s. m. in pausa , unde (ָ) loco τῶ (ַ) sub ל , סָלָחְתָּ *condonasti.* Cum præfix. וְסָלַחְתָּ לַעֲוֹנֵנוּ , Exod. 34. v. 9. *& ignosces pravitati nostræ.* 1. p. s. c. סָלַחְתִּי *condonavi.* Cum præf. וְסָלַחְתִּי *& condonabo.*

BEN. s. m. cum præf. הַסֹּלֵחַ לְכָל־עֲוֹנֵכִי , Psal. 102. Heb. 103. v. 3. (ubi (כִי) pro (ךְ) ex Syriasmo) *qui ignoscit omni pravitati tuæ* , f.

INFIN. סְלֹחַ *ignoscere.* Cum præf. וְלֹא־אָבָה יְהוָה לִסְלֹחַ , 4. Reg. 24. v. 4. *& noluit Dominus condonare.*

IMPER. 2. p. s. m. ex forma (ַ) , סְלַח *condona.* Cum ה parag. סְלָחָה , Dan. 9. v. 19. *condona.*

FUT. ex forma (ַ) ob ח tertiam radicalem , 3. p. s. m. יִסְלַח־נָא יְהוָה לְעַבְדְּךָ בַּדָּבָר הַזֶּה , 4. Reg. 5. v. 18. *hac in re condonabitne Dominus servo tuo ?* Quidam , *hanc ob rem* (quam polliceor) *condonet Dominus servo tuo .... si me incurvavero ....* בַּדָּבָר הַזֶּה *hanc* (inquam) *ob rem, quam*, &c. 1. p. s. c. אֶסְלַח *condonabo.* Cum præf. וְאֶסְלַח *& condonabo.*

NIPHAL נִסְלַח , Lxx. *ἀφίεμαι* , Vulg. & alii , *dimittor , mihi condonatur.*

PRAET. 3. p. s. m. cum præf. וְנִסְלַח לָהֶם , Levit. 4. v. 20. *& condonabitur ipsis.*

סַלָּח m. unde cum præfix. Psal. 85. Heb. 86. v. 5. *nam tu , Domine es* טוֹב וְסַלָּח , Lxx. *χρηστὸς καὶ ἐπιεικὴς* , Vulg. *suavis , & mitis.* Aq. Theod. *ἱλαστὴς propitiator , propitius.* Sym. *ἀφιῶν dimittens.* Alii , *bonus , & ignoscens* , ad dandum, & condonandum promptus. R. סָלַח *condonavit.*

סַלָּי Mass. *Sallai* , Vulg. *Sellai* , nomen proprium viri , Neh. 11. v. 8. Etym. *canistra mea* , à singulari סַל *canistrum* , & (ַי) , vel ob pausam (ָי) affixo 1. p. s. c.

סְלִיחָה f. unde cum præfix. כִּי־עִמְּךָ הַסְּלִיחָה , Psal. 129. Heb. 130. v. 4. *ὅτι παρὰ σοὶ ἱλασμός ἐστι* , Vulg. *quia apud te propitiatio est.* Alii , *nam tecum est condonatio* , ut timearis ; tu solus potes condonare , ut timearis. Plur. וְאַתָּה אֱלוֹהַּ סְלִיחוֹת , Nehem. 9. v. 17. *At tu es Deus condonationum.* Cum præf. & (ּ) sine (ו) comite , וְהַסְּלִחוֹת *& condonationes.* R. סָלַח *condonavit.*

Digitized by Google

סַלְכָה Maſſ. *Salchâh*, Vulg. *Salecha* & *Selcha*, nomen proprium civitatis regis Ogi in Baſan, Deut. 3. v. 10. Joſ. 12. v. 5. 1. Paral. 5. v. 11. Etym. *ſporta*, vel *exaltatio*, *gloria tua*, m. à סַל *ſporta*, &c. & ךָ affix. 2. p. ſ. m. unde כ ב poſt (ְ) quieſcens ſine dagh. ſcribitur.

סָלַל QAL. Lxx. ὁδοποιέω, Aq. ἀποσκολοπίζω, Sym. καταστρόω, τύπτω, καθαρίζω, Vulg. & alii, *iter facio*, *virgulta evello*, *iter paro*, *viam* (aggeſtâ propriè terrâ) *ſterno*, & *elevo* (unde deinceps latiori ex tollendi ſignificatione ſumitur) *tero* iter, viam *purgo*. Item, *aggero*, *contumulo*, *extollo*, *exalto*, *eveho laudibus*. Lxx. item, ἐρευνάω *ſcrutor*.

PAOUL ſ. f. דֶּרֶךְ לֹא סְלוּלָה, Jerem. 18. v. 15. *viâ non exaggeratâ*. Vulg. *itinere non trito*; & (וּ) in (ֻ) ad euphoniam correpto, וְאֹרַח יְשָׁרִים סְלֻלָה, Prov. 15. v. 19. *iter rectorum eſt exaggeratum*. Recti incedunt in plano, & tuto.

IMPER. 2. p. plur. m. סֹלּוּ־סֹלּוּ פַּנּוּ־דָרֶךְ, Iſai. 57. v. 14. *exaggerate*, *exaggerate vacuam facite viam*. Cum affix. hhólem in (ֳ hhatoúph) mutato, סָלּוּהָ *contumulate eam*.

FUT. 3. p. plur. m. cum præf. וַיָּסֹלּוּ עָלַי דַּרְכָּם & *exaggeraverunt contra me viam ſuam*. Ex certo, & expedito me aggrediuntur.

PIEL geminata prima radicali, סִלְסֵל, unde IMPER. 2. p. ſ. m. cum affix. סַלְסְלֶהָ וּתְרוֹמְמֶךָּ, Prov. 4. v. 8. Lxx. περιχαράκωσον αὐτὴν *circumvalla eam*. Aq. ἀνάλαβε αὐτὴν *ſuſcipe* (Vulg. *arripe*) *eam*. Sym. βάσταζε αὐτὴν *geſta eam*. Alii, *effer eam*, & *efferet te*, vel *exaggera eam* (ſapientiam), *accumula eam*.

HITHPOEL הִסְתּוֹלֵל, unde BEN. ſ. m. Exod. 9. v. 17. *adhuc tu* מִסְתּוֹלֵל בְּעַמִּי, Lxx. ἐμποιῇ τοῦ λαοῦ μου *inſultas populo meo*. Aq. ἀντιποιῇ *detines*. Sym. χαλιζεις, Vulg. *retines populum meum*. Alii, *ipſe te effers contra populum meum*, ut non dimittas eos.

סֹלְלָה f. Lxx. χῶμα, πρόσχωμα, vel πρόχωμα, Lxx. Incertus, χάραξ, Incertus, βελόστασις, Vulg. & alii, *agger* (qui fit ad tuendam, capiendamve urbem) *vallum*, *ageſtus terreus*, *munitio*, *aries*, *balliſta*. Lxx. item, δύναμις *virtus*, ὄχλος *turba*. בִּשְׁפֹּךְ סֹלְלָה, Ezech. 17. v. 17. Lxx. χαρακοβολία, Vulg. *in jactu aggeris*. Alii, *in fundendo aggere*. Latini dicunt, *jacere aggerem*. Plur. cum præf. הַסֹּלְלוֹת *valla*, *aggeres*. Gallice, *batteries*, & *galleries*. R. סָלַל *aggeravit*.

סֻלָּם m. Gen. 28. v. 12. & *ecce* סֻלָּם מֻצָּב אַרְצָה, Lxx. κλίμαξ ἐστηριγμένη ἐν τῇ γῇ *ſcala ſtabilita ſuper terram*. Vulg. *ſcalam ſtantem ſuper terram*. Alii, *ſcala demiſſa ad terram uſque*. A voce Arabica, סֻלָּם *ſcala*, *per quam aſcenditur*. R. סלם Arab. *emerſit*, *aſcendit*.

סַלְסִלּוֹת f. plur. Jerem. 6. v. 9. *refer manum tuam*, *ſicut vindemiator ad* סַלְסִלּוֹת, Lxx. in ſing. κάρταλλον, Vulg. *cartallum*. Alii, *qualos*, corbes vindemiatorias, per quas muſtum prælo expreſſum colatur, ab attollendo ſic dictæ, quod ſcilicet ſublimes ſuſpendantur. R. סָלַל *ſuſtulit*.

סֶלַע, & in pauſa סָלַע, m. Lxx. Aq. Sym. πέτρα, Vulg. & alii, *petra*, *lapis*, *ſaxum*, *rupes*. Lxx. κρημνός *præcipitium*. Metaphorice, στερέωμα *confirmatio*, κραταίωμα *robur*, ἀντιλήπτωρ *ſuſceptor*. Item, *arx*, *munitio*. לִצְחִיחַ סֶלַע, Ezech. 26. v. 4. Lxx. εἰς λεωπετρίαν *nitidiſſimam*. Vulg. *limpidiſſimam petram*. Alii, *in planum ſaxum*. כְּצֵל סֶלַע, Iſai. 32. v. 2. Lxx. ὡς ποταμὸς φερόμενος *ſicut fluvius agitatus*; à צאללן Arabibus, *aqua fluens*; & סָלַע Arabibus, *agitavit*, *fregit*, *fiditve*; unde Gr. σαλεύω. Vulg. & alii, *ſicut umbra petræ*. Cum præfix. הַסֶּלַע, הַסָּלַע *petra*, מֵהַסֶּלַע *à petra*, בַּסֶּלַע, בַּסָּלַע *in petra*. מִסֶּלַע מִדְבָּרָה, Iſai. 16. v. 1. *à Petra* (*ad deſertum*) ..... *Petra* hîc nomen oppidi, Joſeph. lib. 4. antiq. c. 4. dicit Κρεκην nominatam fuiſſe, & metropolim Arabiæ habitam ſuo tempore; ibi Aaronem cum ſtola exuiſſe mortalitatem. In pauſa, מִסָּלַע *à petra*, *præ petra*. Cum affix. יְהוָה סַלְעִי, 2. Reg. 22. v. 2. *Dominus petra mea*. Cum præf. & affix. וְסַלְעוֹ & *petra ejus*, m. Plur. סְלָעִים *petræ*. Cum præfix. הַסְּלָעִים *petræ*, וּבַסְּלָעִים & *in petris*. Rad. סָלַע Arabibus, *fregit*, *fiditve* caput; unde סֶלַע *lapis*; quaſi κεφαλοθλαστικός.

סֶלַע Maſſ. *Séla*, Vulg. *petra*, nomen propr. urbis notiſſimæ Arabiæ, (quæ ab ea no-

Digitized by Google

men petræ tulit) Isai. 16. v. 1. terræ Edom abscribit his Verbis (Eusebius in libro περὶ τοπικῶν ὀνομάτων τῆς θείας γραφῆς) πέτρα, πόλις ἐν γῇ Ἐδὼμ τῆς Ἀραβίας, S. Hieron. *petra, civitas Arabiæ in terra Edom.* Vide Palæstinam doctiss. Relandi, p. 70. Etym. *petra*, à סֶלַע idem. Vide vocem præced.

סָלְעָם, unde cum præf. Levit. 11. v. 22. *ista ex eis comedetis;* nempe, *locustam secundùm genus suum, & וְאֶת־הַסָּלְעָם*, Lxx. τὸν ἀττάκην, S. Hieron. *attacum.* Alii, *attelabum* (ἀπὸ τοῦ ἅτλειν nomen uterque videtur habere ut *à saltando, saltarella;* imò posterior ἀπὸ τοῦ ἅτλειν, & ἔλαφος *cervus*, φ in β mutato; unde, Quidam, *scarabæum* esse putârunt) locustæ mundæ genus sine alis. R. סלעם Chald. *absorpsit, absumpsit, perdidit, deglutivit.*

סלף QÂL, unde PIEL סִלֵּף, Lxx. per metathesin, φαυλίζω, φαῦλον ποιῶ, Theod. σκολιάζω, Lxx. Sym. ὑποσκελίζω (hinc per metathesin, σφάλλω) Lxx. καταστρέφω, λυμαίνομαι, ἐξαίρω, Aq. Sym. διαστρέφω. Vulg. & alii, *perverto, detorqueo, deflecto,* (Alii, *vilipendo*) *distortum, pravum facio* (vel *fieri sino*) *supplanto* (per aphæresin, ac metathesin, *fallo*) *everto, subverto, vasto, perdo, muto, aufero, dissipo.*

Ben. s. m. Prov. 21. v. 12. *erudiens*, vel *attendens justus* ad domum impii: מְסַלֵּף רְשָׁעִים לָרָע *disturbat impios inter male agendum*, h. e. dum male agunt, vel *intricat improbos, ad malum;* malum eorum procurat, injiciens eos in labyrinthos ratiocinationum.

Fut. 3. p. s. m. יְסַלֵּף *pervertit, intricat.* Cum præf. (ו) notando cum (·), ex quo & altero sub (י) fit (·) sub (ו), vide Gram. Heb. t. 1. p. 385. c. 1. וִיסַלֵּף *& pervertit*, וַיְסַלֵּף *& pervertit.* 3. p. s. f. וְרִשְׁעָה תְּסַלֵּף חַטָּאת, Prov. 13. v. 6. *& improbitas intricat peccatum*, ab uno peccato in aliud trudit.

סֶלֶף m. unde cum præfix. וְסֶלֶף בּוֹגְדִים יְשָׁדֵּם, Prov. 11. v. 3. Lxx. καὶ ὑποσκελισμὸς ἀθετούντων προνομεύσει αὐτούς, Vulg. *& supplantatio perversorum vastabit illos.* Alii, *perversitas, intricatio perfidorum vastat eos.* וְסֶלֶף בָּהּ,

ibid. 15. v. 4. Lxx. participialiter, ὁ δὲ συντηρῶν αὐτὴν *qui autem conservat eam, linguam.* Alii, *intricatio in ea* (lingua) fractio in spiritu. R. סָלַף in Piel, *pervertit, intricavit.*

סלק Chald. PEAL, Lxx. ἀναβαίνω, Vulg. & alii, *ascendo, conscendo, scando.* Alii item, *evenio, accedo, discedo, fugio, subduco, cesso, desino, finior, deficio;* &c.

Praet. 3. p. s. f. סִלְקַת, & cum (-) juxta Massoram, sed anomalo pro (-) sub ק, סִלְקָת, Dan. 7. v. 8. *ascendebat, succrescebat.* 3. p. pl. m. præt. passivi Peil, סְלִיקוּ *dimissi sunt.* Vide Gram. Heb. t. 2. pp. 586. & 587.

Ben. plur. f. סָלְקָן *ascendebant.* Hinc per metath. Lat. *scala;* Gall. *escalier, escalade,* &c.

סֹלֶת f. Lxx. Aq. σεμίδαλις, Vulg. & alii, *simila, similago*, h. e. farina alba, & flos, seu deliciæ farinæ triticeæ. Est farina subtiliùs (Qimhhi ex Talmud, crassiùs) molita; unde differt à קֶמַח *farina*, quæ communis est, ex quolibet frumento, crassiùs molita, à קמח Chald. *tutudit, moluit.* R. Salom. & R. Abrah. farina tritici munda; de qua Martial.

Nec poteris similæ dotes numerare, nec usus.

Cum præfix. וְסֹלֶת *& simila*, הַסֹּלֶת *simila*, וּלְסֹלֶת *& similæ*, מִסֹּלֶת *de simila.* Cum præf. & affix. מִסָּלְתָּהּ *de simila ejus*, f. Rad. סלת Chald. *similam selegit, expurgavit.*

סַמְגַּר־נְבוּ Mass. *Samgar-nevoû*, Vulg. *Semegarnabu*, nomen proprium unius ex principibus regis Babyloniorum, Jerem. 39. v. 3. Etym. *dignus ambitiosi nominis* MERCURII; à סם Arab. *eodem nomine appellari dignus*, גר Arab. *ambitiosus*, & נבו Arab. vel potiùs Syr. *Mercurius.*

סְמָדַר m. Cant. 2. v. 13. וְהַגְּפָנִים סְמָדַר נָתְנוּ רֵיחַ, Lxx. Verbaliter, αἱ ἄμπελοι κυπρίζουσιν, ἔδωκαν ὀσμὴν *vites florent* (Complut. Participial. κυπρίζουσαι, Vulg. *florentes*) *dederunt odorem.* Sym. καὶ τῶν ἀμπέλων ἡ οἰνάνθη *& vitium flos* dat odorem. Alii, *vites, in* aut *ex gemma*, sive *folliculo, flosculove*, aut *primâ uvâ dant odorem.* Ibidem v. 15. *vulpes parvulas vastantes vineas*, וּכְרָמֵינוּ סְמָדַר (semel סְמָדַר) *vinearumque nostrarum florem.* Cum

præf. ibid. cap. 7. v. 12. *videamus an floreat vitis*, פִּתַּח הַסְּמָדַר *sese aperuerit gemma*, aut *flos*. R. סמדר Syr. *germinavit*, *floruit*; unde סמדרא *gemma*, *flos vitis*.

סַמִּים m. plur. Lxx. in sing. ἄρωμα, ἥδυσμα, ἡδυσμός, Theod. in plur. ἀρώματα, Aq. Sym. ἡδύσματα, Lxx. θυμιάματα, Lxx. Theod. σύνθεσις, Lxx. σύνθετον λεπτόν, ἔργον, Vulg. & alii, *aromata*, *condimenta*, *thymiamata*, *unguenta*; *compositio*, *compositum sublime*, *opus*, sive *pharmacum* (ex usu Chald.) *bonum*, *malumve*, *pulvis aromaticus*, scilicet *apothecarius*, *venenum*, *toxicum*. Cum præf. הַסַּמִּים *aromata*. Rad. סָמַם Arabibus, *venenum propinavit*.

סָמַךְ QAL. Lxx. στηρίζω, ἀντιστηρίζω, ὑποστηρίζω, ἐφίστημι, ἐπιτίθημι, ἀπερείδομαι, ἐπιστηρίζομαι, Vulg. & alii, *firmo*, *contra firmo*, *confirmo*, *stabilio*, *fulcio*, *suffulcio*, *sustento*, *accedo*, *appropinquo*, *circumeo*, *circundo*, *impono* manus, *incumbo* manus protendens, *firmiter figo*, *adigo*, *impingo*, *jungo*, *conjungo*; *nitor*, *innitor*: & sic construitur cum עַל. Lxx. Sym. ἀντιλαμβάνομαι, Vulg. *suscipio*. Hinc per metath. Gr. κομίζω.

Praet. 3. p. s. m. סָמַךְ מֹשֶׁה אֶת־יָדָיו עָלָיו, Deut. 34. v. 9. *imposuerat Moses manus suas super eum*, vel *nixus fuit Moses manibus suis super eum*. סָמַךְ מֶלֶךְ־בָּבֶל אֶל־יְרוּשָׁלַםִ, Ezech. 24. v. 2. *obsedit rex Babel Hierosolymam*. Cum præf. וְסָמַךְ *& imponet*. 3. p. s. f. עָלַי סָמְכָה חֲמָתֶךָ, Psal. 87. Heb. 88. v. 8. *in me irruit*, *defixit se*, *ardor tuus*, m. ἐπεστηρίχθη. Cum affix. in pausa, unde (ּ) loco (-) sub ם, vide Gram. Heb. t. 1. p. 340. c. 1. סְמָכָתְהוּ *fulcivit eum*, סְמָכַתְנִי *fulcivit me*. 2. p. s. m. cum præf. וְסָמַכְתָּ, Num. 27. v. 18. *& fulcies*, sive *impones* manum tuam super eum. Hinc ritus τῆς סְמִיכָה χειροθεσίας *impositionis manuum*. 1. p. s. c. cum affix. וְדָגָן וְתִירֹשׁ סְמַכְתִּיו, Gen. 27. v. 37. *& frumento, ac musto fulcivi eum*. 3. p. plur. c. cum præf. וְסָמְכוּ *& nitentur*.

Ben. s. m. וְאֵין סוֹמֵךְ, Isai. 63. v. 5. *& non est fulciens, qui sustineat*, Psal. 36. Heb. 37. v. 24. *Dominus enim* סוֹמֵךְ יָדוֹ *fulcit manum ejus*, vel potiùs *sustinet* (eum) *manu suâ*. Cum præfix. וְסוֹמֵךְ צַדִּיקִים יְהוָה, ibid. v. 17. *fulcit verò*, *sustentat justos Dominus*. Plur. const. סֹמְכֵי, Ezech. 30. v. 6. Lxx. substantive, ἀντιστηρίγματα *fulcimenta*. Sym. in singul. ὑπέρεισμα *sustentaculum*. Vulg. & alii, *fulcientes*, *sustentantes*. Cum præfix. בְּסֹמְכַי *in sustentantibus*.

Paoul s. m. סָמוּךְ לִבּוֹ לֹא יִירָא, Psal. 111. Heb. 112. v. 8. *fultum*, h. e. firmum est *cor ejus*, *non metuit*. Plur. m. Psal. 110. Heb. 111. v. 8. *mandata ejus* סְמוּכִים לָעַד *fulta in perpetuum*.

Imper. 2. p. s. m. cum affix. unde hhólem corripitur in (ָ hhatoúph), quod cum (ְ) penultimæ sedem commutat. Vide Gram. Heb. tom. 1. p. 356. c. 2. סָמְכֵנִי somkéni, Psal. 118. Heb. 119. v. 116. *fulci me*, secundùm dictum tuum, & vivam.

Fut. 3. p. s. m. cum præf. וַיִּסְמֹךְ *& imposuit*. Cum affix. יְהוָה יִסְמְכֵנִי, Psal. 3. v. 6. *Dominus sustentat me*, c. 2. p. s. m. cum aff. Psal. 50. Heb. 51. v. 14. *& spiritu* (animo) *voluntario* תִסְמְכֵנִי *fulcito me*, c. 3. p. plur. m. יִסְמְכוּ *imponent*. Cum præf. וַיִּסְמְכוּ *& imposuerunt*.

NIPHAL נִסְמַךְ, Lxx. καταθαρσέω, Lxx. Sym. ἐπιστηρίζομαι, Vulg. & alii, *fidenti sum animo*, *innitor*, *firmor*, *stabilior*.

Praet. 1. p. s. c. עָלֶיךָ נִסְמַכְתִּי, Psal. 70. Heb. 71. v. 6. *tibi innixus sum*. 3. p. plur. c. in pausa, unde (-) primariæ vocis revocatum in (ָ) mutatur sub כ loco (ְ), vide Gram. Heb. tom. 1. p. 170. c. 2. נִסְמָכוּ *innituntur*.

Fut. 3. p. s. m. אֲשֶׁר יִסָּמֵךְ אִישׁ עָלָיו, Isai. 36. v. 6. *qui cujusvis* (*qui innitur ei*) *manum perforat*. Cum præfix. וַיִּסָּמֵךְ, Jud. 16. v. 29. (ubi accentus remanet in ultima, quamvis adsint quatuor retrahendi causæ, vide Gram. Heb. tom. 2. p. 309.) *& innixus fuit*. 3. p. plur. m. cum præf. וַיִּסָּמְכוּ *& innixi sunt*.

PIEL סִמֵּךְ, unde Imper. 2. p. plur. m. cum affix. סַמְּכוּנִי, Cant. 2. v. 5. Lxx. Aq. στηρίσατέ με, Vulg. & alii, *fulcite me*. Sym. ἐπανακλίνατέ με *reclinate me*.

סְמַכְיָהוּ Mass. *Semachiáhou*, Vulg. *Samachias*, nomen proprium viri, 1. Paral. 26. v. 7.

Etym.

Digitized by Google

Etym. *qui Domino innititur* ; à סָמַךְ *innixus fuit*, & יָהּ, vel יְהוֹ (utrumque contractum ex יְהוָה) *Dominus*.

סֶמֶל, סֵמֶל, & in pausa סָמֶל, m. Sym. ἐκτύπωμα, Lxx. γλυπτὸν, εἰκὼν, Vulg. & alii, (Latin. *simulacbrum, similitudo*) *forma, sculptile, imago, idolum*. Cum præf. 2. Paral. 33. v. 15. *& amovit Deos peregrinos* ; וְאֶת־הַסֶּמֶל *& simulacrum*, vel *figuram* de domo Domini. Rad. סָמַל Arabibus, *concinno, compono, formo*.

סָמַן QAL, unde NIPHAL נִסְמָן, ex quo Ben. s. m. Isai. 28. v. 25. *& seret triticum principale* (præstantissimum) *& hordeum* נִסְמָן, Lxx. Aq. Theod. καὶ κέγχρον, Vulg. *& milium*. Alii, *signatum, insigne*, quod optimæ notæ est. Quidam, *imò seret triticum* in *principali* loco (ut sit ellipsis & particulæ *in*, & subjecti) *hordeum verò* in *assignato* loco ; viciam autem ad agrorum terminos. Hinc Chald. סַמֵּן, Gr. σημαίνω, Latin. *signo* ; ac Rabb. סִימָן, Gr. σημεῖον, Latin. *signum*.

סָמַר QAL. Lxx. φρίττω, Sym. ὀρθοτριχέω, Lxx. Theod. καθηλόω, Aq. ἡλόομαι, S. Hieron. & alii, *horreo, rigeo, horripilo*. Vulg. & alii (ex usu Chaldaico) *clavo firmo, pango, figo, configo, configor*. Hinc Arab. סמרשלו, Gr. σμερδὸς, σμερδνὸς, σμερδαλέος *aspectu* (ac generaliter) *terribilis*.

Praet. 3. p. s. m. סָמַר *horret* ; in pausa, unde (-) in (-) sub ם mutatur, כְּיֶלֶק סָמָר, Jerem. 51. v. 27. Lxx. ὡς ἀκρίδων πλῆθος *sicut locustarum multitudo*. Vulg. *quasi bruchum aculeatum*. Alii, *instar bruchi horrentis*, vel *qui erigit pilos*.

PIEL סִמֵּר, unde 3. p. s. f. Fut. תְּסַמֵּר שַׂעֲרַת בְּשָׂרִי, Job. 4. v. 15. Lxx. mutato numero, ipsâ etiam & conjugatione mutata. ἔφριξαν δέ μου τρίχες καὶ σάρκες *horruerunt autem pili mei, & carnes*. Vulg. *inhorruerunt pili carnes meæ*. Alii, *faciebat arrigi pilos carnis meæ*.

סְנָאָה Mass. *Senaâh*, Vulg. *Senaa*, nom. proprium urbis, cujus incolæ maximo numero adfuere Hierosolymis instaurandis, Esd. 2. v. 35. Etym. *odium, odiosa* ; à סַנְאָה Chald. idem.

סַנְבַלַּט Mass. *Sanvallát*, Vulg. *Sanaballat*, nomen proprium viri, Neh. 2. v. 10. Etym. *quercum dolavit, formâ donavit* ; à בַּלּוּט Arab. *quercus*, & סנן Arab. *dolavit, polivit, formâ donavit*, &c.

סְנֶה m. Lxx. βάτος, Vulg. & alii, *rubus*, κυνόσβατος frutex rosas agrestes (κυνόρροδα) suavi odore, flore incarnato, producens, Gallice, *églantier*. Deut. 33. v. 16. *de deliciis terræ, & de plenitudine ejus*, וּרְצוֹן שֹׁכְנִי סְנֶה *& de benevolentia habitantis in rubo veniant super*.... Cum præfix. הַסְּנֶה *rubus*, וְהַסְּנֶה *& rubus*. R. סנה, vel סנו Arab. *luxit, splenduit* ; unde סְנֶה rubus sic dictus, quod flore decidente pistillum abeat in baccam ignei coloris ; unde etiam Lat. *rubus, quasi sentis ruber*.

סֶנֶּה Mass. *Seneh*, Vulg. *Sene*, nomen proprium scopuli, 1. Reg. 14. v. 4. Etym. *eminentia, celsitudo* ; à סניה Arab. idem.

סְנוּאָה Mass. *Senouâh*, Vulg. *Senua*, nomen proprium viri, Nehem. 11. v. 9. Etym. *odium, odiosus* ; à סנואה Chald. idem.

סַנְוֵר m. Lxx. ἀορασία, Vulg. & alii, *visûs obscuritas, cæcitas, obtenebratio oculorum, & cordis*. Hinc plur. cum præfix. הַךְ־נָא אֶת־הַגּוֹי־הַזֶּה בַּסַּנְוֵרִים, 4. Reg. 6. v. 18. *exurge, percute* (Domine) *gentem hanc cæcitate*, amentiâ. R. סַנְוֵר Chald. *excæcavit*.

סַנְחֵרִיב Mass. *Sanhherîv*, Vulg. *Sennacherib*, nomen propr. regis Assyriorum, 4. Reg. 18. v. 13. Etym. *lis successit benè, postquam malè successerat* ; à רִיב *lis*, & סְנַח Arabibus, *accidit auspicatò, & benè* ; *postquam malè acciderat*.

סַנְסִן m. unde plur. cum præfix. & affix. (-) sub posteriore ס in (·) sequente daghésch per legem æquivalentiæ, mutato, Cant. 7. v. 9. *apprehendebam* בְּסַנְסִנָּיו, Lxx. τῶν ὕψεων αὐτοῦ *cacumina*. Aq. τῶν ἐλάτων *abietes*. Sym. τῶν βαΐων, Alii, *ramos palmæ*. Vulg. *fructus ejus*, m. Quidam, *fructus*, qui in cacumine crescunt. Rad. סָנָה, in PIEL, geminatis duabus primis radicalibus, סִנְסֵן (ex usu Arabico) *sublimem effecit, protulit*.

סַנְסַנָּה Mass. *Sansannâh*, Vulg. *Sensenna*, nomen proprium urbis in regione australi

tribûs Judæ, Jos. 15. v. 31. al. 32. Etym. *excelsa.* Radix eadem ac vocis præced.

סְנַפִּיר m. Lxx. *πτερύγιον*, Vulg. & alii, *pinnula piscium.* כֹּל אֲשֶׁר־לוֹ סְנַפִּיר, Lev. 11. v. 9. *cuicumque sunt pinnæ ;* à סְנַף Chald. *addidit ;* & פאיר, vel פיר Arab. *nervosus ;* unde סְנַפִּיר *pinnula piscium*, sic dicta, quasi additamentum nervosum, sive *νευρικόν* dicas, cui etymo favet dagheśch compensativum τῷ פ impressum.

סָס m. unde Lxx. *σής*, Vulg. & alii, *tinea, blatta, caries.* Isai. 51. v. 8. *ut lanam, comedet eos* סָס *tinea.* R. סוּס Arabibus in II. *cariem genuit ;* in IV. *corrosum fuit à vermiculis.*

סִסְמָי Mass. *Sismái*, Vulg. *Sisamoi*, nom. proprium filii Elasa, 1. Paral. 2. v. 40. Etym. *signa mea ;* à סִימָנָא Chald. *signum*, & (ִי) aff. 1. p. s. c. (ֵ) in (ָ) ob pausam mutato.

סָעַד QAL. Lxx. Sym. *στηρίζω*, Lxx. Aq. Theod. *βοηθέω*, Lxx. *ἀντιλαμβάνομαι*, *ἐπιστηλόω*, Vulg. & alii, *fulcio, suffulcio, sustento, firmo, confirmo.* S. Hieronymus, *roboro* (ex usu Chald. *juvo, auxilior*) *suscipio, circundo.* Lxx. item, *ἀριστάω prandeo.*

PRAET. 3. p. s. m. cum præfix. Prov. 20. v. 28. *gratia & veritas servent regem* וְסָעַד בַּחֶסֶד כִּסְאוֹ *& firmet studio boni thronum suum.*

INFIN. ex forma (ַ) cum præf. & affix. וּלְסַעֲדָהּ בְּמִשְׁפָּט, Isai. 9. v. 6. *& ad id* (regnum) *firmandum judicio.*

IMPER. 2. p. s. m. סְעַד לִבְּךָ פַּת־לֶחֶם, Jud. 19. v. 5. *fulci cor tuum frusto panis*, confirma. Stomachi ruentis (Horatio) fultura cibus. Cum præf. ה parag. & punctis ex utraque forma, 3. Reg. 13. v. 7. *veni mecum domum* וּסְעָדָה *& fulcito*, refice te, cape cibum, inde Magistri סְעוּדָה *epulum* dicunt. Cum affix. סְעָדֵנִי *fulci, robora, confirma, adjuva me*, c. 2. p. pl. m. cum præfix. וְסַעֲדוּ לִבְּכֶם, Gen. 18. v. 5. *fulcite cor vestrum*, m. Lxx. *καὶ φάγετε.*

FUT. 3. p. s. m. ex forma (ַ) in pausa, unde (ַ) in (ָ) mutatur, וְלֶחֶם לְבַב־אֱנוֹשׁ יִסְעָד, Psal. 103. Heb. 104. v. 15. *& panis cor hominis fulcit*, sustentat. Cum affix. יִסְעָדֶנּוּ *sustentet eum* Dominus, suffulciat. יִסְעָדֶךָּ Psal. 19. Heb. 20. v. 3. Vulg. *tueatur te*, m. Hic dagheśch τῷ ד imprimitur ad compensandum נ, ex Chaldaismo epentheticum, vel potiùs ex Arabismo paragogicum (& ut vocant, grave) abjectum, vide Gram. Ludovici *de Dieu*, p. 384. Erpenii rudimenta linguæ Arabicæ, p. 49. vide etiam Gram. Heb. tom. 1. p. 360. c. 1. יִסְעָדֵנִי *fulciebat me*, c. 3. p. s. f. Psal. 17. Heb. 18. v. 36. *dextera tua* תִּסְעָדֵנִי *fulciebat me*, vel *dexterâ tuâ fulciebas me.*

סְעַד Chald. unde PAEL סַעֵד, ex quo BEN. pl. m. מְסַעֲדִין לְהוֹן, Esd. 5. v. 2. Lxx. *βοηθοῦντες αὐτοῖς*, Vulg. & alii, *adjuvantes eos.*

סֹעָה f. unde מֵרוּחַ סֹעָה מִסָּעַר, Psal. 54. Heb. 55. v. 9. Lxx. *ἀπὸ ὀλιγοψυχίας καὶ καταιγίδος*, Vulg. *à pusillanimitate spiritus*, (referebant ad סָעָה Arabibus, in II. *senuit, concidit, defecitque*) ; *& tempestate.* Aq. Theod. *ἀπὸ πνεύματος λαιλαπώδους, ἀπὸ λαίλαπος præ vento rapido, præ turbine.* Sym. *ἀπὸ πνεύματος ἐπαίροντος λαίλαπος ;* Alii, *præ vento auferente, transferente, præ turbine.* Rad. סְעָא Syris, *ausus, aggressus est*, in Pael, *abstulit, transtulit.* Buxt. Lex. *à vento profectionis*, h. e. *rapidissimo, cujus impetu omnia dispelluntur, proficiscuntur, & transferuntur è loco suo*, deducit à נָסַע *profectus est.*

סְעִיף m. Lxx. Sym. *κλάδος*, Alii, *ὀπή*, Lxx. *σχισμή, τρυμαλιά*, Vulg. & alii, *ramus, scopulus* (quia ita se habet ad rupem, ut ramus ad arborem ; sic *Caucasi ramus* ....) *foramen, scissura, caverna.* Lxx. item, *χείμαρρος torrens.* Construct. סְעִיף *scopulum.* Cum præf. Jud. 15. v. 8. *& habitavit* בִּסְעִיף סֶלַע עֵיטָם *in scopulo petræ*, h. e. sub projectura rupis. Alii, *in cacumine.* Alii, *in scissura, in divisione* (Vulg. *in spelunca*) *petræ Etham.* Plur. m. cum præf. & (ְ) sub ע, sequenti dagheśch, pro (ִי) per legem æquivalentiæ, 3. Reg. 18. v. 21. *quousque vos* פֹּסְחִים עַל־שְׁתֵּי הַסְּעִפִּים, Lxx. *χωλανεῖτε ἐπ' ἀμφοτέραις ταῖς ἰγνύαις claudicabitis in ambobus poplitibus ?* Vulg. *claudicatis in duas partes ?* Alii, *in duas cogitationes ?* Alternando ס & שׂ, בִּשְׂעִפִּים, Job. 4. v. 13. *in cogitationibus.* Construct. סְעִפֵי sub *fissuris*, cavernis petrarum. Cum præf. Isai. 2. v.

Digitized by Google

21. *ad intrandum in foramina rupium*, ובסעפי *& fissuras petrarum.* Cum affix. סעפיה *ramos ejus*, f. Alternando ם & ש, שעפי *cogitationes meæ.* Cum præf. & affix. בסעפיה *in ramis ejus*, f. R. סֵעֵף in Piel, *collucavit*, ramos excidit.

סעף QAL, unde PIEL סֵעֵף, ex quo Ben. f. m. מְסָעֵף פֻּארָה, Isai. 10. v. 33. Lxx. συνταράσσει τοὺς ἐνδόξους *conturbabit gloriosos.* Vulg. *confringet lagunculam*, *icmeculam.* Alii, *collucaturus est ramum* frugiferum, vel potiùs speciosum; Quidam, *ramum cum foliis suis*, termitem.

סעפות plur. f. unde cum præf. & affix. בסעפתיו, Ezech. 31. v. 6. Lxx. ἐν ταῖς παραφυάσιν αὐτοῦ *in propaginibus ejus.* Vulg. & alii, *in ramis*, *ramusculis ejus*, m. סַעֲפֹּתָיו, Ibid. v. 8. *ramis* (Vulg. *frondibus*) *ejus*, m. (Hisce in locis סעפות à פארות termitibus, distinguuntur) à sing. masc. סָעִף, mutato (-) penult. in (:) & (-) ultimæ in (-) sequente daghésch per legem æquivalentiæ. R. סֵעֵף in Piel, *collucavit*, ramos amputavit.

סעפים plur. m. סֵעֲפִים שָׂנֵאתִי, Psal. 118. Heb. 119. v. 113. Lxx. παρανόμους ἐμίσησα, Vulg. *iniquos odio habui.* Alii, *ambiguos*; *ancipites.* Alii, *cogitationes* confusas, distractas. Alii, *leges gentium*, quæ sunt rami velut divinæ legis. Alii, *sublimia*, *subtilia*, *genealogias*, vel *genealogos*, &c. *odio habui*; à sing. סָעֵף, ad formam חֵרֵשׁ, (ubi (-) sub ח pro (·) & dagh. non mutatur.) R. סֵעֵף in Piel, *collucavit*, (Arabibus, *permiscuit odores*) in Hithpaël, *originem traxit.*

סער QAL. Lxx. φυσιοῦμαι, ἐξεγείρομαι, ἐκκλυδωνίζομαι, σείομαι, ἐκβάλλω, ἐξαίρω, καταπνέω, Vulg. & alii, *mihi sufflatur*, *inflor*, *excitor*, *emoveor*, *commoveor*, active, (instar turbinis, ac procellæ) *deturbo*, *dejicio*, *aufero*, *deglutio*, *absorbeo.*

Ben. f. m. cum præf. הַיָּם הוֹלֵךְ וְסֹעֵר, Jon. 1. v. 11. Lxx. ἡ θάλασσα ἐπορεύετο καὶ ἐξήγειρε μᾶλλον κλύδωνα *mare ibat*, *& suscitabat magis fluctum.* Vulg. *mare ibat*, *& intumescebat.* Alii, *mare magis*, *magisque commovebatur*; & (ex significatione שָׂעַר) *horrescebat.* Fem. עֲנִיָּה סֹעֲרָה, Isai. 54. v. 11. Lxx. ταπεινὴ καὶ ἀκατάστατος *humilis*, *& instabilis.* Vulg. *paupercula*, *tempestate convulsa.* Alii, *inops procellis agitata*, *horrens.* Chald. מְקַבְּלָא עוּלְבַן קַרְתָּא *affecta injuria civitas.*

Fut. 3. p. plur. m. יִסְעֲרוּ לַהֲפִיצֵנִי, Hab. 3. v. 14. *procellose agunt* (Vulg. *venientibus ut turbo*) *ad dissipandum me*, c.

NIPHAL נִסְעַר, & alternando ם & ש, נִשְׂעַר, Lxx. ἐκκλυδωνίζομαι, καταιγίς (ἀνέδη), Vulg. & alii, *emoveor*, *inhorresco*, *procellosus sum*, vel *fio.* Impersonaliter, h. e. in 3. p. f. m. *tempestas orta est.*

Praet. 3. p. f. f. וּסְבִיבָיו נִשְׂעֲרָה מְאֹד, Psal. 49. Heb. 50. v. 3. *& circa eum horrenda valde orta est tempestas.*

Fut. 3. p. f. m. cum præf. וַיִּסָּעֵר לֵב מֶלֶךְ, 4. Reg. 6. v. 11. *& inhorruit cor regis*, commotum est. 1. p. f. c. cum præf. & affix. & (-) sub characteristica א, loco (·) & daghésch per legem æquivalentiæ, vide Gram. Heb. tom. 1. p. 367. c. 1. וְאֵסָעֲרֵם עַל כָּל־הַגּוֹיִם, Zach. 7. v. 14. *& procellosum me exhibebo cum eis* (ita ut וְאֵסָעֲרֵם sit contractum pro וְאֵסָעֵר עִמָּם, quod fortè indicat accentus triplex), h. e. numine irato utentur *omnes inter gentes* dispersi. Alii, ad Piel referunt.

PIEL סֵעֵר, vel alternando ם & ש, שֵׂעֵר, Lxx. ἐκβάλλω, λικμάω, Vulg. & alii, cum tempestate *expello*, *turbine* (in auras) *dispergo*, *ventilo.*

Fut. 3. p. f. m. cum præfixo (י) hîc notando (·), ex quo (·), & altero sub (י) fit (·) sub (י), vide Gram. Heb. tom. 1. p. 385. c. 1. cum affix. & triplici accentu (vide Gram. Heb. t. 2. p. 316. §. IV.) daghésch sine compensatione excidenti, וִישָׂעֲרֵהוּ, Job. 27. v. 21. *procellâ expellit eum ex loco suo.* 1. p. f. c. cum præf. & affix. & (-) loco (-) sub characteristica א, vide Gram. Heb. tom. 1. p. 367. c. 1. וְאֵסָעֲרֵם עַל כָּל־הַגּוֹיִם, Zach. 7. v. 14. *& turbine dispergam eos ad omnes gentes.* Quidam ad septimam Arabum conjugationem referentes aiunt (-) esse pro (-) vel (·), & daghésch; sicque vertunt: *& faciam eos apparere*, *& serpere* (scabies veluti) *super omnes gentes.*

Digitized by Google

PUAL ſive POAL, סֹעַר, *turbine abripior, diſpergor, diſſipor.*

Fut. 3. p. ſ. m. cum hholem deficiente in compenſationem dagheſch excidentis, ex forma (-) loco (-), כְּמֹץ יְסֹעֵר מִגֹּרֶן, Hoſ. 13. v. 3. Lxx. participial. ὡς χνοῦς ἀποφυσώμενος *ut pulvis exſufflatus.* Vulg. *turbine raptus.* Alii, *ut gluma, quæ turbine diſſipatur*, vel *quam turbo diſſipat* (ſi ex Poel, vide Gram. Heb. t. 1. p. 181. c. 1.) *ab area.*

HITHPAEL, alternando ס & שׂ, cum (-) in penultima, pro (-) ut compenſetur dagheſch ex ע excidens, הִשְׂתָּעֵר, unde 3. p. ſ. m. cum præf. וַיִּשְׂתָּעֵר עָלָיו, Dan. 11. v. 40. Lxx. καὶ συναχθήσεται ἐπ' αὐτὸν *& congregabitur.* Vulg. *& quaſi tempeſtas veniet.* Alii, *& inhorreſcet contra illum*, vel *tanquam procella irruet in eum.*

סַעַר, vel alternando ס & שׂ, שַׂעַר, & in pauſa סָעַר, Lxx. Aq. Sym. λαίλαψ, Lxx. Sym. καταιγίς, Lxx. κλυδών, τύφων, σάλος, ῥίπος, σεισμός, & συσσεισμός; metaphorice, ὀργή. Vulg. & alii, *turbo, procella, tempeſtas, typhon, fluctus* (agitatus ſcilicet), *nubes* (vento propulſa), *commotio, terræ motus.* Metaphorice, *ira.* Cum præf. וְסַעַר *& turbo*, הַסַּעַר *turbo*, בְּסַעַר *cum procella*, מִסַּעַר *à turbine, à procella.* Cum præf. & affix. בְּסַעַרְךָ *turbine tuo*, m. R. סָעַר *turbine diſturbo, abripio.*

סְעָרָה f. Ezech. 1. v. 4. *& ecce* רוּחַ סְעָרָה בָּאָה, Lxx. πνεῦμα ἐξαῖρον ἤρχετο *ſpiritus auferens.* Sym. καταιγίζον *procellam excitans.* Vulg. & alii, *ventus turbinis, procella, &c. veniebat.* A priori tantùm genere differt. Cum præf. וּסְעָרָה *& procella*, הַסְּעָרָה *turbo*, בַּסְּעָרָה *in turbine*, מִן הַסְּעָרָה, pro מִן הַסְּעָרָה, vel מִן־הַסְּעָרָה *à turbine.* Conſtruct. סַעֲרַת *turbo.* Plur. f. סְעָרוֹת *procellæ.* Conſt. cum præfix. בְּסַעֲרוֹת *in procellis*; à ſing. maſc. סַעַר *turbo.*

סַף, & in pauſa סָף, Lxx. Aq. Theod. πρόθυρον, Lxx. πρόπυλον, πυλών, σταθμός (Sym. οὐδός) ὑπέρθυρον, θύρα, εἴσοδος, ὁδός (Alii, αὐλή) λεβής; Vulg. & alii, *veſtibulum, atrium, limen* (inferius), *ſuperliminare* (poſtis), *porta, janua, ingreſſus, via*, ſive *aula, lebes, pelvis, crater*; dicitur de omnibus vaſis magnis, ac parvis. Hinc per metatheſin, Gr. σκύφος, Latin. *ſcyphus.* Lxx. φυλακή *cuſtodia, carcer.* Verbaliter, φατνόω *laquearibus tego.* אֶת־סַף הַשַּׁעַר, Ezech. 40. v. 6. *limen portæ*, סַף־רַעַל, Zach. 12. v. 2. *pelvem horroris.* Alii, *vertiginis.* Cum præf. וְסַף *& limen*, הַסַּף & הַסָּף, *limen*, מִשֹּׁמְרֵי הַסַּף, Eſth. 2. v. 21. Lxx. neglectâ præpoſitione, οἱ ἀρχισωματοφύλακες *ſummi corporis cuſtodes.* Alii, *ex cuſtodibus liminis*, בַּסַּף *in limine, in poſte*, בַּסָּף, בַּסַּף *in limine*, vel *in pelvi.* Cum aff. בְּתִתָּם סִפָּם אֶת־סִפִּי, Ezech. 43. v. 8. *quum conſtituerent limen ſuum juxta limen meum.* Plur. m. סִפִּים *limina.* Cum præf. הַסִּפִּים *limina* vel *pelves*, בַּסִּפִּים *in liminibus.* Plur. fem. in altera ſignificatione, סַפּוֹת *pelves.* Cum præf. וְסַפּוֹת *& pelves*, וְהַסַּפּוֹת *& pelves.* R. סָפַף Samaritanis, in Aphel, *comedo*; Hebræis, in Hithpael, *limen frequento, ad limen maneo, hoſpitor, appropinquo.*

סַף Maſſ. & Vulg. *Sáph*, nomen proprium gigantis, 2. Reg. 21. v. 18. Etym. *poſtis*; à סַף idem.

סַף m. idem, ac סוּף, vide ſupra col. 1442.

סָפַד QAL. Lxx. Incert. κόπτομαι, Lxx. κλαίω, θρηνέω, ἀπολοφύρομαι(?); Vulg. & alii, *plango, lugeo, lamentor, furo.* Dicitur de ceremonia, & externo geſtu, percutione pectoris, capitis, vultûs, &c. Hinc Gr. σφαδάζω, per aphæreſin, πάθω; Latin. *patior.* Conſtruitur cum præpoſit. עַל & לְ.

Praet. 3. p. ſ. f. cum præf. וְסָפְדָה הָאָרֶץ, Zach. 12. v. 12. *& planget terra.* 3. p. pl. c. cum præf. וְסָפְדוּ עָלָיו, ibid. v. 10. *& plangent ſuper eo*, וְסָפְדוּ לוֹ, 3. Reg. 14. v. 13. *& planxerunt eum.*

Ben. pl. m. סֹפְדִים *plangentes.* Cum præf. הַסּוֹפְדִים *plangentes.*

Infin. עֵת סְפוֹד וְעֵת רְקוֹד, Eccl. 3. v. 4. *tempus plangendi*, τοῦ σφαδάζειν *& tempus ſaltandi.* Cum præf. & ex forma abſoluta, וְסָפוֹד *& plangere*, לִסְפֹּד & לִסְפּוֹד, *ad plangendum.*

Imper. 2. p. plur. m. סִפְדוּ *plangite.* Cum præf. וְסִפְדוּ *& plangite.* 2. p. plur. f. סְפֹדְנָה *plangite.*

Fut. 3. p. ſ. f. cum præf. וַתִּסְפֹּד *& plan-*

Digitized by Google

xit. 2. p. f. m. תִּסְפֹּד *planges.* 1. p. f. c. cum ה paragog. אֶסְפְּדָה *plangam.* 3. p. plur. m. לֹא־יִסְפְּדוּ לוֹ, Jerem. 22. v. 18. *non plangent ei:* Ah frater! ah foror! ah Dominus! ah majestas ejus! Cum præf. וְסָפְדוּ *& plangent*, וַיִּסְפְּדוּ *& planxerunt.* 2. p. pl. m. תִּסְפְּדוּ *plangetis.*

NIPHAL נִסְפַּד, unde 3. p. pl. m. Fut. לֹא יִסָּפְדוּ, Jerem. 16. v. 4. Lxx. οὐ κοπήσονται, Vulg. & alii, *non plangentur.*

ספה QAL. Lxx. Sym. ἐκλείπω, ἀφανίζομαι, ἀφαιρέω, ἐξαίρω, ἀπόλλυμι, συναπόλλυμι, ἀπόλλυμαι; Item, προστίθημι, συνάγω, συμπαραλαμβάνω, Vulg. & alii, *deficio, consumor, è conspectu removeor, auferor;* vel transitive, *aufero, subtraho* (Gal. *je sape*) *perdo, simul perdo.* Intransitive, *pereo.* Quomodo cum סוף convenit: *addo, adjicio, appono*, quod à יסף mutuatur: *congrego, simul adsumo, contraho*, quod à אסף sumit. Hinc Gr. σώζω.

Praet. 3. p. f. f. סָפְתָה בְהֵמוֹת וָעוֹף, Jerem. 12. v. 4. *consumta sunt animalia, & volucres.* Verbum singulare, femininum, quod elegantiùs (ex Arabismo) usurpatur cum nomine plurali (etiam masculino) maxime, si Verbum præcedat. Apud Arabes subauditur, נגמאעה *turba, multitudo, agmen, collectio*.... Hinc Græc. Ἔστιν οἵτινες τρέχουσι; Galli, *il y en a qui courrent.* Vide Breves Arabicæ linguæ Institutiones R. P. Phil. Guadagnoli, pp. 238. & 239. Vide & Gram. Heb. tom. 1. p. 550. can. II. 3. p. plur. c. סָפוּ *consumuntur.* Cum præf. וְסָפוּ *& deficient;* quod ob accentum posset referri & ad סוּף, quod vide supra col. 1442.

Infin. in altera significatione, לִסְפֹּת, סְפוֹת חַטָּאת עַל־חַטָּאת, Isai. 30. v. 1. *ad addendum peccatum peccato.* Cum præf. לִסְפּוֹת עוֹד עַל חֲרוֹן, Num. 32. v. 14. *ad addendum etiam æstui* iræ Domini. Cum præf. & aff. לִסְפוֹתָהּ *ad auferendam eam.*

Imper. 2. p. plur. m. סְפוּ שָׁנָה עַל־שָׁנָה, Isai. 29. v. 1. in altera significatione, *addite annum anno.*

Fut. 3. p. f. f. Isai. 7. v. 20. *etiam* אֶת־הַזָּקָן תִּסְפֶּה *barbam auferet.* 2. p. f. m. הַאַף

תִּסְפֶּה צַדִּיק, Gen. 18. v. 23. *an etiam auferes justum* cum improbo.

NIPHAL נִסְפָּה, Lxx. φεύγω, Lxx. Sym. ἀπόλλυμαι, Aq. συναίρομαι, Lxx. προστίθεμαι, Vulg. & alii, *fugio* (*deficio*) *pereo* (*consumor*) *divexor, contumeliose tractor, apponer, adjicior.*

Praet. 3. p. f. m. cum præf. 1. Reg. 26. v. 10. *in prælium descendet* וְנִסְפָּה *& occidetur.*

Ben. f. m. יֵשׁ נִסְפֶּה בְּלֹא מִשְׁפָּט, Prov. 13. v. 23. *& est, qui consumitur per injuriam.* Cum præf. in altera significatione, וְכָל־הַנִּסְפֶּה, Isai. 13. v. 15. *& omnis, qui adjunctus fuerit* (qui aderit) cadet gladio.

Fut. 2. p. f. m. פֶּן־תִּסָּפֶה בַּעֲוֹן הָעִיר, Gen. 19. v. 15. *ne simul consumaris in peccato urbis*, vel *ne adjiciaris, ne consors pœnæ fias.* 1. p. f. c. עַתָּה אֶסָּפֶה יוֹם־אֶחָד בְּיַד שָׁאוּל, 1. Reg. 27. v. 1. *tandem aliquando includar*, vel *tradar in manum Saulis.* 2. p. pl. m. פֶּן־תִּסָּפוּ, Num. 16. v. 26. *ne unà auferamini*, aut in altera significatione, *ne adjiciamini.*

HIPHIL הִסְפָּה, unde 1. p. f. c. Futuri, אַסְפֶּה עָלֵימוֹ רָעוֹת, Deut. 32. v. 23. Lxx. συνάξω εἰς αὐτοὺς κακά, Vulg. *congregabo super* (*in*) *eos mala.* Alii, *addam super eos mala, accumulabo.*

ספון m. unde cum præf. (ו) in (ּ) ad euphoniam correpto, עַד־קִירוֹת הַסִּפֻּן, 3. Reg. 6. v. 15. Lxx. ἕως τῶν δοκῶν *usque ad trabes.* Vulg. *usque ad laquearia.* Alii, *usque ad parietes contabulationis*, h. e. per totos parietes, qui contabulationem ferebant, vel sustinebant. R. ספן *texit, obtexit;* unde ספון, vel euphoniæ gratiâ ספן, pro ספן per legem æquivalentiæ, *contabulatio;* quasi tectum, aut tegumentum dicas.

ספח QAL. Lxx. προσρίπτω, Vulg. & alii, *dimitto*, sive *admitto, adjicio.* Item, *aggrego, adhærere facio, adhibeo, coopto, associo.*

Imper. 2. p. f. m. ex forma (-) cum affix. סְפָחֵנִי, 1. Reg. 2. v. 36. *adjunge*, vel *adsume me* ad aliquam functionem Sacerdotalem.

NIPHAL נִסְפַּח, unde Praet. 3. p. pl. c. cum præf. וְנִסְפְּחוּ עַל־בֵּית יַעֲקֹב, Isai. 14. v. 1.

Digitized by Google

Lxx. in singulari, καὶ προστεθήσεται πρὸς τὸν οἶκον Ἰακώβ & apponetur ad domum Jacob. Vulg. & adhærebit domui Jacob. Alii, & adjungentur ad domum Jacobi.

PIËL סִפַּח vel סִפֵּחַ, Lxx. ταπεινόω, Vulg. & alii, humilem, abjectum, calvum, scabiosum reddo. Item, admoveo, aggrego.

PRAET. 3. p. f. m. cum præf. ס in ש mutato, ex forma (-) ob ח tertiam radical. וְשִׂפַּח & scabie afficiet.

BEN. f. m. Habac. 2. v. 15. væ propinanti socio suo מְסַפֵּחַ חֲמָתְךָ; Lxx. substantive, ac paraphrasticus, neglecto pronomine, ἀνατροπῇ θολερᾷ subversionem turbidam. Paraphras. Chald. וְלָא בְּחֵימָא & fundit cum calore ut bibat; & inebrietur. Vulg. mittens fel suum; legebat חֲמָתוֹ pro חֲמָתְךָ; Alii, addenti (tibi) iram tuam, magis magisque accendenti. Alii, addenti, excitanti ardorem animi tui dum eum vel inebriâris.

PUAL סֻפַּח, unde 3. p. pl. m. FUT. in pausa, unde (-) primariæ vocis revocatum in (·) mutatur sub ס loco (·), סֻפָּחוּ יְסֻפָּחוּ חָרוּל, Job. 30. v. 7. Lxx. οἳ ὑπὸ φρύγανα ἄγρια διῃτῶντο qui sub sarmentis agrestibus vitam agebant. Vulg. qui & esse sub sentibus delicias computabant. Alii, sub urticam, sive urticas recipiebant se, contrahebant se, & velut sese illis associabant.

HITHPAEL הִסְתַּפֵּחַ, unde INFIN. cum præf. מֵהִסְתַּפֵּחַ בְּנַחֲלַת יְהוָה, 1. Reg. 26. v. 19. μὴ ἐστηρίχθαι ἐν κληρονομίᾳ κυρίου ne firmarer in hæreditate Domini. Vulg. ut non habitem in hæreditate Domini. Alii, ne me applicem hæreditati Domini.

סַפַּחַת f. Lxx. σημασία, significatio, signum. Vulg. & alii, pustula, abscessus, apostema, cicatrix; & ex usu Chald. scabies. Cum præf. וְלַסַּפַּחַת & scabiei, vel pustulæ. Rad. סָפַח congregavit. Hinc סַפַּחַת scabies, pustula, &c. quod in his congregetur virus.

סִפַּי Mass. Sippái, Vulg. Saphai, nomen proprium gigantis, 1. Paral. 20. v. 4. Idem, 2. Reg. 21. v. 18. dicitur Sáph. Etym. limina mea; à plur. סִפִּים limina, & affix. 1. p. f. c.

סָפִיחַ m. Lxx. Aq. Theod. αὐτόματον, Vulg. & alii, quod sponte nascitur post sementem. Sym. τὸ ἐξ ἀλλομένων ἀναφυέν residuum. Lxx. item, σπέρμα semina. Construct. אֵת סְפִיחַ קְצִירְךָ לֹא תִקְצוֹר, Levit. 25. v. 5. adjunctum messi tuæ (frugem natam post messem proximam) non metes. Cum affix. Job. 14. v. 19. lapides excavant aqua; תִּשְׁטֹף סְפִיחֶיהָ עֲפַר־אֶרֶץ, Lxx. καὶ κατέκλυσεν ὕδατα ὕπτια τοῦ χώματος τῆς γῆς demerserunt aquæ supina cumuli terræ. Vulg. & alluvione paulatim terra consumitur. Alii, & exsiccantur (ex usu Arabico) in pulvere terræ sponte nascentia ejus; h. e. fruges terræ. Hic תִּשְׁטֹף femininum singulare construitur cum סְפִיחֶיהָ plurali masculino, ex Arabismo. Vide supra in סָפַח, col. 1481. R. סָפַח adjecit; unde סָפִיחַ sponte-natum, q. d. accessorium.

סְפִינָה f. (Germ. per apoc. schiff) unde cum præf. יָרַד אֶל־יַרְכְּתֵי הַסְּפִינָה, Jon. 1. v. 5. Lxx. κατέβη εἰς τὴν κοίλην τοῦ πλοίου, Vulg. & alii, descenderat ad interiora navis. R. סָפַן texit; unde סְפִינָה navis (peculiariter, pars inferior, carina. Gal. fond-de-cale) propriè magna, quæ superne tecta est.

סַפִּיר m. unde Lxx. Sym. σάπφειρος, Vulg. & alii, sappirus sive sapphirus, gemmæ nomen. Aben-Esra vult esse gemmam rubri coloris. Thren. 4. v. 7. puri erant Naziræi ejus præ nive; candebant præ lacte, rubebant etiam præ Peninim, סַפִּיר גִּזְרָתָם sapphiri erat forma eorum. Cum præf. וְסַפִּיר & sapphirus, הַסַּפִּיר sapphirus. Plur. סַפִּירִים sapphiri. Cum præf. בְּסַפִּירִים sapphiris. R. סָפַר Arabibus, illuxit, emicuit; enituit; unde סַפִּיר sapphirus, à nitore sic dictus.

סְפִירוֹת Sephiróth, Judæis nomina, vel potiùs divinitatis attributa, Qabbalistis emanationes, Deorum cultoribus Dii.... sunt decem: I. כֶּתֶר Corona. II. חָכְמָה Sapientia. III. בִּינָה Intelligentia. IV. גְּדוּלָּה Magnificentia, al. חֶסֶד Misericordia. V. גְּבוּרָה Fortitudo, al. פַּחַד Timor, Severitas. VI. תִּפְאֶרֶת Ornamentum, sive Pulchritudo. VII. נֵצַח Victoria. VIII. הוֹד Gloria. IX. יְסוֹד Fundamentum. X. מַלְכוּת Regnum.

Cum hisce decem Sephiroth conferunt Qabbalistæ.

1°. Decem Dei nomina.

2°. Decem spirituum Ordines.

3°. Septem Planetas cum cœlo triplici, empyræo videlicet, primo mobili, & firmamento.

4°. Decem præcipua hominis membra.

5°. Denique decem præcepta, ſive Dei mandata.

Itaque reſpondent,

I. *CORONÆ* nomen divinum אהיה *ſum, qui ſum.* Seraphim; Cœlum empyreum; Cerebrum. *Non habebis Deos alienos coram me*, Exod. 20. v. 3.

II. *SAPIENTIÆ* יה....

Sic ordinantur *Sephiróth*, ut ſuperiores in inferiores, ope duorum & viginti canalium, quot ſunt alphabethi Hebraici literæ, influant.

EX CORONA, v. g..... vide Gram. Heb. tom. 2. p. 401. ac ibid. p. 404. arborem Qabbaliſticam, qualis vulgò deſcribitur.

Illæ enim *Sephiróth* à quibuſdam repræſentantur ſub imagine hominis, cujus caput tres continet, nimirum, *Coronam*, *Sapientiam*, & *Intelligentiam.* Pectus, & duo brachia *Pulchritudinem*, *Magnificentiam*, & *Fortitudinem*; cæteræ partes inferiores quatuor ultimas, nempe, *Victoriam*, *Fundamentum*, *Gloriam*, & *Regnum* complectuntur. Alii aliis figuris, puta, circulo, &c. eas exhibent.

Inde iſthæc numiſmata multis hinc atque hinc circulis notata; nempe,

In 1°. faciei circulo ſeptem planetæ (אל cuique adſcripto) inſcribuntur.

In 2°. ſeptuaginta duo nomina divina (*primi modi*, vide Petri Galatini opus de Arcanis Catholicæ veritatis, p. 68.) exhibentur.

In medio, tres ſunt Divinitatis characteres, conjuncti, nimirum, איאהדונהי, ex hiſce tribus nominibus, nempe, אדני, יהוה, אהיה efformati. Infra, nomen auctoris videtur appoſitum. (Hîc) אר אשמון. i. אמר בר אשמון אבן i. *dixit R. Aſchmon, filius.*

In 1°. averſi numiſmatis circulo duodecim Zodiaci ſigna (אל ſingulis abſcripto) deſcribuntur.

In 2°. decem Divinitatis inſcribuntur nomina, nempe,

אהיה, יהוה, אדני, אלהים, אל, אלוה, שדי, יה, צור, חנון.

In 3°. decem numinis *Sephiróth*, ſive *attributa*, *emanationes*, &c. (mox ſupra laudata) conferuntur.

In 4°. denique neſcio quid poſtulationis, aut myſterii, quod haud facilè legitur, exprimitur.

In medio, magnum Divinitatis ſigillum, hiſce literis inciſum apponitur, nimirum,

ארארית"א, h. e.

אחד ראש אחדותו ראש יחודו תמורתו אחד.

unum principium unitatis ſuæ, principium ſingularitatis ſuæ; viciſſitudo ſua, unum. Meminit Reuchlinus lib. 3. Qabbalæ. Infra ſunt duo numinis characteres, conjuncti, nempe, יאהדונהי, ex duobus iſtis nominibus, ſcilicet אדני יהוה deducti.

Hinc numiſma id genus vocant Qabbaliſtæ, *magnum Divinitatis ſigillum*; quod & Perſicè, vel potiùs Arabice טלסם *Thilſemon*, depravate *Thaliſman*; Græce, τέλεσμα; Gallice, *image conſtellée*; Latin. *Aſtralis imago*.... dicitur.... poſſet etiam dici & *Sephiroth.* A ſingulari maſc. ספיר *ſplendor*, *ſapphirus*; unde fem. ספירה, ex quo plur. ספירות *Sephiróth*, *Splendores, emanationes*, &c. Hiſce porrò numiſmatibus (ut & quorumdam Sanctorum) qui credunt, bono-ne, an malo δαίμονι credant, incertum.

ספל m. LXX. λεκάνη, Vulg. & alii, *lecythus*, *concha*, *patina.* Hinc per epentheſin τῷ m, Lat. *ſimpulum*, vaſis genus, per aphæreſin, Gr. φιάλη, & Lat. *phiala.* Cum præf. Jud. 6. v. 38. *& expreſſit rorem de vellere*, unde מְלוֹא הַסֵּפֶל מָיִם *impleret ſimpulum aquis.* בְּסֵפֶל אַדִּירִים הִקְרִיבָה חֶמְאָה, ibid. c. 5. v. 25. *in ſimpulo magnatum obtulit butyrum.* Rad. ספל Arab. in II. *compreſſit*; unde סֵפֶל *ſimpulum*, ex urceoli forma ſic dictum.

ספן QAL. LXX. ξυλόω, φατνόω (Aq. ὀροφόω, ῶ, ῶ) κοιλοσταθμόω; Vulg. & alii, *tego*, *obtego*; proprie ſupernè, unde *ligno*, *laquearibus tego* (affine eſt τῷ צָפַן, quod generalius eſt) *concamero*, *contigno*,

Digitized by Google

incrusto. Lxx. item, *συνάγω congregi.*

PAOUL f. m. Deut. 33. v. 21. *& vidit* (Dan) *prærogativam suam, quod scilicet forat ibi* חֶלְקַת מְחֹקֵק סָפוּן *portio* (sive pro portione) *legislator* (Moses videlicet) *illîc recondendus*, h. e. sepeliendus. Cum præf. וְסָפוּן בָּאָרֶז, Jerem. 22. v. 14. & (ו) in (ׇ) ad euphoniam correpto, וְסָפוּן בָּאֶרֶז מֵהַקַּרְקַע עַד־הַקַּרְקַע, 3. Reg. 7. v. 7. *& contabulatum cedro à solo ad solum*, h. e. per totum solum. Plur. m. סְפוּנִים *tectis, tabulatis.* Const. ס in ש mutato, & (ו) in (ׇ) correpto, וּשְׂפֻנֵי טְמוּנֵי חוֹל; Deut. 33. v. 19. *& tecta absconditorum arenæ*, h. e. & thesauros absconditos arenæ.

Fut. 3. p. f. m. cum præf. וַיִּסְפֹּן *& texit, contabulavit.*

ספף QAL, unde HITHPAEL הִסְתּוֹפֵף, ex quo Infin. Psal. 83. Heb. 84. v. 11. *elegi* הִסְתּוֹפֵף בְּבֵית אֱלֹהַי, Lxx. *παραῤῥιπτεῖσθαι ἐν τῷ οἴκῳ τοῦ θεοῦ*, Vulg. *abjectus esse.* Alii, *in limine versari, in domo Dei mei.*

ספק QAL. Lxx. *κροτέω, συγκροτέω, ἐπικρούω, στενάζω*, Vulg. & alii, *plaudo, complodo, pulso, impello, percutio, gemo, lugeo, plango.* Item ex usu Chald. *sufficio* Lxx. item, *λογίζομαι reputor, σβέννυμι extinguo.*

Praet. 3. p. f. m. cum præf. וְסָפַק מוֹאָב בְּקִיאוֹ, Jerem. 48. v. 26. *& plaudet Moab in vomitu suo*, h. e. volutabitur, & jactabit se. Cum affix. תַּחַת־רְשָׁעִים סְפָקָם, Job. 34. v. 26. *pro improbis percutit eos.* 1. p. f. c. סָפַקְתִּי עַל־יָרֵךְ, Jerem. 31. v. 19. *percussi femur*, gestus indignantis, pœnitentis, valde commoti præ dolore. 3. p. plur. c. סָפְקוּ *plaudunt.*

Imper. 2. p. f. m. סְפֹק *plaude.*

Fut. 3. p. f. m. בֵּינֵינוּ יִסְפּוֹק, Job. 34. v. 37. *inter nos plaudit*, exsultantis hoc & irridentis; alternando ס & ש, יִשְׂפֹּק *complodet* quisque vel complodent. Cum præf. וַיִּסְפֹּק *complosit.*

HIPHIL הִסְפִּיק, unde 3. p. pl. m. Fut. ס in ש mutato, וּבְיַלְדֵי נָכְרִים יַשְׂפִּיקוּ, Isai. 2. v. 6. Lxx. *καὶ τέκνα πολλὰ ἀλλόφυλα ἐγενήθη αὐτοῖς & filii multi alienigenæ facti sunt*

eis. Vulg. *& pueris alienigenis adhæserunt.* Alii, *& in natis peregrinorum plaudunt, acquiescunt*; ex usu Chald. *sufficientiam habent*, placent ipsis scriptores gentilium, philosophi, oratores, poëtæ. Paraphras. Chald. וּבְנִימוֹסֵי עַמְמַיָּא אָזְלִין *& in legibus populorum ambulant.*

ספק m. unde cum affix. בִּמְלֹאות שִׂפְקוֹ, Job. 20. v. 22. Lxx. *ὅταν δὲ δοκῇ ἤδη πεπληρῶσθαι & cum putaverit se jam repletum esse.* Vulg. *cum satiatus fuerit.* Alii, *quum impletur sufficientia ejus*, m. fortè inde, quod homo plaudit, quum obtinuit, quod vult: Coccei Lex. Cum præf. alternando ס & ש in pausa, unde (ֶ) loco (ֵ) sub ש, ibid. 36. v. 18. *quum æstuat ira, cave* יְסִיתְךָ בְשָׂפֶק *impellat te in explosionem*, h. e. ad explodendum, quod est admittendum. Lxx. & Vulg. paraphrastas agunt, nec sensum, nec Verbum exprimunt. R. סָפַק *plausit, explosit.*

ספר QAL. Lxx. Sym. *ἀριθμέω, ἐξαριθμέω*, Aq. *ψηφίζω*, Lxx. *ἀφηγέομαι, συνάγω*, Vulg. & alii, *numero, enumero, supputo, narro, recenseo, congrego.*

Praet. 3. p. f. m. סָפַר *numeravit.* Cum præf. וְסָפַר *numerabit.* Cum affix. סְפָרָם *numeravit eos.* 3. p. f. f. cum præfix. וְסָפְרָה *& numerabit.* 2. p. f. m. ה, quod in fine subintelligebatur expresso, vide Gram. Heb. tom. 1. p. 161. סָפַרְתָּה *enumerasti*, vel in altera significatione, *enarrasti.* Cum præf. וְסָפַרְתָּ *& numerabis.* 2. p. pl. m. סְפַרְתֶּם *numerastis.* Cum præf. וּסְפַרְתֶּם *& numerabitis.*

Ben. f. m. אַיֵּה סֹפֵר אֶת־הַמִּגְדָּלִים, Isai. 33. v. 18. *ubi numerans turres.*

Infin. cum præf. לִסְפֹּר *numerare.*

Imper. 2. p. f. m. cum præf. וּסְפֹר הַכּוֹכָבִים אִם־תּוּכַל, Gen. 15. v. 5. *& numera stellas, si potes.* 2. p. pl. m. לְכוּ סִפְרוּ אֶת־יִשְׂרָאֵל, 1. Paral. 21. v. 2. *ite, recensete Israëlitas.*

Fut. 3. p. f. m. יִסְפּוֹר *numerabit*; & cum hhólem deficienti, יְהוָה יִסְפֹּר בִּכְתוֹב עַמִּים, Psal. 86. Heb. 87. v. 6. *Dominum recensebit*, h. e. *Dominus recensebitur in recensendis populis, quòd ibi natus sit.* Activa enim verba in tertiis personis significationem passivorum sæpiùs adsumunt, seu passive expo-

Digitized by Google

exponuntur. Vide Gram. Heb. t. 1. p. 531. Cum præf. וַיִּסְפֹּר *& numeravit.* Cum præf. & affix. וַיִּסְפְּרֵם *& enumeravit ea vasa.* 2. p. f. m. תִּסְפּוֹר, תִּסְפֹּר, & (ו) in (- hhatoúph) ob maqqáph correpto, תִּסְפָּר־ *numerabis.* 1. p. f. c. cum affix. אֶסְפְּרֵם מֵחוֹל יִרְבּוּן, Psal. 138. Heb. 139. v. 18. *dinumerem eas? (cogitationes tuas, ô Deus!) præ arena multiplicantur.* 3. p. plur. m. יִסְפְּרוּ *numerabunt.* 2. p. pl. m. תִּסְפְּרוּ *numerabitis.*

NIPHAL נִסְפַּר, Lxx. ἀριθμέομαι, Vulg. & alii, *numeror, enumeror, recenseor.*

Fut. 3. p. f. m. יִסָּפֵר *numerabitur.* 3. p. pl. m. יִסָּפְרוּ *numerabuntur.* Cum præf. וְיִסָּפְרוּ *& numerabuntur.*

PIEL סִפֵּר, Lxx. ἀριθμέομαι, Lxx. Aq. διηγέομαι, Lxx. Sym. ἐξηγέομαι, Lxx. ἐκδιηγέομαι, Lxx. Aq. ἀναγγέλλω, Lxx. ἀπαγγέλλω, διαγγέλλω, ἐξαγγέλλω, λέγω, Sym. λαλέω, Lxx. ὑποδείκνυμι, προστίθημι, Vulg. & alii, *narro, enarro, nuncio, annuncio, denuncio, enuncio, dico, loquor, ostendo, appono, adscribo, adnumero.* Item, *numero* (Gal. *chiffre, je chiffre*) *recenseo.* Lxx. item, ἐπιστρέφω *converto.*

Praet. 1. p. f. c. דְּרָכַי סִפַּרְתִּי, Psal. 118. Heb. 119. v. 26. *vias meas recensui.* 3. p. pl. c. סִפְּרוּ לָנוּ, Jud. 6. v. 13. *narrarunt nobis*, c.

Ben. f. m. מְסַפֵּר *narrans.* Plur. m. הַשָּׁמַיִם מְסַפְּרִים כְּבוֹד־אֵל, Psal. 18. Heb. 19. v. 1. *Cœli enarrant gloriam Dei*, renunciant. Confer Job. 12. v. 8.

Infin. וּלְמַעַן סַפֵּר שְׁמִי, Exod. 9. v. 16. *& ut annuncietur nomen meum* in universo mundo. Cum præf. Psal. 49. Heb. 50. v. 16. *quid tibi* לְסַפֵּר חֻקָּי *narrare statuta mea?* וּלְסַפֵּר *& enarrando*, עָצְמוּ מִסַּפֵּר, Psal. 39. Heb. 40. v. 6. *numerosiores sunt* (cogitationes tuæ) *quam ut narrari possint.*

Imper. 2. p. f. m. סַפֵּר *enarra.* Cum ה paragog. סַפְּרָה־ *recense.* 2. p. plur. m. סַפְּרוּ בַגּוֹיִם אֶת־כְּבוֹדוֹ, 1. Paral. 16. v. 24. *narrate in gentibus gloriam ejus;* in pausa, unde (-) primaria motio sub פ loco (:) revocatur, סַפֵּרוּ *narrate.*

Fut. 3. p. f. m. פִּי יְסַפֵּר צִדְקָתֶךָ, Psal. 70. Heb. 71. v. 15. *os meum narrabit justitiam tuam.* Cum præfix. וַיְסַפֵּר, & (-) ob maqqaph in (·) correpto, וַיְסַפֶּר־ *& narravit.* Cum præf. & affix. וַיְסַפְּרָהּ *& enumeravit eam* (viam), omnes ejus partes distincte descripsit, vel definivit. 3. p. f. f. cum præf. & (-) in (·) ob maqqáph correpto, וַתְּסַפֶּר־ *& narravit.* 2. p. f. m. תְּסַפֵּר *narres.* 1. p. f. c. אֲסַפֵּר כָּל־עַצְמוֹתָי, Psal. 21. Heb. 22. v. 18. *annumero omnia ossa mea*, h. e. numeranda exhibeo, pendens in cruce. Cum præf. וַאֲסַפֵּר *& enarrabo.* Cum ה paragog. Psal. 72. Heb. 73. v. 15. *si dixissem;* אֲסַפְּרָה כְמוֹ *narrabo velut*..... aposiopesis; q. d. recitem verba hominum. Cum præf. & ה parag. וַאֲסַפְּרָה, & cum (-) loco (:) sub פ ob pausam, וַאֲסַפֵּרָה *& enarrabo.* Cum affix. אֲסַפְּרֶנָּה, Psal. 144. Heb. 145. v. 6. Lxx. mutatis persona, & numero, διηγήσονται, Vulg. *narrabunt;* sic Targum; legebant יְסַפְּרוּ. Alii, *recensebo eam.* 3. p. pl. m. יְסַפְּרוּ, & in pausa, unde (-) loco (:) sub פ, יְסַפֵּרוּ *narrabunt.* Cum præfixo (ו) notando cum (·), quod cum altero (:) sub (י) contrahitur in (·) sub (ו), vide Gram. Heb. tom. 1. p. 385. c. 1. וִיסַפְּרוּ *& narrabunt*, וַיְסַפְּרוּ־ *& narrarunt.* Cum præf. & affix. וַיְסַפְּרֵם *& narrarunt ea.* 2. p. pl. m. תְּסַפְּרוּ *narrabitis.* 1. p. plur. c. נְסַפֵּר *enarrabimus.* Cum præfix. & (-) ob maqqaph in (·) correpto, וּנְסַפֶּר־ *& enarravimus.* Cum præf. & ה parag. וּנְסַפְּרָה *& enarrabimus.*

PUAL סֻפַּר, Lxx. ἀναγγέλλω, Sym. ἀναγγέλλω, Vulg. & alii, *annuncio, narro, accenseo, adscribo.*

Praet. 3. p. f. m. כִּי אֲשֶׁר לֹא־סֻפַּר לָהֶם, Isai. 52. v. 15. *quia, quod illis narratum (vel quibus narratum) non erat*, videbunt.

Fut. 3. p. f. m. Psal. 21. Heb. 22. v. 31. *semen* יְסֻפַּר *accensebitur Domino in generationem*, h. e. numerabitur inter filios Dei, à Deo adoptatos. Confer Psal. 86. Heb. 87. v. 6. Qui locus egregie hunc nostrum explicat. In pausa, unde (-) in (·) sub פ mutatur, Habac. 1. v. 5. *Dominus parat opus quod non credetis* כִּי־יְסֻפָּר *quum narrabitur*, factum scilicet. Deus parat materiam Evangelii, quod, quum prædicabitur, non credetis. Cum præfix.

Digitized by Google

הֲיְסֻפַּר *num enarrabitur?* הַיְסֻפַּר־לוֹ, Job. 37. v. 20. *an narrabitur ei, quum loquar?*

סָפַר Chald. m. Lxx. γραμματεὺς, βίβλος, Vulg. & alii, *fcriba, legis-peritus, liber.* Cum emphafi, סָפְרָא *fcriba.* Conft. סְפַר *liber.* Cum præfix. בִּסְפַר *in libro.* Plur. cum præf. וְסִפְרִין *& libri.* Cum emphafi, בְּבֵית סִפְרַיָּא, Efd. 6. v. 1. Lxx. ἐν ταῖς βιβλιοθήκαις *in bibliothecis.* R. סַפַּר Chald. in Paël, *narravit*, &c. ut in Heb.

סְפָר m. unde cum præf. אַחֲרֵי הַסְּפָר, 2. Paral. 2. v. 16. Lxx. μετὰ τὸν ἀριθμὸν, *poft numerum*, Vulg. & alii, *dinumerationem*, quâ dinumeravit..... R. סָפַר *numeravit, recenfuit.*

סֵפֶר m. Lxx. Aq. Sym. Theod. βιβλίος, βιβλίον, Lxx. γράμμα, Lxx. Theod. γραμματική, Theod. διήγησις, Lxx. incert. ἐπιστολή, Lxx. λόγος, μνημόσυνον, in hacce phrafi: כָּתַב סֵפֶר συγγραφή, Vulg. & alii, *liber, libellus, litera* (*nota arithmetices*, Gal. *chiffre*) *grammatica, narratio, literæ, epiftola, fermo, memoriale, fyngrapha.* Item, *enumeratio, recenfio.* Dan. 1. v. 17. *dedit eis, Deus ingenium*, וְהַשְׂכֵּל בְּכָל־סֵפֶר *& intelligentiam in omni libro*, h. e. in omni genere literarum. Cum præf. וְסֵפֶר *& librum, libellum*, הַסֵּפֶר *liber*, &c. בְּסֵפֶר, בַּסֵּפֶר, *in libro*, וְנָגֹלּוּ כַסֵּפֶר הַשָּׁמָיִם, Ifai. 34. v. 4. *& convolventur, ut liber, cæli.* מִסֵּפֶר חַיִּים, Pfal. 68. Heb. 69. v. 29. *ex libro vitæ*, vel *catalogo viventium.* Vide Ifai. 44. v. 5. Cum affix. סִפְרְךָ *libro tuo*, m. Cum præf. & aff. Exod. 32. v. 32. *dele me, quæfo*, מִסִּפְרְךָ *de libro tuo, quem fcripfifti.* Verf. 33. *qui peccaverit mihi* אֶמְחֶנּוּ מִסִּפְרִי *delebo eum de libro meo.* Plur. סְפָרִים *literæ, libri*, &c. Cum præf. וּסְפָרִים *& literas*, הַסְּפָרִים *literas*, בַּסְּפָרִים *in literis, libris.* Conft. סִפְרֵי *litera.* R. סָפַר *narravit, numeravit, recenfuit*, &c.

סֹפֵר vel סוֹפֵר, m. Lxx. Aq. Theod. γραμματεὺς, Sym. γραφεὺς, Lxx. γραμματικός; Vulg. & alii, *fcriba, eruditus, literatus, legis-peritus, juris-peritus*, &c. *cancellarius, cenfor*, &c. Lxx. item, βιβλίον *liber, libellus*; legebant סֵפֶר idem. σάπφειρος *fapphirus*; legebant סַפִּיר, vel סַפִּר, idem. Cum præf. וְסוֹפֵר *& fcriba*, הַסֹּפֵר & הַסּוֹפֵר, *fcriba.* Plur. סֹפְרִים *fcribæ*, 3. Reg. 4. v. 3. inter principes Salomonis, poft Sacerdotem, collocantur duo *Sôpherîm*, & poft illos הַמַּזְכִּיר *à memoria.* Vulg. *à commentariis.* 2. Paral. 34. v. 13. *& de Levitis* סוֹפְרִים *fcribas*, & שֹׁטְרִים *executores*, & שׁוֹעֲרִים *janitores.* Conft. סֹפְרֵי הַמֶּלֶךְ, Efth. 3. v. 12. *fcribæ regis.* A סֵפֶר *liber*, unde סֹפֵר *librarius, fcriba, cancellarius*, &c.

סֹפֵר m. Vulg. *Sophér*, nom. propr. principis exercitûs regis Sedeciæ, 4. Reg. 25. v. 19. Alii appellative, *fcriba, cancellarius.* Pro etym. vide nomen præcedens.

סְפָרַד vel סְפָרָד, Mafl. *Sephurádh*, nom. proprium regionis, Abd. v. 20. *& tranfmigratio*, vel *deportatio*, vel *exfules, deportati* (τῆς) *Jerufalem*, h. e. ex Judæa (qui, ubi redierint, abducentur) בִּסְפָרַד, Syr. Chald. Judæique recentiores *in Hifpaniam.* Vulg. *in Bofphoro*, h. e. Bofphorina regione, Septentrionali, & occidua terræ τῆς Ifraël. Nempe Adrianus Judæos captivos in Bofphorum abduxerat: hæc erroris origo. Quidam in (ἑσπερίας) *Hefperias, Italiam*, videlicet, ac *Hifpaniam*, ad Occidentales plagas..... *Ipfi* (viri, fcilicet, Apoftolici) *poffidebunt civitates Auftri.* Jerofolymam nominat quia inde erat ad extremas ufque terras Evangelium propagandum. Etym. *finis defcendendi* (i. *occafus*); à סָפָה *finis*, & רַד Infinitivus (per aphærefin) τοῦ יָרַד *defcendit*; unde Targum סְפָיְמַיָּא *collectio aquarum*, five *Oceanus* (Occidens); à אָסַף *collectio*, & מַיָּא *aqua.*

סְפָרָה Mafl. *Sephárah*, Vulg. fine ה parag. *Sephar*, nomen proprium montis Indiæ, Gen. 10. v. 30. Etym. *limes, ripa*; à סִפְרָא Syr. idem.

סִפְרָה f. unde cum præf. & affix. Pfal. 55. Heb. 56. v. 9. *pofuifti lacrymas meas in utre tuo* הֲלֹא בְּסִפְרָתֶךָ, Lxx. ὡς καὶ ἐν τῇ ἐπαγγελίᾳ σου, Vulg. *ficut & in promiffione tua*, m. legebant cum כ (pro ב) *ficut.* Alii, *nonne tuo in libro rationum?* à fing. mafc. סֵפֶר *liber, liber rationum*, &c.

סְפַרְוַיִם Mafl. & Vulg. *Sepharvâim*, nomen proprium urbis Affyriorum, 4. Reg. 18. v. 34. Etym. *extremitas duorum* (camporum) *irriguorum*; à סְפָה Chald. *extremitas*,

Digitized by Google

& חַיִּם, mutato in compositione (ּ) in (ּ) duale masc. à sing. חַיָּה *irriguus*.

ספרות סְפֹרוֹת plur. f. כִּי לֹא יָדַעְתִּי סְפֹרוֹת, Psal. 70. Heb. 71. v. 15. Lxx. ὅτι οὐκ ἔγνων πραγματείας *quoniam non cognovi negotiationes.* Vulg. *literaturam.* Alii, *quia non novi* (non agnosco) *narrationes*, ea, quæ homines narrant, *fabulas, traditiones.* Quidam, *licet non didicerim numeros*, musicam, *arithmeticam* .... Sym. Verbal. ἐξαριθμεῖν *numero.* Rad. סָפַר *numeravit, narravit.*

ספרת סֹפֶרֶת Mass. & Vulg. *Sophéret*, nom. propr. viri, Esd. 2. v. 55. Etym. *literatura, eruditio*, h. e. *eruditissimus*; à sing. masc. סֹפֵר *literatus, eruditus.*

סקל QAL. Lxx. λιθάζω. Lxx. Incertus, λιθοβολέω, Lxx. καταλιθοβολέω, χωννύω; Vulg. & alii, *lapido, lapidibus peto, obruo.* Hinc per metathesin, Lat. *silex.*

PRAET. 2. p. s. m. cum præf. & affix. וּסְקַלְתּוֹ בָאֲבָנִים וָמֵת, Deut. 13. v. 11. *& obrues eum lapidibus dum moriatur.* וּסְקַלְתָּם, ibid. 17. v. 5. *& lapidibus obrues eos* donec moriantur. 3. p. plur. c. cum præf. & affix. וּסְקָלוּהָ *& lapidabunt eam.* Cum (ְ) ad euphoniam pro (ּ), עוֹד מְעַט וּסְקָלֻנִי, Exod. 17. v. 4. *parum abest quin lapident me*, penissimè lapidibus obruent. 2. p. plur. m. cum præf. וּסְקַלְתֶּם *& lapidabitis.*

INFIN. ex forma absoluta, כִּי־סָקוֹל יִסָּקֵל, Exod. 19. v. 13. Lxx. substantive, ἐν γὰρ λίθοις λιθοβοληθήσεται, Vulg. *sed lapidibus* (*lapidabitur*) *opprimetur.* Alii, *lapidando lapidabitur.* Cum præf. & aff. correpto (ּ) in (ׇ hhatoúph), quod cum (ּ) penult. sedem commutat, vide Gram. Heb. t. 1. p. 351. c. 1. לְסָקְלוֹ lesoqló *ad lapidandam eum.*

IMPER. 2. p. plur. m. cum præf. affix. & (ּ) ad euphoniam in (ְ) correpto, וְסִקְלֻהוּ *& lapidate eum.*

FUT. 3. p. pl. m. cum præf. וַיִּסְקְלוּ *& lapidarunt.* Cum præf. & affix. (ּ) in (ְ) ad euphoniam correpto, וַיִּסְקְלֻהוּ *& lapidibus obruerunt eum*, יִסְקְלֻנוּ *lapidabunt nos.*

NIPHAL נִסְקַל, Lxx. λιθοβολέομαι, Vulg. & alii, *lapidibus obruor, opprimor.*

FUT. 3. p. s. m. יִסָּקֵל *lapidabitur.*

PIEL סִקֵּל, Lxx. λιθάζω, τοὺς λίθους διαῤῥίπτω, Vulg. & alii, *lapido, lapides immitto*, vel *lapidibus peto, impeto*; aut contra, *erudero, elapido, lapidibus evacuo.*

IMPER. 2. p. pl. m. סַקְּלוּ מֵאֶבֶן, Isai. 62. v. 10. Lxx. τοὺς λίθους (ἐκ τῆς ὁδοῦ) διαῤῥίψατε *lapides de via projicite.* Vulg. *eligite lapides.* Alii, *evacuate lapidibus*, vel projicite, ne lapis supersit.

FUT. 3. p. s. m. cum præf. וַיְסַקֵּל בָּאֲבָנִים אֶת־דָּוִד, 2. Reg. 16. v. 6. *& lapidibus impetiit Davidem.* Cum præf. & aff. in altera significatione, וַיְסַקְּלֵהוּ, Isai. 5. v. 2. Lxx. pronomine neglecto, mutatâque personâ, καὶ ἐχαράκωσα *& vallavi.* Sic & Syrus de sepe. Vulg. *lapides elegit ex ea.* Alii, *& elapidavit eam* vineam, eruderavit.

PUAL סֻקַּל, unde 3. p. s. m. PRAET. סֻקַּל נָבוֹת, 3. Reg. 21. vv. 14. 15. Lxx. λελιθοβόληται Ναβουθαι, Vulg. & alii, *lapidatus, lapidibus oppressus Naboth* interiit.

סר סַר m. cum (ַ) loco (ָ), Lxx. participial. συγκεχυμένος, Sym. διατεταραγμένος, Alii, *confusus, perturbatus.* Item Vulg. & alii, *ægrè ferens, indignans, audire contemnens, contumax.* Plur. const. כֻּלָּם סָרֵי סוֹרְרִים, Jerem. 6. v. 28. Lxx. πάντες ἀνήκοοι *omnes inobedientes.* Vulg. *omnes isti principes declinantes*; legebant שָׂרֵי pro סָרֵי; Alii, *omnes refractariorum maxime refractarii.* R. סוּר *avertit se*; unde סַר (pro סָר Benoni) *fastidiosus*, quasi avertens se ab omnibus.

סרב סָרָב m. unde plur. כִּי סָרָבִים וְסַלּוֹנִים אוֹתָךְ, Ezech. 2. v. 6. Lxx. Verbaliter, διότι παροιστρήσουσι, καὶ ἐπισυστήσονται ἐπὶ σὲ κύκλῳ *quoniam insanient, & congregabuntur contra te in circuitu.* Vulg. *quoniam increduli, & subversores sunt tecum.* Paraphrasis Chald. אֲרֵי מְסָרְבִין וּמַקְשִׁין לְקַבְלָךְ *quoniam rebelles sint, & duri contra te*, m. Alii, *quod refractarii, &* (spinæ veluti) *aculeati* (sint) *tecum apud te.* Lxx. κύκλῳ. R. סְרַב Chald. *rebellis, refractarius fuit.*

סרבלין סַרְבָּלִין plur. m. Chald. unde cum præfix. & aff. Dan. 3. v. 21. *& confestim viri isti ligati sunt* בְּסַרְבָּלֵיהוֹן, Lxx. Aq. Theod. retenta voce Chaldaica, alternando λ (ut fit) & ρ, σὺν τοῖς σαραβάροις αὐτῶν *cum Sarabaris suis.* Sym. σὺν ἀναξυρίσιν αὐτῶν *cum femora-*

Digitized by Google

libus ſuis. Vulg. *cum braccis ſuis.* Alii, *cum chlamydibus, palliis ſuis.* וְסַרְבְּלֵיהוֹן *nec chlamides eorum.* R. סַרְבֵּל Chald. *texit, operuit;* unde סַרְבָּלָא, סַרְבַּל *ſaraballum, chlamys, pallium* hominem tegens.

סַרְגוֹן Maſſ. & Vulg. *Sargón*, nom. proprium regis Aſſyriorum (aliàs Sennacherib dicti, Leuſden onomaſt.) Iſai. 20. v. 1. Etym. *ephippium*, à סרגן Arab. idem; vel *leo*, à סריגנ Syr. idem.

סֶרֶד Maſſ. *Séredh*, Vulg. *Sared*, nomen proprium filii Zabulon, Gen. 46. v. 14. Etym. *miniſter;* à סְרַד Chald. *miniſtravit.*

סַרְדִּי Maſſ. *Sardí*, Vulg. *Sarediтes*, nomen patronymicum, ſeu commune virorum, à *Séredh* oriundorum, Num. 26. v. 26. Etymon idem, ac præcedentis.

סָרָה f. Lxx. Theod. ἀποστασία, Aq. ἀπόστασις, Theod. ἔκκλισις, Lxx. ἀνομία, ἀσέβεια, ἄνομον; Vulg. & alii, *prævaricatio, defectio, declinatio, averſio, contumacia, receſſio, iniquitas, impietas, iniquum, impium.* Lxx. item, in hacce phraſi: בִּלְתִּי סָרָה, Iſai. 14. v. 5. ἀνίατος *inſanabilis.* Verbaliter, ἀπειθέω *inobediens ſum*, πλανάω *ſeduco.* Cum præf. וְסָרָה *& defectio.* Conſt. cum præfix. אִשָּׁה יָפָה וְסָרַת טָעַם, Prov. 11. v. 22. Lxx. οὕτως γυναικὶ κακόφρονι κάλλος *ſic mulieri male prudenti pulchritudo.* Vulg. *mulier pulchra, & fatua.* Alii, *& declinans diſcretionem,* κακοήθης. R. סוּר *receſſit, à via declinavit,* &c. cujus poteſt eſſe Benoni ſing. fem.

סִרָה Maſſ. *Siráh*, Vulg. *Sira*, nomen proprium ciſternæ, unde *Abner in Hebron* reductus, à Joab percuſſus eſt, 2. Reg. 3. v. 26. Etym. *olla* (ex ipſius ſcilicet forma); à maſcul. סִיר idem, unde ex terminatione femin. (י) extrito, סִרָה.

סָרַח QAL. Lxx. ἀσθενέω, ὑποτίθημι, ἐπικαλύπτω, συγκαλύπτω, καταπαλαιόω; Vulg. & alii, *infirmus ſum, ſuppono, contego, cooperio, redundo, luxurio, ſuperſum, ſuperfluus, ſuperextenſus ſum, in deliciis, in lautitiis vivo.*

Ben. ſ. f. ex forma ה præcedente duplici (-) pro duplici (·) ob ultimam radicalem ח, vide Gram. Heb. t. 1. p. 164. col. 2. Ezech. 17. v. 6. *& fuit* לְגֶפֶן סֹרַחַת *in vitem luxuriantem*, ac proinde (Lxx.) ἀσθενοῦσαν.

Paoul ſ. m. סָרוּחַ *redundans, propendens.* Plur. m. סְרוּחִים *redundantes.* Cum præfix. (ו) in (ּ) ad euphoniam correpto, וּסְרוּחִים *& redundantes.* Conſt. סְרוּחֵי טְבוּלִים בְּרָאשֵׁיהֶם, Ezech. 23. v. 15. Lxx. καὶ τιάραι βαπταὶ ἐπὶ τῶν κεφαλῶν αὐτῶν, Vulg. *& tiaras tinctas in capitibus eorum.* Alii, *abundantes coloratis in capitibus ſuis*, vel *propendula coloratorum in capitibus ipſorum:* faſciæ, tæniæ.

Fut. 3. p. ſ. f. ex forma (-), תִּסְרַח *redundabit.*

NIPHAL נִסְרַח, Lxx. οἴχομαι, Vulg. & alii, *abeo, deficio.* Item, *corrumpor, fæteo, ſuperfluus*, aut *nihili fio.*

Praet. 3. p. ſ. f. נִסְרְחָה *fætet, corrupta eſt.*

סֶרַח m. unde cum præf. וְסֶרַח הָעֹדֵף, Exod. 26. v. 12. Lxx. Verbal. καὶ ὑποθήσεις τὸ πλεονάζον *& ſuppones, quod ſuperaverit;* legebant יִסְרַח, cum (י) pro (ו). Vulg. *quod autem ſuperfuerit.* Alii, *& redundantia, redundans*, quod ſuperabundat, & dependet. R. סָרַח *redundavit.*

סִרְיוֹן m. unde cum præf. & affix. וְאֶל־יִתְעַל בְּסִרְיֹנוֹ, Jerem. 51. v. 3. Lxx. καὶ περιθέσθω ᾧ ἐστιν ὅπλα αὐτοῦ *& circumdet* (ſe, armetur) *cui adſunt arma ſua.* Vulg. *& non aſcendat loricatus;* legebat אַל pro אֶל־. Alii, *ad* aſcenſurum, hæc dicit Dominus: *aſcendat cum lorica ſua*, m. Plur. fem. cum præf. לִבְשׁוּ הַסִּרְיֹנוֹת, ibid. cap. 46. v. 4. *induite thoraces.* R. סרה, vel סרי Arab. *dimiſit, remiſit;* unde סִרְיוֹן *lorica*, ſic dicta, quod ſagittas remittat.

סָרִיס m. Lxx. σπάδων, Lxx. Incert. εὐνοῦχος, δυνάστης, Vulg. & alii, *ſpado, eunuchus, cubicularius, aulicus, princeps.* Cum præf. הַסָּרִיס *eunuchus.* Conſt. סְרִיס פַּרְעֹה *aulicus Pharaonis.* Plur. remanente (-) ſub priori ס, utpote τῷ daghéſch ex ר ejecti compenſativo, vide Gram. Heb. tom. 1. p. 58. c. 1. Iſai. 39. v. 7. *& erunt* סָרִיסִים בְּהֵיכַל מֶלֶךְ בָּבֶל *aulici in palatio regis Babylonis.* Cum præf. וְסָרִיסִים *& eunuchi*, שַׂר הַסָּרִיסִים, Dan. 1. vv. 7. 8. 10. 11. 18. Lxx. ἀρχιευνοῦχος *princeps eunuchorum, cubicularius*, הַסָּרִיסִים

Digitized by Google

& eunuchi, לְסָרִיסִים *eunuchis.* Conſt. סָרִיסֵי *eunuchi*, vel *aulici.* Cum (ּ) ſub priori ס, ob cauſam eandem, ac in abſoluto, quod vide mox ſupra, סָרִיסֵי הַמֶּלֶךְ, Eſth. 4. v. 5. cap. 6. v. 14. *aulici regis.* Cum præf. וְסָרִיסֵי *& eunuchi, aulici*, מִסָּרִיסֵי *ex aulicis.* Cum affix. רַב סָרִיסָיו, Dan. 1. v. 3. Lxx. ἀρχιευνούχος *princeps* (Vulg. *præpoſitus*) *eunuchorum ſuorum*, m. *cubicularius regius, aulicus.* Cum præf. & affix. וְסָרִיסָיו *& aulici ejus*, m. לְסָרִיסָיו *aulicis ſuis*, m. וְסָרִיסֶיהָ *& eunuchi ejus*, f. R. סָרַס Paël Chald. *caſtravit, miniſtravit.*

סָרְכִין m. plur. Chald. Lxx. Theod. τακτικοὶ, Aq. συνεκτικοὶ, Sym. ἄρχοντες, Vulg. & alii, *duces* (*aciei inſtruendæ periti*) *ordinatores, tribuni, exarchi, eparchi, præfecti, præſides, principes.* Emphat. סָרְכַיָּא *eparchi.* Hinc Ital. *ſouerchia.* Conſt. סָרְכֵי מַלְכוּתָא, Dan. 6. v. 8. Lxx. οἱ ἐπὶ τῆς βασιλείας, Vulg. *principes.* Alii, *præſides, præfecti regni.* Quos Galli, *Miniſtres d'Etat*, ou *Pairs de France*, vocant. R. שרך Arab. in IIIª. *ſocius, conſors fuit* alteri, *particeps ejuſdem rei; conſortium*, ut in mercatu, negotiove, cum eo *inivit.*

סְרָנִים plur. m. Lxx. ἄρχοντες, Lxx. Incert. σατράπαι, σατραπεῖαι, Vulg. & alii, *principes* (ita enim principes quinque Philiſthinorum vocabantur, 1. Reg. 6. v. 18.) *ſatrapæ, ſatrapiæ, provinciæ, principatus*, &c. Hinc Gal. *ſuzrain.* Cum præfix. הַסְּרָנִים *ſatrapæ.* Conſt. מִסְפַּר סַרְנֵי פְלִשְׁתִּים, 1. Reg. 6. v. 4. *numerum principum Philiſthinorum*, nempe, *quinque* .... τὸ מ in τῷ מִסְפַּר non eſt, ut plerique arbitrantur, præpoſitio. Initiale enim (ּ) ſub ס licet, excidenti dagh. ἄφωνον (ut patet ex כִּסְאֲךָ *kiſ-achâ*, non *ki-ſeachâ*, *ſolium tuum*, à כִּסֵּא *kiſſê*) τῷ ס daghéſch haud infigeret, ut non infigitur daghéſch τῷ כ poſt (ּ) ſub ב, quieſcens in הַמִּכְסָה; nec ulli uſquam τῶν בגד כפת poſt (ּ) quieſcens, excidenti daghéſch forti, lene imprimitur. Vide Gram. Heb. tom. 1. p. 36. c. 2. Cum præf. וְסַרְנֵי *& ſatrapæ.* Et in altera ſignificatione, וְסַרְנֵי נְחֹשֶׁת, 3. Reg. 7. v. 30. Lxx. καὶ τὰ προσέχοντα *& adhærentia.* (Alii, προσέχοντα *prominentia*) χαλκᾶ *ænea.* Vulg. & alii, *axes ærei, abſides, rotæ, tabulæ æneæ.* לְסָרְנֵי *ſatrapis.* Cum præf. & affix. וּלְסָרְנֵיכֶם *& ſatrapis veſtris*, m. R. סרן, quod 1°. ſignificat Chald. *inſpexit*; Arab. *aſcendit, aſcendit murum, equum, equitavit*; unde סרון Arab. *eques*, סואר Perſ. (plur. סואראן) *dux Perſicus, ſagittariæ equeſtris artis bene gnarus*, סֶרֶן, Palæſtin. ex quo plur. סְרָנִים *principes, principatus.* 2°. Hebr. *vertit*, Arab. *circumdedit*; unde סַרְנָא, סְרָן Chald. *abſis, axis, rota*, ex quo plur. m. Heb. סְרָנִים, *abſides, axes, rota*, &c.

סַרְעַפָּה f. unde plur. cum affix. ſine (י) indice plur. numeri, סַרְעַפֹּתָו, ſecundùm τὸ כְּתִיב; ſecundùm verò τὸ קְרִי, סַרְעַפֹּתָיו, Ezech. 31. v. 5. Lxx. οἱ κλάδοι, Alii, *rami, ramuſculi.* Vulg. *arbuſta ejus*, m. R. סרעף Syr. *germinavit, pullulavit*; unde סַרְעַפְּתָא *ramus*, pecul. *amputatus, germen*, &c.

סִרְפָּד m. unde cum præf. וְתַחַת הַסִּרְפַּד יַעֲלֶה הֲדַס, Iſai. 55. v. 12. al. 13. Lxx. ἀντὶ τῆς κονύζης (Aq. Theod. ἀντὶ τῆς *, al. ἀγαλλίρρης..... Sym. ἀντὶ τῆς κνιδὸς), ἀναβήσεται μυρσίνη, Vulg. & alii, *& pro urtica creſcet* (*aſcendet*) *myrtus.* Nonnulli *paliurum* vertunt, tàm rei fortè herbariæ, quàm mentis Prophetæ ignari, cujus pulcherrimam antitheſin evertunt. Quidam interpretantur *ruſcum*; Gal. *houx frêlon, myrte ſauvage.* Cui ſententiæ favet Hiſpan. *el bruſco*, ex ipſo Hébræo סִרְפָּד per apocopen, & metatheſin deductum. R. סְרַף Syris, *uſſit*; unde סִרְפָּד (cum ד paragogico, Arabibus ſervili) *urtica*, vel *ruſcus*, utrumque enim pungendo urit.

סָרַר QAL. Lxx. ἀπειθέω, παραπικραίνω, παροιστράω, πορεύομαι σκολιῶς, παραπικραίνω; Vulg. & alii, *refragor, imperium detrecto, non obtempero, deſipio, inſanio, pravè ambulo, exacerbo.*

PRAET. 3. p. ſ. m. ex forma perfecta, כְּפָרָה סֹרֵרָה סָרַר יִשְׂרָאֵל, Hoſ. 4. v. 16. *ut vacca refractaria, refractarius eſt Iſraël.* Typus optimus in vacca indomita, petulante, exultante, & diſcurrente. Lxx. ὡς δάμαλις παροιστρῶσα παροίστρησεν; de œſtro, aliloque, ſive tabano Hieronymus ver-

Digitized by Google

fus Virgilii recitat ex 3. Georgic.

quo tota exterrita sylvis
Diffugiunt armenta : furit mugitibus æther
Concussus, sylvæque, & sicci ripa Tanagri.

Ben. f. m. סוֹרֵר, Lxx. ἀπειθής, Lxx. Sym. ἀπειθὴς, Lxx. σκολιός, ἄσωτος (Aq. ἀφιστάμενος) ἀπειθῶς; Vulg. & alii, *inobediens, inobsequens, refractarius, protervus, contumax, pravus, perditus homo, abscedens, apostata.* Sing. femin. servato (-) masculini generis, quod ibi sæpe accidit, vide Gram. Heb. tom. 1. p. 164. c. 1. סֹרֵרָה *refractaria;* & ex terminatione ה præcedenti duplici (·), כָּתֵף סוֹרֶרֶת, Nehem. 9. v. 29. *humerus refractarius*, jugo se subducens. In pausa, ob quam (·) penultimæ in (·) mutatur, סֹרָרָה *refractaria.* Cum præf. & in eadem pausa, וְסֹרָרָה *& refractaria.* Plur. m. שָׂרַיִךְ סוֹרְרִים, Isai. 1. v. 23. *principes tui refractarii*, paronomasia. Cum præf. הַסּוֹרְרִים *rebelles.*

סְתָו m. Chald. ac Syr. unde cum præfix. כִּי־הִנֵּה הַסְּתָו עָבָר, Cant. 2. v. 11. Lxx. ὅτι ἰδοὺ ὁ χειμὼν παρῆλθεν; Vulg. & alii, *jam enim hyems transiit.* Quidam, *hyemis tempestates abiit*, h. e. quævis hiberna tempestas abiit, vide Gram. Heb. t. 1. p. 550. can. II. secundùm enim τὸ קְרִי, sic legendum: הַסְּתָיו, quasi plurale masc. (à sing. m. סְתָו) cum præf. & affixo 3. p. f. m. R. סתה, seu סתי Syr. *hyemavit;* elegantissima hîc est veris descriptio: unde Hebræi hunc librum legunt verno tempore.

סְתוּר Mass. *Sethûr*, Vulg. *Sthour*, nom. proprium filii Michaëlis principis Tribûs Aser, Num. 13. v. 14. Etym. *latens, abscondens se*, vel *absconditus;* à סָתַר *latuit, abscondit se, absconditus fuit.*

סתם QAL. Lxx. ἀποφράττω, ἐμφράττω, σφραγίζω, Vulg. & alii, *obthuro, obstruo, claudo, occludo, signo, obsigno.* Hinc Gr. σάττω, σωμάω.

Praet. 3. p. f. m. סָתַם *obthuravit;* & alternando ם & ש, שָׂתַם תְּפִלָּתִי, Thren. 3. v. 8. (ubi excluso ministro Mérechà, accentus Tiphhà proximus est τῷ Silouq, unde (-) in (·) sub ת mutatur, vide Gram. Heb. tom. 2. pp. 312. & 313.) Vulg. *exclusit.* Alii, *avertit orationem meam*, tanquam aggere, & obice opposito arcuit, ne perveniret ad se.

Paoul f. m. סָתוּם, Lxx. σοφὸς *sapiens*, κρύφιος; Vulg. & alii, *occultus, occlusus*, &c. Cum præfix. (ו) in (ֻ) correpto, וּבְסָתֻם חָכְמָה תוֹדִיעֵנִי, Psal. 50. Heb. 51. v. 8. *& in occulto sapientiam notificas mihi.* Plur. correpto (ו) in (ֻ), סְתֻמִים *obstrusa.*

Infin. cum præf. לִסְתּוֹם *ad obthurandum.*

Imper. 2. p. f. m. סְתֹם *occlude.*

Fut. 3. p. plur. m. in pausa, unde hhólem motio primaria retinetur, יִסְתֹּמוּ *obthurabunt.* Cum præf. וַיִּסְתְּמוּ *& obthurarunt.* 2. p. plur. m. תִּסְתֹּמוּ *obthurabitis.*

NIPHAL נִסְתַּם, unde Infin. cum præf. Nehem. 4. v. 1. al. 7. *quod inciperent* הַפְּרָצִים לְהִסָּתֵם, Lxx. αἱ διακοπαὶ ἀναφράσσεσθαι *fractura obstrui.* Vulg. *interrupta concludi.* Alii, *diffracta obstrui*, redintegrari.

PIEL סִתֵּם, Lxx. ἐμφράττω, Vulg. & alii, *obthuro, obstruo.*

Praet. 3. p. plur. c. cum affix. סִתְּמוּם *obthuraverunt eos*, puteos.

Fut. 3. p. plur. m. cum præf. & affix. וַיְסַתְּמוּם *& occluserunt eos.*

סתר QAL, unde 3. p. f. m. Fut. cum præf. in pausa, unde (·) sub ת loco (-), וְיִסָּתֵר, Prov. 22. v. 3. Lxx. κραταιῶς αὐτὸς παιδεύεται *valde ipse eruditur.* Vulg. & alii, *abscondit se, occultat se;* secundùm Massorethas pro וְיִסָּתֵר, legitur וְנִסְתָּר, in Niphal scilicet, ubi vide.

NIPHAL נִסְתַּר, Lxx. Aq. Sym. Theod. κρύπτομαι, Lxx. ἀποκρύπτομαι, καταικρύπτομαι, κρύπτομαι, σκεπάζομαι, καταδύνω, ἀποστρέφω (τὸ πρόσωπον) λανθάνω; Vulg. & alii, *abscondor, occulor, occultor; abscondo, occulo, occulto ipse me, lateo, celor, dissimulor, tegor, contegor, operior, cooperior; penitùs, seu penitiorem in locum ingredior; abdo, averto (faciem), abscedo, discedo.* Lxx. *stiro gemo, πολιὰ facio.* Alii item, *percutior, prolabor.*

Praet. 3. p. f. m. (secundùm Massorethas) cum præfix. in pausa, unde (·) loco (-) sub ת, Proverb. 22. v. 3. *callidus* רָאָה רָעָה וְנִסְתָּר, Lxx. paraphrastas agunt,

Digitized by Google

nec Verbum, nec sensum exprimunt. Aq. & Theod. εἶδε πονηρίαν καὶ ἐκρύβη; Vulg. & alii, *vidit malum, & abscondit se.* 3. p. f. f. נִסְתְּרָה דַרְכִּי מֵיְהוָה, Isai. 40. v. 27. *abscondita est à Domino via mea*, non curat viam meam. In pausa, unde (-) primariæ vocis revocatum in (-) mutatur, נִסְתָּרָה (non) *est abscondita* via, sapientia, vel *absconditum* suspirium. Cum præfix. וְנִסְתָּרָה *& absconditum sit.* 2. p. f. m. נִסְתַּרְתָּ *abscondisti te*, m. Cum præfix. וְנִסְתַּרְתָּ *& abscondes te*, m. 1. p. f. c. cum præf. וְנִסְתַּרְתִּי בַשָּׂדֶה, 1. Reg. 20. v. 5. *in ruri abscondar.* 3. p. plur. c. Isai. 65. v. 16. *quum oblivioni mandata fuerint angustiæ priores*, וְכִי נִסְתְּרוּ מֵעֵינָי, Lxx. paraphrasticωs, καὶ οὐκ ἀναβήσεται αὐτῶν ἐπὶ τὴν καρδίαν; Complut. ἐπὶ τὴν καρδίαν αὐτῶν, *& non ascendet super cor eorum.* Vulg. *& quia abscondita sunt ab oculis meis.* Alii, *quum abscondita, remotæ fuerint ab oculis meis*, h. e. quum nullæ fuerint; quum omnium vestigia delevero; quum abstersero omnem lacrymam ab oculis..... 1. p. plur. c. in pausa, unde (-) sub ת loco (-), וּבַשֶּׁקֶר נִסְתָּרְנוּ *& sub mendacio delituimus.*

Ben. f. m. וְאֵין נִסְתָּר מֵחַמָּתוֹ, Psal. 18. Heb. 19. v. 7. *non est, quod se occultet à calore ejus*, m. Plur. m. cum præf. וְהַנִּסְתָּרִים *& qui latere potuerint.* Plur. femin. cum præf. הַנִּסְתָּרֹת לַיהוָה, Deut. 29. v. 28. *abscondita Domini*, (q. d. per aposiopesin) *quæ sunt occulta*, scilicet, peccata, *Domini* est punire: at nostrum est..... Quidam, *quæ secreta Domini Dei nostri* (consilia Gentibus illis occulta) *nunc revelata sunt nobis*.... מִנִּסְתָּרוֹת *ab occultis.*

Infin. cum præf. accentu ab ultima ad penultimam ob concursum retracto, unde (-) in (-) corripitur, vide Gram. Heb. tom. 2. p. 308. לְהִסָּתֶר שָׁם, Job. 34. v. 22. *ad sese occultandum ibi*, h. e. *ubi lateant* tractatores vanitatis.

Imper. 2. p. f. m. לֵךְ הִסָּתֵר, Jerem. 36. v. 19. *abi, occulta te.*

Fut. 3. p. f. m. נֹחַם יִסָּתֵר מֵעֵינָי, Hos. 13. v. 14. *pœnitentia abscondetur ab oculis meis*, h. e. nulla erit. Sunt enim dona Dei, ἀμεταμέλητα. Cum præf. וַיִּסָּתֵר *& abscondit se.* 2. p. f. m. תִּסָּתֵר *abscondes te.* 1. p. f. c. אֶסָּתֵר *abscondam me.* Cum præf. וְאֶסָּתֵר *& abscondam me.* 3. p. plur. m. יִסָּתְרוּ *abscondentur.* Cum præfix. alternando ס & שׂ, וַיִּשָּׂתְרוּ לָהֶם עֳפָלִים, 1. Reg. 5. v. 9. Alii, *& absconsæ sunt ipsis marisca*, h. e. in occulto enatæ. Alii, *obtegebantur eis ani hæmorrhoidibus*, sive *mariscis.* Alii, *occultæ invalescebant in eis hæmorrhoides*, seu *mariscæ*..... Vulg. *& computrescebant prominentes extales eorum.* Quidam alternando שׂ & שׁ legunt וַיִּשָּׁתְרוּ (ex usu Arab.) *& amputabantur*, sive *incidebantur sedes, ani eorum*, seu *hæmorrhoides*, vel *mariscæ.* 2. p. pl. m. תִּסָּתְרוּ *protegamini.* 1. p. plur. c. כִּי נִסָּתֵר אִישׁ מֵרֵעֵהוּ, Gen. 31. v. 49. *quum abscondemur unus ab altero*; quando unus alterum non videbit.

PIEL סִתֵּר, unde 2. p. f. f. Imper. סַתְּרִי נִדָּחִים, Isai. 16. v. 3. apud Lxx. vacat. Vulg. *absconde fugientes.* Alii, *propulsos.*

PUAL סֻתַּר, unde Paoul f. f. ex terminatione ת, præcedenti duplici (·), quorum prius ob pausam in (-) mutatur, Prov. 27. v. 5. *melior est correptio aperta*; מֵאַהֲבָה מְסֻתָּרֶת, Lxx. κρυπτομένης φιλίας *absconditâ amicitiâ.* Vulg. & alii, *quàm amor absconditus, occultus.*

HIPHIL הִסְתִּיר, Lxx. κρύπτω, Lxx. Aq. ἀποκρύπτω, Lxx. κατακρύπτω, ἀποστρέφω (τὸ πρόσωπον) ἀπαλλάττω; Vulg. & alii, *abscondo, occulto, celo, abdo, averto* (*faciem*) *removeo.*

Praet. 3. p. f. m. הִסְתִּיר פָּנָיו בַּל־רָאָה לָנֶצַח, Psal. 9. Heb. 10. v. 11. *abdit faciem suam, non semper aspicit*; tegit faciem suam, qui videre non vult; & qui videri non vult. Hic notat, homines, qui premunt pios, putare Deum omnia in manum ipsorum tradidisse, & approbaturum omnia, quæ ipsi faciunt: quasi *faciem suam texisset*, nec vellet ipse curare Ecclesiam suam. Cum affix. & in pausa, unde (-) loco (-) sub ר, הִסְתִּירָנִי *abscondit me*, c. 2. p. f. m. הִסְתַּרְתָּ *abscondisti.* 1. p. f. c. הִסְתַּרְתִּי *abscondi.* Cum præfix. וְהִסְתַּרְתִּי *& abscondam.* 3. p. plur. c. Isai. 59. v. 2. *& peccata vestra*, הִסְתִּירוּ *abs-*

Digitized by Google

conderunt, sive *abscondi*, vel potiùs *averti fecerunt* faciem à vobis, ne audiremini.

Ben. f. m. cum præf. וּמַסְתִּיר *occultans*. Ex forma (-), וּכְמַסְתֵּר *& sicut abscondens.*

Infin. Prov. 25. v. 2. *gloria Dei* הַסְתֵּר דָּבָר *celare verbum*, consilium. Pindarus, τὰ θεῶν βουλεύματα ἐρευνᾶσαι βροτέᾳ φρενὶ ἀμάχανον· θνατᾶς δ' ἀπὸ ματρὸς ἔφυς *divina consilia rimari Humanæ menti difficile. A mortali autem matre prognatus es.* Cum præfix. extrusâ characteristicâ ה, cujus motionem adsumit particula ל, neglecto suo (:), vide Gram. Heb. tom. 1. p. 148. c. 2. sine (י) τῶ hhiriq gadhól indice, Isai. 29. v. 15. *væ illis, qui altius numine petere enituntur*, לַסְתִּר עֵצָה *ad abscondendum consilium.*

Imper. 2. p. f. m. הַסְתֵּר פָּנֶיךָ, Psal. 50. Heb. 51. v. 11. *fac abscondatur facies tua.*

Fut. 3. p. f. m. יַסְתִּיר *abscondet.* Cum præf. & ex forma (-), וַיַּסְתֵּר *& abscondet.* וַיַּסְתֵּר עָמָל מֵעֵינָי, Job. 3. v. 10. *& occultasset ærumnam ab oculis meis*; fecisset, ut non viderem ærumnam. Lxx. ἀπήλλαξε γὰρ ἂν πόνον ἀπὸ ὀφθαλμῶν μου. Cum affix. extrito (י) τῶ (·) comite, יַסְתִּרֵנִי *abscondet me*, c. Cum præf. & affix. cum (·) sub ת sine (י), וַיַּסְתִּרֵם *& abscondit eos.* 3. p. f. f. cum præf. & affix. וַתַּסְתִּירֵהוּ *& abscondit eum.* 2. p. f. m. תַּסְתִּיר, & ex forma (-), תַּסְתֵּר *abscondes.* Cum affix. תַּסְתִּירֵנִי *abscondes me*, c. תַּסְתִּירֵם *abscondes eos.* 1. p. f. c. אַסְתִּיר *abscondam.* Cum præfix. וָאַסְתִּיר *& abscondi.* Cum ה paragog. אַסְתִּירָה פָנַי מֵהֶם *tegam* (vel *avertam*) *faciem meam ab ipsis.* 3. p. plur. m. cum præf. sine (י) τῶ hhiriq gadhól indice, וַיַּסְתִּרוּ *& absconderunt.*

HITHPAEL הִסְתַּתֵּר, Lxx. οὐκ εἰδῶ, σκεπάζομαι, Lxx. Sym. Theod. κρύπτομαι; Vulg. & alii, *non video, tegor, operior, abscondor, occulor, celor, taceor.* Item, *latito, abdo, occulto .... ipse me.*

Ben. f. m. Isai. 45. v. 15. *verè tu es* אֵל מִסְתַּתֵּר *Deus se tegens* (occultans) *Deus Israëlis salvator: tu non rapinam arbitratus es τὸ εἶναι ἴσα θεῷ*; sed tu te ipse *ἐκένωσας*, & factus es lapis scandali.

Fut. 3. p. f. f. ex forma (-) quod in (·) ob pausam mutatur, וּבִינַת נְבֹנָיו תִּסְתַּתָּר, Isai. 29. v. 14. *& prudentia prudentium ejus*, m. *se occultabit*, non apparebit.

סתר Chald. PEAL, unde PAEL סַתַּר, Lxx. ἀποκρύπτω, καταλύω; Vulg. & alii, *abscondo, occulto, dissolvo, destruo, demolior.*

Praet. 3. p. f. m. cum affix. סַתְרֵהּ *destruxit eam*, domum.

Peil plur. fem. emphat. cum præfix. וּמְסַתְּרָתָא, Dan. 2. v. 22. Lxx. καὶ ἀπόκρυφα, Vulg. & alii, *& abscondita, occulta.*

סֵתֶר, סָתֶר, & in pausa סָתֶר, m. Lxx. Aq. ἀποκρυφή, Sym. ἀποκρυφῶ, σκέπαστρον, Lxx. σκέπη, καταφυγή; Adjective, κρυπτός, κρύφιος (Sym. κρυφαῖος) ἀπόκρυφος; Vulg. & alii, *absconsio, occultatio, latebra, latibulum, operimentum, tegumentum, perfugium, protectio.* Adjective, *secretus, absconditus, occultus.* Lxx. item, βοήθεια *auxilium*, βοηθὸς *auxiliator*, δόλος *dolus.* Verbaliter, κρύπτω *occulto.* Cum præfix. וָסֵתֶר *& latibulum*, תַּסְתִּירֵם בְּסֵתֶר פָּנֶיךָ, Psal. 30. Heb. 31. v. 21. *occultabis eos in secreto faciei tuæ*; excluso ה articulo, בַּסֵּתֶר, & ex forma duplici (·) quorum prius in (·) ob pausam mutatur, בַּסָּתֶר, Lxx. κρυφῆ, κρυφῇ, κρυφαίως, ἐν κρυφῇ, λάθρα, Sym. κρυφαῖα .... Vulg. & alii, *in abdito, occulto, secreto, clam, clanculum, latenter* .... Lxx. adjective, λαθραῖος *latens.* Cum affix. סִתְרוֹ *latibulum suum*, m. סִתְרִי וּמָגִנִּי אָתָּה, Psal. 118. Heb. 119. v. 114. *latibulum meum, & clypeus meus es tu.* Pl. m. לֶחֶם סְתָרִים יִנְעָם, Prov. 9. v. 17. *panis latebrarum suavis est*; concupiscentiæ expletio in hypocrisi. Sapientia palàm omnibus proponit cibum suum; at hæc provocat ad subreptitia. Rad. סָתַר *latuit, abscondit se*; in Piel, *occultavit.*

סִתְרָה, f. יְהִי עֲלֵיכֶם סִתְרָה, Deut. 32. v. 38. Lxx. paraphrasticos, γενηθήτωσαν ὑμῖν σκεπασταὶ *fiant vobis protectores.* Vulg. *in necessitate vos protegant.* Alii, *sit super vos absconsio, protectio*; à sing. masc. סֵתֶר idem.

סִתְרִי Mass. *Sithri*, Vulg. *Sethri*, nomen proprium filii Oziel filii Caath filii Levi, Exod. 6. v. 22. Etym. *perfugium meum*; à סֵתֶר *perfugium*, & (י) affix. 1. p. f. c.

ע

Digitized by Google

עב

עָב m. unde cum præf. וְעָב עַל־פְּנֵיהֶם, 3. Reg. 7. v. 6. Lxx. Aq. καὶ πάχος ἐπὶ ἐπὶ προσώπου αὐτῶν *& densitas* (h. e. *trabs densa*) *super faciem ejus*, f. Vulg. in plur. *& epistylia super columnas.* Alii, *& trabs* (epistylium; Gal. *architrave, poitrail*, ou *sabliere*) *super facies earum*, columnarum. וְעָב עֵץ, Ezech. 41. v. 25. Lxx. καὶ σπουδαῖα ξύλα *& ligna* (magno studio) *expolita, sculpta.* Vulg. *& grossiora erant ligna.* Alii, *& trabs lignea.* R. עָבָה *densus fuit*; unde עָב *trabs*, à densitate sic dicta.

עָב f. Lxx. Sym. νεφέλη, Lxx. νέφος, Sym. παχύτητος, Vulg. & alii, *nebula, nubes.* Adjective, *crassior, densior.* עָב קְטַנָּה, 3. Reg. 18. v. 44. *nubecula.* Cum præf. כְּעָב טַל, Isai. 18. v. 4. *sicut nubes*, vel *nebula rorifera.* כְּעָב מַלְקוֹשׁ, Prov. 16. v. 15. *velut nubes*, aut *nebula serotinæ pluviæ*; ה articulo extruso, Isai. 44. v. 22. *abstersi*, כָּעָב *nubem veluti, defectiones tuas*, וְכֶעָב *& sicut nubes*, לָעָב vel לֶעָב (collective) *ad nubes.* Plur. עָבִים, Job. 22. v. 14. *nubes latebra ejus.* Cum præf. ה articulo (ֶ) notato, ut fit ante gutturales τσῆ (ָ) affectas, vide Gram. Heb. tom. 1. p. 69. c. 1. הֶעָבִים *nubes*, בֶּעָבִים *nubibus*; & excluso ה articulo, ut supra, notando, בָּאוּ בֶּעָבִים, Jerem. 4. v. 29. *veniunt in nubes*, q. d. altissima montium cacumina, quibus nubes incumbunt. Construct. עָבֵי שְׁחָקִים, Psal. 17. Heb. 18. v. 12. *nubes ætheris*, ætherem complentes. Cum affix. עָבָיו *nubes ejus*, m. Cum præf. & affix. בְּעָבָיו *in nubibus suis*, m. Plur. fem. בֹּקֶר לֹא עָבוֹת, 2. Reg. 23. v. 4. *mane non nubes.* Matutino non apparent nubes. An sol clarus? an parva spes imbris secuturi? in Bereschit rabba, Parascha 13. legitur: *quinque nominibus vocatur nubes*; nempe, עָב, אֵד, עָנָן, נְשִׂיאִים, חֲזִיז. Primum עָב, sic dicitur: שהוא מעבב את פני הרקיע *quia obnubilat faciem firmamenti.* Reliqua vide suis locis. R. עוּב in Hiphil, *obnubilavit.*

עב עבד

עָב m. unde cum præf. בְּעַב הֶעָנָן, Exod. 19. v. 9. Lxx. ἐν στύλῳ νεφέλης *in columna nubis.* Vulg. *in caligine nubis.* Alii, *in densitate nubis.* R. עָבָה *densus fuit.*

עָבַד QAL. Lxx. Aq. Sym. Theod. δουλεύω, Lxx. δουλόω, καταδουλόω, (voce mediâ pro eod.) καταδουλόομαι, καταδουλίσομαι, Sym. ὑπηρετέω, Aq. ὑπουργέω, Lxx. λειτουργέω, Lxx. Sym. λατρεύω, Lxx. προσκυνέω, Lxx. Sym. Theod. ἐργάζομαι, Lxx. κατεργάζομαι, ποιέω, Sym. γεωργέω, Vulg. & alii, *servio.* De servitute duriore dicitur, שֵׁרֵת contrà de liberiore. (Hinc Gr. ὀπαδὸς, ὀπαδέω) Construitur cum accusativo sæpiùs, rarò cum dativo, sive cum ל. *Servitute utor, servitutem exigo*, vel *in servitutem redigo, trado.* Et tunc cum ב construitur, q. d. *ipse mihi per alium servio*: quandoque tamen etiam præpositio ... causam finalem notat, *pro, propter.* Item, *ministro, inservio, operam navo, adjuvo, obsequor; munus publicum obeo*, vel *munere fungor* (Ecclesiastico) *colo, adoro.* Item, ex usu Chald. Syr. Arab. *operor, facio, agrum colo*.... Lxx. item, παῖς, ὑπήκοος, *puer, famulus, subjectus*; legebant עֶבֶד.

PRAET. 3. p. s. m. Ezech. 29. v. 20. *operæ pretium ejus*, אֲשֶׁר־עָבַד בָּהּ *pro quo opus fecit.* Cum præf. וְעָבַד *& ministrabit.* Cum affix. 4. Reg. 18. v. 7. *rebellavit quoque contra regem Assyriorum*, וְלֹא עֲבָדוֹ *nec coluit eum.* Nihil honoris ipsius causâ fecit; non dedit ei tributum, non munera.... Cum præf. & affix. וַעֲבָדוֹ לְעֹלָם, Exod. 21. v. 6. *& serviet ipsi in perpetuum*, m. וַעֲבָדָהּ *& servierit ei*, f. עֲבָדְךָ *servivit tibi*, m. וַעֲבָדְךָ, Deut. 15. v. 12. *& serviet tibi*, m. opus tuum faciet, *sex annis.* 2. p. s. m. עָבַדְתָּ *serviisti.* Cum præfix. וְעָבַדְתָּ אֶת־אֹיְבֶיךָ, Deut. 28. v. 48. *& servies inimicis tuis*, m. vel coles eos; & in pausa, unde (ַ) sub ב in (ָ) mutatum, וְעָבָדְתָּ *& coles.* Cum præf. & affix. וַעֲבַדְתַּנִי, Gen. 29. v. 15. *& servies mihi*, c. opus meum facies gratis?

וַעֲבַדְתֶּם *& coles ea* astra. 1. p. f. c. Gen. 29. v. 25. *nonne pro Rachele* עָבַדְתִּי עִמָּךְ *opus feci apud te?* m. Cum præfix. וְעָבַדְתִּי אֶת־יְהוָה, 2. Reg. 15. v. 8. *& colam Dominum*, omnia honoris ipsius causâ faciam. Cum affix. Gen. 30. v. 26. *nosti quam operam* עֲבַדְתִּיךָ *navaverim tibi*, m. 3. p. pl. c. עָבְדוּ *servierunt*. Cum præf. וְעָבְדוּ זֶבַח וּמִנְחָה, Isai. 19. v. 21. *& cultum præstabunt sacrificio, & munere*; & in pausa, unde (-) primariæ vocis revocatur, mutaturque in (·) sub ב, וְעָבֵדוּ *& ministrabunt*. Cum affix. וְלֹא עֲבָדוּהוּ, Jud. 10. v. 6. *neque coluerunt eum*. Cum præf. & aff. (ו) in (ֻ) ad euphoniam correpto, וַעֲבָדֻהוּ *& servierunt ei*, m. לֹא עֲבָדוּךָ, Neh. 9. v. 35. *non coluerunt te*, m. nihil tui honoris ergo fecêre, וַעֲבָדוּךָ *& servient tibi*, m. עֲבָדוּם *colunt ea* idola. וַעֲבָדוּם, Gen. 15. v. 13. *& servient eis Ægyptiis, opus eorum durius* (lateritium scilicet) *facient*. 2. p. pl. m. cum præfix. וַעֲבַדְתֶּם *& coletis*.

Ben. f. m. Lxx. Δοῦλος (legendo fortè עֶבֶד pro עֹבֵד) *servus*. Alii, *serviens, colens*, &c. Genes. 4. v. 2. *& Cain exstitit* עֹבֵד אֲדָמָה, Lxx. ἐργαζόμενος τὴν γῆν. Alii, *colens terram*, exercens terram. Vulg. *agricola*. וַיְהִי לְמַס עֹבֵד, Gen. 49. v. 15. Lxx. καὶ ἐγενήθη ἀνὴρ γεωργός *& factus est vir agricola*. Vulg. & alii, *factusque est tributis serviens*. Cocc. *& fuit in delectum operariorum*. עֹבֵד אַדְמָתוֹ יִשְׂבַּע־לָחֶם, Prov. 12. v. 11. *exercens terram suam satiabitur pane*. Cum præf. הָעֹבֵד *ministrans, serviens*, וְהָעֹבֵד *& ministrans*. Plur. עֹבְדִים. Cum præfix. Ezech. 34. v. 27. *& eruero eos de manu* הָעֹבְדִים בָּהֶם *eorum, qui opus suum faciebant per ipsos*. Construct. עֹבְדֵי פִשְׁתִּים, Isai. 19. v. 9. *operantes linum*, qui occupantur in lino. Cum præfix. לְעֹבְדֵי הָעִיר *quorum opus est in civitate*.

Infin. עֲבֹד, Lxx. substant. ἔργον *opus*. Vulg. & alii, *opus facere, servire*; hhól. in (ֳ hhatoúph) ob maqqáph correpto, עֲבָד־בָּם (avodh-bám) לְבִלְתִּי, Jerem. 34. v. 9. *ne ampliùs opus suum facerent per ipsos*. Cum præfix. לַעֲבֹד *servire*, לַעֲבֹד וּלְמַשָּׂא, Num. 4. v. 24. *ad opus faciendum, & ferendum*. Cum accusativo conjugati nominis (quod infrequens non est) לַעֲבֹד עֲבֹדַת בְּאֹהֶל, ibid. v. 23. *ad faciendum opus tabernaculi*, aut *in tabernaculo*, וְלַעֲבֹד *& ad colendum, & ad faciendum opus* .... מֵעֲבוֹד הַכַּשְׂדִּים, Jerem. 40. v. 9. *ne serviatis Chaldæis*. Cum aff. hhólem correpto in (ֳ hhatoúph), quod cum (ְ) penultimæ sedem commutat, vide Gram. Heb. t. 1. p. 351. c. 1. & in pausa, unde (ֹ) pro (ְ) sub ד, עָבְדָהּ ovdécha *colere te*, m. Cum præf. & aff. לְעָבְדוֹ leovdhó *ad colendum eum* agrum, וּלְעָבְדוֹ בְּכָל־לְבַבְכֶם ouleovdhó, Deut. 11. v. 13. *& colere, adorare eum ex toto corde vestro*, לְעָבְדָהּ leovdháh *ad colendum eum*, f. hortum, לְעָבְדָם leovdhám *ad colendos eos* Deos alienos, מֵעָבְדֵנוּ méovdhénou *ne servirent nobis*, c.

Imper. 2. p. f. m. לֵךְ עֲבֹד, 1. Reg. 26. v. 19. *agedum, cole* Deos alienos. Cum præf. & affix. mutatis, transpositisque punctis ut supra in Infinit. וְעָבְדֵהוּ veovdhéhou *& cole eum*. 2. p. pl. m. עִבְדוּ אֶת־יְהוָה בְּיִרְאָה, Psal. 2. v. 11. *servite Domino in timore*. Timor Dei sit cultus vester. In pausa, unde revocatur hhólem, punctum primariæ vocis loco (ְ), לְכוּ עֲבֹדוּ, Ezech. 20. v. 39. *agite nunc, colite* idola vestra. Ironica abdicatio, quâ tacitè ad contrarium, h. e. ad Dei cultum, eos invitat. Lxx. ἐξάρατε. Cum præf. וְעִבְדוּ *& servite, colite*. Cum præf. & affix. (ו) in (ֻ) ad euphoniam correpto, וְעִבְדֻהוּ *& colite eum*.

Fut. 3. p. f. m. בְּרֵעֵהוּ יַעֲבֹד חִנָּם, Jerem. 22. v. 13. *socii sui operâ utitur gratis*, vel *cogit socium suum opus suum facere gratis*, וְרַב יַעֲבֹד צָעִיר, Gen. 25. v. 23. *major colet minorem*. Erit in minoris potestate, & ipsi officia præstabit. Cum præf. וַיַּעֲבֹד *& servivit, coluit*. Cum aff. זֶרַע יַעַבְדֶנּוּ, Psal. 21. Heb. 22. v. 30. *semen serviet ei*, m. obediet ei, colet eum; filii post patres. Cum præf. & aff. וְיַעַבְדֻנִי *ut colat me*, c. וַיַּעַבְדֵם *& colebat ea* idola. 2. p. f. m. תַּעֲבֹד *coles, servies*. Cum aff. hhólem correpto in (ֳ hhatoúph) quod cum (ֲ) vel (ְ) sub ע, sedem commutat; unde & ipsum ת (ֳ hhatoúph) notatur, *litera enim gutturalis notat se & præcedentem eodem sono, licet non*

Digitized by Google

eodem ſemper puncto, vide Gram. Heb. t. 1. p. 34. c. 1. Quidam ad Hophal referunt, vide eandem Gram. t. 1. p. 365. c. 1. תָּעָבְדֵם tóovdhém, pro תַּעַבְדֵם, Exod. 20. v. 5. *neque coles ea* ſimulacra. Non facies opus circa illa, ut ſint, vel in honore ſint. 1. p. f. c. אֶעֱבֹד *ſerviam.* Jerem. 2. v. 20. *& dixiſti* לֹא אֶעֱבוֹד *non ero ſerva, non ſerviam;* vel juxta Maſſor. לֹא אֶעֱבוֹר *non tranſgredior,* aut *tranſgreſſa ſum.* Cum aff. hhól. in (ְ hhatoúph) correpto, ut fit ante affix. כֶן, כֶם, ךָ, vide Gram. Heb. tom. 1. p. 359. c. 1. אֶעֱבָדְךָ éevodhcha *ſerviam tibi*, m. 3. p. pl. m. יַעַבְדוּ, & in pauſa, unde loco τῦ (ְ) hhólem, punctum primariæ vocis, revocatur, יַעֲבֹדוּ *colent, ſervient.* Cum præfix. וַיַּעַבְדוּ *& colunt;* in pauſa, unde hhólem pro τῦ (ְ) τῦ ב, וַיַּעֲבֹדוּ *& coluerint*, וַיַּעַבְדוּ *& coluerunt.* Cum affix. יַעַבְדוּהוּ *colent eum.* Cum præf. & affix. (ַ) in (ֲ) ad euphoniam correpto, וַיַּעַבְדֻהוּ *& coluerunt eum*, יַעַבְדוּךָ *colent te*, m. יַעַבְדוּנִי, & (ַ) in (ֲ) mutato, יַעַבְדֻנִי *colent me*, c. Cum præf. & affix. (ַ) in (ֲ) correpto, וְיַעַבְדֻנִי *ut colant me*, c. וַיַּעַבְדוּם *& coluerunt eos.* 2. p. pl. m. תַּעַבְדוּ *ſervietis;* & in pauſa, unde pro τῦ (ְ) τῦ ב revocatur hhólem, punctum primariæ vocis, לְעֹלָם בָּהֶם תַּעֲבֹדוּ, Levit. 25. v. 46. *in perpetuum per ipſos opus veſtrum facietis.* Cum præf. וַתַּעַבְדוּ *& coluiſtis.* Cum ן parag. תַּעַבְדוּן אֶת־הָאֱלֹהִים, Exod. 3. v. 12. (ut) *colatis Dominum*, ſacrificio, munere, oblatione..... finem hujus liberationis oſtendit, ut Deo ſerviant. In pauſa, quare hhólem pro τῦ (ְ) τῦ ב, Joſ. 24. v. 15. *eligite vobis hodie* אֶת־מִי תַעֲבֹדוּן *quem* (Deum) *colatis.* Duabus itaque, religionibus præpoſitis, jam illos quodammodo ſolvit utrâque, ac velut manu emittit? Haud quaquam; ſed artificio Rhetorico utitur (*ſucceſſor ille Moyſi in Prophetiis*, Eccleſiaſt. 46. v. 1.) ſummâque eloquentiæ arte eos quò vult ducit. Cum affix. תַּעַבְדֵם *coletis eos.* 1. p. plur. c. Exod. 10. v. 26. *neſcimus* מַה־נַּעֲבֹד אֶת־יְהוָה *quâ* (in ellipſis τῦ ב) *re culturi ſimus Dominum.* Cum præfix. וְנַעֲבֹד *& coluimus.* Cum præf. & ה parag. וְנַעַבְדָה *ut ſerviamus.* Cum affix. כִּי נַעַבְדֶנּוּ, Jud. 9. v. 28. *ut ſerviamus illi*, m. Cum præf. & aff. & daghéſch τῦ ד impreſſo, ad compenſandum נ ex Chaldaiſmo epentheticum (vel potiùs ex Arabiſmo paragogicum) abjectum, וְנַעַבְדֶךָּ *ut ſerviamus tibi*, m. Hhól. ultimæ correpto in (ְ hhatoúph), quod cum (ֲ) vel (ַ) penultimæ ſedem commutat, quare & ע, τῦ (ְ hhatoúph) notatur, (ut in 2. p. f. m. quam vide ſupra. Quidam ad Hophal referunt, vide Gram. Heb. tom. 1. p. 371. c. 1.) וְנָעָבְדֵם venóovdhém) pro וְנַעַבְדֵם *ut colamus eos.*

NIPHAL נֶעֱבַד, Lxx. ἐργάζομαι, κατεργάζομαι, Vulg. & alii, *aror, color, excolor, opus culturæ fio.*

Praet. 3. p. f. m. מֶלֶךְ לְשָׂדֶה נֶעֱבָד, Eccl. 5. v. 8. *rex* (omnium in terris ſupremus; qui, ſi quiſquam alius, agricolæ ope non egeret) *agro mancipatur.* Quidam, *rex, pro agro colitur;* quantus eſt ager (regiæ ditionis) tanti rex ipſe eſt, tantique habetur. 2. p. plur. m. cum præf. וְנֶעֱבַדְתֶּם וְנִזְרַעְתֶּם, Ezech. 36. v. 9. *& colemini, & conſeremini.*

Fut. 3. p. f. m. אֲשֶׁר לֹא־יֵעָבֵד בּוֹ, Deut. 21. v. 4. (*ad vallem aſperam*) *in qua cultura non fiet*, i. incultam. 3. p. f. f. Ezech. 36. v. 34. *& terra deſolata* תֵּעָבֵד *coletur.*

PUAL עֻבַּד, Lxx. δουλεύω, Vulg. *ſervio* (legeb. in Qal עָבַד), ἐργάζομαι, Alii, *color* (vel potiùs) *per me colitur;* fit opus, cultura; jugum trahitur, (Vulg. activ.) *traho.*

Praet. 3. p. f. m. אֲשֶׁר לֹא־עֻבַּד בָּהּ, Deut. 21. v. 3. *per quam* (vitulam) *cultura non fuerit facta.* Iſai. 14. v. 3. *à ſervitute durâ*, אֲשֶׁר עֻבַּד־בָּךְ *quæ per, in te exercita* (vel *à te exacta*) *fuerit.*

HIPHIL הֶעֱבִיד, Lxx. δουλεύειν ποιέω, Lxx. Aq. δουλόω, Lxx. Sym. Theod. καταδουλόω (voce mediâ pro eodem) καταδουλόομαι, Lxx. καταδυναστεύω, Vulg. & alii, *operari, ſervire facio, ago, ſervitutem exigo, in ſervitutem redigo, ſervitute premo, vi opprimo....*

Praet. 3. p. f. m. הֶעֱבִיד אֶת־חֵילוֹ עֲבֹדָה גְדֹלָה, Ezech. 29. v. 18. *occupavit exercitum ſuum opere magno.* 2. p. f. m. cum affix. הֶעֱבַדְתַּנִי בְּחַטֹּאותֶיךָ, Iſai. 43. v. 24. Lxx. ἐν

Digitized by Google

τοῖς ἁμαρτίαις σε προέστης μοι in peccatis tuis stetisti ante me, c. Alex. mutatis person. *ἐν ταῖς ἀδικίαις σε προέστην σε in sceleribus tuis steti ante te* (sic legit S. Hieron. & addit, *τοὺς* 70. ita edidisse; vertitque: *defendi te*. Sic quoque S. Cyrill. Theod. & Euseb. Evang. demonstr. l. 11.) Aq. Sym. Theod. *ἐκόπωσάς με defatigasti me*. Sym. Aq. *ἐκκοπόν με ἐποίησας lassitudine* quasi *enervatum reddidisti me*. Vulg. & alii, *servire, laborare me fecisti peccatis tuis*. 1. p. s. c. cum præf. וְהֶעֱבַרְתִּי *& servire feci*. Cum affix. לֹא הֶעֱבַדְתִּיךָ בְּמִנְחָה, Isai. 43. v. 23. *non te*, c. *jussi colere* (me) *munere*, sed amore. Cum præf. & affix. וְהַעֲבַדְתִּיךָ אֶת־אֹיְבֶיךָ, Jerem. 17. v. 4. *& faciam ut servias inimicis tuis*, m.

Ben. pl. m. cum (·) sine (ʼ) comite in penultima, Exod. 6. v. 5. *quos Ægyptii* מַעֲבִדִים *præ duriore servitute gemere faciunt*.

Infin. cum præf. 2. Paral. 2. v. 18. al. 3. v. 1. *præfectos* לְהַעֲבִיד אֶת־הָעָם *qui populum cogerent opus facere*.

Fut. 3. p. s. m. ex forma (-) cum præf. וַיַּעֲבֵד *& fecit ut coleret*. 3. p. plur. m. cum præf. & (·) in penultima sine (ʼ) indice τῦ (ʼ gadhól) וַיַּעֲבִדוּ, Exod. 1. v. 13. *& servire fecerunt .... dure*. Lxx. *βίᾳ*, Vulg. *& affligebant illudentes eis*.

עבד Chald. PEAL, Lxx. *ποιέω*, Vulg. & alii, *facio, efficio, ago, perago, operor*, (*colo terram*) *paro, apparo*. Item, *servio*, unde Lxx. substantive, *δοῦλος servus*.

Praet. 3. p. s. m. עֲבַד *fecit*. 2. p. s. m. עֲבַדְתְּ *fecisti*. 1. p. s. c. cum (-) pro τῷ (·) sub ע gutturali. Vide Gram. Heb. tom. 2. p. 586. c. 1. עַבְדֵת *feci*. 3. p. plur. m. Jerem. 10. v. 11. *Dii, qui cœlum & terram* לָא עֲבַדוּ יֵאבַדוּ מֵאַרְעָא *non fecerunt; pereant de terra*. Cum præf. וַעֲבַדוּ *& fecerunt*.

Ben. s. m. עָבֵד *faciens, faciebat*. Cum præf. וְעָבֵד *& facit*. Sing. fem. עָבְדָא *faciebat*. Plur. m. עָבְדִין *facientes*.

Infin. cum præf. & (-) pro τῷ (·) sub מ infinitivi charactere, ob primam rad. ע guttur. quamvis ipsa gutturalis (·) simplex habeat, vide Gram. Heb. t. 2. p. 587. c. 1. לְמֶעְבַּד, Esd. 4. v. 22. *ad faciendum*.

Fut. 2. p. pl. m. Esd. 6. v. 8. *à me igitur* *proponitur edictum* לְמָא דִּי־תַעַבְדוּן *de eo, quod estis facturi*. Quidam, *ne quid facessatis negotii....*

ITHPEEL אִתְעֲבֵד, vel ITHPEAL אִתְעֲבַד, Lxx. *γίνομαι*, Vulg. & alii, *fio, efficior, exstruor, sum. εἰς ἀπώλειαν εἰμι*, Vulg. *pereo, dispereo*. Item, *concitor, publicor, vastor*. Cum hac voce הַדָּמִין *membratim concidor, discerpor*.

Ben. s. m. מִתְעֲבֵד *fiat*. (-) in (·) ob maqqáph correpto, מִתְעֲבַד־ *fit*. Sing. fem. מִתְעַבְדָא *fit*.

Fut. 3. p. s. m. הַדָּמִין יִתְעֲבֵד, Dan. 3. v. 29. *in membra discerpatur*. 2. p. pl. m. הַדָּמִין תִּתְעַבְדוּן, ibid. 2. v. 5. *membratim laniabimini*.

עֲבֵד Chald. m. Lxx. *δοῦλος, παῖς*, Vulg. & alii, *servus, puer*, &c. ut in Heb. עֲבֵד אֱלָהָא, Dan. 6. v. 21. *serve Dei*. Pl. cum aff. עַבְדָיךְ *servi tui*, m. Cum præf. & aff. לְעַבְדָיךְ *servis tuis*, m. עַבְדוֹהִי, Dan. 3. v. 26. *servi ejus*, m. Dei scilicet altissimi. לְעַבְדוֹהִי *servis suis*, m. R. עָבַד *fecit, operatus est, servivit*.

עֶבֶד, & in pausa עָבֶד, m. Lxx. Aq. Sym. Theod. *δοῦλος*, Lxx. Aq. Theod. *παῖς*, Lxx. *παιδάριον, οἰκέτης, θεράπων, ἄγγελος, υἱός*. Vulg. & alii, *servus*, sive *pecuniâ emptus*, sive *captus bello*, h. e. *mancipium*. Quo etiam nomine ipse se appellat, *puer, puerulus, domesticus, minister, legatus, filius*; & quisquis alterum colit, ut *subditus, obsequens, addictus, deditus, discipulus* ..... Lxx. fem. *δούλη serva*. De brutis etiam animalibus, *ἡμίονος mula*. Substantive, *δουλεία servitus, θεραπεία famulatus, ἐργασία opus, πάροδος transitus, δύναμις potentia, ἔθνος gens, λαός populus, οἶκος domus, ἄνθρωπος homo, ἄρχων imperator, πατήρ pater*. Verbal. *δουλεύω servio, ἵσημι sto, φοβοῦμαι timeo*; מֹשֶׁה עֶבֶד־יְהוָה, Jos. 12. v. 6. *Moses servus Domini*. Sic & Christus per *ἀντονομασίαν* appellatur. Quippe qui *τὰ ἀρεστὰ αὐτῷ* semper fecerit; justitiam adduxerit; fecerit-que Deum habere regnum; & glorificari in hominibus..... Cum præfix. וְעֶבֶד *& servus*, הַעֶבֶד יִשְׂרָאֵל, Jerem. 2. v. 14. *numquid servus Israël?* כָּעֶבֶד *servus*, כָּעֶבֶד כַּאדֹנָיו *sicut servus*, כַּעֶבֶד כַּאדֹנָיו, Isai. 24. v. 2. *ac*

Digitized by Google

servus, ita Dominus ejus, לְעֶבֶד *in servum, servo, servi*. Cum affix. עַבְדּוֹ *servus ejus, servi sui*, m. &c. Cum præf. & aff. וְעַבְדּוֹ *& servum ejus*, m. בְּעַבְדּוֹ *in servum suum*, m. עַבְדְּךָ, & in pausa, unde (ֶ) loco ְ (ְ) sub ד, עַבְדֶּךָ *servus tuus*, m. וְעַבְדְּךָ *& servus tuus*, m. in pausa, בְּעַבְדֶּךָ *in servum tuum*, m. לְעַבְדְּךָ, & in pausa, לְעַבְדֶּךָ *servo tuo*, m. וּלְעַבְדְּךָ *& servo tuo*, m. מִי עִוֵּר כִּי אִם־עַבְדִּי, Isai. 42. v. 19. *quis cæcus, nisi servus meus?* c. i. is populus, quem Deus ab hostibus liberavit, separavitque ab omnibus populis, ut sibi serviret. וְעַבְדִּי *& servus meus*, c. בְּעַבְדִּי *in servum meum*, c. כְּעַבְדִּי *sicut servus meus*, c. לְעַבְדִּי *servo meo*, c. עַבְדְּכֶם *servus vester*, m. Plur. וְהָיִינוּ עֲבָדִים לְפַרְעֹה, Gen. 47. v. 25. *& erimus servi Pharaoni*. Erimus ipsius coloni, obligati ad quintam partem proventûs reddendam. Cum præf. וַעֲבָדִים, & cum (ָ) sine (י) comite, וַעֲבָדִם *& servi*, הָעֲבָדִים *servi*, כַּעֲבָדִים *sicut servi*, לַעֲבָדִים *in servos*. Conſt. Isai. 54. v. 17. *hæc hæreditas*, עַבְדֵי יְהוָה *servorum Domini*, eorum, qui ipsi obediunt, & sese ei addicunt. Cum præf. וְעַבְדֵי *& servi*, מֵעַבְדֵי *ex servis*. Cum affix. עֲבָדָיו *servi ejus, sui*, m. &c. Cum præf. & affix. וַעֲבָדָיו *& servi ejus, sui*, m. בַּעֲבָדָיו *in servis suis*, m. לַעֲבָדָיו *servis ejus, suis*, m. וְלַעֲבָדָיו *& servis suis*, m. מֵעֲבָדָיו *è servis ejus, suis*, m. וּמֵעֲבָדָיו *& à servis ejus, suis*, m. וַעֲבָדֶיהָ *& servi ejus*, f. עֲבָדֶיךָ *servi tui*, m. וַעֲבָדֶיךָ *& servi tui*, m. וּבַעֲבָדֶיךָ *& in servos tuos*, m. לַעֲבָדֶיךָ *servis tuis*, m. וְלַעֲבָדֶיךָ *& servis tuis*, m. מֵעֲבָדֶיךָ *ex, à servis tuis*, m. וּמֵעֲבָדֶיךָ *& à servis tuis*, m. עֲבָדַי *servi mei*, c. וַעֲבָדַי *& servi mei*, c. עַבְדֵיהֶם *servi eorum*, לְעַבְדֵיהֶם *servis ipsorum*, וַעֲבָדֵיהֶם vaavodhehém, Eccles. 9. v. 1. (ubi (ֲ hhatouph) sub ב, quasi à עָבוּד sing. masc. unde sing. fem. עֲבוּדָה *factum, opus*; quare & in eadem significatione) *& facta, opera eorum*. עַבְדֵיכֶם *servi vestri*, m. וְעַבְדֵיכֶם *& servi vestri*, m. Rad. עָבַד *servivit, fecit....*

עֶבֶד Mass. *Évedh*, Vulg. *Abed*, nomen proprium filii Jonathan, Esd. 8. v. 6. Etym. *servus*, à עֶבֶד idem.

עַבְדָּא Mass. *Avdá*, Vulg. *Abda*, nom. proprium patris Adoniram, 3. Reg. 4. v. 6. filii Samua filii Galal filii Idithun, Nehem. 11. v. 17. Etym. *servus*, à עֲבַד Chald. unde emphat. עַבְדָּא idem.

עַבְדְּאֵל Mass. *Avdeél*, Vulg. *Abdeel*, nomen proprium patris Selemiæ, cui præcepit rex Jeremiel ut comprehenderet Baruch scribam, & Jeremiam prophetam, Jerem. 36. v. 26. Etym. *servus Dei*; à עֶבֶד *servus*, & אֵל *Deus*.

עֹבֵד־אֱדֹם Mass. *Ovédh-edhóm*, Vulg. *Obededom*, nom. propr. viri Getæi, in cujus domo habitavit arca Domini, 2. Reg. 6. v. 10. Etym. τὸν *Esau colens*, aut *exprimens* .... à עֹבֵד *colens* .... & אֱדֹם *Esau*.

עֲבֹדָה f. Lxx. Aq. Sym. Theod. δουλεία, Lxx. Sym. λατρεία, Lxx. λειτουργία, λειτούργημα, ὑπηρεσία, Sym. οἰκετεία, δουλευτόν, Lxx. λατρευτόν, λειτουργικόν, παρασκευή, Lxx. Sym. Theod. ἐργασία, Lxx. ἔργον, κάτεργον, σύνταξις, πρᾶξις, Vulg. & alii, *servitus, famulatus, servitium, famulitium, ministerium servile*, (intelligitur sæpe de domesticis, & servis simul sumtis) *religionis, ecclesiastic. public. domestic. præparatio, cultus, cultura, opus, constructio, ars*. Lxx. item, ἐργαλεῖον *instrumentum*, σαπρία *putredo*. Verbal. ἐργάζομαι *operor*, θεραπεύω *ministro*, λειτουργέω *munere publico*, vel *Ecclesiastico fungor*, κρατέω *teneo*. כָּל־מְלֶאכֶת עֲבֹדָה, Levit. 23. v. 7. *omne* (h. e. nullum) *genus operis*. Cum præfix. וַעֲבֹדָה, & וַעֲבוֹדָה, לְכָל־כְּלֵי עֲבוֹדָה, 1. Par. 28. v. 14. *ad singula instrumenta cujusque ministerii*, הָעֲבֹדָה & הָעֲבוֹדָה, *servitus, cultus, ministerium*, בַּעֲבֹדָה קָשָׁה, Exod. 1. v. 14. *præ servitute dura*, לַעֲבֹדָה & לַעֲבוֹדָה, *ad ministerium*, וּמֵעֲבֹדָה, *nempe, ex servitute dura*. Conſt. עֲבֹדַת *ministerium*, &c. לֹא־תַעֲבֹד בּוֹ עֲבֹדַת עָבֶד, Levit. 25. v. 39. *non tibi serviri facies per eum modo turpi*, aut *servili*, וַעֲבֹדַת & וַעֲבוֹדַת, *& ministerium, servitus, opus*, & בַּעֲבֹדַת & בַּעֲבוֹדַת, *in ministerio*, לַעֲבֹדַת & לַעֲבוֹדַת, *ad ministerium*, וְלַעֲבֹדַת *& ad ministerium*, מֵעֲבֹדַת & מֵעֲבוֹדַת, *à servitute*, vel *regimine* duro. Cum affix. עֲבֹדָתוֹ *ministerium ejus*, m. Cum præf. & affix. לַעֲבֹדָתוֹ *& ministerium ejus*, m. וְלַעֲבֹדָתוֹ *& culturam*

Digitized by Google

suam, m. עֲבֹדָתִי & עֲבֹדָתִי, *servituti meæ*, c. בַּעֲבֹדָתָם עֲבֹדָתָם *ministerium, servitus ipsorum*, *in ministerio suo*, לַעֲבֹדָתָם & לַעֲבֹדָתָם, *ad minister suum*, m. מֵעֲבֹדָתָם *à servitute ipsorum*, מֵעֲבֹדַתְכֶם עֲבֹדַתְכֶם *ministerio vestro*, m. *de servitute vestra*, m. עֲבֹדָתֵנוּ *operis nostri*, c. Rad. עָבַד *servivit, coluit, operatus est*.

עֲבֻדָּה f. unde cum præf. וַעֲבֻדָּה, Lxx. δουλεία, Aq. δουλεία, Sym. οἰκετεία, Lxx. γεώργιον. Vulg. & alii, *famulitium, servitium ministerium, familia, famulorum multitudo, cultura, agricultura*, Al. *vervactum, arvum, seges, fructus*. R. עָבַד *servivit, opus fecit, terram coluit*....

עַבְדּוֹן Mass. *Avdón*, Vulg. *Abdon*, nomen proprium 1°. filii Micha, sive Michai, 2. Paral. 34. v. 19. 4. Reg. 22. v. 12. dicitur Achobor. 2°. civitatis, in regione scilicet Tribûs Aser, & Levitis quidem assignata, Jos. 21. v. 30. 1. Paral. 6. v. 74. in onomastico Eusebii male scribitur hoc nomen ΑΡΔΩΜ, quod & ipsa literarum series, & versio Hieronymi ostendit. Videtur tamen scripsisse ipse Eusebius ΑΒΔΩΜ vel ΑΒΔΩΝ, sed ablato à litera Β ductu inferiore facta est Ρ, & hinc ΑΡΔΩΜ scriptum pro ΑΒΔΩΜ. Mirum sane in serie urbium Tribui Aser adsignatarum, Jos. 19. v. 24. non legi hanc urbem.... Palæst. doctiss. Relandi, p. 518. 3°. Judicis in Israël, Jud. 12. v. 12. al. 13. Etym. *servulus*; à עבד, sive עבדא Syr. *servus*, unde insertis ultimæ syllabæ literis וֹן, fit diminutivum עבדונא עבדון, *servulus*, ut à ברא בר *filius*, fit ברון, seu ברונא *filiolus*, vide Gram. Lud. *de Dieu*, p. 71.

עַבְדוּת f. unde cum præf. & affix. (וּ) in (ֻ) correpto, בְּעַבְדֻתֵנוּ, Esd. 9. v. 8. Lxx. ἐν τῇ δουλείᾳ ἡμῶν, Vulg. & alii, *in servitute nostra*, וּבְעַבְדֻתֵנוּ *& in servitute nostra*, c. R. עָבַד *servivit*.

עַבְדִּי Mass. *Avdí*, Vulg. *Abdí*, nom. propr. 1°. patris (קִישִׁי) Cusi, ac filii Maloch, 1. Paral. 6. v. 44. 2°. patris (קִישׁ) Cis, Levitæ, 2. Paral. 29. v. 12. Etym. *servus meus*; à עֶבֶד *servus*, & (י) affix. 1. p. s. c.

עַבְדִּיאֵל Mass. *Avdiél*, Vulg. *Abdiél*, nom. propr. filii Guni è Tribu Gad, 1. Paral. 5.

v. 15. Etym. *servus Dei*, à עֶבֶד *servus* (cum (י) paragogico antiquo regiminis indice, ut in מַלְכִּי־צֶדֶק, vide Gram. Heb. t. 1. p. 125. c. 1.) & אֵל *Deus*.

עֹבַדְיָה Mass. *O'vadhiáh*, Vulg. *Abdias*, nom. propr. Prophetæ, Abd. 1. v. 1. Etym. *cultor Domini*; à עֹבֵד seu עֶבֶד, vide Gr. Heb. t. 1. p. 164. c. 1. *colens*, sive *cultor*, & יָהּ *Dominus*.

עֹבַדְיָהוּ Mass. *O'vadhiáhou*, Vulg. *Abdias*, nomen proprium dispensatoris domûs regis Achab, 3. Reg. 18. v. 3. Etym. *colens Domini*; à עֹבֵד sive עֶבֶד, uti mox supra, *colens*, & יָהוּ (contractè ex יְהוָה) *Dominus*.

עֶבֶד־מֶלֶךְ Mass. *E'vedh-mélech*, Vulg. *Abdemelech*, nomen propr. Æthiopis cujusdam eunuchi, Jerem. 38. v. 8. Etym. *servus regis*; à עֶבֶד *servus*, & מֶלֶךְ *rex*.

עֲבֵד נְגוֹ Mass. *Avédh negó*, Vulg. *Abdenago*, nom. impositum à præposito eunuchorum Babyloniorum Azariæ, uni è filiis Israël in conspectu Nabuchodonosor introductis, Dan. 1. v. 7. Etym. *cultor* (astri) *Veneris, luciferi*, sive *lucis orientis*.... (vel, secundùm R. Saad. qui pro נגו legit נְבוֹ, *Mercurii*), à עבד Syr. *cultor*; & נגה vel נגו, Syr. *splendor, venus, lucifer, aurora, lux, ignis*, &c. Vide Gram. Heb. t. 1. p. 448. c. 1.

עָבָה QAL. Lxx. (per metathesin (παχύνομαι, Vulg. & alii, *densus, crassus, pinguis, obesus sum*, vel *fio*.

Praet. 3. p. s. m. קָטְנִּי עָבָה, 3. Reg. 12. v. 10. Lxx. ἡ μικρότης μου παχυτέρα.... *parvitas mea crassior*.... Vulg. *minimus digitus meus crassior est* dorso patris mei. Alii, *minimus meus* (אֶצְבַּע *digitus*, sed nomen אֶצְבַּע est femininum, unde alii, *minimum meum* עָבָה) *crassior*, vel *crassius est*.... 2. p. s. m. שָׁמַנְתָּ עָבִיתָ כָּשִׂיתָ, Deut. 32. v. 15. *opimatus es, obesatus es, obductus es*, scilicet adipe, & defecisti.

עַבְטוֹט m. Lxx. ἐνέχυρον, Aq. χειρόδοσία, Lxx. ἱμάτιον, Vulg. & alii, *pignus, vestimentum*, aut quidquid securitatis ergo datur, aut accipitur, unde & redditio debiti, quâ securius nihil. Cum præfix. הַעֲבוֹט *pignus*. Cum aff. עֲבֹטוֹ *pignus ejus*, m. Cum præf. & affix. בַּעֲבֹטוֹ *cum pignore ejus*, m. Rad. עָבַט *pignoratus est*.

Digitized by Google

עָבוּר m. unde conſt. cum præf. Joſ. 5. v. 12. *& defecit manna ipſo die* poſtero, quo comederunt illi מֵעֲבוּר הָאָרֶץ, Lxx. ἐκ τῦ σίτε τῆς γῆς *de frumento*, Vulg. *de frugibus terræ*. Alii, *de annona*, de proventu, præteriti ſcilicet anni. עָבוּר enim dicitur περυσινὸς *fructus anni ſuperioris*; & הַתְּבוּאָה πρόσφατος *hornus*, i. hujus anni. Vide Qimhhi. Rad. עָבַר *tranſivit*.

בַּעֲבוּר vox compoſita ex præpoſitione ב *in*, *ad*, *ob*, *per*, &c. & nomine ſubſtantivo maſc. עָבוּר, conſt. עֲבוּר & ad euphoniam, עֲבֻר *tranſitus*; q. d. *in tranſitu*, *in tranſitum*, *ad tranſitum*, *ob tranſitum*, *per tranſitum*, &c. notat enim tranſitum cauſæ ad effectum, vel effectûs ad cauſam, &c. Vide ſupra, col. 248. hujuſce vocis loci deſunt in Conc. Rad. עָבַר *tranſivit*.

עֲבוֹת, vel cum hhólem defic. עֲבֹת, Lxx. Aq. Theod. δασύς, Sym. πύκασμα, Lxx. νεφέλη, πλοκή, ἐμπλόκιον, ἅλυσις, ἁλυσιδωτός, δεσμός, ζυγός, ἱμὰς ζυγῦ, κλαδώδιον, Aq. Sym. βρόχος, βροχωτός, Lxx. χρωσσός, κατάσκιος, Aq. μυελός, Lxx. σύλλεχος, Vulg. & alii, *denſus*, *denſum*, *condenſus*, *condenſum*, *nubes*, *complicatio*, *opus implexum*. Hinc *catena tortilis*, *funis contortus*, *adeoque denſus*, *vinculum*, *jugum*, *jugique lorum*, *funiculus*, *contortus* ſcil. *laqueus*, *opus laqueatum*, *fimbria*, *umbroſus*, *opacus*, *craſſus*, *truncus*. Lxx. item, αὐχὴν *cervix*. Verbal. πλέκω *plico*, πυκάζω *condenſo*, עֵץ עָבֹת, Levit. 23. v. 40. *arbor denſa*, ramis implicatis. Ex forma conſtruct. מַעֲשֵׂה עֲבֹת זָהָב, Exod. 28. v. 22. *opus catenatum ex auro puro*. Cum hhólem pleno, קִצֵּץ עֲבוֹת רְשָׁעִים, Pſal. 128. Heb. 129. v. 4. *concîdit catenam impiorum*. Cum præf. וְכַעֲבוֹת *& denſo veluti fune*. Cum aff. עֲבֹתוֹ *loro ſuo*. Pl. עֲבֹתִים *funes*. Ezech. 19. v. 11. *& exaltata eſt proceritas ejus* עַל־בֵּין עֲבֹתִים *eò uſque, ut inter denſos ramos eſſet*. Cum præfix. הָעֲבֹתִים *funes*. אִסְרוּ־חַג בַּעֲבֹתִים עַד־קַרְנוֹת הַמִּזְבֵּחַ, Pſal. 117. Heb. 118. v. 27. Græcis charact. ἄσρυ αγ βααβεθιμ, Latinis, *aſru ag baabeuthim* (Hexapl.) Lxx. συστήσασθε ἑορτὴν ἐν τοῖς πυκάζουσιν ἕως τῶν κεράτων τῦ θυσιαστηρίε, Vulg. *conſtituite diem ſolemnem in condenſis uſque ad cornua*

(Vulg. *cornu*) *altaris*. Aq. δήσατε ἑορτὴν ἐν πιμελέσι .... *ligate feſtum in pinguibus* ..... Sym. συνδήσατε ἐν πυκνώμασι πυκάσματα ἕως τῶν κεράτων τῦ θυσιαστηρίε *colligate in celebritate condenſa uſque ad cornua altaris*. Ἀλ, δήσατε θυσίαν. Al. *ſacrificate ſacrificium*. Ἀλ, στεφανώματα καὶ κλάδες ἀνάψατε τῷ ναῷ *coronas & ramos alligate templo*. S. Hier. *frequentate ſolemnitatem in frondoſis uſque ad cornua altaris*. Paraph. Chald. כַּפִּיתוּ טַלְיָא, &c. *Ligate* (Lat. interpres abſurde, *puerum*, unde ſermonum materies.) *agnum funibus*, h. e. mactate *ad cornua uſque altaris*. Cum affix. מו Poëtico, עֲבֹתֵימוֹ *funes ipſorum*. Plur. ex forma fem. conſtr. עֲבֹתֹת זָהָב, Exod. 28. v. 24. *funiculos aureos*. Cum præfix. אֶת־שְׁתֵּי שַׁרְשְׁרֹת הָעֲבֹתֹת, Exod. 28. v. 14. *catenæ tortiles*. Hoſ. 11. v. 4. *funiculis humanis traham eos*, בַּעֲבֹתוֹת אַהֲבָה *vinculis* (ſcilicet) *amoris*. Rad. עָבַת *contorſit*, *torquendo condenſavit*.

עָבַט QAL. Lxx. δανείζω, ἐνεχυράζω, Vulg. & alii, *fœnero* vel *fenero*, *pigneror*, *pignora capio*. Item, *fœneror*, *oppignero*, *mutuor dato pignore*. Hinc per metatheſin Angl. *to plight*, *a pledge*; Gal. *plege*; Antiq. *wadge*; Lat. per aphæreſin, *vas*, *vadis*, *vadium*, *vador*, *peto*.

Infin. cum præf. לַעֲבֹט עֲבֹטוֹ, Deut. 24. v. 10. vertitur vulgò, *ad capiendum pignus ejus*, poſſit etiam verti: *ut det pignus ſuum*, m. Cocc. Lex.

Fut. 2. p. ſ. m. תַּעֲבֹט *accipies mutuum*.

PIEL עִבֵּט, Lxx. ἐκκλίνω, Vulg. & alii, *declino*, *deflecto*, *perverto*. Convenit cum עָבַת *contorqueo*. Item ex uſu Chald. & Arab. *tardo*, *moror*.

Fut. 3. p. pl. m. cum ן parag. וְלֹא יְעַבְּטוּן אֹרְחוֹתָם, Joël. 2. v. 7. *nec morantur in viis ſuis*, m.

HIPHIL הֶעֱבִיט, Lxx. δανείζω, Vulg. & alii, *fœnero* vel *fenero*, *mutuo do ad uſuram*, *& etiam* (ut, cùm ex profanis, tùm etiam ex ſacris Scriptoribus liquet) *citra uſuram*; atque adeo, *mutuo obligo*, vel *adjuvo*.

Præt. 2. p. ſ. m. cum præfix. וְהַעֲבַטְתָּ גּוֹיִם רַבִּים, Deut. 15. v. 6. *& mutuo obligabis*, vel *juvabis gentes multas*.

Digitized by Google

Infin. cum præf. וְהַעֲבֵט & *mutuum dando.* Fut. 2. p. s. m. cum affix. וְהַעֲבֵט תַּעֲבִיטֶנּוּ דֵּי מַחְסֹרוֹ, Deut. 15. v. 8. & *mutuando dabis ipsi sufficientiam indigentiæ illius*, m. h. e. *quanto indiget.*

עַבְטִיט m. Habac. 2. v. 6. *usquequò aggravaturus, multiplicaturus, etiam super se* עַבְטִיט, Lxx. τὸν κλοιὸν αὐτοῦ στιβαρῶς; *jugum suum* (æs scilicet alienum. R. עָבַט *fenero*, &c.) *spissius, graviusque efficiendo?* Vulg. & alii, *densum lutum*, i. aurum & argentum? Derivant à עָב *densum*, & טִיט *lutum.*

עֳבִי m. unde cum præf. בַּעֲבִי גַּבֵּי מָגִנָּיו, Job. 15. v. 26. ἐν πάχει νώτου ἀσπίδος αὐτοῦ *in crassitudine dorsi scuti sui.* Vulg. & *pingui cervice armatus est.* Alii, *cum densitate umbonum clypeorum ejus*, m. Plur. const. בַּעֲבִי הָאֲדָמָה, 2. Paral. 4. v. 17. Lxx. in sing. ἐν τῷ πάχει τῆς γῆς *in crassitie terræ.* Vulg. *in argillosa terra.* Alii, *in densitatibus terræ.* Rad. עָבָה *densus, crassus*, &c. *fuit.*

עֳבִי m. unde cum præf. & aff. וְעָבְיוֹ, 3. Reg. 7. v. 26. Lxx. καὶ τὸ πάχος αὐτοῦ, Vulg. pronomine neglecto, *crassitudo autem.* Alii, & *crassities ejus*, m. Radix eadem ac vocis præced.

עֲבִידָא f. Chald. unde emphat. עֲבִידְתָּא, Lxx. ἔργον, δουλεία, Vulg. & alii, *opus, servitus.* Cum præfix. וַעֲבִידְתָּא & *opus.* Const. עֲבִידַת בֵּית־אֱלָהָא, Esd. 4. v. 24. *opus domûs Dei.* Cum præf. לַעֲבִידַת *opus.* R. עֲבַד *fecit, servivit.*

עֻבִּים m. plur. unde cum præf. וְהָעֻבִּים, Ezech. 41. v. 26. Lxx. ἐζυγωμένα *conjuncta.* Alex. ἐξυλωμένα *contignata.* Vulg. *latitudinemque parietum.* Alii, & *trabes*, sive ἐπιστύλιον *epistylium.* Gal. *epistyle, architrave, poitrail, sabliere.* Denique quod supra columnas, aut in summis parietibus extat. Rad. עָבַב *obnubilavit*, Arab. *longus, procerus....* fuit.

עָבַר QAL (per aphæresin) πέρω, περάω, Lxx. Aq. Sym. διαβαίνω, Lxx. Sym. διέρχομαι, Lxx. Incertus, διαπορεύομαι, Lxx. διοδεύω, Lxx. Sym. διαπεράω, Lxx. διεκβάλλω, ἐκπεριπορεύομαι, παραβαίνω, ὑπεραίρω, ὑπερβαίνω (Aq. Sym. Theod. ἁμαρτάνω) παρέρχομαι, παραπορεύομαι, Lxx. Sym. παρελαύνω, Lxx. παρίημι, Item, πορεύομαι, ἔρχομαι, ἥκω, οἴχομαι, ἄγομαι, unde cum præpositionibus, προέρχομαι, προπορεύομαι, πρόσειμι, προσάγω, ἀναβαίνω, εἰσέρχομαι, εἰσπορεύομαι, ἐπιπορεύομαι, ἐξέρχομαι, ἐκπορεύομαι, ἐκκλίνω, καταλύω, ἀπειμι, ἀφίσημι, ἐπέρχομαι, διέρχομαι, Vulg. & alii, *transeo, procedo, pergo, trajicio, transmitto, transmeo, pertranseo, pertendo, transgredior* (Hebr. absolute, *violo* fœdus) *supersessero, supero, transcendo* (Aq. Sym. Theod. *pecco,*) *prætereo, prætergredior, prætermitto, mitto, missum facio.* Cum לְ *conniveo, condono.* Item, *eo, proficiscor, venio, abeo, adducor*; unde cum לִפְנֵי *præeo, præcedo, duco, præsideo.* Cum אֶל, אֵלַי *accedo, ascendo, incedo, ingredior.* Cum בְּ, *adeo*, vel *per agros proficiscor, peragro.* Cum מֵעַל, מֵאֵת, *exeo, egredior, deflecto, declino, divertor* (vel potiùs, *diversor*) *discedo, recedo.* Cum עַל, עָלַי, בְּ, *supervenio, invado, ingruo, irruo.* Item, *supertranseo.* Cum תַּחַת, *pertranseo*, &c. Lxx. item, βοηθέω *auxilior*, γίνομαι *fio*, διατίθημι *dispono*, καταλείπω, ἐγκαταλείπω, *derelinquo*, εἰμὶ *sum*, ἐπιβάλλω *injicio*, ἐργάζομαι *operor*, λατρεύω *servio*; legebant עָבַד. λαλέω *loquor*, παρακούω *obaudio*, παραλλάττω *commuto*, πίπτω *cado*, περιλαμβάνω *circumprehendo*, συνέχω *contineo*, φέρω *fero*, χράομαι *utor*, &c. Substantive, γέλως *risus.* (Adverb. πέραν *ultra*; legebant עֵבֶר idem) πορεία *profectio*; referebant ad עֵבֶר idem. Construitur absolute, cum accusativo, & cum præposition. בֵּין, בְּ, מִן, &c. ut sup.

Præt. 3. p. s. m. Jud. 3. v. 26. *ipse enim* עָבַר אֶת־הַפְּסִילִים *transierat sculptilia.* Vulg. *locum idolorum.* In pausa, quare (ָ) loco τοῦ (ַ) sub בְּ, עָבָר חָלַף הַסְּתָו, Cant. 2. v. 11. *hiems transiit*, finita est. Cum præf. Isai. 8. v. 8. *inundabit*, וְעָבַר & *transibit*, pro *inundando transgredietur*, h. e. transeundo obruet totam regionem. In pausa, וְעָבָר & *transibit.* Cum affix. עֲבָרוֹ יָיִן, Jerem. 23. v. 9. (ubi accentus ab ultima ad penultimam syllabam ob concursum retrahitur, vide Gram. Heb. tom. 2. p. 308.) *quem vinum obruit.* 3. p. s. f. Job. 30. v. 15. & *ut nubes* עָבְרָה יְשֻׁעָתִי *transiit salus mea.* Cum præfix. וְעָבְרָה & *transivit.* 2. p. s. m. עָבַרְתָּ *transivisti.* Cum

Digitized by Google

Cum præf. וְעָבַרְתָּ *& transiveris.* 1. p. f. c. 1. Reg. 15. v. 24. *peccavi*, כִּי־עָבַרְתִּי אֶת־פִּי־יְהוָה *quia transgressus sum os Domini*, h. e. sermonem, sive præceptum Domini. Metonymia causæ organicæ, seu instrumenti, pro re per instrumentum effecta. Vide Gram. Heb. t. 2. p.35. Cum præfix. וְעָבַרְתִּי *& pertransibo, peragrabo.* כִּמְעַט שֶׁעָבַרְתִּי מֵהֶם, Cant. 3. v. 4. *ut abii ab iis.* 3. p. plur. c. עָבְרוּ מַשְׂכִּיּוֹת לֵבָב, Psal. 72. Heb. 73. v. 7. *transeunt imaginationes cordis*, motus internos prodit vultus, vel *cogitata perficiuntur.* In pausa, unde (-) primariæ vocis revocatum in (-) sub ב mutatur, עָבָרוּ *transiere.* Cum præf. וְעָבְרוּ *& transibunt.* 2. p. pl. m. עֲבַרְתֶּם *transivistis.* Cum præf. וַעֲבַרְתֶּם *& trajicietis.* 1. p. pl. c. עָבַרְנוּ *transivimus.* Cum præf. וַעֲבַרְנוּ *sed transibimus.*

Ben. s. m. עֹבֵר, עֹבֵר, Lxx. *δόκιμος probatus*, *συντίμησις æstimatio*, *πλήρης plenus*, *φόβος timor*, *πάροδος transitus*, *ἄνθρωπος homo.* Vulg. & alii, *transiens*, יָמָיו כְּצֵל עוֹבֵר, Psal. 143. Heb. 144. v. 4. *dies ejus sicut umbra, quæ transit.* Cum hhólem deficienti, Gen. 23. v. 16. *argentum* עֹבֵר לַסֹּחֵר *transiens mercatori*, quod mercatores non reprobant, *δόκιμον.* Cum præfix. וְעֹבֵר עַל־פֶּשַׁע, Mich. 7. v. 18. *& transiens super peccatum*, præteriens, connivens, ac si conspectum ejus fugeret. Similitudo à viatore sumpta, qui, quæ introspicere non vult, præterit. הָעֹבֵר *transiens, transgrediens.* Plur. m. עֹבְרִים *transeuntes.* Cum præf. גֵּי הָעֹבְרִים קִדְמַת הַיָּם, Ezech. 39. v. 11. *vallem transeuntium (per) orientem maris.* Vallem Gilhaditis, quam mercatores Gilhadis emporia adeuntes frequentabant. Quia autem duplex erat vallis, una cis Jordanem, ubi sita est Dothaiima, Gen. 37. v. 17. altera trans Jordanem, *ad orientem maris*, illa verba *διακριτικῶς*, seu discriminis causâ, adjecta sunt, Jun. in Bibl. Pol. *vallis* porrò *transeuntium* ..... dicitur, quia secundùm literam est vallis apta ad transeundum ex Syria, Mesopotamia, Babylonia, & regionibus aliis ad Arabiam felicem, & Ægyptum. לָעֹבְרִים *transeuntibus*, מֵעֹבְרִים *à transeuntibus.* Const. עֹבְרֵי, עֹבְרֵי, *transeuntes.* Cum præf. לְעֹבְרֵי *transeuntes.*

Infin. ex forma absoluta, עֲבוֹר *transeundo.* לֹא־אוֹסִיף עוֹד עֲבוֹר לוֹ, Amos 7. v. 8. *non ultra connivebo illi*, עֲבֹר *transire*, *præterire*, *παρίημι prætermittere, sinere*, h. e. non punire, ignoscere. Cum præf. בַּעֲבֹר *in transeundo*, dum transiret, כַּעֲבֹר & כַּעֲבוֹר, *juxta transire*, cum transiret, לַעֲבוֹר *transire*, לַעֲבֹר אֶת־פִּי יְהוָה, Num. 22. v. 18. *transgredi os Domini*, aliter loqui, aut facere, atque Dominus locutus est. (ו) in (-hhatoúph) ob maqqáph correpto, לַעֲבָר־ (láavor) *ut transeat*, vel *irruat, invadat*, מֵעֲבֹר & מֵעֲבוֹר, *à transeundo.* Cum aff. (unde (ו) in (-hhatoúph) correptum sedem cum (-) penultimæ commutat, vide Gram. Heb. t. 1. p. 351. c. 1.) מִדֵּי עָבְרוֹ (ovró) Isai. 28. v. 19. *unde à sufficientia transitûs sui*, m. h. e. statim atque transibit. Cum præf. & affix. בְּעָבְרוֹ *in transire ipsum*, h. e. *cum transiret eum*, vel *cum ipse esset transiturus*, בְּעָבְרְךָ (ubi (ו) loco τῶ (-) sub ר ob pausam) *in transire te*, m. i. *postquam transieris* ipse, לְעָבְרְךָ בִּבְרִית יְהוָה, Deut. 29. v. 12. *in transeundo te*, m. vel *ut transeas in fœdus Domini.* Metaphora sumpta à discedentibus in diversas partes; ut ad Dominum accedas, per fidem in ipsum, ad amicitiam cum ipso, עַד־עָבְרִי, Exod. 33. v. 22. *usque ad transire me*, c. h. e. *donec transiero ego*, כְּעָבְרָם *secundùm transire ipsos*, h. e. *postquam transiêre ipsi*, עַד־עָבְרָכֶם, Jos. 4. v. 23. *usque transire vos*, m. h. e. *dum transiretis* ipsi, בְּעָבְרְכֶם *in transeundo vos*, m. i. *dum transiretis vos*, vel *in transgrediendo vos*, h. e. *dum transgrederemini*, aut *inde adeò, quòd transgressi fueritis* pactum Domini; עָבְרֵנוּ *transire nos*, c.

Imper. 2. p. f. m. עֲבֹר *transi.* Cum præf. וַעֲבֹר *& transi.* 2. p. f. f. עִבְרִי, & in pausa, unde reducuntur puncta hhólem scilicet & (-) primariæ vocis, עֲבֹרִי *transi.* 2. p. pl. m. עִבְרוּ *transite.* Cum præf. וְעִבְרוּ *& transite.*

Fut. 3 p. f. m. יַעֲבוֹר & יַעֲבֹר, *transibit, transeat*, (ו) in (-hhatoúph) ob maqqaph correpto, בַּל־יַעֲבָר־פִּי, Psal. 16. Heb. 17. v. 3. *non transgredietur os meum*, non aliter loquar. Cum præf. וְיַעֲבֹר *& præibit, sequetur, transibit*, וַיַּעֲבֹר *& transibat, declinabat.*

peragrabat. Cum affix. יַעַבְרֶנּוּ *transibit eum*, vel *per eum.* Cum נ (ex Chaldaismo) epenthetico, vide Gram. Heb. t. 1. p. 359. c. 2. vel paragogico, & ut vocant Arabes, levi, vide Rudim. Arab. Erpenii, p. 50. יַעַבְרֶנְהוּ *præteribit illud.* 3. p. f. f. אֲשֶׁר תַּעֲבֹר עָלָיו רוּחַ קִנְאָה, Num. 5. v. 30. *quem occupaverit spiritus zelotypiæ*, & (ו) in (- hhatoúph) ob maqqaph correpto, גַּם־עָלַיִךְ תַּעֲבָר־כּוֹס, Thren. 4. v. 21. Vulg. *ad te quoque perveniet calix.* Cum præf. וַתַּעֲבֹר *& transivit.* 2. p. f. m. תַּעֲבוֹר & תַּעֲבֹר, *transibis*, & (ו) in (- hhatoúph) ob maqqaph mutato, תַּעֲבָר־ (taavor) *transeas.* 2. p. f. f. servato (ו) extra pausam, תַּעֲבוּרִי, vel תַּעֲבֻרִי (fortè mendose, vide Gram. Heb. tom. 1. p. 168. c. 1.) Ruth 2. v. 8. *discedas.* 1. p. f. c. אֶעֱבֹר *transibo.* Cum hhólem pleno, Psal. 140. Heb. 141. v. 10. quibuscum *unà ego*; עַד־אֶעֱבוֹר *dum transeam.* Cum præf. וָאֶעֱבֹר *& transivi.* Cum ה paragog. אֶעְבְּרָה, & in pausa, unde hhólem vocis primariæ motio revocatur, אֶעֱבֹרָה *transeam.* Cum præf. וָאֶעְבְּרָה *& transivi.* 3. p. plur. m. יַעַבְרוּ, & in pausa, quare hhólem loco ־ְ (·) penultimæ, יַעֲבֹרוּ *transibant, transirent, transibunt.* .... Cum præf. וַיַּעַבְרוּ, & in pausa, וַיַּעֲבֹרוּ *& transiverunt*; Job. 34. v. 20. *satiscunt populus* (synesis est, sive syllepsis, ut in illis, *turba ruunt*) וְיַעֲבֹרוּ *& transeunt*, ἀφανίζονται. Cum ן paragog. & in pausa, quare hhólem primariæ vocis revocatur, licet ad penult. non retrahatur accentus, vide Gram. Heb. tom. 2. p. 312. c. 2. יַעֲבֹרוּן *transibunt.* Cum affix. & נ paragogico, accessu affixi non extrito, ex Chaldaismo, Syriasmove, vel potiùs ex Arabismo, ex quo uno (ו) in (ְ) corripitur. Vide Gram. Ludov. *de Dieu*, pp. 386. & 387. & Gram. Arab. Erpenii, pp. 54. & 63. יַעַבְרֻנְהוּ, Jerem. 5. v. 22. *transibunt illud*, יַעַבְרוּנְהוּ *prætereunt ea.* 3. p. pl. f. תַּעֲבֹרְנָה *transeunt, transibunt.* 2. p. plur. m. תַּעַבְרוּ, & in pausa, unde hhólem loco (·) penultimæ, תַּעֲבֹרוּ *transibitis.* Cum præf. וַתַּעַבְרוּ *& transivistis.* 1. p. plur. c. נַעֲבֹר *transibimus.* Cum præf. וַנַּעֲבֹר *& transivimus.* Cum ה parag. נַעְבְּרָה־נָּא (naʿberannah), Num. 20. v. 17.

sine transeamus per terram tuam. Cum præf. וַנַּעַבְרָה, & in pausa, quare hhólem pro (·) penultimæ, וַנַּעֲבֹרָה *& transibimus.*

NIPHAL נֶעֱבַר, unde 3. p. f. m. FUT. Ezech. 47. v. 5. *torrens* אֲשֶׁר לֹא־יֵעָבֵר, Lxx. ὃν οὐ διαβήσονται *quem non pertransibunt.* Vulg. *qui non potest transvadari.* Alii, *qui transiri* (vadari) *non poterat.*

PIEL עִבֵּר, hinc 3. p. f. m. PRÆT. ex forma (-) ob ר, שׁוֹרוֹ עִבַּר וְלֹא יַגְעִל, Job. 21. v. 10. Lxx. ἡ βοῦς αὐτῶν οὐκ ὠμοτόκησε *bos eorum non fœtum immaturum peperit.* Vulg. *bos eorum concepit, & non abortivit.* Alii, *bos* (mas) *ejus transire facit*, nempe semen ipsius in uterum vaccæ; *& non ejicit* semen extra matricem vaccæ, (Ellipsis verecunda.) Gravidat. Bochart. vertit, *concipit*, & שׁוֹר etiam de vacca intelligit, tametsi masculinè usurpetur. Heb. עִבֵּר אֶת־הַשָּׁנָה est *intercalare annum*, q. d. jungere עֵבֶר אֶל־עֵבֶר *extremum extremo*, sine intercalatione lacuna est in anno, & non est integra periodus dierum, ut annus finitus idem tempus reddat, unde inceperat, Cocc. Lex.

FUT. 3. p. f. m. cum præf. וַיְעַבֵּר בְּרַתּוּקוֹת זָהָב, 3. Reg. 6. v. 21. Lxx. καὶ ἔθηκε χρυσίῳ operuit (cinxit) *auro.* Vulg. *& affixit laminas clavis aureis.* Paraph. Chald. וַעֲבַר בְּשַׁלְשְׁלָן דִּדְהַב; Alii, *& repagulavit* (Cocceius) *conjunxit* (valvas) *catenis aureis.* Veteres catenis pensiles seras, sive vectes inserebant cardini, aut removebant. Ovid. 1. Amor. 6.

Dummodo sic, in me duræ transite catenæ

Tempora noctis eunt; excute poste seram.

Juven. Sat. 3. 304....... *Omnis ubique*

Fixa catenatæ siluit compago tabernæ.

HIPHIL הֶעֱבִיר, Lxx. διαβιβάζω, Lxx. Aq. διάγω, Lxx. διακομίζω, ἀναβιβάζω, ἀναφέρω, ἀναβάλλω, ἐπάγω, Lxx. Aq. Sym. Theod. διαβιβάζω, Lxx. Aq. Sym. παράγω, Lxx. Sym. περιφέρω, Lxx. ἀφαιρέω, ἀφίστημι, διατίθημι, ἀφανίζω, ἀφαιρέω, ἐξαίρω, ἐξάγω, ἐκβάλλω, ἐκκαθαίρω, ἐκκαθαίρω, ἀφανίζω, Vulg. & alii. *transire, præterire facio, trajicio, transmitto, traduco, transfero, transpono, ascendere facio, impono, sursum fero, attollo, eveho, induco, inveho, infero, accedere facio, admoveo, in medium*

adduco, affero, produco, profero, circumduco, circumpono, circumdo, averto, separo, aufero, adimo, eximo, educo, ejicio, circumaufero, circumquaque purgo, è conspectu amoveo, deleo. Lxx. item, ἀφαγνίζω, καθαρισμὸν ποιέω *expio, purgationem facio,* ἀγγέλλω, ἀπαγγέλλω *annuntio,* καταδουλόω *in servitutem redigo;* referebant עָבַר. Cum hacce voce קוֹל *prædico,* διαγγέλλω κηρύξαι *prædicando,* vel *prædicandum denuntio,* σημαίνω ἐν σάλπιγξι *signum do in tubis.*

PRAET. 3. p. s. m. הֶעֱבִיר *transire fecit, transtulit, traduxit.* Cum præfix. וְהֶעֱבִיר *& transire fecit.* Cum præf. & aff. וְהֶעֱבִירַנִי *& traduxit me*, c. 2. p. s. m. Jos. 7. v. 7. *Ah! Domine, quare* הֶעֱבַרְתָּ הַעֲבִיר (pro הֶעֱבַרְתָּ, vide Gram. Heb. t. 1. p. 182. c. 2.) *transire jussisti, fecisti* populum hunc Jordanem? Cum præf. וְהַעֲבַרְתָּ *& transferes, facies ut transeat.* 1. p. s. c. הֶעֱבַרְתִּי מֵעָלֶיךָ עֲוֹנֶךָ, Zach. 3. v. 4. *feci transire à te pravitatem tuam*, m. abstuli. Cum præf. וְהַעֲבַרְתִּי *& transire faciam.* 3. p. pl. c. הֶעֱבִירוּ *traduxerunt.* Cum præf. וְהֶעֱבִירוּ *& traducent.* 2. p. pl. m. cum præf. וְהַעֲבַרְתֶּם *& transferetis.*

BEN. s. m. מַעֲבִיר בְּנוֹ־וּבִתּוֹ בָּאֵשׁ, Deut. 18. v. 10. *traducens filium suum, & filiam suam,* m. *per ignem,* religionis ergo. Plur. m. cum (·) sine (י) in penultima, מַעֲבִרִים *præterire facientes, avertentes.*

INFIN. הַעֲבִיר *traducendo.* Cum præfix. בְּהַעֲבִיר *in traducendo, offerendo,* לְהַעֲבִיר *ad traducendum, transferendum*.... & extruso ה characteristico, ipsiusque motione præfixo concessâ, vide Gram. Heb. t. 1. p. 185. c. 2. לַעֲבִיר אֶת־בֵּית הַמֶּלֶךְ, 2. Reg. 19. v. 18. *ad transvehendam domum regis.* Cum aff. & (·) in penultima sine (י) comite, הַעֲבִרֵנוּ *transire nos*, c. Cum præf. & affix. cum (·) sine (י) הִ hhiriq gadhól indice, לְהַעֲבִרָהּ *ad transmittendam eam* sagittam.

IMPER. 2. p. s. m. הַעֲבֵר עֵינַי מֵרְאוֹת שָׁוְא, Psal. 118. Heb. 119. v. 37. *præterire fac, averte oculos meos ne videant vanitatem.* Vana rerum. (-) ob maqqáph in (·) correpto, הַעֲבֶר־ *transfer, averte.* Cum præf. וְהַעֲבֵר *& fac ut transeat.* Da operam, ne arcessas. 2. p. pl. m. cum aff. הַעֲבִירֻנִי *amovete me*, c.

FUT. 3. p. s. m. יַעֲבִיר *transferet.* Cum præf. & ex forma (-), וַיַּעֲבֵר, & (-) in (·), ob maqqáph correpto, וַיַּעֲבֶר־ *& transire fecit, amovit, abstulit.* Cum præf. affix. & (·) sub ב sine (י) comite, וַיַּעֲבִרֵהוּ *& fecit transire eum,* וַיַּעֲבִרֵנִי *& traduxit me*, c. יַעֲבִירֵם & וַיַּעֲבִרֵם, *& transmisit eos.* 2. p. s. m. cum præf. וְתַעֲבִיר אֶת־עֲוֹנִי, Job. 7. v. 21. *& auferes pravitatem meam.* Cum affix. & (·) absque (י) sub ב, תַּעֲבִרֵנוּ *traducas nos*, c. 1. p. s. c. אַעֲבִיר *transferam, traducam.* 3. p. pl. m. cum præf. וְיַעֲבִירוּ *& facient transire,* יַעֲבִירוּ & וַיַּעֲבִרוּ, *& transire fecerunt.* Cum affix. יַעֲבִירֻנִי *transmittant me*, c. Cum præf. & affix. (י) in (·) ad euphoniam correpto, וַיַּעֲבִרֻהוּ *& transtulerunt eum,* וַ (י) ex יָ (·) deficiente, וַיַּעֲבִרֻם *& transtulerunt eos.* 2. p. pl. m. תַּעֲבִירוּ *transire facietis.*

HITHPAEL הִתְעַבֵּר, Sym. χολοῦμαι, Lxx. Sym. ὑπερεῖδον, vel ὑπεροράω, Aq. ὑπερθετέω, Vulg. & alii, *ad iram concitor, irritor, irascor* (proprie, *effervesco, excandesco, ipse me effero*, Gallice, *je m'emporte*) *indignor, aspernor, differo.* Lxx. item, μίγνυμαι ἀνόμῳ, *miscear impio.* Construitur cum עַל, ב, & semel cum עִם.

PRAET. 3. p. s. m. ex forma (-), quod ob pausam in (·) mutatur, הִתְעַבָּר *excanduerat.* 2. p. s. m. הִתְעַבַּרְתָּ *excanduisti.*

BEN. s. m. מִתְעַבֵּר עַל־רִיב לֹא־לוֹ, Proverb. 26. v. 17. *qui excandescit super lite non sua.* Cum affix. מִתְעַבְּרוֹ, Prov. 20. v. 2. Lxx. ὁ δὲ παροξύνων αὐτὸν *qui irritat.* Vulg. *qui provocat eum.* Aq. Sym. Theod. ὑπερβαίνων *delinquens.* Alii, *qui excandescit cum eo.* Contracte pro בּוֹ, vel מִתְעַבֵּר עִמּוֹ.

FUT. 3. p. s. m. cum præf. וַיִּתְעַבֵּר יְהוָה בִּי, Deut. 3. v. 26. *& commovit se Dominus in me.* Ex forma תֵּ (-) in (·) ob pausam mutati, וַיִּתְעַבָּר, Psal. 77. Heb. 78. v. 21. Aq. καὶ ἀνυπερθέτησεν, S. Hieronymus, *& non distulit.* Ita ut sensus sit, Deum iratum sine ulla mora plagas immisisse in Israëlitas. Lxx. tamen contrario sensu, καὶ ἀνεβάλετο, Vulg. Lat. *& distulit.* Sym. καὶ ἐχολώθη, Alii, *& iratus est.*

עֲבַר Chald. m. Lxx. πέραν, Vulg. & alii, *trans*, sive *transitus.* Cum præf. בַּעֲבַר

Digitized by Google

in trans, in transitu. R. עֲבַר Chald. *transivit.*

עֵבֶר, vel עֲבַר, m. Sym. διάβασις, Vulg. & alii, *transitus, trajectus, vadum.* Item, *latus, ora.* Lxx. πέραν, τὸ ἄκρον, μέρος.... Vulg. & alii, *finis, terminus, extremum, pars,* ulterior scilicet ad quam transitur. Quandoque præpositionis naturam induit, πέραν *ultra, trans,* aliquando, *cis.* Cum præpositionibus, אֲשֶׁר אֶל־עֵבֶר הָאֵפוֹד, Exod. 28. v. 26. Lxx. ὃ ἐστ' ἄκρου τοῦ ὀπισθίου τῆς ἐπωμίδος *quæ ab extremo posterioris superhumeralis.* Vulg. *quæ è regione sunt superhumeralis, & posteriora ejus aspiciunt.* Alii, *quæ in extremo amiculo* introrsum. אֶל־עֵבֶר, Deut. 30. v. 13. Lxx. εἰς τὸ πέραν *in partem ultra,* i. *ulteriorem.* Vulg. Verbaliter, *transfretare.* Sym. ἐξεναντίας *e regione.* Alii, *ad transitum.* Ezech. 1. v. 12. Lxx. κατὰ, Vulg. & alii, *coram, versus* Ibid. v. 9. ἀπέναντι, Al. κατέναντι *coram, ante, antrorsum.* עַל־עֵבֶר, Exod. 25. v. 37. Aq. ἀντικρυς, Vulg. & alii, *ex adverso,* &c. ut in phrasi præced. Cum præf. הָעֵבֶר, 1. Reg. 26. v. 13. *transitum illum,* sive loci illius, qui interjacebat, spatium. Lxx. εἰς τὸ πέραν, מֵהָעֵבֶר מִזֶּה, ibid. 14. v. 4. *è regione,* vel *ab extremo hinc.* Lxx. ἐκ τούτου. בְּעֵבֶר, Lxx. ἐν τῷ πέραν, πέραν, παρὰ..... Vulg. & alii, *in opposita ora, in transitu, trans, prope, propter, ad*..... בְּעֵבֶר הַיַּרְדֵּן מִזְרְחָה הַשָּׁמֶשׁ, Jos. 12. v. 1. *in parte, Jordane terminatâ ad omnem solis ortum.* Ibid. v. 7. בְּעֵבֶר הַיַּרְדֵּן יָמָּה *in parte, Jordane terminatâ versus occasum.* Lxx. ἐν τῷ πέραν τοῦ ἰορδάνου....1. Reg. 14. v. 40. *vos eritis* לְעֵבֶר אֶחָד *pars una,* vel *in parte una; & ego, ac Jonathan.... erimus* לְעֵבֶר אֶחָד *pars altera.* מֵעֵבֶר, Lxx. ἀπὸ, παρά, ἀπέναντι, Sym. ἐξεναντίας, Vulg. & alii, *a, ab, prope, propter, ad, apud, trans, è regione,* &c. וּמֵעֵבֶר *& de trans,* &c. Cum præf. & affix. אִישׁ לְעֶבְרוֹ תָּעוּ, Isai. 47. v. 15. Lxx. ἄνθρωπος καθ' ἑαυτὸν ἐπλανήθη *homo secundùm se ipse erravit.* Vulg. *unusquisque in via sua erraverunt.* Alii, *quisque ante se* (q. d. in partem sibi oppositam) *oberrant.* Plur. cum præfix. הָעֲבָרִים *vada, transitus, latera, partes extrema, opposita.* Jerem. 22. v. 10. *& clama* מֵעֲבָרִים, Lxx. εἰς τὸ πέραν τῆς θαλάσσης *in partes trans marinas.* Vulg. particip. *ad transeuntes.* Alii, *ab extremis,* ab oris omnibus. Vide & עֲבָרִים, infra, col. 1530. Construct. cum præfix. בְּעֶבְרֵי נָהָר, Isai. 7. v. 20. *per ulteriora fluvii,* sive *posita ultra fluvium.* Cum affix. 3. Reg. 4. v. 24. al. 5. v. 4. *& pax erat ipsi* מִכָּל־עֲבָרָיו מִסָּבִיב *ab omni vicinia, undecunque.* וּמִכָּל־עֲבָרָיו אָבִיא אֶת־אֵידָם, Jerem. 49. v. 32. *ex omnibus partibus ejus* (calamitatis) *adducam calamitatem eorum.* Undecunque calamitas venire potest. Lxx. ἐκ παντὸς πέραν αὐτῶν, Exod. 32. v. 15. *tabulæ scriptæ* מִשְּׁנֵי עֶבְרֵיהֶם מִזֶּה וּמִזֶּה הֵם כְּתֻבִים *à duabus suis partibus, finibus, hinc & inde erant conscriptæ.* Lxx. ἐξ ἀμφοτέρων τῶν μερῶν αὐτῶν ἔνθεν καὶ ἔνθεν. Confer Ezech. 2. v. 10. Apoc. 5. v. 1. Rad. עָבַר *transivit.* Hinc Gal *avre,* per metath. Lat. *ripa,* Gal. *rive,* (*arriver*), *rivage*....

עֵבֶר Mass. E'ver (Ἐβέρ) Vulg. *Heber,* nomen proprium 1°. filii Sale, Gen. 10. v. 24. Luc. 3. v. 35. A quo Hebræi, 1. Paral. 5. v. 13. 2°. filii Elphaal filii Mehusim, 1. Paral. 8. v. 12. Etym. *portitor,* πορθμεύς, à עָבַר *transfretavit, trajecit.*

עֵבֶר הַנָּהָר, unde cum præf. בְּעֵבֶר הַנָּהָר, Jos. 24. v. 2. Lxx. πέραν τοῦ ποταμοῦ, Vulg. & alii, (*in*) *trans fluvium,* Euphratem scilicet, h. e. *in Mesopotamia.* Ibid. v. 3. *& accepi patres vestros* מֵעֵבֶר הַנָּהָר *ex transfluviana,* Mesopotamia; à עֵבֶר *trans,* & נָהָר *fluvius,* cum articulo ה, quo Euphrates notatur.

עֲבָרָה f. unde cum præfix. הָעֲבָרָה לַעֲבִיר, 2. Reg. 19. v. 19. Lxx. ἡ διάβασις τοῦ ἐξεγεῖραι *transitus ad erigendum.* Vulg. *vada ut traducerent.* Alii, *navis,* Gal. per metath. *barc, barque; ad trajiciendum* comparata, ponto. Rad. עָבַר *trajecit.*

עֶבְרָה f. Lxx. Theod. θυμός, Lxx. ὅρμημα, Sym. χόλος, Lxx. Sym. ὀργή, Lxx. Theod. μῆνις, Vulg. & alii, *excandescentia, impetus, furor, ira, indignatio, ira permanens.* Lxx item, ἔργον *opus;* legebant עֲבֹדָה idem, ἀκρασία *agilitas,* ἄγγελος *angelus,* πέρας *finis.* Verbaliter, ἀπόλλυμαι *pereo,* ποιέω *facio;* referebant ad עָבַר idem. Cum præf. וְעֶבְרָה *& excandescentia,* מַכַּת עַמִּים בְּעֶבְרָה, Isai. 14.

Digitized by Google

v. 6. *percutiens populos in excandescentia.* Const. עֶבְרַת *excandescentia.* Cum præfix. עוֹשֶׂה בְּעֶבְרַת זָדוֹן, Prov. 21. v. 24. Lxx. ὃς δὲ μνησικακεῖ παράνομος *qui autem injuriarum memor est, iniquus.* Vulg. *qui in ira operatur superbiam.* Sym. πράσσων ἐν ὀργῇ ὑπερήφανος, Alii, *agens præ ira (excandescentiæ ferociæ) superbus.* Cum affix. עֶבְרָתוֹ *furoris sui*, m. Cum præf. & affix. וְעֶבְרָתוֹ *& furor ejus*, m. בְּעֶבְרָתוֹ *furore suo*, m. Cum affix. ךָ prævio (ָ) loco τοῦ (ְ) ob pausam, עֶבְרָתָךְ *excandescentiam tuam*, m. בעברתך *propter excandescentiam tuam*, m. וְעַל־עַם עֶבְרָתִי, Isai. 10. v. 6. *& contra populum excandescentiæ meæ*, c. בְּעֶבְרָתִי *in excandescentia mea*, c. Plur. עֶבְרוֹת *indignationum.* Construct. עַבְרוֹת *indignationes.* Cum præf. בעברות *in indignationibus.* R. עָבַר *transivit*, in Hithpaël, *extulit sese, efferbuit, excanduit.*

עַבְרֹן Mass. *Evrón*, Vulg. *Abran*, nom. proprium urbis, inter Aseriticas recensitæ, Jos. 19. v. 28. Levitis datæ. Quo loco sita fuerit, an in limitibus australibus, an septentrionalibus, an in medio illius regionis (Tribûs Aser) aut alibi, quis (inquit Relandus lib. III. de urbibus & vicis Palæstinæ, p. 519.) affirmabit? Etym. *transitorius.* Est adjectivus veluti denominativus mascul. à substantivo עברא Syr. *transitus* (addito Syriace ן) derivatus, vide Gram. Lud. *de Dieu*, p. 69.

עַבְרֹנָה Mass. *Avronáh*, Velg. *Hebrona*, nom. proprium loci, in quo castrametati sunt filii Israël, Num. 33. v. 34. Etym. *transitoris*; à עברא Syr. *transitus*, &c. ut in voce præced.

עִבְרִי Mass. *Ivrí*, Vulg. *Hebræus*, nomen patronymicum, sive commune virorum ex עֵבֶר *Heber* oriundorum; unde Josephus Antiq. Jud. lib. 1. c. 7. τοῦ δὲ Ἑβέρου, ἀφ' οὗ τοὺς Ἑβραίους ἀρχῆθεν ἐκάλουν *Eberi, à quo Hebræos olim appellabant.* Gentile igitur nomen, stirpis & religionis fuit. De quo populo Gen. 39. v. 14. & 41. v. 12. Jon. 1. v. 9. Hebræorum (majorum scilicet Abrahæ) duplex erat prærogativa: 1°. Quòd linguam Hebræam servaverunt incorruptam, cum reliqui omnes, etiam in Eberi familia, eam mutaverint, &c. 2°. Quòd non, ut alii, post confusionem linguarum in remotissimas terras disjecti sunt; quin plerique circa Assyriam habitarunt. Cum præf. הָעִבְרִי *Hebræus.* Plur. עִבְרִים *Hebræi.* Cum præf. וְעִבְרִים *& Hebræi*, הָעִבְרִים, & cum duplici (י), הָעִבְרִיִּים *Hebræi*, וְהָעִבְרִים *& Hebræi*, לָעִבְרִים *Hebræis.* Etym. idem, ac τοῦ עֵבֶר (quod vide supra col. 1528.) Hinc enim, adscito (י) more Gentilium nominum, formatur.

עִבְרִי Mass. *Ivrí*, Vulg. *Hebri*, nomen propr. viri, 1. Paral. 24. v. 27. Etym. *portitor meus*; à עֹבֵר *portitor*, & affix. 1. p. s. c.

עִבְרִיָּה Mass. *Ivrija*, Vulg. *Hebræa*, nomen patronymicum, seu commune mulierum ex עֵבֶר *Heber* oriundarum. Cum præfix. הָעִבְרִיָּה *Hebræa*, וְהָעִבְרִיָּה *& Hebræa.* Plur. cum præf. הָעִבְרִיּוֹת, & cum hholem deficiente, הָעִבְרִיֹּת *Hebræas.* A singulari masc. עִבְרִי *Hebræus.*

עֲבָרִים Mass. *Avarím*, Vulg. *Abarim*, nom. proprium montis (qui & נְבוֹ *Nebo*) Moabitarum, Num. 21. v. 11. & 33. v. 48. contra Jericuntem constituitur à Josepho Antiq. lib. IV. 7. τοῦτο ὑψηλὸν Ἱεριχοῦντος ἀντικρὺς κεῖται *excelsus est, & contra Jericuntem situs.* Notus morte Mosis (Num. 27. v. 12. Deut. 32. v. 49.) quem in portione Tribûs Ruben mortuum; at in portione Tribûs Gad sepultum in Gemara Sota, cap. 1. scribunt. Mons istic cum Libano, & Baschan (montibus altissimis) jungitur, Jerem. 22. v. 20. Alii tamen עֲבָרִים illic *vada, oras* .... reddunt; & Græci legerunt disjunctis syllabis עֵבֶר יָם, πέραν τῆς θαλάσσης. Eusebius in onomastico collocat hunc montem sex milliaribus à Chesbon versus occasum. *Ostenditur*, inquit S. Hieronymus in locis Hebraicis, *ascendentibus de Libiade in Hesebon.* Num. 27. v. 12. *ascende in* הַר הָעֲבָרִים הַזֶּה *montem hunc Abarim*, forte, qui habet περιωπὴν in omnes partes. Sic עִיֵּי הָעֲבָרִים, ibid. 21. v. 11. 33. v. 44. *tumuli*, vel *colles Abarim*, Cocc. *finium.* הָרֵי הָעֲבָרִים, ibid. 33. vv. 47. 48. *tumuli*, aut *montes Abarim*, Cocc. *orarum*; à sing. עֵבֶר, quod vide sup. col. 1528.

Digitized by Google

עברית Mass. *Ivrît*, Vulg. *Hebraea*, vide supra עבריה, col. praeced.

עבש QAL, unde 3. p. plur. c. Praet. עָבְשׁוּ פְרֻדוֹת תַּחַת מֶגְרְפֹתֵיהֶם, Joël. 1. v. 17. Lxx. ἐσκίρτησαν δαμάλεις ἐπὶ ταῖς φάτναις αὐτῶν *subsultaverunt vituli in praesepibus suis.* Credibile est, inquit Cocc. putasse eos legendum פָּרוֹת pro פְּרֻדוֹת, & reliqua divinasse. Vulg. *computruerunt jumenta in stercore suo.* Alii, *mucorem contraxêre, mucida facta sunt, periêre grana sub glebis suis.* Hinc Talmudicum עִפּוּשׁ, Graec. per aphaeresin, ac metathesin, σῆψις.

עבת QAL, unde PIEL עִבֵּת, ex quo 3. p. plur. m. Fut. cum praef. & affix. וַיְעַבְּתוּהָ, Mich. 7. v. 3. Lxx. metaphrasticὼs, καὶ ἐξελοῦμαι τὰ ἀγαθὰ αὐτῶν *& auferam bona eorum.* Paraphrasis Chald. עַל דְּקַלְקְלוּהָא *inde adeò quòd depravarunt eam.* Vulg. *& conturbaverunt eam.* Alii, *contorquent, complicant, contortuplicant* (princeps scilicet, judex, & magnus) eam, nempe pravitatem, vel perversitatem judicii, tanquam lorum, aut restim ex triplici filo contextam, quae haud facile rumpitur. Videtur cum עוּת convenire, vide & עבש. Hinc per aphaeresin, Gr. βάθος.

עֲבֻתָּה f. unde וְתַחַת כָּל־אֵלָה עֲבֻתָּה, Ezech. 6. v. 13. Lxx. καὶ ὑποκάτω (Alex. & Complut. παντὸς) Vatic. δένδρου συσκίου, Ald. Complut. δρυὸς δασείας, Alex. δασείας *& subter* (Alex. Complut. *omnem*). Vatic. *arborem umbrosam.* Ald. Complut. *quercum densam.* Vulg. & alii, *& subtus universam, omnem, quercum frondosam, ramosam.* R. עִבֵּת in Piel, *contorsit, densavit*, &c.

ענב QAL, Gr. ἀγαπάω, Lxx. ἐράω, ἐπιτίθεμαι, Vulg. & alii, *amo, adamo*, plerumque *libidinosè*, unde *amasium, amasiam ago, amatoria loquor, exardesco, depereo.* Vulg. *insanio* prae amore scilicet, *adhaereo.* Construitur cum אֶל־, ב, עַל.

Praet. 3. p. f. f. עָגְבָה עֲלֵיהֶם, Ezech. 23. v. 9. *adamavit eos.*

Ben. plur. m. מְאֲסוּ־בָךְ עֹגְבִים, Jerem. 4. v. 30. Lxx. ἀπώσαντό σε οἱ ἐρασταί σου *repulerunt te amatores tui.* Vulg. *contempserunt te amatores tui.* Alii, *spernunt te amatores, libidinosi.*

Fut. 3. p. f. f. cum praefix. וַתַּעְגַּב עַל־מְאַהֲבֶיהָ, Ezech. 23. v. 5. *& exarsit in procos suos.* Cum ה paragog. (secundùm קְרִי) וַתַּעְגְּבָה *& adamavit.*

עוּגָב m. unde cum praef. וְעוּגָב, Psal. 150. v. 4. Lxx. καὶ ὀργάνῳ, Vulg. & alii, *& organo.* Cum praef. & aff. וְעֻגָבִי לְקוֹל בֹּכִים, Job. 30. v. 31. (ubi *Reviá* quasi individuum comitem sibi adjungit *Gérelch* in prima vocis (וְעֻגָבִי) litera, vide Gram. Heb. tom. 2. p. 316. c. 2.) Lxx. ὁ δὲ ψαλμός μου εἰς κλαυθμὸν ἐμοί *& psalmus meus in fletum mihi.* Vulg. & alii, *& organum meum in vocem flentium, lugentium.* R. עָגַב *amavit*, unde עוּגָב, sive mutato וּ (ו) in (ֻ) sequente dagh. per legem aequivalentiae, עֻגָּב *organum*, sic dictum, quod sit amabile instrumentum.

עֲגָבָה f. Lxx. ὁρμήν, Aq. ἐπιθύμησιν, Vulg. & alii, *applicatio, desiderium, amor, concupiscentia, libido.* Hinc cum affix. וַתַּשְׁחֵת עֲגָבָתָהּ מִמֶּנָּה, Ezech. 23. v. 11. *& corrupit amorem suum prae illa*, h. e. *& perditiùs adamavit*, quam illa. Ab inusitato sing. masc. עָגֵב. R. עָגַב *adamavit.*

עֲגָבִים m. plur. כִּי־עֲגָבִים בְּפִיהֶם הֵמָּה עֹשִׂים, Ezech. 33. v. 31. Lxx. paraphrasticὼs, ὅτι ψεῦδος ἐν τῷ στόματι αὐτῶν *quoniam mendacium in ore eorum.* Vulg. *quia in canticum* (Qimhhi לְצַנִּי, Paraphrasis Chald. חַלְעָבָא, *sannam, irrisionem*) *oris sui vertunt illos* sermones. Alii, *amores* (*amationes*) *ore suo faciunt*, h. e. *ore blando magnum amorem simulant.* כְּשִׁיר עֲגָבִים, ibid. v. 32. Lxx. ὡς φωνὴ ψαλτηρίου *quasi vox psalterii.* Vulg. *quasi carmen musicum.* Alii, *ut carmen amorum.* Quale juvenes amantes canere solent. Paraph. Chald. כִּזְמַר אַבּוּבִין *cantio veluti organorum*, ex sequenti scilicet. Ab inusitato singulari עָגֵב, unde fem. עֲגָבָה (quod vide supra) & plur. m. עֲגָבִים *amatoria, verborum lusus.* R. עָגַב *adamavit.*

עֻגָה, vel cum daghésch, עֻגָּה, Lxx. ἐγκρυφίας *subcineritius* (Vulg. *panis*). Alii, *placenta*, proprie carbonibus tosta. Constr. עֻגַת *placenta.* Cum praefix. וְעֻגָה *& placenta.* Plur. עֻגוֹת *placentae.* R. עוּג *coxit, peculiariter, placentas.*

Digitized by Google

עָגוּר m. Lxx. στρογγύλος, Vulg. & alii, *rotundus, teres.* Hinc Gr. ἀγκύλος, κύκλος, κυκλόω. Lxx. item Verbal. στρογγυλόω *rotundo, rotundum efficio*, μόσχος *vitulus*; legebant עֵגֶל pro עָגֹל, unde (ו) in (ׁ) sequente daghesch, per legem æquivalentiæ, mutato, עֲגֻלָּה f. ex quo plur. עֲגֻלּוֹת *rotunda.* Rad. עגל Syris, *volvo, devolvo, provolvo*, &c.

עָגוּר, unde עָגוּר (ellipsis ה׳׳ ו) כְּסוּס, Isai. 38. v. 14. Lxx. ὡς χελιδὼν *ficut hirundo*; Aq. *ficut equus Agur.* Sym. *ficut hirundo inclusa.* Theod. ὡς Ἀγὼς *sis Agur.* Vulg. *ficut pullus hirundinis*; Alii, *ficut grus, & hirundo*; Alii (meliùs) *ficut hirundo, & grus* sic garriebam. וְסוּס וְעָגוּר, Jerem. 8. v. 7. Lxx. καὶ χελιδὼν ἀγροῦ, στρουθία, *& hirundo agri*, (pro *agrestis*, ex Hebraismo; unde τὸ *agri* ad præced. vocem, non ad seq. videtur referendum) *passeres.* Sym. καὶ τρυγὼν (Aq.) καὶ Ἀγούρ, al. Ἀγώρ *& cicada, & Agour*, al. *Agor.* Vulg. *& hirundo, & ciconia*; Alii *& grus, & hirundo*; Alii, *& hirundo, & grus*, ac commodiùs sanè. A nomine enim Hebraïco עָגוּר (de propria avis voce sumto) videntur per aphæresin deducta & Græcum γέρανος, & Cambro Britannicum *garan*, & Romanum *grus*, & Italicum *gru*, & Gallicum *gruë*, & Germanicum *krey*, quæ cùm hæc nomina, tùm etiam isthæc, nempe, Chaldæum, כּוּרְכְיָא *courkeïa*, Arabica, כּרְכִין *corkiion*, עַרְנוּקוּן *ghornouqon*, sunt veluti totidem voces ὀνοματοποιητικαί. Hinc Arab. עגר (gruum instar) *postliminio redeo.* Lat. *gruo, gruum more clango, congruo, ingruo*... Vide Bochart. lib. 1. de Animal. cap. 9.

עָגִיל m. Lxx. περιδέξιον *dextrale.* Vulg. in plur. *dextralia.* Alii, *orbis, circulus, inauris, ornamenti genus.* Plur. cum præfix. וַעֲגִילִים עַל־אָזְנָיִךְ, Ezech. 16. v. 12. Lxx. καὶ τροχίσκους ἐπὶ τὰ ὦτά σου *& rotulas super aures tuas.* Vulg. & alii, *& circulos, globulos (inaures) auribus tuis*, f. R. עגל Syris, *volvit, provolvit*, &c.

עֵגֶל m. Lxx. Aq. Sym. μόσχος, Vulg. & alii, *vitulus*, plaustralis propriè, unde generaliùs deinceps sumitur, Bux. Lex. Lxx. Fem. δάμαλις *juvenca.* Collectivè, ποίμνιον *grex.* Hinc Gr. ἀγέλη. עֵגֶל בֶּן־בָּקָר, Levit. 9. v. 2. Lxx. μοσχάριον ἐκ βοῶν *vitulum ex bobus.* Vulg. & alii, *vitulum ab armento*, (ad verbum, *filium bovis*) i. *ab uberibus matris*... כְּכַף רֶגֶל עֵגֶל, Ezech. 1. v. 7. apud Lxx. vacat. Aq. ὡς ἴχνος στρογγύλον *quasi vestigium rotundum.* Sym. ὡς ἴχνος μόσχου *quasi vestigium vituli.* Vulg. & alii, *quasi planta pedis vituli*, h. e. ungula rotunda, & bifida instar vituli. Cum præf. וְעֵגֶל *& vitulus*, הָעֵגֶל *vitulus*, כְּעֵגֶל *ficut vitulus.* Cum affix. עֶגְלְךָ *vitulus tuus*, f. Plur. עֲגָלִים *vituli.* Cum præfix. וַעֲגָלִים *& vituli*, בַּעֲגָלִים, לַעֲגָלִים *vitulis*, וְלַעֲגָלִים *& vitulis.* Constr. עֶגְלֵי *vituli.* Cum præfix. Psal. 67. Heb. 68. v. 31. *cœtum taurorum* (h. e. hostium ferocium, belluinorum, furiosorum, &c.) בְּעֶגְלֵי עַמִּים. Lxx. ἐν ταῖς δαμάλεσι τῶν λαῶν. Vulg Latin. *in vaccis* (S. Hieronymus, *in vitulis*) *populorum.* Sym. μετὰ συστροφῶν λαῶν *cum cœtibus populorum.* Alii, *in vitulos populorum*, i. *in imbecilliores populos irrumpentem.* Quidam, *cœtum taurorum*, h. e. *robustiorum* virorum *cum vitulis* (i. juvenibus) *populorum* grassantem. בְּעֶגְלֵי *ficut vituli*; à עגל *rotundus*, quod præ cæteris pecudibus formæ sit maxime teretis, præcipuè cum saginatur; vel potius à עגל Arab. *festino, propero, depropero*; unde Gr. ἀγαλλιάω *exulto, nimiâ voluptate gestio.* Est enim vitulis quasi proprium σκαίρειν *salire, saltitare, & saltu lascivire.*

עֲגָלָה f. Lxx. Incert. Sym. Theod. ἅμαξα, Lxx. θυρεός. Vulg. & alii, *currus, plaustrum, scutum.* Lxx. item, δάμαλις *juvenca*; legebant עֶגְלָה idem. Cum præf. הָעֲגָלָה *plaustrum*, וְהָעֲגָלָה *& plaustrum*, בָּעֲגָלָה *plaustrum*, & ב ה׳׳ (ָ) (ex ה extruso) notato, בָּעֲגָלָה *plaustro.* Cum affix. & (ֶ) loco ה׳׳ (ֲ) sub ע, quasi ex forma עֶגְלָה, vel (ֶ) pro (ָ) ob ע guttur. vide Gram. Heb. tom. 1. p. 88. c. 2. עֶגְלָתוֹ *plaustri ejus*, m. Plur. עֲגָלוֹת *plaustra, currus.* Cum præfix. הָעֲגָלוֹת *currus*, בָּעֲגָלוֹת (ָ) sub ב ex ה artic. extruso) *in curribus.* Const. cum (ֶ) sub ע, pro (ֲ) vel (ַ) eadem ex causa, ac in singulari cum affixis) עֶגְלוֹת *plaustra.* Rad.

עגל Syris, *volvit*, &c.

עֶגְלָה f. Lxx. βοΐδιον, μόσχος, Lxx. Sym. Theod. δάμαλις. Vulg. & alii, *bucula*, *vitula*, *juvenca*, *vacca*. Cum præf. הָעֶגְלָה *vitula*, כְּעֶגְלָה *ficut vitula*. Conft. עֶגְלַת שְׁלִשִׁיָּה, poteft fubintelligi שָׁנָה, Jerem. 48. v. 34. Lxx. vocibus Hebraicis retentis, ac nonnihil corruptis Vatic. ἀγγελίαν σαλασία, *angelian* (Trommius, *nuncium*; Kircherus, *fama*) *falisia*. Alex. ἀγγελία σαλισία, *angelia falisia*. Compiut. ἐγγελία σελισία, *engelia selisia*. Vulg. *vitulâ conternante*. Alii, *vitulam* (vel quafi *vitulam*) *trimam*, h. e. lafcivam, voluptuofam, diu luxuriatam in deliciis fuis. Vitula triennis exultat, tum quia nefcit quid fit ferre jugum; tum quia non eft effœta, ut vaccæ, quas debilitant & multi partus, & lactis exfuctio. Cum præf. & affix. כְּעֶגְלָתִי *cum vitula mea*, c. Plur. cum præf. לְעֶגְלוֹת *vitulis*; à fing. mafc. עֵגֶל *vitulus*.

עֶגְלָה Maff. *Eghlâh*, Vulg. *Egla*, nom. proprium uxoris David, 2. Reg. 3. v. 5. 1. Paral. 3. v. 3. Etym. *vitula*; ab עֶגְלָה idem.

עֶגְלוֹן Maff. *Eghlôn*, Vulg. *Eglon*, nom. propr. 1°. urbis, cujus rex fuit Dabir, Jof. 10. v. 3. in Tribu Juda, ibid. 15. v. 39. facit eam Eufebius eandem atque *Adollam*, fed facer codex has urbes diftinguit manifeftiffime. 2°. regis Moab, Jud. 3. v. 12. Etym. *lutum*, vel *vitulus*; à עגלן Arab. idem.

עֶגְלוֹת pl. fem. vide fupra in עֵגֶל, col. 1533.

עגם QAL, unde 3. p. f. f. Praet. עָגְמָה נַפְשִׁי לָאֶבְיוֹן, Job. 30. v. 25. Lxx. ἐστέναξα ἰδὼν ἄνδρα ἐν ἀνάγκαις *gemui videns virum in neceffitatibus*. Vulg. *& compatiebatur anima mea pauperi*. Alii, (ex אגם Chald. alternando fcilicet, ut fit, ע & א) *contriftata eft*, vel *anxia fuit* (repete, *fi non*) *anima mea ob inopem*. Quidam, ex ufu Arabico, fi non *intellexit*, *exploravit anima mea* rem, aut ftatum *egeni*, ad fuppetias videlicet ferendas.... Conf. Pfal. 40. Heb. 41. v. 2. Hinc per aphærefin, Græc. κυμαίνω, & forte γαμέω.

עגן QAL, unde NIPHAL נֶעְגַן, ex quo 3. p. plur. f. Fut. תֵּעָגֵנָה, per fyncopen

ב ת״, pro תֵּעָגֵנָה, vel contracte, תֵּעָגְנָה, Ruth. 1. v. 13. Lxx. κατασχεθήσεσθε *an detinebimini?* Alii, *retardabitis?* *juftinebitis vos ipfæ?* *morabimini?* *differetis?* Vulg. *ante eritis vetulæ*, quàm nubatis. Hinc עֹגֶן in jure Hebraico, *anchora*, fic dicta, quod navem fiftat, atque remoretur. Quare τὸ תֵּעָגֵנָה hîc commodiùs verteretur; *an detinebimini?* Num ipfis obligatæ eritis, ut fitis fine marito? Vim hujus locutionis Latini interpretes non funt affecuti. Videtur enim ea locutio jurifperitorum effe propria; dicunt enim ipfi, ut probat Budæus, κατέχεσθαί τινι, h. e. *obligari alicui*: nam obligatio moralis eft quædam detentio....

עַד Adverbium loci, temporis, affeverationis, confirmationis..... præpofitio, conjunctio.... cujus loci defunt in Buxt. Concord. Lxx. Aq. Sym. ἕως, Lxx. ἄχρι, μέχρι, ἕως εἰς, ἕως ἄν, εἰς, ὅτι, διά.... Vulg. & alii, *ufque*, *ufque ad*, *ufque in*, *eòufque*, *hucufque*, *eò*, *huc*, *illuc*.... *ufquequò*, *quandiu*, *ufquedum*, *tantifperdum*, *quum*, *quando*, *hactenus*, *adhuc*... Item, *antequam*, *poftquam*.... *quinimo*, *imo etiam*.... *in*, (Hinc Lat.) *ad*, (& per metath.) *de*, *contra*, *ufque*, *propter*, *apud*, *fecus*, *cum*, *fuper*, *fupra*, *fub*, *fecundùm*, (*ante*) *per*.... *etiam*, *tum*, *tum*, *quum*, *tum*, *tam*, *quàm*, *ut*, *ita*, *ut*, *quod*, *eo*, *quod*, *quare*... Cum particulis, (עַד־מָתַי, עַד אֲשֶׁר אִם, עַד־אָנָה, עַד־אָן, עַד־כִּי, עַד־מָה) עַד־מָה, Lxx. ἕως τίνος, μέχρι τίνος, ἕως πότε, ἕως ἄν, ἕως οὗ.... *ufquequò*, *quandiu*, *quoufque*, *ufquedum*, *tantifperdum*, *quum*, *quando*... עַד־פֹּה (עַד־כֹּה) μέχρι τούτου, *eoufque*, *ufquehuc*, *hucufque*, *hactenus*... עַד־כֵּן ἕως τότε, *ufque tunc*. Ad illam ufque horam. עַד־הֵלֹם ἕως αἰῶνος, *ufque in fæculum*; legebant עֹלָם; ἕως τούτου, *ad hæc ufque tempora*, vel loca. עַד־הֵנָּה (unde conjunctim, & cum fyncopa prioris ה, עֲדֶנָה, & cum apocopa pofterioris ה, עֲדֶן, quod vide fupra in הֵנָּה, col. 463.) ἕως ἐνταῦθα, ἕως τοῦ νῦν, *ufque huc*, *ufque adhuc*, *ufque nunc*, *hactenus*... οὔπω *nondùm*... עַד־עַתָּה ἕως τοῦ νῦν, *ufque nunc*, ad hanc ufque horam. עַד־מְאֹד *quam*

Digitized by Google

quàm maximè, prorsùs omninò, עַד אֲשֶׁר לֹא, Ecclef. 12. v. 1. (& fubintellecto τῷ אֲשֶׁר, ut & alibi fæpiùs.) עַד־לֹא, Prov. 8. v. 26. *usquedum non*, i. *antequàm*, *nondum*, *nequidem*..... Cum nomine, עַד־לֵב, עַד־עֵת, μέχρις.... ἕως.... *usque ad tempus*, *ad cor*, *ad animum usque*, עַד־מְהֵרָה *quàm citiſſimè*, עַד־הַיּוֹם הַזֶּה, ἕως τοῦ νῦν, *usque ad τὸ nunc*. Alii, *ad hos usque dies*, עַד־סִירִים, ἕως θεμελίου, *usque ad fundamentum*; legebant סִירִים, referebantque ad סרם Arab. *fundavit*, *firmavit*..... Alii, *ad ſpinas usque*, עַד־אֶחָד, οὐδὲ εἷς *ne quidem unus*, עַד־עוֹלָם, ἕως αἰῶνος, ἕως τοῦ αἰῶνος, *usque in ſæculum*, *in hoc usque ſæculum*, ἕως εἰς τὸν αἰῶνα, εἰς τὸν αἰῶνα, εἰς τὸν αἰῶνα χρόνον, *usque in æternum*, *in ſæculum*, *in tempus æternum*, δι' αἰῶνος, *per ſæculum*, בָּאוּ עַד־תּוֹךְ, 2. Reg. 4. v. 6. ὁ θυρωρὸς.... *oſtiaria*..... Alii, *ingreſſi ſunt in medium usque*..... עַד־כַּמֶּה פְעָמִים, *usquequo quoties? quot vicibus?*.... Cum verbo עַד־חֹם, Nehem. 7. v. 3. ἕως ἅμα.... *usque dum cum ſole*.... Alii, *donec caleſcat ſol*. עַד־בּוֹאֲךָ ἕως.... *usque dum venires*, עַד־הֱיוֹתִי, Jon. 4. v. 2. ἕως ἤμην, *dum fui*, עַד־אֶעֱבוֹר ἕως ἂν παρέλθω, *usque*, *dum tranſeam*, Pſal. 140. Heb. 141. v. 10. ubi ſubintelligitur אֲשֶׁר, cum quo jungitur Num. 20. v. 17. עַד־אֲשֶׁר נַעֲבֹר *donec tranſeamus*.... Cum præfix. וְעַד־ וְעַד־חַרְבּוֹ קַשְׁתּוֹ וְעַד־חֲגֹרוֹ, 1. Reg. 18. v. 4..... *imò gladium ſuum*, *imò arcum ſuum*, *imò etiam cinctum ſuum*, m. Cocc. בְּעַד, Lxx. κάτοχος *tenaciter adhærens*. Alii, *in*, *pro*, *propter*, *per*, *ſuper*, *circa*, *apud*.... בְּעַד־יָד, ἐχόμενος *contiguus*, וּבְעַד הַשֶּׁלַח יִפֹּלוּ, Joël. 2. v. 8. *per miſſile ruunt*, *irruunt*. וּבְעַד בֵּיתוֹ, Levit. 16. v. 6. *& pro domo ſua*, m. מִבַּעַד, Cantic. 4. v. 3. *inter*, *intra*, *circa*... Cum præf. & affix. τῷ (-) in (-) ſub ע mutato, בַּעֲדוֹ *ſuper ipſo*, *pro ſe*.... m. בַּעֲדָהּ *circa*, *poſt*.... *ſe*, f. בַּעֲדֵךְ *pro te*, f. בַּעֲדִי בַּעֲדֵנִי *pro me*, *circa me*, c. בַּעֲדָם *propter eos*... Ex forma plur. conſt. עֲדֵי Lxx. ἕως, εἰς... Vulg. & alii, *usque*, *ad*, *in*.... עֲדֵי אֹבֵד, Num. 24. vv. 20. 24. Lxx. & Vulg. paraphraſticas. Alii, *in exitium*. Quidam, Num. 24. v. 20. *prima gentium* (Iſraëlitis infeſtarum) *Amaléq*; *ſic poſteritas ejus usque ad pereuntem* ultimum. Cum affix. עָדָיו *ad eum*, עָדֶיהָ *ad eam*, עָדֶיךָ *ad te*, m. עָדַי *ad me*, c. עֲדֵיכֶם *ad vos*, m. ubi (·) pro (-) ſub ע, quaſi ex forma quieſc. ע. Cum præf. & affix. בַּעֲדֵנוּ *ad nos*, *circa nos*.... Rad. עָדָה Chaldæis, Arabibus.... *tranſivit*..., unde particula עַד, עֲדֵי *usque*, *ad*, *in*.... tam loci, quàm temporis tranſitum quemdam indicans, poſt quem haud ſemper negandum, affirmandumve *conſequens*. Vide Nold. Conc. Partic. & Gram. Heb. tom. 1. p. 565.

עַד Chald. adverbium.... præpoſitio, conjunctio.... Lxx. ἕως, ἕως οὗ, &c. Vulg. & alii, *usque*, *usque ad*, *donec*, *dum*, &c. Cum particulis, עַד דִּי, Dan. 2. v. 9. *usque dum*, עַד־כָּה, ibid. 7. v. 28. *hucuſque*, עַד־מִנִּי, Eſd. 4. v. 21. *donec à me*. Cum præf. וְעַד *& usque*. R. עֲדָה Chald. *tranſivit*; unde præpoſitio עַד Chald. *usque*, *ad*, &c. Cum loci, tum temporis tranſitum quemdam notans, &c. ut in Hebr.

עַד m. Lxx. Sym. αἰών, Lxx. χρόνος, Vulg. & alii, *ævum*, *ſæculum*, *perpetuum*, *perpetuitas*, *æternum*, *æternitas*, *tempus*, βία *vis*, μαρτύριον *teſtimonium*.... Cum nomine præced. אֲבִי־עַד, Iſai. 9. v. 5. Lxx. Vatic. ἄξω γὰρ.... ἐπὶ.... *adducam enim*..... *ſuper*..... (legebant אָבִיא, vel per apocopen τοῦ א, אָבִי) Alex. Ald. Complut. Ignat. in epiſt. ad Antiochenſes, Euſeb. Evang. demonſt. lib. 7. ἐξουσιαστής *poteſtatem habens*, *potens*. Alex. item, Ald. Complut. Euſeb. lib. 7. mox laudato, & 9. πατὴρ τοῦ μέλλοντος αἰῶνος, Vulg. *Pater futuri ſæculi*. Sym. Theod. πατὴρ αἰῶνος *Pater ſæculi*. Aq. πατὴρ ἔτι *pater adhuc*, ſive *poſterum*, h. e. poſteritatis. Alii, *pater æternitatis*. Habens ζωὴν ἀκατάλυτον, & donans ζωὴν αἰώνιον. שֹׁכֵן עַד, Iſai. 57. v. 15. Lxx. κατοικῶν τὸν αἰῶνα, Vulg. *habitans æternitatem*; Cocc. *perpetuum*. Alii, *quique habitat in æternitate*, vel *perpetuitate*, הַרְרֵי־עַד, Habac. 3. v. 6. Lxx. ὄρη αἰώνια *montes ſempiterni*. Vulg. *montes ſæculi*. Alii, *mundi*, Alii, *antiqui*, Alii, *æterni*, Alii, *perpetui*, &c. Cum particulis præced.

מִי־עַד, Job. 20. v. 4. Lxx. Vatic. *ἀπὸ τοῦ ἔτι ab eo, quod adhuc.* (Quidam) *ab ipso temporis puncto*, Ald. *ἀπὸ τούτου ab hoc*, scil. tempore, quo .... Sym. *ἀπ' αἰῶνος*, Alii, *ab æterno, à sæculo.* Vulg. *à principio.* Paraphr. Chald. *ab initio, à tempore, quo ....* עֲדֵי־עַד, Isai. 65. v. 18. *usque in æternum*, quos ego creo.... Conf. Psal. 21. Heb. 22. v. 32. Lxx. alibi, *ἕως τοῦ αἰῶνος usque in sæculum*, *εἰς τὸν αἰῶνα τοῦ αἰῶνος*, vel *εἰς αἰῶνα αἰῶνος in sæculum sæculi.* עַד־עוֹלְמֵי עַד, Isai. 45. v. 17. Lxx. *ἕως τοῦ αἰῶνος ἔτι in sæculum adhuc*, i. *sempiternum.* Vulg. *in sæculum sæculi.* Alii, *usque in sæcula perpetuitatis.*.... Cum præf. לָעַד *εἰς τὸν αἰῶνα τοῦ αἰῶνος*, vel *εἰς αἰῶνα αἰῶνος in sæculum sæculi*; & in plur. *εἰς τοὺς αἰῶνας in sæcula*, *μαρτυρίας testimonium. εἰς τέλος in finem*, לָעַד לְעוֹלָם *εἰς τὸν αἰῶνα τοῦ αἰῶνος in sæculum sæculi*, *εἰς τὸν αἰῶνα, καὶ εἰς τὸν αἰῶνα τοῦ αἰῶνος in sæculum, & in sæculum sæculi*, לָעַד עַד־עוֹלָם, Isai. 30. v. 8. *ἕως εἰς τὸν αἰῶνα usque in æternum.* (Vulg. & Chald. *in testimonium*). R. עֲדָה Chaldæis, & Arab. *transivit*; unde עַד per antiphrasin, *perpetuitas, æternitas.* Alii, à עַד *usque ad*, derivant, quod notet durationem, in qua semper est *τὸ usque huc*, *τὸ ἔτι*; sic *usque* pro *semper*, Horat. lib. 1. Epist. 10.

Naturam expellas furcâ, tamen usque recurret.

עַד m. Sym. Syr. in plur. *σκῦλα*, Vulg. & alii, in sing. *præda, spolium, raptum.* Lxx. quibus nomen non erat: *εἰς ἔτι*; *ἔτι adhuc* .... Cum præfix. לְעַד, Soph. 3. v. 8. Π. *εἰς μαρτύριον*, omnes, *in testimonium*.... sic, mitteret Christus ad resurrectionem suam, quasi ad unicum in suam missionem, daturnve potestatem testimonium. Confer Joan. 2. v. 19. Vulg. *in futurum*, testimonium scilicet, vel judicium. Paraphrasis Chald. לְמִדָּן *ad judicandum*, sive *ad* id, quod est *judicandum.* Alii, *ad prædam*; *surgere* dicitur, qui è castris in prælium egreditur *ad spolium* sive *prædam.* R. עָדָה Piel, *dispoliavit, prædatus est.*

עֵד m. Lxx. Aq. Sym. *μάρτυς*, Lxx. Aq. *μαρτύριον*, Lxx. *μαρτυρία*, Vulg. & alii, *testis, prædicator verbi*; *testimonium.* Lxx. item Verbal. *μαρτυρέω testor*, *ἐγγυάομαι spondeo.* Substant. *ἔπαινος inquisitio*; ab עוּד (*awad*) Æthiopic. *scrutatus est*, *θήρα venatio*; legebant עַד idem. וְהוּא עֵד, Levit. 5. v. 1. *& ipse testis est*; aut vidit, aut rescivit, conscius.... עֵד הַגַּל הַזֶּה, Gen. 31. v. 52. *testis acervus hic.* וְהָיִיתִי עֵד מְמַהֵר, Malach. 3. v. 5. *& ero testis velox*; accusator, & Judex, לֹא־תַעֲנֶה בְרֵעֲךָ עֵד שָׁקֶר, Exod. 20. v. 16. *non respondebis contra proximum tuum testis falsus.* Quidam, *non dices testis* (*ὡς*) *contra proximum tuum falsum.* Cum præf. וָעֵד *& testis*, & cum (ָ) sub (ו), quod duo nomina conjungat, quorum posterius monosyllabum est, vide Gram. Heb. t. 2. p. 385. c. 2. Jerem. 29. v. 23. *& ego* הַיּוֹדֵעַ וָעֵד *conscius, ac testis*, הָעֵד *testis.* וַתִּקְמְטֵנִי לְעֵד הָיָה, Job. 16. v. 8. *constrinxisti me*, (ovem veluti jugulandum;) *manus, pedesque simul* (ex usu Arabico); *testis extitit*.... וּלְעֵד *& in testem, testimonium.* Cum affix. עֵדִי *testis meus*, c. Plur. לְפִי עֵדִים, Num. 35. v. 30. *juxta os testium* occiditur homicida. Cum præf. הָעֵדִים *testes.* Const. עֵדֵי, & cum (ֵ) τῷ (ֵ) indice עֵדֵי *testes.* Cum affix. תְּחַדֵּשׁ עֵדֶיךָ נֶגְדִּי, Job. 10. v. 17. *renovas testes tuos contra me*, q. d. identidem me accusas & reum agis. עֵדַי, & in pausa, unde (ָ) loco τῷ (ַ) sub ד, עֵדַי *testes mei*, c. עֵדֵיהֶם *testes suos*, m. Cum præf. & affix. וְעֵדֵיהֶם *& testes suos*, m. Rad. עוּד in Hiph. *testatus; contestatus est.*

עַד m. unde cum præfix. semper & tantùm (ut Qimhhi in suo Michlol notat) post עוֹלָם, vel לְעוֹלָם; עוֹלָם וָעֶד, Psal. 44. Heb. 45. v. 7. Lxx. *εἰς* (Alex. *τὸν*) *αἰῶνα* (Alex. *τοῦ*) *αἰῶνος.* Vulg. *in sæculum sæculi.* Sic Theod. Aq. *εἰς αἰῶνα καὶ ἔτι in sæculum & ultra, adhuc.* Sym. *αἰῶνος καὶ ἔτι æternus & ultra.* S. Hieronymus, & alii, *in sæculum, & in æternum.* Psal. 20. Heb. 21. v. 5. Sym. *καὶ εἰς ἀπέραντον & in infinitum.* לְעוֹלָם וָעֶד, Lxx. *εἰς τὸν αἰῶνα, καὶ εἰς τὸν αἰῶνα τοῦ αἰῶνος.* Vulg. *in sæculum, & in sæculum sæculi.* Aq. Sym. Theod. *εἰς αἰῶνα διηνεκῶς in sæculum assidue, perpetuo, semper.* S. Hieronymus, & alii, *in sæculum, & in æternum, in perpetuum*; לְעוֹלָם

עַד, Mich. 4. v. 5. Lxx. εἰς τὸν αἰῶνα, καὶ ἐπέκεινα. Vulg. *in sæculum, & ultra.* Alii, *in sæculum, & in æternitatem.* לְעֹלָם וָעֶד, Exod. 15. v. 18. est secundùm Aben-Esra, concisa locutio pro לְעֹלָם וָעֶד עוֹלָם. Rad. vel Etym. ead. ac nominis עַד, quod vide supra col. 1538.

עדד QAL, unde PIEL, vel potiùs POEL, עוֹדֵד, secundùm nonnullos; Alii verò derivant à עוּד, quod vide suo loco, ubi & cætera, quæ huc referuntur.

עֹדֵד Mass. *Odhédh*, Vulg. *Oded*, nom. propr. viri prophetæ, 2. Paral. 15. v. 8. & cap. 28. v. 9. Etym. *qui recreat;* à עוּד, unde Poël, עוֹדֵד *recreavit.*

עדה QAL. Lxx. κοσμέω, καταχοσμέω, περιτίθημι, λαμβάνω, ἀναλαμβάνω, Lxx. Theod. παρέρχομαι, Vulg. & alii, *decoro, orno, exorno* (ipse me videlicet, vel alium, unde & passive, *decoror, ornor,* &c.) *circumorno, amicio* (ipse me) *sumo, adsumo* (decoris scilicet, & ornatûs causâ) ex usu Chald. *prætereo, transeo.*

Praet. 3. p. s. m. לֹא־עָדָה עָלָיו, Job. 28. v. 8. *non transiit per eum.* 2. p. s. f. cum præf. וַתַּעְדִּי עֶדִי, Ezech. 23. v. 40. *& ornasti te ornatu.*

Imper. 2. p. s. m. עֲדֵה־נָא גָאוֹן, Job. 40. v. 5. vel 10. agedum *induito nunc celsitudinem.*

Fut. 3. p. s. f. Isai. 61. v. 10. quæ וְכַכַּלָּה תַּעְדֶּה כֵלֶיהָ. Lxx. καὶ ὡς νύμφην κατεκόσμησέ με κόσμῳ, *& sicut sponsam ornavit me mundo muliebri.* Aq. καὶ ὡς νύμφην κοσμουμένην σκεύεσιν αὐτῆς *& tanquam sponsam ornatam vasis,* vel *instrumentis suis,* i. *mundo suo,* muliebri scilicet, qui infinitam multitudinem rerum, & ornamentorum comprehendit. Sym. καὶ ὡς νύμφην περικειμένην τὴν σκευὴν αὐτῆς *& quasi sponsam circumdatam supellectili sua.* Vulg. *& quasi sponsam ornatam monilibus suis.* Alii, *ut sponsa, quæ suo se mundo ornat.* Cum præf. apocopa, & (-) in fine pro (ֵ) ob primam radicalem ע gutturalem, unde & (-) etiam loco ־ (ֻ) sub characterist. vide Gram. Heb. tom. 1. p. 289. c. 2. וַתַּעַד נִזְמָהּ, Hos. 2. v. 15. *& assumpsit monile suum.* 2. p. s. f. Jerem. 31. v. 4. *adhuc* תַּעְדִּי תֻפַּיִךְ (contractè pro תַּעְדִּי) *sumes tympana tua.* Cum præfix. & affix. & ead. contract. וַתַּעְדִּי *& ornasti te.* 1. p. s. c. cum præf. & affix. וָאַעְדֵּךְ עֶדִי, Ezech. 16. v. 11. (ubi (ֵ) loco ־ (-) sub characteristica, utpote ־ א proprium) *& ornavi te ornatu,* ἐκόσμησα.

HIPHIL הֶעְדָּה, vel contractè הַעְדָּה, unde Ben. s. m. מַעֲדֶה־בֶּגֶד בְּיוֹם קָרָה, Prov. 25. v. 20. vacat apud Lxx. Vulg. *& amittit pallium in die frigoris.* Alii, *auferens, amovens* (propriè, *transire faciens*) *vestem in die frigoris.*

עדה Chald. PEAL. Lxx. παρέρχομαι, Vulg. & alii, *prætereo, transeo.*

Praet. 3. p. s. f. וְרֵיחַ נוּר לָא עֲדָת בְּהוֹן, Dan. 3. v. 27. *& odor ignis non transierat in eos,* non pertigerat ad ipsos, מַלְכוּתָה עֲדָת מִנָּךְ, ibid. 4. v. 28. *regnum transiit a te,* vl. discessit.

Fut. 3. p. s. m. Dan. 7. v. 14. *imperium sæculi,* דִּי־לָא יֶעְדֵּה *quod non transit,* ἀπαράβατον. 3. p. s. f. דִּי־לָא תֶעְדֵּא, ibid. 6. v. 9. & 13. *quod non transit, non intercidit.*

APHEL, הֶעְדִּי, Lxx. ἀφαιρέω, ἀφαιρέομαι, μεθίστημι, Vulg. & alii, *aufero,* vel *auferor,* (verba enim activa haud raro passive exponuntur, in tertiis scilicet personis) *transfero.*

Praet. 3. p. plur. m. וִיקָרָה הֶעְדִּיו מִנֵּהּ, Dan. 5. v. 20. *& gloriam transtulerunt ab eo,* h. e. (ut & Vulg. interpretatur) *gloria ejus ablata est, translata est ab ipso.*

Ben. s. m. servatâ communi totius conjugationis characteristicâ literâ ה scilicet, quæ itidem est pro א, vide Gram. Heb. tom. 2. p. 590. c. 1. מְהַעְדֵּה מַלְכִין, Dan. 2. v. 21. *amovens, transferens reges.*

Fut. 3. p. plur. m. retentâ ה, conjugationis charact. יְהַעְדּוֹן *transferent,* auferent.

עָדָה Mass. *Adháh*, Vulg. *Ada*, nomen proprium 1°. uxoris Lamechi, Gen. 4. v. 19. 2°. uxoris Esavi, filiæ Elon, Gen. 36. v. 2. Etym. *ornata;* à עָדָה *ornatus fuit.*

עֵדָה f. Lxx. μαρτύριον, aliquando μάρτυς, Vulg. & alii, *testimonium* (aliquando) *testis,* sed fem. Cum præf. וְעֵדָה *& testimonium,* לְעֵדָה *in testimonium, testimonio.* Plur.

cum præf. Deut. 4. v. 45. *hæc* הָעֵדֹת *sunt testimonia.* Cum affix. עֵדֹתָיו *testimonia ejus*, m. Cum præf. & affix. וְעֵדֹתָיו *& testimonia ejus*, m. עֵדֹתֶיךָ נֶאֶמְנוּ מְאֹד, Psal. 92. Heb. 93. v. 5. *testimonia tua fidelia, comperta sunt valdè*, צִוִּיתָ צֶדֶק עֵדֹתֶיךָ, Psal. 118. Heb. 119. v. 138. *præcepisti justitiam testimoniorum tuorum*, h. e. ut justitiam tuam quæramus, quam per testificationes tuas patefecisti. וְעֵדֹתֶיךָ *& testimonia tua*, בְּעֵדֹתֶיךָ *de testimoniis tuis*, מֵעֵדֹתֶיךָ *ex testimoniis tuis*, m. וְעֵדֹתִי זוֹ אֲלַמְּדֵם, Psal. 131. Heb. 132. v. 12. (ubi accentus ab ultima ad penultimam ob concursum retrahitur, vide Gram. Heb. t. 2. p. 308. ubi etiam (·) sub ה, per enallagen pro (-), vide eandem Gram. t. 1. p. 126. num. II.) *& testimonia meum*, (i. unumquodque testimoniorum meorum. Hac enim numeri enallage indicatur distributio. Nisi sit error amanuensium.) *quod docebo eos.* R. עוּד *testatus, testificatus est.*

עֵדָה f. Lxx. Aq. Sym. Theod. συναγωγή, Sym. σύνοδος, ὅμιλος, Lxx. βουλή, ὁμολόγησις, συστροφή, παρεμβολή, ποίμνιον, Vulg. & alii, *congregatio, conventus, synagoga, ecclesia, cœtus*, peculiariter, *seniorum*, (ut קָהָל *totius populi*) unde *consilium*, sive *concilium* (nisi legerint עֵדָה ex יעד) *congressus, concursus, conspiratio, multitudinis ad seditionem concitatæ coitio, castra, grex*..... Lxx. item, πᾶς *omnis*, θλῖψις *afflictio*. Verbaliter, σήπω *putrefacio*. Cum præf. וְעֵדָה *& cœtus*, הָעֵדָה *cœtus*, בָּעֵדָה (ubi τὸ ב, puncto τῆς ה exclusi notatur) *in cœtu.* Sic: לָעֵדָה *cœtui.* Conſt. עֲדַת *cœtus.* עֲדַת דְּבוֹרִים, Judic. 14. v. 8. *examen apum.* Lxx. συναγωγὴ μελισσῶν. Cum præfix. וַעֲדַת *& cœtus*, בַּעֲדַת *in cœtu*, לַעֲדַת *cœtui*, מֵעֲדַת *ex congregatione.* Cum aff. עֲדָתוֹ *cœtus ejus*, m. Cum præf. & affix. וַעֲדָתוֹ *& cœtus ejus*, m. וּכַעֲדָתוֹ *& sicut cœtus ejus*, m. עֲדָתְךָ *cœtus tuus*, m. הֲשִׁמּוֹתָ כָּל־עֲדָתִי, Job. 16. v. 7. *desolasti omnem cœtum meum*, c. omnes meos socios abegisti à me; posuisti me extra communionem amicorum, & justorum, Cocc. בַּעֲדָתָם *in cœtu eorum*, Hos. 7. v. 12. *ut fabula erat*, לַעֲדָתָם *cœtui illorum.* R. יָעַד *condixit, indixit, constituit*; in Niphal,

convenit, congregatus est; indicto scilicet, ac statuto loco, vel tempore.

עִדּוֹ Mass. *Iddó*, Vulg. *Addo*, nomen propr. 1°. filii Goach, 1. Paral. 6. v. 21. 2°. patris Barachiæ, patris Zachariæ, Zach. 1. v. 1. Etym. *sustentaculum ejus*, vel *suum*, m. à עָדַד *sustentavit*, & (ו), affix. 3. p. s. m.

עִדּוֹא Mass. *Iddó*, Vulg. *Addo*, nom. propr. unius è Sacerdotibus, qui ascenderunt cum Zorobabel filio Salathiel, & Josue .... Nehem. 12. v. 4. Etym. *usque*, vel *adhuc dolet*; à דוא Syr. *doluit*, & עד Syr. *usque, adhuc*.... duplici ד in unum per daghésch contracto.

עֵדוּת f. unde cum præfix. וַיִּתֵּן עָלָיו אֶת־הַנֵּזֶר וְאֶת־הָעֵדוּת, 4. Reg. 11. v. 12. Lxx. καὶ ἔδωκεν ἐπ' αὐτὸν νεζὲρ καὶ τὸ μαρτύριον, *& dedit super eum nezer* (retentâ voce Hebraicâ) *& testimonium.* Vulg. *& posuit super eum diadema, & testimonium*, i. librum legis, ex mandato, Deut. 17. v. 18. &c. Alii, עֵדוּת aliter reddunt, *oraculum*; derivantes & ipsi à עוּד *testatus, contestatus est.* Alii, *phylacteria*, sive capitis, sive brachii. Duplicis enim generis erant. Phylacteria capitis erant quatuor ædiculis ornata, in quibus quatuor scripturæ pericopæ, seu legis sectiones ἰσοφυλάττοντα asserrabantur, unde τὰ σκηνὴ φυλακτήρια *phylacteria* dicta..... Vide Gram. Heb. t. 2. p. 528. isthæc Exod. 13. v. 9. dicuntur esse לְזִכָּרוֹן. Alii, *ornamentum*, regium scilicet, regiam vestem, quæ insigne erat, & testis potestatis, à עָדָה *ornavit se*, vel *alium*....

עֵדוּת f. Lxx. Aq. Sym. μαρτυρία, Sym. διαμαρτυρία, Lxx. μαρτύριον, διαθήκη, κρίμα; Vulg. & alii, *testimonium, obtestatio; fœdus*, sive *fœderis*, vel *testimonii Arca, Decalogus, Judicium, integrum Dei verbum, lex.* Item, *Doctrina Christi*, seu *Novum testamentum.* Psal. 59. Heb. 60. v. 1. *præcentori* עַל־שׁוּשַׁן עֵדוּת, Lxx. in plur. τοῖς ἀλλοιωθησομένοις ἔτι *his, qui mutabuntur imposterùm*; legebant עַל־שֶׁעוֹשֶׁן (per apocopen) עוֹד *ei, qui adhuc mutatur, variaturve.* Aq. τοῖς ἀλλοτειωθησομένοις ἐπὶ κρίνων ταπεινά..... *immutandis super lilia humilis*.....Sym. ὑπὲρ τῶν ἀνθῶν τῆς ταπεινόφρονος..... pro

floribus humilis .... legebant עֲדוֹת (pro עדות), *virentia*, *graminea* .... Paraphrasis Chald. עַל עַתִּיק סַהֲדוּתָא *pro veteri testimonio*, & ipsi legebant עַל־שֶׁשַׁן *pro eo, quod iteratur*, sive iterabitur, h. e. *veteri* .... Vulg. *pro his, qui immutabuntur, in tituli* .... Alii, *super Susan eduth.* Principium scilicet cantici alicujus vulgaris apud Hebræos, ad cujus modulos decantandus erat iste psalmus. Vel nomen musici instrumenti sculpturâ aliquâ rosæ, vel lilii, ut mos erat, ornati. Alii, *in hexachordis testimonii*, sive *oraculi*, h. e. instrumentis sex chordarum Sacerdotum proxime Arcam (quæ testamentum dicitur, Exod. 16. v. 34.) testimonii subsistentium, Synops. Alii aliter, עֵדוּת יְהוָה נֶאֱמָנָה, Psal. 18. Heb. 19. v. 8. *testimonium Domini fidele.* Id in specie notat indicationem testamenti divini. Potest tamen latiùs etiam notare contestationem de officio hominis, quod ei convenit erga Deum; unde sequitur, *sapere faciens stultum.* Cum præf. הָעֵדוּת *testimonium*; (ו) in (ֻ) mutato, Exod. 25. v. 22. *& pones in arca* אֶת־הָעֵדֻת *testimonium*, h. e. tabulas testamenti, & fœderis. Ibid. 16. v. 34. *& posuit eam* לִפְנֵי הָעֵדֻת *ante testimonium*, h. e. arcam testimonii, *servandam.* Prolepsis, vel metonymia contenti pro continente, ut & Exod. 31. v. 7. לָעֵדֻת *pro testimonio.* Plur. cum (ו) consonanti, unde (ְ) sub ד; & affix. עֵדְוֹתָיו *testimonia ejus*, m. Cum præf. & affix. וְעֵדְוֹתָיו *& testimonia ejus*, m. וּבְעֵדְוֹתָיו *& in testimonia ejus*, m. עֵדְוֹתֶיךָ *testimonia tua*, m. בְּעֵדְוֹתֶיךָ *testimoniis tuis*, m. וּלְעֵדְוֹתֶיךָ *& ad testimonia tua*, m. מֵעֵדְוֹתֶיךָ *à testimoniis tuis*, m. Rad. עוּד *testatus, contestatus est.*

עֲדִי, & in pausa עֶדִי, m. Lxx. κόσμος, Vulg. & alii, *cultus, ornatus, ornamentum.* Cum præf. וַתָּבֹאִי בַּעֲדִי עֲדָיִים, Ezech. 16. v. 7. *& progressa es ad ornamentum ornamentorum*, i. summam elegantiam. כֻּלָּם כַּעֲדִי תִלְבָּשִׁי, Isai. 49. v. 18. *omnibus istis* (filiis tuis) *ornamento veluti vestiêris.* Notat & *maxillam*, *os*, maxime equorum, per metonymiam loci pro locato. Cum aff. עֶדְיוֹ לִבְלוֹם, Psal. 31. Heb. 32. v. 9. Lxx. in plur. τὰς σιαγόνας αὐτῶν ἄγξαι, Vulg. *maxillas eorum constringe.* Alii, *os ejus*, m. *capistrandum est*, עֶדְיָהּ *ornatus sui*, f. עֶדְיֵךְ *ornatum tuum*, m. הַמַּשְׂבִּיעַ בַּטּוֹב עֶדְיֵךְ, Psal. 102. Heb. 103. v. 5. Lxx. τὸν ἐμπιπλῶντα ἐν ἀγαθοῖς τὴν ἐπιθυμίαν σου, Vulg. *qui replet in bonis desiderium tuum.* Alii, *qui saturat bono os tuum*, f. עֶדְיָם *ornamento suo*, m. Plur. עֲדָיִים, Ezech. 6. v. 7. (ubi vitiose scribitur pro עֲדָיִים, Alting. Gr. §. 82.) *ornamenta.* R. עָדָה *ornavit sese*, vel *alium.*

עֲדִיאֵל Mass. *Adhiél*, Vulg. *Adiel*, nomen proprium 1°. principis, 1. Paral. 4. v. 36. 2°. Sacerdotis, 1. Paral. 9. v. 12. 3°. patris Azmoth, *qui super thesauros regis fuit*, ibid. 27. v. 25. Etym. *testis numinis*, à עֵד *testis*, (ֵ) in (ֲ) mutato, cum (י) paragogico, sive antiquâ regiminis notâ, ut in (מַלְכִּי־צֶדֶק) & אֵל *Deus.*

עֲדָיָה Mass. *Adhaiáh*, Vulg. *Adaia*, sive *Adaias*, nomen propr. 1°. filii Ethan, filii Zamma, 1. Paral. 8. v. 21. Esd. 10. v. 29. 2°. filii Jeroham, 1. Paral. 9. v. 12. 3°. patris Idida, matris Josiæ, 4. Reg. 22. v. 1. Etym. *sudor fluens*, à עדיה, Arab. idem.

עִדִּים m. plur. unde Isai. 64. v. 5. al. 6. *& fuimus ut immundus omnes nos*, וּכְבֶגֶד עִדִּים, Lxx. ὡς ῥάκος ἀποκαθημένης, Vulg. (*&*) *quasi pannus menstruatæ.* Aq. μαρτυριῶν, vel μαρτυρίων, *testimoniorum*; legebat עֵדִים idem. Sym. κυούσων *parientium.* Theod. ἰδδίμ (servatâ scilicet voce Hebraïcâ) *Eddim.* Paraphrasis Chald. וּכְלְבוּשׁ מְרַחַק *& vestimentum veluti procul removendum.* Alii, *& sicut pannus centonum*, Alii, *remotionum*, h. e. longissime removendus, *ut pannus menstruatus.* R. עַד Arab. in VIII. *in statu* עדה *iddatin*, *versata fuit* mulier, sive *menstrua passa.* Quidam verò sic וּכְבֶגֶד, עִדִּים *& sicut vestis peste laborantium*; à עד Arab. passiv. *peste laboravit* ....

עָדִין Mass. Vulg. *Adin*, nomen proprium viri, Esd. 2. v. 15. & 8. v. 6. ubi à Vulgato interprete dicitur *Adan.* Etym. *voluptuosus, delicatus* .... à עֵדֶן *voluptas.*

עֲדִינָא Mass. *Adhináh*, Vulg. *Adina*, nomen propr. filii Siza, 1. Paral. 11. v. 42. Etym. *deliciæ*, sive *maximè delicatus*, à nomine præced. & א, ex Syris, emphatico.

Digitized by Google

עֲדִינָה f. Isai. 47. v. 8. al. 10. *audi hoc* עֲדִינָה, Lxx. τρυφερὰ, Vulg. & alii, *de delicata, voluptuosa*; à sing. masc. עָדִין *voluptuosus*. R. עָדַן in Hithpaël, *sese oblectavit*.

עֲדִינוֹ Maß. *Adhinó*, Lxx. Ἀδινών, nom. proprium viri, 2. Reg. 23. v. 8. Aliis est appellativum, *quod sibi volupe* .... à עָדִין *volupe*, & (ו), affix. 3. p. s. m. Vulg. *tenerrimus*.

עֲדִיתַיִם Maß. *Adhithaim*, Vulg. *Adithaim*, nom. propr. urbis Tribûs Judæ, Jos. 15. v. 36. Eusebius duas villas memorat nomine Ἀδιθά, vel *Aditha*, & *Adia*, uti legit Hieronymus, quarum una circa *Gazam* fuerit, altera juxta *Diospolin* .... Vide Reland. Palæst. pag. 546. Etym. *ornamenta duo*, vel potiùs *duæ civitates*, (sic dictæ,) vetus scil. & nova, aut alio modo distinctæ .... à sing. fem. עדית Chald. *ornatus, ornamentum*; undè duale עֲדִיתַיִם.

עַדְלָי Maß. *Adhlái*, Vulg. *Adli*, nom. propr. viri, 1. Paral. 27. v. 29. Etym. *Rhaphani mei*, à sing. עֲדַל Chald. & (ִי) vel (ָי) ob pausam affix. 3. p. s. c.

עֲדֻלָּם Maß. *Adhullám*, Vulg. *Odullam*, nomen propr. 1°. urbis in Tribu Judæ, Jos. 12. v. 15. & cap. 15. v. 35. ubi Vulg. *Adullam*, Eusebius vicum fuisse magnum suo tempore 10. milliaribus ab Eleutheropoli ortum versus scribit; & ad vocem Ἐγλάμ, quam male, ac Ὀδολλάμ, eandem facit, ibidem collocat, S. Hieronymus in 12. *lapide*. 2°. vici prægrandis in duodecimo lapide ab Eleutheropoli versus ortum. Eusebius ad vocem Ἐγλάμ. Josepho Ὀδολάμ dicitur urbs in Tribu Juda, Antiq. VIII. 3. Ex collatione, 2. Chron. XI. 7. liquet esse עודלם *Adhullam*, Ὀδολλάμ, 2. Maccab. 12. 38. (nec alium à primo vicum). Vide Reland. Palæst. pag. 549. 746. 912. 3°. vel 2°. Speluncæ, (Lxx. Ὀδολλάμ, Vulg. & alii, *Odollám*) quò *fugit David* (à facie Achis regis Geth), 1. Reg. 22. v. 1. Etym: *perennis aqua descendens* aut *fluens*; à עד (per apocope pro עדד, unde daghésch ל in ל imprimitur) Arab. *perennis aqua*, & לם (pro לםם) Arab. *descendit, fluxit*, &c.

עֲדֻלָּמִי Maß. *Adhullami*, Vulg. *Odollamites*, nom. patronymicum habitatorum urbis Odollam. Etym. eadem ac supra.

עָדַן QAL, unde HITHPAEL הִתְעַדֵּן, ex quo 3. p. plur. m. FUT. cum præfix. וַיִּתְעַדְּנוּ, Nehem. 9. v. 25. Lxx. καὶ ἐτρύφησαν, Vulg. & alii, *& abundaverunt deliciis, deliciati sunt, oblectaverunt se* ....

עֵדֶן, usu venit, inquit Cocc. ut nomen regionis, *Eden*. Plerumque tamen antiquis appellativum. בְּגַן־עֵדֶן, Gen. 2. v. 15. Lxx. ἐν τῷ παραδείσῳ τῆς τρυφῆς, Vulg. & alii, *in paradiso deliciarum, voluptatis*. Alii, *in horto Eden*. In horto, quem Deus plantaverat in regione, quæ nunc *Eden* vocatur. Cocc. קִדְמַת־עֵדֶן, ibid. 4. v. 16. *ad ortum Eden*. Cum עֲצֵי־עֵדֶן, Ezech. 31. vv. 9. 16. 18. Lxx. τὰ ξύλα τῆς τρυφῆς, Vulg. *ligna (deliciarum) voluptatis*. Alii, τοῦ *Eden*. Cum præfix. גַּן־בְּעֵדֶן, Gen. 2. v. 8. Lxx. Aq. κῆπον ἐν Ἐδέμ *hortum in Edem*. Sym. παράδεισον ἀνθηρὸν (dubium) *paradisum florentem*, & mox .... ἐν τῷ παραδείσῳ τῆς ἄλσους *in paradiso amœnitatis*. Quæ postrema vox ἄλσους, suspecta aliquibus est. Vulg. *paradisum voluptatis*. Alii, *hortum in Eden*. Aliis locus hic videtur fuisse circa Mesopotamiam, & Armeniam, ubi Tigris, & Euphrates in unum alveum confluunt.... Aliis alius, ac longè alius ab eo, de quo Moses, Gen. 2. v. 8... Cum præf. כְּעֵדֶן *sicut Eden*, מֵעֵדֶן *ex Eden*. Plurale appellative, 2. Reg. 1. v. 24. *qui vos amiciebat coccino* עִם־עֲדָנִים, Lxx. μετὰ κόσμου ὑμῶν *cum ornatu vestro*. Vulg. & alii, *in (cum) deliciis*. Cum affix. וְנַחַל עֲדָנֶיךָ תַשְׁקֵם, Psal. 35. Heb. 36. v. 9. *& torrente deliciarum tuarum potas eos*. R. עָדַן in Hithpaël, *oblectavit se, deliciatus est*. Hinc עֵדֶן, unde Gr. ἡδονή.

עֵדֶן Maß. *E'dhen*, Vulg. *Eden*, nom. propr. urbis regiæ Syriæ, cum Damascus à Judæis teneretur (ac multorum haud dubiè locorum propter amœnitatem sic dictorum), Amos 1. v. 5. Ezech. 27. v. 23. Isai. 37. v. 12. 4. Reg. 19. v. 12. Etym. *amœnitas*, à עֵדֶן idem.

עֵדֶן Maß. *E'dhen*, Vulg. *Eden*, nom. propr. Levitæ, filii Joah, 2. Paral. 29. v. 12. Etym. *deliciæ*, à עֵדֶן idem.

עִדָּן Chald. m. Lxx. καιρὸς, ὥρα, Vulg. & alii, *tempus, occasio, opportunitas, ipsa hora, ipsumve momentum, aut temporis punctum, quo res fiunt, aut fieri debent.* Cum præfix. עַד־זְמַן וְעִדָּן, Dan. 7. v. 12. *usque ad tempus, & opportunitatem.* Lxx. ἕως χρόνου καὶ καιροῦ, commodiùs, ἕως χρόνου καὶ καιροῦ. Prius notat modum durationis; posterius commoditatem rei. Cum emphasi, עַד דִּי עִדָּנָא יִשְׁתַּנֵּא, ibid. 2. v. 9. *donec tempus mutetur.* Donec alius temporis alia negotia hanc rem excludant. Cum præf. בְּעִדָּנָא *in* (ipso) *tempore.* Plur. וְשִׁבְעָה עִדָּנִין, ibid. 4. v. 13. *septem tempora*, h. e. anni. Cum præfix. וְעִדָּנַיָּא *& tempora.* Cum emph. עִדָּנַיָּא *tempora.* A עֵדֶן (mutato (·) in (·) sequente dagh. per legem æquivalentiæ) Chald. *voluptas*, unde עִדָּן *tempus opportunum*, quasi *volupe* dictum.

עַדְנָא Mass. *Adhnâ*, Vulg. *Edna*, nomen propr. viri, Esd. 10. v. 30. Etym. *deliciæ*, à עֵדֶן Chald. (unde emphat. עִדְנָא) idem.

עֲדֶנָּה *usque huc*, Eccl. 4. v. 2. vide supra in עַד, col. 1536.

עַדְנָח Mass. *Adhnâh*, Vulg. *Ednas*, nomen propr. principis militum in Manasse, 1. Paral. 12. v. 20. Etym. *voluptas*, à עֶדְנָה, idem.

עֶדְנָה f. Gen. 18. v. 12. ἕως τοῦ νῦν *hactenus*; legebant עֲדֶנָּה (quod vide supra in עַד, col. 1536.) idem. Aq. τρυφεία, Alii, *voluptas, deliciæ.* Vulg. paraphrasticos, *voluptati operam dabo.* Sym. ἀκμὴ *adolescentia, vigor*; à עֵדֶן m. *voluptas, deliciæ.*

עַדְעָדָה Mass. *Adhadhâh*, Vulg. *Adada*, nomen propr. urbis in parte australi Tribûs Judæ, Jos. 15. v. 22. in codicibus Græcis pro עַדְעָדָה legitur Ἀρουὴλ. Etym. *erigere, erectio*, à עָדַד *erexit*; unde in Infinitivo Piël (geminatis scilicet duabus primis radical.) ex formâ Chaldaicâ, (formæ שַׁכְלָלָה), vide Gram. Heb. t. 2. p. 589. c. 2. עַדְעָדָה *erigere*, vel substantive, *erectio.*

עָדַף QAL. Lxx. πλεονάζω, ὑπερέχω, Vulg. & alii, *redundo, abundo, super sum, superfluus, superstes sum*... unde ὑπολείπομαι *relinquor.*

Ben. f. m. cum præf. הָעֹדֵף *quod superest*, בָּעֹדֵף (excluso ה articulo) *in superfluo*, f. ex terminatione ה, præcedenti duplici (·), cum præf. הָעֹדֶפֶת *quod superfluum est.* Plur. cum præf. הָעֹדְפִים עַל־הַלְוִיִּם *qui superant* (numero) *levitas*, (redimendi sunt ....) Num. 3. v. 46.

HIPHIL הֶעְדִּיף, Lxx. πλεονάζω, πλεονεκτέω, Vulg. & alii, *abundo, redundo, copiosior sum, plus habeo, plus colligo, supero, præsto*.... וְלֹא הֶעְדִּיף הַמַּרְבֶּה, Exod. 16. v. 18. *nec plus habuit, qui plus collegit*, q. d. tametsi alii aliis fuissent agiliores, & plus collegissent, nemo tamen in privatum usum plus sumpsit quàm Omer præscriptum. Conf. 2. Cor. 8. v. 15.

עָדַר QAL. Lxx. παρατάττω, Vulg. & alii, *instruo, dispono*; unde (per metathesin) Lat. *ordino.* Lxx. item, βοηθέω *auxilior.*

Ben. plur. m. conſt. אַנְשֵׁי מִלְחָמָה עֹדְרֵי מַעֲרָכָה בְּלֵבָב שָׁלֵם, 1. Paral. 12. v. 38. *milites instruentes aciem* (in acie stantes) *cum corde integro.*

Infin. cum præf. וְלַעֲדֹר בְּלֹא־לֵב וָלֵב, 1. Paral. 12. v. 33. *& ad ordinem servandum non in corde, & corde*, i. *non in corde duplici*; cum quis vult nolente animo, ἑκὼν ἀέκοντί γε θυμῷ, Iliad. lib. δ. Lxx. οὐ χειροκένως *non manibus vacuis.*

NIPHAL נֶעְדַּר, Lxx. λανθάνω, ἀποκρύπτομαι, σκάπτομαι, ἀγρευάομαι, Vulg. & alii, *lateo, abscondor* (ut, qui ad aciem vocatur) unde *deficio, desum, desideror, fodior, aror, sarrior, resarrior, pastinor.* Lxx. item, ἀπόλλυμαι *pereo*, ex numero, h. e. *desum*, διαφωνέω *discrepo*, numero scilicet.

Praet. 3. p. f. m. in pausa, unde (·) pro (·) sub ד, אִישׁ לֹא נֶעְדָּר, Isai. 40. v. 26. *nullus desideratur.* 3. p. f. f. in pausa, quare (·) loco τοῦ (·) sub ד, נֶעְדָּרָה *deerit.*

Ben. f. f. ex termin. ת, præcedenti duplici (·); וַתְּהִי הָאֱמֶת נֶעְדֶּרֶת, Isai. 59. v. 15. Lxx. καὶ ἡ ἀλήθεια ἦρται *& veritas sublata est.* Vulg. *& facta est veritas in oblivionem*; Alii, *eò res pervenit, ut veritas desideraretur*....

Fut. (in altera significatione) 3. p. f. m. וְלֹא יֵעָדֵר, Isai. 5. v. 6. *neque pastinabitur*, h. e. non purgabitur à fruticibus, & malis herbis. 3. p. plur. m. cum ן parag. &

Digitized by Google

in pausa, unde (-) primariæ vocis sub ד, loco (·) revocatur, יֵעָדֵרוּן *sarrientur*.

PIEL עִדֵּר, Lxx. ἐξαλλάττω *commuto*.

Fut. 3. p. pl. m. לֹא יְעַדְּרוּ דָּבָר, 3. Reg. 4. v. 27. al. 5. v. 7. Vulg. paraphrasticως, *necessaria .... cum ingenti cura præbebant in tempore suo*. Alii, *non sinebant deesse quicquam*.

עֵדֶר m. Lxx. Aq. Sym. ἀγέλη, Lxx. ποίμνη, ποίμνιον, βουκόλιον, ποιμήν, Vulg. & alii, *grex*, (Lat. *caterva*) animalium, tam majorum, quam minorum; per metonymiam continentis pro contento, vide Gram. Heb. tom. 2. p. 46. §. II. *ovile*, *armentum boum*, per metonymiam possessoris pro re possessa, vide eandem Gram. ibid. *pastor*. Hinc per metathesin, Germ. *herde*, Angl. *a heard*. Lxx. item, Verbaliter, ἐξεγείρω *excito*. עֵדֶר יְהוָה, Jerem. 13. v. 17. *grex Domini*. Cum præf. הָעֵדֶר *grex*, מֵהָעֵדֶר *e grege*, בָּעֵדֶר *cum grege*, כָּעֵדֶר *sicut grex*, כָּעֵדֶר *sicut gregem*. Cum aff. Isai. 40. v. 11. *sicut pastor* עֶדְרוֹ *gregem suum*. Cum præf. & affix. וְעֶדְרוֹ *& gregem ejus*, m. בְּעֶדְרוֹ *in grege ejus*, m. Plur. עֲדָרִים *greges*. Cum præf. הָעֲדָרִים *greges*, וַעֲדָרִים *& greges*, לַעֲדָרִים *ad greges*. Const. עֶדְרֵי *greges*. Cum præf. בְּעֶדְרֵי־צֹאן, Mich. 5. v. 7. *in gregibus ovium*. Cum præf. & affix. וְעֶדְרֵיהֶם *& greges eorum*. Rad. עָדַר *congregavit in unum*, unde Gr. ἀθρέω, ἀθροίζω.

עֵדֶר Mass. *E'dher*, Vulg. *Eder*, nom. propr. 1°. filii Musi, filii Merari, 1. Paral. 23. v. 23. 2°. urbis Tribûs Judæ in parte ejus australi propè fines Edomæorum (Relandi Palæst. p. 746.) Jos. 15. v. 21. 3°. turris, Gen. 35. v. 21. ubi Vulg. appellative, *ingressus inde (Jacob) fixit tabernaculum trans turrem gregis*; sic Michææ 4. v. 8. *& tu turris gregis*. Etym. *pastor*, *grex*, aut *ovile .... à* עדר idem.

עַדְרִיאֵל Mass. *Adhriél*, Vulg. *Hadriél*, nom. proprium generi Saülis, mariti Merob, 1. Reg. 18. v. 19. Etym. *pastor-Dei*, à עֵדֶר, (adscito יוד (י) in fine, factâque, ex antiqua regiminis forma, eâdem, ac in יוד מַלְכִּיצֶדֶק, punctorum mutatione) *pastor*, & אֵל *Deus*.

עֲדָשׁ m. Lxx. φακός, Vulg. & alii, *lens*, *lenticula*. Plur. וּנְזִיד עֲדָשִׁים, Gen. 25. v. 34. *& jusculum è lentibus*. Cum præf. וַעֲדָשִׁים *& lentes.... Melancholicos producunt morbos*, S. Hieronymus ad Paulam. R. עדש Arab. *pustularum genere* (nempe, עדשה Adasato) *correptus fuit*.

עוב QAL, unde HIPHIL הֵעִיב, ex quo 3. p. f. m. Fut. Thren. 2. v. 1. *quomodo* יָעִיב, Lxx. ἐγνόφωσεν, Vulg. *obtexit caligine*. Alii, *obnubilat* in ira sua Dominus filiam Sionis?

עוֹבֵד Mass. *Ovédh*, Vulg. *Obed*, nom. propr. 1°. filii Boos, patris Isai, Ruth. 4. v. 17. 1. Paral. 2. v. 11. 2°. filii Ophlal & patris Jehu, 1. Paral. 2. v. 37. 3°. unius è viris fortissimis, *qui venerunt ad David in Siceleg*, ibid. 11. v. 47. & cap. 12. v. 1. Etym. *cultor* agrorum, Minervæ.... à עָבַד *coluit*.

עוֹבָל Mass. *Ovál*, Vulg. *Ebal*, nom. propr. filii Jectan, Gen. 10. v. 28. Etym. *ligans*, vel *ferens*, à עָבַל (cujus potest esse Benoni) Samar. *ligavit*, *tulit*.

עוג QAL. Lxx. ἐγκρύπτω, Vulg. & alii, *abscondo*, *operio* (Lat. *coquo*) *panes* scilicet, *subter prunas*; item, *depso*.

Fut. 2. p. f. m. cum affix. יוד (י) in (·) ad euphoniam correpto, תְּעֻגֶנָּה, Ezech. 4. v. 12. *istam* (placentam) *coques*, vel *parabis* eum....

עוֹג Mass. *O'gh*, Vulg. *Og*, nom. proprium regis Basan, Num. 21. v. 33. Etym. (Lat.) *coquus*, à עוּג *coxit*.

עוּגָב m. vide supra עֻגָב, col. 1531.

עוּגָה fem. vide supra עֻגָה, col. 1532.

עוד QAL, (ex forma perfecta) unde PIEL עִוֵּד, Lxx. περιλύω, Vulg. (ex usu Æth.) *circumplector*, *circundo*. Alii, *dispolio*, *prædor*.

Praet. 3. p. plur. c. cum affix. יוד (י) in (·) correpto, חֶבְלֵי רְשָׁעִים עִוְּדֻנִי, Psal. 118. Heb. 119. v. 61. *funes*, vel *lora*, vel *turma*, sive *catervæ peccatorum* (vel *impiorum*) *circumplexi sunt me*. Alii, *diripuerunt*, seu *dispoliarunt .... me*, c.

עוֹד Adverbium temporis. Lxx. Aq. Sym. Theod. ἔτι, Vulg. & alii, *adhuc*, *etiamnum*, *posthac*, *imposterum*, *etiam*, *quinetiam*, *insuper*,

Digitized by Google

insuper, praeterea, amplius, &c. πλείων *plus, amplior, copiosior*, πλείονα *plura*, πόλις *urbs*, legebant עִיר, idem; εἰς *in*, legebant עַד pro עוֹד. Verbal. συνέρχομαι *convenio*; legebant עוּד (ex usu Æthiopico) idem. אֲנִי וְאַפְסִי עוֹד, Isai. 47. v. 8. *ego sum, ecquid praeter me amplius?* Lxx. ἐγώ εἰμι ἑτέρα. כָּל־עוֹד נִשְׁמָתִי בִּי, Job. 27. v. 3. *quandiu halitus meus in me est.* Cum praef. בְּעוֹד & בְּעֹד, sic bis sine (ו) reperitur, *in adhuc, intra, quum adhuc, dum adhuc, tantisper dum:* Jos. 1. v. 11. *nam* בְּעוֹד שְׁלֹשֶׁת יָמִים *in fine trium dierum* .... vel *post tres adhuc dies*, וְעוֹד *& adhuc*, הַעוֹד *num adhuc?* Cum aff. עוֹדֶנּוּ *ipso adhuc* stante, loquente, עוֹדְךָ *adhuc tu*, m. אִם־עוֹדֶנִּי חַי, 1. Reg. 20. v. 14. *si ego adhuc vivam*, c. עוֹדָם, Esth. 6. v. 14. *adhuc illis* loquentibus.... עוֹדֵינוּ (secundùm כְּתִיב ubi scilicet (י) ex (ו) ortum ה terminatur) secundùm verò קְרִי עוֹדֵינוּ (ubi (י) (-) index), Thren. 4. v. 17. *in vita nostra*, c. dum sumus. Cum praef. & aff. הַעוֹדֶנּוּ *an adhuc ipse vivit?* בְּעוֹדֶנּוּ חַי, Gen. 25. v. 6. *in adhuc illo vivente*, i. *quum adhuc viveret ipse*, מֵעוֹדְךָ, Num. 22. v. 30. *ex quo tu*, equitas, m. בְּעוֹדִי, Psal. 145. Heb. 146. v. 2. (ubi affixum (י) pro נִי) *in adhuc me* existente, h. e. *dum superstes ero*, c. respondet בְּעוֹדֶנִּי חַי בְּחַיַּי, Deut. 31. v. 27. *me adhuc vivo*, c. מֵעוֹדִי *ex quo* (tempore) *ego sum*, c. הַעוֹדָם חַיִּים, Exod. 4. v. 18. *an adhuc vivi sint?* m. R. עוּד, unde PIEL, vel potiùs POEL, עוֹדֵד *superesse fecit, conservavit.*

עוֹד Chald. adverbium temporis, עוֹד מִלְּתָא בְּפֻם מַלְכָּא sive בְּפוּם, Dan. 4. v. 28. vel 31. Lxx. ἔτι τοῦ λόγου ἐν τῷ στόματι τοῦ βασιλέως ὄντος, Vulg. *cumque sermo adhuc esset in ore regis.* Alii, *adhuc* erat *verbum in ore regis.* Vix locutus erat. Radix ipsa.

עוּד QAL, unde POEL, עוֹדֵד, Lxx. ἀναλαμβάνω, Sym. ἀνακτάομαι... Vulg. S. Hieron. & alii, *suscipio*, Alii, *recupero, recipio, reparo, refocillo, recreo, superesse facio, conservo, sustento, conforto.* Item, *erigo, statumino.*

Ben. s. m. מְעוֹדֵד עֲנָוִים יְהוָה, Psal. 146. Heb. 147. v. 6. *facit superesse mansuetos Dñs.*

Fut. 3. p. s. m. יָתוֹם וְאַלְמָנָה יְעוֹדֵד, Psal. 145. Heb. 146. v. 9. *pupillum & viduam conservat.*

HIPHIL הֵעִיד, unde 3. p. s. f. Fut. cum praef. & affix. וְעַיִן רָאֲתָה וַתְּעִידֵנִי, Job. 29. v. 11. *& oculus videbat, & recreabat me* (gloria sustentat homines). Respondet וַתְּאַשְּׁרֵנִי. Alii tamen referunt ad הֵעִיד *testatus est*, quod vide col. seq. Hinc Gal. *j'aide.*

HITHPOEL הִתְעוֹדֵד, unde 1. p. pl. c. Fut. ex forma (-) in (-) ob pausam mutati. Cum praefix. וַנִּתְעוֹדָד, Psal. 19. Heb. 20. v. 9. Lxx. καὶ ἀνωρθώθημεν, Vulg. S. Hieronymus, *& nos erecti sumus.* Alii, *& conservamur*, superstites sumus.

עוּד QAL, unde HIPHIL הֵעִיד, Lxx. Aq. Sym. μαρτυρέω, διαμαρτύρομαι, Lxx. ἐπιμαρτύρομαι, συμμαρτύρομαι, καταμαρτυρέω, Vulg. & alii, *testor, testificor, quiritor, testibus interpositis reclamo, testes cito, attestor, contestor, obtestor, testor contra aliquem.* Item, *moneo, praemoneo*, &c. Saepius construitur cum בְּ.

Praet. 3. p. s. m. Malach. 2. v. 14. *Dominus* הֵעִיד בֵּינְךָ וּבֵין אֵשֶׁת נְעוּרֶיךָ *testis factus est inter te, & inter uxorem tuam primam*, הָעֵד הֵעִד בָּנוּ (ubi (·) sine (י) comite, Gen. 43. v. 3. *obtestando*, (h. e. *per omnia*) *obtestatus est nos.* 2. p. s. m. cum (-) sub characteristica, loco (-) ob ע gutturalem, הַעִדֹתָ, & ex forma (-), vide Gram. Heb. tom. 1. p. 257. c. 1. expresso ה, quod in fine subintelligebatur, vide eand. Gram. tom. 1. p. 162. c. 2. הַעֵדֹתָה *contestatus es.* 1. p. s. c. Deut. 4. v. 26. הַעִידֹתִי בָכֶם הַיּוֹם אֶת־הַשָּׁמַיִם וְאֶת־הָאָרֶץ *testes jubeo esse hodie contra vos, caelos & terram.* 3. p. plur. c. הֵעִידוּ *contestabantur.*

Ben. s. m. אָנֹכִי מֵעִיד, Deut. 32. v. 46. *testificor.*

Infin. הָעֵד *contestando*, vel *obtestando.* Cum praef. וְהָעֵד *& contestando.*

Imper. 2. p. s. m. הָעֵד בָּעָם, Exod. 19. v. 21. *obtestare populum.* Cum praefix. וְהָעֵד עֵדִים, Jerem. 32. v. 25. *& conscisce testes, contestare testes.* 2. p. plur. m. cum praefix. וְהָעִידוּ *& testificamini.*

Fut. 3. p. f. m. cum præf. τῷ (-) ob retractum accentum correpto in (-) pro (-), וַיָּעַד *& contestatus est.* Cum aff. τῷ (-) affixi in (-) correpto, sequenti daghésch per legem æquivalentiæ, יְעִידֵנִי, Jerem. 49. v. 19. *contestabitur me*, c. ubi (י) charact. τῷ hhólem afficitur, unde ad יוֹעִד (quod vide supra col. 796.) refertur. 3. p. f. f. cum præf. & affix. וַתְּעִידֵנִי, Job. 29. v. 11. *& testimonium perhibebat mihi*, c. Quidam referunt ad עוּד *retravit*, quod vide supra col. præced. 2. p. f. m. תָּעִיד *contestaberis.* Cum præf. & (-) pro (-) sub ע, ut supra in 3. p. f. m. וַתָּעַד *& contestabaris.* 1. p. f. c. cum præf. אָעִיד, & ex forma (-), וָאָעַד, *& contestatus sum.* Cum præf. & ה parag. וְאָעִידָה *& contestabor*, וָאָעִידָה *& contestatus sum.* Cum affix. אֲעִידֵךְ (secundùm τὸ כְּתִיב, secundùm verò τὸ קְרִי) מָה־אֲעִידֵךְ, Thren. 2. v. 13. *quid contestabor te?* f. 3. p. plur. m. cum præf. (ו), cujus (·) cum altero sub (י) contrahitur in (·) sub (י), vide Gram. Heb. tom. 1. p. 385. c. 1.) affix. τῷ (·) antepenult. fine (י) comite; & (ו) penultimæ in (ֻ) ad euphoniam correpto, וִיעִדֻהוּ (contracte scil. pro וִיעִידוּ בוֹ,) 3. Reg. 21. v. 10. *& contestabuntur contra eum.* Sic cum (ו) convertenti, וַיְעִדֻהוּ, ibid. v. 13. *& testati sunt contra eum.*

HOPHAL הוּעַד, Lxx. *διαμαρτύρομαι*, Vulg. *contestor*, Alii, *contestatio fit mihi, admoneor.*

Praet. 3. p. f. m. cum præfix. וְהוּעַד בִּבְעָלָיו, Exod. 21. v. 29. *& contestatio facta fuerit Domino*, h. e. *& admonitus fuerit Dominus.*

Paoul f. f. ex terminatione ת, præcedenti duplici (-) quorum prius in (-) ob pausam mutatur, וְרֶגֶל מוּעָדֶת, Prov. 25. v. 19. Lxx. *καὶ πὸς παρανόμου pes iniqui, transgressoris legis.* Vulg. *pes lassus.* Nonnulli, *pes labens, lapsus, luxatus, nutans, vacillans;* proprie, *vacillare factus*, (si Ben. τῷ Puál, Verbi מָעַד *nutavit*, quod vide supra col. 1151. cum (ו) loco τῷ hhólem, quod ibi analogos ad daghésch excidens compensandum usurpari deberet, vide Gram. Heb. tom. 1. p. 180. c. 2.) Alii, *pes, de quo*

testimonium dictum est. Petulci scilicet bovis.

עוֹדֵד, 2. Paral. 15. v. 1. Mass. *Odhédh*, vide supra עוֹדֵד, col. 1541.

עוה QAL Lxx. *ἀδικέω*, Vulg. & alii, *inique, perverse.... ago, injuriâ afficio, lædo;* proprie, *curvus, obliquus, contrarius, perversus, malus, iniquus sum.*

Praet. 3. p. f. f. Esth. 1. v. 16. *non adversus regem solum*, עָוְתָה *perperam egit.* 1. p. plur. c. cum præfix. חָטָאנוּ וְעָוִינוּ הִרְשַׁעְנוּ, Dan. 9. v. 5. *peccavimus, & perperam egimus, improbe nos gessimus.* Lxx. *ἡμάρτομεν, ἠδικήσαμεν, ἠνομήσαμεν.* Primo significatur, aberratio à fine, non-quæstio Dei; altero, discessio à regula, & recto; tertio, operatio damnabilis, & non-justitiæ affectatio; Cocc.

NIPHAL נַעֲוָה, Lxx. *κατακάμπτομαι*, Vulg. & alii, *distorqueor, curvor, depravor.*

Praet. 1. p. f. c. נַעֲוֵיתִי שַׁחֹתִי, Psal. 37. Heb. 38. v. 7. *curvatus sum, depressus sum*, נַעֲוֵיתִי מִשְּׁמֹעַ נִבְהַלְתִּי מֵרְאוֹת, Isai. 21. v. 3. *depravatus sum, ut non audiam; consternatus sum, ut non videam.* Motus sum à statu recto corporis & animi, ut nec audiam, nec videam. Vulg. *corrui cùm audirem....* Lxx. *ἠδίκησα τοῦ μὴ ἀκοῦσαι....*

Ben. f. m. cum præf. in regim. נַעֲוֵה־לֵב, Proverbiorum, *non rectus*, pravus *corde.* Lxx. *σκληροκάρδιος.* Femin. constr. בֶּן־נַעֲוַת הַמַּרְדּוּת, 1. Reg. 20. v. 30. Lxx. *υἱὲ κορασίων αὐτομολούντων fili puellarum ultro venientium*, deficientium. Sym. *ἀπαιδεύτων ἀποστατούντων indisciplinatarum deficientium.* Theod. *μετακινουμένων*, Ἄλλος, *υἱὲ κορασίων αὐτομολούντων γυναικοτραφὲ*, Ἄλλος, *γυναικοτραφές. Transmotarum*, Alius, *fili puellarum ultro venientium* (deficientium) *mulierum alumne*, Alius, *effeminate.* Vulg. *fili mulieris virum ultro rapientis.* Alii, *fili pravissimæ contumaciæ.*

PIEL עִוָּה, Lxx. *ταράττω*, Vulg. & alii, *turbo, subverto, perverto.*

Praet. 3. p. f. m. נְתִיבֹתַי עִוָּה, Thren. 3. v. 9. *tramites meos depravavit, fecit ex rectis pravos, contortos.* Cum præf. וְעִוָּה פָנֶיהָ, Isai. 24. v. 1. Lxx. *καὶ ἀνακαλύψει τὸ πρόσωπον*

Digitized by Google

mirūs & revelabis (discooperiet) *faciem ejus*. Vulg. *& affliget* (Alii, *corrumpet*) *faciem ejus*, terræ; faciet ut vultus terræ sit inamœnus, & injucundus.

HIPHIL הֶעֱוָה, Lxx. κακοποιέω, ἀνομέω, ἀδικέω, Vulg. & alii, *malè facio*, *iniquè ago*, *injuriâ afficio*. Item, *perverto*, *depravo*, *perperam ago*. Lxx. item substantive, ἀδικία *injustitia*.

Praet. 3. p. s. m. הֶעֱוָה עַבְדְּךָ, 2. Reg. 19. v. 20. *perperam egit servus tuus*. 1. p. s. c. יָשָׁר הֶעֱוֵיתִי, Job. 33. v. 27. *rectum depravavi*. 3. p. plur. c. הֶעֱווּ אֶת־דַּרְכָּם, Jerem. 3. v. 21. *corruperunt viam suam*; non rectam viam tenuerunt. 1. p. plur. c. הֶעֱוִינוּ *iniquè egimus*. Cum præf. וְהֶעֱוִינוּ *& iniquè egimus*.

Infin. הַעֲוֵה נִלְאוּ, Jerem. 9. v. 4. *pravè agere*, vel *agendo laborârunt*. Cum præf. & affix. בְּהַעֲוֺתוֹ, 2. Reg. 7. v. 14. *quum pravè aget*.

עַוָּה f. עַוָּה עַוָּה עַוָּה אֲשִׂימֶנָּה, Ezech. 21. v. 32. vel 27. *eam corruptam*, *corruptam*, *corruptam ponam illam*. Lxx. ἀδικίαν..... Vulg. *iniquitatem*..... R. עָוָה *perperam egit*.

עִוָּה Mass. *Ivváh*, 4. Reg. 18. v. 34. *ubi Deus Emath, & Arphad? ubi Deus Sepharvaim?* הֵנַע וְעִוָּה, Lxx. Ἀνὰ καὶ Ἀβὰ, *Ana & Aba?* Aq. Ἀνὰ καὶ Γαβὰ. *Ana & Gaba?* Syr. Arab. *Naa & Ava?* Vulg. *Ana & Ava?* Sym. Verbal. (ἆρ' οὐκ) ἀνεστάτωσε καὶ ἐταπείνωσε, (nonne) *subvertit, & humiliavit?* Chald. הֲלָא טַלְטִילוּנוּן וְאַגְלִיאוּנוּן *nonne proficisci, ac migrare fecerunt illos?* Quidam, (Annon) *dimovit, ac subvertit* eos Sennacherib? sic ibid. cap. 19. v. 13. & Isai. 37. v. 13. Etymon, vel potiùs Radix, עָוָה, unde 3. p. s. m. in PIEL עִוָּה *subvertit*.

עוּז QAL, unde HIPHIL הָעִיז, Lxx. συνάγω, σπεύδω.... Vulg. & alii, *congrego*. (Item intransitive, *coeo*, *congregor*, *ipse me congrego*, *colligo*, *confugio*, cursu scilicet concitatiore, hinc Gr. ἀΐσσω) *festino*. Lxx. item, ἐνισχύω *invalesco*, vide עָזַז infra suo loco. παραγγέλλω *admoneo*.

Praet. 3. p. plur. c. הֵעִיזוּ, Isai. 10. v. 31. *congregant, colligunt sese*, scilicet ad fugam. Alii, (ad עָזַז referentes) *obfirmant se*.

Imper. 2. p. s. m. ex forma (-), הָעֵז אֶת־מִקְנְךָ, Exod. 9. v. 19. *congrega pecus tuum*. 2. p. pl. m. הָעִיזוּ אַל־תַּעֲמֹדוּ, Jerem. 4. v. 6. *colligite vasa, fugite, ne subsistite*. Lxx. σπεύσατε, & cum (·) sine (ʼ) comite, הָעִזוּ, ibid. 6. v. 1. *congregamini*, sive *congregate vos*, ut vel prodeatis in occursum hostibus (Ironia) vel fugiatis.

עֹז m. Lxx. Aq. κράτος, Lxx. κραταίωμα, Lxx. Sym. Theod. ἰσχύς, Lxx. Sym. δυνάμεις, Lxx. δυναστεία, ὀχύρωμα; Adjective, κραταιός, ἰσχυρός, δυνατός, ὀχυρός; Adverbialiter, ἰσχυρῶς, Vulg. & alii, *robur*, *vires*, *vis*, *fortitudo*, *virtus*, *potentia*, *munitio*. Adjective, *fortis*, *validus*, *potens*, *munitus*. Adverbialiter, *valdè*, *fortiter*, &c. Lxx. item, ἁγίασμα, ἁγιωσύνη, *sanctitas*, βοήθεια *auxilium*, ἀντίληψις *susceptio*, τιμὴ *honor*, δόξα *gloria*, ὑπερηφανία *superbia*, ἀναιδὴς *impudens*, βοηθὸς *auxiliator*, ἔνδοξος *gloriosus*. Verbal. ἰσχύω *possum*, κραταιόω *fortifico*. Psal. 8. v. 3. *ex ore* (vel *per os*) *infantium*, vel *lactentium* יִסַּדְתָּ עֹז. Lxx. κατηρτίσω αἶνον, Vulg. *perfecisti* (confirmasti) *laudem*; populi scilicet *Hosanna* cùm in via, sive itinere, tùm in templo acclamantis. Alii, *fundasti robur*, h. e. structuram validam; nempe, *regnum firmiter stabilitum*, ut Psal. 86. v. 16. & 110. v. 2. *ex ore*, i. e. testimonio, ut Deut. 19. v. 15. & Matth. 18. v. 16. adeoque non armis, sed solo sermone hoc regnum fundatum est. בְּכָל־עֹז, 2. Reg. 6. v. 14. Lxx. ἐν ὀργάνοις ἡρμοσμένοις *in organis concinnatis*. Vulg. & alii, *totis viribus*. τὸ hhólem in (- hhatoúph) ob maqqáph correpto, עִיר עָז־לָנוּ, Isai. 26. v. 1. *civitas valida nobis*. Cum præf. וָעֹז, וְעֹז *& robur*, בְּעֹז & בָּעֹז, *robore*. Cum aff. עֻזּוֹ & cum ה, loco τοῦ (ו) ex Arabismo, עֻזֹּה *robur ejus*, *suum*, m. עֻזָּהּ *robur ejus*, f. Cum præf. & affix. וְעֻזּוֹ *& robur ejus*, m. בְּעֻזּוֹ *robore suo*, m. עֻזְּךָ, & in pausa, unde (·) mutatur in (-) sub ו, עֻזֶּךָ *robur, potentia tua*, m. עֻזֵּךְ *robur tuum*.... f. Cum (- hhatoúph) loco (·) sub ע, בְּעָזְּךָ, & cum (-) pro (·) sub ו ob pausam, בְּעֻזֶּךָ *robore tuo*, m. עֻזִּי, & cum (- hhatoúph) pro (·), עָזִּי *robur meum*, c. Cum affixo מוֹ Poëtico, pro ם,

vide Gram. Heb. tom. 1. p. 127. c. 1. עֻזָּם *roboris eorum*, עֻזְּכֶם *robur vestrum*, m. Cum (ו) sequenti daghésch anomalo, (vide Gram. Heb. t. 1. p. 29. c. 2.) loco ... (ו) vel indice ... (ֻ), עֻזֵּנוּ *robur nostrum*, c. Rad. עזז *roboravit*.

עִוְיָה f. Chald. unde plur. f. cum præfix. & affix. וַעֲוָיָתָךְ, Dan. 4. v. 24. Lxx. καὶ τὰς ἀδικίας σου..... Vulg. & alii, *& iniquitates tuas*, m. misericordiis pauperum redime. R. עוה Chald. in Aphél אַעְוִי *iniquus fuit*.

עֲוִיל m. יַסְגִּירֵנִי אֵל אֶל־עֲוִיל, Job. 16. v. 11. Lxx. in plur. ἐπὶ δὲ ἀσεβέσιν ἔῤῥιψέ με *super impios projecit me* Dominus. Vulg. & alii, *conclusit me Deus apud iniquum*, (h. e. iniquos, nempe, Sabæos & Chaldæos,) *conclusit me*..... unum pro duobus, nimirum, *conclusit & tradidit*, sive conclusum tradidit... ut, *accepit dona*, Psal. 67. Heb. 68. v. 19. pro, *accepta dedit*, &c. *accepit eum in sanctam civitatem*, Matth. c. 4. v. 5. pro, *acceptum transtulit*, &c. Plur. גַּם־עֲוִילִים מָאֲסוּ בִי, Job. 19. v. 18. *etiam parvuli*, sive *pueri*, *servi*, vel *iniqui*. Syr. Arab. *impii*. Vulg. *stulti*. Theod. ἄφρονες *insipientes*. (Lxx. οἱ εἰς τὸν αἰῶνα *qui in sæculum sunt*, עוֹלָם, legisse videntur) *despiciunt me*. Cum affix. עֲוִילֵיהֶם, ibid. 21. v. 11. *parvulos*, sive *liberos... suos*, m. R. עול Arabibus, *declinavit à recto, excessit justum modum*; (Hebræis in Piél, ex forma perfecta, עִוֵּל *inique egit*); Fut. O, *aluit, nutrivit*; unde עוּל *parvulus*, vel *parvus*.... ut *Bub* apud Germanos. Hinc Ang. *Evil*, per aphæresin Gal. *vil*.

עַוִּים Mass. *Avvím*, Vulg. *Hevæi*, nom. proprium 1°. populorum, habitantium ad meridiem, quos expulerunt Cappadoces, Deut. 2. v. 23. Jos. 13. v. 3. 4. Reg. 17. v. 31. 2°. civitatis in Tribu Benjamin, Jos. 18. v. 23. (ubi Vulg. *Avim*). Etym. *nebulones*, à עָוָה *inique, perverse egit*; in Piél עִוָּה *pervertit*.

עֲוִין pro quo scribitur עָוֹן, quod vide suo loco.

עֲוִית Mass. & Vulg. *Avíth*, nomen propr. urbis in qua regnavit Adad, quartus rex in Edom, Gen. 36. v. 35. Etym. *id, quo alicui subvenitur* cibus, sive quidlibet aliud, (pulchrum sane urbis nomen, Lutetiæque forte Parisiorum soli conveniens); à עוית Arab. idem.

עַוָּל m. Lxx. ἄδικος, παράνομος, Vulg. & alii, *iniquus, transgressor legis*. Item, *perversus, injustus, injurius, vanus*. Lxx. item, ἀδικία *injustitia*; legebant עָוֶל idem. Cum præf. כְּעַוָּל *ut iniquus*, לְעַוָּל *iniquo*. R. עול in Piél, ex forma perfecta, עִוֵּל *inique egit*.

עָוֶל m. cum (ֶ) in penultima (ob accentum videlicet pausantem) loco ... (ֶ), ut ex punctorum mutatione liquet. Lxx. ἀδικία, ἀνομία, ἁμάρτημα, πλημμέλημα, Vulg. & alii, *injustitia, iniquitas, lapsus, delictum*.... Lxx. item adjective, ἄδικος, ον, *injustus, um*. Verbal. ταράττω τὸ δίκαιον *turbo justum*, Deut. 32. v. 4. *Deus* אֱמוּנָה *veritatis & fidelitatis*, וְאֵין עָוֶל *& sine injustitia*. Cum præf. בְּעָוֶל, Ezech. 28. v. 18. *propter injustitiam*, מֵעָוֶל *ab iniquitate*. Cum præf. & affix. בְּעַוְלוֹ *propter iniquitatem suam*, m. וּבְעַוְלוֹ *& in iniquitate sua*, m. Radix eadem ac vocis præced.

עֶוֶל m. unde in pausa עָוֶל, quam vide mox supra.

עִוֵּל PIEL, ex forma perfecta (à עול, scilicet, Arabibus usitato) Lxx. παρανομέω, Vulg. & alii, *transgredior leges, contra fas, jusque ago, fas omne abrumpo*. Item, *injuriâ perdo, iniquè, perversè ago, defraudo, dehonesto*.

Ben. f. m. מְעַוֵּל *iniquè agentis*.

Fut. 3. p. f. m. בְּאֶרֶץ נְכֹחוֹת יְעַוֵּל, Isai. 26. v. 10. Lxx. paraphrastas agunt; nec verbum, nec sensum exprimunt. Vulg. *in terra sanctorum iniqua gessit*. Alii, *in terra rectitudinum* (in qua omnia patent, in qua est iter planum, & rectum ad metam) *non rectè aget*.

עֹל m. Lxx. Aq. ζυγός, κλοιός, Vulg. & alii, *jugum, onus, vinculum, collare*, lora .... Lxx. item, τέκνον *filius*, ex usu Arabico. Cum hholem deficienti, וְחֻבַּל עֹל מִפְּנֵי־שָׁמֶן, Isai. 10. v. 27. *& dissolvetur jugum à facie olei*, vel *unctionis*, sive *uncti*, Christi scilicet. Alluditur ad vim olei, quod nodos quosvis facile laxat. Cum

Digitized by Google

præf. הָעֹל *jugum*, בְּעֹל & בָּעֹל, *cum jugo.* Cum aff. עֻלּוֹ *jugum ejus*, m. Cum præf. & aff. וְעֻלּוֹ *& jugum ejus*, m. וּמֵעֻלּוֹ *& de jugo ejus*, m. עֻלְּךָ *jugum tuum*, f. עֻלָּם *jugi ipsorum*, עֻלְּכֶם *jugum vestrum*, m. עֻלֵּנוּ *jugum nostrum*, c. R. עָלַל Hebræis, *operatus est*, unde עֹל, vel עוֹל *jugum*, quasi operatorium dictum; vel, à עָלַל Chald. *ingressus est*, quod jugo cervix inseratur, aut potiùs ab Arabico עַל *posuit* in collo *annulum, circulum ferreum....*

עוּל m. Lxx. παιδίον, Vulg. & alii, *parvulus, infans, lactens;* item, *fœtus.* Isai. 65. v. 20. *non erit tunc* (vel *hinc*) *ultra* עוּל יָמִים, Lxx. ἄωρος *immaturus.* Vulg. & alii, *infans dierum*, h. e. qui paucos dies vivat... Cum affix. Isai. 49. v. 15. *an obliviscetur mulier*, עוּלָהּ, Lxx. τὸ παιδίον αὐτῆς, Vulg. & alii, *infantis sui? fœtus sui?* f. R. עוּל Arab. Fut. O, *sustentavit, aluit, nutrivit.*

עַוְלָה f. Lxx. Sym. ἀδικία, ἀνομία, Aq. Sym. ... ἀνομία.... Vulg. & alii, *injustitia, iniquitas, improbitas;* proprie, *habitus committendi scelera, & contra leges agendi....* Cum præf. וְעַוְלָה *& iniquitas*, בְּעַוְלָה *iniquitate.* Cum duplici forma fem. sive cum ה parag. seu emphat. (Hæc enim forma auxesim importat, vide Gram. Heb. t. 1. pag. 50.) עַוְלָתָה, Lxx. ἀδικία, ἀδίκημα, ἀνομία, ἄδικος, ον; ἄνομος, δόλιος, φαῦλος.... Vulg. & alii, *injustitia, iniquitas, crimen contra leges patriæ factum.... scelus, facinus....* Adjective, *injustus, iniquus, dolosus, pravus, a, um....* absque (ו) secundùm כְּתִיב, עֹלָתָה, secundùm autem קְרִי cum (ו), Psal. 91. Heb. 92. v. 16. *nihil* עַוְלָתָה בּוֹ *quicquam injustitiæ in eo.* Cum præf. Psal. 124. Heb. 125. v. 3. *ne extendant justi* בְּעַוְלָתָה יְדֵיהֶם *ad ullam prorsus iniquitatem manus suas.* Cum hholem deficienti, quasi à simplici עוֹלָה vel עֹלָה, וְעֹלָתָה *& flagitium prorsus.* Plur. ex forma singulari עֹלָה, עוֹלֹת *iniquitates.* Rad. עָוַל (Arabibus, *à justo declinavit....*) unde ex forma perfecta Piël, עִוֵּל *inique egit...*

עוֹלָה vel עֹלָה, f. Lxx. Aq. Sym. Theod. (עֹלַת אִשֶּׁה, Lxx.) ὁλοκαύτωμα, ὁλοκαύτωσις, Lxx. ὁλοκάρπωμα, ὁλοκάρπωσις, Lxx. Sym. ἀναφορά, Lxx. κάρπωμα, κάρπωσις θυσία; Aq. Sym. δῶρον, Vulg. & alii, *victima*, seu *hostia, quæ integra comburitur; sacrificium, in quo tota victima crematur, ex qua nihil reliqui fit; holocaustum, quod totum cremari solet: oblatio, victima, hostia, fructus, qui percipitur, perceptio, sacrificatio, munus, donum...* Lxx. item, ἀδικία *injustitia;* derivabant à עִוֵּל Piël, *iniquè egit*, ἀνάβασις *ascensus;* legebant עֹלָה idem. Cum præf. וְעֹלָה *& holocaustum*, הָעֹלָה & הָעוֹלָה, *holocaustum*, וְהָעֹלָה *& holocaustum*, בָּעֹלָה *cum holocausto*, כָּעֹלָה *sicut holocaustum*, לְעֹלָה, לְעוֹלָה, & excluso ה artic. unde (ָ) sub ל, וּלְעוֹלָה & לָעֹלָה, *ad, in holocaustum*, וְלָעֹלָה *& in holocaustum.* Const. עֹלַת *holocaustum*, עֹלַת תָּמִיד, Exod. 29. v. 42. *holocaustum jugis* temporis, quod ascendat, sive adoleatur *jugiter.* Cum præf. וְעֹלַת *& holocaustum*, לְעֹלַת *ad holocaustum*, וּלְעוֹלַת *& ad holocaustum.* Cum affix. עֹלָתוֹ & עוֹלָתוֹ, *holocaustum suum, ejus*, m. Cum præf. & aff. וְעֹלָתוֹ *& holocaustum suum, ejus*, m. עֹלָתֶךָ (ubi (ָ) sub ת ob pausam) *holocaustum tuum*, m. וְעוֹלָתְךָ, Psal. 19. Heb. 20. v. 4. *& holocaustum tuum* (m.) *incinerabit*, h. e. acceptabit oblationem, obedientiæ tuæ, עֹלָתָם *holocaustum eorum, suum.* Plur. עֹלֹת, עוֹלוֹת *holocausta.* Cum præf. וְעֹלוֹת & וְעֹלֹת, *& holocausta*, הָעֹלוֹת *holocausta*, הָעֹלֹת *& holocausta*, בָּעֹלוֹת, בְּעוֹלוֹת *cum holocaustis*, לָעֹלוֹת, לְעֹלוֹת *ad holocausta*, וְדַעַת אֱלֹהִים מֵעֹלוֹת, Hos. 6. v. 6. *& agnitionem Dei præ holocaustis; per agnitionem Dei*, homo, quando in eum oculos convertit, & in eo deliciatur, & omnia ipsius causâ facit, ac patitur, verè se ipsum offert Deo totum, Cocc. Cum affix. עֹלֹתָו sine (י) pluralis numeri indice, *ascensus ejus*, m. עֹלֹתֶיךָ *holocausta tua*, m. Cum præf. & aff. וְעוֹלֹתֶיךָ *& holocausta tua*, m. עֹלֹתֵיהֶם *holocausta eorum*, עוֹלֹתֵיכֶם, עֹלֹתֵיכֶם & לְעֹלֹתֵיכֶם, עֹלֹתֵיכֶם, *holocausta vestra*, m. לְעֹלֹתֵיכֶם *holocaustis vestris*, m. בְּעוֹלֹתֵינוּ *holocaustis nostris*, c. R. עָלָה *scandit*, in Hiph. הֶעֱלָה *ascendere fecit, obtulit.*

עוֹלָה m. unde cum præf. לָעוֹלָה, Ezech. 40. v. 40. Lxx. in plur. τῶν ὁλοκαυτωμάτων ho-

Digitized by Google

locaustomatum; legebant עֹלָה idem. Vulg. Particip. *quod ascendit*. Alii, *ascendentis*; Alii, *gradus*, *ascensus*. R. עָלָה *ascendit*.

עוֹלֵל m. Lxx. Sym. νήπιος, Lxx. νήπιον, Aq. βρέφος; Lxx. ἐκτίτθιον; Vulg. & alii, *infans*, *parvulus*, *puerulus*, lactente major, qui agere, loqui, ludereque jam incipit; *studium*, *institutum*. Jerem. 6. v. 11. *rumpar*, *ni effundam* עַל־עוֹלָל בַּחוּץ *super puerum in platea*, pueros, qui in plateis ludere solent. Plur. עוֹלָלִים *pueri*. Cum aff. עוֹלָלֶיהָ *parvuli ejus*, f. עוֹלָלַיִךְ *pueros tuos*, f. R. עָלַל, unde Puál עוֹלַל, Sym. ἐμπαιχθείς *deceptus fuit*, videlicet infantis more. Hinc עוֹלֵל *infans*, *parvulus*; quasi decipiendus, aut deceptu facilis; posset esse, & Benoni.

עוֹלָל m. Lxx. Sym. νήπιος, Lxx. νήπιον, νήπιον ὑποτίτθιον, Vulg. & alii, *parvulus*, *infans*, *puerulus*, *filius lactens*. Cum præf. מֵעוֹלָל *à parvulo*. Plur. עוֹלָלִים *infantium*. Cum præf. & hhólem deficienti, כְּעֹלְלִים לֹא־רָאוּ אוֹר *parvuli veluti*, *qui non viderunt lucem*, Job. 3. v. 16. Const. עוֹלְלֵי *parvulos*. Cum aff. עוֹלְלֵיהֶם *parvuli eorum*. Cum præf. & aff. וְעוֹלְלֵיהֶם *& parvuli ipsorum*, לְעוֹלְלָיו *parvulis suis*, m. R. עָלַל, unde Poël עוֹלֵל *fecit*, *operatus est*, à quo עוֹלֵל *puerulus*, qui scilicet agitare aliquid incipit, quasi activus dictus.

עוֹלָם & עֹלָם, m. Lxx. Aq. Sym. Theod. αἰών, Vulg. & alii, *sæculum*, *ætas*, *æternitas*, *ævum*. Tempus homini absconditum, tàm infinitum, & æternum, quàm finitum, Bux. Lex. Notat integram cujusque rei, de qua sermo est, durationem, Cocc. nonnunquam de tempore præterito usurpatur. Hinc Lat. *olim*. Rabbinis, *mundus*, isque triplex.... עֶבֶד עוֹלָם *servus perpetuus*. Lxx. item, cùm ex voce simplici, tùm ex conjuncta particulis, ἀέναος, αἰώνιος *semper & perpetuò fluens*, *perennis*, *continuus*, *perpetuus*, *æternus*, δι' αἰῶνος *per sæculum*, εἰς τὸν αἰῶνα *in sæculum*, *in æternum*, διαπαντός *semper*. Cum præf. הָעוֹלָם, הָעֹלָם *sæculum*, מֵעוֹלָם *à sæculo*, לְעוֹלָם, לְעֹלָם *in sæculum*, וּלְעוֹלָם *& in sæculum*, הַלְעוֹלָם *num in sæculum?* מֵעֹלָם *à sæculo*, וּמֵעוֹלָם *& à sæculo*. Cum aff. Eccl. 12. v. 5. *nam abit homo*, אֶל־בֵּית עוֹלָמוֹ *ad domum æternitatis suæ*, m. h. e. (ratione animæ) ad æternitatis statum, sive beatum, sive infelicem... Vel *ad domum sæculi sui*, seu *ad domum suam sæcularem*, i. e. in sæculum, tempusve homini absconditum, duraturam, nempe (ratione corporis) ad sepulchrum..... Sepulchrum porrò propria hominis domus vocatur Isai. 14. v. 18. (vide Job. 7. v. 10.) Quod scilicet diuturna, quod stabilis, dum stet orbis, sit; quod ipse (ratione corporis) non sit unquam (nisi resurgendo) sedem commutaturus.... Plur. עוֹלָמִים & עֹלָמִים, *sæcula*. Lxx. in sing. *αἰών sæculum*, *ævum*, *αἰώνιος æternus*. Ex particulis, aut expressis, aut subintellectis, εἰς τοὺς αἰῶνας *in sæcula*, &c. Cum præf. לְעוֹלָמִים *in sæcula*, הַלְעוֹלָמִים *an in sæcula?* Const. עוֹלְמֵי *sæcula*. R. עָלַם *ignoravit*, in Puál, vel potiùs Poál עוֹלַם *ignoratus fuit*, unde Benoni עוֹלָם *qui*, vel *quod ignoratur*; substantive, *sæculum*, *ab ignorantia*, sic dictum. Tempora enim sunt hominibus incognita.

עָוֹן m. Lxx. Sym. ἀδικία, Lxx. ἀδίκημα, Lxx. Incert. ἀνομία, ἀνόμημα, Lxx. παρανομία, Lxx. Incert. ἁμαρτία, Lxx. ἁμάρτημα, αἰτία, Lxx. Sym. Theod. ἀσέβεια, Aq. ἀσέβημα, Lxx. κακία, ὀργή, ἄνομος.... Vulg. & alii, *injustitia*, *improbitas*, *scelus*; *crimen contra leges patriæ factum*, *facinus*; *iniquitas*, *iniquum factum*, *flagitium*, *nequitia*; propriè, *habitus committendi scelera*, *& contra legem agendi*; *error*, *peccatum*, *delictum*; *lapsus*, *pravitas*, (propriè, ut in gressu, & in cursu); *culpa*, *crimen*, *impietas*, *facinus irreligiosum*, *impium*, *nefarium*; *malitia*, *ira*. Adjective, *iniquus*, *improbus*, *mala mens*, *malus animus*.... Lxx. item, ἀπαρχή *primitiæ*, ῥῆμα *verbum*, πτωχεία *mendicitas*. Verbaliter, ἄκων παραβαίνω *invitus transgredior*, ἁμαρτάνω *pecco*, ἀνομέω *iniquè ago*. אִם־יִקְּרֵךְ עָוֹן בַּדָּבָר הַזֶּה, 1. Reg. 28. v. 10. *si tibi occurret sequins quicquam hac in re*. בְּלִי־עָוֹן יְרֻצוּן, Psal. 58. Heb. 59. v. 4. al. 5. *sine culpa*, *sine pœna* (sine cæspitatione, Cocc.) *currunt*. עָוֹן אֲשֶׁר־חֵטְא, Hos. 12.

Digitized by Google

v. 9. *pravitas, quæ sit peccatum.* Cum duplici (ו), עָוֺן *pravitas, iniquitas.* Cum præfix. חָעָוֺן *iniquitas*, בְּעָוֺן *in iniquitate*, בְּעָוֺן *iniquitate*, מֵעָוֺן *ab iniquitate.* Constr. Psal. 48. Heb. 49. v. 6. *cur timebo* (Christus loquitur) *in diebus mali*; (Lxx. τῦ πτέρνης, serpentis scilicet.... Conf. Gen. 3. v. 15. Vide עָקֵב infra suo loco.) עֲוֺן עֲקֵבַי יְסֻבֵּנִי *quando malitia calcaneorum meorum circumstabit me?* i. *quando malitia*, sive per metonymiam adjuncti, *malus calcaneis meis* insidiaturus, i. ultimis meis diebus accessurus ὁ πτερνίζων, *circumstabit me?* Confer & Matth. 4. v. 3. Cum duplici (ו), עָוֺן *iniquitas.* Cum præf. בַּעֲוֺן *propter iniquitatem*, כְּעָוֺן *sicut iniquitas*, לְעָוֺן *iniquitati.* Cum affix. עֲוֺנוֹ *iniquitatem ejus, suam*, m. Cum præf. & affix. בַּעֲוֺנוֹ *propter iniquitatem ejus*, vel *suam*, *in iniquitate sua*, m. עֲוֺנָהּ *iniquitatem ejus, suam*, f. sine mappiq, עֲוֺנָה *iniquitas ejus*, f. בַּעֲוֺנָהּ *in iniquitate ejus*, f. עֲוֺנֵךְ, & in pausa, unde (ֶ) loco τῦ (ִ) sub ג, עֲוֺנֶךָ *iniquitas tua*, m. בַּעֲוֺנֶךָ *in pravitate tua*, m. מֵעֲוֺנֶךָ *de iniquitate tua*, m. עֲוֺנֵךְ *iniquitas tua*, f. Cum (י) parag. ex Syriasmo, vide Gram. Lud. *de Dieu*, p. 152. עֲוֺנֵכִי, Psal. 102. Heb. 103. v. 3. *iniquitatem tuam*, f. עֲוֺנִי *iniquitas mea*, c. וַעֲוֺנִי *& iniquitatem meam*, c. בַּעֲוֺנִי *in iniquitate mea*, c. לַעֲוֺנִי *iniquitatem meam*, c. מֵעֲוֺנִי *ab iniquitate mea*, c. וּמֵעֲוֺנִי *& ab iniquitate mea*, c. עֲוֺנָם *iniquitatem suam, eorum*, בַּעֲוֺנָם *in iniquitate sua, ipsorum*, לַעֲוֺנָם *iniquitati ipsorum*, עֲוֺנְכֶם *iniquitas vestra*, m. עֲוֺנֵנוּ *iniquitas nostra*, c. לַעֲוֺנֵנוּ *iniquitati nostræ*, c. בַּעֲוֺנֵנוּ *propter iniquitatem nostram*, c. Plur. cum affix. עֲוֺנַיִךְ *iniquitates tuæ*, m. עֲוֺנֵינוּ *iniquitates nostræ*, c. Cum præfix. & affix. sine (י) pluralis num. indice, Isai. 64. v. 5. *omnes nos folium veluti decidimus*, וַעֲוֺנֵנוּ כָּרוּחַ יִשָּׂאֻנוּ *& pravitates nostræ, tanquam ventus, abstulerunt nos*, מֵעֲוֺנֵנוּ *ab iniquitatibus nostris*, c. Ex terminatione fem. עֲוֺנוֹת, עֲוֺנֹת *iniquitates.* Cum præf. וַעֲוֺנוֹת & וַעֲוֺנֹת, *& iniquitates*, בַּעֲוֺנוֹת *propter iniquitates*, וּבַעֲוֺנוֹת *& propter iniquitates.* Cum aff. עֲוֺנֹתָיו, & cum duplici (ו), עֲוֺנוֹתָיו *iniquitates ejus, suæ*, m. Cum præf. & affix.

בַּעֲוֺנֹתֶיךָ *iniquitatibus tuis*, m. לַעֲוֺנוֹתֶיךָ *iniquitatibus tuis*, m. עֲוֺנֹתַי *iniquitates meæ*, c. עֲוֺנֹתָם & עֲוֺנוֹתָם, (pro quibus fortè, עֹנָתָם, Hos. 10. v. 10.) עֲוֺנֹתֵיהֶם *iniquitates ipsorum*, וַעֲוֺנֹתָם *& iniquitates ipsorum*, מֵעֲוֺנֹתֵיהֶם *propter iniquitates suas*, m. וּבַעֲוֺנֹתָם *& propter iniquitates suas*, m. עֲוֺנֹתֵיכֶם, & עֲוֺנוֹתֵיכֶם *iniquitates vestræ*, m. בַּעֲוֺנֹתֵיכֶם *propter iniquitates vestras*, m. עֲוֺנֹתֵינוּ *iniquitates nostræ*, c. וַעֲוֺנֹתֵינוּ *& iniquitates nostræ*, c. וּבַעֲוֺנֹתֵינוּ *& propter iniquitates nostras*, c. כַּעֲוֺנֹתֵינוּ *secundum iniquitates nostras*, c. מֵעֲוֺנֹתֵינוּ *propter iniquitates nostras*, c. R. עָוָה *inique, perverse egit.* עֹן m. secundùm τὸ קְרִי, עָוֺן, à עָוַן, quod vide infra suo loco.

עון QAL. Lxx. *κατοικέω*, Alii, *habito, inhabito, incolo....*

Praet. 3. p. f. f. cum præf. וְעָנְתָה, Isai. 13. v. 22. Alii, *& habitabit....* Alii cum Vulgato interprete, in 3. p. f. m. *& respondebit, canes....* à עָנָה *respondit, cecinit....*

עוֹנָה f. unde cum præf. affix. & hholem deficiente, וְעֹנָתָהּ, Exod. 21. v. 10. Lxx. *καὶ τὴν ὁμιλίαν αὐτῆς & conversationem ejus*, f. Vulg. *& pretium pudicitiæ.* Alii, *& cohabitationem ejus*, f. (præteritam videlicet) לֹא יִגְרָע, *in ἀποστερήσει non fraudabit, mercede non privabit.* R. עוּן *habitavit.*

עוֹנוֹת plur. f. unde cum affix. לִשְׁתֵּי עוֹנֹתָם, Hos. 10. v. 10. (ubi scribitur עֹינֹתָם) Lxx. *ἐν ταῖς δυσὶν ἀδικίαις αὐτῶν*; Alii cum Vulg. *propter duas iniquitates suas*, (juxta illud Jerem. 2. v. 13. *duo enim mala fecit populus meus....*) quasi à singul. masc. עָוֺן, quod vide mox supra. Alii, *ad duos sulcos ipsorum....*(per quos significarentur duo regna, nempe τῶν Ephraim & Juda,) à עָנָה *respondit...* in Piel עִנָּה *subegit...* Alii, (secundùm τὸ כְּתִיב) nimirum עֵינֹתָם, legentes עֵינֹתָם, sive עֵינֹתָם, vertunt: *ad duos oculos ipsorum*, h. e. amasios, vitulos videlicet duos, quos in Dan, & Bethel colebant; & ipsos tanquam amasios in oculis ferebant. Alii, *propter duas scortationes ipsorum*, corporalem scilicet & spiritualem, à singulari fem. עוֹנָה *cohabitatio*, seu coitus, aut *tempus ad coitum.*

עוגן POEL, ab עָגַן, quod vide infra suo loco.

עִוְעִים plur. m. unde Isai. 19. v. 14. *Dominus miscuit in interiori ejus* (f.) רוּחַ עִוְעִים, Lxx. πνεῦμα πλανήσεως *spiritum erroris.* Vulg. *spiritum vertiginis.* Alii, (ex loco & etymo) *spiritum pravitatis*, sive *titubationis.* Est R. Salomoni שם חולי של טירוף הדעת *nomen morbi abreptæ mentis.* Aben-Esra scribit esse vocem irregularem ab עָוָה, (*curvus, obliquus, contrarius, perversus fuit*) ex geminata scilicet prima radicali.

עוֹף vel עֹף, m. Lxx. Aq. Sym. Theod. (Lxx. τὸ) πετεινὸν, Aq. Sym. Theod. πετεινὸν, Incertus, πτερωτὸν, Lxx. ὄρνεον, Sym. πτηνὸν; Vulg. & alii, (Latin. *avis*) *volucris, volatile*, (collectivum est) synecdochicos, *ala.* עוֹף כָּנָף, Gen. 1. v. 21. *volucres alatæ;* עוֹף הַשָּׁמַיִם, ibidem v. 30. *aves cæli.* Cum præfix. וְעוֹף, הָעוֹף *& volucris;* שֶׁרֶץ הָעוֹף, Levit. 11. v. 20. *insectum volucre.* Lxx. τὰ ἑρπετὰ τῶν πετεινῶν. Chald. רִחֲשָׁא דְעוֹפָא... וְהָעוֹף *& volucres*, מֵהָעוֹף *ex volucribus*, בָּעוֹף *in volucri*, וּבָעוֹף, וּבְעוֹף *& in volucri*, בְּעוֹף, כְּעוֹף *sicut avis*, לָעוֹף *volatilibus*, לְעוֹף *volucris*, וּלְעוֹף *& volucrem*, מֵעוֹף *ex volucribus*, וּמֵעוֹף הַשָּׁמַיִם יְחַכְּמֵנוּ, Job. 35. v. 11. *& præ avibus cæli nos sapientes facit.* Rad. עוּף *volavit, volitavit.*

עוֹף m. Chald. Lxx. πετεινὸν, Vulg. & alii, *avis, volucris, volatile*, collectivum est. Cum præf. וְעוֹף *& volucres.* Radix ipsa.

עוּף QAL. Lxx. Aq. Sym. πέτομαι, πετάομαι, Lxx. ἐκπέτομαι, Sym. ἐκπετάννυμαι, Vulg. & alii, *volo, volito, advolo, avolo, evolo.* Item, *involo, convolo;* ut שָׁרַץ motitationem in aquis, vel in terra; sic עוּף agitationem in aëre significat. Hinc per metath. Gr. πτάω. Lxx. item, ἀποστέλλομαι *dimittor, emittor*, παιδεύομαι *erudior.*

Praet. 3. p. plur. c. cum præfix. quare accentus à penult. ad ult. descendit, וְעָפוּ *& involabunt.*

Ben. s. f. מְגִלָּה עָפָה, Zach. 5. vv. 1. 2. *volumen volans*, (nempe per aëra) i. celerrime ad terram pervadens. Sic Cicero: *fac ut mihi literæ tuæ volent obviæ.* Plur. עָפוֹת כְּצִפֳּרִים, Isai. 31. v. 5. *ut aviculæ volitantes.*

Infin. עוּף *volare.* Cum præf. כַּדְּרוֹר לָעוּף כֵּן קִלְלַת חִנָּם לֹא תָבֹא, Prov. 26. v. 2. *ut hirundo ad volandum, sic maledictio immerita sibi abit.* (Gallice, *c'est une hirondelle qui prend le vol; qu'une malediction injuste.* L'un & l'autre est sans consequence,) utraque temerè volat.

Fut. 3. p. s. m. יָעוּף *avolat, evolat.* Cum præfix. unde retracto accentu, τό (ו) in (- hhatoûph) corripitur, וַיָּעָף, & in pausa, unde τὸ ע τῷ hhólem, pro (ו) afficitur, וַיָּעֹף *& volavit, avolavit.* 3. p. s. f. תָּעוּף *volabit, volat.* 2. p. s. m. cum ה parag. (ו) in (ֻ) correpto, תָּעֻפָה כַּבֹּקֶר תִּהְיֶה, Job. 11. v. 17. Lxx. substantive, ἡ δὲ εὐχή σου ὥσπερ ἑωσφόρος *& oratio tua tanquam lucifer erit.* Vulg. *orieris ut lucifer.* Alii, *illustraberis, splendesces, lucesces.* Alii contra, *tenebresces, obtenebresces, obscuraberis.* Alii, *evolabis* (è miseria scilicet) *sicut ipsum mane* (vel *tempus matutinum*, vel *lux matutina*) *eris.* Quidam, (ad עפו Arab. referentes) *sanitati restituêris à Deo; incolumis, copiosus*... (*ut mane*) *eris.* 1. p. s. c. cum ה paragog. אָעוּפָה *evolarem.* 3. p. pl. m. (ו) in (ֻ) correpto, יָעֻפוּ *advolabunt.* 3. p. plur. f. כְּעָב תְּעוּפֶינָה, Isai. 60. v. 8. *ut nubes volitant*, vel *advolant*, h. e. velocissime. 1. p. plur. c. cum præf. & ה parag. (ו) in (ֻ) correpto, וַנָּעֻפָה *& avolamus.*

PIEL, vel potiùs POEL עוֹפֵף, Lxx. Sym. Theod. πέτομαι, Lxx. πέτομαι, Aq. ἵπταμαι, Vulg. & alii, *volo, volito.* Item duplicatâ actione, ut in Hiphil, vide Gram. Heb. tom. 1. p. 132. c. 1. *volare facio, vibro, agito.*

Ben. s. m. שָׂרָף מְעוֹפֵף, Isai. 14. v. 29. *serpens ignitus*, sive *urens, prester, serpens volans*, h. e. *saltitans.* Videntur enim serpentes volare dum saltitant; saltus hîc *volatus* dicitur, ut in Lucano, lib. 9. v. 720. —*jaculique volucres.* Serpentes tamen alati reperiuntur in *Libya*, Cic. de Nativ. Deorum, lib. 1. Jos. Antiq. 2. 5. & in *Arabia*, Herod. 2. & 3. Mela, 3. 9. Lucan. lib. 6. v. 677.

Non Arabum volucer serpens....

Infin. cum præf. & affix. בְּעוֹפְפִי חַרְבִּי, Ezech. 32. v. 10. *quum faciam ut fulgeat, ut volet*

Digitized by Google

volet gladius meus, h. e. cùm vibravero, agitavero, *vel* motavero gladium meum.

Fut. 3. p. ſ. m. יְעוֹפֵף עוֹף, Gen. 1. v. 20. Lxx. participial. & in plurali, *καὶ πετεινὰ πετόμενα & volatilia volantia.* Aq. in ſing. *καὶ πετεινὸν ἱπτάμενον*, Sym. Theod. *καὶ πετεινὸν πετόμενον & volatile volans*, pro *avis, quæ volitat.* Vulg. *& volatile.* Alii, *& aves volitent.*

HIPHIL הֵעִיף, unde 2. p. ſ. m. Fut. cum præf. הֲ interrog. הֲתָעִיף עֵינֶיךָ בּוֹ (ſecundùm τό קְרִי)....הֲתָעִיף, Prov. 23. v. 5. Lxx. *ἐὰν ἐπιστήσῃς τὸ σὸν ὄμμα πρὸς αὐτόν ſi intenderis oculum tuum erga eum.* Vulg. *ne eriges oculos tuos ad opes.* Alii, *num ſplendeſcere facies*, aut *illuſtrabis oculos tuos in illis* divitiis, aſpiciendis ſcilicet? Alii, in contraria ſignificatione, *num facies obtenebreſcere oculos tuos in illis?* Alii, *an volare facies* (vel *conjicies*, delectationis ergo) *oculos tuos in illas* divitias? Dum motas oculos ad ipſas aſpiciendas, *nullæ ſunt.* Lxx. *οὐδαμοῦ φανεῖται.*

HOPHAL הוּעַף, unde Ben. ſ. m. כִּי לֹא מוּעָף לַאֲשֶׁר מוּצָק לָהּ, Iſai. 8. v. 24. al. 9. v. 1. *cum non eſſet jam evolaturus* (ex anguſtiis) *quibus urgebatur*....& cum (ֻ) loco τοῦ (וּ), vide Gram. Heb. tom. 1. p. 261. c. 1. מֻעָף בִּיעָף, Dan. 9. v. 21. Lxx. *πετόμενος*, Vulg. (*citò*) *volans.* Alii, *advolare juſſus in laſſitudine*, quidam, celerrimo *volatu*, referentes τό יְעָף non ad יָעַף *laſſus, defeſſus fuit*, (ut plerique), ſed ad עוּף *volavit*, formæ ſcilicet τοῦ יְקוּם *ſubſtantia*, à קוּם *ſtetit.*

HITHPOEL הִתְעוֹפֵף, unde 3. p. ſ. m. Fut. כָּעוֹף יִתְעוֹפֵף, Hoſ. 9. v. 11. Lxx. *ὡς ὄρνεον ἐξεπετάσθη*, Vulg. *quaſi avis avolavit.* Alii, *inſtar volucris avolabit.*

עוּץ QAL. Lxx. *βουλεύομαι βουλήν, τίθεμαι βουλήν*, Vulg. & alii, *conſulo, conſilium in eo, pono, do, fero ſententiam.* Hinc,

Imper. 2. p. pl. m. τοῦ (וּ) penultimæ in (ֻ) ad euphoniam correpto, עֻצוּ וְדַבֵּרוּ, Jud. 19. v. 30. *conſilium inite, & colloquimini.* Cætera in יָעַץ, ubi vide.

עוּץ Maſſ. *O'uts*, Vulg. *Hus*, nomen propr. 1°. filii Aram, Gen. 10. v. 23. *Is juxta Joſephum, & S. Hieronymum, Trachonitidis & Damaſci conditor exſtitit. Nam principatum tenuit inter Palæſthinam, & Caleſyriam*, Leuſd. Onomaſt. 2°. primogeniti Nachor, Gen. 22. v. 21. 3°. filii Diſon, filii Seir, Gen. 36. v. 28. 4°. regionis Jobi, quæ poſſet credi Idumææ pars fuiſſe, quando quidem Thren. 4. v. 21. dicitur *filia Edom habitare in terra Utz*: & Jerem. 25. v. 20. *Reges terræ Utz junguntur cum regibus Philiſtæorum, Aſcalonis, Ecronis, &c. & medii interponuntur inter Ægyptios, & Philiſtæos* .... Reland. Palæſth. lib. 1. p. 72. Etym. *pignus, compenſatio, viciſſitudo*; à עוץ Arab. idem.

עוּק QAL, unde HIPHIL הֵעִיק; Lxx. *κυλίω, ὑποκάτω* ... *κυλίομαι*; Incertus, *τρίζω, τρίζω ὑποκάτω* ... Alex. *κωλύω*, Vulg. & alii, *volvo*, vel *volvor ſub* .... *ſtrideo ſub* .... preſſus ſcilicet; *impedio*, vel *impedior*, coarctatus videlicet. Alii item tranſitive, *premo, arcto.* Hoc enim verbum vel intranſitive ſumitur, vel, tranſitive ut nomina inde derivata evincunt, vide Pſal. 54. Heb. 55. v. 4. & Pſal. 65. Heb. 66. v. 11. proprie Chaldaïcum eſt, pro Heb. צוּק, mutato צ in ע, ut in Chald. אַרְעָא, pro Heb. אֶרֶץ. Hinc Gr. *ἀναγκάζω.*

Ben. ſ. m. מֵעִיק *premens, preſſurus.*

Fut. 3. p. ſ. f. כַּאֲשֶׁר תָּעִיק הָעֲגָלָה, Amos 2. v. 13. *ſicut premit plauſtrum onuſtum manipulos* frumenti, ad grana ſcil. excutienda.

עוּר QAL (unde עַוַּר Æth. *cæcus fuit, cæcus factus eſt, cæcutiit*). Hinc PIEL עִוֵּר, Lxx. *τυφλόω*, Lxx. Theod. *ἐκτυφλόω*, Vulg. & alii, *excæco, obcæco, exoculo, oculos eruo.*

Praet. 3. p. ſ. m. עִוֵּר *excæcavit.*

Fut. 3. p. ſ. m. הַשֹּׁחַד יְעַוֵּר פִּקְחִים, Exod. 23. v. 8. *munus excæcat acutum cernentes.*

עִוֵּר m. Lxx. Aq. Sym. Theod. *τυφλός*, Vulg. & alii, *cæcus.* Lxx. *ἐγρήγορος vigil*; referebant ad עוּר *evigilo.* אוֹ פִקֵּחַ אוֹ עִוֵּר, Exod. 4. v. 11. *aut videntem, aut cæcum.* עַם־עִוֵּר וְעֵינַיִם יֵשׁ, Iſai. 43. v. 8. *populus cæcus, cui oculi ſunt.* Stupens. Conf. Iſai. 42. v. 20. Cum præf. וְעִוֵּר *& cæcus*, הָעִוֵּר *cæcus*, לְעִוֵּר *cæco.* Plur. maſc. τοῦ dagh. abſque compenſatione

Digitized by Google

excidenti, עִוְּרִים *caci.* Cum præf. הַעִוְרִים *caci*, כַּעִוְרִים, וְהַעִוְרִים, Isai. 42. v. 18. *& caci*, *sicut caci.* Femin. sing. ex termin. duplici (ִ), עִוֶּרֶת *caca*, *cacum.* Plur. fem. עִוְרוֹת *cacos* oculos. R. עור Æthiopibus, *cacus fuit*; In Piel עִוֵּר Hebræis, *cacum reddidit*, vel *simulavit*; unde עִוֵּר *cacus*, formæ חֵרֵשׁ *surdus*; à חֵרֵשׁ (aut חָרַשׁ) *surdum egit.*

עוֹר m. Lxx. Aq. Sym. Theod. δέρμα, Lxx. βύρσα, Lxx. Sym. χρώς, αὐτός; Sym. σῶμα; Lxx. δερμάτινον, Vulg. & alii, *cutis*, *pellis*, *caro*, *corpus*, *corporisque partes tegenda*; כָּתְנוֹת עוֹר, Gen. 3. v. 21. *tunicas corporis.* Lxx. δερματίνους, Vulg. & alii, *plerique*, *pelliceas*, קָרַן עוֹר פָּנָיו, Exod. 34. v. 30. *splendebat*, *radios* (qui instar cornuum spargerentur) *emittebat cutis faciei* (*frontis*) *ejus*, *cutis* ergo, *non comptus capillus*, *aureo pulvere conspersus* (ut quidam stultè commentati sunt) *cornuum instar*, *splendorem ac radios emittebat.* Cum præf. הָעוֹר *pellis*, בָּעוֹר & בְּעוֹר, *in cute*, *cutem*, מֵעוֹר *pra cute.* Cum aff. יֹאכַל בַּדֵּי עוֹרוֹ, Job. 18. v. 13. Lxx. βρωθείησαν αὐτοῦ κλῶνες ποδῶν *comedantur rami pedum ejus.* Vulg. *devoret pulchritudinem cutis ejus.* Alii, *comedet ramos* (brachia, artus, membra....) *corporis ejus*, m. & cum hhólem deficienti, עֹרוֹ *cuti ejus*, *cutem suam*, m. Cum præf. & affix. בְּעֹרוֹ *in cute ejus*, m. שִׂמְלָתוֹ לְעֹרוֹ, Exod. 22. v. 26. *tunica ejus corpori ipsius* necessaria, עֹרָהּ *cutem ejus*, f. עוֹרִי *cutis mea*, וְעוֹרִי *& cutem meam*, בְּעוֹרִי *in cute mea*, c. עוֹרָם *cutis eorum*, וְעוֹרָם *& cutem eorum.* Plur. עוֹרִים, unde cum affix. absque (י) pluralis numeri indice, vide Gram. Heb. t. 1. p. 128. num. IV. עוֹרֵנוּ כְּתַנּוּר נִכְמָרוּ, Thren. 5. v. 10. *pelles nostra quasi furnus denigrata sunt.* Sic in plurali legunt Chald. Syr. Arab. Alii in singulari cum verbo (per enallagen) in plurali numero, vide eand. Gram. tom. 1. p. 548. §. IV. Ex terminatione plur. fem. cum hhólem in ultima deficienti, עוֹרֹת, vel utroque deficienti, עֹרֹת *pelles.* Cum præf. הָעוֹרוֹת & וְעֹרֹת, *& pelles.* Cum affix. עוֹרֹתָם *pelles eorum.* R. עור *evigilavit*, *nudatus fuit*, unde infinitivus עוּר vel עוֹר, *nudari*; & substantivè, *nuditas*, *cutis.*

עוּר QAL. Lxx. ἐξυπνίζομαι, ἐγείρω, ἐγείρομαι, ἐξεγείρω, ἐξεγείρομαι, ἑτοιμάζομαι, Vulg. & alii, *evigilo*, *expergiscor*, *suscito*, *suscitor*, *surgo*, *exsurgo*, *consurgo*: *paratus sum*, *vigilo.* Item, (uti ex inde derivatis liquet) *nudor*, *nudatus sum*....

IMPER. 2. p. s. m. cum ה parag. עוּרָה לָמָּה תִישַׁן, Psal. 43. Heb. 44. v. 24. *evigila*, *vigila*, *quare obdormis?* Cum præfix. & ה parag. וְעוּרָה אֵלַי, Psal. 7. v. 7. *& excitare ad me.*... 2. p. s. f. cum accentu in ultima, quod sæpiùs accidit, vide Gram. Heb. t. 1. p. 251. c. 1. Zach. 13. v. 7. *O gladie* עוּרִי עַל־רֹעִי *excitare in pastorem meum*, nempe, *in virum socium*, *proximum meum.* (Vulg. *cohærentem mihi*), *dicit Dominus exercituum* .... 2. p. plur. f. ex forma Targumistica, contracta per syncopen נָּה, (vide Gram. Heb. tom. 1. p. 167. c. 2.) cum præf. & hhólem deficienti, loco נָּה (ו), וְעֹרָה, Isai. 32. v. 11. *& commoveamini*, al. *nudamini*, pro וְעֹרְנָה, (ut שְׁמַעְנָה pro שְׁמַעְנָה, Paraph. Chald. Jerem. 9. v. 20.) ita ibid. רְגָזָה pro רְגֹזְנָה, & in pausa, רְגָזָה *commoveamini*, פְּשֹׁטָה pro פְּשֹׁטְנָה, *spoliamini*, וַחֲגוֹרָה pro וַחֲגֹרְנָה, *& accingimini* .... convenientissimo sane sensu, vide Gram. Lud. *de Dieu*, p. 202. Aliis tamen infinitivi sunt cum ה paragogico pro imperativis positi, vide eand. Gram. Heb. t. 1. p. 165. c. 1.

FUT. 3. p. s. m. cum affix. Job. 41. v. 1. vel 5. *non est ferox* quisquam, *qui* יְעוּרֶנּוּ (ut scribitur, sed legitur) יְעִירֶנּוּ *excitet*, i. *provocet eum.* Quidam, intransitive (per contractionem videlicet pro יֵעוֹר עִמּוֹ) *excitatur*, sive *conflictetur cum ipso*; vel potiùs activè, ex usu Arabico, *invadat eum.*

NIPHAL ex forma defectivorum Pé נ, cum (ָ) scilicet sub characteristica, loco hhiriq & daghésch primæ literæ radicali imprimendi. (Quanquam, quæ huc afferuntur ex hacce forma, commodiùs referantur ad Niphál נָּה נֵעוֹר, quod vide supra col. 1347. vide etiam Gram. Heb. tom. 1. p. 252. c. 1.) נָעוֹר, Lxx. ἐγείρομαι, ἐξεγείρομαι, ἐπανιστάνομαι, Vulg. & alii, *excitor*, *suscitor*, *surgo*, *consurgo*; *egredior*, *progredior.* Lxx. item paraphrasticas, ἐν-

Digitized by Google

τείνω intendo, Vulg. *suscito*.

Praet. 3. p. s. m. נֵעוֹר *excitatur*, *egreditur*.

Fut. 3. p. s. m. יָעוּר *excitabitur*, *progredietur*. 3. p. s. f. עֶרְיָה תֵעוֹר קַשְׁתֶּךָ, Hab. 3. v. 9. *nudus* (è theca scilicet eductus) *excitabitur* (parabitur, tendetur) *arcus tuus*, m. 3. p. pl. m. יֵעֹרוּ, & cum hhólem deficienti, יֵעֹרוּ *excitabuntur*, *excutientur*, *egredientur*.

PIEL vel POEL, עוֹרֵר, Sym. *διεγείρω*, Aq. *ἐξεγείρω*, Theod. *ἐξυπνίζω*, Lxx. *ἐγείρω*, Vulg. & alii, *excito*, *suscito*, *agito*, *è somno suscito*, *traho*, *educo*. Hinc Gr. *ὀρω*. Lxx. item, *χειρόομαι capio*, *domo*, *opprimo*, ex usu Arabico.

Praet. 3. p. s. m. עוֹרֵר לְךָ, Isai. 14. v. 9. *excitavit tibi*, fecit tibi assurgere. Cum praef. וְעוֹרֵר *& excitabit*. 1. p. s. c. cum praef. וְעוֹרַרְתִּי *& excitabo*. Cum affix. עוֹרַרְתִּיךָ *excitavi te*, m. 3. p. plur. c. עֹרְרוּ אַרְמְנוֹתֶיהָ, Isai. 23. v. 13. Alii, *mudârunt*, *destruxerunt*, vel *contriverunt*. Vulg. *suffoderunt*. Alii, *excitârant* (qui hic significatus Verbi עוּר, meliùs cum praecedentibus & sequentibus vocibus cohaeret) *palatia ejus*, f.

Infin. עוֹרֵר *excitare*.

Imper. 2. p. s. m. cum ה parag. עוֹרְרָה *excita*.

Fut. 3. p. s. f. Proverb. 10. v. 12. *odium* תְּעוֹרֵר מְדָנִים *excitat lites*. 3. p. pl. m. in pausa, unde (-) loco ָ (ֹ) sub altero ע, pro ר posito, (ut autumant plerique, quibus *insignis anomalia* est) זַעֲקַת־שֶׁבֶר יְעֹעֵרוּ, Isai. 15. v. 5. Lxx. *βοᾷ, σύντριμμα, καὶ σεισμός clamat, contritio, & concussio*. Aq. *κραυγὴν συντριμμὸν (συντριμμοῦ) ἐξανεγεροῦσι*. Alii, *clamorem contritionis* (*contritionem*) *suscitabunt*. Vulg. *levabunt*. Alii referunt ad רוּעַ *vociferor*, ita ut יְעֹעֵרוּ sit per metathesin pro יְרֹעֲעוּ *vociferabuntur*. Vide Gram. Heb. t. 1. p. 255. c. 2. Quidam, *excitant clamorem fractionis*, i. sonum fragosum, sive interruptum:

Singultu medios impediente sonos.

Quibus scilicet exprimendis media litera ע pro ר ex industriâ scribitur, quasi sonus ר pronuntiatu difficilior singultu impediretur; ac pro ipsius sono sonus ע ex ipso singultu ferè exprimendus, exprimeretur.... *ὀνοματοποιΐα*. Vide thesaurum Gram. Joan. Buxtorf. p. 214. 2. p. pl. m. תְּעוֹרְרוּ & תְּעֹרְרוּ, *excitabitis*.

HIPHIL הֵעִיר, hinc Lxx. *ἐγείρω*, *ἐξεγείρω*, *ἐπεγείρω*, *ἐκκαίω*; Vulg. & alii, *excito*, *suscito*, *incendo*. Item, intransitive, *vigilo*, *evigilo*. Lxx. item, *ἐπακούω audio*, *σκεπάζω tego*.

Praet. 3. p. s. m. הֵעִיר *excitavit*, vel intransitive, *vigilavit*, *evigilavit*. 1. p. s. c. cum simplici (-) sub characteristica ob ע gutt. sequentem, vide Gram. Heb. t. 1. p. 257. c. 1. vel more Syrorum, vide Gram. Lud. *de Dieu*, p. 299. הַעִירוֹתִי *excitavi*, feci prodire. Cum affix. & (·) praevio, absque (י) comite, ex Arabismo. הַעִירֹתִהוּ בְצֶדֶק, Isai. 45. v. 13. *excitavi eum in justitia*, vel *propter*, *ad*.... *justitiam*.

Ben. s. m. מֵעִיר *excitans*. Cum aff. מְעִירָם *excitabo eos*, prodire faciam.

Infin. cum praefixo (motione ָ ה charact. abjecti affecto, vide Gram. Heb. tom. 1. p. 258. c. 2.) בְּעִיר *in excitando*. Sic לְעִיר *ad excitandum*, haecque לדק, h. e. juxta sententiam Qimhhi. Sic etiam, יִשְׁבּוֹת מֵעִיר, Hos. 7. v. 4. Lxx. *κατακαύματος ἀπὸ τῆς φλογὸς deustionis à flamma*, alternando (ut fit) ע & א, ac referendo ad אוּר *luxit* ..... Vulg. *quievit paululùm civitas*; legebat עִיר (substantive) idem. Alii, *dum cessat ab agitando*, à movendo ....

Imper. 2. p. s. m. cum ה paragog. הָעִירָה *evigila*. 2. p. pl. m. הָעִירוּ *agitate*, *suscitate*.

Fut. 3. p. s. m. יָעִיר *excitat*. Intransitive, *vigilat*, *evigilat*; יָעִיר לִי אֹזֶן, Isai. 50. v. 4. Lxx. *προσέθηκέ μοι ὠτίον addidit mihi aurem*. Vulg. *erigit mihi aurem*. Alii, *excitat mihi aurem*, attentam facit *ad audiendum*. Cum praef. & ex forma (-), וַיָּעַר *& excitabit*. Accentu vi ָ (ו) convertentis retracto, correptoque (ִ) vel (-) in (-). pro (·) ob ע scilicet guttur. vide Gram. Heb. t. 2. p. 310. c. 1. וַיָּעַר *& excitavit*. Cum praef. & affix. וַיְעִירֵנִי *& excitavit me*, c. evigilare me fecit. 1. p. s. c. cum ה paragog. אָעִירָה *evigilabo*. 2. p. pl. m. תָּעִירוּ *excitabitis*.

HITHPOEL הִתְעוֹרֵר, Lxx. *ἐξεγείρομαι*,

Digitized by Google

Lxx. Sym. ἐπαίρομαι, Vulg. & alii, *expergiscor, ipse me excito*, vel passive, *excitor, elevor*; intransitive, *surgo, consurgo, insurgo*.... Lxx. item paraphrasticως, μιάομαι *memini*.

PRAET. 1. p. s. c. cum præfix. וְהִתְעֹרַרְתִּי vel וְהִתְעֹרַרְתִּי, Job. 31. v. 29. *& ipse me excitavi* (ad lætitiam). Vulg. *exultavi*.

BEN. s. m. Isai. 64. v. 6. *nec est nominans nomen tuum*, מִתְעוֹרֵר לְהַחֲזִיק בָּךְ *qui sese excitet ad tenendum te*, ne elabaris.... sic tenebant Deum & Jacob, Gen. 32. v. 26. & Moses, Exod. 32. v. 10.

IMPER. 2. p. s. f. הִתְעוֹרְרִי *ipsa te excita*, excutere somno.

FUT. 3. p. s. m. ex forma תִּי (-) ob pausam in (-) mutati, וְנָקִי עַל־חָנֵף יִתְעֹרָר, Job. 17. v. 8. *& insons contra hypocritam sese excitet*: ironia. Geminatis primâ & tertiâ radic. יְעֹרְעֵר, quod vide infra in עָרַר vel עָרָה.

עוּר m. Chald. unde cum præf. כְּעוּר מִן־אִדְּרֵי קַיִט, Dan. 2. v. 35. Lxx. ὡσεὶ κονιορτὸς ἀπὸ ἅλωνος θερινῆς *quasi pulvis de area æstiva*. Vulg. *quasi in favillam æstivæ areæ*. Alii, *ut palea ab areis æstivis*. Commodiùs cum Rabbinis per Hebr. מֹץ *glumam* vertas. Hæc enim frequentior ab areis avolare solet. Rad. עור Syr. *exoculavit*; hinc עורא Syr. & עוּר Chald. *gluma*, sive *pellicula*, unde granum (oculi instar eminens) erutum, seu excussum fuit.

עוֹרֵב vel עֹרֵב, Mass. *Orêv*, Vulg. *Oreb*, nom. propr. viri Madianitæ, à Tribu Ephraim interfecti, Jud. 7. v. 25. Psal. 82. Heb. 83. v. 12. Etym. (Lat.) *corvus*, à עֹרֵב idem.

עִוָּרוֹן m. Lxx. ἀορασία, ἀποτύφλωσις, Incertus, πήρωσις, Vulg. & alii, *cæcitas, obcæcatio, mutilatio*, ex usu Syrorum, *luminum orbatio*. Cum præf. בַּעִוָּרוֹן *cæcitate*, וּבְעִוָּרוֹן *& cæcitate*. R. עור Syr. *orbavit, re charâ privavit, exoculavit, excæcavit*....

עוש QAL, unde 2. p. plur. m. IMPER. עוּשׁוּ וָבֹאוּ, Joël 3. v. 16. vel 4. v. 11. Lxx. συναθροίζεσθε καὶ εἰσπορεύεσθε *congregamini, & introite*. Vulg. *erumpite*, (pulchrè sanè. Convenit enim cum Arab. עוס, עסס, עשש *quæro, concurso, ingruo*....) *& venite*. Alii, *cogimini, & venite* omnes gentes. Est intransitivum.

עות QAL, unde PIEL עִוֵּת, Lxx. διαστρέφω, Vulg. & alii, *detorqueo, perverto, subverto, depravo*. Lxx. item, ἀνομέω *iniquè ago*, ἀδικέω *injuriâ afficio*, καταδικάζω *condemno*, ἀφανίζω *è conspectu removeo*, ποιέω *facio*.

PRAET. 3. p. s. m. cum affix. Eccles. 7. v. 13. *quis potest* לְתַקֵּן *corrigere*, אֵת אֲשֶׁר עִוְּתוֹ *quod curvavit*.... Deus? De defectibus naturalibus accipe. עִוְּתָנִי, Job. 19. v. 6. (ubi (-) loco תִּי (-) sub ת ob pausam). Lxx. Vatic. ὁ ταράξας *qui turbavit*. Alex. ταράξας με *qui turbavit me*. Orig. ὁ Εβραῖος, ἐπάταξέ με. Hebr. *percussit*, habet. Vulg. *non æquo judicio afflixerit me*. Alii, *depravaverit me*, aut *depravari fecerit*, in corpore scilicet. Sic 3. p. plur. c. cum aff. עִוְּתוּנִי *depravaverunt me, perverterunt me*, c.

INFIN. cum præf. לְעַוֵּת *pervertere, curvare*, וּלְעַוֵּת *ac depravando*.

FUT. 3. p. s. m. הַאֵל יְעַוֵּת מִשְׁפָּט, Job. 8. v. 3. Lxx. μὴ ὁ κύριος ἀδικήσει κρίνων *numquid Dominus injustè aget judicans?* Alii, *an Deus pervertit* (Aq. σκολιώσει, Vulg. *supplantabit*) *jus*, sive *judicium*? וְ (-) ob maqqaph in (-) correpto, וְאִם־שַׁדַּי יְעַוֵּת צֶדֶק, ibid. Lxx. ἢ ὁ τὰ πάντα ποιήσας ταράξει τὸ δίκαιον *aut qui omnia fecit, turbabit* (*quod justum est*) *justitiam?* Sym. εἰς ἄδικον μεταστρέψεται τὸ δίκαιον *in id quod injustum est pervertet quod justum est?* Vulg. *aut omnipotens subvertet quod justum est?* Alii, *aut omnipotens æquum*, seu *justitiam pervertit scilicet?* Εἰρωνικῶς.

PUAL עֻוַּת, unde BEN. s. m. מְעֻוָּת לֹא־יוּכַל לִתְקֹן, Eccl. 1. v. 15. *curvum* (Lxx. διεστραμμένον) *non potest dirigi*.

HITHPAEL הִתְעַוֵּת, unde 3. p. plur. c. PRAET. cum præf. וְהִתְעַוְּתוּ אַנְשֵׁי הֶחָיִל, Eccles. 12. v. 3. Lxx. καὶ διαστραφῶσιν ἄνδρες τῆς δυνάμεως *& perversi fuerint viri fortitudinis*. Aq. πλανηθήσονται.... *errabunt, decipientur*.... Sym. διεφθάρησαν.... *perditi, corrupti fuerint*.... Vulg. *& nutabunt viri fortissimi*. Alii, *curvant se, depravantur* senio corpora, etiam *robusta*.

Digitized by Google

עות QAL, unde Infin. cum præf. לָעוּת, לָעוּת אֶת־יָעֵף דָּבָר, Isai. 50. v. 4. *ut scirem ego succurrere* (ex usu Arabico) *lasso*, inclinantem erigere *oratione*. Hinc Vulg. *ut sciam sustentare eum, qui lassus est, verbo*. Quidam ex ipsa radice, *ut scirem vertere*, accommodare *ad lassum* erigendum *sermonem*. Alii tamen referunt ad עֵת, (invitâ analogiâ) quod vide suo loco.

עַוָּתָה f. unde cum affix. Thren. 3. v. 59. *vidisti, Domine*, עַוָּתָתִי, Lxx. in plurali, τὰς ταραχάς μου *turbationes meas*. Vulg. *iniquitatem illorum adversum me*. Alii, *subversionem*, Alii, *incurvationem*, Alii, *calumniam*, Alii, *injuriam*, Alii, *oppressionem... meam*. Rad. עָוַת, in Piël עִוֵּת *pervertit, subvertit, depravavit*....

עוּתַי Mass. *Outhâi*, Vulg. *Othei*, nom. propr. 1°. filii Ammiud, filii Amri, 1. Paral. 9. v. 4. 2°. filii Begui, Esd. 8. v. 14. ubi Vulg. *Uthai*. Etym. *auxilia mea*; à singulari עוּת Arab. *auxilium*; & (ַי) affix. 1. p. s. c.

עַז vel עָז, m. Lxx. Theod. ἰσχυρός, Lxx. κραταιός, Aq. κεκρατωμένος, Sym. ὀχυρός; Lxx. βίαιος, σφοδρός, Lxx. Sym. σκληρός, Lxx. θρασεῖς, αὐθάδης, ἀναιδὴς (πτωχός); substantive, ἰσχύς; Vulg. & alii, *fortis, validus, robustus, roboratus, munitus, obfirmatus, violentus, vehemens, durus, sævus, acris, audax, superbus, impudens*, (*mendicus*) substantive, *fortitudo*, Jud. 14. v. 18. *Ecquid* עַז מֵאֲרִי *validum præ leone?* Lxx. ἰσχυρότερον, Gen. 49. v. 3. *præcipuus* עָז *robore*, concretum pro abstracto. Ibid. v. 7. *maledicta* אַפָּם *ira eorum*, כִּי עָז *quia valida est*. Cum præfix. וּמֵעַז *& de forti*. Femin. עַזָּה כַמָּוֶת אַהֲבָה, Cant. 8. v. 6. *fortis est, ut mors, dilectio*. Amor est mors civilis, quippè cùm amans alieno magis arbitratu, quàm suo regatur. Plur. עַזִּים *fortes*. Const. עַזֵּי־נֶפֶשׁ, Isai. 56. v. 11. *obfirmati animo*, impudentissimi. Alii, (ob sequentia) *gulosi nesciunt saturitatem*. Plur. fem. Prov. 18. v. 23. *dives* יַעֲנֶה עַזּוֹת *respondet valida, dura*, κρατερὸν, Iliad. α. 25.

Ἀλλὰ κακῶς ἀφίει, κρατερὸν δ' ἐπὶ μῦθον ἔτελλε.

Scholiastes: ἰσχυρὸν, ἀπειλητικόν. R. עָזַז *validus, durus, sævus, minax....fuit*.

עֵז f. hinc Lxx. ἡ αἴξ, Germ. *Geisz*, & per metathesin, *Ziege*, f. ἔριφος, Vulg. & alii, *capra*. Cum præfix. וְעֵז, & cum (ַ) sub (ו), quod duo nomina conjungat, quorum posterius monosyllabum est, vide Gram. Heb. tom. 1. p. 385. c. 2. וָעֵז *& capra*. Plur. עִזִּים *capræ*. Lxx. αἰγείας τρίχας *caprini pili*, molliores. יְרִיעֹת עִזִּים, Exod. 26. v. 7. Lxx. δέῤῥεις τριχίνας *vela ex pilis*. Vulg. *saga cilicina*. Alii, *aulæa caprarum*, ex pilis caprarum. חֲלֵב עִזִּים, Prov. 27. v. 27. Lxx. paraphrasticos, ῥήσεις ἰσχυρὰς (Ald. σκληράς) *verba valida*; (legebant עַזִּים pro עִזִּים); Ald. *gravia*..... Alii, *lactis*, (Vulg. *lac*) *caprarum*. Cum præf. וְהָעִזִּים *& caprinos pilos*, טָווּ אֶת־הָעִזִּים, Exod. 35. v. 26. *nebant caprinos pilos*, בָּעִזִּים *inter capras*, וּבָעִזִּים *& in capris*. Cum præf. & aff. רְחֵלֶיךָ וְעִזֶּיךָ, Gen. 31. v. 38. *agnæ tuæ, & capellæ tuæ*, m. Rad. עוּז in Hiphil הֵעִיז *se recepit, confugit*, cursu scilicet concitatiore; unde עֵז *capra*, à cursu citissimo sic dicta; (ut αἴξ ab αἴσσω) τὸ autem (ִ) in (ֵ) sub ע sequente daghésch, per legem æquivalentiæ, mutatur.

עִזָּא m. Chald. Lxx. ἡ αἴξ, Vulg. & alii, *capra*; unde plur. masc. עִזִּין, Esd. 6. v. 17. *capræ*. Rad. eadem ac suprà.

עֻזָּא Mass. *Uzzá*, Vulg. *Oza*, nom. propr. 1°. filii Abinadab, 2. Reg. 6. v. 3. 2°. viri cujusdam, 1. Paral. 8. v. 7. Esd. 2. v. 47. ubi Vulg. *Aza*....3°. horti (vel potiùs viri, à quo hortus sic dictus), 4. Reg. 21. v. 26. Etym. *haliæetus* (aquilæ marinæ species) à עֻזָּא Chald. idem. τὸ (ֻ) in (ֻ) sequenti daghésch per legem æquivalentiæ mutato.

לַעֲזָאזֵל *Láazazél* (vel per aphæresin τοῦ ל, ut plerisque placet) *Azazél*. Vox, aut dictio interpretibus tum antiquis, tum recentioribus prorsùs ignota. Hebræorum alii, ut Qimhhi.... τὸ עֲזָאזֵל *Azazél*, conflatum esse dicunt ex עֵז *caper*, & אָזַל *abiit*. Verùm neque עֵז est *caper*, aut *hircus*, sed *capra*; neque genere conveniunt אָזַל & עֵז; quippe cum illud sit masculinum, hoc femininum; alii, ut

Digitized by Google

R. Saadias .... putant esse vocem compositam ex עָזַז *fortis, durus, asper* ..... *fuit;* & אֵל *Deus*, ita ut עֲזָאזֵל *azazél*, dicatur pro עַזַז־אֵל *azaz-él*, h. e. *mons asper Dei.* Quo sensu David Psal. 35. Heb. 36. v. 7. celsos montes appellat הַרְרֵי־אֵל *montes Dei;* quod etymon R. Levi rejicit. Ac meritò quidem. Moses enim non scriberet עֲזָאזֵל *azazél*, pro עַזַז־אֵל *azaz-él;* nec divelleret sacri nominis monosyllabi, ac biliteri.... Nonnullis tamen τὸ עֲזָאזֵל *azazél* est nomen montis, in quem hircus deducebatur. R. Salomon: עזאזל הוא הר עז וקשה צוק וגבוה שנאמר ארץ גזרה החוכרת *Azazel est mons asper, fragosus, angustus, & excelsus, qui* (v. 22.) *dicitur terra* (ab aliis) *divulsa, excisa*.... R. Mnahhem in Leviticum, ex hoc loco colligit עֲזָאזֵל *azazél*, unum esse ex quatuor demonum antesignanis, nempe, סמאל עזאזל עזאל כחזאל *Sammael, Azazel, Azahel, Mahhazael.* Valentiniani quoque עזאזל *Azazélem*, pro demone habuêre. Quin etiam hodie in Magorum libris עזאזל *Azazel* inter demones, qui elementis præsunt, numeratur.... *sed hæc commenta*, inquit Bochartus lib. II. cap. LVI. de hirco *Azazel*, col. 653. *præter Cyrillum.... Theodoretus, Hesychius, & Procopius meritò rejiciunt. Cum nihil quidquam fingi potuerit absurdius, quam Deum ex duobus hircis alterum sibi, alterum diabolo destinasse, & offerri jussisse* .... (Diceret Qabbalista: quo abire dignus fuit hircus, populi totius onustus peccatis?) Bochartus denique ibidem suam, aliis confutatis, conjecturam (magni quidem laboris, utinam utilis!) affert. Fingit, effingit ad vocum instar Arabicarum (non nihil (minùs ut dissonent) mutilarum) τὸ עֲזָאזֵל; deducitque ex עזל Arab. *separavit*.... Quasi activum, sive verbale sit plurale, nempe, χωρισμοὶ, ἀναχωρήσεις, *separationes*, aut *recessus, secessus*.... En & nostra conjectura, seu etym. (vocis scilicet, vel potiùs dictionis לַעֲזָאזֵל *Láazazél*, equidem absque aphæresi τοῦ ל, vocem, aut dictionem legendam esse arbitror, *quod Deus conjunxit, homo non separet.*) *Post*, vel *ad capram sylvestrem abi*, à præpositione ל, Syr. *ad, post*.... עזא Syr. *capra* (cùm sequatur τὸ מדברא, vel דברא *desertum*) *sylvestris*, & זל, 2. p. f. m. Imperativi τοῦ Peal Verbi אזל Syr. *abiit*.... τοῦ א per aphæresin (uti Act. 9. v. 15. & cap. 28. v. 26.) extrito. Levit. 16. v. 8. *immittet Aaron pro ambobus hircis sortes*, puta, chartulas in urnam scilicet, aut vas aliquod; — *unam* inscriptam τοῖς לַיהוָה *ad Dominum* .... — *alteram* inscriptam τοῖς לַעֲזָאזֵל *post*, vel *ad capram sylvestrem abi.* Lxx. τῷ ἀποπομπαίῳ *emissario.* Aq. εἰς τράγον ἀπολελυμένον *in caprum dimissum.* Sym. εἰς τράγον ἀπερχόμενον *in caprum discedentem.* Vulg. *capro emissario.* Ibid. v. 10. altero ὑποστιχίῳ, לְשַׁלַּח אֹתוֹ לַעֲזָאזֵל הַמִּדְבָּרָה, Lxx. ὥστε ἀποστεῖλαι αὐτὸν εἰς τὴν ἀποπομπὴν, καὶ ἀφήσει αὐτὸν εἰς τὴν ἔρημον *ut emittat eum in emissionem, & dimittet eum in desertum.* Aq. S. Hieronymus, *& emittat eum* .... *in solitudinem.* Quidam, *quùm emiserit eum* (cujus sors jubebat, aut ferebat: *ad*, aut *post capram sylvestrem abi*) *in desertum* .... Ex hirci porrò utriusque sorte sors primorum Christianorum prænuntiari videtur, quorum scilicet alii erant ad supplicium rapiendi; in exilium alii deducendi; ad necem alii quærendi; alii ad vitam agrestem abigendi..... alii martyres futuri; monachi alii....

עָזַב QAL. Lxx. ἀπολείπω, καταλείπω, καταλιμπάνω, Lxx. Aq. Sym. ἐγκαταλείπω, Lxx. ἐγκαταλιμπάνω, ὑπολείπω, ἀφίημι, ἐπαφίημι, διαλείπω, ἐκλείπω, Vulg. & alii, *linquo, relinquo, desero, dimitto, emitto, permitto,* (*omitto*), *deficio.* Lxx. γνωρίζομαι *innotesco*, διαρπάζομαι *diripior*, συγκύπτω *deorsum specto*, ὑπερεῖδω, ὑπερόπτομαι *despicio*, hæcque ex adjunctis. Construitur cum accus. dativ. vel præpos. עִם, עַל, עַד, בְּ.

PRAET. 3. p. f. m. רִצַּץ עָזַב דַּלִּים, Job. 20. v. 19. *quassit foras, deseruit tenues*, bonis nudatos. Cum (-) sub ו ob pausam, עָזָב *reliquit.* Cum præf. וְעָזַב *& relinquet.* Cum affix. עֲזָבוֹ *deseruit eum*, עֲזָבַנִי, & in pausa, unde (-) sub ב in (-) mutatur, עֲזָבָנִי *deseruit, reliquit me*, c. Cum præf. & affix.

Digitized by Google

ותעזבני *& deseret me*, c. 3. p. f. f. in pausa, quare (ָ) sub ז loco τοῦ (ְ), עזבה *deseruit.* 2. p. f. m. עזבת *deseris.* Cum aff. in pausa, unde (ָ) sub ת remanet, עזבתני *deseruisti, reliquisti me*, c. עזבתם *deseruisti eos.* 1. p. f. c. עזבתי *reliqui, deserui.* Cum affix. עזבתיך *deserui te*, f. עזבתים *deseram eos.* Cum præf. & affix. ועזבתים *& deseram eos.* 3. p. pl. m. עזבו, & in pausa, quare (ָ) loco τοῦ (ְ) sub ז, עזבו *reliquerunt, deseruerunt.* Cum præfix. ועזבו *& relinquent, deserent.* Cum affix. עזבוני *dereliquerunt me*, c. Cum præf. & aff. ועזבוך *& derelinquunt te*, f. 2. p. pl. m. עזבתם *deseruistis, dereliquistis.* Cum præf. ועזבתם *& relinquetis, dereliqueritis.* 2. p. plur. f. עזבתן *dereliquistis.* 1. p. plur. c. עזבנו *dereliquimus.* Cum affix. τοῦ (ו) in (ֻ) ad euphoniam correpto, עזבנהו *dereliquimus eum.*

Ben. f. m. cum (י) parag. vel potiùs antiquâ regiminis notâ, עזבי הצאן, Zach. 11. v. 17. *deserens oves*, vel *desertor ovium.* Cum præf. ועזב תוכחת, Proverb. 10. v. 17. Lxx. paraphrasticos, *παιδεία ἡ ἀνέλεγκτος disciplina carens increpatione.* Vulg. & alii, *qui autem increpationes relinquit ....* & ibidem, 28. v. 13. Lxx. *ἐλέγχους increpationes.* Vulg. & alii, *& reliquerit*, לעזב *derelinquenti.* Femin. ex terminatione ה præcedenti duplici (ֶ), cum præf. ה articulo, pronominis relativi vices agente, העזבת, Prov. 2. v. 17. *quæ relinquit, deserit.* Plur. m. cum præf. העזבים, vel cum (ֲ) absque daghésch excidentis compensatione sub ה, העזבים *relinquentes.* Construct. עזבי *relinquentes.* Cum præf. ועזבי *& derelinquentes, deserentes.* Cum affix. עזביו *deserentes eum*, עזביך *relinquentes*, sive *deserentes te*, m.

Paoul f. m. עזוב *relictus, desertus.* Cum præf. ועזוב *& relictus*, sive *desertus.* Fem. עזובה *relicta*, vel *deserta.* Cum præf. ורבה העזובה, Isai. 6. v. 12. *& multa deserta* terra, vasta solitudo. Const. cum præf. כעזבת *ut relictum* rami. Plur. fem. τοῦ (ו) in (ֻ) correpto, ביצים עזבות *ova derelicta.*

Infin. ex forma absoluta, עזב, Exod. 23. v. 5. Lxx. paraphrasticos, *παρελεύσῃ*, Vulg. *præteribis, pertransibis.* Alii, *deserendo.* Cum præf. ועזוב *etiam deserendo*, לעזב *relinquere*, וחדלת מעזב לו עזב תעזב עמו, Exod. 23. v. 5. Lxx. *οὐ παρελεύσῃ αὐτὸ, ἀλλὰ συναρεῖς* (al. *ἐγερεῖς*) *αὐτὸ μετ' αὐτοῦ non præteribis illum*, (asinum sub onere prolapsum,) *sed sublevabis* (*excitabis*) *illum cum ipso*, eriges. Vulg. *non pertransibis, sed sublevabis cum eo.* Alii aliter. Quidam, *an cessabis dimittere* (præterita condonare) *ei? dimittendo dimittes quidquid contra eum habeas querelæ.* Cum ה parag. mutato hhólem ultimæ in (ָ hhatoúph) quod sedem commutavit cum (ְ) penultimæ, vide Gram. Heb. tom. 1. p. 165. c. 1. 4. Reg. 8. v. 6. *à die, quâ* עזבה *reliquit.* Alii, (cum הּ, non paragogico, sed affixo absque mappiq, *reliquit illam* terram. Cum affix. עזבך *quod reliqueris tu*, f. Dominum Deum tuum. Cum præf. & affix. לעזבך *ad relinquendam te, ut relinquam te*, f. עזבם *quòd relinquunt illi ....* כעזבם *dum relinquunt illi ....* בעזבכם *dum relinquitis vos*, m.

Imper. 2. p. f. m. cum præf. ועזב *& relinque.* Cum ה parag. עזבה *relinque.* De mutatione, permutationeve punctorum, vide supra in Infinitivo. 2. p. pl. m. עזבו פתאים וחיו, Prov. 9. v. 6. *relinquite fatuitates, & vivite.* Gal. *quittez vos petitesses, & vivez.* Cum affix. עזבוה *relinquite eam.*

Fut. 3. p. f. m. יעזוב, יעזב, & τοῦ hhólem in (ָ hhatoúph) ob maqqáph correpto, יעזב־ *relinquet.* Cum præf. ויעזוב, & cum (ָ hhatoúph) ob maqqaph, ויעזב־ *& reliquit.* Cum ה interrog. היעזב, Jerem. 18. v. 14. *deseret ne* (*de rupe* decidens) *nix*, nivalisve aqua *agros libani?* Cum affix. יעזבנו *relinquet eum*, יעזבנה *relinquet eam*, יעזבך *relinquet te*, m. Deut. 31. v. 6. ubi dagh. in affixo ך in compensationem τοῦ נ, ex Chaldaismo epenthetici, vel potiùs ex Arabismo paragogici, & accessu affixi, extriti, vide Gram. Heb. t. 1. p. 360. c. 1. Gram. Lud. *de Dieu*, p. 384. & institutiones Phil. Guadagnoli, pp. 17. & 170. Cum præf. & affix. ויעזבני *& reliquit me*, c. יעזבנו *relinquet nos*, c. 3. p. f. f. תעזב *relinquet.* 2. p. f. m. תעזוב, & cum hhólem de-

ficienti, תַּעֲזֹב *relinques, deseres.* Cum præf. וְתַעֲזֹב אֵלָיו יְגִיעֶךָ, Job. 39. v. 11. *& relinques illi laborem tuum*, committes, commendabis. Cum affix. תַּעַזְבֶנּוּ *deseres eum*, תַּעַזְבֶהָ *relinquas eam*, תַּעַזְבֵנִי *deseras me*, c. תַּעַזְבֵנוּ *relinques nos*, c. Cum præf. & affix. וְתַעַזְבֵם *& reliquisti eos.* 2. p. s. f. cum præf. וְתַעַזְבִי *& reliqueris.* 1. p. s. c. אֶעֱזֹב *deseram*; & cum ה parag. אֶעֶזְבָה פָנַי, Job. 9. v. 27. *relinquam vultum meum*, desinam esse tristis. Cum præf. & ה paragog. וְאֶעֶזְבָה *& relinquam.* Cum aff. אֶעֶזְבְךָ, & cum daghésch in affix. ךָ, ut supra in 3. p. s. m. אֶעֶזְבְךָּ *relinquam, deseram te*, m. אֶעֶזְבֵם *deseram eos.* 3. p. pl. m. יַעֲזֹבוּ *derelinquent*, & in pausa, unde remanet τὸ hhólem in penult. מְשַׁמְּרִים הַבְלֵי־שָׁוְא חַסְדָּם יַעֲזֹבוּ, Jon. 2. v. 9. *qui studebant vanis, studium suum relinquent.* Cum præf. וַיַּעַזְבוּ *& reliquerunt*, הֲיַעַזְבוּ *num relinquent, permittent?* Cum affix. ךָ (ו) in (ֻ) correpto, חֶסֶד וֶאֱמֶת אַל־יַעַזְבֻךָ, Prov. 3. v. 3. *benignitas & veritas ne deserant te*, m. Cum præf. & affix. וַיַּעַזְבֻהוּ *& reliquêre eum*, וַיַּעַזְבֻנִי *& deseruerunt me*, c. 2. p. pl. m. וְאָנָה תַעַזְבוּ כְבוֹדְכֶם, Isai. 10. v. 3. *& quò feretis gloriam vestram*, ut depositum, & *παρακαταθήκην*? in pausa, quare τὸ hhólem in penult. non mutatur, תַּעֲזֹבוּ *relinquatis.* Cum affix. הוּ (ו) in (ֻ) ad euphoniam correpto, תַּעַזְבֻהוּ *relinquetis eum.* 1. p. plur. c. נַעֲזֹב *relinquemus, deseremus.* Cum ה paragog. נַעַזְבָה *relinquemus.*

NIPHAL נֶעֱזַב, Lxx. *καταλείπομαι, ἐγκαταλείπομαι*, Vulg. & alii, *relinquor, deseror, penitus destituor....*

PRAET. 3. p. s. m. נֶעֱזַב *deseritur* domus Dei. 3. p. s. f. cum (ָ) in penultima, loco (ְ) ob pausam, Isai. 62. v. 12. *civitas, quæ non* נֶעֱזָבָה *fuerat derelicta.*

BEN. s. m. Psal. 36. Heb. 37. v. 25. *non vidi justum* נֶעֱזָב *derelictum.* Cum præf. תֵּעָזֵב *& deserta erit* civitas. Plur. femin. cum præf. הַנֶּעֱזָבוֹת *quæ deserendæ*, vel *desertæ sunt.*

FUT. 3. p. s. f. תֵּעָזֶב *relinquetur*; & (ֶ) ultimæ in (ֶ) loco τῦ (ֵ) correpto ob accentum propter concursum retractum, vide Gram. Heb. t. 1. p. 173. c. 1. הֲלְמַעַנְךָ תֵּעָזֶב אֶרֶץ, Job. 18. v. 4. *an propter te deseretur terra?* 3. p. plur. m. יֵעָזְבוּ *relinquentur.*

PUAL עֻזַּב, Lxx. *καταλείπομαι, ἐγκαταλείπομαι*, Vulg. & alii, *relinquor, deseror, penitus destituor....*

PRAET. 3. p. s. m. (ַ) ultimæ in (ָ) ob pausam mutato, הֲמוֹן עִיר עֻזָּב, Isai. 32. v. 14. *turba urbis deserta est*, à cultoribus, à propriis principibus.... 3. p. s. f. אֵיךְ לֹא־עֻזְּבָה עִיר תְּהִלָּה קִרְיַת מְשׂוֹשִׂי, Jerem. 49. v. 25. *quomodo non reliqua facta est urbs gloriationis, civitas hilaritatis meæ?* R. Sa. *quomodo non instaurata est?....*

עִזְבוֹנִים m. plur. Lxx. *ἀγορά, μισθός*, Vulg. & alii, *forum, emporium, mercatus, nundinæ, apotheca, merces, præmium laborum, stipendium....* Cum aff. עִזְבוֹנַיִךְ, & in pausa, unde (ַ) in (ָ) sub נ mutatur, עִזְבוֹנָיִךְ *nundinæ, nundinationes tuæ*, f. Cum præf. & affix. וְעִזְבוֹנַיִךְ *& nundinæ tuæ*, f. בְּעִזְבוֹנַיִךְ, & in pausa, quare (ָ) sub נ, בְּעִזְבוֹנָיִךְ *in nundinis tuis*, f. à singulari עִזָּבוֹן *relictio*; unde & *mercatus, nundinæ....* quod scilicet res ibi à possessoribus relinquantur. R. עָזַב *reliquit*, ex quo, adjuncto וֹן in fine, עִזָּבוֹן.... vide Gram. Heb. t. 1. pp. 386. & 389.

עַזְבּוּק Mass. *Azbóuq*, Vulg. *Azboc*, nomen propr. patris Nehemiæ, Nehem. 3. v. 16. Etym. *eximia tuba*; à עז Arab. *eximius*, & בוק, m. Arab. *tuba.*

עַזְגָּד Mass. *Azgádh*, Vulg. *Azgad*, nomen propr. viri, Esd. 2. v. 11. & cap. 8. v. 12. Etym. *fortunâ obfirmatus*; à גַּד Chald. *fortuna*, & עַז Chald. *fortis, obfirmatus....*

עַזָּה Mass. *Azzáh*, Vulg. *Gaza*, Lxx. *γάζα*, nomen propr. urbis, quæ *tribui Judæ sorte fuit adsignata, una ex quinque urbibus Philistæorum*, Jos. 15. 45. (al. 47.) 1. Sam. 6. 15. (al. 17.) *sita versus fines terræ Israëliticæ australes.* Gen. 10. v. 19. Had. Relandi Palæst. lib. III. pag. 787. ejusdem urbis fit mentio Act. 8. v. 26. Etym. *fortis*, à עַזָּה f. idem. R. עָזַז *fortis fuit.*

עֻזָּה Mass. *Uzzáh*, Vulg. *Oza*, nom. propr. viri, 1. Paral. 6. v. 29. Etym. *robur ejus*, f. à עֹז *robur* (mutato ob affix. (ו) in (ֻ) sequenti dagh. ut fit in nominibus, ex verbis secundam radicalem geminantibus

bus, derivatis; vide Gram. Heb. tom. 1 pag. 96.) & הּ (aut absque mappiq) ה affix. 3. p. s. f.

עֲזוּבָה Mass. *Azouváh*, Vulg. *Azuba*, nom. propr. 1°. matris Josaphat, filiæ Salai, 3. Reg. 22. v. 42. 2°. uxoris Caleb, filii Esrom, filii Juda, 1. Paral. 2. v. 18. 2. Paral. 20. v. 31. Etym. *deserta*; à עֲזוּבָה Paoúl s. f. (verbi עָזַב *deseruit*) idem.

עֱזוּז m. Lxx. δύναμις, δυναστεία, Aq. κραταίωσις, Sym. κράτος; Vulg. & alii, *virtus, potentia, robur, fortitudo*. Lxx. item, Verbal. κατισχύω *roboro*, vel intransitive, *prævaleo*. Cum præf. וֶעֱזוּז מִלְחָמָה *& vim belli*. Cum præf. & affix. וֶעֱזוּזוֹ *& robur ejus*, m. Rad. עָזַז *fortis, robustus .... fuit*.

עִזּוּז m. Lxx. ἰσχυρὸς, κραταιὸς, Vulg. & alii, *fortis, validus, robustus*. Cum præfix. וְעִזּוּז *& robustus*. R. עָזַז *fortis, robustus .... fuit*.

עָזַז QAL. Lxx. Aq. κραταιόομαι, Sym. ἐνισχυρίζομαι, Aq. θρασύνομαι, Lxx. ἐνδυναμόομαι. Active, δυναμόω, Lxx. Sym. ἐνισχύω, Lxx. κατισχύω, ἀσφαλῆ τίθημι, ἰσχυρὰ ποιέω ... Vulg. & alii, *roboror, corroboror, confortor, nitor, fiduciam colloco, confido, convalesco...* Transitive, *firmo, confirmo, roboro, corroboro*; (intransitive, *invalesco, prævaleo*;) *secura, valida reddo, fortem me præbeo....* Lxx. item, βοηθέω *auxilior*.

Infin. cum præf. ex forma perfecta, בַּעֲזוֹז *quum invalescerent*.... Ex forma defectiva, לָעוֹז *ad roborandum se*, ut validi sint....

Imper. 2. p. s. m. cum (ו) ex forma quiescentium ע, daghésch ex forma defectivorum ע, & ה paragog. vide Gram. Heb. tom. 1. p. 217. c. 2. עוּזָּה *confirma*, ostende potentiam tuam.

Fut. 3. p. s. m. יָעֹז *corroboret se*, וְלֹא יָעֹז, Dan. 11. v. 12. *nec validus erit*, non retinebit vires. 3. p. s. f. הַחָכְמָה תָּעֹז לֶחָכָם, Eccl. 7. v. 19. *sapientia valida est sapienti*. Est ei munimentum insuperabile. Cum præf. τοῦ (ו) in (ָ hhatoúph) mutato, ob accentum vi (ו) convertentis ad penult. retractum, וַתָּעָז *& roborata fuit*.

NIPHAL נוֹעָז, unde Ben. s. m. אֶת עַם נוֹעָז, Isai. 33. v. 19. *populum fortem, obfirmatum, confidentem*. Vulg. *impudentem*, Hebræis עַז פָּנִים. Lxx. paraphrastas agunt...

HIPHIL הֵעֵז *firmo, obfirmo, induro, roboro, munio*. Lxx. adjective, ἀναιδὴς *impudens*....

Praet. 3. p. s. m. הֵעֵז אִישׁ רָשָׁע בְּפָנָיו, Prov. 21. v. 29. Lxx. ἀσεβὴς ἀνὴρ ἀναιδῶς ὑφίσταται προσώπῳ *impius vir impudenter subsistit facie*. Vulg. *vir impius procaciter obfirmat vultum suum*. Alii, *firmat se vir improbus in facie sua*, h. e. obfirmat faciem. 3. p. s. f. absque daghésch in tertia rad. vide Gram. Heb. tom. 1. p. 224. c. 1. הֵעֵזָה פָנֶיהָ, Prov. 7. v. 13. Lxx. ἀναιδεῖ τῷ προσώπῳ *& impudenti facie*. Sym. ἐτόλμησε πρόσωπον αὐτῆς *confidentis sumit sibi vultum*. Theod. ἀνηδεύσατο ἐν προσώπῳ αὐτῆς *impudenter se gerit vultu suo*. Vulg. *& procaci vultu....* Alii, *obfirmat faciem suam*, f.

עַזּוּר Mass. *Azzoúr*, Vulg. *Azur*, nom. proprium patris Ananiæ prophetæ, Jerem. 28. v. 1. Etym. *adjutus*, à עָזוּר (Paoúl s. m. Verbi עָזַר *adjuvit*) unde τοῦ (ָ) in (ַ) sequenti daghésch per legem æquivalentiæ mutato, עַזּוּר *adjutus*.

עָזָז Mass. & Vulg. *Azáz*, nomen proprium patris τοῦ Bala, 1. Paral. 5. v. 8. Etym. *fortis*; à עָזַז *fortis fuit*.

עֲזַזְיָהוּ Mass. *Azaziáhou*, Vulg. *Azazias*, nomen proprium 1°. viri cujusdam, 2. Paral. 31. v. 13. 2°. patris Osee, 1. Paral. 27. v. 20. ubi Vulg. *Ozaziu*. 3°. unius è cantoribus, ibid. 15. v. 21. ubi Vulg. *Ozaziu*. Etym. *Domino innixus, carus*; à עָזַז *firmatus, innixus* (ex usu Arabico) *carus fuit*; & יָהּ contracte ex יְהוָה *Dominus*.

עֻזִּי Mass. *Uzzí*, Vulg. *Azzi*, nomen propr. 1°. *Episcopi* (præpositi) *Levitarum in Jerusalem*, Nehem. 11. v. 22. 2°. filii Bocci, filii Abisne, 1. Paral. 6. v. 5. ubi Vulg. *Ozi*. 3°. filii τοῦ Thola, filii τοῦ Issachar, ibid. 7. v. 2. ubi Vulg. *Ozi*. 4°. patris τοῦ Ela, unius ex filiis Israël, *qui translati sunt in Babylonem*.... Ibid. cap. 9. v. 8. ubi Vulg. *Ozi*. Etym. *fortitudo mea*, c. à עֹז *fortitudo*, & (ִי) aff. 1. p. s. c. τοῦ (ֹ) in (ֻ) sequenti dagh. mutato, ut fit in nominibus, ex verbis secundam radicalem geminan-

tibus derivatis, vide Gram. Heb. tom. 1. p. 96.

עֻזִּיאֵל Maſſ. *Uzziél*, Vulg. *Eziel*, nomen proprium 1°. filii Araiæ aurificis, Nehem. 3. v. 8. 2°. filii Belæ, filii Benjamin, filii Jacob, 1. Paral. 7. v. 7. 3°. filii τῦ Caath, filii Levi, Exod. 6. v. 18. 4°. filii τῦ Idithun, 2. Paral. 29. v. 14.... quibus in locis (præter primum) Vulg. legebat *Oziél*. Etym. *fortitudo mea, Deus*; à עֻזִּי (quod vide mox ſupra) *fortitudo mea*, & אֵל *Deus*.

עָזִּיאֵלִי Maſſ. *Ozziéli*, Vulg. *Ozielitæ*, nomen patronymicum, ſive commune virorum ab Oziel oriundorum. Etymon idem, ac vocis præcedentis, τῷ (ִי) ad finem adſcito, more nominum gentilitiorum, vide Gram. Heb. tom. 1. p. 386.

עֻזִּיָּה Maſſ. *Uzziiáh*, Vulg. *Azia*, nom. proprium unius ex filiis Juda, qui in Jeruſalem habitaverunt, Nehem. 11. v. 4. Etym. *fortitudo mea Dominus*; à עֹז *fortitudo*, τῷ (ו) in (ֻ) ſequenti daghéſch ob affixum mutato, affixo (ִי) 1. p. ſ. c. & יָהּ contracte ex יְהוָה *Dominus*.

עֻזִּיָּהוּ Maſſ. *Uzziiáhou*, Vulg. *Ozias*, nomen propr. 1°. filii Amaſiæ regis Juda, 2. Paral. 26. v. 1. Iſai. 1. v. 1. is 4. Reg. 15. v. 1. dicitur עֲזַרְיָה *Azariás*. 2°. filii Caath, filii Levi, 1. Paral. 6. v. 23. (an alius à *Uzziel?*) Etymon idem, ac nominis præced.

עֲזִיזָא Maſſ. & Vulg. *Azizá*, nomen propr. unius è filiis τῦ Zethua, Eſd. 10. v. 27. Etym. *os durum* (quo ſenſu Terentius...) à עֲזִיזָא Chald. *durum, os, verbum*....

עַזְמָוֶת Maſſ. & Vulg. *Azmáveth*, nom. proprium 1°. unius è triginti ſeptem fortibus David, 2. Reg. 23. v. 31. 1. Paral. 11. v. 33. cap. 12. v. 3. utrobique Vulg. contractis (ָוֶ) in (ו), *Azmoth*. Cujus filii (nepotes) quadraginta duo aſcenderunt de captivitate Babylonica, Eſd. 2. v. 22. 2°. filii Joadæ, filii Achaz, 1. Paral. 8. v. 36. pro Joada legitur Jara, ibid. cap. 9. v. 42. & utrobique Vulg. *Azmoth*. 3°. filii Adiel, qui ſuper theſauros regis fuit, ibid. 27. v. 25. ubi Vulg. *Azmoth*. Etym. *morti obduratus*; à עַז *obduratus*, & מָוֶת *mors*.

עַזָּן Maſſ. *Azzán*, Vulg. *Ozan*, nom. propr. patris Phaltiel, principis Tribus Iſſachar, Num. 34. v. 26. Etym. *fortis earum*, à עַז *fortis*; ן affix. 3. p. plur. fem. *earum* tribuum.

עָזְנִיָּה f. Lxx. ἁλιάετος, Vulg. & alii, *haliaetus*, ſive *haliætus*, i. aquila marina. Cum præfix. הָעָזְנִיָּה *haliætum*, וְהָעָזְנִיָּה *& haliætum*. R. עָזַז *fortis fuit*; unde עָזְנִיָּה à viribus ſic dicta. Lxx. ἁλι-αίετος, ſive ἁλιάετος *hali-aetus*, i. *aquila-marina*. Bochart. μελαν-αίετος *aquila-nigra*. Romanis, *aquila*- (olim à valendo) *Valeriana*. Vide Bochart. lib. 1. cap. 9. de nom. animal. c. 64. Quidam, *avis-Dei*, h. e. *fortiſſima*; à עזן Arab. *avis*, aut *aquila*, aut *aliqua ſimilis*, & יָהּ *Deus*, ζεὺς ἀετὸν ἤλετο....

עזק QAL, unde PIEL עִזֵּק, ex quo 3. p. ſ. m. FUT. cum præf. & affix. וַיְעַזְּקֵהוּ, Iſai. 5. v. 2. Lxx. mutatâ perſonâ, καὶ φραγμὸν περιέθηκα *& ſepem circumpoſui*. Vulg. & alii, *& ſepivit, circumſepſit, circumdedit, circummunivit*. Alii, *fodit*; Alii, *coluit* (unde Græc. σκάλω) *eam*, m.

עִזְקָא f. Chald. Lxx. δακτύλιος, Vulg. & alii, *annulus ſignatorius*. Conſt. cum præf. וּבְעִזְקָת רַבְרְבָנוֹהִי, Dan. 6. v. 18. *& annulo procerum ſuorum*. Cum præf. & aff. בְּעִזְקְתֵהּ *annulo ſuo*, m. R. עִזֵּק in Piél, *circummunivit*.... unde עִזְקָא Chald. *annulus ſignatorius*, à *muniendo*.... ſic dictus.

עֲזֵקָה Maſſ. *Azeqáh*, Vulg. *Azeca*, nomen propr. urbis Tribûs Judæ, quæ Ἀζηκά dicitur Joſepho Antiq. VI. 10. *ſita in parte ejus campeſtri, quæ Σεφηλά dicitur, adeoque in regione occidentali inter litus maris magni & montana Judæ*. Joſ. 15. v. 35.... *Philiſtæos caſtrametatos fuiſſe inter Socho & Azeca*, 1. Sam. 17. 1. *ita ut ipſi quidem in monte conſiſterent & vallis intermedia eos ab Iſraëlitis in monte adverſo conſtitutis diſcerneret*..... Euſebius in Onomaſtico ad vocem Ἀζηκά notat, καλεῖται δὲ καὶ νῦν Ἀζηκὰ κώμη ἀνάμεσον Ἐλευθεροπόλεως καὶ Αἰλίας. S. Hieronymus, *ſed & hodie vocatur villa Azeca inter Eleutheropolin & Æliam. Credibile eſt hanc villam Azecham eſſe eandem, ac Azecam à Joſua, & ſcriptore librorum Samuëlis memoratam*.... Reland. Palæſt. lib. III. p. 603.

Digitized by Google

Hanc reparavit Roboam rex Juda, 2. Paral. 11. v. 9. quam debellat rex Babylonis, Jerem. 34. v. 7. Etym. *septum, munimen, arx*, à עָזַק in Piël עִזֵּק *sepsit, munivit*.

עָזַר QAL. Lxx. Aq. Sym. Theod. V^a. VI^a. editiones, βοηθέω, Lxx. ὠφελέω, ἀντιλαμβάνομαι, ἐξαιρέω, ῥύομαι, καταφεύγω, συνεπισχύω, συμμαχέω, σώζω. Vulg. & alii, *auxilior, auxilio venio, juvo, opem fero, juvo, adjuvo, opitulor, prosum, utilis sum*. Metonymicè, *suscipio, eruo, libero, roboro, corroboro, simul pugno, servo*. Lxx. item, συνεπιτίθεμαι *simul impono*, ἀνίστημι *surgo*. Construitur cum accusat. quandoque cum dativ. sive לְ.

PRAET. 3. p. s. m. cum affix. עֲזָרוֹ *auxiliatus est ei*, m. עֲזָרְךָ *adjuvit te*, m. דָּחֹה דְחִיתַנִי לִנְפֹּל וַיהוָה עֲזָרָנִי, Psal. 117. Heb. 118. v. 13. (ubi (ָ) loco תּוּ (ָ) sub ר ob pausam), *trudendo trusisti me, at Dominus adjuvit me; fecit ut non caderem*. Lxx. ἀντελάβετό μου. עֲזָרָנוּ *adjuvit nos*, c. 2. p. s. m. עָזַרְתָּ *adjuvisti*. Cum affix. עֲזַרְתָּנִי *adjuveris me*, c. 1. p. s. c. cum affix. עֲזַרְתִּיךָ *adjuvi te*, m. adsui tibi periclitanti, aut laboranti. עֲזַרְתִּיךְ *auxilio sum tibi*, f. 3. p. plur. c. עָזְרוּ *auxiliati sunt*. Cum affix. (ְ) in (ֻ) mutato, עֲזָרוּם *juverunt eos*. 2. p. plur. m. cum præf. וַעֲזַרְתֶּם *adjuvabitis*.

BEN. s. m. עֹזֵר, עֹזֵר, עוֹזֵר, Lxx. βοηθός, συμβοηθός, Vulg. & alii, *auxiliator, coadjutor*. Lxx. item, substant. βοήθεια *auxilium*.... κρείσσων *melior*. Plur. const. Job. 9. v. 13. *sub eo curvant se* עֹזְרֵי רָהַב (accentu ad penultimam ob concursum ascendente, vide Gram. Heb. tom. 2. p. 308.) Lxx. paraphrasticως, κήτη τὰ ὑπ' οὐρανόν *ceti, qui sub cælo*. Vulg. *qui portant orbem*. Sym. οἱ ὑπερηφανευόμενοι ἀλαζονείᾳ *superbiâ innixi*, elati. Alii, *qui adjuvant ferociam*, qui sese ferocibus adjungunt. Cum aff. עֹזְרָיו *cum adjutoribus ejus*, m. עֹזְרֶיהָ *auxiliares ejus*, f. Cum præf. & affix. לְעֹזְרָיִךְ *auxiliatoribus tuis*, m. בְּעֹזְרָי, Psal. 117. Heb. 118. v. 7. (ubi (ָ) loco תּוּ (ֵ) sub ר ob pausam,) Dominus *inter auxiliatores meos*, c.

PAOUL s. m. (ְ) in (ֻ) correpto, עָזוּר *adjutus, qui adjuvabatur*.

INFIN. cum præf. בְּעָזְרוֹ *in auxiliando*, cum opem tulisset.... לַעְזוֹר *auxiliari, auxiliandum, ad auxiliandum*, vel *ut*, aut *cui auxilieris*. Cum hhólem defectivo, הֲלָרָשָׁע לַעְזֹר, 2. Paral. 19. v. 2. *an improbo auxilium ferendum?* An jungendum cum eo fœdus, ut.... Cum præf. & affix. (ְ) mutato in (ָ hhatoúph), quod cum (ַ) penultimæ sedem commutat, vide Gram. Heb. tom. 1. p. 351. c. 1. לְעָזְרוֹ *ad auxiliandum ei*, m. לְעָזְרֵנִי *ad juvandum me*, c. לְעָזְרֵנוּ *ad opem nobis ferendam*, c.

IMPER. 2. p. s. m. cum aff. (ְ) mutato in (ָ hhatoúph) quod cum (ַ) penult. sedem commutat, ut supra in Infin. עָזְרֵנִי *adjuva me*, c. עָזְרֵנוּ *adjuvato nos*, c. Cum præf. & affix. וְעָזְרֵנוּ *& juvato nos*, c. 2. p. plur. m. cum præf. & affix. (ְ) in (ֻ) correpto, וְעִזְרֻנִי *& auxiliamini mihi*, c.

FUT. 3. p. s. m. ubi (ְ) ע suppositum dilatatur in (ֲ) loco תּוּ (ֲ), unde characteristica afficitur (ַ) quod servatur, (ֲ) ad simplex etiam (ְ) euphoniæ gratiâ reducto, vide Gram. Heb. t. 1. p. 167. c. 1. (ֹ) in (ָ hhatoúph) ob maqqaph correpto, יַעֲזָר־ *auxilio erit*. Cum præf. וַיַּעֲזָר־ *& auxilio fuit*. Cum præf. & affix. וַיַּעְזְרֵהוּ *& adjuvit eum*, יַעְזְרֶהָ *juvabit eam*. Cum daghésch in affixo ad compensandum נ ex Chaldaïsmo epentheticum, vel potiùs ex Arabismo paragogicum, & accessu affixi extritum, vide Gram. Lud. *de Dieu*, pag. 384. Institutiones Phil. Guadagnoli, pp. 17. 170. יַעְזְרֶךָּ *adjuvabit te*, m. Cum præf. affix. & eodem daghésch, וְיַעְזְרֶךָּ *& adjuvabit te*, m. וַיַּעְזְרֵם *& adjuvit eos*. 3. p. pl. m. in pausa, unde hhólem loco תּוּ (ְ) penult. יַעֲזֹרוּ *juvabunt*. Cum præf. וַיַּעֲזֹרוּ *& adjuverunt*. Cum affix. (ֹ) in (ֻ) mutato, יַעְזְרֻנִי *adjuvabunt me*, c. Cum præf. & affix. (ֹ) in (ֻ) ad euphoniam correpto, וַיַּעְזְרֻהוּ *& auxilio fuerunt ei*, m. וַיַּעְזְרֻנִי *& adjuvabunt me*, וְיַעְזְרֻכֶם *& opitulentur vobis*, m.

NIPHAL נֶעֱזַר, Lxx. βοηθέομαι, Vulg. & alii, *juvor, adjuvor, sublevor; alienâ ope sto, ago, mihi feruntur suppetiæ, institutum perficio*....

Digitized by Google

PRAET. 1. p. f. c. cum præfix. וְנֶעֱזָרְתִּי, Psal. 27. Heb. 28. v. 7. & *adjutus sum*, h.e. ereptus sum è periculis, & omnia opera mea prosperos successus habuêre.

INFIN. cum præf. כִּי־הִפְלִיא לְהֵעָזֵר עַד כִּי־חָזָק, 2. Paral. 26. v. 15. *nam mirabiliter adjuvabatur*, vel *mirabiliter sibi auxilia parabat, adeò ut potens fieret.*

FUT. 3. p. plur. m. יֵעָזְרוּ *adjuvabuntur.*

HIPHIL הֶעְזִיר, hinc BEN. plur. m. secundâ radicali affectâ τῆς (·) loco τῆ (,.) pronuntiationis accelerandæ gratiâ, vel potiùs ex Chaldaismo, vide Gram. Heb. t. 1. p. 184. & t. 2. p. 590. c. 1. מַעְזְרִים אֹתָם, 2. Paral. 28. v. 23. Lxx. κατισχύσουσιν αὐτούς *confortabunt eos.* Vulg. & alii, *auxiliantur eis, juvant ipsos.*

עֵזֶר m. Lxx. Aq. Sym. βοήθεια, Sym. ἀντίληψις; Lxx. Aq. βοηθός. Vulg. & alii, *auxilium, susceptio, protectio*; (שֵׁם הַחֹמֶר תַּחַת שֵׁם הַדָּבָר) *adjutor.* Lxx. Verbal. βοηθέω *auxilior.* Cum præf. וְעֵזֶר & *auxilium*, לְעֵזֶר *adjumento.* Cum affix. עֶזְרֹה (ubi ה pro (ו) ex Arabismo, vide Rudim. Arab. Erp. p. 160.) *auxilium ejus*, m. Cum præf. & affix. בְּעֶזְרוֹ *in auxilio ejus*, m. עֶזְרְךָ, & in pausa, עֶזְרֶךָ *auxilium tuum*, m. בְּעֶזְרְךָ (*in, cum*...) *auxilio tuo*, m. עֶזְרִי *auxilium meum*, c. בְּעֶזְרִי (*in, ex, cum*....) *auxilio meo*, c. עֶזְרָם *auxilium eorum*, עֶזְרֵנוּ *auxilium nostrum*, c. R. עָזַר *auxiliatus est.*

עֵזֶר Mass. *E'zer*, Vulg. *Azer*, nomen propr. 1°. filii Josue, principis Maspha, Nehem. 3. v. 19. 2°. filii Hur primogeniti Ephrata, 1. Paral. 4. v. 4. ubi Vulg. *Ezer.* 3°. cujusdam principis, ibid. 12. v. 9. Etym. *auxilium*; à עֵזֶר idem.

עֶזֶר Mass. & Vulg. *E'zer*, nomen proprium filii Suthalæ, filii Zabad, 1. Paral. 7. v. 21. Etym. *auxiliator*, à עָזַר *auxiliatus est*, formæ scilicet τῆ עֶבֶד *servus*, à עָבַד *servivit.*

עַזּוּר Mass. *Azzúr*, Vulg. *Azur*, nom. propr. patris Jezoniæ, Ezech. 11. v. 1. Etym. *adjutus*, à עָזוּר (Paoul s. m. Verbi עָזַר *adjuvit*) *adjutus*, τῆς (·) in (-) sequenti dagh. per legem æquivalentiæ mutato; & τῆς (ו) in (ֻ) ad euphoniam correpto.

עֶזְרָא Mass. *Ezrá*, Vulg. *Esdras*, nom. proprium filii Saraiæ.... filii *Aaron Sacerdotis ab initio*, Esd. 7. v. 5..... *scribæ velocis in lege Moysi*.... Esd. 7. v. 6. Etym. *auxilium*, ad עֶזְרָא Chald. idem.

עֲזַרְאֵל Mass. *Azarél*, Vulg. *Azaréel*, nomen proprium fortissimi viri, 1. Paral. 12. v. 6. Etym. *auxiliatus est Deus*, à עָזַר *auxiliatus est*, τῆς (·) in (-) sub ע in compositione mutato), & אֵל *Deus.*

עֲזָרָה f. Lxx. αὐλή, τὸ ἱερόν, Vulg. & alii, *atrium, sacellum, fanum, templum, delubrum, basilica*... Cum præf. הָעֲזָרָה, Ezech. 43. v. 14.... Lxx. ἱλαστήριον *propitiatorium.* Aq. κρηπίδωμα (& mox legitur) κρηπίδωμα, Vulg. (commodiùs) *crepido.* Sym. περίδρομος *circuitus.* Theod. retentâ voce Hebraicâ, Ἀζαρά *Azará*; Alii, *atrium*, Alii, *atrium auxilii*, διάζωμα; Alii, *fulcrum, podium*; Alii, *area.* Cocc. *hypæthron*, area subdio posita.... וְהָעֲזָרָה & *atrium*, לָעֲזָרָה *ad atrium*, וּמֵהָעֲזָרָה & *ab atrio.* De geminatione τῆ methegh, vide Gram. Heb. tom. 2. p. 320. c. 1. R. עָזַר *juvit, fulcivit, sustentavit*.... unde עֲזָרָה *atrium*.... quasi *auxiliatorium*, vel locus ab *auxilio*, divino scilicet ibi petendo, (per metonymiam adjuncti, vide Gram. Heb. t. 2. p. 53.) sic dictus.

עֶזְרָה f. Lxx. βοήθεια, ἀντίληψις, βοηθός, Vulg. & alii, *auxilium, opitulatio, susceptio, protectio*; (concretum pro abstracto) *auxiliator*.... Lxx. item, ἐλπίς *spes.* Verbaliter, βοηθέω *auxilior.* Constr. pro absoluto, ob præpos. ב sequentem, vide Gram. Heb. t. 1. p. 123. Cum (·) pro (-), vel potiùs cum ת in fine, loco τῆ ה ex Arabismo, vide Rudim. Erp. p. 123. עֶזְרָת (cui similia vide זִמְרָת ex זֶמֶר, & נַחֲלָת ex נַחַל), Psal. 59. Heb. 60. v. 13. *auxilium.* Cum duplici terminatione fem. & accentu in penultima, quæ forma auxesin importat, vide Gram. Heb. tom. 1. p. 50. circa finem, עֶזְרָתָה, Psal. 43. Heb. 44. v. 27. *summum auxilium.* Cum præfix. לְעֶזְרָה *in auxilium.* Constr. עֶזְרַת *auxilium.* Cum præf. לְעֶזְרַת *in auxilium.* Cum affix. עֶזְרָתִי *auxilium meum*, c. Cum præf. & affix. בְּעֶזְרָתְךָ *in, cum*.... *auxilio tuo*, f. בְּעֶזְרָתִי *in auxilium meum*, c.

Digitized by Google

לְעֶזְרָתִי *ad auxilium meum*, c. עֶזְרָתֵנוּ *auxilium nostrum*, c. R. עָזַר *auxiliatus est*.

עֶזְרָה Maſſ. *Ezráh*, Vulg. *Ezra*, nom. proprium viri, 1. Paral. 4. v. 17. Etym. *adjutorium*, abſtractum pro concreto cum inſigni emphaſi, vide Gram. Heb. tom. 1. p. 460. h. e. *fortiſſimus adjutor*; ab עֶזְרָה f. *adjutorium*.

עֶזְרִי Maſſ. & Vulg. *Ezrí*, nomen proprium 1°. filii τῦ Joas, Jud. 6. v. 11. 2°. filii τῦ Chelub. Is præerat operi ruſtico, & agricolis, qui exercebant terram, 1. Paral. 27. v. 26. Etym. *adjutorium meum*; metonymicè, pro *adjutor meus fortiſſimus*; à עֵזֶר *adjutorium*; & (ִי) affix. 1. p. ſ. c.

עַזְרִיאֵל Maſſ. *Azriel*, Vulg. *Ozriel*, nomen propr. 1°. patris τῦ Jerimoth, qui præerat Nephthalibus, 1. Paral. 27. v. 19. 2°. unius è principibus.... 1. Paral. 5. v. 24. 3°. patris Saraiæ, Jerem. 36. v. 26. utrobique Vulg. *Ezriél*. Etym. *adjutor meus Deus*, à ſingul. inuſit. עֶזֶר *adjutor*, (formæ עֶבֶד *ſervus*) cum affix. 1. p. ſ. c. (ִי), & אֵל *Deus*.

עֲזַרְיָה Maſſ. *Azariáh*, Vulg. *Azarias*, nom. proprium 1°. filii Amaſiæ, regis Juda, 4. Reg. 14. v. 21. qui 2. Paral. 26. v. 1. Ozias dicitur. 2°. filii τῦ Ethan, 1. Paral. 2. v. 8. 3°. patris τῦ Johanan, patris Azariæ: *ipſe eſt, qui ſacerdotio functus eſt in domo, quam ædificavit Salomon in Jeruſalem*, 1. Paral. 6. vv. 9. & 10. al. 5. vv. 35. & 36. 4°. filii Helciæ, ibidem, v. 13. al. 5. vv. 39. & 40. Etym. *adjuvit Dominus*, à עָזַר (τῦ (ָ) in (ַ) in compoſitione mutato) *adjuvit*, & יָהּ (contracte ex יְהוָה) *Dominus*.

עֲזַרְיָהוּ Maſſ. *Azariáhou*, Vulg. *Azarias*, nomen proprium 1°. Sacerdotis (τῦ ἱερέως) 2. Paral. 26. v. 17. nempe, ſummi Sacerdotis, ſeu Pontificis, ibidem, v. 20. 2°. filii τῦ Johanan, *& unius de capitibus filiorum Ephraim*, 2. Paral. 28. v. 12. Etym. *opitulatus eſt Dominus*, à עָזַר *opitulatus eſt*, τῦ (ָ) in (ַ) in compoſitione mutato, & à יָהוּ (contracte pro יְהוָה) *Dominus*.

עַזְרִיקָם Maſſ. *Azriqám*, Vulg. *Azaricam*, nomen propr. 1°. filii Haſabiæ, filii τῦ Boni, Levitæ, Nehem. 11. v. 15. 2°. Ducis domûs τῦ Achas, 2. Paral. 28. v. 7. 3°. filii Naariæ, filii Semeiæ, 1. Paral. 3. v. 23. 4°. filii τῦ Aſel, filii Elaſæ, ibid. cap. 8. v. 37. ubi, & in duobus præced. locis Vulg. *Ezricam*. Etym. *auxiliator meus ſurgit*; à ſing. inuſit. עֶזֶר (formæ τῦ עֶבֶד *ſervus*) *auxiliator*, à (ִי) affix. 1. p. ſ. c. & קָם Benoni ſ. m. (Verbi קוּם *ſurgere*) *ſurgens, ſurgit, ſurrecturus*.

עַזָּתִי Maſſ. *Azzathí*, Vulg. *Gazæi*, nomen gentile, ſive commune virorum Gazâ oriundorum, Joſ. 13. v. 3. οἱ ἀπὸ Γάζης, 1. Mach. 11. v. 62. Obſerva tamen fuiſſe qui Γαζαῖοι nuncuparentur, non quod Gazâ oriundi eſſent; ſed quod ex ærario Eccleſiaſtico alerentur: atque ita Commodianum Gazæum dictum ferunt. Notus eſt Procopius Gazæus... Etym. idem, ac τῆς עַזָּה, quam vide ſupra, col. 1584. unde עַזָּתִי, nempe, ה in ת mutato, & (ִי) gentilitiore ad finem adſcito, vide Gram. Heb. tom. 1. p. 386.

עֵט m. Lxx. Sym. γραφεῖον, Lxx. γραφὶς, Lxx. Aq. σχοῖνος, Lxx. κάλαμος; Vulg. & alii, *graphium, ſtylus, juncus* ad ſcribendum ſcilicet aptatus, *calamus*; עֵט, Pſal. 44. Heb. 45. v. 2. (ubi ב defecit) *ut ſtylus*. Cum præf. בְּעֵט *ſtylo*. Alii, ex forma, à עוט Arabibus, *fodit, penetravit*.... deducunt; Alii, ex ſenſu, à עָטָה, in Pual *acuminatus, acutus fuit*.

עֵטָא f. Chald. בֵּאדַיִן דָּנִיֵּאל הֲתִיב עֵטָא, Dan. 2. v. 14. Lxx. τότε Δανιὴλ ἀπεκρίθη βουλὴν... *tum Daniel reſpondit conſilium*... Vulg. *tunc Daniel requiſivit de lege*..... Alii, *in ipſo tempore Daniel redire fecit* (revocavit) *conſilium*, & ſententiam.... R. יְעַט Chald. *conſilium iniit*, vel *dedit*, ab Heb. יָעַץ, alternando (ut fit) צ & ט.

עָטָה QAL. Lxx. ἀναβάλλομαι, περιβάλλομαι, Sym. ῥέμβομαι, Vulg. & alii, *obvelo, operio, amicio*; *operio*, vel *amicio ipſe me, amicior, operior, circundor, circumamicior, declino, diverto, vagor*..... Hinc (per metatheſin) Lat. *tego*. Lxx. item, φθειρίζω *ſcrutor*, δίδωμι *do*, ἀφαιρέω *auſero*, παρακαλέω *admoneo, conſolor*.

PRAET. 3. p. ſ. m. cum præf. וְעָטָה אֶת־אֶרֶץ, Jerem. 43. v. 12. *circumponet ſibi ter-*

Digitized by Google

ram Ægypti, *quemadmodum*....3. p. pl. c. cum præf. וְעָטוּ עַל־שָׂפָם כֻּלָּם, Mich. 3. v. 7. Lxx. *κ̀ καταλαλήσουσι κατ' αὐτῶν πάντες αὐτοὶ & loquentur adversùm eos omnes isti.* Vulg. *& operient omnes vultus suos.* Alii, *ponentque velamen super mystacem.*

Ben. s. m. עֹטֶה אוֹר כַּשַּׂלְמָה, Psal. 103. Heb. 104. v. 2. (ubi accentus ab ultima ad penultimam syllabam ob concursum retrahitur, vide Gram. Heb. t. 2. p. 308.) *circumponens sibi lucem, velut togam.* Cum præf. & affix. וְעֹטְךָ *& amiciens te*, m. Fem. s. cum præf. (ex forma perfecta, mutatâ scilicet tertiâ rad. ה in (י), vide Gram. Heb. tom. 1. p. 286. c. 1. Cant. 1. v. 7. *nam cur essem* כְּעֹטְיָה *quasi operta*, vel *operiens me.* Alii, *quasi divertens, declinans.* Sym. (ὡσεὶ) ῥεμβομένη *quasi vaga*, vel *huc illuc disjecta?*

Infin. ex forma absoluta, עָטֹה, Isai. 22. v. 17. Lxx. substantive, στολὴ *stola.* Alii, *amiciendo.*

Fut. 3. p. s. m. יַעְטֶה *operiet.* Cum præf. apocopa, (-) sub characteristica, & in fine ob ע prima radic. vide Gram. Heb. tom. 1. p. 288. c. 2. וַיַּעַט *& amicivit se, declinavit.* 1. Reg. 14. v. 32 ubi scribitur וַיַּעַשׂ, sed legitur וַיַּעַט, vide infra עיט suo loco. 2. p. s. m. תַּעְטֶה *operies.* Cum præf. apocopa, &c. ut mox supra, וַתַּעַט *& declinasti*, vide infra עיט suo loco. 3. p. pl. m. יַעְטוּ *operiantur.* Cum præf. וַיַּעְטוּ *& amiciant sese.* 2. p. plur. m. תַּעְטוּ *operietis.*

PUAL עֻטָּה, unde Paoul s. f. מְעֻטָּה לְטָבַח, Ezech. 21. v. 20. Lxx. εὖ γέγονεν εἰς σφαγὴν *benefactus*; Alii, *bene-acutus*; Alii, *involutus*, vel *amictus* (gladius). Quidam, per hypallagen, *homo gladio amictus*, sive *armatus*, vel per catachresin, *amictus gladius*, pro *manu jam adsumtus ad jugulationem.* Vulg. *amicti* (gladii) *ad cædem.*

HIPHIL הֶעֱטָה, unde 2. p. s. m. Praet. הֶעֱטִיתָ עָלָיו בּוּשָׁה, Psal. 88. Heb. 89. v. 46. Lxx. κατέχεας αὐτοῦ αἰσχύνην, Vulg. *perfudisti eum confusione.* Alii, *injecisti ei pudorem.*

עָטִין m. unde plur. cum aff. עֲטִינָיו מָלְאוּ חָלָב, Job. 21. v. 24. Lxx. τὰ δὲ ἔγκατα (alii, ἔγκατα) αὐτοῦ πλήρη στέατος, Vulg. *viscera ejus*, m. (legebant בְּטִינָיו *intestina ejus*, à בֶּטֶן *venter*) *plena sunt adipe*; pro חָלָב *lacte*; legebant חֵלֶב *adipe.* Alii, *mulctralia ejus plena sunt lacte.* Alii, cum Sym. & Arab. *latera ejus* (à עִטְמָא Chald. *latus*, alternando scilicet מ & נ, vel potiùs à אטונא Syr. *latera æqualia*, alternando videlicet (ut fit) א & ע, uti legitur etiam עִטְמָא pro אִטְמָא, Chald. *plena sunt adipe*, legendo חֵלֶב pro חָלָב; quod sanè convenit sequenti membro, q. d. bene-habitus est, & obesus, h. e. felix.

עֲטִישָׁה f. unde plur. cum affix. עֲטִישֹׁתָיו תָּהֶל אוֹר, Job. 41. v. 9. Lxx. in sing. ἐν πταρμῷ αὐτοῦ ἐπιφαύσκεται (Alex. ἐπιφαύσκεται) φέγγος *in sternutamento ejus fulget lumen.* Aq. πταρμὸς αὐτοῦ φέγγος πυρός, Vulg. *sternutatio ejus splendor ignis.* Alii, *sternutationes*, vel *unaquæque sternutationum* (plurale pro singulari distributivè sumpto, vide Gram. Heb. tom. 2. p. 550. Can. II. vel ex Arabismo, quo nomina pluralia feminina cum Verbo singularis numeri, generisque feminini semper junguntur, vide Institut. Phil. Guadagnoli, pp. 238. & 239.) *illius splendescere facit lucem.* Quidam, *splendescere facit nimbum*, (ut ibid. cap. 37. v. 11. ubi Targ. מטריה *pluviam suam* ....) ad solem scilicet. *Ora balenæ habent in frontibus; ideoque summâ aquâ natantes in sublime nimbos efflant*, Plin. 9. 6. Dum autem magno impetu, ac vi eructant aquam, sternutamentum, quod ex humano capite magnâ vi erumpit, imitari videntur. Quæ aqua per aërem ad solem dispersa micat. R. עָטַשׁ *sternuto*, Rabbinis usitatissimum verbum. עיטוש יפה לחולה *sternutatio pulchra est*, h. e. *salutaris ægrotanti*; sternutanti dicitur חיים טובים *vita bona*, prosit vitæ.

עֲטַלֵּף m. Lxx. Aq. Sym. Theod. νυκτερίς, Vulg. & alii, *vespertilio.* Cum præf. הָעֲטַלֵּף *vespertilio*, Levit. 11. v. 19. וְהָעֲטַלֵּף *& vespertilio.* Plur. cum præfix. וְלָעֲטַלֵּפִים *& vespertilionibus*, עטלף *atalleph* dicitur, inquit Bochartus, lib. 1. de nom. animal. cap. IX. col. 66. pro עפטלל *aphtallel*, vel *ophtallel*, trajectis scilicet literis, quasi *avem tenebrosam*, aut *tenebrarum* dixeris. Qui-

Digitized by Google

dam verò derivant à עוט in Hiphil, *involevit, irruit*; & לפף Chald. in Paël, לַפֵּף *convolvit, complicavit*.... (quod videlicet vespertilio involet in rimas, vel angulos, ibi sese complicaturus, occultaturusve), unde amissâ secundâ radicali, motio ipsius cum daghésch redit ad primam, more Chaldæorum.

עטף QAL. Lxx. Theod. περιβάλλω, Aq. Sym. Theod. περιέχομαι; Lxx. ἀκηδιάω, vel ἀκηδιάζω (alii, ἐκλαμβάνομαι), ἐκλύομαι, Sym. ἀθυμέω, ἀδημονέω; Vulg. & alii, *circumplector, amicio, operio, convolvo, involvo, circumvenio, obruo.... remissus, anxius*, (S. Hieronymus, *tristis*) *sum* (*evertor, profligor, obruor.... dissolvor, deficio, dejecto, fracto sum animo, despondeo, despero*.... Lxx. item, πληθύνω *multiplico*. Paraphrasticωs, pro *operio*. Item, *moveo, moveor, vacillo, palpito, trepido*....

Paoul pl. m. cum præf. הָעֲטוּפִים בְּרָעָב, Thren. 2. v. 19. *qui sese operiunt*, h. e. qui animo linquuntur, *in fame*. Metaphora, qui tristatur sese involvit, lumen non accipit.

Infin. cum præf. בַּעֲטֹף לִבִּי, Psal. 60. Heb. 61. v. 3. *quando se operit*, se involvit *cor meum*.

Fut. 3. p. f. m. יַעְטֹף יָמִין, Job. 23. v. 9. Alii, *moveat*. Alii, *operiat dextram; dextram tegit*, qui dexter incedit, Cocc. Vulg. mutatâ personâ, *si me vertam* (ex usu Arabico) *ad dexteram*. Cum hhólem pleno, כִּי־רוּחַ מִלְּפָנַי יַעֲטוֹף, Isai. 57. v. 16. Lxx. πνεῦμα γὰρ παρ' ἐμοῦ ἐξελεύσεται.... *spiritus enim à me* (Vulg. *à facie mea*) *egredietur*... Aq. Sym. Theod. περιβαλλόμενον... S. Hieronymus in commentariis: *Spiritus quoque meus, qui ex me egredietur*; sive, *qui* (juxta Hebraïcum, Aquilam, Symmachum, & Theodotionem) *cuncta circumdat*, hoc enim significat περιβαλλόμενον, *vegetator est omnium*. Alii, *nam ventus* (iræ divinæ, aut humanæ superbiæ) *de ante me remittet*.... Quidam, *diabolus facesset* .... *quia mittam*... Alii aliter. עוֹ (ו) in (ֻ hhatoúph) ob maqqáph correpto, יַעֲטָף־ *operit se*. 3. p. pl. m. יַעַטְפוּ־ *obteguntur*.

NIPHAL נֵעָטֵף, unde Infin. cum præf. עוֹ (ֵ), characteristicæ extritæ, affecto, vide Gram. Heb. tom. 1. p. 172. c. 2. בֵּעָטֵף עוֹלֵל וְיוֹנֵק (pro בְּהֵעָטֵף), Thren. 2. v. 11. Lxx. ἐν τῷ ἐκλείπειν νήπιον καὶ θηλάζοντα... Vulg. *cùm deficeret parvulus & lactens*.... Alii, *dum convolvuntur*, animo linquuntur, *pueri, & lactentes in plateis civitates*.

HIPHIL הֶעְטִיף, unde Infin. cum præf. עוֹ ף finali per Gematriam majusculo ad mysterii nescio quid indicandum..... vide Gram. Heb. t. 2. p. 390. c. 2. וּבְהַעֲטִיף הַצֹּאן, Gen. 30. v. 42. Lxx. ἡνίκα δ' ἂν ἔτικτε τὰ πρόβατα.... *cum verò peperissent oves*... Sym. ὁπότε δὲ ἦν ὄψιμα τὰ βοσκήματα.... *cum autem serotinæ erant pecudes*.... Vulg. *quando serotina admissura erat*.... Alii, *in serotinando*, sive *cum serotinabant oves*, h. e. dabant operam serotino conceptui: *quum serò coibant*.... *quum autumnum agerent*.... Quidam, *quum* jam *remittebant pecudes*... quod fortè indicat ף finalis (litera (per Gematriam) de qua mox supra, majuscula) denotans scil. Verbum סָפַף Chald. *cesso, desino, deficio*.

HITHPAEL הִתְעַטֵּף, Sym. περιβάλλομαι, Lxx. ἐκλείπω, ὀλιγοψυχέω, ἀκηδιάω, vel ἀκηδιάζω; Vulg. & alii, *circumvolvor, convolvor, implicor, linquor, animo deficio, remissus* (S. Hieronymus, *anxius*) *sum, dissolvor*....

Infin. cum præf. בְּהִתְעַטֵּף *dum linquitur*, (vel *implicatur*) apud me spiritus meus. Cum præf. & aff. בְּהִתְעַטְּפָם, Thren. 2. v. 12. *dum dissolvuntur*, כֶּחָלָל *ut exanimis*.

Fut. 3. p. s. f. ex terminatione (ֵ) quod ob pausam in (ָ) mutatur, vide Gram. Heb. tom. 1. p. 192. c. 2. נַפְשָׁם בָּהֶם תִּתְעַטָּף, Psal. 106. Heb. 107. v. 5. *anima ipsorum in ipsis se involvit*, deficit. Cum præf. וְתִתְעַטֵּף רוּחִי, Psal. 76. Heb. 77. v. 4. *& implicat se spiritus meus*, וַתִּתְעַטֵּף *& obruitur, linquitur*....

עֲטֻפִים plur. m. unde cum præf. הָעֲטֻפִים, Gen. 30. v. 42. Lxx. τὰ μὲν ἄσημα.... *non signata autem*.... Aq. ὄψιμα.... Alii cum Vulg. *serotina*..... Alii cum Sym. δευτερόγονα *secundo-genita*..... Syr. & Chald.

Digitized by Google

לקישים *serotini*..... Arabs Herpenianus, אלמתחרין *posteriores*, & alter Lutetiæ editus, אלחריפיה *autumnales*.... Alii, fœturâ duplici negatâ, *debiles, debiliores* ovium *fœtus*....Quidam, ὑστερογενθέντες, nempe, *sub finem admissura concepti.* R. עָטַף *remittere, deficere*.... unde Paoúl f. m. עָטוּף, & (ו) in (ֻ) correpto, עֲטֻף, ex quo plur. m. cum affix. הָעֲטֻפִים viribus *defecti*, utpote à deficientibus concepti, nam,

Fortes creantur fortibus & bonis.

עָטַר QAL. Lxx. Aq. στεφανόω, Sym. τειχίζω; Vulg. & alii, *corono, cingo, circumdo, circumtego, muris-circumcingo, circumcludo, circumvallo*....

Ben. plur. m. עֹטְרִים, 1. Reg. 23. v. 26. Lxx. παρενέβαλον *castrametabantur*, reliqui, περιεστεφανοῦντες *circumcingentes.* Vulg. *in modum coronæ cingebant.*

Fut. 2. p. f. m. cum affix. תַּעְטְרֶנּוּ, Psal. 5. v. 13. Lxx. ἐστεφάνωσας ἡμᾶς, Vulg. *coronasti nos;* (legebant תעטרנו) S. Hieronymus, Aq. & alii, *coronabis eum.* Alii, *cinges eum.*

PIEL עִטֵּר, Lxx. στεφανόω, Aq. στέφω; Vulg. & alii, *corono, decoro, circumtego, absolvo, compleo*....

Praet. 3. p. f. f. cum præf. שֶׁעִטְּרָה־לּוֹ (*schéitteralló*), Cant. 3. v. 11. *qua* (*corona*) *coronavit eum*, vel *quam circumposuit ipsi.* 2. p. f. m. עִטַּרְתָּ שְׁנַת טוֹבָתֶךָ, Psal. 64. Heb. 65. v. 12. *coronasti*, complevisti *annum bonum tuum*, vide Gram. Heb. t. 1. p. 461. Can. III.

Ben. f. m. cum præf. ה, pronominis relativi vices gerenti, affix. & cum (ִי) in fine, Chaldaicè, & poëticè simul, vide Gram. Heb. tom. 1. p. 127. c. 2. vel Syriacè, vide Gram. Lud. *de Dieu*, pp. 151. & 152. הַמְעַטְּרֵכִי חֶסֶד וְרַחֲמִים, Psal. 102. Heb. 103. v. 4. *qui te* (f.) *coronat, exornat gratiâ, & misericordiâ.*

Fut. 2. p. f. m. cum affix. תְּעַטְּרֵהוּ *coronas, exornas eum.*

HIPHIL הֶעְטִיר, unde Ben. f. f. Isai. 23. v. 8. *quis istuc unquam consilium dedisset contra Tyrum*, הַמַּעֲטִירָה, Lxx. paraphrasticæ, μὴ ἥσσων ἐστὶν *numquid imbecillior est?* Vulg. *quondam coronatam*....? Alii, *coronatricem*, (quæ leges ferebat, coronas dabat.)....?

עֲטָרָה f. Lxx. Aq. Theod. στέφανος, Vulg. & alii, *corona.* Cum præf. הָעֲטָרָה, בַּעֲטָרָה *corona.* Const. ex terminatione ה præced. duplici (ָ), עֲטֶרֶת *corona.* Cum præf. וַעֲטֶרֶת *& corona*, לַעֲטֶרֶת *in coronam.* Plur. עֲטָרוֹת *coronæ*, וַעֲטָרוֹת *& coronæ.* R. עָטַר *cinxit, coronavit*....

עֲטָרָה Mass. *Atarâh*, Vulg. *Atara*, nomen proprium alterius uxoris Jerameel primogeniti Esron, filii Phares, filii Judæ, 1. Paral. 2. v. 26. Etym. *corona*, à voce præced. עֲטָרָה idem.

עֲטָרוֹת, vel cum hhólem deficienti, עֲטָרֹת, Mass. & Vulg. *Ataróth*, nomen proprium urbis in Tribu Gad, Num. 32. vv. 3. 34. Est & alia in finibus Ephraïm, Jos. 16. inter Janocham, & Jerichuntem.... *quum hoc nomen* עטרות *aptissime urbi conveniat, videtur inde nomen quoque accepisse urbs Mesopotamiæ* Ἄτρα *in numero plurali, cujus meminit Dio Cassius in vita Severi, & Stephanus in* ἐθνικοῖς, *cui ea* Ἄτραι *nuncupatur. Nota* ἐθνικὸν *hujus urbis* Ἀτρηνός *apud Dionem Cassium ibidem legi, quod in Stephano, uti nunc eum habemus, non extat,* Doctiss. Relandi Palæst. lib. III. de urb. pag. 601. Etym. *coronæ;* à sing. עֲטָרָה *corona.*

עַטְרוֹת אַדָּר Mass. *Atróth Addár*, Vulg. *Ataroth Addar*, nom. propr. urbis in finibus Ephraïm inter Bethel, (quæ orientalior) & oram maritimam, Jos. 16. 5. & 18. 13. Eusebius credit esse duas urbes, quum Ἀδδὰρ אדר scribit esse urbem Tribus Ephraïm. Vide Reland. Palæst. lib. III. p. 602. Etym. *coronæ magnificæ*, à sing. fem. עֲטָרָה *corona*, & אֶדֶר *magnificentia.*

עַטְרֹת שׁוֹפָן Mass. *Atróth Schophán*, Vulg: (quasi duas urbes) Etroth & Sophan, nomen propr. urbis Tribus Gad, Num. 32. v. 35. pro שופן Samaritanus codex habet שפים; forsitan sic legendum, aut sicut legit Syrus, nempe, שפם. Nomen enim *Schophan*, vel *Schopham*, à שְׁפָם *Schaphám*, (qui secundus erat à primario

tio viro inter Gaditas,) 1. Paral. 5. v. 12.) accepisse videtur. Etym. *coronæ τῶ Schophan*, sive *Schophans*, vel *coronæ multiplices*; à singul. fem. עֲטָרָה *corona*, & שופנא Syr. *abundantia*, *ubertas*.

עַי Mass. *Ai*, Vulg. *Hái*, nomen proprium urbis.... vide הָעַי supra, col. 464.

עִי m. *cumulus*, *tumulus*, *acervus ruderum*.... Cum præfix. אַךְ לֹא־בְעִי יִשְׁלַח־יָד, Job. 30. v. 24. Lxx. paraphrastas agunt, nec verbum, nec sensum exprimunt. Vulg. mutatâ personâ, *verumtamen non ad consumptionem eorum emittis manum tuam*. Alii, *verùm non in tumulum* (in contumulatum, sive sepultum) *manum mittet*, *injiciet*, *extendet* Deus. וְשַׂמְתִּי שֹׁמְרוֹן לְעִי הַשָּׂדֶה, Mich. 1. v. 6. Lxx. καὶ θήσομαι Σαμάρειαν εἰς ὀπωροφυλάκιον ἀγροῦ *& ponam Samariam in autumnalium fructuum custodiam in agro.* Vulg. *quasi acervum lapidum in agro.* Alii, *in tumulum agri*, h. e. in collem, qui aretur. Plur. עִיִּים *tumuli*, *acervi lapidum*.... Cum præf. לְעִיִּים, Psal. 78. Heb. 79. v. 1. Lxx. εἰς ὀπωροφυλάκιον; Vulg. *in pomorum custodiam.* Aq. εἰς λιθολογίαν, (al. λιθόεσον, al. λιθόεσσαν), Alii, *in acervos lapidum.* Sym. εἰς δρυμοὺς *in sylvas.* מֵעִיִּים, Num. 33. v. 45. Lxx. retentâ voce Hebraicâ, & nonnihil (ut fit) corruptâ, ἐν Γαὶ *ex Gai.* Sym. ἐκ βουνῶν, Alii, *ex collibus*, *tumulis*, vel *cumulis*; Alii, *solitudinibus* (*montis*, scilicet *Abarim.*) Alii, (quibus est nomen loci) ex *iiim.* Vulg. (ex versu præced.) *de iieabarim.* Const. בְּעִיֵּי הָעֲבָרִים, ibidem, v. 44. Lxx. ἐν Γαὶ *in Gai*, ἀλλ. ἐν τοῖς ὑψηλοῖς, al. *in excelsis.* Vulg. & alii, (quibus proprium nomen est) *in iie-Abarim*; Alii, (quibus est appellativum) *in cumulis vadorum*, vel ut Chald. habet, *juxta vadum transeuntium.* Sym. ἐν βουνοῖς, Alii, *in collibus*, *in tumulis*, *in cumulis*; Alii, *in viculis*; Alii, *in solitudinibus*.... *montis Abarim*; ubi (ex *Oboth egressi* Israëlitæ) *fixêre tentoria*, (statione videlicet 38ª.) .... *in solitudine*, *quæ respicit Moab* (non regionem, sed urbem) *contra Orientalem plagam.* Num. 21. v. 11. vide & cap. 33. v. 44. ex terminatione Chald. עִיִּן, Mich. 3. v. 12. (pro עִיִּים, ut יָמִין pro יָמִים, *dies*) *tumuli*, *cumuli*, *acervi*, *rudera*, *excelsa*.... R. עָוָה *rejecit*, *removit*, *everrit*.... vel ועי Æthiop. *ussit*, *combussit*.... unde per aphæresin, עִי pro עֲוִי, aut עָוִי (formæ τῶ גדי) *acervus* propriè lapidum in ædificiorum ruinis, indeque pro *desolatione* sumitur.

עַיָּא Mass. *Aiiá*, Vulg. *Hai*, nomen propr. urbis in Tribu Benjamin, Neh. 11. v. 31. Etym. *væ*, à עיא Syr. idem. Ex Hebræo scilicet עִי *desolatio*.... Rad. עָוָה *ejecit*, *removit*.... vel ועי Æthiop. *ussit*, *combussit*....

עֵיבָל Mass. *Eivál*, Vulg. *Ebal*, nom. propr. 1°. filii Sobal, filii Seir, Gen. 36. v. 23. 2°. montis. *Pones benedictionem super montem Garizim*, *maledictionem super montem Hebal*.... Deut. 11. v. 29. *inter quos* (montes) *in valle media jacet urbs celebris Sichem olim*, *postea nuncupata Neapolis.* Had. Reland. Palæst. lib. 1. p. 344. Etym. *cumulus lapidum confusus*; à עִי *cumulus*, peculiariter lapidum indigestus; & בָּל, in pausa בָּל *confusus.* R. בָּלַל *confudit*.... vel *tumulus cordis*, ex coni forsitan figura cum sinibus. Erat enim cavernosus, & voraginosus, teste Adrichomio, à עִי *tumulus*, & בָל Chald. *animus*, *cor*; ex לֵב Hebr. per metathesin.

עִיּוֹן Mass. *Iión*, Vulg. *Ahion* vel *Aion*, nom. propr. urbis à rege Damasci direptæ, 3. Reg. 15. v. 20. 4. Reg. 15. v. 29. & 2. Paral. 16. v. 4. Josephus eam vocat τὴν Ἰωάννη, Antiq. VIII. 6. Nomen notius Ἰωάννη substitutum pro *Iion.* Etym. *contemplatio*, (posito scilicet per emphasin abstracto pro concreto, vide Gram. Heb. tom. 1. p. 460. can. II.) h. e. *spectabilis locus.*

עיט vel potiùs עוּט, unde HIPHIL הֵעִיט, Lxx. Vatic. κλίνομαι, Aq. ὀτρύνομαι, Ald. Complut. ὁρμάω; Lxx. ἐκκλίνω, Sym. ἐπιρρέομαι, Theod. ἐξυβρίζω. Vulg. & alii, *inclinor*, *excitor*, (*inhio*, *involo*) *irruo*, *invehor* (*subitò contendo*); vel contra, *declino*, *deflecto*, *divertor*, *aversor*, *contemno*....

Fut. 3. p. s. m. cum præf. unde retracto

accentu, (ּי) aut (-) in (-) pro (ֶ) ob ע primam radic. corripitur, vide Gram. Heb. tom. 1. p. 260. c. 1. וַיַּעַט (pro quo ſcribitur וַיַּעַשׂ), 1. Reg. 14. v. 32. *inhiabat, irruebat.* 2. p. ſ. m. cum præf.... ut in 3. p. ſ. m. וַתַּעַט, ibid. cap. 15. v. 19. *declinaſti, contendiſti, inhiaſti*..... Alii referunt ad עָשָׂה, ubi vide.

עַיִט, & in pauſa עָיִט, m. Lxx. *ὄρνις, ὄρνεον, τὸ πετεινόν*; Vulg. & alii, *avis, volucris*, & collectivè, *volucres*, rapaces propriè. Lxx. item, *σπήλαιον* (ex uſu Arabico) *ſpelunca.* Cum præfix. הָעַיִט *volucris, avis.* Cum ה interroganti הַ (-) ob gutturalem ſeq. affecto, vide Gram. Heb. tom. 1. p. 375. c. 2. הַעַיִט צָבוּעַ נַחֲלָתִי לִי, Jerem. 12. v. 9. *an ales colorata* (fœdata ſanguine), vel *unguibus armata hæreditas mea mihi?* Lxx. *μὴ σπήλαιον ὑαίνης*, (Alex. *λῃστῶν*)...? Veteres Hebræi, Bochart.... ex uſu Arabico, *nonne ſpelunca hyænæ* (Arab. *latronum* ....? At ſcribitur עַיִט in ſtatu abſoluto, non עֵיט in regim. Conſt. cum præf. לְעֵיט הָרִים, Iſai. 18. v. 6. *alitibus montium.* R. עוט in Hiphil הֵעִיט *involavit, irruit*, ex uſu Arabico, *fodit, effodit, latuit*....

עֵיטָם Maſſ. Vulg. *Etám*, nom. proprium 1°. viri, 1. Paral. 4. v. 3. 2°. ſpeluncæ, ubi Samſon habitavit, Jud. 15. v. 8. 3°. urbis Tribûs Judæ, 1. Paral. 4. v. 32. quæ Joſepho *Ἠταμὰ* appellatur Antiq. VIII. 3. & *Ἠτὰν* capite præcedenti. Videtur eſſe eadem, atque *Ἀιτάμ*, Alii codd. *Ἀιτὰν*, urbs Tribûs Judæ, quæ in codicibus Hebræis non legitur, ſed extat in verſione Alexandrina Joſ. 15. 60. *Non ſinit nos ea de re dubitare comma ſextum*, c. 11. *in lib.* 2. *Chronicorum*; ubi *Βαιθλεὲμ καὶ Ἀιτὰν καὶ Θεκωὲ legitur pro Hebræis* ביתלחם עיטם תקוע.... Had. Reland. Palæſt. lib. III. p. 558. Etym. *terra cava, caverna, ſpecus, antrum*.... *eorum*; à עַיִט, conſtr. עֵיט (ex uſu Arabico) *terra cava, caverna*.... & affix. 3. p. plur. m. ם *eorum.*

עִיֵּי הָעֲבָרִים...., vide ſupra in עִי, col. 1601.

עִיִּים Maſſ. & Vulg. *Iim*, nomen proprium urbis Tribûs Judæ, Joſ. 15. v. 29. Etym. *acervi lapidum*; à ſingul. maſc. עִי *acervus*

propriè lapidum.

עֵילוֹם m. unde cum præf. לְעֵילוֹם, 2. Paral. 33. v. 7. (ubi צֵרֵי (-) in penultima per (י) quieſcens indicatur, vide Gram. Heb. pp. 16. & 25.) Lxx. *εἰς τὸν αἰῶνα*, Vulg. & alii, *in ſempiternum, in perpetuum, in ſæculum.* R. עָלַם in Niphal *latitavit*; unde עֵילוֹם *ſæculum*, tempus homini abſconditum, ſive finitum, ſive infinitum.

עִילַי Maſſ. & Vulg. *Ilai*, nomen proprium *fortiſſimi viri in exercitu*.... 1. Paral. 11. v. 29. Etym. *leones mei*; à ſingul. maſc. עיל Arab. *leo*, & (ַי) affix. 1. p. ſ. c.

עֵילָם Maſſ. *Elám*, Vulg. *Ælam*, nom. proprium 1°. filii Sem, Gen. 10. v. 21. 2°. filii Seſac, 1. Paral. 8. v. 23. al. 24. 3°. regionis (Mediæ aliàs, ſive Bactrianæ dictæ.... à quo Ælamitæ....) Iſai. 11. v. 11. Etym. *ſæculum, mundus*, à עֵילָם idem.

עַיָם m. unde cum præfix. בַּעְיָם רוּחוֹ, Iſai. 11. v. 15. Lxx. *πνεύματι βιαίῳ ſpiritu violento.* Vulg. & alii, *fortitudine, impetu, vehementiâ ſpiritûs ſui*.... m. Rad. עָיַם Arabibus, *cupivit, appetivit*, (lac peculiariter) *vehementius.* Hinc Gr. *οἰμάω.*

עַיִן c. ſed ſæpiùs f. Lxx. Aq. Sym. Theod. *ὀφθαλμός*, Lxx. *ὄμμα, ὅρασις, ὄψις, εἶδος, πρόσωπον, πηγή*; Vulg. & alii, *oculus, viſio, aſpectus*; metaphoricè, *ſpecies, facies, ſuperficies, color, fons*.... Lxx. item, metaphraſticos ſcilicet, *γῆ terra, καρδία cor, ἀδικία iniquitas.* Verbaliter, *αἰνέω laudo, ταπεινόω* aliorum *ſuperbiam frango, ὁράω video, ἐφοράω inſpicio, πίπτω cado*; in hiſce phraſibus, שִׂים עַיִן *ἐπιμελέομαι curam habeo*, טוֹב עַיִן *ἐλεῶν πτωχὸν miſerens mendici, benevolus*, שְׁלִי עַיִן *νεώτερος junior*, גַּב עַיִן *ὀφρύς ſupercilium*, שְׁתֻם עַיִן *ἀληθινός verax*, Alii, *perſpicax.* Proverb. 23. v. 6. (Ubi (-) ſub ע loco ַ (-) ob pauſam), *Ne comedas* אֶת־לֶחֶם רַע עָיִן, Lxx. *ἀνδρὶ βασκάνῳ*, Vulg. & alii, (*panem*) *unà cum homine invido.* Cujus oculus malus eſt. Confer Matth. 6. vv. 22. 23. Marc. 7. v. 22. *Oculus* ſignificat intentionem animi, amorem, ſtudium, affectum.... Cum præf. הָעַיִן & *oculus*, הָעַיִן, & in pauſa הָעָיִן *oculus, fons*.... בְּעַיִן *cum, in, pro oculo, in*

Digitized by Google

fonte. לָעַיִן, Ezech. 12. v. 12. (ubi τὸ ל notatur puncto τοῦ ה articuli extrusi, τοῦ dagh. sine compensatione excidenti) ; *ad, in oculum* ; in pausa, unde (·) sub ע loco τοῦ (-), לָעָיִן *ad fontem.* Cum præfix. & ה locali (in ead. significatione,) הָעַיְנָה, Gen. 24. v. 16. *ad fontem.* Construct. לַיהוָה עֵין אָדָם, Zach. 9. v. 1. *ad Dominum oculus hominis* (hominum) & omnium tribuum Israël. Omnes homines cum Israële respicient ad Deum ; עַיִן item, in altera significatione, *fons.* Cum præf. וְעַיִן *& oculus* .... בְּעַיִן *in fonte*, וּבְעַיִן *& in fonte*, כְּעֵין, Ezech. 1. v. 7. Lxx. ὡς *sicut.* Alii, *sicut oculus, aspectus, color* .... Cum affix. עֵינוֹ *colorem suum*, m. Cum præf. & affix. וְעֵינוֹ כְּעֵין הַבְּדֹלַח, Num. 11. v. 7. *color ejus* (mannæ) *ut color*, vel potiùs *species ejus quasi species τοῦ Bedólahh*, h. e. (Vulg.) *Bdellii*, quod est aliis *gummi*, sive *aroma* .... aliis *lapis pretiosus* ... aliis est *margarita* ... (nec incommodè, cum manna & album fuerit, & rotundum, quæ duo sunt in margarita maxime insignia) Judæis, *crystallus* .... בְּעֵינוֹ *in oculo ejus*, m. עֵינָהּ *oculus ejus*, f. עֵינְךָ, & in pausa, unde (·) loco τοῦ (·) sub נ, עֵינֶךָ *oculus tuus*, m. עֵינֵךְ *oculi tui*, f. עֵינִי *oculus meus*, c. וְעֵינִי *& oculus meus*, c. בְּעֵינִי (& secundùm τὸ קְרִי) בְּעֵינִי, 2. Reg. 16. v. 12. *in oculum, in statum meum*, c. עֵינָם, & cum aff. Poëtico, עֵינֵמוֹ *oculus eorum*, עֵינְכֶם *oculus vester*, m. וְעֵינְכֶם *& oculus vester*, m. עֵינֵנוּ *oculus noster*, c. Duale עֵינַיִם, & in pausa, quare (·) loco τοῦ (-) sub נ, עֵינָיִם *ambo oculi*, ὀφθαλμοί. Isai. 43. v. 8. *populus cæcus* וְעֵינַיִם יֵשׁ *&* (i. cui) *ambo oculi sunt.* In hisce phrasibus, חָוִיר עֵינַיִם, Lxx. ἐπισκοπὴν ποιέω *inspectionem facio*, חָשִׂים עֵינַיִם ἐπιμελέομαι *curam gero*, פָּקַח עֵינַיִם λόγον ποιέω *rationem facio*, Tromm. מַרְאֵה עֵינַיִם נָשָׂא עֵינַיִם εἴδω *video*, (paraphrasticus) δόξα *gloria*, רוּם עֵינַיִם μεγαλόφρων *magnanimus.* Cum præf. וְעֵינַיִם *& oculi*, בְּעֵינַיִם *in via duorum oculorum, bivio* ; in pausa, unde (·) loco τοῦ (-) sub נ, לְעֵינַיִם *pro oculis*, לְעֵינָיִם & לְעֵינָיִם, *oculis.* Constr. עֵינֵי רֹאִים, vel עֵינֵי חַי, Lxx. ἄνθρωπος *homo.* Cum præf. ה interrog. τοῦ (-) nota-

to ob ע guttural. seq. vide Gram. Heb. t. 1. p. 375. c. 2. הַעֵינֵי *num oculi?* Cum aliis præf. וְעֵינֵי *& oculi*, בְּעֵינֵי, Lxx. ἔναντι, ἐναντίον, ἐνώπιον *coràm*, παρά *apud*, κρίνω *judico*, φαίνομαι *appareo*, חָרָה בְּעֵינֵי βαρέως φέρω *graviter fero*, σκληρὸν φαίνεται *durum videtur*, טוֹב בְּעֵינֵי ἀρέσκω *placeo*, ἀρεστός *gratus*, δοκέω *videor*, vel impersonaliter, h. e. in 3. p.... δοκεῖ *videtur*, i. *probatur, placet* .... θέλω *volo*, רַע בְּעֵינֵי μὴ ἀρέσκω *non placeo*, יָטַב בְּעֵינֵי ἀρέσκω *placeo*, ἀρεστός *gratus*, בָּרַע בְּעֵינֵי βαρὺ καταφαίνεται *grave videtur*, יָשַׁר בְּעֵינֵי ἀρέσκω *placeo*, δοκέω *videor*, vel in 3. p. ut mox supra .... וּבְעֵינֵי *& in oculis*, כְּעֵינֵי *sicut oculi*, לְעֵינֵי, Lxx. ἔναντι, ἐναντίον, Alii, *coràm, palam, in oculis*, וּלְעֵינֵי *& oculis*, מֵעֵינֵי *ab oculis.* Cum affix. עֵינָיו *oculi ejus, oculos suos*, m. Cum præf. & affix. וְעֵינָיו, & sine (י) ante (ו) indice plur. vel dual. numeri, וְעֵינוֹ *& oculi ejus, oculos suos*, m. vel *color ejus*, m. בְּעֵינָיו, Lxx. ἑαυτῷ *sibi ipsi*, ἑαυτόν *seipsum*, παρ' ἐμαυτῷ (legebant (י) in fine, absque τῷ (ו), *apud me ipsum.* Alii, *in colore, in oculis ejus, suis*, m. הַנֶּגַע עָמַד בְּעֵינָיו, Levit. 13. v. 5. *si plaga* (lepra) *steterit specie suâ*, h. e. *aspectu, colore* .... לְעֵינָיו *in oculis ejus*, m. *coram*, מֵעֵינָיו *ab oculis ejus*, m. Cum affix. יהו per enallagen pro יו, vide Gram. Heb. t. 1. p. 126. c. 2. וְעֵינֵיהוּ *& oculi ejus*, m. עֵינֶיהָ *oculi ejus*, f. בְּעֵינֶיהָ *in oculis ejus*, f. עֵינֶהָ, & sine (י) in penultima, indice num. plur. עֵינֶיךָ *oculi tui*, m. וְעֵינֶיךָ *& oculi tui*, m. בְּעֵינֶיךָ, & sine (י) ante affix. ךָ, indice num. plur. בְּעֵינֶךָ *in oculis tuis*, m. לְעֵינֶיךָ *ad oculos tuos, in oculis tuis*, m. מֵעֵינֶיךָ *ab oculis tuis*, m. עֵינַיִךְ *oculi tui*, f. וְעֵינַיִךְ *& oculi tui*, f. בְּעֵינַיִךְ, & in pausa, unde (·) sub נ loco τοῦ (-), בְּעֵינָיִךְ *in oculis tuis*, f. מֵעֵינַיִךְ *ex oculis tuis*, f. עֵינַי, & in pausa עֵינָי *oculi mei*, c. וְעֵינַי *& oculi mei*, c. בְּעֵינַי, & in pausa בְּעֵינָי *in oculis meis*, c. לְעֵינַי, & in pausa לְעֵינָי *oculis, cum oculis, ad, ob* .... *oculos meos*, c. מֵעֵינָי (in pausa) *ab oculis meis*, c. עֵינֵיהֶם *oculi eorum, oculos suos*, וְעֵינֵיהֶם *& oculi ipsorum*, בְּעֵינֵיהֶם, Lxx. ἐν ἑαυτοῖς *in seipsis* ; Alii, *in oculis ipsorum*, בְּעֵינֵיהֶן *in oculis ipsarum*, לְעֵינֵיהֶם *in oculis ipsorum*, עֵינֵיכֶם *oculi*

vestri, m. בְּעֵינֵיכֶם *& oculi vestri*, m. וְעֵינֵיכֶם *in oculis vestris*, m. בְּהִקָּדְשִׁי בָכֶם לְעֵינֵיכֶם, Ezech. 36. v. 23. *quum sanctificabor in vobis ante oculos vestros* (alii) *eorum*, vel *earum* gentium, legendo, לְעֵינֵיהֶם pro לְעֵינֵיכֶם, עֵינֵינוּ *oculi nostri*, c. וְעֵינֵינוּ *& oculi nostri*, c. בְּעֵינֵינוּ *in oculis nostris*, c. לְעֵינֵינוּ *ad*, *ob oculos nostros*, c. Plur. fem. vel ex terminatione fem. & in altera significatione, עֵינוֹת *fontes*. Cum præf. הָעֵינוֹת *fontes*. Constr. עֵינוֹת & עֵינֹת, *fontes*. R. עָיַן, quod seq.

עין QAL, Æthiopibus, *exploravit*, *scrutatus est*... Arabibus, *manavit*, *fluxitque aqua*, *lachrymæ*; *factus fuit explorator*.... Rabbinis, *vidit*, *aspexit*, *advertit*, *consideravit*.... (maximè in PIEL). Hinc

Ben. f. m. עוֹיֵן sive עֹיֵן, (pro quo scribitur עוֹן), 1. Reg. 18. v. 9. Lxx. ὑποβλεπόμενος *torvè aspiciens*. Vulg. *non rectis ergo oculis aspiciebat*. Alii, *oculans*, *oculis* (invidis scil.) *observans* nocendi causâ. Paraph. Chald. *latens*, *insidians*.

עַיִן c. sed fem. sæpiùs, Chald. unde constr. & cum præf. וְעֵין אֱלָהֲהֹם, Esd. 5. v. 5. Lxx. in plur. neglecto pronomine, καὶ οἱ ὀφθαλμοὶ τοῦ Θεοῦ *& oculi Dei*.... Vulg. & alii, *oculus autem Dei eorum*. Plur. עַיְנִין *oculi*. Cum præf. וְעַיְנִין *& oculi*. Constr. & cum præf. כְּעַיְנֵי *velut oculi*. Cum affix. עַיְנַי *oculos meos*.

עַיִן Maff. & Vulg. *Aïn*, Vulg. item, *Aen*, nom. propr. urbis *in australi parte Tribûs Judæ*, Jos. 15. v. 32. Num. 34. v. 11..... *nos suspicamur hujus urbis mentionem fieri in libro Judithæ*, cap. 1. comm. 8. *ubi Βεταίνη nuncupatur*. Had. Reland. Palæst. lib. III. p. 554. vide & p. 616. ubi ait: eandem urbem, quæ עַיִן *Ain* dicitur Jos. 21. v. 16. quæque inter sacerdotales, sitas in Tribu Judæ, censita; Tribui Simeoni data fuit; fuisse postea (præpositâ scilicet voce בית uti sæpe aliàs) nuncupatam ביתעין *Bethain*, & molliùs pronuntiatam Βεταίνη. Etym. *fons*, à עַיִן idem.

עֵין גֶּדִי Maff. *En gédi*, Vulg. *Engaddi*, nom. propr. 1°. urbis in solitudine Tribûs Judæ, Jos. 15. v. 62. Alio nomine, *Asason-thamar*, 2. Paral. 20. v. 2. solitudo τῆς *Engaddi* moratur 1. Reg. 24. v. 2. Vineæ τῆς *Engaddi*, Cant. 1. v. 14. 2°. vici prægrandis, *non longe à principio maris mortui*, *ubi Jordanes ingreditur*, *non verò ubi finitur*.... Ezech. 47. v. 10. Had. Reland. Palæst. lib. III. p. 763. Etym. *fons*, vel *oculus hœdi*, à עֵין *fons*, *oculus*; & גְּדִי, & in pausa, גֶּדִי *hœdus*.

עֵין־גַּנִּים Maff. & Vulg. *En-gannim*, nomen propr. 1°. urbis in planitie Tribûs Judæ, Jos. 15. v. 34. 2°. alterius hoc nomine in Tribu Issachar, Jos. 19. v. 21. & cap. 21. v. 29. Ad hanc vocem notat Eusebius esse vicum ejusdem nominis Ἠγαννά (*Enganna* legit S. Hieronymus) circa *Gerasam* in *Peræa*; & esse vicum juxta *Bethel*. Etym. *fons hortorum*, à עַיִן (unde constr. עֵין) *fons*; & à singul. masc. גַּן *hortus*, ex quo plur. גַּנִּים *horti*.

עֵין־דֹּאר, עֵין דֹּאר, עֵין דֹּר, עֵין דֹר Maff. & Vulg. *Endór*, nom. propr. urbis *Menassitarum*, *sed extra regionem tribui eorum attributam*, Jos. 17. v. 11. Psalm. 83. v. 11. Ἐνδώρ Josepho, Antiq. VI. 15.... *Erat magnus vicus tempore Eusebii ita dictus ad montem Tabor*, 4. *milliaribus versus meridiem inde distans*. *Ita ille ad vocem* Ἀενδώρ; *& ad vocem* Ἠνδώρ *scribit esse juxta oppidum* Ναΐμ *circa Scythopolim*. *Appellatur & Endor Jezraëlis Hieronymo ad vocem Aphec*, *uti* Ἀενδὼρ ἡ ἐν Ἰεζραὴλ, *Eusebio*.... Had. Reland. Palæst. lib. III. pag. 762. Etym. (sive עֵין דֹּאר, ubi τοῦ ✱ loco τοῦ (ו), τὸ hhólem sustinetur; sive עֵין דּוֹר τὸ, sive עֵין דֹּר τὸ ....) *fons habitandi*, h. e. *habitabilis*, aut *ad habitandum* alliciens, à עַיִן, seu constr. עֵין *fons*, & infinitivo דּוּר vel דֹּר, *habitare*.

עֵינוֹן Maff. & Vulg. *Enón*, nom. propr. 1°. termini Damasci, Ezech. 47. v. 17. 2°. loci, (Vulg. *Ænnon*) juxta *Salim*; ubi Joannes baptizabat, Joan. 3. v. 23 Etym. *aquosus* locus. Nominis enim (alterius scilicet loci) notationem videntur prodere verba sequentia, nempe, *aquæ multæ erant illic*, à עין Syr. *fons*, unde adjectiv. denominativ. עינן עינונא *locus fontium*, sive *aquosus*, formæ שמינא *cœlestis*, à שמיא *cœlum*, vide Gram. Lud. *de Dieu*, p. 69.

עֵין חַדָּה Maff. *En hhaddáh*, Vulg. *Enhadda*,

Digitized by Google

nomen propr. 1°. urbis in Issachar, Jos. 19. v. 21. 2°. alterius, de qua Eusebius: ἔστι δὲ κώμη νῦν ἐπίσης Ἠναδὰ ἀπιόντων ἀπὸ Ἐλευθεροπόλεως εἰς Αἰλίαν, περὶ τὸ ι σημεῖον, S. Hieronymus: *est autem usque hodie quædam villa Ennadab pergentibus de Eleutheropoli Æliam, quasi in decimo milliario.* Etym. *fons hilaritatis*, sive *exhilarans*; à עַיִן (unde constr. עֵין) *fons*, & חַדָּה (formæ חַיָּה *vita*, à חָיָה *vixit* ....) *hilaritas*. R. חָדָה *lætatus est*, in Piël חִדָּה *exhilaravit*. Quo ferè nomine villa propè *Sagium* (urbem Normanniæ Episcopalem) nuncupatur, Gallicè, *Fontaine-riant*.

עֵין חָצוֹר Mass. *Enhhatsór*, Vulg. *Enasor*, nomen propr. urbis Tribûs Nephtali, Jos. 19. v. 37. Etym. *aspectus atrii*, sive *vestibuli*, à עַיִן (unde constr. עֵין) *aspectus*, & חָצוֹר *atrium*, *vestibulum*, vel per hypallagen, *atrium aspectûs*, i. *atrium aspectabile*.

עֵינַיִם *Enáim*, Gen. 38. v. 21. sunt qui putent esse nomen loci proprium; uti Lxx. ἡ πόρνη ἡ γενομένη ἐν Αἰνὰν ἐπὶ τῆς ὁδοῦ, *meretrix, quæ erat in Ænam super viam?* Ita Philo, *de profugis*, p. 471. qui verba τῶν Lxx. refert: Eusebius (ad vocem Αἰνάν) ἡ ἐστὶν ἐν παρόδῳ Θαμνὰ, ἔρημος νῦν τόπος ἐστὶν ἡ Αἰνὰν, παρακείμενος τῇ Θαμνὰ εἰς δεῦρο οἰκουμένη μεγίστη κώμη, κειμένη μεταξὺ Αἰλίας καὶ Διοσπόλεως. Πηγὴ δὲ ἐστὶν ἐν τῷ Αἰνὰν λεγομένῳ τόπῳ, παρ' ᾗ εἴδωλον ἦν παρὰ τῶν ἐγχωρίων τιμώμενον .... S. Hieronymus ad vocem eandem: (non verò ad vocem Ἠναίμ, uti scribit Had. Relandus...) *Ænam, euntibus Thamnam, nunc desertus locus & proximus Thamnæ vico grandi, qui situs est inter Æliam & Diospolim. Est & fons in supra dicto Æna loco: (unde & Ænan, id est, fontis nomen accepit:) in quo stans idolum maxima illius regionis veneratione colitur.... Porrò Hebræi affirmant Ænam non locum significare, sed bivium; ubi certo intuitu necessarium sit ad unam è duabus viis eligendam...* à עַיִן *fons, oculus*; unde duale עֵינַיִם *ambo oculi*, vel (per metonymiam objecti pro facultate percipiendi), *bivium*, q. d. amborum oculorum objectum.

עֵינָם Mass. *Enám*, Vulg. *Enäim*, nomen propr. urbis in planitie Tribûs Judæ, Jos. 15. v. 34. ubi legitur הָעֵינָם: volunt autem alii præfixum esse, quod abesse, vel adesse potest; alii ad nomen constituendum requiri. An Grammatici? Lxx. Ἠναίμ, Eusebius, Ἠναίμ, φυλῆς Ἰούδα. καὶ νῦν ἐστὶ κώμη Βεθηνὶμ περὶ τὴν τερέβινθον. S. Hieronymus, *Enaïm, in Tribu Juda, hodieque villa est Bethenim circa Terebinthum.* Vide Had. Reland. ad hanc vocem, nempe, Ἠναίμ. Etym. *oculus*, vel *fons eorum*, à עַיִן (& cum affix. עֵין) *oculus, fons* .... & ם affix. 3. p. plur. m.

עֵין מִשְׁפָּט Mass. *En mischpát*, Vulg. appellativè (certè ex parte) *fons-mischpat*, nom. propr. loci (ad *Petram*, ut scribit S. Hieronymus ad Gen. 14. v. 7.) alio nomine, *Cadesch* in solitudine, Gen. 14. v. 7. Etym. *fons judicii per anticipationem dicitur*, (inquit S. Hieronymus ibid. *quod postea sic vocatum est*); à עַיִן (unde constr. עֵין) *fons*, & מִשְׁפָּט *judicium*.

עֵינָן Mass. & Vulg. *Enán*, nom. proprium 1°. patris τοῦ Ahira, principis Tribûs Nephtali, Num. 1. v. 15. 2°. est Had. Relando, (qui, junctâ voce præcedente, legit חֲצַר עֵינָן *hhatsar Enan*) nomen urbis ad septentrionem terræ Israëliticæ, Num. 34. v. 9. Eusebius ad vocem Ἠνὰν, ὅριον Δαμασκοῦ, ὡς Ἰεζεκιὴλ, ἀπὸ Θαιμὰν καὶ φοινικῶνος ὡς δὲ λοιποὶ, Θάμαρ. S. Hieronymus ad eand. vocem: *Enan, terminus Damasci, sicut in Iezechiel* (cap. 48. v. 1.) *legitur, ad orientem vergens à Themam, & Palmetis, quæ cæteri interpretes ediderunt Thamar.* Etym. *fons earum*, à עַיִן (unde const. עֵין) *fons*, & ן affix. 3. p. plur. f. vel potiùs, *locus fontium*, sive *aquosus*, ab adjectivo denominativo עֵינָן (ex עַיִן; formæ רַחְמָן *misericors*, à רַחַם *misericordia*) idem. Vide sup. עֵינוֹן, col. 1608. idem est enim S. Hieronymo (ad cap. 47. Ezech.) ejusdemque loci nomen.

עֵין עֶגְלַיִם Mass. *En egláim*, Vulg. *Engallim*, nom. propr. loci, Ezech. 47. v. 10. ubi legitur: *Piscatores Engaddi usque ad Engallim* .... S. Hieron. ad Ezech. 47. *Engallim*

Digitized by Google

in principio est maris mortui, ubi Jordanis ingreditur. Vide Had. Relandum ad vocem *Eneglaim.* Etym. *fons amborum vitulorum*; à עַיִן (unde constr. עֵין) *fons*; & à sing. masc. עֵגֶל *vitulus*, unde duale עֶגְלַיִם vel עֶגְלַיִם, *ambo vituli.*

עֵין רֹגֵל Mass. *En roghél*, Vulg. (ex parte) appellativè, *fons-Rogel*, nomen proprium loci in Juda, Jos. 15. v. 7. Etym. *fons-fullonis*; à עַיִן (unde constr. עֵין) *fons*, & רגל *fullo*, pro Hebræo Chald. Syr. habent קצרא Arab. אלקצאר.... idem.

עֵין רִמּוֹן Mass. *En Rimmón*, Vulg. *In Remmon*, nom. propr. urbis Tribûs Juda, Nehem. 11. v. 29. (ubi Vulg. habet *in Remmon*, pro *in In Remmon*, uti in Syr.) ubi tamen lego וב עין רמון, *dubitari posset an non essent nomina duarum urbium, quia* Jos. 15. v. 32. *inter urbes Judæ recensentur* ועין ורמון, *sed* Jos. 19. v. 7. & 1. Chron. 4. 32. *habetur Ain Rimmon.* Had. Relandus Palæst. lib. III. p. 764.

עֵין שֶׁמֶשׁ Mass. *En schémesch*, Vulg. *Ensemes*, nomen propr. aquarum (*in finibus Judæ*, Had. Relandus ad hanc vocem:) *quæ vocantur fons solis*, Jos. 15. v. 7. cap. 18. v. 17.... à עַיִן (unde constr. עֵין) *fons*, & שֶׁמֶשׁ Chald. *sol.*

עֵין תַּפּוּחַ Mass. *En-tappúahh*, Vulg. appellativè (ex parte) *fons thaphue*, nom. propr. urbis *in finibus Menassis.* Jos. 17. v. 7. Had. Reland. Etym. *fons-mali*, à עַיִן (unde const. עֵין) *fons*, & תַּפּוּחַ *malus, arbor*, sive *malum*, fructus, à נָפַח *flavit, inflavit, sufflavit*... quod flatum excitet.

עָיֵף QAL. Lxx. ἐκλείπω, σκοτοῦμαι, ἀποσκαρίζω, Sym. λειποθυμέω) Lex. Hebr. ad Hexap.) Vulg. & alii, *defessus, defatigatus, defunctus.... sum, deficio, morior; offunduntur mihi tenebræ* (ex vertigine,) *palpitans animam exhalo, animo-deficio*.... Convenit cum יָעֵף, & etiam cum עוּף in altera significatione.

Praet. 3. p. f. f. עָיְפָה נַפְשִׁי, Jerem. 4. v. 31. *defatigata defecit anima mea.*

Fut. 3. p. f. m. cum præfix. ex forma imperfectorum, sed τῷ (-) in fine ab ipsis distinguitur, vide Gram. Heb. t. 1. p. 251. c. 1. (vel ex ipso עוּף in altera significatione, nempe, *obscurum esse*, ut in vertigine;) וַיָּעַף וַיָּמֹת, Jud. 4. v. 21. *offusisque tenebris, viribus defecit, ac mortuus est.*

עָיֵף m. Lxx. ἐκλείπων, ἄνυδρος, ἄβατος, Vulg. & alii, *lassus* admodùm, (q. d. præ lassitudine, tenebris offusis deliquium patiens,) *deficiens*; per metonymiam causæ, *siticulosus*, sive *sitibundus.* Item, *devius, desolatus*.... Lxx. Verbal. διψάω *sitio*, ἐκλείπω *deficio*, ὀλιγοψυχέω *pusillo animo sum*, ἐκλύομαι *dissolvor*, πεινάω *esurio.* Sym. ἔκλυσις *exsolutio*, sive *dissolutio.* Cum præf. וְעָיֵף & *defessus*, permutatis ע & (י) (nisi sit à יָעֵף idem), הֶעָיֵף *defatigatus*, לְעָיֵף *lasso.* Fem. עֲיֵפָה, Psal. 142. Heb. 143. v. 6. Lxx. ἄνυδρος, Sym. διψῶσα, Vulg. & alii, *sine aqua, siticulosa* (*lassa*) terra. הִרְוֵיתִי נֶפֶשׁ עֲיֵפָה, Jerem. 31. v. 25. *satiavi animam lassam*, deficientem. Cum præf. לַעֲיֵפָה *lassæ.* Plur. m. עֲיֵפִים, Lxx. ὀλιγοψυχοῦντες, al. πεινῶντες, Vulg. & alii, *lassi, animo deficientes* (metonymicè) *esurientes.* Verbaliter, ἐκλείπω *deficio.* Theod. πεινάω *esurio.* Cum præf. commutatis (ut in singul.) ע & (י) (nisi ad יָעֵף referas), הַיְּעֵפִים *lassis.* R. עָיֵף *fessus, defessus.... fuit*; modo ne sit & ipsum Verbum עָיֵף Benoni Chald. (ex forma τῶ דָּאִיב, Levit. 15. v. 2. *fluens.* τῶ דָּאִין, Num. 11. v. 8. *contundens*) extrito scilicet τῷ א; ex Verbi videlicet עוּף in altera significatione, nempe, *obscurus.... fuit*, ut in vertigine....

עֵיפָה f. unde עֹשֵׂה שַׁחַר עֵיפָה, Amos 4. v. 13. Lxx. ποιῶν ὄρθρον καὶ ὁμίχλην *faciens tempus matutinum, & nebulam.* Vulg. *matutinam nebulam.* Alii, *qui facit auroram caliginis*, h. e. (adhuc) *caliginosam.* Quidam, *qui facit auroram caligine*, h. e. qui educit auroram ex caligine, qui splendescere facit lumen ex tenebris. Cum duplici forma feminina, & accentu in penultima, extrito (י), אֶרֶץ עֵפָתָה, Job. 10 v. 22. Lxx. γῆν σκότους αἰωνίου *terram tenebrarum æternarum.* Vulg. *terram miseriæ* (vertiginis) *& tenebrarum.* Alii, *terram maximæ obscuritatis*, hæc enim forma auxesim importat,

Digitized by

vide Gram. Heb. tom. 1. p. 50. R. עוּף in altera ſignificatione, *obſcurum eſſe*, ut in vertigine, aut animi deliquio.

עֵיפָה Maſſ. *Ephâh*, Vulg. *Epha*, nom. proprium 1°. filii Madian, filii Abrahæ, Gen. 25. v. 4. ab eo Arabia felix, deſerta, ſive petræa, dicta eſt Epha, Iſai. 60. v. 6. 2°. concubinæ Caleb, 1. Paral. 2. v. 46. 3°. filii Jahaddai, ibid. v. 47. Etym. *laſſitudo*, vel *interna caligo*, ut in vertigine, aut animi deliquio, à עֵיפָה idem.

עֵיפַי Maſſ. *Ephâi*, Vulg. *Ophi*, nomen proprium viri, Jerem. 40. v. 8. (ubi ſcribitur עוֹפַי). Etym. *eminentiæ avis meæ*, in prædam ſcilicet. A ſing. maſc. עֵיף Arab. *imminentiæ avis in prædam*, & (ַי) affix. 1. p. ſ. c.

עַיִר m. Lxx. Aq. Sym. Theod. πῶλος, Lxx. ὄνος, ϐοῦς, Vulg. & alii, *pullus*, (propriè aſini) *aſellus*, *aſinus*, *aſina*, *jumentum*, *bos* .... Cum præf. וְעַיִר פֶּרֶא, Job. 11. v. 12. *& pullus onageri*. Cum affix. ה loco τοῦ (ו) more Arabum, contractis punctis (ַי) in (ֵ) pro (ֹ) formæ שִׁיתוֹ, à שִׁית, vel ex forma עִיר inuſitata in hac ſignificatione, vide Gram. Heb. t. 1. p. 102. c. 1. vel ex toto Arab. עִירֹה *aſellum ſuum*, m. Plur. punctis non contractis, ſed mutatis ut in nomin. duplici (ֲ) vel (ֳ), עֲיָרִים, & cum (ו) pro (י) in penultima, עֲוָרִים, Iſai. 30. v. 6. ac ſine (י) in ultima, עֲיָרִם, Jud. 12. v. 14. *aſelli*. Cum præfix. וַעֲיָרִים, הָעֲיָרִים *& pulli*. Rad. עוּר *excitatus eſt*..... unde עַיִר *laliſio*, *aſellus*, quod multò ſit parentibus excitatior.

עִיר f. Lxx. Aq. Sym. Theod. πόλις, Lxx. Aq. κώμη, Lxx. οἶκος, χώρα, φάραγξ, γῆ, συναγωγή.... Vulg. & alii, *urbs*, *civitas*, *vicus*, *pagus*, *domus*, *regio*, *vallis*, *terra*, *patria*, *congregatio*, *concilium* ... Lxx. item, per ſynecdochen partis, πύλη *porta*, τεῖχος *murus* .... ὄρος *mons*, δρυμός *ſylva*, παῖς *puer*, τρόμος *tremor*, πολέμιος *hoſtilis* .... In hiſce phraſibus, עִיר פְּרָזוֹת, עִיר מַמְלָכָה Μητρόπολις *Metropolis*. עִיר שֶׁמֶשׁ πόλις *urbs*.... Cum præf. וְעִיר, & cum (ָ) ſub (ו), וָעִיר *& civitas*, הָעִיר *civitas*, *in civitatem*. Cum ה parag. הָעִירָה *in civitatem*, וְהָעִיר *& civitas*, מֵהָעִיר *ex civitate*, בְּעִיר & בָּעִיר, *in civitate*, כְּעִיר *ſicut civitas*, לְעִיר *ad civitatem*. Cum (ָ) ſub ל ex ה articulo excluſo, קוֹל יְהוָה לָעִיר יִקְרָא, Mich. 6. v. 9. *vox Domini ad ipſam urbem*, nempe Jeruſalem (ut innuit articulus) quæ κατ᾽ ἐξοχὴν civitas dicitur; מֵעִיר *ex urbe*. Cum affix. עִירוֹ *civitas ejus*, *ſua*, m. עִירָהּ *civitas ejus*, f. עִירְךָ *civitas tua*, m. עִירִי *civitas mea*, c. Cum præf. & affix. בְּעִירוֹ *in civitate ſua*, *illius*, m. וּבְעִירוֹ *& in civitate ſua*, m. לְעִירוֹ *in civitatem ſuam*, m. מֵעִירוֹ *e civitate ſua*, *ejus*, m. עִירָם *civitatis ſuæ*, *ipſorum*, מֵעִירְךָ *e civitate tua*, m. בְּעִירִי *in civitate mea*, c. Plur. (à ſingul. inuſit. in hoc ſenſu, עָר, vide Gram. Heb. tom. 1. p. 65. c. 1. uſitatum tamen τὸ עָר, ex Iſai. 15. v. 1. Num. 21. v. 28. olim fuiſſe videtur) עָרִים, עֲיָרִים, Jud. 10. v. 4. (forma Chald. ſecunda) *civitates*. Cum præf. וְעָרִים *& civitates*. Cum ה articulo, notato τοῦ (ֶ) pro τοῦ (ַ) ob ע guttur. ſeq. τῷ (ָ) affectam, vide Gram. Heb. tom. 1. p. 69. col. 1. הֶעָרִים *civitates*, וְהֶעָרִים *& civitates*, מֵהֶעָרִים *ex civitatibus*; τῷ ה excluſo, ipſiuſque motione (ֶ) cæteras particulas afficiente, בֶּעָרִים *in civitatibus*, כֶּעָרִים *ſicut civitates*, לֶעָרִים *in civitates*, וְלֶעָרִים *& civitatibus*. Conſt. ſervato (ָ) ſub ע, more monoſyllaborum ex Verbis in ſecunda rad. quieſcentibus ortorum, vide Gram. Heb. t. 1. p. 59. c. 2. עָרֵי *civitates*. Cum præf. וְעָרֵי *& civitates*, הַיֹּשְׁבִים בְּעָרֵי הַפְּרָזוֹת, Eſth. 9. v. 19. *habitantes in civitatibus pagorum* (fortè pro) *in pagis civitatum*. Hypallage videtur, ſive vocum inverſio; qualis Nehem. 10. v. 34. וּבְעָרֵי *& in civitatibus*, לְעָרֵי *ad urbes*, *in urbibus*, וּלְעָרֵי *& ad civitates*, מֵעָרֵי *ex urbibus*, *præter urbes*. Cum affix. עָרָיו *urbes ejus*, m. עָרֶיהָ *civitates ejus*, f. Cum præf. & affix. וְעָרָיו *& civitates ejus*, m. וְעָרֶיהָ *& civitates ejus*, f. בְּעָרָיו *in urbibus ejus*, m. בְּעָרֶיהָ *in urbibus ejus*, f. וּבְעָרָיו *& in urbibus ejus*, m. לְעָרֶיהָ *cum urbibus ſuis*, f. מֵעָרָיו *de civitatibus ſuis*, m. עָרֶיךָ *civitates tuæ*, m. עָרַיִךְ *urbes tuæ*, f. וְעָרֶיךָ *& civitates tuæ*, m. עָרַי *civitates meæ*, c. עָרֵיהֶם *civitates illorum*, וְעָרֵיהֶם *& civitates illorum*.

Digitized by Google

בעריהם *in urbibus eorum*, לעריהם *per civitates suas*, m. מעריהם *ex urbibus suis*, m. עריכם *civitates vestræ*, m. ועריכם *& civitates vestræ*, m. בעריכם *in urbibus vestris*, m. בערינו *in urbibus nostris*, c. R. עיר *vigilavit* .... unde עיר *civitas* à vigiliis, & excubiis sic dicta.

עיר m. Chald. Dan. 4. vv. 10. 20. Lxx. Theod. retentâ voce Chaldaïcâ, εἶρ *eir*. Aq. Sym. ἐγρήγορος, Vulg. & alii, *vigil, tutelaris angelus*. Lxx. ἄγγελος *angelus*. Plur. עירין, Dan. 4. v. 14. Lxx. εἶρ *eir*, (voce scilicet in singulari lectâ, servatâque), Vulg. & alii, *vigilum*. R. עיר Hebr. *vigilavit*.

עירא Mass. *Irá*, Vulg. *Hira*, nomen propr. 1°. filii τοῦ Acces, 2. Reg. 23. v. 26. & 1. Paral. 27. v. 9. 2°. Sacerdotis τοῦ David, 2. Reg. 20. v. 26. Etym. *vigil, angelus tutelaris*, à עירא Syr. idem.

עירד Mass. *Irádh*, Vulg. *Irad*, nom. propr. filii Enoch, Gen. 4. v. 18. Etym. *modulans suaviter*, à עריד (unde per metath. עירד) Arab. idem.

עיר־המלח Mass. *Ir-hammélahh*, nom. propr. urbis Tribûs Judæ in solitudine, Jos. 15. v. 62. *unde quidam mare mortuum volunt dici* ים המלח, Had. Reland. Palæst. lib. III. p. 868. Vulg. *civitas salis*, à עיר *civitas*, & מלח *sal*.

עיר התמרים Mass. *Ir hattemarím*, nom. proprium urbis, Jud. 1. v. 16. est Jericho, Deut. 34. v. 3. quæ aliquandiu occupata fuit à Moabitis, Judic. 3. v. 13. Vulg. *civitas palmarum*, à עיר *civitas*, & תמרים plur. m. *palmæ*, à sing. תמר *palma*.

עירו Mass. *Irou*, Vulg. *Hir*, nom. proprium filii τοῦ Caleb, filii τοῦ Jephone, 1. Paral. 4. v. 15. Etym. *vigilantia, custodia vigilans* .... à עירותא Syr. idem, ablatis per apocopen τοῖν תא.

עירי Mass. *Irí*, Vulg. *Urai*, nomen propr. filii τοῦ Bela, filii τοῦ Benjamin, filii τοῦ Jacob, 1. Paral. 7. v. 7. Etym. *angelus meus tutelaris*, à עיר Chald. *vigil, angelus tutelaris*, & (י) affix. 1. p. s. c.

עירם m. Lxx. γυμνός, γυμνότης, Vulg. & alii, *nudus, nuditas*, Gen. 3. vv. 10. 11. *quis indicavit tibi quod* עירם אתה *nudus esses?* sive *veste indigens?* Cum præf. absque (י) τοῦ (-) indice, וערם *& nudus*, ובעירם *& in nuditate*. Concretum sensu abstracti. Plur. sine (י) in fine, hhólem in (-) mutato, sequenti dagh. per legem æquivalentiæ, עירמם *nudi*. Rad. ערם *callidus, astutus fuit*. Syris, *malignus* etiam, *scelestus* .... unde עירם *nudus*, sive *veste indigens*.

עירם Mass. *Irám*, Vulg. *Hiram*, nom. proprium urbis Idumæorum (Leusd. Onomast.) Gen. 36. v. 43. 1. Paral. 1. v. 54. Etym. *civitas eorum*, à עיר *civitas*, & ם affix. 3. p. plur. m.

עיר־נחש Mass. *Ir-Nahhásch*, Vulg. *urbs Naas* (vide נחש *Nahhásch*, supra, col. 1309.) nomen propr. urbis in Juda, (1. Paral. 4. v. 12.) Had. Reland. Palæst. lib. III. p. 868. Etym. *urbs serpentis*, à עיר *civitas*, & נחש *serpens*.

עיר שמש, in pausa עיר שמש, Mass. *Ir schémesch*, in pausa *Ir-schámesch*, nom. propr. urbis Danitarum, Jos. 19. v. 41. Vulg. *hirsemes*, id est, *civitas solis*, à עיר *civitas*, & שמש (Chald.) *sol*.

עיש f. unde cum præfix. ועיש, Job. 38. v. 32. Lxx. καὶ ἕσπερον, Vulg. *& vesperum*. Alii, *Boôten*, vel *arcturum*, vel *plaustrum 7. stellarum* (quæ cum Orione, & Pleiadibus annum integrum inter se dividunt. Targ. ותנגא *& Gallinam*, Gal. *l'Etoile poussiniere*, (Gr. πλειάδας, Lat. *vergilias* ....) super *pullos suos*, f. unde τὸ עיש fem. esse probatur. R. עוש *congregavit* quasi plaustratim; unde עיש *plaustrum 7. stellarum*, aut sidus aliud, sive signum ex pluribus stellis compositum....

עית Mass. & Vulg. *Aiíath*, nomen propr. urbis, Isai. 10. v. 28. quæ alibi dicitur עי *Ai*, sive cum ה articulo העי *Haái*, Vulg. *Hai*, S. Hieronymus in locis Hebraïcis, *Aggai*; quæ nomina vide suis locis. Etym. *hippodromus, tempus, hora* ... (Eadem fortè ratione, quâ locus prope *portum gratiæ*, in Nortmannia, dicitur Gallicè, *l'heure*, quod scil. ab urbe ad eum horæ unius sit iter) à עאית Arab. idem.

עכבור Mass. *Achbór*, Vulg. *Achobor*, nomen propr. 1°. filii Michai, 4. Reg. 22. v. 12. 2°. pa-

2°. patris τῶ Balanan, ſeptimi regis in Edom, Gen. 36. v. 39. Etym. *mus*, à עַכְבָּר, idem.

עַכָּבִישׁ m. LXX. Aq. Sym. ἀράχνη, Vulg. & alii, *aranea*, vel *araneus*, vel *araneum*, inſectum, aut textum, ſive *tela aranea*; עכביש *Accbabis* (vel potiùs *Achcabis*) *inverſo nomine* ex שבך (Arab.) *Sabach*, *quod implexum eſſe ſonat: unde rete Arabice*, שבכה *Sabechab*, & *Hiſpanice*, *Xabega*. *Ejus opus* ארג *Arágh*, *texere*, *unde Græcis*, ἀράχνη, Bochart. de animal. lib. I. col. 170. Quidam derivant à עכך *Achca*, Arab. *detinuit*, *retinuit*, *vicit*, *ſubegit*.... & à ביש *Biſch*, Perſ. *multipeda*.... ὄνισκ@... unde עַכָּבִישׁ *achcabiſch araneus*, ſic dictus, quod minuſcula inſecta telâ irretiat; unguibuſque, aut pedibus ſubigat.

עַכְבָּר m. LXX. μῦς, Vulg. *mus*, ſic Sym. Theod. recentioreſque omnes. Cum præf. וְהָעַכְבָּר & *mus*. Plur. conſt. עַכְבְּרֵי זָהָב, 1. Reg. 6. v. 4. *mures aurei*. Cum præfix. וְעַכְבְּרֵי & *mures*. Cum affix. עַכְבְּרֵיכֶם *mures veſtri*, m. *Hebræi murem* עכבר *Achbar appellant*, *voce fortaſſe Chaldaicâ magis*, *quæque propriè murem ſonat. Videtur enim* עכבר *Achbar*, *dici pro* עכלבר *Achalbar*, *eliſo L: ut in vocibus Babel pro Balbel*, & *Samuel pro* שאול־מאל *Saül-meel*, *quaſi petitum à Deo dicas*. (Vocis utriuſque etymon falſum.) *Nempe Chaldæis* עכל *Achal*, *eſt conſumere*; & בר *Bar eſt Ager: itaque* עכלבר *Achalbar*, & *per contractionem* עכבר *Achbar*, *eſt agri conſumptor*, *ſeu vaſtator. Nomen agreſti muri valde congruum*, *qui agrorum eſt certa peſtis*..... Bochart. de animal. in gen. lib. III. col. 1017. Quidam deducunt à אֵק (alternando, ut fit, ע & א) *ácb*, Chald. *calamitas*... & בַּר *bár*, Chald. *ager*.... hinc אַכְבָּר, ſive עַכְבָּר *achbár mus agreſtis*, ſic dictus, quòd ſit agri, fundive calamitas.

עַכּוֹ Maſſ. *Achcô*, Vulg. *Accho*, nom. propr. urbis, *quæ* & *Ptolemais. Nomen hujus urbis non videtur legi in codice ſacro niſi* Jud. 1. 31. & *inde liquet in regione Tribus Aſcher fuiſſe; notatur enim Aſcheritas non expuliſſe incolas Acco*... *inter urbes Aſcheriſticas* Joſ. 19. 25. &c. *nulla ſit mentio urbis hoc nomine: verum in Græca verſione video pro nomine urbis* עמה, *quod commate 30. legitur poſt Ecdippam*, *ſcriptum* Ἀρχώβ, & *in aliis codicibus* Ἀκώμ, *quæ non multum abeunt ab* Ἀκχώ. Had. Reland. Palæſt. lib. III. p. 534. ubi τὸ בכו אל תבכו, Mich. 1. v. 10. interpretatur: *in Acco ne flete*. (Cui elegans eſt paronomaſia): *Et quum plene*, inquit, *ſcribendum fuiſſet* בעכו, ע *eliditur*, *uti videmus factum in voce* בעלה, *quæ* & בלה *ſcribitur*.... Etym. *vicit*, *convicit* eum ſolido argumento, à עָכָה (vel cum affix. עכו) Arabibus, *vicit*, *convicit*.... & (ו) affix. 3. p. ſ. m.

עָכוֹר Maſſ. & Vulg. *Achór*, nom. proprium vallis in Tribu Juda, ad ſeptentrionem Jericho, haud procul à Galgala, Joſ. 15. v. 7. Etym. *perturbatio*, à עָכַר *perturbavit*... Joſ. 7. vv. 24. 25.... *duxerunt eos ad vallem*. עָכוֹר *Achór*, h. e. *perturbationis* (per anticipationem ſcilicet ſic dictam, ut ex v. 26. liquet.) *Ubi dixit Joſue*, (ad Achan videlicet ſacrilegum....) *Quia turbaſti nos*, *turbet*, vel *turbabit te Dominus in die hac*, ex qua & vallis עָכוֹר *Achór*, i. *perturbationis*, & Achan ipſe עָכָר (in pauſa, unde (ָ) loco τῶ (ַ) ſub כ), *Achár*, h. e. *turbavit*, *perturbavit*.... deinceps nuncupatur, uti 1. Paral. 2. v. 7. patet.

עָכָן Maſſ. & Vulg. *Achán*, nom. proprium *filii Charmi*, *filii Zabdi*, *filii Zare de Tribu Juda* (qui) *tulit aliquid de anathemate*.... Joſ. 7. vv. 1. 18. 19 20. 24. & cap. 22. v. 20. Is 1. Paral. 2. v. 7. dicitur *Achár*, vide vocem præced. Etym. *ſerpens*, *vipera*, à עַכְנָא Chald. idem.

עָכַס QAL (ex uſu Arabico) *inverto*, *præpoſtere di*[illegible]*ono; fune revincio; viperæ more incedo*, *repto*, *in gyrum me converto*, *incurvor*.... unde PIEL עכס, ex quo 3. p. plur. f. FUT. Iſai. 3. v. 16. *plaudendo eunt* וּבְרַגְלֵיהֶם תְּעַכַּסְנָה, LXX. καὶ τοῖς ποσὶν ἅμα παίζουσαι & *pedibus ſimul ludentes*. Vulg. *ambulabant pedibus ſuis*, & *compoſito gradu incedebant*. Alii, & *pedibus*, vel *in pedibus ſuis* (maſc. pro fem. in ſignum diſſolutæ conſuetudinis), Chald. *provocantes*,

Arab. *ludentes*, Syr. *tripudiantes*. Alii, (variant) *tinniunt*, sivè *tinnitum faciunt*, vel *strepitum crepitaculorum excitant*, vel *feriunt (pedum) ornamentum, cui affiguntur tintinnabula*, vel *compeditas agunt*....

עֶכֶס m. unde cum præf. וּכְעֶכֶס אֶל־מוּסַר אֱוִיל, Proverb. 7. v. 22. Lxx. καὶ ὥσπερ κύων ἐπὶ δεσμοὺς *& tanquam canis ad vincula*. (Hebr. עכס Græce, *ut suspicor, redditum fuerat* κύφων, *non* κύων; κύφων *est catastæ genus, quâ rei vinciebantur, aut torquebantur*. Bochart. de animal. in genere, lib. II. col. 694.) Sym. participialiter, σκιρτῶν ἐπὶ δεσμῶν ἄφρων *saliens ad vincula stultus*. Vulg. *& quasi agnus lasciviens, & ignorans quod ad vincula stultus trahatur*. Paraph. Chald. וּכְכַלְבָּא לְאִסּוּרָא *& sicut canis ad vinculum*. Sic Syr. Arab..... imò, κύων ἐπὶ δεσμά, est in Hesychio, & in Erasm. Adag. chil. 2. cent. 7. n. 67. *de iis dicitur, qui se in malum aliquod conjiciunt, à canibus sumptum, ultro se præbentibus vinciendos cibi lenocinio*.... unde videntur hi omnes paraphrastas egisse; nec verbum, sed sensum utcunque expressisse. Alii, *& tanquam (in) compede ad pœnam* exemplarem *stulti*. Hîc deficit τό ב, quod *non solet*, inquit Cocc. post כ poni.... Quidam, *& quasi* ad (τῶ אֶל־, quod voci sequenti præmittitur, ellipsis) *pedis ornamentum, ad vinculum stultus* properat vinciendus. Plur. cum præf. Isai. 3. v. 18. *in die illa auferet Dominus* אֵת תִּפְאֶרֶת הָעֲכָסִים τὴν δόξαν τῶ ἱματισμοῦ αὐτῶν *gloriam vestimenti eorum*. Vulg. *ornamentum*. (Syr. *pompam*, Arab. *luxum*, Alii, *decus*....) *calceamentorum*. Alii, *ornamentorum pedum*, *instar squamarum*, vel *monilium pedum*, vel *crepitaculorum*, impedibus mulierum, quibus inter saltandum utebantur: vel *compedum*, quibus pedes ornabant feminæ (teste Plin. 33. 12. ubi *mulieres* prodit *compedes ex auro*, vel *argento fecisse*) ut viris essent illecebræ libidinis. Alii, *periscelidum*, quibus assutæ erant catenulæ aureæ ad moderandos gressus.... R. עָכַס Arabibus, *fune revincit*, &c. ut supra.

עַכְסָה Masf. *Achsáh*, Vulg. *Axa*, nom. propr. filiæ τῶ Caleb, Jos. 15. v. 16. Jud. 1. v. 12. & 1. Paral. 2. v. 49. ubi & scribitur עַכְסָא, Masf. & Vulg. *Achsá*. Etym. *pedibus ludens*, (ornatis scilicet compedibus supra descriptis) *compeditam agens*.... R. עָכַס in Piël עִכֵּס *tulit* (pedum) *ornamentum, cui affigebantur tintinnabula*.... unde עַכְסָה nomen mulieris, *tantæ pulchritudinis, ut qui eam videret, propriæ irasceretur uxori, quòd non æquè formosa esset*, atque illa. Castel. Lex. Heptaglot.

עָכָר Masf. & Vulg. *Achár*, nomen viri, *qui turbavit Israël, & peccavit in furto anathematis*, 1. Paral. 2. v. 7. Is Jos. 7. v. 1. dicitur עָכָן *Achán*, quod vide sup. col. 1618.

עכר QAL. Lxx. Incert. ταράττω, Aq. Sym. Theod. συνταράττω, Lxx. ἀπαλλάττω, διαφθείρω, ὀλοθρεύω, ἐξολοθρεύω, ἐξολλύμι, ἐκτείνω, μισητὸν ποιέω, Vulg. & alii, *turbo* (re magis, quam verbis, est contrarium τῷ עָרַךְ, & fortè ex ipso, perturbato literarum ordine, factum) *conturbo, disturbo (permuto) perturbo, perverto, perdo, disperdo, prorsùs everto, funditùs perdo, contero, odiosum facio*... ἀπόλλυμαι *pereo*, ἀνακαινίζομαι *renovor*.

Praet. 3. p. s. m. עָכַר אָבִי אֶת־הָאָרֶץ, 1. Reg. 14. v. 29. *conturbavit pater meus terram*; damnum dedit toti rei-publicæ. 2. p. s. m. cum affix. עֲכַרְתָּנוּ *conturbasti nos*, c. 1. p. s. c. עָכַרְתִּי *conturbavi*. 2. p. pl. m. עֲכַרְתֶּם *perturbastis*. Cum præf. וַעֲכַרְתֶּם *& perturbetis*.

Ben. s. m. עֹכֵר בֵּיתוֹ יִנְחַל־רוּחַ, Prov. 11. v. 29. *qui conturbat domum suam hæreditabit (possidebit) ventum*. Cum præfix. וְעֹכֵר שְׁאֵרוֹ אַכְזָרִי, ibid. v. 17. *& qui conturbat carnem suam crudelis est*. Hîc שְׁאֵר *caro* sumitur pro *propinquo*, vel *propinqua*, uti Levit. 18. v. 12. Plur. m. cum præf. & aff. in pausa, quare (ּ) loco (ְ) sub ר, בְּעֹכְרָי, *inter perturbantes me*, c.

Fut. 3. p. s. m. cum affix. ה, unde (ו) mutatur in (ּ hhatoúph) loco τῶ (ֹ) ob concursum, vide Gram. Heb. t. 1. p. 359. c. 1. מֶה עֲכַרְתָּנוּ יַעְכָּרְךָ יְהוָה, Jos. 7. v. 25. *quia* vel *quam conturbasti nos, tàm conturbet*, vel *conturbabit te Dominus*.

NIPHAL נֶעְכַּר, unde Praet. 3. p. s.

m. in pausa, quare (ְ) loco τῦ (ֶ) sub ב, וּכְאֵבִי נֶעְכָּר, Psal. 38. Heb. 39. v. 3. Lxx. καὶ τὸ ἄλγημά μου ἀνεκαινίσθη, Vulg. *& dolor meus renovatus est.* Sym. mutatâ personâ, καὶ ἀνεταράχθην *& turbatus sum.* S. Hieronymus, & alii, *& dolor meus conturbatus* (Cocc. *concitatior*) *est.*

Ben. s. f. ex terminatione ה præcedenti duplici (ְ), quorum primum ob pausam in (ָ) mutatur, וּבִתְבוּאַת רָשָׁע נֶעְכָּרֶת, Prov. 15. v. 6. Lxx. in plurali, καρποὶ δὲ ἀσεβῶν ἀπολοῦνται *fructus autem impiorum peribunt.* Vulg. *& in fructibus impii conturbatio.* Alii, (variant) vel *& in proventu improbi conturbatio*, concretum pro abstracto; vel (remisso ב ad primum membrum, ubi deficit) *fructus impii conturbatur.*

עָכְרָן Mass. & Vulg. *Ochrân*, nomen propr. patris τῦ Phegiel principis Tribûs Aser, Num. 1. v. 13. Etym. *turbulentus*, quasi à עָכַר, unde adjectivum denominativum עָכְרָן *turbidus*, *turbulentus*, (formæ רַחְמָן *misericors*). R. עָכַר *turbavit.*

עַכְשׁוּב m. unde חֲמַת עַכְשׁוּב, Psal. 139. Heb. 140. v. 4. Lxx. in plur. ἰὸς ἀσπίδων, Vulg. *venenum aspidum*, Alii, *venenum aspidis* (ἀσπίδος) quæ scilicet venenum procul exspuit. Paraphras. Chald. אַרְסָא דְעַכְבִּיתָא *venenum araneæ*, non *aspidis*, uti legitur in versione Latina; עכשוב *acsub aspis*, ex עכש *acas*; nempe Arabibus, עכש *acasa* est *ad principium suum rem reflectere, & retorquere: sive id fiat rectâ lineâ ut in repercussu solis, aut per circulos, & gyros, ut cum, capite ad caudam obverso, serpens in spiram se colligit. Id aspidi maximè convenit, qui Græce dicitur ἀσπὶς, quia in gyros se torquet in clypei modum.* Bochart. de animal. lib. I. p. 68. Quidam commodiùs, ex עכה, sive עכו Arabibus, *spiras* (h. e. revolutiones, vel circulos, qui in seipsos non recurrunt) *fecit*; & שׁוּב *conversus... est, convertit se....* Hinc enim עַכְשׁוּב *acschoûv* ἀσπὶς *aspis*, sic dicta, quòd in gyros sese (in clypei modum) convertat, aut colligat; aut quòd sese convertendo spiras conficiat.

עַל, unde יָשׁוּבוּ לֹא עָל, Hos. 7. v. 16. Lxx. ἀπεστράφησαν εἰς οὐθὲν *conversi sunt in nihilum*; legebant לֹא עָל, Vulg. *reversi sunt ut essent absque jugo*; legebat על pro עָל, lex per jugum intelligenda. Alii, *reversi sunt non suprà*, (h. e. ex usu Chald. *non evasere*, metaphora à submersis emergere connitentibus, nec valentibus ducta;) Alii, *reversi sunt non* ad (hîc enim τῦ ל ellipsis) *supremum, Excelsum, Altissimum*, i. *Deum* .... Quidam, Qui quidem diriguntur ab arcuario in scopum; sed subitò *vertuntur: non sursùm* emittunt telum: (μεταφορά.) *Fiunt fallax veluti arcus*.... Ellipsis tum prioris membri integri, tum nonnullarum vocum ex membro sequenti repetendarum, vide Gram. Heb. tom. 2. p. 5. Est porrò τὸ עָל hîc, uti & alibi adverbium, sed τὸ (ָ) loco τῦ (ַ) ob pausam hîc habet. R. עָלָה *scandit, ascendit, conscendit.*

עַל m. וְאֶל־עַל יִקְרָאֻהוּ, Hos. 11. v. 7. Lxx. καὶ ὁ Θεὸς ἐπὶ τὰ τίμια αὐτοῦ θυμωθήσεται *& Deus super, in pretiosa ejus irascetur.* Vulg. *jugum autem* (vide mox supra) *imponetur eis simul*, quod non auferetur. Alii, *quamvis ad super, suprà* (supernum numen) *revocent eum* (Israëlem), *simul* Prophetæ omnes: *Nullus elevat se, movetur*.... R. eadem ac vocis præced.

עַל, & in forma plurali masculina constructa, עֲלֵי, præpositio, adverbium..... Lxx. ἐπὶ, Vulg. & alii, *super, supra.* Item, *secundùm, juxta, versus, adversus, ad, apud, coram, in, ex, erga, contra, propter, eò, quòd, quamvis, præter, pro, de, cum*.... עַל, scribitur pro אַל *ne*, Ezech. 9. v. 5. contra verò אֶל ponitur pro עַל, 1. Reg. 27. v. 10. ubi subintelligitur עַל כִּי, cum præfix. ב conjunctum sæpè abundat, vice versa עַל quandoque deest.... Vide Gram. Heb. tom. 1. p. 590. c. 2. Lxx. item, Verbal. πολεμέω *bellum gero*, ὑπεραίρω *superefferο*, ζητέω *quæro.* Substant. νέωτερ *infans* .... ab עלה pro *tollere* scilicet, sive *educare sumpto.* עַל־אַחֶיךָ, Gen. 48. v. 22. *supra fratres tuos*, i. præ fratribus tuis. הַשֹּׁאֲפִים עַל־עֲפַר־אֶרֶץ בְּרֹאשׁ דַּלִּים, Amos 2. v. 7.

Digitized by Google

qui anhelant præ pulvere terræ, quem in caput tenuium (à se in terram prostratorum, conculcatorum....) excitant. Cum præf. הַעַל *num ad....? num adversus....?* וְעַל *&* *summè, maximè, præsertim....* כְּעַל גְּמֻלוֹת, כְּעַל יְשַׁלֵּם, Isai. 59. v. 18. *sicut pro factis, sicut pro ipsis*, inquam, factis *reddit*, repetitio, ut scilicet sententia vividior fiat. כְּעַל כֹּל אֲשֶׁר־גְּמָלָנוּ, Isai. 63. v. 7. *quasi* (i. quantum fas est) *de, pro omnibus, quæ fecit nobis.* Cocc. *plane pro ut de nobis meritus est;* מֵעַל *desursum, sursum, versùs.... ultrà....* Cum affixis usurpatur forma עָלֵי, quæ cum affixis absolutis mutat (-) in (-) cum constructis retinet. אַךְ בְּשָׂרוֹ עָלָיו יִכְאָב וְנַפְשׁוֹ עָלָיו תֶּאֱבָל, Job. 14. v. 22. *tantum caro in se dolet* (in sepulchro scilicet, dum corrumpitur, dum à vermibus corroditur) *& corpus* (confer Num. 6. v. 6.) *de se luget.* Hic agi videtur de statu mortuorum, (quibus negatur, sensus, aut cura, eorum videlicet, quæ hic aguntur, ut Eccles. 9. v. 5.) Prosopopœia elegantissima; עָלֶיהָ *propter, juxta, circa, per eam.* Cum præf. & aff. relativo etiam (quod rariùs fit) expresso per ה τῷ (-) affectum, loco τῶ (-) ob guttural. seq. τῷ (-) notatam, vide Gram. Heb. tom. 1. p. 422. c. 2. & p. 69. c. 1. 1. Reg. 9. v. 24. *levavit autem cocus armum*, הֶעָלֶיהָ, Lxx. edit. Ald. Complut. & mſ. Alex. καὶ τὸ ἐπ' αὐτῆς *& quod super ipsum erat*, sive *quod adhærebat illi.* חֲמָסִי עָלֶיךָ, Gen. 16. v. 5. *injuria mea est super te*, m. tuum est præstare injuriam meam, & vindicare; Isai. 60. v. 1. *& gloria Domini* עָלַיִךְ זָרָח *super, propter, in, circa.... te, f. orta est.* Cum (י) in fine more Chaldæorum, ac Syrorum, vide Gram. Ludov. *de Dieu*, p. 161. עָלָיְכִי (ubi (-) sub ל loco τῶ (-) ob pausam) *tibi, ad te.... f.* מֵעָלָיִךְ (in pausa) *à te, de super, circa, apud.... te*, f. אֶעֶזְבָה עָלַי שִׂיחִי, Job. 10. v. 1. *relinquam apud me querimoniam meam?* Non deponam eam? עָלַי אֱלֹהִים נְדָרֶיךָ, Psal. 55. Heb. 56. v. 13. *super me* sunt, *ô Deus, vota tibi nuncupata.* Reus sum solvendorum votorum. In pausa, unde (-) loco τῶ (-) sub ל, עָלָי,

מַחְסוֹרְךָ עָלַי, Jud. 19. v. 20. *omnis tua penuria super me;* sine me curare, ne quid tibi desit. וְעָלַי *& super me, de me, ad me....* c. מֵעָלַי *à me, à juxta me, de apud me....* c. absque (י) pluralis num. indice, עֲלֵהֶם, Gen. 45. v. 15. *super eos*, וַעֲלֵהֶם *& ipsorum* erat impertiri fratribus suis, עֲלֵכֶם *super vos*, m. מֵעֲלֵכֶם *à vobis, de super vos....* m. עָלֵינוּ *nostrum est, nobis incumbit*, c.

עַל, & in forma plurali masculina constructa, עֲלֵי Chald. Lxx. ἐπὶ, ὑπὲρ.... *super, supra....* ut Hebr. Cum præf. וְעַל *& in, contra, super....* Cum affixis usurpatur forma עֲלֵי, unde עֲלוֹהִי *super eum.* Cum aff. fem. ex altera forma, cum (-) etiam loco τῶ (-) ante (י), עֲלַיהּ *super illud.* Dan. 4. v. 14. & cap. 5. v. 21. ubi (י) redundat secundùm Massorethas, vide Gram. Heb. tom. 2. p. 582. c. 2. vel τὸ (-) est pro (-) formæ Syriacæ, quæ *& alibi passim, in Daniële, & Esdra reluceret magis, si non obstaret* (τῶ (-) aut (-)) *punctatio*, Lud. *de Dieu*, Gram. p. 160. עֲלָךְ *super te, ad te....* m. Dan. 3. v. 12. & cap. 4. vv. 22. 29. &c. ubi Massorethæ notarunt legendum esse sine (י) עֲלָךְ, quomodo in paraphrasi Chald. τὸ רַגְלָךְ *pedes tuos*, m. 2. Reg. 11. v. 8. & ibidem v. 24. בְּעַבְדָּךְ *in servos tuos*, m. *Quod probare non possum*, inquit Lud. *de Dieu*, Gram. p. 160. *tum quia sic nihil differret à nomine singulari.... tum vel maxime, quia non tantùm in Daniële, sed & alibi passim in Targum* (י) *sæpè exprimitur;* & non rarò geminatum, ad indicandum (י) mobile esse.... quod variè ab *auctoribus punctatur....* αὐτῷ per (י) punctandum.... עֲלַי *ad me, in me*, c. עֲלֵיהוֹן *eis, ad eos.* Cum ם loco τῶ ן, & hhôlem defic. more Arab. עֲלֵיהֹם *super eos*, עֲלֶינָא *ad, super nos*, c. Esd. 4. v. 12. ubi à Leusden עָלֵינוּ, more Hebræorum, pro עֲלָנָא Chald. (vel certè pro עֲלֶינָא, quod ibid. in margine scribitur; quodque cap. 4. v. 18. & cap. 5. v. 17. solum legitur,) punctatur; unde τὸ עָלֵינוּ non erat è versu 12. (cap. 4.) Joanni Leusden eliminandum. Nec Lud. *de Dieu* (Gram. p. 405.) עֲלֶינָא punctandum. R. עָלָה Hebr. *ascendit....*

Digitized by Google

עֵלָּא præpositio, aut adverbium Chald. unde cum præf. וְעֵלָּא מִנְּהוֹן, Dan. 6. v. 2. al. 3. Lxx. ἐπάνω αὐτῶν (Gallice, *& au-dessus d'eux*); Vulg. & alii, *& super eos.* R. eadem ac vocis præced.

עֻלָּא Mass. *Ullá*, Vulg. *Olla*, nom. propr. patris Arec, & Haniel, & Resia, 1. Paral. 7. v. 39. Etym. *pullus*, à עוּל Chald. idem; unde cum א emphatico, עֻלָּא, mutato scilicet דִּי (ו) in (ֻ) sequente dagh. per legem æquivalentiæ.

עִלָּא, עִלָּה f. Chald. Dan. 6. vv. 5. 6. Lxx. πρόφασιν, Vulg. & alii, *caussam, occasionem, prætextum, colorem....* Rad. עֲלַל vel עֲלַל, *fecit;* in Hithpaél הִתְעֲלֵל *machinatus est, caussam invenit*, aut *quæsivit.*

עִלֵּג m. unde plur. וּלְשׁוֹן עִלְּגִים, Isai. 32. v. 4. Lxx. καὶ αἱ γλῶσσαι αἱ ψελλίζουσαι *& linguæ balbucientes.* Vulg. & alii, *lingua balborum*, R. Sol. כָּל־מִי שֶׁאֵינוֹ יָכוֹל דִּבּוּרוֹ *quicumque non rectè disponit sermonem suum*, ut sit elegans, vocatur לוֹעֵג וְעִלֵּג *ridiculus* linguâ, h. e. *barbarus*, aut *balbus.* R. علج *alaga*, Arab. in X^a. *crassus evasit, obesus fuit.* Hinc עִלֵּג *balbus*, sic dictus, quod lingua crassa, obessa.... balbutire soleat.

עָלָה QAL. Lxx. Aq. Sym. Theod. ἀναβαίνω, Lxx. Aq. ἐπιβαίνω, Lxx. προσαναβαίνω, συναναβαίνω, ἐκβαίνω, γίνομαι, φύομαι, ἀναφύω, ἀνίστημι, πορεύομαι, ἔρχομαι, ἥκω, ἐπέρχομαι, εἰσέρχομαι, εἰσπορεύομαι, ὁρμάω, ἐκπηδάω, ἐξέρχομαι, ἀπέρχομαι, ἀποχωρέω, ἀφίστημι, παρέρχομαι, διεκβάλλω, χερσόω, συγκομίζω, συμπλέκω, ἀναλαμβάνομαι, ὑπάγω.... Vulg. & alii, *scando, ascendo*, (quandoque *ascendere*, est abire ut fumum *in auras, evanescere, perire.* Lxx. ἀπολέσθαι) *conscendo, excedo, evado, fio, nascor, enascor, orior, exorior* (cresco) *renascor, oborior, surgo, proficiscor, venio, supervenio, ingredior, induo, desilio, exeo, abeo, discedo, recedo, prætereo, pertranseo, secerno, sepono, comporto, complico, assumor, converto....* Lxx. item, ἀδικέω *injuste ago*, ἀναβοάω *clamo, exclamo*, ἀναγγέλλω *annuntio*, ἀνάπτομαι *incendor*, διανοέομαι *cogito*, ἵστημι *sto*, θερίζω *meto*, ὑπερέχομαι *excello.* In hisce phrasibus: עָלָה אֵבֶר πτερύσσομαι *alas produco*, עָלָה חַיָּה ἅπτομαι *tango....*

Praet. 3. p. s. m. מִי עָלָה־שָׁמַיִם וַיֵּרַד, Prov. 30. v. 4. *quis ascendit in cælum, postquàm descenderat?* Resp. אִיתִיאֵל (de quo v. 1.) *Ithiél* (*Mecum Deus*), qui & עִמָּנוּאֵל, Isai. 7. v. 14. *Immánouél* (*Nobiscum Deus*), *Filius hominis, qui est in cælo*, Joan. 3. v. 13. Conf. Epist. ad Ephes. 4. v. 9. עָלָה כֻלּוֹ קִמְּשׂנִים, Prov. 24. v. 31. Lxx. χερσωθήσεται καὶ χορτομανήσει ὅλος *desertus, incultusque erit ager, ac herbis luxuriabit totus.* Vulg. *totum repleverant urticæ.* Alii, *totus succreverat* (ager) *carduis.* Cum præf. וְעָלָה מִן־הָאָרֶץ, Exod. 1. v. 10. *ne exeat de terra*, in qua nunc habitat. Ex his Verbis colligitur hanc apud Ægyptios famam fuisse vagatam, quod Hebræi ad terram Canaan essent reversuri. 3. p. s. f. עָלְתָה, & in pausa, unde (ָ) loco שְׁוָא (ְ) sub ל, עָלָתָה *ascendit.* Cum præf. וְעָלְתָה *& ascendet.* 2. p. s. m. עָלִיתָ לַמָּרוֹם, Psal. 67. Heb. 68. v. 19. *ascendisti in altum*, (unde descenderas *primùm*, ô Deus, *in inferiores partes terræ*, Ephes. 4. v. 9.) Gen. 49. v. 9. Alii, *recessisti*, Alii, *ascendisti....* Cum præf. וְעָלִיתָ *& ascendes.* 2. p. s. f. עָלִית *ascendes.* 1. p. s. c. עָלִיתִי *ascendi.* Cum præf. וְעָלִיתִי *& ascensurus sim.* 3. p. pl. c. עָלוּ *ascenderunt.* Cum præf. וְעָלוּ *& ascendent*, שֶׁעָלוּ *quæ ascenderunt.* 2. p. plur. m. עֲלִיתֶם *ascendistis.* Cum præf. וַעֲלִיתֶם *& conscendetis.* 1. p. pl. c. עָלִינוּ *ascendimus.* Cum præf. וְעָלִינוּ *& ascendemus.*

Ben. s. m. עֹלֶה, עוֹלֶה *ascendens.* Cum præf. הָעֹלֶה *ascendens*, הָעוֹלָה & הָעֹלֶה, *& ascendens.* Fem. בַּמְסִלּוֹת duabus in viis, quarum altera עֹלָה *tendebat, ferebat*, (Vulg. *ferebatur*) *in Bethel, altera in Gabaa*, Jud. 20. v. 31. Cum præf. הָעוֹלָה & הָעֹלָה, *ascendens.* Plur. m. עֹלִים *ascendentes.* Cum præf. הָעֹלִים *ascendentes.* Plur. f. עֹלוֹת & עוֹלוֹת, *ascendentes.* Cum præf. הָעֹלוֹת *ascendentes.*

Infin. ex forma absoluta, עָלֹה *ascendendo*, Alii, *succidendo....* הֵא ה in ת mutato, עֲלוֹת *ascendere, accedere....* Cum præf. בַּעֲלוֹת הַמִּנְחָה, 3. Reg. 18. v. 36. *quum offerret*, sive *offerretur munus*, כַּעֲלוֹת גָּדִישׁ בְּעִתּוֹ, Job. 5. v. 26. *quemadmodum ascendis* (Vulg. *infertur* in granarium scilicet)

Digitized by Google

meta (acervus) *tritici* (*frugum*) *tempore suo.* Antithesis, לַעֲלוֹת עַמִּים תַּחְתָּם, Job. 36. v. 20. *ut ascendant populi sub eas* (munitiones, de quibus versu præced.) pro te pugnaturi. Absque מִן (ו), עֲלוֹת *ascendere* .... מֵעֲלוֹת, 3. Reg. 12. v. 28. *ne ascendatis*, Nehem. 4. v. 21. *ab ascendere*, sive *ab ascensu* auroræ... Cum affix. בְּיוֹם עֲלֹתוֹ, Isai. 11. v. 16. *die, quo ascendebat ipse.* Cum præf. & affix. בַּעֲלוֹתוֹ, Jud. 11. v. 13. *in ascensu ipsius*, ex Ægypto, וּכְיוֹם עֲלוֹתָהּ, Hos. 2. v. 17. Vulg. *juxta dies ascensionis suæ*, f. è terra Ægypti, בַּעֲלוֹתָהּ *in ascendere ipsam*, h. e. *cum ascenderet ipsa*, בַּעֲלֹתְךָ *dum ascenderes tu*, m. בַּעֲלֹתִי, Deut. 9. v. 9. Vulg. *quando ascendi* ego, c. בַּעֲלוֹתָם *cum ascenderent illi*, sive *in ascensu illorum* ex Ægypto.

IMPER. 2. p. s. m. עֲלֵה *ascende.* Cum præf. וַעֲלֵה *& ascende.* 2. p. s. f. עֲלִי *ascende.* 2. p. plur. m. עֲלוּ *ascendite.* Cum præf. וַעֲלוּ *& ascendite.*

FUT. 3. p. s. m. יַעֲלֶה *ascendet, accedet, recedet* .... Cum præfix. הֲיַעֲלֶה־, Amos 3. v. 5. *an ascendit*, h. e. *tollitur?* Vulg. *auferetur?* וְיַעֲלֶה *& ascendet*, וְיַעֲלֶה מֵעָלָי, 3. Reg. 15. v. 19. *& ascendat à me*, h. e. *surgens discedas*, וַיַּעֲלֶה *& ascendit.* Cum apocopa, unde (-) sub ע, vide Gram. Heb. tom. 1. p. 288. יַעַל *ascendet.* Cum præf. וְיַעַל *& ascendet*; in pausa, unde (-) loco ־ (-) sub characteristica, וְיָעַל *& ascendat*, וַיַּעַל *& ascendit, accessit, recessit* .... in pausa, quare (-) pro (-) in penultima, וַיָּעַל *& ascendit.* Cum affix. יַעַלֶנָּה *ascendet, transibit per eam.* 3. p. s. f. Eccl. 10. v. 4. *si ira dominantis* תַּעֲלֶה עָלֶיךָ *ascendat* (ex corde scilicet in linguam, vultumque) *contra te*, m. Cum præf. וַתַּעֲלֶה *& ascendit.* Cum præf. & apocopa (ut in 3. p. s. m.) וַתַּעַל *& ascendet*, וַתַּעַל, & in pausa, וַתָּעַל *& ascendit.* 2. p. s. m. תַּעֲלֶה *ascendes.* 2. p. s. f. cum præf. וַתַּעֲלִי *& ascendisti.* 1. p. s. c. אֶעֱלֶה *ascendam.* Cum ה interrog. הָ (-) ob א guttur. sequ. notato, vide Gram. Heb. tom. 1. p. 375. c. 2. הַאֶעֱלֶה *num ascendam?* Cum præfix. & apocopa (de qua supra in 3. p. s. m.) וָאַעַל *& ascendi.* 3. p. pl. m. יַעֲלוּ *ascendent.* Cum præf. וְיַעֲלוּ *& ascendent*, וַיַּעֲלוּ *& ascenderunt.* 3. p. plur. f. תַּעֲלֶינָה *ascendent.* Cum præf. וַתַּעֲלֶינָה *& ascenderunt.* 2. p. pl. m. תַּעֲלוּ *ascendetis.* Cum præf. וַתַּעֲלוּ, & cum (-) anomalo, vel potiùs mendoso, sub ה loco ־ (-), וַתַּעֲלוּ, Ezech. 36. v. 3. pro וַתֵּעָלוּ. Vide Gram. Heb. tom. 1. p. 290. c. 2. & p. 291. c. 1. *& ascendistis.* 1. p. pl. c. נַעֲלֶה *ascendemus.* Cum præf. וְנַעֲלֶה *& ascendemus.* Cum præf. & apocopa (ut in 3. p. s. m.) וַנַּעַל *& ascendimus.*

NIPHAL נַעֲלָה, Lxx. ἐπαίρομαι, ὑψόομαι, ἀναβαίνω, ἀναβαίνομαι .... Vulg. & alii, *efferor, elevor, extollor, exaltor, attollor, ascendo, ascendor* .... Item, *ascendere factus sum, educor, abducor, subducor, abscedo, recedo* ....

PRAET. 3. p. s. m. נַעֲלָה *ascendere factus, subductus, excelsus, elatus* .... *fuit, discessit* .... Cum præf. וְנַעֲלָה *& recedebat.* 2. p. s. m. נַעֲלֵיתָ *elatus, excelsus es.*

INFIN. ex terminatione ה præcedenti (ו), הֵעָלוֹת *recedere* .... עִם הֵעָלוֹת, Esdr. 1. v. 11. *quum discederent.* Cum præf. בְּהֵעָלוֹת *dum abducerentur*, וּבְהֵעָלוֹת *& cum attolleretur.* Cum affix. & hholem defic. in penultima, עַד־יוֹם הֵעָלֹתוֹ, Exod. 40. v. 36. *usque ad diem, quâ attolleretur ipsa* nubes. Cum præf. & affix. וּבְהֵעָלֹתוֹ *& quum attolleretur ipsa* nubes.

IMPER. 2. p. plur. m. הֵעָלוּ *recedite.*

FUT. 3. p. s. m. וְאִם־לֹא יֵעָלֶה, Exod. 40. v. 37. *& si non attolleretur* nubes. 3. p. pl. m. cum præf. וַיֵּעָלוּ *& recesserunt.* 2. p. pl. m. (quam huc referunt nonnulli, vide supra in futuro Qal.) Cum præf. וַתֵּעָלוּ, Ezech. 36. v. 3. *& ascendistis.*

HIPHIL הֶעֱלָה, Lxx. Aq. ἀναβιβάζω, ἄγω, Lxx. Aq. Sym. ἀνάγω, Lxx. ἐξάγω, (Theod. αἱρέω) ἀνασπάω, ἐπάγω, φέρω, Lxx. Sym. ἀναφέρω, Lxx. προσφέρω, συναναφέρω, τίθημι, ἐπιτίθημι, ἐπιβάλλω, ἐξανατέλλω, ἵστημι, χέω, ὑφαίνω, καίω, ἐγείρω, ἅπτω, ἐξάπτω, ἐπισκευάζω .... Vulg. & alii, *ascendere facio, duco, abduco, adduco, reduco, educo, eruo, eripio, aufero, extraho, evebo, invebo, infero, fero, affero, confero, effero, offero, profero, refero, transf-*

Digitized by Google

fero, simul subveho, pono, impono, injicio, instruo, sum super, super sum .... deduco, traduco, texo, ordior, diduco, uro, cremo, accendo, incendo (maxime cùm de lumine, vel igne agitur, cujus flamma sursum ascendit) *instauro, reconcinno* .... Lxx. item, *ποιέω facio, γλύφω sculpo.*

Praet. 3. p. ſ. m. Jerem. 16. v. 14. *qui* הֶעֱלָה *fecit ascendere filios Israël de terra Ægypti*; הֶעֱלָה, Habac. 1. v. 15. *ascendere fecit, eduxit.* Scheva primæ radicalis gutturalis ע dilatato in (-), ה characterist. (-) non (-) erat notanda, vide Gram. Heb. tom. 1. p. 298. c. 2. & p. 299. c. 1. Cum præf. וְהֶעֱלָה *& educet, producet, obtulit, ascendere fecit*, וְהֶעֱלָה אֶת־נֵרֹתֶיהָ, Exod. 25. v. 37. *& ascendere faciet lucernas*, h. e. vel ponet in cacumine calamorum, vel (per metonymiam causæ materialis pro materiato catachresticam) *ascendere faciet lucernas*, pro faciet lucernarum ascendere flammas, i. (ut Chald. Syr. Arab.) *accendet lucernas.* Cum affix. הֶעֶלְךָ *eduxit te*, m. הֶעֱלָנוּ *eduxit nos*, c. 3. p. ſ. f. cum præf. וְהֶעֶלְתָה *& afferebat.* Cum aff. הֶעֱלָתַם, Jos. 2. v. 6. (ubi (-) loco (-) in fine ob accentum in penultima collocatum, vide Gram. Heb. t. 1. p. 340. c. 1.) *ascendere jussit eos.* 2. p. ſ. m. הֶעֱלִיתָ, הֶעֱלִיתָ *eduxisti.* Cum præf. וְהֶעֱלִיתָ *& proferes, accendes*, וְהַעֲלִיתָ *& offeres, adduces.* Cum affix. הֶעֱלִיתָנוּ *eduxisti nos*, c. 2. p. ſ. f. הֶעֱלִית *obtulisti.* 1. p. ſ. c. הֶעֱלֵיתִי *eduxi.* Cum præf. וְהַעֲלֵיתִי, & sine (י) indice (-) in penultima, וְהַעֲלִתִי *& ascendere faciam.* Cum aff. & (·) absque (י), הֶעֱלִתִיךָ *eduxi te*, m. Cum præf. & affix. וְהַעֲלִיתִיךָ *& educam te*, m. וְהַעֲלִיתִיהוּ עוֹלָה, Jud. 11. v. 31. *offeram eum* (in) *holocaustum*, וְהַעֲלִיתִים *& reducam ea*, m. 3. p. pl. c. הֶעֱלוּ גִלּוּלֵיהֶם עַל־לִבָּם, Ezech. 14. v. 3. *ascendere fecerunt* (admiserunt) *stercora sua* (Deos stercoreos, idola) *in cor suum.* Cum præf. וְהֶעֱלוּ *& ascendere facient, offerent.* Cum affix. הֶעֱלוּךָ *eduxerunt te*, m. Cum præf. & affix. וְהֶעֱלוּךָ *& educent te*, m. 2. p. plur. m. cum præfix. וְהַעֲלִיתֶם, & sine (י) comite (-) וְהַעֲלִתֶם *& ascendere facietis.* Cum affix. & (-) pro (י) in penultima ad euphoniam, הֶעֱלִיתֻנוּ *ascendere fecistis, eduxistis nos*, c.

Ben. ſ. m. מַעֲלֶה הַמַּעֲלֶה, 1. Reg. 7. v. 10. Samuële *holocaustum offerente*, sacrificio inchoato, non absoluto. Cum præf. וּמַעֲלֶה *& adduco*, הַמַּעֲלֶה *ascendere faciens, adducens.* Construct. מַעֲלֵה גֵרָה, Levit. 11. v. 4. Lxx. *ἀνάγει μηρυκισμὸν reducit ruminationem.* (Vulg.) *ruminat.* Cum præf. & affix. הַמַּעַלְךָ *qui eduxit te*, m. הַמַּעֲלָם *qui eduxit ipsos.* Fem. ſ. מַעֲלָה *ascendere facit* (mansa scilicet, ac jam demissa à rumine ad os revocata) remandit. Constr. מַעֲלַת *ascendere faciens*, ruminans. Plur. m. מַעֲלִים *adducentes.* Constr. cum præf. מִמַּעֲלֵי *ex ascendere facientibus*, ruminantibus.

Infin. הַעֲלֵה *faciendo ascendere.* Ex termin. ת præced. (ו), הַעֲלוֹת *offerre, oblatio.* Cum præf. וְהַעֲלוֹת *& offerre*, בְּהַעֲלוֹת *in efferendo, offerendo*, וּבְהַעֲלֹת *& in proferendo, accendendo*, כְּהַעֲלוֹת, Vulg. *sicut ascendis* mare fluctuans, לְהַעֲלוֹת, לְהַעֲלֹת *ad proferendum, accendendum, educendum* ..... מֵהַעֲלוֹת *ab offerendo.* Cum affix. הַעֲלוֹתִי & הַעֲלֹתִי, 2. Reg. 7. v. 6. die, quâ *ascendere feci, eduxi.* Cum præf. & affix. עַד־הַעֲלֹתִי, Exod. 3. v. 8. *usque educam eum*, בְּהַעֲלֹתְךָ, *cum ascendere feceris*, sive *accenderis ipse* lucernas, וּבְהַעֲלוֹתִי *quumque eduxero vos* .... לְהַעֲלוֹתָם *ut ascendere facerent ipsi* columnam fumi ex urbe.

Imper. 2. p. ſ. m. cum apocopa, & (-) sub characteristica ac prima radicali ע, vide Gram. Heb. tom. 1. p. 301. c. 1. הַעַל, Exod. 33. v. 12. *educito.* Cum præf. וְהַעַל *& ascendere fac.* Cum præf. & affix. וְהַעֲלֵהוּ *& offer eum.* 2. p. ſ. f. אֶת־שְׁמוּאֵל הַעֲלִי־לִי, 1. Reg. 28. v. 11. *Samuëlem ascendere fac mihi.* Cum præfix. וְהַעֲלִי־לִי, ibid. v. 8. *ascendere fac mihi*, quem è manibus *dixero tibi.* 2. p. plur. m. הַעֲלוּ *adducite.*

Fut. 3. p. ſ. m. יַעֲלֶה *ascendere faciet, educet, offeret.* Cum præf. וַיַּעֲלֶה *& ascendere fecit.* Cum apocopa, characteristicâ, ac primâ radicali (-) ob ע gutturalem notatis, vide Gram. Heb. tom. 1. p. 302. c. 1. וַיַּעַל *& ascendere fecit, obtulit.* Cum præf. & affix. וַיַּעֲלֵנוּ *& obtulit, ascendere*

Digitized by Google

fecit eum, וַיַּעֲלֵנִי *& eduxit me*, c. וְהֶעֱלָם *adducet eas* plagas, וַיַּעֲלֵם *& ascendere fecit eos.* 3. p. f. f. cum præf. & apocopa, de qua supra in 3. p. f. m. וַתַּעַל *& ascendere fecit* unum de leunculis suis *eduxit*. Cum præf. & affix. וַתַּעֲלֵהוּ *& adduxit eum.* 2. p. f. m. תַּעֲלֶה *offeres, deportabis.* Cum præf. & apocopa, de qua supra, וַתַּעַל *& eduxisti.* Cum aff. תַּעֲלֶנָּה *offeres illud*, f. אַל־תַּעֲלֵנִי בַּחֲצִי יָמָי, Psal. 101. Heb. 102. v. 25. *ne ascendere facias me*, c. (non hic τὸ *ascendere* est instar rei evanidæ, aut fumi, *ascendendo* pereuntis; sed instar spiritûs redeuntis *ad Deum, qui dedit illum*, Eccles. 12. v. 7. sic in mortis mentione, *ascendere* ipsis usurpatur, uti aliis, *abire* pro mori) *in dimidio dierum meorum*, in media ætate mea. וּמִתְּהֹמוֹת הָאָרֶץ תָּשׁוּב תַּעֲלֵנִי, Psal. 70. Heb. 71. v. 20. *& de abyssis terræ* (quum) *reverteris, ascendere me facies* ad superos, תַּעֲלֵנוּ *educas nos*, c. 1. p. f. c. אַעֲלֶה *ascendere faciam, ponam, præponam, proponam .... faciam ut recedatis, deducam ....* Cum præf. וָאַעֲלֶה *obtuli, ascendere feci.* Cum præf. & apocopa, de qua supra, וָאַעַל *& obtuli.* Cum aff. אַעַלְךָ גַם־עָלֹה, Gen. 46. v. 4. *ascendere te quoque faciam ascendendo*, h. e. quum ascenderis, sive mortuus fueris, curabo ego ut in terra promissa sepeliaris. Jacob mortuus reducebatur, Gen. 50. vv. 5. 13. 3. p. pl. m. יַעֲלוּ *offerent.* Cum præf. וְיַעֲלוּ *& ascendere facient*, וַיַּעֲלוּ *& ascendere fecerunt, extraxerunt, obtulerunt ....* Cum præf. & affix. (ּ) in (ְ) ad euphoniam mutato, וַיַּעֲלֻהוּ *& deduxerunt eum.* 2. p. plur. m. תַּעֲלוּ *offeretis.*

HOPHAL cum hhôlem loco (ֻ hhatouph) sub characteristica, unde (ַ) sequens mobile dilatatur in (ֳ) sub prima radic. ע gutturali, vide Gram. Heb. t. 1. p. 303. c. 1. הֹעֲלָה, Lxx. activè, ἀναφέρω *sursum fero* (legebant הֶעֱלָה in Hiphil, *ascendere facio*). Vulg. & alii, (ex passiva significatione hujusce conjugationis) *ascendere factus sum, oblatus, relatus, abductus, impositus .... sum.*

PRAET. 3. p. f. m. אֲשֶׁר הֹעֲלָה עַל־סֵפֶר מַלְכֵי יִשְׂרָאֵל, 2. Paral. 20. v. 34. *quod illatum est in librum regum Israël.* Lxx. active, κατέγραψε *scripsit*, Vulg. *digessit.* 3. p. f. f. in pausa (unde (ָ) primariæ vocis sub ל loco τοῦ (ְ) revocatum), וְהֻצַּב גֻּלְּתָה הֹעֲלָתָה, Nah. 2. v. 8. *& Hutsseav* (aliis est nomen reginæ Assyrorum, aliis aliud) *migrare, ascendere jussa est.* Lxx. ἀνέβαινε.

HITHPAEL הִתְעַלָּה, unde 3. p. f. m. FUT. cum apocopa tertiæ radic. ה cum motione præced. (ַ), vide Gram. Heb. t. 1. p. 306. c. 1. וְאַל־יִתְעַל בְּסִרְיֹנוֹ, Jerem. 51. v. 3. Lxx. καὶ περιθέσθω ὃ ἐστιν ὅπλα αὐτοῦ *& circumponat, cui sunt, arma sua.* Vulg. *& non ascendat loricatus.* Alii, *& ad* eum, qui *sese elevat, qui sibi placet, qui gloriatur in lorica sua*, (*hæc dicit Dominus*, nempe quæ sequuntur). Ellipsis & antecedentis, & relativi, ut Jerem. 2. vv. 8. 11. Alii cum Vulg. אַל pro negativa accipiunt.

עָלֶה m. Lxx. Aq. Sym. φύλλον, Sym. θαλλός, Lxx. στέλεχος, Vulg. & alii, *folium, frons, germen, ramus, truncus, caudex.* Lxx. item, ἀνάβασις *ascensio*; legebant עֹלָה vel עֲלִיָּה, idem. וְרָדַף אֹתָם קוֹל עָלֶה נִדָּף, Levit. 26. v. 36. *persequetur eos* (fugientes) *sonus folii impulsi*, כִּנְבֹל עָלֶה מִגֶּפֶן, Isai. 34. v. 4. *ut marcescens decidit folium à vite.* Cum præfixo ה articulo, vel adverbio interrog. הֶ (ֶ) loco τοῦ (ַ) notato, ob sequent. ע guttural. הֶ (ֶ) affectam, vide Gram. Heb. tom. 1. pp. 69. c. 1. & 375. c. 2. הֶעָלֶה נִדָּף תַּעֲרוֹץ, Job. 13. v. 25. *an folium propulsum exagites?* וְהֶעָלֶה *& folium istud*, כֶּעָלֶה *sicut folium*, וְכֶעָלֶה (nomen statûs absoluti pro constructo, nempe, וְכַעֲלֵה, vide Gram. Heb. tom. 1. p. 121.) *& sicut folium illud*, Prov. 11. v. 28. ubi τὸ כ cum τῷ (ֶ) motione τοῦ ה exclusi afficitur. Constr. עֲלֵה *folium.* Cum affix. וְעָלֵהוּ *& folium ejus*, m. Cum præf. & affix. וְעָלֵהוּ לִתְרוּפָה, Ezech. 47. v. 12. *& folium ejus sanationi.* Plur. constr. עֲלֵי *folia.* Cum præf. וַעֲלֵי *& folia.* Cum aff. עָלָיו *folia ejus*, m. עָלֶיהָ *folia ejus*, f. & sine (י) indice plur. numeri, עָלֶהָ (pro עָלֶיהָ secundùm nonnullos), Isai. 1. v. 30. *foliis suis*, f. vel in singulari (secundùm alios, quibus עָלֶה (ut גּוֹלָה) sumit affixa, vide Gram. Heb. t. 1. p. 348. c. 2.)

folia

Digitized by Google

folio ſuo, f. Rad. עָלָה *aſcendit*.... unde עָלֶה *folium, ramus*.... ſic dicta, quod ſurſum creſcant.

עֲלָה f. Chald. Dan. 6. v. 5. vide עִלָּא, ſupra, col. 1625.

עֹלָה f. vide עוֹלָה, ſupra, col. 1561.

עוֹלֵה m. vide עוֹלֶה, ſupra, col. 1562.

עַלְוָה Maſſ. *Alváh*, Vulg. *Alva*, nomen proprium urbis Idumæorum, Gen. 36. v. 40. Etym. *ſagittæ jactus*, à עלוה Arab. idem.

עֲלוּמִים pl. m. Lxx. Aq. Sym. Theod. νεότης, Lxx. χρόνος, Aq. παρέβασις, Vulg. & alii, *adoleſcentia, juventus, tempus* (juventutis ſcilicet) & per metonymiam rei, pro tempore, quo fit ipſa res, *tranſgreſſio*. Lxx. item, αἰὼν αἰώνιος, *ſæculum*, αἰώνιος *æternus*; legebant עוֹלָמִים *ſæcula*.... Cum affix. Job. 20. v. 11. *oſſa ejus* מָלְאוּ עֲלוּמָו (ſecundum τό קְרִי), עֲלוּמָיו) *plena ſunt adoleſcentiâ ejus*, m. νεανικαῖς ἐπιθυμίαις.... יָשׁוּב לִימֵי עֲלוּמָיו, ibid. cap. 33. v. 25. Lxx. ἀποκαταστήσει δὲ αὐτὸν ἀνδρωθέντα ἐν ἀνθρώποις *reſtituet autem eum virum-factum inter homines*. Vulg. & alii, *revertatur ad dies adoleſcentiæ ſuæ*, m. עֲלוּמֶיךָ *adoleſcentiæ tuæ*, f. Pſal. 89. Heb. 90. v. 8. *poſuiſti pravitates noſtras coram te*; עֲלֻמֵנוּ (ubi (ו) in (ֻ) in antepenultima mutato, (י) index pluralis numeri in penultima deficit) *adoleſcentiam noſtram*, (vel ut ſervetur elegans antitheſis) *occulta noſtra in lumine vultûs tui*. Rad. עָלַם *abſcondit, occultavit*; unde עָלוּם *abſconditum*, ex quo plur. m. עֲלוּמִים *adoleſcentia*, pars ſcilicet ætatis occulta.

עֲלָוָן plur. f. Chald. unde cum præf. לַעֲלָוָן, Eſd. 6. v. 9. Lxx. εἰς ὁλοκαυτώσεις, Alii, *in holocauſta*. Vulg. in ſingulari, *in holocauſtum*. R. עָלָה Hebr. *aſcendit*..... unde ſing. fem. inuſitatum עֲלָוָא (mutato ſcilicet ה vel א in (ו), *holocauſtum*, ſic dictum, quod totum igne abſumptum ſurſum aſcenderet....) ex quo plur. fem. (formæ ſimplicis), עֲלָוָן *holocauſta*.

עַלְוָן Maſſ. & Vulg. *Alván*, nomen propr. filii τοῦ Sobal, Gen. 36. v. 23. Etym. *dominans*, à עלואן Arab. idem.

עֲלוּקָה f. unde cum præf. לַעֲלוּקָה, Prov. 30. v. 15. Lxx. βδέλλῃ, Vulg. & alii, *ſanguiſuga, hirudini*. Eſt עלוקה vox Arabica, cui non illa ſignificatio, nempe *hirudo*, ut volunt; ſed duæ ſunt aliæ ſignificationes, (fortè illæ *filiæ, dicentes: affer, affer*) nimirum, *mors, calamitas*. Sanguiſuga verò Arabibus dicitur עלקה, quæ vox ab ipſis accepta toto Oriente diſſeminata eſt. R. עלק Arab. *adhæſit, dependit, ſuſpenſus avulſit, ſuxit*.... Vide Bochart. lib. 1. cap. 9. de nom. animal. col. 70.

עָלוֹת plur. f. Lxx. Aq. λοχευόμεναι, Sym. ἐγκύμονες, Lxx. ἐν γαστρὶ ἔχουσαι, Sym. γαλακτοῦσαι, Vulg. & alii, *fetæ, prægnantes, lactantes*. וְהַבָּקָר עָלוֹת, Gen. 33. v. 13. Lxx. Verbaliter, καὶ αἱ βόες λοχεύονται *& boves fetantur*. Alii, χωλεύονται *claudicant*. Sym. κύουσι *graveſcunt, parturiunt*. Aq. τίκτουσι *pariunt*. Vulg. *& boves fœtas*. Alii, *lactantes*, Alii, *fetæ, prægnantes*, jam ad pariendum vicinæ. Lxx. item, πρωτοτοκέω *primùm enitor, pario*. Rad. עול Arabibus, *ſuſtentavit, aluit, nutrivit*....

עָלוֹת, unde cum præfix. 2. Paral. 24. v. 14. *& vaſa miniſterii* וְהַעֲלוֹת, Lxx. καὶ τῶν ὁλοκαυτωμάτων *& holocauſtomatum*. Vulg. *& ad holocauſta*. Alii, *&*, vel *mortaria*, vel *piſtilla*, vel *phialas*, vel *crateras*, vel *tabellas*.... Alii, *vaſa miniſtrandi, & offerendi*. Quidam, *vaſa* (ſive *inſtrumenta*) *miniſtrandi*, ſcilicet, *attollendi, deprimendive, accendendi*, vel *exſtinguendi*; τὰ enim וְכַפּוֹת, וְהַעֲלוֹת, שָׁרֵת non nomina, ſed Infinitivi videntur. Nimirum, τό שָׁרֵת, כַּפּוֹת Infinitivi τοῦ Piël, τό verò הַעֲלוֹת Infinitivus τοῦ Hiphil; unde cum præfix. וְהַעֲלוֹת....

עָלַז vel עָלָז, QAL. Lxx. ἀγαλλιάομαι, Aq. γαυριάομαι, Sym. γαυριάω, Lxx. καυχάομαι, κατακαυχάομαι, ὑψόομαι, χαίρω, χαίρομαι, κατατέρπομαι, Sym. ἱλαρύνομαι, ἀνθέω; Lxx. Theod. ἀναθάλλω; Lxx. quinta editio, κρατύνομαι.... Vulg. & alii, *exſulto, præ gaudio geſtio, ſuperbio, glorior, efferor, exaltor, gaudeo, lætor, delector, hilaror, hilarem me facio, floreo, refloreo, roboror*.... Lxx. item, καρόομαι *ſopore corripior*, ἐνδιατρίβω *immoror*, εὐλαβέομαι (ex uſu Arabico) *vereor*, διαφεύγω *effugio*; le-

gebant עָלַז Arabibus idem; *ὑβρίζω* (ex eod. עלז Arab.) *conviciis insector, contumeliâ afficio*....

Infin. cum præf. Isai. 23. v. 12. *non addes amplius* לַעֲלוֹז *exsultare*, haud postea præ gaudio gesties.

Imper. 2. p. s. f. cum præf. וַעֲלְזִי, Soph. 3. v. 14. (ubi hhólem ultimæ mutatum in (ְ hhatoúph) cum (ַ) penultimæ sedem commutavit), vide Gram. Heb. tom. 1. p. 166. c. 2. *& exsulta.* 2. p. plur. m. cum præf. וְעִלְזוּ *& exsultate.*

Fut. 3. p. s. m. יַעֲלֹז *exsultabit.* Cum præf. וַיַּעֲלֹז *& exsultavit.* 2. p. s. f. in pausa, unde hhólem primariæ vocis remanet in penultima, תַּעֲלֹזִי *exsultabis.* 1. p. s. c. cum præf. וָאֶעֱלֹז *& exsultavi.* Cum ה paragog. & in pausa, quare hhólem remanet in penultima, אֶעֱלֹזָה *exsultabo.* 3. p. plur. m. יַעַלְזוּ, & τῷ hhólem remanente, ob pausam, in penultima, יַעֲלֹזוּ *exsultabunt.* 3. p. plur. f. תַּעֲלֹזְנָה *exsultabunt.* Cum præfix. וְתַעֲלֹזְנָה *& exsultabunt.* 2. p. plur. m. secundum τὸ כְּתִיב, תַּעֲלֹזִי, secundùm verò τὸ קְרִי, תַּעֲלֹזוּ *exsultabitis.*

עַלִּיז m. unde cum præf. וְעַלִּיז, Lxx. Vatic. in plurali, *καὶ οἱ λοιμοὶ & pestilentes.* Vulg. *gloriosique ejus.* Complut. Sym. Theod. *καὶ ὁ ἀγαλλιώμενος*, Alii, *exsultabundus.* R. עָלַז *exsultavit*; unde Benoni s. m. עַלִּיז (formæ פַּקִּיד Chald.) *exsultans, exsultabundus.* Aliis voces hujusce formæ sunt potiùs nomina verbalia, quàm participia. Vide Gram. Heb. tom. 1. p. 164. c. 1. Gram. etiam Ludovici *de Dieu*, p. 197.

עֲלָטָה f. (vel m.) Lxx. Participial. *κεκρυμμένος absconditus.* Vulg. & alii, ferè omnes, *nox cæca, tenebræ, caligo maxima.* Cum præf. וַיְהִי הַשֶּׁמֶשׁ בָּאָה וַעֲלָטָה הָיָה, Gen. 15. v. 17. Lxx. *ἐπεὶ δὲ ὁ ἥλιος ἐγένετο πρὸς δυσμαῖς, φλὸξ ἐγένετο cùm autem jam sol erat ad occasum, facta est flamma*.... Vulg. & alii plerique, *cùm ergo occubuisset sol, facta est caligo tenebrosa*.... Quidam, *sol occumbebat, jamque niger fiebat*, h. e. jamque horizontem subibat.... (quo tempore Astronomi amplitudini notandæ incumbunt.) τὸ enim עֲלָטָה non est nomen substantivum, sed adjectivum fem. Arab. referendum scilicet ad τὸ שֶׁמֶשׁ, quod, quùm communis sit generis, cum adjectivo fem. ac verbo masc. jungitur. Rad. עלט Arab. *notâ per transversum collo impressâ signavit* camelum, *nigro distinxit, obscuravit*..... Hinc עלטה adject. femin. Arab. *nigra*, vel substantivè, *nigrum quid in facie mulieris signatum, ad gratiam*, Gallicè, *une mouche.* Posset etiam τὸ הָיָה esse per syncopen pro τῷ הָיְתָה... בָּעֲלָטָה תוֹצִיא, Ezech. 12. v. 6. *in* (solis) *nigro*, sive *in crepusculo egrediêris*.... Vide mox supra.

עֵלִי Mass. *Eli*, Vulg. *Heli*, nom. proprium 1°. Sacerdotis illius, qui Samuëlem unxit in prophetam, 1. Reg. 1. v. 3. 2°. patris τοῦ Joseph, sponsi B. Mariæ Virginis, Luc. 3. v. 23. qui (ex altero scilicet nomine) Matth. 1. v. 3. dicitur Jacob. Etym. *nobilis, illustris, superior*.... ab עלי Arab. idem.

עֱלִי m. unde cum præf. בְּתוֹךְ הָרִיפוֹת בַּעֱלִי (ubi (ֱ) sub ב loco τοῦ (ְ) motionis τοῦ ה exclusi), Proverb. 27. v. 22. Lxx. paraphrastas agunt.... Vulg. *quasi ptisanas feriente desuper pilo.* Aq. Theod. *ἐν μέσῳ ἐμπτισσομένων ἐν ὑπέρῳ*, Alii, *in medio triticorum* (aut aliorum similium) *contusorum pistillo*.... Chald. וּבְאוּרְדָךְ (fortè pro וּבְאוּרְנָךְ), *idque in arca tua*, m. R. עָלָה *attollo*; unde עֱלִי *pistillum*, sic dictum, quod attollatur, ut feriat.

עִלָּיָא m. Chald. (juxta Massorethas legendum עִלָּאָה forma emphat. τοῦ עִלִּי vel עִלָּאִי). Lxx. *ὁ ὕψιστος*, Vulg. & alii, *altissimus.* Cum præf. וּלְעִלָּיָא *& excelso.* R. עֲלָא Chald. *extulit*.... in Paël vel Piël, עַלִּא *laudavit*; hinc עִלָּאִי vel עִלָּיִי, *altissimus, summisve laudibus efferendus.*

עֲלִיָּה f. Lxx. *ἀνάβασις*, *ὑπερῷον*, Vulg. & alii, *ascensus, cœnaculum* (propriè) *conclave superius*.... Hinc Gr. *αὐλή*, Lat. *aula.* Lxx. item, *ὁλοκαύτωμα holocaustum.* Cum præf. הָעֲלִיָּה *cœnaculum, ascensus.* Constr. עֲלִיַּת *cœnaculum.* Cum præf. בַּעֲלִיַּת *in cœnaculo.* Cum præf. & affix. וַעֲלִיָּתוֹ *& ascensum ejus*, m. בַּעֲלִיָּתוֹ *in cœnaculo suo*, m. Plur. cum præf. הָעֲלִיּוֹת, וְהָעֲלִיּוֹת *& cœnacula.* Cum aff.

Digitized by Google

עֲלִיּוֹתָיו *cœnacula sua*, m. Cum præf. & aff. וַעֲלִיּוֹתָיו *& cœnaculorum ejus*, m. מֵעֲלִיּוֹתָיו *è cœnaculis suis*, m. R. עָלָה *ascendit* ... unde עֲלִיָּה *cœnaculum* ... quò scil. ascenditur.

עֶלְיוֹן m. Lxx. ἀνώτερος, ὑψηλός, Lxx. Aq. Sym. Theod. ὕψιστος, Vulg. & alii, *superior, summus, excelsus, supremus, altissimus.* Lxx. item, ἐσώτερος *interior*, πατρῷος *paternus*, ὑπερῷον *pars superior domûs.* Adverbial. ἄνω, ἐπάνω, ὑπεράνω *super, supra, sursum.* וּלְתִתְּךָ עֶלְיוֹן עַל כָּל־הַגּוֹיִם, Deut. 26. v. 19. Lxx. καὶ εἶναί σε ὑπεράνω πάντων τῶν ἐθνῶν, Vulg. & alii, *& ut facias te excelsiorem (superiorem) cunctis gentibus.* Cum præf. וְעֶלְיוֹן *& excelsus*, הָעֶלְיוֹן *supremus, a, um*, בְּעֶלְיוֹן *in excelso*, לְעֶלְיוֹן *excelso.* Fem. cum præf. הָעֶלְיוֹנָה, Lxx. ἡ ἄνω, ἀνωτέρα, Vulg. & alii, *quæ supra est, suprema, summa, superior* .... Plur. f. cum præf. הָעֶלְיוֹנֹת, Ezech. 42. v. 5. Lxx. οἱ ὑπερῷοι, Vulg. *superiora cœnacula, cubicula* .... Plur. masc. Chald. קַדִּישֵׁי עֶלְיוֹנִין, Dan. 7. v. 18. Lxx. ἅγιοι ὑψίστου, Vulg. & alii, *sancti* (Vulg. τοῦ) *Dei altissimi*, (Alii, τοῦ) *altissimi.* Alii, *altissimorum*, sive *supremarum personarum*, nimirum, Patris, Filii, & Spiritûs sancti.... Agitur hîc de quatuor regnis terrenis, sibi successuris, usque dùm sederet judicium ... v. 10. Quo *interficeretur bestia* ... v. 11. (Antiochus scilicet, IV. Patribus anti-christi figura; *cornu* istuc *aliud parvum* inter decem ascendens, v. 8.) *veniretque filius hominis, atque ad antiquum usque dierum perveniret*, v. 13. Cui daretur omnis *potestas* .... v. 14.... Confer Matth. 28. v. 18..... R. עָלָה *ascendit, transcendit* ....

עַלִּיז m. unde fem. f. עַלִּיזָה, Lxx. paraphrasticωs, πλουσία *opulenta*, ὕβρεις *contumelia*, βοώντων (civitas) *clamantium.* Vulg. & alii, *læta, exsultabunda, præ gaudio gestiens.* Cum præf. הָעַלִּיזָה, Soph. 3. v. 1. al. 2. v. 15. Lxx. ἡ φαυλίστρια *contemptrix.* Vulg. *gloriosa*, Alii, *exsultans.* Plur. m. עַלִּיזִים, Lxx. χαίροντες, Aq. γαυριῶντες, Vulg. & alii, *lætantes, præ gaudio gestientes.* Lxx. item, πλοῦτος ἀσεβῶν *divitiæ impiorum*, τὰ φαυλίσματα *contemptus.* Vulg. *magniloqui.* Const. עַלִּיזֵי *exsultabundi.* R. עָלַז *exsultavit, præ gaudio gestivit.*

עֲלִיל m. unde cum præf. בַּעֲלִיל לָאָרֶץ, Psal. 11. Heb. 12. v. 7. Lxx. δοκίμιον τῇ γῇ *probatum terrâ.* Vulg. *probatum terræ.* Aq. τῇ γῇ διϋλισμένον *terrâ defæcatum.* Chrys. ὁ Ἑβρ. τὸ χωνευόμενον, τὸ ῥέον ἐν τῇ γῇ *conflatum, fluxum in terra.* Alii, *in catino, in operatorio* (ἐργαλείῳ) *terreo*, Alii, *in fornace*, χωνευτηρίῳ, Alii, *in elaboratione ad ipsam terram* .... R. עָלַל *fecit, operatus est.*

עֲלִילָה f. Lxx. ἔργον, ἁμαρτία, θέλημα, ἐνθύμημα, βουλή, ἐπιτήδευμα, πρόφασις, προφασιστικός; Aq. ἐναλλαγή, ἐνάλλακτα ῥήματα; Sym. μηχανή, μηχάνημα, ἐπήρεια; Lxx. ἐπιφυλλίς... Vulg. & alii, *actio, factum, opus* (ποιητικόν) *facinus, peccatum, voluntas* (id, quod volumus) *animi conceptus, sententia oratoria, commentum* .... *consilium, institutum, prætextus, color, caussa, occasio, ansa*, (ex usu Syriaco) adjectivè, *fictus, tectus* (sermo), *commutatio, immutatio ordinis, verba* (tectè) *inversa, machinatio, machinæ, astutia, fallacia, dolus, molestiæ*; ex Syr. *pampinus racemarius*, vel *racemulus*, qui magno racemo superjacet (ex Chald.) *racematio*, apud Abdias Proph..... Lxx. item, εὐεργεσία *beneficentia*, ex Arab. τὰ ἔνδοξα, Isai. 12. v. 4. *gloriosa*, h. e. *gloriæ*, sive *laudes, præclara facinora* .... Cum præf. הָעֲלִילָה *actio.* Plur. cum (י) deficiente in ultima, aut (י) in penult. עֲלִילֹת, עֲלִלוֹת *machinationes, actiones.* (Sym. προφάσεις *prætextus, obtentus*). Cum affix. עֲלִילוֹתָיו & עֲלִלֹתָיו, *actiones ejus*, m. עֲלִילוֹתֶיךָ *actionibus tuis*, f. Cum præf. & affix. וּבַעֲלִילוֹתֶיהָ *& de actionibus tuis*, m. וּכַעֲלִילוֹתֶיךָ *& juxta actiones tuas*, f. עֲלִילוֹתָם *actiones ipsorum*, וּבַעֲלִילוֹתָם *& actionibus suis*, m. וְכַעֲלִילוֹתָם *& juxta actiones earum* gentium, עֲלִילוֹתֵיכֶם *actiones vestræ*, m. וְכַעֲלִילוֹתֵיכֶם *& secundùm actiones vestras*, m. R. עָלַל Heb. *fecit, operatus est* .... Syr. & Arab. in malum *confecit, turbavit, deturpavit, affecit dolore* ... Arab. *caussam, occasionem præbuit* .... *demulsit, lactavit* .... Chald. Syr. *racemavit* .... in Hithpaël הִתְעַלֵּל *factitavit, machinatus est, illusit* .... *præclara gessit* ....

עֲלִילִיָּה f. unde cum præf. וְרַב הָעֲלִילִיָּה, Jerem. 32. v. 19. Lxx. καὶ δυνατὸς τοῖς ἔργοις

& *potens operibus.* Vulg. & *incomprehensibilis cogitatu.* Alii, & *multus*, vel *amplus* vel *magnificus adinventione*, vel *naturâ*, vel *opere*, vel *actione*. Chald. וְסַגִּיאִין עוֹבָדוֹהִי & *multa opera ejus*, m. R. עָלַל *fecit, egit, operatus est*, à quo adjectivum denominativum singul. masc. (inusitatum), עֲלִילִי *activus, operatorius*; ex quo femin. עֲלִילִיָּה *activa, operatoria*.... (uti ex singul. masc. פְּלִילִי *judicialis, judiciarius*, fit fem. פְּלִילִיָּה *judiciaria*, Isai. 28. v. 7.) unde quidam, וְרַב הָעֲלִילִיָּה τῆ, sic reddunt: & *magnus* (facultate) *activâ*, sive *operatoriâ*.

עַלְיָן Mass. & Vulg. *Alián*, nom. proprium filii τῶ Sobal, 1. Paral. 1. v. 40. Pro עַלְיָן scribitur עַלְוָן, Gen. 36. v. 23. Etym. *procerus, corpulentus vir*, à עליאן Arab. idem.

עֲלִיצוּת f. unde cum affix. (ו) in (ִ) mutato, עֲלִיצֻתָם, Habac. 3. v. 14. Lxx. in plur. ac paraphrasticas, χαλινὲς αὐτῶν *fræna*, sive *frænos eorum*. Vulg. & alii, *exsultatio eorum*. R. עָלַץ *exsultavit*.

עֲלִיּוֹת f. Lxx. ἡ ἄνω, μετέωρος, Vulg. & alii, *quæ est supra, superior, sublimis*.... Plur. עִלְיוֹת *superiores*; à singulari masc. inusitato עִלִּי. R. עָלָה *ascendit*....

עִלִּית f. emphat. עִלִּיתָא, Chald. unde cum præf. & affix. בְּעִלִּיתֵהּ, Dan. 6. v. 10. Lxx. in plur. ἐν τοῖς ὑπερῴοις αὐτῦ *in cœnaculis suis*, m. Vulg. & alii, *in cœnaculo suo*, m. in parte domûs superiore ἐν τῷ ἀνωγέῳ. R. עֲלָה Hebr. *ascendit*.

עָלַל QAL, unde POEL עוֹלֵל, Lxx. Aq. ἐπιφυλλίζω, Lxx. ἐπιτρυγάω, ἐπιφυλλίδα ποιέω, καλαμάομαι, ἅπτομαι, φθέγγομαι.... Vulg. & alii, (ex usu Chald. Syr.) *racemo, vindemio, iterum vindemio, remanentes uvas colligo, racemationem facio, stipulas lego*, (& ex usu Arabico) *exactè perquiro, palpo, tango, loquor*, excusationis scilicet ergo. Item, *facio, ago, operor*; & ex Syr. & Arab. in malum *conficio, turbo, male habeo*, i. *dolore afficio, vim facio*.... κακῶς ποιεῖν. Construitur cum accus. ל, ב.

PRAET. 3. p. s. f. עֵינִי עוֹלְלָה לְנַפְשִׁי, Thren. 3. v. 51. *oculus meus facessit negotium, vim facit... animæ meæ*, c. 2. p. s. m. עוֹלַלְתָּ *fecisti*. 1. p. s. c. cum præfix. וְעֹלַלְתִּי בֶעָפָר קַרְנִי, Job. 16. v. 15. al. 16. Lxx. τὸ δὲ σθένος μου ἐν γῇ ἐσβέσθη *robur autem meum in terra extinctum est*. Vulg. & *operui cinere carnem meam*. Alii, & *involvi*, vel *volutavi, oneravi, cooperui, fœdavi*, sive *deturpavi.... pulvere*, vel *posui in pulvere cornu meum*. Quidam, (ex usu Syriaco) & *turbinem ex pulvere excitavi* (ut taurus) *cornu meo*, vel ex usu Chald. & *procubui humi cornu meo.... cornui, occidi*.

INFIN. עוֹלֵל *racemando*.

IMPER. 2. p. s. m. cum præf. וְעוֹלֵל לָמוֹ, Thren. 1. v. 22. *facesse illis negotium, exagita*....

FUT. 2. p. s. m. תְּעוֹלֵל *racemabis*. 3. p. pl. m. יְעוֹלְלוּ *racemabunt*. Cum præf. & affix. הוּ (ו) in (ְ) ad euphoniam mutato, וַיְעֹלְלֻהוּ, Jud. 20. v. 45. & *racemaverunt eum* (Benjamin), h. e. *quasi racemando succiderunt*.

PUAL, vel potiùs POAL עוֹלַל, unde Thren. 1. v. 12. כְּמַכְאֹבִי אֲשֶׁר עוֹלַל לִי, Lxx. ὡς τὸ ἄλγος μου, ὃ ἐγενήθη *juxta dolorem meum, qui factus est*. Vulg. *sicut dolor meus: quoniam vindemiavit me, ut locutus est, Dominus*; legebat in POEL עוֹלֵל, uti & Chald. & Syr. Alii, *ut dolor meus, qui factus est mihi*.

HITHPAEL ex forma perfecta, הִתְעַלֵּל, Lxx. ἐμπαίζω, καταμωκάομαι.... Vulg. & alii, *illudo, ludificor, derideo, irrideo*..... sicque maximè cum ב construitur. Item, *ago, operor, facio, factito, machinor*....

PRAET. 3. p. s. m. כַּאֲשֶׁר הִתְעַלֵּל בָּהֶם, 1. Reg. 6. v. 6. *quum malè fecisset*, vel *illusisset ipsis*. 2. p. s. f. כִּי הִתְעַלַּלְתְּ בִּי, Num. 22. v. 29. *quia* (ex usu Arabico) *quæsito contra me debilitatis prætextu, avertis, divertisque* ab instituto.... 1. p. s. c. הִתְעַלַּלְתִּי *operatus sum, malè feci, illusi*.... 3. p. plur. c. cum præf. וְהִתְעַלְּלוּ בִי, 1. Reg. 31. v. 4. Lxx. καὶ ἐμπαίξωσιν ἐμοί. Aq. ἐναλαλάξωσι, Lxx. *neve mihi ludos reddant*. Aq. *clamorem tollant exultantes*, quasi triumphantes. Vulg. *illudentes mihi*. Alii, *neve ludicrè agant in me*...

INFIN. ex forma defectiv. ע cum præf. לְהִתְעוֹלֵל עֲלִלוֹת בְּרֶשַׁע, Psal. 140. Heb. 141.

Digitized by

v. 4. Lxx. τῶ προφασίζεσθαι προφάσεις ἐν ἁμαρτίαις, Vulg. Lat. *ad excusandas excusationes in peccatis.* Alii, *ad quærenda prætexta* (patrocinia) *improbitati.* Alii aliter.

Fut. 3. p. plur. m. cum præf. וַיִּתְעַלְּלוּ־בָהּ, Jud. 19. v. 25. *& illuserunt ei.*

עלל, & contract. עַל, Chald. PEAL. Lxx. εἰσέρχομαι, εἰσπορεύομαι, Vulg. & alii, *accedo, intro, ingredior....*

Praet. 3. p. s. m. עַל וּבְעָא, Dan. 2. v. 16. *intravit, & petiit.* 3. p. s. f. cum ל redundante, facta videlicet punctorum contractione, לְבֵית מִשְׁתְּיָא עַלַּלֶת, Dan. 5. v. 10. *in locum convivii intravit.*

Ben. pl. m. cum ל redundante, (contracte scilicet punctorum), עָלְלִין *intrabant.* Vide Gram. Heb. t. 2. p. 596. c. 1.

HAPHEL (cum ה ab initio pro א, quod in hacce conjugatione apud Danielem, & Esdram frequentissimum est, & נ epenthetico resolutivo, sive compensativo τῶ dagh. ex gutturali ע excidentis, vide Gram. Ludov. *de Dieu*, p. 257. unde *analogum*, seu *perfectum* est) הַנְעֵל, (vide Gram. Heb. t. 2. p. 593.) Lxx. εἰσάγω, εἰσφέρω, Vulg. & alii, *adduco, induco, introduco, affero, infero....*

Praet. 3. p. s. m. הַנְעֵל *introduxit.*

Infin. cum præf. & ה à fine, & ab initio pro א, לְהַעָלָה *ad adducendum*, Dan. 5. v. 7. ubi prius ה notatur τῷ (ּ) loco τῶ (ּ) ob ע seq. τῷ (ּ) affectum. Fuerat enim τῷ ה τῷ (ּ) notandum ad compensandum vel τῷ נ extritum, vel τῷ dagh. ejectum. Vide Gram. Heb. tom. 1. p. 148. c. 2. & t. 2. p. 596. & 597. Cum נ (loco τῶ daghésch, vide eand. Gram. ibid.) לְהַנְעָלָה *ad introducendum....* Dan. 4. v. 3. Hinc Gall. *je hale*, Verbum natarum navem fune attrahentium.

Imper. 2. p. s. m. cum ה etiam loco τῶ א, τῷ dagh. non compensato, cum affix. הַעֵלְנִי, vel cum (ּ) daghésch ejectum compensante, הַעֵלְנִי, Dan. 2. v. 24. *introduc me*, c. Gr. εἰσάγαγε.

HOPHAL (ubi pro more Danielis ה pro א usurpatur, vide Gram. Heb. t. 2 p. 594. c. 2. in fine. Cum (ּ) pro (ׇ) τῶ Hophál Hebræorum, ad cujus (Hophál) normam Daniel format, quæ sequuntur), הֻעַל, Lxx. εἰσάγομαι, εἰσέρχομαι, Vulg. & alii *adducor, inducor, introducor, ingredior, introeo....*

Praet. 3. p. s. m. הֻעַל *adductus, introductus est.* 3. p. plur. m. הֻעַלוּ, vel τῷ daghésch è ל excidente, הֻעֲלוּ *introducti, introgressi sunt.*

עוֹלֵלוֹת & עֹלֵלֹת, plur. femin. Lxx. (in singulari) ἐπιφυλλίς, Sym. ἐπιφυλλίδες, Lxx. καλάμη, καταλείμματα, Vulg. *racemuli*, qui magnis racemis superjacent, vel *racemi per se parvi, racemationes, stipula, reliquiæ*, frugum scilicet perceptionis. Lxx. item Verbal. καλαμάομαι *stipulas lego.* Cum præf. כְּעוֹלֵלֹת, Isai. 24. v. 13. *sicut racemi.* Constr. עֹלְלוֹת *racemi.* Cum præf. כְּעֹלֵלֹת *sicut racemi.* R. עלל ex usu Chald. Syr..... *racemavit....*

עלם QAL, *occulto....* hinc Paoul s. m. עָלוּם *occultum....* ex quo plur. m. עֲלֻמִים, quod vide supra, col. 1633.

NIPHAL נֶעְלָם, Lxx. Theod. λανθάνω, Lxx. Sym. παρέρχομαι, παρέρχομαι, παρανομέω, Vulg. & alii, *lateo, latito, abscondor, occulte fero, ignoror*, (hinc) *negligor, contemnor, erro, prætereo, transgredior legem....* Construitur cum præpos. מִן.

Praet. 3. p. s. m. וְלֹא־נֶעְלַם דָּבָר מִשְּׁלֹמֹה, 2. Paral. 9. v. 2. *non erat ignota ulla res Salomoni.* Cum præf. וְנֶעְלַם *& occulta res fuerit.....* 3. p. s. f. cum præfix. וְנֶעֶלְמָה מֵעֵינֵי כָל־חָי, Job. 28. v. 21. *imo occulta est* (sapientia) *oculis omnis viventis.*

Ben. s. m. Eccl. 12. v. 14. *quia omne opus adducet Deus in judicium* עַל כָּל־נֶעְלָם *quod de omni occulto* (Vulg. *errato*) est futurum. Fem. s. תְּהִי נַעֲלָמָה, Nah. 3. v. 11. *eris ignorata.* Plur. m. וְעִם נַעֲלָמִים לֹא אָבוֹא, Psal. 25. Heb. 26. v. 4. Lxx. καὶ μετὰ παρανομούντων οὐ μὴ εἰσέλθω, Vulg. *cum iniqua gerentibus non introibo.* Syr. *cum refractariis legis*... Arab. *facinorosis....* Alii, *cum occulte machinantibus, peccantibus.... cum dissimulatis, dissimulantibus* (versutis, dolosis, qui frontem aperiunt, mentem tegunt) *cum ignoratis* (i. subducentibus, vel abscondentibus

Digitized by Google

tibus ſe, ὑποστελλομένοις) *non intro*, h. e. non verſor.

HIPHIL הֶעְלִים, Lxx. *κρύπτω*, *ἀποκρύπτω*, *παρακαλύπτω*, *ἀποστρέφω*, *ὑπερορῶ*, Vulg. & alii, *abdo*, *abſcondo*, *occulto*, *celo*, *averto* (oculos, conniveo) *negligo*, *contemno*....

PRAET. 3. p. ſ. m. הֶעְלִים מִמֶּנִּי, 4. Reg. 4. v. 27. *celavit*, *nec indicavit mihi*....c. 3. p. pl. c. הֶעְלִימוּ *occultant*....

BEN. ſ. m. מִי זֶה מַעְלִים עֵצָה, Job. 42. v. 3. *quis eſt iſte* (aiebas, ô Domine Deus! Job. 38. v. 2.) *qui obſcurat*, *diſſimulat*.... *conſilium* (divinum ſcilicet, ſive providentiam) *temere?* Cocc. Quidam (ex uſu Arabico) *quis eſt iſte*, *qui ſeſe conſilii* (divini ſcil.) *conſcium facit abſque ſcientia?* Cum præfix. וּמַעְלִים עֵינָיו, Prov. 28. v. 27. *& qui avertit*, *claudit*, *abſcondit*.... *oculos ſuos*....

INFIN. הַעְלֵם *avertendo*, *claudendo*, *abſcondendo*....

FUT. 3. p. ſ. m. Deut. 28. v. 61. *etiam omnem morbum*, (*& omnem plagam*) *qui non eſt ſcriptus in libro legis hujus* יַעְלֵם יְהוָה עָלֶיךָ *diſſimulabit* (aut *ſinet* quaſi per negligentiam venire) *in te*, m. Quidam (ex uſu Arab.) *ſignabit ſuper te*; *firmam* (plagam) *reddet contra te*, *notam faciet in te*... 2. p. ſ. m. תַּעְלִים *negligis*; ex forma (-), אַל־תַּעְלֵם, Thren. 3. v. 56. *ne obtures* aurem tuam ad ſuſpirium meum. 1. p. ſ. c. אַעְלִים *occultabo*. Cum præfix. וְאַעְלִים *& occultabo*. 3. p. pl. m. אִם הַעְלֵם יַעְלִימוּ, Levit. 20. v. 4. *ſi averterint* (*connivendo ſcilicet*) *oculos*....

HITHPAEL הִתְעַלֵּם, Lxx. *ὑπεριδεῖν*, *ὑπερόπτομαι*, Vulg. & alii, (*abſcondo ipſe me*, *averto oculos*, hinc) *negligo*, *deſpicio*, *contemno*. Lxx. item, *διακόπτω incido*.

PRAET. 2. p. ſ. m. cum præf. וְהִתְעַלַּמְתָּ, Deut. 22. v. 1. *& deſpicies*.

INFIN. ex forma (-) cum præf. לְהִתְעַלֵּם *occultare te*.

FUT. 3. p. ſ. m. ex forma τῶ (-) (in (·) ob maqqaph correpti), עָלֵימוֹ יִתְעַלֶּם־שָׁלֶג, Job. 6. v. 16. *ſuper quos abſcondit ſe nix*, h. e. nix nivem tegit, in quos congeritur. 2. p. ſ. m. ex forma (-), (quod in (·) ob pauſam mutatur), Iſai. 58. v. 4. *& à carne tua* לֹא תִתְעַלָּם *non* (per ignorantiæ ſimulationem) *abduces te*; & extra pauſam, וְאַל־תִּתְעַלַּם, Pſal. 54. Heb. 55. v. 2. *nec ſubducas te* à deprecatione mea. Anthropopathia deducta à rege, qui arcet delinquentem à facie ſua, 2. Reg. 14. v. 24.

עָלַם m. Chald. Lxx. *αἰών*, Vulg. & alii, *ſeculum*, *ævum*, *æternitas*. מַלְכוּת עָלַם, Dan. 3. v. 33. vel 4. v. 3. *regnum ſeculi*.... *æternum*. Cum emphaſi, עָלְמָא *ſeculum*. Plur. formæ ſimplicis, cum præf. לְעָלְמִין *in ſæcula*. Cum emphaſi, וְעַד עָלַם עָלְמַיָּא, Dan. 7. v. 18. (ubi א poſtpoſitum eodem fungitur munere, quo apud Hebræos ה nominibus præpoſitum, vide Gram. Heb. tom. 2. p. 572. §. II.) *& uſque ad ſeculum ſeculorum*. Lxx. *ἕως αἰῶνος τῶν αἰώνων*, uſque ad ætatem, quæ complectitur omnes ætates. Cum præfix. לְעָלְמַיָּא *in ſæcula*. R. עָלַם Chald. *abſcondit*.... unde עָלַם *ſeculum*, tempus homini abſconditum, tam finitum, quam infinitum.

עֶלֶם m. Lxx. *νεανίσκος*, Vulg. & alii, *puer*, *adoleſcens*. Cum præf. & in pauſa, unde τό (·) penultimæ in (·) mutatur, הָעָלֶם *adoleſcens*, לָעָלֶם *adoleſcenti*. R. עָלַם *occultavit*..... unde עֶלֶם *adultâ ætate puer*, qui nondum in publico cœtu comparet, *μειράκιον*.

עֹלָם m. vide ſupra עוֹלָם, col. 1563.

עָלְמָא m. Chald. emphat. vide עָלַם, mox ſupra.

עַלְמָה f. Lxx. Aq. Sym. Theod. *νεᾶνις*, Aq. *ἀπόκρυφος*, Lxx. *παρθένος*, Vulg. & alii, *puella* (domi adhuc latitans) *abſcondita*, *virgo*. Aben-Eſr. ad Cant. 1. בְּתוּלָה קְטַנָּה *virgo parvula*, *innupta puella*; *κατάκλειστος*. Cum præf. הִנֵּה הָעַלְמָה הָרָה, Iſai. 7. v. 14. *Ecce virgo concipiet*.... preſsè hoc: ſimul ignara viri, ſimul concipiens erit. Verè ſignum, verè à Domino vv. 11. 12. propoſitum, Achazo eligendum; ac conſentaneè promiſſum hoc verſu 14. (quod nec Judæi negare audent) vereque petendum. Nam *pariet filium*, Immanuëlem, Dominum terræ promiſſæ, Iſai. 8. v. 8. & hîc hærent Magiſtri noſtri, Rabbini. Antiqui porrò haud adeò refraga-

Digitized by Google

bantur; unde τό שִׁילֹה *Schiló*, (Gen. 49. v. 10.) ipsi R. Qimhhi exponitur *filius ejus*, f. & *est*, inquit, *prophetia de Messia.* Quod quidam sic reddunt: שִׁילֹה *Schiló*, h. e. ex *secundis* (solis videlicet) *ipse* nasciturus; à שִׁיל *secundæ*, & affix. 3. p. f. m. (ה) ex Arabismo, pro (ו) in casu recto; uti כֻּלֹּה, Jerem. 8. v. 10. *ipse totus.* Hinc idem dicitur Genes. 3. v. 15. *semen mulieris* (solius scilicet, ut Gal. 4. v. 4. *factum ex muliere*) quo indicio patre cariturum, ex virgine nasciturum, innuitur. Ita Jerem. 31. v. 22. *nam creavit Dominus novum in terra;* nempe נְקֵבָה תְּסוֹבֵב גָּבֶר *femina circundat virum*, h. e. quæ nihil nisi femina est, non uxor, (nam si uxor, undenam novitas?) nimirùm virgo, quod est verè *novum*..... וְדֶרֶךְ גֶּבֶר בְּעַלְמָה, Prov. 30. v. 19. Lxx. καὶ ὁδοὺς ἀνδρὸς ἐν νεότητι, Vulg. Syr. & *viam viri in* (juventute) *adolescentia.* Sym. ἐν νεάνιδι, Alii, plerique, *in puella;* unde triumphant Judæi. hîc, inquiunt, scortum appellatur עַלְמָה, sed hallucinantur (aut hallucinari assimulant) nam τό עַלְמָה hîc non virginem, non puellam, non adolescentulam (nedum scortum) significat; neque enim sic accipi potest, quippe cùm statim subjiciatur, כֵּן.... *sic via est adulteræ;* τό כֵּן similitudinem significat, non identitatem; ideoque necesse est, ut hoc exemplum differat à priori. Difficultas autem inveniendi vestigii violationis sive virginis, (quæ talis esset, sed tunc esse desineret) sive adulteræ, non tantùm similis, sed eadem prorsùs est. (Vertas igitur oportet, ut comparatio esse possit); cum supra dictis, nempe, *in juventute, in adolescentia*, sive *in absconsione*, aut *secretione juvenili*... sumendo videlicet abstractum pro concreto, uti טוֹבָה femin. exponitur, *bona*, & *bonitas:* נְדִיבָה fem. *ingenua*, & *ingenuitas*.... Cæterùm ex eo, quòd hîc ageretur de puella corrupta, haud sequeretur τό שִׁילֹה de virgine, (viri ignarâ) non nasciturum.... Confer mox supra dicta.... Frustra igitur Judæi, ut probent עַלְמָה, Isai. 7. v. 14. non esse *virginem*, hunc locum jactabundè citant; ibi enim nisi עַלְמָה esset *virgo*, miraculum nullum esset.... Plur. עֲלָמוֹת אֲהֵבוּךָ, Cant. 1. v. 3. *hinc virgines diligunt te*, ô Christe. Cum præf. וַעֲלָמוֹת & *virgines.* Rad. עָלַם *abscondit*.... unde עַלְמָה *virgo*, q. d. *abscondita*, h. e. *non cognita*, ut *abscondi* valet *non cognosci.* Nulla vox Hebræa certiùs virginem significat.... *Linguâ quoque punicâ*, (inquit S. Hieronymus) *quæ de Hebræorum fontibus ducitur, propriè virgo* עַלְמָה *appellatur. Et quantum cum mea pugno memoria, nunquam me arbitror*, עַלְמָה *de muliere nupta legisse*.... ergo non de scorto....

עַלְמוֹן Mass. & Vulg. *Almón*, nom. proprium urbis (quæ 1 Paral. 6. v. 60. dicitur עָלֶמֶת *Allémeth*, Vulg. *Almath*) in Tribu Benjamin, Jos. 21. v. 18. Etym. *junior*, (formæ scilicet רִאשׁוֹן *prior*, אַחֲרוֹן *posterior*) à עֶלֶם *juvenis.*

עַלְמֹן דִּבְלָתָיְמָה Mass. *Almón divlathâimah*, Vulg. *Helmondeblathaim*, nom. proprium loci, ubi *castrametati sunt* filii Israël, Num. 33. v. 47. *Almón diblathâim* creditur (inquit Had. Reland. Palæsth. p. 287.) esse *Almón* prope *diblathâim*, civitatem in terra Moab, Jerem. 48. v. 22. Pro etymo τοῦ *Almon*, vide עַלְמוֹן, mox sup. & דִּבְלָתַיִם, col. 375.

עַל־מוּת, unde עַל־מוּת לַבֵּן, Psal. 9. v. 1. Lxx. ὑπὲρ τῶν κρυφίων τοῦ υἱοῦ *de occultis filii;* legebant (unâ voce) עֲלֻמוֹת. Aq. νεανιότητος τοῦ υἱοῦ *juvenilitatis*, vel *juventutis filii.* Sym. περὶ θανάτου τοῦ υἱοῦ *de morte filii.* Theod. & V^a. editio, ὑπὲρ ἀκμῆς τοῦ υἱοῦ *de florida ætate filii;* legebant (ut & alii nonnulli) עֲלֻמוֹת (unâ voce) pro עַלְמוּת, Chald. idem. S. Hieronymus, *super morte filii*.... Variant & recentiores. Aliis enim עַל־מוּת לַבֵּן *al-mouth labbén;* sunt voces ad musicam pertinentes. Aliis מוּת לַבֵּן *mouth labbén*, nomen est instrumenti musici; Aliis est initium cantilenæ, ad cujus modos hic psalmus decantatus fuit. Aben-Esræ לַבֵּן *labbén* est nomen viri *cantoris.* R. Obad. *regis.* בֵּן *bén*, ut nomen propr. cantoris cujusdam legitur 1. Paral. 15. v.

Digitized by Google

18.... unde hic sensus: עַל־מוּת לַבֵּן, h. e. *ad* modos cantilenæ, quæ sic incipit: *Mouth labben*, vel *super morte τῦ labben* (aut *ben*) cantoris, sive regis.... Quidam, (τό לַבֵּן *labben* sic dividendo, ac legendo: לֵב, בֵּן, *bén, lév*) *super morte cordis filii*, τῦ Absalom scil. vel *filii*, i. συνεκδοχικῶς, *viri*, nempe, Saülis, ut ex sequentibus videtur.... sicque à עַל *super*, מוּת *mors*, לֵב *cor*, & בֵּן *filius*.

עָלֶמֶת, & in pausa עָלָמֶת, Mass. *Alémeth*, vel in pausa, *Alámeth*, Vulg. *Alamath*, & *Almath*, nomen propr. 1°. filii τῦ Bechor, filii τῦ Benjamin, filii τῦ Jacob, 1. Paral. 7. v. 8. 2°. filii τῦ Joada, filii τῦ Ahaz, filii τῦ Micha, ibid. cap. 8. v. 35. 3°. filii τῦ Jara, filii τῦ Ahaz, filii τῦ Micha. Etym. *occultatio, virginitas, adolescentia, juventus*, à עָלַם Hebr. *abscondit*. Syr. *juvenis factus est*.

עַלֶּמֶת Mass. *Allémeth*, Vulg. *Almath*, nom. proprium urbis, 1. Paral. 6. v. 60. Etym. idem, ac præced.

עלס QAL, unde 3. p. s. m. Fut. וְלֹא יַעֲלֹס, Job. 20. v. 18. Lxx. adjective, ἀκατάποτος *haud deglutiendus*, ex usu videlicet Arabico. Vulg. paraphrasticωs, *non sustinebit*. Alii, *haud exsultabit*....

NIPHAL נֶעֱלַס, unde Ben. s. f. כְּנַף־רְנָנִים נֶעֱלָסָה, Job. 39. v. 13. Lxx. πτέρυξ τερπομένων νεέλασα, Alex. νεέλασα, (voce Hebraïcâ retentâ), *penna lætantium neelassa*, Alex. *neelasa*. Aq. πτερύγιον αἰνούντων συναπτόμενον *alam laudantium*, vel *canentium* (legebat uti & Lxx. רְנָנִים) *simul complicat*. Sym. πτερὸν ἀγλαϊσμοῦ περιφύεται *ala*, vel *penna exsultationis*, sive *nitoris* (h. e. *nitida*) *circumnascitur*. Vulg. paraphrasticωs, *penna struthionis similis est*.... Variant recentiores. Alii appellative ut supra. Alii, *ala*, sive *penna pavonum*, quæ *exsultat*, h. e. quæ eos exsultare, superbire facit, unde Ovidius, lib. 1. de Arte.

Laudatas ostendit avis Junonia pennas:
Si tacitus spectes, illa recondit opes.

Vel quæ *explicatur*, *expanditur*. Alii, *ala struthionum* (feminarum scilicet) quâ quæque *exsultat*, *lætatur*.... *Alis* enim *exsultare* struthiones rectè dicuntur, cum eorum alacritas ex alis tota pendeat. Quamvis enim ad volatum sint iis inutiles, tamen currentes mire juvant, & sunt tanquam vela in navi.... Vide Bochart. de anim. script. lib. 11. cap. 16.

HITHPAEL הִתְעַלֵּס, unde 1. p. plur. c. Fut. cum ה parag. נִתְעַלְּסָה, Prov. 7. v. 18. Lxx. ἐγκυλισθῶμεν *volutemur*. Aq. Theod. *circumplicemur*. Vulg. *fruamur*. Alii, *exsultemus*, *exhilaremus nos*....

עלע QAL, unde PIEL עִלַּע, ex quo 3. p. plur. m. Fut. יְעַלְעוּ־דָם, Job. 39. v. 30. vel 33. Lxx. φύρονται ἐν αἵματι *conspergentur sanguine*. Aq. ἐστομωμένοι (αἵματι) *habentes os sanguine plenum*. Sym. καταπροπόσουσιν αἷμα *absorbent sanguinem*. Vulg. *lambent sanguinem*. Alii, *bibunt* (pulli aquilæ) non aquam, sed *sanguinem*. Plerique ad לוּעַ *absorbeo*.... referunt (τό יְעַלְעוּ), unde in POEL esset יְלוֹעֲעוּ, sed ad vitandum concursum gemini ע dicitur per metathesin, in forma perfecta, יְעַלְעוּ.

עִלְעִין plur. Chald. unde וּתְלָת עִלְעִין בְּפֻמַּהּ, Dan. 7. v. 5. Lxx. καὶ τρεῖς πλευραὶ ἐν τῷ στόματι αὐτῆς *& tres costæ in ore ejus* bestiæ. Vulg. & alii, *& tres ordines erant in ore ejus*, ut in dentibus ursi. R. עָלַע Heb. *absorbuit*....

עלף QAL. Samaritanis, *obtego* (hinc per aphæresin, ac metathesin, Lat.) *velo* faciem, præ mœrore scilicet.

PIEL עִלֵּף *tego*.... unde PUAL עֻלַּף, Lxx. ἀπορεύομαι, Vulg. & alii, *ad angustias detrusus*, *projectus inexplicabiles hæsito*, *animo deficio*.... Sym. contra, πορεύομαι eo, *proficiscor*; propriè, *tegor*, *contegor*, *obtegor*....

Præt. 3. p. pl. c. בָּנַיִךְ עֻלְּפוּ, Isai. 51. v. 20. *filii tui deliquium animi patiuntur*; quasi cooperti tenebris.

Ben. s. f. ex terminatione ה præced. duplici (·), שֵׁן מְעֻלֶּפֶת סַפִּירִים, Cant. 5. v. 14. Lxx. ἐλεφάντινον ἐπὶ λίθου σαπφείρου.... *eburnea super lapidem sapphiron*. Vulg. *eburneus*, *distinctus sapphiris*. Alii, *eboris cooperti sapphiris*.

HITH

Digitized by Google

HITHPAEL הִתְעַלֵּף, Lxx. καλλωπίζομαι, ὀλιγοψυχέω, ἐκλείπω, Vulg. & alii, ex usu Arabico, (unde & Paraph. Chald. אִתְעַטַּף) *orno* (item, *tego*, *obtego*, *involvo*) *ipse me*, *animo frangor*, *deficio*, *deliquium patior* præ mœrore, dolore, calore, unde Vulg. *æstuo*.

Fut. 3. p. s. m. cum præf. ex forma (-), quod in (-) ob pausam mutatur, וַיִּתְעַלָּף *& languit*. 3. p. s. f. cum præfix. ex forma quoque (-) quod in (-) mutatur propter pausam, וַתִּתְעַלָּף *& involvit se*. 3. p. plur. f. ex forma etiam (-), תִּתְעַלַּפְנָה *animam despondent* præ siti.

עֻלְפֶּה m. unde וְכָל־עֲצֵי הַשָּׂדֶה עָלָיו עֻלְפֶּה, Ezech. 31. v. 15. Lxx. Verbaliter, πάντα τὰ ξύλα τῦ πεδίυ ἐπ' αὐτῷ ἐξελύθησαν *omnia ligna campi propter eum defecerunt*. Vulg. *& omnia ligna agri concussa sunt*. Alii, *& omnibus arboribus agri*, (h. e. omnibus circum principibus) *propter eam* (cedrum, i. e. regem Assyriæ, Sennecheribum) fuit *defectio*, *deliquium animi*; omnia per prosopopœiam, & hyperbolen. R. עָלַף *animo defecit*, unde, ex Pual עֻלַּף videlicet, cum forma mascul. ה, (quasi à Verbo quiesc. Lamédh ה, עֻלְפֶּה, vel pro fem. ה), עֻלְפָּה *deliquium animi*.

עלץ QAL. Lxx. ἀγαλλιάομαι, Aq. Sym. χαυνιάω, Lxx. καυχάομαι, καταγελάω, κατορθόω, στερεόομαι... Vulg. & alii, *exsulto*, *præ gaudio gestio*, *glorior*, *efferor*, *derideo*.... Item, *felici successu rem gero*, *firmor*.... Hinc Gr. per aphæresin, λάσθη, λασθαίνω.

Praet. 3. p. s. m. עָלַץ לִבִּי, 1. Reg. 2. v. 1. *exsultat cor meum* in Domino.

Infin. cum præf. בַּעֲלֹץ צַדִּיקִים, Prov. 28. v. 12. *quum exsultant justi*.... Lxx. διὰ βοήθειαν δικαίων.... *per auxilium justorum*.

Fut. 3. p. s. m. יַעֲלֹץ *exsultabit*. 3. p. s. f. תַּעֲלֹץ *lætatur*, *roboratur*, *instauratur*.... 1. p. s. c. cum præfix. & ה parag. וְאֶעֶלְצָה *exsultabo*. 3. p. plur. m. יַעְלְצוּ *glorientur*, *insultent*, *irrideant*.... Cum præf. וַיַּעַלְצוּ *& exsultant*.

עם עַם, עָם, c. sæpius mascul. Lxx. Aq. Sym. Theod. λαός, Lxx. Sym. ἔθνος, Lxx. γένος, φυλή, ὄχλος, Lxx. Aq. πλῆθος, Lxx. συναγωγή.... Vulg. & alii, *populus*, *gens*, *genus*, *generatio*, *turba*, *multitudo*, *congregatio*..... Dicitur de multitudine etiam animalium, & insectorum, ut de locustis, de formicis, de cuniculis.... Lxx. item, γῆ *terra*, νῆσος *insula*, ὄρος *mons*, πόλις *urbs*, τόπος *locus*, αὐτόχθων *indigena*, ἄλσος *lucus*, ναός *templum*, κύριος *Dominus*, ἡγέμων *dux*, δύναμις *potentia*, νόμος *lex*, παῖς *puer*, δοῦλος *servus*, ἄλλος *alius*, ἄνθρωπος *homo*, ἀνήρ *vir*, πᾶς *omnis*, ἀεὶ *semper*, ἀδελφός *frater*, μετά, σύν *cum*, legebant עִם idem. In hisce phrasibus: עַם מִלְחָמָה; עַם צָבָא בֶּן־עַם πολίτης *civis*, λαός, ἀνὴρ πολεμιστής *populus*, *vir bellator*, אֵי־מִזֶּה עַם אַתָּה *ex quo populo es?* עַם עוֹלָם *populum mundi*, sive *homines in mundo*.... Ezech. 26. v. 20. *& faciam te descendere*.... אֶל־עַם עוֹלָם *ad populum sæculi*, i. *ad manes*, *quibus nox una perpetua* (ad diem scilicet ultimi usque judicii) *dormitur*.... Deut. 32. v. 21. per לֹא־עָם *non populum eos ad æmulationem provocabo*. Cum præf. וְעַם, & in pausa וָעָם, *& populus*, הָעָם *populus*, וְהָעָם *& populus*, לָעָם *populo*, מֵהָעָם *de populo*, בָּעָם, בְּעַם, *cum*, *in populo*, *populum*... וּבְעַם *& cum populo*, כְּעַם, כָּעָם *sicut populus*, לְעַם, לָעָם *populo*, *in populum*, וּלְעַם *& populo*, מֵעַם, מֵעָם *de*, *è populo*, וּמֵעַם *& de populo*. Cum affix. עַמּוֹ *populus ejus*, m. Cum præf. & affix. וְעַמּוֹ *& populus ejus*, m. בְּעַמּוֹ *in populo ejus*, *suo*, m. לְעַמּוֹ *populo suo*, m. וּמֵעַמּוֹ *& à populo suo*, m. עַמָּהּ *populi ejus*, *sui*, *populum suum*, f. וְעַמָּהּ *& populum ejus*, f. עַמְּךָ, & in pausa עַמֶּךָ *populus tuus*, m. וְעַמְּךָ, & in pausa וְעַמֶּךָ *& populus tuus*, m. בְּעַמְּךָ, & in pausa בְּעַמֶּךָ *in populum tuum*, m..... וּבְעַמְּךָ, & in pausa וּבְעַמֶּךָ *& in populum tuum*, m. כְּעַמְּךָ, & in pausa כְּעַמֶּךָ *sicut populus tuus*, m. וּכְעַמְּךָ *& sicut populus tuus*, m. לְעַמְּךָ, & in pausa לְעַמֶּךָ *populo tuo*, *ad populum tuum*, m. וּלְעַמְּךָ *& populo tuo*, m. מֵעַמְּךָ *è populo tuo*, m. וּמֵעַמֶּךָ (in pausa) *& à populo tuo*, m. עַמֵּךְ *populus tuus*, f. וְעַמֵּךְ *& populus tuus*, f. לְעַמֵּךְ *ad populum tuum*, f. עַמִּי *populus meus*, c. וְעַמִּי *& populus meus*,

c. בְּעַמִּי *in populo, in populum meum*, c. כְּעַמִּי *ſicut populus meus*, c. לְעַמִּי *populo meo, ad populum meum*, c. וּמֵעַמִּי *& à populo meo*, c. עַמּוֹ *populi ſui* (eorum) *populum ſuum*, m. עַמֵּנוּ *populus noſter*, c. Plur. עַמִּים *populi*. Cum præf. בָּעַמִּים *& populi*, הָעַמִּים *populi*, בָּעַמִּים *in populis, populos*, כָּעַמִּים *ſicut populi*, מֵעַמִּים *ex populis*, וּמֵעַמִּים *& ex populis*. Conſtr. עַמֵּי *populi*. Cum præf. וְעַמֵּי *& populi*, בְּעַמֵּי *cum populis*, כְּעַמֵּי *ſicut populi*, לְעַמֵּי *populis*, מֵעַמֵּי *e, à populis*. Cum affix. עַמָּיו *populos* (*ejus*) *ſuos, populorum ſuorum*, m. Cum præf. & affix. בְּעַמָּיו *in populis ſuis*, m. מֵעַמָּיו *è populis ſuis*, m. עַמֶּיהָ *populorum* (ejus) *ſuorum*, f. מֵעַמֶּיהָ *è populis ſuis*, f. עַמָּיִךְ *populi tui*, m. בְּעַמֶּיךָ *in populis tuis*, m. Et duplici מ, (quod erat per dagh. in unum contractum) in gemina reſoluto, cum præf. הָעֲמָמִים *& populos*. Conſtr. עַמְמֵי *populos*. Cum præf. & affix. בַּעֲמָמֶיהָ *in populis tuis*, m. R. עמם Arabibus, *communis fio, communem* (rem) *facio, communico, communiter* (multis) *præſto* .... unde עַם *multitudo conſociata, populus* ....

עַם m. Chald. Lxx. Aq. Sym. Theod. λαός .... Vulg. & alii, *populus* .... vide in Hebræo mox ſupra. Eſt Rabbinis, קִבּוּץ מְיוּחָד לְרֹאשׁ מְיוּחָד *collectio peculiaris ad peculiare caput*. Metaphoricè dicitur etiam de locuſtis, formicis, & cuniculis, ut Hebraïcè. Cum præf. וְעַם *& populus*, לְעַם *populo*. Cum א emphatico, ſive artic. עַמָּא, Hebr. הָעָם, ὁ λαός *iſte populus*. Cum ה loco א, (vide Gram. Heb. t. 2. p. 572.) quod & in quibuſdam edit. ſcribitur, עַמָּה *populo*, Eſdr. 7. v. 13. & cum præfix. & mappiq in ה anomalo, vel fortè mendoſo, וְעַמָּהּ *& populum*. Plur. emphaticè, dagh. in duplex מ reſoluto, עַמְמַיָּא *populi*. Radix eadem ac vocis Hebraicæ præced.

עִם Præpoſitio, Lxx. σύν, Vulg. & alii, (Latinè) *cum, unà, ſimul*, (Gr. ἅμα), *pariter, contra, juxta, ſecundùm, prope, apud* .... Item, *etiam, vel* .... עִם־יְפֵה, 1. Reg. 16. v. 12. *etiam, vel pulcher* .... Gallicè, *avec cela* (*même*) *beau* .... Dufour, Op. Gram. p. 233. Ellipſis casûs præpoſitionis. עִם־שָׁמֶשׁ, Pſal. 71. Heb. 72. v. 5. *cum ſole*, quandiu erit ſol. Deut. 15. v. 9. *cave ne ſit verbum*, עִם־לְבָבְךָ בְלִיַּעַל *cum corde nequam*. Nota, *impietatem* vocari, quæ avaris *prudentia* eſt. עִם־שְׁכֶם, Gen. 35. v. 4. *apud, prope, juxta* .... *Sichem*. 1. Reg. 2. v. 26. *Subinde puer Samuel & melior, & gratior evadebat* גַּם עִם־יְהוָה וְגַם עִם־אֲנָשִׁים *tum apud Deum, tum apud homines*. Ea conjunxit Samuel, quæ difficillimè conjunguntur, ut & Deo placeret, & hominibus. Cum præf. מֵעִם *ab, ex, de* (cum) Gallicè, *d'avec*. Cum affix. עִמּוֹ *cum ipſo*, עִמָּהּ *apud eam, apud ſe*, וְאֶהְיֶה עִמְּךָ, Gen. 26. v. 3. *& ero tecum*. In pauſa, unde (·) cum (:) præced. ſedem commutat, Pſal. 72. Heb. 73. v. 21. .... *exacerbabatur enim cor meum; renibuſque meis cruciabar*. (Ex felicitate ſcilicet impiorum.) *Sed ſtultus ego, qui non ſentirem quòd* בְּהֵמוֹת הָיִיתִי עִמָּךְ׃ וַאֲנִי תָמִיד עִמָּךְ *in murmurationibus* (querulis) *eſſem contra te. Semper tamen pro te, ſive à te ego* (ſteti, non deſcivi unquam,) *quis manu tenebas dexteram* .... ה quod in fine ſubintelligebatur, expreſſo, vide Gram. Heb. t. 1. p. 126. c. 1. הַנִּצֶּבֶת עִמְּכָה, 1. Reg. 1. v. 26. *quæ ſtabat tecum*, coram te, m. & cum metatheſi (·) ac (·) penultimæ ob pauſam, vide eand. Gram. ibid. p. 81. c. 1. וּבָא יְהוָה אֱלֹהַי כָּל־קְדֹשִׁים עִמָּךְ, Zach. 14. v. 5. *& veniet* (Chald. וְיִתְגְּלֵי *& revelabitur*) *Dominus* (*Jehováh*) *Deus meus* (ô Chriſte!) *omnes ſancti tecum*, maſc. (errat ergo Cocceius ....) Enallage perſonæ, atque apoſtrophe ad Chriſtum, ad judicium ſcilicet extremum venturum. עִמָּךְ (Roberti.) *tecum*, f. עִמִּי *mecum*, c. Cum præf. & affix. מֵעִמּוֹ *ab eo*, ad verbum, *de cum, de apud* .... Gallicè, *d'avec, d'auprès de luy*. מֵעִמִּי *de apud me*, c. Gallicè, *d'auprès de moy*. עִמָּם *cum iis*, m. עִמָּכֶם *vobiſcum*, m. עִמָּנוּ *nobiſcum*, c. לֵךְ מֵעִמָּנוּ, Gen. 26. v. 16. *recede de juxta nos*, c. Gallicè, *d'auprès de nous* .... R. עמם Arabibus, *communis fio, communico* ..... unde עִם *cum* .... particula communionem indicans.

עִם Chald. præpoſitio, *cum* .... Cum præf.

Digitized by Google

ועם *& cum.* Cum aff. עמו *cum eo,* עמך *tecum,* m. עמי *mecum*, c. Cum præf. & aff. ועמהן *& cum eis*, m. R. eadem ac vocis præced.

עמד QAL. Lxx. Aq. Sym. Theod. *ἵστημι*, (Lxx. *στηλόω*) *ὀρθόω*, *παρίστημι*, *παρίσταμαι*, Lxx. *ἀνθίστημι*, *ἐξίστημι*, *συνίστημι*, *ὑφίστημι*, *μένω*, *διαμένω*, *παραμένω*, *ἀφίστημι*, *ἀφίσταμαι* .... Vulg. & alii, *ſto*, (ut Miniſtri adſtant dominis, Deut. 1. v. 38. unde Angeli ſtantes dicuntur) (activè) *ſtare*, *adſtare facio*, *ſiſto*, *ſtatuo*, *erigo* (*ædifico*, Græcè per metatheſin, *δίω*) *adſto*, (activè, *adverſarium ſtatuo*) *reſiſto*, *inſiſto*, *inſto*, *perſto*, *conſto*, (activè, *conſtituo*) *conſiſto*, *ſubſiſto*, *maneo*, *permaneo*; (activè, *abſiſtere facio*, *abduco*) *abſiſto*, *deſiſto*, *ceſſo*, *deſino*, (*ſileo*, *taceo*) .... Lxx. item, *εἰμί*, *γίνομαι ſum*, *fio*, *κτίζω creo*, *ἀνίστημι ſurgo*, *erigo*, *ἐπανίστημι inſurgo*, *ἥκω venio*, *διέρχομαι pervenio*, *παραπορεύομαι prætereo*, *ἀναβαίνω aſcendo*, *παρακαλέω advoco*, *γρηγορέω vigilo*, *νέμω paſco* .... Conſtruitur abſolutè, & cum præpoſitionibus על, ב, אל, לפני ....

PRAET. 3. p. ſ. m. כי מי עמד בסוד יהוה Jerem. 23. v. 18. *quis enim* (præter nos) *ſtetit in ſecreto Dei?* עמד טעמו בו, ibid. cap. 48. v. 11. (idcirco) *manet*, *ſtat*, *durat guſtus* (vel) *ſapor ejus in eo*, עמד כל־העם, 2. Reg. 20. v. 12. *ſubſiſtebat omnis populus*; in pauſa, unde (-) in (·) mutatur, עמד *ſtetit.* Cum præf. ועמד מלך גבור, Dan. 11. v. 3. *& ſtabit rex fortis*, hoſtibus ſuperior erit; in pauſa, quare (·) loco τῶ (-) ſub מ, ועמד *& ſtaret.* 3. p. ſ. f. עמדה *ſubſtitit*, deſtitit. Cum præf. ועמדה *& ſtet.* 2. p. ſ. m. עמדת *ſtetiſti.* Cum præf. ועמדת *& ſta.* 1. p. ſ. c. אשר־עמדתי לפניו, 3. Reg. 17. v. 1. *in cujus conſpectu ſto*, h. e. cujus miniſter factus ſum. Cum præf. ועמדתי *& aſſiſtam.* 3. p. plur. c. כי עמדו לא־ענו עוד, Job. 32. v. 16. *ſubſiſtebant enim* (hærebant, tacebant ....) *nec reſpondebant amplius*; & in pauſa, unde (-) primariæ vocis revocatum in (·) ſub מ mutatur, כמו יחדיו לא עמדו, Jerem. 46. v. 21. *fugerunt pariter*, *non ſubſtiterunt.* Job. 29. v. 8. *& ſenes* קמו עמדו *ſurgebant*, *ſtabant.* Cum præf. ועמדו *& ſiſtent ſe*, *ſubſtiterunt*, *ſtabunt* ... 2. p. pl. m. עמדתם על־חרבכם, Ezech. 33. v. 26. *ſtetiſtis ſuper gladio veſtro*, m. h. e. confiſi, vel innixi eſtis *gladio veſtro*, more eorum, qui parati ſunt effundere ſanguinem. Cum præf. ועמדתם *& ſtabitis.* 1. p. plur. c. cum præf. ועמדנו תחתינו, 1. Reg. 14. v. 9. *ſtemus nobis*, *ſubtus*, in loco noſtro, ſuſtineamus.

BEN. ſ. m. עומד *ſtans*, ſine (ו), ושמואל עמד נצב עליהם, 1. Reg. 19. v. 20. *& Samuel ſtabat* (adſtabat, inſtabat ....) *præfectus illis.* Cum præfix. ועמד *& ſtabat*, העמד על־בני עמך, Dan. 12. v. 1. *qui præeſt filiis populi tui*, m. vel *qui pro* illis *ſtat*, favet .... Plur. m. עמדים *ſtantes*, *ſtabant* .... Cum præf. ועמדים *& ſtantes*; ſic legerunt Buxtorf. Robertſ. ... pro ועמדים *& columnæ*, Ezech. 40. v. 49. הם העמדים על־הפקדים, Num. 7. v. 2. *hi ſunt*, *qui præerant cenſis*, vel *cenſendis.* Lxx. *οἱ παρεστηκότες ἐπὶ τῆς ἐπισκοπῆς*, שעמדים *qui ſtatis.* Fem. ſ. ex terminatione ת præced. duplici (·), עמדת, עומדת *ſtans*; in pauſa, unde (·) penultimæ in (·) mutatur, והארץ לעולם עמדת, Eccl. 1. v. 4. *& terra in ſæculum* (ad diem ſcilicet uſque præfinitum) *ſtat*, in ſuo videlicet ordine, diſpoſitione .... dum fluvii currunt; dum mare fluit, ac refluit; fundata ſupra mare, fluvioſque manet. Plur. f. עמדות *ſtantes.* Cum præfix. העמדות *quæ adſtabant.* Joſ. 11. v. 13. *urbes* העמדות על־תלם, Lxx. *τὰς κεχωματισμένας aggeratas.* Aq. *ἑστηκυίας ſtantes.* Sym. *ἱδρυμένας firmatas.* Theod. *ὀχυράς* (Alii) *munitas aggere ſuo*, munitione. Vulg. *quæ erant in collibus*, *& tumulis ſitæ.* Legebat in plurali תלים (per defectum ſcilicet τῶ (י) pro תלם.

INFIN. עמד *ſtare*, ex forma abſoluta, עמד *ſtando.* Lxx. ſubſtantivè, *στάσις ſtatio*, *στῦλος columna*; legebant עמוד idem. Cum præf. ועמד על־נפשם, Eſth. 9. v. 16. *nempe*, *reſiſtendo pro vita ſua* tutanda .... Lxx. *καὶ ἑαυτοῖς ἐβοήθουν*, לעמד & לעמוד, *ſtare*, *ad ſtandum* ... העמד *& ſtare* ... Cum affix. quare (ו) corripitur in (· hhatoúph) cujus cum (·) præced. fit metatheſis, vide Gram.

Heb. tom. 1. p. 351. c. 1. עַד־עָמְדוֹ, Num. 35. v. 12. *usque dum steterit* ille coram cœtu. Cum præf. & affix. בְּעָמְדוֹ *in stare illum*, h. e. *quando stetit ille*.... וּבְעָמְדוֹ *& cum steterit ille*.... לַעֲמֹדָה *ad standum*, sive *ut staret eâ* lege, vel *eo* pacto. עָמְדֶךָ, (Dan. 10. v. 11. ubi (ָ) loco τῦ (ְ) sub ד ob pausam;) *stare tuo*, m. sive *statione tuâ*, *statu tuo*. Ex forma τῦ (ְ) in penultima, ipso in (ְ) mutato, & τοῦ hhólem in (ֳ hhatoúph) correpto, עָמְדְךָ *stare te*, h. e. *quum stares tu*, m. Abd. v. 11. ubi codices haud pauci, vel accuratissimi, habent méthegh post (ָ), sic עָֽמְדְךָ; at vel τὸ méthegh perperam ibi collocatur, vel non impedit quominus τὸ (ָ) pro (ֳ hhatoúph) habeatur, vide Gram. Heb. t. 1. p. 351. c. 1. עָמְדִי *stare meum*, c. tempus, aut locus, in quo *stabam*, עָמְדָם *stare eorum*, h. e. *statione suâ*, *ordine suo*, בְּעָמְדָם *quum starent ipsa* animalia, וּבְעָמְדָם *quumque starent ipsa* animalia.

Imper. 2. p. s. m. עֲמֹד *sta*, *consiste*. Cum præf. וַעֲמֹד עַל־ עָמְדֶךָ, Dan. 10. v. 11. *erigere*, *sta*, *in statu tuo*, m. τοῦ hhólem ob maqqaph in (ֳ hhatoúph) correpto, עֲמָד־נָא עָלַי וּמֹתְתֵנִי, 2. Reg. 1. v. 9. pereunti *mihi insta*, *obsecro*, (Gallicè, *Achevemoy*, *je te prie*;) *emoriar tandem*, *facito*. 2. p. s. f. עִמְדִי *sta*. 2. p. pl. m. עִמְדוּ, & in pausa, unde hhólem primariæ vocis loco τῦ (ְ) reducitur, עֲמֹדוּ *state*, *consistite*.... Cum præf. וְעִמְדוּ *& assistite*.

Fut. 3. p. s. m. יַעֲמֹד, יַעֲמוֹד, ac τοῦ hhól. in (ֳ hhatoúph) ob maqqaph correpto, יַעֲמָד־ *stabit*. Cum præf. הֲיַעֲמֹד *an perstabit?* וְיַעֲמֹד *& stat*, *stabit*.... וַיַּעֲמוֹד & וַיַּעֲמֹד, *& stetit*, *constitit*, *substitit*.... 3. p. s. f. תַּעֲמֹד *stabit*. Cum præf. וַתַּעֲמֹד *& stetit*, *substitit*.... 2. p. s. m. תַּעֲמֹד *stabis*, *consistes*.... & cum præf. וְתַעֲמֹד *& stabis*. 1. p. s. c. cum præf. וָאֶעֱמֹד *& institi*.... Cum ה paragog. servato ob pausam τοῦ hhólem, אֶעֱמֹדָה *stabo*. 3. p. pl. m. יַעַמְדוּ, & in pausa, quare τὸ hhólem primariæ vocis revocatur, יַעֲמֹדוּ *stabunt*. Cum præf. וְיַעַמְדוּ *& stabunt*, וַיַּעַמְדוּ *& steterunt*; in pausa, unde motio primaria in penultima, וַיַּעֲמֹדוּ *& substiterunt*, הֲתַעֲמֹדְנָה *num constent*, *sint constitura* verba...? 3. p. plur. f. cum præf. וַתַּעֲמֹדְנָה *& stabant*. Ex forma composita ex hac persona feminina, & eâdem masculinâ, (vel cum (י) loco τῦ ת ab initio) יַעֲמֹדְנָה, Dan. 8. v. 22. *stabunt*, pro תַּעֲמֹדְנָה; refertur enim ad מַלְכֻיוֹת *regna*, femin. generis. Est autem vox illa una è tribus, quas Massorethæ אַנְדְּרוֹגִינוֹס *androgynos* appellant, à voce Græca ἀνδρόγυνος *utriusque sexûs*, *utrumque sexum habens*, vide Gram. Heb. t. 1. pag. 169. c. 1. 2. p. plur. m. in pausa, quare τὸ hhólem primariæ vocis revocatur, תַּעֲמֹדוּ *consistetis*, *stabitis*. Cum præf. & ו parag. וַתַּעַמְדוּן *& stetistis*. 1. p. plur. c. נַעֲמֹד *stabimus*. Cum ה parag. נַעַמְדָה *consistamus unà*....

HIPHIL הֶעֱמִיד, Lxx. ἀνίστημι, ποιέω, ἵστημι, καθίστημι, παρίστημι, τίθημι.... Vulg. & alii, *surgere*, *superesse*, *stare*, *subsistere*, *permanere*.... *facio*, *confirmo*, *stabilio*, *sisto*, *statuo*, *constituo*, *instituo*, *restituo*, *ordino*, *colloco*, *distineo*.... Lxx. δίδωμι *do*, παρέχω *exhibeo*, ἄγω *duco*, στεγάζω *tego*, συνθλάω *confringo*....

Praet. 3. p. s. m. הֶעֱמִיד *stare fecit*, *stitit*, *statuit*, *constituit*. Cum præf. וְהֶעֱמִיד הָמוֹן רַב, Dan. 11. v. 11. *& stare faciet*, vel *statuet*, *opponet*, (producet in aciem) *turbam magnam*. Cum præf. & aff. וְהֶעֱמִידוֹ *& sistet eum*. Cum τοῦ (ִ) in penultima, absque (י) comite, וְהֶעֱמִדָהּ *& sistet eam*. 2. p. s. m. הֶעֱמַדְתָּ בַמֶּרְחָב רַגְלָי, Psal. 30. Heb. 31. v. 9. *fecisti ut starent pedes mei in lato*; ut scilicet mihi pateret fugiendi locus; τοῦ ה expresso, (quod in fine subintelligebatur, vide Gram. Heb. tom. 1. p. 182. c. 2.) הֶעֱמַדְתָּה *constitueras*. Cum præfix. וְהֶעֱמַדְתָּ *& sistes eum*.... 1. p. s. c. הֶעֱמַדְתִּי *constitui*. Cum affix. הֶעֱמַדְתִּיךָ, Exod. 9. v. 16. Lxx. διετηρήθης *conservatus es*; legebant (in 2. p. s. m. τῦ Hophal) הָעֳמַדְתָּ, Vulg. *posui te*, m. Alii, *sustinui te*, *stare te feci*, h. e. *superstitem esse*.... τὸ *stare* sæpe indicat constitutionem, seu exsistentiam rei. Cum præf. & aff. וְהַעֲמַדְתִּיהוּ *& constituam eum*. 1. p. pl. c. cum præf. וְהֶעֱמַדְנוּ עָלֵינוּ מִצְוֹת, Nehem. 10. v. 33. *statuemus*

Digitized by Google

super nos præcepta, legem faciemus.

Ben. f. m. 2. Paral. 18. v. 34. & *rex Israël* הָיָה מַעֲמִיד בַּמֶּרְכָּבָה *stare se faciebat*, h. e. *tenebat se rectum in curru*, nempe, dissimulabat vulnus, ne sui desponderent animos, si regem vulneratum, aut discedentem rescirent.

Infin. ex forma (-) cum præf. & (י) τῷ e aut τῷ (-) indice, vide Gram. Heb. tom. 1. p. 184. c. 1. וְהַעֲמִיד & *stando* .... לְהַעֲמִיד חָזוֹן, Dan. 11. v. 14. *ad stare faciendam visionem*, ad oraculum eventu comprobandum. Vulg. *ut impleant visionem.* וּלְהַעֲמִיד אֶת־יְרוּשָׁלָם, 3. Reg. 15. v. 4. *ad conservandam* (in statu suo) *Hierosolymam.* Cum præf. & aff. לְהַעֲמִידוֹ *ad stabiliendum eum*, וְהַעֲמִידָהּ & *statuendo eam.*

Imper. 2. p. f. m. ex forma (-), הַעֲמֵד *constitue.*

Fut. 3. p. f. m. יַעֲמִיד *stabiliet.* Cum præf. וַיַּעֲמִיד & *statuit*; ex forma (-), וַיַּעֲמֵד & *stitit, statuit, constituit*; τοῦ (-) in (·) ob maqqaph correpto, וַיַּעֲמֶד־ & *statuit.* Cum affix. יַעֲמִידֵנִי *statuet me*, c. Cum præf. & affix. deficiente τοῦ (י) τῷ (·) comite, וַיַּעֲמִדֵהוּ & *statuit eum*, וַיַּעֲמִידֶהָ & *stabilivit* (*eam*) *illud*, וַיַּעֲמִידֵנִי & *statuit me*, c. וַיַּעֲמִידֵם & *constituit eos.* 3. p. f. f. cum præf. & affix. absque (י) τῷ hhiriq gadhól indice, וַתַּעֲמִדֵנִי & *statuit me*, c. 1. p. f. c. cum præf. וָאַעֲמִיד, & (ה) parag. וָאַעֲמִידָה & *constitui.* Cum præf. & affix. deficiente τοῦ (י) τῷ (·) comite, וָאַעֲמִדֵם & *statui eos.* 3. p. plur. m. cum præf. וַיַּעֲמִידוּ & *statuerunt.* 1. p. plur. c. cum præf. וַנַּעֲמִיד & *constituimus.*

HOPHAL הָעֳמַד, Lxx. ἵστημι, (intransitivè), Vulg. & alii, *sto, stare jussus factus sum, sistor.* Lxx. item, ἵστημι, (transitivè), Vulg. *statuo*; legebant in hiphil, הֶעֱמִיד idem.

Paoul f. m. מָעֳמָד *constitutus*, quod aliis est nomen, vide supra, col. 1162.

Fut. 3. p. f. m. יָעֳמַד־חַי *sistetur vivus.*

עֶמְדָּה f. unde cum affix. Mich. 1. v. 11. *accipiet à vobis* עֶמְדָּתוֹ, Lxx. πληγὴν ὀδύνης *plagam doloris*, ex usu Arabico, Vulg. *quæ stetit sibimet*; legebat עָמְדָה idem. Alii,

stationem, subsistentiam, vel *moram suam*, m. .... Quidam, *accipiet* (discet quisque è *Saanon*) à vobis (h. e. eventu vestro, ô incolæ *Beth-haezel*) *stationem suam*, m. i. quandiu sibi sit standum .... R. עָמַד *stetit, substitit* .... unde עֶמְדָּה *statio, subsistentia, duratio* ... item unum è 7. nominibus *orationis* ....

עִמָּדִי vox composita, quæ sic ferè redditur: Lxx. μετ' ἐμοῦ, μοί .... Vulg. & alii, *mecum, mihi* ..... Gen. 3. v. 12. *mulier illa, quam* נָתַתָּה עִמָּדִי, Lxx. ἔδωκας μετ' ἐμοῦ. Alii, *dedisti mecum.* Vulg. *mihi.* עִמָּדִי per epenthesin (τοῦ ד videlicet) pro עִמִּי *mecum*, Cocc. Quidam, *mulier illa, quam posuisti* (fecisti) *mecum*, vel *mihi adstare* (nempe ad ministrandum, quo sensu Abraham *stabat sub arbore*, Gen. 18. v. 8....) ab infinitivo τῷ Qal Verbi עָמַד *stetit, astitit* .... עִם *cum*, & (י) *me*, affixo scilicet. 1. p. f. c. Est enim τὸ עִמָּדִי per contractionem pro עִמִּי עָמַד *mecum*, vel *mihi astare*; (quare τοῦ מ & daghésch impressum, & (-) suppositum.) Quo quidem etymo, quave significatione commodiùs vertas & hunc locum, Gen. 20. v. 9. *opera indigna fecisti*, nempè, עִמָּדִי *mecum*, vel *mihi astare* .... & istum, Job. 10. v. 17. וְתֶרֶב כַּעַשְׂךָ עִמָּדִי & *multiplicas indignationem tuam coadstare mihi*, h. e. tuæ mihi (quoquò vertenti) indignationis adsunt signa ....

עַמּוּד m. Lxx. Incert. Aq. Sym. Theod. V^a. editio .... στῦλος, Lxx. στήλη, πάσσαλος, στάσις .... Vulg. & alii, *columna, palus, paxillus, statio, status* .... עַמּוּד הֶעָנָן, Exod. 13. v. 22. *columna nubis.* Cum præfix. וְעַמּוּד הָאֵשׁ ibid. & *columna ignis*, הָעַמּוּד, τοῦ (ו) in (ֻ) correpto, הָעַמֻּד *columna*, בְּעַמּוּד *in columna*, וּבְעַמּוּד & *in columna*, לְעַמּוּד *columnæ*, וּלְעַמּוּד & *columnæ.* Cum aff. הַמֶּלֶךְ עוֹמֵד עַל־עַמּוּדוֹ, 2. Paral. 23. v. 13. *rex stabat in columna sua*, h. e. regibus destinatâ, si quando eis in templo sermo habendus esset ad populum. Vocatur hæc supra cap. 6. v. 13. כִּיּוֹר *labrum*, (vasis genus, concha ....) Erat enim suggestus (editior) habens formam labri. Plur. עַמּוּדִים, & correpto in (ֻ) τοῦ (ו), עַמֻּדִים *colum-*

Digitized by Google

na. Cum præf. הָעַמּוּדִים, mutato τῷ (ו) in (ֻ), וְהָעַמּוּדִים, וְעַמֻּדִים הָעַמֻּדִים *columnæ*, *&* *columnæ*, לַעֲמֻדִים, & cum (ְ) sub præfixo ל, motione scilicet τῆς ה exclusi, לְעַמּוּדִים *columnis.* Constr. עַמּוּדֵי שָׁמַיִם יְרוֹפָפוּ וְיִתְמְהוּ מִגַּעֲרָתוֹ, Job. 26. v. 11. *columnæ cœli commoventur, alteranturque* (ex usu Arabico) *ab increpatione ejus*, h. e. à tonitru. Pars autem hæc cœli est *aër*, qui vice columnarum est situ, non officio. Cum (ֻ) loco τῆς (ו) in penultima, עַמֻּדֵי *columnæ.* Cum præf. וְעַמּוּדֵי, & cum (ֻ) pro (ו), וְעַמֻּדֵי *&* *columnæ*, כְּעַמּוּדֵי *sicut columnæ.* Cum affix. עַמֻּדָיו, & correpto in (ֻ) τῷ (ו), עַמֻּדָיו *columnas ejus*, m. Cum præf. & affix. וְעַמּוּדָיו, וְעַמֻּדָיו *&* *columnas ejus*, m. עַמּוּדֶיהָ, עַמּוּדֶיהָ *columnæ ejus*, f. הַמַּרְגִּיז אֶרֶץ מִמְּקוֹמָהּ וְעַמּוּדֶיהָ יִתְפַלָּצוּן, Job. 9. v. 6. *qui commovet terram de loco suo, dum columnæ ejus concutiuntur.* Columnæ terræ, sive bases sunt יַמִּים *maris*, super quæ יְסָדָהּ *fundavit eam* Dominus. Psal. 23. Heb. 24. v. 2. alludit ad diluvium. Loquitur enim de commotione ex ira Dei profecta, extraordinaria, quâ fundamenta terræ concutiuntur..... Confer Gen. 7. v. 11. עַמּוּדֵיהֶם, עַמֻּדֵיהֶם *columnæ eorum*, וְעַמֻּדֵיהֶם *&* *columnæ eorum.* R. עָמַד *stetit;* unde עַמּוּד *columna*, quasi statuam, vel statumen dicas.

עֻמָּה Mass. *Ummáh*, Vulg. *Amma*, nomen propr. urbis in Tribu Aser, Jos. 19. v. 30. Etym. *perseverantia in errore*, à עמה *Ummahon*, Arab. idem, Gig. R. עמה Arab. *in errore perseveravit*.... Gig.

עַמּוֹן Mass. & Vulg. *Ammón*, nomen propr. (alterum scilicet) filij τῷ *Lot*, ex filia ejus minore, quæ natum, sorore verecundior, vocaverat בֶּן־עַמִּי, h. e. *filium populi mei*, Gen. 19. v. 38. Posteà verò vocatus est עַמּוֹן *Ammón*, unde *Ammonitæ*, ibid. ac 1. Reg. 11. v. 11. & cap. 14. v. 47. Isai. 11. v. 14. Etym. *popularis*, à עַם *populus*, unde (addito ן in fine) adjectivum denominativum עמון *Ammon*, i. *Gentilitius, popularis.* Mirum sane nomen Ammonis nusquam in sacro codice (alio scilicet, ac τῷ Lxx. ubi Ἀμμάν; Vulgatique interpretis, ubi *Ammon* legitur Gen. 19. v. 38.) uti nomen viri singularis legi; sed *filios Ammon* conjunctim, excipe 1. Reg. 11. v. 11. ubi τὸ *filios* omittitur, sic, ut dubitent nonnulli fueritne *Ammon*, idem, ac *ben-ammi*....

עַמֹּנִי, sic scribitur, sed legitur עַמֹּנָה, Mass. *Ammonáh*, Vulg. *Emoná*, nomen propr. urbis in Tribu Benjamin, Jos. 18. v. 24. Etym. *Gentilitia*, sive *popularis*, à singul. masc. עמון, quod vide mox supra.

עַמּוֹנִי Mass. & Vulg. *Ammoní*, nom. propr. civitatis (ubi sitæ?) sic Leusden ex Vulg. Sym..... Alii, nomen patronymicum, seu commune τῶν בְּנֵי־עַמּוֹן *filiorum Ammon*, *Ammonites*, 2. Reg. 23. v. 36. Neh. 2. v. 19. Etym. idem ac τῆς עַמּוֹן, quod vide supra.

עַמֹּנִיּוֹת Mass. *Ammóniíoth*, Vulg. *Ammonitides*, 3. Reg. 11. v. 1. Neh. 13. v. 23. plur. fem. à sing. עַמֹּנִית, quod vide mox infra.

עַמֹּנִים Mass. *Ammoním*, Vulg. *Ammonitæ*, (plur. masc. à sing. עַמֹּנִי, quod vide mox supra), 2. Paral. 26. v. 8. *Fuit autem regio Ammonitarum ad ortum regionis Tribuum Gad, & Ruben: & forsitan ex parte etiam terminata fuit flumine Jabboc*.... Had. Reland. Palæst. p. 104.

עַמֹּנִית Mass. *Ammoníth*, Vulg. *Ammonitis*, nomen patronymicum, sive commune feminarum ex *Ammone* oriundarum, 2. Paral. 24. v. 36. à sing. mascul. עַמֹּנִי *Ammoní*, quod vide supra.

עָמוֹס Mass. & Vulg. *Amós*, nom. proprium prophetæ, unius è duodecim, Amos 1. v. 1. de Tribu Ruben. Etym. *oneratus* linguâ, blæsus; à עמס *oneravit.*

עָמוֹק Mass. *Amóq*, Vulg. *Amoc*, nom. propr. viri, Nehem. 12. v. 7. Etym. *profundus*, à עָמַק *profundus fuit.*

עַמִּיאֵל Mass. & Vulg. *Ammiél*, nom. proprium 1°. patris τῆς Bethsabee, matris Salomonis, 1. Paral. 3. v. 5. 2°. filii τῆς Gemalli, Num. 13. v. 12. 3°. patris Machir de Lodabar, 2. Reg. 9. v. 4. 1. Paral. 26. v. 5. Etym. *populus-Dei*, à עַם *populus*, cum (י) paragog. (sive antiquâ regiminis notâ) vide Gram. Heb. tom. 1. p. 431. & אֵל *Deus.*

Digitized by Google

עמיהוד Maſſ. *Ammihóudh*, Vulg. *Ammiud*, nomen propr. 1°. patris Eliſami principis Tribûs Ephraim, Num. 1. v. 10. 2°. patris τȣ Samuel principis Tribûs Simeon, Num. 34. v. 21. 3°. patris Othei, unius è principibus Tribûs Juda, 1. Paral. 9. v. 4. Etym. *decus populi*, à עם *populus*, cum (י) parag. ut ſupra, & הוֹד, vel הוד *decus*.

עמיחור ſic ſcribitur, ſed legitur עַמִּיהוּד, Maſſ. *Ammihóudh*, Vulg. *Ammiud*, nom. propr. regis Geſſur, patris τȣ Tholomai, ad quem (avum ſcilicet maternum) *Abſalom fugiens abiit*, 2. Reg. 13. v. 37. nempe, ubi leges Dei locum non habebant. Nam urbes receptûs non texiſſent deliberatò parricidam, quamquam datâ iræ causâ .... Etymon idem, ac vox præced.

עַמִּיזָבָד Maſſ. *Ammízavádh*, Vulg. *Amizabad*, nomen proprium viri, 1. Paral. 27. v. 6. Etym. *populus-dotis-muneris*, h. e. *dotatus*, *munificus*, à עם *populus*, cum (י) paragog. ut mox ſupra, & זבד Arab. *dos*, *donum*, *munus*.

עַמִּינָדָב Maſſ. *Ammínadhâv*, Vulg. *Aminadab*, nomen propr. filii τȣ Ram (qui Matth. 1. v. 3. Ἀράμ *Aram* dicitur, ex Syr. ſcilicet, vide Gram. Heb. tom. 1. p. 433. c. 1.) filii τȣ Eſron, filii τȣ Phares, 1. Paral. 2. v. 10. Qui Aminadab pater fuit τȣ Nahaſſon principis Tribûs Juda, ibid. Num. 1. v. 7. Ruth. 4. v. 20. Etym. *gens mea ad dandum, conferendum, offerendumve ſponte movetur*, à עם *gens*, (ִי) affix. 1. p. ſ. c. & נָדָב (cum (ָ) in fine ob pauſam) *ſponte ad dandum .... movetur*.

עַמִּיקָן plur. fem. Chald. unde cum emphaſi, הוּא גָּלֵא עַמִּיקָתָא, Dan. 2. v. 22. Lxx. αὐτὸς ἀποκαλύπτει βαθέα, Vulg. & alii, *ipſe revelat profunda*, à ſing. fem. עַמִּיקָא *profunda*, ſive *profundum*. Rad. עָמַק Hebr. *profundus fuit*.

עָמִיר m. Lxx. δράγμα, χαλάμη, χόρτος, Vulg. & alii, *manipulus*, *ſtipula*, *gramen*, *fenum* .... Hinc Lat. per metath. *merges*, Germ. *garbe*, Gallicè, *gerbe*. Cum præf. בְּעָמִיר *in manipulo*. Cum (ֶ) ſub præfixo, (ex τȣ̃ ה ſcilicet excluſo, ſicque notando ob gutturalem τȣ̃ (ָ) notatam, כֶּעָמִיר *ſicut manipulum*. Jerem. 9. v. 21. *cadet cadaver hominis ſimus veluti* (diſperſus) *ſuper faciem agri* וּכְעָמִיר מֵאַחֲרֵי הַקֹּצֵר *& ſicut fenum poſt dementem*. R. עָמַר, in Piél עִמֵּר *manipulos fecit*.

עַמִּישַׁדָּי Maſſ. *Ammíſchaddái*, Vulg. *Amiſaddai*, nom. propr. patris τȣ Ahiezer principis Tribûs Dan, Num. 1. v. 12. Etym. *populus-omni-potentis*, à עם *populus*, cum (י) parag. vide Gram. Heb. tom. 1. p. 431. vel antiquâ regiminis notâ, & שַׁדָּי (cum (ָ) loco (ַ) ob pauſam) *omnipotens*, qui ſibi ſufficit, à שֶׁ *qui*, & דַּי *ſufficientia*, *ſufficiens*, αὐτάρκης.

עָמִית m. Lxx. Aq. Sym. Theod. ὁ πλησίον, Vulg. & alii, *proximus*, *ſocius*. Cum affix. עֲמִיתוֹ *proximum ſuum*, m. Cum præf. & affix. בַּעֲמִיתוֹ *in proximum ſuum*, m. עֲמִיתְךָ & in pauſa, unde (ָ) pro (ְ) in penult. עֲמִיתֶךָ *proximus tuus*, m. לַעֲמִיתֶךָ *proximo tuo*, m. Zach. 13. v. 7. *ô gladie evigila* (pro *denudare*, vel *diſtringere*, apoſtrophe emphatica) *in paſtorem meum* וְעַל־גֶּבֶר עֲמִיתִי, Lxx. καὶ ἐπὶ ἄνδρα πολίτην μȣ *& ſuper virum civem meum*. Aq. ἐπ' ἄνδρα σύμφυλόν μȣ *ſuper virum contribulem meum*. Sym. ἐπ' ἄνδρα τȣ̃ λαȣ̃ μȣ *ſuper virum populi mei*. Theod. ἐπ' ἄνδρα πλησίον αὐτȣ̃ *ſuper virum proximum ejus*, (legebat עמיתו pro עמיתי, vel legere aſſimulabat, uti & Paraphraſis Chald. quod non eſt auſus vel Aquila), Vulg. *& ſuper virum cohærentem mihi*. Alii, *ſuper*, *contra*, *in virum proximum*, *ſocium .... meum*, (*qui*, ſcilicet, *cùm in forma Dei eſſet*, *non rapinam arbitratus eſt* τὸ εἶναι ἴσα Θεῷ, Epiſt. ad Philipp. 2. v. 6.) *dicit Dominus exercituum*. Quidam, *evigila*, *ô gladie!* (qui ad latus Petri obdormientis obdormis, confer & Matth. 26. v. 43.) *ad paſtorem* tuendum .... Unde Chriſtus, Luc. 22. v. 36. *nunc qui habet ſacculum, tollat; ſimiliter & peram: & qui non habet, vendat tunicam ſuam, & emat gladium*. R. עָמַת Arab. *ſociavit*, *junxit*, *adjunxit*, *conjunxit*, *glomeratim collegit* ....

עָמַל QAL. Lxx. Aq. Theod. πονέω, Lxx. Sym. μοχθέω, κοπιάω, χαχοπαθέω, Vulg. & alii, *elaboro*, *efficio*, *laboro* (cum moleſtia) *doleo*, *moleſte fero*, (*moleſtiam aſ-*

Digitized by Google

fero, negotium ipse mihi, aliisque facesso) *laboribus ærumnisque premor.*

Praet. 3. p. s. m. עָמַל *laboravit*. 3. p. s. f. נֶפֶשׁ עָמֵל עָמְלָה לּוֹ *anima laborantis laborat ipsi* (alter alterius opus facit, sed sibi laborat), Prov. 16. v. 26. ubi, post vocem עָמְלָה penacutam, primæ literæ vocis seq. nempe τῷ ל daghesch forte insigitur, quo vox utraque in unam dictionem coalescit, sic legenda: עָמְלָהלּוֹ *ámelahlló*, vide Gram. Lud. *de Dieu*, p. 23. & Heb. tom. 1. p. 29. 2. p. s. m. עָמַלְתָּ *laborasti*. 1. p. s. c. cum præf. שֶׁעָמַלְתִּי *quem*, vel *quo laboravi*. 3. p. plur. c. עָמְלוּ *laborant*.

Fut. 3. p. s. m. יַעֲמֹל *laborabit* .... Cum præf. שֶׁיַּעֲמֹל *quem*, vel *quo laboraverit* ....

עָמָל m. Lxx. Aq. Sym. πόνος, κόπος, Lxx. Sym. μόχθος, Sym. ταλαιπωρία, Lxx. τὸ κακὸν, ὀδύνη, πονηρία, Sym. φιλοπονία .... Vulg. & alii, *labor, defatigatio, molestia, miseria, calamitas, dolor, improbitas, perversitas, nequitia.* (Hinc per aphæres. Gal. *mal, malice* ... Lat. *malum,*) *malitia, laborum amor, studium, industria* .... Job. 4. v. 8. *seminantes* עָמָל *ærumnam* (parantes) *metent eam.* Cum præfix. וְעָמָל *& molestia.* Articulo ה τῷ (ּ) loco τῷ (ׇ) notato ad euphoniam, ob guttur. scil. seq. τῷ (ׇ) affectam, vide Gram. Heb. tom. 1. p. 69. c. 1. הֶעָמָל *labor*, & excluso ה articulo, בְּעָמָל *labore*, וּבְעָמָל *& labore*, אָדָם לְעָמָל יוּלָּד, Job. 5. v. 7. *homo ad laborem, dolorem, ærumnam nascitur.* Construct. כָּל־עֲמַל הָאָדָם לְפִיהוּ, Eccl. 6. v. 7. *omnis labor* (cura) *hominis ob os ejus*, vitæ ut consulat. Cum præf. וַעֲמַל *& labor*, בַּעֲמַל *propter laborem*, מֵעֲמַל *ex, præ molestia.* Cum aff. Psal. 7. v. 17. *redibit* עֲמָלוֹ בְרֹאשׁוֹ *ærumna ejus*, m. (quam parat alteri) *in caput ejus.* Cum præf. & aff. וַעֲמָלוֹ *& molestia sua*, m. בַּעֲמָלוֹ *pro labore suo*, m. שֶׁעֲמָלוֹ *cujus labor* ..... בַּעֲמָלָם *pro labore suo, eorum*, pro mercede sua, וּבַעֲמָלְךָ *& in labore tuo, in ærumna tua* .... m. עֲמָלִי *labor meus*, c. וַעֲמָלִי *& laborem meum*, c. עֲמָלֵנוּ *molestiam nostram*, c. R. עָמַל *laboravit, negotium sibi, aliisve facessit* ....

עָמָל Mass. & Vulg. *Amál*, nomen propr.

filii τῷ Helem, 1. Paral. 7. v. 35. Etym. *labor, improbitas*, &c. ab עָמָל idem, mox supra.

עָמֵל m. Lxx. κοπιῶν, κατάκοπος, Sym. ἐπαχθὴς, Vulg. & alii, *laborans, faber, laboriosus, ærumnosus, miser, molestus, onerosus* ... Lxx. item, substantivè, μοχθία *amaritudo*, legebant עָמָל idem. Inde etiam πόνος *labor.* Verbal. μοχθέω *laboro*, vel *laboribus, ærumnisque premor;* legebant עָמַל idem. כָּל־יַד עָמֵל תְּבֹאֶנּוּ, Job. 20. v. 22. Lxx. πᾶσα δὲ ἀνάγκη ἐπ' αὐτὸν ἐπελεύσεται *omnis autem necessitas in eum superveniet.* Vulg. *& omnis dolor irruet super eum.* Alii, *& omnis manus oppressi* (spoliati ab eo) *eum adorietur.* Cum præf. Job. 3. v. 20. *cur dat* לְעָמֵל אוֹר *ærumnoso lucem?* Plur. עֲמֵלִים *laborantium.* Rad. עָמַל *laboravit, negotium sibi, aliisve facessit* ....

עֲמָלֵק Mass. *Amaléq*, Vulg. *Amalec*, nomen propr. filii τῷ Eliphaz ex Thamna concubina, Gen. 36. v. 12. à quo Amalecitæ. Etym. *qui visu suo alios decipit*, (haud mirum, si à τῷ Amalec cavendum) à עמלאק Arab. idem. Gigg.

עֲמָלֵקִי Mass. *Amaleqí*, Vulg. *Amalecites*, nomen populi, sive commune virorum à τῷ Amaleq oriundorum, Gen. 14. v. 7. 1. Reg. 30. v. 1. Etymon idem ac vocis præced.

עָמַם QAL. Lxx. ἀμαυρόω, πυκνόω, Vulg. & alii, *obscuro, tego, operio, abscondo;* per antiphrasin, *erudio*, ex obscuritate scilicet, sive ex ignorantiæ tenebris extraho, ex usu Samarit.

Praet. 3. p. plur. c. cum affix. כָּל־סָתוּם לֹא עֲמָמוּךָ, Ezech. 28. v. 3. *nihil occultum celarunt te*, m. nihil te latet, nihil tibi non revelatum est. τῷ (ׇ) ad euphon. in (ֲ) correpto, עֲמָמֻהוּ, ibid. cap. 31. v. 8. *abscondebant eam* arborem.

HOPHAL יוּעַם, unde 3. p. s. m. Fut. אֵיכָה יוּעַם זָהָב, Thren. 4. v. 1. *quomodo contegitur aurum*, nempe rubigine, vel scoriis, ut non splendeat.

עִמָּנוּאֵל Mass. *Immánouél*, Vulg. *Emmanuel*, nomen quo natum הָעַלְמָה *háalmáh, virgo illa*, (quæ erat *paritura*) erat *vocatura*, vel est

Digitized by Google

est dictio, (nempe *nobiscum Deus*, composita, à præpositione עִם *cum*, affixo 1. p. plur. c. נוּ *nobis*, & אֵל *Deus*), quæ de nato *Deo* verè *incarnato*, *&* *in nobis habitante*, (non solùm per auxilium gratiæ, sed & per consortium naturæ); erat cuique proferenda, Isai. 7. v. 14....

עָמַס QAL. Lxx. ἐπισάττω, αἴρω, ἐπιτίθημι, καταδέω, Vulg. & alii, *onero*, (intransitivè, *ipse me onero*) *fero*, *porto*, *gestandum impono*, *deligo*, *colligo*, *as*.... Lxx. item paraphrasticῶς, παιδεύω *castigo*.

Ben. plur. m. cum שׂ loco ס, הַנֹּשְׂאִים בַּסֶּבֶל עֹמְשִׂים, Nehem. 4. v. 11. vel 17. Lxx. καὶ οἱ αἴροντες ἐν τοῖς ἀρτῆρσιν ἐν ὅπλοις *&* *incedentes cum arteribus*, sive *oneribus* *&* *armis*. (Ald. Complut. ἔνοπλοι *armati*.) Vulg. *&* *portantium onera*, *&* *imponentium*. Alii, *&* *ferentes onus*, *quod sibi imposuerant*. Cum præf. וְעֹמְסִים *&* *onerabant*. Cum affix. כָּל־עֹמְסֶיהָ, Zach. 12. v. 3. Lxx. ὁ πᾶς καταπατῶν αὐτὴν... *omnis*, *qui conculcaverit eam*..... Aq. ὁ βαστάζων αὐτὴν.... *qui gestat ipsum*.... Vulg. *omnes*, *qui levabunt eam* petram.... Alii, *quotquot eum* (lapidem) *attollere conabuntur*. (Alludit ad athletas, qui ponderosissimorum lapidum sublevatione vires suas tentare, & ostentare solebant), *lacerando lacerabuntur*, sauciabuntur; q. d. reddam eam (petram, h. e. Jerusalem) immobilem, ut à nullis populis transferri possit, ad Christi scil. usque adventum.

Paoul pl. m. cum præfix. (הַ) in (ֲ) correpto, Isai. 46. v. 3. *audite*.... הַעֲמֻסִים מִנִּי־בֶטֶן הַנְּשֻׂאִים מִנִּי־רָחַם *qui bajulamini*, *gestamini à me utero*; *portamini à me vulvâ*.... quantum verus Deus differt ab idolis? Hæc plaustræ vehuntur; ille populum suum portat.... Plur. femin. עֲמוּסוֹת *onerata*.

Fut. 3. p. s. m. תּוּ (י) ob maqqáph in (ֳ hhatoúph) correpto, יַעֲמָס־לָנוּ, Psal. 67. Heb. 68. v. 20. *suscipit bajulandum nostrâ causâ*, vel *accongerit in nos*.... Cocc. Cum præf. וַיַּעֲמֵס *&* *oneravit*.

HIPHIL 3. p. s. m. הֶעֱמִיס, 3. Reg. 12. v. 11. Lxx. ἐπεσάσσετο *insternebat*. Vulg. *posuit super vos*.... Alii, *ferendum imponebat jugum grave*. 2. Paral. 10. v. 11. Lxx. ἐπαίδευσεν *castigavit*. Vulg. & alii, *imponebat* grave jugum, *onerare faciebat*, *aggravabat*....

עֲמַסְיָה Mass. *Amasiiáh*, Vulg. *Amasias*, nom. propr. filii τοῦ Zechri, 2. Paral. 17. v. 16. Etym. *Theóphorus*, h. e. *qui divino motu fertur*, *numine afflatus*; à עָמַס *fero*, vel *feror*, & יָה *Deus*.

עַמְעָד Mass. *Amaádh*, Vulg. *Amaad*, nomen propr. urbis in Tribu Aser, Jos. 19. v. 26. Etym. *populus prædæ*, sive *prædâ victitans*; à עַם *populus*, & עַד (τοῦ (ַ) in (ְ) ob accentum mutato) *præda*.

עָמַק QAL, unde 3. p. plur. c. מְאֹד עָמְקוּ, Psal. 91. Heb. 92. v. 6. Lxx. Aq. Theod. σφόδρα ἐβαθύνθησαν, *valdè*, (Vulg. Lat. *nimis*, S. Hieron. *satis*) *profundæ factæ sunt*. Sym. σφόδρα βαθεῖς *valdè profundæ sunt* cogitationes tuæ. Abstrusæ sunt consiliorum tuorum rationes, abysso similes, ex qua nemo emergere potest.

HIPHIL הֶעְמִיק, Lxx. βαθέως, βαθεῖαν βουλὴν ποιέω, βουλεύομαι, Lxx. Aq. Sym. Theod. βαθύνω, Lxx. ἐμβαθύνω, καταδύνω.... Vulg. & alii, *altiùs*, vel *secretiùs ab aliis consilia coquo*, *altiora*, *capio*, *consulto*, *profundum facio*, *in profundum fodio*, *excavo*, *mergo*, *defigo*... Vulg. intransitive, *in voraginem descendo*, *in voraginibus sedeo*... Lxx. item substantivè, βάθος *profunditas*, sive *altitudo*; legebant עֹמֶק idem. φάραγξ *vallis*, legebant עֵמֶק idem.

Praet. 3. p. pl. c. הֶעְמִיקוּ, & שׁוּבוּ לַאֲשֶׁר הֶעְמִיקוּ סָרָה, Isai. 31. v. 6. *revertimini*, *ô filii Israël*, *ad eum*, (qui *protegendo liberabit*, *transeundo servabit*. *Nam in die illa reprobabunt quisque idola*.... Alludit ad Messiæ tempora. Confer Act. Apost. 10. v. 38.) *à quo* patres vestri *profundum fecêre recessum*.

Ben. plur. m. cum præfix. הוֹי הַמַּעֲמִיקִים מֵיהוָה, Isai. 29. v. 15. *væ altiora*, vel *secretiora à Domino* loca *petentibus* consilium ut abscondant.

Imper. 2. p. s. m. ex forma (ֶ), Isai. 7. v. 11. *pete tibi signum*, (h. e. miraculum aliquod).... הַעְמֵק שְׁאָלָה *deprime* (vel *attolle te*) *petendo*, i. *pete ex profundo*, vel *ex*

alto, in terra, vel in cœlo.

עִמְקֵי m. unde plur. conſt. עִמְקֵי שָׂפָה, Iſai. 33. v. 19. Lxx. *βαθύφωνον profundæ vocis.* Sym. *βαθὺν χείλεσιν gravem labiis.* Vulg. *alti ſermonis* (populum). Alii, *profundos labiis.* Labia profunda videntur, ex quibus non prodit vox intelligibilis, & ſonus notus, Cocc.... Ezech. 3. v. 5. Lxx. *βαθύγλωσσον profundæ linguæ.* (Alex. Ald. Complut. *βαθύχειλον*, *καὶ* (Ald. *ἢ*) *βαθύγλωσσον profundi labii*, *&*, vel *profundæ linguæ*). Vulg. *profundi ſermonis.* Alii, ut ſupra.... ibid. v. 6. Lxx. *ἀλλοφώνους* (populos) *alterius ſermonis.* Vulg. & alii, ut ſupra. Cum præf. בְּעִמְקֵי שְׁאוֹל קְרֻאֶיהָ, Proverb. 9. v. 18. Lxx. *καὶ ἐπὶ πέτευρον ᾅδου συναντᾷ in laqueum orci evenit.* Aq. Sym. Theod. *καὶ ἐπὶ τοῖς βαθέσι τοῦ ᾅδου οἱ κλητοὶ αὐτῆς*, Vulg. & alii, *in profundis inferni convivæ* (*invitati*) *ejus*, f. R. עָמַק *profundus....fuit.*

עָמֹק m. Lxx. Aq. Sym. Theod. *βαθὺς*, Lxx. Sym. Comparativ. *βαθύτερος*; Lxx. Aq. Theod. *κοῖλος*; Lxx. Comparativ. *κοιλότερος*, *ἐγκοιλότερος*, *ταπεινός*, *βάθος*, Vulg. & alii, *profundus*, *profundior*, *cavus*, *concavus*, *magis cavus*, *concavuſve*, *depreſſius*, *humilis.* Subſtant. *profunditas*, vel *altitudo.* Lxx. item, Verbaliter, *τρίβω tero*, וְקֶרֶב אִישׁ וְלֵב עָמֹק, Pſal. 63. Heb. 64. v. 7. Lxx. *προσελεύσεται ἄνθρωπος, καὶ καρδία βαθεῖα*, Vulg. *accedat homo ad* (pro *ad* videtur *ac* (ex Græco, *καὶ*) legendum) *cor altum*; legebant וְקָרַב *& accedet*, pro וְקֶרֶב *& intimum.* Alii, *& intimum hominis*, *& cor profundum.* Quidam, *& intimi hominis*, *& cordis profundi*.... Eccl. 7. v. 24. *remotum* (vel *longinquum*) *eſt id*, *quod fuit*: *&* (quod futurum eſt) עָמֹק עָמֹק מִי יִמְצָאֶנּוּ *profundum*, *profundum* (h. e. profundiſſimum: geminatio auxeſin ſignificat. Metaphora ab aquis profundis); *quis inveniet illud?* Præteritum eſt abſtruſum; futurum abſtruſiſſimum. Paraphraſis Chald. (per עֲמִיקָא, vide Gram. Heb. tom. 2. p. 392. c. 2.) *& ſecretum diei mortis*, *& ſecretum diei*, *quo veniet rex Chriſtus.* Cum præf. וְעָמֹק *& profundum.* Fem. (τοῦ hhólem in (ֻ) ſeq. daghéſch mutato), עֲמֻקָּה

מִשְּׁאוֹל, Job. 11. v. 8. *profunda præ inferno*, profundior. Cum præfix. הָעֲמֻקָּה *profunda.* Plur. m. (τοῦ hhólem in (ֻ) ſequenti daghéſch mutato), עֲמֻקִּים *profundæ* aquæ. Femin. plur. Job. 12. v. 22. *revelans* עֲמֻקוֹת *profunda ex tenebris.* R. עָמַק *profundus fuit.*

עֵמֶק m. Lxx. Aq. Sym. Theod. *κοιλὰς*, Lxx. *φάραγξ*, *αὐλὼν*, *αὖλαξ*, *βαθὺς*.... Vulg. & alii, *cava vallis*, *convallis*, *hiatus*, *fauces terræ*, *mare longum*, *& arctum*, *foſſa*, *ſulcus*, *profundus*, *cavus*, *concavus* locus.... Lxx. *γῆ terra*, *πεδίον campus*, *ποὺς pes.* Cum præf. וְעֵמֶק *& vallis*, הָעֵמֶק *vallis*, בָּעֵמֶק, & cum (ְ) ſub ב, בְּעֵמֶק *in valle*, וּבָעֵמֶק *& in valle*, כְּעֵמֶק *ficut vallis*, לָעֵמֶק *in valle*, לְעֵמֶק *in vallem*, מֵעֵמֶק *ex valle.* Cum affix. עִמְקֵךְ *vallis tua*, f. עִמְקָם *vallis ipſorum.* Plur. עֲמָקִים *valles.* Cum præf. וַעֲמָקִים *& valles*, הָעֲמָקִים *valles*, וְהָעֲמָקִים *& valles*, בָּעֲמָקִים *per convalles.* Cum aff. עֲמָקַיִךְ *convalles tuæ*, f. R. עָמַק *profundus*; *cavus*, *concavus fuit*....

עֹמֶק m. unde cum præf. שָׁמַיִם לָרוּם וָאָרֶץ לָעֹמֶק, Prov. 25. v. 3. Lxx. *οὐρανὸς ὑψηλὸς, γῆ δὲ βαθεῖα cœlum altum, terra verò profunda.* Aq. ....*εἰς βάθος in profundum.* Vulg. *cœlum ſursùm*, *terra deorsùm.* Alii, *cœlorum*, *quo ad altitudinem*; *terræ*, *quo ad profunditatem ſpectat*; *& cordis regum non eſt inveſtigatio.* R. עָמַק *profundus fuit.*

עֵמֶק הַשִּׂדִּים Maſſ. *E'meq haſſiddím*, Vulg. *vallis ſylveſtris*, *quæ* (olim ſic dicta) *nunc eſt mare ſalis*, Gen. 14. v. 3. mare ſalſum, vel mortuum, ſive lacus Aſphaltites. Vulgo creditur, natum eſſe eo tempore, quo Sodoma, Gomorra, Adama, & Zeboim à Deo ſubverſæ ſunt, ita ut aquis illius lacûs tectæ, merſæ fuerint. Vide Had. Reland. Palæſt. p. 254. Etym. *vallis-agrorum*, ſeu *campeſtris*; à עֵמֶק *vallis*, & שָׂדִים *agri*: τὸ (ִ) ſub ש, eſt loco τοῦ (ָ) quod cum daghéſch ſeq. eſſet pro (ָ) per legem æquivalentiæ.

עֵמֶק יְהוֹשָׁפָט Maſſ. *E'meq Iehóſchaphát*, Vulg. *vallis-Joſaphat*, nom. propr. vallis, Joel. 3. v. 17. al. 4. v. 12. vallis hæc erat urbi contigua, inter Jeroſolymam, & montem Oliveti: ſic dicta, vel quòd Joſaphat aliquid ibi ædificavit; vel à ſe-

Digitized by Google

pulchro Josaphati in ea sito: cui repugnat τῷ 2. Paral. 21. v. 1. *sepultus fuit in civitate David*; vel quod in ea Josaphato memorabilis illa victoria concessa est, 2. Paral. cap. 20. sed hoc non cohæret cum superioribus, in quibus de donis spiritûs, & de regno Christi agitur: deinde nulla tunc erat captivitatis reductio; vel quod ibi Dominus *omnes Gentes* sit judicaturus, Joël. 3. v. 17. al. 4. v. 12.... At *angustior est hæc vallis, quam ut omnes capere possit.... puerilis ergo error hic est....* Quidam, *puerilis ergo* timor *hic est*, ne videlicet vox (tonantis) judicis extra, aut ultra vallem audiri nequeat?.... Alludere ergo videtur ad insigne illud Dei judicium, & cladem hostium, 2. Paral. 20. v. 21. ut typum scilicet futurum..... Etym. *vallis, ubi Dominus judicabit* (sic Hebræi), à עמק *vallis*, יָהּ), contractè, pro יהוה *Dominus*, & שָׁפַט (cum (-) pro (-) ob pausam) *judicavit*, vel *judicabit*, ob (ו) præced. Hæc Joël. 4. v. 14. dicitur *vallis* חָרוּץ *concisionis*, S. Hieronymus in h. l. *rursum ubi nos diximus* (*in valle concisionis*) *sequentes translationem Aq. Sym. & Quintæ Editionis*; Lxx. & Theod. τῆς δίκης καὶ τῆς κρίσεως, h. e. (*causæ & judicii*) *transtulerunt.... quod Hebræi non solum* (*concisionem*) *sed &* (*aurum*) *interpretari putant, quo scilicet in valle judicii, quam suspicantur* gehennam....

עֵמֶק יִזְרְעֶאל Mass. *E'meq iizreél*, Vulg. *vallis jezraël*, Jos. 17. v. 16. Etym. *vallis, quam seminat Deus*; à עֵמֶק *vallis*, à 3. p. f. m. Futuri verbi זָרַע *seminavit*..... & אֵל *Deus*. Cætera verò nomina cum τῷ עֵמֶק conjuncta vide suo loco.

עמר QAL, unde PIEL עִמֵּר, ex quo Ben. f. m. Psal. 128. Heb. 129. v. 6. *de quo non implevit manum suam*, מִלֵּא כַפּוֹ קוֹצֵר, Lxx. καὶ τὸν κόλπον αὐτοῦ ὁ τὰ δράγματα συλλέγων Vulg. *& sinum suum, qui manipulos colligit.* Alii, *nec brachium* (*lacertum*) *suum, qui succisa colligit.*

HITHPAEL הִתְעַמֵּר, Lxx. ἀθετέω, καταδυναστεύω, Vulg. & alii, *contemno, prævaricor, dominum fallo*, (*servo*, vel *libero abutor*, sive *ad servitium*) ex עמר Pers. *servitium, ministerium* (sive *ad quæstum*) *dominium in liberum ipse mihi adsumo, vi opprimo*.... Construitur cum præpos. ב.

Præt. 3. p. f. m. cum præf. τῷ (-) in (-) in fine ob maqqáph correpto, וְהִתְעַמֶּר־ בּוֹ וּמְכָרוֹ *qui eo abusus fuerit*, vel *cum eo negotiatus fuerit ut vendat eum*.... Deut. 24. v. 7. ubi (ו) disjunctivè accipitur.

Fut. 3. p. f. m. לֹא־תִתְעַמֵּר בָּהּ, Deut. 21. v. 14. (variè vertunt) *non negotiaberis cum eâ, per eam, de eâ; non contractum facies de eâ; non prostitues lucri gratiâ; non utêris eâ pro ancillâ.* Quidam, *non jam jus Domini ullum habebis in eam*; q. d. nihil jam mereberis.... Ex τῷ עָמַר enim per metathesin Lat. *mereo*, vel *mereor*.

עֲמַר m. Chald. unde cum præfix. כַּעֲמַר נְקֵא, Dan. 7. v. 9. Lxx. ὡσεὶ ἔριον καθαρὸν..... Vulg. & alii, *quasi lana munda*.... Ex צֶמֶר Heb. (vel potiùs Chald. à צַמַּר in Paël, *lanam vendidit*....) alternando, ut fit, צ & ע.

עֹמֶר m. Lxx. γομὸρ, δράγμα, ἀμαλὸς, Aq. ὁλκὸς, Vulg. & alii, *O'mer*, *Gómer*, *Gomór*, sive *Assaron*, mensura aridorum, decima pars scil. τῆς Ephá, seu mensuræ 8. congios Romanos capientis, vide Gram. Heb. tom. 2. p. 525. item, *manipulus, buccella, tenera spica*... Cum præf. הָעֹמֶר *ómer*, הָעֹמֶר & *ómer*, בָּעֹמֶר *ómere*. Plur. cum præfix. τῷ hhólem in (-) mutato, הָעֳמָרִים *manipulos*, בָּעֳמָרִים *manipulos*. R. עָמַר in Piél, עִמֵּר *manipulos*, sive *succisa collegit*.

עֲמֹרָה Mass. *Amoráh*, Vulg. *Gomorrha*, nomen propr. urbis in planitie (בִּכָּר) sitæ; & à Deo eversæ, Gen. 19. v. 24. videtur australior fuisse Sodomâ: quod ex ordine, quo ibi recensetur, colligitur, ibid. cap. 10. v. 19. Eusebius in Onom. Γομοῤῥὰ, μία τῆς πενταπόλεως Σοδόμων, S. Hieronymus, *Gomorrha, una de quinque civitatibus Sodomorum.* Etym. *regio habitabilis*, à עמר Arab. *cultam, habitatam*, sive *habitabilem reddidit* regionem.

עָמְרִי Mass. *Omrí*, Vulg. *Amri*, nom. propr. 1°. principis militiæ super Israël, regisque constituti, 3. Reg. 16. v. 16. Mich. 6. v. 16.

Digitized by Google

à quo civitas (ex *nomine Samer*, *Domini montis*) *Samaria*, 3. Reg. 16. v. 24. patris τȣ Achab, ibid. v. 28. ac Athaliæ matris Ochoziæ, filii Joram regis Juda, 4. Reg. 8. v. 26. 2°. filii τȣ Bechor, filii τȣ Benjamin, filii τȣ Jacob, 1. Paral. 7. v. 9. Etym. *ensis meus*, à עמר Arab. *ensis*, & (י) aff. 1. p. f. m. *meus*.

עמרם Maſſ. & Vulg. *Amram*, nom. propr. filii τȣ Caath, filii τȣ Levi, Exod. 6. v. 18. 1. Paral. 6. v. 3. & cap. 23. v. 12. Etym. *ensis eorum*; à עמר Arab. *ensis*, & ם, affix. 3. p. plur. m. *eorum*.

עמרמי Maſſ. *Amramí*, Vulg. *Amramites*, nomen patronymicum, ſeu commune virorum ex Amram oriundorum, 1. Paral. 26. v. 22. vox eadem, ac præcedens, adſumto in fine τῷ (י) terminatione ſcilicet maſculinâ nominum populorum, vide Gram. Heb. tom. 1. p. 50.

עמשא Maſſ. & Vulg. *Amaſá*, nom. propr. 1°. filii τȣ̃ Jether Iſmaëlitæ, ex Abigail ſorore Sarviæ matris Joab, pro quo ab Abſalom ſuper exercitum conſtitutus fuit, 2. Reg. 17. v. 25. 1. Paral. 2. v. 17. 2°. filii τȣ̃ Adali, 2. Paral. 28. v. 12. Etym. *qui*, (ſive *quæ*) τῇ ὀφθαλμίᾳ *laborat*, à עמשא Arab. idem.

עמשי, & in pauſa עמשי, Maſſ. & Vulg. *Amaſái*, nom. propr. 1°. filii τȣ̃ Elcanæ, 1. Paral. 6. v. 24. & 12. v. 18. & 15. v. 23. (an idem?) patris τȣ̃ Mahath, 2. Paral. 29. v. 11. Etym. *onera mea*, à ſingulari inuſitato, עמש *onus* (R. עמס *oneravit*) alternando videlicet ש & ס, (ut fit) & (י) affix. 1. p. ſ. c. vel Arabicè, *calamitates*.

עמשסי Maſſ. *Amaſchſái*, Vulg. *Amaſſai*, nomen propr. filii τȣ̃ Azreel, filii τȣ̃ Ahazi, filii τȣ̃ Moſollamoth, filii τȣ̃ Emmer, (quorum *fratres potentes nimis*), Nehem. 11. v. 13. Etym. *aptus lacti* è mammis exprimendo, à עמש Arab. *aptus*, Gig. Cam. & סי Arab. *lac adhuc uberibus contentum*, Gol.

עמת nomen fem. conſtructum, vi præpoſitionis vel expreſſæ, vel ſubintellectæ adverbiaſcens. Lxx. πλάγιον, Vulg. & alii, *latus*. Conſtr. ob ש ſeq. Vide Gram. Heb. tom. 1. p. 122. c. 1. Eccleſ. 5. v. 15. *miſerabilis prorsus infirmitas*, כל־עמת שבא כן ילך, Lxx. ὥσπερ γὰρ παρεγένετο, οὕτως καὶ ἀπελεύσεται *ut enim venit, ita & abibit*. Vulg. *quo modo venit, ſic revertetur*. Quidam, *& hoc etiam malum deflendum: omnia, quo latere*, (unde, è pulvere ſcilicet) *veniunt, illuc* (in pulverem videlicet) *redeunt*. Cum præf. לעמת, Lxx. κατά, κατὰ τὸ, ὃν τρόπον, κατέναντι, participialiter, ἐχόμενος ..... Vulg. & alii, *ſecundùm, ſicut, quemadmodum, è regione, ex adverſo, contiguus* .... Quidam, *ad latus, à, è, in latere*, גם את־זה לעמת־זה עשה האלהים .... Eccl. 7. v. 14. al. 15. Lxx. καί γε σὺν τούτῳ σύμφωνον τοῦτο ἐποίησεν ὁ Θεὸς .... *etquidem huic congruenter illud fecit Deus* .... Sym. καὶ γὰρ τοῦτο ἀνάλογον τούτῳ ἐποίησεν ὁ Θεὸς .... *etenim hoc conſentaneum illi fecit Deus* .... Alex. τοῦτο σύμφωνον (καὶ) τοῦτο .... *hoc congruens* (*&*) *illud* .... Ald. Complut. σὺν τούτῳ σύμφωνον τούτῳ (Ald. τούτων) *cum hoc congruens illi* (Ald. *illorum*). Vulg. *ſicut enim hanc* (*diem*) *ſic & illam fecit Deus* .... Alii, *quippe hunc* (nempe, diem mali) *contrà, ſecundùm, juxtà illum* (nimirùm, diem boni) *fecit Deus* .... Quidam, *& hunc etiam ad latus illius* (proximè) *fecit Deus*. Fecit omnia ἀντίστοιχα; Lxx. item, Verbal. ἐξισόω *adæquo*. Sæpe apud τοὺς Lxx. vacat; מלעמת *à latere, è propinquo, ex obliquo* .... Cum præf. & affix. לעמתו *de, à latere ejus*, (è *regione ipſius*), m. לעמתם *de, à latere* (*è regione*) *eorum*. Plur. cum præf. לעמות *de, à lateribus*, (è regione) .... R. עמם *texit* ... unde עמה, ex quo (ferè conſtructum ob nomen ſcil. vel ſequens, vel ſubintellectum). עמה *latus* ..... ſic dictum, quod tegatur.

ענב m. Lxx. Aq. Sym. σταφυλή, Lxx. ῥάξ, Vulg. & alii, *uva, uva paſſa*, דם־ענב. Deut. 32. v. 14. *ſanguinem uvæ*. Plur. ענבים *uvæ*. Cum præf. וענבים *& uvæ*, הענבים *uvas*, כענבים *ſicut uvæ*. Conſtr. cum (·) ſub ע & dagh. ב infixo, ענבי, (quaſi à ענב per legem æquivalentiæ, pro ענב) *uvæ*. Cum affix. מו Poëtico, & ellipſi τȣ̃ (י) indicis numeri plur. vide Gram. Heb. t. 1. p. 128.

Digitized by Google

c. 1. עֲנָבָמוֹ (pro עֲנָבֵימוֹ) *uvæ eorum*. R. עָנַב Arabibus (in II.) *uvas tulit vitis*.

עֲנָב Maſſ. *Anáv*, Vulg. *Anab*, nom. propr. *urbis in montanis Tribûs Juda*, Joſ. 11. v. 21. (& cap. 15. v. 49.) *hanc putabat Euſebius eſſe vicum Betoannab, diſſitum 4. mill. à Dioſpoli verſus orientem : ſed Hieronymus ſcribis pleroſque affirmare eum in octavo ab ea milliario ſitum, & appellari Bethannabam.* Had. Reland. Palæſt. p. 560. Etym. *uva*, à עֵנָב Chald. (־ֵ) in (־ָ) ob pauſam mutato) idem.

ענג QAL, unde PUAL עֻנַּג, ex quo Paoul ſ. f. cum præf. הַמְּעֻנָּגָה, Jerem. 6. v. 2. Lxx. paraphraſtas agunt, nec verbum, nec ſenſum exprimunt. Vulg. & alii, *delicatæ, delicatè enutritæ, delicioſæ, voluptatibus abundanti*.... Hinc per metatheſin, Gr. γάνυμαι, γάννυμαι.... γάνος.

HITHPAEL הִתְעַנֵּג, Lxx. τρυφάω, ἐντρυφάω, κατατρυφάω, πεποιθὼς εἰμι, παρρησίαν ἔχω, καύχάζομαι.... Vulg. & alii, *delector, delicior, ipſe me oblecto, confidens ſum, confido, confidenter ago, loquor*..... Subſtantivè, τρυφερότης *deliciæ, mollities, luxus*....

Praet. 3. p. plur. c. cum præf. וְהִתְעַנְּגוּ עַל־רֹב שָׁלוֹם, Pſal. 36. Heb. 37. v. 11. *& oblectabunt ſe in multitudine pacis* 2. p. pl. m. cum præf. וְהִתְעַנַּגְתֶּם *& oblectetis vos*, m.

Infin. cum præf. מֵהִתְעַנֵּג וּמֵרֹךְ, Deut. 28. v. 56. *præ mollitie victûs, ac teneritudine.*

Imper. 2. p. ſ. m. cum præf. ex forma (־ַ), וְהִתְעַנַּג *& delectare, oblecta te.*

Fut. 3. p. ſ. m. ex forma (־ַ), quod ob pauſam in (־ָ) mutatur, יִתְעַנָּג *oblectabit ſe*. 3. p. ſ. f. cum præf. וְתִתְעַנַּג *& oblectabit ſe*. 2. p. ſ. m. Iſai. 58. v. 14. *tunc* תִּתְעַנַּג עַל־יְהוָה *deliciaberis propter Dominum*, Dominus tibi erit cauſſa voluptatis, ac lætitiæ. Cum (־ָ) ob pauſam, תִּתְעַנָּג *oblectabis te*. 2. p. plur. m. in pauſa, unde (־ַ) primariæ vocis reductum in (־ָ) mutatur, עַל־מִי תִּתְעַנָּגוּ, Iſai. 57. v. 4. *ſuper quo deliciamini? quæ ſunt deliciæ veſtræ?*

עָנֹג m. Lxx. τρυφερός, Vulg. & alii, *delicatus, delicioſus, luxurioſus, voluptatibus, ſuavitatibus aſſuetus.* Cum præfix. וְהָעֲנֻגָּה *& delicatus*. Fem. hhólem in (־ֻ) ſequenti dagheſch mutato, (per legem æquivalentiæ ad euphoniam,) cum præf. וְהָעֲנֻגָּה *& delicata*. רַכָּה וַעֲנֻגָּה, Iſai. 47. v. 1. vel 3. *mollis, ac delicioſa*. Rad. עָנַג in Pual עֻנַּג *delicatus fuit.*

עֹנֶג m. Lxx. τρυφερός *delicatus, delicioſus*.... legebant עָנֹג idem. Vulg. & alii, *deliciæ, voluptas*, בְּהֵיכְלֵי עֹנֶג, Iſai. 13. v. 22. *in palatiis deliciarum*, וְקָרָאתָ לַשַּׁבָּת עֹנֶג, ibid. cap. 58. v. 13. *& vocabis ſabbathum delicias*. Radix ead. ac præcedentis.

ענד QAL. Lxx. ἐγκλοιόω, περιτίθημι, Sym. σφίγγω, Vulg. & alii, (*ligo*) *illigo, innecto, circumpono, circundo* (propriè, torque collum, ſive coronâ caput) *ſtringo*. Hinc per metatheſin, ac ſyncopen, Gr. δέω, per aphæreſin, Lat. *nodo*, per metatheſin, & apocopen, Gal. *je noue*.

Imper. 2. p. ſ. m. עֲנֹד (¹) ob affixum mutato in (־ֳ hhatoúph), quod cum (־ְ) penultimæ ſedem commutat, vide Gram. Heb. tom. 1. p. 351. c. 1. עָנְדֵם עַל־גַּרְגְּרֹתֶךָ, Proverb. 6. v. 21. *liga ea ad fauces tuas* (ad collum tuum (habe pro torque, & ornamento.

Fut. 1. p. ſ. c. cum aff. אֶעֶנְדֶנּוּ עֲטָרוֹת לִי, Job. 31. v. 36. *alligarem eum* (librum, volumen) *in coronas*, diademata, *mibi.*

ענה QAL. Lxx. Aq. Sym. Theod. ἀποκρίνομαι, Lxx. ἀπόκρισιν δίδωμι, ἀνταποκρίνομαι, ὑπολαμβάνω, εἰσακούω, εἰσακούομαι, ἐπακούω, Lxx. Aq. Sym. quinta & ſexta Editiones, ἐπακούομαι, Lxx. ὑπακούω, λέγω, εἶπω, ἐρῶ, λαλέω, φθέγγομαι (Sym. ἀποφθέγγομαι), ἐξάρχω (Aq. Sym. καταλέγω) ἐπερωτάω, μαρτυρέω, καταμαρτυρέω, ψευδομαρτυρέω, ἀνθίστημι, ἀντέπω, ἀντικαθίστημι, προστίθημι, ἀντικρίνομαι, ταπεινόω, ταπεινόομαι (Sym. ὑποπίπτομαι, ἐντρέπομαι, κακόω, κακόομαι, θεραπεύω, θεραπεύομαι, Sym. ἀσχολέομαι ; Vulg. & alii, *reſpondeo, reſponſum do, contra reſpondeo, dicentis ſermonem excipio*, ὑπακούομαι, *audio, exaudio, exaudior, obedio*, (juſſus *reſpondeo*), quaſi re, vel verbis reſpondeo, ſic cum accuſativo, & articulo אֶת vel ſine ; inde haud rarò ſumitur pro *dico, loquor, elo-*

Digitized by Google

quor, enuntio, profero, vocem emitto, sonitum edo, clamo, vociferor, incipio cantare, *præcino*, (Vulg. *canto*,) *cantando recito* (Lex. Hebr. ad Hexapl. *interrogo*,) *testimonium contra falsum dico; contrasto, contradico, oppono, objicio*, (*adjicio*), *judicio, contendo contra aliquem*, (*respondeo*); & sic ferè cum accusativo vel præpositione ב construitur, *deprimo, abjicio* (alium, vel ipse me) *deprimor, abjicior, pudore suffundor, affligo* ipse me, vel alium, *vexo, vexor, distrahor, negotiis oneror, differor, distringor*.... Item, *laudo*, unde Gr. *αἶνος, αἰνέω*.... Lxx. item, adjectivè, *ἀναντίῤῥητος irrefutabilis*....

Praet. 3. p. s. m. עָנָה *testificatus est, respondit*.... פִּיךָ עָנָה בְךָ, 2. Reg. 1. v. 16. *os tuum testimonium dixit in te*, (m.) vel verum, vel falsum; si verum, es homicida; si falsum, dictum est falsum testimonium in re capitali, (in caussa sanguinis), quod capitale est; justè ergo... retracto ab ultima ad penultimam ob concursum accentu, vide Gram. Heb. tom. 2. p. 308. Ruth. 1. v. 21. *quid me vocatis* נָעֳמִי (per metathesin) *amœnam.... quum Dominus* עָנָה בִי *testimonium dixerit*, vel *sententiam pronuntiârit adversus me....?* Cum præf. וְעָנָה *& clamabit, testificabitur*. Cum affix. עָנָהוּ *allocutus est eum, respondit ei*. Cum (ֶ) loco (ֵ) ante affix. ךָ ob pausam, עָנֶךָּ *respondebit tibi*, m. עָנָנִי *respondebit mihi*, c. Cum præf. & affix. וַיַּעֲנֵנִי *& exaudivit me*, c. עָנָם *exaudivit eos*. 3. p. s. f. retracto ab ultima ad penultimam accentu ob concursum, vide Gram. Heb. tom. 2. p. 308. וְחַטֹּאותֵינוּ עָנְתָה בָּנוּ, Isai. 59. v. 12. *& peccata nostra* (i. *& peccatorum nostrorum quodque*, ceu testes sigillatim vocati, & examinati. Syntaxis distributiva, vide Gram. Heb. tom. 1. p. 478. can. V.) *testatur contra nos*; ut simus ἀναπολόγητοι. Cum præfix. וְעָנְתָה *& testificabitur, proloquetur, canet*... 2. p. s. m. cum præf. וְעָנִיתָ *& apertè loquêris*. Cum affix. in pausa, עֲנִיתָנִי *exaudies, exaudisti me*, c. עֲנִיתָם *exaudivisti eos*. Cum præf. & aff. וַעֲנִיתָם *& responderis eis*, m. 1. p. s. c. עָנִיתִי *exaudiam*. In altera significatione, Psal. 115. Heb. 116. v. 10. *credebam*, (confidebam, nempe, mea diruptum iri vincula) *etiam quum ipse dicerem*: אֲנִי עָנִיתִי מְאֹד *ego vehementer dejectus sum*. Cum affix. עֲנִיתִיךָ *exaudiam te*, m. 3. p. pl. c. עָנוּ *responderunt*. Cum præfix. וְעָנוּ עָלַיִךְ הֵידָד, Jerem. 51. v. 14. *& pronuntiabunt super te*, (f.) *cantilenam vindemiatorum*. Calcabunt te cum celeusmate. 2. p. plur. m. עֲנִיתֶם *respondistis*.

Ben. s. m. קָרָאתִי וְאֵין עוֹנֶה, Isai. 50. v. 2. *vocavi, clamavi.... nec erat respondens*, h. e. qui ostenderet se aurem præbuisse vocationi meæ. Sic ibid. cap. 65. v. 12. & Jerem. 7. v. 13. Cum hhólem deficienti, עֹנֶה *respondens*. Lxx. substantivè, *εἰσακούσεις auditio*. Cum præf. וְעֹנֶה מֵאָהֳלֵי יַעֲקֹב, Malach. 2. v. 12. *respondentem* (*doctorem*, sive *prophetam*, legis interpretem, scribam: qui consultus respondet) *de, in tabernaculis Jacob*... Sacerdotis descriptio. Cum ה pronominis relativi vices supplenti, הָעֹנֶה *qui exaudit*. Cum affix. עֹנֵהוּ *respondens ei*, m. עֹנֶךָּ (ubi (ֶ) loco (ֵ) ante ךָ ob pausam) *qui respondeat tibi*, m. Plur. m. cum præf. הָעֹנִים *respondentes*.

Infin. ex terminatione ות, עֱנוֹת *clam canere*..... Lxx. substantivè, *ὑπακοὴ obedientia, πίστις fides*. Alii, *humilitas, mansuetudo*. Cum præfix. לֵב צַדִּיק יֶהְגֶּה לַעֲנוֹת, Proverb. 15. v. 28. *cor justi meditatur ad respondendum*, ut respondeat. Non temere effutit, quicquid in buccam venit. In altera significatione, Eccles. 1. v. 13. *hoc negotium* (nempe, studium literarum) *pessimum fecessit Deus filiis hominum*, לַעֲנוֹת בּוֹ *ut eo* scilicet *vexarentur*, מֵעֲנוֹת miserunt *respondere, cessârunt loqui*....

Imper. 2. p. s. m. עֲנֵה *responde, testificare*.... Cum affix. עֲנֵנִי *exaudi me*, c. עֲנֵנוּ *exaudi nos*, c. Cum præf. & affix. וַעֲנֵנִי *& exaudi me*, c. 2. p. plur. m. עֱנוּ, עֲנוּ *testificamini, acclamate, canite*.

Fut. 3. p. s. m. יַעֲנֶה *respondebit, exaudiet*. In altera significatione, וּמֵהֲמוֹנָם לֹא יַעֲנֶה, Isai. 31. v. 4. *neque strepitu eorum demittit se, mansuescit*, sive mitior redditur. Cum præf. וַיַּעַן, cum apocopa, & (ֶ)

Digitized by Google

loco ־ִי (·) sub ע, vide Gram. Heb. t. 1. p. 288. c. 2. יַעַן *& respondebit*. Cum aff. יַעֲנֵהוּ *exaudiet eum*, יַעֲנֵנוּ *respondebat ei*, m. יַעֲנֶנָּה *respondebat ad illud*, f. הַכֶּסֶף יַעֲנֶה אֶת־הַכֹּל, Eccles. 10. v. 19. *& pecunia respondet omnibus*, h. e. votis omnium. Quidam, *& pecunia audit omnia*, vel *laudat*, sive *commendat*, *prædicat .... omnes*. Cum præf. & aff. וַיַּעֲנֵהוּ *& exaudivit eum*, יַעַנְךָ *respondebit tibi*, *exaudiet te*, m. יַעֲנֵנִי *respondebit mihi*, c. וַיַּעֲנֵנִי *& exaudivit me*, *& respondit mihi*, c. יַעֲנֵם *exaudivit eos*, וַיַּעֲנֵם *& respondebit eis*, m. יַעֲנֵם *& respondit eis*, m. יַעֲנֵנוּ *exaudiat nos*, c. 3. p. f. f. תַּעֲנֶה *exaudiet*. Cum apocopa, & duplici (-) pro dupl. (·) ob ע primam radicalem, vide Gram. Heb. t. 1. p. 289. c. 2. תַּעַן *loquetur*. Cum præf. וַתַּעַן *& respondit*. Cum affix. תַּעַנְךָ *responderit tibi*, m. 2. p. f. m. תַּעֲנֶה *respondebis*, *testificaberis*. Cum apocopa, &c. ut mox supra, תַּעַן *respondeas*. Cum affix. תַּעֲנֶנּוּ *respondebis ei*, m. תַּעֲנֵנִי *exaudies me*, c. Cum præf. & affix. וַתַּעֲנֵנִי *& exaudivisti me*, c. 3. Reg. 8. v. 35. *& a peccatis suis conversi fuerint*, כִּי תַעֲנֵם *quum testatus fueris contra eos*, immissâ scilicet siccitate, ut factum est 2. Reg. 21. v. 1. vel *quum testaberis illis* ad conscientiam, aut per vocem prophetarum, quod peccaverint. תַּעֲנֵנוּ *exaudies nos*, c. 1. p. f. c. אֶעֱנֶה אֶת־הַשָּׁמָיִם, Hos. 2. v. 23. *exaudiam cælos....* h. e. dabo cælo (i. aëri ubi gignitur pluvia) constitutionem optimam, qualem optaret, si sensum haberet. Metaphora est à turba supplicantium, & prosopopœia. אֶעֱנֶה *respondebo*; in altera significatione, *affligar*. Cum præf. וְאֶעֱנֶה, וָאֶעֱנֶה *& respondebo*. Cum apocopa, & duplici (-) pro duplici (·) ob ע, ut supra, וָאַעַן *& respondi*. Cum affix. אֶעֱנֶנּוּ *respondebo ei*, m. Cum præf. & affix. וְאֶעֱנֵהוּ *& exaudiam eum*, אֶעֶנְךָּ *exaudivi te*, m. in pausa, unde (·) pro (·) ante affix. ךָ, אֶעֱנֶךָּ *respondebo*, *exaudiam te*, m. & cum præf. וְאֶעֶנְךָּ *& exaudiam te*, m. אֶעֱנֵם *exaudiam eos*, וְאֶעֱנֵם *& exaudiam eas*. 3. p. pl. m. יַעֲנוּ *respondebunt*, *canebant*; & in altera significatione, *affligunt se*, debilitantur. Cum præf. וַיַּעֲנוּ *& responderunt*. Cum affixo ה & expresso ה, quod in fine subintelligebatur, vide Gram. Heb. t. 1. p. 77. c. 1. יַעֲנוּכָה *respondent tibi*, m. 3. p. plur. f. תַּעֲנֶינָה *respondebant*, Judic. 5. v. 29. ubi ־ִי (י) in penultima deficiens per daghesch ־ִי נ sequenti infixum compensatur, vel commodiùs, ־ִי תַּעֲנֶנָּה est 3. p. f. f. Futuri cum affix. 3. p. f. f. unde sic vertas: *principum feminarum sapiens quæque* תַּעֲנֶנָּה *respondebat ei*, matri Sisaræ. Syntaxis distributiva, vide Gram. Heb. tom. 1. p. 478. can. V. Cum præf. וַתַּעֲנֶינָה *& responderunt*. 2. p. plur. m. cum præf. וַתַּעֲנוּ *& respondistis*. Cum affix. & (·) loco ־ִי (י) in penultima ad euphoniam, תַּעֲנוּהוּ *respondebitis ei*, m.

NIPHAL נַעֲנָה, Lxx. εἰσακούω, ἀνταποκρίνομαι, ἀποκρίνομαι, ἠχέομαι, ταλαιπωρέω, ταπεινόομαι, ἐντρέπομαι, Vulg. & alii, *audio*, *exaudio*, *vicissim audio*, *respondeo*, *responso* (*resisto*), *malo*, *damno afficior*, *vexor*, *affligor*, *laboribus*, *calamitatibus*, *ærumnisque conficior*, *miser sum*, *malè mecum agitur*, *deprimor*, *comprimor*, *opprimor*, *pudore suffundor*, *verecundor*, *revereor....*

Praet. 1. p. f. c. אֲנִי יְהוָה נַעֲנֵיתִי לוֹ בָא, (scribitur בָּה), Ezech. 14. v. 3. vel 4. *ego Dominus adductus sum ut respondeam ei* (ut scilicet revelem secretum cordis ejus, non ut dem ei petitiones cordis ejus, ut v. seq. exponit,) *venienti....* In altera significatione, נַעֲנֵיתִי עַד־מְאֹד, Psal. 118. Heb. 119. v. 107. *afflictus*, *dejectus.... sum supra modum.*

Ben. f. m. נִגַּשׂ וְהוּא נַעֲנֶה, Isai. 53. v. 7. *exigebatur*, (nostrum scilicet debitum, ex rigore justitiæ divinæ), *& ipse se satis facturum spopondit*. Vel in altera significatione, *exigitur* (exquiritur) *pravitas omnium nostrûm ipsi impacta*, (utique punienda) *inde duriùs cum illo agitur*. Ezech. 14. v. 6. vel 7. *ego Dominus* נַעֲנֶה־לּוֹ (naanehlló) בִּי, *sum ei responsurus*, *per me*, non per prophetam, non verbo, sed facto. Fem. f. וְנֶפֶשׁ נַעֲנָה תַּשְׂבִּיעַ, Isai. 58. v. 10. *& animam debilitatam*, exhaustam, *exsatiabis*.

Infin. cum præfixo לְ, motione ־ִי ה characteristici extrusi affecto, vide Gram.

Digitized by Google

Heb. t. 1. p. 293. c. 2. Exod. 10. v. 3. *quousque renuis* לֵעָנֹת מִפָּנָי *cedere* (ut debilior) *à facie mea*, five *mihi*? Summittere fasces? Gal. *de baisser le pavillon*?

Fut. 3. p. f. m. הֲרֹב דְּבָרִים לֹא יֵעָנֶה, Job. 11. v. 2. *an multitudo verborum carebit responso*? 1. p. f. c. אֵעָנֶה, vel וְלֹא אֵעָנֶה, ibid. 19. v. 7. *nec respondeor*, h. e. nemo me dignatur responso.

PIEL עִנָּה, Lxx. ἐξάρχω, Lxx. Incertus, χαλόω, Lxx. Aq. κακουχέω, Lxx. ταπεινόω, ἐπάγω, σαλεύω; Alius, μετακινέω.... Vulg. & alii, (*canto*, *cano*, *accino*) *præcino*, *malo*, *five damno afficio*, *malè tracto*, (intransitivè, *malè habeo*,) *vexo*, *affligo*, *deprimo*, *comprimo*, *subigo*, (pudicitiæ scilicet violandæ causâ) *opprimo*, *impingo*, *illido*, *agito*, *moveo*, *commoveo*, *transmoveo*.... Lxx. item, εἰσακούω, ἐπακούω *audio*, *exaudio*.... legebant in Qal עָנָה.

Praet. 3. p. f. m. עִנָּה *afflixit*, *oppressit*, *compressit*, *subegit*.... עִנָּה בַדֶּרֶךְ כֹּחִי, Psal. 101. Heb. 102. v. 24. *debilitavit* (hostis) *itineribus vires meas*. Lxx. in altera significatione, ἀπεκρίθη.... Vulg. *respondit*.... legebant עָנָה & כֹּחוֹ, sicque huncce versum haud parum deformârunt. 2. p. f. m. עִנִּיתָ *afflixisti*. Cum affix. עִנִּיתָהּ, Deut. 21. v. 14. *quam compressisti*; in pausa, quare (-) in (־) sub ה mutatur, וֶאֱמוּנָה עִנִּיתָנִי, Psal. 118. Heb. 119. v. 75. *sed verè*, (sive *ex veritate*, satis, pro *statu*), *afflixisti me*. Christus patrem alloquitur. Conf. ibid. v. 107. עִנִּיתָנוּ *afflixisti nos*, c. 1. p. f. c. עִנֵּיתִי בַצּוֹם נַפְשִׁי, Psal. 34. Heb. 35. v. 13. *subegi jejunio animam meam*, h. e. *corpus meum* (in servitutem redegi) vires carnis minuuntur jejunio. Cum præf. & affix. absque (י) τῶ (־) comite, nec in medio, nec in fine, וְעִנִּתִךְ לֹא אֲעַנֵּךְ עוֹד, Nahum. 1. v. 12. *ubi te*, ô Ninive! *afflixero*, *non ultra te affligam*, h. e. uno ictu te prosternam, ut supra, v. 9. ἅπαξ ἐκθλίψω. 3. p. plur. c. עִנּוּ *afflixerunt*, *compresserunt*.... Cum præf. וְעִנּוּ & *affligent*.... 2. p. plur. m. cum præf. וְעִנִּיתֶם & *affligetis*. 1. p. pl. c. עִנִּינוּ *affligimus*, *debilitamus*.

Ben. pl. m. cum affix. Isai. 60. v. 14. & *venient ad te incurvi filii eorum*, מְעַנַּיִךְ *qui subjiciebant te*, f.

Infin. ex forma absoluta, עַנֵּה *affligendo*, vexando. Ex terminatione וֹת, עַנּוֹת *affligere*.... In altera significatione, קוֹל עַנּוֹת, Exod. 32. v. 18. *vocem concentûs* ego audio. Cum præfix. עַל־מָחֲלַת לְעַנּוֹת, Psal. 87. Heb. 88. v. 1. *pro máhhaláth leannóth*; est aliis מָחֲלַת..... *mahhaláth*.... initium vulgaris cantilenæ, ad cujus modos decantabatur hic psalmus; aliis τό מָחֲלַת est instrumentum musicum, perforatum, pneumaticum..... quasi à חָלַל, invitatâ analogiâ. Aliis, *instrumentum musicum*, cui vox, vel chorus alternatim *respondeat*. Aliis, *instrumentum musicum luctui*, seu *lugubribus* accommodatum.... sic faciliùs ex materia ignota conficiunt instrumenta musica. Quidam, *super sterili*, *inutili*, *arida*, *afflicta*, *misera*..... (à מחלת Arab. idem); anima *ad commovendum*.... *psalmus erudiens*. Ex qua tam multiplici significatione commodiùs certè, non hujusce psalmi solius, sed & quinquagesimi secundi, Hebr. tertii, titulum interpreteris. Cum hhólem deficienti, לְעַנֹּת *ad affligendum*. Cum affix. עַנֹּתוֹ, Exod. 1. v. 11. *ut opprimemus eum*. 2. Reg. 13. v. 32. *à die*, *quâ compresserat ille*. Cum præf. & affix. לְעַנֹּתוֹ *ad subigendum eum*, sive calamitatibus, ærumnisque *obruendum*, עַנֹּתְךָ *ut affligeret te*, m. tentaretque. Cum (·) loco τῶ (·) ante affixum ךָ ob pausam, וּבַמֶּה תֵאָסֵר לְעַנּוֹתֶךָ, Jud. 16. v. 6. *quo fune ligatus subigereris*? illudereris? opprimereris?

Imper. 2. p. plur. m. עֱנוּ *accinite*. Cum præfix. וְעַנּוּ אוֹתָם, Jud. 19. v. 24. ubi præ pudore usurpatur affixum אוֹתָם masculinum, pro אוֹתָן feminino, vide Gram. Heb. tom. 1. p. 508. c. 2. & *affligite*, *comprimite eas*.

Fut. 3. p. f. m. וּמִשְׁפָּט וְרֹב־צְדָקָה לֹא יְעַנֶּה, Job. 37. v. 23. Lxx. ὁ τὰ δίκαια κρίνων οὐκ οἴει ἐπακούειν αὐτόν *qui justa judicat*, *non putas exaudire eum*? Aq. καὶ κρίσιν, καὶ πλῆθος δικαιοσύνης οὐ κακώσει; Alii, & *judicium*, & *multitudinem justitiæ non opprimet*, *supprimet*

primet.... Vulg. (*magnus fortitudine*) *& judicio*, *& justitiâ*, *& enarrari non potest.* Quidam, in altera significatione, *magnus* (quivis) *potentiâ*, (accentus athnâhh hîc non distinguit, ut & alibi nonnunquam) *vel judicio*, *vel multitudine etiam justitiæ non accinet.* Ex usu Arabico, *non accedes* ad *ipsius opes*.... ex Syriaco, *non opitulabitur* omnipotenti.... Cum affix. יְעַנֶּנּוּ *afflixit eum.* Cum præf. & affix. וַיְעַנֶּהָ *& compressit eam*, וַיְעַנְּךָ *& afflixit te*, m. וַיְעַנֵּנִי *& afflixit me*, c. וַיְעַנּוּם *& afflixit eos.* 3. p. s. f. cum præf. & affix. & (י) in penultima quiescente, more Syrorum, vide Gram. Lud. *de Dieu*, pag. 398. וַתְּעַנֶּיהָ *& afflixit eam.* 2. p. s. m. תְּעַנֶּה *afflixeris.* Cum affix. אַל־תְּעַנֵּנִי, 2. Reg. 13. v. 12. *ne me stupres*, c. Cum præf. & affix. וַתְּעַנֵּנוּ *& affliges nos*, c. 1. p. s. c. cum (ו) copulante, τῷ (-) notato ob (-), quod erat sub א seq. pingendum, quodque abjicitur, vel (more Syrorum) non pingitur, vide Gram. Heb. t. 1. p. 297. c. 1. וַאֲעַנֶּה pro וַאֲעַנֶּה, *& affligam.* Cum aff. אֲעַנֵּךְ *affligam te*, f. 3. p. pl. m. יְעַנּוּ *affligebant.* Cum præfix. & affix. וַיְעַנּוּנוּ *& afflixerunt nos*, c. 2. p. plur. m. תְּעַנּוּ, & cum ן parag. תְּעַנּוּן *affligetis.*

PUAL עֻנָּה, Lxx. κακόομαι, ταπεινόομαι.... Vulg. & alii, *malo*, *damno afficior*, *vexor*, *affligor*, *debilitor*, *subigor*, *deprimor*, *comprimor*....

Praet. 1. p. s. c. Psal. 118. Heb. 119. v. 71. *bonum mihi* כִּי־עֻנֵּיתִי *quod afflictus*, *abjectus*.... *sim.* Nam.... *profectò sic est*.... Ter. Hecyr. Act. III. Scen. III. *Omnibus nobis ut res dant sese*, *ita magni*, *atque humiles sumus.*

Paoul s. m. Isai. 53. v. 4. *at nos reputavimus eum* plagis *affectum*, virgis *cæsum à judicibus*, וּמְעֻנֶּה *atque adeò abjiciendum.* Vide supra מֻכֵּה אֱלֹהִים, col. 1329.

Infin. cum affix. אֵת כָּל־עֻנּוֹתוֹ, Psal. 131. Heb. 132. v. 1. *cum omni afflictione*, *abjectione*, *solitudine*, sive *sollicitudine*, *ærumnâ*, *labore*, *sermone*, *cantu*, *carmine*, *mansuetudine*.... *ejus*, m.

Fut. 3. p. s. f. תְּעֻנֶּה בְּעֶצֶם, Levit. 23. v. 29. *debilitetur jejunio.*

HITHPAEL הִתְעַנָּה, Lxx. κακουχέομαι, κακόομαι, ταπεινόομαι, Vulg. & alii, *malè tractor*, sive *malè mecum agitur*, *laborem sustineo*, vel *animum despondeo*, *vexor*, *affligor*, *ipse me parcè*, *ac duriter habeo*, jejunio *debilitor*, *deprimor*, *abjicior*, vel *ipse me deprimo*, *dejicio*....

Praet. 3. p. s. m. הִתְעַנָּה *sese afflictavit.* 2. p. s. m. הִתְעַנִּיתָ *ipse te afflictâsti.*

Infin. cum præf. לְהִתְעַנּוֹת *ad affligendum nos*, וּלְהִתְעַנּוֹת *& ad affligendum* te.

Imper. 2. p. s. f. cum præf. וְהִתְעַנִּי *& submitte te*, *humiliare*, sub manibus illius.

ענה Chald. PEAL. Lxx. ἀποκρίνομαι, κακόομαι.... Vulg. & alii, *respondeo*.... *affligor*.... &c. ut in Hebr.

Praet. 3. p. s. f. עֲנָה *respondit.* 3. p. plur. m. עֲנוֹ *responderunt.*

Ben. s. m. cum ה pro א in fine, עָנֵה *respondens.* Plur. m. עָנַיִן *respondentes*; in pausa, unde (-) loco τοῦ (-) sub נ, & in altera significatione, עָנַיִן, Dan. 4. v. 24. Lxx. πένητες, Vulg. & alii, *pauperes*, *inopes*, *humiles*, *debiles*, *afflicti*....

עֲנָה Mass. *Anâh*, Vulg. *Ana*, nom. propr. 1°. viri Horræi, (filii Sebeon), *qui* מָצָא אֶת־הַיֵּמִם בַּמִּדְבָּר, Gen. 36. v. 24. *invenit mulos in deserto.* Sic Judæi... vide supra, col. 782. An Bochartus ipse, aliis confutatis, (legens ex Samaritano τὸ אימים, pro τῷ יֵמִם Hebræo); commodiùs vertit: *Enæos*, populos scil. Horræis vicinos, formâ giganteâ....? Quid enim, amabo, mirum, si *Anâh* vicinos, (de quibus Gen. 14. v. 5.) in deserto repererit? Quidam, *invenit in deserto* הַיֵּמִם *quod fuerat projectum in mare*, aut *à mari occupatum*, (tempore videlicet diluvii, ipsiusque undis illùc fortè) *appulsum*.... τὸ ἰαμειν, à יָמִם (τῷ (-) in (-) mutato, (3. p. s. m. præteriti passivi Arab. & ה articulo, relativi vices supplente..... vel activè,) si pro אימים Samar. legatur אומם Arab. in 3. nimirùm, p. s. m. præteriti activ. quartæ conjug. (*quod* illuc *direxerat*, *projecerat* mare....) Diluvio etiamnum accepta referuntur Marina haud pauca, quæ multis in locis altiùs (diuturnitate temporum), defos-

Digitized by Google

ſa, in lapidemque mutata inveniuntur. Vel τὸ חַיִּמַּם eſt pro חַיִּמִּים *marium*, unde ſubintellecto τοῦ בְּנֵי *filii marium*, ſive *aquarum*, h. e. *marina*, ſeu *aquatica* animalia, *aquatiles* aves, puta, (à τοῦ עֲנָה *Anáb*) Lat. *anates*, *anſeres*; Hiſpan. *andes*, *anſares*, ò *Ganſos*; Gr. χῆνες; Gal. *canes*, *canards*, & per ſyncopen τοῦ ג, *oyes*..... (Hinc per metatheſin, *je nage*; Gr. νέω; per apocop. & metath. Lat. *no*....) Uti Arabibus, אבנו־אלמא *ibnó-lmâï*, *filius-aquæ*, eſt *Anas*, *animalve aquaticum quodvis*.... Etym. *acclamavit*.... à עֲנָה Chald. idem; quo ex verbo (ſi non ex nomine τοῦ עֲנָה *Anáb*) τὰ ἔνυδρα (nempe, *anates*, *anſeres*....) ſunt & ipſa, ob clangorem, certè deducenda.... Hujuſce porrò *Ana* Oolibama (uxor Eſau) filia fuiſſe videtur *naturalis*; *adoptiva* τοῦ Sebeon Hevæi, Gen. 36. vv. 2. & 14. quod fortè indicatur τοῖς בַּת־עֲנָה, Gen. 36. v. 25. 2°. filii Seir Horræi, Gen. 36. v. 20.

עָנָו m. Lxx. Aq. Sym. Theod. πραΰς (Sym. πρᾶος); Lxx. ταπεινός, ſubſtant. ταπείνωσις, πένης, πτωχός.... Vulg. & alii, *lenis*, *mitis*, *modeſtus*, *manſuetus*, *humilis*. (Subſtantivè, *humilitas*,) *pauper*, *inops*, *indigus*, *mendicus*.... Plur. עֲנָוִים *humiles*, *manſueti*... Cum præf. וַעֲנָוִים *& humiles*, וְלַעֲנָוִים *& humilibus*. Conſtr. עַנְוֵי *humiles*. Cum præf. Iſai. 11. v. 4. *& arguet de jure* לְעַנְוֵי־אֶרֶץ *pro agrorum*, ſive *deliciarum egentibus*, pro *afflictis in terra*, vel *manſuetis*; quales ſunt illi pauperes, quos Chriſtus proteget. Rad. עָנָה *afflictus* (hinc *humilis*) *fuit*....

עָנוּב Maſſ. *Anúv*, Vulg. *Anob*, nom. proprium filii τοῦ Cos, 1. Paral. 4. v. 8. Etym. *ocellus* (præ amore à parentibus ſic vocatus) à עֲנוּב Chald. idem.

עֲנָוָה f. Aq. Sym. πραότης, πραΰτης, Lxx. παιδεία.... Vulg. & alii, *lenitas*, *manſuetudo*, *humanitas*, *ſapientia*, *prudentia*, *modeſtia*.... Item, *abjectio*, *humilitas*..... Lxx. item, ἀδικία *injuſtitia*, *iniquitas*, *ſcelus*; legebant per metatheſin, עַוְנָה idem. Verbaliter, ἀποκρίνομαι *reſpondeo*, ταπεινόω *deprimo*.... R. עָנָה *afflictus fuit*, ex afflictione enim humilitas....

עַנְוַת f. Lxx. Aq. Sym. πραΰτης.... Vulg. & alii, *humanitas*, *ſemper lenitas*.... &c. ut in voce præced. Lxx. item, παιδεία *inſtitutio*. Cum præfix. וְעַנְוַת *& manſuetudinis*. Cum præf. & affix. וְעַנְוַתְךָ תַרְבֵּנִי, Pſal. 17. Heb. 18. v. 36. *& tua ſemper lenitas educat me*, ſuſtentat. Radix ead. ac vocis præced.

עֱנוּת f. hinc וְלֹא שִׁקַּץ עֱנוּת עָנִי, Pſal. 21. Heb. 22. v. 25. Lxx. οὐδὲ προσώχθισεν τῇ δεήσει τοῦ πτωχοῦ, Vulg. *neque deſpexit deprecationem*.... (fortè legebant עֲנוֹת). Samar. ἀπόκρισιν *reſponſionem*.... Alii, *nedum abominatus ſit afflictionem inopis*..... paſſionem, clamorem... Chriſti in cruce pendentis.

עָנִי m. Lxx. ἀσθενής, Lxx. Aq. πένης, Lxx. Sym. πτωχός, Lxx. πενιχρός, ταπεινός, πραΰς.... Vulg. & alii, *debilis*, *infirmus*, *invalidus membris*, *fractus labore*, *imbecillis*, *pauper inops*, *mendicus*, *pauperculus*, (hinc) *humilis*, *lenis*, *mitis*, *manſuetus*.... Hinc Gr. Ἐνεός. Lxx. item, ſubſtantivè, ἀδικία *injuſtitia*; legebant (per metatheſin), alternandoque (ו) & (י), עָוֹן pro עָנִי. Verbaliter, ἐκκόπτω *excido*, ἐπακούω *exaudio*, πένομαι *pauper*, *inops ſum*, ταπεινοῦμαι *deprimor*.... Iſai. 66. v. 2. *reſpicio* אֶל־עָנִי וּנְכֵה־רוּחַ *ad humilem* (de ſe modeſtè ſentientem) *& perculſum ſpiritu*, ex agnitione ſcilicet peccatorum. עָנִי וְרֹכֵב עַל־חֲמוֹר, Zach. 9. v. 9. *humilis*, (& ſtatu, & animo) *manſuetus* (pacificus) *& inſidens aſino*, (vel *aſina*), quo non in bello, ſed in pace utuntur; ut ſcilicet ſimul ſignificet, Iſraëlitis deinceps non opus fore equis & curribus, ut eſt in v. ſeq.... Cum præf. וְעָנִי *& pauper*, הֶעָנִי *pauper*, לְעָנִי, & cum motione τοῦ ה excluſi, לֶעָנִי *pauperi*, מֵעָנִי *à paupere*. Plur. m. cum (י) in penultima ubique τοῦ dagheſch roborato, ſive duplicato, prævio τοῦ (ֲ) loco τοῦ (ָ), vide Gram. Heb. t. 1. p. 63. עֲנִיִּים *pauperes*. Cum præf. וַעֲנִיִּים *& pauperes*, הָעֲנִיִּים *pauperes*. Conſtr. עֲנִיֵּי, (cum (ו) loco τοῦ (י), Job. 24. v. 4. עֲנִוֵּי) *pauperes*. Cum præf. & affix. abſque (י) plur. num. indice, וַעֲנִיָּו *& pauperum ſuorum*, m. עֲנִיֶּיךָ *pauperes tui*, m. deficienti τοῦ (י) plur. num. indice, וַעֲנִיֶּךָ *& paupe-*

Digitized by Google

res tui, m. לְעֲנִיֶּךָ *pauperibus tuis*, m. Hinc Gal. *benni*, *bonnir*. Nam (ut ait Juven.)

Nil habet infelix paupertas durius in se,
Quàm quòd ridiculos homines facit....

R. ענה *afflictus*, *inops*.... hineque *humilis* ....*fuit*.

עֳנִי m. Lxx. Sym. ταπείνωσις, Aq. Sym. κακουχία, Lxx. θλῖψις, ὀδύνη, Lxx. Aq. Sym. πενία, Lxx. πτωχεία, ταπείνωσις.... Vulg. & alii, *afflictio*, *vexatio*, *oppressio*, *anxietas*, *angor*, *dolor*, *inopia*, *pauperies*, *mendicitas*, *humilitas*.... In pausa, unde τὸ ע hhólem loco τῦ (ֻ) afficitur, בְּחַרְתִּיךָ בְּכוּר עֹנִי, Isai. 48. v. 10. (*conflavi te*, *non quidem in argentum* eruendum): sed *selegi te in catinum afflictionis*; (malui te sepositum ad fornacem miseriæ;) quàm *succisum*, deletum.... Confer vv. 8. 9. & 11. Cum præf. בְּעָנִי *afflictionem*, מֵעֳנִי *ex afflictione*; in pausa, unde τὸ ע hhólem pleno vel deficiente notatur, מֵעֹנִי מֵעֳנִי *præ afflictione*, *mœrore*.... Cum præf. & aff. בְּעָנְיוֹ *per afflictionem ejus*, *suam*, m. עָנְיוֹ *afflictionis ejus*, f. עָנְיֵךְ *afflictionem tuam*, f. עָנְיִי *afflictio mea*, c. בְּעָנְיִי *in afflictione mea*, *afflictionem meam*, c. עָנְיָם *afflictionem ipsorum*, עָנְיֵנוּ *afflictionem nostram*, c. R. ענה *afflictus*....*fuit*.

עֻנִּי Mass. *Unni*, Vulg. *Ani*, nom. proprium Sacerdotis, 1. Paral. 15. v. 18. Etym. *affligi meum*, sive *afflictio mea*, ab Infinitivo τῦ Puál, (substantivè sumpto) עֻנָּה, & affix. 1. p. f. c. (ִי).

עֲנָיָה Mass. *Anaiâh*, Vulg. *Ania*, nom. proprium viri, Nehem. 8. v. 4. Etym. *mansuetudo*, à ענה *mansuetus*.....*fuit*; unde ענוה (uti עֲנָוָה) *mansuetudo*....

עֲנִיָּה f. Lxx. ταπεινή, τεταπεινωμένη, Vulg. & alii, *humilis*, *humiliata*, *afflicta*, *paupercula*.... Hinc Gr. ἀνία, Gall. *ennuy*.... R. ענה *afflictus*....*fuit*.

עָנִים Mass. & Vulg. *Aním*, nomen propr. urbis in montanis Tribûs Judæ, Jos. 15. v. 49. hanc ἀναιαν vocat Eusebius, scribitque non longe abesse ab altera Anea villa grandi Judæorum sita 9. milliaribus à Chebrone versus austrum. Vide eum ad voces Ἀνίμ & Ἀνάμ. Etym. *præda*, *direptio*, *lucrum*, *spolium*, *rapina*.... à ענם Arab. idem. Uti urbs Galliæ, *Seez*, antiquis *saiorum civitas*, à σάω, σαίνω....

עִנְיָן m. Lxx. Aq. περισπασμός, Sym. ἀσχολία, Lxx. περισπασμός, Vulg. & alii, *distractio*, *occupatio* orta ex curis, & negotiis diversis; *negotium*, *cura*, *sollicitudo*, *molestia*, *tentatio*, *exercitatio*.... Sym. item, ἀνομία *iniquitas*; legebat און idem. Constr. עִנְיַן רָע; Eccles. 2. v. 13. *occupationem molestiæ*, h. e. *molestam*... Cum præf. וְעִנְיָן *& occupatio*, הָעִנְיָן *occupationem*, בְּעִנְיָן (vel constr. בְּעִנְיַן רָע), Eccles. 5. v. 13. (*vel dilabuntur ipsæ* divitiæ) *in occupatione mali*, sive *malâ*, *pessimâ*. Cum affix. עִנְיָנוֹ *occupatio ejus*, m. R. ענה *afflixit se*, *afflictus*....*fuit*; unde עִנְיָן *negotium*, molestum propriè, (uti studium juvenibus), quod affligit.

עָנֵם Mass. & Vulg. *Anêm*, nom. proprium urbis in Tribu Issachar, 1. Paral. 6. v. 73. Jos. 21. v. 29. *alio nomine venit*, Engannim *dicta*, Had. Reland. Palæst. l. III. p. 566. Etym. *diripere*, sive *direptio*, à ענם Arab. act. idem.

עֲנָמִים Mass. & Vulg. *Anamím*, nom. propr. filii τῦ Mesraïm, Gen. 10. v. 13. Etym. *direptiones*, à sing. nom. præced. עָנֵם (ex usu Arabico) *direptio*....

עֲנַמֶּלֶךְ Mass. *Anammélech*, Vulg. *Anamélech*, nom. propr. idoli Sepharvaim, 4. Reg. 17. v. 31. Etym. Talmudici de *Adrammelec*, & *Anammelec* quærunt; *quidnam sunt ista? Mulus*, *& equus* (*Adramelec cognomentum muli*, *Anammelec*, *equi*) *Adrammelec*, *sic dicitur*, *quòd portat domini sui onera*. Sanhedr. f. 63. 2. Alii, *Anammelec* formam habuit vel *equi*, vel *phasiani*, vel *coturnicis*.... Quidam, (4. Reg. 17. v. 31. *& Sepharvaim comburebant filios suos igni*), לְאַדְרַמֶּלֶךְ, τῷ *Adrammélec*, h. e. *regi* (sive *Deo*, *Molocho*, scil.) *igni*, i. *soli*, syderum, igniumve regi; וַעֲנַמֶּלֶךְ, *ac τῷ Anammélec*, h. e. *regi*, seu *Deo*....*apparenti*, sive in cælo, ut syderi, (puta, Jovi, Veneri, lunæ.... fulguri, fulmini, igni...., τῷ φαινομένῳ, sive alibi; vel *cælo ipsi apparenti*....à מלך *Mélech*, *Mlách*, *Mólech*, *Molóch*.... (Vide supra, col. 1120.) Orien-

talibus, *princeps*, *rex*, *imperator*, *Deus* .... à אדר *Adar*, vel *Odar*, Persis *ignis*, (ignicolis *Deus*,) *fulmen*, *fulgur* .... *Angelus*, seu *Dæmon*, qui præest luminari max. soli videl. & igni, ac focis .... & à ענן Arabibus, *res ipsa coràm apparens*, peculiariter, *pars cæli conspicua* .... τῷ ן deperdito per daghésch compensato. Cui sententiæ favet horumce populorum πυρολατρεία.

עָנָן m. Samarit. Lxx. νέφος, Lxx. Aq. Sym. Theod. νεφέλη, Aq. ὁμίχλη, Lxx. ἀτμίς, γνόφος, σκότος, Incertus, ἀποκρυφή ..... Vulg. & alii, *nubes*, *nebula*; (metaph. σκότωμα) *vapor*, *caligo*, *tenebræ*, *latibulum* .... Cum præf. וְעָנָן אֲבַק רַגְלָיו, Nah. 1. v. 3. *& nubes pulvis pedum ejus*, הֶעָנָן *nubes*, וְהֶעָנָן *& nubes*, בֶּעָנָן (extruso ה articulo, cujus motione τὸ ב afficitur) *in nube*, וּבֶעָנָן *& in nube*, כֶּעָנָן *ficut nubes*, וְכֶעָנָן *& ficut nubes*. Constr. עֲנַן *nubes*. Cum præf. וַעֲנַן *& nubes*, כַּעֲנַן *ficut nubes*. Cum affix. עֲנָנוֹ *nubem ejus*, *suam*, m. Cum præf. & affix. וַעֲנָנְךָ *& nubes tua*, m. Femin. sing. עֲנָנָה, Lxx. γνόφος, Vulg. & alii, *nebula*, *caligo*, *tenebræ* .... Plur. m. cum præfix. כַּעֲנָנִים *ficut nubes*. R. עָנַן, in Piél עִנֵּן *obnubilavit*.

עָנָן Mass. & Vulg. *Anán*, nom. proprium viri, Nehem. 10. v. 24. al. 27. Etym. *caligo* oculorum, sive mentis, (σκότωμα), à עָנָן idem.

עָנַן QAL. Lxx. συννεφέω, Lxx. Aq. κλυδονίζομαι, Sym. σημειοσκοπέομαι, Lxx. ὀρνιθοσκοπέομαι, ἀποφθέγγομαι .... Vulg. & alii, *connubilo*, *obnubilo*, *cælum nubibus obduco*, *nubes congrego* .... Hinc, *divino*, *ominor*, *signis quibusdam divino*, *auguror*, *auspicor*, *eloquor*, *vaticinor*. Item, *præstigiis utor*.

Ben. f. f. עֹנְנָה, Isai. 57. v. 3. Lxx. paraphrasticωs, ἄνομοι *iniqui*. Vulg. & alii, *auguratricis*, *incantatricis* .... Plur. m. cum præf. וְעֹנְנִים *& augures*, *præstigiatores*. Lxx. substantive, κληδονισμοί, οἰωνίσματα *divinationes*, *auguria*. Cum affix. עֹנְנֵיכֶם *divini*, *augures vestri*, m.

POEL עוֹנֵן, Lxx. Aq. κληδονίζομαι, Sym. σημειοσκοπέομαι, Lxx. ὀρνιθοσκοπέομαι, ἀποφθέγγομαι .... Vulg. & alii, *ominor*, *signis divino*, *auguror*, *vaticinor*, *eloquor* .... *præstigiis utor* ....

Praet. 3. p. f. m. cum præf. וְעוֹנֵן *& ex nubibus divinavit*. Et inspectione cæli, stellarum .... futura prædixit.

Ben. f. m. מְעוֹנֵן *conjector*, *divinus*, *hariolus*, *præstigiis utens* .... Plur. מְעוֹנְנִים *præstigiatores*. Lxx. substantive, κληδονισμοῖς *omina*. Cum præf. וּמְעוֹנְנִים *& auguria observantes*, *divini* ....

Fut. 2. p. plur. m. in pausa, unde τὸ (-) primariæ vocis ad penult. loco τῦ (·) revocatur, וְלֹא תְעוֹנֵנוּ, Levit. 19. v. 26. (*non exercebitis magiam*, aut *magicam divinationem*) sive per *serpentes*; sive per *pelves* .... (Ex origine, ὀρνιθομαντεία, ex usu, ὀρνιθομαντείαι ....) *neque divinabitis*, aut *prædicetis futura*, nempe ex nubibus, vel aspectu rerum cœlestium.

PIEL עִנֵּן, ex forma perfecta, unde Infin. cum præf. affix. & τῷ (·) in (-) dilatato sub priori repetitarum, (fortè, ut ibi τὸ schevá mobile esse indicetur), vide Gram. Heb. tom. 1. p. 35. c. 1. בְּעַנְנִי עָנָן עַל־הָאָרֶץ, Gen. 9. v. 14. Lxx. ἐν τῷ συννεφεῖν με νεφέλας ἐπὶ τὴν γῆν *in connubilando me nubes super terram*. Vulg. *cumque obduxero nubibus cælum*. Alii, *quum nubificabo nubem*, (h. e. cum congregabo nubes) *super terram*.

עֲנָנִי Mass. & Vulg. *Ananí*, nom. proprium filii (numero septimi) τῦ Elioenai, filii τῦ Naariæ, 1. Paral. 3. v. 24. Etym. *exercitus meus*, à עֲנָן Chald. *exercitus*, & affix. 1. p. f. c.

עֲנַנְיָה Mass. *Ananiáh*, Vulg. *Anania*, vel *Ananias*, nom. propr. 1°. urbis in Tribu Benjamin, Nehem. 11. v. 32. 2°. viri cujusdam de quo Act. 5. v. 1. 3°. Discipuli jussi *quærere* .... *Saulem*, ibid. cap. 11. v. 10. Etym. *caligo - Dei*, h. e. *maxima*, (vide Gram. Heb. tom. 1 p. 472. c. 1.) à עָנָן, (cujus constr. עֲנַן) *nubes*, *caligo* ..... & יָהּ *Deus*.

עֲנָן plur. m. Chald. unde constr. עִם־עֲנָנֵי שְׁמַיָּא, Dan. 7. v. 13. Lxx. μετὰ τῶν νεφελῶν τοῦ οὐρανοῦ, Vulg. & alii, *cum nubibus cæli*; à

sing. ענן Chald. *nubes*. R. ענן Chald. *obnubilavit*.

ענף m. Lxx. βλαστός, παραφυάς, κλάδος, κλῆμα, ἀναδενδράς .... Vulg. & alii, *germen*, *propago*, *ramus*, *palmes*, *vitis arbustiva*, sive *arbores conscendens*, *frutex*, *suffrutex*, *surculus* ..... Cum præfix. וְעָנָף *& ramum*. Constr. cum præf. וַעֲנַף *& rami*. Rad. ענף Syr. in Ethpaal, *jubâ*, vel *ramis præditus fuit*.

עָנָף m. Lxx. κλάδος .... Vulg. & alii, *ramus* .... Lxx. item, σταφυλὴ κενά. Cum aff. עֲנַפְכֶם *ramum vestrum*, m. Plur. cum præf. & aff. וַעֲנָפֶיהָ *& ramos ejus*, f. R. ead. ac vocis præced.

עֲנַף m. Chald. unde plur. עַנְפִין, ex quo cum affix. עַנְפוֹהִי, Dan. 4. v. 11. Lxx. κλάδους αὐτοῦ, Vulg. & alii, *ramos ejus*, m. Alex. καρπὸς .... *fructus* .... Cum præf. & affix. וּבְעַנְפוֹהִי, ibid. v. 9. καὶ ἐν τοῖς κλάδοις αὐτοῦ, Vulg. & alii, *& in ramis ejus*, m. R. ענף Syr. in Ethpaal, *jubâ*, vel *ramis præditus fuit*.

עָנֵף m. unde femin. cum præf. פֹּרִיָּה וַעֲנֵפָה, Ezech. 19. v. 10. Lxx. substantivè, ὁ καρπὸς αὐτῆς, καὶ ὁ βλαστὸς αὐτῆς *fructus ejus*, *& germen illius*. Vulg. *fructus ejus*, *& frondes ejus* vitis. Alii, *fructifera*, *& ramosa*, *frondosa* vitis. R. ead. ac vocis præced.

ענק QAL. Lxx. κρατέω, Sym. ἀμφιέννυμαι .... Vulg. & alii, *amplector*, *teneo*, *induo*, *circuminduo*, *torquis in modum cingo*, *torque dono* .... ex usu Chald. *constringo*, ex Arab. *collum apprehendo*. (Hinc Gr. ἄγχω); in secunda, *tumeo*, *emineo* ....

Praet. 3. p. s. f. cum affix. poëtico מוֹ, prævio τοῦ (·), vide Gram. Heb. t. 1. p. 340. c. 1. עֲנָקַתְמוֹ (pro עֲנָקַתְהֶם), Psal. 72. Heb. 73. v. 6. *ut torques cingit eos* superbia, (quibus guttur, pectus *laudis amore tumet* ....) S. Hieron. *nutriti sunt ad superbiam*, ex propriâ verbi significatione, uti ex τοῦ Hiphil liquet. Soli igitur D..... *videtur Hieronymus* (in exponendis sacris Scripturis doctor maximus) *Aquilam pro more suo*, (i. pro consuetudine, sine electione) *exprimere* ....

HIPHIL הֶעֱנִיק, Lxx. ἐφοδιάζω, Vulg. & alii, *viaticum suppedito*, *do*, *ad viam instruo*, *per viam alo* ..... Alii, *muneribus afficio*, (ad victum scilicet necessariis) *donis*, *cumulo*, *onero* .... Construitur cum præpos. לְ.

Infin. cum (י) τοῦ (-) indice, הַעֲנֵיק *donis* (nempe ad usus vitæ necessarios) *cumulare*, aut *munera collo*, *humerisve imponere* ....

Fut. 2. p. s. m. הַעֲנֵיק תַּעֲנִיק לוֹ, Deut. 15. v. 14. Lxx. ἐφόδιον ἐφοδιάσεις αὐτὸν .... *viatico ad viam eum instrues*, (vel muneribus) *onerando onerabis*, ex frumento, videlicet vino .... pecudibus ....

עֲנָק m. Lxx. ἔνθεμα τραχήλου, κάθεμα, Aq. περιτραχήλιον, Lxx. Incert. κλοιός, Sym. ὁρμίσκος, πλόκαμος .... Vulg. & alii, *ornamentum colli*, sive *quod gutturi circumponitur*, *collare*, *torques*, *monile*, *cirrus*, *cincinnus* .... Constr. sed remanente (-) in ultima ob (-) præced. vide Gram. Heb. tom. 1. p. 89. c. 1. בְּאַחַד עֲנָק מִצַּוְּרֹנָיִךְ, Cant. 4. v. 9 *in uno cincinno e cervicibus tuis* pendente; capilli feminarum variè intorti erant, nonnunquam & virorum. Vulg. *in uno crine colli tui*, f. Plur. cum præfix. וַעֲנָקִים *& torques*. Ex forma fem. cum præf. הָעֲנָקוֹת *torques*. R. עָנַק *amplexus fuit*, *torquis in modum cinxit*, (ex usu Arabico, *collo appendit*) *torsit* ....

עֲנָק Masc. *Anáq*, Vulg. *Enac*, nom. propr. viri ob proceritatem nominatissimi, Num. 13. vv. 23. 24 ... hinc fortè aut origo gentis, aut certè nomen Græcum (per syncopen) γίγας, Lat. *gigas*, (quod Græci per fabulam à γῆ, & γάω derivant) Gallicum (per metathesin) *geant*. Hinc & (per apocopen) ἄναξ, ex quo cum particula negativa, νὴ, νάνος .... Hujus parens *Arbe*, à quo Hebron, dicta *Cariatharbe*, i. e. *civitas-Arbe*, Jos. 15. v. 13. Menoch. Cum præf. יְלִידֵי הָעֲנָק, Num. 13. v. 22. Lxx. γενεαὶ Ἐνάχ, progenies *Enach*, Vulg. *filii Enac*, (Græcis, *Inachidæ*: eos enim antiquissimis temporibus ab Oriente in Græciam venisse constat, Grot.) Paraph. Chald. בְּנֵי גִבָּרַיָּא *filii gigantum*. Sic & multi appellativè, *filii torquis*, h. e.

Digitized by Google

vel quasi *torquati*, viri celebres torque ornabantur: vel quasi *tortores*, oppressores humani generis.... Vel quasi *duces*, quasi *reges*, quod Græcis ἄναξ sit rex.... At notandum in speciali statûs constructi idiotismo non τὸ ילידי pro בני τῶ esse usurpandum... Vide Gram. Heb. tom. 1. pag. 489. can. III. c. 1. Subinde tamen τὸ ענק *Enac* (appellativè) pro quovis gigante ponitur; sicque ferè usurpant Lxx. Paraph. Chald.... Plur. ענקים *anaqæi*, vel appellativè, *gigantes*. Cum præf. הענקים *anaqæos*.... בענקים *inter anaqæos*.... כענקים *sicut anaqæi*; à ענק *torques*.

ענוק vel ענק, unde cum præf. הענוק, idem, ac præced.

ענקים nom. plur. τῶ ענק, quod vide mox supra.

ענר Mass. & Vulg. *Anér*, nomen proprium 1°. fratris Mambræ, Gen. 14. v. 13. 2°. urbis in Tribu Manasse, Levitis datæ, 1. Paral. 6. v. 70. Etym. *acinaces*, (vel *acinacis*) à אנרא (alternando scilicet, ut fit, ע & א, Syr. idem.

ענש QAL. Lxx. ζημιόω, φόρον ἐπιβάλλω... Vulg. & alii, (*condemno*) *mulcto*, *punio*, *pecuniâ*, *pœnâ*, *damno*, *detrimento*.... *afficio*, *mulctam*, sive *tributum impono*....

Praet. 3. p. plur. m. cum affix. וענשו *& mulctarunt*....

Paoul plur. m. ויין ענושים, Amos 2. v. 8. *& vinum damnatorum*, h. e. vinum ex bonis damnatorum comparatum. Paraph. Chald. וחמר אונסא *vinumque rapinæ*. Lxx. οἶνον ἐκ συκοφαντιῶν *ex calumniis*.

Infin. ex forma absoluta, ענוש *mulctando*, גם ענוש לצדיק לא־טוב, Prov. 17. v. 26. τὸ *punire* (corrigere) vel *justo non convenit*, (ut scilicet, *percutiat principes*, *propter rectitudinem*, h. e. *si à recto deflexerint*.... Sic fortè Salomon ob Roboam filium suum.... Cum præf. & maqqaph, quare (ו) in (ֳ hhatoaph) mutatur, בענש־לץ, Proverb. 21. v. 11. *cum mulctat irrisorem*, h. e. *cum mulctatur irrisor*. Activa enim verba in tertiis personis, significationem passivorum sæpiùs adsumunt, seu

passivè exponuntur, vide Gram. Heb. tom. 1. p. 531. can. III.

Fut. 3. p. f. m. cum præfix. ויענש את־הארץ, 2. Paral. 36. v. 3. *mulctavit terram* (*centum talentis argenti*).

NIPHAL נענש, Lxx. ζημιόομαι, ζημίαν τίνω.... Vulg. & alii, *damno affligor*, *mulctor*, *sustineo dispendia*, *mulctam solvo*, *pœnas do*....

Praet. 3. p. plur. c. in pausa, unde (ָ) pro τῶ (ְ) sub נ radicali, נענשו *mulctantur*, damnum accipiunt. Cum præf. & in pausa, quare τὸ (ְ) primariæ vocis revocatum in (ֶ) sub נ radic. mutatur, ונענשו *& mulctantur*, *mulctam solvant*....

Fut. 3. p. f. m. ענוש יענש, Exod. 21. v. 22. *mulctando mulctabitur*, h. e. mulctabitur eâ mulctâ, quam imposuerit maritus, ex sententia videlicet judicum....

ענש m. Chald. unde cum præfix. הן לענש נכסין, Esd. 7. v. 26. Lxx. ἐάν τε εἰς ζημίαν τῦ βίυ *sive ad damnum vitæ*. Vulg. *sive in condemnationem substantiæ ejus*. Alii, *sive ad mulctam opum*. Rad. ענש Hebr. *mulctavit*, seu *multavit*.... unde ענש Chald. *multa*, sive *mulcta*.

ענש m. Lxx. ζημία, Vulg. & alii, *mulcta*, *damnum*.... נשא ענש, Proverb. 19. v. 19. (ubi accentûs in τῷ נשא, ab ultima ad penultimam ob concursum retrahitur, vide Gram. Heb. t. 2. p. 308.) Lxx. πολλὰ ζημιωθήσεται (*qui impatiens est*), *multis damnis afficietur*. Vulg. *damnum sustinebit*. Alii, *damnum accipit*.... Quidam, (vel *iracundior*) *condonat pœnam*, parcit filio.... Rad. ענש *mulctavit*....

ענת Mass. & Vulg. *Anáth*, nomen propr. patris τῶ Samgar, judicis Israël, Jud. 3. v. 31. Etym. *oppressio*, *malitia*, *fraus*, *scelus*, vel adject. *scelestus*.... à ענת *anathon*, Arab. idem.

ענת m. Chald. unde cum præf. וכענת, Esd. 4. v. 10. apud τὺς Lxx. vacat. Vulg. *in pace*; legebat (neglectâ conjunct.) ב pro כ. Alii, *& ultra*, *& quidem*. Alii, *& cætera suo loco*, vel *tempore*; quasi à עת Hebr. cum נ epenthetico Chaldæis haud infrequenti.... Aliis est nomen loci, aliis populi,

Digitized by Google

sed contrarium colligitur ex v. 17.... v. 11. Vulg. *salutem dicunt.* τῷ ב extrito, שְׁלָם וּכְעֶנֶת, Esdr. 4. v. 17. Lxx. εἰρήνην καὶ φασὶν, al. φασὶν, *pacem: & ait*, al. *aiunt*, à ענת *dixit*.... Vulg. *salutem dicens, & pacem.* Esdr. 7. v. 12. Lxx. λόγος καὶ ἀπόκρισις *sermo, & responsio.* Referebant ad ענה *dixit, respondit*.... Vulg. *salutem.* Syr. *incolumitatem*, alibi retinet vocem Hebræam, nonnihil corruptam. Quidam, longiùs repetentes, à cap. scil. 4. v. 7.... *scriptura autem* נִשְׁתְּוָן מְתֻרְגָּם *apographi* (à שׁוה *similis*.... *fuit*.... unde ex τῷ Niphal ac Hithpaël Benoni f. f. מִשְׁתַּוָּה *similis effecta*, Proverb. 27. v. 15. Nisi τὸ נִשְׁתְּוָן sit à τῷ נשתון, Pers. *contradicens*.... deducendum). Erat *exarata Aramicè; Aramiceque legenda*, sive *interpretanda.* Vers. 8. *Rehhum præfectus*.... *& Samsai scribæ primam scripserant epistolam*.... כְּנֵמָא *secundùm τὸ indicium*, κατάμενον. (à נמודן Pers. *indicare*.... ex quo per metathesin, Gr. μηνύειν) V. 9. *tum Rehhum*.... *&*.... *scripsêre*.... V. 11.... וּכְעֶנֶת *& secundùm interpretationem, hæc erat epistolæ inscriptio*.... *servi tui viri, qui sunt trans fluvium.* Vers. 12.... וּכְעֶנֶת *& secundùm rei expositionem* (sive *epistolæ tenorem*....) *Notum sit regi, quia Judæi*.... Est porrò τὸ כענת actio verbi, seu Infinitivus (cum præfix.) Verbi ענת Arab. i. q. ענין Arab. in IVª. scil. conjug. *apparuit, ob oculos patuit, conspicuus fuit, sese obtulit, exposuit*.... tibi res, Gol.

עֲנָתוֹת Mass. & Vulg. *Anathôth*, nom. propr. 1°. filii τῷ Bechor, filii Benjamin, filii Jacob, 1. Paral. 7. v. 8. 2°. Levitæ, Nehem. 10. v. 19. 3°. urbis Tribûs Benjamin (distantis Hierosolymis spatio milliarium trium, teste Eusebio ad hanc vocem). עֲנִיָּה עֲנָתוֹת, Isai. 10. v. 30. Vulg. *paupercula Anathoth; an paupercula* civitas, quæ Jeremiæ nativitate ditatur? Viginti stadia Hierosolymis abfuisse patriam Jeremiæ Anathoth, Josephus scribit Antiq. lib. X. cap. 10. εἰς τὴν πατρίδα .... Ἀναθὼθ, ... ἀπέχουσαν Ἱεροσολύμων .... *ad patriam reverti, nuncupatam Anathoth, disjunctam ab Hierosolymis*

intervallo 20. stadiorum. Convenit hoc cum testimonio Eusebii, & Hieronymi, qui illum vicum (ὡς ἀπὸ σημείων γ.) in tertio milliario ab Hierosolymis situm fuisse tradunt; efficiunt autem 20. stadia milliaria duo cum dimidio.... אַנְשֵׁי עֲנָתוֹת, Nehem. 7. v. 27. viri τῆς *Anathoth;* fortè pro בְּנֵי עֲנָתוֹת *filii τῆς Anathoth;* quia τὸ עֲנָתוֹת *Anathoth*, est & nomen viri.... vel sic scribitur in distinctionem incolarum ab indigenis.... Etym. *scelestæ*.... à sing. mascul. עָנָת (quod vide mox supra).... *scelestus*....

עַנְּתֹתִי Mass. *Annetôthi*, Vulg. *Anathothites*, nomen commune virorum ex urbe Anathoth oriundorum, Jerem. 29. v. 27. Etymon idem, ac præcedentis.

עַנְתֹתִיָּה vel עַנְתוֹתִיָּה, Mass. *Anthôthiâh* vel *Antôthiâh*, Vulg. *Anathothia*, nom. propr. filii τῷ Sesac, 1. Paral. 8. v. 24. Etym. *Anathothites-Dei*, h. e. *optimus*, vel *maximus*, (vide Gram. Heb. tom. 1. p. 472. c. 1.) à עַנְתֹתִי *Anathothites*, & יָה *Deus.*

עָסִיס m. Lxx. νᾶμα, οἶνος νέος, γλυκασμὸς, Vulg. & alii, *succus, latex, mustum, vinum novum, dulcedo* (abstractum pro concreto).... Lxx. item, μέθη (per metonymiam affectûs) *ebrietas.* Cum præf. וְכֶעָסִיס, Isai. 49. v. 26. (ubi τὸ כ notatur τῷ (ּ) pro (ּ) τῷ ה extrusi) *& velut musto.* Constr. cum præfix. מֵעֲסִיס *de expresso succo.* R. עסס *pressit, expressit*....

עסס QAL, unde 2. p. plur. m. PRÆT. cum præf. וְעַסּוֹתֶם רְשָׁעִים, Malach. 3. v. 21. vel 4. v. 3. Lxx. καὶ καταπατήσετε ἀνόμους, Vulg. & alii, *calcabitis, conculcabitis* (proteretis) *impios, improbos*.... Quum fuerint cinis sub plantis pedum vestrum.

עֳפָאִים plur. m. unde מִבֵּין עֳפָאִים יִתְּנוּ־קוֹל, Psal. 103. Heb. 104. v. 12. Lxx. ἐκ μέσου τῶν πετρῶν δώσουσι φωνὴν, Vulg. *de medio petrarum, dabunt* (edent vocem) *voces, murmur*, nempe, *aquæ inter rupes.* Syr. כאפא *montes*.... Alii, *inter frondes* (Chald. עופיא *ramos, ramusculos*) *edunt vocem*, aves, quæ inde garriunt, ac suavissimè cantillant.... R. עפא Syr. *floruit*, in Aphel, *floret*, sive *frondes emisit*....

Digitized by Google

עפי emphat. עפיא m. Chald. Lxx. φύλλον, Vulg. & alii. *frons, dis, folium.* Item, *ramus, ramusculus* .... Cum affix. עפיה *folium, ramus ejus*, m. Cum præf. & affix. ועפיה *& folium ejus*, m. R. אנב Syr. *floruit*, in Aph. *flores*, sive *frondes emisit* ....

עפל QAL. (Lat. per aphæresin, *velo*,) *tego, subduco, subtraho* .... me .... Idem fere, quod עלף; indeque per metathesin factum videtur, uti ex utriusque Puál (nimirùm עֻפַּל, & עֻלַּף) liquet. Hinc per metathesin, Gr. πιλέω, πιλόω ....

PUAL עֻפַּל, unde 3. p. f. f. הנה עֻפְּלָה לֹא־יָשְׁרָה נַפְשׁוֹ בּוֹ, Habac. 2. v. 4. Lxx. ἐὰν ὑποστείληται, οὐκ εὐδοκεῖ ἡ ψυχή μου ἐν αὐτῷ *si subtraxerit se, non placet anima mea in eo.* Aq. ἰδοὺ νωχελευομένου οὐκ εὐθεῖα ἡ ψυχή μου ἐν αὐτῷ *ecce tardante*, (m.) *non recta anima mea in ipso*; (legebant נַפְשִׁי). Vulg. *ecce qui incredulus est, non erit recta anima ejus in semetipso.* Alii, *ecce subducit se*, (fugit ad arces, non ad Deum) *animus ejus* hominis, *in quo non est rectus.* Alii aliter.... Quidam, *ecce subducetur* (delebitur....) *anima illius* hominis, *in quo non erit recta, pia in eum*, Christum de quo in præcedentibus .... *justus verò ex fide vivet.*

HIPHIL הֶעְפִּיל, unde 3. p. pl. m. Fut. cum præf. & (·) absque (י) comite in penultima, וַיַּעְפִּלוּ לַעֲלוֹת אֶל־רֹאשׁ הָהָר, Num. 14. v. 44. καὶ διαβιασάμενοι, (Ald. διαβιασάμενοι) ἀνέβησαν ἐπὶ τὴν κορυφὴν τοῦ ὄρους *& vi*, vel *impetu facto* (Ald. *& transgressi*) *ascenderunt super cacumen montis.* Vulg. *at illi contenebrati ascenderunt in verticem montis.* Alii variè reddunt: vel, *elato animo præsumpserunt*, (& ita ipse Moses, Deut. 1. v. 43.) vel *connisi fuêre* (Ferrar. *Esforçaron se*) *per fauces*, sive *angusta*, aut *in tenebris, ante matutinum tempus*) ... *ascendere in verticem montis.*

עֹפֶל m. *clivus*: editior locus fuit urbis Jerusalem, post templum versûs occidentem, inter Gichonem torrentem & portam piscium, ut apparet ex 2. Paral. 33. v. 14. quem inhabitarunt Nethinæi, Neh. 3. v. 26. Quidam nomen arcis in urbe fuisse existimant: alii nomen proprium certi loci, quem *Ophlam* (Mass. & Vulg. *Ophél*) appellat Josephus de bello Jud. lib. 6. cap. 6. ubi situm urbis describit. Fuit & alius quidam clivis, de quo 2. Reg. 5. v. 24. Buxt. Lex. Hinc Belg. *Heuvel*; per aphæres. Gr. πῖλος, Lat. *pileus, pileum* .... πύλαι *portæ, fauces, angustiæ* ... Lxx. τὸ ἄδυτον *adytum.* Vulg. per synecdochen totius, *templum, locus inaccessus*, sive inaccessibilis, aut accessu difficilis, sive ad quem nemo debet accedere .... Item, *locus situ munitus*, unde per metonymiam adjuncti, *arx* ... Hinc Gr. ὅπλον, per aphæresin, Lat. *pileum*, telum Romanum ..... Lxx. τὸ σκοτεινόν, Vulg. & alii, *tenebræ, vespere*, vel *vesperi* (ablat.) *nebula*; adject. *nebulosa* .... Lxx. item, αὐχμώδης *squalidus*, οἶκος ἐπιθυμητὸς *domus desiderabilis* .... R. עָפַל *velavit, subduxit se*, quasi in arcem, unde עֹפֶל *ôphel*, Aliis, *arx*, sive *locus editior, situ munitus* ... Aliis, *tenebræ* ....

עָפְנִי Mass. & Vulg. *Ophni*, nom. proprium urbis Tribûs Benjamin, Jos. 18. v. 24. Etym. *turba mea*, à עפן Syr. *turba*, & (י) affix. 1. p. f. c.

עַפְעַפַּיִם dual. Lxx. Aq. Sym. βλέφαρα, βλέφαρα, Lxx. Sym. αὐγὴ, Lxx. εἶδος, ἀναφύσεις, Theod. κρόταφοι .... Vulg. & alii, *palpebræ*, h. e. *folliculi oculum operientes*, (unde Cic. lib. 2. de nativ. deor. *munitæque sunt palpebræ tanquam vallo pilorum*), per metonymiam adjuncti, *cilia*, i. *pili*, quorum vallo munitæ sunt palpebræ, (hinc *supercilia* dicuntur pili superiores, quibus pars extrema frontis, super oculos prominens, vestitur), *tenebræ*, per metonymiam scil. causæ .... per synecdochen totius, *facies, vultus*; metaphor. *lucifer, aurora* .... Constr. & cum præf. וְאַל־יִרְאֶה בְּעַפְעַפֵּי־שָׁחַר, Job. 3. v. 9. *nec videat cilia auroræ*, h. e. radios sub auroram emicantes, qui radii palpebrarum, pilis comparantur, à consimili videlicet vibratione .... כְּעַפְעַפֵּי־, Job. 41. v. 9. *sicut palpebræ*, al. *fulgores* auroræ. Cum affix. עַפְעַפָּיו *palpebræ ejus*, m. Cum præf. & aff. וְעַפְעַפָּיו *& palpebræ ejus*, m. בְּעַפְעַפָּיו *palpebris*

Digitized by Google

bris suis, f. וְעַפְעַפֶּיךָ *& palpebræ tuæ*, m. לְעַפְעַפַּי *palpebris tuis*, m. עַפְעַפָּי, לְעַפְעַפֶּיהָ *palpebris meis*, c. וְעַפְעַפֵּינוּ *& palpebræ nostræ*, c. R. עוּף *volavit, volitavit*.... unde עַפְעַפַּיִם m. dual. *palpebræ*, à crebra scilicet vibratione, (quæ volatui comparatur) sic dictæ. Quidam, à עפף Syr. *duplicavit*; in Paél, *texit, operuit, involvit*.... Hinc עַפְעַפַּיִם *palpebræ*, i. *τὰ folliculi* oculum tegentes.

עָפָר m. Sym. *κόνις*, Lxx. Incertus, *κονιορτός*, Lxx. Aq. Sym. Theod. *χοῦς*, Lxx. *χνοῦς*; Lxx. Incert. *σποδός*; Lxx. *ἀρίσμα, ἄμμος, πηλός, γῆ, ἔδαφος*, Lxx. Sym. Theod. *χῶμα*; Aq. Sym. Theod. *μνημεῖον, πέτρα*.... Vulg. & alii, *pulvis, cinis, semen, arena*....(& per metonymiam effectûs), *lutum, humus, terra, pavimentum, monumentum, tumulus, cumulus, agger, petra*.... זָכוּר כִּי־עָפָר אֲנָחְנוּ, Psal. 102. Heb. 103. v. 14. *hoc in memoria* Dei (anthropopathia) altiùs *insidet*, nempe, *quod pulvis simus*. Hinc Horat. lib. 4. Ovid. 7.

Pulvis & umbra sumus.

Cum præfix. וְעָפָר *& pulvis*, הֶעָפָר *pulvis*, וְהֶעָפָר *& pulvis*, בֶּעָפָר (contractè pro בְּהֶעָפָר) *in pulvere*, וּבֶעָפָר *& in pulvere*, כֶּעָפָר, כַּעֲפַר *sicut pulvis*, לֶעָפָר *in pulverem*, לְעָפָר *in pulvere*, מֵעָפָר *è pulvere*, וּמֵעָפָר *& è pulvere*. Constr. מִי מָנָה עֲפַר יַעֲקֹב, Num. 23. v. 10. *quis numeret pulverem Jacobi*, h. e. ingentem illam multitudinem? *pulvis* numerum innuit, non originem.... Cum præf. וַעֲפַר *& pulvis*, כַּעֲפַר *sicut pulvis*, וְלַעֲפַר *& in pulvere*, מֵעֲפַר *è pulvere*. Cum affix. עֲפָרוֹ *pulverem ejus*, m. עֲפָרָהּ *pulverem ejus*, f. Cum præf. & affix. וַעֲפָרָהּ *& pulvis ejus*, f. וַעֲפָרְךָ *& pulverem tuum*, f. עֲפָרָם *pulverem eorum*, וַעֲפָרָם *& pulvis eorum*. Plur. fem. aut ex forma fem. const. וְרֹאשׁ עַפְרוֹת תֵּבֵל, Prov. 8. v. 26. (*nondum feceras*....) *nec principium pulverum*, aut *primam arenularum*.... *orbis*. Gradatio à summis ad infima, *καταβάσεις*. Cum præf. וְעַפְרֹת *& pulveres* (al. *puncta, lineæ*....) *auri*.... Job. 28. v. 6. R. עָפַר Arabibus, *in pulvere volutavit*... In Piél עִפֵּר Hebræis, *pulverem excitavit*.

עָפַר QAL. Samaritanis, Arabibus, *fodit, effodit, in pulvere volutavit*.... Hinc PIEL עִפֵּר, unde 3. p. s. m. PRAET. ex forma (-) cum præf. וְעִפַּר בֶּעָפָר, 2. Reg. 16. v. 13. Lxx. *καὶ τῷ χοῒ πάσσων & pulvere aspergens*. Vulg. *terramque spargens*. Alii, (Ad verbum) *& pulverabat in* (cum) *pulvere, spargebat pulverem*. Hinc (per aphæres.) Lat. *frio*.

עֵפֶר Mass. & Vulg. *Ephér*, nom. proprium 1°. filii Madian, filii Abrahæ, (à quo Africa nomen habet) Gen. 25. v. 4. (ubi Vulg. scribit *Opher*), 1. Paral. 1. v. 33. 2°. filii Ezra, ibidem cap. 4. v. 17. 3°. unius è principibus dimidiæ Tribûs Manasse, ibidem cap. 5. v. 24. Etym. *homo malus, terribilis, callidusque*, à עפר *Ephron*, Arab. idem. Gig. Hinc Lat. *Vafer*, (h. e. *valde Afer*, Calepinus,) *Afer, Africa*, Gr. *κάπρος*, Lat. *aper*....

עֹפֶר m. Lxx. *νεβρός*, Aq. *πῶλος*... Vulg. & alii, *hinnulus, pullus* (cervorum.) Cum præf. לְעֹפֶר הָאַיָּלִים, Cantic. 2. v. 9. *hinnulo*, sive *pullo cervorum*. Plur. עֳפָרִים *pulli cervorum*. R. עָפַר Arabibus, *in pulvere volutavit, pulverem excitavit*..... unde עֹפֶר *hinnulus*, sive *pullus cervorum*, sic dictus, quod, vel *sese in pulvere volutet*, vel pulverem inter currendum pedibus excitet.

עָפְרָה Mass. *Ophráh*, Vulg. *Ophra*, nomen propr. 1°. filii Maonathi, filii Othoniel, filii Cenez, 1. Paral. 4. v. 14. 2°. urbis in Tribu Benjamin, Jos. 18. v. 23. (ubi in Vulg. edit. dicitur *Ophera*). 3°. patriæ Gedeonis, Jud. 6. v. 11. & cap. 8. v. 32. Etym. *rubor arenæ*; per hypallagen, pro *arena ruboris*, sive *arena rubra*, à עפרה Arab. idem.

עֶפְרוֹן Mass. & Vulg. *Ephrón*, nomen propr. filii Seor, Genes. 23. v. 8. Etym. *terrenus, terrestris*, à עפרין, sive עפרנא Syr. idem.

עֶפְרַיִן Mass. *Ephráin*, scribitur autem עפרון, unde Vulg. *Ephron*, nomen propr. urbis, quam cum Bethel & Jesana eripuit Abia Jeroboamo, 2. Paral. 13. v. 19. vide Had. Reland. Palæst. pp. 490. & 765. Etym. (*τὰ ἐμπόρια*) *duo emporia*, à sing. mascul. עפר Arab. *emporium, in quo non distrahantur mercimonia*, hinc עֶפְרַיִן dual. Chald.

Digitized by Google

עֹפֶרֶת, & in pausa עֹפָרֶת, f. Lxx. μόλιβδος, Vulg. & alii, *plumbum*. Cum præf. וְעֹפֶרֶת, & in pausa, absque (ו) in antepenult. וְעֹפָרֶת & *plumbum*, הָעֹפֶרֶת, הָעֹפָרֶת *plumbum*, צָלְלוּ כַּעוֹפֶרֶת, Exod. 15. v. 10. *quieverunt*, sive *subsederunt*, vel *absorpti sunt*, aut *obscurati*, *obumbrati tanquam plumbum*, quum mergitur. R. עָפַר Arab. *fodit*, *effodit* ... Hinc עֹפֶרֶת *plumbum*, quod scilicet ex terra effodiatur, q. d. *fossile* .... vel *terrestre*, à עָפָר *terra*.

עֵץ m. Lxx. Aq. Sym. Theod. ξύλον, Lxx. δένδρον, δρῦς, ξυλάριον, ῥάβδος, φυλή, σχίδαξ, σύμβολον, ξύλινος, ξυλοφόρος, ξυλοφορία .... Vulg. & alii, *lignum*, & per synecdochen speciei, *arbor*, *quercus*, *parvum lignum*, *arbustum*, *frutex*, *virga*, per metonymiam effectûs, (ex significatione תּוּ שֵׁבֶט) *pertica* mensuræ, cujus usus est in partiendo fundo, (*sceptrum*), ac per metonymiam subjecti, *tribus* .... *assula*, per metonymiam adjuncti, *symbolum*; adjectivè, *ligneus*; item, *lignifer*. Substantivè, *ligni-portatio* .... Lxx. item Verbaliter, ξυλόω *ligno-tego*. In hacce phrasi: עֵץ חֹטֵב ξυλοκόπος, ξυλοφόρος, *lignator*, *cædo* .... (Ex terminatione fem. עֵצָה, Jerem. 6. v. 6. idem.) עֵץ פְּרִי, Gen. 1. v. 11. *arbor fructifera*. Cum præf. וְעֵץ & *lignum*. וְעֵץ הַחַיִּים .... וְעֵץ הַדַּעַת .... Gen. 2. v. 9. & *arbor vitæ* .... & *arbor scientiæ* .... Prior ab effectu, ab eventu posterior sic dicta; *quænam hæc? an vitis, ficus* ... ? Sanh. 70. 1. Jos. 2. v. 6. & *occultavit eos* בְּפִשְׁתֵּי הָעֵץ *in linis ligni*, per hypallagen scilicet, pro *in stipulis lini*, vel *in linis* crudis adhuc, ac *lignosis*, de quibus cortices & stipulæ nondùm erant stupario malleo, atque carminatione decussæ, depexæque; בְּעֵץ *inter ligna*. Cum motione תּוּ ה extrusi, בָּעֵץ *in arbore*, וּבָעֵץ & *in ligno*, כָּעֵץ *sicut arbor*; & תּוּ ה extruso, כְּעֵץ *velut arbor*, לָעֵץ *in*, *ad* .... *lignum*. Cum (-), לָעֵץ *arbori*, מֵעֵץ *de arbore*, *de ligno*, וּמֵעֵץ & *de arbore*. Cum affix. עֵצָהּ *arborem ejus*, f. עֵצֵךְ *arborem tuam*, m. Cum præf. & affix. עַמִּי בְּעֵצוֹ יִשְׁאָל, Hos. 4. v. 12. *populus meus lignum suum interrogat*, h. e. idolum suum. Materia pro materiato .... *lignum suum interrogat*, h. e. utitur divinatione, quæ à Græcis ξυλομαντεία dicitur. De eodem ferè divinationis genere sic S. Hieronymus in Ezech. cap. 21. *ut mittat sagittas suas in pharetram, & commisceat eas inscriptas, sive signatas nominibus singulorum, ut videat cujus sagitta exeat, & quam prius civitatem debeat oppugnare. Hanc autem Græci βελομαντίαν, sive ῥαβδομαντίαν nominant.* Plur. עֵצִים *ligna*, *arbores*. Cum præf. וְעֵצִים & *ligna*, הָעֵצִים *ligna*, וְהָעֵצִים & *ligna*, בְּעֵצִים *in ligna*. Cum (-) sub ב ex תּוּ ה excluso, בָּעֵצִים וּבָעֵצִים & *in lignis*, לָעֵצִים *in ligna*. Const. עֲצֵי *ligna*. Cum præf. וַעֲצֵי & *ligna*, בַּעֲצֵי *in lignis*, וּבַעֲצֵי & *in lignis*, מֵעֲצֵי *ex lignis*. Cum affix. עֵצָיו, עֵצֶיהָ *ligna ejus*, m.—f. עֵצֶיךָ *ligna tua*, m. Cum præf. & affix. וְעֵצַיִךְ & *ligna tua*, f. עֵצֵינוּ בִּמְחִיר יָבֹאוּ, Thren. 5. v. 4. *ligna nostra* (ex sylvis nostris ....) *pretio veniant*, comparamus. In patria quisque in sylvas ibat lignatum sine pretio. R. עוץ Samaritanis, *induruit*, *induratus*, *obfirmatus* .... *fuit*.

Hoc robur cernis? flexilis herba fuit.

עָצַב QAL. Lxx. ὀλιγοψυχέω, ταπεινόω, διακωλύω, Vulg. & alii, doloris, laboris, iræ .... *impatiens sum*, *doleo*, *animo deficio*; transitivè, *deprimo*, *dolore*, *injuriâ afficio*, *contristo*, *opprimo*, *arceo* ....

Praet. 3. p. f. m. cum affix. עֲצָבוֹ *contristavit* (corripuit) *eum*.

Paoul s. f. constr. cum præfix. וַעֲצוּבַת רוּחַ, Isai. 54. v. 6. (ubi accentus ab ultima ad penultimam ob concursum retrahitur, vide Gram. Heb. tom. 2. p. 308.) Lxx. ὡς ὀλιγόψυχον & *pusillanimem*. Vulg. & alii, & *mærentem*, *contristatam spiritu*.

Infin. cum affix. unde (ו) ultimæ mutatur in (-hhatouph), quod cum (·) penultimæ sedem commutat, vide Gram. Heb. tom. 1. p. 351. c. 1. לְבִלְתִּי עָצְבִּי, 1. Paral. 4. v. 10. *ne doleam*.

NIPHAL נֶעֱצַב, Lxx. ἐξαπορέομαι, Sym. ὀδυνάομαι, Lxx. Theod. λυπέομαι, Sym. φροντίζω, Aq. ἀπορέομαι, Sym. χαλεπαίνω, Lxx. ἐξαπορέω, κατανύσσομαι .... Vulg. & alii, *labore exerceor*, *ægrè fero*, *tædio*, *dolore af-*

Digitized by Google

ficior, doleo, crucior, mœreo, tristor, contristor, curam gero, studeo, studium, operam navo, sollicitus, anxius sum, distrahor, differor curis scilicet.... *vexor, affligor, malè mecum agitur, dilabor, concido*, τῇ κακοπαθείᾳ *laboro*..... Lxx. βούλομαι (paraphrasticus) *volo*.

Praet. 3. p. s. m. כִּי נֶעְצַב אֶל־דָּוִד, 1. Reg. 20. v. 34. *nam dolebat propter Davidem*. Lxx. ἐθραύσθη *sauciatus est*, à בָּצַע, unde per metath. עָצַב.

Fut. 3. p. s. m. פֶּן־יֵעָצֵב, 1. Reg. 20. v. 3. *ne doleat, ne contristetur*. 2. p. plur. m. אַל־תֵּעָצְבוּ, Gen. 45. v. 5. & in pausa, unde (-) motio primariæ vocis revocatur sub צ loco τῶ (:), אַל־תֵּעָצֵבוּ, Nehem. 8. v. 10. *nec contristemini, nam gaudium* (festum) *Domini, est robur vestrum*, divino gaudio efficiemini alacriores & fortiores, tum animo, tum corpore.

PIEL עִצֵּב, Lxx. παροξύνω, βδελυσσόμαι, πλάττω.... Vulg. & alii, *dolore afficio, contristo, exacerbo, exaspero, affligo, aspernor, formo, apto, anxiè*, sive *curiose elaboro*....

Praet. 3. p. plur. c. cum præf. עִצְּבוּ & *contristarunt*. Cum aff. יָדֶיךָ עִצְּבוּנִי, Job. 10. v. 8. *manus tuæ finxerunt me*, c..... Chald. צַיְּרוּנִי; Quidam, *manus tuæ, elaboraverunt me, & fecerunt me*, h. e. *laboriosè fecerunt*... (Cum enim duo verba ejusdem temporis conjunguntur, vel copulâ intercedente, vel sine ea; tum prius verbum sæpe per adverbium Latinis exprimitur, vide Gram. Heb. tom. 1. p. 535. can. IV.) ἀνθρωποπαθῶς dictum, ut perfectionem hominis significet.

Fut. 3. p. plur. m. in pausa, quare (-) motio primariæ vocis sub צ loco τῶ (:), דְּבָרַי יְעַצֵּבוּ, Psal. 55. Heb. 56. v. 6. *verba mea torquent*, laboriosè fingunt in mentem alienam, & sensum alium....

HIPHIL הֶעֱצִיב; Lxx. παροργίζω, Vulg. & alii, *ad iram concito, irrito*, molestiâ scilicet afficiendo.

Infin. cum præf. τῷ (ּ) absque (ּ) comite, & affixo ה sine puncto mappiq, מְקַטְּרִים לִמְלֶכֶת הַשָּׁמַיִם.... לְהַעֲצִבָה, Jerem. 44. v. 19. *suffientes reginæ cœli* (*Veneri*, vel *Dianæ*)... Sym. καὶ σεβά & *Sobbâ*, Alius, καὶ τῶ γλυπτῶν αὐτῆς.... & *sculptilium ejus*, f....? Vulg. *ad colendum eam*....? Alii, *ad effingendam illam*....? Alii aliter. τὸ porrò מלכת contractum, pro חכאלם Æthiop. est plerisque *Venus*, quibusdam verò *Diana*, 1°. ex Act. 19. v. 24. ubi sic Æthiop. ...זא־ ניר ... שרטרא חכאלם־ז *Malacta Artemidas* ... *tsamâi Djana*.... h. e. *illius Deæ Artemidos, quæ vocaretur*, sive *vocatur Djana*, (Æthiopibus scilicet, vel Arabibus).... 2°. ex etymo tum τῶ גיר *Djana*, Æthiop. vel τῶ דין *Dinon*, Arab. tum τῶ חכאלם *Malacta*, Æthiop.... דין est Arabibus, *religiosa continentia* (Gr. ἀρτεμής, unde ἄρτεμις) *opus, judicium, administratio, regnum*.... Hinc & *Pallas* dicta à פָּלַל *palál* Hebræis, *judicavit, separavit*... Arabibus, *ruptâ acie fugavit* exercitum..... חכאלם Æthiopibus dicitur, *opus, artificium, ars, ministratio, princeps, præses, regina, Dea*..... Hinc & *Minerva* vocata, corruptè pro *mín roúahh*, (מִן רוּחַ), i. e. *ex mente, de Spiritu, ex Deo*.... oriunda, (*sapientia*....) à מִן *mín, ab, de, ex*.... & רוּחַ *roúahh, mens, Spiritus, Deus*.... 3°. ex radice τῶ חכאלם *Malacta* Æthiop. nempe, לאך *laaca* Æthiop. *minister fuit*.... unde חכאלם *malacta*, i. *Diana*, sive *luna*, sic dicta, quod in administrando lumine totius mundi *ministra* sit, uti & ipse sol Chald. שִׁמְשָׁא, à שַׁמֵּשׁ Chald. *ministravit*... deducitur.

Fut. 3. p. plur. m. cum affix. יְעַצְּבוּהוּ *dolore affecerunt eum*.

HITHPAEL הִתְעַצֵּב, Aq. διαπονέομαι, Lxx. κατανύσσομαι, Vulg. & alii, *dolore afficior, pungor, compungor, opprimor*..... *ægerrimè fero*.... Hithpaël auget significatum.

Fut. 3. p. s. m. cum præf. וַיִּתְעַצֵּב אֶל־לִבּוֹ, Gen. 6. v. 6. Lxx. καὶ διενοήθη & *recogitavit*. Vulg. & *tactus dolore cordis intrinsecùs*. Alii, *contristabat se*. Samarit. vers. ואתעצב *arctabat se ad cor suum*..... ἀνθρωποπαθεία. 2. p. plur. m. cum præfix. & accentu euphonico, vide Gram. Heb. tom. 2. pp. 318. & 319. וַיִּתְעַצְּבוּ הָאֲנָשִׁים, Gen. 34. v. 7.

& ægerrimè tulerunt viri, apud Vulg. vacat.

עֶצֶב vel עָצָב, m. Lxx. *ὀδύνη*, *λύπη*, *πόνος*, *σκέψημα*; adjectivè, *λυπηρός*, Aq. *σκληρός*, Sym. *θρασύς*, Theod. *πονηρός*, Lxx. *ὑπόχρεος*, Sym. Theod. *ὑπόχρεως*; Participial. *ὁ μεριμνάων-ῶν* ..... Vulg. & alii, *dolor, molestia, ægritudo, tristitia, afflictio, labor, opus, sollicitudo, (ramentum)* metaphoricè, *abjectio, squalor mœroris.* Adjectivè (vi scilicet regiminis) *molestus, durus, audax, laboriosus, ærumnosus, subjectus, obæratus, obnoxius, obstrictus* ..... *studiosè curans, attentiùs cogitans, diligenter inquirens, sollicitus* .... Cum præf. ה interroganti *τὸ* (-) notato ob guttur. ע seq. *τὸ* (֑) affectam, vide Gram. Heb. t. 1. p. 375. c. 2. הַעֶצֶב נִבְזֶה נָפוּץ, Jerem. 22. v. 28. Vulg. *nunquid vas fictile atque contritum* ....? Quidam, *Annon opus (annulus in manu dextera* Dei, ibid. v. 24.) *despiciendum*, utpote *comminutum.* בְּעֶצֶב *in dolore.* Plur. cum præf. הָעֲצָבִים *dolorum.* Cum præf. & affix. וַעֲצָבֶיהָ *& labores tui*, m. וְכָל־עַצְּבֵיכֶם תִּנְגֹּשׂוּ, Isai. 58. v. 3. Vulg. *& omnes debitores vestros repetitis.* Alii, *& omnes labores vestros* (h. e. vel activè, *laborum mercedem*; vel passivè, *operam servilem*) *acerbiùs exigitis.* Alii, *& omnes dolores vestros exigitis.* Non condonatis eis, qui vos lædunt, & offendunt .... R. עָצַב *doluit, laboravit, elaboravit, formavit, aptavit* ....

עֹצֶב m. Lxx. *ὀδύνη*, *διάπτωσις*, *ἀνομία*, *εἴδωλον*, Vulg. & alii, *labor, dolor, molestia, ruina*, (per metonymiam caussæ, vel effectùs) *iniquitas, injustitia, terriculum, idolum* .... Psal. 138. Heb. 139. v. 24. *& vide* אִם־דֶּרֶךְ עֹצֶב־בִּי *an via in me* sit; *ἀποπλανή*, pro *an*, sim ego *in via rebellionis* ... Chald. דִּשְׁקַר *errorum* .... Cum præf. בְּעֹצֶב *in dolore.* Cum aff. quare *τὸ* hhólem in (֑ hhatoúph) mutatur, Isai. 48. v. 5. *ne dicas:* עָצְבִּי עָשָׂם *idolum meum fecit illa.* Cum præf. & affix. מֵעָצְבְּךָ, Isai. 14. v. 3. (ubi (·) sub ם pro (-), vide Gram. Heb. tom. 1. p. 70. *à dolore tuo*, m. R. עָצַב *doluit* ....

עִצָּבוֹן m. Theod. *μόχθος*, Lxx. *λύπη*, Sym. *κακοπαθεία* .... Vulg. & alii, *labor, dolor, ægritudo, tristitia, afflictio* .... Cum præf. בְּעִצָּבוֹן *in dolore.* Constr. cum præf. וּמֵעִצְּבוֹן *& de dolore.* Cum aff. עִצְּבוֹנֵךְ *dolorem tuum*, f. R. עָצַב *doluit* .... unde עִצָּבוֹן *labor molestus* ... terminatio enim וֹן, licet formam diminutivorum constituat, aliquando tamen auxesin importat, uti apud Hebr. גִּלָּיוֹן, m. *volumen magnum*; apud Græcos, *θρασὺς audax*, *Θράσων* (*Thraso*) *miles gloriosus*, Gal. *fanfaron.*

עֲצַבִּים m. plur. Lxx. Sym. *εἴδωλα*, Lxx. *οἱ θεοί*, *γλυπτοί*, Vulg. & alii, *terricula, simulacra*, sive *idola* dolorifica, *Dei, sculptiles* scilicet. Cum præf. הָעֲצַבִּים *idola*; extruso ה attic. לָעֲצַבִּים *cum idolis.* Construct. עֲצַבֵּי *idola.* Cum præfix. לַעֲצַבֵּי *idolis.* Cum affix. עֲצַבֶּיהָ *idola ejus*, f. Cum præf. & aff. וְלַעֲצַבֶּיהָ *& simulacris ejus*, f. עֲצַבֵּיהֶם *idola sua, ipsorum.* R. עָצַב *doluit* .... inde עֲצַבִּים *idola*, sic dicta, quod *in ipsius cultu nihil nisi labor, dolor, pudor, ægritudo* sit, *sine fructu.* Cocc.

עַצֶּבֶת f. Aq. *διαπόνημα*, Lxx. *λύπη*, *σύντριμμα*, Incert. *κάτεαγμα*, Lxx. *τὰ μέλη*, *ἀσθένεια*, Sym. *εἴδωλον* .... Vulg. & alii, *labor (opus) dolor, contritio, fractura*, fracta *membra* labore, *infirmitas, imbecillitas*, (hinc per metonymiam caussæ, vel effectùs) *idolum* ... In pausa, quare (֑) penult. in (֑) mutatur, עַצָּבֶת *dolorem.* Constr. cum præfix. וּבְעַצְּבַת־לֵב *cum dolore cordis.* Prov. 15. v. 13. quasi à עַצֶּבֶת, formæ בַּקֶּשֶׁת; non obstante mutatione *τῆς* (֑) sub daguessata, vide Gram. Heb. t. 1. p. 125. c. 2. Plur. cum affix. עַצְּבֹתָי *dolores mei*, c. Job. 9. v. 28. ubi (֑) loco *τῆς* (-) sub ת ob pausam, cum affix. ם, sed absque (י) pluralis num. indice .... עַצְּבוֹתָם *dolores ipsorum.* Cum præf. & affix. וּמְחַבֵּשׁ לְעַצְּבוֹתָם, Psal. 146. Heb. 147. v. 3. *& obligat vulnera eorum, & medetur doloribus eorum.* R. עָצַב *doluit* ....

עָצָה QAL, unde Ben. s. m. עֹצֶה עֵינָיו, Proverb. 16. v. 30. Aq. Theod. *στερεῶν firmans* .... Lxx. *στηρίζων τοῖς ὀφθαλμοῖς αὐτοῦ* .... *obfirmans oculos suos* .... Alii, *claudens oculos suos* (connivens, nictans oculis suis), ut improba comminiscatur. Vulg.

Digitized by Google

qui attonitis oculis cogitat prava.

עצה m. unde cum præf. Levit. 3. v. 9. *caudam integram*, (non uti οἱ Lxx. *immaculatam*) quam *è regione* (ad conjunctionem) העצה *dorsi*, vel *spina dorsi*, vel potiùs, *clausura dorsi*, à עצה *clausit*. Lxx. σὺν ταῖς ψόαις *cum ilibus*. Vulg. *cum renibus*. Alii, *è regione renum*, Targum Onkelos. שִׁזְרְתָא, Hierosolymitarum, עִצְיָא (quæ est ipsa vox Hebræa Chaldæo more inflexa) ad *dorsi spinam*, Samar. Vers. בבעא *juncturam dorsi*, *vertebram*.... Vide Bochartum. Ferr. *el espinazo*.

עצה f. Lxx. Aq. Sym. Theod. βουλή, Aq. βούλευμα, Lxx. Sym. συμβουλία, Aq. συνέλευσις... Vulg. & alii, *consilium*, (admonitio) *consultatio*, *concilium*, *conventus*; (per metonymiam subjecti) *curia*, sive *locus*, quo consultum convenitur. Lxx. item, *σύμπτωμα accidens*, ἔργον *opus*. Verbaliter, βούλομαι *volo*, βουλεύομαι *consulo*.... לִי־עֵצָה וְתוּשִׁיָּה, Proverb. 8. v. 14. *est mihi* (Verbum loquitur) *consilium* (pater videlicet, conf. Joan. 7. v. 16.) *substantiale*, sive *substantialiter existens*, *ego sum intelligentia*.... Hic, ut & alibi passim SS. Trinitatis expressa mentio. Cum præf. וְעֵצָה *& consilium*, הָעֵצָה הַיְּעוּצָה, Isai. 14. v. 26. *consilium captum*, גְּדֹל הָעֵצָה, Jerem. cap. 32. v. 19. *magnus consilio*, מַחֲשָׁבוֹת בְּעֵצָה תִכּוֹן, Prov. 20. v. 18. *cogitationes*, (h. e. conatus, machinationes, desideria.....) *consilio compone*, vel *confirmato*, sive *stabilito*. לְעֵצָה *consilio*. Constr. עֲצַת *consilium*. Cum præf. וַעֲצַת עֶלְיוֹן, Psal. 106. Heb. 107. v. 11. *consilium altissimi spreverunt*, בַּעֲצַת *in consilio*, כַּעֲצַת *juxta consilium*, מֵעֲצַת *præ consilio*. Cum affix. וְאִישׁ עֲצָתוֹ, Isai. 40. v. 13. *quisve* (*vir*) *à consiliis ei fuit?* Lxx. σύμβουλος, Vulg. *consiliarius?* Cum præf. & affix. וַעֲצָתוֹ *& consilium ejus*, m. לַעֲצָתוֹ *consilio ejus*, m. מֵעֲצָתוֹ *à consilio suo*, m. עֲצָתְךָ *consilium tuum*, m. בַּעֲצָתְךָ תַנְחֵנִי, Psal. 72. Heb. 73. v. 24. *consilio tuo duc me*, fac me ire secundùm consilium tuum. בְּרֹב עֲצָתָיִךְ, Isai. 47. v. 13. *ob amplitudinem consilii tuorum*, distributive, pro *uniuscujusque consiliorum tuorum*, f. distributionem enim significat affixorum enallage, nempe יִךְ, vel in pausa יִךְ, pro ךְ, vide Gram. Heb. t. 1. p. 126. c. 1. אַנְשֵׁי עֲצָתִי, Psal. 118. Heb. 119. v. 24. Lxx. καὶ αἱ συμβουλίαι μου *& consultationes*, *admonitiones meæ*.... Alii, *viri* (*& viri*, Chald. מָרֵי *auctores*) *consilii mei*, *consiliarii mei*, c. לַעֲצָתִי *consilio meo*, c. עֲצָתָם *consilium ipsorum*, בַּעֲצָתָם *in consilio ipsorum*. Plur. Psal. 12. Heb. 13. v. 3. *quamdiu repositurus sum* עֵצוֹת *consilia* (propter ancipitem statum hinc inde fluctuantia) in anima mea? R. יָעַץ *consilium iniit*, *consuluit*....

עצום m. Lxx. Sym. Theod. ἰσχυρός, Lxx. ἰσχύοντες, (Aq. ὀστέινος vel ὀστεινός) κραταιός, δυνάστης, μέγας, πολύς, βαρύς, πεπληθώς, ἀναρίθμητος, πλῆθος.... Vulg. & alii, *fortis*, (compar. *fortior*) per metonymiam adjuncti, *osseus*, *robustus*, *validus*, *potens* (dominio & authoritate) *dynastes*, *magnus*, *multus*, *numerosus* (ponderosus) *quàm plurimus*, *innumerus*, *immensus*.... Substantivè, *multitudo*, *magnus numerus*... Verbaliter, κατισχυειν *dominor*. Adverb. πολὺ μᾶλλον *multo magis*... עָצוּם הוּא מִמֶּנִּי, Num. 22. v. 6. *numerosus præ me*, numerosior. Cum præfix. וְעָצוּם *& fortis*. Plur. עֲצוּמִים, & (ו) in (ֻ) mutato, עֲצֻמִים *robusti*. Cum præf. הָעֲצוּמִים, cum (ֻ) loco τοῦ (ו), וַעֲצֻמִים *& robusti*, a. אֶת־מֵי הַנָּהָר הָעֲצוּמִים, Isai. 8. v. 7. adducet super eos *aquas fluminis* (nempe Euphratis, ita κατ' ἐξοχὴν dicti; quas opponit aquis Siloë, per ἀντανάκλασιν) *validissimas*. Cum præf. & affix. בַּעֲצוּמָיו *robustis ipsius*, *suis*, m. Ex forma plur. fem. cum affix. כֶם (ו) in (ֻ) mutato, הַגִּישׁוּ עֲצֻמוֹתֵיכֶם, Isai. 41. v. 21. Lxx. ἤγγισαν αἱ βουλαὶ ὑμῶν *appropinquaverunt consilia vestra*, m. Vulg. *afferte siquid forte habetis*. Alii, *accedere facite*, *adducite*, *allegate*, *proponite fortia vestra*, sub. *argumenta*; ellipsis subjecti, ut cap. 40. v. 10. R. עָצַם *validus*, *numerosus*.... *fuit*, cujus τὸ עצום posset esse Paoul.

עציב m. Chald. unde בְּקָל עֲצִיב זְעַק, Dan. 6. v. 21. Lxx. φωνῇ ἰσχυρᾷ ἐβόησε *clamavit voce validâ*. Vulg. *voce lacrymabili inclamavit*. Alii, *voce dolentis* (Syr. בקלא רמא *voce altâ*, non formidans procerum invidiam: do-

Digitized by Google

lor superavit metum), *clamavit.* R. עָצַב *doluit*....

עֶצְיוֹן־גֶּבֶר Mass. *Etsiôn-ghébher*, Vulg. *Asiongaber*, nomen propr. 1°. loci, in quo castrametati sunt filii Israël egressi de Hebrona, Num. 33. v. 35. 2°. urbis Edomiticæ, (portûs scilicet sinûs Arabici), Deut. 2. v. 8. 3. Reg. 9. v. 26. 2. Paral. 8. v. 17. Etym. *urbs galli*, unde τό מֵעֶצְיֹן־גֶּבֶר *ex etsion gebher*, Num. 33. v. 35. Deut. 2. v. 8. Jonathan transtulit מִכְּרַךְ תַּרְנְגוֹלָא *ex urbe galli*, à עֶצְיוֹן *civitas*, propriè *clausum, claustrum*, à עֲצָה Chald. *clausit, occlusit*.... uti & כַּרְכָּא, כְּרַךְ est Chaldæis, *civitas murata*.... à כְּרַךְ Chald. *circumdedit, munivit*.... & גֶּבֶר Chald. *gallus gallinaceus*.

עָצַל QAL. (Av.) Gr. ἀσχάλλω *negligo*, & Lat. *asellus, animal pigrum, & iners*.... (Quidam, per aphæres. & metath.) Gr. στέλλω *mitto, cesso, sisto*.... unde NIPHAL נֶעֱצַל, ex quo 2. p. plur. m. Fut. אַל־תֵּעָצְלוּ, Jud. 18. v. 9. Lxx. μὴ ὀκνήσητε, Vulg. & alii, (*nolite cessare, mittere, morari*) *ne pigreminì.*

עָצֵל m. Lxx. Aq. Sym. Theod. ὀκνηρός, Lxx. ἀεργός, ἄεργος, ἀεργία.... Vulg. & alii, *piger, deses, desidiosus, opere carens, vacans, otiosus*, (hinc per metonymiam effectûs), *iners, ignavus, insipiens.* Substantivè, *transgressio legis* לֵךְ אֶל־נְמָלָה עָצֵל, Proverb. 6. v. 6. *vade ad formicam, ô piger*.... diligentiam præcipit, ut familiæ quisque suæ provideat. Ideo proponit formicæ exemplum, sicut & Horat. Sat. 1.

> *Parvula nam exemplo est magni formica laboris.*

Cum præf. וְעָצֵל *& piger*, הֶעָצֵל *piger*, Proverb. 10. v. 27. ubi (ָ) loco τοῦ (ַ) sub ה artic. ob ע seq. vide Gram. Heb. tom. 1. p. 69. c. 1. R. עָצַל *cessavit*....

עַצְלָה f. Lxx. Sym. Theod. ὀκνηρία, Lxx. δειλία, Vulg. & alii, *pigritia, ignavia, metus* laboris. R. עָצַל *cessavit*....

עַצְלוּת f. unde וְלֶחֶם עַצְלוּת, Prov. 31. v. 27. Lxx. σῖτα ὀκνηρά *cibos desidiosos*... (concretum pro abstracto), Vulg. *panem otiosa*.... Alii, *panem pigritiæ*.... *panis pigritiæ* appellatur, qui à pigro, ut, contra, *panis laborum*, Psal. 126. Heb. 127. v. 2. qui à laborioso, sumitur. R. עָצַל *cessavit*....

עַצְלוּת f. unde duale cum præf. בַּעֲצַלְתַּיִם, Eccl. 10. v. 18. *ex duplici pigritia*, (nempe Domini, ac servi, sive operarii), deterius redditur laqueare. R. עָצַל *cessavit*....

עָצַם QAL. Lxx. Aq. Sym. Theod. ἰσχύω, Lxx. κατισχύω, Lxx. Sym. ὑπερισχύω, Lxx. σκληρός, κραταιός, δυνατώτερος, (Sym. πληθυνθείς) γίνομαι, Lxx. Aq. Theod. κραταιόομαι, Lxx. πληθύνομαι.... Vulg. & alii, *possum, polleo, valeo, invalesco, prævaleo, supero, claudo*.... *durus* (ad laborem) *fortis, validus, validior*, qualitate, sive quantitate *superior, consertus, permultus, quàm plurimus sum*, vel *fio, roboror, corroboror, confirmor, consolidor, multiplicor, amplificor*.... Lxx. item, substantivè, πλῆθος *multitudo*.

PRAET. 3. p. s. m. cum præfix. וְעָצַם בִּמְעַט־גּוֹי, Dan. 11. v. 23. *& prævalebit* (vel *roborabit se*) *cum parvo populo.* 2. p. s. m. כִּי־עָצַמְתָּ מִמֶּנּוּ מְאֹד, Gen. 26. v. 16. *quia valde invaluisti supra nos*, (ratio ὀστρακισμοῦ,) *recede ergo.* 3. p. plur. c. עָצְמוּ מִסַּפֵּר, Psal. 39. Heb. 40. v. 6. *plura sunt, quam ut enumerem ego*, עָצְמוּ מִשַּׂעֲרוֹת רֹאשִׁי, ibid. v. 13. *numerosiora sunt pilis capitis mei.* Et in pausa, quare reducitur motio primariæ vocis, nempe (ֻ) pro ( ) sub צ, vide Gram. Heb. t. 1. p. 162. c. 1. עָצֵמוּ, Psal. 37. Heb. 38. v. 20. *roborantur, multiplicantur*....

BEN. s. m. cum præf. וְעֹצֵם עֵינָיו, Isai. 33. v. 15. Lxx. neglectâ conjunctione, καμμύων (per syncopen, pro καταμύων) τοὺς ὀφθαλμοὺς (ms. Ald. ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ) ἵνα μὴ ἴδῃ ἀδικίαν, Vulg. & alii, *& claudit oculos suos ne videat malum, injustitiam, oppressionem*....

PAOUL s. m. עָצוּם, quod vide supra, col. 1706.

INFIN. cum præf. & affix. mutato τοῦ (ו) ult. in (ָ hhatoúph), quod cum τοῦ (ְ) penultima sedem commutat, vide Gram. Heb. tom. 1. p. 351. c. 1. וּכְעָצְמוֹ, Dan. 8. v. 8. *& quum invaluerit*....

FUT. 3. p. pl. m. cum præf. וַיִּרְבּוּ וַיַּעַצְמוּ,

Digitized by Google

Exod. 1. v. 7. *& multiplicati sunt, & validi evaserunt.*

PIEL עצם, Lxx. καμμύω, per syncop. pro καταμύω, Vulg. & alii, *claudo, obstruo.*

PRAET. 3. p. s. m. cum affix. Jerem. 50. v. 17. *prior* אֲכָלוֹ *comedit eum rex Assyrius; & posterior hic* עִצְּמוֹ, Vulg. & alii, *exossavit eum.* Chald. optimè, אַסְפְּנוּן *hausit, consumpsit eos.* Lxx. substantivè ac in plur. τὰ ὀστᾶ αὐτοῦ *ossa ejus*, m.

FUT. 3. p. s. m. cum præfix. וַיְעַצֵּם אֶת־עֵינֵיכֶם, Isai. 29. v. 10. *& clausit oculos vestros*, m. obstipavit, firmavit.... Cui simile id Apulei, l. 7. *Perticâ, quâ stabuli fores affirmari solebant.*

HIPHIL הֶעֱצִים, unde 3. p. s. m. FUT. cum præf. & affix. deficiente in antepenultima τοῦ (י) τῇ (·) comite, וַיַּעֲצִמֵהוּ מִצָּרָיו, Psal. 104. Heb. 105. v. 24. καὶ ἐκραταίωσεν αὐτὸν ὑπὲρ τοὺς ἐχθροὺς αὐτοῦ, Vulg. *& firmavit eum super inimicos ejus.* Alii, *& fortiorem* (numero, scilicet, non viribus corporis) *fecit eum hostibus ejus*, m.

עצם, & in pausa עָצֶם, c. sed femin. sæpiùs, Lxx. κράτος, ὀχύρωμα, στερέωμα, ξύλον, Lxx. Aq. Sym. Theod. ὀστέον, ὦ, Lxx. πλευρά, ἁρμονία, αὐτός.... Vulg. & alii, *robur, vis, vires, potentia, munitio, munimentum, firmamentum*, per metonymiam caussæ, *lignum, os, ossis*; per synecdochen totius, *latus, compages, structura*, apta ossium commissura, (*corpus, substantia,*) *ipse* homo.... Unde Rabbini, עַצְמִי *ego ipse*, עַצְמְךָ *tu ipse*.... Latini quoque, *ipse-met, ipsum-met, ille-ipse*.... Lxx. item, ὑπὲρ *super*... אָדְמוּ עֶצֶם מִפְּנִינִים, Thren. 4. v. 7. *rubebant substantiâ*, h. e. *ipsi, singuli, toti præ carbunculis, pyropis, coralliis*.... Chald. חֵיזוּ *aspectu.* Cum præf. וְעֶצֶם, Exod. 12. v. 46. collectivè, *nec ossa*, vel exclusivè, *nec os* illius (typici scilicet agni) *ullum confringetis.* Quia videlicet nec veri agni os ullum erat confringendum. Conf. Joan. 19. v. 36. בְּעֶצֶם הַיּוֹם הַזֶּה, Gen. 7. v. 13. Lxx. ἐν τῇ ἡμέρᾳ ταύτῃ *in die hac*.... (alibi, σήμερον.... ἐν τῷ καιρῷ τῆς ἡμέρας ἐκείνης.... *hodie*..... *in tempore diei illius*.... Vulg. *in articulo diei illius*....) Alii, *in osse, in robore diei illius*, h. e. propè meridiem, Gallicè, *en plein jour.* בְּעֶצֶם תֻּמּוֹ, Job. 21. v. 23. *in robore, vi* (ἁπλῶς) *integritatis suæ.* Cum motione τοῦ ה extrusi, τοῦ daghêsch absque ulla compensatione excidente ob ע seq. בְּעֶצֶם *in os*, וּכְעֶצֶם הַשָּׁמַיִם לָטֹהַר, Exod. 24. v. 10. *& quasi substantia cæli* (*sicut ipsummet cælum*) *in serenitate, præ puritate*.... לְעָצֶם, in pausa, *ossibus, corpori*.... Cum affix. עַצְמוֹ *os ejus*, m. עַצְמְךָ *os tuum*, m. עַצְמִי *ossa mea*, c. *& caro mea* (totus meus) *tu es.* Gen. 29. v. 14. וְעַצְמִי *& ossa mea*, c. עַצְמָם *os eorum*, עַצְמְכֶם *os vestrum*, m. Plur. עֲצָמִים *ossa.* Cum præf. הָעֲצָמִים *ossa*, כַּעֲצָמִים *sicut ossa.* Cum aff. עֲצָמָיו *ossa ejus*, m. עֲצָמֶיהָ *ossa ejus*, f. Cum præf. & affix. לַעֲצָמֶיהָ *in ossa ejus*, f. עֲצָמַי, & in pausa, unde (-) in (·) mutatur, עֲצָמָי *ossa mea*, c. וַעֲצָמַי *& ossa mea*. c. בַּעֲצָמַי *in ossibus meis*, c. Gen. 2. v. 23. *oh! hâcce vice* (Gallicè, *oh! pour le coup*), עֶצֶם מֵעֲצָמַי, h. e. *os de ossibus meis*, h. e. structura, apta ossium *ex ossibus meis* commissura, i. *persona de me genita.* Servius ad 4. Æneid.

Exoriare aliquis de nostris ossibus ultor.

Punici ex ossibus dicunt oriri posteros... modò ne intelligant per *ossa*, quod Hebræi per עֲצָמִים.... עֲצָמֵינוּ *ossa nostra*, c. Ex terminatione fem. עַצְמוֹת *ossa.* Cum præf. הָעֲצָמוֹת *ossa*, וְהָעֲצָמוֹת *& ossa*, וּבָעֲצָמוֹת *& ossibus.* Cum motione τοῦ ה artic. extrusi, לָעֲצָמוֹת *ad ossa.* Constr. עַצְמוֹת *ossa.* Cum præf. וְעַצְמוֹת *& ossa*, בְּעַצְמוֹת *ossa.* Cum aff. עַצְמוֹתָיו מָלְאוּ עֲלוּמָיו, Job. 20. v. 11. *ossa ejus plena sunt adolescentiâ ejus*, m. h. e. *juvenilibus ejus vitiis*..... Cum præf. & affix. בְּעַצְמוֹתָיו *in ossa ejus*, m. וְעַצְמֹתֶיךָ *& ossa tua*, m. לְעַצְמוֹתֶיךָ *ossibus tuis*, m. עַצְמֹתַי, & in pausa, quare (-) in (·) sub ת mutatur, עַצְמוֹתַי & עַצְמֹתָי, *ossa mea*, c. וְעַצְמוֹתַי *& ossa mea*, c. בְּעַצְמֹתַי, בְּעַצְמוֹתָי, & in pausa, בְּעַצְמוֹתָי *in ossibus meis*, c. מֵעַצְמוֹתַי *ex ossibus meis*, c. עַצְמֹתָם, עַצְמוֹתָם, עַצְמוֹתֵיהֶם & עַצְמֹתֵיהֶם, *ossa ipsorum*, וְעַצְמוֹתֵיהֶם *& ossa ipsorum*, עַצְמוֹתֵיכֶם *ossa vestra*, m. וְעַצְמוֹתֵיכֶם *& ossa vestra*, m. עַצְמוֹתֵינוּ *ossa nostra*, c. R. עָצַם *roboratus*.... *fuit*; unde עֹצֶם *robur*, ac per metonymiam caussæ, *os, ossis.*

Digitized by Google

עֶצֶם, & in pausa עָצֶם, Masſ. *Etſem*, vel *Atſem*, Vulg. *Aſem*, nomen propr. urbis Simeoniticæ, ex Tribu Juda acceptæ, Joſ. 19. v. 3. videtur eadem, ac עצם, ibid. 15. v. 29. (ubi Vulg. *Eſem*), 1. Paral. 4. v. 29. (ubi Vulg. *Aſom*). Etym. *robur*, *munitio*.... à עֶצֶם idem.

עֹצֶם m. Lxx. κράτος, Sym. ἕξις, Lxx. adjectivè, κραταιός, Vulg. & alii, *robur*, *fortitudo*, (*multitudo*), *habitus*, *affectio*, *diſpoſitio*; item, *coagmentatio*, *ſolidatio oſſium*, *os*, *oſſis*, *oſſea ſubſtantia*..... Adjectivè, *fortis*, *validus*.... Cum præfix. וְעֹצֶם & *robur*, בְּעֹצֶם *robore*. Cum affix. לֹא־נִכְחַד עָצְמִי מִמֶּךָּ, Pſal. 138. Heb. 139. v. 15. *haud tibi occultatum fuit robur*, vel potiùs τὸ *invaleſcere* (eſt enim infinitivus τοῦ Qál Verbi עָצַם *invaleſco*) *meum*, ex ſemine ſcilicet adhuc in utero conglobato, & inſtar lactis coagulato. Mutato τοῦ hhólem in (ׇ hhatoúph) ob terminationem femin. vel potiùs ob affixum fem. ה (ubi, uti & alibi, deſideratur punctum mappiq), עָצְמָה, Nahum. 3. v. 9. Lxx. ἰσχὺς αὐτῆς, Vulg. & alii, *fortitudo*, *robur*, (aut *roborari*)... *ejus*, Æthiopiæ, ſive Arabiæ Chuſææ; & cum ה parag. עָצְמָה, Iſai. ſcil. 40. v. 29. *roborando*, ſive *multiplicando*.... Lxx. paraphraſticωs, λύπη *dolor*. Et conſtr. quaſi ſubſtantiv. (vide Synopſ. inſtit. Altingi, p. 256.) fem. cum præf. בְּעָצְמַת, Iſai. 47. v. 9. *in multiplicari*, ſive *in copia*.... Vulg. *in duritiâ*. R. עָצַם *roboratus*.... *fuit*.

עַצְמוֹן vel עַצְמֹן, Maſſ. *Atſmón*, cum ה locali, עַצְמֹנָה vel עַצְמוֹנָה, Maſſ. *Atſmonáh*, Vulg. *Aſemona*, Num. 34. v. 5. Joſ. 15. v. 4. nomen propr. *loci in finibus auſtralibus terræ Canaan, ad ortum fluminis Ægyptii*, ſive *Rhinocolurorum*; Σελμωνά legitur in quibuſdam codicibus Græcis. Had. Reland. Palæſt. p. 605. Etym. *proprius* (locus) *naturalis*.... à עצמון Chald. idem.

עָצַר QAL. Lxx. συγκλείω, πολιορκέω, καταλαμβάνω, ἔχω, κρατέω, κατέχω, δέω, δύναμαι, κατισχύω, ἄρχω, βιάζω, Lxx. Theod. βιάζομαι, Lxx. Aq. ἐπέχω, Lxx. (per aphæreſin) στερέω, στεῖραν ποιέω, κωλύω, ἀπέχομαι, συνέχομαι, παύομαι, φυλάττω.... Vulg. & alii, *claudo*, *concludo*, *includo*, *occludo*, *obſideo*, *occupo*, *obtineo*, *habeo*, *teneo*, *contineo*, *detineo*, *retineo*, *ligo*, *poſſum*, *valeo*, *calleo*, *polleo*, *roboror*, *roboro*, *autor*, *princeps*.... *ſum*, *impero*, *vim affero*, *urgeo*, *opprimo*, *reprimo*, *inhibeo*, *obſto*, *privo*, *orbo*, *ſterilem facio*, *impedio*, *cohibeo*, *coerceo imperando*, *prohibeo*, *abſtineo*, *contineor*, *quieſco*, *cuſtodio*, *ſervo*.... Hinc per metatheſin, Gal. *j'arreſte*, ou *j'arréte*. Lxx. item, φλέγω *comburo*, ſive *ardeo*, ex uſu Arabico. Subſtantivè, *ἰσχύς vis*, *robur*.... Conſtruitur cum accuſat. & præpoſ. עִם, מִן, עַל, ב.

PRAET. 3. p. ſ. m. עָצַר *occluſit*, *obtinuit*....Cum præf. וְעָצַר & *claudet*. Cum aff. עֲצָרַנִי יְהוָה מִלֶּדֶת, Gen. 16. v. 2. *continet me Dominus ne pariam*. 1. p. ſ. c. עָצַרְתִּי *obtinui*. Cum præf. Iſai. 66. v. 9. *ego ne* matricem *frangere* (aperire ad partum) *faciam*, *nec faciam* (ut) *pariam* ego? *ſcilicet ille ego*, *qui parere facio*, וְעָצַרְתִּי *concludar*, *ſterilis ero*....? 3. p. plur. c. עָצְרוּ *obtinuerunt*, *continebant*....

PAOUL ſ. m. וְהוּא עָצוּר, Nehem. 6. v. 10. & *is continebat ſe*, non prodibat in publicum. Lxx. συνεχόμενος, וְאֶפֶס עָצוּר וְעָזוּב, Deut. 32. v. 36. *nec ullus ſit incluſus*, *nec relictus*; mutato τοῦ (ו) in (ֻ), עָצֻר *incluſus*, *contentus*. Fem. ſing. עֲצוּרָה *retenta*.

INFIN. formâ abſolutâ, עָצֹר *occludendo*. Cum præf. וַעְצֹר בְּמִלִּין מִי יוּכָל, Job. 4. v. 2. & *continere verba quis poteſt*? לַעְצֹר *ad obtinendum*.

FUT. 3. p. ſ. m. אַל־יַעְצֹר עִמְּךָ אֱנוֹשׁ, 2. Paral. 14. v. 10. *ne imperium tecum habeat homo*. Cum aff. כָה, pro ךָ, expreſſo ſcilicet ה, τοῦ hhólem in (ׇ hhatoúph) mutato, vide Gram. Heb. tom. 1. p. 359 c. 2. יַעְצָרְכָה *detineat te*, m. Cum præf. & affix. mutato τοῦ hhólem in (ְ), vide eandem ibid. וַיַּעַצְרֵהוּ & *coercuit eum*. 3. p. ſ. f. תַּעְצֹר *obtinebit*. 2. p. ſ. m. mutato τοῦ hhólem in (ׇhhatoúph) ob maqqáph ſeq. תַּעְצָר־ *inhibeto*. Cum aff. תַּעְצְרֵנִי *detineas me*, c. 1. p. ſ. c. אֶעְצֹר *claudam*. 1. p. plur. c. כִּי־נַעְצֹר כֹּחַ, 1. Paral. 29. v. 14. *ut* ſufficientem *habeamus facultatem* ad elargiendum tantum. Cum ה parag.

ה parag. unde ead. punctorum mutatio, ac mox supra, נַעְצְרָה־נָּא אוֹתָךְ *age, sine, te exoremus, remoremur.*

NIPHAL נֶעְצַר, Lxx. ἐπισχέω, συνέχομαι, κοπάζω, παύομαι .... Vulg. & alii, *exoror, placor, propitior, teneor, detineor, contineor, comprimor, constringor, cohibeor, coerceor, cessò nimio labore fractus, quiesco ...*

Praet. 3. p. f. f. in pausa, quare τὸ (-) primariæ vocis reductum in (-) sub צ mutatur, הַמַּגֵּפָה נֶעְצָרָה, Num. 17. v. 15. vel 16. v. 50. *& plaga cohibita, prohibita est.* Ex accentûs sede liquet τὸ נֶעְצָרָה esse præteritum, non autem Benoni, ut nonnulli volunt. Vide Opus Gram. nostri D. Th. Dufour, p. 201.

Ben. f. m. נֶעְצָר לִפְנֵי יְהוָה, 1. Reg. 21. v. 8. Lxx. voce Hebræâ & expressâ, & retentâ, & nonnihil, ut fit, corruptâ, συνεχόμενος Νεσσαρὰν, Alex. Νεσσαρὰν, al. Νεεσσὰρ ἐνώπιον κυρίου, Vatic. *Neessarán*, Alex. *Nessaran*, al. *Neessár*, Alii, *detentus coram Domino.* Vulg. *intus* (at legendum, *tentus*, Syr.) .... voti, orationis .... ergo, vel religione Sabbathi.

Infin. cum præf. בְּהֵעָצֵר *quando clauditur cælum.*

Fut. 3. p. f. f. cum præf. ex forma (-), וַתֵּעָצַר *& cohibebitur*, וַתֵּעָצַר *& cohibita est* plaga.

עֶצֶר m. unde וְאֵין־מַכְלִים דָּבָר בָּאָרֶץ יוֹרֵשׁ עֶצֶר, Jud. 18. v. 7. Lxx. καὶ οὐκ ἔστι διατρέπων ἢ καταισχύνων λόγον ἐν τῇ γῇ, κληρονόμος ἐκπιέζων θησαυροὺς .... *nec est deterrens*, vel *confundens verbum in terra, possessor exprimens* (exponens) *thesauros* .... Vulg. *nullo ei penitus resistente, magnarumque opum* ..... Syr. *& neminem esse in terra illa perniciosum, neve, qui molestiam aut negotium facesseret* .... Adverb. *& non confundens verbum in terra possidens retentionem* .... (variant recentiores), vide synops. Criticor. Quidam, *nec ullum esse in terra, qui* vel *verbo erubescere faceret, aut lacesseret eum, qui locum*, vel *imperium occuparet.* R. עָצַר *occupavit, tenuit, obtinuit, retinuit, imperavit* ....

עֹצֶר m. Lxx. θλίψις, ταπείνωσις, ... Vulg. & alii, *coarctatio, compressio, angustia*, sive *angustia tribulatio, depressio*, seu *animi abjectio*, meton. effectûs .... Cum præf. וְעֹצֶר רָחַם, Proverb. 30. v. 16. Lxx. paraphrasticos, καὶ ἔρως γυναικὸς *amor mulieris.* Vulg. *& os vulvæ.* Aq. ἐποχὴ, Sym. συνοχὴ μήτρας; Alii, *& retentio, arctatio, constrictio, occlusio, orificium* ..... *vulvæ.* מֵעֹצֶר וּמִמִּשְׁפָּט לֻקָּח, Isai. 53. v. 8. *ex authoritate, & ex judicio* (seniorum) *tollitur, ducitur*, nempe, ad supplicium; *agitur* in crucem Christus. Vide Joan. 3. v. 14. & cap. 12. vv. 32. 33. R. עָצַר *clausit, occlusit, continuit, retinuit, arctavit, coarctavit, compressit, depressit* ....

עֲצָרָה f. unde קַדְּשׁוּ עֲצָרָה לַבַּעַל, 4. Reg. 10. v. 20. Lxx. ἁγιάσατε ἱερείαν τῷ Βάαλ *sanctificate solemnitatem.* (Vulg. *diem solemnem*) *Baali.* Complut. ἁγιάσατε θεραπείαν τῷ Βάαλ *sanctificate cultum Baalis.* Ald. ἁγιάσατε ἱερείαν τῷ Βάαλ, καὶ θεραπείας *sanctificate solemnitatem Baali, & cultum.* Paraph. Chald. וּמְנוּ כְּנִשְׁתָּא לְבַעְלָא *convocate cœtum Baali.* Alii, *sanctificate*, sive *indicite feriatum* (*festum* diem, *cessationem* ab opere, *retentionem* populi .....) *Baali.* Joël. 1. v. 14. Aq. ἡμέραν συλλογῆς *diem collecta.* Sym. σύνοδον *cœtum.* Arab. חרמה *ministerium sacrum.* Vulg. & alii, *cultum* divinum .... Cum præfix. וַעֲצָרָה, Isai. 1. v. 13. Lxx. ἀργία (ἀποχρεία) *otium, abstinentia ab opere* .... R. עָצַר *abstinuit, detinuit, retinuit* ....

עֲצָרָה f. unde plur. cum præfix. & affix. בְּעַצְּרֹתֵיכֶם, Amos 5. v. 21. Lxx. ἐν ταῖς πανηγύρεσιν ὑμῶν, Vulg. & alii, *cœtuum vestrorum, in conventionibus, conventibus, vestris*, m. Radix eadem ac vocis præcedentis.

עֲצֶרֶת, & in pausa עֲצָרֶת idem, ac præced. עֲצֶרֶת בֹּגְדִים, Jerem. 9. v. 2. Lxx. σύνοδος ἀθετούντων, Vulg. & alii, *cœtus* (*conventus condictus*, ubi scilicet jurejurando, aut legibus coguntur homines, nec audent discedere, synops. Critic.) *prævaricatorum* .... Lxx. item, ἐξόδιον *exitus, finis*, ac per metonym. adjuncti, *carmen*, quod videlicet in exitu fabulæ canitur; ἐξόδιον ἑορτή, Deut. 16. v. 8. *finis solemnitas*, per appositionem, pro *finis solemnitatis.* Quæ

vox ἱερτὴ (Hebræam עֲצָרָה sola exprimens) subintelligitur; quoties τὸ ἐξόδιον solum scribitur; unde Theodoret. τὸ ἐξόδιον τὸ τέλος σημαίνει τῆς ἑορτῶν. Rad. eadem ac vocis præced.

עָקַב QAL. Lxx. πτερνίζω, (ὑποσκελίζω,) Vulg. & alii, *calcaneum teneo*, vel *apprehendo*, *calcaneo supposito pessumdo* (*subjecto crure everto*, *dejicio*) *supplanto*, *defraudo*, *circumvenio* ....

Praet. 3. p. s. m. עָקַב אֶת־אָחִיו, Hos. 12. v. 4. *calce tennit fratrem suum.*

Infin. ex forma absoluta, עָקוֹב, Jerem. 9. v. 3. *supplantando* .... Lxx. substantivè, πτέρνη .... *calce* supposito .... Vulg. participialiter, *supplantans.*

Fut. 3. p. s. m. כָל־אָח עָקוֹב יַעְקֹב, Jerem. 9. v. 3. *omnis frater supplantando supplantat* .... h. e. id agit ut decipiat, vide Gram. Heb. tom. 1. p. 537. c. 1. Cum præf. & aff. וַיַּעְקְבֵנִי *& supplantavit me*, c.

PIEL עִקֵּב, unde 3. p. s. m. Fut. cum affix. וְלֹא יְעַקְּבֵם, Job. 37. v. 4. Lxx. καὶ οὐκ ἀνταλλάξει αὐτούς *nec commutabit eos*; ex usu Arabico. Sym. καὶ οὐκ ἐξιχνιασθήσονται, Vulg. *& non investigabitur*; ex usu Chald. Alii, (ferè omnes) *neque retardat*, *differt* ... *ea*; quasi à עַכֵּב Chaldæis, in Paël, *moratus est*, *tardavit*, *impedivit* .... alternando scilicet, ut fit, ק & כ. Quidam, *nec supplantabit*, h. e. *fraudabit ea* (nempe fulgura, tonitrua) effectu.

עָקֵב m. Lxx. Aq. πτέρνα, Lxx. πτερνισμός, πτερνισμοῦς, Lxx. Sym. ἴχνος, Theod. ἀκολουθῶν, Lxx. ἔσχατος .... Vulg. & alii, *calx*, *calcaneus*, vel *calcaneum*; per metonymiam effectûs, *supplantatio*, *dolus*, *fraus*; per synecdochen totius .... *pes*; metonymicè, *vestigium*; participialiter, *sequens*; metaphoricè, *extremus*, *extremitas*, *finis* .... & adverbialiter, vi videlicet præpositionis aut expressæ, aut subintellectæ, *extremò*, *postremò*, *postremùm*, *in finem*, *tandem* .... Item, *merces*, quòd sit finis laboris. Lxx. Item, ἀντάλλαγμα, Vulg. *commutatio*, γενεά *generatio*, *fructus* .... תְּשׁוּפֶנּוּ עָקֵב, Gen. 3. v. 15. *conteres ipsi calcaneum*; sed quid per τὸ *calcaneum* intelligendum? Quidam sic

הוּא יְשׁוּפְךָ רֹאשׁ וְאַתָּה תְּשׁוּפֶנּוּ עָקֵב, ἀμφότερον, Gen. 3. v. 15. *ipsum* (semen mulieris, soliùs scilicet, h. e. Christus); *conteret te capite*, i. e. *ab initio*, (ubi primùm apparuerit .... Confer pr. Joan. 3. v. 8.) *tu verò conteres ipsum calce*, i. *in fine* vitæ ... quùm videlicet *Dominus voluerit conterere eum in infirmitate* .... Isai. 53. v. 10. quùm venerit, *hora vestra*, ô Judæi! *& potestas tenebrarum.* Luc. 22. v. 53. .... Cum præf. בְּעָקֵב, Job. 18. v. 9. Lxx. ἐπ' αὐτὸν *in ipsum*. Vulg. *planta illius*. Alii, *calcem*, *calcaneum*, vel *calce*, *calcaneo*. Const. עֲקֵב (-) retento, vide Gram. Heb. tom. 1. p. 93. cum præf. בַּעֲקֵב *calcaneum*. Cum affix. עֲקֵבוֹ *calcem*, *extremam partem ejus*, m. Plur. constr. cum daghésch ק impresso, quasi à singulari עָקֵב, formæ בְּכַר; עִקְּבֵי־ *calces*. Cum præf. בְּעִקְּבֵי *in vestigiis*. Cum affix. in pausa, עֲקֵבֶיךָ *vestigia tua*, *plantæ tuæ*, f. עֲקֵבַי *calcaneorum meorum*, c. vide supra עָוֹן in עָוֹן, col. 1564. Cum terminatione fem. veluti à singul. fem. עֲקֵבָה, constr. עִקְּבוֹת *calces*, *vestigia*, *viam* .... Cum præf. & affix. וְעִקְּבוֹתֶיךָ *& vestigia tua*, m. R. עָקַב *calcaneum teneo*, vel *apprehendo* ....

עֵקֶב m. *finis*, *extremum*, *merces*. Lxx. ἀνταπόδοσις, ἀντάμειψις, Vulg. & alii, *retributio*, *compensatio* ... an quia in calce operis, h. e. in fine operis datur? & operis exitus est? An quia vestigium operis permanens est? Cocc. Adverbialiter, vi scilicet præposit. vel expressæ, vel subintellectæ. Lxx. παραυτίκα, παραχρῆμα, ἡνίκα, διὰ παντός, ἀνθ' ὧν, ἵνεκεν, διό, διὰ τοῦτο, ὅτι, ἀνθ' ὧν .... Vulg. & alii, *confestim*, *subitò*, *quùm*, *quando*, (*tandem*, *ad extremum*, *in finem*, *usque* ....) *semper*, *pro*, *propter*, *propterea*, *quod*, *propterea quòd* .., עֵקֶב עֲנָוָה יִרְאַת יְהוָה, Prov. 22. v. 4. *finis humilitatis*, sive *mansuetudinis*, sive *modestiæ* cum sit *timor*; tum adsunt *divitiæ*, *gloria*, sive *honor*, *& vita*. עֵקֶב אֲשֶׁר שָׁמַעְתָּ בְּקֹלִי, Gen. 22. v. 18. *pro eo*, *quod auscultasti voci meæ* .... Rad. עָקַב *calcem tenuit* .... unde עָקֵב *calx*; metaphoricè, *finis*, hincque *merces*, humanorum *finis*.

עָקְבָה f. unde cum præf. וְיֵהוּא עָשָׂה בְעָקְבָּה,

Digitized by Google

4. Reg. 10. v. 19. Lxx. καὶ Ἰοὺ ἐποίησεν ἐν πτερνισμῷ *& Ihu fecit in supplantatione.* Vulg. & alii, *porrò Jehu faciebat* (hoc) *insidiosè, dolo....* R. עָקַב *calce supposito pessundedit, supplantavit, defraudavit.....*

עָקַד QAL, (per metathes. Hispan. *ataco*, (*ato, tacho*...) Gal. *j'attache*, (*je tache*, maculo...*j'attaque*...) unde 3. p. s. m. Fut. cum præf. וַיַּעֲקֹד אֶת־יִצְחָק בְּנוֹ, Gen. 22. v. 9. Lxx. καὶ συμποδίσας Ἰσαὰκ τὸν υἱὸν αὐτοῦ, Vulg. *cumque alligâsset Isaac filium suum....* Alii, *& colligavit, constrinxit....* (ligatis, scilicet more victimarum, manibus pedibusque) *Isaac filium suum....* Non certè invitum eum, qui portaverat ligna, quæ erant onus asini. Nec enim parùm lignorum sufficeret ut eum more holocaustorum, in cineres redigeret. Parebat igitur Isaac mandato Dei, quod pater declaravit. Probabile est Isaacum, cujus oblatio illustris erat typus oblationis Christi, in eo etiam cum antitypo convenisse, ut circa annum 33. ætatis offerretur. In iis etiam erat typus Christi, I. quòd in monte Moria oblatus; II. tertio die; III. quòd ligatus manibus, pedibusque; IV. quòd primò portavit lignum, deinde lignum portavit ipsum.... Light.

עָקֹד m. Lxx. διάλευκος, ῥαντός, Vulg. & alii, *albo intermixtus, distinctus, varius, maculosus....* Plur. mutato per legem æquivalentiæ τοῦ hhólem in (ֻ) cum daghésch, עֲקֻדִּים *varii.* Cum præf. הָעֲקֻדִּים *varios.* Rad. עָקַד *ligavit, signavit, maculavit....* unde nom. עָקֹד pecus pede, aut cruribus, ubi ligari solet, *albo, nigro signatum....*

בֵּית־עֵקֶד Mass. *beth-E'qedh*; est aliis nomen proprium, aliis appellativum. בֵּית־עֵקֶד הָרֹעִים, 4. Reg. 10. v. 12. Lxx. voce Hebræâ retentâ, (ut facere solent ubi hærent) nonnihilque, ut fit, corruptâ, ἐν Βαιθακὰθ (Ald. Βαιθακὰλ, Alex. Βαιθακὰδ) τῶν ποιμένων.... *in Bathakad pastorum.....* Aq. οἴκῳ κάμψεως.... *in domo curvationis*, sive *curvantium....* ut habet S. Hieronymus de locis Hebraicis. Sym. οἴκῳ ἰκάσων .... *in domo singulorum....* Vulg. *ad cameram pastorum....* Alii, juxta *domum tonstrinæ pastorum*; ad verb. *ligationis*, quòd in ea ligarentur oves tondendæ. Chald. בֵּית כְּנִישַׁת רָעַיָּא juxta *domum congregationis pascui*, sive pastorum; nimirùm, quòd ad pascendum (vel ad tondendum) congregarentur... Est aliis nomen pagi, aut loci. R. עָקַד *ligavit, colligavit, constrinxit* .... more scilicet pecudis tondendæ, aut jugulandæ.

עָקָה f. unde constr. מִפְּנֵי עָקַת רָשָׁע, Psal. 54. Heb. 55. v. 4. Lxx. καὶ ἀπὸ θλίψεως ἁμαρτωλοῦ, Vulg. Lat. *& à tribulatione peccatoris.* S. Hieron. *à facie persequentis*); legebat עֹקֶה participium τοῦ Qal Verbi עָקָה Arab. *valdè amarum reddidit...*) Sym. ἀπὸ ἐνοχλήσεως ἀσεβοῦς *à molestatione impii.* Alii, *à facie angustiæ*, vel *violentiæ*, h. e. *propter pressuram*, sive *divexationem.... impii.* R. עוּק *pressit, arctavit, angustavit....*

עָקֹב m. Lxx. σκολιός, Vulg. & alii, *tortuosus, intortus, iniquus, obliquus*; metaphoricè, *pravus, perversus, fraudulentus*.... עָקֹב הַלֵּב מִכֹּל, Jerem. 17. v. 9. Lxx. βαθεῖα ἡ καρδία παρὰ πάντα. Alii, *profundum cor præ omnibus rebus, res profundissima quæque, multas lacunas & recessus multos habens.* Sym. ἀνεξερεύνητος ἡ καρδία πάντων..... *inscrutabile*, (Vulg. *pravum.*) Alii, *supplantatrix .... est cor omnium.* Cum præf. ה articulo, pronominis relativi vices gerente, τοῦ (ֶ) ob gutturalem ע τοῦ (ֶ) affectam notato, הֶעָקֹב *quod iniquum, pravum....* erat. Fem. τοῦ hhólem in (ֻ) sequente dagh. per legem æquivalentiæ mutato, עֲקֻבָּה מִדָּם, Hos. 6. v. 8. Lxx. ταράσσουσα ὕδωρ *conturbans aquam*, pro מִדָּם, legebant מַיִם. V^a. editio, ὑποσκελίζουσα, καὶ δολοφονοῦσα *supplantans, & dolo occidens.* Aq. πεπτερνισμένη ἀπὸ αἵματος *de flexa à sanguine.* Sym. διώκται ἀπὸ αἵματος *persecutores à sanguine*; legebat ם pro ה in fine. Theod. ἡ πτέρνα αὐτῆς ἀφ' αἵματος *calx ejus à sanguine....* Vulg. *supplantata* (deducebat à τοῦ עָקוּב Paoul s. m. *supplantatus*) *à sanguine.* Alii, *retenta, occupata, fœdata*, sive *polluta, à sanguine*, quasi à τοῦ עָקֵב.... Alii, *supplantatrix*, vel *insidiatrix*, sive *callida sanguinis*

fundendi, à ſingulari maſc. עָקוֹב *callidus, verſutus....*

עַקּוּב Maſſ. *Aqqoúv*, Vulg. *Accub*, nomen propr. 1°. filii τῦ Elioenai, filii Naariæ, 1. Paral. 3. v. 24. 2°. janitoris, ibid. cap. 9. v. 17. 3°. Levitæ, Nehem. 8. v. 7. Etym. *ſupplantatus*, à עָקוּב Paoúl ſ. m. τῦ Qal Verbi עָקַב *ſupplantavit*.... mutato τῷ (·) per legem æquivalentiæ, in (-) ſequente daghéſch.

עָקַל QAL. Lxx. διαστρέφομαι, Vulg. & alii, *perverto*, vel *pervertor*, *obtorqueo*, ſive *obtorqueor*, *verſutè ago*, *veritatem obſcuro*, *contamino*, *tergiverſor*..... unde עֲקַלָּתוֹן, עֲקַלְקַלּוֹת, quæ vide mox infra.

PUAL עֻקַּל, Lxx. διαστρέφομαι, Vulg. & alii, *pervertor*....

Paoul ſ. m. מְעֻקָּל, quod vide ſupra, col. 1164.

עֲקַלְקַלּוֹת plur. f. unde אֳרָחוֹת עֲקַלְקַלּוֹת, Jud. 5. v. 6. Lxx. ὁδοὺς διεστραμμένας *vias diſtortas*. Vulg. *calles devios*. Alii, *vias obliquas*. (מְגַנְבָן Chald. *vias furtivas*), quas pro itineribus publicis eligebant: ut fit, quum regionem infeſtat miles; ſignificat commercia abrupta. Cum affix. הַמַּטִּים עֲקַלְקַלּוֹתָם, Pſal. 124. Heb. 125. v. 5. Lxx. τοὺς δὲ ἐκκλίνοντας εἰς τὰς στραγγαλιὰς *declinantes autem in verſutias*, ſive *tergiverſationes*. (Vulg. *in obligationes*; fortè mendosè, pro *in obliquationes*.) Aq. διαπλοκάς *ſimultates*. Sym. & Vª. edit. σκολιότητας *obliquitates*. Theod. διεστραμμένα *perverſa*. S. Hieronymus, *qui autem ad pravitates ſuas*. Alii, *ad tortuoſa*... Rad. עָקַל *pervertit*, *intorſit*, *obtorſit*, *iniquum*, *pravum*.... *reddidit*.... unde geminatis duabus ultimis radicalibus plur. fem. עֲקַלְקַלּוֹת (τῷ (·) in penultima in (-) ſequente dagh. per legem æquivalentiæ mutato), *pravitates*, *tergiverſationes*....

עֲקַלָּתוֹן m. unde נָחָשׁ עֲקַלָּתוֹן, Iſai. 27. v. 1. Lxx. ὄφιν σκολιόν, Vulg. *ſerpentem tortuoſum*. Aq. ὄφιν ἐσκιρρωμένον, ἢ ἐστερρωμένον *ſerpentem in σκίῤῥον induratum*, vel *corroboratum*. Sym. κατὰ τοῦ ὄφεως τοῦ σκολιοῦ *contra ſerpentem tortuoſum*. Theod. ὄφιν ἐνεσκιρρωμένον *ſerpentem in σκίῤῥον induratum*, ſive *inveteratum*. Alii, *flexuoſum*, *contortum*, *curvum*, *obliquum*, (qui per occultas vias penetrat, ſe accommodans occaſionibus....) Ita Satan meritò appellatur. Rad. עָקַל *pervertit*, *obtorſit*; unde עֲקַלָּתוֹן nomen ſubſtantiv. diminutiv. à עֲקַלָּה f. (formæ ſcilicet שַׁבָּתוֹן *ſabbathulum*, vide Gram. Heb. tom. 2. p. 253. c. 1.) *parva*, *vilis tortuoſitas*....

עֲקָן Maſſ. & Vulg. *Acán*, nom. propr. filii Eſer, filii Seir Horræi, Gen. 36. v. 28. Etym. *lac concretum*, vel *butyrum*. (Hinc Helvetiorum, *anken*); à עָקָן Æthiop. idem.

עָקַר QAL. Lxx. Sym. ἐκριζόω, Lxx. ἐκτίλλω, Vulg. & alii, *exſtirpo*. (Hinc Lat. *eradico*, Hiſpan. *echar*....) *evello*.... Item, *enervo*. Hinc Græc. per aphæreſ. κεραΐζω, *diſſipo*, Lat. per metatheſ. *erunco*, Hiſpan. *arranco*, Gal. *j'arrache*....

Infin. cum præf. לַעֲקוֹר נָטוּעַ, Eccleſ. 3. v. 2. *ad evellendum plantatum*.

NIPHAL נֶעֱקַר, unde 3. p. ſ. m. Fut. וְעֶקְרוֹן תֵּעָקֵר, Sophon. 2. v. 4. Lxx. καὶ Ἀκκαρὼν ἐκριζωθήσεται, Vulg. & alii, *& Accaron eradicabitur*; ludit in etymo nominis civitatis *Accaron*, Hebr. עֶקְרוֹן, (*evulſit*), à עָקַר, Lat. *evulſio*; q. d. quæ alias, ſive alios, *evulſit*, *evelletur*; elegans paranomaſia.

PIEL עִקֵּר, Aq. Sym. ἐκριζόω, Aq. ἐξορύω (fortè pro) ἐξοριζόω, Lxx. νευροκοπέω, ἐκθηλύνω, Vulg. & alii, *exſtirpo*, *eradico*, *erunco*. Metaphoricè, *à diis penatibus extermino*, *exilio mulcto*, *nervos incido*, ſive *abſcindo*, *reſolvo*, *effemino*....

Praet. 3. p. ſ. m. עִקֵּר *enervavit*. 3. p. plur. c. עִקְּרוּ־שׁוֹר, Gen. 49. v. 6. Alii, *ſuffoderunt*. (Aq. Sym. τεῖχος) *murum*, (Sichemi ſcilicet murum, ſi quis fuit, confer cap. 34. v. 25.) legebant שׁוּר. Alii, *enervârunt*. Lxx. ταῦρον) *taurum*... Sichem *taurus* dicitur, quia in feminas ruebat, & quia in civitate potens. R. Jacob.

Fut. 3. p. ſ. m. cum præf. וַיְעַקֵּר *& enervavit*. 2. p. ſ. m. אֶת־סוּסֵיהֶם תְּעַקֵּר, Joſ. 11. v. 6. *equos eorum enervabis*, ſuffraginibus ſuccisis.

Digitized by Google

עָקָר m. Lxx. ἄγονος, Aq. στεῖρος, Vulg. & alii, *sterilis*. Fem. עֲקָרָה *sterilis*. Ex terminatione ה praeced. duplici (·), עֲקֶרֶת *sterilem*. Cum praef. עָקָר וַעֲקָרָה, Deut. 7. v. 14. Lxx. ἄγονος, οὐδὲ στεῖρα; Alii, (*non erit*...) *sterilis mas*, aut *femina*. Vulg. (*non erit apud te*) *sterilis utriusque sexûs*. Rad. עָקַר *eradicavit*... unde עָקָר (ex quo עֲקָרָה, vel עֲקֶרֶת, f.) *sterilis*, ex quo virtus pariendi eradicata. Buxt. Lex....

עֲקַר PEAL. Chald. unde ITHPEAL, ex quo 3. p. plur. f. Praet. cum (·) pro (·) sub א characteristico, more Syrorum; (י) in fine pro ה secundùm Massorethas, & (·) sub ק ob pausam, ex ־ (·) primariae scilicet vocis, unde nos sequimur nostros grammaticos, qui hanc conjugationem vocarunt *Ithpeal*, vel Syr. *Ethpeal*, & punctarunt אִתְעֲקַר, vel Syr. אֶתְעֲקַר, per pathahh in fine. Vide Gram. Lud. *de Dieu*, p. 208. vide & Gram. Heb. tom. 2. p. 588. c. 2. אִתְעֲקַרָה, pro אִתְעֲקָרָה, more Prophetae, pro אִתְעֲקַרָא, Dan. 7. v. 8. Lxx. ἐξεῤῥιζώθη *evulsa*, *exstirpata*... *sunt* cornua.

עֵקֶר m. unde cum praefix. לְעֵקֶר מִשְׁפַּחַת גֵּר, Levit. 25. v. 47. Lxx. ἐκ γενετῆς προσηλύτῳ *ex stirpe proselyto*. Vulg. *cuiquam de stirpe ejus*. (Alii, *stirpi*,) *familiae peregrini*. Alii, *indigenae*.... Quidam, *eradicato è familia peregrini*, h. e. *è gente aliena evulso*, sive *oriundo*. R. עָקַר *eradicavit*, *evulsit*....

עֵקֶר Mass. *E'qer*, Vulg. *Achar*, nom. propr. filii Aram, filii (primogeniti) Jerameel, 1. Paral. 2. v. 25. Etym. *evulsio*, sive *evulsus*, *eradicatus*, à עָקַר *evulsit*, *eradicavit*....

עִקַּר m. Chald. unde עִקַּר שָׁרְשׁוֹהִי, Dan. 4. v. 12. Lxx. τὴν φυὴν τῶν ῥιζῶν αὐτοῦ.... Vulg. *germen*. (Alii, *stirpem*. Quidam, *staturam*, sive *habitum*. Arab. *plantam*) *radicum ejus*.... Rad. עָקַר Hebraeis, Chaldaeis .... *exstirpavit*.... unde עִקַּר *stirps*, *truncus*.... quasi quid exstirpandum.

עַקְרָב m. (alternando ע & Σ, vel S). Lxx. σκορπίος, Vulg. & alii, *scorpio*, Gall. Germ. ....*scorpion*. *Scorpius verò alius est terrestris*, *alius volucer*, *alius etiam marinus*; *proinde* S. Joan. Apoc. 9. v. 3. *σκορπιοὺς*

dixit σκορπίους τῆς γῆς scorpios terrae. Bochart. Hinc Gal. *écrevisse*; per aphaeresin Gr. καραβος, Lat. *carabus*, *crabro*.... Gal. *crabe*, Ger. *krebs*.... Chaldaeis idem, quod Hebraeis.... 1°. metaphoricè, *lupatum*, ferrum fraeni, quod equi ori immittitur. 2°. *ferrum curvum*, instar scorpionis, infixum prelo torculario. 3°. *signum caeleste*..... Cum praefix. וְעַקְרָב *& scorpio*. Plur. ־ (·) in (·) sequenti dagh. per legem aequivalentiae mutato, עַקְרַבִּים *scorpiones*. Metaphoricè, *spinae*. Cum praefix. בָּעַקְרַבִּים, 3. Reg. 12. v. 11. (*ego autem caedam vos*) *scorpionibus*, h. e. flagellis in modum scorpionum *aculeatis*.... עקרב *akrab*, (*scorpio*), Bocharto dicitur pro עקץ־רב *akats-rab*, à magno aculeo; quia *μόνον τῶν ἐντόμων τοῦτο μακρὰν κέντρον ἔχει solum insectorum magnum habet aculeum*, ut tradit Aristoteles, hist. lib. 4. cap. 7. Quidam, à עקרב Arab. *scorpio*. Rad. עקר Arab. *vulneravit*.... unde cum ב more Persarum paragogico, עקרב *aqrab*, *scorpio*, sic dictus, quod longo aculeo vulnus altiùs infligat; unde etiam, ab eadem radice, עקור *aqóuron*, *mordax*, *vulnerans* animal.

עַקְרַבִּים m. plur. unde לְמַעֲלֵה עַקְרַבִּים, Num. 34. v. 4. Jos. 15. v. 3. Lxx. πρὸς ἀνάβασιν Ἀκραβίν; Alii, (quibus est nomen loci) *per ascensum Acrabin*, sive *Acrabbim*; nomen scilicet propr. vici à Neapoli dissiti ortum versus novem milliaribus, in via, quae tendit Jordanem versus, & Jerichuntem per regionem Acrabattenen. Ita scribit Eusebius in *onomastico*. Alii cum Vulg. appellativè, *per ascensum scorpionis*, (seu *scorpionum*); sic & Jud. 1. v. 36. Etym. *scorpiones*; à singul. עַקְרָב, quod vide mox supra.

עֲקֶרֶת f. vide supra in עָקָר, col. 1720.

עֶקְרוֹן Mass. *Eqrón*, Vulg. *Accaron*, (*Acron*, Jos. 19. v. 43.) nom. propr. urbis, Jos. 15. v. 45. 1. Reg. 17. v. 51. vel 52. Jerem. 25. v. 20.... S. Hieronymus ad hanc Eusebii vocem Ἀκκαρών *Accarôn*, *in Tribu Dan*: (*sive ut ego arbitror*, *in Tribu Judae*), *ad laevam Chananaeorum*: *urbs una de quinque olim Satrapiis Palaestinae*: *& decreta est qui-*

dem Tribui Judæ, nec tamen tensa est ab ea, quia habitatores pristinos nequivit expellere; sed & usque hodie grandis vicus civium Judæorum Accaron dicitur, inter Azotum, & Jamniam, ad orientem respiciens. Quidam putant Accaron turrim Stratonis, postea Cæsaream nuncupatam. Vide Verbum עָקַר, supra col. 1720. ubi & etymon....

עֶקְרוֹנִים Masf. *Eqroním*, Vulg. *Accaronitæ*, nomen commune virorum è civitate Accaron oriundorum, 1. Reg. 5. v. 10. Etymon idem ac vocis עֶקְרוֹן, quam vide mox supra.

עֲקֶרֶת f. vide supra in עָקַר, col. 1720.

עקש QAL, unde 3. p. f. m. FUT. cum præf. & affix. Job. 9. v. 20. si *integrum ego* (me dixero) וַיַּעְקְשֵׁנִי. Lxx. σκολιὸς ἀποβήσομαι *pravus evadam.* Vulg. *pravum me comprobabit.* Alii, *depravavit*.... h. e. *depravatum*.... *declaravit, ostendit*... Verba enim, quæ *fieri*, *esse*, vel *agere* quid significant, quandoque non tam actum, quàm ejus notificationem, vel prænuntiationem denotant, vide Gram. Heb. tom. 1. p. 525.

NIPHAL נֶעְקַשׁ, unde BEN. f. m. cum præf. in regimine, וְנֶעְקַשׁ דְּרָכַיִם, Proverb. 28. v. 18. Lxx. ὁ δὲ σκολιαῖς ὁδοῖς πορευόμενος.... *qui (autem) perversis graditur viis*.... Alii, *qui verò sese pervertit in duabus viis*, sive *huc illuc sese flectit*....

PIEL עִקֵּשׁ, Lxx. διαστρέφω, Sym. στρεβλόω, Vulg. & alii, *detorqueo*, veritatem *obscuro, contamino, distorqueo, perverto*....

PRAET. 3. p. pl. c. נְתִיבוֹתֵיהֶם עִקְּשׁוּ לָהֶם, Isai. 59. v. 8. *tramites suos perverterunt sibi.*

BEN. f. m. cum præf. וּמְעַקֵּשׁ דְּרָכָיו, Proverb. 10. v. 9. *& qui depravat vias suas*, m. .... huc illuc deflectens, ne vestigiis prodatur.

FUT. 3. p. plur. m. cum (-) loco ֻ (ּ) in penultima ob pausam, וְאֵת כָּל־הַיְשָׁרָה יְעַקֵּשׁוּ, Mich. 3. v. 9. *& omne rectum pervertunt*, pro *pervertitis*. Enallage tertiæ personæ pro secunda, (non dignatur eos ampliùs alloquio.) Vide Gram. Heb. t. 1. p. 548.

עִקֵּשׁ m. Lxx. Sym. σκαμβὸς, Lxx. σκολιὸς, στραγγαλιώδης, Lxx. Theod. στρεβλὸς, Lxx. ψευδής; Sym. substant. στρέβλωμα.... Vulg. & alii, *curvus, obliquus, tortuosus, pravus, perversus, mendax*.... Substantivè, *tortuositas, pravitas, perversitas*.... Mutato (-) in (ּ) ob maqqaph, עִקֶּשׁ־ *perversus*. Cum præfix. וְעִקֵּשׁ *& perversus*, מֵעִקֵּשׁ *præ perverso*. Plur. עִקְּשִׁים *perversi*. Construct. עִקְּשֵׁי־לֵב, Proverb. 11. v. 20. Lxx. διεστραμμέναι ὁδοὶ *viæ pravæ*. Aq. Sym. Theod. στρεβλοκάρδιοι; Alii, *perversi corde*, *animo* (variis utentes dolis). Vulg. in sing. *pravum*. R. עָקַשׁ *depravavit, pervertit*....

עִקֵּשׁ Masf. *Iqqésch*, Vulg. *Acces*, nom. proprium patris Hiræ, 2. Reg. 23. v. 26. 1. Paral. 11. v. 28. Etym. *pravus*, aut *callidus*, à עָקַשׁ idem.

עִקְּשׁוּת f. unde עִקְּשׁוּת פֶּה, Prov. 4. v. 24. Lxx. σκολιὸν στόμα, Vulg. *os pravum*. Aq. Theod. στρεβλότητα στόματος; Alii, *pravitatem, perversitatem, duplicitatem*..... *oris*. Sic cap. 6. v. 12. Lxx. in plur. ὁδοὺς οὐκ ἀγαθὰς *vias non bonas*. Vulg. *ore perverso*. Sym. στρεβλεύμασι στόματος *tortuositatibus oris*. Alii, *perversitate oris*. R. עָקַשׁ *pervertit*....

עָר m. Lxx. ἐχθρὸς, Aq. Sym. ἀντίζηλος, Vulg. & alii, *adversarius, inimicus, hostis, æmulus*.... Lxx. item, ὁ πλησίον *proximus*, (legebant per metathesin, רֵעַ idem) πόλις *urbs*. Cum affix. ךָ, prævio (ּ) loco ָ (·) ob pausam, עָרֶךָ *hostis tuus*, m. Plur. עָרִים *inimici*. Cum præf. וְעָרִים *& inimicos*. Constr. ־ֵי (·) ad literam quiescentem, & ejectam compensandam in penultima remanente, vide Gram. Heb. tom. 1. p. 90. c. 2. עָרֶיךָ *inimicos*. Cum affix. נָשֻׂא לַשָּׁוְא עָרֶיךָ, Psal. 138. Heb. 139. v. 20. Lxx. λήψονται εἰς ματαιότητα τὰς πόλεις σου, Vulg. *accipient in vanitate civitates tuas*, m. à sing. masc. עָר, in hacce significatione parùm usitato, vide supra עָרִים in עִיר, col. 1613. Aq. ἦρμαι εἰς εἰκῇ (al. ἐπηρθησαν ματαίως) ἀντίζηλοί σου *extulerunt se in vanum æmuli tui*. Sym. ἐπηρθησαν ματαίως οἱ ἐναντίοι σου *extulerunt se temerè adversarii tui*. S. Hieronymus, *elevati frustrà adversarii tui*. (Variant recentiores); Quidam sic totum versum: nem-

Digitized by Google

pe, *adversarii tui*, ô, Domine, *qui loquuntur de te scelerate, adsumto te*, tuove nomine *in vanum*. Ad Deum apostrophe. R. עיר Arabibus, *avertis, avertit se, aversus .... fuit.*

עָר m. Chald. unde plur. cum præf. & affix. Dan. 4. v. 16. vel 19. *& interpretatio ejus*, לְעָרָיךְ, Lxx. τοῖς ἐχθροῖς σου, Vulg. & alii, *hostibus, adversariis tuis* sit. (Massorethæ notarunt τὸ עָרָךְ, absque (י) est legendum; quomodo in Thargum בְּעַבְדָּךְ *in servos tuos*, m. 2. Reg. 11. v. 24. quod non probat Lud. *de Dieu*, Gram. p. 160.) R. עיר Arabibus *aversus .... fuit.*

עָר Mass. & Vulg. *A'r*, nomen propr. urbis Moabitarum, Isai. 15. v. 1. ad Arnonem sitæ, Num. 21. v. 15. nempe, ad latus australe, uti videtur, Had. Relando, lib. III. de urb. Palæstinæ, p. 577. *quia*, inquit, *Ar filiis Loth*, Moabitis, *à Deo fuit data, non possidenda ab Israelitis*, Deut. 2. v. 9. *at Israelitarum regio erat usque ad Arnonem; unde liquet eos errare, qui urbem Aroër Israelitis assignatam putant eandem esse, ac Ar. Nomen Areopolis natum videtur ex* עָר, & πόλις .... Etym. *urbs*, à עִיר idem, τὸ enim עָר cum ex hisce locis, ubi pro urbis nomine accipitur, tum ex ipsius plurali, nempe, עָרִים *civitates*, urbem denotare videtur; *quod & visum fuit Aquilæ, & Symmacho, teste S. Hieronymo ad Isai.* 26. Had. Reland. ibid.

עֵר m. *vigil, vigilans* .... וְלִבִּי עֵר, Cant. 5. v. 2. Lxx. καὶ ἡ καρδία μου ἀγρυπνεῖ, Vulg. & alii, *& cor meum vigilat, vigilabat*, עֵר וְעֹנֶה, Malach. 2. v. 12. Lxx. paraphrastas agunt .... Vulg. *magistrum, & discipulum.* Alii, *vigilantem, & respondentem*, qui vigilans respondere valeat vocanti, vel pulsanti .... Rad. עור *vigilo, excito* .... unde Ben. s. m. ex forma (-), עֵר *vigilans* .... vide Gram. Heb. tom. 1. p. 249. c. 1.

עֵר Mass. *E'r*, Vulg. *Her*, nom. proprium filii Judæ ex Sue uxore sua, Gen. 38. v. 3. 1. Paral. 4. v. 21. Etym. *vigil, magister*, à עֵר idem.

ערב QAL. Lxx. ἀναμίγνυμι, συμμίγνυμι, Lxx. Aq. Sym. Theod. ἐγγυάω, ἐγγυάομαι, Lxx. δίδωμι, (Sym. ἀναδέχομαι) ἐκδέχομαι, διεγγυάω, ἀρέσκω, ἡδὺς γίνομαι, ἡδύνω, ἡδύνομαι, παύομαι, προσάγω, παρέρχομαι .... Vulg. & alii, *misceo, commisceo, permisceo;* (unde ad varia transfertur) *spondeo, fide-jubeo* (& sic construitur cum accusativo, & præpos. עִם, עַל, ל, *suscipio, excipio;* cum accus.) *oppignero, placeo, amœnus, suavis, gratus, jucundus, dulcis sum;* (& ita dativo jungitur), *quiesco; accedo, transeo*, (sive) *in medium prodeo*, negotiandi scilicet ergo.) Item, *obtenebror, obscuror* ....

Praet. 3. p. s. m. עָרַב *spopondit, fidejussit.* (Et in altera significatione, Jerem. 30. v. 21. *quis enim est istic*, עָרַב אֶת־לִבּוֹ לָגֶשֶׁת אֵלַי, Lxx. ὃ ἔδωκε τὴν καρδίαν αὐτοῦ ἐπιστρέψαι πρός με; *qui dat* (inclinet) *cor suum ad revertendum ad me?* Vulg. *qui applicet cor suum ut appropinquet mihi?* Alii, *qui accommodet cor suum ut accedat ad me?* Alii, *qui spoponderit pro corde suo*, ipsum scilicet *ad me accessurum?* Conf. Gen. 44. v. 32. 3. p. s. f. עָרְבָה כָּל־שִׂמְחָה, Isai. 24. v. 11. *obtenebrabitur* (vertetur in tenebras, & tristitiam) *omnis lætitia* .... וּשְׁנָתִי עָרְבָה לִּי, Jerem. 31. v. 26. ubi accentu ob concursum ab ultima ad penultimam retracto, primæ literæ sequentis dictionis, nempe τοῦ ל, daghésch forte infigitur, unde ambæ voces in unam coalescunt, sicque leguntur, *árbhabl-lí*, vide Gram. Heb. tom. 1. p. 29. c. 1. & tom. 2. p. 308. *& somnus meus suavis fuit mihi*, h. e. mors mea mihi fuit dulcis .... Christi verba. Cum præf. וְעָרְבָה *& suavis erit.* 2. p. s. m. עָרַבְתָּ *spopondisti.* 2. p. s. f. אֲשֶׁר עָרַבְתְּ עֲלֵיהֶם, Ezech. 16. v. 37. *quibus placuisti*, vel *quibus te oblectásti.* 3. p. plur. c. עָרְבוּ *suavia sunt.*

Ben. s. m. עֹרֵב, Prov. 17. v. 18. *spondens.* Vulg. *cum spoponderit.* Plur. m. עֹרְבִים *oppigneramus.* Cum præf. ב, puncto τοῦ ה extrusi, nempe τῷ (-) vel (·) notato, בָּעֹרְבִים, בַּעֹרְבִים *in spondentibus.* Construct. cum præf. וְעֹרְבֵי *& miscentes, negotiantes.*

Infin. cum præf. לַעֲרֹב מַעֲרָבֵךְ, Ezech. 27. v. 9. Lxx. substantivè, ἐπὶ δυσμὰς δυσμῶν *in Occidentem Occidentis.* Vulg. *nego-*

Digitized by Google

tiationis tuæ. Alii, *ad distrahendas merces tuas, ad mercandum in mercatu*, sive *foro*, sive *emporio*... à ערב *fidejussit.* Fit enim in venditione fidejussio: nam qui vendunt fidejubent; ut Gallicè dicitur: *Je vous le garanti.... je vous la garanti....* רָפָה הַיּוֹם לַעֲרֹב, Jud. 19. v. 9. Lxx. ἠσθένησεν ἡ ἡμέρα εἰς ἑσπέραν *infirmata est dies in vesperam.* Vulg. *& appropinquat ad vesperam.* Alii, *remisit dies ad vesperascendum*, ut vesper fiat. Cum affix. τοῦ hhólem mutato in (ּ hhatoúph), quod cum (ּ) penultimæ sedem commutat, vide Gram. Heb. t. 1. p. 351. c. 1. שִׂימָה נָּא עָרְבֵנִי עִמָּךְ, Job. 17. v. 3. *pone, obsecro, spondere meum*, sive *sponsionem meam*, (pro genere scil. humano, Christus enim hîc patrem alloquens inducitur) *apud te, quis est*, (ex Judæis) *qui manum mihi det?* i. e. *qui stipuletur in manum meam...?* Confer Dan. 9. v. 26.

Imper. 2. p. s. m. עֲרֹב עַבְדְּךָ לְטוֹב, Psal. 118. Heb. 119. v. 122. *sponde pro servo tuo in bonum; fac ne calumnientur me superbi.* Cum aff. correpto τοῦ hhólem in (ּ hhatoúph), quod cum (ּ) penultimæ sedem commutat, vide Gram. Heb. tom. 1. p. 356. vel 351. c. 1. עָשְׁקָה לִּי (*áschqabl lî*) עָרְבֵנִי, Isai. 38. v. 14. *opprimit me*, (*morbus*, vel passivè, *à morbo*) *oppressio*, *vis....fit mihi; responde*, sive *sponde pro me.*

Fut. 3. p. s. m. ex forma (-), יֶעֱרַב עָלָיו שִׂיחִי, Psal. 103. Heb. 104. v. 34. *dulcis est de eo meditatio, gratum, eloquium, colloquium meum....* 3. p. s. f. תֶּעֱרַב *suave erit.* 1. p. s. c. אֶעֶרְבֶנּוּ *spondeo pro eo.* 3. p. plur. m. יֶעֶרְבוּ *grata erunt*, placebunt.

HIPHIL הַעֲרִיב, unde Infin. cum præf. הַשְׁכֵּם וְהַעֲרֵב, 1. Reg. 17. v. 16. Lxx. (in mss. Alex. Ald. edit. & Complut.) ὀρθρίζων καὶ ὀψίζων *matutinus, ac vespertinus*, (sive *manè, ac vesperè*, sic *agens.* Alii, *sese expediendo*). Vulg. *manè, & vesperè.*

HITHPAEL הִתְעָרֵב, μίγνυμαι, ἐπιμίγνυμαι, Sym. συμμίγνυμαι, Vulg. & alii, *misceor, immisceor, commisceor, permisceor*.....(unde, uti in Qal, per metonymiam subjecti, sive adjuncti) *spondeo, sponsionem facio....*

Praet. 3. p. plur. c. cum præf. וְהִתְעָרְבוּ זֶרַע הַקֹּדֶשׁ בְּעַמֵּי הָאֲרָצוֹת, Esd. 9. v. 2. Lxx. in singulari, καὶ παρήχθη σπέρμα τὸ ἅγιον ἐν λαοῖς τῆς γαίας *& transmissum est semen sanctum in populos terrarum....* Vulg. *& commiscuerunt semen sanctum cum populis terrarum....* Alii, *ita ut commiscuerint se, semen* scilicet, *sanctum, cum populis terrarum....*

Imper. 2. p. s. m. correpto τοῦ (-) propter accentum ab ultima ad penultimam syllabam ob concursum retractum, vide Gram. Heb. tom. 2. p. 308. הִתְעָרֶב נָא אֶת־אֲדֹנִי, 4. Reg. 18. v. 23. *age-dum sponsionem, stipulationem fac, vadem promitte, deposito pignore certa, misce te* bello.... *cum domino meo.* Vulg. in plurali, *transite ad Dominum meum.*

Fut. 3. p. s. m. retracto, ut mox supra, accentu, unde (-) ultimæ in (-) loco τοῦ (ּ) ob ז corripitur, (vel ex forma (-), יִתְעָרַב *immiscet se.* 2. p. s. m. ex forma (-), quod ob pausam in (ּ) mutatur, וּלְפֹתֶה שְׂפָתָיו לֹא תִתְעָרָב, Proverb. 20. v. 19. *itaque dilatanti labia sua* (os suum, nempe, *ad loquendum verba vana, & opprobria adversùm homines*) *ne misceas te.* 3. p. plur. m. cum præf. וַיִּתְעָרְבוּ *& commiscuerunt se.*

ערב PEAL, Chald. unde PAEL עָרֵב, ex quo Peil s. m. מְעָרַב בַּחֲסַף, Dan. 2. v. 43. Lxx. ἀναμεμιγμένον τῷ ὀστράκῳ, Vulg. & alii, *mixtum, admistum testæ ex luto....*

ITHPAEL אִתְעָרַב, Lxx. ἀναμίγνυμαι, συμμίγνυμαι, Vulg. & alii, *misceor, admisceor, commisceor....*

Ben. s. m. מִתְעָרַב *miscet se, miscetur.* Plur. מִתְעָרְבִין *commiscentur.*

עֲרָב, 2. Paral. 9. v. 14. & cum (-) in ultima, Ezech. 27. v. 21. Mass. *Aráv*, sive *Arabh*, (Lxx. Ἀραβία, & Ἐσπέρα, legendo scilicet עֶרֶב, idem). Vulg. *Arabia*, nomen propr. regionis trans Jordanica. Duæ Arabiæ secundùm Stephani opinionem, altera ad austrum, altera ad ortum Palæstinæ. Arabum regio Ptolomæo triplex. *Petræa* scilicet, quas supra Palæstinam ad Casium montem, & mare rubrum excurrit. Nomen habet à Petra, quam

Digitized by Google

quam esse in terra Edom, & à Syris *Rekem* appellari scribit Eusebius. Hancce Arabiam *Nabataeam* Strabo appellat, Tyrius *secundam Arabiam*, quam *inferiorem* nonnulli dicunt. In ipsa mons Sinai situs est. Hujusce Arabiæ nomine, Sozomeni tempore, tota Palæstina tertia Arabia appellabatur. Secunda Arabia *deserta* dicitur; terminatur *felici*, à Meridie; Syriâ, ac Mesopotamiæ parte, fluvioque Euphrate, Septentrione; Petræâ, & Calesyriâ, ab Occidente; ab ortu denique montibus à Babylonia submovetur; hodie vocatur *Arden*. Regio quidem plana maximâ ex parte, sed sterilis, ideoque *deserta*. Hanc *scenitem*, ipsamque colentes *scenitas*, vagos Nomades, in tabernaculis habitantes vocat Plinius lib. 5. cap. 2. & 24. Strabo lib. 16. Tertia Arabia (*εὐδαίμων*) *felix* (ex fertilitate videlicet soli, ex quo, uti natali, omne balsamum in alias regiones defertur; ex fecunditate agri, bis in annum ferentes....) nuncupatur. *Petrææ* jungitur; Arabicumque inter & Persicum sinum peninsula veluti extenditur.... Hæc aliàs Sabæa dicta est, Job. 1. v. 15. Psal. 71. Heb. 72. v. 10. in ipsa prædicat Paulus, Galat. 1. v. 17.... Cum præf. בַּעֲרָב & בְּעָרָב, *in Arabia*. Etym. *alacritas*, sive *gens Arabum*, pecul. *quæ incolit urbes*: ita ut אעראב est *campestris*, Gol. Gig. & per metonymiam subjecti, ipsa *Arabum regio*, sive *Arabia*, à voce Arabica, (Arabicorum enim nominum propriorum origo in Arabica lingua quærenda, neque ex aliena lingua deducenda) ערב *Arab*, vel *Arabon*, idem. R. ערב, mediâ kesratâ, *alacer*, & *lubens fuit*.... mediâ Dammatâ, *Arabica*, & *exacta loquela fuit* lingua ejus.... Gol.

עָרֵב m. Lxx. Sym. *ἡδύς*, Vulg. & alii, *dulcis, suavis, gratus, jucundus*... Lxx. item Verbal. *ἡδύνομαι dulcis sum.* עָרֵב לָאִישׁ לֶחֶם שָׁקֶר, Prov. 20. v. 17. *dulcis est homini panis mendacii, fraude partus.* R. ערב Arab. mediâ Kesratâ, *alacer, lubens, gratus, jucundus*... *fuit.*

עָרֹב m. Lxx. Sym. *κυνόμυια*, Aq. *πάμμυια*, *σύμμικτος*.... Vulg. & alii, *musca, musca-canina*, Alii legendum volunt in τοῖς Lxx. *κοινόμυιαν canomyia*, (*musca-communis*, h. e.) *omni-moda musca*, *musca-omnis generis*, Alii, *insecta*, quarum aliquot habebant aculeos venenosos..... Alii etiam, *colluvies, mixtura*.... Cum præf. הֶעָרֹב *mixtura*, vel *musca canina*.... Etym. *comedens*, à עָרַב Arabibus, *comedit*; unde עָרֹב (nomen verbale, formæ τοῦ גָּדוֹל, Psal. 56. Heb. 57. v. 11....) *κυνόμυια musca-canina*, sic dicta, quod canis veluti comedat. Hinc τὸ Psalmi 77. Heb. 78. v. 45. יְשַׁלַּח בָּהֶם עָרֹב וַיֹּאכְלֵם *misit in eos muscam-caninam* (*comedentem*), & *comedit eos.*

עֵרֶב m. Lxx. Aq. Theod. *σύμμικτος*, Lxx. *κρόκη*, Vulg. & alii, adjectivè, *mixtus, promiscuus, promixtus*; item substantivè, per metonymiam scilicet adjuncti, *mixtura, colluvies, miscellanea turba*, in tela est, *subtegmen trama*...., וְגַם־עֵרֶב רַב עָלָה אִתָּם, Exod. 12. v. 38. Lxx. *καὶ ἐπίμικτος πολὺς συνανέβη αὐτοῖς* & *commistus* (populus) *multus ascendit cum eis.* Vulg. *sed & vulgus promiscuum innumerabile ascendit cum eis.* Alii, *miscellanea etiam turba* (Cocc. *colluvies*) *multa ascendit cum ipsis.* Paraphr. Chald. *extranei quoque multi ascenderunt cum eis.* Cum præf. הָעֵרֶב *trama, subtegmen*, vel *subtemen*, בָּעֵרֶב, vel cum motione τοῦ ה articuli extrusi, בָּעֵרֶב *in trama.* Rad. עָרַב *miscuit*.... unde עֵרֶב *turba mixta*, sive *mixta*, vel *trama*, sic dicta, quod inter stamina in textrina intensa; alternatimque elevata, ac depressa (transmeando, sive) transeundo ipsis *immisceatur.*

עֶרֶב, & in pausa עָרֶב, m. Lxx. Aq. Sym. Theod. *ἑσπέρα*, *δείλη*, Lxx. *ἑσπερινός*, *δειλινός*, *ἡμέρα*, Vulg. & alii, *vespera, tempus pomeridianum, vespertinum*; adjectivè, *vespertinus, pomeridianus, dies*; nempe, *naturalis*, *νυχθήμερον*, per synecdochen scilicet totius pro parte, nimirum pro *vesperâ*, unde Judæi diem auspicantur, vide Gram. Heb. t. 2. p. 426. Hinc Gr. *ἔρεβος*. Lxx. item, *Ἀραβία Arabia*; legebant עֲרָב, idem. In hacce phrasi, עֵת עֶרֶב *ἑσπέρα vespera*, *ὀψὲ serò*, sive *vesperi*. Alii item, *colluvies*, vulgus promiscuum, ex

Digitized by Google

diversis nimirum gentibus. ויהי־ערב ויהי־בקר יום אחד, Gen. 1. v. 5. *sic factus est vesper, sic factum est mane*, h. e. *dies unus*. Hinc totum *νυχθήμερον*, ערב ובקר וצהרים אשיחה ואהמה, Psal. 54. Heb. 55. v. 18. *vespere, & mane, & meridie* (Tria hæc erant Judæis stata precationis tempora, confer Dan. 6. v. 10. & Act. 10. v. 9.) *deprecabar, & conquerebar*.... Cum præfix. מוצאי בקר וערב תרנין, Psal. 64. Heb. 65. v. 9. *exitus*, h. e. exeuntes homines (uti Gallicè, *sortie* dicitur & de *eruptione hostili*, i. e. de militibus ex urbe, vel ex castris impetum in hostes facientibus, metonymia adjuncti) *mane ac vespere* (toto scilicet *ἡμερονυκτίῳ*) *canere facis* laude perenni. Alii aliter vertunt. ומראה הערב והבקר, Dan. 8. v. 26. *& visio vesperæ, & matutini*. In altera significatione, *miscellanea turba*; unde & *Arabia*, sive *gens Arabica*. In pausa, quare τό (·) penultimæ in (·) mutatur, הערב *vesper*, והערב *& vespera*, בערב, extruso ה articulo, בערב, in pausa בערב *vespere*, vel *vesperi*. Lxx. τό *δειλινόν* ובערב *& vespere*, לערב, in pausa לערב *vespere, ad vesperam*, ולערב, in pausa ולערב *& vespere*, מערב *à vespera*. Duale cum præfix. הערבים *duæ vesperæ*. Veteres quondam (uti etiam nunc Rustici nostri,) duplicem distinguebant vesperam, *maturam* scilicet, cujus initium à meridie; & *seram*, circa solis occasum.... In pausa, unde (·) loco τῶ (-) in penultima, בין הערבים, Exod. 12. v. 6. Lxx. πρὸς *ἑσπέραν*. Vulg. *ad vesperam*. Alii, *inter duas vesperas*, sensu, quo mox supra... Chald. בין שמשיא *inter duos soles*, nempe, declinantem in puncto meridiei, & occidentem. Syr. במערבי שמשא *ad occasus solis*, hyemalem videlicet & vernum, h. e. ad accessus solis ad circulos verticales horumce horizontis punctorum, nimirùm circa horam nonam, nobis tertiam, pomeridianam, & undecimam, nobis quintam.... A secundo porrò occasu, sive à secunda sera, seu vespera diem (*νυχθήμερον*) auspicabantur... Vide Gram. Heb. l. 2. p. 425. Plur. ex terminatione fem. ערבות *vesperæ*. R. ערב *miscuit*.... unde ערב *vesper*.... sic dictus, quòd tunc cadentes tenebræ luci immisceri incipiant.

ערב m. Lxx. Aq. Sym. Theod. *κόραξ*, Vulg. & alii, (Latinè,) *corvus*, (Gallicè), *corbeau*, Germ. per syncop. *kabe*, Belg. *kave*. Cum præfix. וערב *& corvus*, הערב *corvus*. Cum hhólem pleno, extruso ה articulo; שחרות כעורב, Cantic. 5. v. 11. *nigri* (capilli,) *ut corvus*, לעורב *corvo*. Plur. cum præf. הערבים *corvi*, והערבים *& corvi*. Const. ערבי־נחל, Prov. 30. v. 17. *corvi vallis*. R. ערב *advesperascit, obtenebrescit*..... unde ערב *corvus*, nigredine insignis. Arabicè, גראב *ghoráb, albus*, aut *niger*; pulchrè sanè. Pulli enim corvorum albi sunt; unde parentum, aiunt, *ἀστοργία*.

עורב vel ערב, Mass. *Orébh* vel *Oreb*, nomen propr. 1°. viri Madianitæ à Tribu Ephraim interfecti, Jud. 7. v. 25. Psal. 82. Heb. 83. v. 12. 2°. *petræ, rupis* (sic dictæ, posteà scil. ab Orebi nece.) Jud. 7. v. 25. (Ubi Lxx. retentis vocibus Hebraïcis, *σοὺρ Ὠρήβ* *sour Oreb*.) & Isai. 10. v. 26. ubi Lxx. sic reddunt τό בצור עורב *ἐν τόπῳ θλίψεως* *in loco afflictionis*. Aq. *ἐν πέτρᾳ Ὠρήβ*. Vulg. *in petra Oreb*. Sym. *ἐν σοὺρ Χωρήβ*, *in sour Chorêb*. Theod. *σοὺρ Ὠρήβ* *sor Oreb*. Alii, *in*, vel *ad rupem Orebi*... Etym. *corvus*, à ערב vel עורב, idem.

ערבה f. Lxx. Aq. *ὁμαλή*, Sym. *πεδιάς, πεδινά*, Lxx. Aq. *ἄβατος*, Sym. *ἀοίκητος*, Lxx. *ἄπειρος, ἔρημος, γῆ διψῶσα, ἐνέδρα, Ἀραβία*, Lxx. Theod. *δυσμή*, Lxx. *ἑσπέρα*.... Vulg. & alii, *plana, planities, campestris*, (*campestria*; hinc fortè Lat. *arvum*), *invia, inhabitabilis, inculta, deserta*; (substantivè, *desertum*), *terra sitiens*, sive *siticulosa*; *insidiæ*, *Arabia* (*deserta*), *occasus, vesper*.... Aq. item, voce Hebræâ retentâ, *Ἀραβά* *Araba*. Lxx. item Verbal. *ἡδύνθη dulcis est* panis... Job. 24. v. 5. legebant ערבה pro ערבה. Cum præf. הערבה *& campestris locus*, הערבה *solitudo, campestria*, והערבה *& campestria*; extruso τῶ ה articulo, בערבה *in campestribus*, ובערבה *& in campestribus*, כערבה *sicut campestris locus*. Cum præf. & affix. וערבתה *& campestria, desertum ejus*, f.... Plur.

וְזְאֵב עֲרָבוֹת, Jerem. 5. v. 6. Lxx. καὶ λύκος ἕως τῶν οἰκιῶν *& lupus usque ad domos*, paraphrasticως scilicet. Vulg. *lupus ad vesperam*. Alii, *lupus desertorum*. Alii, *vesperarum*, h. e. *vespertinus*... Const. עַרְבוֹת, עַרְבֹת, *campestria*. Cum præf. סֹלּוּ לָרֹכֵב בָּעֲרָבוֹת, Psal. 67. Heb. 68. v. 5. Lxx. ὁδοποιήσατε τῷ ἐπιβεβηκότι ἐπὶ δυσμῶν. (Vulg.) *iter facite ei, qui ascendit super occasum*. Aq. ἀποσκολοπίσατε *palos* in terram *defixos*, aut *virgulta evellite*. Sym. κατασκευάσατε ὁδὸν τῷ ἐποχουμένῳ ἐν τῇ ἀοικήτῳ *sternite viam ei, qui vehitur in inhabitata* terra, vel regione. S. Hieronymus, *præparate viam ascendenti per deserta*. Alii, *sternite* (scilicet *viam*, per quam incedet triumphalis pompa: quod fiebat frondibus, vel vestibus, vel odoribus, vel sublatis offendiculis, quæ retardare poterant incedentem. Riv.) *equitanti* (typicè, *arcæ*) *in campestribus*, sive *in deserto*. Confer Isai. 40. v. 3. ubi pro plurali, בָּעֲרָבוֹת, legitur in singul. בָּעֲרָבָה, locus hic illi parallelus videtur. Alii, *in amœnitatibus*; Alii, *super cælos*; Alii, *ad vesperas, ad occasum*, h. e. versùs occidentales orbis regiones, ad quas transtulit Christus Ecclesiam suam... בְּיָהּ שְׁמוֹ τῷ *Iah, Deo, nomen ejus* (Christi) exprimitur, i. *Iah, Deus, vocatur*. Constr. cum præf. בְּעַרְבוֹת, בְּעַרְבֹת, *in campestribus*, מֵעַרְבֹת *è campestribus*. R. עָרַב *advesperascit, amænus.... fuit*. Samar. *exterminavit*, Arab. in V^a. *in desertis constituit*....

עֲרָבָה Maſſ. *Arabbáb*, (Vulg. appellativè, *planities*.) Cum præf. הָעֲרָבָה *Haarabbáb*, cum ה locali, הָעֲרָבָתָה *Aarabbáthah*, nom. propr. urbis, Jos. 18. v. 18. Vide supra, בֵּית הָעֲרָבָה, col. 221.

עֲרֻבָּה f. unde עָרֵב עֲרֻבָּה, Proverb. 17. v. 18. Lxx. Verbal. ὡς καὶ ὁ ἐγγυώμενος ἐγγύῃ *cum etiam spondens spoponderit*.... Vulg. Verbaliter, unâque ex duabus vocibus Hebræis prætermissâ, *cum spoponderit*..... Alii, *spondens, sponsione*, h. e. *vehementer spondens, ac votis veluti caput obligans*. Cum affix. וְאֶת־עֲרֻבָּתָם תִּקָּח, 1. Reg. 17. v. 18. Lxx. paraphrasticως, καὶ τὸ σύββατον ποιήσεις μετ' ἐμοῦ *& sabbatum facies mecum*. Aq. voce Hebrâ retentâ, καὶ τὸ 'Ερουβὰ (lege 'Ερυβὰ) αὐτῶν λήψῃ *& Eruba eorum accipies*. Sym. καὶ ὅσα ἂν χρήζωσι γνώσῃ *& quæcunque opus ipsis fuerint cognosces*. Aliter, Aq. καὶ τὴν σύμμιξιν αὐτῶν λήψῃ *& commixtionem eorum accipies*. Sym. καὶ τὴν μισθοφορίαν αὐτῶν λήψῃ *& mercedem eorum accipies*. Theod. καὶ ὃ ἐὰν χρήσωσι γνώσῃ *& quodcunque eis opus fuerit cognosces*. Vulg. paraphrasticως, *& cum quibus ordinati sint disce*. (Ad literam, *& mixtionem eorum accipies*, sive intelliges cum quibus mixti sint.) Alii, *& eorum arrham*, vel *pignus*, vel *tesseram accipies*. R. עָרַב *miscuit, spopondit*, & ex usu Arabico, *pignus, arrham, tesseram*.... *dedit*.

עֵרָבוֹן m. Lxx. ἀῤῥαβών, Vulg. & alii, *pignus, arrhabo*, & per apocopen, *arrha, tessera*, σύμβολον, *obses*... Cum præf. הָעֵרָבוֹן *pignus*. R. עָרַב *spopondit, oppigneravit*... vel potius ערב Arab. in secunda conjug. *arrham dedit*; unde Arab. עֹרבון *arrhabón*, (Heb. ערבון *érabón*) Græc. ἀῤῥαβών, Lat. *arrhabo*, per apocopen, *arrha*, Ital. *arra*, Gal. *arres, denier à Dieu*..... Quibus in linguis vox per duplex (r) scribitur; non igitur deducenda ex lingua Hebræorum, qui non daghessant, sive geminant τὸ ר.

עַרְבִי Maſſ. *Arabbí*, (Gr. "Αραψ, vel "Αραβος, Bochart.) Isai. 13. v. 20. Jerem. 3. v. 2.... Alterius formæ,

עַרְבִי (Lxx. "Αραβι) Maſſ. *Arbbí*, Nehem. 2. v. 19. Vulg. (ex utraque forma) *Arabs*, nom. possessivum, Gentile, nempe, *Arabicus, Arabs*, peculiariter, *qui in urbe degit*, ab Arab. ערבי *Arabiim*, idem. Gi.

עַרְבִיאִים Maſſ. *Arbhiím*, Vulg. *Arabes*, nom. possessivum, Gentile plur. à singul. Arabico, ערבי *Arabiim, Arabicus, Arabs*, pecul. *qui in urbe degit*. Gi. unde plur. עַרְבִיאִים *Arabiím*, cum א pro (י) ex resolutione scil. τοῦ *teshid*, sive *daghésch*.

עַרְבִיִּים Maſſ. cum unico (י), *Árbbím*, Vulg. *Arabes*, 2. Paral. 26. v. 7. Quidam, *Arbiim*, à singulari Arabico, ערבי *Arbiim*, &c. ut mox supra. Hinc etiam, extrito altero (י),

עַרְבִים Maſſ. *Arbbím*, Vulg. *Arabes*, 2.

Digitized by Google

Paral. 21. v. 16. Plur. τῶ עַרְבִי, quod vide mox supra.

עֲרָבִים plur. m. Lxx. ἰτέαι, Vulg. & alii, *salices*. Cum præf. הָעֲרָבִים, Isai. 15. v. 7. Lxx. Ἄραβας *Arabes*. Vulg. & alii, *salicum*, כַּעֲרָבִים עַל־יִבְלֵי־מָיִם, ibid. cap. 44. v. 4. *uti salices apud rivos aquarum*. Constr. עַרְבֵי־ *salices*. Cum præf. וְעַרְבֵי־נָחַל, Levit. 23. v. 40. Lxx. καὶ ἰτέας, καὶ ἄγνου κλάδους ἐκ χειμάῤῥου & *salices*, & *agni* (casti, i. viticis sic dicti, quod matronæ in Thesmophoriis Atheniensium castitatem servantes ex foliis ejus cubitum sibi sternebant...) *ramos ex torrente*. Vulg. & alii, & *salices torrentis*. Aliis, *vallis*.... Arab. ומן ערב אלואדי & *de planta fluviali*....quam certè commodiùs verteres *arundineam*, aut *viticeam*.... quàm *populum* arborem... R. עָרַב *miscuit, commiscuit, texuit, contexuit*.... unde עֲרָבִים *salices*, *vimina*, *vitices*.... uti etiam עֵרֶב *trama*....cujus τὸ עֲרָבִים, posset esse plurale.

עַרְבָתָה Mass. *Arabbáthah*, ab עֲרָבָה *Arabbáh*, unde cum ה locali, עֲרָבָתָה *Arabbáthah*, & cum ה etiam articulo in initio, הָעֲרָבָתָה *Haárabbáthah*, nom. propr. urbis, Jos. 18. v. 18. ubi Vulg. appellativè, *planities*. Hæc mox dicitur בֵּית עֲרָבָה *béth Arabbáh*(quam vide supra col. 221.) quæ in deserto fuit; quæque Jos. 15. v. 61. est in Tribu Juda; & ibidem cap. 18. v. 22. in Tribu Benjamin ponitur. Fortè utrique tribui communis erat; videntur enim hæ duæ tribus nonnullas urbes in confinio positas communi jure tenuisse....

עַרְבָתִי Mass. *Arbbathí*, Vulg. *Arbathites*, nomen commune virorum ex עֲרָבָתָה *Arabbáthah* oriundorum, 2. Reg. 23. v. 31. vide vocem præced. cum ipsius etymo.

עָרַג QAL. Lxx. ἐπιποθέω, ἀναβλέπω.... Vulg. & alii, *desidero*, *cupio*, *expeto*, *amo*.... *suspicio*, *oculos sursum attollo*, præ siti videlicet, ac fame *glocitans*, sive *vociferans*.... Verbum enim cervorum proprium, quod inde & aliis animalibus tribuitur.... Hinc Gr. ὀρέγω, ὀρέγομαι.

FUT. 3. p. f. f. כְּאַיָּל תַּעֲרֹג, Psal. 41. Heb. 42. v. 2. Lxx. ὃν τρόπον ἐπιποθεῖ ὁ ἔλαφος....

Vulg. *quemadmodum desiderat cervus*....c. ὃν τρόπον πεδίον προσαναδεῖ.... VI. *ac si campus imbrem sitiat*... Aq. ὡς αὐλὼν πρασιάσει.... *ut pratum*, vel *ut sulcus imbrem sitit*.... Hexapl. S. Hieron. *sicut areola præparata*...(Aquilam scilicet exprimens, ac τὸ, πρασιάσει à τῇ πρασιᾷ deducens.... Aq. verò & VI. legebant אֵיל *planities*, pro אַיָּל.) Sym. ὡς σπεύδει ἔλαφος... *ut festinat cervus*.... Alii, *quemadmodum cervus* (vel *cerva*; Verbum enim femin. תַּעֲרֹג indicat τὸ אַיָּל, licet terminatione masculinum, femininè tamen, nempe, pro אַיָּלָה, sumendum; quia scilicet nomen est speciei, adeóque generis communis), *desiderat*, *glocitat*, *clamat*, *vociferatur*.

עֲרוּגָה f. vide infra עֲרוּגָה, suo loco, col. 1739.

עָרַד QAL. (Latinè per aphæresin) *rudo*. Verbum sanè, quod ὀνοματοποιητικὸν esse statim agnoscent, qui scient quomodo sonet initiale ע *Aïn*, nostris planè ἀνεκφώνητον. Hinc ipsius apud Latinos ἀφαίρεσις, ac Verbum ἀρύειν.

עֲרָד Mass. *Arádh*, Vulg. *Arad*, nom. propr. 1°. urbis (Amorrhæorum) Judæ, ad cujus austrum est solitudo Judæ, Jud. 1. v. 16. rex Arad habitabat in australi parte terræ Canaan, Num. 33. v. 40. Eusebius in Onomastico scribit eam *villam vicinam esse deserto Cades*, *distantem Malathis* 4. *milliaribus*, *Chebrone* 20. & S. Hieronymus, *esse terminum Judææ distantem Chebrone* 20. *milliaribus ad meridiem*. Si eadem sit Arad Num. 21. v. 1. videretur jam tum populus fuisse in terra Canaan: nam subvertit urbes ejus Cananæi, Num. 21. v. 3.... Vide Had. Reland. Palæst. pp. 481. 501. 573. 2°. filii τῶ Baria, 1. Paral. 8. v. 15. ubi Vulg. *Arad*. Etym. *onager*, à עֲרָד Chald. idem.

עֲרָדַיָּא plur. m. emphat. ועם־עֲרָדַיָּא מְדוֹרֵהּ, Dan. 5. v. 21. Lxx. καὶ μετὰ ὀνάγρων ἡ κατοικία αὐτοῦ, Vulg. & alii, & *cum onagris erat habitatio ejus*, Nabuchodonosoris. R. עֲרַד *rudo*.

עָרָה QAL. Lxx. ἐκκενόω, γυμνὸς γίνομαι, ἀνταναίρομαι... Vulg. & alii, *vacuo*, *evacuo*, *effundo*, *exinanio*, *exhaurio*; vel pas-

Digitized by Google

sivè, *vacuor*, *evacuor*, *effundor*, *exhaurior* .... *nudus sum*, vel *fio*; contra *destruo*, *everto*, *sustollo*, *aufero*, *erigo*....Hinc enim Gr. *αἰρέω* (*ἄρης*) *αἴρω*....

INFIN. cum præf. τῷ hhólem loco τοῦ (ָ), & accentu in penultima, ob ה parag. (quam formam habet à vicino verbo עוּר vel עוֹר, vel potiùs ipsius est Infinitivus), וְעֹרָה, Isai. 32. v. 11. *& nudari*..... Aliis est 2. p. plur. f. IMPER. ex altera forma Chaldæorum, sive Thargumistarum, contracta per syncopen τοῦ נ, vide Gram. Heb. tom. 1. p. 167. c. 2. Cum præf. & hhólem deficienti loco τοῦ (ו), וְעֹרָה pro וְעוֹרְנָה, vel וְעֹרְנָה *& nudamini*.... vide עוֹר, supra col. 1572.

NIPHAL נֶעֱרָה, unde 3. p. f. m. FUT. עַד־יֵעָרֶה עָלֵינוּ רוּחַ מִמָּרוֹם, Isai. 32. v. 15. Lxx. *ἕως ἂν ἔλθῃ* (Alex. Complut. *ἐπέλθῃ*) *ἐφ' ὑμᾶς* (Ald. M. *ἡμᾶς*) *πνεῦμα ἀφ' ὑψηλοῦ*, Sym. *ἀνάψυξις ἐξ ὕψους donec venerit* (Alex. Complut. *advenerit*) *super vos* (Ald. M. *nos*) *spiritus ab excelso*. Sym. *refrigeratio*, *recreatio*, *à celsitudine*. Vulg. & alii, *donec effundatur*, (vel *infundatur*, *denudetur*, h. e. reveletur, vel perspicuè effundatur. Vide Isai. 52. v. 10.) *super nos spiritus* (nempe sanctus) *de excelso*, *ex alto*.... Confer Joël. 2 v. 28. Zach. 12. v. 10. Luc. 24. v. 49. Act. 1. v. 8.

PIEL, cum (ֵ) pro (ִ) sub ע in compensationem τοῦ dagh. ex τῷ ר excidentis, עֵרָה, Lxx. *ἀνακαλύπτω*, *ἀποκαλύπτω*, Aq. *ἀποκενόω*, Lxx. Sym. *ἐκκενόω*, Lxx. *ἀντιταράσσω*, *ἐξεγείρω*.... Vulg. & alii, *nudo*, *detego*, *retego*, *revelo*, *sublato velamine conspiciendum præbeo*, *manifesto*, *aperio*, *discooperio*.....*eximanio*, sive *evacuo*, *exhaurio*, *fundo*, *effundo*....*aufero*, *attenuo*, *absumo*, *destruo*, *diruo*...., *excito*, *exstruo* (à vicino scilicet עוּר idem)....

PRAET. 3. p. f. m. וְקִיר עֵרָה מָגֵן, Isai. 22. v. 6. Vulg. appellativè, *& parietem nudavit clypeus*. Detracto enim clypeo, qui ex eo pendebat, paries nudus apparet. Alii, ex usu Chaldaico, *& parieti adhærere fecit clypeum*, ad pugnandum scilicet contra civitatem, & ut sub illis clypeis perfoderet murum. Aliis קִיר est nomen proprium, sicque locum reddunt: *& Kír discooperuit* (sive *ostentavit*....) *clypeum*. Quidam, *& murum perfodiet clypeus*, h. e. *miles clypeo armatus*. Metonymia adjuncti, confer Ezech. 26. v. 8.

INFIN. ex terminatione ת, עָרוֹת יְסוֹד עַד־צַוָּאר, Habac. 3. v. 13. *nudando fundamentum* ejus (nempe domûs illius, i. e. regni Sobæ Grof.) *usque ad collum*; regno funditus everso. Castal.

IMPER. 2. p. plur. m. retracto ab ultima ad penultimam accentu ob concursum, עָרוּ עָרוּ עַד הַיְסוֹד בָּהּ, Psal. 136. Heb. 137. v. 7. *nudate*, *nudate* (*discooperite*, *destruite*, *evertite*, ex usu Æthiopico, *complanate*, h. e. omnia solo æquate....) *usque ad* imum *fundamentum*, quod est *in ea*, (Jerusalem) ut nulla spes ædificandi supersit.

FUT. 3. p. f. m. יְעָרֶה *nudabit*. 3. p. f. f. cum præf. & apocopa tertiæ radic. vide Gram. Heb. t. 1. p. 296. c. 1. וַתְּעַר *& evacuabat*, *effundebat*. 2. p. f. m. cum eadem apocopa, אַל־תְּעַר נַפְשִׁי, Psal. 140. Hebr. 141. v. 8. *ne offendas me*, vel *animam meam*, (nempe ad mortem, uti Isai. 53. v. 12.) vel *ne evacues animam meam*, h. e. vel eripias, vel prives spe, ope, salute.... tuâ. 3. p. plur. m. cum præfixo (וְ) cujus (ְ) cum sequenti contrahitur in (ִ) sub (ו), vide Gram. Heb. t. 1. p. 385. c. 1. retracto ab ultima ad penultimam ob pausam accentu, vide eand. Gram. tom. 2. pp. 308. c. 1. & 311. c. 2. וַיְעָרוּ *& evacuabant*.

HIPHIL הֶעֱרָה, Lxx. *ἀποκαλύπτω*, *παραδίδωμι*, Vulg. & alii, *nudo*, *retego*, *discooperio*, *revelo*.... *dedo*, *prodo*, *trado*, *expono*, *effundo*....

PRAET. 3. p. f. m. כִּי אֶת־שְׁאֵרוֹ הֶעֱרָה, Levit. 20. v. 19. Lxx. *τὴν γὰρ οἰκειότητα ἀπεκάλυψεν*.... *consanguinitatem enim revelavit* .... Aq. *ἠσχημόνησεν*... *turpiter habuit*..... Vulg. *qui hoc fecerit*, *ignominiam carnis suæ nudavit*.... Alii, *quia* (uterque) *carnem suam denudavit*, portabunt ambo iniquitatem suam, הֶעֱרָה לַמָּוֶת נַפְשׁוֹ, Isai. 53. v.

12. *effudit in mortem animam suam.* Sic Poëta, *purpuream evomit ille animam* .... Quidam, eo, quod *nudavit se*, sive *corpus* (more scil. ultimo supplicio afficiendorum) *ad mortem.* Vide quæ de *τοῖς* סָבָה אֱלֹהִים dicta sunt, col. scilicet 1329.

HITHPAEL הִתְעָרָה, Lxx. ..., Vulg. & alii, *fundo, diffundo, effundo (denudo, explico ipse me, viresco ....) attollor, extollor, efferor* ....

Ben. s. m. cum præf. וּמִתְעָרֶה כְּאֶזְרָח, vel כְּאֶזְרָח רַעֲנָן, Psal. 36. Heb. 37. v. 35. Lxx. ..., Vulg. *& elevatum sicut cedros Libani.* Fortè pro אֶזְרָח, legebant אֶרֶז, & לְבָנוֹן pro רַעֲנָן, vel paraphrasticus sic exposuêre. Alii, *& diffundentem se, explicantem sese, arborem veluti, aut fruticem indigenam*, ex זרח & א, (א enim nominibus præfixum Talmudicis, significat *ad, apud*, (ibi) *super* ....) *virentem, frondentem.*

Fut. 2. p. s. f. cum præfix. Thren. 4. v. 21. *inebriaberis* וְתִתְעָרִי *& denudabis te*, ut solent ebrii. Formâ reduplicatâ, geminatis scilicet duabus primis radicalibus, tertiâ amissâ, in PIEL & HITHPAEL, ex quo 3. p. s. f. Fut. Jerem. 51. v. 58. *murorum* (bis ternorum quisque, *bacca latitudine*, nempe 50. pedum, imo 50. cubitorum, horumque regiorum ....) עַרְעֵר תִּתְעַרְעָר. Lxx. ..., *suffossus diruetur*, sive *suffodiendus*, pro suffodiendo *evertetur.* Vulg. *suffossione suffodietur.* Alii, *nudando nudabitur.* Neuter jam altero tegetur, munietur ....

עֲרוּגָה f. Lxx. βῶλος, (vel potiùs) ..., Aq. Sym. ..., Lxx. φιάλη, Vulg. & alii, *gleba*, (per synecdochen totius...) *ager, fundus, area, areola, sulcus, porca*; (paraphrasticus) *phiala*.... Constr. cum præfix. כַּעֲרוּגַת *sicut areola.* Plur. constr. τοῦ (ו) in (ֹ) ad euphoniam mutato, עֲרֻגֹת *areolæ.* Cum præfix. לַעֲרוּגוֹת *areolis*, מֵעֲרֻגוֹת *ex areolis.* R. עָרַג Arabibus, *ascendit* per scalam, quam imitari videntur *areæ hortenses, sulci, porcæ* ....

עָרוֹד m. Lxx. ὄνος ἄγριος, Vulg. & alii, *onager, asinus-agrestis* asino domestico similis, diversi tamen generis, 1°. cursu longè præcellit, quamvis citò fatiscat, quomodo capiatur. 2°. *onager* pulchrior, & lineis nigris distinctus. 3°. major plerumque.... Vide Bochart. lib. III. cap. 16. de *onagris.* R. עָרַד *rudo*, unde עָרוֹד *onager*, à ruditu sic dictus. Tam *Syris*, quàm *Hebræis* עָרוֹד *Aródh* dicitur, voce sanè omnibus ὀνοματοποιητικῇ, qui noverint quomodo sonet initiale ע *Ain.* Nempe quam primùm videt hominem, contentâ voce rudit. Leo Africanus, *hominem videntes magnis clamoribus ululantes recalcitrant.* Marmolius, *en viendo un ombre luego comiençan a rebuznar.* De cætero in illo ruditu nihil singulare, ut à *Luiprando* didicimus. Itaque in Oriente, עֲרָדָא (Chald.) tam usurpatur de feri, quàm de vulgaris asini ruditu.... Vide eund. clariss. Bochart. ibid. Hinc per aphæres. Latin. *rudis*, quasi *asinum-ferum* dicas. ... פֶּרֶא, τὸ עָרוֹד, Job. 39. v. 5. apud Lxx. & Vulg. per pronomen, *αὐτοῦ ejus*, exprimitur.

עֶרְוָה f. Lxx. ἀποκάλυψις, γύμνωσις, αἰσχύνη, Lxx. Aq. Sym. ἀσχημοσύνη, Lxx. ἄσχημον, κακία, ἴχνος.... Aq. κρυπτά, (τά)..... Vulg. & alii, *revelatio, nuditas*, (jam inde à peccato ... apertis oculis non ferenda, sicque oculos, quos aperuit *vanitas*, clausit *pudor*,) *pudenda, verenda, turpitudo* .... Adjectivè, *turpis* .... *malitia, ima pedis pars*, hincque *vestigium, signum, occulta*, sive *occultanda*, ut scilicet *nuda*, ac debilia terræ loca, quæ exploratores observare solent, ut ad suos referant. Vide Genes. 42. v. 9. לְכַסּוֹת בְּשַׂר עֶרְוָה, Exod. 28. v. 42. *ad tegendam carnem nuditatis*, quam honestas tegi postulat, לְגַלּוֹת עֶרְוָה, Levit. 18. v. 6. *retegere nuditatem*, (per euphemismum, vel antiphrasin, pro *partes non temere nudandas*), h. e. concumbere. Constr. כִּי־מָצָא בָהּ עֶרְוַת דָּבָר, Deut. 24. v. 1. *quod invenerit in ea fœditatem, turpitudinem rei*, per hypallagen, pro *rem turpitudinis*, sive *turpem*, quæ rationem repudii præbeat. Alii, *detectionem rei*; nec sciunt cujus rei

Digitized by Google

hæc detectio ſit : unde & obſcura, & ambigua fuit apud Hebræos cauſſa repudii, ut oportuerit Chriſto quæſtionem proponere, Matth. 19. v. 3. *an liceret quacunque de cauſa*.... Cum præfix. וְעֶרְוַת *& nuditatem*. Cum affix. עֶרְוָתוֹ, עֶרְוָתָהּ *nuditatem ejus*, m. & f. עֶרְוָתְךָ *nuditatem tuam*, m. עֶרְוָתֵךְ *nuditas tua*, f. עֶרְוָתָן *nuditas earum*. R. עָרָה *nudatus, detectus .... fuit.*

עַרְוָה f. Chald. unde conſtr. cum præfix. וְעַרְוַת מַלְכָּא, Eſd. 4. v. 14. Lxx. *καὶ ἀσχημοσύνην βασιλέως* .... Alii, *& turpitudinem* (*opprobrium*. Vulg. *læſiones*) *regis* .... R. עָרָה *nudatus eſt* ....

עָרוֹם m. Lxx. Aq. Sym. *γυμνός*, Vulg. & alii, *nudus*. Cum hhólem deficienti, עָרֹם *nudus* exivi de utero matris meæ, & nudus revertar illùc, Job. 1. v. 21. ubi *τὸ de utero matris*, propriè ſumitur; *τὸ* autem *illuc*, ſive *in uterum matris*, metaphoricè, pro *in ſepulchrum*, quod ſic fortè appellat, quia *ἐν τῇ παλιγγενεσίᾳ* (Matth. 19. v. 28.) veluti *pariet mortuos*. Ita *ἀνταπόκλασις* eſt in Verbis *uteri matris*.... Cum præf. וְעָרוֹם, וְעָרֹם *& nudus*. Femin. τῷ (ו) in (ֻ) ſequenti dagh. per legem æquivalentiæ mutato, עֵרֻמָּה *nuda*. Plur. m. cum (ו) ante daghéſch, vel fortè cum (ו) τῷ (ֻ) indice, וַיִּהְיוּ שְׁנֵיהֶם עֲרוּמִּים .... *erant ambo nudi, nec pudefiebant*. Quia carebant τῷ יֵצֶר הָרָע. R. עָרַם Arabibus, *carne nudavit* os, *& cortice* arborem camelus....

עָרוּם m. Lxx. *συνετός*, *φρόνιμος*, *φρονιμώτατος*, Lxx. Aq. Sym. Theod. *πανοῦργος*, Sym. *πανουργότερος* .... Vulg. & alii, *intelligens*, *prudens*, *prudentiſſimus*, *aſtutus*, *callidus*, *callidior*, *veterator*.... כֹּסֶה קָלוֹן עָרוּם, Proverb. 12. v. 16. *diſſimulat injuriam prudens*, Gen. 3. v. 1. *& ſerpens erat* עָרוּם *prudens præ omni animali*, *γίνεσθε οὖν φρόνιμοι ὡς οἱ ὄφεις*, Matth. 10. v. 16. Cum præfix. וְעָרוּם יָבִין לַאֲשֻׁרוֹ, Proverb. 14. v. 15. *& aſtutus verò attendit ad greſſum ſuum*. Plur. (abſque daghéſch, quod male τῷ מ inſigunt Concordantiæ Buxtorf.) וְתִבְחַר לְשׁוֹן עֲרוּמִים, Job. 15. v. 5. Lxx. *οὐδὲ διέκρινας ῥήματα δυναστῶν neque dijudicaſti verba potentum*, ex uſu Arabico. Vulg. *& imitaris linguam blaſphemantium*. Alii, *& eligis* (uſurparo geſtis) *linguam*, (Alii,) *verſutorum*, (Alii,) *ſapientum*, (Quidam ex uſu Arabico,) *petulantium* .... Cum præf. וַעֲרוּמִים *& callidi*. R. עָרַם *calliditate, aſtu uſus fuit.*

עֲרוֹעֵר m. unde cum præfix. כַּעֲרוֹעֵר בַּמִּדְבָּר, Jerem. 48. v. 6. Lxx. *ὥσπερ ὄνος ἄγριος uti aſinus agreſtis, onager*. Vulg. in plur. *quaſi myricæ* .... Alii, *ut myrice* (vel *juniperus*, vel *arbor nudatiſſima*, vel *Aroër*, ut ſit nomen propr. de quo mox infra) *in deſerto*, h. e. eritis urbes deſertæ, ſolitariæ.... à עֲרוֹעֵר, quod vide mox infra, vel à עַרְעָר *myrice*, unde עֲרוֹעֵר *myrices locus*, Gal. *bruyere*.

עֲרוֹעֵר ſive עֲרֹעֵר, Maſſ. & Vulg. *Aroër*, nomen proprium urbis ædificatæ à Tribu Gad, Num. 32. v. 34. *ſita fuit Aroër quædam* (*& nil vetat hanc credere*) *ad ripam torrentis Arnon* על שפת נחל ארנון, Deut. 2. v. 36. cap. 3. v. 12. cap. 4. v. 48. *& eadem collocatur in terminis auſtralibus terræ trans Jordanem*, Joſ. 12. v. 2. Deut. 4. v. 48. *quod convenit cum* 2. Sam. 24. v. 5. *ubi illi, qui univerſam terram perluſtraturi eſſent, Jordanem tranſeunt, veniunt in Aroër ad dexteram urbis quæ eſt* בנחל גד *ad flumen Gad*.... *Una itaque Aroër mihi eſt adſita fluvio Arnon, Gaditarum illa, eaque in termino auſtrali regionis trans Jordanico. Una etiam Aroër, in qua Iſraëlitæ habitarunt, tantum memoratur* Jud. 11. v. 26..... *Quæritur, ſitne hæc eadem ac Aroër ante conſpectum Rabbæ? Videtur mihi alia Aroër Ammonitica ſtatuenda, de qua* Joſ. 13. v. 25...... Had. Reland. Palæſt. lib. III. de Urbibus .... pp. 582. & 583. *Aroër* ad Arnone ſita in confinio Moabi & Ammonis, modò ab uno, modò ab altero occupata eſt; hoc autem tempore (quo ſcilicet ipſius fiebat mentio, nempe Iſai. 17. v. 1. vel 2.) à Syris, & poſtea ab Aſſyriis; unde nonnulli, ſed perperam, triplicem *Aroër* fingunt, &c. Angl. Annot.... Non loquitur (Propheta) de urbe *Aroër*, (ut patet ex hiſce verbis עָרֵי עֲרֹעֵר, quæ Lxx. ſic reddunt: *εἰς τὸν αἰῶνα in ſeculum*; legebant עֲדֵי עוֹלָם); ſed urbibus, ſive de

Digitized by Google

regione Syriæ, quæ *Anër* dicta est, quod esset arida instar deserti, in quo crescunt myricæ.... unde etym. *myrice*, sive *myrices locus* (Gal. *bruyere*) à voce præced. ערוער idem.

ערוץ m. unde constr. cum præf. בערוץ נחלים לשכן, Job. 30. v. 6. Lxx. Ὧν οἱ οἶκοι αὐτῶν ἦσαν τρῶγλαι (Alex. τῶν) πετρῶν quorum domus erant cavernæ petrarum. Vulg. *in desertis habitabant torrentium.* Alii, *in fissura*, vel *rimis*, *scorbibus*, *concavitate*, *horridis locis*, (vel *in rimam torrentium*, sive *vallium*...) *ad habitandum*, seu *commorandum.* R. ערץ *confregit*, *fidit*, &c.

ערות f. plur. unde τό Isai. 19. v. 7. ערות על־יאור, Lxx. καὶ τὸ ἄχι τὸ χλωρὸν.... *& achi* (vox Ægyptiaca, ut putant, ex Hebraïca, nempe אחו *carectum*, *gramen*, *ulva*.... Confer Gen. 41. v. 18.) *viride*, vel *viridis*.... Vulg. Verbaliter, vel paraphrasticωs, *nudabitur alveus rivi.* Alii, *graminеta*, Alii, *virentia*, (à ערה in Hithpael, *viruit*....) Alii, *papyri.* (1°. ex notatione & forma vocis; nam עור est *cutis*; (verùm plurale τοῦ עור ex terminatione femin. est ערת, non ערות.) 2°. ex antitheto in altera parte versûs, unde constat hîc agi de rebus insativis, quas producit Nilus, cujusmodi erat *papyrus.* 3°. Quia non est credibile Prophetam, qui algam, & juncum nominaverat, oblitum fuisse papyri, quæ una fuit ex præcipuis opibus Ægypti...) *quæ sunt juxta rivum*, vel *in rivo.* Quidam, *arbor perennis*, *semper virens*, vel *res cara*, *& præstantior*, *quam quis possidet*, vel *quidquid circumjacet* (à ערות Arab. idem. Gig. Cam.) *rivo*, ex flumine scilicet Nilo deducto.

ערי Mass. *Eri*, Vulg. *Heri*, nom. proprium filii Gad, filii Jacob, Gen. 46. v. 16. Etym. *magister meus*, à ער *vigilans*, *vigil*, *excitator*, *magister*.... ex עור *excitavit*.... & (י,) affix. 1. p. f. c.

עריה f. Lxx. Adjectivè, seu participialiter, ἀσχημονοῦσα *quæ indecorè se gerit.* Vulg. paraphrasticωs, *confusa* (*præ nuditate*,) *plena ignominiâ*, *confusione*.... Alii, *nuditas*, *turpitudo*, *ignominia*..... Lxx. item, πόλις *urbs*; legebant per metathesin, עירה pro עריה.... עריה תעור קשתך, Habac. 3. v. 9. Lxx. ἐντείνων (Compl. ἐντείνας (ἐνέτεινας), Alex. ἐντενεῖς, Ald. Complut. ἐντενεῖς) τόξον (Alex. τὸ) σου.... *tendens tetendisti*, vel *tendes*, (h. e. *certissimè tendes*....) *arcum tuum*.... Vulg. *suscitans suscitabis arcum tuum*.... Alii, *denudatione denudabitur*, (h. e. *certissimè parabitur*) *arcus tuus*.... Cum præf. ואת ערם ועריה, Ezech. 16. v. 7. *tu verò nuditas & nuditas*, h. e. *omninò nuda.* R. ערה *nudus*, *nudatus*.... *fuit*....

עריסות plur. f. Lxx. in singulari, σῖτος, φύραμα, Vulg. & alii, *triticum*, *farina* aquâ scilicet conspersa, *cibi*, *pulmenta*.... Hinc Gr. ὄρυζα, Lat. *oryza*, per aphæresin, Ger. *Reisz*, Gal. *Ris*.... Cum affix. & hholem deficienti, וראשית עריסתיכם, Ezech. 44. v. 30. Lxx. καὶ πρωτογεννήματα.... *& primitiva vestra*.... Vulg. & alii, *& primitiva ciborum* (*pastarum*, vel *massarum*, vel *conspersionum*, *frugum*) *vestrarum*, h. e. panum vestrorum, confectorum ex primitiis frugum vestrarum, qui in Pentecoste Sacerdotibus offerebantur.... Cum hhiriq & hholem deficientibus, עריסתיכם *massarum vestrarum*, עריסתינו *massarum nostrarum*, c. R. ערס Peal Chald. unde Paël ערס *contudit*, *commiscuit*, *conspersit*....

עריפים plur. m. unde cum præfix. & affix. והנה־חשך צר ואור חשך בעריפיה, Isai. 5. v. 30. Lxx. καὶ ἰδοὺ σκότος σκληρὸν ἐν τῇ ἀπορίᾳ αὐτῶν *& ecce tenebræ duræ in indigentia eorum.* Vulg. *& ecce tenebræ indignationis*, *& lux obtenebrata est in caligine ejus.* Alii, *& ecce tenebræ*, *angustia*, *& lux obtenebrata est in stillationibus*, sive *stillatoriis suis.* Quidam verò sic: *Et ecce* tibi *tenebræ circundabunt*.... (Est enim τὸ צר præteritum τοῦ צור) terram; *& lux obtenebrescet in stillatoribus* (in astris....) *suis*, f. h. e. è cælis jam non profluet lux ulla. R. ערף *stillavit*, *profluxit.*

עריץ m. Lxx. ἀνδρεῖος, κραταιός, Sym. Theod. ἰσχυρός, Lxx. participial. ἰσχύων, Aq. καταπληκτικὸς, Lxx. δυνάστης, ὑπερήφανος, Sym. Theod. ἀσεβής, Sym. ἀνυπότακτος, Theod. particip. ἐξουσιάζων, Lxx. λοιμὸς.... Vulg. & alii,

Digitized by Google

& alii, *vir*, seu *virilis*, *fortis*, *validus*, *robustus*, *potentiâ præditus*, *fortitudine prævalens*, (*viribus agens*, *utens*, *violentus*,) *prævalidus*, *potens*, *dynastes*, (*tyrannus*,) *superbus*, (quasi *præ se ceteros ex alto vultu despiciens*,) *inflexibilis*, *intolerabilis*, *dissecans*, *pestis*, sive *pestilens* homo.... Lxx. item Verbal. καταδυναστεύω *tyrannidem exerceo*, *vi opprimo*. (Et contrario sensu, ἀδικούμενος *cui fit injuria*,) ὑπερυψόομαι *superexaltor*.... כְּגִבּוֹר עָרִיץ, Jerem. 20. v. 11. *ut heros*, *terrificus*, *tremendus*.... רָאִיתִי רָשָׁע עָרִיץ, Psal. 36. Heb. 37. v. 35. *vidi impium præpotentem*.... Cum præfixo ל, notato τῷ (ּ) loco τοῦ (ּ) ob τὸ ע guttur. τῷ (ּ) affectam, eoque ex τῷ ה artic. extruso, לֶעָרִיץ *forti*. Plur. remanente τῷ (ּ) sub ע ad compensandum daghésch ex ר ejectum, est enim τὸ עָרִיץ formæ τοῦ צַדִּיק, vide Gram. Heb. t. 1. p. 390. c. 1. עָרִיצִים *potentes*, *fortes*, *violenti*, *latrones*.... Cum præf. וְעָרִיצִים *& fortes*... Const. עָרִיצֵי גוֹיִם, Ezech. 28. v. 7. *fortissimas*, *violentissimas gentium*. R. עָרַץ *fortem*, aut *violentum sese exhibuit*....

עֲרִירִי m. Lxx. ἄτεκνος, ἐκκήρυκτος.... Vulg. & alii, *absque liberis*, *sterilis*, *voce præconis publice expulsus*, *& exactus*, *solitarius*.... Plur. עֲרִירִים *solitarii*. Rad. עָרָה *denudatus*, *destitutus*... *fuit*; unde τῷ ה in (י) mutato, ac geminatis duabus ultimis radicalibus עֲרִירִי, (formæ פְּרִי *fructus*, vide Gram. Heb. t. 1. p. 390. c. 1.) *sterilis*, *solitarius*....

עָרַךְ QAL. Lxx. Aq. παρατάττω, παρατάττομαι, (Alii, συνάπτω), Lxx. Sym. Theod. στοιβάζω, (Lxx. καίω) ἐπιστοιβάζω, Lxx. Sym. παρατίθημι, Lxx. παρατίθεμαι, ἐπιτίθημι, προτίθημι, προτίθεμαι, (ἵστω), παρίστημι, παρίσταμαι, ἐγγύς εἰμι, βοηθέω, ὑπομένω, ἀναλαμβάνω, αἴρω, ἐπιτρέπω, κοσμέω, ἑτοιμάζω, παρασκευάζω, ὁμοιόω, ὁμοιόομαι, ἰσόω, Sym. ἀντιπαρατίθημι, Lxx. χαρτόω.... Vulg. & alii, *castrametor*, *aciem instruo*, *in acie colloco*, vel *collocor*; (Alii, *ordino*, *dispono*, *apto*, *colligo*, *contexo*, vel intransitivè, *hæreo*.... *struo*, (ligna in pyram, *cremo*, *uro*, *incendo*,) *construo*, *exstruo*, *instruo*, *compono*, *digero*, (*pono*,) *appono*, vel passivè, *apponor*, *impono*, *propono*, vel passivè, *proponor*, (*dico*,) *sisto*, *in medium produco*, *repræsento*, *exhibeo*, *adsto*, *adsum*, vel *prope sum*, *auxilior*, *sustineo*, *suscipio*, *porto*, *habeo*, *fero*.... *permitto*, *orno*, *paro*, *præparo*, *comparo*, (& intransitivè, *ipse me orno*, *paro*, *comparo*, *præparo*,) *assimilo*, *æquo*; vel intransitivè, *similis*, *par*, *aptus*.... *sum*, *ex adverso pono*, (vel passivè, *ponor*,) *propono*, ut comparem, *cum alio*, *confero*, *æstimo*, *taxo*, *æquiparo*, vel passivè, *par æstimatus sum*.... Hinc Lat. per aphæresin, *rego*, ac metathesin, *gero*.

PRAET. 3. p. f. m. וְלֹא־עָרַךְ אֵלַי מִלִּין, Job. 32. v. 14. *non direxit*, sive *instruxit in me sermones*, aciem disputationis. Cum præf. וְעָרַךְ *& collocabit*, *ordinabit*.... 3. p. f. f. עָרְכָה שֻׁלְחָנָהּ, Prov. 9. v. 2. *proposuit*, (vel *instruxit*, sive *apparavit*) *mensam suam*, f. 2. p. f. m. cum præfix. unde accentus à penultima ad ultimam descendit, Exod. 40. v. 4. *inde feres mensam*, וְעָרַכְתָּ אֶת־עֶרְכּוֹ *& dispones* juxta *dispositionem suam*, f. vel *propones* (*appones*,) *propositionem ejus*, f. h. e. *panem*. Vide ibid. cap. 25. v. 30. 1. p. f. m. עָרַכְתִּי מִשְׁפָּט, Job. 13. v. 18. *cum enim causam meam informavero*, *instruxero*..... τὸ מִשְׁפָּט *judicium*, tres partes judicii denotat: *primam*, sive initium, nempe rationes litigantium; *secundam*, sive medium, h. e. judicum sententiam; *tertiam*, h. e. exsecutionem sententiæ. Hic pro initio sumitur. Merc. 3. p. plur. c. עָרְכוּ *aciem instruxere*, vel *instructi in acie steterant*.... Cum præf. וְעָרְכוּ *& struent*, *ponent*, *disponent*, *instruent*, *instructi stabunt*.

BEN. plur. m. cum præfix. הָעֹרְכִים לַגַּד שֻׁלְחָן, Isai. 65. v. 11. καὶ ἑτοιμάζοντες τῷ δαιμονίῳ (March. Compl. δαίμονι) τράπεζαν *& paratis dæmonio* (dæmoni) *mensam*. Alii, *& instruitis turmæ illi*, (vel *exercitui cœli*, nempe soli, lunæ, stellis.... vide supra גַּד, col. 309. Alii, *stellæ Jovis*, Alii, *Martis*, Alii, *idolis*. Vulg. *fortunæ*...(est Chaldæis, Syr. גדא, Arab. גד, *fortuna*, *sidus faustum*....à גדד Arab. *magnus fuit dignitate*, *divitiis*, αὐταρκείᾳ, Gol. & passivè, *felix*, *fortunatusque*...) In imitationem Judæorum,

qui coram Deo comedebant, Deut. 16. vv. 14. 15. Psal. 67. Heb. 68. v. 4. Constr. עֹרְכֵי מִלְחָמָה בְּכָל־כְּלֵי מִלְחָמָה, 1. Paral. 12. v. 33. *parantes*, vel *gerentes bellum*, aut *præliantes omni genere armorum*. Cocc. עֹרְכֵי צִנָּה, v. 8. *utentes scuto*.

Paoul f. m. עָרוּךְ כְּאִישׁ לַמִּלְחָמָה, Jerem. 6. v. 23. & 50. v. 42. *paratus tanquam vir ad prælium*... Constr. unde (ּ) in (ֻ) sub ע mutatur, עֲרוּךְ מִלְחָמָה, Joel. 2. v. 5. *instructus belli*, pro *instructus ad bellum*, idiotismus ratione significationis, vide Gram. Heb. tom. 1. p. 481. Fem. f. עֲרוּכָה, 2. Reg. 23. v. 5. *dispositum*, *expositum*, *firmum*.... fœdus, pactum, testamentum, juramentum.... Plur. f. cum præf. הַ (י) ad euphoniam in (ֶ) mutato, הָעֲרֻכוֹת, Jos. 2. v. 6. *appositos* (præsentes) lini, lignei, sive integri manipulos....

Infin. אֵין עֲרֹךְ אֵלֶיךָ, Psal. 39. Heb. 40. v. 6. *nullius est recensere* ea (nedum rependere) *tibi*. Ex forma absoluta, עָרֹךְ *ponendo*, *apparando*. Cum præfix. לַעֲרֹךְ *instruere* pugnam, vel aciem.

Imper. 2. p. f. m. cum ה parag. unde mutato hhólem in (ּ) absque metathesi, prius (ּ) in (ֶ) sub ע mutatur, vide Gram. Heb. tom. 1. p. 166. c. 1. עֶרְכָה לְפָנַי הִתְיַצָּבָה, Job. 33. v. 5. *instructus sta contra me*; *consta*, confer sermones.... 2. p. pl. m. עִרְכוּ *præparate* scutum.... *instructi state contra*....

Fut. 3. p. f. m. Psal. 88. Heb. 89. v. 7. *nam quis in cælis* יַעֲרֹךְ לַיהוָה יִדְמֶה לַיהוָה *æquiparabit Dominum* (*Jehovam*) *assimilabitur Domino* (*Jehovæ*)...? Cum præfix. הֲיַעֲרֹךְ שׁוּעֲךָ, Job. 36. v. 19. *an æquipolleant nobilitas*, *dignitas*, *opes*.... *tua*? וַיַּעֲרֹךְ *& disposuit*, vel *instructus stetit*..... Cum affix. יַעַרְכֶנּוּ *disponet illum*, יַעַרְכֶהָ *æquiparabit eam*, æquat. Cum præf. & affix. Isai. 44. v. 7. *quod si quis mihi par est*, *clamet*, *& annuntiet illud*, וְיַעַרְכֶהָ לִי *idemque ordine enuntiet* (retegat (*mihi*) nempe τὸ Futurum).... indicium futuri, numinis argumentum. 3. p. f. f. cum præf. וַתַּעֲרֹךְ *& instructa stetit*.... acies contra aciem. 2. p. f. m. תַּעֲרֹךְ *apparabis*. 1. p. f. c. τῷ hhólem ob maqqáph in (ֳ hhatoúph) correpto, אֶעֱרָךְ־לְךָ, Psal. 5. v. 4. *paratus* (meditatus) *adstabo tibi*. Cum ה parag. אֶעֶרְכָה (caussam apud eum) *instruerem*. Cum præf. & ה parag. וְאֶעֶרְכָה *ordine* (ea) *proponam* ob oculos.... 3. p. pl. m. cum præf. וַיַּעַרְכוּ *disposuere*, *instruxere*. Cum aff. בִּעוּתֵי אֱלוֹהַּ יַעַרְכוּנִי, Job. 6. v. 4. *terrores Dei in acie stant contra me*. Quidam, *terrores Dei ordine invadunt me*. Ellipsis gemina; integra oratio esset יַעַרְכוּ מִלְחָמָה עָלַי. 2. p. plur. m. תַּעַרְכוּ *comparabitis*. 1. p. plur. c. לֹא נַעֲרֹךְ, Job. 37. v. 19. *neque in ordinem* quicquam *digeremus* præ tenebris, aut caligine.

HIPHIL הֶעֱרִיךְ, Lxx. τιμάομαι, Samaritanus, διατιμάομαι, Lxx. τιμογραφέω, Vulg. & alii, *æstimo*, (*honoro*,) *pretium statuo*, *taxo*, *milites*, *pecuniam*, *tributum impero*, *indico*....

Praet. 3. p. f. m. הֶעֱרִיךְ אֶת־הָאָרֶץ לָתֵת אֶת־הַכֶּסֶף, 4. Reg. 23. v. 35. *taxavit* (vox Gallica) *terram*, (h. e. populum omnem) *ad dandum argentum*. Cocc. Cum præfix. וְהֶעֱרִיךְ אֹתוֹ הַכֹּהֵן, Levit. 27. v. 8. *qui æstimabit eum* (nempe, quanti sit, quantumve habeat, aut reddere queat) *sacerdos*. Cum præf. & affix. וְהֶעֱרִיכוֹ, Levit. 27. v. 14. *& æstimabit eam*, m. (domum) quanti scilicet venundetur.

Fut. 3. p. f. m. יַעֲרִיךְ *æstimabit*. Cum aff. יַעֲרִיכֶנּוּ, Levit. 27. v. 8. (pro re ipsius) *æstimabit eum*, reddituram pronuntiabit....

עֵרֶךְ vel עֶרֶךְ, m. Aq. τάξις, Lxx. τιμή, τίμησις, τίμημα, Vulg. & alii, *ordo*, *ordinatio*, *dispositio*, *prætium*, *æstimatio*.... Lxx. item Verbal. τιμάω *honoro*.... עֵרֶךְ לֶחֶם, Exod. 40. v. 23. Lxx. ἄρτους τῆς προθέσεως *panes propositionis*, (ante-vel appositionis), Vulg. v. 21. *ordinatis coram propositionis panibus*. Alii, *struem panum*, vel *apparatum panis*. Cum præf. וְעֵרֶךְ בְּגָדִים, Jud. 17. v. 10. Lxx. ζεῦγος ἱματίων *par vestimentorum*. Al. στολὴν ἱματίων *stolam vestimentorum*, vestis genus ad talos usque demissæ. Vulg. *ac duplicem vestem*. Alii, *& apparatum vestium*. Cum affix. Job. 41. v. 4. *non silebo*.... וְחִין עֶרְכּוֹ, Lxx. ἐλεήσει τὸν αὐτῷ, Alex. αὐτοῦ, *miserebitur* (à חן Arab. *misereor*,

Digitized by Google

Gig.) *æqualis sibi*, vel *ipsius*, m. Vulg. in plurali, pronomine neglecto, *verbis .... ad deprecandum compositis*. Alii, *& gratiam*, (h. e. *pulchritudinem*, *elegantiam*, *concinnitatem*, Gr. συμμετρίαν, Vitruv.) *dispositionis*, *commensus ejus* crocodili. אִישׁ כְּעֶרְכּוֹ, 4. Reg. 23. v. 35. Ab unoquoque *secundùm æstimationem suam*, m. (vires suas) exigebat. Job. 28. v. 13. *non novit homo* עֶרְכָּהּ, Lxx. ὁδὸν αὐτῆς *viam ejus*, f. Aq. τάξιν *ordinem*, vel *ordinationem*, vel *gradum* .... Theod. σύνεσιν *coitionem*. Sym. τίμημα, Vulg. & alii, *æstimationem*, *pretium* .... *ejus* sapientiæ, עֶרְכָּהּ, & in pausa, unde τὸ (:) ante affixum in (ָ) mutatur, עֶרְכְּךָ *æstimatio tua*, m. Cum præf. & affix. וְנָתַן אֶת־הָעֶרְכְּךָ, Levit. 27. v. 23. *& dabit æstimationem tuam*, m. h. e. æstimationis tuæ (vel summæ imperatæ, aut promissæ) *numerum supputatum*, בְּעֶרְכְּךָ *cum*, *ex æstimatione tua*, m. כְּעֶרְכְּךָ *secundùm æstimationem tuam*, m. in pausa, unde (ָ) loco τοῦ (:) ante affixum ךָ, מֵעֶרְכֶּךָ *ex terminatione tua*, m. וְאַתָּה אֱנוֹשׁ כְּעֶרְכִּי, Psal. 54. Heb. 55. v. 14. Lxx. σὺ δὲ ἄνθρωπε ἰσόψυχε, (ἴσος ἐμῇ ψυχῇ, in Homero, ἴσος ἐμῇ κεφαλῇ), Vulg. *tu verò homo unanimis* .... Alii, *sed tu homo secundùm dispositionem meam*, sive *cordis mei* .... Aben-Esra. נֶחְשַׁבְתָּ בְּעֵינַי כְּמוֹתִי *qui tanti eras oculis meis quanti ego mihi*. Loquitur Psaltes vel de Absalom, vel de Achitophel .... Apostrophe emphatica. R. עָרַךְ *ordinavit*, *disposuit*, *struxit* ...

ערל QAL, unde 2. p. plur. m. PRAET. cum præf. (ו) convertenti, non copulanti, vide Gram. Heb. tom. 1. p. 611. c. 2. Levit. 19. v. 23. *& plantaveritis omne lignum cibi*, sive *pomiferum*, וַעֲרַלְתֶּם עָרְלָתוֹ אֶת־פִּרְיוֹ, Lxx. καὶ περικαθαριεῖτε τὴν ἀκαθαρσίαν αὐτοῦ *& circummundabitis immunditiam ejus*, οἱ λοιποὶ, καὶ ἀκροβυστεῖτε (Nobilius legendum conjicit, ἀκροβυστιεῖτε) ἀκροβυστίαν αὐτῶν *& præputiate præputium eorum*. Vulg. *& auferetis præputia eorum*. Alii, *præputiabitis præputio suo fructum suum*, h. e. à fructu ejus, quasi præputiato prorsus adhorrebitis, tribus annis, quibus scilicet fructus habetur nimius, ac noxius.

NIPHAL נֶעֱרַל, unde 2. p. f. m. IMPER. cum præfix. הֵעָרֵל, Habac. 2. v. 16. Lxx. paraphrasticωs, καρδία σαλεύθητι, καὶ σείσθητι *cor commovere*, *& concutere*. Aq. καρώθητι, Vulg. *& consopire*. Alii, *& denudare*, *præputiatus appare*, h. e. abominabilis, quale præputium erat.

עָרֵל m. Lxx. Aq. Samarit. Theod. ἀκρόβυστος, Lxx. Theod. incert. ἀπερίτμητος, Lxx. ἀπερικάθαρτος, Sym. οὐ καθαρός .... Vulg. & alii, *præputiatus*, *præputium habens*, *incircumcisus*, *non circummundatus*, *non purus*, sive *impurus* .... Lxx. item, τραυματίας *vulneratus*; ex usu Arabico. Cum præf. וְעָרֵל *& præputiatus*. Cum ה articulo τοῦ (ַ) notato, loco τοῦ (ַ) ob guttural. ע, τοῦ (ָ) affectam, הֶעָרֵל *præputiatus*. Construct. עֲרַל שְׂפָתַיִם, Exod. 6. v. 12. Lxx. ἄλογός εἰμι *elinguis* (balbus) *sum*. Vulg. *cùm incircumcisus sim labiis*. Alii, *præputiatus labiis*, h. e. *tardi sermonis*, utpotè crassioribus labiis *impediti* .... v. 30. Lxx. ἰσχνόφωνός εἰμι *gracili voce sum*, *balbus*, cui vox inter loquendum supprimitur. Plur. יִהְיֶה לָכֶם עֲרֵלִים, Levit. 19. v. 23. *tres annos erunt vobis* singulæ arbores *præputiatæ*, h. e. fructus earum habebitur nimius & noxius, Cocc. Cum præf. הָעֲרֵלִים *præputiati*, *incircumcisi*, מֵעֲרֵלִים *ex præputiatis*. Constr. עַרְלֵי־לֵב, Jerem. 9. v. 26. *incircumcisi sunt corde*, h. e. cor habent peccato gravatum, coopertum .... Cum præf. וְעַרְלֵי *& præputiati*. R. עָרַל *præputiavit*, sive pro *præputavit*, (quòd pellis, quæ summam colis partem tegit, à Judæis præscinderetur), sive pro *obthuravit*, *obthuratum habuit*, vel *censuit* .... secundùm Hebræos, qui per אָטַם reddunt.

עֶרֶל m. Lxx. ἀπερίτμητος, Vulg. & alii, *præputiatus*, *incircumcisus*, עֶרֶל לֵב וְעֶרֶל בָּשָׂר, Ezech. 44. v. 9. *præputiatus corde*, *& præputiatus carne*, h. e. (Chald.) *impius corde*, *& incircumcisus carne*. R. ead. ac vocis præced.

עֲרֵלָה f. Lxx. ἀπερίτμητα, Vulg. & alii, *incircumcisæ*, (aures eorum), Jerem. 6. v. 10. Rad. eadem ac vocis præced.

עָרְלָה f. Lxx. Aq. ἀκροβυστία, Lxx. ἀκαθαρσία, Vulg. & alii, *præputium*, (per metonymiam adjuncti) *immunditia*, supervacuum

Digitized by Google

notat. Cum præfix. מוּל בְּעָרְלָה, Jerem. 9. v. 24. Syr. *circumciſum cum præputio* ..... cordis ſcilicet. Conſtruct. עָרְלַת לְבַבְכֶם, Deut. 10. v. 16. Lxx. *σκληροκαρδίαν ὑμῶν*, al. *ἀκροβυστίαν τῆς καρδίας ὑμῶν duritiem* (obdu-ctionem *cordis*, quam vocant alii *præpu-tium*) *cordis veſtri*, m. Cum affix. עָרְלָתוֹ *præputio ſuo*, m. עָרְלָתָם *præputium illorum*, עָרְלַתְכֶם *præputium veſtrum*, m. Plur. mu-tatis punctis, nempe τοῦ (· hhatoúph,) ex hhólem deducto (in (‥), & τοῦ (·) penultimæ ex (·) derivato) in (·) cum præf. הָעֲרָלוֹת *præputia*. Conſt. quare forma τοῦ ſingularis revocatur, עָרְלוֹת *præputia*. Cum affix. עָרְלוֹתֵיהֶם *præputia illorum*. Radix ead. ac vocis præced.

ערם QAL, unde INFIN. ex forma abſo-luta, עָרֹם, 1. Reg. 23. v. 22 apud edit. τῶν Lxx. Vatic. vacat, Ald. participiali-ter, *πανουργευσάμενος*, Complut. *πανουργευσάμενος οὗτος* (*ille*) *dolis inſtructus & arte* .... ſive *uſus* .... Vulg. adverbialiter, *cal-lidè*. Alii, *aſtu utendo, callidè agendo* ....

NIPHAL נֶעֱרַם, unde 3. p. plur. c. נֶעֶרְמוּ־מַיִם, Exod. 15. v. 8. Lxx. *διέστη τὸ ὕδωρ*, *diviſa ſunt aquæ*, ſive *diviſæ ſteterunt*. Aq. Sym. Theod. *ἐσωρεύθη τὸ ὕδωρ*, Vulg. & alii, (ex Syrorum uſu,) *congregatæ, coa-cervatæ, accumulatæ ſunt aquæ*.

HIPHIL הֶעֱרִים, Lxx. *καταπανουργεύομαι*, Sym. *πανοῦργος ὁμιλέω*, Lxx. *πανουργότερός εἰμι* .... Vulg. & alii, *aſtutè ago, verſor, calli-ditate utor, malignè decerno*. (Vulg. *maligno conſilium*,) *vafrè colloquor, prudentior, ſa-pientior, callidior* .... *ſum*, vel *fio* ....

FUT. 3. p. ſ. m. cum τοῦ (·) abſque (׳) comite, וְשֹׁמֵר תּוֹכַחַת יַעְרִם, Prov. 15. v. 5. *at qui obſervat correptionem prudenter agit*, vel *aget*. Cap. 19. v. 25. *ſi deriſorem* (h. e. qui Deum & homines, religionem omnem & honeſtatem deſpicit,) ellipſis τοῦ אִם, ut cap. 1. v. 5. *percuſſeris*, וּפֶתִי יַעְרִם *vel in-cautus cautior evaſit*. 3. p. plur. m. עַל־עַמְּךָ יַעֲרִימוּ סוֹד, Pſal. 82. Heb. 83. v. 4. *callidum*, ſive *malignum excogitavêre conſilium*. S. Hieron. *nequiter tractaverunt*.

ערם m. vide עֵרֹם, ſupra col. 1741.

ערמה f. Lxx. Sym. *σωρός*, Lxx. *θημωνία*, *στοιβή*, *δράγμα*, *κεφάλαιον* .... Vulg. & alii, *cumulus, acervus, herbarum congeries, ma-nipulus, menſura frumenti*. Lxx. item, *σπή-λαιον ſpelunca*. Cum præfix. הָעֲרֵמָה *acervus*. Conſt. עֲרֵמַת חִטִּים *acervus tritici*, Cant. 7. v. 3. ubi τὸ (-) ſub ר, remanet ob τὸ (-) præced. vide Gram. Heb. t. 1. p. 92. c. 2. Plur. abſol. & conſtr: וַיִּתְּנוּ עֲרֵמוֹת עֲרֵמוֹת, 2. Paral. 31. v. 7. (ubi τὸ (-) remanet, ut mox ſupra) *expoſuêre acervos acervorum*, h. e. *maximos*, vel per appoſitionem, *acer-vos acervos*, h. e. *plures*, vel *ſingulos*, vel *diverſos acervos*. Cum præf. הָעֲרֵמוֹת *acervi*, מֵעֲרֵמוֹת הֶעָפָר, Nehem. 3. v. 34. *ex acervis pulveris*. Lxx. *χῶμα agger*. Ex terminatio-ne maſc. plur. עֲרֵמִים *acervi*. R. ערם Syr. in Aphil, *coacervavit*.

ערמה f. Lxx. Sym. *πανουργία*, *φρόνησις*, *βουλή*, *δόλος*, Vulg. & alii, *aſtutia, calliditas, prudentia, conſilium, induſtria, ars, dolus* .... לָתֵת לִפְתָאיִם עָרְמָה, Proverb. 1. v. 4. *ad conciliandam incautis cautionem*. Syr. *ad im-buendum pueros ſagacitate*. אֲנִי חָכְמָה שָׁכַנְתִּי עָרְמָה, Proverb. 8. v. 12. Vulg. *ego ſapientia habito in conſilio* .... Cum præfix. בְּעָרְמָה *in dolo*, vel *aſtutia* .... Cum præf. & aff. Job. 5. v. 13. *capiens ſapientes* בְּעָרְמָם *in aſtutia ſua*, m. τὸ porrò עָרְמָם eſt (per contractio-nem, vel potiùs per ſyncopen τοῦ ה, in quod mutatum fuerat ת,) pro עָרְמָתָם, vide Gram. Heb. tom. 1. p. 127. num. III. Rad. עָרַם *calliditate, aſtu uſus fuit* ....

ערמון m. Lxx. *πλάτανος*, Syr. Arab. Vulg. & alii, *platanus*, Alii, *populus* arbor. Lxx. alibi, *ἐλάτη*, Alii, *abies*, vel *palma*. Alii, *caſtanea*, Ferr. *caſtanno*. Hinc fortè Gal. *orme, ormeau*, & alternando, ut fit, ר, ſive (r) & (l), Latin. *ulmus*, aut Hiſpan. *alamo*. Cum præfix. וְעַרְמוֹן *& platanus* .... Plur. cum præfix. & hhólem deficienti, וְעַרְמֹנִים *& platani* ... R. ערם Syr. in Aphél, *coacervavit* .... unde עַרְמוֹן *platanus*, ſive *ulmus*, aut *alamo* .... *arbor*, ſic dicta ob ramorum congeriem, ſeu multitudinem.

ערמים plur. m. vide עֲרֵמָה, ſupra col. præ-ced. in fine.

ערן Maſſ. *Erán*, Vulg. *Heran*, nom. propr. filii Suthala, filii Ephraim, Num. 26. v.

Digitized by Google

36. Etym. *durus, fortis*, à עֲרַנָא, vel ערן Syr. idem.

עֵרָנִי Masſ. *E'raní*, Vulg. *Heranita*, nomen patronymicum, ſive commune virorum ab Heran oriundorum, Num. 26. v. 36. Etymon idem, ac vocis præced.

עַרְעָר m. Lxx. ταπεινός, Vulg. & alii, *humilis, pauper, nudatiſſimus*, à עָרָה *nudatus.... eſt.* Alii, *deſtructus, dirutus, deſolatus....* Geminatis ſcil. duabus primis radicalibus tertiâ amiſsâ. Vel à עָרַר Hebræis ſecundùm nonnullos, *deſtruxit;* Arabibus, *ſcabioſus, ulceroſus.... fuit.* Alii, *debilis, ſollicitus, excitans ſe....* à עוּר *excitavit.* Alii, *clamans, vociferans...* Ex Iſai. 15. v. 5. יְעֹעֵרוּ *clamabunt....* Alii denique, *myrice*, cujus duo ſunt genera, primum, *Tamarix*, ſecundum, *Erica;* Arabes, *juniperus, cupreſſus montanus;* Perſæ, *cupreſſus*, ſive *cypariſſus....* Cum præfix. הָעַרְעָר *myrice*, humilis planta, ac infelix dicta, primum tamen genus haud medicis contemnendum, וְהָיָה כְּעַרְעָר בָּעֲרָבָה, Jerem. 17. v. 6. Lxx. καὶ ἔσται ὡς ἡ ἀγριομυρίκη *& erit myrice veluti agreſtis.* Vulg. *erit enim quaſi myrica in deſerto.* Alii, *& erit tanquam myrice* (*juniperus, cupreſſus....*) *in ſolitudine....*

עֲרֹעֵר / עֲרֹעֵרִי } m. vide עֲרוֹעֵר, ſupra col. 1742.

עָרַף QAL. Aq. τενοντοκοπέω, τενοντόω, al. τενοντόω, al. τενοντοκοπέω, (pro τενοντοκοπέω,) Sym. τραχηλοκοπέω, Theod. νωτοκοπέω, Lxx. νευροκοπέω ἐν τῇ φάραγγι, Lxx. Sym. ἀποκτείνω, Lxx. κατασκάπτω, Vulg. & alii, *excerebro*, ſive *decervico*, ſeu *decollo*, *cervicibus caput abſcindo, cervicem*, vel *collum*, (*torqueo, frango*,) *cædo, nervos incido.... in faucibus, macto*, (*mulcto* morte,) *interficio, occido, ſuffodiendo everto, diruo, deſtruo....* Lxx. item, contrario ſenſu, λυτρόω *redimo*, τιμὴν δίδωμι *pretium do*, ὑπερέχω *ſupereminco*, προσδοκάω *exſpecto.* Paraphraſticωs ſcilicet pro σταλάζω, ἐνσταλάζω, *ſtillo, inſtillo....*

Praet. 2. p. ſ. m. cum præf. & affix. וַעֲרַפְתּוֹ, Exod. 13. v. 13. *cervicem*, vel *collum torqueas*, vel *frangas....* 3. p. plur. c. cum præf. וְעָרְפוּ־שָׁם, Deut. 21. v. 4. *cervicem auferant*, vel *frangant*, occidant à cervice, non à jugulo. Quo innuebatur, occiſum hominem per inſidias, non apertâ vi, commiſſiſque frontibus....

Ben. ſ. m. Iſai. 66. v. 3. *qui mactat agnum*, (Vulg.) *quaſi qui* עֹרֵף כֶּלֶב *excerebret canem.* Pythagoras, Θυηπόλει ἀφεζόμενος, πυρὸς ζῶντος.

Paoul ſ. f. cum præf. Deut. 21. v. 6. *& lavabunt manus ſuas ſuper vitulam* הָעֲרוּפָה *mactatam, percuſſam.*

Fut. 3. p. ſ. m. יַעֲרֹף מִזְבְּחוֹתָם, Hoſ. 10. v. 2. *evertet*, (vel *decutiet*, propriè, *decollabit*) *aras eorum.* In altera ſignificatione, יַעֲרֹף כַּמָּטָר לִקְחִי, Deut. 32. v. 2. *Stillabit*, *ſtillet* (eſt promiſſio, vel votum,) *ut pluvia, doctrina mea*, Sub. *in corda Iſraëlitarum.* 3. p. plur. m. אַף־שָׁמָיו יַעַרְפוּ־טָל, Deut. 33. v. 28. Lxx. καὶ ὁ οὐρανὸς σοι συννεφὴς δρόσῳ *& cælum tibi caligans rore.* Alex. ὁ οὐρανὸς συννεφὴς αὐτῷ δρόσῳ *cælum caligans ipſi rore.* Ald. Compl. ὁ οὐρανὸς αὐτῷ συννεφὴς δρόσῳ *cælum ipſi caligans rore.* Vulg. *cælique caligabunt*, (ex uſu Syriaco) *rore.* Alii, *cæli quoque ejus* (ſynecdoche totius pro parte, cælorum ſcil. ſub quâ ſtabit), *ſtillabunt rore.*

עֹרֶף m. Lxx. Incert. αὐχήν, Aq. τένων, Hebræus interpres, μετάφρενα, Lxx. κοιλία, αὐτόμολος, ſive σφόνδυλος, νῶτος, Lxx. Incert. τράχηλος.... Vulg. & alii, *cervix, tendo, pars dorſi, quæ ad ſeptum tranſverſum ſita eſt*, (quaſi τὸ μετὰ τὰς φρένας, poſt præcordia, Antiquis, mentis ſedem) per metonymiam adjuncti, *coma, vertebræ*, ſive *verticula, dorſum, tergum.....* Hinc per metatheſin. Gr. φάρυγξ *Pharynx*, guttur, fauces. Exod. 23. v. 27. *& dabo* (ſeu *ponam*) *omnes* אֹיְבֶיךָ אֵלֶיךָ עֹרֶף, Lxx. τοὺς ὑπεναντίους σου φυγάδας *adverſarios tuos fugitivos.* Alii, *inimicos tuos cervice obverſâ*, h. e. fugientes, terga, non facies videbis, עַם־קְשֵׁה־עֹרֶף, Exod. 34. v. 9. Lxx. ὁ λαὸς σκληροτράχηλος, Vulg. & alii, *populus duræ cervicis*, durus, מַקְשֶׁה־עֹרֶף, Prov. 29. v. 1. Lxx. ἀνδρὸς σκληροτραχήλου *hominis duræ cervicis.* Vulg..... *durâ cervice contemnit.* Alii, (*vir increpationum*, h. e. paſſivè, *increpatus*, activè, *increpans*,) *obdurans cervicem*

.... כִּי־פָנוּ אֵלַי עֹרֶף וְלֹא פָנִים, Jerem. 2. v. 27. *versi sunt ad me cervice, non facie.* In Hebræo elegans antanaclasis. Cum præf. בְּעֹרֶף *in cervice*, כְּעֹרֶף, 4. Reg. 17. v. 14. *secundùm cervicem* (duritiem cervicis) patrum ipsorum. Cum affix. mutato τῷ hhól in (ּ hhatoúph), עָרְפּוֹ *cervicis ejus, cervicem suam*, m. עָרְפְּךָ *cervicem tuam*, m. In pausa, unde (ֵ) pro (ְ) ante affixum, עָרְפֶּךָ *cervix tua*, m. Cum præf. & affix. בְּעָרְפִּי *cervicem meam*, c. עָרְפָּם *cervicem ipsorum, suam*, m. וְעָרְפָּם *& cervicem suam, ipsorum*, m. עָרְפְּכֶם *cervicem vestram*, m. וְעָרְפְּכֶם *& cervicem vestram*, m. R. עָרַף *decollavit.*

עָרְפָּה Mass. *Orpháh*, Vulg. *Orpha*, nomen propr. uxoris Chelionis, filii Elimelech, Bethlehemitæ, Ruth. 1. v. 4. Etym. *cervicosa*, à עֹרֶף *cervix.*

עֲרָפֶל m. Lxx. Incert. γνόφος, Lxx. Sym. ὁμίχλη, Lxx. σκότος, θύελλα, Aq. Theod. Hebraicâ voce retentâ, ac Massorethicè lectâ, Ἀραφὲλ *Araphel.* Vulg. & alii, *caligo, nebula, tenebræ, procella, turbo*..... הַבְעַד עֲרָפֶל יִשְׁפּוֹט, Job. 22. v. 13. *an per caliginem densam judicaret?* Cum præf. חֹשֶׁךְ עָנָן וַעֲרָפֶל, Deut. 4. v. 11. *tenebræ nubis ac caliginis*, h. e. *tenebræ opacissimæ*, הָעֲרָפֶל *spississimam nubem, caliginem*, וַעֲרָפֶל *& caligo*, יְהוָה אָמַר לִשְׁכֹּן בָּעֲרָפֶל, 3. Reg. 8. v. 12. *Dominus dixit* (statuit, decrevit,) *habitaturum se in nube spississima*, q. d. immissâ nube domum suam se occupaturum, vel præsentiam declaraturum.... לָעֲרָפֶל *in caliginem.* R. ערפל Syr. in Ettaphal, *nubilatus est, caligavit.* Ex עָרַף Hebræo, *stillavit*, addito ad auxesin in fine τῷ ל, uti ex עֲרַק Chald. *fugit*, factum est עַרְקֵל *præceps fuit*....

עָרַץ QAL. Lxx. Incert. ἰσχύω, Lxx. μεγαλαυχέω, Sym. καταδυναστεύω, Lxx. θραύω, δειλιάω, ἀλαζονεύομαι, διατρέπομαι, πτήσσομαι, πτήσσω, πτοέομαι, ἐκκλίνω..... Vulg. *possum, polleo, potens, fortis, (fortior) sum, (roboro,) ipse me magnifico*, sive *magnificè me jacto, atque ostento, potentiâ*, seu *vi opprimo, violentiâ utor, violenter exagito, tyrannidem exerceo, frango, (confringo, contero, concutio,) timido sum animo*,

pericula detrecto, expavesco, timeo, vereor, cautè, religiosè fugio, perturbor, perterreor, (& activè, *perterreo*) *nullius sum consilii, ad stuporem usque perculsus sum, metu contrahor, animo consternor, vulneror, frangor* .... *declino*..... Hinc Gr. ἀρράσσω, & per aphæresin, ῥάσσω, ῥίσσω, ῥιζόω, Gal. *je rosse*.... τὸ enim צ valet, aut sonat (maximè apud Orientales), ss. Vide Gram. Heb. tom. 1. p. 3.

INFIN. cum præf. בְּקוּמוֹ לַעֲרֹץ הָאָרֶץ, Isai. 2. v. 19. *cum surrexerit* (qui dormire visus est....) *ad commovendam* (*terendam*, sive *terrendam*) *terram.* Longè pulchrior in Hebræo paronomasia.

FUT. 2. p. s. m. תַּעֲרֹץ *expavescas, conteres*, & cum hhólem deficienti, אַל־תַּעֲרֹץ וְאַל־תֵּחָת, Jos. 1. v. 9. *ne consterneris, frangaris animo.* 2. p. s. f. in pausa, unde revocatur τὸ (ִ) primariæ vocis loco τοῦ (ְ), Isai. 47. v. 12. vel 14. *sta cum incantoribus* ..... אוּלַי תַּעֲרוֹצִי *fortasse roborabis te*, fortem, formidabilem.... præbebis te, ironica permissio. 1. p. s. c. אֶעֱרוֹץ *timebam, verebar*.... 2. p. plur. m. Deut. 20. v. 3. *ne mollescant pectora vestra, ne timeatis; neque præcipites abripiamini* metu periculi *perculsi; neque* תַּעַרְצוּ מִפְּנֵיהֶם *animo frangamini*, (*metuve contrahamini*) *coram illis*; gradatio. Cum ן parag. תַּעַרְצוּן *formidabitis.*

NIPHAL נַעֲרָץ, unde BEN. s. m. τοῦ (ּ) sub ע in (ֲ) dilatato ob (ָ) præced. quo נ characteristica loco τοῦ (ִ) notatur, vide Gram. Heb. tom. 1. p. 170. c. 1. אֵל נַעֲרָץ בְּסוֹד־קְדֹשִׁים רַבָּה, Psal. 88. Heb. 89. v. 8. Lxx. ὁ Θεὸς ἐνδοξαζόμενος ἐν βουλῇ ἁγίων, μέγας.... Vulg. *Deus, qui glorificatur in consilio sanctorum: magnus*.... Aq. ἰσχυρὸς καταισχυνόμενος ἐν ἀπορρήτῳ ἁγίων, πλῆθος.... *fortis roboratus in secreto sanctorum, multitudo*..... Sym. Θεὸς ἀήττητος ἐν ὁμιλίᾳ ἁγίων πολλῇ.... *ô Deus, invicte in colloquio sanctorum multo*... Alii, *Deus terribilis in consilio sanctorum multitudinis*, h. e. *multorum.* Alii aliter. Quidam, *Deus summè reverendus in cœtu sanctorum, vel formidandus*.... (Cum accentu in ultima anomalus posito, vide Gram. Heb. tom. 2. p. 307.)

Digitized by Google

HIPHIL הֶעֱרִיץ, Lxx. φοβέομαι, πτοέομαι, Vulg. & alii, *metuo, timeo, formido, in fugam convertor, commoveor, perturbor, perterreor, metu consternor* ..... & activè, *perterreo, in fugam verto* ....

Ben. f. m. הוּא מַעֲרִצְכֶם, Isai. 8. v. 13. *& ipse perterret vos*, vel contra, *firmat vos*, m. Alii substant. (ob præcedens τὸ מוֹרַאֲכֶם,) *& ipse pavor vester*, Chald. commodiùs, וְהוּא תּוּקְפְכוֹן *& ipse fortitudo vestra, munimen vestrum* ....

Fut. 3. p. plur. m. יַעֲרִיצוּ *formidabunt*. 2. p. plur. m. תַעֲרִיצוּ, וְלֹא, Isai. 8. v. 12. *neque pavete*, q. d. ne vos expavefacite.

ערק QAL, *fugio* .... unde Ben. plur. m. cum præf. הַעֹרְקִים צִיָּה, Job. 30. v. 3. Lxx. οἱ φεύγοντες ἄνυδρον *qui fugiebant inaquosam heri pressuram*. Vulg. *qui rodebant* (ex lingua Arabica) *in solitudine*. Alii, *qui fugiebant (ad) siccitatem*, h. e. ad locum arentem, desertum .... ut obtegerent inopiam suam. Quidam, *rodentes siccitatem*, sive *locum aridum*, h. e. comedentes terræ aridæ aridos, ingratosve fructus. Metonymia subjecti.

עַרְקִי Mass. *Arqí*, Vulg. *Aracæus*, nom. propr. filii Chanaan, Gen. 10. v. 16. qui Ἄρκας Phœnices (urbem sitam inter Tripolim, & Antaradon, uti liquet ex itinerario Antonini) condidit. Etym. *arcula mea*, à עֲרַק (Chald.) Lat. *arca, arcula* .... & (י) affix. 1. p. f. c.

עֹרְקִים plur. m. unde cum præfix. & affix. וְעֹרְקַי לֹא יִשְׁכָּבוּן, Job. 30. v. 17. Lxx. τὰ δὲ νεῦρά μου διαλέλυται *& nervi mei dissoluti sunt*. Vulg. *&, qui me comedunt, non dormiunt*, ex usu Syriaco. Alii, *& venæ*, vel *arteriæ*, vel *nervi* (significationes hæ omnes ex Arabica lingua) *non quiescunt*; propriè, *non recumbunt*, unde, Quidam, *rodentes me non decumbunt*, ne nocte quidem desistunt, vermes scilicet: sic τὸ עֹרְקִים foret Benoni plur. m. τοῦ Qal Verbi עָרַק Arabibus, *rosit os, edendo denudavit carne* ....

ערר QAL, unde secundùm nonnullos, geminatis duabus primis radicalibus Infinitivus τοῦ PIEL, עַרְעֵר *dirnendo, denudando* ... & 3. p. f. f. Fut. τοῦ HITHPAEL, תִּתְעַרְעַר, Jerem. 51. v. 58. *diruetur, denudabitur* .... vide עָרָה, supra col. 1736.

עֶרֶשׂ, & in pausa עָרֶשׂ, f. Lxx. κλίνη, στρωμνή .... Vulg. & alii, *lectus*, (per *sponda*) *stratum, grabatus* .... Lxx. Verbaliter, κλίνω *inclino, recumbere facio* .... Ex usu Arabico. Cum affix. עַרְשׂוֹ עֶרֶשׂ בַּרְזֶל, Deut. 3. v. 11. *lectus ejus*, m. *lectus ferri*, h. e. *ferreus*, Job. 7. v. 13. *si dixero:* תְּנַחֲמֵנִי עַרְשִׂי *consolabitur me lectulus meus* .... *tunc terruisti per somnia* .... עַרְשֵׂנוּ *lectus noster*, c. Plur. ex terminatione fem. cum affix. עַרְשׂוֹתָם, Amos 6. v. 4. *in stratis suis*, m. Vulg. *vestris*. Personarum enallage, nullius hic momenti; nisi fortè fiat ex parte prophetæ, ex consilio liberiùs increpantis. Rad. ערש Arab. *struxit, disposuit, ordine collocavit* ....

עָשׁ m. unde עֹשֶׂה עָשׁ, Job. 9. v. 9. Lxx. ὁ ποιῶν πλειάδα *qui facit pleiada*, vel *pleiadas*. Vulg. & alii, *qui facit arcturum*. Alii, *Booten* .... Est τὸ עָשׁ *congregatio stellarum*, vel *constellatio*; propriè ἄρκτος vel ἀρκτοῦρος, *ursa*, vel *ursæ cauda*, vel *plaustrum*, cujus formam hæ septem stellæ (*septemtriones*, sive *boves* dictæ) repræsentant, à עוּשׁ *congregatus* .... *fuit*. Vel per aphæresin τοῦ נ, (quod sæpiùs excidit) ex Arab. נעש Sydus *Ursæ* ....

עָשׁ m. Lxx. σής, Aq. βρῶσις, ἀράχνη, Sym. δηξις .... Vulg. & alii, *tinea, vermiculus vestibus noxius, lignum corrodens, vermis*, (*rosio*) *caries, situs, putredo, mucor, rubigo, aranea* .... Lxx. item, metaphoricè, χρόνος *tempus*, multò magis, quàm vermes, aut insecta, rerum edax, ταραχή *turbatio, tumultus, discordia, sollicitudo, infestatio* .... à עוש Arab. *obivit noctu, quæsivit, captavit* lupus *devorandum quid* ..... unde Gall. *je bouffe*. Job. 13. v. 28. *ut vestis*, אֲכָלוֹ עָשׁ *quam comedit tinea*. Lxx. σητόβρωτον. Cum præf. בָּנָה כָעָשׁ בֵּיתוֹ, Job. 27. v. 18. *ædificavit ut tinea* (in veste scilicet, unde facilè excutitur .... Alii, *ut eruca*, sub finem videlicet vitæ ....) *domum suam*. R. עָשַׁשׁ *corrosus* .... *fuit, contabuit* .... Quidam, *domum, sicut nidum* avis, *struit*; R. עָשַׁשׁ Arabibus, *nidificavit, nidum struxit*

Digitized by Google

avis.... unde עָשׁ *asch, nidus*.... aut *ſicut tugurium, quod facit ſibi ὀπωρεσφύλαξ.* Neutrum perenne. Nidus vere, autumno tugurium ſtruitur.

עֲשַׂב m. Chald. Lxx. χόρτος, Vulg. & alii, *herba, gramen, fœnum, pabulum.* Cum præfix. כְּעִשְׂבָּ *in herba.* Cum ה״ל א in fine emphatico, ſive artic. עִשְׂבָּא *herba illa*, & cum præf. וְעִשְׂבָּא *& herbam.* R. עשב Arab. in II. *herbam, pabulum produxit, herboſa fuit* terra.

עֵשֶׂב m. Lxx. βοτάνη, Aq. πόα, Lxx. παμβότανον, Lxx. Aq. χλόη, Lxx. χλωρός, ἄγρωστις, Lxx. Aq. Sym. Theod. χόρτος, Lxx. χόρτασμα, Sym. σπέρμα.... Vulg. & alii, *herba*, propriè, *ſativa*, ſed & *omnis herba, herba viridis*, (unde per metonymiam adjuncti, *viridis, ſubviridis, color, gramen* ....) Dioſc. lib. 4. v. 30. ἄμπελ☉ λευκή) *fenum, pabulum, cibus, ſeminale*, (*ſatus, cultus*), *ſeges*... דֶּשֶׁא עֵשֶׂב מַזְרִיעַ זֶרַע, Gen. 1. v. 11. *herbam pabuli*; Quidam, *herbam herbam*, vel *herbam herbæ*, h. e. *omnis generis herbam*, vide Gram. Heb. t. 1. p. 458. c. 2. num. IV. (Gal. *herbage*) cujus *ſemen ſemetipſum ſeminet, ſementaturam*, ut loquitur Plinius. אֶת־כָּל־יֶרֶק עֵשֶׂב, Gen. 1. v. 30. *omne olus herbaceum*; nonnulli, *cum omni olere herbaceo*, concludunt non herbas tantùm, ſed & carnes etiam ante diluvium ad veſcendum conceſſas. Verùm refragantur patres ferè omnes; nec ipſa quidem diſtinctio animalium in munda & immunda (ante diluvium facta) dilucidè docet alia permiſſa fuiſſe, alia prohibita; quippe quæ unius ſacrificii ratione fieri potuerit. Cum præfix. וְעֵשֶׂב *& herba*, וּבְעֵשֶׂב *& in herba*, כְּעֵשֶׂב, כָּעֵשֶׂב *ſicut herba.* Cum affix. עֶשְׂבָּם *herbam ipſorum.* Plur. terminatione fem. conſtr. cum daghéſch ornatûs ſecundùm Qimhhi, in ה״ל ש, עִשְּׂבוֹת *herbæ.* R. עשב Arab. in 2. conjug. *herbam, pabulum viride produxit, herboſa fuit* terra.

עָשָׂה QAL. Lxx. Aq. Sym. Theod. ποιέω, Lxx. διαποιέω, κατεργάζομαι, τελέω, ἐπιτελέω, συντελέω, ἀντιποιέω, πράττω, ἄγω, ἐπὶ τέλ☉ ἄγω, πονέω, ἐργάζομαι, κτίζω, πλάττω, στερέω, ἑτοιμάζειν, κατασκευάζω, τίθημι, ἐπιτίθημι, οἰκοδομέω, γλύφω, διαγλύφω, κόπτω, περιποιέομαι, φέρω, περιφέρω, πλίθω, κτάομαι, φυλάττω, χέομαι, χέω, ἐλεέω, ἀναφέρω, βοηθέω, (Sym. συμπράττω,) δίδωμι, ἐξαιρέω, προσλαμβάνω, συμβαίνει, ἀποδεκατόω, μεριμνάω, θεραπεύω, νοέω, περιβλέπω, παραζηλόω, λαλέω, ἐπικαλέω, ἀναστρέφομαι, πλατάω, ἀγαπάω, ἁμαρτάνω, ὁρμάω, ἀπόλλυμι, πορνεύω, μεταμέλει.... Vulg. & alii, *facio*, (*ſacra-facio, ſacrifico, magni-facio, magnifico*,) *efficio, conficio, effectum reddo, perficio, abſolvo, conſummo, contra, ſive viciſſim facio, par pari reddo, beneficium rependo, ago*, (*frango*,) *duco, ad finem uſque perduco, laboro*, (*doleo*), *operor, opus facio, colo terram, artes*.... *condo, creo, fabricor, fingo, formo, ſolido, firmo, paro, expedio, inſtruo, apparo*, (*orno, exorno*,) *pono, colloco, impono, ſuperimpono, ædifico* domum, *cavo, excavo, ſculpo, perſculpo, cælo, cædo, acquiro mihi vindico, aſſero, fero, affero, impleo, repleo, comparo*, ſive *poſſideo, cuſtodio, ſervo, utor, commodo, miſereor, commiſeror, offero*, (*confero ad cultum divinum, religioſè inſtruo*) *ad clamorem, ad auxilium venio, accurro, auxilior, conſiliorum*, ſive *laborum ſocius ſum, opem fero, operam navo, do, trado, porrigo, eripio, eruo, adſumo, adſciſco*, impersonaliter, vel potiùs in 3. p. ſ. præteriti (apud Latinos) *contigit, accidit, decimas do*, vel *accipio, curo, curis impedior*, vel *curæ habeo, medeor, ſano, mente, animo, ſecretis imaginationibus agito*, (vias, aut artes ſimulandi, lactandive omnes *meditor*, aſtutiam corde *machinor*,) *circumſpicio, affecto, æmulatione afficio, excito, loquor, præcipio, inverto, in contrariam partem verto, à recto itinere abduco, in errorem impello, diligo, amo, aberro, pecco, delinquo, impetu feror, irruo, prorumpo, perdo, perimo, occido*, (*ſubigo, comprimo*,) *ſcortor*, (impersonaliter, ſive 3. p. ſ. præſentis,) *pœnitet*... Hinc Hiſpan. *hacer.* Lxx. item, in hiſce phraſibus: אֹזֶן עָשָׂה ὑπακούω *obaudio*, חֲנִיכָה עָשָׂה ἄφεσιν ποιέω *dimiſſionem facio*, יִתְרָה עָשָׂה, σώζω *ſervo*, יִתְרָה עָשָׂה

יְתֵרוֹת עָשָׂה περιποιέομαι *acquiro, conservo*, עָשָׂה כַף רְמִיָּה, ταπεινόω ἄνδρα *humilem reddo virum*, עָשָׂה מְלָאכָה, ἐργάζομαι *operor*, עָשָׂה יְקָר, δοξάζω *honoro*, עָשָׂה מְלֶאכֶת הַשָּׂדֶה, γεωργέω *agrum colo*, עָשָׂה מִשְׁפָּט, ἀληθεύω *verum dico, vera loquor*, עָשָׂה נְבָלָה, ἀπόλλυμι *perdo*, עָשָׂה בְּעֶבְרָה, μνησικακέω *memor sum malorum*, וְעָשְׂתָה אֶת־צִפָּרְנֶיהָ, Deut. 21. v. 12. περιονυχιεῖς αὐτήν .... *circumcides.* (Vulg. & alii, *circumcidet*) *ungues suos* ..... עָשָׂה רָע, κακοποιέω *malefacio*; adjective, κακός *malus*, עָשָׂה חֶבֶל, ἀσεβέω *impie ago*, עָשָׂה תוֹעֵבָה, ἀνομέω *inique ago*, ἐκλείπω *deficio* ....

Praet. 3. p. f. m. כֹּל אֲשֶׁר־חָפֵץ יְהוָה עָשָׂה, Psal. 114. v. 3. & 134. v. 6. Heb. 115. & 135. *quicquid voluit Dominus fecit*, גַּם־זָמַם יְהוָה גַּם־עָשָׂה, Jerem. 51. v. 12. *quia Dominus & decernit, & facit.* וַיִּנָּחֶם יְהוָה כִּי־עָשָׂה אֶת־הָאָדָם בָּאָרֶץ וַיִּתְעַצֵּב אֶל־לִבּוֹ, Gen. 6. v. 6. Lxx. καὶ ἐνεθυμήθη ὁ Θεὸς ὅτι ἐποίησε τὸν ἄνθρωπον ἐπὶ τῆς γῆς· καὶ διενοήθη, *& iratus* (conquestus) *est Deus, quòd fecisset hominem in terra: eoque fuit animo*, (vel *affectus dolore*) *ut dixerit* .... Aq. καὶ μετεμελήθη .... (Trom. μετανοήθη .... *& pœnitentiâ ductus est* .... Sym. καὶ ἐπέστρεψε .... *& reversus est*, i. תב Chaldæis, ac Syris, *pœnituit* ..... Vulg. *pœnituit eum* .... Alii, vel cum Syr. ואתתוי מריא *& abhorruit Dominus*, sive *displicuit Domino* ... vel cum Arab. וכרה אללה *& abominatus est Deus* creationem ..... Ἀνθρωποπάθεια. Hinc porrò liquet τὸ נִחַם significare, *pœnituit*, (h. e. *pœna tenuit*), dicti scilicet, factive cum animi dolore .... Ergo & μετανοέω, quo sæpiùs τὸ נִחַם, à τοῖς Lxx. redditur. Cum præfix. מִי־פָעַל וְעָשָׂה קֹרֵא הַדֹּרוֹת מֵרֹאשׁ, Isai. 41. v. 4. *quis creavit, & formavit homines, ex primo* futuros *vocans* nominatim? Alibi, *& fecit, fecerit, faciet.* Cum affix. עָשָׂהוּ *fecit, creavit, formavit eum.* Cum præf. & aff. וְעָשָׂהוּ *& faciet, parabit illum*, עָשְׂךָ *fecit te*, m. Isai. 29. v. 16. *&* quasi *dicat opus factori suo*, (vel *de factore suo*), לֹא עָשָׂנִי *non fecit me*, c. עָשָׂם *fecit eos*, הוּא עָשָׂנוּ וְלֹא אֲנַחְנוּ, vel וְלוֹ אֲנַחְנוּ, Psal. 99. Heb. 100. v. 3. *ipse fecit nos, c. qui non eramus*, vel (ut & Chald. וְדִילֵיהּ) *& ipsius sumus.* 3. p. f. f. עָשְׂתָה, & in pausa, unde

(·) primariæ vocis loco τῆ (·) revocatur, עָשָׂתָה *fecit.* Cum præf. וְעָשְׂתָה *& fecit, fecerit, faciet.* Sublato per apocopen incremento femin. ה, & motione τῆ ה transeunte sub secundam radicalem, cujus abjicitur τὸ (·), vel ex forma Chaldaica, vide Gram. Hebr. tom. 1. p. 284. c. 1. & t. 2. p. 608. c. 1. Lud. *de Dieu*, p. 308. וְעָשָׂת *& faciet.* Cum affix. & (-) loco τῆ (-) sub שׂ ob pausam, vide Gram. Heb. tom. 1. p. 341. c. 2. רוּחַ־אֵל עָשָׂתְנִי, Job. 33. v. 4. *Spiritus Dei fecit me*, c. 2. p. f. m. עָשִׂיתָ, & expresso τῷ ה, quod in fine subintelligebatur, עָשִׂיתָה *fecisti.* Cum præfix. וְעָשִׂיתָ־נָּא עִמָּדִי חָסֶד, Genes. 40. v. 14. *age verò, concitato erga me misericordiam.* Cum aff. עֲשִׂיתָהּ *fecisti hoc*, f. כַּחֹמֶר עֲשִׂיתָנִי, Job. 10. v. 9. quòd *feceris me*, c. *quasi lutum* (faceres ex aqua & pulvere, ellipsis vocum connexarum, vide Gram. Heb. t. 2. p. 2.) *& in pulverem reducis me*, resolvis, humore scilicet exhausto. עֲשִׂיתָם *fecisti eos.* Cum præf. & affix. וְעָשִׂיתָם *& facies ea.* 2. p. f. f. עָשִׂית *fecisti, egisti, fuisti* .... Cum (י) secundùm Massorethas redundante, vel potiùs ex Syriasmo, vide Gram. Lud. *de Dieu*, p. 191. עָשִׂיתִי *fecisti* ..... 1. p. f. c. עָשִׂיתִי *feci.* Cum præfix. וְעָשִׂיתִי *& feci, faciam* .... Et τῷ (י) in fine extrito, supplendoque secundùm Massorethas, vide Gram. Heb. tom. 1. p. 284. c. 2. וְעָשִׂית, Ezech. 16. v. 59. *& faciam.* Cum affix. Isai. 43. v. 7. *omnem, qui vocatus fuerit nomine meo*, (Christianus;) *&* quem *ad gloriam meam*, בְּרָאתִיו *creavero*, יְצַרְתִּיו אַף־עֲשִׂיתִיו *formabo eum*, rebus *etiam* omnibus *exornabo eum*; Quidam, quippe qui *& hunc fecerim.* Alludit ad *populum nasciturum, quem facturus erat Dominus*, Psal. 21. Heb. 22. v. 32. Cum præf. & affix. וַעֲשִׂיתִיהָ *& faciam illud*, m. וַעֲשִׂיתִיהוּ *& faciam, parem illud*, m. Cum (-) sine (י) in penult. וַאֲנִי עֲשִׂיתִנִי, Ezech. 29. v. 3. *& ego ipse me feci*, regem videlicet magnum .... עֲשִׂיתִים *feci eos*, וַעֲשִׂיתִים *& faciam ea.* 3. p. plur. c. עָשׂוּ *fecerunt.* Cum præf. ה τῷ (-) notato ob שׂ sequens τῷ (-) affectum, relativique vicem supplente, הֶעָשׂוּ *quam fecerunt*, הֶעָשׂוּ

Digitized by Google

& faciens ; fecerant, שֶׁעָשׂוּ *quæ fecerint.* Cum aff. עָשָׂהוּ *fecerunt illud*, m. Psal. 118. Heb. 119. v. 73. *manus tuæ* עָשׂוּנִי וַיְכוֹנְנוּנִי *fecerunt me , c. paraverunt me* (ut intelligerem) *intelligere me fac.* 2. p. plur. m. עֲשִׂיתֶם *fecistis*, Cum præf. וַעֲשִׂיתֶם *& facietis.* 2. p. pl. f. עֲשִׂיתֶן *fecistis.* 1. p. plur. c. עָשִׂינוּ *fecimus.* Cum præf. וְעָשִׂינוּ *& faciamus.*

Ben. f. m. הִנְנִי עֹשֶׂה אֶת־כָּל־מְעַנַּיִךְ, Soph. 3. v. 19. *ecce ego facio cum opprimentibus te*, f. (Fem. עֹשָׂה *faciens.*) Constr. עֹשֵׂה *faciens.* Cum præf. וְעֹשֶׂה & constr. וְעֹשֵׂה, *& faciens*, הָעֹשֶׂה, & constr. הָעֹשֵׂה *qui facit , faciens*, לָעֹשֶׂה, cum (-) motione τῦ ה artic. extrusi, לְעֹשֶׂה, & in regimine, לְעֹשֵׂה *facienti.* Cum affix. עֹשֵׂהוּ *factor ejus , suus*, m. Cum præf. & aff. הָעֹשֵׂהוּ *qui fecit ipsum*, לְעֹשֵׂהוּ *factori suo*, m. מֵעֹשֵׂהוּ *præ opifice suo*, m. עֹשָׂהּ *faciens eam*, וְעֹשָׂהּ *& faciens eam.* Cum (-) loco τῦ (:) ante affix. ךָ ob pausam, עֹשָׂךָ *factor tuus*, m. עֹשֵׂנִי *factor meus*, c. עֹשֵׂנוּ *factor noster*, c. Plur. m. עֹשִׂים *facientes.* Nehem. 4. v. 2. *quid Judæi isti* הָאֲמֵלָלִים עֹשִׂים, Lxx. οἰκοδομοῦσι τὴν ἑαυτῶν πόλιν ; Paraphrasticωs, *ædificant urbem suam?* ἄλλοι, ἀδρανεῖς ποιοῦσι, Vulg. & alii, *imbecilles*, vel *floccifaciendi faciunt?* Cum præf. וְעֹשִׂים *& facientes*, הָעֹשִׂים *qui faciunt.* Constr. עֹשֵׂי *facientes.* Cum præf. וְעֹשֵׂי *& facientes*, בְּעֹשֵׂי *in facientes*, לְעֹשֵׂי *facientibus.* Cum affix. עֹשֶׂיהָ *factores ejus*, f. Cum præf. & affix. בְּעֹשָׂיו *in factoribus suis*, m. עֹשַׂיִךְ *factores tui*, f. עֹשָׂי *factores mei*, c. Job. 35. v. 10. ubi (-) loco τῦ (-) sub ש ob pausam ; ubi etiam τό עֹשָׂי plur. jungitur cum אֱלוֹהַּ sing. quæ numeri varietas est & in aliis locis. At τῷ עֹשָׂי *factores mei*, non minùs hîc fortè notatur mysterium, quàm τῷ נַעֲשֶׂה, Gen. 1. v. 26. *faciamus* .... עֹשֵׂיהֶם *factores ipsorum.* Plur. femin. cum præf. וְעֹשׂוֹת *& facientes.* Const. ob præpositionem ה seq. vide Gram. Heb. tom. 1. p. 123. הָעֹשׂוֹת talia *facientes.*

Paoul. f. m. עָשׂוּי *factus , a , um.* Cum præfix. וְעָשׂוּי *& factum.* Cum (-) loco τῦ (-) sub ה artic. ob ע τῷ (-) affectum, הֶעָשׂוּי *factum.* Femin. singul. עֲשׂוּיָה *facta.* Lxx. substant. γλυφὴ *sculptura.* עֲשׂוּיָה אַךְ, Ezech. 21. v. 15. Lxx. ἀγγέλη *benefactus gladius.* Alii, *bene* (gladius) *factus ad*.... Cum præfix. וַעֲשׂוּיָה *& facta*, הָעֲשׂוּיָה, & τῷ (י) in (-) ad euphoniam correpto, הָעֲשׂוּיָה *quæ facta fuit.* Plur. m. עֲשׂוּיִם *facti.* Cum præf. הָעֲשׂוּיִם *quæ facta fuerant.* Plur. f. secundùm τό כְּתִיב, עֲשׂוּיָה, secundùm verò τό קְרִי, עֲשׂוּיוֹת *paratæ.*

Infin. ex forma absoluta, עָשׂה, & ex forma communi, עֲשׂה, τῷ ה in (ו) converso, aut ablato, vide Gram. Heb. t. 1. p. 286. c. 1. vel est apocope τῦ ה .... עֲשׂוֹ, & ex altera forma, עֲשׂוֹ *faciendo , facere.* Ex forma absoluta cum præf. וְעָשׂה *& faciendo.* Cum ה in fine, עֲשׂוֹה *facere.* Cum præf. (& in altera significatione, בַּעֲשׂוֹת *in comprimendo*,) לַעֲשׂה, לַעֲשׂוֹת *facere , ad faciendum*, וְלַעֲשׂוֹת *& facere*, מֵעֲשׂוֹת *à faciendo.* Cum affix. עֲשׂוֹתוֹ, Jerem. 23. v. 20. dum *fecerim ipse*, iræ scil. satis. In forma communi, עֲשׂהוּ *facere illud*, m. Exod. 18. v. 18. ubi duntaxat Infinitivus Verborum quiescentium Lamedh ה, in hacce forma cum affixo reperitur, vide Gram. Heb. tom. 1. p. 355. est igitur per syncopen pro עֲשׂוֹתוֹ, בַּעֲשֹׂתוֹ, Job. 23. v. 9. *cum egerit ipse* .... לַעֲשׂתוֹ *ad faciendum, celebrandum illud*, m. עֲשׂוֹתָהּ *facere illud*, f. בַּעֲשׂוֹתָהּ *in faciendo illud*, f. לַעֲשׂוֹתָהּ *facere illud*, f. בַּעֲשׂוֹתְךָ, בַּעֲשׂוֹתֵךְ *cum feceris , faceres ipse , ipsa*, בַּעֲשׂוֹתִי *cum fecero*, מֵעֲשׂוֹתִי *ne faciam ego*, c.... 2. Reg. 23. v. 17. ubi accentus ab ultima ad penultimam ob concursum retrahitur. לַעֲשׂוֹתָם *facere , ad facienda illa*, עֲשׂוֹתְכֶם *facere vos*, m. לַעֲשׂתְכֶם, Deut. 4. v. 14. *quæ faceretis vos*, m.

Imper. 2. p. f. m. עֲשֵׂה *fac.* Cum præf. וַעֲשֵׂה *& fac.* 2. p. f. f. עֲשִׂי *fac.* Cum præf. וַעֲשִׂי *& fac.* 2. p. plur. m. עֲשׂוּ *facite.* Cum præfix. וַעֲשׂוּ לָכֶם לֵב חָדָשׁ, Ezech. 18. v. 31. *facite vobis cor novum , & spiritum novum.* Idem actus alibi Deo, alibi homini adscribitur: Deo, ut causæ præcipuæ; homini, ut Deum libere sequenti. Alioquin frustra hoc præcipi videretur ....

Fut. 3. p. f. m. יַעֲשֶׂה אֹתָם הָאָדָם וָחַי בָּהֶם, Levit. 18. v. 5. *quæ si fecerit homo , vivet in eis.* Chald. בְּחַיֵּי עָלְמָא *vitâ sæculi*, h. e.

Digitized by

(Alii,) *longâ*; (Alii,) *æternâ*. Confer Matth. 19. v. 17.... Erat ante Christi ingressum clausus paradisus. Hinc frequentior terrenorum, quàm cælestium in scripturis mentio, seu promissio... Cum præf. ויעשה *& fecit*, היעשה־לו haiaasceh-llô, Jerem. 16. v. 20. *numquid faciet sibi ...?* Cum apocopa, vide Gram. Heb. t. 1. p. 288. c. 1. יעש, & ה in fine, quod secundùm Massorethas scribitur nec legitur יעשה *iáas*, Ruth. 1. v. 8. *faciet*. Cum præf. ויעש *& faciet*, ויעש, & in pausa, quare (-) loco *τῶ* (-) sub charact. ויעש *& fecit*. Cum aff. יעשהו *facit illud*, m. Cum præf. & affix. ויעשהו *& faciet illud*, m. ויעשהו *& fecit illud*, m. ויעשה *& paravit illud*, f. יעשנה *faciet illud*, f. ויעשם *& facit illos*. 3. p. s. f. תעשה *faciet*. Cum præf. ותעשה, & cum apocopa, vide Gram. Heb. tom. 1. p. 289. c. 2. ותעש *& fecit*. 2. p. s. m. תעשה, cum (-) loco *τῶ* (-) in fine, vide Gram. Heb. ibid. (sic quater legitur secundùm Massorethas) תעשה *facies*. Cum præfix. ותעשה *& fecisti*. Cum apocopa, vide Gram. Heb. tom. 1. p. 290. c. 1. תעש *faciat*. Cum præf. ותעש *& fecisti*. Cum aff. תעשנו *facies illud*, m. 2. p. s. f. תעשי *facies*. Cum præf. ותעשי *& fecisti*. Cum ן parag. more Syrorum, תעשין *facies*. 1. p. s. c. אעשה־לו eéceh-llô, Gen. 2. v. 18. Lxx in plur. *ποιήσωμεν αὐτῷ* .... Vulg. *faciamus ei*... Alii, *faciam ei*, c. Cum præfix. ואעשה *& faciam*, ואעשה. & cum apocopa, vide Gram. Heb. tom. 1. p. 290. c. 1. ואעש *& feci*. Cum aff. אעשנה *faciam illud*, f. אעשך *faciam te*, m. Cum præf. & affix. ואעשך *& faciam te*, m. 3. p. plur. m. יעשו, & cum ן paragog. יעשון *facient*. Cum præf. ויעשו *& facient*, ויעשו *& fecerunt*. Cum affix. יעשוה *faciant illud*, f. Cum præf. & aff. ויעשני *& fecerunt me*, c. 3. p. pl. f. תעשינה *faciunt*. Cum præf. ותעשינה *& fecerunt*. 2. p. pl. m. תעשו, & cum ן parag. תעשון *facietis*. Cum præf. ותעשו *& fecistis*. 1. p. plur. c. נעשה אדם, Gen. 1. v. 26. *faciamus hominem*..... Vide Benoni plur. m. hujusce Verbi cum affixis primæ pers. Cum præfix. הנעשה *an facturi sumus....?* ונעשה *& faciamus*, *facimus*, ונעשה, & cum apocopa, vide Gram. Heb. tom. 1. p. 291. c. 1. ונעש *& fecimus*. Cum præf. & affix. ונעשנה *& faciamus illud*, f.

NIPHAL נעשה, Lxx. *γίνομαι*, *ἄγομαι*, *ποιέομαι*, *εἰμί*, *τελειόομαι*, *συντελέομαι*, *ἑτοιμάζομαι*.... *ἀποβαίνειν*, *ἀντιποιεῖσθαι*.... Vulg. & alii, *fio*, *agor*, *efficior*, *sum*, (*paror*, *præparor*,) *perficior*, *ad finem usque perducor*, *consummor*, *firmor*, *stabilior*... Impersonaliter, h. e. in 3. p. f. *accidit*, *evenit*, *redditur*, *reponditur*, *par pari refertur*....

Praet. 3. p. s. m. נעשה *factum est*. Cum præfix. ומה־שנעשה (oumah-schschénnaasah) הוא שיעשה, Eccles. 1. v. 9. *ecquid factum est? ipsum, quod fit*, ונעשה *& apparebitur*. 3. p. s. f. נעשתה *factum est*; in pausa, quare *τό* (-) primariæ vocis revocatum in (·) mutatur, loco *τῶ* (·) sub ש, נעשתה *facta est*. 3. p. plur. c. נעשו *facta sunt*. Cum præf. שנעשו *quæ facta sunt*.

Ben. s. m. נעשה *factum*, *paratum*.... Plur. m. נעשים *fiunt*. Cum præf. ונעשים *& fiant*. Plur. femin. cum præf. הנעשות *quæ fiunt*.

Infin. cum præf. להעשות *ut fieret*. Cum affix. העשותו *fieri istud*, m.

Fut. 3. p. s. m. יעשה *fiet*. Cum præf. ויעשה *& fiet*, שיעשה *quod fiet*. 3. p. s. f. תעשה, & cum (י) epenthetico, indice scilicet *τῶ* (-) præced. Vide Gram. Heb. tom. 1. p. 293. c. 2. תיעשה, Exod. 25. v. 31. *fiet*. Cum præfix. & apocopa, vide eand. Gram. Heb. ibid. ותעש, Esth. 5. v. 6. *& fiet*. 3. p. plur. m. יעשו *fient*. 3. p. plur. f. תעשינה *fient*.

PIEL עשה, Lxx. *διαπαρθενεύω*.... Vulg. & alii, *devirgino*, *virginitate privo*.... *conficio*, *subigo*....

Praet. 3. p. plur. c. עשו דדי בתוליהן, Ezech. 23. v. 3. Lxx. *ἐκεῖ* (Alex. *καὶ ἐκεῖ*) *διεπαρθενεύθησαν & ibi devirginitatæ sunt*. Vulg. *& confractæ sunt mammæ pubertatis earum*. Legebant in PUAL, עשו pro עשו, Alii, *compresserunt....mammas virginitatis* (*virginales*) *earum*.

PUAL עשה, unde 1. p. s. c. Praet. לא־נכחד עצמי ממך אשר־עשיתי בסתר רקמתי, Psal. 138. Heb. 139. v. 15. Lxx. *ἐν κρυφῇ τό*

λεῦν μου ἀπὸ σοῦ ὃ ἐποίησας ἐν κρυφῇ... Vulg. *non est occultatum os meum à te, quod fecisti in occulto*.... Alii, *haud tibi occultata fuit substantia mea*, (semen scilicet genitale... Si de Christo, *semen mulieris*....) *unde in abstruso factus sum; Phrygionico veluti opere formatus imis in terris*, sive locis humilibus.... Hæc autem conjugatio τῦ PUAL deest in Buxtorf. Concord.

עֲשָׂהאֵל Mass. *Asahél*, Vulg. *Asaël*, nomen propr. filii Sarviæ, 2. Reg. 2. v. 18. ac fratris τῦ Joab, ibid. vv. 23. & 24. 1. Paral. 2. v. 16. 2. Paral. 31. v. 13. Etym. quem *formavit Deus*, à עָשָׂה *formavit*, & אֵל *Deus*.

עֵשָׂו Mass. *Esáv*, Vulg. *Esau*, nomen propr. filii Isaaci, Gen. 25. v. 25. (qui & אֱדוֹם Edom *rubor*, dicitur ab הָאָדֹם haadom, *rubro isto*, sup. מִנְזִיד *pulmento*, Gen. 25. v. 30. nempe, אֱדוֹם Edóm, *rubor*, ipse dicitur Gen. 25. v. 30. qui v. 25. אַדְמוֹנִי *ruber*, aut *rufus* dicebatur.) Etym. [illegible] *spadix*, propriè, *ramus, racemusque dactylorum*; à עשו Arab. idem, Gi. Gol. à pilis scilicet, pilorumque colore sic dictus *Esau*; unde *& equus badius* (Gal. *un cheval bay*) *spadix* dicitur.

עָשׁוֹק m. unde הַצִּילוּ גָזוּל מִיַּד עָשׁוֹק, Jerem. 22. v. 3. Lxx. καὶ ἐξαιρεῖσθε διηρπασμένον ἐκ χειρὸς ἀδικοῦντος αὐτόν *& liberate direptum de manu injuriantis eum*. Vulg. *& liberate vi oppressum de manu calumniatoris*. Alii, *& eripite raptum*, (*eum, qui vim patitur*) *ex manu rapientis*, sive *raptoris, fraudulatoris*.... R. עָשַׁק *vi, fraude, injuriâ.... oppressit*.

עָשׂוֹר m. Lxx. δέκα (δεκάς) δέκατος, δεκάχορδον ψαλτήριον, νάβλαν.... Vulg. & alii, *decem*, (*decas, numerus denarius*) *decimus, decachordum psalterium, nablium*. Cum præf. בֶּעָשׂוֹר, & cum hholem deficienti, בֶּעָשֹׂר *in decimo*, וּבֶעָשׂוֹר *& in decimo*. Rad. עָשַׂר *decimavit, decimas partes accepit*.

עַשְׁוָת Mass. *Ascheváth*, Vulg. *Asoth*, nomen propr. filii Jephlat, filii Heber, 1. Paral. 7. v. 33. Etym. *negotium obscurum, & stupendum, ac periculosum*; à עשות *Aschevuthon*; Arab. idem. Gig. Cam. Gol.

עָשׁוֹת m. unde בַּרְזֶל עָשׁוֹת, Ezech. 27. v. 19. Lxx. σίδηρος εἰργασμένος, Vulg. *ferrum fabrefactum*, (legebant עֲשׂוּת pro עָשׁוֹת), Alii; *ferrum nitidum, purum, chalybeum*.... R. עָשַׁת *nitidus, purus.... fuit*.

עֲשִׂיאֵל Mass. & Vulg. *Asiél*, nomen propr. filii Saraiæ, filii Josabiæ, 1. Paral. 4. v. 35. Etym. *percussio Dei*, sive *percussus à Deo*, à עשיא Syr. *percussio*, & אֵל *Deus*.

עֲשָׂיָה Mass. & Vulg. *Asaiá*, nomen propr. 1°. servi Josiæ regis, 4. Reg. 22. v. 14. 2°. nominati principis in cognationibus suis.... 1. Paral. 4. vv. 36. 37. 38. cap. 6. v. 30. cap. 9. v. 5. cap. 15. v. 6. Etym. *percussio Domini*, seu *percussus à Domino*, à עשיא Syr. *percussio*, & יָהּ *Dominus*.

עָשִׁיר m. Lxx. Aq. Sym. πλούσιος, Vulg. & alii, *dives, locuples, abundans divitiis, opibus affluens*. Hinc per metathesin, Gal. *riche*, Ger. *reich*, Belg. *ryck*, Ital. *ricco*, Hispan. *rico*..... Lxx. item substantivè, πλοῦτος *divitiæ*. Verbal. πλουτῶν *dives, opulentus*.... *sum*. Cum præf. וְעָשִׁיר *& dives*. Cum ה articulo τῦ (ָ) notato ob seq. guttur. ע τῷ (ֶ) affectam, הֶעָשִׁיר *dives*, לְעָשִׁיר, & cum motione τῦ ה articuli extrusi, לֶעָשִׁיר *diviti*. Plur. cum præf. וַעֲשִׁירִים *& divites*. Constr. עֲשִׁירֵי *divites*. Cum aff. עֲשִׁירֶיהָ *divites ejus*, f. R. עָשַׁר *ditatus sum*.

עֲשִׂירִי m. Lxx. δέκατος, Vulg. & alii, *decimus*. Lxx. item, δωδέκατος *duodecimus*, ἔνατος *nonus*. Cum præf. הָעֲשִׂירִי, ac τῷ (ִ) in penultima deficienti, הָעֲשִׂרִי *decimus*, בָּעֲשִׂרִי, & absque τῷ (ִ) in penultima, בָּעֲשִׂרִי *in decimo*. Rad. עָשַׂר *decimavit*, sive *decimas partes accepit*....

עֲשִׂירִיָּה f. unde וְעוֹד בָּהּ עֲשִׂירִיָּה, Isai. 6. v. 13. Lxx. καὶ ἔτι ἐπ' αὐτῆς ἐστι τὸ ἐπιδέκατον, Vulg. & alii, *& adhuc in ea* (*est*, vel *erit*) *decimatio*. R. עָשַׂר *decimavit*, seu *decimas partes accepit*....

עֲשִׂירִית f. unde וְהָעֹמֶר עֲשִׂרִית הָאֵיפָה הוּא, Exod. 16. v. 36. Lxx. τὸ δὲ γομὸρ τὸ δέκατον (Sch. τῦ οἰφί) τῶν τριῶν μέτρων ἦν *Gomor autem erat decima* (*τῦ ephi*) *trium mensurarum*. Vulg. *Gomor autem decima pars est Ephi*. Alii, *Omer* (seu *Assarón*, vel *Issarón*) *verò decima pars τῦ Epha*, vide Gram. Heb. tom. 2. p. 525. Cum præf. וַעֲשִׂירִית, & cum (ֹ) absque (ִ) in ultima, וַעֲשִׂרִית *&*

Digitized by Google

decima, חֲמִשִׁירִית, & τῶ (י) in penultima deficienti, חֲמִשִּׁרִית *decima* pars.... R. עָשַׂר *decimavit*, five *decimas partes accepit*....

עָשָׁן Maff. *Aschân*, Vulg. *Asan*, nom. propr. urbis, Jof. 15. v. 42. & cap. 19. v. 7. 1. Reg. 30. v. 30. 1. Paral. 4. v. 32..... Eufebius, Ἀσάν.... φυλῆς Ἰούδα, καὶ ἔστι νῦν κώμη Θηθασὰ (lege Βηθασὰ) χρηματίζουσα ἐν ὁρίοις Αἰλίας πρὸς δυσμὰς ἀπὸ σημείων ιε'. Hieronymus, *Asan in Tribu Juda. Est usque hodie vicus nobilis Bethasan ad Æliam pertinens in decimo-quinto* (legit ergo ιε) *ab ea milliario. Vide an hæc non sit eadem cum Bosasan*, vel *Besaran, uti nunc* legitur in Eufebio, & Hieronymo. Ita ille: Βασαρὰν, ἔνθα ἀπέστειλε Δαβὶδ τῶν σκύλων. Hic autem, *Besaran, ad quem locum David prædæ partem misit.* Had. Reland. lib. II. de intervallis locorum Palæft. Etym. *fumus*, à עָשָׁן idem.

עָשַׁן QAL. Lxx. Aq. Sym. Theod. καπνίζω, ὀργίζομαι, ἐκκαίομαι.... Vulg. & alii, *fumo, fumigo*, (metaphoricè) *irascor, uror, incendor* irâ, odio....

PRÆT. 3. p. f. m. עָשַׁן *fumabat* mons Sinai. 2. p. f. m. עַד־מָתַי עָשַׁנְתָּ בִּתְפִלַּת עַמֶּךָ, Pfal. 79. Heb. 80. v. 5. Vulg. *quousque irafcêris super* (S. Hieronymus, *fumabis ad*) *orationem servi tui*, legebant עַבְדֶּךָ. Alii, *populi tui.*

FUT. 3. p. f. m. יֶעְשַׁן *fumabit, accendetur* irâ.... 3. p. plur. m. cum præf. in paufa, quare τὸ (ָ) primariæ vocis revocatum in (ָ) fub ש mutatur, וְיֶעֱשָׁנוּ, Pfal. 103. Heb. 104. v. 32. (*qui tangit montes*,) *& fumigant*, five *fumant; à facie* fcilicet tonantis. Confer Exod. 19. v. 18.

BEN. (ex forma Chaldaica) f. m. עָשֵׁן, Lxx. καπνίζων, καπνιζόμενος, Vulg. & alii, *fumans, fumigans, fumum excitans, in fumum evanefcens*.... Plur. mafc. cum præf. τοῦ (ֵ) ultimæ (more non Chaldæorum, fed Hebræorum) fervato, vide Gram. Heb. t. 1. p. 93. c. 2. הָעֲשֵׁנִים *fumigantes*....

עָשָׁן m. Lxx. Aq. Sym. Theod. καπνός, Lxx. ἀτμὶς καπνώδης, Vulg. & alii, *fumus, fumosus vapor.* Lxx. item, participialiter, κεκαπνισμένος *fumo infectus, ac denigratus*; legebant עָשֵׁן pro עָשָׁן. Cum præfix. הֶעָשָׁן *& fumus*, הֶעָשָׁן (cum (ֶ) pro (ַ) ob ע τοῦ (ָ) affectum) *fumus*, בֶּעָשָׁן *in fumum*, (Alii, כֶּעָשָׁן *ficut fumus*). Extrufo ה artic. בֶּעָשָׁן *in fumo*, כֶּעָשָׁן *ficut fumus*, וְכֶעָשָׁן לָעֵינַיִם, Prov. 10. v. 26. *& ficut fumus oculis*, וְכֶעָשָׁן *& ficut fumus*. Conftr. עֲשַׁן *fumus*. Cum affix. עֲשָׁנוֹ *fumus ejus*, m. עֲשָׁנָהּ *fumus ejus*, f. R. עָשַׁן *fumavit*....

כִּבְשָׁן m. unde cum præf. כְּעֶשֶׁן, Exod. 19. v. 18. Lxx. ὡσεὶ καπνός, Aq. ὡς καπνός, Oxon. ὡς ἀτμίς, Vulg. & alii, *ficut fumus, vapor*. R. עָשַׁן *fumavit*....

עָשַׁק QAL. Lxx. καπνίζω, θλίβω, ἀδικέω, δυναστεύω, καταδυναστεύω, Lxx. Aq. Sym. Theod. συκοφαντέω, Lxx. διαστρέφω, ἁρπάζω.... Vulg. & alii, *premo, premendo exprimo, expello, comprimo, ftringo, conftringo, uro*, (ut calceus pedem), *crucio, affligo, afflicto, elido, injuriâ, contumeliâ afficio, opibus, potentiâ polleo, potentiâ meâ* (*vi*) *opprimo, tyrannidem exerceo in*.... (*invado, irruo, irrumpo, oppugno*....) *fycophantam ago, calumnior, fraudo, defraudo*, (*vi, fraude detineo, occupo*,) *privo, fpolio, aufero*, (*occultâ fraude fubripio*, aut *vi* etiam *apertâ*) *rapio, eripio, diripio, furor, latrocinor* ..... Hinc per aphærefin, Ger. *fchach*, Lat. *fchachum*, vel *fcachum*, i. *furtum, latrocinium*.... inde *fcachus*, vel *fcacus, latrunculus*, unde *ludus fcachorum*, h. e. *latrunculorum ludus*.... Hinc Gal. *efchec*, i. e. *oppreffio, tyrannis, invafio, irruptio, vis, impetus, oppugnatio, fraus, rapina, fubreptio, furtum, latrocinium*.... Paffivè, *labes, detrimentum, clades*..... ab עֹשֶׁק *ófcheq*, five עֹשֶׁק *efchec*, feu *efcheq* (unde τὸ *efchiquier* per τὸ q. fcribitur.) Hebraicè idem. Hinc & plur. Gal. *Efcheqs*, jeu de petites piéces de bois tourné, qui fervent à joüer fur un tablier, ou Damier divifé en 64. carreaux, où l'on range ces piéces, comme des foldats en bataille.... (unde non tam ludus, quam ars pugnandi, oppugnandive diceretur.) Dicitur porrò, hocce in ludo, in fingulari, עֹשֶׁק, *efcheq*, Gallicè, *au Roy*, i. *attaque au Roy*, quùm fcilicet unâ duntaxat ex parte in regem fiat

Digitized by Google

impressio; (unde admonitus discedit), quùm verò omni ex parte fiat, aut fieri possit *irruptio*; tunc dicitur: מת & עשק, *éschea* & *máth*, i. Gallicè, *l'effort de toutes parts tombe sur le Roy; le Roy est mort; impetus undique in Regem fit, occidit.* Hujusce porrò ludi, aut artis quisnam, amabo, fuerit inventor? Quo tempore vixit? Quæ illius patria, qui ita עברית loquitur? Non Persis, non India..... quibus עשק & מת, *éschea* & *máth*, voces prorsùs ignotæ. Lxx. item, ἐγγυάομαι *spondeo*, ἄγομαι *ducor*.

Praet. 3. p. s. m. אוֹ עָשַׁק אֶת־עֲמִיתוֹ, Levit. 5. v. 21. vel 6. v. 2. *aut calumniatus fuerit*, (vel *defraudaverit*) *proximum suum.* Cum affix. בְּאֶפֶס עֲשָׁקוֹ, Isai. 52. v. 4. *in fine afflixit, oppressit eum.* 3. p. s. f. Isai. 38. v. 14. *Domine* (*áschqahlli*) עָשְׁקָה־לִּי *vim facit mihi.* Vulg. *vim patior* (sub מַחֲלָה, f. *morbus, infirmitas*) *sponde, fidejube pro me.* Alii, (qui legunt עָשְׁקָה־לִּי oschqahlli) *vis fit mihi*.... 2. p. s. m. cum affix. עֲשַׁקְתָּנוּ *defraudasti nos*, c. 1. p. s. c. וְאֶת־מִי עָשַׁקְתִּי, 1. Reg. 12. v. 3. *aut quem defraudavi, vi oppressi?* 3. p. plur. c. עָשְׁקוּ *fraudant.* Cum præf. וְעָשְׁקוּ *& opprimunt.*

Ben. s. m. עֹשֵׁק *fraudans, opprimens.* Cum נח hhólem defic. & duplici accentu, nempe Mounahh & Mérechá, metri scilicet, aut musices ergo, vel ex brevitate versûs, vide Gram. Heb. t. 2. p. 317. c. 1. עֹשֵׁק דָּל לְהַרְבּוֹת לוֹ, Prov. 22. v. 16. *qui tenuem fraudat, ut augeat se*, vel *sua*.... Cum præf. וְעֹשֵׁק *& opprimens.* Plur. const. cum præf. וּבְעֹשְׁקֵי, Malach. 3. v. 5. *& contra supprimentes* mercedem mercenarii. Cum præf. affix. & in pausa, unde (ָ) loco נח (ְ) sub ק, לְעֹשְׁקָי, *oppressoribus meis*, c. עֹשְׁקֵיהֶם *opprimentium eos.* Plur. fem. cum præf. הָעֹשְׁקוֹת *quæ opprimunt.*

Paoul. s. m. עָשׁוּק *oppressus, fraudatus, raptus*... Et נח (ו) in (ֻ) ad euphoniam mutato, עָשֻׁק בְּדַם־נָפֶשׁ, Prov. 28. v. 17. *qui rapitur* (conatus hìc notatur) *ob sanguinem animæ*, h. e. ob effusionem sanguinis, in quo, vel ex quo spiritus vitales. Metonymia causæ. Plur. עֲשׁוּקִים *oppressi.* Cum præf. הָעֲשׁוּקִים *& oppressi*; נח (ו) in (ֻ) mutato, הָעֲשֻׁקִים *oppressi*, Eccl. 4. v. 1. ubi Lxx. substant. συκοφαντίας *calumnias*, לַעֲשׁוּקִים *oppressis.*

Infin. cum præf. לַעֲשֹׁק *opprimere.* Cum præf. & affix. נח hhólem ultimæ mutato in (ָ hhatoúph), quod cum (ְ) penultimæ sedem commutavit, vide Gram. Heb. tom. 1. p. 351. c. 1. לְעָשְׁקָם *defraudare, opprimere eos.*

Fut. 3. p. s. m. הֵן יַעֲשֹׁק נָהָר לֹא יַחְפּוֹז, Job. 40. v. 18. Lxx. ἐὰν γένηται πλήμμυρα, οὐ μὴ αἰσθηθῇ, Sym. ἐὰν κατακλυσθῇ *si fuerit inundatio non sentiet*, sive *consternabitur.* Vulg. *ecce absorbebit fluvium, & non mirabitur.* Alii, cum Arab. *si proruperit flumen, non trepide surripiet se*.... Alii aliter. 2. p. s. m. לֹא־תַעֲשֹׁק אֶת־רֵעֲךָ, Levit. 19. v. 13. *non fraudabis proximum tuum.* 3. p. plur. m. cum (ֻ) loco נח (ו) ad euph. & affix. יַעַשְׁקֻנִי *opprimant me*, c. 2. p. plur. m. in pausa, quare נח hhólem primariæ vocis revocatur loco נע (ְ), תַּעֲשֹׁקוּ *opprimitis, opprimetis.*

PUAL עֻשַּׁק, unde Paout. s. f. cum præf. הַמְעֻשָּׁקָה בְּתוּלַת בַּת־צִידוֹן, Isai. 23. v. 12. Lxx. activè, καὶ ἀδικεῖν τὴν (Aq. Sym. Theod. παρθένον) θυγατέρα Σιδῶνος *& injuriâ afficere* (*virginem*) *filiam Sidonis.* Alex. Ald. Complut. Σιών *Sion.* Vulg. *calumniam sustinens virgo filia Sidonis.* Alii, *quæ calumniâ, vi oppressa*, vel *opprimenda, vim passa*, aut *passura*.... *es virgo filia Sidonis.*

עֵשֶׁק Mass. *Eschea*, Vulg. *Esec*, nom. propr. fratris Asel, (non *Aser*, uti scribit Leusden, & post ipsum P. M. Albertus,) filii Elasæ, 1. Paral. 8. v. 38. Etym. *oppressio*... à עֹשֶׁק, vel עָשַׁק, idem.

עֹשֶׁק, m. Lxx. ἀδικία, ἀδίκημα, ἄδικον, ψεῦδος, Lxx. Aq. Sym. Theod. συκοφαντία, Lxx. θλῖψις, καταδυναστεία.... Vulg. & alii, *injustitia, injuria*, (adjectivè, *injurius*,) *fraus, mendacium, sycophantia, calumnia, afflictio, oppressio, violentia*.... Cum præf. וְעֹשֶׁק *oppressio*, בְּעֹשֶׁק, & cum motione נע ה artic. extrusi, (ַ) scilicet, נח daghésch absque compensatione excidente, ut fit ante gutturales, vide Gram. Heb. tom. 1.

Digitized by Google

p. 69. c. 1. בְּעֹשֶׁק *in oppressione, cum fraude*, מֵעֹשֶׁק *ab oppressione*. Rad. עָשַׁק *defraudavit, oppressit, vi, fraude detinuit, occupavit.*

עשק QAL, unde HITHPAEL הִתְעַשֵּׂק, ex quo 3. p. plur. c. Praet. הִתְעַשְּׂקוּ עִמּוֹ, Gen. 26. v. 20. Lxx. ἠδίκησαν γὰρ αὐτόν (*& vocatum est nomen putei, injustitia*). *Injustitiam enim fecerant in eum.* Schol. in Nobil. ἐσυκοφάντησαν γὰρ αὐτὸν *sycophanti enim, sive calumniati erant eum.* Neque hi distinguebant τὸ עָשַׂק, à τῷ עָשַׁק; neque S. Hieron. qui per *calumniam* (ex Aquila scil.) reddit. Targ. אִתְנְצִיאוּ עִמֵּיהּ, Alii, *quia litigârant cum ipso....*

עֵשֶׂק m. Lxx. ἀδικία *injustitia*. Aq. συκοφαντία, Vulg. *sycophantia*, seu *calumnia*, à עָשַׁק *calumniatus est, injuria affecit....* deducebant. Alii, *lis, litigium, occupatio...* Rad. עָשַׂק, vel potiùs עסק Chald. (ס in ש mutato) *occupatus fuit....* in Ithpaél, *rixatus est....*

עשר QAL. Lxx. πλουτίζομαι, Lxx. Aq. Sym. Theod. πλουτέω, Vulg. & alii, *ditor, locupletor, dives, opulentus fio, in divitiis sum, opibus affluo.*

Praet. 1. p. s. c. אַךְ עָשַׁרְתִּי מָצָאתִי אוֹן לִי, Hos. 12. v. 9. *at dives effectus sum*, (q. d. *unde habeas quaerat nemo, sed oportet habere*) *rem reperi mihi.*

Fut. 3. p. s. m. לֹא יַעְשִׁר, Job. 15. v. 29. *non ditatur*, aut certe non manebit dives....

HIPHIL הֶעֱשִׁיר, Lxx. πλουτίζω, sic Aq. Sym. Theod. secundùm nonnullos; secundùm alios, πλουτέω.... Vulg. & alii, *dito* alios, vel reciprocè, ipse me, intransitivè, *ditesco, rem facio, dives sum*, vel *evado*. Lxx. item, substant. πλοῦτος *divitiae*; legebant עֹשֶׁר idem; πλούσιος *dives*, à עָשִׁיר (pro עֹשֶׁר) idem.

Praet. 2. p. s. f. הֶעֱשַׁרְתְּ מַלְכֵי־אֶרֶץ, Ezech. 27. v. 33. *ditâsti reges terrae*, ex vectigalibus. 1. p. s. c. הֶעֱשַׁרְתִּי אֶת־אַבְרָם, Gen. 14. v. 23. *ditavi Abramum.*

Ben. s. m. cum praef. מוֹרִישׁ וּמַעֲשִׁיר, 1. Reg. 2. v. 7. *de possessionibus depellit, & opibus donat*, depauperat, & ditat Dominus.

Infin. cum praef. וְאָץ לְהַעֲשִׁיר לֹא יִנָּקֶה, Proverb. 28. v. 20. *& qui festinat ditescere non erit immunis* à culpa, & à poena.

Fut. 3. p. s. m. יַעֲשִׁיר, & cum (·) absque (י) comite, יַעֲשִׁר *dives erit, evaserit.* Cum affix. & τῷ (·) loco τῶ (י) accelerandae pronuntiationis gratiâ, vide Gram. Heb. tom. 1. p. 360. c. 2. יַעְשְׁרֶנּוּ *ditabit eum.* 3. p. s. f. תַּעֲשִׁיר *ditabit*. Cum affix. תַּעְשְׁרֶנָּה *ditabit eam*, Psal. 64. Heb. 65. v. 10. ubi τῷ (·) loco τῶ (י), ut mox supra. 1. p. s. c. cum praef. (ו) τῷ (-) loco τῶ (·) notato ante א quiesc. ex Syriasmo, (vide Gram. Heb. tom. 1. p. 411. c. 2.) & (·) absque (י) indice τῶ hhiriq gadhól, וָאַעְשִׁר pro וָאַעֲשִׁיר, Zach. 11. v. 5. *quod ditabor*, aut *ditatus sum*. 3. p. plur. m. cum praef. וַיַּעֲשִׁירוּ *& ditati sunt.*

HITHPAEL הִתְעַשֵּׁר, unde Ben. s. m. יֵשׁ מִתְעַשֵּׁר וְאֵין כֹּל, Prov. 13. v. 7. Lxx. in plur. εἰσὶν οἱ πλουτίζοντες (Alex. οἱ πλουτίζοντες) ἑαυτοὺς μηδὲν ἔχοντες, *sunt, qui ditant se, nihil habentes.* Vulg. & alii, *est quasi dives, cum nihil habeat.* Quidam, *est ditans se, cuique nihil satis* est.... dum divitior altet.

עֹשֶׁר m. Lxx. Aq. Sym. Theod. πλοῦτος, Vulg. & alii, *divitiae, opes*, rerum omnium abundantia. Cum praef. הָעֹשֶׁר, וְהָעֹשֶׁר *& divitiae*, הָעֹשֶׁר *divitiae*, וְהָעֹשֶׁר וְהַכָּבוֹד מִלְּפָנֶיךָ, 1. Paral. 29. v. 12. *à te sunt & divitiae, & honor*, לְעֹשֶׁר *divitiis*, מֵעֹשֶׁר *prae divitiis*. Cum aff. τῷ (ו) in (·hhatouph), & (·) in (·) mutatis, vide Gram. Heb. tom. 1. p. 61. עָשְׁרוֹ *divitiarum suarum*, m. Cum praef. & affix. בְּעָשְׁרוֹ *in divitiis suis*, m. עָשְׁרָם *divitiae eorum*. R. עָשַׁר *ditatus, locupletatus fuit.*

עשר QAL. Lxx. δεκατόω, ἀποδεκατόω, Vulg. & alii, *decimo, decimam partem excerpo*, vel *excerptam* (ex bonis meis) *offero, do....*

Fut. 3. p. s. m. צֹאנְכֶם יַעְשֹׂר, 1. Reg. 8. v. 17. *oves vestras decimabit.*

PIEL עִשֵּׂר, Lxx. δεκατόω, ἀποδεκατόω, Vulg. & alii, *decimo, decimas partes accipio*, vel *do....*

Ben. plur. m. cum praefix. הַמְעַשְּׂרִים *decimantes.*

Infin. עַשֵּׂר *decimando*. Lxx. δεκάτῳ de-

cima part.

Fut. 2. p. f. m. תַּעְשֵׂר *decimabis.* 1. p. f. c. cum affix. עַשֵּׂר אֲעַשְּׂרֶנּוּ לָךְ, Gen. 28. v. 22. *decimando decimabo id* (*quodcunque dederis mihi*,) *tibi.*

HIPHIL הַעְשִׂיר, Lxx. ἀποδεκατόω, Vulg. & alii, *decimo*....

Infin. ex forma (-) cum præfixo (-) notato, & τῷ ה scil. characteristico extruso, vide Gram. Heb. tom. 1. p. 185. (ubi pro ה artic. lege ה charact.) בַּעְשֵׂר pro בְּהַעְשֵׂר, *in decimando.* Lxx. substantivè, δεκάτην, Ald. Complut. δεκάτας decimam, vel *decimas partes*, כִּי תְכַלֶּה לַעְשֵׂר *quum absolves decimare*, quando curriculum decimationis absolves tertio anno.

עֶשֶׂר m. Lxx. Aq. Sym. Theod. δέκα, Vulg. & alii, *decem*; item, *decimus*; jungitur ferè nomini numerali.... Lxx. item, εἰκὰς *vicenarius numerus, viginti, vigesimus mensis dies,* πέντε *quinque*, אַחַד עָשָׂר, Deut. 1. v. 2. Lxx. ἕνδεκα *undecim diebus*, vel *undecimo die*.... Cum præf. ה τῷ (-) notato ob ע seq. τῷ (-) affectum, הָעֶשֶׂר *decem.* R. עָשַׂר *decimavit*....

עֲשַׂר f. Chald. Lxx. δέκα, Vulg. & alii, *decem.* Cum τῷ ה loco τοῦ א emphatici, sive articuli, τῷ ה articulo Hebr. situ contrarii, vide Gram. Heb. tom. 2. p. 572. עַשְׂרָה *decem*, m. Plur. cum præfix. וְעֶשְׂרִין (pro duali עֶשְׂרִין), Dan. 6. v. 2. Lxx. καὶ εἴκοσι, Vulg. & alii, *& viginti.* Rad. עָשַׂר Hebr. *decimavit, decimas dedit, accepit,* sive *detraxit.*

עֶשֶׂר f. Lxx. Aq. Sym. Theod. δέκα, Vulg. & alii, *decem.* Lxx. item, εἴκοσι *viginti*; עֶשֶׂר־יָדוֹת לִי בַמֶּלֶךְ, 2. Reg. 19. v. 44. *decem manus* (*partes, portiones*.... *sunt*) *mihi in rege*, h. e. in regno. Vulg. *decem partibus major ego sum apud regem*... Cum præfix. וְעֶשֶׂר, & cum (ו) τῷ (-) notato, quia scil. conjunxit duo nomina, quorum posterius est dissyllabum penacutum, vide Gram. Heb. tom. 1. p. 385. c. 2. לְעֶשֶׂר *& decem*, כְּעֶשֶׂר *quasi decem*, לְעֶשֶׂר *decem.* R. עָשַׂר *decimavit*....

עֲשָׂרָה m. Lxx. δέκα, Vulg. & alii, *decem.* Cum præf. וַעֲשָׂרָה *& decem*, הָעֲשָׂרָה *decem*, מֵעֲשָׂרָה *præ decem.* Constr. vel ex terminatione ה præcedenti duplici (-), עֲשֶׂרֶת *decem.* Sym. δεκάκις *decies*, עֲשֶׂרֶת הַדְּבָרִים, Exod. 34. v. 28. Lxx. τοὺς δέκα λόγους, Vulg. & alii, *ista decem verba* legis. Propriè *verborum istorum*, τῶν δεκάδα. Cum præfix. וַעֲשֶׂרֶת *& decem*, כַּעֲשֶׂרֶת *quasi decem.* Plur. עֲשָׂרֹת וְשָׂרֵי עֲשָׂרֹת, Exod. 18. v. 21. *& principes decuriarum*, h. e. *decuriones.* R. עָשַׂר *decimavit*....

עֶשְׂרֵה f. Lxx. δέκα, Vulg. & alii, *decem*; item, *decimus.* Semper alii nomini numerali postponitur: ut אַחַת עֶשְׂרֵה, 4. Reg. 9. v. 29. Lxx. ἑνδεκάτῳ *undecimo*, עַשְׁתֵּי־עֶשְׂרֵה, Exod. 26. v. 7. Lxx. ἕνδεκα *undecim*.... R. עָשַׂר *decimavit*....

עִשָּׂרוֹן *Issarón*, sive *Assarón*, m. (Aliter עֹמֶר *Omer*), nomen mensuræ. Lxx. δέκατον, τὸ δέκατον, Vulg. *decima pars*; nempe τοῦ אֵיפָה *Ephâh.* Vide Gram. Heb. tom. 2. p. 525. עִשָּׂרוֹן עִשָּׂרוֹן לַכֶּבֶשׂ הָאֶחָד, Num. 29. v. 10. *Assarón, Assarón*, i. *Assarón unumquemque, pro unoquoque agno* è septem. Cum præf. וְעִשָּׂרוֹן (עִשָּׂרוֹן) אֶחָד, Num. 29. v. 4. Lxx. δέκατον, δέκατον.... *decimam, decimam*.... Vulg. *unam decimam*.... Alii, *& Assarón unum* per.... R. עָשַׂר *decimavit*....

עֶשְׂרִים plur. c. Lxx. εἰκάς, εἴκοσι, εἰκοστός, Vulg. & alii, *vicenarius numerus, viginti*, (plurale pro duali, עֶשְׂרִים *bisdena*, à sing. עֶשֶׂר *decem*,) *vigesimus.* Lxx. item, ἑβδομήκοντα *septuaginta.* In hacce phrasi: בֶּן עֶשְׂרִים שָׁנָה, εἰκοσαετὴς *annum agens vigesimum*.... Cum præfix. וְעֶשְׂרִים *& viginti*, הָעֶשְׂרִים *viginti*, בְּעֶשְׂרִים *pro viginti, in vigesimo*, כְּעֶשְׂרִים *quasi viginti*, לְעֶשְׂרִים *in vigesima.* R. עָשַׂר *decimavit*....

עֶשְׂרֹנִים *Esronim*, sive *Asronim*, plur. m. à sing. עִשָּׂרוֹן *Issarón*, seu *Assarón*, (quod vide mox supra) τῷ ע (-) loco τοῦ (-) notato, & (-) in (-) mutato sub שׂ, unde τὸ dagh. excidit. Lxx. τὰ δέκατα, Vulg. & alii, *decimæ partes* τοῦ אֵיפָה *Ephâh* videlicet.... Rad. עָשַׂר *decimavit*....

עָשַׁשׁ QAL. Sym. ἀραχνόω, θολόομαι.... Vulg. & alii, *situ obsereor*, (*ab erugine, vermiculis*, aut *tineis corrodor, consumor*,) *contabesco, putreo, coeno seculento excitato*

Digitized by Google

citato inquinor, infuscor, turbor.... Hinc per aphæresin, Gr. σῆς.

PRÆT. 3. p. s. f. עָשְׁשָׁה מִכַּעַס עֵינִי, Psal. 6. v. 8. Lxx. ἐταράχθη ἀπὸ θυμοῦ ὁ ὀφθαλμός μου, Vulg. *turbatus est à furore oculus meus.* Aq. αἰχμώθη.... *aruit præ æstu* irarum scilicet, aut curarum.... Sym. ἐφλέγμανε ἀπὸ παρασμοῦ.... *ustus est ab exacerbatione*.... S. Hieronymus, *caligavit præ amaritudine*.... Alii, *erosus*, vel *corrosus*, vel *depastus*, vel *consumptus est*, vel *tabuit*, *contabuit præ ira, indignatione, ægritudine*.... Quidam ex usu Arabico, *exsiccatus, extenuatus est oculus meus, concidit præ mœrore vultus meus.* 3. p. plur. c. in pausa, unde τὸ (-) motio primariæ vocis loco τοῦ (·) sub ש revocatur, עָשֵׁשׁוּ *cariem passa sunt* ossa mea.

עָשַׁת QAL, *niteo.* Lxx. per metonymiam adjuncti, πλουτέω, (Compl.) παχύνομαι. Syr. Arab. Chald. *ditor.* Vulg. *impinguor*, sive *pinguesco.* Aq. Sym. Theod. στερέομαι *corroboror.*

PRÆT. 3. p. plur. c. שָׁמְנוּ עָשְׁתוּ, Jerem. 5. v. 28. *obesi sunt, nitent.*

HITHPAEL הִתְעַשֵּׁת, Lxx. paraphrasticῶs, διασώζω *servo, sospito.* Vulg. & alii, ex usu Chald. *cogito, recogito*.... (Hinc Gr. αἰσθάνομαι.) Alii, *nitidum, serenum*, vel *amicum ipse me exhibeo.*

FUT. 3. p. s. m. אוּלַי יִתְעַשֵּׁת הָאֱלֹהִים לָנוּ, Jon. 1. v. 6. *fortasse serenabitur*, sive *placabitur nobis Deus*, vel *de nobis cogitabit*, ut Psal. 39. Heb. 40. v. 18. *Dominus de me cogitat.* Simili ratione Deus opem suis laturus dicitur eos *meminisse, respicere*, &c. Gen. 8. v. 1. Exod. 3. vv. 7. 9.

עֲשִׁת PEAL, Chald. unde 3. p. s. m. PRÆT. ex forma τοῦ (-) vel (·), cum τῷ (׳) alterutrius indice, vide Gram. Heb. tom. 2. p. 586. & Ludov. *de Dieu*, p. 187. וּמַלְכָּא עֲשִׁית, Dan. 6. v. 3. vel 4. Vulg. & alii, *porrò rex cogitabat*, constituere eum.... Lxx. καὶ ὁ βασιλεὺς κατέστησεν αὐτόν....

עֶשֶׁת m. unde עֶשֶׁת שֵׁן, Cant. 5. v. 14. Lxx. πυξίον ἐλεφάντινον *tabella eburnea*, apud Vulg. vacat. Alii, *nitor eboris.* Rad. עָשַׁת *nituit.*

עַשְׁתֹּרֶת Mass. *Aschtóreth*, Vulg. *Astarthe*, & *Astaroth* (fortè mendosè) nom. propr. idoli, Vulg. *deæ Sidoniorum*, 3. Reg. 11. v. 5. 4. Reg. 23. v. 13. Quisnam autem Deus (idolicus), aut quænam dea? est plerisque *Venus*; quasi ab עַשְׁתָּרָה, f. (vel potiùs אסתרא, ut legit Syr.) *grex, caula, præsepium, armentum*.... gregibus enim & armentis præfuit. Hinc capiti impositum τὸ τῆς βασιλείας παράσημον, nempe κεφαλὴ ταύρου *caput tauri pro regni insignibus*, ut habet *Sanchoniathon*. Porrò de *Venere Lucretius*,

——*per te genus omne animantum*
Concipitur, visitque exortum lumina solis.

Et *Manilius*, lib. 2. ubi de cæli signis, quæ sub Deorum tutela sunt,

——*taurum* Cytherea *tuetur.*

Stella Veneris, אסתרא *Estro*, f. *Armenicum*, Bar. Bahlul, alternando scilicet (ut fit) ע & א, ש & ס, utque legit Syr. Etym. *abscondita*, vel *abscondenda*. Rad. סתר Hebræis, Chald. Syr. Arab. *abscondit, texit, velavit se*... unde & nomen τῆς *Esther* reginæ, cujus etymon vide Esth. (Targ.) 2. v. 7.

עַשְׁתּוּת f. s. vel עֶשְׁתּוֹת, plur. f. unde cum præf. לְעַשְׁתּוּת שַׁאֲנָן, Job. 12. v. 5. apud Lxx. vacat. Vulg. (*lampas contempta*) *apud cogitationes divitum.* Alii, *cogitationi*, Alii, *cogitationibus felicis.* Quidam, *præ nitore*, sive *splendore tranquilli* hominis. R. עָשַׁת *nituit*, ex usu Chald. *cogitavit.*

עַשְׁתֵּי plur. m. constr. *unitatem* supra denarium denotans; semper τῷ עָשָׂר, vel עֶשְׂרֵה jungitur: ut עַשְׁתֵּי־עֶשְׂרֵה יְרִיעֹת, Exod. 26. v. 7. Lxx. ἕνδεκα δέρρεις *undecim vela pellicea*, vel *ex pilis*.... Vulg. *saga cilicina undecim*.... Alii, *undecim cortinas, aulæa* ex pilis caprarum..... Lxx. Jerem. 52. v. 2. vertunt: ἐν τῷ δεκάτῳ.... *in decimo*.... ni mendosè, pro τῷ ἑνδεκάτῳ..... *undecimo*..... בְּיוֹם עַשְׁתֵּי עָשָׂר, Num. 7. v. 72. Lxx. τῇ ἡμέρᾳ ἑνδεκάτῃ.... Vulg. & alii, *die undecimâ*.... Est porrò τὸ עַשְׁתֵּי vox composita ex præpositione עַל *supra*, & nom. plur. m. constr. שְׁתֵי, à singulari שֵׁת *fundamentum*..... unde τὸ

עַשְׁתֵּי עָשָׂר, eſt pro עַל־שְׁתֵּי עָשָׂר *ſupra fundamenta*, i. principia, ſive *unitates* (τῆς δυάδος) *denarii numeri*, h. e. *undecim*, *undecimus*.

עֶשְׁתֹּנוֹת plur. f. unde cum affix. עֶשְׁתֹּנֹתָיו, Pſal. 145. Heb. 146. v. 4. Lxx. οἱ διαλογισμοὶ αὐτῶν, Vulg. *cogitationes eorum*, (ἕτερος) προθέσεις αὐτοῦ (Alius) *propoſitiones ejus*, Alii, *conſilia*, *machinationes* .... *ejus*, m. R. עֲשַׁת Chaldæis, *cogitavit*.

עַשְׁתָּרָה f. Lxx. ποίμνιον, Vulg. & alii, *grex ovium*, *ovile*, *caula*; item, *armentum*, *præſepium*. Plur. עַשְׁתְּרוֹת *greges*, *caulæ*, *præſepia*. Conſtr. cum præf. וְעַשְׁתְּרֹת *&* *greges* .... R. סתר Syr. *texit*, *protexit* .... unde סִתְרָה, & alternando (ut fit) ע & א, ש & ס, עַשְׁתָּרָה *grex ovium* .... ſic dictus, quòd oves ad lanam ſervandam pelle tegerentur. Hinc *oves pellitæ*, *pellitum pecus*, Varro, Plin. Nota quod poſt τὸ עַשְׁתְּרֹת (*greges*) ſæpiùs τὸ צֹאן (*ovium*) ſequatur.

עַשְׁתָּרוֹת Maſſ. *Aſchtaróth*, Vulg. *Aſtaroth*, nomen propr. urbis in Baſan, poſteà in portione Tribûs Manaſſe, Deut. 1. v. 4. Joſ. 9. v. 10. cap. 12. v. 4. cap. 13. vv. 12. 31. poſtremò Levitis conceſſæ, 1. Paral. 6. v. 71. *Videtur* עשתרות קרנים *dici* Gen. 14. v. 5. *quod nomen nonniſi hoc loco legitur*. Had. Reland. Palæſt. p. 598. Euſebius ad hanc vocem notat ſex eam milliaria abfuiſſe ab urbe Arabiæ, cui nomen Adraa, & Adraa ipſa à Boſtris abfuiſſe 25. milliaria: eſſe autem duos vicos hoc nomine in Batanæa inter Adara (Adraa) & Abilam urbes, novem milliarium intervallo diſcretos à ſe invicem. Idem ad Καρναείμ notat eſſe vicum grandem in angulo Batanææ *Carneam* dictum, & aliam *Carneam* in finibus *Æliæ*. Etym. *caulæ*, *præſepia* .... à ſing. fem. עַשְׁתָּרָה, quod vide mox ſupra.

עַשְׁתֹּרֶת vel עַשְׁתָּרוֹת, Maſſ. *Aſchtaróth*, Vulg. *Aſtaroth*, nomen propr. Numinis Palæſtinorum, Joſeph. lib. 6. cap. 14. Judaïc. Antiquit. quod ſuſtulêre Judæi Samuelis juſſu, 1. Reg. 7. v. 3. Cum præfix. וְאֶת־ הָעַשְׁתָּרוֹת, 1. Reg. 7. v. 4. Lxx. τὰ ἄλση Ἀσταρώθ *lucos Aſtaroth*. Aq. τὰ τῆς Ἀστάρτης ἀγάλματα *Aſtartes ſtatuas*. Vulg. *Aſtaroth*. Alii, *ſimulachra*, ſive *idola*, *fœminea*; peculiariter, *Veneris*, הָעַשְׁתָּרוֹת *&* *τὰς Aſtaróth*. Conſtr. cum præf. בְּעַשְׁתְּרוֹת *in τῆς Aſtaróth*, quam vide mox ſupra & infra; וְלָעַשְׁתָּרוֹת *&* *τῆς Aſtaroth*. Etym. *abſcondita*, ſive *abſcondenda* ſtatuæ; à סְתַר Chald. *latuit*, *abſcondit ſe*; Syris, *texit*, *protexit* .... unde אֶסְתֵּר *Eſter* .... idem ferè Judæis ac Heb. עַלְמָה *Almah* .... אַסְתַּר *Aſter*; emphat. אַסְתְּרָא *Aſtera*, Gr. Ἀστὴρ, Ἄστρον, Lat. *Aſter*, *aſtrum*, *Stella*, ſive *ἑσπέριος*, qui ſcilicet occidens abſcondit ſe .... אסתרא Syr. unde τοῦ ה extrito alternatoque ש & ס, Heb. אֲשֵׁרָה Chald. אשירא, אשרא *lucus*, *ſimulacrum ligneum Aſtartæ dicatum* .... אסתרא *Eſtro*, f. *Armenicum*, Bar. Bahlul. *ſtella Veneris*. Hinc plur. fem. Syr. אסתרותא *Eſtrotho*, Heb. (alternando ע & א, ש & ס) עַשְׁתָּרוֹת *Aſchtharóth*, *Veneris ſimulachra* .... Etym. idem ac vocis præced.

עַשְׁתְּרֹת Maſſ. *Aſchteróth*, Vulg. *Aſtaroth*, nom. propr. (conſtr.) urbis ejuſd. (uti videtur) ac præcedentis, in col. ſcilicet præced. עַשְׁתְּרֹת קַרְנַיִם, Gen. 14. v. 5. Vulg. *Aſtaroth carnaim*, h. e. *caulæ*, ſive *præſepis cornuum*, pro *præſepia animalium cornutorum*, (abſtractum pro concreto); à plur. fem. conſtr. עַשְׁתְּרֹת *caulæ*, ſeu *præſepia*, & duali com. קַרְנַיִם *cornua*.

עַשְׁתְּרָתִי Maſſ. *Aſchtrathí*, Vulg. *Aſtarothites*, nom. commune virorum ex *Aſtaroth* oriundorum. Etym. idem ac vocum præced.

עֵת, c. Lxx. Aq. Sym. Theod. καιρός, Lxx. εὔκαιρος, ὥριμος, Lxx. Sym. εὐκαιρία, ὥρα, ἡμέρα, χρόνος, νῦν, πέρας .... Vulg. & alii, *tempus*, (peculiarit.) *opportunum*, *idoneum*, *tempeſtivum* .... *opportunitas temporis*, *tempeſtivitas*, *occaſio*; (latè) *hora*, *dies*, *tempus*; (Adverbialiter, ex virtute ſcil. præpoſitionis ſubintellectæ) *nunc* .... Hinc Gr. ἔτος, Lat. *ætas*. Lxx. item, πέρας *finis*. Verbal. ὁ χρονίζω *nihil moror*, *meis horis*, ſive *eventu* .... *moror* .... τοῦ (-) in (·) ob maqqáph correpto, עֶת־ *tempus*. Lxx. in hiſce phraſibus: עֵת לֵדָה ὠδὶν *dolor parturientis*, Alii, *tempus parturiendi*, עֵת עֶרֶב ἑσπέρα *veſpera*, ὀψὲ *ſerò*, עֵת לֹא ἄωρος, in-

tempestivus.... Cum præf. וָעֵת *& tempus*, הָעֵת *tempus*. Cum ה interrogandi, הַעֵת *an tempus*....? וּבָעֵת *& tempus*, בָּעֵת *in tempore*. Lxx. ἐν *in*, ἡνίκα *quando*, ὡς *sicut*; legebant כָּעֵת, בָּעֵת הַהִיא τότε, *tunc temporis, in ipso tempore*. Extruso ה articulo, בָּעֵת *in tempore*, וּבָעֵת, בְּעֵת *& in tempore*. Lxx. אַךְ (ו) solo expresso ἀλλ' *sed*, כָּעֵת *juxta tempus*; & excluso ה artic. כָּעֵת, Judic. 21. v. 22. Lxx. ὡς καιρός (Alex. Complut. κατὰ τὸν καιρὸν.....) ἐπλημμελήσατε *sicut fors* (aut res postulabat, *juxta id temporis*) *deliquistis*. Vulg. *à vestra parte peccatum est*. Alii, *ut nunc est* (ut res dant sese) non *jam rei eritis*..... Est ellipsis (haud infrequens) particulæ negativæ ex membro præced. repetendæ. וַיֹּאמֶר שׁוֹב אָשׁוּב אֵלֶיךָ כָּעֵת חַיָּה וְהִנֵּה־בֵן לְשָׂרָה אִשְׁתֶּךָ, Gen. 18. v. 10. *Et dixit: revertendo revertar* (i. certissimè, vel manifestissimè) aliquando revertar, nascendo scilicet, *ad te* (ad genus tuum) *secundùm tempus puerperæ*, (i. novem mensibus in utero virginis.... omni sine labe peractis) *Et ecce* (in hujusce rei testimonium) *erit filius* לְ *Sarah uxori tuæ* in senectute sua. Hic de se loquitur *Verbum*. Vide interpretationem versûs 14. vel quæ de ipso dicta sunt in Verbo אֵלֶּה. Conf. Joan. 8. v. 56. וּכָעֵת, וּבָעֵת *& juxta tempus*, לָעֵת *ad tempus*. Lxx. ἡνίκα *quando*, וְלָעֵת *& ad tempus*, Isai. 48. v. 16. *accedite ad me*, (Christus loquitur) *audite hoc, quod à principio*, vel *in abscondito non dixi*: nempe... מֵעֵת הֱיוֹתָהּ שָׁם אָנִי *ante tempus*, quo *illa* (terra, de qua mox supra) fundata *est, ibi eram, unde nunc Dominus Deus misit me, & spiritum suum*, vel *& spiritus ejus*, m. Est itaque hic mysterium SS. Trinitatis.....Lxx. ἡνίκα.... *quando*.... וּמֵעֵת *& à tempore*. Cum affix. עִתּוֹ *tempus suum*, m. Cum præf. & affix. דָּבָר בְּעִתּוֹ מַה־טּוֹב (duo ultima verba conjunctim legenda, *mah-ttôv*), Proverb. 15. v. 23. *sermo in tempore suo*, (Lxx. καίριος) *quàm bonus!* עִתָּהּ, & absque puncto mappiq, הּ infigendo, עִתָּה *tempus ejus*, f. בְּעִתָּהּ *in tempore suo*, f. in pausa, unde τὸ (ֵ) loco τοῦ (ִ) præcedit affixum, עִתָּהּ, & cum (י) redundanti, vide Gram. Heb. tom. 1. p. 118. c. 1. vel τῷ (ִ) indice, עִתֶּיךָ, עִתְּךָ *tempus tuum, temporis tui*, m. עִתֵּךְ *tempus tuum*, f. עִתָּם *tempus ipsorum*, בְּעִתָּם *in tempore suo, ipsorum*. Plur. עִתִּים *tempora*. Cum præfix. הָעִתִּים, וְהָעִתִּים *& tempora*, בָּעִתִּים, & τῷ ה articulo extruso, בְּעִתִּים *in temporibus*, וּבְעִתִּים *& in temporibus*, לְעִתִּים *temporibus*, לָעִתִּים *ad tempora*, וְלָעִתִּים *& ad tempora*. Plur. ex terminatione fem. cum præf. לְעִתּוֹת, *temporibus*. Cum affix. in pausa, quare (ָ) loco τοῦ (ֶ) sub altero ת, בְּיָדְךָ עִתֹּתָי, Psal. 30. Heb. 31. v. 16. *in manu tua tempora mea*, c. sive læta, sive tristia, nihil fortuitum.... Lxx. οἱ κλῆροί μου, fortè pro οἱ καιροί μου. R. עָנָה *opportunè, tempestivè loqui*.....unde עֵת *tempus opportunum*.... καιρός.

עָתַד QAL, *paratus, instructus fit, insto*....

PIEL עִתֵּד, unde IMPER. 2. p. s. m. cum præf. & affix. וְעַתְּדָהּ בַּשָּׂדֶה לָךְ, Prov. 24. v. 27. Lxx. καὶ παρασκευάζου εἰς τὸν ἀγρὸν *& preparare in agrum* colendum; legebant in Qal, cum ה paragogico, nempe וְעַתְדָה pro וְעַתְּדָהּ. Sym. φρόντισον ἐν ἀγρῷ *pone studium, curam in agro*. Vulg. *& diligenter exerce agrum tuum*. Alii, *& para illud tibi* (in tuum commodum) *in agro*. Quidam, *& statue*, sive *exstrue*....

HITHPAEL הִתְעַתֵּד, unde 3. p. plur. c. אֲשֶׁר הִתְעַתְּדוּ לְגַלִּים, Job. 15. v. 28. Lxx. ἃ δὲ ἐκεῖνοι ἡτοίμασαν.... *quæ autem illi paraverant*.... Vulg. (*in domibus desertis*) *quæ in tumulos sunt redactæ*. Alii, *quæ se parabant ad acervos*, h. e. ut in acervos lapidum redigerentur, quæ vitium faciebant, sive ruinam minabantur.

עֲתִד PEAL, Chald. *paratus stetit*,... unde PEIL plur. m. הֵן אִיתֵיכוֹן עֲתִידִין, Dan. 3. v. 15. Lxx. εἰ ἔχετε ἑτοίμως.... Vulg. & alii, *si parati estis*....

עַתָּה, vel in pausa עָתָּה, Adverbium temporis. Hinc Gr. ἤδη, Lxx. δή, Lxx. Aq. νῦν, Lxx. νυνί, Sym. παραχρῆμα, Lxx. ἄν, καὶ ἀλλά.... Vulg. & alii, *jam, mox, confestim, continuò, protinus*, (*sanè, profectò, scilicet, demum, duntaxat*....) *nunc, modò, statim, igitur*.... τὸ porrò עַתָּה haud

Digitized by Google

ſemper adverbium temporis eſt, ſed quaſi conjunctio, vel adverſativa, vel ratiocinativa, argumentorum ſeriem connectens; *&, ſed*.... Hinc Gr. apud Poëtas ἰδέ, Lat. *at, &*.... Lxx. item, per ſynecdochen totius, *ἡμέρα dies.* Paraphraſticωs, *ἰδὲ ecce, ἑσπέρα veſpera.* Verbal. *εἴδω video.* עַתָּה הַפַּעַם, Gen. 29. v. 34. Lxx. *ἐν τῷ νῦν καιρῷ in hoc præſenti tempore*.... Vulg. *nunc quoque*.... Alii, *nunc hac vice*.... Quidam, *hac porrò vice*.... Gal. *oh! pour le coup*..... כִּי־עַתָּה, Gen. 43. v. 10. Lxx. *δὲ autem.* Alii, *nam jam*.... עַד־עַתָּה, 2. Reg. 19. v. 8. *ἕως τοῦ νῦν uſque nunc, ad hanc uſque horam.* Cum præfix. וְעַתָּה, Lxx. *διὰ τοῦτο*, Alii, *propterea, idcircò, atque adeò.* Alii item, *jam verò, nunc autem, nunc igitur, & nunc*.... מֵעַתָּה, Lxx. *ἀπὸ τοῦ νῦν ex hac die, ex hoc tempore, οἶκος domus*, מֵעַתָּה יֵשׁ עִמְּךָ מִלְחָמוֹת, 2. Paral. 16. v. 9. *abhinc circumſtant te bella.* R. עָתָה *tempeſtivè loqui*, unde עֵת *tempus, ex quo*, עַתָּה *nunc*, h. e. *hocce tempore*, ſive *momento.*

עִתָּה־קָצִין Maſſ. *Ittáh-qatsín*, Vulg. *Thacaſin*, nom. propr. urbis in confiniis Zabulon, Joſ. 19. v. 13. ubi legitur עִתָּה pro עֵת, cum ה paragogico locali, uti mox in eodem verſu legitur גִּתָּה (ex גַּת, 4. Reg. 14. v. 25.) *verſus Gath*..... Etym. *hora-ꝰ Dux*, uti fermè Gallicè dicitur, *Bois-le Duc*, contractè *Boſl-Duc*, contractiùs, *Bol-Duc*, urbs Belgii in Brabantia.... à עֵת *hora*.... unde cum ה locali, (quod Chald. per τὸ ל expreſſit) & accentu in ultima, quam & ipſam ſyllabam nonnunquam occupat, vide Gram. Heb. tom. 1. p. 102. עִתָּה, ac קָצִין *dux*....

עַתּוּדִים, plur. m. Lxx. Sym. *τράγοι*, Lxx. *χίμαροι*, (Alex. *χείμαρροι*,) *ἔριφοι, κριοί*, Aq. Sym. V^a. editio, *κριοί*, Lxx. *ἄρνες, ἀμνοί, δράκοντες*.... Vulg. & alii, *hirci*, propriè majores, ac gregis veluti duces ... unde metaphoricè, *magnates, duces, reges* ... *capri, hœdi, arietes, cornei* ... *agni, dracones*.... Lxx. item Verbaliter, *ἄρχω partes priores occupo*.... τοῦ (ו) in (ֻ) mutato, עַתֻּדִים *hirci.* Cum præfix. וְעַתּוּדִים *& hirci.* Cum (ֻ) loco τοῦ (ו), וְעַתֻּדִים *hirci*,

וִהְיוּ כְּעַתּוּדִים לִפְנֵי־צֹאן, Jerem. 50. v. 8. *& eſtote quaſi hirci ante parvum pecus*, חֲלֵב עַתּוּדִים *& hircorum.* Conſt. accentu ab ultima ad penultimam ob concurſum retracto, vide Gram. Heb. t. 2. p. 308. כָּל־עַתּוּדֵי אָרֶץ, Iſai. 14. v. 9. *& omnes duces, principes, imperatores*..... (à *προστασίᾳ* nomina facta) *terræ.* Rad. עֲתַד Syris, *præſtò fuit, præſtitit*.....unde עַתּוּדִים *hirci*, (propriè majores) ſic dicti, quod præ grege ſtent.

עֲתוּדִים plur. m. unde plur. fem. cum præf. affix. & τοῦ (ו) mendoſo, pro τοῦ (י) ſecundùm Maſſorethas, וַעֲתוּדֹתֵיהֶם שׁוֹשֵׂתִי, Iſai. 10. v. 13. paraphraſticωs, *καὶ τὴν ἰσχὺν αὐτῶν προνομεύσω & fortitudinem eorum deprædabor.* Vulg. *& principes* (referebat ad עַתּוּדִים) *eorum deprædatus ſum.* Alii, *& parata* (vel *penuaria*, vel *theſauros*, vel *inſtructiſſimos* terminos, ſive regiones *munitiſſimas*) *eorum deprædatus ſum*.... Rad. עָתַד Qál, *paravit*.... cujus τὸ עֲתוּדוֹת poſſet eſſe Paoúl plur. fem.

עַתַּי, & in pauſa עַתָּי, Maſſ. *Attaí*, Vulg. *Ethai*, nom. propr. 1°. filii Roboam ex Maacha, 2. Paral. 11. v. 20. 2°. filii filiæ τοῦ Seſan ex ſervo Ægyptio, 1. Paral. 2. v. 35. ubi Vulg. *Ethei.* 3°. viri robuſtiſſimi, 1. Paral. 12. v. 11. ubi Vulg. *Ethi.* Etym. *tempora mea*, ſive *opportunitates meæ*, à ſing. עֵת vel עַת, *tempus, opportunitas*, & (ַי) aut in pauſa (ָי), affix. 1. p. ſ. c.

עִתִּי m. unde בְּיַד־אִישׁ עִתִּי, Levit. 16. v. 21. Lxx. *ἐν χειρὶ ἀνθρώπου ἑτοίμου*.... *in manu hominis parati*.... Vulg. *per hominem paratum*.... Alii, *per manum hominis parati, opportuni, commodi*.... *τοῦ τυχόντος.* R. עָתָה *tempeſtivè loqui*, unde עֵת, c. *tempus, opportunitas*, ex quo τοῦ (ִי) in fine adſumpto, adjectivum denominativum עִתִּי, m. *opportunus*, uti נָכְרִי *alienus*, à נֵכָר *alienatio.* Vide Gram. Lud. *de Dieu*, pp. 68. 69.

עָתִיד m. Lxx. Theod. *ἕτοιμος*, Aq. *παρεσκευασμένος*, Lxx. Sym. *μέλλων*, Lxx. *προστασσόμενος*.... Vulg. & alii, *paratus, præparatus*, (*inſtructus, promptus, inſtans*,) *mox rem facturus, qui primus ſtat*..... כְּמֶלֶךְ עָתִיד לַכִּידוֹר, Job. 15. v. 24. *ut rex inſtructus ad coronam.* Plur. עֲתִידִים, vel cum (·) abſque

Digitized by Google

(י) comite in penultima, עֲתִדִים *parati.* Cum præf. הָעֲתִידִים עֹרֵר לִוְיָתָן, Job. 3. v. 8. *qui parati sunt suscitare*, sive *excitaturi sunt Leviathan*, plerisque *balænam*.... Plur. fem. cum (ִ) absque (י) indice הִ hhiriq gadhól, עֲתִדֹת *parata.* R. עָתַד *paravit*....

עֲתִידִין plur. m. Chald. vide supra in עֲתִיד, Chald.

עֲתָיָה Maſſ. *Athaïáh*, Vulg. *Athaïas*, nomen propr. viri, Nehem. 11. v. 4. Etym. *alterius colloquium appetens*; à עתיה Arab. idem.

עָתִיק m. unde וְלִמְכַסֶּה עָתִיק, Iſai. 23. v. 18. Lxx. καὶ εἰς συμβολὴν μνημόσυνον.... *& in symbolam, memoriale*.... Aq. εἰς ἔνδυμα μετάθεσιν *in vestibus mutationis*, ſive *mutatoriis*..... Sym. καὶ περιβαλέσθαι, εἰς τὸ παλαιῶσαι.... *& amiciantur, ut veteraſcant*.... Theod. καὶ περιβαλέσθαι εἰς παλαίωσιν.... Vulg. *& vestiantur ad vetuſtatem*.... Alii, *& in operimentum*, vel *tegumentum*, (h. e. *vestimentum*, ſynecdoche generis) *vetus, vetuſtum, antiquum, decorum, honestum*, vel *durum, durabile, manens, denſum, aſperum, rigidum*.... Rad. עָתַק *conſenuit, veteravit, tranſtulit*, vel *tranſlatus*, al. *roboratus*.... *eſt.*

עַתִּיק m. Chald. Lxx. παλαιὸς, τὸ daghéſch more Chaldæorum in נ reſoluto, Lat. *antiquus*, ſic Vulg. & alii. Cum præf. וְעַתִּיק יוֹמִין יְתִב, vel יוֹמִין יְתִב, Dan. 7. v. 9. *& antiquus dierum.* Alii, *permanens diebus*, hypallage, pro *cujus dies permanent*.... *ſedit*, pro tribunali.... Rad. עֲתַק Chald. *conſenuit*....

עַתִּיקִים plur. m. unde וְהַדְּבָרִים עַתִּיקִים, 1. Paral. 4. v. 22. Lxx neglectâ conjunctione, vocibuſque Hebraïcis (nomine veluti proprio) retentis; ac non nihil, ut fit, corruptis, ἀβεδηρὶν, (Alex. ἀβεδδηρὶν,) ἀθουκιίμ, *Abeddérim, Athukiim.* Alii, *& Haddevarim, Attiqim.* Alii cum Vulg. appellativè, *hæc autem verba vetera, antiqua* (ſub) *ſunt*, q. d. iſta nomina ſunt virorum veterum, vel iſta ſunt ex antiqua traditione, ſcripto non prodita. Alii, *ſed res iſtæ ſunt obſoletæ*.... Conſtr. עַתִּיקֵי מִשָּׁדָיִם, Iſai. 28. v. 9. Lxx. οἱ ἀπεσπασμένοι ἀπὸ μαστοῦ, Vulg. & alii, *avulſos* (*recedentes*) *ab uberibus.* Rad. עָתַק *conſenuit, tranſtulit*, vel paſſivè, *tranſlatus, ab-*

ſtractus.... *fuit*, vel intranſitivè, *ſe tranſtulit, diſceſſit*....

עֲתָךְ Maſſ. & Vulg. *Athách*, nomen propr. urbis in Tribu Juda, 1. Reg. 30. v. 30. Etym. *tempus, ſæculum*... à עתך Arab. idem.

עַתְלַי Maſſ. *Athlái*, Vulg. *Athalas*, nom. proprium viri, Eſd. 10. v. 28. Etym. *mercenarii, operarii mei*, à plurali fracto, ſive imperfecto, עתלא *otaláon*, Arab. *mercenarii*... Gig. Cam. Gol. & affix. 1. p. ſ. c. (ַי), unde ob pauſam (ָי).

עֲתַלְיָה Maſſ. *Athaliáh*, Vulg. *Otholia*, nom. proprium filii Jeroham, 1. Paral. 8. v. 26. Etym. *operarii-Dei*, à plurali irregulari עתלא Arab. *operarii*.... & יָה *Dominus, Deus*....

עֲתַלְיָהוּ Maſſ. *Athaliáhou*, Vulg. *Athalia*, nomen propr. filiæ Amri (Leuſden, ex incuriâ, *Amii*, Albert. ex induſtriâ, vel ex oſcitatione, *Amia*) regis Iſraël, & matris Ochoziæ, filii Joram regis Judæ, 4. Reg. 8. v. 26. Etym. *haſta-Dei*, i. cruentiſſima, à עתל Arab. *haſta*.... Gig. & יָהוּ contractè pro יְהוָה *Dominus, Deus*....

עתם QAL, unde NIPHAL נֶעְתַּם, ex quo 3. p. ſ. m. PRÆT. Iſai. 9. v. 18. in excandeſcentia *Domini* Dei *exercituum*, נֶעְתַּם אָרֶץ, Lxx. συγκέκαυται ἡ γῆ, Chald. Arab. R. Dav..... *combuſta eſt terra.* Ad contextum optimè, favet Arab. עתם, accedit etiam eleganter emphaſis, Caſtel. Vulg. *conturbata eſt terra.* Alii, *obſcurata eſt terra*....

עָתְנִי Maſſ. & Vulg. *Othní*, nomen proprium viri, 1. Paral. 26. v. 7. Etym. *fumoſus*, à עתן Arab. *fumus*, unde aſſumpto (י) in fine, adjectivum denominativum, עָתְנִי *fumoſus*, formæ נָכְרִי *alienus*, ex נֵכָר *alienatio.*

עָתְנִיאֵל Maſſ. *Othniél*, Vulg. *Othoniel*, nom. proprium filii Cenez fratris Caleb, Joſ. 15. v. 17. 1. Paral. 4. v. 13. Etym. *fumus-Dei*, h. e. *maximus*, à עתן Arab. *fumus*, unde cum (י) paragog. ſive antiquâ regiminis notâ, עָתְנִי, & אֵל *Deus*; ſicque עָתְנִיאֵל erit pro עֹתֶן־אֵל, uti מַלְכִּיצֶדֶק eſt pro מֶלֶךְ־צֶדֶק, vide Gram. Heb. tom. 1. p. 125. c. 1.

עתק QAL. Lxx. παλαιόομαι, Sym. παλαιόομαι, Lxx. κατατρίβομαι, Aq. μεταίρομαι.... Vulg. & alii, *veteraſco, inveteraſco, vetus* (hinc *durus*, ac metaphoricè, *firmus*,

Digitized by Google

robustus....) *fio*, *duro*, *persevero*.... *alteror*, ætate scilicet, *desino*, *invertor*, *subvertor*, *destruor*.... *transferor*, *transmutor*....

Praet. 3. p. f. f. עָתְקָה בְּכָל־צוֹרְרָי, Psal. 6. v. 8. *turbatus* (oculus) *amotus*, *obtenebratus*.... *est*, *consenuit*, (rugas contraxit vultus....) *edurvit*, *riguit*.... *inter*, *propter omnes hostes* (*angustiatores*, *oppressores*) *meos*. S. Hieron. *consumtus sum*. 3. p. plur. c. Job. 21. v. 7. *quare improbi vivunt*, עָתְקוּ *inveterascunt*, *durant*....?

Fut. 3. p. f. m. וְצוּר יֶעְתַּק מִמְּקֹמוֹ, Job. 14. v. 18. *& petra cedit* (*discedit*, *se transfert*, *transfertur*, *refigitur*.....) *ex loco suo*. Cum præf. וַיֶּעְתַּק *& migrabit*....

HIPHIL הֶעְתִּיק, Aq. *μεταίρω*, Lxx. Sym. *ἀπαίρω*, Lxx. *ἀφίημι*, *χέω*, *παλαιόω*.... Vulg. & alii, *transfero*, *transmuto*, *refigo*, *aufero*; intransitivè, *cedo*, *discedo* (proficiscor) *recedo*, *transgredior*; vel reciprocè, *ipse me transfero*, *in vetustatem perduco*, *veterascere*, sive *obsolescere*, seu *vetustate evanescere facio*, hinc Lat. *antiquo*.... Item, *describo*, *extero*....

Praet. 3. p. plur. c. הֶעְתִּיקוּ מֵהֶם מִלִּים, Job. 32. v. 15. *amoverunt à se*, vel intransitivè, *discesserunt ab eis verba*. Deficiunt eos verba.

Ben. f. m. cum præf. הַמַּעְתִּיק הָרִים, Job. 9. v. 5. *qui transfert montes*. Quod non potentialiter, sed actualiter exponendum videtur. Hoc enim factum esse colligitur ex Psal. 17. Heb. 18. v. 8.... insigne hoc potentiæ argumentum. Hannibal viam per Alpes parare potuit, liv. 3. 1. at ipsos evertere nequaquam potuit.

Fut. 3. p. f. m. ex forma ירבֶּה (-) cum præf. וַיַּעְתֵּק *& transtulit*, vel intransitivè, *discessit*.

עָתָק m. Lxx. *ἀδικία*, Lxx. Sym. *ἀνομία*, Lxx. *μεγαλοῤῥημοσύνη*, Vulg. & alii, *injustitia*, *injuria*.... (Hinc Gal. *attaque*) *iniquitas*, *magni-loquentia*, *jactantia*.... Item, adjectivè, *durum*, *rancidum*, è vetustate, *mordax*, *probrosum*, *detortum*, *perversum*.... Psal. 74. Hebr. 75. v. 6. *ne loquamini collo*, עָתָק *præfracto*, vel *erecto*, *duro*... Metaphora à jumentis collo junctis, & refractariis. Cocc. *cum cervice durum*.

עָתֵק m. unde הוֹן עָתֵק, Proverb. 8. v. 18. Lxx. *καὶ κτῆσις πολλῶν* *& possessio multorum*. Aq. *ὕπαρξις μετ' εἰρήνης* *opes cum pace*. Sym. *βιωτικαὶ*.... *facultates antiquæ*. Theod. *ὕπαρξις παλαιὰ* *bona prisca* patrimonia. Vulg. *opes superbæ*. Alii, *substantia durabilis*, *stabilis*... *opes duratura*, *antiquæ*, *æternæ*, uti Dan. 7. v. 9.

עָתַר QAL. Lxx. Theod. *δέομαι*, Lxx. *εὔχομαι*, *προσεύχομαι*, Vulg. & alii, *rogo*, *supplico*, *supplex oro*, *precor*, *deprecor*, *imploro*; *verba multa*, *ac fortia in oratione fundo*; *amicis verbis exoro*, (concilio), *precando polliceor*, *vota nuncupo*, *exopto*..... Hinc per metathesin Gr. *ἱκετεύω* per syncopen Lat. *oro*.... Construitur cum præposit. אֶל, ל, Lxx. item per antiphrasin, *εἰσακούω* *exaudio*.

Fut. 3. p. f. m. יֶעְתַּר אֶל־אֱלוֹהַּ וַיִּרְצֵהוּ, Job. 33. v. 26. *orabit Deum*, *exorabitque eum*, placabit. Cum præf. וַיֶּעְתַּר *& supplex oravit*.

NIPHAL נֶעְתַּר, Lxx. *ἐπακούω*, Complut. *ἵλεως γίνομαι*.... Vulg. & alii, *exaudio*, *ausculto*, *exoror*, *placabilis sum*, *propitius fio*....

Praet. 3. p. f. m. cum præfix. וְנֶעְתַּר *& placabitur*, *exorabilis erit*. Ex forma ירבֶּה (1) pro ירבֵּה (-), vide Gram. Heb. t. 1. p. 170. c. 1. וְנֶעְתּוֹר לָהֶם כִּי־בָטְחוּ בוֹ, 1. Paral. 5. v. 20. *& exoratus est ipsis*, *quia confidebant* *ἐπ' αὐτῷ* *sibi*.

Ben. plur. f. cum præfix. וְנַעְתָּרוֹת נְשִׁיקוֹת שׂוֹנֵא, Prov. 27. v. 6. Lxx. *ἢ ἑκούσια φιλήματα ἐχθροῦ* (*fideliora sunt vulnera amici*); *quàm consultò facta oscula inimici*. Aq. *ἱκετικά*.... *supplicatoria*.... Sym. Theod. *ταραχώδη*.... *perturbata*.... Vulg. *fraudulenta*.... Alii sic totum versum: *Accipienda sunt cum fiduciâ vulnera diligentis*; *at deprecanda*, (h. e. *detrectanda*, sive *devitanda*) *oscula osoris*.

Infin. cum præf. ירבֵּה (-) in (-) ob maqqaph correpto, הֵעָתֵר *& exorari*, *indulgere*.... 2. Paral. 33. v. 18.

Fut. 3. p. f. m. cum præfix. וַיֵּעָתֵר, & ירבֵּה (-) in (-) propter accentum ab ultima ad penultimam syllabam ob concursum retractum, vide Gram. Heb. tom. 2. p. 308. וַיֵּעָתֶר *& exorabilem se præbuit*..... *exoratus est*....

HIPHIL הַעְתִּיר, Lxx. ἐύχομαι, προσεύχομαι .... Vulg. & alii, *precor, multis oro* ....

PRAET. 1. p. f. c. cum præf. וְהַעְתַּרְתִּי & *supplex orabo*, Exod. 8. v. 25. ubi vi τῆς (ו) conversiv. accentus à penultima ad ultimam descendit, vide Gram. Heb. t. 2. p. 310. c. 1. 2. p. pl. m. cum præf. וְהַעְתַּרְתֶּם עָלַי דִּבְרֵיכֶם, Ezech. 35. v. 13. edit. Complut. (apud alias vacat) καὶ ἐφωνήσατε κατ' ἐμοῦ τὰ ῥήματα ὑμῶν & *protulistis contra me verba vestra*. Vulg. & *derogâstis adversùm me verba vestra*. Alii, & *multiplicâstis* (vel *auxistis*, vel *superbè evomuistis*, vel *effutivistis*) *contra me verba vestra*.

IMPER. 2. p. pl. m. הַעְתִּירוּ *supplices orate*. Cum præf. וְהַעְתִּירוּ & *supplices orate*.

FUT. 2. p. f. m. תַּעְתִּיר *supplex orabis*. 1. p. f. c. Exod. 8. v. 9. *constitue quando* אַעְתִּיר לְךָ *deprecer pro te*, c.

עָתָר m. unde constr. cum præf. וַעֲתַר עֲנַן הַקְּטֹרֶת עֹלֶה, Ezech. 8. v. 11. Lxx. καὶ ἡ ἀτμὶς τοῦ θυμιάματος ἀνέβαινε & *vapor incensi* (*thymiamatis*) *ascendebat*. Vulg. & *vapor nebulæ* (Theod. τῆς νεφέλης) *de thure consurgebat*. Alii, & *abundantia*, vel *densitas*, vel *suavitas* .... Chald. וְתִמּוּר & *columna nubis, fumi, thymiamatis, ascendebat*. Rad. עֲתַר Syris, *abundavit* .... Samar. *collegit* ....

עֶתֶר Mass. & Vulg. *Ether*, nomen propr. urbis Tribûs Simeon, Jos. 15. v. 42. & 19. v. 7. ubi Vulg. *Athar*. Eusebius ad vocem Ἰθὲρ notat esse vicum hoc nomine Ἐτέραν *Eteran* (nunc ἑτέραν *aliam* malè legitur) propè Malatham in Daroma. Palæst. Had. Reland. p. 768. S. Hieronymus, *Ether, fortis Simeonis. Et nunc est villa prægrandis nomine Jethira in interiore Daroma juxta Malathan*. Etym. *abundantia*, à עֲתַר Syris, *abundavit* ....

עֲתָרִים pl. m. unde cum affix. מֵעֵבֶר לְנַהֲרֵי־כוּשׁ עֲתָרַי בַּת־פּוּצַי יוֹבִלוּן מִנְחָתִי, Soph. 3. v. 10. Lxx. ἐκ περάτων ποταμῶν Αἰθιοπίας προσδέξομαι ἐν διεσπαρμένοις μου, οἴσουσι θυσίας μοι. *De finibus fluminum Æthiopiæ suscipiam in dispersis meis: afferent victimas mihi*. Sym. πέραθεν ποταμῶν Αἰθιοπίας ἱκετεύοντά με, τέκνα τῶν διεσκορπισμένων ὑπ' ἐμοῦ ἀνοίσουσι δῶρόν μοι. *De trans flumina Æthiopiæ supplicantem*, vel *supplicantes mihi, filii dispersorum à me deferent donum mihi*. Vulg. *Ultra flumina Æthiopiæ, inde supplices mei, filii dispersorum meorum deferent munus mihi*. Alii, ad verbum, *à, de trans flumina Chus, Atharai*, vel appellativè, *supplices mei, filia dispersorum meorum, deferent munus meum*. Alii, *è trans-fluvialibus partibus Æthiopiæ me exorantes*, vel *mihi reconciliati* unà cum *filia*, i. gente *dispersorum meorum afferent munus mihi*, מִנְחָתִי pro contracto מִנְחָה לִי. Alii aliter. Quidam legentes τὸ עֲתָרַי constr. pro עֲתַר לִי, sic versum ex usu Samar. reddunt; *jam inde à partibus trans-fluvialibus Æthiopiæ*, aut *Indiæ colligentes*, viri scil. Apostolici, *filiam* (i. Ecclesiam) *dispersorum meorum, offerent munus meum, sacrificium meum*, corpus meum, Christus loquitur. Rad. עֲתַר Samaritanis, *collegit* ....

עֲתֶרֶת f. unde וְגִלֵּיתִי לָהֶם עֲתֶרֶת שָׁלוֹם וֶאֱמֶת, Jerem. 33. v. 6. καὶ φανερώσω αὐτοῖς εἰσακούειν, καὶ ἰατρεύσω αὐτήν (Alex. αὐτούς,) καὶ ποιήσω αὐτοῖς καὶ εἰρήνην καὶ πίστιν & *faciam eos manifestum audire; & curabo eam*, vel *eos, & faciam eis & pacem, & fidem*. Vulg. & *revelabo illis deprecationem pacis, & veritatis*. Alii, & *aperiam eis multitudinem*, sive *abundantiam*, vel *thesaurum*, vel *prorogationem*, vel *ornamentum*, quasi à עֲטֶרֶת, *pacis & veritatis*. Syr. & *revelabo eis* שבילא *semitas* .... & fortè à עתר Lat. *iter*. Quidam, & *aperiam comparationem*, sive modum comparandæ *pacis* .... Rad. עָתַר Heb. *deprecatus est* .... Chald. *paravit, præparavit* .... Syr. *abundavit* ... Samar. *acquisivit* ....

עתת QAL, unde INFIN. cum præf. & τὸ (ל) loco τῆς (ו), Isai. 50. v. 4. *Dominus Deus dedit mihi linguam eruditorum* לָדַעַת לָעוּת, Lxx. τοῦ γνῶναι (Alex. ἐν καιρῷ) ἡνίκα δεῖ εἰπεῖν λόγον *ut sciam* (quo in tempore,) *quando oporteat proferre verbum*. Aq. τοῦ γνῶναι τοῦ ὑποστηρίσαι *ut sciam fulcire* .... Sym. τοῦ γνῶναι ὁμιλίαν *ut sciam colloquium*. Vulg. *ut sciam sustentare eum, qui lassus est verbo*. Alii, *ut nôrim loqui sermonem lasso, afflicto, misero, opportunum*.

Digitized by Google

פא, פֹּה, פּוֹ, פֹּא Adverbium loci, temporis, similitudinis..... Lxx. Aq. ἐνταῦθα, Lxx. αὐτοῦ, ὧδε.... Vulg. & alii, *hic*. (Hinc Gr. ποῖ, πῶ, Lat. per metathesin, *ibi*, *ubi*) *istic*, *illic*, *huc*, *illuc*, *eò*, *istuc*, *hâc*, *illac*, *hactenus*, *hoc*, *illo modo*, *hunc in modum*, *sic*, *ita*... Cum præf. וּפֹה, וּפוֹ *& hîc*, מִפֹּה, מִפֹּה וּמִפֹּה, מִפּוֹ וּמִפּוֹ, מִפּוֹ מִפּוֹ, Lxx. ἔνθεν καὶ ἔνθεν *hinc*, *inde*, *hinc & illinc*.... jungitur & cum hacce particula, nempe, אֵי, אֵיפֹה הֵם רֹעִים, Gen. 37. v. 16. *ubi pascunt?* אֵלֶּה אֵיפֹה הֵם, Isai. 49. v. 21. *hi ubi erant*, aut *unde sunt?* absque (י), מִי־אֵפוֹא הוּא, Gen. 27. v. 33. *quis tandem ille? quis*, aut *ubi*, vel *unde ille*, *qui*...? וּלְכָה אֵפוֹא מָה אֶעֱשֶׂה בְּנִי, Gen. 27. v. 37. *& tibi nunc quid faciam fili mi?* אִם־כֵּן אֵפוֹא זֹאת עֲשׂוּ, Gen. 43. v. 11. *si in eum nunc revenit res locum, facite*. Vulg. *si sic necesse est*.... אַיָּם אֵפוֹא חֲכָמֶיךָ, Isai. 19. v. 12. *ubinam locorum*, *ubinam gentium*, *ubi tandem sapientes illi tui?* מִי־יִתֵּן אֵפוֹ, Job. 19. v. 23. *quis det ut*, vel *ubi*...? Utinam detur locus, ubi scribantur... R. פאא Arab. *fidit*, *diffidit*, *aperuit*, *dilatavit*....

פֵּאָה f. Incertus, γωνία, Lxx. κλίτος, Aq. κλῖμα, pro κλίμα, μέρος, πρόσωπον, κόμη, Lxx. Sym. ὄψις, Lxx. ὅριον, θερισμός, ἀρχηγός, Sym. & Theod. ex voce Hebræa constructa, hic scribit φαάθ *phaát*, ille, φαλέ *phalé*.... Vulg. & alii, *angulus*, *latus*, (*extremum*, *extremitas agri*,) *plaga*, *clima*, *pars*, *facies*, *coma*, *aspectus*, *terminus*, *limes*, *messis*, *dux*.... Lxx. item, κατὰ *versus*, *in*.... πρὸς *ad*.... τὸ פְּנֵה à פֵּאָה, *angulo* differt, latius est.... וְעַל־כָּל־קְצוּצֵי פֵאָה, Jerem. 9. v. 26. Lxx. καὶ ἐπὶ πάντα περικειρόμενον τὰ κατὰ πρόσωπον αὐτοῦ.... *& super omnem attonsum circa faciem suam*... Vulg. *& super omnes, qui attonsi sunt in comam*... Syr. קציצי פאתא *attonsi barbâ superioris labri*.... Alii, *præcisos latere*, seu *angulo*, i. e. quorum capillus in utroque latere præcisus est. Synecdoche generis. Est autem periphrasis Arabum.... Græcus scholiastes in Leviticum docet, ad suum usque ævum Saracenos ità usurpâsse, & capitis sui Σισόην *Sisóen*, id est, κρώβυλον, aut πλέγμα, Saturno consecrâsse. Bochart. Geograph. Par. sec. 1. 6. 389..... πλέγμα, vel κρώβυλος, vel Σισόην *Sisóen*, à צִיץ, sive ציצת, significat *puerorum cincinnos*, *intortosque crines*.... Cum præfix. לִפְאַת *in angulum*, *juxta extremum*.... לִפְאַת *anguli*, *extremi*.... Const. פְּאַת, Lxx. πρὸς *ad*.... פְּאַת רֹאשׁ ὡς πρὸς, *tanquam ad*... פְּאַת הַדֶּרֶךְ κόμη τῆς κεφαλῆς, *coma capitis*, פְּאַת שָׂדֶה ἀγρός *ager*. Cum præf. וּפְאַת זְקָנָם לֹא יְגַלֵּחוּ, Levit. 21. v. 5. *& angulum barbæ suæ non radent*, h. e. (Gal.) *ils ne raseront point un coin de la barbe; ils ne se la défigureront point;* unde (Syr.) ופאתא דדקנהון לא נגרשון *& faciem*, sive *formam barbæ suæ non minuent*, seu minuendo sese deturpabunt sacerdotes in luctu, בִּפְאַת *in latere*, לִפְאַת נֶגֶב־תֵּימָנָה, Exod. 27. v. 9. i. *cujus latere meridiei ad Austrum*, i. *latere* ad rectissimam Australem plagam respiciente.... Duorum enim substantivorum nominum synonymorum conjunctorum alterum vicem adjectivi cum emphasi sustinet. Vide Gram. Heb. tom. 1. pag. 460. לִפְאַת צָפוֹן *lateri Aquilonis*.... Lxx. τὸ πρὸς Λίβα *quod ad Subsolanum*..... לִפְאַת יָם *in latere maris*, i. *Occidentis*, sive *Occidentali*.... לִפְאַת קֵדְמָה מִזְרָחָה, ibid. vv. 11. 12. 13. *lateri ad Orientem*, *ad Ortum*, i. lateri ad Ortum æquinoctialem respicienti..... וְלִפְאַת *& ad latus*.... מִפְּאַת *ex angulo*, *ab extrema*, *summa parte*.... וּמִפְּאַת *& à latere*.... Duale constr. τῷ ה in ת (ut fit) mutato, vide Gram. Heb. tom. 1. p. 52. וּמָחַץ פַּאֲתֵי מוֹאָב, Num. 24. v. 17. *& percutiet ambo latera*, *extrema duo*, *utrumque terminum*.... *Moabi*, *totam Moabitidem*. Plur. cum præf. מִפֵּאוֹת *anguli*, *extrema*.... R. פאה Arab. *fidit*, *diffidit*, *discidit*.... unde Heb. פֵּאָה *angulus*.... Geometris *duarum linearum sectio*.... Hinc secundùm plerosque Verbum

Verbum פָּאָה, unde HIPHIL הִפְאָה, ex quo 1. p. ſ. c. Fut. cum (ִ) in penult. τῶ (-) indice, & affixo, quod Verbis non convenit, vide Gram. Heb. tom. 1. p. 368. c. 2. Deut. 32. v. 26. *dicebam* אַפְאֵיהֶם... Lxx. *διασπερῶ αὐτοὺς*... *diſpergam eos*.... Vulg. *ubinam ſunt?* legebat diviſim אַיֵּה הֵם *ubi* ſunt *illi?* Samar. ſic, אפי הם *ira mea ſunt.* Chald. יֵחוּל רוּגְזִי עֲלֵיהוֹן *incidit ſemper indignatio mea ſuper eos*... unde & quidam ſic dividunt: אַף אֵי הֵם, אַפְאֵיהֶם, *ira, ubi illi, ubi*, inquam, *illi* ſunt...

פאר QAL, unde PIEL cum (-) loco τῶ (ֵ) ſub פ, in compenſationem τῶ dagh. ex τῶ א excidentis. Lxx. *πέττω*, (per ſyncopen, in 3. p. ſ. *φρύνω*, per metatheſin, *ἁβρύνω*) *δοξάζω*, *ὑψόω*, (per metatheſin, *ἁβρύνομαι*, *ἀγείζομαι*) *καλαμάομαι*.... Vulg. & alii, *ordino*, *aptè colloco*, uti *decet*, *convenit*... (Hinc per ſyncop. Lat. *paro*) *orno*, *decoro*, *glorifico*, *extollo*, *niteſco*, (vel *nitere facio*) *cultum mihi comparo*, *glorior*, *efferor*.... *ſtipulas lego*, & ſecundùm pleroſque, *ramos ſcrutor*, ramos ſigillatim recognoſco, & fructus decutio.... Lxx. item adjectivè, *ἔνδοξος gloriosus*; adverb. *σαφῶς manifeſtè*....

Praet. 3. p. ſ. m. cum affix. כִּי פֵאֲרָךְ, Iſai. 55. v. 5. Lxx. *ὅτι ἐδόξασέ σε*, Vulg. *quia glorificavit te*, m. Sym. *ὅτι ἐποίησέν σε καύχημα quia fecit te gloriationem.* Alii, *quia decoravit*, ſive *decorabit te.* O Chriſte, ſanctitate ſcilicet vitæ, doctrinæ verbo, miraculis, reſurrectione.....claritate, quam habuiſti priùs, quàm mundus eſſet.... Confer Joan. 17.

Infin. cum præf. & τῶ (ֵ) loco τῶ (-) ſub פ ad compenſationem τῶ dagh. ex τῶ א excidentis, לְפָאֵר *ad ornandum*....

Fut. 3. p. ſ. m. cum τῶ (ֵ) ſub פ, ut mox ſupra; יְפָאֵר *ornabit*.....2. p. ſ. m. לֹא תְפָאֵר, Deut. 24. v. 20 Lxx. *οὐκ ἐπαναστρέψεις καλαμήσασθαι non redibis ad colligendam* olivam.... *ἄλλος, οὐ στεφανώσεις*.... *non coronabis*.... *ἄλλος, οὐ τρυγήσεις*.... *non vindemiabis*.... Vulg. *non reverteris ut colligas* .... Alii, *non ſcrutaberis*, vel *requires ramos*, jam à te excuſſos, an fructus aliquos reliqueris. Alii aliter. Quidam, *haud nitidam*, i. omni vacuam fructu, *facies*, aut *linques* arborem *poſt te.* 1. p. ſ. c. אֲפָאֵר *ornabo*....

HITHPAEL cum τῶ (ֵ) loco τῶ (-) ſub פ in compenſationem τῶ dagh. ex τῶ א excidentis, הִתְפָּאֵר, Lxx. *πέττω*, *δοξάζω*, Lxx. Aq. Sym. Theod. *δοξάζομαι*, Lxx. *ἐνδοξάζομαι*, *καυχάομαι*, Vulg. & alii, *ordino*, (*paro* ipſe me) *exiſtimo*.... *exiſtimor*, *celebror*, *prædicor*, *glorificor*, *glorior*, *ipſe me jacto*....

Infin. cum præfix. לְהִתְפָּאֵר *ad condecorandum*, *ad ferendum pro ornamento*, *ad glorificandum*....

Imper. 2. p. ſ. m. הִתְפָּאֵר עָלַי לְמָתַי אַעְתִּיר לְךָ, Exod. 8. v. 5. al. 9. *ipſe te effer ſupra me*, *in ipſo tempore*, *quo pro te oro*... v. 10. *Et dixit* Pharao: לְמָחָר *poſtero mane* (ſup. ex v. 8.) *dimittam populum*.... neque enim τὸ לְמָחָר eſt reſponſio, ſed aſſertio; neque v. 9. Moſes interrogat; ſed ironicè imperat. Nam ſi v. 9. de orandi tempore interrogat Moſes; cur indictum non expectat? cur v. 12. à Pharaone diſcedens clamat ad Dominum?

Fut. 3. p. ſ. m. יִתְפָּאֵר *ne efferat ſeſe ſupra me.* Cum præf. הֲיִתְפָּאֵר *an gloriabitur* ſecuris? 1. p. ſ. c. ex forma (-) unde ob pauſam (ֵ) ſub א, אֲשֶׁר־בְּךָ אֶתְפָּאָר, Iſai. 49. v. 3. *tu*, *de quo gloriabor*, *per quem me glorificaturus ſum*, in quo mihi benè complacui.... Chriſtus hìc notatur *Iſraëlis* nomine, ut alibi Davidis....

פְּאֵר m. Lxx. *δόξα*, Sym. *καύχημα*, Lxx. *περίκομα*, *κόμη*, *σύνθεσις τοῦ κόσμου τῆς δόξης*, *μίτρα*, *κίδαρις*, Aq. Sym. Theod. *στέφανος* .... Vulg. & alii, *decus*, *honor*, *gloria*, *gloriatio*, *ornamentum* naturale, uti *capillamentum*, ſive *coma*, *compta cæſaries*, (ad verbum) *compoſitio ornatûs gloriæ*, i. *veſtes honoris*, *dignitatis*, *inſignia*... *mitra*, (Æthiopibus, *Sacerdotalis*) *cinctus*, *cingulum*, *balteus*, *faſcia*, *quâ caput obligatur*, *cidaris*, *tiara*, *pileus regius*, *corona*... פְּאֵר תַּחַת אֵפֶר, Iſai. 61. v. 3. *ornamentum pro cinere.* Cum affix. פְּאֵרְךָ *ornamentum tuum*, m. tiaram... Plur. cum præf. הַפְּאֵרִים *tiaras*.... Conſtr.

פְּאֵרֵי הַמִּגְבָּעֹת, Exod. 39. v. 28. *ornamenta tiararum.* Lxx. *μίτρα.* Cum præf. & affix. absque (י) indice plur. num. וּפְאֵרְכֶם *& tiaræ vestræ*, m. R. פָּאַר in Piël, *ornavit, decoravit, gloriatus est....*

פֹּארָה f. unde plur. פֹּארֹת, Lxx. *κλάδοι, παραφυάδες, τὰ στελέχη, ἀναδενδράς...* Vulg. & alii, *rami, quidquid arbori adnascitur, soboles adfruticans, trunci, vitis arbustiva, frutex, suffrutices....* Cum affix. פֹּארֹתָיו *rami ejus*, m. Cum præf. & affix. בְּפֹארֹתָיו *ficut rami ejus*, m. R. פָּאַר in Piël, *decoravit...* unde פֹּארָה *termes, ramus decorus....*

פֻּארָה f. unde Isai. 10. v. 33. *Dominus exercituum* מְסָעֵף פֻּארָה, Lxx. *συνταράσσει ἐνδόξους ..... conturbabit gloriosos....* Aq. *κεράμιον figlinum.* Sym. Theod. *λῆνον torcular.....* Vulg. *confringet lagunculam....* Alii, *deramificaturus, collucaturus.... ramum* istum *gloriosum*, i. τὸν Sennacherib, vel Rabsacen, qui urbem, & Deum contempserat... R. eadem ac vocis præced. Est porrò τὸ פֻּארָה ex Syriasmo, pro פְּאֵרָה.

פָּארוּר m. Lxx. *χύτρα*, Vulg. & alii, *olla, testa, cacabus.* Alii, *niter, decor*; quasi à פאר geminatâ tertiâ radicali, Joel. 2. v. 6. *omnes vultus* קִבְּצוּ פָארוּר, Lxx. *ὡς πρόσκαυμα χύτρας ficut adustio ollæ.* Vulg. *redigentur in ollam.* Alii, *contrahent*, (Alii) *decorem, pulchritudinem.* (Alii) *ollam*, h. e. nigredinem, (pallorem scilicet plumbeum, nigricantem, quo facies subducto sanguine in metu livescit.) Metonymia subjecti; sic *sanguis* pro colore sanguineo... à פָּרוּר *olla*... τῷ א per epenthesin inserto, pro tractionis, vel lectionis indicandæ causâ.

פָּארָן Mass. *Parán*, Vulg. *Pharan*, nom. proprium 1°. oppidi, (Gen. 14. v. 6.) ab Aila itinere dierum trium versus orientem distantis, per quod iter fecêre Israëlitæ, teste Eusebio ad vocem *Φαράν.* 2°. vallis, quam Joseph. lib. V. de bello, cap. 7. commemorat, *τὴν Φαρὰν προσαγορευομένην φάραγγα vallem nuncupatam Pharán*, in cujus speluncis Simon thesauros suos recondebat. 3°. solitudinis, Madianitis vicinæ, ac notæ, (Num. 10. v. 12.) in qua Israëlitæ oberrârunt... 4°. montis τῷ Sinai contigui.... de quo Habac. 3. v. 3. Deut. 33. v. 2. Etym. *decorus, splendidus...* à פְּאֵר *decor, splendor....* unde adjectivum denominativum פָּאֵרָן, (ex Syriasmo pro פְּאֵרָן) *decorus....* uti à רַחַם *misericordia*, fit רַחְמָן *misericors*, apud Rabbinos.

פִּגּוּל m. Lxx. *βέβηλον, μεμολυσμένον, ἄθυτον*, Sym. *ἀργόν*, Aq. Sym. *ἀπόβλητον*, Lxx. *μίασμα*, Vulg. & alii, *prophanum, pollutum, insacrificabile, inutile, abominandum, abjiciendum....* Substant. *pollutio...* Theod. voce Hebræâ retentâ, *φεγγώλ phengól*, vel secundùm aliud exemplar *φεγγούλ phengoúl*, Levit. 7. v. 18. *nec proderit....* פִּגּוּל יִהְיֶה *res abominabilis esto, res rejicula.* Plur. τῷ (ו) in (ֻ) correpto, פִּגֻּלִים כְּלֵיהֶם, פְּרַק, Isai. 65. v. 4. *& frustum* (vel secundùm Massorethas, qui pro פְּרַק, legunt מְרַק, *& jus*) *abominandorum* (utpote lege vetitorum) *in vasis eorum.* R. פָּגַל Arabibus, *elanguit....* Chaldæis in Paël, פַּגֵּל *faetidum reddidit.....* Hinc τὸ Rusticorum Nortmannorum, *je pigoüille.*

פַּגִּים plur. m. unde cum affix. הַתְּאֵנָה חָנְטָה פַגֶּיהָ, Lxx. *ἡ συκῆ ἐξήνεγκεν ὀλύνθους αὐτῆς.* Vulg. & alii, *ficus protulit, protrusit....*, *grossos suos*, f. (*ficus* propriè *immaturas.*) Hinc Lat. *ficus*, Gal. *figue*, eâdem ferè voce utuntur populi Occid. Sept. & Australes... Indicium hoc & veris, & fertilis æstatis. R. פְּגַג Chaldæis, *egressus est....* unde פַּג *ficus*, sic dicta, quod neque ex pistillo, neque ex calice floris, sicut cæteri fructus, enascatur; sed ex ipsa arbore formata egrediatur.

פָּגַע QAL. Lxx. *προσέρχομαι, διέρχομαι*, Lxx. Incert. *ἀπαντάω*, Lxx. *συναντάω, λαλέω, ἀνθίστημι, καταπαύω*, Sym. *ἐπέρχομαι*, Lxx. *ἐντυγχάνω....* Vulg. & alii, *advenio*, (*accedo, intercedo, intervenio*), *pervenio, percurro*, (*differo, enarro, commemoro*,) *occurro, obvius fio, incido in aliquem, loquor, hæreo, cohæreo, conjungo, conculco, calce premo, hostiliter ingredior, invado, incurso, irruo, è medio tollo, interficio....* Hinc Gr. *πήγω*, Lat. *pango, impingo....* Constr. cum accusat. & præposit.

Digitized by Google

ל, אֶל־, ב.

PRAET. 3. p. f. m. פָּגַע *incurrit*... Cum præf. וּפָגַע & *incurrit*... Cum præf. & aff. וּפְגָעוֹ הַדֹּב, Amos 5. v. 19. & *occurrat ei ursus*. 2. p. f. m. פָּגַעְתָּ אֶת־שָׂשׂ וְעֹשֵׂה צֶדֶק, Isai. 64. v. 5. *obvium habebis*, ô Christe! *gaudentem & facientem*, (i. cum gaudio facientem) *justitiam*. Qui ambulant *in viis tuis, recordabuntur tui*.... Cum præf. וּפָגַעְתָּ חֶבֶל נְבִאִים, 1. Reg. 10. v. 5. & *occurres choro prophetarum; prophetæ* hîc dicuntur, qui laudibus divinis celebrandis vacabant, aut propheta cum discipulis intelligitur....

INFIN. cum præf. לִפְגֹּעַ *ad incurrendum, irruendum*.... Cum præf. & affix. ex forma (-) quod mutatur in (·), unde (·) penultimæ ob concursum transit in (-), vide Gram. Heb. t. 1. p. 352. c. 1. בְּפִגְעוֹ־בוֹ, Num. 35. v. 19. *quum eum sibi obvium habuerit, interficiat*.

IMPER. 2. p. f. m. פְּגַע־בּוֹ, 2. Reg. 1. v. 15. *irrue in eum*. Cum præf. וּפְגַע & *incurre, occurre*.... 2. p. plur. m. cum præfix. וּפִגְעוּ־לִי, Gen. 23. v. 8. & *intercedite, orate pro me*.

FUT. 3. p. f. m. ex forma (-) cum præf. וַיִּפְגַּע & *incidit, irruit*.... Cum aff. Exod. 5. v. 3. *ne* פֶּן־יִפְגָּעֵנוּ *occurrat*, vel *occurrens cadat nos peste*.... 2. p. f. m. וְאַל־תִּפְגַּע־בִּי, Jerem. 7. v. 16. & *ne adeas me*. 2. p. f. f. אַל־תִּפְגְּעִי־בִי לְעָזְבֵךְ לָשׁוּב, Ruth. 1. v. 16. *ne id mihi suadeas ut te deseram, ut discedam*.... 1. p. f. c. וְלֹא אֶפְגַּע אָדָם, Isai. 47. v. 3. *neque occurram ut homo*; sed ut (*redemptor noster* loquitur) *Dominus exercituum*.... 3. p. plur. m. יִפְגְּעוּ *incurrant, intercedant*.... Cum præf. וַיִּפְגְּעוּ & *obvenerunt*... Cum נ paragog. יִפְגְּעוּן *incidunt*. 2. p. plur. m. cum נ parag. תִּפְגְּעוּן *irruatis*. 1. p. plur. c. Job. 21. v. 15. & *quid proficeremus*, כִּי נִפְגַּע־בּוֹ *quum supplices adiremus eum?*

HIPHIL הִפְגִּיעַ, Lxx. ... , ... , ἀποτίθεμαι, Lxx. Sym. ἀπαντάω, Lxx. ἀντιλαμβάνομαι, Vulg. & alii, *occurrere, adire*.... (*impingere ipse me*....) *facio, sisto, in medium produco, trado, prodo,*

propono, oppono, (*contradico*), *resisto, occurro, succurro, opem fero*, (vel *ipse mihi vendico, occupo*....) Item, *intervenio, intercedo*....

PRAET. 1. p. f. c. אִם־לוֹא הִפְגַּעְתִּי בְךָ בְּעֵת רָעָה, Jerem. 15. v. 11. *si non occurrere tibi fecero in tempore mali*.... *hostem supplicem*.... Observandum autem, Verbum פָּגַע in significatione *intercedendi*, vel *orandi* construi in Qal, & Hiphil cum ב præfixo personæ, quæ oratur; at cum ל præposito personæ, pro qua oratur, sic Gen. 23. v. 8. וּפִגְעוּ־לִי בְּעֶפְרוֹן, Vulg. & *intercedite pro me apud Ephron*. 3. p. plur. c. cum (·) absque (') comite in penultima, הִפְגִּעוּ בַמֶּלֶךְ, Jerem. 36. v. 25. *intercedebant apud regem*, adibant supplices....

BEN. f. m. Isai. 59. v. 16. *mirabatur* (anthropopathia) כִּי־אֵין מַפְגִּיעַ *quòd non esset, qui sese opponeret, qui interveniret*... Cum præf. Job. 36. v. 32. *in volis ejus nubis*, (i. concavâ in nube) *abscondit lucem, ignem*.... וַיְצַו עָלֶיהָ בְמַפְגִּיעַ & (ex usu Arabico) *illuminat eam* (nubem) *per erumpentem* lucem, sive fulgur. *Monet de illo* fragore.... *socium ejus* fulgur; *acquisitio furoris increbrescente* fulgure, seu *ascendente* vapore, Metaphora.

FUT. 3. p. f. m. וְלַפֹּשְׁעִים יַפְגִּיעַ, Isai. 53. v. 12. & *pro prævaricatoribus sese occurrere fecit, obtulit, stitit*....

פֶּגַע m. Lxx. Incert. ἀπάντημα, Vulg. & alii, *occursus, casus*.... וְאֵין פֶּגַע רָע, 3. Reg. 5. v. 4. *nec infortunium*.... Cum præf. כִּי־עֵת וָפֶגַע יִקְרֶה אֶת־כֻּלָּם, Eccles. 9. v. 11. *sed occasione*, vel *occursu res accidit omnibus istis*. R. פָּגַע *occurrit*....

פַּגְעִיאֵל Mass. *Paghiël*, Vulg. *Phegiël*, princeps Tribûs Aser, Num. 1. v. 13. Etym. *casus-Dei*, i. maximus; à פֶּגַע *casus*, unde in regimine cum יוֹד (') antiqua regiminis nota, (τὸ פַּגְעִי, uti ex מֶלֶךְ מַלְכִּי in מַלְכִּי־צֶדֶק) & אֵל *Deus*.

פגר QAL, unde PIEL פִּגֵּר, Lat. *piger*... *fuit*. Theod. ἀπονεκρόω, Aq. ... , Sym. ἀδυνατέω, Lxx. ὑπολείπομαι, ... Vulg. & alii, *torpidine*, i. *fignitie, torpore*, sive *stupore afficior, obtorpesco, torpeo,*

Digitized by Google

piger, segnis, remissus, languidus, infirmus, imbecillus, invalidus, impotens ... sum, non valeo, non possum, minuor, deficio, (lassus, viribus destitutus, subsisto, subsideo,) sedeo, desideo ... Construitur cum præpos. מ.

Præt. 3. p. plur. c. אֲשֶׁר־פִּגְּרוּ מִלֶּכֶת אַחֲרֵי דָוִד, 1. Reg. 30. v. 21. *qui præ lassitudine ab eundo post David destitére.*

פֶּגֶר m. Lxx. Incert. πτῶμα, Lxx. Sym. σῶμα, (Lxx. ἱμάτιον, σκῦλον,) νεκρὸν, νεκρὸς, κῶλον, πτῶσις, φόνος .... Vulg. & alii, *cadaver*; & collectivè, *cadavera, corpus*. (Metaphoricè, *vestimentum, spolium,*) *mortuum, mortuus homo*; synecdochicè, *membrum*, per metonymiam causæ, (*pigritiæ* scil.) *casus, ruina, cædes, clades*.... Lxx. item Verbaliter, πίπτω *cado*... Cum præf. הַפָּגֶר, Amos 8. v. 3. collectivè, *cadavera*, כַּפֶּגֶר, *sicut cadaver*. Plur. פְּגָרִים *cadavera*. Cum præf. הַפְּגָרִים וּפְגָרִים *& cadavera, cadavera*. Const. פִּגְרֵי *cadavera*. Cum præf. וּפִגְרֵי *& cadavera*, בְּפִגְרֵי *in cadavera*, וּבְפִגְרֵי *& in cadaveribus*. Cum affix. Levit. 26. v. 30. *& ponam* פִּגְרֵיכֶם עַל־פִּגְרֵי גִּלּוּלֵיכֶם *cadavera vestra super cadavera stercorum vestrorum*, i. *deorum stercoreorum*, (vel *turpium*,) per contemptum sic dictorum; aut *tornatilium*, quòd torno ex ligno fierent... Num. 14. v. 29. *in deserto hoc cadent* פִּגְרֵיכֶם *cadavera vestra*. Epist. ad Heb. 3. v. 17. ὧν τὰ κῶλα ἔπεσεν ἐν τῇ ἐρήμῳ. Cum præf. & affix. וּפִגְרֵיהֶם *& cadavera ipsorum*, וּפִגְרֵיכֶם אַתֶּם, Num. 14. v. 32. *& cadavera vestra* (*vestri ipsorum*) vel *& cadavera vestra* (i. *vos*...) *cadent in deserto hoc*. R. פָּגַר in Piel, *viribus destitutus .... sum*, unde פֶּגֶר *corpus exanime, cadaver*....

פָּגַשׁ QAL. Lxx. ἀπαντάω, Lxx. Theod. συναντάω, Lxx. ἐμπίπτω .... Vulg. & alii, *occurro, obvius fio, obviam eo, fio, in aliquem incurro*, sive *incido*.... Construct. cum accusat.

Præt. 1. p. f. c. פָּגַשְׁתִּי *occurri*. 3. p. plur. c. cum præf. וּפָגְשׁוּ, Isai. 34. v. 14. *Et occurrent martes cum felibus*....

Infin. ex forma absoluta, פָּגוֹשׁ, Prov. 17. v. 12. *occurrendo* occurrat... Vulg. *expedit occurrere*... Cum præf. כִּפְגֹשׁ, Jerem. 41. v. 6. *cum autem occurrisset*....

Fut. 3. p. f. m. cum affix. כִּי יִפְגָּשְׁךָ, Gen. 32. v. 17. *quum tibi occurret*, vel *te obvium habebit Esau*.... Cum præf. & aff. וַיִּפְגְּשֵׁהוּ *& occurrit ipsi*, m. 1. p. f. c. cum aff. אֶפְגְּשֵׁם כְּדֹב שַׁכּוּל, Hos. 13. v. 8. *occurri eis ursus veluti orbatus*, catulis scilicet suis; tunc enim maxime sævit. 3. p. f. f. cum præf. וַתִּפְגֹּשׁ אֹתָם, 1. Reg. 25. v. 20. *& ipsa obviam eis conabatur*. 3. p. plur. m. cum præf. & aff. וַיִּפְגְּשׁוּם *& occurrerunt ipsis*, m.

NIPHAL נִפְגַּשׁ, Lxx. συναντάω, συνέρχομαι .... Vulg. & alii, *occurrenti occurro*, vel *& ipse occurrere conor; in eundem effectum concurro*, sive *eundem in locum contendo, convenio, pervenio*....

Præt. 3. p. plur. c. in pausa, unde τὸ (-) primariæ vocis revocatum in (·) mutatur, חֶסֶד־וֶאֱמֶת נִפְגָּשׁוּ, Psal. 84. Heb. 85. v. 11. *misericordia & veritas obviaverunt sibi*, עָשִׁיר וָרָשׁ נִפְגָּשׁוּ, Proverb. 22. v. 2. *dives, & pauper occurrunt mutuo*, utiles sunt alter alteri. Quidam, *dives, & pauper inter se conveniunt*, nempe, de origine, & fine, רָשׁ וְאִישׁ תְּכָכִים נִפְגָּשׁוּ, Prov. 29. v. 13. *pauper, & vir oppressionum*, (i. *summâ vi oppressus*) *inter se conveniunt* in sorte scilicet consimili, sive animi abjectione; nam ut ait Teren. Hecyr. Act. III. Scen. III.

Omnibus nobis ut res dant sese, ita magni atque humiles sumus.

PIEL פִּגֵּשׁ, unde 3. p. plur. m. Fut. יוֹמָם יְפַגְּשׁוּ־חֹשֶׁךְ, Job. 5. v. 14. Lxx. ἡμέρας συναντήσονται αὐτοῖς σκότος *in die occurrent eis tenebræ*. Vulg. *per diem incurrent tenebras*. Alii, *interdiu obvias habent tenebras, occurrunt* (vel *impingunt*....) *tenebris*....

פָּדָה QAL. Lxx. Sym. λυτρόομαι, Lxx. ῥύω, ῥύομαι, σώζω, ἀλλάττω, ἀφορίζω .... Vulg. & alii, *redimo, libero, eximo*, (*ex angustia, discrimine, servitute*...) manu *assero, custodio, tueor, servo, conservo*, (hinc Gr. φείδομαι) *salvum & incolumem præsto, permuto* rem videlicet cum re, (ut ante æs signatum), i. *emo, redimo* ....*separo*, emptum scilicet mihi....

Digitized by Google

Praet. 3. p. ſ. m. 2. Reg. 4. v. 9. *vivit Dominus, qui* פָּדָה אֶת־נַפְשִׁי מִכָּל־צָרָה *eruit animam meam ex omni anguſtia*.... Cum præf. וּפָדָה בְעֶרְכֶּךָ, Levit. 27. v. 27. *& mutabit*, ſive *redimet ex æſtimatione tua*, m. Cum affix. בְּרָעָב פָּדְךָ מִמָּוֶת, Job. 5. v. 20. *in fame eximet te ex morte*.... פְּדָם *redemit eos.* 2. p. ſ. m. פָּדִיתָ, & *τῷ* ה expreſſo, quod in fine ſubintelligebatur, פָּדִיתָה *redemiſti, eruiſti, liberaſti*.... 1. p. ſ. c. cum affix. פְּדִיתִיךָ *redemi te*, m. Cum præf. & affix. & (·) ſub ד abſque (י) comite, וּפְדִתִיךָ *& redimam te*, m. פְּדִיתִים *redemi eos.*

Ben. ſ. m. פּוֹדֶה *redimens*.... Cum præf. & affix. וְפֹּדְךָ *& qui redimit te*, m.

Paoul plur. m. cum præf. *τῷ* (ו) in (.) correpto, & unico (י) ſecundùm כתיב *τό*, הַפְּדוּיִם, Num. 3. v. 51. *redemptorum.* Conſt. פְּדוּיֵי *redempti.* Cum præf. וּפְדוּיֵי *& redempti.* Cum præf. & affix. abſque (י) plur. num. indice, וּפְדוּיָו, Num. 18. v. 17. *redimenda autem* primogenita *ejus* pecoris....

Infin. ex forma primâ, אַךְ פָּדֹה תִפְדֶּה, Num. 18. v. 15. *ſed redimendo redimes*, i. re verâ, vero pretio, redimes. Cum præf. unde ה in ות mutatur, לִפְדוֹת *ad redimendum.*

Imper. 2. p. ſ. m. פְּדֵה *redime*.... Cum affix. פְּדֵנִי *redime me*, c. Cum præf. & aff. וּפְדֵנוּ *& redime nos*, c.

Fut. 3. p. ſ. m. אָח לֹא־פָדֹה יִפְדֶּה אִישׁ, Pſal. 48. Heb. 49. v. 8. *fratrem (cognatum, amicum,) non redimendo redimit* (i. nullo modo redimit) *quiſquam*, à ſepulchro ſcilicet, ut patet cum ex ſequentibus vv. tum maximè ex hocce v. 16. אַךְ־אֱלֹהִים יִפְדֶּה־נַפְשִׁי מִיַּד שְׁאוֹל כִּי יִקָּחֵנִי *Veruntamen Deus redimet (eruet) animam meam (corpus meum) è ſepulchro; quum ſuſceperit me.* Humanitas Chriſti (per proſopopeiam ſcil. propheticam) loquens inducitur toto in hocce ænigmatico pſalmo. 3. p. ſ. m. cum præf. & affix. וַיִּפְדְּךָ *& redemit te*, m. 2. p. ſ. m. תִּפְדֶּה *redimes.* 1. p. ſ. c. אֶפְדֶּה *redimam.* Cum affix. אֶפְדֵּם *redimam eos.* 3. p. plur. m. cum præf. וַיִּפְדּוּ *& redemerunt.* 2. p. pl. m. cum affix. תִּפְדּוּנִי *redemetis me*, c.

NIPHAL נִפְדָּה, λυτροῦμαι, σώζομαι.... Vulg. & alii, *redimor, eruor, eripior, evado, ſervor incolumis, ſoſpitor*....

Praet. 3. p. ſ. f. in pauſa, unde (-) primariæ vocis reductum in (·) mutatur, לֹא נִפְדָּתָה *non redempta fuerit*....

Fut. 3. p. ſ. m. יִפָּדֶה *redimetur.* 3. p. ſ. f. צִיּוֹן בְּמִשְׁפָּט תִּפָּדֶה, Iſai. 1. v. 27. *Sion in judicio*, (i. non temerè, non ſine delectu, aut ſatisfactione....) *redimetur*.... Quidam, *in judicio &.... in juſtitia*, i. in paſſione juſti, Chriſti videlicet.

HIPHIL הִפְדָּה, unde 3. p. ſ. m. Praet. cum præfix. affix. & (-) pro (·) ſub ה, וְהֶפְדָּהּ, Exod. 21. v. 8. Lxx. ἀπολυτρώσει αὐτὴν *& accepto pretio liberam dimittet.* Vulg. *dimittet eam.* Alii, *liberam faciet eam*, h. e. redimendi ſe poteſtatem faciet. Alii, negationem repetunt, ſi nec deſponſavit eam, *nec redimi eam fecit*, vel *nec curet eam redimi*... Quod commodius, conjunctio enim וְ *&*, poſt לֹא *non*, Hebræis pro וְלֹא *nec* ponitur. Tum puellæ ſemper jus erat ſe redimendi, ſi facultas eſſet....

HOPHAL הָפְדָּה, unde Infin. cum præfix. וְהָפְדֵּה לֹא נִפְדָּתָה, Levit. 19. v. 20. Lxx. καὶ αὕτη λύτροις οὐ λελύτρωται, *& hæc redemptionibus (lytro) redempta non eſt*.... Vulg. *& tamen pretio non redempta*... Alii, *nec fuerit, accepto pretio*, (aut abſque lytro) *libera dimiſſa*....

פְּדַהְאֵל Maſſ. *Pedhahêl*, Vulg. *Phedahel*. nom. proprium filii Ammiud de Tribu Nephthali, unius è viris, *quibus præcepit Dominus, ut dividerent filiis Iſraël terram Chanaan*, Num. 34. vv. 28. & 29. Etym. *lytrum ſolvit Deus*, à פָּדָה *lytrum ſolvit*.... & אֵל *Deus.*

פְּדָהצוּר Maſſ. *Pedhahtſoûr*, Vulg. *Phadaſſur*, nom. propr. patris Gamaëlis principis de Manaſſe electi ad recenſendum populum, Num. 1. v. 10. Etym. *lytrum ſolvit petra*, i. *Deus*, ſive *Chriſtus* (*petra* enim *erat Chriſtus*, primâ ad Cor. 10. v. 4.) à פָּדָה *lytrum ſolvit*.... & צוּר *petra, rupes, Deus, Chriſtus.* Conf. Pſal. 17. Heb. 18. v. 32.

פְּדוּי m. Lxx. λύτρωσις, λύτρον.... Alii, *redemptio, lytron*, ſive *pretium redemptionis*.... Alii, *redemptus*.... Eſt enim Paoul

τῶ פדה, quod vide supra col. 1800.

פדהון Maff. *Padhôn*, Vulg. *Phadon*, nomen propr. unius è Nathinæis, qui cum filiis Israël ascenderunt de captivitate... Esd. 2. v. 44. Etym. *lytron*, sive *redemptionis pretium*; à פדה *redemit*, *lytron solvit*....

פדות f. Lxx. λύτρωσις, Vulg. & alii, *redemptio*, *lutio*, *liberatio*, *redemptionisque pretium*.... τοῦ (ו) in (ֻ) correpto, ושמתי פדת בין עמי ובין עמך, Exod. 8. v. 23. Lxx. paraphrasticos, καὶ δώσω διαστολὴν ἀνὰ μέσον τοῦ ἐμοῦ λαοῦ, καὶ ἀνὰ μέσον τοῦ σοῦ λαοῦ *ponamque distinctionem* (Vulg. *divisionem*) *inter populum meum*, *& populum tuum*. Alii, (per metonymiam subjecti) *ponamque redemptionem*, vel *liberationem*, i. redemptionis indicium. (Quidam, liberationis signum) *inter populum meum*, *& populum tuum: cras erit hoc signum*. Lxx. item Verbaliter, ῥύσομαι *libero*, legebant פדית pro פדות. Cum præf. מפדות *à redemptione*. R. פדה *redemit*, *liberavit*....

פדיה Maff. *Pedhâïâh*, Vulg. *Phedaia*, nom. propr. 1°. patris Zebidæ matris Joakim, 4 Reg. 23. v. 36. 2°. filii Jechoniæ, filii Joakim, 1. Paral. 3. v. 18. Etym. *redemit*, *lytron solvit*, *Dominus*, à פדה *redemit*.... & יה *Dominus*.

פדיום m. Lxx. λύτρον, Vulg. & alii, *lytron*, *redemptionis pretium*, *redemptio*. Cum præf. את כסף הפדיום, Num. 3. v. 49. *argentum pretii*, vel *redemptionis*. Cocc. Quidam cum Samarit. legentes per metathesin הפדוים, (cum unico (י), ut supra in Paoúl τοῦ Qal Verbi פדה) vertunt: *argentum redemptorum*, ac commodiùs certè. R. פדה *lytron solvit*, *redemit*....

פדיון m. Lxx. λύτρον, Vulg. & alii, *lytron*, pretium redemptionis, sive per metonymiam effectus, *liberatio*... Cum hhólem deficienti, Exod. 21. v. 30. *tunc dabit* פדין נפשו *lytrum*, seu *pretium animæ suæ redemptæ*. R. פדה *redemit*, *lytron solvit*....

פדן (quibus est nom. proprium) *Phadân*, est plerisque appellativum, nempe (ex Syro פדנא, unde per metathesin, Gr. πεδίον) *campus*, *desertum*.... quare τὸ פדן ארם, vertunt: *campum Syriæ*, sive *Syriam campestrem*. Quidam ex figura loci, ex ipsoque nomine Chald. פדן, & Arab. פדאן, reddunt: *aratrum aut vomerem Syriæ*, uti hancce Italiæ partem, quæ à patrimonio sancti Petri Siciliam versùs in modum ocreæ exstenditur, vocamus Gal. *la botte de l'Italie*.... τῶν porrò semper junctis פדן ארם *Mesopotamia* ferè designatur; τὸ ארם, quod in Hebræo Gen. 48. v. 7. deficit, in Samaritano reperitur.... Cum præf. בפדן ארם, Gen. 31. v. 18. & cap. 46. v. 15. *in Mesopotamia*, Alii, *in Phadan*, sive *Paddan*.... Syria. מפדן, & in pausa מפדן ארם, *de Mesopotamia*. Cum ה parag. seu locali, unde (ַ) ultimæ in (ָ) mutatur, ad euphoniam scilicet ob (ַ) præced. פדנה *in Mesopotamiam*..... à פדן *Paddân*, Chald. *vomer*, vel פדאן *Phadan*, Arab. *aratrum*....

פדע QAL, unde 2. p. s. m. IMPER. ex forma (ְ), quod in (ָ) ob affix. mutatur, פדעהו, Job. 33. v. 24. Lxx. pronomine neglecto, ἀνθέξεται *retinebit*. Vulg. & alii, *libera eum*, ne descendat in corruptionem: inveni כפר *expiationem*, *lytron*.... Deducitur porrò τὸ פדע à τοῦ פדא Arab. *redemit*, *lytron solvit*, *sese pro altero devovit*....alternando, ut fit, ע & א.

פדר m. Lxx. στέαρ, Syrus, & Onkelos תרבא, Arabs Herpenianus, שחמא, Hebræi recentiores חלב.... Vulg. Levit. 8. v. 10. ubi convenit & Jonathan; ac plerique *adeps*. Levitici verò 1. vv. 8. 12. Vulg. *ea omnia*, *quæ jecori adhærent*. Jonathan גוף *corpus*. Arabs Parisiis editus קצבה *fistula*, nempe jecoris, i. vena cava, & porta, quæ vocantur τῶ ἥπατος ἡ σῦριγξ, *fistula jecoris* ab Hippocrate, lib. de nat. *muliebri*, & passim Junius, *intestina*, Schindlerus, *diaphragma*; Mercerus, *truncus corporis*, *dempto capite*, *& cruribus*, (quem Arabes גלמה *gelémathon* vocant, & Itali, *busto*.) Munsterus, *reticulum istud*, *quod super hepar positum invenitur*.... Cum præf. & in pausa, unde (ֶ) penult. in (ָ) mutatur, הפדר *adeps*.... Cum affix. פדרו *adipem*....*ejus*, m. Radix (Bochart. lib. II. cap. XLV. De ovium balatu.... p. 472.)

Digitized by Google

פָּדַר *separavit*, unde פדר *peder*, factus per metathesin (uti כבשׂ & כשׂב, חלשׁ & חשׁל ....) non significat *adipem* simpliciter, sed *adipem à carne junctum* ..... Selomo, & Kimchius post Talmudicos observant, in victimæ capite, cum in ignem injiciebatur, היה חופה הפדר את בית השחיטה *adeps tegebat collum*, sive *locum decollationis*, qui alioqui, tabo & sanguine diffluens, potuisset flammam extinguere. Cujus ritûs vestigia sunt Exod. 29. v. 17. ubi viscera capiti, & membris, & Levit. 9. v. 20. ubi adipes victimæ pectori superponuntur. Ut Græci, Jovi sacra facientes, Iliad. B. v. 423.

Μηρούς τ' ἐξέταμον, κατά τε κνίσῃ ἐκάλυψαν.
Femora inciderunt, & adipe adoperuerunt.

Quidam tamen r. פדר *pédher*, derivant à פדר *phadara*, Arab. *obesus .... fuit*.

פְּדָרִים f. vide supra פרוה, col. 1803.

פֶּה m. Lxx. Aq. Sym. Theod. στόμα, Lxx. ἀκρόστομον, Lxx. Sym. Theod. ὦα, pro ᾠα, Lxx. πρόσωπον, σιαγὼν, γλῶσσα, βρῶσις, φωνή, ῥῆμα, λόγος, λαλιά, μέρος, φόβος, πρόσταγμα, νόμος .... Vulg. & alii, *os, oris, orificium, fimbria, ora*, (os veluti indumentorum ab infima summâve parte apertorum, aut pellibus ovium ornatorum) *facies, vultus*, (synecdoche integri) *maxilla, lingua*, (synecd. partis) *cibus*, vel *ipsa comedendi actio* (meton. effectûs, unde &) *vox, verbum, sermo, loquela, loquacitas, contentio*, (*lites, rixæ*,) *pugna, cædes, clades, præceptum, mandatum, lex* .... Lxx. item, καρδία *cor, animus*, θυμὸς *ira, excandescentia, furor*, δύναμις *potentia, vis, vires, facultas*, ὁδὸς *via, iter, ratio, vitæ institutum*, μέρος *pars, portio*, pro scil. χεὶρ *manus*; item, (ex Orientalium more) *ripa, latus, tractus, robur, vires, potestas, locus, spatium* .... Lxx. Verbal. φημὶ *dico*; ergo & hinc Gr. φάω, (per metath. ὄπω,) *dico* .... כְּבַד־פֶּה, Exod. 4. v. 10. Lxx. ἰσχνόφωνος *qui gracili, seu exili voce est*, vel *cui vox supprimitur, & sistitur inter loquendum*. Vulg. *impeditioris linguæ* .... Alii, *gravis ore*, i. tardus ad loquendum. מִי שָׂם פֶּה לָאָדָם, Exod. 4. v. 11. Lxx. τίς ἔδωκε στόμα ἀνθρώπῳ *quis dedit os homini?* פֶּה אֶל־פֶּה, Num. 12. v. 8. *ore ad os*. Coràm, sine medio, sine internuncio, non per somnium .... פֶּה אֶחָד, Jos. 9. v. 2. Lxx. ἅμα πάντες *simul omnes*, Alii, *uno ore*, לִפְתֹּחַ פֶּה בְּרֶצַח, Ezech. 21. v. 27. *ad aperiendum os*, i. ad labem & rupturam in muro faciendam *percussione* scilicet arietum, sive machinarum, quas dicit admovendas .... Cum præfix. וּפֶה *& os*, הַפֶּה *os*, בַּפֶּה *in ore*, Prov. 30. v. 32. *aut si malum cogitâsti*, יָד לְפֶה *manum ad os*. Cum (·) sub r. ל, ob repetitionem ejusdem vocis monosyllabæ, vide Gram. Heb. tom. 1. p. 596. c. 1. 4. Reg. 10. v. 21. *repleta est domus* τοῦ *Baal* פֶּה לָפֶה, Lxx. στόμα εἰς στόμα *os* (vel *ore*) *ad os*, i. adeò densi erant, ut ora hominum ferè se contingerent, ut infra 21. v. 16. *ut oribus ora jungerentur*. Alii, *ex anguli in angulum*, vel *ab extremo ad extremum*, vel *ab ora ad oram* .... מִפֶּה *ab ore* .... Constr. unde ex facili permutatione *litt.* אהוי, ac punctorum, *ut* ה in (׳) & (·) in (·) commutantur, vide Gram. Heb. t. 1. p. 99. c. 1. פִּי *os*, פִּי שְׁנַיִם, Deut. 21. v. 17. Lxx. διπλᾶ *dupla* ... Vulg. *cuncta duplicia* ... Zach. 13. v. 8. Lxx. τὰ δύο μέρη, Vulg. *partes duæ* .... Alii 1°. loco, *ratio*, sive *portio duorum comedentium* ... i. duplum ad alios .... 2°. *pars, ex duabus* ... *quæ dissipabuntur* ... *tertia fiet excellens* ... Lxx. in hisce phrasibus: פִּי הַמַּחְבֶּרֶת פִּי רֹאשׁ ἀκρόστομον, *orificium*, διεστραμμέναις ὁδοῖς, *via perversa*, עַל־פִּי, ἐν *ex*, ἐπὶ *in* ... καθάπερ *sicut*, κατὰ *secundùm* .... פִּי־צַדִּיק יֶהְגֶּה חָכְמָה פִּי אִישׁ δικαιοσύνη, *justitia*. Psal. 36. Heb. 37. v. 30. *os justi profert sapientiam*, עַל־פִּי יְהוָה, Exod. 17. v. 1. *juxta os Domini*, i. dictum, edictum, אֲנִי פִּי־מֶלֶךְ שְׁמֹר, Eccl. 8. v. 2. *Ego observare* facio *os regis*, i. dictum, præceptum. Metonymia causæ. לֹא יוּמַת עַל־פִּי עֵד אֶחָד, Deut. 17. v. 6. *non*, sive *nemo moriatur propter os*, i. *depositionem testis unius*. Cum præf. וּפִי *& os*, בְּפִי *in ore*, וּבְפִי *& in ore*, כְּפִי אֲשֶׁר, Malach. 2. v. 9. Lxx. ἀνθ' ὧν *pro eo quòd* ... Vulg. *sicut* .... Alii, *secundùm os, quòd*, i. pro respectu,

Digitized by Google

pro ratione, quòd... כְּפִי חִיָּה, Jerem. 15. v. 19. *tanquam os meum* (Verbum meum) *eris*, כְּפִי תַחְרָא vel תַחְרָא, Exod. 28. v. 32. Lxx. neglecto præfixo, τὴν συμπλοκὴν συνυφασμένην *commissuram contextam*.... & cap. 39. v. 23. διυφασμένον συμπλεκτὸν *per textum complexum*..... Alii utrobique, *sicut os*, sive *ora* (*extrema pars*) *loricæ*.... כְּפִי כֻתָּנְתִּי יַאַזְרֵנִי, Job. 30. v. 18. *sicut os*, vel *ora* (i. e. superior pars) *tunicæ meæ*, h. e. undique, *succinxit me*, tunicis inconsutilibus veteres Israëlitæ utebantur. Erat autem supernè os angustum, per quod induebantur, ut hodie indusia.... S. Hieronymus, (ex usu, aut visu commodiùs) *& quasi capitio* (Gal. *Capuce*, ou *Capuchon*, quo ferè totus etiamnum monachus sepeliendus involvitur) *tunicæ succinxerunt me*; legebat יַאַזְרֻנִי pro יַאַזְרֵנִי : לְפִי, עַל־פִּי, כְּפִי, Lxx. κατὰ, καθότι, καθὸς, κατὰ πρόσωπον, διὰ, εἰς, παρὰ.... Vulg. & alii, *juxta*, *secundùm*, *secundùm quòd*, *ad os*, *ad aspectum*, *ad similitudinem*, *ad rationem*... *per*, *in*, *ad*, (*propter*, *propè*) *apud*.... Lxx. item, ἡνίκα *quum*, *quando*. Verbal. μέλλω *futurus sum*, לְפִי אָכְלוֹ, Exod. 12. v. 4. Lxx. τὸ ἀρκοῦν αὐτῷ secundùm *quod sufficit sibi*. Vulg. *quæ sufficere possunt ad esum agni*. Alii, *secundùm*, vel *ad os comedere ejus*, m. i. *ad mensuram* (vel *pro ratione*) *comedendi* sive *cibi sui*, לְפִי (צוּר) חָרֶב, ἐν φόνῳ μαχαίρας *in occisione gladii*. Alii, *in ore*) facie) sive *acie gladii*, לְפִי שִׂכְלוֹ יְהֻלַּל־אִישׁ, Prov. 12. v. 8. *pro ore prudenti*, sive *pro ratione prudentiæ*, vel *intelligentiæ*, aut *eruditionis suæ quisque celebratur*, וּלְפִי *& pro ore*, *pro parte*, *pro ratione*, *pro*, *juxta*, *secundùm*... מִפִּי *ex ore*.... Cum affix. Isai. 11. v. 4. *& percutiet terram* בְּשֵׁבֶט פִּיו *virgâ* (vel *verbo*) *oris sui*, m. פִּיהוּ *os ejus*, m. פִּיהָ *os ejus*, f. Cum præf. & aff. וּפִיו *& os ejus*, m. מַה־בְּפִיו, 2. Reg. 17. v. 5. *quid etiam ore suo* moneat *ipse*, לְפִיו *ori suo*, m. Proverb. 2. v. 6. *quia Dominus dabit sapientiam*, (i. filium suum, unde generis ἀναλλαγή....) & מִפִּיו דַּעַת וּתְבוּנָה *ex ore ejus*, Sapientiæ, *scientiam*, *& intelligentiam*, Confer Joan. 1. v. 9. וּפִיהוּ *& os ejus*, *suum*, m. בְּפִיהוּ *in ore ejus*, m.

וּפִיהוּ לְפִיהוּ *ori ejus*, m. מִפִּיהוּ *ex ore ejus*, m. וּפִיהָ *& os ejus*, f. בְּפִיהָ *in ore ejus*, f. מִפִּיהָ *ab ore ejus*, f. פִּיךָ *os tuum*, m. בְּפִיךָ *in ore tuo*, *ore tuo*, m. בְּפִיךָ *in ore tuo*, f. הֵן־אֲנִי כְפִיךָ לָאֵל, Job. 33. v. 6. *ecce ego*, *sicut facies tua*, (pro *sicut tu*, synecdoche partis) *Dei sum*, ex eodem limo formatus, sive ex eadem luti massa excisus... Metaphora à figlina. מִפִּיךָ *ex ore tuo*, m. פִּי *os meum*, c. וּפִי *& os meum*, c. בְּפִי *in os meum*, *ore meo*, c. כְּפִי *juxta os meum*, c. לְפִי *ori meo*, c. מִפִּי *ex ore meo*, c. וּמִפִּי *& ex ore meo*, c. פִּיהֶם *os ipsorum*, *suum*, m. עַל־פִּיהֶם, 1. Paral. 12. v. 32. Lxx. μετ' αὐτῶν *cum eis*, Alii, *ab ore*, sive *ex nutu eorum* pendebant, וּפִיהֶם *& os eorum*, *suum*, m. לְפִיהֶן, Lev. 25. v. 51. Lxx. πρὸς ταῦτα *ad hæc*, Alii, *pro respectu*, *ratione*, *numero*, *eorum* annorum, בְּפִיהֶם *in os*, *ore ipsorum*, *ore suo*, m. לְפִיהֶם *ori ipsorum*, *suo*, m. מִפִּיהֶם *ex ore eorum*. Cum aff. poëtico, מוֹ, pro הֶם, פִּימוֹ *os ipsorum*, *suum*, m. בְּפִימוֹ *in ore ipsorum*, m. בְּפִיכֶם *ore vestro*, m. מִפִּיכֶם *ex ore vestro*, m. פִּינוּ *os nostrum*, c. מִפִּינוּ *ex ore nostro*, c. Plur. וְהָיְתָה הַפְּצִירָה פִּים, 1. Reg. 13. v. 21. Lxx. καὶ ἦν ὁ τρυγητὸς ἕτοιμος τοῦ θερίζειν *& erat videmia parata ad metendum*. Vulg. *retusæ itaque erant acies*. Alii, *& erat lima ora*, (*dentes habens vomeribus*... Ex terminatione femin. חֶרֶב וְלָהּ שְׁנֵי פֵיוֹת, Jud. 3. v. 16. Lxx. μάχαιρα δίστομον *gladium duo habentem ora*, sive *acies duas*, *ancipitem*. Et geminatum, וְחֶרֶב פִּיפִיּוֹת, Psal. 149. v. 6. *gladies orium*, seu *acierum*, i. *bippennis*. R. פאה Arab. *impeditus linguâ fuit*, *nec potuit rectè proloqui* .... vel פוה Arab. *ore protulit*.... *amplo ore fuit*....

פֹּה / פוֹ } idem, quod פֹּא, col. 1791.

פּוּאָה Mass. *Pouâh*, Vulg. *Phua*, nom. proprium 1°. patris τοῦ Thola ducis in Israël, Jud. 10. v. 1. 2°. filii τοῦ Issachar, 1. Paral. 7. v. 1. *an duo*...? Etym. *rubia* (herba radicem habens rubram, tingendis lanis, ac coriis idoneam, Gal. *Garance*); à פּוּאָה Chald. idem.

פוג QAL. Lxx. ψύχομαι, ἐξαναλίσκομαι, ἐξίσταμαι τῇ διανοίᾳ, Sym. λειποψυχῶ,

Lxx.

Digitized by Google

Lxx. ἀπεπτάομαι, ὤμωι.... Vulg. & alii, *male*, five *damno*, feu *morbo*, *afficior*.... *dissipor*, *dispergor*, (laceratus,) *dejicior*, *in statu meo manere desino*, (*intermitto*, *remitto*, *cesso*, (Hinc Lat. per epenthesin τοῦ (r) *frigeo*,) *percellor*, *perterresio*, (unde Gr. φεύγω, Lat. *fugio*,) *ad mentis alienationem usque obstupesco*, *animo linquor*, *deficio*, *decipior*, *faller*... Inde Lat. *vagor*...

Fut. 3. p. f. m. cum præf. mutatoque וּ hhólem ob accentum ab ultima ad penultimam retractum in (ֻ hhatoúph), vide Gram. Heb. tom. 2. p. 310. col. 1. וַיָּפָג לִבּוֹ, Gen. 45. v. 26. Lxx. καὶ ἐξέστη τῇ διανοίᾳ *de mentis statu quasi dejectus obstupuit*. ... Aq. ἐξένηψε *evigilavit*. Vulg. quo audito *Jacob*, *quasi de gravi somno evigilans*.... Alii, *debilitatum est cor ejus*, Alii, *immutatum est*, Alii, *remissum fuit*, Alii, *dissolutum est*, vel *elanguit*, *defecit*, Alii, *abreptum est*, Alii, *vacillavit*, *hæsitavit*, Alii, *cessavit cor ejus*, fcil. *à motu suo* non pulsabat.... unde inferiùs dicitur *spiritus ejus revixisse*. Alii, *suffocatum*.... 3. p. f. f. *propterea* עַל כֵּן תָּפוּג תּוֹרָה, Habac. 1. v. 4. Lxx. διεσκέδασται νόμος, Vulg. *lacerata est lex*. Alii, *debilitatur*, *non viget*, *silet*.... inter arma enim silent leges. וְלֹא תָפוּג, Psal. 76. Heb. 77. v. 3. (*manus mea nocte elevatur* ad te,) *nec remittit*, *demittit se*... Confer Exod. 17. v. 12.

NIPHAL נְפוֹג, unde 1. p. f. c. Praet. נְפוּגוֹתִי, Psal. 37. Heb. 38. v. 9. Lxx. ἐκακώθην, Vulg. *afflictus sum*. Alii, *jactatus*, *concussus*, *defatigatus*, *debilitatus*, *dissolutus*.... *sum*. Quidam, *demissus*, *fractus*, *abjectus*, (ex usu Arab.) *vilis*... *sum*.

פוּגַת f. unde constructum pro absoluto ob præposit. לְ seq. vide Gram. Heb. t. 1. p. 113. אַל־תִּתְּנִי פוּגַת לָךְ, Thren. 2. v. 18. Lxx. μὴ δῷς ἔκνηψιν σεαυτῇ, Vulg. *non des requiem tibi*, f. Alii, *intermissionem*, *cessationem*.... Rad. פוּג *intermisit*, *cessavit*.... unde Lat. *vaco*.

פֻּוָּה Maff. *Puvvâh*, Vulg. *Phua*, nom. proprium filii Issachar, Gen. 46. v. 13. Etym. *magno ore formatus est*, *redditusve à Deo*, à פוה Arab. in II. Paf. idem.

פוח QAL, unde per epenthesin τοῦ ו, Gr. πνέω, *flo*, *afflo*, *spiro*, *aspiro*, *spiro odorem*, *vivo*, *respiro*; item ex usu Arabico, *refrigero*, vel *refrigeror*.... Hinc per Σ epentheticon Gr. ψύχω.

Fut. 3. p. f. m. cum præfix. עַד שֶׁיָּפוּחַ הַיּוֹם, Cant. 2. v. 17. Lxx. ἕως οὗ διαπνεύσῃ ἡ ἡμέρα, Vulg. *donec aspiret* (*respiret*) *dies*... Alii, *dum afflet*. Syr. *refrigeretur dies* (commodè certè, nam cùm præcedentibus, tum subsequentibus verbis horæ pomeridianæ, five vespertinæ magis convenire videntur), & *fugiant umbræ*. Crefcendo fugere videntur. Quod fic Poëta,

Majoresque cadunt altis de montibus umbræ.

HIPHIL הֵפִיחַ, Lxx. διαπνέω, ἐμφυσάω, ἐκκαίω, Sym. θυμιάω, ἐμφυσάω, Lxx. παρρησιάζομαι, ἐγκαλέω, ἐπιδείκνυμι.... Vulg. & alii, *perflo*, *perspiro*, *interspiro*, *respiro*, *refrigero*, *inflo*, *inspiro*, *flatu immitto*, *flatu accendo*, *inflammo*, *exuro*, *exterreo*, *odores incendo*, *adoleo*, *suffio*, *suffitu afflo*, *sufflo*, *exsufflo*, *excito*, *conflo*, *efflo*, (metaphoricè, *effari*, *eloqui*), *liberè*, & *ingenuè*, *planèque dico*, *accuso*, *dicam impingo*, *probo*, *manifestum reddo*... Item, *illaqueo*.

Infin. הָפֵחַ בַּחוּרִים כֻּלָּם, Isai. 42. v. 22. Lxx. fubstant. ἡ γὰρ παγὶς ἐν τοῖς ταμιείοις πανταχοῦ *laqueus in cubilibus* (*penuariis*) *ubique*. Vulg. *laqueus juvenum omnes*.... Cocc. *insufflatio juvenum omnes*.... Alii in Imperativo, *illaquea in foraminibus omnes ipsos*... Alii aliter. Quidam in Infinitivo, (*est & ipse direptus*...) *illaqueando liberos*, *ingenuos*, *nobilissimos quosque*.... Prophetia de παγιδεύσει gentis Judæorum, (per Romanos fcil.) tunc, cùm maximè, Christianis insidiantium.

Imper. 2. p. f. f. הָפִיחִי גַנִּי, Cant. 4. v. 16. *perfla hortum meum*, c.

Fut. 3. p. f. m. כָּל צוֹרְרָיו יָפִיחַ בָּהֶם, Psal. 9. Heb. 10. v. 5. Lxx. πάντων τῶν ἐχθρῶν αὐτοῦ κατακυριεύσει, Vulg. *omnium inimicorum suorum dominabitur*. Alii, *quicunque sunt hostes ejus*, *in eos incendium excitat*, vel *in eos deflat*, five *flando repellit*, *flocci facit*, *despicit*.... Quidam, *adversantur ei*

omnes, hostiliter agunt, premunt ... illaqueat eos ... כָּל צוֹרְרָיו יָפִיחַ בָּהֶם, Psal. 11. Heb. 11. v. 6. *penium in salute eum, cui loquens impudentius fuerit.* Activa verba in tertiis personis significationem passivorum sæpius assumunt, sive passivè exponuntur, vide Gram. Heb. tom. 1. p. 531. Cum præf. מ, & absque (י) comite כ (·), יָפִיחַ *& efflabit, & qui efflat.* 1. p. f. c. באש עברתי אפיח עליך, Ezech. 21. v. 31. *ignem excandescentiæ meæ exsufflabo contra te*, f. 3. p. plur. m. יָפִיחוּ קִרְיָה, Proverb. 29. v. 8. *exsufflant*, sive *exsufflando inflammant civitatem*, irâ incendunt.

פוט Mass. *Pout*, Vulg. *Phut*, nomen propr. 1°. filii Cham, Gen. 10. v. 6. 2°. (ab ipso) Libyes olim, Jerem. 46. v. 9. imò, & totius etiam Africæ, Nah. 3. v. 9. nunc verò Mauritaniæ solius Tingitanæ, à Tingi urbe, ubi regnum Fesæ, & fluvius illam ambiens, etiamnum פוטי *pouti* dictus, Plin. lib. 5. cap. 1. Bochart. Geogr. S. IV. 33. Etym. *contemnendus, conspuendus* ... à פוט Syr. unde Aphel אפט *contempsit, conspuit, afflixit* ... Ex quo per metathesin Gr. ... vel *precator, cantor, præco, poëta* ..., à פיט Chald. unde Pael פייט *supplicavit, precatus est, præcinuit* ... Hinc פייט *paiiat*, Chald. Rab. *poëta* ... Fortè & Apollo *Pythius* dictus, vel à פוט *Pout*, nomine communi virorum ex Mauritania Tingitana oriundorum, quia ibi vixit, vel potiùs à פתה, quod vide suo loco.

פוטיאל Mass. *Poutiel*, Vulg. *Phutiel*, nom. proprium viri, Exod. 6. v. 25. Etym. *Africanus*, aut *precator*, vel *præco-Dei*, à פוט, aut cum (י) paragog. antiquâ regiminis notâ, פוטי, *precator, præco* ... & אל *Deus*.

פוטיפר Mass. *Pôtiphar*, Vulg. *Putiphar*, nom. propr. Eunuchi, (i. e. Vulg. *magistri militum*, Alii, *præfecti satellitum* ...) Pharaonis, Gen. 37. v. 36. Etym. *Africanus taurus*, à פוטי, pro פוטי, quod vide mox supra, *Africanus*, & פר *taurus* ... vel *Afer melior, spectabilior* de gente ... à פוט *Afer*, & פר *ferrou*, Arab. *melior, spectabilior* ... ex פרר Arabibus, *spectavit, exploravit* ... unde Gr. φώρ, seu φῶρος, *speculator, explorator* ...

פוטי פרע Mass. *Pôtiphera*, Vulg. *Putiphare*, nom. propr. Sacerdotis און, vel כהן און, soceri Joseph filii Jacob, Gen. 41. v. 45. & cap. 46. v. 20. est און *On*, S. Hieronymo & aliis, urbs Heliopolis, eadem ac און (ex quo און, quasi construct.) *avên*, Ezech. 30. v. 17. est verò Ægyptiis ὢν *sol* ... Ὢν δέ ἐστι κατ' αὐτοὺς ὁ ἥλιος. *On autem secundùm ipsos, Ægyptios, est sol.* Cyrillus in Comm. ad Hos. pag. 145. unde etym. *Africanus princeps, solis Sacerdos*, à פוטי *Africanus*, ex פוט *Africa*, י (י) in (ו) mutato; & פרע *Phârou*, Arab. *summum & vertex rei, caput & princeps familiæ, populi* ... Mar. R. פרע Arab. *in summo fuit* ... *superavit alios* nobilitate ...

פוך m. Lxx. στίβι, Aq. στίμι, vel στίμμι, Sym. Theod. στίμμι, Lxx. ἄνθραξ, λίθος πολυτελής .... Vulg. & alii, *stibium*, (hinc Gr. φῦκος, Lat. *fucus*,) *carbunculus, gemma, lapis pretiosus, metallicus, colore nonnihil similis lapidi plumbario* ... Cum præf. בפוך ותשם בפוך עיניה, 4. Reg. 9. v. 30. Lxx. καὶ ἐστιμμίσατο (Alex. ἐστιβίσατο, Ald. ἐστίβισε, Complut. ἐστιβίσατο) τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτῆς ... Vulg. neglectâ conjunctione *&*, *depinxit oculos suo stibio.* Alii, *& posuit in fuco oculos suos* .... ἐγκαλλωπίσῃ. תקרעי בפוך עיניך, Jerem. 4. v. 30. *tu quoque, vastanda, quid facies?* ... *scideris, ruperis licet oculos tuos* (faciem tuam) *præ nimio fuco*, sive præ nimia fucandi assiduitate .... *contemneris* ...., בפוך אבניך, Isai. 54. v. 11. *ex stibio* (lapideo scilicet, fossili subnigro, teste Dioscoride, sive marmore fulgido, ejus coloris, cujus est stibium .... *lapides* (pavimenti) *tui*, f. Vulg. sternam *per ordinem lapides tuos* .... R. פוך, ex quo per metathesin כפו Arab. *pinxit* .... Sic à לב Heb. לב Chald. לבא Syr. Arab. *cor, mens, animus* ....

פול m. Lxx. κύαμος, Vulg. & alii, *faba*. Cum præf. ופול *& fabas* ... Rad. פול (ex quo per metathesin לפ Arab.) *edit, manducavit* ....

פול Mass. *Poûl*, Vulg. *Phoul*, nom. propr. 1°. Africæ, (præsertim ea pars, quæ apud

Fesam; Castel. Lex.) Isai. 66. v. 19. Etym. *fabaria*, à פול *fabis* (uti פוליא Apulia in Italia) sic nuncupata.... 2°. Regis Assyriæ, 4. Reg. 15. v. 19. 1. Paral. 5. v. 26. Etym. *Apostolus*, à פּוּל Chald. idem. Quod sonat nomen Imperat. Æthiop. פרסטנאני, & Muhammedis רסול cum artic. Lex. Heptaglot. At τῷ פרסטנאני, vel correctiùs, פרסתחנאני *Phresléb-Gjáni*, (Gallicè, corruptè scil. *Prestre-Jean*, aliter, *le Grand Negus*, ab Æthiop. נגוס *Negoûs*, Hebr. נֹגֵשׂ *Noghés*, *exactor*, *rex*, *princeps*, *dominator*.... R. נָגַשׂ *exegit*, tributum scil. Æthiopibus, *regnavit*...) est vox Persica composita significans, *apostolum Spiritûs*, τῦ πνεύματος, ἁγίου δῆλ. à פרסתח *Phresléb*, *Apostolus*... R. פרסתאדן *Phrestadan*, *mittere*...&, non à גזאן *Gjibán*, *mundus*, sed à גאן *Gján*, *mens*, *anima*, *Spiritus*, *pater dæmonum*, sive *spirituum*... cum articulo postpositivo, seu restrictionis notâ (י), vide Alting. instit. Persic. p. 127..... Sic verò scriptum, ברסטתנאני *Presléb-Gjani*, esset, *cultor animæ*, *spiritûs*, τῦ πνεύματος, *patris Spirituum*... Sed vulgò sic scribitur, nempè, פרשתכאני *Phreschtcáni*, *Apostoli*, οἱ ἀπόστολοι. Plur. ad magnitudinem excellentiamque denotandam.... à singulari פרסתח *Phreschtéb*, ex quo plurale factum, adjecto כאן, pro אן, ob ה præced. (licet abjiciendum) cum articulo postpositivo (י), vide Alting. ibid.

פום m. Chald. Lxx. στόμα, Vulg. & alii, *os*, *oris*, *sermo*... τῷ (ו) in (ֻ) correpto, פֻּם *os*. Cum præf. וּפֻם *& os*, בְּפֻם *in ore*. Cum præf. & affix. correpto τῷ (ו) in (ֻ) sequente dagh. בְּפֻמַּהּ *in ore ejus*, f. R. פום Syr. in Ethpaal, *ore praditus fuit*.... Hinc Lat. *pomum*, q. d. fructum ori, sive esui aptum.

פון QAL, unde 1. p. s. c. Fut. cum ה paragog. נָשָׂאתִי אֵמֶיךָ אָפוּנָה, Psal. 87. Heb. 88. v. 16. Lxx. ὑψωθεὶς δὲ ἐταπεινώθην καὶ ἐξηπορήθην, Vulg. *exaltatus autem humiliatus sum*, *& conturbatus*, Alii, *fero terrores tuos*, *metuo*, *metu percellor*, vel *anxius*, *attonitus sum*... Christi ἀγωνία.

פוני Mass. *Pouni*, Vulg. *Phuaites*, nomen patronymicum, seu commune virorum ex τῷ פוה *Phua* oriundorum, (τῷ ה ante τῷ (י) gentilitii nominis in נ ad euphoniam mutato.) Num. 26. v. 23. Etymon, radixque eadem ac τῷ פוה *Phua*, quod vide supra col. 1809.

פונן Mass. *Pounón*, Vulg. *Phunon*, nomen proprium loci, in quo castrametati sunt Israëlitæ, profecti de Salmona, Num. 33. v. 42. Etym. *angulus*, à פַּנַן Arab. *plicatus fuit*, *rugavit*.... Hinc Lat. *pinna*, i. quidvis acutum.

פועה Mass. *Pouáh*, Vulg. *Phua*, nom. proprium alterius obstetricum, quæ nascentes Hebræos interficere jussæ jusserunt tolli, sive educari... Exod. 1. v. 15. Etym. *cum exclamatione infantem educens*.... Sota fol. 11. 2. à פָּעָה Chaldæis, *exclamavit*, *protulit*.... unde Ben. f. f. פּוֹעָה, ex quo τῷ (ו) in (י) mutato, פּוּעָה...

פוץ QAL. (Gr. σπάω). Lxx. Aq. διασκορπίζομαι, Lxx. διασπείρομαι, διαχέομαι, ὑπερεκχέομαι... (Lat. per metathesin, *sipo*, antiquis in usu pro *spargo*, unde *dissipo*, *insipo*, *obsipo*....) Vulg. & alii, *spargor*, *aspergor*, *inspergor*, *conspergor*, *dispergor*, *dissipor*, *dispalor*, *disseminor*, *diffundor*, *diffusus dissipor*, (*aperior*, *dividor*, *dissecor*) *perfundor*, *transfundor*, *superessundor*....

Imper. 2. p. plur. m. τῷ (ו) ad euphoniam in (ֻ) correpto, פֻּצוּ בָעָם, 1. Reg. 14. v. 34. *dispergimini in populum*, i. uti Syr. *excurrite*, vel *discurrite per populum*...

Fut. 3. p. plur. m. יָפוּצוּ *dispergantur*... τῷ (ו) in (ֻ) correpto, יָפֻצוּ *spargent se*.... Cum præfix. וְתָפֻצוּ *& dispergantur*... וַיָּפֻצוּ *& dispersi sunt*. 3. p. plur. f. ex terminatione defectivorum ע, τῷ (ו) in penultima per syncopen sublato, ac per daghésch τῷ צ impressum compensato, vide Gram. Heb. tom. 1. p. 252. c. 2. עוֹד תְּפוּצֶנָה עָרַי מִטּוֹב, Zach. 1. v. 17. *adhuc diffundent*, *dilatabunt*.... *se præ felicitate*. Ex eadem terminatione, sed ablato per apocopen ה, vide eandem Gram. ibid. cum præfix. Zachar. 13. v. 7. *percute pastorem*, וּתְפוּצֶין הַצֹּאן *& dispergentur pecus*. Ex in-

Digitized by Google

tegra denique defectivorum terminatione cum præf. וְתִפּוֹצֶינָה *& disperſæ ſunt* .... 1. p. plur. c. נָפוּץ *ne diſpergamur.*

NIPHAL נָפוֹץ, Lxx. διασκορπίζομαι, διασπείρομαι .... Vulg. & alii, *diſpergor*, *diſſipor*, *diſpalor*, *diſſeminor*, *diffundor*....

PRAET. 3. p. ſ. f. מַרְעִיתָם נָפוֹצָה, Jerem. 10. v. 21. *paſtua eorum diſſipatus eſt.* 3. p. pl. c. cum hholem defic. נָפֹצוּ *diſperſi, æ, ſunt.* Cum præf. וְנָפֹצוּ *& diſpergentur.* 2. p. plur. m. cum duplici hholem, vide Gram. Heb. tom. 1. p. 253. c. 2. נְפוֹצוֹתֶם *diſperſi ... eſtis.*

BEN. ſ. f. ex terminatione ה præcedente (·), וַתְּהִי־שָׁם הַמִּלְחָמָה נָפֹצֶת *& fuit ibi prælium diffuſum* per totam terram. 2. Reg. 18. v. 8. ubi ſcribitur נפוצת cum (ו) tranſpoſito. Plur. m. נְפוֹצִים, & cum hholem defic. נְפֹצִים *diſperſi* ...

PIEL, vel POEL, פּוֹצֵץ, Lxx. κόπτω .... Vulg. & alii, *tero*, *tundo*, *cædo*, *ſeco*, ſive *trita*, *tuſa*, *cæſa*, ſecta ... *diſpergo* ....

FUT. 3. p. ſ. m. Jerem. 23. v. 29. ut malleus יְפֹצֵץ סָלַע *qui facit diſſilire petram.* Geminatâ ſyllabâ, ex forma τῶ Piël perfectorum, vide Gram. Heb. tom. 1. p. 255. c. 2. cum præf. & affix. וַיְפַצְפְּצֵנִי, Lxx. διέτιλε *divulſit*; Hebræus interpres, διετίναξεν *diſcuſſit me.* Vulg. *confregit me.* Alii, *& confractum disjecit*, *diſperſit*, *ictu diſſilire me fecit* ....

HIPHIL הֵפִיץ, Lxx. διαλύω, Lxx. Aq. σκορπίζω, Lxx. ἀνοίγω, Lxx. Aq. Theod. διασκορπίζω, Lxx. διασπείρω, διασκεδάζω, ἐμφυσάω, ἐξαποστέλλω ... Vulg. & alii, *aperio*, ſive *aperiendo diduco*, *ſpargo*, *ſemino*, *diſpergo*, *diſſemino*, *diſſipo*, *disjicio*, *inflo*, *inſpiro*, *flatu immitto*, *dimitto*, *amando*, *ablego* ....

PRAET. 3. p. ſ. m. cum præf. וְהֵפִיץ יְהוָה אֶתְכֶם בָּעַמִּים, Deut. 4. v. 27. *diſpergetque vos Dominus inter populos* .... Cum affix. הֱפִיצְךָ *diſperſit te*, m. Cum præf. & affix. וֶהֱפִיצְךָ *& diſperget te*, m. וֶהֱפִיצָם *diſperget eos.* 1. p. ſ. c. cum præf. וַהֲפִיצוֹתִי, & cum (ו) abſque (י) comite in antepenultima, וַהֲפִצֹתִים *& diſpergam.* Cum affix. הֲפִיצוֹתִיךָ *diſperſi te*, m. הֲפִיצוֹתִים *diſperſi eos.* Cum

præf. & affix. וַהֲפִיצוֹתִים *& diſperſi eos.* 3. p. plur. c. cum præf. & affix. mutato ad euphoniam τῶ (ו) in (ִ) in penultima, deficienteque τῶ (י) in antepenult. וֶהֱפִיצֻהוּ לְרַגְלָיו, Job. 18. v. 11. *diſpelluntque eum ad pedes ſuos* ſubter ſe ſcilicet glomerandos, ſive inter ſe implicandos, ut in terram ruat .... Continuat metaphoram de fera à venatoribus circundata, & proſtrata. 2. p. pl. m. הֲפִיצוֹתֶם, & deficiente τῷ (ו) in penultima, ac τῶ (י) in antepenultima, הֲפִצֹתֶם *diſperſiſtis* ....

BEN. ſ. m. מֵפִיץ *diſpergens.* Plur. m. abſque (י) τῶ hhiriq gadhol indice, in penult. cum præf. וּמְפִצִים *& diſpergentes.* Vide ſupra מֵפִיץ, col. 1169.

INFIN. cum præf. לְהָפִיץ, Ezech. 20. v. 23. *ut diſpergerem* .... Cum præf. & aff. בַּהֲפִיצִי, Ezech. 12. v. 15. *in diſpergere me*, c. i. *quando diſperſero* .... יִסְעֲרוּ לַהֲפִיצֵנִי, Habac. 3. v. 14. *turbinant* (*proſiliunt turbinis inſtar* (*ad diſſipandum me* .... c.

IMPER. 2. p. ſ. m. ex forma (-), הָפֵץ עֶבְרוֹת אַפֶּךָ, Job. 40. v. 6. al. 11. *ſparge*, *effunde excandeſcentias naris tuæ*, i. *iræ tuæ* ... iræ enim ſignum in nare.

FUT. 3. p. ſ. m. יָפִיץ עֲנַן אוֹרוֹ, Job. 37. v. 11. *diſſipat nubem luce ſua* .... ellipſis τῆ ב poſt τῶ עֲנַן, unde ſtatus conſtructus pro abſoluto. Ex forma (-), יָפֵץ קָדִים עֲלֵי־אָרֶץ, Job. 38. v. 24. Noſti unde *eurus* (hic ventus, ut iis in locis vehementiſſimus, loco omnium ponitur,) *diffles ſuper terram?* Noſti quænam ſit ventorum origo? Senſu reciproco. Cum præfix. accentu ab ultima ad penultimam ob (ו) convertens retracto, unde τὸ (-) in (ֶ) corripitur, וַיָּפֶץ *& diſperſit ſe*, Vulg. *dilapſuſque eſt* .... Cum præf. & affix. וַיְפִיצֵם *& diſperſit eos.* 3. p. ſ. f. תָּפִיץ *diſperget.* 2. p. ſ. m. cum præf. & affix. וּתְפִיצֵם *& fractos diſperges*, vel *diſperſiſti eos.* 1. p. ſ. c. אָפִיץ *diſpergam* ... Cum præf. וְאָפִיץ *& diſperſi* .... Cum affix. אֲפִיצֵם *diſpergam eos.* Cum præf. & affix. וַאֲפִיצֵם *& diſpergam eos.*

HITHPAEL, vel potiùs HITHPOEL, הִתְפּוֹצֵץ, unde 3. p. pl. m. FUT. cum præf.

מִתְפֹּצְצוּ, Habac. 3. v. 6. Lxx. διεθρύβη, Vulg. *contriti sunt*.... Alii, *comminuti*, vel *dissipati*.... Quidam, *dirupti sunt montes æterni*, i. cœli, ut scil. descenderet ὁ Θεὸς, ὁ ἐνανθρωπήσων... Confer Isai. 64. v. 1.

פּוּץ m. unde plur. cum affix. בַּת־פּוּצַי, Sophon. 3. v. 10. Lxx. ἐν διεσπαρμένοις μου *in dispersis meis*. Vulg. *dispersorum meorum*. Alii, *filia* (i. gens....) *dispersorum meorum*... Est aliis τὸ פּוּצַי *Pusai*, vel *Plusea*, nomen proprium, quibus scil. τὸ עֲתָרַי (*supplices mei*) est nomen gentis, aut familiæ... R. פּוּץ *dispersus*... *fuit*, cujus τὸ פּוּצַי est Paoul plur. m. cum affix. 1. p. f. c.

פּוּק QAL, mero, somnoque gravi *titubo*, (hinc Lat. *vacillo*) *impingo*.... Ex τῷ נְפַק Chald. *exeo*, *prodeo*, *egredior*...

Praet. 3. p. plur. c. פָּקוּ פְּלִילִיָּה, Isai. 28. v. 7. apud Lxx. vacat. Sym. διέλυσαν κρίσιν *dissolverunt judicium*. Theod. ἐνετρύφησαν ὑπέρογκα *comessantur* (usque ad extensionem ventris) *supra modum*. Vulg. *ignoraverunt judicium*. Alii, *impingunt*, *titubant* in *judicio* proferendo. Alii, *eructant*, *evomunt judicium*, i. inter vomitus & ructus vini proferunt judicium....

HIPHIL הֵפִיק, Sym. ἀρύομαι, Lxx. ἐξερεύγομαι, Aq. ἐξοχετεύω, ἐπισπάζω... Vulg. *exire facio*, *educo* (*produco*, *perduco*, *profero*, *proveho*) *ex profundo traho*, *haurio*, *eructo*, *superessundo*, *paro*, *expedio*, *facio ut in promptu*, & *ad* manum si (*perficio*).... Lxx. item, κινοῦμαι *moveor*, εὑρίσκω *invenio*, εἶδω *video*, λαμβάνω *capio*, *accipio*.... δίδωμι *do*, ἐγκαταλείπω *derelinquo*...

Ben. plur. m. Psal. 143. Heb. 144. v. 13. *cellæ nostræ*, vel domûs *anguli pleni*, מְפִיקִים מִזַּן אֶל־זַן *redundant de specie in speciem*, i. magis magisque redundant varietate frugum....

Fut. 3. p. f. m. וְאָדָם יָפִיק תְּבוּנָה, Prov. 3. v. 13. & *homo*, *qui eruit*, (scilicet ut thesaurum) vel *elicit* (tanquam metalla ex terræ penetralibus) intelligentiam... וְלֹא יָפִיק, Jerem. 10. v. 4. *nec sinent vacillare*... Cum τῷ (ו) convertente, unde retracto accentu ab ultima ad penultimam τὸ (־) vel (ִ) in (ֶ) corripitur,

וַיָּפֶק רָצוֹן מֵיְהוָה, Proverb. 8. v. 35. cap. 12. v. 2. & cap. 18. v. 22. *obtinuit*, *eduxit*, *elicuit*.... (velut è penetralibus rem latentem) *voluntatem* (vel suam, i. quidquid vult, & optat, vel Dei, h. e. *favorem*, *gratiam*....) *à Domino*. 2. p. f. m. ex forma τῶ (־), תָּפֵק *ne proferas*, *perficias*.... Cum præf. וְתָפֵק לָרָעֵב נַפְשֶׁךָ, Isai. 58. v. 10. & *effuderis esurienti animam tuam*, i. teipsum, vel tota misericordiæ viscera....

פּוּקָה f. unde cum præfix. 1. Reg. 25. v. 31. *nec erit hoc tibi* לְפוּקָה וּלְמִכְשׁוֹל לֵב, Lxx. βδελυγμὸς, (Aq. Theod. λυγμὸς, Al. πυγμὸς,) καὶ σκάνδαλον.... *abominatio*, (Aq. Theod. *singultus*, Al. *compunctio*,) & *scandalum*... Vulg. *in singultum*, & *in scrupulum cordis*.... Alii, *in vacillationem*.... & *in offendiculum cordis*...

פּוּר QAL. Lat. *frango*, (vel *fractus*.... *sum*). Antiquis, *frago*, per metath. *rumpo*.... Gr. ῥήσσω *mutilo*, *trunco*, *debilito*, *lædo*....

Infin. ex forma (ו), פּוֹר, Isai. 24. v. 19. Lxx. substantivè, ταραχῇ *consternatione*, Theod. διασκεδάσει *dissipatione*. Vulg. *contritione*, Alii, *dissolvendo*, sive *dirumpendo* dirumpet se terra.

PIEL, vel potiùs POEL, פּוֹרֵר, unde 2. p. f. m. אַתָּה פוֹרַרְתָּ בְעָזְּךָ יָם, Psal. 73. Heb. 74. v. 13. Lxx. σὺ ἐκραταίωσας ἐν τῇ δυνάμει σου τὴν θάλασσαν, Vulg. *tu confirmâsti*, Alii, *disrupisti*, seu *divisisti in virtute tua mare*, rubrum scil. ut pertransirent Israëlitæ....

Fut. 3. p. f. m. geminatis primâ & tertiâ radic. cum præf. & affix. Job. 16. v. 12. *quietus eram*; (miserationem movet à priori statu), וַיְפַרְפְּרֵנִי. Lxx. διεσκέδασέ με *discerpsit me*, Alii, *quùm attrivit*, vel *contrivit*... *me*. Vulg. passivè, *repentè contritus sum*... quadratâ conjugatione utitur, auxesis causâ...

HIPHIL הֵפִיר, Sym. διαλύω, Lxx. Sym. διασκεδάννυμι, Lxx. διασκεδάννυμι, διασκεδάζομαι, Aq. ἀκυρόω, παραλύω, Lxx. ἀθετούμενον ποιῶ, ἐκ μέσου, ἐκ μέσου, παραβαίνω, ἀλλάττω, διαλλάττω, ἀποτρέπω, ἀκυρόω, Vulg. & alii, *solvo*, *dissolvo*, *rumpo*, *ab-*

Digitized by Google

rumpo, interrumpo, disrumpo, discerpo, disjicio, dispergo, dissipo, abduco, rejicio; alienum à me facio, autoritate privo, spolio, irritum reddo, abrogo, antiquo, ineptum, inutilemve reddo; intransitive, *non constanter maneo, stabilis*, aut *immobilis non permaneo, non persevero, non persisto, transgredior, vide leges, (inutiles reddo,) muto, permuto, litem dirimo, reconcilio, averto, depello, detraho, amputo....*

Praet. 3. p. s. m. הֵפִיר עֲצַת־גּוֹיִם, Psal. 32. Heb. 33. v. 10. *irritum facit (dissipat) consilium gentium.* Ex forma (-), הֵפַר בְּרִית, Isai 33. v. 8. *irritum fecit fœdus*, non servavit, non stetit conventis. Vulg. passivè, (uti sæpiùs tertiæ personæ Verborum activorum exponuntur, vide Gram. Heb. tom. 1. p. 531.) *irritum factum est pactum.* Ex forma (-), Gen. 17. v. 14. *homo ille* הֵפַרְתָּה.... *excidetur*, Gallicè, per metathesim, *sera retranché*.... Vulg. *delebitur*.... Chald. יִשְׁתֵּיצֵי.... Lat. *cessabit esse*... Gal. *il sera chassé, ou cessera d'être*... *de populis suis;* quia אֶת־בְּרִיתִי הֵפַר *fœdus meum irritum fecit*, i. privavit se amicitiâ, & communione meâ. Cum præf. וְהֵפַר אֶת־נִדְרָהּ, Num. 30. v. 9. *& irritum faciet* vir *votum* uxoris. Cum affix. הֲפֵרָם, ibid. v. 13. *irrita fecit illa* vota, promissa... 2. p. s. m. cum præfix. & ex forma perfectorum, unde נקוד (·) sub tertia radicali, loco ת״ו (ו) expressoque ה, quod in fine subintelligebatur, vide Gram. Heb. tom. 1. p. 257. col. 1. וַהֲפֵרֹתָה *& irritum facies*... 3. p. plur. c. ex forma (-), הֵפֵרוּ *irritum fecerunt*....

Ben. s. m. ex forma (-), מֵפֵר אֹתוֹת בַּדִּים, Isai. 44. v. 25. *irrita faciens signa hariolorum.*

Infin. הָפֵר *irritum faciendo, irritum facere*.... Cum præfix. לְהָפֵר אֶת־הָאַחֲוָה.... Zach. 11. v. 14. *ut dissiparem, fraternitatem, germanitatem inter Judam & Israëlem.* Ex forma (·), לְהָפִיר אֶת־בְּרִיתִי... ibid. v. 10. *ut dissolverem fœdus meum, quod percusseram cum omnibus populis*, quos sinebam suo vivere modo... Unde fœdus nuncupatum נֹעַם *amœnitas, jucunditas.* Conf. Psal. 2. Pactum verò cum Hebræis חֲבָלִים *pignerati*, lege, fune veluti, *obligantes se*, seu *obstricti*.... Cum præf. & affix. cum נקוד (·) sub prima radic. loco ת״ו (ִ) accelerandæ pronuntiationis ergo; quare ת״ו (-) characteristicæ ad simplex (-) reducitur; proprioque (·) ת״ו ל notatur, vide Gram. Heb. t. 1. p. 354. c. 2. לְהַפְרְכֶם *ut irritum faciatis vos*, m.

Imper. 2. p. s. m. ex forma (-), הָפֵר *irritum fac*... Cum præf. וְהָפֵר כַּעַסְךָ עִמָּנוּ, Psal. 84. Heb. 85. v. 5. *cessare fac, dissipa*.... *iram tuam erga nos.* Metaphora à nubibus, quæ vento dissipantur. Cum ה parag. הָפֵרָה *irritum fac.*

Fut. 3. p. s. m. ex forma (-), יָפֵר *irritum faciet.* Cum præfix. (ו) convertenti, unde retracto ab ultima ad penult. accentu, ת״ו (-) in (·) corripitur, וַיָּפֶר *& irritum fecit.* Cum affix... יְקִימֶנּוּ.... אִישָׁהּ יְפֵרֶנּוּ, Num. 30. v. 14. *vir.... ratum faciet.... aut... irritum faciet*.... votum uxoris. 3. p. s. f. cum præf. וְתָפֵר הָאֲבִיּוֹנָה, Eccl. 12. v. 5. *& dissipabit se capparis*, evanescent baccæ, i. appetentia cibi & Veneris: nam utramque excitat capparis, ut Avicenna, Plin. Valesf. docent. Alii aliter. 2. p. s. m. Job. 15. v. 4. quinetiam תָּפֵר יִרְאָה *dissipas timorem (solvis religionem, reverentiam.)* Synecdoche generis. 1. p. s. c. אָפִיר, & ex forma (-), אָפֵר *irritum faciam*.... 3. p. plur. m. cum præf. ex forma (-), quod ob pausam reducitur, וַיָּפֵרוּ *& irritum fecerunt.* 2. p. plur. m. תָּפֵרוּ *irritum facietis.*

HOPHAL הוּפַר, Lxx. ἀθετήσωμαι, διασκεδάζομαι... Vulg. & alii, *rejicior, contemnor, loco moveor, abrogor, irritus*, sive *inutilis fio, dissipor, disjicior, dispergor*... Lxx. item, διασκεδάζω (legebant PIEL) *dissipo*....

Fut. 3. p. s. f. mutato ad euphoniam נקוד (ו) in (-), גַּם־בְּרִיתִי תֻּפַר אֶת־דָּוִד, Jerem. 33. v. 21. *fœdus quoque meum irritum fiet cum Davide.* Cum præf. & in pausa, Isai. 8. v. 10. *capite consilium* וְתֻפָר *& irritum fiet, dissipabitur*... וְתֻפַר *& irritum factum est fœdus.*

HITHPAEL vel HITHPOEL, הִתְפּוֹרֵר, unde 3. p. s. f. Praet. פּוֹר הִתְפּוֹרְרָה אֶרֶץ,

Digitized by Google

Isai. 14. v. 19. apud Lxx. vacat. Vulg. *contritione conteretur terra.* Alii, *disrumpendo disrumpetur terra.*

פּוּר Mass. *Pour*, Vulg. *Phur*, nomen masc. Hebræum, non Persicum... *scrupus*, *lapillus*, *calculus*... Græcis, ψῆφος... Antiquis, *latrunculus*, quo ludebant... (Hinc Gr. φώρ, Lat. *fur*.... unde vana videtur *furum*, ac *latronum* distinctio... Hinc fortè & Pers. פור *Pour*, *rex*, peculiariter Indorum, unde nomen *Pori* apud Curtium...) Gallis, *ballotte*; nota scilicet diversi coloris. Est enim nigra signum damnationis, alba absolutionis quâ utuntur ad suffragia ferenda... Unde per metonymiam subjecti. Lxx. ψήφισμα, κλῆρος.... Vulg. & alii, *psephisma*, *suffragium*, sive *plebiscitum*.... *sors*, seu *quod forte obvenit*.... Quo igitur sensu, ex tam multiplici, sit τὸ פּוּר, Esth. 3. v. 7. sumendum, ut indicetur, additur: הוּא הַגּוֹרָל, i. *sortem*... Cum præf. הַפּוּר *sors*... Plur. (Hebraïcum, non Persicum...) פּוּרִים *sortes*. Cum præf. יְמֵי הַפּוּרִים, Esth. 9. v. 28. *& dies sortium.* Gallicè, *jours de ballottes*.... Quos dies; nempe, *quartam decimam & quintam decimam mensis Adar*, (jubente Mardochæo, Esth. 9. v. 20.) *pro festis* suscipiunt Judæi, Esth. 9. v. 27. Hinc minus, & majus festum *Purim*.... Vide Gram. Heb. tom. 2. pp. 466. & 474. τὸ (ו) in (ֻ) correpto, פֻּרִים *sortes*... R. פּוּר *minutus*, *comminutus*.... *fuit*; vel activè, *minuit*, *comminuit*, *rupit*, *disrupit*, (*rapuit*, *diripuit*...) Ex usu Arabico, *repente venit*, *invasit*....

פּוּרָה f. Sym. ληνός, Vulg. & alii, *prælum*, *lacus*, *totumve torcular*. פּוּרָה דָּרַכְתִּי לְבַדִּי, Isai. 63. v. 3. Lxx. πλήρης καὶ καταπεπατημένης *plenus percalcato torculari*. Vulg. & alii, *torcular calcavi solus ego*. בָּא אֶל־הַיֶּקֶב לַחְשֹׂף חֲמִשִּׁים פּוּרָה, Agg. 2. v. 17. Lxx. καὶ εἰσεπορεύεσθε εἰς τὸ ὑπολήνιον ἐξαντλῆσαι πεντήκοντα μετρητάς.... *& ingrediebamini torcular ut hauriretis quinquaginta cados*.... Vulg. *& intraretis ad torcular, ut exprimeretis quinquaginta lagenas*.... Alii... *ut veniens aliquis ut hauriat quinquaginta*, vel *urnas*, vel *amphoras*, vel *cados*, vel *batos*, vel *mensuras*.... Cocc.... *quinquaginta prala*, h. e. vinum quinquaginta prælorum. R. פּוּר *fractus*, *confractus*... *fuit*; vel activè, *fregit*, *confregit*... unde פּוּרָה *prælum*, *torcular*.... à confringendis scilicet uvis sic dictum.

פּוּרִים plur. m. vide פּוּרִים, in פּוּר infra suo loco.

פּוֹרָתָא Mass. *Poràtha*, Vulg. *Phoratha*, nom. propr. filii τοῦ Aman, in Susan unà cum novem fratribus in patibulis suspendi, Esth. 9. v. 8. Etym. *formositas*, à פורה Pers. *forma*... unde adjecto in fine τῷ א, פורתא *formositas*, *venustas*....

פּוּשׁ QAL. Gr. φύσω, ἀναφύσω, φυσάω... *cresco*, *excresco*... Av. (hinc Gal. *pousser*, parlant de fruits, ou de plantes, qui commencent à paroître.) *augesco*, *multiplicor*, *diffundor*, (*abundo*), *flatu distendo* ipse me, *tumeo*; Chaldæis, *spiro*, *respiro*.... Lxx. ἐξιππάσονται, σκιρτάω... Vulg. & alii, *equitando exspatior*, *effundor*, *salto*, *salio*, *saltu lascivio*...

Præt. 3. p. plur. c. cum præfix. וּפָשׁוּ פָּרָשָׁיו, Habac. 1. v. 8. *& latè sese diffundent*, *diffusi irruent*... *equites ejus*. 2. p. pl. m. cum præf. & (ִ) loco τοῦ (ָ) sub prima radicali, vide Gram. Heb. t. 1. p. 249. c. 2. וּפִשְׁתֶּם, Malach. 3. v. 20. vel 4. v. 2. *& salietis sicut vituli saginarii*, qui, quum solvuntur, huc illuc præ gaudio discursare solent, saltu lascivientes...

Fut. 2. p. plur. m. תָפוּשׁוּ כִּי, Jerem. 50. v. 11. (ubi scribitur cum (י) in ultima, sed cum (ו) legendum,) *quum saltu lascivieritis vitula veluti herbilis.*

NIPHAL נָפוֹשׁ, unde 3. p. pl. c. Præt. נָפֹשׁוּ עַמְּךָ עַל־הֶהָרִים, Nah. 3. v. 18. Lxx. ἀπῆρεν ὁ λαός σου ἐπὶ τὰ ὄρη... *abiit populus tuus super montes*... Vulg. *latitavit populus tuus in montibus*.... Alii, *diffusi*, *dispersi*... *erunt*, *diffugient*... vel *diffundet se populus tuus ad montes*... Quidam, ex usu Syriaco, *aberrat populus tuus in montibus*....

פֹּת m. Lxx. σχῆμα, Vulg. & alii, *cardo*... Cum affix. τοῦ (ו) in (ֹ hhatoúph) correpto, Isai. 3. v. 17. *& Dominus* פָּתְהֵן יְעָרֶה,

Digitized by Google

Lxx. ἀνακαλύψει τὸ σχῆμα αὐτῶν *denudabit*. (Syr. Arab.) *sexum*. (Vulg. *crinem*. Complut. αἰσχρωμα, Alii, *pudendum*) *eorum*. Plur. cum præfix. & hhólem deficienti, והפתות לדלתות, 3. Reg. 7. v. 50. *& cardines* (*fœminas*, Gallica versio, *les gons*; Diod. *les pivots*; Ferrar. *los quicios*....) *ostiorum*. R. פות Arab. *amplo ore fuit*... unde פות Arab. (& per syncopen τῶ (ו) פת Hebr. Chald. Arab. mutatoque τῶ ת in א, פא Arab.) *os, oris, orificium*.... per mutationem פה, פו, פת, פא, Hebræis, *hîc, huc, locus*.... Gr. πῶ... Mutato denique τῶ ת (ut fit) in ח, פתח Hebr. *cardo fœmina*, ferramentum cavum januæ affixum.... Hinc Gal. *Pot*, nempe, vas ab amplo scilicet ore sic dictum.

פותי Mass. *Pouthî*, nomen propr. filii Sobal, filii Hur primogeniti Caleb ex Ephrata concubina, 1. Paral. 2. v. 53. ubi (ob ה præfixum) Vulg. Aphuthei. Etym. *fugere me*, vel *meum* est, quod sequitur.... à פות Arab. *fugere sequentem*... & (י), affix. 1. p. f. c.

פז, in pausa פז, m. Lxx. χρυσίον, χρυσίον ἄπυρον, χρυσίον, ὡς... Vulg. & alii, *aurum, aurum crudum*, (omne,) adjectivè, *aureus*.... כתם פז, Cant. 5. v. 11. Lxx. χρυσίον κεφάζ, (Alex. καιφάζ), Aq. λίθια τῶ χρυσίῳ, Sym. χρυσίον, (al. ὡς λίθος τίμιος,) Theod. ἐπίσημοι ἐν χρυσίῳ, E. ἐπίσημος χρύσῳ.... Lxx. *aurum cephaz*, (legebant כפז *ut solidum, quàm optimum*... nec vertêre (Alex. *caphaz*) Aq. *lapidem*, vel *pondus auri*, Sym. *aurum*... (al. *uti lapis pretiosus*). Theod. *insignes auro*, Vª. editio, *insignis auro*. Vulg. & alii, *aurum optimum*... Adverb. *aurum auri*, i. *aurum purgatissimum*... Ferrar. *oro fino*... עטרת פז, Psal. 20. Heb. 21. v. 4. Lxx. στέφανον ἐκ λίθου τιμίου, Vulg. *coronam de lapide pretioso*. Alii, *coronam auri solidi, puri*.... Cum præf. בפז *auro puro*... מפז *præ auro purificato*, מחרוץ ומפז, Prov. 8. v. 19. Lxx. ὑπὲρ χρυσίον, καὶ λίθον τίμιον, Aq. παρὰ χρυσίον, καὶ παρὰ κίρρον. Sym. χρυσίου ὀβρύζ... Lxx. *super aurum, & lapidem pretiosum*. Aq. *præ auro, & quidem præ fulvo*, vel subviridi... Sym. *auro Ophaz*; (legebat ופז pro מפז, extrito scilicet per syncopen τῶ מ, quasi nomen loci, idem ac אופז, quod pro אופיר; Jerem. 10. v. 9. legitur). Vulg. *auro, & lapide pretioso*, Alii, *gemmâ, adamante*.... ob soliditatem. Alii, *auro effosso, & quidem purgatissimo*... R. פזז *solidatus, consolidatus*... *fuit*.... unde פז, m. *aurum solidum*, i. bene purgatum; quantò enim purius, tantò solidius est... Aliis, *gemma*.... Hinc fortè & Gr. παίζειν, pro τὸ פז....

פזז QAL, *solidor, consolidor, roboror, corroboror*... ut פזז...

Fut. 3. p. plur. m. cum præf. ויפזו זרעי ידיו, Gen. 49. v. 24. Lxx. καὶ ἐξελύθη τὰ νεῦρα βραχιόνων χειρὸς, (mf. Aq. cum Ald. edit. & Complut. χειρῶν) αὐτῶν.... *& dissoluti sunt nervi brachiorum manûs* (vel *manuum*) *eorum*.... Vulg. *& dissoluta sunt vincula brachiorum, & manuum illius*.... Alii, *solidata sunt, roboraverunt se*, vel *corroborata sunt*... instar puri & solidi auri, quod פז *Phaz* vocatur... Quæ certè lectio cùm ex consequentibus, tùm ex antecedentibus genuina videtur.

PIEL, ex forma perfectorum, פזז, ex usu Arabico, *exilio* ut dorcas.... *pulso, propulso*... unde per apocopen Gr. παίζω, *ludo, cano, pulso*...

Ben. f. m. מפזז ומכרכר, 2. Reg. 6. v. 16. Lxx. ὀρχούμενον καὶ ἀνακρουόμενον, Alex. ἀνακρουόμενον καὶ ὀρχούμενον. Complut. παίζοντα καὶ ὀρχούμενον. Aq. διαπιεζόμενον καὶ κερκαρούμενον. Sym. εκστρέφοντα καὶ κιχλίζοντα. Lxx. *saltantem & pulsantem*. Alex. *pulsantem & saltantem*. Complut. *ludentem*, fidibus scil. *& saltantem*. Aq. *quatientem & saltantem*. Sym. *saltantem & effusè ridentem*. Vulg. *subsilientem atque saltantem*. Alii, *seipsum fortificantem, omnibus viribus utentem*, (seseque ad hoc componentem). Ex usu Arabico, *totis viribus* præ gaudio *exilientem*; ex usu Chald. *festinantem*... *& saltantem*....

HOPHAL מופז, unde Paoul f. m. זהב מופז, 3. Reg. 10. v. 18. Lxx. χρυσίῳ δοκίμῳ *auro probato*. Vulg. *auro fulvo nimis*. Alii,

Digitized by Google

Alii, *auro fusili, solidato*, i. *depuratissimo, bono, optimo*....

פזר QAL, *spargo, dispergo*.... idem cum בזר, alternando, ut fit, פ & ב.

Paoul f. f. שֶׂה פְזוּרָה, Jerem. 50. v. 17. Lxx. πρόβατον πλανώμενον... *pecus errabunda*.... Vulg. *grex dispersus*.... Alii, *pecus dispersum*, Cocc. *ovis abacta*....

NIPHAL נפזר, unde 3. p. plur. c. Praet. נִפְזְרוּ עֲצָמֵינוּ, Psal. 140. Heb. 141. v. 7. Aq. ἐσκορπίσθη (Lxx. V^a. edit. διεσκορπίσθη) τὰ ὀστᾶ ἡμῶν, Vulg. & alii, *dissipata, dispersa, disjecta.... sunt ossa nostra*....

PIEL פִּזֵּר, vel ex forma (-) ob ר tertiam radic. vide Gram. Hebr. t. 1. p. 174. c. 1. פִּזַּר, Lxx. Aq. σκορπίζω, Lxx. Sym. διασκορπίζω, Lxx. σπείρω, διασπείρω, ῥίπτω, διαχέω.... Vulg. & alii, *spargo, dispergo, semino, dissemino, disjicio, superinjicio, inspergo, conspergo, diffundo, fundendo dissipo, dissipo, disseco, divido, transfundo, perfundo*....

Praet. ex forma (-), 3. p. f. m. פִּזַּר עַצְמוֹת חֹנָךְ, Psal. 52. Heb. 53. v. 6. contrita *divisit ossa obsidentis te*, (Israël), alludit ad Antiochum, qui, cùm in Judæos festinanter pergeret, de curru, dum impetu ferretur, excussus, confractis omnibus membris *humiliatus ad terram manifestam Dei virtutem omnibus contestabatur*.... 2. Macab. 9. vv. 7. & 9. Lxx. pro חֹנָךְ legerunt חָנֵף.... פִּזַּר, Psal. 111. Hebr. 112. v. 9. *diffringit, dividit, distribuit*.... *dat egenis*. 2. p. f. m. פִּזַּרְתְּ *dispersisti, dissipasti*.... 3. p. plur. c. פִּזְּרוּ *disperserunt, disjecerunt*....

Ben. f. m. יֵשׁ מְפַזֵּר וְנוֹסָף עוֹד, Proverb. 11. v. 24. *Est qui dilargitur* sua, & *magis augetur*.

Fut. 3. p. f. m. יְפַזֵּר *dispergit*. 2. p. f. f. cum præfix. וַתְּפַזְּרִי אֶת־דְּרָכַיִךְ, Jerem. 3. v. 13. *dispersisti vias tuas*, (idem quod וַתְּפַשְּׂקִי אֶת־רַגְלַיִךְ, Ezech. 16. v. 25.) te ipsa prostituisti quibuslibet obviis....

PUAL פֻּזַּר, unde Paoul f. m. מְפֻזָּר וּמְפֹרָד, Esth. 3. v. 8. Lxx. διεσπαρμένον.... *disseminatus*.... Vulg. & alii, (populus) *dispersus, & à se mutuò* (vel ab aliis) *separatus*, disparatus, ἔσπαρμένον ἄμικτον... Tacitus de Judæis, *separati epulis, discreti cubilibus*. Cicero pro Flacco, *stantibus Hierosolymis pacatisque Judæis, tamen istorum religio sacrorum à splendore hujus imperii, gravitate nominis nostri, majorum institutis, abhorrebat*. Juvenal. de iisdem Judæis;

> *Romanas autem soliti contemnere leges,*
> *Judaïcum ediscunt & servant & metuunt jus.*

פַּח vel פָּח, m. Lxx. Sym. παγίς, Lxx. πέταλον, λεπίς, κλάσμα.... Vulg. & alii, *laqueus depactus ad irretienda animalia, decipulum, retinaculum*.... *bractea, folium*, (propriè quod est in amplitudinem expansum, ἐκπετασμός, non colis, sed floris *folium*) *lamina, cortex, tunica*, sive *pellicula plantam*, semenve contegens, *fragmentum, frustum, defractum*... Psal. 140. Heb. 141. v. 9. *è manibus* פַּח יָקְשׁוּ לִי *laquei*, quo *aucupantur me*.... Cum præf. וּפַח & *laqueus*, הַפַּח *laqueus*; in pausa, כְּפָח *in laqueo*, לְפָח *in laqueum*; & in pausa, Psal. 68. Heb. 69. v. 23. *fit mensa eorum coram ipsis* לְפָח *in laqueum*, מִפָּח *è laqueo*. Plur. פחים dagheśch sine compensatione excidenti, רִקֻּעֵי פַחִים *laquei, laminæ* פחים, Num. 17. v. 3. al. 16. v. 38. Lxx. λεπίδας ἐλατάς... *laminas ductiles*. Alii, *diductiones bractearum, expansiones laminarum*... Cum præf. וּפַחִים & *laqueos*... Constr. remanente (-) quasi à פחח, vide Gram. Heb. t. 1. p. 65. c. 2. פַּחֵי *laminas*... Rad. פחח *illaqueavit*... Syr. in Paël; *dilatavit*...

פחד QAL. (Hinc per metath.) Lxx. Aq. Theod. πτοέομαι, Lxx. καταπλήσσω, Lxx. Sym. φοβέομαι, Lxx. δειλιάω, ἐκστέσομαι, ἐξίσταμαι, Theod. θαμβέομαι, Lxx. φροντίζω, ὀδυνάω(?)... ὀλοφύρομαι, ἀφίσταμαι, συμβαλλομαι.... Vulg. & alii, *perterreor, metu consternor, paveo, fugio*, præ timore scil. *timido sum animo, periculum detrecto, deflecto, declino, perterritus continuò ipse me aliò converto, percellor, perculsus obstupesco, attonitus*, sive *anxius* de re *aliqua cogito, obtegor*, ne videam videlicet; *abhorreo; alienus abscedo, secedo, discedo*.... *anch-*

tuum, consiliumve peto.... Construitur sæpiùs cum præposit. מִן, & אֶל־....

Praet. 3. p. f. m. פָּחַד *pavet*.... Cum præf. וּפָחַד וְרָחַב לְבָבֵךְ, Isai. 60. v. 5. *& expavescet; & sese tuus animus explicabit* attonitus. Metaphora κατεχεσικὴ. Cujus exempla alia vide Jerem. 33. v. 9. Hos. 3. v. 5.... 2. p. f. m. cum (ו) convertenti, quare accentus ex penultima ad ultimam descendit, vide Gram. Heb. t. 2. p. 310. c. 1. וּפָחַדְתָּ *& pavebis*. 1. p. f. c. פָּחַדְתִּי *expavi*.... 3. p. plur. c. accentu ab ultima ad penultimam ob concursum retracto, vide Gram. Heb. tom. 2. p. 308. שָׁם פָּחֲדוּ פָחַד, Psal. 13. Heb. 14. v. 5. *ibi pavescunt pavore* vero, in sua scil. falsa securitate... פָּחֲדוּ אִישׁ אֶל־רֵעֵהוּ, Jerem. 36. v. 16. *pavebant quisque ad alterum*... in pausa, quare τὸ (-) primariæ vocis revocatum in (-) mutatur sub ח, פָּחָדוּ *expaverunt*... Cum præf. וּפָחֲדוּ, Jerem. 33. v. 9. *& expavescent*... non metu, sed admiratione...

Fut. 3. p. f. m. ex forma (-), quod ob pausam in (-) mutatur, יִפְחָד *pavebit*. 2. p. f. m. cum (-) loco τοῦ (-) ob pausam, לֹא תִפְחָד *non pavebis*, Prov. 3. v. 24. Lxx. ἄφοβος ἔσῃ. 1. p. f. c. cum (-) etiam ob pausam, אֶפְחָד *pavebo, expavescam*.... Cum præf. וְאֶפְחָד *& expavesco*. 3. p. plur. m. יִפְחֲדוּ *expavescent*... 2. p. plur. m. תִּפְחֲדוּ *expavescatis*....

PIEL פִּחֵד (absque compensatione τοῦ dagh. excidentis). Lxx. φοβοῦμαι, Vulg. & alii, *timeo, metuo, vereor, horreo, formido*.... unde *in fugam vertor*....

Ben. f. m. Prov. 28. v. 14. *Beatus homo* מְפַחֵד תָּמִיד, Lxx. ὃς κατεπτήχασι πάντα δι' εὐλάβειαν *qui omnibus modis sibi cavet*, accuratâ scil. *consideratione*. Vulg. *qui semper est pavidus*. Alii, ex τοῦ Piel potestate, *semper territans*, supp. per metalepsin, ex posteriori membro; *cor suum*... ob commissa videlicet, sibi incutiens timorem, & humilitatem...

Fut. 2. p. f. m. cum præf. Isai. 51. v. 5. *propè est justus meus*... v. 7. *auscultate mihi* יֹדְעֵי, Gr. εἰδότες, *visuri justum*... *nolite timere opprobrium hominum, & blasphemias eorum ne metuatis*.... v. 12. *Quæ tu homo es*, γυναικεῖ Judæe, *quæ timeas ab homine morituro, à filiove hominis, qui fœnum reputatur, fœnove comparatur?* v. 13. *Siccine obliviseeris Domini factoris tui*.... וַתְּפַחֵד תָּמִיד כָּל־הַיּוֹם מִפְּנֵי חֲמַת הַמֵּצִיק כַּאֲשֶׁר כּוֹנֵן לְהַשְׁחִית וְאַיֵּה חֲמַת הַמֵּצִיק׃ מִהַר צֹעֶה לְהִפָּתֵחַ וְלֹא־יָמוּת לַשַּׁחַת וְלֹא יֶחְסַר לַחְמוֹ׃, Isai. 51. vv. 13. 14. *ut formides* (... וּפָחַדְתָּ, Deut. 28. v. 66. *ut paveas nocte & die; nec credas vitæ tuæ, cùm sit* ipsa *vita tua tibi*, ob oculos, *è regione pendens*); *jugiter totâ die à facie excandescentiæ oppressuri*, Annæ, aut Caiphæ, *quùm scil. parat ad perdendum* Christum... *at quorsùm* evadit *furor opprimentis*, ex usu Samar. *concludentis*, in sepulchro videlicet, munientis illud signantis lapidem, cum custodibus....? v. 14. *Festinat*, צֹעֶה, *consulens sibi*, (ex צעא Arab.) *sese solvere, sibive aperire; neque enim erat moriturus ad corruptionem* usque videndam; *neque panis* (i. e. caro,) *ejus defecturus*.

HIPHIL הִפְחִיד, unde 3. p. f. m. וְרֹב עַצְמוֹתַי הִפְחִיד, Job. 4. v. 14. Lxx. καὶ μεγάλως μου τὰ ὀστᾶ διέσεισε, (Alex. συνέσεισε, Complut. συνέσεισεν) *& valdè ossa mea concussit*. Vulg. *& omnia ossa mea perterrita sunt*; legebat פָּחֲדוּ pro הִפְחִיד, Alii, *multitudinem ossium meorum*, (i. uti Vulgatus interpres vertit, omnia ossa mea, synecdoche speciei, *ossa*, i. artus....) *exterruit*.... ut totus horruerim.

פַּחַד, in pausa פָּחַד, m. (hinc Lxx. Aq. Sym. πτόησις,) Lxx. Sym. φόβος, Lxx. τρόμος, φρίκη, Aq. ἔκπληξις, Lxx. θάμβος, ἔκστασις, θόρυβος, πόλεμος, ὄλεθρος.... Vulg. aliive, *consternatio*, præ pavore scil. *pavor, motus, fuga*, sive *timor, tremor*, ex pavore videlicet, *horror, stupor, attonita admiratio, affectio animi mixta admiratione & timore; ectasis*, seu *mentis emotio ex re aliqua repentè oblata*.... Item per metonymiam effectûs, *tumultus, bellum, mors, exitium*.... 1. Reg. 11. v. 7. *& cecidit* פַּחַד יְהוָה *pavor Domini* (i. erga Dominum) *super populum*, כִּי־פַחַד אֵלַי אֵיד אֵל, Job. 31. v. 23. *pavori enim mihi* erat *calamitas gen-*

Digitized by Google

tis, (*vicini*... ab אל *Ellon*, Arab.) *nec poteram quin eam sublevarem*... Cum præfix. ופחד, ופחד *& pavor*.... חפחד *pavor*.... בפחד *pavore*.... לפחד *ad pavorem*... מפחד *à*, *præ pavore*.... Proverb. 1. v. 33. Lxx. ἀφόβως; in pausa, quare τὸ (-) penultimæ in (-) mutatur, מפחד *à pavore*.... Cum affix. פחדו *pavore ejus*, m. Cum præf. & affix. ופחדו *& pavor ejus*, m. פחדך *pavor tuus*, m. מפחדך *à pavore tuî*, m. פחדם *metus ipsorum*, פחדכם ומוראכם יתן יהוה אלהיכם על־פני כל־הארץ, Deut. 11. v. 25. *pavorem vestrî, & timorem vestrî dabit Dominus Deus vester super faciem totius terræ*. בבא כשואה פחדכם, Prov. 1. v. 27. Lxx. καὶ ὡς ἂν ἀφίκηται ὑμῖν ἄφνω θόρυβος *& cum advenerit vobis subitò tumultus*. Vulg. *cùm irruerit repentina calamitas*. Alii, *cùm*, inquam, *venerit*, *sicut vastitas*, *timor vester*, h. e. id, quod timetis, puta, tumultuosam vastationem.... Plur. פחדים *pavores* קול־פחדים באזניו *sonus pavorum in auribus ejus*, m. faciens pavores. Cocc. Cum aff. absque (י) pluralis num. indice, גידי פחדו, Job. 40. v. 12. Lxx. τὰ δὲ νεῦρα αὐτοῦ *& nervi ejus*. Vulg. & alii, *& nervi testiculorum ejus*.... Alii ex usu Arabico, *femorum*, *coxarum* (à פחד *Páchidon*, Arab. *femur*, *coxa*. R. פחד *læsit in femore*....) R. פחד *pavit*..... unde פחד *pavor*.... Plur. פחדים *testiculi*.... pavoris sedes. Castel.

פחדה f. unde cum affix. ולא פחדתי אליך, Jerem. 2. v. 19. Lxx. Verbal. in 1. scil. p. f. c. τῆ Puál, καὶ οὐκ εὐδόκησα ἐπὶ σοί.... Alex. ηὐδόκησα ἐν σοί.... *nec existimatus*, *celebratus*.... *fuerim in*, sive *apud te*.... Vulg. & alii, *& non esse timorem meî*, seu *à me apud te*... Radix eadem ac vocis præced.

פחה m. Lxx. ἄρχων, σατράπης, ἔπαρχος, τοπάρχης, θησαυροφύλαξ, ἡγεμών, ἡγούμενος, ἀφηγούμενος... Vulg. & alii, *prior*... *priores partes occupans*, *princeps*, *satrapa*, *præses*, *præfectus* urbi, loco, *toparcha*, *thesauri custodia*, *thesauro-phylax*.... *magistratus*, *dux*, *dux viæ*, sive in re militari .... Lxx. item, βία *vis*, φυλή... *tribus*.... Constr. פחת, פחת יהודה, Hag. 1. v. 1. *principem Juda*. Est & eâ formâ Chaldaïcè absolutum. פחת אחד, 4. Reg. 18. v. 24. *ducis unius*. Cum præf. הפחה *principis*. Cum præf. & aff. לפחתך *duci*, *præfecto tuo*, m. להיות פחם, Nehem. 5. v. 14. (contractè pro פחתם, vide Gram. Heb. t. 1. p. 128. c. 2.) *ut essem præfectus eorum*. Plur. ex terminatione fem. τῆ ה in (ו) mutato, פחוות, & contractè פחות, *principes*, *proceres*.... Cum præfix. ופחות, & contractè ופחות, ופחות *& principes*.... Cum affix. פחותיה *principes*.... *ejus*, f. Radix ead. ac vocis sequ.

פחה vel פחת, פחה, (ut in Hebræo) Chald. Lxx. τοπάρχης... Vulg. & alii, *toparcha*.... Plur. ex termin. fem. τῆ ה in (ו) mutato, cum præf. ופחותא *& duces*.... R. אחה Arab. *voluit*... unde (ex mutatione τῆ א in ה mutato, פחה *princeps*... Quòd ejus sit pro ratione voluntas...

פחז QAL, unde BEN. plur. m. נביאיה פחזים, Soph. 3. v. 4. Lxx. οἱ προφῆται αὐτῆς πνευματοφόροι.... Aq. θαμβευταί.... Lxx. *prophetæ ejus portantes spiritum*..... (suum scil. non sanctum). Aq. *stupentes*... Vulg. *vesani*.... Ital. alternando ח & (z) *Pazzi*... Alii, *leves*, *futiles*, *viles*, *inconstantes*, *rapidi*, (quasi per metath. à חפז) *instabiles*.... Hinc Gr. παίζω, Ital. *pazzire*, *pazzo*.... Cum præf. אנשים ריקים ופחזים, Jud. 9. v. 4. O. ἄνδρας κενοὺς καὶ δειλούς.... Ἀλλ. θαμβουμένους... Σ. ἀσχόλους, καὶ ἀποτετολμημένους... Lxx. *viros inanes & miseros*, Alii, *attonitos*. Sym. *negotiis vacuos*, sive *à negotiis abhorrentes*, *nec ullam sui rationem habentes*, *perinde ac mentem amisissent*.... Vulg. *inopes & vacuos*... (pecuniâ, aut cerebro). Alii, *vanos*, *perditos*... *& contemptos*, *vitiis deditos*, *errabundos*...

פחז m. unde פחז כמים, Gen. 49. v. 4. O. ἐξύβρισας ὡς ὕδωρ.... Α. ἐθαμβεύθης ὡς ὕδωρ.... Σ. ὑπερζέσας ὡς ὕδωρ.... Syr. ἐπλανήθης ὡς ὕδωρ.... Lxx. *petulanter evagatus est*, *ut aqua erumpens*.... Aq. *stupore attonito obstupuisti ut aqua* inundans... Sym. *effervescens ut aqua*... Syr. *vagatus es*, *ut aqua effluens*... Vulg. *effusus es sicut aqua* ... Alii referunt ad *culpam*, Alii, *ad pe-*

Digitized by Google

nam. 1°. ad *culpam. Fuisti tam mobilis & levis ac aqua*, quæ se intra suos terminos continere non valet. 2°. ad *pœnam. Rapidate aquarum instar ruens ne excellas*.... R. פחז *vesanus, vecors, tremulus, festinus* præ timore, *præceps*... *fuit.*

פחזות f. unde cum præf. & affix. בשקריהם ובפחזותם, Jerem. 23. v. 32. Lxx. ἐν τοῖς ψεύδεσιν αὐτῶν, καὶ ἐν ταῖς πλάναις αὐτῶν... *mendaciis suis, sermonibusque fraudulentis, captiosis... in errorem impellentibus*... Vulg. *in mendacio suo, & in miraculis suis*.... Chald. *mendaciis suis, ac temeritate suâ*... Alii, *rapiditate suâ*, i. volubilitate sermonis, & sapientiâ humanâ verborum, quâ ferè enituntur præstare, qui rei veritate carent, ut fucum faciant imprudentibus. Hic tertius gradus. Jun. Radix ead. ac vocis præced.

פחם m. Lxx. ἄνθραξ, ἐσχάρα.... Vulg. & alii, *carbo*, (extinctus scil. unde differt à גחל, interdum tamen &) *pruna, focus*.... פחם לגחלים, Prov. 26. v. 21. *carbo ad prunas* succenditur; נפח באש פחם, Isai. 54. v. 16. *sufflantem ignem in carbones*.... Cum præf. ופעל בפחם, Isai. 44. v. 12. *tractat, operatur in*, vel *cum prunis*, i. in igne carbonum, seu prunarum... Alii, *cum dolabra, planula*... R. פחם Chald. *nigruit, denigratus est*, instar carbonum... Arabibus in Vª. *in carbonem est conversus*.... Æthiopibus, *pruna facta est*...

פחר m. Chald. unde חסף די פחר, Dan. 2. v. 41. Lxx. μέρος μὲν τι ὀστράκινον *partem quidem aliquam testeam.* Vulg. *partem testæ figuli*, Alii, *testæ τοῦ figuli*, i. fictiles & testeos, *pedes*... R. פחר Syr. *finxit*..., unde Ethpaal אתפחר *plasmatus est*...

פחת f. Lxx. βόθυνος, Ald. Complut. θυμὸς, θάμβος... Vulg. & alii, *foramen, fovea, scrobs, fossa, cavitas profundior in terra, aut lapide, profunditas inferi, tumor animi*, sive *corporis*, quum scilicet pressus digito in modum scrobis relinquit cavum & lacunosum vestigium, οἴδημα. Hinc per metonymiam effectûs, *stupor, affectio* mixta ex admiratione & timore... in pausa, quare פ (-) penult. in (·) mutatur, Jerem. 48. v. 28. *ut columba*, quæ *nidulatur* בעברי פי פחת *in extremis oris foveæ.* Vide vv. 43. 44. Thren. 3. v. 47. Isai. 24. v. 18.... in quibus notanda paronomasia. Cum præf. הפחת & *fovea*... מן הפחת *fovea*... Plur. פחתים *foveæ.* Cum præfix. באחת הפחתים, 2. Reg. 17. v. 9. Lxx. ἐν ἑνὶ τῶν βουνῶν, Al. αὐλώνων ... *in uno collium*, Al. *canalium*.... Vulg. *in foveis*... Alii, *in una* באחת, (ergo פחת, generis feminini) *fovearum*... Rad. פחת Syris, *fodit, effodit*....

פחת־מואב Mass. *Pahháth-Moáv*, Vulg. *Phahath Moab*, nom. proprium viri, Esd. 2. v. 6. Etym. *stupor*, (θάμβος) τοῦ *Moab*, à פחת *stupor*... & מואב *Moab.*

פחתת f. unde פחתת היא בקרחתו, Levit. 13. v. 55. Lxx. Verbal. ἐστήρισται ἐν τῷ ἱματίῳ *fixit se in vestimento.* Vulg. *eò quòd infusa sit in superficie vestimenti*, lepra. Alii, *corrosio* (Chald. תברא *fractio*... Qimhhi חסרון *subtractio, defectus*...) *in depilatione sua*... *calvitium* est omnimoda corrosio, *depilatio* non omnimoda... R. פחת Rabbinis, *minuit, diminuit, imminuit*... unde פחתת, sive פחתת *imminutio, subtractio.*

פטדה m. Lxx. per metathesin, alternando more Chaldæorum (ז) & ד, τοπάζιον (λίθος), Vulg. & alii, *topazius* (lapis, sive gemma viridis coloris,) Belg. *topaz*.... Plinius lib. 37. 8. *egregia etiamnum topazio gloria est, suo virenti genere*... Constr. פטדת כוש, Job. 28. v. 19. *topazius de Æthiopia*, vel *smaragdus.* Et topazius, & smaragdus virent. Topazius apud Troglodytas frequens est, smaragdus apud Æthiopes, Plin. 37. 5. Rad. פטד Arabibus idem, quod עצר *cohibuit*... unde פטדה *topazius*, quòd cohibeat, seu conferat ad sanguinis profluvia....

פטורים plur. m. unde constr. cum præfix. ופטורי צצים, 1. Reg. 6. v. 18. O. Ἐξαστ. Σ. πέταλα καὶ ἀνάγλυφα.... Α. Θ. καὶ διάγλυφα ἐκπεπταμένα.... Lxx. Hexaplorum, Sym. *& folia* (florum propriè, variorum scilicet, variæque) *sculptura*.... Aq. & Theod. *& circumsculpta* (vasa...) *excidentia*... Vulg. *& celaturas eminentes*... Alii, *& apertiones florum* (Meton. adjuncti,

Digitized by Google

pro) *& aperti flores* varii nimirum.... Ferrat. *brotaduras de flores*... Cocc. *emissiones florum*... Verſ. 32. ἐλλ@, ϗ πέταλα πεπεταμένα *& folia florum expanſa*, ſeu *extenſa*. Vulg. *& anaglypha valdè prominentia*. Vulg. item, v. 29. *& picturas varias, quaſi prominentes*.... v. 35. *& cælaturas valdè eminentes*.... Alii verò ubique eodem modo... R. פָּטַר *dimiſit, emiſit, laxavit, aperuit*.... unde Paoúl plur. m. conſtr. פְּטוּרֵי *emiſſi, aperti*.... Subſtantivè, *emiſſiones, apertiones*....

פַּטִּישׁ m. Lxx. (per metatheſin, alternando ſcilicet (ρ), vel λ & ט, σφῦρα, πέλυς, ſive πέλυξ... Vulg. & alii, *malleus, ſecuris, bipennis*... Cum præf. וּכְפַטִּישׁ *& ſicut malleus, bipennis*.... R. פטש Arab. (*percuſſit*; intranſitivè, *occidit*,) *mortuus eſt*.... Hinc Gr. πατάσσω, Germ. *patſchen*; unde פַּטִּישׁ, Arab. פטיש, Germ. *Patsher*.... (voces omnes ὀνοματοποιητικαί) *malleus*, propriè ingens, à percutiendo cum magno ſonitu ſit dictus.

פַּטִּישׁ m. Chald. emphat. פַּטִּישָׁא, idem, quod פַּטִּישׁ Hebr. mox ſupra. Hinc בן פטיש *malleolus*. Plur. cum affix. & (י) poſt ש redundante juxta Maſſorethas, פַּטְּשֵׁיהוֹן, Dan. 3. v. 21. Lxx. ϗ περικνημίσι.... Cocc. & alii, *& tibialibus*.... Alii, *femoralibus*... Vulg. & alii, (quibus פַּטִּישׁ, ſeu פַּטֵּשׁ videtur eſſe idem ſono & re, quod πέτασος Græcis) *tiaris*... Quidam, *chlamydibus*, ſive *tunicis ſuis*, m. A ſingul. פטשא Syr. *interula, ſubucula, chlamys, tunica, veſtis Perſarum*, quibus קבא, קבו, *qabau*, vel *qapau* dicitur, Hiſpanis *capa*; recentioribus Græcis καβάδιον.... *veſtis, quæ Perſarum* ארזמלק *ſubuculæ ſuperinduitur*, goſſipio plerumque ſuffulta & punctatim ſuta, per tranſverſum in latere pectoris decuſſantibus oris, ita ut exterior decuſſatio ſit in dextro, pertingens ad medias ſuras. Havv. Lev. 6. v. 29. Matth. 5. v. 40.... *tunica virilis* (pec. Perſica) *quæ ſub axilis per obliquum duplicatur*, Arabibus, ילמק & פרוג, Gi. Ca.

פטר QAL, (Lat. *patro, perpetro, impetro*... per ſyncopen, *pario, aperio*... Gr. per metatheſin, πράττω.... per ſyncopen, Ital. *fare*, Gall. *faire*...) Lxx. διαπέττω, ἐξουσίαν δίδωμι, καταλύω, ἀφίημι... Alii, *gero, digero, diſpono, compono*... *poteſtatem do* (*abeundi*,) *laxo, ſolvo, diſſolvo*... *dimitto, emitto*, unde & per metatheſ. Gr. πέρδω... *permitto*... *eximo, eruo*... *abſcedo, ſecedo, diſcedo*.... Hinc apud Rabbinos Niph. נִפְטַר uſitatiſſimum pro, *migrare ex hac vita, mori*... *deflecto*, Vulg. *declino*...

Praet. 3. p. ſ. m. 2. Paral. 23. v. 8. *nam non* פָּטַר *dimiſerat*, abire ſiverat *Joïada* אֶת־הַמַּחְלְקוֹת *illas turmas, claſſes*, quæ ſcilicet jam ſuo functæ erant officio.

Ben. ſ. m. פּוֹטֵר מַיִם, Proverb. 17. v. 14. *qui laxat aquas*, demptis ſcil. obicibus eas ſinit effluere, *caput eſt*...

Paoul plur. m. cum (י) ſcribendum, ſed (ו) legendum, בַּלְּשָׁכֹת פְּטוּרִים, 1. Paral. 9. v. 33. Lxx. Vatic. διατεταγμέναι ἐφημερίαι, Ald. & Complut. ἐν τῷ παστοφορίῳ διατεταγμένοι εἰς ἐφημερίας, Lxx. Vatic. *ordinatæ vices*. Ald. & Complut. *in paſtophorio*, (S. Hieronymo *in Iſaïam, paſtophorium* eſt *thalamus*, in quo habitat præpoſitus templi) *ordinati in vices*. Vulg. & alii, *qui in exedris* (à templo videlicet prominentibus) *morabantur*, Alii, *in cubiculis, in cellis expediti, diſpoſiti*... Alii, *ſoluti, immunes*....

Fut. 3. p. ſ. m. ex forma (-) cum præf. וַיִּפְטַר מִפְּנֵי שָׁאוּל, 1. Reg. 19. v. 10. *& amovit ſe* (declinavit) *à facie Saülis*.

HIPHIL הִפְטִיר, unde 3. p. pl. m. Fut. יַפְטִירוּ בְשָׂפָה, Pſal. 21. Heb. 22. v. 8. Lxx. ἐλάλησαν ἐν χείλεσιν. Vulg. *locuti ſunt labiis*, blaſphemias ſcil. Alii, *aperire fecerunt labia ſua*, ſive *hiatum fecêre labiis ſuis*; more irridentium, ut infra v. 14. & Pſal. 34. Hebr. 35. v. 21....

פֶּטֶר m. Lxx. Aq. Sym. participialiter, ἀνοῖγον, διανοῖγον, Vulg. *aperiens, quod aperit*.... Alii, *laxatio, eruptio, emiſſio*.... פֶּטֶר כָּל־רֶחֶם, Exod. 13. v. 2. *aperitionem*... *omnis vulvæ*, i. quidquid vulvam primò aperit, ſeu è vulva primum erumpit, Lxx. πρωτότοκον. וְכָל־פֶּטֶר שֶׁגֶר בְּהֵמָה, Exod. 13. v. 12.

Digitized by Google

i. *omnem apertionem*, (Chaldaicè, *emissionem*, sive *fœtum*, seu *partum primum*) *animalis*, mundi scilicet, quod docet exceptio *asini* & *hominis* versu seq. Cum præf. וּפֶטֶר *& apertionem*. Fem. פִּטְרָה idem. Constr. תַּחַת פִּטְרַת כָּל־רֶחֶם, Num. 8. v. 16. *pro apertione-prima omnis vulvæ*. Lxx. ἀντὶ πρωτοτόκων πάντων .... R. פָּטַר (Lat. per metathesin & syncopen) *rupit*, *erupit*, *peperit*, *aperuit*....

פִּי־בֶסֶת Maff. *Pi-véseth*, Vulg. *Bubastus*, Alii, *Pubastus*, nomen propr. civitatis Ægypti, Ezech. 30. v. 17. Etym. *civitas* τῆς *amplitudinis*, *beneficentiæ*, *hilaritatis*... i. *ampla*, *liberalis* .... à *pi*, artic. Ægypt. & בסטה Arab. *amplitudo*, *beneficentia*.

פִּיד m. Lxx. πτῶμα, τιμωρία, Vulg. & alii, *casus*, *lapsus*, *erratum*.... *infortunium*, *calamitas*, *ruina*, *exitium*, *interitus*; activè, *perditio*. (Hinc Gr. ποινὴ,) *ultio*, *supplicium*, vel *auxilium*, *subsidium* .... Hinc Gall. *pitié*.... Cum præfix. וּפִיד *& calamitatem* .... בְּפִיד *in calamitate* .... לַפִּיד בוּז לְעַשְׁתּוּת שַׁאֲנָן נָכוֹן לְמוֹעֲדֵי רָגֶל, Job. 12. v. 5. Vulg. & alii, *lampas contempta cogitationes divitum*, *parata ad tempus statutum*. Alii, quibus τὸ ל in לַפִּיד, servile est, *ad calamitatem ignominia*, *judicio felicis*, *parata est nutantibus pede*. Quidam, *lampas contemnenda menti tranquilli*, (stabilis,) *quæ paratur vacillantibus*.... Sic culpatur, qui non prosperatur. Cum præf. & affix. בְּפִידוֹ *in calamitate ejus*, m. R. פָּיד vel פִּיד, (vel ex Hiphil,) Arabibus, *defecit*, *occidit*, *interiit*, *mortuus est*... in IV. *dedit*, *profuit*....

פִּי־הַחִירֹת Maff. *pí-hábbhiróth*, Vulg. *phihahiroth*, nomen proprium loci, in quo castrametati sunt Hebræi, exeuntes de Ægypto, Exod. 14. v. 2. quartâ videlicet mansione, Num. 33. v. 8. Etym. *caulæ*, *sepimentum*, *pecorum*... *castrum gaudio perfundens quemcunque aspicientem* .... *obvia terra*... à פי, artic. Ægypt. ה, ut patet ex accentu méthegh post (-) sub ה, artic. Hebr. & חירה Arab. *caula*.... *castrum*.... *obvia* terra, Gig.

פִּיכֹל Maff. *Pichól*, Vulg. *Phicol*, nom. proprium principis exercitûs Abimelech (regis Geraræ, metropolis terræ Palæsthinæ), Gen. 21. v. 22. Etym. *in omnes*, sive *omnibus* præfectus, à פי Arab. *in*, & כל Arab. *omnis*, *omnes*, Vel *os omnium*, à פֶּה in reg. פִּי, & כֹּל *omnis*, *omnes*.

פִּילֶגֶשׁ, & (ּי) לֹּה in (·) sequenti dagh. per legem æquivalentiæ correpto, פִּלֶגֶשׁ, f. (Hinc Gr.) Lxx. παλλακή, παλλακὶς... γυνὴ .... Vulg. & alii, (Lat.) *pellex*, *concubina*, *mulier*, quæ est uxoris loco, sed non semper notat alteram uxorem... *Quæ sunt* נָשִׁים *uxores*, *& quæ sunt* פִּילַגְשִׁים *uxores concubinæ*? R. *jehuda dixit* : נָשִׁים *sunt*, *quæ scripto*, seu *instrumento dotali & solemnibus sponsalibus ducuntur* : פִּילַגְשִׁים *quæ neutro*... Sanhedrin cap. 2. fol. 21..... Cum affix. absque τῷ daghésch, quod sine causa τῷ ג post Buxtorfium infigit Robertson, פִּילַגְשׁוֹ *concubina ejus*, m. Cum præf. & aff. וּפִילַגְשׁוֹ, וּפִילַגְשֵׁהוּ *& concubina illius*, m. בְּפִילַגְשׁוֹ *concubinam ejus*, m. פִּילַגְשִׁי *concubinam meam*, c. וּפִילַגְשִׁי *& concubinam meam*, c. בְּפִילַגְשִׁי *concubinam meam*, c. Plur. פִּילַגְשִׁים, sive contractè uti in sing. פִּלַגְשִׁים *concubinæ*. Cum præf. וּפִלַגְשִׁים, וּפִילַגְשִׁים *& concubinæ*, הַפִּילַגְשִׁים *concubinæ*. Const. פִּלַגְשֵׁי *concubinæ*. Cum affix. פִּילַגְשֶׁךָ *concubinæ tuæ*, m. Cum præf. & aff. וּפִילַגְשָׁיו *& concubinis suis*, m. פִּלַגְשֵׁיהֶם, Ezech. 23. v. 20. Lxx. τοὺς Χαλδαίους... *Chaldæos*... Vulg. *concubitum eorum*... Alii, (ut facta sis illis ut) *pellices eorum*... Est τὸ פִּילֶגֶשׁ, sive פִּלֶגֶשׁ omnibus vox composita; sed unde? Alii, ex פָּלַג in Piél פִּלֵּג *divisit*... & אִישׁ *vir*, *maritus*... Quòd dividat, seu dimidium veluti cùm uxore habeat virum; unde apud Oratores & Poëtas pellex non tàm viri, quàm uxoris nuncupatur. Cic. in Orat. pro Cluent. *uxor generi*, *noverca filii*, *filiæ pellex*. Declam. in Cicer. *filia matris pellex*, *tibi jucundior*, *atque obsequentior*, *quàm parenti par est*... Alii aliunde.

פִּימָה f. unde וַיַּעַשׂ פִּימָה עֲלֵי־כָסֶל, Job. 15. v. 27. Lxx. καὶ ἐποίησε περιστόμιον ἐπὶ τῶν μηρίων. Quidam, *& fecit capitium*, sive *tegumentum* (ex abdomine scilicet dependente) *super inguina*, *femina*. Vulg. *& de lateribus*

Digitized by Google

ejus arvina dependet. Alii, *& fecit, contraxit rugas, ſtrigas, ſtrias, ora* quædam, *ad, ſuper, circa ilia....* Radix pleriſque cum Bocharto eſt פאם Arab. unde mediâ kesratâ, פים, *adipe impletus.... fuit.* Hinc Gr. πιμελή, Lat. *opimus, opimo....* Quibuſdam verò τῷ פִּימָה eſt vox compoſita, nempe, ex פֶּה, in reg. פִּי, *os, oris; pars, menſura....* & מָה, *quicquid, quidquam, quidvis....* unde פִּימָה, i. *pars, portio, extentio, cujuſvis rei...*

פִּינֹן Maſſ. *Pinón*, Vulg. *Phinon*, nom. propr. urbis Idumæorum, Gen. 36. v. 41. Etym. *diverſimode ſe habens* coma, *prolixior, venuſtior...* à פינאן Arab. idem.

פִּיק m. unde cum præf. cum (·) abſque (ּ) comite, וּפַק (חָלָה וּפִיק) בִּרְכַּיִם, Nah. 2. v. 11. al. 10. Lxx. καὶ ὑπόλυσις γονάτων.... *& diſſolutio genuum....* Vulg. *& diſſolutio geniculorum....* Alii, *& colliſio (tremor, luxatio, lapſus...) genuum...* ut fit in metu. R. פוק *titubavit, vacillavit, offendit, impegit....*

פִּישׁוֹן Maſſ. *Piſchón*, Vulg. *Phiſon*, nomen propr. fluminis è paradiſo fluentis, Gen. 2. v. 11. quod ab Euſebio, & S. Hieronymo in locis Hebraicis *Ganges* dicitur, *Geta* à Joſepho lib. 1. cap. 2. Jud. antiq. ab Hebræis haud paucis *Nilus....* Etym. *qui dividit ſe*, ſeu *diffindit* capita, à פי *pí*, artic. Ægypt. & שן Arabibus, *diffidit* capita.

פִּיתוֹן Maſſ. *Pithón*, Vulg. *Phithon*, nomen propr. filii τῷ Micha, filii τῷ Mirabbaal, 1. Paral. 8. v. 35. & cap. 9. v. 41. Etym. *pannoſus*, à præpoſ. פי Arab. *in*, & תון Arab. *panniculus; vel fornacarius*, à פי Arab. *in, ad, circa...* & תון Arab. *fornax* balnei. Ca.

פַּךְ m. *vas...* וְלָקַחְתָּ פַךְ־הַשֶּׁמֶן וְיָצַקְתָּ עַל־רֹאשׁוֹ, 4. Reg. 9. v. 3. Lxx. καὶ λήψῃ τὸν φακὸν τοῦ ἐλαίου, καὶ ἐπιχεεῖς ἐπὶ τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ.... *& ſumes lentem* (vas) *olei, & fundes ſuper caput ejus...* Vulg. *tenenſque lenticulam olei fundes ſuper caput ejus....* Alii, *& ſumes vas (vaſculum, lenticulam, phialam....) olei, & effundes...* Regum unctio longè ante hæcce tempora paſſim adhibebatur. Vide Jud. 9. v. 8. unde origo, aut ubi lex? Porrò, *oleum* hoc non erat oleum unctionis, quo ſolus David cum poſteris unctus fuit; ſed oleum balſami, ſeu opobalſami. Drus. τὸ enim שֶׁמֶן ſignificat non ſolum *oleum*, ſed & *unguentum, balſamum....* Quo balſamo veſtes non inficiebantur, nam erat inſtar aquæ, Plin. 12. 25. γνωστικὴ igitur illa differentia unctionum τῷ Saul, Jehu; ac τῷ David, Salomonis.... ex diverſo שֶׁמֶן *oleo*, non ex diverſis vaſis, nempe, τῷ פך, & τῷ קֶרֶן, deducenda.... Neque etiam τὸ פַּךְ Hebr. neque Gr. ὁ φακὸς *lens*, vas erat ita parvum, aut anguſto orificio; ut, non niſi guſtatim, effunderetur liquor; (uti Cocceo, & aliis placet,) quippe cùm inter currendum, ut ita dicam, effunderetur, (vide 4. Reg. 9. v. 3.) ac in hoc ipſo vaſe (τῷ φακῷ) mortuorum cineres conderentur, ut videre eſt apud Juſtin. Mart. R. פָּכָה *effluxit....* unde τὸ פַּךְ *vas* olei, ab effluendo ſic dictum. Græcè, ὁ φακὸς, *lens*, &, ex lentis ſcilicet forma, *vas....*

פָּכָה QAL, *manavit, diffluxit...* unde Gr. πηγή *fons*, πηγαῖος *fontanus*, πηγάζομαι *è fonte veluti mano, effundor, diffundor....*

PIEL פִּכָּה (πηγάζω) *ſcateo, ſcaturio*, aut *ſcaturire facio...*

Ben. plur. m. Ezech. 47. v. 2. *& ecce aquæ* מְפַכִּים מִן־הַכָּתֵף הַיְמָנִית, Lxx. in ſingulari, κατεϕέρετο ἀπὸ τοῦ κλίτους τοῦ δεξιοῦ, erumpens *diffluebat...* Vulg. *redundantes....* Cocc. *ſtillabant*, guttatim proſiliebant... Alii, *ſcaturiebant, prodibant, manabant....* Alii, ex nomine פַּךְ *lenticula, phiala...* quaſi *phialabant.... à latere dextro*, i. Meridionali. Egredientibus Templum meridies erat ad dextram. Mar.

פֹּכֶרֶת Maſſ. *Pochéreth*, Vulg. *Phochereth*, nomen propr. unius è filiis *ſervorum Salomonis*, Eſdr. 2. v. 57. Etym. *os-Cretenſe*, à פו Arab. (pro פום in regimine, aut cum affixis,) *os, oris;* & כרת *Creth*, Arab. *regio Palæſtinæ* littoralis, & Auſtralis, uti conſtat ex 1. Reg. 30. v. 14. aut ex præced. & ſeqq. loc. Erat ſagittis potens, ut de *Creta* inſula Solinus Pol. c. 27. A qua inſu-

la (uti Britannia Celtica à Britannia magna) ſuum olim ſortita fuit nomen *regio Palæſtina.* Utriuſque incolæ τόξοται celeberrimi ... Qui *Cretenſes*, ſive *Cerethi*, milites , ſeu Satellites fuerunt regis ..... Hinc Gr. κρατέω, Lat. *certo* ... unde etiam Proverbium , *Cretizare cum Cretenſi*, πρὸς Κρῆτα κρητίζειν , i. adversùs mendaces mendaciis uti ....

פָּלָא QAL. Gr. φωλεύω, (Lat. *velo* ipſe me ,) *velatus lateo*....

NIPHAL נִפְלָא , Lxx. κρύπτομαι , ἀποκρύπτομαι ; ἀδυνατέω , ἀδύνατόν ἐστι , θαυμαστόν , Aq. θαυμαστόομαι .... Alii , *abſcondor , occultor , tegor , contegor , celor , obſcuror , taceor* ... *non poſſum , impoſſibile eſt* , h. e. (uti Vulg. & ferè ſemper ,) *difficile* .... *admirabile* , exceſſivè magnum , excedens alicujus , aut cujuſvis (hominis) captum , ſpem , æſtimationem , vel facultatem ... Confer Matth. 19. v. 26. ... *admirabilis ſum* , vel *fio* ....

PRAET. 3. p. ſ. f. mutato ה in ת ex uſu Chaldaïco , & τοῦ (ָ) tertiæ radicalis tranſeunte (more Syrorum ,) ſub ſecundam , ob τὸ ſcilicet (ׇ) , quo , ex ſe , erat notanda , vide Gram. Heb. t. 1. p. 274. col. 1. הִיא נִפְלָאת בְּעֵינֵינוּ , Pſal. 117. Heb. 118. v. 23. *hoc mirabile fuit in oculis noſtris* , inexpectatum & incredibile ... Cum duplici ſigno , ſeu incremento feminino , quo intenſio ſignificatur , vide eandem Gram. ibid. ac mox ſupra , נִפְלְאַתָה אַהֲבָתְךָ לִי מֵאַהֲבַת נָשִׁים , 2. Reg. 1. v. 26. *magis ſingularis erat apud me amor tuus , quàm amor mulierum* , vel activè , quo maritos amant , aut filios diligunt ; vel paſſivè , quo ipſæ amantur , aut diliguntur. 1. p. ſ. c. τοῦ א in (י) ex forma quieſcentium Lam. ה mutato , vide Gram. Heb. tom. 1. p. 274. c. 1. Pſal. 138. Heb. 139. v. 14. *celebrabo te* (Chriſtus loquitur , uti ex verſ. præced. liquet) *ob id , quòd ſtupendis modis* נִפְלֵיתִי נִפְלָאִים מַעֲשֶׂיךָ *excellam mirabilia opera tua* ... ſed τὸ נִפְלֵיתִי eſt à פלה. 3. p. pl. c. נִפְלְאוּ מִמֶּנִּי , Prov. 30. v. 18. *fugiunt me* , aciem oculorum.

BEN. ſ. f. ex forma ה præcedente duplici (ָ) unde per contractionem ac per Syriaſmum , de quo ſupra in 3. p. ſ. f. Præterit. τὸ (ָ) ſub τοῦ ל , vide Gram. Heb. tom. 1. pp. 274. c. 1. & 411. c. 1. נִפְלָאת *occultum*.... Plur. m. נִפְלָאִים , Lxx. θαυμάσια , Vulg. & alii , *mirabilia* ... Plur. f. נִפְלָאֹת , נִפְלָאוֹת . Lxx. θαυμάσια , ἔνδοξα , ὑπερέχουσαι τῆς δυνάμεως τοῦ κυρίου .... Vulg. & alii , *mirabilia , glorioſa , magnifica , gravia* , (*difficilia , impoſſibilia* homini , ſolius) *potentia Domini* ... Cum præf. וְנִפְלָאוֹת *& miris modis* .... Pſal. 130. Heb. 131. v. 1. *non ambulavi in magnis* וּבְנִפְלָאוֹת מִמֶּנִּי *nec in majoribus ſtatu meo* .... Conſtr. נִפְלְאוֹת *mirabilia* ... Cum affix. נִפְלְאֹתָיו *mirabilia ejus , ſua* , m. Cum præf. & affix. וְנִפְלְאוֹתָיו *& mirabilia ejus* .... m. לְנִפְלְאוֹתָיו *mirabilibus ſuis* ... m. בְּנִפְלְאוֹתָיו *mirabilia ejus* ... m. נִפְלְאֹתֶיךָ *mirabilia tua* ... m. בְּנִפְלְאוֹתֶיךָ *de mirabilibus tuis* ... m. נִפְלְאֹתָי *mirabilia mea* ... c.

FUT. 3. p. ſ. m. כִּי יִפָּלֵא מִמְּךָ דָבָר לַמִּשְׁפָּט , Deut. 17. v. 8. *quum major fuerit captu tuo res judicanda* ... Cum præf. הֲיִפָּלֵא *& immane eras , videbatur* ... הֲיִפָּלֵא מֵיְהוָה דָּבָר לַמּוֹעֵד אָשׁוּב אֵלֶיךָ , Gen. 18. v. 14. *eritne* iſtuc *ſtupendum præ Domino Verbo , ad tempus ſtatutum , ad te* , m. *reverſuro* , h. e. in genere tuo naſcituro ? Confer Pſal. 7. v. 7. שׁוֹב אָשׁוּב אֵלֶיךָ כָּעֵת חַיָּה וְהִנֵּה־בֵן לְשָׂרָה , Gen. 18. v. 10. *certiſſimè ad te revertar* , i. e. in uterum virginis , ex te oriundæ , deſcendam , corpus ipſe mihi , ſolis ex ipſius ſecundis , formaturus ; (vide שִׁילֹה , ſuo loco.) *ac juxta tempus puerperæ* naſciturus ; *proin ecce τῇ Sara filius* erit , licet ſenuerit. 3. p. plur. m. futuri , non τοῦ Niph. ſed τοῦ Qal , nec ex τοῦ פלא , ſed ex τοῦ נפל , cum præf. וַיִּפְּלוּ מְאֹד בְּעֵינֵיהֶם , Nehem. 6. v. 16. *& conciderunt valdè in oculis ſuis* , ὑπαλλαγὴ , pro *ceciderunt eis oculi valdè* , κατηφεῖν.

PIEL פִּלֵּא , Lxx. μεγαλύνω , διαστέλλω , εὔχομαι ... Vulg. & alii , (ex ſignificatione modò τοῦ פלה , modò τοῦ פלא ,) *magnum , mirificum reddo* .... uti eximium , *ſeparo , ſegrego , voveo , opto* ...

INFIN. cum præf. לְפַלֵּא־נֶדֶר אוֹ לִנְדָבָה , Levit. 22. v. 21. Lxx. διαστεῖλαι εὐχὴν ... *diſtinguens votum*.... Alius , τοῦ θαυμαστῶσαι ὅρκον ....

Digitized by Google

ὅρκον .... *ad mirificandum jusjurandum* .... Vulg. *vel vota solvens, vel sponte offerens* ... Alii cum Cocc. *propter expressum*, vel *distinctum votum, aut per spontaneam voluntatem.*

HIPHIL הִפְלִיא, Lxx. Aq. Theod. θαυμαστόω, Sym. παραδοξάζω, Lxx. ὑψόω, μεγάλως (ὑψόω) ... Vulg. & alii, *mirifico, mirabiliter ago, facio præter omnium opinionem, mirum in modum gloriosum reddo, voveo*; adverbial. *magnificè* voveo ...

PRAET. 3. p. s. m. כִּי־הִפְלִיא לְהֵעָזֵר, 2. Paral. 26. v. 15. *quòd mirabiliter* (Verbum finitum cum infinitivo conjunctum, quandoque adverbialiter exponendum est; & infinitivus in tempus & personam Verbi finiti convertendus, vide Gram. Heb. tom. 1. p. 536.) *sibi auxiliatus fuisset*, sive *auxilia comparâsset*. Cum τῷ (-) absque (י) comite, הִפְלִיא עֵצָה הִגְדִּיל תּוּשִׁיָּה, Isai. 28. v. 29. Lxx. nomen cum Verbo præced. conjungens ... τὰ τέρατα ... *portenta* ... Vulg. *ut mirabile faceret consilium, & magnificaret justitiam*, Alii, *substantiam*. Quidam, *etiam hoc, de, cum Domino exercituum exibit, quod mirum esse ostendet, consilium*, Sapientia; *hoc, quod magnum esse demonstrabit*, πνεῦμα, *substantiale existens* ... Sic Prov. 8. v. 14. לִי־עֵצָה וְתוּשִׁיָּה אֲנִי בִינָה לִי גְבוּרָה *mihi* est (pater loquitur,) *consilium*, Verbum, *substantiale scilicet existens; ego sum intelligentia; mihi* est *Virtus*, substantialiter videlicet existens .... Cum præf. & (-) in fine loco τῆ (י), ex forma quiesc. Lamédh ה, הִפְלָא יְהוָה אֶת־מַכֹּתְךָ, Deut. 28. v. 59. Lxx. καὶ παραδοξάσει κύριος τὰς πληγάς σου ... Alii, *& incredibiles reddet Dominus plagas tuas* .... Vulg. *augebit Dominus plagas tuas* .... Alii, *dividere faciet Dominus plagas tuas*, m. i. distinctas faciet ab omnibus aliis, majores scil. ac deteriores reddens ...

BEN. s. m. cum præf. absque (י) τῆ (-) comite, וּמַפְלִא לַעֲשׂוֹת, Jud. 13. v. 19. Lxx. καὶ διεχώρισε ποιῆσαι ... *qui distinguit se inter agendum*, sive *operibus suis* .... Vulg. *qui facit mirabilia* .... Alii, ad verbum, *qui mirificat ad faciendum*, i. *qui mirificè agit* ... Vide supra in 3. p. s. m. Præter. Quidam, *qui mirabilem se exhibet inter agendum* ...

INFIN. ex forma (-), הַפְלֵא *mirificè agere, mirificum facere* ... Cum præf. וְהַפְלֵא, 2. Paral. 2. v. 9. (ita *magna*,) *ut in admirationem rapiat* .... Joël. 2. v. 26. *qui vobiscum* לְהַפְלִיא *ad miraculum usque*. Cocc.

FUT. 3. p. s. m. cum (-) absque comite, Num. 6. v. 2. *cùm* יַפְלִא לִנְדֹּר *mirificè egerit*, vel *separaverit* se (si, deliciis assuetus, ab iis subtraxerit se ... *ad*, vel) *inter vota nuncupanda* .... Sym. *superaverit* (alios scilicet) *vovendo* ...

HITHPAEL הִתְפַּלֵּא, unde 2. p. s. m. FUT. ex forma (-), תִּתְפַּלָּא בִי, Job. 10. v. 16. Lxx. Αὖθις με δεινῶς *mirum in modum me perimis*. Vulg. *mirabiliter me crucias*. Aq. Theod. θαυμάσεως ἐν μοὶ *mirabile fecisti in me*. Alii, (*quum reverteris*,) *mirabilem te ostendis in me*, vel *erga me*, vel *contra me* .... Targ. תְּחַדֵּת בִי *redintegras contra me judicium*. (Quod optimè convenit cum v. seq.) quasi à פלל *judicavit* .... vel פלא Syr. *exquisivit, investigavit* ...

פֶּלֶא m. Lxx. θαυμαστός, Lxx. Aq. θαυμαστὸς, Theod. θαυμαστῶς .... Lxx. ὑπέρογκος, τέρας, παράδοξασμος ... Vulg. & alii, *admiratione dignus, mirabilis, admirabilis, mirificus, mirus*, (adverbial. *admirabiliter, mirum in modum*,) *qui in admiratione est, in pretio habetur, gravis, magnificus*, substantivè, *signum, miraculum, prodigium, novitas rei, facti præter omnium opinionem, incredibilis* ... פֶּלֶא יוֹעֵץ, Isai. 9. v. 6. *admirabilis* (sive uti Theod. *mirum in modum, incomprehensibilem* ...) *consiliarius* ... Cum præf. הַפְלֵא וָפֶלֶא, Isai. 29. v. 14. Lxx. paraphrasticos, καὶ μεταθήσω αὐτοὺς ... *& transferam ipsos* ... Vulg. *miraculo grandi & stupendo* ... Alii; *mirabiliter agendo, & miraculis* indesinenter obvelare se faciam populum istum ... Quidam, *obvelare faciendo etiam miraculis; unde peribit sapientia* .... Cum affix. פִּלְאֲךָ, & in pausa, quare τὸ א, τῷ (-) notatur, פִּלְאֶךָ *mirabile tuum* opus ... Plur. m. פְּלָאִים *mirabilia* .... Plur. femin. פְּלָאוֹת *mirabilia* .... Cum præf. הַפְּלָאוֹת *mi-*

Digitized by Google

rabilis ... R. פָּלָא, in Niph. *mirabilis* ... *fuit.*

פִּלְאִי, m. secundùm Massorethas legendum, פֶּלִי, absque τῷ א, in pausa scil. ex τῷ פְּלִי, formæ τῷ גְּדִי, הוּא פֶלְאִי, Jud. 13. v. 18. Lxx. καὶ αὐτό ἐστι θαυμαστόν *& ipsum est admirabile.* Vulg. *quod est mirabile?* Chald. הוּא מְפָרַשׁ, Alii, (*cur sic quæris de nomine meo,*) *cum sit occultum*, vel *arcanum*, vel *reconditum*, vel *secretum*, *non revelandum*, *ineffabile* ...? Hic locus evincit Angelum hunc fuisse sermonem æternum, h. e. Christum; cujus nomen occultum & mirificum יְהוָה *Jehováh.* Synops. Criticor. Fem. in quo τὸ (י) per metathesin post א, ponitur, accentusque ab ultima ad penultimam syllabam ob concursum retrahitur, vide Gram. Heb. tom. 2. p. 308. פְּלִאיָה (פְּלִיאָה קרי) דַעַת מִמֶּנִּי, Psal. 138. Heb. 139. v. 6. Lxx. Verbaliter, ἐθαυμαστώθη ἡ γνῶσίς σου ἐξ ἐμοῦ .... Vulg. *mirabilis facta est scientia tua ex me* ... Sym. ὑπερβάλλει με ... *exsuperat me* .... Alii, *mirabilior me*, sive *major captu meo* .... Alii, *occulta est à me* .... *scientia*; Quidam, *sapientia æterna* ... Confer & seqq. & Proverb. 3. v. 20. R. פָּלָא *mirus*, *occultus* ... *fuit*; unde פִּלְאִי, & in pausa פֶּלְאִי *occultus* .... Ex quo fem. פְּלִאיָה *occulta* ... ex forma scil. τῆ פליה, cum τῷ א epenthetico, ut significatione ad τὸ פלא referantur.

פַּלֻּאִי Mass. *Palluín*, Vulg. *Phalluitæ*, nomen patronymicum, seu commune virorum ex τῷ פלוא *Phallu* oriundorum, Num. 26. v. 5. Etymon idem, ac τῷ פלוא, quod vide suo loco.

פְּלָאיָה Mass. *Palaniáh*, Vulg. *Phalaia*, nom. propr. unius è Levitis, qui *silentium faciebant in populo ad audiendam legem* ..... Nehem. 8. v. 7. Etym. *exquisivit Ens entium, Dominum*, à פלא Syr. *exquisivit* .... & יה Syr. *ens*, *essentia*, *ens entium*, *Dominus.*

פָּלַג QAL, Gr. πελαγίζω ... *exundo*, *in diversa flumina divido* ... Roberts.

NIPHAL נִפְלַג, Lxx. διαμερίζομαι, διαιρέομαι ... Vulg. & alii, *divider*, (duas in partes, *dimidior*; vel) *varias in sectiones veluti divisus ac scissus*, *dissideo*, *distribuor* ...

Præt. 3. p. s. f. Gen. 10. v. 25. *quia in diebus ejus*, primis scil. נִפְלְגָה הָאָרֶץ *divisa est terra.* Cœperunt familiæ, aliæ ab aliis, diversas in partes discedere.

PIEL פִּלַּג, Aq. διαιρέω, Lxx. καταδιαιρέω, Aq. Theod. διαστέλλω ... Vulg. & alii, *divido*, *separo*, *distribuo*, *discindo*, *disseco*, *distinguo*, *distermino*, *diduco*, *distendo*, *aperio*, *patefacio*, *laxo* ...

Præt. 3. p. s. m. ex forma (-), מִי־פִלַּג לַשֶּׁטֶף תְּעָלָה, Job. 38. v. 25. Lxx. τίς δὲ ἡτοίμασεν ὑετῷ λάβρῳ ῥύσιν ...; Aq. διεῖλεν .... Chrys. οἱ ἄλλοι, τίς δὲ ἔσχισε τῷ κατακλυσμῷ ὑδραγωγόν ...; Lxx. *Quisnam præparavit pluviæ vehementi fluxum* ...? Aq. *quisnam distribuit* ... (Chrys.) Alii, *apparavit diluvio aquæ-ductum* ... Vulg. *quis dedit vehementissimo imbri cursum* ....? Alii, *quis derivavit*, vel *corrivavit inundationi*, vel *eluvioni tubum*, vel *canales*, vel *elices* ... suos? Quidam, *quis findit ad inundationem nubem aquis gravidam; & aperit viam ad coruscationem tonitruorum?* Vide תְּעָלָה infra, in suo loco.

Imper. 2. p. s. m. ex forma (-), פַּלַּג לְשׁוֹנָם, Psal. 54. Heb. 55. v. 10. *dividendo multiplica linguas eorum*, ut alii alio sese ἰδιώματι exprimentes sese non audiant. Respiciebat ad multiplicationem, sive confusionem linguarum, Gen. 11. v. 7.

פְּלַג Chald. m. unde cum præfix. וּפְלַג עִדָּן, Dan. 7. v. 25. Lxx. καὶ ἕως ἥμισυ καιροῦ, Vulg. & alii, *& dimidium etiam temporis*, nempe hebdomadis vel dierum, vel potiùs annorum, vide שָׁבוּעַ infra suo loco. R. פְּלַג Chald. *divisit*, duas in partes ...

פֶּלֶג m. Aq. Sym. διαίρεσις, Lxx. ἄφεσις, Lxx. Aq. Sym. διέξοδος, Lxx. ὁρμή, ὅρμημα, Sym. ὀχετός, Lxx. ποταμός ... Vulg. & alii, *divisio*, *distributio*, *discriminatio*, *dimissio*, *emissio*, *exitus*, *cursus*, *impetus aquarum exeuntium* ... *rivus*, *fluvius*, *flumen.* Hinc Gr. πέλαγος, Lat. *pelagus*; propriè, *divisio*, sive *pars maris*, *sinus.* Gr. per metathesin, κόλπος, Hisp. *Golfo de la mar entre dos cabos*, Gall. *Golfe* .... Lxx. item Verbaliter, διαπορεύομαι *transeo* .... פֶּלֶג אֱלֹהִים מָלֵא מָיִם, Psal. 64. Heb. 65. v. 10. *rivus*

Digitized by Google

Dei plenus aquis, est Chald. קוּבְתָא דַאֱלָהָא דִּי בִשְׁמַיָּא מַלְיָא מִטְרָא *urceus*, seu *fons Dei*, (i. nubes, vide חעלה infra suo loco) *qui in cœlis plenus est aquis pluviæ*. Plur. פְּלָגִים *rivi*.... Const. פַּלְגֵי־מַיִם לֶב־מֶלֶךְ בְּיַד־יְהוָה, Proverb. 21. v. 1. *rivi aquarum cor regis in manu Domini.* Ut agricolæ... rivos, quò volunt, derivant; ita cor regum Deus, quocunque voluerit, inclinat. וְצוּר יָצוּק עִמָּדִי פַּלְגֵי־שָׁמֶן, Job. 29. v. 6. Lxx. *τὰ δὲ ὄρη μοι ἐχέοντο* (Alex. *ἐχεῖτο*) *γάλακτι*: *& montes mei fluebant lacte*. Vulg. *& petra fundebat mihi rivos olei*. Alii, *& petra fluebat mihi rivis olei*.... *ὑπερβολή*. Olivæ inter saxa mirè fructificant, Menoch. Tir. Cum præfix. כְּפַלְגֵי *sicut rivi*. Cum affix. פְּלָגָיו *rivi ejus*, m. R. פָּלַג *exundo, diversos in rivos*, sive *flumina*... *divido*...

פֶּלֶג Mass. *Pélegh*, Vulg. *Phaleg*, nom. propr. filii Heber, filii Sale.... Gen. 10. v. 25. Luc. 3. v. 35. Etym. *divisio*, sic dictus, *eò, quòd in diebus ejus* (primis scil.) *divisa sit terra*, Gen. 10. v. 25. à פָּלַג *divisit*...

פְּלֻגָּה f. unde plur. const. cum præf. לִפְלֻגּוֹת בֵּית הָאָבוֹת, 2. Paral. 35. v. 5. Lxx. *κατὰ τὰς διαιρέσεις οἴκων πατριῶν ὑμῶν secundùm divisiones domorum patriarum vestrarum*. Vulg. *per familias*... Alii, *per, secundùm divisiones* (*classes*) *domûs patrum*, i. familiarum. R. פָּלַג *divisit*...

פְּלַגּוֹת plur. f. const. vel absol. pro פְּלֻגּוֹת, *τοῦ* (ֻ) per legem æquivalentiæ in (ַ) & dagh. resoluto, Lxx. *διαιρέσεις*, Alii, *divisiones, partes*; Item, *rivi*.... Vulg. in singulari & adjectivè, *divisus*. Lxx. item, Verbal. *ἔρχομαι venio*. Cum præfix. בִּפְלַגּוֹת *partes*.... אַל־יֵרֶא בִפְלַגּוֹת נַהֲרֵי נַחֲלֵי דְבַשׁ וְחֶמְאָה, Job. 20. v. 17. Lxx. *μὴ ἴδοι ἄμελξιν νομάδων, μηδὲ νομὰς* (Sym.) *ῥεῖθρα μέλιτος καὶ βουτύρου non videat mulsionem pecorum, neque pabula* (Sym. *fluenta*) *mellis & butyri*. Vulg. *non videat rivulos fluminis, torrentes mellis, & butyri*. Alii, *non videat rivos fluviorum torrentium mellis ac butyri*; *ἐπάλληλον*, quale Ephes. 1. v. 19. *τὸ κράτος τῆς ἰσχύος*... *τῆς vis roboris*... Hîc regimen regimini ad auxesin incumbit... לִפְלַגּוֹת *ad partes*... R. פָּלַג *divisit*...

פְּלֻגְתָּא plur. f. Chald. unde cum præf. & aff. Esdr. 6. v. 18. *Sacerdotes* בִּפְלֻגָּתְהוֹן, Lxx. *ἐν διαιρέσεσιν αὐτῶν*... *in partitionibus*, sive *classibus*. Vulg. & alii, *ordinibus suis*, m. à singul. פְּלֻגָּא, unde mutato per legem æquivalentiæ *τῷ* (ֻ) in (ַ) sequente daghésch פַּלְגָּא, ex quo plur. פַּלְגִין, emphat. פַּלְגָּתָא. R. פָּלַג *divisit*...

פִּלֶגֶשׁ f. vide supra פִּילֶגֶשׁ, col. 1836.

פְּלָדָה m. vel potiùs פְּלָדָה, f. unde plur. fem. אַנְשֵׁי־חַיִל מְתֻלָּעִים בְּאֵשׁ פְּלָדוֹת הָרֶכֶב, Nah. 2. v. 3. al. 4. Lxx. *ἄνδρας δυνατοὺς ἐμπαίζοντας ἐν πυρί· αἱ ἡνίαι τῶν ἁρμάτων αὐτῶν*... *viros fortes illudentes in igne: habenæ curruum eorum*... Vulg. *viri exercitûs in coccineis; habenæ currûs*... sic & Arab.... Syr. לַמְפִּידָא (ex לַפִּיד Heb. *τῷ* daghésch resoluto in מ ante פ pro נ more Chaldæorum) *faces, lampades*... ita & alii plerique, ab Hebr. לַפִּיד per metath. & syncop. deducentes. Quidam, *milites coccinati* veluti, sive *igniti, præ igne ferramentis rotarum curruum excitato*... à פלדא Syr. פולאד Arab. בולאד Pers. *ferrum mas & præstantissimum*, seu *Damascenum: Chalybs*. Gig. *ὑπερβολή*...

פִּלְדָּשׁ Mass. *Pildásch*, Vulg. *Pheldas*, nom. propr. filii Nachor ex Melcha, Gen. 22. v. 22. Etym. *largitio etiam liberalis*, i. *largitor*, sive *donator maximè liberalis*, à פלד Arab. *largitio liberalis*, seu *largitas*, & ש Arabicè, vel Æthiopicè paragogico, *etiam*, uti Luc. 12. v. 31. שחנוו *ταχάntascha*, *& hoc etiam*....

פָּלָה QAL, unde NIPHAL נִפְלָה, Lxx. *ἐνίσχυκός εἰμι, ἐνδέξομαι*... Vulg. & alii, *gravis, magnificus, insignis* (ab aliis *distinctus, separatus, segregatus*, tanquam) *excellens, eximius*... *sum, glorificor*... *τὸ* פלא, פלה cùm significationes, tum formas, alterum ab altero, haud rarò usurpant.

PRÆT. 1. p. f. c. נִפְלֵיתִי, quam vide supra in *τῷ* נפלא... 1. p. plur. c. cum præf. וְנִפְלֵינוּ אֲנִי וְעַמְּךָ מִכָּל־הָעָם, Exod. 33. v. 16. *ut distincti simus ego & populus tuus* (dignitate scil.) *ab omni populo*...

PIEL פִּלָּה, Lxx. *διαστέλλω*... Alii, *discerno, distinguo, determino, definio*....

Digitized by Google

Vulg. *solve.*

Infin. ex forma τῦ פלא, cum præf. לְפַלֵּא־נֶדֶר, Levit. 22. v. 21. *propter nuncupatum*, vel *distinctum votum*, *aut per spontaneam voluntatem*...

HIPHIL הִפְלָה, Lxx. θαυμαστόω, μεγαλύνω... Vulg. ex significatione τῦ פלא *mirifico*, *mirificum contra*, vel *supra omnium opinionem reddo*.... Alii, *segrego*, *separo*, *discerno*, *distinguo*, (*determino*, *distermino*, *definio*...) *ut eximium*...

Praeter. 3. p. ſ. m. Pſal. 4. v. 4 וּדְעוּ כִּי־הִפְלָה יְהוָה חָסִיד לוֹ *discite tandem* moniti *quòd Dominus sanctum* (*cujus gloriam in ignominiam vertitis*) *segregavit*, *separavit*, *selegit*.... *sibi*, in opus ſuum, nempe redemptionis generis humani. Cum præf. וְהִפְלָה יְהוָה, Exod. 9. v. 4. *distinguet porrò Dominus inter pecus Iſraëlis*, & *pecus Ægyptiorum*... Cum א in fine loco τῦ ה, וְהִפְלָא, Deut. 28. v. 59. & & *distinguet Dominus plagas tuas*, eximias faciet... 1. p. ſ. c. cum præf. unde accentus ab penultima ad ultimam deſcendit, vide Gram. Heb. tom. 2. p. 310. c. 1. וְהִפְלֵיתִי & *distinguam*....

Imper. 2. p. ſ. m. (quæ in Concord. Buxtorfianis deeſt) הַפְלֵה חֲסָדֶיךָ, Pſal. 16. Heb. 17. v. 7. *distingue*, *fac eſſe eximias benignitates tuas*, *insignes*...

Fut. 3. p. ſ. m. Exod. 11. v. 7. *ut cognoſcatis quòd* יַפְלֶה יְהוָה *quòd distinguat Dominus*... Cum א in fine, ex forma τῦ פלא, abſque (י) comite τῦ (·)... כִּי יַפְלִא לִנְדֹּר, Num. 6. v. 2. *quùm distinctè fecerit votum*...

פַּלּוּא Maſſ. *Palloûa*, Vulg. *Phallu*, nomen propr. filii Ruben, filii Jacob, Gen. 46. v. 9. (Leuſden poſuit, 19. unde & totidem Albertus.) 1. Paral. 5. v. 3. Etym. *admirandus*, vel *velandus*; à פָּלוּא Paoûl τῦ Qal Verbi פלא *mirabilis... fuit*, *velavit ipſe ſeſe*.... τῦ (·) in (·) ſequente dagh. per legem æquivalentiæ mutato.

פַּלּוּנִי, vide פְּלֹנִי infra ſuo loco.

פלח QAL, Gr. πελεκάω *ſeco*, *diſſeco*, *findo*.... unde πέλεκυς, uti *ſecuris*, à *ſeco*...

Ben. ſ. m. כְּמוֹ פֹלֵחַ וּבֹקֵעַ בָּאָרֶץ, Pſal. 140. Heb. 141. v. 7. Lxx. ὡσεὶ πάχος γῆς διεῤῥάγη ἐπὶ τῆς γῆς, Vulg. *ſicut craſſitudo terræ erupta eſt ſuper terram.* Aq. ὁμοίως ἀποκλῶντι καὶ διαῤῥήσσοντι ἐν τῇ γῇ.... *deſringenti veluti ac diſcindenti in terra*.... Sym. ὥσπερ γεωργὸς ὅταν ῥήσσῃ τὴν γῆν... *ſicut agricola cùm ſciderit* (S. Hieronymus, *ſcindit*) *terram*... E. ὡς καλλιεργῶν καὶ σκάπτων ἐν τῇ γῇ.... Vª. edit. *ſicut pulchrè operans* (arans) & *fodiens in terra*... Alii, *quaſi diſſecaret* quis, *diffinderetque* ligna... *in terra*...

PIEL פִּלַּח (unde) Lxx. βάλλω, ἐμβάλλω... Per metatheſin, πλήττω, Vulg. & alii, *jaculor*, *ſagittâ diſſeco*, *conſeco*, *concîdo*, *percutio*, *ferio*, *feriendo diſcindo*, ſive *dilato*...

Fut. 3. p. ſ. m. ex forma (-), יְפַלַּח כִּלְיוֹתַי, Job. 16. v. 13. *diffindit*.... ſagittis *renes meos.* Cum præf. וַתְּפַלַּח אֶל־סִיר הַנָּזִיד, 4. Reg. 4. v. 39. & *conſecuit in ollam pultis*.... 3. p. plur. ſ. תִּכְרַעְנָה יַלְדֵיהֶן תְּפַלַּחְנָה, Job. 39. v. 3. Lxx. ἐξέθρεψας δὲ αὐτῶν τὰ παιδία ἔξω φόβου... & *nutriſti hinnulos earum ſine metu*... Vulg. *incurvantur ad fœtum*, & *pariunt*... Alii, *incurvant ſeſe*, *corruunt*... ut *diſcindendo* matricem *fœtus ſuos edant*...

פֶּלַח m. Lxx. κλάσμα.... Vulg. & alii, *ſegmentum*, *fragmentum*, ſive *fragmen*, *fruſtum*, *defractum*, *pars*.., פֶּלַח דְּבֵלָה, 1. Reg. 30. v. 12. *partem palathæ*, ſeu *maſſæ* ficuum aridarum. פֶּלַח רֶכֶב, Jud. 9. v. 53. Lxx. κλάσμα ἐπιμύλιον.... Alii, *fragmen catilli*, ſive *molæ ſuperioris*.... Vulg. *molæ*, i. lapidis molaris.... Cum præf. כְּפֶלַח תַּחְתִּית, Job. 41. v. 15. Lxx. ὥσπερ ἄκμων ἀνήλατος *incus veluti indomita.* Vulg. *quaſi malleatoris incus.* Alii, *ſicut fruſtum*, vel *fragmen* metæ, ſeu molæ *inferioris.* Paulus de inſtructo & inſtrumento legato l. 18. *Eſt autem meta inferior pars molæ*, *catillus ſuperior.* Falſum, inquit Martinius. Juriſconſultus ſcripſit: *Eſt autem meta ſuperior pars molæ*, *catillus inferior.* Apud veteres enim ſuperior mola [illegible] fuit: inferior cava inſtar catini, unde illi nomen. כְּפֶלַח הָרִמּוֹן, Cantic. 4. v. 3. & cap. 6. v. 6. Lxx. ὡς

Digitized by Google

bique, *ὡς λέπυρον τῆς ῥοᾶς*.. [*τὰ* ergò *τῶν* Lxx. nempè, *ὡς σπαρτίον κόκκινον*, non reddunt *τὰ* Heb. כפלח הרמון uti credidit Trommius Concord. p. 442. & Lex. p. 99. ſed *τὰ* Heb. כחוט השני ex cap. 4. v. 3. in cap. 6. v. 6. ſubintelligenda.) Vulg. & alii, *ficus* (*fragmen*,) *cortex*, vel potiùs *balanſtium*, *mali punici*... Rad. פָּלַח *ſeco*, *findo*, *frango*...

פלח Chald. PEAL, Lxx. *δουλεύω*, *λατρεύω* ... Vulg. & alii, *ſervio*, *inſervio*, *colo*, *adoro*... Conſtruitur cum accuſat. & præpoſit. ...ל, ב. Hinc Angl. *to plow*. Lat. *placo*, *placeo*... per metath. & apoc. *laboro*.

Ben. ſ. m. ex forma (-) ob ח ſcil. tertiam radic. Vide Gram. Heb. tom. 2. p. 586. c. 2. Dan. 6. v. 16. *Deus tuus, quem tu* פָּלַח־לֵהּ *colis*... Plur. m. פָּלְחִין *colentes, colunt*... Conſtr. cum præfix. וּפָלְחֵי *& ſervientibus, miniſtris, cultoribus*...

Fut. 3. p. pl. m. יִפְלְחוּן, Dan. 3. v. 28. *colerent*.... לֵהּ יִפְלְחוּן וְיִשְׁתַּמְּעוּן, Dan. 7. v. 27. *ipſum colent, & ei obedient*.

פִּלְחָא Maſſ. *Pilhhâ*, Vulg. *Phalea*, nomen propr. viri, Neh. 10. v. 24. Etym. *cultor, aſſecla, miniſter, miles, agricola*... à פלחא Syr. idem.

פָּלְחָן Chald. m. unde conſtr. (quod apud Chald. in ſingul. à ſimplici non differt) cum præf. Eſdr. 7. v. 19. *quæ* dantur tibi לְפָלְחַן בֵּית אֱלָהָךְ, Lxx. *εἰς λειτουργίαν οἴκου Θεοῦ*, Vulg. *in miniſterium*, Alii, *ad munus, cultum*... *domûs Dei tui*... R. פְּלַח Chald. *coluit*...

פָּלַט QAL. Lxx. *ἀνασώζομαι*, Vulg. & alii, *ſervor, incolumitati reſtituor, ſalvus evado, effugio*... Hinc Gr. *πλατύνομαι*, *dilator*, i. *libero animo ſum*, 2. ad Corinth. 6. v. 13.

Præt. 3. p. plur. c. cum præf. וּפָלְטוּ פְּלִיטֵיהֶם, Ezech. 7. v. 16. *& profugient, qui effugerint*...

PIEL פִּלֵּט, Lxx. *λυτρόω*, *ἐξάγω*, *ἐξαιρέω*, Lxx. Sym. *ῥύομαι*, Aq. *διασώζω*.... Vulg. & alii, *libero, redimo, educo, eximo, extraho, eripio, eruo, ſervo, effugium præſto, ut effugias, evadas incolumis, facio*...

Ben. ſ. m. cum affix. מְפַלְטִי *qui me facit evadere; erutor meus*... c. Cum præf. & aff. וּמְפַלְטִי־לִי, 2. Reg. 22. v. 2. *& erutum* ex omnibus periculis *reddit me mihi*... c.

Infin. רָנֵּי פַלֵּט תְּסוֹבְבֵנִי, Pſal. 31. Hebr. 32. v. 7. *canticorum liberationis* novas *mihi* ſemper *das occaſiones*.... *τῷ* (-) ob maqqáph in (-) correpto, עַל־אָוֶן פַּלֶּט־לָמוֹ, Pſal. 55. Heb. 56. v. 8. (*in furore de turba populos Deus*,) *propter iniquitatem, iniquitatisve modum præſtandi ſibi effugium*....

Imper. cum ה parag. פַּלְּטָה, Pſal. 16. Hebr. 17. v. 13. *erue me ab impio, gladio tuo*. Cum aff. פַּלְּטֵנִי *erue me*... c. 2. p. plur. m. פַּלְּטוּ־, Pſal. 81. Hebr. 82. v. 4. *eximite exhauſtum; & egenum*...

Fut. 3. p. ſ. m. cum affix. יְפַלְּטֵהוּ *eruat eum*... יְפַלְּטֵם *eruet eos*... Cum præf. & aff. וַיְפַלְּטֵם *& eruit, eruet eos, ut effugiant faciet*... 3. p. ſ. f. תְּפַלֵּט פָּרָתוֹ, Job. 21. v. 10. *liberat*, ſcilicet fœtum, i. *enititur vacca ejus*, m. 2. p. ſ. m. וַאֲשֶׁר תְּפַלֵּט, Mich. 6. v. 14. *& quos liberabis*, Alii, *quos enitêris*, (ſub. *tu, ô urbs*, ſive *terra*,) *gladio dabo*... Cum affix. תְּפַלְּטֵנִי *liberabis me*, c. Cum præfix. & affix. וַתְּפַלְּטֵנִי & וַתְּפַלְּטֵנִי, *& eruiſti me*, c. וַתְּפַלְּטֵמוֹ *& eruiſti eos*. 1. p. ſ. c. cum præfix. & ה parag. וַאֲפַלְּטָה לָנֶצַח מִשֹּׁפְטִי, Job. 23. v. 7. *tunc facerem, ut victor diſcederem à judice meo*. Cum præf. & affix. וַאֲפַלְּטֵהוּ *hinc ut evadat faciam*...

HIPHIL הִפְלִיט, idem ferè ac PIEL פִּלֵּט.

Fut. 3. p. ſ. m. cum præfix. וְיַפְלִיט וְאֵין מַצִּיל, Iſai. 5. v. 29. Lxx. *καὶ ἐκβαλεῖ, καὶ οὐκ ἔσται ὁ ῥυόμενος αὐτούς & excutiet*; (*exagitabis, ſpoliabit*...) *nec erit, qui liberet eos*. Vulg. *& amplexabitur, & non erit, qui eruat*. Alii, *& evadere faciet prædam*, (auferet,) *nec eripiet ullus*. 2. p. ſ. m. וְתַסֵּג וְלֹא תַפְלִיט, Mich. 6. v. 14. O. *καὶ ἐκνεύσει, καὶ οὐ μὴ διασωθῇς*. A. *καὶ καταλήψῃ, καὶ οὐ μὴ διασωθῇς*. Σ. *καὶ ἥξεις, καὶ οὐ μὴ διασωθῇς*. Lxx. *capiteque declinato, haud effugies*. Aq. *& occupabis, nec ſervabis*. (Paſſivum pro activo, quod in Aoriſtis 1. infrequens non eſt). Sym. *& accedes, nec ſervabit*. Vulg. *& apprehendes, & non ſalvabis*. Alii, *& aſſequêris* bona, *ſed non ſervabis*. Alii,

Digitized by Google

& tanget uxorem, *nec fœtum liberabit*, aut *salvum editum cernes.* Alii, commodiùs, in tertia scil. perſ. fem. *concipietque*, פ pro שׁ accepto, mulier, *nec enitetur.*

פֶּלֶט, in pauſa בֵּית־פָּלֶט, vide in בַּיִת, col. 224.

פֶּלֶט Maſſ. *Pélet*, Vulg. *Phalet*, nom. propr. 1°. filii Jahaddai, 1. Paral. 2. v. 47. (Leuſden, 27. unde & Albertus totidem). 2°. filii Azmoth, 1. Paral. 12. v. 3. ubi Vulg. *Phallet.* Etym. *effugium*, unde פלטא Syr. emphat. idem. R. פלט Hebr. Chald. Syr. ... *effugit* ...

פַּלְטִי Maſſ. *Paltí*, Vulg. *Phalti*, nom. propr. 1°. unius è principibus, miſſis de deſerto Pharan ad conſiderandam terram Chanaan, filii Raphu, de Tribu Benjamin, Num. 13. v. 10. 2°. filii Lais, qui erat de Galtim, 1. Reg. 25. v. 44. Huic Saul dedit Michol filiam ſuam, Davidis uxorem, ibid. 3°. urbis, 2. Reg. 23. v. 26. Etym. *effugium, profugium, refugium meum*, à פֶּלֶט (mox ſupra) idem, & (ִי) affix. 1. p. ſ. c.

פִּלְטָי Maſſ. *Piltái*, Vulg. *Phelti*, nom. proprium unius è Sacerdotibus & principibus familiarum, tempore ſcilicet τῶ Joacim, Nehem. 12. v. 17. Etym. *effugia.... mea*, à ſingulari פֶּלֶט *effugium*... & (ַי) in pauſa (ָי) affix. 1. p. ſ. c.

פַּלְטִיאֵל Maſſ. *Paltiél*, Vulg. *Phaltiel*, nom. proprium 1°. ducis Tribus Iſſachar, filii Ozan, Num. 34. v. 26. 2°. filii Lais, 2. Reg. 3. v. 15. Is 1. Reg. 25. v. 44. per apocopen, פַּלְטִי *Palti*, ſeu *Phalti* dicitur. Eſt enim nomen proprium variationi, imò & mutationi obnoxium in literis, vel ſyllabis, unde אַרְנָן pro אֲרַוְנָה, נֹחַ pro נָחוּם... vide Gram. Heb. tom. 1. pag. 433. Etym. *effugium*, ſive *refugium meum Deus*, à פַּלְטִי (mox ſupra) *effugium, profugium, refugium meum*, & אֵל *Deus.*

פְּלַטְיָה Maſſ. *Plati-áh*, Vulg. *Phaltias*, nom. proprium filii Ananiæ, filii Zorobabel, filii Phadaiæ... 1. Paral. 3. v. 21. & cap. 4. v. 42. Etym. *liberatus... eſt Domino*, à פְּלַט Chald. *liberatus... eſt*, & יָהּ, contractè ex יהוה *Dominus.*

פְּלִיגָה f. Chald. unde מַלְכוּ פְּלִיגָה תֶּהֱוֵה, Dan. 2. v. 41. Lxx. βασιλεία διῃρημένη ἔσται, Vulg. & alii, *regnum diviſum erit.* R. פְּלַג Chald. *diviſit* ... unde Peil f. ſ. פְּלִיגָה *diviſa, diviſum* ...

פְּלָאיָה Maſſ. *Pelaïáh*, Vulg. *Pheleia*, nomen propr. filii Elioenai, filii Naariæ, 1. Paral. 3. v. 24. Etym. *ſegregavit Dominus*, à פָּלָה *ſegregavit* ... tanquam excellentem, eximium ... & יָהּ contractè, ex יהוה *Dominus.*

פָּלִיט m. Lxx. ὁ διαπεφευγώς, Sym. ὁ διαφυγών, Lxx. ὁ σωζόμενος, ὁ σεσωσμένος, ὁ ἀνασωζόμενος, ὁ ἀνασεσωσμένος, ὁ ἀνασωθείς, ὁ διασωζόμενος, ὁ διασεσωσμένος .... Vulg. & alii, *qui evaſit, erupit, effugit, aufugit*, (*profugus, abjectus* ...) *ſervatus, ſalvus, incolumis evadens, incolumitati reſtitutus* .... Cum præf. וּפָלִיט *& profugus* ... הַפָּלִיט *profugus, qui evadit*, aut *evaſit, elapſus* .... Plur. cum (ְ) loco τῶ (ִי) in penultima, פְּלִטִים, cum (ִי) indice ſcil. τῶ (ְ), vel cum (ְ) pro (ָ), פְּלִיטִים, abſque (ִי) in fine, פְּלִטִם *profugi, evadentes* ... Cum præf. קוֹל נָסִים וּפְלֵטִים, Jerem. 50. v. 28. *vox fugientium & qui effugerunt* ... Conſtr. cum (ִי) in penultima, Iſai. 45. v. 20. *accedite ſimul*, פְּלִיטֵי הַגּוֹיִם (Syr.) *qui evaſuri eſtis*, 1. (Arab.) *ô ſalvandi ex gentibus.* Cum præf. וּפְלִיטֵי *& profugi* .... Cum affix. & (ִי) in penultima, פְּלִיטָיו *elapſos* .... *ejus*, m. Ezech. 7. v. 16. *& effugient*, פְּלִיטֵיהֶם *qui fugerint ex eis* ... פְּלִיטֵיכֶם *qui ex vobis*, c. *ſunt evaſuri*, gladio eripiendi, in captivitatem ducendi ... R. פָּלַט *evaſit, erupit, effugit* ...

פְּלֵיטָה f. Aq. ἀνασωσμός, Lxx. τὸ σώζεσθαι, σωτηρία, κατάλειψις, τὸ καταλειφθέν, σπέρμα, Participial. ὁ σωζόμενος, ὁ σωθείς, ὁ ἀνασωζόμενος, ὁ ἀνασεσωσμένος, ὁ διασωζόμενος, ὁ διασεσωσμένος, ἡ διασεσωσμένη, ὁ καταλελειμμένος, ὁ καταλειφθείς, Verbal. καταλείπω ... Vulg. & alii, *ſalvatio, liberatio, actio ſervandi*, ſive *quâ quis ſalvus evadit, evaſio*, (*multitudo eorum, qui evaſerunt*) *effugium*, τὸ *ſervari*, ſeu *ſervandum, ſalus, relictio*, vel *reliquiæ, reſiduum, ſemen* ... Participial. *qui ſervatur, ſervatus, ſalvus, a, um, incolumis evadens, effugiens; qui incolumitati reſtituitur*, vel *è periculo eruitur*,

Digitized by Google

erutus, eruta, superstes factus, relictus, residuus... Lxx. item Verbal. *relinquo*... יְרֻשַּׁת פְּלֵיטָה לְבִנְיָמִן, Jud. 21. v. 17. *hæreditas*, sive *hæredes* (liberi) sint, oportet, *his, qui evaserunt ex Benjamin*.... לְהַשְׁאִיר לָנוּ פְּלֵיטָה, Esdr. 9. v. 8. *ut relinquat* (servet) *nobis evasores* superstites, *residuos, posteros*.... Cum præf. הַפְּלֵיטָה וּפְלֵיטָה *& residuum*...הַפְּלֵטָה, absque (י) הֹ (·) indice, הַפְּלֵטָה *evasio*, sive *qui evaserunt*... לִפְלֵיטָה *in evasionem, liberationem, effugium*.... Constr. פְּלֵיטַת בֵּית־יְהוּדָה, 4. Reg. 19. v. 30. *evasio, residuum domûs Juda*, seu *qui evaserint de domo Juda*, qui superstites fuerint... Cum præfix. וּפְלֵיטָה *& residuum*... לִפְלֵיטָה *residuo*... R. פָּלַט *evasit, erupit, effugit*...

פְּלִילָה f. unde עֲשׂוּ פְלִילָה, Isai. 16. v. 3. Lxx. ποιεῖτε (Complut. secundùm τὸ כתיב ποιεῖτε) σκέπην πένθους... *& fac tegmen luctûs*... Vulg. *coge concilium*... Alii, *fac judicium*, tuere profugos... Rad. פָּלַל, in Piél פִּלֵּל *judicium exercuit*...

פְּלִילִי m. *judex*.... unde גַּם־הוּא עָוֹן פְּלִילִי, Job. 31. v. 28. Lxx. καὶ τοῦτό μοι ἄρα ἀνομία ἡ μεγίστη λογισθείη *& hoc* (hæc) *certè mihi iniquitas mea adscribatur*. Vulg. *quæ est iniquitas maxima*, Alii, *imò pravitas istæc foret judicis*, i. *judicialis* animadvertenda, punienda... Plur. וְאֹיְבֵינוּ פְּלִילִים, Deut. 32. v. 31. Lxx. οἱ δὲ ἐχθροὶ ἡμῶν ἀνόητοι *inimici autem nostri amentes*. Vulg. & alii, *& inimici nostri sunt judices*. Cum præf. absque (י) in penultima, וְנָתַן בִּפְלִלִים, Exod. 21. v. 22. Lxx. δώσει μετὰ ἀξιώματος *dabit ex sententia* (Alii) *judicum*, vel *arbitrorum*. Vulg. *& arbitri judicaverint*. Rad. פָּלַל in Piél פִּלֵּל *judicavit*...

פְּלִילִיָּה f. unde פָּקוּ פְּלִילִיָּה, Isai. 28. v. 7. Lxx. τοῦτ' ἔστι φάσμα. Sym. διέλυσαν κρίσιν. Theod. ἠγνόησαν ἐρεύγομαι. Lxx. *hoc est phasma*, (Gal. *c'est un phantôme* de Judicature). Sym. *dissolverunt judicium*, Theod. *obruti sunt* supra modum. Vulg. *ignoraverunt judicium*, Alii, *titubant judicio*, in decernando. Alii, *eructant judicium*.... Rad. פָּלַל, in Piél פִּלֵּל *judicavit*... unde פְּלִילִי *judex*, ex quo פְּלִילִיָּה *judiciaria, judiciale officium*...

פֶּלֶךְ m. Lxx. Aq. ἄτρακτος, σφαιρωτήρ.... Vulg. & alii, *fusus*, (per aphæres. & methates.) *colus, us*, vel, i. femin. instrumentum, quod pensa continet, à quo, fuso, fila ducuntur; & *colus*, i. mascul. Tormenti genus, quod fit ex corio: sicut scribit Festus. Calep. (Hinc Gr. πλέκω, Lat. *plico*...) *sedes, pagus, locus, regio*, (propriè, *adjacens*, unde simpliciter, *adjacens*) *tractus, eparchia*... Cum præf. 2. Reg. 3. v. 29. *& leprosus*, וּמַחֲזִיק בַּפֶּלֶךְ, Lxx. καὶ κρατῶν σκυτάλης, Ald. Complut. σκυτάλην, Alex. σκυτάλη, Aq. ἄτρακτον, Quidam, *& tenens flagellum loreum*, seu *coriaceum*, vel *retinens flagello*... Aq. Vulg. *& tenens fusum*, (est viris ignominia, colus & fusus, uti docent exempla Sardanapali in Justin. 1. & Herculis...) Alii, *apprehendens*, sive *tenens scipionem*, vel *baculum*... Cum præf. & affix. שַׂר־חֲצִי־פֶּלֶךְ קְעִילָה לְפִלְכּוֹ, Nehem. 3. v. 17. *princeps dimidiæ partis vici Ceilæ pro vico suo*, m. i. e. pro hominibus vici sui, meton. subjecti. Hic vicus erat seu regio in monte Sion; dicta ab oppido *Ceila*, ad quod David se fortiter gesserat, Menoche. Rad. פלך Arab. in V. *rotundus fuit, rotunditatem præ se tulit*. Gi. unde פלך Arabibus, *tumentior, rotundiorque pars cujusque rei*, sic *unda maris*... Gi. Hebr. verò, פֶּלֶךְ *colus, fusus*.

פָּלָל Mass. *Palál*, Vulg. *Phalel*, nom. proprium filii Ozi, Nehem. 3. v. 25. Etym. *judicium*, à פָּלַל *judicavit*...

פָּלַל QAL, unde Lat. *pello, as*, inusit. à quo *appello, compello, interpello*... *oro, precor*, propriè ad judicem, deprecando, excusando, hinc & *judico*.

NIPHAL, ex forma perfecta, נִפְלַל, Lxx. ex significatione τοῦ נָפַל πίπτω, Vulg. & alii, *cado, corruo*, Alii, *judicor*, vide Gram. Hebr. tom. 1. pp. 202. & 219.

PRAET. 3. p. f. m. cum præf. וְנִפְלַל חָלָל, Ezech. 28. v. 23. Alii, *& cadet*, (*corruet*, Alii, *& judicabitur*, i. punietur,) *vulneratus, interfectus, confossus*.

PIEL, ex forma perfectorum, פִּלֵּל *judico, puto, spero, interpello, oro*...

PRAET. 3. p. f. m. cum præf. & affix.

Digitized by Google

1. Reg. 2. v. 25. *si peccaverit vir in virum* ופללו אלהים, Lxx. προσεύξονται ὑπὲρ αὐτοῦ πρὸς κύριον *preces quidem fundent pro eo ad Dominum.* Vulg. *placari ei potest Deus*, Alii, *eum quidem judicabit judex*, homo scilicet homini ignoscens... 2. p. f. f. אשר פללת לאחותך, Ezech. 16. v. 52. Lxx. ἐν ᾗ (Alex. Ald.) ἔφθειρας τὰς ἀδελφάς σου .... *in eo, quòd corruperis sorores tuas* .... Vulg. *quæ vicisti sorores tuas peccatis* .... Alii, *quam* (scil. *ignominiam*) *adjudicas* utrique *sorori tuæ*, vel *quæ judicas de* utraque *sorore tua, tuis etiam in peccatis*... 1. p. f. c. in pausa, unde (-) loco τῶ (-) in penult. ראה פניך לא פללתי, Gen. 48. v. 11. Lxx. ἰδοὺ τὸ πρόσωπόν σου οὐκ ἐστερήθην *ecce facie tuâ non sum privatus.* Vulg. *non sum fraudatus aspectu tuo*, m. Alii, *vultum tuum visurum* me *haud sperabam.*

Fut. 3. p. f. m. cum præf. Psal. 105. Heb. 106. v. 30. *surrexit Phinees* ויפלל, Lxx. καὶ ἐξιλάσατο, Vulg. & alii, *& placavit.* Chald. וצלי *& deprecatus est*, Alii, *& judicium exercuit, vindicavit, vindicandum judicavit*, vindicem se præbuit; non expectatâ judicum sententiâ, sumpsit pœnas de Zamri, &c. Æthiop. מנחדאו *& liberavit, servavit, eripuit... eos.* Est enim τὸ מנחדאו *wáadhhanomoú*, 3. p. f. m. præt. IV. conjug. cum præfix. & affixo 3. p. plur. m. מו *homoú*, cujus τὸ ה abjecto, τὸ נ ult. rad. ex prima class. transiit in septimam, sive τῶ ה extriti vocalem (o) adsumpsit... Alting. synops. instit. Æthiop. pp. 78. (3.) & 111. (2.)

HITHPAEL, ex forma perfecta, התפלל, Lxx. εὔχομαι, Lxx. Sym. προσεύχομαι.... Vulg. & alii, *oro, supplex oro, supplico, precor*.... propriè ad judicem, deprecando, excusando, Cocc. Construitur cum præposit. ל, אל, & לפני, quandoque cum על, loco τῶ אל scil. nonnunquam etiam absolutè usurpatur.

Præt. 3. p. f. m. התפלל *interpellavit*... Cum præf. והתפלל *& orabit*.... 2. p. f. m. התפללת *orasti*... 1. p. f. c. in pausa, unde (-) loco τῶ (-) in penult. אל־הנער הזה התפללתי, 1. Reg. 1. v. 27. *ob puerum hunc obtinendum preces* cum lachrymis *fudi* ... 3. p. plur. c. cum præf. והתפללו והתחננו, 3. Reg. 8. v. 33. *& oraverint, & gratiam imploraverint*.... 2. p. plur. m. cum præfix. והתפללתם *& oraveritis*...

Ben. f. m. מתפלל *orans*... Cum præfix. ומתפלל *& orans.* Plur. masc. cum præfix. ומתפללים *& orantes*...

Infin. cum præf. וכהתפלל *cum igitur sic oraret*... להתפלל *ad orandum, ut oret*.... Cum præf. & affix. בהתפללו, Job. 42. v. 10. Vulg. *cum oraret ille*...

Imper. 2. p. f. m. התפלל *ora*... correpto τῶ (-) in (-) ob maqqaph, התפלל־נא בעדנו, Jerem. 37. v. 3. *ora, age*, (vide supra in פלה, coll. 1464. & 1465.) *pro nobis.* Cum præf. והתפלל *& ora*... 2. p. plur. m. cum præf. והתפללו *& orate*...

Fut. 3. p. f. m. יתפלל *orabit*... correpto ob maqqaph τῶ (-) in (-), 1. Reg. 2. v. 25. *si autem in Dominum peccaverit vir; quis arbitrum illius aget?* מי יתפלל־לו Cum præfix. ויתפלל *& exorabit*.... ויתפלל *& exoravit*... 3. p. f. f. cum præf. ותתפלל, 1. Reg. 1. v. 10. *supplex miseranda rogabat*.... 2. p. f. m. תתפלל *ores*... 1. p. f. c. ex forma (-) mutati in (-) ob pausam, כי אליך אתפלל, Psal. 5. v. 3. *quoniam ad te judicem appello, te interpello... supplex*.... Cum præf. ואתפלל *& orabo*... ואתפלל *& oravi*... Cum ה paragog. ואתפללה ליהוה, Dan. 9. v. 4. *& orabam Dominum.* 3. p. pl. m. יתפללו *orabunt*... Ex forma (-) quod in (-) ob pausam mutatur, אליך יתפללו, Isai. 45. v. 14. *apud te*, ô Hierosolyma, *supplices orabunt Christum, in quo uno* est *Deus, quem ultra non* est *Deus amplius* quærendus... Cum præf. ויתפללו *& orabunt* ...1. p. pl. c. cum præf. ונתפלל *& oravimus.*

פלליה Mass. *Pelaliah*, Vulg. *Phelelia*, nom. propr. viri, Nehem. 11. v. 12. Etym. *judicium-Domini*, à פלל, unde constr. פלל *judicium*, & יה, contractè à יהוה *Dominus*.

פלמני Mass. *Palmoní*, unde Dan. 8. v. 13. *& dixit unus sanctus* לפלמוני המדבר, Lxx. Aq. Theod. τῷ φελμουνί, Sym. τινι ποτε τῷ λαλοῦντι.... Lxx. Aq. Theod. voce Hebræâ retentâ, *Phelmoni*, Sym. *nescio cui, cuidam*.

Vulg.

Digitized by Google

Vulg. & alii, *alteri nescio cui loquenti*.... Vox composita ex פְּלֹנִי & אַלְמֹנִי, (quod vide supra col. 100.) quâ designatur is, cujus proprium nomen reticetur; qui Græcè, *ὁ δεῖνα*, unde Matth. 26. v. 18. *πρὸς τὸν δεῖνα ad quemdam*.... Hic porrò angelus, cujus nomen non erat revelandum, sed τῷ פלמני designandum, cæteris præstiterit necesse est, quippe qui alios doceat jubeatque; imò angelorum caput sit oportet, nempe Christus...

פְּלֹנִי Mass. *Peloní*, sive *Ploni*, vox, quâ designatur vir, aut locus, cujus nomen proprium reticetur... 1. Reg. 21. v. 2. *qua de re mittam te novit nemo*.... (*sed pueris indicavi*) אֶל־מְקוֹם פְּלֹנִי אַלְמֹנִי, Lxx. *ἐν τῷ τόπῳ τῷ λεγομένῳ*,) Θεῦ πίστις, in Ald. Complut. desunt (Alex.) *φελμωνὶ ἀλμωνί*.... Aq. Theod. *εἰς τὸν δεῖνα τόπον*.... Sym. *εἰς τὸν ἐκ οὐδέ τινα τόπον*... Lxx. *in loco dicto, Phalmoni almoni*... Aq. Theod. *in locum quemdam*... Sym. *in locum nescio quem*... Vulg. *in illum & illum locum*.... Alii, *ad locum*, (Alii, ad virum,) cujus nomen *non* est *revelandum*, sed *reticendum*.... *τὸ* enim פלני à פלא, *celavit*, *velavit*... deducitur; *τὸ* verò אלמני à אלם, *reticuit*, *obmutuit*.... Ruth. 4. v. 1. *confide hîc*, (ô! quem te appellem,) פְּלֹנִי אַלְמֹנִי *Ploni, almoní*, (i.) *non appellande*, *non nominande*? S. Hieronymus contrà, *vocans eum nomine suo*... Hinc Gal. *Phelonie*, vel *Felonie*, q. d. scelus clientis *nefandum*...

פְּלֹנִי Mass. *Peloní*, seu *Ploni*, Vulg. *Phelonites*, nomen commune virorum ab incerto patre, aut loco oriundorum, (Gal. *des enfans trouvés*). 1. Paral. 11. vv. 27. 36. & cap. 27. v. 10. Etym. *incerto* patre *natus*, vel *ex loco ignoto oriundus*, à פְּלֹנִי *incertus*, *ignotus*, aut *non revelandus*, &c. ut mox supra.

פלם QAL, unde per metathesin Lat. *pensiculo*, per syncopen, *penso*, Gal. *je peze*, *je pense*... Hinc Gr. *πλάστιγξ*...

PIEL פִּלֵּס, Aq. *διαστάθμιζω*, Theod. & V^a^. edit. *διαστάθμιζομαι*, Lxx. *σκοπέω*, Alii, *libro*, *pondero*, *trutino*, *appendo*; metaphoricè, Vulg. & alii, *expendo*, *examino*, *considero*, *æstimo*...

BEN. s. m. וְכָל־מַעְגְּלֹתָיו מְפַלֵּס, Proverb. 5. v. 21. O. *εἰς δὲ πάσας τὰς τροχιὰς* (A. *καμπὰς*, Σ. *ἀποκυλισμοὺς*) *αὐτοῦ σκοπεύει & in omnes orbitas* (Aq. *flexus*, Sym. *volutatus*) *ejus intuetur*. Vulg. *& omnes gressus ejus considerat*, Alii, *examinat*, Alii, *dirigit*... velut libellâ.

IMPER. 2. p. s. m. פַּלֵּס מַעְגַּל רַגְלֶךָ, Proverb. 4. v. 26. O. *ὀρθὰς τροχιὰς ποίει σοῖς ποσὶ*, A. *ὁδοποίει καμπτὴν ποδῶν σου*, Σ. *διατήρησον τοῖς ποσίν*, Lxx. *rectas fac orbitas pedibus tuis*. Aq. (Vulg.) *dirige semitam pedibus tuis*. Sym. *cave pedibus tuis* offendiculum, Alii, *complana* (*considera*....) *orbitam*, sive *callem pedis tui*, m.

FUT. 3. p. s. m. יְפַלֵּס נָתִיב לְאַפּוֹ, Psal. 77. Hebr. 78. v. 50. O. *ὡδοποίησε τρίβον τῇ ὀργῇ αὐτοῦ*. A. *ὡδοποίησεν ἀτραπὸν τῷ θυμῷ αὐτοῦ*. Σ. *διέστρωσεν ἀτραπὸν τῇ ὀργῇ αὐτοῦ*. Lxx. *semitam tritam* (rectam) *patefecit iræ suæ*. Aq. *transitum sine reditu*, *viâ rectâ*, *præstitit furori suo*. Sym. *stravit callem iræ suæ*. Vulg. *viam fecit semitæ iræ suæ*. S. Hieronymus, *munivit semitam furori suo*. Alii, *libravit*, vel *ponderavit*, vel *preparavit*... *semitam furori suo*. 2. p. s. m. תְּפַלֵּס *librabis*.... 2. p. plur. m. cum ן paragog. τοῦ (-) primariæ vocis ob accentum pausantem remanente, vide Gram. Hebr. t. 1. p. 161. Psal. 57. Heb. 58. v. 3. *imò*, *ex animo iniquitates concinnatis*: בָּאָרֶץ חֲמַס יְדֵיכֶם תְּפַלֵּסוּן, O. *ἐν τῇ γῇ ἀδικίαν αἱ χεῖρες ὑμῶν συμπλέκουσιν*. Θ. Ε. *διαστάθμιζοντες*. Lxx. *in hacce terra*, (i. in toto Saulis imperio) *injustitiam manus vestræ connectunt*. Vulg. *concinnant*. Theod. V^a^. edit. *librant*. S. Hieronymus, *appendunt*. A. *διαστάθμιζετε*. Alii, (*violentiam manuum vestrarum*) *libratis*, (Cocc. ad libellam dirigitis). Alii, *paratis*... Quidam... *iniquitate manuum vestrarum* (*ὑπαλλαγή*, pro, manibus iniquis) *libratis*, i. iniquè *judicatis*... Confer v. præced.

פֶּלֶס m. Lxx. *σταθμὸς*, Vulg. & alii, *pondus*, *libra*, *libella*, *perpendiculum*, *statera*, *bilanx*... פֶּלֶס וּמֹאזְנֵי מִשְׁפָּט, Proverb. 16. v. 11. O. *ῥοπὴ ζυγοῦ δικαιοσύνη*... A. *σταθμὸς*....

Digitized by Google

Lxx. *momentum*, five *inclinatio stateræ justitia apud Dominum*... Aq. (Alii,) *statera, libra, pondus*... *& bilances judicii Domini* sunt, propria, vel à Domino præcepta ... Vulg. *pondus & statera judicia Domini sunt*... Cum præfix. וְשָׁקַל בַּפֶּלֶס הָרִים, Isai. 40. v. 12. *& appendit in statera montes*... R. פלס (per metathesin, alternando scil. ס & ץ, uti *honos, honor*... *libravit*...

פלץ QAL, Lat. *pulso*, Comicis, *pulto*, Gr. πάλλω, vel πλήττω, *percutio*...

HITHPAEL, ex forma (-), הִתְפַּלֵּץ, unde 3. p. plur. m. FUT. cum ן parag. יְ (-) primariæ vocis ob accentum pausantem revocato, ac in (-) mutato, vide Gram. Heb. t. 1. p. 161. וְעַמּוּדֶיהָ יִתְפַּלָּצוּן, Job. 9. v. 6. O. οἱ δὲ στῦλοι αὐτῆς σαλεύονται Οἱ λοιποὶ, ἀνατρέπονται. Lxx. *& columnæ ejus* (terræ) *quatiuntur*: Reliqui, *circumactu evertentur*, Vulg. *concutiuntur*. Alii, *contremiscunt*... Cocc. *se movent*.... Quidam, *dum agitantur columnæ ejus terræ*, i. & aqua maris moli supposita; & columnæ aëris imposita: aqua motu circulari circumacta molem à centro, ut fit, ad globi aquatici, sive terrestris circumferentiam usque depellit; at, ne exeat illa, ipsam in centrum versùs deprimit aër undique comprimens... Vide nostrum de maris æstu systema.

פַּלָּצוּת f. Lxx. θάμβος, Sym. φρίκη.... Vulg. & alii, *stupor, stupidus pavor, formido, tremor, terror, horror*... וְאָחַז בְּשָׂרִי פַּלָּצוּת, Job. 21. v. 6. Lxx. in pl. ἔχουσι δέ μου τὰς σάρκας ὀδύναι *cruciantur doloribus carnes meæ*. Vulg. *& concutit*, Alii, *apprehendit, occupat carnem meam tremor*. וַתְּכַסֵּנִי פַּלָּצוּת, Psal. 54. Hebr. 55. v. 6. Lxx. καὶ ἐκάλυψέ με σκότος, Vulg. *& contexerunt me tenebræ*. S. Hieron. *& operuit me caligo*, Alii, *tremor*.... Quidam, *& obruit me σκότωμα*, Aq. ἰλιγγίασις, *vertigo*, *caliginosa versatio*.... פַּלָּצוּת בִּעֲתָתְנִי, Isai. 21. v. 4. Lxx. καὶ ἡ ἀνομία με βαπτίζει *& iniquitas me demergit*, Alii, *terror perturbat me*... R. פלץ *percussit*, *perculsit*... in Hithpaël, הִתְפַּלֵּץ *contremuit*...

פלש QAL. Gr. παλάσσω, Hisp. per metathesin, *salpico*, Gall. *une saloppe*, *mulier spurca*; & aphæres. *salir*, *souiller*...

HITHPAEL הִתְפַּלֵּשׁ, O. καταπάσσω, ὑποστρώννυμαι.... Lxx. *conspergo*, *sterno*, *insterno*, *supersterno*, *terrâ*, *pulvere*, *cinere tego*; Vulg. & alii, *aspergo*, *conspergo ipse me*, vel *conspergor* cinere, vel pulvere, *volvo*, *voluto ipse me* in cinere. Lxx. item, κόπτω *percutio* pectus, præ dolore, *plango* ... καταπάσσω, (Alii, καταπάσσω) *detraho*, *fumo*... humum, quâ injectâ contegar...

IMPER. 2. p. f. f. cum præf. הִתְפַּלְּשִׁי בָאֵפֶר, Jerem. 6. v. 26. Alii, *volve*, *voluta te in pulvere*, Alii, (commodiùs) *consperge te* (f.) *cinere*.... Cum ה epenthet. superfluo, ac in pausa, ex forma (-), quod revocatum in (-) mutatur, vide Gram. Hebr. tom. 1. p. 192. c. 1. Mich. 1. v. 10. *in domo pulveris* עָפָר הִתְפַּלָּשְׁתִּי (הִתְפַּלָּשִׁי), בְּבֵית, secundùm Massorethas) *pulvere involve te*, f. Alii, in 1. p. f. c. PRAET. *in domo Opherâh*, (oppidi in Tribu Benjamin, Jos. 18. v. 23. vel viri, 1. Paral. 4. v. 14.) i. in domo pulveris, *pulvere conspersi me*. Elegans Paronomasia, ut si quis diceret: *Lutetiæ in luto volutavi me*... 2. p. plur. m. cum præf. וְהִתְפַּלְּשׁוּ *& operite vos*, *fœdate vos*...

FUT. 3. p. plur. m. ex forma (-), quod ob pausam revocatum in (-) mutatur, יִתְפַּלָּשׁוּ *operient sese pulvere*...

פְּלֶשֶׁת Mass. *Pelésched*, Vulg. *Palæsthina*, sive *terra Palæsthinorum*, Gen. 21. vv. 33. 34. *Philisthæa*, Isai. 14. vv. 29. 31.... Herodotus lib. VII. cap. 89. οὗτοι οἱ Φοίνικες τὸ παλαιὸν οἴκεον, ὡς αὐτοὶ λέγουσι, ἐπὶ τῇ Ἐρυθρῇ θαλάσσῃ· ἐνθεῦτεν δὲ ὑπερβάντες τῆς Συρίης οἰκέουσι τὸ παρὰ θάλασσαν· τῆς δὲ Συρίης τοῦτο τὸ χωρίον καὶ τὸ μέχρι Αἰγύπτου πᾶν Παλαιστίνη καλέεται. *Phœnices autem illi olim mare rubrum, ut ipsi dicunt, accolebant; illinc verò digressi Syriæ regionem maritimam occupant. Hæc autem regio Syriæ, & quicquid Ægypto tenus est, Palæsthina vocatur.* Had. Reland. p. 43. *Palæsthina olim nomine una commemoratur, quum vel ita ἁπλῶς, vel Syria Palæsthina dicta est*.... *Postea autem circa initia sæculi quinti mentio fit Palæsthinæ primæ, secundæ, & tertiæ*... Reland. p. 205. Etym. *pulveris respersio*, à פלש *pulvere respersit*...

Digitized by Google

פְּלִשְׁתִּי Maſſ. *Pliſchtí*, Vulg. *Philiſthæus*, nomen commune virorum ex Philiſthæa, ſive Palæſthina oriundorum, 1. Reg. 17. v. 23. Etym. idem, ac vocis præced. vel פְלִשְׁתִּי *Philiſthæus*, i. *advena, peregrinus*… à פלש *Phalaſcha*, Æthiop. *migravit*… *Aliò conceſſit*… Hinc *Philiſthæi* τοῖς Lxx. dicti, ἀλλόφυλοι. Vide mox ſuprà.

פְּלִשְׁתִּים Maſſ. *Pliſchtím*, Vulg. *Philiſthæi*, *Palæſthini*, 2. Reg. 21. vv. 18. 19. 2. Paral. 17. v. 11. à ſingul. פְּלִשְׁתִּי, quod vide mox ſupra.

פֶּלֶת Maſſ. *Péleth*, Vulg. *Pheleth*, nomen propr. 1°. patris τοῦ Hon, Num. 16. v. 1. 2°. filii Jonathan, filii Jada, filii Onam, 1. Paral. 2. v. 33. Etym. *effugium*, *liberatio*… à פלת *Phálathon*, Arab. idem. R. פלט Arab. III. *de improviſo ſupervenit*… IV. *evaſit*; tranſ. *evadere fecit*…

פְּלֵתִי Maſſ. *Plethí*, Vulg. *Pheletbi*, nomen commune ſatellitum Regis, (σωματοφυλάκων), 2. Reg. 8. v. 18. cap. 20. v. 23. 1. Paral. 18. v. 17. Etym. *ſervator*, *liberator*… à פלת *Phálathon*, Arab. *effugium*, *liberatio*… unde, לתי (י) ad finem adſcito, פלתי nomen יחסי, ſive adjectivum, *liberator*, *ſervator*… vel פלתי, (2. Reg. 20. v. 23.) Vulg. *Phelethæi*, à ſingulari פלת *Phálathon*, Arab. (Lat. *velox*) *citus*, *celer*, *promptus*, *properans*…. q. d. levioris armaturæ milites, unde & ſcutum brevius, quo utebantur, Græcis dicitur πέλτη, Latinis, *pelta*…

פֻּם m. Chald. vide ſupra פּוּם, col. 1813.

פֶּן, Adverbium dubitativum, prohibitivum, diſſuaſorium, conſequutivum, negativum… Vide Concord. Particular. Chriſt. Nold. Conſtruitur cum futuro, ſemel cum præterito, quod pro futuro ponitur, nempe, 2. Reg. 20. v. 6. locus vero hujuſce particulæ in Concordantiis Buxtorfii, Kircheri, Trommii, deficit… Lxx. Aq. Sym. Theod. μήποτε *ne*, *ne fortè*, *ut non*… Cum (־) ob maqqáph, quod cum ea ſæpius invenitur, Gen. 19. v. 19. *non poſſum eripere me ad montes* פֶּן־תִּדְבָּקַנִי הָרָעָה וָמַתִּי *ne fortè adhæreat mihi aliquid mali, quo morerer.* Deut. 4. v. 23. *cavete vobis* פֶּן־תִּשְׁכְּחוּ אֶת־בְּרִית יְהוָה *ne obliviſcamini fœderis Domini.* פֶּן־תֹּאמְרוּ מָצָאנוּ חָכְמָה, Job. 32. v. 13. *ne decernitis: invenimus ſapientiam.* Pſal. 2. v. 12. *oſculamini* (i. adorate) *filium* פֶּן־יֶאֱנַף *ne iraſcatur*, i. alioqui iraſcetur… פֶּן־תְּמֻתוּן, Gen. 3. v. 3. Lxx. ἵνα μὴ ἀποθάνητε *ut non moriamini.* אָמַרְתִּי פֶּן־אָמוּת עָלֶיהָ, Gen. 26. v. 9. *quia cogitavi: fortaſſe occidar causâ ipſius*… Cum præf. ־ָן & *ne*… Rad. פן *dubius*, *attonitus*, *perterritus*… *fuit*.

פַּנַּג, Belg. *pánnag*, Ezech. 27. v 17. Aq. Sym. Theod. Φαvὰγ *Phanág*, nomen proprium loci; *an Phœnicia?* קליא, Chald. קְלָיָא, Gr. κολίον, Alii, ſive, uti Lxx. κασία, ſeu κασσία, Arab. *caſia*, Gorionides, lib. 4. cap. 22. בִּמְקוֹם הַהוּא הָיָה צוֹמֵחַ צֳרִי בַּלְסָמוּ הוּא שֶׁמֶן הַטּוֹב הַנִּקְרָא אֲפַרְסְמוֹן וְהוּא פַּנָּג *in illo loco* (nempe propè *Jerico*) *creſcebat balſamum, id eſt, oleum* (*unguentum*) *ſuaviſſimum*, *quod* apharſamon *vocant*, & pannag. Sic Vulg. Qimhhi, Bochart. & alii, Syr. [illegible], Alii, *Milium*, Plin. lib. 18. cap. 10. *Milio campans gaudet præcipuè, pultemque candidam ex eo facit: fitque & panis prædulcis.* Hinc Lat. Panicum, Arab. פנאכחיר *phenáchhir* (Gr. πάνακες, πάναξ, i. omnia ſanans, à πᾶν *omne*, & ἀκέομαι *ſano*…. unde ὀποπάναξ, *panacis ſuccus*, Dioſc.) Lat. *panaces Liguſticum*, Av. l. 169. 40. Galenus, *Libyſticum*, Officinæ, *Leviſticum*… R. פָּנַק, in Piél פִּנֵּק (alternando ſcilicet ut fit, ק & ג) *delicatè nutrivit*… unde Gall. Ang… *Banquet*…

פָּנָה QAL, unde per metatheſin, Aq. Sym. νεύω, Lxx. ἐπινεύω, Sym. ἀνανεύω, Lxx. ἀποστρέφω, ἐπιστρέφω, κλίνω, Lxx. Aq. ἐκκλίνω, Lxx. ἐπακολουθέω, ἐξακολουθέω, ἐπακολουθέω, ἐκλείπω, καταβαίνω, Sym. διατρίβω, (Hinc etiam Gr. φαίνω, φαίνομαι, per ſyncop. φάω…) Lxx. ἐμφαίνω, βλέπω, ὄπτομαι, ἀναβλέπω, ἀποβλέπω, εἰσβλέπω, ἐμβλέπω, καὶ εἴδω, ἐπιβλέπω, μεσοῖχω…. Vulg. & alii, *annuo*, *innuo*, *nuto*, *verto*, *propendeo*, *emineo*, *nutu ſignifico*, *jubeo*, *in contrariam partem verto*, *converto*, *obverto*, faciem propriè ad rem, aut perſonam, vel ab ipſa) *averto*, *in diverſum converto*, *inverto*, *pedem refero*, *redeo*, *reclino*, *accli-*

no, incline, (transitivè, & intransitivè) *declino, deflecto, sequor, assector, usque sequor, derelinquo, desero, deficio, demitto ipse me, descendo, incurro, discurro, aufugio, luceo, ostendo, in lucem profero*, vel *prodeo, splendeo, fulgeo, illucesco, appareo, aspicio, video, respicio, suspicio, admiror, colo, intueor, oculos figo*, (*inspicio & video*) *circumspicio, adverto animum, attendo*.... Lxx. item, ἐντέλλομαι *præcipio*, ὁρμάω *impetum facio*, μεθίστημι *transfero*, περάω *ago, transigo*, πλανάομαι *erro, vagor, locorum ignarus, modò huc, modò illuc appellor*... Construitur cum præpositionibus מן, על־, ל, אל־....

Præt. 3. p. s. m. Cant. 5. v. 17. al. 6. v. 1. *quò* פנה דודך *vertit se.* Vulg. *quò declinavit dilectus tuus*, f. Cum præf. ופנה *& respiciet, vertet se*.... 2. p. s. m. פנית *respexisti.* Cum præf. ופנית בבקר, Deut. 16. v. 7. *& vertes te mane, & ibis*, reverteris; sed quo mane revertendum erat? Manè post septimam azymorum diem, Menoch. Bonfr. Tir. 1. p. s. c. cum præf. ופניתי אני בכל־מעשי, Eccles. 2. v. 11. *verti me ad omnia opera mea*, c. 3. p. plur. c. פנו אלי ערף, Jerem. 2. v. 27. *faciaverunt mihi cervicem* (Malvenda) pro respexerunt, sive verterunt se ad me, non facie, sed cervice, (elegans hîc ἀντιπάλλαξις, Angl. Annot.) vel ἀντίθεσις κατηχρηστική, Gall. *ils m'ont fait face par le dos.* 1. p. plur. c. פנינו *respeximus*...

Ben. s. m. פונה *respiciens*... Lxx. γωνία *angulus.* Cum præf. הפונה, הפונה *spectans, qui spectat*.... Plur. פנים *spectantes, respicientes*... Plur. fem. cum præf. הפנות *spectantes*...

Infin. ex forma absoluta, פנה *respiciendo*... ex terminatione in ות, פנות *respicere*... Cum præf. לפנות ערב, Gen. 24. v. 63. Lxx. τὸ πρὸς δείλης.... Alii, *pomeridiano tempore, ad*, vel *sub vesperam.* Alii, *ad vertere se vesperam*, i. cum vespera se verteret & terras aspiceret. Alii, commodiùs, (*egressus erat Isaac*.... astronomiæ haud ignarus) *vespera aspicienda ergo*, i. ad aspiciendum cælum stellasque sub vesperam.... Vulg. *inclinatâ jam die*.... לפנות בקר, Lxx. πρὸς ἡμέραν.... *sub diem*... Alii, *cum manè respiceret*, seu *jam dilucesceret*.... Vulg. *primo diluculo*.... Cum præf. & affix. בפנותם, Ezech. 29. v. 16. *ut declinent* Israëlitæ *post illos Ægyptios*.... Vulg. *ut fugiant & sequantur eos*...

Imper. 2. p. s. m. פנה *respice*... 2. p. pl. m. פנו־אלי, Isai. 45. v. 22. *vertite vos ad me*, (Chald. אתפנו למימרי *aspicite ad verbum meum*,) *& servemini.*

Fut. 3. p. s. m. אל־כל־אשר יפנה, Prov. 17. v. 8. *quocumque se verterit*, quocunque spectabit, quicquid intendet.... Cum præf. & apocopa, vide Gram. Hebr. t. 1. p. 288. c. 1. ויפן אחריו, 2. Reg. 1. v. 7. *& respexit retro se*.... *vertit se* in posticum, Cocc. 3. p. s. f. Lev. 20. v. 6. *& anima, quæ* תפנה אל־האבת *verterit se ad* (τὰς ἐγγαστριμύθους) *pythones*... i. Lxx. ἐγγαστριμύθους *ventriloquos*; Sophocles, στερνομάντεις *ex pectore hariolantes*.... Quidam, *serpentes*, i. dæmones, seu ipsorum afflatu futura prædicentes. Vulg. *magos*.... *Auguriorum præsidem Deum crediderunt* Græci *veteres serpentis formâ coluisse, ac proinde* Pythium & Pythonem *dictum; quia* פתן Pethen Hebræis *est serpentis species. Quid? quod* Python Mosi *est* אוב Ob, *voce ab Ægyptiis sumptâ, quibus* Obion (Græcis ὄφις) *hodieque* serpentem *sonat. Ita habet* Kircheri Nomenclator cap. 15. Horus Apollo *scribit* οὐβαῖον, Hierogl. lib. 1. Bochart. lib. 1. de avib. in genere, p. 22. Cum præf. (-) sub characteristica & apocopa, vide Gram. Heb. tom. 1. p. 289. c. 2. ויפן *& vertit se.* 2. p. s. m. תפנה *respicies, vertes te*.... Cum apocopa, & (-) sub characteristica, ut mox supra, אל־תפן אל־און, Job. 36. v. 21. *ne declines ad murmurationem querulam*... vel *ne respicias* (*ne attendas*) *ad molestiam* animi, quam ex... 1. p. s. c. cum præf. ואפנה *& vertam me*, c.... Cum apocopa, & (-) sub characteristica, de qua mox supra, ואפן *& verti me*, c.... 3. p. plur. m. ערף יפנו לפני איביהם, Jos. 7. v. 12. *cervicem obverterunt* (*faciaverunt*) *ad faciem inimicorum suorum*; ἀντιπάλλαξις,

Digitized by Google

five ἀντίθωσι μετηχθησαν. Cum præf. וַיִּפְנוּ & verterunt se .... 2. p. plur. m. תִּפְנוּ respiciatis ... 1. p. plur. c. cum præf. (-) sub characteristica, & apocopa, ut in 3. p. f. f. mox supra, וַנֵּפֶן & vertimus nos ...

PIEL פִּנָּה, Lxx. Sym. ἀποσκευάζω, Theod. σκευάζω, Lxx. ἑτοιμάζω, ὁδοποιέω ... Vulg. & alii, aufero, effero, averro, expurgo, paro, instruo, præparo, expedio, (facio ut in promptu & ad manum sit,) viam sterno, seu munio, vel dux itineris sum ...

PRAET. 3. p. f. m. פִּנָּה אֹיְבֵךְ, Soph. 3. v. 15. Lxx. λελύτρωταί σε ἐκ χειρὸς ἐχθρῶν σου redemit te de manu inimicorum tuorum: Vulg. avertit inimicos tuos, Alii, everrit, eliminavit, ejecit ... inimicum tuum, f. Cum præfix. וּפִנָּה־דֶרֶךְ לְפָנָי, Malach. 3. v. 1. qui præparabit viam (tuam, habetur pronomen in Matthæo: sed abest à Syra editione,) ante faciem meam. Loquitur Verbum de voce clamaturi in deserto, i. de Joanne, confer Matth. 11. v. 10. 2. p. f. m. פִּנִּיתָ vacuum fecisti, scopâsti. 1. p. f. c. פִּנִּיתִי paravi. 3. p. plur. c. cum præf. וּפִנּוּ & verrent.

IMPER. 2. p. plur. m. פַּנּוּ expedite, parate ....

HIPHIL הִפְנָה, Lxx. στρέφω, ἀναστρέφω ... Alii, verto, (Vulg. dejicio,) Vulg. & alii, respicere facio, faciem averto, vel obverto, respicio ...

PRAET. 3. p. f. m. אֵיךְ הִפְנָה־עֹרֶף, Jerem. 48. v. 39. quomodo vertit cervicem ...? 3. p. f. f. הִפְנְתָה לָנוּס, Jerem. 49. v. 24. vertit se ad fugiendum. 3. p. plur. c. הִפְנוּ verterunt se, respexerunt.

BEN. f. m. Nahum. 2. v. 8. vel 9. state, state, וְאֵין מַפְנֶה, sed, ne unus quidem respicit ...

INFIN. cum præf. & affix. כְּהַפְנֹתוֹ שִׁכְמוֹ, 1. Reg. 10. v. 9. quum verteret humerum suum, ut abiret ...

FUT. 3. p. f. m. cum præf. & apocopa, vide Gram. Heb. tom. 1. p. 302. c. 1. וַיֶּפֶן זָנָב אֶל־זָנָב, Jud. 15. v. 4. Lxx. καὶ ἐπέστρεψε (Alex. Ald. Complut. συνέδησε colligavit,) Alii, & vertit caudam ad caudam ...

HOPHAL הָפְנָה, Lxx. στρέφομαι, vel βλέπω, Vulg. & alii, vertor, respicio ...

PRAET. 3. p. plur. c. הָפְנוּ, Jerem. 49. v. 8. versi sunt. Vulg. terga vertite, legebat הָפְנוּ.

PAOUL f. m. הַפֹּנֶה צָפוֹנָה, Ezech. 9. v. 2. quæ porta versa ad septentrionem.

פִּנָּה f. Latinè, pinna ... Lxx. Aq. γωνία, Lxx. πτερύγιον, γωνιαῖος, ἀκρογωνιαῖος .... Vulg. & alii, angulus, (i. duorum ad metam, sive in punctum flexus, inclinatio,) acies exterior ædificii, muri summitas, extremitas ... Adjectivè, angularis, summus, vel imus angularis lapis, turris ... Metaphoricè, principes, primores, capita populi ... 2. Paral. 28. v. 24. & fecit altaria בְּכָל־פִּנָּה in omni angulo Hierosolymis. Psal. 117. Hebr. 118. v. 22. lapis, quem reprobavère ædificantes הָיְתָה לְרֹאשׁ פִּנָּה factus est caput anguli, λίθος ἀκρογωνιαῖος Christus. מִמֶּנּוּ פִנָּה, Zach. 10. v. 4. vel 6. ex ipso angulus, qui ... Cum præf. הַפִּנָּה angulus ... לַפִּנָּה ad angulum ... Constr. פִּנַּת angulus. Cum ה locali, vide Gram. Hebr. tom. 1. pp. 102. & 103. & t. 2. p. 308. פִּנָּתָה in angulo, vel pro fundamento .... Alii, cum ה puncto mappiq notato, & accentu in ultima, פִּנָּתָהּ anguli, sive fundamenti ejus, terræ. Cum affix. & συγκοπῇ τοῦ ה, in quod mutatum fuerat τὸ ת, vide Gram. Hebr. tom. 1. pp. 127. & 128. פִּנָּהּ pro פִּנָּתָהּ, Proverb. 7. v. 8. angulum ejus, domûs. Plur. פִּנּוֹת anguli. Cum præf. הַפִּנּוֹת anguli. Cum affix. פִּנֹּתָיו anguli ejus, m. פִּנּוֹתָם, Soph. 3. v. 6. anguli ipsorum (populorum) desolati sunt, extremi fines. Plur. masc. cum præf. הַפִּנִּים anguli ... R. פָּנַן Arabibus, rugavit, plicatus, flexus ... fuit.

פְּנוּאֵל Masc. Pnouél ... vide infrà פְּנִיאֵל, in col. seq.

פִּינְחָס Masc. Pinhhás, Vulg. Phinees, nomen propr. 1°. filii Eleazari, filii Aaron, Exod. 6. v. 25. (ubi in Samar. Syr. Arab. post פ litera (י) scribitur.) 2°. filii Heli Sacerdotis, 1. Reg. 1. v. 3. Etym. os meum jejunat, pec. medicamenti sumendi ergo, ab usu carnium abstinet, à פֶּה os, cum affix. 1. p. f. c. (י), פִּי os meum, & נחס Arabibus in Va. jejunavit ... vel ὁ Νῆστις, à פ, vel פי articulo Coptico, & eodem Verbo נחס

jejunavit ....

פְּנִיאֵל Mass. *Peniël*, Samar. פנו אל *Panoü El*, Hebr. mox & alibi, פְּנוּאֵל *Pnouël*, Vulg. *Phanuel*, nomen propr. 1°. *loci juxta torrentem Iaboc, in finibus Amorrhaeorum in sorte Ruben: ubi Jacob, qui deinceps Israël, totâ nocte luctatus est cum angelo*, (Christo), Gen. 32. v. 30. *ita appellatus* (locus), *quod vidisset* (Jacob) *Dominum*, à פְּנֵי *viderunt*, & אֵל *Deus*. (Ubi posteà urbs condita est à Tribu Gad, Jud. 8. v. 8. Had. Reland. p. 925.) *Hac civitas Gedeonis exercitui panes negavit*, Jud. 8. v. 8. *cujus turrim destruxit Gedeon & habitatores occidit*, Jud. (non 8. v. 8. sed) 8. v. 17.... *Est autem* (hæc civitas) *continua Tripoli, apud eamque mons Libanus desinit. Jeroboam ipsam ædificiis reparavit*, 3. Reg. 12. v. 25. Leusd. 2°. filii Sesac, 1. Paral. 8. v. 8. al. 23. 3°. patris Annæ prophetissæ, Luc. 2. v. 36.

פְּנֵי הַחִירֹת Mass. (vel potiùs Pagninus), *Penéi-hâhhiréth*, ex Num. verò cap. 33. v. 8. ubi cum unico articulo Hebr. ה legitur. Vulg. ubique *phihahiroth*. Vide supra פִּי הַחִירֹת, col. 1835.

פָּנִים plur. m. (fem. nonnunquam, ut patet ex τῷ Ezech. 21. v. 16. vel 21. *quò* פָּנַיִךְ מֻעָדוֹת *facies tua vacillare*, aut *inclinare* .... *facta* fuerit,) Lxx. ὀφθαλμός, Lxx. Aq. Sym. Theod. πρόσωπον.... Vulg. & alii, *oculus, vultus, aspectus, conspectus, facies*, (anterior pars) *superficies, persona, habitus, status*, per metonymiam subjecti, *ira, lætitia, favor, tristitia*.... Lxx. item, ψυχή *anima*, φῶς *lux*, συνάντησις *occursus*, υἱός *filius*, πλῆθος *multitudo*, χείρ *manus*, τὸ αὔθεντον *locus judicialis*. γαστήρ *venter*... Pronom. ἐγώ *ego*... Adjectivè, ἐνώπιος *qui coràm est, præses*... ἀντιπρόσωποι *adversis frontibus sese aspicientes*.... Adverbal. (vi scilicet præpositionis, vel expressæ, vel subintellectæ, in statu, sive absol. sive const.) ἔναντι, Lxx. Aq. Sym. ἐναντίον, ἐνώπιον, κατενώπιον, ἀπέναντι, κατέναντι, κατεναντίον, ἔμπροσθεν, πρόσθεν, πρίν, πρό, ὄπισθεν, ἔσω, ἐσώθεν, ἐσώτερον, πλήν, ἔνεκεν... *coràm, è regione, ex adverso, ante, antequàm, priùs, priusquàm, post, intus, intrinsecùs, præterquàm, propter*... Ipsâ præpositione solâ, Græcè scilicet expressâ, πρό *pro*, διά *propter, per*, κατά *versus*, παρά *apud*, ἀπό *ab*, ὑπό *sub*, ἐπί *in, super*, εἰς *in*.... Verbal. βλέπω *aspicio, intueor*.... πρόκειμαι *positus sum antè, prosto*, μεταβάλλω *obverto*.... וּנְשׂוּא פָנִים, Isai. 3. v. 3. Lxx. καὶ θαυμαστὸν... *& admirabilem*... Vulg. *& honorabilem vultu*, Alii, *elatum, elevatum* (spectabilem, conspicuum...) *vultu, autoritate suscipiendum*.... עַז פָּנִים, Deut. 28. v. 50. Lxx. ἀναιδὲς προσώπῳ *impudentem* (gentem) *facie*, Vulg. *procacissimam*, Alii, *duram facie*, implacabilem, strenuam... וְהַבָּנִים קְשֵׁי פָנִים, Lxx. καὶ υἱοὶ σκληροπρόσωποι, Vulg. *& filii durâ facie*, Alii, *& filii duri*, vel *duræ faciei, aut durâ facie*, Ezech. 2. v. 4. ubi, substantivo non constructo, construitur adjectivum, scilicet regens genitivum, qui per ablativum redditur, vide Gram. Heb. t. 1. p. 486. c. 1. לֹא־תַכִּירוּ פָנִים בַּמִּשְׁפָּט, Deut. 1. v. 17. *non agnoscetis faciem in judicio*, i. qualis is sit, qui caussam in judicium affert. שׂוּם פָּנִים, Lxx. ὁρμάω *impetum facio*, הַקְרֹב פָּנִים οἱ ἐγγύς, *qui propè sunt*. עַל־פָּנִים ἀντιπρόσωποι, *oppositam*, vel *obversam faciem habentes*, לֶחֶם פָּנִים, Exod. 25. v. 30.... Lxx. ἄρτοι ἐνώπιοι, ἄρτοι τοῦ προσώπου, ἄρτοι προθέσεως... Vulg. & alii, *panis*, sive *panes in conspectu*, coràm expositi, *panes faciei*, i. præsentes, *panes propositionis*, i. propositi, seu præpositi, coràm oculis positi.... פָּנָיו תִּשָּׂאוּן, Job. 13. v. 8. O. ἦ ὑποστελεῖσθε; Θ. ἦ πρόσωπον αὐτοῦ λαμβάνετε.... Lxx. & alii, *nunquid revereblmini?* Theod. Vulg. & alii, *nunquid faciem?* (*vultum, personam*...) *ejus* (Dei) *accipitis*, vel *accipietis? Per faciem* hîc intelliguntur, quæ in oculos judicis incurrunt præter meritum caussæ, ut sunt amicitia, potentia, paupertas.... לְכָה נִתְרָאֶה פָנִים, 4. Reg. 14. v. 8. *agedum, videamus nos facie*, vel *faciebus*.... Verba provocantis ad pugnam. וְנֹשְׂאִים פָּנִים בַּתּוֹרָה, Malach. 2. v. 9. Syr. ונסבתון באפא בנמוסא *quòdque fingitis sensum ad vultum* (ad commodum audientis, doceris ad gratiam captandam) *in lege* interpretan-

Digitized by Google

da... uti liquet ex v. seq. Cum præf. ופנים *& vultum*... פנים בפנים *facies*..., Deut. 5. v. 4. Vulg. *facie ad faciem*.... ויהיו לאחור ולא לפנים, Jerem. 7. v. 24. O. καὶ ἐγενήθησαν εἰς τὰ ὀπίσω, καὶ οὐκ εἰς τὰ ἔμπροσθεν, Lxx. Vulg. & alii, *factique sunt* (*in*) *retrorsum*, *& non in ante*, Cocc. *& retrocesserunt* (*&*) *non accesserunt*.... כמים הפנים לפנים כן לב־האדם לאדם, Prov. 27. v. 19. Quidam, *sicut aquis superficiei*, sive *aquæ pars superior est ad superficiem*, mutandam scilicet perfacilis; (vento enim, aut motu, vel minimo, agitata fluctuat) *sic cor hominis ad hominem*, colendum videlicet instabile. Aurâ vel populari motum nutat. Modò fervet, modò friget... Alibi, *antè*, *coràm*, *anteà*... מלפנים, sic legit, vel posuit Trommius in Indice Heb.... vide מלפנים infra suo loco. ומלפנים *& ab anteà*, *ab antiquitate*... מפנים *à fronte*... Const. פני המלחמה מפנים ומאחור, 2. Reg. 10. v. 9. *facies prælii antè & retrò* utrinque impugnavi. O. ἀντιπρόσωπον τοῦ πολέμου, *opposita*, vel *obversa facies prælii*... וישא יהוה את־פני איוב, Job. 42. v. 9. O. paraphrasticωs, καὶ ἔλυσε τὴν ἁμαρτίαν αὐτοῖς (Alex. αὐτῶν) διὰ Ἰώβ. Σ. καὶ προσήκατο ὁ Θεὸς τὸ πρόσωπον Ἰώβ. Lxx. *& remisit peccatum ipsis*, vel *ipsorum propter Job*. Hebr. Sym. Vulg. & alii, *&* (*admisit*) *accepit Dominus faciem Jobi*, attendit ad personam Jobi pro aliis deprecantis, Christum exprimentis, cujus nomine Sacerdotio fungebatur... Isai. 25. v. 7. *& tollet* (Christus) *in monte hoc* פני־הלוט הלוט על־כל־העמים *faciem*, sive *expansionem densissimi veli super omnes populos*.... Conf. 2. ad Corinth. 3. vv. 14. 15. לבעבור סבב את־פני הדבר, 2. Reg. 14. v. 20. O. ἕνεκεν τοῦ περιελθεῖν τὸ πρόσωπον τοῦ ῥήματος τούτου, ἄλλος, ὅπως κυκλώσῃ τὸ πρόσωπον τοῦ λόγου τούτου, Σ. χάριν τοῦ μεταγαγεῖν τὴν προσωποποιΐαν τοῦ ῥήματος τούτου, Lxx. & alii, *ut circumducerem*, (Al. *circumageret*....) *speciem hujusce sermonis*, (ut versando hunc sermonem de filio meo, illum tandem devolverem ad causam Absalomi,) Sym. *de circumducendâ prosopopœiâ hujusce sermonis*, Vulg. *ut verterem figuram sermonis hujus*... Cum præf. ופני *& facies*.... בפני *in conspectu*, *ante*... לפני *ad conspectum*, *ante*, *coram*, *antequam*... ולפני *& in conspectu*, *& ante*, *anteà*... מלפני *ab ante*, *è conspectu*, *à*... ומלפני *& à conspectu*, *propter*.... מפני *à facie*, *propter*.... ומפני *& à facie*, *propter*... כמפני *tanquam à*.... Cum affix. פניו *facies ejus*, *sua*, m. Cum præf. & aff. ופניו *& facies ejus*, m. הפניו *an faciem ejus*, m. בפניו *in faciem ejus*, m. לפניו *ad faciem ejus*, *ante se*, *eum*, *coram eo*... m. ולפניו *& in conspectu ejus*, *ante eum*, *coram eo*... m. מלפניו *à facie*, *conspectu ejus*, m. מפניו *à facie ejus*, *sua*, m. פניה *facies ejus*, *sua*, f. ופניה *& facies ejus*, f. בפניה *in faciem ejus*, f. לפניה *in conspectum ejus*, f. מפניה *à facie sua*, f. פניך *facies tua*, m. ופניך *& facies tua*, m. בפניך *in conspectu tuo*, m. לפניך *in conspectu tuo*, *ante te*, m. ולפניך *& in conspectu tuo*, *coram te*, *ante te*, m. מלפניך *à*, *è conspectu tuo*, m. מפניך *à facie tua*, m. ומפניך *& à conspectu tuo*, m. פניך, & in pausa, פניך *facies tua*, f. פני, & in pausa, פני *vultus*, *facies mea*, c. ופני *& facies mea*, c. בפני *in facie mea*, c. לפני, & in pausa, לפני *in conspectum meum*, *ante me*, c. מלפני, & in pausa, מלפני *à*, *è conspectu meo*, c. מפני, & in pausa, מפני *è conspectu meo*, c. ומפני *& à conspectu meo*, c. פנימו *facies ipsorum*, *sua*, m. ישר יחזו פנימו, Psal. 10. Hebr. 11. v. 7. Lxx. (quibus affix. poëtic. מו singulariter accipitur, vide Gram. Heb. t. 1. p. 127. c. 2.) O. εὐθύτητα εἶδε τὸ πρόσωπον αὐτοῦ. Ἄλλος, εὐθύτητας ὄψεται τὸ πρόσωπον αὐτοῦ. Lxx. Vulg. *æquitatem vidit vultus ejus*. Alius, *rectitudines videbit vultus ejus*. S. Hieron. & alii, *rectum* (esse Deum) *videbunt facies eorum*, nempe, impiorum. ופניהם *& facies ipsorum*, בפניהם *ante faciem ipsorum*, לפניהם *in conspectum eorum*, *coram eis*, *ante eos*... ולפניהם *& conspectu eorum*, *ante eos*... מפניהם *à conspectu*, *facie eorum*, *ab istis*.... ומפניהם *& à facie ipsorum*...., פניכם *facies vestra*, m. בפניכם *in conspectu vestro*, m. לפניכם *in conspectu vestro*, *coram vobis*, *ante vos*... m. מלפניכם *è conspectu vestro*, m. מפניכם *à conspectu vestro*, m.

פָּנֵינוּ *faciem nostram*, c. לְפָנֵינוּ *in conspectu nostro, ante nos*, c. מִלְּפָנֵינוּ *ab ante nos*, c. מִפָּנֵינוּ *è conspectu nostro, ab ante nos*... c. R. פָּנָה *convertit* faciem ad... vel *avertit* ab... aut פּוּן *solicitus, attonitus, perterritus*... *fuit*. Activè, *solicitavit, territavit*... unde פָּנִים plur. à sing. פָּן (formæ יָד *manus*) *pán, facies, species*... *spectrum, imaginis*, aut *visionis nescio quid oculis sese offerens*, vel *alludens*, indeque *solicitans, territans*.... *præ nimia scil. aëris circa meridiem agitatione*... Hinc Græci, qui pro יָשׁוּד צָהֳרָיִם, legêre יָשֵׁד צָהֳרָיִם, Psal. 90. Heb. 91. v. 6: vertêre: καὶ δαιμονίου μεσημβρινοῦ *& dæmonio meridiano*... Hincque πάν, ᾶνος, ὁ, non πᾶν, παντός, τό *pan: pastorum genius*.... Hinc denique Gr. πανικὸς φόβος... Gall. *peur panique*...

פְּנִים formæ plur. masc. unde cum præfix. מִלִּפְנִים וְלַחִיצוֹן, 3. Reg. 6. v. 29. O. τοῦ ἐσωτέρου καὶ ἐξωτέρου *interiore, & exteriore*. Vulg. paraphrasticos, *quasi prominentes de pariete, & egredientes*. Targum, מִלְּגָיו וּלְבָרָא, Alii, *intrinsecus, & extrinsecus*, i. parte internâ in oraculo, & parte externâ in templo & sancto. Sic v. 30. sic v. seq. ... Cum ה locali, פְּנִימָה, O. ἔσω, ἔσωθεν, A. Σ. ἔνδον... Lxx. Aq. Sym. Vulg. & alii, *in, intra, infra, intro, intus, intrinsecus*... Cum præf. לִפְנִימָה, O. ἔσω, ἔσωθεν, ἐσώτατος ... Lxx. *intra, intus, intrinsecus, intimus, penitissimus*; מִפְּנִימָה, O. ἔσωθεν, A. Θ. ἔνδοθεν, Lxx. Aq. Theod. *intrinsecus, ex interiori loco*... R. פָּנָה *aspexit*.... unde פְּנִים, plur. *interiora, intima*... Vel singulariter, *interius, intimum*, quasi anterius dictum ... Buxtorf.

פְּנִימִי m. Lxx. ἐσώτερος, ἐσώτατος, ἔσωθεν.... Vulg. & alii, *intimus, interior, penitior, penitissimus*, Adverb. *intus, intrinsecus, ex interiori loco*... Cum præf. הַבַּיִת הַפְּנִימִי, 3. Reg. 6. v. 27. (*in medio*), Vulg. *templi interioris*, Alii, *domûs penitioris*, i. in oraculo, בַּפְּנִימִי *in interno*. Femin. cum præfix. אֶת־הֶחָצֵר הַפְּנִימִית, 3. Reg. 6. v. 36. (*& ædificavit*) *atrium interius*... Atrium hoc ante vestibulum tantùm fuisse vult Ribera; at Josephus circa totam domum, Serar. subdio erat, ut fumus victimarum

in aërem exhalaret; hîc enim erat altare holocaustorum, Corn. à Lap. Erant & alia duo atria, unum Israëlitis, alterum omnibus commune, Menoch. Sanct. Plur. m. cum præf. הַפְּנִימִים, 1. Paral. 28. v. 11. (*& cubiculorum ejus*). O. τῶν ἐσωτέρων, Lxx. & alii, *penitiorum*... Plur. fem. cum præf. 2. Paral. 4. v. 22. *fores ejus* הַפְּנִימִיּוֹת *interiores* ... à פְּנִים *intùs*... unde, assumpto in fine יוֹד (י), adjectivum demonstrativum פְּנִימִי *intimus*.... Formæ τῶ נָכְרִי *alienus*, ex יוֹד נֵכָר *alienatio*...

פְּנִינִים plur. m. Lxx. λίθοι, λίθοι πολυτελεῖς, Vulg. & alii, *lapides, lapides magni pretii*, Ferrar. *petras preciosas, gemmæ, carbunculi*, Alii, *margaritæ*... Vulg. *pretiosissima quæque opes*... Cum præf. אָדְמוּ עֶצֶם מִפְּנִינִים, Thren. 4. v. 7. Vulg. *rubicundiores ebore antiquo*, Alii, *rubuêre corpore*, sive *specie*, (Chald. חֵיזוּ *aspectu*) *præ carbunculis, pyropis, coralliis*... וּמֶשֶׁךְ חָכְמָה מִפְּנִינִים, Job. 28. v. 18. O. καὶ ἕλκυσον σοφίαν ὑπὲρ τὰ ἐσώτατα, (ἐσώτατα, & Sym. alibi, fortè legebant פְּנִים idem.) A. γλυκὺ δὲ σοφία παρὰ τὰ περίβλεπτα. Lxx. *& extrahe sapientiam præ penitissimis*, Vulg. *occultis*; nempe, *margaritis, unionibus*... commodè, certè, occultæ enim, seu penitissimæ *margaritæ, uniones*... extrahuntur. Aq. *res autem grata, jucunda sapientia præ spectarissimis* gemmis... Alii, *& extractio sapientiæ præ* extractione *margaritarum, unionum*... vocabulum πινικόν... à singul. פנן Arab. *pulchritudo*... Gig.

פְּנִנָּה Mass. *Pninnáh*, Vulg. *Phenenna*, nomen proprium alterius uxoris Elcanæ, 1. Reg. 1. v. 2. Etym. *insectatio*.... à פנן Arab. idem... Gig.

פנק QAL, Gr. per apoc. & metath. νέμω, *administro, rego*, (Lat. alternando *f* & ב) *pasco*... *delicatè enutrio*... Hinc Gr. φοῖνιξ, Lat. *panicum*...

PIEL פִּנֵּק, unde Ben. s. m. מְפַנֵּק מִנֹּעַר עַבְדּוֹ וְאַחֲרִיתוֹ יִהְיֶה מָנוֹן, Proverb. 29. v. 21. O. ὃς κατασπαταλᾷ ἐκ παιδὸς, οἰκέτης ἔσται, ἔσχατον δὲ ὀδυνηθήσεται ἐφ' ἑαυτῷ *qui delicatur à puero famulus erit: novissimè autem dolebit super se*; ipse se cruciabit ægritudine.

Digitized by Google

tudine. Chald. מתפנק מן טליותיה לעבדא ובאחריתיה נהוי (ex Syriasino, pro יהוה), יהי מנכח, Quidam, *qui sese* mundiciis, mollitiis, deliciis... *oblectat à pueritia sua servus* sui *evadet: ac in extremis suis* diebus, vel *à sese dejiciendus, expuendus*.... sibi non ferendus, Hebr. ob indignitatem aliis *rejiciendus*... Est enim τὸ מָנוֹן nom. Verbal. τοῦ מָנַן Æthiopibus, *abjecit, dejecit, rejecit*... ob indignitatem; (formæ τοῦ גָּדוֹל) ejusdemque significationis, ac Syr. מנינא, Chald. מִנְכָּה.... Vulg. & alii, *qui delicatè à pueritia nutrit servum suum, posteà sentiet eum contumacem*....

פַּס m. Chald. Lxx. ἀστράγαλος, Vulg. & alii, *articulus, palma*, sive *pars palmæ, manûs aversa*... Cum articulo postpositivo א, (vide Gram. Hebr. t. 2. p. 572.) seu emphatico, פַּסָּא דִּי־יְדָא, Dan. 5. v. 24. *palma*, sive *pars τῆς manûs aversæ, cum digitis* ad scribendum in formam τοῦ ἀστραγάλου *contractæ*... Rad. פָּסַס *defecit, imminutum fuit*... unde פַּס m. Chald. *pars*... quasi minutum, vel partem defectam dicas, Buxtorf. Lex.

פסג QAL, Hispan. *Bruxuleo*, Latin. per metathesin, *specio, spicio*, Antiquis, pro *aspicio*... Hinc & *specto*, video attentus....

PIEL פִּסֵּג, unde 2. p. plur. m. IMPER. שִׁיתוּ לִבְּכֶם לְחֵילָה פַּסְּגוּ אַרְמְנוֹתֶיהָ, Psal. 47. Hebr. 48. v. 14. O. θέσθε τὰς καρδίας ὑμῶν εἰς τὴν δύναμιν αὐτῆς, καὶ καταδιέλεσθε τὰς βάρεις αὐτῆς, A..... εἰς εὐπορίαν.... Σ. τάξατε τὰς καρδίας ὑμῶν εἰς τὸν περίβολον, Lxx. Vulg. *ponite corda vestra in virtute ejus, & distribuite* (S. Hieronymus, *separate*, Alii, *dividite*) *domos*, τὰς βάρεις *palatia*... Sic posteà & βαρεία, pro *graviore campana*, aut *campanæ pulsu*... Aq.... *in abundantiam*... Sym. *collocate* (*ponite*) *corda vestra* (attendite) *ad ambitum murorum; & dimetimini regias ejus*, Alii, *appone cor tuum ad propugnaculum ejus; & dividite palatia ejus*... Quidam, *ponite cor vestrum ad intermurale*, sive *intra muros ejus* Sionis, visuri, *sicut audivimus, in civitate Dei nostri Deum*, Christum, *qui fundavit eam in æternum*, v. 9. *aspicite palatia ejus*... in quibus *cognoscendus Deus* Christus, v. 4.

פִּסְגָּה Mass. *Pisgáh*, Lxx. Φασγά, Vulg. *Phasga*, nomen propr. montis, de quo Eusebius in voce Ἀβαρείμ... λέγεται δὲ εἶναι ὄρος Ναβαῦ καὶ ἔστιν ἐν γῇ (lege ἐν τῇ γῇ) Μωάβ ἀντικρὺ Ἱεριχὼ ὑπὲρ τὸν Ἰορδάνην ἐπὶ κορυφῆς Φασγά... S. Hieronymus, *Abarim... dicitur autem & mons esse Nabau in terra Moab contra Jericho supra Jordanem in supercilio Phasga*... τὸ פסגה, uti proprium montis nomen hinc & ex Num. 23. v. 14. variisque Deuteronomii locis accipiendum videtur. Est tamen & nonnullis appellativum. ומבמות הגיא אשר בשדה מואב ראש הַפִּסְגָּה, Num. 21. v. 20. O. καὶ ἀπὸ Βαμὼθ εἰς (Alex. Ald. Complut. Νάπην....) Ἰανὴν, ἥ ἐστιν ἐν τῷ πεδίῳ Μωὰβ ἀπὸ κορυφῆς (A. λαξευτοῦ...) τοῦ λελαξευμένου.... (Alibi, λαξευτοῦ, ὄρος scilicet, sive ὄρους...) Lxx *& à Bamoth in* (*Napen*, seu *saltum*.... Alex. Ald. Complut.) *Janen, qui*, vel *quæ est in campo Moab à vertice* (Aq. *inciso*....) *incisi* montis... Vulg. *de Bamoth, vallis est in regione Moab, in vertice Phasga*.... Quomodo vallis in vertice montis? Alii, *ad verticem montis*, i. ad initium montis, Alii aliter, Quidam, *& de excelsis*, seu *acclivis vallis, quæ est in regione Moab;* nempe, *initio τῆς* הַפִּסְגָּה, i. *montis*... R. פָּסַג *aspexit*... unde פסגה *mons*, sic dictus, quòd sit aspectu facilis. Sic & Latinè, *mons* à monstrando, quòd oculis scilicet aspicientium se monstret. Sic & Gr. ὄρος ἀπὸ τοῦ ὁρᾶν...

פַּס דַּמִּים Mass. *Pás-dammím*, Vulg. *Phesdomim*, nom. propr. loci, 1. Paral. 11. v. 13. videtur idem, ac דַּמִּים, Mass. *Dammím*, Vulg. *Dommim*, (locus scil. in Tribu Juda inter Socho & Azeca, 1. Reg. 17. v. 1.) imò hujusce loci integrum nomen esse אפס דמים *ephes-dammim*, (quod idem, ac פס דמים significat) creditur... Etym. *cessavit cædes*, sive *cessatum à cædibus, præliis*... *est*, (morte videlicet τοῦ Goliath, unde in Midrasch Ruth, fol. 48. col. 2. ita dictum locum ferunt שמשם פסקו דמים,

Digitized by Google

quòd inde desière cædes, sive prælia...) à פָּסַס, ex quo 3. p. f. m. Præteriti cum (ut fit) apocopa, פַּס *cessavit, desiit*... aut passivè, *cessatum... est*, & à plur. דַּמִּים, ־מִּי (·) in (-) seq. daghésch per legem æquivalentiæ mutato, דָּמִים *cædes*. Juncto hic verbo singulari cum nomine plurali distributio innuitur, vide Gram. Hebr. t. 1. p. 550. *cessavit ai* cædes, i. cessavit quæque cædium, pugnarum...

פִּסַּת f. unde in regimine, יְהִי פִסַּת־בַּר בָּאָרֶץ בְּרֹאשׁ הָרִים, Psal. 71. Hebr. 72. v. 16. O. ἔσται στήριγμα ἐν τῇ γῇ ἐπ' ἄκρων τῶν ὀρέων· Lxx. & Vulg. *& erit firmamentum* (panis scilicet abundans) *in terra* (imò) *in summis montium*. Alii, *pugillus*, seu *vola*, Alii, *abundantia, copia*... Quidam, *erit granum frumenti* cadens *in terram, in vertice montium* mortuum, (nempe, in loco Calvariæ, sic dicto, *quod ibi antiqui hominis esset* conditum caput, S. Hieron. in Ephes. v. 14.) *cujus fructus*, sive *seges* vento agitata, *instar Libani, perstrepans* spicas ostendet uberes... Confer Joan. 12. v. 24. R. פָּסַס *imminutum... fuit*, unde פִּסָּה f. *particula, frustum, granum*.... Hinc Hispan. *pieça*, Gal. Angl. *piece*...

פָּסַח QAL, Gr. βάσκω, Ital. Hispan. *passo*, Gal. *je passe*, hinc & Lat. *passus*.... Lxx. παρέρχομαι, χωλαίνω, σκεπάζω, ὑπερασπίζομαι.... Vulg. & alii, *gradior, prodeo, prætereo, transeo*, (*transilio*, per intervalla è loco in locum, sive à latere in latus) *claudico, tego, protego, tueor, servo, conservo*... Construitur cum præpos. עַל...

Præt. 3. p. f. m. פָּסַח *transiit*.... Cum præfix. וּפָסַח *& transibit*.... 1. p. f. c. cum præf. quare accentus ex penultima ad ultimam descendit, vide Gram. Heb. t. 2. p. 310. c. 1. וּפָסַחְתִּי עֲלֵיכֶם, Exod. 12. v. 13. *& præteribo vos*, transiliam.

Ben. plur. m. עַד־מָתַי אַתֶּם פֹּסְחִים עַל־שְׁתֵּי הַסְּעִפִּים, 3. Reg. 18. v. 21. *usquequò transilietis super ambos ramos?* vel *claudicabitis in utrunque crus, latus?* Claudus altero pede longiores gressus facit curtiori, & in id latus quasi se projicit. Cocc.

Infin. ex forma absoluta, פָּסוֹחַ וְהִמְלִיט, Isai. 31. v. 5. *transeundo... ut servet*...

NIPHAL נִפְסַח, unde 3. p. f. m. Fut. cum præf. וַיִּפֹּל וַיִּפָּסֵחַ, 2. Reg. 4. v. 4. O. καὶ ἔπεσεν καὶ ἐχωλάνθη, Lxx. Vulg. & alii, *& cecidit & claudus effectus est*... Hinc nomen מְפִיבֹשֶׁת *Miphiboset*, (ἀμφιχώλης *utrinque claudi*,) i. ipsa, *præter vultum, deformitas*.... A quo per aphæresin τοῦ מְפ, & nomen & fabula τοῦ Ἡφαίστου, vel à אַף Chald. *vultus*.... & אֶשָּׁתָא Chald. *ignis*.... q. d. *vultum ignitum*. Unde Lucianus in dialogo Junonis & Jovis, ἀλλὰ τὸν Ἥφαιστον ἰδεῖν τὸν σὸν υἱὸν οἰνοχοεῖν ἡμῖν χωλεύοντα, ἐκ τῆς καμίνου ἥκοντα, ἔτι τῶν σπινθήρων ἀνάπλεων.... ὑπὸ τῆς ἀσβόλου κατῃθαλωμένον τὸ πρόσωπον; Latinis, *Vulcanus*, i. *scoria, sordes fabri ferrarii*, (ὑπαλλαγή) pro, *faber ferrarius sordis*, seu *sordidatus*, ὑπὸ τῆς ἀσβόλου κατῃθαλωμένος πρόσωπον, ab Hebræo תּוּבַל קַיִן *toúval-qaín*, idem. Nempe ex תובל Arab. *squama, scoria ferri, æris, auri*... & קין Arab. *faber ferrarius*... Ex nomine porrò τοῦ *touvál-qaín*, ablatâ per aphæresin primâ syllabâ, nimirùm, *tou*, remanet *Val-qain*, Gall. *Vulcain*, Latinè, *Vulcanus*... vel *Vulcanus*, i. *primus faber ferrarius*, à אול *ával*, Arab. *primus*, & קין *qain*, Arab. *faber ferrarius*...

PIEL פִּסֵּחַ, unde 3. p. pl. m. Fut. cum præf. וַיְפַסְּחוּ עַל־הַמִּזְבֵּחַ, 3. Reg. 18. v. 26. Lxx. καὶ διέτρεχον ἐπὶ τοῦ θυσιαστηρίου... Vulg. & alii, *transiliebantque* (*super*) *altare*.... Alii, *& insiliebant*, vel *saltabant*, quasi *claudi* aut mente capti, miseri... *super*, vel *juxta altare, quod fecerat* Achab...

פָּסֵחַ Mass. *Paséahh*, Vulg. *Phasea*, nom. proprium 1°. viri, Esdr. 2. v. 49. 2°. filii Esthon, 1. Paral. 4. v. 12. ubi Vulg. *Phesse*. Etym. *claudicans*, à פָּסַח *claudicavit*...

פֶּסַח m. voce Hebraicâ retentâ, ac nonnihil, ut fit, corruptâ, Lxx. πάσχα, Lxx. Theod. φασέχ, Aq. φασὲ.... Aq. ὑπέρβασις, Sym. ὑπερμάχησις... Vulg. & alii, *pascha, phasech, phese*, vel *phase*... i. *transitus, transitio*, per metonymiam adjuncti, *agnus*, cujus sanguine conspersas ac signatas Israëlitarum domus, Angelus Ægyptiorum primogenitos occidens, *tran-*

Digitized by Google

fibat, Iſraëlitiſque parcebat, unde per metonymiam effectûs, *propugnatio*.... Deut. 16. v. 1. *obſerva*.... *ut facias phaſe Domino*... וְעָשִׂיתָ פֶּסַח לַיהוָה אֱלֹהֶיךָ צֹאן וּבָקָר, v. 2. O. καὶ θύσεις τὸ πάσχα κυρίῳ τῷ Θεῷ σου πρόβατα καὶ βόας... Lxx. *& immolabis Paſcha Domino Deo tuo oves & boves*... Vulg. *immolabiſque phaſe Domino Deo tuo de ovibus, & de bobus*.... Alii, *hoc eſt*, *immolabis* (metonymicè) *agnum & oves & boves* craſtinâ die... Confer Num. 28. vv. 17. 18. 19. Cum præf. הַפֶּסַח, & in pauſa, quare τὸ (ַ) in (ָ) mutatur, הַפָּסַח *paſcha*, כַּפֶּסַח *ficut paſcha*. Plur. cum præf. הַפְּסָחִים *paſchata*, לַפְּסָחִים *in ſacrificia paſchalia*. Rad. פָּסַח *tranſivit*, *tranſiliit*... unde פֶּסַח *tranſitus*, &c.

פִּסֵּחַ m. Lxx. πωλός, Lxx. Sym. χωλός, Vulg. & alii, *greſſus*, *progreſſus*.... *claudus*, פִּסֵּחַ שְׁתֵּי רַגְלָיו, 2. Reg. 9. v. 13. *claudus utroque pede*, Miphiboſet. Cum præfix. וּפִסֵּחַ *& claudus*, הַפִּסֵּחַ *claudus*, וְרַגְלַיִם לַפִּסֵּחַ אָנִי, Job. 29. v. 15. *pedes* (inſtar pedum) *claudo eram*... מִפִּסֵּחַ *à claudo*. Plur. פִּסְחִים *claudi*. Cum præf. הַפִּסְחִים *claudi*. 2. Reg. 5. v. 6. *non ingrediêris hûc*, כִּי אִם־הֱסִירְךָ הַעִוְרִים וְהַפִּסְחִים *imò arcebit te cæcorum, claudorumque*, i. debilium, invalidorumque, quiſque, ita locus per ſe munitus erat... R. פָּסַח *claudicavit*...

פְּסִיל m. Lxx. Aq. Sym. Theod. γλυπτὸν, Lxx. ἄγαλμα, εἴδωλον, ϐδέλυγμα... Vulg. & alii, *ſculptile*, *ſtatua*, *imago picta*, *ſimulachrum*, *idolum*, quod *circum altare* ponitur... Plur. כִּי אֶרֶץ פְּסִלִים הִיא *quia terra ſculptilium* (lapidicina) *eſt*.... Cum præf. הַפְּסִילִים *ſculptilia*... וּפְסִילִים *& ſculptilia*... Iſai. 42. v. 8. *gloriam meam alteri* (i. peregrino deo) *non dabo*, (וְלֹא) וּתְהִלָּתִי לַפְּסִילִים (*nec*) *laudem meam ſculptilibus*... וְלַפְּסִילִים *& ſculptilibus*.... Conſtr. פְּסִילֵי אֱלֹהֵיהֶם, Deut. 8. v. 25. *ſculptilia deorum earum gentium*. Cum præf. וּפְסִילֵי *& ſculptilia*. Cum affix. פְּסִילֶיהָ *ſculptilia ejus*, f. פְּסִילַיִךְ *ſculptilia tua*, m. פְּסִילֵיהֶם *ſculptilia eorum*, *ſua*, וּפְסִילֵיהֶם *& ſculptilia illorum*, בִּפְסִילֵיהֶם *ſculptilibus ſuis*, *eorum*, וּבִפְסִילֵיהֶם *& ſculptilibus eorum*, *ſuis*. R. פָּסַל *ſculpſit*...

פַּסִּים m. plur. (χιτὼν πολύμιτος) Aq. ἀστραγαλωτὸς, ἀστραγάλιος, Lxx. Aq. καρπωτὸς, Lxx. ποικίλος.... Vulg. & alii, (tunica multis liciis texta) veſtis, non *talaris*.... quæ Gr. ποδήρης dicitur: ſed *aſtragalis*, ſive *undis depicta*, κυματώδης ἰσὶς... vel *fructibus intexta*, aut *diverſis coloribus*, uti *polymita*, vel etiam *variis particulis diverſorum colorum conſuta*... τὸ enim פַּסִּים propriè *particulas*... ſignificat. Cum præfix. הַפַּסִּים *fruſtorum*, ſeu *verſicolor* tunica... R. פָּסַס *imminutum*... fuit, unde פַּסִּים plur. m. *particulæ*, *fruſta*...

פַּסַךְ Maſſ. *Paſách*, Vulg. *Phoſech*, nomen propr. filii Jephlat, filii Heber, filii Bariæ, 1. Paral. 7. v. 33. Etym *arbiter*, *judex*, *cauſidicus*, à פְּסַךְ Chaldais (idem, quod פָּסַס) *decrevit*.... τὸ (ֶ), pro τὸ (ֵ) ſub ס.

פָּסַל QAL, Gr. ψιλόω *nudo*, *privo*, Lat. per metatheſin, *ſpolio*, per ſyncopen, *polio*... unde ψιλὸς *tenuis*, *nudus*... Angl. Gal. *Vaſſal*.... Hinc Lxx. γλάφω, λαξεύω, ἐκλαξεύω, πελεκίζω.... Vulg. & alii, (Lat. per merath.) *ſcalpo*, *ſculpo*, *lapides incido*, *præcido*, *dolo*...

PRAET. 3. p. ſ. m. cum affix. פְּסָלוֹ *ſculpit illud*, m.

IMPER. 2. p. ſ. m. פְּסָל (ׇ) in (ָ) hhatouph) ob maqqáph correpto, פְּסָל־לְךָ, Exod. 34. v. 1. *dola tibi*.

FUT. 3. p. ſ. m. cum præf. וַיִּפְסֹל *& dolavit*. 1. p. ſ. c. cum præf. וָאֶפְסֹל *& dolavi*, *ſculpſi*... 3. p. plur. m. cum præf. וַיִּפְסְלוּ *& dolabant*...

פֶּסֶל m. Lxx. γλύμμα, Lxx. Aq. Sym. Theod. γλυπτὸν, εἰκὼν, εἴδωλον.... Vulg. & alii, *ſculptura*, *ſculptile*, *ſtatua*, *imago*, *ſimulachrum*, ſive *idolum*.... Lxx. item Verbal. γράφω *ſcribo*... פֶּסֶל הַפֶּסֶל, 2. Paral. 33. v. 7. *ſculptile* (Lat.) *ſimulachri*, reique *ſimilis*... Cum præf. וּפָסֶל *& ſculptile*, הַפָּסֶל, in pauſa, הַפָּסֶל *ſculptile*, בְּפֶסֶל *in ſculptili*, מִפֶּסֶל *à ſculptili*. Cum præf. & affix. לְפִסְלוֹ *in ſculptile ſibi*, m. וּפִסְלִי *& ſculptile meum*, c. עֵץ פִּסְלָם, Iſai. 45. v. 20. (qui geſtant, non geſtantur,) *lignu ſimulachri*, ſeu *idoli ſui*, m. R. פָּסַל *ſculpſit*...

Digitized by Google

פסנתרין, פסנטרין plur. m. Chald. (ex Gr. τὸ ψαλτηρίῳ), Lxx. ψαλτήρια, Vulg. & alii, *psalteria*...

פסס QAL, Ital. per metath. *spezzo*, Gal. *je despece*...

PRAET. 3. p. plur. c. כִּי־פַסּוּ אֱמוּנִים, Psal. 11. Hebr. 12. v. 2. O. ὅτι ὠλιγώθησαν (A. ἐπεράθησαν, Σ. ἐξέλιπεν) αἱ ἀλήθειαι.... Lxx. Vulg. *quoniam diminutæ sunt veritates*.... Aq. *defierunt*, Sym. *defecerunt*, Alii, *excisi sunt*... *veraces*, seu *fideles*, Quidam, (ex usu Chaldaïco) *semovêre se* (*discessêre*, *dissutæ* veluti, sive *discissæ*) *veritates à filiis hominum*...

פִּסְפָּה Mass. *Pispáh*, Vulg. *Phaspha*, nomen propr. filii Jetter, 1. Paral. 7. v. 38. Etym. *lapis*, à פִּסְפָּא f. Chald. *lapis*, unde diminutivum פְּסֵיפָס *lapillus*, calculus.... ex quo Gr. ψῆφος.

פעה QAL, Gr. βοάω, per metath. ἀπύω... *clamo*, *vociferor*, *ejulo*, *sono*, *sibilo*... unde Gr. ὄφις...

FUT. 1. p. s. c. כַּיּוֹלֵדָה אֶפְעֶה, Isai. 42. v. 14. Lxx. ὡς ἡ τίκτουσα ἐκαρτέρησα *sicut pariens malis non cedebam*. Vulg. *sicut parturiens loquar*, Alii, (Cocc.) *ut puerpera, clamabo*, Quidam, *clamabam, nunc verò*...

פָּעוּ Mass. *Páou*, Gen. 36. v. 39. (1. Paral. 1. v. 49. פָּעִי *Pái*, mendosè pro פָּעוּ *Páou*,) Vulg. utrobique, *Phau*, nom. proprium urbis Adar regis septimi, (vel octavi) in Edom, Leusd. Etym. *fragraverunt*, *se diffuderunt* odores, à פָּעָה Arabibus, *fragravit*, *se diffudit* odor.... unde (uti ex accentu liquet) 3. p. plur. c. Præteriti, פָּעוּ *fragrarunt*...

פְּעוֹר Mass. *Peór*, Vulg. *Phogor*, nom. propr. 1°. montis, *in terra Moab in supercilio Lybiadis*, (*respicientis solitudinem*,) *in quem Balac rex Moab Balaam ariolum duxerat ad maledicendum Israëli*, Num. 23. v. 28. *in hoc (monte) Baal-phegor*, sive *Beelphegor*, *à gentibus fuit cultus*, Num. 25. v. 3. *juxta hunc in valle sepultus est* (*Moscheh*, sive) *Moses*, Deut. 24. v. 6. (sive 34. vv. 1. & 5.) Leusd. 2°. urbis *tribûs Judæ*, *cujus mentio fit in codicibus Græcis*, *non in Hebræis*, Jos. 15. v. 60.... *credibile est hujus urbis memoriam permansisse in* Φογώρ, *quod nomen erat vici in Tribu Juda non longe à Bethlehem*... teste Eusebio in onomastico, ἔστι Φογὼρ κώμη πλησίον Βηθλεέμ *est Phogor vicus propè Bethleem*... *Hieronymus addit*, quæ nunc Phaora nuncupatur. *Emollita est pronuntiatio*, *& abjectum gamma*, uti Σωαρ dixêre, *pro* Σηγώρ, &c. Reland. Palæst. p. 955. 3°. idoli Moabitarum & Madianitarum, (à quo & mons & vicus, ubi colebatur, nuncupati videntur) Num. 25. vv. 3. 18. Deut. 3. v. 29. & cap. 4. v. 3. Jos. 22. v. 17. Hos. 9. v. 10..... Cum nomine בעל, בַּעַל־פְּעוֹר *Báal-peór*, vel *Béel-phegór*, i. *Dominus*, sive *Deus-Peór*, seu *Phegór*, aut *Phogór*, non autem *Dominus-montis*... Deut. 3. v. 29. *mansimusque in valle contra* בֵּית פְּעוֹר, Vulg. *fanum τοῦ Phogor*. Etym. non *podex*, sed *nuditas*, (Hebræis obscœnum membrum) à פָּעַר Hebræis, *aperuit*... Chaldæis, *nudavit se*... Hinc, geminatâ scilicet prima radicali, Gr. Πρίαπος, Ionicè, Πρίηπος, Lat. *Priapus*.... Quod liquet cùm ex Num. 25. vv. 5. 18. Jos. 22. v. 17. tùm maximè ex Num. 25. v. 8. neque enim *separavit se vir è filiis Israël* ad cacandum *ante τὸ* בעל פעור; sed לְבֹשֶׁת (Hos. 9. v. 10.) *ad facinus indignum* unde cum Madianitide transfodiendus... Sic porrò Origenes homil. 20. in *Num.* sic S. Hieronymus...

פעל QAL, (Latinè per metathesin, *laboro*, alternando, ut fit, ל & r, *operor*, per apocopen, *facio*. Lxx. Sym. ποιέω...) ἐργάζομαι, Lxx. ἐξεργάζομαι, Lxx. Aq. κατεργάζομαι, Lxx. ἐνεργέω, πράττω, Sym. δράω, Lxx. ἐπιτελέω.... Vulg. & alii, *operor*, *efficio*, *effectum reddo*, (*munere*, vel *virtutis munere fungor*, *promoveo*, *afficio*, *facio*, *ago*,) *perpetro*, *perficio*, *perago*, *exequor*, *præsto*...

PRAET. 3. p. s. m. מִי־פָעַל וְעָשָׂה, Isai. 41. v. 4. *Quis designavit* (Calv. *paravit*, Cocc.) *& perfecit*...? Prius est decreti, consilii, incœpti: posterius effectionis seu perfectionis. In pausa, quare τὸ (-) in (·) mutatur, כִּי הַשָּׁתוֹת יֵהָרֵסוּן צַדִּיק מַה־פָּעָל, Psal. 10. Hebr. 11. v. 3. *si propugnacula destruuntur*,

Digitized by Google

justus quid faciet? Dominus est... qui.... פָּעַל יְהוָה לַמַּעֲנֵהוּ וְגַם־רָשָׁע לְיוֹם רָעָה, Prov. 16. v. 4. Vulg. *universa propter semetipsum operatus est Dominus; impium quoque ad diem malum.* Alii, ex Targum, כֻּלְּהוֹן עוֹבָדִין דַּאלָהָא לְאִלֵּין דְּמִשְׁתַּמְעִין לֵיהּ וְרַשִׁיעָא לְיוֹמָא בִּישָׁא *universa ipsa opera Dei propter eos, qui obedientes sese ei præbent; impius verò in diem malam...* Sic vertunt: *omnia operatur Deus ad responsionem sui ipsius, vel ut respondeant sibi ipsi, i. ut sibi obtemperent... etiam impius ad diem calamitosum*, supple, *ordinatur à Deo....* Quidam, *omnia operatur* Deus αἰτιολογικῶς, caussæ redditiva *ei*, *qui rationem facti reddere faceret*, aut *reddi postularet; sic etiam impius omnia parat* responsa *in diem malam*, quâ scilicet deprehenderetur, reddenda *interrogaturo....* Sermo ellipticus, vide Gram. Heb. t. 2. p. 5. τὸ porrò לַמַּעֲנֵהוּ non ad præpositionem לְמַעַן; sed ad מַעֲנֶה nomen masc. sive subst. sive participium τῶ Hiphil Verbi עָנָה *respondit*... referendum esse ex τῷ הוּ affixo liquet... Cum præf. וּפָעַל & *operatur*, format... 2. p. s. m. פָּעַלְתָּ לַחוֹסִים בָּךְ, Psal. 30. Hebr. 31. v. 20. *paras*, vel *potius præstas* (exhibes, aut exhibebis) *confugientibus ad te*, כִּי גַּם־כָּל־מַעֲשֵׂינוּ פָּעַלְתָּ לָּנוּ (*páaltallánou*,) Isai. 26. v. 12. *nam omnia etiam opera nostra operatus es nobis... opera nostra* vocat, non quæ facta sunt per nos, sed propter nos; ut Jerem. 51. v. 35. *violentia mea*, i. mihi facta. Angl. annot. Quicquid nobis evenit, boni malive, te curante evenit... Grotius; quod ex præcedentibus liquet. 1. p. s. c. פָּעַלְתִּי *operatus sum...* 3. p. plur. c. פָּעֲלוּ, & in pausa, quare τὸ (-) primariæ vocis revocatum in (‑) sub ע mutatur, פָּעָלוּ *operati sunt, operantur...*

Ben. s. m. כִּי־פֹעַל פֹּעֵל בִּימֵיכֶם, Habac. 1. v. 5. *quia opus parat*, (vel *paratur*,) molitur, *in diebus vestris, quod non crederetis, si narraretur.* פֹּעֵל אָוֶן, Lxx. κακοῦργος *maleficus, improbus...* Cum præf. וּפֹעֵל & *operans....* Cum præf. & affix. וּלְפֹעֲלִי & *opifici meo...* c. Plur. constr. accentu ab ultima ad penultimam ob concursum retracto, vide Gram. Hebr. tom. 2. p. 308. פֹּעֲלֵי אָוֶן, Job. 34. v. 8. *qui operantur iniquitatem*, Cocc. *qui tractant vanitatem*, qui in vanitate occupantur. Cum præf. וּפֹעֲלֵי & *operantes...* לְפֹעֲלֵי *operariis...* מִפֹּעֲלֵי *ab operariis...*

Fut. 3. p. s. m. ex forma (-), וּמַה־יִּפְעַל שַׁדַּי לָמוֹ, Job. 22. v. 17. (*dicebant*) *quid faceret sibi omnipotens? quùm illo...* αὐτοῖς, hìc continuatur. In pausa, unde τὸ (-) in (‑) sub ע mutatur, יִפְעָל *operatur, parat.* 2. p. s. m. ex forma (ֹ), quod ob maqqaph in (‑ hhatoúph) mutatur, Job. 35. v. 6. *si peccas*, מַה־תִּפְעָל־בּוֹ *quid facis contra ipsum?* Vulg. *quid ei nocebis?* Ex forma (-) quod ob pausam in (‑) mutatur, גָּבְהֵי שָׁמַיִם מַה־תִּפְעָל, Job. 11. v. 8. *altitudines cœli*, ἐναλλαγή, pro *cœlum altitudinum*, i. cœlum altissimum (est,) *quid agas?* Sic אַשְׁרֵי הָאִישׁ, Psal. 1. v. 1. *beatitudines viri*, pro *vir beatitudinum*, i. vir maximè beatus... 1. p. s. c. ex forma (-), quod ob pausam in (‑) mutatur, Job. 7. v. 20. *peccavi*; מָה אֶפְעַל לָךְ *quid facerem* (aliud) *erga te, ô hominum observans?* 2. p. pl. m. in pausa, quare τὸ (-) primariæ vocis revocatum in (‑) sub ע mutatur, quamvis accedente ן paragogico accentus pausans à penultima ad ultimam descendat, vide Gram. Heb. t. 2. p. 312. c. 2. אַף־בְּלֵב עוֹלֹת תִּפְעָלוּן *etiam injustitias in corde paratis*, meditamini...

פֹּעַל m. Lxx. ἔργον, Aq. κατέργον, Lxx. Incert. ἐργασία, Lxx. πόνημα, πρᾶξις, μισθὸς... Vulg. & alii, *labor, opus, operatio, factura, elaboratio, quæstus, lucrum, opificium, instrumentum, factio*, sive *factum, facinus, negotium....* Per metonymiam causæ, aut effectûs, *merces, præmium laborum...* Sym. ἐργάτης *operarius, artifex.* Lxx. item, ὁδὸς *via, ratio, vitæ institutum...* Verbal. ἐργάζομαι *operor*, ἐνεργέω *efficaciter operor*, ποιέω *facio...*, כִּי פֹעַל אָדָם יְשַׁלֶּם־לוֹ, Job. 34. v. 11. *quale opus hominis, tale præmium dabit illi.* Cum præf. וּפֹעַל & *opus...* בְּפֹעַל *opere....* Cum affix. τῷ (ֹ) in (‑ hhatoúph) mutato, unde & τὸ (ׇ) ex (-) sub ע per (‑ hhatoúph) dilatatur, vide Gram. Heb. t. 1. pp. 34. & 109. פָּעֳלוֹ *opus ejus, suum*, m.

Digitized by Google

Cum præf. & affix. וּפָעֳלוֹ *& opus ejus*, m. כְּפָעֳלוֹ *secundùm opus ejus*, m. לְפָעֳלוֹ *ad opus suum*, m. כְּפָעֳלָהּ *juxta opus suum*, f. פָּעֳלָהּ, & in pausa, τὸ (ׄ) in (ׇ) ante affix. ה mutatur, פָּעֳלָהּ *opus tuum*, m. וּפָעָלְךָ *& opus tuum*, m. בְּפָעָלְךָ *opere tuo*, m. פָּעֳלֵךְ *opus tuum*, f. פָּעֳלִי *opus meum*, c. פָּעֳלָם *opus eorum*... בְּפָעֳלָהֶם *ad opus ipsorum*.... כְּפָעֳלָם *secundùm opus ipsorum*.... לְפָעֳלָם *de opere istorum*... וּפָעָלְכֶם *& opus vestrum*, m. ... Plur. τοῦ (ו) in (ׄ) loco τοῦ (ֹ) mutato, ac (ָ) penult. in (ְ), vide Gram. Hebr. tom. 1. pp. 105. & 109. רַב־פְּעָלִים, 2. Reg. 23. v. 20. *magnus rebus gestis*... R. פָּעַל *operatus est*...

פְּעֻלָּה f. Lxx. ἔργον, ἐργασία, λειτουργία, πόνος, μόχθος, μισθός... Vulg. & alii, *opus*, *operatio*, *munus publicum*, *opera*, *labor molestus*.... Item, *operæ pretium*, *merces*, *fructus*, sive *compensatio operæ*... Constr. פְּעֻלַּת־צַדִּיק לְחַיִּים, Proverb. 10. v. 16. *opera justi* (sunt, aut tendunt) *ad vitam*, æternam scilicet, ut docet ἀντίθεσις. Cum affix. פְּעֻלָּתוֹ *opus ejus*, *suum*, m. Cum præf. & affix. הִנֵּה שְׂכָרוֹ אִתּוֹ וּפְעֻלָּתוֹ לְפָנָיו, Isai. 40. v. 10 *ecce merces sua* (Christi) *cum ipso*, (nempe, *oves ipsi à patre traditæ*;) *& opus*, sive *studium ipsius* (ipsæ nimirùm oves) *ante ipsum* educendæ, ipsi, vel ex ipso pascendæ... Vide v. seq. confer & cap. 62. v. 11. לִפְעֻלָּתֶךָ *operi tuo*, f. ... וַאֲנִי לְרִיק יָגַעְתִּי.... אָכֵן מִשְׁפָּטִי אֶת־יְהוָה וּפְעֻלָּתִי אֶת־אֱלֹהָי, Isai. 49. v. 4. *At ego*.... *frustrà laboro*, frustrà prædico apud Judæos, quorum paucissimi credunt.... *veruntamen judicium meum*, *jus meum*.... unum *cum Domino*; *& opus meum cum Deo meo* commune. Confer Joan. 14. v. 10. פְּעֻלָּתָם *opus eorum*... לִפְעֻלַּתְכֶם *operi vestro*, m. Plur. constr. פְּעֻלּוֹת *opera*... Cum præf. לִפְעֻלּוֹת *ad opera*... à Paoûl f. f. פְּעוּלָה, unde mutato τοῦ (ו) in (ֻ) sequenti dagh. per legem æquivalentiæ, פְּעֻלָּה *opus*... R. פָּעַל *operatus est*...

פְּעֻלְּתַי Mass. *Pullthâi*, Vulg. *Phollattai*, nom. proprium filii octavi τοῦ Obededom, 1. Paral. 26. v. 5. Etym. *opus meum*... à פְּעֻלָּה, vel cum aff. פעלת Arab. *opus*, & (ַי) per enallagen pro (ִי). Vide Gram. Hebr. t. 1. p. 127. c. 1. affix. scil. 1. p. s. c.

פָּעַם QAL, Gr. per metath. ἀμείβω *muto*, *alterno*, *per vices ago*, *egredior*, *progredior*, *prætereo*, *pertranseo*...

INFIN. cum præf. & affix. וַתָּחֶל רוּחַ יְהוָה לְפַעֲמוֹ בְּמַחֲנֵה־דָן, Jud. 13. v. 25. O. καὶ ἤρξατο πνεῦμα κυρίου συνεκπορεύεσθαι αὐτῷ ἐν παρεμβολῇ Δάν, Lxx. *& cœpit Spiritus Domini simul egredi cum eo in castra Dan*... Vulg. *cœpitque Spiritus Domini esse cum eo in castris Dan*... Alii, *cœpitque Spiritus Domini per vices agitare eum*, Alii, *roborare*, Arab. *vegetare*, Alii, *tangere*, Cocc. *pulsare*, Syr. *promovere*, Alii, *ducere*, *impellere*.... *eum* ... Quidam, *& irruit* (ex חוּל, חִיל, usuque Arabico, confer Jud. 14. v. 6.) *Spiritus Domini* in eum *inter incedendum in castris Dan*; *unde descendit*...

NIPHAL נִפְעַם *transeo*, *pertranseo*...

PRAET. 1. p. s. c. נִפְעַמְתִּי וְלֹא אֲדַבֵּר, Psal. 76. Hebr. 77. v. 5. O. ἐταράχθην καὶ οὐκ ἐλάλησα. Σ. ἠπόρουν, καὶ οὐκ ἐλάλησα. Lxx. Vulg. *turbatus sum*, *& non sum locutus*. Sym. *dubitabam & non locutus sum*. S. Hieron. & alii, *stupebam & non loquebar*. Alii, *contritus*, *attonitus*, *perculsus*... *eram*, *ut loqui non possem*. Quidam, *percurrebam* (mente), *quæ non exprimerem*.

FUT. 3. p. s. f. correpto τοῦ (ָ) in (ַ) ob accentum ab ultima ad penultimam propter (ו) convertens retractum, vide Gram. Heb. tom. 2. p. 310. c. 1. וַתִּפָּעֶם רוּחוֹ, Gen. 41. v. 8. O. ἐταράχθη ἡ ψυχὴ αὐτοῦ. Ἄλλος, κατεπλάγη. Lxx. *turbata est anima ejus*. Alius, *transibat spiritus ejus* de cogitationibus in cogitationes. Vulg. *pavore perterritus*. Alii, *conturbatus*, *consternatus*, *contritus*, *confractus*, *exagitatus* ... *est spiritus ejus*, Alii, *palpitabat cor ejus*, Quidam, *& alternabat animus ejus*, m. spem scilicet ac timorem... vel *pertransibat*, i. alienabatur mens ejus...

HITHPAEL הִתְפָּעֵם, unde 3. p. s. f. Fut. cum præf. (ו) convertenti, unde τὸ (ֵ) in (ֶ), ut mox supra, corripitur, וַתִּתְפָּעֶם רוּחוֹ, Dan. 2. v. 1. O. καὶ ἐξέστη τὸ πνεῦμα αὐτοῦ, Lxx. *nec constabat sibi mens*

Digitized by Google

ejus.... Vulg. *& conterritus est spiritus ejus* ... Alii, *consternavit se, varie huc & illuc agitatus, vicibus jactatus.... est spiritus ejus* .... Quidam, *immutabat se mens ejus*.... Syr. *insaniebat*...

פַּעַם c. sed f. sæpiùs, Lxx. βῆμα, διάβημα, Lxx. Aq. κάθοδος, Lxx. Sym. περίοδος, Lxx. Aq. ὁδός, Lxx. ἴχνος, Lxx. Sym. πούς, (Lxx. χείρ,) Lxx. Sym. Theod. ἅπαξ, Lxx. εἰσάπαξ, καιρός, χρόνος, τότε... Vulg. & alii, *gressus, passus, (ingressus, incessus, progressus...) transitus*, seu *transitio, descensus, migratio, reditus, (angulus)*, vide אֶרֶז nomen arboris, suo loco; *circuitus, via*, sive *iter, profectio*, per metonymiam adjuncti, *vestigium, pes, mensura*, hinc & *manus*... Item, *semel, semel duntaxat, omninò, prorsus, occasio, tempus, tunc, nunc*... Nonnulli etiam, *ictus*, Gal. *coup, pulsus, concussio*.... Item, *incus*.... פַּעַם אַחַת וְלֹא אֶשְׁנֶה לוֹ, 1. Reg. 26. v. 8. *uno ictu, nec altero opus erit illi*. In pausa, unde τό (-) penult. in (-) mutatur, פָּעַם *angulus*.... Cum præfix. הַפַּעַם, Lxx. ἅπαξ *semel*, νῦν *nunc*, ἀπὸ τοῦ νῦν *à nunc, ab hoc tempore*, νῦν ἔτι *nunc adhuc*, ὁ νῦν καιρός *præsens tempus*, זֹאת הַפַּעַם, Gen. 2. v. 23. *ob, istac vice* ... Gal. *ob, pour le coup*.... In pausa, unde τό (-) penult. in (-) sub פ mutatur, אָמוּתָה הַפָּעַם, Gen. 46. v. 30. *morerer jam haud invitus, postquam*... כְּפַעַם, כְּפָעַם, in pausa, כְּפָעַם *in vicem, vice*... Num. 24. v. 1. *nequaquam abiit* כְּפַעַם־בְּפַעַם, O. κατὰ τὸ εἰωθὸς αὐτῷ ... Lxx. *sicut consuetum ei* erat ... Vulg. *ut antè perrexerat*... Alii, ad verbum, *sicut vice in vice*, i. *hâc vice, ut vice priore*... Quidam, *uti singulis vicibus*, i. ut anteà solebat.... Lxx. item, (alibi) καθὼς ἀεὶ *sicut semper*, ὡς (καθὼς) ἅπαξ καὶ ἅπαξ *uti semel & semel*. Dual. Gen. 27. v. 36. *supplantavit me*. זֶה פַעֲמַיִם.... O. ἰδοὺ δεύτερον τοῦτο... Lxx. Vulg. & alii, *en alterâ vice*,... Lxx. item (alibi) δὶς *bis*, ὁδοὶ *viæ*... In pausa, unde (-) loco τοῦ (-) sub מ, פַּעֲמָיִם *vicibus duabus*... Plur. שֶׁבַע פְּעָמִים *septem vicibus*, O. ἑπτάκις. Constr. פַּעֲמֵי *pedes, vestigia, incessus, anguli*.... Cum affix. פְּעָמָיו *pedes suos, ejus*....m.

פְּעָמֶיךָ *pedes tuos*... m. פְּעָמַיִךְ *pedes tui*... f. פְּעָמַי, & in pausa, פְּעָמָי *pedes mei*.... c. לִפְעָמַי *pedibus meis*... c. Cum terminatione fem. plur. cum affix. עַל אַרְבַּע פַּעֲמֹתָיו, Exod. 25. v. 12. O. ἐπὶ τὰ τέσσαρα κλίτη Lxx. Vulg. & alii, *per, in quatuor angulos ejus*, arcæ, ad basim, scil. Lxx. 3. Reg. 7. v. 30. μέρη. R. פָּעַם *mutavit, alternavit, vicem reddidit*, vicem, aut vice respondit... unde פַּעַם, m. (ex quo פַּעֲמָה f. vel פְּעָמוֹת plur.) *vicem*... significat, & *angulum*, quem format lineæ alterius in alteram mutua, aut alterna inclinatio.

פְּעָמוֹת plur. f. vide in פַּעַם, col. præced.

פְּעָמִים plur. m. vide ibid.

פַּעֲמֹן m. Lxx. κώδων, Vulg. & alii, *tintinnabulum*, Alii, *nola, tuba, cymbalum, crepitaculum*.... Plur. cum præf. הַפַּעֲמֹנִים *tintinnabula*... Constr. פַּעֲמֹנֵי *tintinnabula*.... Cum præf. וּפַעֲמֹנֵי *& tintinnabula*... Rad. פָּעַם *alternavit*... unde פַּעֲמֹן *instrumentum, quod alternatim pulsatur, aut sonat*...

פַּעְנֵחַ Mass. *Páanéahh*... vide צָפְנַת suo loco. Vide & Gram. Hebr. tom. 1. p. 447. c. 2.

פער QAL. Lxx. ἀνοίγω, διανοίγω... Vulg. & alii, (Lat. per metath.) *aperio, adaperio, patefacio*, seu *aperiendo diduco*. Item, ex usu Chald. *nudo, retego*... unde ex τοῦ פָּרַע, per metath. (aut hoc ab illo) factum videtur.

Præt. 3. p. s. f. cum præf. וּפָעֲרָה פִיהָ לִבְלִי־חֹק, Isai. 5. v. 14. *& aperit (sepulchrum) os suum absque præscripto*, Lxx. τοῦ μὴ διαλιπεῖν... 1. p. s. c. פִּי פָעַרְתִּי וָאֶשְׁאָפָה, Psal. 118. Hebr. 119. v. 131. *os meum distendo, anheloque* præ siti, sive desiderio præceptorum tuorum.... 3. p. plur. c. פָּעֲרוּ *distendunt*...

פַּעֲרַי Mass. *Páarái*, Vulg. *Pharai*, nomen propr. viri, 2. Reg. 23. v. 35. Etym. *rosa mea*, à sing. פער Arab. *rosa patens, aperta*, Av. & affix. 1. p. s. c. (ַי).

פצח QAL. Lxx. Theod. ἀνοίγω, Lxx. διανοίγω, διαστέλλω, χαίρω, ῥήγνυμι, ἐξαιρέω, λυτρόω.... Vulg. & alii, *aperio* os ad cachinnum, scil. vel loquendum... unde differt à τοῦ פער, quod os aperit ad respirandum, aut deglutiendum... vel

potiùs τό פצה לוּ פטר latiùs patet.... *aperiundo diduco, distendo, hisco, dehisco, inhio*; ex usu Chald. *libero, servo, eximo, eruo, redimo*...

PRAET. 3. p. s. f. Gen. 4. v. 11. *maledictus*, ejiciendus... *es ab istac terra*, אֲשֶׁר פָּצְתָה אֶת־פִּיהָ לָקַחַת *quae aperuit os suum ad combibendum*... Cum praef. ופצתה *& aperiet*.... 2. p. s. m. expresso τῷ ה in fine, ubi subintelligebatur, vide Gram. Hebr. t. 1. p. 284. פָּצִיתָה אֶת־פִּיךָ אֶל־יְהוָה, Jud. 11. v. 36. *aperuisti os tuum ad Dominum*, ad nuncupandum scilicet votum... quo si ipsa (ἡ τῷ videlicet Jephte filia, dicta Philoni Judaeo שְׁאִילָא *seilan*, i. *postulatio*, sive *postulanda, expetenda*... unde *Iphigeniae* fabula...) *mortua est*, לְתַנּוֹת *ad alloquendam* ergò mortuam *ibant* (v. 40.) *quatuor anni temporibus, filiae Israël*... Sed quòd de perpetua duntaxat virginitate votum fuerit, liquet vel unis hisce verbis: וַיַּעַשׂ לָהּ אֶת־נִדְרוֹ אֲשֶׁר נָדָר וְהִיא לֹא־יָדְעָה אִישׁ, v. 39. *fecit igitur illi ex voto, quod nuncupárat, ut ipsa virum non cognosceret*, includendo scil. *unde statutum*... *ut irent* לְתַנּוֹת ... 1. p. s. c. פָּצִיתִי *aperui*... 3. p. plur. c. פָּצוּ *aperuerunt*...

BEN. s. m. cum praef. Isai. 10. v. 14. *& non fuit*, נֹדֵד כָּנָף וּפֹצֶה פֶה וּמְצַפְצֵף *qui abigeret alâ, aut aperiret rostrum, aut pipiret, ut matres solent direptis nidis*, הַפּוֹצֶה *qui redimit*...

IMPER. 2. p. s. m. פְּצֵה *aperi*. Cum affix. פְּצֵנִי *libera me*... c.

FUT. 3. p. s. m. יִפְצֶה *aperiet*...

פצח QAL. Lxx. ᾄδω, Aq. κελαδέω, Lxx. βοάω, ἐξάλλομαι, Sym. ἱλαρύνομαι, ἱλαρύνομαι, Lxx. ῥήγνυμαι... Vulg. & alii, *cano, canto, decanto, modulor, sono, persono, strepo, clamo, conclamo*, (prae gaudio scilicet) *exsilio, exsulto, hilaror, exhilaror, gaudeo, laudo, jubilo, erumpo in gaudium*, vel *erumpo gaudium*, Terent.... Hinc per aphaeresin ac metathesin, Lat. *gestio*...

PRAET. 3. p. plur. c. פָּצְחוּ רִנָּה, Isai. 14. v. 7. *erumpunt in cantum*...

IMPER. 2. p. s. f. פִּצְחִי *erumpe* cantu... 2. p. plur. m. פִּצְחוּ רַנְּנוּ יַחְדָּו, Isai. 52. v. 9. *erumpite & canite simul*.... Cum praefix. ופצחו *& erumpite* clamore, laude...

FUT. 3. p. plur. m. יִפְצְחוּ *erumpent*...

PIEL פִּצֵּחַ, unde 3. p. plur. c. PRAET. in pausa, וְאֶת־עַצְמֹתֵיהֶם פִּצֵּחוּ, Mich. 3. v. 3. Lxx. καὶ τὰ ὀστέα αὐτῶν συνέθλασαν, Alex. συνέκλασαν, Complut. συνέτριψαν... Lxx. Vulg. & alii, *& ossa eorum ruperunt, fregerunt, confregerunt*.... Alex. *& ossa unà cum carne & pelle incluserunt*... (ni τό συνέκλασαν, mendosè sit pro τῷ συνέκλασαν) Complut. & alii, *frustatim comminuerunt*...

פצל QAL, Gr. ψιλόω *nudo, privo, deglabro, depilo*... per metath. λεπίζω, & cum syncopa, λέπω *decortico, delibro*, vel *putamen, & squamam detraho*... Gal. per syncop. *je pele*...

PIEL 3. p. s. m. PRAET. Gen. 30. v. 38. *posuitque virgas*, אֲשֶׁר פִּצֵּל, Alii, *quas decorticaverat*... O. ἃς ἐλέπισεν....

FUT. 3. p. s. m. cum praef. וַיְפַצֵּל *& decorticavit*... Vulg. *ex parte decorticavit*...

פצם QAL. Gr. ψωμίζω *panem in frusta divido*... & cum apocopa, ψάω *in tenues partes comminuo*...

PRAET. 2. p. s. m. cum affix. Psal. 59. Hebr. 60. v. 4. *commovisti terram*, פְּצַמְתָּהּ, O. καὶ συνετάραξας αὐτήν, Lxx. & Vulg. *& conturbasti eam*, Targ. וְזַעְזַעְתָּא וּסְדַקְתָּא יָתַהּ *concussisti, & discidisti eam*, Syr. ופתחתה *& aperuisti, dehiscere fecisti eam*, Alii, *diffregisti*, vel *diffregeras, disruperas*...

פצע QAL, Gr. ψάω, ψήχω, *rado*, per metonymiam adjuncti, *incido, vulnero, in partes tenues comminuo, extenuo*...

PRAET. 3. p. plur. c. cum affix. פְּצָעוּנִי, Cant. 5. v. 7. O. ἐτραυμάτισάν με, Lxx. Vulg. & alii, (&) *vulneraverunt me*, A. ἐμώλωπισάν με, Aq. & quidam, *suggillârunt cutem ex verberum incussione*...

PAOUL s. m. פְּצוּעַ־דַּכָּא, Deut. 23. v. 1. Lxx. θλαδίας, Vulg. & alii, *eunuchus*, compressione factus: digitis nimirùm testiculi infantum in aqua calida positorum comprimuntur usque dum abolentur, Drusius. Eunuchi sunt duplices: 1. qui tales sunt à Deo facti; qui sic nati sunt,

Digitized by Google

ſunt, vel ex morbo: 2. facti ab hominibus. De his, non de illis, hîc agitur. Horum iterum tria ſunt genera; quibus teſticuli ſunt, 1. attriti, vel 2. exſecti, vel 3. quibus & penis abſciſſus eſt: De his hîc agitur, ſynopſ.... Ad verbum: *attritus*, (Aq. τραυματίας *vulneratus, laceratus, comminutus*... Nonnulli, *teſtes*, vel *teſtem*, at unde τοῦ דַּכָּא, ſignificatio iſtæc? Alii, *contritione*, ſive *compreſſione*... teſticulorum ſcilicet.

Infin. formæ abſolutæ cum præfix. הַכֵּה וּפָצֹעַ, 3. Reg. 20. v. 37. O. καὶ πατάξας συνέτριψε, Lxx. *& percuſſum contrivit, contudit*... Vulg. *qui percuſſit eum, & vulneravit*... Alii, *percutiendo, & vulnerando*... Quidam, *percutiendo ita ut vulneraret*.

פֶּצַע m. Lxx. Aq. Sym. Theod. τραῦμα, Lxx. σύντριμμα... Vulg. & alii, *vulnus, plaga inflicta, ſauciatio, contritio, contuſio, fractio*... Cum præf. & affix. Gen. 4. v. 23. *num virum occidi* לְפִצְעִי *in vulnus meum*, i. quo mihi jure talionis de tali vulnere ſit metuendum? Plur. פְּצָעִים חִנָּם, Proverb. 23. v. 29. *vulnera gratis*, i. ſine causâ accepta. Conſtr. נֶאֱמָנִים פִּצְעֵי אוֹהֵב, Proverb. 27. v. 6. *fideliora*, (i. minus de ipſis diffidendum, cavendum... quàm de...) *vulnera à diligente* inflicta... Cum affix. פְּצָעַי *vulnera mea*, c. R. פָּצַע *vulneravit*...

פָּצַר QAL, Gr. ψαίρω *accelero, propero, feſtino, accedo, attingo*.... per metath. Gal. *je preſſe*... Angl. *to preſſ*. Lxx. βιάζομαι, καταβιάζομαι, παραβιάζομαι... Vulg. & alii, *inſto (inſiſto) urgeo, premo, opprimo, impello, compello, cogo, vim facio*.... Conſtruitur cum præpoſ. ב.

Fut. 3. p. ſ. m. ex forma (-) cum præf. וַיִּפְצַר־בָּם מְאֹד, Gen. 19. v. 3. *& valdè inſtitit ipſis*. 3. p. plur. m. cum præf. וַיִּפְצְרוּ בָאִישׁ בְּלוֹט, Gen. 19. v. 9. *& vim faciebant viro*, Lot ſcilicet...

HIPHIL הִפְצִיר, unde Infin. ex forma (-), וּתְרָפִים הַפְצַר, 1. Reg. 15. v. 23. O. καὶ πόνους θεραφὶν ἐπάγουσιν... Sch. Τὸ δὲ θεραφὶμ, Α. θρησκείαν καὶ ἀνθυφαίρεσιν ἡρμήνευσεν. Ἄλλος, ἐπιτήρησιν, Ἄλλος, θεραφεὶν ὀδύνην καὶ πόνους ἐπάγουσι. Σ. ἡ δὲ ἀνομία τῶν εἰδώλων τὸ ἀπειθεῖν. Lxx. *& labores Theraphin inducunt*. Sch. τὸ autem, *Theraphim*, Aquila, *cultum & ſubtractionem interpretatus eſt*. Alius, *obſervationem*, Alius, *Therapheim dolorem & labores inducunt*. Sym. *iniquitas verò idolorum* eſt τὸ *diffidere*. Vulg. *& quaſi ſcelus idololatriæ, nolle acquieſcere*. Alii, *& vanitas*, ſeu *iniquitas* τῶν *Theraphim*, i. e. crimen veluti idololatriæ eſt *tranſgredi*, voluntatem ſcil. Dei.... Sunt porrò οἱ *Theraphim*, צַלְמָנַיָּא Targ. Jonath. Jerem. 50. v. 38. μορφώματα, Aq. *figuræ*, ſive *imagines*, vel ſerpentum, vel angelorum, vel hominum, vel dæmonum, (à שרפים, alternando more Chaldæorum ac Syrorum ש in ת, *Seraphim*, primi angeli, aut per metath. *preſteres*, ſerpentes ſiti ἀπόλλοντες...) Vel *imagines conſtellatæ*, Chald. טלסמאות *Thalaſmaoth*, *figuræ loquentes*.... *reſponſa conſulentibus dantes*, ut patet, ex Ezech. 21. v. 21. Zach. 10. v. 2. à ſing. טלסם *Thilſemon*, Arab. Gr. τέλεσμα, ἀποτέλεσμα, Lat. depravatè, *Taliſma*.... Sunt verò Aliis οἱ תרפים *Theraphim*, *Penates* (uti videntur ex 1. Reg. 19. v. 13.) ad tuendam, amplificandamque rem domeſticam culti, à תרף Arabibus, Æthiopibus, *bonis, commodiſque vitæ affluxit*... Unde Gr. τρυφάω, à תרפים *Theraphim* verò θεραπεύω... Quare & τὸ תרפים poſſet deduci & à רָפָא *ſanavit, curavit*... Adſcito videlicet ת in initio, uti exindè (vel ex רְפַף idem ſignificanti) תְּרוּפָה *ſanatio, curatio*... Cum ת parag. וְהָיְתָה הַפְּצִירָה פִים לַמַּחֲרֵשֹׁת, 1. Reg. 13. v. 21. O. καὶ ἦν ὁ τρυγητὸς ἕτοιμος τοῦ θερίζειν. Ἄλλος, καὶ ἐγένετο ἡ προσβολὴ τοῖς στόμασι τοῖς ἀρότροις.... Lxx. paraphraſticωs, *& erat vindemia ad metendum*.... Alius, *& erat applicatio, ora aratris*.... Vulg. *retuſæ itaque erant acies vomerum*... Alii, *& erat lima habens ora* (à plena inciſuris ad acuendum ferrum) *vomeribus*... Alii aliter. Quidam, *fiebat jam* (ſubintelligitur, quod mox ſequitur) *prælium, limando*, ſive *dum limarentur* adhuc *acies vomerum*, & cæterorum...

פְּצִירָה, unde cum ה articulo, vel potiùs characteriſtico, הַפְּצִירָה. Eſt enim Infini-

tivus τῶ Hiphil Verbi עָצַר, cum ה parag. quod cùm ex accentu, tum etiam ex ſenſu liquet. Vide mox ſupra.

פקד QAL. Lxx. per proſtheſin τῦ Σ, ac metath. σκέπτομαι, Lxx. Aq. Sym. Theod. ἐπισκέπτομαι, Lxx. ἐπισκοπέω, συνεπισκέπτομαι, ἐκζητεῖν, ἀριθμέω, Lxx. Sym. ἐπιζητέω, Lxx. ἐτάζω, Sym. ἐξετάζω, Lxx. μνάομαι, ἑτοιμάζω, ἀλίσκω, ἐκδικέω, ἐπάγω, Sym. ἐπιλογίζομαι, Lxx. ἀποδίδωμι, ἀνταποδίδωμι, ἐντέλλομαι, συντάσσω, συνίστημι, ἐφίστημι, ποιέω... Vulg. & alii, *video, ſpeculor, conſidero, perpendo, circumſpicio, viſo, inviſo, viſito*, (peculiariter in ſacris literis, *viſito ad pœnas ſumendas*,) *inſpicio, luſtro, recenſeo, diſpicio, reſpicio, obſervo, curator & inſpector ſum, unà inſpicio, luſtro, recenſeo*, aut paſſivè, *recenſeor; exquiro, inquiro, requiro, rei amiſſæ*, vel *præteritæ*, vel *abſentis deſiderio teneor, examino, ſcrutor, perſcrutor, exploro, probo, æſtimo, comparo, numero, annumero, memoro, commemoro, mentionem facio, recordor, reminiſcor, affecto, paro, expedio, capio, deprehendo, convinco, ulciſcor, vindico, vendico, adduco, perſuadeo, induco, infero, computo, reputo, reddo, tribuo, concedo*, (*committo*) *permitto; retribuo, rependo, faciendum injungo, mandatum impono, quod quis exequatur, jubeo, præcipio, impero, colloco, ordino, inſtituo*, (*deſtituo, depono*,) *ſubſtituo, perficio, confirmo, ſtabilio, commendo, facio, efficio, fingo, effingo*... Generali certâ quâdam ratione, perſonæ, ſive rei alicui *adeſſe*, vel *abeſſe*, tam in bonum (& conſtruitur cum accuſativo) quàm in malum (tunc conſtruitur cum על (& אל, ל, ב ferè) in cenſitione eſt auctionis, vel defectûs; eſt ſemper ſuperioris in inferiores, quos ad opus aliquod demandat... Caſtel.

Praet. 3. p. ſ. m. פָּקַד אֶת־שָׂרָה, Gen. 21. v. 1. *viſitavit* (*Dominus*) *Saram*, non aditu, (uti cap. 18. v. 1.) ſed effectu promiſſi, quod ſcilicet conciperet, & poſt menſes novem à prædictione (cap. 18. vv. 10. 14. factâ,) elapſos pareret filium... Item (alibi) *luſtravit, numeravit, recenſuit, commiſit, mandavit, præfecit, depoſuit*.... 2. p. ſ. m. Pſal. 16. Hebr. 17. v. 3. *exploras cor meum*, פָּקַדְתָּ לַּיְלָה *nocte* (inſtar heri ſervos examinantis) *luſtras*. Cum præfixo (ו) convertenti, unde accentus ex penultima ad ultimam deſcendit, vide Gram. Hebr. tom. 2. p. 310. c. 1. וּפָקַדְתָּ *& conſideras*... 1. p. ſ. c. פָּקַדְתִּי *viſitavi*.... Cum præfixo (ו) convertenti, quare accentus à penultima ad ultimam retrahitur, וּפָקַדְתִּי בְשֵׁבֶט פִּשְׁעָם, Pſal. 88. Heb. 89. v. 33. tunc *viſitabo cum virga* (ergo, quando פקד ſignificat *viſito* vindictæ causâ ſubintelligitur, בשבט) *defectionem eorum*... Jerem. 15. v. 3. *& præficiam*... Cum affix. פְּקַדְתִּיו *viſitabo eum*... פְּקַדְתִּים *viſitabo eos*... 3. p. plur. c. פָּקְדוּ *numerarunt*... In pauſa, unde τὸ (-) primariæ vocis revocatum in (·) ſub ק mutatur, פָּקָדוּ *deſiderárunt*, vel *deſiderata* ſunt... Cum præf. וּפָקְדוּ *& præficient*... Cum affix. פְּקָדוּךָ *viſitant, requirunt... te*, m. 2. p. plur. m. פְּקַדְתֶּם *viſitâſtis*.... Cum præf. וּפְקַדְתֶּם *& committetis*... 1. p. plur. c. וְלֹא־פָקַדְנוּ מְאוּמָה, 1. Reg. 25. v. 15. *nec deſideravimus quicquam*...

Ben. ſ. m. פֹּקֵד עֲוֹן אָבֹת עַל־בָּנִים, Exod. 20. v. 5. *animadvertens iniquitatem patrum in filios*.... Cum (ו), פּוֹקֵד *viſitans*, vindictæ ergo.

Paoul plur. m. פְּקוּדִים, Lxx. ſubſtant. ἀριθμοὶ *numeri*, Vulg. & alii, *numerati*... ἀρχηγοὶ (Alii,) ἐπίσκοποι (τῆς δυνάμεως), Vulg. & alii, *principes, inſpectores, præfecti, duces* (*exercitûs*...) Lxx. item, ſubſtantivè ac ſingulariter, ἐπίσκεψις, ἐπισκοπή, σύνταξις, υἱοὶ... *inſpectio, præfectura, deſcriptio, filii* (Levi) recenſiti ſcil. Cum præf. τῦ (ו) in (ֻ) ad euphoniam mutato, הַפְּקֻדִים, Num. 1. v. 44. *ii cenſi*, ſive *recenſi, numerati*, Num. 31. v. 48. *præfecti*... Conſtr. פְּקוּדֵי, & τῦ (ו) in (ֻ) mutato, פְּקֻדֵי *recenſi, præfecti*... Cum præfix. וּפְקוּדֵי *& numerati*... מִפְּקוּדֵי *ex recenſitis*... Cum affix. τῦ (ו) in (ֻ) correpto, פְּקֻדָיו *numerati ejus*, m. וּפְקֻדָיו *& numerati ejus*, m. פְּקֻדֵיהֶם, פְּקוּדֵיהֶם *numerati eorum*.... וּפְקֻדֵיהֶם *& numerati ipſorum*.... לִפְקֻדֵיהֶם, לִפְקֻדֵיהֶם *per numeratos eorum*... פְּקֻדֵיכֶם *nu-*

Digitized by Google

merati vestri, m.... Plur. femin. פְּקֻדֹּת, al. פְּקוּדוֹת, 4. Reg. 11. v. 18. vide infra פְּקֻדָּה, col. 1896.

INFIN. formæ absolutæ, פָּקֹד, Lxx. substantivè, *ἐπίσκεψις*, *ἐπισκοπή*, *inspectio*, *recensio*, quæ fit *lustrando*, *inspiciendo*.... *visitando*.... Cum præf. בִּפְקֹד *dum recensebit*... לִפְקֹד *ad visitandum*, *recensendum*.... וְלִפְקֹד *& ad visitandum*... Cum affix. mutato חֹלֶם (ֹ) in (ָ hhatoúph), quod cum שְׁוָא (ְ) præced. sedem mutat, vide Gram. Heb. tom. 1. p. 351. פָּקְדִי quo *visitavero*...

IMPER. 2. p. ſ. m. פְּקֹד & פְּקוֹד, *recenseto*... Cum præf. וּפְקֹד *& visita*... Cum affix. punctis, ut in Infinitivo, mutatis, permutatiſque, פָּקְדֵנִי *visitato me*, c. Cum præf. & affix. וּפָקְדֵנִי *& visitato me*, c. 2. p. pl. m. פִּקְדוּ *visitate*, *præficite*... Cum præf. וּפִקְדוּ *& recensete*...

FUT. 3. p. ſ. m. יִפְקֹד, יִפְקוֹד *desideret*, *visitabit*, *præficiet*... Cum præf. וְיִפְקֹד *& visitabit*... וַיִּפְקֹד *& visitavit*, *recensuit*, *commisit*, *deposuit*.... Cum affix. חֹלֶם (ֹ) in (ְ) mutato, vide Gram. Hebr. tom. 1. p. 359. יִפְקְדֵנִי *visitaverit*, *quæsierit*.... *me*, c. יִפְקְדֵם *visitabit eos*, ad beneficio ſcilicet afficiendum. Cum præf. & affix. וַיִּפְקְדֵהוּ *& præfecit eum*... וַיִּפְקְדֵם *& recensuit eos*. 2. p. ſ. m. תִּפְקֹד *visitabis*, *recensebis*, *præficies*... Cum præfix. וְתִפְקֹד *& visitâsti*, vindictæ causâ. Cum aff. תִּפְקְדֶנּוּ, Pſal. 8. v. 6. quòd *visites eum* hominem, ſuſcipiens videlicet ipſum. תִּפְקְדֵם *numerabis eos*... Cum præf. & affix. וַתִּפְקְדֶנּוּ לִבְקָרִים, Job. 7. v. 18. *quod visites*, vel *summo mane*... 2. p. ſ. f. cum præf. וְתִפְקְדִי *ut reviseres*, *repeteres*... 1. p. ſ. c. אֶפְקֹד, אֶפְקוֹד, *visitabo*.... Cum præf. וָאֶפְקֹד *visitavi*... 3. p. plur. m. יִפְקְדוּ *visitabunt*... Cum præf. וַיִּפְקְדוּ *& visitârunt*... 2. p. plur. m. תִּפְקְדוּ *recensebitis*...

NIPHAL נִפְקַד, Lxx. *ἐπισκοπὴ ἔσται*, *ἐπισκέπτομαι*, *ἀφανίζω*, Sym. *ὑστερέω*, *ζητέομαι*, Theod. *αἰτέω*, Lxx. *ἐκδικέω*, *ἐντέλλομαι*... Vulg. & alii, *visitatio*, *inspectio*, *animadversio*, *punitio*... *fit*, *invisor*, *visitor*, (vel beneficii, vel ſupplicii causâ,) *inspicio*, *lustro*, *recenseo*, *recenseorve*, *dissentio*, in numero ſcil. i. *desum*, *deficio*, *deficior*, *frustror*, *tardiùs venio*, *quæror*, *requiror*, *desideror*, aut *rei amissæ desiderio teneor*, *peto*, *repeto*, *exsilio*, *saltu exeo*, *faciendum injungo*...

PRÆT. 3. p. ſ. m. נִפְקַד *desideratus*.... *fuit*... 2. p. ſ. m. cum præf. quare accentus ex penultima ad ultimam deſcendit, vide Gram. Heb. tom. 2. p. 310. c. 1. וְנִפְקַדְתָּ *& visitaberis*, *desideraberis*...

INFIN. הִפָּקֵד *desiderando*... Cum præf. לְהִפָּקֵד *ut desideretur*...

FUT. 3. p. ſ. m. יִפָּקֵד *visitabitur*, *desiderabitur*... צֵירֵי (ֵ) in (ַ) propter accentum ab ultima ad penultimam ob concurſum retractum correpto, vide Gram. Hebr. tom. 2. p. 308. יִפָּקֶד *visitabitur*... Cum præf. וַיִּפָּקֵד *& desideratus fuit*... 3. p. ſ. f. תִּפָּקֵד *visitabitur*. 2. p. ſ. m. תִּפָּקֵד *visitaberis*. 3. p. pl. m. in pauſa, unde צֵירֵי (ֵ) primariæ vocis loco שְׁוָא (ְ) ſub ק, יִפָּקֵדוּ *visitabuntur*, *desiderentur*... Cum præf. וַיִּפָּקְדוּ *& desiderati fuerunt*...

PIEL פִּקֵּד, unde BEN. ſ. m. Iſai. 13. v. 4. *Dominus exercituum* מְפַקֵּד צְבָא מִלְחָמָה, Lxx. *ἐντέταλται ἔθνει ὁπλομάχῳ*... *mandavit genti bellicosæ*... Vulg. *præcepit militiæ belli*... Alii, *recenset*, vel *lustrat exercitum* (ſub. *suum*, Ang.) *belli*, ſive *prælii*.... i. bellicoſum, vel ad bellum, ſeu prælium paratum... Quidam, *cogit*, *conscribit*, *parat exercitum*, *bellum*...

PUAL פֻּקַּד, *recensitus*, *desideratus*.... *fuit*.

PRÆT. 3. p. ſ. m. אֲשֶׁר פֻּקַּד, Vulg. in plur. *quæ enumerata sunt*... Alii, *quia enumeratum fuit*... quicquid ad *ministerium Levitarum*.... pertinebat. 1. p. ſ. c. פֻּקַּדְתִּי יֶתֶר שְׁנוֹתָי, Iſai. 38. v. 10. Lxx. activè, (legebant פָּקַדְתִּי) *καταλείψω τὰ ἔτη τὰ ἐπίλοιπα*. *relinquam annos residuos*. Vulg. *quæsivi residuum annorum meorum*. Alii, *privor residuo* (ſpe fruſtror reſiduorum) *annorum meorum*.

HIPHIL הִפְקִיד, Lxx. *ἱστημι*, (*ἄλλος*) *ἐπισκέπτομαι*, *καθίστημι*, *τίθημι*, *παρατίθημι*, *παρακατατίθημι*, *δίδωμι φυλάσσειν*, *ἐμβάλλω*.... Vulg. & alii, *præficio*, *substituo*, (Alius,) *inspicio*. *lustro*, *recenseo*, *visito*, vel

ad pœnas sumendas, vel *ad opem ferendam*, *constituo*, *pono*, *oppono pignori*, *pigneror*, *appono*, *commendo*, *fidei alicujus depositum servandum trado*, *committo*, *depono tanquam apud sequestrem*, *do custodiendum*, *impono*, *injicio*...

Praet. 3. p. f. m. וְכִי הִפְקִיד אִתּוֹ אֲנָשִׁים Jerem. 40. v. 7. *quòdque commendâsset apud ipsum* (five *ipsi*) *viros*... Gen. 39. v. 5. *præfecit*, *visitorem*, *præfectum fecit*.... Cum præfix. וְהִפְקִיד *& deposuit.* 2. p. f. m. cum affix. הִפְקַדְתּוֹ *præfecisti eum.* 1. p. f. c. הִפְקַדְתִּי *præfeci*... Cum præf. וְהִפְקַדְתִּי, (accentu à penult. ad ultimam retracto, vide Gram. Heb. tom. 2. p. 308.) *& præficiam*.... Cum affix. הִפְקַדְתִּיךָ *præfeci te*, m. 3. p. plur. c. absque (י) יוד (·) comite in penultima, הִפְקִדוּ *deposuerunt*...

Imper. 2. p. f. m. ex forma (-), הַפְקֵד *præfice*, *recense*...

Fut. 3. p. f. m. יַפְקִיד *deponet*.... Cum præf. ex forma (-), וַיַּפְקֵד *& præficiat*.... וַיַּפְקֵד *& præfecit*.... Cum præf. & affix. וַיַּפְקִידֵם *& præfecit eos*.... 1. p. f. c. אַפְקִיד *committam*, *deponam*... 3. p. plur. m. cum præf. absque (י) יוד (·) indice, in penultima, וַיַּפְקִדוּ *& deposuerunt*...

HOPHAL הָפְקַד, Lxx. καθίσταμαι, παρατίθεμαι... Vulg. & alii, *constituor*, *componor*... *apponor*, *deponor apud*, *juxta ponor*, *alicujus cura*, *fidei commendor*, *committor*...

Praet. 3. p. f. m. הִיא הָעִיר הָפְקַד כֻּלָּהּ, Jerem. 6. v. 6. O. ὦ πόλις ψευδής, ὅλη.... Lxx. *ô civitas mendax*, *tota*... Vulg. *hæc est civitas visitationis*, *omnis*... Alii, *hæc illa est civitas*, *quæ visitatur.* Chald. *cujus peccata visitantur*, *tota enim ipsa*.... Cocc. *illa est urbs*, ubi *depositum* est, nempe, quicquid Deus hominibus ἐπίστευσεν, (confer Rom. 3. v. 2.) ibi *fraudatio est in medio ejus tota*... Haud incommodè, tum τὸ עִיר sæpiùs fem. est, vide Gram. Hebr. tom. 1. p. 51.

Paoul f. m. פָּקוּד, Lxx. ἐπίσκοπος... Vulg. & alii, *inspector*, *qui alicui rei curandæ præest*, five *præficitur*, *præfectus*.... Lxx. item, σκεῦος, *vas*, *instrumentum*... Plur. פְּקוּדִים *præpositi*... Cum præf. הַפְּקֻדִים *præfecti*....

HITHPAEL הִתְפָּקֵד, Lxx. Aq. Sym. Theod. ἐπισκέπτομαι.... Vulg. & alii, *visitor*, seu *recenseor*, *numeror*...

Praet. 3. p. plur. c. cum קמץ (-) sub פ, loco פתח (-) sequente dagh. per legem æquivalentiæ, (Alii aliter) הִתְפָּקְדוּ, & cum חטף (-hhatoúph) loco פתח (-) sub characteristica, ex קמץ Hophal, uti volunt Grammatici, vide Gram. Hebr. tom. 1. p. 190. c. 2. הָתְפָּקְדוּ, Num. 1. v. 47. *recogniti*, *numerati*, *recensiti*.... *fuerunt*, aut *recensendos sese præbuerunt*...

Fut. 3. p. f. m. cum præf. & (-) sub פ, pro (-) & dagh. in ק, per legem æquivalentiæ, וַיִּתְפָּקֵד הָעָם, Jud. 21. v. 9. *& visitandum*, five *recensendum se præbuit populus*... 3. p. plur. m. cum eod. (-), וַיִּתְפָּקְדוּ *& numerandos sese præbuêre*...

פְּקוֹד, Jerem. 50. v. 21. O. in Imperat. ἐκδίκησον, Lxx. *vindica*, Vulg. *visita*... Ezech. 23. v. 23. quo in loco Lxx. Vatic. Φακούκ *Phacoúc*, Alex. Φούδ *Phoúd*, Ald. Φακούθ *Phacoúth*, Complut. Φαβούδ *Phaboúd*, Aq. ἐπισκέπτην *inspectorem*, *præfectum*.... Est aliis utrobique nomen appellativum, aliis proprium; Mass. *Peqod.* Grotius, *Bactrianos* hoc nomine designari putat, Cocc. *Hierosolymam*... Etym. *visitatio*... (formæ שׂחוק *irrisio*), à פָּקַד *visitavit*...

פְּקֻדָּה f. Lxx. ἐπίσκεψις, ἀριθμός, ἐπισκοπή, ἐκδίκησις, μέλλων, στρατιώτης, ἄρχων, δυνάμεις... καθίστημι, ἐπάγω... Vulg. & alii, *inspectio*, *recensio*, *quæ fit lustrando*, *& inspiciendo*, *consideratio*, *visitatio*, (*ad opem ferendam*, five *ad pœnas sumendas*) *animadversio*, *punitio*, *vindicta*, *pistrinum*, *locus*, *in quo torquebantur servi.* Lxx. item adjectivè, *præfectus*, *præses*, *dux*, *magistratus*, *ostiarius*... Verbal. *constituo*, *præficio*, *induco*, *ascisco*... וּמַה־תַּעֲשׂוּ לְיוֹם פְּקֻדָּה, Isai. 10. v. 3. *quid facietis in die visitationis?* Quomodo vos geretis? *Visitatio* ejusque dies, duplex: 1°. gratiæ, ut Ruth. 1. v. 6. Luc. 1. v. 68. & cap. 19. v. 44. 2°. iræ & judicii, ut Jerem. 10. v. 15. & cap. 11. v. 23. posterior hic intelligitur, Anglic. annot. Cum præf. הַפְּקֻדָּה *visitationis*... לִפְקֻדָּה *ad re-*

Digitized by Google

censionem, in præfecturam... Constr. פְּקֻדַּת כָּל־הַמִּשְׁכָּן וְכָל־, Num. 4. v. 16. *inspectio* (*curatio* Eleazari esto) *totius tabernaculi, totiusque*... Cum præf. וּפְקֻדַּת *& visitatione*... Cum affix. פְּקֻדָּתוֹ *præfecturam... ejus* m. פְּקֻדָּתְךָ *visitatio... tua*, m. פְּקֻדָּתֵךְ *præfecturam... tuam*, f. Cum præf. & aff. וּפְקֻדָּתְךָ *& præfectura... tua*, m. פְּקֻדָּתָם *visitationis, præfectura... ipsorum*... וּפְקֻדָּתָם, Isai. 15. v. 7. *& repositum*, (*substantiam*...) *eorum*, לִפְקֻדָּתָם *in præfecturam.... suam, ipsorum*. Plur. פְּקֻדּוֹת *visitationes, præfecturæ*... Cum præf. deficiente יוֹד (י) fortè ex regimine ob præposit. עַד־ seq. Vide Gram. Hebr. tom. 1. p. 123. הַפְּקֻדֹּת *præfecturæ*... R. פָּקַד *visitavit, numeravit, lustravit, præfecit, commisit, deposuit, desideravit, defuit*...

פִּקָּדוֹן m. Sym. ἔνθηκα, Lxx. Aq. παραθήκη, Vulg. & alii, *res recondita, reposita, deposita, alicujus fidei commissa, depositum*.... Lxx. item, φυλάσσω *custodio*... Cum præf. הַפִּקָּדוֹן *depositum*, בְּפִקָּדוֹן *in deposito*, לְפִקָּדוֹן *in depositum*... R. פָּקַד *deposuit*...

פְּקִדֻת f. unde וְשָׁם בַּעַל פְּקִדֻת, Jerem. 37. v. 13. O. καὶ ἐκεῖ ἄνθρωπος, παρ' ᾧ κατέλυε, (Alex. Ald. Σαρουίας, Compl. Ἰαρουίας...) Lxx. *& ibi homo, apud quem diversatus*, vel *diversaturus erat*. (Vers. 21.) Vulg. *erat ibi custos portæ per vices, nomine Jerias*... Alii, *eratque ibi Dominus*, vel *magister, præfecturæ*, Tir. Pisc. *custodiæ*, Calv. *carceris*, Tigurina Vers. Erat Jerias filius Selemiæ, filii Hananiæ, cui mortem prædixerat Jeremias, cap. 28. Eam mortem, quasi non prædicta, sed illata, fuisset ab Jeremia, vindicare voluit nepos, Grot. R. פָּקַד *præfecit, deposuit, alicujus fidei commisit custodiendum*.... unde פְּקֻדַּת f. *præfectura, custodia*...

פִּקּוּדִים plur. m. Lxx. ἐντολαί, δικαιώματα, Sym. παραινέσεις, ἀριθμός, Aq. Theod. ἐπισκοπή, Sym. Theod. ἐπίσκεψις... Vulg. & alii, *præcepta, mandata, jussa, causæ præsidia, firmamenta, quibus causa nititur, justificationes, adhortationes, admonitiones, consilia, quæ dantur*... In singul. *numerus, recensio, quæ fit lustrando, & inspiciendo, inspectio, visitatio*... Construct. פִּקּוּדֵי יְהוָה

יְשָׁרִים, Psal. 18. Hebr. 19. v. 9. *mandata Domini recta*... Psal. 118. Heb. 119. v. 128 ubi accentus ab ultima ad penultimam ob concursum ascendit, vide Gram. Hebr. t. 2. p. 308. *Unde* כָּל־פִּקּוּדֵי כֹל יִשָּׁרְתִּי *omnia mandata, omnia, inquam, recta*.... esse *probo*... Vide Gram. Hebr. tom. 1. p. 529. Cum affix. פִּקּוּדָיו, יוֹד (י) in (ּ) ad euphoniam mutato, פִּקֻּדָיו *præcepta*, sive *mandata ejus*, m. פִּקּוּדֶיךָ, יוֹד (י) in (ּ) correpto, פִּקֻּדֶיךָ *mandata tua*, m. Cum præf. & affix. בְּפִקֻּדֶיךָ, בְּפִקּוּדֶיךָ *de mandatis tuis*, m. לְפִקֻּדֶיךָ, Psal. 118. Heb. 119. v. 40. *ad mandata tua* anhelo; מִפִּקּוּדֶיךָ *ex mandatis tuis*, m. וּמִפִּקּוּדֶיךָ *& ex mandatis tuis*, m. R. פָּקַד *faciendum injunxit, mandatum imposuit, quod quis exequeretur, jussit, præcepit*...

פָּקִיד, vel deficiente (י), פָּקִד, m. Lxx. ἐπίσκοπος, ἐπιστάτης, προστάτης, κωμάρχης, τοπάρχης... Vulg. & alii, *Episcopus*, (Neh. 11. v. 22.) *præpositus, præfectus*, (cujus curæ aliquid commissum est, *delegatus, tutor... ἐπίτροπος*) *curator, defensor, præses, dux, pagi locive præfectus, princeps*.... Lxx. item Verbal. ἐπισκέπτομαι *inspicio*... καθίστημι *constituo*.... Cum præfix. וּפָקִיד *& præfectus*... הַפָּקִיד *præfectus*... Constr. cum præfix. וּפְקִיד כֹּהֵן הָרֹאשׁ, 2. Paral. 24. v. 11. *& delegatus*, Vulg. *quem primus Sacerdos constituerat*. Cum affix. פְּקִידוֹ *præfectus ejus*, m. Plur. פְּקִידִים, absque יוֹד (י) צֵרֵי (ֵ) comite, in penultima, פְּקִדִים *præfecti*... R. פָּקַד *præfecit, commisit*...

פָּקַח QAL. Lxx. Sym. ἀνοίγω, Lxx. διανοίγω, σοφόω, Alii, φωτίζω... Vulg. & alii, *aperio, resero, expando*... Per metonymiam effectûs, *depromo, prodeo*.... *sapientem* (Alii, *lucidum*) *reddo, illumino*...

Praet. 3. p. s. m. עֵינָיו פָּקַח וְאֵינֶנּוּ, Job. 27. v. 19. (*dives jacuerit? non colligetur*,) *aperuerit oculos?* aderit *nemo*... 2. p. s. m. אַף־עַל־זֶה פָּקַחְתָּ עֵינֶיךָ, Job. 14. v. 3. O. οὐχὶ καὶ τούτου λόγον ἐποιήσω, Lxx. *num rationem hujus habuisti...?* Alii, *etiam contra hunc aperis* (*acuis*) *oculos tuos...?* Vulg. *& dignum ducis super hujuscemodi aperire oculos tuos...?*

Digitized by Google

Ben. f. m. יְהוָה פֹּקֵחַ עִוְרִים, Psal. 145. Hebr. 146. v. 8. *Dominus aperit cæcos*, i. *oculos cæcorum*... (τὸ enim פקח oculorum peculiariter apertionem denotat, in quo à τῷ פתח differt...) Quæ hîc dicuntur & v. præced. non minùs congruunt indiciis Christi à se traditis, Matth. 11. v. 5. quàm quæ Isai. 35. v. 5.... cap. 61. vv. 1. 2....

Paoul plur. f. τῷ (ו) ad euphoniam in (ֻ) mutato, עֵינֶיךָ פְּקֻחוֹת, Jerem. 32. v. 19. *oculi tui aperti super omnes vias filiorum Adam*...

Infin. ex forma absoluta, פָּקוֹחַ אָזְנַיִם וְלֹא יִשְׁמָע, Isai. 42. v. 20. *aperiendo* aperiet *aures, nec audiet*... elliptica, sed emphatica, locutio.... Cum præf. לִפְקֹחַ *ad aperiendum*...

Imper. 2. p. f. m. ex forma (ַ), פְּקַח *aperi, acue... oculos tuos.*

Fut. 3. p. f. m. cum præf. וַיִּפְקַח *& aperuit*... 1. p. f. c. אֶפְקַח *aperiam*...

NIPHAL נִפְקַח, Lxx. διανοίγομαι, Sym. φωτίζομαι... Vulg. & alii, *aperior*, sive *aperiuntur mihi*, cùm corporis, tùm mentis, *oculi*, hinc, *cernens, sciens, prudens, intelligens.... reddor.*

Præt. 3. p. plur. c. cum præf. וְנִפְקְחוּ *& aperientur oculi vestri*, Gen. 3. v. 5.

Fut. 3. p. plur. f. תִּפָּקַחְנָה, Isai. 35. v. 5. *aperientur oculi cæcorum*.... Cum præfix. וַתִּפָּקַחְנָה עֵינֵי שְׁנֵיהֶם, Gen. 3. v. 7. *tunc aperti* (sive *acuti*, malè scil.) *sunt oculi amborum*...

פֶּקַח Mass. *Péqahh*, Vulg. *Phacee*, nom. proprium filii Romeliæ, rex Israël, 4. Reg. 15. v. 22. & cap. 16. v. 1. Etym. *acumen ingenii*, à פָּקַח *acuit*...

פִּקֵּחַ m. Lxx. βλέπων, Aq. ὀξύς, Vulg. & alii, *apertus*, sive *acutus* oculis, seu *acutùm cernens, videns, sciens, prudens, sapiens, argutus*... Plur. פִּקְחִים, הַשֹּׁחַד יְעַוֵּר פִּקְחִים, Exod. 23. v. 8. *munus excæcat oculatos*. R. פָּקַח *aperuit oculos cùm corporis, tùm mentis*...

פְּקַחְיָה Mass. *Paqahhiáh*, Vulg. *Phaceia*, nomen proprium filii Manahem regis Israël, 4. Reg. 15. v. 22. Etym. *acumen ingenii Dei*, i. maximi summi ingenii acumen, (Hebræi enim superlativum gradum, non terminatione, quâ carent, sed per nomina Dei אֱלֹהִים, יְהוָה, אֵל... quibus, quod est excellentissimum, significatur, sæpè exprimunt, vide Gram. Heb. tom. 1. p. 472. c. 1.) à פָּקַח *aperuit oculos, acuit*...

פְּקַח־קוֹחַ, unde Isai. 61. v. 1.... *misit me*... *ad prædicandum captivis libertatem*, וְלַאֲסוּרִים פְּקַח־קוֹחַ, O. καὶ τυφλοῖς ἀνάβλεψιν. Lxx. *cæcisque visûs restitutionem*, Vulg. *& clausis apertionem*: Alii, (quibus τὸ פְּקַח־קוֹחַ est vox una, ex geminatis constans duabus ultimis radicalibus, quâ geminatione significatum intenditur,) *vinctis omnimodam solutionem*... Alii, (quibus duæ sunt voces)... *apertionem carceris*... juxta Ab. Esram. R. Salom. vult τὸ קוֹחַ esse nomen separatum, *carcer, captura*, à לָקַח. Quidam, (quibus τὸ קוֹחַ est Infinitivus τῶ Qal, Verbi לָקַח *cepit, accepit*...) *vinctis solutionem accipiendam*.... R. primæ vocis פָּקַח *aperuit*... unde τὸ פְּקַח, (formæ τῶ כְּתָב) τῷ (ָ) in (ַ) ob maqqáph mutato, פְּקַח־ *apertio, solutio*...

פַּקֻּעֹת plur. f. unde 4. Reg. 4. v. 39. *& invenit vitem agrestem, collegit ex eâ* פַּקֻּעֹת שָׂדֶה, O. in singul. τολύπην ἀγρίαν, Ἄλλος, ἀγριολάχανα, Drusius.... 2. Ἄλλ. κολοκυνθίδα, Reg..... A. βοτάνην ἀγρίαν, Coislin... Lxx. *colocynthida agrestem*, Alius, *olera agrestia*, Drus.... 2. Alius, *colocynthida*, Reg.... Aq. *olus agreste*, Coislin... Vulg. & alii, *colocynthidas*, vel *cucurbitas agri*, sive *agrestes*... Alii, *fungos agrestes*... vide mox infra. *ai* פַּקֻּעֹת sunt *parvæ & amaræ* (unde *& fel terræ dictæ*) *cucurbitæ*, de quarum semine oleum exprimitur. Rad. פְּקַע Chald. *circumivit*.... unde פַּקְעָה *colocynthides*... à figura scilicet circulari, sive orbiculari sic dictæ.

פְּקָעִים plur. m. Lxx. κολάπτας, Vulg. & alii, *sculpturæ striatæ*, (Chald. צוּרַת בֵּיעִין) *figuræ ovorum*, Gal. *oves, oves fleuronnez*... *incisæ colocynthides*... Lxx. item, 3. Reg. 7. v. 24. ὑποστηρίγματα *fulcimenta*, sculpta scil. Aq. Theod. 3. Reg. 6. v. 18. ξυστωτὰ *constrata*, sive *contabulata*.... Cum præfix.

Digitized by Google

ופקעים *& cucurbitæ agrestes*, incisæ videlicet... הַפַּקֻּעִים *colocynthides*, sculptæ.... R. פקע Chald. *circuivit*... unde פקעים *cucurbitæ agrestes*, sive *colocynthides*... à forma circulari, seu rotunda sic dictæ.

פַּר, m. Lxx. Incert. μόσχος, Lxx. δάμαλις, μοσχάριον, Lxx. Sym. ταῦρος, Vulg. & alii, *juvencus*, *vitulus*, (*juvenca*, *vitula*,) *parvus vitulus*, *vitulus tenellus*... Item, *taurus*... Hinc Germ. *farre*, Belg. *varre*.... קַח אֶת־פַּר הַשּׁוֹר, Jud. 6. v. 25. O. λάβε τὸν μόσχον (Alex. Ald. Complut.) τὸν σιτευτὸν... τὸν ταῦρον... Lxx. *accipe vitulum* (Alex. Ald. Complut.) τὸν *saginatum*.... (Alii,) τὸν *taurum*, i. vitulum, non vitulam, Græcè enim μόσχος utrumque significat... Vulg. *taurum*... Alii cum Targ. *vitulum*, vel *juvencum bovis patris tui*... In pausa, unde τό (-) in (·) mutatur, Psal. 68. Hebr. 69. v. 32. *& acceptius* (nempe תודה *carmen eucharisticum* (*erit Domino* משור פר, O. ὑπὲρ μόσχον νέον, Lxx. Vulg. *super vitulum novellum*, Alii, *quàm bos*, aut *vitulus*, sive *juvencus*... Cum præf. ופר *& juvencus*... In pausa, הַפָּר *juvencus*... בְּפָר, & in pausa, exclusoque ה articulo, unde τό (-) seq. daghêch sub ב, בַּפָּר *cum juvenco*, per τὸν *juvencum*... לַפָּר, in pausa, exclusoque τῷ ה articulo, ut mox supra, לַפָּר τῷ *juvenco*... Plur. אָז יַעֲלוּ עַל־מִזְבַּחֲךָ פָרִים, Psal. 50. Hebr. 51. v. 21. *tunc ascendent*, vel *ascendere facient in altare tuum vitulos*, scil. labiorum, ut Osee, 14 v. 3. i. laudes Dei. Gen. Mar. Sic Cocc. *tunc ascendent in altare TUUM* פרים *JUVENCI*. Pronuntiandum hoc signantiùs: ut alii, quàm usitati juvenci intelligantur. Hos. 14. v. 3. וּנְשַׁלְּמָה פָרִים שְׂפָתֵינוּ *& retribuemus juvencos, labia nostra*, ὁμολογίαν, confessionem, laudem, glorificationem, gloriationem, q. d. pro juvencis labia nostra. Metaphoricè, Psal. 21. Heb. 22. v. 13. *circumdant me juvenci multi*; petulantes & robusti homines, ὑβρισταί, Cocc. R. verò David Qimhhi, Munsterus... *Populi similes tauris multis*. Cum præf. ופרים *& juvenci*... הַפָּרִים *juvenci*.... Excluso τῷ ה articulo, לַפָּרִים *in juvencos*... בְּפָרִים *cum juvencis*... Cum affix. פָּרֶיהָ, Jerem. 50. v. 27. *juvencos ejus* (terræ Chaldæorum) Vulg. *fortes ejus*... R. פרר Arab. *aspexit*... unde פר *juvencus*, sic dictus, quòd torvis oculis aspicere incipiat; uti שׁור *bos*, à torvo visu, ex שׁור *aspexit*... Buxt. Lex.

פֶּרֶא m. Lxx. Aq. Sym. Theod. Vª. editio, ὄναγρος, Lxx. ὄνος ἄγριος, ὄνος ἐρημίτης... Vulg. & alii, *onager*, *asinus*, *agrestis*, *solitarius*.... וְהוּא יִהְיֶה פֶּרֶא אָדָם, Gen. 16. v. 12. O. οὗτος ἔσται ἄγροικος (Hexapl. ἄγροικος, sive ἀγρώστης, A. ἄγριος, Σ. κεχωρισμένος ἀνθρώπων, Θ. ἔρημος (ἄνθρωπος...) Lxx. *hic erit rusticus*, Hexapl. *venatus*, passivè, uti illud Ennii ex Nemea,

——*teneor consepta atque undique venor*;

seu activè, *venator*, Aq. *agrestis*, Sym. *segregatus ab hominibus*, Theod. *desertus*, Vulg. *ferus homo*.... Alii, *onager hominum* inter homines, homo libertatem amans instar onagri, Cocc. solivagus, incertis sedibus errans, Menochius. Diligens nemora & venationes, Lyra.... & de Ismaële hæc vera sunt, & de ejus posteris, Saracenis, Arabibusque, Grotius... Plur. פְּרָאִים, Job. 24. v. 5. O. ὄνοι ἐν ἀγρῷ *asini in agro*, i. *onagri*. Cum præf. ופראים *& onagri*. R. פרא Chald. *cucurrit*... (à פרה scilicet Samaritanis, *volavit*, i. e. *festinavit*... Arabibus, *alacer*, *agilis*, *expeditus*... *fuit*; unde פֶּרֶה *onager*, Jerem. 2. v. 24. ubi pro femina usurpatur. Buxt. Lex. Hinc פֶּרֶא *onager* à cursûs velocitate sic dictus, (cùm vulgaris asinus sit tarditatis indomitæ....) Ferum describit Oppianus,

Κραιπνὸν, ἀελλοπόδην, κρατερώνυχον, ὀξύτατον θῆρ.

Velocem, rapidum, validis ungulis, cursu expeditissimum. Bochart. lib. 1. cap. IX. de nom. Animal. p. 63. Hinc, *ferus, a, um*.

פִּרְאָם Mass. *Pirám*, Vulg. *Pharam*, nom. proprium regis Jerimoth, Jos. 10. v. 3. Etym. *onager eorum*, à פרא *onager*, & ם affix. 3. p. plur. m.

פַּרְבָּר, unde cum præf. לַפַּרְבָּר לַמְּסִלָּה אַרְבָּעָה לַמְּסִלָּה שְׁנַיִם לַפַּרְבָּר, 1. Paral. 26. v. 18. O.... εἰς διαδεχομένους, καὶ πρὸς δυμαῖς,

Digitized by Google

(Alex. *διμῶς*) τέσσαρες, καὶ εἰς τὸ τεῖχος δύο (εἰς) διαδεχομένους. Lxx. *in excipientes, & ad Occidentem quatuor, & ad semitam duo (in) excipientes*.... Vulg. *in cellulis quoque janitorum ad Occidentem quatuor in via, binique per cellulas*. Alii, *ad cellam*, sive *cellulam* (*ad armarium, ad Occidentem*, seu *Occidentale*) *quatuor; ad semitam* (*aggerem*) *duo ad cellam*.... Alii, quibus est nomen proprium, *ad versus, contra Parbar*... Quidam, *de Parbar* (civitate, aut familia) *ad plagam Occidentalem quatuor, juxtam viam duo de Parbar*...Etym. *bos sylvestris*, à פַּר *bos, juvencus*...& בַּר Chald. *ager, sylva*... unde תּוֹר בַּר...Psal. 50. v.10. *bos sylvestris*...

פרד QAL, Angl. *to part*, Lat. *partior*, vel *partio*...

Paoul plur. fem. τῷ (ו) in (ֻ) mutato, וְכַנְפֵיהֶם פְּרֻדוֹת, Ezech. 1. v. 11. O. καὶ πτέρυγες αὐτῶν ἐκτεταμέναι... Lxx. & alii, *& alæ* (Vulg. *pennæ*) *eorum extensæ, dispansæ, disjunctæ*...

NIPHAL נִפְרַד, Lxx. ἀποσπάομαι, Lxx. Aq. Sym. Theod. χωρίζομαι, Lxx. ἀφορίζομαι, σκορπίζομαι, διασκορπίζομαι, διαχωρίζομαι... Vulg. & alii, *abstrahor, distrahor, separor, dispescor, disjungor, disgregor, discernor, distribuor, dissipor, spargor, dispergor, disseminor, dispalor*...

Praet. 3. p. plur. c. מֵאֵלֶּה נִפְרְדוּ אִיֵּי הַגּוֹיִם, Gen. 10. v. 5. O. ἐκ τούτων ἀφωρίσθησαν νῆσοι τῶν ἐθνῶν.... *ab his distributæ*, sive *partitæ sunt* (ad sedes locandas) *insulæ gentium*, puta, *Græcia, Italia*.... (illis insulæ dictæ propter mare interpositum) *secundùm linguam suam*...totum אִי ἀσέλληψιν dictum. In pausa, unde τό (ֶ) primariæ vocis motio reducta, in (ֵ) mutatur sub ר, נִפְרָדוּ *separati sunt*...

Ben. f. m. לְתַאֲוָה יְבַקֵּשׁ נִפְרָד בְּכָל־תּוּשִׁיָּה יִתְגַּלָּע, Prov. 18. v. 1. *ad desiderium* (nempè, grata ac jucunda) *quærit, qui sese à* cæteris *segregat*, (ἰδιογνώμων) *de omni existentia male loquitur*, ex usu Arabico, vel *ridebit*... Convenit enim τό גלע per metath. cum τοῖς לעג, עלג *subsannavit*. Plur. נִפְרָדִים *separati*...

Infin. τῷ (ֶ) ob maqqáph in (ְ) correpto, הִפָּרֶד־ *separari, discedere*...

Imper. 2. p. f. m. τῷ (ֶ) quoque ut mox supra mutato, הִפָּרֶד־נָא, Gen. 13. v. 9. *age dum, fac disjungaris, discedas*... *à me*.

Fut. 3. p. f. m. יִפָּרֵד *dividit se, dividitur*. 3. p. plur. m. in pausa, unde (ֵ) sub ר, יִפָּרֵדוּ *dividentur*... Cum præf. וַיִּפָּרְדוּ *& separaverunt se*...

PIEL פֵּרֵד, unde 3. p. plur. m. Fut. in pausa, quare (ֵ) loco τῷ (ְ) sub ר, עִם־הַזֹּנוֹת יְפָרֵדוּ, Hos. 4. v. 14. O. μετὰ τῶν πορνῶν συνεφύροντο, A. ἐχωρίζοντο, Σ. ἠκολούθησαν, Θ. κατεμετρήθησαν, Lxx. *cum meretricibus commiscebantur*, Aq. *separabantur*, Sym. *sequuti sunt*, Theod. *connumerati sunt*, Vulg. *conversabantur*, Alii...*separant se* à Deo, sive ab uxoribus, seu à consortio hominum, aut communi usu...

PUAL פֹּרַד, unde Paoul f. m. cum præf. וּמְפֹרָד בֵּין הָעַמִּים, Esth. 3. v. 8. apud Lxx. vacat. Vulg. *& à se mutuò separatus*, Alii, *ab aliis separatus; inter populos* populus ἄμικτος.... Tacitus de Judæis, *separati epulis, discreti cubilibus*...

HIPHIL הִפְרִיד, Lxx. Sym. διαχωρίζω, Lxx. δίστημι, Aq. διορίζω, Lxx. Sym. Theod. διαστέλλω... Vulg. & alii, *separo, disgrego, discerno, disjungo, dissocio, ad dissidium impello, dissipo, dirimo, divido, distermino, discrimino, distinguo, definio, decerno, destino, distendo, dimitto*...

Praet. 3. p. f. m. וְהַכְּשָׂבִים הִפְרִיד יַעֲקֹב, Gen. 30. v. 40. *& agnos secrevit Jacob*....

Ben. f. m. וְנִרְגָּן מַפְרִיד אַלּוּף, Proverb. 16. v. 28. *& susurro separat* nobis *consuetudine conjunctum*... Est τό אַלּוּף à אלף Chaldæis, Samaritanis, Arabibus, *assuevit, consuevit, sociavit, consuetudine conjunxit*... unde Paoúl f. m. אַלּוּף, & τῷ (ָ) in (ַ) sequente daghésch per legem æquivalentiæ mutato, אַלּוּף *consuetudine conjunctus, familiaris socius, amicus*... *effectus*.

Infin. cum præf. & aff. בְּהַפְרִידוֹ, Deut. 32. v. 8. Vulg. *quando dividebat filios Adam* ... distinguebat in familias, & populos, & linguas...

Fut.

Digitized by Google

Fut. 3. p. f. m. Prov. 18. v. 18. *contentiones cessare faciet sors*, (Dei, mundi judicis, quasi vicarius, Cartwrightus.) וּבֵין עֲצוּמִים יַפְרִיד, O. ἐν δὲ δυνάσταις (Alex. Ald. Complut. δυνάσταις) ὁρίζει, A. διαλείψει, Σ. Θ. διαστελεῖ, Lxx. *& in potentatibus*, (Alex. Ald. Complut. *& inter magnates*) *definit*, Aq. *intermittet*.... Sym. Theod. *decernet*, Vulg. *& inter potentes quoque dijudicabit*, Alii, *vel inter roborantes se* in lite (R. Dav.) *dirimit*. 3. p. plur. m. cum præfix. deficiente in penult. יוּד (י), וַיִּפְרְדוּ, *& separationem fecerunt*...

HITHPAEL הִתְפָּרֵד, O. διασκορπίζεσθαι, λείπειν ἀλλήλους... Lxx. Vulg. & alii *dissipari*, *dispergi*, *sese invicem relinquere*, aut *sese mutuò separare*, *dividi*...

Præt. 3. p. plur. c. cum præf. וְהִתְפָּרְדוּ כָּל־עַצְמוֹתָי, Psal. 21. Hebr. 22. v. 15. *& separant se omnia ossa mea*.

Fut. 3. p. plur. m. יִתְפָּרְדוּ *dissipabuntur*. In pausa unde צֵרֵי (..) primariæ vocis revocatum in (..) sub ר mutatur, יִתְלַכְּדוּ וְלֹא יִתְפָּרָדוּ, Job. 41. v. 9. O. Θ. συνέχονται καὶ οὐ διασπῶνται. Lxx. Theod. & alii, *comprehendunt se*, *nec divellerentur*, aut *separarentur*.... Vulg. *& tenentes se nequaquàm separabuntur*.

פֶּרֶד m. Lxx. Incert. ἡμίονος (i. *semi-asinus*) *mulus*. Hinc fortè, *pardus*, *leopardus*, ut & Germ. *Pferd*, (Robertson) Lat. *Burdo*, Hispan. *Burdégano*... Cum præf. וּפֶרֶד *& mulus*, הַפֶּרֶד *mulus*, וְהַפֶּרֶד *& mulus*, כְּפֶרֶד *sicut mulus*. Cum aff. פִּרְדּוֹ *mulo suo* m. Plur. פְּרָדִים *muli*. Cum præfix. וּפְרָדִים *& muli*, וּבַפְּרָדִים, Isai. 66. v. 20. O. ἐν λαμπήναις ἡμιόνων, A. Θ. ἐν ἡμιόνοις, Σ. ἐν κατόχαις, Lxx. *in lampenis* (à Gr. λαμπήνη, vel ἀπήνη, olim ἀπήνη *mulare vehiculum*, Lat. *Rheda*...) *mulorum*, Aq. Theod. Vulg. & alii, *& in mulis*, Sym. *in carrucis*.... Cum affix. פִּרְדֵיהֶם *muli eorum*. R. פָּרַד *separavit*.... unde פֶּרֶד *mulus*, sic dictus, הוא נפרד בעבור שלא תוליד *quia non generat*, *& separatus est*, i. cælebs. *Mihi*, inquit, Bochart. lib. II. cap. XIX. de mulorum usu... פרד *pered*, *est animal ex iis parentibus natum*, *qui à naturali consorte separantur*, *ut cum alienis copulentur*. *Id enim propriè est* נפרד. Mihi verò פֶּרֶד *péredh*, *mulus*, sic dictus videtur, quòd susceptum ipsius semen, ad capiendam facturam, non coaguletur, sed disperdatur... à פָּרַד *disperdidit*.... Quomodo dicitur Græcis, ἡμίονος, διὰ τὸ ἀτελὲς γονὴν ἔχειν ὅθεν ἐν τοῖς συνεστιν οὐ συλλαμβάνουσιν, διὰ τὸ ἀγονον *quia semen habet irritum* (utpote ἄγονος) *unde est*, *quòd in coitu* (muli) *non concipiunt neque generant*...

פִּרְדָּה f. Lxx. ἡμίονος, Vulg. & alii, *mula*. Cum præf. הַפִּרְדָּה *mula*. Const. פִּרְדַּת *mula*; à sing. masc. פרד *mulus*.

פְּרֻדוֹת pl. f. unde עָבְשׁוּ פְרֻדוֹת תַּחַת מֶגְרְפֹתֵיהֶם, Joël. 1. v. 17. O. ἐσκίρτησαν δαμάλεις ἐπὶ ταῖς φάτναις αὐτῶν, Lxx. *subsultaverunt juvencæ in præsepibus suis*.... Vulg. *computruerunt jumenta in stercore suo*... Accepto scil. נוּן מֶגְרָפָה in significatione נוּן גָּלַל, quòd גרף idem ferè ac גלל significet... Alii, *fracuerunt* (*macida facta sunt*) *grana* (*semina*, *sata*) *sub glebis*, vel *pulveribus*... R. פָּרַד *separavit*... unde פְּרֻדוֹת, Paoûl plur. f. *separatæ*... Substantivè, *grana*, sic dicta, quasi hinc inde separata & dissita, Buxt. Lexic.

פַּרְדֵּס m. Lxx. παράδεισος, Vulg. & alii, *paradisus*, *hortus*, *sylva*, *saltus*, *pomarium*.... Cum præf. הַפַּרְדֵּס *hortus*... Plur. cum præf. וּפַרְדֵּסִים *& horti*... R. פרדס Arab. *stravit humi*... Gol. unde Arab. פרדוס / *birdouson*. Plur. פראדים *pharadiso*, *horti*, *paradisus*, *beatorum sedes*. Gig. (pec. nomen horti infra Jemamam Arabiæ, & plur. Locus in Syria prope Damascum, Gig.) sic dictus, quasi *humus floribus strata*, aut *locus planitie extensus*, *arboribus consitus*, *amœnitate jucundissimus*... unde metaphoricè, *paradisus*, sive *beatorum sedes*... פרדס, R. Salomoni est tota regio à Libano ad Antilibanum in cujus extremitate oppidum fuit nomine *paradisi*, cujus meminit Ptolomæus, & Plin. lib. 5. cap. 23.

פָּרָה QAL. Lxx. αὐξάνομαι, αὐξάνω, ἐπαίνω, ἀναβαίνω, Vulg. & alii, *augeor*, *cresco*, *incrementum accipio*, *bonâ habitudine*, *prosperâ fortunâ*... *utor*,

abundo, germino, fructificor, vel *fructifico, produco, germen sursùm emitto, exorior, nascor, emergo, exurgo, ascendo*... Hinc Gr. φέρω, Lat. *pario*...

PRAET. 3. p. plur. c. וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל פָּרוּ, Exod. 1. v. 7. *& filii Israël creverunt*.... Cum præf. וּפָרוּ *& crescant, fœtificent*.... 2. p. plur. m. cum præf. וּפְרִיתֶם *& crescetis*.... 1. p. plur. c. cum præf. וּפָרִינוּ *& crescimus*...

BEN. s. m. שֹׁרֶשׁ פֹּרֶה רֹאשׁ וְלַעֲנָה, Deut. 29. v. 18. *radix producens caput* (colocynthidis, vel papaveris nigri, aut aliud toxicum) *& absinthium*... Sic est natura impiæ doctrinæ vitæque... s. f. mutato ה in (י) præcedente (·), unde τῷ (י) imprimitur daghésch fortè, quod venit semper post motiones parvas, quas non sequitur immediatè τὸ (·), vel accentus, vide Gram. Hebr. t. 1. p. 29. c. 2. & 286. c. 1. פֹּרִיָּה, Lxx. substantivè, γέννημα, καρπός, *germen, fructus*... (legebant פְּרִי), Alii, *fructifera*.... Isai. 17. v. 6. O. καταλειφθῇ *sunt* (*sit*) *relicta*. Vulg. & alii, *fructûs*, (legendo scil. פְּרִי) Alii, *fructiferæ*, sub. *arboris*... τοῦ ה in ת, secundùm Qimhhium, converso, בֵּן פֹּרָת יוֹסֵף בֵּן פֹּרָת עֲלֵי־עָיִן בָּנוֹת צָעֲדָה עֲלֵי־שׁוּר, Gen. 49. v. 22. O. ὑὸς ηὐξημένος Ἰωσὴφ, ὑὸς ηὐξημένος μου ζηλωτὸς, ὑὸς μου νεώτατος· πρὸς με ἀνάστρεψον. Lxx. *filius auctus Joseph, filius auctus meus, æmulatione dignus, filius meus adolescentior: ad me convertere*. Vulg. *filius accrescens Joseph, filius accrescens & decorus aspectu: filiæ discurrerunt super murum*. Alii, *filius accrescens Joseph, filius accrescens juxta fontem; filiæ* (sive *unaquæque filiarum*) *incessit super murum*. Quidam, *filius exenterans* gravidas scilicet tribus, quibus terræ Israëliticæ, optimam quamque partem abstulit... *Joseph, filius*, inquam, *exenterans ad fontem*, (ducitur metaphora à piscibus, qui ad aquas apparantur,) *cujus filiarum*, seu tribuum, nempe, Manasse, & Ephraim, *unaquæque progredietur ultra murum*, i. extendetur absque termino, præter Mare magnum, sive Mediterraneum, & Jordanem; τὸ porrò פֹּרָת, & cum accentu regio פֹּרָת est Benoni s. m. Verbi פְּרַת Syris, *exenteravit*... Vide Gram. Hebr. t. 1. p. 164. c. 1. & t. 2. p. 311. c. 1.

IMPER. 2. p. s. m. פְּרֵה *cresce*, non mole, sed numero. 2. p. pl. m. פְּרוּ *crescite, procreate, propagate*...

FUT. 3. p. s. m. יִפְרֶה *fructuosè crescet*.... 2. p. s. m. תִּפְרֶה *accreveris, auctus fueris*.... 3. p. plur. m. cum præf. Isai. 45. v. 8. *rorate cœli desuper, & nubes pluant justitiam* (*justum*) תִּפְתַּח־אֶרֶץ וְיִפְרוּ־יֶשַׁע וּצְדָקָה תַצְמִיחַ יַחַד אֲנִי יְהוָה בְּרָאתִיו *aperiat terra* sinum suum, *ut scilicet* irrigata rore cœlesti, cum cœlis, nempè, altissimis, qui *justum*, i. *salvatorem emittunt, simul germinet: Ego Dominus eum procreavi, genui*... τὸ enim ברא non solùm, *creare*, sed & *procreare, gignere*.... significat, uti ex τῷ Niphal liquet, בִּמְקוֹם אֲשֶׁר־נִבְרֵאת בְּאֶרֶץ מְכֻרוֹתַיִךְ אֶשְׁפֹּט אֹתָךְ, Ezech. 21. v. 30. *in loco, in quo* (versio Junii, Tremellii...) *procreata fuisti, in terra negotiationum*, sive *mansionum tuarum* (Vulg. *nativitatis tuæ*) *judicabo te*. O. ἐν τῷ τόπῳ τούτῳ ᾧ γεγέννησαι, ἐν τῇ γῇ ἰδίᾳ σου κρινῶ σε, Lxx. *in loco, in quo genita es, in terra propria tua judicabo te*, &c.... וַיִּפְרוּ, Gen. 47. v. 27. *creverunt, aucti sunt*...

HIPHIL הִפְרָה, Lxx. αὐξάνω, Vulg. & alii, *augeo, crescere facio, provebo, promoveo*...

PRAET. 3. p. s. m. cum affix. הִפְרַנִי, Gen. 41. v. 52. *auxit me* Dominus... atque novâ fecit me prole parentem; unde nomen אֶפְרַיִם *Ephraïm*, i. *proles duæ*, sive *secunda*.... 1. p. s. c. cum præf. וְהִפְרֵיתִי, & absque τῷ (י) in penultima, וְהִפְרִתִי *crescere faciam, multiplicabo, augebo*...

BEN. s. m. cum affix. מַפְרְךָ, Gen. 48. v. 4. Ecce ego *te crescere facturus, aucturus sum*....

FUT. 3. p. s. m. cum א in fine præced. (ִי), unde alii aliter interpretantur, כִּי הוּא בֵּין אַחִים יַפְרִיא, Hos. 13. v. 15. O. διότι οὗτος ἀναμέσον ἀδελφῶν διαστελεῖ, Lxx. *quia hic* (Vulg. *ipse*) *inter fratres dividet*; legebant יַפְלִיא, Alii, *crescet, florebit, fructum faciet, multiplicabit*... Quidam, (*abscondita est consolatio ab oculis meis*, Christus loqui-

Digitized by Google

tur,) *dum ipsa pullulârit inter fratres*.... Cum præf. & apocopa, vide Gram. Heb. t. 1. p. 302. c. 1. וַיֶּפֶר *& crescere fecit*... Cum præf. & aff. וְיַפְרְךָ *& crescere te faciat*... m.

פָּרָה f. Lxx. Aq. Theod. *δάμαλις*, Lxx. *βοῦς*... Vulg. & alii, *vitula, juvenca, bos*, sive *vacca*... פָּרָה אֲדֻמָּה תְּמִימָה, Num. 19. v. 2. *juvencam rufam integram*, Vulg. *integræ ætatis*, Judæi, *coloris*, unde Maimonides in tractatu *De vacca rufa*, cap. 1. §. 2. אם היה בה שתי שערות לבנות או שחורות בתוך גומא אחת או בתוך שתי גומות והם מוטות זו על זו פסולה *si fuerint in ea* vacca *duo pili albi*, vel *nigri in medio pori unius*, vel *inter duos poros, hic in illum, incumbentes, profana* videbatur. Quâ ipsâ superstitione imbuti *Ægyptii τῶν βοῶν τὰς πυῤῥὰς καθιερεύοντες, οὕτως ἀκριβῶς ποιούμενοι τὴν ἐπιτήρησιν, ὥστε κἂν μίαν ἔχῃ τρίχα μέλαιναν, ἢ λευκὴν, ἄθυτον ἡγεῖσθαι boves rufos immolant, hoc tamen accuratè observantes, ut si bos vel unum pilum nigrum, aut album habeat, putent esse profanum*, Plutarchus in Iside. Quorsùm porrò pili color rufus? An significabat Christi naturam, ejusque passiones, uti τὸ אָדֹם, Isai. 63. v. 2. vel mactandam esse juvencam *rufam* pro *rufo*, אֲדֻמָּה *Adhummáh* pro אָדָם *Adhám*, pecudem pro homine? Aut אֲדֻמָּה *Adhummáh*, i. *terrestre* animal sacrificandum pro tota, ad quam fortè alludebat, אֲדָמָה *Adhamáh terra*...? Num requirendus color Antiquis optimus? unde וְהוּא אַדְמוֹנִי, 1. Reg. 16. v. 12. Ο. *ϰ̀ αὐτὸς πυῤῥάκης*.... Lxx. *& ipse rufus*. Cum præf. הַפָּרָה *vacca*... כְּפָרָה *ficut vacca*... Cum affix. פָּרָתוֹ *vacca ejus*, m. Plur. פָּרוֹת *vaccæ*. Cum præf. הַפָּרוֹת *vaccæ*... à singulari masc. פַּר *juvencus*...

פְּרָה Maſſ. *Paráh*, Vulg. *Phara*, nomen proprium 1°. famuli Gedeonis, Jud. 7. v. 10. 2°. urbis, 1. Machab. 9. v. 50. Etym. *muscipula*, à פּוּרָה, & mutato ad euphoniam τοῦ (ו) in (ְ), פְּרָה Rabbinis, *muscipula*, ex Arab. scil. פאר *mus, musculus*...

פְּרוּדָא Maſſ. *Peroudháh*, Vulg. *Pharuda*, nom. propr. viri, Esd. 2. v. 55. Etym. *granum*, à פְּרוּדָה, idem.

פָּרוּחַ Maſſ. *Parúahh*, Vulg. *Pharue*, nom. propr. viri, 3. Reg. 4. v. 17. Etym. *hilaris, lætus, gaudens*... à פרוח Arab. idem. Rad. פרח *hilaresco, gaudeo*... Gi. unde Gr. per aphæresin, ac metath. *χαίρω*...

פַּרְוָיִם פַּרְוָיִם duale, unde in pausa, פַּרְוָיִם Maſſ. *Parváim*, Lxx. *φαρουΐμ Pharouím*, nom. proprium loci, unde auri optimi copia deportabatur, (undeque classis Salomonis tertio anno revertebatur), 2. Paral. 3. v. 6. ubi Vulg. appellativè, *aurum probatissimum*.... Ubinam terrarum vel quisnam hic locus? Alius aliis videtur, mihi verò utraque terra, אוֹפִיר *ophír*, de qua 3. Reg. 9. v. 28. & vicinior scilicet Judææ, sive ἡ in India Orientali; & remotior, seu ἡ in India Occidentali τῶν פַּרְוָיִם designari videtur. 1°. ἡ אוֹפִיר *Ophír*, à τῷ אופר *Ophir*, vel *Auphir*, Arab. deducitur. 2°. τὸ פַּרְוָיִם est nomen duale à singulari τῷ פרו *Parvon*, Arab. deductum. 3°. & τὸ אופר *Auphir*, Arab. & τὸ פרו *Phárwon*, Arab. idem ferè sonant. Ambo *divitias*, copiam *opum* significant. Hoc à פרו; illud à ופר *multus ac copiosus fuit, abundavit*... Gi. Ca.... 4°. ex tempore, nempe toto triennio, quod in hocce iter, nimirùm τῆς אוֹפִיר *Ophír*, insumebatur, non אוֹפִיר *Ophír*, ἡ Judææ vicinior, sed ἡ remotior intelligatur necesse est... τῷ porrò פרו *Pharvon*, vel *Pharw*, Arab. *Peron* nostri *copia*... si non nomen exprimitur.

פַּרְוָר m. Gr. *φρουρὸς, φρουρὰ*... *custos, custodia, carcer, præsidium*.... Plur. cum præfix. 4. Reg. 23. v. 11. *& cessare fecit equos*, sive *cursus equorum*, (*quos soli consecraverant reges Juda*) *ab introitu templi ad gazophylacium*, seu *cubiculum usque τῷ Nathan-melech* (i. *donum regis*) *eunuchi, quod erat* בַּפַּרְוָרִים, O. *ἐν φαρουρὶμ*, Lxx. & Vulg. *in Pharurim*, Alii, *in Parvarim*, addit Coislinianus Codex *φαρουρεὶμ παρὰ πᾶσι Pharureim apud omnes*, scilicet interpretes... Recentiorum tamen alii, (appellativè) *in Suburbiis*... Alii aliter. Quidam, *in præsidiis*, sive *in præsidiariis locis*, vel *in carceribus*, aut *stabulis equilibus*, Gal. *Haràs*. R. פָּרַר Arabibus, *fugio, confugio*... unde מפרר *maphirron* Arab. & Gr. *φρουρὸς, φρουρὸν*....

Digitized by Google

locus, quò fugitur, refugium, præsidium, propugnaculum....

פָּרוּר m. Lxx. χύτρα, Vulg. & alii, *olla, cacabus*... Cum τῷ א post פ, לרק, i. secundùm R. D. Qimhhi, τῷ (-) sive (a) indice, קִבְּצוּ פָארוּר, Joël. 2. v. 6. omnes vultus *contrahunt ollam* (metaphoricè, pro *pallorem liventem*, & quasi *ollarem*) *nigrorem*, metu nigrescunt vultus. Cum præf. בַּפָּרוּר *in olla*. R. פְּרַר Chald. *confregit, comminuit*...unde Paoûl f. m. τῷ Qal, פָּרוּר *confractus, comminutus*... Subst. *fragmentum*, edule scilicet, seu *edulium* ex rebus minutis...& per metonymiam subjecti, *olla, cacabus*...

פְּרָז m. unde plur. cum affix. absque (י) plur. num. indice, Habac. 3. v. 14. *maledixisti cum* (*in*) *tribubus*, רֹאשׁ פְּרָזָו, O. κεφαλὰς δυναστῶν, Incert. ἀρχόντων Lxx. *capita potentium*, Incert. *principum*, Vulg. *capiti bellatorum ejus*, Alii, *capiti pagorum ejus*... De quibus *pagis*, sic Qimhhi: עָרֵי הַמִּישׁוֹר שֶׁאֵין לָהֶם לֹא מִבְצָר וְלֹא חוֹמָה *oppida in planitie* (sine monte, quæ Arabibus dicitur פרז *Pharzon*, cujus radix, sicut & τῷ פרז Hebr. est פרז Arab. *segregavit*...vide mox infra) *absque munitione, aut muro*.

פְּרָזוֹן m. *pagus*...חָדְלוּ פְרָזוֹן בְּיִשְׂרָאֵל, Jud. 5. v. 7. O. ἐξέλιπον δυνατοὶ (Ald. Complut. οἱ κατοικοῦντες) ἐν Ἰσραὴλ... Lxx. *defecerunt potentes* (Ald. Complut. *habitantes*) *in Israël*... Vulg. *cessaverunt fortes* (S. Hieronymus, *bellatores*) *in Israël*... Alii, *defiêre* (collectivè) *pagani*, pro *paganus*, vel potiùs per metonymiam adjuncti, pro *pagus*.... Cum affix. שָׁם יְתַנּוּ צִדְקוֹת יְהוָה צִדְקֹת פִּרְזוֹנוֹ בְּיִשְׂרָאֵל, Jud. 5. v. 11. O. ἐκεῖ δώσουσι δικαιοσύνας. κύριε δικαιοσύνας αὔξησον. O. ἄλλος, A. φράζων... Σ. ἀτειχίστοις,... Θ. ἐνίσχυσαν (ἐν Ἰσραὴλ... Lxx. *ibi dabunt*), legebant יִתְּנוּ (*justitias*, *Domine*, *justitias auge*) Lxx. aliter, Aq. *indicans*... ex usu Arabico, Sym. *non muris cincti pagi*, (Theod. *robora*) *in Israël*... Vulg. *ibi narrentur justitiæ Domini & clementia in fortes Israël*... Alii, *ibi disserent de justitiis Domini*, de *justitiis* inquam, Domini; *pagus* quisque, *villa* quæque *ejus* (Domini) *in Israël*... Verbum enim pluralis numeri cum nomine singulari constructum partitionem denotat, vide Gram. Hebr. t. 1. p. 551. c. 1. Alii aliter. R. פָּרַז Arabibus, *segregavit, separavit*... unde פִּרְזוֹן *pagus, vicus, villa*... Sic dicta quòd aliquot ædificia sibi conjuncta, ab aliis verò disjuncta, sive dissita habeant.

פְּרָזוֹת pl. f. unde פְּרָזוֹת תֵּשֵׁב יְרוּשָׁלַםִ, Zach. 2. v. 8. O. κατακάρπως κατοικηθήσεται Ἱερουσαλήμ... Lxx. *fructiferè* (legebant פּוֹרִיּוֹת Chald.) *habitabitur Hierusalem*... Σ. ἀτειχίστως... Sym. Vulg. *absque muro*... Θ. εἰς πλάτος, Theod. *in latitudinem*... Alii, *tanquam urbes muris carentes*... Vel *per vicos, vicatim habitabitur Jerusalem*... extra mœnia, in suburbiis. Cum præf. הַפְּרָזוֹת *pagi*... à sing. masc. פְּרָז, quod vide col. praeced.

פְּרָזִי m. unde cum præfix. כֹּפֶר הַפְּרָזִי, 1. Reg. 6. v. 18. O. κώμης τοῦ Φερεζαίου, Lxx. *pagum Pherezæi*, legebant פְּרִזִּי, quod vide mox infra. Vulg. *villam, quæ erat absque muro*, Alii, *vicum pagani*, i. urbem apertam... Plur. cum præf. & (ו) in medio redundante, הַיְּהוּדִים הַפְּרָזוֹזִים, Esth. 9. v. 19. O. οἱ Ἰουδαῖοι οἱ διεσπαρμένοι, Lxx. *Judæi dispersi*, Alii, *hi verò Judæi villici*.... apud Vulg. vacat. R. eadem ac vocis præced.

פְּרִזִּי Mass. *Prizzi*, Vulg. *Pherezæus*, nomen propr. *gentis*, *quæ scilicet in urbibus apertis morabatur*, à פְּרָז *urbs aperta in planitie sine monte*, cum (ִי) parag. nominibus gentilibus proprio.

פַּרְזְלָא Chald. m. Lxx. σίδηρος, σιδήρεος, ἔν, Vulg. & alii, *ferrum*, (& cum articulo Genitivi casûs, דִּי, *ferreus*. Cum τῷ א emphat. seu nota articuli, פַּרְזְלָא τὸ *ferrum*. Cum præf. כְּפַרְזְלָא *sicut ferrum*, וּכְפַרְזְלָא & *sicut ferrum*. R. פרזל Arab. *compedibus ferreis constrinxit, secuit, incidit*... unde פרזל *fezazlon*, Arab. *compes captivi*, & *forfex*, *quâ ferrum incidit faber ferrarius*, Ca. Hinc Chaldæis, פַּרְזֶל *ferrum*, sive *ferreus*...Gal. per apoc. *fer*...

פרח QAL (propriè Gal. *je bourgeonne*...) Lxx. θάλλω, Lxx. Aq. Sym. V^a. edit. βλαστάνω, Lxx. ἐκβλαστάνω, ἀνατέλλω, ἐξανθέω, Aq. ἀνοίγω, πετάζομαι, Lxx. Aq. Sym. ἀνθέω, Lxx. Sym. ἐξάνθησα, Lxx. πετ-

Digitized by Google

προφορία, *μεγαλύνω τὸν καρπὸν*, Incert. *ζέουσα*, Lxx. *ἀναζέω*... Vulg. & alii, (alternando ב & V. *labiales*) *vireo*, *germinasco*, *pullulo*, *germino*, *egermino*, *orior*, *exorior*, *apparere incipio*, *surgo*, *prodeo*, sive *depromo*, *explicor*, *pandor*, *floreo*, *effloresco*, *erumpo*, *fructum affero*, *reddo*.... Item, *ferveo*, *efferveo*, *effervesco*, *scateo*...

Praet. 3. p. ſ. m. פָּרַח מַטֵּה־אַהֲרֹן, Num. 17. v. 8. *floruerat virga τῶ Aaron.* Metaphoricè, Levit. 13. v. 39. *pustula lucida*, aut *vitiligo*.... eſt; פָּרַח בָּעוֹר טָהוֹר הוּא *germinavit in cute, purus eſt.* Cum præfix. וּפָרַח *& efflorescet*... 3. p. ſ. f. Cant. 7. v. 12. *an* פָּרְחָה הַגֶּפֶן פִּתַּח הַסְּמָדַר *germinaverit vitis, & ipsa denudaverit primordium uvæ*, Munſterus. In pauſa, unde τό (-) primariæ vocis revocatum in (-) mutatur loco τῶ (-) ſub ר, פָּרָחָה *effloruit*.... Cum præfix. הֲפָרְחָה *an floresceret*...?

Ben. ſ. m. שְׁחִין אֲבַעְבֻּעֹת פֹּרֵחַ, Exod. 9. v. 10. *ulcus vomicarum pullulans*, q. d. *ἕλκος φλυκτίδων* ..., Cocc. Fem. ex terminatione ת præced. duplici (-) ob ultimam radicalem ח pro duplici (-), vide Gram. Heb. t. 1. p. 164. c. 2. פֹּרַחַת *efflorescens*.... Cum præf. כְּפֹרַחַת *tanquam germinans*.... Plur. f. Ezech. 13. v. 20. *& dimittam animas* (ſub. *liberas*,) *quas vos venamini*, נְפָשִׁים לְפֹרְחוֹת, O. *τὰς ψυχὰς αὐτῶν εἰς διασκορπισμόν*, Lxx. *animas eorum in dispersionem.* Vulg. *animas ad volandum.* Alii, *ut avolent*, *ut ſint avolantes*, ſub. *è manibus veſtris*... Ex uſu Syriaco. Quidam, *animas*, inquam, *ætatum* (ſub. דּוֹרוֹת, vel עִתּוֹת) *efflorescentium*, ſive *ætatis florentis*... Cum (ו) in fine, לְפֹרְחוֹת *volantium*, ſeu *florescentium.*

Infin. ex forma abſoluta, פָּרוֹחַ *efflorescendo*... Cum præf. בִּפְרֹחַ רְשָׁעִים, Pſal. 91. Heb. 92. v. 8. *dum florent improbi*...

Fut. 3. p. ſ. m. ex forma (-), יִפְרַח, & in pauſa, יִפְרָח *florebit*.... 3. p. ſ. f. תִּפְרַח, & in pauſa, תִּפְרָח *florebit*... Cum præf. וְתִפְרַח *& florebit*... 3. p. plur. m. in pauſa, unde (-) ſub ר loco τῶ (-), יִפְרָחוּ *florebunt.* Cum præf. וְיִפְרְחוּ *& florebunt*.... 3. p. plur. f. תִּפְרַחְנָה *florescent*...

HIPHIL הִפְרִיחַ, Lxx. *ἀναθάλλω*, *ἴσχω*, *ἐξανθέω*.... Vulg. & alii, *germinare facio*, *excito*, *eminere*, *erumpere*, *pullulare facio*; & intranſitivè, *emineo*, *erumpo*, *pullulo*, *effloresco*...

Praet. 1. p. ſ. c. cum præf. Ezech. 17. v. 24. *ſiccare feci lignum viride*, (confer Luc. 23. v. 31. ubi Chriſtus ipſe ſeſe ligno viridi comparat), וְהִפְרַחְתִּי עֵץ יָבֵשׁ *& reflorescere*, *regerminare*... *faciam.*

Fut. 3. p. ſ. m. וְאֹהֶל יְשָׁרִים יַפְרִיחַ, Prov. 14. v. 11. *tentorium verò rectorum florebit*, *virebit.* τῶ (י) in ultima deficiente, מֵרֵיחַ מַיִם יַפְרִחַ, Job. 14. v. 9. *ad odorem aquæ reflorescit*, *regerminat*... Eſt catachreſis, & enallage ſenſuum, Tirin. i. ex tantillo humore.... 2. p. ſ. f. תַּפְרִיחִי *facies ut efflorescet*... 3. p. plur. m. יַפְרִיחוּ *florebunt.*

פֶּרַח m. Lxx. Aq. *βλαστός*, Lxx. *βόλις*, Lxx. Sym. *ἄνθος*, Lxx. *κρίνον*... Vulg. & alii, *germen*, *gemma*, *oculus*, *ramusculus*, (*jaculum*,) *flos*, *folium*, *petalon*, ſive *petalum*, *lilium*... Lxx. item, *ἐξανθέω*, Vulg. *effloresco*; legebant פֹּרֵחַ loco τῶ פֶּרַח. Cum præfixo (ו) cum (-) & extruſo τῶ ה articulo, וּפֶרַח, in pauſa, unde τό (-) penultimæ in (-) mutatur, וָפָרַח, & cum (ו) loco τῶ (-) ob ב ſeq. labialem, vide Gram. Heb. t. 1. p. 384. וּפֶרַח *& flos*... הַפֶּרַח *& florem*... Cum aff. פִּרְחָהּ *florem ejus*, m. candelabri, וּפְרָחֶיהָ *& flores ejus*, m. candelabri, וּפִרְחָם *& flos eorum*... R. פָּרַח *floruit*...

פִּרְחָח m. unde Job. 30. v. 12. *ad dexteram* פִּרְחַח יָקוּמוּ, O. (Alex. τῶ) *βλαστοῦ ἐπανέστησαν*, Lxx. *τῶ germinis inſurrexerunt*, Vulg. *orientis calamitates meæ illicò ſurrexerunt*, Alii, *pubertas*, ſive *puberes*, *adoleſcentes*, *juvenes florentes*.... Alii adverbialiter, *fortiter*, *gnaviter*, *inſtanter*, *fervidè inſurgunt.* Targum, *cum impudentia filii eorum ſurrexerunt.* Quidam, *ſtant ad dextram*, *disjungendo calces in inceſſu*, *pedes meos* (me) *ſubvertunt*... Eſt enim τό פרחח Actio, ſive Infinitivus Verbi פרחח, idem ſignificans ac τό פחג, Actio Verbi פחג Arabibus, *propè junxit anteriores pedum extremitates, disjunxitque calces in inceſſu*... vel τῶ תפחג Act. τῆς V. Conjug. *eo modo divaricavit pedes*, etiam in conceſſu...

Digitized by Google

פֹּרְחוֹת Benoni plur. fem. τῦ Qal Verbi פָּרַח, vide supra, col. 1913.

פֶּרֶט, unde cum præf. וּפֶרֶט כַּרְמְךָ לֹא תְלַקֵּט, Levit. 19. v. 10. O. ἐδὲ τὰς ῥῶγας τῦ ἀμπελῶνός σε συλλέξεις· Lxx. alii, *neque grana (singularia) vineæ tuæ colliges:* Vulg. *neque grana decidentia congregabis:* Alii, *acinos deciduos, acinorum reliquias*... à פְּרַט Chald. *particulatim, singulatim* aliquid *egit*... Quidam, *nec fœtum immaturum*, (sive *uvas*, aut *acinos immaturos*) *vineæ tuæ colliges*... à פרט Arabibus idem. R. פָּרַט Arabibus, *distulit*.... *Tardiùs fœcundum maris florem (insitum surculum) accepit, eove tacta fuit palma*, scil. cùm jam ferè erumperent ex involucro flores, vide לקח... Arab.

פֹּרְטִים plur. m. unde cum præf. הַפֹּרְטִים עַל־פִּי הַנָּבֶל, Amos 6. v. 5. O. οἱ ἐπικρατῦντες πρὸς τὴν φωνὴν τῶν ὀργάνων.... *prævalentes ad vocem organorum*... Alex. Ald. Compl. οἱ ἐπικροτῦντες... *plaudentes*.... Vulg. *qui canitis ad vocem psalterii*... Alii, *qui cantillant*, sive, quod idem, *qui minuriunt in ore nablii*... delicatè, fractis tonis & celeri rythmo canentes. Cocc. Gal. *qui fredonnez*... Diod. Hinc *Bardi*, vide Boch. Geo. Sa. 740. Hinc per metathesin, Gr. τέρπω *delecto, demulceo*... R. פְּרַט Chald. *particulatim* aliquid *egit*... unde Ben. plur. m. cum præf. הַפֹּרְטִים, Gallicè, *qui sçavent joüer leur partie*... Vatabl.

פְּרִי m. Lxx. Aq. Sym. Theod.... καρπός, Lxx. ἐκφόριον, γέννημα, ἔκγονος, καρποφόρος, Lxx. Aq. κάρπωμα, Lxx. κλῆμα.... Vulg. & alii, *fructus*, *omnis* scil. *quemcunque producit terra, fœtus terræ*, imò *quidquid natum*, seu *procreatum est*, unde *ortus, oriundus*, sive (*soboles, proles*,) *nepos, posterus*... Adjectivè, *frugifer, ad fructus edendos aptus, palmes*... Lxx. item, εὐλογία *benedictio*; Verbaliter, καρπίζω *fructum colligo*, seu *decerpo*.... Legebant פרה vel פרי, more Chaldæorum, ac Syrorum. עֵץ פְּרִי עֹשֶׂה פְּרִי לְמִינוֹ, Gen. 1. v. 11. *arborem frugiferam, facientem fructum secundùm speciem suam.* בָּרוּךְ פְּרִי־בִטְנְךָ וּפְרִי אַדְמָתְךָ וּפְרִי בְהֶמְתֶּךָ, Deut. 28. v. 4. *Benedictus fructus ventris tui & fructus terræ tuæ, & fructus pecudis tuæ*... אַךְ־פְּרִי לַצַּדִּיק, Psal. 57. Hebr. 58. v. 12. *certè fructus est justo.* פְּרִי מַעַלְלֵיהֶם יֹאכֵלוּ, Isai. 3. v. 10. *fructum studiorum*... *suorum comedent.* Isai. 27. v. 9. *& hic omnis* פְּרִי הָסִר חַטָּאתוֹ *fructus*, nempe, *amovere peccatum* (sive caussam, aut effectum peccati, nimirùm, *lucos, delubra*... εἰδωλολατρείαν) *ejus*, Jacobi. In pausa, unde τό (:) in (·) mutatur, פֶּרִי *fructus*. Cum præf. וּפְרִי *& fructus*, בִּפְרִי *in fructu*, וּבִפְרִי *& in fructu*, כִּפְרִי *juxta fructum*.... וְכִפְרִי *& juxta fructum*.... מִפְּרִי מַעֲשֶׂיךָ תִּשְׂבַּע הָאָרֶץ, Psal. 103. Hebr. 104. v. 13. *à fructu operum tuorum satiabitur terra.* Humore fœcundo, qui est fructus operum Dei, nempe, cæli, terræ, maris. Cocc. וּמִפְּרִי *& de fructu.* Cum affix. פִּרְיוֹ *fructus ejus, suus*, m. וּפִרְיוֹ *& fructus ejus*, m. בְּפִרְיוֹ *in fructu ejus*, m. לְפִרְיוֹ *fructùs ejus*, m. מִפִּרְיוֹ *de fructu ejus*, m. פִּרְיָהּ *fructus ejus, suus*, f. פֶּרְיְךָ *fructus tuus*, m. Hos. 14. v. 9. ubi (·) loco τῦ (:) sub פ, פִּרְיֵךְ *fructus tuus*, f. פִּרְיִי *fructus meus*, c. פִּרְיָם, פִּרְיָמוֹ, פִּרְיָהֶם, & cum affixo poëtico מוֹ, *fructum eorum*, פִּרְיָהֶן, פִּרְיָן, Jerem. 29. vv. 5. 28 *fructum eorum*, hortorum... Cum præf. aff. & (·) loco τῦ (:) sub פ, פִּרְיְכֶם *& fructum vestrum*, m. Rad. פָּרָה *fructum fero*, sive *produco*.... unde Gr. φέρω, φέρει... Lat. *fero, fruor*...

פָּרִיץ m. Sym. παραβάτης, Aquilæ secunda editio, ἀμβλωθρὸς, Lxx. σκληρός, πονηρός, λοιμὸς, λῃστὴς, ἀφυλάκτως... Vulg. & alii, *transgressor, violator legis, peccator, peccatis deditus, durus, asper, sævus, improbus, scelestus, pravus, malus, petulans, pestis*, i. (metaphoricè) homo *pestilens, effractor, prædo, latro*... Adverbialiter, *incustoditè*, sine *custodiâ*, vel *incautè, improvidè*... בֶּן־פָּרִיץ, Ezech. 18. v. 10. *filium violentum, effractorem*.... τῦ (ׅ) in fine deficiente, פָּרִץ *effractor.* Cum præf. וּפָרִיץ *& præfracta, fera*, fera. Plur. פָּרִיצִים, & τῦ (ׅ) in penultima defic. פָּרִצִים *effractores, grassatores*... Constr. פָּרִיצֵי *grassatorum*.... Remanet porrò τῦ (·) sub פ; utpote compensativum τῦ daghêsch ex ר excidentis, vide Gram. Hebr. t. 1. p. 58. c. 1.

Digitized by Google

R. פָּרַץ *rupit, erupit, disrupit, irrupit, effregit*...

פרך Lat. *frico, frango*... Gr. φειμάω, φείχω... unde

פֶּרֶךְ m. Lxx. βία, μόχθος, Vulg. & alii, *potentia*, vel *impetus violentus, violentia*, (Lat. *ferocia*) *molestia*... Aq. ἐμπαιγμα, Sym. Theod. ἐμπαιγμα, Incert. ἐμπαιγμός *illusio, derisio*. Cum præfix. בְּפֶרֶךְ *per duritiam, sævitiam*; τῷ (·) penultimæ ob pausam in (·) mutato, בְּפָרֶךְ, Exod. 1. vv. 13. 14... Vulg. ex Aq. ac paraphrasticos, *illudentes*, Alii, *cum sævitiâ, rigore, tyrannide, violentia, ferocia, supercilio, duritia*, sive *durè*... וּבְפָרֶךְ *& durè*... R. פְּרַךְ Chaldæis, *fregit, rupit, disrupit*, (unde Angl. *to break*, & Gal. *brèche*...) *diruit*... Persis, פרכנדן *perdere, cum damno rei evellere, vellere, extrahere* pilos... (unde fortè interpretatio Aquilæ, Symmachi...) molestiam inopinanti *in-af-ferre, periculum*, sive *malum aliquod ex improviso adducere*...

פָּרֹכֶת f. Lxx. καταπέτασμα, Aq. παραπέτασμα, Incert. βῆλον, Lxx. Incert. κάλυμμα, Alius, διάφραγμα, Vulg. & alii, *velum*, (disterminans) *operculum, tentorium*.... Cum præf. וְהִבְדִּילָה הַפָּרֹכֶת לָכֶם בֵּין הַקֹּדֶשׁ וּבֵין קֹדֶשׁ הַקֳּדָשִׁים, Exod. 26. v. 33. *ut velum vobis dividat, & inter Sanctum, & inter Sanctum Sanctorum*, Vulg. *quo Sanctuarium, & Sanctuarii Sanctuaria dividentur*. Respectu igitur primæ divisionis, sive τῷ מָסָךְ *masách, veli*, scil. oppansi primæ parti Tabernaculi, qui Sanctum dicebatur.... Paulus vocavit פרכת *paréchet* τὸ δεύτερον καταπέτασμα *velum secundum*, Epist. ad Hebr. 9. v. 3. Nec erat cur Forsterus impiè lapsum in Epistola ad Hebræos coargueret, quod facit in radice כָּפַר, p. 393. Malvenda. וְאֵת פָּרֹכֶת הַמָּסָךְ, Exod. 35. v. 12. Quidam, *& velum veli*, i. latissimum, seu dentissimum, quippe quod densum fuerit 4. digitis, ut nemini esset perspicuum... לְפָרֹכֶת, & cum motione τῷ ה artic. extrusi, לַפָּרֹכֶת *ad velum*. R. פְּרַךְ Chald. *abrupit, objecit, opposuit, alligavit*... unde פָּרֹכֶת *velum*, sic dictum, quod opponeretur, oppanderetur ve... Hinc vox nautica Gallis, *Perroquet*, i. magni mali appendix altera, sive hujusce appendicis velum...

פרם QAL. Gr. βρέμω, βρεμόομαι.... Lat. *fremo præ indignatione, irâ, excandesco*... unde Lxx. διαρρήγνυμι, διαλύω.... Vulg. & alii, *scindo, discindo*, suturas vestis, *dissolvo*, seu *dissuo* vestem...

PAOUL plur. m. τῷ (ו) in (·) correpto, בְּגָדָיו יִהְיוּ פְרֻמִים, Levit. 13. v. 45. *vestes ejus* (leprosi) *erunt dissuta*.

FUT. 3. p. f. m. יִפְרֹם *discindat, dissuat*... 2. p. plur. m. in pausa, quare τὸ (ו) primariæ vocis, loco τῶ (·) in penultima, תִּפְרֹמוּ *dissuetis*...

פַּרְמַשְׁתָּא Mass. *Parmaschtá*, Vulg. Pers. *Phermesta*, nomen propr. filii Aman, Esth. 9. v. 9. Etym. *mærore dejectus est*, à פרם *pharm*, Persis, *mærore dejectus*, אשת *est*, & τῷ א parag... Nominum propriorum in propria lingua origo quærenda; τὸ Ω'βλίας, quo (Euseb. hist. Eccles. l. II. c. XXIII. p. 66...) Jacobus Apost. minor, dictus fuit; vox est Arabica Syris usitata... Non ergo ex Hebræis אֶבֶל *ophél*, עַם *ám*, deducenda, uti omnes... sed ex Arab. אבלי *oblíon*, *tristis, mæstus*.... *Monachus Christianus*, Mu. Gi. quasi peccata sua & sæculum lugens... *juxta canonem & austere vivens*.... *Caput & antistes Christianorum*... Ca.

פַּרְנָךְ Mass. *Parnách*, Vulg. *Pharnach*, nom. propr. patris Elisaphan principis Tribûs Zabulon, Num. 34. v. 25. Etym. *dotavit te*... à פרן Chald. *dotavit*... (unde Gr. φερνή) & affix. 2. p. f. m. ךָ *te*, m.

פרס QAL. (Gal. *je froisse, je brise*, per metath. *je separe*, Gr. σπαράσσω....) Lxx. κλάω (ἄρτον) διαθρύπτω, διχηλέω, διχηλέω... Vulg. & alii, *frango* (*panem*,) *diffringo, disrumpo*, divido, partior, *in chelas* (Hisp. braços de scorpion) *diffindo*, *bisulcum reddo*, vel *ungulam habeo bisulcam*... τῷ ש & ס quandoque alternat, unde,

PRAET. 3. p. plur. c. cum præf. וּפָרְשׂוּ *& dividant, concidant, frustatim comminuant*...

BEN. s. m. פֹּרֵשׂ *frangens, qui frangat*.

INFIN. ex forma absoluta, פָּרֹס לָרֶעֶב

לַחְמֶךָ, Isai. 58. v. 7. *frangendo* frangere *esurienti panem tuum*, m.

Fut. 3. p. plur. m. וְלֹא־יִפְרְסוּ לָהֶם עַל־אֵבֶל לְנַחֲמוֹ עַל־מֵת, Jerem. 16. v. 7. *nec frangent eis* (Vulg.) *panem ad luctum sublevandum de mortuo*, in funere...

HIPHIL הִפְרִיס, Lxx. ὁπλὰς ἐκφέρω, Vulg. & alii, *ungulas habeo, emitto, ungulam findo, divido, bisulcam habeo*...

Praet. 3. p. f. f. הִפְרִיסָה *findit*.... 3. p. plur. m. הִפְרִיסוּ *findunt*...

Ben. f. m. מִשּׁוֹר פָּר מַקְרִן מַפְרִיס, Psal. 68. Hebr. 69. v. 32. *præ boveo juvenco cornua & ungulas emittente*, habente, qui cornu petit & pedibus, qui spargit arenam. Cum præf. וּמַפְרִיס *& findens*... Fem. sing. cum ה in fine, præcedente duplici (ֶ), מַפְרֶסֶת *findens*... Plur. constr. cum præfix. מִ (ִ) in penultima deficiente, וּמִמַּפְרִסֵי *& de findentibus*...

Fut. 3. p. f. m. יַפְרִיס *findit*...

פָּרַס Mass. *Parás*, Vulg. & alii, *Persa, Persis*, nomen propr. gentis & regionis, ad Orientem Judææ sitæ, altæ, montibus cinctæ, quæ à Septentrione Mediam, ab occasu Susianum, ab Oriente duas Carmanias, ab Austro partem Persici sinus habet, authore Volaterrano, libro 11. Ezech. 27. v. 10. & cap. 38. v. 5. Etym. *eques, artis equestris peritus*... à פרס Arab. *gnarus fuit rei equestris*.... *Cum* enim *ante* Cyrum *in* Perside *rari essent equi, quia montosa est regio, is* Persas *equis sic assueferit, ut post illius ætatem paulo honestioris sortis sine equo nemo sit visus. Quin legem sanxit, ut turpe esset, si quis illorum, quos equis instruxerat, usquam iret pedes. Hæc habentur* in Xenophonte lib. I°. Cyropediæ. *Unde est, quod qui ante* Cyrum Cuthæi, *&* Elymdi *dicebantur, post* Cyrum פרשים, Persæ, seu equites *dici cœperunt. Proinde, cum neque* Moses, *nec libri* Regum, *nec* Isaias, *nec* Jeremias, *nec quisquam eorum, qui Cyri ætatem præcesserunt*, Persarum *usquam meminerint: in* Daniele, Ezechiele, Cyro *coævis, & libris* Paralipomenon, Esdræ, Nehemiæ, Esther, *qui post* Cyrum *scripti sunt, frequens illorum est mentio. Sed &* Persem, *vel* Perseum, equitem *interpretor, quo nomine dici potuit, postquam equitandi artem didicisset à* Phœnicibus, *quos secum adduxerat* Cadmus. *Eodem talaria pertinent, quorum ope per aërem volâsse fertur. Talaria enim sunt calcaria, quibus equum impellens, & ad cursum concitans, avium* volatum æmulabatur. *Et* Pegasus, *cujus originem ad* Perseum *referunt, equus fuit fræno assuetus.* Hebræis *enim &* Syris פג pag, *vel* פגא pega, frænum *est, &* סוס sus, equus; *inde compositum* פגא־סוס, Pegasus *fuit ἵππος χαλιναγωγούμενος*... Bochart. de Animal. col. 99.

פְּרַס PEAL, Chald. Lxx. διαιρέω... Vulg. & alii, *divido*...

Praet. 3. p. f. m. ex forma (ְ), פְּרַס, Dan. 5. v. 28. Mass. *PRES*, Vulg. *PHARES, DIVISUM EST*, Gal. *ON A DIVISE', ON A PARTAGE'*....

Ben. plur. m. cum præf. וּפָרְסִין *& dividunt*....

Peil. f. f. constr. פְּרִיסַת מַלְכוּתָךְ, Dan. 5. vv. 25. 28. *divisum est regnum tuum*, m.

פֶּרֶס m. unde cum præf. אֶת־הַנֶּשֶׁר וְאֶת־הַפֶּרֶס, Levit. 11. v. 13. O. τὸν ἀετὸν, καὶ τὸν γρύπα, Lxx. Vulg. & alii, *Aquilam, & gryphem*, sive *gryphum*, unde *Perusia* civitas Italiæ, cujus animalis effigiem à primis sui jactis fundamentis pro insignibus habet. Castel. Alii, *ossifragum*, Aquilæ genus... Sic Bochart. de nom. Animal. l. 1. c. 9. pag. 63. וְהַפֶּרֶס *& avis rapax, frangens, & lacerans prædam, accipiter*... R. פָּרַס *fregit*...

פַּרְסָה f. Lxx. Aq. ὁπλὴ, Lxx. Incert. χηλή, Lxx. πούς, ἀστράγαλος, ἴχνος, ὅπλα... Vulg. & alii, *ungula*, (propriè, *fissa*) per synecdochen totius pro parte, *pes*, per synecdoch. partis pro toto, *talus*, per metonymiam effectûs, *vestigium, arma*.... Exod. 10. v. 26. *etiam pecus nostrum ibit nobiscum*, לֹא תִשָּׁאֵר פַּרְסָה *nec remanebit* (Vulg. *ex eis*) *ungula*... Cum præf. וּפַרְסָה *& ungulam*.... הַפַּרְסָה *ungulam*.... Plur. פְּרָסוֹת, & constr. פַּרְסוֹת *ungulæ*. Cum præf. וּפְרָסוֹת *& ungulas*... בְּפַרְסוֹת *ungulis*... Cum præf. & affix. וּפַרְסֹתֶיךָ *& ungulas tuas*. f. Masc. plur. cum præf. & affix. וּפַרְסֵיהֶן *& ungulas*

Digitized by Google

ungulas eorum, vel *earum* ovium, f.... R. פרס *ungulam habuit bisulcam*...

פרע QAL (Latin. *parco*, *privo*, *ipse me*, vel *alium*, per metathesin, *orbo*.... unde Lxx. ἀποκιδαρόω, Incert. ἀπομιμόω, ἀποπετάω, Lxx. ἀποκαλύπτω, Sym. γυμνόω, Lxx. ἀφαιρέομαι, ἀπωθέω, ἀποσκεδάζω, Lxx. Theod. διασκεδάζω, Lxx. ἄκυρον ποιέω, διαλλάσσω, Sym. διαλύω, Lxx. ἀποστρέφω, στρατοπεδεύω, ἄρχω... Vulg. & alii (*cidari*, *mitrâ nudo*,) *discooperio*, *detego*, *nudo*, *spolio*, *aufero*, *abjicio*, *disjicio*, *dissipo*, *dispergo*, *irritum facio*, *divido*, *dissolvo*, *intersepio*, *castra figo*, *metor*, seu *colloco*, *priores partes occupo*, *impero*... Item, *desero*, *abstraho*, *averto ipse me*, *discedo*, *recedo*, *retrocedo*, *ulciscor*, ex usu Chaldaïco, *liberum reddo*, *libero*... Hinc Germ. *freiben*, Angl. *to free*.

Praet. 3. p. s. m. cum praef. ופרע את־ראש האשה, Num. 5. v. 18. *& deteget caput mulieris*... Cum affix. פרעה *nudaverat eum*... Exod. 32. v. 25. ubi τὸ ה ex Arabismo, loco τοῦ (ו).

Ben. s. m. פורע מוסר, Proverb. 13. v. 18. (*paupertatem*, *& ignominiam*) *aufert disciplina*, *qui enim custodit*...

Paoul s. m. פרוע *caput detectum*, ἀνακεκαλυμμένος, τὸ (ו) in (ֻ) correpto, Exod. 32. v. 25. *& vidit Moses populum* כי פרע הוא כי־פרעה אהרן לשמצה בקמיהם *nudatum scilicet armis*, (*vestimentis*, *ornamentisve*) *spoliaverat enim eum Aaron in stimulationem* (ex usu Arabico) *insurrecturis contra ipsos*...

Infin. cum praef. בפרע *in ulciscendo*...

Imper. 2. p. s. m. ex forma (ַ) quod in (ָ) ob affixum mutatur, vide Gram. Hebr. t. 1. p. 356. c. 1. פרעהו *desere illud*, m. iter improborum...

Fut. 3. p. s. m. ex forma (ַ) quod ob accentum in (ָ) mutatur, Levit. 21. v. 10. *sed Sacerdos magnus*, pontifex... ראשו לא יפרע ...*caput suum non nudabit*, *& vestes suas non scidet*... 1. p. s. c. אפרע *rejiciam*.... 2. p. plur. m. in pausa, quare (ָ) sub ר, אל־תפרעו, Levit. 10. v. 6. *ne nuderis capita vestra*... Proverb. 8. v. 33. *ne rejiciatis*.... *sapientiam*. Cum praefix. ותפרעו *& rejiciatis*...

NIPHAL נפרע, unde 3. p. s. m. Fut. ex forma (ַ), באין חזון יפרע עם, Prov. 29. v. 18. Ο. οὐ μὴ ὑπάρξῃ ἐξηγητὴς ἔθνει παρανόμῳ. Α. ἐν ὄντος ὁράματος ἀποσκεδασθήσεται λαός. Lxx. *non erit praeceptor genti iniquae*. Aq. & alii, *non existente visione* (prophetia) *dissipabitur populus*. Vulg. *cum prophetia defecerit*, *dissipabitur populus*. Vide Machab. l. 1. c. 1. v. 12....

HIPHIL הפריע, Lxx. διασπείρω, Sym. ἀποσπείρω, Theod. διασκεδάζω, Aq. ἀποσκεδάζω... Vulg. & alii, *sollicito*, sive *solicito*, i. *solo cito*, *loco moveo*, *distraho*, *averto*, *dissipo*, *laxo*, *remitto*, seu *cessare facio*...

Praet. 3. p. s. m. הפריע ביהודה, 2. Paral. 28. v. 19. *quia cessare fecerat in Juda* à cultu Dei... vel *absistere*, *deficere*...

Fut. 2. p. plur. m..... תפריעו, Exod. 5. v. 4. *facitis ut cesset populus in* (aut *desistat ab*) *operibus suis*...

פרע m. Lxx. κόμη, Vulg. & alii, *coma*, *compta caesaries*, *& curiosius culta*, Alii, *nuditas*... גדל פרע שער ראשו, Num. 6. v. 5. *promittendo caesariem suam*, q. d. *nuditatem capilli capitis sui*, Cocc. Cum praef. Ezech. 44. v. 20. *caput non radent* ופרע לא ישלחו *nec comam promittent*... Videtur Sacerdotibus edici, ne vel raso, vel nimiùm capillato, capite incedant, sanctius. Rad. פרע *nudavit*... unde פרע *caesaries*.... propriè, Qimhhi, השער המגלה תחת המצנפת *pilus*, *qui nudatur infra pileum*, vel *tiaram*... aut *capillus pileo assutus*, (unde) Gal. *Perruque*...

פרערה f. Alii, *nudatio*, Alii, ex usu Chald. *ultio*. Plur. בפרע פרעות בישראל, Jud. 5. v. 2. Ο. Θ. ἐν τῷ ἄρξασθαι ἀρχηγοὺς ἐν Ισραὴλ ...Ο. ἄλλως, ἀπεκαλύφθη ἀποκάλυμμα..., Σ. ἐν τῷ ἀποκαλύπτεσθαι κεφαλάς... Lxx. Theod. *dum imperarent duces in Israël*... Lxx. aliter, *revelata est revelatio*.... Sym. *in detegendo capita*... Vulg. vacat. Alii, *in ulciscendo ultiones*, sive *poenas de Israële* (ab hostibus) *sumptas*, aut *injurias Israëli illatas*... Constr. Deut. 32. v. 42. *ob sanguinem confossi*, *& multitudinis captivorum*, פרעות

פרעות אויב, O. ἀπὸ κεφαλῆς ἀρχόντων ἐχ-θρῶν *à capite principum inimicorum*. Vulg. *nudati inimicorum capitis*. Alii aliter, Quidam, *propter caput* (sive *principium*) *denudationum*, i. *propter primum denudatorum ab inimico*, nempe Christum, conf. v. 39.

פרעה Mass. *Paróh*, Copt. Πιελω *Pirio*, Vulg. *Pharao*, nomen commune regum Ægyptiorum, quo illi, ad tempora usque Ezechiëlis prophetæ (32. v. 31.) vocabantur, Gen. 12. v. 15. Exod. 5. & seqq. passim... Huicce nomini communi proprium, aut appellativum nonnunquam additur, uti נכה, Mass. *Nechóh*, Vulg. *Nechao*, 4. Reg. 23. v. 29... (i. *claudus*, vel potiùs, *victor*, *superior*... à נכה *percussit*... Græcis, νικάω *vinco*, *superior*... *sum*)... חפרע Mass. *Hhophrá*, Vulg. *Ephreé*, Jerem. 44. v. 30. (i. ὁ *animo fractus*.... à פרח Arabibus, *animo fractus*... *fuit*, & ס, Coptis *articulus*, hîc ἐπιθετικός). Etym. ὁ *pastor*, metaphoricè, ὁ *rex*, (*reges* olim *pastores* dicebantur, nec mirum, quippe cum utraque nom. ab eadem radice Hebraïca, deducantur...) à רעה *raghàh*, *pasco*, Latinè, *rego*... oves, seu populos, unde Ben. f. m. רעה *reghéh*, & per punctorum metathesin, רעה *reghéh*, *pascens*, sive *pastor*, metaphoricè, *rex*.... & ס, Copticus, vel Ægyptiacus, *articulus*...

פרעש m. Lxx. ψύλλος, Vulg. & alii, *pulex*... Lxx. item paraphrasticos, ψυχή... *fallor*, inquit, Bochartus lib. 1. de nom. Animal. cap. 1. p. 71. *an* פרעש *pareos contractum ex Verbis* פרע רעש *paratraos: quorum illud retrorsum, hoc motum sonat; quia saliens* (sive saliendo) *retrorsum movetur?* Commodiùs τὸ פרעש à פרע *retrocessit*... unde Turcicum פיר *pire*, idem ac, cum ש Æthiopicè paragogico, Hebraïcum פרעש... Mihi tamen videtur vox composita ex τῶ פר *vitulus*, & τῶ אשו Arabibus, *scarabæus pillulas portans*... (Gol.) ex illo, à *saltu*; ex hoc, à *figura*... Chaldæi pro פרעש, Hebræo scribunt פרטש.... Hinc fortè per metathesin & ipsum nomen Gr. σκάραβος, σκαράβειος, Lat. *scarabeius*...

פרעש Mass. *Paròsch*, Vulg. *Pharos*, nomen propr. viri, Esdr. 2. v. 3. & cap. 8. v. 3. Etym. *pulex*, à פרעש idem.

פרעתון Mass. *Pirathón*, Vulg. *Pharathon*, nomen proprium urbis in Ephraim (in monte Amalec, Leusd.) Jud. 12. v. 15. Φαραθών in libris apocryphis, Φαραθώ Josepho & Φάραθος. Reland. Etym. *præsidis*... à פרעת *Pharathou* Arab. idem. R. פרע Arab. *in summo fuit, summumque cepit*, vel *tenuit*, *superavit*...

פרעתוני Mass. *Pirathoni*, Vulg. *Pharathonites*, Græcis ὁ Φαραθωνίτης, quod in Lexico Origenis malè ἐν στοιχείῳ O legitur junctum ὁ Φαραθωνίτης, Reland. nom. comm. virorum ex Pharathone oriundorum, Jud. 12. v. 13. Etymon idem, quod mox suprà.

פרפר Mass. *Parpár*, Vulg. *Pharphar*, nomen proprium fluvii Damasci, 4. Reg. 5. v. 12. Etym. *gargarizatio oris, ejus emundatio gargarizatione*... à פרפר *Pharphor*, Syr. idem, ob puritatem aquæ fortè sic dictus.

פרץ QAL (propriè Gal. *je presse*, i. *urgeo*, *usso*... Gr. πιέζω, *vi quadam transeo*... πιέζω *stringo*, *constringo*... *seco*, *disseco*,) Lxx. διαστέλλω, Lxx. Aq. Sym. διακόπτω, Lxx. αὐξάνομαι, ἐκβιάζομαι, χέομαι, Alius, (fortè Sym.) διαλύω, Lxx. ἐμπλατύνω, πλατύνομαι, πληθύνομαι, πλουτέω, διαδύομαι, λίαν σφόδρα σφόδρα, πολὺ πολύ, περισσῶς, βιάζομαι, καταβιάζομαι, διαβιάζομαι, ἀπόλλυμι, καταβάλλω, καταπατέω, καθαιρέω... Vulg. & alii, *divido*, *discindo*, *diffindo*, *effringo*, *rumpo*, *erumpo*, *disrumpo*, *irrumpo*, *perrumpo*, & specialiter, *aciem perrumpo*, *impressionem*, *rupturam*, *impetum facio*... *cresco*, *abundo*, *redundo*, *effluo*, *effundo*, *expando*... Passivè, *expandor*, *explicor*, *extendor*.... *dilator*, i. *libero animo sum*, vel *latior fio*, *augeor numero*, *multiplicor*, *dives*, seu *opulentus sum*, *felici rerum successu utor*, *potentiâ maximâ præditus sum*, *polleo*.... *multum comparo*, *confero*, *prosum*... *impero*... *conor*, *nitor*, *urgeo*, *cogo*, *vi compello*, *detorqueo*, *opprimo*... *perdo*, *amitto*, *perniciem infero*, *perimo*, *occido*.... *dejicio*, *deturbo*, *prosterno*, *everto*, *detraho*, *extraho*, *deduco*, *diruo*, *subverto*,

Google

pessando, abrogo, rescindo... Construitur ferè cum præpositionibus... מִן, בְּ, אֶל־.

Præt. 3. p. s. m. פָּרַץ יְהוָה אֶת־אֹיְבַי לְפָנַי כְּפֶרֶץ מָיִם, 2. Reg. 5. v. 20. *dissipavit Dominus hostes meos coram me, tanquam effusæ dissipantur aquæ.... unde vocavit* quisque nomen loci בַּעַל־פְּרָצִים *Báal Pheratsím*, i. *Deum* (Palæsthinorum scil.) *dissipationum*, sive *fracturarum*, i. *maximè dissipatum*, aut *fractum*... וּמִקְנֵהוּ פָּרַץ בָּאָרֶץ, Job. 1. v. 10. *ut pecus ejus eruperit* (*sese effuderit*) *in terra*... פָּרַץ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ בָּנוּ, 1. Paral. 15. v. 13. *erupit Dominus Deus noster in nos*... Vulg. *percussit nos*... Cum præf. וַיִּפְרֹץ *& perrumpit*... 2. p. s. m. פָּרַצְתָּ *perrupisti, diffregisti*... Cum præf. וּפָרַצְתָּ *& perrumpes*... Gen. 28. v. 14. ubi accentus ob τὸ (ו) convertens à penultima ad ultimam descendit, vide Gram. Hebr. t. 2. p. 310. c. 1. Cum affix. פְּרַצְתָּנוּ *disruperas nos*, c.... 3. p. plur. c. פָּרְצוּ, & in pausa, quare τὸ (-) primariæ vocis revocatum in (·) sub ר mutatur, פָּרָצוּ *erupère, perrumpunt*...

Ben. s. m. cum præf. וּפֹרֵץ גָּדֵר יִשְּׁכֶנּוּ נָחָשׁ, Eccles. 10. v. 8. *& qui perfringit maceriem*, (ut scilicet ingressus hortum alterius aliquid inde furetur, Piscator,) *mordebit eum serpens*. עָלָה הַפֹּרֵץ לִפְנֵיהֶם, Mich. 2. v. 13. O. substantivè, διὰ τῆς διακοπῆς πρὸ προσώπου αὐτῶν. *per divisionem ante faciem eorum*. Vulg. *ascendet enim pandens iter ante eos*. Alii, *ascendet, qui dissipaturus est* tenebras, aut velum *discissurus ante oculos eorum*; nempe, vel Joannes Baptista, vel Elias, vel ipse Christus...

Paoul s. f. עִיר פְּרוּצָה אֵין חוֹמָה, Prov. 25. v. 28. *urbs dissipata*, Syr. *aperta, absque muro*... Cum præfix. הַפְּרוּצָה *perrupta*.... Plur. m. פְּרוּצִים *perrupti*.... Cum præf. τὸ (ו) in (ֻ) ad euphoniam correpto, הַפְּרֻצִים *interrupta*.... O. substantivè, αἱ διακοπαί.

Infin. ex forma absoluta, פְּרֹץ *disrumpendo*... Cum præf. וְכִפְרֹץ הַדָּבָר, 2. Paral. 31. v. 5. *quumque erupisset verbum*... Vulg. *quod cùm percrebuisset in auribus multitudinis*... עֵת לִפְרוֹץ וְעֵת לִבְנוֹת, Eccles. 3. v. 3. *tempus demoliendi, & tempus ædificandi*...

Fut. 3. p. s. m. יִפְרֹץ, & τὸ (ו) ob maqqàph in (ָ hhatoúph) correpto, יִפְרָץ־ *erumpet, irrumpat*... פֶּן־יִפְרָץ־בָּם, Exod. 19. v. 24. O. μήποτε ἀπαλλάξῃ ἀπ' αὐτῶν κύριος. A. μήποτε διακόψῃ ἐν αὐτοῖς κύριος. Σ. μήποτε διαφθείρῃ.... Lxx. *ne fortè avellatur ab illis Dominus*. Aq. & alii... *irrumpat in illos Dominus*. Sym. *ne fortè corrumpat*... Vulg. *ne percutiat eos*. Cum præfix. וַיִּפְרֹץ & correpto τὸ (ו) ob maqq. in (ָ hhatoúph) וַיִּפְרָץ־ *& erupit, irrupit*.... Cum affix. יִפְרְצֵנִי פֶרֶץ עַל־פְּנֵי־פָרֶץ, Job. 16. v. 14. *perfringit, dirumpit me rupturâ suprà rupturam*. 3. p. f. f. cum præf. mutato ob maqqaph τὸ (ו) in (ָ hhatoúph), וַתִּפְרָץ־ *& irrupit*.... 2. p. s. f. in pausa, unde τὸ (ו) primariæ vocis reductum loco τοῦ (ְ) ad penultimam, תִּפְרֹצִי *erumpes, prorumpes*.... 3. p. plur. m. in pausa, quare τὸ (ו) loco τοῦ (ְ) in penultima, ut mox suprà, יִפְרֹצוּ *erumpent*... Cum præf. וַיִּפְרְצוּ־בוֹ עֲבָדָיו, 1. Reg. 28. v. 23. *& institerunt apud eum servi sui*, Vulg. *coëgerunt*.... Alii, *invaluerunt in eum*.... Alii, *rogârunt*... Alii, *ruperunt in eo*... Metonymia effecti. Sic Germani dicunt *alicui tunicam lacerare*... Conf. supra 15. v. 27. Piscator. 1. p. plur. c. cum ה parag. נִפְרְצָה נִשְׁלְחָה, 1. Paral. 13. v. 2. *erumpamus, dimittamus*, i. e. cursores huc illuc celerrimè amandemus: Metaphora ab exundantibus aquis. Junius, Piscator... τὸ נִפְרְצָה, Lxx. & Vulg. interpres legebant in præterito, aut Benoni τοῦ Niphal, unde vertunt illi, εὐοδώθη *prosperabitur*; hic, *egreditur*.... utrique τὸ נִפְרְצָה נִשְׁלְחָה separantes, ac τὸ נִפְרְצָה ad præcedentia referentes.

NIPHAL נִפְרַץ, unde Ben. s. m. אֵין חָזוֹן נִפְרָץ, 1. Reg. 3. v. 1. O. οὐκ ἦν ὅρασις διαστέλλουσα. *non erat visio* (prophetia) *manifestans*, Vulg. *manifesta*, Alii, *vulgaris*, *multiplicata*, Cocc. *frequens*...

PUAL פֹּרַץ, unde Paoul s. f. ex terminatione ה præcedenti duplici (ְ), in pausa, quare (ְ) penultimæ in (ָ) mutatur, Nehem. 1. v. 3. *& murus Jerusalem*, מְפֹרָצֶת, (O. καθῃρημένα *dejecta* mœnia,) Vulg. *dissipatus*, Alii, *ruptus, diruptus*...

Digitized by Google

HITHPAEL הִתְפָּרֵץ, unde Ben. plur. m. cum præf. 1. Reg. 25. v. 10. *increſcunt hodie ſervi*, הַמִּתְפָּרְצִים אִישׁ מִפְּנֵי אֲדֹנָיו, O. ἀναχωροῦντες ἕκαστος ἐκ προσώπου τοῦ κυρίου αὐτοῦ. Θ. ἀποδιδράσκοντες… Lxx. *recedentes unuſquiſque à facie Domini ſui.* Theod. *aufugientes…* Vulg. *qui fugiunt dominos ſuos.* Alii, *qui præfractè erumpentes deficiunt*, Alii, *qui ſeparant, ſubducunt, abrumpunt… ſeſe ſinguli à faciebus dominorum ſuorum.*

פֶּרֶץ, in pauſa פָּרֶץ, m. Lxx. Aq. Sym. διακοπή, Lxx. θραῦσις, Sym. διάῤῥηξις, Lxx. πτῶμα, κατάπτωμα φραγμῶ, Incert. ἀπόῤῥηγμα, Vulg. & alii, (*percuſſio*,) *vulnus, diſſectio, ruptura, eruptio, irruptio, fractio, diviſio*, (*diſtributio*,) *caſus, ruina maceriæ, expanſio….* Aq. item, σχολή (Lex. Hebr. ad Hexapl.) *otium.* Lxx. item, φραγμὸς *ſepes*, πνοὴ *halitus.* Adjectivè, ἀσεβὴς *impius.* Verbaliter, πίπτω *cado*, διακόπτω *diſcindo…* Jud. 21. v. 15. *fecerat Dominus* פֶּרֶץ *rupturam*, lacunam, *in tribubus Iſraël.* סָגַר אֶת־פֶּרֶץ עִיר דָּוִד, 3. Reg. 11. v. 27. *clauſit rupturam*, (i. aperturam, quam fecerat David in muro Sion; poſticum obturavit, quo poterat elabi, inſurgente populo,) *urbis David.* Cum præf. בַּפֶּרֶץ *in ruptura…* Lxx. adverbialiter, vi ſcil. particulæ, ὁλοσχερῶς *planè, ad extremum….* כְּפֶרֶץ *ſicut irruptio…* Plur. cum præf. וּפְרָצִים *& per rupturas…* Cum affix. פִּרְצֵיהֶן *rupturas earum….* Ex termin. fem. cum præf. לֹא עֲלִיתֶם בַּפְּרָצוֹת, Ezech. 13. v. 5. O. per enallagen perſonæ, οὐκ ἔστησαν ἐν στερεώματι *non ſteterunt in firmamentum:* Vulg. *non aſcendiſtis ex adverſo…* Alii, *non aſcendiſtis ad irruptiones* coercendas… Alii, *ad interruptiones* maceriarum… (Metaphora à re militari,) *neque ſepem prætendiſtis domui Iſraël*, metaphora à munitione vinearum… R. פָּרַץ *rupit, erupit, irrupit…*

פֶּרֶץ Maſſ. *Pérets*, Vulg. *Phares*, nomen proprium filii Judæ ex Thamar nuru ſua, Gen. 38. v. 29. 1. Paral. 4. v. 1. Etym. מַה־פָּרַצְתָּ עָלֶיךָ פָּרֶץ וַיִּקְרָא שְׁמוֹ פָּרֶץ, Gen. 38. v. 29. *Quantâ ex te eruptione erupiſti! unde vocavit* quiſque, ſive *vocatum eſt nomen ejus*, פֶּרֶץ *Pârets*, ſeu *Phares*, i. *eruptio.*

פַּרְצִי Maſſ. *Partsí*, Vulg. *Phareſites*, nom. patronymicum virorum à Phares oriundorum, Num. 26. v. 20. unde etymon idem ac τοῦ *Phares*, mox ſupra. τὸ enim פַּרְצִי, à פֶּרֶץ, mutatis punctis ob τὸ (י) paragog. quo nomina gentilitia terminari ſolent.

פְּרָצִים Maſſ. *Peratsím*, Vulg. *Pharaſim*, nomen proprium loci, vide בַּעַל־פְּרָצִים, col. 253. & in præterito τοῦ Qal Verbi פָּרַץ, col. 1924.

פָּרַק QAL (Latinè, *frico, frango*, unde à ſono, qui inter frangendum, ſive dilacerandum editur, Gall. *fric, frac, fracas, je fracaſſe, je froiſſe, je briſe, j'ébréche, bréche*, Germ. *brechen*, Belgic. *breken*, Angl. *to break*, Hiſpan. per metatheſin, *quebrar*, Gal. *je créve….*) Lxx. Sym. ἐκλύω, Lxx. λυτρόω. Vulg. & alii, *ſolvo*, (i. *enervo, rumpo, abrumpo, diſrumpo, dilacero, dirimo…*) *exolvo, expedio, eripio, libero, redimo…*

Praet. 2. p. ſ. m. cum præfix. unde à penultima ad ultimam deſcendit accentus, vide Gram. Hebr. tom. 2. p. 310. c. 1. וּפָרַקְתָּ עֻלּוֹ מֵעַל צַוָּארֶךָ, Gen. 27. v. 40. (*contingetque ut aliquando domineris*,) *ut frangas* (*avellas, auferas, abrumpas….*) *jugum ejus de collo tuo*, m. Herodes Aſcalonita ex Idumæis oriundus (cum ſuis) annis plus centum Judæis imperavit, Tirinus.

Ben. ſ. m. פֹּרֵק וְאֵין מַצִּיל, Pſal. 7. v. 3. *dilacerans, nemine eripiente.* Alibi, *eripiens…*

Fut. 3. p. ſ. m. cum præf. & affix. וַיִּפְרְקֵנוּ *& eripuit* (*eruit, liberavit…*) *nos*, c.

PIEL פֵּרֵק, Lxx. διαλύω, ἐκστρέφω, Alex. Barb. Ald. ἐκτρίβω, περιαιρέομαι, Vulg. & alii, *diſſolvo, dirimo, interrumpo, perrumpo… inverto, perverto, ſubverto… extero, terendo excutio, terendo & fricando extergeo…, demo, detraho, aufero, tollo…* Germ. per metath. *wegreiſſen…*

Ben. ſ. m. מְפָרֵק הָרִים, 3. Reg. 19. v. 11. *diſrumpens montes…* quaſi viam Deo præparans & aperiens, Oſiander.

Imper. 2. p. plur. m. פָּרְקוּ נִזְמֵי הַזָּהָב, Exod. 32. v. 2. *ſolvite inaures aureas…*

Fut. 3. p. ſ. m. יְפָרֵק *abrumpet…*

Digitized by Google

HITHPAEL התפרק, Lxx ... Vulg. & alii, *tollo, aufero, abstraho, detraho ... ipse mihi*, vel *à me*.

PRAET. 3. p. plur. c. התפרקו ויבשו, O. ἐξεδυναθησαν, (Alex. Ald. ἐξεδυνάθη) καὶ ἐξηράνθη ἡ ῥάβδος ... *vindicarunt*, vel *vindicavit se, & arefacta est virga fortitudinis* .... Vulg. alternando labiales m & פ, *marcuerunt, & arefactæ sunt virgæ* ... Alii, *confractæ, convulsæ, defractæ, discerptæ ... sunt, & arefactæ* .... Ex forma (-) quod ob pausam reductum in (·) mutatur, התפרקו *abstraxerunt ipsi sibi*, sive *à se*.

FUT. 3. p. plur. m. cum præf. ויתפרקו *& abstraxerunt se* ...

PEAL, Chald. unde 2. p. f. m. IMPER. וחטיך בצדקה פרק, Dan. 4. v. 24. vel 27. O. καὶ τὰς ἁμαρτίας σου ἐν ἐλεημοσύναις λύτρωσαι, Vulg. *& peccata tua (in) eleemosynis redime*, Alii, *& peccata tua per justitiam* (i. justitiæ opera) *abrumpe, absterge*, Cocc. *avelle* ...

פרק m. unde in regimine cum præfix. ופרק פגלים כליהם, Isai. 65. v. 4. O. καὶ ζωμὸν θυσιῶν, μεμολυμμένα πάντα τὰ σκεύη αὐτῶν *& jus hostiarum; inquinata omnia vasa eorum* ... Vulg. *& jus profanum in vasis eorum* ... Alii, *& frustum carnium pollutarum*, seu *immundarum in vasis suis* .... Pro τῷ פרק τὸ מרק *jus* Vulgato interpreti, Chald. Mass. legitur; sed prius retineri potest. R. פרק *fregit* ... unde פרק, vel constr. פרק *fragmentum* ....

פרק m. Lxx. ἐκβολή, al. διεκβολή, Aq. ἐξαυχενισμός, Sym. prima editio, ..., secunda editio, μελοκοπία, Lxx. ἀδικία ... Vulg. & alii, *eruptio, exitus, excervicatio, incisio*, sive *crudelitas, diruptio, dilaceratio, membrorum amputatio, membrorum in frusta concisio* ... Cum præf. ואל־תעמד על־הפרק, Abd. v. 14. *ne stes in vastatione* urbis, *ut interficias elapsos ex ea* ... R. פרק *dirupit, vastavit* ...

פרש QAL (Gr. φράζω *expono, explano, declaro, explico* ... Lat. per metath. *separo* ...) Incert. διαστέλλω, Lxx. διακρίνω. Alii, *aperio, patefacio, definio, divido*, *discerno, dijudico* .... Trommius, ..., Proverb. 17. v. 12. ubi legebat פרש pro פרש; ..., Joël 2. v. 2. ubi פרש pro פרש συγχέω, Num. 15. v. 34. ubi פרש in τῷ QAL, i. in prima Conjug. activa, pro פרש in τῷ PUAL, sive POAL, i. quarta Conjug. passiva; διδάσκω, Nehem. 8. v. 8. ubi τὸ מפרש PAOUL, seu participium, præteritum, passivum τῷ PUAL passivi, ad QAL activum referebat ... Sic & alii, qui Massorethica contempsêre puncta.

INFIN. cum præf. לפרש להם על־פי יהוה, Levit. 24. v. 12. *donec declararetur eis de, ex ore Domini*, nempe, sententia. Vide Gram. Hebr. tom. 1. p. 492. c. 1.

NIPHAL נפרש, unde BEN. plur. fem. ביום היותו בתוך־צאנו נפרשות, Ezech. 34. v. 12. O. ἐν ἡμέρᾳ ὅτ' ἂν ᾖ γνόφος καὶ νεφέλη ἐν μέσῳ προβάτων διακεχωρισμένων ... *in die quando fuerit caligo & nubes in medio ovium separatarum* ... Vulg. & alii, in die quando *fuerit in medio ovium suarum dissipatarum, dispersarum* ...

PUAL, sive POAL, mutato τῷ (-) ad compensationem τῷ daghésch ex ר excidentis in (ו), פורש, Lxx. διδάσκω *doceo, explico* .... legebant in Piël פרש, συγκρίνω *decerno* ... Alii, *exponor* ...

PRAET. 3. p. f. m. לא פרש, Num. 15. v. 34. *non erat declaratum, decretum* ... unde Vulg. *nescientes* ...

PAOUL f. m. Nehem. 8. v. 8. *& legebant in libro, in lege Dei* מפרש *expansum* librum, vulgò, *ad aperturam libri*, vel *expositum* sermonem, vel *explanatum, explicatum* ... Vulg. & alii, adverbialiter, *distinctè, apertè, clarè* ...

HIPHIL הפריש, unde 3. p. f. m. FUT. absque τῷ (י) τῷ (·) comite, וכצפעני יפרש, Proverb. 23. v. 32. O. καὶ ὥσπερ ὑπὸ κεράστου διαχεῖται αὐτῷ ὁ ἰός *& tanquam à ceraste diffunditur* (legebant in Hophal, יפרש, cum puncto sinistro in ש, sic & Vulg. sed in Hiphil ...) *ei venenum*. Vulg. *& sicut regulus venena diffundet*. Alii, *regulus*, sive *basiliscus veluti pungit*. Ex usu Chaldaïco. Chaldæis enim פרש *prásch* est *stimulus*, פריש *prísch calcar* ... unde etiam Hebræis פרש *paràsch eques*, quòd equum calcari-

Digitized by Google

bus pungat.

פְּרַשׁ PEAL, Chald. unde PAEL פָּרֵשׁ, ex quo PEIL f. m. Esdr. 4. v. 18. *diploma*, sive *apographa*, seu *apographum*, *quod misistis ad nos* מְפָרַשׁ קֱרִי קָדָמָי, (apud Lxx. vacat.) Vulg. & alii, adverbialiter, *manifestè*, *explicatè*... *lecta est* (Vulg. *accusatio*, Alii, *epistola*....) *coram me*... Alii, *apertum*, *explicatumve*, *lectum est coram me*...

פָּרָשׁ m. Lxx. Aq. Sym. Theod. *ἱππεύς*, Lxx. *ἀναβάτης*, *ἵππος*, Sym. Theod. *ὁπλή*. Vulg. & alii, *eques*, *ascensor*, per metonymiam subjecti, *equus*, per synecdochen partis, *ungula*.... Constr. remanente τῷ (ָ) in penultima ad compensandum τὸ dagh. ex τῷ ר ejectum, (est enim τὸ פָּרָשׁ pro פַּרָּשׁ seq. daghésch, vide Gram. Hebr. tom. 2. p. 58. c. 1.) פְּרָשׁ *eques*... Plur. remanente quoque τῷ (ָ) in penultima, וְרָאָה רֶכֶב צֶמֶד פָּרָשִׁים רֶכֶב חֲמוֹר רֶכֶב גָּמָל, Isai. 21. v. 7. *& vidit currum paris*, sive *duorum equorum* (bigam virilem, uti ex v. 9. ...liquet) *currum asini*, vel *asinorum*, *currum cameli*, vel *camelorum*... Cum praef. הִנֵּה הָרֶכֶב וּבַעֲלֵי הַפָּרָשִׁים הִדְבִּקֻהוּ, 2. Reg. 1. v. 6. O. *καὶ ἰδοὺ τὰ ἅρματα καὶ οἱ ἱππάρχαι συνῆψαν* *& ecce currus, & praefecti equitum attingebant eum*. Alii, *& domini equorum* (i. Vulg. *equites*) *persequebantur eum*, וּפָרָשִׁים *& equites*... וּבְפָרָשִׁים *& cum equitibus*... וְכַפָּרָשִׁים *& sicut equites*... וּלְפָרָשִׁים *& propter equites*... Cum aff. פָּרָשָׁיו *equites ejus*, m. Cum praef. & aff. וּפָרָשָׁיו לֹא יְדֻקֶּנּוּ, Isai. 28. v. 28. *neque equis suis* (Vulg. *ungulis suis*... Alii, *dentibus ejus*, sub. *trabae*, vel *tribulae*... Alii aliter.) *comminuit illud*, semen scil. dans *panem*... וּבְפָרָשָׁיו *& in equitibus ejus*, m..... R. פְּרַשׁ Chaldaeis, imò & Hebraeis, *pupugit*, sive *pepugit*, seu *punxit*... unde פָּרָשׁ *eques*, *equus*. Quòd videlicet ille calcaribus hinc inde pungat, hic pungatur.

פֶּרֶשׁ m. Lxx. Aq. *κόπρος*, Lxx. *ἔνυστρον*.... Vulg. & alii, *fimus*, *stercus*.... Lxx. per metonymiam subjecti, *ventriculus*, sive *unus ex ventribus animalium cornigerorum & ruminantium*, eo dictus (ut putatur) quoniam in eo *διανύεται καὶ πέσσεται ἡ τροφή* conficitur & concoquitur cibus, Lex. Scap. וְזֵרִיתִי פֶרֶשׁ עַל־פְּנֵיכֶם פֶּרֶשׁ חַגֵּיכֶם, Malach. 2. v. 3. *& spargam stercus in facies vestras*, *stercus*, inquam, *victimarum vestrarum*... τὰ enim חַגִּים sunt Hebraeis non solùm *festi dies*, *solemnitas*, sed per metonymiam subjecti, *& ipsa sacrificia*, *& victimae ipsae*... Cum affix. פִּרְשׁוֹ *& fimum ejus*, m. פִּרְשָׁהּ *fimum ejus*, f. פִּרְשָׁם *fimum eorum*. Cum praef. & affix. וּפִרְשׁוֹ *& fimum ejus*, m. R. פָּרַשׁ *separavit*, *secrevit*... unde פֶּרֶשׁ *stercus*... sic dictum, quòd *secernatur*, *excernaturve*.

פֶּרֶשׁ Mass. *Péresch*, Vulg. *Phares*, nomen propr. viri, 1. Paral. 7. v. 16. Etym. *excrementum*, à פֶּרֶשׁ (mox supra) idem.

פרש QAL. Lxx. Aq. Sym. *ἐκπετάζω*, Aq. *ἐκπετάζω*, sive *ἐκπετάννυμι*, Theod. *τείνω*, Sym. *ἁπλόω*, Lxx. *ἀναπετάζω*, *ἀναπτύσσω*, *διαστέλλω*, *ἀνειλέω*, *χαλάω*, *δίημι*, *ἀνοίγω*, *διανοίγω*, *διατείνω*, *ἐκτείνω*, *βάλλω*, *ἐπιβάλλω*, *περιβάλλω*, *ἐκτείνω*, *συνθλάω*... Hùc plura Trommius, neglectis conjugationum characteribus, refert. Vulg. & alii, *pando*, *expando*, *explico*, *palmas expando*, *manus* supinas; *patefacio*, *explano*, *declaro*, *revelo*, *evolvo*, *involutum explico*, *laxo*, *dimitto*, *aperio*, *refero*, *extendo*, *distendo*, *protendo*, *porrigo*, *extraho*, *educo*, *produco*, *jacio*, *injicio*, expandendo scil. sive extendendo, *circumjicio*, *cingo*, *amicio*, *superimpono*, *obdo*, *operio*, *objicio*, *impono*... *contundo*, *confringo*, *concido*, *discindo*... Lxx. item, *ταπεινόω* *humilio*, seu *deprimo*, *αἴρω* *elevo*...

PRAET. 3. p. f. m. פָּרַשׂ עָלָיו אוֹרוֹ, Job. 36. v. 30. *spargit circa se lucem suam*, פָּרַשׂ עָנָן לְמָסָךְ, Psal. 104. Hebr. 105. v. 39. *expandit nubem* (quâ aliàs Ægyptus caret, Gejerus) *in velum*, Cocc. פָּרַשׂ רֶשֶׁת לְרַגְלַי, Thren. 1. v. 13. *tetendit rete pedibus meis*. Cum praefix. וּפָרַשׂ *& expandet*. 3. p. f. f. כַּפָּהּ פָּרְשָׂה לֶעָנִי, Proverb. 31. v. 20. *manum suam aperit inopi*... Huic contrarium est, *manum claudere*, Deut. 15. v. 7. Gejerus. 2. p. f. m. cum praefixo (ו) convertenti, unde accentus à penultima ad penulti-

Digitized by Google

gnam descendit, vide Gram. Hebr. b 2. p. 310. וּפָרַשְׂתָּ אֵלָיו כַּפֶּךָ, Job. 11. v. 13. (*situ praeparaveris cor tuum,*) *extendes ad eum manus tuas*... 1. p. s. c. cum praefixo & retractione accentûs, ut mox supra, וּפָרַשְׂתִּי *& expandam.* 3. p. plur. c. פָּרְשׂוּ *expanderunt.* Cum praefix. וּפָרְשׂוּ *expandunt*... vel *discidunt*...

Ben. s. m. פֹּרֵשׂ *tendens*... *frangens, discidens*... Plur. m. פֹּרְשִׂים כְּנָפַיִם, 3. Reg. 8. v. 7. *expandentes alas*... Cum praef. לְפֹרְשִׂים *pandentibus*... Constr. פֹּרְשֵׂי *pandentes*.... Cum praef. וּפֹרְשֵׂי *& pandentes*...

Paoul s. m. mutato ad euphoniam ־ (ו) in (־), כְּשַׁחַר פָּרֻשׂ עַל־הֶהָרִים, Joel 2. v. 2. *aurora velut extensa super montibus*... Fem. s. פְּרוּשָׂה *expansum rete*... Plur. f. ־ (ו) in (־) ad euphoniam correpto, פְּרֻשׂוֹת *extensa*...

Fut. 3. p. s. m. יִפְרֹשׂ *expandet*.... Cum praef. וְיִפְרֹשׂ *& expandet*... וַיִּפְרֹשׂ *& expandit*... Cum praef. & affix. וַיִּפְרְשֵׂהוּ, 4. Reg. 19. v. 14. *& expandit eam*, sive *eas*, m. singulas scil. literas... 3. p. s. f. cum praefix. וַתִּפְרֹשׂ *& expandit*... 1. p. s. c. אֶפְרֹשׂ *expandam*... Cum praef. וְאֶפְרֹשׂ, & cum ה parag. וָאֶפְרְשָׂה *& expando*... 3. p. plur. m. יִפְרְשׂוּ *expandent*.... Alternando ס & שׂ, יִפְרְסוּ *frangent, discident*, cibum scil. Cum praef. וְיִפְרְשׂוּ *& expandent*.... 1. p. plur. c. cum praef. וַנִּפְרֹשׂ *& expandimus*...

NIPHAL נִפְרַשׂ, (Gr. per metathesin, *σπείρω*...) unde 3. p. plur. m. Fut. in paula, quare revocatur ־ (־) primariae vocis sub ר loco ־ (·), לְכָל־רוּחַ יִפָּרֵשׂוּ, Ezech. 17. v. 21. O. *εἰς πάντα ἄνεμον διασπερῶ*, Lxx. *in omnem ventum dispergam*; legebant in 1. p. s. c. ־ Qal cum affixo sing. pro plur. אֶפְרְשֵׂם, Vulg. & alii, *dispergentur*...

PIEL פֵּרֵשׂ, Sym. *ἐξαπλόω*, *καταμερίζω*, Lxx. *διαστέλλω*, *ἀνίημι*, *μερίζω*... Vulg. & alii, *pando, expando, (divido) partior, distribuo, distendo, diduco, dimitto, emitto, laxo, remitto, remissum facio*, sive *reddo, vires frango*; item, *discindo*... Lxx. *συνάγω congrego, διοικέω administro*...

Praet. 3. p. s. m. cum praef. ex forma

(־), וּפֵרַשׂ יָדָיו בְּקִרְבּוֹ כַּאֲשֶׁר יְפָרֵשׂ הַשֹּׂחֶה לִשְׂחוֹת וְהִשְׁפִּיל גַּאֲוָתוֹ עִם אָרְבּוֹת יָדָיו, Isai. 25. v. 11. *& extendet* (Christus *Deus noster*, qui *adest* v. 9.) *manus suas* in crucem *in medio ejus* (*montis*, in quo *requiescit* ipsius *manus*, v. 10.) *quemadmodum extendit* manus suas *natans* ad natandum; *deprimetque gloriam suam per constrictiones*, sive affixiones, ex usu Arabico, *manuum suarum*... *Unde*... Vide infra צרה, nomen arboris. 3. p. s. f. פֵּרְשָׂה צִיּוֹן בְּיָדֶיהָ, Thren. 1. v. 17. *pandit Sion manus suas*... vel *discindit* vestem *manibus suis*.... 1. p. s. c. כְּאַרְבַּע רוּחוֹת הַשָּׁמַיִם פֵּרַשְׂתִּי אֶתְכֶם, Zach. 2. v. 6. *instar quatuor plagarum caeli expandi vos*, m. Cocc.

Infin. cum praef. בְּפָרֵשׂ שַׁדַּי מְלָכִים בָּהּ, Psal. 67. Hebr. 68. v. 15. *dum prosternit omnipotens reges per eam*, nempe Jahelem... Ad intelligentiam hujusce versûs totiusque Psalmi confer Jud. capp. 4. & 5. Cum praef. & affix. וּבְפָרִשְׂכֶם *quum panditis vos*, m.

Fut. 3. p. s. m. יְפָרֵשׂ *expandit*... 3. p. s. f. תְּפָרֵשׂ *expandet*...

פַּרְשֶׁגֶן m. Chald. vel potiùs Syr. unde דְּנָה פַּרְשֶׁגֶן אִגַּרְתָּא, Esdr. 4. v. 11. O. *αὕτη ἡ διαταγὴ τῆς ἐπιστολῆς*, Lxx. & alii, *haec est dispositio* (vel *is tenor*) *epistolae*, Vulg. & alii, *hoc est exemplar, exemplum descriptum*, vel *exscriptum*, *ἀπόγραφον*. O. Esdr. 7. v. 11. *διασάφησις explicatio.* Quidam, *expositio iterata*, sive *descripta*, à פרש Syr. *exposuit*.... & שנן Syr. *iteravit*.... uti פַּתְשֶׁגֶן idem, deducitur à פתח Syr. *explicavit*... & ab eodem שנן Syr. *iteravit*.... unde utrumque, nempe פרשגן & פתשגן, pro Hebr. מִשְׁנֶה in Targum scribitur. Nimirùm, פַּרְשֶׁגֶן אוֹרַיְתָא *exemplar legis*, Deut. 17. v. 18. juxta quosdam libros, Buxt. Lex.... פַּתְשֶׁגֶן אוֹרַיְתָא *exemplar legis*... Jos. 8. v. 32. וַיֵּצֵא הַפַּרְשְׁדֹנָה, פַּרְשְׁדֹנָה, unde cum praefix. Jud. 3. v. 22. O. *καὶ ἐξῆλθεν Ἀὼδ* (εἰς) *τὴν προστάδα & praeterfit Aod* (*in*) *porticum*, Vulg. *statimque per secreta naturae alvi stercora proruperunt*, Ar. Mont. *& exivit stercoris effusio*, Targ. Jon. *& exiit cibus ejus ejectus*, Munst. Tigur. Pagn. Castal. Bel-

Digitized by Google

gica... Versio, Petr. Martyr. *& egressum est stercus ejus*... quod eis evenire solet, qui morte violentâ pereunt... Quidam, *& (foribus intrinsecus clausis, seràque, vel pessulo obseratis,) exivit per τὸ natibus in sedendo prorepere*, sive *prorependo* per parietis scilicet, laterisve... declivitatem; *& exivit*, inquam, Aod è cœnaculo, i. è loco in porticum ementissimo, quem Sueton. in Neron. c. 16. *solarium* vocat; Quidam, *refrigerium*, ex Hebr. מְקֵרָה... natibus prorependo *in porticum*, sive *ad columnas usque ordinatas*, quæ porticum efficiunt, Bonfrer. O. (στύλος) τοὺς διατεταγμένους... R. פרשן pro פרשדן, (G.) Pers. *periculo se exponere*, *natibus in sedendo prorepere*... Quem Infinitivum (seu nomen actionem, vel passionem.... significans) in accusat. esse denotat, & ה postpositum, sive locale, & ה præpositum, seu articulus....

פָּרָשָׁה f. unde constr. וְאֵת פָּרָשַׁת הַכֶּסֶף, Esth. 4. v. 7. O. καὶ τὴν ἐπαγγελίαν.... *& promissionem*... Vulg. non Verbum, sed sensum exprimit. Alii, *& expositionem*, vel *explicationem*, vel *declarationem*, vel *oblationem*, *resolutionem*.... *argenti*, sive *pecuniæ*. Cum præf. וּפָרָשַׁת, Esth. 10. v. 2. *explicatio*, *demonstratio magnitudinis*. Syr. תשבחת *gloria*, *pompa*.... O. πλοῦτον τε *& divitias*... R. פָּרַשׁ *exposuit*, *explicuit*...

פרשז PIEL, unde 3. p. f. m. Praeter. פַּרְשֵׁז עָלָיו עֲנָנוֹ, Job. 26. v. 9. O. ἐκπετάζων ἐπ' αὐτὸν νέφος αὐτοῦ *extendens super ipsum nubem suam*, Vulg. *& expandit super illud nebulam suam*, Alii, *expandit super illud* (i. solium, Drus. vel *super eum*, Pagn. Drus. i. thronum, nempe aërem, Mercerus) nubem suam, i. nubes suas ...à פרש cum ז parag.

פַּרְשַׁנְדָּתָא Mass. *Parschandâthaa*, Vulg. *Pharsandata*, nomen propr. unius ex decem filiis Aman, in Susan suspensorum, Esth. 9. v. 7. Etym. *veterator*, à פרשדן pro פרשדן (G.) Pers. *vetustate atteri*, vel *lacerari*.... Unde participium præteriti פרשד, vel פרשדה *inveteratus*, G. Participium verò presens secundum, פרשנדם *veterator*... Vide synops. instit. Pers. Alting. pp. 139. 146. & 147. Hinc תָא ה final. in תא, ex Chaldaïsmo mutato, פַּרְשַׁנְדָּתָא.

פְּרָת Mass. *Prâth*, Vulg. *Euphrates*, nom. propr. magni fluvii Syriæ, *Mesopotamiæ è paradiso promanans Mosi*, Gen. 2. v. 14. *Ptolomæo verò in Armenia majore oritur in monte Periardæ ad Orientem*, *in Septentrionem flexus*, *terra Chananæa terminus*, Deut. 1. v. 7. Jos. 1. v. 4. Josephus lib. 1. cap. 2. Jud. Antiq.... Leusd. *Fabulam* Ovidius Fastorum, lib. 11. vers. 460. *narrat*, *ubi in Euphratem insiliisse dicitur Venus & mutata in piscem*... *& inde morem quoque Syrorum repeti*, *qui piscibus abstinent*... Had. Reland. Palæst. p. 591.

Venit ad Euphratem, comitata cupidine parvo,
Inque Palæstinæ margine sedit aquæ...
Nec mora, prosiluit: pisces subiêre gemelli.
Pro quo nunc, cernis, sidera numen habent.
Inde nefas ducunt genus hoc imponere mensis.
Ne violent timidi piscibus ora Syri.

Cum præf. בִּפְרָת, Jerem. 13. v. 5. *propè Euphratem*... Cum ה locali, פְּרָתָה *ad Euphratem*. Etymon τοῦ פְּרָת *aqua admodum dulcis*, à פרות Arab. idem, unde Gr. Εὐφράτης, Lat. *Euphrates*, i. *optima aqua*.... Ni vox Græca, Εὐφράτης *Euphrates*, ex duabus Hebraïcis, הוּא פְּרָת, Gen. 2. v. 14. *houa phrâth*, sit composita.

פַּרְתְּמִים, plur. m. Lxx. prima editio, Aq. ἐπίλεκτοι, Lxx. ἔνδοξοι, Incert. ἄγριοι, secunda editio. Aq. τυράννοι, Sym. πέρσαι, Theod. φορθομμίν... Vulg. & alii, *electi*, *selecti*, *inclyti*, *clari*, *gloriosi*, *nobiles*, *tyranni*, *præfecti*, Gr. alternando τ & ם, *τυράννους proceres*, *principes*... Sym. *Parthi*, Theod. non significationem vocis, sed literarum sonum utcunque reddens, *phorthommîn*... Cum præf. הַפַּרְתְּמִים *proceres*, *principes*... R. פרתמדן Pers. *intumescere*, *inflari*, *sese efferre*, *altumve esse*... (Arabibus, ורם,) unde participium præsens primum, פרתמא laudis amore *tumens*, *sese efferens*... ut solet *princeps*...

פַּשׁ m. unde cum præf. וְלֹא יָדַע בַּפַּשׁ מְאֹד, Job. 35. v. 15. O. καὶ οὐκ ἔγνω, (O. Σ.) παραπτώματα

πλημμέτι σφόδρα neque cognovit (agnovit, existimavit, judicavit...) delictum aliquod vehementer. Vulg. nec ulciscitur scelus valdè. Alii, neque nimis pro multitudine scelerum punit.... Alii aliter. R. פוש abundavit... unde פש m. copia.... & per metonymiam effectûs, lascivia, superbia....

פשה QAL. Aq. Sym. διΐδομαι, Samar. πλατύνομαι, Lxx. Theod. διαχέομαι, διαχδομαι, Incert. ἐκχέομαι, seu ἐκχύνομαι, Sym. ὑπερβαίνω, Lxx. μεταβάλλω, μεταπίπτω ... Vulg. & alii, cresco, accresco, augeor, dilator, diffundor, perfundor, transfundor, erumpo in modum effusæ plenis vasis aquæ, progredior, (serpo,) transgredior, mutor, sive transeo de una specie in aliam, dilabor, mutor, vel in pejus, vel melius, degenero...

Praet. 3. p. s. m. פשה diffudit se, creverit... 3. p. s. f. פשתה diffudit se... in pausa, quare τό (-) primariæ vocis revocatum in (-) mutatur, Levit. 13. v. 23. sin autem sub, vel in se steterit macula, לא פשתה non proserpserit...

Infin. ex forma absoluta, פשה serpendo... O. διάχυσις diffusio.

Fut. 3. p. s. m. יפשה diffundet se... 3. p. s. f. ואם־פשה תפשה המספחת בעור, Levit. 13. v. 7. O. ἐὰν δὲ μεταβαλοῦσα μεταπέσῃ ἡ σημασία ἐν τῷ δέρματι si mutans se mutata fuerit indicatio... σύμπτωμα ... Alii, si serpendo serpit, νομὴν ἔχει, Cocc.

פשח QAL. Græcè, ψίχω, ψώχω, per apoc. ψάω (significans λεπτύνω) in tenues partes, in frusta comminuo, attenuo, extenuo, altero, scindo.... Lat. piso, is, piso, as...

PIEL פשח, unde 3. p. s. m. Fut. cum præf. & aff. ויפשחני, Thren. 3. v. 11. O. καὶ κατέπαυσέ με & cessare me fecit, Vulg. & confregit me, Alii, & concidit me. Chald. ושפעני & me discerpsit, Syr. פשחני divulsit me, Cocc. abrupit me, c.

פשחור Mass. Paschhhoûr, Vulg. Phassur, nomen proprium 1°. Sacerdotis filii Emmer, Jerem. 20. v. 1. 2°. filii Melchiæ, Jerem. 21. v. 1. 1. Paral. 9 v. 12. patris Gedeliæ, Jerem. 38. v. 1. 3°. viri, Esdr. 2. v. 38. ubi Vulg. Phessur. Etym. scissus, abscissus... à verbo quatuor literis constanti, (vide Gram. Hebr. t. 1. pp. 318. 319. & 447.) פשחר Syris, scidi... unde Paoûl s. m. פשחור scissus... unde etiam Ethpaal Syr. אתפשחר scissus est...

פשט QAL. (Gr. per syncop. πτάω, per metath. πετάω... pando, expando, percutio, pulso, ferio... unde) Lxx. ἐκπετάω, Alius, ἐκπίπτομαι, Lxx. Theod. ἐκχέομαι, Lxx. ὁρμάω, συμπίπτω, ἐπιτίθεμαι, Lxx. Sym. ἐκδιδύσκω, ἐκδύω, Lxx. σκυλεύω... Vulg. & alii, extendo, vel extendor, aut ipse me extendo, effundor, seu effundo ipse me, vel erumpo in modum effusæ plenis vasis aquæ... palor, grassor, impetu feror, impetum facio, prorumpo, incurro, incido, irruo, invado, adorior, per vim occupo, exuo, (depono,) nudo, detraho, spolio, exspolio.... Construitur cum accusat. & præpositionibus על, אל, ב.

Praet. 3. p. s. m. פשט irruit... Cum præf. ופשט את־בגדיו, Levit. 6. v. 11. al. 4. & exuet vestes suas... 2. p. s. m. cum præf. ופשטת & irrues, vastabis... Jud. 9. v. 33. ubi accentus à penultima ad ultimam ob τό (ו) convert. descendit, vide Gram. Hebr. tom. 2. p. 310. 1. p. s. c. פשטתי exui ... 3. p. plur. c. פשטו irruerunt... 2. p. plur. m. פשטתם irruistis... 1. p. plur. c. פשטנו irruimus...

Ben. plur. m. אין־אנחנו פשטים בגדינו, Nehem. 4. v. 23. al. 17. non exuebamus vestes nostras...

Imper. 2. p. plur. f. resecto τό ג incrementi ex Chaldaismo, (sive Targumismo,) vide Gram. Hebr. tom. 1. p. 167. c. 2. Gram. Lud. de Dieu, p. 202. פשטה ערה וחגורה על־חלצים, Isai. 32. v. 11. expoliamini, & nudamini, & accingite lumbos. Est porrò τό פשטה pro פשטנה, uti ערה pro ערנה, חגורה pro חגרנה, & in Targ. Jerem. 9. v. 20.... שמעה pro שמענה.

Fut. 3. p. s. m. ex forma (-) cum præf. ויפשט & exuit.... 3. p plur. m. יפשטו, & in pausa, unde τό (ו) primariæ vocis ad penultimam loco τό ( ) revocatur, יפשטו exuent... Cum præf. ויפשטו & irruerunt...

PIEL פשט, Lxx. ἐκδύω, ἐκδιδύσκω, σκυ-

Digitized by Google

λεύω . . . Vulg. & alii, *exuo, depono* vestimenta, vel potiùs aliis *detraho* . . . *spolio, exspolio* . . .

Infin. cum præf. לִפְשֹׁט *ad grassandum, detrahendum, spoliandum* . . .

HIPHIL הִפְשִׁיט, Lxx. Incert. ἐκδύω, Alius, ἐκδιδύσκω, Lxx. ἀφαιρέω, δέρω, ἐκδέρω . . . Vulg. & alii, *exuo, depono* vestem, vel potiùs *aufero, tollo* pallium, *spolio, exspolio, detraho* pellem, *excorio* . . .

Praet. 3. p. s. m. כְּבוֹדִי מֵעָלַי הִפְשִׁיט, Job. 19. v. 9. *gloriam meam à me detraxit*, opes scil. liberos . . . Cum præfix. וְהִפְשִׁיט אֶת־הָעֹלָה, Levit. 1. v. 6. *& excoriabit holocaustum*, Vulg. *detractâque pelle hostiæ.* 3. p. plur. c. הִפְשִׁיטוּ *detrahunt, nudant* . . . . Cum præf. וְהִפְשִׁיטוּ *& exuent* . . . Cum præf. & affix. וְהִפְשִׁיטוּךְ אֶת־בְּגָדַיִךְ, Ezech. 23. v. 26. *& deponere te, c. facient vestes tuas* . . .

Ben. plur. m. מַפְשִׁיטִים *nudantes, detrahentes* . . .

Infin. cum præf. לְהַפְשִׁיט *detrahere pellem* . . .

Imper. 2. p. s. m. ex forma (·), cum præf. וְהַפְשֵׁט *& exue* . . .

Fut. 3. p. s. m. ex forma (-) cum præf. וַיַּפְשֵׁט *& exuit* . . . . 2. p. s. m. וּבִגְדֵי עֲרוּמִּים תַּפְשִׁיט, Job. 22. v. 6. *& vestes nudorum* (pignori scil. relictas) *auferebas* . . . 1. p. s. c. cum affix. אַפְשִׁיטֶנָּה *expoliem eam* . . . 2. p. plur. m. cum τῷ (·) in penultima, absque (י) indice, & ן paragog. תַּפְשִׁטוּן *aufertis, tollitis* . . . 3. p. plur. m. cum præfix. וַיַּפְשִׁיטוּ *& exuerunt* . . . Cum præf. & affix. τῷ (י) incrementi in (ֻ) ad euphoniam correpto, וַיַּפְשִׁטוּהוּ *& exuerunt eum* . . .

HITHPAEL הִתְפַּשֵּׁט, unde 3. p. s. m. Fut. cum præf. וַיִּתְפַּשֵּׁט יְהוֹנָתָן אֶת־הַמְּעִיל, 1. Reg. 18. v. 4. O. καὶ ἐξεδύσατο Ἰωνάθαν τὸν ἐπενδύτην, τὸν ἐπάνω . . . *tum exuit se Jonathas exteriore veste*, Gal. *Surtout* . . . Vulg. *nam expoliavit se Jonathas tunicâ* . . . . Alii, *pallio* . . . unde David exuit pastorem, & induit principem, sanctius.

פָּשַׁע QAL. (Gal. *je peche*, Lat. *pecco* . . .) Lxx. ἁμαρτάνω, πλανάομαι, παραβαίνω . . . Lxx. Sym. ἀθετέω, Lxx. ἀνομέω, ἀδικέω, ἀσεβέω, ἀφίσταμαι, ἀποδίδωμι . . . . Vulg. & alii, *pecco, erro, aberro, fallor, hallucinor, decipior*, (*delinquo*,) *à recto itinere abducor, transgredior, violo leges, iniquè, injustè, perperam, contra jus fasque, ac impiè ago, irreligiosus & impius sum, ad defectionem solicito*, vel *ipse deficio, defero, prodo, trado, vendo* . . . Sæpiùs construitur cum בְּ, aliquando cum . . . עַל־, מִן.

Praet. 3. p. s. m. מֶלֶךְ מוֹאָב פָּשַׁע בִּי, 4. Reg. 3. v. 7. *rex Moabitarum rebellavit in me*, c. 4. Reg. 8. v. 20. *in diebus ejus* פָּשַׁע אֱדוֹם מִתַּחַת יַד־יְהוּדָה *defecit* (*subduxit se*) *Edom de sub manu Judæ*, i. ne jam esset in ipsius *potestate*, juxta vaticinium Gen. 27. v. 40. 2. p. s. f. cum (-) furtivo pro (·) sub ע, vide Gram. Hebr. t. 1. p. 163. c. 1. פָּשַׁעַתְּ *paschâat, prævaricata es* . . . . In pausa, unde τὸ (ָ) loco τοῦ (-) sub שׁ, פָּשָׁעַתְּ, Jerem. 3. v. 13. *rebellâsti* . . . 3. p. pl. c. פָּשְׁעוּ *rebellârunt* . . . In pausa, quare τὸ (-) primariæ vocis sub שׁ loco τῆς (·) reductum in (ָ) mutatur, עַל־תּוֹרָתִי פָּשָׁעוּ, Hos. 8. v. 1. Vulg. *&* (*contra*) *legem meam prævaricati sunt.* Cocc. *& à lege mea defecerunt.* 2. p. pl. m. פְּשַׁעְתֶּם *rebellastis, prævaricati estis* . . . 1. p. plur. c. נַחְנוּ פָשַׁעְנוּ וּמָרִינוּ, Thren. 3. v. 42. *defecimus nos, rebellesque fuimus* . . .

Ben. s. m. cum præf. וּפֹשֵׁעַ מִבֶּטֶן קֹרָא לָךְ, Isai. 48. v. 8. *quòdque prævaricator ab utero vocandus sis*, peccatum originis hîc respicit, Calovius. Al. ab exitu ex Ægypto, qui erat velut nativitas illius populi, vide Jerem. 22. v. 21. . . . Est porro τὸ קֹרָא Benoni s. m. τοῦ Pual, Verbi קָרָא (quod vide suo loco) non autem Præteritum, unde hallucinantur haud pauci. Plur. m. פֹּשְׁעִים, פּוֹשְׁעִים *prævaricatores* . . . Cum præf. וּפֹשְׁעִים *& prævaricatores* . . . הַפֹּשְׁעִים *prævaricatores* . . . וְהַפּוֹשְׁעִים *& prævaricantes* . . . Excluso τοῦ ה articulo, וְלַפֹּשְׁעִים *& pro prævaricatoribus* . . .

Infin. ex forma absoluta, פָּשֹׁעַ *prævaricando* . . . . Cum præfix. לִפְשֹׁעַ *prævaricando* . . .

Imper. 2. p. plur. m. cum præf. וּפִשְׁעוּ, Amos 4. v. 4. *& prævaricamini* . . . Sarcas-

Digitized by Google

mus est aut ironia, Drusius...

Fut. 3. p. s. m. ex forma (-) ob ע tertiam radic. וְעַל־פַּת־לֶחֶם יִפְשַׁע־גָּבֶר, Prov. 28. v. 21. *& pro buccella panis* (Alii) *prævaricabitur vir*, (Alii,) *vendet*, *prodet virum*... Cum præfix. וַיִּפְשַׁע *& prævaricatus est*, *defecit*.... 3. p. s. f. præposito adverbio temporis אָז *tunc*, *tum*, futurum in præteritum mutante, vide Gram. Hebr. t. 1. p. 611. c. 2. תִּפְשַׁע *defecit*... 3. p. plur. m. cum præf. וַיִּפְשְׁעוּ *& prævaricati sunt*...

NIPHAL נִפְשַׁע, unde Ben. s. m. אָח נִפְשָׁע מִקִּרְיַת־עֹז וּמִדְיָנִים כִּבְרִיחַ אַרְמוֹן, Prov. 18. v. 19. O. ἀδελφὸς ὑπὸ ἀδελφοῦ βοηθούμενος, ὡς πόλις ὀχυρὰ καὶ ὑψηλὴ, ὡς τεθεμελιωμένον βασίλειον. Ἄλλος, ὡς μεμοχλευμένον βασίλειον. A. ἀδελφὸς ἀθετούμενος ἀπὸ πόλεως κράτους, καὶ δικασία ὡς μοχλὸς βάρεως. Lxx. *frater à fratre adjutus*, *tanquam urbs munita & excelsa*, *quasi fundata regia domus*. Alius, *quasi vectibus munita regia domus*. Aq. *frater rejectus ab urbe valida*, *& litigium ut vectis domûs* (*turritæ*, sive *turribus instructæ*). Vulg. *frater*, *qui adjuvatur à fratre*, *quasi civitas firma & judicia quasi vectes urbium*. Alii, *frater rebellat* (sub. *in fratrem*,) *magis quàm urbs munita*; (Quadrat cum proverbio Græco, χαλεποὶ πόλεμοι ἀδελφῶν *acerba bella fratrum*...) *& lites*, vel *contentiones velut vectis*, aut *repagulum*... Alii aliter. Quidam, *fortior* (ex usu Arabico,) *est sanguinis conjunctio civitate munita*; *ipsiusque contentiones*, sive *sententiæ quasi arcis repagula*...

פָּשַׂע QAL, scribitur cum שְׂמָאלִי, i. *sinistro* puncto, Gr. βάσκω, Gal. *je passe*, Hispan. *passar*, Germ. *passiren*.... Hinc Lat. *passus*, Ital. *passò*, Gal. *un pas*...

Fut. 1. p. s. c. cum ה parag. אֶפְשְׂעָה בָהּ, Isai. 27. v. 4. O. ἠθέτηκα αὐτὴν *repuli eam*. Vulg. & alii, *gradiar*, (*progrediar*...) *super eam*, Alii, (*ad bellum*) *graderer per eam spicam*...

פֶּשַׁע m. Lxx. Aq. ἁμαρτία, Lxx. ἁμάρτημα, Lxx. Sym. παράπτωμα, Lxx. ἄγνοια, πλάνη, ἀθέτημα, Aq. Sym. ἀθεσία, Sym. ἀσυνθεσία, Lxx. ἀδικία, Lxx. Sym. ἀδίκημα, Lxx. Sym. ἀνομία, Lxx. ἀνόμημα, ἀσέβεια, ἀσέβημα, ἀπώλεια... Vulg. & alii, (Gal. *peché*, Lat.) *peccatum*, *delictum*, *lapsus*, *erratum*, *error*, *ipsum factum*, *quo aliquid irritum fit*, *violatur & rejicitur*, *prævaricatio*, *transgressio*, *violatio pactorum*, seu *fœderis*, *injustitia*, *iniquitas*, *improbitas*, *scelus*, *crimen contra patriæ leges factum*, *flagitium*, *impietas*, *irreligiosum*, *impium*, *nefarium facinus*, *perditio*... Lxx. item, concretum pro abstracto, παράνομος *transgressor legis*. Verbaliter, ἁμαρτάνω *pecco*; in hisce phrasibus, אֹהֵב פֶּשַׁע φιλαμαρτάνω *peccare amo*, (φιλονεικέω *contentiones amo*,) בִּטָּה פֶּשַׁע ἁμαρτάνω ἀκουσίως *invitè pecco*, נָשָׂא לְפֶשַׁע ἀποστέλλω *corripio*, *dimitto*.... πλανάω *seduco*, ἀνομέω *iniquè ago*.... הֲלוֹא־אַתֶּם יִלְדֵי־פֶשַׁע, Isai. 57. v. 4. *Annon vos filii defectionis?* Gr. υἱοὶ ἀπωλείας; Lat. *homines perditi?* נְאֻם־פֶּשַׁע לָרָשָׁע בְּקֶרֶב לִבִּי, Psal. 35. Hebr. 36. v. 2. Lxx. Æthiop. Vulg. *Dixit injustus ut delinquat in semetipso*, ὑστερολογία, pro *Dixit injustus in semetipso ut delinquat*... Alii, *Dicit impietas*, *de improbo*, *in corde meo*; *eum* nullam ob oculos habere propositam religionem... in pausa, unde τὸ (-) in (-) mutatur, פָּשַׁע *peccatum*... Cum præf. וָפֶשַׁע, & in pausa, וָפָשַׁע *& prævaricatio*... הַפֶּשַׁע *prævaricationem*... וְהַפֶּשַׁע *& prævaricationem*, בְּפֶשַׁע *in prævaricatione*... in pausa, בְּפָשַׁע *ob prævaricationem*.... לְפֶשַׁע *prævaricationi*, *prævaricationem*... מִפֶּשַׁע *à prævaricatione*... Cum aff. פִּשְׁעוֹ *defectionem ipsius*, m. פִּשְׁעָהּ *prævaricatio ejus*, f. הַאֶתֵּן בְּכוֹרִי פִּשְׁעִי, Mich. 6. v. 7. *nunquid dabo primogenitum meum* (ut fecit rex Moab, 4. Reg. 3. v. 27. Grotius) *scelus meum?* Ar. Mont. Drus. Grot. i. λύτρον sceleris mei, Grot. hostiam pro scelere, Drus.... Metonymia subjecti, vide Gram. Hebr. tom. 2. p. 50. c. 2. פִּשְׁעָם *prævaricatio ipsorum*, *sua*, m. Cum præf. & aff. לְפִשְׁעֲכֶם *prævaricationem*... *vestram*, m. Plur. פְּשָׁעִים *prævaricationes*... Cum præf. וּפְשָׁעִים *& prævaricationes*.... Constr. פִּשְׁעֵי *prævaricationes*.... Cum affix. פְּשָׁעָיו *defectiones ejus*, m. פְּשָׁעֶיהָ *defectionum ejus*, f. פְּשָׁעֶיךָ *prævaricationes tuæ*, m. פְּשָׁעַי, & in

pausa, פְּשָׁעַי *prævaricationes meæ*, c. Cum præf. & affix. וּפְשָׁעַי *& prævaricationes meæ*, c. פִּשְׁעֵיהֶם *defectiones ... ipsorum, suæ*, m. וּפִשְׁעֵיהֶם *& defectiones ipsorum ...* וּכְפִשְׁעֵיהֶם *& secundùm defectiones .... ipsorum*, m. וּמִפִּשְׁעֵיהֶם *& à prævaricationibus ... ipsorum*, פִּשְׁעֵיכֶם *prævaricationes ... vestræ*, m. וּבְפִשְׁעֵיכֶם *& propter defectiones ... vestras*, m. פְּשָׁעֵינוּ *prævaricationes ... nostræ*, c. מִפְּשָׁעֵינוּ *à prævaricationibus ... nostris*, c. R. פָּשַׁע *peccavit, prævaricatus est, defecit ...*

פֶּשַׂע m. unde cum præf. כְּפֶשַׂע בֵּינִי וּבֵין הַמָּוֶת, 1. Reg. 20. v. 3. O. ἐμπέπλησται ἀνάμεσον ἐμοῦ καὶ τοῦ θανάτου. A. Σ. ὅσον βῆμα ἀναμεταξὺ ἐμοῦ καὶ τοῦ θανάτου. Lxx. *impletum quod erat medium inter me & mortem.* Aq. Sym. *quasi gradus inter me & mortem.* Vulg. *uno tantùm (ut ita dicam) gradu ego morsque dividimur.* Alii, *quòd passus* unus *inter me & mortem* fit ... R. פָּשַׂע *gressus, ingressus ... fuit.*

פשק QAL. Gr. βάσκω, Arab. פסק, i. q. חרג Arab. *prodeo* scelus, *exeo* ad bellum, *deficio, desciso* ab obedientia, à fide ... *prævaricor*, i. q. פגר Arab. *declino*, ut *ab ephippio* eques, pec. *à justo, vero, obsequio debito, devians ipse me improbitati dedo*; spec. *scortor, mæchor, mentior* ... Alii, *aperio* petulanter os, sive pedes, *divarico* ...

Ben. s. m. פֹּשֵׂק שְׂפָתָיו, Proverb. 13. v. 3. O. ὁ δὲ προπετὴς χείλεσιν .... *temerarius autem labiis* ... Vulg. *qui autem inconsideratus est ad loquendum* .... Alii, *qui verò aperit* (*laxat*) ad malum *labia sua* ... Quidam, (ex usu Arabico,) *frænum excutienti labiorum suorum infortunium* .... Euripides dixit, ἀχαλίνων στομάτων τὸ τέλος δυστυχία *oris effrænati finis infelicitas.*

PIEL פִּשֵּׂק, unde 2. p. s. f. Fut. cum præf. וַתְּפַשְּׂקִי אֶת־רַגְלַיִךְ, Ezech. 16. v. 25. O. καὶ διήγαγες τὰ σκέλη σου .... *& divaricâsti crura tua* .... Vulg. *& divisisti pedes tuos* ... Alii, *aperuisti, produxisti ... pedes tuos*, ἐυφημισμὸς, pro *pudenda* ... uti מֵימֵי רַגְלֵיהֶם *aquæ pedum*, (secundùm lectionem Massorethicam) pro שֵׁינֵיהֶם *urinæ* .... 4. Reg. 18. v. 27. Isai. 36. v. 12.

פשר Chald. PEAL, Lxx. συγκρίνω (sub. ἐνύπνια), Vulg. & alii, *interpretor* (propriè) *somnia*, unde Gal. per metath. *rêve* ...

Infin. cum ל Infinitivi à nomine, aut gerundio in *do*, διακριτικῷ, vide Gram. Lud. *de Dieu*, pag. 183. Dan. 5. v. 16. *porrò ego audivi de te quòd possis* פִּשְׁרִין לְמִפְשַׁר *interpretationibus interpretari*, i. e. certissimè interpretari ...

PAEL, unde Ben. s. m. cum (-) pro (-) ob ר, מְפַשַּׁר חֶלְמִין, Dan. 5. v. 12. O. συγκρίνων ἐνύπνια ... Lxx. & alii, *interpretans somnia* ... Vulg. substantivè, *interpretatio somniorum.*

פְּשַׁר m. Chald. unde cum emphasi, פִּשְׁרָא, Lxx. κρίμα, σύγκριμα, Lxx. Theod. σύγκρισις ... Vulg. & alii, *judicium, æstimatio, conjectura, comparatio duorum inter se, interpretatio* ... somniorum. Cum præf. וּפִשְׁרָא, & cum ה loco τῶ א, vide Gram. Hebr. tom. 2. p. 572. c. 2. וּפִשְׁרֵה *& interpretatio.* Constr. פְּשַׁר חֶלְמָא, Dan. 4. v. 3. *interpretatio somnii.* Cum præf. וּפְשַׁר *& interpretatio.* Cum affix. פִּשְׁרֵהּ, & cum א loco τῶ ה, vide Gram. Hebr. t. 2. p. 582. c. 1. פִּשְׁרָא *interpretatio ejus*, m. Cum præf. וּפִשְׁרֵהּ, & cum א pro ה, וּפִשְׁרָא *& interpretationem ejus*, m. Plur. פִּשְׁרִין *interpretationes.* Rad. פְּשַׁר Chald. *interpretatus est.*

פֵּשֶׁר m. unde Eccles. 8. v. 1. *& quis novit* פֵּשֶׁר דָּבָר, O. καὶ τίς οἶδε λύσιν ῥήματος; Lxx. Vulg. *& quis cognovit solutionem verbi?* Alii, *aut quis* similis *cognoscenti interpretationem (explicationem, significationem ...) verbi, verborum, rei, rerum, negotiorum* ... R. פְּשַׁר Chald. *interpretatus est* ...

פִּשְׁתָּה f. Lxx. Aq. Sym. Theod. λίνον, Lxx. λίνος, ὡς, στυππίον, στυππεῖον ἢ στυππίον, ὀθόνιον ... Vulg. & alii, *linum*; adjectivè, *lineus, stupa*; adjectivè, *stupeus*, per metonymiam effectûs, *filum, stamen, subtegmen, lineum*, sive *linteolum* ... Cum præfix. וּפִשְׁתָּה כֵהָה לֹא יְכַבֶּנָּה, Isai. 42. v. 3. *vel linum*, i. *ellychnium* deficiens, (O. καπνιζόμενον, Matth. 12. v. 20. τυφόμενον, utrumque neutraliter, *fumans* ...) *non extinguet*, הַפִּשְׁתָּה *& linum* ... כַּפִּשְׁתָּה *sicut li-*

Digitized by Google

num... Cum præf. affix. & contractione, vide Gram. Hebr. tom. 1. p. 128. c. 1. ופשתי pro ופשתתי, Ose. 2. v. 5. al. 7. & 9. nisi sit à singulari masc. פֵּשֶׁת, vide mox infra; *& linum meum*... c. Plur. ex terminatione masc. quasi à sing. פֵּשֶׁת, formæ בֶּגֶד, וּפְתִיל־פִּשְׁתִּים, Ezech. 40. v. 3. O. σπαρτίον οἰκοδόμων... *funiculus cæmentariorum*, Vulg. & alii, *filum*, sive *funiculus lineus*, פַּאֲרֵי פִשְׁתִּים, Ezech. 44. v. 18. O. καὶ κιδάρεις λινᾶς... *& cidaras lineas*... Vulg. *vittæ lineæ*... Alii, *tiaræ*, vel *pilei*, *ornamenta*.... *linea*... פִּשְׁתִּים שְׂרִיקוֹת, Isai. 19. v. 9. O. τὸ λίνον τὸ σχιστὸν... *linum fissile*, Alii, *lina varia*, sive *multicoloria*, *resplendentia*, *optima*... Alii, *lina pectinata*, Ferrar. *linos peynados*... Est enim τὸ שריקות, vel סריקות Peil plur. (Hebraicè terminatum) τῷ Peal, Verbi סְרַק Chald. *pexui*, vel *pexi*, *depexi*... à singulari masc. סריק *seric*, unde Chald. סריקין *sericón*, Lat. *sericum*, (Arab. סרק *saracon*, *panni serici*, pec. *albi*, Gi.) quasi *depexum* dicas. Cum præfix. ופשתים *& lina*.... הפשתים *lina*.... בפשתים *in lino*... כפשתים *tanquam linea*... לפשתים *in lineis*... Constr. cum præf. Jos. 2. v. 6. *& abscondit eos*, בְּפִשְׁתֵּי הָעֵץ *inter linum lignosum*, i. crudum, vel integrum, de quo cortices & stipulæ nondum erant stupario malleo contusæ carminationeque decussæ... O. ἐν τῇ λινοκαλάμῃ.... Vulg. *stipulâ lini*... R. בשתן Pers. *vincire*, *ligare*, *accingere*, *compingere*, *nectere*.... (Alternando scil. פ & ב, ut fit, maximè in hacce lingua, unde פשתר, & בשתר *culcitra*...) Ex quo בשתה *vinctus*, *ligatus* ... *acu pictum linteum*, vel *sindon*, *in usum mulierum*...

פַּת f. Lxx. Theod. κλάσμα, Lxx. Aq. Sym. Theod. ψωμὸς, Lxx. ἄρτος... Vulg. & alii, *frustum*, *frustulum*, *pauxillum panis*, & per synecdochen totius, *panis*.... סְעָד לִבְּךָ פַּת־לֶחֶם, Jud. 19. v. 5. *fulci cor tuum frusto panis*.... טוֹב פַּת חֲרֵבָה, Proverb. 17. v. 1. *res dulcis* (vel *dulcior*) tranquillis *buccella sicca*... (*quàm*...) Cum præf. בְּפַת־ *frusto*... מִפַּת־ *de frusto*...Cum affix. פִּתֵּךְ *buccellam tuam*, m. וְטָבַלְתְּ פִּתֵּךְ בַּחֹמֶץ, Ruth. 2. v. 14. *& intinge buccellam tuam in aceto*, vel *acetum*.... *aceto summa vis refrigerandi*, Plin. 23. 1. in æstu laborantes refrigerat, nervos astringit, vires corroborat, putredinem tollit.... Chald. וּטְמִישִׁי סְעָדֵיךְ בְּתַבְשִׁילָא דְּאִתְבַּשַּׁל בְּחַלָּא *& intinge panem* (*fulcimentum*, cordis scil.) *tuum in decoctum aceti*, vel *in aceto*, sive *in jus aceto conditum*... Metonymia causæ... פִּתִּי *buccellam meam*, c. Cum præf. & aff. מִפִּתּוֹ *de buccella panis illius*, seu *de pane ejus*... m. Plur. פִּתִּים *frusta*... Cum præf. כְפִתִּים קַרְחוֹ, Psal. 147. v. 17. (*qui emittit*) *glaciem suam*, i. grandines, *quasi micas*, aut *similam*.... Rad. פָּתַת *fregit* in particulas...

פְּתָאָה m. Chald. Lxx. εὖρος, πλάτος, Vulg. & alii, *latitudo*, *amplitudo*.... Cum affix. תֹה א in (י) mutato, פְּתָיֵהּ, Dan. 3. v. 1. *latitudo ejus*, m. R. פְּתָה Chald. *latus*, *spatiosus*... *fuit*.

פִּתְאֹם vel פתאום, Adverbium temporis, Lxx. Sym. Theod. ἄφνω, Lxx. Sym. ἐξαίφνης, Lxx. ἐξάπινα, ἐξαπίνης, בְּפִתְאֹם, בפתע פתאם ἐξάπινα, Lxx. Aq. παραχρῆμα, פתאם לפתע, Lxx. παραχρῆμα... ἀθρόως... Vulg. & alii, *subitò*, *repentè*, *statim*.... Lxx. item, Verbaliter, ἐπέρχομαι *supervenio*; Particip. νεοφυεῖς *leviter allectus*... nom. νήπιος *infans*, ἐξαίσιος *iniquus*; item, *ingens*, *immensus*... פִּתְאֹם יָבוֹא אֵידוֹ, Proverb. 6. v. 15. *opinione citius veniet calamitas ejus*.... פַּחַד פִּתְאֹם, Job. 22. v. 10. *pavor repentinus*... Cum præf. ופתאם *ac extemplò*... בְּפִתְאֹם, 2. Paral. 29. v. 36. Vulg. *de repente*... R. פתא Arabibus, *elata fuit* spuma lactis, *quæ mox desiit*... unde cum ם parag. adverbii formativo פתאם.

פַּתְבַּג vox composita, vide בַּג, col. 184.

פִּתְגָּם m. Chald. Lxx. ῥῆμα, λόγος, νόμος, Sym. ἀπόφασις... Vulg. & alii, *verbum*, *sermo*, *lex*, *sententia*, *decretum*, *edictum* ... Item, *responsum*, *causa*, *opus*, *negotium*, *acies*... Lxx. item paraphrasticeς, ἀντίρῥησις *contradictio*.... אֲשֶׁר אֵין־נַעֲשָׂה פִתְגָם, מַעֲשֵׂה הָרָעָה מְהֵרָה, Eccles. 8. v. 11. *quia non celeriter editur in patrantem scelus exemplum, ideò*.... וְנִשְׁמַע פִּתְגָם הַמֶּלֶךְ, Esth. 1. v. 20.

Digitized by Google

& audietur decretum regis, quod faciet... Dan. 3. v. 16. *non opus habemus nos* עַל־דְּנָה פִּתְגָם *hac de re tibi respondere.* Cum emphasi, פִּתְגָמָא *verbum, res, negotium*... à פתגמא Syr. emphat. *verbum, responsum, causa, opus, aliquid, quidpiam, acies*... *sectio, paragraphus minor*... à פְּגַם Chald. *incidit, secuit*... unde cum ת cùm Orientalibus omnibus, tum Arabibus epenthetico, פתגמא Syr. *sectio*...

פָּתָה QAL (Gr. πείθω, πείθομαι, *suadeo, oratione flecto, impello*, vel *flector, impellor ad rem aliquam faciendam*...) Lxx. ἀπατάω, ἀπατάομαι, πλανάω, πλανάομαι, Aq. θέλγομαι... Vulg. & alii, *decipio, seduco*... ἀπάγω τῦ πάτε à viâ *deflecto*... passivè, *decipior, seducor*... *in errorem impello*, vel *impellor, erro*... *pelliceor, lactor*...

Ben. f. m. cum præf. וּפֹתֶה תָּמִית קִנְאָה, Job. 5. v. 2. *& credulum, imperitum*... *interficit invidia, zelus*.... וּלְפֹתֶה שְׂפָתָיו לֹא תִתְעָרָב, Proverb. 20. v. 19. *& cum lactante*, sive *blandiente labiis suis ne misceas te*, m. Fem. כְּיוֹנָה פוֹתָה אֵין לֵב, Hos. 7. v. 11. O. ὡς περιστερὰ ἄνες, (A. θελγομένη, Σ. ἀπατωμένη,) ὐχ ἔχεσα καρδίαν· *quasi columba demens*, (Aq. *lactata*, Sym. *decepta*, Vulg. *seducta*,) *absque corde*...

Fut. 3. p. f. m. יִפְתֶּה *seducatur*, sive *seducat* vos *cor vestrum*, Deut. 11. v. 16. Cum præf. & apocopa, vide Gram. Hebr. t. 1. p. 288. c. 1. וַיִּפְתְּ בַּסֵּתֶר לִבִּי, Job. 31. v. 27. *aut si seduxit se* (vel *me*) *in occulto cor meum, ut*...

NIPHAL נִפְתָּה, Lxx. ἐξαπατάομαι.... Vulg. & alii, *fallor, decipior, seducor*...

Praet. 3. p. f. m. אִם־נִפְתָּה לִבִּי, Job. 31. v. 9. O. εἰ ἐξηκολάθησεν ἡ καρδία μυ γυναικὶ ...*si secutum est* (inclinatione) *mulierem*... Vulg. & alii, *si proclive* (ex Æth. פתה *cupiit*...) indeque *deceptum fuit cor meum à muliere*, aliena scil. synecdoche generis.

Fut. 1. p. f. c. cum præf. & apocopa, vide Gram. Hebr. tom. 1. p. 294. c. 1. וָאֶפָּת *& pellectus*... *fum.*

PIEL פִּתָּה, Lxx. ἀγαπάω, ἐπαπατάομαι, Lxx. Aq. Theod. ἀπατάω... Vulg. & alii, *amo, palpo, probo, tento, lacto, produco*, (*detineo, allicio, pellicio*, blandiendo) *decipio*...

Praet. 2. p. f. m. cum præf. וַהֲפִתִּיתָ בִּשְׂפָתֶיךָ, Prov. 24. v. 28. *& numquid pellicies labiis tuis?* Cocc. *& an persuasisti labiis tuis?* (*ne sis testis temerè contra socium tuum,*) *præsertim, quem deceperis labiis tuis*, m. Cui, blandiendo, veritatem extorseris. Cum affix. פִּתִּיתַנִי יְהוָה וָאֶפָּת, Jerem. 27. v. 7. *suasisti mihi, Domine, & persuasus sum.* 1. p. f. c. פִּתֵּיתִי, Ezech. 14. v. 9. *deciperet sivi*, Verbum, quod actionem, seu effectum notat, de permissione, (seu concessione,) quandoque intelligendum est, & per *sino, permitto*... exponendum. Vide Gram. Hebr. tom. 1. p. 522.

Ben. f. (vel plur.) m. cum affix. & (י) notâ plur. num. vide Gram. Hebr. t. 1. p. 349. מְפַתֶּיהָ *persuadeo illi*... f.

Infin. cum præf. & affix. לְפַתּוֹתְךָ *ad decipiendum te*, m. ut tibi, blandiendo, veritatem extorqueret.

Imper. 2. p. f. f. פַּתִּי *blandiendo suade*, ut

Fut. 3. p. f. m. יְפַתֶּה *pellexerit, persuaserit*... 2. p. f. m. תְּפַתֶּה *decipies, persuadebis* 1. p. f. c. cum affix. אֲפַתֶּנּוּ *decipiam*... *eum.* 3. p. plur. m. cum affix. יְפַתּוּךָ *pellexerint*... *te*, m. Cum præf. & affix. וַיְפַתּוּהוּ, Psal. 77. Heb. 78. v. 36. O. κ̀ ἠγάπησαν αὐτὸν *& osculati sunt*, sive *adoraverunt eum ore suo*, Vulg. *& dilexerunt eum*... Alii, *& decipere eum conati sunt*... Verbum enim, quod actionem, aut effectum notat, de conatu agendi quandoque intelligitur, vide Gram. Hebr. tom. 1. p. 521.

PUAL פֻּתָּה, Lxx. ἀπατάομαι, Vulg. & alii, *fallor, decipior, seducor, linior, suadent, persuadent mihi, exoret me* aliquis *sino*...

Fut. 3. p. f. m. יְפֻתֶּה, Ezech. 14. v. 9. O. πλανήσῃ *errare fecerit*, legebant יְפַתֶּה, pro יְפֻתֶּה, Vulg. & alii, *erraverit, deceptus fuerit*.... Prov. 25. v. 15. O. substantivè, εὐοδία *prosper successus, prosperitas*...

HIPHIL הִפְתָּה, unde 3. p. f. m. Fut. cum apocopa, vide Gram. Hebr. tom. 1. p. 302. c. 1. יַפְתְּ אֱלֹהִים לְיֶפֶת, Gen. 9. v. 27.

Digitized by Google

O. ex usu Chaldaico, *πλατύναι ὁ θεὸς τῷ Ἰάφεθ*, Lxx. Vulg. & alii, *dilatet Deus Japheth*...

פְּתוּחָה m. vide Benoni τῶ Qal Verbi פָּתַח, mox supra.

פְּתוּאֵל Masl. *Pethouél*, Vulg. *Phathuel*, nomen proprium patris Joëlis prophetæ, Joël. 1. v. 1. Etym. *gratus-Deo*, à פתו Æth. *gratus*... & אֵל *Deus*.

פִּתּוּחַ m. Lxx. Sym. *γλυφή*, Lxx. *γλύμμα*, *ἐγκόλαμμα*, *ἐκτύπωμα*, *ἐγκολαπτός*.... Vulg. & alii, *cælatura*, *sculptura*... *expressio*, *effigies*; adjectivè, *insculptus*... Lxx. item, *βόθρος fovea*, *θύρα janua*; Verbaliter, *ἐγγλύφω insculpo*, *ἐκτυπόω exsculpo*... Cum affix. τῷ (ו) in (ֻ) correpto, פִּתֻּחוֹ *sculptura ejus*, f. Plur. פִּתּוּחִים, & constr. פִּתּוּחֵי *sculpturæ*. Cum affix. פִּתּוּחֶיהָ *sculpturæ ejus*, f. R. פָּתַח *aperuit*, *sculpsit*... unde Paoúl f. m. פָּתוּחַ, ex quo τῷ (ָ) in (ִ) sequente dagh. per legem æquivalentiæ, correpto, פִּתּוּחַ, ac τῷ (ֻ) in (ּ), ut fit, mutato, פִּתּוּחַ *apertum*, *sculptum*, sive *sculptura*.

פְּתוֹתִים plur. m. unde constr. cum præfix. accentu ab ultima ad penultimam ob concursum retracto, vide Gram. Hebr. t. 2. p. 308. וּבִפְתוֹתֵי לֶחֶם, Ezech. 13. v. 19. O. *καὶ ἕνεκεν κλασμάτων ἄρτων & propter fragmenta panum*, Vulg. in singulari, & (propter) *fragmen panis*, Alii, *pro frustis panis*. R. פָּתַת *comminuit*...

פָּתַח QAL. Lxx. Aq. Sym. *ἀνοίγω*, Lxx. *ἀνατέλλω*, *λύω*, *ἀφίημι*, *ἐκλύω*, *διανοίγω*, (Gr. *πτύω*, *πετάννυμι*...) *σπάω*, *κολάπτω*... Vulg. & alii, *aperio*, (intransf. *aperio ipse me*, *germino*,) *solvo*, *absolvo*, *resero*, (Latinè, *pateo*,) *pando*, *expando*, *explico*, (*traho*, *stringo* gladium) *sculpo*...

PRAET. 3. p. f. m. פָּתַח אִיּוֹב אֶת־פִּיהוּ, Job. 3. v. 1. al. 2. v. 14. *aperuit Job os suum* ...significat autem ista phrasis, *loqui*, 1°. post diuturnum silentium, 2°. emphaticè de rebus arduis, 3°. voce clarâ, 4°. præmeditate, prudenter, & considerate, 5°. clausa corde in apricum producenda, 6°. cum *παῤῥησίᾳ*... R. D. Qimhhi, Lyra ...פָּתַח־לִי אֹזֶן, Isai. 50. v. 5. *aperuit mihi* *aurem*, i. addixit me sibi in perpetuam servitutem, *perfodiendo aurem*.... Vide Exod. 21. vv. 5. 6. Psal. 39. Hebr. 40. v. 7. .... אֲסִירָיו לֹא־פָתַח בָּיְתָה, Isai. 14. v. 17. *vinctos suos non solvebat* (reversuros, vel *non dimittebat*) *domum*... פָּתַח צוּר, Psal. 104. Hebr. 105. v. 41. *aperuit petram*, & *fluxerunt aquæ*; in pausa, unde (ָ) loco τῶ (ַ), פָּתָח *aperuit*. Cum præfix. וּפָתַח & *aperuit*.... 3. p. f. f. פָּתְחָה *aperuit*. Cum præf. וּפָתְחָה & *aperiet*.... 2. p. f. m. cum præf. unde accentus ex penultima ad ultimam descendit, vide Gram. Hebr. t. 2. p. 310. וּפָתַחְתָּ & *aperies*... 1. p. f. c. פָּתַחְתִּי *aperui*... 3. p. plur. c. פָּתְחוּ *aperuerunt*, *eduxerunt*, *strinxerunt*... in pausa, unde τῶ (ָ) sub ת, פָּתָחוּ *aperuerunt*...

BEN. f. m. פֹּתֵחַ, פֹּתֵחַ *aperiens*...

PAOUL f. m. קֶבֶר־פָּתוּחַ גְּרוֹנָם, Psal. 5. v. 10. *sepulchrum patens* (*apertum*) *guttur eorum*. Fem. f. פְּתוּחָה *aperta*, *apertum*... Plur. f. פְּתֻחוֹת, ac τῶ (ו) in (ֻ) correpto, & (ו) in ultima defic. פְּתֻחֹת *aperti* oculi.

INFIN. ex forma absoluta, פָּתוֹחַ, פָּתֹחַ *aperiendo*... Cum præfix. לִפְתֹּחַ, לִפְתֹּחַ *ad aperiendum*... Cum præf. & aff. ex forma (ְ), בִּפְתֹחִי &, *quum aperiret*... Ezech. 37. v. 13. & *scietis quòd ego sim* יהוה *Dominus* בְּפִתְחִי אֶת־קִבְרוֹתֵיכֶם *cùm aperuero* (resurgendo) *sepulchra vestra*, m.

IMPER. 2. p. f. m. ex forma (ַ) ob gutturalem ח, פְּתַח *aperi*... 2. p. f. f. פִּתְחִי *aperito*... 2. p. plur. m. פִּתְחוּ *aperite*...

FUT. 3. p. f. m. ex forma (ַ) ob gutt. ח, יִפְתַּח *aperiet*.... Cum præfix. וְיִפְתַּח & *aperiet*... וַיִּפְתַּח & *aperuit*... 3 p. f. f. תִּפְתַּח *aperiet*... Cum præf. וַתִּפְתַּח & *aperuit*... 2. p. f. m. תִּפְתַּח, & in pausa, unde τῶ (ַ) in (ָ) mutatur, תִּפְתָּח, *aperies*... 1. p. f. c. אֶפְתַּח, & in pausa, אֶפְתָּח *aperiam*... Cum præf. וָאֶפְתַּח & *aperui*... Cum ה paragog. אֶפְתְּחָה *aperiam*.... 3. p. plur. m. cum præf. וַיִּפְתְּחוּ, & in pausa, quare τῶ (ַ) primariæ vocis reductum in (ָ) mutatur, וַיִּפְתָּחוּ & *aperuerunt*... Cum affix. יִפְתָּחוּם *aperiunt eas* portas. 1. p. plur. c. cum præf. & ה paragog. ac maqqaph, unde τῶ (ָ) finale ob literam quiesc. ה remanet;

Digitized by Google

accentumque amittens primam literam ſequentis dictionis vi daghéſch impreſſi geminat. Quare inter legendum altera voci præcedenti, altera ſequenti annectitur, ut characteribus latinis exprimetur, vide Gram. Hebr. tom. 1. pp. 29. & 30. וְנִפְתְּחָה־בָר ..*niphthhabb-bár*, Amos 8. v. 5. *& proferamus frumentum*, venale exponamus, וַנִּפְתְּחָה *& aperuimus*...

NIPHAL נִפְתַּח, Lxx. λύομαι, Lxx. Aq. ἀνοίγομαι, Lxx. διανοίγομαι... Vulg. & alii, *ſolvor, laxor, aperior, pateo, reſeror, pandor* ... Lxx. item, ἀκούω *audio*...

Praet. 3. p. ſ. m. וְלֹא נִפְתַּח אֵזוֹר חֲלָצָיו, Iſai. 5. v. 27. *neque laxatum ... erit cingulum renum ejus*, m. i. non remiſſus, aut imbecillus erit... 3. p. pl. m. נִפְתָּחוּ, & in pauſa, unde revocatum τὸ (-) primariæ vocis in (-) mutatur, נִפְתָּחוּ *aperti ... ſunt.*

Ben. ſ. m. נִפְתָּח *apertus, patens*...

Infin. cum præf. לְהִפָּתֵחַ *ad ſolvendum, ut ſolvatur*...

Fut. 3. p. ſ. m. יִפָּתֵחַ, & ex forma (-), יִפָּתַח *aperietur*... Cum præf. וְיִפָּתַח *& apertum... fuerat.* 3. p. ſ. f. ex forma (-) ob gutturalem ח, תִּפָּתַח, Jerem. 1. v. 14. *proveniet malum*... O. in plurali, ἐκκαυθήσεται τὰ κακὰ *exardeſcent mala*... 3. p. pl. m. יִפָּתְחוּ *aperientur*... 3. p. plur. f. תִּפָּתַחְנָה *aperientur*...

PIEL פִּתַּח, Lxx. ἀνθέω, ἀποσάττω, Incertus, διατρόω, ἀφαιρέω, ὀρύσσω, Sym. διαπριζω, Lxx. Sym. γλύφω, Lxx. Aq. διαγλύφω, Lxx. ἐκτυπόω.... Vulg. & alii, (*aperio*; intranſ. *aperio ipſe me*,) *floreo, effloreſco, ſolvo* ab onere, clitellas... quicquid eſt inſtratum, jumento ... *aufero, fodio, ſuffindo, proſcindo, ſulco, ſcalpo, ſculpo*, undique *ſculpo, inſculpo, exſculpo, exprimo, effingo* ... Lxx. item, προετοιμάζω *præparo*... Lxx. item ſubſtantivè, θρόνος *thronus.*

Praet. 3. p. ſ. m. ex forma (-) ob ח ſcil. guttural. יִתְרוֹ פִתַּח, Job. 30. v. 11. ubi ſecundum τὸ כְּתִיב, יִתְרִי, unde hic ſenſus: *ſolvit* (Deus) *funem ſuum*, quo illos vinctos tenebat, habenas illis laxavit, aut paſſivè, ut ſit, *habenæ illis laxatæ ſunt, ut*

affligeret me quiſque... Cum præf. וּפִתַּח כְּרוּבִים, 2. Paral. 3. v. 7. *& cælabit Cherubinos*.... 3. p. ſ. f. פִּתְּחָה *aperuit ſe*, vel *patuit auris tua*... 2. p. ſ. m. פִּתַּחְתָּ שַׂקִּי, Pſal. 29. Hebr. 30. v. 12. O. διέῤῥηξας τὸ σάκκον μου ... Vulg. *conſcidiſti ſaccum meum*... Alii, *ſolviſti* (*diſſolviſti*... Quidam, *perforaſti*, fodiendo *manus meas & pedes meos*...) *ſaccum meum*.... Cum præfixo (ו) convertenti, unde accentus à penultima ad ultimam deſcendit, vide Gram. Hebr. tom. 2. p. 310. וּפִתַּחְתָּ *& inſculpes, ſolves*... 1. p. ſ. c. cum affix. הִנֵּה פִתַּחְתִּיךָ הַיּוֹם מִן הָאזִקִּים, Jerem. 40. v. 4. *ecce ſolvo te hodie à catenis iſtis*... 3. p. plur. c. cum præfix. וּפִתְּחוּ שְׁעָרַיִךְ תָּמִיד, Iſai. 60. v. 11. *& patebunt portæ tuæ ſemper*...

Ben. ſ. m. מְפַתֵּחַ *exſculpo, cælo*.... Lxx. ὀρθὸς *rectus.* Cum præf. כִּמְפַתֵּחַ *ſicut ſolvens, diſcingens*...

Infin. פַּתֵּחַ *ſolvere*... Cum præf. לְפַתֵּחַ *exſculpere, ſolvere, ad ſolvendum*... וּלְפַתֵּחַ *& ſculpere*...

Fut. 3. p. ſ. m. ex forma (-), יְפַתַּח יְשַׂדֵּד אַדְמָתוֹ, Iſai. 28. v. 24. *ſulcabit occabitque tellurem ſuam?* Cum præf. וַיְפַתַּח *& ſolvit, inſculpſit*.... Cum præf. & affix. וַיְפַתְּחֵהוּ *& ſolvit eum*... 2. p. ſ. m. תְּפַתֵּחַ, Job. 38. v. 31. *ſolves, diſſolves, aperies, educes, produces*... Ex forma (-), תְּפַתַּח *inſculpes*... 1. p. ſ. c. אֲפַתֵּחַ *ſolvam*...

PUAL פֻּתַּח, unde Paoul plur. fem. מְפֻתָּחוֹת, Exod. 39. v. 6. Vulg. & alii, *ſculptos, cælatos*... *lapides.*

HITHPAEL הִתְפַּתַּח, unde 2. p. ſ. f. Imper. cum (ו) in fine loco τῦ (י), הִתְפַּתְּחוּ מוֹסְרֵי צַוָּארֵךְ, Iſai. 52. v. 2. O. ἔκδυσαι τὸν δεσμὸν τοῦ τραχήλου σου *ſolve vinculum* (Vulg. *vincula*) *colli tui*, Alii, *exſolve, extrica te è*, vel *de, vinculis colli tui*...

פֶּתַח m. Lxx. Sym. Theod. θύρα, Lxx. θύρωμα, πύλη, Lxx. Incert. πυλών, Lxx. Aq. ἄνοιγμα, Lxx. πρόθυρον, πρόπυλον, αὐλή, εἴσοδος, διάλυσις, φῶς, πέρας... Vulg. & alii, *janua*, (*obſtructio, quæ fit per januam*,) *porta. fores, apertura, oſtium, atrium, veſtibulum, locus inter portam & viam interjectus; aula, locus apertus & vacuus ante ædes*

Digitized by Google

ædes expositus, *introïtus*, (per metonymiam adjuncti,) *claritas*, *lux*, *fovea*, *vallum*.... Lxx. item, Verbaliter, *διανοίγω aperio*, *διαιρέω*, *divido*, in hacce phrasi, בּוֹא פֶּתַח, *ἀνοίγω aperio*.... *διχοτόμημα segmentum*... *ὑπὸ sub*, legebant תַּחַת, semel cum (-), פֵּתַח־דְּבָרֶיךָ יָאִיר, Psal. 118. Heb. 119. v. 130. Vulg. *declaratio*, (Alii, *apertio*, vel *impressio*, vel *initium*, vel *aditus*, vel *ingressus*...) *sermonum tuorum illuminat*, mentis scil. oculos... Jud. 9. v. 35. *& stetit* פֶּתַח שַׁעַר הָעִיר *in ostio* (Vulg. *in introitu*) *portæ civitatis*... In pausa, unde (·) in (-) mutatur, לֹא־אֵצֵא פָתַח, Job. 31. v. 34. *non exirem ostio*, non prodirem in publicum... Cum præf. וּפֶתַח *& ostium*... הַפֶּתַח, & in pausa, הַפָּתַח *ostium*... וְהַפֶּתַח *& ostium*.... Cum τῷ ה utrinque, articulo scil. & paragog. הַפֶּתְחָה *ad ostium*, וַתֵּשֶׁב בְּפֶתַח עֵינַיִם, Gen. 38. v. 14. O. in plur. *καὶ ἐκάθισε πρὸς ταῖς πύλαις Αἰνὰν*, Alii, *& sedit ad portas* (*portam*) *Ænaim*, (vicum), Vulg. & alii, appellativè, *& sedit in bivio itineris*, Chald. וִיתֵיבַת בְּפָרָשׁוּת עַיְנִין, Alii, *in divisione fontium*, (sive viæ, ad ambos scil. fontes divisæ,) Alii, *oculorum*, in *loco* videlicet *propatulo*... in quo oculorum intuitus variè se diffundit.... Excluso τῷ ה articulo, בְּפֶתַח, & in pausa, בַּפָּתַח *ad ostium*, *in ostio*... לְפֶתַח תִּקְוָה, Hos. 2. v. 14. vel 17. O. Verbal. *διανοῖξαι σύνεσιν αὐτῆς· ad aperiendam intelligentiam ejus*, f. Vulg. *spem*. Alii, *in*, vel *ad ostium spei*, ut otium agat, Drus. Cum puncto τῷ ה artic. extrusi, הֲלוֹא אִם־תֵּיטִיב שְׂאֵת וְאִם לֹא תֵיטִיב לַפֶּתַח חַטָּאת רֹבֵץ, Gen. 4. v. 7. O. *οὐκ ἐὰν ὀρθῶς προσενέγκῃς, ὀρθῶς δὲ μὴ διέλῃς, ἥμαρτες; ἡσύχασον*. (quos ferè sequitur Julianus). Σ. *ἀλλ' ἐὰν ἀγαθύνῃς, ἀφήσω· ἐὰν δὲ μὴ ἀγαθύνῃς, παρὰ θύραν ἁμαρτία ἐγκεῖται*. Θ. *οὐκ ἂν ἀγαθῶς ποιῇς, δεκτόν, καὶ ἂν μὴ ἀγαθῶς ποιῇς, ἐπὶ θύραις ἁμαρτία ἐγκάθηται*. Lxx. *nonne si rectè offeras*... (sub. acceptior erit oblatio tua, quàm fratris? Nam tu es primogenitus.) *Si non rectè immoles, nonne autem peccasti? quiesce*. Sym. *sed si benè feceris, dimittam; si verò non benè feceris, ad januam peccatum jacet*. Theod. *nonne si benè feceris, acceptabile erit; & si non benè feceris, super januam peccatum insidet*, Vulg. *nonne si benè egeris, recipies; sin autem malè, statim in foribus peccatum aderit?* Sic alii ferè omnes. Vide Synops. Critic. Lxx. porrò legebant in Infinitivo τῷ Piél, וְאִם לֹא תֵיטִיב לְפַתַּח *si autem non rectè cædas*, sive *immoles*, (quod hîc significat, *διέλῃς*...) *peccasti*, seu *peccatum est*, aut *adest*.... (Ex usu Arabico, *expectans* aliud, fratricidium scil. & secundùm alios, *ad januam*...) Optima quæque lectio. מִפֶּתַח *ex ostio*.... וּמִפֶּתַח *& ex ostio*.... Cum affix. מַגְבִּיהַּ פִּתְחוֹ מְבַקֶּשׁ־שָׁבֶר, Proverb. 17. v. 19. *qui exaltat ostium suum, quærit fracturam*, Vulg. *ruinam*. Chald. תַּבְרָא *effracturam*, Cocc. *fractionem*, ut turbine in ædes ingresso omnia vasa conquassentur. Cum præf. & aff. וּפִתְחָהּ *& ostium ejus*, f.... Plur. פְּתָחִים *ostia*... Cum præf. הַפְּתָחִים *ostia*.... Constr. Mich. 7. v. 5. *ab ea, quæ dormit in sinu tuo*, שְׁמֹר פִּתְחֵי־פִיךָ *custodi ostia oris tui*, m. Cum præf. בְּפִתְחֵי *in ostiis*... וּבְפִתְחֵי *& in ostiis*... וּכְפִתְחֵי *& secundùm ostia*... Cum affix. פְּתָחֶיהָ *portæ* Sionis... Cum præf. & affix. בִּפְתָחֶיהָ, Mich. 5. v. 6. Alii, *in gladiis*, sive *ensibus*, Vulg. *lanceis* (at affixum femininum & sing. non ad nomina præcedentia plur. masc. sed ad terram referendum...) Alii, *in ostiis ejus*, vel *suis*... f. Drus. ex Sym. & Theod. *intra portas*... פְּתָחַי *ostiorum meorum*, Prov. 8. v. 34. ubi τὸ (-) ult. in (·) ob pausam mutatur, פְּתָחֵינוּ *ostia nostra*, c. Cum præf. & affix. וּפִתְחֵיהֶם *& ostia eorum*... וּכְפִתְחֵיהֶן, Ezech. 42. v. 11. *& secundùm ostia eorum gazophylaciorum*... R. פָּתַח *aperuit*...

פְּתַח PEAL, Chald. Lxx. *ἀνοίγω*... Vulg. & alii, *aperio*...

PRAET. passivum ex passivo Participio PEIL, (vide Gram. Heb. t. 2. p. 587. & Ludovici *de Dieu*, p. 212.) 3. p. pl. m. וְסִפְרִין פְּתִיחוּ, Dan. 7. v. 10. *& libri aperti sunt*.

PEIL plur. f. וְכַוִּין פְּתִיחָן לֵהּ, Dan. 6. v. 10. vel 11. *& fenestris apertis sibi*.... Est Rabbinis פָּתַח, vel ex forma Chald. פְּתַח

incipio ... unde Peil f. f. פְּתוּחָה *aperta* .... Substantivè, *apertio*, *initium*, *ingressus*, *prologus*, *exordium libri*, vel *sermonis* .... Contrà, סָלִיק Peil f. m. τῦ סְלַק *removeo*, *finio* ... *finitus*, *absolutus* ... Quomodo in fine librorum scribere solent. Buxt. Lex. Allucinatur ergo D. Calmet, qui ibidem, pro סָלִיק *Slíq*, legit סֶלָה *Sélah*. Vide ipsius hac de voce diatribam, ubi circa finem sic loquitur : *On voit dans quelques Exemplaires Hebreux des Livres de Moyse, ces deux lettres* (ס & פ) Samech & Phé ; *la premiere signifie, selon les Rabbins, un espace fermé ou fini ; & la seconde, un espace ouvert, ou commencement. Le* Samech *est apparemment l'abregé du* Sela, *que les Juifs ont toujours mis à la fin de leurs Ecrits, comme signifiant la fin ; & le* Phé *est l'abregé de* Pathach (Quare hîc *Phé* aspirationem amittit ?) *ouvrir ; parce que là commence une Leçon* ... Imò, 1°. litera (ס) *Sámech* non est prima τῦ סֶלָה *Sélah*, vel *l'abrégé du* Sela, sed τῦ סְתוּמָה *sthoumáh*, *clausa*, Paoul scil. sive Participium passivum, præteritum, singul. fem. Verbi סָתַם *clausit* ... 2°. Litera פ *Pé*, non est initialis Verbi פָּתַח *pathábh*, *ouvrir* ... sed ipsius Paoúl, seu participii præter. passiv. singul. fem. nempè, פְּתוּחָה *pethoubháh*, *aperta* ... unde cum hacce voce פָּרָשָׁה *páraschâh*, quæ subintelligitur, פָּרָשָׁה פְּתוּחָה *páraschâh pethoubháh*, i. e. *sectio* minor *aperta*, non *quia lectionem*, sed quia lineam incipit ; & in fine præcedentis sectionis, quod superest lineæ, vacuum relinquit. E contrario, sectio ס, (hocce videlicet signo notata) vocatur פָּרָשָׁה סְתוּמָה *páraschâh sthoumáh*, h. e. *sectio* minor *clausa*, quòd media in linea incipiat ; & ante & post se dictiones habeat ... 3°. Nova lectio, (*une nouvelle Leçon*) quæ sectio major dicitur, incipit, sive notatur tribus literis majusculis פפפ, vel etiam ססס, litera פ prima est vocis integræ פָּרָשָׁה *sectio*, à Verbo פָּרַשׁ *separavit* ... Litera ס inchoat dictionem סֵדֶר, vel Chald. emphat. סִדְרָא *ordo*. Ultima tamen libri Geneseos sectio major unico indicatur minusculo ס, qua

de re disputant Rabbini ... Vide Gram. Heb. t. 2. p. 437. coll. 1. & 2. Miror porrò equidem quòd D. C. immemor mox supra dictorum, nempè, *car veritablement l'obscurité d'une part, dont ce terme* (סֶלָה *Sélah*) *est enveloppé, joint à l'impossibilité d'en découvrir la vraye signification* ... de vera significatione, à se, ut putat, inventâ, tantâ voluptate gestiat ... Vide supra סֶלָה *Sélah*, cum sua radice, col. 1464.

פִּתְחוֹן m. unde in regimine, Ezech. 29. v. 21. *& tibi dabo* פִּתְחוֹן־פֶּה, Lxx. στόμα ἀνεῳγμένον ... Vulg. *os apertum* ... Alii, *apertionem oris*, i. occasionem laudandi nomen meum, vel libertatem loquendi, Chald. פִּתְחוּת פּוּמָא בִנְבוּאָה *apertionem oris in prophetiam*. R. פָּתַח *aperuit* ...

פְּתַחְיָה Mass. *Pthahbhiah*, Vulg. *Phataia*, nomen propr. viri, Esdr. 10. v. 23. & 1. Paral. 24. v. 15. ubi Vulg. *Pheteia*. Etym. *porta-Domini*, à פֶּתַח *porta*, & יָהּ *Dominus*.

פְּתִחוֹת plur. f. vide פְּתִיחוֹת, col. seq.

פֶּתִי m. (Gal. *petit*, ou *petitesse*, Lat. *fatuus*, *fatuitas* ...) Lxx. Sym. νήπιος, Lxx. ἄκακος, Aq. ϑελγόμενος, Sym. Theod. ἀπατώμενος, Lxx. ἄφρων, ἀφροσύνη, τὸ νήπιον, Aq. νηπιότης, Lxx. ἀφροσύνη .... Vulg. & alii, *infans*, *parvulus*, *simplex*, *credulus*, *apertus*, *innocens*, *illecebris decipiendus*, aut *blanditiis attractus*, *lactatus*, *deceptus*, *stultus*, *insipiens*, *insipientissimus* ; Substantivè, *infantia*, *simplicitas*, *imprudentia*, *stultitia*, *insipientia* ... Lxx. item, δικαιοσύνη *justitia* ... In pausa, quare τῦ (ִ) in (ֶ) sub פ mutatur, מַחְכִּימַת פֶּתִי, Psal. 18. Hebr. 19. v. 8. *sapere faciens*, aut *sapientem efficiens insipientem*, *stultum prudentem* ... פֶּתִי יַאֲמִין לְכָל־דָּבָר, Prov. 14. v. 15. *stultus*, aut *parvulus credit omni verbo* ... Cum præf. לֵץ תַּכֶּה וּפֶתִי יַעְרִם, Prov. 19. v. 25. *derisorem* (si) *percusseris*, *stultus astutus effectus est* ; וּפֶתִי *& de fatuo* ... Plur. פְּתָיִים, & τῦ (י) ut fit, in א mutato, פְּתָאיִם *simplices* ... Cum unico (י), עַד־מָתַי פְּתָיִם תְּאֵהֲבוּ פֶתִי, Proverb. 1. v. 22. *quò usque, fatui, amabitis fatuum*, (i. fatuitatem), inepti ineptias ... Cum præf. וּפְתָיִים *& simplices* ... Cum א loco τῦ (י), בַּפְּתָאיִם *inter fatuos*

Digitized by Google

... לִפְתָאִים *fatuis* ... R. פָּתָה *persuasus, pellectus* ... *fuit*, ad multa desideria (πάθη) proclivis, unde פֶּתִי *parvulus, deceptu facilis.*

פְּתִיגִיל m. (Lat. per aphæres. & apocopa, *toga* ...) וְתַחַת פְּתִיגִיל מַחֲגֹרֶת שָׂק, Isai. 3. v. 24. O. καὶ ἀντὶ τοῦ χιτῶνος τοῦ μεσοπορφύρου περιζώσῃ σάκκον. *& pro tunicâ clavatæ purpuræ circumcingêris sacco.* Vulg. *& pro fascia pectorali cilicium.* Aq. *cingulo exultationis* ... Sym. *pro fascia pectorali* ... Theod. retentâ voce Hebraïcâ, φετιγιλ *phetighil*, Alii, *loco segmentatæ cycladis*, (Jun. Tremel. Piscat. intelligit Junius illud vestimenti genus, quod Anglicè, *fardingale* vocant,) Arab. *& loco indusii tui serici* ... *cingulum*, sive *cinctura sacci*, vel *cilicii* ... à פַּת *frustum*, seu *segmentum*, & גָּלִיל *orbis*, sive *rotunditas*, ô enim פְּתִיגִיל *segmentata cyclas* fuisse videtur.

פְּתַיּוּת f. unde אֵשֶׁת כְּסִילוּת הֹמִיָּה פְּתַיּוּת, Proverb. 9. v. 13. O. γυνὴ ἄφρων καὶ θρασεῖα ἐνδεὴς ψωμοῦ γίνεται, Lxx. *mulier insipiens, & audax indiga buccellæ fit*, Vulg. *mulier stulta & clamosa, plenaque illecebris*, Alii, *mulier fatua perstrepit fatuitatem, quippe quæ non noverit quicquam.* R. פָּתָה *persuasus, pellectus* ... *fuit.*

פְּתִחוֹת plur. f. unde cum (·) absque (י) indice, רַכּוּ דְבָרָיו מִשֶּׁמֶן וְהֵמָּה פְתִחוֹת, Psal. 54. Hebr. 55. v. 22. O. ἡπαλύνθησαν οἱ λόγοι αὐτοῦ ὑπὲρ ἔλαιον, καὶ αὐτοί εἰσι βολίδες. A. λόγχαι. Σ. ὄντες ἀνατμητικοί. Lxx. Vulg. *molliti sunt sermones ejus super oleum: & ipsi sunt jacula.* Aq. S. Hieron. & alii, *cùm sint lanceæ.* Sym. *cùm ii sint, qui incidant.* Alii, cùm sint *gladii*, *gladii stricti*, sive *evaginati*, Alii, *spicula* ... R. פָּתַח *diffidit, discidit, strixit, evaginavit* ...

פְּתִיל m. Lxx. σπαρτίον, δεσμός, στρέμμα, Aq. Sym. στρεπτόν, Sym. περιτραχήλιον, Incert. ἐπιτραχήλιον, Syrus, ὁρμίσκος, Lxx. ὁρμίσκος, Lxx. Theod. κλῶσμα, Lxx. λῶμα ... Vulg. & alii, *filum, funiculus, vinculum, fascia*, pannicus *contortus, torques, id, quod supra collum ponitur*, aut *collo circumdatur, collum cingens, strophium*, (*sudarium*,) *monile, colli ornamentum, vitta, fimbria* ...., Num. 19. v. 15. *& omne vas apertum* אֲשֶׁר אֵין־צָמִיד פָּתִיל עָלָיו *super quo non est tegmen ligatum*, Cocc. Quidam, *& quodcunque vas* (*instrumentum, vestimentum, quidquid*) *apertum*, aut *non coopertum, super quo non est impositus, ligatus* ... *panniculus duplicatus* .... ex usu Chald. Alii aliter. Constr. וְשַׂמְתָּ אֹתוֹ עַל־פְּתִיל תְּכֵלֶת, Exod. 28. v. 37. O. καὶ ἐπιθήσεις αὐτὸ ἐπὶ ὑακίνθου κεκλωσμένης· *& pones eam* (laminam) *super panniculo hyacinthino* .... Vulg. *ligabisque eam vittâ hyacinthinâ* ... פְּתִיל תְּכֵלֶת, Num. 15. v. 38. *filum hyacinthinum.* Cum præf. וּפְתִיל־פִּשְׁתִּים בְּיָדוֹ, Ezech. 40. v. 3. *& filum lineum in manu ejus*, ad metiendum. O. σπαρτίον οἰκοδόμων ... בַּפָּתִיל *cum filo* ... Cum præf. & affix. וּפְתִילְךָ *& sudarium* ... *tuum*, m. Plur. absque (י) דִּי (·) indice, פְּתִלִים *filamenta* ... Cum præf. וּפְתִילִים *& panniculi, sudaria* ... Rad. פָּתַל *contorsit*, ex usu Chald. *duplicavit torquendo*, ut fila & funes fierent, ex usu Æthiop. *nevit, fila contorsit* ...

פָּתַל QAL. Gr. per metath. διπλόω, Lat. *duplico*, unde διπλόος, οῦς, *duplex, versutus* ...

NIPHAL נִפְתַּל, Lxx. Aq. συναναστρέφομαι, Alii, *convertor, congredior*, (*contorqueor, intorqueor*,) *luctor* ...

PRAET. 1. p. f. c. נַפְתּוּלֵי אֱלֹהִים נִפְתַּלְתִּי, Gen. 30. v. 8. *luctationibus Dei* (i. vehementissimis, aut secundùm Chald. precibus Deo directis) *luctata sum* ...

BEN. f. m. אֵין בָּהֶם נִפְתָּל וְעִקֵּשׁ, Prov. 8. v. 8. O. οὐδὲν ἐν αὐτοῖς σκολιὸν οὐδὲ στραγγαλιῶδες. A. περιπεπλεγμένον. Θ. περιπεπλεγμένον καὶ διεστραμμένον, Lxx. *nihil ipsis pravum, neque tortuosum.* Aq. *circumplicatum.* Theod. *circumplicatum & perversum.* Vulg. *non est in eis pravum quid, neque perversum.* Alii, *nihil est in iis distortum quicquam*, aut *perversum.* Plur. נִפְתָּלִים *reluctantes* ...

HITHPAEL הִתְפַּתֵּל, unde 2. p. f. m. FUT. ex forma (-) quod ob pausam in (·) mutatur, וְעִם־עִקֵּשׁ תִּתְפַּתָּל, Psal. 17. Hebr. 18. v. 27. O. καὶ μετὰ στρεβλοῦ διαστρέψεις. Vulg. *& cum perverso* (*pervertes te*) *perverteris.* Alii, *cum obliquè incedente obliquè te geres* ... eluctaberis. Cum syncopa li-

Digitized by Google

teræ charact. quæ compensatur per dagheſch forte τοῦ ת radicali, (post metatheſin) impreſſum, in pauſa, vide Gram. Hebr. tom. 1. p. 193. c. 1. וְעִם־עִקֵּשׁ תִּתַּפָּל, 2. Reg. 22. v. 27. Lxx. *καὶ μετὰ στρεβλοῦ στρεβλωθήσῃ*. Vulg. *& cum perverſo perverteris*. Alii, ut mox ſupra. Hoc enim caput nihil aliud ferè continet, quàm Pſal. 17. vel 18. ... Eſt τό תִּתַּפָּל à תפל Arab. ex V. Conjug.

פְּתַלְתֹּל m. unde cum præf. דּוֹר עִקֵּשׁ וּפְתַלְתֹּל, Deut. 32. v. 5. O. *γενεὰ σκολιὰ καὶ διεστραμμένη*, Vulg. *generatio prava atque perverſa, tortuoſa*, Alii, *generatio diſtorta, imò diſtortiſſima* ... R. פָּתַל *duplico* ...

פִּתֹם five פִּיתוֹם, Maſſ. *Pithóm*, Vulg. *Phithom*, nom. proprium urbis, quam ædificavêre filii Iſraël Pharaoni, regi Ægyptiorum, Exod. 1. v. 11. extrito ה articulo Coptico feminino, vel epenthetico, (epentheſis enim τῆ T vel θ, Ægyptiis haud infrequens; unde Πτόλεμος pro Πόλεμος, hinc Πτολεμαῖος pro Πολεμαῖος, *Ptolemæus*, i. *belli-amans*, nomen, à filio Lagi gregarii militis, regum Ægyptiorum commune ...) nunc dicitur פיום ... פיומט היא Itiner. D. Benjam. p. 114. *Piom*, vel *Phiom*, (ob ſequentem aſpirationem, quam פ Hebraicum initiale exprimere non poteſt, *quæ olim dicebatur Pithóm* ... Etym. *ἡ ſoſſa, τό ſtagnum, τό mare* ... à אלפיום *Alphiioum*, Arab. i. q. אלגובה *Algaubatho*, h. e. *ἡ foſſa, τό ſtagnum* ... *intervallum nubium montiumve* .... Ca. *hoſpitium viatorum parvum*, quod Perſ. כרואן סראי (*cârwan ſarai*) dicitur Meid. Vel potiùs ab ipſo Coptico ΦΙΟΜ *Phiom*, *τό mare* ... ex Φ, articulo Copt. f. m. & ΙΟΜ, ab Hebr. יָם *mare* ... Propria in Lingua ἰνμων quærendum. Sic deducendus videtur *Alburnus* deus ab Arab. (ex Syro) אלברנש *Albornos*, vel *Albarnas*, *ὁ filius hominis*, homo, Gi. ... Sic dictus Chriſtus, Dan. 7. v. 13. Matth. 8. v. 20. ... Eſt, alternato ש & נ, *ὁ filius Nun*, ſeu Joſue, Joſue 1. v. 1. ... à quo, corruptè, dicta videtur Chaldæis בורני *burní*, & cum ל artic. Arab. לבורני *lebburní*, Romanis *Liburna navis*, Gall. *Brigantin* ... à quo etiam diceretur

אלברנש *albornos* Arabibus, Hiſpanis *albornoz*, *pileus oblongus* ... *apex* ... al. *omnis veſtis capitio inſtructa* ... uti videlicet apud nos veſtis haud multùm diſſimilis à D. *de Roclore*, Gallicè dicitur, *une Roclore* ... Cujus ex figura ſimilitudineve neſcio quâ & mons *Alburnus*, nunc *di Sicignano*, vel *della Petina* dictus, & piſcis *Alburnus*, & *alburnum* etiam, quod Latinum creditur, ſic dicta videntur ....

פֶּתֶן m. Lxx. Sym. Theod. *ἀσπίς*, Lxx. Incert. *βασιλίσκος*, Lxx. *δράκων*, Vulg. & alii, *aſpis, baſiliſcus, draco, ſerpens* ... Aut *ſerpentis ſpecies*, de quâ Bochart. p. 22. *quin anguiorum præſidem deum creduntur Græci veteres ſerpentis formâ coluiſſe, ac proinde* Pythion, & Pythonem *dictum; quia* פתן Pethen Hebræis *eſt ſerpentis ſpecies. Quid? quòd* Python Moſi *eſt* אוב *ob, vox ab Ægyptiis ſumpta, quibus* Obion *hodiéque* ſerpentem *ſonat. Ita habet* Kircheri Nomenclator cap. 15. Horus Apollo *ſcribit* Οὐαῖον, Hierogl. lib. 1. *nempe diabolus eâ formâ maximè coli voluit* .. *quâ ſeduxit primos homines* .... כְּמוֹ־פֶתֶן חֵרֵשׁ יַאְטֵם אָזְנוֹ, Pſal. 57. Hebr. 58. v. 5. *ficut aſpidis ſurdæ*, aut *ſurdam agentis*, i. *quæ obturat aurem ſuam*, ſive *aures ſuas; ut non audiat vocem muſſitantium*, ſeu *incantantium*, aut *incantatorum* ... *ſurda* porrò, aut *ſurdam agere* dicitur, quòd ipſius venenum nullâ, ne magicâ quidem, arte, aut vix, domari poſſit. Alii aliter. In pauſa, quare τό (ֶ) in (ָ) mutatur, פָּתֶן *aſpis* ... Cum præf. וָפָתֶן *& aſpidem* ... Plur. פְּתָנִים *aſpides* ... Rad. פתן Arab. *dementavit* .... unde פֶּתֶן *aſpis*, ſic dicta, quòd punctis aut morſis, coagulato per venenum venis arteriiſque immiſſum ſanguine, viſus ſenſuſque priùs, quàm animus, adimatur.

פֶּתַע m. Lxx. *ἐξάπινα*, *στιγμή*, *ἐξαίφνης*, *ἐξαπίνης* ... Vulg. & alii, *fractio, fragmentum, punctum* temporis, *momentum*, (vi præpoſ.) *mox, ſubitò, extemplò, continuò, ſtatim, confeſtim, protinùs, repente* ... פֶּתַע יִשָּׁבֵר, Proverb. 6. v. 15. *fractione*, ſive *frangendo frangetur*, i. quàm citiſſimè, vel certiſſimè frangetur. Adverbium enim idem

Digitized by Google

repetitum, vel cum synonymo suo conjunctum, emphasin significationis importat, vide Gram. Heb. tom. 1. p. 560. הֲלוֹא פֶּתַע יָקוּמוּ נֹשְׁכֶיךָ, Habac. 2. v. 7. *numquid non repente consurgent, qui mordeant (commoveant, exagitent, divexent, dilacerent...) te,* m. Cocc. *Annon subitò surgent creditores tui?* Cum præf. בְּפֶתַע *repente, in momento*.... Lxx. ἐξάπινα. לְפֶתַע פִּתְאֹם, Isai. 29 v. 5. *ad momentum, illico*, פִּתְאֹם לְפֶתַע, Isai. 30. v. 13. *subitò, (inopinatò, ex improviso,) ad momentum*... Lxx. παραχρῆμα. R. פתע Arab. idem, ac שרח Arab. *fregit*... unde פֶּתַע *momentum*, (uti רֶגַע à רָגַע), quasi fragmentum temporis minutissimum...

פתר QAL. Lxx. συγκρίνω (ἐναντία,) Lxx. Aq. ἐπιλύω, Lxx. ἀπαγγέλλω, Sym. διακρίνω... Vulg. & alii, (Lat. per metathesin, *pretor*, unde composit.) *interpretor* (somnia,) *explico, expono, dijudico*...

Praet. 3. p. s. m. פָּתַר, & in pausa, quare τό (-) in (ָ) mutatur, פָּתָר, Lat. per metath. *interpretatus est*...

Ben. s. m. פּוֹתֵר *qui interpretetur*, aut *interpres*, nemo... Gen. 41. v. 8. Cum præf. וּפֹתֵר *& interpres*...

Infin. cum præf. לִפְתֹּר *ut interpreteris*...

Fut. 3. p. s. m. cum præf. ac τοῦ (ֹ) in (ָ hhatoúph) ob maqqaph mutato, וַיִּפְתָּר־ *& interpretatus est* nobis, exposuit...

פִּתְרוֹן m. Lxx. σύγκρισις, διασάφησις, Aq. ἐπίλυσις, Sym. διάκρισις, Lxx. ὅραμα... Vulg. & alii, *interpretatio* (somniorum) *declaratio, expositio, explicatio, solutio* difficultatis, *visio*... Cum præf. כְּפִתְרוֹן *secundum interpretationem*... Cum affix. פִּתְרֹנוֹ *interpretatio ejus*, m. Plur. פִּתְרֹנִים *interpretationes*... R. פָּתַר *interpretatus... fuit*.

פַּתְרוֹס Masc. *Pathrós*, Vulg. *Phetros*, Isai. 11. v. 11. *Phatures*, Jerem. 44. v. 1. Plur. τοῦ (ו) in (ֻ) mutato, פַּתְרֻסִים *Pathrusím*, Vulg. *Phetrusim*, Gen. 10. v. 14. Est porrò τό פַּתְרוֹס, nomen propr. filii τοῦ Mesraim, Gen. 10. v. 14. ubi, non ipse, sed populi ab ipso denominati memorantur, Aliis *villæ*, Aliis *terræ*, sive *regionis*; Aliis *Arabiæ petrææ*, Aliis *Thebaïdis*... Ita Hebræis Ægyptum tantùm bipartitam fuisse docet ipsum nomen duale מִצְרַיִם... Synops. An & filius Chami, cujus est nomen, bipartitus fuit? Etym. ὁ θυρεός, τό *scutum*, à ם, π, artic. Ægypt. seu Copt. תריס Chald. *clypeus, umbo, scutum*...

פַּתְשֶׁגֶן m. (idem, quod פַּרְשֶׁגֶן, quod vide supra, col. 1934.) פַּתְשֶׁגֶן הַכְּתָב, Esth. 3. v. 14. O. in plur. τὰ δὲ ἀντίγραφα τῶν ἐπιστολῶν... *exemplaria*, (Vulg. *summa*) *autem epistolarum*... Alii, *exemplar*, sive *exemplum scripturæ*, seu *scripti*... Esth. 4. v. 8. O. καὶ τὸ ἀντίγραφον τὸ ἐν Σούσοις ἐκτεθὲν... *& exemplar in Susan editum*... Vulg. & alii, *exemplar quoque edicti*, sive *scriptæ legis*... Quidam, *expositio iterata*, seu *descripta*, τὸ ἀπόγραφον, à פתח Syr. *explicavit*... & שנן Syr. *iteravit*...

פתת QAL, unde ex forma perfecta, Imper. 2. p. s. m. (Aliis Infin. formæ absolutæ, vide Gram. Hebr. tom. 1. p. 166. c. 1.) פָּתוֹת אֹתָהּ פִּתִּים, Levit. 2. v. 6. O. καὶ διαθρύψεις αὐτὰ κλάσματα.... *comminues ea in frusta*... Vulg. *divides eam minutatim*.... Alii, *comminuendo* comminues *illud* (munus,) in *frustula*... ἔλλειψις vocis ex conjugata, nempe, תְּפָתּוֹת eruendæ, vide Gram. Hebr. t. 2. p. 6. artic. V.

HIPHIL הֵפֵת, unde 2. p. s. m. Praet. cum præf. וַהֲפִתִּית (חַתַּת הֲפִתּוֹת) בִּשְׂפָתֶיךָ, Prov. 24. v. 28. Quidam, *nec atteras labiis tuis*, (i. falso testimonio labiorum) sub. *proximum tuum*. Alii, *nec lactes*... referentes ad Piël τοῦ פתה, ubi vide.

פְּתוֹתִים pl. m. vide suprà פְּתוּתִים, col. 1949.

צא

צֵא m. unde צֵא תֹּאמַר לוֹ, Isai. 30. v. 22. O. καὶ ὡς κόπρον ὤσεις αὐτά. Alii, (&) *sicut* (*sordes, excrementum*,) *stercus abjicies ea*. Vulg. & alii, (in Imperativo τοῦ Qal, Verbi יָצָא) *egredere, apage, dices ei*, m. R. יָצָא, vel potiùs צוא *exivit*...

Digitized by Google

צאה f. Lxx. κόπρος, ἀσχημοσύνη... Vulg. & alii, *egestum, excrementum, stercus, sordes, fœditas*.... Constr. צֵאַת הָאָדָם, Ezech. 4. v. 12. *ejectio hominis*, Vulg. *quod egreditur de homine*... Cum affix. in pausa, unde אַ (ָ) loco אֵ (ֵ) ante affix. ךָ, צֹאָתֶךָ *excrementum tuum*. Rad. eadem ac vocis præced.

צואה f. Lxx. Aq. ἔξοδος, Theod. δυσωδία, Lxx. ῥύπος, σπίλωμα, ῥυπαρός... Vulg. & alii, *exitus*, (*excrementum*, sive *ejectio* ventris, ventriculive) *intemperies, indigestio, sordes, macula & labes aspersa vesti*... Adjectivè, *sordidus, sordibus obsitus*... קִיא צֹאָה, Isai. 28. v. 8. (*mensæ plena*) *vomitûs, stercoris*... *nec* purus *locus ullus*... Constr. צֹאַת *excrementum*.... Cum affix. צוֹאָתָם (vox honestior pro חֲרֵיהֶם, 4. Reg. 18. v. 27. vel חֲרָאֵיהֶם, Isai. 36. v. 12. legenda,) *excrementum eorum, suum*. Cum præf. & affix. וּמִצֹּאָתוֹ *& à stercore suo*... R. ead. ac vocis præced.

צאלים plur. m. Lxx. δένδρα μεγάλα, δένδρα παντοδαπά.... Vulg. & alii, *umbræ, umbrosa, arbores magnæ, omnis generis*.... תַּחַת־צֶאֱלִים יִשְׁכָּב, Job. 40. v. 16. vel 21. *sub, in, lotis sylvestribus* (vel *palustribus*, aut *aquaticis*, sive arboribus, sive herbis. *Est* enim *eodem nomine herba in Ægypto, quam Homerus inter herbas subnascentes deorum voluptati primam nominavit*... Calep.) *cubat in abdito calami ac limi. Tegunt eum loti umbrâ quique suâ; circumvallant eum salices torrentis*... Nempe aut Elephantum, aut Hyppotamum, aut Crocodilum.... à singulari צאיל Arab. *Dsäälon*, (Gr. per metath. λωτός, Lat.) *lotus*, sive arbor, sive herba, Gol.

צאן c. collectiv. plur. carens. Lxx. Incert. πρόβατον, πρόβατα, νομάδες, Lxx. Sym. βοσκήματα, Lxx. Aq. Sym. ποίμνιον, Lxx. κτῆνος, λαός... Vulg. & alii, *ovis*, sive *oves* (*gregales*, μῆλα) *pecus, minutum, grex, greges*, (ovium scilicet & caprarum, minorum pascualium utriusque speciei, aliquando tamen,) *jumentum, armentum*... Metaphoricè, *populus*... Lxx. item, adjectivè, προβατικός *ad oves*, seu *pecudes pertinens*. צֹאן וּבָקָר, Gen. 12. v. 16. *oves & boves*, i. greges & armenta, sive minores, & majores pecudes. צֹאן אֹבְדוֹת הָיָה עַמִּי, Jerem. 50. v. 6. (ubi in הָיוּ הָיָה (ָ) est pro הָיוּ (וּ) & הָ ה paragog. vide Gram. Hebr. tom. 1. pag. 285. c. 1. vel הָיְ הָיָה est pro הָיוּ הָיָה,) Vulg. *grex perditus factus est populus meus*. צֹאנָה *oves, greges*... Psal. 8. v. 8. quasi à צאה, sive צאא, aut צנו, vel צאן Arab. quæ vide mox infra. וְצֹאן יָדוֹ, Psal. 94. Hebr. 95. v. 7. *& oves manûs ejus*, quas manu ducit in pascua... Cum (ְ) sub (ו) quòd duo nomina conjungat, quorum posterius est monosyllabum, vide Gram. Heb. tom. 1. p. 389. c. 2. וָצֹאן *& greges*.... הֲצֹאן *an greges & armenta*....? Num. 11. v. 22. גְּדִי עִזִּים מִן־הַצֹּאן, Gen. 38. v. 17. *hædum de grege caprarum*... וְהַצֹּאן *& grex*... בַּצֹּאן, & cum motione הַ ה artic. exclusi, בַּצֹּאן *in, cum grege*... וּבַצֹּאן *& in grege*... כַּצֹּאן *ut gregem, pecudes*... & cum (ַ) sub כּ, seq. daghésch ex הַ ה artic. extrito, כֻּלָּנוּ כַּצֹּאן תָּעִינוּ אִישׁ לְדַרְכּוֹ, Isai. 53. v. 6. *omnes nos tanquam oves* (pastore destitutæ) *erravimus per viam quisque suam*.

Ainsi que dans un Bois, que cent routes sépare,
Un Voyageur sans guide assez souvent s'égare;
L'un à droit, l'autre à gauche; & courant vainement,
La même erreur les fait errer diversement.

Boil. *Ovium ingenium simplex & stultum*... Arist. hist. animal. 9. *oves ad errandum proclives; nec ab errore ad caulas redeunt, nisi à pastore colligantur, sed in errore pereunt*. Calv. וְכַצֹּאן *& sicut grex*... לַצֹּאן *gregis*.... מִצֹּאן *è grege*... Cum aff. צֹאנוֹ *gregis sui*... m. Cum præf. & aff. מִצֹּאנוֹ *de grege suo*... m. צֹאנְךָ, & in pausa, quare תּ (ְ) in (ֶ) mutatur, צֹאנֶךָ *grex tuus*... m. וְצֹאנְךָ *& greges tui*... m. בְּצֹאנְךָ *pro grege tuo*... m. וּבְצֹאנְךָ *& in grege tuo*, m. לְצֹאנְךָ *gregi tuo*... m. מִצֹּאנְךָ *de grege tuo*... m. וּמִצֹּאנְךָ *& de grege tuo*... m. צֹאנִי *grex meus*... c. וְצֹאנִי *& gregem meum*... c. לְצֹאנִי *gregem meum*... c. צֹאנָם *greges eorum*... וְצֹאנָם *& greges eorum*... בְּצֹאנָם *cum gregibus suis*... m.

Digitized by Google

לְצֹאנָם *pro gregibus suis*... m. צֹאנְכֶם *grex vester*... m. וְצֹאנְכֶם *& gregis vestri*... m. Cum metathesi τῦ א, לְצֹנַאֲכֶם *pro gregibus vestris*... m. צֹאנֵנוּ, cum (ו) redundante, *grex noster*, c. וְצֹאנֵנוּ *& greges nostri*, c. בְּצֹאנֵנוּ *cum grege nostro*, c. Rad. צנא, unde Arab. צנו, צנא, & per metathes. צאן, in IV. Conjug. אצאן *ovibus abundavit*, Gig. *multiplicavit eas*.... unde צאין, plur. צאן (Hebr. צֹאן) *lanigerum pecus*, *ovis*. Gig.

צַאֲנָן, unde לֹא יָצְאָה יוֹשֶׁבֶת צַאֲנָן, Mich. 1. v. 11. O. ὁ ἐξῆλθε κατοικοῦσα Σενναὰρ... A. Σενναὰρ.... (al. Σενναάν, ἡ ἀθηνιου) Θ. Σανιὼν.... Lxx. *non est egressa habitatrix Sennaár*... S. Hieronymus τῶν Lxx. interpretationem referens meliùs legit, *non est egressa, quæ habitat in Sennán*; & tamen Eusebius de locis Hebraicis ad hunc Michææ locum respiciens, legit: Σενναὰρ... Aq.... *Sennaár*... (al. *Sennaan*, vel *prosperam*....) Sym. à S. Hieronymo allatus commentario in Michæam, *non est egressa habitatio abundans*... & in libro de locis Hebraicis, Symmachus *uberem* interpretatur, Lex. Hebr. ad Hexapl. Theod. *Sanion*.... Vulg. *non est egressa, quæ habitat in exitu*... Ad יצא referebat ... Alii, appellativè, *florens*, *prosperans*, *abundans* pecoribus... Alii, propriè, ut sit *Saánan* nomen propr. urbis... *An est* צנן, Jos. 15. v. 37. Had. Reland. Palæst. p. 1056. Est potiùs eadem cum *Sennim*, vel *Saannanim*, vel *Sannanim*, quæ fuit urbs in Tribu Nephthali subjecta Samariæ, ut patet ex Jos. 19. v. 33. Jud. 4. v. 11. vel 2. Synops.

צֶאֱצָאִים plur. m. Lxx. Sym. τὰ ἔκγονα, Lxx. τὰ τέκνα, μικρὰ, τὰ, ἃ, ὅ, ἅ, ὁ λαός ἐν αὐτῇ (γῆ)... Vulg. & alii, *prognati*, *res prognatæ*, *propago*, *soboles*, *stirps*, *genus*, *filii*, *parvuli*, *quæ*, vel *qui nascuntur*, aut *sunt in terra*, *germen*, *populus*... Lxx. item, Verbaliter, ἀνδροῦμαι *vir evado*.... Cum præf. הַצֶּאֱצָאִים *prognati*, *propagines*... Const. cum præfix. וְצֶאֱצָאֵי מֵעֶיךָ *germina viscerum tuorum*... Isai. 48. v. 19. ubi τὸ (‥) sub צ, remanet ob (־) præced. vide Gram. Hebr. tom. 1. p. 89. c. 1. & 2. Cum præf.

& aff. וְצֶאֱצָאָיו *& prognati ejus*, m. צֶאֱצָאֶיהָ *prognati ejus*, f. וְצֶאֱצָאֶיהָ *& res prognatas ejus terræ*.... צֶאֱצָאֶיךָ *prognatos tuos*, m. וְצֶאֱצָאֶיךָ *& prognatos tuos*, m. וְצֶאֱצָאַי יְשֹׁרָשׁוּ, Job. 31. v. 8. O. ἄρριζος δὲ γενοίμην *& sine radice sim*.... Vulg. *& progenies mea eradicetur*.... Alii, *& germina mea eradicentur*... וְצֶאֱצָאֵיהֶם *& prognati ipsorum*, *proles eorum*... Rad. יָצָא *egressus*.... *est*, unde צֶאֱצָאִים *egressiones*, *germina*...

צָב m. Lxx. λαμπήνη, λαμπηνικὸς, Aq. κατασκεπαστὸς, φορεῖον, Sym. λιτίς... Vulg. & alii, *lampens*, *plaustrum*, (propriè, *tumidum*, *tumens*.. metaphoricè *cameratum*...) *lampenicum*, sive *coopertum*, *vehiculum*, *lectica*.... Cum præt. וְהַצָּב, Levit. 11. v. 29. O. καὶ ὁ κροκόδειλος ὁ χερσαῖος *& crocodilus terrestris*, i. *lacerti species*, (à singulari mascul. צב *dsabbon*, Arab. alternato scil. ut fit, ז & צ, cujus fem. צבת *dsábbathon*, plur. m. צבאב *dsibábon*, & אצב *adsóbbon*... *lacertæ Arabicæ*, seu *Libycæ genus*, *distentiore corpore & caudâ*, *eâdemque aculeatâ*; & ob carnem delicatiorem expetitâ.) Vulg. *crocodilus*, Alii, *bufo*, (aut *rubeta*,) quasi à צבה *tumuit*, quomodo à *bufone* factum est nomen vernaculum *bouffi*, Alii, *testudo*, Castalio, *testaceorum genera*... Vide Bochart lib. IV. cap. I. Plur. cum præf. τῦ (·) in (-) sequente dagh. mutato, ut fit, in monosyllabis ex Verbis secundam radicalem duplicantibus ortis, vide Gram. Hebr. t. 1. p. 59. c. 2. וּבַצַּבִּים, Isai. 66. v. 20. *& in pilentis*, (vehiculorum generibus, quibus matronæ vehebantur,) Alii, *vehiculis*, Alii, *lecticis*... R. צבב Arab. *intumuit*... *scatuit lybicis lacertis*...

צָבָא QAL. Aq. στρατεύω, Lxx. στρατεύομαι, ἐπιστρατεύω, παρατάσσω, παρίστημι, Sym. παρίσταμαι, Lxx. Theod. λειτουργέω, Lxx. νηστεύω.... Vulg. & alii, *milito*, *turmatim concurro*, *exercitum in expeditionem educo*, *bello invado*, *infesto agmine tendo*, *instructâ acie sto*, *dimico*, *pugno*, *oppugno*; item, *adsto*, *observo*, *excubo*, aut *excubias ago*, *ministro*, *publicum munus*, vel *ministerium aliquod circa cultum Dei obeo*; item, *jejuno*...

Digitized by Google

PRAET. 3. p. plur. c. צָבְאוּ *agminatim veniebant*....

BEN. plur. m. cum præfix. מִן־הָאֲנָשִׁים הַצֹּבְאִים, Num. 31. v. 42. O. ἀπὸ τῶν ἀνδρῶν τῶν πολεμιστῶν *à viris bellatoribus*. Vulg. *his, qui in prælio fuerant*. Alii, *ab hominibus illis, qui militaverant*.... Cum affix. mob. א in (י) mutato, vel deperdito, Isai. 29. v. 7. *& erit sicut somnium visionis nocturnæ turba omnium gentium militantium contra Ariel:* וְכָל־צֹבֶיהָ *omnium, inquam, militantium*, vel *militaturorum contra eam*, nempè, civitatem Jerusalem, *Arielem* dictam, i. *leonem-Dei*, ob altare in eâ sic dictum Ezech. 43. v. 15. Vel potiùs utrunque sic dictum, quòd in ea urbe, in altari scil. crucis victurus esset *leo-Dei de Tribu Juda;* mortemque moriendo destructurus... Plur. f. cum præfix. הַצֹּבְאוֹת *ministrantes, excubantes*, vel *excubias agentes*, aut *turmatim convenientes*...

INFIN. cum præf. לִצְבֹא צָבָא, Num. 4. v. 23. *ad ministrandum per turmas*, ad obeundam stationem, vel vicem... Cum mob. dagh. in ב, לִצְבֹּא *ad militandum contra*, vel *propter*... Isai. 31. v. 4.

FUT. 3. p. plur. m. cum præf. וַיִּצְבְּאוּ *& infesto agmine exiverunt contra Madianitas*...

HIPHIL הִצְבִּיא, unde BEN. f. m. cum præf. & (·) absque (י) indice, שַׂר הַצָּבָא הַמַּצְבִּא אֶת־עַם הָאָרֶץ, 4. Reg. 25. v. 19. O. καὶ τὸν γραμματέα τοῦ ἄρχοντος τῆς δυνάμεως τὸν ἐκτάσσοντα τὸν λαὸν τῆς γῆς *& scribam principis (ducem) exercitûs, qui in acie disponebat populum terræ*, Vulg. *principem exercitûs, qui probabat tyrones de populo terræ*, Alii, *ducem exercitûs, qui militatum ducebat populum terræ*, vel ex eo *exercitum conscribebat*.... unde O. Jerem. 52. v. 25. τὸν γραμματεύοντα τοῦ λαοῦ....*qui scribam agebat*, sive *qui exercebat populum, militare faciebat*, seu *colligebat, potestatem habebat conscribendi milites*...

צָבָא m. Lxx. Aq. Sym. στρατιά, Sym. στράτευμα, στράτευμα, Lxx. Aq. Sym. Theod. δύναμις, Lxx. στρατεία, Lxx. Incert. στρατεία, Lxx. παράταξις, κόσμος, ἀριθμός, ὅπλον, πόλεμος, μάχη, Lxx. Theod. λειτουργία, Sym. παράστασις.... Vulg. & alii, *exercitus, copiæ militares, agmen, potentia, ars militaris, militia*, (*tempus militiæ*,) *expeditio, exercitûs præfectura, instructio aciei, acies instructa, acies, ordo, numerus* militum, *statio*, (*locus, in quo statur*,) *excubiæ, factio... bellum, pugna, ministerium, munus publicum, ecclesiasticum, functio muneris ecclesiastici*, (tempus fungendi) *præsentia, impetus animi*... Lxx. item, ἄστρον *astrum*, (militia cœlorum, sive stellarum exercitus, seu multitudo,) βίος *vita*, ἔθνος *gens*, ταπείνωσις *humilitas*, ἀνάστημα *erectio*... Verbal. ἐκτάσσω *aciem instruo*, παρατάσσω *in acie colloco*, ἐκπολεμέω *debello, bello vinco, expugno*... λειτουργέω *publicum munus obeo, fungor aliquo munere ecclesiastico*... כָּל־יֹצֵא צָבָא, Num. 1. v. 3. *omnem exeuntem militatum*, aptum ad egrediendum, quem nec ætas, nec valetudinis gravitas impedivit... שַׂר צָבָא, Lxx. ἀρχιστράτηγος τῆς δυνάμεως, ἀρχιστράτηγος *summus imperator, qui inter alios duces, & imperatores principem obtinet locum, dux militiæ*, vel *exercitus*... עַם צָבָא, אַנְשֵׁי צָבָא, O. ἀνὴρ πολεμικὸς *vir bellator*... חֲלוּצֵי צָבָא, Num. 31. v. 5. *expediti ad militiam*, Vulg. *ad pugnam*.... Cum præf. וְצָבָא גָדוֹל, Dan. 10. v. 1. *& militia magna*, multis magnisque ærumnis referta... חֲלִיפוֹת וְצָבָא עִמִּי, Job. 10. v. 17. *vicissitudines & statio sunt apud me*, (contra me). Unum malum alteri decedenti succedit, & per suum tempus q. fungitur, Cocc. הַצָּבָא *exercitus*... בַּצָּבָא *cum exercitu*... לַצָּבָא *ad militiam*... מִצָּבָא *propter exercitum*... Constr. בְּכָל כְּלֵי צְבָא מִלְחָמָה, 1. Paral. 12. v. 37. *cum omnibus armis bellicis*... וַתִּגְדַּל עַד־צְבָא הַשָּׁמַיִם וַתַּפֵּל אַרְצָה מִן־הַצָּבָא, Dan. 8. v. 10. *extulit sese contra militiam cælestem* (i. populum Dei, Antiochus scil.) *& cadere fecit in terram* aliquos *de exercitu*, וּמִן הַכּוֹכָבִים *vel de stellis*, i. vel de iis, qui eruditionis nomine erant celebres.... Cum præfix. וּצְבָא *& exercitus*.... לִצְבָא *ad exercitum*.... יָשׁוּב מִצְּבָא הָעֲבֹדָה, Num. 8. v. 25. *revertetur de militia ministerii*, (Lxx. ἀπὸ τῆς λειτουργίας...)

Digitized by Google

γίας...) Ministerium Templi vocat *militiam*, propter ordinem ministrantium, qui ordinati erant veluti acies in bello ....Sic *forensis militia* in jure, & *militia urbana* Ciceroni pro Muræna dicitur, Malvenda. Cum affix. צְבָאוֹ *exercitus ejus*, m. Cum præf. & affix. וּצְבָאוֹ *& exercitus ejus*, m. צְבָאָהּ *tempus ejus*, f. צְבָאֲךָ *exercitus tuus*, m. לִצְבָאֲךָ *exercitui tuo*, m. צְבָאִי *militiæ meæ*, vel *definiti temporis mei*...c. צְבָאָם *exercitus ipsorum*... Plur. cum affix. צְבָאָיו *exercitus ejus*, m. Plur. ex terminatione fem. יְהוָה צְבָאוֹת, Psal. 23. Hebr. 24. v. 10. O. Σ. Θ. κύριος τῶν δυνάμεων... Vulg. *Dominus virtutum*.... Aq. στρατιῶν, Alii, *Dominus exercituum*... Est epitheton Domini Dei, hic enim supplendum אֱלֹהֵי *Dei* ex Psal. 88. Hebr. 89. v. 9. Jerem. 15. v. 16. Hos. 12. v. 6. nam יְהוָה *Jehováh*, nomen proprium in regimine non ponitur. Σ. Psal. 67. Hebr. 68. v. 13. στρατιωτῶν *militum*...O. alibi, retentâ voce Hebraicâ, ac nonnihil, ut fit, corruptâ, σαβαώθ *Sabaóth*, σαββαώθ *Sabbaóth*... Item, ἅγιος *Sanctus*, παντοκράτωρ *omnipotens*... Cum præf. הַצְּבָאוֹת *exercituum*... Constr. צִבְאוֹת *exercitus*... Cum affix. צִבְאוֹתַי *exercitus meos*...c. Cum affix. ם, sine (י) indice pluralis numeri, vide Gram. Hebr. tom. 1. p. 83. צִבְאֹתָם *exercitus ipsorum*.... לְצִבְאֹתָם *per exercitus ipsorum*... צִבְאוֹתֵיכֶם *exercitus vestros*, m. בְּצִבְאוֹתֵינוּ, & absque (ו) in penultima, בְּצִבְאֹתֵינוּ *cum exercitibus nostris*, c. Rad. צָבָא *militavit, ministravit*...

צְבָא PEAL, Chald. Lxx. βούλομαι, ζητέω, δοκέω, Vulg. & alii, *volo, malo, cupio, censeo, existimo, quæro, studeo, conor*...

PRAET. ex forma פְּעִיל PEIL (i. ipsum Participium Præteritum τῦ PEAL, nempè PEIL, flexum ad formam Præteriti, vide Gram. Hebr. t. 2. p. 587. & Ludov. *de Dieu*, p. 212.) 1. p. s. c. צְבִית *volui*...

BEN. s. m. צָבֵא *volens, volebat*...

INFIN. cum præf. & affix. τῦ א in (י) mutato, וּכְמִצְבְּיֵהּ, Dan. 4. v. 32. vel 35. O. καὶ κατὰ τὸ θέλημα αὐτοῦ, Vulg. *juxta voluntatem enim suam*.... Alii, *& secundùm velle suum*, m.

FUT. 3. p. s. m. יִצְבֵּא *voluerit*...

צֹבֵבָה Masc. *Tsovêvah*, Vulg. *Soboba*, nom. propr. filii τῦ Cos, 1. Paral. 4. v. 8. Etym. *parum opum*....à צבבה, sive צבה *Tsôbbathon*, Arab. *parum opum*, Ca. *caterva hominum*, Gi. Ca...

צָבָה QAL (Belg. *swellen*, Angl. *to swell*, Gr. per metathes. φυσάω *sufflo, flatu distendo*... ipse me,) Lxx. πρήθω... Vulg. & alii, *flo, inflo* ipse me... *tumeo, tumesco, intumesco*... hinc, *uro, disrumpo*... ipse me.

PRAET. 3. p. s. f. cum præf. וְצָבְתָה בִטְנָהּ, Num. 5. v. 27. *ut intumescat* adeò *venter ejus*, ut tandem disrumpatur, si prævaricata fuerit...

HIPHIL הִצְבָּה, unde INFIN. cum præf. notato τῦ (-) τῦ ה characteristicæ extritæ, לַצְבּוֹת (pro לְהַצְבּוֹת,) Num. 5. v. 22. O. πρῆσαι γαστέρα *ad tumefaciendum*, sive *disrumpendum ventrem*...

צָבֶה f. unde וְאֶת־בִּטְנֵךְ צָבָה, Num. 5. v. 21. O. καὶ τὴν κοιλίαν σου πεπρησμένην *& ventrem tuum diruptum*. Vulg. *& tumens uterus tuus dirumpatur*. Alii, *& uterum tuum tumidum, diruptum*... R. צָבָה *intumuit*...

צְבוּ f. Chald. per apocopen τῆς ת, ἀπὸ τῦ צְבוּת, unde דִּי לָא־תִשְׁנֵא צְבוּ בְּדָנִיֵּאל, Dan. 6. v. 17. vel 18. O. ὅπως μὴ ἀλλοιωθῇ πρᾶγμα ἐν τῷ Δανιήλ. *ne quid secùs fieret in Daniëlem*. Vulg. *ne quid fieret contra Daniëlem*. Alii, *ut non immutaretur voluntas* (vel *placitum*, Calv. *quod decretum erat*, Grot.) *in*, vel *de Daniële*, vel *contra*, vel *propter Daniëlem*... Rad. צְבָא Chald. *voluit, censuit, decrevit*...

צָבַט QAL, unde 3. p. s. m. FUT. τῦ (י) ob maqqaph in (- hhatoúph) mutato, וַיִּצְבָּט־לָהּ קָלִי, Ruth. 2. v. 14. O. καὶ ἐβούνισεν αὐτῇ Βοὸζ ἄλφιτον... *& accumulavit*, sive *accumulatè porrexit ei Boóz polentam*... Vulg. *& congessit polentam sibi*... Alii, *porrexit ei tostum triticum*, vel *far tostum*, vel *aristas tostas*, Syr. *fragmenta spicarum perfricatarum*, Arab. *ptisanam*.... Quidam, *& cepit* Booz *cibum frixum illi porrigendum*, à צבט Arab. *cepit*...

Digitized by Google

& קלי *qallion*, Arab. *cibus frixus, res in sartagine cocta*... Av.

צְבִי m. Lxx. ἰδόξ☉, Aq. Theod. ὀνομαστός, Lxx. ἐκλεκτός, ἐλπίς, Aq. στερέωμα, Lxx. Aq. Sym. *δορκάς*, Lxx. *δόρκων*, *δορκάδιον*... Vulg. & alii, (*gloria, decus, ornamentum*...) per metonymiam subjecti, *gloriosus, decorus, nominatus, præclarus, inclytus, electus, præcipuus*... *spes*, (gloriæ scil. profanis humanæ, religiosis divinæ, utrisque æternæ...) *firmamentum*... *capra*, sive *caprea, capra sylvestris, dama, damula, parva caprea*, seu *dorcas*.... Lxx. item, Θεός *Deus*, κηρίον *favus, cerea cellula*. Verbaliter, στηλόω *erigo & stabilio ut cippum, statuo, pono*... לְחַלֵּל גְּאוֹן כָּל־צְבִי, Isai. 23. v. 9. *ut descendat*, vel *deprimatur*, ex usu Arabico, *fastus cujusque gloriæ*, sive *arrogantiæ*... Isai. 28. v. 5. *in die illa erit Dominus exercituum* לַעֲטֶרֶת צְבִי *corona gloriæ, decoris, venustatis*... צְבִי לַצַּדִּיק, Isai. 24. v. 16. (*à finibus terræ audivimus laudes*) *gloriam Justi*, Christi, scil. Cum præf. וּצְבִי *& caprea, decus*... הַצְּבִי *caprea, decus*.. In pausa, unde τὸ (:) penultimæ in (·) mutatur, הַצֶּבִי *decus ipsum*, i. *Judæa*, terra illustris singulari excellentiâ... כַּצְּבִי, כַּצֶּבִי, *sicut caprea*... לַצְּבִי *capreæ, gloriæ*... Plur. cum præf. הַצְּבָיִם, הַצְּבִים, & cum duplici (י), *capreæ*... *Sabaim*, al. *Samaritani*... יוֹד (י) in א mutato, וְכַצְּבָאִים *& sicut capreæ*. R. צָבָה *intumuit*; unde צְבִי *gloria*... sic dicta, quòd animum tumidum reddat... vel à צבא Syr. aut à צבה Chald. *complacuit*, *in gloria* enim homo, *gloriosus*, sibi complacet, unde etiam צְבִי *caprea*, animal sibi complacens, alacre, i. sensibus universis vigens, maximè *visu*, quare δορκάς *dorcas*, ἀπὸ τοῦ δέρκειν, i. *à videndo* dicitur.

צִבְיָא Mass. *Tsiviâ*, Vulg. *Sebia*, nomen proprium filii Saharaim, 1. Paral. 8. v. 9. Etym. *ornatus*... à צִבְיָא Chald. idem.

צְבִיָּה f. Lxx. δορκάς, δύναμις.... Vulg. & alii, *dorcas, caprea, vis, virtus, facultas, ornamentum, pulchritudo*... agri. Plur. cum א loco τοῦ (י) & præf. בְּצְבָאוֹת *cum capreis*... Constr. צִבְאוֹת *ornamenta*... à singulari masc. צְבִי, ut mox supra.

צִבְיָה Mass. *Tsiviâh*, Vulg. *Sebia*, nomen proprium matris τοῦ Josias, filii Ochosiæ, filii Joram, filii Achab, 4. Reg. 12. v. 1. Etym. *ornatus*... à צִבְיָא (alternato, ut fit, א & ה) Chald. idem.

צְבֹיִם Mass. *Tsevoïm*, Vulg. *Seboim*, nomen propr. urbis, de quâ Relandus lib. III. de urb. p. 1058. *Fuit & urbs una è quatuor, quas Deus subvertit, in planitie sita, australior Adama, si ex ordine, quo recensetur* Gen. 10. v. 19. (14. v. 2. utrobique scribitur צביים, sed legitur צבוים) *aliquid licet colligere*. Etym. *juvenili amore dementati*, à צְבֹיִם pro צְבוּיִם, Paoûl plur. m. Verbi צָבָה, unde Arab. צבו, Præter. צבא *voluit, amavit, maximo rei amore arsit, ita ut dementatus fuerit, propensior* in eam *amore*, pec. *juvenili, fuit*...

צָבַע QAL, Vulg. & alii, ex usu Chald. *mergo, immergo, tingo, coloro, pingo*...

Paoul f. m. הַעַיִט צָבוּעַ נַחֲלָתִי לִי, Jerem. 12. v. 9. O. μὴ σπήλαιον ὑαίνης ἡ κληρονομία μου ἐμοί... *nonne spelunca hyenæ hæreditas mea mihi*...? Sic Bochart. ex Arab. צבע *dsabon hyæna*, sed *hyæna est* ipsi Bocharto, p. 831. l. 30. *lupo simillima*, quare ergo, non cum bestiis agri in ℣. præced. sed hîc cum avibus conjungitur? Vulg. *nunquid avis discolor hæreditas mea mihi*? Alii, *Annon avis rapax tincta* (sive sanguine *maculata*) hæreditas mea mihi? *Annon avis*, inquam, *tincta tota contra se*? *nunquid ales unguibus prædita hæreditas mea mihi*? Cocc. ex Arab. צבע *intendit digitum* in aliquem *vituperii ergo, intento digito indicium fecit*...

צֶבַע m. Lxx. βάμμα, Vulg. & alii, *tinctura*, (*color, versicolor*,) *coloratum*... Plur. שְׁלַל צְבָעִים רִקְמָה צֶבַע רִקְמָתַיִם, Jud. 5. v. 30. *præda versicolorium, phrygionicum opus, præda*, inquam, *discolor* vestium scil. *ex utraque parte acupictarum*... R. צָבַע *pinxit, tinxit, coloravit*...

צְבַע PEAL, Chald. unde PAEL צַבַּע, Lxx. passivè, βάπτομαι, Vulg. *tingor, intingor, infundor, inficior*... Alii, activè, *tingo, intingo*... Constr. cum præpos. לְ.

Digitized by Google

Ben. (vel Peil secundùm τοὺς Lxx. & Vulg.) plur. m. Dan. 4. v. 22. vel 25. *& de rore cæli* לָךְ מְצַבְּעִין *te sunt tincturi*, i. *tingendus es*...

ITHPAAL non ITHPAEL, (vide Gram. Hebr. tom. 2. p. 589. & Ludovici *de Dieu*, p. 226.) cum metathesi characteristicæ ת, & primæ radicalis צ, ac mutatione ejusd. characterist. ת in ט, vide Gram. Hebr. t. 2. p. 588. c. 1. אִצְטַבַּע, Lxx. *κοιτάζομαι, αὐλίζομαι... cubo, pernocto*... Vulg. & alii, *intingor, inficior, conspergor*...

Fut. 3. p. f. m. יִצְטַבַּע *tingetur, tingebatur*...

צִבְעוֹן Mass. *Tsivpón*, Vulg. *Sebeon*, nomen propr. viri, Gen. 36. v. 2. ubi אָהֳלִיבָמָה בַּת־עֲנָה בַּת־צִבְעוֹן הַחִוִּי, Vulg. *Oolibama filiam Anæ filiæ Sebeon Hevæi.* Samarit. ...פל חיפצבע.... Syr. ...בר צבעון... O. τοῦ Σεβεγών... *filii Sebeón*.... Vide supra צָבַע, col. 1682. Etym. *versicolor*... à צְבְעוֹן Chald. idem.

צְבֹעִים Mass. *Tsevoyím*, Vulg. *Seboim*, nom. propr. vallis in tribu Benjamin, Nehem. 11. v. 34. Etym. גֵּי הַצְּבֹעִים, 1. Reg. 13. v. 18. *vallis serpentum*, à sing. צָבוּעַ, Græcis (si Bochatto credimus) κεγχρίας ὄφις *serpens granis veluti milii variatus*, quasi à צָבוּעַ *pictus*... inde vallis sic dicta, quòd ibi frequens sit hoc serpentis genus, sic Judæi.

צָבַר QAL. Lxx. *βάλλω, συνάγω*, Aq. *συσχωννύω*, aut *συγχώννυμι*, Lxx. *Θησαυρίζω*... Vulg. & alii, *jacio, immitto, acervo, coacervo, congero, comporto, colligo, congrego, aggere communio, terrâ aggestâ obruo, contumulo, σωρεύω*... item, *thesaurizo*...

Fut. 3. p. f. m. אִם־יִצְבֹּר כֶּעָפָר כָּסֶף, Job. 27. v. 16. *si coacervet, ut pulverem, argentum*... יִצְבֹּר, Psal. 38. Hebr. 39. v. 7. *coacervat & nescit, quis ea domum ablaturus sit*, Cocc. Cum præf. וַיִּצְבֹּר *& congregavit.* 3. p. f. f. cum præf. וַ (1) in (- hhatoúph) ob maqqáph mutato, וַתִּצְבָּר־ *& congregavit*... 3. p. plur. m. cum præf. וַיִּצְבְּרוּ *& congregent*, וַיִּצְבְּרוּ *& colligebant*...

צִבֻּרִים plur. m. unde שְׁנֵי צִבֻּרִים, 4. Reg. 10. v. 8. Lxx. *βουνοὺς δύο*... Vulg. & alii, *acervos duos*... R. צָבַר *coacervavit*...

צֶבֶת m. unde plur. cum præf. וְגַם שֹׁל־תָּשֹׁלּוּ לָהּ מִן־הַצְּבָתִים, Ruth. 2. v. 16. O. *καί γε βαστάζοντες παραβαλεῖτε αὐτῇ ἐκ τῶν βεβουνισμένων imò projicientes projicite ipsi ex congestis*, Vulg. *& de vestris quoque manipulis projicite de industria*... Alii, *dimittendo etiam dimittite... ex manipulis, vel è mergitibus*... R. צבת Arab. *prehendit manu*... unde צֶבֶת *manipulus, merges*... sic dictus, quòd sit manualis fasciculus, quem manu quis apprehendit metendo.

צַד m. Lxx. Aq. Sym. *πλάγιον*, Lxx. Incert. *πλευρά*, Lxx. *πλευρόν*, Lxx. Aq. *μέρος*, Lxx. *ὦμος, κλίτος, πτέρυξ*... Vulg. & alii, *latus, costa, pleura, pars, humerus, declivitas, devexitas montis, extremitas, calx*... Hinc Ang. *à Side*, Germ. *Seite*, Belg. *Siide*... וּבְנֹתַיִךְ עַל־צַד תֵּאָמַנָה, Isai. 60. v. 4. *& filiæ tuæ ad latus (eorum) portabuntur*, in ulnis gestabuntur... vel *fideliter* (tanquam ad latera nutricum) *educabuntur*... עַל־צַד תִּנָּשֵׂאוּ, Isai. 66. v. 12. *ad latus*, (Vulg. Chald.... *ubera*, Alii, *in ulnis*) *gestabimini*... Cum præf. בְּצַד וּבְכָתֵף תֶּהְדֹּפוּ, Ezech. 34. v. 21. *latere & humero truditis*... Cocc. מִצַּד, Lxx. *πλησίον propè, juxta, à latere, ratione, propter*... Cum affix. ה absque puncto, צִדָּה *ad latus ejus lapidis*... Cum præf. & affix. בְּצִדָּה *in latere ejus*, f. מִצִּדּוֹ, מִצִּדָּהּ *à latere ejus*, m. vel f. מִצִּדֶּךָ *à latere tuo*, m. Plur. cum præf. וְהָיוּ לָכֶם לְצִדִּים, Jud. 2. v. 3. O. *καὶ ἔσονται ὑμῖν εἰς συνοχάς.... & erunt vobis in conflictus hostiles*... Vulg. *ut habeatis hostes*... Alii, *erunt vobis ad latera* scilicet pungenda, instar spinarum... Quidam, *erunt vobis ad latera; nempe, in aculeos*, sive *stimulos*... Ellipsis vocis לְצְנִינִם *in aculeos*... ex parallelo, Num. 33. v. 55. eruendæ... Constr. צִדֵּי *latera*... Cum aff. צִדָּיו *latera ejus*, m. Cum præf. & affix. מִצִּדֶּיהָ *è lateribus ejus*, f. בְּצִדֵּיכֶם *in lateribus vestris*, m. R. צְדַד Chaldæis in Paél, צַדֵּד *secessit, rec. respexit ad latus*... Cum præp. est & adverbium, לְצַד *ad latus, adversus, contra*... מִצַּד *à latere, ratione, propter*...

צַד m. Chald. idem, quod Hebr. præced.

צְדָא f. Chald. unde cum præf. Dan. 3. v. 14. *& dixit eis* הַצְדָא *εἰ ἀληθῶς* ...; Vulg. & alii, *verène? verumne est? num de industria? an certo consilio?* R. צָדָה *insidiatus est, quæsivit studiosè* ... certum consilium & propositum innuit, unde mutato, ut fit, ה in א, צְדָא Chald. *insidiæ, industria, propositum.*

צְדָד Mass. *Tsdhádh*, Vulg. *Sedada*, nomen propr. termini tribûs Juda, Num. 34. v. 8. Ezech. 47. v. 16. Leusden. Etym. *latus, modus, pars, terminus* ... (septentrionalis scil. *Est* enim צדד Zedad *in finibus Palæstinæ septentrionalibus*, Had. Reland. p. 113.) à צְדַד Chald. idem; unde cum ה locali, צְדָדָה ...

צָדָה QAL. Aq. *μεθοδεύω*, Sym. *θηρεύω*, Lxx. *ἐνεδρεύω* .... Vulg. & alii, *insidior, machinor, architector*, (*studiose quæro*, certum consilium & propositum includit, Gr. *ζητέω*, Lat. *studeo* ...) *persequor, venor, sector*, ex צוּד ... *ligo, in vincula conjicio* ...

Præt. 3. p. f. m. וַאֲשֶׁר לֹא צָדָה, Exod. 21. v. 13. *& qui non quæsivit* ... non dedit operam. Lxx. ὁ δὲ οὐχ ἑκών ... Cocc.

Ben. f. m. וְאַתָּה צֹדֶה אֶת־נַפְשִׁי לְקַחְתָּהּ, 1. Reg. 24. v. 12. *tu verò venaris*, (i. more venantium insidiaris, Vatabl.) *ad capiendam animam meam*, Syr.

NIPHAL נִצְדָּה, unde 3. p. plur. c. Præt. נִצְדּוּ עָרֵיהֶם, Soph. 3. v. 6. O. ἐξέλιπον αἱ πόλεις αὐτῶν, *defecerunt civitates eorum* ... Vulg. & alii, *vastatæ, desolatæ* ... *sunt*, ex usu Chald.

צֵדָה sive צֵידָה, f. Gr. *σῖτος*, Sym. *σίτησις*, Lxx. *ἐπισιτισμός*, Incert. *σιταρχία* ... Vulg. & alii, *cibus, esca, victus, cibaria, cibi apparatus*, seu *cibariorum comparatio* ad annum, ad viam ... *annona, commeatus, viaticum* ... וְלָתֵת לָהֶם צֵדָה לַדָּרֶךְ, Gen. 42. v. 25. *dareturque eis viaticum pro itinere* .... Cum præf. וְצֵדָה *& viaticum* ... Rad. צוּד *venatus est*, unde צֵדָה, sive צֵידָה *cibus, esca* sic dicta, quòd Antiqui venatione victitarent ...

צָדוֹק Mass. *Tsadhóq*, Vulg. *Sadoc*, nomen propr. 1°. filii Achitob ... *Erat Sacerdos*, summus scil. vel cum Achimelech, filio Abiathar, 2. Reg. 8. v. 17. vel cum patre ejus Abiathar, 2. Reg. 15. v. 35. 3. Reg. 4. v. 4. vide 1. Paral. 24. v. 3. Erat enim Sadoc pontifex, quippe qui & *Sacerdos* vocetur, & penes ipsum sit arca, 2. Reg. 15. vv. 24. & 25. 2°. filii Maraioth, filii Achitob, 1. Paral. 9. v. 11. An alius à præcedente, qui filius, non nepos, τοῦ Achitob dicitur? Certè haud tres admittendi, uti Joanni Leusden visi sunt, nisi annumeraveris צָדוֹק *Sadocum*, discipulum Antigoni Sochæi, qui doctrinam præceptoris malè intelligens, sectæ nomen dedit, qui vocantur צְדוּקִים *Sadducæi*, Act. 5. v. 17... Ex quo צְדוֹקִי *hæreticus* ... Etym. *fidelis* ... à צדוק Arab. idem, Av.

צְדִיָּה f. Lxx. *ἔνεδρον* ... Vulg. & alii, *insidiæ, insidiosum* ... *industria, propositum*, studium certum, quo aliquid agere conamur ... Deest in indice vocum Hebr. quæ in Trommii Concord. repetiuntur. Cum præf. בִּצְדִיָּה, Num. 35. v. 20. *de industria, datâ operâ* ... R. צָדָה *insidiatus est* ...

צַדִּיק m. Lxx. Aq. Sym. Theod. *δίκαιος*, Lxx. *φυλάσσων δικαιοσύνην, ἀσεβής, πιστός, ἄμωμος*, Sym. *ἀναίτιος*, Lxx. *ἀληθής* ... *δικαιοσύνη* ... Vulg. & alii, *justus, æquus, qui jus observat, dignus, legitimus, pius, religiosus, fidus, fidelis, irreprehensus, inculpatus, verus, verax, certus*; Substantivè, *justitia* ... Lxx. item, *ἄνομος iniquus* ... Adverbialiter, *ἀδίκως injuste* ... Substantivè, *ἔνεδρον insidiæ* ... Gen. 6. v. 9. Noë אִישׁ צַדִּיק תָּמִים הָיָה *vir justus perfectus fuit* ... צַדִּיק עִם־רָשָׁע, Gen. 18. v. 25. *justus cum injusto* .... צַדִּיק וְיָשָׁר הוּא, Deut. 32. v. 4. *justus & rectus ipse est* ... Eccles. 7. v. 16. (*Hæc omnia*, cum præcedentia, tum subsequentia, *videbam*, aut *videre videbar in momentis*, scilicet *vanitatis meæ.*) *Est* צַדִּיק אֹבֵד בְּצִדְקוֹ וְיֵשׁ רָשָׁע מַאֲרִיךְ בְּרָעָתוֹ *justus in justitia sua sublatus; estque impius in impietate sua prolongatus* ... nempè, non attendens τί ἐξελίνωσε περὶ αὐτοῦ ... ὁ κύριος. Σοφ. κεφ. δ'. στιχ. ιε'. כִּי אָדָם אֵין צַדִּיק בָּאָרֶץ, Eccles. 7. v. 20. *at nullus in terra justus*, aut *sapiens* semper ... Nemo semper

ſapit, Seneca de Clementia... צַדִּיק וְנוֹשָׁע הוּא, Zach. 9. v. 9. *JUSTUS, ipſe tamen ſalvus faciendus*, i. à mortuis *ſuſcitandus*, q. d. הֶעֱרָה לַמָּוֶת נַפְשׁוֹ... עַל לֹא־חָמָס... וְלֹא מִרְמָה... מִפֶּשַׁע עַמִּי נֶגַע לָמוֹ, Iſai. 53. vv. 8. 9. 12. *nudari ſinet*, ad ſupplicium, *in mortem*, crucis ſcil. *corpus ſuum... non propter violentiam, injuriam, rapinam*... aut *dolum*... ſed *propter prævaricationem populi mei ſupplicium* ultimum *ei* ſubeundum... unde (זְרֹעוֹ *brachio ſuo*, Iſai 63. v. 5.) נוֹשָׁע *ſalvus faciendus*, ſive *ſuſcitandus*... Cum præf. חַנּוּן וְרַחוּם וְצַדִּיק, Pſal. 111. Hebr. 112. v. 4. *gratioſus, & miſericors, ac juſtus*, (ſub. יְהוָה *Dominus*, ex præced. Pſal. v. 4.) Chriſtus ſcil. חַנּוּן יְהוָה וְצַדִּיק, Pſal. 115. Heb. 116. v. 5. *clemens Dominus, ſed juſtus*... הַצַּדִּיק *juſtus*... כַּצַּדִּיק *ſicut juſtus*... לַצַּדִּיק, לְצַדִּיק *juſto*... מִצַּדִּיק *à juſto*... Plur. צַדִּיקִים, צְדִקִים, abſque (י) in penultima, צַדִּקִם, eod. deficiente in ultima, צַדִּקִם *juſti*... Cum præf. וְצַדִּקִים, & abſque (י) in penult. וְצַדִּקִים *& juſti*... הַצַּדִּיקִים *juſti*... R. צדק *juſtus, juſtificatus... fuit*.

צִדְנִיֹּת Maſſ. *Tſedhniióth*, Vulg. *Sidoniæ*, nomen commune mulierum ex Sidone oriundarum, 3. Reg. 11. v. 1. Etym. *venatrices*, vel potiùs, *piſcatrices*, (à purpuræ enim captura צִידוֹן *Sidon*, civitas, nomen habuit, vide Had. Reland. Palæſt. pag. 956.) à ſing. maſc. צִידֹנִי *Tſiiiadon*, Arab. *venator, piſcator*... R. ציד, in præter. צאד Arab. *venatus, piſcatus... fuit*.

צָדַק QAL. Lxx. Aq. Sym. Theod. (per aphæreſin,) δικαιοῦμαι vel δικαιῶμαι, Lxx. δίκαιος, καθαρός, ἄμεμπτος εἰμι... τοῖς ἔργοις, δίκαιος ἀναφαίνομαι, οἴομαι δίκαιος εἶναι, καθαρίζω... Vulg. & alii, *juſtificor, juſtus, æquus, ſceleris purus, irreprehenſus, inculpatus, integer vitæ*, ſive *operibus*... *ſum, videor, cenſeor, juſtus appareo, juſtum eſſe me puto, aſſero... purgo*, aut *purum eſſe judico*...

Praet. 3. p. ſ. f. צָדְקָה מִמֶּנִּי, Gen. 38. v. 26. *juſtitior eſt me*, melior ipſius cauſa eſt, Cocc. 2. p. ſ. m. צָדַקְתָּ *juſtus es*.... 1. p. ſ. c. צָדַקְתִּי *juſtus ſum*... Cum præfix. unde tonus, ut ita dicam, non accentus, (quippe cum hic præpoſitivus primæ dictionis ſyllabæ adhæret,) à penultima ad ultimam deſcendit, vide Gram. Heb. tom. 2. p. 310. coll. 1. & 2. וְצָדַקְתִּי, Job. 10. v. 15. *& (ſi) juſtus ſim*... 3. p. plur. c. צָדְקוּ יַחְדָּו, Pſal. 18. Hebr. 19. v. 10. *juſta ſunt ſuâ quodque naturâ*...

Fut. 3. p. ſ. m. ex forma (-), לֹא־יִצְדַּק לְפָנֶיךָ כָל־חָי, Pſal. 142. Hebr. 143. v. 2. *non juſtificabitur* (per ſe) *coram te ullus vivens*... S. Hieronymus ad Eph. 1. locum hunc ſic exponit: *Non juſtificabuntur omnes*, ſed *juſtificabuntur aliqui... non omnis*, Latinis eſt *aliquis, quidam*; at Hebræis, imò Orientalibus omnibus, non ſic, aut raro. Apud ipſos enim particula negativa (uti Hebrææ אֵין, לֹא, בִּלְתִּי, & præpoſito ל, לְבִלְתִּי,) univerſali כָּל־ *omnis*, addita, univerſalem negationem indicat, ita ut *non omnis* idem ſit, quòd *nullus*. Vide Gram. Hebr. tom. 1. p. 571. In pauſa, unde יִ (-) in (-) mutatur, יִצְדָּק *juſtus erit*... 2. p. ſ. m. תִּצְדַּק, & in pauſa, תִּצְדָּק *juſtificeris, ipſe te juſtificas*... 1. p. ſ. c. אֶצְדָּק, & in pauſa אֶצְדָּק *juſtus ero*, aut *fuero*, vel *juſte egero*... 3. p. plur. m. בַּיהוָה יִצְדְּקוּ, Iſai. 45. v. 25. *per Dominum* (*Jehovah*, Chriſtum ſcil. de quo v. 8.) *juſtificabuntur*... Cum præf. וְ (-) primariæ vocis revocato ac in (-) ob pauſam mutato, וְיִצְדָּקוּ *& juſtificentur*... 3. p. pl. f. תִּצְדַּקְנָה, Ezech. 16. v. 52. *te juſtiores erunt*...

NIPHAL נִצְדַּק, unde Praet. 3. p. ſ. m. cum præf. וְנִצְדַּק קֹדֶשׁ, Dan. 8. v. 14. O. καὶ καθαρισθήσεται τὸ ἅγιον. Vulg. *& mundabitur ſanctuarium*. Alii, *tum juſtificabitur*, i. *expiabitur*, ſive *repurgabitur*, ſeu *reſtituetur*, vel *reducetur ad juſtum & legitimum uſum ſanctitas*, i. *ſanctuarium*...

PIEL צִדֵּק, Lxx. δικαιόω... Vulg. & alii, *juſtifico, juſtum, æquum cenſeo, judico, aſſero*...

Praet. 3. p. ſ. f. צִדְּקָה נַפְשָׁהּ מְשֻׁבָה יִשְׂרָאֵל מִבֹּגֵדָה יְהוּדָה, Jerem. 3. v. 11. *glorietur averſa Iſraël eſſe ſe juſtiorem* (ſorore) *perfidâ Juda*... minùs peccaviſſe...

Infin. cum affix. צַדְּקוֹ, Job. 32. v. 2. quòd juſtiorem Deo eſſe ſe *ipſe conten-*

deret... Cum *τῷ* (ְ) sub ק, & daghêsch in affixo ך, ad compensandum נ, ex Chaldaïsmo epentheticum abjectum, vide Gram. Hebr. tom. 1. p. 352. דַּבֵּר כִּי־חָפַצְתִּי צַדְּקֶךָּ, Job. 33. v. 32. *loquere, tute justifices, volo*... aut *esse te justum demonstrare*... Cum præf. & aff. & ה parag. ac in ה mutato, ut in nominibus, ad quorum classem Infinitivi illi possunt etiam referri, vide Gram. Hebr. tom. 1. p. 351. c. 2. בְּצַדֶּקְתֵךְ אֲחוֹתֵךְ, Ezech. 16. v. 52. *quippè cùm probes sorores te innocentiores esse*...

Fut. 2. p. s. f. cum præfix.... וַתְּצַדְּקִי, Ezech. 16. v. 51. *dùm ostenderes omnibus tuis abominationibus innocentiores te esse sorores*...

HIPHIL הִצְדִּיק, Lxx.... *δικαιόω*, *δίκαιον κρίνω*, *δικαιόω*... Vulg. & alii, *justifico, justum judico, declaro*... *absolvo*...

Praet. 1. p. s. c. cum præf. & affix. וְהִצְדַּקְתִּיו, 2. Reg. 15. v. 4. *ut justum eum esse pronuntiem*... Vulg. *& justè judicem*... 3. p. plur. c. cum præf. וְהִצְדִּיקוּ *& justum pronuntiant*...

Ben. s. m. מַצְדִּיק רָשָׁע, Prov. 17. v. 15. *qui iniquum pronuntiat justum*... Cum aff. מַצְדִּיקִי *justificans me*, justum declarans... Plur. constr. מַצְדִּיקֵי *justificantes*.... Cum præf. וּמַצְדִּיקֵי *& justificantes*...

Infin. cum præf. וּלְהַצְדִּיק *& ad justificandum*...

Imper. 2. p. plur. m. עָנִי וָרָשׁ הַצְדִּיקוּ, Psal. 81. Hebr. 82. v. 3. *inopem & pauperem justificate*, innocentes pronuntiate, compotes sui juris facite...

Fut. 3. p. s. m. בְּדַעְתּוֹ יַצְדִּיק צַדִּיק עַבְדִּי לָרַבִּים, Isai. 53. v. 11. *cùm ipse didicerit* (ex iis scilicet, quæ passurus est, obedientiam... Sermo ellipticus... Confer ad Hebr. 5. vv. 8. 9.) *prædicabit servus meus justus justitiam*, sive *conciliabit justificationem multis*... 1. p. s. c. אַצְדִּיק *justum pronuntiabo*, absolvam...

HITHPAEL, ubi fit metathesis *τῆς* ת characteristicæ ac mutatio in ט post צ, vide Gram. Hebr. tom. 1. p. 189. הִצְטַדֵּק, & ex forma, vel termin. (ַ), הִצְטַדַּק, unde 1. p. plur. c. Fut. in pausa, quare *τὸ* (ַ) in (ָ) mutatur, מַה־נֹּאמַר לַאדֹנִי מַה־נְּדַבֵּר וּמַה־נִּצְטַדָּק, Gen. 44. v. 16. O. *τί ἀντερῶμεν τῷ κυρίῳ ἢ τί λαλήσομεν, ἢ τί δικαιωθῶμεν*; *quid contra dicemus Domino*, vel *quid loquemur*, aut *quo* tandem *pacto justificabimur*? Vulg. *quid respondebimus*, *inquit* Judas *Domino meo*? vel *quid loquemur*, aut *justè poterimus ostendere*? Alii... *quo* denique *modo nos justificabimus*, aut *excusabimus*...? Subitæ calamitates etiam disertis sermonem adimunt, Grot.

צֶדֶק m. Lxx. *δικαιοσύνη*, *κρίσις*, *δίκαιος*, *δικαίως*... *justitia*, *jus*, *judicium*. Adjectivè, *justus*; Adverbialiter, (vi scil. præpositionis vel expressæ vel subintellectæ,) *justè*, *jure*, *meritò*... Lxx. item, Verbaliter, *δικαιόω justifico*, *purgo*, *excuso*... וּשְׁפַטְתֶּם צֶדֶק, Deut. 1. v. 16. *judicabitis justitiam*, i. verum & rectum judicium feretis, vel subintellecto *τῷ* ב, *justè judicabitis*, מֹאזְנֵי צֶדֶק אַבְנֵי־צֶדֶק, Levit. 19. v. 36. *lances justæ*, *lapides æqui*, i. æqua pondera... lapidibus enim vice ponderum olim utebantur, Vatabl. Oleast. זִבְחוּ זִבְחֵי־צֶדֶק, Psal. 4. v. 6. *sacrificate sacrificia justitiæ*, i. sacrificia legitima pro peccato, quæ animi resipiscentiam testentur, q. d. ô conjurati, peccatum vestrum agnoscite & in illius expiationem offerte sacrificium Deo, Vatabl. אֱמֶת מֵאֶרֶץ תִּצְמָח וְצֶדֶק מִשָּׁמַיִם נִשְׁקָף, Psal. 84. Hebr. 85. v. 12. *VERITAS* (Christus) *de terra orta erat*; *tum è cœlo JUSTITIA* (Pater *τὸν υἱὸν αὐτοῦ τὸν ἀγαπητὸν*... ut agnosceret) *prospexit*... in Christi scil. transfiguratione, conf. Matth. 17. v. 5.... Cum præf. וְצֶדֶק, & cum (ְ) sub (ו), quòd duo nomina conjungat, quorum posterius est penacutum, vide Gram. Hebr. tom. 1. p. 385. c. 2. וָצֶדֶק *& justitia*... הַצֶּדֶק *justitia*... וְאֵרַשְׂתִּיךְ לִי בְּצֶדֶק, Hos. 2. v. 21. *& desponsabo te mihi* (Christus עַמִּי populum suum, pronomine feminino, alloquitur) *in justitia & judicio, & misericordia*... *justitia & judicium* hic notant modum reconciliationis nostræ, in quo elucent summa Dei justitia & judicium, simul tamen misericordia, &c. Vide Rom. 3. vv. 24. 25. 26.... בְּצֶדֶק *in*

Digitized by Google

justitiis... לצדק *ad justitiam, justè*... Cum aff. צדקו *justitia ejus, sua*... m. Cum præf. & affix. בצדקו *in justitia sua*... m. כצדקו *secundùm justitiam ejus*... m. מצדקו *à justitia ejus*.... m. צדקה *justitia ejus*... f. in pausa, quare צרי (‥) loco סגול (∴) ante aff. צדקך *justitia tua*... m. צדקך *justitiam tuam*... f. כצדקך *secundùm justitiam*... m. צדקי *justitia mea*... c. כצדקי *secundùm justitiam meam*... c. צדקנו *justitia nostra*, c. R. צדק *justificatus, justus*... *fuit.*

צדקה f. Lxx. Aq. Sym. Theod. δικαιοσύνη, Lxx. δικαίωμα, κρίσις, κρίμα, ἔλεος, Lxx. Sym. ἐλεημοσύνη, Sym. ἀνταπόδοσις, Lxx. εὐφροσύνη, δίκαιος... Vulg. & alii, *justitia, justificatio, justificantis actio, litis instrumentum*... *judicandi actio, caussæ dictio, accusatio, judicium, damnatio, misericordia, commiseratio*, Rabbinis, *eleemosyna*, quòd scil. justum sit & justitiæ symbolum pauperibus succurrere... Buxtorf. Lex. Hinc &, *retributio*... Per metonymiam effectûs, *lætitia*... ex operibus scilicet justitiæ orta... Adjectivè, *justus, æquus, dignus*... לעשות צדקה ומשפט, Gen. 18. v. 19. *ad faciendum justitiam & judicium*... i. officia primæ & secundæ tabulæ, Jun. Quicquid rectum sit & bonum, ad privatam vel publicam vitam spectans, (confer Psal. 118. Hebr. 119. v. 121.) & civile & spirituale, Malvend. Isai. 45. v. 23. *per me juravi*, יצא מפי צדקה דבר ולא ישוב *exivit de ore meo JUSTITIA VERBUM*; (non autem justitiæ verbum, τὸ enim צדקה non est constr. sed absol.) *nec revertetur*... *nec revertetur, JUSTITIA VERBUM*, quia scil. non discessit... vel quia nobiscum futurum *usque ad consummationem sæculi*, Matth. 28. v. 20. *nec revertetur, JUSTITIA VERBUM*, nisi *CARO FACTUM*... Christus hîc dicitur *justitia verbum*, qui Jerem. 23. v. 6. & cap. 33. v. 16. vocatur, יהוה צדקנו *Jehovâh, Dominus, justitia nostra.* Confer Joan. 1. & cap. 16. vv. 27. 28... Cum præf. וצדקה *& justitia*... בצדקה *justitia*... בצדקה *in justitia*... ובצדקה *& in justitia*... לצדקה *ad justitiam*... מצדקה *à justitia*... Constr. צדקת *justitia*... Cum præf. וצדקת *& justitiis*... Cum affix. צדקתו *justitia ejus, sua*... m. Cum præf. & affix. וצדקתו *& justitia ejus*... m. בצדקתו *in justitia sua, ejus*... m. כצדקתו *secundùm justitiam ejus*, m. מצדקתו *à justitia sua*... m. צדקתך, & in pausa, unde צרי (‥) pro סגול (∴) ante affix. צדקתך *justitia tua*... m. צדקתך *justitiam tuam*... f. וצדקתך *& justitia tua*, m... בצדקתך, & in pausa, בצדקתך *propter justitiam tuam*... m. ובצדקתך *& in justitia tua*... m. צדקתי *justitia mea*... c. וצדקתי *& justitia mea*... c. בצדקתי *justitiam meam, propter justitiam meam*... c. כצדקתי *secundùm justitiam meam*... c. וצדקתם *& justitia ipsorum*... בצדקתם *justitiâ suâ*... *ipsorum.* Plur. צדקות, & constr. צדקות *justitiæ*... Cum aff. absque יוד (י) plural. num. indice, צדקתו *justitiæ ejus*... m. צדקתך *justitias tuas*... m. צדקתינו *justitiæ nostræ*... c. R. צדק *justificatus*... *fuit.*

צדקה f. Chald. unde cum præfix. Dan. 4. v. 24. *& peccata tua* בצדקה פרק... O. ἐν ἐλεημοσύναις λύτρωσαι... Vulg. (*in*) *eleemosynis redime*... Alii, *per justitiam* (per officium omne, omne fas, quicquid rectum, & justum est, pravitatique contrarium, Cocc.) *abrumpe, dissolve*... R. צדק Hebr. *justus, justificatus*... *fuit.*

צדקיהו Mass. *Tsidhqiiáhou*, Vulg. *Sedecias*, nom. propr. 1°. ultimi regis Juda... tertii filii Josiæ, 1. Paral. 3. v. 15 Is *Mathanias* vocabatur; sed à Nabuchodonosor Sedeciæ nomen simul cum regno pro Nepote *Jechonia*, sive *Joachin* (cujus dicitur filius, i. hæres, aut successor in regnum, 1. Paral. 3. v. 16.) accepit, 4. Reg. 24. v. 17. 2°. filii Hananiæ, Jerem. 36. v. 12. 3°. filii Chanaana, unius è quadringentis prophetis... in quorum ore fuit spiritus mendax... qui percussit Michæam in maxillam.... 3. Reg. 22. vv. 6. 22. 24. Etym. *justitia-Domini*... à צדק *justitia*, & יהו, contractè pro יהוה *Dominus.* Mutato scilicet duplici (‥) in compositione, haud secus ac cum affix. in (·) & (·).

צהב QAL, ex usu Chaldaico, *fulsit, splenduit auri instar, coruscavit*...

HOPHAL מצהב, unde PAOUL f. m.

Digitized by Google

וּכְלֵי נְחֹשֶׁת מֻצְהָב טוֹבָה שְׁנַיִם חֲמוּדֹת כַּזָּהָב, Esdr. 8. v. 27. O. *καὶ σκεύη χαλκοῦ στίλβοντος ἀγαθοῦ διάφορα ἐπιθυμητὰ ἐν χρυσίῳ. & vasa æris fulgentis boni diversa desiderabilia in auro.* Vulg. *& vasa æris fulgentis optimi duo, pulchra ut aurum.* Alii, *& vasa*, sive *instrumenta ex ære pulchrè rutilante* (vel præ colore *optimo splendente*, i. ex electri præstantissimo genere, quod Festus vocat *aurichalcum*, Jun.) *duo elegantia, nec auro dissimilia*... q. d. *χαλκοῦ χρυσίζοντος.*

צָהֹב m. Aq. *ξανθός*, Lxx. Participialiter, *ἐξανθίζουσα, ξανθίζουσα*, Sym. substantivè, *στιλβὴ*... Vulg. & alii, *flavus, fulvus, floridum*, aut *flavum colorem reddens*... *auri color*, aut *splendor*... שֵׂעָר צָהֹב, Levit. 13. v. 30. *pilus flavus*... Cum præf. הַצָּהֹב *fulvus*... R. צְהַב Chald. *fulsit, splenduit auri instar*... Ex τῷ scil. דְּהַב Chald. idem, alternato, pro more צ & ד.

צָהַל QAL, (Gr. per syncop. & metathes. *χάζω lascivio, petulans sum*... *ἀλαλάζω jubilo*...) Lxx. Aq. Sym. *χρεμετίζω*, Lxx. *βοάω, ἀγαλλιάομαι, τερπίζω, κερατίζω*... Vulg. & alii, *hinnio, mugio, boo, clamo, exulto, lætitiâ*, aut *voluptate nimiâ gestio, commoveo, turbo, agito, cornu ferio*...

PRAET. 3. p. s. f. Esth. 8. v. 15. *& urbs Susan* צָהֲלָה וְשָׂמֵחָה *hinniebat*, sive *exultabat, & jubilabat*... Metaphora ab equis, vel tauris, qui præ lætitia, seu lascivia hinniunt, aut mugiunt: inde transfertur ad homines, qui claram ac lætam vocem emittunt, Malvend. 3. p. plur. c. בִּגְאוֹן יְהוָה צָהֲלוּ מִיָּם, Isai. 24. v. 14. *in exaltatione*, sive *glorificatione* Christi *Domini*, (Vulg. *cum glorificatus fuerit Dominus*) *hinnient de mari*, seu *de insulis*... i. propter exaltationem, prædicationem... Christi *vocem efferent*... Alludit ad exclamationes nautarum, aut insulatium ad amicos portubus, vel oris suis appellentes...

IMPER. 2. p. s. f. צַהֲלִי *hinni*, claram ac lætam vocem emitte. Cum præf. וְצַהֲלִי *& exsulta*... 2. p. plur. m. cum præf. וְצַהֲלוּ *& exsultate*...

FUT. 3. p. pl. m. in pausa, quare τὸ (-) primariæ vocis reductum in (·) loco τῆς (·) mutatur, יִצְהָלוּ *adhinniunt*... Hac voce *adhinniendi* utitur Tullius ad Pisonem ... 2. p. plur. m. cum præf. וְתִצְהֲלוּ *& exsultaveritis*...

HIPHIL הִצְהִיל, unde INFIN. cum præf. לְהַצְהִיל פָּנִים מִשָּׁמֶן, Psal. 103. Hebr. 104. v. 15. O. per aphæres. *τοῦ ἱλαρῦναι πρόσωπον ἐν ἐλαίῳ*, Vulg. *ut exhilaret faciem in oleo.* Sym. *τοῦ στίλβειν*, ex Hebræo scil. צהל, aut ex versione Chald. לְאַנְהָרָא *ut splendere faciat*, Alii, *ut nitere*... *faciat*...

צָהַר QAL. Chaldæis, *luxit*, Arabibus, *ardore lesit* sol, *liquavit* rem, *unxit caput liquamine*... Græcis, *σειριάω, σειραίνω*... *luceo*... unde *σείριος Syrius*, Lat. *canicula*, accipitur & pro *sole*; item, *σείρ, σειρός, sol, solis*...

HIPHIL הִצְהִיר, ex quo 3. p. plur. m. FUT. בֵּין שׁוּרֹתָם יַצְהִירוּ, Job. 24. v. 11. O. *ἐν στενοῖς ἀδίκως ἐνήδρευσαν in angustiis injustè insidiati sunt*, Vulg. *inter acervos eorum meridiati sunt*, Alii, *inter muros suos*, (Chald. בֵּינֵי אֻשְׁיָתְהוֹן *inter fundamenta, septa*, al. *brachia sua*, al. *insidias eorum*) *exprimunt oleum*.... sic scil. quòd oleum splendeat expressum, aut luceat accensum.

צֹהַר m. unde צֹהַר תַּעֲשֶׂה לַתֵּבָה, Gen. 6. v. 16. O. *ἐπισυνάγων ποιήσεις τὴν κιβωτόν.* Α. *μεσημβρινὸν ποιήσεις τῇ κιβωτῷ.* Σ. *διαφανὲς ποιήσεις.* Θ. *θύραν* (in Lex. ad Hexapl. *θυρίδα*) *ποιήσεις.* Lxx. *superne claudens conficies arcam*; nempè, ad cubitum arcuato desuper opere eam *perficies.* Aq. *meridianum*, Sym. *pellucidum*, ita videlicet ut & lumen transmitteret; & aquam non admitteret; Lyra. Sicque lucem à tenebris quodammodo divideret; unde fortè dictum Aquilæ *Meridianum, facies arcæ.* Theod. *januam* (vel *fenestram*, idem est scil.) *facies.* Vulg. & alii, *fenestram in arca facies.* Syr. חורתא *speluncas*... Chald. נְהוֹר, Arab. ציא *dsiiáan*, Alii, *clarum lumen*, Alii, *splendorem*, i. fenestram Meton. effecti destinati... Sic omnes, præter τοὺς Lxx. interpretes fenestram *Arcæ*, Alii, ex vitro, Menoch. (commodam certè, si Hebræis vitrum tunc temporis fuisset

Digitized by Google

fuisset in usu. Est quidem τὸ וּזְכוּכִית, Job. 28. v. 17. τοῖς Lxx. ὕαλος, S. Hieronymo, Rabbinis... *vitrum*, sed aliis *crystallus*, aliis *gemma*, aliis aliud. Apud Arabes multis exprimitur vocibus, nimirùm... נגאז, זגג, אמר.) Alii, ex crystallo, Lyra. Alii, è speculari lapide, Menoch. But. Alii, ex lapide pretioso, lumine suo illustrante arcam, He. in But... Arcæ, inquam, fenestram faciunt; at tectum nullum, tantâ in pluviâ, in diluvio tanto... Mihi verò, in re tantâ, pro tecto non fit fenestra, imò, de fenestra Gen. 6. v. 16. verbum nullum. Cur enim, amabo, post verba istæc: *tunc aperuit Noë fenestram*, (Gen. 8. v. 6.) adduntur τὰ אֲשֶׁר עָשָׂה *quam fecerat?* Aut cur post illa: *tunc amovit Noë tectum* (vel tecti partem) non adjiciuntur τὰ אֲשֶׁר עָשָׂה *quod fecerat*, nisi quod de tecti structurâ facta fuerit mentio Gen. 6. v. 16. de fenestræ verò verbum nullum? Quare, ex usu Arabico, (unde & τὸ צֹהַר Lxx. ἐπισυνάγων...) commodiùs sic ego interpretor: *testudinem*, i. e. fornicem, vel cameram testudinei tegminis instar convexam, *facies arcæ; hoc est, eam desuper ad cubitum concamerabis*. A voce צהר *dsábron*, sive צאהיר *dsábiron*, Arab. *testudo, vertex, fastigium montis*... Ca. R. צהר *tsábara*, seu צהר *dsábara*, Arab. *rem alteri propinquam effecit, conjunxit*... צ *ts*, & צ *ds*, haud rarò alternantur.

צָהֳרַיִם m. dual. in pausa, Lxx. Aq. Sym. μεσημβρία, Lxx. μεσημβρινός... Vulg. & alii, *meridies; Adjectivè, meridianus*. Lxx. item, τὸ δειλινὸν *pomeridianum*, sive *vespertinum tempus*... Cum præf. עֶרֶב וָבֹקֶר וְצָהֳרַיִם אָשִׂיחָה, Psal. 54. Hebr. 55. v. 18. *& vesperè, & manè, & meridie* (totâ die) *meditor*. הַצָּהֳרַיִם, & in pausa, הַצָּהֳרָיִם *meridies*, בַּצָּהֳרַיִם, & in pausa, excluso etiam ה articulo, בְּצָהֳרַיִם *in meridie*, כַּצָּהֳרַיִם *sicut meridies*, וּמִצָּהֳרַיִם *& præ meridie*... R. צהר Chald. *luxit, illuxit, illustravit*... unde sing. inusit. צֹהַר, à quo duale (formæ אָזְנַיִם) צָהֳרַיִם *meridies*. Punctum scil. in cælo, per quod & polos ductus circulus (meridia-

nus dictus) diem noctemque mediam dividit. Est Hebræis formæ dualis, quòd duplicem inter lucem, nempè & excrescentem, quæ & ante meridiana, & decrescentem, quæ & pomeridiana dicitur, quasi intersitat...

צַו, in pausa צָו, m. Sym. ἐντολή, Alii, *præceptum, mandatum, jussum*. Lxx. θλῖψις *afflictio;* legebant צַר, vel referebant ad צוא *tsevava*, Æthiop. *bello cepit, captivum duxit, captum tenuit*... Adjectivè, μάταιος *vanus*. Theod. δυσαλία *dysalia, intemperies, morbus stomachi*, Vulg. *sordes*... Cum præf. צַו לָצָו צַו לָצָו, Isai. 28. v. 10. Vulg. Verbal. *manda remanda, manda remanda*... Alii, *præceptum ad præceptum, præceptum post præceptum*... Sæpissimè illi inculcavi meas leges... Grot. R. צוה *præcepit, mandavit, jussit*.

צוֹאָה f. vide צֹאָה, supra col. 1963.

צוֹאִים plur. m. Lxx. ῥυπαρός, Vulg. & alii, *sordidi, sordibus infecti*.... Cum præfix. הַבְּגָדִים הַצּוֹאִים, Zach. 3. v. 4. *vestes sordidas*... R. eadem ac præced. à sing. scil. צואי *sordes; adject. sordidus*.

צַוָּאר m. Lxx. Aq. Sym. τράχηλος... Vulg. & alii, *collum, cervix, guttur*... Lxx. Θεὸς *Deus;* legebant צור. ὕβρις *injuria petulanter illata, vis illata*, κλαυθμὸς *fletus;* legebant צָוָר cum א protractivo, pro צַר... עַד־צַוָּאר יַגִּיעַ, Isai. 8. v. 8. *ad collum usque pertinget*. Cum præfix. תְּדַבְּרוּ בְצַוָּאר עָתָק, Psal. 74. Hebr. 75. v. 6. *ne loquamini collo* (extento scil. ac elato) *durum* verbum... Metaphora à jumentis collo junctis, Genebr. & refractariis, jugumque collo excutientibus. Muis. Constr. צַוַּאר *collum*. Cum aff. צַוָּארוֹ *collum ejus, suum*, m. צַוָּארָהּ *colli ejus*, f. Cum præf. & affix. בְּצַוָּארוֹ *in collo ejus*, m. Absque τῷ א protractivo, צַוְּרֵם *collum ipsorum, suum*. In pausa, unde τὸ (ָ) loco τῷ (ֵ) ante affix. צַוָּארֶךָ *collum tuum*, m. צַוָּארֵךְ *collum tuum*, f. צַוָּארִי *collum meum*, c. צַוָּארֵנוּ *collum nostrum*, c. Plur. constr. remanente τῷ א protractivo, sive epenthetico, צַוְּארֵי *colla*. Cum præf. בְּצַוְּארֵי *in collis*, לְצַוְּארֵי *ad colla*. Cum affix. צַוָּארָיו *colla ejus*, m. צַוְּארֵיהֶם *collis ipsorum*,

צַוְּארֵיכֶם *colla vestra*, m. Cum terminatione fem. צַוְּארֹתֵיכֶם *colla vestra*, m. R. צור *arctavit*... unde cum א protract.... צַוַּאר *collum*, sic dictum, quòd oneribus arctatur & premitur, Buxt. Lex.

צַוַּאר m. Chald. Lxx. τράχηλος, Vulg. & alii, *collum*, *cervix*.... Cum affix. צַוְּארֵהּ *collo ejus*, m. צַוְּארָךְ *collo tuo*, m. Rad. צור Chald. sive Hebr. *arctatus*, *coarctatus*... *fuit*; unde cum א protractivo, ut vocant Orientales, vel epenthetico, צַוַּאר *collum*, sic dictum, quòd oneribus arctatur & premitur, Buxtorf. Lex.

צוֹבָה Mass. *Tsovâh*, Vulg. *Soba*, nom. proprium loci, 1. Reg. 14. v. 47. 2. Reg. 8. v. 3. 1. Paral. 18. v. 3. Psal. 59. Hebr. 60. v. 2. Etym. *adventus*, vel *reversio*, à צובה *tsoûbon* Syr. idem, quodque pro Hebr. צוֹבָה, legitur in Syr. ibidem.

צוד QAL. Lxx. Sym. θηρεύω, Sym. θηράω, Lxx. Sym. ἀγρεύω... Vulg. & alii, *venor*, sive *feras*, sive *aves*, sive *pisces*, seu *venor*, *aucupor*, *piscor*... Metaph. *sector*, *consector*, *capto*.... Hinc Gr. ζητέω, Lat. *studeo*...

PRAET. 3. p. plur. c. צָדוּ צְעָדֵינוּ מִלֶּכֶת בִּרְחֹבֹתֵינוּ, Thren. 4. v. 18. *venati sunt gressus nostros*, sive *venatice institerunt gressibus nostris* (Alii, alternando ר & ד, tum in verbo, tum in nomine, *arctaverunt gressus*... Lxx. *venati sumus parvulos nostros*...) *ne exiremus in*, vel *incederemus*, sine periculo, *per plateas*... Cum affix. צָדוּנִי *venati sunt me*, c. Cum praef. & aff. וְצָדוּם *& venabuntur eos*.

BEN. s. m. vel potiùs 3. p. s. m. PRAET. cum ה articulo relativum exprimente, vide Gram. Hebr. tom. 1. p. 422. הַצָּד *qui venatus est*...

INFIN. צוּד *venari*, *venando*. Cum praef. לָצוּד *ad venandum*...

IMPER. 2. p. s. m. cum praef. & ה parag. וְצוּדָה *& venare*...

FUT. 3. p. s. m. יָצוּד *venabitur*... Cum affix. יְצוּדֵהוּ *venabitur eum*... 3. p. s. f. תָּצוּד *venabitur*... 2. p. s. m. cum ה interrog. הֲתָצוּד לְלָבִיא טָרֶף, Job. 38. v. 39. *num venaris*, sive *apparas leoni praedam*, seu *escam*, *cibum*? Cum affix. תְּצוּדֵנִי *venaberis me*, c. Lxx. ἀγρεύομαι... εἰς σφαγήν, Job. 10. v. 16.

PIEL, vel potiùs POEL, צוֹדֵד, Lxx. paraphrasticos, ἐκστρέφω *everto*, διαστρέφω *perverto*, συστρέφω *converto*, al. συλλέγω *colligo*... Sym. θηρεύω, Vulg. & alii, *venor*, *aucupor*, *piscor*, *venatu capio*... Metaphora, *sector*, *consector*, *capto*...

BEN. plur. fem. Ezech. 13. v. 20. *quibus*, vel *ubi vos* מְצֹדְדוֹת שָׁם אֶת־הַנְּפָשׁוֹת *venamini animas ex efflorescentibus*, sive *adolescentibus*...

INFIN. cum praef. לְצוֹדֵד *ad venandum*...

FUT. 2. p. plur. f. תְּצוֹדֵדְנָה *venabimini*...

HITHPAEL, ex forma perfectorum, secundâ, scil. in qua (ו) quiescens mutatur in (י) mobile, vide Gram. Ludov. *de Dieu*, p. 297. cum metathesi characteristicae ת, & ejus conversione in ט, ut fit post צ, vide Gram. Hebr. t. 1. p. 189. הִצְטַיֵּד, unde 1. p. plur. c. PRAET. Jos. 9. v. 12. *hic panis noster calidus erat*, *cùm* הִצְטַיַּדְנוּ אֹתוֹ, Lxx. ἐφωδιάσθημεν... Alii, *in viaticum* (Vulg.) *sumpsimus eum*... Alii, *quo ipsi nos ad viam instruximus*...

צוה QAL. Gr. σάω, unde ἵσημι, per prosthesin τοῦ Τ, Lxx. τάσσω, Lat. per ejusd. Τ epenthesin, *statuo*...

PIEL צִוָּה, Lxx. διατίθημι, καθίστημι, συνίστημι, συντάσσω, Lxx. Sym. προστάττω, ἐντέλλω, Lxx. Aq. Sym. Theod. ἐντέλλομαι... Vulg. & alii, *dispono*, *instituo*, *substituo*, *constituo*, *unà cum aliis colloco*, *ordino*, *mando*, *impero*, *jubeo*, *praecipio*, *faciendum injungo*, *mandatum impono*, *quod quis exequatur*... Lxx. item, συνάγω *congrego*, κατισχύω *fortifico*, δίδωμι *do*... ἀποστέλλω *mitto*, ἐκφέρω *effero*, παραγίνομαι *advenio*, εἶπω *dico*, λαλέω *loquor*, ὁρκίζω *adjuro*... Construitur cum accusat. & praeposit. עַל, אֶל, לְ, Aben-Esra, notat cum עַל notare interdictum & prohibitionem...

PRAET. 3. p. s. m. הוּא צִוָּה וְנִבְרָאוּ, Psal. 148. v. 5. *ipse jussit*, *& creata sunt*, i. quo jubente esse inceperunt... כְּכֹל אֲשֶׁר צִוָּה אֹתוֹ *secundùm omnia*, *quae praeceperat ei*;

Digitized by Google

צִוָּה יְהוָה לְיַעֲקֹב סְבִיבָיו צָרָיו, Thren. 1. v. 17. *præceptum dedit Dominus de Jacob*, ut ſcil. *circuitus ejus*, ſive *qui in circuitu ejus ſunt*, *ipſius hoſtes fierent*... arcano inſtinctu excitavit... Piſcator. Cum præfix. וַיְצַוֶּה *& præcipiet*... Cum affix. צִוָּהוּ *præcepit ei*, m. צִוְּךָ, & in pauſa, ubi τό (·) & τό (·) ſedem commutant, vide Gram. Hebr. t. 1. p. 81. c. 1. צִוָּךְ *præcepit tibi*... m. Cum præf. & aff. וַיְצַוְּךָ *& præcipiet tibi*... m. in pauſa, unde τό (-) in (·) ante aff. mutatur, צִוַּנִי *præcepit mihi*... c. צִוָּם *præcepit eis*... m. צִוָּנוּ *præcepit nobis*... c. 3. p. ſ. f. צִוְּתָה *præceperat*.. Cum affixo & dagh. τῷ ת, primi ex תָה, per contractionem extriti, compenſativo, more Chaldæorum, præcedenti literæ ת impreſſo, unde, צִוַּתָּה pro צִוְּתָה, *præceperat ei*, f. Ruth. 3. v. 6. ubi allucinantur Grammatici haud pauci, imò ferè omnes. Buxtorfio in Concordantiis Bibliorum Hebraicis τό צִוַּתָּה, idem eſt ac τό צִוְּתָה. *Occurrit*, inquit Robertſon, *3. ſ. f. præt. Piël vel præter morem cum pathach penult. ante dagheſch in Thau, vel pro more cum ſcheva penult. ante Thau lene; ſic*, צִוַּתָּה præceperat, Ruth. 3. v. 7. צִוְּתָה idem, Eſth. 4. v. 17.... Vide Gram. Hebr. t. 1. pp. 324. & 341. c. 2. circa finem. 2. p. ſ. m. הֲמִיָּמֶיךָ צִוִּיתָ בֹּקֶר, Job. 38. v. 12. *an à diebus tuis*, ſeu *ætate tuâ juſſiſti mane* ſe ſiſtere, in actum & conſpectum educere? Hujus phraſeos ratio petenda eſt ex Pſal. 33. Heb. 34. v. 9. צִוָּה וַיַּעֲמֹד *præcepit & ſtetit*; & Pſal. 148. v. 5. Cocc. צִוִּיתָ לְהוֹשִׁיעֵנִי, Pſal. 70. Hebr. 71. v. 3. *præceptum dediſti*, ſive *decretum feciſti de ſervando me.* Cum ה expreſſo, quod in fine ſubintelligebatur, vide Gram. Hebr. t. 1. p. 161. צִוִּיתָה *præcepiſti*... Cum præf. quare accentus à penultima ad ultimam deſcendit, quamvis ex quieſcente Lamedh ה, vide Gram. Hebr. tom. 2. p. 310. c. 1. וְצִוִּיתָ, & ה, quod in fine latebat expreſſo, uti mox ſupra, וְצִוִּיתָה *& præcipies*... Cum affix. cum (-) loco τῷ (-) ob pauſam, צִוִּיתָנִי *præcepiſti mihi*... c. צִוִּיתָנוּ *præcepiſti nobis*... c. 1. p. ſ. c. צִוִּיתִי, & cum (-) in penultima, צִוֵּיתִי *præcepi*... Cum præf. remanente ſuo loco accentu, ut ſæpiùs accidit in quieſcentibus Lamedh ה, vide Gram. Hebr. t. 2. p. 310. c. 1. וְצִוִּיתִי *& præcipiam*... Cum aff. צִוִּיתִיו, צִוִּיתִיהוּ *præcepi ei*... m.—f. צִוִּיתִיהָ, & deficiente ante aff. τῷ (י), צִוִּתִיךָ *præcepi tibi*... m. צִוִּיתִים, & abſque (י) ante affix. צִוִּתִים *præcepi eis*... m.

Ben. ſ. m. מְצַוֶּה, מְצַוֶּה *præcipiens, præcipiens ſum, præcipio*... m.—f. Conſtr. cum præf. Iſai. 55. v. 4. *Ecce teſtem* (Chriſtus teſtis fuit eorum, quæ *in patris ſinu* occulta erant, Joan. 1. v. 18.) *populis dedi eum*: נָגִיד וּמְצַוֵּה לְאֻמִּים *& ducem* (*antecesſorem, antiſtitem*..) *& præceptorem; præcipientem*, qui præcipiat, doceatve quid facto ſcitoque opus ſit... *populis.* Hæc tria ordinem inter ſe habent. Chriſtus 1°. de veritate teſtimonium perhibet, 2°. eam amplectendam ſuadet, 3°. imperat tanquam legitimus princeps. Forerius. Cum affix. מְצַוְּךָ, in pauſa, unde τό (·) in (·) mutatur, מְצַוֶּךָּ, & cum daghéſch in affixo ad compenſandum נ (ante affixa, הוּ, הָ, נִּי, ךָ, ךְ... Chaldæis epentheticum, ex Arabum paragogico, maximè in Futuris ac in Imperativis.. vide Gram. Hebr. t. 1. pp. 337. & 338. c. 1.) abjectum, מְצַוְּךָ *tibi præcipiens, præcipiens ſum, præcipio*...

Infin. cum præf. בְּצַוֹּת *quùm præciperet*, לְצַוֹּת *de*, vel *à præcipiendo*, Gen. 49. v. 33. *ut præciperet*... Cum affix. צַוֹּתוֹ die, *quo præcipiebat ipſe*... Levit. 7. v. 38. Cum præf. & affix. Buxtorfio in Concord. & Robertſ. בְּצַוֹּתִי, *quùm præcepiſſem ego*... Aliis ex contextu, בְּצַוֹּתוֹ, Ezech. 10. v. 6. *quùm præcepiſſet ipſe*...

Imper. 2. p. ſ. m. צַוֵּה, ſublatâ per apocopen tertiâ rad. ה cum τῷ (-) præced. vide Gram. Hebr. tom. 1. p. 296. c. 1. צַו *præcipe*... Cum præf. וְצַו *& præcipe.* 2. p. plur. m. cum præf. וְצַוּוּ *& præcipite*...

Fut. 3. p. ſ. m. יְצַוֶּה, & cum apocopa, ut in Imperativo, יְצַו *præcipiet*... Cum præfix. וַיְצַוֶּה, & cum apocopa, וַיְצַו *& præcepit*.... Cum præf. & affix. וַיְצַוֵּהוּ *& præcepit ei*... m. וַיְצַוְּךָ *& præcepit tibi*, m. יְצַוֵּם *præcepit eis*... m. וַיְצַוֵּם *& præcepit eis*

Digitized by Google

...m. וַיְצַוֵּנוּ *& præcepit nobis* ... c. 3. p. f. f. cum præf. & affix. וַתְּצַוֵּהוּ *& præcepit ei* ... m. 2. p. f. m. תְּצַוֶּה *præcipies* ... Cum affix. תְּצַוֶּנּוּ *præcipies ei* ... m. תְּצַוֵּם *præcipies illis* ...m. 1. p. f. c. אֲצַוֶּה *præcipiam* ... Cum præf. וָאֲצַוֶּה, & cum apocopa, vide Gram. Hebr. tom. 1. p. 296. c. 1. וָאֲצַו *& præcepi* ... Cum aff. אֲצַוֶּנּוּ *præcipiam ei* ... m. Cum præf. & affix. וַאֲצַוֶּנּוּ *& præcipiam ei* ... m. אֲצַוֶּךָּ, in pausa, quare τὸ (·) in (-) ante affix. mutatur, אֲצַוְּךָ, & cum daghéſch forti in affixo ad compenſandum נ Chaldæis epentheticum (ex נ apud Arabes intactionis Verbi confirmationem paragogico, quod cum affixis aut remanet, aut abjicitur,) abjectum, vide Gram. Hebr. tom. 1. pp. 337. & 338. c. 1. אֲצַוְּךָ *præcipio, mando, commendo tibi* ... m. 2. p. plur. m. cum affix. τοῦ (ו) in (ֻ) ad euphoniam mutato, תְּצַוֻּנִי *præcipite mihi* ... c. 3. p. pl. m. cum præf. וַיְצַוּוּ *& præceperunt* ...

PUAL צֻוָּה, Lxx. ἐντέλλομαι, ἀποτάσσομαι ....Vulg. & alii, *præcipitur, mandatur, commendatur mihi, faciendum injungitur, quod exequar, jubeor* ...

PRAET. 3. p. ſ. m. כַּאֲשֶׁר צֻוָּה, Num. 3. v. 16. *ut juſſus erat*, וַאדֹנִי צֻוָּה בַיהוָה, Num. 36. v. 2. *& Dominus meus juſſus eſt per Dominum*, per Spiritum Sanctum ... 2. p. ſ. m. cum ה, non paragogico, (uti Gulielmo Robertſ. videtur,) ſed expreſſo, quod in fine ſubintelligebatur, (quod Cocceio non exprimitur), vide Gram. Heb. t. 1. pp. 167. & 162. c. 2. וְאַתָּה צֻוֵּיתָה, Gen. 45. v. 19. *tu igitur juberis*, nempe dicere fratribus ... Alii ferè omnes activè ... 1. p. ſ. c. צֻוֵּיתִי *jubeor, juſſus ſum* ...

FUT. 3. p. ſ. m. יְצֻוֶּה *juſſus erat* ...

צוח QAL, unde 3. p. plur. m. FUT. ex forma (-), quod ob pauſam in (-) mutatur, מֵרֹאשׁ הָרִים יִצְוָחוּ, Iſai. 42. v. 11. O. ἀπ' ἄκρων τῶν ὀρέων βοήσουσι, Vulg. & alii, *à vertice montium* ſummâ vi *clamabunt* præ gaudio. Præcedit יָרֹנּוּ, ſequitur: *Dabunt Domino gloriam.* Cocc.

צְוָחָה f. Lxx. κραυγή, Sym. κωκυτός ... Vulg. & alii, *clamor, vociferatio, querela, fletus, ploratus, ejulatus, lamentum* ... Lxx. item, Verbaliter, ὀλολύζω *ululo, cum alto clamore ploro & ejulo*, צְוָחָה עַל־הַיַּיִן בַּחוּצוֹת, Iſai. 24. v. 11. *de vino* (deficiente ſcil.) *in plateis queſtus* .... וְאֵין צְוָחָה בִּרְחֹבֹתֵינוּ, Pſal. 143. Hebr. 144. v. 14. *nec ullus clamor*, aut *querela ulla* ſit *in plateis noſtris*, aiunt, filii alieni, unde Vulg. in Indicativo: *Non eſt ... clamor in plateis eorum.* O. οὐκ ἔστι .... κραυγὴ ἐν ταῖς ἐπαύλεσιν αὐτῶν. Conſtr. cum præfix. וְצִוְחַת *& vociferatio.* Cum præf. & affix. וְצִוְחָתֵךְ מָלְאָה הָאָרֶץ, Jerem. 46. v. 12. *& clamore tuo*, luctuoſo ſcil. *plena facta eſt terra.* R. צָוַח *ſummâ vi clamavit præ gaudio*, aut *mœrore* ...

צוּלָה f. unde cum præf. Iſai. 44. v. 27. *qui dico* לַצּוּלָה חֳרָבִי, O. τῇ ἀβύσσῳ, ἐρημωθήσῃ, Alii, *abyſſo, deſolaberis* ... Vulg. & alii, *profundo, deſolare, exſiccare* ... *profundo* fluminis magni Euphratis dicit. *Hoc namque pertinet ad id, quod Cyrus fecit ut Babylonem caperet: amnem enim Euphratem diffidit, & parte ejus in lacus abductâ, per alveum veterem in urbem ingreſſus eſt. Hiſtoria eſt apud* Jerem. 51. v. 32. *& apud* Herodotum, Grot. Rad. אצל Arab. mediâ dſammatâ, *profunda*, ſive *firma radice fuit* ... unde ſingul. maſc. Arab. אצל *Aiſlen, imum cujuſque rei, fons, fundamentum* ... ex quo plur. Arab. אצול, ex quo etiam per æphæreſin τοῦ א, ſing. femin. Hebr. צוּלָה *imum cujuſque rei*, ſive *profundum, profunditas* ...

צוּם QAL, per metatheſin, Sclarv. *poſt*, Ang. *faſt*, Germ. *faſten*, Belg. *vaſten* ... Lxx. Aq. Sym. Theod. (alternando ν & ς,) νηστεύω, Lxx. ἀσιτίζω ... Vulg. *jejuno*, i. *à cibo abſtineo* ...

PRAET. 2. p. ſ. m. צַמְתָּ *jejunâſti.* 1. p. ſ. c. צַמְתִּי *jejunavi.* 2. p. plur. m. צַמְתֶּם *jejunâſtis.* Cum affix. τοῦ (ו) in (ֻ) ad euphoniam correpto, τὸ enim תֻּ pro תֶּם, ac תֶּן, cum affixis ſumitur, vide Gram. Hebr. tom. 1. p. 346. c. 1. צַמְתֻּנִי ... *jejunâſtis mihi*, vel *ſecundum me* ... c. vide infra צוֹם. 1. p. plur. c. צַמְנוּ *jejunavimus* ...

BEN. ſ. m. צָם *jejunans* ...

INFIN. cum præf. vel nomen, quod vide infra.

Digitized by Google

Imper. 2. p. plur. m. cum præf. וְצוּמוּ *& jejunate.*

Fut. 3. p. f. m. cum præf. וַיָּצָם *& jejunavit*... Recto adjectove nomine conjugato, quo hîc significati emphasis intenditur. Vide Gram. Hebr. tom. 1. p. 533. correptoque תוֹ (ו) in (ֻ hhatoúph) ob retractum ab ultima ad penultimam, propter (ו) convertens, accentum, vide eandem Gram. t. 2. p. 309. וַיָּצָם דָּוִד צוֹם, 2. Reg. 12. v. 16. *& jejunavit David jejunium*, i. observavit, quæ sunt jejunantis, nempe, jejunium, secubatio ab uxore, illuvies, *χαμευνία* (*cubatio humi*) viles vestes, fletus... 1. p. s. c. אָצוּם *jejunabo.* 3. p. pl. m. תוֹ (ו) penult. in (ְ) ad euphoniam mutato, יָצֻמוּ *jejunabunt.* Cum præf. וַיָּצוּמוּ, & תוֹ (ו) penult. in (ֻ) correpto, וַיָּצֻמוּ *& jejunârunt.* 2. p. plur. m. לְרִיב וּמַצָּה תָּצוּמוּ, Isai. 58. v. 4. *ad litem & contentionem jejunatis*... ut ad litigia otium habeatis, Glass. ut capite sereniore, & largiore tempore, quod jejunantibus abundantiùs suppetit, vacetis instruendis litibus.... Tirinius. Jejunio bilis exasperatur, maximè in domesticos & familiares... Mariana. 1. p. pl. c. cum præfix. & ה parag. וַנָּצוּמָה *& jejunavimus*...

צוֹם m. Lxx. Aq. Sym. Theod. *νηστεία*, Vulg. & alii, *jejunium*.... קִרְאוּ־צוֹם *indicite jejunium*... Alii, per metonymiam adjuncti, *convocate cœtum*, seu *congregationem*... quòd scil. dies jejunii sit & conventûs... הֲלָזֶה תִּקְרָא־צוֹם, Isai. 58. v. 5. *an istuc vocas jejunium*...? Cum præf. וְצוֹם *& jejunium*... הֲצוֹם צַמְתֻּנִי אָנִי, Zach. 7. v. 5. O. *μὴ νηστείαν νενηστεύκατέ μοι*; Vulg. & alii, *nunquid jejunium jejunâstis mihi?* Alii in Infinitivo formæ absolutæ, *nunquid jejunando jejunastis mihi? Ego ne* causa vobis jejunandi fui, aut præcepi *ego*... Ellipsis vocum in versu præcedenti ex sequenti repetendarum, sive supplendarum, vide Gram. Hebr. tom. 2. p. 11. בְּצוֹם *in jejunio*... Cum puncto τῆς ה artic. exclusi, בַּצּוֹם *jejunio*... וּבְצוֹם *& in jejunio*... מִצּוֹם *à jejunio*... Cum affix. & hhólem defic. צֹמְכֶם *jejunii vestri*... m. Plur. ex terminatione fem. cum præf. הַצֹּמוֹת *jejunia*... Rad. צוּם *jejunavit*...

צוֹעַר vel צֹעַר, Mass. *Tsóvar*, Vulg. *Segor*, nom. propr. urbis, (*τῆς ἐπαρχίας Παλαιστίνης* f. Had. Reland. p. 217.) quam Gen. 19. v. 22. (21. evertendam) τῷ Lot indulget Angelus, pro monte scil. ubi servandus fuerat v. 17. Non ergo ex mandato, ut Legatus, agit; sed ex propria potestate, uti Dominus, (Christus videlicet) uti יְהוָה, quo nomine cum socio (Spiritu Sancto) designatur v. 24... Est porrò τὸ Segor nomen appellativum, vel potiùs cognomen, sic enim dicta fuit à τῷ Lot, quòd *parva esset*, unde Hebræis עִיר צוֹעַר *civitas parvitatis*, sive *parva*, τοῖς Lxx. *ἡ μικρά*... Gal. *la petite*... à צָעַר *exiguus*... *fuit.* Appellabatur autem anteà בֶּלַע *Bela, id est, absorpta, tradentibus Hebræis quòd tertio terræ motu prostrata sit*, (aut prosternanda esset...) *ipsa est, quæ hodie Syro sermone vocatur Zoora.* S. Hieronymus ad Isai. 15. *Eusebius ad vocem Βαλά testatur eam suo tempore habitatam fuisse & præsidio militum Romanorum munitam, imminere autem mari mortuo. Meminit quoque ejus ad vocem Βαλά scribens esse in limite Orientali Judææ: ita enim legit Hieronymus*, non Idumææ. Had. Reland. p. 622.

צוּעָר Mass. *Tsouvár*, Vulg. *Suar*, nom. proprium patris Nathanael principis Tribûs suæ Issachar, Num. 1. v. 8. Etym. *convicium*.... sive *maledictum*, à צוערא Syr. idem.

צוּף Qal. Lxx. *ἐπιχέω*... Vulg. & alii, (*fluo, effluo, superfluo*,) *superfundo, superfusione obruo, exundo, inundo*... Item, *supernato*...

Praet. 3. p. plur. c. צָפוּ־מַיִם עַל־רֹאשִׁי, Thren. 3. v. 54. *fluent aquæ supra caput meum*...

Ben. s. f. וְהִשְׁקֵיתִי אֶרֶץ צָפָתְךָ מִדָּמְךָ, Ezech. 32. v. 6. O. *καὶ ποτισθήσεται ἡ γῆ ἀπὸ τῶν* (Alex. *χωρημάτων*) *προχωρημάτων σε, ἀπὸ τοῦ πλήθους σε*... ὁ Ἑβραῖος; *ἀπὸ τῆς ἰχώρος σε*.... Lxx. *& irrigabitur* terra de (Alex. *receptaculis*) *excrementis tuis, præ*

Digitized by Google

multitudine tua ... Hebr. int. *de sanie tua* ... Vulg. *& irrigabo terram fœtore sanguinis tui* ... Alii, *& irrigabo terram, redundantem tui*, sive *ex te, ex sanguine tuo* ... Alii substantivè, *inundatione tua, ex sanguine* scil. *tuo*, usque adeò ut ascendat montes, ὑπερβολή.

HIPHIL הֵצִיף, Lxx. ἐπικλύζω, ἐπικλύζω ... Vulg. & alii, *perluo, exundo, exsto, nato*, sive *exundare, natare* ... *facio*.

Praet. 3. p. s. m. אֲשֶׁר הֵצִיף אֶת־מֵי יַם־סוּף עַל־פְּנֵיהֶם, Deut. 11. v. 4. *quorum in faciem aquas maris rubri refluere fecit*.

Fut. 3. p. s. m. cum (ו) convertenti, unde יָצֵף (ֵ) in (ֶ) correpto, accentus ab ultima ad penultimam retrahitur, vide Gram. Hebr. tom. 2. p. 309. c. 2. וַיָּצֶף הַבַּרְזֶל, 4. Reg. 6. v. 6. *& enatare ferrum fecit*, ad se scil. novum manubrium in aquam projectum. Duo hîc miracula, 1°. quòd manubrium incedit in foramen ferri; 2°. quòd manubrium fecit natare ferrum, Vatabl.

צוּף m. Lxx. κηρίον ... Vulg. & alii, *favus, cerea cellula* ..... צוּף־דְּבַשׁ אִמְרֵי־נֹעַם מָתוֹק לַנֶּפֶשׁ וּמַרְפֵּא לָעָצֶם, Proverb. 16. v. 24. *favus mellis est oratio amœna, & animo dulcis, & corpori salubris* .... Castalio. Plur. וְנֹפֶת צוּפִים, Psal. 18. Hebr. 19. v. 11. *vel liquore*, aut *destillatione favorum* quod sponte eliquatur ex favis, μέλι ἄκοπον. R. צוּף *fluxit, effluxit* ... unde צוּף *apum domus & cellulæ*, à melle inde destillante sic dictæ, in quibus, quòd soboles foveatur, hinc Latinis, *favus* ...

צוּף Mass. *Tsoùph*, Vulg. *Suph*, nom. propr. 1°. loci, 1. Reg. 9. v. 5. 2°. patris (non filii, uti posuit Leusd. ac proinde & Mart. Albert....) Thohu .... 1. Reg. 1. v. 1. qui Suph (vel ipsius trinepos Elcana) dicitur *Ephrathæus*, non quòd sit oriundus ex *Ephrata*, sive *Bethlehem*, sed quòd in, non de, Tribu *Ephraim* natus sit, nempe, in monte *Ephraim* ... 3°. filii Elcana, 1. Paral. 6. v. 35. Etym. *lana* (i. *lanosus* ....) à צוף Arab. idem.

צוֹפַח Mass. *Tsophàhh*, Vulg. *Supha*, nomen proprium filii Helem, 1. Paral. 7. v. 35.

Etym. *occursus* (*pugni in pectore percussio. B B.*) à צופחא Syr. (cum א scil. emphat.) idem. Hinc Hebr. צפחת, Gr. σκύφος, Lat. *scyphus, calix* ... quòd videlicet inter calices nonnunquam fiat *pugni in pectore percussio* ...

צוֹפַי Mass. *Tsophái*, Vulg. *Sophai*, nomen proprium viri, אֶלְקָנָה בְּנוֹ אֶלְקָנָה צוֹפַי בְּנוֹ וְנַחַת בְּנוֹ, 1. Paral. 6. v. 26. *Elcana: filius ejus* fuit *Elcana Sophai; & ipsius filius* fuit *Nahat; cujus filius* fuit *Eliab* ... Est prima vox versûs 26. nempè, אֶלְקָנָה *Elcana*, nominativus absolutè positus per Arabismum, Arabibus מבתדא *Mobtadáon* dictum, i. *inceptum, principium, exordium* ... Za. adeò ut vim integri membri in sententia absolvat, vide Gram. Hebr. tom. 1. p. 479. Instit. Ling. Arab. Guadagnoli, p. 225. qui Arabismus Hebræis, Chaldæis, Syris, Græcis ... imò & Gallis haud infrequens, cùm in nominibus, tùm in pronominibus, in nominibus, Psal. 10. Hebr. 11. v. 4. יְהוָה בַּשָּׁמַיִם כִּסְאוֹ, Lxx. κύριος, ἐν οὐρανῷ ὁ θρόνος αὐτοῦ ... Æthiop. אגזא : רחב : חשר : רבנם : יוסש, *nigzía : bhhêr : oúsla : schamái : manbaroú*. Syr. מריא בשמיא כורסיה Arab. אלרב פי אלסמא כרסיה. Vulg. *Dominus*, (Æthiop. *Dominus regionis*,) *in cælo sedes ejus*. Chald. אֱלָהָא בִּשְׁמֵי מְרוֹמָא כּוּרְסֵיהּ *Deus, in cælis altitudinis* (i. altissimis) *sedes ejus* ... In pronominibus, וַאֲנִי זֹאת בְּרִיתִי אוֹתָם, Isai. 59. v. 21. *Ego autem, hæc fœdus meum cum ipsis* ... Gallis hisce Arabismus frequentior: *Moy! je n'y ai pas pensé* ... *Moy! je n'en ferai rien* ... Etym. *lanæ meæ*, (sive *lanosi, religiosi* ... *mei*,) vide mox infra. à singulari צוף Arab. *lana*, Gl. & affix. 1. p. s. c. (ִי).

צוֹפִים Mass. *Tsophîm*, Vulg. *Sophim*, nomen propr. loci (vel incolarum) in montanis Ephraim, 1. Reg. 1. v. 1. Etym. *lanati*, i. per metonymiam adjuncti, *viri religiosi*, sic dicti quòd lanam pro lino, aut serico induant ... ex vita, vel instituto, *sapientes*, Græcis Σοφοί, Latinis *Sophi*, qui res divinas, & quæ ad amorem Dei spectant, visibilium rerum figuris adumbrant .... *Propheta*, unde *Ramathaim Sophim*, i. *Ra-*

máh duplex (nempè , & excelsa & excelsior ,) *Prophetarum* ... רמתא *Ramathan* patria Samuëlis appellatur in Targum Hos. 5. v. 8. ... à sing. צופי *tsophîion* Arab. (propriè , *lanatus* , à צוף *tsouphon* , Arab. *lana* , sed metonymicè , uti mox supra ,) *sophus* , *sapiens* , *religiosus* ... unde rex Sophorum idem est , (aut erat ,) qui Persarum , quòd Ismaël , primus imperantis nunc (vel anteà) familiæ , *sophus* (*Sophi*) talis fuit. R. צוף , Arab. II. *more sophorum velavit & involvit sermonem* ...

צוק QAL. Gr. *ζιμόω tristor* , *molestor* , Lat. *stringor* , per metath. *angustor* ...

Fut. 3. p. s. m. דְּבַר־בְּלִיַּעַל יָצוּק בּוֹ , Psal. 40. Hebr. 41. v. 9. O. λόγον παράνομον κατέθεντο κατ' ἐμοῦ ... Σ. λόγος παράνομος ἐνεκέχυτο ἔνδον αὐτῶν ... Lxx. Vulg. *verbum iniquum constituerunt adversum me* .... Sym. *sermo iniquus effusus* (à יצק in Paoúl) *erat intra eos* ... S. Hieronymus ex usu Chaldaïco , *verbum diaboli infundebant sibi* ... Alii pleríque de Davide exponunt. (Refert hîc David per mimesin osorum verba & cogitata , Muis.) *Res nequissima tenaciter inhæret illi* ... Quidam de Christo , ex sequentibus , sic : *scelere τοῦ Belial* , sive *diaboli urgebitur in eum* : (*reus est mortis* .... Matth. 26. v. 66.) *nec* , *quùm occubuerit* , *resurget* .... sic loquentes inducuntur principes Sacerdotum & Pharisæi , qui Matth. 27. v. 63. recordantur , *quia seductor ille dixit adhuc vivens* , *post tres dies resurgam*.

HIPHIL הֵצִיק , Lxx. θλίβω , ἐκθλίβω , καταπονάζομαι , περιοχλέω , πολιορκέω , ὀλίγω ... Vulg. & alii , *arcto* , *coarcto* , *premo* , *premendo uro* , (ut calceus pedem ,) *exprimo* , *extundo* , *exerceo* , sive *fatigo* , *turbo* , *obturbo* , *molestiam exhibeo* , *negotium facesso* , *affligo* , *afflicto* , *tribulo* , *obsidione cingo* , *obsideo* , *circumvallo* , *exitium affero* , *perimo* , *perdo* ... Construitur cum dativo , quandoque accusat. affix. & etiam cum ב.

Praet. 3. p. s. f. Jud. 16. v. 16. *nimis tandem* כִּי־הֵצִיקָה לּוֹ (*betsîqahllô*) *quùm urgeret eum* ... *fractus est animus* .... Cum affix. כִּי הֱצִיקַתְהוּ , Jud. 14. v. 17. *nimirùm quùm instaret* , *tandem exposuit* .... הֱצִיקַתְנִי רוּחַ בִּטְנִי , Job. 32. v. 18. *opprimit me inflatio præcordiorum* , (Græcis , φρένων , Antiquis , *mentis sedium* , seu *sedis* ...) *Verbis* , sensis , conceptionibus ... *plenus sum* ... 1. p. s. c. cum præf. וַהֲצִיקוֹתִי *& angustabo* ...

Ben. s. m. cum præf. הַמֵּצִיק *angustiâ afficiens* ... Plur. cum præf. וְהַמְּצִיקִים *& angustantes* ...

Fut. 3. p. s. m. יָצִיק לְךָ אֹיִבְךָ , Deut. 28. v. 53. in arcto & angusto , *quo arctabit te inimicus tuus* , m. 3. p. plur. m. יָצִיקוּ *angent* ... Cum præf. וַיָּצִיקוּ , & cum præf. & aff. וַיְצִיקֻם ... vide suprà יָצַק , col. 816.

HOPHAL הוּצַק , Lxx. ἐν στενοχωρίᾳ εἰμι ... Vulg. & alii , *in angustiis sum* , *angustor* (loco) ...

Paoul s. m. מוּצָק *angustatum* ; substantivè , *angustia* , abstractum scil. pro concreto ... Cum præf. וְרֹחַב מַיִם בְּמוּצָק , Job. 37. v. 10. Vulg. sic integrum versum : *Flante Deo concrescit gelu* , *& rursum latissimæ funduntur aquæ.* Quidam verò sic : *Ex flatu frigidissimo* , (vide Gram. Hebr. tom. 1. p. 472. c. 1.) *facit* , i. *fit* (vide eandem p. 531.) *gelu* ; *ac dilatatio aquarum* (immisso scil. nitro ,) *in angustato* volumine , seu vase , unde sæpiùs fragitur. Immissione enim nitri , sive Alkali , salisve perforati , è quietiore aëre elapsi , acidis , sive minutissimis teretibus aquarum partibus impacti infixique , ipsæ coagulantur consolidanturque aquæ ... Constr. tatione significationis , vide Gram. Heb. tom. 1. p. 481. רַחַב לֹא־מוּצָק תַּחְתֶּיהָ , Job. 36. v. 16. *Quin etiam si te removit ab angustia* , *dilatatione* scilicet , *non* sis *pro ea* , sive *ex ea angustatus* , vitiove ingrati animi , ad largiendum *restrictior*.

צוק m. unde cum præf. וּבְצוֹק הָעִתִּים , Dan. 9. v. 25. O. καὶ ἐκκενωθήσονται οἱ καιροὶ *& evacuabuntur tempora.* Vulg. & alii , *in angustia temporum.* Cocc. & alii , *& in angustia* erunt *tempora quædam* , vel *in angustia temporum quorundam* ... vide infrà שָׁבוּעַ , suo loco. R. צוק *angustatus* ... *fuit*.

צוּקָה f. Lxx. στενοχωρία , πολιορκία , ... Vulg. & alii , *angustia loci* , aut *temporis* , *coarcta-*

tio, obsessio... Aq. ἐπίχυσις *inundatio*, referebat ad יָצַק *fudit*... Theod. κατάσπευσις *festinatio*.... מְעוּף צוּקָה, Isai. 8. v. 22. Alii variant, sic Quidam, *duplicitas*, (ex usu Chald.) *angustiæ*, sive *angustia*, *coarctatio*... *duplex*; nempe, *caligo & impulsio*... Cum præf. וְצוּקָה *& angustia*, *coarctatio*... R. צוּק *angustatus*... *fuit*.

צוֹר Mass. *Tsór*, Vulg. *Tyrus*, nomen propr. civitatis maritimæ, μητροπόλεως Phœnices. *Quondam insula septingentis passibus divisa à Continente, mari prealto: sed vix credibili opere comportatis aggeribus per Alexandrum Magnum adjuncta Continenti. Est in Tribu Nephthali, vicesimo fermè miliario à* Cæsarea Philippi, Jos. 19. v. 29. Isai. 23. v. 1. Matth. 11. v. 21. Leusd. τύρος Σὸρ τῇ ἐπιχωρίῳ προσαγορεύεται φωνῇ. *Tyrus linguâ incolarum Sór appellatur.* Theodoretus in Ezech. 26. *Hinc est* Sarra, *quod licet haud adeò vulgare sit ac* Tyrus, *invenitur in scriptis veterum*... Etym. *vox sibilantis*, à צור Syr. idem; vel *cornu*, quod inflatur, à צור Arab. idem, ac utrobique *Tyrus*... Hinc fortè dictæ *tibiæ Sarranæ*.... Vide Had. Reland. p. 1046. & seqq. Rad. צור Arab. *sonum edidit*... Hic nota quòd ex sono τῶ צ, literæ quidem simplicis, sed tamen ut T & S, simul sonantis, alii per T, alii per S, eandem efferant.

צוּר QAL (Gallicè, *je serre*...) Lxx. Aq. Sym. Theod. πολιορκέω, Lxx. περικάθημαι, περικαθίζω, χαρακόω, συνέχω, συγκλείω, συνοχωρέω, σφίγγω, Sym. περισφίγγω, δέω, Aq. ἐνδέω, Lxx. συμπεριλαμβάνω, ἀντίκειμαι, ἐχθραίνω, ἐπανίστημι, Aq. λυπέομαι, Lxx. θλίβομαι, Theod. ἐκπορίομαι, Vulg. & alii, *obsidione cingo*, *circumsedeo*; propriè, *hostiliter obsideo*, *circumvallo*, *comprimo*, (*contineo*) *concludo*, *coangusto*, *coarcto*, *stringo*, *constringo*, *ligo*, *illigo*, *colligo*, *unà circumligo*, *as*; *opponor*, *resisto*, *inimicor*, *insurgo adversus*, (*hostiliter ago*, *premo*...) Passivè, *dolore afficior*, *premor*, *ad angustias detrusus inexplicabiles hæsito*, *anxius sum*, *quo me vertam*, *nescio*... Lxx. item, πλάσσω *formo*, à יצר. λαμβάνω *accipio*, διαγράφω *describo*... Construitur cum dativ. accusat. item cum præpos. עַל, אֶל.

PRÆT. 2. p. s. m. cum præf. quare accentus à penultima ad ultimam retrahitur, vide Gram. Hebr. tom. 2. p. 310. וְצַרְתָּ הַכֶּסֶף בְּיָדְךָ, Deut. 14. v. 25. *& colligabis*, aut *colligatam pecuniam* in fasciculum pones *in manu tua*... וְצַרְתָּ עָלֶיהָ, Deut. 20. v. 12. *oppugnabis*, *angustabis*.... *eam* scil. fame, siti ac morte, Munster. Cum affix. in pausa, unde (ָ) loco τῶ (ַ) sub ת, אָחוֹר וָקֶדֶם צַרְתָּנִי, Psal. 138. Hebr. 139. v. 5. *retro & ante* (*à tergo & fronte*, sive *facie*) *obsides*, vel *obsedisti*, *me*... Quidam, *novissimè*, *qui ante* sæcula genueras, *formas me*; *& admoves manum*... Christus hic (qui & in sequentibus) loqui videtur de duplici sui generatione... 1. p. s. c. cum præfix. quare accentus à penultima ad ultimam syllabam descendit, vide Gram. Hebr. t. 2. p. 310. וְצַרְתִּי עָלַיִךְ מֻצָּב, Isai. 29. v. 3. O. καὶ βαλῶ περὶ σὲ χάρακα... Σ. καὶ χαρακώσω κατὰ σοῦ στάσιν... Lxx. *& ducam circa te vallum*... Sym. *& factionem*, sive *stationem contra ducto communiam vallo*... Vulg. *& jaciam contra te aggerem*.... Alii, *& obsidebo te stativis*... Buxt. Lex. *& obsidebo te* (s.) *statione*, vel *firmus*, *fixus*, *obstinatus*... Cocc. Exod. 23. v. 22. *& angam*... Vulg. *& affligam affligentes te*...

BEN. plur. m. צָרִים אֶת־הָעִיר עָלֶיךָ, Jud. 9. v. 31. *oppugnaturi*, sive *obsessuri sunt urbem super te*, i. te incluso... Cum præfix. וְהַצָּרִים *hostiliter invadentes* (*qui ipsos infestabant*) *obsidentes*...

INFIN. cum præf. לָצוּר *ad obsidendum*...

IMPER. 2. p. s. f. צוּרִי *obside*...

FUT. 3. p. s. m. יָצַר, correpto τῶ (ו) vel (ּ), ob accentum retractum, vel ob maqqaph in (ָ hhatoúph) cujus loco, ad euphoniam ob ר, usurpatur (ַ), vide Gram. Hebr. tom. 1. p. 251. c. 1. & t. 2. p. 309. c. 1. יָצַר־, cum (ַ) sub characteristica ex forma quiescentium Pé, vide eandem Gram. t. 1. p. 251. c. 1. (vel potiùs ab ipso יצר, quod τῷ צור & יצר, nonnunquam mutuo accipit significationem...) יָצַר *angustabit*, *anget*, *arctabit*...

Digitized by Google

Cum præf. quare correpto ob accentum retractum τῆς (ו) vel (י) in (-hhatoúph) cujus loco usurpatur (-), ut mox supra, תָּצַר, & ex forma τῆς צָר, vel potiùs ex ipso, וַיָּצַר *& angustavit, angustia fuit, obsedit, ligavit, formavit*.... 3. p. f. f. cum præf. ab eod. יָצַר, וַתֵּצֶר *& angustia fuit*... 2. p. f. m. תָּצֻר, & τῆς (ו) propter accentum ob particulam negativam, aut prohibitivam אַל *ne*, ab ultima ad penultimam retractum, in (-hhatoúph) analogus corripiendo; sed ad euphoniam ob ר in (-) correpto, vide Gram. Hebr. tom. 2. p. 310. c. 1. תָּצַר *ne obsideas, ne hostiliter agas*... Cum affix. correpto ad euphoniam τῆς (ו) in (-), תְּצֻרֵם *ne hostiliter agas in eos*... 2. p. f. f. ex forma τῆς יָצַר, vel potiùs ab ipso, תֵּצְרִי *angustaberis* ab incolis... 3. p. plur. m. cum præf. וַיָּצֻרוּ, & τῆς (ו) ad euphoniam in (-) correpto, תָּצֻרוּ *& obsederunt, ligarunt*. 1. p. pl. c. נָצוּר, O. διαχάψωμεν... Σ. περισφίγξωμεν... Lxx. *largiamur*... Sym. *circumcirca stringamus*... Vulg. *compingamus*.... Alii, *adhibebimus*...

NIPHAL נָצוֹר, unde Ben. f. m. cum (י) in fine loco τῆς (ו), vide Gram. Heb. tom. 1. p. 253. c. 1. & præfix. ה, vices relativi gerente, וְהַנִּשְׁאָר וְהַנָּצוּר בָּרָעָב יָמוּת, Ezech. 6. v. 12. O. καὶ ὁ περιεχόμενος ἐν λιμῷ συντελεσθήσεται *& qui circumdatus fuerit, in fame consumetur*... Vulg. & alii, *& qui relictus fuerit, & obsessus*, (Alii ex Paoul τῆς נָצַר, *servatus* à gladio) *fame morietur*, peribit...

HIPHIL הֵצִיר, vel ob ר, הֵצַר, Lxx. θλίβω, ἐκθλίβω, ἐκτρίβω... Vulg. & alii, *premo, comprimo, stringo, constringo, angustio, ango, affligo, tribulo, extundo, elido, attero, extero*... Construitur cum ל...

Praet. 3. p. f. m. cum præf. וְהֵצַר לְךָ, Deut. 28. v. 52. Vulg. 1°. *& conteras*... 2°. *obsideberis*... Alii utrobique, *& tibi angustiam faciet*, sive *tibi angustia erit*... 1. p. f. c. cum præf. ex forma (-), וַהֲצֵרֹתִי *& angustabo*...

Ben. f. f. כְּלֵב אִשָּׁה מְצֵרָה, Jerem. 49. v. 22. O. ὡς καρδία γυναικὸς ὠδινούσης. Vulg. *quasi cor mulieris parturientis*. Alii cum Chald. *sicut cor mulieris, cui est angustia, tribulatio*... Alii, ὡς καρδία γυναικὸς ὀδυνώσης, (Trom. Kircher.) sive ὀδυνώσης. Quidam activè, (*& erit animus fortium Edom*...) *sicut animus mulieris dolore, angustiâ*... *afficientis*, prementis...

Infin. ex forma (-), הָצֵר *angustiâ afficere*... Cum præf. וּכְהָצֵר, 2. Paral. 33. v. 12. Vulg. *qui postquàm coangustatus est*...

Fut. 3. p. plur. m. cum præf. Nehem. 9. v. 27. *unde tradebas eos in manum hostium*, וַיָּצֵרוּ לָהֶם *ut hostiliter in eos agerent*...

HITHPAEL, ex altera forma, in qua (ו) quiescens mutatur in (י) mobile; fitque forma perfecta, vide Gram. Lud. *de Dieu*, p. 297. cum metathesi τῆς ת characterist. ipsiusque in ט ob צ præced. mutatione, vide Gram. Hebr. tom. 1. p. 189. ex terminatione (-), הִצְטַיֵּר, unde 3. p. plur. m. Fut. cum præf. in pausa, quare (-) primariæ vocis revocatum in (-) mutatur, וַיִּצְטַיָּרוּ, Jos. 9. v. 4. O. ἐπεσιτίσαντο καὶ ἡτοιμάσαντο... Ald. Complut. ἐπεσιτίσαντο... Lxx. Vatic. *paraverunt cibaria & apparârunt* se... Ald. Complut. *instituêre* Vulg. *tulerunt sibi cibaria*.... Alii cum Chald. *paraverunt sibi cibum*, vel *viaticum*... alternando scil. ד & ר, legendoque וַיִּצְטַיָּדוּ... Alii verò, *& legatos sese fecêre*, i. *finxerunt*... unde צִיר *missus, legatus*... Vide utrunque in R. צִיר.

צוּר m. Lxx. Aq. Sym. πέτρα, Aq. πέτρος, Lxx. ὄρος, Aq. Sym. Theod. ἀκρότομος, Lxx. θὶς, Sym. ψῆφος, (Lxx. μάχαιρα) πετεινὴ, Aq. στερεός, Lxx. ἅγιος, μέγας, βοηθός, (βοήθεια,) φύλαξ, ἀντιλήπτωρ, κτίστης, θεός, (θεοί,) κύριος... πλάσμα.... Vulg. & alii, *petra, lapis, saxum, rupes, mons, cujus summa* scil. *secta sunt partes*, aut *prærupta habens latera, littus*.... Sym. *calculus*, Lxx. *culter*; (Adjectivè,) *lapideus*... Metaph. *firmus, solidus, perfectus, sanctus, venerandus, magnus, summus, auxiliator*; Substantivè, (*auxilium*,) *custos, servator, susceptor, conditor, creator, Deus*, (*dii*

Digitized by Google

gentium) *Dominus... insidiator, irruens...* Item, *acies, acumen*, cultri scil. vel gladii... Lxx. item Verbaliter, *πλάσσω formo*, צַר ... צוּר וְשֶׁמֶן מֵחַלְמִישׁ, Deut. 32. v. 13. *oleumque ex silice rupis*, i. ex petra durissima... וַיְנַבֵּל צוּר יְשֻׁעָתוֹ, v. 15. *ac floccifecit petram*, (1. ad Corinth. 10. v. 4. *Christum...*) *salutem suam*, sive *servatorem suum*... צוּר יְלָדְךָ תֶּשִׁי וַתִּשְׁכַּח אֵל מְחֹלְלֶךָ, vers. 18. *petræ, quæ te genuit, oblivisceris*; imò, *oblivioni trades* hancce petram, i. *Deum te* (in lectulo crucis, aperto latere, confer Joan. 19. v. 34.) *cum dolore parturientem*... De תשי, vide supra, col. 1390. Isai. 51. v. 1.... *quærentes Deum*, (confer Osee 3. v. 5.) הַבִּיטוּ אֶל־צוּר חֻצַּבְתֶּם, Vulg. *attendite ad petram* (Christum) *unde excisi estis*, unde excidistis... Cum præf. וְצוּר *& rupes*.... הַהֹפְכִי הַצּוּר אֲגַם־מָיִם, Psal. 113. Hebr. 114. v. 8. *qui convertit petram* (Targ. לְאַגְמָא) *in rivum aquarum*... Conf. Exod. 17. v. 6. 1. ad Corinth. 10. v. 4. בַּצּוּר, & cum motione exclusi ה articuli, בְּצוּר *in rupe, rupem*... וּבְצוּר *& pro rupe*... לַצּוּר *in rupem*... וְלַצּוּר *& in rupem*... מִצּוּר *è rupe*... וּמִצּוּר *& è rupe*... Cum affix. יְהוָה צוּרִי וְגֹאֲלִי, Psal. 18. Hebr. 19. v. 15. *Dominus* (*Jehovah*) *petra mea & assertor meus*, Cocc. cui *in his Christum intelligendum esse, apparet, quia dicitur* Lapis, & Salvator, *& ad quem receptus est Paulus*, 1. Corinth. 10. v. 4. חַי־יְהוָה וּבָרוּךְ צוּרִי וְיָרוּם אֱלוֹהֵי יִשְׁעִי, Psal. 17. Hebr. 18. v. 47. *vivat Dominus; & benedicta sit petra mea, id est, laudetur Deus salutis meæ*, sive *servator meus*. מִי אֱלוֹהַּ מִבַּלְעֲדֵי יְהוָה וּמִי צוּר זוּלָתִי אֱלֹהֵינוּ׃ הָאֵל הַמְאַזְּרֵנִי חָיִל, v. 32. *quis Deus præter Dominum? aut qua petra* (quis servator) *præter Deum nostrum?* Quis Deus præter *illum Deum, qui præcingit me virtute...?* Nota quòd, ubi Deus, aut Dominus (*Jehovah*) ter nominatur, ibi tres SS. Trinitatis personæ recenseantur... Unde secunda cum affixo, primæ scilicet personæ, ferè profertur, quippè quæ carnem vel induenda, vel induta nostram, nostra magis esse videatur... Conf. Psal. 66. Hebr. 67. v. 8. Psal. 117. Hebr. 118. v. 16.... צוּרָם *rupes eorum*... Cum præf. & affix. כְּצוּרֵנוּ *sicut rupes nostra*, c. Plur. צוּ (ו) in (ֻ) correpto, צֻרִים *rupes, acies*... Cum præf. הַצֻּרִים *acies, acuti gladii, rupes*... וְהַצֻּרִים *& rupes*... R. צור Arabibus, *formavit*... unde צוּר *petra*.... sic dicta, quòd ex ipsa formantur multa, nempe simulacra, imagines, figuræ, cultri, &c. unde pro usu diversæ significationes.

צוּר Mass. *Tsóur*, Vulg. *Sur*, nomen propr. 1°. principis Madianitarum, patris Cozbi, quæ cum Zambri interfecta est in genitalibus, Num. 25. v. 15. & cap. 31. 8. Jos. 13. v. 21. 2°. filii Abi-gabaon, 1. Paral. 8. v. 30. & cap. 9. v. 36. Etym. *fortitudo*, à צוּר idem. Vel *vox sibilantis*, à צוּר Syris, idem.

צוּרָה f. Lxx. *βοήθεια*, Vulg. *auxilium*, ex צוּר *petra*... Vulg. item & alii, *formâ*... Lxx. item, Verbal. *διαγράφω describo*... Constr. צוּרַת הַבַּיִת, Ezech. 43. v. 11. *formam* (Vulg. *figuram*) *domûs*. Cum affix. צוּרָתוֹ *formam ejus*, m. Cum præf. affix. & contractione, vel potiùs syncopa ה ֶ , vide Gram. Hebr. tom. 1. pp. 127. & 128. וְצוּרָם (pro וְצוּרָתָם), Psal. 48. Hebr. 49. v. 15. *& forma eorum*... O. *ἡ βοήθεια αὐτῶν*... Lxx. Vulg. *& auxilium eorum*.... Referebant (uti & Cocc.) ad צוּר... Scribitur porrò cum (י) pro (ו) secundùm Massorethas. Plur. cum præf. בְּצוּרוֹת *in rupibus*... Cum affix. absque (י) pluralis num. indice, vide Gram. Hebr. t. 1. p. 128. c. 1. צוּרֹתָיו *formis ejus*, m. Rad. eadem ac præced.

צַוְּרוֹן m. unde plur. cum præf. & affix. in pausa, unde ו (ֹ) penult. in (ֹ) mutatur, מִצַּוְּרֹנָיִךְ, Cant. 4. v. 9. O. *τραχήλων σου*. A. *ἀπὸ τραχήλου σου*. Σ. *τοῦ τραχήλου σου*. Lxx. *cervicum tuarum*. Aq. *de collo tuo*. Sym. Vulg. *colli tui*. Alii, *è collulis tuis*. Est enim (ex forma) diminutivum, quasi blandientium... (Vide Gram. Hebr. tom. 2. p. 253. c. 1.) à singulari masc. צַוָּאר vel צַוַּאר, *collum*, quod vide supra, col. 1986.

צוּרִיאֵל Mass. *Tsóuriél*, Vulg. *Suriel*, nom. propr. principis Moholitarum, Num. 3. v. 35. Etym. *robur-Dei*, i. maximum, (vide Gram. Hebr. tom. 1. p. 472. c. 1.) à

Digitized by Google

צוּר *petra*, metaph. *robur*... unde cum (י) paragog. Antiquis notâ regiminis, vide eand. Gram. p. 125. c. 1. צוּרִי, & אֵל *Deus*.

צוּרִישַׁדַּי, & in pausa צוּרִישָׁדָּי, Mass. *Tsouri-schadhdái*, Vulg. *Surisaddai*, nom. propr. patris Salamiel principis Tribûs Simeon, Num. 1. v. 6. Etym. *fortitudo-omnipotentis*, i. maxima, à צוּר, unde constr. צוּרִי, ut mox supra; & שַׁדַּי *omnipotens*.

צַח m. Lxx. λευκός, Sym. λαμπρός, Lxx. φῶς.... Vulg. & alii, *albus*, *candidus*, *limpidus*, *nitidus*, *serenus*, *perspicuus*, *dilucidus*, *splendidus*, *fulgidus*, *clarus*, (abstractum pro concreto) *lux*, *lumen*... רוּחַ צַח שְׁפָיִם בַּמִּדְבָּר, Jerem. 4. v. 11. O. πνεῦμα πλανήσεως ἐν τῇ ἐρήμῳ *ventus erroris*, (i. oberrans, sive inconstans) *in deserto*, Vulg. *ventus urens in viis, quæ sunt in deserto*, Alii, *ventus* siccus (æstuosus, fortis, vehemens...) *locorum eminentium*, i. in locis excelsis.... Quidam ex usu Arabico, *ventus*, qui *vehementiâ suâ perstrepit, obtundit... edita loca in deserto; qui non est ad ventilandum, aut purgandum*... est *vis filiæ populi mei. Hinc ventus plenus veniet in me*, Christum... כְּחֹם צַח עֲלֵי־אוֹר, Isai. 18. v. 4. *sicut calor nitidus super lucem*... Sic quidam totum versum: *Nam sic dicit Dominus ad me: Quiescam, & exspectabo... in loco parato* (in altari) *meo; dum calor luceat propter solem; donec nubes densa obumbret calori messis*. Nempè, *usque ad consummationem sæculi*, confer Matth. 28. v. 20. Agitur hîc de utrâque persecutione, unâ nimirùm post primum, alterâ ante secundum Christi adventum futurâ, nomine messis designatâ... Sunt porrò τῷ צַל & צַח Infinitivi τῆς Qal Verborum צָלַל, צָחַח, ex forma (-), vide Gram. Hebr. tom. 1. p. 217. c. 1.... Plur. ex terminatione fem. לְדַבֵּר צָחוֹת, Isai. 32. v. 4. O. λαλεῖν εἰρήνην. Σ. τρανά. Lxx. *loqui pacem*, Sym. & alii, *clara*, *distincta*, *articulata* Verba. Rad. צָחַח *luxit*, *clarus*, *nitidus*... *fuit*.

צִיבָא Mass. *Tsibhá*, Vulg. *Siba*, nom. proprium viri, unius è Nathinæis, i. Deditítiis, Esdr. 2. v. 43. Etym. *macula*, *sordes*, à צבא Arab. idem.

צִחֵה m. unde constr. וַהֲמוֹנוֹ צִחֵה צָמָא, Isai. 5. v. 13. O. paraphrasticus, ἐγενήθη νεκρῶν, διὰ λιμὸν καὶ δίψος ὕδατος *facta est* (*multitudo*) *mortuorum propter famem & sitim* (penuriam... etiam) *aquæ*. Vulg. *siti exaruit*. Alii, *arens siti*, Quidam, *ariditate*, *ardoreve sitis*... Est enim τὸ צִחֵה substantivum, formæ אִשֶּׁה, excidente daghésch ex τοῦ ח, ut fit, absque compensatione. R. צָחָה *aruit*, *arsit*...

צְחוֹת plur. ex terminatione fem. vide צַח, col. præced.

צָחַח QAL. Gr. ζέω, Lxx. λάμπω, Vulg. & alii, *ferveo*, *caleo*, *areo*, *ardeo*, *luceo*, *splendeo*, *fulgeo*, *clarus*... *candidus*, *nitidus*... *sum*.

Praet. 3. p. plur. c. צַחוּ מֵחָלָב, Thren. 4. v. 7. *nitebant præ lacte*...

צְחִיחַ m. O. (cum voce סֶלַע) λεωπετρία, pro λειοπετρία... Lxx. *lævitas* petræ, sive petra *lævis*... Alii, *lævitas*, *nitor*... Adjectivè, *levis*, *nitidus*... Vulg. *limpidissimus*.... Constr. עַל־צְחִיחַ סֶלַע, Ezech. 24. v. 7. *super nitorem petræ*, i. *super nitidam*, *levem*, Alii, *eminentem*, *sublimem*, Cocc. *nudam*... *petram*. Cum præf. לִצְחִיחַ *in nitorem*... Plur. cum præf. (quod cum metathesi τῆς (י) scribitur בַּצְחִיחִים, sed legitur) מֵאַחֲרֵי לַחוֹמָה בַּצְּחִיחִים, Nehem. 4. v. 13. O. κατώτερον τοῦ τείχους ἐν τοῖς σκεπεινοῖς, vel σκεπινοῖς, *post murum in absconditis*, Vulg. *per circuitum*, Alii, *in verticibus*, Alii, *in excelsis*, Alii, *in summitatibus saxorum*... Quidam, *in fossis*, *siccis* scil. R. צָחַח *nituit*, *aruit*...

צְחִיחָה f. unde שָׁכְנוּ צְחִיחָה, Psal. 67. Hebr. 68. v. 7. O. τοὺς κατοικοῦντας ἐν τάφοις. A. ἐσκήνωσαν λεωπετρίαν. Σ. κατοικήσουσιν ξηρότητα. Θ. κατοικήσουσιν πεποιθότες. Lxx. Vulg. *qui habitant in sepulcris*. Aq. *tentorium fixère ad lævem petram*. Sym. *inhabitabunt ariditatem ardoris*, sive *ex ardore*, aut *ardentem*. Theod. *habitavère confidentes*. Alii, (*sed refractarii*, sive *desertores*, uti Cinæi, confer Jud. capp. 4. & 5. ubi hujusce psalmi clavis) *habitant in ariditate*, *in loco siticoso*, *sterili*... à singulari masc.

צחחה, quod vide mox supra; utriusque R. צחח *nituit, luxit, aruit*...

צחנה f. unde cum affix. וְעָל צַחֲנָתוֹ, Joël. 2. v. 20. O. καὶ ἀναβήσεται ὁ βρόμος (vel uti legit Theod. βρῶμος) αὐτοῦ, *& ascendet sonitus*, vel *fœtor ejus*, m. Vulg. *putredo ejus*, Alii, *ascendet, inquam, graveolentia ejus*, Aquilonaris hostis, vel locustæ... Rad. צחן Ægyptiis, Syrisve, *contaminavit*... unde per metath. Angl. *to stinck*, Germ. *stincken, fœtere*... Hinc *contaminatus* Gallorum vulgo dicitur *Sagan*...

צחצחות plur. f. unde cum præfix. וְהִשְׂבִּיעַ בְּצַחְצָחוֹת נַפְשֶׁךָ, Isai. 58. v. 11. O. καὶ ἐμπλησθήσῃ καθάπερ ἐπιθυμεῖ ἡ ψυχή σου *& impleberis, sicut desiderat anima tua*, Vulg. & alii, *& implebit splendoribus animam tuam*, Alii, *& saturari faciet in siccitatibus*, (i. in summa ariditate, plurale enim eminentiam denotat,) *animam tuam*, sive *corpus tuum, teipsum saturari faciet* tempore ἀνομβρίας, ac proinde & famis, Grot. Quidam, *& saturari faciet rebus salubribus* (seu constantibus, i. veritatibus, aut summa veritate...) *animam tuam*, à sing. masc. צחצח, vel צחצחון *tsabhtsábbon*, vel *tsáhhtsabbon* Arab. idem ac מצחצח *metsábhbhaton, salubris res.* R. צחח Arab. *sanus, integer, vitii expers, verus fuit*... Geminatis duabus primis radic. צחצח *manifestata fuit, constititque* res. Gi.

צחק QAL (per aphæresin, vel metath. Hispan. *chacotear*, Gall. *caqueter, goguenarder, se goguer, gausser*... Ces deux derniers sont bas.) Lxx. Aq. γελάω, Lxx. συγχαίρω... Vulg. & alii, *rideo, arrideo, irrideo, ludo, illudo, ludos facio*, sive *reddo, garrio, jocor, gaudeo, lætor cum amico lætante*... Hinc Gr. σκάζομαι... Construitur & cum ל...

PRAET. 3. p. s. f. וַתִּצְחַק שָׂרָה, Gen. 18. v. 13. *risit, derisit... Sara dicendo*... 2. p. s. f. in pausa, unde (-) in (-) sub ח mutatum, צָחָקְתְּ *risisti*... 1. p. s. c. צָחַקְתִּי *risi.*

FUT. 3. p. s. m. כָּל־הַשֹּׁמֵעַ יִצְחַק־לִי, Gen. 21. v. 6. *omnis, qui resciverit, ridebit de me*, ludos faciet... Vulg. *corridebit mihi.* O. συγχαρεῖταί μοι. Cum præf. in pausa, quare רֵי (-) ult. in (-) mutatur, וַתִּצְחַק *& risit.* 3. p. s. f. cum præfix. וַתִּצְחַק *& risit, derisit*... Sara.

PIEL צחק (excidente daghésch absque compensatione) Lxx. γελοιάζω, παίζω, ἐμπαίζω... Vulg. & alii, *rideo, arrideo, irrideo, joco, dico, ludos reddo, joculor, jocor, ludo, alludo, colludo, illudo*...

BEN. s. m. מְצַחֵק, Gen. 21. v. 9. *risui exponentem* (ὁ scil. יִשְׁמָעֵאל τὸν יִצְחָק *risui exponebat*); est enim nominis allusio, Gr. fratrem præ se contemnebat, quasi Abrahæ potior hæres, uti ex his, *non enim hæres erit*.... videtur. Gen. 26. v. 8. O. παίζοντα, Vulg. *jocantem*, Grot. Menoch. Corn. à lapide.... *attrectantem liberiùs* quàm mos ferebat in alienam. Judæi de coitu, huc refertur istuc Sardanapali, ἐσθιε, πῖνε, ὀχευε, i. *ede & bibe & lude.* Cum præf. Gen. 19. v. 14. *& visus eis* כִּמְצַחֵק *quasi joco dicens*...

INFIN. cum præf. Exod. 32. v. 6. *& surrexerunt* לְצַחֵק *ad ludendum*... id de idolatria, scortatione, homicidiis... interpretantur plerique... (-) pro (-) ob accentum retractum, לְצַחֶק *ad irridendum*..

FUT. 3. p. s. m. cum præf. וַיְצַחֵק *& ludebat*...

צחק m. Lxx. γέλως, Vulg. & alii, *risus*; צְחֹק עָשָׂה לִי אֱלֹהִים, Gen. 21. v. 6. *ludos mihi reddidit Deus*, risui me *exposuit*... Cum præfix. לִצְחֹק *risui* exponêris, deridenda propinaberis... R. צחק *risit, derisit*...

צחר m. unde in pausa, וְצֶמֶר צָחַר, Ezech. 27. v. 18. O. καὶ ἔρια... ἐκ Μιλήτου, (fortè olim μηλωτῆς) *& lanas... de Mileto*... A. Θ. καὶ ἐρίοις Σαὸρ... *& lanis Seór*... Vulg. *in lanis coloris optimi*, Alii, *lana candoris, nitoris*, i. *candida, nitida.* Est צחר *tsóhhron* Arabibus, *color terræ parùm ruber, ad albedinem leviter declinans*, Gi. Chald. עֲמַר סוֹלְת בְּבִינָא *& laná melotæ* (i. *ovinâ*, ἀπὸ τῆς μηλωτῆς, *ovina* pellis... ἀπὸ τῆς μήλου *ovis*... non verò *Mileti*, aut *Milat*, per majus M. uti posuit Matth. Pol. ex τοῖς Lxx.) *circumligatâ.* רחלות יוצאות כבונות *oves egrediuntur* (die Sabbatho) *circumligatæ*, scil. cum panniculo circa corpus,

Digitized by Google

ut lanam conservent puram. Buxtorf. Fil. unde *oves pellitæ* Varroni dictæ... Ergò & malè vertit interpres Latinus τὸ τῦ Targum, עֲמַר מִילַת כְּבִינָא *& lanâ sericâ subtili*... Rad. צחר Arabibus in XI. Conjug. *exaruit*, *rubuit*que herba, Gi. *valdè alba fuit.*

צֹחַר Masc. *Tsôhhar*, nomen propr. 1°. filii Assur ex Halaa uxore, 1. Paral. 4. v. 7. ubi scribitur יִצְחָר, legitque Vulg. *Isaar.* 2°. patris Ephron, Gen. 23. v. 8. ubi Vulg. *Seor.* 3°. filii Simeon, filii Jacob, Gen. 46. v. 10. ubi Vulg. *Sohar*, & Exod. 6. v. 15. ubi Vulg. *Soar*... Etym. *candidus*, *rubicundus*, à צָחַר Arabibus, *rubuit*, &c. ut mox supra.

צְחֹרָה f. unde plur. רֹכְבֵי אֲתֹנוֹת צְחֹרוֹת, Jud. 5. v. 10. O. ἐπιβεβηκότες ἐπὶ ὄνε θηλείας μεσημβρίας, O. ἄλλως, λαμπήνων, O. ἄλλως, λαμπουσῶν... Σ. ὀνάδων στιλβουσῶν, Θ. ὑποζυγίων, Lxx. *qui ascendistis super asinam femellam meridiè*, aliter, *lampenas* (Arcadicas) aliter, *fulgentes asinas*... Sym. *asinas splendentes*, Theod. *subjugales*... Vulg. *qui ascendistis super nitentes asinos*... Alii, *equitantes* (in) *asinis subalbis*, sive *rubidis*, aut *ex albo & rubro distinctis*.... Hîc autem non intelliguntur principes, quorum insigne erat equis, vel mulis equitare, vide Deut. 17. v. 16. 2. Reg. 13. v. 29.... sed plebei, puta, mercatores. A singulari masc. צחור Arab. *albo*, *rubro*que *distinctus* asinus, Gi. Rad. צָחַר Arabibus in XI. Conjug. *exaruit*, *rubuit*que herba, Gi. *valdè alba fuit*...

צִי m. unde cum præf. וְצִי אַדִּיר, Isai. 33. v. 21. A. καὶ τριήρης ὑπερμεγέθης... Σ. οὐδὲ ἐντολὴ κρατοῦντος... apud τὲς Lxx. vacat. Aq. Vulg. & alii, *neque trieris magna*... Alii, *magnifica*, *nobilis*... Alii, *oneraria magna*... Alii, *classis*... Aliud *trieris*, aliud *triremis*. *Triremes* tribus remis aguntur; *trieres*, ternis remorum ordinibus, Grot. Allucinantur ergò Ambros. Calep. qui scribit: *Trieres, is, gen. fem.* τριήρης. *Navis oblongæ genus est, quam Latini à tribus remorum ordinibus Triremem vocant.* Item, *Triremis*, *is*, *gen. fem. Navis oblonga est*, *tres habens remorum ordines.* τριήρης.... Joan. Scapul. διήρης, ες, ἡ, *subaudi* ναῦς, (vel δίηρες πλοῖον) *biremis*, *navis*, *quæ binis remis agitur. Sic* τριήρης *triremis*...? Sym. *neque præceptum potentis*... legebat צַו. Pl. cum præf. וְצִים, Num. 24. v. 24. O. καὶ ἐξελεύσεται... *& venient*... Vulg. *venient in trieribus*... Alii, *& naves*... *classis*... Alii, *& legiones*... בַּצִּים, Ezech. 30. v. 9. O. σπεύδοντες... *festinantes*... Vulg. & alii, *in trieribus*, *in navibus*... Ex terminatione fem. cum præf. בְּצִיּוֹת *in navibus*... Cum duplici (י), לְפָנָיו יִכְרְעוּ צִיִּים, Psal. 71. Hebr. 72. v. 9. O. ἐνώπιον αὐτῦ προπεσοῦνται Αἰθίοπες... A. εἰς πρόσωπον αὐτῦ κάμψουσιν Αἰθίοπες.... Σ. ἔμπροσθεν αὐτῦ ὀκλάσουσιν Αἰθίοπες.... Lxx. Vulg. *coram illo procident Æthiopes*... Aq. *in faciem ejus se incurvabunt Æthiopes*... Sym. *ante eum procumbent Æthiopes*... Alii, *ante eum incurvabunt se*, honoris cultûsque deferendi causâ, *solitudinarii*, *barbari*, *sylvani*, *accolæ deserti*... Alii, *ichthyophági*, sive *maritimi*, aut etiam *transmarini*, unde Quidam per metonymiam subjecti, *naves*, i. *nautæ*, ναυσιπόροι, seu ναυσιφόρητοι... Isai. 13. v. 21. O. θηρία... A. Σ. Θ. σιὴν... Lxx. Vulg. *bestiæ*... Aq. Sym. Theod. *siein*... Alii, *feræ* quævis, *bestiæ desertum incolentes*, *bestiæ sylvestres*, *bestiæ horrendæ*, *feles agrestes*, (*felis* Arabibus, ציין) plur. צייאן (dicitur), Alii, *simiæ*... Hebr. *deserta*, metonymia subjecti... O. alibi, δαιμόνια *dæmonia*, ἰνδάλματα *simulacra.* Cum præf. לְצִיִּים *barbaris*... Rad. צִיָּה (Hebræis idem olim, q. d. nunc צְוָה Chaldæis, צְוָא Syris, Arabibus...) *aruit*, *exaruit*... unde plurale integrum, צִיִּים *sicca*, *arida*, *deserta*... *loca*, per metonymiam adjuncti, *feri*, *barbari*, *feræ animalia*... Cum defectu τῦ (י), צִים, (à singulari צִי) *naves*, quibus scilicet sicco per amnes pede itur, imò, trans mare curritur.

צִיבָא Masc. *Tsibbân*, Vulg. *Siba*, nomen proprium 1°. servi Saül, 2. Reg. 9. v. 2. 2°. pueri Mephiboseth, 2. Reg. 16. v. 1. Etym. *pinguedo*, à צִיב, sive cum א emphat. צִיבָא Chald. idem.

Digitized by Google

צַיָּד m. unde plur. צַיָּדִים, Jerem. 16. v. 16. O. θηρευτάς... Vulg. & alii, *venatores*... R. צוּד *venatus est*... Hinc צַיָּד *venator*, formæ scil. דַּבָּר פַּעָּל, sed (·) penult. in (-) sequente daghésch per legem æquivalentiæ, mutato.

צַיִד m. Lxx. θήρα, θήρευμα, βορά, Lxx. Aq. Sym. ἐπισιτισμός, Lxx. κυνηγός... Vulg. & alii, *venatio, venatus, indagatio, quæ fit à venatore, præda venatu capta, esca, cibus, cibaria, commeatus, viaticum*, concretum pro abstracto, *venator, qui canes ducit, aut cum canibus venatur*... Lxx. item Verbaliter, κυνηγέω, *cum canibus venor*... גִּבֹּר צַיִד לִפְנֵי יְהוָה, Gen. 10. v. 9. *fortis venatione coram Domino, reverâ*, vel *sub cælo*... Erat sine controversiâ omnium fortissimus venatione cùm ferarum, tum hominum. Tyranni solent venatores vocari... אִישׁ יֹדֵעַ צַיִד, Gen. 25. v. 27. *Esau vir gnarus venandi*... unde posteà Tyrannus, sive Rex, à nomine עֵשָׂו, seu אֱדוֹם *Esau*, seu *Edom*, i. *rufus, ruber*, Græcè, Ἐρυθρᾶς vel Ἐρυθρός, *Erythrás* vel *Erythrús*, dictus; à quo Ἐρυθρὰ θάλασσα *Erythrúm mare*, sive *mare rubrum*... Vide Synops. כִּי־צַיִד בְּפִיו, Gen. 25. v. 28. *quia venatio in ore ejus* (Isaaci) sive *suo*, supple הָיָה *dulcis*, vel *grata erat*. Ellipsis verbi in sacro sermone haud infrequens; in pausa, quare (-) in (·) sub צ mutatur, בְּיוֹם מִכְרָם צָיִד, Nehem. 13. v. 15. *quâ die venderent escas*... Constr. צֵיד *venationem*... Cum præf. מִצַּיִד *de venatione*... Cum aff. מִי יָכִין לָעֹרֵב צֵידוֹ, Job. 38. v. 41. vel 39. v. 3. *quis parat corvo venationem suam*, m. sive *cibum venando capiendum?* צֵידָהּ *annonæ ejus*, f. Cum præf. & affix. מִצֵּידוֹ *à venatione sua*, m. מִצֵּידִי *de venatione mea*, c. צֵידָם *viatici*, seu *commeatûs eorum*, מִצֵּידָם *de commeatu eorum*. R. צוּד *venatus est, cibum venando paravit*... venatio Antiquis cibus.

צֵידָה f. vide supra צֵדָה, col. 1975.

צִידוֹן Mass. *Tsidhón*, Vulg. *Sidon*, nom. proprium 1°. primogeniti Chanaan, Gen. 10. v. 15. 2°. urbis, Jos. 11. v. 8. & cap. 19. v. 28. Matth. 11. v. 21. Act. 27. v. 3. à Sidone, primogenito Chanaanis, à quo condita fuit, nomen habuit... Jos. 11. v. 8. & cap. 19. v. 28. dicitur צִידוֹן רַבָּה *Sidon magna*; unde nonnulli crediderunt aliam fuisse Sidonem parvam. Sic S. Hieronymus in libro de situ & nominibus locorum ad vocem *Cana: Cana usque ad Sidonem majorem: est quippe & altera minor ad cujus distinctionem major hæc dicitur... Sed nil vetat*, inquit Reland. *quominus credamus epitheton magnæ ei datum sine respectu ad aliam minorem. Altum enim apud veteres de Sidone minore silentium*... Imò, hujusce epitheti *magnæ*, rationem reddere videtur Eusebius eam (urbem) ita describens in Onomastico. Σιδὼν, πόλις ἐπίσημος Φοινίκης. Ὅριον δὲ ἦν τὸ παλαιὸν τῶν Χαναναίων βόρειον· ὕστερον δὲ τῆς Ἰουδαίας, ἐπεὶ καὶ αὐτὴ γέγονε τῆς κληρονομίας τοῦ Ἰσραήλ· φυλὴ γὰρ Ἀσὴρ ἐκληρώσατο· ἀλλ᾽ οὐκ ἐξῆρεν αὐτῆς τοὺς ἀλλοφύλους ἡ φυλὴ Ἀσὴρ, φησὶν ἡ γραφή. S. Hieronymus, *Sidon urbs Phœnices insignis*, (ad mare sita,) *olim Chananæorum terminus ad aquilonem respiciens & posteà regionis Judææ. Cecidit autem in sortem Tribûs Aser, sed eam non possedit, quia hostes nunquam valuit expellere*.... Nummi Sidonis plurimi circumferuntur.... Vide Had. Reland. Palæst. lib. III. p. 1010. & seqq. Etym. *venator, piscator*... à צידון *Tsaiadon*, Arab. idem, (vide Thren. 3. v. 52. & Matth. 4. v. 18.) R. צוּד, in Præter. צַד Arab. *venatus, piscatus*... *fuit*.

צִידֹנִי Mass. *Tsídhoní*, Vulg. *Sidonius*, nom. patronymicum, sive commune virorum à Sidone oriundorum, Jud. 3. v. 3. Etym. idem, ac vocis præced.

צִידֹנִים Mass. *Tsídhoním*, Vulg. *Sidonii*, est plurale à sing. præced.

צִיָּה f. Lxx. Incert. ἄνυδρος, Sym. διψάδα, Aq. Sym. ἄβατος, Lxx. ἔρημος... Vulg. & alii, *aquâ carens, aquarum penuriâ laborans, siticulosus, siccus, aridus*... locus, *invius, desertus, eremus*... *siccitas, ariditas*.... Hinc Lat. *siccus*, Ital. *secco*, Hisp. *seco*, Gal. *sec*; nempe, יוֹד (י) *j* consonante, pronuntiato, more Hispanorum, qui proferunt *Khesum*, pro *Jesum*, ex Hebr. יֵשׁוּעַ *Jésouâhh*, Isai. 53. v. 2. וַיַּעַל כַּיּוֹנֵק לְפָנָיו

Digitized by Google

וּכְשֹׁרֶשׁ מֵאֶרֶץ צִיָּה, O. ἀνηγγείλαμεν ὡς παιδίον ἐναντίον αὐτοῦ, ὡς ῥίζα ἐν γῇ διψώσῃ. A. καὶ ἀναβήσεται ὡς τιθηνιζόμενον (al. τιθιζόμενον) εἰς πρόσωπον αὐτοῦ, καὶ ὡς ῥίζα ἀπὸ γῆς ἀβάτου. Σ. Καὶ ἀνέβη ὡς κλάδος ἐνώπιον αὐτοῦ, καὶ ὡς ῥίζα ἀπὸ γῆς διψώσης. Θ. Καὶ ἀναβήσεται ὡς θηλάζον ἐνώπιον αὐτοῦ, καὶ ὡς ῥίζα ἐν γῇ διψώσῃ. Lxx. *annuntiavimus quaſi parvulum in conſpectu ipſius, ſicut radix in terra ſitienti.* Aq. Quidam, *& aſcendet* (*creverit*, vel ſecundùm alios, ἀναῤῥηθήσεται *renuntiabitur, proclamabitur*, vel *exorietur*...) *ſicut lactens ad faciem ejus, & radix veluti*, vel *ſtirps de terra invia*, ex horto ſcil. concluſo... Sym. & alii, *& aſcendit ut ramus coram ipſo, & ſicut radix de terra ſitienti.* Theod. *& aſcendet ut lactens coram ipſo, & ſicut radix in terra ſitienti.* Vulg. & alii, *& aſcendet ſicut virgultum coram eo, & ſicut radix de terra ſitienti.* Alii... *de terra ſiccitatis*, ſive *ſicca*; nimirùm, ex ſolo non irrigato... ſive *ex utero neſcientis virum*... ἐκ τοῦ γὰρ μόνου τοῦ χρείου ὁ שִׁילֹה ſeu שִׁיל *Silo*, (i. *filius*, vel *filius ejus*, m. Eſt enim τὸ ה pro τοῦ ו...), ex nomine, formandus... Cum præf. וְצִיָּה *& ſiccitas*... בְּצִיָּה *in* terra *ſicca*... Plur. cum præf. בַּצִּיּוֹת, Pſal. 104. Hebr. 105. v. 41. *per ſiticuloſa*, Alii, *in navibus*... vide ſupra in צִי, col. 2009. R. צָוָה *excarnit*... uti ſupra, col. 2010.

צָיוֹן m. unde cum præf. כְּחֹרֶב בְּצָיוֹן, Iſai. 25. v. 5. Vulg. *ſicut æſtus in ſiti*... Alii, *ut æſtus in loco ſicco*, ſive *arido*, in regione arente, ubi nullum eſt refrigerium, Vatabl. Munſt... ibi לֹא־קוֹל שָׁאוֹן *haud tumultuoſa*, aut *clamoſa vox*... כְּפַלְגֵי־מַיִם בְּצָיוֹן, Iſai. 32. v. 2. Vulg. *ſicut rivi aquarum in ſiti*... Alii, *in deſerto, arido loco*... Virgilius ——— *quale per æſtum*

Dulcis aquæ ſaliente ſitim reſtinguere rivo.

O. utrobique uti nomen proprium Σιών *Sion.* Radix ead. ac vocis præced.

צִיּוֹן Maſſ. *Tſiion*, Vulg. *Sion*, nomen propr. montis Hieroſolymitani ad boream, uti *Acra* ad auſtrum... Had. Reland. cui *placent contraria*, vide p. 846. Dicitur *mons Domini, mons Sanctus*... Cujus in vertice erat arx conſtructa, quæ à Davide, civitas Davidis eſt vocata, 2. Reg. 5. v. 7. Matth. 21. v. 5. כְּטַל חֶרְמוֹן שֶׁיֹּרֵד עַל־הַרְרֵי צִיּוֹן, Pſal. 132. Hebr. 133. v. 3. *ſicut ros Hermonis*, ſive *Hermonicus*, i. copioſiſſimus, maximeque fœcundans *qui decidit ſuper montes Sionis*... Hic non agitur deſcenſu roris ex vertice montis Hermonis, longiſſimè diſtantis, in montes Sionis; ſed de comparatione roris, qui cadit in montem Hermonem cum rore, qui decidit in montes Sionis, licet uterque mons ſit ſui magnitudine longè diſſimilis. Cujus comparationis hæc redditur ratio: כִּי שָׁם צִוָּה יְהוָה אֶת־הַבְּרָכָה *quia præcepit* (voluit eſſe) *Dominus ibi* (nempe in monte Sionis) *benedictionem*... Haud temerè igitur veretur Had. Relandus, Palæſtinæ lib. I. p. 325. *ne candorem* ipſius (nodum in ſcirpo quærentis) *lector requirat*... Superlativum gradum terminatione cum non habeant Hebræi, illum circumſcribendo exprimunt, cum in genere, tum in ſpecie... In ſpecie, ſuperlativus gradus effertur quibuſdam vocibus, quæ miram emphaſin ac intentionem in Lingua Sancta obtinent. Unde הַרְרֵי אֵל, Pſal. 35. Hebr. 36. v. 7. *montes Dei*, i. montes maximi... כֶּרֶם... שֹׂרֵק, Iſai. 5. vv. 1. 2. *vinea*... τοῦ *Soréq*, i. vinea generoſiſſima... טַל חֶרְמוֹן, Pſal. 132. Hebr. 133. v. 3. *ros Hermonis*, i. ros copioſiſſimus... At *Chermon erat mons*, inquit Reland. ibid. *nive tectus, unde æſtivæ nives Tyrum ſolebant deferri, teſte Hieronymo: qui ſi æſtivo tempore nives ſuppeditet, quando rorem copioſum excipit? Num hyeme?* Reſp. 1°. ros Hermonicus copioſiſſimus poteſt dici per metonymiam adjuncti, ex opinione ſcil. hominum, uti Jerem. 28. vv. 1. 5. 10. Hananias dicitur *Propheta*, quòd talis exiſtimaretur, non quòd reverâ eſſet. 2°. Eſt τὸ חֶרְמוֹן *Hermon* pars montis *Libani*, vel *anti-Libani*, Orientem verſus, ſupra Jordanis fontes, (ſic quidem dicta, quòd nivibus cooperta ſit, inhoſpitalis.... à חָרַם *anathematizavit, ab uſu ſepoſuit*... ſed) pro לְבָנוֹן *Libano* monte per ſynecdochen partis, metri fortè

Digitized by Google

ergò, sumpta. 3°. Non erat mons totus ex anathemate sui nominis adeò sterilis, adeoque infœcundus, quin præbere pecudibus vel Deo viventi in templo suo Hierosolymitano immolandis pascua pinguiora, ad quæ haud dubiè alludit, ψάλμις. Dato denique, non concesso, quòd hîc ageretur de Chermone illo, *qui non longè à monte Thabor nunc hoc nomine notus est, & jam tempore Hieronymi id nomen habuit*.... (Quod certè haud probatur his Sancti verbis: *Videbitur & Hermonim & torrens Endor*... *Hermonim* enim Hebraïcè חֶרְמוֹנִים, Psal. 41. Hebr. 42. v. 7. est plurale significans vel totum illum tractum, ubi situs est mons Hermon, nempè trans Jordanem, vel regionem inter eundem Hermonem & Thabor...) *Videat* ipse Relandus *quàm apte ex tanto intervallo ros delabi dicatur & descendere. Quis unquam fando audivit rorem, qui montem aliquem occupat, ad alium montem, qui* quinquaginta *milliarium Romanorum spatio inde abest, dici descendere?* Vide Reland. ibid. pp. 325. & 326. Etym. *locus siccus*... à צִיָּה, quod vide mox supra, idem.

צִיּוּן m. Gr. ξόανον, Lxx. σημεῖον, σκόπελον... Vulg. & alii, *statua, simulacrum, signum*, sive *monimentum* quodlibet *sepulchrale*, *titulus, tumulus, locus editus, ex quo circumjacentia oculis lustrari queunt, specula*.... Cum præf. מָה הַצִּיּוּן הַלָּז אֲשֶׁר אֲנִי רֹאֶה... הַקֶּבֶר, 4. Reg. 23. v. 17. *quid istuc monimenti, quod ego video? sepulchrale*, seu *sepulchrum est*... Plur. τῷ (ו) in (ֻ) correpto, צִיֻּנִים, Jerem. 31. v. 21. *signa, monimenta*, quibus scil. monearis... Vulg. in sing. *speculam*... à צִיֵּן, emphat. צִיּוּנָא, m. Chald. *nota, signum, epitaphium*... R. צִין in Paël, ex forma perfecta, צַיֵּן *signavit, designavit, denotavit*...

צִיבָא Mass. *Tsibbâ*, Vulg. *Siba*, nomen propr. 1°. unius è Nathinæis, Esd. 2. v. 43. 2°. unius è locis, ubi habitabant Nathinæi, Nehem. 11. v. 21. ubi Vulg. *Siaha*. Etym. *querela*, à צְוָחָה (mutato scil. ut fit, τῷ (ו) in (י), Chald. idem. R. צָוַח *vociferatus, questus*... *fuit*.

צִיִּים plur. Psal. 71. Hebr. 72. v. 9. Lxx. Αἰθίοπες, Vulg. *Æthiopes*, Alii, appellativè, vide supra in צִי, col. 2010.

צִינָה, vel potiùs צִנָּה idem, ac צִן (quod vide suo loco) cum ה locali. Est enim τὸ צִנָּה pro לְצִן... *in, per Sin*. Quod non senserunt nec Leusden, cui est *mons Arabia*, de quo Apostolus ad Galat. 4. v. 25. ubi Σινᾶ est pro Hebr. סִינַי, Deut. 33. v. 2. ubi Syr. posuit סיני *Sinai*, nec Pagnin. qui צִינָה (pro צִנָּה) à צִן vel צִין, distinguit... Imò & Lxx. Σινᾶ, & Vulg. *Sina* scripsère, quasi τὸ ה finale non esset locale...

צִינֹק m. unde cum præf. Jerem. 29. v. 26. *ut mittas eum in nervum (cippum, vel carcerem*...) אֶל־הַצִּינֹק, O. Θ. καὶ εἰς τὸν καταῤῥάκτην. A. Στιόχ. Σ. μόχλον. ὁ Σύρος, εἱρκτήν. Lxx. Theod. & alii, *& in cataractem, id est*, Gal. *entre la berse*, ou *grille*, *& la porte de la Ville*... *cataracta* Vatablo est fossa profunda, in quam vincti demitti solent, Gal. *cachot*... Aq. voce Hebraïcâ retentâ, aut quasi nomen propr. *Sinóch*. Sym. & alii, *in vinculum (in nervum*, non *vectem*...) Syrus, & Vulg. *in carcerem*... Alii, *in compedes*, vel *manicas*. Alii etiam, *ferreas*... De etymo τοῦ צִינֹק, nempè, *navicula sugentis*, & de formâ cruciatûs ac victûs (Hebræis certè incognitâ,) vide Buxtorf. Lex. R. צנק Samarit. *coarctavit, clausit*...

צִיעֹר Mass. *Tsiyór*, Vulg. *Sior*, nom. propr. urbis Tribûs Juda, Jos. 15. v. 54. Etym. *parvitas*, Gal. *petitesse*; à צָעִיר *parvus, vilis, minor*... *fuit dignitate*; unde צְעִיר *parvitas*, formæ scil. τοῦ צִינֹק *nervus*, vel *compressio*... quod vide mox supra.

צִיץ QAL, unde 3. p. s. m. Praet. cum (ָ) ex forma propria, uti Arabibus צאץ ex צִיץ... צָץ הַמַּטֶּה, Ezech. 7. v. 10. O. ἡ ῥάβδος ἤνθηκεν, Ἀλλ. ἤνθησεν ἡ ῥάβδος, Lxx. *virga floruit*, Alius, Vulg. & alii, *floruit (floret) virga*... *Tribus* Judæ, Grot. מַטֶּה *& virgam & Tribum* significat.

HIPHIL הֵצִיץ, Lxx. ἀνθέω, ἐξανθέω, βλαστάνω, ἐξαιτέω, ἐκλάμπω... Vulg. & alii, *floreo, splendesco, niteo, effloresco, per summa emineo, erumpo, emitto, pullulo, germino*,

germino, produco, capite exerto aspicio, respicio, prospicio, promineo, foris appareo, emico, promico... Hinc ζιζάνιον *zizanium*, sive *gramen loliaceum spicâ longiore, flore stamineo... cujus semen μεθυσικόν*, unde illi nomen Gal. *yvroye*, seu *yvraye*.

Ben. s. m. מֵצִיץ מִן־הַחֲרַכִּים, Cant. 2. v. 9. Lxx. ἐκκύπτων διὰ τῶν δικτύων *emicans per retia*, sive *clathros*, aut *cancellos*, i. ferramenta ipsa lignave directa atque transversa, retis in modum structa inter se & compacta, quibus fenestræ semper muniri consueverunt. Est τὸ חֲרַכִּים plur. m. à sing. חֲרַךְ emphat. חַרְכָּא Chald. *foramen, fenestra, cancelli, clathri*.... unde etiam per aphæresin Ital. *Rachetta*, Hisp. *Raqueta*, Gal. *Raquette*... diminutif de *Treillis*, que les Espagnols appellent *Reja*, ou comme ils prononcent, *Rekba*...

Fut. 3. p. s. m. Psal. 102. Hebr. 103. v. 15. *Homo*: (Nominativus per מבתדא *mobtadâm* Arab. absolutè positus, vide supra אִתִּי, col. 1996.) *sicut herba dies* (in plur.) *ejus*: כְּצִיץ הַשָּׂדֶה כֵּן יָצִיץ *sicut flos agri, ita floret*... וְעָלָיו יָצִיץ נִזְרוֹ, Psal. 131. Hebr. 132. v. 18. O. ἐπὶ δὲ αὐτὸν ἐξανθήσει τὸ ἁγίασμά μου. (Σ. ὁ ἁγιασμὸς αὐτοῦ.) Ἀλλ. τὸ κέρας. Ἄλλ@, ἀφόρισμα αὐτοῦ. Ἄλλ@, τὸ ἀφωρισμένον αὐτοῦ. Lxx. & Vulg. Lat. *super ipsum autem efflorebit sanctificatio mea*. (Sym.... *sanctificatio, nazaræatus, ipsius*, ex affixo 3. p. s. m. (ו) pro quo legebant οἱ Lxx. (י) affix. 1. p. s. c...) Alius, *cornu*, Alius, *separatio*, Alius, *separatum ipsius*. S. Hieronymus & alii, *diadema, corona, ejus*... Sine dubio regni Messiæ depicta hic est perennitas & majestas; Gejerus. Cum præfixo (ו) convertenti, unde retracto accentu, τὸ (ָ), vel (ָ) in (ַ) corripitur, vide Gram. Hebr. t. 2. p. 309. & nomine conjugato, emphaseos significati intendendæ ergò, vide eand. Gram. t. 1. p. 533. וַיָּצֵץ צִיץ, Num. 17. v. 8. al. 23. *& florere florem fecerat*, i. emiserat florem pulcherrimum... 3. p. plur. m. cum præf. וְיָצִיצוּ *& florebunt*... וַיָּצִיצוּ *& floruerint*...

צִיץ m. Lxx. Aq. ἄνθ@, Lxx. πέταλον, Sym. βλάστημα, Vulg. & alii, *flos, folium*, propriè, *floris, in amplitudinem expansum*, unde metaphoricè, *bractea, lamina*... (*penna*, pennata ala,) *germen*, idipsum *quod germinando prodiit*... נָבֵל צִיץ, Isai. 40. v. 7. *cecidit flos, quia ventus Domini*, i. vehementissimus, *sufflavit in eum*... Exod. 28. v. 36. *& facies* צִיץ זָהָב טָהוֹר *florem* (*bracteam, vittam, coronam, corollarium* διάδημα...) *de auro purissimo*... Fingebatur ad cidarim, pertingebatque ab aure ad aurem, & id quidem in parte capitis anteriore Vatabl. ex Munst... significabat remissionem eorum peccatorum, quæ inverecundâ committebantur fronte, Fagius ex Munst... תְּנוּ־צִיץ לְמוֹאָב, Jerem. 48. v. 9. O. δότε σημεῖα τῷ Μωάβ... A.... ἄνθ@, Σ.... βλάστημα, Lxx. *date signa* (militaria scil. i. tollite vexilla...) *Moabo, quia incensione incendetur* ipsius habitatio ... Aq. Vulg. & alii, *date florem*, Sym. *germen*, Alii, *date alam* (vel *pennam*, sive *alas*, vel *pennas*.) Ex usu Chald. *Moabo, quia volando volabit*, i. ocyssimè avolabit ...Cum præf. וְצִיץ נֹבֵל, Isai. 28. v. 1. *& flori decidenti*... O. τὸ ἄνθ@ ἐκπεσὸν... Lxx. *flos cadens*... Ἄλλ@, ὡραῖον... Alius, *species*, vel *speciosum*... כְּצִיץ *sicut flos*... Plur. צִיץ (ִ) in (ְ) sequente daghésch per legem æquivalentiæ mutato, וּפְטוּרֵי צִצִּים, 3. Reg. 6. v. 18. O. Ἐξαπ. Σ. καὶ πέταλα καὶ ἀνάγλυφα... A. Θ. καὶ γλύμμα ἐκπεπταμένα ...Hexaplorum, Sym. *& lamina & sculptura*... Aq. Theod. *& circumsculpta excidentia*... Vulg. *& cælaturas eminentes*... Alii, *& cælaturas florum*, variorum, liliorum... Alii, *& apertiones florum*, per ὑπαλλαγήν, pro *flores apertionum*, sive *flores aperti*. R. צוּץ *floruit*...

צִיץ Mass. *Tsíts*, Vulg. *Sis*, unde cum præf. 2. Paral. 20. v. 16. *ascensuri enim sunt per clivum* הַצִּיץ, Lxx. ἀναβάσει Ἀσίς, Vulg. *nomine Sis*, Alii appellativè, *floris*, sive *floridum*... *qui est*... פְּנֵי מִדְבַּר *contra solitudinem Jeruél*. R. צוּץ *floruit*...

צִיצַת f. unde constr. Isai. 28. v. 4. *& erit* צִיצַת נֹבֵל צְבִי... O. τὸ ἄνθ@ τὸ ἐκπεσὸν τῆς ἐλπίδος... *flos, qui decidit de spe gloriæ*, Vulg. *flos decidens gloriæ*... Alii, *flos ma-*

Digitized by Google

cescentis plantæ, nempè, *decoris gloriæ ejus*, Ephraïmi scil. R. צִיץ *floruit*...

צִיצִת f. Lxx. κράσπεδον, Vulg. & alii, *fimbria, limbus, instita*... Item, *cincinnus*... Cum præf. וַיִּקָּחֵנִי בְּצִיצִת רֹאשִׁי, Ezech. 8. v. 3. O. κ) ἀνέλαβέ με τῆς κορυφῆς με... A. Θ. τῷ κρασπέδῳ τῆς κορυφῆς με... Σ. μαλλῷ... Ἀλλ. τῆς κεφαλῆς με... Lxx. *& sustulit me vertice meo*... Aq. Theod. *fimbriâ*, sive *fasciâ*... (fortè תְּפִלִּין *Tephillín*, Gr. φυλακτηρίοις *phylacteriis*.. vide Gram. Hebr. t. 2. p. 528.) *verticis mei*... Sym. *comâ*.. Alius, *capite meo*... Vulg. & alii, *cincinno capitis mei*... לְצִיצִת *in fimbriam, peniculamentum*... R. צִיץ *floruit, apparuit, emicuit*... unde צִיצִת *fimbria, cincinnus*... quòd utrunque longè appareat, emicet...

צִיר QAL, (unde Arabibus in Præterito I. Conjug. صار...) ex quo HITHPAEL ex forma perfecta, cum metathesi τῦ ת charact. ipsiusque in ט ob צ, primam radic. mutatione, vide Gram. Hebr. t. 1. p. 189. ex terminatione (-), הִצְטַיֵּר, unde 3. p. plur. m. Fut. cum præf. in pausa, quare (-) primariæ vocis revocatum in (-) mutatur, וַיִּצְטַיָּרוּ *& legatos se simularunt*, vide in צִיר, ad quod temerè istuc refertur... Quid ni, amabo, dentur Verba quiescentia Aïin (י), i. quorum secunda radicalis est (י), apud Hebræos, uti apud Arabes? Quippe cùm inveniantur usitata vel in Qal, sive in prima Conjug. (sicut apud & Arabes) uti videre est in צִיץ.

צִיר m. Lxx. Aq. πρέσβυς, Sym. ἀπόστολος, Lxx. ἄγγελος, Sym. ἀγγελία, Lxx. στρόφιγξ, Aq. στρόφος, Lxx. τὰ ἔντος, ὠδίν... Vulg. & alii, *legatus, missus, apostolus, nuncius* (vel potiùs *nuntius*, Calep.) *nuncia, nuncium, cardo, vertebra, epistomium*, (i. instrumentum illud æneum, inquit Calep. quo in fontibus ora salientium obthurantur, vertibulum in medio habens pertusum, quod admittit, vel arcet aquam: Galli suâ linguâ *fontem* vocant; vel ipsum etiam vertibulum, Gal. *robinet, ou clef d'une fontaine, d'une canelle... qui sert à en ouvrir, ou fermer le tuyau*...) *intestina, intestinorumque morbus, dolor parturientis*, i. *vehementissimus, cruciatus, tormina*... Item, *imago, idolum*... Ultimæ illæ significationes in plurali frequentiores... Cum præf. וְצִיר אֱמוּנִים מַרְפֵּא, Prov. 13. v. 17. O. ἄγγελος δὲ σοφὸς ῥύσεται αὐτόν. A. Σ. ὅμηρος πίστεως ἴασις. Θ. φύλαξ πίστεως ἴασις. Ἀλλ. ἄγγελος πίστεως ἰώμενος. Lxx. & quidam, *nuntius autem sapiens ipse se liberabit*. Aq. Sym. *obses fidei*, sive *fidelis, medela*. Theod. *custos fidei, medela*. Alius, *nuntius fidei*, seu *fidelis sanat*. Vulg. *legatus autem fidelis, sanitas*. Alii, *at legatus veritatum*, i. veracissimus, *salus*... Abdiæ v. 1. *Auditum audivimus* (i. clarissimè *à Jehováh*) *à Domino*, וְצִיר בַּגּוֹיִם שֻׁלָּח, O. κ) περιοχὴν εἰς τὰ ἔθνη ἐξαπέστειλεν. Σ... κ) ἀγγελίαν... Lxx. *& munitionem in gentes misit*: Sym. *& legationem*... Vulg. *& legatum ad gentes misit*: Alii, *& legatus ad gentes missus est*: Quidam, *qui legatus ad gentes mittendus* est; τὸ enim (ו) loco pronominis relativi quandoque usurpatur, vide Gram. Hebr. t. 1. pp. 507. & 614. c. 1. nom. XIX. Cum affix. Prov. 26. v. 14. הַדֶּלֶת תִּסּוֹב עַל־צִירָהּ *ut janua vertitur in cardine suo*, f. Plur. צִירִים, Theod. ὅμηροι, ὠδῖνες... *obsides, munitiones*... Vulg. & alii, *legati, tormina, cruciatus, dolores*, propriè quales parturientium, sive gravissimi... Item, *imagines, idola*... Nota quòd Hebræis, *tormina*, ac *idola* iisdem exprimantur vocibus, nempè, צִירִים, צִיר, עֲצַבִּים, עֶצֶב, עָצָב, עֹצֶב... per metonymiam scil. causæ, quòd videlicet, illa corpus, hæc animam coarctent ac constringant.... אַךְ בָּךְ אֵל וְאֵין עוֹד אֶפֶס אֱלֹהִים׃ אָכֵן אַתָּה אֵל מִסְתַּתֵּר אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל מוֹשִׁיעַ׃, Isai. 45. vv. 14. 15. O. ὅτι ἐν σοὶ ὁ θεός ἐστι, κ) ἐκ ἔστι θεὸς πλήν σε, σὺ γὰρ εἶ θεός, κ) ἐκ ᾔδειμεν, ὁ θεὸς τῦ Ἰσραὴλ σωτήρ. A. πλὴν ἐν σοὶ ἰσχυρός, κ) ἐκ ἔστιν ἔτι πάρεξ σε θεός. Ἄρα ἰσχυρὸς ἀποκρυπτόμενος, θεὸς Ἰσραὴλ σώζων. Σ. μόνον ἐν σοὶ θεός, κ) ἐκ ἔστιν ἔτι, ἐδ' ὑπάρχει θεός. ὄντως σὺ θεὸς κρυφαῖος, θεὸς Ἰσραὴλ σώζων. Θ. πλὴν ἐν σοὶ ἰσχυρός, κ) ἐκ ἔστιν ἔτι πλὴν αὐτῦ. διὰ τῦτο ἰσχυρὸς κρυφαῖος, θεὸς Ἰσραὴλ σώζων. Lxx. *quia in te Deus est, & non est Deus præter te. Tu enim es Deus & nesciebamus*

Digitized by Google

mus, Deus Israël salvator. Aq. *veruntamen in te fortis, sed non est adhuc apud te Deus.* (Vide fidem ὑποσόλτε, ubinam, amabo, scripturarum invenît τό אֶפֶס significare παρὰ *apud?* Ecquis autem hic *fortis* in Deo ὢν, qui non sit *Deus?*) *Utique fortis absconditus, Deus Israël salvans.* Sym. *tantùm in te Deus, & non est præterea, neque existit Deus. Verè tu Deus absconditus, Deus Israël salvans.* Theod. *veruntamen in te fortis, & non est ampliùs præter ipsum. Proptereà fortis absconditus, Deus Israël salvator.* Vulg. *tantùm in te est Deus, & non est absque te Deus. Verè tu es Deus absconditus. Deus Israël salvator.* Alii, *profectò in te* (ô Christe, in te ὑποστατικῶς, in te σωματικῶς ad Col. 2. v. 9....) est *Deus, præter quem nullus est ultrà Deus. Verè tu es Deus abscondens te* in sinu patris, vel *absconditurus* in utero matris, in velamine corporis, sub specie panis, sub deformitate, aut *stultitiâ crucis... Deus Israël Salvator*... יַחְדָּו הָלְכוּ בַכְּלִמָּה חָרָשֵׁי צִירִים, v. 16. O. καὶ πορεύσονται ἐν αἰσχύνῃ. Ἐγκαινίζεσθε πρὸς μὲ νῆσοι. Lxx. *& versabuntur in confusione. Innovamini ad me insulæ.* Legebant חִדְּשׁוּ, alternando scil. ה & ד, & צוֹרִים, à צוֹר *Tyrus*, quondam insula... Vulg. *simul abierunt in confusionem fabricatores errorum.* Alii, *simul abierunt cum pudore artifices dolorum*, i. *idolorum*, צִירִים אֲחָזוּנִי, Isai. 21. v. 3. *tormina prehenderunt me*... Vulg. *angustia possedit me*... c. Constr. cum præf. כְּצִירֵי יוֹלֵדָה, ibid. *sicut dolores parturientis.* Cum affix. נֶהֶפְכוּ עָלֶיהָ צִירֶיהָ, 1. Reg. 4. v. 19. *effusa erant super eam constrictiones*, Alii, *angustiæ*, sive *anxietates... ejus*, f. Vulg. *dolores subiti.* Alii, *parturientis*, seu *partus*... Quidam, *eversi sunt super eam cardines ejus*, i. remissi sunt in ea præ timore, mœroreve nervi in quibus circumeguntur spiritus animales, à quibus artus continentur, quibus nituntur vires.. Metaphora sumpta à foribus cum evulsis cardinibus collabefactis. Sic Dan. 10. v. 16. *remissi sunt ex visione* צִירַי עָלַי *nervi* (quorum intentione spirituum animalium dependent vires, cursus... unde sensus motusque omnes ...) *mei in me, quare non remansit in me quidquam virium*... צִירַיִךְ *legatos tuos*, f. R. ציר Arab. *ivit, pervenit, efformavit*... in II. Conjug. *constituit, præfecit, posuit, proposuit, collocavit*... vel ציר Arab. *nocens, noxius fuit, angustavit, afflixit*...

צִירִים m. plur. *tormina, cruciatus*... vide צִיר, mox supra, col. 2019.

צִית QAL (vide in Verbo צִיר, quæ de horumce Verborum Iª. Conjug. diximus...) unde HIPHIL הִצִּית, Gr. per metathesin, αἰθύσσω *splendeo, calefacio, incendo... moveo, concutio... prorumpo... extendo*...

Fut. ex quo 1. p. f. c. cum affix. אֲצִיתֶנָּה יָחַד, Isai. 27. v. 4. Vulg. *succendam eam pariter?* Alii, (*quis ponet me veprem, sentem in bello, ut gradiar adversùs eam*,) *& eam simul incendam?* O. κατακέκαυμαι. Lxx. *combusta sum.* In Concordantiis Kircheri, Trommii... deest. In Lexico autem Hebraïco ad Hexapl. sic legitur: צית (unde) Hiphil הצית *incendit, succendit.* At pro 1. p. f. c. Futuri cum affix. (voce μεταφυτευθεὶς καὶ πόλεμος occurrente) אֲצִיתֶנָּה, Isai. 27. v. 4. hùc aliunde voces afferuntur duæ. Nempè, prima הַצִּיתוּ, Jos. 8. v. 8. ubi ad יצת, τῷ daghésch (τῷ צ impresso ad compensandum τὸ (י) deperditum,) duce duceretur Massorethicorum prudens punctorum; nec ad צית usque errare sineretur... sed longè alius in altera voce error, nimirùm, בְּהַצּוֹתוֹ, Psal. 59. Hebr. 60. v. 2. ubi Grammatica Hebraïca t. 1. p. 301. c. 2. consulta doceret (quod & ex ipso daghésch disceret Grammaticus Hebraïcus) τὸ בְּהַצּוֹתוֹ esse Infinitivum τῷ Hiphil τῷ נצה *vastatus... est*, cum præf. & affix.... unde vertendum Grammatico Hebraïco, non cum τοῖς Lxx. qui legerunt בְּהַצִּיתוֹ, à יָצַת, (non autem à צית) *succendit*... sed cum ipso *Hieronymo*, (licet ipse *Aquilam* exprimere videretur,) & cum aliis, *quando pugnavit, certavit, vastavit*... postquàm vastâsset... David. An hinc videatur D... Grammaticus Hebraïcus is, qui Divo Hieronymo (*in exponendis sacris Scripturis Doctori maximo*)

Digitized by Google

ludos, ubi lubuerit, impunè reddat?

צֵל m. Lxx. Sym. σκιὰ, σκέπη, Lxx. σκέπη... Vulg. & alii, *umbra*, & propriè & metaphoricè, *tegumentum*, *tegmen*, *tectum* domûs... Item, ἀσφάλεια *securitas*, καιρὸς *tempus*... צֵל הֶהָרִים, Jud. 9. v. 36. *umbram* (Vulg. *umbras*) *montium*... צֵל מֵחֹרֶב, Isai. 25. v. 4. *umbraculum ab æstu*.... צֵל יָמֵינוּ עֲלֵי־אָרֶץ, Job. 8. v. 9. (*nos heri sumus*...) *umbra dies nostri super terra.* Hinc Homo Pindaro σκιᾶς ὄναρ *umbræ somnium*; Sophocli καπνοῦ σκιὰ *fumi umbra*; Æschylo εἴδωλον σκιᾶς *umbræ imago*, aut *idolum*... *super terram*... Cum præfix. הַצֵּל *umbra*... בְּצֵל קֹרָתִי, Gen. 19. v. 8. O. ὑπὸ τὴν σκέπην τῶν δοκῶν μου. Lxx. *sub tegmen trabium mearum.* Vulg. *sub umbra culminis mei.* Alii, qui veniunt *sub umbram tigni*, in tabulati, vel tecti mei, præsidium... Synecdoche partis... Lxx. alibi, ἐπὶ *in*, ὑπὸ *sub*... præpositione scilicet duntaxat expressâ. Cum puncto exclusi ה artic. בַּצֵּל, *in umbra*, וּבַצֵּל *& in umbra*, יָמַי כְּצֵל נָטוּי, Psal. 101. Hebr. 102. v. 12. *dies mei extensa veluti umbra*, à sole videlicet qui serò majores umbras facit, sed quò longiores, tantò fiunt fini propiores.. Lxx. alibi, μεγάλως *magnificè*. Excluso ה artic. כַּצֵּל *sicut umbra*... לַצֵּל *in umbraculum*. Cum motione τοῦ ה artic. exclusi, נָקֵל לַצֵּל לִנְטוֹת, 4. Reg. 20. v. 10. *producere* solis *umbram leve* esset, nec, nisi quoad modum, miraculum; at ipsam reducere... Momentanea scil. fuit illa reductio.. Cum aff. צִלָּהּ *umbra ejus*, f. יְהוָה צִלְּךָ עַל־יַד יְמִינֶךָ *Dominus umbra tua ad manum dextram tuam*... צִלְּךָ *umbra tua*, f. סָר צִלָּם מֵעֲלֵיהֶם, Num. 14. v. 9. O. ἀφέστηκε γὰρ ὁ καιρὸς (τοῦ [illegible]) ἀπ' αὐτῶν. *occasio* (*rerum benè gerendarum*) *ab eis defecit.* Vulg. & alii, *recessit ab eis omne præsidium*; *umbra* pro præsidio, sive protectione; quia umbra homines ab æstu protegit, Oleaster. Ad verbum: *Recessit de super eos umbra.* Cum præf. & affix. בְּצִלָּהּ, בְּצִלּוֹ, *in umbra ejus*, m. — f. וּבְצִלּוֹ *& in umbra ejus*, m. מִצִּלּוֹ *ex umbra ejus*, m. בְּצִלִּי *in umbra mea*, c. Rad. צָלַל *obumbratus*... *est.*

צְלָא, צְלָה PEAL, Chald. per metathesin, Lat. *lixo*, Ital. *alesso*, Gr. λίσσομαι, λίτομαι, Lat. *lito*...

PAEL צַלִּי, Lxx. προσεύχομαι... Vulg. & alii, *oro*, *precor*, *preces fundo*, *vota facio*, seu *nuncupo*...

BEN. s. m. cum præf. וּמְצַלֵּא, Dan. 6. v. 10. *& orabat*... Plur. m. cum præf. וּמְצַלַּיִן *& orantes*...

צָלָה QAL (per metathesin Lat. *lixo*, Ital. *alesso*....) Lxx. Aq. Sym. Theod. ὀπτάω... Vulg. & alii, *asso*, *coquo*, propriè, *ad ignem torreo*...

INFIN. cum præf. לִצְלוֹת *ad assandum*...

FUT. 3. p. s. m. cum nomine conjugato, יִצְלֶה צָלִי, Isai. 44. v. 16. O.... ὀπτήσας... Α. Σ. Θ. ὤπτησεν ὀπτόν. Lxx.... *cùm coxisset* Aq. Sym. Theod. & alii, *assavit assum*, sive *asso*, i. optimè, *assavit*... Vulg. *coxit pulmentum*... 1. p. s. c. אֶצְלֶה *asso*...

צִלָּה Mass. *Tsillâh*, Vulg. *Sella*, nom. propr. alterius uxoris Lamech, Gen. 4. v. 19. Etym. *ululatus*, (i. flebilem ac mœstum sonum edens, Hispanis *aullar los lobos*, ò *mugeres*...) à צְלָא, unde emphat. צִלָּתָא, Syr. idem.

צָלַח QAL. Lxx. ἅλλομαι, ἐφάλλομαι, Sym. ὁρμάω, ἐφορμάω, Theod. ἐπαίρω, Lxx. εὐοδοῦμαι, εὔοδος, χρήσιμος εἰμι.. Alius, κατευθύνω... Vulg. & alii, *salio*, *desilio*, *prosilio*, *insilio*, *supersilio*, *irruo*, *impetu feror*, *prorumpo*, *invado*, *pervado*, *transeo*, *impetum facio*, (transitivè, *incito*, *cieo*, *infligo*,) *cum impetu ipse me infero*, *advenio*, *intervenio*, *supervenio*, *prosperum iter à Deo obtineo*, *felici rerum successu utor*, *prospero successu utens*, *utilis*, *commodus*... *sum*, (Gr. ἀλίζω,) Activè, *dirigo*, *quod pravum*, seu *obliquum erat*, *rectum*, *commodum*... *facio*, sive *reddo*, *rego*, *moderor*, *compono*, *constituo*... Aliquando cum accusat. & cum עַל־, אֶל־... construitur.

PRÆT. 3. p. s. f. in pausa, unde τοῦ (-) primariæ vocis revocatum sub ל loco τοῦ (·), Jerem. 12. v. 1. *quare*, vel *quusque*, Calv. דֶּרֶךְ רְשָׁעִים צָלֵחָה *via*, i. instituta & actiones, piscator, *impiorum*, sacerdotum mihi adversantium, Grotius, *pro-*

Digitized by Google

speratur? Frustrà igitur impii sibi ideò blandiuntur; frustrà & Judæi suam obtendunt prosperitatem ac si Deus esset illis propitius... Cum præf. וְצָלְחָה עָלֶיךָ רוּחַ יְהוָה, 1. Reg. 10. v. 6. *& insiliet in te Spiritus Domini*.... Verbo *insiliendi* actus transiens, permanens verò habitus voce *quiescendi* exprimitur. 3. p. plur. c. וְצָלְחוּ הַיַּרְדֵּן, 2. Reg. 19. v. 17. *& prosperè trajecerunt Jordanem*, Vulg. Participialiter, *& irrumpentes Jordanem*...

Imper. 2. p. s. m. וַהֲדָרְךָ צְלַח רְכַב עַל־דְּבַר־אֱמֶת וְעַנְוָה־צֶדֶק, Psal. 44. Hebr. 45. v. 5. *ad gloriam igitur illam tuam*, instar Regis ingredientis ad Regnum suum, *feliciter ingreditor; equita super Verbum veritatis justæque mansuetudinis*... Equus super quo Christus cœlos repetens equitat, vel currus, quo vehitur, ut *filius hominis*, est *Verbum veritatis*... sive *Filius Dei*... Aliis, *verbum veritatis*... est Evangelium...

Fut. 3. p. s. m. וְחֵפֶץ יְהוָה בְּיָדוֹ יִצְלָח, Isai. 53. v. 10. (ubi (ָ) loco ־ (ַ) sub ל,) O. καὶ βούλεται κύριος ἀφελεῖν.... A. Θ. ἐν χειρὶ αὐτοῦ.... Σ. καὶ θέλημα κυρίου ἐν χειρὶ αὐτοῦ εὐοδωθήσεται. Lxx. *& vult Dominus auferre*... Aq. Theod. *in manu ejus*.... Sym. & alii, *& voluntas Domini in manu ejus prosperabitur.* Vulg. & alii, *& voluntas Domini in manu ejus dirigetur.* Alii, *& voluntas* (*delectatio, favor, beneplacitum, desiderium, propositum*... Voluntas εὐδοκίας, Alex. Mor. i. opus redemptionis Christo commendatum, vide Joan. 4. v. 34. & cap. 6. v. 38.) *Domini prosperè succedet*... Ad verbum, *perrumpet, pervadet*... *in manu ejus*, i. ministerio ejus... פֶּן־יִצְלַח כָּאֵשׁ בֵּית יוֹסֵף, Amos 5. v. 6. O. ὅπως μὴ ἀναλάμψῃ ὡς πῦρ ὁ οἶκος Ἰωσήφ... Lxx. *ne resplendeat* (Vulg. *comburatur*) *ut ignis domus Joseph*.... Alii, *ne fortè disrumpat* Deus, *sicut ignis* lapides, *domum*, sive *familiam Joseph*, i. domum Ephraim, seu (apud Hosee) regnum Decem Tribuum... Drus. Alii... *erumpat quasi ignis* Deus, qui est *ignis consumens*, Deut. 4. v. 24... Jerem. 22. v. 30. *virum, qui in diebus suis nullum habebit successum; nec etiàm* יִצְלַח מִזַּרְעוֹ אִישׁ יֹשֵׁב עַל־כִּסֵּא דָוִד, O. αὐξηθῇ ἐκ τοῦ σπέρματος αὐτοῦ καθήμενος ἐπὶ θρόνου Δαυίδ... Lxx. *creverit de semine ejus, qui sedeat super thronum David*... Vulg. *erit de semine ejus vir, qui sedeat super solium David*... Alii, *prosperabitur de semine ejus vir sessurus super solium David*.... In pausa, unde (ָ) loco ־ (ַ) sub ל, Isai. 54. v. 17. *omne telum*, quod *formabitur contra te* לֹא יִצְלָח *nullum habebit successum*. Jerem. 13 vv. 7. 10. O. χρησθῇ, χρήσιμον... Cum præfix.... הֲיִצְלַח *num illi usui erit*...? 3. p. s. f. in pausa, quare (ָ) loco ־ (ַ) sub ל, תִּצְלָח, Num. 14. v. 41. Vulg. *cedet in prosperum*... Cum præf. הֲתִצְלָח *an prosperabitur*....? וַתִּצְלַח רוּחַ אֱלֹהִים רָעָה אֶל־שָׁאוּל וַיִּתְנַבֵּא, 1. Reg. 18. v. 10. O. καὶ ἐπῆλθε πνεῦμα θεοῦ πονηρὸν ἐπὶ Σαοὺλ, καὶ προεφήτευσεν... Vulg. & alii, *invasit Spiritus Dei malus* (i. maximè malus, τὸν) *Saul, & prophetabat*, Hebr. *prophetam sese finxit*, aut *credidit*... *putans*... 2. p. s. f. cum præf. וְצָלַחַתְּ *& prosperata fuisti*...

HIPHIL הִצְלִיחַ, Lxx. εὐοδόω, κατευοδόω, κατευθύνω, Lxx. εὐοδοῦμαι, Lxx. Syrus, κατευοδοῦμαι, Lxx. Aq. κατευθύνομαι, Lxx. εὐδοκέω, ἀγαπῶμαι, ἐπιτυγχάνω... Vulg. & alii, *prospero, secundo, dirigo*... & ita cum accusat. aut dativo... Passivè, *prosperor, secundor, dirigor, placeo, amor, prosperè ago, prosperos exitus habeo*...

Praet. 3. p. s. m. וַיהוָה הִצְלִיחַ דַּרְכִּי, Gen. 24. v. 56. *& Dominus fecit succedere*, felicem esse, *viam meam*. Cum præf. וְהִצְלִיחַ *& secundabit*... הַהִצְלִיחַ *an prosperavit*...? Cum affix. הִצְלִיחוֹ *secundavit eum*... 3. p. s. f. cum præf. וְהִצְלִיחָה *& prosperabitur*. 2. p. s. m. cum (ו) convertenti, unde accentus à penultima ad ultimam descendit, vide Gram. Hebr. tom. 2. p. 310. וְהִצְלַחְתָּ *& prosperaberis*...

Ben. s. m. מַצְלִיחַ *secundans*... Cum præf. Psal. 36. Hebr. 37. v. 7. *ne tu excites ipse te* בְּמַצְלִיחַ דַּרְכּוֹ *in eum qui felici viâ utitur*...

Imper. 2. p. s. m. cum præf. וְהַצְלַח *& prosperare*... Cum ה parag. הַצְלִיחָה *prospera*... Cum præf. & ה parag. וְהַצְלִיחָה־נָּא

Digitized by Google

וְצַלִּחוּ *vhatslibbahnau*... Nehem. 1. v. 11. *secunda igitur, assurge* (à נוּא Hebræis pro נְּאָ, sive נָּי Arabibus 2. p. f. m. Imperativi I. Conjug. Verbi נוא *surgo, assurgo, surgere studeo*... vide supra in פְּלֹה, col. 1464.) *servo tuo*... 2. p. plur. m. cum præf. וְהַצְלִיחוּ *& prosperamini*...

Fut. 3. p. f. m. יַצְלִיחַ *secundabit, prosperabit*... Cum præfix. & (-) in fine loco τῦ (-) vel (ִ), ob τὸ ח guttural. vide Gram. Hebr. tom. 1. p. 186. c. 1. וַיַּצְלַח *& prosperatus fuit*... 3. p. f. f. cum præfix. & (·) in fine absque (ִ) comite, הֲתִצְלָח *an prosperabitur*... 2. p. f. m. תַּצְלִיחַ *prosperabis* 2. p. f. f. תַּצְלִיחִי *secunderis eis*, vel *per ea*... 3. p. plur. m. cum præf. וְיַצְלִיחוּ *& prosperantur*... וַיַּצְלִיחוּ *& prosperati sunt*... 2. p. plur. m. תַּצְלִיחוּ *prosperabimini*...

צלח Chald. PEAL, unde APHEL, Lxx. κατευθύνω, εὐοδόω... Vulg. & alii, *dirigo, promoveo*... Intransitivè, *prosperè ago, felici rerum successu utor*... Construitur cum accusat. & præpos. ל, ב.

Praet. 3. p. f. m. cum ה loco τῦ א pro characteristica, & (-) loco τῦ (-) in fine ob gutt. ח, vide Gram. Hebr. & Chald. t. 2. p. 590. c. 1. Dan. 3. v. 30. *tunc rex*... הַצְלַח לְשַׁדְרַךְ בִּמְדִינַת בָּבֶל, Vulg. *promovit Sidrach .. in provincia Babylonis*... Intransitivè, Dan. 6. v. 29. *& Daniel hic* הַצְלַח, O. κατευθύνοντα ἐν τῇ βασιλείᾳ Δαρείου... *prosperè egit in regno Darii*... Vulg. *perseveravit usque ad regnum Darii*...

Peil f. m. cum præf. וּמַצְלַח *& prosperatur*... Plur. m. cum præfix. בָּנַיִן וּמַצְלְחִין, Esd. 6. v. 14. *ædificabant & proficiebant, ædificabant feliciter.* Cocc.

צְלָחוֹת plur. f. unde cum præf. וּבַצְּלָחוֹת, 2. Paral. 35. v. 13. O. verbaliter, καὶ εὐοδώθη *& prosperatum est*, Vulg. & alii substantivè, *&* (*in*) *ollis, gabatis*... Rad. צלח *prosperè, commodè egit*... unde sing. fem. צַלַּחַת (à quo plurale צְלָחוֹת) *olla*.... sic dicta ab Hebræis, (maximè quando in Ægypto sedebant עַל־סִיר הַבָּשָׂר *ad ollam carnis*... Exod. 16. v. 3.) quòd ex ipsa, si non vitæ prosperitas, certè commoditas pendeat...

צְלֹחִית f. unde קְחוּ־לִי צְלֹחִית, 4. Reg. 2. v. 20. O. λάβετέ μοι ὑδρίσκην, ἀλ. ὑδρίσκιον.... Lxx. *sumite mihi hydriam*, al. *hydriolam*... Vulg. & alii, *afferte mihi vas*... Alii, *phialam*, Alii, *paropsidem*, Alii, *patinam*... R. צלח *commodè... egit*... unde צְלֹחִית, f. *patina, discus*... sic dicta, quòd scil. hocce vasis genere ostenderetur frugum ubertas, unde & vitæ commoditas.

צַלַּחַת f. Lxx. ἀλάβαστρος, (al. πύξιον) κόλπος, Aq. Sym. Theod. μάλη, Aq. μασχάλη ... Alii, *alabaster*, sive *alabastrum*, vasis unguentarii genus longitudine fastigiatâ in pleniorem orbem desinens; vel formâ turbinatâ sine ansulis, (Vulg. *tabella* ... Alii, item, *scutella*, Alii, *lebes*, Alii, *gabata*, Alii, *frixorium*...) Vulg. & alii, *sinus, gremium, ala, axilla, ascella, manica*... Cum præf. בַּצַּלַּחַת *scutellam*... In pausa, quare (-) penult. in (-) mutatur, טָמַן עָצֵל יָדוֹ בַּצַּלָּחַת, Proverb. 19. v. 24. Cocc. *mergit ignavus manum suam in paropsidem*... cujus scil. unis in patinis est animus. Radix, aut etymon idem, ac præced.

צָלִי m. Lxx. Aq. Sym. Theod. ὀπτός... Vulg. & alii, *assus, assum, assatura*, Vulg. item, *pulmentum*.... Constr. צְלִי־אֵשׁ, Exod. 12. v. 8. *assum ignis*, vel *igne*... Adjectiva enim nominalia & participialia regunt genitivum, quo denotatur *causa efficiens* ... vide Gram. Hebr. t. 1. p. 486. Hæc crucifixionis Christi typus: *Christus in cruce assus*, Justin. contra Tryph... Arabibus, צלב tàm *asso*, quàm *crucifigo*... Rad. צלה *assavit*...

צְלִיל m. unde צְלִיל (ק׳) צְלִיל לֶחֶם שְׂעֹרִים, Jud. 7. v. 13. O. A. ἐγκρυφίας (O. ἄλλως, μαγίς, Σ. κόλλυρα) ἄρτου κριθίνου... Lxx. Aq. Vulg. *subcinericius* (Lxx. aliter, secundùm latinum ipsorum interpretem, *mensa*, Lex. ad Hexapl. *magis*, Sym. *collyra*, Italis, *torta*, Alii, *tostum*...) *panis hordeacei*... Quidam, *scutella* (i. vasis genus rotundi, concavi... à מָגִים *magis*, Chald. unde Gr. μαγίς, idem,) *panis hordeacei* ... R. צלח Lat. per metath. *lixo, elixo*... unde צְלִיל (uti à הָגָה *meditor*... הָגִיג *me-*

Digitized by Google

ditatio...) idem, quod פַּנִּים Chaldæis, *μαγὶς* Græcis, nempè, *scutella, paropsis, acetabulum, olla, lebes*... cujus radix גּפַּם Chald. *intumuit*... *comedit*...

צלל QAL (Gr. *ψάλλω, ψαλάσσω*...) Lxx. *ἠχέω, δύω, δῦμι*... (Ex Gr. *psallo*, propriè de sonitu fidium, *citharam pulso, attrecto, quatio*... Av. in Buxt. Conc.) Vulg. & alii, *sono, resono, tinnio*, (*contremisco, palpito*,) *subeo, submergor, profundum peto*, unde & *obumbror*...

PRAET. 3. p. plur. c. cum (ֻ) loco ־ֹ (ּ) sub litera repetitâ, nempè ל, vide Gram. Hebr. t. 1. p. 35. c. 1. צָלְלוּ כַּעוֹפֶרֶת, Exod. 15. v. 10. *absorpti* (*obumbrati, obscurati*...) *sunt tanquam plumbum aquis vehementibus*... כַּאֲשֶׁר צָלְלוּ שַׁעֲרֵי יְרוּשָׁלַםִ, Nehem. 13. v. 19. (ubi ־ֹ (ּ) simplex sub repetitâ ל, vide eand. Gram. ibid.) O. *ἡνίκα κατέστησαν πύλαι ἐν Ἱερουσαλήμ*.... Lxx. & quidam, *quando constiterunt portæ in Hierusalem*... firmæ scil. sive clausæ... (*quia præceperam ut clauderentur; prohibueramque ne aperirentur, nisi*... ibid.) unde Vulg. *cùm quievissent*... ex usu videlicet Æthiopico. Alii, *quum umbrarentur*, (opacarentur, Cocc.) vel *obtenebratæ essent*, i. *obtenebrescere cœpissent*... *portæ*.... nempe, *vespere*. Tunc enim incipiebat Sabbathi solemnitas... David Qimhhi, שֶׁיַּעֲרִיב הַשֶּׁמֶשׁ *sole ad vesperam inclinante*... Cocc. An ab oppositis montibus? An in meridie, quum sol non jaceret radios suos per portas? Narrat sacra historia mercatores per noctem mansisse extra muros: quod citiùs solito portæ clausæ essent. Diod. *quand les ombres du soir tomboient sur les portes*.. *Ferr. como se asolombraron*... לְקוֹל צָלְלוּ שְׂפָתַי, Habac. 3. v. 16. O. *ἀπὸ φωνῆς προσευχῆς χειλέων μου*.... Ἀλλ., *ἀπὸ τῆς φωνῆς τοῦ στόματός σου*... Lxx. substant. *à voce orationis labiorum meorum*... Alius, *à voce oris tui*... Vulg. *à voce contremuerunt labia mea*... Alii, *ad vocem* hanc, sive *famam* illam, seu *rumorem* istum... *palpitârunt* (*sonuerunt, depressa*, Quidam, *obscurata sunt*) *labia mea*...

FUT. 3. p. pl. f. cum ־ַ (ּ) loco ־ֹ (ֻ) sub צ, vel ex Hiphil... vide Gram. Heb. tom. 1. pp. 218. & 226. c. 1. תְּצִלֶּינָה, & ex forma defectivorum Pé נ, vide eandem Gram. ibid. תְּצִלֶּנָה *tinnient*...

HIPHIL ex forma (ֵ), מֵצַל, unde BEN. s. m. וְחֹרֶשׁ מֵצַל, Ezech. 31. v. 3. O. *καὶ πυκνὸς ἐν τῇ σκέπῃ*... Lxx. substant. & *densus tegmine*... Vulg. & *frondibus nemorosus*... Alii, & *cadua sylva inumbrans*... densa & implexa faciendæ umbræ commoda.

צְלָל m. Lxx. *σκιά*, Vulg. & alii, *umbra*... Usurpatur & propriè & metaphoricè, ut Lat. Cum affix. צְלָלוֹ, Job. 40. v. 17. vel 22. O. *σὺν ὀρθάμνοις*... Ἀλλ. *ῥαδάμνοις*... Σ. *σὺν τοῖς ἀκρεμόσι*... Lxx. *cum surculis*, sive *ramusculis*.... Al. *cum ramis teneribus*, seu *germinibus*... Vulg. & alii, *umbram ejus*... Plur. cum præf. הַצְלָלִים *umbræ*... Constr. צִלְלֵי *umbræ*... Rad. צָלַל *obumbratus*... *fuit*.

צֶלֶם m. Lxx. Aq. Sym. Theod. *εἰκών*, Lxx. *ὁμοίωμα, τύπος*, Sym. *ἀνδριάς*, Lxx. Theod. *εἴδωλον*... Vulg. & alii, *imago, effigies, similitudo ad archetypum expressa, forma, figura, statua, simulacrum, idolum*... Cum præf. נַעֲשֶׂה אָדָם בְּצַלְמֵנוּ, Gen. 1. v. 26. *faciamus hominem ad imaginem nostram*... *faciamus*... (non dicit ut in reliquis) *producat terra*: Intellectiva enim, quæ est forma hominis, non est ex semine per generationem, sed ex Deo, Lyra. Trinitatem personarum in Deo hinc colligunt patres, Hilar. August. Fulgent. apud Estium, & post eos alii, Munst.... secundùm S. Basilium nulla singularis persona (sana) sese, sive in singulari, sive in plurali, ad agendum excitat. Quare Hebræorum antiquissimi: *Ita loquitur*, inquiunt, *ad domum judicii sui*. Quid est hoc, nisi Filius, & S. Sanctus? Drusius. Videtur cum Filio loqui, ut Sibylla canit, lib. 8. *hujus consilio*... Non Angelos (ut volunt Judæi) alloquitur: illos (enim) Creatores appellare prorsus *ἀθεόλογον* est... Drusius. Alii vertunt נַעֲשֶׂה non *faciamus*, sed *fiat*, sive *factus*, seu *faciendus* est *homo*... (quasi in Benoni Niphâl, sed non

Digitized by Google

וְלִבָּה *vbatslibbahnan* ... Nehem. 1. v. 11. *secunda igitur, assurge* (à נא Hebræis pro נא, sive ני Arabibus 2. p. f. m. Imperativi I. Conjug. Verbi נוא *surgo, assurgo, surgere studeo* ... vide supra in צָלַח, col. 1464.) *servo tuo* ... 2. p. plur. m. cum præf. וְהַצְלִיחוּ *& prosperamini* ...

Fut. 3. p. f. m. יַצְלִיחַ *secundabit, prosperabit* ... Cum præfix. & (-) in fine loco τῦ (-) vel (',), ob τῆ ה guttural. vide Gram. Hebr. tom. 1. p. 186. c. 1. וַיַּצְלַח *& prosperatus fuit* ... 3. p. f. f. cum præfix. & (·) in fine absque (') comite, תַּצְלַח *an prosperabitur* ... 2. p. f. m. תַּצְלִיחַ *prosperabis* 2. p. f. f. תַּצְלִיחִי *secunderis eis*, vel *per ea* ... 3. p. plur. m. cum præf. וְיַצְלִיחוּ *& prosperantur* ... וַיַּצְלִיחוּ *& prosperati sunt* ... 2. p. plur. m. תַּצְלִיחוּ *prosperabimini* ...

צְלַח Chald. PEAL, unde APHEL, Lxx. κατευθύνω, ἐυοδόω ... Vulg. & alii, *dirigo, promoveo* ... Intransitivè, *prospere ago, felici rerum successu utor* ... Construitur cum accusat. & præpos. ל, ב.

Praet. 3. p. f. m. cum ה loco τῦ א pro characteristica, & (-) loco τῦ (-) in fine ob gutt. ה, vide Gram. Hebr. & Chald. t. 2. p. 590. c. 1. Dan. 3. v. 30. *tunc rex* ... הַצְלַח לְשַׁדְרַךְ בִּמְדִינַת בָּבֶל, Vulg. *promovit Sidrach* .. *in provincia Babylonis* ... Intransitivè, Dan. 6. v. 29. *& Daniel hic* הַצְלַח, O. κατευθύνων ἐν τῇ βασιλείᾳ Δαρείου ... *prospere egit in regno Darii* ... Vulg. *perseveravit usque ad regnum Darii* ...

Peil f. m. cum præf. וּמַצְלַח *& prosperatur* ... Plur. m. cum præfix. בָּנַיִן וּמַצְלְחִין, Esd. 6. v. 14. *ædificabant & proficiebant, ædificabant feliciter*. Cocc.

צְלָחוֹת plur. f. unde cum præf. וּבַצְּלָחוֹת, 2. Paral. 35. v. 13. O. verbaliter, κ. εὐοδώθη *& prosperatum est*, Vulg. & alii substantivè, *&* (*in*) *ollis, gabatis* ... Rad. צָלַח *prospere, commode egit* ... unde sing. fem. צַלַּחַת (à quo plurale צְלָחוֹת) *olla* .... sic dicta ab Hebræis, (maximè quando in Ægypto sedebant עַל־סִיר הַבָּשָׂר *ad ollam carnis* ... Exod. 16. v. 3.) quòd ex ipsa, si non vitæ prosperitas, certè commoditas pendeat ...

צְלֹחִית f. unde קְחוּ־לִי צְלֹחִית, 4. Reg. 2. v. 20. O. λάβετέ μοι ὑδρίαν, αλ. ὑδρίσκην .... Lxx. *sumite mihi hydriam*, al. *hydriolam* ... Vulg. & alii, *afferte mihi vas* ... Alii, *phialam*, Alii, *paropsidem*, Alii, *patinam* ... R. צלח *commodè* ... *egit* ... unde צלחית, f. *patina, discus* ... sic dicta, quòd scil. hocce vasis genere ostenderetur frugum ubertas, unde & vitæ commoditas.

צַלַּחַת f. Lxx. ἀλάβαστρον, (al. πύξιον) κόλπος, Aq. Sym. Theod. μάλη, Aq. μασχάλη ... Alii, *alabaster*, sive *alabastrum*, vasis unguentarii genus longitudine fastigiatâ in pleniorem orbem desinens; vel formâ turbinatâ sine ansulis, (Vulg. *tabella* ... Alii, item, *scutella*, Alii, *lebes*, Alii, *gabata*, Alii, *frixorium* ...) Vulg. & alii, *sinus, gremium, ala, axilla, ascella, manica* ... Cum præf. בַּצַּלָּחַת *scutellam* ... In pausa, quare (-) penult. in (-) mutatur, טָמַן עָצֵל יָדוֹ בַּצַּלָּחַת, Proverb. 19. v. 24. Cocc. *mergit ignavus manum suam in paropsidem* ... cujus scil. unis in patinis est animus. Radix, aut etymon idem, ac præced.

צָלִי m. Lxx. Aq. Sym. Theod. ὀπτός ... Vulg. & alii, *assus, assum, assatura*, Vulg. item, *pulmentum* ... Constr. צְלִי־אֵשׁ, Exod. 12. v. 8. *assum ignis*, vel *igne* ... Adjectiva enim nominalia & participialia regunt genitivum, quo denotatur *causa efficiens* ... vide Gram. Hebr. t. 1. p. 486. Hæc crucifixionis Christi typus: *Christus in cruce assus*, Justin. contra Tryph... Arabibus, צלב tàm *asso*, quàm *crucifigo* ... Rad. צָלָה *assavit* ...

צְלִיל m. unde צְלִיל (ק') צְלוּל לֶחֶם שְׂעֹרִים, Jud. 7. v. 13. O. A. ἐγκρυφίας (O. ἄλλοι, μαγὶς, Σ. κόλλυρα) ἄρτου κριθίνου ... Lxx. Aq. Vulg. *subcinericius* (Lxx. aliter, secundùm latinum ipsorum interpretem, *mensa*, Lex. ad Hexapl. *magis*, Sym. *collyra*, Italis, *torta*, Alii, *tostum* ...) *panis hordeacei* ... Quidam, *scutella* (i. vasis genus rotundi, concavi ... à מָגִיס *magis*, Chald. unde Gr. μαγὶς, idem,) *panis hordeacei* ... R. צָלָה Lat. per metath. *lixo, elixo* ... unde צְלִיל (uti à הָגָה *meditor* ... הָגִיג *me-*

Digitized by Google

ditatio...) idem, quod פִּינָּא Chaldæis, *πίναξ* Græcis, nempè, *scutella, paropsis, acetabulum, olla, lebes*... cujus radix נְפַס Chald. *intumuit*... *comedit*...

צָלַל QAL (Gr. ψάλλω, ψαλάσσω...) Lxx. ἠχέω, δύνω, δῦμι... (Ex Gr. *psallo*, propriè de sonitu fidium, *citharam pulso, attrecto, quatio*... Av. in Buxt. Conc.) Vulg. & alii, *sono, resono, tinnio*, (*contremisco, palpito*,) *subeo, submergor, profundum peto*, unde & *obumbror*...

Praet. 3. p. plur. c. cum (-) loco τῦ (ּ) sub litera repetitâ, nempè ל, vide Gram. Hebr. t. 1. p. 35. c. 1. צָלְלוּ כַּעוֹפֶרֶת, Exod. 15. v. 10. *absorpti (obumbrati, obscurati...) sunt tanquam plumbum aquis vehementibus*... כַּאֲשֶׁר צָלֲלוּ שַׁעֲרֵי יְרוּשָׁלִַם, Nehem. 13. v. 19. (ubi τῦ (ּ) simplex sub repetitâ ל, vide eand. Gram. ibid.) O. ἡνίκα κατέστησαν πύλαι ἐν Ἰερουσαλὴμ.... Lxx. & quidam, *quando constiterunt portæ in Hierusalem*... firmæ scil. sive clausæ... (*quia præceperam ut clauderentur; prohibueramque ne aperirentur, nisi*... ibid.) unde Vulg. *cùm quievissent*...ex usu videlicet Æthiopico. Alii, *quum umbrarentur*, (opacarentur, Cocc.) vel *obtenebratæ essent*, i. *obtenebrescere cœpissent*... *portæ*.... nempe, *vespere*. Tunc enim incipiebat Sabbathi solemnitas... David Qimhhi, שֶׁהֶעֱרִיב הַשֶּׁמֶשׁ *sole ad vesperam inclinante*... Cocc. An ab oppositis montibus? An in meridie, quum sol non jaceret radios suos per portas? Narrat sacra historia mercatores per noctem mansisse extra muros: quod citiùs solito portæ clausæ essent. Diod. *quand les ombres du soir tomboient sur les portes*.. *Ferr. como se asolombraron*... לְקוֹל צָלְלוּ שְׂפָתַי, Habac. 3. v. 16. O. ἀπὸ φωνῆς προσευχῆς χειλέων μου.... Ἄλλ., ἀπὸ τῆς φωνῆς τοῦ στόματός σου... Lxx. substant. *à voce orationis labiorum meorum*... Alius, *à voce oris tui*... Vulg. *à voce contremuerunt labia mea*... Alii, *ad vocem* hanc, sive *famam* illam, seu *rumorem* istum... *palpitârunt* (*sonuerunt, depressa*, Quidam, *obscurata sunt*) *labia mea*...

Fut. 3. p. pl. f. cum τσῦ (·) loco τῦ (ּ) sub צ, vel ex Hiphil... vide Gram. Heb. tom. 1. pp. 218. & 226. c. 2. תְּצִלֶּינָה, & ex forma defectivorum Pé נ, vide eandem Gram. ibid. תְּצִלֶּנָה *tinnient*...

HIPHIL ex forma (-), הֵצַל, unde Ben. f. m. וְחֹרֶשׁ מֵצַל, Ezech. 31. v. 3. O. καὶ πυκνὸς ἐν τῇ σκέπῃ... Lxx. substant. *& densus tegmine*... Vulg. *& frondibus nemorosus*... Alii, *& cædua sylva inumbrans*... densa & implexa faciendæ umbræ commoda.

צֵל m. Lxx. σκιά, Vulg. & alii, *umbra*... Usurpatur & propriè & metaphoricè, ut Lat. Cum affix. צִלְלוֹ, Job. 40. v. 17. vel 22. O. σὺν δενδρίοις... Ἀλλ. ῥαδάμνοις... Σ. σὺν τοῖς ἀκρεμόσι... Lxx. *cum surculis*, sive *ramusculis*.... Al. *cum ramis teneribus*, seu *germinibus*... Vulg. & alii, *umbram ejus*... Plur. cum præf. הַצְּלָלִים *umbræ*... Constr. צִלְלֵי *umbræ*... Rad. צָלַל *obumbratus*... *fuit*.

צֶלֶם m. Lxx. Aq. Sym. Theod. εἰκών, Lxx. ὁμοίωμα, τύπος, Sym. ἀνδριάς, Lxx. Theod. εἴδωλον... Vulg. & alii, *imago, effigies, similitudo ad archetypum expressa, forma, figura, statua, simulacrum, idolum*... Cum præf. נַעֲשֶׂה אָדָם בְּצַלְמֵנוּ, Gen. 1. v. 26. *faciamus hominem ad imaginem nostram*... *faciamus*...(non dicit ut in reliquis) *producat terra*: Intellectiva enim, quæ est forma hominis, non est ex semine per generationem, sed ex Deo, Lyra. Trinitatem personarum in Deo hinc colligunt patres, Hilar. August. Fulgent. apud Estium, & post eos alii, Munst.... secundùm S. Basilium nulla singularis persona (sana) sese, sive in singulari, sive in plurali, ad agendum excitat. Quare Hebræorum antiquissimi: *Ita loquitur*, inquiunt, *ad domum judicii sui*. Quid est hoc, nisi Filius, & S. Sanctus? Drusius. Videtur cum Filio loqui, ut Sibylla canit, lib. 8. *hujus consilio*... Non Angelos (ut volunt Judæi) alloquitur: illos (enim) Creatores appellare prorsus ἀθεόλογον est... Drusius. Alii vertunt נַעֲשֶׂה non *faciamus*, sed *fiat*, sive *factus*, seu *faciendus* est *homo*... (quasi in Benoni Niphal, sed non

Digitized by Google

נַעֲשָׂה, at נַעֲשָׂה fuerat ſcribendum...) quos ridet & impugnat Aben-Eſra... אַךְ־בְּצֶלֶם יִתְהַלֶּךְ־אִישׁ, Pſal. 38. Hebr. 39. v. 7. *ſane in imagine*, in idea, *abit*, vivit, *homo*.... unde illud Sophoclis... ὁρῶ γὰρ ἡμᾶς οὐδὲν ὄντας ἄλλο πλὴν Εἴδωλ' ὅσοι περ ζῶμεν, ἢ κούφην σκιάν. *video enim nos, qui vivimus, nihil aliud eſſe quàm imagines, aut leves umbras*... Vel *in imagine*... i. in rebus vanis nihilque ſolidi habentibus ſeſe occupat homo, unde ſequitur, *vanè profectò tumultuatur*... perſtrepit. Item hîc, aut alibi, *in umbra, in umbra mortis, in tenebris*... Cum affix. אֲדֹנָי בָּעִיר ' צַלְמָם תִּבְזֶה, Pſal. 72. Hebr. 73. v. 20. Lxx. Æthiop. Vulg. & alii, *Domine, in civitate tua imaginem ipſorum ad nihilum rediges*... Confer Eccle. 8. v. 10.... Chald. & alii, (accepto בָּעִיר per ſyncop. pro הָעִיר Infinitivo τοῦ Hiphil Verbi עוּר *expergefactus fuit*... in Hiph. *ſuſcitavit*... & interdum intranſitivè, *evaginavit*...) *Domine, quùm excitaveris te*, vel *illos, imaginem ipſorum contemnes*... *imaginem*... i. vel 1°. corpus: vel 2°. animam: vel 3°. utrunque ſimul: vel 4°. ſtatum hunc tranſitorium; vide Pſal. 38. Hebr. 39. v. 7. vel 5°. ſtatum eorum corruptum, ut Gen. 5. v. 3. vel 6°. oris eorum effigiem & figuram: vel 7°. felicitatem eorum & ſplendorem, ſive pompam, &c. imaginariam eorum felicitatem... An hæc cum ipſis deſcenderant in ſepulchrum, ut inde, ipſis ſuſcitatis, evaneſcant? Muis, Vatabl.... Quidam, *Domine*, Chriſte, *quùm expergefactus fueris imaginem ipſorum* (quâ ſcil. ipſi ſignaverant *lapidem*... Matth. 27. v. 66. Vel *obumbrationem ipſorum*, i. *ſaxum magnum* advolûtum *ad oſtium monumenti*... Matth. 27. v. 60.) *contemnes*... Cum præf. & aff. בְּצַלְמוֹ *in imagine ſua*... m. בְּצַלְמֵנוּ *in imagine noſtra*... c. Plur. conſtr. צַלְמֵי *imagines*... Cum præf. וְצַלְמֵי *& imagines*... Cum aff. צְלָמָיו *imagines ejus*, m.... צַלְמֵיכֶם *imagines veſtræ*, m.... R. צְלַם Chaldæis, Syris... *formavit, figuravit, pinxit, finxit*... unde צֶלֶם Hebræis, *imago*, ſive corporea, ſive incorporea.

צְלֵם, צַלְמָא, צְלֵם, & cum emphaſi, צַלְמָא, Chald. Lxx. εἰκών, Sym. ἀνδριάς; Theod. εἴδωλον... Vulg. & alii, *imago, ſculptile, idolum, ſimulachrum, ſtatua*, cultûs & honoris ergò erecta, uti Dan. 3. v. 1. Cum præfix. וּצְלֵם אַנְפּוֹהִי אֶשְׁתַּנִּי, Dan. 3. v. 19. Lxx. καὶ ἡ ὄψις τοῦ προσώπου αὐτοῦ ἠλλοιώθη... Vulg. & alii, *& aſpectus faciei illius mutabatur*... לְצֶלֶם *ſtatuæ*, וּלְצֶלֶם *& ſtatuæ*; emphat. cum præf. לְצַלְמָא *imaginem, ſtatuam*... R. צלם Syr. *formavit, figuravit, pinxit, finxit*...

צַלְמוֹן m. unde cum præf. בְּפָרֵשׂ שַׁדַּי ' מְלָכִים בָּהּ תַּשְׁלֵג בְּצַלְמוֹן, Pſal. 67. Hebr. 68. v. 15. *dum proſternit omnipotens reges per eam*, (nempe Jahelem,) *quæ in tenebris fulget*, σκιαγεῖ. Hujuſce verſûs, imò, totius Pſalmi clavis eſt caput IV. cum V. Jud. Eſt τὸ צַלְמוֹן, Aliis, τοῖς Lxx. Æthiop. Vulg.... idem mons, de quo mox infra. Eſt Aliis; *umbra, tenebræ*... Σελμών, *Euſebio in onomaſtico*, ἐν σκιᾷ *habent quidam codices Pſal. 68. v. 15.* pro בצלמון: *incertumque eſt omnino an & quis mons illic eo nomine indicetur.* Had. Reland. Palæſt. p. 344. R. צלם Æthiopibus, *tenebroſus, obſcurus factus eſt, tenebris obductus fuit*...

צַלְמוֹן Maſſ. *Tſalmôn*, Vulg. *Selmon*, nomen proprium Montis, Jud. 9. v. 48. cujus *memoratur ſitus in Samaritide, unde ramos arborum petiit Abimelech, quibus uteretur adverſus Sichemitas.* Had. Reland. Palæſt. p. 344. Etym. *umbra*, à צלם Æthiop. *tenebroſus, obſcurus factus eſt.*

צַלְמָוֶת, Lxx. Aq. Sym. σκιὰ θανάτου, Vulg. & alii, *umbra mortis*, Vulg. *caligo, imago, mortis*... Lxx. item, σκιά *umbra*, ᾅδης *infernus, ſepulchrum*... Adjectivè, ἄκαρπος *infructuoſus*, γνοφερὸς *caliginoſus*. Vulg. *tenebroſus*, וַיֹּצֵא לָאוֹר צַלְמָוֶת, Job. 12. v. 22. *qui educit ad lucem umbram mortis*... h. e. denſiſſimam. (Superlativum enim gradum terminatione cum non habeant Hebræi, illum circumſcribendo exprimunt, cum in genere, tum in ſpecie. Vide Gram. Hebr. tom. 1. p. 469.) Id autem fit in terræ motu, cùm, quæ intra terram erant, deteguntur omnia... Ma-

rlana.

Digitized by Google

riana. בֹּקֶר לָמוֹ צַלְמָוֶת, Job. 14. v. 17. *mane* (*aurora, matutina lux*) est *illis* (vel *illi*) *umbra mortis* .... *quia agnoscit* (amat), בַּלְהוֹת צַלְמָוֶת, ibid. *consternationes umbra mortis* ... *ai* בַּלָּהוֹת, plur. fem. à sing. בַּלָּהָה (Isai. 17. v. 14.) *terror*... R. non בָּהַל, uti φιλομαθέστατοι volunt, sed בָּלָה *vetustate consumptus* ... *est*; in Piël, בִּלָּה *consumpsit* ... ex Syr. *terruit, consternavit* ... Cum præf. וְצַלְמָוֶת *& umbræ mortis* ... Σ. σκεπασμένην θανάτῳ .. terram ... *opertam morte*. Job. 10. v. 21... וַתְּכַס עָלֵינוּ בְצַלְמָוֶת, Psal. 43. Hebr. 44. v. 20. O. καὶ ἐπεκάλυψεν ἡμᾶς σκιὰ θανάτου. Ἄλλ. καὶ ἐπεκάλυψας ἡμᾶς ἐν σκιᾷ θανάτου. Ἄλλ. ἐν τόπῳ σειρήνων. A. καὶ ἐπιπώμασας ἡμῖν σκιὰν θανάτου. Lxx. Vulg. *& cooperuit nos umbra mortis*, Alius, S. Hieron. & alii, *&* (Aq. *operculo veluti*) *operuisti nos umbrâ mortis*, Alius, *in loco sirenum* ... לְצַלְמָוֶת *in umbram lethalem*. Est τὸ צַלְמָוֶת vox composita ex צַל contractum ut fit, pro צָלַל *obumbratus* ... *est*; & מָוֶת, m. *mors*, unde צַל מוֹת, sive צַלְמָוֶת, i. *morte obumbratus, obscuratus fuit*.. quæ tamen, ut substantivum, nempe, *umbra-lethalis*.. sæpius usurpatur, quamvis non ex substantivo צֵל *umbra*, uti alii volunt, componatur. Aut enim τὸ (-) remaneret in regimine; aut in compositione post mutatum τὸ (-) in (·), vel in (-) sequeretur daghésch.

צַלְמֹנָה Mass. *Tsalmonáh*, Vulg. *Salmona*, nom. proprium loci, in quo castrametati sunt filii Israël profecti de monte Hor, Num. 33. v. 41. Etym. *figlina*, à צלמנא Syr. idem, unde מצלמנא Syr. *figulus, fictor*... R. צלם Syr. *figuravit, finxit*...

צַלְמֻנָּע Mass. *Tsalmunnáy*, Vulg. *Salmana*, nom. propr. regis Madian, Jud. 8. vv. 6. 7.... Psal. 82. Hebr. 83. v. 12. Etym. *simulachrum, comminutionis*, i. comminuendum, à צֶלֶם, ex quo in regimine, sive in compositione, צֶלֶם *simulachrum*, & ab inusitato מֻנָּע, (formæ כּוֹכָב *stella*...) *minutio, comminutio*... unde in compositione τὸ מ deperdito, indeque τὸ (ו) in (ּ) mutato, sequente scil. dagh. in deperditi τὸ מ, compensationem, נֻּע, ex quo compositum צַלְמֻנָּע *Tsalmunnáy*, sive *Salmana*... R. τὸ מָנַע, est מְנַע, Lat. *minuit, comminuit*... Gr. μινύθω.

צָלַע QAL, unde Arabibus ظلع, Fut. A. *inclinavit, propendit, declinavit*, pec. *à justo*. Gi. *claudicavit*, pec. *aliter quàm naturâ, repletus fuit ad satietatem, & cibo*, vel *potu distentus usque costas*, Ca. transitivè, *percussit in costa*, sive *latere*... mediâ Kesratâ, Fut. A. *claudus fuit naturæ vitio* ... Hinc Græcis per metath. & syncop. σκάζω, per metath. & aphæresin, χωλεύω...

Bᴇɴ. f. m. וְהוּא צֹלֵעַ עַל־יְרֵכוֹ, Gen. 32. v. 31. O. αὐτὸς δὲ ἐπέσκαζε τῷ μηρῷ αὐτοῦ. Lxx. *ipse autem claudicabat femore suo*. Vulg. *ipse verò claudicabat pede*. Cocc. & alii, *& is claudicabat in femur suum*; in latus lapsabat... Fem. f. cum præf. servato τὸ (-) masculini generis, quod ibi sæpe accidit, vide Gram. Hebr. t. 1. pp. 164. c. 1. & 2. הַצֹּלֵעָה *claudicantem*, Mich. 4. vv. 6. 7. ubi O. τὴν συντετριμμένην *confractam, contritam*... Soph. 3. v. 19. ἐκπεπιεσμένην *extritam, oppressione expulsam*...

צֵלָע, vel צֶלַע, vel צֵלָע, Lxx. Theod. πλευρά, Lxx. πλευρὰν, Lxx. Incert. κλίθος, Lxx. μέρος, ξύλον, ἐξέδρα... Vulg. & alii, *costa*, per synecdochen totius, *latus*, metaphoricè, *declivitas*, seu *devexitas*... *pars*, lateralis scil. *lignum, tabula, trabs* substructionis, quæ lateribus ædificii adhæret... *exhedra*, nempe, in ædificiis ædes addita porticibus, vel lateribus... Buxt. Lex. *cella, cubiculum, laterale*, seu *ad latus templi exstructum*... Cum præf. וַיִּבֶן יְהוָה אֱלֹהִים אֶת־הַצֵּלָע... לְאִשָּׁה, Gen. 2. v. 22. *& ædificavit costam illam*... *in viram*, in sociam, *in adjutorium simile sibi*... (*exstruxit costam illam* in laterale veluti ædificium...) In filiam, τὸ enim בָּנָה (ex quo בָּנִים, בָּנוֹת, *filii, filiæ*,) *liberos procreare* significat... וְרֹחַב הַצֵּלָע, Ezech. 41. v. 5. *& latitudinem substructionis*... (Hebr. *costæ*...) Hæc autem substructio cubito fuit angustior, quàm ea, quæ à Schelomone exstructa est, secundùm diversam proportionem Templi; quæ continentem quidem habebat speciem pteromatis, (alæ, sive secundi muri) & corium (ut Vitruvius

Digitized by Google

appellat) muri, in longitudinem Templi & latitudinem; sed in 30. Conclavia inter se distincta dividebatur, ad quæ suis 30. Januis patebat aditus. Jun... בְּצֶלַע *in latere*, הַצֶּלַע *& latus*, לְצֶלַע *substructioni laterali*, לְצֶלַע נָכוֹן, Psal. 37. Hebr. 38. v. 18. O. εἰς μάστιγας ἕτοιμος... Σ. εἰς τὸ σκάζειν παρεσκεύασμαι. Lxx. Vulg. *in flagella paratus*.. Sym. *ad claudicandum*, (Alii, *ad claudicationem, ad passionem, ad exitium, in casum*...) *paratus*, pronus... וּלְצֶלַע *& lateri*... Cum aff. עַל־צַלְעוֹ הָאֶחָת... עַל־צַלְעוֹ הַשֵּׁנִית, Exod. 25. v. 12. duo *in latere ejus uno*, vel ad latus ejus unum... duo *in latere ejus altero*, vel *ad latus ejus alterum*. Cum præf. & affix. וְאֵיד נָכוֹן לְצַלְעוֹ, Job. 18. v. 12. O. πτῶμα δὲ αὐτῷ ἡτοίμασται ἐξαίσιον. *ruina autem parata est ei insignis.* Vulg. *& inedia invadat costas illius.* Alii, *& calamitas parata (confirmata) ad latus ejus*, m. Alii, sic totum versum, *erit famelicum robur ejus*, (i. ipse erit famelicus, locutio est ut, *virtus Catonis*, pro *Catone*; *vis Herculis*, pro *Hercule*. Drus.) *calamitasque parata costæ ejus*, i. uxori ejus, unde Talmudici dicunt צַלְעִי *costa mea*, pro *uxore mea*, Merc... שֹׁמְרֵי צַלְעִי, Jerem. 20. v. 10. O. τηρήσατε τὴν ἐπίνοιαν αὐτοῦ... *observate mentem ejus*... Vulg. *custodientes latus meum*... Alii, (*omnes homines pacis meæ* antea amantes,) *observantes claudicationis meæ; si fortè, inquiunt, decipiatur; & prævaleamus ei*... בְּצַלְעִי *& in claudicatione mea*, c. Pl. שְׁנֵי צְלָעִים הַדֶּלֶת הָאַחַת גְּלִילִים, 3. Reg. 6. v. 34. O. δύο πτυχαὶ ἡ θύρα ἡ μία καὶ στροφεῖς αὐτῶν, (Alex.) δύο... *valvæ duæ unæquæque fores*, (i. Gal. *chaque porte étoit à deux battans*) *ipsarumque valvarum cardines* (Alex.) *duo*... πτυχαὶ sive πτύχες sunt & S. Basilio testaceæ valvæ obstrearum, quas modò pandunt, modò claudunt... Vulg. *& utrumque ostium duplex erat, & se invicem tenens aperiebatur.* Alii, *duæ valvæ foribus unis versatiles*... Plur. ex terminatione fem. צְלָעוֹת *substructiones laterales*... Cum præf. הַצְּלָעוֹת, הַצְּלָעוֹת *trabes, contabulationes*... וְהַצְּלָעוֹת צֵלָע אֶל־צֵלָע, Ezech. 41. v. 6. *& cellæ laterales, cellæ super cellæ*

triginta tribus vicibus. Undenæ in tribus regionibus; imæ, mediæ, summæ. Cocc. צַלְעוֹת לַצְּלָעוֹת *substructionibus*.... Constr. צַלְעוֹת *latera*... Cum præf. וְצַלְעוֹת *& substructiones*... בְּצַלְעוֹת *trabibus*... Cum affix. צַלְעֹתָיו *ex costis ejus*, m. Cum præf. & aff. מִצַּלְעֹתָיו *ex costis ejus*, m. R. צלע Arab. *claudicavit*; transitivè, *percussit in costa*, sive *latere*...

צֵלַע Mass. *Tsélah*, Vulg. *Sela*, nom. propr. urbis Tribus Benjamin, Jos. 18. v. 28. *videretur nomen esse* צלע האלף *sed tum* 14. *urbes ex illa serie effici nequeunt, quas tamen esse ibidem dicitur.* צלע (cum (·) in fine, accentuque in ultima) *etiam commemoratur* 2. Sam. 21. v. 14. *& ibi sepultus dicitur Saul in* צלע *in terra Benjamin.* Had. Reland. Palæst. lib. III. De Urbibus... 1058. Etym. *appendix*, sive *adjunctum oppidum*, ad latus fortè הָאֶלֶף, vide mox suprà, צֶלַע, seu צֵלָע, idem.

צָלָף Mass. *Tsaláph*, Vulg. *Seleph*, nom. proprium viri, Nehem. 3. v. 30. Etym. *gloriosus, arrogans*, à צלף Arab. idem, Gi. Ca.

צְלָפְחָד Mass. *Tslophhh.ádh*, Vulg. *Salphaad*, nomen propr. filii Hepher, filii Galaad, filii Machir, filii Manasse, Num. 26. v. 33. 1. Paral. 7. v. 15. Etym. *fragmentum unum*, à צלף Syr. *fragmen*, & חד Syr. *unum*.

צְלָצַל m. unde cum præf. הַצְּלָצַל, Deut. 28. v. 42. Lxx. ἡ ἐρυσίβη, sive ἐρυσίβη, Vulg. & alii, *rubigo, sideratio*, Alii ex usu Arabum, (quibus צלצאל est *locustæ genus, stridens*... Bocharto, *immundum*...) *locusta*, Chaldæis, סַקָּאָה *saqqaáh*, non, ut interpres Lat. vertit, *rubigo*; sed ut Talmudici *in Taan*, fol. 6. 1. *species locustæ*, ex quo *cica*, Aldrov. de Insect. 560. Hung. *saska*, Ital. *cigala*, Hisp. *cigarra*, Lat. *cicada*... Syr. צרצורא *genus locustæ repens*, non volans, percutit radices arborum, & exarescunt... R. צלצל Arab. *cum tinnitu quodam sonuit, voce sonorâ fuit*... unde צְלָצַל *cicada*... à voce sonorâ sic dicta...

צִלְצַל m. *umbraculum, nassa, nassella, everriculum, fuscina*... Constr. הוֹי אֶרֶץ צִלְצַל כְּנָפָיִם אֲשֶׁר מֵעֵבֶר לְנַהֲרֵי־כוּשׁ, Isai. 18. v. 1. O. Θ. οὐαὶ γῆς πλοίων πτέρυγες, (Complut. πτερύγων) ἐπέκεινα ποταμῶν Αἰθιοπίας. A. οὐαὶ

Digitized by Google

γῆς ναῶν πτερύγων ... Σ. *ὑαὶ γῆς ὁ ἦχος πτερύγων ὃ πέραθεν ποταμῶν* Αἰθιοπίας. Lxx. Theod. & alii, *væ terræ navium alæ* .... (Complut. *alis*, i. velis, vel *remis* instructarum ... vela navium alis comparat, Vatabl. Sic Virg. Æneid. 3.

——*Velorum pandimus alas* ...)

(*quæ est trans*) *ultra flumina Æthiopiæ*. Aq. *væ terræ umbra alarum* ... Sym. & alii, *væ terræ sonus alatus* ... sistri scil. Notissimum hoc est Ægypti *κρτιέιον terra sistri*, i. e. quæ sistro in sacris utitur; nemo enim est, qui sistrum nesciat esse proprium Sacerdotum Isidis. Bochart. Geograph. part. pr. sive Phaleg, 4. 2. 240. Vulg. & alii, *væ terræ cymbalo alarum*, (sive *orarum*, *cymbalum orarum* dicitur *διαχρητικῶς*, & phrasi Hebræâ cymbalum est, cujus in lateribus sunt oræ, seu margines, ex quibus appensa tintinnabula argutum strepitum concussa edebant, i. e. sistrum. Sistrum nempe est cymbali species ovali formâ, quâ differt à vulgari cymbalo, quod rotundum erat, &c. Synops.) Alii, *ô terra umbræ alarum*, vel *umbrosa alis*, sive *oris* ... Descriptio hæc est vel Æthiopiæ, vel Ægypti ... ad quam ire jubentur nuncii, apostoli ... v. 2. Confer v. 7. cap. præced. Cum præf. וּבְצִלְצַל דָּגִים רֹאשׁוֹ, Job. 40. v. 26. vel 31. O. *ἢ ἐν πλοίοις ἁλιέων κεφαλὴν αὐτοῦ*. Σ. *ἢ ἐν ἰχθυοφόροις* ... Lxx. *& in naviculis piscatorum caput ejus*. Sym. *& in nassellis piscium* ... Vulg. & alii, *& gurgustium piscium capite illius?* Alii, *& in nassa piscatoria caput ejus?* Hypallage, pro *aut implebis nassam piscium capite illius?* Alii, *vel fodies fuscinâ*, incîdesve *cultro caput illius?* Quidam sic totum v. nempe, הַתְמַלֵּא בְשֻׂכּוֹת עוֹרוֹ וּבְצִלְצַל דָּגִים רֹאשׁוֹ *an excoriabis*, aut *lædes pellem ejus armis* ullis? *Vel cultro piscatorio* magno *caput illius* abscindes? *Obvertam illi tende palmam*, i. terga verte, *memor belli* ... Est τὸ תְמַלֵּא pro תְמַלֵּץ, à מלץ Arab. *excoriavit* ovem *à collo exorsus* ... Ca. Alternando scil. צ & א, uti in עוּר Hebr. pro צור Arab. *cruciavit* .... aut in עול Arab. *declinavit à latere*, *abiit*, *recessit*, *descivit*

... pro אול Hebræis, Chald. Syr. Samar. *abiit*, *recessit* ... Est & τὸ שֻׂכּוֹת plur. fem. à singul. שכה Arab. *arma*, Gi. Radix τοῦ צִלְצַל Bocharto, *sistri*, τοῦ R. Levi, *cultri piscatorii magni*, est צלצל Arab. *cum tinnitu quodam sonuit* ferrum, pec. *ultro citroque agitatum* frænum ... *clarum fragorem*, *strepitumve edidit* ...

צֶלְצְלִים plur. m. cum (ְ) pro (ַ) fortè ob repetitam צ, vide Gram. Hebr. tom. 1. p. 35. c. 1. Lxx. Incert. *κύμβαλα*, Lxx. *αὐλοί* ... Vulg. *cymbala*, *tintinnabula*, *tibiæ*, *fistula* ... Cum præf. וּבְצֶלְצְלִים *& in cymbalis* ... Constr. cum præf. ... בְּצִלְצְלֵי שָׁמַע בְּצִלְצְלֵי תְרוּעָה, Psal. 150. v. 5. O. *ἐν κυμβάλοις εὐήχοις* ... *ἐν κυμβάλοις ἀλαλαγμοῦ* ... Σ. ... *ἐν σημασίαις*. Ἀλλ. *ἐν κυμβάλοις σημασίας*. Lxx. Vulg. *in cymbalis benesonantibus* ... *in cymbalis jubilationis* ... Sym. ... *in signi dationibus*, sive *classicis signis*. Alii, *in cymbalis significationis*, seu *significativis*, Alii, *in cymbalis sonoris* ... *in cymbalis altisonis*, *latisonis*, *in sistris*, vel *crotalis* ... S. Hieronymus, *tinnientibus*. R. ead. ac vocis præced.

צֶלֶק Mass. *Tséleq*, Vulg. *Selec*, nom. propr. unius è triginta præstantissimis viris, 2. Reg. 23. v. 37. 1. Paral. 11. v. 39. Etym. *percussio*, (i. *fortissimus* hostium *percussor*,) à צלק Arab. idem.

צִלְּתַי Mass. *Tsillthái*, Vulg. *Selethai*, nomen proprium 1°. filii Semei, 1. Paral. 8. v. 20. 2°. principis militum, 1. Paral. 12. v. 20. ubi Vulg. *Salathi*, ibique (ְ) in (ֵ) ob pausam mutatur. Etym. vir (*meus*) *acer & agilis in obeundis rebus*, à צלת, (i. q. מצלת) Arab. idem. R. צלת *percussit* ense ... Cum affix. 1. p. s. c. & (ַ) per enallagen pro (ֵ), vide Gram. Hebr. tom. 1. p. 126. unde Vulg. 1. Paral. 8. v. 20. *Salathi*.

צָמֵא QAL. Lxx. Aq. Sym. Theod. *διψάω*, Vulg. & alii, *sitio* ... Hinc Hung. *szomjuhozom*. Castell. Lxx. item Verbaliter, *δίψος sitis*.

Praet. 3. p. s. f. צָמְאָה נַפְשִׁי לֵאלֹהִים, Psal. 41. Hebr. 42. v. 3. *sitit* (*sitire solet*) *anima mea Deum* ... q. d. sitim Dei con-

traxit. Cocc. 2. p. f. f. ex forma quiesc. Lamedh ה, absque (׳) cum (·) comite, vide Gram. Hebr. tom. 1. p. 270. c. 2. cum præf. וְצָמְאָה & sities ... 1. p. f. c. צָמִאתִי sitio ... 3. p. plur. c. צָמְאוּ sitiunt ...

Fut. 3. p. f. m. cum præf. וַיִּצְמָא & sitivit ... 3. p. pl. m. in pausa, unde (-) primariæ vocis sub מ revocatur, לֹא יִרְעָבוּ וְלֹא יִצְמָאוּ, Isai. 49. v. 10. non esurient, neque sitient ... Cum præf. & in pausa. וַיִּצְמְאוּ & sitiverunt. 2. p. plur. m. in pausa, quare (-) loco (·) sub מ, Isai. 65. v. 13. ecce servi mei (quos v. 15. וְלַעֲבָדָיו יִקְרָא שֵׁם אַחֵר alio nomine vocabit Dominus, nempe à nomine Christi Christianos,) comedent; & esurietis. Ecce servi mei bibent, וְאַתֶּם תִּצְמָאוּ & vos sitietis, ô Judæi ad cœnam meam venire nolentes ...

צָמֵא m. Lxx. διψῶν, Vulg. & alii, sitiens, sitibundus .... Lxx. item, δίψος sitis, legebant צָמָא. Isai. 44. v. 3. effundam aquas, עַל־צָמֵא in sitientem ... הוֹי כָּל־צָמֵא, Isai. 55. v. 1. heus quisquis sitit ... Est τὸ הוֹי heus hîc vocantis cum commiseratione. Cum præf. וְצָמֵא & sitibundus, הַצָּמֵא sitiens. Fem. cum præfix. לְמַעַן סְפוֹת הָרָוָה אֶת־הַצְּמֵאָה, Deut. 29. v. 19. O. ἵνα μὴ συναπολέσῃ ὁ ἁμαρτωλὸς τὸν ἀναμάρτητον .... Οἱ λοιποὶ, ὁ μεθύων τὸν διψῶντα ... Lxx. ut non perdat peccator eum, qui sine peccato est ... Reliqui, Vulg. & alii, (& absumat) ebria sitientem, Alii, ut addatur ebria sitienti, Alii aliter ... sitiunt ebrii; imò quantò plus biberint; tantò magis sitiunt. Ergò nulla est vini, sive concupiscentiæ satietas. Ergò ineptiùs (quàm οἱ Lxx. qui τὸν ἀναμάρτητον pro sitiente posuêre,) posuit Cocceus saniatum pro ebriâ ... Imò si satiatus voluptate non est peccator, sitiens est ἀναμάρτητος ... Quidam ex usu Arabico, referentes scilicet Infinitivum סְפוֹת ad סָפָה Arabibus, temerarius, stolidus ... fuit, sic vertunt: ita ut temeraria sit stolidave ebrietas cum siti ... Plur. m. רְעֵבִים גַּם־צְמֵאִים, Psal. 106. Hebr. 107. v. 5. esurientes, imo, sitientes ... R. צָמָא sitivit.

צָמָא m. Lxx. Sym. δίψα, δίψος ... Vulg. & alii, sitis. Lxx. item paraphrasticos, ὑγρασία humiditas, צָמָא לַמַּיִם, Amos 8. v. 11. O. δίψαν (Ald. λιμὸν) ὕδατος, Vulg. sitim (Ald. famem) aquæ, Alii, ad aquam bibendam ... וַהֲמוֹנוֹ צִחֵה צָמָא, Isai. 5. v. 13. & turba ejus aruit præ siti. Cum præfix. וּבַצָּמָא & sitis, בַּצָּמָא in siti, præ siti ... וְלִצְמָאִי & in siti mea, c. pro siti mea restinguenda ... צְמָאָם sitim suam, eorum, לְצִמְאָם ad sitim eorum. R. צָמָא sitivit.

צִמְאָה f. unde cum præf. מִצִּמְאָה, Jerem. 2. v. 25. O. ἀπὸ δίψους. Lxx. Vulg. & alii, à siti cave gutturi tuo. R. צָמָא sitivit.

צִמָּאוֹן m. Lxx. δίψα, Vulg. & alii, sitis ... Cum præfix. וְצִמָּאוֹן לְמַבּוּעֵי מָיִם, Isai. 35. v. 7. O. εἰς τὴν διψῶσαν γῆν ... & in sitiente terra ... Vulg. & alii, & sitiens terra in fontes aquarum. Alii, & locus sitis, i. siticulosus & squalidus in scaturigines ... לְצִמָּאוֹן ad sitim, ad locum siticulosum ... R. צָמָא sitivit, siticulosus ... fuit.

צמד QAL, Gr. per metath. δεσμέω ligo, colligo, connecto ...

NIPHAL נִצְמַד, Aq. sive Sym. μιλοῦμαι, Lxx. τελέομαι, Aq. Theod. ζευγίζομαι, Vulg. & alii, initior, consecror, conjungor ...

Ben. plur. m. cum præfixo ה artic. relativum exprimente, vide Gram. Hebr. tom. 1. p. 422. הַנִּצְמָדִים, Num. 25. v. 5. qui se conjungârunt ...

Fut. 3. p. f. m. correpto (-) in (·) ob accentum, propter (ו) convertens, ab ultima ad penultimam retractum, vide Gram. Hebr. t. 2. p. 309. וַיִּצָּמֶד יִשְׂרָאֵל לְבַעַל פְּעוֹר, Num. 25. v. 3. & conjugavit se Israël cum (vel coram) Beelphegor ... 3. p. plur. m. cum præfix. וַיִּצָּמְדוּ & copularunt se ...

PUAL צֻמַּד, unde Ben. f. f. ex terminatione ה praeced. duplici (-), חֶרֶב מְצֻמֶּדֶת עַל־מָתְנָיו, 2. Reg. 20. v. 8. O. ἐζωσμένος μάχαιραν ἐζευγμένην ἐπὶ τῆς ὀσφύος αὐτοῦ .... accinctus gladio lumbis ejus affixo ... Vulg. accinctus gladio dependente usque ad ilia ... Legebant צָמוּד pro צָמִיד, Alii, cingulum gladii lumbis ejus adhærentis ... juncti.

HIPHIL הִצְמִיד, unde 3. p. f. f. Fut.

Digitized by Google

וּלְשׁוֹנְךָ תַּצְמִיד מִרְמָה, Psal. 49. Hebr. 50. v. 19. O. ϗ, ἡ γλῶσσά σου περιέπλεκε δολιότητα. Lxx. Vulg. Lat. & alii, *& lingua tua concinnabat dolos.* Alii, *concinnat, nectit....* Fraudem fraudi, annulum veluti annulo, innectit.

צֶמֶד m. Lxx. Sym. ζεῦγος, Lxx. δύο, Vulg. & alii, (alternando z & j) *jugum*, per metonymiam effectûs, *jugerum, duo*, i. e. *bina, par, duplex*... צֶמֶד בָּקָר, 1. Reg. 11. v. 7. *jugum*, sive *par boum*, צֶמֶד חֲמוֹרִים, Jud. 19. v. 10. *par asinorum*, וְרָאָה רֶכֶב צֶמֶד פָּרָשִׁים, Isai. 21. v. 7. *& vidit equitatum paris*, sive *duplicis ordinis equitum*, nempè, *equitatum asinorum, & camelorum*... וְהִנֵּה־זֶה בָא רֶכֶב אִישׁ צֶמֶד פָּרָשִׁים, Isai. 21. v. 9. *& ecce venit equitatus viri*, (Cyri...) *duplicis* scil. *ordinis equitum*.... Alii sic utrobique: *& vidit currus paris equitum*, seu *aurigarum*, (bigas) currus, inquam, duobus *asinis*, vel duobus *camelis* tractos ... *& ecce veniunt currus viri* (Darii, vel Cyri...) *paris equitum*, vel *equorum*, bigas... Alii aliter. מַשָּׂא צֶמֶד־פְּרָדִים אֲדָמָה, 4. Reg. 5. v. 17. *onus paris mulorum*, i. bigæ mularis, *de terra* Israëlitica sancta, ut inde altare exstrueret, quod ex terra faciendum erat, Exod. 20. v. 24. Munst. Lyra, Estius.. כְּבַחֲצִי מַעֲנָה צֶמֶד שָׂדֶה, 1. Reg. 14. v. 14. O. ϗ ἐν πετροβόλοις ϗ ἐν κόχλαξι τοῦ πεδίου *& in lapidum jactu & in silicibus campi.* Vulg. *in media parte jugeri, quam par boum in die arare consuevit.* Alii, *quasi in medio sulci* (*itineris boum*) *jugeri agri.* Ferrar. (*en*) *mitad de sulco de par* (*de bueyes*) *de campo.* Cum præf. וְצֶמֶד *& par*.... Cum præf. & affix. וְנִפַּצְתִּי בְךָ אִכָּר וְצִמְדּוֹ, Jerem. 51. v. 23. O. ϗ διασκορπιῶ ἐν σοὶ γεωργὸν ϗ τὸ γεώργιον αὐτοῦ, *& dispergam in te agricolam, & arvum*, seu *segetem*... Vulg. & alii, *& collidam in te agricolam & jugales ejus*, Alii, *jugum*, vel *par* boum, qui trahebant jugum, vel *par* equorum, jumentorum *ejus*, i. cum jumentis suis conjugatis... Cocc. *rusticum & jugum ejus*, m. Plur. צְמָדִים *juga, jugera, pares, juncti*... כִּי־זְכֹר אֲנִי וָאַתָּה אֵת רֹכְבִים צְמָדִים, 4. Reg. 9. v. 25. *memento enim quod ego & tu inter equitantes binos post Achabum aderamus, quando Dominus hanc adversus eum proferebat sententiam.* Constr. צִמְדֵּי *jugera*... R. צָמַד *ligavit, conjugavit*...

צַמָּה f. Lxx. σιώπησις, Sym. κάλυμμα, Alii, *silentium*, Alii, *operimentum*, Vulg. *occulta*, Alii, *cæsaries, coma, crines*... Cum affix גַּלִּי צַמָּתֵךְ, Isai. 47. v. 2. O. ἀποκάλυψαι τὸ κατακάλυμμά σου, Α. σεμμαθέχ. Σ. ἀνακάλυψαι τὰ ὦτα... σιωπήν σου. al. τὴν σιώπησίν σου. Θ. σεμμαθέχ, Lxx. & alii, *depone velamen tuum*, vel *fasciam*, i. e. ornamentum capitis... Aq. retentâ voce Hebraicâ, *semmathéch*, Sym. *obtege aures*... *silentium tuum*, sive *taciturnitatem tuam*, Theod. corruptâ voce Hebraïcâ, *samthéch*, Vulg. *denuda turpitudinem tuam*, i. capitis & comæ tuæ, præscindendo capillitium, ut appareat *turpitudo*, i. calvitium tuum. Tirin. ex Sanctio, Alii, *detege* (i. rade) *capillos*, more lugentium, Vatabl. Job. 1. v. 20. Isai. 22. v. 12.. vel captivorum. Quidam in Angl. annot. ad Isai. 3. v. 24.. Alii, *denuda, dissolve*... *crines tuos*, Alii, *cincinnos tuos*... f. Cum præf. & affix. מִבַּעַד לְצַמָּתֵךְ, Cant. 4. vv. 1. 3. cap. 6. v. 6. O. ἐκτὸς τῆς σιωπήσεώς σου... E. ἀπὸ πλήθους τοῦ κάλλους σου... v. 3. Σ. ὑποκάτωθεν καλύμματι.. Lxx. *extra taciturnitatem tuam*... Vª. edit. *à multitudine pulchritudinis tuæ*..., Sym. in plur. *tectæ operimento*... Vulg. *absque eo, quod intrinsecus latet.* Alii, *intra*, Alii, *extra comam, vittam*, sive *fasciam*... *tuam.* Quidam, *à remotione* (à צָמַת Arabibus, *removere*, seu *remotio*,) *veli tui*, i. amoto velo tuo, f. Rad. צְמַם Chaldæis, *operuit, texit, velavit*... Æthiopibus, *obligavit, tacuit, siluit*, Arabibus, *obduxit, obmutuit, se surdum simulavit*...

צִמּוּקִים plur. m. Lxx. σταφίδες, Sym. ἔνδεσμοι σταφίδων, Vulg. & alii, *uvæ passæ*, Venetis *simmuki, ligaturæ*, seu *massæ uvarum passarum.* Correpto ad euphon. τῷ (ו) in (ֻ), מֵאָה צִמֻּקִים, 1. Reg. 25. v. 18. *& centum massas uvarum passarum.* Cum præf. וְצִמֻּקִים *& uvæ passæ.* R. צָמַק *aruit, flaccidus fuit*...

צָמַח QAL, Lxx. ἐκβλαστάνω, ἀναβλαστάνω, Incertus, ἀνατέλλω, Lxx. φύομαι,

γίνομαι, Lxx. Aq. *ἀναφύομαι* .... Vulg. & alii, *germino*, (Vulg. *germinor*) *pullulo*, *egermino*, *regermino*, *repullulo* ... Transitivè, *oriri*, & generaliter, *existere facio*, *produco*, *emitto* ... Intransitivè, *orior*, *exorior*, *nascor*, *fio* ... *renascor*, *rursum exorior*, *oborior* ...

Praet. 3. p. s. m. Levit. 13. v. 37. *& pilus niger* צָמַח־בּוֹ *ortus fuerit in ea* macula, lepra ... 3. p. plur. c. cum praef. וְצָמְחוּ בְּבֵין חָצִיר, Isai. 44. v. 4. Cocc. *& germinabunt in filio*, h. e. loco *graminis*. בֵּין τό *inter*, pro בֵּן *filio*, accepto, at τό (-) τοῦ בֵּן in (·) in regimine corriperetur. Noldius verò, cui τό בְּ, significat & *quasi*, *sicut* .... sic interpretatur, *& efflorescent quasi inter gramen; uti salices*, &c. Quidam, *quasi*, *de inter gramen*, *salices juxta rivulos aquarum*. Aliis, מִבֵּין pro בְּבֵין legendum.

Ben. s. m. יַעַר צוֹמֵחַ עֵצִים, Eccles. 2. v. 6. *sylvam germinantem arborum*, i. in, ex, arboribus. Nomen enim rectum in genitivo casu denotat & causam efficientem, vide Gram. Hebr. t. 1. p. 486. c. 1. & 2. Cum praef. הַצֹּמֵחַ *germinans* ... Plur. fom. צֹמְחוֹת *germinantes*, *nascentes* ...

Fut. 3. p. s. m. יִצְמָח *efflorescet* .... in pausa, quare τό (-) in (·) mutatur, הִנֵּה־אִישׁ צֶמַח שְׁמוֹ וּמִתַּחְתָּיו יִצְמָח, Zach. 6. v. 12. *ecce vir, cujus nomen* est *GERMEN*, *quia* scilicet, O. *ὑποκάτωθεν αὐτοῦ de subter seipso*, nempe, virtute Altissimi Virgini obumbrante, sine virili semine ... *Verbum caro factum* ... *nascetur*. Cum praef. וַיִּצְמַח *& germinavit*. 3. p. s. f. in pausa, unde τό (-) in (·) mutatur, תִּצְמָח *germinabit* ... 3. p. plur. m. in pausa, quare (·) loco τοῦ (·) sub מ, יִצְמָחוּ *germinabunt* ... 3. p. pl. f. תִּצְמַחְנָה *germinent* ...

PIEL צִמַּח, Lxx. *βλαστάνω*, *ἀνατέλλω* ... Vulg. & alii, *germino*, *cresco*, *nascor*, *renascor* ... Activè, *oriri*, *existere facio*, *produco*, *emitto* ... Intransitivè, *orior*, *exorior*, *enascor*, *existo*, *apparere incipio* ...

Praet. 3. p. s. m. צִמַּח *crescebat* ...

Infin. cum praef. Jud. 16. v. 22. *& incipiebat capillus capitis ejus* לְצַמֵּחַ *crescere*.

Fut. 3. p. s. m. ex terminatione (-), vide Gram. Hebr. tom. 1. p. 177. עַד־יְצַמַּח זְקַנְכֶם, 2. Reg. 10. v. 5. Vulg. *donec crescat barba vestra* ... sic 1. Paral. 19. v. 5.

HIPHIL הִצְמִיחַ, Lxx. *βλαστάνω*, Sym. *ἐκβλαστάνω*, Lxx. *βλαστῆσαι ποιέω*, *ἀνατέλλω*, *ἐξανατέλλω* ... Vulg. & alii, *germen profero*, *egermino*, *germinare*, vel *nasci*, vel *oriri facio*, *produco*, *emitto*, *exoriri*, *existere facio*, *excito* ...

Praet. 3. p. s. m. cum praef. & affix. וְהוֹלִידָהּ וְהִצְמִיחָהּ, Isai. 55. v. 10. *& eam terram parere*, sive *producere facit*.

Ben. s. m. מַצְמִיחַ, & cum praef. הַמַּצְמִיחַ *qui germinare*, seu *producere facit* ...

Infin. cum praef. וּלְהַצְמִיחַ *ad germinare faciendum*.

Fut. 3. p. s. m. יַצְמִיחַ *germen feret*, *producet*, *excitabit* ... Cum praef. & ex forma (-), וַיַּצְמַח *& germinare fecit* ... 3. p. s. f. תַּצְמִיחַ *germinare faciet*. 1. p. s. c. אַצְמִיחַ, Psal. 131. Hebr. 132. v. 17. *oriri* (vel *germinare*, vel *florere*, vel *propagare* ...) *faciam cornu Davidis* ... *κατὰ τεχνικῶς*, quomodo legitur: *foetere in oculis*, Exod. 5. v. 21. *videre voces*, Exod. 20. v. 18. *viam devolvere*, Psal. 36. Hebr. 37. v. 5. *ex via saturari*, Proverb. 14. v. 14. Gejerus. אַצְמִיחַ לְדָוִד צֶמַח צְדָקָה, Jerem. 33. v. 15. *faciam germinare Davidi germen justitiae*, i. Jonath. מְשִׁיחַ דְּצִדְקָא *Christum justitiae*, Zach. 3. v. 8. אֶת־עַבְדִּי צֶמַח *servum meum germen*, Jonath. מְשִׁיחָא *Christum*, Isai. 4. v. 2. צֶמַח יְהוָה *germen Jehovae*, Jonath. מְשִׁיחָא דַיְיָ *Christum Domini*, Isai. 11. v. 1. חֹטֶר מִגֵּזַע יִשָׁי *virgam de stirpe Jesse*, Jonath. מַלְכָּא *regem* .... וּמְשִׁיחָא *& Christum*, Zach. 9. v. 9. מַלְכֵּךְ *regem tuum*, filia Sion ... צַדִּיק *justum* ... Confer & Jerem. 23. v. 5.

צֶמַח m. Lxx. *βλαστός*, Sym. *βλάστημα*, Aq. *ἀναφυή*, Lxx. *ἄνθος*, *ἀνατολή* ... Vulg. & alii, *germen*, *propago*, *surculus*, *flos*, *ortus*, *oriens* ... Lxx. item, *ἰσχὺς fortitudo*; Verbaliter, *ἀνατέλλω orior* ... צֶמַח יְהוָה, Isai. 4. v. 2. O. *ἐπιλάμψει ὁ θεὸς* ... *illucescet Deus* ... Vulg. & alii, *germen Domini* ... Luc. 1. v. 78. *ἀνατολὴ ἐξ ὕψους*. Cum praef. וְצֶמַח *& germen* ... כְּצֶמַח *sicut germen* ... Cum affix

צמחה חברך, Psal. 64. Hebr. 65. v. 11. *germini ejus* (terræ) *benedicis*, i. germen ejus feliciter provenire facis, Vatabl.... R. צמח *germinavit, egerminavit, floruit, effloruit*... unde צמח *germen*... Gr. σῶμα ξ *granen*...

צמיד m. Lxx. Δεσμὸς, (pro quo malè legit Trommius verbum seq. nempe, καταδέδεται, Num. 19. v. 15.) ψέλλιον, Vulg. & alii, *vinculum, ligatura, armilla*... צמיד פתיל, Num. 19. v. 15. *operculum, adjunctum, affixum, alligatum*... Quidam, *omne quoque vas apertum, super quo neque* est (ex Samaritano) צמיד ופתיל *operculum, neque obturamentum, immundum est.* Prohibetur ne vas ullum relinquatur apertum, פתל Chaldæis, *duplicavit torquendo, complicavit*... unde פתיל *obturamentum* ex panniculo scil. contorto, vel linteolo complicato.... unde & פתילה *Balanus, suppositorium*... Cum præf. אצעדה וצמיד, Num. 31. v. 50. Vulg. *periscelides* (ornamenti genus circa crura, quo mulierum gressus componi solebant...) *& armillas* brachialia.... Plur. ויתנו צמידים אל־ידיהן, Ezech. 23. v. 42. *&* (*qui*, conjunctio enim loco pronominis relativi quandoque usurpatur, vide Gram. Hebr. t. 1. pp. 507. col. 1. in can. IV. & 614. col. 1.) *posuerant armillas in manus suas.* Affixum femininum pro masculino per irrisionem : ut; *ô verè Phrygiæ, neque enim Phryges.* Virg. Ἀχαιΐδες οὐκ ἔτ' Ἀχαιοί, Hom. Cocc. Cum præf. הצמידים *armillæ*, והצמידים *& armillæ.* R. צמד Hebræis, *conjungavit, copulavit se, conjunctus est*... Chaldæis, Syris, *ligavit, alligavit, obligavit*... Arabibus, *operuit, obturavit, stipavit*... unde צמיד *operculum, armilla*...

צמים m. Lxx. Aq. in plur. διψῶντες, Sym. in sing. διψῶν, Vulg. & alii, *sitientes*, Ferrar. *sequiosos*, i. *sicci, aridi*... Alii, *sitiens, aridus*... Alii, *coma, crines* ; Adjectivè, ac in singul. *comatus, hirsutus, intonsus*, (*durus, horridus*,) λῃστὴν hoc, Cocc. unde alii, *prædo, latro*.... ושאף צמים חילם, Job. 5. v. 5. *denique exhaurit* eam messem *sitibundus*, al. *prædo*, Merc. *horridus*, Vatabl. *comatus*... Cocc. Quidam, vir *magnus*... יחזק עליו צמים, Job. 18. v. 9. Vulg. *& exardescet contra eum sitis*, Alii, *& prævalebit adversus eum prædo*, vel *horridus*, vel *comatus*.... Chald. *confodiens*... Quidam, *& capiet eum* vir *munitus*... à sing. mascul. צמים Arab. vir *magnus, fortibus membris præditus*... vir *munitus*... Lex. Heptagl. R. צמם Arab. *obtudit, confudit, percussit, exitio dedit*...

צמיתת f. unde cum præfix. absque (׳) יוד (·) indice, Levit. 25. v. 23. *& terra non vendetur* לצמתת, O. εἰς βεβαίωσιν, *in confirmationem* mancipii scil. i. Vulg. *in perpetuum*, Alii, *mancupium*... Ad verbum, *in absolutam* ab omni jure, aut spe possessionis *excisionem*, sive *abalienationem*... sic v. 30. לצמיתת, ubi cum (׳) יוד (·) comite, & Lxx. βεβαίως *firmiter.* R. צמת *exscidit, succidit*... Æthiopibus, *à stirpe interiit*...

צמק QAL. Gr. σμύχω *altero, uro*... Lat. per aphæresin, *maceo, macio, macero.*

Ben. plur. m. ושדים צמקים, Hos. 9. v. 14. O. καὶ μαστοὺς ξηρούς, Vulg. & alii, *& ubera arentia, sicca, flaccida*...

צמר m. Lxx. Incert. ἔριον, Lxx. ἐρέϊνος, ἱμάτιον, πόκος... Vulg. & alii, *lana, lanugo, laneus*, lanea *vestis, lana vellendo ab ove dempta, & in floccum conglobata ; vellus*, Deut. 22. v. 11. *non indues te* שעטנז צמר ופשתים יחדו *veste intertexta* (*Ægyptiaca*, vel *Phrygiana*...) ex *lana* scilicet *linoque simul.* In pausa, unde (·) in (·) mutatur, אילים צמר, 4. Reg. 3. v. 4. Vulg. *millia arietum, cum velleribus suis*, Alii, *cum lana*, Alii, *lanigerorum, lanatorum*... Cum præf. גזת הצמר, Jud. 6. v. 37. *vellus lanæ*, והצמר *& lana*, בצמר *in lana*, כצמר *sicut lana.* In pausa, quare (·) in (·) mutatur, כצמר *sicut lanam*, וכצמר *& sicut lanam*, וצמר *& lana.* Cum affix. צמרי *lanam meam*, c. R. צמר Chaldæis, *coluit*... Æthiopibus, *fovit, vestibus operuit*... Hinc ex usu scil. צמר *lana.*

צמרי Mass. *Tsmarí*, Vulg. *Samaræus*, nom. propr. filii Chanaan, Gen. 10. v. 18. vel nomen patronymicum virorum oriundorum ex צמר *Tsamár*, filio Chanaan, à

quo צְמָרַיִם *Tſmaráim*, & urbs & mons, de quibus mox infrà, dicta videntur. Etym. *ardor*.. à צֶמֶר, ex quo cum emphaſi, צמרא Chald. *ardor*, *calor*, *febris ardens*. R. צמר Chald. *caluit*, *arſit*...

צְמָרַיִם Maſſ. *Tſmaráim*, nom. propr. 1°. urbis Tribûs Benjamin, Joſ. 18. v. 22. ubi Vulg. *Samaraim*. 2°. Montis, 2. Paral. 13. v. 4. ubi Vulg. *Semeron*... *Is erat in montanis Ephraim, ad quem locum exercitus Jerobaami Abia occurrit.* Σαμαρῶν ὄρος, *Joſephe* Antiq. VIII. 5. *ac ſi eſſet idem atque mons* שמרון Schomron, Σαμαρέων, *cui inædificata fuit urbs eodem nomine, poſteà* Samaria *nuncupata, at omnino ab illo diſtinguendus.* Had. Reland. Palæſt. p. 344. Etymon idem ac vocis præced.

צַמֶּרֶת f. O. ἀρχή, ἐπίλεκτος... Aq. τὸ ἄκρον... Σ. αἱ καρδίαι... Lxx. *principium*, ſive *imperium*, *electus*... Aq. *cacumen*. Sym. *corda*... Vulg. *medulla*, *cacumen*, *ſummitas*, *ſublimitas*... Senſum, non verbum, reddentes. Θ. καυλὸς... Theod. & alii, *caulis*, *calamus*, *ramus*, *ſurculus*.... וַיִּקַּח אֶת־צַמֶּרֶת הָאָרֶז, Ezech. 17. v. 3. *& abſtulit propaginem cedri*... tenerum ramum, Jechoniam ſcil. qui annum 18. agebat... Cum præf. מִצַּמֶּרֶת *de ramo* ſummo... Cum affix. וּבֵין עֲבֹתִים הָיְתָה צַמַּרְתּוֹ, Ezech. 31. v. 3. *& inter condenſos ramus* ſummus... rex... צַמַּרְתָּם ſummum *calamum ſuum*, *eorum*... R. צמר Æthiopibus, *fixit*, *affixit*, *infixit*...unde צַמֶּרֶת *ramus* ſummus ... ſic dictus, quòd infixus veluti arbori videatur. Eſt quibuſdam τὸ צַמֶּרֶת, à τῷ צמרת Æthiop. *compages*, unde pro, *& abſtulit propaginem cedri*, i. regis... vertunt: *& abſtulit compaginem cedri*, i. regii ſanguinis, quo ferè ſenſu Pacuvius, *ſalvete gemini mei compages ſanguinis*... R. צמר Æthiopibus, *arctè conjunxit*, *copulavit*...

צָמַת QAL. Gr. per aphæreſin ac metath. τέμνω *ſcindo*, *exſcindo*... Hinc etiam σμάττω *verbero*, σμύδω, σμυδόω *turbo*, *diſturbo*, *conſtringo*... Item, *incarcero*, *ſilentio involvo*...

Præt. 3. p. plur. c. צָמְתוּ בַבּוֹר חַיָּי, Thren. 3. v. 53. O. ἐθανάτωσαν ἐν λάκκῳ ζωήν μου *morti adjudicârunt in foſſa vitam meam*... Vulg. *lapſa eſt in lacum vita mea*... Alii, *ſtrinxerunt in fovea vitam meam; conjeceruntque ſuper me lapidem*... Confer Matth. 27. v. 60.

NIPHAL נִצְמַת, Lxx. paraphraſticas, ἐπέρχομαι *ſupervenio*, Vulg. & alii, *pereo*, *excidor*...

Præt. 1. p. ſ. c. כִּי־לֹא נִצְמַתִּי מִפְּנֵי־חֹשֶׁךְ, Job. 23. v. 17. (ubi tertia radicalis deperdita per daghéſch forte in ת incrementi compenſatur, vide Gram. Hebr. tom. 1. p. 170. c. 2.) *ſed non fui funditus everſus*, ex uſu Æthiop. *à facie tenebrarum*... i. ob præſentes calamitates... 3. p. plur. c. in pauſa, quare (ָ) ſub מ, בְּעֵת יְזֹרְבוּ נִצְמָתוּ, Job. 6. v. 17. *tempore*, quo (à calore) *diffluunt*, *diſſipantur*... evaneſcunt...

PIEL צִמֵּת, Lxx. ἐκτήκω, ἐκτήκω, Sym. κατασιωπάω... Vulg. & alii, *conturbo*, *perturbo*... *macero*, *conſumo*, *emacero*, *tabeſcere facio*, ſive *tabefacio*, *extabefacio*.. Ex Syr. tranſitivè, *ſilentium indico*, *impero ut faveatur linguis*...

Præt. 3. p. ſ. f. cum affix. צִמְּתַתְנִי קִנְאָתִי, Pſal. 118. Hebr. 119. v. 139. O. ἐξέτηξέ με ὁ ζῆλός σου... Aq. ἐξάλεσεν με ὁ ζῆλός σου... Σ. ἀπεσιώπησεν με ὁ ζῆλος σου... Lxx. *tabefecit me zelus tuus*... Aq. *penitùs extinxit me zelus tuus*... Sym. ex uſu Syriaco, *conticere me fecit zelus tuus*...ζῆλός σου, pro μου, *zelus tui*, pro *meus*; nempe, vel *ſtudium*, *amor tui*, pro *amor meus in te*, vel *æmulatio tui*, pro *æmulatio mea*, pro *te*... Vulg. *tabeſcere me fecit*... Alii, *conſumit*, (*conficit*, *tabefacit*... Syr. שנקני *cruciat*, *vexat*...*me zelus meus*.. 3 p. plur. c. cum affix. geminatâ tertiâ radicali, unde τὸ (ֻ) ad euphoniam ſub prima repetitarum, vide Gram. Hebr. tom. 1. p. 175. בִּעוּתֶיךָ צִמְּתוּתֻנִי, Pſal. 87. Hebr. 88. v. 17. *terrores tui* (ex uſu Æthiopico) *funditus everterunt me*...c. Syr. in ſingul. הרלחך שתקני *conturbatio tua obmuteſcere me fecit*... ex proprio ſcil. radicis uſu.

HIPHIL הִצְמִית, Lxx. πατάσσω, ἀπωθέω, ...

Digitized by Google

τίνω, *ἀφανίζω*, *ἐκδιώκω*, *ἐξολοθρεύω*.... Vulg. & alii, *morte afficio*, (vel *capite damno*,) *interficio*, *occido*, *ab aspectu removeo*, *è conspectu aufero*, *expello*, *abigo*, *funditus perdo & everto*, *penitus extinguo*...

PRAET. 2. p. f. m. *τῷ* ח tertiâ radicali excidenti, ac per daghésch forte in ח, incrementi compensato, expressoque *τῷ* ח, quod in fine subintelligebatur, vide Gram. Hebr. t. 1. p. 183. c. 1. הִצְמַתָּה כָּל־ זוֹנֶה מִמֶּךָּ, Psal. 72. Hebr. 73. v. 27. (ubi *τό* מִמֶּךָּ pro *τῷ* מִמְּךָ, vide Gram. Hebr. tom. 1. p. 81. c. 2.) *funditus perdes omnes qui præ*, *vel pro te idola colunt*... Ex usu Chaldaico.

BEN. plur. m. cum affix. מַצְמִיתַי *qui me funditus perdunt* falso testimonio...

IMPER. 2. p. f. m. cum aff. בַּאֲמִתְּךָ הַצְמִיתֵם, Psal. 53. Hebr. 54. v. 7.... *per veritatem tuam silentium impone illis*, m. Syr. שתק אנון.

FUT. 3. p. f. m. cum affix. וּבְרָעָתָם יַצְמִיתֵם יַצְמִיתֵם יְהוָה אֱלֹהֵינוּ, Psal. 93. Hebr. 94. v. 23. *ἐν πονηρίᾳ αὐτῶν ἀφανιεῖ αὐτοὺς κύριος ὁ θεὸς ἡμῶν*. omnes, *& per*, vel *propter militiam*, Al. *in malitia ipsorum ab aspectu removebit eos Dominus noster*. Vulg. *& in malitia eorum disperdet eos*... S. Hieron. *in malitia sua perdet eos*... Alii, *ob ipsorum malitiam expellet*, *expellet*, inquam, *eos Dominus Deus noster*. 2. p. f. m. וּבְחַסְדְּךָ תַּצְמִית אֹיְבָי וְהַאֲבַדְתָּ כָּל־צֹרְרֵי נַפְשִׁי, Psal. 142. Heb. 143. v. 12. *per tuam igitur benignitatem evanescere facias osores meos; hoc est*, *perire facias*... Quidam, *facias desinere omnes esse infestos animæ meæ (mibi); quia ego servus tuus sum*. 1. p. f. c. אַצְמִית אַצְמִית *exscindam*.. Cum affix. אַצְמִיתֵם *exscindam eos*... Cum præf. & aff. וְאַצְמִיתֵם *& exscindam eos*...

צִן Mass. *Tsín*, Vulg. *Sin*, nom. propr. deserti, בְּמִדְבַּר־צִן הִוא קָדֵשׁ, Num. 33. v. 36. *in deserto Sin*, *id est*, *Qadésch*, *sed ultimus hic locus meretur accuratius examen*, quod lectori apud autorem, nempe, Had. Reland. Palæst. p. 116. faciendum relinquitur. Etym. *spinetum*. R. צָנַן Arab. *mordicus adhæsit* rei... unde Hebr. צִנִּים *spinæ*...quæ accedenti tenaciter adhærent.

צִנָּה f. Lxx. Incert. *θυρεός*, Lxx. *ἀσπίς*, Incert. *πέλτη*, *θώραξ*, Lxx. *ὅπλον*, Lxx. Theod. *δόρυ*, Lxx *κοντός*... Vulg. & alii, *scutum* majus, forium similitudinem referens, *clypeus*, *pelta*, scutum exiguum, lunæ semiplenæ imaginem referens, quo genere Amazones præcipuè in præliis uti solebant... *lorica*... *arma*, *telum*, *hasta*, *hastile*, sive *lignum teres*, *oblongum*, *aculeatum*, *ad hastæ*, seu *conti formam factum*, sed *absque ferro præfixo*... *contus*... Hinc נֹשֵׂא צִנָּה, O. *θυρεοφόρος scutifer*. Lxx. item, *βλαστὸς germen*, secundùm Trommium, qui per metathesin, Gen. 40. v. 10. legit צִנָּה pro נִצָּה, quæ vox est per contractionem, vel potiùs syncopen *τῷ* תְּ, pro נִצְּתָה, vide Gram. Hebr. tom. 1. pp. 127. & 128. c. 1. צִנָּה וְסֹחֵרָה אֲמִתּוֹ, Psal. 90. Heb. 91. v. 4. *scutum & parma* (hoc scutum Græci, autore Plin. vocant *πέλτην*) *veritas ejus*... הַחֲזֵק מָגֵן וְצִנָּה, Psal. 34. Hebr. 35. v. 2. *apprehende clypeum & scutum*. Quidam, *imo scutum*... ut scil. majus... Sic Jerem. 46. v. 3. Ezech. 38. v. 4... 39. v. 9... Cum præf. וְצִנָּה *& scutum*... הַצִּנָּה *scutum*... בַּצִּנָּה *cum scuto*... כַּצִּנָּה *sicut scuto*.... Constr. cum præf. כְּצִנַּת־שֶׁלֶג בְּיוֹם קָצִיר, Prov. 25. v. 13. O. *ὥσπερ ἔξοδος χιόνος ἐν ἀμήτῳ*... Lxx. *sicut exitus* (quasi à צנא Arab. *abiit*...) *nivis in messe*... Vulg. & alii, ex usu Chald. *ut frigus nivis* (asservatæ...) *in die messis*, ita *legatus fidelis*... Plur. צִנּוֹת *scuta*... Cum præf. בְּצִנּוֹת, Amos 4. v. 2. O. Σ. *ἐν ὅπλοις*... A. *ἐν θυρεοῖς*... Θ. *ἐν δόρασι*... Lxx. Sym. & alii, *armis*... Aq. & alii, *scutis*... Theod. & alii, *hastis aculeatis*, *aculeis*... Vulg. & alii, *contis*, quasi *venabulis*, sicut vulneratæ feræ auferri solent... Grot. Alii, *lanceis*, Alii, *spinis*, i. hamis, qui ex spinis fiunt, quibus transfiguntur capita piscium... Alii, *naviculis*... R. צָנַן Chaldæis, *frixit*, *refrixit*, *frigidus factus est*... Arabibus, *mordicus adhæsit* rei ...unde *τῷ* צִנָּה variæ significationes, nempe, & *frigus*, & à *frigore scutum majus*, sic dictum, quòd possit esse *refrigerio*; *minus* verò *scutum*, sive *clypeus*, Hebræis dicitur מָגֵן à גָּנַן, *protexit*... uti *clypeus*,

per ſyncopen, pro *calypeus*, à *καλύπτω tego*…& *ſpina, aculeus*…quòd ſcil. *mordicus adhæreat, pungat*…

צֹנֶה, uti צֹאן, c. vel f. Lxx. *πρόβατα*, Vulg. & alii, *oves, pecus*…. vide ſupra צאן, cum ipſius radice, col. 1963.

צְנֻמָה f. unde plur. cum (י) in (ֻ) correpto, שִׁבֳּלִים צְנֻמוֹת, Gen. 41. v. 23. O. *στάχυες λεπτοί*… Vulg. & alii, *ſpicæ tenues, graciles*… R. צָנַם, unde צנמר Arab. *extenuavit*…

צְנוּעִים plur. m. unde וְאֶת־צְנוּעִים חָכְמָה, Prov. 11. v. 2. O. *στόμα δὲ ταπεινῶν μελετᾷ σοφίαν*… Σ. *παρὰ δὲ τοῖς ἐπιμελέσι σοφία*… Θ. *καὶ μετὰ ἐπιεικῶν σοφία*…. Lxx. *os autem humilium meditatur ſapientiam*… Sym. *apud ſtudioſos (diligentes) autem eſt ſapientia.* Theod. & alii, *cum humilibus, modeſtis, verecundis, æquis*…*eſt ſapientia.* Vulg. *ubi autem eſt humilitas, ibi & ſapientia.* Rad. צָנַע *humiliter, modeſtè*… *egit*, unde צנועים Paoúl plur. m. i. Participium paſſivum præteritum, ſed hîc pro activo præſenti uſurpatum, q. d. *modeſtè ſeſe gerentes*… Hæc enim participia mediorum apud Græcos, deponentium apud Latinos nonnunquam imitantur naturam, vide Gram. Hebr. tom. 1. p. 146. c. 2.

צִנּוֹר m. Lxx. *καταῤῥάκτης*, Vulg. & alii, *cataracta*; item, *emiſſarium, aquæductus, canalis, tubus, fiſtula*… וְיִגַּע בַּצִּנּוֹר, 2. Reg. 5. v. 8. O. *ἁπτέσθω ἐν παραξιφίδι*. A. *καὶ ἅψεται ἐν κρουνισμῷ*. Σ. *καὶ κατακρατήσῃ ἐπάλξεως*. Lxx. *tangat cum pugione*… Aq. *& attinget (in, vel ad) ſcatebram ſalientem*, i. *fontem aquæ ſalientem*… Sym. *& occupaverit pinnam*, ſive *propugnaculum muri*… Vulg. *& tetigiſſet domatum fiſtulas.* Alii, *& attigerit canales*, ſive *ad imbrices acceſſerit*… Plur. cum affix. לְקוֹל צִנּוֹרֶיךָ, Pſal. 41. Hebr. 42. v. 8. O. *εἰς φωνὴν τῶν καταῤῥακτῶν σου*. Σ. *ἀπὸ ἤχου κρουνῶν σου*. Lxx. Vulg. & S. Hieronymus, *in voce cataractarum tuarum*, m. Sym. *à ſonitu fontium tuorum.* Alii, *ad ſonitum tuborum tuorum*, nempe ſuperiorum, qui *feneſtræ* (ex Chald.) *cæli* dicuntur Gen. 8. v. 2. i. e. imbris vehementiſſimi, tanquam per canales

defluentis… Gejerus, Piſcator. R. צְנַר Chald. *foro*… unde צִנּוֹר, & cum emphaſi, צִנּוֹרָא *foramen, tubus, canalis*…

צָנַח QAL, Incert. *ἐλαύνω*, Lxx. *διελαύνω*… Vulg. & alii, *fixit, transfixit*…

Fut. 3. p. ſ. f. cum præf. וַתִּצְנַח בָּאָרֶץ, Jud. 4. v. 21. O. *καὶ διεξῆλθεν ἐν τῇ γῇ ita ut* (ex uſu linguæ Arabicæ, unde Græca) *permearet*, ſeu *tranſiret* clavus… Vulg. *defixit*… Alii, *infixit, transfixit ad terram uſque.* Lxx. paraphraſticωs, Joſ. 15. v. 18. *καὶ ἐβόησεν*… *& exclamavit*… Vulg. *ſuſpiravitque*… Alii, *ac defixit ſe* (Alii, *demiſit ſe*, Alii, *dejecit ſe*, Alii, *deſcendit*, Alii, *deſiliit*, Alii, *delapſa eſt*…) *deſuper aſino*… Sic Jud. 1. v. 14. Lxx. *καὶ ἐγόγγυζεν*… *& murmurabat, gemebatve*…

צִנִּים plur. m. Lxx. *τρίβολοι*… Alii, *tribuli*, ſive *cardui ſtellati*, quod cardui genus dicitur Gal. *chauſſe-trape*, Hebraicè, דַּרְדַּר *dardár*, i. Gallicè, *dard, dard*, de quelque maniere que l'on le prenne. Telum enim erectum, quoquo modo poſitus ſit, oſtendit… R. דָּרַר *darár*, Arabibus (Latinis per metatheſin,) *radiavit*… *aculei, ſpinæ*… unde Vulg. & alii, *arma*… Cum præf. וְאֶל־מִצִּנִּים יִקָּחֵהוּ, Job. 5. v. 5. O. *αὐτοὶ δὲ ἐκ κακῶν οὐκ ἐξαίρετοι ἔσονται*. A. *αὐτὸς δὲ πρὸς ἐνόπλων ἀρθήσεται*. Σ. *αὐτοὶ δὲ πρὸς ἐνόπλων ἀρθήσονται*. Lxx. *ipſi verò de malis non liberabuntur.* Aq. in ſing. *ipſe verò ab armatis capietur.* Sym. *ipſi autem ab armatis auferentur.* Vulg. *& ipſum rapiet armatus.* Cocc. *& inde à vepribus*… Alii, *& ad è ſpinis*, pro *inde ad*, Noldius *extra, ſpinas*, quæ in extremo agro ſunt, *abſtrahet, auferet*… Conf. Levit. 4. v. 12. Deut. 23. v. 11. Proverb. 22. v. 5. R. D. Qimhhi, *frigora*… vide ſupra צִנָּה cum ſua radice, pag. præced.

צְנִינִים plur. m. Lxx. *βολίδες*, Vulg. & alii, *jacula, tela, ſudes*… *aculei, ſpinæ*.. Cum præfix. cum (י) vel in penultima, vel in ultima deficiente, וְלִצְנִנִים, וְלִצְנִינִם, Joſ. 23. v. 13. Num. 33. v. 55. *& in ſpinas*… vide ſupra צִנָּה, cum ſua rad. pag. præced.

צָנִיף m. Lxx. *κίδαρις, μίτρα, διάδημα, στέφανος*, Vulg. & alii, *cidaris*, (*pileus regius*,

Digitized by Google

ac pontificius,) *tiara*, *mitra*, (*pileus incurvus*, quo primùm Ionii, deinde Ægyptii, Syri, Phryges, & Lydi usi sunt, Calep.) *diadêma*, (fascia quædam, regium capitis redimiculum, insigne regni ...) *corona* ... Cum præfix. הַצָּנִיף הַטָּהוֹר, Zach. 3. v. 5. *cidarim mundam*.... חָלְבָּשֵׁנִי כִּמְעִיל וְצָנִיף מִשְׁפָּטִי, Job. 29. v. 14. O. ἠμφιασάμην δὲ κρίμα ἴσα διπλοΐδι. Lxx. *& vestitus sum judicio, sicut diploïde*. Vulg. *& vestivi me sicut vestimento & diademate, judicio meo*. Alii, *ac vestiebat me, pallium veluti*, aut *cidaris, judicium meum*. Constr. cum præf. וּצְנִיף מְלוּכָה, Isai. 62. v. 3. *& diadêma regium, insigne regni* ... Plur. ex terminatione fem. cum præf. וְהַצְּנִיפוֹת *& diademata* ... R. צָנַף *circumvolvit, obvolvit, obtexit* ...

צְנָן Mass. *Tsnán*, Vulg. *Sanan*, nom. propr. urbis Tribûs Juda, Jos. 15. v. 37. fortè eadem ac צאנן, Had. Reland. Palæst. p. 1058. Etym. *fœtor axillarum*, à צאן Arab. idem, Ca.

צָנַע QAL, *ipse me præ modestia abscondo* ... *humiliter ago* ...

HIPHIL הִצְנִיעַ, unde Infinitivus cum præf. וְהַצְנֵעַ לֶכֶת עִם־אֱלֹהֶיךָ, Mich. 6. v. 8. O. καὶ ἕτοιμον εἶναι τοῦ πορεύεσθαι μετὰ κυρίου θεοῦ σου. Θ. καὶ ἀσφαλίζου τοῦ πορεύεσθαι μετὰ ἐλωαίχ. E. καὶ φροντίζειν. Lxx. *& paratus sis ambulare cum Domino Deo tuo*. Theod. *facque ut cautus ambules cum Eloaich*. Vª. edit. *& solicitum esse*. Vulg. *& solicitum ambulare cum Deo tuo*. Alii, *& humiliare se*, sive *te*, *verecundum*, *submissum esse* ... *ambulando cum Deo tuo*, i. submittere te ubi cum Deo res est, Grot. At quorsum retinuit Theodotion vocem Hebraicam אֱלֹהֶיךָ, ἐλωαίχ *Eloaích*? An de Christo dictam timuit? Confer vv. 3. 4. 5.... ejusd. capitis.

צָנַף QAL (Gr. per metath. στεφανόω ...) Lxx. περιτίθημι ... Vulg. & alii, *corono*, *coronâ cingo*, *redimio* .... *circumpono*, seu *circumvolvo*, *obvolvo* .... *voluto* ...

INFIN. formæ absolutæ, צָנוֹף *volutando* ...

FUT. 3. p. s. m. וּבְמִצְנֶפֶת בַּד יִצְנֹף, Levit. 16. v. 4. *& pileo, sive cidari linea tegitur* ... Cum affix. צָנוֹף יִצְנָפְךָ צְנֵפָה, Isai. 22. v. 18. O. καὶ τὸν στέφανόν σου τὸν ἔνδοξον, καὶ ῥίψει σε ... Lxx. *auferet* ... *& coronam tuam gloriosam; & projiciet te* .... Vulg. *coronans coronabit te tribulatione* ... Alii, *volutando volutabit te volutatione*, i. certâ, continuatâ ... *globi* (ex usu Arabico) *instar super terram* ... *ibi morieris*, i. eris pro mortuo, conf. Num. 2. v. 12.

צְנֵפָה f. Lxx. adjectivè, ἔνδοξος *gloriosa corona*. Vulg. *tribulatio*. Alii, *volutatio*, *rotatio*, *convolutio* ... Rad. צָנַף *volutavit* ... vide mox supra.

צִנְצֶנֶת f. *vas* ... קַח צִנְצֶנֶת אַחַת, Exod. 16. v. 33. O. λάβε στάμνον χρυσοῦν ἕνα. Lxx. & alii, *sume urnam* ... nempe, *auream unam*. Vulg. *sume vas unum*. Alii, *cadum*, *urceum*, *phialam*, *pateram*, *vasculum* ... τὸ צנצנת *urna* ... ab ore acuminato & angusto sic dicta, à צִנָּה *scutum* acumen prægrande habens, geminatis ad αὔξησιν duabus primis radicalibus, cum terminatione fem. ת...

צַנְתְּרוֹת plur. m. Zach. 4. v. 12. *quid sunt duæ spicæ olivarum, quæ sunt* בְּיַד שְׁנֵי צַנְתְּרוֹת הַזָּהָב ... O. ἐν ταῖς χερσὶ τῶν δύο μυξωτήρων τῶν χρυσῶν ... Σ. ἀνὰ χεῖρα τῶν δύο ἐπιχυτήρων (χρυσῶν) ... Lxx. *in manibus* ... Latini, *pro pedibus*, sive *prope emunctoria duo aurea* ... μυξωτῆρες, non κοιλώματα τῆς ῥινὸς (ut Pollux explicat) sed *emunctoria*, h. e. instrumenta comprimentia oleas, & oleum exprimentia ... Cocceius. An aurea illa instrumenta? Sym. *ad manum*, i. *juxta duas ampulas aureas* ... Vulg. *juxta duo rostra aurea* ... Alii, *tubos*, *canales*, *fistulas* ... Chald. אסקריטין idem, item, *Lecythos* ... Rad. צְנַר Chaldæis, *foravit* ... unde cum ת ex Arabismo epenthetico singularis fem. צַנְתְּרָה, ex quo plur. const. צַנְתְּרוֹת *tubi* ...

צָעַד QAL Σ. βαίνω, Lxx. ἐκπορεύω, Lxx. Aq. διαβαίνω, Lxx. ἐπιβαίνω ... Vulg. & alii, (Latinè per aphæresin,) *cedo*, *incedo*, cum pompa, *procedo*, *promoveo*, *gradior*, *ingredior*, *progredior*, *eo*, *transeo*, *invado* ... *imminuo* ...

Digitized by Google

Præt. 3. p. f. f. בָּנוֹת צָעֲדָה עֲלֵי־שׁוּר, Gen. 49. v. 22. O. ὕος μυ νεώτατος πρὸς με ἀνάστρεψον. Lxx. *filius meus adolescentior : ad me revertere.* Vulg. & alii, *filiæ discurrerunt super murum*, ut scilicet Josephi pulchritudinem contemplatentur. Alii, *ramusculi super murum discurret*, distributivè, vide Gram. Hebr. tom. 1. p. 550. pro *quorum quisque procedet ultra murum*, i. utraque Josephi tribus sese longè latéque diffundet, Junius, Piscator... Quidam, cujus בָּנוֹת.... *oppidorum* unumquodque *ultra murum progredietur*, sive *extendetur* ... 3. p. plur. c. צָעֲדוּ *progressi essent*...

Infin. cum præf. בְּצַעְדְּךָ, contractè pro בְּצַעֲדְךָ, vide Gram. Hebr. t. 1. p. 352. c. 1. *quum gradereris, procederes... tu*, m.

Fut. 3. p. f. m. ex forma (-), quod ob pausam in (·) mutatur, Proverb. 7. v. 8. *& viâ domûs ejus* יִצְעָד *graditur.* 2. p. f. m. בְּזַעַם תִּצְעַד־אָרֶץ, Habac. 3. v. 12. O. ἐν ἀπειλῇ ὀλιγώσεις γῆν *in comminatione imminues terram*, Vulg. *in fremitu conculcabis terram*, Alii, *cum indignatione ingredieris terram*... 3. p. plur. m. in pausa, quare reductum τὸ (-) primariæ vocis mutatur in (·), יִצְעָדוּ *incedunt*...

HIPHIL הִצְעִיד, unde 3. p. f. f. Fut. cum præf. & affix. absque (ʼ) τῶ (·) indice, וְתַצְעִדֵהוּ לְמֶלֶךְ בַּלָּהוֹת, Job. 18. v. 14. O. σχοίη ἢ αὐτὸν ἀνάγκη αἰτίᾳ βασιλικῇ. A. ϗ ἐπιβήσεται αὐτῷ τε βασιλέως ἀνυπαρξία. Lxx. *& teneat eum necessitas causa regali.* Aq. *& invadet eum regis interitus.* Vulg. *& calcet super eum, quasi rex, interitus.* Alii, *& deducet eum cum pompa ad regem horrorum*, sive *terrorum*... i. ad sepulcrum. Est enim sepulcrum πάντων τῶν φοβερῶν φοβερώτατον. Hîc 3. p. f. f. pro 3. p. plur. m. ex Arabismo elegantiùs usurpatur, ut & v. seq... subintellecta scil. apud Arabes hacce voce, בְּמָעָה *gamâuvaton*, f. *turba, multitudo, agmen, concessus, consilium, copia*... vide Breves Arab. ling. institutiones Gadagnoli, pp. 238. & 239.

צַעַד m. Aq. Sym. βῆμα, Lxx. ἴχνος, Lxx. Aq. Sym. διάβημα, Lxx. πορεία, διάβημα, Vulg. & alii, *gressus, passus, vestigium, transitus*, seu *transitio, profectio, iter*, in sacris Scripturis, *studia, vita instituta, facta alicujus*, vel *recta*, vel *prava*... In pausa, unde τὸ (-) in (·) mutatur, מֵיטִיבֵי צָעַד, Proverb. 30. v. 29. ad Verb. *quæ bonificant*, vel *benefaciunt, incessum*, i. quæ optimè incessum componunt & aptant, & strenuè ac alacriter ad opus suum procedunt, Mercerus. Cum affix. Proverb. 16. v. 9. *cor hominis cogitat de via sua*, וַיהוָה יָכִין צַעֲדוֹ *sed Dominus aptat, parat gressum, iter... ejus*, m. צַעֲדֶךָ *gressus tuus*, m. Proverb. 4. v. 12. ubi (·) loco τῶ (:) ante affix. ךָ ob pausam... תַּרְחִיב צַעֲדִי, Psal. 17. Hebr. 18. v. 37. *dilatabas gradum meum subter me*, Chald. בְּאַתְרִי *in locis meis*, ubi eram, *nec debilita sunt crura mea*... Plur. שִׁשָּׁה צְעָדִים, 2. Reg. 6. v. 13. O. ἑπτὰ χοροὶ... Lxx. *septem chori*... Vulg. & alii, *sex passus*... Constr. יֵצְרוּ צַעֲדֵי אוֹנוֹ, Job. 18. v. 7. *arctabuntur gressus, progressus... potentia ejus*, m. Cum affix. צְעָדָיו *gressus ejus*, m. צְעָדֶיהָ *gressus ejus*, f. צְעָדַי *gressus mei*, c. צְעָדֵינוּ *gressus nostri*, c. R. צָעַד *gressus, progressus... fuit.*

צְעָדָה f. O. συνσεισμός, Αλ. συγκλεισμός, Lxx. *concussio, commotio*, Al. *constrictio*... Vulg. Participialiter, *gradiens*, Alii, *gressus, progressio*... Cum præf. הַצְּעָדָה *incessus*.. Plur. cum præf. וְהַצְּעָדוֹת, Isai. 3. v. 20. O. ϗ τὰς χλιδῶνας... *brachialia, monilia*... Vulg. *periscelidas*, Chald. & alii, *armillas pedum, ornamenta crurum*... R. צָעַד *gressus... est, cum pompa incessit*...

צָעָה QAL (Gr. σόω, σόω... *in fugam conjicio, citato gressu currere cogo*...) Lxx. ἐν βίᾳ πορεύομαι... Vulg. & alii, *violenter incedo, gradior, grandio gradum, proficiscor... peregro, peregrinor, peregre ago*...

Ben. f. m. Isai. 51. v. 12. *quod tu* factum es *brachium Domini*, Israël, *ut abhorreas ab homine*, qui pro te *moritur*; *à filio hominis*, *qui prole carens... traditur?* v. 13. *Ut obliviscaris Domini factoris tui...? ut* territes eum *jugiter totâ die à facie excandescentiæ opprimentis; quando parabat ad corrumpendum*, Vulg. *ad perdendum : at quorsùm evasit furor coarctantis*, munientis

Digitized by Google

sepulchrum, signantis lapidem, cum custodibus.. ? מִהַר צֹעֶה לְהִפָּתֵחַ וְלֹא־יָמוּת לַשַּׁחַת וְלֹא יֶחְסַר לַחְמוֹ, ℣. 14. (Christus resurgens) *solvi, consulens sibi, festinat; neque enim moriturus erat ad corruptionem* usque videndam. *Nam non erat defecturus*, aut *deficiendus*, numineve *destituendus, panis ejus*, i. e. caro ejus, in sepulchro scil. An in tabernaculo deserendus? Est porrò τό חצוי, Isai. 51. v. 12. Arabibus, *continens, abstemius illicitarum vanarumque rerum*: etiam *feminarum, calebs, prole carens*.... Est item τό צֹעֶה, ℣. 14. Benoni s. m. Verbi צָעָה, Arabibus صغى *consuluit sibi*... Fem. s. אַתְּ צֹעָה זֹנָה, Jerem. 2. v. 20. O. ἐκεῖ διαχυθήσομαι ἐν τῇ πορνείᾳ μου. Lxx. paraphrasticus, *ibi diffundar in fornicatione mea*. Vulg. & alii, ex usu Arabico, *tu prosternebaris meretrix*. Sternere se utrique convenit & idololatræ, & meretrici, Grotius. Alii, *tu pervagans (vagaris, discurris...) meretrix*. Plur. m. צֹעִים *peregrinantes*...

PIEL cum (-) pro (·) & dagh. צִעָה, unde 3. p. plur. c. PRAET. cum præf. & affix. mutato ad euphoniam τῷ (י) in (ֻ), וְשִׁלַּחְתִּי־לוֹ צֹעִים וְצֵעֻהוּ, Jerem. 48. v. 12. O. ἀποστελῶ κλίνοντας, καὶ κλινοῦσιν αὐτὸν... Σ. σκευάστας... Lxx. *& mittam sternentes, qui sternant eum*... Vulg. *& mittam ei ordinatores, & stratores lagunculaium, & sternent eum*... Alii, *& mittam ei errones*, h. e. Chaldæos... *abactores, qui abigant eum*...

צָעִיף m. Lxx. θέριστρον, Alius, ἀμφίασμα, Vulg. & alii, *theristrum*, i. velamen, vel vestis æstiva, tenuis, quâ utebantur mulieres Palæstinæ. Sic dictum, sive quòd eo οἱ θερισταὶ, *messores* uterentur: sive quòd ἐν θέρει *in æstate* maximè usui esset ... *peplus*, seu *peplum*, i. sindon, sive vestis pertenuis, propriè mulierum... *spatharifcus*... *pallium*... Cum præf. הַצָּעִיף, Gen. 24. v. 65. *peplum*... בַּצָּעִיף *peplo*.... Cum affix. צְעִיפָהּ *peplum suum*, f. R. צעף Arab. *duplicavit*... unde צעף Arab. *duplicata vestes*... Gi. Ca. Ex quo צָעִיף Hebr. *vestis tenuissima*, licet *duplicata*.. Quare & Chald. posuit עֲפִיפָא *duplicatum* pallium...

צָעִיר m. Aq. βραχύς, Lxx. ὁ ἥσσων, ἐλάσσων, μικρότερος, Sym. μικρότατος, Lxx. ἐλάχιστος, Lxx. Theod. νεώτερος.... Vulg. & alii, *brevis, exiguus, parvus, parvulus, pauxillus, brevissimus, paucus, unus è paucis, paucis comitatus, minor, inferior, deterior, minimus, junior, recentior*.. וְרַב יַעֲבֹד צָעִיר, Gen. 25. v. 23. *& major serviet minori*. Idumæi Judæis.... impletum hoc sub Davide, 2. Reg. 8.... צָעִיר אֲנִי לְיָמִים, Job. 32. v. 6. *parvus sum dierum*, vel *secundum dies*, i. ad vitæ meæ dies quod attinet. Cum præf. הַצָּעִיר *minor natu*... וְהַצָּעִיר *& minimus*... Cum affix. צְעִירִי *natu minimi fui*, m. Cum præf. & affix. וּבִצְעִירוֹ *& in minimo suo*, m. Fem. f. cum præf. הַצְּעִירָה *minima natu*... וְהַצְּעִירָה *& minor natu*... f. Cum præf. & affix. ac substantivè, absque (י) τῷ (·) comite, וְהַצָּעִיר כִּצְעִרָתוֹ, Gen. 43. v. 32. O. καὶ ὁ νεώτερος κατὰ τὴν νεότητα αὐτοῦ. Lxx. *& junior secundum juventutem suam*. Vulg. *& minimus juxta ætatem suam*... Alii, *& minor secundum minoritatem suam*... Quidam adjectivè, *& minor secundum minorem ætatem suam*, subintellecto substantivo feminino, nempe סִן *sinnon*, quod est Arabibus, *ætas*... Plur. צְעִירִים *minores*... Constr. צְעִירֵי *minimi*... Cum affix. צְעִירָהּ *minimi ejus*, f. צְעִירֵיהֶם *minimos suos, ipsorum*. R. צָעַר *minutus, diminutus*... *fuit*.

צְעִירָה Mass. *Tsaïrah*, Vulg. *Seira*, nomen proprium urbis, 4. Reg. 8. v. 21. τό ה est locale, vide Gram. Hebr. tom. 2. p. 308. Etym. *parvus*, à צָעִיר mox supra, idem.

צָעַן QAL, unde 3. p. f. m. FUT. ex forma (-), quod in (·) ob pausam mutatur, אֹהֶל בַּל־יִצְעָן, Isai. 33. v. 20. O. σκηναὶ αἳ οὐ μὴ σεισθῶσιν... Lxx. in plurali, *tabernacula, quæ non commovebuntur*.... Vulg. *tabernaculum, quod nequaquam transferri poterit*... Alii... *quod non evehetur*, vel jumentis imponetur ut aliò transferatur, ut solebant tentoria, &c. Ludov. *de Dieu*.. à צען sive צאן Æthiop. *vectus*... *fuit*.

צֹעַן Mass. *Tsôan*, Vulg. *Tanis*, nomen propr.

Digitized by Google

urbis Ægypti, Num. 13. v. 23. Etym. *sedes*, à צְעֵן, seu צָעַן Æthiopibus, *sedit*, *insedit*... At quorsùm ego, qui nominis Ægyptiaci originem ab Æthiopica lingua deduco, improbem ἔτυμον τοῦ λάβαρον *labarum*, à lingua Latina deductum? *Vexillum erat ingens, quod Imperatori præferri, ac à militibus adorari solebat, circiterque Adriani tempora usurpari cœptum*... Suiceri thesaur. Eccles... Cui medio vexillo, multis jam olim crucibus insignito (*stolæ crucum* Tertuliano, Apolog. 16.) Constantinus Magnus τὸ σταυροῦ τρόπαιον *crucis tropæum*, sive *trophæum* (quod *in cælo super solem situm, lucis splendore* ex tribus primis χρισ literis *figuratum*, hisce verbis inscriptum: ἐν τούτῳ νίκα... *in hoc vince*... *suis viderat oculis*... Euseb. de vita Constantini, capp. 32. 33...) pretiosis ad visum lapidibus effictum addendum curavit... Erat igitur vexillum ante Constantinum usurpatum, adoratum... at nomen λάβαρον (de quo altum apud Tertulianum, Eusebium... silentium) *lábaron*, corruptè, pro λάβουρον *lábouron*, (ut videre est apud Chrysostomum, Homil. III. in I. ad Timoth. p. 421.) longè post Imperatorem inventum, à vexilliferis scilicet vexillum explicantibus, de ipsoque post Constantinianam additionem meliùs ominantibus.... Etym. *ventum cape secundum, prosperam occupa fortunam*... à λάβε *cape*, & οὖρος *ventus secundus*, metaph. *prospera fortuna*... retracto in compositione, uti in ὄδουρος, accentu...

צַעֲנַיִם, sive צַעֲנַנִּים, Mass. *Tsáanáim*, seu *Tsáananím*, Vulg. *Sennim*, Jud. 4. v. 11. ubi Vulg. *usque ad vallem, quæ vocatur, Sennim.* Etym. *planities*, sive *locus planus equitationi aptus*, à צען, seu זען Æthiop. *equitavit, insedit equo, vectus fuit*...

צַעֲנַנִּים Mass. *Tsáananním*, Vulg. *Saananim*, nom. propr. urbis in finibus Nephthali, Jos. 19. v. 33. ead. videtur Had. Relando, p. 1057. ac צַאֲנָן *Tsáanán*, Mich. 1. v. 11. de cujus urbis nomine, verumne sit, an fictum, dubitandum negat, pag. 1056. Etym. idem ac vocis præced.

צַעֲצֻעִים plur. m. unde כְּרוּבִים שְׁנַיִם מַעֲשֵׂה צַעֲצֻעִים, 2. Paral. 3. v. 11. O. χερουβὶμ δύο, ἔργον ἐκ ξύλων· *Cherubim duo, opus ex lignis*... Vulg. *Cherubim duos, opere statuario*... Alii... *factura*, sive *figurâ discurrentium*... Nam in pedes *erecti erant*... R. צָעָה *migravit, discurrit*... Quidam, *Cherubim duos, opus* αὐτομάτων veluti, *sese moventium*... Est τὸ צַעֲצֻעִים Paoúl, sive participium præteritum, passivum, hîc activè sumtum, plur. m. à singul. inusitato, צַעֲצוּעַ, Verbi צִעְצַע (ex צָעַע) Arabibus, *movit*... Formæ τοῦ בְּרֻרִים *selectissima*, Paoúl plur. m. à sing. inusitato, בָּרוּר, Verbi בָּרַר, ex בָּרַר *elegit, selegit*...

צעק QAL. Lxx. Sym. κράζω, Sym. κεκράζω, Lxx. Aq. Sym. βοάω, Lxx. ἀναβοάω, καταβοάω, συνάγω.... Vulg. & alii, *clamo, vociferor, bovo*, sive *boo, mugio, irrugio, exclamo, inclamo, clamando voco, reclamo, clamore obruo, clamore vinco, clamoribus insector, implore, (convoco,) congrego*... Lxx. item, γελάω *rideo*... Absolutè, vel cum אֶל... construitur. Idem est ac זָעַק, alternatis, ut fit, צ & ז.

PRÆT. 3. p. s. m. וְהוּא צָעַק אֶל־הַמֶּלֶךְ, 3. Reg. 20. v. 39. *& ille inclamabat regem.* 3. p. s. f. עַל־דְּבַר אֲשֶׁר לֹא־צָעֲקָה, Deut. 22. v. 24. *propterea quòd non clamavit*... Debebat igitur clamare, & ipsa in Dan. 13. Susanna, refragante licet Cornelio à Lapide. 1. p. s. c. צָעַקְתִּי *clamavi.* 3. p. pl. c. הֵן אֶרְאֶלָּם צָעֲקוּ חֻצָה, Isai. 33. v. 7. O. ἰδοὺ δὴ ἐν τῷ φόβῳ ὑμῶν οὗτοι φοβηθήσονται. A. ἰδοὺ ὀφθήσομαι αὐτοῖς, βοήσω ἐκτενῶς. Σ. ἰδοὺ ὀφθήσομαι αὐτοῖς· ἔκραξαν ἐκτενῶς. Θ. ἰδοὺ ὀφθήσομαι αὐτοῖς βοήσουσιν ἐκτενῶς. Lxx. *ecce nunc in timore vestro illi timebunt.* Aq. *ecce videbor ipsis, impensè clamabo.* Sym. Theod. *ecce videbor ipsis: vehementer clamabunt.* Vulg. *ecce videntes clamabunt foris.* Alii, quòd τὸ אריאל, sive אריאל *Ariél*, i. leo-Dei, seu maximus, virorum fortium cognomen fuerit olim in terra *Moab*, & hodieque sit inter Persas & Arabes, reddunt: *En fortissimi quique è castris clamabunt*, Assyrii, vel ab Ezechia *missi*, pace scil. infectâ... Vide supra, אֲרִיאֵל, col. 142.

Digitized by Google

...In pausa, quare (ׇ) sub ע, צָעָקוּ *clamarunt.*

Ben. f. m. צֹעֵק est Hebræis *actor*, qui querelam affert in judicium; *reus* verò, נִצְעָק dicitur... Fem. f. ex forma ה præced. duplici (ׇ), צֹעֶקֶת *inclamabat*, implorabat... Plur. m. צֹעֲקִים *clamantes*...

Infin. ex forma absoluta, צָעֹק *clamando*... Cum præf. לִצְעֹק *ad inclamandum*, *ut imploraret*...

Imper. 2. p. f. f. cum præf. וְצַעֲקִי, & ex forma (ׇ) quod in (ׇ) ob pausam mutatur, cum (ׇ) sub צ loco ה (ׇ), vide Gram. Hebr. tom. 1. p. 166. c. 2. וּצְעָקִי *& clama*... 2. p. plur. f. צְעַקְנָה *clamate*...

Fut. 3. p. f. m. ex forma (ׇ), יִצְעַק *clamabit*... Cum (ו) convertenti, וַיִּצְעַק *clamavit*... 2. p. f. m. תִּצְעַק *clamas*... 1. p. f. c. אֶצְעַק *clamabo*. Cum præf. & ה parag. in pausa, unde (ׇ) sub ע, וְאֶצְעָקָה *tunc clamabo*... 3. p. plur. m. יִצְעֲקוּ *clamabunt*... Cum (ו) conversivo, וַיִּצְעֲקוּ *& clamârunt*... 2. p. plur. m. תִּצְעֲקוּ *clamabitis*. Cum (ו) convertenti, וַתִּצְעֲקוּ *& clamâstis*... 1. p. pl. c. cum eod. (ו), וַנִּצְעַק *& clamavimus*...

NIPHAL נִצְעַק, omnia huic exemplo in Qal legebant οἱ Lxx. Vulg.... Alii, *conclamor*, *convocor*, *congregor*... Cocc. *ad clamorem*, vel *classicum concurrere*...

Fut. 3. p. f. m. cum (ו) conversivo, וַיִּצָּעֵק *accitus*, *convocatus*... *fuit*, Cocc. & auxilii causa *concurrit* omnis vir Israël... 3. p. plur. m. cum eod. (ו), וַיִּצָּעֲקוּ *& convocati*... *sunt*.

PIEL צִעֵק, unde Ben. f. m. 4. Reg. 2. v. 12. וְהוּא מְצַעֵק אָבִי אָבִי... O. καὶ ἐβόα, Πάτερ, πάτερ... *& vociferabatur*, *Pater*, *pater*... Vulg. *& clamabat*, Alii, *clamitabat. Pater mi*, *pater mi*...

HIPHIL הִצְעִיק, unde 3. p. f. m. Fut. cum (ו) convertente, וַיַּצְעֵק, 1. Reg. 10. v. 17. O. καὶ παρήγγειλε... *& condixit*, *invitavit*... Vulg. & alii, *& convocavit*...

צְעָקָה f. Lxx. βοὴ, κραυγὴ, δέησις... Vulg. & alii, *clamor*, *vociferatio*, *precatio*, *deprecatio*, *querela*... Lxx. item Verbaliter, κράζω *clamo*.. Constr. לְהָבִיא עָלָיו צַעֲקַת דָּל, Job. 34. v. 28. *ut pervenire facias* unumquemque pauperum quisque *contra se clamorem pauperis* ad Deum, *donec exaudiat*... Cum præf. וְצַעֲקַת *& clamor*... Cum affix. צַעֲקָתוֹ *clamor ejus*, m. Cum præf. & affix. הַצַּעֲקָתוֹ *an clamorem ejus*, m. הַכְּצַעֲקָתָהּ *an juxta clamorem ejus*, f. צַעֲקָתָם *clamor ipsorum*. R. צָעַק *clamavit*...

צָעַר QAL. Lxx. ἐλαττοῦμαι, ὀλίγος γίνομαι, Vulg. & alii, *minuor*, *diminuor*, *attenuor*, *superor*, *inferior sum*, qualitate, quantitate, ætate... *ignobilis*, *vilis*, *paucus*, *parvus*, *exiguus*, *exilis*, *tenuis*... *fio*.

Fut. 3. p. plur. m. in pausa, quare τὸ (ׇ) primariæ vocis reductum in (ׇ) sub ע mutatur, יִצְעָרוּ *parvi fient*... Cum (ו) disjunctivo, וְיִצְעֲרוּ וְלֹא־יָבִין לָמוֹ, Job. 14. v. 21. *vel pauperiores fient*, *nec attendet eis*...

צֹעֲרִים plur. m. unde cum præf. Zach. 13. v. 7... *percute pastorem*, *& dispergentur oves*: וַהֲשִׁבֹתִי יָדִי עַל־הַצֹּעֲרִים, O. καὶ ἐπάξω τὴν χεῖρά μου ἐπὶ τοὺς (Alex. Ald. Complut. ποιμένας) μικρούς. A. ἐπὶ τοὺς ποιμένας ἐσχάτους. Σ. μικρούς. Θ. νεωτέρους. Lxx. *& injiciam manum in* (Alex. Ald. Complut. *pastores*) *parvos*... Aq. *in pastores parvos*. Sym... *parvos*. Theod. *juniores*. Vulg. *& convertam manum meam ad parvulos*. Alii, *convertam quoque manum meam super pusillos*, sive *pusillum gregem*, qui tertia pars hominum, ex duabus deficientibus, nempe, Judaismo & Gentilismo, proprio conspersa sanguine, qui semen Christianorum Tertuliano dicitur, succrescet... R. צָעַר *parvus*, *pusillus*... *fuit*.

צְעִירָה f. vide supra in צָעִיר, col. 2058.

צָפַר QAL. Gr. per metath. πήγνυμαι, sive πήττομαι... *cogor*, *coagulor*, *concresco*... ex usu Arabico, *adstringor*, *constringor*, *adhæreo*...

Praet. 3. p. f. m. צָפַד עוֹרָם עַל־עַצְמָם, Thren. 4. v. 8. O. ἐπάγη δέρμα αὐτῶν ἐπὶ τὰ ὀστᾶ αὐτῶν... Lxx. Vulg. *adhæsit cutis eorum ossibus ipsorum*... Alii, *concreta est cutis eorum cum ossibus ipsorum*...

צָפָה QAL. (Lat. *specio*, sive *spicio*, *aspicio*, *specto*, *spes*... *sapio*, Gr. σκέπτομαι...) Lxx. εἴδω, ἐπιδῶ, Lxx. Aq. Sym. σκοπεύω, Lxx. Sym. ἐπισκοπεύω, Lxx. ἐπιβλέ-

Digitized by Google

μαι, *διαβλέπω*, Sym. *εἰσβλέπω*, Lxx. *ἐπιτηρέω*, Lxx. Incert. *ἀποσκοπεύω*... Sym. *προσκοπεύω*, Vulg. & alii, *video*, *intelligo*, *animadverto*, *intueor*, *ſpeculor*, *ſpeculando exſpecto*, *exploro*, *obſervo*, *inſpicio*, *contemplor*, *viſo*, *luſtro*, *diligenti factâ inſpectione ſecerno*, *eligo*, *intendo*, *introſpicio*, *perſpicio*, *ex alto ſpeculor*, *conſidero*, *proſpicio*, *prævideo*... Conſtruitur abſolutè, cum accuſat. cum præpoſit. עִם, לְ.

Ben. ſ. m. צֹפֶה, & cum τοῦ (ו), צוֹפֶה רָשָׁע לַצַּדִּיק, Pſal. 36. Heb. 37. v. 32. Chald. *inſidiatur impius juſto*... Ezech. 3. v. 17. *Fili hominis* צֹפֶה נְתַתִּיךָ לְבֵית יִשְׂרָאֵל, Θ. *σκοπὸν δέδωκά σε τῷ οἴκῳ Ισραὴλ*... Lxx. Vulg. & alii, *ſpeculatorem*, (Alii, *ὁρῶν videntem*... prophetam) *dedi*, *poſui*, *te domui Iſraël*. Cum præf. הַצֹּפֶה *ſpeculator*, הַצֹּפֶה & *ſpeculator*, לַצֹּפֶה *ſpeculatori*. Fem. ſingul. צוֹפִיָּה *ſpeculatur*, obſervat... Proverb. 31. v. 27. ubi τοῦ ה in (י) mutato, ſupponitur ſecundæ radicali τό hhiriq qatón, loco τοῦ (ּ), impreſſo τοῦ (י) daghéſch forti, quod venit ſemper poſt motiones parvas, quas non ſequitur immediatè (ּ), vel accentus, vide Gram. Hebr. t. 1. p. 286. c. 1. An ſit hhiriq qatón ante (י) daghesſatum? Commodiùs à ſing. Benoni fem. צפיא formæ Syriacæ, mutato ſcil. ad euphoniam τοῦ (ּ) in τό (·) ſeq. dagh. & א in ה, (vide Gram. Lud. *de Dieu*, p. 314.) deducitur τό צֹפִיָּה. Lxx. in plur. *στεναὶ anguſtæ*... Al. *στεγναὶ constrictæ*... Plur. m. שְׂדֵה צֹפִים, Num. 23. v. 14. O. *εἰς ἀγροῦ σκοπιάν*... *in agri ſpeculam*... Vulg. *in locum ſublimem*... Alii, *in agrum ſpeculatorum*, Alii, *ſpecularum*... Alii, quibus eſt nomen proprium, *in Sedhéh-ſophím*... Cum præf. הַצֹּפִים *ſpeculatores*... Cum affix. & (י) ſecundùm τό קְרִי legendo, צֹפָיו עִוְרִים כֻּלָּם, Iſai. 56. v. 10. O. *ἴδετε ὅτι ἐκτετύφλωνται*. A. *σκοπευταὶ αὐτοῦ τυφλοί*. Σ. Θ. *οἱ σκοποὶ αὐτοῦ τυφλοί*. Lxx. ſecundùm τό כְּתִיב, ſive ut ſcribitur, ac verbaliter, *videte quia excæcati ſunt*... Aq. Sym. Theod. Vulg. & alii, *ſpeculatores* (i. e. Doctores, Sacerdotes, tum ii, qui ſe pro prophetis venditabant Grot. Confer Ezech. 3. v. 17. & 33. vv. 2. 6. 7.) *ejus cæci omnes*.. קוֹל צֹפַיִךְ, Iſai. 52. v. 8. O. *φωνὴ τῶν φυλασσόντων σε*... *vox cuſtodientium* (obſervantium) *te*... Vulg. & alii, *vox ſpeculatorum tuorum*... f. Plur. f. צֹפוֹת *ſpeculantes*...

Paoul ſ. m. abſque (י) in fine ſcripto, ſed ſecundùm Maſſorethas legendo ...cum præf. וְצָפוּי הוּא אֱלֵי־חָרֶב, Job. 15. v. 22. O. *ἐντέταλται γὰρ ἤδη εἰς χεῖρας σιδήρου*. Σ. *προεσκοπεῖτο γὰρ εἰς μάχαιραν*. Lxx. *jam enim tradi juſſus eſt in manus ferri*... Sym. *proviſus eſt enim*, ſeu *præparatus ad gladium*.. Vulg. *circumſpectans undique gladium*... Alii, vel activè, ſic enim hæcce participia nonnunquam ſumuntur, *proſpicit quippe ad gladium*; vel paſſivè, *proſpectus, expectatuſve ad gladium*... Quidam, (cùm cubitum concedit, non fidit ſe matutinam lucem aſpecturum;) *quum verò claritas*, ſive *lux* eſt; *ipſe ad bellum*, ſeu *ad hoſtilitatem*... *ubique ob cibum*... *palatur*.. Eſt Arabibus τό צפי *claritas*, *clarior pars* diei... Eſt & τό חרב *bellum*, *hoſtilitas*, *hoſtis*... τοῦ צפו ſimile repetitur, atparticipialiter, Job. 41. v. 24. nempe, העשו, ad quod Maſſorethæ unum ſcripſère, *non reperiri ſic ampliùs*... Bux. Theſaur. p. 256. Vide & Gram. Hebr. tom. 1. p. 286. c. 1.

Infin. ex forma abſoluta, צְפֹה *ſpeculando*...

Fut. 3. p. ſ. m. cum apocopa, vide Gram. Hebr. t. 1. p. 288. c. 1. יִצֶף *ſpeculetur*... 3. p. plur. f. תִּצְפֶּינָה *ſpeculantur*...

PIEL צִפָּה, Lxx. *σκοπεύω*, *ἀποσκοπεύω*... *χελύπτω*, *κοιλοσταθμέω*, *συνέχω*, *περιέχω*, *περιχαλκόω*, *περιχρυσόω*, *καταχαλκόω*, *καταχρυσόω*, *κοσμέω*... Vulg. & alii, *ſpeculor*, *contemplor*, *intueor*, *inſpicio*, *reſpicio*, *proſpicio*, *caveo*... *tego*, *operio*, *velo*, *concamero*, *contineo*, *comprehendo*, *complector*, *circumdo*, *cingo*, *obduco*, *induco* tegmine, *incruſto*; unde *ære-obduco*, *deauro*, (cum nominibus ſcilicet נְחֹשֶׁת, זָהָב, *ære*, *auro*,) *orno*...

Praet. 3. p. ſ. m. צִפָּה עֵץ, 3. Reg. 6. v. 15. *contabulavit ligno*, cedrino.. & v. 22. *&c totam domum* (i. templum) *obduxit* intrinſecus

trinsecùs, זָהָב זָהָב auro... Cum præf. וַיְצַף & *obduxit*... 2. p. f. m. cum (ו) conversivo, unde accentus à penultima ad ultimam descendit, vide Gram. Hebr. t. 2. p. 310. וְצִפִּיתָ & *obduces*... 1. p. pl. c. צִפִּינוּ בְּצִפִּיָּתֵנוּ צִפִּינוּ אֶל־גּוֹי לֹא יוֹשִׁעַ, Thren. 4. v. 17. *in fiducia nostra, quâ fidebamus genti* Romanæ, *quæ non erat servatura*.

Ben. f. m. מְצַפֶּה *speculans*... Cum præf. הַמְצַפֶּה *speculatorem*... Plur. cum aff. מְצַפַּיִךְ *speculatorum tuorum*, m.

Imper. 2. p. f. m. צַפֵּה *speculare*....vel potiùs cum Cocc. & quibusdam, Infin. ...נָצוֹר מְצֻרָה צַפֵּה־דֶרֶךְ חַזֵּק, Nahum. 2. v. 2. *obsidendo*, vel *custodiendo*, *munitionem*, *speculando viam*, *confortando*... Quorsùm enim istæc tam subita generis ac modi ἐναλλαγὴ? 2. p. f. f. cum præf. וְצַפִּי & *speculare*...

Fut. 3. p. f. m. cum præf. & apoc. vide Gram. Hebr. tom. 1. p. 296. c. 1. וַיְצַף & *obduxit*... Cum præf. & affix. וַיְצַפֵּהוּ & *obduxit eam* arcam... וַיְצַפֵּם & *obduxit eas* columnas... 2. p. f. m. תְּצַפֶּה *obduces*.. Cum affix. תְּצַפֶּנּוּ *obduces eam* arcam... 1. p. f. c. אֲצַפֶּה *speculabor*... Cum præf. וַאֲצַפֶּה & *speculabor*... 3. p. plur. m. cum (ו) conversivo, וַיְצַפּוּ & *obduxerunt*...

PUAL צֻפָּה, Lxx. χρυσοῦμαι, Vulg. & alii, *deaurer*...

Paoul f. m. כֶּסֶף סִיגִים מְצֻפֶּה עַל־חָרֶשׂ, Prov. 26. v. 23. O. ἀργύριον διδόμενον μετὰ δόλου, ὥσπερ ὄστρακον ἡγητέον. *argentum datum cum dolo, tanquam testa reputandum*. Vulg. *quomodo si argento sordido ornare velis vas fictile*... Alii, *argentum scoriarum* (pro *scoria argenti*, per hypallagen, qualis est Levit. 12. v. 4. & 22. v. 4. &c. Gejerus) *inductum testæ*... Plur. m. מְצֻפִּים *obducta* columnæ...

צְפוֹ Mass. *Tsephô*, Vulg. *Sepho*, nom. propr. filii Eliphaz, Gen. 36. v. 11. qui 1. Paral. 1. v. 36. dicitur צְפִי Mass. *Tsephi*, Vulg. *Sephi*, magis ἀνάλογον... Etym. *spes*, *expectatio*... à צָפָה *speculavit*, *exspectavit*, *speravit*.

צִפּוּי m. Lxx. περίθεμα... Alii, *obductio*, *circumpositio*... Vulg. participialiter ac activè, *affligens*... Sic & Lxx. at passivè, & in plur. cum nomine כֶּסֶף *argento*, τὰ περιηργυρωμένα *argento obducta* sculptilia.... צִפּוּי לַמִּזְבֵּחַ, Num. 17. vv. 3. & 4. vel 16. vv. 38. 39. *tectorium* (*opertorium*, *obductionem*, *circumpositionem*) *altari*; & cum præf. וְצִפּוּי & *obductio*... R. צָפָה *obduxit*.. Cujus participium Paoul, sive passivum צָפוּי, per legem æquivalentiæ, צָפוּי, & cum (ֻ) loco τῦ (ָ), צִפּוּי *obductum*, seu *obductio*...

צָפוֹן f. vide Gram. Hebr. tom. 1. p. 51. Lxx. Aq. Sym. Theod. βοῤῥᾶς, βοῤῥᾶς, Lxx. Aq. ἀπηλιώτης, Vulg. & alii, *boreas*, *aquilo*, *pars aquilonis*, *subsolanus*, i. ventus sub zona torrida spirans, sive ab ortu hyemali (respectu nostræ sphæræ positionis) ad ortum usque æstivalem; Hispanis *ven de brigas*, Græcis ἀπηλιώτης, quòd sub solo nasci videatur... Est ὁ צָפוֹן, τοῦ Qimhhi pars mundi læva... vide infra... נֹטֶה צָפוֹן עַל־תֹּהוּ תֹּלֶה אֶרֶץ עַל־בְּלִימָה, Job. 26. v. 7. *qui reclinat arcticum* (*polum*) *in vacuum*, sive *liquidum*, *appendit terram super nihilum*, seu humidum elementum.... Ex usu Chald. *ad constrictionem* humidorum elementorum, nempe, aquæ & aëris... Chald. ...וּתְלָא אַרְעָא עֲלֵי מַיָּא *suspendit terram super aquas*... Vide nostrum de maris æstu systema.... Est porrò τὸ בְּלִימָה Chaldæis, *constrictio*, *coërcitio*... à בְּלַם *clausit*, *obthuravit*, *constrinxit*, *coërcuit*... צָפוֹן וְיָמִין אַתָּה בְרָאתָם, Psal. 88. Hebr. 89. v. 13. O. τὸν βοῤῥᾶν καὶ θαλάσσας σὺ ἔκτισας .... Vulg. *aquilonem & mare tu creâsti* ... Legebant in plurali יַמִּין Chald. pro יָמִין Hebr. Alii, *aquilonem & austrum tu creâsti*... Plaga australis hic dextera dicitur, quòd orantibus ad Orientem ad dexteram esset... Unde & צָפוֹן *aquilo*, Jos. 13. v. 3. τοῖς O. ἐξ εὐωνύμων *sinister* redditur. Cum præf. הַצָּפוֹן *aquilo*, וְצָפוֹן, וְהַצָּפוֹן & *aquilo*, בַּצָּפוֹן *ad aquilonem*, לַצָּפוֹן *aquiloni*, מִצָּפוֹן *ab aquilone*, וּמִצָּפוֹן & *ab aquilone*. Constr. cum præf. מִצְּפוֹן *ab aquilone*. Cum ה paragog. seu locali, vide Gram. Hebr. tom. 1. pp. 102. 103. & t. 2. p. 308.

c. 1. צָפֹנָה, צָפֹנָה *aquilonem versùs.* Cum eodem ה & præf. וְצָפֹנָה, וְצָפֹנָה *& aquilonem versùs*, לִצְפוֹנָה *ad aquilonem*, הַצָּפוֹנָה *ad septentrionem*, מִצָּפוֹנָה *ab aquilone.* Const. cum præf. מִצְּפוֹן *ab aquilone.* R. צָפַן *abscondit*... unde צָפוֹן *Polus* & arcticus & antarcticus, sive *aquilo* & *auster*, uterque sic dictus, quòd sit à solis cursu æque absconditus, aut remotus.

צְפוֹן Mass. *Tsaphón*, Vulg. *Saphon*, nomen propr. urbis Tribûs Gad, Jos. 13. v. 27. alii pro aquilone accipiunt, vide Had. Reland. Palæst. pp. 308. & 1057. Etym. (aut ipse) *aquilo*... à צָפוֹן idem.

צְפוּן m. vide Paoúl Verbi צָפַן, suo loco.

צְפוֹנִי m. unde cum præf. וְאֶת־הַצְּפוֹנִי אַרְחִיק מֵעֲלֵיכֶם, Joel. 2. v. 20. O. καὶ τὸν ἀπὸ βοῤῥᾶ ἐκδιώξω ἀφ' ὑμῶν, Lxx. Vulg. *& eum, qui ab aquilone est, procul faciam à vobis*... Alii, *& aquilonem* (*aquilonarem* populum ... per quem intelligunt alii, Assyrios, alii, Babylonios, alii, Chaldæos, alii, locustas ab aquilone advectas...) *longè repellam à vobis*, Hebr. *desuper vobis*... aquilonem versus secundùm Tremell. à צָפוֹן *aquilo*, unde mutato (ָ) in (ֹ), assumptoque (י) in fine adjectivum denominativum צְפוֹנִי *aquilonaris.* Vide Gram. Lud. *de Dieu*, p. 69.

צְפוֹנִי Mass. *Tsiphoní*, Vulg. *Sephonites*, nom. patronymicum virorum à צִפְיוֹן *Saphón*, oriundorum. Etym. *aquilonaris*, sive idem ac τὸ *Saphon.*

צִפּוֹר Mass. *Tsippór*, Vulg. *Sephor*, nomen proprium patris Balac regis in Moab... Num. 22. vv. 2. 4. Etym. *passer*, à צִפּוֹר idem.

צַפַּחַת f. Lxx. Incert. καψάκης, Lxx. καψάκης, Aq. ἄγγος, λακύνθιον, Lxx. φακός, Sym. κωθώνιον... Vulg. & alii, *campsaces*, sive *capsaces*, vel *capsace*, vasis genus, *vas quodlibet*, velut *dolium*, *mulctra*, *urna*, *urceus*, *urceolus*, *lecythus*, *ampulla olearia*, *lenticula*, *vas*, seu *poculum nocturnum*... Hinc Gr. σκάφη *vas cavum & oblongum*, *instar cunarum*, aut *cunabulorum*, *mactrarumve*... σκαφίον, σκύφος... Lat. *scaphium*, *matella*, quâ urina excipitur, *scyphus*... צַפַּחַת הַמַּיִם, 1. Reg. 26. vv. 11. 12. 16. *vas aquæ*.. ad sitim scil. sedandam, aut ardorem refrigerandum. Tempus erat tondendarum ovium, adeoque æstuosum, sanctius. Aliis *vas* erat ad excipiendam urinam, quæ Hebræis *aqua pedum* dicitur, vide Gram. Hebr. tom. 2. p. 294. c. 2. Cum præf... וְצַפַּחַת הַשֶּׁמֶן, 3. Reg. 17. vv. 14. 16. *& urceus olei non deficiet*, i. e. oleum urcei non minuetur, metonymia subjecti, בַּצַּפָּחַת in pausa, *in urceo*... R. צָפַח Arabibus, rem *latam*, *amplam*... *fecit*, unde צַפַּחַת *vas quodlibet*, uti *ampulla* ab *amplitudine* ventris, sive capacitatis sic dicta.

צְפִי Mass. *Tsephí*, Vulg. *Sephi*... vide supra, צְפוֹ, col. 2065.

צִפִּיָּה f. unde cum præf. & affix. בְּצִפִּיָּתֵנוּ, Thren. 4. v. 17. O. ἀποσκοπευόντων ἡμῶν... Lxx. in plur. ac participialiter, *speculantibus nobis*... Vulg. *attenti*, pro *cum attentione*... Alii, *in speculatione*, *exspectatione*.. *nostra.* Quidam, *in fiducia*, *spe*... *nostra*... R. צָפָה (quod vide supra, in Piél) *exspectavit*, *speravit*...

צִפְיוֹן Mass. *Tsiphiión*, Vulg. *Sephion*, nomen propr. filii Gad, Gen. 46. v. 16. Etym. *purus*, *clarus*, *selectus*, *purus ac sincerus animo*, pec. *talis amicus*, à צפי *Tsaphiion* Arab. idem.

צַפִּיחִת f. unde cum præfix. וְטַעְמוֹ כְּצַפִּיחִת בִּדְבָשׁ, Exod. 16. v. 31. O. τὸ δὲ γεῦμα αὐτοῦ ὡς ἐγκρὶς ἐν μέλιτι. A. ἄμυλος ἐν ἐλαίῳ μελιχρείν. Σ. ὡς ἄμυλος ἐν μέλιτι. Lxx. & alii, *gustus autem ejus quasi* esset *opus pistorium & dulciarium è simila*, *quod in oleo coquitur*; *quodque melle* dulcatur. Aq. & alii, *placenta oleo*, sive *succo favi mellis* incocta. Sym. & alii, *placenta melle cocta.* Chald. כְּאַסְקְרִיטָן בִּדְבַשׁ, Alii, *quasi placenta ex simila*, *oleo*, *& melle.* Arab. בקטאיף בעסל, Quidam, *veluti*, *pastillorum*, sive secundùm *pastillos dulciarios ex polligine*, *oleo sesamino & melle*, (quasi *per filamenta compositos*,) exteris gentibus usitatos, non Arabibus. Gi. Ca. R. צָפַח Arabibus in IIa. Conjug. *latum fecit*, *in latum duxit expandiitve*..., unde צפיחת Arabibus, *ta-*

Digitized by Google

bula, *bractea*, *squama*... Et ab illatum similitudine, תַּ ח ob ב seq. in ח, quasi in regimine, mutato, vide Gram. Hebr. t. 1. p. 124. c. 1. Hebræis צְפִיחִת pro צַפִּיחִת (vel ex voce Arab.) *laganum*, *libum*, *placenta*, *pastillus*...

צְפִיעִים plur. m. unde constr. cum (ִי) pro (ִי) in penultima, צְפִיעֵי הַבָּקָר, Ezech. 4. v. 15. Ο. Α. Σ. Θ. βόλβιτα βοῶν... Lxx. Aq. (Sym. ex S. Hieronymo) Theod. & alii, *egesta* (*excrementa*, *stercora*, Vulg. *fimum*) *boum*... R. צפע Arab. Fut. I. *pepedit*, *stercus egessit*.

צָפִיר m. Lxx. τράγος, χίμαρος, χίμαῤῥος, Vulg. & alii, *hircus*, *caper*, *hircus*, aut *hædus hyeme natus*. Cum præf. הַצָּפִיר *&* *hircus*... Constr. הִנֵּה צְפִיר־הָעִזִּים, Dan. 8. v. 5. *&* *ecce hircus* (Alexander) *caprarum*, qui scil. gregem ante ire solet, cæteris & magnitudine & robore insignior, Maldonatus. Cum præfix. וּצְפִיר *&* *hircus*... Plur. constr. צְפִירֵי חַטָּאת, Esd. 8. v. 35. *hircos peccati*, i. peccato expiando destinatos, vide Gram. Hebr. tom. 1. p. 482. c. 2. Cum præf. וּצְפִירֵי *&* *hirci*. R. צָפַר Syris, *impudicus*, *lascivus*... *fuit*, unde צפרא צפרי Syr. *impudicus*, *lascivus*... indèque *hircus*, sic dictus.

צְפִיר m. Chald. unde plur. const. cum præf. וּצְפִירֵי עִזִּין לְחַטָּאָה, Esd. 6. v. 17. Ο. χιμάρους (Alex. χιμάρους) αἰγῶν ὑπὲρ (Alex. περὶ) ἁμαρτίας... Vulg. & alii, *hircos caprarum pro peccato*.. Sunt aliis, *hirci caprarum*, *duces*... aliis, *filii caprarum*, i. e. *hirci lactentes*, *hædi*... R. צפר Arab. in IV. Conjug. *citrini*, *flavi coloris fuit*; *niger fuit*... unde Hebr. Chald. צָפִיר, Arab. צפירא *hircus*, à colore, cùm totius corporis, tum maximè oculorum, *bilioso*, scil. *citrino*, *cholerico*...

צְפִירָה f. Lxx. Incert. Sym. πλοκὴ, Aq. Theod. πλέγμα, Sym. κίδαρις... Alii, *nexus*, *complicatio*, *intorti crines*, *cincinni*, *cidaris*, *diadema*, per metonymiam adjuncti, *regnum*. Item, *manè*, *matutinum tempus*, *sententia*... *matutina*. Vulg. *contritio*... Cum præf. הַצְּפִירָה, Ezech. 7. v. 7. *venit*, inquam, *cidaris*, sive *regnum*, i. e. imperator Nabuchodonosor, vel *nexus*, *contextus & ordo* malorum omnium.... Vatabl. Drus. Lxx. τὸ πέρας *finis*, Aq. περιοχὴ *contemplatio*, *prospectio*... Sym. v. 10. περίοψις *aspectus*, *prospectus*... Alii, συμπλοκὴ *complicatio*, *connexio*, *contextus*... Cum (ְ) absque (ִי) in penultima, צְפִרַת *circuitus*, *ordo circularis pœna*, R. D. Qimhhi. Constr. cum præf. וְלִצְפִירַת תִּפְאָרָה, Isai. 28. v. 5. Ο. ὁ πλακεὶς τῆς δόξης, Lxx. *quæ compacta est gloriæ*, (*corona*,) Vulg. *& sertum exultationis*, Alii, *& pro serto*, *corolla*, *cidari*, *diademate*... *decoris*, *gloriæ*... R. צָפַר Hebræis, *maturavit*, *matutinavit*... Chaldæis, *circumdedit*... Æthiopibus, *nexuit* capillos, nodos... *dolum struxit*, *concinnavit*...

צְפִית f. unde cum præf. צָפֹה הַצָּפִית, Isai. 21. v. 5. Ο. (March. Ms.) σκόπευσον τὴν σκοπιάν. Vulg. *contemplare* (*speculare*) *in specula*... Alii, *speculando e specula*... R. צָפָה *speculatus*... *est*.

צָפַן QAL. Lxx. Aq. Sym. Theod. κρύπτω, Aq. Sym. ἀποκρύπτω, Lxx. Aq. Theod. ἐγκρύπτω, Lxx. κατακρύπτω, Aq. συγκρύπτω, Lxx. Sym. σκεπάζω, Lxx. φυλάττω, τηρέω, θησαυρίζω... Vulg. & alii, *abscondo*, *abdo*... *celo*, *obscuro*, *splendore*, seu *lumine antecello*... *abscondo in*... *dissimulo*... *occulto*... *tego*, *operio*... Hinc *custodio*, *servo*, *conservo*, *reservo*, *asservo*, *in thesauro repono*, *recondo*, *thesauros exstruo*... Lxx. item, ἀποβλέπω *respicio*, δίδωμι *do*, ἐκλείπω *deficio*, ἔχω *habeo*...

Praet. 3. p. f. m. צָפַן *abscondit*... 2. p. f. m. Pial. 30. Hebr. 31. v. 20. *quàm multum*, sive *multiplex bonum*, *quod* צָפַנְתָּ לִּירֵאֶיךָ *sepesuisti timentibus te*... pretiosissimum veluti thesaurum, peculiare... non omnium, sed solis piorum, oculis expositum... כִּי־לִבָּם צָפַנְתָּ מִּשָּׂכֶל, Job. 17. v. 4. Vulg. *cor eorum longè fecisti à disciplina*... Alii, quibus est ἀπεκάλυψε, *abscondisti intellectum à corde eorum*... מֵחֻקִּי צָפַנְתִּי אִמְרֵי־פִיו, Job. 23. v. 12. *ex statuto* (*more*) *meo servavi verba oris ejus*, Del. Lxx. Vulg. *& in sinu meo abscondi verba oris ejus*; legebant בְּחֵיקִי, vel absque (ִי)

in penultima, uti Proverb. 21. v. 14. בְּחֵקִי *in finu meo*, pro בְּחֻקִּי *ex statuto, instituto*...

Ben. f. m. צָפוּן, unde plur. m. cum affix. צֹפְנֶיהָ צָפַן־רוּחַ, Proverb. 27. v. 16. unusquisque *cohibentium eam*, (mulierem,) *cohibet ventum*, i. e. cohibere nititur, actus pro conatu, vide Gram. Heb. tom. 1. p. 521. can. VIII.

Paoul f. m. צָפוּן, Lxx. ἅγιος *sanctus* (Alii, *absconditus*) ἐπισκοπή *visitatio*, κατάσταθμος *concameratus*, Agg. 1. v. 4. ubi Trommius, legebat צְפוּנִים pro סְפוּנִים... Cum præf. וְצָפוּן *& reconditum*.... Cum præf. & affix. וּצְפוּנְךָ *& recondito tuo*, m. Fem. f. צְפוּנָה *reconditum est*... Plur. m. cum affix. צְפוּנֶיךָ *recondita tua*, m. Cum præfix. & aff. טָמוּן לִצְפוּנָיו, Job. 20. v. 26. ...αὐτὸν ὑπομείναι (*omnes autem tenebræ*) *ipsum maneant*, expectent, Alii, *abdita sunt in occultis ejus*, m.

Fut. 3. p. f. m. יִצְפֹּן *recondet*. Cum aff. יִצְפְּנֵנִי *recondet me*, c. 3. p. f. f. cum præf. & affix. וַתִּצְפְּנֵהוּ *& abscondit eum*, וַתִּצְפֹּנוּ *& abscondit quemque*, וַתִּצְפְּנֵם *abscondit eos*. 2. p. f. m. תִּצְפֹּן *recondes*. 3. p. plur. m. יִצְפֹּנוּ *abscondunt*. In pausa, quare hhólem primariæ vocis reductum loco שְׁוָא (:) ad penultimam, יִצְפֹּנוּ, Psal. 9. Hebr. 10. v. 8. *oculi ejus* Domini *pauperi attendunt, cavent* ... Lxx. Vulg. *respiciunt*.. 1. p. pl. c. cum ה parag. נִצְפְּנָה, Prov. 1. v. 11. *occultabimus nos insonti*, in insidiis scil.

NIPHAL נִצְפַּן, Lxx. λανθάνω, Aq. Theod. κρύπτομαι... Vulg. & alii, *lateo, in occulto sum, ipse me abscondo, occultor, tegor*...

Praet. 3. p. f. m. Jerem. 16. v. 17. *non est abscondita pravitas eorum*... 3. p. plur. c. Job. 15. v. 20. *& numerus annorum*, נִצְפְּנוּ לֶעָרִיץ, Vulg. *incertus est tyrannidis ejus*. Alii, *tyranno absconditi sunt*, Hebraismus, pro *absconditus est*. Ubi enim duo nomina junguntur diversorum numerorum, generumve, verbum ferè eum posteriori convenit numero, aut etiam genere, uti קֶשֶׁת גִּבֹּרִים חַתִּים, 1. Reg. 2. v. 4. *arcus fortium confracti sunt*, pro *confracta* (קֶשֶׁת fem. generis sæpiùs,) sive *confractus est*. Vide Gram. D. Thom. *du Four*, p. 221. Quo Hebraïsmo Galli etiam dicunt, *J'ay trouvé la moitié de mon pain mangé*, pro *mangée*...

HIPHIL הִצְפִּין, Lxx. κρύπτω, Vulg. & alii, *abscondo, abdo, occulto, tego, celo*...

Infin. cum affix. Exod. 2. v. 3. *quùm non posset ampliùs* הַצְּפִינוֹ *abscondere eum, sumpsit*...

Fut. 2. p. f. m. תַּצְפִּן (י) in penultima deficiente, cum affix. Job. 14. v. 13. *utinam in sepulchro* (Chald. *in domo sepulturæ*,) תַּצְפִּנֵנִי *occultares me*, aut *reponeres; dum*...

צְפַנְיָה Mass. *Tsphaniáh*, Vulg. *Sophonias*, nom. propr. 1°. Sacerdotis filii Maasiæ, Jerem. 21. v. 1. & 37. v. 3. ubi pro צְפַנְיָה, scribitur צְפַנְיָהוּ. 2°. Prophetæ filii Chusi filii Godoliæ, Soph. 1. v. 1. Etym. *lenticula Domini*, i. e. *magna*... à צפן Æthiop. *hydria, lenticula*... & יָהּ, sive יְהוָה contract. pro יְהוָה *Dominus*.

צָפְנַת פַּעְנֵחַ Mass. *Tsáphnáth-páánéahh*, Lxx. Ψονθομφανήχ (quod Vulg. interpretatur *Salvatorem mundi*,) nomen à Pharaone Josepho impositum, Gen. 41. v. 45. Etym. *futurorum vates*, aut *absconditorum interpres* ... à צָפְנַת, sive Ψονθόμ Ægypt. *futura, abscondita*, & פַּעְנֵחַ, seu φανήχ, vel φανήχ Ægypt. *vates*, vel *augur*... *aut is, qui futura & abscondita aperit*, Kircherus in pro domo Copto, sive Ægyptiaco, p. 126. Vide Synopsf. Criticor. Gram. Hebr. t. 1. pp. 447. & 448. R. igitur רֵאשׁ צָפְנַת, sive Ψονθόμ Copt. esse videtur Hebr. צָפַן *abscondit*.. ac רֵאשׁ פַּעְנֵחַ seu Copt. φανήχ, Heb. etiam פָּנָה vel פָּנָה, (alternando scil. ut fit, ח & ה, unde אֶחָ pro אֶה, אַחְיֵה.. *ah, heu*... Ezech. 6. v. 11. & 21. v. 15.) *respondit, responsum dedit, dixit, prædixit*... Ex usu Arabico, *rem evulgavit*.. Cum articulo videlicet Coptico, sive Ægyptiaco פ...

צֶפַע m. Lxx. ἔκγονα ἀσπίδων *genimina, fœtus aspidum*.... Vulg. & aliis, Latinis *regulus*, Græcis βασιλίσκος, Arabibus, מַלְכָּה *malcathon*, serpens: quòd coronatum habet caput. Avic. Est aliis, αἱμοῤῥοΐς *hæmor-*

Digitized by Google

rhoïs, serpentis pestiferi genus, cujus morsu sanguis omnis effluit è corpore, unde & nomen habet.... Calep. Aliis, *vipera*, Aliis per metathesin, *aspis*.. Isai. 14. v. 29. R צפע Arabibus, *circumvolvit* ... unde Arab. צופעה *tsauphaathon*, *cidaris*.. indeque Hebr. צפע *tsephaa*, *regulus*, à cidari scil. aut corona, quam gestat, sic dictus.. Bocharto verò à sibilo, quem *hoc nomen*, nempe צפע *tsephaa*, ipso sono videtur exprimere.

צפעוני m. Lxx. ἀσπὶς, κεραστὴς, ὁ κεράστης, Aq. βασιλίσκος... Vulg. & alii, *aspis*, *cerastes*, vel *cerastes* à cornibus sic dictus, *regulus*. Lxx. item, ἔκγονα ἀσπίδων *genimina aspidum*. Cum præf. וכצפעני *& sicut regulus*. Plur. נחשים צפעונים, Jerem. 8. v. 17. O. ὄφεις θανατοῦντας.... A. βασιλίσκους.... Lxx. *serpentes mortiferos*... eosque, *quibus non est incantatio*... Aq. Vulg. & alii, *regulos*... Aq. aliter, *speculatores*... R. aut etymon idem, ac vocis præced.

צפעות plur. f. unde cum præf. הצאצאים והצפעות, Isai. 22. v. 24. O. ἀπὸ μικροῦ ἕως μεγάλου... A... Σ... Lxx. paraphrasticos, *à parvo usque ad magnum*... Aq. Hebraicis vocibus retentis, SASAIM & SEPHOTH ... Sym. *nepotes atque commixtos*... Vulg. *vasorum diversa genera*... Alii, *filiorum & filiarum*.... *nepotum & neptium*... propriè, *egressorum & egressarum*, sive *oriundorum & oriundarum* ex ipso... R. צפע Arabibus, *egessit*.. propriè, *stercus*...

צפצף PIEL. Lxx. φωνέω, Lxx. Theod. τρυλίζω, Sym. ῥοίζω, Lxx. χειρολογέω ... Vulg. & alii, *vocem emitto*, vel *sonum edo*, *clamo*, *gemo*, *gannio*, propriè, *passeris in modum pipio*, *strideo*, *sibilo*, *latro*, *ululo*, *ejulo*, *mussito*, *obscurè*, *cum murmure*, aut *sine delectu*, *ineptè loquor*, *supervacanea dico*...

BEN. f. m. cum præf. ומצפצף פה ופצה, Isai. 10. v. 14. *vel qui aperiret rostrum, ac pipiret*, i. e. qui aperiret os, aut mussitaret... Plur. m. cum præf. המצפצפים, Isai. 8. v. 19. *mussitantes*, *garrientes*... O. τοὺς κατολογοῦντας...

FUT. 3. p. f. f. תצפצף אמרתך תצפצף, Isai. 29. v. 4. (ac si exiret) *de pulvere eloquium tuum mussitabit*, *pipiet*... Ita desinet leoninus vester rugitus; probris adeò cooperti eritis, ut non audeatis quasi è sublimi superbas ventosasque jactantias jacere Calv. 1. p. f. c. כסוס עגור כן אצפצף, Isai. 38. v. 14. *uti hirundo*, vel *grus* (non autem *grus* & *hirundo*, ut plerique, est enim סוס vel סיס, pro סיס, uti Jerem. 8. v. 7. *hirundo*, & עגור *grus*, vide utramque vocem suo loco,) *stridebam*, *gruebam*... Quidam sic τὸ כסוס עגור כן אצפצף, Isai. 38. v. 14. ubi Aq. & Theod. sic legebant, τὸ enim עגור per ἀγὼρ ambo reddidêre.. *equus veluti*, qui *citò prætereundo*, præ metu, hinnit; *hinniebam*... Est τὸ עגור Infinitivus, ex forma absoluta, Verbi עגר Arabibus, *citò præterivit* equus, ut præ metu... *caudam protensam naribus illisit* equus *in currendo*... Est portò τὸ אצפצף, geminatis duabus primis radicalibus, à צפף Chaldæis, *arctatus*, *pressus*, *compressus*... *est*.. *timuit*, *oravit*, *hæsitavit*...

צפצפה f. unde צפצפה שמו, Ezech. 17. v. 5. O. ἐπιβλεπόμενον ἔταξεν αὐτό. *spectandum posuit illud*. Vulg. *in superficie posuit illud*. Alii, præpositione subintellectâ, adverbialiter, *circumspectissime*, magna cum *circumspectione posuit illud*.. Quasi τὸ צפצפה à צפה *spectavit*... deduceretur. Alii, *in salicem* (vel *instar salicis*) *posuit illud*.. R. צפף Arab. *ordine*, *in seriem disposuit*.. geminatis primis radic. צפצף Arab. *solus profectus fuit per planitiem*. Ca. *salice ad vescendum usus est*. Gi. unde צפצאף Arab. צפצפא Chald. צפצפה Hebr. *salix*.

צפר QAL, unde 3. p. f. m. FUT. cum præfix. Judic. 7. v. 3. *qui formidolosus & timidus est revertatur*: ויצפר מהר הגלעד, Lxx. Vatic. καὶ ἐκχωρείτω (Ox. Ald. Complut. ἐξώρμησαν, Alex. ἐξώρμησαν) ἀπὸ ὄρους Γαλαάδ... Lxx. Vatic. & alii, *& recedat* (Ox. Ald. Complut. *erupêre*... Alex. *prorupit*..) *à monte Galaad*. Vulg. *recesseruntque de monte Galaad*. Alii, *& mane abeat*, *evadat*, *erumpat*, *avolet*.. *ultra montem Galaad*, (qui est trans Jordanem)... Pisc. Alii aliter. Hinc Gr. σπεύδω *accelero*, *festino*..

Digitized by Google

צֹפַר Maſſ. *Tſophár*, Vulg. *Sophar*, nomen propr. viri Naamathitæ, ſeu de *Naama* ... Job. 11. v. 1. Etym. *ſibilans*, à צָפַר, pro צָפַר, ob tertiam radicalem ר, vide Gram. Hebr. t. 1. p. 164. Benoni ſ. m. Verbi צָפַר Arabibus, *ſibilavit* ....

צִפּוֹר c. ſed f. ſæpiùs, Lxx. τὸ πετεινὸν, Lxx. Aq. ὄρνεον, Lxx. Incert. ὀρνίθιον, Lxx. Sym. στρουθίον .. Vulg. & alii, *volucris*, *avis*; collectivè, *volucres*, *aves* ... *avicula*, *paſſer* ... Lxx. item, χίμαῤῥος *hircus*; legebant צָפִיר. Cum (ו), וְכָל־הָעוֹף לְמִינֵהוּ כֹּל צִפּוֹר כָּל־כָּנָף, Gen. 7. v. 14. *& omnes volucres ſecundum ſpeciem ſuam, omnes aves omnis alæ*, grandis ſcil. & parvæ ... לְעֵיט צִפּוֹר כָּל־כָּנָף, Ezech. 39. v. 4. *volucribus rapacibus*, *inter aves, cujuſcunque alæ*, נוּדִי הַרְכֶם צִפּוֹר, Pſal. 10. Hebr. 11. v. 1. *volita per montem veſtrum avicula*. Cum præf. וְצִפּוֹר *& avis* ... הַצִּפּוֹר, הַצִּפֹּר *avis*, *aves* ... וּבַצִּפֹּר הַחַיָּה, Levit. 14. v. 52. *& per paſſerem*, aut *aviculam* .. (O. ἐν τῷ ὀρνιθίῳ) *viventem* ... כְּצִפּוֹר, בַּצִּפּוֹר *ſicut avis*, *avicula*, *paſſer* ... וּכְצִפּוֹר *& ſicut avis* ... לַצִּפּוֹר *avi* ... Plur. צִפֳּרִים *aves* ... Levit. 14. v. 4. ubi τὸ (ׅ) non in ſimplex (ְ), ſed in compoſitum (ֳ) ſub פ, licet non gutturali, mutatur, vide Gram. Hebr. tom. 1. p. 97. c. 1. num. III. niſi τὸ (ֳ hhatoúph) adhæreat τὸ (ְ) in favorem rudiorum, vide Gram. Th. *Dufour*, p. 21. Cum præf. וְצִפֳּרִים *& aves* ... כַּצִּפֳּרִים *ſicut aves* ... וְכַצִּפֳּרִים *& ſicut aves* ... R. צָפַר *volavit*, *avolavit* ...

צִפַּר f. Chald. Lxx. ὄρνεον ... Vulg. & alii, *avis*, *avicula*, *volucris* ... Plur. cum præf. & (ְ) ex (ֳ) compoſito, loco ſimplicis ſub literâ פ τῷ daghéſch notandâ, unde compoſitio, vide Gram. Hebr. t. 1. p. 35. c. 1. כְּצִפְּרִין *ſicut avium* .... Emphat. cum præf. וְצִפְּרַיָּא *& volucres* ... Conſtruct. צִפְּרֵי שְׁמַיָּא, Dan. 4. vv. 9. 18. *aves cæli* ... R. צְפַר *maturavit*, *acceleravit* ... *volavit*, *avolavit* ... Arabibus, *ſibilavit*, *fiſtulavit*, *ſibilo ſono cecinit* ... avis, aquila .. Gi.

צְפַרְדֵּעַ c. Lxx. βάτραχος, Vulg. & alii, *rana*; collectivè, *rana* ... Cum præf. וְצְפַרְדֵּעַ *& ranas* ... הַצְפַרְדֵּעַ *rana* ... Plur. צְפַרְדְּעִים *ranæ* ... Cum præf. הַצְפַרְדְּעִים *ranæ* ... בַּצְפַרְדְּעִים *ranis* ... Rana *non dicitur* צפרדע *tſephardea*, *quod* matutinum *tempus noverit*, *ut hactenus creditum*, *ſed* à limoſis ripis, *in quibus degit*. *Nempe Arabicè*, צפה (pro צפפה) ripam, & רדע (pro רדאע) limum *ſonat*, *inde compoſitum* צפרדע, *pro quo* Arabes *olim* צפרדע, *deinde eliſo* re צפדע *dixerunt*. Sic hariolatur Bochartus lib. I. cap. IX. de nom. animal. p. 68. unde enim, amabo, ſcit Arabes *olim* dixiſſe צפרדע pro צפדע, cùm τὸ צפדע *rana* derivetur, à verbo צפדע *ranas continuit* aqua ... (Gi.) ? unde צפדע בבטנה *eſurivit*. Ca. ad verb. *ranas in ventre habuit* ... Etym. *clamat aquam perennem*. Hæc ſolito vocalior pluviam denunciat: unde illud Virg. 1. Georg.

Et veterem in limo ranæ cecinere querelam.

Calep. à צְפַר Chaldæis, *clamavit* ... Arab. *ſibiloſo ſono cecinit* ... & à רדע, *perennis aqua*, Qualis eſt fontis & putei. Ca.

צִפֹּרֶן m. Lxx. ὄνυξ, Vulg. & alii, *unguis*, *ungula*; metaphoricè, *ſtylus*, *ſcalprum* ... Cum præf. בְּצִפֹּרֶן שָׁמִיר, Jerem. 17. v. 1. *ungue* (acumine) *adamantino* .. Plur. cum affix. צִפָּרְנֶיהָ *ungues ſuos*, f. R. צְפַר Æthiopibus, *præſecuit ungues* ... unde Æthiop. צפר *tſiphra*, Hebr. Chald. adſcito ן in fine, צִפֹּרֶן *unguis manuum, pedum, ungula* ..

צְפַת Maſſ. *Tſphâth*, Vulg. *Sephaath*, nom. propr. urbis, quæ *poſtea dicta* eſt *Chorma*, *cujus rex à tribu Juda & Simeon devictus eſt* Jud. 1. v. 17. *& tribui Simeon attributa* ... Reland. Palæſt. p. 1059. Etym. *cura*, *ſolicitudo* ... à צפה, unde cum emphaſi, צפתא Syr. idem.

צֹפֶת f. unde cum præfix. וְהַצֹּפֶת אֲשֶׁר עַל־רֹאשָׁהּ, 2. Paral. 3. v. 15. O. καὶ τὰς κεφαλὰς αὐτῶν ... Vulg. *porrò capita earum*, columnarum ... Alii, *& coronamentum* (*capitellum*, *operimentum*, *tectorium* ...) *quod erat in capite in faſtigio*, *cujuſque* columnæ. R. צוף Arabibus in II^a. Conjug. *more Sophorum velavit*, *involvit* ſermonem ... unde צפאת *Tſápbath* Arabibus, *extrema pars* occipitis *ad verticem* ... & צפת Hebræis, *coronamentum*, *capitellum* ... Formæ ſcilicet נפת, à נוף *tractus*, רחת, à רוח *vannus* ... Vide Gram. Hebr. t. 1. p. 396. c. 1.

Digitized by Google

צִקְלַג Mass. *Tsiqlágh*, Vulg. *Siceleg*, nomen propr. urbis *Simeonitarum*, Jos. 19. v. 5. *Amalekitæ eam invaserunt* 1. Reg. 30. v. 1. *Eusebius scribit esse in Daroma, ad vocem* Σικελάγ. *Paruit illa urbs tempore Saulis regi Gath: quumque David ab eo peteret, daret sibi unam* ערי השדה *ex urbibus campestribus, dedit rex* Tziclag: *& ab eo tempore illa Judæis subjecta fuit*, 1. Reg. 27. v. 6. *Ibidem regio illa appellatur* שדה פלשתים *campestria Philistæorum*... Reland. Palæst. p. 1060. Etym. *politor*, sive *polio* armorum τῶς *Geth*, à צִיקַל Arab. *politor, polio, qui poliendo in nitorem redigit* arma, &c. Gi. & גַּת *Gáth*, seu *Géth*, urbs Philistæorum. Sic diceretur urbs illa צִקְלַג *tsiqlágh*, pro צִקְלַגַּת *tsiqlghátb*, ablato scil. per apocopen τοῦ ת, uti urbs quædam Isai. 16. v. 11. dicitur קִיר חֶרֶשׂ *qír bhárés*, pro קִיר־חֲרֶשֶׂת *qír-bharéseth*, v. 7.

צִקְלֹן m. unde cum præf. & aff. וְכַרְמֶל בְּצִקְלֹנוֹ, 4. Reg. 4. v. 42. O. καὶ παλάθας ἐν τῇ πήρᾳ αὐτοῦ.. *massas ficuum in pera sua*... Vulg. *& frumentum novum in pera sua*... Alii, *& frumentum recens ac pingue* (quale in monte, sive in valle Carmeli nascitur, Gall. *du Carmel*,) *cum gluma sua*, seu *tunicis suis*, m. Jonath. וּפֵירוּכָן בִּלְבוּשֵׁיהּ *& manipulos in vestimento suo*... Rad. צָקַל Arabibus, *percussit*... unde צִקְלֹן *gluma*, folliculus grani frumentarii sic dictus, quòd, culmis in area, baculo excussorio percussis, granum ex ipso excutitur. Hinc metaphoricè, *pera, vestis*...

צַר m. Lxx. Aq. Sym. Theod. στενός, Lxx. ἐχθρός, βίαιος, διάβολος, ὑπεναντίος, Aq. Incert. ἀντίζηλος, Theod. πολιορκητής, Sym. πολιορκία, Lxx. Aq. Sym. θλίψις, Lxx. ἀκίς.. Vulg. & alii, *angustus, arctus, infensus, infestus, inimicus, injurius, violentus, diabolus*, sive *calumniator, adversarius, hostis, zelotypus, æmulus, æmula, urbium obsessor*... *obsidio, compressio, afflictio, angustia, anxietas, cuspis, mucro, aculeus*.. Lxx. item, πρέσβυς *legatus*; Verbaliter, θλίβω *affligo*... כִּי־יָבוֹא כַנָּהָר צָר רוּחַ יְהוָה נֹסְסָה בוֹ *in eo nomine Domini*, Isai. 59. v. 19. *Veniet enim, ut fluvius angustus*, *Spiritus Domini superexundans* veluti *extra se*, vel *vexillum erigens in eo* nomine, de quo mox supra, Domini, ad Discipulos scil. populosve congregandos.. *Postquam ad Sion venerit Redemptor*... Cum præfix. הַצָּר *hostis*... בַּצָּר *in angustia*... מִצָּר *ab angustia*... Est hîc τὸ (ָ) loco τοῦ (ַ) ob pausam, ut videre est Psal. 31. Hebr. 32. v. 7. כַּצָּר *sicut hostis*... Cum affix. צָרִי *hostis meus*... Fem. f. צָרָה, Lxx. ἀντίζηλος, κακός, κακόν, ἀνάγκη, στενωσις, θλίψις, Aq. παλαιστρεία, Lxx. στεναγμός... Vulg. & alii, *angusta, angustum, arctum*... Hinc & substantivè sumitur, *æmula, mala* (dies) *malum, necessitas, coarctatio, compressio, angustia, afflictio, miseria, ærumna, labor, molestia, fatigatio, gemitus, suspirium*... Lxx. item, θήρα *venatio, præda*, unde & *viaticum*... Cum præf. וְצָרָה *& angustia*... הַצָּרָה *angustia*.. בְּצָרָה, בַּצָּרָה *in angustia*.. Cum ה paragog. ad αὔξησιν, unde τὸ ה femininæ terminationis in ת, mutatum, & accentus in penult. vide Gram. Hebr. tom. 1. p. 50. & t. 2. p. 308. c. 1. Psal. 119. Hebr. 120. v. 1. *ad Dominum*, בַּצָּרָתָה לִּי *battsáráthallí*... *cùm* esset *maxima mihi angustia, clamavi*... וּבְצָרָה *& in angustia*... Proverb. 17. v. 17. *omni tempore diligit amicus*: וְאָח לְצָרָה יִוָּלֵד *ac frater adversis in rebus efficitur.* Dum sæpiùs inter fratres *meum ac tuum, frigidum illud verbum*, inquit S. Chrysost. *innumera gignit bella*.. מִצָּרָה *ex angustia*... Constr. τοῦ (ָ) penultimæ ubique remanente ob τὸ (ו) mediâ in ipsius radice quiescens, vide Gram. Hebr. t. 1. p. 87. c. 1. צָרַת *angustia*... Cum affix. adjectivè, צָרָתָהּ, 1. Reg. 1. v. 6. *æmula ejus*, f. ubi duæ uxores sunt uni viro vocantur צָרוֹת *æmulæ*, quia inimicitias exercent inter se... Substantivè, צָרָתִי *angustia mea*, c... צָרָתָם *angustiæ suæ, ipsorum*... צָרַתְכֶם *angustia vestra*, m. Cum præf. & affix. מִצָּרָתוֹ *ab angustia ipsius*, m. Plur. m. צָרִים *hostes*... Constr. remanente τοῦ (ָ), ut mox supra dictum, צָרֵי, Ezech. 30. v. 16. Lxx. Verbaliter, διαχυθήσεται... *diffundentur* aquæ... Alii, πολέμιοι... *infesti, hostes*... Cum affix. צָרָיו *hostes suos*,

Digitized by Google

ejus, m. Cum præf. & affix. בְּצָרָיו *in hostibus suis*, m. כְּצָרָיו *sicut hostes suos*, m. לְצָרָיו *hostibus suis*, m. מִצָּרָיו *ab hostibus suis*, *ejus*, m. צָרֶיהָ *hostes ejus*, f. צָרַיִךְ *hostes tui*, m. צָרֶיךָ, & in pausa, unde τὸ (-) in (·) mutatum, צָרֶיךָ *hostes tui*, f. לְצָרַיִךְ *hostibus tuis*, m. צָרַי, & in pausa, quare (·) loco τῦ (-) sub ר, צָרַי *hostes mei*, c. וְצָרַי & *hostes mei*, c. לְצָרַי *hostibus meis*, c. מִצָּרַי *ab hostibus meis*, c. צָרֵיהֶם, τοῦ (י) deficiente, צָרֵהֶם, cum affix. poëtic. מו, צָרֵימוֹ *hostium suorum*, *ipsorum*.. *hostes illorum*.. וְצָרֵיהֶם & *hostes eorum*.. צָרֵינוּ *hostes nostri*, c. לְצָרֵינוּ *hostibus nostris*, c. מִצָּרֵינוּ *ab hostibus nostris*, c. Plur. f. צָרוֹת *angustiæ*.. Cum præf. וְצָרוֹת & *angustiæ*.. הַצָּרוֹת *angustiæ*... בְּצָרוֹת *in angustiis*... מִצָּרוֹת *ab angustiis*... Cum affix. צָרוֹתָיו *angustiis ejus*, m. Cum affix. ם, unde caret τοῦ (י) indice plur. num. vide Gram. Hebr. tom. 1. p. 83. צָרֹתָם *angustiis ipsorum*. Cum præf. & affix. τοῦ (ו) in penultima deficienti, וְצָרֹתֵיכֶם & *angustiis vestris*, m. מִצָּרֹתֵינוּ *ex angustiis nostris*, c. R. צרר *coarctavit*, *hostiliter egit*, *pressit*... סָגוּר חוֹתָם צָר, Job. 41. v. 6. O. σύνδεσμος δ' αὐτῷ, ὥσπερ σμυρίτης λίθος. & *colligatio ejus*, *sicut lapis smyrites*. Vulg. *compactum squamis se prementibus*, Alii, squamarum arctissimè interse compactarum quæque *clauditur signo* veluti *impresso*.

צַר m. Lxx. στενός, στενῶς, σκληρὸς, ἔνδεια, θλίψις, ἀνάγκη, πέτρα, κραταίωμα.. Vulg. & alii, *angustus*, *arctus*, *arctum*, (uti vox præced.) *durus*, adverbialiter, *anguste*; Substantivè, *colligatio*, sive *tribulatio*, *oppressio*, *compressio*, *angustia*, *anxietas*, *necessitas*... *petra*, *rupes*, *robur*... צַר־לִי עָלֶיךָ אָחִי, 2. Reg. 1. v. 26. O. ἀλγῶ ἐπὶ σοὶ ἀδελφέ μου... Vulg. *doleo super te*, *frater mi*... Alii, *angor*, *dolor mihi* verus *tuâ causâ*, vel *tuâ vice*, *frater mi*... וְהִנֵּה חֹשֶׁךְ צַר וָאוֹר חָשַׁךְ בַּעֲרִיפֶיהָ, Isai. 5. v. 30. & *ecce tenebræ*; *animi angor*, *cùm sol obscurabitur in destructionibus ipsius terræ*... Alii aliter, maximè, ne accentus *zaqéph qatón* munere non fungatur suo... vide Gram. Hebr. tom. 1. p. 19, Confer Isai. 13. v. 10. & Matth. 24. v. 29. In pausa, quare τὸ (-) in (·) mutatum, צָר *angustia*... Cum præf. הַצָּר *angustia*... בַּצָּר, & extruso ה attic. בַּצָּר *in angustia*... Isai. 5. v. 28. *ungulæ equorum ejus* כַּצָּר, O. ὡς στερεὰ πέτρα... *quasi solida petra*... Vulg. & alii, *ut silex*, *petra*... R. צרר *arctavit*... *ligavit*... *hostiliter egit*, *pressit*...

צֵר Mass. *Tsér*, Vulg. *Ser*, nom. proprium urbis in Tribu Nephthali, Jos. 19. v. 35. *puto hujus urbis nomen excidisse ex Eusebii onomastico*, *ubi legitur Tyrum fuisse in Nephthalim*, *quam tamen ex* Jos. 19. v. 29. *liqueat fuisse in Ascher*, lege itaque illic hoc modo:

Σὸρ, Τύρος, φοινίκης μητρόπολις.
Σὴρ, κλήρου Νεφθαλείμ.
Sor, Tyrus, metropolis Phœnices.
Ser, sortis Nephthali.

Had. Reland. Palæst. p. 1059. Etym. *hostiliter agens*, à צָר Benoni s. m. Verbi צרר *hostiliter egit*... formæ τοῦ עֵר *vigilans*, ex עוּר *vigilavit*....

צֹר m. Lxx. Aq. Sym. πέτρα, Aq. πέτρος, Theod. ἀκρότομος... Lxx. ψῆφος, Sym. ψῆφος πετρίνη... Vulg. & alii, *petra*, *lapis*, *silex*, *saxum*, *rupes*... *rupes*, *adeò prærupta latera habens*, *ut ferro resecta esse videatur*... *lapillus* pretiosus, gemma... *scrupulus*, *calculus*, quo luditur, quo in computando utimur, quo suffragium fertur in comitiis, &c. *calculus* judicialis apud Lys. & Plut... Sym. *lapideus*.. Lxx. item, θήρα *venatio*, Os. 9. v. 15. ubi legebant צַיִד *venatio*, *esca*, *viaticum*... Exod. 4. v. 25. *tulit illicò Sephora* צֹר.. Vulg. & alii, *acutissimam petram*... Alii, *acutum gladium*, Alii, *cultrum*, sive *silicem acutum*... Eo usi sunt ob defectum ferri, sic in Hispana insula quia ferro carent, pro eo utuntur cote acuto: Hodie Judæi utuntur novaculis chalybeis, quarum capuli sunt lapidei: ante octavam diem mortuos, & abortivos masculos circumcidunt lapide fisili, & sepeliunt seorsim, propè januam cœmeterii. Castel. Lex. Cum præf. מִצֹּר *præ*, *de petra*, *rupe*... R. צרר *coarctavit*, *acuit*... Arabibus, *dissecuit*, *divisit*...

צֹר Mass.

Digitized by Google

צֹר Maſſ. *Tſór*, Vulg. *Tyrus*, nom. proprium urbis Phœnices. *Priſcum nomen huic urbi fuit* צר & צור, *quod Punicis literis in nummis quibuſdam Tyrorum notatum creditur. Id quidem* Σὸρ *ſcribit* Theodoretus in Ezech. 26. Τύρος Σὸρ τῇ ἐπιχωρίῳ ὀνομαζομένη φωνῇ. Tyrus linguâ incolarum Sor appellatur. *Hinc eſt Sarra, quod licet haud adeò vulgare ſit ac Tyrus, invenitur in ſcripturis veterum.* Gellius lib. XIV. 6. *hujus nominis meminit, uti antiquioris quam Tyri, ſcribens*, quibus urbibus regionibuſque vocabula jam mutata ſint, quod Bœotia ante appellata fuerit Aonia, quod Ægyptus Aëria, quod Creta eodem quoque nomine Aëria dicta eſt, quod Attice Ἀκτὴ, quod Corinthus Epyre, quod Macedonis Ἠμαθία, quod Theſſalia Αἱμονία, quod Tyrus Sarra, quod Thracia ante Sithon dicta ſit, quod Seſton Ποσειδώνιον. *Virgilium & Juvenalem voce Sarrani uſos pro Tyrio notiſſimum eſt. Ita etiam Silius Italicus, lib. XV.*

——— & Sarrano murice fulgens
Inferias mittam fuſis inſignis Iberis.

Paulo ante, libro eodem, Tyrium hunc muricem vocaverat.

——— non Tyrio vitiatas murice veſtes.

Inter illa, quæ plurima hanc urbem celebrem reddiderunt in ſcriptis veterum excellit vetuſtas originis & deductio coloniarum... Qui de Tyro aget ante omnia videtur tria debere diſtinguere ſecundùm ordinem temporum, Palætyrum, Tirum inſulam, & Tyrum ad nexam continenti. Palætyrus, quæ & Tyrus vetus Latinis dicitur, 30. ſtadia aberat à Tyro inſula, teſte Strabone, verſus auſtrum ... Had. Reland. Palæſt. pp. 1046. 1049. Etym. *coarctata*, ſive mari *undique cincta*, utpote בלב ימים *in corde maris*, ſita ... à צור *coarctavit*.

צָרַב QAL. (Gr. per metath. σμύχω *incendo, inflammo*...) Theod. καίω, Lxx. κατακαίω ... unde,

NIPHAL נִצְרַב, ex quo 3. p. plur. c. PRAET. cum præf. וְנִצְרְבוּ־בָהּ כָּל־פָּנִים מִנֶּגֶב צָפוֹנָה, Ezech. 20. v. 47. ὁ Ἑβραῖος, καὶ καυθήσεται πᾶν πρόσωπον ἐν αὐτοῖς ἕως τοῦ ἀπὸ Βοῤῥᾶ ἐρχομένου πυρός. Mſ. Reg. & Coiſlin. O. καὶ κατακαυθήσεται ἐν αὐτῇ πᾶν πρόσωπον ἀπὸ ἀπηλιώτου Σ. ἀπὸ μεσημβρίας, Mſ. Coiſlin. ἕως Βοῤῥᾶ. Hebræus Int. *& comburetur omnis facies in illis per ignem ab Aquilone venientem.* Lxx. *& ardebit in ea omnis facies à ſubſolano* (vento, vel ventis, Hiſpanis, *ven de briças*... Sym. *à meridie*) *uſque ad Aquilonem.* Vulg. *& comburetur in ea omnis facies ab Auſtro uſque ad Aquilonem.* Alii, *tum comburentur per eum*, ignem, *omnes facies*, (i. e. multæ, ſynecdoche generis ...) *ab Auſtro uſque ad Aquilonem.* Nempe à Jeroſolyma ad Chaldæam uſque *facies* comburi videbuntur pudore & ignominiâ ... Aut luridæ, aridæ & combuſtæ erunt præ fame, morbo, obſidione ... Tir. Vatabl. Sanct.

צָרֶבֶת f. Lxx. οὐλή, χαρακτήρ ... Vulg. & alii, *adustio* ulceris, i. e. cruſta illa, quæ ex pure induruit, Hebræi, *ſtigma*, ex apoſtemate, vel puſtulâ relictum, *cicatrix*, *ulcus ad ſanitatem perductum* ... *nota* relicta ... In pauſa, quare רֶ (ֶ) penultimæ in (ָ) mutatum, כְּאֵשׁ צָרָבֶת, Proverb. 16. v. 27. O. θησαυρίζει (ὀρύσσει) πῦρ. Θ. ὡς πῦρ καῖον. Lxx. ex uſu Arabico, *indit*, *condit*, Alex. *effodit*, *elicit*, *ignem.* Theod. & alii, *ut ignis adurens.* Vulg. abſque comparatione, *ignis ardeſcit.* Eſt Benóni ſ. f. ex forma ה præced. duplici (ֶ) à ſing. maſc. formæ Chald. צָרֵב, vide Gram. Heb. t. 1. p. 164. c. 1. & t. 2. p. 586. c. 2.

צְרֵדָה Maſſ. *Tſredháh*, Vulg. *Sareda*, nom. propr. patriæ regis Jeroboam, 3. Reg. 11. v. 26. hinc etiam fuit R. *Joſe*, doctor Miſnicus, qui Hebraicè dicitur אִישׁ צְרֵדָה, Cum ה parag. mutato feminino, ut fit, in ת, dicitur

צְרֵדָתָה Maſſ. *Tſredhâthah*; Vulg. *Saredatha*, 2. Paral. 4. v. 17. *eadem*, terra, *Tzartan dicitur* 3. Reg. 7. v. 46. Had. Reland. Palæſt. p. 1059. vide צָרְתָן *Sártán*, ſuo loco. Etym. terra *frigida*, *argilloſa* ... ab Arab. צרד *citò percepit* frigus ... ſagmati ſedes *ob frigus detrimentum ſenſit* ... unde מצראד terra *arboribus*, *lacte*, *cæteriſque carens.* Indeque צְרֵדָה, & cum ה paragog. צְרֵדָתָה terra

frigida, argilloſa ſcil.

צְרֻיָה f. vide ſupra צַר, col. 2077.

צְרוּיָה Maſſ. *Tſrouiah*, Vulg. *Sarvia*, nom. propr. filiæ Iſai, ſororis David, matris Abiſai, Joab... 1. Reg. 26. v. 6. 1. Paral. 2. v. 16. Etym. *terebinthus-Dei*, i. e. maxima, à צרוא Syr. *terebinthus*, & יָהּ *Dominus*, *Deus*.

צָרוּעַ m. Lxx. Sym. λεπρός ... Vulg. & alii, *leprâ infectus*, *maculatus*, *leproſus*. Lxx. item, Verbaliter, λεπράω *leproſus ſum*, אִישׁ־צָרוּעַ הוּא, Levit. 13. v. 44. *vir leproſus eſt*... Cum præf. הַצָּרוּעַ *leproſus*, וְהַצָּרוּעַ & *leproſus*. R. צָרַע *leproſus fuit*... unde Paoúl f. m. צָרוּעַ *leproſus*... unde & Pual צֹרַע, ex quo Paoúl f. m. מְצוֹרָע & מְצֹרָע, Lxx. Sym. λελεπρωμένος, Vulg. & alii, *leprâ infectus*, *leproſus*. Cum præf. וּמְצֹרָע & *leproſus*... הַמְּצוֹרָע & הַמְּצֹרָע *leproſus*... Fem. ex terminatione ת præced. duplici (-), pro duplici (-) ob tertiam radicalem guttur. ע, vide Gram. Hebr. tom. 1. p. 164. c. 2. מְצֹרַעַת, τοῦ (-) penultimæ ob pauſam in (-) mutato, מְצֹרָעַת *leproſa*.... Plur. m. מְצֹרָעִים, & cum præf. הַמְּצֹרָעִים *leproſi*...

צְרוּעָה Maſſ. *Tſrouáh*, Vulg. *Serva*, nom. propr. matris Jeroboam ſervi Salomonis, 3. Reg. 11. v. 26. Etym. *leproſa*, à ſingul. maſc. צָרוּעַ *leproſus*.... quod vide mox ſupra.

צְרוֹר m. Lxx. Incert. βαλάντιον, Aq. τρωγός, Lxx. δεσμός, ἀπόδεσμος, ἔνδεσμος, λίθος, Aq. ψηφίον ... Vulg. & alii, *marſupium*, *crumena*, *loculus*, *fiſcellus* caſei ... *vinculum*, *nexus*, *faſciculus*, *linteum*, *faſcia*... *illigamen*, Dioſc. lib. 3. cap. 97. ἔνδεσμον vocat linteum, cui aliquid illigatum eſt... *nodulus* pharmacorum .. aromatum .. medicus purgativus, quo, pro *balano*, κλυστηρίζουσι utuntur... Gall. *nouët*... *lapis*, *lapillus*, *ſcrupus*, *calculus*... Lxx. item, σύντριμμα *contritio*... צְרוֹר־כַּסְפּוֹ בְּשַׂקּוֹ, Gen. 42. v. 35. *illigamen* (nodulus, Gal. *nouët*,) *argenti ſui in ſacco ſuo*, m. צְרוֹר נָקוּב, Ag. 1. v. 6. *crumena perforata*. עַד אֲשֶׁר־לֹא־נִמְצָא שָׁם גַּם־צְרוֹר, 2. Reg. 17. v. 13. Cocc. *donec ibi non fuerit inventum fruſtum* (Alii, *lapillus*...) non diſſipatum in pulveres. Cum præf.

1. Reg. 25. v. 29. *eſt enim anima Domini mei* צְרוּרָה בִּצְרוֹר הַחַיִּים *colligata in faſciculo viventium*... Plur. ex terminatione femin. צְרֹרוֹת *illigamina*, *noduli*... R. צָרַר *ligavit*, *colligavit*, (Arabibus, *nodavit* crumenam ...) *hoſtiliter egit*, *oppugnavit*, *arctavit*... unde צְרֹר vel צְרוֹר, *faſciculus*, *illigamen*, *nodulus*, *crumena* nodata, *lapis*, quo olim pugnabatur, oppugnabaturve, lege Jud. 9. v. 53... *lapillus*, qui in calceo arctat & moleſtat pedem...

צְרוֹר Maſſ. *Tſrór*, Vulg. *Seror*, nom. propr. filii Bechorath, 1. Reg. 9. v. 1. Etym. *lapis*... à צְרוֹר, mox ſupra, idem.

צָרַח QAL. Gr. per metath. κράζω, κρώζω, O. βοάω... Lat. *crocito*, Hiſpan. *graznar*, Germ. *ſchreyen*, Gall. *croaſſer*, *crier* ... Lxx. *boo*, Alii, *graviter*, *injucundeve clamo*...

Ben. ſ. m. מַר צֹרֵחַ שָׁם גִּבּוֹר, Soph. 1. v. 14. O. πικρὰ καὶ σκληρὰ τέτακται δυνατή... Lxx. *vox*... *amara*, *& dura poſita eſt fortis*; legebant שָׂם pro שָׁם, Vulg. *vox*... *amara*, *tribulabitur fortis*. Alii, *cujus Jovanæ* (Dominicæ) *diei vox eſt acerba*, *clamante ibi milite*. Bellum erit. Caſtalio... Quidam, *amarè vociferaturus*, *exclamaturus*... *tunc*, vel *fortis*...

HIPHIL הִצְרִיחַ, unde 3. p. ſ. m. Fut. יָרִיעַ אַף־יַצְרִיחַ עַל־אֹיְבָיו יִתְגַּבָּר, Iſai. 42. v. 13. O. καὶ βοήσεται ἐπὶ τοὺς ἐχθροὺς αὐτοῦ μετ' ἰσχύος. Lxx. prætermiſſo vel τοῦ יָרִיעַ, vel τοῦ יַצְרִיחַ, *& clamabit ſuper inimicos ſuos cum fortitudine*. Vulg. & alii, *vociferabitur & clamabit: ſuper inimicos ſuos confortabitur*. Alii ... *& jubilabit*... Alii, *barriet*... Alii, *barritum edet*... *contra inimicos ſuos potenter ſe geret*... Quidam, *extollet vocem ſuam*, *imò duriùs in inimicos ſuos inclamabit*, viribus, autoritateve ſummâ *valere ſeſe oſtendet* Chriſtus Dominus...

צֹרִי Maſſ. *Tſorî*, Vulg. *Tyrius*, nomen commune virorum ex Tyro oriundorum. Etym. *coarctatus*, ſive *cinctus* mari ſcil. à צָרַר *coarctavit*... vel *vox ſibilantis*, à צוריא Syr. *Tyrius*, *vox ſibilantis*.

צֳרִי, צְרִי m. Lxx. ῥητίνη, Vulg. & alii, *reſina*, Onkelos קְטַף Luth. *balſam*, Belg. *bal-*

Digitized by Google

ſem, Alii, *balſamum*, vel *aromatis quædam ſpecies excellens*...apud Rabbinos pro *balſamo* & *reſina* accipitur. Syr. צריא *terebinthus*, *nucleus pineus*... *nux myriſtica.* Arab. תריאק *teriaqon*, omne *antidotum*..) Alii, *theriaca*... Alii, *opobalſamum*... Ferrar. *goma*... Cum præf. הַצֳּרִי, & in pauſa, quare hhólem in penult. loco τῦ (ִ) vel (ְ) & (ִ) ſub τοῦ (י), quod ſcil. duo nomina conjungat, quorum poſterius eſt diſſyllabum penacutum, vide Gram. Hebr. tom. 1. p. 385. c. 2. וָצֳרִי *&* *opobalſamum*, הַצֳּרִי *an opobalſamum*...? Rad. צָרָה Chaldæis, Syris, *ſcidit*, *excidit*... Arabibus τοῦ ה in (ו), ut fit, mutato, alternatoque צ & ץ, צרו, Fut. O. *ſanguine manavit* vulnus, vena... *fluxit*... unde nom. צרו *dſirvou*, *lacryma arboris Arab. quam* כמכמם *camcamum* vocant. Gi. & ipſa *arbor illa.* Mar. indeque Hebr. צֳרִי, alternando (י) & (ו), fortè deductum...

צְרִי Maſſ. *Tſri*, Vulg. *Sori*, nomen propr. unius è filiis Idithun, 1. Paral. 25. v. 3. Etym. *balſamum*, à צֳרִי mox ſupra, idem.

צְרִיחַ m. Lxx. ὀχύρωμα... Vulg. & alii, *arx*, *propugnaculum*, *præſidium*, *turris munita*... אֶל־צְרִיחַ בֵּית אֵל בְּרִית, Jud. 9. v. 46. O. εἰς συνέλευσιν Βαιθηλβερίθ. Ἄλλος, τὸ ὀχύρωμα οἴκου Βεθηλβερίθ. Lxx. *in conventum Bethelberit.* Alius, *munimentum domûs Bethelbereith.* Vulg. *fanum dei ſui Berith.* Alii, *ad arcem Bethel Berith*, Alii, *in turrim domûs* (*fani*) *dei Berith*, Alii, *in propugnaculum*, *in ædem Berith*, Targ. Jon. *ad arcem Bethel ad ineundum fœdus.* Syr. *ad ineundum in Bethel fœdus.* Arab. *ſimul convenerunt in Bethil, ut ibi conjurarent conſpirarentque.* Cum præf. הַצְּרִיחַ *propugnaculum*... Plur. cum præf. abſque (י) τῦ (ִ) comite in penult. 1. Reg. 13. v. 6. *& occultaverunt ſe* ...וּבַצְּרִחִים וּבַבֹּרוֹת... O. καὶ ἐν τοῖς βόθροις, καὶ ἐν τοῖς λάκκοις. Lxx. & alii, *in foveis*, *& in ciſternis.* Vulg. & alii, *& in antris*, *& in ciſternis.* Alii, *in turribus*... Alii, *in locis excelſis*, vel *præruptis*... Alii, *in ſpeluncis ſaxi*, vel *petræ*... Alii, *in foraminibus*... Alii, *in puteis*... R. צָרַח *clamavit* unde צְרִיחַ *turris munita*, ſic dicta, inquit

Buxtorfius, vel Qimhhi, quòd ſpeculator inde exclamat; ſic diceretur & *fovea*, *antrum*, *luſtrum*... unde

Tigrides indomitæ raucant, rugiuntque leones.

R. igitur צרח Arab. *apertus*, *clarus*...*fuit.* unde צרח *tſárhhon*, *arx*, *palatium*, & omnis *excelſior ſtructura.* Gi.

צָרִיךְ m. apud Rabbinos *indigus*, *opus*, *neceſſe exiſtens*, *aut habens*... Vide צֹרֶךְ.

צֹרִים Maſſ. *Tſorím*, Vulg. *Tyrii*, vide ſupra צֹרִי, col. 2084.

צֹרֶךְ m. unde cum affix. mutato τοῦ hhólem in (ׇ hhatoúph), & in pauſa, כָּל־צָרְכֶּךָ, 2. Paral. 2. v. 15. O. κατὰ πᾶσαν τὴν χρείαν σου, Lxx. & alii, *ſecundùm*, vel *ad*, *neceſſitatem tuam*... prout opus fuerit tibi... Vulg. *quæ neceſſaria habueris*... R. צרך *dſarocha*, Arab. *noxam paſſus fuit*; *infelix*, *pauper*, *indigus*...*fuit.*

צָרַע QAL, unde PUAL צֹרַע, ex quo PAOUL ſ. m. מְצֹרָע *leprâ affectus*...vide ſupra צָרוּעַ, col. 2083.

צִרְעָה feminini generis, ſive ἐπίκοινον *epicœni*, quo animalium, volucrum, inſectorum uterque genus comprehenditur, vide Gram. Hebr. tom. 1. p. 52. c. 1. Lxx. σφηκία, Vulg. & alii, *veſpa*, *crabro*, *fucus* ...vel collectivè, *veſpæ*, *crabrones*, *fuci* ...*examen veſparum*... Cum præf. וְשָׁלַחְתִּי אֶת־הַצִּרְעָה לְפָנֶיךָ וְגֵרְשָׁה אֶת־הַחִוִּי, Exod. 23. v. 28. *mittam veſpas*, aut *fucos*, vel *crabrones*... *ante te, qui expellant Hevæum*... Arab. Aben-Eſr. *& mittam plagam*... *lepram*... R. עֲצַר Chald. *preſſit*... unde per metatheſin צרעה *tſira*, pro עצרה *itſra*, *commune nomen* veſpæ & crabroni... veſpa autem ſic dicta, *quia mirè preſſa & conſtricta habet ilia*... *ſic crabronis nomen* ...Bochart. lib. 1. cap. 1x. de animal. p. 70. Quem ſequuntur plerique... Quidam abſque metatheſi nomen commodiùs deducunt à צָרַע Arabibus, Fut. A. *proſtravit*... in II. Conjug. *vicit*... in III. *proſternere ſtuduit*, *colluctatus fuit*... in VII. *proſtratus*, *conſternatus fuit*... unde Arab. צרעה *tſoraathon*, *proſtrator*, *qui ſæpe proſternit*, G. *qui proſternitur*; *qui à cupiditatibus*

Digitized by Google

abripitur; quem ira abripit... Hinc & צִרְעָה Hebr. *veſpa*, aſper *crabro*, Virg. 4. Georg. *irritare crabrones*, τὰς σφηκίας ἐρεθίζειν, id dictum eſt à Plaut. in Amph. in mulierum ingenium: quibus ſi iratis repugnes, magis provoces, neque ſine malo diſcedas... *fucus, qui colluctatur, conflictaturve* cum apibus, ſive à fœtis *expellitur*...

צָרְעָה Maſſ. *Tſoráh*, Vulg. *Sarea, Sara, Saraa*, nomen propr. urbis Tribûs Judæ in planitie, Joſ. 15. v. 33. *non longe ab Eſtaol*, Jud. 13. v. 25. & 16. v. 31. *Danitis attributa*, Joſ. 19. v. 41. Eſt *vicus in finibus Eleutheropolis verſus Septentrionem*, pergentibus Nicopolin in *decimo miliario. Euſebius ad vocem* Σαραά. *Sic ibi legitur male pro* Σαραά. *Meminit etiam Hieronymus ad vocem* Sarea, *locatque juxta Eſtaol, & Euſebius ad vocem* Σαρὰν. Had. Reland. Palæſt. pp. 1060. & 1061. Etym. *proſtrator, qui ſæpe proſternit*, ab Arab. צרעה *Tſoraathon*, G. idem.

צָרְעִי Maſſ. *Tſori*, Vulg. *Sarai, Saraïtes*, nomen commune virorum ex *Sara*, ſive *Saraa* oriundorum... 1. Paral. 2. vv. 53. 54. Etym. idem ac vocis præced.

צָרַעַת f. Lxx. Incert. λέπρα, Vulg. & alii, *lepra*... In pauſa, quare τὸ (-) penult. in (·) mutatur, צָרָעַת *lepra*...Cum præfix. וְצָרַעַת *& lepra*... הַצָּרַעַת, & in pauſa, הַצָּרָעַת *lepra*... וְהַצָּרַעַת *& lepra*... וּלְצָרַעַת *& lepræ*... Cum præf. & affix. מִצָּרַעְתּוֹ *à lepra ejus*, m. R. צָרַע *leprâ affectus, leproſus fuit*.

צָרְעָתִי Maſſ. *Tſorathí*, Vulg. *Sarathi*, i. *Sarathæi*, pro *Sarathæorum*, 1. Paral. 4. v. 2. nomen commune virorum oriundorum ex urbe *Sara*, ſeu *Saraa*, quam vide mox ſupra cum ſuo etymo.

צרף QAL, per metatheſin ac aphæreſin, Gr. Lxx. Aq. Sym. Theod. πυρόω, Lxx. δοκιμάζω, πυρράζω, κατασκευάζω, Lxx. Incert. χωνεύω, Lxx. ἀργυροκοπέω... Vulg. & alii, *igni probo, purgo, defæco*, metalla propriè: Metaphoricè, *examino, exploro, experior, tento, periculum facio, demonſtro... conflo, argenteos nummos*, metaphoricè, *verba*, aut *orationem, cudo*...

Praet. 3. p. ſ. m. לַשָּׁוְא צָרַף צָרוֹף וְרָעִים לֹא נִתָּקוּ, Jerem. 6. v. 29. adeóque *fruſtrà conflavit conflando*, i. *ſtudioſiſſimè*, conflator ſcil. qui ex verbo ſubintelligitur, (Lxx. & Vulg. pro צָרוֹף, legerunt צוֹרֵף...) *nam mali non ſunt avulſi, extracti*... Scoriæ non ſunt ſeparatæ... 3. p. ſ. f. cum affix. אִמְרַת יְהוָה צְרָפָתְהוּ, Pſal. 104. Hebr. 105. v. 19. ubi (·) ſub פ loco τοῦ (-) ob pauſam, (*quum venit tempus verbo ejus* prophetico *opportunum*, præfinitum, confer Gen. 37. vv. 7. 9.) *ſermo Domini inflammavit eum*... *miſit rex qui ſolveret eum*... 2. p. ſ. m. cum affix. בָּחַנְתָּ לִבִּי פָּקַדְתָּ לַּיְלָה צְרַפְתַּנִי בַל־תִּמְצָא, Pſal. 16. Hebr. 17. v. 3. *exploraſti cor meum, viſitaſti nocte*, (ubi ſolent cogitationes eſſe diſſolutiores. Confer Pſalm. 16. 7. Cocc.) *conflaſti me* igni tentationum, ſive afflictionum... *non inveniſti* ſcoriam... צְרַפְתָּנוּ *conflâſti nos*... c. 1. p. ſ. m. cum affix. הִנֵּה צְרַפְתִּיךָ וְלֹא בְכָסֶף, Iſai. 48. v. 10. O. ἰδοὺ πέπρακά σε, οὐχ ἕνεκα ἀργυρίου· *ecce vendidi*, vel *conflavi te, non argenti* inveniendi *ergo*.... Cum præf. & affix. וּצְרַפְתִּים *& conflabo eos*...

Ben. ſ. m. צֹרֵף, צוֹרֵף, Lxx. Incert. χωνευτής, Lxx. πυρώτης, Lxx. Theod. χρυσοχόος, Lxx. ἀργυροκόπος, χαλκεύς... Vulg. & alii, *conflator, faber aurarius, argentarius, ærarius... qui igni excoquit, purgat... qui argenteos nummos cudit*, vel *argentum ſignat... qui ex ære*, aut *ex ferro... fabricat*... Lxx. item, χρυσίον *aurum*... Cum præf. וְצֹרֵף *& aurifaber*... Cum præf. & (י) ex Arabiſmo, ad genitivum ſcil. exprimendum, vel parag. vide Gram. Hebr. tom. 1. p. 164. c. 1. בֶּן־הַצֹּרְפִי, Nehem. 3. v. 31. Melchias *filius Aurificis*... ſic Vulg. & alii, Alii... *filius Aurifabri*, cognomine ſic dicti.... O. τοῦ Σαρεφί *Sarephí*, Syr. בר צפניא *bar Tſphaniôn, filius Tſphaniæ*... וַיֵּצֵא לַצֹּרֵף כֶּלִי, Prov. 25. v. 4. O. καὶ καθαρισθήσεται καθαρὸν ἅπαν (... הָגוֹ *amovendo ſcorias ab argento*,) *tunc totum purum fiet.* Vel ... *& omne purum purgabitur.* Vulg... *& egredietur vas puriſſimum.* Alii... *prodiit aurifabri vas.* De Infinitivo formæ abſolutæ הָגוֹ, vide Gram. Hebr. t. 1. p. 286. c. 1. הָגוֹ צוֹרְפִים לַצּוֹרֵף *aurifabro*... Cum affix.

Digitized by Google

ובחנתים, Jerem. 9. v. 7. *ecce conflo, proboque eos... Quomodo enim...* Plur. צורפים *aurifices*... Cum præf. הצרפים, Nehem. 3. v. 32. *aurifices*... Ii, qui cognomine dicuntur *aurifices*... Vatabl. Quidam existimant nomina hæc aliquarum familiarum propria fuisse; qualia ab artibus, aut quæstu sæpe familiæ adipiscuntur. Wolp.

Paoul f. m. כסף צרוף, Psal. 11. Hebr. 12. v. 7. *argentum fusum*, probatum... f. f. אמרת יהוה צרופה, 2. Reg. 22. v. 31. *dictum Domini conflatum*, probatæ puritatis, Cocc. Sym. *δόκιμον*.

Infin. formæ absolutæ, צרוף *conflando*... Cum præf. ו (ו) in (ּ hhatoúph) ob maqqaph mutato, כצרף־ *quasi conflares argentum*.... לצרוף בהם, Dan. 11. v. 35. (*vel de eruditis deficient;*) *inter conflandum ex eis*, aut Vulgus *per eos*...

Imper. 2. p. f. m. cum ה parag. unde ו (ו) mutatur in (ּ hhatoúph) inter quod & ר (ּ) primæ radic. fit transpositio, vide Gram. Hebr. tom. 1. p. 166. c. 1. צרפה, vel remanente ו (ו) in penult. צרופה, Psal. 25. Hebr. 26. v. 2. *conflato... probato*...

Fut. 1. p. f. c. cum præf. ואצרף *& expurgabo*.... Cum præf. & affix. ואצרפנו, Jud. 7. v. 4. *& probabo eum* populum ibi coram te...

NIPHAL נצרף, unde 3. p. plur. m. Fut. cum præf. ויצרפו רבים, Dan. 12. v. 10. O. *καὶ πυρωθῶσι, καὶ ἁγιασθῶσι πολλοί... & igni purgabuntur, sanctificabunturque multi*... Vulg. *& quasi ignis (igni) probabuntur multi*... Alii, *seseque igni probabunt*...

PIEL צרף, unde Ben. f. m. וישב מצרף, Malach. 3. v. 3. O. *καθιεῖται χωνεύων*.... Vulg. & alii, *sedebit*, non perfunctoriè, sed ex professo, *conflans*... ut aurifex, cùm metalla expurgat. Drus. O. v. 2. *χωνευτηρίου fornacis, in qua metalla conflantur;* legebant מצרף *fornax*, *vasve fusorium*...

צורף m. vide Benóni של צרף, mox supra.

צרף Mass. *Tsoréph*, nomen arboris, Isai. 41. v. 7. Est Arabibus צרף, vel צרף, alternando, ut fit, צ & צ, *Tsáreph*, sive *Dsáreph*, *ficus arbor*, *arbor montana magnitudine foliisque referens arborem* אתהשב Athsab *dictam*, Cedri speciem... *ficus albas ac rotundas*, insipidas, ferens... Gi. Syris, תתא פכיהתא, Græcis *Συκόμωρος*, Latinis *Sycomorus*, sive *ficus fatua*, aut *insipida*, vel *ficus*, sicut & vox, *Ægyptiaca*, unde per metathesin, aut apocopen, Gr. *συκῆς*... Quæ vox, nempe, צרף sic accepta Isai. 41. v. 7. non versûs hujusce solius, sed & prædicti & præcedentis capitis totius clavis esse videtur. Ex locis hinc inde collectis, collatisque nonnullis ex Novo Testamento parallelis, judicabis. 1°. *Suscitatus*, sive *vocatus* Christus *à Deo ab Aquilone*, seu *ab Aquilonari plaga*, nimirùm, à Galilæa, i. e. à Nazareth, *venit prædicans nomen* Patris, Isai. 41. v. 25. 2°. Adveniens *jubet Sionem, Evangelizatricem cum* τῇ *Jerusalem constitutam, ascendere super montem excelsum; exaltare in fortitudine, exaltare*, inquit, vocem suam, *nec timere;* (adeò timendum erat in Judæa Scripturarum ignora, aut stultè studiosa, religiosave, Deum hominem prædicare.) *Sed dicere civitatibus Juda: Ecce Deus vester, ecce Dominus Jehováh in FORTI venit*... Isai. 40. v. 9. 3°. Suam, Patrisve doctrinam annuntiaturus, demonstratâ priùs deorum inanitate cùm ex *Præteriti*, tum ex *Futuri* ignoratione, utrunque sibi præsens, & *Præteritum* videlicet & *Futurum*, magnum Numinis argumentum, *Primus Sioni ac Jerosolymis... annuntiat*, seu *revelat*, Isai. 41. v. 27. confer & versus præcedentes. 4°. Sistendus judicio suos hisce verbis provocat judices: Quis vestrum *justitiam oriri*, ortamque *ante pedes præcedere jubet?* Quis vestrum *sibi sistit gentes? reges deponit?* Vulg. *obtinebit*, O. *ἐκστήσει*... Quis vestrum *similem pulveri reddit gladium* cujusque eorum? *Arcumque propulsam veluti stipulam?* Quis vestrum reges *persequitur, pacificè*, seu *impunè progrediens, iter nec pedibus*, nec motibus *faciens?* Confer Joan. 8. v. 59. *Quis* vestrum, inquam, *operatus est*,

Digitized by Google

aut fecit istac...? Ego Dominus Jehovâh, omnium *primus, qui ad novissima*, Messiæ scilicet, tempora, *ego ipse* adsum... Isai. 41. vv. 1. 2. 3. 4. 5°. Præsentem, quem volunt videre Joan. 12. v. 21. *vident insulæ*, i. insulares, puta, advenæ Romani, Judæi quoque & proselyti, Cretes & Arabes... Confer Act. 2. vv. 5. 10. 11. *vident*, inquam, *insulæ, pavent, stupent, qui ab extremis* terris *venerant, populi*, præ magnitudine videlicet, multitudineve miraculorum... Isai. 41. v. 5. 6°. A Principibus Sacerdotum & Senioribus populi commoti, missique cum gladiis & fustibus, confer Matth. 26. v. 55. *veniunt, dimicaturi veluti accedunt, sese cohortantur, socium quisque suum, dicuntque* לְאָחִיו *fratri (discipulo) ipsius*, חֲזָק *comprehende*... Isai. 41. vv. 5. 6. 7°. Captus igitur, traditusve à אָחִיו *fratre*, sive *discipulo suo*, ἐν σταυρῷ *in cruce*, uti serpens (*in palo*) in deserto, ita à terra exaltandus Filius hominis, ut omnia trahat ad seipsum... Conf. Joan. 3. v. 14. rogat cui, ὁ Θεὸς ὤν, sit ipse assimilandus? An לַפָּסֶל *idolo*? An quærendus artifex prudens, à quo sic σταυρῷ aptetur, affligaturve ne moveatur? Confer Isai. 40. vv. 18. 19. 20. ubi quidem idololatras ridet propheta; sed

———*ridentem dicere verum quid vetat?*

Ludit idolum σταυρῷ *palo* stabiliendum; sed alludit ad Christum σταυρῷ *cruci* affligendum. Imò, notes velim quòd prophetæ, maximè Isaias, clariùs de adventu Christi non loquantur, quin veri Numinis διακριτικοῖς argumentis, collato scil. vero cum falso, auditorum, lectorumve mentes, præparent, ne scilicet verus *Dei Filius* sub forma *Filii hominis* adveniens, sive *habitu inventus ut homo*, Philip. 2. v. 7. habeatur Jovis veluti filius, pro Mercurio videlicet, aut alio, susceptus.... 8°. Erectis, quos verbo everterat, militibus, lupis veluti gregem dispergentibus, ὁ Ποιμὴν ὁ καλός, *bonus pastor*, animam suam pro ovibus daturus, eam à seipso positurus, unusque pro populo, ne tota gens periret, moriturus ex sententia, prophetiave Caiphæ Pontificis *anni illius*, Joan. 11. v. 51. mortis *eligit* genus abominabile, imò תּוֹעֵבָה, Isai. 41. v. 24. *abominationem* ipsam, i. *Judæis quidem scandalum, Gentibus autem stultitiam*, 1. Corinth. 1. v. 23. nempe, σταυρὸν *crucem*... וַיְחַזֵּק חָרָשׁ אֶת־צֹרֵף מַחֲלִיק פַּטִּישׁ אֶת־הוֹלֶם פָּעַם אֹמֵר לַדֶּבֶק טוֹב הוּא וַיְחַזְּקֵהוּ בְמַסְמְרִים לֹא יִמּוֹט, Isai. 41. v. 7. *Sumit igitur faber lignarius* τὸν *Tsáreph*, sive *Dsáreph*, i. Sycomorum, seu ficum Ægyptiacam, *decorticans malleo*, vel *lævigans dolabra*, (A.) *fragmentum* ligni *conveniens*, (B.) ἐπὶ τῇ *angulo*, vel τῶν *angulis*, (C.) i.e. lignum crucis transversum, *dicens: adhæsioni*, sive *adhæsuro, affligendove* homini, *hoc est idoneum. Firmabitur enim ille clavis; non movebitur*... Obscuriùs ne hîc de missione, de prædicatione, de divinitate, de humanitate, de passione, de Cruce Christi, ipsius Propheta, S. Hieronymo Apostolus, Evangelista... loquitur; quàm loqui jubetur cap. 6. vv. 9. 10. 11.? Confer Isai. cap. 41. v. 8. & seqq. maxime 14. 15. ubi Christus Ecclesiam alloquens hisce verbis confirmat: אַל־תִּירְאִי תּוֹלַעַת יַעֲקֹב מְתֵי יִשְׂרָאֵל, Isai. 41. v. 14. *ne formides vermis Jacob*, i. parva ac vermis veluti conterenda congregatio *virorum, mulierum, parvulorum ...ex Israël*... הִנֵּה שַׂמְתִּיךְ לְמוֹרַג חָרוּץ חָדָשׁ, Isai. 41. v. 15. *ecce posui te*, generis feminini, i. Ecclesiam meam, *in traham tribulæ novæ*.... Decebat ut SAPIENTIA stultitiæ τῆς [illegible] pœnas persolutura τὸν צרף, sive fatuam ficûs speciem ad crucem eligeret, *ut*, quemadmodum canit Ecclesia, *unde mors oriebatur; inde vita resurgeret: & qui in ligno vincebat; in ligno quoque vinceretur*... Fructus enim vetitus Orientalibus ficus fuit. Ea scilicet, quæ incisa ostendit crucem, quâ videlicet *lignum tunc notavit*, Christus, sive Verbum, *damna ligni ut solveret*... Cujus arbor ea emittit folia, quæ hominem totum, imò, plures involverent homines, Teste oculato, Sapientissimo

Digitized by Google

ac eruditissimo Domino Ascari, à Regiis manuscriptis Orientalibus... Merito igitur ficus illa, sive arbor illa, in medio quondam Paradisi sita, nunc nomen gestat Adami, quem tunc & pavit & texit...

NOTÆ

A. פַּטִּישׁ *malleus*, sive *dolabra*, seu *dolatoria*, Græcis ἀξίνη, vel ἀξινή Hesychio & σφῦρα, & ἀξίνη, i. & *malleus*, & *ascia*, *dolabra*, vel *securis*. Hispanis *Açuela*, Gallis *Arminette*.

B. חָלָם *fragmentum* ligni *conveniens*, à חָלַם *contudit*, *conquassavit*, *fregit*... Chaldæis idem; item, *congruit*, *convenit*, *quadravit*... unde חוֹלְמָה *conveniens*, *quadrans*...

C. פַּעַם cum (ָ) ob pausam, *angulus*, unde sing. fem. inusit. פַּעֲמָה, ex quo plur. cum affix. פַּעֲמֹתָיו, 3. Reg. 7. v. 30. *angulis ejus*, m. Chaldæis, זָוְיָתֵיהּ *angulis ejus*, m. absque affixo Syris זויתא, Arabibus זואיא *anguli*... Vide supra פעם, col. 1885.

צָרְפַת Masf. Σάρεφθα, Vulg. *Sarepta*, nom. propr. urbis, Abd. v. 20. *quasi in medio inter Tyrum & Sidonem sita*, 3. Reg. 17. v. 9. Leusd. Etym. *fusio* vitri Bocharto, Aliis, *conflatio* metallorum, à צָרַף *conflavit*, *incendit*. Rabbini *Galliam* צָרְפַת *Tsárphâth*, ac per apocopen veluti ac metathesin... פרצ *Phratsa*, *Franciam*, *Gallumque* צָרְפָתִי *Tsárphathí*, i. e. *conflatorem* metallorum, seu tormentorum bellicorum... vocavêre, à tempore scil. Ludovici Magni, quo Orientales, concussâ tormentis bellicis, totâ ipsorum terra contremente, timore perculsi tonitrua Gallicana primùm audiêre.... Vel *Gallum* Rabbini צָרְפָתִי *Tsárphathí*, h. e. urbium *incensorem*, jam inde ab ipso videlicet sacræ Crucis militiæ tempore, appellavêre... Vel denique ita nuncupavêre à frequentiori metallorum conflatione...

צָרַר QAL. Lxx. δεσμεύω, Sym. δέω, Lxx. ἐνδέω, Aq. Theod. ἐνδεσμέω, Lxx. ἀποδέω, ἀποδεσμεύω, συνέχω, μισέω, ἐχθραίνω, πολεμέω, θλίβω, καταπατέω, συστρέφω.... Vulg. & alii, *ligo*, *colligo*, *vincio*, *in vincula*, seu *in carcerem conjicio*, *illigo*, *astringo*, *implico*, *irretio*, *involvo*, *religo*, *præligo*, *prohibeo*, *contineo*, *comprimo*, *constringo*, *coarcto*, *constrictum teneo*... *odio habeo*, *prosequor*, *inimicus sum*, *inimicitias gero*, *simultatem exerceo*, *hostiliter ago*, *bellum gero*, *expugno*, *oppugno*, *repugno*, *vexo*, (*premo*, ut calceus à Philostrato dicitur θλίβειν pedem,) *affligo*, *afflicto*, *conculco*, *proculco*, *contemptui habeo*, *opprimo*, *contorqueo*, *convolvo in fascem*, *collectum contorqueo*...

PRAET. 3. p. s. m. ex forma perfectorum, צָרַר רוּחַ אוֹתָהּ בִּכְנָפֶיהָ, Hos. 4. v. 19. *ligavit eam* (*vaccam petulcam*, i. e. populum Israël,) *ventus*, diabolus, in *alis suis*... מִי צָרַר־מַיִם בַּשִּׂמְלָה, Prov. 30. v. 4. *quis colligavit aquas*, maris, *quasi in vestimento?* 3. p. plur. c. cum præf. וְצָרְרוּ & *angustabunt*... Cum affix. צְרָרוּנִי *angustarunt me*, c.

BEN. s. m. Lxx. ἀντιδικῶν, ἐχθρός, διάβολος... Vulg. & alii, *adversarius*, *infensus*, *infestus*, *inimicus*, *hostis*... *calumniator*, *diabolus*... צֹרֵר־מַיִם בְּעָבָיו, Job. 26. v. 8. *qui aquas constringit in nubes suas*... צֹרֵר הַיְּהוּדִים, Esth. 3. v. 10. *oppressuro Judæos*, Syr. בעלדבבא *hosti*, ad verb. *marito*, sive *domino*, vel *auctori invidiæ*, *Judæorum*. Cum præf. הַצֹּרֵר *angustantem*... Cum affix. וָאֲחַלְּצָה צוֹרְרִי רֵיקָם, Psal. 7. v. 5. *imò erui eum*, *qui me angebat immeritò*. Pisc. Plur. masc. כִּי צֹרְרִים הֵם לָכֶם, Num. 25. v. 18. *erant enim vobis infesti in machinis suis*, *quibus*... Constr. צֹרְרֵי *angentes*... Cum præf. וְצֹרְרֵי & *hostes*... Cum affix. צוֹרְרָיו *hostes suos*... m. צֹרְרֶיךָ *hostes tui*... m. צֹרְרַי, & in pausa, quare τὸ (ֵ) in (ַ) mutatum, צוֹרְרַי *hostes mei*... c.

PAOUL s. m. צָרוּר, Hos. 13. v. 12. *colligata* iniquitas... Fem. s. צְרוּרָה *colligata*... Plur. f. τὸ (ו) in (ֻ) ad euphoniam correpto, צְרֻרֹת *ligata*...

INFIN. formæ absolutæ, צָרוֹר *oppugnando*... vide Gram. Hebr. tom. 1. p. 217. c. 2. est aliis Imperat. vide eand. Gram. p. 166. c. 1. vide & infra Imperat. Cum præfix.

Digitized by Google

בִּצְרוֹר אֶבֶן בְּמַרְגֵּמָה, Proverb. 26. v. 8. *qui mittit lapidem in acervum Mercurii... Hieronymus alludit ad acervos lapidum, quos Gentiles olim Mercurio, viarum duci, in triviis haud procul ab ejus statuis accumulabant, ut in honorem Dei istius vias ab offendiculis expurgarent*, &c. Tirin. Eruditè certè. At commodiùs O. ὃς ἀποδεσμεύει λίθον ἐν σφενδόνῃ, ὅμοιός ἐστι τῷ διδόντι ἄφρονι δόξαν. *qui alligat lapidem in funda, similis est ei, qui dat stulto gloriam.* Stultè uterque agit... לִצְרֹר, Levit. 18. v. 18. (*& uxorem ad sororem ejus*, i. e. *mulierem* unam *ad alteram ne assimito*, Polygamia hîc prohibetur, Ethnicis improbata, Phocylides,

> Μηδὲ γάμῳ γάμον ἄλλον ἄγῃς, ἐπὶ πήματι πῆμα.

...Sed multis Patribus Divinâ dispensatione permissa... Vide Synops.) Vulg. *in pellicatum*... O. ἀντίζηλον... Lxx. *æmulam*, sive *pellicem*... Alii, *ad lacessendum*, Arab. *ut sit ipsius rivalis*...

Imper. 2. p. s. m. defectivè, צוֹר תְּעוּדָה חֲתוֹם תּוֹרָה בְּלִמֻּדָי, Isai. 8. v. 16. *liga, complica, testimonium, obsigna, consigna... legem*, seu *doctrinam per discipulos meos prædicandam*... Christus ad ipsius prophetam... Ex forma perfectorum cum (ּ) sub prima radic. loco τῶ (ּ), vide Gram. Hebr. tom. 1. p. 166. c. 1. צָרוֹר אֶת־הַמִּדְיָנִים, Num. 25. v. 17. *affligite hostiliter, vexate Madianitas*... Est τὸ צָרוֹר, per metathesin vel contractè pro צררו, 2. p. plur. m. Sic enim Samar. [Samaritan] *premite*... O. ἐχθραίνετε... *pro inimicis*, sive *hostibus habete*... Ita זָכוֹר, Exod. 13. v. 3. *memento*... pro זכרו, Vulg. *mementote*... unde Samarit. [Samaritan] *recordamini*... O. μνημονεύετε... *memoramini*... Targ. הווּ דָכִירִין *memores estote*... Vel τὸ צָרוֹר est Infinitivus formæ absolutæ sæpiùs usitatæ in Verbi conduplicatione, ac Verbum proinde vel conduplicatum, vel conduplicandum indicantis, uti hîc (צְרוּ) צָרוֹר *oppugnando*, (*oppugnate*...)

Pual צֹרַר, unde Paoul plur. m. cum præf. וּמְצֹרָרִים, Jos. 9. v. 4. O. ἀποδεδεμένους... Alii, (*&*) *alligatos, colligatos*... præ ruptura scil. Vulg. *atque consutos*...

צְרוֹרוֹת plur. ex terminatione fem. vide supra צְרוֹר, col. præced.

צֶרֶת Masc. *Tséreth*, Vulg. *Sereth*, nomen proprium filii Assur ex Halaa, 1. Paral. 4. v. 7. Etym. *satureia, origanum*... à צרת, & cum א emphat. צרתא Syr. idem.

צֶרֶת הַשָּׁחַר Masc. *Tséreth-haschschábhar*, Vulg. *Sarathasar*, nomen propr. urbis Tribûs Ruben, Jos. 13. v. 19. Etym. *angustia decursûs aquæ*, à צָרַת *angustia*, (formæ נֶפֶת, רֶחֶת...) R. צָר *angustavit*... & שחר Arab. *decursus aquæ*...

צָרְתָן Masc. *Tsarthán*, Vulg. *Sarthan*, nom. propr. urbis, aut loci *non longe à Jordane*, Jos. 3. v. 16. 3. Reg. 7. v. 46. *inter Succoth & Tzartan fusæ sunt columnæ Salomonicæ.* Had. Reland. Palæst. p. 1058. Eadem צרדתה *Tsredháthah*, Vulg. *Saredatha*, dicitur 2. Paral. 4. v. 17. unde τὸ צָרְתָן, (vel cum ה paragog. צָרְתָנָה) idem etymon, eandemque radicem cum τῷ צְרֵדָתָה habere videtur, amisso videlicet per syncopen τῷ (דָ).

צָרְתָנָה Masc. *Tsarthánah*, Vulg. *Sarthana*, nom. propr. urbis vel loci, *prope Iizreel & Bethschean*, 3. Reg. 4. v. 12. idem videtur ac præcedens. Had. Reland. Palæst. p. 1058.

קא

קֵא m. unde cum affix. Proverb. 26. v. 11. *ut canis* שָׁב עַל־קֵאוֹ, O. ὥσπερ κύων ὅταν ἐπέλθῃ ἐπὶ τὸν ἑαυτοῦ ἔμετον *quum irruat*, sive *irruens in ipsius vomitum*.... Vulg. & alii, *qui revertitur ad vomitum suum*... oblitus scil. recentis molestiæ, nec metuens ejusdem renovationem. Piscat. Rad. קָא *vomuit, fastidivit*... vel potiùs קִיא Arabibus.

Digitized by Google

bus, *vomuit*, terra aquam *manavit*, quasi *vomuit*...

קאת, קָאַת f. Lxx. ὄρνεον, καταῤῥάκτης, πελεκᾶν, χαμαιλέων... Vulg. & alii, *avis*, *ales*, *volucris*, *catarractes*, i. e. *avis rapax*, Aliis, *diomedea*, Græcis Ἡ'ρῳδιὸς, Vulg. & aliis, *mergulus*, maritimus, aquilarum species... *pelicanus*, sive *pelecanus*, picus martius, παρὰ τὸ πελεκᾶν τὰ ξύλα... *leo pumilus*, animal, quod subinde colorem mutat: unde Proverb. Chamæleonte mutabilior. Scap. Vulg. & alii, *onocrotalus*, avis cygno similis, sic dicta, quòd collum in aqua mergens, spiransque, asini veluti ruditum edat, ἀπὸ τῶν, nempe, ὄνῳ *asinus* & κρόταλον *crepitaculum*... Alii, *onocentaurus*... *ardea*, seu *ardeola*, ἐρωδιός, quasi ἑλωδιός, παρὰ τὸ ἐν ἕλεσι διατρίβειν... Suid. Aristot... Gal. *heron*... ἶβις *ibis*, avis serpentes devorans, ob id Ægyptiis culta... Traditur autem *ibis* clysteris usum prima commonstrasse, quod consuetudinem habeat se purgandi, rostri aduncitate eam perluens partem, qua ciborum onera redduntur. Calep. Cum præfix. הַקָּאַת *pelecanus*, in Buxtorf. Concord. *platea*... הקאת *& pelicanus*, *platea*.... Constr. cum præfix. דָמִיתִי לִקְאַת מִדְבָּר, Psal. 101. Hebr. 102. v. 7. *similis factus sum pelecano*, al. *anseri*, al. *cygno*... *deserti*... Hebræum קאת kaath, *tam Arabes*, *quàm* Talmudici *nos docuère idem esse*, *quod* קוק kuk; & kuk *avem esse aquaticam*, *& longo collo. Sed cum hoc non sufficiat*, *quia multa sunt aves aquaticæ & longo collo*, Græci & Hieronymus pelicanum *nobis designant*: *quam versionem ut verissimam amplector libens. Nam eò nos ducit origo vocis*, *quæ palàm orta est à Verbo* קאה kaah, *id est*, vomere. Aristoteles historiæ lib. 9. cap. 10. οἱ δὲ πελεκᾶνες, οἱ ἐν τοῖς ποταμοῖς γινόμενοι, καταπίνουσι τὰς μεγάλας κόγχας καὶ λείας· ὅταν δὲ ἐν τῷ πρὸ τῆς κοιλίας τόπῳ πέψωσιν, ἐξεμοῦσιν, ἵνα χασκουσῶν τὰ κρέα ἐξαιροῦντες ἐσθίωσι. *pelicani fluviatiles magnas levesque conchas deglutiunt*, *& in stomacho coctas evomunt*; *ut ex biantibus carnes ablatas comedant*. Bochart. lib. II. de animal. cap. XXIV. partis post. At 1°. qua in lingua Verbum קאה usitatum? 2°. Quonam, amabo, pactò per vocem קאת *Kaath*, *Græci & Hieronymus* pelicanum *nobis designant*, qui nihil hacce voce certum sibi designant? Quippe cùm τὸ קאת *kaath* & Græcis modò καταῤῥάκτης, modò χαμαιλέων, modò ὄρνεον τι *avis nescio quæ* videatur; & S. Hieronymo nunc *onocrotalus*, nunc *mergulus*, nunc *pelicanus*... unde quidam sic vertunt τὸ νυκτικόραξ, nempe, דָמִיתִי לִקְאַת מִדְבָּר *similis factus sum feli deserti*, sive *cato ululanti*, à קַטָּא, seu קַטָּא Chald. *noctua*; *catus ululans*, Gall. *chat qui huë*, ou *chat-huant*, ainsi nommé, parce que cet oiseau a une tête de chat, & prend les souris comme un chat, & crie fort haut la nuit; ce qu'on appelloit autrefois, *huër*. Menag. Avis deserti aut solitudinis amans, quod τὸ מדבר designatur. Vel ab Arab. קטט, alternando scil. ת & ט, *qàtton*, sive *qutton*, *felis mas*, catus, Gi. unde Gr. κάττα *catta*, Evagr. lib. 6. cap. 24. Germ. *ein katz*, Angl. *à cat*, Gall. *chat*, provinciæ quædam, vulgus certè, *cat*, Ital. *gatto*, Hisp. *gato*. R. קַטַּט Arabibus, *secuit* rem *perlatum*, seu *transversum*, uti catus soricem... Aut קטא Samaritanis, *succidit*... Syris, *circumivit*, *ambivit*... unde & Syr. קטא *qatô*, *felis*... Vel denique est קטא *qàtan*, Arab. *avis columbæ similis magnitudine & formâ*; *quæ gregatim volat & è longinquo aquam petere novit*, *vocem kata*, *kata edens*: unde illi nomen. Duæ species sunt: una כדרי, altera גני dicta. Illa *colore fusco*, *dorsum ventremque variegata albo & nigro*, *cervice flava*, *brevi cauda est*: ארגני *ferè duplo major*, *interiora alarum & pennas remiges nigrantes habet*, *dorsum fuscum cum flavedinis* mixturâ. Unde adagium, ליס קטא מתל קטו kothijion. *Non sunt magni similes parvis*. Gi. Meid.

קב, קַב m. unde cum præf. הַקַּב, 4. Reg. 6. v. 25. O. τοῦ κάβου, Vulg. & alii, *cabi*, Gall. *d'un demiseptier*; *& d'un posson* $\frac{1}{4}$. Est τὸ קב *qâbh*, Gr. κάβος, Lat. *cabus*, Gall. *cabas de figues*, Belg. *kab*... mensura arido-

Digitized by Google

rum, sexta pars τῦ seâ, sive sati; pars decima (quod lege in Gram. Hebr. t. 2. p. 527. c. 1.) octava τῦ Epha; proindeque capiebat pollices cubicos 79. & 406177/704969 poll. cub... R. קבב II. Conjug. Chaldæis, Arabibus.. *concamerato opere struxit... opus opere rotundo elaboravit*... domus, &c. *rotunda fuit, effecta est.* Av. l. 18.6. unde קַב *cabus*... mensura aridorum, ex opere ut plurimum rotundo, sic dicta...

קָבַב QAL. Lxx. ἀράομαι, Lxx. Aq. καταράομαι, Lxx. ἐπικαταράομαι... Vulg. & alii, *maledico, imprecor, execror, diris devoveo*...

Præt. 3. p. s. m. cum affix. ה loco τῦ (ו), ex Arabismo, vide Gram. Hebr. t. 1. p. 339. c. 1. Num. 23. v. 8. *quâ* imprecatione *maledicam?* לֹא קַבֹּה אֵל *non maledixit Deus?* vel *quonam pacto maledicam, cui non maledixit Deus?* Aut *quorsùm maledicam, non maledicente Deo?* 2. p. s. m. cum præf. & affix. וְקַבֹּתוֹ *& execreris eum*...

Infin. קֹב *execrando*... Cum præfixo ל, τῷ (-) ante Infinit. monosyllabum afficiendo, vide Gram. Hebr. t. 1. p. 217. c. 1. לָקֹב *ad execrandum*...

Imper. 2. p. s. m. ex forma (-) cum ה parag. & (·) sub ק, loco τῦ (-) & dagheśch per æquivalentiæ legem, vide Gram. Hebr. tom. 1. p. 217. c. 1. קָבָה־לִּי אֹתוֹ *qábbahlí othó*, Num. 22. v. 11. *maledic ei ante*, vel *propter me*... Cum præf. & affix. ex eadem forma (-) eodemque, quo mox supra, modo in (·) mutato, cum נ Arabibus paragog. levi, quod Futuro frequentiùs, Imperativo interdum, accidit, cùm rem futuram quodammodo petit, ut fit interrogando, imperando, vel optando, & cùm præcedit juramentum, quod נ parag. accedente affixo, vel discedit, vel remanet... vide Gram. Hebr. tom. 1. p. 217. c. 1. ac synops. instit. Arabic. Alting. p. 52. num. 3. וְקָבְנוֹ *& maledic ei*... m.

Fut. 2. p. s. m. cum affix. ex forma (-), &c. ut supra, vel potiùs à Verbo נָקַב, quod vide supra, col. 1373. תִּקָּבֶנּוּ *maledicito ei*... m.

קֵבָה f. unde cum præf. Deut. 18. v. 3. *dabit populus Sacerdoti, nempe, armum & maxillas* (totum scil. caput) וְהַקֵּבָה, O. τὸ ἔνυστρον, Vulg. & alii, *& ventriculum*; est porrò τό Hebr. קבה *marsupium in pecoris intestinis, in quo lactentis lac collectum coagulatur*... Aristot. hist. lib. 2. cap. 17. animalia, quæ ruminant, quatuor ventriculos habere asserit, quorum primum ad os stomachi vocat τὴν κοιλίαν τὴν μεγάλην, *magnum ventrem*; secundum κεκρύφαλον *reticulum*, à figura retiformi; tertium ab asperitate ἐχῖνον· quartum denique ἤνυστρον. *Et lib. tert.* De partibus animalium *capite decimo quarto docet bos quatuor ventriculos supplere vicem dentium, quæ illis ab una parte desunt. Neque enim sunt ἀμφόδοντα... Est ἤνυστρον ab ἀνύω*, perfecit, & absolvit: *quia cibi digestio, in prioribus ventriculis solùm affecta, in isto planè perficitur, & consummatur... inde vocatur ἤνυστρον, quasi* perfectorium, *ultimus ille ventriculus. Sed* קבה, *in quo agni, vel hœdi, vel lepusculi lactentis lac coagulari solet, sitne primus, aut ultimus, aut unus è mediis ventriculis planè nescimus*, Bochart. lib. II. cap. XLV. col. 505... à קבה *qíbbathon*, vel *qíbathon*, id, quod חפת *hháphithßon*, Arab. *echinus*, ἐχῖνος, (ventriculus ab asperitate sic dictus, vide mox supra...) seu *ilia pelliculata* ovis. Gi. R. קבב Arabibus, *extenuatus fuit* uterus... *mugivit*... unde קבי *qabbíion*, Arab. *qui jejunat donec concidant ilia.* Gi.

קֻבָּה f. unde cum præf. הַקֻּבָּה, Num. 25. v. 8. O. τὴν κάμινον... Σ. τὸ πνεῖον, al. πορνεῖον... A. τὸ τέγος... Lxx. *caminum*... Sym. *fornacem*, vel *balneum*, sive *fornicem*... Aq. *tectum*... Vulg. & alii, *lupanar*... à Arab. קבה *qúbbathon, fornix, concameratum opus, testudo*... R. קבב Arabibus, *concamerato opere struxit*.... unde Hebr. קֻבָּה *fornix*.... ex quo Lat. *fornicari*...

קֳבָתָהּ ex קֻבָּה, f. unde, ut creditur, cum affix. mutato τῷ (ו) in (-), vel potiùs in simplex (- hhatoúph) cui, ipsius veluti index, τό (·) adjungitur, rudiorum gratiâ, vide Gram. Hebr. t. 1. pp. 35. c. 1.

Digitized by Google

& 41. c. 1. קֳבָתָהּ, Num. 25. v. 8. O. τῆς μήτρας αὐτῆς. Lxx. & alii, *vulvam ejus*; à קבתא Chald. *stomachus, vulva*.... R. קָבַב Arabibus Fut. O. i. q. קָבַץ, Fut. I. *strinxit alvum*... Av. l. 126. 9. item, *contraxit*... unde קֵבָה, & cum emphasi קבתא Chald. *stomachus*.... à contractione sic dictus. Hincque Hebr. קֹבָה, formæ גֹּדֶל *sors*, idem; masc. scil. pro quo temerè ponitur קֻבָּה, f.

קִבּוּצִים plur. m. unde cum affix. קִבּוּצַיִךְ, Isai. 57. v. 13. O. ἐξελέσθωσάν σε ἐν τῇ θλίψει σου. Lxx. *eruant te in tribulatione tua*... Vulg. & alii, *eripiant, liberent te congregati tui*... *turma tua*, vel alienorum, ℣. 9. quibus confisus es; vel idolorum, Isai. 65. v. 11. vide Deut. 32. vv. 37. 38. Vers. Ang. R. קָבַץ *congregavit*, de re dispersa dicitur, ut אָסַף de non dispersa, manu, pede, &c. unde קִבּוּץ, m. Chald. *congregatio, collectio*...

קְבוּרָה f. Lxx. Incert. ταφή, Lxx. τάφος, μνῆμα, μνημεῖον... Vulg. & alii, *sepultura, funus, exequiæ, tumulus, sepulchrum* (mortuorum scil. sive moriturorum) *monimentum*.... וְגַם־קְבוּרָה לֹא הָיְתָה לּוֹ, Eccles. 6. v. 3. (ubi ultimæ duæ voces ob daghésch forte, euphonicum לְ infixum conjunctim leguntur, *báithabllô*, vide Gram. Hebr. tom. 1. p. 29. c. 2.) *nec etiam sepultura fuerit illi*... Tantæ erat calamitatis, non modò apud Gentiles, sed & apud Israëlitas sepulturâ carere. Cum præfix. הַקְּבוּרָה *sepultura*... בִּקְבוּרָה *in sepultura*.... Constr. קְבֻרַת *sepultura, sepulchrum*... (ו) in (ֻ) ad euphoniam correpto, הִוא מַצֶּבֶת קְבֻרַת־רָחֵל עַד־הַיּוֹם, Gen. 35. v. 20. *hic titulus* (*hæc statua, erectio, columna*, O. στήλη...) *sepulchri Rachel* perseverat *ad hanc usque diem*. Cum affix. (ו) in (ֻ) mutato, קְבֻרָתוֹ, קְבֻרָתָהּ, *sepulchrum ejus*, m. —f. Cum præf. & affix. בִּקְבֻרָתוֹ *in sepulchro suo*, m. בִּקְבֻרָתָם *in sepulchro eorum*... Rad. קָבַר *sepelivit*...

קבל QAL, Chald. קַבֵּל, Gr. per metath. βλαχέομαι, Lat. per aphæres. *balo, clamo*... *capulo, decapulo*, Æthiop. (לבק *cabala*) *evacuo*... Hinc Hisp. *cabal m. lo, que cabe à cada uno. Portio, quæ cuique contingit*, vel *quam singuli accipiunt*... Gal. *Gabelle*...

PIEL קִבֵּל, Lxx. per aphæres. & metathes. λαμβάνω... δέχομαι, Sym. ἐνδέχομαι, Lxx. προσδέχομαι, ὑποδέχομαι, ἀναλέγομαι... Vulg. & alii, *sumo* (Lat. per apoc. *capio, accipio, recipio, suscipio*...) *sustineo, lego*, sive *eligo, adnoto, colligo*... Ex usu Chald. *trado*... Gall. per aphæres. *je baille*...

PRÆT. 3. p. s. m. וְלֹא קִבֵּל, Esth. 4. v. 4. O. ὁ δὲ οὐκ ἐπείσθη *ille autem non obtemperavit; qui non accepit*, recipere renuit. Cum præf. וְקִבֵּל הַיְּהוּדִים, Esth. 9. v. 23. *&* *suscepit Judæi*, i. e. unusquisque ipsorum ... Vide Gram. Hebr. tom. 1. p. 550. 3. p. plur. c. cum præfix. וְקִבְּלוּ, & mutato (ִ) in (ֵ) ad euphoniam, vide Gram. Hebr. tom. 1. p. 163. c. 1. וְקִבֵּל, Esth. 9. v. 27. ubi Massorethæ legendum docent וקבלו cum ו parag.... *& exceperunt* (annotârunt) *receperunt*...

IMPER. 2. p. s. m. (ִ) ob maqqáph in (ַ) correpto, קַבֶּל־ *accipe*... Cum præf. וְקַבֵּל מוּסָר, Proverb. 19. v. 20. (*audi consilium*;) *& accipe disciplinam*.

FUT. 3. p. s. m. cum præf. & affix. וַיְקַבְּלֵם *& suscepit eos*... 3. p. plur. m. cum præf. וַיְקַבְּלוּ *& receperunt*... 1. p. plur. c. נְקַבֵּל *accipiemus*...

HIPHIL הִקְבִּיל, unde BEN. plur. f. מַקְבִּילֹת הַלֻּלָאֹת אִשָּׁה אֶל־אֲחֹתָהּ, Exod. 26. v. 5. τοῦ Σαμαρειτικοῦ, ἀλληλοδεχόμεναι συμβολαὶ μία πρὸς μίαν ἀντιπροσώπως, κατὰ τὸ προσέχειν ἀλλήλαις. O. κατὰ τὴν συμβολὴν τῶν ἀντιλαβῶν, ἀντιπρόσωποι ἀντιπίπτουσαι ἀλλήλαις εἰς ἑκάστην. Samar. *excipientes commissuræ, unam ad alteram, è regione, secundùm ipsam adhæsionem aliarum aliis*. Lxx. (...*ex parte aulæi*) *ad commissuram secundi, faciem contra faciem concurrentes ad invicem ad unamquamque*. Vulg. *ita insertas, ut ansa contra ansam veniat, & altera alteri possit aptari*. Alii, *excipientes, occurrentes, laqueolos* (*ligulas, loramenta*...) *unam alteri*, respondentes...

קֳבֵל m. nomen, vel adverbium, aut præpositio, Lxx. ἀπέναντι... Vulg. & alii, *ex*

Digitized by Google

adverso, è regione, coram, palam, adversus ... Constr. remanente ־ (-) in penultima, quod sit pro (-) & daghésch, vide Gram. Hebr. tom. 1. p. 88. hholémque in (- hhatoúph) correpto, וַיַּכֻּהוּ קָבָל־עָם, 4. Reg. 15. v. 10. O. *καὶ ἐπάταξαν αὐτὸν Κεβλαὰμ*... Lxx. *& percusserunt eum Keblaám* ... Alii, *& percussit eum coram populo.* Syr. לוּקְבָל *ad occursum populi*.... Cum affix. Ezech. 26. v. 9. infixo ־ ל dagheśch forti, quod post (-) nunquam imprimitur, ibi igitur pingitur qaméts hhatoúph cum schevá, ut hhatéph qaméts hhatoúph, rudiorum gratiâ, vide Gram. Hebr. t. 1. p. 41. c. 1. וּמְחִי קָבָלּוֹ יִתֵּן בְּחוֹמוֹתָיִךְ, Vulg. *& vineas & arietes temperabit in muros tuos*... Alii, *& belepolin* (*arietem*, machinam bellicam ad evertendos muros...) *admovebit muris tuis*... Alii, *& ictum ex directo dabit*, &c. Quidam, *& ictum occursûs sui*... Arieti comparat Nabuchodonosorem... R. קָבַל Syris, *sese opposuit, obvius fuit, occurrit*... Hebræis in Piél, קִבֵּל, Chaldæisve in Paél, קַבֵּל, *accepit*... unde קַבָּלָה *Qabbaláh*, sive *Kabbaláh*, aut *Cabbaláh*, *doctrina* à majoribus (aiunt Cabbalistæ) tradita & accepta, mysticè & ænigmaticè proposita, de rebus divinis, angelicis, cælestibus, metaphysicis ... miris symbolis & arcanis docendi modis involuta... Quæ duplex, עִיּוּנִית Theoretica, & מַעֲשִׂית Pratica; cujus nemo capax sine חֲלֵב טוֹב.. Lex. Heptaglott. Vide Gram. Hebr. tom. 2. p. 389.

קְבַל PEAL, Chald. unde PAEL קַבֵּל, Lxx. *λαμβάνω*, *παραλαμβάνω*.. Vulg. & alii, *accipio, recipio, suscipio*... *accipio quasi per manus traditum, accipio audiendo à majoribus*...

PRAET. 3. p. s. m. קַבֵּל מַלְכוּתָא, Dan. 5. v. 31. vel 6. v. 1. Vulg. *successit in regnum* ... Alii, *accepit regnum*...

FUT. 3. p. plur. m. cum præfixo (ו) copulativo, cujus schevá, sive (ְ) cum schevá, seu (ִ) sub (ו), contrahitur in hhiriq, i. unum punctum sub (ו), vide Gram. Hebr. tom. 1. p. 385. c. 1... & ן parag. quod Chald. & Syr. *hic* (in personis scilicet desinentibus in (ו,) vel (ן,)) *semper adhibent.* Lud. *de Dieu*, Gram. p. 205. Aut plerumque Gram. Hebr. t. 2. p. 98. c. 2. וִיקַבְּלוּן *& suscipient*... 2. p. pl. m. תְּקַבְּלוּן *recipietis*...

קֳבֵל, vel קֳבָל Chald. unde cum כָּל־ vel כָּל־ præced. & דְּנָה vel דִּי seq. כָּל־קֳבֵל דִּי vel כָּל־... כָּל־קֳבֵל דְּנָה vel כָּל־... Lxx. *καθότι, καθώς τότε*... Vulg. & alii, *quod, eò, quod, propter hoc, propter quod, quandoquidem, quamvis, secundùm quod, quatenus, quomodo, quâ ratione, sicut, quemadmodum, quia, quoniam, quantum, postquàm, simul atque, quum, quum primum, nam, quippe, quando, aliquando* כָּל־קֳבֵל דִּי הֲוָא ... עָבֵד, Dan. 6. v. 10. vel 11. *quemadmodum fecerat*, i. e. Vulg. *sicut & ante facere consueverat*... propriè, *omnino ut*... כָּל־קֳבֵל דְּנָה, ibid. v. 9. Lxx. *τότε tunc*... Vulg. *porrò*... Alii, *propterea, idcirco*, ad verbum, *hoc omni*, vel *hoc planè respectu*... Cum præf. לָקֳבֵל, לְקֳבֵל, O. *κατέναντι*... Vulg. & alii, *contra, e regione, ex adverso, coram, palam* ... לָקֳבֵל נֶבְרַשְׁתָּא, Dan. 5. v. 5. *contra lychnuchum*... Cocc. לָקֳבֵל צַלְמָא, Dan. 3. v. 3. O. *ἐνώπιον τῆς εἰκόνος*... Vulg. & alii, *coram imagine*... *in conspectu statuæ*... וּלְקֳבֵל *& coram.* Cum præf. & affix. לָקֳבְלָךְ, Dan. 2. v. 31. O. *πρὸ προσώπου σου*... Vulg. & alii, *contra, coram te, ante faciem tuam, ex adverso tui*... in R. קָבַל Arabibus Fut. A. *advenit, adventavit*... in IIIa. Conjug. *e regione oppositus fuit, opposuit se, ex adverso respexit*... Hinc Gr. *Κόβαλοι*, Germ. *Goblines*, (Gall. *Goblins*,) *κλέμματα*, spiritus furtivi, qui noctu ædes frequentant privatas, muros veteres... Cl. M. Casaubon...

קָבַע QAL. Lxx. *πτερνίζω*, Aq. Sym. *ἀποστερέω*, Aq. *καθηλόω*, Alii, *supplanto, decipio*; quasi i. q. עָקַב, *privo, spolio, rapio, diripio*... Vulg. & alii ex usu Chald. Syr. Samar.... *figo, affligo, infigo*... *clavis defigo, configo*...

PRAET. 3. p. s. m. cum præf. וְקָבַע אֶת־ קֹבְעֵיהֶם נָפֶשׁ, Proverb. 22. v. 23. O. *καὶ ῥύσῃ σὴν ἄσυλον ψυχήν.* A. *καὶ καθηλώσει τοὺς καθηλώσαντας αὐτόν.* Σ. *καὶ κολάσεται τοὺς κολαζομένους ψυχὴν αὐτοῦ.* Lxx. *& eruet à præda*

Digitized by Google

periculo animam ... Aq. Vulg. ... *& clavis, configet eos, qui* (Vulg. *animam ejus*) *ipsum, clavis, confixerunt.* Est τὸ נפש *anima, persona, ipsemet, ipse, homo* ... Quòd non corpus, sed anima homo est; ... Hierocl. 2. 150. Sym. *& castigabit eos, qui animam ejus*, i. ipsum, *castigabant* ... Alii, *eorumque spoliatores vitâ spoliabit* ... Castal. Quidam, *& auferet ipsis, qui illis auferunt, vitam* ... 1. p. plur. c. cum affix. dilato (ִ) in (ֶ) sub ע, vide Gram. Heb. t. 1. p. 346. c. 2. בַּמֶּה קְבַעֲנוּךָ, Malach. 3. v. 8. Vulg. *in quo configimus te?* Alii, *in quo spoliamus te?* m. *in decimis & oblatione?*

BEN. plur. m. Malach. 3. v. 9. *maledictione vos maledicti; & , unde, vos me* קֹבְעִים הַגּוֹי כֻּלּוֹ *spoliatis*, Vulg. *configitis, gens universa.* Cum affix. קֹבְעֵיהֶם *rapientes eos* ... m.

FUT. 3. p. s. m. cum præf. ex forma (ֶ) ob ע, הֲיִקְבַּע אָדָם אֱלֹהִים, Malach. 3. v. 8. *an spoliabit homo Deum* ...? Vulg. *si affliget homo Deum* ...?

קֻבַּעַת f. unde אֶת־קֻבַּעַת כּוֹס, Isai. 51. vv. 17. 22. O. τὸ ποτήριον τοῦ τῆς πτώσεως ... Σ. τὸν κρατῆρα ... Lxx. utrobique, *calicem enim ruinæ* ... Sym. *craterem* ... Vulg. *usque ad fundum calicis* ... Alii, *imò faces calicis* ... R. קבע Arabibus, *concidit* ... unde קבעה *qoúbathon, calyx, folliculus florum*, sic dictus, quòd citò concidat ... Inde etiam קֻבַּעַת *fax* ... sic dicta, quòd sit composita ex partibus terrestribus, sive crassioribus, quæ motu carentes continuò concidunt, imoque in loco considunt ...

קָבַץ QAL. Lxx. συνάγω, ἐπισυνάγω, ἀθροίζω, συναθροίζω, ἐκκλησιάζω, εἰσδέχομαι, ἐκλέγομαι, ἀποστρέφω ... Vulg. & alii, *congrego, colligo, contraho, concludo, comprehendo, complector, comprimo, aggrego, post alium colligo*, seu *congrego, congero, coacervo, ad concionem voco, intrò admitto, recipio*, (Vulg. *adduco*,) *adnoto & colligo, lego, eligo, detraho, depello, averto* ... Dicitur propriè de re dispersa: אָסַף de re non dispersa. Sic rectè dicitur אֱסֹף יָדֶךָ *retrahe manum tuam*, 1. Reg. 14. v. 19. non autem קְבֹץ ... Buxt. Lex.

PRAET. 3. p. s. m. קָבַץ אֶת־כָּל־חֵילוֹ, 3. Reg. 20. v. 1. *collegit omnes copias suas* ...

BEN. s. m. Ezech. 22. v. 19 *ecce ego* קֹבֵץ אֶתְכֶם *congregaturus vos* ... Cum præf. וְקֹבֵץ עַל־יָד יַרְבֶּה, Proverb. 13. v. 11. (*opulentia ob, per vanitatem dilapidatur*, minuitur;) *qui* opes *congregat ad usum* proprium, *auxiliumve* aliis ferendum ... *augebit* eas ... rem faciet.

PAOUL plur. m. קְבוּצִים *congregati* ...

INFIN. cum præf. & affix. mutato τῷ hhólem in (ֲ hhatoúph), quod cum (ִ) penultimæ sedem commutat, vide Gram. Hebr. tom. 1. p. 351. c. 1. Sophon. 3. v. 8. *quia judicium* (*jus*) *meum* erit *in gentes colligendas*; לְקִבְצִי מַמְלָכוֹת *in regna mihi congregunda* ... aut, *ut colligam ego regna* ...

IMPER. 2. p. s. m. קְבֹץ *congrega* ... 2. p. plur. m. קִבְצוּ *congregate* ... Cum præfix. וְקִבְצוּ *& congregate* ...

FUT. 3. p. s. m. τῷ hhólem in (ֲ hhatoúph) ob maqqáph correpto, לִבּוֹ יִקְבָּץ־אָוֶן, Psal. 40. Hebr. 41. v. 7. *cor ipsius coacervat vanitatem* ..., Cum præfix. וַיִּקְבֹּץ *& congregavit* ... Cum affix. יִקְבְּצוֹ, Proverb. 28. v. 8. *congerit eas* opes, *gratiosè pauperibus*, aut *tenuibus largiturus* ... Cum præf. & affix. וַיִּקְבְּצֵם *& congregavit eos* ... 2. p. s. m. וְאֶת־כָּל־שְׁלָלָהּ תִּקְבֹּץ אֶל־תּוֹךְ רְחֹבָהּ, Deut. 13. v. 16. *& omnia ejus spolia coacervabis media in platea*, Cocc. *in forum* ... 1. p. s. c. אֶקְבֹּץ *congregabo*. Cum præf. & ה parag. וְאֶקְבְּצָה *& congregabo* ... וָאֶקְבְּצָה *& congregavi*. Cum præf. & affix. וָאֶקְבְּצֵם *& congregavi eos*. 3. p. pl. m. cum præf. וַיִּקְבְּצוּ *& congregent* ... וַיִּקְבְּצוּ *& congregârunt* ...

NIPHAL נִקְבַּץ, Lxx. συναντάω, συνάγομαι, Incert. συναθροίζομαι ... Vulg. & alii, *occurro, in aliquem incido, colligor, congregor, contrahor, concludor, congeror, coacervor* ...

PRAET. 3. p. pl. c. נִקְבְּצוּ אֵלֵינוּ, Jos. 10. v. 6. *congregati sunt*, Vulg. *convenerunt, adversus nos* ... כֻּלָּם נִקְבְּצוּ בָאוּ־לָךְ, Isai. 49. v. 18. *omnes illi collecti veniunt tibi*, collecti sunt, ut tui fiant. Sic cap. 60. v. 4. Cocc. vel *congregant se ut veniant tibi*. Piscator. Cum præf. וְנִקְבְּצוּ *congregabuntur* ... In pausa, quare τὸ (ֶ) primariæ vocis revocatum

Digitized by Google

in (ּ) sub ב mutatur, וְנִקְבְּצוּ *& cum congregati fuerint* ...

Ben. plur. m. cum præf. הַנִּקְבָּצִים *congregati.* Cum præf. & affix. לְנִקְבָּצָיו *ad congregatos ejus*, m.

Infin. cum præf. בְּהִקָּבֵץ, Psal. 101. Heb. 102. v. 23. *dum congregabuntur populi*.... וּבְהִקָּבֵץ, Esth. 2. v. 8. *& cum congregarentur* ... לְהִקָּבֵץ *ad congregandum*...

Imper. 2. p. plur. m. הִקָּבְצוּ *congregate vos.*

Fut. 2. p. s. m. לֹא תֵאָסֵף וְלֹא תִקָּבֵץ, Ezech. 29. v. 5. *non colligêris, nec aggregaberis* patribus tuis, i. nec sepeliêris ... 3. p. plur. m. יִקָּבְצוּ *congregabuntur* ... Cum præf. וַיִּקָּבְצוּ *& congregabuntur*... וַיִּקָּבְצוּ *& congregârunt se* ... 2. p. plur. m. תִּקָּבְצוּ *congregabimini.*

PIEL קִבֵּץ, Lxx. συνάγω, Aq. ἀθροίζω, Lxx. συναθροίζω ... Vulg. & alii, *congrego, colligo* .... *acervo, coacervo* ... Lxx. item, εἰσδέχομαι (ex usu Arab.) *excipio* ... ἐλεέω *misereor* ... Substantivè, paraphrasticωs, συναγωγή *adductio* ...

Praet. 3. p. s. m. cum affix. וּמֵאֲרָצוֹת קִבְּצָם, Psal. 106. Hebr. 107. v. 3. *ex terris collegit eos* ... ex multis populis adduxit ad unam fidem, & dispersos fecit congregari ... Cocc. קִבְּצָן *congregavit ea* ... Cum præf. & affix. וְקִבֶּצְךָ *& colliget te*, m. Deut. 30. v. 3. ubi τὸ (ּ) penult. ex (ֵ) ortum in (ֶ) ob concursum mutatur, vide Gram. Hebr. tom. 1. p. 338. c. 1. 3. p. s. f. ex forma (ֵ) quod revocatum in (ּ) ob pausam mutatur, vide Gram. Hebr. tom. 1. p. 174. c. 2. קִבָּצָה *coacervavit* ... 1. p. s. c. cum præf. unde accentus à penultima ad ultimam retractus, vide Gram. Hebr. tom. 2. p. 310. c. 1. וְקִבַּצְתִּי *& congregabo* ... Cum præf. & affix. וְקִבַּצְתִּים *& congregabo eos* ... 3. p. plur. c. קִבְּצוּ *colligent, contrahent atrorem.* Quidam, apud Cocc. *retrahunt decus, splendorem* ...

Ben. s. m. מְקַבֵּץ *congregans* ... Cum aff. מְקַבְּצָם, Jerem. 32. v. 37. *ecce ego congregaturus* eos ... Plur. m. cum præf. & affix. וּמְקַבְּצָיו *& congregantes illud* ...

Infin. קַבֵּץ *congregando* ... Cum præf. Isai. 66. v. 18. *egone morer? operum eorum*, *imò cogitationum eorum* quæque eò *devenit* impietatis; לְקַבֵּץ אֶת־כָּל־הַגּוֹיִם וְהַלְּשֹׁנוֹת וּבָאוּ וְרָאוּ אֶת־כְּבוֹדִי *ut congregem omnes gentes & linguas; ut scil. veniant; & videant gloriam meam* ... Christus loquitur. Conf. Dan. 9. v. 24. Joan. 12. vv. 20. 21. ... Cum affix. קַבְּצִי, Sophon. 3. v. 20. *tempore, quo congregabo vos* ... Cum præf. & aff. בְּקַבְּצִי *quando congregavero ego* ...

Imper. 2. p. s. m. cum præf. & affix. וְקַבְּצֵנוּ *& congrega nos*, c.

Fut. 3. p. s. m. יְקַבֵּץ *congregabit* ... Cum affix. מְזָרֵה יִשְׂרָאֵל יְקַבְּצֶנּוּ, Jerem. 31. v. 10. *qui dispersurus* est *Israël congregabit eum* ... יְקַבֶּצְךָ *congregabit te*, m. 3. p. s. f. cum aff. תְּקַבְּצֵם *congregabit* ... *eos.* 1. p. s. c. Isai. 56. v. 8. *dictum Domini Dei: congregaturus dispersos Israëlis* עוֹד אֲקַבֵּץ עָלָיו לְנִקְבָּצָיו *congregabo etiam præter ipsum* ... alios *ad congregandos* ex Israële addam ... Cum ה parag. אֲקַבְּצָה *congregabo* ... Cum affix. in pausa, unde τὸ (ְ) affixi sub צ in (ֶ) mutatur, וּבְרַחֲמִים גְּדוֹלִים אֲקַבְּצֵךְ *congregabo te*, m. אֲקַבְּצֵךְ, Isai. 54. v. 7. *& cum misericordia magna colligam te*, Gentilitas, ut sis unum mecum & in me ... Oppositum עֲזַבְתִּיךְ *reliqui te* ... (בְּרֶגַע קָטֹן *parvo momento*). Cocc. אֲקַבְּצֵם *congregabo eos* ... Cum præf. & aff. וַאֲקַבְּצֵם *& congregabo eos* ... וָאֲקַבְּצֵם *& congregavi eos* ... 2. p. pl. m. cum præf. וַתְּקַבְּצוּ *& colligebatis* ...

PUAL קֻבַּץ, unde Paoul s. f. ex terminatione ה præced. duplici (ֶ), Ezech. 38. v. 8. *post dies multos visitaberis: in novissimo annorum venies ad terram*, scil. מְשׁוֹבֶבֶת מֵחֶרֶב מְקֻבֶּצֶת מֵעַמִּים רַבִּים, O. τὴν ἀπεστραμμένην ἀπὸ μαχαίρας, συνηγμένην ἀπὸ ἐθνῶν πολλῶν ... *gladium aversatam, collectis de gentibus multis* ... Vulg. *quæ reversa est à gladio*, (Ecclesia jam liberata à tyrannorum persecutionibus ... aut figuratè, synagoga à captivitate Babylonicâ reducta, vel à vexatione regum Syriæ liberata ...) *& congregata est de populis multis* ...

HITHPAEL הִתְקַבֵּץ, Lxx. συνάγομαι, συναθροίζομαι, συνέχομαι ... Vulg. & alii, *ipse me congrego*, vel *congregor, colligor, contrahor* ... *coacervor, convenio* ...

Digitized by Google

Praet. 3. p. plur. c. הִתְקַבְּצוּ *congregârunt se*...

Imper. 2. p. plur. m. הִתְקַבְּצוּ *congregate vos*...

Fut. 3. p. plur. m. יִתְקַבְּצוּ כֻלָּם יַעֲמֹדוּ, Isai. 44. v. 11. *congregentur universi, stent*... pudore *afficiantur*... Targ. hîc pro יִפְחֲדוּ ponit יִתַּבְּרוּן *conterantur*..... Cum præfix. וַיִּתְקַבְּצוּ *& congregârunt se*...

קַבְצְאֵל Mass. *Qavtsél*, Vulg. *Cabseel*, nom. propr. urbis *in parte australi Tribus Judæ*, Jos. 15. v. 21. *videtur eadem esse ac* Jecabtzeel, Neh. 11. v. 25. Had. Reland. p. 668. Etym. *exemplar libri divini*... à קֶבֶץ Chald. *codex, volumen, exemplar libri*.... & אֵל *Deus*...

קְבֻצָה f. unde constr. retracto ab ultima ad penult. ob concursum accentu, vide Gram. Hebr. tom. 2. p. 308.. קְבֻצַת כֶּסֶף, Ezech. 22. v. 20. O. καθὼς εἰσδέχεται ἄργυρος... Lxx. Verbaliter, ex usu Arabico, *sicut recipitur argentum*.... Vulg. & alii, *congregatione, collectione argenti... media in fornace*. R. קָבַץ *congregavit, collegit*...

קִבְצַיִם Mass. *Qibbtsáim*, Vulg. *Cibsaim*, nomen propr. *civitatis ex Tribu Ephraim datæ Levitis*, Jos. 21. v. 22. Leusd. Etym. *numerosæ duæ hominum multitudines*.... à sing. קִבְץ *qibtson, numerosa hominum multitudo*... unde duale Hebr. קִבְצַיִם *cibsaim*, divisione fortè multitudinis, aut ex inæqualitate loci sic dicta...

קָבַר QAL. (Angl. *to caber*, Hisp. *cavar*, Gall. *caver*, Germ. per metath. *graben, grublen*, ex quo Gall. *crible*...) Gall. *creuser, crêver*, Hisp. *quebrar, percer*... Lxx. ὀρύσσω, κατορύττω, Lxx. Aq. Sym. θάπτω, Lxx. κόπτω, κόπτομαι... Vulg. & alii, *fodio, effodio, perfodio, defodio, obruo, humo, sepelio* (Germ. *begraben*, Belg. *begraven*)... *cædo* (Gall. *couper*...) *pectus manu plango, percutio*...

Praet. 3. p. s. m. קָבַר *sepelivit*... 2. p. s. m. cum præf. & affix. וְקָבַרְתּוֹ *& sepelito eum*, וּקְבַרְתַּנִי *& sepelies me*.... 1. p. s. c. קָבַרְתִּי *sepelivi*... 3. p. plur. c. קָבְרוּ *sepeliêre*... Cum præf. retracto ab ultima ad penultimam ob concursum accentu, vide Gram. Hebr. tom. 2. p. 308. וְקָבְרוּ שָׁם אֶת־גּוֹג, Ezech. 39. v. 11. *& sepelient ibi Gogum*... Antiochum scil. Epiphanem... τὸν τῶν ἀντιχρίστων τύπον... גּוֹג *Góg*, Arabibus dicitur יאגוג *ïagoúgo*, à יאגוג *ïagoúgon*, i. e. יוג אכדא ואכדא *ïaïiggo becadhsâu wabecadhsau*... Camus, *hoc vel illo modo properans vel æstuans* (*rutilans, splendens, & lucens*...) *ac vagans*... Quo nomine Antiochus Ἐπιφανὴς optimè designatur. R. אָגַג Arabibus, *arsit, flagravit*, (*rutilavit, splenduit, luxit*...) ignis, Gi. *ivit*, seu *properavit motu simili* motui *struthio cameli*... Mu. Za. cum עלי *impetum fecit* in hostem ...Ca. Hoc autem nomine Arabibus notantur extremi Orientis Scythæ: peculiariter, qui Sinis ad Boream positi... & ferè junctis nominibus simul dicitur יאגוג ומאגוג *ïagoúgo wamagoúgo*, i. *Góg & Magóg*.... Gol. Ita fortè quòd ambo nomina, nempè, יאגוג ומאגוג, ab eadem R. אגג derivata idem significent, atque adeò ו (ו) non sit particula conjunctiva, sed disjunctiva... Cum affix. וּ (ו) in (ֻ) ad euphoniam mutato, קְבָרֻהוּ *sepeliêrunt eum*... Cum præf. & affix. וּקְבָרוּם *& sepelient eos*... 2. p. plur. m. cum præf. וּקְבַרְתֶּם *& sepelietis*.

Ben. s. m. קֹבֵר *sepeliens*... Cum hhólem deficienti, וְאֵין קֹבֵר, 4. Reg. 9. v. 10. *nec erit, qui sepeliat*... Plur. m. קֹבְרִים *sepelientes*...

Paoul s. m. קָבוּר, Lxx. τάφος *sepulchrum*, Vulg. & alii, *sepultus*... Plur. m. וּ (ו) ad euphoniam in (ֻ) correpto, Eccles. 8. v. 10. vidi רְשָׁעִים קְבֻרִים *improbos sepultos*... sepulturâ honoratos.

Infin. ex forma absoluta, קָבוֹר, Lxx. substantivè, ταφὴ *sepultura*, apud Vulg. vacat, Alii, *sepeliendo*... Cum præf. לִקְבֹּר *sepelire, ad sepeliendum*... מִקְּבֹר *à sepeliendo*... Cum affix. mutato וֹ (ו) in (ָ hhatoúph), quod cum (ְ) penultimæ sedem commutat, vide Gram. Hebr. t. 1. p. 351. c. 1. קָבְרוֹ postquàm *sepelivit ipse*... Gen. 50. v. 14. Cum præf. & affix. וּלְקָבְרוֹ, 3. Reg. 13. v. 29. *& ut sepeliret eum*... לְקָבְרָהּ, 4. Reg. 9. v. 35. *ut sepelirent eam*...

Digitized by Google

IMPER. 2. p. s. m. קְבֹר, קָבוֹר *sepelito*... Cum præf. וּקְבֹר & *sepelito*... 2. p. pl. m. קִבְרוּ *sepelite*... Cum præf. & affix. וְקִבְרוּהָ & *sepelite eam*...

FUT. 3. p. s. m. cum præf. וַיִּקְבֹּר & *sepelivit*... 2. p. s. m. cum affix. Deut. 21. v. 23. *non pernoctabit cadaver ejus*, qui ob idololatriam, vel blasphemiam lapidatus, ut omnibus innotescat facinus ejus, suspensus, expositusve fuerit, *in ligno*; (*non enim pœna erat suspensio. Strangulabantur enim stantes apud Hebræos, non suspendio*... Grot.) כִּי־קָבוֹר תִּקְבְּרֶנּוּ *sed sepeliendo*, i. humanitùs... *sepelies*... תִּקְבְּרֵנִי *sepelias me*, c. 1. p. s. c. cum præf. & ה parag. וְאֶקְבְּרָה & *sepeliam*... Cum præf. & affix. וָאֶקְבְּרֶהָ & *sepelivi eam*... 2. p. plur. m. cum præf. וַתִּקְבְּרוּ & *sepelivistis*... 3. p. pl. m. יִקְבְּרוּ *sepelient*... Cum præf. וַיִּקְבְּרוּ & *sepeliêre*. Cum præf. & affix. (וּ) in (ֻ) ad euphoniam correpto, וַיִּקְבְּרֻהוּ & *sepeliverunt eum*...

NIPHAL נִקְבַּר, Lxx. θάπτομαι.... Vulg. & alii, *defodior, obruor, humor, sepelior*...

Fut. 3. p. s. m. קְבוּרַת חֲמוֹר יִקָּבֵר, Jerem. 22. v. 19. *sepulturâ asini sepelietur*... h. e. *insepultâ sepulturâ*, ut vocat Cicero Philip. I. *asini* meminit, ut animalis contemptissimi ... Calv. Cum præf. וַיִּקָּבֵר & *sepultus fuit* ... 3. p. s. f. cum præf. וַתִּקָּבֵר & *sepulta fuit* ... 2. p. s. m. Gen. 15. v. 15. *sed tu ingrediêris ad patres tuos in pace*, תִּקָּבֵר בְּשֵׂיבָה טוֹבָה, O. τραφεὶς ἐν γήρᾳ καλῷ. Interpres & alii, à τρέφω *nutritus*... Trom. & quidam, *reversurus* in pulverem *in senectute bona*. Vulg. *sepultus in senectute bona*. Alii, *sepeliêris in canitie bona*. Dicitur (שֵׂיבָה) *de senectute ultima*, (ut זִקְנָה de prima & media, Drus.) Notat & longam & placidam ejus senectutem, Vatabl. 1. p. s. c. אֶקָּבֵר *sepeliar*... 3. p. plur. m. in pausa, quare τὸ (ֵ) primariæ vocis sub ב revocatur, שְׂרִידָיו בַּמָּוֶת יִקָּבֵרוּ, Job. 27. v. 15. O. οἱ δὲ περιόντες αὐτῷ ἐν θανάτῳ τελευτήσουσι ... *qui verò illi superstites fuerint morte*, sive *rei capitalis damnatione vitam finient*.. Vulg. *qui reliqui fuerint ex eo sepelientur in interitu*... Alii, *superstites ejus in mortalitate, fame, pesteve sepelientur*, aut ex usu Arab. *sepelibiles reddentur*,.. Quidam ex Syriaca significatione, *in morte congregabuntur*, i. simul interibunt...

PIEL קִבֵּר, Lxx. θάπτω, (quod in Trom. Concord. deest.) Vulg. & alii, *sepelio, humo, inhumo*...

BEN. s. m. מְקַבֵּר *sepeliens*.... Plur. m. Ezech. 39. v. 14. *tum viros jugiter seligent, tura peregrantes*, seu *exteros*, מְקַבְּרִים אֶת־הָעֹבְרִים אֶת־הַנּוֹתָרִים עַל־פְּנֵי הָאָרֶץ לְטַהֲרָהּ *qui sepeliant exteros illos, illos scilicet relictos*, sive *inhumatos* jacentes *super faciem terræ, ut emundent eam*... Adhibebunt exterorum manus, quibus videlicet non est religio pollui pro mortuo, ut eorum opera humandis cadaveribus abutantur, quasi Nethinæi, sive dedititii Israëlitarum essent. Jun. Cum præf. הַמְקַבְּרִים *sepelientes, vespillones*...

INFIN. cum præfix. לְקַבֵּר *ad sepeliendum*...

FUT. 3. p. s. f. cum affix. תְּקַבְּרֵם *sepeliet eos*...

PUAL קֻבַּר, unde... שָׁמָּה קֻבַּר, Gen. 25. v. 10. O. ἐκεῖ ἔθαψαν... Lxx. *ibi sepeliêrunt*... Vulg. & alii, *ibi sepultus est Abraham & Sara uxor ejus*.

קֶבֶר m. Lxx. Incert. τάφος, Lxx. μνῆμα, μνημεῖον, ταφή, θάνατος... Vulg. & alii, *sepulchrum, tumulus, funebre epulum, monimentum, sepultura, funus, exequiæ*, per metonymiam adjuncti, *mors*... Hinc Lat. *caverna*, per metath. Germ. *grab*, Angl. *grave*, Hisp. *carcava*, vel *carcavo de muertos*, Gall. *creux*, per apocopen, *cave, caveau*... Lxx. item, ὄρος *mons*... אֲחֻזַּת־קֶבֶר, Gen. 23. v. 4. *possessionem sepulchri*... קֶבֶר־פָּתוּחַ גְּרוֹנָם, Psal. 5. v. 10. *sepulchrum apertum est guttur eorum*... Exhalans fœtorem sycophantiæ... Genebrard. Ezech. 39. v. 11. *dabo* τῷ *Gog* (Antiocho Epiphani...) מְקוֹם־שָׁם קֶבֶר בְּיִשְׂרָאֵל, non possessionem terræ, quam ambiebat, sed *locum sepulturæ in ea, in Israël*... In pausa, quare τὸ (ֶ) penult. in (ָ) mutatur, קָבֶר *sepulchrum*. Cum præf. הַקֶּבֶר *sepulchrum*, קֶבֶר, in

Digitized by Google

in pausa, בַּקָּבֶר, excluso ה artic. בְּקֶבֶר, in pausa, בְּקָבֶר *in sepulchro*, כְּקֶבֶר *sicut sepulchrum*... לַקָּבֶר *ad sepulchrum*... Cum affix וַיִּתֵּן אֶת־רְשָׁעִים קִבְרוֹ וְאֶת־עָשִׁיר בְּמֹתָיו, Isai. 53. v. 9; (*propter prævaricationem populi mei plaga ei*, Christo;) *cui*, populus, *putabat cum improbis*. cum latronibus, fore *sepulchrum ejus* commune; *sed cum divite* Josepho *post is fins mortales cruciatus* singulare habuit... Cum præf. & affix. בְּקִבְרוֹ *in sepulchro suo*, m. In pausa, quare (·) loco ־ֶ (·) sub ר, Nah. 1. v. 14. *de domo Dei tui*, Sennacheribe, *succidere faciam sculptile & conflatile, quæ ponam* קִבְרֶךָ *sepulchrum tuum*. Isai. 14. v. 19. *tu verò*, ô Balthasar, *projectus es*, sive *exclusus* מִקִּבְרְךָ *è sepulchro tuo*, patrum scil. indignus sepultura regum... קִבְרִי *sepulchrum meum*, c. בְּקִבְרִי *in sepulchro meo*, c. קִבְרָם *sepulchrum ipsorum*... Plur. רוּחִי חֻבָּלָה יָמַי נִזְעָכוּ קְבָרִים לִי (Chald. רְקִיבוֹ), Job. 17. v. 1. *halitus meus corrumpitur; dies mei extinguuntur, ritu lucernæ deficiunt*, Vers. Tigurina, *sepulchra mihi parentur*... Cum præfix. הַקְּבָרִים *sepulchra*, הַיֹּשְׁבִים בַּקְּבָרִים, Isai. 65. v. 4. *qui sedent, morantur apud sepulchra*, ut quærant *à mortuis veritatem*, Deut. 18. v. 11. vide 1. Reg. 28. vv. 8. 11. Isai. 8. v. 19. Marc. 5. v. 5. Constr. קִבְרֵי *sepulchra*. Cum præf. 2. Paral. 28. v. 27. *tandem mortuus est Achaz cum majoribus suis, & sepelierunt eum in civitate, in Jerusalem* scil. uti privatum hominem: כִּי לֹא הֱבִיאֻהוּ לְקִבְרֵי מַלְכֵי יִשְׂרָאֵל *haud enim perduxêre eum ad sepulchra regum Israël*, sive Juda, seu patrum ejus, quæ erant in Bethlehem, civitate David. Confer 3. Reg. 2. v. 10. & cap. 11. v. 43... Cum præf. קִבְרֵינוּ *sepulchra nostra*, c. Cum præf. & affix. מִקִּבְרֵיהֶם *è sepulchris ipsorum*. Ex terminatione fem. cum præf. לְקִבְרוֹת *in sepulchra*. Constr. קִבְרוֹת Num. 11. v. 34. *& vocavit*, i. e. *& vocatum est nomen hujusce* loci קִבְרוֹת הַתַּאֲוָה *quibhrôth-hâttaavâh*, h. e. *sepulchra* concupiscentiæ, Chald. קִבְרֵי דְמִשְׁאֲלֵי (formæ Syriacè emphaticæ, vide Gram. Ludov. *de Dieu*, p. 92.) *sepulchra desiderantium*. Cum præf. בְּקִבְרוֹת *in sepulchris*, וּבְקִבְרוֹת *& in sepulchris*, מִקִּבְרוֹת *è sepulchris*. Cum aff. קִבְרֹתָיו *sepulchra ejus*, m. קִבְרֹתֶיהָ, absque (·) plur. num. indice, קִבְרֹתָהּ *sepulchra ejus*, f. Cum præf. & affix. בְּקִבְרֹתָיו, 2. Paral. 16. v. 14. *in sepulchris suis, quæ foderat sibi in civitate David*... קִבְרֹתֶיךָ *sepulchra tua*, m. קִבְרוֹתֵיכֶם *sepulchra vestra*, m. מִקִּבְרוֹתֵיכֶם *è sepulchris vestris*, m. Rad. קָבַר *sepelivit*...

קדד QAL. Lxx. κύπτω, *pro* ירע κάμπτω, Sym. ὀκλάζω, Lxx. πίπτω... Vulg. & alii, *pronus sum, pronus adoro, inclino me*, vel *caput*... *genu flecto*, in genua *procumbo*... Hinc Lat. *cado*.... Propriè tamen, קָדַד *verticis inclinationem denotat*: כָּרַע *demissionem capitis cum superiore corpore* usque in genua: בָּרַךְ *genuum inflexionem*: הִשְׁתַּחֲוָה *corporis totius prostrationem*, Buxt. Lex. Lxx. item, *δοξάω probor, celebror*...

NIPHAL ex forma hhólem, vide Gram. Hebr. tom. 1. p. 219. c. 1. נִקֹּד, unde 3. p. s. m. FUT. cum præf. וַיִּקֹּד הָאִישׁ וַיִּשְׁתַּחוּ לַיהוָה, Gen. 24. v. 26. *tum inclinavit vir ille verticem, imò prostravit se coram Domino*, terram versùs forsitan promissam, vel illam, unde venerat.... וַיִּקֹּד אַפַּיִם אַרְצָה וַיִּשְׁתָּחוּ, 1. Reg. 28. v. 14. *tunc vultum, oculos in terram demisit; imò verò sese prostravit*... 3. p. s. f. cum præf. וַתִּקֹּד *& inclinavit se*... 1. p. s. c. cum præf. וָאֶקֹּד *& inclinavi me*... 3. p. plur. m. cum præfix. mutato (-) primæ radicalis in (·) accelerandæ pronuntiationis gratiâ, dagheschque excidente ex tertia radicali, quia nunquam venit post (·), vide Gram. Hebr. tom. 1. p. 222. vel potiùs, sicut & præcedentia, ex futuro Qal Verbi נָקַד Arabibus, *defixit visum in aliquam rem*... וַיִּקְּדוּ *& inclinarunt se*...

קִדָּה f. Lxx. ἶρις, Vulg. & alii, *casiæ*, non illa purgativa, quæ nullius est odoris; sed altera, de qua Plinius lib. 12. cap. 19.... Alii, *iris*, herba flore liliaceo, monopetalo, in sex partes secto, cujus calix abit in fructum... Tournefor. gladioli foliis, sed majoribus, latioribus & pinguioribus, radice odoratâ, & sternutamenta movente, flore, sive floris co-

Digitized by Google

lorum varietate τὸ τῆς ἴεωδος εἶδος exprimente... Gall. *iris-flambe*... Hinc secundùm Menestrierem, corruptè scil. & l'*Oris-flambe* de S. Denis, & *le champ azuré* de l'Ecu de France, & les pieces honorables, savoir, *les Fleurs-de-lis*, Latinè non *lilii*, sed *liliacei*, seu *iridis*, quippe quæ *iris* & ipsa flore fit *liliaceo*... Uterque enim & *color cæruleus* & *flos istic liliaceus*, *luteus*, sive *totus iridis flos* pro insignibus gentilitiis, jam inde à primis illis Francis, Franciæ certè fuit, licet nonnunquam obscuratus, aut etiam mutatus... קָנֶה וְקָנָה, Ezech. 27. v. 19. O. ἐν τροχιᾶς... Lxx. *& rota*... Vulg. *stacte & calamus*... Alii, *casia*, Alii, *iris*... *& calamus*... Cum præf. וְקָנָה *& iris*, vel *iridis*... R. קדד, contractè, קד Syr. *abscidit, amputavit*... unde Angl. *to cut*, unde etiam קָנָה *iris*, ob folium gladii ancipitis figuram referens sic dicta.

קְדוּמִים Mass. *Qdhoumím*, Vulg. *Cadumim*, נַחַל קְדוּמִים, Jud. 5. v. 21. O. χειμάῤῥους ἀρχαίων... Σ. αἰγῶν φάραγξ... Θ. Καδημίμ... Lxx. appellativè, *torrens antiquitatum*... Sym. *caprarum vallis*... Theod. uti nomen propr. sed corruptè, *Kadesim*.... *sunt qui putent flumen* Kischon *esse idem cum flumine* Kedummim, נחל קדומים, *quod semel tantum*, Jud. 5. v. 21. *commemorantur.* Reland. pag. 289. Etym. torrens *orientalium* partium, קֶדֶם enim *Orientem* significat. Torrens Cison in duas partes dividitur: una Occidentem versùs fundit se in mare Mediterraneum; altera versùs Orientem in mare illabitur Genesareticum; & hæc pars vocatur *Cedomim.* Serarius, haud incommodè certè. Commodiori tamen ἑρμηνείᾳ נַחַל קִישׁוֹן גְּרָפָם נַחַל קְדוּמִים נַחַל קִישׁוֹן, Jud. 5. v. 21. *torrens Cison, qui devolvit eos* (Sisarianos) *torrens*, inquam, *Cison, torrens præventorum*, aquis scil. inter fugiendum... dicitur. Est τὸ קְדוּמִים Paoúl plur. m. Verbi קָדַם *prævenit*...

קָדוֹשׁ m. Lxx. Aq. Sym. Theod. ἅγιος, Lxx. τὸ ἅγιον, ἡγιασμένος, καθαρὸς... Vulg. & alii, *sanctus, sum, sanctificatus, purus, mundus*... Lxx. item Verbaliter, ἁγιάζω *sanctifico*... Substantivè, λόγιον *oraculum*, *responsum divinum, testimonium, elogium*... קָדוֹשׁ אֲנִי, Levit. 11. v. 44. *sanctus ego*.... עַם קָדוֹשׁ אַתָּה, Deut. 7. v. 6. *populus sanctus es*... יהוה (י) deficiente, קָדֹשׁ יִהְיֶה, Num. 6. v. 5. *sanctus erit*, Deo & divinis singulariter addictus. Cocc. בְּמָקוֹם קָדֹשׁ, Exod. 29. v. 31. *in loco sancto*, in quo sacræ functiones exercentur, Cocc. כִּי־לֹא כִחַדְתִּי אִמְרֵי קָדוֹשׁ, Job. 6. v. 10. *non enim contradico*, ex usu Æthiopico, aut contrariis utor, *verbis Sancti*, Dei, Christi, cujus personam exprimo.... כִּי אֵל אָנֹכִי וְלֹא־אִישׁ בְּקִרְבְּךָ קָדוֹשׁ, Hos. 11. v. 9. *quoniam Deus ego, nec homo sum* iræ impatiens... sed *in medio tui sanctus*, sanctificatus, sanctificandus... Cum præf. וְקָדוֹשׁ *& sanctus*, הַקָּדוֹשׁ *sanctus.* Constr. וְגֹאֲלֵךְ קְדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל, Isai. 41. v. 14. (*dicit Dominus*, יהוה) *qui te*; ô Ecclesia, *vermis Jacob*... *redempturus est; sanctus Israël*... Absque (ו), קְדֹשׁ *sanctus*... Cum præf. וּקְדוֹשׁ *& sanctus*, בְּקָדוֹשׁ *in sancto*, לְקָדוֹשׁ *sancto*, וּלְקָדוֹשׁ *& sancto*, מִקָּדוֹשׁ *à sancto.* Cum affix. קְדוֹשׁוֹ *sanctus ejus*, m. Cum præf. & affix. וּקְדוֹשׁוֹ *& sanctus ejus*, m. קְדֹשִׁי *sanctus meus*, c. קְדוֹשְׁכֶם *sanctus vester*, m. Plur. קְדוֹשִׁים *sancti*; absque (ו), כִּי־אֱלֹהִים קְדֹשִׁים הוּא, Jos. 24. v. 19. *quia dii sancti ipse* est... h. e. *Deus sanctus*... Nomina enim Dominii בַּעַל, אָדוֹן, & חֵלֶק ad dignitatem personæ dominantis exprimendam, ex Linguæ Sanctæ usu, plurali numero, pro singulari, sæpiùs efferuntur. Vide Gram. Hebr. tom. 1. p. 477. וְדַעַת קְדֹשִׁים בִּינָה, Proverb. 9. v. 10. (*principium sapientiæ est timor Domini*;) *& scientia sanctorum*, sive *sanctarum rerum*... est *intelligentia*, cognitio, amor.... Dei. Cum præf. הַקְּדוֹשִׁים *sancti*, לִקְדוֹשִׁים *sanctis*, וְאֶל־מִי מִקְּדֹשִׁים תִּפְנֶה, Job. 5. v. 1. *clama*... vel *ad quem è sanctis respexeris*.. Cum aff. קְדֹשָׁיו *sancti ejus*, m. Cum præf. & affix. בִּקְדֹשָׁיו *in sanctis suis*, m. R. קָדַשׁ *sanctus fuit*...

קדח QAL. Lxx. καίω, Lxx. Sym. ἐκκαίω, Lxx. ἀνάπτω... Vulg. & alii, *incendo* (*incendor*) *cremo, uro, exuro, inuro, accendo*,

Digitized by Google

accendor... Hinc Lat. *candeo*, *candesco*...

PRAET. 3. p. s. f. אֵשׁ קָדְחָה בְאַפִּי, Deut. 32. v. 22. *ignis exarsit in furore meo*... 2. p. plur. m. אֵשׁ קְדַחְתֶּם בְּאַפִּי, Jerem. 17. v. 4. *ignem succendistis in furore meo*...

BEN. plur. m. constr. Isai. 50. v. 11. *ecce vos omnes* קֹדְחֵי אֵשׁ מְאַזְּרֵי זִיקוֹת *accendentes ignis*, sive *ignem*, *accingitis vos torribus*, *titionibus*... זִיקוֹת, à זִיקָא Chald. *focus*... R. זקק Arab... *aluit*, al. *fovit*... Gig.

INFIN. cum præf. Isai. 64. v. 1. *utinam disrumperes cœlos; descenderes; à facie tua montes diffluerent*: כִּקְדֹחַ אֵשׁ הֲמָסִים מַיִם תִּבְעֶה־אֵשׁ...., v. 2. O. ὡς κηρὸς ἀπὸ προσώπου πυρὸς τήκεται, καὶ κατακαύσει πῦρ τοὺς ὑπεναντίους... Σ. ὡς ἐκκαύσεις πυρὸς ἐτήκει θάλασσα ὕδατι ἐπλούθησαν... LXX. *sicut cera à facie ignis liquescit; sic comburet ignis adversarios*... Sym. *tanquam combustio ignis, tabuit mare, aquæ consternatæ sunt*... Vulg. *sicut exustio ignis tabescerent, aquæ arderent igni*... Alii, *tanquam incendio ignis liquefactionum, ignis aquas ebullire facit*... Alii aliter. Quidam, veluti *quum incenditur igni lotus* aquaticus... *incendio ebullit aqua*... Est τὸ הֲמָסִים compositum ex artic. ה, & מִסִּים, vel, (unde Plemp. legit in Av. l. 211. 12. *mensjem*,) מסים Arab. Gr. λωτὸς, Latin. *lotus*.... arbusculæ, sive fruticis species, Africæ familiaris... Ovid. lib. 10. Metam.

Amnicolæque simul salices, & aquatica lotos.

λωτὸς, ῦ, ὁ, *lotos*, *lòti*, m. (feminini generis Plinio ex Ovidio) nam cùm ex terminatione Græca, quæ ex se frequentiùs masc. cum Theophrasto, Diosc.... generis est masculini. Cujus fructûs dulcedine captus advena, patriæ... immemor, loco adhæret; à לוט Arabibus, *adhæsit*, *fuit res*, *cordi*, *excitato amore sui*... Hinc Proverb. λωτῦ ἔφαγες *loton gustasti*...

קַדַּחַת f. (Belg. *coortse*), LXX. πυρετὸς, Vulg. & alii, *igneus calor*, *æstus*... unde & *febris*, quæ & Latinis à fervendo sic dicitur... LXX. item, ἴκτερος *icterus*... *morbus regius*, à colore auri, regii metalli.... *morbus arquatus*, à colore cœlestis arcus... Cum præf. חַקַּדַּחַת *febris ardens*, וּבַקַּדַּחַת *& febri ardente*. R. קָדַח *accendit*, *incendit*... Æthiopibus, *infudit*... unde קַדַּחַת, f. *febris*, sive *icterus*, uterque enim morbus ex infusa seu reflua bili in sanguinem, obstructis scil. vasis χοληδόχοις, oritur...

קָדִים m. LXX. ἀνατολὴ, ἀνατολικὸς, Sym. ἄνεμος, βίαιος, εὖρος, LXX. νότος, LXX. Aq. Sym. καύσων... Vulg. & alii, *oriens*, *orientalis pars*, *ventus violentus*, *eurus*, ventus ab Oriente, Alii, brumali, Alii, æquinoxiali, Alii, æstivo, h. e. modò ab hac, modò ab illa mundi plaga spirans, uti vehemens, ut hic est, ventus solet; unde Gr. εὖρος, Lat. *late fluens*, sive *flans* dicitur... Hinc *& auster*... unde *ardor*, *æstus*, *calor nimius*... LXX. item, ἐξεναντίας *ex adverso*, *è regione*. In hisce phrasibus, יוֹם קָדִים πνεῦμα θυμοῦ *spiritus furoris*... רוּחַ קָדִים, ἀνατολὴ *oriens*... וּשְׁדוּפֹת קָדִים *& à vento corruptæ*, *arefactæ* spicæ.... פְּנֵיהֶם קָדִים, Ezech. 43. v. 17. (*& gradus ejus*) *respicere* videbantur *orientem*.. כִּי־פְנֵי הַבַּיִת קָדִים, Ezech. 47. v. 1. *nam facies domûs orientalis* erat... Cum præf. דֶּרֶךְ הַקָּדִים *viâ orientis*, i. e. *orientem versùs*.... מָדַד רוּחַ הַקָּדִים, Ezech. 42. v. 16. *mensus est ventum*, i. plagam, *orientis*, Vulg.... *contra ventum orientalem*... מִקָּדִים *ab oriente*, לְקָדִים *ad orientem*, וּלְקָדִים *& ad orientem*. Cum ה locali, וּפְאַת קָדִימָה קָדִימָה, Ezech. 45. v. 7. *& à parte*, *latere*, *angulo*... *orientis ad orientem*... Cum præfix. וְקָדִימָה *& ad orientem*. Cum ה parag. קָדִימָה *ad orientem*. Cum præf. הַקָּדִימָה *orientem versus*... וְקָדִימָה *& orientem versus*... R. קָדַם Arabibus, *venit*, *accessit*, *appropinquavit*... unde קָדִים, m. *oriens*, sive *pars horizontis*, ab utroque solis ortu contenta, *ex qua sol oritur*, *venit*, *accessit*... ad nos, quotquot eunt dies; hincque & *eurus*, h. e. ventus ab uno solstitio ad alterum usque spirans, ab æstivo maximè, unde urens dicitur, à קָדַם, scil. *uro*, *torreo*... unde Gr. καδαίνω...

קַדִּישׁ m. Chald. LXX. ἅγιος... Vulg. & alii, *sanctus*, *purus*, *venerandus*, *pius*... Cum præf. Dan. 4. v. 10. vel 13. *& ecce* עִיר וְקַדִּישׁ *angelus*, *venerandus certè*.... Est τὸ עִיר

Digitized by Google

Chald. pro Hebr. ציר *legatus*, *angelus*... ut עָר pro צַר *hostis*, אַרְעָא pro אֶרֶץ... Lud. *de Dieu*. Plur. בִּגְזֵרַת עִירִין פִּתְגָמָא וּמֵאמַר קַדִּישִׁין שְׁאֵלְתָא, Dan. 4. v. 14. vel 17. *ex decreto vigilum*, sive *angelorum hoc postulandum*, h. e. *pronunciatione* horum *venerandorum postulatum* est, nempe, ut dum ... Constr. קַדִּישֵׁי *sanctorum* ... Cum præf. לְקַדִּישִׁין *sanctis* ... וּלְקַדִּישֵׁי & *sanctos* ... R. קְדַשׁ, in Paël קַדֵּשׁ *sanctificavit* ...

קדם QAL. Gr. καύσωνα ... uro, torreo ... ex quo קָדִים m. *eurus*, ventus à solstitio maximè æstivo spirans, unde urens dicitur ... *ante- præ- ob- venit* ...

PIEL קִדֵּם, Lxx. συναντάω, καταλαμβάνω, Lxx. Sym. προκαταλαμβάνω, Lxx. προπορεύομαι, προέρχομαι, Lxx. Aq. Sym. προφθάνω ... Vulg. & alii, *occurro, obvius fio, evenio, obvenio, incido in aliquem ... invado, incesso, assequor ... occupo, anticipo, anteverto ... anteeo, præcedo ... procedo, progredior ... prævenio, præoccupo* ... Construitur cum accusat. præpos. ... ל, ב.

PRAET. 1. p. s. c. קִדַּמְתִּי בַנֶּשֶׁף וָאֲשַׁוֵּעָה, Psal. 118. Heb. 119. v. 147. *præveni crepusculum ut clamarem* .. קִדַּמְתִּי לִבְרֹחַ, Jon. 4. v. 2. *maturavi ut fugerem, maturavi* fugam ... 3. p. plur. c. קִדְּמוּ עֵינַי אַשְׁמֻרוֹת, Psal. 118. Hebr. 119. v. 148. *anticipaverunt oculi mei vigilias* ... לֹא־קִדְּמוּ אֶתְכֶם בַּלֶּחֶם וּבַמַּיִם בַּדֶּרֶךְ, Deut. 23. v. 4. *quòd non venerint vobis obviam in via cum pane & aqua* .. Priscis morem dicunt, hospitibus ac prætereuntibus populis panem & aquam offerre pro pecunia: id quod Ammonitæ neglexerunt. Paulus Fagius. Cum aff. מַדּוּעַ קִדְּמוּנִי בִרְכָּיִם, Job. 3. v. 12. *cur obviárunt mihi genua*, sive *gremia, sinus* ... Arab. الحور *alhhogoûro*, obstetricis scil. me excepturæ ... וּ (ו) in (י) ad euphoniam mutato, קִדְּמֻנִי *occupârunt* ..,

IMPER. 2. p. s. m. cum ה parag. קַדְּמָה *anticipa* ...

FUT. 3. p. s. m. cum affix. יְקַדְּמֶנָּה *occupabit eam* urbem, יְקַדְּמֵנִי *præveniet me*, c. 3. p. s. f. cum affix. ה, cui dagh. imprimitur in compensationem נ extriti, quod erat ex Chaldaismo epentheticum, vide Gram. Hebr. tom. 2. p. 616. Lud. *de Dieu*, 384 ... vel ex Arabismo paragogicum, vide Synops. instit. Arab. Alting. p. 52. num. 4 ... in pausa, quare accentus in penult. תְּקַדְּמֶךָּ, Psal. 87. Hebr. 88. v. 14. *præveniet te*, m. 2. p. s. m. cum aff. תְּקַדְּמֶנּוּ *prævenies eum*. 1. p. s. c. אֲקַדֵּם *occurram* ... Cum præf. & affix. הַאֲקַדְּמֶנּוּ *num præveniam eum* ....? 3. p. plur. m. יְקַדְּמוּ *præveniunt* ... Cum affix. יְקַדְּמוּנִי, & יְקַדְּמֻנִי (ו) in (י) ad euphoniam mutato, יְקַדְּמֻנִי *præveniunt me*, c. יְקַדְּמוּנוּ *præveniant nos*, c. 1. p. plur. c. נְקַדְּמָה פָנָיו בְּתוֹדָה, Psal. 94. Hebr. 95. v. 2. *prodeamus in conspectum ejus cum gratiarum actione* ... in conspectum, i. e. præsentiam ejus, non in symbolo, h. e. Templo, &c. sed propriè, in carne assumpta. Vide Isai. 9. v. 2. & 49. v. 9. supponitur hîc eum, 1. salutem jam comparâsse, &c. 2. præsentem esse, ut adiri possit, & propositum nobis, ut gratias agamus. Cocc.

HIPHIL הִקְדִּים, Lxx. ἔρχομαι ... Vulg. & alii, *venio* ante ... *prævenio, obvenio* ...

PRAET. 3. p. s. m. cum affix. מִי הִקְדִּימַנִי וַאֲשַׁלֵּם, Job. 41. v. 2. O. ἢ τίς ἀντιστήσεταί μοι, καὶ ὑπομενεῖ; *vel quis resistet mihi, & sustinebit?* Vulg. & alii, *quis ante dedit mihi, ut reddam ei?* Alii, *quis præcessit*, sive *anteverit, me* (in rerum creatione, ante me creans aliqua. Merc.) *ut ego perficiam?* quidquid *omni sub cælo* est, *per me tactum est*.

FUT. 3. p. s. f. cum præf. וְתַקְדִּים & *præveniet*, aut *perveniet* ...

קֶדֶם m. Lxx. Aq. ἀρχή, Lxx. Sym. ἀρχαῖος, ἀρχαῖος, Lxx. ἀπὸ τῶν αἰώνων, ἀπ' ἀρχῆς, Lxx. Aq. ἀρχῆθεν, Lxx. κατ᾽ ἀρχάς, ἔμπροσθεν, τὰ πρότερα, ἀνατολή, λίψ, τόπος ... Vulg. & alii, *principium, principatus, pristinus, antiquus, priscus* ... *primus*, qui est *ante sæcula, ab initio, à principio*, (*in principiis*, Trom.) *ante, coram, anterius* ... *antique, pridem, olim, antrorsum*, Vulg. *sursum* ... *prius, superius* tempus, vel *quod superiori tempore fuit*, ... *ortus, exortus*, propriè, solis & lunæ ... *oriens*, plaga mundi orientalis, quasi anterior dicta, Buxt. Lex. *Africus*, ventus ab Africa spirans,

Digitized by Google

inter austrum & zephyrum, i. ventum ab occasu æquinoctiali flantem, quasi *ζανθόρεσ*... Vel à meridie spirans, *auster* ... Aut etiam ab ortu, maximè, æstivo,) unde & *eurus*, *εὖρος*, (*euro-aquilo*,) i. e. *lati-flans*, Hispan. *ven de briças*.... אַרְצָה בְנֵי־קֶדֶם, Gen. 29. v. 1. O. *εἰς γῆν ἀνατολῶν* ... Lxx. & alii, *in terram orientalium*... Vulg. *in terram orientalem*... ad verbum, *in terram filiorum orientalis*... מִכָּל־בְּנֵי־קֶדֶם, Job. 1. v. 3. O. *τῶν ἀφ' ἡλίου ἀνατολῶν*... *inter eos, qui à solis ortu*... הֵן קֶדֶם אֶהֱלֹךְ וְאֵינֶנּוּ, Job. 23. v. 8. Quidam aliquid subaudiunt, sic *sed ubinam inveniam illum tracturus eum in jus? antrorsum eam? nullus apparet*... בִּימֵי קֶדֶם, Psal. 43. Hebr. 44. v. 2. O. *ἐν ἡμέραις ἀρχαίαις*. Vulg. & alii, *in diebus antiquis*. Cocc.... prioribus. O. alibi, *ἀπ' ἀρχῆς ab initio, à principio*.... לָרֹכֵב בִּשְׁמֵי שְׁמֵי־קֶדֶם, Psal. 67. Heb. 68. v. 34. Vat. *regenti cœlum amplissimum, quod* tale ab *initio* durat... Lxx Æthiop. Vulg. & alii, *qui ascendit super cœlum cœli ad orientem*... i. e. in monte olivarum sito ad orientem respectu Jerusalem. Genebr.... אַבִּיעָה חִידוֹת מִנִּי־קֶדֶם, Psal. 77. Hebr. 78. v. 2. ubique *τὸ* (ֶ) in pausa remanet, vide Gram. Heb. tom. 2. p. 311. c. 1. *proferam ea, quæ præ antiquitate ænigmata* videntur... i. exponam verbis res, quæ præ vetustate obscuræ sunt, & penè exciderunt... Vatabl. יֹשֵׁב קֶדֶם, Psal. 54. Hebr. 55. v. 20. *quippe qui sedet* ab *antiquo*, i. e. qui inde ab origine mundi sedet tanquam judex. Piscator... Cum præf. וְקֶדֶם *& ante*... כְּקֶדֶם *sicut ante*.... מָלְאוּ מִקֶּדֶם, Isai. 2. v. 6. magis *repleti sunt quàm dudum, auguribus scilicet, ut Philisthiim*... O. *ὡς τὸ ἀπ' ἀρχῆς ut ab initio*... alibi, *πρὶν prius, ante, antea, antequàm*... *πρὸ αἰῶνος ante sæculum*... *ἀπέναντι è regione*... *ἀρχαῖος antiquus*... *ἀπ' ἀρχῆς, ἀπαρχῆς ab initio, à principio*... *ἀφ' ἡλίου ἀνατολῶν à solis ortibus*, nempe æstivo, æquinoctiali, & brumali, vel *ab ortu*... *ab oriente*... וּמִקֶּדֶם *& ab antiquitate*.. Cum ה paragog. sive locali, & (ְ) loco *τῆς* (ֶ) vel (ֵ), quasi à קֵדֶם, vide Gram. Hebr. tom. 1. p. 103. קֵדְמָה *ad orientem*... O. *ἀπέναντι è regione*, *ἐξεναντίας ex adverso*, *πρῶτος primus*... Cum præf. וָקֵדְמָה *& ad orientem*... Plur. constr. cum præfix. מֵעוֹלָם נִסַּכְתִּי מֵרֹאשׁ מִקַּדְמֵי־אָרֶץ, Proverb. 8. v. 23. O. *πρὸ τοῦ αἰῶνος ἐθεμελίωσέ με, ἐν ἀρχῇ πρὸ τοῦ τὴν γῆν ποιῆσαι*... *ante sæculum fundavit me, in principio, antequàm terram faceret*... Vulg. *ab æterno ordinata sum, & ex antiquis antequàm terra fieret*... Alii, *ante sæculum*, i. tempus, *inuncta sum* in Regem mundi, in Christum Domini... *à capite*, (hinc *Palladis* fabula, quam Poëtæ scilicet è cerebro Jovis esse prognatam fabulantur... Hinc & *Minerva* dicta, h. e. מִן רוּחַ *mín-rouáhh*, corruptè, *Minerva*, i. e. *ex mente, è spiritu*...) *à principio*... è Patre procedens *ante origines terræ*... R. קֶדֶם *ante-venit*...

קֳדָם קֳדָם vel קְדָם, nomen Chald. adverbiumve, vi scil. præpositionis vel expressæ, vel subintellectæ, Lxx. *πρόσωπον, ἐνώπιον*... Vulg. & alii, *facies, vultus, conspectus*... *coram*... מִן־קֳדָם, מִן קֳדָם, *à coram, à conspectu*... Ex forma plurali cum affix. קֳדָמוֹהִי *coram eo*... מִן קֳדָמוֹהִי *à coram eo, à conspectu ejus*... m. Cum præf. & affix. וּקֳדָמוֹהִי *& ante eum*... קֳדָמַהּ *ante eam*... מִן קֳדָמַהּ *à conspectu ejus*... f. קֳדָמָיִךְ, vel sine (י) pluralis numeri indice, uti legendum notârunt Massorethæ, vide Gram. Lud. *de Dieu*, p. 160. קֳדָמָךְ *coram te*... m. קֳדָמַי, & in pausa, quare *τὸ* (ֶ) in (ָ) mutatum, קֳדָמָי *coram me*.... c. מִן קֳדָמַי, מִן קֳדָמָי *à coram me, à me*... O. *πρὸ ἐμοῦ*. קֳדָמֵיהוֹן *coram eis*... m. R. קְדַם Chald. *anteivit, prævenit, obvenit*...

קַדְמַת קַדְמָה f. Lxx. *ἀρχή, πρό, πρίν, πρωΐ, ἐξεναντίας, κατέναντι, πρός*... Vulg. & alii, *initium, antiquitas, status pristinus*... *ante, antequàm, priusquam*... *e regione, ex adverso*... *versus*... Constr. cum præfix. nomen si sit, sed verbum videtur, nempe 3. p. s. f. Præteriti *τῆς* PIEL, קִדֵּם vel potius *τοῦ* PAEL קַדֵּם, Chald. aut Syr. vide Gram. Lud. *de Dieu*, p. 218. vide & Gram. Hebr. tom. 1. p. 162. c 1. שֶׁקַּדְמַת שָׁלַף יָבֵשׁ, Psal. 128. Hebr. 129. v. 6. Syr. דמא דנשבת בת רוחא שלף ויבש *id fœnum, cui si afflârit*

Digitized by Google

(Hebr. *invaserit* euro-aquilo, sive) *ventus* urens, *languet atque arescit.* Cum affix. קַדְמָתָהּ *antiquitas... ejus*, f. Cum præf. & affix. לְקַדְמָתָן *ad antiquitatem suam, ad statum pristinum suum*... f. לְקַדְמַתְכֶן *ad antiquitatem, ad antiquum statum vestrum*... f. Plur. cum præf. & affix. כְּקַדְמוֹתֵיכֶם, Ezech. 36. v. 11. O. ὡς τὸ ἐν ἀρχῇ ὑμῶν... *ut mos* vobis erat *ab origine vestri*... Vulg. *sicut à principio*... Alii, *secundùm antiquitates vestras*... *secundùm priora vestra*... m. Rad. קָדַם *ante-præ-ob-venit... antevertit, anticipavit*...

קַדְמָה, nomen fem. Chald. unde constr. קַדְמַת, quod vi præpositionis vel junctæ, vel separatæ adverbiascit.... Lxx. πρὸ, ἔμπροσθεν... Vulg. & alii, *ante* conspectum, *in conspectu, coram*... מִן־קַדְמַת דְּנָה, Dan. 6. v. 10. vel 11. *ab ante hoc*, sive *à* tempore *hunc præcedente* diem.... Contractè, seu cum præf. מִקַּדְמַת, pro מִן־קַדְמַת, idem. R. קְדַם Chald. *præcessit*...

קֵדְמָה Mass. *Qédhmah*, Vulg. *Cedma*, nom. propr. filii Ismaëlis, Gen. 25. v. 15. Etym. *orientem versus*, à קֶדֶם, seu קֵדֶם *oriens*, col. 2120. & ה parag. vel local. sive motum denotans...

קִדְמָה f. Lxx. πρὸς, πρὸ, ἐξεναντίας, κατέναντι, Aq. ἀνατολή... Vulg. & alii, solo scil. aut præfixo (subintellecto) aut nomine expresso, *ad, pro, ante, contra, è regione, ex adverso, oriens*... Constr. הַהֹלֵךְ קִדְמַת אַשּׁוּר, Gen. 2. v. 14. Tigris, *qui it ante Assyriam*, vel *ad orientem Assyriæ*, S. Hieronymus, *contra Assyrios*... Assyriam autem pro *Adiabene*, sive *regione circa Niniven*, accipit & sacra & profana historia, (ita Plin. 5. 12. & Strabo l. 16... l. 2. p. 80.) Carv. c. 4. Vide Cocc. Lex. הָעֹבְרִים קִדְמַת הַיָּם, Ezech. 39. v. 11. *in valle Abarim* ad *orientem maris*, mortui scil. contra Jerichuntem... Alii, appellativè, *in valle viatorum*, vel *transeuntium*, vel *transiturorum*, sive *quà transitur*... ad *orientem maris* Tiberiadis... R. ead. ac vocis קֶדֶם, col. 2120.

קְדֵמוֹת Mass. *Qdhemóth*, Vulg. *Cademoth*, nom. propr. 1°. solitudinis, Deut. 2. v. 26. 2°. oppidi in possessione Tribûs Ruben, Jos. 13. v. 18. ubi Vulg. *Cedimoth*. Etym. *præcedentes*, nempe, regiones, aut urbes ante, aut trans Jordanem, ad orientem ... à Benoni f. f. קְדֵמָה (Verbi קָדַם *præcessit*...) *præcedens*...

קַדְמָיֵא plur. m. Chald. emphat. ex forma scilicet Syriaca, vide Gram. Ludov. *de Dieu*, pp. 92. & 96. וְהוּא יִשְׁנֵא מִן־קַדְמָיֵא, Dan. 7. v. 24. O. ὃς ὑπεροίσει κακοῖς πάντας τοὺς ἔμπροσθεν, *qui* (*malis*) *superabit omnes, qui tempore præterito fuêre*, Vulg. *& ipse potentior erit prioribus*, Alii, *& ipse* (Antiochus *Epiphanes*, Arabicè גג *Góg*, sive *Goug*, pro אגוג *Agoug*... decimus Syriæ rex populo Dei infestus...) *diversus erit à prioribus*, novem scil. Syriæ regibus, qui Judæam vexarunt. Multa enim peraget, non vi, sed astu... Antiochus Epiphanes *tres reges dejecit*, nempe, 1°. Ptolomæum Philopatorem, quem Syriâ exegit; 2°. Antiochum magnum, cui necem procuravit; 3°. Seleucum Philopatorem, seu ejus filium, Demetrium Soterem... Josephus de bello Jud. l. 1. de Antiocho agens, καὶ ναὸν ἐσύλησε.... *& templum spoliavit, & juge sacrificium cessare fecit per annos tres & menses sex*... Grot. *tempus* annum significat... Joanni, Danielis veluti interpreti, *per dies 1260*. Apoc. 12. v. 6... Vide Synops. Criticor. R. קְדַם Chald. *præcessit*...

קַדְמִיאֵל Mass. *Qadhmiél*, Vulg. *Cedmihel*, nom. propr. viri, Esd. 3. v. 9. Etym. *ortus-Dei*, à קֶדֶם *ortus*... unde in regimine formæ antiquæ, קַדְמִי pro קֶדֶם, ut מַלְכִּי, pro מֶלֶךְ, in מַלְכִּיצֶדֶק, vide Gram. Hebr. tom. 1. p. 125. c. 1. & אֵל *Deus*...

קַדְמָיְתָא f. Chald. emphat. Dan. 7. v. 4. O. τὸ πρῶτον... *primum* animal... Vulg. & alii, *prima* bestia... Plur. emphat. מִן־קַדְמָיָא קַדְמָיָתָא, Dan. 7. v. 8. *de cornibus prioribus* ... Rad. קְדַם Chald. *præcessit*...

קַדְמֹנָה f. unde cum præf. Ezech. 47. v. 8. *aquæ istæ, quæ egrediuntur ad* הַגְּלִילָה הַקַּדְמוֹנָה, O. τὴν Γαλιλαίαν τὴν πρὸς ἀνατολάς.... Lxx. *Galilæam, quæ* est *ad Orientem*... Vulg. appellativè, *tumulum sabuli Orientalis*.... Alii, *Galilæam*; Alii cum

Digitized by Google

Hebræis, *revolutionem*, *limitem*, *tractum*, *regionem*... *primam*, *anteriorem*, *Orientalem*... Ad eam plagam Orientis Galilæa est, & mare Galilææ, sive Tiberiadis, Mariana... Est τὸ קַדְמֹנָה, contractum pro קַדְמֹנִיָּה, à sing. masc. קַדְמֹנִי *Orientalis*...

קַדְמֹנִי, seu קַדְמוֹנִי, m. Lxx. ἀνατολή, ἀρχαῖος, πρῶτος, ἔμπροσθεν, ἀπέναντι... Vulg. & alii, *oriens*, *pars orientalis*, *pristinus*, *priscus*, (*antiquus*, *anterior*, illud ratione temporis, hoc ratione loci, Cocc.) *primus*... Adverb. vi præpositionis scil. vel expressæ, vel subintellectæ, *ante*, *anterius*, *coram*, *in conspectu*, *è regione*, *contrà*.... Cum præfix. הַיָּם הַקַּדְמֹנִי, Ezech. 47. v. 18. *mare anterius*, sive *orientale*, nempe, vel mare Mortuum, vel mare Genesareth, sive Galilææ, seu Tiberiadis: utrunque enim anterius, sive Orientale erat, respectu terræ Israëliticæ... oppositum הַיָּם הָאַחֲרוֹן, Deut. 34. v. 2. *mare posterius*, sive *Occidentale*, mare scil. Magnum, seu Mediterraneum... Occidentale dictum, quia ad Occidentem erat; magnum, respectu stagnorum, lacuum... quæ & *maria* dicuntur.... 1. Reg. 24. v. 14. *quemadmodum dicit:* מְשַׁל הַקַּדְמֹנִי *Proverbium prisci* temporis... sive hominis... Plur. m. בְּיָמִים קַדְמֹנִים *diebus priscis*... Cum præf. וְקַדְמֹנִים *& antiqui*, *priores*... Plur. f. וּכְשָׁנִים קַדְמֹנִיּוֹת, Malach. 3. v. 4. *& sicut annis antiquis*... Cum præf. וְקַדְמֹנִיּוֹת *& prisca*... R. קָדַם *ante-præ-obvenit*.... *Ab ortu æstivo spiravit* ventus urens, sive eurus, קָדִים...

קְדֵמוֹת Mass. *Qdhêmoth*, Vulg. *Cedimoth*, nomen propr. oppidi in Tribu Ruben, trans Jordanem, Jos. 13. v. 18. quod desertum dicitur Deut. 2. v. 26. ubi Vulg. *Cademoth*... Etym. loca *præcedentia*, sive *ante* Jordanem, loca... Vide Tabulam Geographicam Terræ Sanctæ, Bonfrerii ... à Benoni, vel nomine Verbali f. f. קְדֵמָה ex sing. masc. קָדֵם *præcedens*... formæ אָבֵל *lugens*... Vide Gram. Hebr. t. 1. p. 164. c. 1. R. קָדַם *præcessit*...

קָדְקֹד m. Lxx. Sym. κορυφή, Lxx. κεφαλή, Lxx. & alii, ἄρχων... Vulg. & alii, *vertex*, per synecdochen totius, *caput*, metaphorice, *princeps*... Lxx. Verbaliter, καταπαίζω *illudo*.... וְטָרַף זְרוֹעַ אַף־קָדְקֹד, Deut. 33. v. 20. Gad... *laniabit brachium*, *etiam verticem*, i. e. interficiet Reges & Principes. Vatabl. q. d. leonis instar prædæ armum & caput uno impetu à corpore divellet. Tir. *brachium* fortitudinem, *vertex* principatum denotat. Ainsworth. יִרְעוּךְ קָדְקֹד, Jerem. 2. v. 16. Ægyptii quoque, ad quorum auxilium tu confugis, Vatabl. *depascunt te vertice*. Versio Junii & Tremellii, i. e. infestant oram tuæ regionis meridianam, Piscat. quæ Ægypto proxima erat... Cocc. *depascuntur tibi verticem*, faciunt te calvam, cogunt te comam vellere... אַךְ־אֱלֹהִים יִמְחַץ רֹאשׁ אֹיְבָיו קָדְקֹד שֵׂעָר... Psal. 67. Heb. 68. v. 22. *sane transfixit Deus caput inimicorum suorum*, transfixo *vertice crinito* Sisaræ manu Jahelis... Jud. 5. v. 26. in hocce cap. & præced. invenies clavem hujusce Psalmi. Cum præfix. וְקָדְקֹד *& vertex*.... וּלְקָדְקֹד *& vertici*... Cum affix. קָדְקֳדוֹ *verticem ejus*... m. 2. Reg. 14. v. 25. Job. 2. v. 7. Psal. 7. v. 17. ubi τὸ hhólem ultimæ in (ְ) ad euphoniam mutatur, קָדְקֳדְךָ *verticem tuum*... m. Deut. 28. v. 35. ubi τὸ hhólem ad euphoniam quoque in (ֳ hhatoúph) corripitur; aut in (ֳ) pro simplici (ְ), ut certè τῷ ק sono nonnihil concedatur, mutatur. Vide Gram. Heb. tom. 1. p. 121. c. 2. R. קָדַד *inclinavit verticem*...

קָדַר QAL. Lxx. συσκοτάζω, σκοτοῦμαι, σκυθρωπάζω, σείω, διυλαβίζομαι... Vulg. & alii, *obnubilor*, *obscuror*, *contenebresco*, *tenebræ mihi offunduntur*, peculiariter, *vertigine corripior simul & visûs hebetudine*, *tristem vultum gero*, *contraho supercilium*, *ingemisco*, *suspiro*, *metuo*, vel *caveo*... Hinc Gr. per metath. δακρύω...

Præt. 3. p. s. m. cum præfix. וְקָדַר עֲלֵיהֶם הַיּוֹם, Mich. 3. v. 6. Jonath. וְיִקְבַּל עֲלֵיהוֹן עִדָּנָא *unde obtenebrabitur super eos tempus*. Cæcutient in meridie... 1. p. s. c. קָדַרְתִּי, Jerem. 8. v. 21. *atratus* (i. e. atra veste indutus) *incedo*, præ mœrore...

Digitized by Google

Habitus hic supplicum, Cocc. & mœrentium, Druſ. Gallis, *habit de deüil*... Alii, *ater, atratus*, ſive *lividus luriduſve, ſqualidus, factus ſum præ luctu, præ lacrymis*... 3. p. plur. c. Jerem. 14. v. 2. *portæ quoque ejus deſolatæ* קָדְרוּ לָאָרֶץ *in terra ſqualent*... haud jam nitent... In pauſa, quare (ֶ) primariæ vocis revocatum in (ֵ) ſub ד, loco τῶ (ְ) mutatur, קָדָרוּ *obſcurabuntur*.... Cum præfix. וְקָדְרוּ *& atrati erunt*...

Ben. ſ. m. קֹדֵר הִלַּכְתִּי בְּלֹא חַמָּה, Job. 30. v. 28. O. *στένων πεπόρευμαι ἄνευ φιμοῦ*... *gemens ivi ſine fræno*... Vulg. *mœrens ambulabam, ſine furore*... legebat חֵמָה, loco τῶ חַמָּה... Alii, *ater, pulluſve incedo*, ſive *ſio, ſum, non ſolis*, ſed viſcerum calore... non ſol me decoloravit, Merc. Cum (ו), קוֹדֵר *atratus, pullatus*... Plur. m. cum præfix. וְקֹדְרִים שָׂגְבוּ יֶשַׁע, Job. 5. v. 11. *& vultus demiſſi*, *κατηφεῖς*, *ex ægritudine miſeri, ſoſpitate eriguntur*... הַקֹּדְרִים מִנִּי־קָרַח, Job. 6. v. 16. *qui tetriores, glacieve in me rigidiores erant; in, ſuper, ipſis ſeſe occultabat nix* candoris mei.... denigrabant me. Metaph. à nive in aquam gelu concretam decidente ſeſeque, flocco flaccum ſcilicet, tegente...

HIPHIL הִקְדִּיר, Lxx. *σκοτάζω, συσκοτάζω*... Vulg. & alii, *tenebras offundo*, vel *mihi offunduntur tenebræ*... *nigreſcere facio, mœrere facio*...

Praet. 1. p. ſ. c. cum præf. unde accentus à penultima ad ultimam deſcendit, vide Gram. Hebr. tom. 2. p. 310. c. 1. וְהִקְדַּרְתִּי *tenebreſcere faciam ſtellas cæli*...

Fut. 1. p. ſ. c. cum præf. τῶ (י) in fine deficiente, וָאַקְדִּר *& nigreſcere faciam ſuper eum Libanum*... Alludit ad nomen *Libani*, i. e. *albi*... Vulg. *contriſtatus eſt*... legebat in Qal. Cum affix. אַקְדִּירֵם *tenebreſcere faciam ea*, nempe, omnia in cælo luminaria... Ezech. 32. v. 8.

HITHPAEL הִתְקַדֵּר, unde 3. p. plur. c. Praet. וְהַשָּׁמַיִם הִתְקַדְּרוּ עָבִים וְרוּחַ, 3. Reg. 18. v. 45. O. *καὶ ὁ οὐρανὸς συνεσκότασε νεφέλαις καὶ πνεύματι*... Lxx. & alii, *ecce cæli (ſeſe contexere) contenebrati ſunt nubibus & vento*... Vulg. *ecce cæli contenebrati ſunt, & nubes & ventus*...

קֵדָר Maſſ. *Qedhár*, Vulg. *Cedar*, nomen proprium filii Iſmaëlis, Gen. 25. v. 13... à quo nomen regionis, quæ deſcribitur p. 96. & ſeqq. Palæſtinæ Had. Reland... *medio ævo ab hac urbe* (גדר *Γάδειρα Gadara*) *regio olim Gadarena dicta videtur accepiſſe nomen Cedar & Kedar, & perſuaſum fuit vulgo hanc eſſe regionem Kedar cujus in ſacris literis fit mentio. Id nomen primum ſuſpicari cœpi hinc originem ſuam traxiſſe quum in Chronico Freculphi, Epiſcopi Lexovienſis*, tom. I. lib. V. c. 8. *legerem* Abella & Cedar, *pro* eo quod in Polybio lib. XVI. Joſepho lib. XIII. *legitur* Ἄβιλα καὶ Γάδαρα. Had. Reland. Palæſt. p. 778. S. Hieronymus *in locis Hebr*... *Kedar eſt regio in eremo Saracenorum*. Euſebius in *Onomaſtico* ad vocem Μαδιάν: *κεῖται ἐπέκεινα τῆς Ἀραβίας πρὸς νότον ἐν ἐρήμῳ τῶν Σαρακηνῶν τῆς ἐρυθρᾶς θαλάσσης ἐπ' ἀνατολάς*. S. Hieron. *eſt trans Arabiam ad meridiem in deſerto Saracenorum contra orientem maris rubr.* Meminit Iſai. 60. v. 7. Ezech. 27. v. 21. Pſal. 119. Hebr. 120. v. 5. Jerem. 2. v. 10. *Ferunt quidam* Cedar *eſſe* (&) *civitatem, quæ Joſepho* Camala *vocatur*. Leuſd. Etym. *ater, teter*... à קָדַר *ater, teter*... *fuit*.

קִדְרוֹן Maſſ. *Qidhrón*, Vulg. *Cedron*, nomen propr. 1°. loci, *rex* (Antiochus) *jubet muniri* Kedron, *quod præſtiturus Cendebæus Jamniam proficiſcitur. Inde haud longe aberat*... 1. Macch. 15. v. 39. (ubi Vulg. *Gedor*) & 16. v. 9. (ubi Vulg. *Cedron*, O. utrobique Κεδρών, Syr. חברון *Hhebrôun*.) Had. Reland. Palæſt. p. 698. 2°. vallis, aut torrentis, *præ reliquis clarus eſt fluvius* Kedron, *tum quod Hieroſolymam alluat, quam inter & montem oliviferum labitur, tum quod in ſcriptis Novi Teſtamenti ſæpiùs commemoretur frequenti tranſitu ſoſpitatoris noſtri nobilitatus. Torrens hic eſt vero nomine, quum æſtivo tempore flumen eſſe deſinat, & vallis nomen habeat, adeoque ſicco pede tranſeatur. Unde & χείμαῤῥος Κεδρῶνος Joſepho memoratur*, Antiq. VIII. 1. &

Digitized by Google

1. & φάραγξ Κεδρῶνος, Antiq. IX. 7. *Nec latus est admodum, ubi inter Hierosolymam & montem oliviferum labitur, sed trium modo passuum intervallum ab una ripa ad alteram est.* Had. Reland. Palæst. p. 924.... 3. Reg. 2. v. 37. *sic enim erit: quacunque die egressus fueris, & transieris* אֶת־נַחַל קִדְרוֹן *vallem Cedron... quandoquidem hyeme alveum torrenti præbet sæpe per flumen verti solet ab interpretibus. Non repugno: videndum modo quid postulent antecedentia & consequentia...* Had. Reland. Palæst. p. 351. Etym. *Josephus eam* Κεδρωνος φάραγγα *nuncupat, & profundam dicit (quare & obscura fuit, unde nomen habet)*... ibid. R. קָדַר *obscurus... fuit.*

קַדְרוּת f. unde אַלְבִּישׁ שָׁמַיִם קַדְרוּת, Isai. 50. v. 3. O. ἐνδύσω τὸν οὐρανὸν σκότος... Lxx. Vulg. & alii, *induam cælos tenebris*... Alii, *amiciam cælos atrore*... q. d. *cælos atra veluti veste, habituve lugubri induam*... Christus passurus loquitur. R. קָדַר *atratus... fuit.*

קְדֹרַנִּית f. unde הָלַכְנוּ קְדֹרַנִּית מִפְּנֵי יְהוָה צְבָאוֹת, Malach. 3. v. 14. O. ἐπορεύθημεν ἱκέται πρὸ προσώπου κυρίου παντοκράτορος; *ambulavimus supplices ante faciem Domini omnipotentis?* Vulg. *ambulavimus tristes coram Domino exercituum?* Alii, *quum ambulaverimus humiliter, atrate,* veste *atrata, habitu lugubri, mœsto* spiritu, vultu... sub. vel עַם, vel רוּחַ, vel בֶּגֶד (gen. etiam femin. vide Gram. Heb. t. 1. p. 51.) R. קָדַר *ater fuit.*

קָדַשׁ, vel קָדֵשׁ, QAL. Lxx. Aq. Sym. Theod. ἁγιάζομαι, Lxx. καθαρός, ἅγιός εἰμι... δοξάζομαι, Vulg. & alii, *sanctifico;* passivè, *sanctificor, purus,* (Lat. per metath. *castus*) *sanctus... sum, existimor, prædicor... destinor, præparor, consecror...*

Praet. 3. p. s. m. cum præfix. וְקָדַשׁ הוּא וּבְגָדָיו, Exod. 29. v. 21. (*& capies de sanguine, qui est super altare, & de oleo unctionis, & asperges Aaron & vestes ejus...*) *& sanctus... erit ipse & vestes ejus...* 1. p. s. c. cum affix. אַל־תִּגַּשׁ־בִּי כִּי קְדַשְׁתִּיךָ, Isai. 65. v. 5. *ne attingito me; quia purum,* i. *impurum te reputo... sanctifico,* i. *polluo te, aut pollutum te declaro... quia purus ego tibi sum; tu mihi impurus...* Targ. אֲרֵי דָכֵינָא מִנָּךְ *quia ego te mundior, purior, sanctior... sum.* 3. p. plur. c. in pausa, unde תּוֹ (-) motio primariæ vocis, loco תּוֹ (·) sub ד revocatur, כִּי קָדֵשׁוּ, Num. 16. v. 38. al. 17. v. 2. Vulg. *quoniam sanctificata sunt* (thuribula) *in mortibus peccatorum...*

Fut. 3. p. s. m. ex forma (-), 1. Reg. 21. v. 6. *& fuerunt vasa* (corpora scil. vestimentave) *puerorum sanctitas,* i. sanctificata, purificata... *Est quidem usus,* vel *esus iste* sanctorum panum *profanus,* aut *communis;* וְאַף כִּי הַיּוֹם יִקְדַּשׁ בַּכֶּלִי *sed &* ipse *quoque sanctificabitur hodie per vas* mundum, corpus videlicet, aut vestimentum... Alii aliter. In pausa, quare תּוֹ (-) in (·) mutatum, כָּל־הַנֹּגֵעַ בַּמִּזְבֵּחַ יִקְדָּשׁ, Exod. 29. v. 37. *omnis* Sacerdos *ad altare accessurus sanctificabitur,* ante scil... vel *quidquid* offerendum *attigerit altare,* eo contactu, *sanctificabitur....* Confer Matth. 23. v. 19. Cum præf. הֲיִקְדָּשׁ, Agg. 2. v. 13. *an* postea *sancta* (caro sanctitatis) *erit habenda...?* 3. p. s. f. Deut. 22. v. 9. *ne seras vineam tuam* cum *seminibus heterogeneis,* puta hordeaceis... פֶּן־תִּקְדַּשׁ הַמְלֵאָה *ne consecretur,* i. e. offeratur, מַשָּׂא scil. vel fem. מַשְׂאָה (*Massáa,* vel *Massanáh, oblatio, collecta, munus, ferculum...* unde Lat. *Missa, missus...* Gal. *Messe, mets...* Angl. *Measse...* Armenis etiam dicitur *Mas... Particula, Sacra Synaxis...*) *plena* frugibus & messis & vindemiæ, mista videlicet, quare & profana... Debebant enim omnium frugum primitiæ Deo offerri, quæ confusis speciebus offerri non poterant... Synops. Targ. דִּלְמָא תִסְתָּאַב *ut non polluatur...* 3. p. plur. m. cum præfix. in pausa, quare תּוֹ (-) primariæ vocis reductum in (·) sub ד mutatur, וַיִּקְדָּשׁוּ, Num. 16. v. 38. al. 17. v. 3. *& sancta erant* thuribula...

NIPHAL נִקְדַּשׁ, Lxx. ἁγιάζομαι.... Vulg. & alii, *sanctificor, consecror...*

Praet. 3. p. s. m. נִקְדַּשׁ *sanctificatur...* Cum præf. וְנִקְדַּשׁ בִּכְבֹדִי, Exod. 29. v. 43. *& consecrabitur* altare *gloriâ meâ,* i. præsentiâ meâ, non unctione.... 1. p. s. c. cum præfix. quare accentus à penultima

Digitized by Google

ad ultimam descendit, vide Gram. Heb. tom. 2. p. 310. c. 1. וְנִקְדַּשְׁתִּי בָם לְעֵינֵי הַגּוֹיִם רַבִּים, Ezech. 39. v. 27. *ut sanctificer ab eis in oculis Gentium multarum.* Synecdoche speciei, pro *omnium*... reditu scilicet ipsorum cùm *ad humum suam*... tum maxime & ad Deum & Christum Regem suum... Confer Hos. 3. vv. 4. 5.

INFIN. cum præf. & affix. Ezech. 38. v. 16. *ut agnoscant me populi* בְּהִקָּדְשִׁי בְךָ לְעֵינֵיהֶם גּוֹג *quum sanctificabor in te ante oculos eorum*, vel *celebrabor à te, ô Gog*, i. *O illustris* Antioche, manifestam Dei virtutem omnibus contestante... omnem locum habitabilem perambulaturo, prædicaturo scil. Dei potestatem... Nempe, quum Ἀντὶ ὄχου (sive ἀντ' ὄχου) *Pro curru*, ἐν φορείῳ *in lectica* portaberis... Vide 2. Macch. 9. vv. 9. 18.

FUT. 3. p. s. m. cum præf. וַיִּקָּדֵשׁ *& sanctificatus fuit*... 1. p. s. c. אֶקָּדֵשׁ *sanctificabor*...

PIEL קִדֵּשׁ, Lxx. Aq. Sym. Theod. ἁγιάζω, Lxx. καθαρίζω, ἁγνίζω, ἀναβιβάζω, διαμανάζω, διατάττω... Vulg. & alii, *sacro, consecro, sanctifico, mundo, purgo, purifico, lustro, expio*, (per antiphrasin, *polluo, corrumpo*,) *adoleo, ascendere facio* odorem, vel aliud... *paro, præparo, instituo, instruo* aciem, *indico* bellum...

PRAET. 3. p. s. m. ex forma (-), 3. Reg. 8. v. 64. *eo die* קִדַּשׁ *sanctificavit rex medium atrii*.... ad dona offerendum, h. e. partem telluris atrii ad altare aggessit. Cocc. Cum præfix. וְקִדַּשׁ אֶת־רֹאשׁוֹ, Num. 6. v. 11. *& sanctificavit caput suum*, (m.) oppositum vers. 9. וְטִמֵּא רֹאשׁ נִזְרוֹ *& polluet caput votivum suum.* Cocc. Cum præf. & affix. וְקִדְּשׁוֹ *& sanctificabit ipsum.* 2. p. s. m. cum præf. unde accentus à penultima ad ultimam retrahitur, vide Gram. Hebr. tom. 2. p. 310. c. 1. וְקִדַּשְׁתָּ *& sanctificabis*... Cum præf. & affix. וְקִדַּשְׁתּוֹ *& sanctificabis illum*... וְקִדַּשְׁתָּם, Exod. 19. v. 10. *& sanctificabis eos hodie & cras*, i. jubebis, lautis, sive lotis vestibus, ad diem tertium esse paratos... 1. p. s. c. cum præf. quare accentus in ultima, uti in 2. p. s. m. mox supra, וְקִדַּשְׁתִּי *& sanctificabo*... 3. p. plur. c. קִדְּשׁוּ *sanctificârunt*... Cum præf. וְקִדְּשׁוּ עָלָיו מִלְחָמָה, Mich. 3. v. 5. O. ἤγειραν ἐπ' αὐτὸν πόλεμον· *excitant*, Vulg. *sanctificant*, Alii, *& præparant*, Alii, *adornant*, Alii, *indicunt*... *bellum contra eum*... Cum aff. קִדְּשׁוּהוּ, Nehem. 3. v. 1. *sanctificârunt eam* portam, peculiari scilicet benedictione, fusis ad Deum precibus... 2. p. plur. m. קִדַּשְׁתֶּם *sanctificâstis*... Cum præf. וְקִדַּשְׁתֶּם *& sanctificabitis*...

BEN. s. m. מְקַדֵּשׁ *sanctificans*.... Cum aff. מְקַדְּשׁוֹ *sanctificans eum*... מְקַדְּשָׁם *sanctificans eos*... מְקַדִּשְׁכֶם *sanctificans vos*, m. Plur. m. cum affix. מְקַדְּשֵׁיהֶם *qui sanctificant ipsos*...

INFIN. cum præf. לְקַדֵּשׁ *sanctificando*, *ad sanctificandum*... וּלְקַדֵּשׁ *& sanctificando*... Cum præf. & affix. לְקַדְּשׁוֹ *ad sanctificandum eum*... לְקַדְּשָׁם *ad sanctificanda ea*...

IMPER. 2. p. s. m. קַדֵּשׁ *para*... Cum maqqaph, quare צֵרֵי (-) in (-) corripitur, קַדֶּשׁ־לִי כָל־בְּכוֹר, Exod. 13. v. 2. *sanctifica mihi omne primogenitum*... i. jube separari Domino ad oblationem.... si immolari nefas, jube pretio redimi... Conf. vv. 12. 13... 2. p. plur. m. in pausa, quare צֵרֵי (-) primariæ vocis loco שְׁוָא (:) sub ד revocatur, וְאֶת־שַׁבְּתוֹתַי קַדֵּשׁוּ, Ezech. 20. v. 20. *& sabbata mea sanctificate*, non quiete sola, sed & commemoratione fœderis Dei, ipsius operum meditatione... fide, honore, amore, quo uno Deus colitur... tum pietate in parentes, in proximum charitate... sancta denique exercitatione... *ut sit*... In altera significatione, קַדְּשׁוּ *indicite, parate* bellum... Jerem. 6. v. 4. Cum præf. וְקַדְּשׁוּ *& sanctificate*...

FUT. 3. p. s. m. cum præf. Gen. 2. v. 3. *& benedixit Deus diei septimo*, וַיְקַדֵּשׁ אֹתוֹ, *hoc est, sanctificavit illum*, i. e. majorem ei dignitatem dedit, & sibi, qui est sanctus, eum vindicavit. Nam *sanctificare* est vel *sanctum declarare*, vel *sancto proprium facere*, vel *sancto similem facere*. Per accidens notat separationem ab impuro, aut communi. Cocc. In altera significa-

Digitized by Google

tione, & præparavit populum, i. præparari jussit... Exod. 19. v. 14. Cum præt. & affix. וַיְקַדְּשֵׁהוּ & sanctificavit eum... וַיְקַדְּשֵׁם & sanctificavit eos... 1. p. s. c. אֲקַדֵּשׁ sanctificabo... 3. p. plur. m. יְקַדְּשׁוּ, & in pausa, יְקַדֵּשׁוּ sanctificabunt... Cum præf. וַיְקַדְּשׁוּ & sanctificârunt...

PUAL קֻדַּשׁ, Lxx. ἁγιάζομαι... Vulg. & alii, sanctificor...

PAOUL s. m. cum præf. לַכֹּהֲנִים הַמְקֻדָּשׁ, Ezech. 48. v. 11. Vulg. Sacerdotibus sanctuarium erit... Legebat הַמִּקְדָּשׁ vel הַמְקֻדָּשׁ, Alii, Sacerdotum cuique sanctificato de filiis Sadoc... Plur. m. cum præf. הַמְקֻדָּשִׁים sanctificati... Cum præf. & affix. לִמְקֻדָּשָׁי sanctificatis meis... i. e. instructis & præparatis à me; ad hanc rem, (ad bellum sacrum...ad vindictam Dei....) tanquam sacramento militari, astrictis. Vatabl. Isai. 13. v. 3. ubi (-) in fine, loco דּ (-) ob pausam.

HIPHIL הִקְדִּישׁ, Lxx. ἁγιάζω, καθαγιάζω, ἁγνίζω... Vulg. & alii, sanctifico, consecro... purifico, lustro, expio... adoleo... polluo, corrumpo... Item, indico, præparo...

PRAET. 3. p. s. m. הַס מִפְּנֵי אֲדֹנָי יֱהוִה כִּי קָרוֹב יוֹם יְהוָה כִּי־הֵכִין יְהוָה זֶבַח הִקְדִּישׁ קְרֻאָיו וְהָיָה בְּיוֹם זֶבַח יְהוָה... Soph. 1. vv. 7. 8. sile à facie Domini Dei, præsentis, aut adventantis, quia propè est dies Domini, (הַס כָּל־בָּשָׂר מִפְּנֵי יְהוָה כִּי נֵעוֹר מִמְּעוֹן קָדְשׁוֹ, Zach. 2. v. 13. sile omnis caro à facie Domini; quia excussus est, sive excitatus est, tanquam è somno, de loco sancto suo...) quia parat Dominus sacrificium, cruentum scilicet & incruentum... sanctificat vocatos, convivas, suos... Idque in ipso tempore sacrificii Domini... in nocte videlicet, quâ tradetur... Confer 1. ad Cor. cap. 11.... Alii, præparavit vocatos suos... Cum præf. וְהִקְדִּישׁ qui consecrabat... 1. p. s. c. הִקְדַּשְׁתִּי consecravi, sanctificavi... Cum præf. quare accentus à penultima ad ultimam descendit, vide Gram. Hebr. tom. 2. p. 310. c. 1. וְהִקְדַּשְׁתִּי & consecravi... Cum affix. הִקְדַּשְׁתִּיךָ sanctificavi te, m. 3. p. plur. c. הִקְדִּישׁוּ consecraverunt... Cum præf. וְהִקְדִּישׁוּ & sanctificabunt, sanctum habebunt, dicent... 1. p. plur. c. cum præf. in pausa, unde דֹּ (-) in (‧) sub ד mutatum, וְהִקְדַּשְׁנוּ & sanctificavimus...

BEN. s. m. cum præf. הַמַּקְדִּישׁ sanctificator, sanctificans, qui sanctificat... Plur. m. cum (‧) absque (י) in penult. מַקְדִּשִׁים sanctificantes... Cum præfix. וּמַקְדִּשִׁים & sanctificantes...

INFIN. דֹּ (י) in fine deficiente, הַקְדִּשׁ sanctificando... Cum præf. לְהַקְדִּישׁ ad sanctificandum... Cum præf. & affix. לְהַקְדִּישׁוֹ ad sanctificandum eum. Cum (‧) absque (י) in penult. וְהַקְדִּשֵׁם & præparando eos... לְהַקְדִּישֵׁנִי ad sanctificandum me, c.

FUT. 3. p. s. m. יַקְדִּישׁ sanctificabit... 2. p. s. m. תַּקְדִּישׁ sanctificabis, separabis... 3. p. plur. m. יַקְדִּישׁוּ sanctificabunt... Cum præf. deficienti דֹּ (י) in penult. וַיַּקְדִּשׁוּ & sanctificârunt... 2. p. plur. m. תַּקְדִּישׁוּ sanctificabitis...

HITHPAEL הִתְקַדֵּשׁ, ἁγιάζομαι, ἁγνίζομαι, Aq. ἀπολούομαι... Vulg. & alii, sacro, consecro, sanctifico, mundo, purgo, purifico, lustro, abluo... paro... ipse me, vel sacror, consecror...

PRAET. 3. p. s. m. correpto ob maqqáph דֹּ (-) in (‧), כְּלֵיל הִתְקַדֶּשׁ־חָג, Isai. 30. v. 29. sicut in nocte, quâ celebratur festum, vel potiùs, in Infinitivo, in nocte veluti celebrandi (inter se) celebrative festi... In cœna, quæ diem festum sequitur, in qua fiebat postcœnium, circumferebatur ποτήριον εὐλογίας, (poculum benedictionis) omnia denique plena erant lætitiæ. Grot. 1. p. s. c. cum præf. quare accentus à penultima ad ultimam retrahitur, vide Gram. Hebr. t. 2. p. 310. c. 1. וְהִתְקַדִּשְׁתִּי & sanctificabo me, c... 3. p. plur. c. הִתְקַדְּשׁוּ, & ex forma (-), quod ob pausam revocatum in (‧) mutatur, הִתְקַדָּשׁוּ sanctificârunt se, vel sanctificati fuerunt... 2. p. plur. m. cum præf. וְהִתְקַדִּשְׁתֶּם & sanctificatis vos...

BEN. s. f. cum ה in fine præcedenti duplici (‧), מִתְקַדֶּשֶׁת sanctificata... Plur. m. cum præf. הַמִּתְקַדְּשִׁים וְהַמִּטַּהֲרִים אֶל־הַגַּנּוֹת אַחַר אַחַד בַּתָּוֶךְ, Isai. 66. v. 17. qui se polluerunt, ac deinde lustrârunt, aquâ sumptâ, (Grot.) in hortis, in lucis, post unam

Digitized by Google

arborum... Confer Isai. 1. v. 29. & cap. 65. v. 3.

INFIN. cum præf. לְהִתְקַדֵּשׁ *ad sanctificandum se...*

IMPER. 2. p. plur. m. הִתְקַדְּשׁוּ *sanctificate vos, præparate vos...* Ex forma (-) quod ob pausam reductum in (·) mutatur, הִתְקַדָּשׁוּ *præparate vos...* Cum præf. וְהִתְקַדְּשׁוּ *& præparate vos...*

FUT. 3. p. plur. m. יִתְקַדְּשׁוּ *sanctificent se, sanctificabuntur....* In pausa, ex forma (-), quare (·) loco τῶ (·) sub ד, יִתְקַדָּשׁוּ *sanctificabuntur, sanctificent se, præparent se...* Cum præf. וַיִּתְקַדְּשׁוּ *& sanctificarunt se...*

קָדֵשׁ m. Aq. ἐνδιηλλαγμένος, LXX. τελισκόμενος, τετελεσμένος... Vulg. & alii, *cinædus*, (i. omnem *vincens* (abjiciens) *pudorem*,) *meritorius, scortum masculum, quod ad turpem quæstum prostituitur, exoletus*, provectioris jam scil. ætatis, quàm ut amari sit idoneus... Cum præf. הַקָּדֵשׁ *meritorii* ... Plur. cum præf. הַקְּדֵשִׁים *meritorii*... הַ artic. extrito, בַּקְּדֵשִׁים *cum meritoriis*... R. קָדַשׁ *consecravit*... unde קָדֵשׁ *meritorius*, *scortum*, q. d. veneri consecratus, victima publicæ libidinis. Cocc.

קָדֵשׁ Mass. *Qadhésch*, Vulg. *Cades*, nomen propr. 1°. urbis, quæ *fuit ad terminos terræ Edom, quo cum pervenissent Israëlitæ petierunt à rege Edom ut liceret ipsis per terram ejus transire ad terram Canaan, quod negatum fuit.* Ecce nos, *dicunt*, בקדש עיר קצה גבולך In, *vel* juxta Cadesch, urbem in extremis finibus tuis... Num. 20. v. 16. *unde perspicuum est inter hanc Cadesch & terram Canaan medio loco sitam fuisse regionem Edomæorum: adeoque non fuisse hanc urbem in finibus australibus terræ Canaan sitam, uti multi existimant: tunc enim venia regis Edomæi non indiguissent. Quumque in vel juxta Cadesch fons virtute Dei e rupe percussa à Mose prodierit, non videtur improbabile eandem hanc Cadesch esse qua* עין משפט fons judicii, Gen. 14. v. 7. *appellatur. Eadem Cadesch deserti Tzin* קדש מדבר צן *nuncupatur, ubi populus aquas flagitaverat*, Num. 27. v. 14. *alibi dicitur* במדבר צן הוא קדש in deserto Tzin, id est, Cadesch. Num. 33. v. 36. *sed ultimus hic locus meretur accuratius examen. Scilicet illic recensentur omnes mansiones populi Israëlitici in deserto, & nonnisi unius Cadesch fit mentio scil.* deserti Tzin sive Cadesch, *à quo ad montem Hor redierint, unde sequeretur Cadesch, urbem in finibus Edomæorum positam, esse eandem cum Cadeschbarne: nam castrametati sunt* in Cadeschbarne, Deut. 1. v. 2. *castrametati etiam sunt in Cadesch*, Num. 20. v. 16. *quumque Cadeschbarne nonnunquam Cadesch ἁπλῶς appelletur* (Deut. 1. v. 46.) *quid obstat, dicet aliquis, quominus credamus eandem esse Cadesch in finibus Edomæorum positam & Cadeschbarne? quod si fuerint diversæ mansiones Cadesch & Cadeschbarne, cur non distincte recensentur* Num. 33. v. 36? *Primo quidem quod diversa loca esse Cadesch & Cadeschbarne credamus facit quod Cadeschbarne in deserto Pharan fuerit, & eadem se extenderit ad fines australes terræ Canaan, Cadesch verò urbs in finibus Edomæorum sita, unde per fines Edomæorum aditus erat ad terram Canaan. Deinde si mansiones fuere distinctæ Cadesch & Cadeschbarne, cur non distincte recensentur? Puem hoc factum vel quod nomen deserti Tzin tam late pateret?* (*confer* Num. 13. v. 21.) *ut etiam ad urbem Cadesch sitam in finibus Edomæorum se extenderet, & desertum Cadeschbarnea complecteretur: nisi enim hoc dicamus, nulla facta fuisset mansionis in Cadeschbarnea mentio, sed tantum deserti Tzin, in quo Cadesch Edomitica; vel quod non diu juxta unam Cadesch hæserint: non enim omnia loca in quibus fuerunt Israëlitæ in illo catalogo recenseri apparet ex eo quod* Num. 33. v. 36. *ab Etzjon Geber proxima mansio recenseatur in deserto, id est, Cadesch. Nota Græcos interpretes aliter videri legisse & duas mansiones distincte commemorare, unam in Zin, alteram in Pharan sive Cadesch* Num. 33. v. 36. καὶ ἀπῆραν ἐκ Γεσιὼν Γάβερ καὶ παρενέβαλον εἰς τὴν ἔρημον Σίν. Καὶ ἀπῆραν ἐκ τῆς ἐρήμου Σὶν καὶ παρενέβαλον εἰς τὴν ἔρημον Φαράν· αὕτη ἐστὶ Καδῆς. *& profecti ex Esion* (*Etzion*) *Gaber castrametati sunt in*

Digitized by Google

deserto Sin. Et profecti ex deserto Sin castrametati sunt in eremo Pharan; hæc est Cadesch ... 2°. Deserti ... *duo sunt deserta, utraque ab Israëlitis ex Ægypto egressis frequentata quæ Sin appellantur ab interprete vulgato; sed distinctis nominibus in textu Hebræo conspicua, alterum Ægypto propius & סין* Sin *dictum, alterum terræ Canaan & צין* Tzin *nuncupatum ... Hoc in finibus australibus terræ* (Canaan) *locatur* Num. 34. v. 3. *& hinc universa terra describitur* Num. 13. v. 22. ויתרו את הארץ ממדבר צן עד רחב לבא חמת explorarunt terram à deserto Tzin usque ad Rechob, qua itur versus Chamath. *In hoc deserto erat Cadesch, urbs ad extremos fines Edomæorum* Num. 20. vv. 1. 16. *quæ inde nomen tulit Cadesch deserti Tzin* Num. 27. v. 14. *videtur hoc desertum Tzin latissime se extendisse & complexum ipsam regionem Cadeschbarne ... Illud autem desertum* (Tzin) *Cadesch appellari videtur ab urbe in finibus Edomæorum Cadesch* ... Had. Reland. Palæst. pp. 115. 116. Etym. locus *pollutus*, rebellio scil. sanguineque Israëlitarum ... vel *consecratus* ipsorum lacrymis, pœnitentiâ, diuturnaque mansione ... Confer Deut. 1. vv. 42. & seqq. Rad. קָדַשׁ *consecravit ... polluit* ...

קָדֵשׁ בַּרְנֵעַ Mass. *Qadhesch-barnéa*, Vulg. *Cadesbarne*, nom. propr. ejusdem urbis *ac Cadesch & Kedesch*, Jos. 15. v. 23. Κάδης, Judith. 1. v. 8. & Κάδης βαρνῆ, Judith. 5. v. 12. ... *aberat Cadeschbarnea à monte Choreb dies undecim* Deut. 1. v. 2. *ab Ægypto autem aberat Choreb iter tridui; ita enim Moses coram Pharaone testatus est. Elias autem tardius iter confecit ex Palæstina ad Choreb. Nam itineri à Berseba ad monte Choreb dies 41. impendit* 1. Reg. 19. vv. 3. 8. Had. Reland. Palæst. p. 668. .. vide קָדֵשׁ mox supra. Etym. locus *pollutus, mutatione, depravatione* ... Israëlitarum, confer Deut. 1. v. 42. & seqq... à קָדֵשׁ *pollutus*, ב præpos. *in, ex, per* ... cum (-) ex ה artic. extrito, & רֶנַע *mutatio, depravatio* ... formæ כְּאֵב *dolor*, הֶדֶר *decus* ... R. רָנַע Arabibus, *mutatus, depravatus ... fuit*.

קֶדֶשׁ Mass. *Qédhesch*, Vulg. *Cades*, nomen propr. urbis in Tribu Juda, Jos. 15. v. 23. vide mox supra, קָדֵשׁ בַּרְנֵעַ ... *est & in Nephtali* (ejusdem nominis urbs) Jos. 19. v. 37. & 20. v. 7. *quæ ut ab aliis distinguatur* קדש נפתלי *appellatur &* קדש בגליל, Jos. 21. v. 23. (sive 32.) Καδης ἡ ἐν τῇ Γαλιλαίᾳ, 1. Macchab. 11. v. 63. Κεδέσης superioris Galilææ Josepho Antiq. V. 1. ἡ ἄνω Καδέση, ibid. *Alia est, puto*, Κεδασα τῶν Τυρίων, bell. 11. 19. *urbs propinqua regioni Tyriorum & Galilææ*, Antiq. VIII. 9. *sitam illam esse tradit* ἐν τῇ Γαλιλαίᾳ ἐν ὄρει Νεφθαλείμ *Eusebius qui & ad vocem* Ἐρεμίνθα (*loco prorsus alieno*) *ejus meminit. Aut dicamus potius librariorum culpa ea verba illic esse inserta. Est & urbs hoc nomine in Jissascar*, 1. Chron. 6. 72. Had. Reland. Palæst. p. 697... Erat ה קֶדֶשׁ *Qédhesch*, Vulg. *Cedes* urbs Galilææ, una è civitatibus confugii in Tribu Nephthali, Jos. 21. v. 32. ... Etym. *pollutio*, sive *locus pollutus*, ipsa scil. receptione homicidarum ... vel *locus consecratus, separatusve*, aut *addictus* veluti fugitivis qui nescii homicidium perpetraverant ... R. קָדַשׁ *consecravit, separavit, addixit ... polluit* ...

קֹדֶשׁ m. Lxx. Sym. ἁγιασμός, Lxx. ἁγίασμα, ἁγιωσύνη, θεῖος, Aq. τελετή, Lxx. ἅγιος, ἡγιασμένος, ἡγιοσμένος ... Vulg. & alii, *sanctificatio, purificatio, expiatio, lustratio,* (*adolitio, corruptio,*) *sanctitas, sanctimonia, sanctum, sacrum* ... per metonymiam causæ, subjecti, *Deus* ..., *initiationis ritus, ipsa initiatio,* (*sacerdotium,*) *caremonia*, sive *caremonia* ... Adjectivè, *sanctus, purus ... sanctificatus, consecratus ... expiatus, purificatus ... pollutus* ... Lxx. item, Verbaliter, ἁγιάζω, καθαγιάζω ... *sanctifico, consecro* ... αἴξ, ἄγος, *capra, caper*, κίων *columna*, σκηνὴ *tentorium*, οἶκος *domus*, ἄρτοι τῆς προθέσεως *panes propositionis*, i. e. propositi, sive expositi.... אַדְמַת־קֹדֶשׁ הוּא, Exod. 3. v. 5. *terra sanctitatis*, h. e. sancta *est*. Propter præsentiam Dei; ideò jubetur exuere calceos, q. d. relinquendam esse conversationem pristinam ei, qui ad Deum accedit. Cocc... τὸ הוּא construitur cum קֹדֶשׁ, quamvis pertineat ad אַדְמַת־,

Digitized by Google

ex Hebraïsmo, quem Galli imitantur: *J'ay trouvé la moitié de mon pain mangé...* vide Gram. Heb. tom. 1. p. 551. c. 2. Cum præf. הַקֹּדֶשׁ וְקֹדֶשׁ *& sanctitas... sanctitas, sanctum...* וְהַקֹּדֶשׁ מִקֹּדֶשׁ *& sanctum.... è sancto...* בְּקֹדֶשׁ *in sancto...* Cum motione exclusi ה artic. בְּקֹדֶשׁ *sanctitate...* לְקֹדֶשׁ, מִקֹּדֶשׁ *ad sanctum..* וּלְקֹדֶשׁ *& sancto..* מִקֹּדֶשׁ *de sancto...* Cum aff. cum quibus τὸ hhól. in (‑ hhatoúph) mutatur, וּמִפְּנֵי דִּבְרֵי קָדְשׁוֹ, Jerem. 23. v. 9. O. καὶ ἀπὸ προσώπου εὐπρεπείας δόξης αὐτοῦ *& à facie decoris gloriæ ejus.* Vulg. *& facie verborum sanctorum ejus.* Alii, *& propter verba sua sancta*, quæ isti contemnunt ac blasphemant. Vatabl. Cum præf. & aff. בְּקָדְשׁוֹ *per sanctitatem suam, in sancto ejus...* לְקָדְשׁוֹ *sanctitatis illius..* וְרוּחַ קָדְשְׁךָ, Psal. 50. Hebr. 51. v. 13. *& spiritum sanctum tuum ne auferas à me.* In pausa, quare τὸ (ׄ) in (ָ) ante aff. mutatur, קָדְשֶׁךָ *sanctitas tua...* m. קָדְשִׁי *sanctitatis meæ, sanctus meus...* אַחַת (פַּעַם) נִשְׁבַּעְתִּי בְקָדְשִׁי, Psal. 88. Hebr. 89. v. 36. *semel*, i. irrevocabiliter, *juravi per sanctitatem meam...* Quidam, *unum juravi*, jusjurandum scilicet verissimum, (*si Davidi mentiar...*) *per sanctum meum*, filium, Christum, *semen ejus in æternum erit...* קָדְשֵׁנוּ *sanctitatis nostræ...* c. Plur. ubi τὸ hhólem in (‑ hhatoúph), vel etiam in gratiam rudiorum, in (ֳ) mutato, τὸ (ֶ) in (ָ) mutatur, vide Gram. Hebr. tom. 1. p. 61. קֳדָשִׁים, קָדָשִׁים *res sanctæ, sancta...* Cum præf. הַקֳּדָשִׁים הַקֳּדָשִׁים *sancta, sanctorum...* וְהַקֳּדָשִׁים *& sancta, consecrata...* Excluso ה articulo, בַּקֳּדָשִׁים וְלַקֳּדָשִׁים *de rebus sacris, & ad res sacras...* Construct. קָדְשֵׁי *res sanctæ...* Cum præf. וְקָדְשֵׁי *& res sanctæ...* מִקָּדְשֵׁי *de sacris rebus...* Cum aff. קָדָשָׁיו *res sanctæ ejus...* m. Cum præf. & affix. וְקָדָשָׁיו *& res sanctæ ejus...* m. קָדָשֶׁיךָ *res sanctæ tuæ...* m. קָדָשַׁי בָּזִית, Ezech. 22. v. 8. *sanctuaria mea sprevisti...* i. e. profanâsti cultu idolorum, Grot. In pausa, קָדָשָׁי *rerum sanctarum mearum...* c. קָדְשֵׁיהֶם *rerum sanctarum ipsorum...* קָדְשֵׁיכֶם *rebus sanctis vestris...* m. R. קָדַשׁ *sanctus, sacer... fuit.*

קְדֵשָׁה f. Lxx. πόρνη, Sym. ἑταιρίς, Aq. ἐνδιηλλαγμένη, ἐνδιηλλαγμένη, Theod. κεχωρισμένη, Lxx. τετελεσμένη... Vulg. & alii, *meretrix, scortum, ἑταίρας amica, immutata*, immutatam vocat Aquila, quod meretrices vestem immutare solerent, ut vel ad prostibula, vel ad constituta loca concederent. Lex. Hebr. ad Hexapl. sic ferè Theod. *separata, exoleta*, h. e. provectioris jam ætatis, quàm ut amari queat... Deut. 23. v. 17. vel 18. *non erit* קְדֵשָׁה *meretrix ex filiabus Israël; & non erit* קָדֵשׁ *scortum* (Vulg. *scortator*,) *masculum ex filiis Israël...* Non quòd ex extraneis haberi permittatur. Quod enim, amabo, ob facinus tot urbium eversio? Ipsumque diluvium universum factum....? Qimhhi, מוּפְקָרִים לְמִשְׁכָּב.... Lxx. versio versûs 18. prioris, *non erit ferens teletas* (i. e. *initiationis* idololatricæ ritus, *ceremonias, sacrificia... ipsas initiationes...* h. e. *non erit initiata*) *de filiabus Israël...* Quod hîc in O. additur, οὐκ ἔσται τελισφόρος, &c. ex alia versione irrepsit eorum qui קדש sumebant sensu initiationis idololatricæ. Grot. Cum præfix. הַקְּדֵשָׁה *meretrix.* Plur. cum præf. הַקְּדֵשׁוֹת *meretricibus...* à sing. masc. קָדֵשׁ, quod vide supra, col. 2155. De (ֵ) autem ubique remanente, vide Gram. Hebr. tom. 1. p. 60. c. 1.

קחה QAL. Lxx. Sym. Theod. γομφιάζω, Lxx. αἱμωδιάω... Vulg. & alii, *dentium dolore teneor, stupeo dentibus, dentium sanguinantium obstupefactione*, aut *torpore laboro...*

Fut. 3. p. plur. f. Jerem. 31. v. 29. *patres comêderunt omphacem*, וְשִׁנֵּי בָנִים תִּקְהֶינָה *& dentes filiorum stupent.*

PIEL קִהָה, Lxx. ἐκκόπτω *excido..* Vulg. *retundor*, Alii, *obtundo, hebeto...*

Praet. 3. p. s. m. אִם־קֵהָה הַבַּרְזֶל, Eccles. 10. v. 10. *si* cæsor lignorum *obtuderit ferrum* securis, *nec ipse aciem exacuerit, tunc vires intendat* oportet; *sed præstantia*, sive *emolumentum* est, seu *præstat* omnia *dirigere sapientiâ...*

קהל QAL. Gr. per metathesin, καλέω, ἐκκλησιάζω... *voco, ad concionem voco...*

Digitized by Google

Ben. s. f. ex forma ה praeced. duplici (־), דִּבְרֵי קֹהֶלֶת בֶּן־דָּוִד מֶלֶךְ בִּירוּשָׁלָםִ, O. ῥήματα Ἐκκλησιαστοῦ υἱοῦ Δαυὶδ βασιλέως Ἰσραὴλ ἐν Ἱερουσαλήμ. Vulg. & alii, *verba Ecclesiastæ*, (i. e. *concionantis*) *filii David, regis Jerusalem.* Sic incipit liber, cui titulus Hebr. קֹהֶלֶת *qohéleth*, Gr. ἐκκλησιαστὴς, Lat. *Ecclesiastes*... Est porrò τὸ קֹהֶלֶת *qohéleth* fem. gen. vel convenit τῇ נֶפֶשׁ *néphesch*, *animæ*, quo fortè nomine subintellecto sese subintelligebat Salomon, qui Sap. 8. v. 19. ait: *sortitus sum animam bonam.* Vel τῇ חָכְמָה *hhochmáh sapientiæ*, quam postulat 2. Paral. 1. v. 10. quæque ei datur v. 12. Aut τὸ קֹהֶלֶת est nomen substantiv. femin. nempe, *congregatio*... Quo se nomine appellat Salomon, quòd rex Jerusalem, totiusque caput innumeræ multitudinis, non jam singularis homo, sed hominum multitudo ipsa, ipse sibi fortè videatur. Hinc enim princeps de se ipse loquens, non in singulari, sed in plurali loquitur. Hinc Græci, οἱ ἀμφὶ Πρίαμον, ἀντ' αὐτὸς Πρίαμος; οἱ περὶ Φίλιππον, ἀντ' αὐτὸς Φίλιππος... *ipsi circa Priamum*, pro *ipse Priamus; ipsi circa Philippum*, pro *ipse Philippus*... Cum præfix. הַקֹּהֶלֶת *Ecclesiastes*... Σ. παροιμιαστὴς *Parœmiastes*, sive *Proverbiorum autor*...

NIPHAL נִקְהַל, Lxx. συνάγομαι, ἐπισυνάγομαι.... Trommius, *in Niph. & Hiph. mixtè*, συναθροίζω, i. e. activè in activo, passivè in passivo, hîc igitur συναθροίζομαι, συνίσταμαι, συστρέφομαι... Vulg. & alii, *congregor, aggregor, colligor, adunor... confluo, convenio, coeo... sto adversùm, unà adsto, insurgo*...

Praet. 3. p. plur. c. נִקְהֲלוּ *convenerunt Judæi in oppidis suis*... Esth. 9. v. 2.

Ben. plur. m. cum præf. הַנִּקְהָלִים עָלֶיךָ, Ezech. 38. v. 7. *qui sese ad te* (m.) *sunt congregaturi*...

Infin. cum præf. בְּהִקָּהֵל הָעֵדָה, Num. 16. v. 42. al. 17. v. 7. O. ἐν τῷ ἐπισυστρέφεσθαι... Lxx. & alii, *quum conveniret universus cœtus contra Mosen & Aharonem*... Cocc. Vulg. *cumque oriretur seditio, & tumultus cresceret*... לְהִקָּהֵל *ad congregandum.*

Fut. 3. p. s. m. cum præf. וַיִּקָּהֵל *& congregatus fuit*... 3. p. s. f. cum præf. וַתִּקָּהֵל *& congregatus fuit cœtus*... 3. p. plur. m. cum præf. וַיִּקָּהֲלוּ *& congregati sunt*...

HIPHIL הִקְהִיל, Lxx. συνάγω, ἐκκλησιάζω, ἐξεκκλησιάζω, συναθροίζω, ἐπισυνίστημι... Vulg. & alii, *congrego, consocio, colligo... voco, evoco, ad concionem voco, concionem advoco, cogo... unà sto, adsto, insurgo*....

Praet. 2. p. s. m. הִקְהַלְתָּ *congregâsti*... Cum præf. quare accentus à penultima ad ultimam descendit, vide Gram. Heb. tom. 2. p. 310. c. 1.... וְהִקְהַלְתָּ אֶת־כָּל־עֲדַת, Num. 8. v. 9. *& congregare facies totum cœtum filiorum Israël*... 3. p. plur. c. הִקְהִילוּ *congregârunt*...

Infin. cum præf. וּבְהַקְהִיל *& congregando*...

Imper. 2. p. s. m. הַקְהֵל, & cum maqqaph, unde τὸ (..) in (.) corripitur, הַקְהֶל־ *congregato*... Cum præf. וְהַקְהֵל *& congrega*... 2. p. plur. m.... הַקְהִילוּ אֵלַי, Deut. 31. v. 28. *facite, ut conveniant ad me omnes seniores* (non *virgarum*, sed) *tribuum vestrarum*...

Fut. 3. p. s. m. ex forma (..), יַקְהֵל *congregabit*... Cum (י) τῷ (..) indice præposito hocce temporis adverbio, אָז, futurum in præteritum quandoque convertenti, vide Gram. Hebr. tom. 1. p. 611. c. 2. אָז יַקְהֵיל, 2. Paral. 5. v. 2. *tunc congregavit Salomon*... Cum præfix. אִם־יַקְהִיל וְיַסְגִּיר יַקְהִיל וּמִי יְשִׁיבֶנּוּ, Job. 11. v. 10. *si juramento promitteret; & postea mutaret factum; susciperetve quod sibi non competeret*... (uti vani & iniqui homines) *ecquis eum arceret? Novit enim*... Alii aliter. Sed hic, ex usu Arabico, sensus cum sensu sequentis v. magis cohærere videtur. Ex forma (..), וַיַּקְהֵל *& congregavit*... 3. p. plur. m. cum præf. & (.) in penultima, absque (י) comite, וַיַּקְהִלוּ *& congregârunt*...

קָהָל m. Lxx. Incert. συναγωγή, Lxx. Aq. Sym. Theod. ἐκκλησία, Lxx. πλῆθος, Sym. ὄχλος, Lxx. ὄχλος, λαὸς, σύστασις, συνέδριον... Vulg. & alii, *synagoga*, *colle-*

Digitized by Google

ctio, congregatio…eccleſia, cœtus univerſus …concio, evocativus veluti cœtus…multitudo, turba, populus, plebs, vulgus…. conventus populi, conſeſſus, concilium, collegium, curia… Lxx. item, *ὅπλα arma;* Verbalit. *ἐκκλησιάζω in concionem voco*… קָהָל גָּדוֹל יָשׁוּבוּ הֵנָּה, Jerem. 31. v. 8. cum *cœtu magno revertentur hûc*…. Vatabl. קַדְּשׁוּ קָהָל, Joël. 2. v. 16. *ſanctificate*, ſive *præparate eccleſiam*, ſeu *congregationem*, non ad ſpectaculum profanum, ſed ad res ſanctas… q. d. populum publico edicto monete ut verbo & orationi prorſus vacent. Merc. Cum præf. וְקָהָל *& congregatione*… הַקָּהָל *congregatio*… וְהַקָּהָל *& congregatio*… בַּקָּהָל, & cum motione excluſi ה artic. בַּקָּהָל *in congregatione*… וּבַקָּהָל *& in congregatione*… לַקָּהָל, & excluſo ה articulo, לַקָּהָל *congregationi*… Conſtr. קְהַל *congregatio*… Cum præf. גּוֹי וּקְהַל גּוֹיִם יִהְיֶה מִמֶּךָּ, Gen. 35. v. 11. *gens, imo congregatio gentium futura eſt ex te*… בִּקְהַל *in congregatione*… וּבִקְהַל *& in congregatione*… לִקְהַל *in, ad congregationem*… מִקְּהַל *à congregatione*… Cum affix. קְהָלָהּ *congregatio ejus*… f. In pauſa, quare τό (׃) ante ךָ, affixum in (ֶ) mutatur, קְהָלֶךָ, קְהָלְךָ *congregatio tua*… m.–f. Cum præf. & affix. בִּקְהָלָם *in congregatione ipſorum*… קְהַלְכֶם *congregatio veſtra*… m. Rad. קָהַל *congregavit*…

קְהִלַּת f. Lxx. *συναγωγή, ἐκκλησία*, Vulg. & alii, *ſynagoga, congregatio…eccleſia, cœtus univerſus*… וָאֶתֵּן עֲלֵיהֶם קְהִלָּה גְדוֹלָה, Nehem. 5. v. 7. *& indixi illorum causâ* (Verſ. Jun. & Trem.) *concionem magnam*… ſcil. expoſtulantium… Malv. Conſtr. Deut. 33. v. 4. *legem præcepit nobis Moyſes* מוֹרָשָׁה *hæreditariam* (Munſt.) *cœtui Jacob* קְהִלַּת יַעֲקֹב, i. e. *filiis Iſraël*… R. קָהַל *ad concionem vocavit*…

קְהֵלָתָה Maſſ. *Qehelâthah*, Vulg. *Ceelatha*, nom. propr. loci, quò venerunt filii Iſraël, profecti de Reſſa… Num. 33. v. 22. Etym. *cœtus*… à קָהַל *congregavit*… unde קְהִלָּה, f. *cœtus*… i. e. Chaldæis *urbs*… & mutato ה fem. in ת, ut fit, ante ה parag. קְהֵלָתָה…

קְהָת Maſſ. *Qhâth*, Vulg. *Caath*, nom. proprium filii Levi, filii Jacob, Geneſ. 46. v. 11. 1. Paral. 6. v. 1. Etym. *patientia, exſpectatio*, à קהת Syr. i. q. Arab. צבר אתחמאל *patientia, exſpectatio.* Lex. Heptaglot.

קְהָתִי Maſſ. *Qohathí*, Vulg. *Caathites*, nom. patronymicum, ſive commune virorum à קְהָת *Caath* oriundorum. Etym. idem ac vocis præcedentis.

קַו, קָו, m. Lxx. *μέτρον*, Aq. *κανών*, Lxx. *συναρτίον*, Sym. *χορίον μέτρου*, Lxx. *φθόγγος* … Vulg. & alii, *menſura*, (*vas, quo aliquid metimur*…. unde *μετρητής metreta, Attica menſura liquidorum*…) *regula, norma, canon*, (quæ vox apud Eccleſiaſticos ſcriptores, præſertim recenſiores, quinque modis peculiariter ſumitur, 1°. pro regula… 2°. pro norma diſciplinæ, ſive politiæ Eccleſiaſticæ… 3°. pro ſacrorum librorum catalogo… 4°. pro catalogo earum, qui Eccleſiis in quocunque munere ſerviebant… 5°. pro fidelium Epiſcoporum & præſertim martyrum catalogo…) *amuſſis, linea, delineatio… ſparteus*, ſeu *junceus funiculus*, aut *filum menſorium*… Lxx. item, *ἐλπίς ſpes, exſpectatio*, à קָוָה *exſpectavit*… *κύκλωμα circuitus* … Verbaliter, *συνάγω congrego*… Iſai. 44. v. 13. *faber lignarius* קָו נָטָה *extendit lineam* Vulg. *normam*… Job. 38. v. 5. *quis poſuit ejus*, terræ, *dimenſiones*, (*quippe qui noveris*, ironia.) אוֹ מִי־נָטָה עָלֶיהָ קָּו *aut quis ſuper eam extendit*, vel *intra eam miſit lineam*, (ſive *funiculum*, cui plumbum in extremo adhæret,) exploraturus ſcil. terræ latitudinem longitudinemve, aut profunditatem ? indica. Thren. 2. v. 8. *cogitavit Dominus deſtruere murum filiæ Sion :* נָטָה קָו לֹא־הֵשִׁיב יָדוֹ מִבַּלֵּעַ donec deſtructum *ad lineam extenderet*, i. e. (donec) omnia ſolo æquaret quaſi ad libellam, Grot. … *non retraxit manum à deſtruendo*… Iſai. 18. v. 2. *ad*… גּוֹי קַו־קָו, O. *ἀνέλπιστον*… *gens abſque ſpe*… Vulg. *ad gentem exſpectantem*… Alii, *linea, lineæ*… i. e. delineatam, vel quaſi lineis ſignatam, h. e. damnatam, & quæ peſſum it. Elegans metaphora à materia-

tiis

Digitized by Google

riis fabris. Synopſ. Quidam, *ad gentem*, vel *lineæ lineæ* ... i. e. lineam rectam ſphericamve metientem, dividentem ... lineâ utentem ... ἀστρονομίᾳ, γεωμετρίᾳ, ἀρχιτεκτονικῇ ... pollentem ... vel *ſpei ſpei*, h. e. maximæ ſpei ... *exſpectantem exſpectantem* ... i. avidiſſimè exſpectantem ... O. ỳ. 7. ἐλπίζον *ſperans* ... Iſai. 34. v. 11. *& extendetur ſuper eam* קַו־תֹהוּ וְאַבְנֵי־בֹהוּ, O. σπαρτίον γεωμετρίας ἐρήμου ... *funiculus geometriæ deſerti*, ſive *deſertæ* ... Vulg. *menſura, ut redigatur ad nihilum* ... Alii, *linea inanitatis & lapides* (vel *perpendicula*, Jun. Trem. Piſc. vel *ponduſcula*, quæ filo pendent, For.) *vacuitatis* ... Architecti, cùm veteris ædificii partem aliquam dejicere volunt, metiuntur latitudinem lineâ, & altitudinem perpendiculo, Grot. Alii, ſenſus, q. d. Architecti fruſtrà laborabunt eam inſtaurare, Jun. Calv. Remanente, ſive redundante ה, קָוֶה הַמִּדָּה, Jerem. 31. v. 39. O. ἡ διαμέτρησις αὐτῆς *dimenſio ejus* .... Vulg. *norma menſuræ* .... Alii, *linea menſuræ*, ſeu *menſoria* ... Cum præf. τοῦ (-) in regimine remanente, quaſi à קָו vel קָוֶה, vide Gram. Hebr. t. 1. p. 90. c. 2. וְקַו, & cum ה remanente, ſive redundante, וְקָוֶה *& filum, filum menſorium* ... Iſai. 34. v. 17. *nam ipſe cadere fecit eis in ſortem* terram hanc, *& manus ejus diviſit eam*, (ſcilicet terram Edomæorum, Piſcat.) *illis* feris aſſignavit בַּקָּו ... O. βοσκηθῆναι ... *ut paſcantur* ... Vulg. & alii, *in menſuram, in lineam*; vel *ceu per funiculum*; Verſ. Munſt. .. ut ſolent dividi hæreditates, Vatabl. .. לָקָו *ad lineam* ... Cum (-) ſub ל ob monoſyl. קַו cui præfigitur, vide Gram. Hebr. tom. 1. p. 380. c. 2. .... קַו לָקָו, Iſai. 28. v. 10. O. ἐλπίδα ἐπ' ἐλπίδι ... *ſpem ſuper ſpem* ... Vulg. & alii in Imperativo, *exſpecta reexſpecta* ... Alii ſubſtantivè, *linea ad*, vel *poſt lineam* .... Metaphora ſumpta à magiſtris, qui diſcipulorum manus per præſcriptas lineas ducunt, Grot. de puerilibus rudimentis hîc agitur, Calv. ex τοῖς קַו לָקָו χαυλαυκαὺ fecêre Nicolaïtæ & hæretici alii, memorantibus Epiphanio in Nicolaïtis,

& ad hunc locum Hieronymo, Grot. Iſai. 28. v. 17. *Et ponam judicium* לְקָו *in lineam, & juſtitiam* לְמִשְׁקָלֶת *in perpendiculum*. Judicio fit diſtinctio, juſtitia opus rectum exhibet. Ædificatur domus Dei per judicium & juſtitiam. Judicio arcetur omne curvum & pravum & ad ædificationem ineptum: juſtitiâ & rectis cogitationibus, dictis; factis creſcit ædificium & in altum ſurgit. Cocc. Cum affix. & dagh. quaſi ex defectivis ע, vel potiùs ex Piël, קִוָּה ... קַוָּם *linea, delineatio ipſorum* ... R. קָוָה *magno animi deſiderio* in aliquem *reſpexit, ex eoque pendet* ... in Hiphil הִקְוָה *nevit* ... unde מִקְוֶה *netum, filatum* ... Lex. Buxt. vide Gram. Hebr. t. 1. p. 400. c. 1. Sic & in Piël קִוָּה, ex quo קַו, vel קָו *filum* ... Syr. קוין *qwin, aranea* ... quaſi *nens, texenſve* dicta; ſicut & אֶרֶג *èregh* Hebr. quod plura ſignificat...

קוא vel קָיא, QAL. Lxx. προσοχθίζω, ἐξεμέω ... Vulg. & alii, *gravor, cum tædio fero, faſtidio, vomo, evomo* ...

Ben. ſ. f. Levit. 18. v. 28. *quemadmodum* terra קָאָה *evomebat gentem, quæ erat ante vos* ... in conſpectu ſcil. veſtro ...

Imper. 2. p. plur. m. à verbo קָיָה, unde Æthiop. Arab. ... קיא *vomuit* ... vide Gram. Hebr. tom. 1. p. 265. c. 2. cum præf. וְקִיוּ, Jerem. 25. v. 27. *& vomite* ...

HIPHIL הֵקִיא, Lxx. ἐκβάλλω, Sym. Theod. ἀποβάλλω, Theod. ἀναβάλλω, Aq. ἐξεράω, Lxx. Sym. ἐξεμέω ... Vulg. & alii, *ejicio, rejicio, exhaurio, expromo, educo, evacuo, vomo, evomo* ...

Praet. 2. p. ſ. m. cum præf. & affix. וַהֲקֵאתוֹ, Prov. 25. v. 16. *& evomas illud* ...

Fut. 3. p. ſ. m. cum præf. ex forma (-), וַיָּקֵא *& evomuit* ... Cum præf. & aff. deficiente τοῦ (י) τῷ (·) comite, יְקִאֶנּוּ, Job. 20. v. 15. *& divitias devoravit, & evomet eas* ... Quas ſcil. illicitis ſtudiis aſſecutus eſt, reſtituere cogetur ... Vatabl. 3. p. ſ. f. וְלֹא־תָקִיא, Levit. 18. v. 28. & cap. 20. v. 22. *nec evomat vos terra* ... Cum præf. τοῦ (י) τῷ (·) indice, deficiente, וַיָּקִא *& evomuit* .... 2. p. ſ. m. cum affix. תְּקִיאֶנָּה *evomes eam* ...

קֻבָּה f. vide ſupra קֻבָּה, col. 2100.

קוֹבַע m. Lxx. περικεφαλαία... Vulg. & alii, *galea, caſſis*... Lxx. item, φυλακή *cuſtodia, præſidium*... Rad. קבע Arab. *caput in collum*, ſive *in induſium retraxit, abdiditque homo*; *caput in pellem* echinus...ſub calyce, ſeu *integumento abditos flores ſuos habuit* arbor ... unde קוֹבַע, 1. Reg. 17. v. 38. (penacutè) & alternando ק & כ, כּוֹבַע *galea, galerus, mitra*...à tegendo ſic dicta...Hinc Gr. κύβη... Cum præf. & acutè, anomalos, וְקוֹבַע, Ezech. 23. v. 24. *& galea*...

קוה QAL. Gr. κάω, κλίνομαι, unde κύπτω... *pendeo, dependeo, ſpero*... Lxx. ἀπεκδέχομαι, μένω, Sym. ἀναμένω, Lxx. Aq. Sym. ὑπομένω, Aq. Sym. προσδοκάω... Vulg. & alii, *tranſpicio*... *magno animi deſiderio* in aliquem *reſpicio, ex eoque pendeo*; idem quod Paulus Verbo Græco, ἀποκαραδοκία ...*maneo, exſpecto, ſuſtineo, exſpectationem habeo, obſervo, ſto in inſidiis*...

Ben. plur. m. conſtr. cum præfix. וְקֹוֵי יְהוָה, Pſal. 36. Hebr. 37. v. 9. *exſpectantes vero Dominum, ipſi hæreditabunt terram*... Iſai. 40. v. 31. Vulg. *qui autem ſperant in Domino, mutabunt fortitudinem*... Alii, *exſpectantes Jehovam recentabunt vires*.... Cocc. Cum aff. קֹוֶיךָ *exſpectantes te*... m. In pauſa, unde (ֶ) in (ֵ) mutatum, וְיָדַעַתְּ כִּי־ (הִנְנִי־בָא וְשָׁכַנְתִּי בְתוֹכֵךְ Zach. 2. v. 10. (אֲנִי יְהוָה אֲשֶׁר לֹא־יֵבֹשׁוּ קֹוָי), Iſai. 49. v. 23. *& ſcies* Sion *quod* (*ecce ego veniens habitaturus ſim in medio tui*... Zach. 2. v. 10.) *ego Jehováh*... *quem, qui exſpectant, non pudefient*... Cum præfix. & affix. abſque (י) plur. numeri indice, לְקֹוָו *exſpectantibus eum*...

NIPHAL נִקְוָה, Lxx. συνάγομαι.... Vulg. & alii, *congregor, colligor, conſocior, confluo*...

Praet. 3. p. plur. c. cum præf. וְנִקְווּ אֵלֶיהָ כָל־הַגּוֹיִם, Jerem. 3. v. 17. *& congregabunt ſe, confluent ad eam* Jeruſalem *omnes gentes in nomine Domini*...

Fut. 3. p. plur. m. יִקָּווּ הַמַּיִם מִתַּחַת הַשָּׁמַיִם אֶל־מָקוֹם אֶחָד וְתֵרָאֶה הַיַּבָּשָׁה, Gen. 1. v. 9. Α. Σ. συστήτω... *conſiſtant*... Alii, *confluant aquæ de ſub cœlo*, ſive aëre; *ad locum unum*, centrum verſùs ſcil. globi aquatici, ſeu terreſtris... *ut*, motu expulſa circulari, emerſaque, *appareat arida*... Vide noſtrum de æſtu marino ſyſtema.

PIEL קִוָּה, Lxx. ὑπομένω, Lxx. Sym. ἀναμένω, Sym. προσδέχομαι, Lxx. προσδοκάω, περιμένω, ἐλπίζω.... Vulg. & alii, *ſuſtineo, exſpecto, ſedulò, avide, anxie*... *exſpecto, ſpero*... Lxx. item, πείθομαι *confido*, πεποιθώς εἰμι *confiſus ſum*, ἐγγίζω *appropinquo*... Conſtruitur cum dativo & accuſat. & præpoſit. אֶל־...

Praet. 3. p. ſ. f. קִוְּתָה *exſpectat*... 1. p. ſ. c. קִוִּיתִי יְהוָה קִוְּתָה נַפְשִׁי וְלִדְבָרוֹ הוֹחָלְתִּי, Pſal. 129. Hebr. 130. v. 5. *exſpecto Dominum, exſpectat anima mea, Verbum ſcilicet ejus opperior*,... Confer Gen. 49. v. 18. Cum præf. וְקִוִּיתִי *& præſtolabor*,... Cum affix. קִוִּיתִיךָ *exſpectavi te*, m. 3. p. plur. c. קִוּוּ *exſpectârunt*... 2. p. plur. m. cum præfix. וְקִוִּיתֶם *& exſpectâſtis*... 1. p. plur. c. Iſai. 25. v. 9. *dicetur in tempore illo* (quo ſcil. *faciet Dominus exercituum omnibus populis convivium*... *in monte hoc*... quo *auferet ſpeciem denſiſſimi veli*... *veli*, inquam, *expanſi ſuper omnes gentes*... *in monte hoc*..., quo denique *ſorbebit mortem iſtam ſempiternam*...) הִנֵּה אֱלֹהֵינוּ זֶה קִוִּינוּ לוֹ וְיוֹשִׁיעֵנוּ זֶה יְהוָה קִוִּינוּ *ecce Deus noſter, hic, quem exſpectabamus ut ſervaret nos; ecce hic Jehováh, quem exſpectabamus*... Conf. Gen. 49. v. 18. Cum affix. קִוִּינוּךָ *exſpectamus te*, m. Cum præf. & affix. ־נוּ (י) in (ֻ) ad euphoniam correpto, שֶׁקִּוִּינֻהוּ *quem exſpectabamus*.

Infin. ex forma (י), קַוֹּה *exſpectando exſpectavi Dominum*... i. e. (totâ die...) conſolationem à Domino in anguſtia mea in monte Oliveti, Matth. 26. v. 36. &c. Nam Chriſtum hîc loqui patet ex Hebr. 10. v. 5. & ex forma atque ſerie ſermonis, in qua omnes ſententiæ inter ſe cohærent, ut facilè appareat ab uno eodemque iſta omnia dici, excepto ℣. 5. ubi fideles introducuntur loquentes. Piſcat. Geminatio Verbi notat diligentiam, & vehementiam, & tolerantiam, ſive

Digitized by Google

patientiam, & constantiam .... Muis. Vide Gram. Hebr. tom. 1. p. 536. can. VI. Hebræi dicunt: *Qui oravit, & non est exauditus, iterum oret.* Muis. Ex forma (-), קַוֵּה *exspectare* ...

IMPER. 2. p. s. m. קַוֵּה *exspecta* ... Cum præf. וְקַוֵּה *& exspecta* ...

FUT. 3. p. s. m. יְקַוֶּה *exspectabit* ... Cum syncopa, vide Gram. Hebr. tom. 1. p. 296. יְקַו *exspectet* ... Cum præf. וַיְקַו *& exspectavit* ... 1. p. s. c. אֲקַוֶּה *exspectabo* ... Cum præfix. וַאֲקַוֶּה *& exspectabo* ... וָאֲקַוֶּה *& exspectavi* ... 3. p. pl. m. יְקַוּוּ *exspectabunt* ... 1. p. plur. c. נְקַוֶּה לָאוֹר וְהִנֵּה חֹשֶׁךְ, Isai. 59. v. 9. *exspectabamus lucem, & ecce tenebræ; splendores, & in caliginibus ambulamus. Palpamus sicut cæci parietem* ... Pendemus animis dubii, nec causam cur Deus nos deserat cernimus, licèt manifestissima sit. For. Allusum videtur ad Deut. 28. v. 19. *percutiet te amentiâ & cæcitate*, &c. Synops. Cum præfix. וַנְּקַוֶּה *& exspectabimus* ...

קוח QAL. Lxx. ἀναλαμβάνω ... Vulg. & alii, *accipio, suscipio, sumo, resumo, fero* ...

PRAET. 3. p. s. m. קָח, Ezech. 17. v. 5. O. καὶ ἔθηκεν ... *& posuit* ... Vulg. quidam, *ut firmaret* ... ex Arab. קאח, à קיח *maturatus, digestus ... fuit.* Alii, *tulit* ... Cum affix. קָחָם, Ose. 11. v. 3. *accepit ea* ... vide לָקַח, col. 1004.

קַח ... vide supra פְּקַח־קוֹחַ, col. 1900.

קוט QAL. Gr. κοτέω *tædio afficior*, sive *irascor*, vel *æstuo irâ, quam diu pressi sub pectore* .... κοτέω *invideo*, Robertf. Hinc & κότος *ira vetus* ... *vindictæ occasionem quærens* ... plus est quàm ὀργή, χόλος, μῆνις. Scap. ... κῆδος *cura, solicitudo, mœror, luctus, molestia, ærumna, damnum* ... κήδομαι *solicitus sum* ... per metath. ὀχθέω, ὀχθίζω ... Lxx. προσοχθίζω, Aq. Sym. δυσαρεστέω ... Vulg. & alii, *offendo, offensus, infensus sum, tædium molestiamque capio, cum tædio fero* ... *non hilariter affectus sum, implacidè me habeo, offenso sum animo* ... *fastidio sum*, vel *habeo, abominor* ... Alii item, *litigo, contendo* ... *frustror, succidor* ... Construitur nonnunquam cum præposit. ב ...

FUT. 3. p. s. m. ex forma (ו), אֲשֶׁר־יָקוֹט כִּסְלוֹ, Job. 8. v. 14. O. ἀοίκητος γὰρ αὐτοῦ ἔσται ὁ οἶκος ... *inhabitabilis enim erit ejus domus* ... Vulg. & alii, *non ei placebit vecordia sua* ... Alii, *cujus hypocritæ spes frustrabitur* ... *cujus fiducia succidetur, frangetur, auferetur* ... auferetur, *inquam*, sicut *araneæ tela* ... 1. p. s. c. Psal. 94. Hebr. 95. v. 10. *Quadraginta annos* (hæc verba ad versum præcedentem referuntur Heb. 3. v. 9. at Græcus & Latinus cum Hebræo ad sequentia referunt. Mu.) אָקוּט בְּדוֹר *litigavi, rixatus sum cum generatione hac*, Pagn. Vatabl. .. *quorum generis ego pertæsus* ... Ca. Antiqua versio Latina, *proximus fui generationi huic* ... à קוט Arab. ex quo קוטט Arab. in II. Conjug. *propinquo gressu fuit, properavit, peragravit* regionem ...

NIPHAL נָקוֹט, Lxx. προσοχθίζω, κόπτομαι, κάμνω ... Vulg. & alii, *offendo, offensus, infensus sum, tædium molestiamque capio, cum tædio fero* ... *fastidio sum*, vel *habeo* ... *gravor, vexor, fatigor*, (*ipse mihi displiceo*,) *lassesco, fatisco* ... *deficio* ... Construitur cum præposit. ב ...

PRAET. 3. p. s. f. ex forma defectivorum ע, quæ interdum mutant (-) primæ radicalis in (·), tolluntque daghésch ex tertia radicali, accelerandæ & allevandæ pronuntiationis gratiâ ... Vel potiùs est 3. p. s. f. præteriti Qal Verbi נקט Hebræis inusitati, sed Chaldæis *tædio, fastidio fuit, tædio affecit, afflixit* ... Vide Gram. Hebr. tom. 1. pp. 219. c. 1. & 253. c. 1. .. נָקְטָה נַפְשִׁי בְּחַיָּי, Job. 10. v. 1. *Tædet animam meam vita mea* ... Ca. Cocc. *excisa est anima mea in vita mea.* Pagn. Vatabl. Alii, *succisa est anima mea ob vitam meam* ... Quidam, *sufficit animæ meæ*, sive *mihi, de vita mea*, i. e. satis jam vixi ... à קטט Arab. *sufficit, satis est* ... unde cum affix. קטך *qáttonka*, & cum ב τοῦ tesdid, seu daghésch hisce in linguis resolutivo קטנך *qátnonka, sufficit tibi, satis tibi* ... 3. p. pl. c. cum præf. וְנָקֹטּוּ *& tædio, fasti-*

Digitized by Google

dio... erunt, vel *sese ipsi habebunt*... Ezech. 6. v. 9. ubi daghésch in ט, præcedente hhólem, quasi ex forma defectivorum ע, ex terminatione scil. hhólem, vide Gram. Heb. t. 1. p. 219. c. 2... 2. p. plur. m. cum præf. & duplici hhólem, vide Gram. Hebr. t. 1. p. 253. c. 2. Ezech. 20. v. 43. *recordabimini ibi*... (ubi, conversi quæretis Dominum Deum vestrum & David, i. e. Targ. משיחא בר דוד *Christum filium David, regem vestrum*... vide Hos. 3. v. 5.) ונקטתם בפניכם, O. καὶ κόψεσθε τὰ πρόσωπα ὑμῶν... A. δυσαρεστήσετε... Θ. προσοχθιεῖτε... Lxx. & *percutietis* (Arab. ותשונו *watascbongjgjouna*, *dilaniabitis*) *facies vestras*... Aq. Vulg. & alii, *displicebitis vobis in conspectu vestro*... Theod. & alii, *succisione dignos reputabitis vos in faciebus vestris*, i. e. in vobis ipsis...

HITHPAEL ex forma (-), התקטט, Lxx. ἐκτήκομαι, Vulg. & alii, *tabesco*, *tædio*, *fastidiove ipse me torqueo*... *rixor*...

Fut. 3. p. s. m. in pausa, quare τὸ (-) in (·) mutatur, ובתקוממיה אתקוטט & *cum sistentibus se*, sive *insurgentibus contra te rixabar*... Psal. 138. Hebr. 139. v. 21. ubi, in Benoni Hithpaël plur. m. cum præf. & affix. ex Verbo קום *insurrexit*... τὸ ב afficitur τῷ (·) τοῦ ם characteristici exclusi, ne quatuor literæ serviles sese immediatè consequantur... Cum præf. & ה paragog. in pausa, Psal. 118. Hebr. 119. v. 158. *vidi perfidos* ואתקוטטה & *tædio affectus sum*... *ipse me fastidio torquebam*, *excruciabam*... Targ. ואתגרית עמהון & *litigabam*, *contendebam cum eis*...

קול m. Lxx. Aq. Sym. Theod. φωνή, Lxx. ᾠδή, λόγος, κήρυγμα, Sym. ἦχος, ψόφος, Aq. Sym. Theod. βροντή, Sym. σύγκρουσις... Vulg. & alii, *vox*, *vocabulum*, *verbum*, *rumor*, *fama*, *canticum*, *cantio*, *cantilena*, *carmen*, *sermo*, *oratio*, *verba*... *dictum*, *edictum præconis voce factum*, *præconium*, *idipsum*, *quod per præconem edicitur & promulgatur*... *ipse præco*, *nuncius*... *sonus*, *sonitus*, *strepitus*, *crepitus*, *tonitrus*, vel *tonitru*... *collisio*, *concussio*, *fragor*... Lxx. Item, θηρίον *fera*, *bestia*, θυμὸς *furor*, ἐντολὴ *præceptum*, δοῦλος *servus*... Verbaliter, σημαίνω *significo*... In hisce phrasibus, קול שיר רחים ὀσμὴ μύρου, *odor unguenti*, ויעבירו קול במחנה φωνῶ, *vocem edo*...., Exod. 36. v. 6. O. καὶ ἐκήρυξαν ἐν τῇ παρεμβολῇ.... *jussitque præconem pronuntiare in castris*... Vulg. (*jussit ergo Moyses*) *præconis voce cantari*, Alii, & *transire fecerunt vocem per castra*... קול נתנו שחקים, Psal. 76. Hebr. 77. v. 18. O. φωνὴν ἔδωκαν αἱ νεφέλαι Vulg. *vocem dederunt nubes*. Alii, *sonum* (*fragorem tonitru*, quod *vox* κατ' ἐξοχὴν dicitur, Mu.) *ediderunt nubes superiores*, *æthereæ*... Psal. 103. Hebr. 104. v. 12. *ex frondibus* יתנו־קול *edunt garrulum cantum*... *aves*, ויתנו־קול ביהודה, 2. Paral. 24. v. 9. O. καὶ ἐκηρύξατωσαν ἐν Ἰούδᾳ... *jubeantque per præconem pronuntiari in Juda*... Vulg. & *prædicatum est in Juda*... & *jusserunt præconem pronuntiare in Juda*... ויעבר־קול, 2. Paral. 36. v. 22. O. καὶ παρήγγειλε κηρύξαι... & *jussit præconem pronuntiare*.... ישמיעו ויעבירו קול, Nehem. 8. v. 15. O. καὶ ὅπως σημάνωσι σάλπιγξιν... & *ut significent tubis*.... Alii, *ut audiri transireque facerent vocem* præconis, divulgarent... יפה קול, Ezech. 33. v. 32. O. ἡδυφώνου *dulcisoni*... Vulg. *suavi dulcique sono*... Alii, (& *ecce tu es eis cantio veluti organorum*) *sono suavis*, *perito* scil. *pulsante*, ולא יאמין כי־קול שופר, Job. 39. v. 24. O. καὶ οὐ μὴ πιστεύσῃ, ἕως ἂν σημάνῃ σάλπιγξ... *nec credet donec signum dederit tuba*... Vulg. *nec reputat tubæ sonare clangorem*... Alii cum Syr. Arab. *nec formidat vocem tubæ*... Alii, *neque consistit firmus* (Quidam, *fidus* equus) *cùm sonus tubæ*, sub. *editur*, vel *auditur*, vel *resonat*... Jun. Tremell. Deod. Boot. Be. Hebr... קול קורא, Isai. 40. v. 3. *vox clamans*, *resonans*, *in deserto*... קול דמי, Gen. 4. v. 10. *resonat vox sanguinis fratris tui*, *qui clamat ad me de terra*. Cum præfix. וקול, וקֹל, & *vox*, *sonus*... Cum (ו) τῷ (:) notato, quo notari solet ante voces monosyllabas... Vide Gram. Hebr. t. 1. p. 385. c. 2. Job. 4. v. 16. *stabat* spiritus, *nec formam ejus discernebam*; *spectrum*, quod erat *coram oculis meis* דממה וקול אשמע, Quidam

Digitized by Google

ex usu Arabico, legendo scil. דִּמְמָה pro דְּמָמָה, *celeriter incessit; & vocem audivi* dicentem: *nunquid homo præ Deo justificabitur?* חֲקֹל, וְחֲקֹל, חֲקֹל... *vox* וְקֹל *& vox* ... בְּקוֹל *voce, ad vocem*... וּבְקוֹל *& voce*... כְּקוֹל *sicut vox, sonus*... לְקוֹל *voci, ad vocem* ... לְקוֹל תִּתּוֹ, Jerem. 10. v. 13. *ad dare eum vocem* (i. e. simul ac edit vocem suam) *copia aquarum in cælo* congregari, sive congregata cernitur; *postquam* scil. *ascendere fecerit vapores ab extremo terræ*... מִקּוֹל *à strepitu, sono, propter vocem, à voce*.... Cum affix. וַיִּתֵּן אֶת־קֹלוֹ בִּבְכִי, Gen. 45. v. 2. Vulg. *elevavitque vocem (suam) cum fletu* ... Cum (ו) in penultima, קוֹלוֹ *vox ejus, sua*, m. וַתִּשָּׂא אֶת־קֹלָהּ, Gen. 21. v. 16. O. ἀναβοῆσαν τὸ παιδίον ... *exclamans autem puer* ... puer pro matre... Vulg. & alii, *levavit vocem suam & flevit*, ploravit elatâ voce. Cum (ו) in penult. Prov. 8. v. 1. *nonne Sapientia* (Christus...) *clamat; nonne intelligentia* (*Spiritus Patris... qui loquitur per*... Matth. 10. v. 20.) תִּתֵּן קוֹלָהּ *dat vocem suam?* O... σοὶ ὑπακούσῃ. *Sapientia* hæc est hypostatica, sive personalis, nempe Filius Dei, sive Christus. Id multa probant. Primùm, quòd multa ei tribuuntur prædicata personalia; v. g. 1°. Subsistentia, dicitur enim ℣. 30. fuisse *apud*, sive *juxta* Deum: quod de λόγῳ dicitur Joan. 1. v. 1. ubi huc alludi videtur; de attributo autem non dicitur. 2°. Modus subsistentiæ communicatæ, nempe *generatio*, vv. 22. 24. 25. Dicitur Deus *possedisse*, sive *acquisivisse*, eam v. 22. non certè per modum creationis, ut Psal. 103. Heb. 104. v. 24...nec per modum gratiosæ separationis & adoptionis, vel recreationis, ut Deut. 32. v. 6. Psal. 73. Heb. 74. v. 2...sed per modum generationis, ut Gen. 4. v. 1. (i. æquè consubstantialis ...) neque enim alius Deo ascribitur acquirendi modus. 3°. Affectiones & effectus personales. Quales sunt, habere *potentiam*, v. 14. *mea est potentia*. Si autem *sapientia & potentia* essent attributa Dei, confusio sane fieret attributorum, & *potentia sapientiæ* velut subjecta videretur.

Item, habere *consilium* & solertiam, vv. 12. 14. Item, *amare amantes se*, v. 17. & magistratus instituere & dirigere, vv. 15. 16. Item, creare, v. 30. Eram apud eum אָמוֹן, i. e. *artifex*, vel *opifex*, ut vox sumitur Jerem. 46. v. 25. & cap. 52. v. 15. Nah. 3. v. 8. (hisce in locis אָמוֹן significatio haud clara... potest idem esse ac אָמָּן *opifex*... Cant. 7. v. 1.) &, *clamitare* ... vv. 1. 4. nec vocem tantùm habere, sed *labia*, etiam *guttur, meditationem, disciplinam*... v. 6... Item, *lusisse coram patre & coram hominibus*, vv. 30. 31. (quo significat delicias, quas Christus in carne manifestatus fecit Deo & nobis). Item, *filios* habere, v. 32. *domum ædificare*, Prov. 9. v. 1. & *convivium apparare*, & *puellas emittere*, & convivas invitare, ibid. vv. 2. 3... Quæ omnia Christo apprimè congruunt; qui exstruit domum suam, nempe Ecclesiam, Matth. 16. v. 18. Joan. 14. v. 2. ... 1. Tim. 3. v. 15. qui convivum parat, & invitat... Isai. 25. v. 6. & cap. 55. v. 1... Porrò, distinguuntur h. l. Sapientia communicans, & ἀρχέτυπος, & sapientia communicanda, & ἔκτυπος, quæ ab illa discenda est. Illius ὑπεροχή, attributa & effecta hîc exponuntur. Illa est informatrix nostra, quæ clamat, & commendat doctrinam suam, & invitat nos ut discamus hanc, *astutiam*, sive sapientiam, v. 5... 2°. Probatur ex loco parallelo Prov. 1. v. 20. &c. ubi pariter sapientia hypostatica intelligitur... Vide plura in Synops... Prov. 1. v. 20. *Sapientiæ*, (in plurali, pro *summa Sapientia*, hypostatica scil. sive Christus, vide mox supra;) *foris prædicabit: in plateis* תִּתֵּן קוֹלָהּ, O. παρρησίαν ἄγει *liberè & ingenuè, planèque (agit) dicit*. (Conf. Psal. 49. Hebr. 50. v. 3.) Alii, *dabit vocem*... Cum præf. & affix. וְקוֹלוֹ, בְּקוֹלוֹ, וְקוֹלָהּ *& vox (sonus...) ejus*, m.—f. בְּקוֹלוֹ *voci ejus, vocem suam*... m. בְּקוֹלָהּ, וּבְקוֹלוֹ *voci ejus*... f. בְּקוֹלָהּ, וּבְקוֹלוֹ *& voci ejus*... m. קֹלֶךָ, & cum (ו) in penult. ac in pausa, quare (◌) ante affix. קוֹלֵךְ *vocem tuam*... m. קוֹלָךְ *vox tua*... f. In pausa, בְּקוֹלָךְ *voci tuæ*... m. בְּקוֹלֶךָ *vocem tuam*...

f. קוֹלֵךְ *an vox tua*... m. In pausa, unde (ָ) ante ה affix. לְקֹלֶךָ, לְקוֹלֶךָ *voci tua*... m. — f. קוֹלִי *vox mea*... c. וְקוֹלִי & *vox mea*... c. בְּקוֹלִי, בְּקֹלִי *voce mea*... c. וּבְקוֹלִי & *voci mea*... c. לְקוֹלִי *voci mea*... c. תִּלְקוֹלִי & *voci mea*... c. קוֹלָם *vocem suam*, *vox eorum*... c. בְּקוֹלָם *voci eorum*... לְקֹלָם *ad vocem eorum*... מִקּוֹלָם *à voce eorum*... קוֹלָן *vocem suam*, *earum*... קוֹלְכֶם *vocem vestram*... m. בְּקֹלְכֶם *voci vestri*... m. קֹלֵנוּ *vocem nostram*... c. בְּקֹלֵנוּ, בְּקוֹלֵנוּ *vocem nostram*... c. Plur. ex terminatione femin. קֹלֹת, קוֹלוֹת, קוֹלוֹת *soni*, *voces*, *tonitrua*... Cum præf. הַקֹּלוֹת *soni illi*, *sonos illos*... הַקֹּלֹת & *sonos*.... מִקֹּלוֹת מַיִם רַבִּים, Psal. 92. Hebr. 93. v. 4. *ex sonitibus*, sive *sonitu aquarum multarum mirabiles fluctus maris*, *mirabilis ex celsitudine Dominus*... Rad. קול, in Præterito קאל Arab. *dixit*, *pronuntiavit*... Hinc καλέω *voco*, καλφάω *vociferando perstrepo*, *garrio*, *more graculorum*.... κέλω... *jubeo*, κλαίω *fleo voce editâ & sonorâ*, κλέω *laudo*... Robertſ. per metatheſ. Gr. λέγω *dico*, Lat. *loquor*...

קוֹלָיָה Maſſ. *Qôlâiâh*, Vulg. *Colaia*, nomen propr. 1°. viri, Nehem. 11. v. 7. 2°. patris Achab, Jerem. 29. v. 21. ubi Vulg. *Colia*... Etym. *vox-Domini*, à קוֹל *vox*, & יָה *Dominus*...

קוּם QAL. Lxx. Aq. Sym. Theod. ἀνίσταμαι, ἐξανίσταμαι, Lxx. ἐξανίστημι, ἐξανίσταμαι, ἀνατέλλω, Lxx. Aq. ἐπανίσταμαι, ἐπανίσταμαι, Lxx. ἐγείρομαι, ἐξεγείρομαι, ἐπεγείρομαι, Lxx. ἵστημι, μένω, ὑφίσταμαι, Sym. παρίσταμαι, Lxx. Aq. Sym. Theod. ἀνθίσταμαι, Lxx. καθίσταμαι, ἀντικαθίσταμαι.... Lxx. Aq. ἀμβλυώττω... Vulg. & alii, *surgo*, *exsurgo*, *assurgo*, *emineo*, *orior*, *exorior*, *insurgo*... *expergiscor*, *è somno*, *à mortuis excitor*, *exsuscitor*, *exstruor*, *sto*, *consisto*, *quiesco*, *maneo*, *permaneo*, *subsisto*, *exsto*, *substituor*, *sufficior*, *adsto*, *præsto sum*, *assisto*, *insisto*, *insto*, *obsisto*, *resisto*, *ipse me oppono*, *adversùs insisto*, *sto contra*... *cæcutio*, *caligo*, *allucinor*, *sum lusciosus*, *non cerno acutùm*, *hebetem habeo aciem oculorum*... Lxx. item, ἀναπηδάω *subsilio*, *sursum salio*, εἰμί, γίνομαι, *sum*, *fio*, ἥκω *venio*, προφθάνω *prævenio*, εἰσέρχομαι *ingredior*, ἐτάζω *examen*, *inquisitionem facio*, ἐκδικέω *vindico*, τίω *punio*, *solvo*... *pendo*, *æstimo*... κυρόω *ratum habeo*, *facio*... μισέω *odio habeo*, *odio persequor*, συνάγω *congrego*, πτοέω *terreo*, φωτίζω *luceo*... Substantivè, ἀνάστασις *resurrectio*, τόπος *locus*, δικαιοσύνη *justitia*... Sæpiùs construitur cum præpoſit. מ, עַל, אֶל, ל, ב.

PRAET. 3. p. ſ. m. קָם מִלִּפְנֵי מִזְבַּח, 3. Reg. 8. v. 54. *surrexit* Salomon à genibus pronis (uti erat) ſupplex, ſimiliſque roganti... *ante altare Domini*... Cum præf. וְקָם & *surrexit*, *surget*... Cum (ָ) ſub (ו) ob accentum regium, vide Gram. Heb. tom. 1. p. 385. c. 2. כִּי שֶׁבַע יִפּוֹל צַדִּיק וָקָם וּרְשָׁעִים יִכָּשְׁלוּ בְרָעָה, Proverb. 24. v. 16. *septies quidem cadit justus*, ſive *adversis premitur*; *sed resurgit*: *impii verò in ruinam corruunt*, ſeu *in malo succumbunt*... Simile proverbium Hebræorum, *septem foveæ pacifico*, (ſupple, *struuntur*, *quas evadit*,) *at una operanti malum*, ſupple, *sufficit*: ſtatim ruit. Similis ſententia Pſal. 34. & 37. Grot... Mutato וְ (ו) ex Arabiſmo in א, quod aliis in linguis videtur epentheticum, vide Gram. Hebr. t. 1. p. 248. c. 1. וְקָאם שָׁאוֹן בְּעַמֶּךָ, Hoſ. 10. v. 14. Vulg. *consurget tumultus*, Alii, *sonitus*... bellicus, bellum... Cocc. & *surget*, orietur, *vastitas in populis tuis*... 3. p. ſ. f. קָמָה *surgebat*, *insurgit*, *constabat*... וְלֹא־קָמָה עוֹד רוּחַ בְּאִישׁ, Joſ. 2. v. 11. *nec mansit ampliùs animus in ullo*... וְעֵינָיו קָמָה, 1. Reg. 4. v. 15. Ο. καὶ οἱ ὀφθαλμοὶ αὐτοῦ ἐπανέστησαν.... ἄλλος, ἐβαρύνθησαν... Lxx. & alii, & *oculi ejus steterant*... (ſive *stabant*, i. e. non ampliùs ſeſe movebant, ad radium ſcil. opticum recipiendum emittendumve, quo deficiente, cæcum, ſeſe nobis obvium dantem, vel longiſſimè à nobis diſtantem, agnoſcimus... vide quæ dicuntur ad 3. p. plur. c.) alius, *defessi*, *exhausti*... *erant*... Vulg. & alii, *caligaverant*... τὸ porrò קָמָה ſingularis numeri cum nomine plurali junctum diſtributionem innuit... Vide Gram. Hebr. t. 1. p. 550. *oculi ejus stabat*, h. e. uterque ocu-

Digitized by Google

lus ſtabat... Eſt potiùs Arabiſmus, quo verbum ſingulare femininum cum nomine plurali, etiam maſculino, elegantiùs uſurpatur, vide Breves Arabicæ linguæ Inſtitutiones Phil. Gadagnoli, pp. 238. & 239.... unde Græci, ἔςιν οἵτινες τρέχουσι... Galli, *il y en a qui courent*... Cum præf. וְקָמָה *& perſtabit, ſtabile erit*... 2. p. ſ. m. קַמְתָּ *ſurrexiſti*... Cum præfix. quare accentus à penultima ad ultimam ſyllabam deſcendit, vide Gram. Hebr. tom. 2. p. 310. c. 1. וְקַמְתָּ *& ſurges*... 1. p. ſ. c. קַמְתִּי, & in pauſa, unde תִּ (-) in (-) mutatur, קָמְתִּי *ſurrexi*... Cum præf. unde accentus in ultima, ut mox ſupra, וְקַמְתִּי *& ſurgam*... Jud. 5. v. 7. *ceſſaverant pagi in Iſraël, ceſſaverant*, inquam, habitari; *uſque* שַׁקַּמְתִּי *dum ſurgerem Debbora, dum ſurgerem*, inquam, *mater Iſraëli* futura... 3. p. plur. c. קָמוּ *ſurrexerunt*... כִּי־קָמוּ עֵינָיו מִשֵּׂיבוֹ, 3. Reg. 14. v. 4. O. καὶ ἠμβλυώνσαν οἱ ὀφθαλμοὶ αὐτοῦ ἀπὸ τοῦ γήρως αὐτοῦ. O. ἄλλως, καὶ οἱ ὀφθαλμοὶ αὐτοῦ ἠμβλυώπουν τοῦ ἰδεῖν... Lxx. Hexapl. *& caligabant oculi ejus præ ſenio ejus.* Lxx. aliter, *& oculi ejus caligabant ad videndum*... Vulg. & alii, *quia caligaverant oculi ejus præ ſenectute.* Alii, *obriguerant*.... *torpebant*.... *hebetes erant*... *exſtabant*... Quidam, *ſtabant oculi ejus præ canitie*... i. e. nullo jam recto movebantur muſculo, nec ad ſuperiora levatore, vel ſuperbo... nec ad inferiora demiſſore, vel humili... nec ad naſum adductore, vel biboſo... nec ad parvum oculi angulum abductore, vel indignatore... nec obliquis... nec denique ad radium opticum recipiendum emittendumve... vide quæ dicta ſunt ad 3. p. ſ. f. cæci ſunt, quorum palpebræ ad manum ob oculos agitatam ſtant immobiles... ſic equi... probantur. Cum præf. quare accentus à penult. ad ult. deſcendit, (ſæpè tamen remanet,) vide Gram. Hebr. t. 2. p. 310. c. 1. וְקָמוּ, וְקָמוּ *& exſurgent, ſtabunt, ſtabilis erunt*... 2. p. plur. m. קַמְתֶּם *ſurrexiſtis*... 1. p. plur. c. וְקַמְנוּ *& nos ſtamus*...

Ben. plur. m. קָמִים *inſurgunt*... Cum præfixo הַ, relativum exprimente, vide Gram. Hebr. tom. 1. p. 422. can. II. הַקָּמִים, ex forma hhólem, vide eand. p. 250. c. 1. הַקּוֹמִים *qui inſurgunt*... Excluſo ה articulo, בַּקָּמִים *in inſurgentes*... Cum affix. קָמָיו *inſurgentes in eum*... קָמֶיךָ *inſurgentes in te*... m. קָמַי, & in pauſa, unde ־ַ (-) in (-) mutatum, קָמָי *inſurgentes in me*... c. Cum præf. & affix. וּמִקָּמַי *& ab inſurgentibus in me*... c. בְּקָמֵיהֶם *in inſurgentes in eos*... קָמֵינוּ *inſurgentes in nos*...

Infin. קוּם *ſurgere*.... Ex forma hhólem, קוֹם *ſurgendo*... Cum præfix. בְּקוּם *in ſurgendo*... וּבְקוּם *& in inſurgendo*... לָקוּם *ſurgere, conſiſtere*... Cum aff. חַכּוּ־לִי נְאֻם־יְהוָה לְיוֹם קוּמִי לְעַד... Soph. 3. v. 8. O. ὑπόμεινόν με, λέγει κύριος, εἰς ἡμέραν ἀναστάσεώς μου εἰς μαρτύριον... Lxx. in ſing. *exſpecta me, dicit Dominus, in diem reſurrectionis meæ in teſtimonium*... veræ ſcil. miſſionis... Confer Zach. 2. v. 11. Dan. 9. v. 26... Vulg. *in futurum*... Alii, *exſpectate me, dicit Dominus*, (*Jehovâh*,) *ad diem illum*, quo *reſurgam in perpetuum*, i. e. jam non moriturus... Confer Epiſt. ad Rom. 6. v. 9. Cum præf. & affix. בְּקוּמוֹ לַעֲרֹץ הָאָרֶץ, Iſai. 2. vv. 19. 21. *cùm ſurrexerit* Chriſtus Dominus *ad terendam τὴν terram*. Παρονομασία... *Ad terendam*, i. e. *regendam in virga* ſcil. *ferrea*... בְּשֵׁבֶט בַּרְזֶל... Confer Pſal. 2. v. 9. utrobique de martyrum tormentis agitur; uti & Pſal. 109. Hebr. 110. v. 6... ultimo ἐπιφωνήματι, de Innocentium capitum confractione, ex qua, v. 7. ipſe Chriſtus, fugâ in Ægyptum, (de torrente in via bibiturus,) caput erat ſublaturus... וּבְקוּמָהּ, mutato ad euphoniam וּ (ו) in (-), וּבְקָמָהּ *aut, cùm ſurgeret ipſa* וּבְקוּמֶךָ *& cùm ſurrexeris*... Pſal. 138. Hebr. 139. v. 2. *tu cognoviſti* שִׁבְתִּי וְקוּמִי, ubi, quando, ad quid... *eſſem ego ſeſſurus ſurrecturuſve*...

Imper. 2. p. ſ. m. קוּם, וּ (ו) in (-) mutato, קָם, cum ה paragog. קוּמָה *ſurge*. Cum præf. וְקוּם *& ſurge*... Cum præf. & ה paragog. וְקוּמָה *& ſurge*... 2. p. ſ. f. קוּמִי *ſurge*... 2. p. plur. m. קוּמוּ, וּ (ו) in (-) correpto, קֻמוּ *ſurgite*... Cum præf. וְקוּמוּ

Digitized by Google

& surgite... 2. p. plur. f. ex forma hhólem, קֹמְנָה *surgite*...

Fut. 3. p. s. m. יָקוּם *surget, stabit, stabilis erit, manebit, permanebit*... מִי יָקוּם יַעֲקֹב, Amos 7. vv. 2. 5. *quis; qualis, quantus ... subsistet, aut superarit.... Jacob?* וּמִצָּהֳרַיִם יָקוּם חָלֶד, Job. 11. v. 17. *& præ meridie surget* (splendebit) *senecta viror*, ex usu Arabico; *qui tenebrescebas; sicut mane*, aurora... *eris*... וּ (ו) in (ָ) correpto, יָקֹם *surgat*... Cum præf. וַיָּקָם, & mutato וּ (ו) in (ָ hhatouph) ob accentum propter concursum ab ultima ad penultimam retractum, vide Gram. Heb. tom. 2. p. 308. וַיָּקָם *& surget*... sic ob (ו) convertens, vide eand. p. 309. וַיָּקָם יְהוֹרָם עַל־מַמְלֶכֶת אָבִיו *& surrexit Joram in regno patris sui... sed ut*... 3. p. s. f. תָּקוּם *surget*... Mutato וּ (ו) in (ָ hhatouph) propter accentum ob (ו) convertens ab ultima ad penultimam retractum, vide Gram. Hebr. tom. 2. p. 309. וַתָּקָם *& surrexit*... 2. p. s. m. תָּקוּם *surges*... 1. p. s. c. אָקוּם *surgam*.... Correpto וּ (ו) in (ֻ) ob (ו) fortè conversivum, nec tamen retracto ab ultima ad penultimam accentu, וָאָקֻם, ac וּ (ו) cum accentu remanente, vide Gram. Hebr. t. 2. p. 310. c. 1. וָאָקוּם *& surrexi*... Cum ה paragog. אָקוּמָה *surgam*... Cum præf. & ה paragog. וְאָקוּמָה *& surgam*... 3. p. plur. m. יָקוּמוּ, & וּ (ו) in (ֻ) in penultima correpto, יָקֻמוּ *surgent*... Cum præf. וְיָקֻמוּ *& surgent* ... וַיָּקֻמוּ, *& surrexerunt*... Cum ן parag. יְקוּמוּן *surgent*... 2. p. plur. m. תָּקוּמוּ, & וּ (ו) in (ֻ) ad euphoniam correpto, תָּקֻמוּ *surgetis*... 1. p. plur. c. נָקוּם *surgemus*... Nehem. 2. v. 20. O. *καθαροὶ*... *puris* ... legebant נְקִיִּם, nom. plur. à sing. נָקִי. Cum præf. & ה parag. וְנָקוּמָה *tunc surgemus*...

PIEL ex forma perfecta, וּ (ו) secundâ radicali, mobili per (ְ) post (ָ) in (י) Arabicè mutato, vide Synops. instit. Arabicorum Alting. p. 10. n. (1.) vide & Gram. Hebr. tom. 1. p. 254. קִיֵּם, Lxx. *βεβαιόω*... Vulg. & alii, *stabilio, firmo, firmum, tutum reddo, confirmo*... apud Jurisconsultos, *præsto ut habere liceat ei, cui stipulatione & sponsione evictionis cautum est*...

Praet. 3. p. s. m. קִיֵּם *stabilivit*... 3. p. plur. c. קִיְּמוּ *statuerunt*...

Infin. cum præf. לְקַיֵּם עֲלֵיהֶם, Esth. 9. v. 21. *ad ratum faciendum super ipsis*.... q. d. ad stabiliendum ipsis dogma. Vide & vv. 27. 29. 31. 32. Cocc... O. Esth. 9. v. 29. *στερέωμα*... *firmamentum*.... לְקַיֵּם כָּל־דָּבָר, Ruth. 4. v. 7. *ad ratificandum omne verbum, quodvis negotium*... Vulg. *ut esset firma concessio, solvebat homo calceamentum suum, & dabat proximo suo*...

Imper. 2. p. s. m. cum affix. דָּלְפָה נַפְשִׁי מִתּוּגָה קַיְּמֵנִי כִּדְבָרֶךָ, Psal. 118. Hebr. 119. v. 28. O. *ἐνύσταξεν*... Vulg. & Arab. Æthiop. *dormitavit*... sed cùm Ambros. & Hilar. legant *stillavit*, constat veram lectionem fuisse, *ἔσταξεν*, quod facilè in *ἐνύσταξεν*, degeneravit, Hammondus... Guttis *stillat* sanguineis *corpus meum præ anxietate; suscita me* mortuum *secundum verbum tuum* ... Christus hic loquitur in agonia factus... Conf. Luc. 22. vv. 43. 44...

Fut. 1. p. s. c. cum præf. & ה parag. נִשְׁבַּעְתִּי וָאֲקַיֵּמָה, Psal. 118. Hebr. 119. v. 106. *juraveram* (*quod præstiti, implevi*...) *me observaturum judicia, jura, justitia tuæ... justa tua*... Muis.

PIEL, vel potiùs POEL ex forma quiescentium ע, קוֹמֵם, Lxx. *ἐξανίστημι*... Vulg. & alii, *excito, suscito, exurgere facio, surgere, stare... jubeo, cogo... erigo, statuo*... Lxx. item, *αἰώνιος εἰμι æternus sum*...

Fut. 3. p. s. m. עַמִּי לְאוֹיֵב יְקוֹמֵם, Mich. 2. v. 8. O. *ὁ λαός μου εἰς ἔχθραν ἀντέστη*.... Alex. *ἀντιπαρέστη*... *populus meus ob inimicitiam restitit*... Alex. *contra* me *stetit*.... Vulg. *populus meus in adversarium consurrexit*... Alii, *populus, qui heri meus, in inimicum insurrexit... in inimicum statuit me* ... Cocc. Isai. 58. v. 12. *per te exstruentur collapsa à sæculo*, מוֹסְדֵי דוֹר־וָדוֹר תְּקוֹמֵם *fundamentis generationis & generationis*, i. e. generationum æternarum, vel per omnes ætates... ea *stare facies*... 1. p. s. c. וְחָרְבוֹתָיו

Digitized by Google

הֲרֵבוֹתֶיהָ אֲקוֹמֵם, Isai. 44. v. 26. O. ἐξ τὰ ἔρημα αὐτῆς ἀνατελεῖ... Lxx. legebant in 3. p. plur. c. Praet. τῶ POAL, unde vertêre: *& deserta (vastata) illius suscitabuntur*... Vulg. *suscitabo*. Alii, *diruta ejus erigam*... 2. p. plur. c. in pausa, quare τὸ (-) loco τῶ (·) sub מ, יְקוֹמֵמוּ *reparant, instaurant*...

HIPHIL הֵקִים, Lxx. Aq. Sym. Theod. ἀνίστημι, Lxx. ἐξανίστημι, ἐγείρω, ἐξεγείρω, ἐπεγείρω, ἵστημι, ἐφίστημι, καθίστημι, ἀντικαθίστημι, διατίθημι, ποιέω, Aq. κυρόω... Vulg. & alii, *surgere facio, erigo, excito jacentem, exstruo... surgere jubeo, cogo, expello.... expergefacio, è somno, à mortuis excito... statuo, sisto, colloco, inhibeo... sisto aliquem, & ut præsto sit facio... constituo, substituo, præficio... contra statuo... dispono, compono ... fidem facio... autoritatem do, autoritate meâ comprobo, ratum habeo, facio*... Lxx. item, λαμβάνω *accipio*... κρατέω *teneo*... ἐμμένω *permaneo*... ἀντιλαμβάνομαι *auxilior* ... τηρέω *servo*...

Praet. 3. p. s. m. הֵקִים מִכִּסְאוֹתָם, Isai. 14. v. 9. *surgere*, inquam, *fecit* infernus de *soliis* (i. e. sepulchris, Pisc.) *suis omnes reges gentium*. Est prosopopœia, in qua mortui introducuntur cum dignitate, quam olim habuêre. Grot. מִי הֵקִים כָּל־אַפְסֵי־אָרֶץ, Proverb. 30. v. 4. *quis stabilivit omnes terminos terræ*, imò aquarum, ne transirent fines suos, aëre scil. circum undique comprimens...? Cum præf. וְהֵקִים *& suscitabit*... 2. p. s. m. cum præf. וַהֲקֵמֹתָ *& eriges*... Deut. 27. v. 2. ubi accentus à penult. ad ult. ob (ו) convertens descendit, vide Gram. Hebr. tom. 2. p. 310. c. 1. Cum affix. הֲקֵמֹתוֹ *stabilivisti eum*... Cum præf. & affix. וַהֲקֵמֹתוֹ *& suscitabis ipsum*... 1. p. s. c. הֲקִימֹתִי *statui*... Deficiente τῶ (י), הֲקֵמֹתִי *stabilivi*... Cum præf. וַהֲקִימֹתִי, & cum (·) absque (י) in antepenult. וַהֲקֵמֹתִי *& stabiliam*... 3. p. plur. c. הֵקִימוּ *statuerunt, erexerunt... quum pervenissent*... Cum præf. הֲקִימוּ *donec erigerent* ... 1. p. plur. c. cum præf. Mich. 5. v. 4. *& erit iste* (Messias, Drus.) *pax* nostra. *Assyrius tunc* (cum *Nemrodo*, i. e. Chaldæis...) *veniet in terram nostram; tuncque calcabit in ædibus nostris*, h. e. incedet, veniet in templum, verum adoraturus numen.... וַהֲקֵמֹנוּ עָלָיו שִׁבְעָה רֹעִים וּשְׁמֹנָה נְסִיכֵי אָדָם *constituemus super eum septem pastores, imò octo* (h. e. quàm plurimos, confer Ecclesi. 11. v. 2. quem ad locum alludit S. Ambrosius lib. 5. in Luc. cap. 6. post initium...) *principes, oleo unctos*... *ex hominibus plebeis*, quales erant apostoli ... *Qui* pastores *pascent*, gubernabunt, *terram Assur*, i. e. Assyriam, *in gladio*, quem scil. Christus venit *mittere*, Matth. 10. v. 34. *& terram Nemrod*, h. e. Babyloniam... *in gladiis suis*, earum... Ad martyrium videlicet incendentes, quod est regere *in virgâ ferreâ*... Confer Psal. 2. v. 9. Psal. 109. Hebr. 110. v. 6....

Bin. s. m. מֵקִים *stabiliens, erigens, suscitans*... In regimine, ob מ seq. vide Gram. Hebr. tom. 1. pp. 123. & 124. c. 1. formæ videlicet מַלְכִּי in מַלְכִּי־צֶדֶק *Melchisedek*, i. *rex justitiæ*, vide eand. pp. 125. 164. 258. c. 1... מְקִימִי מֵעָפָר דָּל, Psal. 112. Hebr. 113. v. 7. *excitans* (surgere faciens...) *de pulvere* (Chald. מִסְכֵּינָא, à simplici מִסְכֵּן *misqen*, Gal. *mesquin*) *parvum*, sive *tenuem, miserum*... Cum præf. וּמֵקִים *& erigens*... Cum affix. מְקִימָהּ *erigens eam*...

Infin. הָקִים, ex forma (-), הָקֵם, & cum (י) τῶ (-) indice, הָקִים... *erigere, erigendo stabilire*... Cum præf. לְהָקִים שֵׁם־הַמֵּת עַל־נַחֲלָתוֹ, Ruth. 4. vv. 5. 10. *ad suscitandum nomen mortui*, i. e. jus *in hæreditatem ipsius*... Non vocabit eum nomine proprio defuncti, sed vocabit eum defuncti filium & hæredem. Sic natus ex *Rutha* non dicebatur *Mahalon*, sed *Obed filius Mahalon*. Grot. Fag. Vatabl. Drus... וּלְהָקִים *& stabiliendo*... Cum affix. הֲקִימוֹ *stabilire se*... m. Cum præf. & aff. לַהֲקִימוֹ *ad erigendum eum*...

Imper. 2. p. s. m. הָקֵם *stabilito, erige*... Cum præf. וְהָקֵם *& suscita*... Cum præf. & affix. וַהֲקִימֵנִי *& exsuscita me* à mortuis ... Psal. 40. Hebr. 41. v. 11. 2. p. plur. m. הָקִימוּ *confirmate*...

Fut. 3. p. s. m. יָקִים *suscitabit, præstabit*,

Digitized by Google

erigent ... Ex forma (-), יָקֵם סְעָרָה לִדְמָמָה, Psal. 106. Hebr. 107. v. 29. *facit tempestatem consistere in lenem auram* ... Cocc. *sedat turbinem, ut sit tranquillitas* ... Vatabl. *convertebat procellam in malaciam* ... Pisc. Motos maris *componit* fluctus, *in quiete, & quiescunt* ... Cum præf. unde retracto ab ultima ad penultimam accentu תי (-) in (·) corripitur, vide Gram. Hebr. t. 2. p. 309. וַיָּקֶם *& erexit, excitavit, statuit, præstitit* ... Cum affix. יְקִימֵהוּ *suscitabit illum, stabiliet illud* ... יְקִימֶנָּה *præstabit illud* ... Cum præf. & affix. וַיְקִימֶהָ, Jos. 24. v. 26. Vulg. *posuitque eum* lapidem .... יְקִימְךָ *stabiliet te* ... m. Cum (·) absque (י), וַתְּקִמֵנִי *& statuit me* ... c. יְחַיֵּנוּ מִיֹּמָיִם בַּיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי יְקִמֵנוּ, Hos. 6. v. 2. *à duobus diebus*, sive *post biduum* Christus vitæ corporis restitutus *restituet nos vitæ* animæ ... scilicet, *die tertiâ* à mortuis suscitatus *suscitabit nos* à peccatis ... Confer Matth. 12. v. 40. 1. Corint. 15. v. 4 ... 2. p. f. m. תָּקִים *eriges, constitues* ... Cum præf. unde, retracto ab ultima ad penultimam accentu (-) in (·) ut supra, corripitur, vide Gram. Hebr. t. 2. p. 309. וַתָּקֶם *& stabilivisti* ... 1. p. f. c. אָקִים *stabiliam, suscitabo, erigam* ... Cum præf. & accentu in ultima remanente, ut fit in 1. p. sing. scil. vide Gram. Hebr. t. 2. p. 310. c. 1. וָאָקִים *& exsuscitavi* ... 3. p. plur. m. יָקִימוּ *erigent* ... Cum præf. וַיָּקִימוּ, Jos. 7. v. 26. Vulg. *congregaveruntque* ... Alii, *& erexerunt* .... Cum ן parag. ex Chaldaismo, vel potiùs ex Syriasmo, vide Gram. Ludov. *de Dieu*, p. 204 ... quare accentus à penultima ad ultimam descendit, unde & תי (י) תי (·) loco תי (-) afficitur, vide Gram. Heb. t. 1. p. 260 c. 2. יְקִימוּן *confirmârunt* ... 2. p. plur. m. תָּקִימוּ *erigetis* ... 2. p. plur. f. תְּקִימֶנָה *præstitistis* ...

HOPHAL הוּקַם, Lxx. ἵστημι, Vulg. & alii, *sto, consisto, constituor* ... *collocor* ...

PRAET. 3. p. f. m. הוּקַם אֶת־דִּבְרֵי יְהוֹנָדָב, Jerem. 35. v. 14. O. ἔστησαν ῥήματα υἱοὶ Ἰωναδάβ ... Lxx. Verbo activo pro passivo, plurali pro singulari; nomine item contrà singulari pro plurali lecto, vel accepto, *firmârunt verbum filii Jonadab* .... Vulg. *prævaluerunt sermones Jonadab* ... Alii, *confirmatum est unum* quodque *verborum Jonadab* ... Quidam, *præstitum est secundùm verba Jonadab* ... Cum (ֻ) & daghésch per legem æquivalentiæ loco תי (י), vide Gram. Hebr. tom. 1. p. 261. הַגֶּבֶר הֻקַּם עָל מְשִׁיחַ אֱלֹהֵי יַעֲקֹב, 2. Reg. 23. v. 1. O. ὁ ἀνὴρ (Alex. ὁ) ἀνὴρ ὃν ἀνέστησεν κύριος ἐπὶ χριστὸν Θεοῦ Ἰακώβ ... Lxx. *& fidelis* (Alex. *ille*) *vir, quem suscitavit Dominus in Christum Dei Jacob* ... Vulg. *vir, cui constitutum est de Christo Dei Jacob* ... Alii, *vir, qui constitutus est excelsus unctus Dei Jacob* ... Alii, dixit *vir* (David) *de Messia Dei Jacob confirmatus*, Strigel ... qui certificatus est de Messia ex se oriundo juxta 1. (2.) Sam. 7. Oliand. עָל accipiunt pro præpositione *super*, vel *de*, &c. Malv. At עָל cum kamets est nomen, Merc. Sed עָל est cum (-) & hîc ob accentum zaqéph qatón, & Hos. 7. v. 16. ob Reviá, vide Gram. Hebr. t. 2. p. 311. coll. 1. & 2 ... aliàs cum (-) ut patet ex Hos. 11. v. 7 ...

HITHPAEL, vel potiùs HITHPOEL, הִתְקוֹמֵם, Lxx. ἐπανίστημι, ἐπανίσταμαι, ἀνθίστημι ... Vulg. & alii, *surgo* (*consurgo*) *adversus, insurgo, assurgo* ... *contra statuo, oppono, ex adverso pono, adversarium* (*me*) *statuo* ...

BEN. f. f. cum insolita accentuum societate. Nempè, accentus *Mérechá*, antecedentem comitem accentum habet *Zarchá*, vide Gram. Hebr. tom. 2. p. 316. c. 2. וְאֶרֶץ מִתְקוֹמָמָה לוֹ, Job. 20. v. 27. *& terra se sistit contra eum*, ut testis, denegando ipsi fructus, vel alia ratione nocendo; Scultetus ... Est porrò תי מִתְקוֹמָמָה compositum ex Poal & Hithpoál, vide Gram. Hebr. tom. 1. p. 261. c. 1. vel ex terminatione (-), quod in (·) producitur propter accentum, ob vocem sequentem monosyllabam, vide Thesaur. Buxtorf. p. 227. aut ex tertiâ formâ pro secunda מִתְקוֹמֶמֶת, in statu absoluto usurpanda, uti מַמְלָכָה pro מַמְלֶכֶת ... vide Gram. Heb. tom. 1. p. 88. c. 2. Vel est nomen Toar, sive adjectivum, inde effectum. Drusius

Digitized by Google

.... Masc. s. cum præf. & affix. ומתקוממי qui se erigit in me ... c. Plur. m. cum præf. מתקוממים ab insurgentibus ... Cum præf. & affix. sublata priori litera characteristica ם, ne quatuor literæ serviles sese immediatè consequantur, vide Gram. Hebr. t. 2. p. 262. c. 1. ובתקוממיך אתקוטט, Psal. 138. Hebr. 139. v. 21. & de iis, qui sese erigunt in te ipse me excrucio? מתקוממי ab insurgentibus in me ... c.

קום PEAL, Chald. Lxx. ἀνίστημι, ἐξανίστημι, ἵστημι ... Vulg. & alii, surgo, resurgo ... sto, asto, assisto ... &c. ut in Hebr.

Præt. 3. p. s. m. cum præf. וקם & surrexit ... 3. p. plur. c. קמו surrexerunt ...

Ben. s. m. mutato in hacce prima voce תו (ו) in א, in reliquiis in (י) ... more scil. Syrorum, qui hic quidem scribunt א, sed (י) legunt, sive proferunt, vide Gram. Lud. de Dieu, pp. 6. & 290. ... unde Arabes utrunque scribunt, vide Synops. instit. Arabicarum Altingi, p. 69. קאם qaím, Syris קאם qóiem, Arabibus קאים qáiimon, stans erat ... Plur. m. cum præf. remanente תו א, apud Massorethas, more Syrorum, uti mox suprà, in singulari, per (י) legendo, vide Gram. Lud. de Dieu, p. 290 ... וקאמין weqâiemîn, & stantes ... Cum emphasi, קאמיא astantibus ...

Imper. 2. p. s. f. קומי surge ...

Fut. 3. p. s. m. Dan. 6. v. 19. unde ad ortum luciferi, sive stella veneris, יקום surgit rex ... 3. p. s. f. תקום surget, stabit ... 3. p. plur. m. יקומון consurgent ... תו (ו) in (ּ) correpto, ad euphoniam in penult. יקמון exsurgent ...

PAEL ex forma Syriaca, perfecta scil. mutato תו (ו) quiescenti in (י) mobile, vide Gram. Lud. de Dieu, pp. 297. & 298. קים, unde Infinitivus cum præf. לקימה קים, Dan. 6. v. 7. O. τοῦ στῆσαι στάσιν ... Alex. στάσιν ... Lxx. ut statuerent statuto ... Alex. & alii, ut conderent edictum ... Vulg. ut decretum ... exeat ...

APHEL הקים, Lxx. δίδωμι, ἀνίστημι, ἵστημι, καθίστημι, μεθίστημι ... Vulg. & alii, do, sive pono, colloco, statuo, stabilio, erigo, constituo, substituo, aliud pro alio statuo ...

Præt. 3. p. s. m. cum ה pro א, vide Gram. Hebr. tom. 2. p. 596. c. 1. הקים, & cum (ּ) & (י) comite, vel indice, הקים, Dan. 3. v. 2. erexerat ... Cum præf. להקמה ut constitueret ... Cum affix. אקימה erexit eam statuam. Cum ה pro א, & (ּ) pro (ּ) sub charact. הקימה constituit eum ... 3. p. s. f. cum (ּ) loco תו (ּ) sub charact. הקימת, Dan. 7. v. 5. O. ἐστάθη, Vulg. & alii, stetit ... Quidam, erexit se ... 2. p. s. m. ex forma (ּ) comitante, seu indicante תו (י) & ex terminatione Hebraïca, vide Gram. Hebr. tom. 2. p. 586. c. 1. הקימת, Dan. 3. v. 18. erexisti ... 1. p. s. c. ex forma (ּ) cum (י) indice, cum ה pro א charact. & (ּ) in fine loco תו (ּ) ob accentum in penultima collatum, vide Gram. Hebr. tom. 2. p. 604. c. 1. הקימת, Dan. 3. v. 14. erexi ... 3. p. plur. m. cum præf. והקימו & statuerunt ...

Ben. s. m. cum præf. servatâ characteristicâ conjugationis, quæ ibi est ה pro א, cum (ּ) loco תו (ּ), aut (ּ) post (ּ), vide Gram. Hebr. t. 2. p. 604. c. 2. מהעדה מלכין ומהקים מלכין, Dan. 2. v. 21. O. μεθιστᾷ βασιλεῖς, καὶ καθιστᾷ ... is est, qui constituat reges, aliosque aliis substituat ... Alii, deponens reges, aut stabiliens, Alii, erigens, reges ...

Infin. cum præf. & affix. ex terminatione (ו), adscitoque ת ante affixum, more scil. Syrorum, vide Gram. Ludov. de Dieu, p. 376. להקמותה constituere, vel præficere eum toti regno, Dan. 6. v. 3.

Fut. 3. p. s. m. יקים suscitabit ... servatâ characteristicâ conjugationis, quæ ibi est ה pro א cum (ּ), quod in Aphel adhibere solent, ubi punctant אקים, vide Gram. Lud. de Dieu, p. 304 ... Quod (ּ) ex forma Hebraïca est loco תו (ּ) aut (ּ) post (ּ), vide Gram. Hebr. tom. 2. pp. 604. c. 2. & 605. c. 1. יהקים constituat, statuerit ... 2. p. s. m. תקים אסרא, Dan. 6. v. 8. vel 9. O. στῆσον γραφήν ... promuntia, Vulg. confirma, sententiam ... Alii, statue, profer ... interdictum ...

HOPHAL, vel potiùs HOPHIL, formæ הוקם ad modum quiesc. primâ Iod;

Digitized by Google

id ipsum exstat Psal. 78. Hebr. 79. v. 13. *sic* אודיק *prospexit* Psal. 14. Hebr. 15. v. 2. Lud. *de Dieu*, Gram. p. 300.... *apud Chaldæos distinguenda duplex forma Aphel*, אַקִּים & אוֹקִים, p. 304.... unde, ex אוקים scil. vel cum ה pro א, ut mox supra, חוקים, 3. p. f. f. præteriti, mutato τῷ (ו) in (ְ), וְעַל־רַגְלַיִן כֶּאֱנָשׁ הֳקִימַת, Dan. 7. v. 4. O. *καὶ ἐπὶ ποδῶν ἀνθρώπου ἐστάθη*... *& super pedes hominis stetit*... Vulg. *& super pedes quasi homo stetit*... Ita ferè omnes; sed τὸ אוקים, ex quo τὸ הֳקִימַת est Aphél, sive Ophél, eandem ac τὸ אַקִּים, vel אָקִים, vim habens. Est ergo transitivum, sive activum, imò dupliciter activum, non ergo intransitivum... unde, Quidam, *donec avulsæ essent alæ ejus, quibus elevabatur à terra; & eam (cum) pedibus tanquàm homo calcaret*... Est igitur τὸ הֳקִימַת, 3. p. f. f. τῶ Hiphil, vel Hophil Verbi יְקַם, unde וקם Arabibus idem, quod דכם *calcavit, conculcavit*...

קוֹמָה f. Lxx. *ὕψος*, Aq. Sym. Theod. *ἀνάστημα*, (in libro 3. Reg. 6. v. 10. legitur Aq. *ἀνάσημα*, sed mendosè, ut videtur: Lex. Hebr. ad Hexapl.) Lxx. Sym. *ἡλικία*, Lxx. *μέγεθος*, Lxx. Sym. *μῆκος*... Aq. *ἀνάστασις*... Vulg. & alii, *altitudo, celsitudo, sublimitas*... *cacumen, fastigium, vertex*... *proceritas, statura, ætas*... *magnitudo*... *gravitas, majestas*, seu *magnanimitas*... *dignitas, amplitudo*... *longitudo, prolixitas*... *surrectio*, (*resurrectio*) propriè, *surrectio à sedili*, vel *à cubili*, sive *à somno*... *statio*... Lxx. item, *ὕβρις contumelia*.... שִׁפְלַת קוֹמָה, Ezech. 17. v. 6. *in vitem luxuriantem, humilem tamen staturâ*... Cum præfix. וְקוֹמָה *& altitudo*... Deficiente (ו), וְקֹמָה חָמֵשׁ אַמּוֹת, Exod. 27. v. 18. *& altitudo* laterum atrii *quinque cubiti*... Cocc. הַקּוֹמָה *statura*... בְּקוֹמָה *staturâ*... Constr. קוֹמַת *altitudo*... Cum præfix. וְקוֹמַת *& altitudo*... Cum affix. וַיְמַהֵר שָׁאוּל וַיִּפֹּל מְלֹא־קוֹמָתוֹ, 1. Reg. 28. v. 20. *& festinavit Saul & cecidit*, (i. e. uti Vulg. *statimque Saul cecidit*... Cum duo enim verba ejusdem temporis conjunguntur, vel intercedente, vel deficiente etiam copulâ; tum prius verbum sæpe per adverbium Latinis exprimitur. Vide Gram. Hebr. tom. 1. p. 535.) *de plenitudine staturæ ejus in terram*... Gal. *de toute sa hauteur*... O. *ἑστηκὼς ἐπὶ τὴν γῆν*... Vulg. *porrectus in terram*... Deficiente (ו), קֹמָתוֹ *altitudo, statura*... *ejus*, m. קֹמָתָהּ *altitudo ejus*, f. קוֹמָתֵךְ *statura tua*... f. Cum præf. & affix. בְּקוֹמָתָם *proceritate eorum, sua*... m. R. קום *stetit*... unde קוֹמָה *statura*...

קָמַי plur. m. unde cum præf. מִקָּמַי עָלַי, 4. Reg. 16. v. 7. O. *τῶν ἐπανισταμένων*, Vulg. & alii, *qui consurrexerunt adversùm me*... Est Benoni plur. m. ex forma hhólem, τῶ Qal scil. Verbi קום, ubi vide.

קוֹמְמִיּוּת f. unde וָאוֹלֵךְ אֶתְכֶם קוֹמְמִיּוּת, Levit. 26. v. 13. O. *καὶ ἤγαγον ὑμᾶς μετὰ παρρησίας & duxi vos cum fiducia*. Vulg... *ut incederetis erecti*. Alii, *& faciebam vos incedere staturâ, facie*... *erectâ*... R. קום *surrexit*... in Poél, קוֹמֵם *erexit*... unde קוֹמְמִיּוּת *erectio, statura, facies erecta, frons deporrecta*...

קין QAL. Gr. *κινέω moveo, turbo*... *κινύρομαι lamentor*... pec. cum una præficarum orditur, & cæteræ respondent. Lex. Heptagl.

, PIEL, sive POEL, קוֹנֵן, Lxx. *θρηνέω, θρηνέω θρῆνον*... Vulg. & alii, *lugeo, lamentor, plango*... *lamentatione lamentor*, i. e. vehementer *lamentor*... Ex Hebraismo, Verba enim Hebræa crebro & eleganter regunt nomen conjugatum, vel cognatum, quo significati emphasis intenditur ... Vide Gram. Hebr. tom. 1. p. 533.

PRAET. 3. p. plur. c. cum præf. וְקוֹנְנוּ עָלַיִךְ, Ezech. 27. v. 32. *& lamentum facient super te*, f. Cum præf. & affix. וְקוֹנְנוּהָ, Ezech. 32. v. 16. *deplorabunt eam*, terram Ægypti...

BEN. plur. f. cum præf. וְקִרְאוּ לַמְקוֹנְנוֹת *vocate lessum facientes mulieres*... præficas. Cocc.

FUT. 3. p. f. m. cum præf. וַיְקֹנֵן *& lamentatus est*... 3. p. plur. f. extrita נ, tertia radicali, quæ erat repetenda, eaque per daghésch forte in נ terminationis compensata, vide Gram. Hebr. tom. 1.

Digitized by Google

p. 255. c. 2. תְּקוֹנֵנָּה, contractè pro תְּקוֹנֵנָּנָה *lamentabuntur*...

קוס QAL, unde POEL קוֹסֵס, quod potest esse & ex קָסַס, ubi vide.

קוֹעַ m. unde cum præf. וְקוֹעַ, Ezech. 23. v. 23. O. Vatic. ϰαὶ ὑχυὲ... Alex. λυδ... Ald. κὺε... Complut. κυδὲ.... Σ. Θ. κυὲ... Α. ϰαὶ κορυφαῖον... Lxx. uti nom. propr. Vatic. *ucboué*... Alex. *loúd*.... Ald. *koúeb*.... Complut. *kondé*... Aq. & alii, *& præsidem, ducem, principem*... Vulg. in plurali, *principes*... Alii pro nomine proprio gentis habentes, *Qôa*... siti erant hi *Koæi* in interiore Assyriæ parte ad Arbelitidem, ubi oppidum olim munitissimum *Koab*, historicis *Gauga*, unde Strabo vocat Gaugamelem, quasi *Gaugam munitionem* dicas. Jun. in Glaf. Etym. *explorator*... à קוע, in præterito, קאע Arab. *exploravit*...

קוֹף m. Lxx. πίθηκος, Vulg. & alii, *simia*... Plur. cum præf. וְקוֹפִים, & cum hhólem absque (ו), וְקֹפִים *& simiæ*... R. קוּף *circuivit*... idem, quod נָקַף, uti inde derivatum τὸ תְּקוּפָה *circumactio, revolutio, circulus*... indicat... unde Hebræis קוֹף, Æthiopibus, *Cephus*, de quo Plinius libri octavi capite decimo nono: *Iidem* (*Pompeii Magni* ludi primùm ostenderunt) ex Æthiopia, *quos vocant*, cephos, *quorum pedes posteriores pedibus humanis & cruribus, priores manibus fuêre similes*... Græcis κῆπος, κῆϐος, κεῖπος... i. e. *simia caudata*, κερκοπίθηκος, sic dicta, quod frequenter circumeat... Vide Bochart. lib. III. cap. xxxi. c. 991...

קוץ QAL. Gr. κύζομαι, sive σκύζομαι *indignor, detestor, ad iram concitor*... Hisp. *canso*... Gr. per metath. σικχός *injucundus, molestus*... σικχάζομαι *irrideor*, Aq. σικχαίνω *tædio afficior*... Lxx. βαρύνομαι, προσοχθίζω, βδελύσσομαι, φοβοῦμαι, Sym. Theod. ἐγκακέω... Lxx. Vulg. & alii, *gravor, premor, molestiâ afficior, offensus, infensus sum, cum tædio fero, execror, abominor, detestor*, propriè, *aversor ob fœtorem*... *formido, exhorreo, in fugam vertor, affligor, vexor*... *pungor*, unde קוֹץ

spina... Lxx. item, συνάγομαι *congregor*... Construitur cum præposit. ב & מִפְּנֵי.

PRAET. 3. p. s. m. cum præf. Isai. 18. v. 6. *ita derelinquentur* (cadavera insepulta, Vatabl. occisorum scil. gladio, quem *mittere*, βαλεῖν, Matth. 10. v. 34. Christus erat venturus...) *pariter & avibus montium*, i. e. prædatricibus, *& bestiis terræ*: וְקָץ עָלָיו, O. ϰαὶ συναχθήσεται ἐπ᾽ αὐτοὺς... *& congregabuntur super eos*... Vulg. *& æstate perpetuâ erunt super eum*... Alii, *& super ea æstivabunt*... תֶּחֱרָף *hyemabunt*. 3. p. s. f. וְנַפְשֵׁנוּ קָצָה בַּלֶּחֶם הַקְּלֹקֵל, Num. 21. v. 5. *& anima nostra jam nauseat super cibo isto levissimo*. Quod levissimæ concoctionis esset, nec satietatem afferret. Vatabl... O. τῷ ἄρτῳ τῷ διακένῳ τούτῳ *pane inani hoc*, utpotè figurâ corporis, non corpore Christi... 1. p. s. c. cum litera ק minuscula, mysterii nescio cujus indice... Vide Gram. Hebr. tom. 2. p. 391. c. 1. קַצְתִּי בְחַיַּי מִפְּנֵי בְּנוֹת חֵת, Gen. 27. v. 46. *est mihi parvulus* (quem fortè indicat character per modum Gematriæ simplicem minusculus scriptus,) *animus in vitam* (*meam*) *à conspectu filiarum Heth*...

BEN. s. m. Isai. 7. v. 15. *butyrum & mel comedit* puer hic meus, *dum sciat reprobare malum, & eligere bonum*. ℣. 16. *sed antequàm sciat hic*, inquam, *puer* meus *reprobare malum, & eligere bonum; relinquetur* (ab hostibus) *terra ista* אֲשֶׁר־אַתָּה קָץ *cui tu malè times*...

FUT. 3. p. s. m. cum præf. unde, retracto ab ultima ad penultimam accentu, τὸ (ו) primariæ vocis in (ָ hhatoúph) corripitur, vide Gram. Hebr. t. 2. p. 310. c. 1. וְאֶת־הָרָעָה אֲשֶׁר הֲדָד וַיָּקָץ בְּיִשְׂרָאֵל, 3. Reg. 11. v. 25. *tam propter cladem, quam* acceperat אֱדַד, sive הֲדַד *Adád* (rex suus, Alberto *filius Badad*, de quo scil. Gen. 36. v. 35.) *infestus fuit* (Razon) *Israëli*.... 2. p. s. m. וְאַל־תָּקֹץ בְּתוֹכַחְתּוֹ, Proverb. 3. v. 11. O. μηδὲ ἐκλύου ὑπ᾽ αὐτοῦ ἐλεγχόμενος *nè defice* (nè animum despondе... Merc.) à Domino, *dum ab eo argueris*, Alii, *ob ipsius correptionem*... *ne tædeat te redargutionis ejus, ne molestè fe-*

Digitized by Google

ras. Cocc. 1. p. ſ. c. cum præf. בָּם וָאָקֻץ *unde irâ concitatus ſum in eos*... Levit. 20. v. 23. ubi accentus ob (ו) convertens ab ultima ad ultimam retrahendus, mutato τῷ (ו) in (ֻ) remanet, vide Gram. Hebr. tom. 2. p. 310. c. 1. 3. p. plur. m. cum præfix. correpto ad euphoniam τῷ (ו) penult. in (ֻ)... וַיָּקֻצוּ, Exod. 1. v. 12. *& malè habebant propter filios Iſraël*... Cocc.

HIPHIL הֵקִיץ *moleſtiâ afficio, afficior*... unde LXX. ἐγείρομαι, LXX. Aq. ἐξεγείρομαι, LXX. Incert. ἐγείρω, Aq. Sym. Theod. ἐξυπνιάζομαι, LXX. ἀνίσταμαι, ἐξανίσταμαι... Vulg. & alii, *expergiſcor, è ſomno;* vel etiam *à mortuis excitor, evigilo, ſurgo, erigo, ſuſcito* ipſe me, vel alium... LXX. item, ὄρθρος ἐστί *diluculum eſt*... ἐπιβλέπομαι *video, videorve*, προσέχω *attendo*, συρράπτω *conſuo*, συλλαλέω *colloquor*, ἐκλύω *deficio*...

PRÆT. 3. p. ſ. m. הֵקִיץ *evigilavit*... לֹא הֵקִיץ הַנָּעַר, 4. Reg. 4. v. 31. *non eſt exſpergefactus puer.* Cum præf. Iſai. 29. v. 8. *& ſicut, qui ſomniat ſitiens, continuò bibit:* וְהֵקִיץ וְהִנֵּה עָיֵף וְנַפְשׁוֹ שׁוֹקֵקָה *ſed exſpergiſcitur, & ecce tibi laſſus ipſe adhuc ſitit, appetit*... 2. p. ſ. m. cum præf. וַהֲקִיצוֹתָ *cum exſpergefactus fueris*... 1. p. ſ. c. הֱקִיצֹתִי *evigilavi*...

INFIN. cum præf. אֲנִי בְּצֶדֶק אֶחֱזֶה פָנֶיךָ אֶשְׂבְּעָה בְהָקִיץ תְּמוּנָתֶךָ, Pſal. 16. Hebr. 17. v. 15. *Ego* verò, (ad Davidem ſi referas) qui *in Juſto*, i. e. in Chriſto, *faciem tuam ſum viſurus, ſatiabor cùm exſpergefacta fuerit imago tua*, h. e. cùm ſurrexerit ipſe Chriſtus... Vel, *ego* verò, qui *in juſtitia ſum* (Chriſtus loquitur, ut homo ſcil. non unus ex מְתִים מֵחֶלֶד, v. 14. *hominibus hujuſce ævi*... unde & τὸ אֶשְׂבְּעָה *ſatiabor* τῷ יִשְׂבְּעוּ, v. 14. *ſaturantur* opponitur...) *faciem tuam video, ſatiabor, cùm* ego, *imago tua, exſpergefactus fuero*.... Pſal. 72. Hebr. 73. v. 19. *ferè ſubitò* impii *deficiunt*, evaneſcunt... כַּחֲלוֹם מֵהָקִיץ *ſomnium veluti ab evigilando*, ſive *ab evigilante*...

IMPER. 2. p. ſ. m. cum ה parag. הָקִיצָה *exſpergiſcere*... Cum præf. & ה paragog. וְהָקִיצָה *& evigila*.... 2. p. plur. m. הָקִיצוּ *evigilate*...

FUT. 1. p. ſ. c. אָקִיץ *exſpergiſcar*... 3. p. plur. m. עַד־בִּלְתִּי שָׁמַיִם לֹא יָקִיצוּ, Job. 14. v. 12. *uſque dum non fuerint* (ſub. הֱיוֹת *eſſe*,) *cæli*, uti ſcil. nunc ſunt, οἱ νῦν οὐρανοί... 2. Petr. 3. v. 7. *novi enim*, inquit S. Hieronymus, *nobis promittuntur.* Confer Matth. 5. v. 18. cap. 24. v. 35. Marc. 13. v. 31. Luc. 16. v. 17.... 1. p. plur. c. cum præf. & affix. Iſai. 7. v. 6. *aſcendamus Judæam*, וּנְקִיצֶנָּה, o. participialiter, καὶ συλλαλήσαντες αὐτοῖς... *ipſos allocuti*... Vulg. & alii, *& ſuſcitemus*... Alii, *& direxemus eam*... redigamus eam ad ἀπορίαν & deſperationem, Cocc.

קוֹץ m. LXX. Aq. Sym. Theod. ἄκανθα, Vulg. & alii, *ſpina*, ſive *aculeus ſentis, ſentis, vepres*... pec. *major*, דַּרְדַּר *dardar, minor*, ſeu *carduus, ſtellatus* ſcil. Gal. *chauſſe-trape.* Cum præfix. וְקוֹץ *& ſpinam*... וּבְלִיַּעַל כְּקוֹץ מֻנָד כֻּלָּהֶם, 2. Reg. 23. v. 6. vir *Belial*, ſive *nullius frugi* homo, *ſpina veluti à cunctis amovendus*... nullis tangendus... Plur. τῷ (ו) deficiente, אַל־תִּזְרְעוּ אֶל־קֹצִים, Jerem. 4. v. 3. *ne ſeminetis in ſpinas;* ne accipiatis ſermonem Dei inter curas, avaritiam & concupiſcentias, vide Matth. 13. v. 22. Cocc. Cum præf. וְקֹצִים *& ſpinæ*... Conſtr. אֶת־קוֹצֵי הַמִּדְבָּר, Jud. 8. v. 7. *cum ſpinis deſerti*... Rad. קוּץ *pupugit*, ſive *pepugit, compunxit*... unde קוֹץ Hebræis, *ſpina*... Chaldæis, *carduus, apex literæ*, ſpinæ inſtar ſupra eam impoſitus...

קוֹץ Maſſ. *Qôts*, Vulg. *Cos*, nom. proprium 1°. patris Anob & Soboba, 1. Paral. 4. v. 8. 2°. Sacerdotis, aut Levitæ, 1. Paral. 24. v. 9. Eſdr. 2. v. 61. Nehem. 7. v. 63... ubi cum artic. הַקּוֹץ, Vulg. *Accos.* 3°. patris Uriæ, Nehem. 3. v. 21. ubi Vulg. *Haccus*... Etym. *ſpina*... à קוֹץ, idem.

קְוֻצּוֹת, plur. f. LXX. βόστρυχοι, Vulg. & alii, *cincinni, capilli certo modo plexi*, vel *contorti, criſpati*, quales picus Martius, alauda, grues... in capitibus gerunt, qui à quibuſdam *cirri* dicuntur... *cæſaries, coma*... Cum affix. קְוֻצּוֹתָיו, Cant. 5. v. 11. *cincinni ejus*, m. קְוֻצּוֹתַי, ibid. v. 2.

Digitized by Google

cincinni mei, c. R. קְוַץ Chald. in Paël, *contraxit*... unde קְוֻצּוֹת *cincinni*, *cirrive*, capilli in se veluti contracti, contorti...

קוּר I. QAL, Arabibus per metath. רוק *dimanavit*, *decurrit*... aqua.... in II. Conjug. *colavit*... Av. in IV. Conjug. *effodit* aquam... Gi. Mar... Hispanis, *roço*... Latinis, *runco*... Hinc & Gal. *ronce*, quòd pungendo perfodiat... *creux*, *je creuse*... Gr. χωρίς... Sym. ὀρύσσω.. Vulg. & alii, *fodio*, *circumfodio*, *effodio*, *perfodio*, *pertundo*... Convenit כרה Hebr.... cum כור Arab. *fodit hastâ*... *fodit terram*... unde כור *kávron*, *fossio terræ*... Hinc per apocopen τῶ א, 3. p. plur. m. præteriti I. Conjug. Arabicæ כארו, Psal. 21. Hebr. 22. v. 17. *foderunt manus meas & pedes meos*... vel τῶ כארו, si ad כרה refertur, ex 3. p. pl. m. præteriti III. Conjug. Arabicæ, formæ scil. שוורו, (ex שור) absque א in fine, est deducendum... Pro כארו, vel, uti nunc scribitur, כארי, legitur in *Midrásch Tillim* חוכרו, in Hophal scil. *confossæ sunt manus meæ & pedes*... Estheri tribuitur...

Praet. 1. p. s. c. Isai. 37. v. 25. *ego* קַרְתִּי *fodi & bibi aquam*... O. καὶ ἔθηκα γέφυραν... *& posui pontem*... 4. Reg. 19. v. 24. O. ἐγὼ ἔψυξα καὶ ἔπιον ὕδατα.... *ego siccavi*, (vel *frigidas feci*, à קָרַר...) *& bibi aquas*... Vulg. *ego succidi*, (ex usu Arabico) *& bibi aquas*... Alii, ut mox supra.

HIPHIL הֵקִיר *manavit*... à כור Arab. pass. τῆς Conjug. II. Gol. *destillavit*...

Praet. 3. p. s. f. ex forma (-), ה הֵקַרָה רָעָתָהּ, Jerem. 6. v. 7. O. ψύχει κακία αὐτῆς *frigidam facit*, Jerusalem, *malitia sua*. Vulg. *frigidam fecit malitiam suam*, à קרר Chald. Syr. Æthiop. Arab.... *friguit*... Alii, *scaturire fecit malitiam suam*.

Infin. cum præf. כְּהָקִיר בַּיִר מֵימֶיהָ כֵּן הֵקֵרָה רָעָתָהּ, Jerem. 6. v. 7. *quemadmodum ebullit*, *scaturire facit*, sine intermissione, Varabl.) *puteus aquas suas*; *ita ebullit*, *scaturire facit* illa *malitiam suam*.... h. e. nova semper succrescit. Grot.

קֹרֵא Mass. *Qoréu*, Vulg. *Core*, nom. proprium Janitoris, 1. Paral. 9. v. 19. ubi filius Abiasaph; cap. 26. v. 1. ubi de Asaph

oriundus; 2. Paral. 31. v. 14. ubi filius Jemna dicitur... Aut igitur Abiasaph & Jemna idem est; aut Core duos habuit parentes, unum *naturalem*, à quo genitus; alterum *legalem*, cui genitus est, & in cujus bona dignitatesque successit... Uti & de Josepho dicendum, cujus pater Matth. 1. v. 16. *Jacob*; Luc. verò 3. v. 23. *Heli* dicitur. Etym. *perdix*... à קֹרֵא, idem.

קוּרִים plur. m. Lxx. in sing. ἱστὸς, Vulg. & alii, *telæ*. Constr. cum præf. בֵּיצֵי צִפְעוֹנִי בִּקֵּעוּ וְקוּרֵי עַכָּבִישׁ, Isai. 59. v. 5. *ova reguli*, aut *regulo* similis, *immanis serpentis*, *rumpunt*, *& telas araneæ texunt*, i. e. improbi improbos adjuvant, nempe, ad pessima cogitata in actus producenda; ipsique consilia ineunt, quibus incautos irretiant, ut telis aranea muscas... Cum affix. Isai. 59. v. 6. *non* enim קוּרֵיהֶם *telæ eorum*, sicut nec aranearum, לְבֶגֶד *in vestem texuntur*... R. קוּר Chaldæis olim *texuit*... unde... קורים, קוריים, *texta*, *instrumenta textorum*... Quidam à קרה *occurrit*... indeque (olim) *texuit*, quòd scil. inter texendum navicula, sive textoris radius inter fila staminis currens manui occurrat texentis...

קוּשׁ I. QAL, per metath. Gr. ἰξεύω *illaqueo*, *aucupor*... Hispan. *oxeo*, Gal. *je chasse*... Nortmannis rusticis, *je cache*...

Imper. 2. p. plur. m. cum præf. וָקֹשׁוּ, Soph. 2. v. 1. O. καὶ συνδέθητε... Σ. συλλέγητε.... Lxx. & alii, *& colligamini*.... Sym. Vulg. & alii, *& congregamini*.... Alii, *excutite*... *scrutamini*... Pagn. *examinate*... Vatabl. *studiosè & diligenter inquirite*... Drus.

Fut. 3. p. plur. m. cum ו parag. יְקֹשׁוּן וְלַמּוֹכִיחַ בַּשַּׁעַר יְקֹשׁוּן, Isai. 29. v. 21. O. πάντας δὲ τοὺς ἐλέγχοντας ἐν πύλαις πρόσκομμα θήσουσι... Lxx. *omnes autem* (vel *juxta omnes*) *arguentes in portis*, *offensionem ponent*.... Vulg. *& arguentem in porta supplantabant*... Alii, *in eum*, *qui redarguit in foro*, *inquirunt*. Cocc. Alii, *laqueos tendunt*, *tendiculam ponunt*... *in increpantem in porta*, sive *in portis*... in portis conveniebat po-

Digitized by Google

pulus ad judicia aliasque respublicas. Prophetæ insuper loquebantur in *portis*, non modò Templi, Jerem. 7. v. 2. sed etiam domûs regiæ, & urbis, Jerem. 17. v. 19. & 22. v. 2. Angl. Annot.

קוּשָׁיָהוּ Mass. *Qóuschaiáhou*, Vulg. *Casaia*, nomen propr. patris Ethan, 1. Paral. 15. v. 17. Etym. *pusillus Dei*, i. e. minimus staturâ, (nomina enim Dei, אֱלֹהִים, אֵל, יְהוָה, quibus, quod est excellentissimum, aut maximum, vehementissimum... significatur, superlativo gradui exprimendo serviunt, vide Gram. Hebr. tom. 1. p. 472. c. 1.) à קוש Arab. *exiguus*, *pusillus staturâ*, & יָהוּ, contracto pro יְהוָה *Dominus*, *Deus*...

קַט m. unde Ezech. 16. v. 47. *sed nec in viis earum* (Sodomæ & filiarum ejus, i. e. vel urbium quæ regi Sodomæ paruerunt: Lyra, vel Ammonitis & Moabitis. Grot.) *ambulâsti; neque secundùm scelera fecisti* כִּמְעַט קָט, O. *παρὰ μικρὸν* propemodum... Vulg. *pauxillum minus*: *penè*.... Alii, *velut paululum pauxillum*.... Pagn. Alii, *tanquam parùm fastidientis*... Cocc. Quidam, *quasi parvum essem contempturus; sed longè pejora fecisti*... Est enim τὸ קָט, Benoni s. m. Verbi קוּט, quod vide supra, col. 2149.

קֶטֶב m. Lxx. *κέντρον*, Aq. *δηγμός*, Lxx. *σύμπτωμα*, Sym. *συγκύρημα*... Vulg. & alii, *stimulus*, *calcar*, *aculeus*, *cuspis*, *spiculum*... *morsus*, *casus*, *calamitas*.... *succisio*, *confractio*... *excidium*, *lues*... Av. est *venenum exitiale*, Aq. *ἀπάντημα occursus*... In pausa, unde (ֶ) penult. in (ָ) mutatur, כְּזֶרֶם בָּרָד שַׂעַר קָטֶב, Isai. 28. v. 2. Vulg. *sicut impetus grandinis; turbo* (sic ferè omnes, legendo scil. τὸ שׂער per שׂ, quod tamen omnia exemplaria hic, habent per שׁ... Synops.) *confringens*.... Alii, *exitii*, *exitialis*... *ut imbrem grandinis*, *ut portam exitii*... Cocc.... Quidam verò sic: *ut impetus grandinis*, *tonitru excidii*, excidens... ab Arab. שער *schaâron*, idem, quod שער *schaaron mors*, *tonitru*... Cum præfix. וּלְחֻמֵי רֶשֶׁף וְקֶטֶב מְרִירִי, Deut. 32. v. 24. O. *τηκόμενοι λιμῷ καὶ βρώσει ὀρνέων, καὶ ὀπισθότονος ἀνίατος* *liquescentes fame*, *& comestione avium*: *& opisthotonus* (morbus, quo cervix ad scapulas contrahitur & reflectitur, ita ut aliò flecti non queat) *insanabilis*. Vulg. *consumentur fame*, *& devorabunt eos aves* (רֶשֶׁף *pruna*, *anthrax*... propriè quicquid volando adurit, & inflammat. *Fulgura*, *sagitta*... *aves*... *dæmones*, eorumve *ignita tela*... Castel.) *morsu amarissimo*... Alii, *excisione*... *lue*... *morte*... *ægritudine*... *avulsione*... *aculeatâ plagâ*... *amarissima*... מִקֶּטֶב *à lue*. R. קְטַב Chald. Lat. *cædo*, *excido*, *succido*... (Hinc per metathes. Gr. *κόπτω*, Angl. *to cut*...) unde קֶטֶב *excisio*, *excidium*...

קֹטֶב m. unde cum affix. אֱהִי דְבָרֶיךָ מָוֶת אֱהִי קָטָבְךָ שְׁאוֹל (*qátobhchá*) קָטָבְךָ... Hos. 13. v. 14. O. *ποῦ ἡ δίκη σου* (A. E. *ποῦ εἰσιν οἱ λόγοι σου*... Σ. *ἔσομαι*, *πληγή σου*) *θάνατε*; *ποῦ τὸ κέντρον σου ᾅδη*; Lxx. *ubi* est *causa*, aut *pœna tua*, (Aq. V. edit. *ubi sunt sermones*, *suasus*, *instinctus*... *tui*. Sym. *ero plaga tua*,) *ô mors*? *ubi* est *aculeus tuus*, *ô inferne*? legebant אַיֵּה *ubi*, pro אֱהִי *ero*... Vulg. *ero mors tua*, *ô mors*: *morsus tuus ero*, *inferne*: Alii, *ero pestes*, sive *pestis*, *perditiove tua*, *ô mors*: *ero excisio tua*, (Theod. & V. edit. *plaga & conclusio tua*, Σ. *ἀπάντημα σου occursus tuus*...) *excidium tuum*... *lues tua*... *ô sepulchrum*, *ô inferne*... Quidam ex usu Arabico... *de manu sepulchri*, sive *inferni redimam eos*, *à morte*... *liberabo eos*: *ero* (multis) *causa tui ictûs*, *ô mors*; *ero congestio* (ex me meisque *discipulis*) *tua*, *ô sepulchrum*: *consolatio abscondet se ab oculis meis*. Christus loquitur. Confer Psall. 2. v. 9... 21. Hebr. 22. vv. 1. 2... 109. Hebr. 110. v. 6... Joan. 16. v. 2... R. ead. ac vocis præced.

קְטוֹרָה, f. Lxx. Aq. Sym. Theod. *θυμίαμα*... Vulg. & alii, *thymiama*, *incensum*, *suffitus*... R. קָטַר *accendit*, *incendit*... unde Piél קִטֵּר *adolevit*, *suffivit*...

קְטֻרוֹת f. unde plur. mutato τῷ (ו) ad euphoniam in (ֻ), חֲצֵרוֹת קְטֻרוֹת, Ezech. 46. v. 22. apud O. vacat... Vulg. *atriola disposita*... Alii, *ligata*, *alligata*... i. e. adjuncta: Vatabl. *afflixa* scil. muris atrii...

Rad.

Digitized by Google

Rad. קְטַר Chaldæis idem, quod קָשַׁר, nempe, *ligavit, alligavit, colligavit*... Ergo ad hocce Verbum ab illo, erroris timore, haud recurrendum... Haud *indoctè* Munster, uti ait Castel. atria *caminata*, sive *aperta*, aut *sine tecto*, ut Syr. in eodem passivo participio, קטירא domus *sine tecto*... *Atriola hæc erant domicilia, quæ tamen supernè contignata non erant, sed erant sic associata angulis atrii, ut duo atrii muri in angulo concurrentes illis duo præstarent latera. Carebant tecto, quò fumus & nidor carnium liberiùs exhalarent. Et in illis coquinis elixabantur carnes sacrificiorum pacificorum, in atrio scilicet exteriori, quod erant mulierum; nam illa sacrificia erant sacrificia minoris sanctitatis, &* קָדָשִׁים קַלִּים, (leviora, *vel* minora, sancta)... *At carnes sanctissimorum sacrificiorum quæ fiebant pro delicto & peccato, quas soli sacerdotes comedebant, coquebantur in loco interiori & propinquiori templo*... Munst.

קְטוּרָה Mass. *Qtourâh*, Vulg. *Cetura*, nom. propr. alterius uxoris Abrahæ, Gen. 25. vv. 1. 4. concubinæ dictæ v. 6. i. e. uxoris, quæ cum pactis dotalibus fiebat; cujus proles non succedebat in hæreditate, sed dona tantùm accipiebat... (ut apud nos in secreto imparive matrimonio. Gal. *mariage de conscience.*) Vide Synops. Etym. *redimita*... à קְטוּרָה Paoúl f. f. Verbi קְטַר Chaldæis, *redimivit*.

קָטַל QAL Gr. κοτίλλω *evello*... Robertf. Hinc per apoc. Hisp. *quitar*... Lxx. χειρόω, Aq. Sym. κτείνω, Lxx. ἀποκτείνω, ἀναιρέω... Vulg. & alii, *manibus supero*, vel *superatum capio, in potestatem redigo, subigo, domo*... *interficio*... *occido*... *morte mulcto, capite damno, sententiam pronuntio de* aliquo *è medio tollendo*, *tollo*... Hinc per syncop. Angl. *to kill*...

Fut. 3. p. f. m. τοῦ (ו) in (ֹ hhatoúph) ob maqqaph correpto, יִקְטָל־עָנִי, Job. 24. v. 14. *occidit inopem*... Cum aff. הֵן־יִקְטְלֵנִי לֹא אֲיַחֵל *ecce, occidat me*, m. *in ipso spero*... Job. 13. v. 15. ubi לֹא est pro לוֹ... 2. p. f. m. Psal. 138. Hebr. 139. v. 19. *si* תִּקְטֹל *occidas, Deus, improbum*...

קְטַל PEAL, Chald. Lxx. ἀναιρέω, ἀποκτείνω... Vulg. & alii, *tollo, occido, interficio*...

Ben. f. m. הֲוָה קָטֵל, Dan. 5. v. 19. *occidebat*...

Peil, sive participium præteritum passivum τοῦ Qal ad formam præteriti flexum, vide Gram. Hebr. Chald. tom. 2. p. 587. & Lud. *de Dieu*, p. 212. 3. p. f. m. קְטִיל *interfectus fuit*... 3. p. f. f. קְטִילַת *interfecta esset*...

PAEL ex terminatione hhiriq, קַטֵּל...

Praet. 3. p. f. m. קַטֵּל הִמּוֹן, Dan. 3. v. 22. *occidit eos*... Vulg. *interfecit*... apud Lxx. vacat.

Infin. cum præf. & ה pro א in fine, vide Gram. Hebr. Chald. tom. 2. p. 589. c. 2. לְקַטָּלָה, Dan. 2. v. 14. *ad occidendos sapientes*...

ITHPEAL אִתְקְטֵל, unde Infinitivus cum præf. & ה pro א in fine & ab initio, nempe, pro א characteristico & paragogico, vide Gram. Hebr. Chald. t. 2. p. 588. c. 2. & Lud. *de Dieu*, pp. 213. & 214. לְהִתְקְטָלָה, Dan. 2. v. 13. O. ἀπώλλυ... Alii, *ad interficiendum, ut interficerentur*... Vulg. *ut perirent*...

ITHPAEL אִתְקַטַּל, unde Ben. plur. m. מִתְקַטְּלִין, Dan. 2. v. 13. O. ἀπεκτείνοντο... Vulg. & alii, (jam) *interficiebantur*.... Quidam, *ut interficerentur*...

קֶטֶל m. unde cum præf. τοῦ (ִ) penult. in (ָ) ob pausam mutato, לְמַעַן יִכָּרֶת־אִישׁ מֵהַר עֵשָׂו מִקָּטֶל, Abd. 1. v. 9. O. ὅπως ἐξαρθῇ ἄνθρωπος ἐξ ὄρους Ἡσαῦ. Διὰ τὴν σφαγὴν... Lxx. *ut auferatur*, Vulg. *ut intereat*, Alii, *ut succidatur*... *vir* (fortis) *de monte Esau* (i. e. in Sehire, Grot.) Lxx. Vulg. & alii, *propter interfectionem*... Munst... *per interfectionem*... Drus. *ob multam stragem*, quæ ibi parabitur... Rad. קְטַל *occidit, interfecit*...

קָטָן m. Lxx. μικρός, μικρότερος, ἐλάχιστος, νεώτερος... Vulg. & alii, *parvus*, mole, ætate, dignitate... *minor, minimus*... *junior*... Lxx. item, δεύτερος *secundus*.... וְיֶלֶד זְקֻנִים קָטָן, Gen. 44. v. 20. *& puer senectutum parvus*.... Pagn. Vatabl. i. e.

Digitized by Google

quem genuit in senectute, Vatabl. Sic *uxor* נְעוּרִים *adolescentiarum*, sive *adolescentia*, quam adolescens duxit. Nomina ætatum ferè pluraliter efferunt, Drus.... לְמִגָּדוֹל וְעַד־קָטָן, Esth. 1. v. 20. O. ἀπὸ πτωχοῦ ἕως πλουσίου. *à mendico usque ad divitem.* Hebr. *à magno usque ad parvum.* Cum præf. בְּנוֹ הַקָּטָן, Gen. 9. v. 24. *filius ipsius minimus*.... כֹּל כְּלֵי הַקָּטָן, Isai. 22. v. 24. *omnia vasa, instrumenta*... *parvi* temporis ... haud durabilia... *lapsa* enim *frangentur*... Excluso ה artic. כַּקָּטֹן *quàm parvo*... Cum præfix. & affix. τοῦ (-) in (-) seq. dagh. per legem æquivalentiæ mutato, מִקְטַנָּם, לְמִקְטַנָּם *à minimo eorum*... Plur. τοῦ (-) in (-), uti mox suprà, mutato, קְטַנִּים *parvi*... Cum præf וּקְטַנִּים *& parvi* ... הַקְּטַנִּים *minimi*... וְהַקְּטַנִּים *& minimi*... Constr. קְטַנֵּי *minima*... Cum præf. מִקְּטַנֵּי *ex minimis*... Femin. sing. mutato etiam τοῦ (-) seq. dagh. in (-), קְטַנָּה *parva, minor, minima*... Cum præfix. וּקְטַנָּה & *parva*... הַקְּטַנָּה *minor*... Plur. cum eadem mutatione compensationeque τοῦ (-), קְטַנּוֹת הַקְּטַנּוֹת *pusillæ, parva*... Cum præf. *minores*... R. קָטֹן *parvus, minor, minimus* ... *fuit*.

קָטֹן QAL. Lxx. Aq. σμικρύνομαι, Lxx. κατασμικρύνομαι... Vulg. & alii, *parvus* (*minor, minimus*,) quantitate, sive qualitate, seu mole, ætate, dignitate... *sum, reddor, imminuor, extenuor*...

Praet. 1. p. s. c. ex forma hhólem, quæ ibi perseverat, vide Gram. Hebr. tom. 1. pp. 162. c. 2. & 163. c. 1. קָטֹנְתִּי מִכֹּל הַחֲסָדִים, Gen. 32. v. 10. O. ἱκανοῦταί μοι ἀπὸ πάσης δικαιοσύνης... *sufficiat mihi ab omni justitia*... Vulg. & alii, *minor sum cunctis miserationibus* tuis... Alii, *beneficiis*.... Targ. זְעִירָן זְכְוָתִי מִכֹּל חִסְדִּין *minora* sunt *merita mea beneficiis, gratiis, misericordiis* ... tuis...

Fut. 3. p. s. f. ex forma (-) cum præf. וַתִּקְטַן עוֹד זֹאת בְּעֵינֶיךָ אֲדֹנָי יֱהֹוִה, 2. Reg. 7. v. 19. (ubi τὸ יהוה, quod alienis, propriis scil. amissis, punctis semper vocalibus utitur, motionibus τοῦ אֱלֹהִים, non τοῦ אֲדֹנָי, afficitur. Quod videlicet τὸ אֲדֹנָי præcedat, nec accentus distinguens intercedat, vide Gram. Hebr. t. 1. pp. 410. c. 2. & 710. c. 1. 2.) Vulg. *sed & hoc parum visum est in conspectu tuo, Domine Deus, nisi loquereris etiam de domo servi tui in longinquum... in tempus longè futurum*... Belg. Angl. Menoch. tempus scil. Messiæ.... *& hæc est lex hominis, Dei Domini*, sive *Jehovæ*, id est, intelligo te de tali Messia locutum, cujus rationes exigent, ut sit simul verus homo, & æternus Deus. Osiander...

HIPHIL הִקְטִין, unde Infin. cum præf. לְהַקְטִין אֵיפָה, Amos 8. v. 5. O. τοῦ ποιῆσαι μέτρον μικρὸν... Alii, *ad faciendam mensuram* (nempè, *Epham*, i. e. aridorum mensuram, quæ, si cum mensuris Parisiensibus conferas, continebat 2. boisseaux, 5. litrons $\frac{1}{4}$. Vide Gram. Hebr. tom. 2. p. 525. & seqq.) *parvam*... Vulg. *ut imminuamus mensuram*...

קָטֹן vel קָטָן, m. Lxx. Sym. Theod. μικρός, Sym. σμικρός, Lxx. ὀλιγοστός, βραχύς, ἐλαφρός, ἐλάσσων, νεώτερος, μικρότατος; Substantivè, μικρότης... Vulg. & alii, *parvus* mole scil. ætate, dignitate... *pauxillus, brevis, exiguus, levis*... *minor, inferior, deterior, paucior*... *junior, recentior*... *minimus*... Substantivè, *paucitas, exiguitas*... דָּבָר קָטֹן אוֹ גָדוֹל, 1. Reg. 22. v. 15. *rem parvam, aut magnam*.... קָטֹן אַתָּה בְּעֵינֶיךָ *Parvus es in oculis tuis*... m. Cum præf. הַמָּאוֹר הַקָּטֹן, Gen. 1. v. 16. *luminare minus*... וְהַקָּטֹן *& minimus*... Excluso ה articulo, וּבְקָטֹן *& in minimo*... כְּקָטֹן *tam*, vel *quam parvum*... מִקָּטֹן *à parvo*... לְמִקָּטֹן *de à minimo*... Constr. קְטֹן בָּנָיו, 2. Paral. 21. v. 17. *minimus filiorum ejus*, m. Vulg. *qui minimus natu erat.* Cum affix. τοῦ (-) remanente, τοῦ verò (ו) in (- hhatóuph) sequente dagh. per legem æquivalentiæ, mutato, scriptoque cum (ׂ) indice, non comite, aut componente, vide Gram. Hebr. t. 1. p. 97. c. 2. קָטָנִּי *qátonní, minimus meus*... c.

קָטַף QAL (Gr. per metath. κόπτω, ἀποκόπτω... *amputo, decido, decerpo*...) Lxx. θερίζω, συλλέγω, Lxx. Sym. ἀποκνίζω,

Digitized by Google

Vulg. & alii, *meto*, manibus fruges *colligo*, olivas *distringo*, herbas *evello*.... *evello*, *vellico*, *abrado*...

PRAET. 3. p. f. m. in pausa, quare τὸ (-) in (-) mutatur, קָטָף *decidit*... 2. p. f. m. cum præf. unde accentus à penultima ad ultimam descendit, vide Gram. Hebr. tom. 2. p. 310. c. 1. וְקָטַפְתָּ מְלִילֹת, Deut. 23 v. 25. manuque *decerpes*... Vulg. *franges spicas*...

BEN. plur. m. cum præf. הַקֹּטְפִים מַלּוּחַ, Job. 30. v. 4. O. οἱ περικυκλοῦντες, mendosè pro (Complut.) περικλῶντες ἅλιμα... Σ. ἀποκνίζοντες φλοιὸς.... Lxx. *qui circuibant*, vel potiùs uti Complut. *qui circumcirca frangebant alima* (i. e. medicamentum famem sedans ἀπὸ τοῦ λιμοῦ & (ἀ) στερητικοῦ)... Sym. *qui vellicant cortices*... Vulg. *& mandebant herbas*... Alii, *qui decerpunt malvam*, Alii, *halimum*, sive *herbam salsilaginosam*, Alii, *urticam*...

FUT. 1. p. f. c. אֶקְטֹף *decerpam*...

NIPHAL נִקְטַף, unde 3. p. f. m. FUT. עֹדֶנּוּ בְאִבּוֹ לֹא יִקָּטֵף, Job. 8. v. 12. O. ἔτι ὂν ἐπὶ ῥίζης, καὶ οὐ μὴ θερισθῇ... Α. ἔτι αὐτοῦ ἐν ἀκμῇ αὐτοῦ οὐ περικλαδισθήσεται... Lxx. *adhuc in sua radice consistit, non ergò metetur*... Aq. *adhuc eo in virore suo* existente, *non perfringetur*... Vulg. *cum adhuc sit in flore, nec carpatur manu*... Alii, *dum est in virore suo, non evellitur* manu...

קטר QAL, *accendo, incendo*... unde Gr. ἄνθραξ *carbo, carbo accensus*, i. *pruna, ignis*... *camino, in modum camini struo, exstruove sine tecto ædificium*... Inde Paoúl plur. fem. τοῦ (ו) in (-) ad euphoniam mutato, קְטֻרוֹת, Ezech. 46. v. 22. *caminata* atria, sive *aperta*, aut *sine tecto exstructa*... vide supra קְטֹרוֹת, coll. 2176. 2177.

PIEL קִטֵּר, Lxx. Aq. Sym. Theod. θυμιάω, Lxx. ἀναφέρω, ἐπιτίθημι... ἐπιτελέω, hùc illud refert Trommius, sed ad Hophal referendum... Vulg. & alii, *suffio, odores incendo, adoleo*... *offero*... *impono* super altare... *sacrifico*... Lxx. item, ἀναγινώσκω, Amos 4. v. 5. *lego*...

PRAET. 3. p. plur. c. אֲשֶׁר קִטְּרוּ־שָׁמָּה הַכֹּהֲנִים, 4. Reg. 23. v. 8 *ubi adolebant sacerdotes*... אֲשֶׁר קִטְּרוּ עַל־הֶהָרִים, Isai. 65. v. 7. *qui suffiêrunt in montibus*... 2. p. plur. m. קִטַּרְתֶּם *adolevistis*...

BEN. plur. m מְקַטְּרִים *adolentes*... Cum præfix. מְזַבְּחִים וּמְקַטְּרִים בַּבָּמוֹת, 3. Reg. 22. v. 44. *immolantibus & suffientibus in excelsis*... זֹבְחִים בַּגַּנּוֹת וּמְקַטְּרִים עַל־הַלְּבֵנִים, Isai. 65. v. 3. *qui sacrificant in hortis*, (seu, lucis idolorum ut Exod. 34. v. 13. Bochart. de animal. col. 700.) *qui adolent super lateres*... *in tegulas*, id est, super tecta domorum, ut idololatræ tum solebant. Vide 4. Reg. 23. v. 12. Jerem. 19. v. 13. & 32. v. 29. Sophon. 1. v. 5. Bochart. ibid. הַמְקַטְּרִים *qui adolebant*... Plur. fem. מְקַטְּרוֹת *adolentes*...

INFIN. קַטֵּר *adolendo*... Cum præfix. וְקַטֵּר *& adolendo*... לְקַטֵּר *ad adolendum*...

FUT. 3. p. f. m. יְקַטֵּר *adolebit*... Cum præf. ex cujus scheva & altero sub (י) fit hhiriq gadhól, vide Gram. Hebr. t. 1. p. 385. וִיקַטֵּר *& adolebit*... וַיְקַטֵּר *& adolevit*... 3. p. plur. m. in pausa, quare τὸ (-) primariæ vocis, loco τοῦ (:), sub ט revocatum, יְקַטֵּרוּ, & cum ן paragog. remanente ob pausam τῷ (-), licet accentus pausans à penultima ad ultimam descendat, vide Gram. Hebr. tom. 2. p. 312. c. 2. יְקַטֵּרוּן *adolebunt*... Cum præf. וַיְקַטְּרוּ *& adoleverunt*...

PUAL קֻטַּר, unde PAOUL f. f. ex terminatione ת, præcedente duplici (:), כְּתִימְרוֹת עָשָׁן מְקֻטֶּרֶת מֹר וּלְבוֹנָה, Cant. 3. v. 6. O. ὡς στελέχη καπνοῦ τεθυμιαμένη σμύρναν καὶ λίβανον... Α. ὡς ὁμοίωσις καπνοῦ ἀπὸ θυμιάματος... Σ. ὡς ἀναθυμίασις... Lxx. *tanquam truncus fumi incensus myrrham & thus*... Aq. *sicut similitudo fumi à thymiamate*... Sym. *tanquam suffitus*... Vulg. *sicut virgula fumi ex aromatibus*... Alii, *sicut columnæ (virgulæ, vapores...) fumi, suffitâ*, vel *suffumigatâ, myrrhâ & thure*... *ex omni pulvere aromatarii*...

HIPHIL הִקְטִיר, Lxx. Aq. Sym. Theod. θυμιάω, Lxx. θυμιάζω, ἀναφέρω, προσφέρω, ἐπιτίθημι, ἐπιθύω, θύω... Vulg. & alii, *adoleo, adolere facio*, aut *adoleri curo*.... *offero, admoveo, impono* super altare....

Digitized by Google

impetu feror ... mactlo, sacrifico, sacra facio ...

PRAET. 3. p. s. m. הִקְטִיר *adolevit* ... Cum præfix. וְהִקְטִיר הַכֹּהֵן אֶת־הַכֹּל הַמִּזְבֵּחָה, Lev. 1. v. 9. *& adoleri curabit sacerdos hæc omnia in altari in oblationem* scil. *igne absumendam* ... sive, uti Vulg. *in holocaustum* ... Nam v. 24. demum ignis ὁλοκαρπωτὴς omnia imposita altari consumit ... Cocc. Cum præf. & affix. וְהִקְטִירוֹ *& adolebit illud* ... וְהִקְטִירָם *& adolebit ea* ... 2. p. s. m. cum præf. unde accentus à penultima ad ultimam descendit, vide Gram. Hebr. t. 2. p. 310. c. 1. וְהִקְטַרְתָּ, Exod. 29. v. 13. *& adolebis* ... 3. p. plur. c. הִקְטִירוּ *adoleverunt* ... Cum præf. וְהִקְטִירוּ *& adolebunt* ...

BEN. s. m. cum præf. וּמַקְטִיר *& adolens* ... Plur. m. מַקְטִירִים *adolentes* ... Cum præf. & (·) absque (י) indice in penult. וּמַקְטִרִים *& adolentes* ... הַמַּקְטִירִים *adolentes* ... Plur. fem. מַקְטִירוֹת *adolentes* ...

INFIN. cum præf. & (י) יוּ (·) indice, לְהַקְטִיר *& adolendo* ... *adolevit* ... לְהַקְטִיר *adolere, ad adolendum* ...

IMPER. 2. p. s. m. ex forma (-), הַקְטֵר *adole* ...

FUT. 3. p. s. m. יַקְטִיר *adolebit* ... Cum præfix. & forma (-), וַיַּקְטֵר *& adolevit* ... Cum affix. יַקְטִירֶנָּה, Exod. 30. v. 7. Vulg. *incendit illud* ... ℣. 8. *uret thymiama* ... ex nomine seq. קְטֹרֶת ... 2. p. s. m. תַּקְטִיר *adolebis* ... 3. p. plur. m. absque (י) יוּ (·) indice, cum ן parag. יַקְטִרוּן *adolebunt*. 2. p. plur. m. תַּקְטִירוּ *adolebitis* ...

HOPHAL הָקְטַר, Lxx. ἀναπελίσομαι ... Vulg. & alii, igne *absumor* ... *cremor, adoleor* ...

PAOUL s. m. Malach. 1. v. 10. *non mihi voluntas in vobis, dicit Dominus exercituum: unde nec munus gratum*, aut *acceptum de manu vestra habebo*. ℣. 11. *Sed ab ortu solis vel usque ad occasum (ejus) magnum est nomen meum inter gentes & in omni loco* מֻקְטָר מֻגָּשׁ לִשְׁמִי וּמִנְחָה טְהוֹרָה, O. θυμίαμα προσάγεται τῷ ὀνόματί μου, καὶ θυσία καθαρά· *incensum offertur nomini meo, & victima, hostia* ... *munda* ... Vulg. *sacrificatur, & offertur nomini meo oblatio munda* ... Alii, *fumigatur, offertur nomini meo oblatio munda*, vel *munus purum* ... Quasi *suffitus* sunt piæ preces, Apoc. 5. v. 8. (Psal. 141. Hebr. 142. v. 2.) μαναά (מִנְחָה, O. θυσία, θυσίασμα) verò sunt oblationes fidelium, ex quibus & Eucharistia fiebat, & alebantur pauperes. Grot. Quidam, ex usu Arabico, *curatur*, sive *incipitur accedere, offerre nomini meo mundam scilicet oblationem, munus purum* ...

FUT. 3. p. s. f. in pausa, quare צֵרִי (·) loco פַּתָּח (-) in fine, תֻּקְטָר *adoletur* ...

קְטַר PEAL, Chald. Hisp. per aphæresin, *atar* ... *ligare, colligare, devincere, redimire* ... unde קֶטֶר, & cum (·) sequente dagh. per legem æquivalentiæ, קִטְּר, ex quo, פַּתָּח (-) in (·) mutato, daghéschque, ut fit, à schevato ט excidente, plur. קִטְרִין, Lxx. σύνδεσμοι ... Vulg. & alii, *nodi, vincula, cingula, ligata, partes nervosæ* ... וּמְשָׁרֵא קִטְרִין, Dan. 5. v. 12. *& solvens nodos* ... Cum præfix. וְקִטְרִין *& perplexa solvere* ... ibid. vers. 16. Constr. cum præfix. וְקִטְרֵי חַרְצֵהּ מִשְׁתָּרַיִן, ibid. v. 6. Vulg. *& compages renum ejus solvebantur* ... Alii, *ligamina lumborum ejus*, sive singularum quinque vertebrarum, quibus constant lumbi, *ambo soluta* ... urina fluebat ... Grot.

קִטֵּר m. unde cum præf. הַקִּטֵּר, Jerem. 44. v. 21. O. θυμίαμα, Alii, *suffitus* ... Cocc. *adolitio*, crematio victimarum & aromatum ... Vulg. *sacrificium* ... R. קָטַר *accendo, incendo* ...

קְטֹרָה f. vide supra קְטוּרָה, col. 2176.

קִטְרוֹן Mass. *Qitrôn*, Vulg. *Cetron*, nomen propr. urbis Tribûs Zabulon, Jud. 1. v. 30. Etym. *nodosus, durus, fortis* ... idem quod Chald. קִטְרִין. R. קְטַר Chald. *ligavit* ... *nodavit*, sive *nodos fecit* ...

קִטְרִין plur. masc. Chald. vide קִטַּר, seu קֶטֶר in Verbo קְטַר Chald.

קְטֹרֶת f. Lxx. Aq. Sym. Theod. θυμίαμα, Lxx. σύνθεσις ... Vulg. & alii, *thymiama, incensum, suffitus* ... *compositio* thymiatis, aromatum ... Exod. 30. v. 1. *facies quoque* מִזְבֵּחַ מִקְטַר קְטֹרֶת, O. θυσιαστήριον θυμιάματος ... *altare incensi* ... Vulg. *altare ad ado-*

Digitized by Google

lendum thymiama... Alii, ad verbum, *altare suffimenti suffitûs*... i. e. in quo incendes thymiamata, h. e. aromata, Vatabl... *altare, quod fit adolendo suffitui*... Cocc.... ibid. v. 9. *non offeretis super eo* קְטֹרֶת זָרָה, O. θυμίαμα ἕτερον... Cocc. *suffitum alium*... Vulg. *thymiama compositionis alterius*... Chald. *incensum aromatum exterorum*... Arab. *thus extraneum*.. Pagn. Vatabl.... *alienum*... תְּפִלָּתִי קְטֹרֶת לְפָנֶיךָ, Psal. 140. Hebr. 141. v. 2. *oratio mea suffitus coram te*... Psal. 65. Hebr. 66. v. 15. *offeram tibi holocausta medullatorum* (עִם־קְטֹרֶת, Targ. עם קטורת בוסמין, *cum suffitu aromatum*,) *arietum*... Cum præfix. וַעֲתַר עֲנַן־הַקְּטֹרֶת עֹלֶה, Ezech. 8. v. 11. *& suavis vapor nubis*, sive *densi fumi de incenso ascendebat*... וּקְטֹרֶת *& suffitus*... וְהַקְּטֹרֶת *& suffitus*... לִקְטֹרֶת *ad suffitum*... וְלִקְטֹרֶת *& ad suffitum*... Cum præf. & affix. ־תּוֹ (ו) in (-hhatouph) correpto, vide Gram. Heb. tom. 1. p. 95. וּקְטָרְתִּי, Ezech. 16. v. 18. Vulg. *& thymiama meum posuisti coram eis*... R. קָטַר *accendo, incendo*...

קַטָּת Mass. *Qattâth*, Vulg. *Cateth*, nomen propr. urbis, vel loci Leusd. termini, Tribûs Zabuloniæ... Jos. 19. v. 15. Etym. *muscus*, βρύον... à קטתא Syr. idem. R. קטא Syr. *circumivit*...

קִיא m. Lxx. ἔμετος... Theod. ἐμετός.... Vulg. & alii, *vomitus*; adjectivè, *cum vomitu ejectus*... Isai. 28. v. 8. *omnes mensæ repletæ sunt* קִיא צֹאָה, O. ἐμέτῳ συλλογίσασθαι... Vulg. *vomitu sordium*... Alii, *vomitu, stercore*... Ex forma (-) cum affix. Proverb. 26. v. 11. *ut canis* שָׁב עַל־קֵאוֹ *rediens ad vomitum suum*... ἐξέραμα, Cocc. Cum præf. & affix. Isai. 19. v. 14. *ut titubat ebrius* בְּקִיאוֹ *in vomitu suo*... O. ἐμῶν... Vulg. *vomens*... Sic Jerem. 48. v. 26. O. verò ἐν χειρὶ αὐτοῦ... *in manu sua*... R. קוא *vomuit, evomuit*...

קַיִט m. Chald. unde מִן־אִדְּרֵי־קַיִט, Dan. 2. v. 35. O. ἀπὸ ἅλωνος θερινῆς *de area æstiva*... Vulg. *æstivæ area*... Alii, *ex areis æstatis*, i. e. *æstivis*... Rad. קיט, in Præterito קאט Arab. *Admodùm ferbuit*, uti *media ætate dies*. 2. *Æstiva habuit, æstatem egit aliquo loco*... in II. Conjug. idem... *Sufficit ei res in æstatem*, Gig. in III. Conjug. *Pactus cum eo fuit pro tempore mediæ æstatis*... Hinc קיט Chald. *æstas*, Arabibus, *media æstas*...

קִיטוֹר, vel קִטֹר, m. Lxx. ἀτμὶς, φλὸξ, Incert. ἀναθυμιάσεις, πάχνη... Vulg. & alii, *fumus, flamma*, quæ est fumus inflammatus, sicuti fumus est flamma extincta... *vapor, halitus, flatus*... *ventus quidam repentinus*, seu *procella*: *vortex igne factus*, seu *vortex procellosus & everberans*... Cum præf. עָלָה קִיטֹר הָאָרֶץ כְּקִיטֹר הַכִּבְשָׁן, Gen. 19. v. 28. O. ἀνέβαινεν φλὸξ ἐκ τῆς γῆς, ὡσεὶ ἀτμὶς καμίνου. *ascendebat flamma de terra, quasi fumus fornacis*. Vulg. *viditque ascendentem favillam de terra quasi fornacis fumum*. Alii, *ascendebat fumus hujusce terræ*, seu *regionis* (fumante bitumine) incensæ, *fumus veluti fornacis*, nempe calcariæ, Munst. Menoch... propriè lateratia, Buxt. Lex.... Psal. 148. v. 8. *ignis & grando, nix* (Æthiop. ואחשה *aschhhatjâ, pruina, glacies, scintillula*...) וְקִיטוֹר, O. conjunctione neglectâ, κρύσταλλος.... Vulg. Lat. *glacies*... Alii ex Æthiop. דמחד *mahhâmada, cinis, pulvis*... (ex prunis defervescentibus...) Alii, *exhalatio*, Alii, *fumus*, Alii, *vapor*, qui materies solet esse meteororum, Gejer. כִּי־הָיִיתִי כְּנֹאד בְּקִיטוֹר, Psal. 118. Hebr. 119. v. 83. O. ὅτι ἐγενήθην ὡς ἀσκὸς ἐν πάχνῃ. Vulg. *quia factus sum sicut uter in* (Æthiop. ואחשה *aschhhatjâ*, vide mox supra) *pruina*, Alii, *licet factus sim uter velut in fumario*... *in fumo*... R. קָטַר *accendit, incendit*...

קַיָּם m. Chald. Lxx. μένων... Vulg. & alii, *manens, permanens, stabilis*... Cum præf. אֱלָהָא חַיָּא וְקַיָּם לְעָלְמִין, Dan. 6. v. 26. vel 27. *Deus vivus & manens in sæcula*.... Fem. sing. מַלְכוּתָךְ לָךְ קַיָּמָא, Dan. 4. v. 23. vel 26. O. Verbaliter, ἡ βασιλεία σοι σοὶ μένει... Alii, *regnum tuum tibi manet*... Vulg. *manebit*... Alii, *constans, stabile*... R. קוּם *stetit, constitit*...

קְיָם m. Chald. Lxx. στάσις... Vulg. & alii, *statutum, decretum*... Dan. 6. vv. 7. vel 8. 15. vel 16. Alioqui in Targum respondet

Digitized by Google

Hebr. ברית , נדר , שבועה , Cocc.... Cum præf. וקים & *statum*... Rad. קום *stetit*... in Paél, ex altera forma, in qua vav quiescens mutatur in (י) mobile, fitque forma perfecta קים (Lud. *de Dieu*, pp. 297. & 298.) 1°. *statuit*, *constituit*... 2°. *jurejurando stabilivit*, vel *promisit*... 3°. *vovit*... 4°. *vivificavit*... unde קים m. *pactum*, *fædus*, *statutum*..., *juramentum*, *jusjurandum*... *votum*...

קים m. unde cum affix. קימנו , Job. 22. v. 20. O. Θ. ἡ ὑπόστασις αὐτῶν... *subsistentia*... *eorum*... Vulg. *erectio eorum*... Alii, *stare nostrum*, *subsistentia*, *existentia*, *substantia*... *nostra*... Est τὸ קימנו pro קימתנו, Cocc. per contractionem scil. vide Gram. Hebr. tom. 1. p. 128. c. 1. & 2... Quidam verò pro קימנו legunt קמנו in Infinitivo videlicet τῶ Hiphil, Verbi קום *stetit*... cum aphæresi characteristicæ, vide Gram. Hebr. t. 1. p. 354. c. 2. unde sic vertunt: *prohibitum est τὸ stare unius cujusque eorum*... sive *ablata statio*... unde & Targ. אתמניעו מלמקום *prohibiti sunt ne starent*... Femin. singul. cum præf. & affix. שבתם וקימתם הביטה, Thren. 3. v. 63. O. καθέδραν αὐτῶν, καὶ ἀνάστασιν αὐτῶν... Vulg. *sessionem eorum*, *& resurrectionem eorum vide*... Alii, *sedere eorum & surgere eorum intuere*... Cocc... Est enim & τὸ קימתם Infinitivus τῶ hiphil, uti mox supra, Verbi קום *stetit*... cum præf. aphæresi τῶ ה characteristici, & cum ה paragogico, mutato ante affixum in ת, ut in nominibus, ad quorum classem Infinitivi illi possunt etiam referri, vide Gram. Hebr. tom. 1. p. 351. c. 2.

קימוש, vel קמוש m. *carduus*, *chamæleon*... cardui species, Buxt. Lex. סירים קמוש וחוח, Isai. 34. v. 13. O. ἀκάνθινα ξύλα... *Spinea ligna*... Vulg. *spinæ*, *& urticæ*, *& paliurus*... Alii, *carduus*... *spina*... *vepres*... *paliurus*... Virg. 5. Eclog.

Carduus & spinis surgit paliurus acutis.

קימוש יירשם, Hos. 9. v. 6. O. ὄλεθρος κληρονομήσει αὐτά... *mors hæreditabit illud*... Vulg. & alii, *urtica*... Alii, *chamæleon hæreditario jure occupabit*, *possidebit*... *ea*...

R. קמש Arabibus, *collegit*, *corrasitque undique*, pecul. *de solo res minutiores*. Gi. Ca. unde קמאש *qumáschon*, Arab. *quicquid hinc inde colligitur*. Gi. pec. *de solo*, etiam *minutiores & viliores res*; hinc & *deteriores hominum*. Ca. Hinc etiam Hebr. קמוש *spina*, *spinetum*... unde per metath. Hispan. *maleça*... Gal. *un hallier*...

קין m. unde cum affix. ומשקל קינו, 2. Reg. 21. v. 16. O. καὶ ὁ σταθμὸς τοῦ δόρατος αὐτοῦ... Lxx. & alii, *cujus pondus lanceæ*... Vulg. & alii, *cujus ferrum*, Alii, *lignum*, *hastæ*... Alii, *cujus hastæ*, *lanceæ*, *mucronis*, Syr. שריונה, Arab. גרשנה *loricæ pondus* erat... Rad. קין Arab. in præterito קאן *cudit ferrum*... unde קין m. *ferrum*, *mucro hastæ*, *lanceæ*... *lorica*... unde & Arab. קין m. *kinon*, *faber ferrarius*... Ex quo & ex תובאל *toubal* etiam Arab. *squama*, seu *scoria ferri*, *æris*, *aurive*, vulgo *tobal*... תובל־קין *túbal-káin*, Gen. 4. v. 22. h. e. ita *squama scoriave ferri* χατηβαλωμένος τὸ πρόσωπον... (ὡς) ὑπὸ τῆς ἀσβόλης Ἥφαιστος... *facie favillaceus*, aut *floridus*... uti *fuligine Vulcanus* (*Vulcain*, Arabicè, *primus faber ferrarius*...) Luc. in dialogo Jun. & Jov. p. 70. vide קין, mox infra.

קין in pausa קין, Mass. *Qáin*, Vulg. *Cain*, nom. proprium 1°. primogeniti Adami (Cain & Abel gemelli erant...) Gen. 4. vv. 1. 2. 3. 5. 8. 9... 2°. viri, à quo Cinæi, Num. 24. v. 22. ubi Vulg. *Cin*... malè *Cain* legunt Hebræi, Grot. *Cain* hîc aliis est ipse *Cinæus*, Vatabl. Drus. Grot. ...3°. urbis Tribûs Judæ, Jos. 15. v. 57. ubi cum præfix. הקין, Vulg. *Accain*... Etym. *faber ferrarius*... à קין *Kinon* Arab. idem. R. קין, in præterito קאן Arab. *cudit ferrum*... Cain ferrum primus cudit, conflavitve, in vomeres scil. in falces... עבד אדמה *terram culturus*...

Et curvas rigidum falces conflavit in ensem.

Quo ויקם אל־הבל אחיו ויהרגהו, Gen. 4. v. 8. *irruens*... *in Abel fratrem suum*, *occidit eum*... Idque מקץ ימים, Gen. 4. v. 3. *post finem dierum*... (i. annorum 129.) quibus nimirum fuerant, dum multiplicarentur

Digitized by Google

nepotes, simul habitaturi… unde v. 14. timet Cain, à nepotibus scil. dispersis… Confer vv. 23. 24… Errant hic haud pauci, *nescientes scripturas, neque virtutem Dei*, Matth. 22. v. 29… Metallicam videlicet artem primus invenit Cain; Tubal-cain perfecit, לֹטֵשׁ כָּל־חֹרֵשׁ נְחֹשֶׁת וּבַרְזֶל, Gen. 4. v. 22. *omnem acute docens fabrum ærarium, & ferrarium*… Primus igitur *faber ferrarius*… Cain meritò habetur… At *primus faber ferrarius*, est Arabibus אויל קין *ew-wal-kin*, & per aphæresin τῦ א adventitii, Lat. *Vul-canus*, Gal. *Vul-cain*… Quem fabula ex hisce Geneseos verbis: קָנִיתִי אִישׁ אֶת־יְהוָה, Gen. 4. v. 1. *acquisivi virum per Deum* (benedicentem scil.) finxit Vulcanum subventaneo conceptu fuisse sine patre genitum… Heliod. in Theog.

Ἥρη δ' Ἥφαιστον κλυτὸν ἐν φιλότητι μιγεῖσα…

Hom. verò Iliad. α.

Ἤδη γάρ με καὶ ἄλλοτ' ἀλεξέμεναι μεμαῶτα
Ῥῖψε ποδὸς τεταγὼν ἀπὸ βηλοῦ θεσπεσίοιο.
Πᾶν δ' ἦμαρ φερόμην, ἅμα δ' ἠελίῳ καταδύντι,
Κάππεσον ἐν Λήμνῳ, ὀλίγος δ' ἔτι θυμὸς ἐνῆεν…

Ex illis videlicet ejusdem libri Verbis: הֵן גֵּרַשְׁתָּ אֹתִי הַיּוֹם מֵעַל פְּנֵי הָאֲדָמָה וּמִפָּנֶיךָ, Gen. 4. v. 14. *ecce ejicis me de superficie hujusce terræ; & facie tua*… unde huicce deo nomen Gr. Ἥφαιστος *Hephaistos*, ex Arab. חפיץ *Hephitsen*, sive *Hephidsen*, i. e. *depressus* à Deo superbus, *abjectus*, *projectus*… R. חפץ *depressit* Deus *superbum*… חפץ *abjecit*, *projecit*… τῦ ח Arab. per τὸ Ἡ Gr. expresso, uti in Ἡλικία *statura*, *adulta ætas*… Ex Arab. חליק *Helikon*, sive *Halikon*, *benè efformatus*, *& commodâ formâ*, *ac staturâ præditus*… R. חלק Fut. O. *quantitate suâ rem & mensurâ definivit*, *& aptè commensus fuit*… *paravit*, *efformavit*…

קִינָה f. Lxx. θρῆνος, Theod. κοπετός… Vulg. & alii, *lamentatio*, *lamentum*, *lessus*… *planctus*… קִינָה הִיא וַתְּהִי לְקִינָה, Ezech. 19. v. 14. *lamentatio ipsa hæc est prophetia*, *& ad lamentationem movet*… Cum præf. הַקִּינָה *lamentum*, *lessus*… לְקִינָה *in lamentationem*… Plur. cum præf. הַקִּינוֹת *lamentationes*… Cum præf. & affix. בְּקִינוֹתֵיהֶם *in lamentis suis*, m. Plur. ex terminatione masc. קִינִים *lamentationes*… R. קין, unde Poël קוֹנֵן *lamentatus est*… Hinc Gr. κωκύειν…

קִינָה Mass. *Qináh*, Vulg. *Cyna*, nom. proprium urbis in regione australi Tribûs Judæ, Jos. 15. v. 22. Etym. *lessus*… à voce præced. idem.

קֵינִי Mass. *Qení*, Vulg. *Cinæus*, nom. patronymicum virorum à קַיִן *Cin* oriundorum, Num. 24. v. 21. Etym. *faber ferrarius*… vide קַיִן, col. 2188. *Kenai*, חקעי, (O.) Κιναῖοι. *Pro hoc nomine Chaldæus interpres*, Gen. 15. & Num. 24. v. 21. *habet* שלמאי & ויה שלמאה & Schalmæos. *Creduntur ita dicti quasi pacifici*, *quod hostes Israëlis non fuerint*. *In versione Pentateuchi Samaritana etiam ante Keneos legitur* שלמאה… Reland. Palæst. p. 140.

קִינִים plur. m. vide in sing. fem. קִינָה, col. præced.

קִינִים Mass. *Qiním*, Vulg. *Cinæi*, nomen plur. à singulari קֵינִי, quod vide mox supra.

קֵינָן Mass. *Qenán*, Vulg. *Cainan*, nomen propr. filii Enos, Gen. 5. v. 9. Luc. 3. v. 37. Etym. *ferreus*, *durus*… uti videntur illi, qui *carnem suam crucifixerunt cum vitiis & concupiscentiis*. Ad Galat. 5. v. 24… à קַיִן m. *ferrum*… unde adjectivus denominativus קֵינָן *ferreus*, ut אֵיתָן *robustus*, ab inusitato אית *robur*, *substantia*… R. אית Chaldæis *est*… vide Gram. Hebr. tom. I. p. 396. c. 1. addito scil. ן in fine, vide Gram. Lud. de Dieu, p. 69.

קַיִץ m. Lxx. Sym. θέρος, Lxx. θερινός (καιρός…) ἀμητός, θερισμός… Vulg. & alii, *æstas*… Adjectivè, *æstivus*… (æstivum tempus) *messis tempus*, *tempus reconditionis frugum*… Metonymicè, *messis*, *ea quæ metuntur*, vel *collectio frugum*… *ipsa metendi actio*… נֶהְפַּךְ לְשַׁדִּי בְּחַרְבֹנֵי קַיִץ סֶלָה, Psal. 31. Hebr. 32. v. 4. O. Θ. ἐστράφην εἰς ταλαιπωρίαν ἐν τῷ ἐμπαγῆναι ἄκανθαν… Α. ἐστράφη εἰς προνομήν μου ἐν ἐρημώσεσι θερινῷ… Σ. μετεστράφη μου εἰς διαφθορὰν ὡς χαύσει θερινόν… Ε. ἐστράφη εἰς ταλαιπωρίαν ἐν ἐμπα-

ὄντως ἐπιέγρ... Lxx. Theod. *versus sum in ærumnam dum configitur spina*... Aq. *conversa est in direptionem meam in vastitate æstiva*... Sym. *conversa est mihi in corruptionem ut ardor æstivus*... V^a. edit. *versus est in ærumnam dum vastarentur fruges*.... Vulg. *conversus sum in ærumna mea dum configitur spina*... S. Hieron. *versatus sum in miseria mea, cùm exardesceret æstas*.... Alii, *versus est humor meus in siccitates æstatis*.... Ο. ΔΙΑΨΑΛΜΑ *DIAPSALMA*, (i. e. melodiæ & cantus modulationisque immutatio. Suid.) Quidam, *accede ad Deum conjungi cum illo cupiens*... *sursùm corda*... *interpella, intercede, ora*... Confer vv. seq. vide supra סֶלָה, col. 1464. In pausa, quare ת (-) in (·) mutatur, עָבַר קָצִיר כָּלָה קָיִץ, Jerem. 8. v. 20. *transiit messis, finita est æstas*... כְּלוּב קָיִץ, Amos. 8. v. 1. Ο. ἄγγος ἰξευτοῦ. Σ. κάλαθος ὀπώρας. Lxx. *vas aucupis*. Sym. *calathus autumni*, sive *fructuum autumnalium*. Vulg. *uncinus pomorum*. Alii, *canistrum æstatis*, seu *æstivorum fructuum*. Cum præf. וְקָיִץ, וָקָיִץ *& æstas*... בֵּית הַחֹרֶף... בֵּית הַקָּיִץ, Amos. 3. v. 15. *concutiam, evertam, domum hyemalem cum domo æstiva*... וְהַקַּיִץ לֶאֱכוֹל, 2. Reg. 16. v. 2. Ο. κ̀ οἱ φοίνικες (Complut. αἱ παλάθαι κ̀ σταφίδες... Ald. αἱ παλάθαι...) εἰς βρῶσιν... Lxx. *& palmulæ* (Complut. *palathæ & uvæ passæ*... Ald. *palathæ*...) *in escam*... Alii, (*asini isti sunt pro regis familia ad equitandum & pugnandum*,) *& æstivi isti fructus pro istis pueris ad comedendum*.... בַּקַּיִץ *in æstate*... Cum affix. קֵיצֵךְ *æstivos fructus tuos*, f. R. קָיַץ *æstivavit*...

קִיצוֹן m. *extremus*... unde

קִיצוֹנָה f. Lxx. ἐξωτέρα... Alii, (apud Vulg. vacat) *extrema*... Lxx. item, ἀνὰ μέσον *per medium*... Cum præfix. בִּשְׂפַת הַיְרִיעָה הַקִּיצֹנָה, Exod. 26. v. 4. *in ora cortinæ extremæ*... R. קָצָה *scidit, abscidit*... unde קִיצוֹן m. *extremus*... quasi abscissum, abruptum... dicas. Est formæ אִיתוֹן ab אָתָה.

קִיקָיוֹן *Qîqaiôn*, τοῖς Lxx. κολοκύνθη *colocyntha, cucurbita*... Aquilæ, Theodotioni κικεῶν *cyceon*, vox scil. Hebraica, nonnihil corrupta... Symmacho κισσός, Vulgato Interpreti, sive S. Hieronymo, *hedera*... Aliis, *ricinus*, seu *ricinum*, κρότων.... Ægyptiis, κικὶ *kikí*... Arabibus, אלחרוע *alchérwa*, vel *elchérwa*... Herodoto, σιλλὶ κύπριον... Dioscoridi, σεσελὶ κύπριον... Plinio, *sili*... Talmudicis, קיק *kik*... Officinæ, *catapucia major, pentadactylon, palma Christi*... Quibusdam, *sesami species*... in Talmude, צִלוּלִיבָא... Hispanis, *higuera del infierno*... *Pro cucurbita*, sive *hedera* (inquit S. Hieronymus, *in Jonam*) in Hebræo legimus קִיקָיוֹן: quæ etiam *linguâ Syrâ*, & *Punicâ*, elkeroa dicitur... In Lexico Coptico, p. 185. vox ΚΟΥΚΙ *Kouki*, (fortè pro KIKI) per חב אלחרוע *chábbo elchérxayi*, Arab. i. e. *granum ricini*, redditur... Vide Bochart. de animal. part. post. pp. 293. 623.... Cum præfix. Jon. 4. v. 6. *lætatus est Jonas* עַל־הַקִּיקָיוֹן (*de*) *ricino*... de arboroso frutice, ficui simili, בִּן־לַיְלָה, v. 10. *sub una nocte oborto*, ad altitudinem 6. 7.... pedum excelso, וַיַּעַל מֵעַל לְיוֹנָה לִהְיוֹת צֵל עַל־רֹאשׁוֹ, v. 6. *qui ascendebat desuper Jonæ* (Gal. *qui s'élevoit au-dessus de Jonas*) *ut fieret capiti ipsius umbra*... à radice Ægyptiaca, sive Coptica, ejusdem fortè significationis ac Arab. חרע *flaccidus*... *fuit*, unde חרוע *chérwa*, Græcis, κρότων, Latinis, *ricinus*, (*& omnis planta major, imprimis, flaccida*, Gi.) Ægyptiis, KIKI, ex quo Hebr. קִיקָיוֹן... sic Græcè, Latinè... dictus, quòd ipsius granum animasculo, κρότωνι *ricino*... Gal. *tique*, ou *tiquet*... sit consimile....

קִיקָלוֹן m. unde cum præf. וְקִיקָלוֹן עַל־כְּבוֹדֶךָ, Habac. 2. v. 16. Ο. ἀτιμία ἐπὶ τὴν δόξαν σου *ignominia super gloriam tuam*. Vulg. & alii, *& vomitus ignominiæ*, sive *ignominiosus* (*infamis*... decidet) *super gloriam tuam*, m. ת קִיקָלוֹן componitur ex קִי (per apocopen pro קִיא) *vomitus*, & קָלוֹן *ignominia, infamia*... Lxx. & Chald. ultimum solum reddidêre...

קִיר m. Lxx. Sym. Theod. τοῖχος, Lxx. τεῖχος... Vulg. & alii, *murus, mœnia, paries, maceries*... Lxx. item, δοκὸς *trabs*, ὀρόφωμα *camera*, τόπος *locus*, συναγωγὴ *congregatio*,

Digitized by Google

tio, *αἰσθήσεων sentiendi instrumentum*, *τὸ ἅγιον sanctum*, *sanctitas*… קִיר הַמִּזְבֵּחַ, Levit. 1. v. 15. O. *τὴν βάσιν τοῦ θυσιαστηρίου*. Lxx. *basim*, Vulg. *crepidinem*, Alii, *parietem*… *ad latus*… *altaris*, וְחָרָשֵׁי אֶבֶן קִיר, 2. Reg. 5. v. 11. Vulg. *artificesque lapidum ad parietes*, lapidicidas. Gal. *des tailleurs de pierres*, *des massons*, ou *maçons*… כְּזֶרֶם קִיר, Isai. 25. v. 4. *sicut imber* (turbo) *dejicit parietem*… turbinis modo muros nostros quatiebat. Grot. Cum præfix. וְקִיר *& paries*… הַקִּיר *paries*… וְהַקִּיר *& paries*… בְּקִיר *in pariete*… בַּקִּיר *in*, *ad parietem*… וּבַקִּיר *& in parietem*… כְּקִיר *sicut paries*… לְקִיר *ad parietem*… מִקִּיר *à pariete*… Plur. terminatione fem. קִירוֹת לִבִּי, Jerem. 4. v. 19. *parietes cordis mei*, præcordia… Cum præf. הַקִּירוֹת *parietes*… בְּקִירֹת, בְּקִירוֹת *in parietes*… לְקִירוֹת *parietibus*…. Cum affix. קִירֹתָיו *parietes ejus*, m. Cum præf. & affix. וְקִירֹתָיו, וְקִירוֹתָיו *& parietes ejus*, m. וְקִירוֹתֶיהָ *& parietes ejus*, f. R. קִיר Arabibus, *ex insidiis & occulto captavit & circumvenit* prædam… Ca. *incidit*, *excīditve orbiculatim*; pec. è medio, rem… Gi. unde geminatis radicalibus Piél vel Paél, קַרְקַר, ex quo 3. p. f. m. præteriti cum præf. וְקַרְקַר כָּל־בְּנֵי־שֵׁת, Num. 24. v. 17. O. *καὶ προνομεύσει πάντας τοὺς υἱοὺς Σήθ*. Σ. *ἐξερευνήσει*… Lxx. ex usu Arabico, *prædabitur omnes filios Seth*. Sym. *indagabit*… Vulg. *vastabitque*… Alii (variè vertunt) *evertet*… *diruet*… *exparietabit*… *claudet pariete*, seu *obsidebit*… Targ. יִשְׁלוֹט *dominabitur*… Samarit. ࠅࠒࠃࠒࠃ, וקדקד pro וְקַרְקַר… *transfiget*… *& verticem*… Quidam, ex usu Arabico, *circumveniet enim captabitve omnes filios Seth*, i. e. omnes homines, vel filios Adæ. Nam omnes per *Noe*, *Sethi* filii sumus, omnis enim Caini proles diluvio interiit. Menoch. ita Munst. Fag. Vatabl. Drus. Ainsw. Bonfr. … Conf. Psal. 2. v. 8. Joan. 10. v. 16…

Ben. f. m. מְקַרְקַר קִר, Isai. 22. v. 5. apud Lxx. vacat. Vulg. *scrutans murum*… Alii, *diruens*…. *exparietans*… *murum*… Quidam, ex Arab. קרקר *gemuit*… unde Belg. *karren*… Gol. *gemit murus* (קִר amisso τῷ (י) sive Deo) *& clamat ad montem*.

קִיר *qír*, unde cum præf. וְקִיר עֵרָה מָגֵן, Isai. 22. v. 6. apud Lxx. vacat. Vulg. *& parietem nudavit clypeus*. Alii appellativè, *parietes clypeis nudantur*. Figur. Vers. Quidam, *& murum nudat*, seu *nudum relinquit clypeus*, i. e. miles clypeo armatus, Metonymia adjuncti, vide Gram. Hebr. tom. 2. p. 52. c. 2. vel Deus, qui erat illi pro clypeo… Alii, quibus τὸ קִיר est nomen propr. *& kir discooperuit* (vel *nudat*, vel *manifestabit*, Pagn. Vatabl. *eduxit*, Grot. è theca sua) *clypeum*… R. ead. ac vocis præced.

קִירָה Mass. *Qírah*, Vulg. *Cyrene*, nomen propr. urbis Africæ, 4. Reg. 16. v. 9. *quæ & Pentapolis dicitur à quinque urbibus, quibus fulget: hæ sunt*, *Hesperia*, *aliàs Berinice dicta*, *Plinio authore*, *lib. 5. cap. 5*… *Apollonia*… *Ptolemaïs*, *antiquo nomine Barce appellata*… *Arsinoe*, *aliquando Teuchira vocitata*… *atque*, *unde terris nomen est*, *ipsa Cyrene omnium harum clarissima*… Leusd. Onomast. Etym. *munitio*, *arx munita*, *civitas munita & murata*… קִרְיָא, כַּרְכָּא Chaldæis… Isai. 15. v. 5… vel *domina regionis*… à קִיר *dominatus est*, unde Chald. קִירִי, קִירִים, קוּרִים, Gr. *κύριος Dominus*, *κῦρος*, *ἴος*, *τὸ*, *autoritas*: vel *autoritas plena*, *firmamentum*, *rata fides*, *& probatio*… *certum omen & pignus*… *Κῦρος Cyrus*… Gal. *Cyre*, pro quo *Sire* dicitur…

קִיר־חָרֶשׂ Mass. *Qír-hhéres*, Isai. 16. v. 11. appellativè, O. *τεῖχος ἐνεκαίνισας murum renovâsti*, *reparâsti*… ex usu Arabico… Vulg. *murum cocti lateris*… Est aliis nom. proprium urbis *in Moabitide*, *tempore scil. Jeremiæ*, (*quando nempe etiam urbes Israëliticæ à Moabitis occupatæ sunt*) cap. 48. *hæc recensentur*, *Nebo*, *Kirjathaim*… *Kir cheresch*… Had. Reland. Palæst. p. 102. Etym. *murus cocti lateris*, à קִיר *murus*, & חֶרֶשׂ *testa*, *vas fictile*… *later*… Hinc Lat. *crusta*… Gr. per metath. *ὄστρακον*…

קִיר־חֲרֶשֶׂת Mass. *Qir-hharéseth*, Isai. 16. v. 7. O. *τῷ σεθ*… *δέσεθ*… *ῥέσεθ*… Α. *τείχῳ ὀστρακίνῳ*… Σ. *ἐν τῷ τείχει τῷ ὀστρακίνῳ*… Θ. *αὐχμώδεσιν*… Lxx. (*δὲ*, *autem*) *seth*,

Digitized by Google

al. *déseth*, al. *réseth*... Alii appellativè, Aq. *muro testaceo*... Sym. *in muro testaceo*.... Theod. *squallidis*... Vulg. *super muros coctilis lateris*... Est aliis nomen propr. ejusdem urbis, quæ mox supra, unde & ἐσιμων, idem. Hic pro חֶרֶשׂ m. *testa*... ponitur חֲרֶשֶׂת, f. idem.

קִיר־מוֹאָב Mass. *Qir-Moáb*, Isai. 15. v. 1. appellativè, O. τὸ τεῖχος τῆς Μωαβίτιδος *murus Moabitidis*. Vulg. *murus Moab*. Alii, *urbs Moabitidis*. Alii, quibus est nomen proprium *Qir-Moab*, uti in eod. vers. עָר מוֹאָב, Theod. Vulg. & alii, *ar Moab*... Aq. Sym. & alii, *civitas Moab*... Targ. לְחַיַּת מוֹאָב *villa* (ut Esth. 9. v. 27.) *Moab*... Etym. vel rad. ead. ac τῆς קִרְיָה, quam vide supra, col. præced.

קִישׁ Mass. *Qísch*, Vulg. *Cis*, nomen propr. 1°. filii Jehiel principis Gabaonis (qui Abiel dicitur 1. Reg. 9. v. 1. & cap. 14. v. 51.) & fratris Ner, 1. Paral. 8. v. 30. & cap. 9. vv. 35. 36. 2°. filii Neris fratrisque Abneris ac patris Saülis, 1. Reg. 14. v. 51. ... 1. Paral. 8. v. 33. & cap. 9. v. 39... Is 1. Reg. 9. v. 1. dicitur filius Abiel, quemadmodum Matth. 1. Christus dicitur filius David, Davidque filius Abraham... 3°. filii Moholi, filii Merari, filii Levi, filii Jacob... Gen. 46. v. 11. Exod. 6. v. 19. 1. Paral. 23. v. 21. 4°. filii Abdi... de filiis Merari, 2. Paral. 29. v. 12... Etym. *tinnitus, sonitus, strepitus tintinnabuli, æris, aut alterius materiæ sonoræ*... à קִישׁ Chald. idem. R. קִישׁ in Hiphil חַקִּישׁ Chald. *tinnire, tintinnabulo sonum edere*...

קִישׁוֹן Mass. *Qischón*, Vulg. *Cison*, nomen propr. *fluminis ad latus septentrionale montis Carmeli decurrentis... quod juxta montem Tabor in planitie Iezreel, sive Esdrelon, labens, uti Hieronymus in Onomastico testatur, & quidem ad australe latus ejus, se effundit auctum aliis rivulis, in eadem planitie conspicuis, in sinum urbis Aco, id est, Ptolemaïdis. Græcis* χείμαῤῥος Κισῶν *&* Κισῶν *dicitur*, Jud. 4. v. 13. Psal. 82. v. 9. *quamvis codex Alexandrinus in hoc loco legat* ἐν τῷ χειμάῤῥῳ Κισῶν, *at Suidas ad vocem* Ἰαβὶν, ἐν τῷ χειμάῤῥῳ τῶν Κισῶν, *uti Græci Kedrona appellarunt* χείμαῤῥον τῶν Κέδρων, *ac si* Κέδρον *&* Κισῶν *haberi deberet pro genitivo plurali. Sunt qui putent flumen Kischon esse idem cum flumine* Kedumim, נחל קדומים, *quod semel tantum*, Jud. 5. v. 21. *commemoratur.* Had. Reland. Palæst. p. 289. Etym. *lenis* aquæ *strepitus*, murmur ... à קִישׁ, idem, quod vide mox supra, forma אִישׁוֹן *pupilla*... i. imaguncula viri, quæ in nigro oculi circulo conspicitur.

קִישִׁי Mass. *Qischí*, Vulg. *Cusi*, nom. propr. filii Abdi, filii Maloch... 1. Paral. 6. v. 44. Etym. *tinnitus... meus*, à קִישׁ *tinnitus* ... & (ִי) affix. 1. p. f. c.

קִיתָרוֹס, sive secundùm Massorethas,

קַתְרוֹס m. Chald. Dan. 3. vv. 5. 7. 10. 15. Syr. קיתרא *kitharon*, Arab. קיתארה *kitareti*, Gr. O. κιθάρας, Lat. Vulg. *cithara*... Hinc Ital. *cetera*, Hisp. *citara*, Bel. *cyther*, Gal. *guitarre*... Meritò igitur R. Saadias τὸ קַתְרוֹס Chald. per τὸ כִּנּוֹר Hebr. *citharam*, reddit... τὸ קַתְרוֹס Chald. pro τῷ תֹּף vel תֹּף *tóph*, Hebr. *tympano*, (Arab. טנבור *tamboúron*, Gal. *tambour*, Angl. *tabour*...) Jonathan semel usus in Targum, nempè, Isai. 5. v. 12. קַתְרוֹס אַבּוּבָא *tympano & organo* ... Eodem alibi usus fortè fuisset pro כִּנּוֹר Hebr. *cithara*; uti Syrus interpres τὸ קיתרא *kithoran* pro כִּנּוֹר Hebr. *cithara*, Psal. 91. Hebr. 92. v. 4. (quod nemo, quòd sciam, notavit) usurpavit; alibi verò pro נֵבֶל Hebr. *nablio*, *psalterio*... usurpat... R. קתר Syr. *moram fecit, moratus est*... unde קיתרא *kithoran*, Syr. קַתְרוֹס *kathrós*, Chald. *cithara*, sic dicta, quòd soni, festinantes, dulcedine moretur...

קָל m. Chald. Lxx. φωνή, Vulg. & alii, *vox, sonus, concentus, strepitus*... In regimine τὸ (ָ) vel in (ַ) mutatur, vel immutatum remanet, vide Gram. Hebr. tom. 2. p. 575. c. 1. קָל, *vox*, *sonus*... מִן־קָל מִלַּיָּא רַבְרְבָתָא, Dan. 7. v. 11. *ex quo audita fuit vox magnificorum verborum*, blasphemorum in Deum.... Cum præf. בְּקָל עֲצִיב, Dan. 6. v. 20. *voce dolente* ... Vulg. *lachrymabili*... R. קול Arabibus, *dixit, pronuntiavit*...

קַל m. Lxx. Aq. Sym. Theod. κοῦφος, Lxx.

Digitized by Google

κὖς, Aq. ἐλαφρὸς, Lxx. ἐλαφρότερος, δρομαῖος... κῦφος, ὀξεῖς... Vulg. & alii, *levis... velox, celer, subitus...: instar cervi celer*... comparat. *levior... cursor*... adverbialiter, præpositione scil. subauditâ, *leviter... velociter, celeriter*... קַל בְּרַגְלָיו, 2. Reg. 2. v. 18. *levis pedibus*... unde fortè apud Homer.... πόδας ὠκὺς Ἀχιλλεύς... קַל־הוּא עַל־פְּנֵי־מַיִם תְּקֻלַּל, Job. 24. v. 18. *levis ille in superficie aquarum*, jactatur, ut pila, fluctibus. Cocc. Tria impiorum genera notaverat, *homicidam, adulterum, furem terrestrem*; nunc quartum addit, nempè, *furem marinum*, q. d. istis omnibus peractis in terra, ad mare se confert, &c. Quidam in Cartw. Pirata myoparonibus celerrimè vectatur, Grot.... sic verterem ego: *vilescit* (improbo) *ille, qui super faciem aquæ* remigat, navigat... *vilescit pars eorum*, qui *terram* colunt; *non respicit viam* (culturam) *vinearum*... nullum ei negotium, nihil præter furtum... arridet. עַל־קַל נִרְכָּב, Isai. 30. v. 16. *in celeri vehemur*... Cocc. Vulg. *super veloces* (equos) *ascendemus*... Cum præf. וְקַל & *levis*... In paula, quare τὸ (-) in (·) mutatum, מִקַּל *levis*... *à levi*... Fem. קַלָּה בִּכְרָה קַלָּה *bichrâh*, Jerem. 2. v. 23. O. ὀψὲ φωνὴ αὐτῆς... Lxx. *ad vesperam vox ejus*... Aq. Σ. Θ. δρομὰς κούφη... Aq. Sym. Theod. & alii, *dromas levis*... In Jeremia *pro* בכרה *bicra*, Chald. *habet* ינקא lactentem. *Ità legere est in* Kimchio, & *codicibus excusis, in quos incidi; sed errore manifesto; omninò enim pro* ינקא *scribendum* נקא, Iod *initiali omisso. Camela sic nominatur in* Megillath תוכה. Talmudici *scribunt* נקה, *vel* נאקה naka, *ut* Arabes נאקת (nakaton)... *sed imperiti scribæ vocem, quam ignorabant*, corruperunt, & *ex* נקא naka, *fecerunt* ינקא, janka. *Non absimili de causa hoc ipso loco in* Græcis *exemplaribus* Aquilæ, Symmachi, Theodotionis, *pro* δρομὰς κούφη, *mendosè scriptum* δρομαῖος κοῦφος, *quod Grammatica non patitur, quia* δρομαῖος cursor *nusquam est generis fœminini. Hinc tamen* Vulgatus *interpres pro* dromade cursorem *habet &*

Hieronymus capream; *quasi* caprea *dicatur*, δρομαῖος *ab* agilitate cursûs, *quod* nusquam legi. Bochart. de animal. tom. 1. l. 2. cap. 3. coll. 83. & 84. Plur. m. קַלִּים *leves, celeres*... Cum præf. לְקַלִּים *levium*... R. קָלַל *levis... fuit*.

קַל m. unde cum præf. מִקַּל, Jerem. 3. v. 9. O. εἰς οὐθὲν... *pro nihilo*... Vulg. & *facilitate*... Alii, *pro celeritate*... Cocc. *à levitate*... Calv. *petulantiâ*... *voce, famâ*.... vide Synops. R. vel קָלַל *levis, vilis... fuit*, vel קָל Arabibus, *dixit, pronuntiavit*...

קָלָה QAL. (Gr. καλόω uro, comburo... Lat. caleo...) Lxx. φρύγω, vel φρύττω, ἀποτηγανίζω... Vulg. & alii, *torreo, torrefacio, asso, frigo... in sartagine coquo, torreo*...

PRAET. 3. p. s. m. cum affix. אֲשֶׁר־קָלָם מֶלֶךְ־בָּבֶל בָּאֵשׁ, Jerem. 29. v. 22. *quos torruit rex Babylonis igne*, lento igne enecavit... Cocc.

PAOUL s. m. אָבִיב קָלוּי בָּאֵשׁ, Levit. 2. v. 14. de *spicis teneris*, Vulg. *adhuc virentibus, tostis igne*... Cum præf. מַצּוֹת וְקָלוּי, Jos. 5. v. 11. O. ἄζυμα καὶ νέα. Ἄλλ. φρυκτόν. Lxx. *azyma & nova*. Alius, *tostum*. Vulg. *azymos panes, & polentam*... Alii, & *tostum igne*...

NIPHAL נִקְלָה, Lxx. ἀσχημονέω, ἀτιμάζομαι, οὐχ ἔνδοξος, ἄτιμος... ἐξουθενέω... Vulg. & alii, *turpiter ago, vilis, fœdus fio... ignominiâ afficior, notor*... gloriâ, honore carens... Activè, *nihili facio, pendo, pro nihilo duco, aspernor*...

PRAET. 3. p. s. m. cum præf. וְנִקְלָה אָחִיךָ לְעֵינֶיךָ, Deut. 25. v. 3. Vulg. *ne fœde laceratus ante oculos tuos abeat frater tuus*.

BEN. s. m. כִּסָלַי מָלְאוּ נִקְלֶה, Psal. 37. Hebr. 38. v. 8. O. ἡ ψυχή μου ἐπλήσθη ἐμπαιγμῶν... A. ἐπληρώθησαν αἱ λαγόνες μου ἀτιμίας... Σ. αἱ ψόαι μου ἐπλήσθησαν ἐμπαιγμάτων... Lxx. *anima mea impleta est illusionibus*... Aq. *impleta sunt ilia mea ignominiâ*... Sym. Vulg. *lumbi mei impleti sunt illusionibus*... S. Hieronymus, *lumbi mei repleti sunt ignominiâ*... Alii, *ilia mea plena sunt fœdo... contemptibili*... Targ. קְרִיחָא *adusto*... וּנְקָלָה, טוֹב נִקְלֶה, Proverb. 12. v. 8. O.

κρείσσων ἀνὴρ ἐν ἀτιμίᾳ... Lxx. *præstantior vir in ignobilitate*... Sym. vir *inglorius*... Vulg. *melior est pauper & sufficiens sibi*... Cocc. *felicior vilis, qui servum habet, quàm qui se glorificat, & caret pane.* Cum præf. וְנִקְלֶה *& vilis*... וְהַנִּקְלֶה בַּנִּכְבָּד, Isai. 3. v. 5. Vulg. *& ignobilis contra nobilem.* O. *ὁ ἄτιμος πρὸς τὸν ἔντιμον.*

HIPHIL הִקְלָה, unde Ben. s. m. Deut. 27. v. 16. *maledictus* מַקְלֶה אָבִיו וְאִמּוֹ, O. *ὁ ἀτιμάζων πατέρα αὐτοῦ ἢ μητέρα αὐτοῦ*... *qui nullo afficit honore patrem suum*, vel *matrem suam*... Vulg. *qui non honorat patrem suum & matrem*, Alii, *qui vilem reddit, aut habet patrem*, vel *matrem*...

קָלוּט m. unde cum præf. Levit. 22. v. 23. *& bovem & agnum* שָׂרוּעַ וְקָלוּט, O. *ὠτότμητον, ἢ κολοβόκερκον*... *sectam auribus*, vel *mutilatam caudâ*... Vulg. *aure & caudâ amputatis*... Targ. יְתִיר וְחַסִּיר, Alii, membra *auctum*, aut *diminutum*... *voluntariè offeres; sed in votum non acceptabitur*... Rad. קָלַט *collegit, contraxit*... *minuit, diminuit*... unde Paoúl s. m. קָלוּט *contractum, diminutum*...

קָלוֹן m. Lxx. Sym. *ἀτιμία*, Sym. *ὕβρις*.... Vulg. & alii, *infamia, ignominia, ignobilitas, vilitas*... *levitas*... *injuria, contumelia, insolentia, petulantia, superbia*... Lxx. item Verbaliter, *ἀτιμάζω ignominiâ afficio*... מַלֵּא פְנֵיהֶם קָלוֹן, Psal. 82. Heb. 83. v. 17. *imple faciem ipsorum ignominiâ; & quærent nomen tuum, Domine.* Proverb. 3. v. 35. *gloriam sapientes hæreditate possident:* וּכְסִילִים מֵרִים קָלוֹן, Vulg. *stultorum exaltatio, ignominia.* Cocc. *& quod attinet stolidos*, quisque eorum pro *ἀκροθινίοις aufert* קָלוֹן *ignominiam.* Alii, *stultos verò elevat*, longè latéque conspicuos reddit, *ignominia*.... Alii aliter. Quidam, *stolidos autem elevat levitas*, aut, ex usu Syriaco, *inflat superbia*... שָׂבַעְתָּ קָלוֹן מִכָּבוֹד, Habac. 2. v. 16. Vulg. *repletus es ignominiâ pro gloria*.... Alii, *saturatus ignominiâ magis, quàm gloriâ*... Vatabl. Alii, *propter gloriam*, sub. *tuam*... Calv. Cum præf. רֵישׁ וְקָלוֹן פּוֹרֵעַ מוּסָר, Proverb. 13. v. 18. *paupertas & ignominia* (Metonymia adjuncti, pro *pauper & ignominiosus*) est, *qui excutit disciplinam*... בְּקָלוֹן *in ignominiam*.... Constr. קְלוֹן *ignominia*... Cum affix. קְלוֹנְךָ *ignominia tua*, s. R. קָלָה vel קָלַל, *viluit*, *vilis redditus*, aut *habitus fuit*...

קְלֹקֵל vel קְלֹקֶל, m. unde cum præf. Num. 21. v. 5. *anima nostra abhorret* בַּלֶּחֶם הַקְּלֹקֵל, O. *ἐν τῷ ἄρτῳ τῷ διακένῳ τούτῳ.* Οἱ λοιποὶ, *κούφω.* Lxx. *ab pane inani hoc.* Reliqui, *levi.* (Vulg. *super cibo isto levissimo.*) Alii, *vilissimo*... Superlativum gradum terminatione cum non habeant Hebræi, illum interdum exprimunt geminatis radicalibus, vide Gram. Hebr. t. 1. p. 471. c. 1... R. ead. ac vocis præced.

קַלַּחַת f. Lxx *χύτρα*... Vulg. & alii, *lebes, abenum, cacabus, olla, testa*... Angl. per metath. *à kettle.* In pausa, unde τὸ (ַ) in (ָ) mutatum, בְּתוֹךְ קַלָּחַת *in medio ollæ*... Mich. 3. v. 3. ubi distinguuntur סִיר, cui O. *λέβητα*... קַלַּחַת, cui O. *χύτραν*... & 1. Reg. 2. v. 14. כִּיּוֹר, cui O. (Complut. Alex.) *λουτῆρα*... דוּד, cui O. *λέβητα τὸν μέγαν*... קַלַּחַת, cui O. (Complut.) *χύτραν*... פָּרוּר, cui O. (Complut.) *χαλκεῖον* aptant. Vide Cocc. Cum præfix. בַּקַּלַּחַת *in ollam*... R. קלח Chaldæis, *fluxit*... in Piél vel Paél, *fluere fecit, effudit*... unde קַלַּחַת *lebes*... *pelvis lavandis manibus*..., sic dictus, quòd in eum aqua infundatur... vel fortè quòd ex eo, ut in fontibus, effundatur...

קַלָּי Mass. *Qallaí*, Vulg. *Celai*, nom. propr. principis familiæ τοῦ Sellai, Nehem. 12. v. 19. Etym. *celer meus*, à קַל m. *levis, celer*... R. קָלַל *levis, celer*... *fuit*; & (ִי) affix. 1. p. s. c.

קָלִי, קָלִיא, m. Aq. Sym. *φρυκτόν*, Lxx. *ἄλφιτον*... Vulg. & alii, *tostum, torrefactum, frixum*... *farina hordeacea, puls, polenta*... חָמֵשׁ סְאִים קָלִי, 1. Reg. 25. v. 18. *& quinque sata*, sive *modii Romani* (i. e. 93. libræ, 2. unciæ, ex pondere com. Franciæ, vide Gram. Hebr. tom. 2. p. 525.) *polentæ*... vel *tritici fricti*... Syr. Arab... *farinæ spicarum tostarum*... Vatabl. Cum præf. וְלֶחֶם וְקָלִי וְכַרְמֶל... Levit. 23. v. 14. O. *καὶ ἄρτον, καὶ πεφρυγμένα χίδρα νέα*... *Ἄλλος, ἄρακα*...

Digitized by Google

Lxx. & *panem & fricta chidra* (ariftas, fpicas... virentes...) *nova*... Alius, *non falita*... Vulg. *panem, & polentam, & pultes*... Alii, *panem & toftum*, five *affum, exuftum*, aut *frixum*... *toftas ariftas, grana torrefacta*... & *fpicam teneram & virentem*... *fpicam plenam* (Gal. *du Carmel*) *fpicam abfque gluma*, Samar. Verf. *frumentum perfricatum*... חֲקָלִי *toftum*... R. קָלָה Hebr. קְלָה Chald. vel קְלָא, קלא Syr. קלי Arab. *torrefecit, coxit in fartagine, frixit*...

קֵלָיָה Maff. *Qélâiâh*, Vulg. *Celaia*, nomen proprium unius *à Levitis*, Efdr. 10. v. 23. וְקֵלָיָה הוּא קְלִיטָא, Vulg. & *Celaia, ipfe eft Calita* (quod vide mox infra). Etym. *præco-Domini*, à קֵל Benoni f. m. (ex forma (-)) Verbi קֵל Arabibus, *dixit, pronuntiavit*... vide Gram. Hebr. t. 1. p. 249. c. 1... & יָה *Dominus*.

קְלִיטָא, vel קְלִיטָה, Maff. *Qlitâh*, vel *Qlitâa*, Vulg. *Calita*, Efdr. 10. v. 23. & *Celita*, Nehem. 8. v. 7. nom. propr. unius (vel duorum) *è Levitis*, qui & קֵלָיָה *Celaia*, Efdr. 10. v. 23. dicitur... vide mox fupra... Etym. *receptio*... à קְלִיטָה Chald. idem.

קלל QAL. Lxx. ταχύς, κουφότερος, ἐλαφρότερός εἰμι... οὐδὲν εἰμι... Vulg. & alii, *pernix*, Latinè, *celer, velox*... (*allevor*,) *levior*... *celerior fum*... *nihil fum, nullius momenti, vilis fum*... vel *habeor*... Eft quantitatis & qualitatis, Buxt. Lex. Hinc κέλλω, i. e. *celero*, ὀκέλλω *leviter curro*... Robertfon Lex... Lxx. item, ἐξάλλομαι *exfilio*, περιτίθημι *circumpono*...

Praet. 2. p. f. m. Nahum. 1. v. 14. *fuccidere faciam fculptile & conflatile de domo Dei tui*, fub cujus ruinis *fepeliam te*, vel *ubi ponam fepulchrum tuum*, ô Sennacherib (confer 4. Reg. 19. vv. 35. 36. 37.) כִּי קַלּוֹתָ *poftquam vilueris*. 1. p. f. c. הֵן קַלֹּתִי, Job. 39. v. 34. vel 40. v. 4. O. τί ἔτι ἐγὼ κρίνομαι, νουθετούμενος καὶ (Alex. ἐλεγχόμενος ὑπὸ κυρίου) ἐλέγχων κύριον, ἀκούων τοιαῦτα οὐδὲν ὤν; (Alex. μηδὲν ὢν ἐγὼ, ἀπόκρισιν δὲ τίνα δῶ πρὸς ταῦτα;) Α. ἰδὲ ἐλαφρυνθην... Σ. ἰδὲ κοῦφως ἐποίησα... Ο. τί ἔτι ἐγὼ ἀποκρίνομαι: ἐν ταῖς οὐ τῷ Ἑβραϊκῷ. Lxx. *quid adhuc ego* (ἀποκρίνομαι) *refpondeo, commonitus &* (Alex. *argutus à Domino*) *arguens Dominum, audiens talia, cùm nihil fim?* (Alex. *quod enim, cùm nihil fim ego, ad hæc dem refponfum?*) Aq. & alii, *ecce levior factus fum*... Sym. & alii, *leviter, imprudenter*... *egi, feci, dixi*... Vulg. *qui leviter locutus fum*... Alii, *en vilis*... *contemptibilis*.... *contemptæ fortis*... *fum*... Lxx. *quid adhuc refpondeo*: non extat in Hebraico. 3. p. plur. c. כִּי־קַלּוּ הַמַּיִם מֵעַל הָאָרֶץ, Gen. 8. v. 11. O. ὅτι κεκόπακε τὸ ὕδωρ ἀπὸ τῆς γῆς *quia ceffavit aqua à terra*. Vulg. *quòd ceffarent aquæ fuper terram*. Alii, *quòd leviores facta effent aquæ*.... Cocc. Quidam, ex ufu Chald. Arab. *quòd imminutæ* (ex Syr. *exhauftæ*) *effent aquæ defuper terram*. מִנְּשָׁרִים קַלּוּ, 2. Reg. 1. v. 23. *leves erant præ aquilis*, i. e. uti Vulg. *velociores*... וְיָמַי קַלּוּ מִנִּי־רָץ, Job. 9. v. 25. *heu certè curfore velociores abeunt dies mei, fugiunt, bono inexperto*... Cum præfix. וְקַלּוּ *pardis velociores funt equi ejus*... Habac. 1. v. 8. ubi accentus à penultima ad ultimam ob (ו) convertens defcendit, vide Gram. Hebr. tom. 2. p. 310. coll. 1. & 2. הֲקַלּוּ *an imminutæ, exhauftæ effent* aquæ...

NIPHAL נָקַל, Lxx. κοῦφος, ἀχρεῖος εἰμι, ἀτιμάζομαι, ἀτιμόομαι... *levis* (*vilis*) *facilis*... *fum*... *ignominiâ afficior*... *infamiâ notor*...

Praet. 3. p. f. m. in paufa, quare τὸ (-) in (-) mutatum, vel potiùs eft Benoni f. m. וְדַעַת לְנָבוֹן נָקָל, Proverb. 14. v. 6. *at fcientia* (nom. fem. cum particip. mafc. five neutro) *intelligenti facile*, i. e. res facilis... Ex forma (-), נָקַל *leve eft, facile, parum*... *eft*. Cum præf. וְנָקַל & *leve eft*... 1. p. f. c. cum præfix. וּנְקַלֹּתִי עוֹד מִזֹּאת וְהָיִיתִי שָׁפָל בְּעֵינָי, 2. Reg. 6. v. 22. O. καὶ ἀποκαλυφθήσομαι ἔτι οὕτως, καὶ ἔσομαι ἀχρεῖος ἐν ὀφθαλμοῖς σου... Α. καὶ ἀτιμασθήσομαι ἔτι ἀπὸ τούτου καὶ ἔσομαι ταπεινός.... Σ. καὶ ἀτιμότερος ἔσομαι καὶ ταπεινότερος... Θ. ἔσομαι ἀχρεῖος... Lxx. & *difcooperiar ultra fic, & ero inutilis in oculis tuis*... Aq. *ampliùs porrò ob hoc factum* abs te *fpernar; aut ero abjectus & vilis*... Sym. & *vilior ero*

Digitized by Google

& humilior … Theod. *ero inutilis* … Vulg. *& vilior fiam plusquam factus sum : & ero humilis* … Alii, *& vilior ero hac*, sub. *vilitate*, i. e. dabo operam ut vilior videar, si *vilitas* dici debeat … Vatabl. Quidam, *imò, hac* ego vilitate *longè vilior, aut abjectior sum in oculis meis* …

BEN. s. m. cum præf. ex forma (-), וַיְהִי הֲנָקֵל לֶכְתּוֹ בְּחַטֹּאות, 3. Reg. 16. v. 31. O. καὶ οὐκ ἦν αὐτῷ ἱκανὸν τοῦ πορεύεσθαι ἐν ταῖς ἁμαρτίαις … Vulg. & alii, *nec suffecit ei ut ambularet in peccatis* … Alii, *fuit autem* (*nonne leve fuit ei ambulare in peccatis Jeroboam*) *ut acciperet* … Quidam sic, τὸ ה, pro articulo accepto, vide Gram. Heb. tom. 1. p. 220. c. 1. *Fuit autem* (contigit) ut *levis ille, vilisve ambularet in peccatis Jerob postquam scil. duxit uxorem* … Lxx. item, alibi, κοῦφος *levis*, μικρὸς *parvus*, μέγας *magnus* …. Fem. נְקַלָּה *leviculum* … Cum præf. הֲנְקַלָּה בְעֵינֵיכֶם הִתְחַתֵּן בַּמֶּלֶךְ, 1. Reg. 18. v. 23. Vulg. *num parum videtur vobis, generum esse regis?* Cocc. *an leve est in oculis vestris affinitate jungi regi?* O. εἰ κοῦφον … *si leve* … alibi, ἀτιμία … *ignominia* …

FUT. 3. p. s. f. cum præf. & (-) sub ת charact. loco τοῦ (·) & dagh. per legem æquivalentiæ, vide Gram. Hebr. tom. 1. p. 221. c. 1. וַתֵּקַל *& vilis fuit hera* … 1. p. s. c. cum præfix. & (-), uti mox supra, וָאֵקַל *& vilis habita sum* … 3. p. plur. m. יֵקַלּוּ *leves erunt* … Cum (-) sub (י) charact. ut supra, & in pausa, quare τὸ (-) in (·) mutatum, יֵקָלּוּ *vilescent, leves fient* …

PIEL, ex forma perfectorum, קִלֵּל, Lxx. κακῶς εἶπον, ἀράω, Sym. λοιδορέω, Aq. Sym. Theod. ἀτιμάω, Incert. βλασφημέω, Lxx. ἀράομαι, Lxx. Aq. Sym. Theod. καταράω, καταράομαι …. Vulg. & alii, *maledictis*, seu *probris insector, convitior, contumeliâ afficio, probra & convitia jacto in aliquem; famam & existimationem alicujus lædo, eum calumniando & ei obtrectando* … *imprecor, execror, diris devoveo* … Regit accusat. articulo אֶת־ vel expresso, vel subintellecto, nonnunquam cum præpos. ב … Construitur …

PRAET. 3. p. s. m. קִלֵּל אֶת־מְשִׁיחַ יְהוָה, 2. Reg. 19. v. 22. *convitiatus est uncto Domini* … Cum præfix. וְקִלֵּל בְּמַלְכּוֹ וּבֵאלֹהָיו, Isai. 8. v. 21. O. καὶ κακῶς ἐρεῖτε τὸν ἄρχοντα καὶ τὰ πάτρια *& maledicetis principem & paterna* … Vulg. & alii, *& maledicet regi & Deo suo* …. Quidam, *& execrabitur* (Judæus) Christum, *regem suum, id est, Deum suum* … הַמַּסְתִּיר פָּנָיו מִבֵּית יַעֲקֹב, v. 17. *ipsum abscondentem faciem suam à domo Jacob* … *& respiciet sursum, & in terram intuebitur, & ecce tribulatio, & tenebrositas, obtenebratio coarctationis, & in caligine impulsio* … Targ. בְּדִיר *dispersio* … v. 22. Confer Psal. 17. Hebr. 18. v. 42. Cum aff. קִלְלַנִי *maledixit mihi*, c. 2. p. s. m. קִלַּלְתָּ *maledixisti* …

BEN. s. m. מְקַלֵּל *maledicens* … Cum præf. וּמְקַלֵּל *& maledicens* … הַמְקַלֵּל *maledicentem* … Cum affix. anomalos, ut creditur, מְקַלְלוֹנִי (& secundùm alios codices etiam accuratissimos, כֻּלֹּה (מְקַלְלַנִי, Jerem. 15. v. 10. *me sibi quisque calumniandum execrandumve arbitratur* … Quòd scilicet fideliter fungor munere meo, q. d. non gerunt bellum cum homine mortali, sed potiùs cum Deo ipso. Calv. Duo affixa, nempe, & (ו), 3. p. s. m. & נִי, 1. p. s. c. τοῦ מְקַלֵּל (ex Arabismo) suffiguntur. Vide Alting. Synops. instit. Arabicarum, p. 82. num. 57. Vide & Gram. Hebr. t. 1. p. 347. c. 1. & 2. … In pausa, quare (·) loco τοῦ (·) ante affix. ךָ, מְקַלֶּלְךָ *maledicenti tibi*, m. Cum præf. & affix. mutato τοῦ (·) ex (-) ob concursum in (·) sub primo ל, וּמְקַלֶּלְךָ *& maledicenti tibi*, m. Plur. m. מְקַלְלִים *maledicentes* …

INFIN. cum præf. לְקַלֵּל *maledicere; ad maledicendum* … Cum præf. & affix. בְּקַלְלוֹ *maledicendo ei* … לְקַלְלוֹ *ad maledicendum ei* … In pausa, unde (·) ante affix. ךָ, לְקַלֶּלְךָ *ad maledicendum tibi*, m.

IMPER. 2. p. s. m. קַלֵּל *maledic* …

FUT. 3. p. s. m. יְקַלֵּל *maledicet* … Cum præf. (ו), cujus schevá cum τοῦ (·) τοῦ (י) fit contractio in (·) sub (ו), vide Gram. Hebr. tom. 1. p. 385. c. 1. וַיְקַלֵּל *&*

Digitized by Google

maledicet... וַיְקַלֵּל *& maledixit*.... Cum affix. & (ּ) pro (ּ) ex (-) ob concursum sub primo ל, vide Gram. Hebr. tom. 1. p. 35. c. 2. יְקַלֶּלְךָ *maledicat tibi*, m. Cum præf. & affix. וַיְקַלְלֵם *& maledixit eis*, m. 2. p. ſ. m. תְּקַלֵּל *maledices*... 1. p. ſ. c. cum præf. & affix. וָאֲקַלְלֵם *& maledixi eis*, m. 3. p. plur. m. יְקַלְלוּ *maledicent*... Cum præfix. וַיְקַלְלוּ *& maledixerunt*...

PIEL geminatâ primâ radicali ſecundâque poſtpoſitâ, vide Gram. Hebr. t. 1. p. 319. c. 1. קִלְקֵל (quod poſſet formari & ex קוּל, geminatis ſcil. primâ & tertiâ radicalibus, exſulante ſecundâ, vide eandem Gram. ibid.) Lxx. ταράττω... Vulg. & alii, *turbo, concutio, perterreo*...

Praet. 3. p. ſ. m. קִלְקַל בַּחִצִּים, Ezech. 21. v. 21. vel 26. O. τοῦ ἀναβράσαι ῥάβδον, Alex. ῥαβδία... Polychr. ἀντὶ τοῦ, ῥῖψαι βέλη.... ταύτῃ γὰρ τῇ λέξει ἐχρήσατο καὶ ὁ Ἑβραῖος. Lxx. *ad faciendum ebullire virgam*, Alex. *virgulas*... Polychr. *pro*, ad *tela emittenda*... *hac enim lectione uſus eſt* (vel ſic legit) *vel Hebræus*. Vulg. & alii, *commiſcens ſagittas*... Mittit ſagittas in pharetram, & commiſcet eas inſcriptas nominibus ſingulorum, ut videat cujus ſagitta exeat, & quàm priùs civitatem debeat oppugnare. Hanc autem Græci βελομαντείαν, ſeu ῥαβδομαντείαν, vocant. Grot. ex S. Hieron. Scholiaſtes Nicandri ex Dione, Μάγοι καὶ Σκύθαι μυρικίνῳ μαντεύονται ξύλῳ· καὶ γὰρ ἐν πολλοῖς τόποις ῥάβδοις μαντεύονται. *Magi* (Chaldæi) *& Scythæ myricino ligno vaticinantur: multis enim in locis per virgas vaticinantur*... Eccleſ. 10. v. 10. אִם־קֵהָה הַבַּרְזֶל וְהוּא לֹא־פָנִים קִלְקַל וַחֲיָלִים יְגַבֵּר וְיִתְרוֹן הַכְשֵׁיר חָכְמָה (*cæſor lignorum periclitatur*...) *ſi obtuſum reddiderit ferrum; nec ipſe aciem minuat*, ſive exacuat (ex uſu Arab.) *ſed viribus* indiſcretè *intentis evincere nitatur; præſtantia eſt igitur*, ſeu *præſtat* omnia *ſapientiâ dirigere, corrigere*... Alii aliter, vide Synopſ.

PUAL ex forma perfectorum, קֻלַּל, Lxx. καταρῶμαι, ἐπικατάρατός εἰμι.... Vulg. & alii, *maledicor, execrabilis ſum*...

Ben. plur. m. cum præf. & affix. וּמְקֻלָּלָיו יִכָּרֵתוּ, Pſal. 36. Hebr. 37. v. 22. O. οἱ δὲ καταρώμενοι αὐτὸν ἐξολοθρευθήσονται. Lxx. & Vulg. Lat. *maledicentes autem ei diſperibunt*; legebant in Piél, וּמְקַלְלָיו... Alii, *maledicti verò ejus*, ſive *ab eo*, *exſcindentur*.

Fut. 3. p. ſ. m. in pauſa, quare (-) in (ּ) mutatum, לֹא־יִהְיֶה מִשָּׁם עוֹד עוּל יָמִים וְזָקֵן אֲשֶׁר לֹא־יְמַלֵּא אֶת־יָמָיו כִּי הַנַּעַר בֶּן־מֵאָה שָׁנָה יָמוּת וְהַחוֹטֶא בֶּן־מֵאָה שָׁנָה יְקֻלָּל, Iſai. 65. v. 20. *Dehinc haud erit jam infans dierum*, i. e. annoſus, *ſive ſenex* ſtultus, *qui non impleat dies ſuos*: (implere autem eſt muneri, aut exſpectationi, aut nomini ſuo ſatisfacere. Ovid. de Ponto I.

Maxime, qui tanti menſuram nominis imples.

Sanct.) *quia* ſcil. *ò puer, ò ætate centum annorum*, qui non implet dies ſuos... (ex uſu Æthiopico) *ſupprimetur*, tolletur: & *ò puer, ò ætate centum annorum, qui peccat*, Targ. יִתְרְכָא *cum deteſtatione, execratione*... *expelletur*... 3. p. ſ. f. תְּקֻלַּל *maledicta erit*...

HIPHIL more imperfectorum, ex forma (-), הֵקַל, Lxx. κουφίζω, ταχὺ ποιέω, Sym. ταχύνω, Lxx. ἀνίημι, ἀφίημι, κακολογέω, ὑβρίζω... Vulg. & alii, *levo, allevo, elevo, ſublevo*... *leve*, (*vile*) *reddo*... *citò facio, accelero*... *dimitto, repudio*... (*vilipendo*) *maledico, congero maledicta in aliquem, male precor, diras & omnia mala imprecor*... *injuriâ & contumeliâ afficio, petulanter injuriam infero*...

Praet. 3. p. ſ. m. Iſai. 9. v. 1. vel potiùs 8. v. 22. uti Lxx. & Vulg. *quia haud ſinetur avolare de anguſtiis, quâ* premetur ... Vide quæ ad 3. p. ſ. m. præter. Piél cum præfix. dicta ſunt... Cap. 9. v. 1. *Primo tempore* הֵקַל אַרְצָה זְבֻלוּן *terram Zabulon* ... *contemnere*... *ſinebat*... *ſed noviſſimo*, i. e. tempore Meſſiæ, *fecit* (Chriſtus) *honorare*... *viam* (i. e. plagam) *trans Jordanem ad mare* magnum, ſive Mediterraneum... 2. p. ſ. m. cum affix. הֲקִלֹּתַנִי *vilipendiſti me*, c. 3. p. plur. m. הֵקַלּוּ *vilipendunt*...

Infin. cum præfix. לְהָקֵל *ad levandum*

Digitized by Google

pondus de super se, *ut se exonerarent*... Jon. 1. v. 5.

IMPER. 2. p. s. m. הָקֵל מֵעֲבֹדַת אָבִיךָ, 3. Reg. 12. v. 4. *minue de servitute patris tui*... Cum præf... וְהָקֵל, Exod. 18. v. 22. *& leva desuper te* onus, *exonera te*, m.

FUT. 3. p. s. m. 1. Reg. 6. v. 5. *ita dabitis Deo Israël gloriam*, אוּלַי יָקֵל אֶת־יָדוֹ מֵעֲלֵיכֶם *forsitan levabit manum suam desuper vos*, à vobis...

HITHPAEL, geminatâ primâ radicali uti in Piël, quod vide supra, הִתְקַלְקֵל, unde 3. p. plur. c. præteriti in pausa, quare τὸ (-) revocatum in (·) mutatum... וְכָל־הַגְּבָעוֹת הִתְקַלְקָלוּ, Jerem. 4. v. 24. O. καὶ πάντας βουνὺς ταρασσομένους *& omnes colles commotos*. Vulg. & alii ex usu Arabico, *& omnes colles conturbati sunt*. Alii, *concutiebantur*. Jonath. אִתְפַּרְקָא *disrumpebantur*. Alii, *celeriter movebant se*, Piscat. *ad vile se redegerunt*. Cocc...

קָלָל m. *tersum, politum, candens*... *æs*. בְּעֵין נְחֹשֶׁת קָלָל, Ezech. 1. v. 7. O. ὡς ἐξαστράπτων χαλκός· *fulgens veluti æs*, Vulg. *quasi aspectus æris candentis*. Alii, tanquam *oculus*, i. e. color, species... *æris tersi, politi*... Cocceio referendum ad קָלָה *excandefacio*... Ipsique idem cum eo, quod Apocalypsis vocat χαλκολίβανον, q. d. æs instar thuris lympidum... Sic Dan. 10. v. 6. O. στίλβοντος... R. קָלַל Chaldæis, *imminutus, tersus*... Syris, *pulcher*... *fuit*... unde Syr. קוּלָלָא, Gr. καλὸς... κάλλος... *pulcher, formosus*... *pulchritudo, forma*... Ergo קַל *levis lævisque fuit*...

קְלָלָה f. Lxx. ἀρά, Lxx. Aq. Theod. κατάρα, κατάρασις... Vulg. & alii, *maledictio, dira, imprecatio, execratio*... Lxx. item Verbaliter, καταρῶμαι *execror, diris devoveo, imprecor*... קְלָלָה וְלֹא בְרָכָה, Gen. 27. v. 12. *maledictionem & non benedictionem*... Cum præf. Deut. 11. v. 26. *vide, ego pono coram vobis hodie* בְּרָכָה וּקְלָלָה *benedictionem & maledictionem*. הַקְּלָלָה *maledictio*... וְהַקְּלָלָה *& maledictio*... לִקְלָלָה *in maledictionem*.... וְלִקְלָלָה *& in maledictionem*... Construct. קִלְלַת אֱלֹהִים תָּלוּי, Deut. 21. v. 23. *maledictio judicum suspensus*, Cajetan. *sententia* judicum in reum pro *maledictione* potest haberi... Vel *execratio Dei est suspensus*.... Confer seqq. vide Gal. 3. v. 13. קִלְלַת חִנָּם לֹא תָבֹא, Proverb. 26. v. 2. *maledictio temeraria non venit*, Cocc. *maledictio temeraria*... Hebr. *temerè*, hîc status constructus pro absoluto ob adverbium, vide Gram. Hebr. tom. 1. pp. 123. 124. c. 2... Vel hîc status constructus ante adverbium, quòd scil. adverbium ferè sit & nomen... qui status etiam constructus usurpatur ante ...מ ,ל ,כ ,ב, quod videlicet hæcce particulæ apud Hebræos (sicut & apud Arabes, vide Synops. instit. Arabicarum Altingi §. 58.) regant genitivum... dativum, sive ablativum, ad quos casus designandos status constructus usurpari solet... Vide eandem Gram. Hebr. t. 1. p. 484. & p. 486. can. IV. c. 1. Cum affix. קִלְלָתוֹ *maledictionis ejus*, m. קִלְלָתְךָ, Gen. 27. v. 13. *maledictio tua*, i. e. tui, m. Vulg. *ista maledictio*... Plur. cum præf. הַקְּלָלוֹת *maledictiones*... Rad. קָלַל *allevavit, blasphemavit, maledixit*... unde קְלָלָה *maledictio*... Vide Gram. Hebr. tom. 1. p. 387. c. 1.

קלם QAL. Gr. χλευάζω... *ludificor, ludo, irrideo*... *subsanno, cavillor*.... Gal. vulgus, *se gausse*... per syncopen scil. vel mutato, pro more, ל in ו, λ, *l*... in *u*, unde *chaume*, à Chald. קוּלְמוֹס *kólmós*... Arab. קלם *kálamon*... Gr. κάλαμος... Lat. *calamus*... *haut*, à Lat. *altus*...

PIEL קִלֵּס, *ludo, deludo, eludo, illudo*...

INFIN. cum præf. לְקַלֵּס אֶתְנָן, Ezech. 16. v. 31. O. συνάγουσα μισθώματα *congregans mercedes*. Vulg. *fastidio augens pretium*. Alii, *ad pretium* oblatum pro vili *irridendum*, ut amplius merereris... solent, qui magnum mereri volunt, illudere offerenti pretium, quod non satisfacit. Illusio plerunque fit per ironicam exaggerationem. Cocc.

HITHPAEL הִתְקַלֵּס, Lxx. καταπαίζω, ἐμπαίζω... Vulg. & alii, *deludo, illudo*... Notat assiduam illusionem, vel ut vernaculè dicimus, *se gaber, ou mouquer de quelqu'un*. Roberts. *se gausser*... vide in Qal. Construitur cum ב,

FUT.

Digitized by Google

Fut. 3. p. f. m. ex forma (-) quod ob pausam in (·) mutatur, וְהוּא בַּמְּלָכִים יִתְקַלָּס, Habac. 1. v. 10. O. καὶ αὐτὸς ἐν βασιλεῦσιν ἐντρυφήσει... Vulg. *& ipse de regibus triumphabit*... i. e. efferetur & exultabit licentiâ... Estque se magnum facere in alio minore & viliore. Cocc. Alii, *& ipse* (Nabuchodonosor) *regibus illudet*. 3. p. pl. m. יִתְקַלְּסוּ *ludificabuntur*... Cum præf. וַיִּתְקַלְּסוּ־בוֹ, 4. Reg. 2. v. 23. *& illudebant ei, dicentes; ascende, calve, ascende*...

קֶלֶס m. Lxx. χλευασμός... *derisus, illusio* (*per ironicam exaggerationem*) *irrisio, cavillatio*... Cum præf. לַעַג וָקֶלֶס, Psal. 43. Hebr. 44. v. 14. O. μυκτηρισμὸν καὶ καταγέλωτα.... Vulg. Lat. *subsannationem & derisum*.... Alii, *sannam & illusionem vicinis nostris*... *nos*, vel, qui in patrio solo relicti sumus, vel, ubivis... Muis. Sanna etiam occulta est, illusio aperta, Cocc. וּלְקֶלֶס *& irrisioni*. R. קלס ironicè, *celebravit, magnificavit, laudavit*... h. e. *irrisit*...

קַלָּסָה f. unde cum præfix. Ezech. 22. v. 4. *propterea dedi te* חֶרְפָּה *opprobrium*; convicium, *gentibus*, וְקַלָּסָה, O. καὶ εἰς ἐμπαιγμὸν... Vulg. & alii, *& (in) irrisionem*, illusionem, *omnibus terris*. R. eadem ac vocis præced.

קלע QAL. (Latin. *celo*... Hisp. *calo*...) Lxx. γλύφω, ἐγκολάπτω... Lxx. Aq. Sym. σφενδονάω... Vulg. & alii, *scalpo, sculpo, incido*... *fundâ utor, fundâ mitto*, seu *projicio*... Construitur cum accus. & præposit... ב, עלי.

Praet. 3. p. f. m. in pausa, quare (-) in (·) mutatum, קָלַע *sculpsit* variis cælaturis.... 3. Reg. 6. v. 29. Cum præf. וְקָלַע עֲלֵיהֶם, ibid. v. 32. Vulg. *& sculpsit in eis*.

Ben. f. m. הִנְנִי קוֹלֵעַ אֶת־יוֹשְׁבֵי הָאָרֶץ בַּפַּעַם הַזֹּאת, Jerem. 10. v. 18. O. ἰδοὺ ἐγὼ σκελίζω τοὺς κατοικοῦντας τὴν γῆν ταύτην ἐν θλίψει... A. Σ.... σφενδονήσω... Lxx. *ecce ego supplantabo habitatores terræ hujus in tribulatione*... Aq. Sym.... *fundâ jaciam*... Vulg. *longè projiciam*... Alii, *ecce ego fundâ projecturus habitatores hujusce terræ, hâc ipsâ vice*, Gallicè, *pour le coup*... קֹלֵעַ בָּאֶבֶן... Jud. 20. v. 16. *eorum quisque è fundâ jaculabatur lapidem ad pilum capitis*; *& non aberrabat*. O. σφενδονῶντες, Alex. Ald. Complut. βάλλοντες...

PIEL ex forma (-), קַלַּע, Lxx. σφενδονίω... Vulg. & alii, *fundâ jacio*...

Fut. 3. p. f. m. cum præf. וַיְקַלַּע *& fundâ jecit*... Cum affix. יְקַלְּעֶנָּה *fundâ petet eam*...

קֶלַע m. Lxx. Aq. Sym. Theod. σφενδόνη, Lxx. αὐλαία, Lxx. Sym. ἱστίον, Aq. ἱστός... Vulg. & alii, *funda, aulæum, tentorium, textum, velum, tela*... In pausa, unde τὸ (·) in (-) mutatum, אַבְנֵי־קָלַע, Job. 41. v. 19. O. πετροβόλον... *lapides jaculantem*... Legebant אַבְנֵי־קֹלֵעַ... Vulg. & alii, *lapides fundæ*... Cum præfix. הַקֶּלַע *funda*... 1. Reg. 25. v. 29. ubi (·) ob pausam in (-) mutatum, בַּקָּלַע *cum funda*... Cum præf. & affix. וְקַלְעוֹ, 1. Reg. 17. v. 40. *& fundam suam in manu sua*... Plur. קְלָעִים *fundæ*... *sculpturæ, cæsuræ*... *cortinæ, tentoria*, i. e. vela, vel aulæa, quæ erant instar parietum atrio, Menoch.... *tapetes ocellati atrio*... Sa. Vide Exod. 27. vv. 9. 11. 12. 14. 15.... שְׁנֵי צְלָעִים הַדֶּלֶת הָאַחַת גְּלִילִים וּשְׁנֵי קְלָעִים הַדֶּלֶת הַשֵּׁנִית גְּלִילִים, 3. Reg. 6. v. 34. O. δύο πτυχαὶ ἡ θύρα ἡ μία... καὶ πτυχαὶ ἡ θύρα ἡ δευτέρα... Lxx. *duæ* (*plicæ*) *valvæ, janua una*... *& duæ valvæ janua secunda*... Vulg. *& utrumque ostium duplex erat, & se invicem tenens aperiebatur*. Alii, *duæ costæ* (asseres) *ostii unius volubiles, & duæ valvæ incisæ* (Hispanicè, *caladas*... Gallicè, *à claire voye*...) *ostii secundi volubiles*... Constr. קַלְעֵי *cortinæ*... Cum præf. וְקַלְעֵי *& cortinæ*... R. קלע *cælavit*... *fundâ projecit*.... Chaldæis, *plicavit*... unde קלע *funda*... *plicæ, valvæ*... *cortinæ*...

קַלָּעִים m. unde cum præf. הַקַּלָּעִים, 4. Reg. 3. v. 25. O. σφενδονῆται... Vulg. & alii, *funditores, fundibularii*... R. ead. ac vocis præced.

קִלְּשׁוֹן m. unde cum שְׁלֹשׁ, לִשְׁלֹשׁ, 1. Reg. 13. v. 21. O. τρεῖς σίκλοι... Ἄλλος, τοῖς τριοξάλμοις... Lxx. *tres sicli*... Alius, *tridentibus*... Vulg. *tridentum*... Alii, *furcis tridentibus*... *furca*.... קִלְּשׁוֹן est instrumentum ferreum dentatum, quo auferunt fimum & pa-

leam R. D. Qimhhi in Drus... Alii, *rostrum*, Al., *palam* vertunt, Drus. At quorsùm, amabo, דְּ קִלְּשׁוֹן instrumento dentato vox constr. שְׁלֹשׁ *τειῶν* præmittatur; aut quo cum *pala* pacto conveniat, videant... Mihi vero קִלְּשׁוֹן est *cuspis*, *stimulus*... unde cum שְׁלֹשׁ *triplex*, *tricuspis*, *τρίσωμος*... R. קלש Arab. Lat. *calcitravit*... In II. Conjug. קלּשׁ *calcitrare fecit*, ex quo קִלְּשׁוֹן (formæ קִמְּשׁוֹן *cardui species*...) *stimulus*... sic dictus, quòd calcitrare faciat, unde *σκληρόν σοι πρὸς κέντρα λακτίζειν*. Πραξ. 9. v. 5. & cap. 26. v. 14.

קָמָה f. Lxx. *στάχυς*, *στάχυς ὄρθιος*, Lxx. Incert. *δράγμα*, Lxx. *αμητός*... Vulg. & alii, *spica*... *spica erecta*, *seges*, adhuc stans in culmum erecta... *manipulus*... *messis*, *ea*, *quæ metuntur*, vel *collectio frugum*.... מִגָּדִישׁ וְעַד־קָמָה, Jud. 15. v. 5. Vulg. *quibus* (titionibus) *succensis*, *&* *comportatæ jam fruges*, *&* *adhuc stantes in stipula*, *concrematæ sunt*... Alii, *ab acervo* (*area*) *usque ad stantem segetem*... וּשְׁדֵפָה לִפְנֵי קָמָה, 4. Reg. 19. v. 26. Vulg. *&* *virens herba tectorum*, *quæ arefacta est antequam veniret ad maturitatem*, *ad culmum*.... קָמָה אֵין־לוֹ, Hos. 8. v. 7. Vulg. *culmus stans non est in eo*, (nempe semine, quod serunt, Pisc.) *germen non faciet* (*reddet*) *farinam*... Cum præf. הַקָּמָה *seges*... בַּקָּמָה *in segetem*. Constr. remanente (ָ) uti in nominibus ex Verbis quiescentibus deductis, vide Gram. Hebr. tom. 1. p. 87. c. 1. קָמַת *segetem*... Cum præf. בְּקָמַת *in segetem*... Plur. cum præf. בְּקָמוֹת *in segetes*... Rad. קום *stetit*... unde קָמָה *seges*... propriè adhuc stans & in culmum erecta, Buxt. Lex.

קְמוּאֵל Mass. *Qmouél*, Vulg. *Camuel*, nom. propr. 1°. filii Nachor ex Melcha, patris Syrorum, Gen. 22. v. 21... 2°. patris Hasabiæ, qui præerat Levitis, 1. Paral. 27. v. 17... 3°. principis de Tribu Ephraim, ad terram dividendam designati, filii Sephthan, Num. 34. v. 24.... Etym. *vilitas*, sive *modestia Dei*, i. e. maxima, vide Gram. Hebr. tom. 1. p. 472. c. 1. à קמו *kounmoun*, Arab. *vilitas*, contemptus... seu *modestia*, *mansuetudo*, *demissio*... & אֵל *Deus*.

קָמוֹן Mass. *Qamón*, Vulg. *Camon*, nom. propr. urbis *Manassitarum*, Jud. 10. v. 5. *Eusebius meminit vici καμμωνὰ siti in magno campo 6. mill. à Legione versus Septentrionem. Sed non sunt hæc loca eadem. Videtur potius esse urbs, quam Polybius Camon vocat, jungitque cum Pella aliisque urbibus Peræa ab Antiocho captis. Ita scribit* Historiar. lib. V. pag. 414. *παρέλαβε Πέλλαν καὶ Καμοῦν καὶ Γεφοῦν cepit Pellam*, *Camum*, *&* *Gephrun*. *Josepho etiam memoratur hæc urbs Καμὼν uti urbs Galaaditis* Antiq. v. 8. Reland. Palæst. p. 679. Etym. idem ac vocis præced.

קִמּוֹשׂ m. à קמשׂ Arabibus, *collegit*, corrasitque undique... Vide supra קִימוֹשׂ, col. 2187.

קֶמַח m. Lxx. *ἄλευρον*... Vulg. & alii *farina*, ex quolibet frumento. קֶמַח סֹלֶת, Gen. 18. v. 6. O. *σεμιδάλεως*... Vulg. *similæ*... Alii, *farinæ similæ*, i. e. purgatissimæ... In pausa, quare ֶ (ֶ) in (ָ) mutatum, קָמַח, Isai. 47. v. 2. vel 4. *mole farinam*... i. e. frumentum, ex quo commolito farina conficitur. Metonymia materiati pro causa materiali: ut Psal. 74. v. 15. *tu rupisti fontem*, &c. h. e. petram, ex qua factus est Divino miraculo fons, Isai. 28. v. 28. *panis comminuitur*, h. e. triticum, unde panis conficitur. Glas. מַאֲכָל־קֶמַח, 1. Paral. 12. v. 40. *cibum farinæ*, i. e. farinaceum, h. e. panes & placentas, Pisc... Cum præfix. וְקֶמַח *&* *farina*... הַקֶּמַח *farinæ*... R. קמח Chald. in Paël, *farinavit*, *in farinam tudit*, *moluit*...

קָמַט QAL, Gr. *κάμπτω flecto*... *καματόω laboro*, *fatigor*, *fatisco*... Lat. *capto*, Hisp. *camedar*, Gal. *escamoter*...

Fut. 2. p. s. m. cum præf. & affix. וַתִּקְמְטֵנִי, Job. 16. v. 8. O. *καὶ ἐπελάβου μου* *&* *apprehendisti me*. Vulg. *rugæ meæ testimonium dicunt contra me*... Alii, *&* *rugare fecisti me*... *corrugâsti me*... Merc. Pagn. *rugis aravisti me*... Tigurina. Vers. Alii, *quòd me rugis impleverit*, *testis est* caro ipsa...

PUAL קֻמַּט, unde 3. p. plur. c. Praet. קֻמְּטוּ, Job. 22. v. 16. O. *συνελήφθησαν*... Σ. *ἀλόντες*... Lxx. *capti*, *deprehensi sunt*...

Digitized by Google

Sym. *capientur*, vel *destruentur*... Vulg. *sublati sunt*... Alii, *succisi*, vel *excisi*... *corrugati*... *sunt*... *ariditate constricti sunt in rugas*... Tigurina versio. Metaphora, vel à corpore humano; vel ab immaturis fructibus, qui, ubi rugas accipiunt, vetustate corrumpi cognoscuntur, Scult.

קָמַל QAL, per metath. Lat. *langueo*, *languesco*, Gr. alternando ם & ν, κολούω *amputo*, *decurto*, *trunco*...

PRAET. 3. p. s. m. in pausa, quare τό (-) in (ִ) mutatum, קָמֵל, Isai. 33. v. 9. O. ἕλη... *paludes*... Vulg. *& obsorduit*... Quidam, *elanguit*... Alii, *excisus est*, ab Assyriis, vel Babyloniis, ad faciendum machinas bellicas... 3. p. plur. c. ex forma (-), quod loco τοῦ (ִ) sub ם ob pausam revocatur, קָנֶה וָסוּף קָמֵלוּ, Isai. 19. v. 6. O. καὶ ἐν παντὶ ἕλει καλάμου καὶ παπύρου... *etiam in omni palude calami & papyri*... Vulg. *calamus & juncus marcescet*... Alii, *arundo*, sive *arundines & carectum*, seu *alga*... *languebunt*... *deprimentur*... *excidentur*...

קָמַץ QAL. Gr. κομίζω, κομίζομαι... *curo*, *porto*, *fero*, *veho*, *aufero*, *acceptum aliquid*, aut *collectum asporto*, in manu propriè... *capio*, *recupero*... Lxx. δράσσομαι... Vulg. & alii, *prehendo*, *apprehendo*, *manu corripio*, *arripio*, *amplector*... *colligo*... Vulg. *tollo*... Cocc. *pugno capio*...

PRAET. 3. p. s. m. cum praef. וְקָמַץ *& colliget*, *prehendet*...

קֹמֶץ m. Lxx. Aq. Sym. Theod. δρὰξ, Lxx. δράγμα... Vulg. & alii, *pugillus*, i.e. quantum pugno comprehendi potest, Chrysost. vel manus ad prehendendum contracta, Cocc.... *manipulus*... Cum affix. mutato τοῦ (ֹ) in (ֻ) loco τοῦ (ׇ hhatouph), vide Gram. Hebr. tom. 1. p. 95. num. IV. וְקָמַץ מִשָּׁם מְלֹא קֻמְצוֹ, Levit. 2. v. 2. *& capiet inde plenitudinem pugilli sui*, i. e. plenum pugillum... Cum praef. & affix. בְּקֻמְצוֹ *pugillo suo*, m. Plur. cum praef. mutatis τοῦ (ֹ) in (ָ) loco τοῦ (ֻ) & τοῦ (ֶ) in (ָ), vide Gram. Hebr. tom. 1. pp. 61. & 63. *& tulit terra septem annis abundantia* לִקְמָצִים *in pugillos*, Cocc.... Alii, *in horrea*, vel *horreis*, ita Chald... Alii, *ad*, vel *in acervos*, aut *ad collectiones*, sive *congregationes*, q. d. tantum produxit ut replerentur horrea manipulorum acervis, Menoch. R. קָמַץ *collegit in pugillum*, q. d. pugillavit, Lex. Buxtorf.

קִמְּשֹׂנִים plur. m. Proverb. 24. v. 31. O. χερσωθήσεται καὶ χορτομανήσει ὅλος... Lxx. ἐκλείψουσι, *desertus & incultus fiet totus*... Vulg. & alii, *urticae*... Alii, *spinae*, Alii, *cardui*, Alii, *chameleontes*... species herbae aculeatae... Alii, *dumi*... Rad. קָמַשׁ Arabibus (Fut. 1. Gi.) *collegit*, *corrasitque undique*, pec. *de solo res minutiores*... unde קִמְּשֹׂנִים *dumi*... sic dicti, quòd, uti res minutiores, sive viliores, sint undique corradendi, aut evellendi...

קֵן m. Lxx. Aq. Sym. νοσσία, Sym. καλιά... Vulg. & alii, *nidus*, *pullorum cubile*... *domus*, sive *cellula*, propriè è lignis... קֵן לָהּ, Psal. 83. Hebr. 84. v. 4. *nidum sibi*, *ubi ponit pullos suos*, notat & *pullos*, Cocc. sed per metonymiam adjuncti, vide Gram. Hebr. tom. 2. p. 53... Isai. 16. v. 2. *avis veluti vagans* קֵן מְשֻׁלָּח, O. νοσσὸς ἀφῃρημένος... *pullus ablatus*... Vulg. *pulli de nido avolantes*... Alii, *nido emissa*, sive *ejecta*. Alii, *nido abjecto*, vel *deserto*, nempe à matre, vel *ejecto*, sive *expulso*... Constr. mutato τοῦ (ֵ) in (ַ) errore fortè amanuensium, vide Gram. Hebr. tom. 1. p. 94. c. 1... vel ex forma (-) uti גַּן *hortus*... קַן־צִפּוֹר, Deut. 22. v. 6. *nidus avis*... Cum praefix. כְּקֵן *nidum veluti*... Cocc. *ut pullos*... Isai. 10. v. 14. Cum affix. כְּנֶשֶׁר יָעִיר קִנּוֹ, Deut. 32. v. 11. *ut aquila*, *quae excitat nidum suum*, i. e. pullos suos. Vulg. *ad volandum*... De (ֵ) in (ִ) seq. dagh. mutato, vide Gram. Hebr. t. 1. p. 94. c. 1. ... קִנָּהּ *à nido suo*, f. In pausa, quare τό (ִ) in (ֵ) ante affix. mutatum, קִנֶּךָ *nidum tuum*, m. עִם־קִנִּי אֶגְוָע, Job. 29. v. 18. O. ἡ ἡλικία μου γηράσει... *aetas mea senescet*... Vulg. *in nido meo moriar*... Alii, *cum nido*... i. e. domi meae cum meis, inter liberos & domesticos, moriar tranquillè & suaviter, Merc. Quidam ex usu Chald. *dicebam: cum nido meo*, h. e. cum familia

mea, *ipſe me oblectabo*… Etiam boni viri nonnihil rerum ſucceſſu & tranquillitate elati, & æquo confidentiores. ſui obliviſcuntur; ut videmus in Davide & Ezecia, & hîc in Jobo, qui nunquam ſe de gradu ſuo dejiciendum putavit. Sed nondum didicerat crucem tali confidentiæ deprimendæ neceſſariam eſſe. Merc. Plur. קִנִּים *nidi, cellulæ, conclavia*… Rad. קָנַן in Piél, קִנֵּן *nidulatus eſt.*

קנא QAL. Gr. ἀγανακτέω, ἄχθομαι *indignor, ſtomachor*, &c. Robertſ. Lex.

PIEL קִנֵּא, Lxx. Aq. Sym. ζηλόω, Lxx. παραζηλόω, παροργίζω, Sym. παρερεθίζω… Vulg. & alii, *æmulor, imitor, imitandi ſtudio ducor, affecto, laudo, probo, beatum prædico, zelotypus ſum, zelotypiæ affectu depereo, invideo alicui, & ægre fero quòd eâ re potiatur, quam concupiſco, zelo afficior, proſequor… ad zelum moveo, commoveo… in iram concito, irrito… laceſſo*… Notat in genere flagrare affectu; in ſpecie, diverſa ſyntaxi, flagranti affectu eſſe pro aliquo, vel in aliquem, iræ aut invidiæ ſcilicet, Cocc. Cum præpoſ. ל conſtructum, in bonum ſumitur (præterquam Pſal. 106. v. 16. Lex. Haptaglot) Cum ב ferè in malum, notat Aben-Eſra, Zach. 1. v. 14. Buxtorf. Lex. Conſtruitur & cum accuſat.

PRAET. 3. p. ſ. m. קִנֵּא לֵאלֹהָיו, Num. 25. v. 13. *zelavit pro Deo ſuo*… propter gloriam Dei ſui vehementer efferbuit, & ingenti animo eam aſſeruit ac vindicavit. Cocc. Cum præf. וְקִנֵּא אֶת־אִשְׁתּוֹ, Num. 5. v. 14. *& zelet uxorem ſuam*, ſuſpectam habeat.. 1. p. ſ. c. כִּי קִנֵּאתִי בַּהוֹלְלִים, Pſal. 72. Hebr. 73. v. 3. *nam indignabar adverſus inſanientes*… Cum præf. וְקִנֵּאתִי לְשֵׁם קָדְשִׁי *curabo de nomine ſancto meo*… Ezech. 39. v. 25. ubi accentus à penult. ad ultimam ob (ו) converſiv. deſcendit, vide Gram. Hebr. tom. 2. p. 310. c. 1. Operam dabo ut mihi nomen ſanctum famamque comparem. Caſtal. Vatabl. 3. p. plur c. cum affix. הֵם קִנְאוּנִי בְלֹא־אֵל, Deut. 32. v. 21. *ipſi fecére ut zelarem ego in non Deum*… i. e. conati ſunt facere ut inviderem ei, qui non erat Deus. Vatabl.

BEN. ſ. m. cum præfix. הַמְקַנֵּא אַתָּה לִי, Num. 11. v. 29. *an tu pro me zelas?* Cocc. Numquid tu invides aliis benedictionem, mei causâ, quibus tamen ego non invideo, cùm meum ſit potiùs, quàm tuum, æmulari? Vatabl.

INFIN. קַנֹּא קִנֵּאתִי לַיהוָה, 3. Reg. 19. v. 10. *zelando zelabar pro Domino*… i. e. cruciabar, veluti zelotypiâ pro honore Dei, tanquam ipſius ſuſtinerem perſonam. Vatabl. Cum præf. & affix. בְּקַנְאוֹ אֶת־קִנְאָתִי, Num. 25. v. 11. *cùm zelaret ipſe ex zelo mei*… h. e. cùm, quod agebat Phinees, ageret zelotypiâ mei, ſeu reſpiciendo ad zelotypiam, quâ ego zelo pro filiis Iſraël, & ita ad gloriam meam. Glaſ. Ex altera forma, nempe ה, vide Gram. Hebr. tom. 1. p. 276. c. 1. & 2. cum præf. & affix. בְּקַנְּאוֹתוֹ *quum zelaret ipſe*…

FUT. 3. p. ſ. m. יְקַנֵּא *æmuletur*…. Cum præf. וְקִנֵּא *& zelotypus eſt*… 3. p. ſ. f. cum præf. וַתְּקַנֵּא *& æmulata eſt*… 2. p. ſ. m. תְּקַנֵּא *æmuleris*… 3. p. plur. m. cum præf. וַיְקַנְאוּ *& inviderunt*… Cum præf. & affix. mutato ־וּ (ו) ad euphoniam in (ֻ), וַיְקַנְאֻהוּ *inviderunt ei*…

HIPHIL הִקְנִיא, Lxx. παραζηλόω… Vulg. & alii, *zelare facio, ad zelum, æmulationem, zelotypiam provoco*…

BEN. ſ. m. ex forma quieſc. Lámedh ה, vide Gram. Hebr. t. 1. p. 278. c. 1. Cum præf. סֵמֶל הַקִּנְאָה הַמַּקְנֶה, Ezech. 8. v. 3. *ubi* erat *ſedes… idoli*, vel *imaginis, zelum… provocantis.* Videtur ſubeſſe antanaclaſis, aut paronomaſia. Simulacrum, quod Deum facit zelare, facit Iſraëlitas ſervos tradi hoſtibus. Cocc.

FUT. 1. p. ſ. c. cum affix. Deut. 32. v. 21. *zelare me fecerunt in non-Deum… & ego* אַקְנִיאֵם בְּלֹא־עָם *celare eos faciam in non-populum*… Ita Judæi vocant omnes profanos populos: paria occùrrunt in aliis: *Funera non funera*, Catullus; Δῶρ' ἄδωρα, Sophoc. *innuptas nuptias*, Comicus vetus; *inſepulta ſepultura*, Cicero; *injuſta juſta*, Ovid. *artem inertem*, Ennius…. Druſ. 3. p. plur. m. cum affix. יַקְנִאֻהוּ, ad

-תֹּ (ו) penult. in (ְ) ad euphoniam mutato, יְקַנְאֻהוּ, Deut. 32. v. 16. *zelare fecerunt eum in alienos*...

קְנָא PEAL, Chald. unde 2. p. f. m. Fut. תִּקְנֵא, Esdr. 7. v. 17. O. ἑτοίμως ἐν βιβλίῳ... Lxx. in Imper. sive in pr. Fut. vide Gram. Hebr. t. 1. p. 149. *ordina in libro*... deducebant τὸ תִּקְנֵא ex קָנָה Æthiopibus, *canonem fecit, statuit*... legebantque תִּסְפֹּר pro תִּקְנֵא... Vulg. *eme*... Alii, *emes*...

קַנָּא m. Lxx. Sym. ζηλωτὴς, Lxx. ζηλωτὸς, Aq. ζῆλος... Vulg. & alii, *zelotes, æmulator, æmulus, æmulatione dignus*... Substantivè, *zelus, æmulatio*... כִּי יְהוָה קַנָּא שְׁמוֹ אֵל קַנָּא הוּא, Exod. 34. v. 14. *nam Jehováh*: (Nominativus absolutè positus, Arabibus dictus מבתדא *mubtédaun*, i. e. *inceptum*, vel *incœptum*... Za. vide Instit. Arabic. Gadagnoli, p. 225... Gram. Hebr. t. 1. pp. 479. 514.) *nomen ejus est zelotes*, vel *dignum cui*, aut *pro quo zeletur*, O. ζηλωτὸν ὄνομα... *Deus zelotes est*.... כִּי יְהוָה אֱלֹהֶיךָ אֵשׁ אֹכְלָה הוּא אֵל קַנָּא, Deut. 4. v. 24. *Jehováh enim Deus tuus est ignis vorans, Deus zelotes. Ignis vorans... Hinc in barbaro illo Bacchantium epiphonemate*, ὑης ὕης, vel *hues*, ex הוּא אֵשׁ (ex illis fortè verbis: הוּא כְּאֵשׁ, Malach. 3. v. 2.) ipse ignis, & Attes, (à) אַתָּה אֵשׁ, tu ignis. *Nempe, Bacchus, ut πυριγενής, ex igne natus, ita credebatur esse ignitus, & in hostes depugnaturus in ignem transformari*. Bocharti Geograph. part. sec. sive *Canaan*, lib. 1. cap. 18. p. 479... Cùm ex mox suprà dictis, ex ipsiusque Bacchi ἐπώνυμ, nimirum, *filius Chusi*, Hebraicè, בֶּן־כּוּשׁ, *ben-Chus*, vel תֹּ I in compositione, ut fit omnibus in linguis, in sequentem literam mutato, בככוש, contractè בכוש *Bachcus*, aut uti legunt Græci, *Bacchus*...tum ex ipsâ & *Bacchi* scil. & *Nemrod*, filii Chusi, historiâ, prorsùs eâdem, constat Gentilismum ad sacras allusisse Scripturas; indeque esse & nomen & numen, totamque Bacchi fabulam... imò, & aliorum quoque, multorum, si non omnium, deorum... Ergo aut ingeniosè ludit, aut ineptè contendit autor libri. cui titulus: *le Ciel*... omnium ferè deorum originem Hieroglyphicis Ægyptiorum monumentis esse referendam. Cui sententiæ confirmandæ ipsiusque eruditioni probandæ favet τὸ Minervæ ἐπώνυμ, nempe, *textrix*, à מָנוֹר *manór*, inquit, Hebr. *jugum textorium*, unde מְנוֹרָה, (ex ipsius scil. Minerva. Alioqui τὸ מְנוֹרָה à נוּר Arabibus *luxit* deducendum. Estque Hebræis, Chaldæis, Arabibus... *lychnuchus, candelabrum*): *Menoráh*, ex quo, per metath. nimirùm, *Minervah*, i. e. *textrix*... Hinc Atheniensibus culta... imò ipsa civitas à *Minerva* Ἀθῆναι *Athéna*, dicta. Minerva enim Græcis, Ἀθηνᾶ *Athênâ*, ab Hebræo, אֵטוּן *étoún*, *funis, filum*... At אֵטוּן *étoún* Ægyptiacam esse dictionem putant ipsi Hebræi; significareque, non *filum*, aut *linteum ex filis contextum*, sed *incensum, aroma*, Lex. Heptagl... ab Æthiopico videlicet אטון *atoún*, vel אטן *atán*, idem... An Minerva potiùs Ἀθηνᾶ ἀπὸ τῆς Ἀθήναις civitate, ob cultum scilicet, dicta; uti Jupiter ἀπὸ τοῦ Ὀλύμπου Ὀλύμπιος dictus fuit? Ἀθηνᾶ enim est vox contracta ex Ἀθηνάα, Ἀθηνάα autem Atticè, ex Ἀθηναία, i. e. *Atheniensis*... Dicta verò civitas Ἀθῆναι *Athéna*, h. e. *arenosæ*, ἀπὸ τῆς θῖνας, S. Hieronymo in 47. cap. Ezech. *tumulis arenarum*; ἢ ἀπὸ τοῦ, ἢ, αὐξητικοῦ... Unde, quòd magna sui parte litoralis est, olim &, ἀπὸ τῆς ἀκτῆς, *Acté* (*littus*) appellata; & *Attica*, corruptè, pro *Actica*, ἀπὸ τῆς ἀκτικῆς, *literalis*, vocata fuit... τὸ igitur Minervæ ἐπώνυμ, non à fictitio מְנוֹרָה *Menoráh* requirendum; sed ex illis Hebraicis: מִן־רוּחַ *Min-roúahh*, corruptè, *Minerváh*, h. e. *à mente, à spiritu*, deducendum... Nempe alludit fabula ad illa Sapientiæ verba: נִסַּכְתִּי מֵרֹאשׁ, Proverb. 8 v. 23. *à capite* (i. e. *ante initium*, ab æterno..., *constituta* (*inuncta*) *fui*... Rad. נָסַךְ, in Piél קַנֵּא *zelotypus*... *fuit*.

קִנְאָה f. Lxx. ζηλοτυπία, Lxx. Sym. ζήλωσις, Sym. παραζήλωσις, Lxx. ζῆλος, θυμὸς... Vulg. & alii, *zelotypia*; propriè illa invidentia, quâ rivalem in amore mulieris pati non possumus. Generaliter, ægritu-

do ex eo, quòd alter quoque potiatur eâ re, quam nos ipsi concupivimus. Scap. ... *æmulatio, invidia, zelus*, qui modò invidiam, modò studium, modò amorem, modò æmulationem significat. Calep. ... *ira, excandescentia*... Lxx. item, μεστὸς ζήλου *plenus zelo*. Adjectivè, αἰσθητικός *sensibilis*. Verbaliter, ζηλόω *zelo prosequor*... פֹּתֶה תָּמִית קִנְאָה, Job. 5. v. 2. *stultum enecat æmulatio, invidia*... רוּחַ־קִנְאָה, Num. 5. v. 14. *spiritus zelotypiæ*... Prov. 27. v. 4. *& quis stabit coram* קִנְאָה *zelo*...? Cant. 8. v. 6. *fortis est ut mors* אַהֲבָה *dilectio, durus sicut sepulchrum* קִנְאָה *zelus*... Cum præf. וְקִנְאָה *& zelus*... סֵמֶל הַקִּנְאָה, Ezech. 8. v. 3. O. ἡ στήλη τοῦ κτωμένου *ubi erat lapis in signum possessionis* scil. erectus, Gallicè, *une borne*... Vulg. & alii, *idolum*, sive *simulachrum* (cui Achaz altare fabricavit, 4. Reg. 16. v. 10. &c. quod postea, ab Ezechia eversum, à Manasse restitutum est, vide Synops.) *zelo zelare facientis*, i.e. ad zelum summum, summamve æmulationem provocantis... Constr. קִנְאַת יְהוָה צְבָאוֹת תַּעֲשֶׂה־זֹּאת, Isai. 9. v. 7. *zelus Domini exercituum faciet hoc;* zelus duplex est, 1. honoris, 2. amoris. Uterque hîc concurrit, unde vehementior fit, &c. Musc. Cum affix. קִנְאָתוֹ *zeli ... ejus*, m. Cum præf. & affix. וְקִנְאָתוֹ *& zelus ... ejus*, m. קִנְאָתְךָ, & in pausa, quare τό (·) ante affixum in (ְ) mutatum, קִנְאָתֶךָ *zelus tuus* ... m. וּכְקִנְאָתְךָ *& juxta zelum tuum*... m. קִנְאָתִי *zelotypia mea*... c. בְּקִנְאָתִי *zelotypiâ meâ*... c. וּבְקִנְאָתִי *& zelotypiâ meâ*... c. קִנְאָתָם *invidia ... ipsorum*. Plur. קְנָאוֹת, & cum præf. הַקְּנָאֹת *zelotypiæ*... Rad. קָנָא in Piël, *zelotypus fuit*.

קנה QAL, Gr. γεννάω, Lat. *geno*, unde *gigno*... *genero*... Lxx. κτίζω, Lxx. Aq. Sym. Theod. κτάομαι, Lxx. εἰς κτῆσιν περιλαμβάνω, ἀγοράζω, καθίστημι... Vulg. & alii, *creo, procreo*... Lat. *genero*, hanc enim significationem habet, Gr. κτίζω, sicut & Hebr. בָּרָא, ex ipso namque בר Chaldæis, Syris, Samaritanis, *filius*... *habeo* generatione, potentiâ, labore, curâ, pretio... Cocc. *possideo, acquiro, in possessionem accipio*... *emo*... emptionem, alienationemve *continuo confirmoque*... Lxx. item, ἀγαπάω *diligo*...

Praet. 3. p. s. m. אֲשֶׁר קָנָה אַבְרָהָם, Gen. 49. v. 30. *quam* (speluncam) *emit Abraham* ... Cum affix. קָנָהוּ *emit ... illum*. In pausa, quare τό (ָ) ante affixum in (ֵ) mutatum, אָבִיךָ קָּנֶךָ, Deut. 32. v. 6. *pater tuus, qui redemit te*, non pecuniâ, sed pretio miraculorum, Malv... *qui fecit, formavit* ...? In pausa, יְהוָה קָנָנִי רֵאשִׁית דַּרְכּוֹ קֶדֶם מִפְעָלָיו מֵאָז, Proverb. 8. v. 22. O. κύριος ἔκτισέ (Alii, ἔκτησέ) με ἀρχὴν ὁδῶν αὐτοῦ εἰς ἔργα αὐτοῦ... Ebr. *Adonai kanani*. A. κύριος ἐκτήσατό με κεφάλαιον τῶν ὁδῶν αὐτοῦ ἀρχῆθεν τῶν πεπραγμάτων αὐτοῦ. Σ. κύριος ἐκτήσατό με ἀρχὴν ὁδῶν αὐτοῦ πρὸ τῆς ἐργασίας αὐτοῦ. Θ. κύριος ἐκτήσατό με ἀρχὴν ὁδοῦ αὐτοῦ, πρὸ τῆς ἐργασίας αὐτοῦ, ἀπὸ τότε. Lxx. *Dominus genuit*, (κτίζω, apud τοὺς Lxx. pro γεννάω... uti apud Latinos, *creo, procreo*... pro *gigno*, dicitur. Unde pro eodem Verbo, nempe הִקְנַנִי, Zach. 13. v. 5. O. ἐγέννησέ με *genuit me* ...) sive *possedit me principium institutorum suorum in opera sua*... Hebr. Lect. *Adonai canani*... Aq. *Dominus possedit me capitulum propositorum suorum ab initio operum suorum*. Sym. *Dominus possedit me principium scoporum* (consiliorum atque decretorum, Sal.) *suorum ante operationem suam*. Theod. *Dominus possedit me principium instituti sui ante operationem suam ex* (*præ*) *tunc*. Vulg. *Dominus possedit me in initio viarum suarum, antequam quidquam faceret à principio*. Alii, *Dominus possidebat me* (*genitam, sapientiam* hypostaticam, sive personalem, Filium Dei, sive Christum) *principium sui instituti ante opera sua* (ad verb. in *anteitate operum suorum*, Pisc.) *præ tunc* temporum, ante tempora, ab æterno, in *æternitate operum suorum* decretorum... τό enim קֶדֶם *æternitatem* quoque significat, unde Deut. 33. v. 27. *Deus* קֶדֶם *æternitatis*, seu *æternus*... Vide Synops. 3. p. s. f. קָנְתָה *occupavit*... 2. p. s. m. כִּי אַתָּה קָנִיתָ כִלְיֹתָי, Psal. 138. Hebr. 139. v. 13. *tu enim Deus*, (Christus patrem alloquitur) non voluptas, aut illusio... *possides renes*

Digitized by Google

meos ; occultaveras in utero matris meæ... Cum præf. accentu suo loco remanente, vide Gram. Hebr. tom. 2. p. 310. c. 1. וְקָנִית *& comparato*... 1. p. f. c. קָנִיתִי *acquisivi, emi, comparavi*... קָנִיתִי אִישׁ, Gen. 4. v. 1. *peperi virum*... habeo ex partu. Cocc. 1. p. plur. c. קָנִינוּ *redemimus*...

Ben. f. m. Proverb 15. v. 32. *qui negligit disciplinam* מוֹאֵס נַפְשׁוֹ *despicit animam suam ; qui audit redargutionem* קוֹנֶה לֵּב *acquirit*, vel *possidet, cor, animum, sapientiam*... simile Luc. 21. v. 19. Cartwright. De accentu ob concursum ab ultima ad penultimam retracto vide Gram. Hebr. tom. 2. p. 308. c. 1. Atque (ו) in penult. קֹנֵה *possidens, possessor, emptor*... Constr. קֹנֵה *conditor, possessor*... Cum præfix. הַקֹּנֶה *emens, emptor*.... Cum (ו) in penult. Proverb. 20. v. 14. *malum, malum, dicit*, הַקּוֹנֶה *qui emit*... τὸ ה hîc relativum exprimit, vide Gram. Hebr. tom. 1. p. 422. Excluso τῷ ה articulo. כַּקּוֹנֶה *sicut emptor*... לַקֹּנֶה *emptori*... Cum affix. קֹנֵהוּ *emptore suo, emptorem, possessorem.... suum*, m. Plur. m. cum affix. קֹנֵיהֶן *ementes, possidentes ea pecora*... f.

Infin. ex forma absoluta, קָנֹה, & cum (ו) comite τῷ hhóiem, absque ה in fine, vide Gram. Hebr. t. 1. p. 286. c. 1. קָנֹו *emendo*... קְנֹה *comparare*.... קְנֵה־חָכְמָה מַה־טּוֹב מֵחָרוּץ וּקְנוֹת בִּינָה נִבְחָר מִכָּסֶף *quàm satius est acquirere sapientiam, quàm aurum; quàmque magis eligendum habere intelligentiam, quàm argentum!* Proverb. 16. v. 16. ubi vox מַה־ cum sequenti טּוֹב virtute τῷ daghésch in unam distinctionem (coalescit, licet interveniat maqqaph, ut hîc) מַה־טּוֹב, legendum מַטּוֹב *matróbb*... unde & Isai. 3. v. 15. una dictione legitur מַלָּכֶם *quid vobis?* (contractè scilicet) pro מַה־לָּכֶם... sic Ludov. *de Dieu*, Gram. p. 24. Nos verò maqqaph retinemus, nisi ipse excludatur. Unde legendum putamus מַה־טּוֹב *mat-tóbb*... vide Gram. Hebr. t. 1. p. 29. c. 2... O. νοσσιαὶ... *nidi*... referebant ad קִנֵּן *nidificavit*... Cum præf. τῷ ה in ה mutato, vide eand. Gram. ibid. וּקְנוֹת *& comparare*, לִקְנוֹת *emere, comparare*... וְלִקְנוֹת *& ad emendum*... Cum affix. בְּיוֹם־קְנוֹתְךָ הַשָּׂדֶה, Ruth. 4. v. 5. *quo die acquisieris τὸν agrum*... & *uxorem defuncti acquires*.

Imper. 2. p. f. m. קְנֵה *eme*...

Fut. 3. p. f. m. יִקְנֶה *emet comparabit*... Cum præf. & apocope, vide Gram. Heb. t. 1. p. 288 c. 1. וַיִּקֶן *& emit*... Cum præf. & affix. וַיִּקְנֵהוּ *& emerat eum*... 2. p. f. m. תִּקְנֶה *emeris*... 1. p. f. c. אֶקְנֶה *emam*... Cum præf. וָאֶקְנֶה *& emi, comparavi*... 3. p. plur. m. יִקְנוּ *comparabunt*. 2. p. plur. m. תִּקְנוּ *acquiretis*...

Niphal נִקְנָה, Lxx. κτάομαι, activè, *comparo*... Vulg. & alii, *comparor, emor, possideor*...

Praet. 3. p. f. m. cum præfix. וְנִקְנָה הַשָּׂדֶה, Jerem. 32. v. 43. *& emetur ager in terra hac*...

Fut. 3. p. plur. m. יִקָּנוּ בָתִּים, Jerem. 32. v. 15. *ementur domus*...

Hiphil הִקְנָה, unde 3. p. f. m. cum affix. Zach. 13. v. 5... *vir colens humum ego sum* ; כִּי אָדָם הִקְנַנִי מִנְּעוּרָי, O. ὅτι ἄνθρωπος ἐγέννησέ (vide in Qal) με ἐκ νεότητός μου... *quia homo genuit me à juventute mea*. Vulg. *quoniam Adam exemplum meum ab adolescentia mea*. Alii, *nam Adam* (vel uti Syr. ברנשא *barnosch* *filius hominis*, sive *homo, aliquis*...) *acquirere fecit me*... *comparavit me*... Castal. i. e. emit, nempe ad agriculturam faciendam... Drus... *docuit me pastorem agere*, Calv... *fecit me pecuarium*... Munst. à significatione scil. nominis מִקְנֶה *pecus*... Quidam, *Adam enim coegit me cibos manu & arte quærere ab adolescentia mea*...

Ben. f. m. cum præf. הַמַּקְנֶה, vide Ben. τῷ Hiph. ex קָנָא, supra, col. 2216.

קָנָה Masc. *Qanáh*, Vulg. *Cana*, nom. propr. 1°. vici in Galilæa, Jos. 19. v. 28. Joan. 2. v. 1. & 4. v. 46... *Jesus quum esset in Cana rogatur ut descendat & veniat Capernaum*, Joh. 4. v. 48. *unde judicari potest Capernaum in inferiori regione sitam fuisse quàm Canam*... *Hieronymus in Onomast. ad vocem Cana, non dicit* (*quod nonnullis visum est, inter quos nuper etiam fuit Cellarius*) *esse duas Canas majorem & minorem, sed duplicem*

Digitized by Google

Sidonem. Hæc dicit expressa ad verbum, Cana usque ad Sidonem majorem: est quippe & altera minor, ad cujus distinctionem major hæc. Fuit autem Cana in Tribu Aser... Had. Reland. Palæst. pp. 679. & seqq... 2°. fluminis, quod *in confiniis terrarum Tribus Ephraïm & Manassis* memoratur Jos. 17. v. 8. (vel 9.) נחל קנה, flumen Cana... *ita ut ad septentrionem hujus fluminis sita* esset Menassis, ad austrum verò Ephraïm... Had. Reland. ibid. p. 289. Etym. *Epiphanius*, lib. II. adverf. Hæres. p. 452. *hoc nomen explicat per ἡ κτωμένη* possidens, à קנה. Had. Reland. ibid. In versione Syriaca קטנא *qotmen*, Ben. ut videtur, τῦ Qal, plur. m. emphat. *coangustati*... sub. scil. קטונא *qatoumên vici, plateæ, viæ*... Alii, *canna, arundo*... à sing. masc. קָנֶה, idem, quod vide mox infra.

קָנֶה m. Lxx. Aq. Sym. Theod. κάλαμος, Lxx. Incert. καλαμίσκος, Lxx. καλάμινος, ζυγός, ἀγκών, πῆχυς... Vulg. & alii, *canna, calamus, culmus, arundo* (*calamus odoratus, calamus mensorius*) *scapus* in statera, unde bilances dependent, *statera*... *cubitus, lacertus*.... *os oblongum brachii instar calami, à junctura cubiti usque ad juncturam humeri*, scribit Qimhhi, Buxt. Lex. *mensura*.... קָנֶה וָסוּף, Isai. 19. v. 6. *arundo & alga*... קָנֶה רָצוּץ, Isai. 42. v. 3. *arundinem quassatam non franget*... Cocc. מִשְׁעֶנֶת קָנֶה, Ezech. 29. v. 6. *scipio arundinis*, O. ῥάβδος καλαμίνη, *domui Israël*.... fallens & nocens... גְּעַר חַיַּת קָנֶה, Psal. 67. Hebr. 68. v. 31. *compesce feram* (Sisaram, confer capp. 4. & 5. Jud.) *arundineti*... i. e. ex latebra arundinis erumpentem... Cum præfix. Isai. 36. v. 6. *ecce innixus es* עַל־מִשְׁעֶנֶת הַקָּנֶה הָרָצוּץ *scipioni arundinis quassæ*... וְקָנֶה הַטּוֹב, Jerem. 6. v. 20. O. καὶ κιννάμωμον, ἢ κιννάμωμον, *& cinamômon*, vel *cinnamômon*... Vulg. *& calamum suave olentem*... Alii, *& calamus bonus, optimus*... odoratus, aromaticus, canella.... קִדָּה וְקָנֶה, Ezech. 27. v. 19. O. καὶ ζυγὰ... *orbita*... Alii, *casia & calamus*... בְּקָנֶה אֶחָד *septem spicæ ascendentes in calamo*, Vulg. *culmo, uno*... Gen. 41. vv. 5. 22. O. ἐν πυθμένι ἑνὶ... *in ima parte*, sive *stipula una*... וְכֶסֶף בַּקָּנֶה יִשְׁקֹלוּ, Isai. 46. v. 6. *& argentum staterâ pendunt*... Vulg. *staterâ ponderatis*... Excluso ה artic. בְּקָנֶה *in calamo*.... לְקָנֶה *arundini*... Constr. קְנֵה הַמִּדָּה, Ezech. 40. v. 5. *calamus mensorius*... Cum præfix. וּקְנֵה־בֹשֶׂם, Exod. 30. v. 23. *& calami aromatici*... O. καὶ καλάμου εὐώδους... בִּקְנֵה *calamo*... Cum præf. & affix. וּקְנֵהוּ *& calamus ejus*, f. וְאֶזְרֹעִי מִקָּנָה תִשָּׁבֵר *& brachium meum à canna sua frangatur*. Vetus. *cum ossibus suis*. Sensus vetus. Cocc. O. ἀπὸ τοῦ ἀγκῶνος... Job. 31. v. 22. ubi deest mappiq quod Chaldæus expressit... Buxt. Lex. in editione tamen, qua utor, מִן קָנָה.... Porrò, in שִׁבְמָה & קָנָה, ה habetur perinde ac si haberet mappiq, qualia multa R. David Qimhhi, recenset, Merc. Vide Gram. Heb. tom. 1. p. 128. c. 2. Plur. קָנִים, Ezech. 42. vv. 16. 17. 18. 19... O. πήχεις... *cubitos*... mensuras sesquipedales... Vulg. & alii, *calamos*... mensorios scil... ab uno muri (templi) angulo ad alium ejusdem angulum non erant Josepho nisi 416. cubiti... Vide Synops.... Cum præfix. הַקָּנִים *calami, rami*... Constr. קְנֵי, idem. Plur. ex terminatione femin. cum præf. & affix. וּקְנֹתָם, Exod. 25. v. 36... *& calami, rami eorum*... Rad. קנו *qnawa*, Æthiop. Gr. κεντέω *pupugit, icit, confodit*... unde Hebr. קנה, Arab. קנאת *qánathon, canna, & hasta*: quia pro ea Arabes magno cannæ, præsertim arctæ, genere uti solent. Item, *spina dorsi*, & *Canalis subterraneus*, per quem aqua deducitur. Gi.

קִנְיָן, קֹנֶה, Ben. f. m. τῦ קָנָה, ubi vide.

קַנּוֹא m. Lxx. Sym. ζηλωτής... Vulg. & alii, *zelôtes, æmulator, æmulus*... Jos. 24. v. 19. Nahum. 1. v. 2. Lxx. item, ζηλόω *zelo prosequor*... R. קָנָא, in Piël קִנֵּא *zelo*... *prosecutus fuit*...

קְנַז Mass. *Qnáz*, Vulg. *Cenez*, nom. propr. 1°. filii Eliphaz, filii Esau ex Ada uxore, Gen. 36. v. 11. 2°. civitatis principum Idumæorum, Gen. 36. v. 42. Etym. *innocens vitæ scelerisque purus*... à קנז *qinzon*, Arab. i. q. מתקנז *muteqázzizon, vir innocens, à noxiis & criminosis abstinens*... R. קנז Syr. *æmulatus*

Digitized by Google

æmulatus eſt, hìc Dei æmulatione...

קְנִזִּי Maſſ. *Qnizzí*, Vulg. *Cenezei*, nom. proprium populi, unius ſcil. ex variis familiis Chananæi, qui undecim habuit filios, (Gen. 10. vv. 15. 16. 17.) Munſt.... *in Gemara Hieroſolymitana* Scheviith, fol. 36. c. 2. *poſtquam commemoratum eſſet ſeptem quidem populorum terras ab Iſraëlitis occupatas fuiſſe, ſed tres reſtare, Kenæos, Kenizæos, & Cadmonitas recenſentur opiniones ſapientum diverſæ de his, qui illis nominibus intelligendi ſint, & inter illos Nabatæorum quoque ſit mentio:*

את הקיני ואת הקניזי ואת הקדמוני ׃ רבי יודה אמר ערביאה שלמיאה נבטייאה ׃ רבי שמעון אומר אסייא ואספמייא דמשק ׃ רבי ליעזר בן יעקב אומר אסייא וקרתיגנגאה ותורקי ׃ רבי אומר אדום ומואב וראשית בני עמון ׃

Kenæi, Kenizæi, & Kadmonæi... R. Jode per eos intelligit Arabes, Salamæos, & Nabatæos. R. Simeon verò Aſiam, Apamiam, & Damaſcum. R. Eliezer, Aſiam, Carthaginenſes & Thraces. Rabbi autem Edomitas, (Moabitas) & caput filiorum Ammon... תורקי Thraces reddidi. *Alii Turcas ſubſtituent: at mihi haud perſuadebitur Turcarum nomen illo ævo Judæis notum fuiſſe*... Had. Reland. Palæſt. p. 94... Mihi autem populus, ex loco, à nepote Eſau *Cenez* poſteà dicto, oriundus, videtur intelligendus, Gen. 15. v. 19... Idumæus ſcil. Ἔτυμον, idem ac vocis præced.

קֵינִי Maſſ. *Qení*, Vulg. *Ceni*, 1. Reg. 27. v. 10. ... ſcribitur cum (י) in penultima Gen. 15. v. 19. Num. 24. v. 21... 1. Reg. 15. v. 6. ubi Vulg. *Cinæi*, Alii, *Qenæi*, vel *Qinæi* ... nomen patronymicum virorum à קַיִן *Qáin*, Vulg. *Cin* (h. e. à *Jethro*, Vatabl. Druſ.) oriundorum, Num. 24. v. 22. *Habitabant autem Kenæi inter Amalecitas*, 1. Reg. 15. v. 6. *& junguntur cum iis* Num. 24. vv. 20. 21. Kinæi fuere finitimi Amalecitis & tenuerunt regionem ultra Petram Arabiæ & loca termina Cydiſſo, *ſcribit Procopius Gazæus ad* Gen. 15. *Cydiſſus autem eſt Cades*, H. R. Pal. pp. 80. 81... Kenæi, הקיני Κεναῖοι, *pro hoc nomine Chaldæus interpres* Gen. 15. v. 19. & Num. 24. v. 21. *habet* ית־שלמאה .... ית־שלמאי *Schalmæos ... Creduntur ita dicti quaſi pacifici, quod hoſtes Iſraëlis non fuerint. In verſione Pentateuchi Samaritana etiam ante Kenæos legitur* שלמאה *jungiturque commate præcedenti cum nomine* נהר *fluvii, ſc. Euphratis, ſed male* ... H. R. Pal. p. 140.... *ſed male*... ſed fortè benè. Alioqui 1°. τὸ פְּרָת Hebr. non verteretur. 2°. τὸ ࠍࠄࠓ Samar. *flumen* foret ἀνώνυμον. 3°. idem ࠍࠄࠓ fruſtrà repeteretur, nomen expectans, quod non aſſequeretur. Satis erat dixiſſe, ſi nomen eſſet reticendum, ࠏࠃ ࠍࠄࠓࠄ ࠓࠁࠄ *uſque ad fluvium magnum*. Quorsùm, amabo, repetere, nomine non ſequente, ࠍࠄࠓ *fluvium*...? 4°. hæc ࠉࠕ accuſativi nota τὸ ࠔࠋࠌࠀࠄ præcedere, non ſequi, debuerat... Imò τὸ ࠔࠋࠌࠀࠄ Samaritanorum non videtur eſſe ejuſdem ſignificationis ac τὸ שְׁלָמָאָה Chaldæorum. Neque enim ࠔࠋࠌ, unde ࠔࠋࠌࠀࠄ, eſt Samaritanis, ut שְׁלֵם Chaldæis, *pacificus fuit*, ſed *mortuus eſt, abſumptus, conſumptus, perfectus, plenus... fuit. Euphrates* igitur à Samaritanis dicitur ࠔࠋࠌࠀࠄ, i. e. vel *plenus, abundans, fœcundans*... nomen ſcil. Hebr. פרת à פָּרָה, *fœcundavit*, deducentibus... vel *perfectus*... Quòd ipſius aqua, teſte Domino Aſcari, eruditiſſimo ac prudentiſſimo viro, à Regiis manuſcriptis Orientalibus... Omnium aquarum ſit dulciſſima quæque; unde *Euphrates* (ex Gen. 2. v. 14. הוּא פְרָת *hóua-Phráth, ipſe* eſt fluvius *Phráth*...) Arabibus dicitur פראת *Phurat*, (ex quo Hebr. פְּרָת *Phráth*) h. e. *aqua admodùm dulcis*... Eſt porrò τὸ ࠔࠋࠌࠀࠄ nomen, fortè Gentilitium, ſed *Euphratem* deſignans, ipſius more formatum, denominativum videlicet, cum ࠄ emphatico, mutato, quo erat terminatum, *jod in He*, formæ ࠓࠇࠌࠀࠄ ex ࠓࠇࠌࠀࠉ, *miſericors*... Vide Synopſ. inſtit. Samar. Alting. p. 8. §. 20. & num. (1.) Etym. *faber ferrarius*... à קין *Qäin*, Arab. idem; unde Hebr. קַיִן *Qäin*, ex quo aſſumpto (י) in fine, uti ſolent nomina Gentilitia, contractoque (יִ) in-

(י ֵ), vide Gram. Lud. *de Dieu*, pp. 70. 71. & Gram. Hebr. tom. 1. p. 102. c. 1. קִינִי, vel abſque (י) in penult. קֵנִי *Qení*.

קִינִים Mall. *Qiním*, Vulg. *Cinai*, nom. proprium plurale ſcil. τȣ̃ קִינִי, vel deficiente (י), uti 1. Reg. 27. v. 10. קֵנִי *Qení*, Vulg. *Ceni*, vel *Cinæus*... quod vide mox ſupra.

קִנְיָן m. Lxx. Aq. Sym. Theod. κτῆσις, Incert. ὕπαρξις, Lxx. κτῆνος, πεπράτης, ἔγκτητος... Vulg. & alii, *poſſeſſio* quævis, ſive *res acquiſita*, *acquiſitio*... *negotiatio*, *emptio*... *ſubſtantia*, *bona*, *facultates*, ſpec. *pecus*, *peculium*, *res pecuaria*, *quadrupedia animalia*... Adjectivè, *acquiſitus*, *comparatus*, *poſſeſſus*... Lxx. item Verbaliter, κτάομαι *acquiro*... Cum præf. עֹשֶׂה מִקְנֶה וְקִנְיָן, Ezech. 38. v. 12. *parantem pecudes & opes*... Cocc. Conſtr. כִּי־יִקְנֶה נֶפֶשׁ קִנְיַן כַּסְפּוֹ, Lev. 22. v. 11. *ſi quem emerit pretio pecuniæ ſuæ*, *ipſe*... Quia tales toti ſunt ſui domini & heri. Menoch. Cum affix. מִקְנֵה קִנְיָנוֹ, Gen. 31. v. 18. O. καὶ πάντα τὰ αὐτȣ̃... *& omnia ſua*... Alii, *& omnem ſubſtantiam ſuam, quam acquiſierat* fœcunditate *pecudum acquiſitarum ſuarum, quas comparaverat in*... קִנְיָנֶךָ *poſſeſſio*... *tua*, m. In pauſa, quare τό (ִ) in (ֶ) ante affix. mutatum, מָלְאָה הָאָרֶץ קִנְיָנֶךָ, Pſal. 103. Hebr. 104. v. 24. *plena eſt terra rebus tuis*, Cocc. Cum præf. & affix. מִקְנֵהֶם וְקִנְיָנָם, Gen. 34. v. 23. *pecudes eorum & res eorum*... Cocc... R. קָנָה *poſſedit*...

קִנָּמוֹן m. Lxx. κιννάμωμον, Vulg. & alii, *cinnamomum*, Belg. *Caneel*... Cum præfix. וְקִנָּמוֹן *& cinnamomum*. Conſtr. cum maqqaph, ex quo corripitur (ו) in (ָ hhátouph), quod cum (ֹ) rudiorum gratiâ, pingitur, vide Gram. Hebr. tom. 1. p. 41. c. 1. וְקִנְּמָן־בֶּשֶׂם, Exod. 30. v. 23. *& cinnamomi aromatici*... quod vulgus à quâdam canalium figurâ *canellam* appellat. Calep. R. קנם Arabibus, *graviter*... *oluit*... unde, ex Piél ſcil. vide Gram. Hebr. tom. 1. p. 391. c. 2... קִנָּמוֹן *cinnamomum*, formæ זִכָּרוֹן *memoria*... Sic dictum, quòd *ipſum lignum in faſtidio eſt propter Origani acrimoniam.* Calep. Vel τό קִנָּמוֹן eſt vox

compoſita ex קֵן *nidus*, & מון Syr. *quicquid*, *res*... unde *cinnamomum*, ſic diceretur, quaſi *res-nidi.* Optimum enim quodque cinnamomum petitur (ſive ipſius ramuſculi) *ex*... *avium nidis*, *& privatim Phœnicis*... Calep. Hinc *cinnamolbgus*, (κινναμολόγος, i. *cinnamomum*, ſeu *cinnamomum carpens*...) *avis Arabiæ*, *proinde ita vocata*, *quòd in excelſis nemoribus texit nidos ex fruticibus cinnami*, *& quoniam non poſſunt ibi homines conſcendere*, *propter ramorum altitudinem & fragilitatem*, *eoſdem nidos plumbatis appetunt jaculis*, *ac ſic cinnama illa deponunt*, *& pretiis amplioribus vendunt*... ibid... Ita foret τό קִנָּמוֹן *cinnamomum* frutex ἀνώνυμος. Quare & ipſi, ad quos propter τό ὄνομα venitur, Arabes pro Hebræo קִנָּמוֹן, modò קצב אלדרירה, Proverb. 7. v. 17. Cant. 4. v. 14. *calamum aromaticum*... modò אלעוד יולשיב, Exod. 30. v. 23. *lignum odoriferum*... ponunt... Verùm uti frutex in Æthiopia naſci creditur, ita & nomen inde habere videtur, nempè, à קנם *Qánana*, Æthiop. (Lat. *cano*... *cantavit*, *canonem* (regulam, vel etiam tubum, fiſtulam...) *fecit*... unde Æthiop. קננם *Qanánmo*, Apoc. 18. v. 13. קננמשב *Qanánmojcb*, Cant. 4. v. 14... i. e. *canna*, (Gal. *canne*... Hinc & *canon* pluris olim ſignificationis...) *calamus* aromaticus... qui Æthiopicum nomen, non nihil corruptum, in officinis etiam nunç retinet.

קנן QAL... unde PIEL ex forma perfecta, קִנֵּן, Lxx. Aq. νοσσεύω, Sym. ἐννοσσεύω... Vulg. & alii, *nidulor*, *nidifico*, *cunabula facio*... *in nido nutrio*...

PRAET. 3. p. ſ. f. קִנְּנָה *nidificat*... 3. p. plur. c. קִנְּנוּ *nidificârunt*...

FUT. 3. p. ſ. f. תְּקַנֵּן *nidificabit*... 3. p. pl. m. in pauſa, unde τό (ַ) primariæ vocis revocatum loco τȣ̃ (ֵ) ſub נ, vide Gram. Hebr. t. 2. p. 311. c. 2. יְקַנֵּנוּ *nidificabunt*...

PUAL ex forma perfecta, קֻנַּן, unde PAOUL ſ. f. ex termin. ה, præcedente duplici (ַ), ſed mutato utroque in duplex (ְ) quorum prius convertitur in (ֲ), ut fit ob regimen antiquum, ſive Perſicum,

Digitized by Google

כ לְךָ genitivum, ut apud Perſas אי, notante, formæ עַל־דִּבְרָתִי מַלְכִּי־צֶדֶק) דִּבְרָתִי, Pſal. 109. Hebr. 110. v. 4. *ex more Melchiſedech*. Munſt.) Vide Gram. Hebr. t. 1. pp. 124. 125. c. 1. & 181. c. 1. & 2. מְקֻנַּנְתְּי בָּאֲרָזִים, Jerem. 22. v. 23. *nidulans cedrorum*, ſive *cedris*, i. e. *in ædibus cedrinis*... Vulg. *& nidificas*... O. ἐννοσσεύουσα...

קִנְצֵי plur. m. conſtr... Job. 18. v. 2. עַד־אָנָה תְּשִׂימוּן קִנְצֵי לְמִלִּין, O. μέχρι τίνος οὐ παύσῃ; *quouſque non ceſſabis?* Vulg. *uſque ad quem finem verba jactabitis?* Alii, *quandonam imponetis fines*, ſive *finem ſermonibus*, ſive *verbis?* R. קָצַץ *amputavit*... de extremitate propriè dicitur, unde קֵץ, m. *finis*... ex quo plur. abſol. קִצִּים, conſtr. קִצֵּי, unde cum נ, loco τῦ dagh. ex Chaldaiſmo, vide Gram. Hebr. t. 1. p. 406. c. 1. קִנְצֵי *fines*...

קְנָת Maſſ. *Qnáth*, Vulg. *Canath*, nom. proprium urbis Menaſſitarum, Num. 32. v. 42. *Eſt vicus Arabiæ* Κανάθα *nunc dictus, olim in Menaſſitide, nunc Trachonitide ſitus juxta Boſtra, teſte Euſebio. Videtur eſſe* Κανάθα *Joſephi, qui eam in Cœleſyria locat*, bell. 1. 14. *&* Κανᾶ *vocat* Antiq. XV. 6. (per ἔκθλιψιν, ſcil. τῦ θ, ac κρᾶσιν τοῖν α α, unde τὸ (ᾶ) περισπώμενον.) Had. Reland. Palæſt. p. 698. Etym. *obedivit Deo... devotus Deo fuit... inter precandum conſtitit, & diu in eo* (*Religioni ſe totum devovit, operibus pietatis operam dedit*) *ſiluit... parcus fuit ſermone*; à קנת Arab. Fut. O. idem.

קָסַם QAL. Lxx. μαντεύομαι, ἀποφθέγγομαι... Vulg. & alii, *auguror, vaticinor*... *ſententiosè dico*... Dicitur de omni arte, quæ exercetur ad ſciendum futura, ſive in bonum, ſive in malum, כִּשֵּׁף verò (unde, & ex קָסַם, per metath. Gr. βασκαίνω, Lat. *faſcino*...) ad nocendum...

Ben. ſ. m. קֹסֵם, Lxx. μάντις, στοχαστής... Vulg. & alii, *vates, hariolus... conjector, divinus*... Lxx. item ſubſtantivè, μαντεία *vaticinatio, divinatio... vaticinium, oraculum*... Cum præf. וְקֹסֵם וְזָקֵן, Iſai. 3. v. 2. *& conjectorem* (qui raro acumine & ſolertiâ res obſcuras divinat, Calv.) *& ſenem*, præſtantem uſu rerum & prudentiâ... Piſc. For. הַקֹּסֵם *divinus*... Plur. קֹסְמִים *divini*... Cum præf. וְקֹסְמִים לָהֶם כָּזָב, Ezech. 22. v. 28. *& conjiciunt* (vaticinantur, Cocc.) *eis mendacium*.... הַקֹּסְמִים *divinatores*... וְהַקֹּסְמִים *& divinantes*... וּלְקֹסְמִים *& divinos*... Cum affix. קֹסְמֵיכֶם *divinos veſtros*... m. Cum præf. & affix. וְקֹסְמֵיכֶם *& divini veſtri*... m.

Infin. cum præf. mutato τῦ (ֹ) ob maqqáph in (ׇ hhatoúph), בִּקְסָם־לָךְ כָּזָב, Ezech. 21. v. 29. vel 34. *dum divinant tibi mendacium*... Remanente τῦ (ֹ) τῦ (ׇ hhatoúph) indice, כִּקְסָם־שָׁוְא, ibid. v. 23. v. 28. O. ὡς μαντευόμενος μαντείαν... *quaſi divinans divinatione*... Vulg. *quaſi conſulens fruſtra oraculum*... Alii, *tanquam divinare temerè*... Cocc. לִקְסָם־ *ad divinandum*... לָכֵן לַיְלָה לָכֶם מֵחָזוֹן וְחָשְׁכָה לָכֶם מִקְּסֹם, Mich. 3. v. 6. O. διὰ τοῦτο νὺξ ὑμῖν ἔσται ἐξ ὁράσεως, καὶ σκοτία ἔσται ὑμῖν ἐκ μαντείας... *propterea nox vobis erit ex* (Vulg. *pro*) *viſione: & tenebræ erunt vobis ex* (Vulg. *pro*) *divinatione*... Alii, *propterea nox vobis* irruet ex *prophetia*: (חֲזוֹן יְשַׁעְיָהוּ *prophetia Iſaiæ*... 1. v. 1. Confer cap. 6. vv. 9. 10...) *& obtenebreſcet vobis* (שֶׁמֶשׁ *ſol* juſtitiæ, intelligentiæ...) *ne divinetis*...

Impir. 2. p. ſ. f. mutato τῦ (ֹ) in (ׇ hhatoúph), quod cum (ִ) præced. ſedem commutat; dilatatoque τῦ (ִ) in (ֵ) ac τῦ (ֹ) τῦ (ֹ) remanente, ipſius (ֵ) veluti indice, vide Gram. Hebr. t. 1. p. 166. c. 2. קָסוֹמִי *divina, hariolare*...

Fut. 3. p. plur. m. in pauſa, quare τὸ (ֹ) primariæ vocis ad ס, loco τῦ (ְ) revocatur, יִקְסֹמוּ *divinabant*... Cum præfix. וַיִּקְסֹמוּ *& divinârunt*... 2. p. pl. f. וְקֶסֶם לֹא־ תִקְסַמְנָה עוֹד, Ezech. 13. v. 23. *& divinatione non divinabitis*, i. e. nullo modo, *divinabitis ampliùs*... Non quòd Deus meliorem illis mentem daret: ſed, vel, 1°. quòd *eventus ipſos* (*ipſas*, h. e. ipſos effeminatos...) pudefaceret & ludibriis exponeret, ut vel pueris pateret mera eſſe mendacia, &c. Calv. vel 2°. quòd in obſidione perirent, &c. Vatabl.

קֶסֶם m. Lxx. Aq. Sym. Theod. μαντεία, Lxx. μαντεῖον, Lxx. Incert. οἰώνισμα... Vulg. & alii, *divinatio*, (in bonum, eſt) *ſaga-*

citas, oraculum, prophetia... vaticinium... auspicium, augurium, omen... לֹא־קֶסֶם בְּיַעֲקֹב, Num. 23. v. 23. *neque divinatio in Israele...* Ubi divina prophetia est, non opus est divinatione per signa, auguria & similia. Cocc. כִּי חַטַּאת־קֶסֶם מֶרִי, 1. Reg. 15. v. 23. *quia peccatum ariolationis (magiæ) est rebellio... ariolationem* Latinus vocat quam Græci alii *οἰώνισμα*, alii *μαντείαν*, quæ opponitur *τῇ προφητείᾳ*, ut idola Deo. Vide Levit. 19. vv. 26. 31. & 20. v. 6. 27. Deut. 18. vv. 10. 11. Grot. קֶסֶם עַל־שִׂפְתֵי־מֶלֶךְ, Proverb. 16. v. 10. *oraculum in labiis regis*, (verbum ferè irrevocabile...) *ne ergò prævaricetur os ejus in jure dicendo...* Cum præf. וְקֶסֶם *& divinatio...* הַקֶּסֶם *divinatio...* Plur. קְסָמִים *divinationes...* Cum præf. וּקְסָמִים בְּיָדָם, Num. 22. v. 7. *& divinationes in manu eorum*, i. e. Vulg. *habentes divinationis pretium in manibus...* Metonymia causæ, vide Gram. Heb. t. 2. p. 36. §. III. c. 1.

קסס QAL, unde PIEL, vel POEL, ex quo 3. p. f. m. Fut. וְאֶת־פִּרְיָהּ יְקוֹסֵס, Ezech. 17. v. 9. O. *καὶ ὁ καρπὸς σαπήσεται*; *& fructus putrescet?* Vulg. *& fructus ejus distringet... Alii, & fructum ejus succidet ... excidet* liberos Sedeciæ... Grot. Hinc Gal. *je casse...*

קֶסֶת m. Aquilæ prima Edit. Theod. *κάσυ casty*, Aquilæ secundæ Edit. *μελανοδοχεῖον atramentarium*, Sym. *πινακίδιον tabella ad scribendum*, Ezech. 9. v. 2. ubi Hebr. interp. *κάλαμος calamus*.... De hac voce Hieronymus: *Quodque Aquilæ prima editio & Theodotio dixerant κασυ, pro quo in Hebræo legitur CESATH cum ab Hebræo quærerem quid significaret, respondit mihi, Græco sermone appellari καλαμάριον*, (Ital. *calamaro*) *ab eo quod in illo calami recondantur. Multi significantius* thecas *vocant, ab eo quod thecæ sint scribentium calamorum.* Lex. Hebr. ad Hexapl.... Cum præfix. וְקֶסֶת הַסֹּפֵר, Ezech. 9. v. 2. O. *καὶ ζώνη σαπφείρου... & zona sapphiri...* legebant סַפִּיר pro סֹפֵר... Vulg. & alii, *atramentarium*, Alii, *tabella, pugillares*, Alii, *vasculum scriptorium*, Gal. *écritoire... scribæ*, vel

scriptoris, Christi scil. electos libro vitæ inscribentis... Vide Synops... הַקֶּסֶת *atramentarium, tabula...* Sic communiter Hebræi omnes; at contra eos militant LXX. Syr. uterque Arabs; addicunt cognatæ voces, Ar. כסתיג, &c. (Pers. כסתי *consti, zona Christianorum*), Syr. קסטיקא... Æthiop. חגק (*quat*)... sed cum primis ipse contextus, quid enim atramentario cum lumbis? *cingulum, zona* (sapphirina, al. purpurea) optimè... Vide loca parall. Apoc. 7. v. 3. c. 9. v. 4. c. 13. v. 6. c. 20. v. 4. Lex. Heptagl... Ergo *τὸ τῶν* LXX. *ζώνη σαπφείρου*... non *aliene* dictum. Ergo *alienè* ipse Cocc. vertit, *atramentarium*... R. קָשַׁר *ornare, ornari*... (Hinc Gal. *accoustrer*...) Zohar, (liber celeberrimus, cujus author fertur R. Schimeon...) Gen. 383. unde, alternando, ut fit, ת & ט, קֶסֶת *cingulum*...

קְעִילָה Mass. *Qeïlâh*, Vulg. *Ceila*, nomen propr. urbis (*nunc villula*... S. Hieron. ex Euseb.) *tribus Judæ*, Jos. 15. v. 44. *Κιλλα scribitur Josepho, & regio adsita Κιλλάνων χώρα. Eu ebius scribit villam Κηλά sitam ad ortum Eleutheropolis, 8 inde* (sic legit S. Hieron.) *milliaribus. Confer cum quoque ad vocem* Ἐχελά, *nam tum quæ ad Κηλά, tum quæ ad Ἐχελά leguntur, de eo loco, Keila* קעילה *nempe, intelligenda sunt, quamvis non negem prius membrum* Ἐχελά, *ἔνθα ἐκρύπτετο Δαβίδ, posse de* colle Hachila *accipi, ubi David* Keila egressus delituit 1. Sam. 23. v. 19. *Meminit Sozomenus*, hist. VII. 29. *τότε μὲν Κηλὰ ἡ πρὶν Κείλα ὀνομαζομένη πόλις, καθ' ἣν ὁ Ἀββακοὺμ εὑρέθη. Καὶ Βηρζαθσατία χωρίον ἀμφὶ δέκα σταδίους τῆς πόλεως διεστώς, περὶ δὲ τοῦτο ὁ Μιχαίου τάφος ἦν, ὃ μνῆμα πιστὸν ἀγνοοῦντες ὅ τι λέγουσιν οἱ ἐπιχώριοι ἐκάλουν, Νεφσαμεμανᾶ τῇ πατρίῳ φωνῇ ὀνομάζοντες. Loci nomen est Kela, quæ ante Keila nuncupabatur, ubi repertus est Abacuc. Et Berathsatia locus est 10. stadiis ab urbe remotus, juxta quem erat sepulcrum Michæ, quod incolæ patrio sermone, licet inscii, appellabant monumentum fidele* נפש נאמן. *Nam verbum Hebräicum* (נאמנים) Neemanim, *πιστὸς, id est, fideles sonat*, sunt verba Hieronymi ad Jes. cap. 17. *Est autem*

Digitized by Google

נפשא Νίφσα *cippus sepulcralis.* Had. Reland. Palæst. pp. 488. 698. 745. 772...De eadem urbe, (quæ nunc dicitur קקו *qaqó*, Benjamin It. 38.) fit etiam mentio 1. Paral. 4. v. 19. Nehem. 3. v. 17. Etym. *collis*, *tumulus exiguus* ... à קתולה *qantalton*, Arab. *monticulus.* Item nomen loci; an hujus?

קַעֲקַע, unde Levit. 19. v. 28. *& incisionem pro anima*, sive *corpore mortuo*, seu *pro cadavere*, *non dabitis in carne vestra*, וּכְתֹבֶת קַעֲקַע לֹא תִתְּנוּ בָּכֶם .... O. καὶ γράμματα στικτὰ οὐ ποιήσετε ἐν ὑμῖν... Lxx. & alii, *& literas punctu*, acûs scil. *non facietis in vobis*... Vulg. *neque figuras aliquas, aut stigmata facietis vobis* ... R. קעע, unde PIEL, geminatâ videlicet primâ radicali, secundæque postpositâ, vide Gram. Hebr. t. 1. p. 222. קַעֲקַע Chaldæis, *stigmate notavit* in honorem idoli ... *scalpsit* ... ex quo Infinitivus, קַעֲקַע *scalpere*, seu *scalpendo*...

קְעָרָה f. Gr. κρατηρ... *crater, cratêra*...Germ. *kahr* ... Lxx. τρυβλίον ... Vulg. & alii, *catinus, paropsidis, patina magna, acetabulum*, (*scutula*, aut *scutella*,) *trulla*... Cum præf. שְׁלֹשִׁים וּמֵאָה הַקְּעָרָה הָאַחַת כֶּסֶף, Num. 7. v. 85. *centum & triginta* (Targ. סִלְעִין *siclorum*) *argenti erat scutella una* ... *argentea*, ergo hæc non fuerat in usum Sanctuarii, (cùm hujus omnia vasa fuerunt aurea,) sed in usum atrii & altaris holocausti. Menoch. ex Bonfr. Constr. קַעֲרַת *scutella*... Plur. cum præf. הַקְּעָרֹת *scutellas* ... Const. קַעֲרֹת *scutellæ* ... Cum aff. קְעָרֹתָיו *scutellas ejus* ... m. R. קער Arab. *descendit ad fundum usque* in puteum... *fundum petivit* rei ... *ad fundum evacuavit* scyphum ... *comêdit e fundo petitam* offam ... med. Dam. *profundus fuit* ... unde Arab. קערא *qaarâi*, Hebr. קְעָרָה *patina grandior*...

קָפָא QAL Gr. per metath. πήγω, πηγνύω, πυκάζω, πυκνόω... *coagulo*, *congelo* ... *denso*, *condenso* ... Av. unde passivè, Lxx. πήγνυμαι ... Alii, *cogor*, (Vulg. *congregor*,) *coagulor*, *concresco*, *cogo*...

Praet. 3. p. plur. c. קָפְאוּ תְהֹמֹת בְּלֶב־יָם, Exod. 15. v. 8. *coagulatæ sunt abyssi in corde maris*; moveri desierunt. Cocc.

Ben. plur. m. cum præfix. הַקֹּפְאִים עַל־שִׁמְרֵיהֶם, Soph. 1. v. 12. O. τοὺς καταφρονοῦντας ἐπὶ τὰ φυλάγματα αὐτῶν... *qui sibi observanda negligunt*... legebant שְׁמָרִים pro שְׁמָרִים... Vulg. *defixos*... Alii, *coagulatos* ... *concretos* ... *congelatos* ... *qui residentes*, vinum veluti, *conquiescunt super, in, cum, fæcibus suis*... Vide Synopf.

HIPHIL הִקְפִּיא, Lxx. Aq. πηγνύω, seu πήγνυμι ... Vulg. & alii, *concrescere facio, coagulo, congelo, cogo*...

Fut. 2. p. s. m. cum aff. וְכַגְּבִנָּה תַּקְפִּיאֵנִי, (in aliis exemplaribus, וְכַגְּבִינָה), Job. 10. v. 10. O. (καὶ) ἔπηξας δέ με ἴσα τυρῷ; *& coagulâsti me æquè, ac caseum?* ex semine scil. liquido, lacti simili...

קִפָּאוֹן m. unde cum præf. לֹא־יִהְיֶה אוֹר יְקָרוֹת וְקִפָּאוֹן, Zach. 14. v. 6. O. οὐκ ἔσται φῶς, καὶ ψῦχος καὶ πάγος, Vulg. *non erit lux, sed frigus & gelu.* Alii, neglecto accentu, *non erit lux clara aut spissa.* Cocc. Quidam, *non erit*, nempè, *in die illa*, transfigurationis scil. Christi, *lux raritatum*, i. e. rarissima, h. e. maximè deficiens ... vel *spissa*, sive *caliginosa* ... sed lux illa, de quâ Matth. 17. v. 2... Ex v. 7°. videtur transfiguratio Domini ad vesperam futura ... v. 3. *Post* (victoriam Antiochi Epiphanis, vv. 1. 2... ipsius exitium, v. 12... victorias Judæ Macchabæi, v. 14...) *egreditur* Christus *præliaturus*, prædicatione scil. Evangelii, unde & gladio, de quo Matth. 10. v. 34.... v. 4. *Remanent* vestigia *pedum* Christi in cœlum ascendentis super *montem Olivarum* impressa, ubi גיא (Chaldæis) *fovea*, ampla quadrata ... fit jaciendis fundamentis superbi illius templi ab Helena extruendi ... v. 19. Ad dedicationem celebrandam invitantur populi ... v. 20. *Conflantur lebetes in pelves*, calices ... conficiendos ... v. 21. Est omnis lebes *in Jerusalem & in Juda* קֹדֶשׁ *pollutio*, sive *pollutus Domino*, à קָדַשׁ *polluit*, Agg. 2. v. 13... *offerunt* panem, quem apud se coxerunt, in sacrificium Eucharistiæ conficiendum ... ex *templo* ejicitur *mercator* ... v. 5. *Fugiunt* Judæi *vallem*, sive *planitiem* (cacumen) *montium*, *quia est accedere factura*, ad

אֲזֵל *atsêl*, (Arabibus אזיל *âsfil*) *exitium, mortem ... Ex legis decreto ... Adriani ....* νόμου δόγματι καὶ διατάξεσιν Ἀδριανοῦ, ὡς ἂν μηδ' ἐξ ἀπόπτου θεωροῖεν τὸ πατρῷον ἔδαφος, ἐγκελευομένου ... Ευσεβ. ἱστορ. βιβλ. δ'. κεφάλ. ς'. R. אזל *coagulatus ... fuit.*

קָפַד QAL. Gr. κόπτω, Lat. per syncop. *cædo*, Gal. per apoc. *je coupe ... coup de couteau, coutelas* ... d'épée, de bâton ... Hisp. *capado* ...

PIEL קִפֵּד, unde 1. p. s. c. PRAET. קִפַּדְתִּי כָאֹרֵג חַיַּי, Isai. 38. v. 12. O. ἐγκαταλειφθεῖσα... σινῶς, nec verbum, nec sensum exprimere videntur. Vulg. passivè, & in 3. p. *præcisa est velut à texente vita mea* ... Legebat in PUAL, קֻפַּד vel קֻפְּדָה ... Alii, *abrupi, texens veluti* filum, *vitam meam* .... Vide Synops.

קִפֹּד m. Lxx. ἐχῖνος, Vulg. & alii, *echinus*, qui & *hericius, herinacius* ... dicitur; Alii, *testudo, castor, noctua, cypselus, lutra, vultur, merula, butaurus, plancus, aquila anataria* ... à קפד scil. Syris, *horruit* ... Vide Bochart. de animal. lib. III. c. 36. וְשַׂמְתִּיהָ לְמוֹרַשׁ קִפֹּד, Isai. 14. v. 23. *& ponam eam* (Babylonem) *hæreditatem hericii*, vel *bubonis* ... *& paludes, stagna, aquarum* .... Cum præf. וְקִפֹּד *& hericius*, aut *scops*, vel *bubo* ... Vide infra קִפּוֹז.

קְפָדָה masc. cum ה parag ... vel fem. cum accentu ab ultima ad penultimam ob concursum retracto, vide Gram. Hebr. tom. 2. p. 308 .. קְפָדָה בָא, Ezech. 7. v. 25. O. Καὶ ἐξιλασμὸς ἥξει *& propitiatio veniet* ... Aq. Theod. *adest angustia* ... Sym. *mæror* ... Vulg. *angustiâ superveniente* ... Alii, *excidium*, Alii, *exterminium* ... R. קפד *excidit* ...

קִפּוֹז m. Lxx. ἐχῖνος, Vulg. & alii, *hericius*, Alii, *testudo*, Alii, *cypselus*, Alii, *merula*, &c. uti in קִפֹּד, mox supra. Sic Bochart. de animal. p. 2. l. III. c. 11. *cùm alibi nullum occurrat animal hujus nominis, nec in Scriptura, nec in* Talmude, *nec in* Syrorum, *aut* Chaldæorum *libris. Dicam tamen de ea voce quid senserint cùm veteres tùm recentiores interpretes.* Græci, Chaldæus, Syrus, Arabs, Vulgatus, Hieronymus ... *reddunt* hericium, *ac si* קפוז kippoz, *sit idem, quod* קפוד kippôd, *paulò ante versu undecimo. Ita suadente scilicet soni vicinitate, & literarum* Z *&* D *facili permutatione* ... Hebræi, *ferè quotquot sunt*, kippod *&* kippoz, *pro eodem habent* ... (Omnibus, ut sperat, confutatis, sic concludit). *Itaque tàm in avium, quàm in quadrupedum genere* קפוז kippoz, *frustrà quæsitum hactenus, docti judicent annon potiùs pertineat ad serpentes, ex quorum numero est* acontias, *sive* jaculus, ita dictus διὰ τὸ ὁρμᾶν ὥσπερ τὰ ἀκόντια, quia jaculorum instar impetu fertur ... Quæ conclusio unâ nititur Verbi Arab. קפז *qáphaza*, ex qua קפוז *qippôz* deducit, significatione, nempè, *saliit* ... Sed 1°. hujusce verbi prima significatio est: *cum impetu irruit*, quæ multis convenit animalibus, sive avibus, sive quadrupedibus ... Cur secundam, amabo, significationem elegit Bochartus? An ut *frustrà* quæreremus *tàm in avium, quàm in quadrupedum genere animal* ἁλτικὸν, *non* ὀρμητικὸν (Gall. *propre à sauter*, non *à danser*) ? Aut *frustrà quæsito, docti judicent annon potiùs pertineat* (קפוז *qippôz*) *ad serpentes* ...? Quidni *potiùs tàm in avium, quàm in quadrupedum genere animal* ὁρμητικὸν (Gal. *propre à se jetter, à devorer* ...) Ex primâ Verbi significatione, quæratur? Haud *frustrà* quæreretur ... 2°. τὸ קפוז *qippôz*, non à verbo Arabico קפז *qáphaza cum impetu irruit* ... *saltavit* ... ducit ἔτυμον, nedum *à saltu nomen habet*; sed à קפד Syris, *horrori fuit* ... Alternatis scil. ex Chaldaïsmo ז & ד, uti in זָעַךְ & דָּעַךְ, *exstinctus fuit* ... Sic ferè omnes, ut supra videre est, quippe quibus, קִפּוֹז *qippôz, sit idem, quod* קִפּוֹד *qippôdh* .... Sic & Arabs, ad quem appellat Bochartus ... Tum *nidulari*, *ut ipse fatetur, maximè proprium* est *avium* ... Imò Hebr. קִנֵּן *nidificavit*, tota in *Scriptura*, non, nisi de avibus, dicitur ... Præterea hîc (Isai. 34. v. 11.) Propheta agit de φιλερήμοις animalibus; *judicent* igitur *docti* an serpens *acontias*, sive *jaculus*, Arabibus קפאזה *qaphâzeton* (qui, non in herba, aut in angulo τῆς ἐρημίας,

Digitized by Google

sed *super arbores in insidiis latet; & , si quis prope illas transeat, se jaculatur, & desiliens in eum irruit...*) sit multum φιλίερμος...? Quærenti jam mihi φιλίερμον animal, quod sit, non tàm ἁλτικόν, aut ὀρχηστικόν, (Gall. *propre à sauter*, ou *à danser*) quàm ...ικος (Gall. *propre à faire peur*, ou *odieux à soy-même*; & ex consequenti, *propre à se cacher* ἐν ἐρημίᾳ...) occurrit avis nocturna, ex genere noctuarum, Hebræis, alio nomine, כּוֹס *cos*, (*bubo*, nostra *falco*, Castel. Lex.) Græcis, σκῶψ, aut, uti Homero, Aristoteli... sine *sigma* præfixo, κῶψ, Latinis, *scops*, vel in plur. *scopes*, Italis, *gufo*, ex Hebr. קִפּוֹד, vel קִפּוֹז.

קָפַץ QAL. Gr. per metathes. σφηνόω, σφίγγω... Lxx. συσφίγγω, συνάγω, ἐμφράττω... Vulg. & alii, *claudo*, *occludo*, (repagulo) *oppilo*, *obstruo*, *obturo*, *contraho*... *stringo*, *constringo*, *complector*, *contineo*, *arceo*, *cogo*... *colligo*, *comprimo*, *constrictum teneo*... *intersepio*, *infarcio*...

PRAET. 3. p. s. m. אִם־קָפַץ בְּאַף רַחֲמָיו, Psal. 76. Hebr. 77. v. 10. *an cohibeat* (Arab. ...) *præ ira misericordias suas*... ut exire & emanare ad nos ampliùs non queant. Muls. 3. p. s. f. accentu ab ultima ad penultimam ob concursum retracto, vide Gram. Hebr. t. 2. p. 308. וְעֹלָתָה קָפְצָה פִּיהָ, Job. 5. v. 16. *& scelus* (pro *scelesto*, Drus.) *occlusit sibi os*, q. manu imposita, Cocc.

FUT. 2. p. s. m. וְלֹא תִקְפֹּץ אֶת־יָדְךָ מֵאָחִיךָ, Deut. 15. v. 7. *neque contrahes manum tuam à fratre tuo mendico*. 3. p. plur. m. עָלָיו יִקְפְּצוּ מְלָכִים פִּיהֶם, Isai. 52. v. 15. quin *coram eo* (Messia) *compriment reges os suum*.... nempe in signum admirationis, reverentiæ, subjectionis, pudoris, pœnitentiæ... Vide Synops.

NIPHAL נִקְפַּץ, unde 3. p. plur. m. FUT. cum ו, ex Syriasmo, parag. כַּכֹּל יִקָּפְצוּן, Job. 24. v. 24. O. ... nec sensum, nec verbum exprimunt. Vulg. *& humiliabuntur sicut omnia, & auferentur*... Alii, *compescuntur*... *decutiuntur*... *exterminabuntur*... Vide Synops. Quidam, *compescentur morte*; *sicut & omnes*, quos *opprimunt*...

PIEL קִפֵּץ, Lxx. ἐξάλλομαι, Sym. ὑπερπηδάω... Vulg. & alii, *salio*, *salto*, *transilio*... Construitur cum עַל.

BEN. s. m. מְקַפֵּץ, Cant. 2. v. 8. *saliens*...

קֵץ m. Lxx. Aq. Sym. Theod. τέλος, πέρας, Lxx. περασμός, συντέλεια, ἔσχατος, ἀρχή... Vulg. & alii, *finis*, *exitus*, (*scopus*, *periodus*,) *extremum*, *effectus*... *terminus*... *consummatio*... Adjectivè, *ultimus*, *extremus*... *principium*, *initium*.... Finis est, tàm in principio, quàm in fine, Av. unde & primus & ultimus proportionis numerus duo *extremi*, termini, Geometris dicuntur. Lxx. item, χρόνος, καιρός... *tempus*, *tempus præfixum opportunumve*... μέρος *pars*... Verbaliter, ἐγκόπτω *incido*... πληρόω *impleo*... קֵץ כָּל־בָּשָׂר, Gen. 6. v. 13. *finis omnis carnis*... קֵץ שָׂם לַחֹשֶׁךְ, Job. 28. v. 3. O. τάξιν ἔθετο σκότει... (A. τέλος... Σ. ...... Θ. πέρας...) Lxx *ordinem* (Aq. & alii, *finem*... Sym. & Vulg. *tempus præstitutum*... Theod. & alii, *terminum*...) *posuit*, *ponit*, *tenebris*... Græci rectè... Etiam in ipsis terræ visceribus, quæ *caligo*, &c. meritò vocantur, ordinem rerum disposuit. Grot... כִּי לְמוֹעֵד קֵץ, Dan. 8. v. 19. est *enim præfinito tempore finis*. Dan. 12. v. 6. *& dixit viro induto lineis*, (Christo videlicet. Confer Dan. 10. v. 5. confer & Apoc. 1. v. 13. ubi apparet Christus eâdem omnino quâ hîc specie, & eodem planè fine, ut scilicet Ecclesiæ fata indicaret. Calov... Nec obstat quòd hic angelus, fœderis nimirum, juret per Deum. 1°. enim Christus, quâ homo, Deo minor erat. 2°. per se hîc jurat tanquam unum cum patre. Confer Deut. 32. v. 40. Wil. & Apoc. 10. vv. 5. 6. ubi Christus jurat per Deum, &c. Calov.) *qui* apparebat *desuper aquas fluminis* (ut Christus, Matth. 14. v. 25. & Angelus, Apoc. 10. v. 2.) עַד־מָתַי קֵץ הַפְּלָאוֹת *quando tandem finis horumce mirabilium*, i. e. quando tandem mirabilia prædicta ex secutioni dabuntur, finemque suum consequentur & cessabunt. Gej. וְאֵין־קֵץ, Job. 22. v. 5. *nec* est *finis iniquitatibus tuis*. O. ἀναρίθμητοι.... *innumerabilia*.... *peccata*

Digitized by Google

Cum præf. הַקֵּץ finis ... הֲקֵץ an finis ...? לְקֵץ ad, in, post ... finem ... וְאַתָּה לֵךְ לַקֵּץ, Dan. 12. v. 13. tu verò vade ad finem dierum tuorum ... requiesces enim ac stabis in sorte tua, cælesti ac æterna, in fine dierum illorum, quibus virtutes cælorum movebuntur ... Luc. 21. v. 26. Confer Matth. 24. v. 21. ... Jac. 5. v. 3. 1. Petr. 1. v. 5. Apoc. 10. v. 6. ... וּלְקֵץ & finem ... מִקֵּץ à fine ... Cum affix. קִצּוֹ finis ejus, suus ... m. Cum ה, ex Arabismo, loco τῦ (ו), קִצֹּה extremitates, (Vulg. terminos) ejus, 4. Reg. 19. v. 23. Cum præf. & affix. וְקִצּוֹ & finis ejus, m. קִצֵּךְ finis tuus, f. קִצִּי finis meus, c. קִצֵּנוּ finis noster, c. Plur. constr. cum נ ex Chaldaismo loco τῦ daghésch (sic ferè omnes), Job. 18. v. 2. quando tandem תְּשִׂימוּן קִנְצֵי לְמִלִּין, O. ἕως πότε; (quousque) non cessabis? Vulg. usque ad quem finem) verba jactabitis? Alii, sermonibus modum imponetis? Targ. תְּשַׁוּוֹן הַרְפְּתְקֵי לְמִלַּיָּא ponetis vices verbis? Quidam, (quousque tandem) incidentes propositiones, alias ex aliis, sermonibus interponetis? R. קָנַץ Æthiopibus, insiliit, incidit ... R. verò τῦ קֵץ finis ... est קָצַץ truncavit ...

קָצַב QAL. Lxx. κείρω, ἀποκνίζω, Vulg. & alii, scindo, abscindo, tondeo ... vellico, ungue aliquid abscindo, vel eximo, vel abrumpo ... dedolo, extenuo ... cædo, præcîdo ... Hinc Gr. ξίφος ...

Paoul plur. f. cum præf. כְּעֵדֶר הַקְּצוּבוֹת, Cant. 4. v. 2. ut grex concinnè tonsarum, vel potiùs tondendarum ovium ... ut ex seqq. patet ...

Fut. 3. p. s. m. cum præfix. τῦ (ו) in (- hhatoúph), ob maqqaph correpto, וַיִּקְצָב־עֵץ, 4. Reg. 6. v. 6. cecîdit ergo, dolavitve lignum ...

קֶצֶב vel קֶצֶב, m. Lxx. σχισμή, συντέλεια ... Alii, fissura, scissura ... præcisio æqualis, sive ejusdem mensuræ cæsura ... Castel. Lex. ... proceritas, q. d. sectio, Gall. une taille ... Cocc. Lex. ... finis, perfectio ... מוּצָק אֶחָד מִדָּה אַחַת קֶצֶב אֶחָד לְכֻלָּהְנָה, 3. Reg. 7. v. 37. Vulg. fusurâ unâ, & mensurâ, sculpturâque consimili. Alii, fusio una, mensura una, proceritas (proportio, Jun. Tremel. incisio, Pagn. statura, Syr. capacitas, Arab.) una omnibus; mensura de partibus, terminus de altitudine præcipuè. Cocc. Cum præf. וְקֶצֶב & cæsura ... Plur. constr. cum præf. לְקִצְבֵי הָרִים יָרַדְתִּי, Jon. 2. v. 7. ad præcisas radices (Jun. Tremell. Pisc. Tar. abstractum pro concreto, Tar ... Targ. לְעִקְרֵי טוּרַיָּא ad radices, sive fundamenta, Vulg. ad extrema) montium descendi; terra vectibus suis, (i. e. undis maris ... Vide nostrum de æstu marino systema) gestata stat super me in æternum ... R. קָצַב præcîdit ... unde קֶצֶב præcisio, finis, terminus ...

קָצָה QAL. Gr. ξέω rado, dolo, scalpo ... Lat. per metath. seco ... Vulg. & alii, scîdit, concîdit, succîdit, præcîdit, abscîdit, abrasit, amputavit, decurtavit, detruncavit ... propriè finem & extremitatem, Buxt. Lex.

Infin. קְצוֹת־עַמִּים רַבִּים, Habac. 2. v. 10. O. συνεπέρανας πολλὺς λαὺς ... conclusisti populos multos ... Vulg. concidisti ... Alii, decurtando ... conficiendo ... Castal. excidendo ... Calv. eradicasti ... Arab. diripuisti ... Syr. deprædatus es ... Chald.

PIEL קִצָּה, Lxx. συγκόπτω ... Alii, concîdo, conscindo, discindo ... abscindo, amputo, trunco ...

Ben. s. m. מְקַצֶּה רַגְלַיִם, Prov. 26. v. 6. O. ἐκ τῶν ὁδῶν (Procop. ποδῶν) ἑαυτῦ ὄνειδος ποιεῖται ... Lxx. ex viis (Procop. legit, pedibus) suis opprobrium facit ... Vulg. claudus pedibus ... Alii, præcîdit ... amputat ... Cocc. pedes ... Quidam ex Chald. רְהִטָא בְּרַגְלוֹי currit (ex Arab. קצי perrexit, pervenit ...) pedibus suis, injuriam bibiturus, qui mittit quippiam per manum stulti.

Infin. cum præf. 4. Reg. 10. v. 32. in diebus illis incipiebat Dominus לְקַצּוֹת amputare in Israële. Cocc. Vulg. tædere super Israël.

HIPHIL הִקְצָה, Lxx. ἀποξύω, Vulg. & alii, abrado, derado, destringo, abstergo, lævigo, detraho ... propriè, detraho, quasi abradendo ... abscindo ...

Praet. 3. p. plur. c. אֶת־הֶעָפָר אֲשֶׁר הִקְצוּ, Levit. 14. v. 41. cæmentum, quod abraserint ... Cocc.

Digitized by Google

Infin. cum (·) sub characterist. loco תּ (-), vide Gram. Hebr. tom. 1. p. 301. c. 2. אַחֲרֵי הִקְצוֹת אֶת־הַבַּיִת, Levit. 14. v. 43. O. καὶ μετὰ τὸ ἀποξυσθῆναι... Alii, *postquam abrasa fuerit domus*... Vulg. *& pulvis erasus*...

קָצָה קְצָת f. Lxx. Aq. Sym. Theod. τέλος, Sym. ὅριον, πέρας, ἔσχατον, Lxx. Sym. τὸ ἄκρον, Sym. ἀκρωτήριον, συντέλεια, Lxx. Sym. ἀρχή, κλίτος, Lxx. πτερύγιον, μέρος... Vulg. & alii, *finis, exitus, effectus... terminus, limes... scopus, meta... ultimum, postremum, summum, summitas, cacumen... perfectio, consummatio... initium*, vide supra קֵץ, col. 2238. *principium, exordium... declivitas, devexitas, latus... ala, alula, pinnaculum, pinna... pars*... Lxx. item, καθαρισμὸς *purgatio, expiatio, puritas*... Cum præf. Exod. 25. v. 19. *& fac Cherub unum* מִקָּצָה מִזֶּה *ab extremo hinc, & alterum* מִקָּצָה מִזֶּה *ab extremo illinc*... Cocc. Const. cum præf. secundùm nonnullos, quibus τὸ מ est præpositio, unde daghêsch ob (:) excidisset; est aliis heemanticum, vide sup. מִקְצָת, col. 1190. & cum (-) anomalo, pro (-), Robertf. vide Gram. Hebr. t. 1. p. 125. c. 1. Vel potiùs τὸ קְצָת cum מ ab initio, sive præpositione, sive literâ heemanticâ, est forma feminina, Chaldaica, (vide Lex. Buxtorf.) quæ (·) ob (:) præced. in regimine non mutat, vide Gram. Hebr. tom. 1. p. 89. c. 1. וּמִקְצָת רָאשֵׁי הָאָבוֹת, Nehem. 7. v. 70. O. καὶ ἀπὸ μέρους ἀρχόντων τῶν πατριῶν... *& de parte principum patriarum*... Vulg. & alii, *nonnulli autem de principibus familiarum*... Alii, *tum pars capitum patrum*... i. e. quidam, aliqui de præcipuis patribus... Alii, *pars primorum paternarum* familiarum... Plur. constr. קְצוֹת *extremitates*... Cum præfix. לִקְצוֹת *ad extremitates*... אֲשֶׁר הֶחֱזַקְתִּיךָ מִקְצוֹת הָאָרֶץ, Isai. 41. v. 9. Vulg. *in quo* (Abraham) *apprehendi te ab extremis terræ*, ex Chaldæa... Vetera memorat, ut nova (quæ v. 15. promittuntur, confer quæ ad vocem ארץ Arab. dicta sunt col. 2087.) sperentur. Grot. Cum affix. & (ו) redundante, קְצוֹתָו pro קְצוֹתָיו, *extremitates ejus* ... m. קְצוֹתָם *extremitates eorum*.... Cum præf. & affix. מִקְּצוֹתָם *de finibus suis*... m. R. קָצָה *abscidit*... unde קָצָה *extremitas*... quasi abruptum, aut abscissum dicas...

קָצֶה m. Lxx. Aq. Sym. Theod. τέλος, Sym. ὅριον, Lxx. Sym. πέρας, τὸ ἔσχατον, τὸ ἄκρον, ἀκρωτήριον, Sym. συντέλεια, Lxx. Sym. ἀρχή, κλίτος, Lxx. μέρος, μέρος... Vulg. & alii, *finis, exitus... terminus, limes... scopus, meta... ultimum, postremum, summum, summitas, cacumen... perfectio, consummatio... initium*. (Vide supra קֵץ, col. 2238.) *principium, exordium... declivitas, devexitas, latus*, (Vulg. *angulus*...) *pars, portio, particula*... Lxx. item, πόλις *civitas*.... עַד־קָצֶה εἰς μέσον... *in medium*... Cum præf. מִן־הַקָּצֶה אֶל־הַקָּצֶה, Exod. 26. v. 28. *ab extremo ad extremum*. כָּל־הָעָם מִקָּצֶה, Gen. 19. v. 4. *totus populus ab* utroque *extremo*, i. e. à primo ad ultimum. Hebræi sæpe omittunt verborum repetitiones, ut 1. Chron. 17. 5. Ainswort. O.... ἅμα *simul*... נִלְכְּדָה עִירוֹ מִקָּצֶה, Jerem. 51. v. 31. *quòd capta sit urbs ejus ab extremo*, utroque scil. (Vulg. *à summo usque ad summum*.) περὶ τὰ ἔσχατα τῆς πόλεως (*circa extremitates urbis*,) ut ait Herodotus... Per alveum Euphratis capta fuit Babylon, qui per medium ejus fluebat. Vatabl. Quod adhuc nesciebant illi, qui cum Rege in media erant urbe, ut ex eod. Herodoto & Aristotele modò retulimus. Grot. Constr. Num. 22. v. 41. *& vidit inde* קְצֵה הָעָם, Vulg. *extremam partem populi*. Cum præf. בִּקְצֵה *in extremitate*... O. πλησίον *propè*... ἐν μέσῳ *in medio*... παρὰ (solo ב expresso) *apud*... וּבִקְצֵה *& in extremitate*... מִקְצֵה *ab extremitate*.. וּמִקְצֵה *& ab extremitate*... וּלְמִקְצֵה הַשָּׁמַיִם וְעַד־קְצֵה הַשָּׁמָיִם, Deut. 4. v. 32. *imò à termino cœli ad terminum cœli*, q. d. si quis est cœli terminus: vel, in omni loco, in quem videtur cœlum terminari in horizonte, pro מִקְצֵה (τὸ מ daghêsch ex ק ob (·) excidente, si τὸ מ non est heemanticum...) Cocc. O. ἀπὸ τέλους *à fine*... μετὰ τὸ τέλος *post finem*... & solâ præpositione expressâ, ἀπὸ *à, ab*... μετὰ *post*.... Cum affix. קָצֵהוּ *extremum, partem ejus*... m. Cum præf. & affix. בְּקָצֵהוּ

Digitized by Google

in finem ejus... m. אִישׁ לְבִצְעוֹ מִקָּצֵהוּ, Isai. 56. v. 11. Ο. ἕκαστος κατὰ τὸ ἑαυτοῦ. Α. ἀνὴρ εἰς πλεονεξίαν αὐτοῦ. Σ. ἕκαστος εἰς τὴν πλεονεξίαν αὐτοῦ. Θ. ἕκαστος εἰς πλεονεξίαν αὐτοῦ ἐπ' ἄκρα αὐτοῦ (al. ἀπ' ἄκρου αὐτοῦ.) Lxx. *unusquisque juxta suum*... Aq. *vir ad avaritiam suam*... Sym. *unusquisque ad avaritiam suam*.... Theod. *unusquisque ad avaritiam suam ad summa sua* (al. *à summo suo.*) Vulg. *unusquisque ad avaritiam suam, à summo usque ad novissimum.* (Vide mox supra quæ ad מִקְצֵה, Gen. 19. v. 4. dicta sunt.) Alii, *quisque ad cupiditatem suam*... *lucrum suum à, in termino suo*, i. quilibet in regione sua, in loco suo, & in episcopatu; ut sit מ pro ב. Vatabl.... Alii, *à fine*, pro *sine fine*; ut *à visione*, Mich. 3. v. 6. pro *sine visione*... Ang. Quidam, *quisque ad suam* propensus *cupiditatem à fine*, sive *ex scopo ipsius* cupiditatis, seu quò fert ipsa... Plur. cum præf. & affix. מִקְצוֹתָם *ab extremitatibus suis*... m. R. קָצָה *abscidit*...

קְצָת, קֵצֶה, m. Lxx. πέρας... Vulg. & alii, *finis, terminus, scopus, meta*, &c. Vide præcedentia, maximè קֵץ, col. 2238. וְאֵין קֵצֶה לְאֹצְרֹתָיו, Isai. 2. v. 7. Ο. καὶ οὐκ ἦν ἀριθμὸς τῶν θησαυρῶν αὐτῶν... *& non fuit numerus thesaurorum eorum*... Vulg. *& non est finis thesaurorum*, (Alii, *thesauris*) *ejus*... m. וְאֵין קֵצֶה לַתְּכוּנָה, Nah. 2. v. 10. *non est finis apparatui*... R. קָצַץ *abscidit*... unde קֵץ, & cum ה paragog. קָצֶה vel קֵצֶה, *finis*...

קְצָוִים plur. m. Lxx. τὰ πέρατα, τὰ ὅρια, Vulg. & alii, *fines, termini, limites, extremitates*... Constr. מִבְטָח כָּל־קַצְוֵי־אֶרֶץ וְיָם רְחֹקִים, Psal. 64. Hebr. 65. v. 5. *spes omnium finium terræ*; (continentis, vulgò, *terra firma*, Gall. *de la terre ferme.* Targ. יַבֶּשְׁתָּא *aridæ*...) *& mari longè dissitarum*, Targ. נַגְוָן *insularum*... Arab.... *ian radjâa ô spes*, vel contra *ô metus*... Omnis terra in mare, omne mare in terram terminatur. Cocc. Psal. 47. Hebr. 48. v. 11. *ut nomen tuum, ô Deus*, notum est; *sic laus tua* celebrata, עַל־קַצְוֵי־אֶרֶץ *ad terminos* usque *terræ*... At omnis terra in mare, ut modò aiebat, terminatur. Est ergò terræ terminus. Imò, terra mari terminatur, non ad partes modò superiores, ubi mare terram tegere desinit; sed etiam ad inferiores ipsius partes, quibus mare tegitur. Vide nostrum de æstu marino systema... R. קָצָה *abscidit*... unde, mutato ה in (י), קָצוּ (formæ שָׁלֵו) *terminus, extremitas*... ex quo plur. קְצָוִים, constr. קַצְוֵי... Sic (י) etiam in (ו) mutatur in חַוָּה *Heva*, Gen. 3. v. 20. Quod nomen sic scriptum videretur esse vel à חָוָה *loquax fuit*... vel à חוה *hheviâh*, Chald. *hhevîôn*, Syr. *serpente, serpentina* scilicet serpentino ex colloquio dicta; sed Scriptura docet ἔτυμον, à חָיָה *hhaiiâh vivificare, vivum parere*... deducendum.

קְצוֹת plur. f. Psal. 64. Hebr. 65. v. 9. *& contremiscent, qui habitant* קְצוֹת מֵאוֹתֹתֶיךָ, O. τὰ πέρατα ἀπὸ τῶν σημείων σου, Vulg. & alii, *terminos terræ ob miracula tua*, ô Christe, per te, per tuos apostolos edita... Cum præfix. הַקְּצוֹת *extremitates*... à sing. masc. קָצוּ, quod vide mox supra.

קֶצַח m. Isai. 28. v. 25. Græcis, μελάνσπερμον, Lxx. Aq. μελάνθιον... שׁנלם *malánsch*, vel ויסנלם *malandjón*, Æthiop. Vulg. & alii, *gith*, Amharicè interpretatur per ... *noúg*, unde *nigella*, Gall. *nielle*, (non ea, quæ inter frumenta crescit) *poyvrette, poyvretton*... *Planta flore* cæruleo, stellato... cujus pistillum abit in fructum multicapsularem... *nigro semine*, unde secundùm R. Salom. à semine *cymini* differt... R. קָצַח, idem quod קָוָה (alternando scil. צ & ו, ut in צָעַק & זָעַק, *clamavit*...) Arabibus in V[a]. Conjug. in *ramos multos se diffudit* planta... *vario colore micavit*...

קָצִין m. Lxx. ἐναρχόμενος, Lxx. Sym. ἀρχηγός, Lxx. Incert. ἡγούμενος, Lxx. ἄρχων, βασιλεύς... Vulg. & alii, *princeps*... *præses, dux, autor*... *ductor, imperator*... *præfectus, magistratus*... *rex*... Proverb. 6. v. 7. *cui non est* קָצִין שֹׁטֵר וּמֹשֵׁל *moderator*, (vel *præfectus*, Munst. Mo. Ca. *exactor*, Ti. Car. operis scil. ἐργοδιώκτης, Car. qui pensum operis cogat reddere; Bai.) *apparitor*, qui sententias judicium exsequatur, Gej. *nec dominator*... Cum præf. לְקָצִין *in*

ducem .... ולקצין & *in ducem* ... Constr. קצין *ducem* ... Plur. constr. קציני *duces* ... Cum præf. וקציני & *duces* ... Cum affix. קציניך *duces* ... *tui*, f. Rad. קצן Arabibus idem, quod Arabibus חצן (alternato scil. ut fit, ק & ח,) *firmus*, *munitusque fuit* ... IIa. Conjug. *munivit*, *firmavit*, *observavit*, *custodivit* ... Va. Conjug. *semet munivit, in munimento se conclusit*, *continuitve* ... Gi. unde Arabibus, חצין *hhatsínon*, *munitus* ...

קציעות plur. f. Psal. 44. Hebr. 45. v. 9. O. ϰ̀ κασία ... Vulg. & *casia* ... Alii, *casia*, vel *cassiæ* ... Plurale ad emphasin ... R. קצע *decorticavit* ... unde participium præteritum, passivum, formæ Chaldaicæ, Peil scil. fem. sing. קציעה *qatsiâh*, Chald. קציעא *qatsiâa* (ex quo Gr. κασία, Diosc. 1. 12. Latin. *cassia*, vel *casia* ...) Syr. משלחתא *meschalahhton*, Æthiop. חחלש *schalihhot*, (forma prima Infinitivi cum ת paragog. pro participio, quo carent Æthiopes, vel substantivè sumpti, vide Synops. Institut. Æthiopicarum Alting. p. 93.) Arab. סליחות *salichoton* ... *decorticata*, sive *cortice nudata* planta, ־ רמת *rímthsin*, i. e. *speciei*, sive *ex specie pabuli camelini*, ex ־ חמץ *hhámson*, h. e. *ex plantarum salsarum amararumque genere* ... Vel ex ־ ערפג *árphadjon*, i. e. *ex spinosarum, in planitie provenientium, specie* ... Planta igitur illa, (vel frutex ille *lauro similis*, Schindl.) *boni odoris*, sic dicitur quòd sit *decorticata*, vel *decorticanda*, ut scilicet vel ipsa (sicca), vel ipsius cortex fiat aroma, de quo hîc agitur ...

קצין קצין Mass. *Qtsis*, Vulg. *Casis*, nom. propr. urbis, Jos. 18. v. 21. Leusd. Etym. *glarea major* ... à קצין Arab. idem.

קציר m. Lxx. Aq. Sym. Theod. θερισμός, Lxx. Sym. ἀμητός, Lxx. θέρος, τρυγητός, κλῆμα, Vulg. & alii, *messis* ... *messis tempus* (*æstas*) *tempus reconditionis frugum* ... *vindemiæ tempus*, *vindemia* ... *palmes*, *virga*, *ramus* ... Lxx. item, ἀγρός *ager* ... Verbaliter, θερίζω *meto* ... ימי קציר, Jos. 3. v. 15. *diebus* (Vulg. *tempore*) *messis*. והיה כאסף קציר קמה, Isai. 17. v. 5. O. ϰ̀ ἔσαι ὃν τρόπον ἐάν τις συναγάγῃ ἀμητὸν ἑστηκότα ... & *erit*, vel *fiet*, *quomodò si quis congreget messem stantem* ... Vulg. & *erit sicut congregans in messe quod restiterit* ... Alii, *tunc erit ut cùm colligit messor segetem adhuc stantem* ... Hîc *messis* pro *messor* ... Sic *præda*, pro viro *prædæ*, Proverb. 23. v. 28. & *pax*, pro viro *pacis*, Psal. 120. v. 7. Ang. imò קציר, est aliis, *messis*, Aliis, *messor*, vide Lex. Heptagl. גם־יהודה שת קציר לך בשובי שבות עמי, Hos. 6. v. 11. *quin & ipse tibi*, *ô Juda*, *positurus es messorem*, sive *vindemiatorem* (nempè Romanum, confer Luc. 19. vv. 43. 44.) *quum convertero captivitatem populi mei*, sive *quum redemero populum meum* ... Christus loquitur, confer Hos. 6. vv. 1. 2. ... Luc. 24. vv. 46. 47. ... Matth. 27. vv. 51. 52. 53. ... Hos. 5. v. 15. Joan. 16. v. 28. Psal. 17. Hebr. 18. v. 38. ... ועשה קציר כמו־נטע, Job. 14. v. 9. O. ποιήσει δὲ θερισμὸν, ὥσπερ νεόφυτον & *faciet* (radix) *messem*, *sicut novella plantatio*. Vulg. & *faciet comam* (lignum) *quasi cùm primùm plantatum est* ... Alii, & *facit*, vel *agit* radix *ramum sicut planta* recens ... Confer Psal. 79. Hebr. 80. v. 11. ... Cum præf. וקציר & *messis* ... וחג הקציר, Exod. 23. v. 16. *solennitatem quoque messis* ... בקציר *in messe* ... ובקציר & *in messe* ... לקציר *ad messem* ... Constr. קציר חטים, Gen. 30. v. 14. *messis tritici* ... Cum præfix. וקציר & *messis* ... Cum affix. קצירו *messis ejus*, *sua*, m. קצירה *messis ejus*, f. קצירך, קצירך, *messis tua*, m. על־קיצך ועל־קצירך הידד נפל, Isai. 16. v. 9. *super æstivorum fructuum tuorum collectione & super messe tua euge* (Alii, κέλευσμα *celeusma*, i. e. vox militum tempore messis tuæ in te irruentium, & sese mutuò exhortantium in expugnatione urbium tuarum. Ang. ex Calv.) *cecidit* ... Cocc. ... Cum præf. & affix. וטל ילין בקצירי, Job. 29. v. 19. & *ros pernoctabat in segete mea*, in ramis meis; comparat se cum arbore. Cocc. ... קצירכם *messis vestra* ... m. Plur. cum affix. absque (י) plur. num. notâ, vide Gram. Hebr. t. 1. p. 128. קצירה *ramos suos* ... f. R. קצר *messui*, *collucavit* ...

קצע QAL. Gr. ξύω ... *rado* ... Lat. per metath. *ascio* ... & per apoc. *seco* ...

Digitized by Google

HIPHIL הִקְצִיעַ, Lxx. ἀποξύω... Vulg. & alii, *rado, abrado, abscindo, dolo*...

Fut. 3. p. f. m. absque (׳) in penult. ה (:) indice, vel comite, וְאֶת־הַבַּיִת יַקְצִעַ מִבַּיִת, Levit. 14. v. 41. *& domum jubebit radi intrinsecus*... Cocc. & plerique, *& domum nudabit intùs*...

HOPHAL הֻקְצַע, unde Paoul plur. f. servatâ characteristicâ communi conjugationis cum characteristicâ speciali hujusce participii, nempe מ דגש (·) quo solent serviles, affectâ... quod in lingua Chaldaïca infrequens non est... Vide Gram. Hebr. tom. 1. p. 188. c. 2... Ezech. 46. v. 22. *mensura una* erat לְאַרְבַּעְתָּם מְהֻקְצָעוֹת *ipsis quatuor* (Targ. זָוִיתָא *atriolis*) *angulatis*, sive *angularibus*... Ex significatione scil. *secandi*. Est enim angulus linearum duarum sectio... Apud Lxx. & Vulg. vacat.

קָצַף QAL, (per metath. Gr. βασκαίνω, Lat. *fascino*... Item, *irascor, indignor, invideo*...) Lxx. Aq. παροξύνομαι, Lxx. λυποῦμαι, πικραίνομαι, Lxx. Sym. ὀργίζομαι, Lxx. Theod. θυμόομαι... Vulg. & alii, *irritor, irâ inflammor... doleo... exacerbor... irascor, irâ accendor... in furorem agor, præ irâ spumo*... Lxx. item substantivè, ὀργὴ *ira*, θυμὸς *furor*... Construitur absolutè & cum præposit. עַל־...

Praet. 3. p. f. m. קָצַף יְהוָה עַל־אֲבוֹתֵיכֶם קָצֶף, Zach. 1. v. 1. vel 2. *irâ iratus* (i. e. vehementissimè) *fuerat Dominus patribus* vestris... 2. p. f. m. הֵן־אַתָּה קָצַפְתָּ וַנֶּחֱטָא בָּהֶם עוֹלָם וְנִוָּשֵׁעַ, Isai. 64. v. 4. vel 5. (*occurristi, ô Christe, gavisuro, facturoque justitiam, nempe, ex viis tuis tuî recordaturo*...) sed heu nos miseros Judæos! (For.) *nonne tu* in nos *effervescis irâ quòd peccavimus in ipsa* miracula... ipso *seculo*, sive *tempore*, quo *salvabamur*, vel *eramus salvandi*... Confer Deut. 32. vv. 20. 21... Luc. 11. v. 18... 1. p. f. c. קָצַפְתִּי *efferbui*...

Ben. f. m. קֹצֵף *effervesco*...

Infin. cum præf. מִקְּצֹף *ab effervescendo*...

Fut. 3. p. f. m. יִקְצֹף *effervescet*... Cum præf. וַיִּקְצֹף *efferbuit*... 2. p. f. m. תִּקְצֹף *effervesces*... 1. p. f. c. אֶקְצֹף *effervescam*... Cum præf. וָאֶקְצֹף *& effervescam*... 3. p. plur. m. cum præf. וַיִּקְצְפוּ *& efferbuerunt*...

HIPHIL הִקְצִיף, Lxx. παροργίζω, παροξύνω... Vulg. & alii, *irâ effervescere facio, inflammo, ad iram concito, provoco, irrito, exacerbo*...

Praet. 2. p. f. m. הִקְצַפְתָּ אֶת־יְהוָה, Deut. 9. v. 7. *irritâsti Dominum*... h. e. dedisti ipsi causam tibi plagas imponendi ad sanctificandum nomen suum. Cocc. 2. p. pl. m. הִקְצַפְתֶּם *effervescere fecistis*...

Ben. plur. m. absque (׳) in penult. ה (·) comite, מַקְצִפִים *effervescere facientes*...

Infin. cum præf. בְּהַקְצִיף, Zach. 8. v. 14. *cùm ad iracundiam provocâssent patres vestri*...

Fut. 3. p. plur. m. cum præf. וַיַּקְצִיפוּ *& effervescere fecerunt*...

HITHPAEL הִתְקַצֵּף, unde 3. p. f. m. cum præf. ex forma (-), וְהִתְקַצַּף וְקִלֵּל, Isai. 8. v. 21. vel 22. O. in 2. p. plur. λυπηθήσεσθε, καὶ κακῶς ἐρεῖτε... *contristabimini & maledicetis*... Vulg. & alii, *irascetur* (*molestabitur apud se*... Munst. Inediâ laborantes facile irascuntur. For.) *& maledicet*...

קְצַף PEAL, Chald. unde 3. p. f. m. Praet. cum præf. וּקְצַף, Dan. 2. v. 12. O. ἐν (θυμῷ) καὶ ὀργῇ... Vulg. *in* (*furore*) *& ira magna*... Alii, *& efferbuit* vehementer...

קְצַף m. Chald. unde לְמָה לֶהֱוֵא קְצַף עַל־מַלְכוּת, Esd. 7. v. 23. O. μή ποτε γένηται ὀργὴ ἐπὶ τὴν βασιλείαν... Vulg. *ne forte irascatur* (Alii, *fiat ira*) *contra regnum*... Rad. קְצַף Chald. *iratus fuit*...

קֶצֶף m. Lxx. χόλος, ὀργή, θυμὸς, Sym. ἐπιζήμια, (Lxx. Theod. φρύγανον) Lxx. παροξυσμός, παροργισμός... Vulg. & alii, *bilis, ira... ira subita*, & quasi *spumans*... (*spuma*,) *fervor, effervescentia, elatio*... (*cremium*, vel *farrago*...) *irritatio, exacerbatio ... concitatio in iram*, vel *ira, in quam quis concitatus est, indignatio*.... Lxx. item, μετάμελος *pœnitentia*; Verbaliter, ὀργίζομαι *irascor*... וְלֹא־יִהְיֶה קֶצֶף, Num. 1. v. 53. O. καὶ οὐκ ἔσται ἁμάρτημα... *& non erit peccatum*... Vulg. & alii, *ne fiat indignatio*,

Digitized by Google

ira... בְּשֶׁצֶף קֶצֶף, Isai. 54. v. 8. O. ἐν θυμῷ μικρῷ... Alii, *in furore parvo*.... Vulg. & alii, *in momento indignationis*, Alii, *iræ*, Alii, *ferveris*... Quidam, *præ gravi* (ab Arab. קצב *gravis... fuit*, alternato scil. ut fit, ף & ב) *irâ abscondam faciem meam momento* (momentum est, tempus omne æternitati comparatum...) *à te*, ô Synagoga... Conf. præcedentia ac sequentia... Syr. ברגוא רבא *præ ira magna*... In pausa, unde דּ (ָ) penult. in (ֶ) mutatum, קָצֶף *fervor*, *fervens ira*... Cum præfix. וָקֶצֶף *& fervor*... In pausa, quare (ֶ) sub ק, est & (ֶ) sub (ו), quòd duo nomina conjungat, quorum posterius est dissyllabum penacutum, vide Gram. Hebr. tom. 1. p. 385. c. 2. וָקֶצֶף *& fervore iræ*... חֲמַת קֶצֶף *fervens ira*... וּבְקֶצֶף *& fervore*, כְּקֶצֶף עַל־פְּנֵי־מָיִם, Hos. 10. v. 7. *ut spuma*, vel *bulla in superficie aquæ*. Aptissimè denotat momentaneam brevitatem. Nam citiùs ferè non assurgit bulla, quàm evanescit; unde proverbium, *Homo bulla*. Liv. Drus... מִקֶּצֶף *à fervore*... Cum præf. & affix. מִקִּצְפּוֹ *à fervore suo*... m. In pausa, unde (ֶ) ante affix. ךָ, וְקִצְפְּךָ *& fervorem tuum*... m. בְּקִצְפְּךָ *in fervore tuo*... m. בְּקִצְפִּי *in fervore meo*... c. R. קָצַף *efferbuit irâ*...

קְצָפָה f. unde cum præf. Joel. 1. v. 7. *posuit vineam meam* (vel *vites meas*) *in vastitatem & ficum meam* לִקְצָפָה, O. εἰς γλυκασμὸν *in dulcedinem*... vel potiùs, εἰς κλασμὸν, vel συγκλασμὸν... *in confractionem*.... Vulg. Verbaliter, *decorticavit*... Alii, *in spumam*... Alii, *in decorticationem*... Alii, *in fungum*, vel *clavum*, qui est vitium quoddam arborum, teste Plin. 17. 24. Pisc. Tarn. nempe tuber adnascens arboribus vetustis aut infœcundis; cùm humor radicalis circa imam arborem subsidit, & clavos, tubera, aliaque vitia tanquam despumans exscreat. Tarn... R. קָצַף Arabibus, *quassando confregit*... unde קְצָפָה *confractio*...

קצץ QAL. (Gr. ξίω, ξύω... *rado*, *dolo*... Lat. per apocop. & metath. *seco*... *quasso*, Gal. *je casse*...) Lxx. Aq. κείρω, Lxx. περικείρω, κολοβόω, Aq. κόπτω, Lxx. ἀποκόπτω, κατακόπτω... Vulg. & alii, *tondeo*, *attondeo*, *circumtondeo*... *decurto*, *trunco*, *mutilo*... *scindo*, *findo*... *abscindo*, *exscindo*, *recîdo*, *amputo*... *decîdo*, *detrunco*...

Praet. 2. p. f. m. cum præf. quare accentus à penultima ad ultimam descendit, vide Gram. Hebr. tom. 2. p. 310. c. 1. expresso ה, quod in fine latebat, vide eandem Gram. t. 1. p. 216. c. 1. וְקַצֹּתָה אֶת־כַּפָּהּ, Deut. 25. v. 12. *abscîdes manum ejus*, f.

Paoul plur. m. constr. קְצוּצֵי פֵאָה, Jerem. 9. v. 26. O. περικεκαρμένους (Aq. κεκαρμένον...) τὰ κατὰ πρόσωπον αὐτοῦ... Lxx. *attonsum*. (Aq. *tonsum*) *circa faciem suam*... Vulg. & alii, *qui attonsi sunt in comam*... Alii, *præcisos latere*, seu *angulo*, i. e. quorum capillus in utroque latere præcisus est. Synecdoche generis. Piscat.... Sic Chald. Syr. verò קציצי פאתא *rasos barbâ superioris oris*, vel *faciei*... Arab. מן יגר מא עלי וגהה *eum*, *qui radit quod est super faciem suam*... Alii, *extremificatos* (ad verbum, *angulatos*, Vatabl. Calv.) *anguli*, vel *angulo*, i. e. redactos & detrusos in angulum orbis terræ; sive, qui siti sunt in extremitate orbis. Seipsum declarat, cùm mox dicit, *qui habitant in deserto*. Vatabl.

PIEL, ex forma perfecta cum (ֵ) vel (ֶ), קִצֵּץ, קִצֵּץ, Aq. ἀποκόπτω, Lxx. συγκόπτω, συνθλάω... Vulg. & alii, *abscindo*, *exscindo*, *præcîdo*, *recîdo*, *amputo*, *trunco*... *concîdo*, seu *conscindo*, *discindo*... *contundo*, *confringo*, *collido*, *conquasso*...

Praet. 3. p. f. m. ex forma (ֵ), קִצֵּץ... אֶת־דַּלְתוֹת הֵיכַל יְהוָה וְאֶת־הָאֹמְנוֹת אֲשֶׁר צִפָּה, 4 Reg. 18. v. 16. *confregit valvas templi Domini*, *id est*, *antepagmenta*, seu *antipagmenta*, (*aurea*) *quæ* ante eas *appegerat*, sive eis *affixerat*... Psal. 128. Hebr. 129. v. 4. *Dominus justus* est קִצֵּץ עֲבוֹת רְשָׁעִים *concidet rudentes* (*catenas*) *impiorum*. O. αὐχένας, Vulg. *cervices*, vel, pro עֲבוֹת, legerunt עָבוֹת; vel potiùs, paraphrasticè sic exposuêre. Vide Synops. Cum præf. וַיְקַצֵּץ *& amputavit*...

Digitized by Google

Fut. 3. p. s. m. cum præf. וַיְקַצֵּץ, 4. Reg. 16. v. 17. *& concidit*... Vulg. *& tulit*... 3. p. plur. m. cum præf. וַיְקַצְּצוּ *& amputarunt*...

PUAL ex forma perfecta, קֻצַּץ, unde Paoul plur. m. בְּהֹנוֹת יְדֵיהֶם וְרַגְלֵיהֶם מְקֻצָּצִים, Jud. 1. v. 7. O. τὰ ἄκρα τῶν χειρῶν αὐτῶν, καὶ ἄκρα τῶν ποδῶν αὐτῶν ἀποκεκομμένοι... *reges, summitates manuum suarum, & summitates pedum suorum abscissi.* Vulg. *amputatis manuum ac pedum summitatibus*... Alii, *pollicibus manuum (suarum) ac pedum (suorum) abscissis*... Targ. קַרְסֻלֵּי *malleolis (pedum & digitorum...)* Lex. Buxt. Versio Latina, *vertebris.*

קצץ PEAL. Chald. unde PAEL ex terminatione hhiriq, קַצִּץ, ex quo 2. p. pl. m. Imperativi, cum præf. vide Gram. Hebr. t. 2. p. 589. c. 2. וְקַצִּצוּ עַנְפּוֹהִי, Dan. 4. v. 11. vel 14. O. καὶ ἐκτίλατε τοὺς κλάδους (καρποὺς) αὐτοῦ... Lxx. *& evellite ramos* (Alex. *fructus*) *ejus*... Vulg. & alii, *& præcidite ramos ejus*...

קצר QAL. (Gr. ξυρέω-ίω-ύω, *derado, abscindo*... (Lat. *castro*... per metath. Lxx. τρυγάω *vindemio*... Lat. *curto, decurto*... Ger. *kurz*...) Lxx. ὀλιγοῦμαι, Aq. ὀλιγόω, Aq. Sym. Theod. κολοβοῦμαι, Incert. κολοβόω, Lxx. ἀμάω, Lxx. Aq. θερίζω, Lxx. ἐκθερίζω, ἐκδέχομαι... Vulg. & alii, *minuor, diminuor, imminuor, brevior, abbrevior*... Activè, *ad paucos*, vel *pauca, redigo*... *præcîdor, decurtor*... Activè, *præcîdo, decurto*... *amputo, abscindo*... *meto, demetor*.... *excipio*.... Lxx. item, ἐξαρκέω *sufficio*... πολιορκίζω *obsideo*... βαρύνω *gravo*... παροξύνω *ad iram provoco*... Substantivè, ἀμητὸς *messis tempus*...

Praet. 3. p. s. m. כִּי־קָצַר הַמַּצָּע מֵהִשְׂתָּרֵעַ, Isai. 28. v. 20. O. μάθετε ἀκούειν στενοχωρούμενοι οὐ δυνάμεθα μάχεσθαι... *discite audire, qui estis in tribulatione*... *non possumus pugnare*... Vulg. *coangustatum est enim stratum, ita ut alter decidat*... Alii, *brevius est enim stratum quàm ut (quis in eo) sese extendat*... Cum præf. הֲקָצַר *an angustatus, abbreviatus est*...? 3. p. s. f. קָצְרָה *abbreviata est*... 3. p. plur. c. in pausa, quare תּוֹ (-) primariæ vocis

revocatum in (·) sub צ mutatum, Jerem. 12. v. 13. *seminaverunt frumenta*, וְקֹצִים קָצָרוּ *& spinas messuerunt*... 2. p. plur. m. Hos. 10. v. 13. *arâstis impietatem*, (i. e. *arando semināstis*...) עַוְלָתָה קְצַרְתֶּם *iniquitatem messuistis*... Cum præf. וּקְצַרְתֶּם *& messueritis*...

Ben. s. m. קוֹצֵר *messor*, O. τρυγητὸς *vindemia*... Cum præfix. הַקּוֹצֵר *messorem*... וְנִגַּשׁ חוֹרֵשׁ בַּקֹּצֵר, Amos. 9. v. 13. *attinget arator ad messorem*... ostenditur frugum Christo ipsiusque discipulis demetendarum copia, confer Matth. 9. vv. 36. 37. 38. Plur. m. קֹצְרִים *metentes*... Cum præf. הַקּוֹצְרִים, הַקֹּצְרִים *messores*... לַקֹּצְרִים *messoribus*...

Paoul plur. f. וְהַלְּשָׁכוֹת הָעֶלְיוֹנֹת קְצֻרוֹת, Ezech. 42. v. 5. O. καὶ οἱ περίπατοι οἱ ὑπερῷοι ὡσαύτως... *& de ambulationes cœnaculorum similiter*... Vulg. (*& ostia eorum ad Aquilonem:*) *ubi erant gazophylacia in superioribus humiliora*... Alii, *cubicula autem illa superiora erant arctiora*, vel *brevia*, vel *strictiora*.... (sub. *aliis.*) Humiliora erant quàm inferiora; ut in omni benè constituto ædificio fit... Vide Synops.

Infin. ex forma absoluta cum præf. הֲקָצוֹר קָצְרָה יָדִי, Isai. 50. v. 2. *numquid abbreviando se abbreviata est manus mea?* i. e. an ullo modo brevior est....? לִקְצֹר *ad metendum*... וְלִקְצֹר *& metendum*... Cum præf. & affix. mutato תּוֹ (ׂ) in (·), quod cum (·) penultimæ sedem commutat, vide Gram. Hebr. tom. 2. p. 351. c. 1. in pausa, unde (·) loco תּוֹ (·) ante affix. בְּקֻצְרְךָ *quum messueris*... וּבְקֻצְרְכֶם *& quando messueritis*...

Imper. 2. p. plur. m. cum præf. וְקִצְרוּ *& metite*...

Fut. 3. p. s. m. יִקְצוֹר, & תּוֹ (ׂ) in (· hhatoúph) ob maqqaph correpto, יִקְצָר־ *metet*... 3. p. s. f. ex forma (-), תִּקְצַר *angustaretur*... In pausa, quare (-) in (·) mutatum, תִּקְצָר, Num. 11. v. 23. *abbreviata est?* Vulg. *invalida est?* Cum præf. הֲתִקְצָר *& angustatus est*... 2. p. s. m. תִּקְצֹר, תִּקְצוֹר *metes*... 3. p. plur. m. in pausa, unde תּוֹ (ׂ) primariæ vocis loco תּוֹ (·) ad צ re-

Digitized by Google

ductum, יִקְצְרוּ, & cum ן paragog. unde descendit accentus à penultima ad ultimam, remanente tamen חולם (ו) in penultima, vide Gram. Hebr. tom. 2. p. 312. c. 2. יִקְצְרוּן *metent*... Cum affix. חולם (ו) in (ֻ) ad euphoniam correpto, יִקְצְרֻהוּ *metent eam* perversitatem scil. iniquitatemve, quam arando seminaverunt. Job. 4. v. 8... 3. p. plur. f. Proverb. 10. v. 27. *timor Domini apponet dies: & anni impiorum* תִּקְצֹרְנָה *breviabuntur*... 2. p. plur. m. תִּקְצְרוּ *metetis.*

PIEL ex forma (ֶ), קִצֵּר, unde Psal. 101. Hebr. 102. v. 23. *dum se congregent populi simul & regna ad serviendum Domino*... (*dum sese applicent gentes multæ ad Dominum*... Zach. 2. v. 11.) עִנָּה בַדֶּרֶךְ כֹּחִי קִצַּר יָמָי, v. 24. *intereà* (*in via*, quâ ad Christum promissum currebam...) *debilitavit vires meas, abbreviavit dies meos*, i. e. debilitatæ sunt vires meæ; abbreviati dies... טו קִצַּר & עִנָּה, hìc impersonaliter sumenda passivèque exponenda, vide Gram. Hebr. tom. 1. p. 531. can. III... O. ἀπεκρίθη αὐτῷ ἐν ὁδῷ ἰσχύος αὐτοῦ, τὴν ὀλιγότητα τῶν ἡμερῶν μου ἀνάγγειλόν μοι, Vulg. Lat. *respondit ei in via virtutis suæ: paucitatem dierum meorum nuntia mihi.* Sic vertêre, quia 1°. pro כֹּחִי.... עָנָה, legerunt כחו.... עָנָה, & קְצַר pro קִצַּר.... 2°. pro אֹמַר אֵלִי *dicam Deus mi*... אֱמֹר אֵלַי *dic mihi*... legêre adscivêreque versui præcedenti...

HIPHIL הִקְצִיר, unde 2. p. f. m. PRAET. הִקְצַרְתָּ יְמֵי עֲלוּמָיו, Psal. 88. Hebr. 89. v. 46. O. ἐσμίκρυνας τὰς ἡμέρας τοῦ θρόνου (sic leg. *Aug.* & ita est in *Vet. Psalt.* & in *Æth.* Lamb. Bos.) αὐτοῦ... Lxx. *minuisti dies sedis ejus*... Alex. Ald. Complut. τοῦ χρόνου αὐτοῦ... Vulg. (*minorasti dies*) *temporis ejus*... A. νεοτήτων αὐτοῦ... Aq. *juventutum ejus*... Σ. νεότητος αὐτοῦ... Sym. *juventutis ejus*... Alii, *abbreviasti dies adolescentiæ ejus*... Joachimi, qui 18. annos natus regnare cœpit, & tribus tantùm mensibus regnavit, 4. Reg. 24. v. 8. Grot.

קָצֵר vel קָצֶר, unde constr. קְצַר *brevis, curtus, contractus, præceps*... Germ. per methes. *kurz*, Belg. *kort*, Gall. *court*.... קְצַר יָמִים, Job. 14. v. 1. O. ὀλιγόβιος... Vulg. & alii, *brevi vivens tempore*... ad verb. *brevis dierum*.... Cum maqqaph, קְצַר־אַפַּיִם, Proverb. 14. v. 17. O. ὀξύθυμος *præceps irâ*... Vulg. & alii, *impatiens, iracundus*.... Hebr. *brevis iræ*, vel *curtus*, (*strictusve*) *naribus*, cui, quum offenditur, *continuò bilis in nasum concitur*, ut Plautus loquitur. In naribus est indicium iræ, nempe flatus seu spiratio, Pisc. Quæ spiratio jam irâ incensa, si per narium brevitatem, aut strictionem retardetur, vehementiùs incendit cerebrum animumve. A. Σ. ἄφρων... *stultus*... Cum præf. וּקְצַר־רוּחַ, Proverb. 14. v. 29. O. ὁ ἢ ὀλιγόψυχος, Ἄλλος, μικρόψυχος... *pusillanimis autem*... Vulg. & alii, *qui autem impatiens est*, sive *iracundus*... Hebr. *brevis animo*... cujus brevi spatio erumpunt ex animo perturbationes... Merc. *præceps animo*, sive *spiritu*. Plur. constr. קִצְרֵי־יָד, Isai. 37. v. 27. O. ἀνῆκα τὰς χεῖρας... *remisi manus*... Vulg. *breviata manu*... Alii, *breves manu, virtute*... Sic & 4. Reg. 19. v. 26. ubi O. ἠσθένησαν τῇ χειρὶ.... *infirmati sunt manu*... Vulg. *humiles manu*... Rad. קָצַר *brevis*... *fuit.*

קֹצֶר m. unde cum præf. מִקֹּצֶר רוּחַ, Exod. 6. v. 9. O. ἀπὸ τῆς ὀλιγοψυχίας... *præ pusillanimitate*... Alii, *decurtatione spiritûs, animi defectione*... Vulg. *propter angustiam spiritûs*... ex dura servitute. Rad. ut supra.

קְצָת vel קְצָת, f. Chald. Lxx. μέρος... Vulg. & alii, *pars, particula, finis, pars abscissa, pars finalis*... מִן־קְצָת מַלְכוּתָא, Dan. 2. v. 42. *ex parte regnum erit validum*... Cum præf. לִקְצָת יַרְחִין, Dan. 4. v. 26. O. μετὰ δωδεκάμηνον *post duodecim menses*... Vulg. & alii, *post finem mensium duodecim*... וְלִקְצָת יוֹמַיָּא, Dan. 4. v. 31. O. καὶ μετὰ τὸ τέλος τῶν ἡμερῶν.... Vulg. & alii, *igitur post finem dierum*... Vide supra קְצָת, col. 2241. R. קְצָה *abscidit*...

קַר m. Lxx. ψυχρός, Vulg. & alii, *frigidus*. Plur מַיִם קָרִים עַל־נֶפֶשׁ עֲיֵפָה, Proverb. 25. v. 25. Vulg. *aqua frigida animæ sitienti*... Alii, *homini lasso*... præ siti deficienti... Vatabl. מַיִם זָרִים קָרִים נוֹזְלִים, Jerem. 18.

Digitized by Google

v. 14. O. ὕδωρ βιαίως ἀνέμῳ φερόμενον; *aqua violenter sublata vento?* Vulg. *aquæ erumpentes frigidæ, & defluentes?* Alii, *aquæ alienæ*, (i. e. non *naturales*, sed *nivales*... vel *alienigenæ*, aliunde venientes... &) *frigidæ fluentes?* R. קְרַר Syris, *frigidus fuit*... vel potiùs קוּר *manavit, scaturivit*.... (in Hiphil, הֵקִיר *scaturire fecit*, Jerem. 6. v. 7.) unde Ben. plur. m. קָרִים *manantes, scaturientes*...Quare sic vertendum videtur; nempè, Proverb. 25. v. 25. *aqua scatens homini lasso*... Jerem. 18. v. 14. *aquæ aliis* ex locis *scaturientes*, indeque *fluentes*...

קֹר m. unde cum præf. וְקֹר וָחֹם, Gen. 8. v. 22. O. ψῦχος καὶ καῦμα.... Vulg. & alii, *frigus & æstus*... R. קְרַר Syris, *friguit*... Hinc Gr. κρύος... per metath. εἶγος, Lat. *rigor*...

קָרָא QAL. (Gr. κράζω... Gal. *crier*.... *courir*...) Lxx. κράζω, Lxx. Aq. Sym. Theod. βοάω, Lxx. ἀναβοάω, ἀνακράζω, διαβοάω, ἐκβοάω, καταβοάω, Lxx. Aq. Sym. Theod. κηρύσσω, Lxx. ἀναγγέλλω, ἀπαγγέλλω, Lxx. Aq. Sym. Theod. καλέω, Lxx. ἀνακαλέω, Lxx. Sym. Theod. ὀνομάζω, Lxx. Sym. ἐπονομάζω, Lxx. ἐκκλησιάζω, προσκαλέω, παρακαλέω, συγκαλέω, ἐκκαλέω, μετακαλέω, ἐπικαλέω, ἐγκαλέω, καλέω, εἶπω, Lxx. Aq. Sym. Theod. ἀναγινώσκω, Lxx. συναντάω... Vulg. & alii, *clamo... boo, vociferor... exclamo, elatâ voce declamo... succlamo*, seu *acclamo... divulgo, per clamorem huc illuc spargo... proclamo, cum clamore erumpo... reclamo, clamore obruo, clamore vinco, clamoribus insector... prædico, promulgo... annuntio, renuntio, expono, refero, narro... denuntio, enuntio, pronuntio ... voco, accerso... altâ voce voco... nomino, nuncupo, appello, nomine voco, compello... cognomino, cognomen impono... concionem habeo, ad concionem voco... advoco, adscisco, accio, in jus voco... hortor, invito, consolor ... convoco... evoco, provoco... ad me voco, revoco... invoco, imploro... accuso, expostulo ... loquor... dico*... ex usu Chald. vel Syr. *lego... occurro*... Lxx. item, ἄγω *duco*... ἐπάγω *induco*... ὀνυχίζω *vellico, ungue abscindo*... εἰμί *sum*... καθίζω *sedeo*, vel *sedere facio, jubeo... colloco*... μένω *maneo*... περιποιέομαι *acquiro*... Substantivè, κλῆσις *vocatio, appellatio, vocatio in jus*... Alii, item, *accido, incido, evenio, obvenio*... Construitur cum לְ, sive dativo, & accusat. cum præposit. אֶל־, בְּ, עַל־... Buxt. Lex. in Qal absolutè est intransf. *vocatus est*... Robertf.

PRAET. 3. p. f. m. קָרָא מֹשֶׁה לְאַהֲרֹן, Levit. 9 v. 1. *vocavit Moyses Aaron*... וְלַחֹשֶׁךְ קָרָא לָיְלָה, Gen. 1. v. 5. *& tenebras appellavit noctem*... i. e. *infortunium*, à לילא Arab. idem. Sic Gr. νύξ à νύσσω, *vulnero*... Lat. *nox* à *noceo*... Gal. *nuit* à *nuire*. Vel potiùs *conversionem* terræ scil. vel solis, à ולי Arab. *tergum vertit*... Ca. i. q. Arab. ולי *avertit, convertit* faciem... Vel *separationem*... à ילל *lélaja*, Æthiop. *separavit unum ab alio*... *noctem transegit*... unde חלל *lelit*, Æthiop. ללי *lélio*, Syr. per metathes. ליל *laïl*, Hebr. *nox*, *separatio* videlicet terræ à sole, aut solis, à terra, vel *privatio lucis*.... רְאוּ קָרָא יְהוָה בְשֵׁם בְּצַלְאֵל, Exod. 35. v. 30. *videte quòd Deus vocavit Beseleel filium Uri*... *ex nomine*, i. e. nominatim, vel *secundùm* ipsius *nomen* בְּצַלְאֵל, h. e. *sub umbra*, sive *protectione Dei*... Cum præf. וְקָרָא *& vocavit, invitabit, invocabit*... Cum affix. קְרָאֲךָ *appellavit te*, f.... In pausa, quare (-) in (-) sub א mutatum, מִבֶּטֶן קְרָאָנִי, Isai. 49. v. 1. *præ utero*, (i. e. priùs quàm in utero conciperer... Confer Luc. 2. v. 21.) *appellavit, vocavit me*... Confer Matth. 1. vv. 21. 23... Luc. 1. v. 31. ... פַּחַד קְרָאַנִי, Job. 4. v. 14. *pavor* (divinus, prænuntius προφητικὸς ad clariorem visionem... Confer Dan. 7. v. 15. & 10. v. 8. Cocc.) *accidit mihi*... Cum præf. & affix. וּקְרָאַתְהוּ *& acciderit ipsi*... 3. p. f. f. קָרְאָה *vocavit*... Cum præf. תּ pro ה in ת ex Chaldaismo & Syriasmo mutato, ac וְקָרָאת א, quod nunquam patitur (·) ante se, literæ præcedenti suam dante motionem, vide Gram. Hebr. tom. 1. p. 270. c. 1. & p. 411. c. 1. וְקָרָאת *& vocavit*... Isai. 7. v. 14. ubi Lxx. Aq. Sym. & Angelus Luc. 1. v. 31. (Synopf. addit & Chald. fortè legebat

gebat וְתִקְרִין) καὶ καλέσεις ... *& vocabis* ... Legebant ſcil. abſque ἀνωμαλίᾳ, וְקָרָאת, in 2. p. ſ. f. ... In alia ſignificatione & perſonâ, tertiâ ſcil. ſ. f. formæ uti mox ſuprà, vel Arabicæ, ex Verbo קרא Arabibus τῷ *Hamza* perfectè flectendo ... *& obveniet* ... Deut. 31. v. 29. ubi Lxx. Vulg. in plurali, *& occurrent* ... 2. p. ſ. m. קָרָאתָ *vocaſti* ... Cum præf. וְקָרָאתָ *& vocabis, clamabis, leges* ... 2. p. ſ. f. cum præf. וְקָרָאת *& vocabis* ... Gen. 16. v. 11 ... Iſai. 60. v. 18. ubi Vulg. in 3. p. ſ. f. *& occupabit* ... 1. p. ſ. c. קָרָאתִי *vocavi, invocavi* ... Cum præf. וְקָרָאתִי *& vocabo, invocabo* ... Cum affix. קְרָאתִיו *vocavi eum*, קְרָאתִיךָ בְצֶדֶק, Iſai. 42. v. 6. *vocavi te per, ob, in, ad ... juſtitiam ... vocavi te cum juſtitia*, feci, ut venires, & juſtitiam adduceres. Cocc ... Quidam, *vocavi te juſtitiam*, ad quam, ſive *juſtum*, per quem rediret judicium; quemque ſ. querentur omnes recti corde ... Conf. Pſal. 93. Hebr. 94. v. 15 ... 3. p. plur. c. קָרְאוּ, & in pauſa, unde τὸ (-) ſub ר, קָרָאוּ *vocârunt, invocârunt* ... Cum præfix. וְקָרְאוּ *& vocabunt, advocabunt, accerſent* ... וְשָׁלְחוּ וְקָרְאוּ, Job. 1. v. 4. O. συμπαρελαμβάνοντες ἅμα ... *aſſumentes ſimul* ... Alii, *& mittebant & vocabant* ... Vulg. *& mittentes vocabant* ... Cum aff. mutato τοῦ (ו) in (ֻ), קְרָאֻנִי אֵלֶּה, Jerem. 13. v. 22. *obvenerunt mihi iſthæc?* 2. p. plur. m. קְרָאתֶם *vocâſtis* ... Cum præfix. וּקְרָאתֶם *& vocabitis* ...

Ben. ſ. m. קֹרֵא, קוֹרֵא *vocans, invocans* ... Cum præf. הַקֹּרֵא *vocans, invocans* ... Plur. קֹרְאִים *invocantes* ... Conſtr. cum præfix. בְּקֹרְאֵי *in invocantibus* ... Cum affix. קֹרְאָיו *invocantibus eum* ... קֹרְאֶיךָ *invocantibus te*, m ... Plur. f. cum præf. קֹרְאֹתַיִךְ, Iſai. 51. v. 19. Vulg. *duo ſunt quæ occurrerunt tibi* ... O. ἀντικείμενά σοι ...

Paoul ſ. m. קָרוּא, Lxx. Aq. Sym. Theod. κλητός, Lxx. ὀνομαστός ... Vulg. & alii, *vocatus, invitatus ... nominatus* ... Lxx. item, ξένος *hoſpes, peregrinus* ... Plur. τοῦ (ו) in (ֻ) correpto, קְרֻאִים *vocati* ... Cum præf. וּקְרֻאִים *& vocati, celebrati* ... הַקְּרֻאִים, הַקְּרוּאִים *vocati, invitati* ... Cum affix. τοῦ (ו) in (ֻ) mutato, קְרֻאָיו *invitatos ſuos* ... m. קְרֻאֶיהָ *invitati ... ejus*, f.

Infin. קְרֹא, קָרֹא *vocare, convocare* ... קְרֹא מִקְרָא לֹא־אוּכַל ... שָׂנְאָה נַפְשִׁי ..., Iſai. 1. vv. 13. 14. O. καὶ ἡμέραν μεγάλην οὐκ ἀνέχομαι ... μισεῖ ἡ ψυχή μου *& diem magnam non fero ... odit anima mea.* Vulg. & feſtivitates alias non feram ... *odivit anima mea.* Alii, *ne pergite .... convocare convocationem; (cætum;) non potero* ferre ... *odio habet anima mea* ... Targ. Jonath. רָחִיק מֵימְרִי *deteſtatur Verbum meum* ... Hæc locutio pro iſtâ: *odio habet anima mea*, cui alteri verbo, niſi ſubſtantiali, nempè Chriſto, congruat? Vide Synopſ. Critic. Ex forma quieſc. Lámedh ה, τοῦ א cum (ו) remanente, vide Gram. Hebr. tom. 1. p. 271. c. 2. קְרוֹאת *vocare* ... Cum præf. בִּקְרֹא, Jerem. 36. v. 13. *quando legebat* ... Vulg. *legente Baruch* .... בִּקְרֹא *cum legiſſet* ... לִקְרֹא *vocare, invocare, promulgare, legere* ... Cum præf. & affix. correpto τοῦ (ו) in (ָ hhatóuph), quod cum (ְ) penult. ſedem commutat, vide Gram. Hebr. t. 1. p. 351. c. 1. בְּקָרְאִי עֲנֵנִי אֱלֹהֵי צִדְקִי, Pſal. 4. v. 2. *in clamare me* (i. e. dum clamo ...) *audi me, ô mi juſte Deus, in tempore anguſtiæ dilates mihi* ... Ex duobus ſubſtantivis, quorum alterum altero regitur, modo prius, modo poſterius, loco adjectivi ponitur ... Vide Gram. Hebr. t. 1. p. 467. קָרָא, hîc notat tum orantis periculum, tum precum vehementiam, Gej ... Lxx. legerunt עֲנֵנִי pro עֲנֵנִי ... קָרְאֵנוּ *quoties clamamus* ... Deut. 4. v. 7. קָרְאָם *tempore, quo clamaverint ad me* ... Jerem. 11. v. 14.

Imper. 2. p. ſ. m. קְרָא *voca, clama* ... Cum præf. וּקְרָא *& voca* ... Cum præf. & affix. וּקְרָאֶנָּה *& lege illud*, f. וּקְרָאֵנִי *& invoca me*, c. 2. p. plur. m. קִרְאוּ מַלְאוּ, Jerem. 4. v. 9. *clamate, implete* ... ἓν διὰ δυοῖν *unum per duo*, Lat. *hendiadys*, vide Gram. Heb. tom. 1. p. 460. c. 1. unde O. κεκράξατε μέγα ... Vulg. *clamate fortiter* ... קִרְאוּ צוֹם, 3. Reg. 21. v. 9. O. νηστεύσατε νηστείαν ... *jejunate jejunium* ... Vulg. & alii, *prædicate jejunium* ... Cum præf. וְקִרְאוּ *& vocate, invocate* ... In pauſa, quare τὸ (-) primariæ vocis ſub ר reductum, וּקְרָאוּ *& legite* ...

Cum affix. τῷ (ו) in (ֻ) correpto, קִרְאֻהוּ *invocate eum*... 2. p. plur. f. cum apocop. τῦ ה, τῷ (ְ) à secunda radicali ad tertiam descendente, mutatoque τῷ (ִ) primæ radicalis ob concursum alterius, secundæ scil. radicali suppositi, in (ְ), קְרָאן, & reddito per Syriasmum τῷ (ָ) secundæ radicali, loco scil. τῦ (ְ), vide Gram. Hebr. tom. 1. pp. 272. c. 2. & 411. c. 2. קְרֶאן *vocate*...

Fut. 3. p. f. m. יִקְרָא *clamabit, vocabit, invocabit... eveniet, obvenerit*... Cum præf. וַיִּקְרָא *& vocavit, invocavit, clamavit, legit... occurrit*... Cum affix. יִקְרָאֵהוּ *vocabit eum*... Ex forma (ו), quod in (ֵ) cum affix. mutatur, vide Gram. Heb. tom. 1. p. 362. c. 2. vel (ֶ) in (ֵ) mutatum pronuntiationis accelerandæ ergò, וְזֶה־שְּׁמוֹ אֲשֶׁר־יִקְרְאוֹ יְהוָה צִדְקֵנוּ, Jerem. 23. v. 6. *& hoc est nomen ejus*, Davidici scil. germinis, *quo vocabit* (impersonaliter, i. e. Verbum in tertiâ personâ, cujus nomen, seu pronomen reticetur, sive subintelligitur, Gallicè, *on* (ex Pers. וּן, ὤν, *hic, iste, ille, is, ipse*...) *l'appellera Jehovah, justitia nostra.* Chald. *vocabunt eum*... Quem? Respond. Populum. Confer Jerem. 33. v. 16. q. d. Deus nobis *bene fecit*: nam צֶדֶק, Hebr. sæpe est *beneficentia*... Grot. sed hæc Grotii glossa contorta est. Non populus, sed *germen*, est materia substrata hujus prophetiæ; is, scilicet, cujus ortus & prosapia, regnum, virtutes, subditi, hìc describuntur. De hujus ergo, non illius, nomine agendum erat. 2°. Nomen *populi* non præcessit. 3°. Num aliis justitia est populus Judaïcus? 4°. Tunc dixisset, *Jehovah justitia*, non *nostra*, sed *ipsorum*. Adde quod de Christo hoc unanimiter acceperunt & patres, & ipsi Rabbini. 5°. Nomina hæc alibi Christo tribuuntur. Dicitur *Deus benedictus*, Rom. 9. v. 5. *& justitia nostra*, 1. Cor. 1. v. 30. Confer Isai. 45. v. 24. Calov... Idem sensus Jerem. 33. v. 16. τὸ enim לָהּ fem. ad אֶמֶת, quod utriusque est generis, æque refertur... יִקְרָאֶנּוּ *obveniat ei*, m. יִקְרָאֵנִי *invocabit me*, c. Cum præf. & affix. וַיִּקְרָאֵהוּ *& legit eum, illud*... וַיִּקְרָאֶהָ *& vocavit eam, legit illud*... וַיִּקְרָאֵם *& legit eas* literas... 3. p. f. f. תִּקְרָא *clamabit, clamat, vocat*... Cum præf. וַתִּקְרָא *& vocabit, invocavit*... 2. p. f. m. תִּקְרָא *vocabis, invocabis, leges*... Cum affix. תִּקְרָאֵם *leges illa*... 2. p. f. f. תִּקְרְאִי *vocabis*... 1. p. f. c. אֶקְרָא *clamabo, invocabo*... Cum præf. וָאֶקְרָא *& clamavi, proclamavi*... Cum præf. & ה parag. præcedente (ֶ) pro (ָ) ob ר præced. τῷ (ָ) affectum, vide Gram. Hebr. t. 1. p. 273. c. 1. & accentu à penultima ad ultimam ob (ו) conversivum descendente, וָאֶקְרָאֶה לְךָ, 1. Reg. 28. v. 15. *quare evocavi te*, ô Samuel... Cum ex Saülis, Samuelisque verbis, ac vv. 14. 15. 16. 17. 18. 19... tùm ex Ecclesiastici 46. v. 23. καὶ μετὰ τὸ ὑπνῶσαι αὐτὸν προεφήτευσε, καὶ ὑπέδειξε βασιλεῖ τὴν τελευτὴν αὐτοῦ, καὶ ἀνύψωσεν ἐκ γῆς τὴν φωνὴν αὐτοῦ... *& postquam dormivit ipse; prophetavit, & ostendit regi finem suum: & exaltavit vocem suam de terra* (de sepulcro scil. evocatus) *in prophetia*... verum Samuelem fuisse liquet. Sic sentiunt Patres, Rabbini... Ita statuunt Justin. Basil. Ambros. August. Procop... R. Eleazar. R. Saadias... Midras, Josephus... Cum affix. in pausa, unde (ָ) ante aff. אֶקְרָאֶךָ *invocabo te*... 3. p. plur. m. יִקְרְאוּ, in pausa, quare τὸ (ָ) sub ר, יִקְרָאוּ *vocabant, vocabunt*... Cum præf. וַיִּקְרְאוּ *& vocârunt, invocârunt, clamârunt, legerunt*... In pausa, וַיִּקְרָאוּ *& proclamârunt*... וְיִקְרְאוּ *& clament*... Cum aff. τῷ (ו) in (ֻ) correpto, יִקְרָאֻהוּ *invocant ipsum*... Cum נ ex Chaldaïsmo epenthetico, vide Gram. Lud. *de Dieu*, p. 384. vel potiùs ex Arabismo paragogico, (confirmativo... levi scil. Vide Synops. instit. Arabicarum Alting. p. 52. num. 3.) quod accedente affixo vel discedit, vel remanet, יִקְרָאֻנְנִי *invocabunt me*, c. 3. p. pl. f. כִּי־תִקְרֶאנָה מִלְחָמָה, Exod. 1. v. 10. Ο. καὶ ἡνίκα ἂν συμβῇ ἡμῖν πόλεμος... *& cum acciderit nobis bellum*... Vulg. *& si ingruerit contra nos bellum*... Alii, *si evenerit bellum*... Verbum est plur. nomen sing. Hinc quidam vertunt, *evenerit bellum & bellum*, i. e. ingruerint crebra bella. Vatabl. *& erit quia vocabunt*

Digitized by Google

bellum, q. d. si externum bellum accersant, aut in nos alias gentes vocent; ut Hebræum verbum femineum illis tribuat ob contemptum. Malv... *si quando inciderint* occasiones *belli*... Ainsw... Similem ellipsin conjugati esse volunt Gen. 18. v. 21. Malv. נָה in תִּקְרֶאנָה est affixum Chaldaïcum, pro Hebræo נוּ. Chaldaïsmos enim Hebraïsmo admisceri non inusitatum est; הוּבָאת (vel הֻבָאת, ex Syriasmo, vide Gram. Hebr. tom. 1. p. 267. & 411. c. 1.) pro הוּבָאָה (sive הֻבָאָה), Gen. 33. v. 11... Ludov. *de Dieu*. At, si נָה in תִּקְרֶאנָה esset affixum, 1°. τὸ תִּקְרָא, scil. 3. p. f. f. accedente affixo amitteret א, retineret (ּ) ipsique ad purum copularetur affixum, vide Gram. Hebr. tom. 2. p. 612. c. 1. 2. 2°. τὸ נ in נָה præcederet alterum נ cum (ּ) & daghésch, uti in יְגַלֶּנָּה, vide Gram. Lud. *de Dieu*, p. 397... Cum præf. וַתִּקְרֶאנָה, Levit. 10. v. 19. *& acciderunt*... Ruth. 4. v. 17. *& vocârunt*... 2. p. plur. m. תִּקְרְאוּ *vocabitis*. 2. p. plur. f. תִּקְרֶאנָה *vocabitis*. 1. p. pl. c. נִקְרָא *vocabimus, invocabimus*.

NIPHAL נִקְרָא, Lxx. καλοῦμαι, ἐπικαλοῦμαι... Vulg. & alii, *vocor, invocor, accersor, nominor, cognominor*...

Praet. 3. p. f. m. כִּי שֵׁם יְהוָה נִקְרָא עָלֶיךָ, Deut. 28. v. 10. O. ὅτι τὸ ὄνομα κυρίου ἐπικέκληται σοι... *quia nomen Domini invocatum est tibi*... Vulg. & alii, *quòd nomen Domini invocatum sit super te*... *quòd nomen Jehovæ nominatum sit super te*, quòd revera populus Jehovæ dicaris. Cocc. וְשִׁמְךָ עָלֵינוּ נִקְרָא, Jerem. 14. v. 9. *& nomen tuum super nobis nominatur*.... dicimur tui... Vatabl. Alibi, *obvenit, evenit, obtulit se*... Cum præf. וְנִקְרָא *& vocabitur*... 3. p. f. f. cum præf. וְנִקְרְאָה *& vocabitur*... 1. p. f. c. נִקְרֵאתִי, Esth. 4. v. 11. *vocata sum*... Ex forma quiescentium Lamedh ה, vide Gram. Hebr. tom. 1. p. 274. c. 2. נִקְרֵיתִי *incidi*... 3. p. plur. c. in pausa, unde τὸ (ּ) primariæ vocis loco τοῦ (:) sub ר revocatum, נִקְרָאוּ *vocantur*...

Ben. f. m. cum præf. ה articulo relativum exprimente, vide Gram. Hebr. t. 1. p. 422. can. II. הַנִּקְרָא *qui vocatur*... Plur. m. נִקְרָאִים *vocati*... Cum præf. הַנִּקְרָאִים *qui vocantur*...

Infin. servatâ communi conjugationis characteristicâ, ac formâ præteriti, vide Gram. Hebr. tom. 1. p. 172. c. 1. נִקְרֹא *incidendo*...

Fut. 3. p. f. m. יִקָּרֵא *vocabitur*... *obviam fiet*... Cum præfix. וְיִקָּרֵא *& vocabitur*... וַיִּקָּרֵא *& vocatum fuit, vocatus*, vel *obviam factus*... 3. p. plur. m. יִקָּרְאוּ *vocabuntur*... Cum præf. וַיִּקָּרְאוּ *& lecti fuerunt*... 2. p. plur. m. in pausa, quare τὸ (ּ) primariæ vocis sub ר loco τοῦ (:) reductum, תִּקָּרֵאוּ *vocabimini*...

PUAL, τοῦ daghésch ex ר excidente per (ֹ) compensato, vide Gram. Hebr. tom. 1. p. 179. c. 1. קֹרָא, Lxx. Aq. Sym. Theod. καλέομαι, ἥκω... Vulg. & alii, *vocor, accersor... nominor, nomine appellor*... Lxx. item activè, καλέω... Vulg. *voco, invoco*... Legebant in Piël קֵרָא.

Praet. 3. p. f. m. וּפֹשֵׁעַ מִבֶּטֶן קֹרָא לָךְ, Isai. 48. v. 8. *quòd sis prævaricator ab utero* (matris scil.) *dictum* est *de te*... vel potiùs in Ben. f. m. *& peccator ab utero* (ubi videlicet in peccatis conceptus) *tibi appellandus* Hyperbole. Vide Psal. 51. v. 7. Grot. Sed fictitia est hæc hyperbole. Peccatum originis hîc respicit. Calv. Cum præf. יְקֹרָא *& vocabitur*, vel *& vocandus*, in Benoni nimirum.

Paoul f. m. cum affix. יִשְׂרָאֵל מְקֹרָאִי, Isai. 48. v. 12. *Israël vocate mi*... i. e. qui à me sic appellatus es, Munst... vel qui diceris populus Dei, Grot... vel ex Ægypto vocatus...

HIPHIL הִקְרִיא, unde 2. p. f. m. Fut. ex forma (ּ) cum præf. וַתַּקְרֵא, Jerem. 32. v. 23. O. καὶ ἐποίησας συμβῆναι... *& fecerunt ut evenirent*... Vulg. *& evenerunt*... Alii, *& evenire fecisti*...

קרא PEAL Chald. Lxx. βοάω, φωνέω, ...τω καλέω... ἀναγινώσκω... Vulg. & alii, *boo, clamo, vociferor... vocem emitto, sonum edo, compello... voco, accerso, nomino.. lego*...

Ben. f. m. קָרֵא *clamans, præconans*, Irenæo *præconians*...

Peil, sive participium præteritum,

Digitized by Google

passivum, f. m. vel ex ipso Verbum passivum, præteritum 3. p. f. m. vide Gram. Hebr. tom. 2. p. 587. קְרִי, vel קְרֵי (·) per (·) dilatato sub ק non gutturali, vide eand. Gram. tom. 1. p. 35. c. 1. קְרִי, Esdr. 4. v. 18. *lectus est*, libellus.

INFIN. cum præf. לְמִקְרָא *legere, ad legendum*...

FUT. 3. p. f. m. cum ה in fine ex secunda scil. forma, vide Gram. Hebr. tom. 2. p. 609. c. 1. 2. יִקְרֵה *legerit*... 1. p. f. c. אֶקְרָא *legam*... 3. p. plur. m. ex prima forma, vide eand. Gram. ibid. יִקְרוֹן *legerent*...

ITHPEAL אִתְקְרִי, unde 3. p. f. m. FUT. ex tertia forma, יִתְקְרֵי, Dan. 5. v. 12. O. κληθήσεται, Vulg. & alii, *vocetur*...

קֹרֵא m. LXX. Aq. Sym. Theod. πέρδιξ... Vulg. & alii, *perdix*... Est aliis alius avis nomen... קֹרֵא דָגַר וְלֹא יָלָד, Jerem. 17. v. 11. *qorén fovit* ova, quæ *non peperit*... Gallinago, *Græce*, σκολόπαξ *dicitur à longo rostro instar σκόλοπος, id est*, pali: *eodem redit* Hebræum *nomen* קורא kore, *unde* Arabicum קארית karia. Fit enim à קורה kora, *quâ voce non solùm* trabem, *sed & palum significari constat, quem reparandæ cœpi adhibent.* Bochart. de anim. Sacr. I. 1. 9. vide & II. 1. 12. Sic perdix, *rusticula*, scil. sive *rustica*, diceretur ab Hebræo, קֹרֵא ex קָרָא; sicut & Græcum, πέρδιξ à πέρδω, quòd scilicet avis illa deprehensa sonum, crepitum veluti, edat. Quam nominis rationem reddunt O. dum addunt: Ἐφώνησε πέρδιξ... *sonum edidit perdix*.... Sed avis, Arabibus קריאתון *qariathon*, neque est *perdix*, neque *rusticula*, aut *gallinaginis genus*, sed avis fatenti Bocharto, de anim. Sacr. II. 1. 12. ignota... *avis viridis, quam amant* Arabes, *& liberali homini comparant; quia pluviam significat.* Gauhari..... *Esus ejus concessius est; quia comedunt* Arabes. Damir. ... *Constat*, inquit Bochartus ibid. *apud nos nullam haberi avem, cui conveniant omnes hæ notæ*... Mihi tamen *Pico-Martio*, Gallicè, *Piumart*, qui *cornix ab læva, imbris prænuntius*, Gallicéque, ex colore, *Pic-vert*, ou *Pi-vert*, dicitur, optimè convenire videntur. Verùm avis, Hebræis קֹרֵא *qorén* dicta, nec est ù Arabum קריאתון *qariathon*, nec *Picus*... sed *Pica*, Arabibus קעקע *ququqwon*, & per μετάθεσιν ἢ ὀνοματοποιΐαν, עקעק *yaqyaq*, Græcis, κίττα, Italis, *gazza, gazzuola*, Latinis, *Pica*, Gallis, *Pie*... nuncupata. Illa *colligit, quæ non peperit*... nempe, aurum, argentum, æs... furtumque suum abscondit. Cujus furti aurificis quondam ancilla Rothomagi suspensa pœnas dedit. In cujus animæ remedium Missa, Picæ dicta, Gallicè, *la Messe de la Pie, quotidiana* ibidem dicitur. His præmissis, sic ego locum Jerem. 17. v. 11. *Pica colligit* aurum, argentumve, quod *non peperit*, sed furata est, nec stulta furto utitur; imò, vel ultrò deserit, vel deprehensa amittit... sic *qui parat divitias sine judicio*, aut *contra jus: in medio dierum suorum*, vel *eas* pertæsus *deseret*, vel *amittet* invitus, si sua quisque repetat... *in fine tandem* vitæ *suæ*, aut fur, aut *stultus*, ut pica, omnibus *erit*... Est pica animal ἀλτικόν, salit ut pulex, unde & ipsi 1. Reg. 26. v. 20. comparata... Cum præfix. כִּי־יָצָא מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל לְבַקֵּשׁ אֶת־פַּרְעֹשׁ אֶחָד כַּאֲשֶׁר יִרְדֹּף הַקֹּרֵא בֶּהָרִים, 1. Reg. 26. v. 20. *egressus est scilicet rex Israël ad quærendum pulicem unum* in montibus clàm resilientem... (Pulicis enim saltu retrocedebat). *Haud secùs ac puer persequitur picam in montibus* palàm subsaltantem, clamitantem... Nota 1°. quòd קֹרֵא *qorén* avis adeò vilis adeóque contemptibilis τοῖς O. visa sit, ut τὸ קֹרֵא per νυκτικόραξ *nycticoracem*, i. e. *bubonem*, Gallicè, *hibou*, reddiderint... 2°. quòd τὸ רָדַף *persequor* ...nec ab ullo sit pro צוּד *venor*... usurpatum, nec à τοῖς O. per ἀγρεύω, κυνηγέω, θηρεύω... unquam redditum... Rad. קָרָא *clamavit*... unde קֹרֵא *qorén pica*, uti à קעקע *qáuqaua* Arab. *strepuit*... קעקע *qíuqquon*.

קֹרֵא Mass. *Qorén*, Vulg. *Core*, nom. propr. 1°. patris Sellum, filii Abiasaph, & nepotis τοῦ קֹרַח *Core*... Is dicitur 1. Paral. 26. v. 1. esse *de filiis Asaph*. Non cantoris insignis, sed alterius *Asaph*, qui & *Ebiasaph* dicitur supra 6. 37. item 9. 19. & aliquando *Jasaph* tantùm. Vatabl... 2°. Levitæ cujus-

Digitized by Google

dam, janitoris, filii Jemna... 2. Paral. 31. v. 14. Etym. *pica*, à קָרָא idem.

קְרָאת f. Lxx. verbaliter, ἐπικαλέω *invoco*... παρατάσσω *aciem instruo*... Constr. τοῦ א ex Syriasmo quiescente, datâ motione suâ literæ præcedenti ר, loco τοῦ (ִ) quod א ante se apud Syros nunquam patitur, vide Gram. Hebr. t. 1. p. 411. c. 2. num. II. cum præf. לִקְרַאת, Lxx. Verbaliter, συναντάω *occurro*.... Lxx. Theod. εἰς ἀπάντησιν, εἰς συνάντησιν, ἐξεναντίον, ἐξεναντίας, ἐναντίον, ἀπέναντι, ἐπί, ἔμπροσθεν, ὑπό... Vulg. & alii, *in occursum, obviam, ex adverso, è regione, contrà, adversùs, coràm, in (conspectu) antè, præ*... Gen. 15. v. 10. *& posuit* אִישׁ־בִּתְרוֹ לִקְרַאת רֵעֵהוּ *cujusque partem e regione alterius*... Cocc. O. καὶ ἔθηκεν αὐτὰ ἀντιπρόσωπα ἀλλήλοις... *& posuit ea, alia è regione aliorum*... הִכּוֹן לִקְרַאת־אֱלֹהֶיךָ יִשְׂרָאֵל, Amos. 4. v. 12. *para te, ô Israël, ad occursum Dei tui*, cum ipso certaturè... וְלִקְרַאת *& obviam*... Cum præf. & affix. לִקְרָאתוֹ *obviam ipsi*... m. Σ. ἀπαντήσοντες αὐτῷ *occurrentes ei*.. לִקְרָאתָהּ *obviam ei*... f. לִקְרָאתֶךָ, & in pausa, quare (ֶ) loco τοῦ (ְ) ante affix. לִקְרָאתֶךָ *obviam tibi*... m. לִקְרָאתִי *obviam mihi*... c. לִקְרָאתָם *obviam ipsis*... m. לִקְרַאתְכֶם *obviam vobis*... m. לִקְרָאתֵנוּ *obviam nobis*... c. R. קָרָא *evenit, obvenit, occurrit*...

קָרַב QAL. (Gr. χραύω, χρίμπτω... *appropinquo*... Gal. *grimper, grapir, gravir*... κυριττάω... *occurso, pugno*, sicut aries arieti cornibus occurrit....) Lxx. Aq. Sym. ἐγγίζω, Lxx. προσεγγίζω, ἔρχομαι, προσπορεύομαι, Sym. ἐπιῤῥέω, Lxx. προσπορεύομαι, προσδέχομαι, ἵστημι, συμμίγνυμι... Vulg. & alii, *appropinquo, accedo, eo, venio, præcedo, festino, procedo, advento, advenio*... (*propinquus sum*,) *sto, sisto* ipse me, vel alium... *commiscere* sese invicem in prælio... *pugno*... Lxx. item, προσέχω *attendo*... ἅπτομαι *tango*... Adverbialiter, πόῤῥω *procul*... Construitur cum præpos. אֶל, לְ, interdum cum עַל, in significatione scil. pugnandi...

PRAET. 3. p. s. m. קָרַב *accessit*... 3. p. s. f. קָרְבָה, & ex forma (ַ) quod ob pausam reducitur loco τοῦ (ְ) sub ר, קָרֵבָה, *appropinquat*... Cum præf. וְקָרְבָה *& accedat*... 2. p. s. m. קָרַבְתָּ, & in pausa, quare τὸ (ַ) primariæ vocis sub ר reductum, קָרָבְתָּ *appropinquâsti*... Cum præfix. unde accentus à penultima ad ultimam descendit, vide Gram. Hebr. tom. 2. p. 310. c. 1. וְקָרַבְתָּ *& accedes*... 1. p. s. c. cum præf. quare accentus ad ultimam, ut mox supra: וְקָרַבְתִּי אֲלֵיכֶם לַמִּשְׁפָּט, Malach. 3. v. 5. *& accedam ad vos ad judicium*... 3. p. plur. c. קָרְבוּ *appropinquârunt*... Cum præf. וְקָרְבוּ *& accedent*...

BEN. s. m. ex forma Chaldaïca, cum præf. וְקָרֵב *& appropinquabat*... הַקָּרֵב *appropinquans*... Plur. m. τοῦ (ֵ) remanente, vide Gram. Hebr. tom. 1. p. 93. אַתֶּם קְרֵבִים הַיּוֹם לַמִּלְחָמָה עַל־אֹיְבֵיכֶם, Deut. 20. v. 3. *vos proceditis hodie ad pugnandum (ad bellum) cum inimicis vestris*... Cum præfix. הַקְּרֵבִים *qui appropinquant*...

INFIN. קְרֹב *appropinquare*... Cum præf. בִּקְרֹב *dum congrediuntur*... τοῦ (ֹ) in (ָ hhatoúph) ob maqqáph mutato, בִּקְרָב־ *cum accederet*... Cum præf. & ה parag. unde (ֹ) in (ָ hhatoúph) mutatum sedem cum (ְ) penultimæ commutat, vide Gram. Hebr. t. 1. p. 165. c. 1. לְקָרְבָה *ad accedendum*... Cum præf. & affix. quare punctorum sediumque ipsorum eadem, ac mox supra, commutatio, vide eand. Gram. p. 351. c. 1. & ה parag. quod ad infinitivum illum quandoque adjungitur, in ת mutato, ut in nominibus, ad quorum classem infinitivi omnibus in linguis referuntur, vide Gram. Hebr. ibid. בְּקָרְבָתָם, Levit. 16. v. 1. *quando accedebant*, sive *offerebant ipsi*... וּבְקָרְבָתָם *& quùm ingrederentur illi*.... Cum כּ, vel בּ, duplicique ex uno (ֹ) (ָ hhatoúph) nempe, altero sub ק ex sedium mutatione, de qua supra; altero sub ר, ex dilatatione τοῦ (ְ) in (ָ hhatoúph) ipsiusque ob (ְ) seq. resolutione, vide Gram. Hebr. tom. 1. p. 351. c. 2. בְּקָרָבְכֶם, Deut. 20. v. 2. *quùm congredimini ad pugnam*...

IMPER. 2. p. s. m. ex forma (ַ), קְרַב אֵלֶיךָ, Isai. 65. v. 5. *sta (tibi,) ne appropin-*

Digitized by Google

ques mihi ... O. πόῤῥω ἀπ' ἐμοῦ ... Cum ה paragog. unde (ׇ hhatoúph) ex (ֹ) cum (ׇ) primæ radic. sedem commutat, vide eand. Gram. t. 1. p. 166. c. 2. קָרְבָה *appropinqua* ... 2. p. plur. m. קִרְבוּ *accedite* ...

Fut. 3. p. f. m. ex forma (ַ), יִקְרַב, & in pausa, quare (ַ) in (ָ) mutatum, יִקְרָב *accedet, accedat* ... Cum præf. וַיִּקְרַב *& accessit* ... 3. p. f. f. תִּקְרַב *appropinquabit* ... Cum præf. וַתִּקְרַב *& appropinquabit* ... וַתִּקְרַב *& appropinquavit* ... 2. p. f. m. תִּקְרַב, & in pausa, unde (ַ) in (ָ) mutatum, תִּקְרָב *accedes, accedas* ... 1. p. f. c. cum præf. וָאֶקְרַב *& accessi* ... 3. p. plur. m. יִקְרְבוּ *accedent* ... Cum præf. וַיִּקְרְבוּ *& appropinquarunt* ... 3. p. plur. f. cum præf. וַתִּקְרַבְנָה, Jos. 17. v. 4. O. καὶ ἔστησαν ... *& steterunt* ... Vulg. *veneruntque* ... ex nota feminina & terminatione masculina, vide Thes. Gram. Buxtorf. p. 108. וַתִּקְרְבוּ עֲצָמוֹת, Ezech. 37. v. 7. *& accesserunt ossa* ... sic fortè, quòd עצם, utriusque sit generis ... O. καὶ προσήγαγε τὰ ὀστᾶ ... 2. p. plur. m. תִּקְרְבוּ *accedetis* ... Cum præf. & ן, ex Chaldaismo ac Syriasmo, parag. vide Gram. Lud. *de Dieu*, p. 205. וַתִּקְרְבוּן *& accessistis* ... 1. p. plur. c. נִקְרַב *appropinquabimus* ... Cum ה paragog. unde τὸ (ַ) in (ְ) mutatum, נִקְרְבָה *accedamus* ... In pausa, quare τὸ (ַ) primariæ vocis revocatum in (ָ) mutatum, נִקְרָבָה *appropinquabimus* ... Cum præf. & ה parag. וְנִקְרְבָה *& accedamus* ...

NIPHAL נִקְרַב, Lxx. προσάγω, συνάγομαι, Vulg. *accedo, ipse me sisto* ... *congregor, applicor* ...

Praet. 3. p. f. m. cum præf. וְנִקְרַב בַּעַל־הַבַּיִת, Exod. 22. v. 8. *& ipse se sistet paterfamilias* ... *judicibus* ... 2. p. plur. m. cum præf. וְנִקְרַבְתֶּם *& sistemini* ...

PIEL cum (ֵ) loco τοῦ (ִ) sub prima radic. in compensationem τοῦ daghésch ex ר excidentis, קֵרַב, Lxx. Aq. ἐγγίζω, Lxx. προσάγω, συνάγω ... Vulg. & alii, *appropinquo, appropinquare facio, propè facio, est, adest* ... *adduco, admoveo, applico* ...

Praet. 1. p. f. c. קֵרַבְתִּי צִדְקָתִי, Isai. 46. v. 13. *præsentaturus sum justitiam meam* ... *ᵃ justum meum*, Christum scil. Metonymia adjuncti ... 3. p. pl. c. כִּי קֵרְבוּ לָבוֹא, Ezech. 36. v. 8. *prope enim adest ut veniant* ... O. ὅτι ἐλπίζουσι τοῦ ἐλθεῖν ... *quia sperant venire* ... כִּי־קֵרְבוּ כַתַּנּוּר לִבָּם, Hos. 7. v. 6. O. διότι ἀνεκαύθησαν ὡς κλίβανος αἱ καρδίαι αὐτῶν ... Lxx. Targ. Syr. Arab. & alii, *quia succensa sunt, quasi clibanus, corda (Hebr. cor) eorum* ... Vulg. & alii, *applicuerunt* ...

Imper. 2. p. f. m. cum præf. ex forma (ַ), וְקָרַב *& admove, conjunge illa* ... O. συνάψεις ... Ezech. 37. v. 17. 2. p. plur. m. קָרְבוּ רִיבְכֶם, Isai. 41. v. 21. *afferte causam vestram* ... Cocc. *adeste causæ vestræ* ... Tir. Calv. Grot.

Fut. 2. p. f. m. cum præfix. וּתְקָרֵב *& admittis* ... 1. p. f. c. cum affix. אֲקָרְבֶנּוּ *admitto illum, accedere jubeo* ... Vulg. *offeram eum* ...

HIPHIL הִקְרִיב, Lxx. ἐγγίζω, συνάγω, προσάγω, φέρω, ἀναφέρω, προσφέρω, λαμβάνω, προσλαμβάνω ... Vulg. aliive, *accedo, accedere facio*, vel *jubeo, admoveo, propè (sum) facio* ... *congrego* ... *adduco* ... *fero, confero, affero, offero* ... *accipio, suscipio* ... *assumo, adscisco, adjungo mibi* ...

Praet. 3. p. f. m. כַּאֲשֶׁר הִקְרִיב לָבוֹא מִצְרָיְמָה, Gen. 12. v. 11. Vulg. *cumque prope esset ut ingrederetur Ægyptum* ... *quum haud procul abesset ab ingressu Ægypti*, aut jam esset intraturus ... sine (ִי) in ultima, הִקְרִב *appropinquare fecit, obtulit, admovit* ... Cum præf. וְהִקְרִיב *& offeret* ... Cum præf. & affix. וְהִקְרִיבוֹ *& adducet, offeret ipsum* ... וְהִקְרִיבָהּ *& offeret illam* ... 3. p. f. f. הִקְרִיבָה *obtulit* ... Cum præf. וְהִקְרִיבָה *& offeret* ... 2. p. f. m. cum præf. quare accentus à penultima ad ultimam descendit, vide Gram. Hebr. tom. 2. p. 310. c. 1. וְהִקְרַבְתָּ *& offeres* ... Cum præf. & affix. וְהִקְרַבְתָּם *& offeres eos* ... 1. p. f. c. cum præf. & affix. וְהִקְרַבְתִּיו *& accedere faciam eum* ... 3. p. pl. c. הִקְרִיבוּ *obtulerunt* ... Cum præfix. וְהִקְרִיבוּ *& offerent* ... Cum affix. & (ִ) absque (י) in penultima, τοῦ (ִ) in (ְ) correpto, הִקְרִבֻם *obtulerunt ea* ... 2. p. pl. m. cum præf. וְהִקְרַבְתֶּם *& offeretis* ...

Ben. f. m. מַקְרִיב, & cum præf. הַמַּקְרִיב

offerens ... Plur. cum (·) absque (י) in fine, מַקְרִיבִם, & constru&. מַקְרִיבֵי *offerentes* ...

INFIN. הַקְרִיב *offerre* ... Cum præfix. לְהַקְרִיב *offerre, ad offerendum* ... Cum affix. הַקְרִיבוֹ, Levit. 7. v. 16. *die quâ offert ille* ... Cum præf. & affix. בְּהַקְרִיבָם, & cum (.) absque (י) comite, aut indice, בְּהַקְרִבָם *quùm offerrent illi* ... בְּהַקְרִיבְכֶם *quando offeretis* ... בְּהַקְרִיבְכֶם, vel בְּהַקְרִבְכֶם, Ezech. 44. v. 7. *quùm offerretis vos* ...

IMPER. 2. p. f. m. הַקְרֵב *accedere jube, offer* ... Cum præf. וְהַקְרֵב *& offer* ... Cum affix. הַקְרִיבֵהוּ נָא לְפֶחָתֶךָ, Malach. 1. v. 8. *offer age id duci tuo* ... Est ellipsis, pro, *vide an sit ipsi placiturum.* Grot... dicit, *duci*, quia tunc Regem non habebant. Drus.

FUT. 3. p. f. m. יַקְרִיב, & cum (.) absque (י), יַקְרֵב *offeret* ... Cum præfix. ex forma (-), וַיַּקְרֵב *& obtulit, accedere fecit, stitit* ... Cum affix. יַקְרִיבֶנּוּ *offeret illum* ... 3. p. f. f. כְּמוֹ הָרָה תַּקְרִיב לָלֶדֶת, Isai. 26. v. 17. *ut prægnans, quæ ad partum appropinquat* ... Levit. 2. v. 1. *offeret* ... נֶפֶשׁ *anima, i. e. homo* ... 2. p. f. m. תַּקְרִיב, & sine (י), תַּקְרֵב *accedere jubebis, offeres* ... 2. p. f. f. cum præf. וַתַּקְרִיבִי *& appropinquare fecisti dies tuos* ... Ezech. 22. v. 4... 3. p. plur. m. יַקְרִיבוּ *offerent* ... Cum præf. וַיַּקְרִיבוּ, & absque (י), וַיַּקְרִבוּ *& obtulerunt* ... 2. p. pl. m. תַּקְרִיבוּ *offeretis* ... Cum (.) absque (י) τῦ (.) indice & ן, ex Chaldaismo, Syriasmove parag. תַּקְרִבוּן *referetis* ... 1. p. pl. c. cum præf. ex forma (-), וַנַּקְרֵב *& obtulimus* ...

קָרֵב m. Lxx. Verbaliter, ἅπτομαι *tango* ... ἐγγίζω *appropinquo* ... προσπορεύομαι *accedo* ... εἰσπορεύομαι *ingredior* ... Substantivè, διάγγελμα *nuntium* .... Vide Benoni τῦ Qal Verbi קָרֵב, supra, col. 2266.

קְרָב m. Lxx. παρατάξις, πόλεμος ... Vulg. & alii, *acies, prælium, conflictus, congressus* ... *bellum* ... Lxx. item Verbaliter, ἐγγίζω *appropinquo* ... legebant קָרֵב ... קְרָב טוֹבָה חָכְמָה מִכְּלֵי, Eccles. 9. v. 18. O. ἀγαθὴ σοφία ὑπὲρ σκεύη πολέμου ... A ... σκεύη πολεμικά ... *bona est sapientia super arma (vasa) belli* ... Aq ... *super arma (vasa) bellica* ... Vulg. & alii, *melior est sapientia, quàm arma bellica* ... Hebr. ad verbum: *bona sapientia præ vasis belli* ... Cum præf. וּקְרָב לִבּוֹ, Psal. 54. Hebr. 55. v. 22. *sed bellum parat cor ejus* ... בִּקְרָב *in conflictum* ... O. ἐν μέσῳ ... *in medio* ... legebant בְּקֶרֶב ... לִקְרָב *ad prælium* ... פָּדָה בְשָׁלוֹם נַפְשִׁי מִקְּרָב־לִי, Psal. 54. Heb. 55. v. 19. (ubi (ָ) in ultima, ob (:) præced. remanet, vide Gram. Hebr. tom. 1. p. 89. §. III. c. 1.) *reduxit me ex bello in pacem* ... O. ἀπὸ τῶν ἐγγιζόντων μοι ... Vulg. Lat. *ab his, qui appropinquant mihi* ... legebant in Infinitivo τῦ Qal Verbi קָרֵב, cum præfix. & (ָ hhatoúph), ex (ָ) in fine ob maqqaph, nempe, מִקְּרָב־ *miqqrov* ... Plur. f. Psal. 67. Hebr. 68. v. 31. *discerpit populos*, קְרָבוֹת יֶחְפָּצוּ *qui prælia diligunt* ... R. קָרַב *congressus est, conflixit* ... unde קְרָב *congressus, conflictus* ... Vel potiùs à Syr. קרב in Aphél, *bellavit, pugnavit* ...

קְרֵב PEAL, Chald. Lxx. ἐγγίζω, προσέρχομαι ... Vulg. & alii, *accedo, appropinquo* ... *adeo, advenio* ...

PRAET. 3. p. f. m. ex forma (-), vide Gram. Hebr. tom. 2. p. 586. c. 1. קְרֵב *accessit* ... 1. p. f. c. non cum (-), aut (ֵי) in penultima, ut דְּחִילִית, Gen. 3. v. 10. נְסִיבִית, Gen. 40. v. 11. sed analogicè cum (.) sub secunda radicali, vide Gram. Ludov. *de Dieu*, pp. 191. 192. קִרְבֵת *accessi* ... 3. p. plur. m. ex forma (.) pro quo substitui posset & tsere, vide Gram. Lud. *de Dieu*, p. 192. קְרִבוּ *accesserunt* ...

INFIN. cum præf. & affix. וּכְמִקְרְבֵהּ *& quùm appropinquaret* ...

PAEL cum (·) sub ר, loco τῦ (-) in compensationem τῦ dagheśch ex ר excidentis, קָרֵב, unde FUT. יְקָרֵב, ex quo 2. p. f. m. cum præf. וּתְקָרֵב, Esdr. 7. v. 17. O. καὶ προσοίσεις ... Alii, *& offeres* ... Vulg. *in primo futuro, sive in Imperativo*, vide Gram. Hebr. tom. 1. p. 149. *& offer* ...

APHEL, mutata litera characteristica א in ה, vide Gram. Hebr. t. 2. p. 590. c. 1. הַקְרֵב, vel הַקְרִב, Lxx. προσφέρω ... Vulg. & alii, *appropinquare facio, jubeo, admoveo, offero* ...

Digitized by Google

Præt. 3. p. plur. m. cum præf. וְהַקְרְבוּ *& obtulerunt* ... Cum affix. הַקְרְבוּהִי, Dan. 7. v. 13. *obtulerunt eum* ... *filium hominis* ... Messiam scil. quod agnoscunt etiam Judæi, Calv. Mald. Pol. Quo inde nomine sese ipse Christus sæpiùs nuncupat...

Benoni, sive participium præsens plur. m. servato ה conjugationis characteristico, vide Gram. Hebr. tom. 2. p. 590. c. 1. quod apud Dan. & Esram, non hîc tantùm, sed & in Futuro, aliquando servatur, vide Gram. Ludov. *de Dieu*, p. 233. מְהַקְרְבִין *offerentes*...

קְרָב m. Chald. Lxx. πόλεμος, Vulg. & alii, *bellum, prælium*... Vide Hebr. R. קְרַב Syris in Aphél, *bellavit, pugnavit*...

קֶרֶב m. Lxx. Sym. μέσον, Lxx. τὸ ἐντὸς, Lxx. Incert. κοιλία, Lxx. γαστήρ, Aq. ἔντερον, Lxx. Aq. Sym. ἔγκατον, ἔγκατα, Lxx. ἐνδόσθια, ἐνκοίλια, καρδία, ἐντὸς ... Vulg. & alii, *medium*, (*dimidium*...) *intimum* ... *venter, uterus*... *viscus, intestinum, viscera, intestina*... *cor, exta*... *inter, intra, in*... Lxx. item, αὐτὸς *ipse*, ἐγώ *ego*, διάνοια *mens*, σύ...*tu*... Verbaliter, ἐγγίζω *appropinquo*, προσέρχομαι *accedo, adeo*... Cum præfix. וְקֶרֶב *& intimum* ...... אֶת־כָּל־הַחֵלֶב הַמְכַסֶּה אֶת־הַקֶּרֶב, Exod. 29. v. 13. *omnem adipem, qui tegit intestina*... וְהַקֶּרֶב *& intestina*... בְּקֶרֶב *in medio*... O. διὰ ...*per*... διὰ μέσυ *per medium*, ἐκ μέσυ *è medio*, ἐν μέσῳ *in medio*, κατὰ μέσον *secundùm medium*, διαπαντὸς *semper*, ἐν, ἐπὶ *in*... ἐντὸς *intus*, κυριεύω *dominor*... בְּקֶרֶב הָאָרֶץ, Gen. 45. v. 6. *in medio terræ*... i. e. in fœcundiore regionis loco, extremitates enim minùs fœcundæ esse solent... פֹּעֵל יְשׁוּעוֹת בְּקֶרֶב הָאָרֶץ, Psal. 73. Hebr. 74. v. 12. *qui operatur salutes in medio terræ*... i. e. in præcipua Judææ urbe, nempe Jerusalem; בְּקֶרֶב לִבִּי, Psal. 35. Hebr. 36. v. 2. O. ἐν ἑαυτῷ... Vulg. Lat. *intra se*... legebant בְּקִרְבּוֹ ... Alii, *in medio cordis mei*..., וּבְקֶרֶב *& in medio*... מִקֶּרֶב, O. ἐκ μέσυ *è medio* ... ἀπὸ *à, ab*, ἐκ *ex*... sola scil. præpositione expressâ. Cum affix. קִרְבּוֹ *intestinum, medium ejus*, m. Cum præf. & affix. וְקִרְבּוֹ *& intestina ejus*, m. בְּקִרְבּוֹ *in medio ejus*, m. וּבְקִרְבּוֹ, Jerem. 9. v. 8. O. καὶ ἐν ἑαυτῷ... *& in seipso*... Vulg. *& occulte*... Alii, *& in intimo suo*... m. מִקִּרְבּוֹ *è medio ejus*, m. בְּקִרְבָּהּ, Gen. 18. v. 12. O. ἐν ἑαυτῇ, Alii, *intra se*... f. Vulg. *occultè*... מִקִּרְבָּהּ *è medio ejus*, f. בְּקִרְבָּהּ, & in pausa, quare (ֵ) in (ֶ) ante affix. mutatum, בְּקִרְבֵּךְ *in medio tui*, m. בְּקִרְבֵּךְ *in medio tui*, f. in pausa, unde (ֶ) ante affix. מִקִּרְבֵּךְ *è medio tui*, m. וְקִרְבַּי *& intima mea*, c. בְּקִרְבִּי *in medio mei*, c. קִרְבָּם *medium ipsorum*, בְּקִרְבָּם *in medio ipsorum*, וּבְקִרְבָּם *& in medio sui, ipsorum*, מִקִּרְבָּם *è medio sui, ipsorum*. Cum ה parag. mutato ad euphoniam in (ֶ) affixi in (ֶ), vide Gram. Hebr. tom. 1. p. 126. num. I. c. 1. קִרְבֶּנָה, pro קִרְבָּנָה ex קִרְבָּן, *ventrem earum*... בְּקִרְבְּכֶם *in medio vestri*, m. מִקִּרְבְּכֶם *è medio vestri*, m. בְּקִרְבֵּנוּ *in medio nostri*, c. Plur. cum affix. קְרָבַי *interiora mea*, c. R. קָרַב *accessit*.

קִרְבַת f. Lxx. τὸ ἐγγίζειν, Vulg. *appropinquare*, Alii, ἡ *appropinquatio*, ὁ *accessus*.... Const. וַאֲנִי קִרֲבַת אֱלֹהִים לִי טוֹב, Psal. 72. Hebr. 73. v. 28. O. ἐμοὶ δὲ τὸ προσκολλᾶσθαι τῷ Θεῷ ἀγαθόν ἐστι... Vulg. *mihi autem adhærere Deo bonum est*... Alii, *ego verò*. (Nominativus absolutus, Arabibus מבתדא *mubtédaon*, dictus, i. e. *inceptum*... Za. Vide Instit. Ling. Arab. Philip. Guadagnoli, p. 125. Vide & Gram. Hebr. t. 1. p. 479. §. VIII.) *accessus Dei*, sive τὸ *accedere Deum mihi bonum*... Plur. קְרָבוֹת, vide supra קְרָב, col. 2269. R. קָרַב *accessit, congressus est*...

קָרְבָּן m. Lxx. δῶρον, Aq. Sym. προσφορά... Vulg. & alii, *donum, munus*... *oblatio, id quod offertur, hostia*... Lxx. item, κλῆρος *sors*. Verbaliter, δωρέομαι *dono*... Cum præf. הַקָּרְבָּן *oblatio*... Const. כִּי־תַקְרִיב קָרְבַּן מִנְחָה לַיהוָה, Levit. 2. v. 1. O. Ἐὰν... προσφέρῃ δῶρον θυσίαν τῷ κυρίῳ... *Si*... *offerat munus sacrificium Domino*... Vulg. & alii, *cùm obtulerit oblationem sacrificii Domino*... Alii, *quùm offeret oblationem muneris, sacrificii*... *Domino*... τὸ מִנְחָה *oblatio, sacrificium*... à הִנְחָה *adducere, offerre*... Cujus sacrificii species tres erant: 1°. ex farina cruda; 2°. ex farina cocta; 3°. ex spicis, sive

Digitized by Google

five granulis primitiarum. Fag. Munst. Constr. ex forma (ֻ) loco τὸ (ֹ hhatoúph), עַל־קָרְבַּן הָעֵצִים, Nehem. 10. v. 34. *super oblationem lignorum*... Cum præf. לְקָרְבָּן *in oblationem*... וּלְקָרְבַּן *& in oblationem*... Cum affix. קָרְבָּנוֹ *oblatio ejus, sua*, m. Cum præf. & affix. וְקָרְבָּנוֹ *& oblatio ejus*, m. קָרְבָּנָהּ *oblationem ejus*, f. In pausa, quare τὸ (ֹ) in (ָ) ante affix. mutatum, קָרְבָּנֶךָ *oblatio tua*, m. קָרְבָּנִי *oblationem meam*.... וַיִּתְּנוּ־שָׁם כַּעַס קָרְבָּנָם, Ezech. 20. v. 28. *& obtulerunt ibi irritamentum oblationis suæ*... Calv. קָרְבַּנְכֶם, Levit. 1. v. 2. *oblationem vestram*, m. Plur. cum affixo regiminis, remanente tamen לְמֶד (ָ), quod in singulari fuit in (ְ) mutatum, vide mox supra, קָרְבְּנֵיהֶם, Levit. 7. v. 38. *oblationes suas, ipsorum*, m. R. קָרַב *accessit*, in Hiphil, הִקְרִיב *accedere fecit, obtulit*... unde קָרְבָּן *munus, oblatio, bestia, sacrificium*... Æthiopibus, *hostia* in Eucharistia, *Eucharistia*... Quæ *particula*, sive *sacra Synaxis* Armenis dicitur *Mas*... unde Latinorum, *Missa*... Vel à Chald. מִיס *Mís*, מִיסָא *Misán, ferculum, missus*... aut ab Hebr. מַשָּׂא *Massa, munus, collecta, oblatio, expiatio, ferculum, missus*... Ex quo Angl. *Measse*, Gal. *Mes, Messe*...

קַרְדֹּם m. Lxx. Sym. Theod. Incert. ἀξίνη, Sym. ἀξινάριον... Vulg. & alii, *ascia, dolabra, securis*... *dolabella, securicula*.... Cum affix. לְמֶד (ֹ) in (ֻ) cum daghésch, קַרְדֻּמּוֹ *securim suam*, m. Plur. cum præf. וּלְהַקַּרְדֻּמִּים *& pro securibus*... Ex terminatione fem. קַרְדֻּמּוֹת, & cum præf. הַקַּרְדֻּמּוֹת *secures*... וּבְקַרְדֻּמּוֹת, Jerem. 46. v. 22. *& cum securibus veniunt*... כְּחֹטְבֵי עֵצִים *ut cæsores lignorum*. R. קרצב Arab. *secuit*... unde קרצוב *qúrdzoubon*, Arab. *ensis acutus, quod & ossa dissecantur*... & Hebr. קַרְדֹּם *securis*... alternato scil. ut fit, ם & ב.

קָרָה QAL. (Gr. κυρέω, κύρω, κύρομαι ... *incido, incurro*... Lat. *curro, occurro*... *currus*...) Lxx. συναντάω, συμβαίνω, Sym. συγκυρέω, Lxx. ἀπαντάω, συναντάω... Vulg. & alii, *incido, incurro, offendo, obvio, obvius pergo*... *contingo, evenio*... *accido, obvenio*... *venio obviam, obviam procedo, occurro*... *incido in aliquem*... Lxx. item, ἀνθίσταμαι *resisto*, ἐπιλαμβάνω, καταλαμβάνω *apprehendo*, προσκαλέομαι *advoco*; reducebant ad קָרָא... Construitur cum accusativo, & semel cum dativo, Buxt. Lex. Sæpè pro ה in fine, habet א...

Præt. 3. p. s. m. cum affix. קָרָהוּ *evenit ei*, m. Cum præf. & affix. וְקָרָהוּ אָסוֹן, Gen. 44. v. 29. *& aliquid ei mali* (O. μαλακία *languor*...) *acciderit*... *& eveniat ei noxa*... Cocc. Mutato לְמֶד ה radicali in א, אֲשֶׁר קָרְךָ בַּדֶּרֶךְ, וְקָרָאָהוּ *& obvenerit ei*, m. Deut. 25. v. 18. *quòd occurrerit tibi in via*...

Fut. 3. p. s. m. Ecclef. 2. v. 14. *quamquàm cognovi ego* שֶׁמִּקְרֶה אֶחָד יִקְרֶה אֶת־כֻּלָּם *quòd sæpe eventus unus eveniat omnibus illis*, sapientibus scil. & stultis... Licet sapientia præstantior sit stultitiâ, utraque tamen pariter vana est, & insufficiens ad beatitudinem. Vatabl. כִּי־עֵת וָפֶגַע יִקְרֶה אֶת־כֻּלָּם, Ecclef. 9. v. 11. *ut venit tempus opportunum*, à Deo cuilibet eventui determinatum; *ita eventus omnibus illis evenit*... Non hîc dehortatur ab usu mediorum; sed in eo dirigit, nè in illis, vel in nobis, gloriemur... Angl. Annot. Cum præf. & apocopa, vide Gram. Heb. tom. 1. p. 288. c. 1. וַיִּקֶר *& accidit*... Cum affix. יִקְרְךָ *evenerit tibi*, f. Cum præf. & affix. הֲיִקְרְךָ *utrum eventurum sit tibi*, m. יִקְרֵנִי *eveniet mihi*, c. 3. p. plur. f. תִּקְרֶינָה *obventura sunt*...

NIPHAL נִקְרָה, Lxx. προσκαλέω, φαίνομαι... Vulg. & alii, *incido*, (*casu venio*,) *contra incurro, offendo, obvio*... *obviam, in conspectum venio, appareo*...

Praeter. 3. p. s. m. יְהוָה אֱלֹהֵי הָעִבְרִיִּים נִקְרָה עָלֵינוּ, Exod. 3. v. 18. O. ὁ θεὸς τῶν Ἑβραίων προσκέκληται ἡμᾶς... Vulg. & alii, (qui cum א pro ה, legebant,) *Dominus Deus Hebræorum vocavit nos*... Alii, cum ה legentes... *incurrit contra nos*, iratus scil. quòd eum non colimus... Cæterum duo illa verba, nempè quiesc. & Lamedh א, & Lamedh ה, haud rarò, non solam formam, sed & significationem etiam, alterum ab altero, mutuantur... 1. p. s. c. נִקְרֵיתִי *incidi, incurri*...

Fut. 3. p. ſ. m. יִקְרֶה *obviam fiet*... Cum præf. & א loco τῶ ה, וַיִּקְרָא, vide ſupra, col. 2261. in Futuro quieſc. Lamedh א, & cum apocopa, vide Gram. Hebr. t. 1. p. 293. c. 1. וַיִּקֶר *& obviam factus eſt*... 1. p. ſ. c. אֶקְרֶה *obvius fiam*...

PIEL cum (-) ſub prima radicali pro (.), & daghéſch ex ר excidentis, קָרָה, Lxx. στεγάζω... Vulg. & alii, *tego*... *contigno, contabulo*...

Praet. 3. p. plur. c. cum aff. הֵמָּה קֵרוּהוּ, Nehem. 3. v. 3. *ipſi contignârunt eam*, portam.

Ben. ſ. m. cum præfixo ה, relativum exprimente, הַמְקָרֶה *qui contignat, contabulat*.

Infin. cum præf. לְקָרוֹת *ad contignandum*...וּלְקָרוֹת *& ad contignandum*.

HIPHIL הִקְרָה, Lxx. συμβῆναι ποιέω, δίδωμι... Vulg. & alii, *contingere, evenire, obvenire*... *facio*.... *occurrat volo*... Lxx. item, παραδίδωμι *trado*.... Conſtruitur cum לִ.

Praet. 3. p. ſ. m. הִקְרָה יְהוָה אֱלֹהֶיךָ לְפָנָי Gen. 27. v. 20. *occurrere fecit Dominus Deus tuus in faciem*. Vulg. *quod volebam*. 2. p. pl. m. cum præf. וְהִקְרִיתֶם לָכֶם עָרִים, Num. 35. v. 11. O. καὶ διαστελεῖτε ὑμῖν αὐτοῖς πόλεις ... *& diſtinguetis vobis ipſis urbes*... Vulg. *decernite quæ urbes*... Alii, *occurrere facietis*, i. e. *conſtituetis*, vel ex קרא, *nominabitis, vobis urbes, urbes inquam, refugii*...

Imper. 2. p. ſ. m. cum maqqáph, unde accentus exulat, הַקְרֵה־ *fac occurrat*...

קָרָה f. Lxx. Aq. ψῦχος, Lxx. πάγος... Vulg. & alii, *frigus*... *humor frigore adſtrictus, glacies*... בְּיוֹם קָרָה, Proverb. 25. v. 20. *in die frigoris*...Cum præf. בַּקָּרָה *in frigore*... Cum affix. לִפְנֵי קָרָתוֹ מִי יַעֲמֹד, Pſal. 147. v. 17. O. κατὰ πρόσωπον ψύχους αὐτοῦ τίς ὑποστήσεται; A. εἰς πρόσωπον ψύχους αὐτοῦ τίς στήσεται; Σ. κατὰ πρόσωπον κρύματος αὐτοῦ τίς ὑποστήσεται; Lxx. Vulg. Lat. *ante faciem frigoris ejus quis ſuſtinebit?* Sym. *ad faciem æſtûs ejus quis ſubſiſtet?* Aq. S. Hieron. & alii, *ante faciem frigoris ejus quis ſtabit?* R. קָרַר *friguit, frigidus fuit*...

קָרֶה m. unde conſtr. cum præf. מִקְּרֵה־לָיְלָה, Deut. 23. v. 10. O. ἐκ ῥύσεως αὐτοῦ νυκτὸς... A. ἐκ συναντήματος... Lxx. *è fluore ſuo nocte*... Aq. & alii, *de accidente nocturno*... Vulg. *nocturno*... *ſomnio*.. R. קָרָה *accidit*...

קוֹרָה f. Lxx. δοκός... Vulg. & alii, *trabs, tignus*, ſive *tignum*... אִישׁ קוֹרָה אֶחָת, 4. Reg. 6. v. 2. *quiſque trabem unam*... Cum præf. הַקּוֹרָה *tignum*... Cum affix. בָּאוּ בְּצֵל קֹרָתִי, Gen. 19. v. 8. *receperunt ſe ad umbram trabis meæ*. (Vulg. *ſub umbra culminis mei.*) Synecdoche, & litotes. Cocc. Plur. קֹרוֹת בָּתֵּינוּ אֲרָזִים, Cant. 1. v. 17. *tigna*, (i. e. *contignatio*) *domorum noſtrarum cedri, larices*... Cum præf. הַקֹּרוֹת, 2. Paral. 3. v. 7. *trabes*... הַקֹּרֹת, Gen. 42. v. 29. *accidentia*... Rad. קָרָה *accidit*... in Piél, קֵרָה *contingere fecit*, ſive *contignavit, contabulavit*... in Puál, קֹרָה *contignatum fuit* tectum... unde קוֹרָה *tignum*... ex quo contignatur...

קָרוֹב m. Lxx. ἐγγὺς ὤν, ὁ ἀγχιστεύς, Lxx. Sym. ἐγγίων... Lxx. ἐγγίων, φίλος... ἐγγύθεν... Vulg. & alii, *propè exiſtens, vicinus, proximus, propinquus, propinquior, amicus, qui amat*, vel *amatur, carus*... *propè* loci & temporis... Lxx. item, ἅγιος *ſanctus*, ἐξαίσιος *eximius*... Verbaliter, ἐγγίζω *appropinquo*, ὁμορέω *confinis ſum*... וְהָיִיתָ קָרוֹב אֵלַי, Gen. 45. v. 10. *& eris vicinus mihi*, vel potiùs, *mihi* (ex ipſo Hebræo קָרוֹב) *carus*... אֲשׁוּרֶנּוּ וְלֹא קָרוֹב *contemplor illum, ſed non* eſt *prope*, כִּי־קָרוֹב אֵלֶיךָ הַדָּבָר מְאֹד, Deut. 30. v. 14. *ſed propinqua tibi eſt valdè res illa*... קָרוֹב לָנוּ הָאִישׁ, Ruth. 2. v. 20. *propinquus* eſt *nobis ille vir*, i. e. cognatus ... Cum præf. וְקָרוֹב *& propinquum*... Abſque (ו) τῶ hhólem comite, aut indice, הַקָּרֹב *propinquus, proximus*... וְהַקָּרֹב *& propinquus*...בְּקָרוֹב *in propinquo*. O. προσφάτως *recenter*... וְלַקָּרוֹב *& propinquo*... מִקָּרֹב, מִקָּרוֹב *è propinquo*... O. ἐγγύθεν *prope*, πρόσφατος *recens*... Cum affix. קְרֹבוֹ *proximum ſuum*... m. Plur. קְרוֹבִים, קְרֹבִים *propinqui*... Cum præfix. הַקְּרוֹבִים, הַקְּרֹבִים *propinqui*... Cum aff. in pauſa, quare τῶ (-) in (-) mutatum, קְרוֹבָי *propinqui mei*... c. Cum præf. & affix. וּקְרוֹבַי *& propinqui mei*... c. בִּקְרֹבַי *in propinquis meis*, c. Sing. femin. קְרוֹבָה, קְרֹבָה, & cum præf. הַקְּרֹבָה, הַקְּרוֹבָה

Digitized by Google

propinqua... Plur. f. cum præf. הַקְּרֹבוֹת *propinquiora*... וְהַקְּרֹבוֹת *& propinqua*... Rad. קָרַב *propinquus fuit*...

קרח QAL. (Gr. *κείρω tondeo*...) Lxx. ξυρῶμαι, seu ξυρέομαι... Vulg. & alii, *rador*, vel *ipse me rado, ad cutem tondeor*... *glabro ipse me, calvitium mihi induco*...

Imper. 2. p. f. f. mutato τῷ (ִ) in (ָ hhatoúph), quod cum (ְ) primæ radicalis sedem commutat. vide Gram. Heb. tom. 1. p. 166. c. 2. קָרְחִי, Mich. 1. v. 16. *ipsa te decalva*... scil. ad testandum luctum (more scil. gentium aliarum, χλευασμός...) Pisc. At calvitium sibi ob mortuos inducere mos quidem erat gentibus aliis, sed Judæis vetitus, Deut. 14. v. 1. Grot.

Fut. 3. p. plur. m. τῷ (ִ) in (ְ) mutato, cum ה in fine, quasi affixo, sed voci sequenti, ut articulus, præfigendum videtur, vide Gram. Hebr. t. 1. p. 168. c. 2. לֹא־יִקְרְחוּ קָרְחָה, fortè pro יִקְרְחוּ הַקָּרְחָה, vel τὸ יִקְרְחָה est per apocopen, pro יִקְרְחוּהָ, cum affix. scil. 3. p. plur. m. Arab. vel τὸ denique הָ, est mendosè, pro (ו), quod in Samarit. [Samaritan], legitur...) Levit. 21. v. 5. *non inducent sibi calvitium*...

NIPHAL נִקְרַח, unde 3. p. f. f. Fut. וְלֹא יִקָּרֵחַ לָהֶם, Jerem. 16. v. 6. O. καὶ οὐ ξυρηθήσονται *neque radentur*... Vulg. *neque calvitium fiet pro eis*... Alii, *nec calvitium inducet sibi* quisquam *propter eos*...

HIPHIL הִקְרִיחַ, ex quo 3. p. plur. c. Praet. cum præfix. וְהִקְרִיחוּ אֵלַיִךְ קָרְחָה, Ezech. 27. v. 31. O. καὶ φαλακρώσουσιν ἐπὶ σὲ φαλακρώματι... Θ. καὶ φαλακρώσουσι (ἄλλ. καὶ ξυρήσονται) ἐπὶ σὲ φαλάκρωμα... Lxx. *& decalvabunt super te calvitia*... Theod. *& decalvabunt* (al. & Vulg. *& radent*) *super te calvitium*... Alii, *& inducent sibi propter te calvitium*...

HOPHAL הָקְרַח, unde Paoul f. m. כָּל־רֹאשׁ מֻקְרָח, Ezech. 29. v. 18. O. πᾶσα κεφαλὴ φαλακρὰ... Alex. Complut. φαλάκρωμα... Lxx. Vulg. & alii, *omne caput decalvatum*... Alex. & Complut. *calvitium*... Ex continua (scil.) gestatione galearum & onerum. Tir. ex Cor. à lapid.

קֵרֵחַ m. Lxx. φαλακρός, Vulg. & alii, *calvus*, Levit. 13. v. 40. *& vir* כִּי יִמָּרֵט רֹאשׁוֹ קֵרֵחַ הוּא *quòm depilatum fuerit caput ejus; calvus est, mundus est*; וְאִם מִפְּאַת פָּנָיו יִמָּרֵט רֹאשׁוֹ גִּבֵּחַ הוּא טָהוֹר הוּא, v. 41. *si autem versus faciem ejus depilatum fuerit caput ejus, recalvaster est, mundus est*... R. קָרַח *calvitium sibi induxit*...

קֶרַח m. Lxx. Aq. Sym. Theod. πάγος, Lxx. παγετός, κρύσταλλος... Vulg. & alii, *gelu, glacies*... *crystallus lapis*... Cum præfix. וְקֶרַח בַּלָּיְלָה, Gen. 31. v. 40. *& frigus* conglacians *noctu*... Cocc. הַקֶּרַח, & in pausa, quare τὸ (ֶ) in (ָ) mutatum, הַקָּרַח *glacies*... וְלַקָּרַח *& ad gelu*... R. קָרַח *rador, polior*... unde קֶרַח *glacies, crystallus*... sic dicta, quòd sit maximè polita...

קֹרַח m. Gr. κρύος... *gelu*... Hinc cum affix. mutato τῷ hhólem in (ָ hhatoúph), מַשְׁלִיךְ קַרְחוֹ כְפִתִּים, Psal. 147. v. 17. O. βάλλοντος κρύσταλλον αὐτοῦ ὡσεὶ ψωμούς. Vulg. Lat. *mittit crystallum suam sicut buccellas*. Alii, *dejicit grandinem sicut fragmenta*... R. ead. ac vocis præced.

קֹרַח Mass. *Qórahh*, Vulg. *Core*, nom. propr. 1°. filii Isaar, filii Caath, filii Levi... Exod. 6. v. 21. 1. Paral. 6. v. 37. Vers. 22. dicitur filius Caath, i. e. nepos. Vatabl. ... 2°. filii Hebron, (Patrui τοῦ קֹרַח primi, si alter est,) 1. Paral. 2. v. 43... 3°. filii Esau ex Olibama uxore, Gen. 36. v. 5... Etym. *crystallus*, à קֹרַח idem.

קָרֵחַ Mass. *Qaréahh*, Vulg. *Caree*, nom. proprium patris Johanan, 4. Reg. 25. v. 23. Etym. *integritas ab ulceribus*, & *scabie*... à קרח *Qárebhon*, Arab. idem.

קָרְחָה, & semel cum א, קָרְחָא, f. Lxx. φαλάκρωμα, ξύρησις... Vulg. & alii, *calvitium*, manu, forcipe, vel *rasura*, quæ fit navaculâ, *tonsura ad cutem*... וְלֹא־תָשִׂימוּ קָרְחָה בֵּין עֵינֵיכֶם לָמֵת, Deut. 14. v. 1. *nec inducetis calvitium inter oculos vestros propter mortuum*... *vetus mos est in luctu supercilia nudari*, Artemidorus, Oneirocriticon, l. 1. c. 27... Gentes vicinæ capillum in luctu promittebant, sed incisum in media fronte. Grot.... Non tondebitis partem illam anteriorem capitis, quæ respondet

Digitized by Google

parti inter oculos. Vatabl. Ainsw. Confer Levit. 21. v. 5. Sic phylacteria, quæ *inter oculos* esse debebant, ponebant super capita. Vide (Synopf. Critic.) ad Exod. 13. 9. 16, Ainsworth. Cum præf. וּלְקָרְחָה *& ad calvitium*... Cum affix. קָרְחָתֵךְ *calvitium tuum*, f. R. קָרַח *calvitium sibi induxit*...

קָרְחִים Masſ. *Qorhhim*, Vulg. *Coritæ*, nom. plur. patronymicum, sive commune virorum ex Core oriundorum, 1. Paral. 9. v. 19. & 12. v. 6. ubi S. Hieron. *de Carehim*, (posteris Core, Mar.) legens per (ָ) magnum, sive *a* pro (ְ hhatouph), seu *o*, quo legendum Leusden credidit, quasi à קֹרַח, quod vide supra, col. præced. deductum.

קָרַחַת f. Lxx. Theod. φαλάκρωμα, Sym. φαλάκρωσις... Lxx. ἀναφαλάντωμα... Vulg. & alii, *calvitium, recalvatio*, sive *sincipitis calvities, calvum, locus calvus*, aut *decalvatus*... Cum præfixo, excluso ה artic. בַקָּרַחַת אוֹ בַגַּבַּחַת, Levit. 13. v. 42. *in calvitie*, vel *recalvitie*... Cum præf. & affix. τοῦ (ָ) remanente in compensatione τοῦ daghésch ex ר excidentis. Est enim (ָ) τοῦ sub ק, loco τοῦ (ַ) & daghésch in litera sequente, uti videre est in גַּבַּחַת ejusdem formæ, vide Gram. Hebr. tom. 1. p. 88. c. 1. בְּקָרַחְתּוֹ אוֹ בְגַבַּחְתּוֹ, Levit. 13. v. 55. O. ἐν τῷ στήμονι, ἢ ἐν τῇ κρόκῃ *in stamine*, vel *in subtegmine*. Vulg. *in superficie vestimenti*... Alii, *in interiore*, aut *exteriore glabreto*. Castel... *in detrita parte interiori*, vel *detrita parte exteriori*, Ainsworth... *in rasa*, vel *in recta, panni superficie*, Arab. *in vetustate*, vel *in novitate, suâ*, Syr. Chald. in Vatabl. Kimhhi, *calvitium* accipit pro veste, quæ ob nimiam vetustatem amisit pilos, & tandem leprâ corrumpitur; *recalvationem*, pro veste, quam lepra privat pilis. Vatabl. Paul. Fagius. R. קָרַח *calvitium sibi induxit*...

קֶרִי m. Lxx. πλάγιος *obliquus*... Vulg. & alii, *adversùs, ex adverso, contrà*... Alii, *accidens, casus*... In pausa, quare τοῦ (ֶ) in (ָ) mutatum, בַּחֲמַת־קֶרִי, Levit. 26. v. 28. *ira casuali*... ut nullam vestri rationem habens... Cocc. Cum præpositione aut expressâ, aut subintellectâ, unde adverbialiter ferè sumitur, וְאִם־תֵּלְכוּ עִמִּי קֶרִי, Levit. 26. v. 21. *sed si ambulabitis mecum temerè*... q. d. per casum, aut secundùm casum, non ἀκριβῶς, in timore & tremore, de industria, & regulam observando... Cocc... O. πλάγιοι *obliqui*, dolosè... Cum præf. וְהָלַכְתִּי אַף־אֲנִי עִמָּכֶם בְּקֶרִי, Lev. 26. v. 24. O. πορεύσομαι κἀγὼ μεθ' ὑμῶν θυμῷ πλαγίῳ... Σαμαρ. ἠπειλητικῶς... Ἄλλος, ἐναντιώσει... Lxx. *ambulabo & ego vobiscum furore obliquo*... Samar. *contentioso animo*... Alius, *contrarietate*... Vulg. *ego quoque contra vos adversus incedam*... Alii, *ambulabo etiam ego vobiscum in occursu*... Alii, *in casu*... h. e. non habens rationem vestri... Cocc. R. קָרָה *accidit, incidit, occurrit, incurrit*...

קְרִי Peil, sive participium passivum, præteritum f. m. Chald. *lectum, legendum, legitur*... Quâ voce, vel ipsius initiali literâ ק, vox in margine à Massorethis notatur, ad designandam scil. genuinam ipsius lectionem, vide Gram. Hebr. t. 2. p. 409. artic. III. R. קְרָא Chald. *legit*...

קִרְיָא f. Chald. Lxx. πόλις, Vulg. & alii, *urbs, civitas*. Cum præf. & ה in fine, בְּקִרְיָה *in urbe*... Cum emphasi, קִרְיְתָא *civitas*... R. קְרָה Chald. *occurrit*... unde קִרְיָה vel קִרְיָא, f. *civitas*, sic dicta à mutuo hominum occursu, vel plurium ædificiorum contignatione... Buxtorf. Lex.

קְרִיאָה f. unde cum præfix. וּקְרָא אֵלֶיהָ אֶת־הַקְּרִיאָה, Jon. 3. v. 2. O. καὶ κήρυξον ἐν αὐτῇ κατὰ τὸ κήρυγμα... *& prædica in ea juxta prædicationem priorem*... Vulg. & alii, *& prædica in ea prædicationem*... Alii, *proclamationem illam*... i. e. mandatum, quod mox expressurus est... Mer. Vatabl. R. קָרָא *clamavit, proclamavit, prædicavit*...

קְרוּאִים plur. m. Lxx. ἐπίκλητοι, σύγκλητοι, Vulg. & alii, *viri nominati, inclyti, proceres, principes*... Constr. cum (ֵ) absque (י) τοῦ (ֵ) indice, קְרִאֵי מוֹעֵד, Num. 16. v. 2. *nobilissimi congregationis*, i. e. qui semper vocabantur in concionem... Vatabl. ... Num. 26. v. 9. scribitur קְרוּאֵי, sed Massorethis קְרִיאֵי legitur. R. קְרָא Chald.

Digitized by Google

vocavit, nominavit... unde Peil plur. m. קְרֻאִין, & ex terminatione Hebraica, קְרוּאִים.

קִרְיָה f. LXX. πόλις, Aq. πολίχνη, LXX. κώμη ... Vulg. & alii, *civitas, oppidum, oppidulum, pagus, vicus, villa, castellum*... לֹא הָיְתָה קִרְיָה אֲשֶׁר שָׂגְבָה מִמֶּנּוּ, Deut. 2. v. 36. Vulg. *non fuit vicus & civitas, quæ nostras effugeret manus*... Alii, *non fuit urbs, quæ fuerit nobis superior... tuta à nobis*... Cocc. Cum præf. הַקִּרְיָה *civitas*... מִקִּרְיָה *ex civitate*... Constr. קִרְיַת־תֹּהוּ, Isai. 24. v. 10. *civitas desolationis*, i. e. desolanda... Cum præf. בְּקִרְיַת *in civitate*... מִקִּרְיַת *ex civitate* ... R. קָרָה *occurrit, concurrit*..., unde קִרְיָה *civitas*... à concursu populi sic dicta...

קְרִיּוֹת Mass. *Qriiòth*, Vulg. *Carioth*, nomen proprium urbis in Tribu Juda, Jos. 15. v. 24... & civitatis Moabitarum, Jerem. 48. v. 41. Etym. *castella, vici*... à singul. קִרְיָה *castellum, vicus*...

קִרְיַת Mass. *Qirjáth*, Vulg. *Cariath*, nomen propr. urbis Tribûs Benjamin, Jos. 18. v. 28. *fuisse urbem sub metropoli Gaba scribit Eusebius, quia proximè præcedit vox Gaba. De voce Kirjath hæc habet Hieronymus ad* Jes. 29. πολίχνιον, hoc est oppidulum sive viculum in Hebræo legunt Cariath, quod propriè villam significat & lingua Syra dicitur Cartha, unde & villa sylvarum Cariathjarim. *Et mox:* Pro civitate Cariath scribitur id est villa, quam nos, ut translationem Aquilæ exprimamus ad verbum, civitatulam possumus dicere. Had. Reland. Palæst. p. 724. Etym. *civitatula*... à voce absoluta, קִרְיָה idem.

קִרְיַת אַרְבַּע Mass. *Qiriáth arbáy*, Vulg. *Cariath arbe*, nomen propr. urbis in Tribu Juda, *sic dicta ab Arbea conditore, non autem à quatuor Patriarcharum Adam, Abraham, Isaac & Jacob, qui ibi sepulti sunt, sepulchris, ut quidam interpretantur.* Jos. 15. v. 13. (ubi אַרְבַּע *Arbe*, dicitur אֲבִי הָעֲנָק, O. μητρόπολις Ἐνάκ... *metropolis Enac*... Vulg. & alii, *pater, princeps... Enac*, i. e. *Enacimorum*...) Hebron dicitur Jos. 15. v. 13. 20. v. 7..., קִרְיַת אַרְבַּע *postea Chebron dicta*, Gen. 23. v. 2. *sita in montanis Juda*, Jos. 20. v. 7. *scribitur &* קרית הארבע, Nehem. 11. v. 25. *nota illud* ה, *quod nominibus propriis hominum (est autem* ארבע *nomen hominis hoc loco, quicquid Judæi videantur id pro quatuor accipere, ut allegoriis suis & quatuor Patriarcharum sepulchris locum faciant) non solet præfigi. Sed dicendum est, non esse demonstrativum aut* ה ידועה, *sed aliud quod formaverit ipsum nomen viri, & aliquando abjectum fuerit mollioris pronuntiationis gratia: sic ut vir* הארבע & ארבע, *dici potuerit.* Had. Reland. Palæst. pp. 724. & 725. Etym. *civitas τῦ Arbe*... à nomine constructo קִרְיַת *civitas*, & nom. propr. viri, אַרְבַּע *Arbe*, Jos. 15. v. 13... Gen. 23. v. 2. ubi Vulg. *Arbee*... cujus τὸ ἔτυμον non videtur ab Hebræo אַרְבַּע *quatuor*, sed ex Arab. ארבע *arbáyon, multus, abundans*, de re quavis... deducendum.

קִרְיַת־בַּעַל Mass. *Qirjath-Báyal*, Vulg. *Cariath-baal*, nomen propr. urbis in Tribu Juda, ejusdem ac *Cariathiarim*, Jos. 15. v. 60... quæ & *Cariathiarim* eadem est ac *Cáriatharim*, uti liquet si conferas. Esd. 2. v. 25. & Nehem. 7. v. 29... Tria ergo unius urbis nomina... Etym. *civitas-Domini*, sive τῦ *Baal*, seu *Bél*, nomen olim DEO VERO tributum, Seld... à קִרְיַת *civitas*, ut supra, & בַּעַל *Dominus*...

קִרְיָתַיִם Mass. *Qirjathaím*, Vulg. *Cariathaim*, nomen propr. urbis *Tribus Ruben*, Num. 32. v. 37. Jos. 13. v. 19. *postea à Moabitis occupata, nam inter urbes Moabiticas recensetur*, Ezech. 25. v. 9. *ubi quidem* כתיב *est* קריתמה, sed legendum esse קריתימה *docet marginale* קרי. *Eusebius tradit suo tempore* Καριάθα *appellatam* 10. *mill. Medaba distantem contra Occidentem propè τὸν Βάειρ.* Had. Reland. Palæst. p. 724... Ibi *olim Emim gigantes habitarunt*, Gen. 14. v. 5. 1. Paral. 6. v. 76. *inter urbes Nephtali Levitis concessas recensetur. Hieronymus in ecloga scribit eam juxta Medabam urbem Arabiæ, & appellari Coraiatha.* Leusd. Etym. *duæ-civitates*..., à sing. קִרְיָה *civitas*, cujus duali, קִרְיָתַיִם *Qirjathaím*, vide Gram. Hebr. t. 1. p. 53.

קִרְיַת יְעָרִים Mass. *Qirjáth iyarím*, Vulg. *Ca-*

riathiarim, nomen propr. urbis (Hevæorum, Leusd.) *in Tribu Juda*, Jud. 18. v. 12. *alias Baala*, 1. Paral. 13. v. 6. *& Kirjath-baal*, Jos. 18. v. 14. *vicina Bethschemes*, 1. Reg. 6. v. 21. *Erat euntibus ab Ælia Diospolin in nono miliario, teste Eusebio.* Καριαθιάειμ *dicitur in libris apocryphis.* Καριαθιαρείμ *Josepho*, Antiq. VI. 2. *ubi vicinam esse Bathsames scribit. Apud eumdem* Antiq. V. 1. *incolæ hujus urbis* Καθιαρεῖται *dicuntur. Transposita sunt literæ, legendum* Καριαθιαρεῖται. *Kirjathjearim erat in limite occidentali Tribus Benjamin. Limes enim ejus borealis à Jordane deducitur non ad mare ipsum, sed* הים לפאת ad oram maritimam, *tendens ad Kirjathjearim. Et inde à fine regionis Kirjathjearim tendit versus ortum & Jordanem, qui limes est australis*... Had. Reland. Palæst. p. 725. Etym. *civitas-carectorum*, à constr. ut supra, קִרְיַת, & nom. plur. יְעָרִים, ex sing. יַעַר Chaldæis, *carectum*...

קִרְיַת־סַנָּה Mass. *Qirjáth-Sannáh*, Vulg. *Cariathsenna*, nom. propr. urbis *Judæ in regione montana alio nomine Debir & Kirjath-sepher*, Jos. 15. (15.) 49... *Ni fallor, jam alii observarunt* Sanna *esse idem quod Arabicum* סנה, (sive סנה *sonneton*,) constitutio, lex: *sic ut* sepher *&* sanna *voces sint affinis significationis.* Had. Reland. Palæst. p. 726. Etym. *civitas-institutionis*, seu benè *instituta, erudita*... à singul. constr. uti supra, קִרְיַת *civitas*, & סַנָּה, sive סנה *sóunneton*, Arab. *institutio*... Vel cum סֵפֶר *sépher*, *civitas-literaturæ*... à ספר Syr. *literatura*...

קִרְיַת־סֵפֶר Mass. *Qirjáth-sépher*, Vulg. *Cariath sepher*, nom. propr. urbis, ejusdem scil. ac præcedentis, Jos. 15. v. 15. Etym. *civitas-literaturæ*... Vide mox supra.

קִרְיַת עָרִים Mass. *Qirjath-varîm*, Vulg. *Cariathiarim*, nomen propr. urbis, Esdr. 2. v. 25. Ejusdem videlicet, *quæ Kirjathjearim, uti liquet si conferas* Nehem. 7. v. 29. Had. Reland. Palæst. p. 725... Pro *Cariatharim*, Lxx. Vulg. Arab... scribunt *Cariathiarim*, unum scil. pro altero ejusdem urbis nomen... Leusd. pro nomine viri accipit... Etym. *civitas-evigilantium*, à sing. constr. uti supra, קִרְיַת *Qirjath*, sive *Cariáth civitas*, & à Benoni plur. m. τῶ Qal Verbi עוּר *evigilavit*... עָרִים *evigilantes*, pro quo Syr. scribit נעורין *Návrîn*, idem, à sing. nimirùm verbali, seu participiali נעור *Nvér*, formæ פקד *pqédh*, cujus plur. פקדין *páqdîn*... R. עור *evigilavit*... unde Peil f. m. emphat. נעירא *evigilans*... Lex. Heptagl... Vide Gram. Ludov. *de Dieu*, p. 197.

קרם QAL. (Gr. κρεμάω, κρεμάω, κρεμάω, κρεμάζω, *appendo, suspendo*, κρέμαμαι *pendeo*... Av. Gal. *grimper*, inusit. *grapir; gravir*...) Lxx. ἀναβαίνω, ἐκτείνω, Vulg. & alii, *ascendo, succresco*... *extendo*, (*extendor*,) *protendo, superextendo*... *superindo, superinduor, superinduco, obduco*...

Praet. 1. p. f. c. cum præf. quare accentus à penultima ad ultimam descendit, vide Gram. Hebr. tom. 2. p. 310. c. 1. וְקָרַמְתִּי עֲלֵיכֶם עוֹר, Ezech. 37. v. 6. *& operiam*, vel *obducam*... *vos pelle*, vel *cute*...

Fut. 3. p. f. m. cum præf. ex forma (-) quasi intransitivè, וַיִּקְרַם עֲלֵיהֶם עוֹר מִלְמָעְלָה, Ezech. 37. v. 8. O. καὶ ἀνέβαινεν ἐπ' αὐτὰ δέρματα ἐπάνω... *& succrescebant super ea pelles desuper*... Vulg. *& extenta est in eis cutis desuper*... Alii, *& superindita*, vel *ducta*... *est super ea cutis*...

קרן QAL. (Gr. κεραυνόω, κεραυνόω *fulmino, splendeo, radios dispergo*... κεραυνός *fulmen*, κερατόω *glorior*... Robertf... κεραία, Lat. *corona, corono*...) Lxx. δοξάζομαι ... *celebror, gloriosa celebratione color, glorificor*... Vulg. *cornutus sum*, Alii, *fulgeo, radios splendoris emitto, promico*...

Praet. 3. p. f. m. וּמֹשֶׁה לֹא־יָדַע כִּי קָרַן עוֹר פָּנָיו, Exod. 34. v. 29. O. Μωυσῆς οὐκ ᾔδει ὅτι δεδόξασται ἡ ὄψις τοῦ χρώματος (Ἀλλ. τοῦ χρωτὸς) τοῦ προσώπου αὐτοῦ... *Moyses non sciebat, quia glorificatus est aspectus coloris* (Alii, Alex. Ald. Complut. *cutis*) *faciei suæ*... Hic versionem Aquilæ Latinè tantùm habemus ex Hieronymo in Amos, cap. 6. circa finem, ubi sic legitur: *unde & in Exodo juxta Hebraïcum & Aquilæ editionem legimus*: Et Moyses nesciebat quia

cornuta erat species vultus ejus ... : *qui verè dicere poterat, in inimicos meos cornu ventila.* D. B. *de Montf.* Hexapl... Vulg. *& ignorabat quòd cornuta esset facies ejus* ... Hinc error natus, quòd Moses in templis cornutus pingitur... Fag. Nihil vetat credere radios surrexisse in cornuum speciem, indeque factum ut Mneues, qui apud Ægyptios cum cornibus colebatur, ipsi Aben-Esr. ad Exod. 2. credatur esse non alius à Mose: sicut & Justinus Martyr, aut quisquis est scriptor Admonitionis ad Græcos, ubi in Diodoro Siculo est Μνέυην, posuit Mosen... Vide Synops. Creticor. Alii, *& Moses non sciebat quòd radiaret cutis faciei suæ* ... Non ergo prudens contorsit aspersitque pulvere aureo capillos, populum decepturus .... quod mendacium modò commentus fuit ὁ βλάσφημος, ὁ ἀσύνετος, D. J. M.

HIPHIL הִקְרִין, unde Ben. s. m. absque (י) τὸ (.) comite, aut indice, מִשּׁוֹר פָּר מַקְרִן מַפְרִיס, Psal. 68. Hebr. 69. v. 32. O. ὑπὲρ μόσχον νέον κέρατα ἐκφέροντα καὶ ὁπλάς. Σ. μᾶλλον ἢ βοῦς ταῦρος διχηλῶν, κερασφόρος. Lxx. Vulg. Lat. *super vitulum novellum cornua producentem & ungulas.* Sym. *magis quàm bos taurus ungulam diffindens, cornutus.* Alii, *magis quàm bos taurus*, seu *vitulus tener cornua emittens*, ungulam *dividens.* S. Hieron... *cornua efferentem* ... Juvenci enim, cùm cornua protrudunt, tenerrimi æstimantur. Gej.

קֶרֶן, c. sæpiùs fem. Lxx. κέρας, σάλπιγξ, σθένος... Vulg. & alii, *cornu*, Ital. *corno*, Hispan. *cuerno*, Germ. *ein horn*, Angl. *an horne*, Gal. *corne, cornet* ... *buccina, tuba* ... *vis, robur, fortitudo, potestas* ... *regnum, gloria, fama, decus* ... *radius, splendor* ... *angulus*, Angl. *à corner*, שָׁם אַצְמִיחַ קֶרֶן לְדָוִד, Psal. 131. Heb. 132. v. 17. *ibi* (in Hierosolyma scil. sive Sione, Muis...) *faciam nasci cornu Davidi*, τὸ σωτήριον, Cocc.... Vel *efflorescere faciam cornu Davidis*, τὸν σωτῆρα, Christum, qui est *cornu salutis*, Luc. 1. v. 69. Muis... cujus nomen est *germen*, Zach. 6. v. 12. qui est *germen Domini*, Isa. 4. v. 2. & *germen justum*, sive *justitiæ*, Jerem. 23. v. 5. & 33. v. 15... Muis... q. d. Etiamsi exaruerit, denuo tamen *efflorescere faciam* ... Gei. ex R. D. Kimhhi... In pausa, unde (..) penultimæ in (..) mutatum, אַל־תָּרִימוּ קָרֶן, Psal. 74. Hebr. 75. v. 5. *ne efferatis cornu*, ne confidatis, aut gloriemini, Cocc... Cum præf. וְקֶרֶן *& cornu* ... בְּקֶרֶן *cornu* ... הַקֶּרֶן וְהַקֶּרֶן *& cornu* ... בְּקֶרֶן בֶּן־שָׁמֶן, Isai. 5. v. 1. O. ἐν κέρατι, ἐν τόπῳ πίονι. A. Θ. ἐν κέρατι υἱῷ ἐλαίου. Σ. ἐν κέρατι (ἐν μέσῳ ἐλαιῶν.) Lxx. *in cornu, in loco pingui.* Aq. Theod. Vulg. & alii, *in cornu filio olei.* Sym. *in cornu*, (*in medio olivarum.*) Arab. פי ווית פי מכאן חציב *in angulo, in loco culto, uberi* ... Alii, *in cornu*, sive *loco edito, filio pinguedinis*, i. e. uberrimo... Cum aff. קַרְנִי *cornu ejus*, m. מַלֵּא קַרְנְךָ שֶׁמֶן, 1. Reg. 16. v. 1. *imple cornu tuum*, m. (Arab. ואאך *πονηρία του tuum*) oleo unctionis scil... קַרְנֵךְ *cornu tuum*, Sion, f. Mich. 4. v. 13. קַרְנִי *cornu meum*, c. קַרְנְכֶם *cornu vestrum*, m. קַרְנֵנוּ *cornu nostrum*, c. Dual. וְנֹגַהּ כָּאוֹר תִּהְיֶה קַרְנַיִם מִיָּדוֹ לוֹ, Habac. 3. v. 4. O. καὶ φέγγος αὐτοῦ ὡς φῶς ἔσται, κέρατα ἐν χερσὶν αὐτοῦ. Αλλ. διάγλασμα φωτὸς ἔσται αὐτῷ, κέρατα ἐκ χειρὸς αὐτοῦ ὑπάρχει αὐτοῖς. Hanc postremam lectionem τοῖς O. tribuit Coislin, in margine positam. Lxx. *& splendor ejus ut lux erit, cornua in manibus ejus.* Alius, *splendor lucis erit ei cornua de* (è) *manu ejus sunt ipsi.* (Hexapl. D. *de Montf.*) Vulg. *splendor ejus ut lux erit: cornua in manibus ejus.* Alii, *& splendor ejus ut lux* (*ut sol*) *erit*, vel *erat: cui sunt cornua à manu ejus.* Potentia ad debellandum hostes. Cocc. Alii, *cui sunt* quoque *radii è manu*, sive *manibus ejus* splendentes... *Cui sunt* ... vel Deo in monte Sinai, vel Christo in monte Tabor... Confer Matth. 17. v. 1... In pausa, quare τὸ (..) penultimæ in (..) mutatum, קַרְנָיִם *cornua* ... Cum mutatione punctorum, quæ fit ob motionem singularis numeri in pluralem, vide Gram. Hebr. tom. 1. pp. 56. & 62. In pausa, קְרָנוֹת *cornua* .... Cum præf. וְהַקְּרָנוֹת *& cornua* ... Constr. קַרְנֵי *cornua* ... Cum præf.

· וְקַרְנַי *& cornua*... וּמִקַּרְנֵי *& de cornibus*... Cum affix. ex primâ formâ duali, קַרְנָיו, & ex secundâ, vide mox supra, קַרְנָיו *cornua ejus*, m. Cum præf. & affix. ex primâ forma duali, בְּקַרְנָיו *cornibus ejus, suis*, m. וּבְקַרְנֵיכֶם *& cornibus vestris*, ô Judæi, *cornupetiftis*, m. Ezech. 34. v. 21. Plur. ex terminatione femin. קְרָנוֹת *cornua*... Cum præfix. הַקְּרָנוֹת *cornua*... Constr. קַרְנוֹת שֵׁן, Ezech. 27. v. 15. O. *ὀδόντας ἐλεφαντίνους*... sic *Hier. pler.* verò ll. (libri) hab. *κέρατα, καὶ ὀδόντας ἐλεφαντίνους*... & ita leg. *Theodor.* ac sic explicat, *τὰ κέρατα ὁ Σ. ἐβένους ἡρμήνευσεν, ἀφ' ὧν τὰ ἐβένινα κατασκευάζεται γίνεται*. Lambert. Bos. Lxx. S. Hieron. *dentes elephantinos*, sive *eburneos*... Alii, *cornua & dentes elephantinos*... Theod. *cornua Symmachus interpretatus est ebena* (ligna) *ex quibus ebenia dicta*, ebenina opera, *fiunt*. Alii, *cornua eburnea*, vel *eboris*, i. e. dentes eburneos similes cornibus. Vatabl. Sic appellat duos illos dentes elephantis, qui utrinque ex ore ejus eminent, à curvitate instar cornuum. Pisc. קַרְנֹת הַמִּזְבֵּחַ, Exod. 29. v. 12. *cornua altaris*... Cum præf. בְּקַרְנוֹת *cornua*.. וּלְקַרְנוֹת *& cornibus*... Cum affix. קַרְנֹתָיו *cornua ejus*, m. R. קָרַן *instar cornuum radiavit*...

קֶרֶן f. Chald. Lxx. *κέρας, σάλπιγξ*... *cornu, tuba, buccina*... Cum emphasi, קַרְנָא, Dan. 3. v. 5. *cornu*, instrumentum musicum. Cum præf. וְקַרְנָא *& cornu*... Cum præfix. & maqqaph, בְּקַרְנָא־ *in cornu*... Duale sensu plurali, cum præfix. וְקַרְנַיִן עֲשַׂר לַהּ, Dan. 7. v. 7. *& cornua decem habebat*. Emphat. Vide Gram. Hebr. tom. 2. p. 573. c. 2. קַרְנַיָּא *cornua*... Cum præfix. וְקַרְנַיָּא *& cornua*... בְּקַרְנַיָּא *ad cornua*... R. קָרַן *instar cornuum radiavit*...

קַרְנַיִם Mass. *Qarnàïm*, Vulg. *Carnaim*, nom. propr. 1°. urbis in Basan, fortè *Astaroth*, quæ *videtur* עשתרות קרנים *dici* Gen. 14. v. 5. quod *nomen nonnisi hoc loco legitur.* עשתרות קרנים *in versione Samaritana Pentateuchi*, Gen. 14. v. 5. Had. Reland. Palæst. p. 598. ... *Astaroth*, sic dicta erat, scil. *Carnaim*, vel 1°. à bicipiti monte, Menoch. vel 2°. à situ ejus, arietis cornibus simili, versio Belg. vel 3°. ab idolo Dianæ, seu Lunæ, (quæ bicornis pingi solebat) quod ibi colebatur... (ibi non Diana, aut Luna, sed Venus, vel stella Veneris colebatur ...) vide supra עשתרות, col. 1779. vel 4°. à gregibus *ovium* (עשתרות *oves* significat) eximiè cornutis, quæ ibi erant, Malv... 2°. urbis trans Jordanem sitæ, quæ 1. Macch. 5. v. 26. *dicitur esse urbs Gileatidis*. Had. Reland. Palæst. p. 696. cui tamen ibidem eadem est ac *Asteroth Carnaim*. Etym. *cornua duo*, vel *bicornis, biceps*... à קַרְנַיִם, duali τῦ קֶרֶן *cornu*...

קָרַם QAL. (Gr. *χερσόομαι*... *devastor*...) Lxx. *συντρίβομαι*... Vulg. & alii, *conteror* (Gal. *je suis escrasé, escaché*...) Alii, *incurvor, ipse me inclino*... arctius est quàm כָּרַע, quod crurum incurvationem propriè significat, Robertf... *curvus, reflexus sum*, Buxt. Lex... *corruo repandus, concido devastatus, desolatus*, Robertf...

PRAET. 3. p. plur. c. קָרְסוּ כָרְעוּ יַחְדָּו, Isai. 46. v. 2. O. *καὶ πεινῶντι, καὶ ἐκλελυμένῳ ἅμα* ... *& esurienti, nec prævalenti simul*... Vulg. *contabuerunt, & contrita sunt simul* ... Alii, *corruere, collapsi* (Babylonii) *succubuére pariter*... Targ. אִתְקַצַּצוּ *succisa sunt* ...idola.

BEN. s. m. כָּרַע בֵּל קֹרֵס נְבוֹ, Isai. 46. v. 1. *corruit Bel, concidente Nebo*, i. e. deo vaticino...

קֵרֹס Mass. *Qerôs*, Vulg. *Ceros*, nom. propr. viri, Esdr. 2. v. 44. Etym. *solennitas, tempus, statum*... Gr. *καιρός*, à Chald. קִרְסָא, idem.

קְרָסִים plur. m. Lxx. *κρίκοι, ψαλίδες*, Sym. *περόναι*... Vulg. & alii, *circuli, annuli*... *ansulæ*... *fibulæ*... *uncini, hami*... Cum præf. וְהֵבֵאתָ אֶת־הַקְּרָסִים בַּלֻּלָאֹת, Exod. 26. v. 11. *& inferes fibulas laqueolis*, Cocc. v. 6. *& junges cortinas, unam ad alteram* בַּקְּרָסִים *fibulis*. Cocc. Constr. קַרְסֵי *ansulæ*... Cum affix. קְרָסָיו *ansulæ*... *ejus*, m. R. קָרַס *reflexus fuit*... unde sing. masc. קֶרֶס *ansa, ansula*... à forma reflexa sic dicta... Hinc metaphoricè Græcis, *καιρὸς occasio*... uti & *ansa*, Latinis.

קַרְסֹל m. unde plur. mutato וֹ hhólem in

in (ׇ) loco τῦ (ׇ hhatoúph) sequente dagh. cum affix. in pausa, quare (ַ) in (ָ) mutatum, קַרְסֻלָּי, O. τὰ σκέλη μου *crura* (*genua*) *mea*. Vulg. & alii, *tali mei* ... malleoli pedum meorum ... Targ. רְכוּבָתִי *poples meus* ... Psal. 17. Hebr. 18. (qui 2. Reg. 22. continetur ... Hîc paucis tantùm additis, vel detractis, vel immutatis ...) v. 37. O. τὰ ἴχνη μου. Vulg. Lat. & alii, *vestigia mea*. Alii, ut supra ... R. קַרְסֹל, idem quod קָרַס *curvatus, curvus* ... *fuit*; unde קַרְסֹל *poples* ... sic dictus, quòd curvetur; uti & Lat. *poples*, quòd pòst (genu) plicetur ...

קרע QAL. (Gr. κεραΐζω *scindo*, & per metath. ῥακίζω *discindo*, ῥακῶμαι *lacero* ... Av. ῥήγνυμι *frango, rumpo* ... cum strepitu scil. Est enim ὀνοματοποιΐα. Hinc Gal. *cracquer, criquer* ... Hispan. *crugir, cruxir* ... Gr. κρέκω *pulso, sonum edo* ...) Lxx. Aq. Sym. ῥήσσω, ῥήγνυμι ... Lxx. Sym. ἀπορρήσσω, ἀπορρήγνυμι ... Lxx. διαρρήγνυμι ... σχίζω ... διασχίζω ... περισχίζω ... ἀποτέμνω ... ἀνοίγω ... Vulg. & alii, *frango, rumpo, vehementer ferio* ... *abrumpo, abrumpendo divello* ... *dirumpo, perrumpo, diffringo* ... *findo, scindo* ... *diffindo, discindo, disseco* ... *in orbem findo, circumscindo* ... *abscindo* ... *aperio, resero* ... Lxx. item, διαστέλλω *discerno*, ἐγχρίω *inungo*, λαμβάνω *accipio* ...

PRAET. 3. p. s. m. קָרַע יְהוָה אֶת־מַמְלְכוּת יִשְׂרָאֵל מֵעָלֶיךָ הַיּוֹם, 1. Reg. 15. v. 28. *scidit Dominus regnum Israël à te* (*desuper te*) *hodie* ... Antanaclasis ex collatione cum versu praecedente. Pisc. Occasione praesentis facti, veluti signi divinitùs oblati ... Malv. ex Jun. כִּי־קָרַע יִשְׂרָאֵל מֵעַל בֵּית דָּוִד, 4. Reg. 17. v. 21. *postquàm laceraverat Jeroboam* ... vel *sciderat Dominus* ... *Israël* (Vulg. *scissus est* ...) *à domo David* ... Cum praef. accentu ab ultima ad penultimam ob concursum retracto, vide Gram. Heb. tom. 2. p. 308 ... וְקָרַע לוֹ חַלּוֹנָי, Jerem. 22. v. 14. O. διεσταλμένα θυρίσι ... *distincta*, sive *aperta* (coenacula) *fenestris* ... Vulg. & alii, *qui aperit sibi fenestras* ... Alii, *& exscindit*, vel *excîdit*, vel *perforat, lacerat* ... *sibi fenestras* ... Alii, *fenestras meas* ... Referunt hoc ad fenestras Templi: quasi Joakim inde aliquid amoverit, & ad structuram domûs suae transtulerit. Et sanè vox חַלּוֹנָי sonat, *fenestras meas* ... sed subscribo sententiae illorum, qui putant positum pro חַלּוֹנִים ... Pisc. nempe ex tertiâ formâ Hebr. vide Gram. Hebr. t. 1. p. 54. c. 2. & Lud. *de Dieu*, p. 94. Est etiam τὸ חַלּוֹנָי pro חַלּוֹנַי, ob pausam ... 3. p. s. f. in pausa, quare τὸ (ָ), motio primariae vocis revocata in (ַ) sub ר mutata, קָרְעָה קָרְעָה *laceravit* ... 2. p. s. m. קָרַעְתָּ *lacerâsti* ... 1. p. s. c. קָרַעְתִּי *laceravi* ... Cum praef. unde accentus à penultima ad ultimam descendit, vide Gram. Hebr. tom. 2. p. 310. וְקָרַעְתִּי *& lacerabo* ... 3. p. plur. c. קָרְעוּ *lacerârunt* ...

BEN. s. m. קֹרֵעַ *lacerans* ...

PAOUL s. m. קְרוּעַ כֻּתָּנְתּוֹ, 2. Reg. 15. v. 32. *laceratus tunicam suam* ... Cocc. Plur. τοῦ (ו) in (ֻ) ad euphoniam mutato, קְרֻעִים *laceratas* vestes ... Constr. קְרֻעֵי *lacerata* ... correpto ad euphoniam τοῦ (ו) in (ֻ), קְרֻעֵי בְגָדִים, 2. Reg. 13. v. 31. cum pannis *vestium scissarum*, sive *dissutarum* ... Cum praef. וּקְרֻעֵי *& lacerata* ...

INFIN. ex forma absoluta, קָרוֹעַ *lacerando* ... Cum praef. לִקְרֹעַ *lacerandi, ad lacerandum* ... Cum praef. & affix. τοῦ (ו) mutato in (ׇ hhatoúph), quod cum (ְ) praeced. sedem commutat, vide Gram. Hebr. t. 1. p. 351. c. 1. וּבְקָרְעִי, Esdr. 9. v. 5. *& inter scindendum me*, sive *dum scinderem* ...

IMPER. 2. p. plur. m. קִרְעוּ *lacerate* ... Cum praef. וְקִרְעוּ לְבַבְכֶם, Joël. 2. v. 13. *lacerate corda vestra, & ne vestes vestras*. Priùs corda, quàm vestes: si non corda, nec vestes ... Cocc.

FUT. 3. p. s. m. cum praef. ex forma (ַ), וַיִּקְרַע *& scidit* ... Cum aff. ex forma (ַ), quod ob affixa in (ָ) mutatur, vide Gram. Hebr. tom. 1. p. 360. c. 1. יִקְרָעֵהוּ *laceravit illud* ... f. Cum praef. affix. & (ַ), ut mox supra, וַיִּקְרָעֶהָ *& laceravit eam* ... וַיִּקְרָעֵם *& laceravit ea*, m. 3. p. s. f. cum praef. וַתִּקְרַע *& laceravit* ... 2. p. s. m. cum praef. וַתִּקְרַע *& lacerâsti* ... 2. p. s. f. כִּי־תִקְרְעִי בַפּוּךְ עֵינַיִךְ, Jerem. 4. v. 30. O. ἐὰν ἐγχρίσῃ στί-

τοὺς ὀφθαλμοὺς σου... *si unxeris stibio oculos tuos* ... Vulg. *& pinxeris stibio oculos tuos* ... Alii, *quamvis stibio tuos laceres oculos*, i. e. supercilia ... Alii, *aperias, dilates licet stibio oculos tuos* ... Stibium dilatat oculos: ideò πλατυόφθαλμον dicitur. Vide ad 4. Reg. 9. v. 30. Synopſ.... 1. p. ſ. c. אֶקְרַע, & in pauſa, quare τὸ (-) in (-) mutatum, אֶקְרָע *lacerabo* ... Cum præf. וְאֶקְרַע *& lacerabo* ... וָאֶקְרַע *& laceravi* ... Cum affix. τὸ (-), ut ſupra in 3. p. ſ. m. cum affix. in (-) mutato, אֶקְרָעֶנָּה *lacerabo illud* ... f. 3. p. pl. m. cum præf. וַיִּקְרְעוּ *& lacerârunt* ...

NIPHAL נִקְרַע, Lxx. ῥήγνυμαι ... Vulg. & alii, *frangor, rumpor, dividor, divellor, abstrahor* ... *ſcindor, laceror* ...

Praet. 3. p. ſ. m. in pauſa, unde τὸ (-) in (-) mutatum, הִנֵּה הַמִּזְבֵּחַ נִקְרָע, 3. Reg. 13. v. 3. *ecce altare ſcindetur* ...

Fut. 3. p. ſ. m. לֹא יִקָּרֵעַ, Exod. 39. v. 23. O. ἀδιάλυτον *interruptu difficile* .... apud Vulg. vacat, Alii, *ne rumperetur* ... Cum præt. & forma (-), וַיִּקָּרַע, Vulg. *& ſciſſa eſt* ... pallii ſummitas, 1. Reg. 15. v. 27.

קְרָעִים plur. m. Lxx. ῥήγματα ... Vulg. & alii, *fragmenta, ſciſſuræ* ... *partes* ... Cum præf. וּקְרָעִים תַּלְבִּישׁ נוּמָה, Proverb. 23. v. 21. O. καὶ ἐνδύσεται διερρηγμένα καὶ ῥακώδη πᾶς ὑπνώδης *& induetur diſruptis & laceris omnis ſomnolentus*. Vulg. & alii, *& veſtietur pannis dormitatio*. Alii, *& ſciſſiones induere faciet dormitatio*. Vatabl.. R. קָרַע *ſcidit* ...

קָרַץ QAL. (Gr. κείρω, κορσόω, ξυρίζω ... *tondeo, rado, ſcindo, abſcindo* ... *ſuccido, deputo* ... Gal. *je gratte, j'égratigne* ... per metath. Hiſp. *raſco* ... unde proverbium:

El comer y el raſcar, todo es commençar.

Lat. *ſcarifico* ...) Lxx. ἐπιδείκνυμι, Aq. Sym. Theod. κνίζω, Lxx. διανεύω, ἐννεύω ... Vulg. & alii, *mordeo* ... *ſeco, rado, derado, vellico, ſcalpo* ... *annuo, nutum do, nutu ſignifico, indico, ſignis peto* ...

Ben. ſ. m. קֹרֵץ בְּעֵינָו, Proverb. 6. v. 13. O. ἐννεύει ὀφθαλμῷ ... *innuit oculo* ... Vulg. & alii, *annuit, nictat, oculis* ... præ impatientia aliquid continendi apud ſe agit ſignis... Carrw. Nictatio oculorum ſpontanea ſignum eſt amoris, veſaniæ, fraudis, adulationis, machinationis malæ. Vide Plin. 11. 37.... Corn. à Lapid. ... עֹצֶה עֵינָיו ... קֹרֵץ שְׂפָתָיו, Proverb. 16. v. 30. O. στηρίζων δὲ ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ ... ὁρίζει δὲ τοῖς χείλεσιν αὐτοῦ ... Ἀλλ. ἐπιδείκνυσι δὲ τοῖς χείλεσι αὐτοῦ ὁρίζει ... Α. Σ. Θ. κνίζων ... Lxx. *qui autem obfirmat oculos ſuos* ... *& ſtatuit labiis ſuis* ... Alius, *mordens autem labia ſua, definit, determinat* ... Aq. Sym. Theod. ... *vellicans*, Vulg. (*qui attonitis oculis cogitat* ...) *mordens labia ſua* ... Alii, *connivens oculis ſuis* ... *mordens labia* ... Id fit ex ira & vindictæ cupiditate. Carrw ...

Fut. 3. p. plur. m. יִקְרְצוּ *nictant oculo, motitant oculum* ...

PUAL cum hhólem loco τοῦ (-) in compenſationem τοῦ dagh. ex ר excidentis, קֹרַץ, unde 1. p. ſ. c. præteriti, מֵחֹמֶר קֹרַצְתִּי גַם־אָנִי, Job 33. v. 6. O. ἐκ πηλοῦ διήρτισαι σὺ ὡς καὶ ἐγώ ... Lxx. in 2. p. legebant, קֹרַצְתָּ *de luto formatus es tu, ſicut & ego* ... Vulg. & alii, *& de eodem luto ego quoque formatus ſum* ... Alii, *ſum & ego e luto exciſus*, vel *deciſus* ... Cocc. *emotus* ...

קְרַץ m. Chald. unde plur. cum affix. אֲכַלוּ קַרְצוֹהִי, Dan. 6. v. 24. vel 25. O. τοὺς διαβαλόντας ... Lxx. Vulg. *qui accuſaverant* .... Alii, *qui ederant*, ſive *edendo ediderant*, ſeu *divulgârant accuſationes ejus*, vel *contra eum*, Danielem ... Eſt Chaldæis אֲכַל, 1°. *edere, comedere* ... 2°. *promulgare, divulgare, proferre in publicum* ... Hoc ſenſu adjunctum habet nomen קַרְצָא, vel קִרְצָא *detractio, calumnia, crimen* ... pro *accuſare, criminari, calumniari* ... Duplex traditur hujus locutionis ratio: *prima*, ut ſit ab *edendi* ſignificato, quia calumniatores ſolebant cibi quid capere apud eos, apud quos traducebant alios: *ſecunda*, ut אֲכַל, idem ſit quod אַכְלִי (Aphel ex כְּלָא, vel כְּלָה) *divulgare, proclamare, proferre in publicum*. Sic apud Latinos *edere* eſt cibum ſumere, & *edere*, proferre in publicum, divulgare, quomodo præteritum, *edidi*, (imò differt ſupinum, *editum*, & tota ferè Conjug.) à primo ſigni-

Digitized by Google

ficato... Buxt. Lex. Chald. חֲבַלוּ קַרְצֵיהוֹן, Dan. 3. v. 8. O. καὶ διέβαλον... Lxx. Vulg. & alii, *& accusaverunt*... Alii, *& promulgârunt accusationes eorum.* Rad. קְרַץ Chald. *occidit, detraxit, accusavit*... unde קַרְצָא *accusatio, delatio*... in alterius scil. excidium instituta. Buxt. Lex...

קֶרֶץ m. unde עֶגְלָה יְפֵה־פִיָּה מִצְרָיִם קֶרֶץ מִצָּפוֹן בָּא בָא, Jerem. 46. v. 20. O. δάμαλις κεκαλλωπισμένη Αἴγυπτος, ἀπόσπασμα ἀπὸ Βορρᾶ ἦλθεν ἐπ' αὐτήν.... *Vitula pulchro ore* (Lud. de Dieu) *prædita Ægyptus: excidium ab Aquilone venit super eam*... Vulg. *vitula elegans atque formosa Ægyptus: stimulator ab Aquilone veniet ei*... Alii, *bucula pulcherrima* (geminantur radicales ad αὔξησιν, sive ad superlativum gradum exprimendum, vide Gram. Heb. tom. 1. p. 469. c. 2.) *Ægyptus*: sed *dissectio* (nempe vitulæ illius, h. e. excidium Ægypti) *ventura, ventura*, inquam... i. e. celerrimè, certissiméve, ejusdem enim vocis repetitione gradus superlativus Hebræis effertur, vide Gram. Hebr. ibid. c. 1... Alludit ad cultum Apidos & Mnevis... Grot... R. קָרַץ *excidit*...

קַרְצָא m. Chald. emphat. à simplici קְרַץ, quod vide supra, col. præced.

קַרְקַע m. Lxx. Sym. ἔδαφος... Vulg. & alii, *solum, fundum, pavimentum*... מִקַּרְקַע הַבַּיִת, 3. Reg. 6. v. 15. *à solo domûs*... וַיְצַף אֶת־קַרְקַע הַבַּיִת... O. καὶ ἐκόλαψε τὸ ἔσω τοῦ οἴκου... Lxx. & alii, *& circumtexit internum domûs*... Vulg. & alii, *& texit pavimentum domûs*... Non adyti, sed prioris partis. Synecdoche, ut apparet ex v. 17. vide 2. Paral. 3. 5. Pisc. ex Jun. Cum præf. הַקַּרְקַע, & in pausa, unde τὸ (-) ult. in (..) mutatum, הַקַּרְקָע *solum*... בְּקַרְקַע הַיָּם, Amos. 9. v. 3. O. εἰς τὰ βάθη τῆς θαλάσσης... *in profunda maris*... Vulg. *in profundo*, Alii, *in fundo, maris*... מֵהַקַּרְקַע *à solo*... מֵהַקַּרְקַע עַד־הַקַּרְקַע, 3. Reg. 7. v. 7. O. ἀπὸ ἐδάφους ἕως ὑπερῴου. *ab ima ad summam usque partem.* Vulg. *à pavimento usque ad summitatem.* Commodè certè. Nam τὸ קַרְקַע significat non solùm *fundum*... sed & *profundum*, & *summum*... uti Gr. βάθος... Arab. קרקוע *qarqoûson, latum & molle* solum, Gi... *locus prominens*, sive *abditus*... R. קָרַק Arabibus, *in loco plano & æquali incessit*... *supposuit, imposuit*... unde cum ע parag. & ה fem. קרקעה *vacuitas*... Hisp. *carcavear, creuser, caver*...

קַרְקַע, seu cum ה locali, קַרְקָעָה, Mass. *Qarquâa*, sive *Qarquâyah*, Vulg. *Carcaa*, nomen propr. loci *in finibus australibus Judæ*, Jos. 15. v. 3. *vicum fuisse in solitudine*, vel *ad solitudinem docet Eusebius ad vocem* Καρκαά. *Et ad vocem* Καρκά, *castellum esse* Καρκαρίαν *unius diei itinere distans à Petra. Non puto hanc Carcariam esse eandem ac eam de qua* Jud. 8. v. 10. Had. Reland. Palæst. p. 694. Etym. *fundum*, sive *fundus*... à קַרְקַע Chaldæis, seu Rabbinis, *fundum*... *fundus, ager, terra, bonum immobile*, Buxt. Lex.

קַרְקַר PIEL, à קִיר, quod vide supra, col. 2192.

קָרַר QAL. Chaldæis ac Rabbinis, *friguit, frigidus fuit*...

קֶרֶשׁ m. Lxx. στῦλος, κεφαλίς... Aq. Sym. Theod. σανίς... Lxx. *columna, capitellum*... Aq. Sym. Theod. & alii, *asser, tabula*... עֶשְׂרִים קֶרֶשׁ, Exod. 26. v. 18. (ubi substantivum, ut fit, singulare plurali nomini numerali adjunctum, vide Gram. Hebr. tom. 2. p. 384. c. 2.) *viginti asseres*... In pausa, quare τὸ (..) penult. in (..) mutatum, קָרֶשׁ *asser, tabula*... Cum præf. הַקֶּרֶשׁ, & in pausa, הַקָּרֶשׁ *asser*... לַקֶּרֶשׁ *asseri*... Cum aff. קַרְשֵׁךְ עָשׂוּ־שֵׁן בַּת־אֲשֻׁרִים, Ezech. 27. v. 6. O. τὰ ἱερά σου ἐποίησαν ἐξ ἐλέφαντος, οἴκους ἀλσώδεις... οἱ λοιποὶ, τὰ κέρατά σου... Α. σανίσι κατεσκευασμένας... Lxx. *templa tua fecerunt ex ebore, domos sylvestres*... Legebant בית־אשרים *domum lucorum*, sive *sylvarum*, Glas. Reliqui, *cornu tuum*... Aq. *tabulis contectas*... Vulg. *& transtra tua fecerunt tibi ex ebore indico, & prætoriola*... Alii, cum Chaldæo legentes בִּתְאַשֻּׁרִים pro בַּת־אֲשֻׁרִים, sic reddunt: *tabulatum* (vel *asserem*, Ariæ Montani versio... *tabulas*... *castrum tuum*, sive *castellum navis*, Hebræi in Vatabl.) *tuum fecerunt tibi ex ebore (in) buxo incluso*...

Digitized by Google

Bochart. Glaſ.... Plur. קְרָשִׁים, & cum præf. הַקְּרָשִׁים *aſſeres*... Conſtr. קַרְשֵׁי *aſſeres*... לְקַרְשֵׁי *pro aſſeribus*... Cum affix. קְרָשָׁיו *aſſeres*... *ejus*, m. R. קָרַשׁ Arabibus, *amputavit*, ad aliud illud *appoſuit*... unde Hebr. קֶרֶשׁ *aſſer*, *tabula*... quæ alia alii inter contabulandum apponitur...

קֶרֶת f. Lxx. πόλις... Vulg. & alii, *urbs*, *civitas*... Lxx. item, πλατεῖα *platea*... κρατὴρ *crater*, δυνάστης *dynaſta*, Verbaliter, ὄλλυμι *perdo*... In pauſa, quare τὸ (·) penult. in (·) mutatum, לְיַד־שְׁעָרִים לְפִי־קָרֶת, Proverb. 8. v. 3. *ad latus* (aut *in viciniâ*, ut Exod. 2. v. 5. Deut. 23. v. 12. &c. Gei.) *portarum* (vel *in platea*, *quæ adjacet portis*, Vatabl.) *ad os*, *vel ingreſſum*, vel *in oſtio*... *civitatis*... תִקְרָא עַל־גַּפֵּי מְרֹמֵי קָרֶת, Proverb. 9. v. 3. *invitat* Sapientia *per Collegia* (Hebr. *corpora*, Jun.) *& loca excelſa urbis*... Alii, *invitat ſuper pinnis* (Hebr. *alis*,) nempe, *locis excelſis urbis*... Concurrunt hîc duæ voces regentes, quarum prior tertiam regit per ἀσύζευγμα. Piſc. R. קָרָה *accurrit*... in Piël, קֵרָה *contignavit*, *contabulavit*... unde קֶרֶת *civitas*, ſic dicta à mutuo hominum occurſu, vel plurium ædificiorum contignatione, Buxt. Lex.

קַרְתָּה Maſſ. *Qartáh*, Vulg. *Carta*, nomen propr. urbis *Tribus Zabulon*, Joſ. 21. v. 34. *non videtur hæc eſſe* Certa *memorata in itinerario veteri Hieroſolymitano*. Had. Reland. Palæſt. p. 696... Erat Levitarum... Etym. *civitas*, à קֶרֶת idem, cum ה ſcil. pro א Chaldæis, Syriſque emphatico, vide Gram. Hebr. tom. 2. p. 572. c. 2.... Hinc fortè Syr. *Carthago*, q. d. קַרְתָּה חֲדַתָּה *Carthâh bhadoûn*, i. e. *civitas hilaritatis*, vel *hilaris*... Græcis per ſyncop. Καρχηδὼν... ſed vide Bochart. Geogr. part. ſec. p. 512.

קַרְתָּן Maſſ. *Qarthân*, Vulg. *Carthan*, nomen propr. civitatis *refugii*, *atque ſacerdotum in Tribu Nephtali*, Joſ. 21. v. 32. Etym. *urbs*, à קֶרֶת idem... Hinc קַרְתָּן Chald. *civitas*, unde קַרְתָּנִי *Qartanus* & *civis* τῆς *Qartan*, & *urbanus*, *oppidanus*...

קַשׁ m. Lxx. Aq. Sym. Theod. καλάμη, Lxx. χόρτος, φρύγανον... Vulg. & alii, *ſtipula*,

culmus... *palea*, *fœnum*... *cibus quivis*... *cremium*, *virgultum aridum*, ſeu *omne ſarmentoſum lignum aridum*, *& crematu facile*... וְאֶת־קַשׁ יָבֵשׁ תִּרְדֹּף..., Job. 13. v. 25. *ſtipulam ſiccam perſequeris*... Depingit vilitatem humanam, quam comparat *folio* & *palea*. Vatabl... כֶּאֱכֹל קַשׁ לְשׁוֹן אֵשׁ, Iſai. 5. v. 24. *ficut abſumit ſtipulam lingua* (μεταληπτικῶς, pro *flamma*) *ignis*... In pauſa, quare τὸ (-) in (·) mutatum, קָשׁ *ſtipula*... Sic in Concord. Buxtorf. ſed in textu τὸ (-) immutabile permanet, vide mox infra. Cum præf. כְּקַשׁ *ficut ſtipula*... Cum motione τῆ ה excluſi, כַּקַּשׁ *ficut ſtipulam*... Exod. 15. v. 7. ubi cum (-) licet in pauſa, quod probat τὸ קַשׁ, ex τῷ קָשַׁשׁ *ortum*, vide Gram. Hebr. tom. 1. p. 65. c. 2. לְקַשׁ, & cum (·) in Concord. Buxtorf. non autem in textu, Bibliorum ſcil. Polygl. לְקַשׁ, Abd. 1. v. 18. *in ſtipulam*... Rad. קֹשֵׁשׁ *ſtipulas collegit*...

קִשֻּׁאִים plur. m. unde cum præfix. הַקִּשֻּׁאִים, Num. 11. v. 5. O. τοὺς σικύας, Alex. σικύας... Vulg. *cucumeres*... Alii, (*memores ſumus*) *cucumerum*... *cucumeres*, pec. longi & arcuati, Lex. Heptagl... Fortè à קָשָׁה *durum eſſe*, quòd duræ concoctionis eſſent. Druſ. Mutato ſcil. vel ה, vel (י), ut fit, in א, eſt enim ה in fine nominis מִקְשָׁה *cucumerarium*, ex eâdem radice deducti.

קשב QAL. (Gr. σκοπέω, ἐπισκοπέω *attendo*, *intendo*... σκύπτω *incumbo*, *ſuperintendo*... Av.)

Fut. 3. p. plur. f. ex forma (-), תִּקְשַׁבְנָה, Iſai. 32. v. 3. O. ἀκούειν δώσουσιν *ad audiendum dabunt* aures. Vulg. & alii, *diligenter auſcultabunt*, *attendent*...

HIPHIL הִקְשִׁיב, Lxx. Aq. Sym. Theod. προσέχω, Lxx. Aq. ἀκροάομαι, Lxx. ἐνωτίζομαι, ἀκούω, εἰσακούω, ἐπακούω, ὑπακούω... Vulg. & alii, *adverto animum*, *attendo*... *auſculto*, *obtempero*... *auribus percipio*... *audio*, *intelligo*, *ex auditu ſcio*, aut *reſciſco*, *didici auditor*, *diſcipulus*... *exaudio* (eâ ſignificatione, quâ dicitur à Cicerone, *ut idem omnes exaudiant*, *voce clariſſima dicam*... Illo etiam ſenſu, quo dicitur Deus *exaudire preces*...) *ex præceptore au-*

Digitized by Google

dio, disco... respondeo, pareo...

Praet. 3. p. f. m. הִקְשִׁיב *attendit*... Cum præfix. וְהִקְשִׁיב קֶשֶׁב רַב־קָשֶׁב, Isai. 21. v. 7. O. ἀκρόασαι ἀκρόασιν πολλὴν... *ausculta auscultatione multa*... Legebant הַקְשֵׁב, in 2. scil. p. f. m. Imperativi, conjunctione neglecta... Vulg. & alii, *& contemplatus est diligenter, multo intuitu*... Alii, *quùm attendisset attentione, attentione*, inquam, *multâ*, i. e. attentissimè... Duplicatio emphasin intendit, Glas... 2. p. f. m. הִקְשַׁבְתָּ *attendisti*... 1. p. f. c. הִקְשַׁבְתִּי *attendi*... 3. p. plur. c. הִקְשִׁיבוּ *attenderunt*...

Ben. f. m. מַקְשִׁיב *attendens*... Plur. m. מַקְשִׁיבִים *attendentes*...

Infin. cum præf. לְהַקְשִׁיב *attendere*...

Imper. 2. p. f. m. הַקְשֵׁב, & cum ה paragog. הַקְשִׁיבָה *attende*... Cum præf. & ה parag. וְהַקְשִׁיבָה *& attende*... 2. p. f. f. הַקְשִׁיבִי *attende*... 2. p. plur. m. הַקְשִׁיבוּ *attendite*... Cum præf. וְהַקְשִׁיבוּ *& attendite*...

Fut. 3. p. f. m. יַקְשִׁיב *attendet*... Cum præf. וַיַּקְשֵׁב *& attendit*... 2. p. f. m. תַּקְשִׁיב Psal. 9. Hebr. 10. v. 17. O. προσέσχε... Lxx. in 3. p. præteriti, *attendit*... Vulg. Lat. *audivit auris tua*. Alii, *intendere facies aurem tuam*. 1. p. plur. c. נַקְשִׁיב, & cum ה parag. נַקְשִׁיבָה *attendemus*...

קֶשֶׁב m. Lxx. ἀκρόασις... Alii, *auscultatio, attentio*... Vulg. ut infra. In pausa, unde תו (ֶ) penult. in (ָ) mutatum, וְאֵין־קוֹל וְאֵין־עֹנֶה וְאֵין קָשֶׁב, 3. Reg. 18. v. 29. O. καὶ οὐκ ἦν φωνὴ καὶ οὐκ ἦν ἀκρόασις... Lxx. *nec erat vox, nec erat auscultatio*... Vulg. *nec audiebatur vox, nec aliquis respondebat, nec attendebat orantes*... Alii, *neque vox, neque respondens, neque attentio erat*... וְאֵין קוֹל וְאֵין קָשֶׁב, 4. Reg. 4. v. 31. Vulg. *& non erat vox, neque sensus*... Alii, *nec vox, nec auscultatio*... וְהִקְשִׁיב קֶשֶׁב רַב־קָשֶׁב, Isai. 21. v. 7. Vulg. *& contemplatus est diligenter multo intuitu*... Vide supra 3. p. f. m. Præteriti תו Hiphil Verbi קָשַׁב, cum præf... Rad. קָשַׁב *auscultavit, attendit*...

קַשֻּׁבוֹת plur. f. Lxx. ἐπήκοα (τὰ ὦτα) Vulg. & alii, *intentæ* aures... Vulg. 2. Paral. 7. v. 15. *erectæ*... חַנְּתָה אָזְנְךָ קַשֻּׁבֶת, Psal. 119. Hebr. 130. v. 2. O. γενηθήτω τὰ ὦτά σου προσέχοντα... Lxx. Vulg. Lat. *Fiant aures tuæ intendentes*... Alii... *intenta*.... Est enim Paoûl plur. f. תו Qal, Verbi קָשַׁב *intendit*... mutato תו (ָ) primariæ vocis per legem æquivalentiæ in (ַ) sequenti dagh. ac תו (ו) ad euphoniam in (ֻ)... Verba enim, intransitiva, haud pauca, sunt & transitiva, ut Hebræis קָשַׁב... Latinis, *intendo*... quæ ex significatione, transitiva scil. habent Paoûl, sive participium præteritum passivum, uti לָמַד *didicit*... habet לָמוּד *doctus*, עָצַם *invaluit*... עָצוּם *roboratus*...

קַשֶּׁבֶת f. unde תְּהִי־נָא אָזְנְךָ־קַשֶּׁבֶת, Nehem. 1. v. 6. O. ἔστω δὴ τὸ οὖς σου προσέχον... Lxx. & alii, *fit, quæso, auris tua attendens*... Vulg. *fiant aures tuæ auscultantes*... Alii, *attenta*... *fit, age, auris tua auscultatrix, attenta, arrecta*, q. ex קַשֵּׁב, (ex Piël scil. קִשֵּׁב) Cocc. R. קָשַׁב *attendit*...

קשה QAL. (Gr.) Lxx. per metath. σκληρός *eius*... Vulg. & alii, *durus*... *gravis, difficilis, asper, sævus*... *sum*...

Praet. 3. p. f. f. קָשְׁתָה יָדוֹ עָלֵינוּ, 1. Reg. 5. v. 7. *aggravescit manus ejus* (Dei) *super nos*... gravior & Deo nostro Dagon... Dei infirmitatem, inanitatemve fatebantur, nec convertebantur... In pausa, quare תו (ְ) primariæ vocis revocatum in (ָ) sub ש mutatum, קָשָׁתָה, Gen. 49. v. 7. O. ἐσκληρύνθη, Lxx. & alii, *indurata est*, Vulg. *dura*, ira...

Fut. 3. p. f. m. לֹא־יִקְשֶׁה בְעֵינֶךָ, Deut. 15. v. 18. *non sit grave in oculis tuis, cùm dimiseris*... Vulg. *non avertas oculos tuos, quando dimiseris*... וְהַדָּבָר אֲשֶׁר יִקְשֶׁה מִכֶּם, Deut. 1. v. 17. Vers. Samarit. *causam autem, quæ difficultate vos superabit, ad me deferetis*... ad verbum, *litem verò illam, quæ præ vobis difficilis erit*... i. e. difficilior, quàm ut vos illam dirimatis... Cum præfix. & apoc. Vide Gram. Heb. tom. 1. p. 288. c. 1. וַיִּקֶשׁ *& durior fuit*...

NIPHAL נִקְשָׁה, unde Ben. f. m. נִקְשֶׁה וְרָעֵב, Isai. 8. v. 21. O. σκληρὰ λιμὸς... Lxx. *dura fames*... Vulg. *corruet, & esuriet*... Alii, *dura, gravia*... *patiens* (duriter vivens) *& esuriens*...

PIEL קִשָּׁה, ex quo 3. p. f. f. FUT. cum præf. & apoc. Vide Gram. Hebr. tom. 1. p. 296. c. 2. וַתְּקַשׁ בְּלִדְתָּהּ, Gen. 35. v. 16. O. καὶ ἐδυστόκησεν ἐν τῷ τοκετῷ. Lxx. & alii, & passa est difficultatem in ipso partu. Cocc. & difficili partu usa est Rachel. Quæ moriens vocavit filium: בֶּן־אוֹנִי *Ben-oni*, i. e. ex usu Arabico, *filius temporis mei*; tum & Jacob appellavit, בִּנְיָמִין *Binjamin*, h. e. *filius dierum* meorum, nempe, ultimus... Apud Vulg. vacat.

HIPHIL הִקְשָׁה, Lxx. σκληρύνω, βαρύνω, σκληρὸς γίνομαι, σκληρόω... Vulg. & alii, *durum reddo, duro, induro, obduro... gravo, aggravo, durescere facio, molestiâ afficio*... Intransitivè, *durum ipse me præbeo... durus fio.... duriter* vivo... Intransitivè construitur cum præposit. לְ, בְּ, אֶל, vel עַל...

PRAETER. 3. p. f. m. כִּי־הִקְשָׁה פַרְעֹה לְשַׁלְּחֵנוּ, Exod. 13. v. 15. *quùm difficilem se præberet Pharao ad dimittendum nos*.... מִי־הִקְשָׁה אֵלָיו וַיִּשְׁלָם, Job. 9. v. 4. O. τίς σκληρὸς γενόμενος ἐναντίον αὐτοῦ ὑπέμεινεν; *quis durus factus ante eum permansit?* Vulg. *quis restitit ei, & pacem habuit?* Alii, *quis durè egit contra eum*... Munst. *quis dura loquetur ei*... (אֵלָיו pro עָלָיו, Pagn. σκληρὰ λαλῶν κατὰ Θεοῦ, Judæ 15. Grot.) *& pacatus erit?* Merc. *& pace fruitus est?* Cocc. *& prosperitate usus est?* Pisc... הִקְשָׁה אֶת־עֻלֵּנוּ, 3. Reg. 12. v. 4. *aggravavit jugum nostrum*... Vulg. *durissimum jugum imposuit*... 2. p. f. m. הִקְשִׁיתָ לִשְׁאוֹל, 4. Reg. 2. v. 10. O. ἐσκλήρυνας τοῦ αἰτήσασθαι *durè egisti petendo*. Vulg. *rem difficilem postulasti*... Alii, *difficilis fuisti in petendo*... Vatabl. ...Quidam, *nimius es in postulando*... 3. p. plur. c. הִקְשׁוּ אֶת־עָרְפָּם *cervicem suam difficilem præbuerunt*, non facilè ac promptè receperunt jugum. Cocc.

BEN. f. m. מַקְשֶׁה *obdurans*... O. σκληρὸς *durus*... מַקְשֶׁה עֹרֶף, Proverb. 29. v. 1. *indurans cervicem*... O. σκληροτράχηλος... *duro cervice*... Cum præf. וּמַקְשֶׁה *& obdurans*...

INFIN. cum præf. & affix. בְּהַקְשֹׁתָהּ *in difficultando ipsa*, i. e. *cùm difficultate ipsa uteretur*...

FUT. 3. p. f. m. cum præf. & apocop. Vide Gram. Hebr. tom. 1. p. 302. c. 1. וַיֶּקֶשׁ *& obduravit*... 1. p. f. c. אַקְשֶׁה *indurabo*... 3. p. plur. m. cum præf. וַיַּקְשׁוּ *& obdurârunt*... 2. p. plur. m. תַּקְשׁוּ *obdurabitis, obduretis*...

קְשָׂוָה f. Lxx. σπονδεῖον... Vulg. & alii, *vas, quo vinum libant, in sacrificiis, aut conviviis... libatorium, patera, scutella*, vel *scutella... crater... thuribulum*... Alii cum R. Sa. & Judæis modernis ferè omnibus, *medii calami*... R. Salom. scribit fuisse quasi mediatos *calamos* cavos, per medium in longitudinem scissos, qui inter panes poni solebant, ut aër transire posset, & ita à mucore conservarentur... Buxt. Lex. Plur. קְשָׂוֹת *scutellæ ad operiendum, opercula... pateræ*... Belg. per metath. *schotelen*... Alii, *medii calami*... Cum præfix. τῷ ה in (ו) mutato, vide Thes. Gram. Buxt. p. 81. הַקְּשָׂוֹת *medii calami*... וְהַקְּשָׂוֹת, 1. Paral. 28. v. 17. *pro mediis calamis*... Cum præf. & affix. וּקְשׂוֹתָיו *& medios calamos ejus*, m... R. קשא Arab. *induruit, arcuavit*... unde קשוי *quoscwion, arcuarius, ad arcum pertinens*... Hinc & Hebr. כְּסָה, sive קַשְׂוָה *scutella*, seu *medius calamus*...

קָשֶׁה m. Lxx. Aq. Sym. Theod. σκληρός, Vulg. & alii, *durus, gravis, difficilis, asper, sævus*... Vulg. *durissimus, gravissimus*... Lxx. item, ἀδύνατος *impotens*... בְּיַד אֲדֹנִים קָשֶׁה, Isai. 19. v. 4. *in manum dominorum*, quorum unusquisque erit *durus*... Adjectivum enim singulare plurali substantivo junctum distributionem, seu partitionem denotat, vide Gram. Hebr. t. 1. p. 467. Cum præf. הַדָּבָר הַקָּשֶׁה, Exod. 18. v. 26. O. ῥῆμα ὑπέρογκον... A. Σ. σκληρόν... Θ. τὸ δυσχερὲς... ἄλλος, τὸ μέγα... Lxx. Aq. Sym. *rem gravem*... Theod. *difficilem*... Alius, *magnum*... Sic recentiores. Vulg. *quidquid autem gravius*... Constr. קְשֵׁה־עֹרֶף, Exod. 32. v. 9. & cap. 33. v. 3... O. Σ. Θ. σκληροτράχηλος, Lxx. Sym. Theod. Vulg. & alii, *duræ cervicis*... Cocc. *populus difficili cervice*... Hebr. *durus, difficilis, cervice*... Cum præf. בְּנֵי לִקְשֵׁה־עֹרֶף,

Digitized by Google

Job. 30. v. 25. O. ἐγὼ δὲ ἐπὶ παντὶ ἀδυνάτῳ ἔκλαυσα... ego autem super omni invalido, mutilo... flevi... Vulg. *flebam quondam super eo, qui afflictus erat*... Alii, *deflebam equidem eum, cui dura erant tempora*.... Hebr. *durus temporis*, vel *tempore*, i. e. durus sibi, duriter vivens, pro tempore... Plur. קָשִׁים *duri, duriores, firmiores*.... Constr. קְשֵׁי פָנִים, Ezech. 2. v. 4. O. σκληροπρόσωποι *duri facie, durâ facie*... impudentes... Cum præf. וּקְשֵׁי־לֵב, Ezech. 3. v. 7. O. σκληροκάρδιοι *duri*, vel *duro corde*... Fem. sing. קָשָׁה *dura, durum, durè*, cum præposit. scil. vel expressâ, vel subintellectâ, אוֹ מַה־יַּעַנְךָ אָבִיךָ קָשָׁה, 1. Reg. 20. v. 10. O. ἐὰν ἀποκριθῇ ὁ πατήρ σου σκληρῶς; *si responderit pater tuus durè?* Vulg. *si quid forte responderit tibi pater tuus dure de me?* Alii, quibus aut אוֹ, aut מַה־ ponitur pro אִם, *si quid*, vel *si quid responderit pater tuus durum* verbum? Quidam sic totum versum, in quo est ellipsis vocum ex præcedente repetendarum, *sed dixit David ad Jonathan: Quis renunciabit mihi* quòd completa sit malitia patris tui... *vel quid tibi duri responderit pater tuus?* Vide Gram. Hebr. tom. 2. p. 11. & de daghésch forti euphonico, יַּ (ּ) post מַה־ impresso, tom. 1. p. 29. c. 2. Cum præf. וּקְשָׁה *& gravis*... הַקָּשָׁה *dura*... Constr. קְשַׁת־רוּחַ, 1. Reg. 1. v. 15. O. ἡ σκληρὰ ἡμέρα... *dura dies*... Sed in aliis & apud Chrysostomum, ἐν σκληρᾷ ἡμέρᾳ *in dura die*... duro tempore... Vulg. *infelix nimis*... Alii, *dura*, vel *duro spiritu*... misera, afflicta, animo gemens... Plur. קָשׁוֹת *dura* verba ...R. קָשָׁה *durus*... *fuit*.

קָשׁוֹת plur. fem. ex קָשָׁה (vel קְשָׁה), quod vide supra, col. præced.

קשח

QAL, unde HIPHIL הִקְשִׁיחַ, Lxx. σκληρύνω, ἀποσκληρύνω, Vulg. & alii, *duro, induro, obduro... durè habeo, duriter tracto*...

Praet. 3. p. f. m. הִקְשִׁיחַ בָּנֶיהָ לְלֹא־לָהּ, Job. 39. v. 16. vel 19. O. ἀπεσκλήρυνε τὰ τέκνα ἑαυτῆς, (Alex. Ald. Compl. αὐτῆς,) ὥστε ἑαυτήν *obduravit pullos suos, ut non seipsam*... Vulg. & alii, *duratur* (*obdurat se*...) *ad filios suos, quasi non sint sui*... Alii cum Chald. *calefit* (*caloreve*, aut *ariditate indurescit*...) *super pullos, qui non sunt sui*... propriis relictis... Quod struthionis mores optimè refert, de quo Damir, *si in aliis struthionis ova incidat, illa fovet, & suorum est immemor*. Tamen Hebrææ hanc versionem non ferunt. Bochart... Nota hîc confusionem generis, הִקְשִׁיחַ pro הִקְשִׁיחָה, masc. pro fem. Merc. ut Exod. 8. v. 6. Isai. 14. v. 11. Bochart.

Fut. 2. p. f. m. תַּקְשִׁיחַ לִבֵּנוּ מִיִּרְאָתֶךָ, Isai. 63. v. 17. *durum facis*, vel *sinis esse cor nostrum à timore tui*... Cocc.

קְשׁוֹט m. Chald. Lxx. ἀλήθεια... Vulg. & alii, *veritas*... דִּי כָל־מַעֲבָדוֹהִי קְשׁוֹט, Dan. 4. v. 34. vel 37. O. ὅτι πάντα τὰ ἔργα αὐτοῦ ἀληθινά... Lxx. Vulg. & alii, *quia omnia opera ejus vera, recta*... Cocc. *cujus omnia opera veritas*... מִן־קְשֹׁט דִּי, Dan. 2. v. 47. O. ἐπ' ἀληθείας... Lxx. *in veritate*... Vulg. *verè*... Alii, *à veritate, ex vero*... est, quòd Deus vester sit Deus deorum... R. קשט Arabibus, *operimentum à re abstulit, detexit*... Hinc קְשׁוֹט Chald. *veritas*, sic dicta quòd res detegat, quænam aut quales sint videat ostendatve.

קֹשֶׁט m. Lxx. ἀλήθεια... Alii, *veritas, rectitudo*... Vulg. *firmitas*... מִפְּנֵי קֹשֶׁט, Psal. 59. Hebr. 60. v. 6. O. ἀπὸ προσώπου τόξου... A. ἀπὸ προσώπου βεβαιώσεως... Σ. ἀπὸ προσώπου τοξεύματος... Lxx. Vulg. Lat. & alii, *à facie arcûs*... Aq. *à facie firmitatis*.... Sym. & alii, *à facie sagittæ*... Alii, *à facie veritatis, ante, propter, veritatem*... R. קשט Chaldæis, Syris... *jaculatus... est*; convenit cum קשת, alternando scil. ת & ט... unde Syr. קשטא *sagittarius, multitudo sagittarum jam emissarum*... Hebr. קֶשֶׁת *arcus, sagitta*... Item, *veritas*... à קשט Arab. *operimentum à re abstulit, detexit*... Vide קְשׁוֹט m. Chald. mox supra.

קֹשְׁטְ m. unde קֹשְׁטְ אִמְרֵי אֱמֶת, Proverb. 22. v. 21. O. ἀληθῆ λόγον... Lxx. *verum sermonem*... Vulg. *firmitatem, & eloquia veritatis*... Alii, *certitudinem verborum veracium*... Radix ead. ac vocis præced.

קְשִׁי m. unde אַל־תֵּפֶן אֶל־קְשִׁי הָעָם הַזֶּה, Deut.

Digitized by Google

9. v. 27. O. μὴ ἐπιβλέψῃς ἐπὶ τὴν σκληρότητα τοῦ λαοῦ τούτου ... Lxx. Vulg. & alii, *ne respicias ad duritiem populi hujus* ... Rad. קָשָׁה *durus* ... *fuit.* Hinc קְשִׁי *durities* ... Kimhhi scribit cum hhateph-kamets, קֳשִׁי, & inde Rabbini notant קושי, literâ (ו) vocalem O indicante. Hinc etiam apud Rabbinos קוּשְׁיָא (ex קֳשִׁי scil.) קוּשְׁיָה quæstio, objectio argumenti vel quæstionis difficilis: הִקְשָׁה *quæstionem movit, objecit argumentum, opposuit dubium* ... Buxt. Lex.

קִשְׁיוֹן Mass. *Qischión*, Vulg. *Cesion*, nomen propr. urbis Tribus Issachar, Jos. 19. v. 20. & cap. 21. v. 28. ubi Levitis assignatur ... Etym. *arcus*, à קֶשֶׁת, sive קֵשׁ *kisiim*, Arab. idem ... Arcus apud Hebræos, quibus maximè in usu fuit, sumitur pro omni instrumento bellico ...

קְשִׂיטָה m. Lxx. ἀμνός, ἀμνάς, Vulg. & alii, *agnus, agna* ... *agnellus*, (Angl. *a cosset*, Lex. Heptagl.) *tenella pecus* ... Alii, *nummus*, sub ovis, sicut erat & sub bovis, (unde proverbium, *bos in ore* ...) figura ... Pecunia à pecore, sive pecu dicta fuit, quod scil. vel ipsius signum numis imprimeretur; vel pro numis pecoribus inter emendum vendendumve, sive ad negotiationem uterentur Antiqui. Apud quos in pecudibus omnes ferè divitiæ erant sitæ ... בְּמֵאָה קְשִׂיטָה, Gen. 33. v. 19. O. ἑκατὸν ἀμνῶν. Lxx. Chald. Samar. Vulg. & alii, *centum agnis.* Syr. Arab. *ovibus.* Solebant illo ævo negotiationem pecudum permutatione exercere. Waf. de antiquis nummis, 2. 15. Alii vertunt, *centum nummis* ... Pro ἑκατὸν ἀμνῶν, in O. (*centum agnis*,) legendum est ἑκατὸν μνῶν *centum minis*, (pro ἀμνάδα *agnam*, μνᾶν *minam* ...) Eugub... *Agnus* erat nomen pecuniæ agnum valentis, & ob id agni habentis figuram. Gr. Waf... sic βοῦς, nummus *bovis* imagine signatus; & *corvus*, apud Basileenses. Drus... & *Ludovici* in Gallia, & *Jacobi* in Anglia; à Regum effigie sic dicti. Bibl. max... Sic *pecunia à pecu*; & *opes* olim *oves*, ut *opilio* pro *ovilio.* Gr... Sic Corinthiorum πῶλοι

pulli; Peloponn. χελῶναι *testudines*; Athen. κόραι *puellæ.* Solenne erat apud gentes nummos à figura, quam repræsentabunt, cognominare; ut *templa argentea Dianæ*, Act. 19. 24. Credibile est Jacobum, pastorem, imaginem pecoris sui nummis impressisse. Waf... Mihi persuasissimum קְשִׂיטָה non esse *ovem* vel *agnum*, sed nummum. 1°. quia in libris Propheticis oves vel agni nusquam sic vocantur: Nec in aliis linguis Orientis ullum exstat, quod sciam, hujus vocis vestigium. 2°. vox קְשִׂיטָה, potest esse à קשט *veritas*, Psal. 60. v. 6. (unde קשיט pro *vero* & *sincero*, sæpe habetur in Paraphrastis, & est attributum ponderum.) Ita sign. *veram*, aut *sinceram*; quod non *ovis*, sed *proba moneta*, attributum est, sive materiæ ratione, sive ponderis. Et potuit generale hoc monetæ attributum ad unam speciem transferri, vel, quia in illa fortè aut materia purior, aut pondus exactissimum erat; vel peculiari aliqua de causa, (quam vide infra cum vocis radice ...) quæ nos lateat, quomodo זָהָב & כֶּסֶף, sunt certæ nummi species. 3°. קְשִׂיטָה est femin. generis, ergò non *agnum* sign. 4°. ante Jacobi ævum desierant res permutari, & nummi in usu erant; ut patet ex Gen. 17. 12. 13... & 23. 16... & 47. 16... 5. Hic ipse *ager* emptus dicitur *argenti pretio*, Act. 7. 16. Bochart. de animal. 1. 2. 43... ἐτέθησαν ἐν τῷ μνήματι ὃ ὠνήσατο Ἀβραὰμ ... (ἐν τῷ μνήματι ὃ ὠνήσατο Ἰακώβ) τιμῆς ἀργυρίου παρὰ τῶν υἱῶν Ἐμμὸρ τοῦ Συχέμ. Act. 7. v. 16. *positi sunt* (partim) *in sepulcro, quod emerat Abraham* ... (partim) in sepulcro, quod emerat Jacob *pretio argenti à filiis Hemor* patre (Æthiop. ወልድ *waleda*, Arab. بني *bni*, Vulg *filii* ... τοῦ Συχέμ, in Syr. non redditur ...) *Sichém* ... Sermo ἐλλειπτικός, vide Gram. Hebr. t. 2. lib. II. cap. 1. De ellipsi, p. 2. & seqq... וַיִּתְּנוּ לוֹ אִישׁ קְשִׂיטָה אֶחָת, Job. 42. v. 11. O. ἔδωκαν δὲ αὐτῷ ἕκαστος ἀμνάδα μίαν ... Lxx. Vulg. & alii, *& dederunt ei unusquisque ovem (agnam) unam* ... i. e. nummum *agna*, vel *agno* insignitum ... Rad. קשט (alternatis scil. ס & ש,

Digitized by Google

uti in שׂער & סָער, *procellosus fuit*... Imò, ש & ס in apud Arabes haud infrequens permutatio, unde סם *símon*, pro Hebr. שֵׁם *schem*, *nomen*... סמו in II. Conjug. ultima (י), *nominavit*... Fut. O. & A. *justus*, *æquus fuit*, *justitiam voluit*, *justam mensuram præbuit*... Cum ר parag. (sive in fine adscito, ut in צעפר *ex terrore dispersus fuit* asinus, à צעף *tremore correptus fuit*...) קסטר *numos sinceros*, *probatosque reddidit*... unde קסטאר *qoustâron*, & Syr. קוסטרא *qoustorân numularius*...

קַשְׂקֶשֶׂת f. Lxx. Incert. λεπὶς, Aq. φολὶς... Vulg. & alii, *cortex*, *liber*... *squama*, *parvæ pennæ*, seu *plumæ*... Lxx. item, πτέρυξ *ala*... Cum præf. וְקַשְׂקֶשֶׂת *& squama*... Plur. cum præf. & aff. בְּקַשְׂקְשֹׂתֶיךָ *in squamis tuis*, m. Plur. ex terminatione masc. cum (-) sub altero ק, & dagh. secundo ש impresso, וְשִׁרְיוֹן קַשְׂקַשִּׂים, 1. Reg. 17. v. 5. O. ἁλυσιδωτὸν... A. φολιδωτὸν... Σ. ἀσπιδωτὸν... Lxx. *loricam catenatam*, seu *hamatam*... Aq. *squamatam*... Sym. & Theod. *scutatam*... Hebr. *& loricâ squamarum*... Vulg. *squamatâ*... R. קוס alternatis uti mox supra ס & ש) Arabibus, *mensuravit*, *comparavit*, *metiendo* rem ad aliam... mediâ kesratâ, *dorso incurvus fuit*... unde Piël, primâ & tertiâ radicali geminatâ, exsulante secundâ, קסקס, idem... ut טלטל, Lat. *protelavit*... à שול Arabibus, *longus*... *fuit*. Hinc קסקסת, sive קַשְׂקֶשֶׂת, קַשְׂקַשִּׂים, *squamæ*... sic dictæ, quòd sint ipsæ sibi, *metiendo*, sive mensurâ, maximè comparandæ, nonnihilque dorso incurvæ...

קשר QAL Lxx. δέω, ἱμάω, Sym. Theod. ἱμάσσομαι, Lxx. ἐπιδέω, ἐκδέω, ἐξάπτω, ἀνάπτομαι, συνάγω, ἀνάπτω, Lxx. Aq. Theod. συνδέω, Lxx. Sym. συντίθημι, Lxx. ἐπιτίθημι, ἐπιτίθημι, σύγκειμαι, συνάπτω, συστρέφω, συστροφὰς ποιέω... Vulg. & alii, *ligo*, *vinclo*... *alligo*... *obligo*... *religo*... *adnecto*, *innecto*, *appendo*... *suspendo*, *applico*, *admoveo*... *congrego*, *colligo*, *is*... *conjungo*, *colligo*, *ad*... *simul ligo*, *connecto*... *concinno*, *compono*... *circumpono*, vel *circundo*... *impono*, *superimpono*, *addo*, *adjicio*, *obdo*, *obcludo*... *convenio*, sive convenit inter... *converto ipse me* contra, *rebello*, *ipse me contorqueo*, *paro ve ad pugnam*... *congregationes* hominum *ad seditionem* concitatorum *facio*... *conjuro*, *conspiro*, *ligam*, ut aiunt, *facio*... Hinc Hisp. *cascar*, *cascar treguas*... Construitur cum accus. & præposit... עַל, ל, ב, & absolutè.

PRAET. 3. p. s. m. קָשַׁר זִמְרִי, 3. Reg. 16. v. 16. *conjurationem fecit Zambri*... In pausa, quare τό (-) in (־) mutatum, קָשָׁר *conjuravit*... קָשַׁר עָלֶיךָ עָמוֹס, Amos. 7. v. 10. *conjuravit contra te Amos*... 2. p. s. m. cum præf. & affix. וּקְשַׁרְתָּם לְאוֹת עַל־יָדֶךָ, Deut. 6. v. 8. *ligabis ea in signum super manum tuam*... Samarit. ... *super manus tuas*... 1. p. s. c. קָשַׁרְתִּי עַל־אֲדֹנִי, 4. Reg. 10. v. 9. *conjuravi contra dominum meum*... fateor, *sed quis hos percussit omnes?* 2. p. plur. m. קְשַׁרְתֶּם *conspirastis*... Cum præfix. in altera significatione, וּקְשַׁרְתֶּם *& ligabitis*...

BEN. plur. m. cum præf. הַקֹּשְׁרִים *conjurati*, *conspirantes*... בַּקֹּשְׁרִים *inter conspirantes*, *conjuratos*...

PAOUL s. f. וְנַפְשׁוֹ קְשׁוּרָה בְנַפְשׁוֹ, Gen. 44. v. 30. O. (ἡ δὲ ψυχὴ αὐτοῦ ἐκκρέμαται ἐκ τῆς τούτου ψυχῆς,) Vulg. & alii, (*cùm anima illius ex hujus anima pendeat*:) Alii, *nam anima ejus ligata est cum anima ipsius*... *anima* hîc pro *vita* ponitur, q. d. vita patris à filii vita pendet. Pagn. Drus... אִוֶּלֶת קְשׁוּרָה בְלֶב־נָעַר, Proverb. 22. v. 15. *stultitia colligata est in corde pueri*... Non tenuibus filis appensa, sed quasi vinculis astricta, ut non facilè avelli queat. Cartw. Gej. Plur. m. cum præf. הַקְּשֻׁרִים, Gen. 30. v. 42. O. τὰ δὲ ἐπίσημα... *signata autem*... Vulg. *& quæ* oves *primi temporis*... Alii, *ligata* pecora, non funibus, sed maculis, confer vv. 37. 38. 39...

IMPER. 2. p. s. m. cum affix. correpto קְשׁוֹר (ו) in (· hhatouph), quod cum (·) præced. sedem commutat, vide Gram. Hebr. tom. 1. pp. 351. 356. c. 1. קָשְׁרֵם, Prov. 3. v. 3. *alliga ea* (דְּבָרִים *verba*, sive *has res*...) *cervici tuæ*, habe pro ornamento & torque aureo... Cocc.

Digitized by Google

Fut. 3. p. f. m. cum præf. יִקְשֹׁר, & cum maqqaph, unde τὸ hholem in (ׇ hhatouph) correpto, וַיִּקְשָׁר־ & conspiravit... 3. p. f. f. cum præf. וַתִּקְשֹׁר & ligavit ... 2. p. f. m. תִּקְשֹׁר alligabis ... Cum præf. הֲתִקְשֹׁר num ligabis? Cum præf. & affix. וּקְשַׁרְתּוֹ & ligabis eum ... 2. p. f. f. תִּקְשְׁרִי ligabis ... 3. p. plur. m. cum præf. וַיִּקְשְׁרוּ & conspiraverunt ...

NIPHAL נִקְשַׁר, Lxx. συνδέομαι, συνάπτομαι ... Vulg. & alii, simul ligor, colligor, consocior, concilior ... conjungor, connector, conglutinor ... Construitur cum ב.

Praet. 3. p. f. f. נֶפֶשׁ יְהוֹנָתָן נִקְשְׁרָה בְּנֶפֶשׁ דָּוִד, 1. Reg. 18. v. 1. tunc anima Jonathanis se alligavit animæ Davidis ... Cocc.

Fut. 3. p. f. f. cum præf. וַתִּקָּשֵׁר, Nehem. 4. v. 6. & colligatus fuit murus ... Vulg. activè, in Piél scil. in 1. p. plur. c. & conjunximus ... apud Lxx. vacat.

PIEL קִשֵּׁר, unde 2. p. f. m. Fut. cum præfix. הַתְקַשֵּׁר מַעֲדַנּוֹת כִּימָה, Job. 38. v. 31. Ο. συνῆκας δὲ δεσμὸν πλειάδος ...; Α. ἦ συνάψεις μέρεια πλειάδος ...; Σ. εἰ συνάψεις μέρεια πλειάδος ...; Lxx. intellexisti scilicet nexum Pleiadis ...? Aq. an connectes partes Pleiadis ...? Sym. si, vel an contexes partes Pleiadis ...? Vulg. nunquid conjungere valebis micantes stellas Pleiadis ...? Alii, num ligabis, vel cohibebis, amœnitates, vel suaves influentias, Pleiadum, sive Vergiliarum ... Poteſtne impedire exortum Pleiadum, atque ità delicias, quas ſydus illud exortu ſuo efficit, dum terram aperit, & aërem calefacit? Exoritur enim in principio Veris. Piſc. Merc. Yatabl ... Pleias, opponitur τῷ כְּסִיל Orioni, Quidam, ligaresne faſciculos (ex Priſcis Hebræis) Pleiadum ...? Eſt enim hoc ſidus Hebraicè dictum כִּימָה, à כום Arab. acervus, cumulo ... uti & Græcè πλειάδες, ἡ πλειάδες ἀπὸ τοῦ πλῆθος multitudinis ... Alii tamen ἀπὸ τοῦ πλέω navigo, quòd ſcil. navigabile nautis ortu ſuo mare oſtendant ... unde & Latinè Vergiliæ dictæ, quòd videlicet Vere exoriantur ... Eſt τὸ כִּימָה ſidus ſideri כְּסִיל Orioni, vel cordi ſcorpionis ... ortu ſuo oppoſitum: hoc Autumno, Vere illud oritur: unum navigationis, negotiationis ... alterum quietis, ſegnitieive eſt ſignum, τὸ enim כְּסִיל, à כסל Arab. ſegneſcere cepit ... Eſt & τὸ כִּימָה, τῷ כְּסִיל ſitu oppoſitum, hoc Auſtrale, illud Boreale eſt ſidus: unum caloris, frigoris alterum eſt ortu ſuo ſignum ... 2. p. f. f. cum præf. & affix. וְקִשַּׁרְתִּים & alligabis ea ... m.

PUAL קֻשַּׁר, unde Paoul plur. f. cum præf. הַמְקֻשָּׁרוֹת, Gen. 30. v. 41. colligatarum, ſive colligandarum, ſeu maculis cingendarum, ex aſpectu ſcil. virgarum, de quibus vv. 37. & ſeqq. Vide ſupra Paoûl plur. m. τοῦ Qal. Apud Lxx. & Vulg. vacat ...

HITHPAEL הִתְקַשֵּׁר, Lxx. ἐπιστρέφομαι, ἐπιτίθεμαι ... Vulg. & alii, converto ipſe me contra, rebello ... conjuro, inſurgo, irruo, invado ... Conſtruitur cum præpoſ. ... עַל.

Praet. 3. p. plur. c. הִתְקַשְּׁרוּ ſeſe ligârunt contra ...

Ben. plur. m. cum præf. הַמִּתְקַשְּׁרִים conjurantes inter ſe ...

Fut. 3. p. f. m. cum præf. וַיִּתְקַשֵּׁר & ligavit ſe, conjuravit ...

קֶשֶׁר m. Lxx. Aq. Theod. σύνδεσμος, Lxx. σύναψις, συστροφή, Incert. ἀξύνετον, Sym. ἄντασις, ἐπίθεσις ... Vulg. & alii, colligatio, conſpiratio ... conjunctio, conjuratio ... cœtus conjuratus ... conſultatio ... inſurrectio ... (inſidiæ) aggreſſio ... Lxx. item, ἀδικία injuſta, ſeu iniqua actio; Verbaliter, ἐπιτίθεμαι conjuro, irruo ... In pauſa, quare τὸ (ֶ) penult. in (ָ) mutatum, וַתִּקְרָא קֶשֶׁר קָשֶׁר, 4. Reg. 11. v. 14. tunc clamavit conjuratio, conjuratio ... לֹא־תֹאמְרוּן קֶשֶׁר לְכֹל אֲשֶׁר־יֹאמַר הָעָם הַזֶּה קָשֶׁר, Iſai. 8. v. 12. Ο. μὴ ποτε (Alex. March. M. S. εἴπητε) εἴπωσι, σκληρόν· πᾶν γὰρ ὃ ἐὰν εἴπῃ ὁ λαὸς οὗτος, σκληρόν ἐστι. Σ. μὴ εἴπητε ἄντασις πᾶν ὃ ἐὰν εἴπῃ ὁ λαὸς, ἄντασις. Lxx. ne unquam (Alex. March. M. S. dixeritis) dixerint, durum: omne enim quodcumque dixerit populus hic, durum eſt. Sym. & alii, non dicetis, conjuratio; quidquid, aut quoties, dixerit populus, conjuratio. Vulg. non dicatis, conjuratio: omnia enim quæ loquitur populus iſte, conjuratio eſt ... i. e. ne cogite-

tis, vel ne vocetis, vel ne faciatis, conjurationem... Cum præf. הַקֶּשֶׁר *conspiratio* ...Cum præf. & affix. וְקִשְׁרוֹ *& conspiratio ejus*... m. R. קָשַׁר *ligavit, conspiravit, conjuravit*...

קִשֻּׁרִים plur. m. Lxx. *στηθοδεσμίς*, *ψέλλια*... Vulg. & alii, *fascia pectoralis... torques, monilia, collaria, armillæ, brachialia, annulli, redimicula, alligamenta*... Cum præf. וְהַקִּשֻּׁרִים *& redimicula*... Cum aff. Jerem. 2. v. 32. *an obliviscitur virgo ornatum suum, sponsa* קִשֻּׁרֶיהָ *redimicula sua?* f. Cocc... R. קָשַׁר *ligavit, alligavit, redimivit*...

קשש QAL. Gr. *χαράσσω consuo*... Ital. *cascio*, i. *stringo, tero, coagulor*... Hisp. *casco*, i. *excutio... caço*, i. *venor, feras indago, feris insidior*... Gal. *je chasse*; rusticè, *je cache*, i. *venor, pulso*...

Imper. 2. p. plur. m. cum præf. וָקוֹשׁוּ, Soph. 2. v. 1. O. *καὶ συνδέθητε*... Σ. *συλλέγητε* ...Lxx. & alii, *& consociamini*, cum populo Dei... Sym. Vulg. & alii, *congregamini*... Alii, *excutite... scrutamini... examinate... studiose & diligenter inquirite*...

Fut. 3. p. plur. m. cum ן parag. וְלַמּוֹכִיחַ בַּשַּׁעַר יְקֹשׁוּן, Isai. 29. v. 21. O. *πάντας δὲ τοὺς ἐλέγχοντας ἐν πύλαις πρόσκομμα θήσουσιν*... *omnibus autem arguentibus in portis ponent offendiculum*... Vulg. *& arguentem in porta supplantabunt*... Alii, *& ei, qui increpat eos laqueos tendunt*... Alii, *increpantem eos in porta* (in foro) *increpant*, vel *probris afficiunt*... Cocc. *in eum, qui redarguit in foro, inquirunt*... Quidam, *redarguenti in foro insidiantur*, vide supra in Qal... vel utraque vox, nempe & קוֹשׁ, & יקשון formæ est quiescentium ו, & ad קוש (quod vide supra, col. 2174.) referenda, vide Gram. Hebr. tom. 1. p. 252.

PIEL, vel potiùs POEL, קוֹשֵׁשׁ, Lxx. *συλλέγω*, *συνάγω*, Sym. Theod. *καλαμάομαι* ... Vulg. & alii, *colligo... congrego*... propriè, *stipulas lego*... *spicilegium facio, spicas post messores colligo; racemorum reliquias colligo; oleas etiam relictas colligo*...

Praet. 3. p. plur. c. cum præf. וְקֹשְׁשׁוּ, Exod. 5. v. 7. *quærant* sibi fœnum...

Ben. f. m. מְקֹשֵׁשׁ, Num. 15. v. 32... *passim colligentem* ligna, Cocc... Fem. sing. ex forma ה ֶ ֶ, מְקֹשֶׁשֶׁת *conquirens*...

Infin. cum præfix. לְקֹשֵׁשׁ קַשׁ לַתֶּבֶן, Exod. 5. v. 12. *ut colligeret* populus *stipulam pro palea... ad quærendum stramen pro fœno*. Cocc.

HITHPOEL, הִתְקוֹשֵׁשׁ, unde Imper. 2. p. plur. m. הִתְקוֹשְׁשׁוּ *excutite vos*.

קַשָּׁת m. unde רֹבֶה קַשָּׁת, Gen. 21. v. 20. O. *τοξότης*, Lxx. & alii, legentes קֶשֶׁת, aut pro eo, quasi alterius formæ, קַשָּׁת, *jaculans arcu, jaculator*... Vulg. & alii, *juvenis* (à רָבָה *adolevit*...) *sagittarius*... Cocc. *jaculator sagittarius*... τὸ רֹבֶה non est const. unde τὸ קַשָּׁת, non videtur esse nomen substantivum; sed Infinitivus τῶ Piël Verbi קשת Chaldæis, in Peal, & Aphêl; Syris in Paël, *jaculatus est*... Ex forma scil. (ֶ), quod ob pausam in (ָ) mutatur. Quare sic verto, & erat *jaculando jaculans*, i. e. in sagittando assiduissimus, unde & peritissimus evasit sagittarius, inde & bellicosus... bellatores jaculabantur arcubus, Gen. 49. 23. 24. & 48. 22. Ita oraculum impletum, Gen. 16. v. 12. Ainsw.

קֶשֶׁת c. sed f. sæpiùs, Lxx. Aq. Sym. Theod. (per metath.) *τόξον*, Samar. Lxx. *τόξευμα* ... Vulg. & alii, *arcus... quod arcu emissum est, sagitta, jaculum, ipse ictus*, seu *jactus sagittæ*, aut *teli*... Lxx. item, in hisce phrasibus, אַנְשֵׁי בַקֶּשֶׁת *τοξόται sagittarii*, דֹּרֵךְ קֶשֶׁת; נֹשֵׁק קֶשֶׁת; תֹּפֵשׂ קֶשֶׁת *τοξότης sagittarius*, בֶּן־קֶשֶׁת *τόξον arcus*, קֶשֶׁת־נְחוּשָׁה, 2. Reg. 22. v. 35. *arcum æneum*... In pausa, קָשֶׁת *arcus*... Cum præf. וְקֶשֶׁת *& arcus*... הַקֶּשֶׁת בֶּעָנָן, Gen. 9. v. 14. O. *τὸ τόξον* (MS. Aq. & Complut. edit. *μου*...) *ἐν τῇ νεφέλῃ*. Lxx. & alii, *arcus* (MS. Aq. Complut. edit. & Vulg. *meus*...) *in nube*, Iris. Iris naturaliter signum est pluviæ, at sacramentaliter fit signum conservationis à pluvia. Lightfoot. *Iris naturaliter signum est pluviæ*, sed, sole lucente, cadentis, à cujus radiis, illucentibus pingentibusque, colores accipit... *Ergo, Iris naturaliter signum est pluviæ*, non diluvialis, sive universalis; sed partialis, seu particularis... Ergo & *naturaliter*, non *sacra-*

mentaliter (tantùm), *fit signum conservationis à pluvia*, aut certè securitatis... Etiam apud Poëtas, *Iris deorum nuncia*. בְּקֶשֶׁת, בְּקֶשֶׁת, קֶשֶׁת *arcu*... וּבְקֶשֶׁת *& arcu*.... קֶשֶׁת רְמִיָּה, Psal. 77. Hebr. 78. v. 57. *ficut arcus doli*, vel *dolosus*, *fallens*... Targ. דְּרָמֵי גִירִין *qui excutit*, *ejicit*... *sagittas*. Accepto scil. τῷ רְמִיָּה, non pro nomine substantivo, *dolo*; sed pro participio, aut participiali nomine à רָמָה *excussit*, *ejecit*... *ejaculatus est*; מִקֶּשֶׁת *ab arcu*... Cum affix. קַשְׁתּוֹ *arcus ejus*, *suus*, m. קַשְׁתְּךָ *arcum tuum*, m. In pausa, quare (ְ) loco τῶ (ָ) ante affix. קַשְׁתֶּךָ *arcu tuo*, m. Cum præf. affix. & in pausa, וְקַשְׁתֶּךָ *& arcum tuum*, m. בְּקַשְׁתֶּךָ *arcu tuo*, m. וּבְקַשְׁתְּךָ *& arcu tuo*, m. קַשְׁתִּי *arcum meum*, c. וְקַשְׁתִּי *& arcum meum*, c. בְּקַשְׁתִּי *in arcu meo*, c. וּבְקַשְׁתִּי *& arcu meo*, c. קַשְׁתָּם *arcum eorum*, *suum*... Plur. ex terminatione fem. cum præf. וּקְשָׁתוֹת נְעָרִים תְּרַטַּשְׁנָה, Isai. 13. v. 18. O. τοξεύματα νεανίσκων συντρίψουσι... *arcus* (*tela*, *sagittas*) *adolescentium conterent*... Vulg. *sed sagittis parvulos interficient*... Alii, *allident juvenes* transfixos *arcubus*... Sed τό תְּרַטַּשְׁנָה est 3. p. plur. f. cujus agens, sive nominativus est τό קְשָׁתוֹת, nomen scil. plur. fem. absol. ergò τό נְעָרִים est patiens, seu accusativus, vel, ut aiunt, casus verbi, unde Cocc. *& arcus pueros dilaniabunt*... Legitur (ex hoc scil. loco, nempe, Isai. 13. v. 18.) וּקְשָׁתוֹת, in forma videlicet absoluta cum præf. in Lex. Buxt. sed in Concordantiis ipsius, & in Lex. Robertſ. in forma constr. cum præf. sic: וְקַשְׁתוֹת... וְקַשְׁתוֹת *& arcus*... Construct. cum præf. וְקַשְׁתוֹת *& arcus*... Cum affix. קַשְׁתוֹתָיו *arcus ejus*, m. קַשְׁתוֹתָם *arcus ipsorum*... Cum præf. & affix. וְקַשְׁתוֹתָם *& arcus eorum*... וְקַשְּׁתֹתֵיהֶם *& arcus ipsorum*... Rad. קְשַׁת Chaldæis, in Peal, & Aphél; Syris in Paél, *jaculatus*, *ejaculatus est*, *sagittavit*...

קַתְרוֹס, scribitur קִיתָרוֹס, m. Chald. Gr. κιθάρα, Lat. *cithara*, (alio nomine, *lyra*...) Ital. *cetara*, Hisp. *guitarra*, Gal. *guitarre*, Belg. *cyther*...

ראה

ראה QAL. Lxx. Aq. Sym. Theod. (per metath.) ὁράω, Lxx. Aq. Sym. ὀπτάνομαι, Lxx. Aq. Sym. Theod. εἴδω, Lxx. γινώσκω, ἐπιγινώσκω, συνίημι, βλέπω, Lxx. Theod. ἐμβλέπω, Lxx. ἀποβλέπω, ἐπεῖδω, ἐπεῖδω, ἐφοράω, ἐπίσκομαι, καθοράω, κατεῖδω, Aq. συνεῖδω, Lxx. σκέπτομαι, κατανοέω, προεῖδω, προβλέπω, Lxx. Sym. θεάομαι, (Lxx. θεωρέω) καταμανθάνω, Lxx. ὑπερεῖδω, ὑπερόπτομαι... Vulg. & alii, *video*, *cerno*, *expendo*, *examino*, *do operam*, *provideo*... *intueor*... *scio*... *nosco*, *cognosco*, *novi*, *sentio*, *censeo*, *judico*, *statuo*, *cognosco*, i. *consuetudinem habeo*, *coeo*... *agnosco*, Verbum est *Jurisperitorum*... *audio*, *intelligo*, *rescio*, *rescisco*, *conscius sum*... *aspicio*, *vivo*, *caveo*... *respicio*, *oculos figo*... *observo*... *defixos oculos habeo in*... *viso*... *oculis lustro*, *perlustro*, *visito*... *diligenti facta inspectione secerno*, *eligo*... *deorsum aspicio*... *perspicio*... *conspicio*, *considero*... *circumspicio*, *dispicio*, *inviso*, *perpendo*, *delibero*, *consulto*... *animadverto*... *prævideo*, *præcognosco*, *præsentio*... *provideo*, *prospicio*... *specto*, *contemplor*... *æstimo*, *ludos specto*, vel *celebro*, *ludos spectatum venio*... *perdisco*, *pernosco*... *despicio*, *despectui & contemptui habeo*... *contemno*, *negligo*... Lxx. item, ἀναγγέλλω *annuntio*... ἐπῶ *dico*... βόσκω *pasco*... καταφοβέομαι *meticulosus sum*, vel *fio*... κείρω *tondeo*... παραδειγματίζω *ignominiæ expono*... πάσχω *patior*... πάρειμι *adsum*... σώζω *servo*... φοβέομαι *timeo*... εἰσέρχομαι *ingredior*... ὁρατός *conspicuus*... In hisce phrasibus: רָאָה עַל־הָאָבְנָיִם τίκτω, *pario*... רָאָה יַיִן μεθύσκομαι οἴνῳ, *inebrior vino*.... רָאָה בְּבָכַר κατανοηθω, *exploro*... לִרְאוֹת εἰς ἀπάντησιν, *in occursum*, *obviam*... לֹא רָאָה ἀποβαίνω, *evenio*... לֹא רָאָה κενός, *vanus*... רֹאֵי פְּנֵי ἄνθρωπος, *homo*... רֹאֵי פָנִים οἱ ἐγγίζοντες, *qui prope sunt*... Alii item, *experior*, *percipio*, *fruor*... Construitur absolutè &

Digitized by Google

cum accusat. & præpos... ל, ב.

Præt. 3. p. s. m. אוֹ רָאָה אוֹ יָדָע, Levit. 5. v. 1. *aut vidit*, ut oculatus testis, *aut cognovit*, ut auritus: rescivit. Cocc... Thren. 3. v. 1. *ego ille vir*, רָאָה עֳנִי *qui vidit afflictionem*, Vulg. *meam*... הַיּ (ִי) pro affixo accepto. רָאָה רָעָה, Proverb. 22. v. 3. *videt malum*... h. e. prævidet, ut vitet. Merc. בַּל־רָאָה לָנֶצַח, Psal. 9. Hebr. 10. v. 11. *non videbit*, Arab. אלי אלאבד *in ævum, in æternum*.... Jun. & Tremell. Versio, *unquam*... וְטוֹבָה לֹא רָאָה, Eccles. 6. v. 6. Vulg. & alii, *& non fuerit perfruitus (bono) bonis*... Cum præf. וְרָאָה *& vidit, videbit*... Cum affix. רָאָהוּ *vidit eum*... רָאָהּ *vidit illam*... Cum præf. & affix. וְרָאָהוּ *& vidit eum*...וְרָאֲךָ *& videbit te*, m... רָאָם *vidit eos*... 3. p. s. f. רָאֲתָה, & in pausa, unde הַיּ (ַ) primariæ vocis reductum in (ָ) mutatur, רָאָתָה *vidit*... Cum affix. רָאָתְךָ *vidit te*, m. 2. p. s. m. רָאִיתָ, cum ה in fine expresso, ubi subintelligebatur, vide Gram. Hebr. t. 1. p. 284. c. 2. רָאִיתָה, & absque (י) הַיּ (ִ) indice, רָאֵתָה *vidisti*... Cum præf. וְרָאִיתָה, וְרָאִיתָ *& videbis, videas, videris, aspexeris*... הֲרָאִיתָ *nunquid vidisti?* Cum præf. & affix. וּרְאִיתַנִי *& vidisti me*, c. 2. p. s. f. רָאִית *vidisti*... 1. p. s. c. כִּי־עַתָּה רָאִיתִי בְּעֵינָי, Zach. 9. v. 8. *modò enim* præsens (Christus, de quo v. seq. hîc loquitur,) *videbo oculis meis* domum meam. Cum præf. וְרָאִיתִי *& videro, videbo, vidi*... Exod. 12. v. 13. ubi accentus suo loco remanet, vide Gram. Hebr. tom. 2. p. 310. c. 1. Cum affix. רְאִיתִיו *vidi eum*... Cum præf. & affix. וּרְאִיתִיו *& vidi eum*... וּרְאִיתִיהָ *& videbo illum*, f. (arcum) ad recordandum fœderis perpetui.. Gen. 9. v. 16. Vide quæ de arcu, sive iride in signum fœderis perpetui assumtâ, dicta sunt, col. 2310. רְאִיתִיךָ *vidi te*... m. 3. p. plur. c. רָאוּ *viderunt*... Cum præf. וְרָאוּ *& viderunt, videbunt*... Cum affix. רָאוּהָ *viderunt eam*... רָאוּךָ *viderunt te*, m. רָאוּנִי *viderunt me*, c. 2. p. plur. m. רְאִיתֶם *vidistis*... Cum præf. וּרְאִיתֶם *& videbitis*... הַרְאִיתֶם *an vidistis*...? 2. p. pl. f. cum præf. וּרְאִיתֶן *& videbitis*... 1. p. pl. c. רָאִינוּ *vidimus*...

Ben. s. m. רֹאֶה, רוֹאֶה *videns*... Cum præf. וְרֹאֶה *& videns*... הֲרוֹאֶה, הֲרֹאֶה *an videns*...? הָרֹאֶה *videns*, O. *προφήτης propheta*, O. *ὀνομαστὸς nominatus, nobilis*... Const. ob ב seq. vide Gram. Hebr. t. 1. p. 123. & seq. רֹאֵה *videns*, Psal. 63. Hebr. 64. v. 9... Cum affixo 1. p. s. c. nominibus proprio (nempe (ִי) ut nomen; & cum affixo נִי verbis familiari, ut Verbum, vide Gram. Heb. tom. 1. pp. 348. & 349. רֹאִי & רֹאָנִי, Isai. 47. v. 10. (ubi הַיּ (ֵ) pro (ִ) positum in (ָ) ob pausam mutatum) *videns me, videt me*, c. רֹאֵנוּ *videt nos*, c. Plur. רֹאִים *videntes*... Cum præf. הָרֹאִים *videntes, spectantes*... Excluso ה articulo, לָרֹאִים *ad videntes*... Constr. רֹאֵי *videntes*... Cum præf. לְרֹאֵי *videntibus*... מֵרֹאַי *ex videntibus*... Cum affix. רֹאָיו *videntes eum*... רֹאֶיהָ *videntes eam*... רֹאֶיךָ *videntes te*, m. רֹאַיִךְ *videntes te*, f. רֹאַי *videntes me*, c. רֹאֵיהֶם *videntes eos*... Sing. femin. רֹאָה *videns*... Plur. רֹאוֹת *videntes*.... Cum præf. הָרֹאוֹת, הָרוֹאוֹת *videntes*...

Paoul s. m. רָאוּי Rabbinis, *dignum, conveniens, congruum*... & sic deinceps in utroque genere & numero... Buxtorf. Lex. Hinc plur. fem. cum præf. הָרְאֻיוֹת, O. τὰς ἀποδεδειγμένας... Lxx. *spectatas*... Vulg. & alii, *speciosissimas, puellas*.... Esth. 2. v. 9. ubi הַיּ (ו) in (ֻ) cum dagh. per legem æquivalentiæ corripitur.

Infin. רְאֹה & רָאֹה, *videre*... Ex forma absoluta, הַיּ ה in (ו) converso, aut penitus sublato, si הַיּ (ו) spectetur ut comes הַיּ hhólem, vide Gram. Hebr. t. 1. p. 286. c. 1. רָאוֹ *videndo*... Cum præfix. & (ו) in fine absque ה, וְרָאוֹ, & cum ה sine (ו), וְרָאֹה *& videndo*... Mutato הַיּ ה in ת, vide eand. Gram. ibid. רְאוֹת, רָאוֹת *videre*... Cum præf. בִּרְאוֹת *in videndo*, i. e. *cùm vidisset*... וּבִרְאוֹת *cùmque vidisset*.... כִּרְאוֹת, כִּרְאוֹת *juxta videre*, h. e. *cùm vidisset*, וְכִרְאוֹת *& juxta videre, & quando vidit*... לִרְאוֹת, לִרְאוֹת *videre, ad videndum*... Eccles. 3. v. 17, *dixi ego in corde meo: justum & impium judicabit Deus*, (i. e. apparere faciet judicium, quod nunc latet,) *quia ibi*, in cœlis, est *tempus omni rei*, sive *de omni*

opere palàm judicando *opportunum præfinitumve*. Verſ. 18. (A.) אָמַרְתִּי אֲנִי בְּלִבִּי עַל־דִּבְרַת בְּנֵי הָאָדָם (B.) לְבָרָם הָאֱלֹהִים (C.) וְלִרְאוֹת שְׁהֶם־בְּהֵמָה הֵמָּה (D.) לָהֶם : *dixi ego in animo meo, ex more* (O. περὶ λαλιᾶς … *ex loquela* …) *filiorum hominis, dùm diſcernit* (O. διακρινεῖ … *diſcernet* …) *eos Deus*, à cæteris ſcilicet animantibus, *dùmque videt quòd ipſi ſibi*, ſuo videlicet judicio, *beſtiæ ſint*. Verſ. 19. *Eſt enim*, aiunt, *utriſque eventus unus*, ſive *humanus*, ſive *animalis*, idem eſt *eventus : ſicut mors hujus, ita & mors illius ; & aura* vitalis, vel aër ſpirabilis *utriſque idem ; nec reſiduum hominis, præ jumento, ullum : omnia enim vanitas*, ſive evaneſcunt. Verſ. 20. *Omnia* (corpora certè …) *eunt ad locum unum ; ſunt omnia ex pulvere orta ; & ad pulverem redeunt omnia*. Verſ. 21. מִי יוֹדֵעַ רוּחַ בְּנֵי הָאָדָם הָעֹלָה (E.) הִיא לְמָעְלָה וְרוּחַ הַבְּהֵמָה הַיֹּרֶדֶת (E.) הִיא לְמַטָּה לָאָרֶץ : *quis ſcit an ſpiritus filiorum hominis ſursùm ſit aſcenſurus ? aut ſpiritus animalis* (vitalis, anima illa *carnis, quæ in ſanguine eſt*, Levit. 17. v. 11.) *ſit deorsùm, in terram, deſcenſurus ?* Verſ. 22. *Tum vidi quod nihil melius* illis (Syr. בהון *apud illos*) *quàm ut operibus fruatur quiſque ſuis ; eſt enim pars ipſius ; nam quis reducet ipſum*, (hominem) inquiunt, *ut videat quid poſt ipſum ſit futurum ?*

NOTÆ.

A. τό עַל־דִּבְרַת, & cum (י) paragogico, עַל־דִּבְרָתִי, Pſal. 109. Hebr. 110. v. 4. pro *more*, non pro *loquelâ* … Munſtero ſumitur … Eſt porrò τό (י) in … דִּבְרָתִי, מַלְכִּי, paragogicum vel ex Arabiſmo, indicans ſcil. τό *këſra*, ſive *vocalem* genitivi, caſûs ferè omnium apud Arabes, unde & apud Græcos, præpoſitionum … Vel ex Perſiſmo, notans videlicet eundem caſum præpoſitionis … aut ſignum regiminis, ut in סרי עול *Sarí ghôul*, Perſ. *caput larvæ*, ſeu Meduſæ … vide Synopſ. Inſtit. Arabicarum Alting. pp. 6. 28. 29. (86.) .. & Inſtit. Perſicarum, p. 130 … B. בְּנֵי הָאָדָם *filiorum*, non הָאִישׁ *viri*, ſed הָאָדָם *hominis*, i. e. plebeiorum craſſæve carnis … C. לְבָרָם הָאֱלֹהִים וְלִרְאוֹת, ad verbum, *de diſcernendo eos Deus ; de videndo quòd* … Eſt τό לְבָרָם Infinitivus τοῦ Qal Verbi בָּרַר *diſcrevit, delegit* … Cum præf. .. (-) loco τοῦ (-) in compenſationem τοῦ dagh. ex ר excidentis … & affix. vide Gram. Hebr. tom. 1. p. 217. c. 2. .. D. … בְּהֵמָה הֵמָּה *behêmáh hêmmáh* (*beſtiæ illi* … κτηνοπαθία) … E. τό ה in הָעֹלָה, pariter & in הַיֹּרֶדֶת, non eſt ה Haſcela, ſive interrogationis, ſed ה Hajedia, ſive emphaticum, ſive ſpecificans, & valet relativum *qui*, ut ה alibi ſumitur, Pſal. 49. v. 7. הַבֹּטְחִים *qui confidunt*, &c. & 66. v. 9. הַשָּׂם *qui ponit*, &c. & 103. v. 3. הַסֹּלֵחַ *qui condonat* … Ita ſenſus emergit genuinus de animæ immortalitate, Gej … Adverbii interrogantis ה, motio genuina, non eſt (-) cum dagh. aut (-), daghéſch excidenti ; ſed (-) vel (-) ante (:) raró cum daghéſch in litera ſeq … ut, הֲשֹׁמֵר *num cuſtos* fratris mei ſum ? Gen. 4. v. 9. הַזְּבָחִים *numquid ſacrificia* … obtuliſtis mihi in deſerto ? Amos 5. v. 25. .. Vide Gram. Hebr. tom. 1. pp. 375. c. 1. .. 422. c. 1. .. Fuit igitur τό ה in הַיֹּרֶדֶת & הָעֹלָה, Maſſorethis articulus, relativum *qui* … exprimens ; ſed omnibus ferè interpretibus adverbium interrogationis. Quin & ipſe textus illud poſtulare videtur. Imò haud indigni Epicurei, aut pecuini homines, hîc loquentes, qui de animæ immortalitate dubitent. Indignus verò Salomon, qui de animæ, *bonam ſortitus*, origine dubitet. Imo verò non jam עַל־דִּבְרַת בְּנֵי הָאָדָם *ex more hominum craſſæ carnis*, ſed ex proprio, loquens, ſic ſeſe ipſe exprimit cap. 12. v. 7. *& revertetur pulvis*, ſive caro, *in terram, unde facta eſt ;* וְהָרוּחַ תָּשׁוּב אֶל־הָאֱלֹהִים אֲשֶׁר נְתָנָהּ *ſpiritus verò ad Deum, qui dedit illum, redebit* … וְלִרְאוֹת *& videre* … מֵרְאוֹת, מֵרְאוֹת *à videndo, ne viderent* … Gen. 27. v. 1. debilitati, ex uſu Chald. *cohibiri oculi* … *à viſu* … Cum præf. & affix. בִּרְאוֹתוֹ, בִּרְאוֹתוֹ *in videndo ipſe*, i. e. *cùm viderit, dùm videret ipſe* … כִּרְאוֹתוֹ, כִּרְאוֹתוֹ *juxta videre ipſe*, h. e. *quàm viderit, videret ipſe* … לִרְאוֹתוֹ *ad videndum eum, ut viſitaret eum* …

tized by Google

כְּרְאוֹתָהּ *juxta videre ipsa* ... i. e. *quùmque vidisset ipsa* ... לִרְאוֹתָהּ *videre eam* ... רְאֹתְךָ die *videndi tu*, h. e. die, quo *videris tu*, m. Exod. 10. v. 28 ... in pausa, quare τό (ֵ) loco τῦ (ְ) ante affix. ךָ, לִרְאוֹתְךָ *ad videndum te, ut visitaret te*, m. רְאוֹתִי *post videre ego*, i. e. *postquàm vidi ego*, c. Gen. 46. v. 30 ... בִּרְאוֹתִי *in videndo ego*, i. e. *quùm viderem ego*, c. בִּרְאוֹתָם, בִּרְאֹתָם *in videndo ipsi*, h. e. *quùm (si) viderint ipsi*, m. כִּרְאֹתָם, כִּרְאוֹתָם *juxta videre ipsi*, i. e. *quùm vidissent ipsi* ... וְכִרְאוֹתָם *& juxta videre ipsi*, h. e. *quùmque viderent* ... לִרְאוֹתָם *videre eos* ... τῷ ה in (ו) converso, additóque altero ה paragogico, לִרְאֲוָה *ad aspiciendum, ut aspiciant* ... Verùm est potiùs nomen verbale ejusdem formæ ac illa לְאַהֲבָה *ad diligendum*, לְתַאֲוָה *ad desiderandum*, לְדַאֲבָה *ad dolendum* ... Vide Gram. Hebr. t. 1. p. 165. c. 2. & p. 287. c. 1. ubi pro *conversivo*, lege *converso* ... כִּרְאֹתְכֶם *juxta videre vos*, m. h. e. *quando videritis* ...

Imper. 2. p. s. m. רְאֵה *vide* ... O. ἰδὲ *ecce* ... Cum præfix. וּרְאֵה *& vide* ... 2. p. s. f. רְאִי *vide* ... Cum præf. וּרְאִי *& vide* ... 2. p. plur. m. רְאוּ *videte* ... Cum præf. וּרְאוּ רָאוֹ וְאַל־תֵּדָעוּ, Isai. 6. v. 9. *& videte videndo*, (i. e. planissimè Christum, τὸν βασιλέα ὑμῶν ... Joan. 19. v. 15. *Regem vestrum*, ô Judæi, חַיֶּיךָ תְּלֻאִים לְךָ מִנֶּגֶד, Deut. 28. v. 66. *vitam tuam*, ô popule ingrate & non sapiens, *suspensam tibi ex adverso* ...) *& ne agnoscatis* ... 2. p. plur. f. cum præfix. וּרְאֶינָה *& spectate* ...

Fut. 3. p. s. m. יִרְאֶה *videbit, despiciet* ... Cum præf. וְיִרְאֶה *& videbit*, וַיִּרְאֶה *& vidit* ... Cum apocop. & (ַ) sub characteristica, יֵרֶא, Exod. 5. v. 21. *videat* ... Cum accentu in ultima præter analogiam, vide Gram. Hebr. tom. 1. p. 288. c. 1. יֵרָא, Gen. 41. v. 33. *provideat* ... Cum præf. וְיֵרָא *& videas* ... Cum (ַ) ex duobus (ob ר) in unum contractis sub characteristica, vide eand. Gram. ibid. c. 2. וַיַּרְא *& vidit* ... Cum affix. יִרְאֶנָּה *inspiciet eam* ... Cum præf. & affix. וַיִּרְאֵהוּ *& vidit illum* ... וַיִּרְאֶהָ *& vidit eam* ... יִרְאֵנִי *videbit me*, c. וַיִּרְאֵנִי *& vidit me*, c. וַיִּרְאֵם *& vidit eos* ... 3. p. s. f. תִּרְאֶה, & cum apoc. ut supra in 3. p. s. m. תֵּרֶא *videbit* ... Cum præf. וְתֵרָא *& videbit* ... וַתֵּרֶא *& vidit* .... Cum præf. & affix. וַתִּרְאֵהוּ *& vidit eum* ... תִּרְאֵנִי *videbit me*, c. וַתִּרְאֵנִי *& vidit me*, c. 2. p. s. m. תִּרְאֶה, & cum apocop. ut supra in 3. p. s. m. תֵּרֶא *videbis* ... Cum præf. וַתֵּרֶא *& vidisti* ... Cum affix. תִּרְאֶנּוּ *videbis eum* ... תִּרְאֵנִי *perspicie me*, c. 2. p. s. f. תִּרְאִי, & τῷ (ְ) per (ַ) dilatato, תִּרְאִי *videbis* ... 1. p. s. c. אֶרְאֶה *videbo, videam* ... Cum præf. וְאֶרְאֶה *& videbo* ... וָאֶרְאֶה *& vidi* ... Cum præf. & apoc. ut supra in 3. p. s. m. וְאֵרָא *& videbo* .... וָאֵרֶא *& vidi* ... Cum aff. אֶרְאֶנּוּ *videbo eum* ... Cum præf. & aff. וְאֶרְאֶנּוּ *& videbo eum* ... Cum (ֵ) loco τῦ (ְ) ante affix. ךָ, ob pausam, אֶרְאֶךָּ *videbo te*, m. וָאֶרְאֵךְ *& vidi te*, f. Jerusalem ... אֶרְאֵם *videbo eos* ... 3. p. plur. m. יִרְאוּ *videbunt, despicient* ... Cum præf. וְיִרְאוּ *& videbunt* ... וַיִּרְאוּ *& viderunt* Cum ן ex Chaldaismo & Syriasmo paragogico, יִרְאוּן *videbunt* ... Cum aff. יִרְאוּהוּ *videbunt eum* ... Cum præf. & affix. τῷ (ו) ad euphoniam in (ֻ) correpto, וַיִּרְאֻהוּ *& viderunt eum* ... יִרְאוּהָ *videbunt eam* ... יִרְאוּנִי *videbunt me*, c. 3. p. plur. f. תִּרְאֶינָה *videbunt* ... Cum præf. וַתִּרְאֶינָה *& viderunt* ... 2. p. pl. m. תִּרְאוּ *videbitis* ... Cum præf. וַתִּרְאוּ *& vidistis* ... Cum affix. τῷ (ו) ad euphoniam in (ֻ) mutato, תִּרְאֻנִי *despiciatis me, respiciatis ad me*, c. 1. p. plur. c. נִרְאֶה *videbimus* ... Cum præf. וְנִרְאֶה *& videbimus* ... וַנִּרְאֶה *& vidimus* ... Cum præf. & affix. וְנִרְאֵהוּ *& videbimus eum* ...

NIPHAL נִרְאָה, Lxx. Sym. φαίνομαι, Lxx. δηλόομαι, ὀπλάζομαι, ὀπτάνομαι, Aq. Theod. βλέπομαι ... Vulg. & alii, *appareo, compareo, in conspectum venio, in conspicuo loco exto, ipse me conspiciendum præbeo* ... *manifestor* ... *videor, cernor* ... *conspicior, respicior* ... *aspicior*. Lxx. item εἰμί, *sum*, γείνομαι, sive γίνομαι, *fio* ... ἐντρέπομαι *pudesio* ... καταβαίνω *descendo* ... Substantivè, ὀπτασία, *visio* ... Construitur cum אֶל־, ל.

Præt. 3. p. s. m. אֵל שַׁדַּי נִרְאָה־אֵלַי בְּלוּז, Gen. 48. v. 3. *Deus omnipotens apparuit mihi in Luza* ... אֲשֶׁר־עַיִן בְּעַיִן נִרְאָה אַתָּה יְהוָה, Num. 14. v. 14. *audierunt quod tu, Jeho-*

Digitized by Google

vobi, es in medio populi hujus, *qui oculo ad oculum cernitur* duciturve; quod tu, Jehovah, stas cum nube... Cum præfixo ה articulo relativum exprimente, vide Gram. Hebr. tom. 1. p. 422. Can. II. הַנִּרְאָה *qui apparuit*... וְנִרְאָה *& inspicietur, ostenditur, ostensus, visus fuit*... 3. p. f. f. נִרְאֲתָה, Jud. 19. v. 30. *visum fuit* hoc... Cum præf. וְנִרְאֲתָה *& videbitur*... 3. p. plur. c. נִרְאוּ *visi, æ, a, sunt*...

Ben. f. m. cum articulo ה, relativum exprimente, הַנִּרְאָה *qui apparuerat*...

Infin. cum præf. לְהֵרָאוֹת *apparere*... הֵרָאוֹת in ה mutato, הֵרָאוֹת *apparere*... Cum præfix. לֵרָאוֹת, & extrusâ characteristicâ ה, suamque motionem cedente, vide Gram. Hebr. tom. 1. p. 292. c. 1. & 2. לֵרָאוֹת *ut appareret, ad apparendum*... Cum affix. הֵרָאֹתוֹ *post ostendere ipse se*, i. e. postquàm *ipse se ostendit*... Lev. 13. v. 7. Cum præf. & affix. בְּהֵרָאוֹתוֹ, Malach. 3. v. 2. & quis stabit *in apparendo ipse*? h. e. *quùm apparuerit ipse*?

Imper. 2. p. f. m. הֵרָאֵה *ostende te*...

Fut. 3. p. f. m. יֵרָאֶה *providebitur, conspicietur, comparebit, sistet se*... Cum apoc. vide Gram. Hebr. tom. 1. p. 293. c. 1. יֵרָא *conspicitur*... Cum præf. וְיֵרָא *& apparebit*... וַיֵּרָא *& apparuit*... 3. p. f. f. תֵּרָאֶה *apparebit, videbitur*... Cum præf. וְתֵרָאֶה הַיַּבָּשָׁה, Gen. 1. v. 9. *& appareat arida*... extet, ex aquis vi motûs circularis, orbis scil. terrestris, vel potiùs aquatici, emersa... Vide nostrum de æstu marino systema... 1. p. f. c. אֵרָאֶה *apparebo, ostendam me*. Cum præf. וְאֵרָאֶה *& apparebo*... Cum præf. & apoc. ut supra in 3. p. f. m. וָאֵרָא *& apparui*... 3. p. pl. m. יֵרָאוּ *comparebunt, videbuntur*. Cum præf. וַיֵּרָאוּ *& apparuerunt*... וְיֵרָאוּ *& inspiciantur*...

PUAL רֻאָה, unde 3. p. plur. c. Praet. cum (ֻ) sub ר, absque דגש daghésch ex א excidentis compensatione, & daghésch ר impresso, in Athianis scil. & aliis quibusdam Bibliis, vide Gram. Hebr. tom. 1. pp. 28. c. 1. & 298. c. 2. וְשֻׁפּוּ עַצְמוֹתָיו לֹא רֻאּוּ, vel לֹא רֻאוּ, Job. 33. v. 21. O. καὶ ἀποδείξῃ τὰ ὀστᾶ αὐτοῦ κενά. *& ostenderit ossa sua inania*. Vulg. *& ossa, quæ tecta fuerant, nudabuntur*. Alii, *& elevabuntur*, vel *exstabunt*... *ossa ejus*, quæ priùs *visa non erant*...

HIPHIL הֶרְאָה, הַרְאֵה, Lxx. φωτίζω, δείκνυμι, ἐνδείκνυμι, ἐπιδείκνυμι... Vulg. & alii, *videre* (*frui, experiri, sentire, aspicere*...) *facio, in lucem profero, patefacio*..., *ostendo, monstro, manifestum facio*... *defero, indico, demonstro, ostento*... *videndum exhibeo, confero*... Construitur cum accusativo, & gemino accusat. rei scil. & pers. & cum præpos... ב.

Praet. 3. p. f. m. cum (ֶ) sub characteristica loco דגש (ַ), quia duæ illæ motiones sæpiùs invicem permutantur, vide Gram. Hebr. tom. 1. p. 298. c. 1. הֶרְאָה *videre fecit, ostendit*... Cum præfix. אֵין־טוֹב בָּאָדָם שֶׁיֹּאכַל וְשָׁתָה וְהֶרְאָה אֶת־נַפְשׁוֹ טוֹב בַּעֲמָלוֹ גַּם־זֹה רָאִיתִי אָנִי כִּי מִיַּד הָאֱלֹהִים הִיא: Eccles. 2. v. 24. *non* est *bonum homini*, nempè, vigilare, laborare, temperare sibi à partis... bona ut relinquat hæredi, fortè nebuloni... *Sed* (ex parallelo, Cohén, sive Eccles. 3. v. 12.) *lætari & facere bonum in vita sua*... Imò, *quòd comedat* homo, *bibat, frui* (vel potiùs, *uti*... utendum enim temporalibus bonis; summo bono, seu Deo fruendum...) *faciam animam suam bonis suo partis labore*... *hoc etiam vidi equidem, quod scilicet de manu Dei esset*... Cum affix. הֶרְאֲךָ *ostendit tibi*, m. In pausa, quare (ֶ) ante affixum in (ָ) mutatum, הֶרְאָנִי, & cum (ִ) sub characteristica, הִרְאַנִי *ostendit mihi*, c. Cum præf. & affix. וְהִרְאַנִי *& faciet ut revisam, ostendit mihi*... הִרְאָם *ostendit eis*, m. In pausa, unde (ֵ) pro (ֶ) ante affix. הֶרְאָנוּ *ostendit nobis*, c. 2. p. f. m. הִרְאֵיתָ *fecisti ut videret*... Cum affix. הִרְאִיתַנִי *fecisti ut viderem*... 1. p. f. c. cum præf. & (ִ) sub characteristica loco דגש (ַ) vel (ֶ), quia tres illæ motiones sunt invicem permutabiles, vide Gram. Hebr. tom. 1. p. 299. c. 2. accentu à penultima ad ultimam retracto, vide eand. tom. 2. p. 310. c. 1. וְהַרְאֵיתִי, Nah. 3. v. 5. *& ostendam*... Cum aff. הִרְאִיתִיךָ *feci ut videres*... הִרְאִיתִים, & cum (ֵ) absque (י) דגש (ִ) indique in ultima, הֶרְאֵתִים *ostendi eis*...

Ben.

Digitized by Google

BEN. f. m. מַרְאֶה *ostendo*…

INFIN. cum præf. ל הַ in ה mutato, לְהַרְאוֹת *ad ostendendum*… Cum affixis in obliquis eorum casibus, vide Gram. Heb. tom. 1. p. 320. הַרְאֹתְךָ, & cum ה in fine, ubi subintelligebatur, vide eand. Gram. p. 27. c. 2. הַרְאוֹתְךָ *ostendere tibi*, m. הַרְאוֹתָם *ostendere ipsis*, m. Cum præfix. & affixo in casu recto, sive nominativo, vide Gram. Hebr. tom. 1. p. 320. בְּהַרְאֹתוֹ *in ostendere ipse*, i. e. *quùm*, Vulg. *ut ostenderet ipse*… Esth. 1. v. 4. Excluso ה characteristico, לַרְאֹתְכֶם *ad ostendendum vobis*, m.

IMPER. 2. p. f. m. cum affix. הַרְאֵנִי *ostende mihi*, c. הַרְאֵנוּ *ostende nobis*, c. 2. p. f. f. הַרְאִינִי *ostende mihi*, c.

FUT. 3. p. f. m. יַרְאֶה *ostendet*… Cum præf. & apocop. vide Gram. Hebr. tom. 1. p. 302. c. 1. וַיַּרְא *& ostendit*… Cum præf. & affix. וַיַּרְאֵהוּ *& ostendit ipsi*, m. יַרְאֵנִי *videre fecit me*, c. וַיַּרְאֵנִי *& ostendit mihi*, c. וַיַּרְאֵם *& ostendit ipsis*… m. יַרְאֵנוּ *faciet ut videamus*… 2. p. f. m. cum affix. תַּרְאֵנִי *facis ut videam*… 1. p. f. c. cum affix. אַרְאֶנּוּ *faciam ut videat*… Cum præf. & affix. וְאַרְאֵהוּ *& faciam ut videat*… In pausa, quare τὸ (:) ante affix. in (‥) mutatum, אַרְאֶךָּ *ostendam tibi*, m. וְאַרְאֶךָּ *& ostendam tibi*, m. 3. p. plur. m. cum præf. & affix. וַיַּרְאוּם *& ostenderunt ipsis*, m.

HOPHAL הָרְאֵה, Lxx. δείκνυμι… Lxx. activè, *ostendo, monstro*… Legebant in Hiphil, הַרְאֵה… Vulg. & alii, *ostendor, monstror, videri fio*…

PRÆT. 3. p. f. m. cum præf. וְהָרְאָה אֶת־הַכֹּהֵן, Lev. 13. v. 49. *& inspicienda* (lepra) *offeretur sacerdoti*… Cocc. Articulus אֶת־, qui omnibus designandis præfigitur casibus, recto scil. & obliquis, vide Concord. Partic. Noldii, p. 121. hîc dandi casui adhæret, unde pro Hebr. אֶת־הַכֹּהֵן, Chald. posuit, לְכַהֲנָא… Potest τὸ אֶת־, & hîc nominandi casum designare, unde sic vertendum: *jubebitur*, sive *rogabitur ut inspiciat Sacerdos*… 2. p. f. m. הָרְאֵיתָ, & absque (י) τῷ (·), vel (‑) indice, הָרְאֵתָ *videre factus es, permissus es*, (vide Gram. Hebr. tom. 1. p. 522. Can. XI.) *jussus es, compulsus es*… edoctus es…

PAOUL f. m. מָרְאָה *videre factus*… Fem. singul. cum hholem loco τῷ (ָ), vide Gram. Hebr. tom. 1. p. 304. c. 1. הוֹי מֹרְאָה וְנִגְאָלָה הָעִיר הַיּוֹנָה, Soph. 3. v. 1. Ὦ ἡ ἐπιφανὴς καὶ ἀπολελυτρωμένη πόλις, ἡ περιστερά. Lxx. Arab. Syr. & alii, *O illustris*, (*spectanda*…) *& redempta urbs columba*, Syr. יונא sive יונן, *columbæ*, vel *Græciæ*… Vulg. *væ provocatrix, & redempta civitas, columba*. Alii, *væ* (sub. *civitati*, Tigurina vers… nempe Jerosolymæ, Calv…) *inspectatæ*, vel παραδειγματιζομένη, h. e. *ostentui habitæ, & infamiâ notatæ*… vel *rebellanti*, quasi à מרה, ut א sit loco tertiæ radicalis ה, Tarnov. *& contaminatæ*, civitati huic, *molestanti*, vel *opprimenti*, vel *prædatrici*, ut יונה sumitur Jerem. 46. v. 16. Drus. & 50. 16. Grot…

HITHPAEL הִתְרָאָה, Lxx. ὁρῶμαι… Vulg. & alii, *appareo, visus sum*… *ipse me video*…

FUT. 3. p. plur. m. cum præfix. וַיִּתְרָאוּ פָנִים, 4. Reg. 14. v. 11. Ο. καὶ ὤφθησαν ἀλλήλοις… *& aspexerunt se facie ad faciem*, mutuò… 2. p. plur. m. לָמָּה תִּתְרָאוּ, Gen. 42. v. 1. Ο. ἱνατί ῥᾳθυμεῖτε…; *ecquid demisso estis animo*…? Vulg. *quare negligitis?* Alii, *quare aspicitis unus alterum*…? ut solent facere inopes consilii. Cocc. 1. p. plur. c. נִתְרָאֶה *videamus nos invicem*…

רָאָה f. unde cum præf. הָרָאָה, Deut. 14. v. 13. Ο. καὶ τὸν γύπα… Α. καὶ τὸν ἰξὸν… Lxx. *& vulturem*… Aq. *& ixum*… Vulg. & alii, *ixion*, avis genus… Alii, *& milvum*… Milvus *in* Levitico דאה *daa* dicitur, *in* Deuteronomio ראה *raa*; (imò & in Deuteronomio Samaritano ܕܐܗ *daáh*) *illud* à volatu, *hoc* à visu *est*… Bochart. l. 1. c. IX. de nom. animal. col. 64…. R. vel רָאָה *vidit*… vel דָּאָה *volavit*…

רֹאֶה m. unde cum præf. שָׁגוּ בָּרֹאֶה, Isai. 28. v. 7. apud Lxx. vacat. Vulg. *nescierunt videntem*… Alii, *erraverunt in visione*… Quidam, *erraverunt cum vidente*, sive *propheta*… Est enim Benoni f. m. τῷ Qal Verbi רָאָה, ubi vide…

רְאוּבֵן Mass. *Ruoubbén*, Vulg. *Ruben*, nom.

Digitized by Google

propr. filii Jacob ex Lia, Gen. 29. v. 32. Etym. *spectatus*, sive *spectandus*, formosus scil. *filius*... à רָאוּי, Paoúl f. m. τῶ Qal, Verbi רָאָה *spectavit*... τῶ (י) in compositione deperdito... & בֵּן *filius*...

רְאוּבֵנִי Maſſ. *Rœúbbení*, Vulg. *Rubenites*, nom. patronymicum, seu commune virorum ex Ruben oriundorum, ἴτυμον, idem ac vocis præced.

רְאוּמָה Maſſ. *Rœoumáh*, Vulg. *Roma*, nom. propr. concubinæ Nachor, Gen. 22. v. 24. Etym. *amata*, sive *amabilis*, à רְאוּמָה Paoúl f. f. τῶ Qal, Verbi רָאַם Arabibus, (Latinis verò per aphæreſ.) *amavit*...

רְאוֹת m. unde cum præfix. הַמֵּבִין בִּרְאֹת הָאֱלֹהִים, 2. Paral. 26. v. 5. O. τῶ συνιόντος ἐν φόβῳ κυρίε... Ἄλλ. τῶ συνιόντος ἐν ὁράσει κυρίε... Ἄλλ. συνιέντος ἐν ὁράσει Θεῦ... Lxx. *intelligentis in timore Domini*... Alius, *conversantis in visione Domini*... Alius, & alii, *intelligentis in visione Dei*... Vulg. *intelligentis & videntis Deum*... Alii, in plurali, *intelligentis in visionibus Dei*... Alii, in Infin. τῶ Qal, Verbi רָאָה *vidit*... mutato scil. τῶ ה in ת, *in videre Deum*... i. e. assueti videre Deum, q. d. prophetæ. Tales enim *videntes* vocabantur. Mat. Druſ.

רְאוּת m. unde וּמַה־כִּשְׁרוֹן לִבְעָלֶיהָ כִּי אִם־רְאוּת עֵינָיו, Eccleſ. 5. v. 10. O. ἢ τί (Complut. τίς) ἀνδρεία τῷ παρ' αὐτῆς; ὅτι ἀρχὴ τῦ ὁρᾷν ὀφθαλμοῖς αὐτῦ; (Complut. ὀφθαλμοὶ αὐτῦ) Σ. τί γὰρ ἀνδραγάθημα τῷ ἔχοντι αὐτὴν, εἰ μὴ μόνον θεωρία ὀφθαλμῶν αὐτῦ; Lxx. *& quid* (Complut. *quæ*) *fortitudo ei, qui ab eis*, sive iis donatur...? *nisi facultas videndi oculis suis?* Complut. *oculi sui?* Sym. *quid enim utiliter gestum habenti eas, nisi tantùm speculatio oculorum ejus?* Vulg. *& quid prodest possessori, nisi quod cernit divitias oculis suis?* Alii, *quid ergo commodi* (Jun. Tremell.) *possessori* (Hebr. *possessoribus*) *earum;* (divitiarum) *nisi videre eas oculis* quisque *suis?* pascere oculos... R. רָאָה *vidit*... unde Infinitivus τῶ Qal, ut scribitur, ראית, sed, ut legitur, רְאוּת, mutato scil. ה in (ו) loco τῶ (ו) cum ה paragog. (vel ex ה parag.) uti *Chaldæi pro* א *in fine, interdum adhibent* (ו) *cum* ת;

ut יתְחוֹקוֹמְהַ *elevari*, Num. 9. v. 17. Ludov. *de Dieu*, Gram. p. 218. Eſt τὸ רְאוּת Symmacho nomen, nempe, θεωρία...

רְאִי, רֳאִי, m. Lxx. Aq. ὅρασις, Lxx. παράδειγμα... Vulg. & alii, *visus*, *visio*, *aspectus* ...*exemplar*, *exemplum*... *speculum*... *spectrum*... Cum præf. כִּרְאִי מוּצָק, Job. 37. v. 18. O. ὡς ὅρασις ἐκχύσεως, Alex. ὑποστάσεως ... Α. ὡς ὅρασις συγχύσεως... Lxx. *ut visio effusionis*. Alex. *firmitatis*, *soliditatis*ve... Aq. *ut visio confusionis*... Vulg. *quasi ære fusi sunt*... Alii, *sicut speculum fusum*. Cocc... Alii, *ut aspectus rei fusæ*, i. e. *perspicuum*, Vatabl... In pauſa, quare τὸ (ֳ) in hhólem reductum, וְשַׂמְתִּיךְ כְּרֹאִי, Nah. 3. v. 6. O. ἢ θήσομαί σε εἰς παράδειγμα... Lxx. Vulg. & alii, *& ponam te in exemplum*... Alii, *in spectaculum*... Alii, *in despectionem*... Alii, *ut stercus*... כְּרֹאִי *à visione*. R. רָאָה *aspexit*, *despexit*... *spectavit*...

רְאָיָה Maſſ. *Rhuajáh*, Vulg. *Raia*, nomen propr. 1°. filii Sobal, filii Juda, 1. Paral. 4. v. 2. 2°. viri Nathinæi, i. e. Dedititii, Eſdr. 2. v. 47. ubi Vulg. *Raaia*. Etym. *videns* (*multùm*, *sæpiusque*) *spectator*, à ראי *reâjon*, Arab. idem. R. ראי Arab. *vidit*...

רְאֵם m. Lxx. μονόκερως, sic antepenacutum, ut plurimum, Lex. Hebr. ad Hexapl... Vulg. & alii, *monóceros*, sive *unicornis*... Aq. ῥινόκερως *rinóceros*, animal unius in nare cornu... כְּתוֹעֲפֹת רְאֵם לוֹ, Num. 23. v. 22. O. ὡς δόξα μονοκέρωτος αὐτῷ *sicut gloria unicornis ei*. Vulg. *cujus fortitudo similis est rhinocerotis*. Alii, *quasi elevationes*, *altitudines*, *unicornis ei*. Quidam, *quasi celeritates* (à יעף Arab. *celeriter*, *incessit*, *cucurrit*...) *ei* τῶ ὄρυγος *orygis*, i. e. animalis bisulci & unicornis, capræ non dissimilis ...בְּכוֹר שׁוֹרוֹ הָדָר לוֹ וְקַרְנֵי רְאֵם קַרְנָיו, Deut. 33. v. 17. *primogenitus bos ejus* (bos Joſephi insigne, Gen. 49. v. 6... Grot.) *corona illi* erit (regni Iſraëlitici præcipua in Tribu Ephraïm ſedes... Jeroboam aliique reges è Tribu Ephraïm...) *& cornua unicornium cornua ejus*... τὸ רְאֵם *unicornis*, pro רְאֵמִים *unicornium*, ſingul. pro plur. ponitur; unde Samarit. habet ראמים, cum apocopa scil. τῶ ים, ut in

Digitized by Google

Hebræo, חַיּ pro חַיִּים, 1. Reg. 20. v. 38. עַמִּי pro עַמִּים, 2. Reg. 22. v. 4.... vide Gram. Hebr. tom. 1. p. 54. c. 2. *suis* (..) in (.), vel in (.) contractis, extrito א, הֲיֹאבֶה רֵים עָבְדֶךָ, Job. 39. v. 9. *num volet unicornis, oryx... servire tibi?* הֲתִקְשָׁר־רֵים בְּתֶלֶם עֲבֹתוֹ, v. 10. *num ligabis unicornem* (sive *orygem*, *capreæ speciem*,) *ad sulcum* terræ imprimendum *loro suo?* Vulg. *tuo?* ἢ λύσεις ὡς αἶγας ἀγρίων *capra ab aratris libera*... Cum præf. & (ּ) τῶ (·) indice, כִּרְאֵמִים *sicut unicornis*... Plur. רְאֵמִים *unicornes*... Isai. 34. v. 7. metaphoricè, pro O. οἱ ἁδροὶ *robusti*... ־מִ (·) ex Syriasmo ־מִ ר dato, extritoque א ־מִ, vide Gram. Hebr. t. 1. p. 411. c. 1. וּמִקַּרְנֵי רֵמִים עֲנִיתָנִי, Psal. 21. Hebr. 22. v. 22. *à cornibus unicornium*, (i. e. è potestate principum... per resurrectionem scil...) *educes me.* Ex usu Arabico... Alii, *respondisti mihi.* Lxx. Vulg. Syr. Arab. Æthiop. & alii, ut nomen accepêre... רְאֵם *reêm*, Hebr. *non est veterum* monoceros, *fabulosum animal*, *neque usquam terrarum visum*... *Neque* rhinoceros *de quo Judæi atque Arabes altum silent*... *Neque* urus, *qui non solùm Judæis, sed Romanis quoque & Græcis ignotus fuit ante Cæsarem*... *sed oryx*, *unicornis*, scil. *capreæ species*... *Frustrà objicias duas unicornes in æde* Mecchana *visas* à Vartomano, *cui, tanquam viro optimo, fidem haberi jubet* Scaliger *in* Cardanum Exercitatione *ducentesimâ quintâ. Neque enim hæ fuerunt veterum monocerotes solidungulæ, aut pedibus ἀδιχηλοῦντες, quales asini, & equi, aut elephantes habent; sed bifidæ caprarum, aut cervorum modo, quod ille disertè asserit.* Tibias, *inquit*, habet tenues id animal, easdémque graciles admodùm hinnuli modo. Ungulas anteriorum pedum bifidas habet, caprinos pedes fermè referentes... Bochart. de animal. par. pr. lib. III. cap. XXVII. coll. 955. & 956.... Rad. רים Arab. *excessit*, *ulterius processit*... unde רים *réimun*, Arab. *elatio*, aut *eminentia* ... Hinc & *oryx*, *unicornis* videlicet... *dorcas*, *pure conspicua*, seu, ut Castel. & Gol. *conspicuus colore*, Gi... Hinc & Chald. ריומא *remâu*, ריממא *remanâu*... Hebr. רְאֵם *reém*, contractè רֵים *rém*, רִים *rîm*... uti suprà... Vel à ראם Arab. *amavit*, *adamavit* ... unde Lxx. Vulg. Æthiop.... sic vertunt τό... שרין *schirjon*, (nomen Sidonium montis Chermonis, Reland.) nempè, *dilectus* quemadmodum filius unicornium... Psal. 28. Hebr. 29. v. 6.

רָאמוֹת plur. f. רָאמוֹת וְגָבִישׁ, Job. 28. v. 18. O. Μετέωρα καὶ γάβις... Σ. ὑψηλὰ καὶ ἐξέχοντα... Lxx. *Meteôra & Gabîs*... Sym. & Vulg. *excelsa & eminentia*... Alii, *coralia & unio.* Alii, *sandastros*... Alii, utraque voce Hebraïca retenta, *Ramoth & Gabis* ... Targ. סַנְדַּלְכִין וּבִירוּלִין, Aliis, *coralia*, Aliis, *sandastri*... *& berylli*... Est *sandastrus* gemma ardens, sive scintillans, de qua Plin. lib. 37. 7. Buxtorf. Lex.... Sic Ezech. 27. v. 16. ubi O. Ραμώθ, Lxx. *Rhamóth*... Aq. *serica*... Vulg. *sericum*... R. ראם Arab. *amavit*, *adamavit*... unde רָאמָה *gemma*... res scil. multis amabilis...

רָאמוֹת Mass. & Vulg. *Ramóth*, nom. propr. urbis Tribûs Gad, Deut. 4. v. 43... Jos. 20. v. 8... Dicitur רָאמוֹת (*Ramóth*) *in Gilead, quæ etiam Ramoth ἀπλῶς... vicus fuit* 15. *miliaribus à Philadelphia versus occidentem. Eusebius in Onom. Apud Hieronymum male legitur orientem. Fuisset enim extra fines terræ Israëliticæ, quæ extra Philadelphiam orientem versus non protenditur. Idem mox scribit Ramoth Gileaditidis esse in Peræa juxta flumen Jaboc... Est etiam urbs in Issaschar*, 1. Paral. 6. v. 73... *est &* רמות *Rameth memorata*, 1. Reg. 30. v. 27. *ubi Rameth austri appellatur, sita in* Δαρώμα, *sive australi parte tribus Judæ, eadem atque* Ramath negeb. *Aliquid de situ ejus licet colligere ex eo quod inter duas urbes refugii trans Jordanem media fuerit ut tertia, inter Bosor nempe & Golan*, Deut. 4. v. 43. *quodque Syris Damascenis eam eripere tentarint reges Samariæ*, 1. Reg. 4. v. 22. *adeoque probabiliter inter Damascum & Samariam sita*... *Ab hoc nomine non multum recedit* Ῥάμωθα, *quod antiquissimum nomen Laodiceæ fuisse Stephanus tradit in Ethnicis.* Had. Reland. Palæst. pp. 966. & 967. Etym.

amoris, charitatis... observationes... à sing. fem. ראמתא *Ráumethon*, Arab. R. ראם Arab. *amavit, adamavit...*

רֵאשׁ m. Chald. Lxx. Aq. Sym. Theod. *κεφαλή* ... Vulg. & alii, *caput*... vide Hebr. רֹאשׁ. Cum ה (loco τοῦ א) emphatico, רֵאשָׁה *caput* ... Cum affix. רֵאשֵׁהּ *caput ejus*, m... רֵאשָׁךְ *caput tuum*, m... רֵאשִׁי *caput meum*, c.... רֵאשְׁהוֹן *capitis eorum*... Cum præf. & affix. בְּרֵאשַׁהּ *in capite ejus*, f... Plur. רֵאשִׁין *capita* ... Cum præf. affix. (·) sub ר, & ם in fine pro ן, vide Gram. Hebr. t. 2. p. 582. c. 1. & 2. בְּרֵאשֵׁיהֹם *in capitibus eorum*... Radix ead. ac τοῦ רֹאשׁ Hebr. quod vide mox inf.

רֹאשׁ, רֹשׁ, m. Lxx. Aq. Sym. Theod. *κεφαλή*, Lxx. *κεφαλίς*, *κεφάλαιον*, *κόμη τῆς κεφαλῆς*, *τράχηλος*, Lxx. Aq. Theod. *κορυφή*, Lxx. Sym. *τὸ ἄκρον*, Aq. Sym. *ἄκρα*, Lxx. *προτομή*, Lxx. Aq. Sym. Theod. *ἀρχή*, Lxx. *ἀρχηγός*, *ἀρχέφυλος*, *ἄρχων*, *ἡγούμενος*, *πρῶτος* (Aq. *πρωτεύων*) *πρωτότοκος*, *μέγας*, *πτέρυξ*, *φυλή*, Lxx. Sym. *χολή*, Lxx. *πικρός*, Sym. *πικρασμός*... Vulg. & alii, *caput, fastigium... capital, capitium, tegumentum capitis, pileus, capitulum, vasculum*, ut in plantis, quod & *calix... quod summum & præcipuum est in re aliqua, pars libri, caput, summa pecuniæ... coma capitis... collum, cervix... vertex, cacumen, apex, summa*, vel *caput sermonis... summa pars*, sive *suprema, extrema, finis, terminus... summitas montis*, (*rupis in mari*, Gallicè, *une roche, un rocher*...) *promontorium, arx... præeminentia ... principium, initium, exordium, principatus, imperium, dominatio, ditio, magistratus... præses, dux, autor... princeps tribûs... imperator... dux viæ... primus, primarius, primum locum obtinens... primogenitus... magnus... ala... tribus... bilis, fel... amarus... amaritudo*... (*cicuta, venenum*)... Lxx. item, *ἀριθμός numerus ...συλλογισμός computatio... ἄλσος lucus, nemus... ἄγρωστις gramen... καλάμη calamus, culmus... ἄνθος flos... αὐτός ipse... θυσία hostia... θυμός ira præceps... ἁμαρτωλός peccator*... Verbaliter, *ἄρχομαι incipio, initium facio*, vel *sumo... ἡγέομαι dux, autor... sum, præcedo... προηγέομαι antecedo* ... In hisce phrasibus, רֹאשׁ אָבוֹת *ἀρχιπατριώτης princeps*, *πατριάρχης patriarcha*... רֹאשׁ אֲלָפִים *χιλίαρχος præfectus super mille*... רֹאשׁ חֹדֶשׁ *νεομηνία, νουμηνία novilunium*... רֹאשׁ שֵׁבֶט *ἀρχίφυλος princeps tribûs*... פִּי רֹאשׁ *περιστόμιον orificium*... לֹא תַקִּפוּ פְּאַת רֹאשְׁכֶם, Levit. 19. v. 27. O. *οὐ ποιήσετε σισόην ἐκ τῆς κόμης τῆς κεφαλῆς ὑμῶν*... A. *οὐ περικυκλώσεις τὸ κλίμα τῆς κεφαλῆς σου*... Σ. *οὐ περιξυρήσετε κύκλῳ τὴν ὄψιν τῆς κεφαλῆς ὑμῶν*... Θ. *οὐ ποιήσετε τὸ φααθ τῆς κεφαλῆς*... Lxx. *non facietis Sisoen* (quod est *crobylus*, *κρόβυλος* erant capilli certum in modum, non ita notum, concinnati... D. B. *de Montfaucon*) *ex coma capitis vestri*... Aq. *non circundabis latus capitis tui*... i. e. non tonsurâ circundabis... D. B. *de Montfauc.*.. Theod. *non facietis Phaath capitis*... Vulg. *neque in rotundum attondebitis comam*... Alii, *ne circumcidite* pilos *ad angulos capitis*... quos Hebræi vocant tempora... וְאֵיבָה ׀ אָשִׁית בֵּינְךָ וּבֵין הָאִשָּׁה וּבֵין זַרְעֲךָ וּבֵין זַרְעָהּ הוּא יְשׁוּפְךָ רֹאשׁ וְאַתָּה תְּשׁוּפֶנּוּ עָקֵב׃, Gen. 3. v. 15. *inimicitiam* 1. *ponam inter te* 2. *& τὴν* 3. *viram* 4. *& inter semen tuum* 5. *& semen illius* 6. *ipsum* 7. *conculcabit te* in *capite* 8. *& tu mordebis ipsum* 9. in *calcaneo* 10. 1. odium, bellum... Hinc victoria, illinc fuga... 2. *te*, ô שָׂטָן *Satán*, sub calliditate serpentis designatum pelleque ipsius contectum... fugies, non jam accedes verba daturus... 3. Articulus ה apud Hebræos emphasim importat, unde vocatur ה הַיְדִיעָה *he hajedhiyáh*, i. e. *he notificationis*, quòd nominis significatum notius reddat, & quasi ostendat. Unde & demonstrativum dicitur, vide Gram. Hebr. t. 1. p. 422. Can. I. 4. *viram illam, illam virginem*, parituram... conf. & Isai. 7. v. 14. 5. *semen tuum*, diabole, filii tui idola... confer 4. Reg. 1. vv. 2. 3 6. 16... Matth. 12. v. 24. Luc. 11. v. 15... 1. Paral. 16. v. 26... Psal. 95. Hebr. 96. v. 5... Quorum idolorum vel nomina adventu Messiæ disperdenda... confer Zach. 13. v. 2... 6. *& semen illius* viræ, *virginis, pariture*, Isai. 7. v. 14. Christum scil. unde & Gen.

Digitized by Google

49. v. 10. dicitur שִׁילֹה *schilôh*, i. e. *ipse ex secundis*, solis videlicet. 7. *ipsum* igitur semen, ipse *schilôh*, ipse Messias ... 8. *conculcabit te* in *capite*, i. e. tibi victo auferet imperium, quod fraude, dolo, astu ... non vi, occupabis, gentium ... 9. *& tu mordebis ipsum* in *calcaneo*, h. e. sollicitatis ad defectionem animis *trahes calcaneum*, i. e. Jacobum, (h. e. ex ipso oriundum populum Judæum,) à *calcaneo* sic dictum ... Alter enim Isaaci filius dictus fuit יַעֲקֹב *Jaaqóbb*, sive *Jacob*, quòd scil. ex utero posterior egrediens prioris teneret עָקֵב *aaqêbb*, *calcaneum*, Gen. 25. v. 26... à עָקַב *supplantavit*... 10. in *calcaneo* ... Est τό עָקֵב *aaqêbb*, *calcaneum*, sive *supplantatio* hîc per metonymiam adjuncti, pro יַעֲקֹב *Jaaqóbb*, seu *Jacobo*, i. e. *supplantatore*, positum ... Confer Gen. 27. v. 36. ... τοῦ עָקֵב *aaqêbb*, pro יַעֲקֹב *jaaqóbb*, sive *Jacobo*, i. e. populo Judæo, uti mox supra, accepto, haud ita intellectu difficile erit τὸ αἴνιγμα, quod ipse Christus Psal. 48. Hebr. 49. v. 5. solvendum proponit solvitque ipse v. 16. Sic incipit ænigma vers. 6. לָמָּה אִירָא בִּימֵי רָע עֲוֹן עֲקֵבַי יְסֻבֵּנִי *ecquid timeam in diebus mali*, O. πονηρῷ, serpentis, diaboli, potestatis tenebrarum ... quibus *iniquitas supplantationum mearum*, sive *supplantatorum meorum*, seu *Jacoborum meorum*, i. e. Judæorum, *circumdabit me?* Quibus iniqui, ingrati ... Judæi *tanquam ad latronem exibunt cum gladiis & fustibus comprehendere me*... Matth. 26. v. 55. quùm venerit scil. hora eorum ... confer Luc. 22. v. 53. ... נִתְּנָה רֹאשׁ, Num. 14. v. 4. *demus*, *ponamus caput*, *constituamus ducem*, & redeamus in Ægyptum ... בְּשָׂמִים רֹאשׁ, Exod. 30. v. 23. *aromata prima* ... רֹאשׁ כּוֹכָבִים, Job. 22. v. 12. *vide ergò summam*, seu *primam stellarum* ... Cum præf. וְרֹאשׁ *& caput* ... *& venenum* ... וְרֹאשׁ *& cicuta* ... הֲרֹאשׁ *num caput* ... ? הָרֹאשׁ *caput*, *summus* ... Cum præf. & ה parag. הָרֹאשָׁה *summum*, vel *capitalem* lapidem, Zach. 4. v. 7. ubi O. τὸν λίθον τῆς κληρονομίας ... quasi ex יְרֻשָּׁה ... וְהָרֹאשׁ *& caput* ... מֵהָרֹאשׁ *à capite* ... בְּרֹאשׁ, בָּרֹאשׁ *in caput*, *capite*, *summitate*, *vertice* ... O. ἀπ' ἀρχῆς *à principio* ... וּבְרֹאשׁ *& in caput*, *summum* ... כָּרֹאשׁ *instar cicutæ* ... וּכְרֹאשׁ *& velut caput*, *summum* ... לְרֹאשׁ *in caput*, *in cicutam* ... O. ἀπ' ἀρχῆς *à principio* ... שֹׁמֵר לְרֹאשׁ ἀρχισωματοφύλαξ *summus corporis custos* ... מֵרֹאשׁ *de capite*, *summitate*, *vertice* ... O. ἀπ' ἀρχῆς, ἀπαρχῆς *à principio* ... וּמֵרֹאשׁ *& à capite* ... Cum affix. רֹאשׁוֹ *caput ejus*, *suum*, m. Cum præf. & affix. וְרֹאשׁוֹ *& caput*, *fastigium ejus* ... m. בְּרֹאשׁוֹ *in caput*, *capite ejus* ... m. לְרֹאשׁוֹ *in caput ejus* ... m. מֵרֹאשׁוֹ *à capite ejus* ... m. רֹאשָׁהּ *caput ejus* ... f. בְּרֹאשָׁהּ *in capite ejus* ... f. רֹאשְׁךָ, & τοῦ (·) ob pausam in (·) mutato, רֹאשֶׁךָ *caput tuum*, m. בְּרֹאשֶׁךָ *in caput tuum*, m. רֹאשֵׁךְ *caput tuum*, f. בְּרֹאשֵׁךְ *in caput tuum*, f. לְרֹאשְׁךָ, & in pausa, לְרֹאשֶׁךָ *capiti tuo*, m. רֹאשִׁי *caput meum*, c. לְרֹאשִׁי *capiti meo*, c. שֶׁרֹּאשִׁי *scherroschî*, *quòd caput meum* .... Cant. 5. v. 2. ubi τό daghésch τοῦ ר ex Arabismo imprimitur, vide Gram. Heb. tom. 1. p. 28. c. 1. רֹאשָׁם *caput suum*, *ipsorum* ... וְרֹאשָׁם *& caput suum*, *ipsorum* ... בְּרֹאשָׁם *in caput*, *capite suo*, *ipsorum* .... רֹאשָׁן *caput earum* ... רֹאשְׁכֶם *caput vestrum*, m. בְּרֹאשְׁכֶם *in caput vestrum*, m. רֹאשֵׁנוּ *capitis nostri*, c. בְּרֹאשֵׁנוּ *in caput nostrum*, c. לְרֹאשֵׁנוּ *in capite nostro*, c. Plur. mut. hhólem in (·), uti plur. τοῦ יוֹם, vide Gram. Hebr. tom. 1. p. 97. c. 2. רָאשִׁים *capita* ... Cum præfix. הָרָאשִׁים *capita* ... וְהָרָאשִׁים *& capita* ... Extrito τοῦ א, בְּרָשִׁים *in capita* ... Constr. τοῦ (·) ob א quiesc. retento, vide Gram. Hebr. tom. 1. p. 97. c. 2. רָאשֵׁי *capita* ... Cum præfix. וְרָאשֵׁי *& capita* ... בְּרָאשֵׁי *in capitibus* ... וּבְרָאשֵׁי *& in principiis* ... לְרָאשֵׁי *per capita* ... מֵרָאשֵׁי *de capitibus* ... וּמֵרָאשֵׁי *& de capitibus* ... Cum aff. רָאשָׁיו *capitibus ejus*, m. Cum præf. & aff. וּלְרָאשָׁיו *& capitibus ejus*, m. רָאשֶׁיהָ *capita ejus*, f. רָאשֵׁיהֶם *capita sua*, *ipsorum* ... בְּרָאשֵׁיהֶם *in capitibus suis*, *ipsorum* ... רָאשֵׁיהֶן, Ezech. 23. v. 42. *in capitibus earum*, Vulg. *eorum* ... (affixum hîc in Hebræo femininum est) sensus est, q. d. illexerunt eas ad fornicationes, i. docuerunt eas colere deos suos. Vatabl. רָאשֵׁיכֶם *capita vestra*, m. בְּרָאשֵׁיכֶם *in*

capita vestra, m. בְּרָאשֵׁינוּ *in capitibus nostris*, i. e. *periculo capitum nostrûm*, c. Rad. *ráuscha*, Æthiop. in prima Conjug. *caput, princeps, præcipuus fuit.* Job. Ludolf. in IV. *natráscha, præfecit, constituit, principem*... in V. *taráuscha, in extremitate*, sive *initio rei constitutus fuit*...

רֹאשׁ Mass. *Rósch*, Vulg. *Ros*, nomen propr. filii Benjamin, Gen. 46. v. 21. Etym. *caput, princeps*... à רֹאשׁ, idem.

רִאשׁוֹן m. Lxx. Aq. Sym. Theod. πρῶτος, Lxx. πρότερος, ἀρχαῖος, πρωτότοκος, πρεσβύτερος, πατὴρ, ἀρχὴ, πρότερον, ἔμπροσθεν ... Vulg. & alii, *primus, primarius, præcipuus, princeps*... *prior*... *pristinus, antiquus, priscus*... *primogenitus*... *senior, antiquior*... *pater, autor, ætate provectior, natu major*... *principium, initium, exordium, principatus, imperium, dominatio, ditio, magistratus*... Adverbialiter, præpositione scil. expressâ, vel subintellectâ, *priùs, antea*... *ante, coram*... Lxx. item, Verbaliter, ἐνάρχομαι *incipio*... In hacce phrasi, רִאשׁוֹן בְּרִיב πρῶτος ἐν πρωτολογίᾳ, *accusator in primo sermone*... אֲנִי יְהוָה רִאשׁוֹן, Isai. 41. v. 4. *ego Jehováh primus sum, cum novissimis*, sive *ultimus* hominibus, i. e. temporis Messiæ, *tunc adero, videbunt insulæ*, seu *insulares*... Christus loquitur... Cum (י) loco *א*, ex Arabismo, quo debiles omnes, ut loquuntur, vocalibus quomodocunque destitutæ, quiescentes scil. ... post vocales heterogeneas iis fiunt homogeneæ, ut בִּיר pro בְּאֵר, נִיר pro נֵאר ... Vide Synops. instit. Arabicar. Alting. p. 7. רִישׁוֹן *priorem, priscam*, generationem ... Cum præfix. הָרִאשׁוֹן, הָרִאשֹׁן *primus*... Cum (י) indice *(·)*, ne scil. ob א quiescens legeretur per (·), הָרִאישׁוֹן *an primus*...? בָּרִאשׁוֹן, בָּרִאשֹׁן *in primo*... O. ἔμπροσθεν *ante*... כָּרִאשֹׁנָה *sicut primum*... מֵרִאשׁוֹן *à principio*... Plur. רִאשֹׁנִים *priores, priora*... Cum præf. וּבְנֵי־דָוִיד הָרִאשֹׁנִים לְיַד הַמֶּלֶךְ, 1. Paral. 18. v. 17. Vulg. *porrò filii David, primi ad manum regis*, juxta regem, *priores, primi*... Excluso ה attic. בָּרִאשֹׁנִים *in primis*... כָּרִאשֹׁנִים *sicut priores*... לָרִאשֹׁנִים *prioribus*... R. ead. ac vocis præced.

רִאשֹׁנָה f. Lxx. πρῶτος, Vulg. & alii, *prior, prima, primum*... Adverbialiter, *priùs*... Cum (י) post א, uti in sing. masc. ubi vide. רִאישֹׁנָה, Jos. 21. v. 10. *prima*... רִאשֹׁנָה יִסָּעוּ, Num. 2. v. 9. *priùs* (primi) *proficiscentur*. Cum præf. הָרִאשֹׁנָה *prior, prius*... אֲשֶׁר־עָשָׂה שָׁם בָּרִאשֹׁנָה, Gen. 13. v. 4. O. ὃ ἐποίησεν ἐκεῖ τὴν ἀρχήν· MS. Alex. τὴν σκηνὴν, ut & Ald. edit. al. τὴν αὐλὴν· Lxx. & alii, *quod fecerat ibi in, à, principio, priùs* ... Vel *ubi fecerat*, MS. Alex. *tentorium*... sic & Ald. edit. al. *aulam, atrium*... Lxx. alibi, ἀπ' ἀρχῆς, ἀπαρχῆς, *à principio*... ἔμπροσθεν *ante*... πρώην *nuper*... Cum (י) in penultima, בָּרִאישֹׁנָה *in principio, priùs* ... Præcedente מַה cum præfix. לְ, qui cum in unam vocem, extrito ה, impresso דָּגֵשׁ ב daghésch, coalescit, vide Gram. Hebr. t. 1. p. 29. c. 2. כִּי לְמַבָּרִאשׁוֹנָה (*lmabbbarìschonáh*) לֹא אַתֶּם, 1. Paral. 15. v. 13. *quia, quàm primùm non adfuistis*, percussit nos Dominus... כְּבָרִאשֹׁנָה *sicut in principio*... כָּרִאשֹׁנָה *sicut priùs*... לָרִאשֹׁנָה *primo, priùs*... Plur. רִאשֹׁנוֹת *priora*... Cum præfix. הָרִאשֹׁנוֹת & *priora*... הָרִאשׁוֹנוֹת *primæ, priores*... R. ead. ac vocis præced.

רִאשֹׁנִית f. unde cum præf. הַשָּׁנָה הָרִאשֹׁנִית, O. τὸ ἔτος πρῶτον, Vulg. & alii, *annus primus*... R. ead. ac vocis præced.

רַאֲשׁוֹת f. unde duale, sive plurale ex terminatione mascul. רַאֲשֵׁיִם, seu רַאֲשִׁים, ex quo constr. cum præfix. vide Gram. Hebr. t. 1. p. 54. cc. 1. & 2. מְרַאֲשֹׁתֵי שָׁאוּל, 1. Reg. 26. v. 12. O. ἀπὸ πρὸς κεφαλῆς αὐτοῦ... *à cervicali ejus*... Vulg. *ad caput Saul*... Alii, & scyphum aquæ, qui erat *post*, sive *juxta cervicalia Saulis*... Erat matella, quâ urina excipitur. Castal. Hebræis pro urina *aqua pedum*... Latinis, *sumere aquam* pro meiere, dicitur. Sic Ovid.

Sumenda detur quum tibi tempus aqua.

R. ead. ac vocis præced.

רַאשׁוֹת plur. f. unde cum præf. & affix. כְּרָאשֹׁתֵיכֶם, Ezech. 36. v. 11. O. ὥσπερ τὰ ἔμπροσθεν ὑμῶν... *sicut anteriora vestra*... Vulg. *quàm habuistis ab initio*... Alii, & meliora faciam, *quàm priora, primordia*... *vestra*, m. R. ead. ac vocis præced.

Digitized by Google

ראשית f. Lxx. Sym. Theod. ἀρχή, Lxx. Reliqui, ἀπαρχή, Sym. πρωτεῖον, Lxx. πρωτογέννημα, sic & in hacce phrasi, ראשית ערסות... Aq. Sym. Theod. κεφάλαιον, Lxx. πρῶτος, ἀρχηγός, πρώτιμος.... ἀπ' ἀρχῆς, πρώτιστον, ἱμασθῆναι... Vulg. & alii, *principium*, *initium*, *exordium*, *primordium*... *primitiæ*... *primatus*, *primæ partes*, *principatus*... *primitivum*... *caput*, *capitulum*, *summum*, *præcipuum*, *præstantissimum*... Adjectivè, *primus*, *primarius*, *princeps*... *præses*, *dux*, *autor*, *principalis*... *matutinus*, *maturus*, *tempestivus*... Adverbial. cum præpositione scil. aut expressâ, aut subintellectâ, *à principio*, *ab initio*... *priùs*... *ante*... Lxx. item, Verbaliter, ἀπάρχομαι *primitias solvo & decerpo*, *libamenta facio*, *primas partes accipio*, *primitias occupo*.... ראשית חכמה יראת יהוה, Psal. 110. Hebr. 111. v. 10. *initium sapientiæ* (sive *cognitionis Domini*, חכם enim, uti & Lat. *sapere*, significat & *scire*, *cognoscere*... Conf. Prov. 1. v. 7.) est *timor Domini*... ראשית חכמה קנה חכמה, Proverb. 4. v. 7. *præcipuum* est *sapientia*; *acquire sapientiam*... (non ut ille... *quærenda pecunia primùm est virtus post nummos*... Baynus.) *præ omni igitur acquisitione tua acquire intelligentiam*... קרבן ראשית, Lev. 2. v. 12. *oblationem primitiarum*... Cum præf. וראשית שמנים *& prima unguentorum*, præstantissima. Siraah 11. 3. ἀρχὴ γλυκασμάτων. Cocc. Vulg. *& optimo unguento*.... Amos 6. v. 6... alibi, *& primitiæ*.. בראשית, Gen. 1. v. 1. O. Σ. Θ. ΕΝ ἀρχῇ... A. ΕΝ κεφαλαίῳ... Lxx. Sym. Theod. Vulg. & alii, *In principio*... i. vel in Christo, qui *Principium* est, Joan. 8. v. 25. *per quem facta sunt omnia*, *& sine* quo factum est nihil... Joan. 1. v. 3. vel *in initio*, creationis scil... Aq. *summatim*, q. d. brevem sum mundi hujusce conditi historiam scripturus... Quidam, *in summam* profecturus, sive perfecturus, aut, *ad summam*, i. e. demùm... aut, *per principium*, sive, ut ita dicam, *Principiatim*, seu *Principialiter*, ברא אלהים *creavit Dii*... Insinuatur hîc pluralitas in Deo cum unitate... Munst. Agnoscunt & veteres Hebræi. *Veni*, *& vide mysterium verbi* ELOHIM: *sunt tres gradus*, *& quilibet gradus per se solus*, i. e. distinctus; *veruntamen sunt unus*, *& in unum conjunguntur*, *nec unus ab altero dividitur*, ait R. Simeon Ben-Jochai in Zoar ad 6. Levitici sectionem... Ainsw. Alii, אלהים *Elohím* honoris causâ de Deo pluraliter dici aiunt, idque humano more; quomodo אדנים *Adoním*, de *uno Domino* dicitur Gen. 42. v. 30. & Isai. 19. v. 4. sic, אדני *Adonaí*, שדי *Schaddái*... sic & בעלים *Baalím*, *tutelares dii*... *Factum est igitur*, quod postea *terra* dictum est, תהו ובהו, Gen. 1. v. 2. *chaos*, i. e. *materia inanis*, sive *informis*... Σ. ἀργὸν ϗ ἀδιάκριτον... orbis, magis quàm nunc, aquaticus dicendus... qui & *abyssus* hîc dicitur... Cocc. *sine ornatu & fundatione*, utpote aquis immersa... לראשית *ad primitias*... מראשית *de primitiis*, *à principio*... Extrito τῷ א, מרשית *à principio*... ומראשית *& de primitiis*.... Cum affix. ראשיתך *principium tuum*, m. Cum præf. & affix. מראשיתו, & absque (י) in penult. מראשתו *præ principio ejus*, m. בראשיתה, Vulg. *in cacumine ejus*, f. ficûs... ראשיתם *primitias eorum*... R. ead. ac vocis præced.

רב m. Lxx. Aq. Sym. Theod. πολύς, Lxx. Sym. πολλοστός, Lxx. ἱκανός, μέγας, ὑψηλός, μείζων, ἡγεμών, κύριος, κρίτης, πολυχρόνιος εἶναι, πλῆθος, μέγα πλῆθος, πολὺ πλῆθος, πολὺ μᾶλλον... Vulg. & alii, *multus*, *numerosus*, *frequens*, *amplus*, *spatiosus*, *vehemens*, *potens*, *excellens*, *præstans*, *multesimus*, sive *unus è multis*, *multifarius*.... *sufficiens*, *satis*... *magnus*, *ingens*... *altus*, *excelsus*, *sublimis*... *major*, *numerosior*, *amplior*, *procerior*, *præstantior*, *potentior*... *dux*, *autor*, *princeps*... *autoritatem habens*, seu *obtinens in rem aliquam*, *à cujus autoritate pendet aliquid*: *Dominus*, *herus*, *magister*, *præcipuus*, *antiquissimus*, *judex*, *arbiter*... *diuturnus*, *antiquus*... (sum). Substantivè, *numerus*, *multus numerus*, *multitudo*, *plebs*, *vulgus*... *multa*, sive *magna*, *multitudo*, *multum*, *magnum*,.. Adverbialiter, *multùm*, *multò magis*,.. Lxx. item, ἀμύθητος *ineffabilis*... κρίσις *judicium*

... πονηρὸς *improbus*, *insolens* ... ab Ethpa. Syr. אִתְרַוְרַב, Paſſ. *superbè elatus eſt*, *insolens factus eſt*, *insultavit* ... Verbaliter, ἔχω *habeo* ... ἱκανόομαι *sufficio* ... κρίνω *judico* ... διακρίνω *discerno* ... παύομαι *quieſco* ... πληθύνω *multiplico* ... πολυπλαθέω *multus numero ſum*, *augeor & creſco numero* ... In pauſa, יֶשׁ־לִי רָב, Gen. 33. v. 9. *eſt mihi abunde*, *ſatis eſt* ... רַב עוֹד־יוֹסֵף בְּנִי חָי, Gen. 45. v. 28. *ſat eſt*, *multum eſt*, *nimium eſt* ... *adhuc Joſeph filius meus vivit!* Hoc ſuperat & ſpes & vota ..., רַב מִמְּךָ הַדָּרֶךְ, 3. Reg. 19. v. 7. *multum eſſet præ te hoc iter* ... Jun. h. e. majus, quàm pro viribus tuis præſentibus, Vatabl. .. רַב עַתָּה הֶרֶף יָדֶךָ, 2 Reg. 24. v. 16. *ſatis* (pro patre paululum ſupplicii) *nunc remitte manum tuam* ... רַב עַתָּה, 3. Reg. 19. v. 4. *ſatis ſuperque eſt: nunc, Domine, accipe animam meam* ... רַב־טַבָּחִים, 4. Reg. 25. v. 15. O. ἀρχιμάγειρος *princeps coquorum* ... Vulg. *princeps militiæ* ... Alii, *magiſter laniorum* ... Alii, *præfectus ſatellitum*, Cocc. ... Targ. רַב קַטוֹלַיָּא *magiſter occiſorum*, ſive *homicidarum* ... רַב הַחֹבֵל, Jon. 1. v. 6. O. ὁ πρωρεὺς *proreta* ... Vulg. *gubernator* ... Alii, *magiſter gubernatoris nautici*, i. e. *ſupremus nauclerus*, *reliquis præfectus*, Gal. *premier Pilote* ... רַב־חֶסֶד, O. πολυέλεος, Vulg. *multæ miſerationis* ... Hebr. *multus miſericordiæ* ... רַב סָרִיסָיו, Dan. 1. v. 3. O. τῷ ἀρχιευνούχῳ ... Vulg. & alii, *præpoſito eunuchorum* ... Alii, *cubiculariorum*, *aulicorum* ... *ſuorum*, m. רַב וְעָצוּם מִמֶּנּוּ, Exod. 1. v. 9. O, μέγα πολὺ πλῆθος καὶ ἰσχύει ὑπὲρ ἡμᾶς ... *multo numeroſior multitudo ac nobis fortior* ... רַב מְחוֹלֵל־כֹּל וְשֹׂכֵר כְּסִיל וְשֹׂכֵר עֹבְרִים, Proverb. 26. v. 10. Vulg. *judicium* 1. *determinat* 2. *cauſas* 3. *& qui imponit* 4. *ſtulto ſilentium*, *iras mitigat* 5. .. 1. *judicium*, pro *judice*, à רַב *judex* ... Abſtractum pro concreto ... 2. *determinat*, ex uſu Syriaco, Arabico ... 3. *cauſas* pro *omnia*, à כֹּל *omnia* ... 4. *imponit*, à שָׂכַר, ſive סָכַר *obturavit* ... Videtur enim S. Hieronymus ſonum τῆ ש cum ſono τῆ ס confundere. Vide Gram. Hebr. tom. 1. p. 7. c. 2. 5. *iras mitigat*, pro *excandeſcentes compeſcit* ... Ergo haud ita

difficile eſt divinare quid legerit Hieron. uti ait Baynus, *cùm nihil*, inquit, *ſimile ſit vel in* ס, *vel in Heb.* .. Imò conferat & ipſe Baynus linguam Hebraïcam cum ſuis dialectis, uti ſanctus Doctor; & victus convictuſve fateatur textum Hebraïcum commodiùs ab illo Doctore, quàm ab ipſo redditum ... Vide Synopſ. Cum præf. וְרַב, וָרָב, & in pauſa, וָרָב *& major*, *multum*, *ſatis* ... *& multus* ... הָרָב, & in pauſa, quare τὸ (-) in (·) mutatum, הָרָב *multus* ... בְּרַב *per multos* ... לְרַב *multo*, *qui multum habet* ... Plur. רַבִּים, Lxx. πολλοί, πλείους, ὄχλος, λόγχαι, vel λόγχαις βάλλοντες ... Vulg. & alii, *multi*, *frequentes*, *magni*, *magnates* ... *plures*, *majores*, *ampliores*, *copioſiores* ... *multeſimus*, ſive *multitudo*, *turba* ... non *lanceæ*, uti Trommius, ſed *lanceis jaculantes*, *jaculatores* ... כָּל־רַבִּים עַמִּים, Pſal. 88. Hebr. 89. v. 51. *omnium multitudinum populorum* ... Iſai. 53. v. 12. *quia effudit in mortem animam ſuam; & cum prævaricatoribus annumeratus eſt*, in cruce ſcil. quum inter duos latrones, quaſi omnium ſceleſtiſſimus, locaretur ... *ubi ipſe* ... חֵטְא־רַבִּים נָשָׂא *peccatum multorum* (i. e. omnium, ſynecdoche ſpeciei, vide Gram. Hebr. tom. 2. p. 234. art. II.) *in ſe ſuſcepit*, *ac pro prævaricatoribus interceſſit*. For. *obviam ivit*. Conf. Marc. 15. v. 28. Vide Synopſ. .. Cum præf. וְרַבִּים *& multi* ... הָרַבִּים *multi* ... וְהָרַבִּים *& multi* ... לָרַבִּים *in multis* ... לְרַבִּים *multis* ... בָּרַבִּים *multis*, *multos* ... מֵרַבִּים *præ multis* ... Conſt. רַבֵּי *præfecti* ... Cum præf. וְרַבֵּי *& magnates* ... Cum affix. רַבָּיו, Job. 16. v. 13. ubi τό (-) in (·) ob pauſam mutatur, O. λόγχαις βάλλοντες *lanceis jaculantes* ... Vulg. *lanceis ſuis* ... *magni*, *multi*, *magnates*, Alii, *jaculatores ejus*, m. Rad. רָבַב *multum eſſe*, *multiplicari*, &c.

רַב m. Chald. Lxx. μέγας, μείζων, ἄρχων ... Vulg. & alii, *magnus*, *præſtans*, *potens* ... *major*, *præſtantior*, *potentior* ..., *princeps* ... ut in Hebr. אֱלָהּ רַב, Dan. 2. v. 45. O. ὁ Θεὸς ὁ μέγας ... Gallicè, *Dieu le Grand*, ou *le Grand Dieu* ... כָּל־מֶלֶךְ רַב וְשַׁלִּיט, Dan. 2. v. 10. *nullus rex*, *princeps*, *& rector urbis*

Digitized by Google

bis & regionis urbicæ... Grot. & *dynasta*... Cocc. Cum præf. וְרַב־סִגְנִין, Dan. 2. v. 48. *& præfectum præfectorum, magistratuum*... Cum emphasi, לְיַמָּא רַבָּא, Dan. 7. v. 2. *in mare magnum*, Mediterraneum scil.... Fem. emphat. בָּבֶל רַבְּתָא, Dan. 4. v. 27. vel 30. *Babylon magna*... O. Βαϐυλὼν ἡ μεγάλη... R. רַב Chald. *multus, magnus, copiosus, præstans, potens, princeps*... *fuit*.

רֹב, & correpto ob maqqáph τῷ hhólem in (ָ hhatoúph), רָב־, m. Lxx. Aq. Sym. Theod. πλῆθος, Lxx. πλῆθος πολὺ, βία, μεγάλως, μέγας, μέγιστος, πλείων, ον, πλεῖστος, πᾶς... Vulg. & alii, *multitudo, multus numerus, plebs, vulgus, magnitudo, amplitudo*... *turba multa*... *vis, robur*... Adverbialiter, vel expressa scil. vel subintellecta præpositione, *valdè, vehementer, magnificè*... Adjectivè, *magnus, maximus, major, amplior, copiosior, potior, plurimus, omnis, totus*... numerus. Lxx. item, Verbaliter, πληθύνω *multiplico*... κρίνω *judico*... In hisce phrasibus, רֹב דְּבָרִים πολλὰ λαλῶ *multa loquor*... רֹב דֶּרֶךְ πολυοδία *multa via*, vel *multum itineris*... רֹב הוֹן *multitudo, copia*... וְהִתְעַנְּגוּ עַל־רֹב שָׁלוֹם, Psal. 36. Heb. 37. v. 11. *& deliciabuntur super amplitudine pacis*, prosperitatis... Cum præf. הֲרֹב, וְרָב־ *& multum, multitudo*... הֲרֹב עִם־שַׁדַּי יִסּוֹר מוֹכִיחַ אֱלוֹהַּ יַעֲנֶנָּה, Job. 39. v. 32. vel 40. v. 2. O. μὴ κρίσιν μετὰ ἱκανοῦ ἐκκλίνει; ἐλέγχων δὲ θεὸν, ἀποκριθήσεται αὐτήν. Σ ἆρα ὁ δικαζόμενος πρὸς τὸν ἱκανὸν σωφρονίζεται, διελεγχόμενος θεῷ; ἀνταποκρίνεταί τι; Lxx. *numquid judicium sub omnipotente declinat, aut respondebit, Deum redarguturus?* Sym. & alii, ex usu Arabico, *num, qui contendet cum Deo, vincet; redargutus à Deo*, (Alii, *redarguenti Deo respondebit*) *contra loquetur aliquid?* Vulg. *nunquid, qui contendit cum Deo, tam facilè conquiescit? utique; qui arguit Deum, debet respondere ei*. Alii, *num contendere cum omnipotente est eruditio?* (τὸ יִסּוֹר scil. pro nomine accepto)... Alii, *non contendit quis cum omnipotente, quem ille castigat?* Est igitur τὸ רֹב ad רִיב *contendit*... (cujus est Infinitivus cum præf... uti Jud. 11. v. 25.) referendum; τὸ verò יִסּוֹר, à nonnullis refertur ad סוּר *recessit*... Arabibus, *ascendit murum, impetum fecit*... ad quod attendisse videtur Symmachus... sic Cocc. *an majoritas apud omnipotentem amovebitur?* An Deo detrahetur, ne sit major omnibus? Quidam, *num contendendo Job cum omnipotente sese alterius permittet arbitrio?* An monenti, autorive amico auscultabit? *Arguens* igitur *Deum*, de *re*, scilicet objecta, *respondeat*... Accepto videlicet τῷ יִסּוֹר, pro 3. p. s. m. Fut. τῆ Qal Verbi יָסַר Arabibus, *obtemperavit, se arbitrio alterius permisit*, (Fut. A.)... τὸ porrò יִסּוֹר habet daghésch τῷ ס impressum in compensationem τῆ (י) primæ radicalis deperditæ, more defectivorum Pé (י), & (וֹ) pro (ַ), uti & יִצּוֹק *fundet*... Quod (וֹ) in (ְ) mutatur in 1. p. s. c. וְאֶסֳּרֵם, Hos. 10. v. 10. *& castigem eos*... in (ִ) in 3. p. s. m. וְיִסְּרֵנִי, Isai. 8. v. 11. *& erudivit me* vide Gram. Hebr. tom. 1. p. 201. c. 1.... בְּרֹב, & τῷ hhólem ob maqqáph in (ָ hhatoúph) correpto, בְּרָב־ *in multitudine*... וּבְרֹב *& amplitudine, multitudine*... Cum ה interrog. cum (ֲ), & daghésch τῷ ב infixo ob (ֲ) suppositum, vide Gram. Hebr. tom. 1. p. 375. c. 1... τῷ hhólem in (ָ hhatoúph) ob maqqáph correpto, הַבְּרָב־ *an amplitudine*... כְּרֹב *juxta amplitudinem*, vel *multitudinem*... וּכְרֹב *& secundùm amplitudinem*... (vel לְרֹב (לְרוֹב וְרָצוּי לְרֹב אֶחָיו, Esth. 10. v. 3. *gratus fratribus suis, quotquot erant*... Cocc. לָרֹב, לָרוֹב *ad, in multitudinem, plurimum*... מֵרֹב, מֵרוֹב *præ multitudine*... וּמֵרֹב *& præ multitudine*... Cum præf. & affix. mutato τῷ hhólem in (ֻ) sequente dagh. more nominum ex Verbis secundam radicalem geminantibus derivatorum, vide Gram. Hebr. t. 1. p. 96. כְּרֻבָּם *juxta multitudinem suam, ipsorum*... מֵרֻבְּכֶם *propter multitudinem vestram* m. Plur. constr. רֻבֵּי *amplitudines*... R. רָבַב *multus, amplus, copiosus*... *fuit*.

רָבַב QAL. Lxx. Aq. Sym. Theod. πληθύνω, πληθύνομαι, Lxx. πολὺς γίνομαι, πολὺς, πλείων εἰμι, μεγαλύνομαι... λοιδορέω... Vulg. & alii, *multiplico, multiplicor*,

Digitized by Google

(cùm qualitate, tùm quantitate) *augesco, cresco, amplificor... multus, frequens, amplus, spatiosus, copiosus, excellens, præstans, vehemens, potens... fio... major, amplior, copiosior, potior, potentior, plus... sum... magnificor... probris jaculor, jaculum emitto, telum conjicio...*

Præt. 3. p. s. m. in pausa, quare τὸ (-) in (-) mutatum, וּבְרָקִים רָב, Psal. 17. Hebr. 18. v. 15. *& fulgura jaculabatur, ac territabat eos*... 3. p. plur. c. Psal. 3. v. 2. *Domine, quàm* רַבּוּ צָרָי *crevit numerus hostium meorum!* In pausa, quare τὸ (-) in (-) mutatum, רָבּוּ *multi, multiplicati sunt*... Cum præfix. unde (hîc) accentus à penultima ad ultimam descendit, vide Gram. Hebr. t. 2. p. 310. cc. 1. & 2. וְרַבּוּ *& multi, multæ sunt*... Ex forma hhólem, cum præfixo (ו) τῷ (-) affecto, quod scil. duas voces conjungat, quarum posterior est penacuta, vide Gram. Hebr. t. 1. pp. 216. c. 2. & 385. c. 2. וַיְמָרְרֻהוּ וָרֹבּוּ, Gen. 49. v. 23. O. εἰς ὃν διαβουλευόμενοι ἐλοιδόρουν... *in quem consilia conferentes probris jaculabantur*... Vulg. *sed exasperaverunt eum, & jurgati sunt*, quasi ex רִיב... Alii, *& exacerbârunt eum, & contenderunt*, ex רִיב... Targ. וְאִמְּרְרוּ עִמֵּיהּ וְנַקְמוּהִי *& amaritudine affecerunt eum, & ulti sunt in eum*... Alii, *& jaculati sunt*... Quidam, quia 1. *fecerunt ut ipse præterveheretur*; 2. *scilicet ejaculati fuerant* eum; 3. *oderant enim eum magistri sagittarum*, i. e. sagittandi periti, fratres... 1. *quia*, τὸ (ו), præter copulandi & convertendi usum, plurimis etiam aliis significationibus insignitur, ac significat quidem, *etiam, si, aut, sed, autem, verò, tamen, attamen, quamvis, quia, enim, nam, nempe, inquam* in repetitione vocum scil... vide Gram. Hebr. tom. 1. p. 611. can. II. 2. *fecerunt ut ipse præterveheretur*... ab Arab. مرّ, in I. Conjug. Fut. O. *transivit, prætervectus fuit*... unde Hebr. Piël מַרֵּר, vel מֵרַר *transire fecit, fecit ut præterveheretur*... ex quo 3. p. plur. m. Fut. cum præf. & affix. וַיְמָרְרֻהוּ. 3. *ejaculati fuerant*... 1 ex Hebr. רֹבּוּ, 3. scil. p. plur. c. Præteriti Conjug. Puàl Verbi רָבָה in Qal, *crevit*... in Piël, *crescere fecit, educavit*... in Puàl, *jaculatus, ejaculatus fuit*... Hinc enim τὸ רֹבּוּ, in pausa pro רֻבּוּ, deducendum, uti Pagninus deducit τὸ תֻּכּוּ, Deut. 33. v. 3. *accubuêre*... ex Puàl Verbi, in Qal inusitati, תָּכָה, quod & accentus in ultima indicat, vide Gram. Hebr. tom. 1. p. 249. c. 2... Hinc & Ben. s. m. τοῦ dagh. excidente per hhólem compensato, רֹבֶה *jaculans, jaculator*... Sic Benoni s. m. τῷ Pual Verbi זָרָה *ventilavit, sparsit*... זֹרֶה, Isai. 30. v. 24. *ventilatum, dispersum* (pabulum). Vide Gram. Hebr. t. 1. p. 298. c. 1... Confer Gen. 49. v. 22.

Infin. cum præf. ל τῷ (-) affecto, ut fit ante infinitivos monosyllabos vel penacutos, vide Gram. Hebr. t. 1. pp. 148. c. 1. & 217. c. 1. Gen. 6. v. 1. *Quùm cœpisset homo* לָרֹב *crescere numero in terra*... Cocc.

PIEL more perfectorum, רִבַּב *multiplicavit... myriades fecit*, uti ألّف Arabibus, *chiliades* in II. scil. Conjug. τῷ Piël Hebræorum respondente...

PUAL more perfectorum, רֻבַּב *multiplicatus... fuit... myrias*, uti Activ. أَلَّفَ (sive Passiv. أُلِّفَ) Arab. *chilias, evasit*, seu *eo numero consummatus fuit*... Gi.

Paoul plur. f. צֹאונֵנוּ מַאֲלִיפוֹת מְרֻבָּבוֹת, Psal. 143. Hebr. 144. v. 13. O. τὰ πρόβατα αὐτῶν πολυτόκα, πληθύνοντα ἐν ταῖς ἐξόδοις αὐτῶν... Lxx. & Vulg. Lat. acceptis pronominibus *possessivis in 3. p... oves eorum fœtosæ, abundantes in egressibus suis*... Alii, *oves nostræ multiplicantur ad chiliades* (sive *ad millenarium numerum*,) *ad myriades*... Cocc.

רְבָבָה s. Lxx. Aq. Sym. μυριάς, Lxx. μύριοι... Vulg. & alii, *myrias*, multitudo decem millium... *decem millia*... רְבָבָה כְּצֶמַח הַשָּׂדֶה נְתַתִּיךְ, Ezech. 16. v. 7. O. πληθύνου, καθὼς ἡ ἀνατολὴ τοῦ ἀγροῦ δέδωκά σε *multiplicare, sicut germen agri, concessi tibi.* Vulg. *multiplicatam* (vel *multipliciandam*) *quasi germen agri dedi te.* Alii, *copiosam, velut germen agri dedi*, vel *posui*, vel *reddidi... te.* Alii, *in myriadem te* auxi, *velut germen agri reddidi te.* Cocc. *incrementum, tanquam gramen agri, dedi te.* πληθυνομένην...

Digitized by Google

Grot. Verbaliter ut O. ſed in Infinitivo, *creſcere feci te ut germen agri.* Commodè certè, aliter ſi punctuaretur... Cum præf. וּרְבָבָה *& myrias*... לִרְבָבָה *ad myriadem*... מֵרְבָבָה *è myriade*... Plur. 1. Reg. 18. v. 8. *dederunt Davidi*, רְבָבוֹת *myriades, & mihi dederunt chiliades*... Cocc. Conſtr. רִבְבוֹת *myriades*... Cum præf. בְּרִבְבוֹת *in myriadibus*... וְאָתָה מֵרִבְבֹת קֹדֶשׁ, Deut. 33. v. 2. *& venit ex myriadibus ſanctitatis*... prodiit, ut loqueretur cum Iſraële, è medio myriadum angelorum. Cocc... Dominus, (Jehováh) qui v. 16. dicitur שֹׁכְנִי סְנֶה *habitator rubi*... Exod. 3. v. 2. מַלְאַךְ יְהוָה *Angelus Jehovæ*, Angelus ſcil. magni conſilii, Christus, qui v. 4. non מַלְאַךְ יְהוָה *Angelus Jehovæ*; ſed ſimpliciter יְהוָה *Jehováh* dicitur. Ergo in Deo duæ perſonæ. Ergo utraque *Jehováh* dicta... Confer Zach. 2. vv. 10. 11.... Cum præf. & affix. בְּרִבְבֹתָיו *cum myriadibus ſuis*, m. R. רָבַב *multiplicatus fuit*... in Piël (ubi vide) *multiplicavit*... *myriades fecit*...

רָבַד QAL. Gr. *ῥάπτω ſuo, ſarcio, concinno, compingo*... Hiſp. *remendo*... Gal. *je rapetaſſe, je ravaude*, per metath. *je brode*...

PRAET. 1. p. ſ. c. מַרְבַדִּים רָבַדְתִּי עַרְשִׂי, Proverb. 7. v. 16. O. *κειρίαις τέταγκα τὴν κλίνην μου*... A. Θ. *ϛρώμασι ἐϛρωσα*... Lxx. *inſtitis texui lectum meum*.... Aq. Theod. *ſtragulis ſtravi*... Vulg. *intexui funibus lectum meum*... Alii, *tapetibus* (*ornamentis, cadurcis, pannis mutatoriis*...) *adornavi*, vel *inſtruxi lectum meum*... τό רָבַד convenit cum חָפַר, רָבַץ, רָפַד...

רָבָה QAL. Lxx. Aq. Sym. Theod. *πληθύνομαι*, Lxx. *πολυπλασιάζομαι, πολὺς εἰμι, χυδαῖος, πολὺς, πλείων γίνομαι, πλεονάζω*, Lxx. Sym. *αὐξάνομαι*, Lxx. *μεγαλύνομαι, μείζων, μακρότερός εἰμι, ἐγκωμιάζομαι*... Vulg. & alii, *augeor numero, multiplicor, creſco*... *multiplex*... *multus, frequens ſum*... *abundans, copioſus, numeroſus, copioſior, numeroſior, plus fio*... *plus habeo, augeor*, vel *augeo*... *incrementum, vires accipio, invaleſco, inclareſco, potentior fio*... *magnus efficior*... *amplior, procerior, major*... *longior, prolixior, excelſior, profundior, longinquior ſum*... *laudor, laudibus celebror*... Lxx. item, *μακρὰν ἀπέχω longè abſum*... Adverb. *ἐπάνω ſupra, ſupra quàm, ampliùs quàm*...

PRAET. 3. p. ſ. f. כִּי עַתָּה לֹא־רָבְתָה מַכָּה בַּפְּלִשְׁתִּים, 1. Reg. 14. v. 30. Vulg. *nonne major plaga facta fuiſſet in Philiſthiim?* Alii, non ſubintellecto τῷ הֲ interrogandi adverbio, *non nunc non nimis magna extitit plaga in Palaſtinis.* Cocc... 2. p. ſ. m. cum præf. וְחָיִיתָ וְרָבִיתָ, Deut. 30. v. 16. *ut vivas & multiplicêris*... Qua phraſi Judæi uti ſolent in fine ſuarum epiſtolarum, pro eo quod nos dicimus, *vive & vale.* Buxt. Lex... 3. p. pl. c. רָבוּ *multiplicati fuerunt*... Cum præf. וְרָבוּ כְּמוֹ רָבוּ *& creſcent, ut creverant.* Cocc... וּפָרוּ וְרָבוּ, Gen. 8. v. 17. *& fructificent & multiplicentur*... 2. p. pl. m. cum præf. וּרְבִיתֶם *& augeamini*...

INFIN. τῷ ה in (ו), vel in ת mutato, vide Gram. Hebr. tom. 1. p. 286. c. 1. & 2. לְמַעַן רְבוֹת, Exod. 11. v. 9. *ut valdè multa exiſtant prodigia mea in Ægypto.* Cocc.... Cum præf. בִּרְבוֹת צַדִּיקִים, Proverb. 29. v. 2. *quum prævalent juſti, lætatur populus*... Cocc... *in multiplicatione juſtorum lætabitur vulgus*... Vulg...

IMPER. 2. p. ſ. m. cum præf. וּרְבֵה *& multiplicator*... 2. p. plur. m. cum præfix. וּרְבוּ *& multiplicamini*...

FUT. 3. p. ſ. m. יִרְבֶּה *multiplicetur, multiplicabitur*... כִּי־יִרְבֶּה אֱלוֹהַּ מֵאֱנוֹשׁ, Job. 33. v. 12. Vulg. *quia major ſit Deus homine*... Cum apocopa τῆ ה, τῷ (ִ) ſecundæ radicalis ad primam retracto, τῷ (ִ) excluſo, vide Gram. Hebr. t. 1. pp. 287. & 288. c. 1. יִרֶב *multiplicetur.* Cum præf. (ו) convertenti, וַיִּרֶב *& multiplicatus fuit*... 3. p. ſ. f. תִּרְבֶּה *multiplicetur*... Cum præf. וְתִרְבֶּה *& augebitur*... Cum apocopa, (ִ) ſub prima radicali, ut mox ſupra, & (ֶ) ſub charact. vide Gram. Hebr. t. 1. p. 288. præfixoque (ו) converſivo, וַתֵּרֶב *& majus, major fuit*... 2. p. ſ. f. cum præfix. וַתִּרְבִּי וַתִּגְדְּלִי *adeò ut multiplicata ſis ac magnificata*... Calv. *& crevisti & adolevisti*... Cocc. *& adolevisti & grandis facta es*... 3. p. plur. m. יִרְבּוּ *multiplicentur*... Cum præf. וְיִרְבּוּ *& multi-*

Digitized by Google

plicabuntur ... וַיִּרְבּוּ *& aucta*, aquæ, *fuerunt, creverunt* ... Cum ן, ex Chaldaismo ac Syriasmo, parag. יִרְבְּיוּן *plures erunt* ... Tertiâ radicali ה in (י) mutatâ, vide Gram. Hebr. tom. 1. p. 290. c. 2. יִרְבְּיוּן, & (ו) in (ְ) ad euph. correpto, יִרְבְּיָן *augescant* ... 3. p. plur. f. cum præf. וַתִּרְבֶּינָה *& multiplicabantur* ... 2. p. plur. m. תִּרְבּוּ, & cum ן parag. תִּרְבּוּן *augescetis* ...

NIPHAL נִרְבָּה, Lxx. ὑγιάζω *sano* ... Trommius legit נִרְפָּה, pro נִרְבָּה, ubi vide ...

PIEL רִבָּה, Lxx. πληθύνω ... Vulg. & alii, *multiplico, augeo*, numero maximè, *crescere facio*; unde, *educo, enutrio* ...

PRAET. 3. p. f. f. רִבְּתָה גּוּרֶיהָ, Ezech. 19. v. 2. *multiplicavit*, vel *educavit catulos suos* ... 2. p. f. m. וְלֹא־רִבִּיתָ בִּמְחִירֵיהֶם, Psal. 43. Hebr. 44. v. 13. O. καὶ οὐκ ἦν πλῆθος ἐν τοῖς ἀλαλάγμασιν, ἢ, ἀλλάγμασιν αὐτῶν *& non fuit multitudo in jubilationibus*, sive, ut Vulg. Lat. *in commutationibus eorum*; corruptè (enim) quidam codices habuêre ἐν ἀλαλάγμασιν· quod vitium in Psalterium Romanum & Æthiopicum fluxit, & in Augustinum, qui vertit, *jubilationibus*. Grot. ... Alii, *nec enim auxisti* lucrum *ex pretiis eorum* ... 1. p. f. c. cum præf. אֲשֶׁר־טִפַּחְתִּי וְרִבִּיתִי, Thren. 2. v. 22. *quot palmâ explanavi* (ut matres solent palmâ explanare infantes recens natos, cùm fasciis involvunt, ut ipsorum membra in planum, & longum distendantur, & crescant, ne fiant distorta, Castel. Lex.) vel *formavi, & enutrivi* ...

IMPER. 2. p. f. m. cum (ֵ) in fine loco τῶ (ֶ) ex forma Futuri, vide Gram. Hebr. tom. 1. p. 296. c. 1. רַבֵּה צְבָאֲךָ, Jud. 9. v. 29. *auge exercitum tuum*, conduc plures milites ... Vulg. *congrega exercitûs multitudinem* ...

PUAL רֻבָּה *jaculatus, ejaculatus* ... *fuit*.

PRAET. 3. p. plur. c. cum præf. & in pausa, quare τῶ (ְ) in (ו) mutatum, וָרֹבּוּ, Gen. 49. v. 23. *scilicet ejaculati fuerant eum* ... Vide supra in Præter. Qal, quæ hacce de voce dicta sunt.

BEN. f. m. τῶ daghêsch excidente per

hhólem compensato, vide Gram. Hebr. tom. 1. p. 298. c. 1. רֹבֶה קַשָּׁת, Gen. 21. v. 20. O. τοξότης *sagittarius*, Vulg. *juvenis sagittarius*, Alii, *jaculans arcu*, Quidam, *jaculans jaculando*, i. e. sæpissimè arcu utens, sive sese exercens ... Est τὸ קַשָּׁת Infinitivus τῶ Piël Verbi קְשַׁת Chaldæis, *jaculor, ejaculor, ferio, jacio arcu* ... Ex forma scil. (ֶ), quod ob pausam in (ָ) mutatur, vide Gram. Hebr. tom. 1. p. 176. c. 1. & tom. 2. p. 311. c. 1.

HIPHIL הִרְבָּה, Lxx. Sym. πληθύνω, Lxx. πολυπληθύνω, πολυπλάθω, πλεονάζω, πλεονασὸν ποιέω, προστίθημι, πολλὰ λαλέω, πολὺ ποιέω, μεγάλῳ χράομαι, καυχάομαι ... Vulg. & alii, *multum facio, multiplico, augeo* numero ... *plus augeo* ... *magis impleo* ... *copiosior*, aut *major sum, quàm opus sit*, aut *quàm sit necesse, plus habeo* ... *redundans, superfluum facio* ... *appono, addo, adjicio* ... *plura loquor* ... *plus facio* ... *magno* animo *utor*, i. e. *præditus sum* ... *glorior, magnificis verbis utor, me jacto, exulto* ... Lxx. item; λαλέω *loquor* ... περιδειπνέω *epulum funebre celebro* ... Adverbial. ἐπιπλεῖον *ampliùs* ... ἐπὶ πολύ *ut plurimùm* ... Nom. πολύς *multus, copiosus, numerosus, præstans, potens, plus* ... πλεῖστος *plurimus, frequentissimus, vehementissimus* ...

PRAET. 3. p. f. m. הִרְבָּה אֶתְכֶם, Deut. 1. v. 10. *multiplicavit vos* ... הִרְבָּה לַעֲשׂוֹת הָרַע, 4. Reg. 21. v. 6. *multiplicavit facere malum* ... multum mali fecit. Cum præf. וְהִרְבָּה לְהָשִׁיב אַפּוֹ, Psal. 77. Hebr. 78. v. 38. ad verbum, *& multiplicavit*. Vulg. Lat. *& abundavit, ut averteret iram suam* ... i. e. ut plurimum avertit ... Verbum enim finitum cum Infinitivo junctum, quandoque adverbialiter exponendum est, & Infinitivus in tempus & personam finiti verbi convertendus, vide Gram. Hebr. tom. 1. p. 536 ... Cum præf. & affix. וְהִרְבְּךָ, & in pausa, quare τῶ (ְ) ante affix. in (ָ) mutatum, וְהִרְבֶּךָ *& augebit te*, m. 3. p. f. f. הִרְבְּתָה, 1. Reg. 1. v. 12. *multiplicaret* orare, sive largiùs cum lacrymis preces funderet ... 2. p. f. m. הִרְבִּיתָ *multiplicasti* ... Cum præf. וְהִרְבִּיתָ, 1. Paral. 4. v. 10. Vulg.

Digitized by Google

& dilataveris terminos meos ... 2. p. s. f. הִרְבִּית *multiplicasti* ... 1. p. s. c. הִרְבֵּיתִי *multiplicavi* ... Cum præf. וְהִרְבֵּיתִי *& multiplicabo* ... Gen. 26. vv. 4. 24... ubi accentus à penultima ad ultimam descendit, vide Gram. Hebr. t. 2. p. 310. c. 1. Cum præf. & affix. וְהִרְבִּיתֶךָ *& augebo te*, m. Cum (.) in penultima absque (׳) comite, וְהִרְבִּתִים *& multiplicabo eos* ... 3. p. plur. c. הִרְבּוּ *multiplicârunt*, scil. familiam ... 2. p. plur. m. הִרְבִּיתֶם *multiplicâstis* ... 1. p. plur. c. הִרְבִּינוּ, Esdr. 10. v. 13. *multiplicavimus* peccare ... Vulg. *vehementer quippe peccavimus in sermone isto* ... Syr. בפתגמא הנא *in re ista, in isto negotio* ...

Ben. s. m. עַד־שָׁלָל מַרְבֶּה, Isai. 33. v. 23. *præda spolium multiplicans*, i. e. præda spolii multi, sive spoliorum multorum ... Cum præf. הַמַּרְבֶּה *multiplicans* ... Constr. מַרְבֵּה רַגְלַיִם, Levit. 11. v. 42. *multiplicans pedum*, aut *multis præditum pedibus* ... Cum præf. & mem in medio præter morem clauso, haud sine magno scil. mysterio, לְםַרְבֵּה הַמִּשְׂרָה וּלְשָׁלוֹם אֵין־קֵץ, Isai. 9. v. 7. 1. Princeps 2. *extentionis*, sive 3. *extendens imperium* 4. ad fines usque orbis terrarum; (אַפְסֵי־אָרֶץ, Psal. 2. v. 8.) *&* 5. princeps *pacis*, 6. cujus *non erit finis* ... 1. Princeps ... Ellipsis nominis ex v. præced. repetendi, vide Gram. Hebr. tom. 2. p. 8. art. VIII... 2. *extentionis* ... τὸ מַרְבֶּה, formæ participii, est nomen abstractum, sive substantivum, à רָבָה *multiplicatus est* ... uti מַעֲשֶׂה *opus*, à עָשָׂה *operatus est* ... Non solum enim participium in nominis adjectivi naturam transit, verum etiam substantivi interdum significationem & naturam induit ... Vide eandem Gram. t. 1. p. 554. c. 2... 3. *extendens* ... Ex duobus substantivis, quorum alterum altero regitur, prius, posteriusve loco adjectivi ponitur, vide eand. Gram. p. 461... 4. ad fines usque orbis terrarum ... hancce imperii, dilatationem, stabilitatemve significat τὸ ם hîc, præter morem, clausum in media dictione; uti contrà τὸ מ apertum in fine, Nehem. 2. v. 13. murorum notat rupturam ... 5. princeps *pacis* ... Ellipsis nominis ex v. præcedente repetendi, ut supra ... 6. *cujus non erit finis* ... Nec pacis, nec regni ullus erit ... Confer Luc. 1. v. 33... Fem. sing. וּתְבוּאָתָהּ מַרְבָּה לַמְּלָכִים, Nehem. 9. v. 37. terra nostra *multiplicat proventum suum*, non nobis, sed *regibus illis*, quos posuisti super nos ... Plur. m. מַרְבִּים *multiplicant* ... Cum præf. וּמַרְבִּים *& multiplicantes* ...

Infin. cum (ֵ) in fine loco τοῦ (ָ) ex forma præteriti, vide Gram. Hebr. t. 1. p. 301. c. 1. הַרְבֵּה, Gen. 3. v. 16. *multiplicando* ... Cum præf. וְהַרְבֵּה, & cum (ָ), ut mox supra, וְהַרְבָּה, Gen. 22. v. 17. *& multiplicando* ... τοῦ ה vel in (ו), vel in ת mutato, הַרְבּוֹת *multiplicare* ... Cum præf. לְהַרְבּוֹת *multiplicare* ... וּלְהַרְבּוֹת *& multiplicare* ... Mutato τοῦ ה in ת, & (ֵ) in (ַ) ex forma nominum femin. constructorum, מֵהַרְבַּת *ne multiplicetur* ... 2. Reg. 14. v. 11. ubi sic legendum docent Massorethæ; scribitur enim מהרבית cum (׳), fortè pro (ו), scilicet, מהרבות pro מֵהַרְבַּת, vide Gram. Hebr. t. 1. p. 301. c. 1.

Imper. 2. p. s. m. הַרְבֵּה *multiplica* ... Vel si Infinitiv. *multiplicando* ... הַרְבֵּה הָעֵצִים, Ezech. 24. v. 10. Vulg. *congere ossa* ... Legebat עֶצֶם, vel עֲצָמִים ... Alii, (*ego faciam grandem pyram*,) *multiplica*, Alii, *multiplicando, ligna* ... Cum apocopa tertiæ radicalis, primâ ac characteristicâ (ַ) affectis, vide eand. Gram. ibid. הַרְב *multiplica*, vel *multum*, vel *multiplicare* ... 2. p. s. f. הַרְבִּי *multiplica* cantica, vel *multum* canta ... 2. p. plur. m. הַרְבּוּ *multiplicate* ...

Fut. 3. p. s. m. וּלְאֵין אוֹנִים עָצְמָה יַרְבֶּה, Isai. 40. v. 29. O. καὶ τοῖς μὴ ὀδυνωμένοις λύπην *& non dolentibus mœrorem*. Legebant אונים Benoni plur. m. ab אָנָה *mæstus* ... *fuit*, pro אוֹנִים plur. τοῦ אוֹן m. *robur, potentia, vires, substantia, opes* ... & עַצְבָּה *dolor, molestia* ... pro עָצְמָה *robur* ... Vulg. *& his, qui non sunt* lassi, *fortitudinem & robur multiplicat*. Alii, *& cui non* sunt *vires, robur multiplicat* ... Cum præf. הֲיַרְבֶּה *an multiplicabis?* Cum præf. & apocopa, primâ radicali & characteristicâ (ַ), ut supra in Imperativo, affectis, וַיֶּרֶב *&*

Digitized by Google

multiplicabit ... תַּרֶב *& multiplicavit* ... Cum præf. & affix. in pausa, תַּרְבֶּה *& multiplicabit te*, m. 3. p. f. f. cum præf. וַתַּרְבֶּה *& auxit* ... Cum affix. תַּרְבֵּנִי *augebis me*, c. 2. p. f. m. תַּרְבֶּה *augebis* ... Cum apoc. & punctis, uti mox supra, תֶּרֶב *auges* ... Cum præf. & apoc. וַתֶּרֶב *& auges* ... 2. p. f. f. cum præf. וַתַּרְבִּי *& multiplices* ... וַתַּרְבִּי *& auxisti* ... 1. p. f. c. וְכַחוֹל אַרְבֶּה יָמִים, Job. 29. v. 18. O. ἡλικία μου γηράσει ὥσπερ στέλεχος φοίνικος, πολὺν (Alex. ζ) χρόνον βιώσω. Dicebam ergo: *Ætas mea senescet, sicut truncus palmæ, 1. multo enim tempore vivam.* Vulg. *& sicut palma 2. multiplico dies.* Alii ... *& tanquam arenam* ... Alii, *& phœnix veluti, dies multiplicabo* 3 ... 1. Lxx. *sicut truncus palmæ* ... 2. Vulg. *sicut palma* ... Legerunt, non חוֹל *arena*, sed חוֹל Chaldæis, *phœnix*, à Gr. φοῖνιξ, avis à Phœniceo pennarum colore sic dicta ... Est φοῖνιξ & arbor, Latinis, *palma*, quo in sensu utrique, nempè, & Lxx. & Vulg. accepêre ... 3. *& phœnix veluti* ... Avis miræ vivacitatis, sed quam auxerunt poëtarum fabulæ. Grot. Huic apprimè convenit *nidus* ... Cum præfix. וְאַרְבֶּה *& multiplicabo*, וָאַרְבֶּה *& multiplicavi* ... Cum præf. & affix. וְאַרְבֵּהוּ *& multiplicabo eum* ... 2. p. plur. m. תַּרְבּוּ *multiplicabitis* ...

רַבַּת Mass. *Rabbâh*, construct. (vel in statu absol.) Vulg. *Rabbath*, nomen proprium 1°. urbis Tribus Judæ, Jos. 15. v. 60. ubi cum artic. הָרַבָּה, Mass. *Hárabbâh*, Vulg. *Arebba* ... 2°. urbis regiæ filiorum Ammon, 2. Reg. 12. v. 26. ubi constr. רַבַּת *Rabbâth*, alias רַבָּה *Rabbâh*, v. 27. Cum ה locali, רַבָּתָה *Rabbâthah*, v. 29 ... *Esse autem Philadelphiam eandem, quæ Rabbath Ammon olim dicta est constat veterum testimoniis.* Had. Reland. Palæst. p. 521. vide eand. p. 583. Etym. *magna, major* ... à sing. masc. רַב *magnus, major* ... Rad. רָבַב *magnus, major, præstantior* ... *fuit.*

רְבָה PEAL. Chald. Lxx. μεγαλύνομαι ... Vulg. & alii, *magnus, potens* ... *efficior* ... *cresco, invalesco* ...

Praet. 3. p. f. m. רְבָה אִילָנָא וּתְקִף, Dan. 4. v. 8. vel 11. *crevit arbor, & invaluit* ... 3. p. f. f. רְבַת *crevit* ... 2. p. f. m. absque (.) sub ה & (.) sub (י), רְבַיְת *crevisti* ... Vulg. *magnificatus es.* Dan. 4. v. 19. ubi Massorethæ notant (י) abundare: literæ tamen repræsentant formam רְבַיְתָ, quæ legitur Dan. 2. vv. 31. 41. & alibi ... Buxt. Lex.

PAEL רַבִּי, Lxx. μεγαλύνω, Vulg. & alii, *magnifico, magnum, potentem* ... *reddo.*

Praet. 3. p. f. m. מַלְכָּא לְדָנִיֵּאל רַבִּי, Dan. 2. v. 48. *Rex Danielem magnum fecit, sive de Daniele virum magnum* ...

רְבוּ f. Chald. per apocopen τῶ ה, Lxx. μεγαλωσύνη, Vulg. & alii, *magnificentia* ... Cum præfix. וּרְבוּ יַתִּירָה, Dan. 4. v. 33. vel 36. *& magnificentia amplior* ... Cum præf. & emphasi, וּרְבוּתָא *& amplitudo* ... Cum præf. & affix. וּרְבוּתָךְ *& amplitudo tua*, m. Rad. רְבָה Chald. *magnus, magnificus* ... *fuit.*

רִבּוֹ f. Chald. per apocopen τῶ ה, Lxx. μυριάς, Vulg. & alii, *myrias, decem millia* ... Cum præfix. וְרִבּוֹ *& myrias* ... Plur. רִבְּבָן *myriadum* ... Dan. 7. v. 10. ubi plur. fem. רִבְּבָן, à sing. femin. רִבּוֹ, per apocopen τῶ א, Buxt. Lex. vel ex sing. fem. רִבּוֹ, per apocopen τῶ ה, ejecto τῷ daghéſch, deducendum, uti plur. fem. מַלְכָן, ex sing. fem. מַלְכָּה pro מַלְכוּת ... Vide Gram. Hebr. tom. 2. p. 574. c. 2 ... Juxta Massorethas pro רִבְּבָן, legendum רִבְּבָן, quasi à singul. fem. רִבְּבָא. Buxt. Lex.

רִבּוֹא f. Lxx. μυριάς, μύριοι ... Vulg. & alii, *myrias, decem millia* ... אַרְבַּע רִבּוֹא, Esdr. 2. v. 64. *quatuor myriades, sive quater decem millia, seu quadraginta millia* ... Cocceio quatuor milliones, 4000000. aliis, 40000. sed posuit milliones pro myriades ... Cum apocopa τῶ א, רִבּוֹ *myrias* ... Plur. cum (י) indice τῶ hhólem præced. רִבּוֹאוֹת, Esdr. 2. v. 69. pro רִבְּאוֹת, ex Syriasmo, quo א nunquam patitur (·) ante se, sed literæ præcedenti dat motionem suam, in qua quiescit, aut planè etiam occultatur, seu excidit, ut רִבּוֹאת, Nehem. 7. v. 71. *myriades* ... vide Gram. Hebr. t. 2. p. 411. c. 1. Dual. extrito τῷ א, רִבֹּתַיִם *duæ myriades* ... Huc refertur Paoúl plur. f. τῶ Pual Verbi רָבַב, ubi vide ... R. רָבַב *mul-*

Digitized by Google

tiplicatus ... fuit, in Piël, more perfectorum, רִבַּב *multiplicavit, myriades fecit*, ut ألف Arabibus, *chiliades*, in II. scil. Conjug. Piël Hebræorum respondente ... unde nom. fem. cum terminatione Syriaca ا, pro ה Hebr. vide Gram. Lud. *de Dieu*, p. 97. רִבְּוָא *myrias* ...

רְבִיבִים plur. m. Lxx. Aq. Sym. Theod. ψεκάδες, Lxx. σταγόνες, Lxx. Theod. ὑετοὶ, Lxx. πολλοὶ ... Vulg. & alii, *guttæ, stillæ, sudoris, roris, pluviarum, imbres ... imber nivalis, nix, pruina ... multi ...* וַיִּמָּנְעוּ רְבִבִים וּמַלְקוֹשׁ לוֹא הָיָה, Jerem. 3. v. 3. (ubi τῶ (י) in penultima deficit), O. καὶ ἔσχες ποιμένας πολλοὺς εἰς πρόσκομμα σεαυτῇ ... Lxx. ad sensum, non ad verbum, *& habuisti pastores multos in offensionem tibi* ... Vulg. & alii, *quam ob rem prohibitæ sunt stillæ pluviarum*, (*imbres*, primi scil. quod ex opposito liquet, Cocc.) *& serotinus imber non fuit* ... Jerem. 14. v. 22. *an cœli dant* רְבִבִים *imbres?* O. πληθυνοῦσιν αὐτῶν ...; *redundantiam suam* ...; sub. *absque te* .... Cum præfix. בִּרְבִיבִים *guttis, imbribus* .... כִּרְבִיבִים *sicut imbres super herbam* ... O. ὡς ἄρνες ... *tanquam agni* .... Mich. 5. v. 6. וְכִרְבִיבִים *& sicut imbres* ... R. רָבַב *multus* ... *fuit;* unde nom. plur. masc. רְבִיבִים *guttæ imbris*, à multitudine ...

רָבִיד m. Lxx. Aq. secunda edit. Sym. κλοιὸς, Lxx. Theod. κάθεμα, Aq. Sym. μανιάκης ... Vulg. & alii, *vinculum, quod collo circumdatur, collare ... monile ex variis gemmis in pectus mulierum descendens, ornamentum collare ... genus ornamenti collaris, (brachialisve) torques* ... Cum præf. וְרָבִיד עַל־גְּרוֹנֵךְ, Ezech. 16. v. 11. *& torquem in gutture tuo* ... Constr. רְבִד הַזָּהָב, Gen. 41. v. 42. (ubi (י) deficit) *torquem auri*, sive *aureum* ... R. רָבַד *stravit, instruxit, adornavit* ... Arabibus, *constitit, substitit* in loco ... *continuit* ... in IV. Conjug. *albo nigroque distinctus fuit* ... unde רבד *rébaden*, Arab. *diversicolores lanæ partes, quæ de cameli, aliusve animalis collo*, vel *ex aure appenduntur*, ornatûs ergo ... Hinc & רָבִיד Hebr. *torques*, aut aliud *ornamentum muliebre* ...

רְבִיעִי m. Lxx. τέταρτος, τετράγωνος, τετραπλοῦς ... Vulg. & alii, *quartus, quadrangularis, quadruplex* ... יוֹם רְבִיעִי, Gen. 1. v. 19. *dies quartus* ... Cum præfix. הָרְבִיעִי, & absque (י) τῶ (.) indice, in penultima, הָרְבִעִי *quartus* ... וְהָרְבִיעִי *& quartus* ... Cum præfixo τῶ τὸ ה exclusi (.) affecto, בָּרְבִיעִי *in quarto* ... Plur. רְבִיעִים *quartani, quartæ generationes* ... Deficiente, in penultima, τῶ (י), בְּנֵי רְבִעִים, 4. Reg. 10. v. 30. *filii quartorum*, i. e. *quartanorum*, ordinum, Jun ... *quartæ generationis*, Pagn ... *in quartam usque generationem*, Munst ... *abnepotes tui*, Jun. Tremell ... *trinepotes*, Castal. ... *quatuor è filiis tuis*, Arab ... Hi erant, *Joachaz, Joas, Jeroboam, & Zacharias*, Menoch ... Fem. singul. רְבִיעִית, & deficiente in ultima τῶ (י), רְבִעִת *quarta, quarta pars, quadrans* ... Cum præpositione expressâ, vel subintellectâ, O. τετραπλῶς *quadrupliciter* ... Cum præf. וּרְבִיעִית *& per quadrantem* ... τῶ (י) in ultima deficiente, וּרְבִעִת *& quarta pars* ... הָרְבִיעִית, deficiente τῶ (י) in penultima, הָרְבִעִית, in ultima, הָרְבִיעִת *quarto anno* ... τῶ (י) in penultima deficiente, בְּרְבִעִית הַהִין, Num. 15. v. 4. *cum quarta parte* τῦ *hin*, i. e. ex mensura Parisiensi, *une pinte, un posson* $\frac{1}{4}$ & $\frac{1}{16}$. Vide Gram. Hebr. tom. 2. pp. 526. & 527. c. 2. Rad. רָבַע *quadratus fuit* ...

רְבִיעִי m. Chald. unde fem. רְבִיעָאָה, sic scribitur, sed legitur, וּמַלְכוּ רְבִיעָאָה ... O. καὶ βασιλεία τετάρτη ... Vulg. & alii, *& regnum quartum* ... Dan. 2. v. 40. ubi τῶ (י) in א mutato, adjicitur terminatio feminina ה, non verò א, ne duo א concurrant, vide Gram. Hebr. tom. 2. p. 572. c. 2. Cum emphasi, רְבִיעָיְתָא *quarta bestia* ... R. רְבַע Chald. *in quatuor partes divisus fuit;* unde Peil רְבִיעַ, ex quo רְבִיעִי *quartus* ... fem. רְבִיעָאָה *quarta* ...

רַבִּית Mass. *Rabbîth*, Vulg. *Rabboth*, nom. propr. urbis in Tribu Issachar, Jos. 19. v. 20. Etym. *nutrix, educatrix* ... R. רָבָה in Piël רִבָּה *enutrivit, educavit* ... unde רַבִּי m. *educator*, ex quo fem. רַבִּית *educatrix* ...

רַב־מָג Mass. *Rabb-mâgh*, Vulg. *Rebmag*,

Digitized by Google

nomen propr. unius è principibus regis Babylonis, Jerem. 39. v. 3. Etym. *princeps gentis Scythicæ*, à רב *princeps*, & à מגוג *mágoug* (per syncop. scil. תו ת *oug*,) Syris, Arabibus, Æthiopibus, *gens Scythica*. R. מגג Arab. in IV. Conjug. *profectus fuit* per regionem, *peragravit* eam ... Grot. *princeps magorum* ...

רַב־סָרִיס Mass. *Rabh-saris*, Vulg. *Rabsaris*, 4. Reg. 18. v. 17. & *Rabsares*, Jerem. 39. v. 3. nom. propr. unius è principibus regis Babylonis ... Etym. *princeps eunuchus*, sive *eunuchorum*, Grot. ... *præfectus aulicus*, Jun. Tremell. *aulicorum*, Pisc... *satellitum*, Angl... à רַב *princeps*, *Dominus*, *præfectus* ... & à סָרִיס, 1°. *eunuchus*, vel ab homine factus, vel alio casu ita effectus ... invisus hic Hebræis, Deut. 23. v. 1. & Romanis maxime: hunc arcebant leges Jud. à Sacerdotio, & Synedrio, Sanh. 30. 2. & ab Ordinatione Ecclesiastica jus Canonicum tam Orient. quam Occidentalis Ecclesiæ. Attamen apud Ægyptios, Medos, Persas, Babylonios, imò & Asiaticos ferè omnes, etiam Græcos, Barbaros, Africanos, Turcasque magno in honore habitus ... Sed communiter ita æstimabatur unus quisque Dominus eunuchus, prout nobis olim *Lourdane*, sive *Lord Dane* ... (*Dane*, i. e. inferior ... à דון *Doûn*, Arab. *quod est inferius*, unde Angl. *Down*, Brit. *Dan* ...) 2°. *cubicularius regius*, *aulicus*, etiam non castratus, Gen. 39. vv. 1. 7. 2. Reg. 8. v. 6. Heptagl. Lex.

רָבַע QAL. Lxx. τετράγωνος, βιβάζομαι, Vulg. & alii, *quadrangulus*, *quadratus* sum ... *cubo*, *succumbo*, *ineor*, vel *inire facio*, de coitu quadrupedum tantùm dicitur, (Buxt. Lex.) vel sæpiùs. Et hæc significatio à Chaldæis, qui צ & ע alternant ...

Paoul f. m. רָבוּעַ *quadratum* ... Fem. mutato ad euphoniam תו (ו) in (ֻ), רְבֻעָה *quadrata* ... Plur. m. רְבֻעִים *quadrati* ...

Infin. cum præf. & ה parag. Levit. 20. v. 16. *& mulier quoque, quæ accesserit ad quancunque bestiam* לְרִבְעָה *ad succumbendum illi* ... Cum affix. לְרִבְעָהּ *ut ineat se* ... f.

PUAL רֻבַּע, Lxx. τετράγωνος, Vulg. & alii, *quadrangulus*, *quadratus* ... *fuit*.

Paoul f. m. constr. מְרֻבָּע סָבִיב, Ezech. 45. v. 2. *quadratum circuitûs*, vel *circuitu* ... Adjectiva nominalia & participialia regunt genitivum, pro ablativo, imò & accusativo ... Omnibus fermè in linguis. Sic Græci, ἀθέατος τῆς ἀληθείας *veritatem haud contemplatus*. Sic & Latini, unde Horat. *integer vitæ scelerisque purus* ... Sed hisce in linguis subintelligitur præpositio; quæ vulgaribus in linguis exprimitur ... Præpositio *regimini* non obstat, sive genitivum, vi fortè alicujus nominis subintellecti, sive ablativum regat; unde *regimen* tàm ablativum, quàm genitivum designare potest ... Vide Gram. Hebr. t. 1. pp. 123 & 486 .. Gram. Alting. de nomine, Hebraïco scil. pp. 108. & 109. & Novam Method. linguæ Græcæ, pp. 432. & 437. ... Cocc. *quadratum circumquaque* ... Alii, *in circuitu* ... Vulg. *per circuitum* ... Fem. sing. ex termin. ת præced. duplici (ֶ) loco תו (ַ) ob ע, mutato penultimo ob pausam in (ָ), מְרֻבָּעַת, Ezech. 40. v. 47. O. ἐπὶ τὰ τέσσαρα μέρη αὐτῆς ... *ad quatuor partes ejus* atrii ... Vulg. *per quadratum* ... sed sufficit ut regularis quadri unum, vel duo metiaris latera, unde alii, *quadratum*, (ὄν) atrium, interius scil. quod erat sacerdotum ... Menoch. Vel atrii interioris quadratam aream, quæ inter tres jacet prædictas partes interiores ... Lud. Cap. ex Vil. Plur. f. וּמִסְגְּרֹתֵיהֶם מְרֻבָּעוֹת, 3. Reg. 7. v. 31. Vulg. *& media intercolumnia quadrata* ... Alii, *& cincturæ earum*, nempe omnium basium ... Vatabl. *& zophori earum* ... Jun. Tremell.

HIPHIL הִרְבִּיעַ, unde 2. p. f. m. Fut. בְּהֶמְתְּךָ לֹא־תַרְבִּיעַ כִּלְאַיִם, Levit. 19. v. 19. O. τὰ κτήνη σου οὐ κατοχεύσεις ἑτεροζύγῳ· *pecora tua non dabis in admissuram animali diversi generis* ... Vulg. *jumentum tuum non facies coire cum alterius generis animantibus*. Alii, *animalia ex duabus heterogeneis*, vel *diversis*, *speciebus*. Vox כלאים Æthiopicæ est originis, & in illa lingua significat, *duplicem*, *geminum*, *duos*. Bochart.

רֶבַע

רֶבַע m. Lxx. τέταρτος, μέρος... Vulg. & alii, *quartus*, *quarta* pars... *quadrans*, *quadratura*... רֶבַע שֶׁקֶל כָּסֶף, 1. Reg. 9. v. 8. *quarta pars sicli argentei*, drachma, (Attica scil. quæ denarium Romanum ponderabat, valebatque 15ˢ 11 ½ ~. vide Gram. Hebr. t. 2. pp. 515. 516...) Cocc.... Vulg. *quarta pars stateris*... Stater Atticus Hebraïco siclo, pondere, æqualis... Cum præfix. & affix. אָרְחִי וְרִבְעִי זֵרִיתָ, Psal. 138. Hebr. 139. v. 3. O. τὴν τρίβον μου καὶ τὴν σχοῖνόν μου ἐξιχνίασας· Σ. τὴν ὁδόν μου... Θ. τὴν τρίβον μου καὶ τὴν ὁδόν μου ἐξιχνίασας· Lxx. Vulg. *semitam meam & funiculum* (sive *stoream*, i. e. *lectum*) *meum investigasti*... Sym. *viam meam*... Theod. *semitam meam & viam meam investigasti*... S. Hieron. & alii, *semitam meam & accubationem meam eventilasti*... Alii, *incedere meum & cubare meum cingis*, *circumdas*... i. e. vigilanti mihi dormientive ades... Hebraismus, pro, omnes meas operationes vides... Sic Act. 1. v. 21. *in omni tempore, quo intravit & exivit inter nos Dominus Jesus*... h. e. quo inter nos versatus est... τὼ porrò אָרְחִי & רִבְעִי, sunt Infinitivi τοῦ Qal, cum affix. ille ex forma (ׂ) hoc ex terminatione (-), vide Gram. Hebr. tom. 1. pp. 351. & 352. c. 1. Plur. cum affix. Ezech. 43. v. 16. *quadratum quatuor* רְבָעָיו *quadrantibus lateribus suis*, m. Vulg. *æquis lateribus*. רִבְעֵיהֶן, ibid. v. 17. ad quatuor *quadrantia latera sua*, f. רִבְעֵיהֶן, Ezech. 1. v. 17. in quatuor *sui quadripartes*... R. רָבַע *quadratus*, *quartus*... *fuit*.

רֶבַע Mass. *Rébhav*, Vulg. *Rebe*, nom. propr. regis Madianitarum, Num. 31. v. 8. Jos. 13. v. 21. Etym. *quadratus* homo, à רָבַע *quadratus*. R. רָבַע *quadratus*... *fuit*.

רֹבַע m. Lxx. τέταρτον, Vulg. & alii, *quarta pars*... Num. 23. v. 10. *quis numeret pulverem* (*pulvis* numerum innuit, non originem, Drus.) *Jacob?* וּמִסְפָּר אֶת־רֹבַע יִשְׂרָאֵל, O. καὶ τίς ἐξαριθμήσεται Ἰσραήλ; *aut quis dinumerabit populos Israël?* Vulg. *& nosse numerum stirpis Israël?* Arab. *& computet generationem Israël?* Alii, *& numerum quartæ partis Israël?* Vatabl. Grot. Syr. Munst. *& quis numerum? quis quartam partem?* Jun. Tremell. *aut unum ex quatuor castris Israël?* Samar. [illegible] *b.* [illegible] *a.* [illegible]... Translatio Latina: *& numerabit sobolem Israëlis*...? Sed, *a.* Lineola literæ [illegible] supernè adscripta notat vel [illegible] esse pro [illegible] positam, vel vocem [illegible] in significatione singulari, non obvia, esse accipiendam, nempe, non ut nomen, sed ut participium, τοῦ Piël scil. *b.* Lineola supra literam [illegible] ducta docet dictionem [illegible] in significato rariori accipi, quo nimirùm Samaritani, qui sic vertunt... [illegible] *& quis τό accumbere τοῦ Israël enarraturus*...? Vide Synops. Instit. Samaritanarum Alting. p. 4... Cum præf. וְרֹבַע *& quarta pars*... R. רָבַע *quadratus*... *fuit*... *coivit*.

רִבֵּעִים plur. m. Lxx. τετάρτης γενεᾶς... Vulg. & alii, *quartæ generationis* filii, quartani... עַל־בָּנִים עַל־שִׁלֵּשִׁים וְעַל־רִבֵּעִים, Exod. 20. v. 5. O. ἐπὶ τέκνα, ἕως τρίτης καὶ τετάρτης γενεᾶς... Lxx. & Vulg. *in filios; usque in tertiam & quartam generationem*... Alii, *in filios, in tertianos & quartanos*, ab ipsis patribus, generationis ordine. Jun. Piscat. i. e. nepotes & pronepotes, Cocc... *nepotes & abnepotes*, Jun. Tremell... Imo potiùs, *in pronepotes & abnepotes*, Piscat. ... Rad. רָבַע *quartus*, *quartanus*... *fuit*.

רָבַץ QAL. Lxx. Sym. κοιτάζομαι, Lxx. κοιτάζω, κοιμάομαι, Aq. κατακλίνομαι, Lxx. πίπτω, συγκαθίζω, συναναπαύομαι, παύομαι, ἡσυχάζω, κολλάομαι, θάλπω, Lxx. Theod. ἐγκάθημαι, Sym. ἔγκειμαι, Lxx. καταλύω... Vulg. & alii, *cubo*, *decumbo*, *in cubili sum*, activè, *colloco*... *reclino me ad capiendum somnum*, *dormio*, *obdormio*, *pernocto*... *reclinato corpore jaceo*, *discumbo*, *accumbo*, *procumbo*, *devergo*... *cado*, *labor*... *simul sedeo*, aut *simul sedere facio*, *jubeo*... *simul quiesco*, *requiesco*, *somnum capio*... *cesso*, *desisto*, *quiesco*; activè, *cessare facio*, *finem impono*, *tumultuari desino*, *bellum non moveo*, *nihil molior*... *agglutino*, seu *adjungo me*, *adhæresco*... *foveo*, *incubo*... *insideo*, *observo*, *insidior*... *incumbo*... *diversor*, vel *diverto*, *hospitium capio*...

Digitized by Google

Lxx. item, *γεννάομαι nascor* ... *εἰμί sum* ... *ἔχω habeo* ... *νέμω pasco* ...

PRAET. 3. p. ſ. m. כָּרַע רָבַץ, Gen. 49. v. 9. *incurvavit ſe, recubuit* ... 3. p. ſ. f. in pauſa, quare τὸ (-) primatiæ vocis revocatum in (ׄ) ſub ב mutatum, רָבָצָה *recubabat* ... Cum præfix. וְרָבְצָה *& incumbet* ... 2. p. ſ. m. cum præf. unde in ultima tonus, aut certè accentus, (diſtinguenda enim nonnunquam elevatio ſyllabæ ab accentûs tonici ſede, vide Gram. Hebr. t. 2. p. 310. cc. 1. & 2.) וְרָבַצְתָּ וְאֵין מַחֲרִיד, Job. 11. v. 19. *& decumbes, & non erit, qui trepidare* (Gall. *craindre*) *faciat*, Cocc. .. 3. p. plur. c. cum præf. וְרָבְצוּ *& recubabunt* ...

BEN. ſ. m. רֹבֵץ תַּחַת מַשָּׂאוֹ, Exod. 23. v. 5. *jacentem ſub onere ſuo*, m. Cum præfixo ה articulo relativum exprimenti, הָרֹבֵץ *qui cubas* ... Plur. רֹבְצִים *recubantes* ... Fem. ſing. ex terminatione ה præcedenti duplici (ׄ), רֹבֶצֶת עַל־הָאֶפְרֹחִים, Deut. 22. v. 6. *incubantem pullis* ... תְּהוֹם רֹבֶצֶת תָּחַת, Gen. 49. v. 25. O. *τῆς γῆς ἐχούσης πάντα* ... *terræ omnia habentis* ... Vulg. & alii, *abyſſi jacentis deorſum* ... i. e. ex imis terræ partibus ... וּמִתְּהוֹם רֹבֶצֶת תָּחַת, Deut. 33. v. 13. O. *καὶ ἀπὸ ἀβύσσων πηγῶν κάτωθεν* ... *& ab abyſſis fontium deorſum* ... Vulg. & alii, *atque ex abyſſo ſubjacente* ... h. e. ob fontes è terra ſcaturientes & erumpentes, Vatabl. Ainſworth ...

FUT. 3. p. ſ. m. ex forma (-), quod ob pauſam in (ׄ) mutatur, Iſai. 11. v. 6. *pardus cum hado* (vel *hædo*), יִרְבָּץ *cubabit* ... 3. p. ſ. f. cum præf. וַתִּרְבַּץ *& ſuccubuit* ... 3. p. plur. m. יִרְבְּצוּ *recubabunt* ... In pauſa, quare τὸ (-) primatiæ vocis reductum in (ׄ) mutatum, יִרְבָּצוּ, & cum ן paragog. remanente magna motione in penultima, quamvis accentus pauſans à penultima ad ultimam deſcendat, quia ſcil. tonus ab accentûs ſede diſtinguitur, vel quòd accentus à magna motione non plus una ſyllaba diſcedat ... vide Gram. Hebr. tom. 1. p. 56. & tom. 2. p. 312. c. 2. יִרְבָּצוּן *cubabunt* ... 3. p. plur. f. תִּרְבַּצְנָה *recubabunt* ...

HIPHIL הִרְבִּיץ, Lxx. *ἐποιμάζω*, Lxx. Aq. Sym. *κατασκηνόω*, Lxx. *κοιτάζω*, *ἀναπαύω* ... Vulg. & alii, *paro, tentorium defigo, præbeo, habitare facio, colloco* ... *in cubili colloco, cubare, accubare, recubare facio, ſterno, depono* ... *requieſcere facio* ...

BEN. ſ. m. הִנֵּה אָנֹכִי מַרְבִּיץ בַּפּוּךְ אֲבָנַיִךְ, Iſai. 54. v. 11. *ecce ego ſternam ex, cum, ſtibio lapides tuos* ... i. e. ſternam ſtibinis, ſive ſubnigris cum albis lapidibus ... Plur. abſque (י) τῶ (·) indice, מַרְבִּצִים *recubare facientes* ...

FUT. 3. p. ſ. m. cum affix. יַרְבִּיצֵנִי *facit ut recubem* ... 2. p. ſ. m. Cant. 1. v. 7. *Indica mihi* ... *ubi paſcis?* אֵיכָה תַּרְבִּיץ, O. *ποῦ κοιτάζεις* ...; Lxx. *ubi cubare facis* ...? ſub. *gregem tuum* ... Vulg. *ubi cubes* ...? ſed רָבַץ in Kal neutrum de beſtiis, in Hiphil verò (activum) de paſtore dicitur, Merc. ... 1. p. ſ. c. cum aff. אַרְבִּיצֵם *faciam recubare eos* ... 3. p. plur. m. ſine (י) in penultima, יַרְבִּצוּ *recubare facient* ...

רֵבֶץ m. Lxx. *κοίτη* ... Vulg. & alii, *cubile, lectus*, (*accubitus, recubitus*) .. Cum præf. לְרֵבֶץ בָּקָר, Iſai. 65. v. 10. O. *εἰς ἀνάπαυσιν βουκολίων* ... *in requiem armentorum* ... Vulg. & alii, *in cubile*, vel locum *accubitûs, armentorum* ... Summam pacem ſignificat: nam belli tempore pecora ad montana tranſire ſolent, ne præda fiant hoſtibus, qui amœnas valles ſtatim occupant ... For. Cum affix. אַל־תְּשַׁדֵּד רִבְצוֹ, Proverb. 24. v. 15. O. *μηδὲ ἀπατηθῇς χορτασίᾳ κοιλίας neque ſeducaris ſaturitate ventris.* Vulg. & alii, *neque vaſtes requiem ejus.* Alii, *nec diripias*, vel *interturbes, accubitum*, vel *cubile*, vel *habitationem*, vel *quietem* ... *ejus*, m. רִבְצָהּ *accubitum ejus*, f. רִבְצָם, Jerem. 50. v. 6. *oblitæ ſunt* oves *cubilis ſui*, m. Targ. אִתְנְשִׁיאוּ מִבֵּית (pro אִתְנְשִׁיו, vide Gram. Ludov. *de Dieu*, p. 322.) רוֹחֲצָנְהוֹן *oblivioni dati ſunt à domo fiduciæ* ... R. רָבַץ *accubuit, recubuit* ... Eſt proprium quadrupedum, ut שָׁכַב hominum.

רִבְקָה Maſſ. *Ribhqâh*, Vulg. *Rebecca*, nom. propr. uxoris Iſaac, filiæ Bathuel, filii Nachor, Gen. 22. v. 23. Etym. *ſaginata* pecus, quia ſimilis juvencæ ſaginatæ;

Digitized by Google

ſic עגלה (*Egláh*, *vitula*) dicitur uxor Davidis, & aliæ mulieres nominibus animantum; ut יעלה (*Jaaláh*, *caprea*) ſive יעל *Jael*, רחל *Rachel*, (*ovis*, femina propriè,) צביה (*Tſviiáh*, Gr. Δορκάς), *Dorcas*... Lex. Heptagl.

רַבְשָׁקֵה Maſſ. *Rabbſchaqéh*, Vulg. *Rabſaces*, nom. propr. (vel potiùs ὄνομα, utpote, nomen officii, non perſonæ,) unius è principibus, quos rex Aſſyriorum Sennacherib miſit de Lachis ad regem Ezechiam, 4. Reg. 18. v. 17. Hunc Iſraëlitam fuiſſe, ſed Legis & populi ſui deſertorem, putant Hebræi. Credibile id facit lingua Hebræa, quâ locutus eſt; & quod ad verba ejus in Deum maledica Proceres & Rex Ezechias veſtem ſuam conſciderunt, 19. 1. quod fieri non ſolebat, niſi quoties talia verba ab Iſraëlitarum aliquo pronuntiata fuerant, Grot. Etym. *magiſter potûs*, ſive *à-poculis*, *pincerna*, *pocillator*... à רַב *magiſter*... & שָׁקֵה, conſtr. ob præpoſit. ם ſeq. vide Gram. Hebr. t. 1. p. 123. שִׁקָּה *potus*... Eſt τὸ (·) loco τοῦ (-) & dagh. unde retinetur ad compenſandum daghéſch ejectum, vide eand. Gram. p. 88. c. 1.

רֶגֶב m. Lxx. Theod. χάλιξ... (Gall. *caillou*,) Alii, *lapillus*, *glarea*... Gal. per metath. *gréve*, *gravier*... Vulg. & alii, *ceſpes*, *gleba*... Plur. cum præf. וּרְגָבִים יְדֻבָּקוּ, Job. 38. v. 38. O. κεκόλληκα δὲ αὐτὸν ὥσπερ λίθῳ κύβον... *& agglutinavi eum*, *ſicut lapide cubum*... Vulg. & alii, *& glebæ compingebantur*... Alii, (*quando fundebatur pulvis*, Carteſiana ſtriata materia, *in concretionem*, Vulg. *in terram*, conformandum videlicet,) nempè, *ut glebæ*, Alii, *lapilli*, Alii, *glareæ*, aut *partes minutiſſimæ*, *conglutinatæ veluti* (in rem ſolidam) *cohæreſcerent*... Sic ex pulvere omnia, terrena ſcil.. Conſtr. מָתְקוּ־לוֹ רִגְבֵי נָחַל, Job. 21. v. 33. O. ἐγλυκάνθησαν αὐτῷ χάλικες χειμάῤῥου... Alii, *dulces fuerunt ei lapilli*, *glareæve torrentis*... Antiquiores per חלקי *bhalqêi*, & חלוקי *bhalouqêi*, (Gallicè, *cailloux*...) reddidère... Vulg. *dulcis fuit glareis Cocyti*... i. e. regioni mortis, Pagn. q. d. ejus adventu inferi lætabuntur. At *Cocytus* neque Hebraïcè eſt, neque Græcè. Mar. Sed 1°. vox *Cocytus*, Græcè, κωκυτός *fletus*, *ploratus*, *ejulatus*, *lamentum*... à κωκύω *fleo*, *ploro*, *ejulo*, *lamentor*... optimè locum, ubi veris ploratur lacrymis, exprimit. 2°. ἡ αὐθεντία verſionis omnem quidem excludit errorem, pravum ſcil. dogma inducentem; at pravum ne ſit dogma orthodoxum phraſi, aut voce poëtica expreſſum? An error aut crimen eſt, uti ad ſermonem orthodoxè exprimendum, verbis, quibus uſi, vel abuſi ſunt poëtæ? 3°. Si Juda, περὶ τῶν τεθνηκότων τὸν ἐξιλασμὸν ἐποιήσατο, τῆς ἁμαρτίας ἀπολυθῆναι, 2. Mach. 12. vv. 43. 44. 46. *placationem fecit pro mortuis*, *ut à peccato ſolverentur*; ſunt ergò *mortui*, quidam certè, *peccato legati*; ſunt ergò τῇ θυσίᾳ, τῷ προσεύχεσθαι, τῷ ἐξιλασμῷ *ſacrificio*, *oratione*, *placatione*... aut lamentis certè, pœniſve propriis ſolvendi... Eſt igitur regio mortis, aut locus, vel ſtatus, ubi *mortui peccato*, veniali, ſcil. ligati lacrymas fundunt, aut dant pœnas, dum ipſis lacrymis, pœniſve, aut *ſacrificio*, *oratione*, *placatione*... ſolvantur. Non igitur *horum* (poëtarum) *mendaciis in verſione* (*illis*) *authentica regionem mortis deſcribunt*, S. Hieronymus ſcil. & Pagninus, ſed *horum* (Poëtarum) verbis utuntur, dogma orthodoxum expreſſuri. Temerè igitur in ipſos maledica effutit verba blaſphemus Cocceius. Rad. רָגַב Arabibus, *fulcivit*, *munivit*, *firmavit*, *ſtabilivit*... unde nom. plur. m. רְגָבִים *ſilices*, *ſaxa*, *rupes*...

רָגַז QAL (convenit cum רעש, רתש... Gr. ὀργίζω...) Lxx. Sym. ὀργίζομαι, Lxx. θυμόομαι, Aq. χλοιόομαι, Aq. Sym. σείομαι, Lxx. σείω, μετεωρίζομαι, λυπέομαι, ὀδύνῃ μανίαν ποιέω, Lxx. Sym. Theod. ταράσσομαι, Lxx. συνταράσσομαι, συγχέομαι, πτοέομαι, θαμβέομαι, παροξύνομαι, Sym. σαλεύομαι, Incert. ἀθυμέω... Vulg. & alii, *iraſcor*, *irâ accendor*... *excandeſco*, *ſuccenſeo*... *moveor*, (irâ, aut pavore, *contremiſco*...) *agitor*, *tumultuoſe concutior*... *quatior*... activè, *quatio*... *curæ habeo*,

Digitized by Google

curave mihi injicitur, sollicitor, inquietor, contristor... dolore afficior, doleo, mœreo... dolore memoriam revoco afflictionis ... *turbor... conturbor... confundor... metu consternor, perterreor, obstupesio... obstupesco, perculsus sum... exacerbor... jactor, quassor ... animum despondeo...*

Praet. 3. p. s. m. cum præf. Proverb. 29. v. 9. *vir sapiens, si cum stulto contenderit;* וְרָגַז וְשָׂחַק וְאֵין נָחַת *& succenset, & ridet, & non est quies* aut *cessatio*... 3. p. s. f. שְׁאוֹל מִתַּחַת רָגְזָה לְךָ לִקְרַאת בּוֹאֶךָ, Isai. 14. v. 9. *infernus, qui infra est, commovebatur tuâ causâ in occursum adventûs tui*... ut solent trepidare & discurrere, qui hospites magnos excepturi sunt domi, Cocc. Ironia est salsissima. Quum adventu Regum tremunt populi, obviam prodeunt, &c. Fingit mortuos ei obviam processuros, ut eum honore, sed quo dignus est, afficiant: q. d. non solùm vivis mors ipsius, sed etiam mortuis, jucunda erit, Calv... 3. p. plur. c. cum præf. וְרָגְזוּ *& contremiscent...*

Imper. 2. p. plur. m. רִגְזוּ וְאַל־תֶּחֱטָאוּ, Psal. 4. v. 5. *contremiscite, timete*, sub. *vobis à Deo, ô proceres Israël*, (si non me timetis, saltem Deum timete, qui me regem constituit, Vatabl.) *ut non peccetis, diutiùs* scil. *in me*... Vatabl.... 2. p. plur. f. cum syncopa הּ ה, ex Tharg... ex forma (-), quod in (·) ob pausam mutatur, vide Gram. Hebr. t. 1. pp. 165. c. 3. & 167. c. 2. Gram. Ludov. *de Dieu*, p. 202... רְגָזָה pro רְגֹזְנָה, *contremiscite*... ex forma hhólem, פְּשֹׁטָה pro פְּשֹׁטְנָה, *spoliamini*... חֲגוֹרָה pro וַחֲגֹרְנָה, *& accingimini*... Isai. 32. v. 11.

Fut. 3. p. s. m. ex forma (-), יִרְגַּז *commovebitur*... Sym. μετακινηθήσεται *transferetur*... 2. Reg. 7. v. 10... In pausa, quare תּ (-) in (·) mutatum, יִרְגָּז *commovebitur*... Cum præf. וַיִּרְגַּז *& commotus est*... 3. p. s. f. תִּרְגַּז *commovebitur*, aut *movebit se* terra... Amos. 8. v. 8. Cum præf. וַתִּרְגַּז *& commovit se*... 2. p. s. f. cum præf. וַתִּרְגְּזִי *& commovisti te*... 1. p. s. c. in pausa, unde תּ (-) in (·) mutatum, וְתַחְתַּי אֶרְגָּז, Habac. 3. v. 16. *non pro me timerem*... 3. p. plur. m. יִרְגְּזוּ, & in pausa, quare תּ (-) primariæ vocis revocatum in (·) mutatum, יִרְגָּזוּן *commoveantur, commovebuntur*... Cum præf. וַיִּרְגְּזוּ *& commoti sunt*... In pausa, unde (·) ut mox supra in penultima, ubi remanet, licet descendat accentus ad ultimam, accedente ן parag. vide Gram. Hebr. t. 2. p. 312. c. 2. יִרְגָּזוּן *commovebuntur*... יִרְגָּזוּן *commota sunt*... 2. p. plur. m. תִּרְגְּזוּ *commoveamini*... 2. p. plur. f. תִּרְגַּזְנָה *commovebimini*...

HIPHIL הִרְגִּיז, Aq. χλονέω, Lxx. παροχλέω, Sym. ταράσσω, Lxx. Theod. παροργίζω, Lxx. παροξύνω... Vulg. & alii, *commoveo, quatio, concutio... obstrepo, obturbo, negotium facesso*, sive *molestiam exhibeo... in iram concito, irrito... instigo, inflammo, irâ accendo...*

Praet. 3. p. s. m. הִרְגִּיז מַמְלָכוֹת. Isai. 23. v. 11. *concussit regna*, Tyri, Sidonis... Hoc addit vates, quia Tyrus sola perire non poterat, quin multorum simul regnorum ruinam secum traheret, Calv. Cum præf. וְהִרְגִּיז *& commoveant*... 2. p. s. m. cum affix. לָמָּה הִרְגַּזְתַּנִי לְהַעֲלוֹת אֹתִי, 1. Reg. 28. v. 15. Vulg. *quare inquietâsti me* (*dum è* tumulo, Arab. *è loco meo ascendere me faceres*) *ut suscitarer?* Suscitatus est ergo Samuel, verus Samuel. 1°. à Deo suscitatur... 2°. non suscitatur vi incantantis Pythonissæ, quippe cui incantationes nondùm inchoanti visus sit... 3°. qui apparuit perpetuo *Samuel*, vocatur... 4°. *cognovit* (non *putavit*, sed *cognovit*) *Saul quòd Samuel ipse* esset, v. 14. 5°... hîc futura prædicuntur, soli Deo cognita... 6°. hic Samuel *Jehovam* pluries nominat, cum dæmon non potest sustinere, nè audire quidem nomen *Jehovæ*, Bellarm. ... 7°. ex testimoniis tum Patrum, tum Rabbinorum ... Ita statuunt Justin. (Hieronymus) August. Basil. Ambros. Procop. ita R. R. Salomon, Eleazar, Saadias.... Midras, & Josephus.... 8°. ex Ecclesiastici 46. v. 23. καὶ μετὰ τὸ ὑπνῶσαι αὐτὸν προεφήτευσε, καὶ ὑπέδειξε βασιλεῖ τὴν τελευτὴν αὐτοῦ, καὶ ἀνύψωσεν ἐκ γῆς τὴν φωνὴν

Digitized by Google

αὐτοῦ, ἐν αὐτῇ τῇ προφητείᾳ ἐξαλεῖψαι ἀνομίας λαοῦ ... *& postquàm dormivit ipse, prophetavit, & ostendit regi finem suum; &* non solùm super terram gradiens, sed etiam *è terra*, sive è sepulcro egrediens *exaltavit vocem suam in prophetia, ut deleret iniquitatem populi.* Satisne hîc disertè res affirmatur? unde Sanctius, *cui*, inquit, *loco sine dubio acquievissent omnes patres, si fidem illi libro Canonicam cognovissent* ... At quisnam, amabo, è patribus, præter Origenem, non acquievit? unus certè ac solus Origenes, in Synopsi Criticorum, citatur. Quam Synopsin Critic... in h. l. vide.

Ben. f. m. מַרְגִּיז *commovens* ... Cum præf. הַמַּרְגִּיז אֶרֶץ מִמְּקוֹמָהּ, Job. 9. v. 6. *qui commovet terram de loco suo, dùm scil. columnæ ejus concutiuntur.* Columnæ terræ aër ἀτμοσφαιρικός, & aqua maris χθονοφόρος, vide nostrum de æstu marino systema... Plur. constr. cum præf. לְמַרְגִּיזֵי *commoventibus* ...

Fut. 1. p. f. c. אַרְגִּיז *commovebo* ...

HITHPAEL הִתְרַגֵּז, Lxx. ὀργίζομαι, θυμόομαι ... Vulg. & alii, *irâ accendor, irascor* ... *ad iram concito me*, vel *concitor*, vel neutraliter, *excandesco, succenseo, furo* ...

Infin. cum affix. הִתְרַגֶּזְךָ אֵלַי *novi* ... τὸ *irasci tuum, furere tuum, insanire tuum* ... *adversus me* ... Isai. 37. vv. 27. 28. 4. Reg. 19. vv. 27. 28. ubi (ּ) sub ג ex (ֵ), quod ex (ֶ) natum ob concursum in (ְ) mutatur, vide Gram. Hebr. t. 1. pp. 35. c. 2. 334. 352. c. 1.

רַגָּז m. unde לֵב רַגָּז, Deut. 28. v. 65. O. καρδίαν ἑτέραν ἀπειθοῦσαν, Lxx. *cor aliud incredulum* ... Vulg. & alii, *cor pavidum, trepidum* ... Quidam, *cor inquietum*, vel potiùs, *inquietans*, irâ pavoreve *commovens* ... τὸ enim רַגָּז ex Piël deducitur, uti גַּנָּב *fur*, דַּיָּן *Judex* ... vide Gram. Hebr. t. 1. p. 390. c. 1. R. רָגַז *turbatus ... fuit*, irâ aut pavore *commotus* ...

רגז PEAL, Chald. unde APHEL אַרְגִּז, vel cum ה loco τοῦ א, הַרְגִּז, ex quo 3. p. plur. m. Praet. מִן־דִּי הַרְגִּזוּ אֲבָהָתַנָא, Esdr. 5. v. 12. O. ἀφότι, Alex. ἀπότε, Complut. ἀφ' ὅτε δὲ παρώργισαν οἱ πατέρες

ἡμῶν τὸν Θεὸν τοῦ οὐρανοῦ ... Lxx. Vulg. & alii, *ex quo* (Vulg. *postquàm autem ad iracundiam* ...) *ad iram provocârunt patres nostri Deum cœli* ...

רְגַז m. Chald. unde cum præf. בִּרְגַז, Dan. 3. v. 13. O. ἐν θυμῷ ... Lxx. Vulg. & alii, *in* (*præ*) *furore* ... Alii, *per iram, in ira*, sive *commotione* ... Vide Hebr... R. רְגַז Chald. *contremuit*, irâ, vel pavore, *commotus* ... *fuit.*

רֹגֶז m. Lxx. Theod. ὀργή, Lxx. θυμός, θυμὸς ὀργῆς, Aq. κλόνησις ... Vulg. & alii, *ira* ... *furor* ... *furor iræ* ... *commotio, concussio, tremor* ... Job. 3. v. 16. vel 17. *ibi* (nempe in sepulchro ...) *improbi* חָדְלוּ רֹגֶז *terrorem* incutere, *turbas* commovere ... *desiêre* ... malè Cocc. in passivo, *non commoventur* ... Commoventur enim, imò torquentur, ipsorum certè animæ, ubi sunt; sed, ubi fuerant, alios jam non commovent ... שְׂבַע־רֹגֶז, Job. 14. v. 1. *satur metûs*, sive *metu* ... Cum præf. וְרֹגֶז *& commotione* ... בְּרֹגֶז *cum commotione* ... Cum præf. & affix. correpto τοῦ hhólem in (ָ hhatoúph) ac τοῦ (ֶ) ante aff. ob pausam in (ָ) mutato, וְרָגְזֶךָ *& à commotione tua, concussione tua, tremore tuo* ... Rad. רָגַז *contremuit* ... irâ vel pavore *commotus fuit* ...

רַגְזָה f. unde cum præf. Ezech. 12. v. 18. *panem tuum* בְּרַעַשׁ *in tremore comedes; & aquam tuam* בְּרָגְזָה וּבִדְאָגָה, O. μετὰ βασάνου καὶ θλίψεως ... *cum cruciatu & anxietate* ... Vulg. *in festinatione & mœrore* ... Alii, *cum tremore ac mœrore, anxietate, cruciatu* ... *bibes* ... R. ead. ac præcedentis, à quo deducitur.

רגל QAL (Gal. *je racle* ...) Lxx. δολόω, Vulg. Lat. *dolo ago, decipio* ... Alii, *detraho*, (Talmud. in Hiphil, *pellem detraho, excorio* ...) *obtrecto, obloquor, calumnior* ... Construitur cum præpos. עַל.

Praet. 3. p. f. m. לֹא־רָגַל עַל־לְשֹׁנוֹ, Psal. 14. Hebr. 15. v. 3. *non obtrectat linguâ suâ* ...

PIEL רִגֵּל *detraho, detracto* ... qua significatione construitur cum præpos. בְּ ... Lxx. Theod. κατασκοπεύω, Lxx. κατασκοπέω, κατασκέπτομαι ... Vulg. & alii, *exploro*,

Digitized by Google

speculor ... inspicio, oculis perlustro ... ex specula observo ...

Ben. plur. m. מְרַגְּלִים, O. *κατάσκοποι*, Lxx. Vulg. & alii, *exploratores* ... Cum præf. הַמְרַגְּלִים *exploratores* ... כִּמְרַגְּלִים *sicut exploratores* ...

Infin. cum præf. לְרַגֵּל *ad explorandum* ... וּלְרַגֵּל *& ad explorandum* ... Cum præf. & affix. וּלְרַגְּלָהּ *& ad explorandam eam* civitatem ... 2. Reg. 10. v. 3.

Imper. 2. p. plur. m. cum præf. וְרַגְּלוּ *& explorate* ...

Fut. 3. p. f. m. cum præf. וַיְרַגֵּל בְּעַבְדְּךָ, 2. Reg. 19. v. 27. O. *καὶ μεθώδευσεν ἐν τῷ δούλῳ σου* ... Ἄλλος, *καὶ κατηγόρησεν τὸν δοῦλόν σου* ... Lxx. *& perniciem servo tuo machinatus est* ... Alius, *& accusaverunt servum tuum* ... Vulg. *insuper & accusavit me servum tuum* ... Alii, *& detraxit de servo tuo*, absente ... 3. p. plur. m. cum præf. וַיְרַגְּלוּ *& exploraverunt* ...

HIPHIL הִרְגִּיל, unde 1. p. f. c. Praet. cum ת, fortè mendoso, loco τοῦ ה, vide Gram. Hebr. t. 1. p. 183. c. 1. וְאָנֹכִי תִרְגַּלְתִּי לְאֶפְרַיִם קָחָם עַל־זְרוֹעֹתָיו, Hos. 11. v. 3. O. *καὶ ἐγὼ συνεπόδισα τὸν Ἐφραΐμ* ... Lxx. & alii, *& ego ambulare feci Ephraïm pedibus* ... Pagn. Riv. vel *gressus moderatus sum*, Tigurina Vers... Vulg. *& ego quasi nutritius Ephraïm, portabam eos in brachiis meis* ... Quidam ex V. Conjug. Arab. תרגל *taràggala*, *& ego pedibus propter Ephraïm insedi ... susceptus in brachia* ... Versio Genevensium, *on les a porté (portez) sur les bras* ... Activa enim verba in tertiis personis sæpiùs passive exponuntur; vide Gram. Hebr. tom. 1. p. 531. can. III. ... Vel τοῦ ת pro ה accepto, *ire feci ad Ephraïm, qui susciperet eos brachiis suis* ...

רֶגֶל c. f. sæpiùs, Lxx. Aq. Sym. Theod. *πούς*, Lxx. *ὑπόδημα*, *σκέλος*, *μηρός* ... Vulg. & alii, *pes*, *calceus*, *crus*, *femur*, *femen* ... Item, *causa*, *gratia*, *vices* ... Lxx. item, *ὁδός via* ... שִׁלַּח רֶגֶל, *πατέω calco* ... הָלַךְ לְרֶגֶל, *ἀκολουθέω sequor* ... In pausa, unde τὸ (ֶ) penult. in (ָ) mutatum, רָגֶל, רֶגֶל תַּחַת רָגֶל, Exod. 21. v. 24. *pedem pro pede* ... אַל־תְּבוֹאֵנִי רֶגֶל גַּאֲוָה, Psal.

35. Hebr. 36. v. 12. *ne invadat me pes superbiæ*, i. e. *superbi*; emphaticè, abstractum pro concreto, Gei... vel *pes superbus* hostium, Munst. *pes* synecdochicè, pro homine ... Cum præf. וְרֶגֶל *& pes* ... In pausa, בָּרָגֶל *pro pede exiges*. Deut. 19. v. 21... *pede*, Psal. 65. Heb. 66. v. 6. Ezech. 25. v. 6. ... לְרֶגֶל הַמְּלָאכָה, Gen. 33. v. 14. O. *κατὰ σχολὴν τῆς πορεύσεως* ... Lxx. *secundùm tarditatem profectionis*, i. e. proficiscentium ... Vulg. *sequar ... vestigia ejus* ... Alii, *ad pedem gregis* ... ubi *pes* pro *pedato*, (gressu) ut Latini veteres dicebant, Grot... וּלְרֶגֶל *& ad pedem* ... Cum affix. רַגְלוֹ *pes ejus*, *suus*, m... Cum præf. & aff. בְּרַגְלוֹ *pede* quisque *suo*, pedes, m... לְרַגְלוֹ *ad pedem suum*, m... רַגְלָהּ *pedis sui*, f... 1. Reg. 25. v. 42. *ambulantes* לְרַגְלָהּ *ad pedem ejus*, f. Vulg. *pedissequæ ejus* ... רַגְלֶךָ, & in pausa, quare (ָ) loco τοῦ (ְ) ante affix. רַגְלֶךָ *pes tuus*, m... רַגְלֵךְ *pedem tuum*, f.... וְרַגְלְךָ *& pes tuus*, m... Deut. 11. v. 10. *irrigabas* בְּרַגְלְךָ *cum pede tuo*, i. e. cum labore tuo, *pede tuo* eundo, sive *pedibus* huc illuc discurrendo ... Vide Synops. Critic... Ego verò sic ex usu Chaldaico, *pro more tuo*, vel potiùs ex Arabico, רגלה *rídglathon*, plur. τοῦ רגל *rídglon*, *fluenta aquæ: aquæductus*, pec. *per vicum meantes*. Gi. Ca. sic verto: *ex fluento aquæ tuo*, *incili tuo* ... Plurimis enim aquæ fluentis, sive canalibus incisa est Ægyptus ... In pausa, unde τὸ (ָ) loco τοῦ (ְ) ante affix. לְרַגְלֶךָ *pedi tuo*, m... Job. 23. v. 11. Vulg. *vestigia ejus secutus est* (*tenuit*) רַגְלִי *pes meus*, c... Gen. 30. v. 30. *& benedixit Dominus tibi* לְרַגְלִי *ad pedem meum*, i. e. per curam meam, Cocc... Alii, ad adventum meum ... ob gratiam mei, sive gratiâ meâ, causâ meâ ... רַגְלָם *pes eorum* ... רַגְלְכֶם *pedis vestri*, m. ... רַגְלֵנוּ *pes noster*, c... Dual. רַגְלַיִם *pedes*, bini propriè, sed & de pluribus dicitur ... In pausa, quare τὸ (ַ) in (ָ) mutatum, אַרְבַּע רַגְלָיִם *quatuor pedes* ... Levit. 11. v. 23. & v. 42. מַרְבֵּה רַגְלַיִם *multipeda*, Vulg. *& multos habet pedes* ... Vers. Pagn. *multiplicans pedes duos* ... Cum præf. וְרַגְלַיִם *& pedes* ... In pausa, וְרַגְלָיִם *pedes* ....

Digitized by Google

וְרַגְלַיִם & *pedes* ... בְּרַגְלַיִם *pedibus* .... Constr. רַגְלֵי *pedes* ... Cum præf. וְרַגְלֵי & *pedes* ... בְּרַגְלֵי, 1. Reg. 25. v. 27. O. τοῖς παρεστηκόσι ... Lxx. *qui assistunt* ... Vulg. *qui sequuntur* ... Alii, qui ambulant, *ad*, *post*, *pedes* ... O. alibi sola præpositione expressa, ἐπὶ *in* ... Cum aff. אַךְ מֵסִיךְ הוּא אֶת־רַגְלָיו, Jud. 3. v. 24. O. μήποτε ἀποκενοῖ τοὺς πόδας αὐτοῦ ... Ald. Complut. μήποτε πρὸς δίφρους κάθηται ... Lxx. *nunquid forte evacuat pedes suos* ...? Ald. Complut. *nunquid fortè in sella sedet* ...? Vulg. *forsitan purgat alvum* ... Hebr. & alii, εὐφήμως honesto nomine, *sanè tegit pedes*, pro *pudendo*, sive ad alvum purgandum, sive ad reddendam urinam, quæ Hebræis מֵי רַגְלַיִם *aqua pedum* dicitur .... לֹא־יָסוּר שֵׁבֶט מִיהוּדָה וּמְחֹקֵק מִבֵּין רַגְלָיו עַד כִּי־יָבֹא שִׁילֹה, Gen. 49. v. 10. O. οὐκ ἐκλείψει ἄρχων ἐξ Ἰούδα, καὶ ἡγούμενος ἐκ τῶν μηρῶν αὐτοῦ, ἕως ἂν ἔλθῃ τὰ ἀποκείμενα αὐτῷ .... Α. οὐκ ἀποστήσεται σκῆπτρον ἀπὸ Ἰούδα, καὶ ἀκριβαζόμενος ἀπὸ μεταξὺ ποδῶν αὐτοῦ· ἕως ἂν ἔλθῃ ᾧ ἀπόκειται ... Σ. οὐ περιαιρεθήσεται ἐξουσία ἀπὸ Ἰούδα ... (ἕως ἂν ἔλθῃ ᾧ ἀπόκειται ...) Lxx. *non deficiet princeps ex Juda*, & *dux ex femoribus ejus*, *donec veniant quæ reposita* (*destinata*, promissa ...) *sunt ei* ... Aq. *non discedet*, sive *recedet sceptrum à Juda*, & *legislator de inter pedes ejus*, *donec veniat cui repositum est* ... Sym. *non auferetur potestas à Juda* ... *donec veniat cui repositum est* ... Vulg. *non auferetur sceptrum de Juda*, & *dux de femore ejus*, *donec veniat qui mittendus est* ... Alii, *non deficiet* (à fide) *tribus ex Juda*, *nec legislator*, *qui sit ex intra pedes ejus*, (satus ex ipso, Cocc.) *usque quo* (non *quando venerit*, uti Judæi recentiores ...) *veniat Schilóh*, i. e. ipse solis *ex secundinis* ortus ... Vulg. τὸ שִׁילֹה *Schilóh* ad שָׁלַח *mitto* referebat ... vide Synops. Critic... לְהָסֵךְ אֶת־רַגְלָיו, 1. Reg. 24. v. 4. *ut tegeret pedes suos* ... O. παρασκευάσασθαι *ad ciendum* alvum, aut urinam *provocandam* ... עַל־רַגְלָיו, 1. Paral. 28. v. 2. *super pedes suos* surrexit ... O. ἐν μέσῳ *in medio* ... Cum præf. & affix. וְרַגְלָיו *ac pedum ejus* .... m. מֹלֵל בְּרַגְלָו, Proverb. 6. v. 13. O. σημαίνει δὲ ποδί ...

Lxx. *significat autem pede* ... Vulg. *terit pede* ... Hebr. & alii, *loquens pedibus* ... לְרַגְלָיו *ad pedes ejus*, m... רַגְלֶיהָ *pedes ejus*, f... רַגְלָהּ, & absque (י) pluralis indice, רַגְלְךָ *pedes tui*, m... רַגְלַיִךְ *pedes tui*, f... וְרַגְלֶיךָ & *pedes tui*, m.... אֲשֶׁר־בְּרַגְלֶיךָ, Exod. 11. v. 8. O. ὃ σὺ ἀφηγῇ, Lxx. *quem tu ducis*. Vulg. *qui subjectus est tibi* ... Alii, *qui sequitur te* ... Grot. *sub vexillis tuis* ... לְרַגְלֶיךָ *pedum tuorum*, m. Absque (י) pluralis indice, quod in Samar. scribitur, וְהֵם תֻּכּוּ לְרַגְלֶךָ, Deut. 33. v. 3. O. καὶ οὗτοι ὑπὸ σέ εἰσι & *hi sub te sunt*. Vulg. & *qui appropinquant pedibus ejus* ... Legebat לרגליו pro לרגליך ... Samar. Ainswort. Vers. Angl. & alii, *ipsique assident* ... Vers. Belg. & alii, ex Arab. חכא, (in VIII. Conjug. *innixus fuit* rei, *recubuit in latus* ...) *accubuerunt*, vel *accumbent*, *pedibus tuis* ... Est τὸ תֻּכּוּ, 3. p. plur. c. τοῦ Pual Verbi תָּכָה (quod probat accentus) ejusdem significationis in IV. conjug. ac Arab. חכא in VIII.... רַגְלַי, & in pausa, unde (ַ) in (ָ) mutatum, רַגְלָי *pedes mei*, c... וְרַגְלַי & *pedes mei*, c... בְּרַגְלַי, & in pausa, בְּרַגְלָי *pedibus meis*, c... לְרַגְלַי, & in pausa, לְרַגְלָי *pedibus meis*, c... וְכַף רַגְלֵיהֶם, O. καὶ πτερωτοὶ οἱ πόδες αὐτῶν ... Lxx. & *pedes eorum pennati* ... Vulg. & alii, & *planta pedis* (*pedum*) *eorum* ... וְרַגְלֵיהֶם & *pedes ipsorum* ... בְּרַגְלֵיהֶם *ad pedes ipsorum* ... וּבְרַגְלֵיהֶם & *pedibus suis*, m... רַגְלֵיכֶם *pedes vestri*, m... בְּרַגְלֵיכֶם *pedibus vestris*, m. ... רַגְלֵינוּ, & absque (י) pluralis numeri indice, רַגְלֵנוּ *pedes nostri*, *nostros*, c... R. רָגַל Arabibus, Fut. O. *pedem illigavit*, Mar. *pede uno*, vel *duobus suspendit ovem* ... Gi. Ca. Kesratâ *media*, *pedes fuit*, *mansitque*, Gi...

רְגַל, רַגְלָא, רִגְלָא, Chald. *pes* ... ut in Hebr. unde dual. וְעַל־רַגְלַיִן כֶּאֱנָשׁ הֳקִימַת, Dan. 7. v. 4. O. καὶ ἐπὶ ποδῶν ἀνθρώπου ἐστάθη ... Lxx. & *super pedes hominis stetit* .... Vulg. & alii, & *super pedes quasi homo stetit* ... Alii, *stare facta est* ... Est enim τὸ הֳקִימַת, 3. p. f. f. præteriti conjugationis passivæ *Ophél*, vel *Ophél*, uti *Hophâl* Hebr. vide Buxt. Lex... Cum emphasi, רַגְלַיָּא

Digitized by Google

pedes... Cum affix. רַגְלוֹתָיו *pedes ejus*, m... Cum præf. & affix. בְּרַגְלֶיהָ *pedibus suis*, f. ... Est τὸ יו ֶ affixum singulare cum (י) redundante secundùm Massorethas, pro plurali יו ָ, vide Gram. Hebr. tom. 2. p. 582. c. 2... R. רגל Arabibus med. kesr. *pedes fuit, mansitque, iter habuit*...

רֹגֵל Mass. *Roghél*, Vulg. *Rogel*, nom. propr. fontis *prope Jerusalem in Tribu Juda ad septentrionem*, Jos. 15. v. 8. & 18. v. 16. (2. Reg. 17. v. 17.) 1. (Alii, 3.) Reg. 1. v. 9. Leusd. Etym. Chald. עֵין קַצְרָא *fons fullonis*.. Leusd. legens רֶגֶל pro רֹגֵל, *fons-pedis*... Hinc fortè fabula τῆς ἱπποκρήνης... R. רָגַל *pedibus calcavit*... unde Benoni f. m. רֹגֵל *pedibus calcans*... Inde & *fullo*, sic dictus, inquiunt RR. Sal. & Kimhhi, quòd pannos inter lavandum pedibus calcat...

רַגְלִי m. Lxx. Syr. πεζός, Vulg. & alii, *pedes* ... Lxx. item, τάγμα... *ordo*... legebant דֶּגֶל *vexillum*... pro רֶגֶל *pes*... Exod. 12. v. 37. *ut sexcenties mille* רַגְלִי (*pedes*, vel *peditis*, collectivè) *pedites*... 1. Chron. 18. v. 4. עֶשְׂרִים אֶלֶף אִישׁ רַגְלִי *vicies mille pedites*. Cocc.... Plur. כִּי אֶת־רַגְלִים רַצְתָּה, Jerem. 12. v. 5. Ὁ σοῦ οἱ πόδες τρέχοντες... Lxx. *tui pedes currunt*.. Legebant רַגְלַיִם, dual. *pedes*, articulo אֶת־ neglecto, aut cum nominativo, uti non nunquam accipitur, accepto... Vulg. *si cum peditibus currens*... Alii, *quia cum peditibus cucurristi*... Est τὸ רַגְלִי adjectivum denominativum, derivatum scil. à substantivo רֶגֶל *pes*, factâ videlicet eâdem, ac cum affixis, punctorum mutatione, τοῦ (י) ad finem adscito, ut רַגְלָיו *pedes ejus*... רַגְלִי *pedes*, sive *pedester*, seu *pedestris*... Sic à נֵכָר cum aff. נָכְרוֹ *alienatio ejus*... נָכְרִי *alienus*... vel τὸ רַגְלִי, sicut & מַלְכֵּי in מַלְכֵּי־צֶדֶק... est nomen in regimine Persico, quod fit cum restrictionis notâ (י ִ), unde סרי غول *sarí ghoúl, caput larvæ*, seu Medusæ... q. d. homo *pedis*, sive *pedes*, *pedestris*... iter *pedis*, seu *pedestre*... Vide Synops. Instit. Persicarum Alting. p. 130. §. 26. R. רָגַל Arabibus, mediâ kesratâ, *pedes fuit, mansitque*...

רְגָלִים plur. m. Lxx. καιροί... Vulg. & alii, *tempora certa, opportuna*... *vices temporum* ... שָׁלֹשׁ רְגָלִים, Exod. 23. v. 14. *tribus vicibus*... Sic Num. 22. vv. 28. 32. 33. *cur percutis* me, זֶה שָׁלֹשׁ רְגָלִים, v. 28. O. τρίτον τοῦτο; *tertiâ hâc vice?* Vulg. *ecce jam tertiò?* Pagn. *jam tribus pedibus?* Alii, *jam tribus vicibus?* Alii, *hoc, tribus vicibus?* Gallicè, *cela, par trois fois?* R. רָגַל *pedavit, repedavit*... Hinc רְגָלִים *vices*, quasi repedationes, sive remeationes...

רֹגְלִים Mass. *Róghelím*, Vulg. *Rogelim*, nom. propr. loci, ubi habitabat Berzellai Galaadites, 2. Reg. 17. v. 27. Etym. *fullones*, à sing. רֹגֵל *fullo*, quod vide col. præced. in nom. רֹגֵל *Roghél*...

רָגַם QAL. Lxx. λιθοβολέω, καταλιθοβολέω, Vulg. & alii, *lapido, lapidibus undique obruo*, vehementiùs quàm סקל... Lex. Heptagl. Construitur cum accus. & præposit... על, ב.

PRAET. 3. p. plur. c. cum præf. וְרָגְמוּ אֹתוֹ כָּל־הָעֵדָה, Levit. 24. v. 14. *& lapidabunt eum totus cœtus*... וְרָגְמוּ עֲלֵיהֶן אֶבֶן, Ezech. 23. v. 47. *& conjicient in eas lapides*, Cocc... Cum præfix. & affix. τοῦ (ו) in (ֻ) ad euphoniam mutato, וּרְגָמֻהוּ כָּל־אַנְשֵׁי עִירוֹ בָאֲבָנִים, Deut. 21. v. 21. *tunc obruent eum omnes viri civitatis suæ lapidibus*...

INFIN. ex formâ absolutâ, רָגוֹם *lapidando*... Cum præfix. לִרְגּוֹם *ad lapidandum*...

FUT. 3. p. plur. m. רָגוֹם יִרְגְּמוּ־בוֹ כָּל־הָעֵדָה, Levit. 24. v. 16. *lapides conjiciendo conjicient* (i. e. incunctabili lapidum jactu *conjicient*) *in eum omnis cœtus*.... vide Gram. Hebr. t. 1. p. 536. can. VI... Cum præfix. וַיִּרְגְּמוּ *& lapidârunt*... Cum affix. mutato (ו) ad euphoniam in (ֻ), יִרְגְּמֻהוּ *lapidabunt eum*... Cum præf. & affix. correpto ad euphoniam τοῦ (ו) in (ֻ), וַיִּרְגְּמֻהוּ *& lapidarunt eum*...

רֶגֶם Mass. *Réghem*, Vulg. *Regom*, nomen propr. filii Jahaddai, 1. Paral. 2. v. 47. Etym. *lapidarius* (Gallicè, *Lapidaire, Joyaillier*...) à רָגַם *lapidavit*... vide רֶגֶם מֶלֶךְ, infra suo loco...

רִגְמָה f. unde cum affix. שָׂרֵי יְהוּדָה רִגְמָתָם, Psal.

Digitized by Google

Psal. 67. Hebr. 68. v. 28. O. ἄρχοντες Ἰούδα ἡγεμόνες αὐτῶν... Lxx. Vulg. Lat. *principes Juda, duces eorum*... Alii, *principes Juda, lapis* (robur) *eorum*... Alii, *congregatio, concilium, cœtus, purpura... eorum*... Quidam sic totum vers. *ibi* (in illa scil. pompa, vel in sacris conventibus...) *Benjamin, dominans eis*, qui eum penè deleverant...(unde dicitur *parvulus*...) Ibi *principes Juda, principes Zabulon, principes Nephtali, lapidatio eorum*, Benjamitarum videlicet, i. e. qui omnes lapidaverant sive penè deleverant hancce tribum... Confer Jud. 20... pro רֹדֵם *dominans eis*, Lxx. Vulg. Lat.... legebant sine affixo רדם Ben. f. m. τῷ רְדַם Chaldæis, *somno sopitus, sopore obrutus fuit*... R. רָגַם *lapidavit*...

רֶגֶם מֶלֶךְ Mass. *Réghem-mélech*, Vulg. *Rogommelech*, nom. propr. (vel Officii) Officialis Regis... Zach. 7. v. 2. *tum misit* populus *ad Bethel*, sive uti Vulg. *ad domum Dei* שַׂרְאֶצֶר וְרֶגֶם מֶלֶךְ *præfectum thesauri, & lapidarium* (Gallicè, *Lapidaire, Joyaillier*...) *regis*... à רָגַם *lapidavit*...

רגן QAL. Lxx. Sym. per aphæresin, γογγύζω, Vulg. & alii, *mussito, susurro, murmuro*... Per metath. Hispan. *gruño*... Gal. *je grogne*... Lat. *grunnio*... Veteres, *grundio*... Gal. *je gronde*... per metath. & apoc. κρύζω...

Ben. plur. m. cum præf. וְרוֹגְנִים יִלְמְדוּ לֶקַח, Isai. 29. v. 24. O. οἱ δὲ γογγύζοντες μαθήσονται ὑπακούειν, καὶ αἱ γλῶσσαι αἱ ψελλίζουσαι μαθήσονται λαλεῖν εἰρήνην. Σ. καὶ γογγυσταὶ μαθήσονται παιδείαν. Lxx. *& murmurantes, mussitantes discent obedire; & linguæ balbutientes discent loqui pacem.* Sym. *& murmuratores discent disciplinam.* Vulg. *& mussitatores discent disciplinam.* Alii, *& susurrones discent doctrinam*, h. e. qui mussitant & murmurant, non acquiescentes ei, quod audiverunt, ii discent recipere, quod traditum est. Cocc.

NIPHAL נִרְגָּן, Lxx. γογγύζω, διαγογγύζω... Vulg. & alii, *musso, susurro, murmuro*...

Ben. f. m. דִּבְרֵי נִרְגָּן כְּמִתְלַהֲמִים, Prov. 18. v. 8. Vulg. *verba bilinguis, quasi simplicia*... Alii, *verba susurronis*, ut verba *vulneratorum*... Quidam ex usu Arabico, *verba susurronis* sunt *instar infundentium* (sive *insinuare facientium*) occulto modo, *unde ea penetrant ad intima ventris.* Sic Proverb. 26. v. 22. ubi O. λόγοι κερκώπων μαλακοί. Α. λόγοι τονθορυστοῦ γοητικοί. Σ. λόγοι γογγυστοῦ ὡς παίγνια. Θ. λόγοι ἐνδυμίαι (vel ἐνθυμίαι) ὡς ἐξαπλούμενοι. Lxx. *sermones assentatorum* (sive *versutorum fraudulentorumve*... Sumptâ nimirum metaphorâ à canibus, qui oculis & caudâ adblandientes mordent...) *molles*... Aq. *verba susurronis incantatoria*... Sym. *verba murmuratoris in transcursu*... Theod. *verba susurronis* (*animo religionem cientis*) *velut explicita*, aut *quasi simplicia*... Vulg. & alii, ut supra... וּבְאֵין נִרְגָּן יִשְׁתֹּק מָדוֹן, Prov. 26. v. 20. O. ὅπου δὲ οὐκ ἔστιν δίθυμος... (Alex. Ald. ὀξύθυμος...) Α. τονθρυστής... Σ. δόλιος... Θ. γογγυστής... Lxx. *ubi autem non est dissentiens*, vel *duplex animo*, (Alex. Ald. *animi præceps*...) Aq. Theod. Vulg. & alii, *susurro*... Sym. *dolosus*... Alii, *delator*... Alii, *calumniator*... *quiescit rixa, silet contentio*... Cum præfix. וְנִרְגָּן מַפְרִיד אַלּוּף, Proverb. 16. v. 28. O. καὶ λαμπτῆρα δόλου πυρσεύει κακοῖς, καὶ διαχωρίζει φίλους. Α. τονθρυστής... Σ. ὁ δὲ ὑποκρινόμενος διαγγέλλει (al. διαστέλλει) ἡγούμενον. Θ. γόγγυσος... Lxx. *facem doli accendet malis; ut disjungat amicos.* Aq. *susurro*... Sym. & alii, *simulator autem prodit* (al. *disjungit*) *ducem.* Theod. *murmurator*... Vulg. *& verbosus separat principes.* Alii, *& litigiosus*, vel *detractor*, vel *sycophanta*... *disjungit principes*, vel *separat à principe, à ductore, à præceptore, à marito*... Quidam, *ab amico valdè familiari*, ex Arab. אלוף *Aloúphon*, idem...

Fut. 3. p. plur. m. cum præf. וַיֵּרָגְנוּ *& murmuraverunt*... 2. p. plur. m. cum præf. וַתֵּרָגְנוּ, Deut. 1. v. 27. O. διεγογγύσατε... Α. ἀγροικίσατε... Θ. παρεπικράνατε... τὸ στόμα κυρίου... Lxx. Vulg. & alii, *obmurmurâstis*... Aq. *disceptâstis*... Theod. *exacerbâstis os Domini*...

רגע QAL. (Gr. ῥιγέω, unde Lat. *frigeo*, per πρόσθεσιν scil. τῷ F ex F, Digamma

Eolico, Invento videlicet pro (ʽ) spiritu Græcorum aspero, aliàs sic effićto H, ex quo duas in partes secto, sic ⊢ ⊣, alterâque alteri superpositâ, facta est figura F ... unde etiam Lat. *frigus* ex Gr. ῥῖγος *rigor*, *frango* ex ῥηγνύω ...) Lxx. ταράσσω, καταπαύω ... Vulg. & alii, *commoveo*, *or*, *perturbo*, *perterreo* ... *quiesco*, i. *sedo* ... Intransitivè, *requiesco* ... Alii item, *scindo*, *or*; *findo*, *or* ... *diripio*, *dirumpo*, *or*, *erumpo* ...

Praet. 3. p. s. m. רָגַע הַיָּם, Job. 26. v. 12. O. κατέπαυσε τὴν θάλασσαν ... Lxx. *quievit*, (activè) sive *sedavit mare* ... Alii, *movit* ... Vulg. *repente maria congregata sunt* ... Alii, *divisit mare* ...

Ben. s. m. ex forma (-), רֹגַע הַיָּם, Isai. 51. v. 15. O. ὁ ταράσσων τὴν θάλασσαν ... Lxx. Vulg. & alii, *qui conturbo mare* ... Alii, *qui sedo mare*, *quando intumescunt fluctus ejus* ... Christus loquitur. Conf. Matth. 8. v. 26 ...

NIPHAL נִרְגַּע, unde 2. p. s. f. Imper. הֵרָגְעִי וָדֹמִּי, Jerem. 47. v. 6. O. ἀποκατάστηθι, καὶ ἀνάπαυσαι *collocare*, *ac cessa*. Vulg. & alii, *refrigerare*, *& sile*. Alii, *quiesce* ...

HIPHIL הִרְגִּיעַ, Lxx. ἀναπαύω, ἀναπαύομαι, Sym. ἠρεμέω, ἐξαιρέω, Aq. ἀναψύχω ... Vulg. & alii, *requiescere facio*, *do requiem*, seu *laxationem* ... *quiesco*, *requiesco*, *ab aliqua re cesso*, *desisto* ... *quietus sum*, vel *maneo* ... *eruo*, *libero* ... *refrigero*, *recreo*, *respirare facio* ... Lxx. item adjectivè, ταχὺς *celer* ... Adverbialiter, ταχέως & subintellecta præposit. ταχὺ *cito*, *velociter* ...

Praet. 3. p. s. f. הִרְגִּיעָה *quiescit* ...

Infin. cum (.) loco ־ (-) sub ה charact. vide Gram. Hebr. tom. 1. p. 185. c. 2. הַרְגִּיעַ, Jerem. 50. v. 34. *ad movendam terram* ... Cum præf. & affix. לְהַרְגִּיעוֹ, Jerem. 31. v. 2. *ut quiescere faceret eum*, Israëlem ...

Fut. 2. p. s. m. וּבַגּוֹיִם הָהֵם לֹא תַרְגִּיעַ וְלֹא־יִהְיֶה מָנוֹחַ לְכַף־רַגְלֶךָ, Deut. 28. v. 65. *imò*, *ipsis etiam in gentibus nec dabitur tibi sedes permanens*; *nec erit requies plantæ pedis tui* ... Hîc & v. præced. de decem Tribuum in Assyrios transportatione, à Salmanasar facienda 4. Reg. 17. v. 3 ... & v. 68. (post crucifixionem clarè v. 66. notatam) de reliquarum duarum Tribuum

deportatione, quam factam sub Tito docet Joseph, manifestè agitur ... 2. p. s. c. וּמִשְׁפָּטִי לְאוֹר עַמִּים אַרְגִּיעַ, Isai. 51. v. 4. O. καὶ ἡ κρίσις μου εἰς φῶς ἐθνῶν *& judicium meum in lucem gentium*. Vulg. *& judicium in lucem populorum requiescet*. Alii, *& judicium meum in lucem populorum quiescere (permanere) faciam* ... Malim hîc, (sicut & Jerem. 49. v. 19.) *erumpere faciam*; elegantissimâ metaphorâ: quia quando manè oritur lux, videtur quasi findi cœlum, indéque infinitis radiis lux erumpere. Verbum רָגַע propriè significat, *scindere*, *findere*, *rumpere*. Lud. *de Dieu* ... Alii, ad verbum, *momentabo*, i. e. momento, vel derepentè, patefaciam, sive perficiam ... Vide Synops. Critic ... Quidam, ex usu Arabico, *& judicium meum in lucem populorum redire*, sive *apparere* ... *faciam* ... Cum ה parag. אַרְגִּיעָה *momentum agam* ... *quievero parum* ... *findam* ...

רָגֵעַ m. unde plur. constr. כִּי לֹא שָׁלוֹם יְדַבֵּרוּ וְעַל רִגְעֵי־אֶרֶץ דִּבְרֵי מִרְמוֹת יַחֲשֹׁבוּן, Psal. 34. Hebr. 35. v. 20. O. ὅτι ἐμοὶ μὲν εἰρηνικὰ ἐλάλουν, καὶ ἐπ' ὀργῇ δόλους διελογίζοντο. E. ὅτι οὐ εἰρήνην λαλοῦσι καὶ ἐπὶ συντέλεια γῆς ῥήματα δόλια λογίζονται. A. καὶ ἐπὶ ἀθρόα γῆς ῥήματα ἐπιδιασμῶν λογίζονται. Σ. οὐ γὰρ εἰς εἰρήνην λαλοῦσι, ἀλλὰ ἀφ' ἁρπαγῆς ἐν τῇ γῇ λόγους δολίους λογίζονται. Lxx. *quoniam mihi quidem pacifica loquebantur*, *& in*, *præ*, *iracundia dolos cogitabant*. Schindl. notat רָגַע (vel רֶגַע) Arabicè (vel potiùs ex Hebræo per metath.) *poni pro motu*, *irâ* ... Gr. ὀργῇ ... V. *quoniam non pacem loquuntur*, *sed de contributione*, sive *consummatione terræ verba dolosa cogitant* ... Aq. *& in locis consertis terræ verba fraudulentiarum cogitant*. Sym. & alii, *non enim ad pacem loquuntur*, *sed de direptione in terra verba dolosa cogitant*. Vulg. *quoniam mihi quidem pacificè* (negationem cum Lxx. Arab ... prætermisit) *loquebantur*, *& in iracundia terræ loquentes*, *dolos cogitabant*. S. Hieron. & alii, *non enim pacem loquuntur*, *sed in rapina terræ verba fraudulenta concinnant*. Alii, *quin contra quietos*, vel *contritos terræ* (in terra) *verba fraudum cogitant* ... Rad. רגע

Digitized by Google

quiesco, (& intransitivè, & transitivè, sive activè) *sedo ... moveo, or.*

רֶגַע m. Hebr. *ρεγὰ*, Lxx. ἀπώλεια, τάχος, χεῖρος, Aq. ἀθροισμός, Lxx. σεισμός, Lxx. Sym. ἐξαίφνης, Lxx. ἐξάπινα, Aq. ἄθροισις, Lxx. Incert. ἀνάπαυσις ... Vulg. & alii, *momentum staterae, temporis articulus*; item, *quod pondus ad rem aliquam affert, vis impulsrix*, apud Chrysost. *periculum ... perditio ... celeritas ... tempus*, breve scil. vel quod volat, irrevocabile ... *coacervatio*, vel *festinatio ... acceleratio* ... Adverbialiter, subintellectâ scil. præposit. *subito ... repente, ex insperato ... confertim, confestim ... quies, requies, cessatio* ... Lxx. item, πτῶσις *casus* ... πληγή *plaga* ... ex Hebræo per metath. ὀργή *ira* ... πέρας *finis* ... Verbaliter, *distraho* ... רֶגַע אֶחָד, Exod. 33. v. 5. O. ὁρᾶτε, μὴ πληγὴν ἄλλην ἐπάξω ... *cavete ne plagam alteram infligam vobis* ... Legisse videntur נֶגַע אַחֵר pro רֶגַע אֶחָד ... Vulg. *semel* ... Alii, *momento uno, unâ horâ, uno ictu* oculi, *uno impetu ... ascendam in medio tui ut consumam te* ... Hoc dictum est, vel conditionatè, (si pergas impius esse;) vel comminatoriè, vel etiam propheticè ... Menoch. In pausa, quare τὸ (ּ) in (ָ) mutatum, יֵבֹשׁוּ רָגַע, Psal. 6. v. 11. O. καὶ αἰσχυνθείησαν σφόδρα διὰ τάχους. Lxx. Vulg. Lat. *& erubescant valde velociter.* Alii, *pudefient momento.* Cocc. Alii, *subito, protinus* ... רֶגַע בְּאַפּוֹ, Psal. 29. Heb. 30. v. 6. O. ex Hebr. per metath. ὀργὴ ἐν τῷ θυμῷ αὐτοῦ ... Lxx. Vulg. Lat. *ira in indignatione ejus* ... Æthiop. መቅሠፍት *máqsaphet* ... *flagellum* ... Alii, *momentum in ira ejus* ... Quidam, subintellecto בּ, quod repetitum ἀντιπτωσιν efficit, vide Gram. Heb. tom. 1. p. 593. c. 2. *momentum* est *in ira ejus*, vel *in momento* est ira ejus, i. e. momentanea ... חֲבִי כִמְעַט־רֶגַע, Isai. 26. v. 20. O. ἀποκρύβηθι μικρὸν ὅσον ὅσον ... Lxx. *abscondere paululùm quantulumcumque* ... Vulg. & alii, *abscondere modicùm ad momentum* ... Cocc. *occulta te parum, momento* ... Cum præfix. וָרֶגַע *& momento* ... בְּרֶגַע *in momento* ... וּבְרֶגַע *& in momento* ... In pausa, unde τὸ (ּ) in (ָ) mutatum, כְּרָגַע *quasi momento* ... Lxx. ἐκάπαξ *semel* ... ἐξάπινα *repentè* ... Plur. cum præf. לִרְגָעִים תִּבְחָנֶנּוּ, Job. 7. v. 18. O. καὶ εἰς ἀνάπαυσιν αὐτὸν κρινεῖς; Σ. αἰφνιδίως ἐνδοκιμάζεις αὐτόν. Lxx. *& in requie judicabis eum.* Sym. Vulg... *subitò probas illum.* Alii, *ad, per, in, momenta, singula* scil. *exploras illum* ... Isai. 27. v. 3. O. μάτην ... *frustra* ... R. רָגַע *disrupit* ... unde רֶגַע *momentum* ... quasi fragmentum temporis minutissimum, Buxt. Lex.

רָגַשׁ QAL, unde 3. p. plur. c. PRAET. לָמָּה רָגְשׁוּ גוֹיִם, Psal. 2. v. 1. O. ἱνατί ἐφρύαξαν ἔθνη ... A. ἱνατί ἐθορυβήθησαν, al. ἐθορυβήθησαν ἔθνη ... Σ. εἰς τί ἔθνη κυκᾷ ... Lxx. Vulg. Lat. *Quare fremuerunt gentes* ... Aq. *Quare turbaverunt*, al. *turbatæ sunt gentes* ... Sym. *ad quid gentes tumultuantur* ... S. Hieron. *quare turbabuntur gentes* ... Æthiop. ለምንት ፡ ተጋብኡ ፡ አሕዛብ *lámenit : angálagoú : ad quid congregati, collecti sunt, convenerunt* .... *adversùs Dominum & adversùs Christum ejus* ... Quænam, amabo, גּוֹיִם *gentes* jam *adversùs Dominum & adversùs* מָשִׁיחַ, quem expectant Judæi, *Christum ejus* convenient? Nullæ certè. מִמִּזְרַח־שֶׁמֶשׁ עַד־מְבוֹאוֹ מְהֻלָּל שֵׁם יְהוָה׃, Psal. 112. Hebr. 113. v. 3. jam dudùm *ab ortu solis usque ad ipsius occasum laudatum* est *nomen Domini.* Ergò venit, adversùs quem omnes convenêre gentes, מָשִׁיחַ *Maschíahh*, sive *Messias.* Confer hist. Eccles... Ergò frustrà expectant Judæi...

רְגַשׁ PEAL Chald. unde APHEL cum ה loco τῆς א characterist. vide Gram. Hebr. tom. 2. p. 590. c. 1. הַרְגֵּשׁ, ex quo 3. p. plur. m. הַרְגִּשׁוּ, Dan. 6. v. 7. O. παρέστησαν ... Lxx. *astiterunt* ... Vulg. *surripuerunt* ... Alii, *convenerunt* ... Vide Hebr.

רֶגֶשׁ m. unde cum præf. & in pausa, בְּרָגֶשׁ, Psal. 54. Hebr. 55. v. 15. *in domo Dei incedebamus.* O. ἐν ὁμονοίᾳ. A. ... Σ. συνδιαιτώμενοι. Lxx. Vulg. *cum consensu.* Apud Aq. vacat. Sym. *unà viventes.* S. Hieron. *in terrore*, Alii, *cum societate in frequentia* ... Cocc. *unà concorditer.* R. רָגַשׁ *tumultuosè concurrit*, vel *convenit* ... unde רֶגֶשׁ *consensus*, vel frequens & stipatus cœtus unà euntium. Cocc.

Digitized by Google

רגשׁה f. unde constr. cum præf. מסוד מרעים רגשת, מרגשת פעלי און, Psal. 63. Hebr. 64. v. 3. O. ἀπὸ συστροφῆς πονηρευομένων, ἀπὸ πλήθους ἐργαζομένων ἀδικίαν... Σ. ἀπὸ συσκέψεως κακούργων, ἀπὸ κινήσεως ἐργαζομένων ἀδικίαν... Lxx. Vulg. Lat. *à conventu malignantium, à multitudine operantium iniquitatem*... Sym. S. Hieron. & alii, *à consilio malignorum; à tumultu operantium iniquitatem*... Alii, *à conventu* secreto... De accentu retracto in פעלי, vide Gram. Hebr. tom. 2. p. 308. R. ead. ac vocis præced.

רדד QAL. Lxx. ὑποτάσσω... Vulg. & alii, *subdo... sterno, substerno... extendo, expando, diduco*... Hinc ἀρτάω, διαρτάω, διαρτίζω... *appendo, apto, compono*... Av. Hinc fortè & δαρθάνω, δαρθάνω *ipse me sterno, ad jacendum colloco, ut quiescam, dormiam*... Inde Gal. *Rade*, locus portui, monti... obtensus, ubi ad anchoram stet navis, ventorum fluctuumque impetui subducta...

Praet. 3. p. f. m. היום רד מאד, Jud. 19. v. 11. *quum dies admodum sternebat*, sive *extendebat* umbras... Vide Gram. Hebr. tom. 1. p. 162. c. 1.

Ben. f. m. cum præfix. הרודד עמי תחתי, Psal. 143. Hebr. 144. v. 2. O. ὁ ὑποτάσσων τὸν λαόν μου ὑπ' ἐμέ. Lxx. Vulg. Lat. *qui subdit populum meum sub me.* Alii, *qui subjicit populos sub me*... עמי pro עמים, per ellipsin literæ ם, nam apparet Davidem loqui de populis extraneis, quos bello devicerat. Confer Isa. 45. v. 1. Est hic nota Massorethica, ter occurrere עמי pro עמים, Muis. nempe hoc loco, & 2. Sam. 22. v. 44. & Thren. 3. v. 14. Huc facit terminatio pluralis in י, י... n תחת vel תחתי, una est è novem præpositionibus, quæ in forma nominum masc. plur. affixa suscipiunt, vide Gram. Hebr. t. 1. p. 380.

Infin. cum apocopa, vel syncopa ד, & præfix. לרד pro לרדד, *ad sternendum coram eo gentes*... Isai. 45. v. 1... Vide Gram. Hebr. tom. 1. p. 217. c. 1.

HIPHIL הרד, unde 3. p. f. m. Fut. cum præf. quare (-), accentu retracto, in (-) corripitur, vide Gram. Hebr. tom. 2.

p. 310. וירד על הכרובים... את הזהב: *sternere*, seu *extendere fecit super Cherubim*... (i. e. obduxit, sive induxit,) *aurum*. Vulg. *& operuit*... O. καὶ κατέβαινεν... *& descendit*... referebant ad ירד *descendit*...

רדה QAL. (Gr. per metath. δράσσω *prehendo, apprehendo, manu corripio, arripio*... δέρω *extraho, desumo, accipio*... ῥοθέω *impetu feror in aliquem*... ἀδικέω *violo, violenter ago*... Item hinc Lat. *autor, autoritas*, &c. Av.) Lxx. ἄρχω, κατάρχω, πλείων εἰμί, κυριεύω, κατακυριεύω, Aq. κρατέω, ἐπικρατέω, Sym. χειρόω, Sym. Theod. παιδεύω, Lxx. ἐξεγείρω, ἐργοδιώκτης, διώκω, ἐξαίρω, παίω, κατατείνω, κατάγω, κατατίθημι, Vulg. & alii, *sum autor, principium*, seu *origo, incipio, impero*... *primus facio*, vel *dico, exemplum præbeo*... *major, copiosior, præstantior sum*... *dominium obtineo, dominus sum*, vel *fio, capio, potior*... *dominor*... *imperium obtineo, impero, superior sum, vinco, supero, præsto, excello*... *prævaleo, robore vinco, domo, cohibeo, coërceo, sisto*... *manuum viribus supero*, vel *manuum viribus superatum capio, in potestatem redigo, subigo*... *doceo, instituo, erudio*... *excito, instigo*... *urgeo opus*... *expello, abigo, insequor, persequor*... *extraho, aufero, diripio, populor, seligo, deligo*... *percutio, percutiendo abigo*... *prosterno, dejicio*, seu *toto virium nixu detraho, distendo, torqueo, affligo*... *deduco, deorsum ago*, sive *duco*... *in numeros militares refero, centurio, decurio, pecuniam constituo*... Lxx. item, ἐπικροτέω *applaudo*... κατεργάζομαι *conficio*... Construitur cum accusat. & præposit. ב.

Praet. 3. p. f. m. מגוית האריה רדה הדבש, Jud. 14. v. 9. *ex corpore leonis deduxisset mel* (illud.) Cocc... 3. p. plur. c. cum præf. ורדו בכם שנאיכם, Levit. 26. v. 17. *& imperium exercebunt in vos osores vestri*.... Cocc. 2. p. plur. m. ורדיתם *dominamini*...

Ben. f. m. רדה, Lxx. ἄρχων, ἐπιστάτης... Vulg. & alii, *autor, imperator... præfectus, curator*... Cum præf. רדם, Psal. 67. Hebr. 68. v. 28. *imperium in eos exercens*... O. ἐν ἐκστάσει... Lxx. *in exstasi*... Vulg. Lat. *in mentis excessu*... referebant ad רדם Chal-

Digitized by Google

dris, *fomno fopitus, fopore obrutus fuit*... Vide fupra רָגַם, col. 2368... Plur. cum præf. הָרֹדִים *dominantes*...

Infin. mutato ה in ת, τῷ, τῶ hhólem, (י) expreſſo, vide Gram. Hebr. tom. 1. pp. 286. & 287. c. 2. רְדוֹת *dominari*... Cum affix. עַד רִדְתָּהּ, Deut. 20. v. 20. *ad descendere ipſa*, i. e. *donec deſcenderit, corruerit... ipſa*; ſic Deut. 28. v. 52. Vide ſupra יָרַד, col. 831. & Gram. Hebr. tom. 1. p. 354. c. 1.

Imper. 2. p. ſ. m. רְדֵה *dominare*... 2. p. plur. m. cum præf. וּרְדוּ *& dominamini*...

Fut. 3. p. ſ. m. cum præf. apocopa, & (-) ſub characteriſtica, τῷ (·) ultimæ reſoluto in duplex (·), vide Gram. Hebr. tom. 1. p. 288. c. 2. וְיֵרְדְּ *& dominabitur*... Cum affix. לֹא־יִרְדֶּנּוּ בְּפֶרֶךְ לְעֵינֶיךָ, Levit. 25. v. 53. *non affligetur ipſe*, ſeu *ſerviet ille cum duritie*, ſive *duriter, in oculis tuis*. Eſt τὸ יִרְדֶּנּוּ, 3. p. ſ. m. activa pro paſſiva, ſive paſſivè exponenda, & pronomen affixum pro ſeparato, ſcil. τὸ יִרְדֶּנּוּ pro τοῦ יִרְדֶּה בּוֹ, vide Gram. Hebr. tom. 1. p. 531. can. III. ... Cum præf. & affix. Thren. 1. v. 13. *De excelſo miſit ignem in oſſa mea*; וַיִּרְדֶּנָּה... O. κατήγαγεν αὐτό· Lxx. *deorsùm egit eum*... Vulg. *& erudivit me*... Alii, *qui dominaretur ei*, cuique ſcil. ipſorum... וַיִּרְדֶּהָ *& ſumpſit, deduxit*... *illud*... 2. p. ſ. m. לֹא־תִרְדֶּה *non dominaberis*. 3. p. plur. m. וְהַכֹּהֲנִים יִרְדּוּ עַל־יְדֵיהֶם, Jerem. 5. v. 31. O. καὶ οἱ ἱερεῖς ἐπεκρότησαν ταῖς χερσὶν αὐτῶν... Lxx. & Vulg. *& ſacerdotes applaudebant manibus ſuis*... Alii, *& ſacerdotes*, ſive *principes, accipiunt munera per manus illorum*... ſeu *propter illos*... Vel *tenebant manus eorum*, Syr... Vel *dominantur per eos*... Cum præf. וְיִרְדּוּ *& dominentur*... וַיִּרְדּוּ *& dominati ſunt*...

PIEL רִדָּה, unde Fut. 3. p. ſ. m. cum apoc. vide Gram. Hebr. t. 1. p. 296. c. 1. אָז יְרַד שָׂרִיד לְאַדִּירִים עָם יְהוָה יְרַד־לִי בַּגִּבּוֹרִים׃ Jud. 5. v. 13. O. τότε κατέβη κατάλειμμα... Ἄλλ. τότε ἐμεγαλύνθη ἡ ἰσχὺς αὐτοῦ... Σ. λείψανον... O. τοῖς ἰσχυροῖς... A. τοῖς σωζομένοις... O. κατέβη αὐτῷ ἐν τοῖς κρατιστοῖς ἐξ ἐμοῦ... Ἄλλ. ἐδυνάστευσεν αὐτοῖς· πεποίηκέν μοι τοὺς ἰσχυροτέρους μου. Lxx. *tunc deſcendit reſiduum*... Alius, *tunc magnificata eſt fortitudo ejus*... Sym. *reliquum*... Lxx. (ex) *fortibus*... Aq. (ex) *ſalvatis*... Lxx. *deſcendit ei in potentibus*... Alius, *deſcendit in ipſis: humilia mihi fortiores me*. Referebant ad יָרַד *deſcendit*... Vulg. *ſalvatæ ſunt reliquiæ populi, Dominus in fortibus dimicavit*. Alii, *tunc dominabitur ſuperſtes magnificis*, vel *illuſtribus, populi* (τὸ Iabin,) Munſt. ... Alii, *dominari fecit ſuperſtitem*, vel *reliquum, clariſſimis*, i. e. principibus *populi*, Vatabl... Alii, *Dominus dominari*, inquam, *fecit per me in potentes*...

HIPHIL הִרְדָּה, unde 3. p. ſ. m. Fut. cum apocop. & duplici (-) pro duplici (·) reſolutoque ultimo (-) in duo (·), vide Gram. Hebr. t. 1. p. 302. c. 1. וּמְלָכִים יַרְדְּ, Iſai. 41. v. 2. O. καὶ βασιλεῖς ἐκστήσει... Lxx. *& reges percellet*... Vulg. *obtinebit*... Alii, *ponet in conſpectu ejus gentes & reges*, quibus *dominari faciet*...

רַדַּי Maſſ. *Radhdai*, Vulg. *Raddai*, nomen propr. quinti filii Iſai, 1. Paral. 2. v. 14. Etym. *roſa mea*, à רד *rádda*, Æthiop. *roſa frutex*, Gr. ῥόδον, & (ַי) affix. 1. p. ſ. c.

רָדִיד m. Lxx. θέριστρον, Incert. κάλυμμα, Sym. σπαθαλιόν... Vulg. & alii, *theriſtron, veſtis tenuis & æſtiva, meſſoria*... *velum, pallium, palliolum, peplum ſubtile, muliebre*... *ſpatharicon*, à σπαθάω *opiparè vivo*, *ornamentum muliebre inter delicias feminarum* (uti & σπαθάλιον *ſpathalion*, à σπαθαλάω *delicias ago*) *annumeratum*... juxta Aben-Eſram, *ornamentum muliebre, quod expanditur*, Buxt. Lex. Cum præf. רְדִידִי, Cant. 5. v. 7. *peplum, carbaſum, velum*... *meum*... Plur. cum præf. וְהָרְדִידִים, Iſai. 3. v. 23. *& carbaſa*... R. רָדַד *expandit*...

רְדִיפָה f. Chald. *perſecutio*... Logicè, *conſecutio, conſequens, conſequentia, concluſio*... Conſtr. רְדִיפַת שְׁמוֹת *ſynonymia*... Eſt autem רְדִיפָה Peil ſ. f. Verbi רְדַף Chald. *ſecutus, inſecutus, perſecutus*... *fuit*.

רָדַם QAL. per metath. Lat. *dormio*... Gr. δαρθάνω...

NIPHAL נִרְדַּם, Lxx. νυστάζω, Sym. καρόομαι... Vulg. & alii, *dormito*; propriè, *dormito capite nutans*... *alto graviqúe ſopore corripior, ſtupore collabor*...

Praet. 1. p. s. c. נִרְדַּמְתִּי עַל־פָּנָי, Dan. 8. v. 18. O. πίπτω ἐπὶ πρόσωπόν μου ... *cado in faciem meam.* Vulg. *collapsus sum pronus* ... Alii, *stupore in faciem meam collabor* ...

Ben. s. m. נִרְדָּם וְרֶכֶב וָסוּס, Psal. 75. Heb. 76. v. 7. O. ἐνύσταξαν. οἱ ἐπιβεβηκότες τοὺς ἵππους. A. κατεφέρετο καὶ ἅρμα καὶ ἵππος. Σ. ἐκαρώθη καὶ ἅρμα καὶ ἵππος. Lxx. Vulg. Lat. (*ab increpatione tua, Deus Jacob,*) *dormitaverunt, qui ascenderunt equos.* Legebant רֹכְבֵי pro רֶכֶב... Lectio certè optima, scil. *stupore soporeve collapsus est & ascensor & equus* ... Aq. & alii, *dejiciebantur & currus & equus.* Sym. & alii, *soporatus est & currus & equus.* S. Hieron. & alii, *consopitus est currus & equus.* Quidam, ex usu Arabico, (*ab increpatione tua, Deus Jacob,*) *decidit*, quasi murus, quem demoliuntur, *& currus & equus.* מַה־לְּךָ (*mabllechá*) נִרְדָּם, Jon. 1. v. 6. O. τί σὺ ῥέγχεις; Lxx. & alii, *Quid tu stertis?* Vulg. & alii, *Quid tu sopore deprimeris?* Alii, *Quid tibi* (subaud. *est*, vel *accidit*, Vatabl.) *soporato?* vel *ô sopite?* vel quòd *sopitus sis?* Quidam, *quid de te* dicendum, *qui* tanta in re, tanto in periculo ... *obdormis?*

Fut. 3. p. s. m. cum praef. ex forma (-), וַיֵּרָדַם *& somno sopitus erat* ...

רָדַף QAL. Lxx. Aq. Sym. διώκω, Lxx. ἀποδιώκω, Lxx. Sym. ἐκδιώκω, Lxx. ἐπιδιώκω, Lxx. Aq. Sym. Theod. καταδιώκω, Lxx. κατατρέχω, καταδρέμω ... Vulg. & alii, *expello, abigo*; metaphoricè, *assequi conor, consector, affecto, expeto* ... *ex aliquo loco expello* ... *fugo* ... *insequor* ... *persequor* ... *insector, invehor, reprehendo* ... *incurro, incursionem facio, incursionibus vasto* ... Hinc per metath. Gr. τρέπω *verto, in fugam converto* ... πέρθω *depopulor* ... Lat. *perdo* ... Lxx. item, ἀντίκειμαι *oppinor, resisto* ... ἐρεθίζω *irrito* ... ἐρέω *dico* ... καταβαίνω *descendo* ... πεινάω *esurio* .... Construitur cum accusativo & praepos... אַחֲרֵי.

Praet. 3. p. s. m. רָדַף אַחֲרֵי הָרֶכֶב, Jud. 4. v. 16. *persequutus est currus illos* ... Cum accusativo, רָדַף אוֹיֵב נַפְשִׁי, Psal. 142. Hebr. 143. v. 3. *persequutus est inimicus animam meam* ... Cum praef. וְרָדַף *& persequetur* ... 1. p. s. c. cum (ו) conversivo, quare accentus à penultima ad ultimam descendit, vide Gram. Hebr. tom. 2. p. 310. c. 1. וְרָדַפְתִּי *& persequar* ... 3. p. plur. c. רָדְפוּ, & in pausa, unde τὸ (-) primariae vocis revocatum in (ּ) mutatum, רָדָפוּ *persecuti sunt* ... Cum praef. וְרָדְפוּ *& persequentur* ... Cum affix. רְדָפוּךָ *persecuti sunt te*, m... Cum praef. & affix. וּרְדָפוּךָ *& persequentur te*, m... רְדָפוּנִי *persecuti sunt me*, c. רְדָפוּם *persecuti sunt eos* ... 2. p. plur. m. cum praef. וּרְדַפְתֶּם *& persequimini* ...

Ben. s. m. רוֹדֵף *persequens* ... absque (ו), אַחֲרֵי מִי אַתָּה רֹדֵף, 1. Reg. 24. v. 15. *quem tu persequeris?* Cum praef. וְרֹדֵף *& persequens* ... הָרֹדֵף *persequens* ... Cum affix. רֹדְפָם *persequens eos* ... Plur. cum. praefix. וְרֹדְפִים *& persequentes* ... הָרֹדְפִים *persequentes* ... Construct. רֹדְפֵי *persequentes* ... קָרְבוּ רֹדְפֵי זִמָּה, Psal. 118. Hebr. 119. v. 150. O. προσήγγισαν οἱ καταδιώκοντές με ἀνομίᾳ ... Lxx. Vulg. Lat. *appropinquaverunt persequentes me iniquitati* ... Legebant רֹדְפַי pro רֹדְפֵי ... Alii, *appropinquant sceleri* sceleris *persequentes*, sive *sectatores* ... Cum affix. רֹדְפֶיהָ *persequentes eam* ... וְהוּא רֹדְפֶךָ, 2. Reg. 24. v. 13. *& ipse* (Deus ... הוּא *ipse* apud Kabalistas est unum ex nominibus Dei, Buxt. Lex.) est *te persecuturus* ... Est τό רֹדְפֶךָ Benoni s. m. cum (ּ) loco τοῦ (·) ante affixum ךָ, ob pausam, sive ob pausantem accentum regem, nempè *Reviá* ב, vide Gram. Hebr. tom. 2. p. 311. c. 2. רֹדְפַי, & in pausa, quare (-) in (ּ) mutatum, רֹדְפָי *persequentes me*, c.... Cum praef. & affix. בְּרֹדְפַי *in persequentes me*, c... מֵרֹדְפַי, & in pausa, מֵרֹדְפָי *à persequentibus me* ... c. וּמֵרֹדְפַי *& à persequentibus me*, c. ... רֹדְפֵיהֶם *persequentes eos* ... רֹדְפֵיכֶם *persecutores vestri*, m... רֹדְפֵינוּ *persequentes nos*, c...

Infin. cum praef. לִרְדֹּף *ad persequendum* ... מִרְדֹּף *à persequendo* ... Cum affix. mutato (ו) in (ּ hhatouph), quod cum (·) penultimae sedem commutat, vide Gram. Hebr. tom. 1. p. 351. c. 1. רָדְפוֹ, Amos. 1. v. 11. *persequi ipse*, i. e. Vulg. *eò quòd persecutus sit* ... Cum praef. & affix. ex forma

Digitized by Google

(-) in penultima, quo in (·) mutato hhólem ultimæ in (- hhatoúph) corripitur, vide Gram. Hebr. tom. 1. p. 351. c. 1. לְרָדְפְךָ, 1. Reg. 25 v. 29. *ad persequendum te*, m... Cum (ו) ex (ו) ultimo post puncti sedisque mutationem relicto, vide Gram. Hebr. ibid. תַּחַת רָדְפִי טוֹב, Psal. 37. Hebr. 38. v. 21. *prosequi ego bonum*, i. e. Cocc. *pro eò, quòd persequebar bonum*... affecto, sector. בִּרְדְפָם *in persequi ipsi*, i. e. *quùm persequerentur ipsi*... Deut. 11. v. 4...

Imper. 2. p. s. m. רְדֹף *persequere*... Cum præf. וּרְדֹף *& persequere*... Cum præf. & affix. mutato hhólem in (- hhatoúph), quod cum (·) penultimæ sedem commutat, ut in Infinitivo, בַּקֵּשׁ שָׁלוֹם וְרָדְפֵהוּ, Psal. 33. Hebr. 34. v. 15. *quære pacem*; Syr. חורט בתרה *& curre post eam*, רִדְפוּ *persequimini*...

Fut. 3. p. s. m. יִרְדֹּף, יִרְדֹּף, & cum maqqaph, quare hhólem in (- hhatoúph) correptum, יִרְדָּף־ *persequetur, persequatur*... Cum præf. וַיִּרְדֹּף *& persecutus fuit*... Cum affix. יִרְדְּפֵהוּ *persequetur eum*... In pausa, quare τὸ (·) ante affixum ךָ, in (·) mutatum, dilatato τῷ (·) mobili per (-) sub ד, vide Gram. Hebr. t. 1. p. 35. c. 1. יִרְדָּפְךָ *persequetur te*, m. Cum præfix. & affix. וַיִּרְדְּפֵהוּ *& persecutus est eum*... יִרְדְּפֵם *persequetur eos*... וַיִּרְדְּפֵם *& persecutus est eos*... 3. p. s. f. תִּרְדֹּף *persequitur*... 2. p. s. m. צֶדֶק צֶדֶק תִּרְדֹּף, Deut. 16. v. 20. O. δικαίως δίκαιον διώξῃ... Lxx. Vulg. *justè quod justum est persequêris*... Alii, *justitiam, justitiam*, sive *justitiam justitiâ*, vel potiùs, *justitiam justitiæ*, i. e. quod maximè justum est, *sequêris*... Cum affix. תִּרְדְּפֵם *persequêris eos*... Cum præf. & affix. וַתִּרְדְּפֵנוּ *& persecutus es nos*, c. 1. p. s. c. אֶרְדֹּף, אֶרְדֹּף, & cum ה parag. unde hhólem in (·) mutatum, vide Gram. Hebr. t. 1. p. 168. c. 1. אֶרְדְּפָה *persequar*... Cum præf. & ה parag. וְאֶרְדְּפָה *& persequar*... 3. p. plur. m. יִרְדְּפוּ, & in pausa, quare hhólem primariæ vocis revocatum, יִרְדֹּפוּ *persequentur*... Cum præf. וַיִּרְדְּפוּ *& persecuti sunt*... Cum affix. יִרְדְּפוּנִי *persequentur me*, c. Cum præf. & affix. וַיִּרְדְּפֵם *& persecuti sunt eos*. 2. p. plur. m. cum affix. תִּרְדְּפֻנִי *persequemini me*, c. 1. p. plur. c. cum maqqaph, ob quod hhól. mutatur in (- hhatoúph), נִרְדְּףָ־ *persequemur*. Cum ה parag. נִרְדְּפָה *persequemur*.

NIPHAL נִרְדָּף, Lxx. διώκομαι... *expellor, accusor, persecutionem patior*...

Praet. 1. p. plur. c. in pausa, quare (-) in (·) sub ד mutatum, עַל צַוָּארֵנוּ נִרְדָּפְנוּ, Thren. 5. v. 5. O. ἐπὶ τράχηλον ἐδιώχθημεν... Lxx. & alii, *cervicibus nostris minabamur*... i. e. agebamur ut pecudes. Vox est illius seculi, Grot... Alii, ab iis, qui incumbunt *super collum nostrum persecutionem passi sumus*...

Ben. s. m. וְהָאֱלֹהִים יְבַקֵּשׁ אֶת־נִרְדָּף, Ecclef. 3. v. 15. O. καὶ ὁ θεὸς ζητήσει τὸν διωκόμενον. Σ. ὁ δὲ θεὸς ἐκζητήσει ὑπὲρ ἐκδιωκομένων. Lxx. *& Deus exercebit eum* (ut dignus est) *qui persequitur* alios... Sym. *Deus autem requiret super persequentibus*... Vulg. *& Deus instaurat quod abiit.* Alii, *& Deus requirit eum, qui persecutioni subjacet.* Munst. ... *requirit quod ab insequente propellitur.* Vers. Tigur... *repetit quod fugatum est.* Castal. *revocat quod propulsum est*, v. 9. sidera, flores, fructus, & animalium individua. Piscat... *consequenti enim*, sive *consecuturo*, seu *eventui consulit Deus.* Quidam...

PIEL רִדֵּף, Lxx. διώκω... Vulg. & alii, *persequor, insequor, cursu insequor fugientem*, vel *assequi conor, consector, affecto, expeto*...

Praet. 3. p. s. f. cum præfix. וְרִדְּפָה *& sectabitur*...

Ben. s. m. מְרַדֵּף אֲמָרִים לֹא־הֵמָּה, Prov. 19. v. 7. (*quippe quùm & sodales, amici... ab eo recesserint;*) frustrà *quærit* pauper *colloquia*, colloquentes, *non sunt*; unde Ovid. *Tempora si fuerint nubila, solus eris.* Eleg. 8. lib. I. Trist. Cum præfix. וּמְרַדֵּף רָעָה לְמוֹתוֹ, Proverb. 11. v. 19. *sic, qui affectat malum, ad mortem suam* tendit...

Fut. 3. p. s. m. ex forma partim τῶ Kal, partim τῶ Piel, Cocc. יִרַדֹּף, Psal. 7. v. 6. *persequatur*... Cum maqqaph, unde τὸ (-) in (·) correptum, יִרַדֶּף־ *persequeretur*... 3. p. s. f. חַטָּאִים תְּרַדֵּף רָעָה, Proverb. 13. v. 21. *peccatores persequitur malum*...

Digitized by Google

PUAL רֻהַּ, unde 3. p. f. m. PRAET. cum præf. וְרֻדַּף כְּמֹץ הָרִים לִפְנֵי־רוּחַ, Isai. 17. v. 13. O. καὶ πόῤῥω αὐτὸν διώξεται ὡς χνοῦν (Alex. χοῦν) ἀχύρου (Σ. Θ. ὀρέων) λικμώντων (Complut. λελικμημένον) ἀπέναντι ἀνέμου... Lxx. *& longè eum persequetur tanquam pulverem* (Alex. *terram egestam*...) *paleæ*, Sym. Theod. *montium, ventilantium*, Complut. *ventilatum, coram vento*... Vulg. *& rapietur sicut pulvis montium à facie venti*... Alii, *velut palea montium*... Vatabl. sic ferè omnes... Ego verò sic: *& impelletur, ut gluma loliorum coram vento*, avolabit, dispergetur.. Est enim τὸ הָרִים, nom. plur. à singul. חרו, Syr. unde Gr. αἶρα *lolium*; non autem à sing. הַר, sive הָר *mons*, uti Sym. Theod. Vulg. & alii fermè omnes... neque à Benoni f. m. τοῦ Qal Verbi הור Arabibus, *prostravit... alios aliis injiciens*... ut fit aliquo modo inter frumentum ventilandum, seu ventilabro purgandum, unde τὸ τῶν O. λικμώντων *ventilantium*...

HIPHIL הִרְדִּיף, ex quo 3. p. plur. c. PRAET. cum affix. τοῦ (י) in (ֻ) ad euphoniam correpto, הִרְדִּיפֻהוּ, Jud. 20. v. 43. O. καὶ ἐδίωξαν αὐτὸν... Lxx. & alii, *& persecuti sunt eum... & mutuò ad persequendum ipsum se incitarunt*... Cocc. Alii, *hortati sunt* sese mutuò... Alii, *persequendum curârunt*...

HOPHAL הֻרְדַּף, unde PAOUL f. m. מֻרְדָּף בְּלִי חָשָׂךְ, Isai. 14. v. 6. O. ἣ οὐκ ἐφείσατο. Lxx. *quæ* (gens) *non pepercit*. Vulg. *persequentem* (legebat מֹרְדֵּף) *crudeliter*. Alii, *persecutionem passum* (vel *si quis persecutionem patiebatur*, Calv.) *non prohibuit*. Versio Ariæ Mont. Pagn. Calv... *persecutionem passi sunt, nec prohibuit*, sub. *suos milites ne aliis injuriam* inferrent. Vatabl...

רהב QAL (Lat. per syncop. *roboro, roboror*... Hispan. per metath. *braveo*...) Lxx.... παροξύνω, Sym. Theod. παρορμάω... Vulg. & alii, *acuo, concito, excito, suscito... incito, impello*... Alii, *corroboro, effero*... Vel intransitivè, *corroboro, effero ipse me*... Const. cum accus. & præpol. ב.

PRAET. 3. p. f. m. cum præf. וְרָהַב לְבָבֵךְ,

Isai. 60. v. 5. O. καὶ ἐκστήσῃ τῇ καρδίᾳ... Lxx. *animoque percelléris*... Vulg. & alii, *& dilatabitur cor tuum*, f. Alii, *diffluet*... Quidam in Vatabl... Alii, *obstupescet*, Vatabl. ... Alii, *sed dilatabitur*, vel *dilatabit se, cor tuum*, Pagn... Alii, *seque tuus animus explicabit attonitus*... Castal.

IMPER. 2. p. f. m. cum præf. וּרְהַב רֵעֶיךָ, Prov. 6. v. 3. *& insta amicis tuis*, Cocc... Alii, *& robora sodales*, sive *amicos tuos*, Pagn... Alii, *multiplica amicos tuos*... Alii, *honora amicum tuum*, Mar... Alii, *appella mandatorem tuum*... Licebat enim, ni id fieret, creditori convenire fidejussorem, non convento principali: intrà 20. 16. & 27. 13. Grot... Alii, *interpella... evehe... apprehende... retine*... Vide Synops. Criticorum.

FUT. 3. p. plur. m. יִרְהֲבוּ הַנַּעַר בַּזָּקֵן, Isai. 3. v. 5. O. προσκόψει τὸ παιδίον πρὸς τὸν πρεσβύτην... Lxx. *cum tumultu irruet puer in senem*... Vulg. *tumultuabitur puer contra senem*... Alii, *insolescent*, vel *superbient*, vel *arroganter agent*. Vatabl. vel *conspirabunt*, Castal. vel *contumaciter aget*, Munst. ... *ò puer in τὸν senem*...

HIPHIL הִרְהִיב, Lxx. ἀνεπτέρωσαν... Vulg. & alii, *avolare facio*, sive metaphoricè, *excito, animum addo, in spem erigo*... Alii, *ut ipse sese efferat* aliquis, *facio, ferocire facio*...

PRAET. 3. p. plur. c. cum affix. τοῦ (י) in (ֻ) ad euphoniam correpto, שֶׁהֵם הִרְהִיבֻנִי, Cant. 6. v. 5. *quia ipsi fortiores me sunt*, Pagn... *vincunt me*, Vatabl... *ferocem*, sive *efferum* (vel *insolentiorem*, Merc... *superbiorem*. Quidam in Munst... *alacriorem*, Quidam in Vatabl.) me *reddunt*, sive *reddiderunt*, Piscat. Vers. Ariæ Mont... *abdicârunt*, vel *alienârunt, me*, Syr. Arab...

FUT. 3. p. f. m. cum affix. & (ֵ) absque (י) in penultima, τοῦ (ִ) indice, sive comite, תַּרְהִבֵנִי בְנַפְשִׁי עֹז, Psal. 137. Hebr. 138. v. 3. O. πολυωρήσεις με ἐν ψυχῇ μου δυνάμει σου. Lxx. *multiplicabis me in anima mea virtute tuâ*. Vulg. Lat. *multiplicabis in anima mea virtutem*. Targ. עוּשְׁנָא *fortitudinem, firmitatem*... Alii, *roborabis me in anima*

Digitized by Google

anima mea fortitudine. Pagn... *roborâsti me* & (unde) *in anima mea fuit virtus* (*fortitudo*,) i. e. animum meum reddidisti fortem, Vatabl... *facis me animosum*, *in anima mea* est *robur invictum.* Cocc.

רַהַב m. Lxx. Theod. πλάτος, Lxx. ματαιότης, Sym. ἀλαζονεία, Aq. ὅρμημα, Sym. πεποιθόσι, Lxx. μάταιος, ὑπερήφανος... Vulg. & alii, *latitudo*, (à רָהַב) *vanitas*, *superbia*... *jactantia*, *jactatio*, *ostentatio*, *venditatio*, *gloriatio*... *id ad quod animus quasi impetu fertur*, *conatus*, *tumultus*... *turbatio*, *consternatio*... *robur*, *fortitudo*... Adjectivè, *vanus*, *superbus*... *arrogans*, *qui supra cæteros se conspiciendum præbet*... Lxx. item, κῆτος *cetus*... In pausa, quare τὸ (-) in (•) mutatum, תַּחְתָּו שָׁחֲחוּ עֹזְרֵי רָהַב, Job. 9. v. 13. O. ὑπ' αὐτοῦ ἐκάμφθησαν (Alex. ἐκάμφθη, Complut. δὲ ἐκάμφθησαν) κήτη τὰ ὑπ' οὐρανόν. Σ. ὑποκάτω δὲ αὐτοῦ καμφθήσονται οἱ ἐπερειδόμενοι ἀλαζονείᾳ. A. Θ. μετ' αὐτοῦ. ὁ Ἑβραῖος, ὑπ' αὐτὸν πάντα ἀπόλλυται. Lxx. *sub eo incurvati sunt ceti* (metaphoricè, pro *maximi*, sive *potentissimi viri*...) *qui sub cœlo*... Sym. *sub illo autem curvabuntur*, *qui nituntur arrogantiâ.* Aq. Theod. *cum eo.* Hebræus, *sub eo omnia pereunt.* Vulg. *sub quo curvantur*, *qui portant orbem.* Alii, *sub eo incurvant se adjutores superbiæ*, sive *elationis*, vel *roboris*... *adminiculatores ferociæ*... *conspiratores potentissimi*, Vers. Tigur. *conspirati superbi*, Castal... *potentissimi auxiliatores*, Munst... Quidam, *sese sub ipso curvant fautores superbiæ*... De accentu in עֹזְרֵי ob concursum retracto, vide Gram. Hebr. tom. 2. p. 308. וּבִתְבוּנָתוֹ מָחַץ רָהַב, Job. 26. v. 12. O. ἐπιστήμῃ δὲ ἔτρωσε τὸ κῆτος. Σ. συγκλᾷ ἀλαζονείαν. Lxx. & *scientiâ stratus cetus.* Vide mox supra... Vel fortè, *cetus* pro *Ægyptus*, seu *Pharao.* Sym... *confingit arrogantiam.* Vulg. & *prudentia ejus percussit superbum.* Alii, & *sapientiâ suâ vulnerat*, Alii, *discindit*, Alii, *percellit*, Alii, *transfigit*, elegans metaphora, i. e. *compescit superbiam*, metonymia adjuncti, pro *superbum*, sub. אִישׁ *virum*, nempe Pharaonem, Grot. vel *elationem*, *ferociam*... *maris*... Plur. רְהָבִים, Psal. 39. Hebr. 40. v. 5. *elatos*, *superbos*... R. רָהַב *corroboravit*, *extulit*... Vel intransitivè, *corroboravit*, *extulit se*...

רַהַב Mass. *Rábabh*, Vulg. *Rabab*, nom. aliis appellativum, aliis proprium, אַזְכִּיר רַהַב וּבָבֶל לְיֹדְעָי, Psal. 86. Hebr. 87. v. 4. O. Μνησθήσομαι Ῥαὰβ καὶ Βαβυλῶνος, τοῖς γινώσκουσί με. Lxx. Vulg. Lat. *Memor ero Rahab & Babylonis*, *scientibus* (Vulg. *scientium*) *me*... Alii, *faciam ut meminerint Ægypti* (a) *ac Babylonis cultores mei*, Discipuli, Christus loquitur... (a) De Ægypti vocatione vide Esa. 19. v. 19. &c. De Ecclesia in Babylone, vide 1. Petr. 5. v. 13. Ainsw... *Rabab* & *Rib* idem est, ut נָחָל *Nahal* (*fluvius*) & *Nil*; נְחַשׁ & *Nεῖ*. Notum est partem inferiorem Ægypti, à forma trianguli, vocari, *Delta*. Ibi in Ptol. apparet *Athribitis* (a) Nomi metropolis *Athribis*, (præcisè in medio τοῦ *Delta*,) i. e. ut ex veteri Grammatico Ægyptio Orione docet author magni Etymologici, *cor pyri.* Nempe Ægyptiis ἀθ vel ἀθ est *cor*, teste Horo Hierogl. 1. 7. & ῥίβ vel ῥίβι, *pyrus*, à cujus forma partem illam sic vocant, quod infima ejus pyri instar paulatim dilatantur. Sed & nomen illud hodie servat, *Errif*, ut scribit Leo Africanus, i. e. אֶלְרִיב, præfixo articulo Arabum, qui ante R non aliter sonat, ut norunt illius linguæ periti, (uti Gr. Ἀῤῥαβών, Lat. *Arrhabo*... à Persico רבון & articulo Arab. אל...) Porrò, pars illa synecdochicè ponitur pro tota Ægypto. Bochart. Geogr. p. I. sive Canaan... (a) Nomi Ægyptiis *pars*, *locus*, *ager*, *regio*, *provincia*... Plur. num. à singul. solo ex articulo distinguitur... Etym. *sternum*, *os* scil. *tenuius pectoris ventri eminens*, *linguæ figuram* (triangularemve) *habens*... ab Arab. רהב *réhabon*, idem...

רָהְבָּם m. unde cum præf. affix. & daghésch lene in ב, ex quo patet non esse infinitivum Qál, ut nonnulli volunt. Daghésch enim lene in literis בגד כפת in eo modo adhiberi non solet. Rectè in nominibus, vide simile in ארב. Buxt. Lex. וְרָהְבָּם עָמָל וָאָוֶן, Psal. 89. Hebr. 90. v. 10. O. καὶ τὸ

Digitized by Google

πλεῖον αὐτῶν κόπος καὶ πόνος ... Lxx. & Vulg. Lat. *& amplius eorum, labor & dolor.* Alii, *& robur eorum* (vel *talium*, Munst.) *ærumnosa iniquitas*, Ainsw... Alii, *& robur*, i. e. dies roboris & juventutis, Muis... Quidam, ex usu Syriaco, *& celeritas eorum* (annorum) *molestia & molestia*, i. e. molestissima ... R. רהב Syris, *festinavit*...

רָהֲגָה Mass. *Rohgáh*, Vulg. *Roaga*, nomen propr. filii Somer, filii Heber, 1. Paral. 7. v. 34. ubi (ו) post ר, τῷ (ו hhatoúph) index... Etym. *debilis, tener ac mollis*... ab Arab. رهج *rebéudgion*, vel رهج *rebídgion*, idem, Ca.

רהה QAL, unde 2. p. plur. m. FUT. אַל־תִּפְחֲדוּ וְאַל־תִּרְהוּ, Isai. 44. v. 8. O. μὴ παρακαλύπτεσθε, μηδὲ πλανᾶσθε... Θ. μὴ θαμβεῖσθε ⋇ (a) καὶ μὴ πλανᾶσθε... Lxx. *ne abscondamini, neque erretis*... Theod. *ne obstupescatis* ⋇ (a) *& ne erretis*... Vulg. *nolite timere, neque conturbemini*... Alii, *nec timeatis*... Necessaria exhortatio: nam visuri erant ruinam Sionis, & audituri blasphemias Babyloniorum, &c. Calv... (a) Asteriscos & Obelos in editione Lxx. interpretum Hexaplari usurpavit Origenes, ut quid ibi addendum vel demendum esset indicaret: quod tanta religione præstitit, ut quod adjectum erat præfixo Asterisco, sic ⋇, & postpositis duobus punctis crassioribus hac forma: statim emineret: quod verò expungendum putabatur, præmisso Obelo hac forma ÷ & adjectis duobus in fine punctis: in serie tamen, his notis distinctum, remaneret... Prælimin. in Hexapl. Orig. D. Bernard. *de Montfaucon*, num. III.

רְהָטִים plur. m. Lxx. ληνοί, λάκκοι, Incert. ποτίστρα... Vulg. & alii, *lacus*, sive *loca concava in pratis*... *alvei*... *canales*, *ambulacra*... Cum præfix. וַתְּמַלֶּאנָה אֶת־הָרְהָטִים לְהַשְׁקוֹת צֹאן אֲבִיהֶן, Exod. 2. v. 16. *& impleverant canales ad potum dandum ovibus patris sui*, Gen. 30. v. 38. *& posuit virgas, quas decorticaverat*, בָּרְהָטִים בְּשִׁקְתוֹת הַמָּיִם *in alveis canalium aquæ*... מֶלֶךְ אָסוּר בָּרְהָטִים, Cant. 7. v. 5. O. βασιλεὺς δεδεμένος ἐν παραδρομαῖς. Ἄλλος, βασιλέως

περιδεδεμένον εἰλήμασι. Ἄλλος .... δεδεμένον διαστήμασι. Lxx. & alii, *rex ligatus est in transcursibus.* Alius, *regis circumligata involucris.* Alius, voce Hebraica retenta & nonnihil, ut fit, corrupta, *vincla Berateim.* Vulg. (*sicut purpura*) *regis vincta canalibus.* Alii, *rex alligatus est* ἐν παραδρομαῖς... *in transcursibus*... Optimè fasciæ dicuntur currere, ut in Virg. Æneid. 5.

——— *quam plurima circum*
Purpura Mæandro duplici Melibæa cucurrit.

Sanct. R. רהט Chaldæis, Syris... *cucurrit, decurrit, incurrit*... unde רְהָט *ambulacrum*, Ital. *corridoio, corridore*... Gal. *corridor*... *canalis alveus, aquæductus, decursus aquarum*... Ital. *corrente*... Hinc Gr. ῥοθέω, ῥοθιάζω, *curro cum strepitu*... ῥαθαίνω *irrigo*... Av.

רָהִיט m. unde cum affix. רָהִיטֵנוּ, Cant. 1. v. 17. O. φατνώματα ἡμῶν... Lxx. Vulg. & alii, *laquearia nostra*... Alii, *ligna transversaria*... vel *trabes tenues*, Gallicè, *soliveaux*, ita dicuntur Hebræis à *currendo*, quòd de trabe in trabem incurrunt, Vatabl... *tigna nostra*, Merc... *trabes nostræ*, Munst... *ambulacra nostra*, Jun. Tremel... vernaculè, *galleries*, Merc... Sic Qimhhi in libro radicum. Sed Chaldæus & Hebræi prisci *Tignum, Tigillum* exponunt: ut in Aruch videre est, quanquam in Talmud Basileæ edito, loca in Aruch citata aliter leguntur. Buxt. Lex. Radix ead. ac vocis præced.... scribitur רחיטנו, sed legitur רָהִיטֵנוּ...

רֵוָא m. Chald. unde cum præf. & affix. וְרֵוֵהּ דִּי רְבִיעָאָה (a) דָּמֵה לְבַר־אֱלָהִין, Dan. 3. v. 25. O. καὶ ἡ ὅρασις τοῦ τετάρτου ὁμοία υἱῷ θεοῦ. Lxx. Vulg. & alii, *& species* (*aspectus*, *forma*...) *ejus quarti scil. similis filio Dei.* Christus erat Tertulliano, Augustino, Justino, Hilario... sive quòd sic dixit sciens, utpote à Daniele de hoc mysterio edoctus, Quidam in Wil... sive insciùs, ut Saül, Caiphas, Pilatus similia dixerunt, quæ non intellexerunt, Quidam in Jun. com... (a) scribitur רביעיא, sed legitur רְבִיעָאָה, cui adjicitur ה pro forma emphatica, loco τῷ א, ne duo א sese

Digitized by Google

proxime consequantur, ut: עִלָּי aut עִלָּאִי, emphat. עִלָּאָה *excelsus* ... eaque forma solo sensu & constructione à feminina simplici distinguitur, ut videre est Dan. 2. v. 40. Vide Gram. Hebr. tom. 2. p. 572. c. 1. R. רְוָה Chald. *aspexit* ... mutato videlicet א in (י) & ה in א ... Vel sine mutatione ulla, à רוא *rewwana*, Arab. in II. Conjug. *animum advertit ad rem, respexit finem* ... unde רֵוָה Chald. *aspectus* ... cum (-) sub ר loco τὸ *Têjdid*, sive τῶ dagheśch, per legem scil. æquivalentiæ ...

רוב QAL. (Gal. antiq. *j'étrive*, Hisp. per metath. *Yo brego* ...) Lxx. μάχομαι, λοιδορέομαι, κρίνομαι, δικάζομαι ... Vulg. & alii, *pugno* verbis magis, quàm armis, *contendo, litigo, rixor, altercor* ... *convitior, probris insector, jurgor, objurgo* ... *accuso, diem dico, reum (causam) ago, defero* ... *jus dico, judico, judex sum, discepto controversiam* ... Lxx. item, φιλεχθρέω *amo inimicitiam* ... Verbum forense. Construitur cum accusat. & præposit. ... עִם, עַל, ל.

Praet. 3. p. s. m. הֲרוֹב רָב עִם־יִשְׂרָאֵל, Jud. 11. v. 25. *nunquid rixando rixatus* (i. e. ardentiùs altercatus) *est cum Israële?* q. d. nunquid prima ista ab eo controversia? Vatabl. ... 2. p. s. m. רַבְתָּ, Thren. 3. v. 58. *egisti, Domine, causam animæ meæ*, sive *meam* ... 3. p. plur. c. וְלֹא רָבוּ עָלֶיהָ, Gen. 26. v. 22. *nec jurgati sunt* inter se *de, super ea* ... Vulg. *pro quo non contenderunt* ...

Ben. s. m. הוֹי רָב אֶת־יֹצְרוֹ, Isai. 45. v. 9. *væ contendenti cum fictore suo* ... Vulg. *qui contradicit* ... יָדָיו רָב לוֹ וְעֵזֶר מִצָּרָיו תִּהְיֶה, Deut. 33. v. 7. *manus ipsius*, (vel *manuum quæque*, aut *utraque manus*) *patrocinans ipsi & auxilium ab hostibus* (Vulg. *contra adversarios*) *ejus fiat*. Non legendum רָב, sed רַב; ut testatur Massora, emendati Codices, Versio Græca, Chaldæa, Samaritana, Arabica. Cocc. Cum præfix. Isai. 19. v. 20. *& mittet eis*, מוֹשִׁיעַ וָרָב וְהִצִּילָם, Vulg. *salvatorem & propugnatorem, qui liberet eos* ...

Infin. cum præf. הֲרוֹב *an contendendo* ...? O. κρίσιν *judicium*, μάχομαι *pugno* ... Vide supra in Præterito ...

HIPHIL הֵרִיב, Aq. Sym. διαμάχομαι, Lxx. Aq. Sym. δικάζω, Sym. διαδικάζω, Aq. Theod. διαχρίνομαι, Lxx. ἀντιλέγω, Lxx. Incert. ἀντιδικέω, Lxx. ἐκδικέω, ἀντιλογέομαι, Sym. ἀντιδικέω, Aq. Sym. ἀντιδικάζω, Lxx. δικαιόω, κρίνω, κριτὴς γίνομαι, ὀρθίζομαι, ὀνειδίζω, ἐπέρχομαι ... Vulg. & alii, *pugno* verbis scil. *litigo* ... *jus dico* ... *discepto controversiam* ... *discerno, dirimo* ... *contra-dico, nego, recuso, dissentio, altercor* ... *contra litigo, causam meam adversus alium tueor in judicio, ad causam occurro, judicio me sisto, liti me offero*, è contrario, *respondeo in judicio ut adversarius, causam defendo* ... *ulciscor, vindico*; item, *vindico, actione in judicium deducta peto rei vindicationem* ... *loquor aliquid pro defensione*, seu *excusatione alicujus* ... *patrocinor* ... *tueor* ... *purgo, excuso*; item, *damno, punio* ... *accuso, diem dico, reum ago, defero* ... *judex sum, judico* ... *irascor* ... *probris increpo* ... *hostiliter ingredior, invado, incurso, advento, appeto* ... Lxx. item, λαλέω *loquor* ... Substantive, δίκη *jus, justitia, fas*; item, *dica, judicium, causa, actio, lis*, etiam, *supplicium, pœna* ... Construitur cum accusat. ablat. interced. עִם, ל, ב, אֵת, אֶל.

Praet. 2. p. s. m. cum aphæresi literæ characteristicæ ה, cui simile vide in בִּין, מַדּוּעַ אֵלָיו רִיבוֹתָ, Job. 33. v. 13. *cur* ergo *cum eo litigas?*

Ben. plur. m. constr. cum præf. כִּמְרִיבֵי כֹהֵן, Hos. 4. v. 4. *sicut hi, qui contradicunt sacerdoti*. Vulg... Cum affix. מְרִיבָיו *rixantes*. (Lxx. Vulg. *adversarii*) *ejus* ... 1. Reg. 2. v. 10. ubi scribitur מְרִיבָו, sed legitur מְרִיבָיו.

Infin. deficiente, ut in præterito, ה characteristico, רִיב *contendendo, litigando* ... Cum præf. לָרִיב, extrito (י) τῶ (.) indice, vel comite, לָרִב *ad contendendum, litigandum* ...

Imper. 2. p. s. m. absque ה charact. רִיבְךָ רִיב אֶת־רֵעֶךָ, Proverb. 25. v. 9. *causam*, vel *litem*, *tuam age cum socio*, vel *proximo tuo*, seorsim, &c. semotis arbitris. Vide Matth. 18. v. 15. Merc. ... Cum ה paragog. רִיבָה יְהוָה אֶת־יְרִיבַי, Psal. 34.

Digitized by Google

Hebr. 35. v. 1. *litiga, Domine, cum litigantibus mecum*... Cum præf. & ה paragog. וְרִיבָה *& litiga*... 2. p. plur. m. Hos. 2. v. 1. vel 4. *Dicite* Israëlitæ, vel potiùs, Jezrahelitæ, *fratribus vestris* Judæis *Ammi*, i. e. vocate eos *Ammi*, h. e. *populus meus*; dicite *& sororibus vestris*, Judaicis scil. sive vocate eas *Ruhhámah*, i. e. *misericordiam consecuta est*... (Confer cap. 1. v. 7.) רִיבוּ בְאִמְּכֶם רִיבוּ *contendite cum matre vestra* (cum cœtu) *contendite*, inquam, seu *contentiosè dicite* illi *quòd non uxor mea; nec ego vir ejus; ut auferat*... *ne fortè*...

Fut. 3. p. s. m. יָרִיב *contendet*... Ex forma (ָ), quod in (ֶ) ob accentum retractum corripitur, vide Gram. Hebr. t. 2. p. 308. c. 1. & 2. Jud. 6. v. 31. *an vos litigabitis pro Báal? an servatores ipsius estis? Qui litigaverit pro ipso* (Vulg. *qui adversarius est ejus*) *moriatur antequàm lux crastina venerit. Si Deus est* הוּא יָרֶב לוֹ *ipse pro se litiget*. Vel יָרֶב בּוֹ הַבַּעַל *cum eo, qui diruit aram, litiget ille Báal*... ibid. ubi τὸ etiam (ָ) in (ֶ) ob tractationem accentûs corripitur.... Vide eand. Gram. ibid. Cum præf. וְיָרֶב *& litiget*... וַיָּרֶב *& contendit*... Gen. 31. v. 36. ubi τὸ (ָ) in (ֶ) corripitur ob accentum propter (ו) conversivum ab ultima ad penultimam retractum, vide Gram. Heb. tom. 2. p. 310. c. 1. 2. p. s. m. אַל־תָּרִיב עִם־אָדָם חִנָּם *ne dicam ulli impingas gratis*... Prov. 3. v. 30. ubi τὸ תָּרִיב scribitur cum (ו) loco τῦ (י)... Cum affix. תְּרִיבֶנּוּ *contendisti cum eo*... תְּרִיבֶנָּה *contendes cum ea*... תְּרִיבֵנִי *contendes mecum*.... 1. p. s. c. אָרִיב *contendam*... Cum præf. וָאָרִיב, & cum ה parag. וָאָרִיבָה *& contendi*... 3. p. plur. m. cum præf. וַיָּרִיבוּ *& contenderunt*... Cum ן parag. correpto ad euphoniam τῷ (ו) in (ֻ), יְרִיבֻן *contenderint*... Cum præfix. & ן parag. וַיְרִיבוּן *& contenderunt*... 2. p. plur. m. תָּרִיבוּ, & cum ן parag. תְּרִיבוּן *contendetis*...

רוד QAL. Lxx. *κυριεύομαι*... *dominium in me ipse do, subjicior, servio*... Alii, *dominor, dominium obtineo, Dominus sum*, vel *fio*... Construitur cum præposit. עִם...

Praet. 3. p. s. m. וִיהוּדָה עֹד רָד עִם־אֵל וְעִם־קְדוֹשִׁים נֶאֱמָן׃, Hos. 11. v. 12. vel 12. v. 2. O. *νῦν ἔγνω αὐτοὺς ὁ Θεὸς, καὶ ὁ λαὸς ἅγιος κεκλήσεται* (Alex. Compl. *κληθήσεται*) Θεῦ. Lxx. *& Juda. Nunc cognovit eos Deus: & populus sanctus vocabitur Dei.* Vulg. *Judas autem testis descendit* (à יָרַד per aphæres.) *cum Deo, & cum Sanctis fidelis*. Alii, *quùm Judas adhuc dominabatur* (i. e. de dominatu contendebat, Buxt. Lex.) *cum Deo: & cum Sanctis fidelis est*, vel *erat*... Alii, *dominium agit*, Vatabl. *principatum tenet*, Calv. *imperaret*, Drus. *fortis esset*, Grot. vel *vult*, Quòd רָד conveniat cum רָדָה *dominari*, conjectura est: cui præferimus quod lingua Arabica suppeditat, ubi ex quiescentibus mediâ vav ראד (vel potiùs אראד, tertia scil. p. s. m. præteriti IV. Conjug.) significat *velle*, Drus.... Alii, *Deo servit*... nam *servire Deo, regnare* est ... Ita commendat studium obedientiæ, Quidam in Riv. q. d. *fidelis est cum Deo & cum Sanctis*, i. e. cum ipso Deo, qui est Sanctus Sanctorum, retinendo cultum ejus. Vatabl... 1. p. plur. c. Jerem. 2. v. 31. *quare ergo dicit populus meus:* רַדְנוּ לוֹא־נָבוֹא עוֹד אֵלֶיךָ, O. *οὐ κυριευθησόμεθα, καὶ οὐχ ἥξομεν πρὸς σὲ ἔτι*; Lxx. *non serviemus, nec veniemus ultra ad te?* Vulg. *recessimus, non veniemus ultra ad te?* Alii, *dominium accepimus*... Vatabl. *dominamur*... Munst. Pagn. Alii, ex Arabico, רוד, unde 3. p. s. m. præteriti IV. Conjug. אראד *voluit*... vertunt: *voluimus*... *decrevimus*, animum obfirmavimus, stat sententia, Cocc. *non veniemus*...

HIPHIL הֵרִיד, Lxx. *λυπέομαι*, Vulg. & alii, *dolore afficior, doleo, mœreo, tristor, ploro, plango*...

Fut. 3. p. s. m. יֹרֵד בַּבֶּכִי, Isai. 15. v. 3. *plorabit* (*cum*) *fletu*, i. e. maximo... Sic David Qimhhi. Est autem aliis vel 3. p. s. m. Futuri Hiphil, vel Benoni s. m. τῦ Qál Verbi יָרַד *descendit*... 3. p. s. f. cum (ו) conversivo, unde retracto ab ultima ad penultimam accentu τὸ (ָ) in (ֶ) corripitur, vide Gram. Hebr. t. 1. p. 235. c. 2. in appendice scil. ad Qál quiescentium Pé (י), quò hæcce persona est re-

Digitized by Google

ferenda, וַתֵּרֶד פְּלָאִים, Thren. 1. v. 9. O. καὶ κατεβίβασεν ὑπέρογκα· Lxx. *& fecit se descendere immensè:* Vulg. *deposita est vehementer*... Alii, *descendit* cum *mirabilibus*, vel *miraculis*, vel *admirationibus*, Munst. Vatabl. i. e. admirabili descensu, summâ dejectione & depressione.... adeò ut multi mirarentur lamentabilem casum tam florentis urbis & regni. Vatabl. ex Munst... 2. p. f. m. וְהָיָה כַּאֲשֶׁר תָּרִיד, Gen. 27. v. 40. O. ἔσται δὲ ἡνίκα ἐὰν καθέλῃς.... Ἄλλος, ἔσται δὲ ἐὰν καμφθῇς... Ἄλλος, καὶ ἔσται καθὰ κατεβίβασας... Lxx. *& erit cùm depofueris*... Alius, *erit autem si flectaris*... Alius, *& erit quemadmodum depriméris*... Vulg. *tempusque veniet cùm excutias... jugum*... Alii, *cum dominaberis*... (à רָדָה) Alii, *quando querelam facies*, Munst. à רוּד Hebr... *erit occasio quiritandi super amissa benedictione*, Fag. ab Arab. רוד in IIIa. Conjug. ראוד *rávuada, voluit, requisivit, rogavit, in opere detinuit*... 1. p. f. c. אָרִיד בְּשִׂיחִי, Psal. 54. Hebr. 55. v. 3. O. ἐλυπήθην ἐν τῇ ἀδολεσχίᾳ μου... Lxx. Vulg. Lat. *contristatus sum in exercitatione mea*... Alii, *conquerar... querulor... rugiam... inquietus ero... clamo... conquereer*, vel *plango*, vel *ejulo... persevero... firmabor... dominabor... dejicior... consternor... in meditatione mea*... O. ἐν ἀδολεσχίᾳ... solet autem ἀδολεσχεῖν apud Sacros sumi pro, *contemplari, assiduè se exercere, meditari... in sermone meo... in prece*... Vide Synopf.

רוה QAL, (propriè, Gr. ῥέω, ῥύω, ῥαίνω... *fluo, rigo*... Lat. *rivus, rivo, corrivo, derivo*...) Lxx. Aq. Sym. Theod. μεθύομαι, Lxx. μεθύω, μεθύσκω, ἀπολαύω... Vulg. & alii, *madeo, madidus sum, humore aliquo conspergor, perfundor, irrigor, inebrior, ebrius sum*, vel *fio, satior* potu, ut שָׂבַע *cibo*... Activè, *inebrio, imbuo*, sive *largè perfundo*...Metaphoricè, *voluptate... fruor*... Construitur cum præpos. מִן...

Praet. 3. p. f. f. cum præf. Jerem. 46. v. 10. *& comedet gladius, & saturabitur*, וְרָוְתָה מִדָּמָם *& inebriabitur sanguine eorum*...

Fut. 3. p. plur. m. cum ו ex Chaldaismo ac Syriasmo parag. vide Gram. Lud. *de Dieu*, p. 205. יוֹד (י) ad euphoniam in (ֶ) correpto, mutatoque ה in (ְ) mobile, vide Gram. Hebr. tom. 1. p. 290. c. 2. יִרְוְיֻן מִדֶּשֶׁן בֵּיתֶךָ, Psal. 35. Hebr. 36. v. 9. *irrigui erunt opimitate domûs tuæ*, abundabunt eâ. Cocc... Rustici Nortmanni dicunt, (ex רוה מדשן) adipem scil. videntes ab ore comedentis defluentem, *il ruissele de graisse*... 1. p. plur. c. נִרְוֶה *inebriemur*...

PIEL רִוָּה, Lxx. Aq. μεθύσκω, Lxx. μεθύσκομαι, Sym. μέθυσος... Vulg. & alii, *ebrium reddo;* metaphoricè, *inebrio* voluptate... Passivè, *inebrior, inebrio me, ebrius reddor... temulentus, ebriosus*...

Praet. 3. p. f. f. כִּי־רִוְּתָה בַשָּׁמַיִם חַרְבִּי, Isai. 34. v. 5. *quia inebriatus est in cœlo gladius meus*... i. e. in cœlo decretum est ut inebrietur... Calv... Cum præf. וְרִוְּתָה *& inebriabitur*... 1. p. f. c. cum præf. unde accentus à penultima ad ultimam descendit, vide Gram. Hebr. tom. 2. p. 310. c. 1. וְרִוֵּיתִי, Jerem. 31. v. 14. *& inebriabo, satiabo, irrigabo, perfundam*...

Imper. 2. p. f. m. רַוֵּה *inebria, irriga*...

Fut. 1. p. f. c. cum affix. mutato ה in (י), quod præponitur secundæ radicali (ו), præcedente (ֶ) & cum accentu in penultima præter analogiam; quare (ֶ) affixi corripitur in (ֶ), אֲרַיָּוֶךְ pro אֲרַוֶּךָ... & accentu retracto, אֲרַיָּוֶךְ, Isai. 16. v. 9. *irrigabo, inebriabo... te lacrymis meis*.... vide Gram. Hebr. tom. 1. p. 296. c. 2. 3. p. plur. m. cum aff. mutato ad euphoniam יוֹד (י) in (ֻ), יְרַוֻּךָ, Proverb. 5. v. 19. O. ἡγείσθω σε... A. μεθυσκέτωσάν σε... Lxx. *ducat te*... Aq. Vulg. & alii, *inebrient te*...

HIPHIL הִרְוָה, Lxx. μεθύσκω, μεθύσκομαι... Vulg. & alii, *inebrio*... Passivè, *inebrior... irrigo*... Passivè, *irrigor*...

Praet. 3. p. f. m. הִרְוָה *irrigat, inebriat*... Cum affix. הִרְוַנִי לַעֲנָה, Thren. 3. v. 15. *inebriavit me felle*, vel *veneno:* non *absinthio;* nam hæc est herba salubris, licet amara, Calv... Sed est absinthii genus, de quo hîc Propheta, stomacho inimicum, quod

à Scripho insula *Scriphium* dicitur, alio nomine *Absinthium marinum*, unde tamen secundum nonnullos pulvis contra vermes dictus, vel dicta, *Barbotine*... 2. p. f. m. cum affix. in pausa, quare תּ (·) in (·) mutatum, הִרְוִיתָנִי, Isai. 43. v. 24. O. ἐπεθύμησα... *concupivi*.... Vulg. *inebriâsti me*... Alii, *irrigas me*... 1. p. f. c. הִרְוֵיתִי *inebriavi*, *satiavi*...

Ben. f. m. cum præf. וּמַרְוֶה גַּם־הוּא יוֹרֶא, Proverb. 11. v. 25. O. ἀνὴρ δὲ θυμώδης οὐκ εὐσχήμων. Σ. ὁ δὲ μεθύων καὶ αὐτὸς πρώϊμος. Lxx. *vir autem iracundus*, *inhonestus*. Sym. *ebrius verò etiam ipse matutinus*. Vulg. *& qui inebriat*, *ipse quoque inebriabitur*. Alii, *& qui irrigat*, *ipse quoque irrigabitur*, sumendo scil. תּ יוֹרֶא pro יוֹרֶה... Quidam ex usu Arabico, *& qui refert alienum dictum*; *etiam ipse docet*, *laudat*, *benedicit*... Est enim תּ יוֹרֶא, 3. p. f. m. Fut. Hiphil Verbi יָרָה *jecit*... in Hiphil, *docuit*... Cum א videlicet loco תּ ה.

רָוֶה m. *ebrius*, *irriguus*... Lxx. Verbaliter, μεθύσκομαι *inebrior*, *irrigor*... כְּגַן רָוֶה, Jerem. 31. v. 12. *sicut hortus irriguus*... unde O. ἔγκαρπος... *fructuosus*... Fem. cum præf. הָרָוָה *ebria*... O. ἁμαρτωλὸς *peccator*... R. רָוָה *inebriatus*, *uberrim repletus fuit*...

רוח QAL. Lxx. ἀναψύχω, Incert. Theod. ἀναπαύω, Lxx. ἀναπαύομαι... Vulg. & alii, *flo*, *spiro*, *refrigero*, vel *refrigeror*, *animum reduco*... *respiro*, *est mihi respiratio*, *dilatatio*, *animi relaxatio*, *recreatio*... & sic cum dativo construitur, *immunitate donor*, *requiesco*...

Praeter. 3. p. f. m. cum præf. וְרָוַח לְשָׁאוּל, 1. Reg. 16. v. 23. *& respiratio*... *Sauli erat*... Vulg. *& refocillabatur Saul*...

Fut. 3. p. f. m. cum præfix. וְיִרְוַח־לִי, Job. 32. v. 20. *& dilatatio*... *mihi erit*... *laxiùs mihi erit*, desinam arctari, Cocc...

PUAL רֻוָּח, unde Paoul plur. m. וַעֲלִיּוֹת מְרֻוָּחִים, Jerem. 22. v. 14. O. ὑπερῷα ῥιπιστά... Αλ. ῥιπιστά... vel secundum aliam lectionem, διεῖχοντα... Lxx. *cœnacula ventis pervia*... Al. *per flatilia*... vel secundùm aliam lectionem Lxx. Vulg. & alii, *spatiosa*...

רֶוַח m. Lxx. διάστημα, Sym. ἀνάψυξις, Aq. Sym. ἀνάπαυσις... Vulg. & alii, *spatium*, (*dilatatio*) *refrigeratio*, *refrigerium*, *respiratio*... Lxx. item, βοήθεια *auxilium*... רֶוַח וְהַצָּלָה יַעֲמוֹד לַיְּהוּדִים מִמָּקוֹם אַחֵר, Esth. 4. v. 14. *dilatatio & evasio aliunde eveniet Judæis*... Eleganter dicitur, *latitudo & evasio*, tanquam Judæi edicto illo angustati, &c. in amplum spatium educendi sint, & evasuri... Bonfr. Cum præf. וְרֶוַח תָּשִׂימוּ בֵּין עֵדֶר וּבֵין עֵדֶר, Gen. 32. v. 17. *& spatium ponetis inter gregem & gregem*... Ab. Esr. הֶפְרֵשׁ *distinctionem*... Cocc... Hoc præcepit, ut occasione Esavo datâ muneris recognoscendi, servos interrogandi, & Jacobi submissionem audiendi, paulatim ejus ferocia mitigaretur, Jun. Piscat.

רוּחַ c. sed fem. sæpiùs, Lxx. Aq. Sym. Theod. πνεῦμα, Lxx. πνοή, Lxx. Sym. ἄνεμος, Lxx. καρδία, θυμός, ὀργή, ψυχή, νοῦς... Vulg. & alii, *flamen*, *flatus*... *spiritus* (... *malus*, *satanas*... *Spiritus sanctus*...) *aër*... *ventus*... *plaga mundi*; unde ventus spirat... per metath. *cor*, Gallicè, *cœur*... *animus*, *ira*... *anima*, *vita*, *vitalis* scil. *animalis*, *spiritus*... *mens*, *spiritualis substantia*, *sensus*... Lxx. item, ἀνὴρ *vir*... αἷμα *sanguis*... μέρος *pars*... στόμα *os*... λόγος *sermo*... φθέγμα *eloquium*... φρόνησις *sententia*, *prudentia*... πατὴρ *pater*... φῶς *lux*... ὀδύνη *dolor*... βοήθεια *auxilium*... κλεῖθρον *claustrum*... Adjectivè, ἀνεμόφθορος *vento corruptus*. In hisce phrasibus, אִישׁ הָרוּחַ ἄνθρωπος πνευματοφόρος *spiritum habens*, malum utique... אֶרֶךְ רוּחַ μακρόθυμος *longanimis*... גְּבַהּ רוּחַ ὑψηλὸς πνεύματι *elatus spiritu*... גֹּבַהּ רוּחַ κακοφροσύνη *malignitas*... לֹא הָיְתָה בָהּ עוֹד רוּחַ ἐξ ἑαυτῆς γίνεται *extra se ipsa fit*... נְכֵה רוּחַ ἱκετεύω *supplico*... חָזַק רוּחַ μακροθυμίας δίδωμι *longanimitatem do*.... רוּחַ הַיּוֹם τὸ δειλινὸν *vespertinum tempus*... אֶרֶךְ רוּחַ קְצַר יְקַר רוּחַ μακρόθυμος *longanimis*... מֵרוּחַ *non cum consilio*, *inconsultè*... מָרַת רוּחַ ἐρίζω *litigo*... נְכֵאָה רוּחַ σκυθρωπάζω *tristem vultum gero*... נְכַת רוּחַ ἡσυχία *quietus*... רוּחַ נִשְׁמַת פֶּה πνοὴ *halitus*... קֹצֶר רוּחַ ὀλιγοψυχία *pusillanimitas*... קְצַר־רוּחַ, עֲצוּב רוּחַ ὀλιγόψυχος *pusillanimis*... רוּחַ קָדִים ἀνε-

Digitized by Google

πολὺ oriens... קְצַר רוּחַ *θυμοῦμαι irascor*... שְׁאַף רוּחַ קְשַׁת רוּחַ *σκληρὰ ἡμέρα dura dies*... הָשִׁיב רוּחַ *πνευματοφορέω spiritum duco*.... *ἀναπνέω respiro*... שְׁפַל רוּחַ *πραΰθυμος lenis animo*, *ταπεινόφρων humili animo praeditus*... דַּכָּא וּשְׁפַל רוּחַ *ὀλιγόψυχος pusillanimis*.... הֱצִיקַתְנִי רוּחַ בִּטְנִי׃ אֲדַבְּרָה וְיִרְוַח־לִי׃, Job. 32. vv. 18. 20. *coarctat me spiritus* (a) *ventris* (b) *mei*. Verſ. 20... *loquar ut laxius mihi ſit*. (a) *ſpiritus*, pro *animi ſenſu*, ut Proverb. 29. v. 11. *ſtultus omnem ſpiritum ſuum educit*. Druſ. (b) *Venter*, pro *corde*, *animo*... ut Job. 15. v. 35... Pſal. 39. Heb. 40. v. 8... Hab. 3. v. 16. Joan. 7. v. 38... Geneſ. 6. v. 17. *omnem carnem* אֲשֶׁר־בּוֹ רוּחַ חַיִּים *in qua ſpiritus vitæ*, halitus, reſpiratio, Cocc. Vel *ſpiritus vitæ*, i. e. ſpiritus vitales, (ſanguinis ſcil. partes ſubtiliores, aëreque ſubtilive materiâ magis agitatæ...) Vitales dictæ, quòd ſuâ maximè agitatione totas corporis partes & liquidas & ſolidas vivificent... Vitalium autem ſpirituum ſeparatio fit cerebri glandulis in ſpiritus animales, ſic dictis; quòd per ipſos, vitalibus puriores longéque mobiliores, omnes corporis functiones (animales) fiant... נִשְׁמַת־רוּחַ חַיִּים בְּאַפָּיו, Gen. 7. v. 22. *reciprocatio halitus* (effectus, ſignum...) *vitæ in naribus ejus*, Cocc. רְעוּת רוּחַ, Eccleſ. 1. v. 14. O. *καὶ προαίρεσις πνεύματος*. Lxx. *etiam inſtitutum*... *ſpiritûs*. Vulg. *& afflictio ſpiritus*. Deducebant οἱ Lxx. τὸ רְעוּת à רעה Syr. *ſtatuit*, *inſtituit*... Vulg. verò à רָעַע *fregit*, *confrêgit*, *contrîvit*... Alii, *& depaſtio ſpiritûs*, h. e. vexatio animi, quâ ille quaſi depaſcitur. Piſcat. Alii, *paſtio venti*, ut Hoſ. 12. v. 2. *paſcitur vento*, Piſc... Cum præf. וְרוּחַ *& ſpiritus*... הָרוּחַ *ſpiritus*, *ventus*... Eccl. 12. v. 7. *& redit pulvis* (caro) *in terram*, *ut*, vel *unde fuerat*, וְהָרוּחַ תָּשׁוּב אֶל־הָאֱלֹהִים אֲשֶׁר נְתָנָהּ *ſpiritus verò redit ad Deum*, *qui dedit eum*, id, quo homo cognoſcit, ratiocinatur, vult, amat, quod non poteſt occidi, quia corpus non eſt; & non redit ad nihilum, quia ad imaginem Dei geſtandam factum eſt (nec cauſa effectrix poteſt eſſe deſtructrix...) Quod

Deum amat, Deo vivit ſemper... Cocc. בְּרוּחַ *in vento*, *ſpiritu*... בָּרוּחַ *in ſpiritum*... וּבְרוּחַ *& ſpiritu*... כְּרוּחַ *quaſi ventus*... לְרוּחַ *ad*, *in ventum*, *in ſpiritum*... לָרוּחַ *aëri*, *vento*... וְלָרוּחַ *& vento*... מֵרוּחַ *à vento*... וּמֵרוּחַ *& à ſpiritu*... Cum affix. רוּחוֹ *ſpiritus ejus*, *ſuus*, m... Cum præf. & affix. וְרוּחוֹ *& ſpiritus ejus*, m... בְּרוּחוֹ *ſpiritu ſuo*, *in ſpiritu ejus*, m... לְרוּחוֹ *in ſpiritum ſuum*, m.... רוּחֲךָ *ſpiritus tuus*, m... In pauſa, quare τὸ (ׇ) in (ׂ) mutatum, רוּחֶךָ *ſpiritum tuum*, m... וְרוּחֲךָ *& ſpiritum tuum*, m. ... בְּרוּחֲךָ *vento*, *ſpiritu tuo*, m... In pauſa, unde τὸ (ׂ) loco τῦ (ׇ) ante affix. מֵרוּחֶךָ, Pſal. 138. Hebr. 139. v. 7. *à ſpiritu tuo*, i. e. à præſentia Majeſtatis tuæ, à te, ô, Deus, qui ſpiritus es... רוּחִי *ſpiritus meus*, c... וְרוּחִי *& ſpiritus meus*, c... בְּרוּחִי *ſpiritu meo*, c... רוּחָם *ſpiritus ipſorum*, *ſuus*... רוּחֲכֶם *ſpiritus veſter*, m... בְּרוּחֲכֶם *in ſpiritu veſtro*, m... Cum ה paragog. רוּחָה *ad ventum*, *plagam quamque*... Plur. ex terminatione fem. רוּחוֹת *venti*, *ſpiritus*... Cum præfix. הָרוּחוֹת *ſpirituum*... τοῦ (ו) in (ׄ) ad euphoniam correpto, הָרֻחוֹת *ſpiritus*... R. רוּחַ *ſpiravit*, *reſpiravit*... unde רוּחַ *ventus*, *ſpiritus*... Hinc & Gr. *αὔρα*, Lat. *aura*, *aër*...

רוּחַ c. ſæpiùs f. Chald. Lxx. *πνεῦμα*, *ἄνεμος*... Vulg. & alii, *ſpiritus*, h. e. res incorporea... *ventus*... &c. ut in Hebr... רוּחַ־אֱלָהִין קַדִּישִׁין, Dan. 4. v. 5. vel 8. *ſpiritus Deorum ſanctorum*, Vulg... *qui plenus eſt Spiritu ſancto*, Vatabl... Loquitur ut idololatra, Grot... *Deos* dicit in plur. magnificentiæ causâ: intelligit autem *Spiritum Dei*, h. e. ſpiritum prophetiæ. Divinitati enim propria eſt divinatio, & futurorum contingentium prænotio. Tirin. ... O. *πνεῦμα θεοῦ ἅγιον*... Θ. *πνεῦμα θεοῦ ἁγίε*... Lxx. *Spiritum Dei Sanctum*... Theod. *Spiritum Dei Sancti*... Nomina Dominii אֱלֹהִים, בַּעַל, אֲדוֹן... ad dignitatem perſonæ dominantis exprimendam, ex Linguæ Sanctæ uſu, plurali numero, pro ſingulari, ſæpiùs efferuntur. Vide Gram. Heb. tom. 1. p. 477. Can. III... Hinc Helleniſmi illi, *οἱ ἀμφὶ Πρίαμον*, Hom. pro, *ipſe Priamus*, ſecundùm Euſtath... *οἱ περὶ τὸν*

Digitized by Google

Παῦλος, Act. 12. pro, *ipse Paulus*... πρὸς τὰς περὶ Μάρθαν καὶ Μαρίαν, *ad Martham & Mariam*, Joan. 11. Nov. Meth. Gr. p. 512. Hinc nomina dignitatis, vel honoris pluralia pro singularibus, Ital. *Vosignoria*... Hisp. *Vuestra merced*... Turc. גנאבכז *Dgenábunuz*, Gal. *Votre Grandeur*... Hinc & pronomina pluralia pro singularibus, *vos* pro *tu*... Quæ etiam pluralitas minùs ἄσημος Hispanis videtur. Ils appellent cela, *tratar de vos*, Nov. Meth. Esp. p. 69. Nomine dignitatis, vel honoris, ut mox supra, alloquendi sunt. Vel, si familiariter, in tertia persona cum articulo, *si el quiere hazerlo;* Gallicè, *si vous le voulez faire*, p. 77. Quod nomen dignitatis, vel honoris apud Turcas, non modò in plurali numero pro singulari, sed & cum affixo etiam tertiæ personæ sæpè effertur, בב חצרתלרי *Bei Hhazretlerí*, Gallicè, *Prince, ses Altesses, ses Majestés*... Gram. Turc. p. 61... Emphat. רוחא *ventus*... Cum aff. רוחי *spiritus meus*, c... Cum præf. & aff. ורוחה *& spiritus ejus*, m... Plur. constr. רוחי *venti*... Rad. רוח Chald. *spiravit, flavit, dilatavit*.

רְוָחָה f. unde cum præf. הָרְוָחָה, Exod. 8. v. 11. vel 15. O. ἀνάψυξις, A. ἀνάπνευσις, Σ. ἄνεσις, Lxx. *refrigeratio*, Aq. & alii, *respiratio*, Sym. *remissio*, Vulg. *requies*, Alii, *dilatatio*... Opp. צוּקָה (*angustiæ*) de quo priùs, Munst. Riv. Cum præf. & affix. לְרַוְחָתִי, Thren. 3. v. 56. O. εἰς τὴν δέησίν μου... Lxx. *ad deprecationem meam*... Vulg. *à singultu meo*... Alii, *suspirio meo*... Radix ead. ac vocis præced.

רְוָיָה f. Lxx. ἀναψυχή, Sym. ἀφθονία... Vulg. & alii, *refrigerium, latitudo*... כּוֹסִי רְוָיָה, Psal. 22. Hebr. 23. v. 5. O. ς'. καὶ τὸ ποτήριόν σου μεθύσκον ὡς κράτιστον. E. καὶ ποτήριόν μου μεθύσκον. A. Θ. ποτήριόν μου μεθύσκον. Σ. καὶ τὸ ποτήριόν σου μεθύσκον με δίολα ἀγαθόν. Lxx. VI². edit. *& calix tuus inebrians quàm optimus.* (*quàm optimus*, ex v. seq.) V. edit. *& calix meus inebrians.* Aq. Theod. *calix meus inebrians.* Sym. *& calix tuus inebrians me omninò bonus.* Vulg. *& calix meus inebrians quàm præclarus est!* S. Hieron. *& calix meus inebrians. Sed & benignitas*... Alii, *calix meus exuberans.* Alii, est *irrigatio, saturitas*... Cum præf. לָרְוָיָה *in latitudinem*... R. רָוָה *exuberavit, irrigavit, diffluxit, dilatatus fuit*...

רוּם QAL. Lxx. Aq. Sym. Theod. ὑψόομαι, Lxx. μετεωρίζομαι, Sym. κατεπαίρομαι... Vulg. & alii, *in altum tollo*, vel *tollor*... *in sublime tollor, attollor, in spem erigor*... *efferor*, seu *effero me adversum, adducor, impellor*... Alii item, *excelsus, altus, altior*... *fui*, aut *factus sum*. Lxx. item, ἀπαίρω *discedo*... Substantivè, ὕψωμα *exaltatio*... Adjectivè, ὑψηλός *altus*...

Praet. 3. p. f. m. cum præf. וְרָם לְבָבֶךָ, Deut. 8. v. 14. *efferatur cor tuum & obliviscaris Domini Dei tui*... 3. p. f. f. יָדֵנוּ רָמָה, Deut. 32. v. 27. *manus nostra excelsa est*, i. e. *invictæ sunt* vires nostræ... Cum præf. ו (י), puncto abjecto, in א, ex Arabismo mutato, vide Synops. instit. Arabicarum Alting. p. 68. וְרָאֲמָה *& exaltata est*... 3. p. plur. c. רֹמּוּ *excelsi, elati sunt*.

Bin. f. m. רָם *excelsus, a, um*... קוֹל רָם *altâ voce*. Cum præfix. וָרָם *& excelsus*... Deut. 1. v. 28. ubi Vulg. *staturâ procerior*... Alii, *numerosior*... Plur. רָמִים, & cum præfix. הָרָמִים *excelsi*... Constr. cum præf. remanente (ָ) ad compensandam secundam radicalem deperditam, vide Gram. Hebr. tom. 1. p. 94. c. 1. וְרָמֵי *& excelsi*... Fem. f. רָמָה *excelsa, um*... Plur. רָמוֹת, & יו (י) secundâ radic. in א, ex Chaldaismo mutatâ, רָאמוֹת *excelsi*... quod א hîc ut & *apud Dan. etiam in plur. manet, ut* קָאֲמַיָּא *stantes*, Dan. 7. v. 16. וְזָאֲעִין *trementes*, Dan. 5. v. 19. דָּאֲרֵי *habitantes*, Dan. 4. v. 35. *quæ Mazorethæ legi volunt per* (י), Ludov. de Dieu, Gram. p. 290.

Infin. רוּם *efferri*... Cum præfix. ב (ב) in (ְ) correpto, בְּרֻם *quum extolluntur*... לָרוּם *ad efferendum se*... Cum præf. & affix. ex forma (ו), וּבְרוֹמָם, Ezech. 10. v. 17. *& cùm elevarentur, elevabant se*, Calv... significat summam inter res superiores & inferiores convenientiam, Jun.

Imper. 2. p. f. m. cum ה parag. רוּמָה יְהוָה בְעֻזֶּךָ, Psal. 20. Hebr. 21. v. 14. *elevare, ô Jehováh*, (ô Christe, cœlos ascensurus,)

Digitized by Google

rus,) *viribus tuis: cantabimus & psallemus virtutem* (Rabbinis . . . *divinitatem*) *tuam.*

Fut. 3. p. f. m. ירם *extollet se*... Cum præf. וירם, & mutato ad euphoniam חׂל (ו) in (ּ), וירם *& exaltetur*... Ex forma hhólem, וירם *& exaltabitur, attollet se*... Cum (ו) convertenti, unde accentu rettacto, חׂל (ו) in (ּ hhatoúph) mutatum, vide Gram. Hebr. tom. 2. p. 309. וירם *& extulit se*... 3. p. f. f. תרום *efferet se*... Ex forma hhólem, תרם *exaltabitur*... Cum (ו) conversivo, quare חׂל (ו) vel חׂל (ו), ut mox supra, mutatum, ותרם *& elevata fuit*... 1. p. f. c. ארום *exaltabor*... 3. p. plur. m. ירומו *efferentur, attollant se*... Cum ן parag. & in pausa, quare accentu licet à penultima ad ultimam descendente, ad sedem tamen indicandam remaneret חׂל (ו), nisi ad euphoniam in (ּ) mutaretur, vide Gram. Hebr. t. 2. p. 311. c. 2. ירמון *attollentur*...

PIEL רומם, Lxx. Aq. Sym. Theod. ὑψόω, Lxx. ὑπερυψόω, δοξάζω... Vulg. & alii, *in altum tollo, extollo, exalto*... *supra alios extollo*, vel *supra modum extollo & evelo*... *celebro, gloriosa celebratione colo, prædico, glorifico*...

Praet. 3. p. f. f. cum præf. in pausa, quare חׂל (ּ) in penultima in (ּ) mutatum, מים גדלוהו תהום רוממתהו, Ezech. 31. v. 4. *aquæ eam cedrum* (quo nomine designatur *Pharao*. ut patet ex v. 2. dicitur *Assur*, v. 3. vel, quia Ægyptii ab Assyriis erant orti; vel potiùs, quia Ægyptii se illis gloriâ, potentiâ... æquabant, & pariter à Chaldæis vastandi erant... Vide Synopf. Critic.) *educaverant*, Vulg. *nutrièrunt*, Alii, *magnam fecerunt, abyssus proceram fecit*, in proceritatem crescere fecit, Cocc... 1. p. f. c. רוממתי *extollo*... Cum præf. ורוממתי *& extuli*...

Ben. f. m. מרומם *extollens est, extollit*... Cum affix. מרוממי, Psal. 9. v. 14. *ô exaltans* (eripiens) *me de portis mortis*, i. e. ab eminente morte, sive à sepulchro... Nota elegantem *portarum mortis & portarum Zionis* oppositionem, hîc & v. 15. Gei. Muis.

Infin. cum præf. לרומם *ad extollendum*...

Imper. 2. p. plur. m. רוממו *exaltate*...

Fut. 3. p. f. m. ירומם *exaltat*... Cum affix. ירוממני *attollet me*, c... Cum præf. & affix. contracto חׂל (ּ) חׂ (ו) cum חׂל (ּ) חׂ (ו) in (.) sub (ו), vide Gram. Heb. tom. 1. p. 361. c. 1. וירוממך *& extollet te*, m... 3. p. f. f. תרומם *exaltabit*... Cum præfixo (ו) convertenti, ac חׂל (ּ) cum accentu remanente, quamvis adsint quatuor retrahendi accentûs conditiones, vide Gram. Hebr. t. 2. p. 310. c. 1. ותרומם, Psal. 106. Hebr. 107. v. 25. *elevavit*... Cum præf. affix. & in pausa, unde חׂל (ּ) loco חׂ (ּ) ante affix. ך, ותרוממך *& exaltabit te*, m... 2. p. f. m. absque (ו) חׂ hhólem indice, תרמם *exaltabis*... Cum aff. תרוממני *exaltâsti me*, c. 1. p. f. c. cum affix. ארוממך, & in pausa, quare חׂ (ּ) ante affix. ך in (ּ) mutatum, ארוממך *extollam te, exaltabo te*, m... Cum præf. & affix. חׂל (ּ) ex (ּ) in (ּ), ut fit, sub altero מ mutato, vide Gram. Hebr. tom. 1. p. 35. c. 2. ac נ ex Chaldaismo epenthetico, vel potiùs ex Arabismo paragogico levi, i. e. sine tésdid, vel daghésch, quod futurum adsciscit, cùm rem futuram quodammodo petit, ut fit interrogando, imperando, vel optando, vel cùm præcedit juramentum, Alting. Synopf. instit. Arabicarum, p. 52. (3.) וארוממנהו, Exod. 15. v. 2. *exaltabo eum*... 3. p. plur. m. cum præf. & affix. חׂל (ו) cum (.) notato, ex duplici (ּ), ut in 3. p. f. m. וירוממוהו *& extollent eum*... 1. p. plur. c. cum præf. & ה parag. ונרוממה *& extollamus*...

PUAL רומם, Lxx. δοξάζομαι... Vulg. & alii, *celebrer, prædicor, gloriosa celebratione color, landibus efferor*...

Praet. 3. p. f. m. cum præf. in pausa, quare (ּ) in (ּ) mutatum, ורומם, Psal. 65. Hebr. 66. v. 17. O. ὑψωσα... Lxx. & Vulg. Lat. *& exaltavi*... Legebant in Piél, ורומם... Alii, *& prædicatus est per linguam meam*...

Paoul f. m. constr. ob על seq. vide Gram. Hebr. tom. 1. p. 123. cum præfix. ויברכו שם כבודך ומרומם על־כל־ברכה ותהלה, Nehem. 9. v. 5. *& benedicant nomini tuo*

gloriosa, imò exaltato, sive exaltando super omnem benedictionem & laudem.

Fut. 3. p. plur. f. תרוממנה *exaltentur*...

HIPHIL הֵרִים, Lxx. Aq. Sym. Theod. ὑψόω, Lxx. αἴρω, ἀνυψόω, ἀναίρω, Lxx. Sym. ἐπαίρω, Lxx. ἐξαίρω, ἐγείρω... ἀπάρχομαι, Incert. ἀναφέρω... Vulg. & alii, *in altum tollo, attollo, exalto... sursum tollo, eveho, subveho... elevo, sublevo... extollo, sustollo... erigo... effero, exporto, (aufero, eximo...) excito, extruo... primitias do... offero*... & sic construitur cum dativo, sive cum præposit. ל... Lxx. item, ἀποτίθημι *depono*... ἀφορίζω *separo*... ἀφαιρέω *aufero*... περιαιρέω *circumaufero*... τίθημι *pono*... ἵστημι *statuo*... ῥαπίζω *alapam impingo*... καλέω *voco*... Construitur cum accus. & præpos. מ, ב.

Praet. 3. p. f. m. הֵרִים יָד בַּמֶּלֶךְ, 3. Reg. 11. v. 27. *levavit manum contra regem*... Cum præfix. והרים *& tollet*... 2. p. f. m. הֲרִימֹתָ, & ה, quod in fine subintelligebatur, expresso, vide Gram. Hebr. t. 1. p. 257. c. 1. הרימותה *extulisti*. Ex forma (-) cum præfix. quare accentus à penultima ad ultimam descendit, vide Gram. Hebr. tom. 2. p. 310. c. 1. וַהֲרֵמֹתָ מֶכֶס לַיהוָה, Num. 31. v. 28. O. καὶ ἀφελεῖτε τὸ τέλος κυρίῳ... *& demetis tributum Domino*... Vulg. & alii, *& separabis partem Domino*... Alii, *& accipies tributum Domino*... Cocc. Alii, *& separabis portionem*... Alii, *censum*.... Alii, *vectigal*... Alii, *collectam*... Alii, *pensionem*... Vide Synops. Criticor... Est porrò τὸ מֶכֶס à מָכַס Arabibus, *tributum collegit, cepitve*, ita & *decimas*, & *vectigal*... Hinc & Hebr. מֶכֶס, & Arab. مكس *mécson vectigal, decimæ, tributum*... 1. p. f. c. הרימותי, הֲרִימֹתִי *levavi, levo, extuli*... Cum affix. הרימותיך *extuli te*, m. 3. p. plur. c. הֵרִימוּ לָעָם הֵרִימוּ לַנְּדָבָה... 2. Paral. 35. v. 8. O. καὶ οἱ ἄρχοντες αὐτοῦ ἀπήρξαντο τῷ λαῷ... *& principes ejus dederunt primitias populo*... Vulg. & alii, *duces quoque ejus, spontè quod voverant, obtulerunt, tàm populo, quàm Sacerdotibus & Levitis.* Alii... *ex munere, sive dono voluntario obtulerunt populo*... Cum præfixo ה relativum exprimenti, vide Gram. Hebr. tom. 1. p. 422. c. 1. ההרימו *quum obtulerunt*... 2. p. plur. m. cum præf. ex forma (-), וַהֲרֵמֹתֶם *& offeretis*... Vulg. *offerte*... Num. 18. v. 26.

Ben. f. m. מֵרִים *tollens, offerens*... Cum præf. ומרים *& extollens*... Plur. construct. cum præf. כמריםי *sicut levantes*... Cum aff. מריםיו *tollentes, elevantes... eam*, virgam, Isai. 10. v. 15.

Infin. הֲלֹא מִמִּדְבַּר הָרִים, Psal. 74. Hebr. 75. v. 7. O. ὅτι ἀπὸ ἐρήμων ὀρέων... Lxx. Vulg. Lat. *neque à desertis montibus*... Σ. οὐδὲ ἀπὸ ἐρήμου ὀρέων... Sym. & alii, *neque à deserto montium*... i. e. à deserto montoso, quod erat ad meridiem terræ Israël. Muis... Alii, (quibus τὸ הָרִים, non est plurale τοῦ הַר *mons*, sed Infinitivus,) *neque à deserto*, sive *ob, per... desertum*, poteritis *exaltare*, cornu, jugum *excutere*, sive *evadere, vos subtrahere* Deo judici... Alludit ad הָרִים קֶרֶן, v. 5... Nec obstet forma regiminis τοῦ מִדְבַּר, Infinitivus enim est nomen, actionis scil. Verbi, uti loquuntur Arabes Turc. Turcis مصدر اسم *ismi méçdar*, i. e. *nomen scaturiginis*, sive *infinitivi*, seu *actionis*, vide Gram. Turc. p. 12... Cum præf. כְּהָרִים מַטֶּה לֹא עֵץ, Isai. 10. v. 15. (*quasi verò agitaret virga eum, qui tollit ipsam;*) *quasi attolleret baculus*, ac *non lignum* esset. Jun. Tremell... (*ac si agitaret virga exaltantes ipsam;*) *ac si montes esset baculus, non lignum*, Ludov. de Dieu... Vel *quasi verò elevaret virga elevantes ipsam; quasi elevarent* hominem, qui *extendere*, sive *inclinare facere posset, non autem lignum elevarent*... Est enim τὸ מַטֶּה Benoni f. m. τοῦ Hiphil Verbi נָטָה *extendit, inclinavit*... formæ scil. τοῦ מַכֶּה... vide Gram. Hebr. tom. 1. p. 310... וכהרים *quùmque elevarent*... להרים *extollendo, ad extollendum*... Cum præf. & affix. כהרימי *quum elevarem ego*... בהריםכם *quùm separaveritis, obtuleritis*...

Imper. 2. p. f. m. הָרֵם, הָרֶם (-), retracto ob concursum accentu, in (-) correpto, vide Gram. Hebr. tom. 2. p. 308. הָרֵם, & cum ה paragog. הָרִימָה *attolle*... Cum præf. וְהָרֵם *& attolle*. 2. p. f. f. הָרִימִי *attolle*

Digitized by Google

... 2. p. plur. m. הָרִימוּ *attollite, tollite*... Cum præf. וְהָרִימוּ *& tollite*...

FUT. 3. p. f. m. יָרִים *attollet*... Ex forma (·) præfixo (ו) copulativo, וְיָרֵם *& attollat*... Cum (ו) conversivo, unde retracto accentu, τοῦ (·) in (·) correptum, vide Gram. Hebr. tom. 2. p. 309. וַיָּרֶם *& sustulit*... Cum præf. & affix. וַיְרִימֶהָ *ut erigeret eum* lapidem... 2. p. f. m. cum præf. הֲתָרִים *num attolles*...? Cum (ו) convertenti, ut mox supra in 3. p. וַתָּרֶם *& extulisti*... 1. p. f. c. אָרִים *exaltabo*... 3. p. plur. m. יָרִימוּ *offerent*... 2. p. plur. m. תָּרִימוּ *offeretis, attollatis*...

HOPHAL הוּרַם, Lxx. ἀφαιρέομαι... Vulg. & alii, *elevor, tollor, auferor*...

PRÆT. 3. p. f. m. in pausa, quare τοῦ (·) in (·) mutatum, הוּרָם *elevatum, ablatum*... *erit*... Vulg. activè & in 2. p. f. m. *separâsti*... τοῦ (ו) ad euphoniam in (·) mutato, וּמִמֶּנּוּ הוּרַם הַתָּמִיד, Dan. 8. v. 11. O. καὶ δι' αὐτὸν θυσία ἐταράχθη... *& per eum* (Antiochum scil.) *perturbata est solemnitas, quæ erat in re divina facienda*... Vulg. activè, lecto scil. הֵרִים pro הוּרַם, *& ab eo tulit juge sacrificium*... Alii, *& ab ipso ablatum est juge*, ne offerretur ipsi, Cocc...

FUT. 3. p. f. m. in pausa, unde (·) ex (·) sub ר, יוּרָם *tolletur*...

HITHPAEL, vel HITHPOEL, הִתְרוֹמֵם, Lxx. ὑψόω, ὑψόομαι... Vulg. & alii, *extollo, effero... ipse me*, vel *extollor, efferor*...

FUT. 3. p. f. m. cum præf. וְיִתְרוֹמֵם, Dan. 11. v. 36. *& superefferet se*. Cocc... 1. p. f. c. cum syncope τοῦ ת, quod per (·) sub characteristica, loco τοῦ (·) cum daghésch, per legem æquivalentiæ, ob ר indaghesfandam, compensatur, vide Gram. Hebr. t. 1. p. 263. c. 1... in pausa, quare τοῦ (·) in (·) mutatum, אֵרוֹמָם, pro אֶתְרוֹמֵם, Isai. 33. v. 10. *exaltabo me*... Vulg. *exaltabor*. O. δοξασθήσομαι... *glorificabor*...

רוּם m. Lxx. Aq. ὕψος, Lxx. ὑψηλός, Vulg. & alii, *elatio, altitudo, altum*... Adjectivè, *altus*... Lxx. Verbaliter, ὑψόω *exalto*... רוּם עֵינַיִם, Proverb. 21. v. 4. *altitudo*, (Vulg. *exaltatio*) elatio, *oculorum*... Cocc. וְשַׁח רוּם אֲנָשִׁים, Isai. 2. v. 11. *& humiliata est elatio virorum*, Cocc... Cum præf. τοῦ (ו) in (·) ad euphoniam correpto, וָרֻם לִבּוֹ, Jerem. 48. v. 29. *& elatio cordis ejus* (m.)... nimis magnus animus. Cocc. לָרוּם *ad altitudinem*... R. רָם *altus, elatus, excelsus*... *fuit*.

רוּם Chald. PEAL רָם, Lxx. ὑψόομαι... Vulg. & alii, *elevor, exaltor, efferor, altior fio*...

PRÆT. PEIL, sive PASSIVUM, vide Gram. Hebr. tom. 2. pp. 587. & 604. c. 1. & 2. Ludov. *de Dieu*, pp. 212. 288. & 289. 3. p. f. m. absque (ו) τοῦ (·) comite, vel indice, וּכְדִי רִם לִבְבֵהּ, Dan. 5. v. 20. *quùmque elatum esset cor ejus*, m...

PAEL, vel POEL רוֹמֵם, unde BEN. f. m. cum præf. וּמְרוֹמֵם, Dan. 4. v. 34. vel 37. O. καὶ ὑψῶ... Lxx. & alii, *& exalto super* omnia... Vulg. *& magnifico*...

APHEL הָרִים, unde BEN. f. m. cum (·) sub מ, ex ה vel א characteristicâ conjugationis hîc exclusâ, quæ Dan. 2. v. 21. servatur, vide Gram. Hebr. t. 2. p. 604. c. 2. Dan. 5. v. 19. *&, quos volebat*, מְרִים, O. ὕψου... Lxx. Vulg. & alii, *exaltabat*...

ITHPAEL, vel ITHPOEL הִתְרוֹמַם, unde 2. p. f. m. PRÆT. וְעַל מָרֵא שְׁמַיָּא הִתְרוֹמַמְתָּ, Dan. 5. v. 23. O. καὶ ἐπὶ τὸν κύριον θεὸν τοῦ οὐρανοῦ ὑψώθης... Lxx. *& contra Dominum Deum cœli elatus es*... Vulg. *sed adversùm Dominatorem cœli elatus es*... Alii, *imò contra Dominum cœli te extulisti*...

רוּם m. Chald. Lxx. ὕψος... Vulg. & alii, *altitudo, proceritas*... Cum affix. רוּמֵהּ, Dan. 3. v. 1. *altitudo ejus*, m... Cum præf. & aff. וְרוּמֵהּ *& altitudo ejus*, m... R. רוּם Chald. *altus*... *fuit*.

רוֹם m. unde רוֹם יָדֵיהוּ נָשָׂא, Habac. 3. v. 10. O. ὕψος φαντασίας αὐτῆς... *altitudo phantasiæ ejus*... Vulg. & alii, *altitudo manus suas levavit*... Alii, *altè* (vel *in altum*) *manus suas sustulit*... Cocc. Jun. Tremell. Pisc. Calv. Drus. Vatabl. Grot... רוֹם, pro לָרוֹם, ut alibi, מַטָּה, pro לְמַטָּה, Drus... R. רוּם *altus*... *fuit*.

רוֹמָה f. *erectio, elatio*... וְלֹא תֵלְכוּ רוֹמָה, Mich.

Digitized by Google

2. v. 3. O. ἐς ἐ μὴ πορευθῆτε ὀρθοὶ ἐξαίφνης ... & non ambulabitis erecti subitò ... Vulg. & non ambulabitis superbi .... Alii, neque ambulabitis. Chald. בְּקוֹמָה זְקוּפָה, Syr. בקומתא משׁתואא erectâ staturâ, sive erecti ... ut solent, qui bono animo sunt, Cocc. R. ead. ac vocis præced.

רוּמָה Mass. *Roumâh*, Vulg. *Ruma*, nomen propr. urbis, 4. Reg. 23. v. 36. *Josepho hæc Ἄβουμα vocatur. Memoratur tamen ei alibi Ῥουμὰ vicus Galilææ*, lib. III. de bell. 9... *In Tribu Ephraïm*, Jos. 15. v. 52... Jud. 9. v. 41... 4. Reg. 23. v. 36. *quæ aliàs* Remphis, *item &* Arimathæa, teste Eusebio, *vocatur*, Leusd. Onomast. Sacr. p. 226... *Et profectò similius veri videtur* Arimathæam *esse* Ramathaim, *quam* Aruma (*Arima*) *vel* Ruma. *In titulo autem τῆς Ῥουμὰ aliquid esse alio pertinens liquet ex eo quod ibi dicatur*, quæ nunc appellatur Remphis... *& mox de eadem*, à plerisque Arimathæa nunc dicitur. *Quid? num idem locus &* Remphis *&* Arimathæa *dicitur*, *& illo nomine* tunc appellabatur, *hoc autem* à plerisque tunc dicebatur? *Quid hoc rei sit, equidem haud capio. Divelle ergo hæc: & prius ad* Ruma, *posterius ad* Ramathem *refer*. Had. Reland. Palæst. pp. 580. & 974. Etym. *excelsa*... Rad. רוּם *excelsus*... *fuit*, unde Paoûl f. f. רוּמָה *excelsa*...

רוֹמֵמָה f. Lxx. ὕψωσε, Ἄλλοι, ὑμνολογία... Vulg. & alii, *exaltatio*... Alii, *laus*, *celebratio*... יְמִין יְהוָה עֹשָׂה חָיִל׃ יְמִין יְהוָה רוֹמֵמָה יְמִין יְהוָה עֹשָׂה חָיִל׃, Psal. 117. Hebr. 118. vv. 15. 16. O. Δεξιὰ κυρίου ἐποίησε δύναμιν, δεξιὰ κυρίου ὕψωσέ με· δεξιὰ κυρίου ἐποίησε δύναμιν. Lxx. & Vulg. Lat. *Dextera Domini fecit virtutem; dextera Domini exaltavit me; dextera Domini fecit virtutem*, Alii, *dextera Domini fecit virtutem; dextera Domini excelsa; dextera Domini fecit virtutem*. τὸ רוֹמֵמָה ad Benoni τῆ Qal, Verbi רָמַם eis refertur. Ego verò ad idem Benoni refero, sed activè sumo. Participia enim, imò Verba passiva quandoque activè, instar mediorum apud Græcos, ac deponentium apud Latinos usurpantur. Vide Gram. Hebr. tom. 2. p. 532. Unde sic

verto: *Dextera Domini factura virtutem; dextera Domini exaltatura* vel me, uti Lxx. & Vulg. Lat. vel Naturam assumptam, ad cœlos scil. usque... Vel, *dextera Domini susceptura* specialiter faciendam hancce virtutem, quam cæteræ dicuntur facturæ, nostræ videlicet salutis opus... *dextera Domini factura virtutem*... Dextera hîc secunda propiùs tangit nos, unde & Psal. 66. Hebr. 67. vv. 7. & 8. vel v. 8. Vulgato interpreti, אֱלֹהִים *Deus* ter repetitus, secundo in loco, אֱלֹהֵינוּ *Deus noster* dicitur...

רוֹמְמוֹת plur. f. Psal. 149. v. 6. O. αἱ ὑψώσεις ... Ἄλλος, ὑμνολογίας... Lxx. Vulg. Lat. & alii, *exaltationes*... Alii, *laudes*, *celebrationes*... R. רוּם, vel רָמַם *exaltatus*... *fuit*. Est τὸ רוֹמְמוֹת, Benoni plur. f. τῆ Poâl, substantivè sumptum, τὸ (-) penult. in (:) ob regimen mutato...

רוֹעַ m. *fractus*... unde fem. שֵׁן רֹעָה, Proverb. 25. v. 19. O. ὁδὸς (forte legendum ὀδοὺς) κακοῦ... *via mali*... legebant רָעָה pro רֹעָה, vel רָעָה... Vulg. & alii, *dens fractus*... R. רְעַע Chaldæis, *fregit*, *confregit*, *contrivit*...

רֹעַ m. Lxx. κακία, πονηρία, πονηρός... Vulg. & alii, *malitia*, *malignitas*, *ignavia*, *tristitia*, *macilentia*, *deformitas*, *turpitudo*, *vitium*... *vitæ conditio misera & laboriosa*, *defectus*, *inopia*, *improbitas*, *nequitia*, *pravitas*... Adjectivè, *improbus*, *scelestus*, *pravus*, *malus*, *malè se habens*, *vitiosus*, *vitiatus*... רֹעַ לְבָבְךָ, 1. Reg. 17. v. 28. *malitiam cordis tui*, m... אֵין זֶה כִּי־אִם רֹעַ לֵב, Nehem. 2. v. 2. O. ἐς ἐκ ἔστι τοῦτο, εἰ μὴ πονηρία καρδίας... Lxx. & alii, *& non est hoc*, (vel *hic*, vultus scil. tristis) *nisi ægritudo cordis*... Vulg. *non est hoc frustra*, *sed malum nescio quod in corde tuo est*... Cum præfix. בְּרֹעַ פָּנִים יִיטַב לֵב, Eccles. 7. v. 4. Vulg. *per tristitiam vultûs corrigitur animus* delinquentis... τὸ רֹעַ sumitur de malitia, vel, 1. morali, ut Isa. 1. v. 16. &c. vel, 2. physica, ut Gen. 41. v. 19. Nehem. 2. v. 2. Jerem. 24. vv. 2. 3. &c. Gej... וְהָרֹעַ & *secundùm malitiam*... לָרֹעַ *macilentia illâ*, *illâ deformitate*... Gen. 41. v. 19. ubi τὸ ל, ex

Digitized by Google

ה articulo excluso, τῷ (-) afficitur, loco scil. τῶ (-) & dagh... מֵרֹעַ *præ pravitate, malitia*... וּמֵרֹעַ, וּמֵרֹעַ *& à malignitate*... R. רוּעַ *malus, miser*... *fuit*, aut *visus est*...

רוע QAL. Lxx. ἀχρειόομαι, Aq. κακίζομαι ... Vulg. & alii, *inutilis reddor*... *vituperor*, *improbor*, tanquàm *malus* videlicet, *malignus*, (*avarus*, Ar.) aut *improbus*, seu *timidus*, aut *ignavus*, *miser*, *displiceo*...

Praet. 3. p. plur. c. cum præfix. unde accentus à penultima ad ultimam descendit, vide Gram. Hebr. tom. 2. p. 310. יֵרֹעוּ, Jerem. 11. v. 16. O. ἠχρειώθησαν... Lxx. & alii, *inutiles facti sunt*... Vulg. *& combusta sunt*, ex voce scil. אֵשׁ *ignis*, præced. unde & Grot. *combusti sunt*... Alii, *fracti sunt*... à רְעַע Chaldæis, *fregit*... accepto nimirùm τῷ (-) per legem æquivalentiæ pro (-) & daghésch ex ע excidentis... Mich. 5. v. 5. O. καὶ ποιμανοῦν... Lxx. Vulg. & alii, *& pascent*... Alii, *depascent*, seu *devastabunt*... Alii, *confringent*, sive *conterent*... hoc à רְעַע, illud à רָעָה, Drus... *in gladio*, nempe Spiritûs, h. e. Verbo Dei. Vide Eph. 6. v. 17. Heb. 4. v. 12. Tarn... Vel *in gladio*, quem in terram missurus venit Christus, Matth. 10. v. 34.

NIPHAL נֵרוֹעַ, Lxx. κακοποιέω... *malefacio*... Vulg. & alii, passivè, *malo*, aut *damno afficior*, *malus efficior*, vel *videor*...

Fut. 3. p. f. m. cum (-) sub (י) loco τῶ (-) & dagh. ex ר excidentis, רַע יֵרוֹעַ, Proverb. 11. v. 15. Vulg. & alii, *affligetur malo*... Alii, ad רְעַע referentes, *confringendo confringetur*, i. e. *omninò confringetur*... Alii, ex רוּעַ, *male mulctatur*... sub. *homo*, Pagn. Merc. vel *aliquis*, Gej. Verbum hîc est sine supposito, ut Hebraicè sæpè fit, impersonaliter dictum. Merc. Gej... Cap. 13. v. 20. O. γνωσθήσεται... Lxx. πονηρευσεται, *agnoscetur*. Vulg. *persequetur malum*. Alii, *malum erit ei*. Chald. *malè habebit*. Munst. *male afficietur*. Ti. Ca. Sy. *pejor efficietur*. Jun. Tremell. Cat. *conteretur*. Pagn...

PUAL, vel POAL רוֹעַע, unde 3. p. f. m. Fut. in pausa, quare τῷ (-) in (-) mutatum, Isai. 16. v. 10. *in vineis* לֹא־יְרֻנָּן לֹא יְרֹעָע, Vulg. *non exultabit neque jubilabit*... legebat יְרֹעַע in POEL, Alii, *non canetur neque jubilabitur*... O. παρακεχαριτικῶς, οὐ μὴ διαχαρήσονται, καὶ οὐ μὴ πατήσουσι ... *non lætabitur*: *& non calcabunt*... Sed τὸ πατήσουσι ad יִדְרֹךְ הַדֹּרֵךְ, videtur referendum, ac τὸ יְרֹעָע prætermissum...

HIPHIL ex forma (-) ob ultimam radic. gutturalem ע, vide Gram. Hebr. tom. 1. p. 256. c. 1. הֵרִיעַ, Lxx. κακόω, κακοποιέω, Lxx. Aq. πονηρεύομαι, Lxx. ἀδικέω... ἐπιχαίρω, Lxx. & reliqui, ἀλαλάζω, Lxx. σαλπίζω, σημαίνω, κηρύσσω, κράζω, κεκραγάζω, βοάω, ἀναβοάω, ἀνακράζω, αἰνέω φωνῇ μεγάλῃ... Vulg. & alii, *malo*, seu *damno afficio*, *infesto*, *vexo*, *affligo*... *malè facio*... *improbus sum*, *improbè & nequiter ago*... *injustè*, *iniquè*, *perperàm contra jus fasque ago*, *scelus admitto*... (Lxx. item, πονηρὸν συντελέω *malum perficio*... ἀπωθέω *abjicio*... πορεύομαι *proficiscor*... Substantivè, πονηρία *malitia*, *nequitia*...) *lætor*, *gaudeo*, *delector*... *clamo alala*, *fremitum edo inter pugnandum*, propriè, *clamorem tollo cum animi alacritate*, *& exultabundè*, *atque insignum victoriæ*, (unde & O. κατακρατέω *prævaleo*) interdùm pro, *clamorem tristem tollo*, unde & *ululo*... *tubâ cano*, *buccino*, *clango* fracto sono, ut תקע æquabili, *jubilo*... *signum do*... *prædico*, *præconio pronuntio*, *promulgo*, *voco*, *convoco*, *cito*... *clamo*... *clamorem edo*... *boo*, *vociferor* præ gaudio, vel dolore, *clamando dico*, *voco*, *inclamo*, *celebro*... *magna voce clamo*, *dico*, vel *elata voce declamo*... *succlamo*, seu *acclamo*, *reclamo*, *refragor*, *eloquor*, *proloquor*... *magna voce laudo*... Lxx. item, ἐπανίσταμαι *insurgo*... Prima in significatione, construitur communiter cum dativo, quandoque cum accusativo, semel cum עַל... Buxt. Lex... In alterâ, absolute, vel cum præposit. עַל, ל, ב.

Praet. 3. p. f. m. הֵרַע לָעָם הַזֶּה, Exod. 5. v. 23. *malè fecit populo huic*... Cum præf. הֵרַע וְ *& malè fecit*... 2. p. f. m. הֲרֵעֹתָ, הֲרֵעוֹתָ, & expresso τῷ ה, quod in fine

Digitized by Google

subintelligebatur, vide Gram. Hebr. t. 1. p. 257. c. 1. הֲרֵעֹתָה *malè fecisti*... 1. p. f. c. הֲרֵעוֹתִי *malè feci*... Absque (ו) in penultima τῶ hhólem indice, vel comite, וְלֹא הֲרֵעֹתִי אֶת־אַחַד מֵהֶם, Num. 16. v. 15. *neque malo affeci ullum ex eis*. 3. p. plur. c. in altera significatione, Jud. 15. v. 14. *& Philistini* הֵרִיעוּ לִקְרָאתוֹ *clamorem extulerunt in occursum ejus*... Esdr. 3. v. 11. *& totus populus* הֵרִיעוּ תְרוּעָה גְדוֹלָה *jubilârunt jubilatione magna*... extulerunt clamorem magnum, Cocc... Ex forma (-), הֵרַעוּ *malè fecerunt*... Cum præf. וְהֵרִיעוּ *& vociferati sunt*... 2. p. plur. m. הֲרֵעֹתֶם, Gen. 43. v. 6. *quare hoc mali fecistis mihi, dicendo*... Cum præf. וַהֲרֵעֹתֶם, & cum (י) τῶ (-) indice, וַהֲרֵיעֹתֶם *& clangetis, & vociferabimini*...

Ben. s. m. מֵרַע *male faciens, maleficus*... Cum præf. וּמֵרַע *& maleficus*... Plur. וְלֹא יַחֲזִיק בְּיַד־מְרֵעִים, Job. 8. v. 20. O. πᾶν δὲ δῶρον ἀσεβοῦς οὐ δέξεται. Σ. οὐδὲ ὀρέξει χεῖρα κακούργοις. Lxx. *nec ullum munus impii accipiet*. Sym. Vulg. *nec porriget manum malignis*. Alii, *nec prehendit manum malignorum*, sive *maleficorum*, Pagn. Vatabl. Drus. Merc. i.e. eos non juvat... Confer Gen. 19. v. 16... מְרִיעִים *vociferantes*... Cum præfixo ב τῶ (-) sequente daghésch affecto, ex ה artic. excluso, בַּמְּרֵעִים *in maleficos*...

Infin. הָרֵעַ *malefaciendo*... O. κακία *malitiis*... (τὸ) κακὸν *malum*... [illegible] *confessus*... Abjecto ה characteristico, vide Gram. Hebr. tom. 1. p. 258. c. 2. רֵעַ *vociferando*... Cum præf. וְהָרֵעַ *& malefaciendo*... בְּהָרִיעַ *quàm vociferaretur*... לְהָרִיעַ, & ex forma (-), לְהָרַע *ad malefaciendum*... לְהָרִיעַ, 2. Paral. 13. v. 12. *ad clangendum*... וּלְהָרַע *& ad malefaciendum*... מֵהָרַע, 1. Reg. 25. v. 34. *ne malo afficerem* te... Cum præfixo & affixo ה Arabico, loco τῶ (ו) Hebr. abjectoque τῷ ה characteristico, vide Gram. Hebr. t. 1. pp. 229. & 258... Synops. Instit. Arabicarum Alting. p. 45. בְּרֵעֹה, Exod. 32. v. 17. *quàm vociferaretur ipse* populus...

Imper. 2. p. f. f. הָרִיעִי *clange*... 2. p. plur. m. הָרִיעוּ *vociferamini, clangite*... Cum præf. וְהָרִיעוּ *& vociferamini*...

Fut. 3. p. s. m. יָרֵעַ *malefaciet*... יָרִיעַ *clanget*... Cum præfix. (ו) convertenti, unde, accentu ab ultima ad penultimam retracto, τῶ (-) vel (י) in (-) ob gutturales ע, ר, loco τῶ (-) corripitur, vide Gram. Hebr. tom. 1. p. 259. c. 2. & tom. 2. p. 310. c. 1. וַיָּרַע, 3. Reg. 16. v. 25. *& malefecit*... Jos. 6. v. 20. *& vociferatus est*... 2. p. s. m. תָּרַע *male affecisti*... Cum (ו) conversivo, ut mox supra, וַתָּרַע *& malefecisti*... 2. p. s. f. וְעַתָּה לָמָּה תָרִיעִי רֵעַ, Mich. 4. v. 9. O. καὶ νῦν ἱνατί ἔγνως κακά; *& nunc quare cognovisti mala?* Vulg. *nunc quare mœrore contraheris?* Legebant רַע, vel רֵעַ pro רֵעַ... Alii, *nunc quare vociferaris vociferando?* i. e. *clamas clamore maximo? Quare ejulas?* Munst. *Cur questus edis?* Drus. Vatabl... 1. p. s. c. אָרַע *malefaciam*... 3. p. plur. m. יָרִיעוּ *vociferabuntur*... Ex forma (-), יָרֵעוּ *malefecerint*... Cum præf. וַיָּרִיעוּ, & deficiente (י) in penultima, וַיָּרֵעוּ *& vociferati sunt*... Ex forma (-), וַיָּרֵעוּ *& malefecerunt*... 2. p. plur. m. תָּרִיעוּ *clangetis*... תָּרֵעוּ *malefacietis*... Cum præf. וְתָרֵעוּ *& malefacietis*... 1. p. plur. c. נָרַע *malefaciemus*... נָרִיעַ, & cum ה parag. נָרִיעָה *clangamus, jubilemus*...

HITHPAEL, vel HITHPOEL הִתְרוֹעֵעַ, Lxx. κράζομαι, ἀναστενάζομαι, Aq. ἑταιρίζομαι, συνεταιρίζομαι, Theod. φιλιάζω, Vª editio, ἀπειλοῦμαι... Alii, *clamo, clamorem extollo, (clango, clangorem edo, jubilo...)* Item, Vulg. & alii, *subdor, subjicior, pareo ut subjectus*, vel *amicus*... *amicitiam habeo*... *amicitiam ineo*... *amicus fio, associo mihi, socium adjutorem mihi assumo*, S. Hieron. *fœderor*... *honoror*, ut socius, aut amicus... Qua in significatione construitur cum præposit. עַל...

Imper. 2. p. s. f. ex forma (-), quod ob pausam in (-) mutatur, עָלַי פְּלֶשֶׁת הִתְרוֹעָעִי, Psal. 59. Hebr. 60. v. 10. *jubila, ô Palæstina, super (de, ad, contra...) me, mei causâ, mibi... acclama... clangorem ede... clangentem age*... Hortatio ironica, q. d. imò verò nos triumphabimus de vobis, Pisc... *ambi, ô Palæstina, amici-*

Digitized by Google

tiam meam... Ti. *super Philiftæis jubila*, ô anima mea, Ham. *ô congregatio Iſraël*, Chald. non עָלַי, ſed עָלִי, legebat, Muiſ.

Fut. 1. p. ſ. c. ex forma (-) & in pauſa, ut mox ſupra, אֶתְרוֹעַע *clangorem edam*... 3. p. plur. m. יִתְרוֹעֲעוּ *clangorem edunt*... Vide in רָעַע.

רוף QAL. Lat. *rumpo, dirumpo*... per metatheſ. *frio, affrio, infrio*. Av. Fortè, & Gr. *βρέμω*, Lat. *fremo, frango*...

PUAL, ſive POAL רוֹפַף, unde 3. p. plur. m. in pauſa, quare τό (-) in (-) mutatum, עַמּוּדֵי שָׁמַיִם יְרוֹפָפוּ, Job. 26. v. 11. O. *στῦλοι οὐρανοῦ ἐπετάσθησαν*, Alex. *ἐπετάσθησαν*, A. *διευρύνθησαν*... Lxx. *columnæ cœli expanſæ ſunt*... Alex. *reſtiterunt*... Aq. & alii, *concuſſæ ſunt*... Vulg. & alii, *contremiſcunt*... Alii, *agitantur*, Cocc. *nutant*, Merc... *moventur*, Munſt... *confringuntur*, Qimhhi... *remittuntur & langueſcunt*, ut רוּף idem valeat cum רָפָה, Merc. ... Sed quid hîc *columnæ cœli*? 1. Angeli, Mar. 2. montes altiſſimi, qui cœlum quaſi ſuſtinere videntur; unde de Atlante fabula, Grot... 3. aër, qui vice columnarum eſt ſitu, non officio, (reſpectu planetarum, & officio...) Cocc... *columnæ cœli*, ipſum cœlum; ut *columna auroræ*, aurora; *columna nubis*, ipſa nubes, Druſ...

רוץ QAL. (Gr. *ῥοιζέω curro*... Av.) Lxx. *ἐξέρχομαι*, Lxx. Aq. Sym. Theod. *τρέχω*, Lxx. *ἐκτρέχω*, *προτρέχω*, *ἀποτρέχω*, Lxx. Sym. *διατρέχω*, Lxx. *προτρέχω* (cum לִפְנֵי), *προφθάνω*, *συντρέχω* (cum עִם), *διώκω*, *καταδιώκω*, *καταφεύγω*... Vulg. & alii, (*exeo, prodeo*...) *curro, propero, feſtino* ... *excurro*... *accurro*... *à latere curro*; *prætercurro, prætereo, præterlabor, elabor*... *percurro, incurro, incido, incurſo, incurſionem facio*... *præcurro*... *prævenio, anteverto, occupo, pervenio, aſſequor*... *concurro, convenio, conſentio*... *inſequor*, propriè, *curſu inſequor fugientem*... *perſequor* ... *confugio*... Conſtruitur abſolutè, & cum præpoſit. עִם, לִפְנֵי, אֶל־, לְ.

Praet. 2. p. ſ. m. cum ה, quod in fine ſubintelligebatur, expreſſo, vide

Gram. Hebr. t. 1. p. 248. c. 2. אֶת־רַגְלִים רַצְתָּה, Jerem. 12. v. 5. O. *σοῦ οἱ πόδες τρέχουσι tui pedes currunt*... Vulg. & alii, *cum peditibus* (Vulg. *currens*...) *cucurriſti*... 1. p. ſ. c. רַצְתִּי *cucurri*... 3. p. plur. c. רָצוּ *cucurrerunt*... Cum præfixo (ו) convertenti, unde à penultima ad ultimam retrahitur accentus, vide Gram. Heb. t. 2. p. 310. c. 1. וְרָצוּ *current*...

Ben. ſ. m. וְאֶל־הַבָּקָר רָץ אַבְרָהָם, Gen. 18. v. 7. *& ad armentum currens Abraham* ... Alibi, O. *δρομεὺς curſor*... *βιβλιοφόρος tabellas ferens*... *βιβλιαφόρος tabellarius* ... Plur. רָצִים *currentes*... Cum præf. הָרָצִים *curſores*... Cum adject. ſive partic. conſtr. הָרָצִים רֹכְבֵי, Eſth. 8. v. 14. *curſores equitantes*... O. *ἱππεῖς*... *equites*... Cum ן, ex Chaldaïſmo, loco τοῦ ם in fine, vide Gram. Hebr. tom. 1. p. 54. c. 1. הָרָצִין *curſorum*... Cum puncto τοῦ ה artic. excluſi, לָרָצִים *curſoribus*... וְלָרָצִים, 4. Reg. 11. v. 4. *& curſores*... Vulg. *& milites*... Lxx. ex vocibus Hebraïcis לַכָּרִי וְלָרָצִים *τὸν Χορρὶ καὶ τὸν Ῥασὶμ*... *ipſorum Chorri, & ipſorum Raſim*... Eſt τό כָּרִי plur. m. per apocopen τοῦ ם, pro כָּרִים (unde Gr. *κριός*) *arietes*, metaphoricè, *duces*... Vide Gram. Hebr. tom. 1. p. 54. c. 2.

Infin. ex forma quieſcentium Lámedh א, רָצוֹא pro רוּץ, vel רוֹץ *currendo*... Ezech. 1. v. 14. vide Gram. Hebr. tom. 1. p. 250. c. 2. Cum præf. לָרוּץ לָרָעָה, Prov. 6. v. 18. *ad currendum in malum*. O. *κακοποιεῖν ad malefaciendum*.

Imper. 2. p. ſ. m. רוּץ, & correpto ad euphoniam τοῦ (ו) in (-), רֻץ *curre*...

Fut. 3. p. ſ. m. יָרוּץ, & mutato, ut mox ſuprà, τοῦ (ו) in (-), יָרֻץ *curret*... Cum (ו) convertenti, ſed accentu cum hhólem ob pauſam remanente, vide Gram. Hebr. tom. 2. p. 310. c. 1. וַיָּרָץ *& occurrit*... Citra pauſam, retracto ſcil. ab ultima ad penultimam ob (ו) convertens accentu, τό hhólem in (- hhatoúph) corripitur, vide eand. Gram. ibid. וַיָּרָץ *& cucurrit*... 3. p. ſ. ſ. cum eod. (ו) converſivo, וַתָּרָץ *& cucurrit*... 2. p. ſ. m. תָּרוּץ *cucurreris*... 1. p. ſ. c. אָרוּץ, correpto

ad euphoniam τὸ (ו) in (ְ), אָרֻץ, (Psal. 17. Hebr. 18. v. 30. O. ῥυσθήσομαι... Lxx. & Vulg. Lat. *eripiar*...) cum ה paragog. אָרֻצָה, mutato τὸ (ו) in (ְ), אָרֻצָה *curram*... Cum præf. & ה parag. וְאָרֻצָה *& curram*... 3. p. plur. m. יָרֻצוּ, correpto ad euphoniam τὸ (ו) penult. in (ְ), יָרֻצוּ *current*... Cum præf. וַיָּרֻצוּ, mutato τὸ (ו) penult. in (ְ), וַיָּרֻצוּ *& cucurrerunt*... Cum ן paragog. ex Chaldaïsmo scil. Syriasmoque, unde accentus à penultima ad ultimam descendit, remanente magna motione in penultima, ut videlicet quantitas syllabæ ab ipsius accentu sive tono, seu elevatione distinguatur, uti in lingua Græca, Latina... Vide Gram. Ludov. *de Dieu*, p. 205. Hebr. t. 2. p. 312. c. 2. יְרוּצוּן, correpto τὸ (ו) penult. in (ְ), יְרֻצוּן *current*... Cum præf. & ן paragog. τὸ (ו) penult. ad euphoniam in (ְ) correpto, הַיְרֻצוּן *an current?* 1. p. pl. c. נָרוּצָה *curremus*.

PIEL, sive POEL רוֹצֵץ, unde 3. p. pl. m. Fut. in pausa, quare τὸ (-) primariæ vocis sub צ revocatum, כַּבְּרָקִים יְרוֹצֵצוּ, Nah. 2. v. 4. vel 5. O. καὶ ὡς ἀστραπαὶ διατρέχουσαι. Lxx. & Vulg. *& quasi fulgura discurrentia*. Alii, *ut fulgura discurrunt*, i. e. velocissimè, Drus. Tar... ut fulgur celerrimè apparet & disparet, conf. Matth. 24. v. 27. Luc. 10. v. 18. Tar. ex Drus... Alii, *perrumpent* (à רָצַץ) Jun. Tremell... *confringunt* obvia omnia... Sic fulmini Alexandrum comparant Lucanus & Plutarchus, Grot.

HIPHIL הֵרִיץ, Lxx. διατρέχω, Aq. δρομόω, Lxx. ἐκδιώκω, ἐξάγω, Sym. σπεύδω... Vulg. & alii, *curro*, *discurro*, sive *currere*, *discurrere facio*... *expello*, *fugo*... *educo*, *deporto*... *festino*, *propero*... seu activè *incito*, *instigo*, *citato gradu progredi* (*maturare fugam*) *jubeo*... Constr. cum accus. & præposit. מ, ל.

Imper. 2. p. s. m. cum præf. וַהֲרֵץ הַמַּחֲנֶה, 1. Reg. 17. v. 17. *& celeriter defer ad castra*... *matura ad castra*... Cocc.

Fut. 3. p. s. f. כּוּשׁ תָּרִיץ יָדָיו לֵאלֹהִים, Psal. 67. Hebr. 68. v. 32. Æthiopia, *maturabit* *manus suas* extendendas scil. sive protendendas, seu munera oblaturas... *Deo*... aut *manibus suis* dona Deo offerenda... 1. p. s. c. cum affix. אֲרִיצֶנּוּ *currere faciam*, *fugabo eum*... אֲרִיצֵם *fugabo eos*... 3. p. pl. m. cum præf. וַיְרִיצֻהוּ *& festinatò transmiserunt*... Cum præf. & affix. absque (י) τῷ (.) comite, aut indice, correpto ad euphoniam (ו) penult. וַיְרִצֻהוּ מִן־, Gen. 41. v. 14. *& maturabant eum educere ex*...

רוש QAL. Lxx. πτωχεύω... Vulg. & alii, *pauper*, *inops*, *tenuis*, *miser*, *mendicus*... *sum*; *mendicando vivo*, *mendicus oberro*, *mendicans peto*, *egeo*, *indigeo*... Convenit cum יָרַשׁ, יָרֵשׁ...

Praet. 3. p. plur. c. כְּפִירִים רָשׁוּ וְרָעֵבוּ, Psal. 33. Hebr. 34. v. 11. O. πλούσιοι ἐπτώχευσαν καὶ ἐπείνασαν... Lxx. Vulg. Lat. *divites* (metaphoricè scil. τὸ כְּפִירִים *accipientes*) *eguerunt & esurierunt*... Alii, *leunculi* interdùm *egent & fame laborant*...

PIEL, sive POEL, רוֹשֵׁשׁ, unde 3. p. s. m. Fut. יְרֹשֵׁשׁ, Jerem. 5. v. 17. O. καὶ ἀλοήσουσι... *& triturabunt*... *& conteret*... Alii, *& depauperabit*... perdendo populum, Angl. Vers.

PUAL, seu POAL רוֹשַׁשׁ, unde 1. p. plur. c. Praet. τὸ (ו) in (ְ), sequenti daghésch, per legem æquivalentiæ, correpto, רֻשַּׁשְׁנוּ, Malach. 1. v. 4. O. κατέστραπται... Lxx. in singulari, *destructa est* Idumæa... Vulg. & alii, *destructi sumus*... Alii, *depauperati*, *attenuati*... *sumus*.

HITHPAEL, sive HITHPOEL, הִתְרוֹשֵׁשׁ, unde Ben. s. m. מִתְרוֹשֵׁשׁ, Prov. 13. v. 7. O. οἱ ταπεινοῦντες ἑαυτοὺς... Σ. πτωχευόμενοι... Θ. πτωχοφανής... Lxx. in plurali, *qui humiliant se*... Sym. *qui se pauperes faciunt*... Theod. *ementitus pauper*... Vulg. *est quasi pauper*... Alii, *qui pauperem se ostentat*, vel *fingit*, (qui εἴρων Aristoteli, *dissimulator opis propriæ* Horatio, Grot.) Targ. מִסְכֵּן נַפְשֵׁיהּ *memasquén naphschêh*, Gal. *qui méne une vie mesquine*, ou *qui fait le mesquin*... Hithpaël agentis in seipsum actionem designat, eamque non modò veram, sed etiam fictam, sive imaginariam, Hebræi...

Digitized by Google

רוּת Maſſ. *Roúth*, Vulg. *Ruth*, nom. propr. uxoris τȣ̃ Mahalon, filii Elimélech Bethlehemitæ, Ruth. 1. v. 4. Etym. *ſaponaria* ... à רות, emphat. רותא Syr. *herba, quæ detergendæ cuti teritur in pulverem*...

רָז m. Chald. Lxx. Theod. μυστήριον... Vulg. & alii, *ſecretum, arcanum, myſterium*... Dan. 4. v. 6... emphat. רָזָא, Dan. 2. v. 19. ... Cum ה loco τȣ̃ א, רָזָה, Dan. 2. v. 18. *arcanum, ſecretum*... Plur. רָזִין, & emphat. רָזַיָּא *arcana*... R. רזז Syr. unde Aphél, ארזז *celavit, conſilia, arcani fidem cuſtodivit* ... Convenit cum רזו, ex quo Aphél ארזי *communicavit conſilia, patefecit arcana, aperuit myſterium, locutus eſt myſticè*... Hinc Chald. ארזיא, unde Gr. ὄργια, τὰ, *orgia, ſecretiora & magis arcana ſacra*, unde exponuntur etiam μυστήρια. Luc de ſalt. τὰ μὲν ὄργια σεπτῶν ἄξιον τῆς ἀκοῆς ἵνεκα. Scapul. ... Hinc & רָזִיאֵל *Raziél*, nom. Angeli, qui Deo à ſecretis eſt, Eccl. 10. v. 20. nom. libri Cabaliſtici, Lex. Heptagl.

רָזָה QAL. Lxx. ἐξολοθρεύω... Orientales omnes (Lex. Heptagl.) *funditus perdo & everto, funditus extinguo, extermino* ... Vulg. Hebræi, & alii, *emacio, attenuo* ... Hiſp. *rozo*...

Præt. 3. p. ſ. m. רָזָה אֵת כָּל־אֱלֹהֵי הָאָרֶץ, Soph. 2. v. 11. *exterminabit* (*annihilabit*, Munſt...) *omnes deos*, O. τȣ̀ς θεȣ̀ς τῶν ἐθνῶν τῆς γῆς *gentium terræ*, i. omnium gentium...

NIPHAL נִרְזָה, unde 3. p. ſ. m. Fut. וּמִשְׁמַן בְּשָׂרוֹ יֵרָזֶה, Iſai. 17. v. 4. O. καὶ τὰ πίονα τῆς δόξης αὐτȣ̃ σεισθήσεται *& pinguia gloriæ ejus quatientur*. Vulg. & alii, *& pinguedo carnis ejus marceſcet*. Alii, *& opimum carnis ejus emaciabitur*... Cocc. Orientales, *liqueſiet*... Syr. *decutietur*...

רָזֶה f. Lxx. ἀσθενής... Vulg. & alii, *macilentum, infirmum*... pecus... Num. 13. v. 21. *& quid terra*, הֲשְׁמֵנָה הִוא אִם־רָזָה, O. ἢ πίων ἢ παρειμένη... *pinguis ne, an debilis*, ſive, uti Vulg. & Orientales, *ſterilis*... Alii, *macilenta*... R. רָזָה *perdidit, exterminavit... debilem, ſterilem reddidit*...

רָזוֹן m. Lxx. ἀτιμία, ὕβρις... Alii, *infamia, ignominia... injuria, contumelia*... Orientalibus, Syr. Arab... *perditio*... Vulg. S. Hieron. & alii, *tenuitas, macies*... וַיְשַׁלַּח רָזוֹן בְּנַפְשָׁם, Pſal. 105. Hebr. 106. v. 15. O. καὶ ἐξαπέστειλε πλησμονὴν εἰς τὴν ψυχὴν αὐτῶν. Lxx. Vulg. Lat. *& miſit ſaturitatem in animam* (Vulg. Lat. *animas*) *eorum*. Alii, *maciem*... S. Hieron. *tenuitatem*... Alii, *ſatietatem*... Putantur ό. legiſſe רָצוֹן *deſiderium*, q. d. quantum vellent, quòd cum hiſtoria convenit, Exod. 16. v. 8. Pſal. 78. vv. 25. 29. Huic favet Num. 11. v. 20. *exibunt per nares*, &c. quod ſymptoma non infrequens eſt in violentis vomitionibus, quæ magnas ingurgitationes ſequi ſolent. Videtur quòd iſta plaga fuit morbus *choleræ*, quæ *ſaturitas* eſt. Ham... Alii, *tabem*, ſive *perniciem*. Vatabl... Quidam, *& miſit in animam eorum invidiam, contemptumve* in Moſem ſcil... i. e. permiſit eum eis contemptui eſſe... Sequitur enim, *& invidère, æmulati... ſunt Moſi* ... Verbum, quod actionem notat, de permiſſione quandoque intelligendum eſt, vide Gram. Hebr. tom. 1. p. 522. וּבְאֶפֶס לְאֹם מְחִתַּת רָזוֹן, Proverb. 14. v. 28. *at in defectu populi ignominia principis*. Alii, *contritio maciei*. Gej... *terror tenuitas*. Merc. ex R. Levi... Quidam, *terror exitii, interitûs*... à רָזָה Orientalibus, *perdidit, exterminavit*... Aliis, *emaciavit*... וְאֵיפַת רָזוֹן זְעוּמָה, Mich. 6. v. 10. *& τὸ* אֵיפָה *Ephâh*, (1.) *defectionis*, ſive *deficiens, minus* juſto, Grot... *deteſtandum*... (2.) τὸ אֵיפָה *Ephâh*, aridorum menſura (hîc pro quâvis menſura ſumpta) tria סְאָה *Seáh*, ſive tria ſata, ſeu tres modios Rom. continens, vide Gram. Hebr. tom. 2. p. 525... à רָזָה Orientalibus, *deficere fecit*... Aliis, *emaciavit*...

רְזוֹן Maſſ. *Rzón*, Vulg. *Razón*, nom. propr. filii Eliada, 3. Reg. 11. v. 23. ubi τὸ (ָ) in (ְ) ob regimen mutatum. Etym. *princeps, conſiliarius, proximus à rege*... à רָזוֹן, idem. R. רזן Arabibus, *gravis moribus, ſedatus, moderatus... fuit*, quod principes decet...

רָזִי m. unde וָאֹמַר רָזִי־לִי רָזִי־לִי, Iſai 24. v. 16. A. Θ. καὶ ἐρεῖ τὸ μυστήριόν μȣ ἐμοὶ, τὸ μυστήριόν μȣ ἐμοί. Σ. καὶ εἶπον τὸ μυστήριόν μȣ ἐμοὶ, τὸ μυστήριόν μȣ ἐμοί. In O. vacat. (bis invenit Trommius.) Aq. Theod.

& *dicet : Mysterium meum mihi, mysterium meum mihi.* Sym. & *dixit : Mysterium meum mihi, mysterium meum mihi.* Vulg. & alii, & *dixit : Secretum meum mihi, secretum meum mihi*... Alii, (i. e. recentiores) *macies*, sive *ærumna*, seu *mors mihi, mors mihi*... q. d. perii, perii, ô me miserum! Verba Prophetæ in Spiritu videntis suos non recepturos Christum. Quidam in Vatabl. R. רָזָה Orientalibus, *perdidit*... Alii, *emaciavit*...

רזם QAL, unde 3. p. plur. m. Fut. cum ן ex Chaldaismo & Syriasmo parag. vide Gram. Ludov. *de Dieu*, p. 205. וּמַה־יִּרְזְמוּן עֵינֶיךָ, Job. 15. v. 12. O. ἢ τί ἐπήνεγκαν (al. ἐπένευσαν) οἱ ὀφθαλμοί σου; Ἄλλος, ἢ τί ἀπέβλεψαν οἱ ὀφθαλμοί σου; Lxx. *aut quid objiciunt*, sive *exprobrant oculi tui?* Alius, *vel quid respexerunt oculi tui?* Vulg. & *quasi magna cogitans, attonitos habes oculos.* Alii, & *quid annuunt oculi tui?* Merc. Vatabl... Quidam totum versum sic: *Quid tibi tuum aufert animum, aut cur oculi tui sese defigunt in terram, nec attollere sese, aut movere queunt?* Ecquid κακοπάθειᾳ laboras? Confer versum præced... רָזַם Arabibus, *surgere nequivit præ macie camelus, nec movere se... In terram se dejecit aliquis, nec discessit*...

רזנים רֹזְנִים plur. m. Lxx. σατράπαι, ἄρχοντες, Sym. ὕπαρχοι, Lxx. δυνάσται, τύραννοι... Vulg. & alii, *satrapæ*, (à sing. pers. סתרף *sitrap*, sive סתרב *sitrab*, vox antiqua poëtarum, qui Persarum gesta apud illos referunt, nunc obsoleta. Hacw. ejusdem fortè olim significationis ac סתרך soûtrouk, *magnus, strenuus*...) *principes... præsides, præfecti, rectores provinciæ... dynastæ*, i. e. *potestatem alicujus loci obtinentes, optimates, primates, proceri... tyranni, reges*... Cum præf. וְרֹזְנִים & *dominatores*... וּלְרוֹזְנִים & *dominatorum*... R. רָזַן Arabibus (med. Damm.) *gravis fuit pondere*, vel *moribus... sedatus, moderatus fuit*... Qualis princeps esse solet, aut debet...

רחב QAL. Lxx. Aq. Sym. Theod. πλατύνομαι... Vulg. & alii, *dilator*, (*libero animo sum*,) *latè ducor*, seu *diducor*, *amplus* & *spatiosus reddor, latior fio*...

Praet. 3. p. s. m. רָחַב פִּי עַל־אוֹיְבַי, 1. Reg. 2. v. 1. *dilatatum est os meum super inimicis meis*... liberè loquor de eis, rideo eos. Cocc. De accentu ab ultima ad penultimam ob concursum retracto, vide Gram. Hebr. tom. 2. p. 308. Cum præf. וּפָחַד וְרָחַב לְבָבֵךְ, Isai. 60. v. 5. O. καὶ φοβηθήσῃ, καὶ ἐκστήσῃ τῇ καρδίᾳ... Lxx. & alii, & *timebis* & *stupebis corde*... Vulg. & alii, & *mirabitur* & *dilatabitur cor tuum*... Alii, *seque tuus animus explicabit attonitus*, Castal. Quidam, & *trepidabit* (in bonum scil. ut Jerem. 33. v. 9.) & *dilatabit se cor tuum*, f... 3. p. f. f. cum præf. וְרָחֲבָה, Ezech. 41. v. 7. & *latius erat spacium sursum circumquaque*... Cocc.

NIPHAL נִרְחַב, unde Ben. s. m. כַּר נִרְחָב, O. τόπον πίονα καὶ εὐρύχωρον, Lxx. & alii, *pascentur... locum pinguem & spatiosum*... Vulg. & alii, *pascetur... agnus spatiosè... in pascuo, prato dilatato, spatioso.* Cocc... Vox כַּר sign. primò *pascuum*, ut hîc, & Psal. 65. 14. deinde, *pascualem agnum & ovem*, ut Deut. 32. v. 14. Psal. 37. v. 20. Isai. 16. v. 1. & 34. v. 6. Bochart. de Anim. 1. 2. 43. 428... Alii, *camelus velox*, unde כִּרְכָּרוֹת, f. p. *Veredarii*, Isai. 66. v. 20. Syr. Vulg. Lat. Pagn. *carrucæ*, Angl. *carroches*... (Gal. *carosses.*) Lex. Heptagl.

HIPHIL הִרְחִיב, Lxx. πλατύνω, Lxx. Aq. Theod. ἐμπλατύνω... Vulg. & alii, *dilato, latè duco*, seu *diduco*, *amplum & spatiosum reddo... extendo*... Lxx. item, *ἀνοίγω aperio... πληθύνω multiplico*... Adject. βαθὺς *profundus*... Alii item, intransf. *dilato ipse me*... Constr. cum accus. & dativ.

Praet. 3. p. s. m. הִרְחִיב יְהוָה לָנוּ, Gen. 26. v. 22. *dilatavit nobis Dominus*, latum spacium dedit nobis. Cocc. Cum (.) absque (') comite, aut indice, הִרְחִב *latum fecit*... 3. p. f. f. הִרְחִיבָה *dilatat*... 2. p. s. m. בַּצָּר הִרְחַבְתָּ לִּי (*batsfsár hirhhábhtalli*) Psal. 4. v. 2. O. ἐν θλίψει ἐπλάτυνάς με. Lxx. & alii, *in angustia*, quum essem, *dilatâsti mihi*, i. e. dilatationem fecisti mihi, eduxisti me (nempe, è loco arcto in quem ab hostibus redactus eram, ut elabi non

Digitized by Google

possem) in latitudinem, nempe, locum spatiosum... Varabl. & alii, *in anxietate* dilatâsti, sub. *cor*, vel *spiritum*... De daghêsch forti ל impresso, vide Gram. Hebr. t. 1. p. 29. c. 2... 2. p. s. f. הִרְחַבְתְּ *dilatasti*... 1. p. s. c. cum præfixo (ו) convertenti, unde accentus à penultima ad ultimam descendit, vide Gram. Hebr. tom. 2. p. 310. c. 1. וְהִרְחַבְתִּי *& dilatabo*... 3. p. plur. c. הִרְחִיבוּ *latum faciunt*...

Ben. s. m. מַרְחִיב *dilatans*...

Infin. הַרְחִיב *dilatare*...

Imper. 2. p. s. m. cum maqqáph, quare חו (ִ) in (ֶ) correptum, הַרְחֶב־ *dilata*... 2. p. s. f. הַרְחִיבִי, & absque (י) חו (.) comite, vel indice, הַרְחִבִי *dilata*...

Fut. 3. p. s. m. מַתָּן אָדָם יַרְחִיב לוֹ, Prov. 18. v. 16. Vulg. *donum hominis dilatat viam ejus*... Alii, *donum hominis* plebei *dilatat*, sive *parat ipsi* aditum; *ad magnates introducit*... Elegans prosopopœia, ut vim munerum ostendat, sicut & Proverb. 17. v. 8. Docet autem quid fieri solet, non quid faciendum est. Merc. 2. p. s. m. תַּרְחִיב *dilatabis*... 3. p. plur. m. cum præf. וַיַּרְחִיבוּ *dilatare fecerunt*... 2. p. plur. m. תַּרְחִיבוּ *dilatatis*...

רָחָב m. Lxx. Aq. Sym. πλατύς, Lxx. πολύς, Lxx. Aq. Sym. Theod. εὐρύχωρος, Lxx. ἀμέτρητος, ἄπληστος, ὕβρις, πλάτος... Vulg. & alii, *latus, amplus, spatiosus... magnus, multus... latum locum habens... mensurâ carens, certam mensuram non habens, immoderatus, immodicus, immensus... inexpletus, inexplebilis, insatiabilis*... Substantivè, *amplitudo... latitudo*... Lxx. item, Verbaliter, πλατύνω *diduco, latum, amplum, & spatiosum reddo*... Constr. רְחַב־ נֶפֶשׁ יְגָרֶה מָדוֹן, Prov. 28. v. 25. O. ἄπληστος (Αλλ. ἀπλοῦς) ἀνὴρ κρίνει εἰκῇ... Α. πλατὺς ψυχῇ ἐρεθίζει ἀντιδικίαν... Σ. πλατύψυχος παροξύνει κρίσιν... Lxx. *incredulus* (Alii, *simplex*) *vir judicat temerè*... Aq. & alii, *latus animâ irritat contradictionem*... Sym. & alii, *latus animâ incitat judicium*... Vulg. *qui se jactat, & dilatat, jurgia concitat*... Alii, *latus animâ excitat litem*... homo plenus sui fiducia & vanis cogitationibus. Cocc... Cum præf. רוּם עֵינַיִם וּרְחַב־לֵב, Prov. 21. v. 4. O. μεγαλόφρων ἐν ὕβρει θρασυκάρδιος... *magna sapiens, in contumelia audax corde*... Vulg. & alii, *exaltatio oculorum est dilatatio cordis*... Alii, *altitudo oculorum* (gestus fastum indicans, Merc. Altum supercilium, Menoch.) *& latitudo* (sive *dilatatio*, seu *tumor*, Chald. ...) *cordis*... זֶה הַיָּם גָּדוֹל וּרְחַב יָדָיִם, Psal. 103. Hebr. 104. v. 25. O. αὕτη ἡ θάλασσα ἡ μεγάλη καὶ εὐρύχωρος... Lxx. & alii, *hoc mare magnum spatiosum locis, terminis*... Vulg. Lat. & alii, *hoc* (*Mediterraneum*) *mare Magnum spatiosum manibus, ambabus*, i. e. hinc & illinc, ex utroque latere... Pisc. varias terræ partes alluens, Asiam, Africam, &c. Gej... Fem. sing. רְחָבָה *lata, latum*... Cum præf. וּרְחָבָה *& lata*... הָרְחָבָה *lata*... וְהָרְחָבָה *& lata*... Excluso ה artic. בָּרְחָבָה *in lato*... Constr. רַחֲבַת *lata*... Plur. m. constr. רַחֲבֵי *lati*. R. רָחָב *dilatatus*... *fuit*.

רָחָב Mass. *Rabbábh*, Vulg. *Rahab*, nomen propr. mulieris, quæ hospitio suscepit exploratores missos à Josue in Jericho, Jos. 2. v. 1... uxoris Josuæ secundùm Talm... Salmonis secundùm Matth. 1. v. 5... Secundùm nonnullos tres fuerunt Booz distincti, filius Salmonis, nepos & pronepos... Aliis alius hic est Salmon ab illo principe Juda, & alia hæc Rahab ab illa Jerichontina... Vide Synops. Critic. Etym. *gratulata adventum* (exploratorum scil.) *fuit*, ab Arab. רחב in II. Conjug. *gratulatus adventum fuit*... Vel *benè excepit*, ab Arab. רחאבה *Rabbábeton*... idem.

רַחַב f. Lxx. τὸ εὖρος... Vulg. & alii, *latitudo, amplitudo*... וְאַף הֲסִיתְךָ מִפִּי־צָר רַחַב לֹא־מוּצָק תַּחְתֶּיהָ, Job. 36. v. 16. O. καὶ προσέτι ἠπάτησέ σε ἐκ στόματος ἐχθροῦ, ἄβυσσος κατάχυσις ὑποκάτω αὐτῆς... Lxx. *& superdecepit te ab ore; abyssus, effusio subtus eam*... Vulg. *Igitur salvabit te de ore angusto latissime, & non habente fundamentum subter se*... Alii, *quin imò posuisset te ex ore angustiæ* ereptum in *latitudinem, sub quâ nulla* fuisset *angustia*, omnis arctationis expertem. תּ תַּחְתֶּיהָ cum affix. f. הָ, ad רַחַב refertur, unde patet esse fem. generis. Est

porrò τὸ מֵצַק ob תַּחְתֶּיהָ constructum, vel quasi emphaticum, sive ex Persismo, restrictum, i. e. habens articulum, vel restrictionis singularitatisve notâ (ִ), uti in מַלְכִּי־צֶדֶק; vel, ut hic, solâ punctorum mutatione, expressum, seu designatum... מוּצָק תַּחְתֶּיהָ... Gr. στενοχωρία ὑπ' αὐτῆ... Gal. *où il ne se seroit plus trouvé rien d'étroit*, ou *de serré*... Vide Synops. Instit. Persicarum Alting. pp. 127. & 130... Plur. m. constr. רַחֲבֵי *latitudines*... R. רָחַב *dilatatus... fuit*.

רְחֹב, vel רְחוֹב, c. Lxx. Sym. πλατεῖα, Lxx. πλάτος... Vulg. & alii, *platea*; propriè lata, ampla... *latitudo*, *amplitudo*... Lxx. item, κλίτος *latus*... ὁδὸς *via*... δίοδος *via, per quam transitur*... οἶκος *domus*... ῥύμη *vicus*... Cum præf. וּרְחוֹב *platea*, בִּרְחֹב, בִּרְחוֹב, & excluso ה artic. בָּרְחוֹב *in platea*... וּבָרְחוֹב *& in platea*... לָרְחוֹב *in plateam*... מֵרְחֹב *è platea*... Cum affix. רְחֹבָהּ *platea ejus*, f. Cum præfix. & affix. מֵרְחֹבָהּ *à platea ejus*, f. Plur. ex terminatione fem. רְחֹבוֹת *plateæ*... Cum præf. וּרְחֹבוֹת *& plateæ*... הָרְחֹבוֹת *plateas*... בָּרְחֹבוֹת *in plateis*... וּבָרְחֹבוֹת *& in plateis*... מֵרְחֹבוֹת *è plateis*... Cum præf. & affix. בִּרְחוֹבֹתֶיהָ, בִּרְחֹבֹתֶיהָ *in plateis ejus*, f.... וּבִרְחֹבֹתֶיהָ *& in plateis ejus*, f. בִּרְחֹבֹתֵינוּ *in plateis nostris*, c.... R. רָחַב *dilatatus... fuit*.

רְחוֹב Mass. *Rhhóbh*, Vulg. *Rohob*, nomen propr. urbis, Num. 13. v. 21. רחב לבא חמת Rechob qua iter est Chamatham: *constituitur in finibus terræ Septentrionalibus. Videtur esse illa* Rechob *Aseritarum*, Jos. 19. v. 28. *ex qua non potuere expellere Cananæos*, Judic. 1. v. 31... *Præter hanc in eadem serie urbium Ascheriticarum Rechob ultimo loco memoratur: sic ut duplex fuerit urbs hoc nomine in Ascher, forte cognoscenda ex vicinia illius urbis quacum proxime memoratur. Eusebius ad hanc vocem notat esse vicum* Ῥοὼβ *4. miliaribus à Scythopoli. Sed ille huc nil facit*... Vallis regionis Rechob, *in qua sita urbs Dan*, Jud. 18. v. 28. Reland. Palæst. pp. 119. 123. 357. 968. Etym. *platea*, *vicus*, *urbs*... à רְחוֹב, idem.

רֹחַב m. Lxx. Aq. Theod. πλάτος, Lxx. Incertus, εὖρος... Vulg. & alii, *latitudo*... *amplitudo*... Lxx. item, χύμα *effusio*... καρδία *cor*... Verbaliter, ἐξεπέτασεν *dilato*... οἰακίζω *guberno*, *rego*... Cum præfix. וְרֹחַב לֵב כַּחוֹל, 3. Reg. 4. v. 29. Vulg. & alii, *& latitudinem cordis*, *quasi arenam*... Alii, *& latitudinem cordis secundùm amplitudinem arenæ*... Quidam, *& latitudinem amplitudinemve cordis, ut circuitum, qui est ad littus maris*, i. ut circuitum littoris maris... ab Arab. חול *hhául*, *circuitus*, *circa*, *circum*, vi scil. præpositionis subintellectæ... וְרֹחַב *& latitudo*... בְּרֹחַב, בְּרֹחַב *in latitudine*... Cum affix. unde τὸ hhólem in (ָ hhatoúph) correpto, רָחְבּוֹ, רָחְבָּהּ *latitudo ejus*, m.—f... Cum præf. & affix. וְרָחְבּוֹ, וְרָחְבָּהּ *& latitudo ejus*, m.—f. וּלְרָחְבָּהּ *& in latitudinem ipsius*, f. רָחְבָּן *latitudo ipsarum*... R. רָחַב *dilatatus... fuit*.

רַחֲבִי f. vide supra רָחָב, col. 2421.

רְחֹבוֹת Mass. *Rhhobhóth*, Vulg. *Rohoboth*, nom. propr. *civitatis Idumææ, quæ est prope flumen: patria Saulis Idumæorum regis*, Gen. 36. v. 37. Leuld. וְאֶת־רְחֹבֹת עִיר, Gen. 10. v. 11. O. κ. τὴν Ῥοωβὼθ πόλιν... Lxx. Chald. Syr. Arab. & alii, *& Roobóth civitatem*... Vulg. & alii appellativè, *& plateas* (Quidam, *vicos*, *suburbiave*) *civitatis*... Etym. *platea*, *vici*, *suburbia*, *urbes*, à sing. com. רְחוֹב *platea*, *vicus*...

רְחַבְיָה Mass. *Rhhabhiáh*, Vulg. *Rohobia*, nom. propr. primogeniti τῶ Eliezer, filii Mosis, 1. Paral. 23. v. 17. Etym. *dilatatus*, *multiplicatusve nimis à Domino*, scilicet, cujus filii רָבוּ לְמָעְלָה *multiplicati sunt desuper*, cœlesti videlicet benedictione... à רָחָב *multus*, *multiplicatusve nimis*, & à יָהּ *Dominus*... τὸ רְחַב in regimine ponitur. Adjectiva enim participialia & nominalia regunt genitivum, qui per ablativum redditur, uti, בְּרוּךְ יְהוָה, Gen. 24. v. 31. *benedicte Domini*, h. e. à Domino... vide Gram. Hebr. tom. 1. p. 486.

רְחַבְיָהוּ Mass. *Rhhabhiáhou*, Vulg. *Rahabia*, nom. propr. viri, ejusdem ac mox supra, 1. Paral. 26. v. 25. Etym. idem... Sunt enim τὸ יָהּ & יָהוּ nomina ex nomine יְהוָה *Domino*, contracta...

Digitized by Google

רְחַבְעָם Maſſ. *Rhhabhbyám*, Vulg. *Roboam*, nom. propr. filii Salomonis, 3. Reg. 11. v. 43... 1. Paral. 3. v. 10. Etym. *amplus* præ populo, i. e. amplior, ſive pinguior... à רָחַב, conſtr. רְחַב *amplus*... & עָם *populus* ... Vide ſupra τὸ רְחֹבוֹת... col. præced.

רַחוּם m. Lxx. Sym. ἐλεήμων, Lxx. οἰκτίρμων ... Vulg. & alii, *pius*, *miſericors*... אֵל רַחוּם וְחַנּוּן, Exod. 34. v. 6. *Deus miſericors & gratioſus*... Vulg. & *clemens*... Cum præf. וְרַחוּם & *miſericors*... R. רָחַם *dilexit*, in Piël, רִחַם *miſertus... fuit*. Hinc רַחוּם (formæ חַנּוּן) *miſericors*...

רְחוּם Maſſ. *Rhhúm*, Vulg. *Rehum*, nomen propr. viri, Eſdr. 2. v. 2. Etym. *amans*, *diligens*... ab emphat. רחומא Syr. idem.

רָחוֹק m. Lxx. μακρός, Lxx. Aq. Sym. Theod. V. & VI. edit. μακράν, Lxx. μακρόθεν, πόῤῥω, πόῤῥωθεν... Vulg. & alii, *longus*, *de loco*, *longinquus*, de tempore, *diuturnus*... Adverbialiter, *longe*... *procul*... *eminus*... *è longinquo*... Lxx. item, ὅριον *terminus*... Verbaliter, μακρύνω *elongo*... μακρὰν ἀπέχω *longè abſum*... In hacce phraſi, רָחוֹק מִכְּרַר τιμιώτερος *pretioſior*... τὸ רָחוֹק τῷ קָרוֹב opponitur... טוֹב שָׁכֵן קָרוֹב מֵאָח רָחוֹק, Proverb. 27. v. 10. *melior eſt vicinus juxta, quàm frater procul.* Vulg... *melior eſt vicinus propinquus, quàm frater longinquus*, Cocc... *propinquum & remotum* hìc intellige, tum corpore & loco, tum imprimis animo & affectu ſuccurrendi & ſublevandi te, &c. *melior* eſt, h. e. plus oblectans, juvans, proficiens, &c. Gej... אַךְ רָחוֹק יִהְיֶה בֵּינֵיכֶם וּבֵינָיו (כתיב, וּבֵינוֹ) כְּאַלְפַּיִם אַמָּה *intervallum* (Vulg. *ſpatium*) *erit inter vos & illam* (arcam) *quaſi bis mille cubitorum*... diſtantia, q. d. longinquitas, Cocc.... Cum præfix. abſque (ו) τῷ hhólem indice, וְרָחֹק & *longinquus*... הָרָחוֹק *longinquus*... בְּרָחוֹק *in longinquo*... O. μακρόθεν *è longinquo*... לְרָחוֹק *longinquo*..., מֵרָחוֹק, מֵרָחוֹק, O. μακρόθεν, ἀπὸ μακρόθεν *è longinquo*, μακράν *longè*... πόῤῥω *procul*,... πόῤῥωθεν *eminus*... Adjectivè, μακρὸς *longinquus*... ἀρχαῖος *antiquus*... וּמֵרָחוֹק & *è longinquo*... לְמֵרָחוֹק, 2. Reg. 7. v. 19. *in*

quàm remotiſſimum tempus... *in tempus longè futurum*, Belg... O. εἰς μακράν... *in longinquum*... alibi, μακρόθεν, ἀπὸ μακρόθεν *è longinquo*... ἐκ μακρῶν *è longinquis*... πόῤῥω *procul*... πόῤῥωθεν *eminùs*... πάλαι *olim*... Adjectivè, μικρὸς *parvus*... Plur. רְחֹקִים, רְחוֹקִים *longinqui*... Cum præfix. הָרְחוֹקִים, הָרְחֹקִים, וּרְחוֹקִים & *longinqui*... וְהָרְחֹקִים, הָרְחוֹקִים & *longinqui*... Sing. fem. רְחוֹקָה, רְחֹקָה, רְחֹקָה *longinqua*, *longinquum*, *longinquitas*... Plur. f. רְחוֹקוֹת *longinqua*... Cum præf. הָרְחֹקָה *longinquæ* ... וְהָרְחֹקוֹת & *longinqua*... R. רָחַק *procul*, *longè*, *longinquus fuit*, *abfuit*...

רֵחַיִם m. d. Lxx. μύλος... Vulg. & alii, *mola*, ſive *ambæ molæ*, quarum ſuperior *catillus*, רֶכֶב *currus* dicitur, quòd vehetur ſuper inferiorem *metam*, Rabbinis שֶׁכֶב dictam, quia cubat infra ſuperiorem... לֹא־יַחֲבֹל רֵחַיִם (שֶׁכֶב) וָרָכֶב, Deut. 24. v. 6. *non accipiet pignori ambas molas*, (*inferiorem* ſcil.) & *ſuperiorem*... Cum præf. הָרֵחַיִם *molæ*... τῷ ה artic. excluſo, בָּרֵחַיִם (*cum*) *molis*... R. רִיחַ *odoratus eſt*... Hinc רֵחַיִם *mola*, ſeu *ambæ molæ*, ab odore farinæ perpetuo ſic dictæ, Buxt. Lex.

רָחֵל f. Lxx. Aq. πρόβατον, Lxx. Sym. ἀμνάς ... Vulg. & alii, *ovis*, proprie fœmina, *agna*... Cum præf. וּכְרָחֵל לִפְנֵי גֹזְזֶיהָ נֶאֱלָמָה וְלֹא יִפְתַּח פִּיו, Iſai. 53. v. 7. & *ut ovis*, *quæ coram tondentibus ſe obmuteſcit*, *ſic ille non aperiet os ſuum*... Plur. רְחֵלִים *oves*... Cum præf. הָרְחֵלִים, Cant. 6. v. 5. *ovium*... O. τῶν κεκαρμένων... *tonſarum*... Cum affix. רְחֵלֶיךָ *oves tuæ*, m... R. רָחַל Arabibus, *diſceſſit* ... Gi. unde רָחֵל *ovis*, ſic dicta, quòd à grege diſcedat, ac, niſi reducta, pereat...

רָחֵל Maſſ. *Rahhél*, Vulg. *Rachel*, nomen propr. filiæ τῷ Laban, altera uxor τῷ Jacob, Gen. 29. v. 9... Ejus ſepulchrum eſt propè Bethlehem, Benjam. Itin. 47. unde tota illa vicinia Bethlehemitica, *Rachel* dicitur, conf. Matth. 2. v. 18. Caſtel. Lex. Hept. Etym. *ovis*, à רָחֵל *Rahhél*, idem.

רחם QAL. Lxx. ἀγαπάω..., Vulg. & alii, *amo*, *diligo*, propriè ex intimis viſceribus... Item, *miſereor*...

Fut. 1. p. ſ. c. cum affix. τοῦ hhólem non in (·), ſed in (- hhatoúph) correpto, ob (·) quod affixum ךָ ſecum adducit, vide Gram. Hebr. tom. 1. p. 359. c. 1. אֶרְחָמְךָ, Pſal. 17. Hebr. 18. v. 2. *intime diligo te*...

Piel cum (·), abſque τοῦ daghéſch ex τοῦ ח excidentis compenſatione, ſicque in tota Conjug. & ex forma (-), רִחַם, Lxx. ἐλεέω, Lxx. Sym. Theod. οἰκτείρω... Vulg. & alii, *miſereor, miſericordiâ ducor, proſequor... miſeror, commiſeror*... Conſtruitur cum accuſat. & præpoſit. עַל... Trommius in Indice Hebr. adjicit μακρύνω *prolongo*... lecto ſcil. רִחֵק pro רִחַם...

Praet. 3. p. ſ. m. כְּרַחֵם אָב עַל־בָּנִים רִחַם יְהוָה עַל־יְרֵאָיו, Pſal. 102. Hebr. 103. v. 13. *Quemadmodum Pater miſericordiâ, amore... erga liberos movetur; movetur Dominus erga timentes ſe*... Non dicit, *mater*, ſed, *pater*. Matres liberis ferè nimis obſequentes ſunt, eoſque facilitate ſuâ corrumpunt... Patres autem eos fortiùs amant: ſudorem & lacrymas ſæpe excutiunt, rebus adverſis exercent... ut habet Seneca, Muiſ... Cum præf. וִירַחֵם *& miſerebitur*... Cum præf. & affix. וִירַחֶמְךָ, & in pauſa, quare τὸ (·) in (·) ante affix. mutatum, וִירַחֲמֶךָ *& miſereatur tuî*, m... 1. p. ſ. c. cum (ו) convertenti, unde accentus à penultima ad ultimam deſcendit, vide Gram. Hebr. t. 2. p. 310. וְרִחַמְתִּי *& miſerebor*... Cum affix. רִחַמְתִּיךְ *miſertus ſum tuî*, f. רִחַמְתִּים *miſertus ſum eorum*... Cum præf. & affix. וְרִחַמְתִּים *& miſerebor eorum*... 3. p. plur. c. cum præf. & affix. וִירַחֲמוּם *& miſereantur eorum*...

Ben. ſ. m. מְרַחֵם *miſerans, miſericors*, O. ἵλεως... *propitius*... Cum affix. מְרַחֶמְךָ *miſerator tuus*, f... מְרַחֲמָם *miſerator eorum*...

Infin. בְּרֹגֶז רַחֵם תִּזְכּוֹר, Habac. 3. v. 2. *in commotione miſereri recordaberis... recordare*, Cocc... Cum præf. כְּרַחֵם, Pſal. 102. Hebr. 103. v. 13. *quemadmodum miſeretur*... Cum præf. & affix. τοῦ (·) ex (-) in (·) ob concurſum mutato, vide Gram. Hebr. tom. 1. p. 352. c. 1. לְרַחֶמְכֶם *ad miſereſcendum veſtrî*, m...

Fut. 3. p. ſ. m. יְרַחֵם *miſerebitur*... O. παρακέκληται *conſolatus eſt*. Cum affix. יְרַחֲמֶנּוּ *miſerebitur ejus*, m... Cum præfix. cujus (·) cum ſequenti in (·) ſub (י) contrahitur, vide Gram. Hebr. t. 2. p. 385. c. 1. & affix. וִירַחֲמֵהוּ *& miſerebitur ejus*, m... וַיְרַחֲמֵם *& miſertus eſt eorum*... יְרַחֲמֵנוּ *miſerebitur noſtrî*, c... 2. p. ſ. m. תְּרַחֵם *miſereberis*... 1. p. ſ. c. וְרִחַמְתִּי אֶת־אֲשֶׁר אֲרַחֵם, Exod. 33. v. 19. *& miſerebor ejus, cujus miſerebor*, 1. liberè. 2. conſtanter. Cocc... Cum affix. אֲרַחֲמֶנּוּ *miſerebor ejus*, m. 3. p. plur. m. in pauſa, quare (-) motio primariæ vocis reductum loco τοῦ (-) ſub ח, יְרַחֵמוּ *miſerebuntur*...

Pual, excidente daghéſch ex τοῦ ח, in tota conjugatione, abſque ulla compenſatione, רֻחַם (quam conjugationem non diſtinguit Trommius.) Lxx. ἐλεέομαι... Vulg. & alii, *miſerationem*, ſeu *commiſerationem moveo, conſequor*... Lxx. item activè, ἐλεέω *miſereor, commiſeror*... Legebant רִחַם pro רֻחַם...

Praet. 3. p. ſ. f. in pauſa, unde τὸ (-) primariæ vocis revocatum in (·) ſub ח mutatum, Hoſ. 1. v. 6. *voca nomen ejus* (i. e. dic de illa:) לֹא רֻחָמָה *non eſt jam miſericordiam conſecutura*... O. οὐκ ἠλεημένη *commiſerationem non movens*, aut *motura*... Vulg. *abſque miſericordia*... Alii, voces Hebraïcas retinentes, quaſi nomen proprium, *Lo-Ruchámah*...

Fut. 3. p. ſ. m. יְרֻחָם *miſericordiâ afficietur*... In pauſa, quare τὸ (-) in (·) ſub ח mutatum, וּמוֹדֶה וְעֹזֵב יְרֻחָם, Prov. 28. v. 13. O. ὁ δὲ ἐξηγούμενος ἐλέγχους ἀγαπηθήσεται *qui verò narrat*, ſive *confitetur probra, peccatave* ſua, *diligetur*, aut *præferetur*... Vulg. *qui autem confeſſus fuerit* ſcelera ſua, *& reliquerit ea, miſericordiam conſequetur*. Hebr. *qui verò confitetur & relinquit* peccata ſua, *miſericordiam conſequetur*...

רָחָם, nomen avis, aliis alius... Eſt τοῖς Lxx. κύκνος, ἢ πορφυρίων... Vulgato Interpreti & aliis, *cygnus*, vel *porphyrio*... Incerto, ταώς *pavo*... Aliis, *pica, merops*... Bocharto *ſpecies vulturis*... Avis רחם *rachan*, vel רחמה *rachama*, Arabibus no-

Digitized by Google

tissima. Ejus amplæ descriptiones ex Damire, Alkazuinio... Bochart. de anim. Sacr. II. 2. 26... Cum præf. הָרָחָם, Levit. 11. v. 18. Cum præf. & ה paragog. הָרָחְמָה, Deut. 14. v. 17... Est porrò רחם *rabbám*, avis sic dicta quòd ex vi Verbi רָחַם magis in pullos, quàm in parentes, pia sit...

רֶחֶם m. Lxx. Aq. *μήτρα*... Vulg. & alii, *matrix, vulva, uterus*. Lxx. item, *μήτηρ mater*. Hacce in phrasi, עֹצֶר רָחַם *ἔρως γυναικὸς amor muliebris*... In pausa, quare τὸ (-) penult. in (-) mutatum, הַעֲמֻסִים מִנִּי־בֶטֶן הַנְּשֻׂאִים מִנִּי־רָחַם, Isai. 46. v. 3. *ô portati* (à me) *à ventre*, sive *ab utero! ô gestati* (à me) *à vulva, à partu... !* Cum præf. וְרֶחֶם *& uteri*... R. רָחַם *dilexit*, ex intimis visceribus...

רַחַם f. *puella*... רַחַם רַחֲמָתַיִם לְרֹאשׁ גֶּבֶר, Jud. 5. v. 30. O. *οἰκτίρμων οἰκτειρήσει εἰς κεφαλὴν ἀνδρὸς*... Ἄλλος, *φιλιάζοντα φίλοις*... Lxx. *misericors miserebitur in caput viri*... Alius, *ineuntem amicitiam* cum *amicis*... Vulg. *& pulcherrima fœminarum eligitur ei*.... Alii, *puellam unam, puellas duas in virum quemque*, Jun. Tremell. Hebr. *capiti viri*, i. e. singulis. Vatabl. Drus. Est רחם propriè, *uterus*, seu *vulva*... *amabile aliquid, imò amabilia capiti viri*, h. e. singulis. Cocc. R. רָחַם *dilexit*, ex intimis visceribus...

רַחַם Mass. *Rábham*, Vulg. *Raham*, nom. propr. filii Samma, filii Hebron, 1. Paral. 2. v. 44. ubi dicitur *pater τῦ Jercaam*, vel *conditor*, si oppidum est... Etym. *amans*... à רחמא, Syr. idem.

רַחֲמִים m. Lxx. Aq. Sym. Theod. *οἰκτιρμός*, Lxx. *ἔλεος*, *ἐλεημοσύνη*, Lxx. Aq. Sym. *σπλάγχνα*, *ἔντερα*, Lxx. *μήτρα*... Vulg. & alii, *miseratio*... *miseriæ alienæ dolor*..., *misericordia*... *viscera*... *intestina*... *matrix*... Plur. Gen. 43. v. 13. *& Deus omnipotens* יִתֵּן לָכֶם רַחֲמִים לִפְנֵי הָאִישׁ... O. *δῴη ὑμῖν χάριν ἐναντίον τῦ ἀνθρώπου*. Lxx. & alii, *det vobis gratiam* (*miserationem*) *coram homine, coram illo*... Vulg. *faciat vobis eum placabilem*... Cum præfix. הַמְעַטְּרֵכִי חֶסֶד וְרַחֲמִים, Psal. 102. Hebr. 103. v. 4. *qui coronat te*, sive *cumulat undique gratia, miseratione*... i. e. omni genere beneficiorum, & quidem ex mera liberalitate & benignitate. Muis... הָרַחֲמִים *misericordias*... בְּרַחֲמִים *cum misericordiis*... וּבְרַחֲמִים *& cum misericordiis*... לְרַחֲמִים *in misericordias*... וּלְרַחֲמִים *& in misericordias*... Constr. cum præfix. וְרַחֲמֵי *& misericordiæ*... Cum affix. רַחֲמָיו *misericordiæ ejus*, m... Cum præf. & affix. וְרַחֲמָיו *& misericordiæ ejus*, m... כְּרַחֲמָיו *secundum misericordias ejus*, m... רַחֲמֶיהָ *misericordiæ ejus*, f... רַחֲמֶיךָ *misericordiæ tuæ*, m... וְרַחֲמֶיךָ *& misericordiæ tuæ*, m... בְּרַחֲמֶיךָ *in misericordiis tuis*, m... וּבְרַחֲמֶיךָ *& pro misericordiis tuis*, m... כְּרַחֲמֶיךָ *juxta misericordias tuas*, m... R. רָחַם *dilexit*... in Piël, רחם *misertus fuit*... Hinc רַחַם (formæ קֶטֶל), excidente τῷ dagh. absque compensatione, *miseratio, misericordia*...

רֶחֶם m. Lxx. Aq. *μήτρα*, Lxx. *κοιλία*, *γαστήρ*, Vulg. & alii, *venter, ventriculus, in quem cibi ingeruntur primùm digerendi*, sive *coquendi*... *alvus*... *matrix, uterus*... Cum præf. בְּרֶחֶם *in utero*... Job. 38. v. 8. *quis texit, conclusit, (cum) ostiis* (columnis scil. aëriis) *mare* בְּגִיחוֹ מֵרֶחֶם יֵצֵא *quùm erumpendo, ex utero veluti ipsum prodiret?* In pausa, עָלֶיךָ הָשְׁלַכְתִּי מֵרָחֶם, Psal. 21. Hebr. 22. v. 11. *ad te*, pater, *projectus sum, ex utero*. Nempe, infantes olim projiciebantur ad patris pedes, si tolleret, educabantur; (unde *tollere* pro *nutrire*...) si negligeret, exponebantur... Hûc alluditur... זֹרוּ רְשָׁעִים מֵרָחֶם תָּעוּ מִבֶּטֶן, Psal. 57. Hebr. 58. v. 4. *abalienantur improbi*, nempè, à Deo, Pisc. Muis. à timore Dei. Munst. à recto, à vero... *deflectunt, errant*... *à vulva, ab utero, ab eo tempore quo vulvam egressi sunt*, Tigur. Vers. Metonymia subjecti hyperbolica, Pisc... ut in peccato concepti sunt, ita in peccato pertinaciter perseverant, Cocc... Cum affix. רַחְמָהּ *uterum ejus*, f... Cum præf. & aff. sine mappiq, sive puncto ex Massorethis τῷ ה exprimendo, vide Gram. Hebr. tom. 1. p. 128. c. 2. וְרַחְמָה *& uterus ejus*, f... R. רָחַם *dilexit*... ex intimis visceribus...

רַחֲמִין m. Chald. unde plur. cum præfix. וְרַחֲמִין, Dan. 2. v. 18 O. *καὶ οἰκτιρμὸς*... *& miserationes*... Vulg. & alii, *& misericor-*

Digitized by Google

diam... R. רְחֵים Chald. *misertus fuit*...
רַחֲמָנִיּוֹת f. plur. unde יְדֵי נָשִׁים רַחֲמָנִיּוֹת, Thren. 4. v. 10. O. χεῖρες γυναικῶν οἰκτιρμόνων... Lxx. Vulg. & alii, *manus mulierum misericordium*... à sing. f. רַחֲמָנִיָּה, ex masc. רַחֲמָן Rabbinis, *misericors*... R. רָחַם *dilexit*... in Piël רִחַם *misertus fuit*...

רָחַף QAL. Lxx. σαλεύομαι... Alii, *commoveor, ipse me commoveo, jactor, agitor, ipse me agito* cum expansione, Castel. Lex... Hebræi notant Verbum proprium esse avium alas motitantium, dum vel pullos ad volatum provocant, ut ciconiæ, & aquilæ, vel se in aëre suspendunt prædæ inhiantes, & inde, *incubare*, Buxt. Lex...

PRAET. 3. p. plur. c. רָחֲפוּ כָּל־עַצְמוֹתַי, Jerem. 23. v. 9. Vulg. *contremuerunt omnia ossa mea*... Alii, *motitârunt, commota, concussa, luxata*... *sunt*, Calv...

PIEL רִחֵף, vel cum (-) in compensationem τοῦ daghésch, ex τῷ ח excidentis, רַחֵף, Lxx. Aq. Sym. Theod. ἐπιφέρομαι... Vulg. & alii, *feror, superferor, imponor, superimponor*... Alii, *incubo*... Alii, *perflo*...

BEN. f. f. ex forma ה præced. duplici (·), וְרוּחַ אֱלֹהִים מְרַחֶפֶת עַל־פְּנֵי הַמָּיִם, Gen. 1. v. 2. O. καὶ πνεῦμα Θεοῦ ἐπεφέρετο ἐπάνω τοῦ ὕδατος. A. καὶ πνεῦμα Θεοῦ ἐπιφερόμενον ἐπὶ πρόσωπον ὑδάτων. Σ. καὶ πνεῦμα Θεοῦ ἐπιφερόμενον ἐπὶ πρόσωπον ὑδάτων. Θ. καὶ πνεῦμα Θεοῦ ἐπιφερόμενον ἐπὶ προσώπου τοῦ ὕδατος. Lxx. *& Spiritus Dei superferebatur super aquam.* Aq. Sym. & alii, *& Spiritus Dei superferebatur super faciem aquarum.* Theod. ... *super faciem aquæ.* Vulg. *& Spiritus Dei ferebatur super aquas.* Alii, *& Spiritus Dei ferebatur super aquis.* Continebat omnia & aptabat ad formationem eorum, quæ erant formanda. Cocc... Alii, *& Spiritus Dei motabat*... Alii, *incubabat* ... Quidam, *& Spiritus Dei*, i. e. *ventus, vehementissimus*, Chald. מְנַשְּׁבָא, Samar. Vers. מנשבה, Arab. (in Fut.) תהב *perflabat*... Nempe, motus maximus imprimebatur τῷ Chaos, quo rapidissimè in se verteretur... ut terra ex aquis emergeretur, ac, ut pars solidior, ad superficiem globi aquatici ejiceretur...

FUT. 3. p. f. m. Deut. 32. v. 11. *ut aquila* .... עַל־גּוֹזָלָיו יְרַחֵף, O. καὶ ἐπὶ τοῖς νεοσσοῖς αὐτοῦ ἐπεπόθησε... Lxx. *& super pullos suos volitat*, sive ut volitent *suadere cupit*... Est enim τὸ ποθέω *desidero, cupio*... à πείθω *suadeo, persuadere conor*... Vulg. *& super eos volitans*... Alii, *volitat, motitat*...

רָחַץ QAL. Lxx. νίπτω, Lxx. Sym. νίπτομαι, Lxx. λούω, λούομαι, πλύνω, ἀποπλύνω... Vulg. & alii, *lavo*, propriè manus, pedes... *lavor, ipse me lavo*... sive *mihi* pedes, manus... *lavo*, seu *lavor*, propriè de corpore dicitur... *lavo* vestimenta... *eluo, lavo*, sive *lavando purgo, diluo, deleo, abstergo*...

PRAET. 3. p. f. m... אִם רָחַץ, Isai. 4. v. 4. *quùm abluerit Dominus*... Cum præf. וְרָחַץ בַּמַּיִם, Levit. 14. v. 8. *se autem lavabit aquâ*... וְרָחַץ אֶת־בְּשָׂרוֹ בַּמַּיִם, v. 9. *& abluet corpus suum aquâ*... 2. p. f. m. cum præfix. quare accentus à penultima ad ultimam descendit, vide Gram. Hebr. tom. 2. p. 310. c. 1. וְרָחַצְתָּ, Exod. 29. v. 4. *& lavabis eos aquâ*... 2. p. f. f. רָחַצְתְּ *lavisti te*... Cum præf. וְרָחַצְתְּ וָסַכְתְּ, Ruth. 3. v. 3. *& lavabis te & unges*... 1. p. f. c. רָחַצְתִּי *lavi*... 3. p. plur. c. רָחֲצוּ *laverunt*... Cum præf. וְרָחֲצוּ *& lavabunt*...

BEN. f. f. ex forma ה, præcedenti duplici (·), רֹחֶצֶת *lavantem se*... Plur. f. רֹחֲצוֹת *lavantes se*...

INFIN. cum præf. בִּרְחֹץ הֲלִיכַי בְּחֵמָה, Job. 29. v. 6. O. ὅτε ἐχέοντο αἱ ὁδοί μου βουτύρῳ... *quùm fluebant viæ meæ butyro*... Vulg. *quando lavabam pedes meos butyro*... Alii, *quùm lavarentur gressus*, sive *vestigia mea, butyro*... Tanta mihi erat copia gregum & armentorum, Menoch. Tir... לִרְחֹץ, & cum ה parag. quare mutatur τὸ hhólem in (- hhatoùph), quod cum (·) præced. sedem commutat, vide Gram. Hebr. tom. 1. p. 161. לְרָחְצָה *ad lavandum*...

IMPER. 2. p. f. m. ex forma (-), רְחַץ *lava*... Cum præf. וּרְחַץ *& lava pedes*... 2. p. plur. m. רַחֲצוּ *lavate vos*... Cum præfix. וְרַחֲצוּ *& lavate pedes*...

FUT.

Digitized by Google

Fut. 3. p. s. m. ex forma (-), ירחץ *lavabit*... In pausa, unde τὸ (-) in (ּ) mutatum, ירחץ *laverit corpus*... Cum præf. וירחץ *& lavit*. 1. p. s. c. ארחץ *lavabo me*. Cum præf. וארחץ *& lavi*. Cum præf. & aff. וארחצך *& lavi te*, f. 3. p. plur. m. ירחצו, & in pausa, quare τὸ (-) primariæ vocis revocatum in (ּ) sub ח mutatum, ירחצו *lavabunt*... Cum præf. וירחצו *& laverunt*...

PUAL, absque τῷ daghésch ex τῷ ח excidentis compensatione, רחץ, Lxx. λέομαι... Vulg. & alii, *lavor, abluor*...

Praet. 3. p. s. m. in pausa, unde τὸ (-) in (ּ) sub ח mutatum, ומצאתו לא רחץ, Proverb. 30. v. 12. O. τὴν δὲ ἔξοδον αὐτῦ ἐκ ἀπένιψεν. Ἄλλος, καὶ ἀπὸ ῥύπυ ἐκ ἀπελέσατο. Lxx. *exitum* (al. *excrementum*) autem suum non abluit. (Legebant in Piél רחץ), Alius, *& à sorde non lota est*. Vulg. *& tamen non lota est à sordibus suis*... Alii, *& à sorde*, vel *immunditia, sua non est abluta*. Pagn. Merc. צואה, propriè est excrementum, quod *exit* (à יצא) in secessum, Matth. 15. v. 17. Gej... 2. p. s. f. רחצת *lota fuisti*...

HITHPAEL, cum (ּ) loco τῷ (-) sub ר, in compensationem τῷ daghésch ex τῷ ח excidentis, התרחץ, unde 1. p. s. c. Praet. אם־התרחצתי במי־שלג, Job. 9. v. 30. O. ἐὰν γὰρ ἀπολέσωμαι χιόνι... Lxx. *nam si lotus fuero nive*... Vulg. *si lotus fuero quasi aquis nivis*... Alii, *si*, vel *etiamsi me lavero*, vel *abluero, aquis nivis*; nempè ob nitrum, ad abstergendas maculas aptissimis...

רחץ m. unde cum affix. מואב סיר רחצי, Psal. 59. Hebr. 60. v. 10. O. Μωάβ λέβης τῆς ἐλπίδος μυ... A. Μωάβ λέβης λυτρῦ μυ... Σ. Μωάβ λέβης ἀμεριμνίας μυ... ὁ Σύρος, κάδος τῆς πλύσεώς μυ... al. λεκύθιον τῆς καταπατήσεώς μυ... Lxx. Vulg. Lat. *Moab olla spei meæ*... (à רחץ Chaldæis, *fisus, confisus est, speravit*...) Aq. S. Hieron. & alii, *Moab olla lavacri mei*... Sym. *Moab lebes securitatis meæ*... (ex usu Chaldaïco, ut mox supra) Syrus, *cadus lotionis meæ*... Alius, *lecythus conculcationis meæ*... Alii, *Moab* (Moabitæ) *olla*, vel *lebes*, sive *pelvis mihi conculcanda*, inter lavandum scil... *lotionis*, sive *ablutionis meæ*, Pagn. Muis... Pelvis in qua lavem pedes, Pisc. ... Sensus, serviliter mihi subditi sunt, Muis... R. רחץ *lavit, lavit se*...

רחץ PEAL, Chald. unde ITHPEAL, cum ח characteristico loco τῷ א, ex forma (.), vide Gram. Hebr. tom. 2. pp. 587. & 588. c. 1. & 2... Hinc 3. p. plur. m. Praet. די התרחצו עלוהי, Dan. 3. v. 28. O. ὅτι ἐπεποίθεισαν ἐπ' αὐτῷ... Lxx. Vulg. *qui (quia) crediderunt in eum*... Alii, *cui confisi sunt*... Cocc.

רחצה f. *lavacrum*, unde cum præf. שעלו מן הרחצה, Cant. 4. v. 2. O. αἱ ἀνέβησαν ἀπὸ τῦ λυτρῦ... Lxx. Vulg. & alii, *quæ ascenderunt de lavacro*... Sic cap. 6. v. 6... R. רחץ *lavit, lavit se*...

רחק QAL. Lxx. Aq. Sym. Theod. μακρύνομαι, Lxx. ἀπέχω, ἀπέχομαι, μακρὰν, μακρότερον ἀπέχομαι, ἀφίσταμαι, μακρὰν ἀφίσταμαι, πόῤῥω γίνομαι... Vulg. & alii, *longè submoveor*... *disto*... *absum*... *longè, longiùs absisto*... *discedo*... *procul recedo*... *procul (longinquus) sum*, vel *fio*... Lxx. item, ἀφαιρέω *aufero*... legebant in Piél רחק. Adverbialiter, πόῤῥω *procul*... Construitur cum præposit. מן...

Praet. 3. p. s. m. על־כן רחק משפט ממנו, Isai. 59. v. 9. *propterea elongavit se judicium à nobis*... Vulg. *elongatum est*... Alii, *longè abest*... 3. p. s. f. רחקה *longè abest*... 3. p. plur. c. רחקו, & in pausa, quare τὸ (-) primariæ vocis reductum in (ּ) mutatum, רחקו *longè recedunt*... Cum præfix. ורחקו *& procul recesserunt*...

Infin. cum præf. כרחק, Psal. 102. Hebr. 103. v. 12. *secundùm distare*... *quantum distat*... לרחוק *longè recedendi*... Cum præf. & ה parag. unde τὸ hhólem mutato in (ּ hhatoúph), quod cum (ּ) præced. sedem commutat, per quod & τὸ (ּ) transpositum dilatatur, vide Gram. Hebr. tom. 1. pp. 34. & 161... לרחקה *ad longè recedendum*...

Imper. 2. p. s. f. ex forma (-) quod cum affix. mutatur in (ּ), quare (ּ) penultimæ, in parvam motionem ob

Digitized by Google

concursum mutandum, hîc in (-) sub ר ob secundam radicalem ח gutturalem mutatur, unde & τὸ (·) per (-) sub ח dilatatum, vide Gram. Hebr. t. 1. pp. 34. & 352. רַחֲקִי *procul esto*... 2. p. plur. m. רַחֲקוּ *longè abeste*...

Fut. 3. p. f. m. ex forma (-), יִרְחַק *procul aberit*... 3. p. f. f. in pausa, quare τὸ (-) in (·) mutatum, תִּרְחָק *longinqua est*... Cum præf. וַתִּרְחַק & *procul fuit*... 2. p. f. m. תִּרְחַק *longè absis*... In pausa, unde (·) sub ח, תִּרְחָק *procul abesto*... 3. p. plur. m. dilatato (·) mobili, per (-), ut fit, sub ח, vide Gram. Hebr. tom. 1. p. 34. יִרְחֲקוּ *procul absunt*...

PIEL, ex forma (-) absque compensatione τοῦ daghésch ex ח excidentis, רִחַק, Lxx. πόῤῥω ἀπέχω... Vulg. & alii, *procul amoveo*; intransitivè, *recedo, absum*; reciprocè, *ipse me elongo*... Construitur cum præposit. מִן...

Praet. 3. p. f. m. וְלִבּוֹ רִחַק מִמֶּנִּי, Isai. 29. v. 13. & *cor suum longè amovit à me*... Matth. 15. v. 8. & Marc. 7. v. 6. πόῤῥω ἀπέχει ἀπ' ἐμοῦ. Potest רִחַק accipi reciprocè, *elongavit se cor eorum*... Cocc. Cum præf. וְרִחַק & *procul amovebit*... 2. p. f. m. רִחַקְתָּ *procul amovisti*...

Fut. 3. p. plur. m. יְרַחֲקוּ *longè amovebunt*...

HIPHIL הִרְחִיק, Lxx. μακρύνω, ἀποδιώκω, ἐκδιώκω, ἐξωθέω, μακρὰν ἀπωθέω, Lxx. Sym. πόῤῥω ποιέω, Lxx. μακρὰν ποιέω, ἀφίσταμαι, ἀπέχω, ἀπέχομαι, μακρὰν ἀπέχω... Vulg. & alii, *distare facio, longè removeo*... *detrudo, depello, dejicio*... *expello, fugo*... *extrudo, ejicio*... *longè repello*... *procul facio*... *elongo, amoveo*... *absistere facio, dirimo, averto, abduco*; intransitivè, *abscedo, discedo, recedo*... Reciprocè, *retraho, removeo me*... Passivè, *removeor*; Intransitivè, *disto, absum*... *longè absum*... Item adverbialiter, μακρὰν *longè*, uti & הֵיטֵב καλῶς *benè*... Vide infra in Fut. Construitur cum accusat. & præposit. מִן...

Praet. 3. p. f. m. אַחַי מֵעָלַי הִרְחִיק, Job. 19. v. 13. *fratres* (propinquos, amicos...) *meos de apud me*, Gallicè, *de chez moy*, *ex-*

pulsit... 2. p. f. m. הִרְחַקְתָּ *procul amovisti*... 1. p. f. c. cum affix. הִרְחַקְתִּים *procul abegi eos*... 3. p. plur. c. הִרְחִיקוּ *longè abscesserunt*...

Infin. הַרְחֵק *procul abscedendo*... Cum affix. הַרְחִיקָם *longè abigere eos*...

Imper. 2. p. f. m. הַרְחֵק *longè remove*... Ex forma (-) ob secundam scil. radicalem gutturalem ח, vide Gram. Hebr. t. 1. p. 185. c. 1. הַרְחַק *elonga*... Cum affix. הַרְחִיקֶהָ *procul amove eam*, iniquitatem...

Fut. 3. p. f. m. cum affix. יַרְחִיקֶנָּה *procul amovebit eam*... 2. p. f. m. תַּרְחִיק *procul amovebis*... 1. p. f. c. אַרְחִיק נְדֹד, Psal. 54. Hebr. 55. v. 8. O. ἐμάκρυνα φυγαδεύων... Lxx. Vulg. Lat. *elongavi fugiens* (*pellens*)... Alii, *elongarem τὸ fugere*, sive *fugam*... i. e. *longè, longissimè fugerem*... 2. p. plur. m. תַּרְחִיקוּ *longe abeatis*...

רחק PEAL, רְחִיק PEIL, Chald. *longinquus fuit*... unde participium passivum præteritum f. m. cum (-) loco τοῦ (·), ex Syriasmo, sub ר, רַחִיק pro רְחִיק, *longinquus*... vide Gram. Lud. *de Dieu*, p. 182. ex quo plur. m. רַחִיקִין *longinqui*, *longè existentes*... רַחִיקִין הֲווֹ מִן־תַּמָּה, Esdr. 6. v. 6. O. μακρὰν ὄντες ἐκεῖθεν... *longè inde existentes*... Vulg. Verbaliter, *procul recedite ab illis*... Alii, *longinqui inde estote*... Recedite longè. Cocc.

רחקים plur. m. unde cum affix. רְחֵקֶיךָ יֹאבֵדוּ, Psal. 72. Hebr. 73. v. 27. O. οἱ μακρύνοντες ἑαυτοὺς ἀπὸ σοῦ ἀπολοῦνται... Lxx. Vulg. Lat. & alii, *qui elongant se à te, peribunt*... Alii, *recedentes tui*, qui longè secedunt à te, *peribunt*... Cocc. R. רָחַק *procul, longè, longinquus fuit*... unde Ben. f. m. ex secunda forma, רָחֵק, ex quo plur. m. cum (-) in penultima ob (·) præced. רְחֵקִים (formæ תְּאֵנִים *fici*) *longè recedentes*... Vide Gram. Hebr. tom. 1. pp. 60. & 164... Gram. Lud. *de Dieu*, p. 197...

רחש QAL, ex quo 3. p. f. m. Praet. רָחַשׁ לִבִּי דָּבָר טוֹב, Psal. 44. Hebr. 45. v. 2. O. ἐξηρεύξατο ἡ καρδία μου λόγον ἀγαθὸν... Σ. ἐκινήθη ἡ καρδία μου λόγῳ ἀγαθῷ... Ἄλλος, ἐξεῤῥήνωσεν... Lxx. Vulg. S. Hieron. alii, *eructavit cor meum verbum bonum*... Sym. *commotum est*, (ex

Digitized by Google

Arab.) *cor meum verbo bono*... Alius, *irrepsit*... Alii, *ebullit*... Vatabl... *exæstuat*, præ fervore scil. Muis... Gestit dicere, Vatabl. Muis... *Verminat* (ex Chald.) *cor meum verbo bono*... vivificit; ut aquæ dicuntur *verminare*, in quibus incipiunt pisciculi, aut animacula se movere, Cocc...

רחת רַחַת f. *vannus*, *pala*, instrumentum, quo ventilando frumentum purgatur à paleis, Buxtorf. Lex. Cum præf. אֲשֶׁר־זֹרֶה בָרַחַת, Isai. 30. v. 24. O. ἄχυρα ἀναπεπτυμένα ἐν κριθῇ λελικμημένα. Lxx. *paleas commistas in hordeo ventilato*. Vulg. *sicut in area ventilatum est*. Alii, *quod ventilatur*, sive *purgatur vanno*, Munst. *ventilabro*, Castal. *per aërem*, Munst. *vento*, Tigur. Vers... R. רוּחַ *spiravit*, *flavit*...

רטב QAL, Gr. ἀρδεύω... *irrigo*, *adaquo*...

Fut. 3. p. plur. m. ex forma (-), quod ob paulam revocatum in (·) mutatur, מִזֶּרֶם הָרִים יִרְטָבוּ, Job. 24. v. 8. O. ἀπὸ ψεκάδων ὀρέων ὑγραίνονται... Lxx. & alii, *de stillicidiis montium madescunt*... Vulg. *quos imbres montium rigant*... Alii, *ab inundatione montium* (quò illi se recipere coacti sunt, à divitibus pulsi, Merc.) *madefiunt*... *Ab impetu aquarum montanarum pauperes humectantur*... Munst.

רטב רָטֹב m. Lxx. ὑγρός, Aq. ἔνικμος... Vulg. & alii, *humectus*, *madidus*... *humorem habens*, *cui humor inest*, *humidus*... רָטֹב הוּא לִפְנֵי־שָׁמֶשׁ, Job. 8. v. 16. *succosus fuerit iste ante solem*... *viridis est* (sub. *arbor quædam*) *soli exposita*, Vatabl... Quidam, *irriguus*, sive *irrigatus est* (frutex) *ante solem*, i. e. ante solis ortum, ut solent frutices & plantæ... *& supra viridarii sui frutices*, ramosve *ramus ejus tener egreditur*, *attolletur*... τὸ לִפְנֵי *ante*, est loci, vel temporis, vide Concord. Particul. Noldii, p. 529. R. רָטַב *irrigavit*...

רטט רֶטֶט m. *tremor*, *horror*, *clamor*... Cum præf. וְרֶטֶט הֶחֱזִיקָה, Jerem. 49. v. 24. O. τρόμος ἐπελάβετο αὐτῆς... Lxx. Vulg. & alii, *tremor apprehendit eam*... Legebant הֶחֱזִיק, in 3. p. f. m. cum ה affix. 3. p. f. f. absque

puncto mappiq, pro הּ... Alii, quibus τὸ הֶחֱזִיקָה, est 3. p. f. f. quod indicat accentus in penultima positus, *& tremorem occupavit*, Cocc... *& apprehendit tremorem*, Munst... *horrorem febrilem*, Jun. Tremell. Pisc... R. רָטַט, Chaldæis רְטַט, per metath. Græcis, τρέω, τρέμω... Latinis, *tremo*... Arabibus, *tumultum*, *clamorem excito*... Hinc רֶטֶט *tremor*... Idem cum רַחַת, quod est Hos. 13. v. 1. Cocc.

רטפש רֻטְפַשׁ PUAL, unde 3. p. f. m. Præteriti, רֻטֲפַשׁ בְּשָׂרוֹ מִנֹּעַר, Job. 33. v. 25. O. ἁπαλυνεῖ δὲ αὐτοῦ τὰς σάρκας ὥσπερ νηπίου... Lxx. & alii, *& teneras*, *molles*... *reddet carnes ejus sicut parvuli*... Legebant נַעַר pro נֹעַר... Vulg. *consumpta est caro ejus à suppliciis*... à נֹעַר scilicet in altera significatione, nempè, *concussio*, *excussio*... Bux. Lex... Alii, *revirescens augescit caro ejus præ pueritia*, Cocc... Alii, *mollitur* (vel *reflorescet*, Munst. *recreatur*, Jun. Tremell. *tenera*, vel *tenerior*, *redditur*, Pisc. Pagn. Merc. *succulenta erit*, Ariæ Mont. *succulentior*, vel *corpulentior*, Vatabl.) *caro ejus præ pueritiæ*, carne videlicet... Est porro τὸ רֻטְפַשׁ PUAL compositum ex טָפַשׁ pro רָטַב Arabibus, med. Kesr. *humidus*, *recens*, *mollis*, *tener fuit*... Alternando scilicet, ut fit, פ & ב labiales... cum ש, Arabibus, Æthiopibus... sæpiùs paragogico.

רטש QAL, Gr. ῥαδάσσω *percutio*... per metath. σαδράω *quasso*, *debilito*... Av. Gal. per metath. *chârrer*.

PIEL רִטֵּשׁ, Lxx. ἐνσείω, ἐδαφίζω, ῥήγνυμι, συντρίβω... Vulg. & alii, *incutio*, *infligo*, *illido*... *allido*, *solo allido*... *vehementer ferio*, *frango*, *rumpo*, *contero*, *contundo*, *comminuo* (*scindo*, *abscindo*)...

Fut. 2. p. f. m. וְעֹלְלֵיהֶם תְּרַטֵּשׁ, 4. Reg. 8. v. 12. O. καὶ τὰ νήπια αὐτῶν ἐνσείσεις, al. ἐδαφιεῖς... Lxx. *& infantes eorum illides*... al. *diffringes*, *discindes*... Vulg. & alii, *& parvulos eorum elides*... Alii, *& pueros eorum dilaniabis*, Cocc. *& parvulos eorum allides* ad pavimentum, vel petras, nè adolescant, & stirpem augeant, Petr. Mart... 3. p. plur. f. תְּרַטַּשְׁנָה *allident*...

PUAL רֻטַּשׁ, Lxx. ἐσπάσθαι, ἐδαφίζομαι ... Vulg. & alii, *illidor ... allidor ad solum* ...

PRAET. 3. p. f. f. in pausa, quare τό (-) primariæ vocis reductum in (·) loco τῦ (·) sub ט mutatur, אֵם עַל־בָּנִים רֻטָּשָׁה, Hos. 10. v. 14. *mater super pullis dilaniata est*, Cocc.. Vulg. in Benoni, neglecto scil. accentu, *matre super filias* (Hebr. *filios*) *allisâ* ... Alii, ubi *mater cum filiis collidetur*, vel *collisa*, sive *allisa*, *fuit*, Pagn... sub. *terra*, sive *solo*, quæ est propria significatio Verbi (conjugationis) רָטַשׁ ... Usus est eo sensu infra 13. v. 16. Drus. ... Loquendi genus proverbiale, significans occidionem talem in qua non sexui, non ætati, parcitur, Grot. Confer Gen. 32. v. 11. Deut. 22. v. 7. Riv.

FUT. 3. p. plur. m. יְרֻטָּשׁוּ, & in pausa, unde τό (-) primariæ vocis revocatum, in (·) loco τῦ (·) sub ט mutatur, יְרֻטָּשׁוּ *allidentur* ...

רִי m. unde cum præfix. אַף־בְּרִי יַטְרִיחַ עָב, Job. 37. v. 11. Ο. καὶ ἐκλεκτὸν καταπλάσσει νεφέλη. ἄλλος ἀντίχαρα, καταπλήττει. Σ. ἀλλὰ καὶ καρπῷ ἐπιβρίσει νεφέλη ... Lxx. & *electum format nubes*. Alia exemplaria habent, *percellit*. Sym. *sed & fructu onusta erit nubes*. Vulg. *frumentum desiderat nubes* ... Vulg. legit בַּר, (בָּר,) sed non convenit seq. יַטְרִיחַ, Merc... imò, convenit יַטְרִיחַ ער, ex טרח Arabibus, *profusè deliciatus fuit*, Ca... Castal. totum versum sic reddit: *Ejus quoque splendor atque lux nubes urget, & dissipat* ... Alii, *etiam serenitas*, sive *claritas*, *fatigat*, vel *premit nubem* ... nempè, ut rorem emittat, qui serenis noctibus manat, Grot... R. vel בָּרָה *elegit*, *selegit* ... unde בְּרִי τοῖς Lxx. *delectus*, *selectus*, *eximius*, *egregius* ... Aliis, *puritas*, *serenitas*, *splendor* ... vel בָּרַר *purificavit*, *expurgavit*, ex quo בַּר Vulgato interpreti *frumentum* (*triticum*) à puritate sic dictum ... vel רָוָה *irrigavit* ... Hinc רִי *irrigatio*, cum præf. בְּרִי *in irrigationem* ... Unde commodiùs quidam sic totum versum vertunt: *Quin in irrigationem nubem dejicit* (a) Deus; *dispergit nubem* (b) *lumine suo*. (a) טרח Arabibus, *abjecit*, *dejecit*, *amandavit* ... (b) Nomen rectum in genitivo casu denotat causam efficientem, uti Isai. 1. v. 7. *secundùm subversionem alienorum*, i. e. quam alieni inferunt ... Esdr. 3. v. 7. *secundùm facultatem Cyri* ... h. e. à Cyro datam ... Vide Gram. Hebr. t. 1. p. 481.

רִיב m. Lxx. Aq. Sym. Theod. δίκη, Lxx. ἀντιλογία, Aq. ἀντιδικασία, Sym. ἀδικασία, Lxx. λοιδορία, λοιδόρησις, κρίσις, Lxx. Sym. μάχη, Lxx. κρίσις, διαστολή, Sym. δικαίωσις, Lxx. δικαίωμα, ἀπολόγημα, ἀντίδικος, Lxx. Sym. ἀντιδικῶν, Lxx. τὸ κακόν, Sym. ἀδικία ... Vulg. & alii, *jus*, *justitia*, *fas*, *dica*, *causa*, *lis*, (*supplicium*, *pœna*) ... *contradictio*, *altercatio*, *contentio*, *refutatio* ... *litigatio*, *litigium*, *litis actio*, *contentio in foro* ... *injustitia* (*injustave actio absque judicio* ...) *convitium*, *maledictum* ... *probrum* ... *factio*, *seditio* ... *pugna* (gladio, vel verbo, vel in foro) ... *judicium*, *sententia*. *causæ dictio*, *accusatio*, *controversia* ... *judiciale forum*, *judicum consessus*, *tribunal* ... *causæ suæ defensio*, *juris sui in medium prolatio*, *id*, *quod pro causæ firmamento dici potest* ... *juste-factum*, *allegatum*, *quæstio juris*, *conflictio*, *instrumentum litis*, *cautio*, *causificatio* ... *apologia*, *excusatio* ... Adjectivè, *adversarius in lite* ... Participialiter, *litigans contra alium* ... Substantivè, *malum*, *scelus* ... *malum*, *calamitas*, *ærumna* ... *molestia*, *tædium* ... Lxx. item, μάχαιρα *gladius* ... absque (י) τῦ (·) indice, רַב πλῆθος *multitudo* ... legebant רַב ... Verbaliter, κρίνω *judico* ... δικάζω *jus dico*, *discepto controversiam* ... In hacce phrasi, אִישׁ רִיב κατά *contra* ... וַיְהִי־רִיב, Gen. 13. v. 7. & *exstitit lis* ... contentio *inter pastores Abrami & Loti*, Cocc. אִישׁ רִיב הָיִיתִי אֲנִי וְעַמִּי, Jud. 12. v. 2. *vir fui ego disceptationis*, sive *disceptaturus*, *imò & populus meus & filii Ammon* ... Cum præf. וְרִב & *litem* ... וְרִיב & *contentio*, *causa* ... הָרִיב *contentio*, *causa* ... בְּרִיב *in contentionem* ... לָרִיב *ob causam*, *ad contentionem* ... וְלָרִיב & *ad litem* ... מֵרִיב *à contentione* ... Cum præf. & affix. צַדִּיק הָרִאשׁוֹן בְּרִיבוֹ, Prov. 18. v. 17. Ο. δίκαιος ἑαυτοῦ κατήγορος ἐν πρωτολογίᾳ ... Lxx. *justus sui est accusator in principio ser-*

Digitized by Google

monis ... Vulg. & alii, *juſtus prior eſt accuſator ſui* ... Alii, *juſtus eſt ὁ primus in ſui cenſurâ* ... רִיבֶךָ *litis tuæ*, m. ... In pauſa, quare τὸ (·) in (ֶ) ante affix. mutatum, וְיֹאבְדוּ אַנְשֵׁי רִיבֶךָ, Iſai. 41. v. 11. *& peribunt*, (h. e. *deficient*, ſive *diſſipabuntur* ...) *viri contradictionis tuæ*, i. e. *qui contradicunt tibi*, O. οἱ ἀντίδικοί σου, *adverſarii tui*, *qui obſtant*, *obſiſtunt*, incedunt cum ſuis ſententiis, cum Gentiles, tum Judæi ... Conf. Act. 9. v. 1. ... 13. v. 45. ... Luc. 2. v. 34. ... Chriſtus puſillum gregem alloquitur. Vide ſupra אֹרַח Arab. col. 2089. רִיבִי *cauſa mea*, c. ... לְרִיבִי *ad contentionem meam*, c. ... רִיבָם *litem*, *cauſam ipſorum* ... Abſque (י) τοῦ (.) indice, בְּרִבָם *in lite ipſorum* ... קִרְבוּ רִיבְכֶם, Iſai. 41. v. 21. *admovete litem veſtram*, m. (Cocc. ...) *adeſte cauſæ veſtræ*, Ti. Calv. Grot. ... וְרִיבְכֶם *& lites veſtras*, m. ... Conſtr. רִיבֵי *lites* ... Cum præf. מֵרִיבֵי *à rixis* ... *à contendentibus* ... Ex termin. plur. fem. רִיבוֹת, ſive רִבֹת *controverſiarum* ... Cum præf. abſque (י) τοῦ (.) comite, ſeu indice, וְרִבוֹת *& contentiones* ... R. רִיב *litigavit*, *contendit* ... privatim & coram judice ...

רִיבַי Maſſ. *Ribbai*, Vulg. *Ribai*, nom. propr. patris Ithai ... *de Gabaath filiorum Benjamin*, 2. Reg. 23. v. 29. Etym. *contradictiones meæ* ... Paſſivè vel activè ... à ſingul. רִיב *contentio* ... & (ַי) affix. 1. p. f. c.

רִיחַ, ſive הֵרִיחַ, HIPHIL, à Verbo רוּחַ Arabibus (Fut. A.) *valdè oluit*, *ac fœtuit* aqua ... *percepit odore ſuo* rem ... Lxx. ὀσφραίνομαι ... Vulg. & alii, *odoror*, *olfacio* ... Conſtruitur cum præpoſ. בְּ.

Infin. cum præf. Exod. 30. v. 38. *vir*, *qui fecerit ſibi tale* (θυμίαμα) לְהָרִיחַ בָּהּ, O. ὥστε ὀσφραίνεσθαι ἐν αὐτῷ ... Lxx. *ut odoretur in eo* ... Vulg. *ut odore illius perfruatur* ... *ut eam odoretur*, vel ejus odore ſe oblectet, Cocc. ... Cum præf. & affix. וַהֲרִיחוֹ בְּיִרְאַת יְהוָה, Iſai. 11. v. 3. O. ἐμπλήσει αὐτὸν, πνεῦμα φόβου Θεοῦ ... Lxx. Vulg. Arab. & alii, *& replebit eum ſpiritus timoris Domini* ... Alii, (Hebr.) *& odorari ejus in timore Domini* ... (Quidam, ex uſu Arabico, *& perſeverare ipſius in timore Domini* ...) *odorari*, ſive *odoratum* vocat acre judicium, Vatabl. .. *& faciet odorari eum timorem Domini*, Vatabl. ... בַּהֲרִיחוֹ, Jud. 16. v. 9. *dum ſentit illud* (filum) *ignem* ...

Fut. 3. p. ſ. m. Job. 39. v. 25. *& è longinquo* (ſub. *loco*, vel *tempore* ...) יָרִיחַ מִלְחָמָה *odoratur bellum*, ſive *pugnam* ... הֵרִיחַ, propriè, *odorari*, hîc eſt *ſentire*, vel *præſentiſcere*, ſive *præſagire*, Boot. Nempè, *odorem* pro *ſenſu* Hebræi paſſim uſurpant; ut Jud. 16. v. 9. Job. 14. v. 9. Iſai. 11. v. 3. Dan. 3. v. 27. Bochart. Nullum enim habent Hebræi peculiare verbum, quod reſpondeat τῷ *ſentire*, Boot. Etiam Cicero ad Atticum dixit, *odorari* quid futurum ſit, Bochart. In voce מֵרָחוֹק errârunt omnes, putantes eſſe adverbium *loci*, cùm ſit adverb. *temporis*, valens *antea*; ut 2. Reg. 19. v. 25. Iſa. 22. vv. 11. & 25. v. 1. Boot. Aliter Bochart ... Ex forma (-) ob ח, gutturalem ſcil. vide Gram. Hebr. t. 1. p. 259. c. 2. יָרַח *odoretur* ... Cum præf. וַיָּרַח *& odoratus eſt* ... 1. p. ſ. c. וְלֹא אָרִיחַ בְּעַצְּרֹתֵיכֶם, Amos. 5. v. 21. *nec odorabor* (Targ. *nec benevolè accipiam* ...) *feſta veſtra* ... i. e. ſacrificia in iis oblata, Vatabl. .. 3. p. plur. m. cum ן ex Chald. & Syr. parag. unde accentu à penultima ad ultimam deſcendente, τὸ (ִ) characteriſticæ in (ְ) mutatum, vide Gram. Hebr. t. 1. p. 260. c. 2. יְרִיחוּן, & τοῦ (ו) in (ֻ) ad euphoniam correpto, יְרִיחֻן *odorantur* ...

רֵיחַ m. Lxx. Aq. Sym. Theod. ὀσμή, Lxx. ὀσφρασία ... Vulg. & alii, *odor*, *odoratus* ... *olfactus*, *ipſe ſenſus odorandi* ... רֵיחַ נִיחוֹחַ אִשֶּׁה לַיהוָה הוּא, Exod. 29. v. 18. O. εἰς ὀσμὴν εὐωδίας θυσίασμα κυρίῳ ἐστίν. Α. Θ. ὀσμὴ εὐαρεστήσεως πύῤῥον αὐτό. Σ. ὀσμὴ εὐαρεστήσεως ... Lxx. *in odorem ſuavitatis thymiama Domino eſt.* (Sic alibi ...) Aq. Theod. *odor placabilitatis ignitum Domino ipſum.* Sym. *odor placabilitatis* ... Vulg. *odor ſuaviſſimus victimæ Domini.* Alii, *odor quietis* ... Cocc. *acquieſcentiæ* ... *ignitio*, ſive *oblatio ignita*, nempè, igne abſumenda, *Domino* ... In hac conſecratione Sacerdotum oblatum fuit omne genus ſacrificiorum, quia ad illa omnia offerenda ordinabantur: nempè, 1. holocauſtum,

Digitized by Google

nempè, aries unus, licet & comitanter pro peccatis offerretur; 2. pacificum, alter aries; 3. pro peccato, vitulus. Menoch... Cum præf. וְרֵיחַ *& odor*... בְּרֵיחַ *in odorem*... כְּרֵיחַ *ficut odor*... לְרֵיחַ *in odorem*... מֵרֵיחַ *ab odore*... Cum affix. רֵיחוֹ *odorem suum*, m... Cum præf. & affix. וְרֵיחוֹ *& odor ejus*, m... הִבְאַשְׁתֶּם אֶת־רֵיחֵנוּ, Exod. 5. v. 21. *fecistis ut fœteat odor noster*... R. רָיַח Syris, *odoratus est*...

רֵיחַ m. Chald. idem, ac Hebr... Cum præf. וְרֵיחַ נוּר לָא עֲדָת בְּהוֹן, Dan. 3. v. 27. O. *καὶ ὀσμὴ πυρὸς οὐκ ἦν ἐν αὐτοῖς.* Lxx. *& odor ignis non esset in eis.* Vulg. & alii, *& odor ignis non transisset per (in) eos.* R. ead. ac vocis Hebr.

רִים m. *exaltatio*, (quasi à רוּם *exaltatus fuit*...) juxta quosdam: cum articulo הָרִים, Psal. 75. v. 7. Chaldæus & Hebræi, *montium*, Buxt. Lex.

רִימּוֹן Mass. *Rimón*, Vulg. *Remmon*, nomen propr. urbis in Tribu Simeon, Jos. 19. v. 7... Vide infrà רִמּוֹן, suo loco.

רִיעַ, seu הֵרִיעַ, HIPHIL, ex Verbo רוּעַ (in altera significatione) *vociferatus* est... ubi vide.

רִיפוֹת plur. fem. Aq. Sym. *πτισάνας* (Alius, *παλάθας palatha*...) Vulg. & alii, *ptisana*... Cum præf. absque (י) τῷ (.) indice, הָרִפוֹת, 2. Reg. 17. v. 19. O. *ἀραφώθ*... A. Σ. *πτισάνας*... Θ. *παλάθας*... Lxx. retenta voce Hebraïca, nonnihilque, ut fit, corrupta, *araphót*... Aq. Sym. Vulg. & alii, *ptisanas*... Theod. *palathas*... Alii, *contusa grana*... *hordeum*, vel *triticum*, *contusum*... Proverb. 27. v. 22. *si tundas stultum in mortario* בְּתוֹךְ הָרִיפוֹת, O. *ἐν μέσῳ συνεδρίου*... A. Θ. *ἐν μέσῳ ἐμπτισσομένων*... Lxx. *παραφραστικῶς*, sensum, non verbum exprimentes, *in medio consessu*.... Aq. Theod. & alii, *in medio eorum*, (*triticorum*, aut aliorum similium, Merc.) *quæ tunduntur pistillo*... *inter molas*, Cocc... *entre farros*, Ferran... R. רִיף *quassare*... Gall. *rompre*...

רִיפַת Mass. & Vulg. *Ripháth*, nom. propr. filii Gomer, Gen. 10. v. 3. Ab hoc Riphæi dicuntur, qui paphlagones cognomentum sortiti sunt, Leusd. Etym. *cursus*... ab Arab. ריפה *Rípheth*, idem.

ריק, sive הֵרִיק, HIPHIL, ex Verbo רִיק, Arabibus in IV. Conjugat. *effudit aquam*... Lxx. Aq. Sym. *ἐκκενόω*, Lxx. *κατακενόω*, *χέω*, *ἐκχέω*, *ἐγχέω*, *διαχέω*, *ἀναιρέω*, *ἀμφιβάλλω*, *διασπείρω*, *ἐξαναλίσκω*, *λεαίνω*, *λεπτύνω*... Vulg. & alii, *vacuo*, *evacuo*, *promo*, *exhaurio*, *nudo ensem*, *stringo*... *exinanio*... *fundo*, *effundo*, *diffundo*... *effundendo abjicio*, aut *amitto*, *erumpo in modum aquæ plenis vasis effusæ*... *infundo*... *superinfundo*... *aufero*... *circumjicio*.... *dissemino*, *dispergo*... *absumo*, *extinguo*... *lævigo*, *lævo*... *tenuo*, *attenuo*, *tenuem*, *gracilem*, *subtile reddo*... Lxx. item, *ἀριθμέω numero*... Hinc *ἀργέω vacuus sum*, *ἀργός vacuus*, *otiosus*, *καταργέω evacuo*. Av. Construitur cum accusat. ל, אַחֲרֵי...

PRAET. 1. p. s. c. cum præf. quare accentus à penultima ad ultimam descendit, vide Gram. Hebr. tom. 2. p. 310. וַהֲרִיקֹתִי אַחֲרֵיכֶם חָרֶב, Levit. 26. v. 33. *& stringam pone vos gladium*, Cocc... וַהֲרִיקֹתִי לָכֶם בְּרָכָה, Malach. 3. v. 10. vel 12. *evacuabo pro vobis benedictionem*, i. e. copiosè effundam vobis... 3. p. plur. c. cum præf. וְהֵרִיקוּ *& exserent*...

BEN. plur. m. מְרִיקִים, & cum præfix. הַמְּרִיקִים *evacuantes*...

INFIN. cum præf. לְהָרִיק *evacuando*...

IMPER. 2. p. s. m. cum præf. וְהָרֵק חֲנִית, Psal. 34. Hebr. 35. v. 3. O. *ἔκχεον ῥομφαίαν*... A. Σ. Θ. E. *καὶ γύμνωσον λόγχην*... Lxx. Vulg. prætermissa conjunctione, *effunde frameam*... Aq. Sym. Theod. Vª. editio, & alii, *& nuda* (*educ*, *profer*...) *lanceam*... S. Hieron. *evagina gladium*...

FUT. 3. p. s. m. יָרִיק *evacuabit*... 1. p. s. c. אָרִיק *exseram*... 3. p. plur. m. יָרִיקוּ *evacuabunt*...

HOPHAL הוּרַק, Lxx. *ἐκκενόομαι*... *vacuor*, *evacuor*, *exhaurior*, *transfundor*.

PRAET. 3. p. s. m. וְלֹא־הוּרַק מִכְּלִי אֶל־כֶּלִי, Jerem. 48. v. 11. *non enim transfusus est ex vase in vas*...

FUT. 3. p. s. f. שֶׁמֶן תּוּרַק שְׁמֶךָ, Cant. 1. v. 3. (*oleum veluti*) *diffunditur nomen tuum*.

Digitized by Google

Buxt. Lex. Ubi τὸ שֵׁם *nomen* fit femininum... Cocc. in 2. p. f. m. *oleum effunderis nomen tuum*... Tantus manifestatis, quantus es, in omni veritate nominis tui, velut unguentum effunditur cum maxima fragrantia... Alii, (quibus scil. τὸ תּוּרַק est nomen, ex Persismo, constructum, restrictumve, non additione τῶ (ְ), sed τῶ (ִ) in (ְ) mutatione, vide Synopf. Instit. Persicarum Alting. pp. 127. & 130.) *oleum τὸ effusum*, i. e. illud, quod effunditur, *nomen tuum*, m...

רִיק m. Lxx. Aq. Theod. κενός, Lxx. μάταιος, ματαιότης, Sym. ἀφαγος, εἰκῆ, Lxx. λοιμός, Incert. λιτός, Lxx. λεπτός... Vulg. & alii, *vacuus, inanis*... Metaphoricè, *inanis, vanus*... Substantivè, *vanitas*... *otiosus*... *temerarius*, *futilis*... *exitialis*, *pestis*... *vilis*... *tenuis, gracilis, macer, exilis, subtilis*... יֶהְגּוּ־רִיק, Psal. 2. v. 1. *frustrà conantur*, sive *meditantur rem inanem*, rem effectu suo carituram, nempè, abolitionem regni Christi, Pisc... יוֹשֵׁב בַּשָּׁמַיִם יִשְׂחָק, vers. 4. *qui habitat in cœlis ridet*... Conf. Zach. 11. v. 10... עַד־מֶה כְבוֹדִי לִכְלִמָּה תֶּאֱהָבוּן רִיק, Psal. 4. v. 3. *usquequò* (*ô proceres*, Pharisæi scil. sive principes Sacerdotum...) *gloriam meam* (dignitatem Regiam, Messiæ, sive Christi, Filii Dei ... Conf. Matth. 26. v. 63.) *in ignominiam* deducere conabimini? quousque *amabitis vanum?* O. pro כְבוֹדִי *gloriam meam*, legerunt כִּבְדֵי *graves*; deinde diviserunt לִכְלִמָּה, in duas voces, לֵב, (accipiendo ב pro ב,) & לָמָּה *quare*, *ut quid*; quod Latinus expressit, *gravi corde? ut quid* ...? Muis... Cum præf. וָרִיק & *inaniter*, לָרִיק, לְרִיק, O. κενῶς, διακενῆς ... Lxx. *frustrà, inaniter*... Alii, *in vanum, in cassum*... unde patet τὸ רִיק (sicut & alia nomina) nonnisi vi præpositione vel expressa, vel subintellecta, adverbialiter sumi... R. רִיק (ex quo Præt. 3. p. f. m. ראק) Arabibus, *effusa fuit* anima, aqua...

רֵיקָם m. Lxx. Sym. διακενῆς, Aq. ματαίως, Lxx. κενός... Vulg. & alii, *inaniter, frustrà, nequicquam, inani conatu*... *immeritò, fine causa, vanè, ineptè, leviter*... Adjectivè, *vacuus, inanis*... Metaphoricè, *inanis, vanus*... צוֹרְרִי רֵיקָם, Psal. 7. v. 5. O. ἀποπέσοιμι ἄρα ἀπὸ τῶν ἐχθρῶν μου κενός. Lxx. Vulg. Lat. *decidam* (*certè*) *meritò ab inimicis meis inanis*... Alii, *imò erui eum, qui me angebat immeritò*... Sunt autem hæc verba includenda parenthesi, Pisc. ... רֵיקָם שִׁלַּחְתָּנִי, Gen. 31. v. 42. Vulg. *nudum me dimisisses*... Alii, *vacuum* (Cocc. inanem) *me dimisisses*... Alii, *vacuè, inhonoratè*, sive *fine honore*, seu *mercede*... Cum præfix. וְרֵיקָם & *vacuè*... R. eadem ac vocis præcedentis, nempè, רִיק, vel cum (ֵ), רֵיק *vacuus*... ex quo, cum ם in fine verum adverbium afformante, רֵיקָם *vacuè*... formæ scil. τῶ חִנָּם (τὸ (ִ) pro (ִי) vel (ֵי), i. e. brevis cum daghesch, per legem æquivalentiæ, pro longa...) *gratis, immeritò*...

ריר QAL, unde 3. p. f. m. Præt. רָר בְּשָׂרוֹ אֶת־זוֹבוֹ, Levit. 15. v. 3. O. ῥέων γόνον ἐκ σώματος αὐτοῦ... Lxx. *fluens genituram* (*semen*) *ex, è corpore suo*... Alii, *si spuerit, salivaverit*, i. e. tanquam salivam ejecerit, *fluxum*, vel *profluvium*, *suum* (semen aqueum, Fag.) *caro ejus*... Hinc ῥέω... *fluo*: ut & Lat. *roro*... Av.

רִיר m. Lxx. σίελον... Vulg. & alii, *saliva*... וַיּוֹרֶד רִירוֹ אֶל־זְקָנוֹ, 1. Reg. 21. v. 14. & *sinebat defluere salivam suam in barbam suam*. Lxx. τὰ σίελα, Cocc... יֵשׁ־טַעַם בְּרִיר חַלָּמוּת, Job. 6. v. 6. O. εἰ δὲ καὶ ἐστι γεῦμα ἐν ῥήμασι κενοῖς; Lxx. ... , *aut est sapor in sermonibus vanis?* Vulg. *aut potest aliquis gustare, quod gustatum affert mortem?* legebat בְּרִירָה לָמוּת (ה pro ח accepto), ad verb. *in salivare*, sive *gustare, ad mortem?* Alii, *estne sapor*, vel *gustus in albumine vitelli?* Cocc... Alii, *num sapit cuiquam saliva albuminis?* Tig. Vers... Alii, *in albumine*, sive *albo* (vel *mucilagine*, Targ. aliud) *vitelli?* Alii, *in albumine ovi?* Hebr. *in saliva albuminis*, vel *vitelli?* Vel potiùs (ex usu Chald. & Syr.) *in saliva sanitatis*, i. e. hominis sani, quæ est ἄποιος & insipida; quum ægroti salsa sit, vel amara... Quidam in Merc. R. רַר רִיר *salivavit*...

Digitized by Google

רִישׁ m. Lxx. Sym. πενία ... Vulg. & alii, *paupertas, inopia, egestas*... Cum (ִ), יִשְׂבַּע־רִישׁ, Proverb. 28. v. 19. *inopiâ saturabitur*. (Sic ferè Terent. in *Heaut. Modò liceat vivere, est spes*. Gl. *Quæ?* S. *Nos esurituros satis*,) i. e. Vulg. *replebitur egestate*; omni destituetur ope... Cum א pro (י) τῦ (ָ) indice, רֵאשׁ *paupertas, egestas*... Cum affix. רֵישׁוֹ יִשְׁכַּח יִשְׁתֶּה, Proverb. 31. v. 7. bibat, *& obliviscatur egestatis suæ*... In pausa, quare (ֵ) loco τῦ (ִ) ante affix. רֵישֶׁךָ, & cum א loco τῦ (י), רֵאשֶׁךָ *paupertas tua*, m... רִישָׁם *paupertas eorum*... R. רוּשׁ *pauper fuit*...

רַךְ m. Lxx. Aq. Sym. ἁπαλός, Lxx. μαλακός, δειλός, ὑπήκοος, Sym. ἀσθενής, Lxx. ἀσθενής... Vulg. & alii, *tener*... *mollis*, molle cedit tactui, Cocc... *timidus*, cedit resistenti... Hinc Lxx. & *obediens*... *delicatus*... *defectus & fractus viribus, imbecillis*... Lxx. item, συγγενής *cognatus*... Substantivè, καρδία *cor, animus*... Verbaliter, ὑποπίπτω *submitto me*... בֶּן־בָּקָר רַךְ וָטוֹב, Gen. 18. v. 7. *vitulus tener ac bonus*... וְאָנֹכִי הַיּוֹם רַךְ, 2. Reg. 3. v. 39. *& ego hoc die tener*... Vulg. *adhuc delicatus*... מַעֲנֶה־רַּךְ יָשִׁיב חֵמָה, Proverb. 15. v. 1. *Responsio mollis (submissa, humilis...) avertit*, Hebr. Hiph. *revertere facit, iram*... Primæ duæ voces conjunctìm, vi τῦ daghésch, ex Arabismo, τῷ ר impressi, legendæ, *maanerrách*... Vide Gram. Heb. tom. 1. p. 28... Cum præf. וְרַךְ, & cum puncto exclusi ה articuli, וְרַךְ *& mollis*... הָרַךְ *mollis*... Plur. רַכִּים *teneri*... Sing. fem. רַכָּה *mollis, tenera*... Cum præf. הָרַכָּה *mollis*... Plur. רַכּוֹת *teneri, mollis*... O. μαλακῶς *molliter*... R. רָכַךְ *mollis fuit*...

רֹךְ m. Lxx. Aq. ἁπαλότης, Vulg. & alii, *mollities*... Cum præf. מֵהִתְעַנֵּג וּמֵרֹךְ, Deut. 28. v. 56. *præ deliciis & teneritudine*, mollitie. Cocc... Hebr. *præ deliciando, & præ mollescendo*... Est enim τό רֹךְ Infinitivus τῦ Qal Verbi רָכַךְ *mollescere*...

רכב QAL. Lxx. ἀναβαίνω, Lxx. Aq. ἐπιβαίνω, Lxx. ἐπικάθιζω, ἐπικάθημαι, κάθημαι, ἱππεύω, ἱππάζομαι, Sym. ἐποχέομαι... Vulg. & alii, *ascendo, conscendo*... *inscendo*... *insidior*... *insideo*... vel *sedeo*... *sum eques, equito*... *equo (asino) vehor, equo feror*... *curru (nave) vehor*; metaph. *innitor*... Lxx. item, σπεύδω *festino*... βασιλεύω *regno*... Substantivè, ἅρμα *currus*... Construitur cum præposit. עַל, לְ, בְּ.

Præt. 3. p. s. m. רָכַב עָלָיו הַמֶּלֶךְ, Esth. 6. v. 8. *in quo sederat rex*... Cocc... 2. p. s. m. רָכַבְתָּ *equitâsti*... 3. p. plur. c. רָכְבוּ *equitârunt*...

Ben. s. m. רֹכֵב הַסּוּס, 4. Reg. 9. v. 18. *sedens in equo, ascensor equi (eques)*... v. 19. רֹכֵב סוּס שֵׁנִי *vectum equo alterum (equitem)*... Cocc. וְהוּא רֹכֵב עַל־אֲתֹנוֹ, Num. 22. v. 22. Vulg. *qui insidebat asinæ (suæ)*... O. ἀναβάτης *ascensor, eques*... ἐπιβάτης *inscensor, insidens equo*... ἱππεύς, & cum hisce vocibus, רֹכֵב סוּס, רֹכֵב, רֶכֶב... ἱππεὺς *eques*... Cum præf. וְרֹכֵב *& equitans*... Cum motione extrusi articuli, לָרֹכֵב בָּעֲרָבוֹת בְּיָהּ, Psal. 67. Hebr. 68. v. 5. O. τῷ ἐπιβεβηκότι ἐπὶ δυσμῶν, Κύριος ὄνομα αὐτῷ... Vulg. Lat. *ei, qui ascendit super occasum*, (a) *Dominus nomen illi*... (a) i. e. versùs Occidentales orbis regiones, ad quas transtulit Christus Ecclesiam suam, Tirin... Alii, (ex Hebræis) *equitanti in cœlos, cui nomen est Jehováh, Dominus*... Cum affix. רֹכְבוֹ *eques ejus*, m. . Cum præf. & affix. וְרֹכְבוֹ *& eques ejus*, m... וּלְרֹכְבוֹ *& ad equitem ejus*, m. . Fem. singul. ex terminatione τῦ ת, præcedenti duplici (ֶ), רֹכֶבֶת *equitans erat, insidebat*... Plur. רֹכְבִים *equitantes*... Constr. רֹכְבֵי *equitantes*... Cum præf. & affix. וְרֹכְבֶיהָ *& sessores ejus*, (quadrigæ)... וְרֹכְבֵיהֶם *& equites eorum*...

Infin. cum præfix. לִרְכֹּב *ad equitandum*...

Imper. 2. p. s. m. רְכַב, Psal. 44. Hebr. 45. v. 5. *equita*... instar scil. Regis ingredientis ad Regnum suum, Gej... *sedens super asinam*... Zach. 9. v. 9. Matth. 21. v. 5...

Fut. 3. p. s. m. יִרְכַּב *insidebit*... Cum præf. וַיִּרְכַּב *& equitavit, insedit*... 3. p. s. f. cum præfix. וַתִּרְכַּב *& insedit*... 2. p. s. m. תִּרְכַּב *equitabis*... 1. p. s. c. cum præf. וְאֶרְכַּב *& insidebo ei*... 3. p. plur. m. יִרְכְּבוּ *equitabunt*

Digitized by Google

tabunt ... Cum præfix. וַיִּרְכְּבוּ *& insidebant* ... 3. p. plur. f. cum præf. וַתִּרְכַּבְנָה *& insederunt* ... 1. p. plur. c. נִרְכָּב *equitabimus* ...

HIPHIL הִרְכִּיב, Lxx. ἀναβιβάζω, ἐπιβιβάζω, ὀχηματίζω, ἐπιτίθημι ... Vulg. & alii, *ascendere facio, in equum tollo* ... *ascendere facio*, ut curru scil. nave, animali, vehatur ... *sedere, insidere facio*, seu *jubeo, colloco* ... *impono, superimpono* ...

Praet. 2. p. f. m. הִרְכַּבְתָּ אֱנוֹשׁ לְרֹאשֵׁנוּ, Psal. 65. Hebr. 66. v. 12. O. ἐπεβίβασας ἀνθρώπους ἐπὶ τὰς κεφαλὰς ἡμῶν. Lxx. Vulg. Lat. *imposuisti homines super capita nostra*. Alii, *fecisti insidere hominem capiti nostro*, Cocc. Metaphora, propriè à camelis; nam vidi qui insideret collo cameli, atque ita veheretur, (vidi & ego ab equo sæpe ita vectum) Pisc... Quidam, *equitare jussisti ad caput nostrum* vel מָרֵי חוֹבְתָא, Chald. *Dominos fœnoris*, sive *fœneratores*, creditum exigentes, ad carcerem ducentes ... vel ἐπιστάτας τῶν ἔργων (Exod. 1. v. 11.) *præfectos operum* ... vel שׁוֹבֵינוּ (Psal. 136. Hebr. 137. v. 3.) *eos, qui captivos ducebant nos* ... 1. p. f. c. cum præf. & affix. וְהִרְכַּבְתִּיךָ *& faciam ut equites* ... 3. p. plur. c. cum præfix. & affix. τοῦ (י) in (ִ) ad euphoniam correpto, וְהִרְכִּבֻהוּ *& facient ut equitet* ... 2. p. plur. m. cum præfix. וְהִרְכַּבְתֶּם *& facietis*, seu *facite ut insideat* ...

Imper. 2. p. f. m. הַרְכֵּב *fac ut insideat, impone* ...

Fut. 3. p. f. m. cum præf. וַיַּרְכֵּב *& fecit insidere* ... Cum affix. וַיַּרְכִּבֵהוּ *fecit equitare eum* ... Cum præf. & affix. וַיַּרְכִּיבֵהוּ *& fecit equitare eum* ... Absque (י) in penultima, τοῦ (ִ) indice, וַיַּרְכִּבֵם *& fecit ut insiderent* ... 2. p. f. m. cum affix. תַּרְכִּיבֵנִי *facies ut equitem* ... 1. p. f. c. אַרְכִּיב *faciam equitare* ... 3. p. plur. m. cum præf. וַיַּרְכִּיבוּ, extrito (י) τοῦ (ִ) comite, וַיַּרְכִּבוּ *& fecerunt equitare, imposuerunt* ... Cum præf. & affix. τοῦ (י) penultimæ in (ִ) ad euphoniam correpto, וַיַּרְכִּבֻהוּ, & cum (.) absque (י) τοῦ (.) indice, וַיַּרְכִּבֻהוּ *& imposuerunt eum* ...

רַכָּב m. Lxx. ἐπιβάτης, ἡνίοχος ... Vulg. & alii, *ascensor, inscensor, insidens equo; nave, curru, equo* ... *vectus, eques* ... *auriga* ... Cum præfix. לְרַכָּב *auriga* ... Cum præf. & affix. לְרַכָּבוֹ *auriga suo*, m. R. רָכַב *equitavit* ... unde רַכָּב *eques* ... formæ τοῦ דַּבָּר *verbum* ... Est enim τὸ (ַ) cum daghésch, loco τοῦ (ָ) per legem æquivalentiæ ...

רֵכָב Mass. *Rechábh*, Vulg. *Rechab*, nomen propr. patris Jonadab, 4. Reg. 10. v. 15. filii Remmon Berothidæ, 2. Reg. 4. v. 2. 1. Paral. 2. v. 55. Leusd... Etym. *eques* ... à רָכַב *equitavit* ...

רֶכֶב m. Lxx. Aq. Sym. ἅρμα, Sym. ὄχημα, Lxx. μύλος, ἐπιμύλιον ... Vulg. & alii, *currus*, collectivè, contrà, *ac quadriga*, pro uno etiam curru, in plurali semper numero sumendæ, sivè scribendæ ... *vectio, vectura, equitatio, equitatus* ... *mola* (quales asinaria, seu trusatilis, frumentaria, oleariave, ...) *catillus*; molæ pars superior, Deut. 24. v. 6. sic dicta, quòd vehitur super inferiorem, quæ Rabbinis dicitur שֶׁכֶב, quia cubat infra superiorem, & Latinis vocatur *Meta*, Hebræis, רֵחַיִם ... Lxx. item, ἀναβάτης *ascensor, eques* ... ἐπιβάτης *inscensor, insidens equo* ... ἵππος *equus* ... Legebant רֹכֵב pro רֶכֶב ... πλῆθος *multitudo* ... θάρσος *confidentia* ... γένος *genus* ... Verbaliter, ἐπιβαίνω *ascendo* ... גַּם־רֶכֶב גַּם־פָּרָשִׁים, Gen. 50. v. 9. *currus* (collectivè, sive in plurali ...) *& equites* ... Milites & falcatos currus, qui funebri pompæ præsidio essent, Menoch. Cum præf. וָרֶכֶב, cum (ָ) sub (ו) quòd jungat duo nomina, quorum posterius est dissyllabum penacutum, vide Gram. Hebr. 2. 1. p. 385. c. 2. וָרֶכֶב, & in pausa, quare τὸ (ֶ) penult. in (ָ) mutatum, *& currus* ... וָרָכֶב *& catillus* ... הָרֶכֶב, & in pausa, הָרָכֶב *currus* ... בְּרֶכֶב, בָּרֶכֶב *cum curribus* ... , & extruso τοῦ ה articulo, וּבָרֶכֶב *& cum curribus* ... כְּרֶכֶב *sicut currus* ... לָרֶכֶב *propter currus* ... Cum affix. רִכְבּוֹ *currus ejus*, m. Cum præf. & affix. וְרִכְבּוֹ *& currus ejus*, m... בְּרִכְבּוֹ *in curribus ejus*, m... וּבְרִכְבּוֹ *& in curribus ejus*, m... לְרִכְבּוֹ *curruum ejus*, m... וּלְרִכְבּוֹ *& curribus ejus*, m. ... רִכְבָּהּ *currum ejus*, f... לְרִכְבָּהּ *curribus*

by Google

suis, f... רִכְבִּי *curruum meorum*, c... Plur. constr. cum præfix. בְּרִכְבֵי *cum curribus*... R. רָכַב *curru*... *vectus fuit*...

רִכְבָּה, unde cum præf. בְּבִגְדֵי־חֹפֶשׁ לְרִכְבָּה, Ezech. 27. v. 20. O. μετὰ κτηνῶν ἐκλεκτῶν εἰς ἅρματα. Lxx. *cum jumentis electis ad currus*. Vulg. *in tapetibus ad sedendum*. Alii, *in vestimentis*, vel *pannis nobilitatis*, sive *nobilibus*, *pretiosisve ad currum*, *ad vecturam*, *ad sellas*, sive *ephippia*, i. e. ad opercula sellarum, seu ephippiorum, meton. subjecti... Alii, *ad equitandum*. Alii, *vestes* (*ad ornandum currum*, Qimhhi) *mutatoria ad insidendum*. Cocc... Est τὸ רִכְבָּה Infinitivus τοῦ Qal ex forma (ּ), cum ה paragog. unde τὸ (ּ) mutatur in (ִ), & prius (ּ) ob concursum convertitur (hic) in (.), vide Gram. Hebr. tom. 1. p. 164. c. 2.

רֵכָבִים Mass. *Rèchabbîm*, Vulg. *Rechabitæ*, Jerem. 35. v. 2. nom. masc. plur. patronymicum, sive oriundorum à רֵכָב *Rechab*, col. præced. Etym. idem ac τοῦ רָכַב...

רֵכָה Mass. *Rechâh*, Vulg. *Recha*, nomen propr. viri, 1. Paral. 4. v. 12. (Leusd.) ubi sic: אֵלֶּה אַנְשֵׁי רֵכָה, O. οὗτοι ἄνδρες Ῥηχάβ, Alex. Cantabr. & Ald. Ῥηφά. Compl. Ῥηχά. Lxx. *hi viri Rhecab*. Alex. Cant. & Ald. *Rhepha*, Complut. *Rhecha*. Vulg. *hi sunt* (vel *fuerunt*) *viri Recha*, i. e. eorum familiæ *Recham* incoluerunt, Menoch... Ergo nom. loci, non viri... Etym. *echo*... unde vox Arabica, vel potiùs Babylonica, רכה *rouction*, idem.

רְכוּב m. unde cum affix. הַשָּׂם עָבִים רְכוּבוֹ, Psal. 103. Hebr. 104. v. 3. O. ὁ τιθεὶς νέφη τὴν ἐπίβασιν αὐτοῦ... Lxx. *qui ponit nubes ascensum suum*... Vulg. Lat. *qui ponis nubem ascensum tuum*... Alii, *qui ponit nubes vehiculum suum*... Rad. רָכַב *more*, *curru*, *animali*... *vectus fuit*...

רְכוּשׁ m. Lxx. ὕπαρξις, τὰ ὑπάρχοντα, ἀποσκευή, αἱ ἵπποι, τὰ κτήνη, κτῆσις, κτίσις... Vulg. & alii, *substantia*... *facultates*... *supellex*, *vasa viatoria*, *& sarcinæ*, *exercitûs impedimenta*... *equi*, sive *equæ*... *jumentum*, (sive *jumenta*) *pecus*... *acquisitio*, *possessio*, *res*, *quæ possidentur*... *res creata*, seu *creatura*... וְשָׂרֵי כָּל־רְכוּשׁ־וּמִקְנֶה לַמֶּלֶךְ, 1. Paral. 28. v. 1. *& præfecti omnis substantiæ & possessionis regis*... Cocc... *pecoris regii*... τοῦ (וּ) in (ֻ) ad euphoniam correpto, רְכֻשׁ *substantia*, *facultates*... Cum præf. הָרְכוּשׁ, & cum (וּ), הָרְכֻשׁ *facultates*... וּרְכוּשׁ *& facultates*... תֶּן־לִי הַנֶּפֶשׁ וְהָרְכֻשׁ קַח־לָךְ, Gen. 14. v. 21. *da mihi animas*, *& res accipe tibi*. Vulg. *cætera tolle tibi*... בִּרְכוּשׁ, & mutato τοῦ (וּ) in (ֻ) ad euphoniam, בִּרְכֻשׁ *cum facultatibus*... וּבִרְכוּשׁ *& cum facultatibus*... מֵרְכוּשׁ *de facultatibus*... Cum affix. τοῦ (וּ) ad euphoniam in (ֻ) correpto, רְכֻשׁוֹ *facultates ejus*, m... & cum (וּ), רְכוּשׁוֹ *facultatibus suis*, m... Cum præfix. affix. & (ֻ) ad euphoniam, loco τοῦ (וּ), וּרְכֻשׁוֹ *& facultates ejus*, m... In pausa, unde τὸ (ְ) in (ָ) ante affix. mutatum, רְכוּשֶׁךָ *facultatibus tuis*, m... רְכוּשָׁם *facultates suas*, *eorum*... correpto (וּ) in (ֻ), וּלִרְכֻשָׁם *& pro facultatibus eorum*... רְכוּשֵׁנוּ *facultatibus nostris*, c... R. רָכַשׁ *acquisivit*, *comparavit*... substantiam scil. & opes, Buxt. Lex.

רָכִיל m. Lxx. δίγλωσσος, Sym. δόλιος, Aq. διάβολος, Lxx. λαός, δόλος, δολίως, σκολιῶς... Vulg. & alii, *bilinguis*... *calumniator*, *criminator*, *obtrectator* (*detractor*... in Sacris literis ita dicitur, qui Hebræis שָׂטָן *Satan*, Græcis διάβολος...) *prædator*, *prædo*... *dolus*, *fraus*... (*dolosus*) *dolosè*... *obliquè*, (Vulg. *fraudulenter*...) *pravè agens*... Alii, *obtrectatio*, *calumniatio*, Cocc... אַנְשֵׁי רָכִיל הָיוּ בָךְ, Ezech. 22. v. 9. *viri obtrectationis*, (i. e. *obtrectatores*) *exstiterunt in te*, Cocc... Ferè jungitur ei verbum הלך, Cocc. הוֹלֵךְ רָכִיל מְגַלֶּה־סּוֹד, Proverb. 11. v. 13. *ambulans mercator*, sive *detractor arcanum revelat*... De daghésch forti, euphonico, τοῦ ס, post ־ה, impresso, vide Gram. Hebr. tom. 1. p. 29. c. 2. Rad. רָכַל Arabibus, *percussit* pede equum, *adegit ad cursum*, ut solent mercatores, aut olerum venditores... Hinc Arab. רכאל *venditor porri*... & Hebr. רָכִיל *mercator*, seu *detractor*... quasi famæ ac honoris proximi Nundinator, Buxtorf. Lex.

Digitized by Google

רכך QAL. Lxx. ἀπαλύνομαι, μαλακύνομαι ... Vulg. & alii, *tener, delicatus, mollis sum*, vel *fio*, *mollior, emollior* ... *molliorem me præbeo*, vel *mollesco*, *languidus, remissus, remissior sum* ...

Præt. 3. p. f. m. רַךְ־לְבָבְךָ, 4. Reg. 22. v. 19. *emollitum* (*humiliatum*, Vulg. *perterritum*) *est cor tuum* ... 3. p. plur. c. רַכּוּ דְבָרָיו מִשֶּׁמֶן, Psal. 54. Hebr. 55. v. 22. *leniora*, vel *blandiora*, vel *molliora* (sub. *quidem*) *sunt verba ejus oleo*, Jun. Tremell.

NIPHAL נִרַךְ, Lxx. ἀπολέομαι, ἀσθενέομαι, ὀκλάζομαι ... Vulg. & alii, *mollior, emollior, mollesco* ... Alii, *infirmis viribus sum, langueo* ... Vulg. *formido* ... Alii, *dissolvor, enervor, debilitor, fatisco, lassesco, languesco, deficior* ... Vulg. *pertimesco* ...

Fut. 3. p. f. m. cum (-) loco τῆ (.) sub (י) charact. ad compensandum daghésch ejectum, vide Gram. Hebr. t. 1. p. 221. c. 1. אַל־יֵרַךְ לְבַבְכֶם, Deut. 20. v. 3. *ne mollescat cor vestrum* ...

PUAL more perfectorum, רֻכַּךְ, unde 3. p. f. f. Præt. וְלֹא רֻכְּכָה בַּשָּׁמֶן, Isai. 1. v. 6. O. οὐκ ἔστι μάλαγμα ἐπιθεῖναι οὔτε ἔλαιον ... *non est malagma* (id quo aliquid mollitur, seu quod ad molliendum adhibetur. Dioscor.) *imponere, neque oleum* ... Vulg. *neque fota oleo* ... Alii, *neque mollita*, sive *emollita*, (vel *lenita*, sive *delinita*, Vatabl. *mitigata*, Castal. sub. *est ulla earum plagarum*, Pisc.) *est oleo* ...

HIPHIL ex forma (-), ob ר, הֵרַךְ, unde 3. p. f. m. Præt. וְאֵל הֵרַךְ לִבִּי, Job. 23. v. 16. O. Κύριος δὲ ἐμαλάκυνε τὴν καρδίαν μου ... Lxx. Vulg. & alii, *& Dominus* (*Deus*) *emollivit cor meum* ...

רָכָל Mass. & Vulg. *Rachál*, nom. propr. urbis Tribûs Judæ, 1. Reg. 30. v. 29... v. 26. mittit David *dona de præda senioribus Judâ, proximis suis* ... *his qui erant in Bethel* ... *& qui in Rachál* ... Etym. *mercatura* ... R. eadem ac vocis רָכַל, quam vide supra, col. præced.

רֹכֵל m. Lxx. ἔμπορος, μεταβόλος, μυρέψος, Incert. ϛοματοπώλης ... Vulg. & alii, *mercator, is præcipuè, qui mare trajicit, & merces inde advehit, aut emptas, aut suis, quas exportavit, permutatas.* Scap... *negotiator, qui mercibus, aut etiam pecuniâ commutat.* propôla, sive *primus venditor* ... *unguentorum coctor, unguentarius* ... *ropopôla, qui merces illas vendit, quæ vocantur* ῥῶπες (*virgulta, sentes* ...) *aut qui varias merces easque minutias & parvi pretii vendit, scrutarius* ... Scap... Lxx. item, substantivè, ἐμπορεία *mercatura* ... Verbaliter, ἐμπορεύομαι *mercor* ... מִכֹּל אַבְקַת רוֹכֵל, Cant. 3. v. 6. *ex omni pulvere aromatarii?* Pagn. *pigmentarii?* Munst. *seplasiarii?* (seplasia, forum Capuæ, in quo unguentarii negotiabantur ...) Merc. *institoris?* hodie *factoris* dicti ... Plur. רֹכְלִים, & cum præf. הָרֹכְלִים *aromatariorum* ... וְהָרֹכְלִים *& aromatariorum* ... Constr. רֹכְלֵי *negotiatores* ... Cum affix. רֹכְלַיִךְ, & in pausa, quare τὸ (-) in (-) mutatum, רֹכְלַיִךְ *negotiatores tui*, f... Fem. singul. ex forma ה, præcedenti duplici (-), רֹכֶלֶת הָעַמִּים, Ezech. 27. v. 3. O. τῷ ἐμπορείῳ τῶν λαῶν ... *emporio populorum* ... Vulg. *negotiationi populorum* ... Alii, *negotiatrici populorum* ... vel *quæ negotiatur cum gentibus* ... Cocc... Cum affix. דְּדָן רֹכַלְתֵּךְ, Ezech. 27. v. 20. O. Δαιδὰν ἔμποροί σου ... Lxx. *Dedan negotiatores* (Vulg. *institores*) *tui* ... Alii, *Dedan* (Persici maris, Bochart. Geogr. p. 1. sive Phaleg, 4. 6. 248.) *negotiatrix tua*, f... R. eadem ac vocis רָכַל, quam vide supra, col. 2452.

רְכֻלָּה f. Lxx. ἐμπορεία, τὰ ὑπάρχοντα .... Vulg. & alii, *mercatura, negotiatio*, propriè ea, quâ mare trajicitur mercium causâ ... *facultates, bona* ... Cum affix. רְכֻלָּתֵךְ *negotiatio tua*, m.... וּבָזְזוּ רְכֻלָּתֵךְ, Ezech. 26. v. 12. *& deripient mercimonia tua*, (f.) Metonymia, Cocc... Cum præf. & affix. בִּרְכֻלָּתְךָ *in mercatura tua*, m... R. eadem ac vocis רָכַל, quam vide supra, col. 2452.

רכס QAL. Lxx. Incert. σφίγγω, Lxx. συσφίγγω ... Vulg. & alii, *stringo, constringo* ... *constringendo cogo, contraho, ligo, alligo, colligo* ... Alii, *tollo, attollo, extollo* ... Hinc Gr. ἐρχίζω, & Lat. *arceo, coerceo* ... Av.

Digitized by Google

Fut. 3. p. plur. m. cum præf. ־ויִרְכְּסוּ אֶת, וְיִרְכְּסוּ אֶת־הַחֹשֶׁן מִטַּבְּעֹתָו אֶל־טַבְּעֹת הָאֵפֹד, Exod. 28. v. 28. *& alligabunt pectorale ab annulis suis ad annulos* (τȣ̃ *Ephód*, Chald. Vulg. & alii, *superhumeralis*) *amiculi filo* hyacinthino, Cocc... וַיִּרְכְּסוּ *& sustulerunt*...

רְכָסִים plur. m. unde cum præfix. וְהָרְכָסִים לְבִקְעָה, Isai. 40. v. 4. O. *καὶ ἡ τραχεῖα εἰς πεδία*. A. Σ. Θ. *εἰς πεδίον*. Alex. Ald. & M. *ὁδὸς λεία*. Complut. *πεδία λεῖα*. Lxx. *& aspera in campos*. Aq. Sym. Theod. *in campum*. Alex. Ald. M. & Vulg. *in vias planas*. Alii, *& prærupta*, (vel *confragosa*, Vatabl. *excelsa*, Pagn. *salebrosa*, Jun. Tremell... *iniqua*, Castal. *quæ aggeribus tument*, Munst.) *in planitiem*, vel *in convallem*... R. רָכַס *elevavit*... Arabibus, *invertit*, *subvertit*...

רְכָסִים plur. m. unde constr. cum præfix. מֵרֻכְסֵי אִישׁ, Psal. 30. Hebr. 31. v. 21. O. *ἀπὸ ταραχῆς ἀνθρώπων*... Vulg. Lat. *à conturbatione hominum*... Alii, *ab importunitatibus* (Castal. *elationibus*, Pagn. ..*arrogantiis*, Vatabl. *perversitatibus*, seu *tortuositatibus*, Muis. *turmis*, Chald. *conspirationibus*, Tig. Vers. *irritationibus*, Munst...) *viri*, i. e. *cujusque*, vel *viri honorati*, *potentis*, *dignitate præditi*... A sing. masc. רֹכֶס, mutato τῷ hhólem in (ֻ) loco τȣ̃ (ָ hhatoúph) ... R. eadem ac vocis præcedentis.

רכש QAL. Lxx. *ποιέω*, *περιποιέω*, Incert. forte Aq. *περιποιέζομαι*, Lxx. *κτάομαι* ... Vulg. & alii, (rem) *facio*... *acquiro*, *quæro*, *comparo*... *suppetunt mihi opes & copiæ*... *habeo*, *possideo*... Hinc Hisp. *recaudo*, forte & *recbaco*, per metath...

Praet. 3. p. s. m. רָכַשׁ *comparavit*... In pausa, unde τὸ (ַ) in (ָ) mutatum, אֲשֶׁר רָכָשׁ, Gen. 31. v. 18. *quam acquisiverat* .. 3. p. plur. c. רָכְשׁוּ, & in pausa, quare τὸ (ְ) primariæ vocis, revocatum in (ָ) mutatum, רָכָשׁוּ *acquisiverant*...

רֶכֶשׁ m. Lxx. *κτῆνος*, *ἵππος*, *ταχύδρομος*... Vulg. & alii, *jumentum*, *pecus*... *equus*, *equa*, *cursûs velocissimi*, *veredus*... Vulg. *veredarius*... *Quintum* equi *nomen est* רכש reches. *Quod quidem* Elias dromadem, *alii apud* Kimchium mulum, (*requa*, sive *recua*, est Hispanis *grex mulorum*... forte à רכשכ *rákeschá*, seu *rákueschá*, Æthiop. *immundus*, *abominabilis*, *pollutus*, *profanus fuit*) *ipse* Kimchius ignotum jumenti genus ab equo diversum, *nos* equum *interpretamur*, *aut* equi velocis speciem, *his argumentis freti*, 1. *in Bibliorum* Syra *paraphrasi* רכשא richsa, *pro* equo, *vel* equitatu *minimum centies usurpatur*... 2. Græci *Interpretes*, Esth. VIII. 14. *ἱππεῖς*, equites, *habent pro* Hebræis רכבי הרכש equitantes *τὸν* reches... 3. *in eandem versionem consentiunt plerique* Hebræorum. David de pomis, רכש מין חסוס *reches* equi species... *Radix* רכש rachas, *est κτάομαι*, acquirere, comparare; unde רכוש rechus, *κτῆσις*, *κτῆμα acquisitio*, *possessio*; & רכש reches, *primò* pecus, *vel* jumentum *quodvis*, *ut* Græcè *κτῆνος ἀπὸ τῆς κτήσεως*, *quia pecore & jumentis veterum opes præcipue constabant; deinde, jumentorum nobilissimum*, equus, *adeoque in equis qui* nobilissimus *est*, *& ad bellum*, *aut ad vecturas maxime idoneus*... Bochart. de Anim. part. pr. c. 100... Lxx. item, *ἅρμα currus*, *quadrigæ*... Verbaliter, *ἱππεύω equito*... In pausa, unde τὸ (ֶ) penult. in (ָ) mutatum, לַסּוּסִים וְלָרָכֶשׁ, 3. Reg. 4. v. 28. *equis & celeribus jumentis*, Cocc. Quidam, putant 2. Chron. 9. 24. pro eo dici סוּסִים וּפְרָדִים, (*equos & mulos*... vide supra...) Cocc... Cum præf. הָרֶכֶשׁ *equis*, *réchesch* ... וְלָרֶכֶשׁ *equis*, *réchesch*... In pausa, וְלָרָכֶשׁ *& pro equis*, (sive *mulis*, vide supra...) *& pro réchesch*... R. רָכַשׁ *acquisivit*, *congessit* opes... Hinc Angl. *riches*, Gall. *richesses*... Æthiopibus, *immundus*, *abominabilis fuit*, uti *mulus* Judæis habebatur ante Davidis ævum, quo primùm mulis uti Judæis licuit; non tamen eorum procreationi incumbere, quia lex prohibebat his verbis: *pecus tuum non admittes animalibus heterogeneis*, Levit. 19. v. 19... Vide supra.

רָם m. Lxx. *ὑψηλός*, *ὕψιστος*, *δυνάστης*, *μέγας*, *ἰσχυρός*, *δυνατώτερος*, *ὑπερήφανος*, *ὑψωτός*, Vulg. & alii, *altus*, *excelsus*, *sublimis*... *altissimus*... *bene*, *valdè*, *longus*; *prælongus*,

Digitized by Google

procerus... magnus, ingens, vehemens, violentus, atrox... fortis, robustus, validus, potens... validior, potentior, majore autoritate pollens, δυνατοί enim dicuntur *proceres, primores... superbus, arrogans... insolens, protervus, injuriosus, contumeliosus* ... Lxx. item, μονόκερως *monoceros, unicornis*... Legebant רָם, contractè, pro רִים, vel רְאֵם... σοφός *sapiens, prudens, alicujus rei, aut artis peritus*... קוֹל רָם, Deut. 27. v. 14. *vox valdè alta*, Cocc... Cum præfixo (ו) ναυ (-) affecto, quod scil. duo nomina conjungat, quorum posterius est monosyllabum, vide Gram. Heb. t. 1. p. 385. c. 2. עַם גָּדוֹל וָרָם מִמֶּנּוּ, Deut. 1. v. 28. O. ἔθνος μέγα καὶ πολὺ καὶ δυνατώτερον ἡμῶν... Lxx. *gens magna, & multa, & potentior nobis*... Vulg. *maxima multitudo est, & nobis staturâ procerior*... Alii, *populus magnus (ingens, vel multus) & procerus*, Cocc... vide Benoni f. m. Verbi קוּם, col. 2162.

רָם Mass. & Vulg. *Rám*, nom. propr. filii Esron, filii Phares, 1. Paral. 2. v. 9... filii *item Jerameel primogeniti Esron*, 1. Paral. 2. v. 25. Leusd. Etym. *magnus, excelsus*... à רָם, mox suprà, idem.

רמה QAL. Lxx. ῥίπτω, (alternato scil. ut fit, ם, vel μ & π,) ἐντείνω, βάλλω ... Vulg. & alii, *dejicio, projicio, jacto... intendo* arcum, *cædo, pulso*, (& per metath.) *ferio... jacio, attingo, figo, saucio*...

Praet. 3. p. f. m. סוּס וְרֹכְבוֹ רָמָה בַיָּם, Exod. 15. v. 1. *equum & sessorem ejus jecit in mare*... Hypallage, pro וַיָּשֶׁב יְהוָה עֲלֵיהֶם אֶת־מֵי הַיָּם, v. 19. (*jecit*, sive) *redire fecit Dominus super eos aquas maris... equum* scil. *& sessorem ejus* dejecturum... Sic Virgil. Æneid. l. 3. v. 61.

Linquere pollutum hospitium, & dare classibus austros.

pro, & dare classes austris. Vide Gram. Hebr. tom. 2. p. 23...

Ben. f. m. constr. cum præf. retracto ab ultima ad penultimam syllabam ob concursum accentu, vide Gram. Hebr. tom. 2. p. 308. וְרֹמֵה קֶשֶׁת, Jerem. 4. v. 29. O. καὶ ἐντεταμένου τόξου... Lxx. *& intenti arcûs*... Vulg. *& mittentis sagittam*... Alii, *& jacientis arcu*... Plur. m. constr. cum maqqaph, רֹמֵי־ *jacientes arcu*...

PIEL רִמָּה, Lxx. Sym. ἐνεδρεύω, Lxx. παραλογίζομαι, Aq. ἐπιτίθεμαι, Lxx. παραδίδωμι, Incert. ἀποῤῥίπτω... Vulg. & alii, *insidior, insidias tendo... subdolâ supputatione fallo, falsâ argumentatione utens decipio ... impono, (verba do)... trado, prodo... projicio*, Gr. ῥίπτω...

Praet. 3. p. f. m. כֵּן־אִישׁ רִמָּה אֶת־רֵעֵהוּ, Proverb. 26. v. 19. *sic vir, qui prosternit amicum suum?* & dicit: Nonne ridebam? Sensus, (totius versûs) sicut non meretur excusationem is, qui alios lædit sub specie insaniæ, (simulatæ,) ita nec qui proximum lædit specie ludi & joci, Pagn. Pisc... Cum affix. in pausa, quare τσε (-) in præterito affixum præcedens in (-) mutatum, vide Gram. Hebr. t. 1. p. 338 c. 1. עַבְדִּי רִמָּנִי, 2. Reg. 19. v. 27. *servus meus decepit me*... Sic sæpe, *inimici hominis, domestici ejus*, Matth. 10. v. 36... 2. p. f. m. cum affix. & in pausa, unde (-) loco τσε (-), ut mox supra, רִמִּיתָנִי *decepisti me*, c... 2. p. f. f. cum affix. & (.), absque (י) indice, vel comite sub ת, vide Gram. Hebr. t. 1. p. 344. c. 2. רִמִּיתִנִי pro רִמִּיתִינִי *decepisti me*, c... 3. p. plur. c. cum affix. רִמּוּנִי *fefellerunt me*, c... 2. p. plur. m. רִמִּיתֶם *decepistis*...

Infin. cum præf. affix. & (-) sub ת loco τσε (-), vide Gram. Hebr. tom. 1. p. 355. c. 2. לְרַמּוֹתַנִי, 1. Paral. 12. v. 17. *ad decipiendum, dejiciendum... me*, c...

רָמָה־ f. Lxx. ἀναίρεσις, Aq. Sym. Theod. ὑψηλόν, Lxx. ἔκθεμα, πορνεῖον... Vulg. & alii, *elevatio, sublatio... locus altus, excelsus, (editior, suggestum...) expositus*... unde & *res exposita, tabula... lupanar*... וַתַּעֲשִׂי־לָךְ רָמָה בְּכָל־רְחוֹב, Ezech. 16. v. 24. O. καὶ ᾠκοδόμησας σεαυτῇ οἴκημα πορνικόν... *& ædificasti tibi habitaculum fornicationis*... Vulg. *lupanar*... Alii, Cocc... *& fecisti tibi celsum in omni platea*, ad prostituendum te... Cum affix. רָמָתֵךְ, Ezech. 16. v. 25. *excelsum tuum*, f... O. τὸ πορνεῖά σου... Plur. רָמוֹת, & cum א, ex Arabismo, post

ר primam radicalem, indice τῷ (ּ), vel comite, vide Synopſ. Inſtit. Arabicarum Alting. pp. 55. & 69. רָאמוֹת *excelſi, elati, oculi*... Cum aff. רָמֹתַיִךְ, Ezech. 16. v. 39. O. *τὴν βάσιν σου*... *baſin tuam*... Alii, *excelſa tua*... R. רוּם *altus, elatus, excelſus*... *fuit.* Cujus τὸ רָמָה, vel רָאמָה (vide mox ſupra) eſt Benoni ſ. f. unde τὸ (ּ) ſub ר prima radicali ubique remanet ad ſecundam excidentem compenſandam, vide Gram. Hebr. tom. 1. p. 348. c. 2.

הָרָמָה Maſſ. *Ramáh*, Vulg. *Rama*, nom. propr. urbis *in Benjamin*, Joſ. 18. v. 25. inter Rama & Bethel in montanis Ephraïm, Jud. 4. v. 5. *Legitur* Jud. 19. v. 13. Perge ut Gibeæ vel Ramæ pernoctemus, *unde ſitus Rama illuſtratur. Erat in via qua Judæi ad Iſraëlitas proficiſci ſolebant, nam rex Iſraëlis ideò eam munivit*, (reædificavit Baaſa rex Iſraël in Juda, 3. Reg. 15. v. 17. Jerem. 40. v. 1. Leuſd. Onomaſt. Sacr. p. 220.) *ne rex Juda ad eum veniret. Aberat 6. miliaria ab Ælia ſive Jeruſalem ad Septentrionem contra Bethel, teſte Euſebio in Onomaſtico. Cellarius putat* Bethel *male illic legi, quia longe hinc ſita erat, & forte* Bethlechem *ſcripſiſſe Euſebium. Ego nil muto. Nec enim hinc adeo longe aberat Bethel: vide ſupra* Bethel. Rama quæ eſt juxta Gabaa, in ſeptimo lapide à Jeroſolymis ſita, *ſcribit Hieron. ad* cap. 5. *Hoſ. qui ad Sophon.* cap. 1. *teſtatur parvum modo viculum ſua ætate fuiſſe*, Rama & Bethoron & reliquæ urbes nobiles à Salomone conſtructæ parvi viculi demonſtrantur. *Eſt etiam urbs Rama, vel* חרמה, *in Nephtali*, Joſ. 19. v. 36. *in finibus Aſcher.* Joſ. 19. v. 29. *quam verſio vulgata legit* Horma, *licet apud interpretes Græcos & Euſebium atque Hieronymum* Rama *extet. Cyrillus tamen commentario in Zachariam, pag.* 805. *putat aliam eſſe Ramam in Aſcher, aliam in Nephtali.* Ῥάμα, πολίχνη τις ἦν ἐπὶ κώμη, κλῆρος δὲ τῆς ἐκ φυλῆς Ἀσὴρ, καὶ ἑτέρα παρὰ ταύτην τῆς ἐκ φυλῆς Νεφθαλείμ. Rama oppidulum vel vicus eſt in ſorte Tribus Aſcher, & alia in Tribu Nephtali. *Apud Euſebium quoque diſtincte recenſentur in Onomaſtico Rama in Tribu Aſcher, & Rama in Tribu Nephtali. Eſt porrò Rama in Ephraïm, ubi Samuel habitavit, & ſepultus eſt. Quæ creditur eadem eſſe ac Ramathaim Zophim*, 1. Reg. 1. v. 19. *Hanc Vulgatus Ramatham vocat: ſed verum nomen eſt* הרמה Rama *vel* (cum ה artic.) Harama, *non* Ramatha; *illud* tha (תָה) natum eſt ex adjecto ה *locali*, 1. Reg. 1. v. 19.

Meminit etiam Euſebius Ramæ ἐν τῷ Βηθλεὲμ, *de qua dictum ſit* (Matth. 2. v. 18. Jerem. 31. v. 15.) vox in Rama *audita eſt. Sed quum vicum aut urbem eam non appellet, nec aliquid addat, videtur ex illo tantum loco Sacri Codicis hoc elicuiſſe; quum tamen inde non liqueat Ramam aliquam à Rama Benjaminitica diverſam ibi intelligi debere. Quid? quod non deſint qui per* Rama, ὑψηλῇ, *regionem montanam intelligendam exiſtiment*... Had. Reland. Palæſt. pp. 963. 964... Etym. idem ac vocis præced.

רמה, ſive רְמָא, Chald. PEAL, Lxx. τίθημι, βάλλω, ἐμβάλλω... Vulg. & alii, *pono, colloco... jacio, jaculor... injicio, immitto*, (Hiſp. *embalo*, Gal. *j'emballe*...) *inſero, interſero, intercalo, conjicio, impello, intrudo*...

Praet. 3. p. plur. m. cum præfix. וּרְמוֹ לְגֻבָּא, Dan. 6. v. 16. Vulg. *& miſerunt eum in lacum*... Alii, *conjecerunt in caveam*, vel *foveam*, Cocc... Ex altera forma, nempe (ִי) cui (י), in hacce perſona, adſciſcitur, רְמִיו (quæ eſt etiam 3. p. plur. m. Præter. Peil. Vide Gram. Heb. tom. 2. pp. 605. & 608. c. 1.) *projecerunt*, Dan. 3. v. 21... Cum præf. וּרְמִיו *& projecerunt*... 1. p. plur. c. רְמֵינָא, Dan. 3. v. 24. *projecimus*...

Infin. cum præf. לְמִרְמֵא, Dan. 3. v. 20. *ad projiciendum*...

ITHPEAL אִתְרְמִי, vel אִתְּרְמִי, vel cum ה ab initio, loco τῷ א, apud Dan. & Eſdr... הִתְרְמִי *projectus eſt*...

Fut. 3. p. ſ. m. ex prima forma, vide Gram. Hebr. tom. 2. p. 609. c. 2. יִתְרְמֵא, Dan. 3. v. 6. *projicietur*... 2. p. plur. m. תִּתְרְמוֹן, Dan. 3. v. 15. *projiciemini*...

Digitized by Google

רִמָּה f. Lxx. σκώληξ, Sym. σκωληκίασις, Aq. σῆψις, Lxx. σῆψις, σαπρία... Vulg. & alii, *vermis... verminatio, vermiculatio... putredo... putrefactio... marcor, marcedo...* לָבַשׁ בְּשָׂרִי רִמָּה, Job. 7. v. 5. *induit se caro mea (verme*, five collectivè,) *vermibus*, Cocc... אַף כִּי־אֱנוֹשׁ רִמָּה וּבֶן־אָדָם תּוֹלֵעָה, Job. 25. v. 6. Vulg. *quantò magis homo putredo, & filius hominis vermis?* Alii, *quantò magis homo, qui putredo est, & filius hominis, qui vermis est*, erit impurus? Quidam, *quantò minus* mundus erit *homo, qui est verminatio? aut filius hominis, qui est vermiculus?* Omnia fecundùm alios ab ovo; fecundùm alios à verme... Cum præf. וְרִמָּה *& vermis*... לָרִמָּה *vermi*... R. רָמַם *elatus... fuit*, aut alia fignificatione, *verminosus factus est*...

רִמּוֹן m. Lxx. ῥοά, ῥοιά, ῥοΐσκοι... Vulg. & alii, *malus Punica*, arbor: item, *malum Punicum*, fructus, naturalis, & artificialis: *granatum... corymbi aurei*, ornatùs gratiâ, facrorum ftolis annexi, ob mali Punici fimilitudinem ita dicti... Lxx. item, κώδων *tintinnabulum, Nola*... רִמּוֹן גַּם־תָּמָר וְתַפּוּחַ כָּל־עֲצֵי הַשָּׂדֶה יָבֵשׁוּ, Joël. 1. v. 12. *malus Punica, & palma, & malus*, (arbor pomifera) *omnes arbores agri*... Abfque (ו) τῶ hhólem indice, five comite, רִמֹּן *malogranatum*... Cum præfix. וְרִמּוֹן *& malogranatum*... הָרִמֹּן, הָרִמּוֹן *malogranatum*... וְהָרִמּוֹן *& malogranatum*... לָרִמּוֹן *ad Rimmon*... Nomen propr. quod vide mox infrà... Plur. רִמֹּנִים, רִמּוֹנִים, & per apocopen τῶ ם, רִמֹּנֵי *malogranatorum*, vide Gram. Hebr. t. 1. p. 54. c. 2. Cum præfix. וְרִמֹּנִים, וְרִמּוֹנִים *& malogranata*... הָרִמֹּנִים, הָרִמּוֹנִים *malogranatorum*... וְהָרִמּוֹנִים *& malogranatorum*... Conftr. רִמֹּנֵי, רִמּוֹנֵי *malogranata*... R. רָמַם Arabibus, *concinnavit... ædificavit*... unde רִמּוֹן *malum Punicum*, i. e. è Pœnorum regione primùm translatum, (formæ סִלּוֹן *fpina*, vide Gram. Hebr. t. 1. p. 394. c. 1.) à concimitate cellularum, quæ fuum quæque granum continent, fic dictum... à granorum verò multitudine granatum...

רִמּוֹן Mafl. *Rimmôn*, Vulg. *Remmon*, nom. propr. 1°. urbis *in Tribu (Judæ*, Jof. 15. v. 32. Leufd.) *Simeon*, Jof. 19. v. 7. *Eufebius ad vocem* Ἐρεμβών *notat vicum esse 16. milliaribus ab Eleutheropoli. Hieronymus addit*, contra meridiem in Daroma. *Et ad vocem* Ῥεμμά (*quam ponit pro* רמון, *uti liquet ex eo quod dicat Aquilam id reddidisse* ἐν Ῥεμμῶνα) *Eufebius fcribit esse vicum* Ῥεμμῶς *in Daroma. Sine dubio loquitur de eodem vico. Et ad vocem* Ῥεμμών *tradit esse vicum* Ῥεμμών *prope Æliam verfus aquilonem intervallo 15. milliarium. Sed hic vicus alius* eft... *Mentio etiam fit loci Rimmon dicti* Zach. 14. v. 10. *ubi prædicitur regionem omnem*, כל הארץ, *fore uti* ערבה *planitiem, à Geba ufque ad Rimmon. Videntur hæc loca in terminis oppofitis fita fuisse: & alibi Geba commemoratur hoc modo*, à Geba ufque ad *Beerfcheba. Videtur ergo Rimmon esse posse eadem ac urbs Simeonitica Rimmon: nam & Beerfcheba urbs fuit Simeonitarum, quæ Gebæ opponitur*, Jof. 21. v. 17. Had. Reland. Palæft. pp. (498. 969.) 973. 974... 2°. Petræ in Tribu Benjamin, Jud. 20. v. 47... 3°. viri Berothitæ, (à בארות *Beróth* fcil. civitate *Gibeonitarum*, Jof. 9. v. 17. (quæ) *poftea Benjaminitis cessit*, 2. Reg. 4. v. 2. Had. Reland. Palæft. p. 618. ...) patris Rechab & Baana, *principum latronum*, fervorum Ifbofeth... 2. Reg. 4. v. 2... 4°. idoli, 4. Reg. 5. v. 18... Hebr. רִמּוֹן *Rimmón*, Vulg. *Remmon*, O. Ῥεμμών, 4. Reg. 5. v. 18. unde alternatis, ut fit, μ & φ, Ῥεμφάν *Remphán*, Act. 7. v. 43. ... corruptè, Origines lib. V. Ῥομφᾶ *Romphá*, O. Ῥαιφάν *Rephán*, five *Raiphán*, Amos. 5. v. 26. ubi Hebr. כִּיּוּן *kiiôn*... Perfis & Arabibus, כיואן *kíwán*, Chaldæis, שַׁבְּתַאי *Schabbethái*, Latinis, *Saturnus*... Etym. τῶ רִמּוֹן *Rimmón*, Hebr. *Remmôn*, Vulg. *Remmán*. Lxx... *tacitus, filens*... à רמם *ramáma*, Æthiop. *tacuit, filuit*... τῶ שַׁבְּתַאי *Schabbethái*, Chald. *quietus*... à שָׁבַת *Schbhát, quievit*... τῶ כִּיּוּן *kiiôn*, Hebr. *probus, rectus, firmus, ftabilis*... à כּוּן *probus... fuit*... τῶ כיואן *kíwán*, Perf. Arab. ... *humilis, fubmissus*... à כין Arab. in 3. p. f. m. præter. כאן *humilis fuit, fubmifit fe*

... *Saturnus*, denique significat *abscondi-tum* ... à סָתַר *abscondit se* ... unde Noë *Saturnus* dictus, quòd sese in Arca abscon-derit ... An ἴσιμον τὸ כִּיּוּן *kiiôn*, sive כיואן *kiwân*, deducendum, à nomine, seu nominis parte, urbis (ad radices montis *Ararat* sitæ,) dictæ נכתואן *nakhchiwan*, i. e. *primus* (Noë) *descendens*, sive *qui descenderit*. ... sic nuncupatæ quòd Noë ab Arca illuc primus descenderit; ibi sedem fixerit; urbem condiderit; ibique requiescit, traditioni si credatur...

רִמּוֹנוֹ Mass. *Rimmonô*, Vulg. *Remmono*, nom. propr. urbis *in Zabulon*, 1. Paral. 6. v. 77. *putatur eadem esse ac* Dimna. Reland. Palæst. p. 974... Etym. *silens sibi*, vel *de se* ... (ut refugienti convenit) à רִמּוֹן *silens*, R. ספר *ramama*, Æthiop. *siluit* ... & ab affixo 3. p. f. m. (ו), *sui*, *sibi* ...

רִמֹּן פֶּרֶץ Mass. *Rimmôn pâretz*, Vulg. *Remmomphares*, nom. propr. loci, *ubi decima sexta Israëlitarum mansio*, Num. 33. v. 18. Leusd... Etym. *silens Phares*, à רִמֹּן *silens* ... & פֶּרֶץ *Phâres*, filii Judæ ex Thamar, nuru sua, Gen. 38. v. 29. 1. Paral. 4. v. 1.

רָמוּת f. unde cum affix. & (ִ) loco τὸ (ּ) ob pausam, ante aff. וּמִלֵּאתִי הַגֵּאָיוֹת רָמוּתֶךָ, Ezech. 32. v. 5. O. καὶ ἐμπλήσω ἀπὸ τοῦ αἵματός σου. οἱ Γ. καὶ ἐμπλήσω ※ τὰς φάραγγας: ἀπὸ τοῦ αἵματός σου. Lxx. *& implebo sanguine tuo.* Tres Interpr. (nempè, Aq. Sym. Theod.) *& implebo* ※ (asteriscus additionis nota, vide Præfationem D. B. *de Montfaucon*, sive Præliminaria in Hexapl. Orig. p. 38.) *valles: sanguine tuo.* Vulg. *& implebo colles tuos sanie tua.* Legebant per ד... Alii, *& implebo valles celsitudine tua.* Targ. וְיִתְמְלוֹן חֵילַיָּא פִּגְרֵי מַשִּׁרְיָתָךְ *& implebuntur valles cadaveribus exercitûs tui*, ô Amasis... Hyperbole. R. רוּם *altus, elatus, excelsus ... fuit*; unde רָמוּת *elatio, altitudo, celsitudo* ... formæ scil. גָּרוּת *hospitium* .... Vide Gram. Hebr. tom. 1. p. 396. c. 1.

רֹמַח m. Lxx. Sym. δόρυ, Aq. κόντος, Lxx. λόγχη, Lxx. Incert. σειρομάστης ... Vulg. & alii, *lignum*, ut vult Eust. tam de ligno ex arbore exsecto, quàm de eo, quod in arbore adhuc est, & aliquando pro tota arbore ..., pec. *hasta* ... *contus*, pertica, longa lignea, seu hastile rasum ferro præfixum, *hasta longior*, Calep. *lancea*, *cuspis*, *mucro hastæ* ... *pugio*, *sica*, brevioris gladii genus ... *spiculum* ... Hinc Lat. *framea* ... Gr. ῥομφαία... Cum præf. נשאי צִנָּה וָרֹמַח, 1. Paral. 12. v. 24. O. θυρεοφόροι καὶ δορατοφόροι ... Lxx. *scutiferi & altiferi* ... *ferentes scutum & lanceam* ... Confer v. 34. בְּצִנָּה וַחֲנִית *cum scuto & hasta*, Cocc. ... וּבְרֹמַח *& cum lancea* ... Plur. cum præfix. mutatis τῷ (ֹ) in (ׇ) & τῷ (ַ) in (ָ), vide Gram. Hebr. tom. 1. p. 95. וּרְמָחִים *& lanceæ* ... הָרְמָחִים *lanceas* ... וּרְמָחִים *& lanceas* ... Cum motione exclusi ה articuli, בְּרְמָחִים (*cum*) *lanceis* ... וּבְרְמָחִים *& (cum) lanceis* ... לִרְמָחִים *in lanceas* ... Cum affix. חֶם, regiminis, unde τὸ (ֹ) ex (ו) deductum, in (ׇ hhatoûph) ob concursum sub ר mutatum, vide Gram. Hebr. tom. 1. p. 95... רָמְחֵיהֶם *lanceis suis*, *ipsorum* ... Rad. רָמַח Arabibus (Fut. A.) *confodit hastâ* ...

רַמְיָה Mass. *Ramïâh*, Vulg. *Remeia*, nomen propr. viri, Esdr. 10. v. 25. Etym. *exaltatus a Domino* ... à רָם, constr. רַם *elatus*, *exaltatus* ... & יָהּ, contractum ex יָהוּ, quod & ipsum ex יְהוָה *Dominus*, per apocopen factum fuit ... Adjectiva nominalia, sive participialia constructa regunt genitivum, quo causa efficiens nonnunquam denotatur, explicaturque per ablativum cum præpositione, *à*, *de*, *præ* ... ut Gen. 24. v. 31. *ingredere* בְּרוּךְ יְהוָה *benedicte Domini*, h. e. à Domino. Sic Job. 14. v. 1. Isai. 53. v. 4. Matth. 25. v. 34.

רְמִיָּה f. Lxx. Aq. Sym. Theod. δόλος, Incert. Aq. Sym. δόλιος, Lxx. ἄδικος, ὑπερηφανία, δόλιος, ταχέως, ἀργός ... Vulg. & alii, *dolus*, *fraus* ... *impositio*, *invasio*, *aggressio* ... *injustitia*, *injuria* ... *superbia* ... Adjectivè, *dolosus* ... *perversus* ... *iners*, (*piger* ... *pigritia* ...) *otiosus* ... Lxx. item, adverbialiter, ἀμελῶς *negligenter* ... Verbaliter, ἐντείνω *intendo* ... ὑψόω *exalto* ... רָאשׁ עֹשֶׂה כַף־רְמִיָּה, Proverb. 10. v. 4. O. πενία ἄνδρα ταπεινοῖ ... *paupertas virum humiliat* ... Juvenal. Satyr. 3.

Nil

Digitized by Google

Nil habet infelix paupertas durius in se ;
Quàm quòd ridiculos homines facit...

Vulg. *egestatem operata est manus remissa*... Alii, *pauper est, qui agit manu fraudulentâ*, ignavè. Oppositum יַד־חָרוּצִים... Proverb. 12. v. 24. *manus sedulorum*... Cocc. נֶפֶשׁ רְמִיָּה תִרְעָב, Proverb. 19. v. 15. Vulg. *anima dissoluta* (Cocc. *anima fraudis*, pigra) *esuriet*. אָרוּר עֹשֶׂה מְלֶאכֶת יְהוָה רְמִיָּה, Jerem. 48. v. 10. *maledictus, qui facit opus Domini* (Quidam, *bellum Domini suscipit*... Menoch. Tir. Calv. Moabi vastationem & excidium...) *fraudulenter, fraude, dolo malo*, vel *negligenter*. Grot. ex ó... Cum præf. וּרְמִיָּה *&* manus *doli*, i. e. *dolosa*, *fraudulenta*... R. רָמָה *jecit, dejecit*... in Piël רִמָּה *decepit, fraudavit*...

רְמַלְיָהוּ Mass. *Rmaliáhou*, Vulg. *Romelia*, nomen propr. patris Phaceæ regis Israël, 4. Reg. 15. vv. 25. 27. & 16. v. 1. Etym. *pauper Domini*, i. e. *pauper maximus*... à רָמַל Arabibus in IV. Conjug. *pauper, egenus fuit*... & à יָהוּ, contract. pro יְהוָה *Dominus*... Isai. 7. v. 6. *constituamus regem* Judæ בֶּן־טָבְאַל *filium Tabal*, sive *Tobbál*, i. e. *cultorem boni Dei*, à טוב, correpto, in compositione, טָב (ו) in (ְ hhatouph), טָב *bonus*... & à אֵל *Deus*. Scribitur enim hîc, ex religione, טָבְאַל pro טָבְאֵל, uti ex Esdr. 4. v. 7. liquet. Idem enim utrobique nomen... unde Targ. *constituamus eum, qui nobis rectus, commodus*... sit... Quod & probatur ex odio Romeliæ in David, ipsiusque domum... An Romeliam intelligebat? Certè Rabbini, Qabbalistæ, ex טבאל *Tobbál* faciunt רמל *Romela*, per *albam* scil. h. e. per 22. Alphabethi Hebraïci literas, in duas partes æquales divisas, ita ut pars altera priori subscribatur, hocce Qabbalistico ordine:

א ב ג ד ה ו ז ח ט י כ
ל מ נ ס ע פ צ ק ר ש ת

Appellando enim literas superiores cum inferioribus, nempè, א cum ל; ב cum מ, fit vox illa fictitia, אלבם *Albám*... legendo autem, seu sumendo literas inferiores pro superioribus, nimirùm, ר pro ט; מ pro ב; ל pro א... fit hoc Qabbalisticum imperfectumque nomen, רמל *Romela*,

pro Hebraïco רְמַלְיָהוּ *Rmaliáhou*...
——*Judæo credat Apelles*...

רַמָּךְ f. unde plur. cum præf. הָאֲחַשְׁתְּרָנִים בְּנֵי הָרַמָּכִים, Esth. 8. v. 10. Apud τοὺς Lxx. & Vulg. vacat... Alii, *mulos filios equarum*... Alii, & per manum *angariorum* ascensorum *filiorum equarum*, i. e. juvenum equorum... *Apud Persas* mulus *dicitur in sing*. אשתר (sive אסתר,) *in plur*. אשתרהא, vel אשתראן... *Porrò*, רַמָּךְ equam *esse ex lingua Arabica liquidò constat, ubi* אַלְפָרַס *est* equus, אַלְרַמָּכָה equa... רַמָּךְ *terminatione masc. est, tamen* equam *propriè* sonat. Ludov. *de Dieu*, Bochart... Scribitur autem Hebræis אחשתרנים *Ahhaschteraním*, Persis אחשתרני *Ahhaschterâni*, Græcis (Suidæ) ἀσάνδαι *astandæ*, pro *abbaschtandæ*... Vox Persica, *quâ significantur* οἱ γραμματοφόροι ἐκ διαδοχῆς (qui literas ferebant successione quâdam,) *qui aliàs* ἄγγαροι. Grot... (ἄγγαροι, ab Arab. אגר *ágara, conduxit*... *mercenarius factus & mercede*, vel *pretio conductus fuit, meruit*...) His duabus *vocibus* (Græcis, οἱ γραμματ...) *definiuntur* cursores angarii, *quales in Perside stativis locis erant dispositi*, *teste* Herod. l. 8... *Mihi videtur* אחשתרן AHASTERAN *alludere ad* אשתר ASTHAR, *quod* apud *Persas* pro *mulo* hodieque est in usu, Bochart. A. 2. 21. 236... Radix verò τῷ רַמָּךְ est רָמַךְ Arabibus, *proruit* (*inclinavit*) *ad aquam* camelus... unde רמכה *ramákiathon, equa*, pecul. *vilioris generis*... *magna camela*... unde sic verto: *camelos filios magnæ camelæ*, i. e. juvenes camelos, sive minores, eoque velociores... *dromades*...

רָמַם QAL. Lxx. σήπω, φέρομαι... Vulg. & alii, *efferveo, effervesco, ebullio, scateo* vermibus... *attollor, elevor, efferor* contumeliâ...

Præt. 3. p. plur. c. in pausa, quare τὸ (ַ) in (ָ) mutatum, Job. 22. v. 12. *&* *vide* רֹאשׁ כּוֹכָבִים כִּי־רָמּוּ, O. τοὺς ὕβρει φερομένους ἐταπείνωσε; Lxx. sensum, non verbum, exprimentes, *eos autem, qui contumeliâ efferuntur, humiliavit?* Vulg. in singulari, *& super stellarum verticem sublimetur?* Alii, *caput* (vel *verticem*, vel *summitatem*, vel *cacumen*) *stellarum, quàm illa*

sublimes sunt! In plerisque exemplaribus רֻמּוּ vel רֹמּוּ, scribitur, quasi à רָמַם, sicut Job. 24. v. 24. sed rectiùs רֹמּוּ sine daghésch, à רוּם *altus fuit.* Merc.... Ex forma hhòlem, רֹמוּ, sed τὸ רוֹמוּ, sive רֹמוּ ad Imperativum, ubi vide, referendum...

Imper. 2. p. pl. m. רוֹמּוּ מְעַט וְאֵינֶנּוּ, Job. 24. v. 24. O. πολλοὺς γὰρ ἐκάκωσε τὸ ὕψωμα αὐτοῦ, ἐμαράνθη δὲ ὥσπερ μολόχη ἐν καύματι ... Lxx. *multis enim nocuit altitudo ejus, sed emarcuit sicut malva in æstu*... Vulg. *elevati sunt ad modicum & non subsistent*... Alii, *attollamini*, i. e. recedite ab eo, Qimhhi in Merc. *mox nullus est*...

Fut. 3. p. s. m. cum præf. (ו) convertenti, unde accentu ab ultima ad penultimam retracto, τὸ (ו) in (ָ) pro (ֹ hhatoúph), ad euphoniam corripitur, vide Gram. Hebr. tom. 1. p. 218. c. 1. & tom. 2. p. 310. c. 1. וַיָּרֻם תּוֹלָעִים, Exod. 16. v. 20. O. καὶ ἐξέζεσεν σκώληκας... Lxx. *& ebullivit vermes*... Vulg. *& scatere cœpit vermibus*... Alii, *& efferebatur vermibus* ... fervere incipiebat vermibus. Quæ fervent & verminant, efferuntur & quasi ebulliunt, Cocc...

NIPHAL ex forma (ו), נָרוֹם, Lxx. ἐκχωρέω... Vulg. & alii, *tollo ipse me, cedo, recedo*...

Imper. 2. p. plur. m. cum (ֵ) sub characteristica in compensationem τοῦ daghésch ex ר excidentis, הֵרֹמּוּ, Num. 17. v. 10. vel 16. v. 45. *tollite vos*, auferte vos, recedite, *ex medio cœtûs illius, & consumam eos*, Cocc...

Fut. 1. p. s. c. anomala, *forma composita ex Niphal & Pyal*, Cocc... Vel potiùs ex Hithpaél, sive Hithpoél, cum syncopa scil. τοῦ ה, cujus excidium compensaretur per daghésch infigendum primæ radicali, sed cum illud recipere nequeat, compensatur istud ה, vel daghésch excidens per (ֵ) sub א, characteristico, vide Gram. Hebr. tom. 1. pp. 128. c. 2. & p. 163. c. 1. & Thes. Joan. Buxt. p. 182...ex forma (ֵ), in pausa, quare τὸ (ֵ) in (ָ) mutatum, עַתָּה אֵרוֹמָם, Isai. 33. v. 10. *nunc super efferam me*... Cocc.

3. p. plur. m. cum (ֵ) sub characteristica, ut in Imperativo, הֵרֹמּוּ *extulerunt se*... Cum præf. וַיֵּרֹמּוּ *& extulerunt se*...

HITHPAEL, seu HITHPOEL הִתְרוֹמֵם, unde 3. p. s. m. Fut. cum præf. וְיִתְרוֹמֵם, Dan. 11. v. 36. Ο. ὑψωθήσεται... Lxx. & Vulg. (&) *elevabitur*... Alii, *& elevabit se*... *& supereffferet se*, Cocc....

רוֹמֵמֻת s. unde cum præf. correpto ad euphoniam τοῦ (ו) in (ָ), & (ֻ) loco τοῦ (ו), ob pausam, ante affix. מֵרוֹמְמֻתֶךָ נָפְצוּ גוֹיִם, Isai. 33. v. 3. O. ἀπὸ τοῦ φόβου σου, καὶ διεσπάρησαν τὰ ἔθνη. Σ. ἀπὸ τοῦ ὑψωθῆναί σε, διεσπάρησαν τὰ ἔθνη. Lxx... *obstupuerunt populi à timore tuo, & dispersæ sunt gentes.* Sym. & alii, *ab exaltari te*, (1), *dispersæ gentes*, i. e. *dum erigis te, disperguntur gentes.* Vulg. & alii, *ab exaltatione tui* (Cocc. *ab erectione tuâ*) *dispersæ sunt gentes.* (1.) Est τὸ רוֹמֵמֻת Infinitivus τοῦ Poal Verbi רוּם *altus... fuit*, ex terminatione Chaldaïca. Chaldæi enim *pro* א *in fine, interdum adhibent* (ו) *cum* ת, *ut* בְּהִתְקַבְּצוּת in congregando se, Psal. 102. Hebr. 103. v. 23. אִסְתַּלָּקוּת elevari, Num. 11. v. 17. Lud. *de Dieu*, Gram. 228.

רוֹמַמְתִּי עֶזֶר Mass. *Romámti vézer*, Vulg. *Romemtihezer*, nom. propr. filii Heman, 1. Paral. 25. v. 4. Etym. *auxilio exaltatus sum*... à רוֹמַמְתִּי, 1. p. s. c. Præteriti τοῦ Poal Verbi רוּם *exaltatus... fuit*; & עֵזֶר vel עֶזֶר, m. *auxilium*...

רֹמֶץ פֶּרֶץ... vide supra, col. 2463...

רָמַס QAL. Lxx. πατέω, καταπατέω, συμπατέω... Vulg. & alii, *ambulo, calco, tero, protero*: metaphoricè, *contumeliâ afficio, opprimo... proculco*; metaphor. *contemptui habeo, prorsus nihili facio*... *conculco*... Per metath. Hisp. *márcho*, Gal. *je marche*, Lat. *serpo*, Gr. ἕρπω...

Praet. 3. p. s. m. cum præfix. וְהָיָה שְׁאֵרִית יַעֲקֹב בַּגּוֹיִם בְּקֶרֶב עַמִּים רַבִּים כְּאַרְיֵה... Mich. 5. v. 7. *itaque erunt reliquiæ Jacob* (illi qui è Babylonia redierunt, Grot... parvulus illi Dei grex, Tarnov.... Restringitur hæc promissio ad exiguum numerum, Calv...) *inter gentes, in medio*

Digitized by Google

populorum multorum (i. e. populis aspectantibus, Grot... Antithesis subest inter *reliquias*, & *populos multos*, sive *validos*... Calv...) *quasi leo*... Non crudelitate, sed potentiâ, quâ terrorem hostibus incutiat, Calv... אֲשֶׁר אִם־עָבַר וְרָמַס וְטָרַף וְאֵין מַצִּיל׃ *qui, quum impetum fecerit, conculcat*, O. διασείλας... (pedibus subjicit prædam) *& laniat, & non est, qui eripiat*. Cocc... Metaphora. Confer Psal. 2. v. 9. Psal. 109. Hebr. 110. vv. 5. & 6... תָּרֹם יָדְךָ, Mich. 5. v. 8. *exaltabitur manus tua*, ô Christe, qui pugnabis per tuos milites, Menoch. ὑψωθήσεται.... Confer præcedentia ac sequentia...

Ben. s. m. תַּמּוּ רֹמֵס, Isai. 16. v. 4. *consumpti sunt conculcantes*... Singulare in sensu collectivo, Cocc... Cum ש loco τῦ ס, רֹמֵשׂ, רוֹמֵשׂ *repens*... Cum præfix. הָרֹמֵשׂ *repens*... Fem. ex forma ה, præcedenti duplici (·) cum præfix. הָרֹמֶשֶׂת *repens*...

Infin. רְמֹס *conculcare*...

Imper. 2. p. s. f. cum præf. וְרִמְסִי *& calca*...

Fut. 3. p. s. m. יִרְמֹס, τῷ לֹא hhólem in (· hhatoúph), ob maqqaph, correpto, יִרְמָס־ *calcabit, proculcabit*... Cum præf. וַיִּרְמֹס *& conculcat*... Cum præf. & affix. וַיִּרְמְסֵהוּ *& conculcavit illum*... וַיִּרְמְסֶהָ *& conculcavit eam*... 3. p. s. f. alternato ש & ס, תִּרְמֹשׂ *calcat*... Cum præfix. וַתִּרְמֹס *& calcavit, conculcavit*... Cum affix. תִּרְמְסֶנָּה *conculcat eam*... Cum præf. & aff. וַתִּרְמְסֵם *& conculcavit eas* stellas... 2. p. s. m. תִּרְמֹס *conculcabis*... 1. p. s. c. cum præf. & affix. וְאֶרְמְסֵם *& calcabo eos*... 2. p. pl. m. תִּרְמְסוּ *conculcabitis*... 3. p. plur. m. cum præfix. וַיִּרְמְסוּ *& conculcarunt*... Cum præf. & aff. τῷ (י) in (ֻ) ad euphoniam correpto, וַיִּרְמְסֻהוּ *& conculcarunt eum*...

NIPHAL נִרְמַס, unde 3. p. plur. f. Fut. ex forma (-) cum (-) sub characteristica in compensationem τῦ daghésch ex ר excidentis, vide Gram. Hebr. tom. 1. pag. 173. c. 2. בְּרַגְלַיִם תֵּרָמַסְנָה עֲטֶרֶת גֵּאוּת שִׁכּוֹרֵי אֶפְרָיִם׃, Isai. 28. v. 3. O. A. Σ. Θ. καὶ τοῖς ποσὶ καταπατηθήσεται ὁ στέφανος τῆς ὕβρεως, οἱ μισθωτοὶ τῦ Ἐφραΐμ. Lxx. Aq. Sym. Theod. (*&*) *pedibus conculcabitur*, Lxx. *corona contumeliæ*, Aq. Sym. Theod. Vulg. & alii, *corona superbiæ*, Lxx. *ô mercenarii*, Theod. *ô ebrii*, Vulg. *ebriorum*, *Ephraïm*. Alii, *pedibus calcabuntur coronæ quæque* (1.) *superbæ* (2.) *ebriorum τῦ Ephraïm*. (1.) Verbum pluralis numeri construitur interdum cum nomine singulari etiam non collectivo, quo partitio denotatur.... (2.) Ex duobus substantivis, quorum alterum altero regitur, modo prius, modo posterius, loco adjectivi ponitur: quandoque etiam utrumvis pro adjectivo commodè potest accipi. Vide Gram. Hebr. tom. 2. pp. 461. & 548...

רמשׂ QAL, 1. *calco*... vide in Verbo præced. רָמַס... 2. Lxx. Aq. κινέομαι, Lxx. Aq. Sym. Theod. ἕρπω, Incert. ἐξέρπω, Lxx. διέρχομαι... Vulg. & alii, *moveor, commoveor, permoveor, mutor*... *serpo, repo, repto*, metaph. paulatim *gradiendo accedo, incedo*... *transeo, pertranseo, prætereo*... Lxx. item adjectivè, ἑρπετὸν *reptile, serpens, animal, quod serpit*...

Ben. s. m. sine, vel cum præf... fem. sing. ex forma ה.. cum præf... vide supra in Benoni Verbi רָמַס... Lxx. in utroque particip. ἑρπετὸν *reptile*...

Fut. 3. p. s. f. אֲשֶׁר תִּרְמֹשׂ הָאֲדָמָה, Gen. 9. v. 2. *quod calcat tellurem*, Cocc. O. τὰ κινούμενα ἐπὶ τῆς γῆς... Vulg. *quæ moventur super terram*...

רֶמֶשׂ m. Lxx. Aq. Sym. Theod. ἑρπετὸν, Vulg. & alii, *reptile, reptilia, serpentes, animalia, quæ se movent in terra*, etiam serpendo vel rependo... Cum præfix. וְרֶמֶשׂ *& reptili*; collectivè, *reptilibus*... Cum (·) sub (ו), quod conjungat duo nomina, quorum posterius est penacutum, vide Gram. Hebr. t. 2. p. 385. c. 2. וָרֶמֶשׂ *& reptile*... הָרֶמֶשׂ *reptile*... כְּרֶמֶשׂ *ut reptile*... R. רָמַשׂ *repsit, reptavit*...

רֶמֶת Mass. *Rémeth*, Vulg. *Rameth*, nomen propr. urbis in Tribu Issachar, Jos. 19. v. 21... Etym. *altitudo*... à רוּם *altus fuit*... unde רָמָה *altitudo*... formæ נַחַת *tractus*, ab

Digitized by Google

Arab. ‏נָיִף, In Præterito ‏נאף Fut. O. *longa & elata fuit res*... Hinc & *Roma*, Arabibus ‏רומיה *Roumíiathon*, ex cujus regimine, & πολιτεία...

‏רָמוֹת Maff. & Vulg. *Ramóth*, vide mox infra...

‏רָמֹת גִּלְעָד Maff. *Ramóth Gilyádh*, Vulg. *Ramoth Galaad*, nom. propr. urbis in Galaad, 3. Reg. 22. v. 3... *Alterius urbis hoc nomine* (Ῥαμαθῶνος) *meminit Josephus, quum Antiq. VIII.* 10. *scribit Achabum Ramathone* (Ῥαμαθῶνι) *mortuum esse. Hæc* Ῥαμαθὼν *est Ramoth in Gilead, quam Josephus* Ἀραμαθὰ *solet nuncupare... Est &* ‏רמות *Ramoth memorata* 1. Sam. 30. v. 27. *ubi Ramoth austri appellatur, sita in* Δαρώμᾳ, *sive australi parte Tribus Judæ, eadem atque Ramath negeb. Aliquid de situ ejus licet colligere ex eo quod inter duas urbes refugii trans Jordanem medio fuerit ut tertia, inter Bosor nempe & Golan*, Deut. 4. v. 43. *quodque Syris Damascenis eam eripere tentarint reges Samariæ*, 1. Reg. 4. v. 22. *adeoque probabiliter inter Damascum & Samariam sita. Ab hoc nomine, non multum recedit* Ῥάμιθα *quod antiquissimum nomen Laodiceæ fuisse Stephanus tradit in Ethenicis.* Had. Reland. Palæst. pp. 966. & 967. Etym. idem ac τῆς ‏רָמָה, mox supra.

‏רָמַת הַמִּצְפֶּה Maff. *Ramáth hammitspéh*, Vulg. *Ramoth Masphe*, nom. propr. urbis *Gaditarum*, Jos. 13. v. 26. *ubi regio eorum dicitur extendi à Chesebbon Ramath hammizpe*, Reland. ibid. ac mox supra, *Ramoth... Civitas Sacerdotum atque fugitivorum in Tribu Gad, non procul à monte Galaad*, Jos. 13. v. 26. 1. Sam. 30. v. 27... Leusd. At 1. Sam. 30. v. 27. non scribitur ‏רָמַת הַמִּצְפֶּה *Ramáth hammitspéh*; sed ‏רָמוֹת־נֶגֶב *Ramoth-néghebb*, *Ramoth-austri*, sive *australis*, Vulg. *ad meridiem*, Reland. *sita in* Δαρώμᾳ, *sive australi parte Tribus Judæ*... Quo, amabo, pacto ‏רָמוֹת־נֶגֶב *Ramoth-néghebb*, sive *australis*... *in Tribu Gad? non longe à monte Galaad?* Quo modo *inter Damascum & Samariam sita?* Vide ‏רָמוֹת *Ramóth* in ‏רָמוֹת גִּלְעָד *Ramóth Gilyád*, mox supra... Etym. *pars superior campi*, seu *regionis Galaad*... à ‏רָמָה f. *elevatio, altitudo*... unde constr. ‏רָמַת, retento scil. ut fit, ‏ה (-), penult. vide Gram. Hebr. tom. 1. p. 87. c. 1. R. ‏רוּם *excelsior, superior ... fuit*; & ‏גִּלְעָד *Gilyád, campus*, sive *regio Galaad*... *Galaad*, i. e. vel ‏גַּלְעֵד *Galyédh, tumulus testis*, vide Gen. 31. vv. 47. & 48. vel *spolii acervus*, à ‏גַּל *acervus*... & ‏עַד *spolium*... vel ‏גִּלְעָד *Galaad*, à ‏גלעד *Galaadon*, Arab. *durus*...

‏רָמַת לֶחִי Maff. *Rámath lébbi*, Vulg. appellativè, *elevatio maxillæ*, nom. loci, quò abjecit Samson asini maxillam, Jud. 15. v. 17... *Locus hic nomen ductum habet à maxilla, quam ibidem Sanson abjecit, uti constat ex* Jud. 15. v. 9. *Aquila & Symmachus reddiderunt* ἐν Σιαγόνι, *uti observat Eusebius in Onomast. ad h. v. & ad vocem* Ἐνλεχί (pro ἐν Λεχί) notat, Ἀκύλας· Σιαγόν. *Sed inde non sequitur eos credidisse id non esse nomen loci proprium, quum etiam Josephus hunc locum* Σιαγόνα (Σιαγόνα) *appellat, uti* παρεμβολὰς *nuncupat urbem* ‏מחנים *&* σκοπὸν ‏צופים. *Ita Eusebius ipse voce* Σκηναὶ *urbem* Succoth ‏סוכות appellat. *In annalibus Glycæ legitur part.* II. pag. 164. *in suburbio Eleutheropolis eum fontem fuisse.* Ἡ γὰρ Σιαγὼν παρ' αὐτῷ ἐκθλιβεῖσα ὕδωρ ἔβλυσεν ἄφθονον. Ὅθεν ἡ τοιαύτη πηγὴ μέχρι καὶ τήμερον ἐν τοῖς προαστείοις Ἐλευθεροπόλεως φαίνεται σιαγόνος ἐπονομαζομένη πηγή. Maxilla ab eo abjecta ingentem aquæ copiam produxit. Et hic fons in hunc usque diem in suburbio Eleutheropolis conspicitur & fons maxillæ nuncupatur. *Meminit etiam Antoninus martyr in Itinerario, cujus verba vide ad vocem Eleuteropolis; & quum situs Eleutheropolis certus sit ex testimonio Veterum, etiam hinc colligere licet Lechi eodem circiter loco sitam fuisse.* Had. Reland. Palæst. p. 872. Etym. *maxillæ abjectio*, à maxillæ enim abjectione sic dictus locus, uti liquet ex Jud. 15. v. 17. à ‏רָמָה f. *abjectio*... ex quo constr. ‏רָמַת. R. ‏רָמָה *projecit*... & à ‏לְחִי, in pausa ‏לֶחִי *maxilla*, R. ‏לחי Arab. in VIII. *barbatus evasit juvenis*... Hinc nom. ‏לחי *maxilla*, unde enascitur barba...

Digitized by Google

רָמָתָה Mass. *Ramáthah*, (vel potiùs *Ramáh*, vel *Háramáh*...) Vulg. *Ramatha*, nom. propr. urbis, ejusdem scil. ac רָמָה *Rama*, quam vide supra, col. 2459. *Est porro Rama in Ephraim, ubi Samuel habitavit, & sepultus est. Quæ creditur eadem esse ac Ramathaim Tzophim*, 1. Sam. 1. v. 19. *Hanc Vulgatus Ramatham vocat: sed verum nomen est* הרמה Rama, *vel* Harama, *non* Ramatha. *Illud tha natum est ex* (mutatione ה in ת, &) *adjecto* ה *locali*, 1. Sam. 1. v. 19. Had. Reland. Palæst. p. 964.

רָמָתִי Mass. *Rámathí*, Vulg. *Ramathites*, nom. patronymicum virorum ex *Rama* oriundorum, unde etymon idem ac τῆς *Rama*, quam vide supra, col. 2459.

רָמָתַיִם צוֹפִים Mass. *Rámathaim Tsophím*, Vulg. *Ramathaim Sophim*, nomen propr. urbis, 1. Reg. 1. v. 1. ejusdem scilicet ac רָמָה *Ramáh*, cum ה articulo, הָרָמָה *Háramáh*, 1. Reg. 1. v. 19. cum ה paragogico, sive locali, unde ה finale, seu femininum in ת mutatum, הָרָמָתָה *Háramáthah*, Vulg. *Ramatha*, ibid. cum duali terminatione, nempe יִם, ת ex ה finali, feminino ad exprimendam scil. utranque urbem, sive urbis utranque partem, inferiorem videlicet ac superiorem, רָמָתַיִם *Rámathaim*... In montanis Ephraim, 1. Reg. 1. v. 1. *Erat in regione Thamnitica juxta Diospolim, & eadem, quæ in Novo instrumento Arimathæa dicitur, si credimus Eusebio in Onom. ad vocem* Ἀρμαθέμ. Ῥαμαθέμ *appellatur*, 1. Macc. 11. 34. *ex Samaritide attributa Judææ*, ibid. & Ῥαμαθὰ *Josepho*... Had. Reland. Palæst. pp. 579. 580. 581. 964. 965. Ἔτυμον τῆς *Ramathaim*, idem ac τῆς *Rama*, quam vide supra, col. 2459. τὸ verò *Tsophim*, sive *Sophim*, ἔτυμον *speculatores, prophetæ*... Græcè, Σοφοὶ, hinc enim Σοφὸς *sapiens*, i. e. *sciens, prudens*... sic dictus fuit mons in Tribu Ephraim, 1. Reg. 1. v. 1. fortè, quòd ibi habitarent, qui postea φιλόσοφοι *Philosophi* dicti sunt, Σοφοὶ...

רֹן Infinitivus τῆ Qal Verbi רָנַן, ubi vide...

רָנָה QAL, unde 3. p. f. f. Fut. עָלָיו תִּרְנֶה אַשְׁפָּה, Job. 39. v. 23. vel 26. O. ἐπ' αὐτῷ γαυριᾷ τόξον... Lxx. *super ipsum gaudet arcus*... Vulg. & alii, *super ipsum sonabit pharetra*... Cocc. *super ipso*, aut *circa ipsum sonat*, tinnit, *pharetra*... Alii, *super* (vel *apud*, vel *propter*, Vatabl. vel *contra*, sive *adversus*, Munst.) *ipsum sonat*, sive *resonat*, vel *stridet pharetra*... Virg. Æneid. 9. 660.

—*Pharetramque fugâ sensere sonantem.*

Per pharetram *sagittæ* significantur, (est enim metonymia subjecti, quâ continens pro contento sumitur) quæ *filiæ pharetræ*, Thren. 3. v. 13. dicuntur...

רִנָּה f. Lxx. ἀγαλλίαμα, ἀγαλλίασις, εὐφροσύνη, χαρά, Lxx. Incert. τέρψις, Sym. λαλιά, δέησις, Lxx. αἶνος, Lxx. Aq. αἴνεσις... Vulg. & alii, *exultatio*... *oblectamentum*... *lætitia, hilaritas, animi voluptas*... *gaudium, id, quod lætitiam affert*... *delectatio, oblectatio*... *sermo, loquela, loquacitas*... (*cantus, cantio, clamor*...) *bona fama, honesta*, seu *honorifica appellatio, fausta acclamatio*... *precatio*, sive *deprecatio*... *laudatio*, vel *assentio*... στρατοκήρυξ *præco-exercitûs*... Lxx. item, verbaliter, δοξάζομαι *glorificor, existor, celebror, prædicor*... ἐλεῶ *misereor*... וְאַל־תִּשָּׂא בַעֲדָם רִנָּה וּתְפִלָּה, Jerem. 7. v. 16. *nec attollas pro eis clamorem deprecatorium*, vel *precatorium*, i. e. nec clara voce pro eis aut veniam, aut gratiam postules... רִנָּה clamor in periculo testatur sollicitudinem, & spectat aversionem mali; תְּפִלָּה est etiam petitio boni, Cocc... Dicimur interdum, *preces abjicere*, &c. quod humilitatem designat, ubi supplices accedimus, neque audemus oculos attollere, ut Luc. 18. v. 13. interdum, *preces attollere*, ob fervorem desiderii, & fidem imprecando, &c. Calv... Ohel Moed in צעק, פירשו תפלה לשון צעקה בכח פתם לשירה ולשמחה ופתם להכרזה ופתם לבכי וגם פתם לתפלה *explicant hanc vocem clamorem validum partim in cantu & lætitia, partim in præconio, partim in ploratu, atque etiam in oratione*, Cocc... קוֹל רִנָּה וִישׁוּעָה בְּאָהֳלֵי צַדִּיקִים, Psal. 117. Hebr. 118. v. 15. *vox cantus* (*præconii, laudis*...) *& salutis in tentoriis justorum*... Cum præf. הָרִנָּה *clamor*... בְּרִנָּה *cum præco-*

Digitized by Google

nio, cántu, clamore, laudatione, exultatione... Cum affix. רִנָּתִי *clamor... meus*, c. Cum præf. & affix. לְרִנָּתִי *ad clamorem... meum*, c. בָּאֳנִיּוֹת רִנָּתָם, Iſai. 43. v. 14. Αλλ., ἐν ναῦσι, Θ. ἐν πλοίοις, δεηθήσονται. Alius, *in navibus*, Lxx. *in naviculis, vincientur*, rectius fortè, *deprecabuntur*. Vulg. *in navibus suis gloriantes*. Alii, *in navibus*, vel *ad naves clamor eorum*... i. e. clamabunt, *ad naves, ad naves*; ut Iſai. 22. v. 5. *ad colles, ad colles*, Angl. Annot... Alii, *in navibus cantus, clamor... ipſorum*... R. רָנַן *cecinit, cantavit, cantillavit, exclamavit, acclamavit*...

רִנָּה Maſſ. *Rinnáh*, Vulg. *Rinna*, nom. propr. filii Simeonis, 1. Paral. 4. v. 20. Etym. *canticum*, ſive *exultatio, gaudium*... à רִנָּה, quod vide mox ſuprà, idem.

רָנִּים plur. m. unde conſtr. רָנֵּי פַלֵּט תְּסוֹבְבֵנִי, Pſal. 31. Hebr. 32. v. 7. Θ. τὸ ἀγαλλίαμά μου λύτρωσαί με ἀπὸ τῶν κυκλωσάντων με. Lxx. Vulg. Lat. *exultatio mea erue me à circumdantibus me*. Legebant רָנִּי, accipiebantque τὸ פַלֵּט in Imperativo... Alii, *cantus liberationis facias cingant me*. Cum enim סָבַב in Qal ſit *cingere*, in Piél rectè accipitur pro *facere cingere*, etſi & ibi (in Piel) pro *cingere* alibi uſurpetur, Lud. *de Dieu*... R. רָנַן *cantavit, cantillavit*...

רָנַן QAL. Lxx. χαίρω, ἐν χαρᾷ εἰμι, εὐφραίνομαι, ἀγαλλιάομαι, τέρπομαι, ἐξίστημι, Incert. ἀλαλάζω, Sym. εὐφημέω, Aq. αἰνέω, Lxx. ὑμνέω, σημαίνω εἰμι... Vulg. & alii, *lætor, gaudeo... in gaudio ſum... lætitiâ afficior, gaudium percipio... exulto, lætitiâ geſtio... delector, oblector, ſatior, ſatio me, ad hilaritatem uſque me ſatio... mente excedo... clamo alala, fremitum edo inter pugnandum, clamorem lætum tollo in committendo prælia*. Eſt autem propriè, *clamorem tollo cum animi alacritate, & exultabundè, atque in ſignum victoriæ, plaudo*; interdum pro, *clamorem triſtem tollo*, unde Lat. *ululo*... (& ex Hebræo, *ringo*...) *celebro, fauſta precor, gratulor, bene ominor, faveo linguâ, bona verba dico, fauſtis acclamationibus proſequor... laudo, approbo, comprobo, aſſentior*, interdum, *renuo, recuſo*... *carmine celebro, hymnis decanto, laudibus effero*; item, *convitior, incuſo, carmine perſtringo, diffamo; deploro, lamentor... perſpicuus, diſertus... ſum*...

Infin. cum præf. mutato ob maqqáph לְּ hhólem in (ָ hhatoúph), בְּרָן־יַחַד כּוֹכְבֵי בֹקֶר וַיָּרִיעוּ כָּל־בְּנֵי אֱלֹהִים׃, Job. 38. v. 7. *quùm vocem attollerent* (in vocem lætam prorumpentes ad Deum laudandum... Merc.) *unà omnes ſtellæ matutinæ; & clangerent omnes filii Dei*. Cocc... *quùm prædicarent*, ſive *narrarent ſimul, pariter*... gloriam Dei, *aſtra matutina*, Mercurius ſcil. Venus, (luna) ſol... vel ſol, & ſtellæ fixæ, ex ſe lucentes... Confer Pſal. 18. Hebr. 19. v. 1. 148. vv. 1. 2. 3.. Quidam ex uſu Arabico, *quùm* (1.) *prodirent unà omnes*, ad vocem jubentis יְהִי־אוֹר, Gen. 1. v. 3. *fiat lux*... (2.) *lucis* (3.) *turmæ*, i. e. aſtra omnia, tum ſol & ſtellæ fixæ, Carthеſio tot ſoles; tum planetæ, nempè, Mercurius, Venus, Luna, Mars, Jupiter, & Saturnus... *unde jubilarent omnes filii Dei*, h. e. (4.) angeli... (1.) *prodirent*, à ורא Arab. Fut. A. *venit*.... (2.) בֹּקֶר *lux*, Amos. 5. v. 8.... (3.) à כוכבה *kiaukiábethon*, Arab. (Plur. כואכב *kiawákibon*) 1. Act. ſive Infinitiv. τοῦ כוכב *kiaúkiaba*, Arab. *ſtellavit*... 2. *ſtella*, 3. *multitudo, caterva* (*cœtus, congregatio*.) De accentu in τοῦ כּוֹכְבֵי ob concurſum retracto, vide Gram. Hebr. tom. 2. p. 308.

Imper. 2. p. ſ. f. τοῦ hhólem in (ָ hhatoúph) ad euphoniam mutato, unde accentus à penultima ad ultimam deſcendit, vide Gram. Hebr. tom. 1. p. 217. c. 2. ubi pro *pluralis*, lege *ſingularis*... רָנִּי *canta*... Cum præfixo (ו) τοῦ (ָ) affecto, quod ſcil. ſit ante vocem penacutam, vide Gram. Hebr. tom. 1. p. 385... in pauſa, quare τὸ hhólem in penultima ſervatum, וָרֹנִּי *& canta*... 2. p. plur. m. mutato, ut ſupra, ad euphoniam, τοῦ hhólem in (ָ hhatoúph), unde accentus à penultima ad ultimam deſcendit, vide eand. Gram. p. 218. c. 2. רָנּוּ *cantate*...

Fut. 3. p. ſ. m. ex forma quieſcentium ע, vide eand. Gram. p. 218. c. 1. Proverb.

Digitized by Google

29. v. 6. *in scelere vir malus laqueo* capitur; *justus verò* יָרוּן וְשָׂמֵחַ *cantat* (loquitur, ἀγαλλιάζεται) *& lætatur*, Cocc. 3. p. f. f. cum præfix. וְתָרֹן *& cantabit*... Cum ה parag. תָּרֹנָּה *cantat, prædicat, clamitat*... 3. p. plur. m. יָרֹנּוּ *cantabunt*... Cum præfix. וַיָּרֹנּוּ *& acclamârunt*...

PIEL ex forma perfectorum, רִנֵּן, Lxx. ἀγαλλιάομαι, ἀδολεσχέω, Sym. εὐφημέω, ἀντευφημέω, ὑμνέω... Vulg. & alii, *exulto, lætitiâ gestio... loquax sum, garrio* (*clara voce sono, dico*... Cocc.) *contemplor, oro, laudo... celebro, bene ominor, bona verba dico, fausta precor, gratulor... faustis acclamationibus prosequor*... Lxx. item substantivè, εὐφροσύνη *lætitia*...

Praet. 3. p. plur. c. cum præf. וְרִנְּנוּ *& cantabunt*...

Infin. רַנֵּן *cantando*... Cum præf. וְרַנֵּן *& cantare*...

Imper. 2. p. plur. m. רַנְּנוּ *cantate*... Cum præf. וְרַנְּנוּ *& cantate*...

Fut. 3. p. f. f. תְּרַנֵּן *cantabit*... 1. p. f. c. אֲרַנֵּן *cantabo*... Cum præf. וַאֲרַנֵּן *& cantabo*... 3. p. plur. m. יְרַנְּנוּ, & in pausa, unde צֵרִי (‥) motio primariæ vocis sub נ, loco שְׁוָא (:) reductum, יְרַנֵּנוּ *cantabunt*... Cum præfixo (ו), affecto שְׁוָא (:) ex ipsius (:) & ex (:) sequenti contracto, vide Gram. Hebr. tom. 1. p. 385. c. 1. וִירַנְּנוּ *& cantabunt*... 3. p. plur. f. sublatâ tertiâ rad. נ ob aliud נ sequens, neque eâ per daghésch fortè, ut fieri solet, compensatâ: quia post motionem magnam anomalus sequitur daghésch hujusmodi, תְּרַנֵּנָּה (à רִנֵּן in forma perfectorum) *cantabunt*, pro תְּרַנֵּנְנָה, aut תְּרַנֶּנָּה, vide Gram. Hebr. t. 1. p. 178. c. 2... 1. p. plur. c. cum ה paragog. נְרַנְּנָה *ovabimus*... Cum præf. & ה parag. וּנְרַנְּנָה *& cantabimus*...

PUAL ex forma perfectorum, רֻנַּן, unde 3. p. f. m. Fut. in pausa, quare פַּתָּח (‑) in (‥) mutatum, לֹא־יְרֻנָּן לֹא יְרֹעָע, Isai. 16. v. 10. O. οὐ μὴ εὐφρανθήσονται... A. οὐ αἰνέσει... Lxx. in plur. cæteris prætermissis, *nequaquam lætabuntur*... Aq. *non laudabit*, pro *non laudabitur*... Vulg. *non exultabit, neque jubilabit*, quisquam scil... Aq. S. Hieron... legebant יְרֹעַע, יְרֻנַּן, hoc in Piël, illud in Poël... Alii, *non cantabitur*, (vel *exultabitur*, Munst.) *neque jubilabitur*...

HIPHIL ex forma perfectorum, הִרְנִין, Lxx. εὐλογέω, Sym. εὐφημέω, Aq. αἰνοποιέω, Lxx. εὐφραίνομαι, Lxx. Theod. ἀγαλλιάομαι, Lxx. καυχάομαι, τέρπω... Vulg. & alii, *bene-dico, laudo, prædico, bene precor... bene ominor, fausta precor, faustis acclamationibus prosequor, bona verba dico... laudem concedo, laudare facio*, vel *jubeo... lætitiâ afficior, gaudium percipio... exulto, lætitiâ gestio, præ gaudio canto, jubilo*, i. e. *rustica & incondita voce gaudium testor, taratantarizo... glorior, ipse me jacto... delecto, oblecto* ipse me in aliqua re...

Imper. 2. p. plur. m. הַרְנִינוּ גוֹיִם עַמּוֹ, Deut. 32. v. 43. O. εὐφράνθητε ἔθνη μετὰ τοῦ λαοῦ αὐτοῦ... A. αἰνοποιήσατε ἔθνη λαὸς αὐτοῦ... Θ. ἀγαλλιᾶσθε ἔθνη λαὸς αὐτοῦ... Lxx. *lætamini gentes cum populo ejus*... Aq. *laudes congerite gentes populus ejus*... Theod. *exultate gentes populus ejus*... Vulg. & alii, *laudate gentes populum ejus*... Alii, *laudate, ô gentes*, quæ estis *populus ejus*, subaudi, *Jehovam*... Alii, *personate, acclamate*, vel *laudate, gentes populum ejus*... Quidam ex usu Arabico, *auscultate gentes populo ejus, parcite... quia sanguinem servorum suorum ulciscetur*... Cum præfix. וְהַרְנִינוּ *& cantate*...

Fut. 2. p. f. m. תַּרְנִין *facis ut cantent*... 1. p. f. c. absque (י) צֵרִי (‥) indice, vel comite, אַרְנִן *cantare faciebam*...

HITHPAEL, vel potiùs HITHPOEL, הִתְרוֹנֵן, unde Ben. f. m. מִתְרוֹנֵן, כְּגִבּוֹר מִתְרוֹנֵן מִיָּיִן, Psal. 77. Hebr. 78. v. 65. O. A. ὡς δυνατὸς κεκραιπαληκὼς ἐξ οἴνου. Σ. ὡς δυνατὸς διαλαλῶν ἐξ οἴνου. Lxx. Aq. Vulg. Lat. *tanquam potens crapulatus à vino*. Sym. & alii, *tanquam potens differens ex vino*. S. Hieron. *quasi fortis post crapulam vini*. Alii, *ut heros, qui jubilat à vino*. Cocc... Targ. הֵיךְ גַּבְרָא דְּמִתְפַּקַּח מִן חַמְרָא *vir veluti, qui sese*, vel oculos *aperit, qui sese excitat*, sive *qui evigilat à vino*.

רְנָנָה f. Lxx. εὐφροσύνη, Lxx. Incert. ἀγαλλ...

Digitized by Google

λιάσις, Incert. ἀγαλλίαμα, Sym. εὐθυμία... Vulg. & alii, *lætitia, hilaritas, animi voluptas... exultatio... oblectamentum... prosper successus, bona habitudo, abundantia, ubertas, copia...* item, *vox elata, cantus...* Cum præf. בְּרִנָּה *cum cantu...* Constr. כִּי רִנְנַת רְשָׁעִים מִקָּרוֹב, Job. 20. v. 5. ὁ Ἑβραῖος, ὅτι ἡ ἀγαλλίασις τῶν ἀσεβῶν περὶ βραχύ. O. εὐφροσύνη δὲ ἀσεβῶν πτῶμα ἐξαίσιον. Σ. ὅτι εὐθυμία ἀσεβῶν ἐπ' ὀλίγον. Hebræus, *exultatio enim impiorum ad breve.* Lxx. *lætitia autem impiorum ruina insignis.* Sym. *quoniam prosperitas impiorum brevis.* Vulg. *quod laus impiorum brevis sit.* Alii, *ovatio... impiorum ex propinquo*, sub. *tempore*, Vatabl. à brevi tempore, non jamdiu *fuit*, Merc... Quidam, *gaudium impiorum de propinquo*... Non de remoto à sensibus, non de spiritali, non de cælesti... de obvio, non de divino, subjecto... Vel *de re fini proxima*, mox desitura... Causa contemnendæ voluptatis, haud parva, est quòd sit brevis... Plur. וְשִׂפְתֵי רְנָנוֹת יְהַלֶּל־פִּי, Psal. 62. Hebr. 63. v. 6. O. καὶ χείλη ἀγαλλιάσεως αἰνέσει τὸ ὄνομά σου. Σ. καὶ διὰ χειλέων εὐφήμων ὑμνήσει τὸ στόμα μου. Lxx. *& labia exultationis laudabunt nomen tuum.* Sym. *& per labia benedicentia cantabit os meum.* Vulg. *& labiis exultationis laudabit os meum.* S. Hieron. *& labiis laudantibus canet os meum.* Alii, *quùm os meum in laudes prorumpit labiis jubilationum*, (i. e. maximè jubilantibus...) Munst... h. e. anima interiùs refecta se prodit per labia, &c. Gej... R. רָנַן *cantavit, exultavit, jubilavit, clamavit, acclamavit...*

רְנָנִים plur. m. unde כְּנַף־רְנָנִים נֶעֱלָסָה, Job. 39. v. 13. O. πτέρυξ τερπομένων νεέλασα, vel νεέλασσα... Α. πτερύγιον αἰνούντων συναναπλέκει... Σ. πτερὸν ἀγλαϊσμοῦ φερεύεται... Lxx. *ala lætantium Neélassa*, vel *Neélasa*. (Hebraïca scil. voce retentâ...) ※ *penna struthionis mixta est*... Aq. *alam* (vel *ala*) *laudantium simul complicat*... Sym. *ala nitoris circumnascitur*... Hexapl... Vulg. *penna struthionis similis est*... Alii, *exultat*... רְנָנִים *renanim*, Job. 39. v. 13. *pavones explicat magna pars recentiorum, nullo autore idoneo, & contra historiæ fidem. Cum ignoti fuerint pavones ætate Jobi, nec in Judæam allati ante Salomonis tempora. Neque à cantu verisimile est* renanim *dici pavones, quorum est stridor potiùs. Itaque in Phædri fabulis:* Pavo ad Junonem venit indignè ferens se derideri, simul ac vocem miserit. *Nec de ave tam eximiâ hoc solum diceretur, illam alis suis superbire, aut exultare. Quod ipsum esset minus verum, cum alas non ostentet pavo, sed caudam, cujus nomine se maxime effert...* רננים, Job. 39. v. 13. *Hieronymo sunt struthiones rectè omninò. Nempe struthiones fœminæ tam dicuntur* רננים renanim *quam* יענים jeenim *à clamore & cantu. Ut* זמאר zimar, *id est, cantus, dicitur ejulatus Arab. struthionis fœminæ... Et alis exultare eædem aves rectè dicuntur, cum illarum alacritas ex alis tota pendeat...* Bochart. indice partis 2. de anim... R. רָנַן *clamavit...*

רִסָּה Mass. *Rissáh*, Vulg. *Ressa*, nom. propr. loci, in quo castrametati sunt filii Israël, profecti de Lebna, Num. 33. v. 21. Etym. *sapientia...* à רסה *Ráſſathon*, Arab. idem.

רְסִיסִים plur. m. Lxx. κλάσματα, Lxx. Aq. Sym. ψεκάδες... Vulg. & alii, *fragmenta, frusta defracta...* (*scissuræ...*) *stillæ, guttæ... conspersiones...* וְהִכָּה הַבַּיִת הַגָּדוֹל רְסִיסִים, Amos. 6. v. 11. O. καὶ πατάξει τὸν οἶκον τὸν μέγαν θλάσμασι... Lxx. Vulg. & alii, *& percutiet domum magnam* (Vulg. *majorem* 1.) *ruinis*, Alii... *rupturis*, aut *fracturis*... 1. *domum majorem*, i. e. Regnum Decem tribuum, tempore Salmanasaris, Grot. Constr. קְוֻצּוֹתַי רְסִיסֵי לָיְלָה, Cant. 5. v. 2. (*quia caput meum plenum est rore*) *& cincinni mei guttis, stillis, aspersionibus... noctis.* R. רָסַס *aspersit, conspersit...* Chald. רְסַס, רַס *stillavit... confractus in minutas partes, fractus, confractus est...*

רֶסֶן m. Lxx. χαλινός... Vulg. & alii, *frænum, lupatum; Metaph. gubernatio, imperium...* Cum præf. וְרֶסֶן מִפָּנַי שִׁלֵּחוּ, Job. 30. v. 11. O. καὶ χαλινὸν τοῦ προσώπου μου ἐξαπέστειλαν. Lxx. & alii, *& frænum à facie mea abjecerunt;* infrænatè agunt & loquuntur in conspectu meo, Cocc... Vulg. *& frænum posuit in os meum...* וְרֶסֶן

שָׂמִים

Digitized by Google

מַתְעֶה עַל לְחָיֵי עַמִּים, Isai. 30. v. 28. O. καὶ διώξεται αὐτοὺς πλάνησις, καὶ λήψεται αὐτοὺς κατὰ πρόσωπον αὐτῶν... Lxx. *& persequetur eos error, capiet eos ad faciem ipsorum.* Vulg. & alii, *& frænum erroris, quod erat in maxillis populorum.* Quidam, ut cribret gentes in cribro nihili, sive ad nihilum, ut scil. nullus ex ethnicis supersit; *& exagitet frænum errare faciens de maxillis populorum*... בְּמֶתֶג־וָרֶסֶן עֶדְיוֹ לִבְלוֹם, Psal. 31. Hebr. 32. v. 9: (ubi (ו) τὸ (-) afficitur, quòd duo nomina conjungat, quorum posterius est penacutum, O. ἐν χαλινῷ καὶ κημῷ τὰς σιαγόνας αὐτῶν ἄγξαι... Lxx. *in fræno & camo*... Vulg. Lat. *in camo & fræno maxillas eorum constringe*... Alii, *fræno*, vel *lupato*, vel *capistro*, *maxilla ejus adstringenda*... Unde apparet distinctio τοῦ רֶסֶן & τοῦ מֶתֶג... מֶתֶג, unde per metath. Gr. κημός, Lat. *camus*, est *frænum*, *lupus*, sive *lupatum*, à dentibus lupinis, seu inæqualibus... רֶסֶן verò, propriè, *habena*, *capistrum*... Gallicè, *bride*, *licou*, *museliere*... Cum affix. בְּכֶפֶל רִסְנוֹ מִי יָבוֹא, Job. 41. v. 4. O. εἰς δὲ πτύξιν θώρακος αὐτοῦ τίς ἂν εἰσέλθοι; Σ. εἰς ὑποδίπλωσιν φολίδος αὐτοῦ τίς ὑποδύσει; Lxx. *in squamas alias aliis incumbentes*, sive *in plicam thoracis ejus quis ingrediatur?* Sym. & alii, *in duplicitatem squamæ ejus quis subibit?* Vulg. *& medium oris ejus quis intrabit?* Alii, *quis pertingat inter utranque maxillam ejus, ut frænum adhibeat?* Vers. Tigur... Quidam ex usu Arabico, *ad rugas nasi ejus* (quibus, ut canis irritata, iram designat) *quis accedet?* R. רָסַן Arabibus (Fut. O.) *ligavit*, spec. *capistro*, *fune*, *qui naso incumbit*, *constrinxit*, *instruxit* equum... Hinc Arab. מרסן *márſinon*, *nasus*...

רֶסֶן Mass. & Vulg. *Résen*, nom. propr. urbis Babyloniæ percelebris, nunc dictæ גהיאגן *Gehiágán*, Benj. Itin. p. 75... ædificatæ ab Assur *inter Niniven & Chale*, Gen. 10. v. 12. Etym. *capistrum*... à רֶסֶן, idem...

רסם QAL, unde INFIN. cum præfix. לָרֹס אֶת־הַסֹּלֶת, Ezech. 46. v. 14. O. τοῦ ἀναμίξαι τὴν σεμίδαλιν... Lxx. *ad miscendam similam*... Sym. & alii, *ut aspergatur similâ*... Vulg. & alii, *ut misceatur similæ*... Alii, *ad conspergendam*, *macerandam*, *humectandam*, *subigendam*... *similam*... Chald. *ut misceatur cum similâ*...

רַע, רָע, m. Lxx. Aq. Sym. Theod. κακός, ὄν, πονηρός, Lxx. ἄδικος, ον, αἰσχρός, ἀσεβής, ἁμαρτωλός, παράνομος, ἐχθρός, σκυθρωπός, Sym. κακοῦργος, ἀηδής, Lxx. Sym. κακία, Lxx. πονηρία, Lxx. Aq. Sym. Theod. κάκωσις, Lxx. ἀδικία... Vulg. & alii, *malus*, *improbus*, *nequam*, *infaustus*, *perniciosus*, *ignavus*, *timidus*, *ignobilis*, *humilis*, *abjectus*, *pauper*, *vilis*, vel *vilis vetusque*, *imperitus*... Neutr. *malum*... *scelestus*, *pravus*, *malus*, i. *male se habens*, *vitiosus*, *vitiatus*... *injustus*, *iniquus*, *injurius*... Neutr. *iniquum*... *turpis*, *fœdus*, *deformis*, cui opponitur καλός... *impius*, *irreligiosus*, *qui non colit*, *nec veneratur cæleste numen*... *peccator*, in Novo Test. ponitur pro, *qui peccatis est deditus*... *contra leges faciens*, *legum violator*... *invisus*, *infensus*, *infestus*, *inimicus*, cui opponitur φίλος... *tristem vultum gerens*, *contrahens supercilium*... *maleficus*, *facinorosus*... *insuavis*, *injucundus*, *odiosus*, vel neutr. *odiosum*... Substantivè, *improbitas*, *vitium*, *ignavia*, *timiditas*, *probrum*, *dedecus*, *ærumna*... *nequitia*, *malitia*, *pravitas*, *defectus*, *inopia*, *vitæ conditio misera & laboriosa*... *vexatio*, *infestatio*, *offensio*, *mala tractatio*... *injustitia*, *iniquitas*, *scelus*, *injusta*, seu *iniqua*, *actio*... Lxx. item, per antiphrasin, ἄκακος *innocens*... καλός *pulcher*... μέγας *magnus*... Sed reducebant ad רָעָה *pasco*, (Lat. *rego*...) *socium*, *amicum ipse me præbeo*, unde ὁ πλησίον *proximus*... ἕτερος *alter*... Substantivè, γνῶσις *cognitio*... Verbaliter, κακόω *malis afficio*... πονηρεύομαι *male facio*... γλύφω *insculpo*... μὴ ἀρέσκω *non placeo*... רַע דִּבְרֵי רַע κρίσις *judicium*... רַע עַיִן βάσκανος *fascinator*, *obtrectator*, *malevolus*, *invidus*... רַע בְּעֵינַי μὴ ἀρέσκω *non placeo*... עֹשֵׂה רָע κακοποιέω *male-facio*... וְכָל־יֵצֶר מַחְשְׁבֹת לִבּוֹ רַק רַע כָּל־הַיּוֹם, Gen. 6. v. 5. O. καὶ πᾶς τις διανοεῖται ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ ἐπιμελῶς ἐπὶ τὰ πονηρὰ πάσας τὰς ἡμέρας. *& unusquisque cogitat in corde suo diligentiam curamque ad-*

bibet ad mala facienda *omnibus diebus.* Vulg. *& cuncta cogitatio cordis intenta esset ad malum omni tempore.* Alii, *& omnis forma cogitationum cordis ejus tantùm mala omni die.* Cocc. In pausa, unde τὸ (ַ) in (ָ) mutatum, nisi ex רֵעַ deducendum, אֹהֲבֵי יְהוָה שִׂנְאוּ רָע, Psal. 96. Hebr. 97. v. 10. *qui amatis Dominum odio habere malum*... Cum præf. הָרַע, & cum (ָ) sub ר & (ו), quod scil. conjungat duo nomina, quorum posterius est monosyllabum, vide Gram. Hebr. t. 1. p. 385. c. 2. וָרָע *& malum*... Sic הָרָע, הָרַע *malum*... וְהָרַע, וְהָרָע *& malum*... בָּרָע, (O. τὸ ὅρμημα *impetus*... Exod. 32. v. 22.) excluso ה articulo, בָּרָע *in malo, in, ad, malum*... לָרָע, *in, ad, malum*... Cum (ָ) sub ר, vide mox supra, לָרָע *malum*... extrito ה articulo, לָרַע *malum, ad malum*... Cum (ַ) sub ר, לְרַע *ad malum*... מֵרָע, מֵרַע *à malo*... לְמֵרַע *à malo*... לְמֵרָע *in malum*... utrunque, nempe לְמֵרַע, & in pausa, לְמֵרָע est Benoni f. m. τοῦ Hiphil הֵרַע Verbi רָעַע, contractum scil. ex מֵרַע, hic substantivè sumptum... Plur. m. רָעִים, cum (ָ) sub ר vel ad compensandum (ו) amissum, si reducas ad רוּעַ, vel daghésch, è ר rejectum, si ad רָעַע referas, vide Gram. Hebr. t. 1. p. 59. c. 2... *mali*, neutr. *mala*... Cum præf. וְרָעִים *& mali*... הָרָעִים *mali*... Constr. remanente τῷ (ָ) ut in absoluto, quod vide mox supra, רָעֵי *mali*... Fem. sing. רָעָה, Lxx. πονηρὰ, ἀδικία, κακία... Vulg. & alii, *improba, scelesta, prava*... Substantivè, *injustitia*... *malitia*... חַיָּה רָעָה, Gen. 37. v. 33. *fera mala*, Vulg. *pessima*... יֵשׁ רָעָה חוֹלָה, Eccl. 5. v. 12. O. ἔστιν ἀῤῥωστία... Lxx. *est tædium* subjiciens animos, *quod sensi*... Vulg. *est & alia infirmitas pessima*... Alii, *est malum ægrum*, i. e. ægrum faciens, sive afferens ægritudinem... meton. causæ, ut *pallida mors*, h. e. pallere faciens... Cum præf. וְרָעָה *& malus, a, um*... הָרָעָה *malus, a, um*... מִדַּרְכּוֹ הָרָעָה, 3. Reg. 13. v. 33. *à via sua mala*... O. ἀπὸ τῆς κακίας αὐτοῦ... *à malitia sua*... בָּרָעָה, & excluso ה articulo, בְּרָעָה *in malo, malum*... לָרָעָה, לְרָעָה *in, ad, malum*...

וּלְרָעָה *& in malum*... מֵרָעָה *à malo*... Constr. remanente τῷ (ָ) penult. ut in plurali masc. quod vide supra, col. præced... רָעַת *malum, malitia*... Cum præf. וְרָעַת *& malum*... מֵרָעַת *à malo*... Cum affix. רָעָתוֹ *malum, malitia ejus*, m... Cum præf. & affix. וְרָעָתוֹ *& malum ejus*, m... בְּרָעָתוֹ *in malum suum*, m... כְּרָעָתוֹ *juxta malum suum, ejus*, m... לְרָעָתוֹ *in malum ejus*, m... מֵרָעָתוֹ *à malo suo, ejus*, m... רָעָתָהּ *malitiam suam*, f... רָעָתְךָ, & in pausa, unde τὸ (ְ) in (ֶ) mutatum, רָעָתֶךָ *malum tuum*, m... בְּרָעָתֶךָ *in malo tuo*, m... רָעָתֵךְ, & ex Syriasmo, addito (י) in fine, vide Gram. Lud. *de Dieu*, p. 152. רָעָתֵכִי *malum tuum, malitia tua*, f. בְּרָעָתֵךְ *in malitia tua*, f... וּבְרָעָתֵךְ *& in malitia tua*, f. רָעָתִי *malum meum*, c... בְּרָעָתִי *malum meum*, c... רָעָתָם *malum, malitiam ipsorum, suam*... בְּרָעָתָם *malitiâ suâ, ipsorum*... וּבְרָעָתָם *& propter malum ipsorum*... מֵרָעָתָם *à malitia ipsorum, sua*... רָעַתְכֶם *malum vestrum*, m. Plur. רָעוֹת *mali, æ, a*... Cum præf. וְרָעוֹת *& malæ, malitiæ*... הָרָעוֹת *malæ, mala, malitiæ*... וְהָרָעוֹת *& malæ*... בְּרָעוֹת *malis*... לְרָעוֹת *ad mala*... Cum præf. & affix. regiminis, τῷ (ָ) penult. remanente, uti in plurali masc. quod vide supra, col. præced. בְּרָעוֹתֵיהֶם *in malis ipsorum*, רָעוֹתֵיכֶם *malis vestris*, m... R. רָעַע *fregit, confregit, contrivit*... vel רוּעַ *malus fuit, displicuit*...

רַע m. Chald. unde cum præf. א, vel potiùs pro (ו) radicali, & altero in fine, sed quasi redundante, אֲרַעא מִנָּךְ, Dan. 2. v. 39. O. ἥττων σου... Lxx. Vulg. & alii, *minus, inferius, humilius, tui*, vel *tuo*, regno... R. רוע Arab. *parvus, exilis, debilis*... *fuit.* Hinc, amisso (ו), (uti (י) in דַּע *scientia*, à יָדַע *scivit*...) רַע *debilius*... Cum præfix. ל, מ, adverbiascit, לְרַע, מִלְּרַע, (מִלְּרַע fortè contractè, pro מִן לְרַע, daghésch ex ל, τῷ (ִ) affecto, ut fit, excidente...) *sub, subtus, infra, infernè*, q. d. ad inferiores partes...

רֵעַ m. *clangor, vociferatio*... Mich. 4. v. 9. *quare* תָּרִיעִי רֵעַ, O. ἔγνως κακά; Lxx. *cognovisti mala*, i. e. Vulg. *mœrore contraheris?* referebant ad רוּעַ, vel יָדַע, quasi ex forma τῆς דֵּעַ *scientia*, à יָדַע *scivit*... Alii, *voci-*

feraris vociferatione, vel *vociferando*? (in Infinitivo scil. τῶ Hiphil, amissâ characteristicâ, הַ, vide Gram. Hebr. t. 1. p. 258. c. 2.) i. e. indesinenter vociferaris? Alii, *ingemiscis? ejulas?* Cum præf. & affixo ה Arab. pro (ו) Hebr. Exod. 32. v. 17. *& audivit Josue vocem populi* בְּרֵעֹה, O. κραζόντων... Lxx. *clamantium*... Vulg. in singulari, *vociferantis*... Alii, *in vociferatione sua*... Alii, *in clangore suo*... R. רוּעַ *clanxit, vociferatus est*...

רֵעַ m. Lxx. Theod. φίλος, Lxx. Aq. Sym. ἑταῖρος, Lxx. γνώριμος, Lxx. Sym. Theod. ὁ πλησίον, Lxx. ἀδελφός, ἕτερος, πολίτης, ποιμήν... Vulg. & alii, *amicus, qui amat*, vel *qui amatur, charus, gratus*... *sodalis, familiaris, socius*... *notus*... *qui in propinquo est, proximus*... *frater*, propriè, *uterinus*... *alter*, propriè de duobus... *civis, concivis*... *pastor*, hinc *Pharao* (commune Regum Ægyptiorum nomen) Copticè, Πιειω *Pirío*, i. e. Gr. ὁ ποιμήν, Gallicè, *le Pasteur*, à Π, articulus Copticus, vel Ægyptiacus, Gr. ὁ, Gal. *le*... & à dictione Coptica, vel Ægyptiaca, ρίω *Río*, (Hebraicè, רֵעַ *Réa*, Chaldaicè, רְהָ *Ráeh*, vel רֵהּ *Réch*, Latinè, *Rex*, Gallicè per metath. ex Copt. Ρίω *Río*, *Roy*...) Gr. Ποιμήν, Gall. *Pasteur*... Vide suprà, פַּרְעֹה *Paroh*, sive *Pharao*, col. 1923... Lxx. item, ex רוּעַ, κακός *malus*... πονηρός *improbus*... ἀντίδικος *adversarius*... πένης *pauper, miser*... ἡ ὕπανδρος *subjecta viro*... Substantivè, κακία *malitia*... Verbaliter, φιλέω *amo*... כָּל־רֵעַ רָכִיל יַהֲלֹךְ, Jerem. 9. v. 3. *omnis amicus obtrectat*... Cum præfix. וְרֵעַ, & cum (·) sub (ו), quòd conjungat duo nomina, quorum posterius est monosyllabum, וָרֵעַ *& socius*... חָרֵעַ *amicus*... אַל־תַּאֲמִינוּ בְרֵעַ, Mich. 7. v. 5. *ne confidatis amico*... כְּרֵעַ *quasi amico*... לְחָרֵעַ *amico*... Cum aff. רֵעוֹ *socius ejus*, m. ... Cum præf. & affix. וְרֵעוֹ *& amicus ejus*, m... אִישׁ אֶת־רֵעֵהוּ, Psal. 11. Hebr. 12. v. 3. O. ἕκαστος πρὸς τὸν πλησίον αὐτοῦ... Vulg. Lat. *unusquisque ad proximum suum*... Cocc. *alter cum altero*... אִישׁ בְּרֵעֵהוּ, Jud. 7. v. 22. ... O. εἰς ἀλλήλους... *ad invicem, mutuò*, sive *alterius in alterum*... אִישׁ־לְרֵעֵהוּ, Exod. 18. v. 7. O. ἀλλήλους *alii aliis, alii alios, alter alteri, alter alterum*... *quisque amico, proximo suo*, m... מֵרֵעֵהוּ *à socio suo*, m... מֵרֵעָהּ *ab amico suo*, f... וְרֵעַ אָבִיךָ אַל־תַּעֲזֹב (a) וְרֵעֲה רֵעֲךָ, Prov. 27. v. 10. *amicum tuum & amicum patris tui ne relinquas*... (a) Scribitur וְרֵעֲה, sed legitur וְרֵעַ... fortè legendum רֵעֵה אָבִיךָ, uti רֵעֵה דָוִד, 2. Reg. 15. v. 37. Ubi status videtur absolutus pro constructo. Sed est ellipsis nominis constructi, quod ita supplendum est: רֵעֵה רֵעֵה דָוִד *amicus, amicus*, inquam, *David*, i. e. amicissimus, vide Gram. Hebr. t. 1. pp. 121. & 122... In pausa, רֵעֶךָ *proximus tuus*, m... בְּרֵעֲךָ, & in pausa, בְּרֵעֶךָ *contra proximum tuum*, m. לְרֵעֲךָ *proximo tuo*, m... In pausa, לְרֵעֶךָ *proximum tuum*, m... רֵעִי *amicus meus*, c... Cum (י) עד (-) indice, וְתִכְרוּ עַל־רֵיעֲכֶם, Job. 6. v. 27. *quùm foderitis sub amico vestro* foveam, in quam incidat... Plur. רֵעִים *amici, socii*... Constr. רֵעֵי *amici*... Cum affix. רֵעָיו *amicos suos*, m... Cum præf. & affix. absque (י) plur. num. indice, וְרֵעֵהוּ *& amicos ejus*, m... רֵעֶיהָ *amici ejus*, f... רֵעֶיךָ *amici tui, sodales tuos*, m... רֵעַיִךְ *proximos tuos*, f... וְרֵעֶיךָ *& amici tui*, m... לְרֵעֶיהָ, 2. Reg. 12. v. 11. *proximis tuis*, plur. pro singul. numeri enallage haud infrequens... In pausa, unde τὸ (-) in (·) mutatum, רֵעָי *amici mei*, c... וְרֵעַי, & in pausa, וְרֵעַי *& amici mei*, c... רֵעֵיהֶם *proximis suis, amicorum suorum*, m... R. רָעָה *pavit se*, vel *alios*... unde רֵעַ (formæ כֵּם *solium*, בֵּן *filius*...) *amicus*... mensa enim, sicut & obsequium, amicos parit...

רֵעַ m. Lxx. διαλογισμός, ἔννοια... Vulg. & alii, ex usu Chaldaico, *ratiocinatio, cogitatio hominis secum ratiocinantis*... *indigentia, egestas*, (à רוּעַ *malus, miser*... *fuit*) *precatio*, vel potiùs, *deprecatio*... Lxx. item, Verbaliter, σύνειμι *conversor, dissero, sermocinor, in conventu*, aut *convivio discepto, disputo, commentor, unà sum*... à רָעָה *pavit*... *consociavit se*... Cum præfix. & affix. לְרֵעִי *cogitationem meam*, c... Plur. cum affix. & (-) sub ר remanente ad compensandam secundam radic. deper-

Digitized by Google

ditam, vide Gram. Hebr. t. 1. p. 94. c. 1. וְלִי מַה־יָּקְרוּ רֵעֶיךָ אֵל מֶה עָצְמוּ רָאשֵׁיהֶם (*mahijâquerôn*), Psal. 138. Hebr. 139. v. 17. Ἄλλος, καὶ ἐμοὶ τίμιοι ἐγένοντο οἱ ἑταῖροί σου Θεός... Ἄλλος, καὶ ἐμοὶ λίαν ἐτιμήθησαν οἱ φίλοι σου ὁ Θεός... Ο. ἐμοὶ δὲ λίαν ἐτιμήθησαν οἱ φίλοι σου ὁ Θεός, λίαν ἐκραταιώθησαν αἱ ἀρχαὶ αὐτῶν. Α. αἱ κεφαλαὶ αὐτῶν ἐκραταιώθησαν. Σ. παμπληθεῖς μοι ἦσαν αἱ κεφαλαὶ αὐτῶν. Θ. ἐκραταιώθησαν οἱ πένητες αὐτῶν. Hebr. *& mihi quàm pretiosæ fuerunt cogitationes tuæ, Deus: quàm invaluerunt capita eorum.* Alius, *& mihi pretiosi fuerunt amici tui, Deus*... Alius, *& mihi valde honorati sunt amici tui, Deus*... Lxx. Vulg. Lat. *mihi autem nimis honorati amici tui, Deus: nimis confortati sunt* (Vulg. Lat. *confortatus est*) *principatus eorum.* Aq. *capita eorum roborata sunt.* Sym. *quàm plurima erant mihi capita eorum.* Theod. *roborati sunt pauperes eorum.* S. Hieronymus, *mihi autem quàm honorabiles facti sunt amici tui, Deus: quàm fortes pauperes eorum.* Theod. S. Hieron. legebant רָשֵׁיהֶם pro רָאשֵׁיהֶם... Alii, mox laudati, referebant τὸ רֵעֶיךָ ad רָעָה, Hebr. *pavit... consociavit se, socium, amicum se præbuit*... Alii verò ex רעה Chald. Syr. *cogitavit*... sic vertunt: *Apud me verò quàm enumeratu difficiles sunt cogitationes tuæ, ô Deus! Quàm grandes earum summæ!*

רֵשׁ m. vide supra רִישׁ, col. 2408.

רעב QAL (ex forma (-), Lxx. Aq. Sym. Theod. πεινάω... Vulg. & alii, *esurio, fame premor*; metaphoricè, *appeto, desidero*...

Præt. 3. p. plur. c. cum præf. in pausa, quare τὸ (-) punctum primariæ vocis sub ע revocatur, כְּפִירִים רָשׁוּ וְרָעֵבוּ, Psal. 33. Hebr. 34. v. 11. *juvenes leones depauperantur & esuriunt*...

Fut. 3. p. s. m. ex forma (-), יִרְעַב, & in pausa, quare τὸ (-) in (-) mutatum, יִרְעָב *esurierit*... 3. p. s. f. in pausa, תִּרְעָב *esuriet*... Cum præf. וַתִּרְעַב *quum fame laboraret*... 1. p. s. c. אֶרְעַב *esuriero*... 3. p. pl. m. in pausa, unde τὸ (-) primariæ vocis revocatum in (ˆ) sub ע mutatum, יִרְעָבוּ *esurient*... 2. p. plur. m. in pausa, תִּרְעָבוּ *esurietis*... 1. p. plur. c. in pausa, נִרְעָב *esuriamus*...

HIPHIL הִרְעִיב, Lxx. λιμαγχονέω, λιμοκτονέω... Vulg. & alii, *fame, inediâ, affligo*, (*neco*, q. d. *strangulo*...) *fame conficio*... Alii item, *esurire facio*, vel *sino*...

Fut. 3. p. s. m. לֹא־יַרְעִיב יְהוָה נֶפֶשׁ צַדִּיק, Proverb. 10. v. 3. *non sinet esurire Dominus animam justi*... *animam justi*, pro *ipsum justum, hominem justum*... Hebraismus imo, Orientalium ἰδιωτισμός, τὸ enim נפש Hebræis, Chaldæis, Syris, Æthiopibus... pro *anima, mens, corpus, ipse, homo*... usurpatur... Cum præf. & affix. absque (י) in penultima, τῷ (.) indice, ac in pausa, quare τὸ (·) in (-) ante affixum mutatur, וַיַּרְעִבֶךָ *& esurire te fecit*...

רָעָב m. Lxx. Aq. Sym. Theod. λιμός... Vulg. & alii, *fames, esuries... caritas annonæ, penuria... cibi potusque* imò, *cujusvis* etiam *rei cupiditas*... וְהִשְׁלַחְתִּי רָעָב בָּאָרֶץ לֹא־רָעָב לַלֶּחֶם וְלֹא־צָמָא לַמַּיִם כִּי אִם־לִשְׁמֹעַ אֵת דִּבְרֵי יְהוָה, Amos. 8. v. 11. *& mittam famem, desiderium*, à רעב Arabibus, *voluit, desideravit... in terram: non desiderium cibi; neque desiderium*, sive *sitim* potiùs, seu *aquæ*; *sed* desiderium *audiendi verbum Domini.* Confer Joan. 7. v. 37... Cum præf. וְרָעָב *& fames*... הָרָעָב *fames*... וְהָרָעָב *& fames*... בְּרָעָב *in fame*... Excluso ה artic. בָּרָעָב *fame, in fame*... וּבָרָעָב *& in fame*... לָרָעָב *fami, ad famem*... מֵרָעָב *à fame*... Cum præf. & affix. לִרְעָבָם, Nehem. 9. v. 15. O. εἰς, Vatic. σιτοδοτίαν, Ald. Complut. σιτοδοσίας, al. σιτοδείας, Alex. σιτοδίαν, αὐτῶν... Lxx. *in*, Vatic. Ald. Complut. *frumentationem*, sive *annonam*... al. Alex. & alii, *in annonæ penuria*, Vulg. & alii, *in fame eorum*... R. רָעַב *esurivit*... Arabibus, *voluit, desideravit, expetivit*... unde רָעָב *esuries, fames, annonæ caritas, penuria, cibi potus*que *aliùsve rei desiderium, cupiditas*...

רָעֵב m. Vulg. & alii, *esuriens, famelicus*... Lxx. ἐν ἐνδείᾳ *in indigentia* constitutus... δίκαιος *justus*... Substantivè, λιμὸς *fames* ... Verbaliter, πεινάω *esurio*... sed hæcce

Digitized by Google

significatio non ad Benoni, sive participium, referenda, sed ad Verbum ipsum ex forma scil. (-), רָעֵב, quod vide supra, col. 2487... *πινω bibo*.... רָעֵב וְעָיֵף וְצָמֵא בַּמִּדְבָּר, 2. Reg. 17. v. 29. *esuriens, & lassus, & sitiens in deserto.* אִם־רָעֵב שֹׂנַאֲךָ הַאֲכִלֵהוּ לָחֶם, Proverb. 25. v. 21. *si esuriat inimicus tuus; ciba illum pane: aut si sitiat; propina ei aquam.* Panis & aqua, non vinum... exiguntur.... לְהָרִיק נֶפֶשׁ רָעֵב, Isai. 32. v. 6. *ad exhauriendam animam famelici*, Cocc... Cum præf. וְרָעֵב *& famelicus*... הָרָעֵב *famelicus*... לָרָעֵב, & excluso ה artic. לָרָעֵב *esurienti*... וּמֵרָעֵב *& à famelico*... Sing. fem. servato (-) masculini generis, quod ibi (i. e. in Benoni f. pl. f. & in pl. m. in aliis etiam nominibus ejusdem formæ) sæpe accidit, sive motio primæ radicalis sit (-), sive (ו), vide Gram. Hebr. tom. 1. pp. 60. c. 1... 164. c. 1. רְעֵבָה *famelica*... Plur. m. servato, uti mox supra, τῷ (-) τῆς singularis, רְעֵבִים *famelici*... Cum præf. וּרְעֵבִים *& famelici*... Excluso ה articulo, לָרְעֵבִים *famelicis*... R. רָעֵב *esurivit*...

רַעֲבוֹן m. Lxx. *λιμός, σιτοδεία*... Vulg. & alii, *fames (parva) rei frumentariæ penuria, caritas*... Non autem *frumenti datio*, uti in indice Hebr... ad hancce vocem & רָעָב posuit Trommius... Constr. וְאֶת־רַעֲבוֹן בָּתֵּיכֶם קְחוּ וָלֵכוּ, Gen. 42. v. 33. Targ. וְיָת־עִבּוּרָא־דְחָסִיר בְּבָתֵּיכוֹן סִבוּ *& frumentum, quod deficit in domibus vestris, tollite*.... Hebr. ad verbum: *famem domorum* vestrarum tollite, h. e. alimentum, quo destituuntur... Munst. Vel, est defectiva locutio, pro שֶׁבֶר רַעֲבוֹן, i. e. *remedium famis*, per metonymiam subjecti, Pisc. pro, *fame*, hoc est, frumentum pro, fame ut Ch. habet. Tales defectus frequentes sunt; ut *Goliah*, 2. Sam. 21. v. 19. pro, *fratrem Goliah*, 1. Chron. 20. v. 5. Ainsw. R. רָעֵב *esuriit*... unde רַעֲבוֹן *fames parva*, sive *rei frumentariæ penuria*... Hâcce enim in וֹן *ôn*, terminatione formantur diminutiva, omnibus ferè in linguis, Hebr. אִישׁוֹן *ischón*, *pupilla*, Psal. 17. Hebr. 18. v. 8. ab אִישׁ *vir*; quod in oculo parva quædam imago viri conspiciatur... Chald. בִּרְיוֹן *birión*, *homo nihili*... Syr. ܒܪܘܢ *bróun*, emphat. ܒܪܘܢܐ *brounón*, *filiolus*... Arab. بنى *bounaíion*, idem... Gr. *κλαδίον ramusculus*, à *κλάδος ramus*... *ἀνθρώπιον*, *ἀνθρωπάριον*, *ἀνθρωπισκάριον*... Lat. *homuncio*... Ital. *homuncino*... Hispan. *calçon*, à *calça*, Gallicè, *chausson*, à *chausse*...

רָעַד QAL, Gr. *ὀρρωδέω vereor, horreo*... *τρέω tremo*... *ὀρρωδία timor, terror*... Lat. per metath. *terreo, or, terror*... Av.

Fut. 3. p. s. f. ex forma (-), quod in (-) ob pausam mutatur, הַמַּבִּיט לָאָרֶץ וַתִּרְעָד, Psal. 103. Hebr. 104. v. 32. O. *ὁ ἐπιβλέπων ἐπὶ τὴν γῆν καὶ ποιῶν αὐτὴν τρέμειν*... Vulg. Lat. *qui respicit terram & facit eam tremere*... Alii, *quo intuente, tremit ipsa*...

HIPHIL הִרְעִיד *tremo*...

Ben. s. m. עָמַדְתִּי מַרְעִיד, Dan. 10. v. 11. *steti (surrexi)* O. Θ. *ἔντρομος*. Vulg. & alii, *tremens*. Minùs jam commotus, sed commotus tamen, ob Angeli præsentiam, Grot. Plur. מַרְעִידִים עַל־הַדָּבָר וּמֵהַגְּשָׁמִים, Esdr. 10. v. 9. O. *ἀπὸ θορύβου αὐτῶν περὶ τοῦ ῥήματος, καὶ ἀπὸ τοῦ χειμῶνος* *præ turbatione sua* (τὸ ם finale pro affixo habuêre) *de facto* (a), *& ab hyeme*. Vulg. *trementes pro peccato & pluviis*. Alii, *trementes propter verbum illud* (b), *& ab imbribus*... (a) *de facto*, malo scil. unde Vulg. *pro peccato*.... Nempè, quòd secuti essent connubia & affinitates contra legem... (b) *propter verbum illud*, sive *rem illam*, seu *negotium illud*, ob quod scilicet convenerant illuc. Vatabl. Tremebant interiùs, ex conscientia sceleris, metuque judicii divini: exteriùs, ob pluvias & frigora. Malvenda, Com. à Lapide...

רַעַד m. Lxx. *τρόμος*... Vulg. & alii, *tremor*... In pausa, unde τὸ (-) penult. in (-) mutatum, יֹאחֲזֵמוֹ רָעַד, Exod. 15. v. 15. *occupabat eos tremor*... Cum præfixo (ו) τῷ (-) affecto, quod conjungat duo nomina, quorum posterius est dissyllabum penacutum, vide Gram. Hebr. t. 1. p. 385. c. 2. יִרְאָה וָרַעַד יָבֹא בִי, Psal. 54. Hebr. 55. v. 6. *timor & tremor invadit me*... R. רָעַד *tremuit*...

Digitized by Google

רְעָדָה f. Lxx. τρόμος, Sym. φρίκη... Vulg. & alii, *tremor*, *horror*... אָחֲזָה רְעָדָה חֲנֵפִים, Isai. 33. v. 14. *occupavit tremor hypocritas*... Cum præf. וּרְעָדָה *& tremor*... עִבְדוּ אֶת־יְהוָה בְּיִרְאָה וְגִילוּ בִּרְעָדָה, Psal. 2. v. 11. *colite jam, adorate*, (ex usu Arabico) *Jehovam cum timore*; (1.) *obite, circumite cum tremore*; (2.) *osculamini* (3.) ejus *filium*...(1.) *obite, circumite*...Templa, non jam idolorum, sed Veri Numinis... וַיְפַסְּחוּ, 3. Reg. 18. v. 26. *obibantque*.... Saltabant circum altaria, ut Salii. Tale & illud in Epigrammate,

Ἔλθετε πρὸς τέμενος γλαυκώπιδος ἀγλαὸν Ἥρης
Λεσβίδες, ἁβρὰ ποδῶν βήματ' ἐλισσόμεναι.
Ἔνθα καλὸν στήσασθε θεᾷ χορόν. ὔμμι δ' ἐπάρξει
Σαπφὼ χρυσείην χερσὶν ἔχουσα λύρην. Grot.
(*Venite ad splendidum Cæsiæ Junonis Templum,*
O puellæ Lesbiæ, molliter incedentes, illic
Deæ pulchram Choream instituite, vobis
Auspicabitur Sappho, auream in manu tenens lyram.)

Fortè ritus ei similis, 4. Æneid.

Aut ante ora Deûm pingues spatiatur ad aras. Mar.

(2.) *osculamini*... osculo manuum Principes adorabant, sicut hodie Indi. Muis. ex Aben-Esra... In Sacris, qui adorabant, manus osculabantur, uti Job. 31. v. 27...(aut osculabantur ipsum, quem adorabant, uti hîc & 3. Reg. 19. v. 18...) Cùm manum alterius osculari non liceret, suam pro aliena eodem significatu osculabantur, Grot. (3.) ejus *filium*, Chald. בַּר, nempè, Filium Dei, Messiam, ex v. 7... R. רָעַד *tremuit*...

רָעָה QAL. (Lat. *rego*, alternato scil. *g* & ע, uti ex עֲמוֹרָה, Gr. Γόμοῤῥα, Lat. *Gòmorrha*, Gal. *Gòmorre*....) Lxx. Aq. βόσκω, Lxx. βόσκομαι... Lxx. Sym. Theod. νέμω, Lxx. Aq. Sym. VI^a. editio, νέμομαι.... Lxx. Aq. Sym. ποιμαίνω, Lxx. Sym. ποιμαίνομαι, (Lxx. ποιμὴν εἰμι, συμβόσκω, συμβόσκομαι, τρέφω, κατανέμομαι, Sym. καταβόσκομαι... Vulg. & alii, *pasco*, *alo* (*more pecudum*)... *pascor*... *ipse me pasco*... *tribuo*, *distribuo*, *attribuo*... *tribuor*, *distribuor*; activè, *divido*, *partior*... *curo*, *curam gero*... *curor*... *pastor* (cujus omnia complectitur officia, nempè, *educere oves*, *regere*, *tueri*, *alere*, *potare*...) *sum*... *simul pasco*, *or*... *nutrio*, *educo*... *possideo*, *fruor*... *depasco*, (*contero*, *affligo*, à רָעַע...) *or*... Lxx. item, per ד legentes, γινώσκω *cognosco*... ἐπίσταμαι *scio*... φρονέω *sapio*... ὑπομένω *sustineo*... συμπορεύομαι *unà proficiscor*... πονηρός εἰμι *malus sum*... Adjectivè, πονηρός *malus*, à רָעַע vel רָעַע ... Metaphoricè, *ipse me socium*, *amicum præbeo*, *consocio*... ut inter greges simul pascentes mutua est societas & amicitia, Buxt. Lex. Construitur aliquando cum accusat. cum præposit. ב... aliquando est activum...

Praet. 3. p. s. m. cum præf. וְרָעָה הַכַּרְמֶל וְהַבָּשָׁן, Jerem. 50. v. 19. *& pascet Carmelum & Basan*... Ο. νεμήσεται ἐν τῷ Καρμήλῳ... fruentur Carmelo pascentes, Cocc. ... 1. p. s. c. cum præf. & affix. וְרָעִיתִים *& pascam eos*... 3. p. plur. c. רָעוּ *paverunt*... Cum præf. וְרָעוּ *& pascent*... Cum præfix. & affix. וְרָעוּם *& pascent eos*...

Ben. s. m. רֹעֶה, Lxx. Aq. Sym. ποιμήν, Sym. νομεύς... Vulg. & alii, *pascens*, *pastor*.... Quo nomine olim appellabatur Rex Ægyptiorum. Hinc enim (cum Coptico Π, vel π,) articulo nomen τὸ פַּרְעֹה *Pharáo*, quod vide supra, col. 1923. Hinc & ipsum nomen Lat. *Rex*, Gal. *Roy*... *dator*, *largitor*, *distributor*, *possessor*. Lxx. item, κατακολουθῶν *sequens*... ἴασις *sanatio*... νομάς *in pascuis degens cum reliquo armento*, vel etiam *gregalis*... ποιμνικός *pastoralis*... ὄρος *mons*... μὴν *mensis*... מִשָּׁם רֹעֶה אֶבֶן יִשְׂרָאֵל, Gen. 49. v. 24. Ο. ἐκεῖθεν ὁ κατισχύσας Ἰσραὴλ... *inde qui confortavit Israël*... Vulg. & alii, *inde pastor egressus est lapis Israël*... Quidam, *inde* (מֵאֵל אָבִיךָ, v. 25. *à Deo patris tui*...) *pastor*, Joseph, Ægyptiis, genti, sive familiæ, suæ, aliisque gentibus... *& lapis*, i. e. basis... τὸ *Israël*... Cum præf. וְרֹעֶה *& pascens*... *& consocians se*... הָרֹעֶה *pascens*, *qui pascit*,

Digitized by Google

pastor... הָאֱלֹהִים הָרֹעֶה אֹתִי *Deus, qui pascit me*... הָרֹעֶה בַּשּׁוֹשַׁנִּים, Cant. 2. v. 16. *qui pascit in liliis.* Pastum agit oves suas in liliis, Cocc... כְּרֹעֶה *velut pastor*... לְרֹעֶה *in pastorem*... מֵרֹעֶה *à pastore*... Constr. רֹעֵה *pastor*... Cum affix. רֹעִי *pastor meus*, c... Plur. רֹעִים *pastores*... Cum præf. הָרֹעִים *pastores*... וְרֹעִים *& pastores*... וְהָרֹעִים *& pastores*... Excluso ה articulo, לָרֹעִים *pastoribus*... Constr. רֹעֵי *pastores*... Cum affix. רֹעֶיךָ *pastores tui*, m... רֹעַיִךְ *pastores tuos*, f... רֹעַי *pastores mei*, c... רֹעֵיהֶם *pastores ipsorum*... Cum præf. & affix. וְרֹעֵיהֶם *& pastores ipsorum*... Sing. fem. רֹעָה *pascebat*... שֵׁן רֹעָה, Proverb. 25. v. 19. O. ὁδὸς κακῦ... *via mali*... ὁδὸς, ex oscitatione amanuensium, pro ὀδὼς... Vulg. *dens putridus*... Alii, *confractus*, quasi à רְעַע Chaldæis, *confregit*... Alii, *vitiatus*.... Cocc. *depascens*... Plur. רֹעוֹת *pascentes*...

INFIN. רְעוֹ ה in (ו) converso, ob hhólem scil. præcedens, ex Arabismo, quo quiescentes post vocales heterogeneas iis fiunt homogeneæ, uti נוי *nóiion*, pro נאוי *nóiion*, *incile*... Vide Synops. Instit. Arabicarum Altingi, p. 7. (1.) Addito ת, ne vox videlicet in vocalem terminaretur... Cum præf. לִרְעוֹת *ad pascendum* מֵרְעוֹת *à pascendo*... Cum præf. & affix. רְעוֹ ה in ת mutato, vel potiùs deperdito, בִּרְעֹתוֹ *in pascendo ipse*, sive *cùm pasceret ipse*...

IMPER. 2. p. s. m. רְעֵה *pasce*... Cum præf. וּרְעֵה *& pascere*... Cum præf. & aff. וּרְעֵם *& pasce eos*... 2. p. s. f. cum præfix. וּרְעִי *& pasce*... 2. p. plur. m. רְעוּ *pascite*...

FUT. 3. p. s. m. Proverb. 15. v. 14. *cor intelligens quærit scientiam:* וּפִי כְסִילִים יִרְעֶה אִוֶּלֶת *& os stultorum pascitur stultitiâ*, Alii, *imperitiâ*, Cocc. *levitate*... Scribitur וּפְנֵי *& facies*... sed legendum וּפִי *& os*... licet in quibusdam exemplaribus sit וּפְנֵי *& facies*, ut notant hîc Massorethæ, (Gej.) qui observant Nun in ״י, h. e. *sexdecim*, locis redundare. Cap... Sed error hîc est librariorum & correctorum, qui ״י, ex linea sequenti ad בְּשׁוּב (וְשׁוּב) huc transtulerunt, & pro (ו) septem pofuerunt: nam septem harum vocum recenset Massora & magna & parva, ad 2. Sam. 21. v. 6. Buxt. *os* dicit, non *cor*, quia *cor stulti in ore ipsius situm est*... Sir. (Eccli.) 21. v. 29... Vide Synops. Criticorum... Cum affix. יִרְעֵם *pascet, depascet eos*... 3. p. s. f. תִּרְעֶה *depascet*... 2. p. s. m. תִּרְעֶה *pasces*... 1. p. s. c. אֶרְעֶה *pascam*... Cum præfix. וָאֶרְעֶה *& pavi*... Cum affix. אֶרְעֶנָּה *pascam eam*... 3. p. plur. m. שִׂפְתֵי צַדִּיק יִרְעוּ רַבִּים, Proverb. 10. v. 21. *labia justi pascunt*, Vulg. *erudiunt, multos*... O. ἐπίςανται ὑψηλὰ... *sciunt sublimia*... Cum præf. וַיִּרְעוּ *& paverunt*... Cum ו ex Chaldaïsmo, & Syriasmo paragog. יִרְעוּן *pascent*... 3. p. plur. f. תִּרְעֶינָה *pascent*... Cum præf. וַתִּרְעֶינָה *& pascebant*... 2. p. plur. m. תִּרְעוּ *pascetis*...

PIEL cum (-) sub prima rad. in compensationem τῶ daghésch ex ע excidentis, רֵעָה, Lxx. ἑταῖρός εἰμι... Vulg. & alii, *sodalis, socius sum*... Construitur cum dativo...

PRAET. 3. p. s. m. לְמֵרֵעֵהוּ אֲשֶׁר רֵעָה לוֹ, Jud. 14. v. 20. O. ἑνὶ τῶν φίλων αὐτῦ, ὃν ἐφιλίασεν *uni amicorum suorum, quos dilexerat.* Vulg. *unum de amicis ejus & pronubis.* Alii, *sodali (socio,) ejus, qui socius, vel sodalis, fuerat ei*... locata fuit, Syr. לשושבינה *paronympho*, vel *pronubo*.... Arab. לענדאבל *liyoudgábila* (Vers. Lat.) *Agabelis.* Sed fortè legendum: לענדאבן *liyoudgábina, connubii conciliatori*...

PUAL רֹעָה, unde secundùm nonnullos 2. p. plur. m. IMPER. רֹעוּ עַמִּים וָחֹתּוּ, Isai. 8. v. 9. O. Γνῶτε ἔθνη καὶ ἡττᾶσθε... οἱ Γ. συναθροίσθητε λαοὶ, καὶ ἡττᾶσθε... Lxx. (1.) *cognoscite gentes, & vincimini*.... Tres interpr. (nempe, Aq. Sym. & Theod. Vide Præliminaria D. Bern. *De Montf.* in Hexapl. Origenis, p. 72.) Vulg. & alii, *congregamini, populi, & vincimini*... Alii, *consociamini, populi, & consternamini*... Cocc.... Alii, *confringimini, ô populi, & conterimini*... In Imperativo scil. τῦ Qal, Verbi רָעַע *frango, confringo*... Quod probat sedes accentûs... (1.) *cognoscite*... legebant דְּעוּ pro רֹעוּ... Posuêre ἔθνη *gen-*

tes, pro λαοὶ *populi*.... Quarum tamen vocum, ficut & Hebraïcorum עַמִּים & גּוֹיִם, haud femper, fine difcrimine, una pro alterâ ponenda, feu accipienda... Priore enim nimirùm, גּוֹיִם ἔθνη *gentes*, haud rarò apud Prophetas defignamur. Confer Pfal. 2. v. 8... 9. v. 16... 71. Hebr. 72. v. 11... 85. Hebr. 86. v. 9... 95. Hebr. 96. v. 10... Ifai. 2. v. 2... Jerem. 3. v. 17... Ezech. 28. v. 16... Agg. 2. v. 8..

HITHPAEL הִתְרָעָה, unde 2. p. f. m. FUT. cum apocopa, vide Gram. Hebr. tom. 1. p. 306. c. 2... אַל־תִּתְרַע אֶת־בַּעַל אָף, Proverb. 22. v. 24. O. μὴ ἴσθι ἑταῖρος ἀνδρὶ θυμώδει... Σ. μὴ φιλιάσῃς... Lxx. *ne fis amicus*, five *familiaris viro iracundo*... Sym. *ne amicus fis*... Vulg. *noli effe amicus homini iracundo*... Alii, *ne affocies te homini iracundo*... Cocc... Ad verbum: *Ne verferis*, vel *vefcaris*, vel *adfuefcas*, vel *ne te commifceas cum Domino iræ*, vel *habente*, aut *retinente, iram*... בַּעַל *Dominus* dicitur rei alicujus fubjectum, quocunque fe modo habeat: ut *Dominus fomniorum*, Gen. 37. v. 19. & *fagittarum*, Gen. 49. v. 23. &c. Glaff. gram. 3. 1... 35. 128. *Dominus iræ*, qui iram fecum gerit & poffidet, inftar feræ in luftro, è quo facilè erumpit, &c. Gej.

רֵעֶה m. Lxx. ἑταῖρος... Vulg. & alii, *fodalis, focius, amicus*... In ftatu abfoluto pro conftructo, per ellipfin nominis conftructi, vide Gram. Hebr. t. 1. pp. 121. & 122. c. 2. רֵעֶה (רֵעֶה) דָוִד, 2. Reg. 15. v. 37. *amicus*, (*amicus, inquam*,) *Davidis*... h. e. *fodalium*, five *aulicorum princeps*, *amicorum primus*... unde O. ἀρχιεταῖρος... Fem. fing. רֵעָה *focia, amica*... Plur. cum affix. בְּתוּלוֹת אַחֲרֶיהָ רֵעוֹתֶיהָ, Pfal. 44. Heb. 45. v. 15. O. παρθένοι ὀπίσω αὐτῆς, αἱ πλησίον αὐτῆς... Lxx. Vulg. Lat... *virgines poft eam, proximæ ejus*... Alii, *fociæ ejus*... Cum præf. & affix. וְרֵעוֹתֶיהָ, Jud. 11. v. 38. O. καὶ αἱ συνεταιρίδες αὐτῆς... Lxx. & alii, *& fociæ ejus*... וְרֵעֹיתַי, fic fcribitur; fed legitur וְרֵעוֹתַי *& fodales meæ*.... Jud. 11. v. 37. ubi τὸ (-) in (-) ob paufam mutatum... R. רָעָה *pavit fe*, vel alium...

Metaphoricè, *confociavit fe, focium, amicum... fe præbuit*...

רֹעֶה m. *pafcens, paftor*... Vide Benoni τοῦ Qal Verbi רָעָה *pavit fe*, vel *alium*...

רְעוּ Maff. *Revoû*, Vulg. *Regau*, 1. Paral. 1. v. 25. *Reu*, Gen. 11. v. 18. nom. propr. filii τοῦ Phaleg... Etym. *refipifcens, à turpibus ad præclara fe convertens, egregiè agens turpibus deferendis*... ab Arab. רעו *Révwan*, idem; à *Regau*, fortè τὸ *Ragau*, nomen urbis *Mediæ*, quod Bochart. *ab adjacentis pafcui ubertate* deducit...

רְעוּאֵל Maff. *Revouél*, Vulg. *Raguel*, *Rahuel*... nom. propr. 1°. filii τοῦ Efau ex Bafemath uxore, Gen. 36. v. 4. ubi Vulg. *Rahuel*... 2°. filii Jebaniæ, 1. Paral. 9. v. 8. vel 9. ubi Vulg. *Rahuel*... 3°. Sacerdotis τῆς Madian, foceri Moyfi, Exod. 2. v. 18. ubi Vulg. *Raguel*... Qui Exod. 3. v. 1. dicitur יִתְרוֹ, Mafforethis *ïithró*, Vulgato Interpreti *Jethro*... Etym. vir *à turpibus*, inanibufque diis, *ad præclara*, nempe, *ad Numen Verum, fe convertens*... (Confer Exod. 18. vv. 8. 9. 10. 11. 12...) à רְעוּ *Revoû*, quod vide mox fupra, & à אֵל *él*, *Deus*... Sic porrò vocabat Moyfes יִתְרוֹ, (1.) *Jethronem*, חֹתְנוֹ *focerum fuum* (non autem אָחִיו *cognatum fuum*, uti ponit Vulg. ...) per πρόληψιν anticipationem, honoris ergò... (1.) יִתְרוֹ *Jethro*, nomen alterum, vel potiùs unicum, proprium foceri Moyfi, Sacerdotis τῆς Madian... Exod. 3. v. 1... 18. vv. 1. 6. 10... Etym. *Excellentia fua*... Gallicè, *Son Excellence, Son Eminence*... Gallicè dicimus de Cardinale: *Son Eminence eft arrivée*; pro, *le Cardinal eft arrivé*... Quo etiam nunc modo loquuntur יִשְׁמְעֵאלִים *Ifmaëlitæ*, five Turcæ: בג חצרתלרי *Bei bhadfretlerí ô Prince*, *Sa Grandeur*; ad verbum: *Ses Grandeurs*... τὸ autem Hebr. יִתְרוֹ *Jethró*, à יֶתֶר *Excellentia, Eminentia*... & à (ו) pronom. affixum 3. p. f. m. ficut & τὸ Turc. חצרתלרי *Hhadfretlerí*, à חצרת *hhádfret* Arab. Perf. Turc... *majeftas, dominatio, dignitas*... pec. Nom. *honoris, quo de perfonâ aliquâ loquimur*, Gi. Men... à לר pluralis num. crementum *ler*... & à (י,) pronom. affixum

fixum 3. p. utriusq. num. Vide Gram. Turc. Gallico idiomate, Constantinopoli, quò tandem τυπογραφικὴ penetravit, an. M. DCC. XXX. excusam, pag. 61...

רעות f. hujus vocis interpretationem sic effert Hieronymus Comment. in Ecclesiasten c. 1. v. 14. ROUTH (al. ROOTH) *Aquila & Theodotio, νομὴν, Symmachus βόσκησιν, transtulerunt. Lxx. autem interpretes non Hebræum sermonem expressêre, sed Syrum, dicentes προαίρεσιν. Sive ergo νομὴ, sive βόσκησις, à pastione vocabulum est. προαίρεσις autem melius voluntatem, quam præsumtionem sonat.* Et infra: *Dicebat mihi Hebræus, quo Scripturas sanctas instituente perlegi, quod supra scriptum* ROOTH *verbum, magis in hoc loco afflictionem & malitiam, quam pastionem & voluntatem significaret...* Aquila igitur & Theodotio, νομὴ & Symmachus, βόσκησις, *pastio*. Lxx. προαίρεσις *præsumtio*, aut *propositum*. Vulg. *afflictio*, verterunt. Lex. Hebr. ad Hexapla Origenis... Lxx. item, ἡ πλησίον... Vulg. & alii, *proxima, propinqua, domestica, amica*... γυνὴ *mulier, femina, uxor* (γυνὴ enim, quasi γονὴ, παρὰ τὸ γείνω)... ἑτέρα (ἕτερος Trommio, cui omnia sunt masculini generis singularisque numeri) *altera, alia*... Vulg. item & alii, *afflictio, depastio, contritio*... *pastio, animi pabulum, refectio, occupatio seria*, vel *jocosa, levis, vana*... Cum præf. הַכֹּל הֶבֶל וּרְעוּת רוּחַ, Ecclef. 1. v. 14. *certè omnia vanitas vanumque animi pabulum*, sive *levis mentis occupatio*... Gallicè, *le tout certes n'est que vanité, qu'un pur amusement, ou qu'une vaine pâture de l'esprit*... Cum affix. רְעוּתָהּ *amica, socia sua*, f. Cum præf. & affix. לִרְעוּתָהּ *proximæ ejus*, f... Rad. רָעָה *pavit*, vel *se*, vel *alium, depavit*... Metaphoricè, *consociavit se, socium, amicum* (mensæ) *se præbuit*...

רְעוּת f. Chald... Lxx. ἀρεστὸν... Vulg. & alii, *voluntas*, sive *decretum, placitum*... Cum præfix. וּרְעוּת מַלְכָּא, Esdr. 5. v. 17. O. ὡς γνῷς ὁ βασιλεὺς... *ut quùm resciverit*... à רעא Syr. in Ethpaal, *sensit, rescivit*... כִּרְעוּת אֱלָהֲכֹם, Esd. 7. v. 18. O. ὡς ἀρεστὸν

τῷ θεῷ ὑμῶν... Lxx. *sicut placitum* est *Deo vestro*... Vulg. & alii, *secundùm voluntatem Dei vestri*... R. רעה Chaldæis, *voluit*... in Ithpaal, *cogitavit*... Syris in Ethpaal, *cogitavit, sensit, consensit, decrevit, statuit*... Ex Hebræo רצה, alternatis, pro more, צ & ע...

רֵעִי Maff. *Reví*, Vulg. *Rei*, nom. propr. viri, 3. Reg. 1. v. 8. Etym. *amicus*, vel *pastor, meus*, à רֵעַ *amicus, socius, pastor*... quod vide supra, col. 2485. & (ִי) affixum 1. p. f. c...

רְעִי m. *pascuum* bonum... vel benè *pastus*... בָּקָר רְעִי, 3. Reg. 4. v. 23. O. βόες νομάδες... Lxx. Vulg. & alii, *boves pascuales*... Alii, *boves* benè *pasti*... Est τὸ רְעִי Peil Chaldæis participium passivum præteritum τοῦ Peal, f. m. *pastus*; Substantivè, *pascuum*, unde בָּקָר רְעִי *boves τοῦ pascui* boni, i. e. benè *pasti*... R. רָעָה Hebr. vel רְעָא Chald. *pavit*...

רַעְיָה f. Lxx. ἡ πλησίον, Aq. φίλη, Sym. ἑταίρα... Vulg. & alii, *proxima*... *amica*... *dilecta*... Cum affix. רַעְיָתִי, Cant. 1. v. 9. ... *amica, dilecta mea*... R. רָעָה *pavit*... Metaphoricè, *consociavit se, socium, amicum se præbuit*...

רַעְיוֹן m. Lxx. προαίρεσις... Alii, *propositum, studium, institutum, voluntas, consilium*... Ex usu Chaldaico, *cogitatio*... רַעְיוֹן רוּחַ, Ecclef. 1. v. 17. O. προαίρεσις πνεύματος. Lxx. & alii, *præsumptio spiritûs*. Vulg. & alii, *afflictio spiritûs*. Cocc. *depastio spiritûs*, animi consumptio; cruciatus, tormentum. Hinc patet, quomodo dicatur רְעוּת רוּחַ & רַעְיוֹן רוּחַ... Hom. Iliad. III. 202. ὃν θυμὸν κατέδων. Cicero 3. Tusc. qu. 26. *ipse suum cor edens*... Quidam, *pastio*, vanumve *animi pabulum*, sive levis *mentis occupatio*... Cum præf. וְרַעְיוֹן & vanum animi *pabulum*... וּבְרַעְיוֹן & *in* levi mentis *occupatione*... R. רָעָה *pavit*... Chaldæis in Paël, Syris in Ethpaal, *cogitavit*...

רַעְיוֹן m. Chald... Lxx. διαλογισμός... Vulg. & alii, *ratiocinatio, cogitatio hominis secum ratiocinantis*.... Plur. constr. cum præfix. וְרַעְיוֹנֵי לִבְבָךְ תִּנְדַּע, Dan. 2. v. 30. *& cogitationes cordis tui cognoscas.* Cum præfix. &

Digitized by Google

affix. רַעְיוֹנָיו & cogitationes ejus, m.... רַעְיוֹנָךְ cogitationes tuæ, m... רַעְיוֹנַי cogitationes meæ, c... R. ead. ac vocis præced.

רעל QAL, Germ. (vel Belg.) rollen, Angl. to roll. Gallicè, rouller... unde רְעָלוֹת, (quod vide infra, col. seq.) fasciæ, vittæ, cidares... Hinc per metath. Gr. ἱλαρύνω exhilaro, ἱλαρὸς bilaris, ut solet esse ebrius, vino titubans...

HOPHAL הָרְעַל, tremere factus est, R. A. E. opertus est, R. Sa. tremuit, R. Jos. veneno infectus est, R. Da... ex usu Arab. hastâ confossus est... Alii, horruit... Chaldæum est, hinc 3. p. plur. c. Praet. in pausâ, quare τὸ (-) primariæ vocis revocatum in (-) sub ע mutatum, הַבְּרֹשִׁים הָרְעָלוּ, Nahum. 2. v. 4. O. κ̀ (2.) οἱ ἱππεῖς θορυβηθήσονται... Lxx. & equites tumultuati sunt... Vulg. quadrigæ collisæ sunt... Alii, ut abietes (duces, vel principes, Vatabl.) concutiantur... abietes quatiebantur, Cocc. ... הָרְעָלוּ accipio ac si esset הָרְעָשׁוּ: nam hæ literæ alternant. Sic cassila dicebant antiqui & cassida, lacrymæ, & dacrymæ, calamitas, & cadamitas. Sic denique ἔλαφος & ἴλαφος, cervus. Drusius... (2.) οἱ ἱππεῖς ... Legerunt ergo הַפָּרָשִׁים, Capel. crit. p. 246... Vel, legerunt ergò pro הַבְּרוֹשִׁים abietes, הַבְּרוּשִׁים equi punctis maculisve notati, à sing. Arab. ברוש beríschon, eodem modo variegatus equus, Ca... Dixêre autem cum Virgilio, per metonymiam adjuncti, equites pro equi...

רַעַל m. venenum mortiferum, R. Da. stupor, A. Esra, distractio, R. Jona, & al. temulentia, vacillatio... Angl. Reeling, Lex. Heptagl... סַף־רַעַל, Zach. 12. v. 2. O. ὡς πρόθυρα, (idem ac ὑπόθυρα) σαλευόμενα ...sicut subliminaria, quæ (ingredientibus ebriis) commoventur... sive commoveri videntur... Vulg. superliminare crapulæ... Alii, postem contritionis ad quem impingentes os frangunt, &c. q. d. etsi hostes pervenerint usque ad muros & portas Jerosolymæ, claudetur tamen illis ingressus, impingent in ipso limine, dum illud transcendere volent... Cal... Alii, calicem soporis, sive soporiferum, Pagn. stuporis, vel tremoris, Vatabl. ebrietatis, Munst. Grot... pelvem vertiginis, Cocc... Targ. כָּן מְלֵי מְרֵי poculum plenum potu inebriante, Buxt. Lex... Quidam, scyphum (quippe ab Hebr. סַף sáph, Gr. σκύφος, Lat. scyphus) delirii... à רעל Arab. med. Kesr. desipuit, fatuus fuit...

רְעָלוֹת plur. f. unde cum præf. הָרְעָלוֹת, Isai. 3. v. 19. O. κ̀ τὸ κάθεμα... Lxx. in sing. & monile ex variis gemmis in pectus mulierum descendens, ornamentum collare... Vulg. & alii, & armillas... Alii, vela, sive velamina, quibus scilicet (mulieres) totam faciem præter oculos tegunt, & quæ à parte inferiore ligantur, Vatabl. Grot. ... Alii, & vitta earum, ex Arab. nempè עצאיהן ṣatṣanijáhonna, à עצב circumdedit, cinxit... vittâ fasciâve revinxit... accepto לה Hebr. רָעַל (unde Gal. je roule...) in eâdem significatione... Alii, calanticas, (calantica, tegmen muliebre, quod capiti accommodatur, Castal... Gallicè, coëffes, Anglicè, coifs) Alii, & bracteolas (Anglicè, spangles) Jun. Tremell. Pisc. ...Belg. glinsterende klederen... Ferrar. los (velos) tremblantes; vela tremula... Rad. רָעַל tremuit... unde רְעָלָה, ex quo plur. רְעָלוֹת bracteolæ... à tremore sic dicta...

רְעֵלָיָה Mass. Reêlâiah, Vulg. Rebelaia, nom. propr. unius ex illis, qui ascenderunt de captivitate... quique venerunt cum Zorobabel, unde distinguuntur ab aliis, h. e. à Plebeiis, de quibus seq. versu, quod essent insigniores, clariores, ac illustriores, Vatabl. . Esd. 2. v. 2. Is dicitur Nehem. 7. v. 7. רַעַמְיָה Mass. Ráamiáh, Vulg. Raamias... Etym. τὸ Rebelaia, pituita, sive humiditas Dei, i. e. maxima humiditas, à רעאל Rouyálon, Arab. mucus, qui è naso fluit... & à יָה Deus, Dominus... Quod nomen Dei, (uti & אֱלֹהִים, אֵל, יְהוָה...) Judæis superlativo gradui exprimendo servit, vide Grammatic. Hebraic. tom. 1. pag. 472. col 1.... τὸ quoque Raamias ἰσοδύναμον idem, nempe, à רעמו Rouyámon, Arab. mucus tenuior manans è naribus ovis, vel equi.... aut etiam communior. Gi. Ca.

Digitized by Google

רעם QAL (per prosthesin τῦ β, Gr. *βρέμω*, Lat. *fremo*, per metath. & reduplicationem, *murmuro*...) Lxx. *βομβέω*, Sym. Theod. *ἠχέω*, Lxx. Aq. *βροντέω*, vel *βροντάω*, Lxx. *σαλεύω*... Vulg. & alii, *bombum* (ex quo Gal. *bombe*, tormenti bellici genus...) *edo*, vel *facio*... Transfertur ad alios longè diversos sonos, unde, *sono*, *assono*, ut echo, *sonum*, sive *vocem repercutio*... *tono*... *moveo*, *commoveo*, *jacto*, *agito*, *concutio*; intransitivè, *sto in salo*, *fluctuo*, *fluito*... *moveor*, *commoveor*, *percellor*... *indignor*, *irascor*.... Hinc per metath. *ὁρμάω*, *ὁρμαίνω*, *impetum facio*, *ὁρμή*, *ὅρμημα*... *impetus*, *turbatio*... Av... Construitur absolutè, vel cum ablativo...

PRAET. 3. p. plur. c. רָעֲמוּ פָּנִים, Ezech. 27. v. 35. O. *καὶ ἐδάκρυσε τὸ πρόσωπον αὐτῶν*. *& flevit* præ indignatione, aut irâ, *facies eorum*... Vulg. *tempestate percussi* (legebat סָעֲרוּ סַעַר pro שָׂעֲרוּ שַׂעַר, *horripilaverunt crine*. Pagn.) *mutaverunt vultus*. Alii, *percussi sunt vultibus*, toto anteriore corpore cum sonitu concussi sunt, Cocc... Alii, *turbati*, *indignati*... *sunt vultu*.

FUT. 3. p. s. m. ex forma (-), יִרְעַם הַיָּם וּמְלֹאוֹ, Psal. 95. Hebr. 96. v. 11. *tonet*, Pagn. *reboet*, Vatabl. (boet ac reboet fluctibus suis... Muis) *perstrepat*. Munst. præ lætitia *fremat*, Gei... *mare & plenitudo ejus*, i. e. quicquid id implet, sive quidquid ipsum continet, seu tota ipsius extensio... Prosopopœia, quâ ingens gaudium exprimit (de Adventu scil. Christi,)... Muis...

HIPHIL הִרְעִים, Lxx. *βροντάω*... Vulg. & alii, *tono*, *motum cum sono facio*... *commoveo*, *fremere*, *murmurare*, *tonare*... *facio*...

PRAET. 3. p. s. m. Psal. 29. v. 3. *Deus gloriæ* הִרְעִים *intonat super*, sive *inter aquas multas*.

INFIN. cum (-) absque (י) indice, vel comite, & affix. בַּעֲבוּר הַרְּעִמָהּ, 1. Reg. 1. v. 6. O. *καὶ ἀθύμως διὰ τοῦτο*... Lxx. *animoque ob hoc erat abjecto*... Vulg. *& vehementer angebat*... Alii, *ut mœrore afficeret eam*, Vatabl... *ut ad invidiam duceret eam*, Jun... *ut fremere faceret eam*, Pagn... *quatenus tædio afficeretur*, Syr...

FUT. 3. p. s. m. ex forma (-), יַרְעֵם *intonabit*... Cum præf. וַיַּרְעֵם *& intonuit*... 2. p. s. m. וּבְקוֹל כָּמֹהוּ תַרְעֵם, Job. 40. v. 4. vel 9. *& voce, quali ille, tonas?*

רַעַם m. Lxx. Aq. Sym. Theod. *βροντή*... Vulg. & alii, *tonitrus*, vel *tonitru*... *motus cum sonitu*, *strepitus*, Cocc... רַעַם שָׂרִים, Job. 39. v. 25. vel 28. O. *σὺν ἅλματι*, Alex. *καὶ σὺν ἅλματι*, Ald. *συναλαλάγματι*... Lxx. Alex. *cum motu*, sive *saltu*, Ald. *clamore militum*... Vulg. *exhortationem ducum*... Alii, *strepitum*, sive *fremitum*, vel *tonitru*, vel *clamorem*, vel *commotionem*, Pagn. vel *tumultum*, Vatabl. *principum*, sive *ducum*... בְּסֵתֶר רַעַם אֶבְחָנְךָ, Psal. 80. Hebr. 81. v. 8. O. *ἐπήκουσά σου ἐν ἀποκρύφῳ καταιγίδος*... Lxx. Vulg. Lat. *exaudi te in abscondito tempestatis*... Alii, *exaudivi te in abscondito* deprecantem in *tonitru*... significat se nimbis & nubibus tonantibus circumfusum & obtectum Israëlitis affuisse, & pro ipsis pugnavisse, Muis... Alii, *cui* (*tibi*) *respondi in latebra tonitru*; tecto (Israëli) nube, ex qua tonitru edebam & fulgura, Cocc. Cum præf. וְרַעַם *& tonitru*... בְּרַעַם *cum tonitru*... Cum affix. רַעַמְךָ *tonitru tui*, m. R. רָעַם *tonavit*, sive *tonuit*, *intonuit*...

רַעְמָה f. unde הֲתַלְבִּישׁ צַוָּארוֹ רַעְמָה, Job. 39. v. 19. vel 22. O. *ἐνέδυσας δὲ τραχήλῳ αὐτοῦ* (1.) *φόβον*; Σ. *κλαγγήν*; Θ. (2.) *χαιτωμόν*; Lxx. *an*... *indues collum ejus* (equi) *timorem?* Sym. *clangorem?* Theod. Vulg. & alii, *hinnitum*...? (1.) *φόβον*; *timorem?* Quæ versio & à sensu & à voce Hebræa absona est. Aut ergo pro רַעְמָה, legerunt רְעָדָה *tremorem*, seu *timorem*, aut versio corrupta est, & legendum *φόβην jubam*. Nempe *φόβη* equi vel leonis est *juba*, & in genere *coma* quævis, teste Etymologo... Non obscurum est cur *juba* dicatur רַעְמָה *raama*. Nam verbum רְעֵם Syris non solum *tonare*, sed & *altum esse*, sign. ut vulgare רוּם; & in Aphel, *extollere*, & in Ethpael, *efferre se*. Vide Hierosol. paraph.

Digitized by Google

ad Gen. 39. v. 15. Exod. 14. v. 16. Proverb. 24. v. 7. Proinde *juba* רַעְמָה dicta est à situ, quomodo Græcè λοφιὰ, quia est ἐν τῷ λόφῳ *in vertice*, i. e. in summa parte colli & capitis. Parùm verisimile Jobum in tam graphica insignis equi descriptione jubæ non meminisse, cùm & res sit valdè obvia, & vix unquam à Poëtis omissa, qui in hoc argumento versantur; ut Homer. Iliad. ι. & ν'. & ψ'. Apollon. Argon. lib. 4. Non. Oppian. Virgil. Georg. 3. Et à juba equi passim vocantur καλλίτριχες... Bochart. de Sacr. anim. part. 1. lib. II. c. VIII. coll. 118. 119... (2.) χρεμετισμόν; *hinnitum?* Quam versionem Cl. Bootius refellit duobus argumentis. 1. Quòd non צַוָּאר *collum*; sed גָּרוֹן *guttur*, propriè sit vocis instrumentum... 2. Ex voce תַּלְבִּישׁ, ut enim *hinnitu guttur* dicatur *indui*, immanis est catachresis... At *à verbis Job, in quibus ait:* Pereat dies, in qua natus sum, *usque ad eum locum, ubi ante finem voluminis scriptum est:* idcirco ipse me reprehendo, (i. e. à cap. 3. v. 3. usque ad 42. v. 6.) *hexametri versus sunt, Dactylo spondeoque currentes*, S. Hieronym. in Jobum, t. I. nov. edit. pagg. 795. 796... Quid mirum, amabo, si Job Poëticè, ut Poëtæ præstantissimi, vocem (hinnitum) *ex collo* educat? Sic Æschilus in Agam. vers. 321.

——οὐκ' ἐξ ἐλευθέρου
Δέρης ἀποιμώζουσι φιλτάτων μόρον.
——*libero non ampliùs*
Collo suorum fata deflere his datur.

Et Virgilius de Cygnis, Æn. lib. 7. versu 700.

Cum sese è pastu referunt, & longa canoros
Dant per colla modos—

Bochart. ibid.

רַעְמָה Mass. *Raymáh*, Vulg. *Regma*, nom. propr. 1°. filii τοῦ Chus, Gen. 10. v. 7. 2°. regionis, (ab ipso *Regma* sic dictæ,) Ezech. 27. v. 22. ubi Vulg. *Reema*... Nota literam ע, aspirationem densissimam Judæis Orientalibus, Syris, & Arabibus, qui hanc summi gutturis & narium adminiculo proferunt, hîc redditam modò per *g*, modò per *e*... Vide Gram. Hebr. tom. 1. p. 6. c. 2... Etym. *elevatio, superbia*... à רְעַם Chald. *elevatus, elatus fuit*... unde Aphêl, אַרְעֵם *elevavit*...

רַעַמְיָה Mass. *Rávamjáh*, Vulg. *Raamias*, nom. propr. viri, Nehem. 7. v. 7. Is dicitur *Rehelaiáh*, Esdr. 2. v. 2...

רַעְמְסֵס Mass. *Rhaymsés*, Vulg. *Rameses*, Syr. רעמוסא *Rhaymosen*, sive *Raamusa*, nom. propr. 1°. filiæ Pharonis, quæ Mosen curabat educandum, Bar. Bahlul... 2°. urbis in extremis finibus Ægypti ab Israëlitis conditæ, Gen. 47. v. 11. (ubi per ἀρσινόην, ex nomine scil. filiæ Pharonis, sic nuncupatur,) Num. 33. v. 3... Dicebatur aliàs pagus *Arsenoites*, S. Hieron. Quæst. Hebraicis... Nunc verò עיזקאל עין אלשמס *yizkáal*, vel *Elno alschoúmsi*, Itiner. D. Benjam. p. 120... Ἔτυμον τοῦ רַעְמְסֵס *Rhaymses*, sive *Rameses*... *Nutrix*, seu *educatrix Mosis*, ab Hebr. רָעָה *Rheáh, pascens, regens*... Benoni videlicet f. f. τοῦ Qal, Verbi רָעָה *pavit, enutrivit, educavit, curavit, rexit*... ex רֹעָה scil... & ab Ægyptio משׁם Μω-σῆς *Moses*, h. e. *ex aqua servatus*, à מו Μω *Mo*, (Arab. מא *Mâon*) *aqua*, & à סֵס σῆς *ses* (unde Gr. σῶς) *servatus*... Vide Gram. Hebr. tom. 1. p. XXV... Ἔτυμον verò *Arsenoita*, sive, cujus est possessivum, Ἔτυμον *Arsinoës*, filiæ scil. Pharonis, quæ à cura *Mosis* & רַעְמְסֵס *Rhaymses*, seu *Rameses*, nuncupabatur... *Terra*, sive *terrestris* (1. Ῥέα *Rhéa*) *Domina nostra*, ab Hebr. אֶרֶץ *éres, terra*; unde adjectivum denominativum, אַרְצִי *arsi, terrestris*; ab Ægyptiaco pronomine affixo, 1. p. plur. c. ν, *n*, (ex quo cum articulo fem. τι, τιμαυ *mater nostra*) & ab nomine *os* *os Dominus*... unde cum articulo masc. Π, P, & affixo 1. p. s. c. α, *a*, Παος, *Paos*, ὁ κύριός, ὁ *Dominus meus*... ΟΣ, *OS* porrò *Dominus*, fortè ab ΩΝ, *ON* Ægyptiacè SOL; vel ab ΟΣ, *OS Dominus*, ΩΝ, *On Sol*... quod posset esse & ab Hebr. אָדוֹן *Dominus*, per syncop. scil. τοῦ ד, & contractionem τοῖν (ו) & (ּ) in Ω... vel à Pers. חן ON *pulchritudo*... τὸ *Arsinoe*, non modò ex etymologia, sed ex historia etiam, nomen

Digitized by Google

videtur fuiſſe commune filiarum Regum Ægyptiorum ...῎Ετυμον denique τῆς עיוקאל עין אלשמם (a.) *yizkaál, Eíno alſchoúmſi, Gleba*, unde (vel, ex uſu Chaldaïco, *ſepta* ubi) *ſpecies aquæ meridiano tempore ex repercuſſu lucis ſolaris apparet*, ſive *Fons ſolis*, unde & uno nomine *Fons ſolis* Benjamini locus dictus ... ab Arab. עזק *yoúzouken gleba* ... ab אֹל *ôl*, Perſ. *aquæ ſpecies ex ſolis æſtu in campis*, ſive *arenis eminùs apparens* ... ab Arab. עין *yain fons*, & ab Arab. שמם *ſchoúmſoun*, f. *ſol*, cum artic. & in Genitivo, אלשמם *alſchoúmſi* ... (a.) τὸ עיוקאל *yizkáal*, ſic compoſitum vertendumque, uti mox ſupra, videtur. Sed de ipſo in Notis Interpretis Latini in Benjam. p. 224. verbum nullum ... Hic (י) poſt ע τῦ (.) index viſus eſt ... 1. Ῥέα *Rhéa* ... Hebr. רֹעָה *Rheáh*, i. e. *paſcens* ... Benoni ſcil. f. f. τῦ Qal, Verbi רָעָה *rhóua*, *pavit* ... Sic *tellus* fuit, quod omnes *paſcat*, dicta, cultaque ut *Dea* ... Uxor τῦ Noë *Rhéa*, ſive *tellus* Gentibus habita dictaque fuit, deceptis videlicet, quod Noë אִישׁ הָאֲדָמָה *vir τῆς terræ* dicatur Gen. 9. v. 20 ... Imò ipſe, quod ſeſe in *Arca* abſconderat, ab iiſdem Gentibus *Saturnus*, à סָתוּר *ſathoûr*, h. e. *abſconditus*, dictus fuit ... Cujus tres filii ab ipſis ſic nuncupati, nempe, 1. שֵׁם *Sém*, (in odium pietatis) σμὺ Phœnicibus idem, quod Græcis, per metatheſin, μῦς, Latinis, *mûs* ... Eiſdem tamen *Deus* habitus, ſed inferorum, dictus Græcè, Ἅιδης (Latin. per aphæreſin, *Dis*) *infernus* ... Πλέτων *Pluto*, etiam, ἀπὸ τῦ πλέτε, *à divitiis*, quibus abundat Aſia, *Semo* attributa... Utrunque nomen ab auro argentoque ex *inferno*, ſeu è terrâ פלוטים *ploutím* (unde Gr. πλῦτος) *erutis effoſſiſve* ... 2. חָם *Cham*, i. e. *calidus*, ex ipſo ἐτύμῳ, Gr. Ζεὺς (Doricè Δεὺς, unde *Deus*) *fervidus*, à ζέω *ferveo*, uti חָם *Chám*, à חָמַם *Chamám*, *caleo*, dictus eſt ... Inde ζεὺς Θεός, ζεὺς πατήρ ... Lat. mutato ζεῦ, (vocativo) ut fit, in *ju*, (ſic enim *jugum* ἀπὸ τῦ ζεύγε ... *jus, juris*, liquor eorum, quæ coquuntur, παρὰ τὸ ζέω *ferveo* ...) *Jupiter*, mutato ſcil. *e* in *i*, uti in *Mars-piter* ... *Cham* in Africam ablegatus, ubi cultus ſub nomine *Jovis Hám*, ſeu *Hammônis*, teſtibus Herod. & Plut.... Curtio *Jupiter Hammôn* ... Cum duplici *m*, uti nomen à Verbo reduplicanti ſecundam radic. nempè, חָמַם, derivatum ... 3. יֶפֶת *Jépheth*, in pauſa, יָפֶת *Jápheth*, *dilatet*, imperſonaliter, *dilatetur* ... Eſt 3. p. ſ. m. Futuri τῦ Hiphil cum apocopa τῦ ה ... Vide Gram. Hebr. tom. 1. pp. 302. c. 1. & 531 ... Dictus eſt 1°. Græcis, Ἰάπετος, Latinis, *Japetus*, qui ex tabula filius eſt Cœli & Terræ ... Vide quæ de *Saturno* & *Rhea* dicta ſunt col. præced... 2°. Græcis. ex ipſo Gr. Ἰάπετος, ſive Hebr. יָפֶת *Jápheth*, h. e. *dilatet*, *creſcere faciat* ... ποσειδῶν, i. e. *aquam, pluviam*, fœcundumve, *humorem dans*, ἀπὸ τῆς πόσεως (unde πόσις, πόσι☉, *maritus* ...) *aqua, pluvia, humor* fœcundus, *potio, potus* ... & à participio præſenti Verbi δόω *dono, do* .... δόων, δῶν, δέντος, *donans, dans* ... Sic nuncupatus, quod ſcil. in ipſius portione ſint Hiſpania, Italia, Græcia, Aſia minor ... peninſulæ, inſulæ, imò & ipſa America, magna Plutarcho inſula, Antiquis haud ignota, ipſumque mare, unde nubes, unde pluvia ... Factus igitur maris *Dominus*, dictus eſt & *Deus* ... 3°. Latinis, in eadem ferè ſignificatione, *Neptunus*, i. e. *obnubens, obnubilans*... Sic nuncupatus, quod videlicet terram aquis, cœlum nubibus, quibus in pluviam reſolutis humum fœcundet, mare operiat ... à *nuptu*, ut à *portu*, *portunus*, unde *opportunus* ... Alternatis *e* & *u*, uti in *nebula* & *nube* ... Non ſoli τῦ Noë filii, ſed & ipſius nepotes dii fabuloſæ Antiquitati habiti cultique fuêre. Nempè *Canaan* ſub *Mercurii*, *Nembrod* ſub *Bacchi* nomine. *Mercurius* enim idem eſt qui *Canaan*. 1°. uterque eſt *Jovis*, ſive *Hammônis* filius. 2°. כנען *Canaan*, à כנעה *mercaturâ mercator*; *Mercurius* à *mercibus*, dictus eſt. 3°. *Mercurius* deorum, *Canaan* fratrum, ſervus ... *Nemród* eundem eſſe ac *Bacchum* haud minùs liquet. *Nemród* enim filius eſt τῦ *Chus*, Hebraïcè, בַּר

בּוּשׁ *Ben-chus*, ſive *Ben-cus*, Gen. 10. v. 6. ... τῷ ן ex בֶּן־, ut fit, in compoſitione excidente, ac per daghéſch forte, ſive reduplicans τῷ כ infixum compenſato, mutatoque τῷ (ֶ) in (ַ), quæ mutatio haud infrequens, ex בֶּן־כּוּשׁ *Ben-cus*, fit בַּכּוּשׁ *Bachcus*, Græcis (qui ſyllabam literâ aſpiratâ numquam terminant, per metath.) Βάκχος, Latinis, *Bacchus*. Vide נִמְרֹד *Nemrod*, col. 1355. Confer novum de deorum ἐπίμφ ſyſtema, vel ſomnium D. Pl...

רַעֲנָן m. Lxx. Aq. Sym. Theod. δασύς, Lxx. ἀλσώδης, δάσκιος, κατάσκιος, σύσκιος, Aq. Sym. εὐθαλής, Lxx. κατάκαρπος, participialiter, εὐθαλῶν... Vulg. & alii, *denſus, conſitus... nemoroſus, ſylveſtris... gratas umbras habens... umbroſus, opacus... umbrâ opacatus & obtectus... virens, viridis, pullulans, florens... fructuoſus, frugifer... commodo, beneficio affectus, felix...* Lxx. item, Verbaliter, πυκάζω *denſo, ſtipo, tego, intego, obtego, contego, munio, fulcio, firmum reddo...* Deut. 12. v. 2. *& ſub omni* עֵץ רַעֲנָן *arbore viridi, virenti, frondenti, frondoſa...* Syr. דמטלל *quæ umbram facit.* Solebant gentes ſub arboribus ſacra ſua peragere, imò arbores ipſas diis conſecrare, Apollini laurum, Minervæ oleam, Jovi (1.) eſculum, Veneri myrtum... Malv. ex Plin. 12. 1... (1.) Eſculus arbor eſt ex genere glandiferarum, ſive ſpecies quercûs, Theophraſto ſecundùm nonnullos πλατυφύλλε *latifoliæ*, cujus glande pro eſca utebantur Antiqui, teſte Servio... Virgil. 2. Georg.

> *Altiùs ac penitùs terræ defigitur arbos,*
> *Æſculus imprimis, quæ quantùm vertice ad auras*
> *Æthereas, tantùm radice ad tartara tendit.*

בַּלֹּתִי בְּשֶׁמֶן רַעֲנָן, Pſal. 91. Hebr. 92. v. 11. O. καὶ τὸ γῆράς μου ἐλέῳ πίονι. Lxx. Vulg. Lat. *& ſenectus mea in miſericordia pingui.* Vulg. Lat. *uberi.* O. pro בַּלֹּתִי, legerunt בְּלֹתִי: Librarii quidam, pro ἐλαίῳ, ſcripſerunt ἐλέῳ, quod illæ voces non modò ſcriptione ſint vicinæ, ſed & illâ ætate paris

pronuntiationis: & hinc fluxit hæc verſio, Grot.... Alii referentes τὸ בַּלֹּתִי ad Infinitivum τῷ Piél Verbi בָּלָה *veteraſco...* cum affix. ſcil. 1. p. ſ. c... vertunt: *quum inveteravero...* Favet accentus; ſed obſtat conjugationis ſignificatio, activa videlicet... Alii, ad 1. p. ſ. c. præteriti Qál Verbi בָּלַל *perfudit;* intranſitivè, *perfuſus eſt* referentes, reddunt: *delibutus ſum in oleo viridi*, recenti, pingui... Favet conjugationis ſignificatio, ſed obſtat accentus... R. Sal. Infinitivum (τῷ Qál ſcil. ſed ex forma Infinitivi τῷ Piél quieſcentium Lamédh ה) facit cum præfix. pro לְבַלּוֹתִי *per fundendo me*, hoc eſt, juxta Chaldæum, רַבִּיתָא יָתִי *inungis me* oleo recenti, id eſt, conſtanti dominatu, viribus & potentiâ me inſtruis, ut non peream ſicut improbi, quorum inſtabilitatem verſu præcedenti propoſuit. Similem formam Infinitivi vide in חַנֵּן, Buxt. Lex... Vide & Gram. Hebr. tom. 1. pp. 217. c. 2. 355. c. 2. כְּאֶזְרָח רַעֲנָן, Pſal. 36. Hebr. 37. v. 35. O. ὡς τὰς κέδρους τοῦ Λιβάνου... Lxx. & Vulg. Lat. *ſicut cedros Libani...* Fortè pro אֶזְרָח, legerunt אֶרֶז *cedrus*, Soph. 2. v. 14. & לְבָנוֹן pro רַעֲנָן, Muiſ. Grot... Sed poſterius longè abit. Grot.... Potiùs credo illos ſenſum paraphraſticè ſic expoſuiſſe. Hammondus... Alii, *inſtar viridis ſponte creſcentis lauri*, Ainſw... *ut arborem indigenam & frondentem*, Chald... Conſtr. ob כ ſeq. i. e. præpoſitionem regentem apud Arabes Genitivum, vide Synopſ. Inſtit. Arabicarum Alting. p. 86. & Gram. Hebr. tom. 1. p. 123... τὸ אֶזְרָח plerique, ex adjuncto רַעֲנָן, *arborem* reddunt; neſcio an ſolido fundamento nixi. 1. Nebuchadn. de ſe dicit, (cum præf.) וְרַעֲנָן (O. καὶ εὐθαλῶν, Vulg. Lat. *& florens... & florebam*, Dan. 4. v. 1... 2. יַעֲבֹר, in ſeq. verſu repugnat huic notioni; *arbor* enim etiam cum moritur, non *tranſit*, ſive *præterit*, ſed manet in terra donec exſcindatur, Hammond.... Probabile eſt, אֶזְרָח hîc (ut aliis omnibus locis, quod fatentur,) ſignificare *indigenam*, ſive *nativum Iſraëlitam*, qui *peregrino* opponitur Levit. 19. v. 34. & 23.

Digitized by Google

v. 42. & 24. v. 16... Hammondus... Plur. cum præf. וְרַעֲנָנִים *& virentes*... Hinc Verbum (vel potiùs nomen ex Verbo) רַעֲנָן, Lxx. Sym. εὐθαλέω... Vulg. & alii, *viresco, floreo*... Est τὸ רַעֲנָן per resolutionem, ex IX[a]. Conjug. Arab. absoluta colorum... formante, mediocriter intendente, רעע idem, quod רען Arab. nempe, *semetipsum ornavit*... Lxx. πυκάζω, alii, *denso, stipo, tego, intego, contego, munio, fulcio, firmum reddo*...

Praet. 3. p. f. f. in pausa, quare τὸ (-) primariæ vocis, sive 3. p. f. m. reductum in (-) sub primo נ mutatum, וְכִפָּתוֹ לֹא רַעֲנָנָה, Job. 15. v. 32. O. καὶ ὁ ῥάδαμνος αὐτοῦ οὐ μὴ πυκάσῃ. Σ. οὐκ εὐθαλήσει. Lxx. & alii, *& ramus ipsius tener non condensabit se*, seu *condensabitur*. Vel, *non teget*, ipsius scil. umbrâ... Sym. & alii, *non crescet, virescet, frondescet*... Præteritum hîc pro futuro, quia futurum præcesserat, Merc. ... Imò, & τὸ (ו), τῷ כִּפָּתוֹ conjunctum convertendi præteritum in futurum vim habere potest, sive uti (ו) convertens haberi... q. d. sed exarescet, ut supra, v. 30. λιπόντες, Pisc... כִּפָּה propriè, *ramus major*; ab incurvatione instar volæ manûs (כַּף) sic appellatur... Respicit ad cap. 14. v. 7.–10. Sculter... Vulgatus כִּפָּה sumpsit pro כַּף. (Malvend.) unde vertit: *& manus ejus arescent*...

רעע QAL, Chaldæum est ex Hebræo, רָצַץ, mutato, pro more, צ in ע... Gr. ῥηγνύω, ῥήγνυμι... Vulg. & alii, *confringo, contero*...

Praet. 3. p. plur. c. cum præfix. & (-) sub ר, loco τοῦ (-) in compensationem τοῦ daghésch ex ע excidentis, descendente à penultima ad ultimam ob (ו) convertens accentu, vide Gram. Hebr. tom. 2. pp. 310. & 311. וְרֵעוּ *& confringent*; passivè, *confringentur*... Jerem. 11. v. 16. O. ἠχρειώθησαν *inutiles facti sunt* rami ejus... Vulg. *& combusta sunt fruteta ejus*. Sensum, non Verbum expressit...

Infin. ex forma (-), vide eandem Gram. tom. 1. p. 217. c. 1. רֹעַ *confringendo*... Proverb. 11. v. 15. O. πονηρὸς κακοποιεῖ...

malus malefacit... Vulg. *affligetur malo*... Cum ה parag. servato hholem ad compensandum daghésch ex tertia radic. ע ejectum, vide eand. ibid. רֹעָה, pro רֹעָה *rúyvah*, vel רֹעָה *róvvah*, *confringendo*... Isai. 24. v. 19. O. ταραχῇ... *turbatione*... Vulg. *confractione*...

Imper. 2. p. plur. m. רֹעוּ *confringimini*... Isai. 8. v. 9. O. γνῶτε... *animadvertite*, ex Arab. רעו, *resipiscite*... Vulg. ex Hebr. רֵעוּ *congregamini*...

Fut. 3. p. f. m. יָרֹעַ, Job. 34. v. 24. O. ἐποίησε... Lxx. ex Arab. רעי *inspicit*... Vulg. & alii, *conterit*... Cum præfix. הֲיָרֹעַ *num franget*? 2. p. f. m. תָּרַע לְאֻמִּים, Psal. 43. Hebr. 44. v. 3. O. ἐκάκωσας λαὸς... Lxx. Vulg. Lat. & alii, *afflixisti populos*, à רָעַע, Alii, *conquassabas nationes*, Cocc... *gentes*, septem, Cananæos, &c. Muis... Cum affix. תְּרֹעֵם *confringes eos*... 3. p. plur. m. cum affix. יִרְעוּךְ, Jerem. 2. v. 16. *depascunt te* vertice... (vel *tibi* verticem...) à רָעָה, ubi vide.

NIPHAL נִרַע, unde 3. p. f. m. Fut. cum (-) sub (י), loco τοῦ (.) cum daghésch, ex ר excidentis, רַע יֵרוֹעַ, Prov. 11. v. 15. O. πονηρὸς κακοποιεῖ... Lxx. *malus malefacit*... Vulg. *affligetur malo*... Alii, *confringendo, confringetur*, i. e. *omninò confringetur*... Verbum hîc est sine supposito, ut Hebraicè sæpe fit, impersonaliter dictum, Merc... seu passivè exponendum, vide Gram. Hebr. tom. 1. p. 531. can. III.

HIPHIL הֵרַע, sive הֵרֵעַ, vide supra in רָעַע, col. 2409.

HITHPAEL, vel HITHPOEL, הִתְרֹעֵעַ, *ipse me frango, frangor*...

Praet. 3. p. f. f. רֹעָה הִתְרֹעֲעָה הָאָרֶץ, Isai. 24. v. 19. O. ταραχῇ ταραχθήσεται ἡ γῆ... Lxx. *turbatione turbabitur terra*... Vulg. & alii, *confringendo*, seu *confractione confringetur terra*... i. e. *omninò confringetur*... terra duarum tribuum & ipsa miserè vastabitur, Grot... quùm scil. וְחָפְרָה הַלְּבָנָה וּבוֹשָׁה הַחַמָּה, v. 23. *erubescet luna, & confundetur sol*... Hæc ὁ. cùm putarent malè sonatura apud Platonicos, quales erant Ægyptii reges, pro חָפְרָה, legerunt חָפְרָה

frangetur; pro לְבֵנָה, mutatis tantum punctis, לְבֵנָה *later;* pro חַמָּה, חוֹמָה *murus.* Itaque verterunt, τακήσεται ἡ πλίνθος, καὶ πεσεῖται τὸ τεῖχος, (*& liquefiet later, & frangetur murus*) ſenſu non malo. Retinenda tamen lectio recepta; & per *ſolem* & *lunam* intelligendæ imagines Solis & Lunæ, per tranſlationem (ſive metaphoram, aut metonymiam ſubjecti, ſignati videlicet pro ſigno) dicuntur *erubituræ*, quòd ſuos cultores *ſervare* (poſt adventum ſcil. Chriſti) *nequiverint*, Grot...

Infin. cum præf. .. אִישׁ רֵעִים לְהִתְרֹעֵעַ, Proverb. 18. v. 24. *vir amicorum* ita *ſtudioſus ut ſeſe ipſe amabilem præſtet*... Sed, ut ametur, amet oportet. Sic Ovid.

——— *ut ameris, amabilis eſto*...

& Mart. Epigramm.

Ut præſtem Pyladen, aliquis mihi præſtet Oreſtem.

Hoc non fit verbis, Marce, ut ameris, ama.

Vulg. *vir amabilis ad ſocietatem, magis amicus erit, quam frater*... unde ad רֵעַ (ex רָעָה *amicum ſe præbuit*) Infinitivus referendus...

רעע PEAL, Chald. Lxx. δαμάζει, κακοποιέω... Vulg. & alii, *domo, ſubigo, affligo (confringo,) contero, conficio, confligo, occido... malo afficio, noceo,* à רוּעַ.

Fut. 3. p. ſ. f. cum (-) ſub characteriſtica loco τῦ (·) ad compenſandum daghéſch, ex ר ejectum, & hhólem deficiente ob viciniam τοῖν ר & ע, vide Gram. Hebr. tom. 2. p. 596. c. 2. תַּדִּק וְתֵרֹעַ, Dan. 2. v. 40. O. λεπτυνεῖ καὶ δαμάσει. Lxx. *comminuet & domabit*... Vulg. & alii, *comminuet & conteret*...

PAEL cum (·) ſub ר, loco τῦ (-) in compenſationem τῦ daghéſch, ex ע excidentis, ex forma (-), רַעַע. (Hæ Conjugationes apud Hebræos, Chaldæos, & Syros planè ſunt perfectæ, vide Gram. Lud. *de Dieu*, p. 255...) *contero*...

Ben. ſ. m. דִּי־מְרָעַע, Dan. 2. v. 40. O. λεπτύνει καὶ δαμάζει... Lxx. Vulg. *comminuit & domat*... Alii, *quod conterit*...

רָעַף QAL Lxx. ῥέω, πλήθω, σκιάζω.. Vulg. & alii, *fluo, defluo, (ſtillo, deſtillo...) impleo, repleo;* neutraliter, *plenus ſum... pinguieſco... obumbro... obnubilo*...

Fut. 3. p. plur. m. יִרְעֲפוּ עֲלֵי אָדָם רָב, Job. 36. v. 28. Vulg. *quæ prætexunt cuncta deſuper.* Alii, *ſtillant*, inquam, *ſuper homines multos*, vel *multùm, copioſè*... guttis ſcil. aquæ... יִרְעֲפוּ נְאוֹת מִדְבָּר, Pſal. 64. Hebr. 65. v. 13. O. πιανθήσονται τὰ ὄρη τῆς ἐρήμου. Ἄλλος, ὁμιχλωθήσονται αἱ νομαὶ τῆς ἐρήμου. Σ. γνοφωθήσονται τὰ ὡραῖα τῆς ἐρήμου. Lxx. Vulg. Lat. *pingueſcent montes* (Vulg. *ſpecioſa*) *deſerti.* Alius, *obnubilabuntur paſcua deſerti.* Sym. *replebuntur caligine ſpecioſa deſerti.* S. Hieronym. & alii, *pingueſcent* (ex Arab. רעף *abundavit*...) *paſcua deſerti.* Alii, *ſtillabunt* pinguedine *ſpecioſa*, (deducendo τὸ נְאוֹת à נָאָה, *pulchrum fuit* ... Alii cum Hebræis, à נָוָה *habitavit*...) *habitationes, tuguria, paſcua*, vel *habitacula* paſtorum, manſiones... deſerti... Cum נ paragog. וּמַעְגָּלֶיךָ יִרְעֲפוּן דָּשֶׁן, Pſal. 64. Hebr. 65. v. 12. *& orbitæ tuæ*, (O. τὰ πεδία σου, Vulg. Lat. *campi tui*, Targ. כְּבוּשֵׁי אוֹרְחָךְ *ſemitæ viæ tuæ*....) *ſtillabunt pinguedinem*, ſive *pinguedine*...

HIPHIL הִרְעִיף, unde 2. p. plur. m. Imper. הַרְעִיפוּ שָׁמַיִם מִמַּעַל וּשְׁחָקִים יִזְּלוּ־צֶדֶק, Iſai. 45. v. 8. O. εὐφρανθήτω ὁ οὐρανὸς ἄνωθεν, καὶ νεφέλαι ῥανάτωσαν δικαιοσύνην... Lxx. *lætentur cœli deſuper, & nubes ſpargant juſtitiam*... Vulg. *Rorate cœli deſuper, & nubes pluant juſtum*... Alii, *effluite cœli deſuper*, ſive *ſuperiores*, ut *æthera*, ſeu *ſuperiores nubes ſtillent juſtitiam*, i. e. *juſtum*, Chriſtum... Metonymia adjuncti, abſtractum pro concreto, ſic in altero ἡμιστιχίῳ, תִּפְתַּח־אֶרֶץ וְיִפְרוּ־יֶשַׁע *aperiat ſe terra, ut* ſcil. ex ipſa *germinent (cœli, æthera, nubes...) ſalutem*, h. e. *ſalvatorem* ... Confer Pſal. 71. Hebr. 72. v. 6. *deſcendet ſicut pluvia*.... Non Cyro, ſed Chriſto, conveniunt nomina *juſtitiæ* & *ſalutis* in abſtracto: Chriſto autem tribuuntur Jerem. 23. v. 6. & 33. v. 16. Iſa. 49. v. 6... Calov.

Digitized by Google

רָעַץ QAL. Gr. ῥήσσω, Lxx. per metath. θραύω... Vulg. & alii, *frango, rumpo ...frio...*

Fut. 3. p. ſ. f. יְמִינְךָ יְהוָה תִּרְעַץ אוֹיֵב, Exod. 15. v. 6. Vulg. *dextera tua, Domine, percuſſit inimicum.* Alii, *frangit* .... conquaſſat, Cocc... *vaſtavit* ... Sam. Verſ... *tremeſecit* .... 3. p. plur. m. cum præfix. וַיִּרְעֲצוּ וַיְרֹצְצוּ אֶת־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל, Jud. 10. v. 8. O. καὶ ἐσάθρωσαν (al. ἔθλιψαν) καὶ ἔθλασαν τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ ... *corrupére, perdidére* (al. *triverunt*) *& fregerunt filios Iſraël* ... Vulg. *afflicti ſunt, & vehementer oppreſſi* ... Alii, *& triverunt, & conquaſſarunt filios Iſraël*, Cocc... בַּשָּׁנָה הַהִיא *ab illo anno* octodecim annis .... Philiſtini ab Occidente, ab Oriente Ammonitæ, Bonfr...

רָעַשׁ QAL. Lxx. Aq. Sym. Theod. σείομαι, Theod. σαλεύομαι, Lxx. περιέχομαι, ἔντρομος γίνομαι, τρέμω, φοβέομαι, φρυάσσω... Vulg. & alii, *concutior, quatior, agitor ... jactor, quaſſor ... commoveor ... perturbor, metu conſternor, perterreor ... in tremore conſtitutus ſum ... tremo, intremiſco, ex pavore trepido ... timeo, metuo, præ timore fugio ... fremo.* Metaphoricè, *inſoleſco, magnificè me effero, ferocio ...*

Praet. 3. p. ſ. f. מִקּוֹל מִצְהֲלוֹת אַבִּירָיו רָעֲשָׁה כָּל־הָאָרֶץ, Jerem. 8. v. 16. A Dan auditus eſt fremitus equorum ejus; (Regis Babylonis) *à voce*, ſive *ſonitu hinnituum caballorum ejus contremit tota terra* ... Dicit, *A Dan*, quia, Phœnice ſubactâ, inde per Danitarum terminos adventabat Nabuchodonoſor, Grot... 3. p. plur. c... רָעֲשׁוּ *commoventur* ... Cum præf. וְרָעֲשׁוּ *& commoventur ...*

Ben. pl. m. רֹעֲשִׁים *contremiſcebant.* Vulg. *movebantur ...*

Fut. (ex forma (-)) 3. p. ſ. m. יְהִי פִסַּת־בַּר בָּאָרֶץ בְּרֹאשׁ הָרִים יִרְעַשׁ כַּלְּבָנוֹן פִּרְיוֹ, Pſal. 71. Hebr. 72. v. 16. O. ἔσται στήριγμα ἐν τῇ γῇ ἐπ' ἄκρων τῶν ὀρέων· ὑπεραρθήσεται ὑπὲρ τὸν Λίβανον ὁ καρπὸς αὐτοῦ ... Σ... ὑπεραρθήσεται ὡς Λίβανος καρπὸς αὐτοῦ ... Lxx. Vulg. Lat. *& erit firmamentum in terra in ſummis montium, ſuperextolletur ſuper Libanum fructus ejus* .... Sym. ... *decorus erit ſicut Libanus fructus ejus* ... S. Hieron... *elevabitur ſicut Libani fructus ejus* ... Alii, *erit*, vel *continget* ut *pars*, agrarius tractus, *frumenti* (Gallicè, *il arrivera que la piece de froment* ...) *in terra* ſati, *imò in vertice montium, projecti fructu*, ſive *ſpicis ſuis* vento agitatis *inſtar* cedratum *Libani ſtrepitum edat* ... Virg. Georg. 4.

Tum ſonus auditur gravior, tractímque ſuſurrant.

3. p. ſ. f. תִּרְעַשׁ *commovebitur* ... Cum præf. וְתִרְעַשׁ *& commovebitur* ... וַתִּרְעַשׁ *& movetur* ... 3. p. plur. m. יִרְעֲשׁוּ *commovebuntur* ... Cum præfix. וְיִרְעֲשׁוּ *& commovebuntur* ... וַיִּרְעֲשׁוּ *& commota ſunt* ... 3. p. plur. f. תִּרְעַשְׁנָה *commovebuntur* ...

NIPHAL נִרְעַשׁ, unde 3. p. ſ. f. Praet. מִקּוֹל נִתְפְּשָׂה בָבֶל נִרְעֲשָׁה הָאָרֶץ, Jerem. 50. v. 46. O. ἀπὸ φωνῆς ἁλώσεως Βαβυλῶνος σεισθήσεται ἡ γῆ ... Lxx. Vulg. *à voce expugnationis* (Vulg. *captivitatis*) *Babylonis commota eſt terra* ... Alii, *ex fama, propter rumorem ... quòd occupata ſit Babylon* (i. e. *ob ſtrepitum, quem edent in expugnatione urbis Babel*, Vatabl.) *contremiſcet terra* ... Oſtendit gravitatem cladis, Calv...

HIPHIL הִרְעִישׁ, Lxx. σείω, συσσείω ... Vulg. & alii, *moveo, quatio, agito, tremere, contremiſcere facio ... ſimul quatio, concutio* ... Lxx. item, περιτίθημι *circumpono*, vel *circumdo ...*

Praet. 2. p. ſ. m. ה, quod in fine ſubintelligebatur, expreſſo, vide Gram. Hebr. tom. 1. p. 162. c. 2. הִרְעַשְׁתָּה אֶרֶץ, Pſal. 59. Hebr. 60. v. 4. *commoviſti, tremere feciſti ... terram; ſcidiſti eam* ... 1. p. ſ. c. הִרְעַשְׁתִּי גוֹיִם, Ezech. 31. v. 16. *feci ut commoverentur, contremiſcerent ... gentes* .... Cum præf. unde accentus à penultima ad ultimam deſcendit, vide Gram. Hebr. tom. 2. p. 310. c. 1. וְהִרְעַשְׁתִּי *faciam ut tremiſcant omnes Gentes* ... Agg. 2. v. 7.

Ben. ſ. m. Agg. 2. v. 6. *& ego* מַרְעִישׁ *moveo cœlum & terram, mare &* (ex ipſo, Gen. 1. v. 9. emergentem) *aridam* ... Abolebo ſchema & formam hujus mundi in cœlo & in terra. Confer Hebr. 12. v. 26. Cocc.

Fut. 2. p. ſ. m. cum præf. & affix.

הֲתַרְעִישֶׁנּוּ כָּאַרְבֶּה, Job. 39. v. 20. vel 23. *an facis eum* (equum) *exsilire instar locustæ?* Cocc... Græcè, σκαίρειν (*saltare*) dicitur equus, qui solo insultat; unde σκαρθμὸς *pes equi*... Quæ similitudo docet non agi solùm de equi erectione in pedes posteriores, quod Xonophonti est μεθωρίζειν, sed de pleno saltu, quod totus equus, locustæ instar, in sublime fertur, & volatum avium penè imitatur, Bochart. anim. l. 2. 8. 121.

רַעַשׁ m. Lxx. Sym. σεισμός, Lxx. συσσεισμός, Sym. σάλος... Vulg. & alii, *quassatio, commotio, motus*, plerumque de *terræ motu* accipitur... *concussio, turbo*... (*salum, maris ora, in quâ stant naves ad anchoras*...) *jactatio*, ejus qui navigat, præsertim *ea, quam affert tempestas*... Lxx. item, δόλος *dolus*... ἔνδεια *indigentia*... הָרוּחַ (a) וְאַחַר רַעַשׁ, 3. Reg. 19. v. 11. *& post ventum* (*magnum*) *fragor, strepitus, concussio*... Alii, *terræ motus*... (a) τὸ אַחַר cum duplici (-), quod non est positum pro duplici (-), accentum habet in ultima, vide Gram. Hebr. tom. 2. p. 306. Cum præfix. וְרַעַשׁ גָּדוֹל מֵאֶרֶץ צָפוֹן, Jerem. 10. v. 22. *à terra Aquilonis tumultus ingens*... ut Latini de bellis Gallicis & Italicis loquebantur, Grot... רָעַשׁ, & in pausa, unde τὸ (-) in (-) mutatum, הָרַעַשׁ *commotionem*... בְּרַעַשׁ וְרֹגֶז יְגַמֶּא־אֶרֶץ, Job. 39. v. 24. vel 27. *cum motione & concussione* (non quâ movetur equus, sed quâ movetur & quatitur terra sub equi currentis pedibus, Bochart. anim. 1. 2. 8. 142.) *sorbet terram*, i. e. terram, movendo, & quatiendo, deglutit quasi, celeritate cursûs sui, Bochart. ibid... Poëtica locutio. Sic, *vorare viam, & vorat literas*, Druf... Arabes... in quorum solo Job natus & educatus fuit, eâ phrasi hodie utuntur. (לחם) *labama* illis propriè sign. *aliquid deglutire*, sive *citò vorare*, teste Giggeio; unde metaphoricè dicunt *equus celer fuit quasi terram vorans*... *Equus voravit terram*... quæ est ipsissima Jobi phrasis. Hinc in Golio (לחם & לחום) *liham & lahim, velox & celer equus*, quasi deglutiens terram... Bochart. ibid. 145... לַחְמְךָ בְּרַעַשׁ תֹּאכֵל, Ezech. 12. v. 18. *panem tuum cum tremore* (vel *tumultu*, Calv... *fremitu*, Vatabl... *& cum sollicitudine*, Jun. Tremell... vel *formidine*, Vatabl... vel *mœrore*, Grot... vel *anxietate*, sive *cruciatu*, Calv... Vaticinatur jam contra populares suos, Prad...) *comedes*... Cum motione τοῦ ה artic. exclusi, בָּרַעַשׁ, 3. Reg. 19. v. 11. non *in commotione* Dominus, sese scil. patefaciebat... וּבְרַעַשׁ *& cum motu*... לְרַעַשׁ *commotionem*... מֵרַעַשׁ *à commotione*... R. רָעַשׁ *movit, commovit ipse se*...

רָפָא QAL (Arabibus, רפא, Græcis, ῥάπτω *consuo*... per metath. Gr. φαρμακεύω *medeor*... Av.) Lxx. Sym. Theod. ἰάομαι, Lxx. ἰατρεύω, ὑγιάζω, ῥύομαι.... Vulg. & alii, *sano, curo, medico, medicor*, deponens, vel etiam passivum, *sanor*... *sanitati restituo*, vel *restituor*; intransitivè, *sanus sum, rectè valeo, bonâ utor valetudine*... *servo, conservo, libero* à morbo, morte... Metaphoricè, *instauro, readifico*... de rebus scil. inanimis... Item, *parco, remitto*... à רָפָה videlicet, quicum formam commutat... Construitur cum Dativo & Accusativo...

Praet. 3. p. f. m. cum præfix. Isai. 6. v. 10. *fac ut pinguiescat cor populi hujus*, ut pinguedine opertum veluti non sentiat... וָשָׁב וְרָפָא לוֹ *ne convertatur, ne sanitas, ne salus*... *ei fiat*... De accentu ab ultima ad penultimam ob concursum retracto, vide Gram. Hebr. t. 2. p. 308. Cum præf. & aff. וּרְפָאָם *& sanabit eos*... 1. p. f. c. cum præf. & aff. וּרְפָאתִיו *& curabo eum*... רְפָאתִים *curavi eos*... Cum (·) sub ת, absque (י) comite, וּרְפָאתָם *& curabo eos*...

Ben. f. m. רֹפֵא, Lxx. ἰατρός... Vulg. & alii, *sanans, medicus*... Lxx. item, ἐνταφιαστής (ex metonymia causæ) *funerator, sepultor*, i. e. *vespillo, pollinctor*... Retracto ab ultima ad penultimam ob concursum accentu, vide Gram. Hebr. t. 2. p. 308. הִנְנִי רֹפֵא לָךְ, 4. Reg. 20. v. 5. *ecce ego te sanitati restituturus*... Cum præf. הָרֹפֵא *sanans*... Cum affix. in pausa, quare τὸ (·) in (-) ante affix. mutatum, רֹפְאֶךָ *curator tuus*,

Digitized by Google

m... Plur. m. cum præf. הָרֹפְאִים *medici*... Excluso τῷ ה artic. בָּרֹפְאִים, 2. Paral. 16. v. 12. *quia in medicis* spes omnes sitæ, sed frustrà... Constr. רֹפְאֵי אֱלִל *medici nihili*, inutiles, Grot. ἰατροὶ κακῶν *medici malorum* ... Vulg. *cultores perversorum dogmatum*...

Infin. ex forma absoluta, cum præf. וְרָפוֹא *& sanando*... לִרְפּוֹא, & absque (ו) τῷ hhólem indice, aut comite, לִרְפֹּא *ad sanandum, curare*... Cum præf. & affix. mutato τῷ hhólem in (ָ hhatoúph), quod cum (ְ) penultimæ sedem commutat, vide Gram. Hebr. tom. 1. p. 271. c. 1. כְּרָפְאִי, Hos. 7. v. 1. *cùm sanâssem Israëlem*, Grot. nempe per Jehu, Tir. Cùm totam domum Achabi ob idololatriam evertissem, Grot. unàque cultum Baal, Tir... Targ. כְּמִתְבְּעֵי חוֹבֵי יִשְׂרָאֵל *quùm exquirerem peccata τῷ Israël, discooperuit se iniquitas Ephraim*... τὸ כ significat, *quum*, apud Hebræos, Chaldæos... non modò Infinitivo, sed & Participio præpositum, uti Gen. 38. v. 29. *accíditque* כְּמֵשִׁיב *cùm retraxisset manum suam*... Vide Gram. Hebr. tom. 1. p. 594. c. 2.

Imper. 2. p. s. m. רְפָא, cum ה loco τῷ א, רְפָה, & cum ה parag. רְפָאָה *sana, cura* ... Cum affix. רְפָאֵנִי *sana me*, c.

Fut. 3. p. s. m. יִרְפָּא *sanabit*.... Cum præf. וַיִּרְפָּא *& curavit*... Cum præf. & aff. וַיִּרְפָּאֵם *& curabit ipsos*... וַיִּרְפָּאֵנוּ *& sanabit nos*... 2. p. s. m. cum præf. & affix. וַתִּרְפָּאֵנִי *& curâsti nos*, c. 1. p. s. c. אֶרְפָּא *sanabo*... Cum præf. וְאֶרְפָּא *& sanabo*... Cum affix. אֶרְפָּאֵךְ *curabo te*, f... Cum præf. & affix. וְאֶרְפָּאֵהוּ *& curabo eum*... 3. p. pl. f. ex forma quiesc. Lámedh ה, תְּרַפֶּינָה *medicantur*.

NIPHAL נִרְפָּא, Lxx. ἰάομαι, Aq. ὑγιάζομαι... Vulg. & alii, *curor, sanor... sanitati restituor... convalesco, sanus sum*.... Construitur absolutè & cum Dativo...

Praet. 3. p. s. m. נִרְפָּא הַנֶּתֶק, Levit. 13. v. 37. *sanata est ruptura*, Cocc... Alii, *porrigo, prurigo, plaga, lepra*... וּבַחֲבֻרָתוֹ נִרְפָּא־לָנוּ, Isai. 53. v. 5. *per livorem ejus* (Christi) *medicatum nobis*... Cum præf. וְנִרְפָּא *& sanata fuit*... 3. p. s. f. ex forma quiescentium Lámedh ה, in pausa, quare τὸ (ָ) primariæ vocis revocatum in (ֵ) sub ר mutatum, vide Gram. Hebr. t. 1. p. 284. c. 1. נִרְפָּתָה *curata fuit*... 3. p. plur. c. cum præf. וְנִרְפְּאוּ *& curantur*...

Infin. הֵרָפֵא *curari*... Cum præf. לְהֵרָפֵא, & τῷ א in ה mutato, לְהֵרָפֵה *ad sanandum, curandum*, vel *curari*...

Fut. 2. p. s. f. תֵּרָפֵא si fortè *sanetur*... 1. p. s. c. cum præf. וְאֵרָפֵא *& sanabor*... 2. p. plur. m. תֵּרָפְאוּ *sanabimini*. 3. p. plur. m. יֵרָפְאוּ *curabuntur*... Ex forma quiescentium Lámedh ה, cum præf. וַיֵּרָפוּ *& curata sunt* aquæ... וַיֵּרָפְאוּ *& curantur*...

PIEL רִפֵּא, Lxx. σωματοποιέω... Vulg. & alii, *consolido, sano, medicor, curo*.... Construitur cum Dativo, Accusativo...

Praet. 1. p. s. c. ex altera forma quiescentium Lámedh ה, sed א servato, vide Gram. Hebr. tom. 1. p. 275. c. 2. רִפֵּאתִי לַמַּיִם הָאֵלֶּה, 4. Reg. 2. v. 21. *sanavi aquas istas*... 2. p. plur. m. וְאֶת־הַחוֹלָה לֹא־רִפֵּאתֶם, Ezech. 34. v. 4. *ægrotam non curâstis*, studuistis sanare, Cocc... 1. p. plur. c. ex altera forma quiescentium Lámedh ה, sed א, ut supra in prima persona singulari, servato, vide Gram. Hebr. tom. 1. p. 276. c. 2. רִפִּאנוּ *sanavimus*... Jerem. 51. v. 9.

Infin. ex forma quiescentium Lámedh ה, sed remanente א, vide eand. Gram. ibid. cum præf. וְרַפֹּא *& sanando*...

Fut. 3. p. s. m. יְרַפֵּא *curabit*... Cum præf. וַיְרַפֵּא *& curavit*... 3. p. plur. m. cum præf. וַיְרַפּוּ, & א extrito, sive ex forma quiescentium Lámedh ה, vide Gram. Hebr. tom. 1. p. 277. c. 2. וַיְרַפּוּ *& curabant*...

HITHPAEL הִתְרַפֵּא, Lxx. ἰατρεύομαι... Vulg. & alii, *curor, sanor... ipse me curo, sano*...

Infin. cum præf. לְהִתְרַפֵּא בְיִזְרְעֶאל מִן־הַמַּכִּים, 4. Reg. 8. v. 29. O. τοῦ ἰατρευθῆναι ἐν Ἰεζραὲλ ἀπὸ τῶν πληγῶν... Lxx. Vulg. & alii, *ut curaretur in Jezrahel*... Alii, *à plagis*, quibus *percusserant eum Syri*... Cocc. *ut se curaret sanandum à percutientibus*; an *à vulneribus*? sanè *à vulneribus*. Nec ullus ex sensu ambigendi locus. τὸ מַכִּים est quidem Benoni plur. m. τῷ Hiphil, sed hîc substantivè ex contextu sumendum, à

ſingulari ſcil. מַכֶּה, formæ מַכֶּה, m. & participium & ſubſtantivum…

רָפָא, ſive רָפָה, m. Lxx. ϛερεός, Lxx. Theod. … γίγας, Lxx. τίταν, γηγενὴς, ἀσεβὴς, ἰατρὸς … Vulg. & alii, *ſolidus*, *firmus*, *integer*, *perfectus*… *gigas*, παρὰ τὸ ἐκ τῆς γῆς γενέσθαι … *Titan*, ἀπὸ τοῦ τιταίνειν … *telluris*, ſecundùm fabulam, *filius*, ἀπὸ τοῦ τιταίνειν, uti mox ſuprà, ſive ab extentâ, ſeu excelsâ, excelſiſſimâve ſtaturâ … *impius*, ut fert eadem fabula, *irreligioſus* … *medicus*, à רָפָא *curavit*… Cum præfix. ſeu articulo, qui propriis nominibus non additur, מִילִידֵי הָרָפָא, 1. Paral. 20. v. 4. O. ἀπὸ τῶν υἱῶν τῶν γιγάντων … Lxx. & alii, *de filiis* (Hebr. *de natis gigantis*) *gigantum*, interpres Lat. *gigantibus* … Vulg. (non obſtante articulo ה, qui nomini proprio hominis, niſi Gentili effecto, ſive habito, non jungitur, vide Gram. Hebr. tom. 1. p. 421. c. 1,) Saphai *de genere Raphaim* … לְהָרָפָא *giganti*. Sic cum ה in fine, אֲשֶׁר בִּילִידֵי הָרָפָה, 2. Reg. 21. v. 16. *qui erat in natis Raphâh* … O. ὃς ἦν ἐν τοῖς ἐκγόνοις τοῦ Ραφὰ … *qui erat in nepotibus hujus Rhaphá* … Vulg. *qui fuit de genere Arapha*, legens ſcil. cum ה articulo… Alii, appellativè, *gigantis* … Targ. לְהָרָפָה דִּי בִבְנֵי גִבָּרָא *qui erat de filiis robuſti* … *gigantis*. R. vel רָפָא Arabibus, viro *ſilentium impoſuit ob pavorem*, ex ſtatura ſcil. … vel רָפָה Arabibus, *commodè*, *quietè* (nempe abſque *pavore*…) *vixit*… Vel Hebræis רָפָא *ſanavit*…

רָפָא Maſſ. *Raphán*, Vulg. *Rapha*, nomen propr. 1°. filii τοῦ Benjamin, 1. Paral. 8. v. 2. qui Gen. 46. v. 21. dicitur *Echi*, Leuſd. vel *Ros*, Jun. Malv… 2°. filii τοῦ Baana, 1. Paral. 8. v. 37. Leuſd. ſed hîc non רָפָא *Raphán*, ſed רָפָה *Raphâh*, quod vide ſuo loco… Etym. *gigas*, vel *medicus* … à רָפָא idem…

רְפָאוּת f. Lxx. ἴασις … Vulg. & alii, *curatio*, *ſanatio*, *medicina*, *remedium*, *pharmacum*… רִפְאוּת תְּהִי לְשָׁרֶּךָ וְשִׁקּוּי לְעַצְמוֹתֶיךָ, Proverb. 3. v. 8. O. τότε ἴασις ἔϛαι τῷ σώματί σου, καὶ ἐπιμέλεια τοῖς ὀϛέοις σου. Lxx. *tunc ſanatio erit corpori tuo*, & *curatio oſſibus tuis*. Vulg. *ſanitas quippe erit umbilico tuo*, & *irrigatio oſſium tuorum*. Alii, *ſanitas erit umbilico tuo*, (per ſynecdochen partis, pro *ventre*, ipſoque per metonymiam ſubjecti, pro *ſtomacho*, *inteſtinis*, imò, & pro, *chylo*, ſive *ſucco nutritio*, cujus in vaſa immiſſi ibique ſecundò, tertióve digeſti, erit) *irrigatio*, ſeu *diſtributio in ſolidas*, in aſſimilatione ſcil. *totius corporis partes* … i. e. erit totius corporis optima conſtitutio… R. רָפָא *ſanavit*…

רְפָאִים plur. m. Lxx. ἀσθενεῖς … Vulg. & alii, *viribus fracti*, *in pulverem redacti*, quaſi à רָפָה … אִם־רְפָאִים יָקוּמוּ יוֹדוּךָ, Pſal. 87. Hebr. 88. v. 11. O. ἢ ἰατροὶ ἀναϛήσουσι καὶ ἐξομολογήσονταί σοι; Lxx. & Vulg. Lat. *aut medici ſuſcitabunt* (Lxx. ex Hebræo *ut confiteantur*) & *confitebuntur tibi?* Alii, *an per mortuos facies miracula? an reſoluti*, ac in pulverem jam redacti, *ſurgentes celebrabunt te? an* גִּבָּרֵא *Gabourén Gigantes*, Syr… אלפלאספה *Alphalaſéphatho*, *Philoſophi* (Arab.) *ſurgent* & *confitebuntur tibi? Si manes reſurgunt*, *confitebuntur tibi?* Munſt… Ferrar. *matados* … עוֹרֵר לְךָ רְפָאִים כָּל־עַתּוּדֵי אָרֶץ, Iſai. 14. v. 9. O. συνηγέρθησάν σοι πάντες οἱ γίγαντες οἱ ἄρξαντες τῆς γῆς … Lxx. *conſurrexerunt tibi omnes gigantes*, *qui principes erant terræ* … Vulg. & alii, *ſuſcitavit tibi gigantes*, *omnes principes* (Hebr. *hircos*, i. e. *duces* …) *terræ* … Alii, *titanes* … Alii, *manes* … Cocc. *excitavit tibi infernus omnes arietes terræ* … Præcedit parallelum (*infernus*) שְׁאוֹל … De retracto in עַתּוּדֵי לְךָ ob concurſum accentu, vide Gram. Hebr. tom. 2. p. 308… Cum præf. הָרְפָאִים, Job. 26. v. 5. A. Ῥαφαεὶμ … O. Θ. γίγαντες … Σ. θεομάχοι … Aq. *Raphaeím* … Lxx. Theod. Vulg. & alii, *gigantes* …, (antediluviani …) Sym. *cum Deo pugnantes*, ſive *Dei hoſtes* … Alii, *manes*, .. Alii, *monſtra* … *cete* … *balænæ* … Tritones videtur indicare; & (quod ſequitur) *qui habitant cum eis*, ingentia cete, velut armenta Tritonum, Grot. … *gignuntur*, Cocc. .. *formantur*, Munſt. Pagn. … *gemunt*, Vulg. … *de ſubter aquis* … הָרְפָאִים & *gigantes*. R. רָפָא *ſanavit* … cetacei *piſcis cor*, *fel*, *jecur*, *medicamenta*, Tob. 6. v. 5.

Digitized by Google

רְפָאִים plur. m. *gigantes*... vide mox ſupra, & τὸ רָפָא, ſive רָפָה cum radice ſua...

רְפָאִים Maſſ. *Rphaim*, Vulg. *Raphaim*, nomen propr. 1°. populorum, quos Moabitæ, *Emim*, (ex Hebr. אֵמִים) Ammonitæ, *Zomzommim* vocant, Deut. 2. v. 11. licet Lxx. Ὀμμαίν tranſtulerint, puto tamen populos eſſe *Raphaim*... 2°. vallis juxta Jeruſalem, Joſ. 15. v. 9. Iſai. 17. v. 5. Leuſd. *Rephai*, רפאים, οἱ Ῥαφαίμ, pro quo Gen. 15. v. 20. *Samaritana verſio habet* וית חסאות ([illegible]) *ſed contextus ipſe* רפאים ([illegible] cum præf. ſcil.) & Deut. 3. v. 13. אסאים ([illegible]) i. e. *medicorum, exprimens* רפא. *Dicuntur* גבראי *Chaldæo* Γεβαραῖοι, *quod* viros fortes *notat, uti & vox affinis* γεβυρὰ גבורא *fortitudinem*, virtutem. *Hinc ſuſpicor & nomen & genus defluxiſſe* τῶν γεφυραίων, *qui cum Cadmo ex Phœnice in Græciam venerunt, primo quidem Bœotiæ, deinde Athenarum facti incolæ, teſte Herodoto*, lib. V. cap. 5. *ubi Gephyræis illis tribuit literarum tranſlationem in Græciam*, οἱ δὲ Φοίνικες οὗτοι οἱ σὺν Κάδμῳ ἀπικόμενοι, τῶν ἦσαν οἱ Γεφυραῖοι, ἄλλα τε πολλὰ, οἰκήσαντες ταύτην τὴν χώρην ἐσήγαγον διδασκάλια ἐς τοὺς Ἕλληνας καὶ δὴ καὶ γράμματα, οὐκ ἐόντα πρὶν Ἕλλησι, ὡς ἐμοὶ δοκέει. Phœnices illi qui cum Cadmo advenerunt, inter quos Gephyræi fuerunt, hanc regionem incolentes, cum multas alias doctrinas tum literas in Græciam introduxere, quæ antea apud Græcos non fuerunt, ut mihi quidem videtur. *Tempore Abrahami erant circa Aſteroth Carnaim*, Gen. 14. v. 5. *Videntur etiam cis Jordanem fuiſſe e regione Aſteroth Carnaim*, Joſ. 17. v. 15. Had. Reland. Palæſt. p. 141... Ibidem, p. 79. Diſtinguuntur *Rephaim* ab *Emim*... Geneſ. 14. v. 5. *& percuſſerunt* אֶת־רְפָאִים *Rephaim in Aſtheroth Karnajim, &* הַזּוּזִים *Zuzim in Ham, &* הָאֵימִים *Emim in Schaveh Kirjathajim*. Chaldæus primum interpretatur גִּבָּרַיָּא, (i. e. *fortes*...) alterum תַּקִּיפַיָּא (h. e. *chiromantes*....) tertium אֵימְתָנֵי (i. e. *terribiles*...) Gen. 15. v. 20... Inter gentes, quas Deus ſe promittit traditurum ſemini Abrahami, ſunt & Raphaim... Deut. 2. v. 11. *Rephaim & hi reputabantur, ut Anakim* (gigantes...)... Cocc... à ſingulari רָפָא, quod vide ſupra, col. 2519. cum ἐτύμῳ...

רְפָאֵל Maſſ. *Rephaël*, Vulg. *Raphaël*, nom. proprium filii Semeiæ, 1. Paral. 26. v. 7. Etym. *medicus Dei*, i. e. *peritiſſimus*...

רָפַד QAL, Gr. ῥίπτω, ῥιπτέω, ῥιπτάζω... *projicio, disjicio*, viz. ſternendo, Av. per metatheſin & aphæreſin, δάπεδον *pavimentum*... per syncop. δαρθάνω *dormio*...

Fut. 3. p. ſ. m. ex forma (-), יִרְפַּד חָרוּץ עֲלֵי־טִיט׃, Job. 41. v. 21. O. πᾶς δὲ χρυσὸς θαλάσσης ὑπ' αὐτὸν ὥσπερ πηλὸς ἀμύθητος. Lxx. *omne aurum maris ſub eo, ſicut lutum inenarrabile*. Vulg. & alii, *& ſternet ſibi aurum quaſi lutum*. Alii, (*pro eo*, crocodilo protegendo, ſunt *acumina teſtæ*,) *ſternit* ſe ut *tribulam in luto*. Hic verſus eſt ſubobſcurus. Alii, תחתיו *ſub eo*, & חרוץ *rem acutam*, hoc modo explicant: *Sub eo ſunt acutæ teſtæ; ſternit* ſibi *rem acutam in luto*. Ac ſi agatur hoc loco de cubili belluæ, cui ob cutis duritiem ſuper lapides & rupes, teſtarum inſtar acutiſſimas, jacere perinde ſit... ſed... non belluæ cubile, ſed ipſum tergus, teſtarum eminentiis & tribulæ comparatur. Ut hic ſit ſenſus à prioribus repetitus, fruſtrà gladium, & haſtam, & quodvis aliud telum in hoc animal intentaveris. Nam pro eo nihil feries quàm teſtarum eminentias, id eſt, ſquamos, tàm formâ, quàm duritie, teſtis ſimiles. Ut non jam animalis corpus, ſed tribulam potiùs in luto jacere putes... Bochart. de anim. 2. p. l. v. cap. XVII. col. 786.

PIEL רִפֵּד, Lxx. στρωννύω, Sym. περικυλίζω, περικυκλόω, Lxx. στοιβάζω.... Vulg. & alii, *ſterno*, i. e. dejectum expando humi, aut alio in loco plano, *ſubſterno, proſterno*... *circumvolo, circumvoluto, volutim circumago*.... Hinc & *circumdo, cingo, in circulum concludo*...

Praet. 1. p. ſ. c. בַּחֹשֶׁךְ רִפַּדְתִּי יְצוּעָי, Job. 17. v. 13. *in tenebris ſtravero lectum meum*...

Imper. 2. p. plur. m. cum affix. רַפְּדוּנִי

Digitized by Google

בַּתַּפּוּחִים, Cant. 2. v. 5. O. στοιβάσατέ με ἐν μήλοις … Σ. περιπλάσατέ με (al. περιχυλίσατέ με) μήλοις … Lxx. Vulg. *stipate me malis* … Sym. *circumdate me* (al. *circumsternite me*) *malis* … Cocc. *facite mihi stratum malis*, fructibusne, an arboribus? Alii enim, *roborate me*, Grot. Vatabl. Pagn. … *sustentate me*, Jun. Tremell. … *malis* …

רָפָה QAL. Lxx. ἀνίεμαι, Incert. ἀνίημι, Sym. Theod. ἀφίημι, Lxx. παρίεμαι, παραλύομαι, ἐκλύομαι, ἀπέρχομαι, ἐκλείπω, κλίνω … Vulg. & alii, *dimittor*; vel activè, *dimitto*, *permitto*, *reddo*; passivè, *solvor*, *liquesio*, *permittor*, *concedor*, *dicor*, *consecror*, *omnibus exponor*, nulli privatim, *mancipor*; neutraliter, *dissolutè vivo*, vel *me gero*, *licenter ago*, *deliciis & luxu solvor*, *luxo diffluo*, *immittor* … *emitto*, *manu emitto*, *libero*, *liberum reddo*, *remitto debita*, *condono*, *laxo*, *relaxo*, *laxando refero*, *aperio* … *dimitto uxorem*, *repudio*; *missum facio*, *permitto*, *sino*, *jacio*, *projicio* … *remissus ac languidus reddor*, *viribus frangor*, *prætermittor*, *omittor*, *relinquor* … *solvor*, *referor*, *resolvor*, *enervor*, *effeminor*, *dimoveor*, *avertor*, *evertor*, *eximor*, *immunis fio*, *remittor*, *antiquor* … *exsolvor*, *expedior*, *liberor*, *dissolvor*, *destituor*, *fatigor*, *lassor*, *labore conficior*, *dirimor* … Intransitivè, *deficio*, *abeo*, *exeo*, *discedo*, *aufugio*, *redeo* … *inclino*, *or*; *reclino*, *acclino*, *declino*, *deflecto*, *reflecto*, *in posteriora converto*, *averto*, *claudo* … Lxx. item, ἐμμολύνω *inquino* … ἰάομαι *sano*, ex רָפָא … Hinc Gr. ῥέπω *inclino remissiùs* … & Lat. ה in G mutato, (per metath.) *vergo*, *devergo* … Av. … Alii item, *lenis*, *remissus*, *negligens*, *otiosus sum*, *cesso* … Construitur absolutè & cum præposit. מִן …

PRÆT. 3. p. s. m. רָפָה הַיּוֹם לַעֲרֹב, Jud. 19. v. 9. Vulg. *considera quòd dies ad occasum declivior sit, & propinquat ad vesperum* … Alii, *remisit dies, ut vesper fiat*, Cocc. … Quidam, *vergit* jam *dies*, incipit *obscurari* … 3. p. s. f. רָפְתָה, Jerem. 49. v. 24. *exanimata est* Damascus vertit se in fugam, Cocc. … אָז רָפְתָה רוּחָם מֵעָלָיו, Jud. 8. v. 3. Θ. τότε ἀνέθη τὸ πνεῦμα αὐτῶν ἀπ' αὐτοῦ …

Lxx. *tunc remisit se spiritus*, sive *animus eorum destitit ab ipso*, vel *contrà ipsum intumescere* … Vulg. *quod cùm locutus esset*, *requievit spiritus eorum*, *quo tumebant contrà eum*. Alii, *tunc destitit animus eorum* (ad verbum) *de contra ipsum irasci* … 3. p. plur. c. רָפוּ *remissæ sunt* manus nostræ … Cum præf. וְרָפוּ *& remittent se*, *remittentur* omnes manus … Ezech. 21. v. 12.

FUT. 3. p. s. m. וַחֲשַׁשׁ לֶהָבָה יִרְפֶּה, Isai. 5. v. 24. O. καὶ συγκαυθήσεται ὑπὸ φλογὸς ἀνειμένης … Lxx. *& combureretur* (stipula) *à flamma remissa*, vel *remittente*, *desinente* … Vulg. *& calor* (*æstus*, *ardor* … ita ferè Lxx. & interpret. Orient. ferè omnes, Lex. Heptagl.) *flammæ exurit* … Alii, *& glumam* (*quisquilias*, Pagn. Vatabl. … *festucam*, Castal. … *stramen*, For. … *torridum gramen*, Jun. Tremell. …) *flamma dissolvit*, Munst. … *conficitur*, Castal. … Cum præf. & apocopa, vide Gram. Hebr. t. 1. p. 288. וַיִּרֶף *& destitit* … 3. p. plur. m. יִרְפּוּ *remittuntur* … Cum præf. וְיִרְפּוּ *& remissæ sunt* manus … 3. p. pl. f. תִּרְפֶּינָה *remissæ erunt manus* …

NIPHAL נִרְפָּה, Lxx. σχολάζω … Vulg. & alii, *otior*, *otium ago*, *sum otiosus*, (*remissus*) *vaco* …

BEN. plur. m. נִרְפִּים הֵם, Exod. 5. v. 8. *remissi sunt*, non urgentur, otiosi sunt, Cocc. v. 17. O. σχολάζετε *otium agentes*, *otio indulgentes*, *desides* …

PIEL רִפָּה, Lxx. ἀνίημι, ἐκλύω, καταπαύω … Vulg. & alii, *emitto*, *submitto*, *dimitto*, *manu emitto*, *libero*, *liberum reddo*, *remitto*, *relaxo*, (*laxando molliùs reddo*,) *condono*; *remitto debita*, *remitto*, i. *remissum*, *languidum*, *debile* … *reddo*; *remitto impetum*, ut canes in vestigiis non hærentes, sed lassescentes & vestigationem deserentes; *licentiam permitto*; *desisto*, *intermitto* … *solvo*, *dissolvo*, *resolvo*, (*enervo*) *destituo*, *relinquo*, *abjicio*; *exsolvo*, *expedio*, *dirimo* … *deficere facio* … *quiesco*, vel *quiescere*, *cessare*, *desistere* … *facio* …

PRÆT. 3. p. s. m. וּמְזִיחַ אֲפִיקִים רִפָּה, Job. 12. v. 21. O. ταπεινοὺς δὲ ἰάσατο. Lxx. *humiles autem sanavit*, à רפא … Vulg. *eos*, *qui oppressi fuerant*, *revelans*. Alii, *& cingulum*,

Digitized by Google

ſive *zonam*, *robuſtorum*, ſive *potentium* (vel *promptiorum*, Cocc.) *remittit*, Merc... vel *laxat*, Piſc... *diſſolvit*, Druſ. Alii, & *zona validos deſtituit*, Jun. Tremell... Alii, exponunt de fortitudine & promptitudine (quarum ſymbolum eſt cingulum) ad bellandum diſſoluta; Quidam in Scult. ... & *cingulum* (i. e. confœderationes) *fortium*, ſive magiſtratuum, *diſſolvit*, os...

Ben. ſ. m. cum א loco τῦ ה, מְרַפֵּא *miſſas facit* manus militum... Plur. m. מְרַפִּים *debilitabant*...

Fut. 3. p. plur. f. ex forma quieſc. Lamedh ה, vel (י) pro א, תְּרַפֶּינָה *remittebant*.

HIPHIL הִרְפָּה, Lxx. ἀνίημι, Lxx. Aq. ἀφίημι, Lxx. Sym. ἐάω, Incert. ἐνδίδωμι, παρίδω, ἐγκαταλείπω, παύομαι, πλειόω, παρίημι, χαλάζω... Vulg. & alii, *emitto*, *ſubmitto*, *remitto*, *remiſſum & languidum reddo*... *dimitto*, *manu mitto*, *miſſum facio*... *ſino*, *permitto*, *prætermitto*, *omitto*, *deſino*, *ceſſo*... (*deſiſto*, *abſiſto*,) *prabeo*... vel neutr. *cedo*, *concedo*, *indulgeo*... *viſu prætereo*, *negligo*, *deſpicio*... *relinquo*, *penitùs deſtituo*... *quieſco*; tranſitivè & intranſitivè, nempè *quieſco*, vel *quieſcere facio*... *finem impono*, *finio*... *præmitto*, *dimitto*, ſeu *concedo*, *ut*... *promoveo*, *projicio*... *otior*, *otium ago*, *vaco*, *ſtudeo*... Conſtruitur abſolutè & cum præpoſit. מִן...

Imper. 2. p. ſ. m. הַרְפֵּה מִמֶּנִּי, Jud. 11. v. 37. O. ἔασόν με.... Lxx. *ſine me*... Vulg. *dimitte me*... Alii, *abſtine à me*, mittenda ſcil. ad locum, ubi cœlibem (i. e. cœleſtem) vitam victura... *ceſſa* paululùm includere *me*, vel urgere ut includar... Cum apocopa, vide Gram. Hebr. tom. 1. p. 301. c. 1. הֶרֶף *remitte*, *deſine*, *ſine*... 2. p. plur. m. הַרְפּוּ *deſiſtite*...

Fut. 3. p. ſ. m. cum affix. יַרְפְּךָ *dimittet*, *deſeret te*, m... 2. p. ſ. m. cum apocopa, vide eand. Gram. p. 302. c. 2. תֶּרֶף *remittas*, *ſinas*... Cum affix. תַּרְפֵּנִי *ſines me*, c... 1. p. ſ. c. cum affix. אַרְפֶּנּוּ, אַרְפֶּהָ *ſinam eum — eam*... אַרְפְּךָ *deſiſtam à te*, m...

HITHPAEL הִתְרַפָּה, Lxx. Theod. ἐκλύομαι, Theod. ἀνίεμαι, Aq. ναρκῶ ... ὁμαι, Sym. ὀκνηρεύομαι, Lxx. ἐκλύομαι, ἰάομαι

... Vulg. & alii, *ipſe me diſſolvo*, *diſſolvor*... *ipſe me remitto*, *remittor*, *diſſolute vivo*, *me gero*, *licenter ago*... *tardus*, *ſegnis*, *invalidus*, *inutilis*, *placidus*, *tranquillus*, *ſum*... *tabeſco*, *conſumor*, *tardo*, *ceſſo*... *polluor*, *contaminor*... *medeor*, *ſano*, à רָפָא...

Praet. 2. p. ſ. m. הִתְרַפִּיתָ *remiſsè te geras*...

Ben. ſ. m. מִתְרַפֶּה *remiſsè ſe gerens*... Plur. m. מִתְרַפִּים לָבוֹא לָרֶשֶׁת אֶת־הָאָרֶץ, Joſ. 18. v. 3. O. ἕως τίνος ἐκλυθήσεσθε κληρονομῆσαι τὴν γῆν...; Lxx. & alii, *quoaduſque remiſſi eritis* (ceſſabitis) *hæreditare terram?* Vulg. *uſquequò marcetis ignaviâ, & non intratis ad poſſidendam terram...?* Alii, *quouſque deſides eſtis ad occupandam terram...?* Cocc. ...ad verbum, quouſque *detinetis ipſi vos deſides*, ſive *ceſſatis*, odioſi, *in eundum*, *in terram occupandam*, ſeu *occupaturi*...?

רָפֶה m. vide ſuprà רָפָא, col. 2519.

רָפָה Maſſ. *Raphâh*, Vulg. *Rapha*, nomen proprium filii τῦ Baana, 1. Paral. 8. v. 37. Etym. idem, quod τῦ רָפָא, quod vide ſuprà cum ſua radice, col. 2519.

רָפֶה m. Lxx. ἀσθενής... Vulg. & alii, *invalidus*, *imbecillis*, *defectus & fractus viribus*... *remiſſus*, *debilis*... Lxx. item, Verbaliter, ἀνίεμαι *remittor*... ἐκλύομαι *diſſolvor*, *deficio*... Cum præf. הֶחָזָק הוּא הֲרָפֶה, Num. 13. v. 18. *utrum fortis ſit an infirmus*... *an remiſſus*, ſegnis, pavidus, validus, an debilis? Cocc. Conſtruct. cum præf. יָגֵעַ וּרְפֵה יָדַיִם *laſſus & debilis manibus*, (*manus* roboris ſignum) 2. Reg. 17. v. 2. ubi è duobus nominibus regentibus poſterius conſtruitur... Plur. f. רָפוֹת *remiſſæ* manus... R. רָפָה *remiſſus*... *fuit.*

רָפוּא Maſſ. *Raphoûa*, Vulg. *Raphu*, nomen propr. patris τῦ Phalti, Num. 13. v. 10. Etym. *ſanus*, ſive *ſanatus*, eſt enim Paoûl τῦ רָפָא *ſanatus*... *fuit.*

רְפוּאָה f. Lxx. ἴαμα, ἴασις... Vulg. & alii, *medicamentum*, *medela*, *remedium*... *curatio*, *ſanatio*... Lxx. item Verbaliter, ἰατρεύω *medeor*, *curo*, *ſano*... Plur. mutato ad euphon. τῦ (ו) in (ֻ), רְפֻאוֹת תְּעָלָה אֵין לָךְ, Jerem. 30. v. 13. Vulg. *curationum utilitas non eſt tibi.* Alii, *remedia emplaſtri non ſunt* tibi, Cocc... Alii, *medicinæ cura-*

Digitized by Google

tionis non sunt *tibi*, Pagn... Alii, *methodi curationis* ... τὸ תְּעָלָה (à עָלָה *ascendit*) sign. alibi *aquaductum*, de quo vide ad Isa. 7. v. 3. at ubi de curatione agitur, aliter reddunt: vel *emplastrum*, quod ascendit & applicatur parti affectæ; vel *sanitatem*, sive *sanationem*, quæ alibi *ascendere* dicitur, Jerem. 8. v. 22. & 33. v. 6. & hîc ab *ascendendo* dicitur... Vide Synops. Criticorum... R. רָפָא *sanavit*...

רֶפַח Mass. *Rèphahh*, Vulg. *Rapha*, nom. proprium viri, 1. Paral. 7. v. 25. Etym. *dives* ... à רפח *ráphiya*, *dives fuit*...

רפידה f. *stratum*, *solum*... Cum affix. רְפִידָתוֹ זָהָב, Cant. 3. v. 10. O. *καὶ ἀνάκλιτον αὐτοῦ χρύσεον*... Lxx. Vulg. *reclinatorium* (*ejus*) *aureum*... Alii, *pavimentum ejus*, Vatabl. Grot... *solum*, Cocc... *stratum ejus*, Pagn. ... R. רָפַד *stravit*...

רְפִידִים Mass. *Rphidhîm*, Vulg. *Raphidim*, nom. propr. loci, *in solitudine*, *non procul ab Horeb monte*, *ubi undecima Israëlitarum mansio fuit*, Exod. 17. v. 1. Num. 33. v. 14. Leusd... ibi defecerunt aquæ, שרש *quia*, nimirùm, *remiserant* Israëlitæ manus suas à verbis Legis, Exod. 17. v. 1. Etym. *abjicientes se atque prosternentes*, seu *prostrati*, i. e. animum despondentes, pane, aquis ... deficientibus... à sing. masc. Peil, sive participio Chaldæo, præterito, passivo, רָפִיד, Verbi רָפַד...

רְפָיָה Mass. *Rphâïáh*, Vulg. *Raphaia*, nom. propr. 1°. filii Jeseiæ filii Phaltiæ, 1. Paral. 3. v. 21. & 4. v. 42. 2°. filii Thola, 1. Paral. 7. v. 2. 3°. filii Baana, 1. Paral. 9. v. 43... Etym. *fortis-Dei*, i. e. *fortissimus*, à רָפָא, (quod vide sup. col. 2519.) *robustus*, *fortis*, *gigas*... & יָה, ex יהוה *Deus*, quod nomen, utpotè excellentissimum quodque significans, superlativo gradui exprimendo fervit, vide Gram. Hebr. t. 1. p. 472. c. 1.

רִפְיוֹן m. Lxx. ἔκλυσις... Vulg. & alii, *exolutio*, *solutio*, *enervatio*, *animi viriumque defectio*, *delinquium*... Cum præf. Jerem. 47. v. 3. *non respexerunt patres ad liberos* מֵרִפְיוֹן יָדָיִם *præ remissione manuum*; præ consternatione & pavore, Cocc.... O. ἀπὸ ἐκλύσεως χειρῶν αὐτῶν. Vulg. non verbum, sed sensum exprimens: *manibus dissolutis*.... R. רָפָה *remissus*, *dissolutus*... *fuit*, *defecit*...

רָפַס, & רָפַשׂ, QAL, Lxx. καταπατέω, συμπατέω, ταράσσω... Vulg. & alii, *calco*, *ambulo*, *protero*; metaph. *contemptui habeo*, *contumeliâ afficio*, *opprimo* ... *conculco*... *commoveo*, *turbo*, *perturbo*; propriè aquam, pedibus scil. conculcando, aliove modo, limum in ea commovendo... Hinc Gr. ἐρπίζω, ἑρπύζω... Lat. *repo*... per aphæresin, *pinso*... Hisp. *piso*... Gall. per metath. *je presse*...

Fut. 2. p. f. m. ex forma (-), vel (ֹ) cum præf. וַתִּרְפַּס נַהֲרוֹתָם, Ezech. 32. v. 2. *& conculcabas* (sive *conculcando turbabas*) *fluvios eorum*. 2. p. plur. m. in pausa, unde, quamvis accedente ן paragogico accentus pausans à penultima ad ultimam descendat, nihilominus tamen remanet τὸ (ֹ) in penultima, ut scil. syllabæ quantitas à tono, seu elevatione distinguatur, vide Gram. Hebr. tom. 2. pp. 310. & 312. בְּרַגְלֵיכֶם תִּרְפֹּשׂוּן, Ezech. 34. v. 18. *pedibus vestris conculcatis*.

NIPHAL נִרְפַּשׂ, unde Ben. s. m. מַעְיָן נִרְפָּשׂ, Prov. 25. v. 26. Vulg. *fons turbatus pede*... Alii, *rivus conculcatus*, conculcatione turbatus, Cocc.

HITHPAEL הִתְרַפֵּס *ipse me substerno*, *calcandum præbeo*...

• Ben. s. m. מִתְרַפֵּס בְּרַצֵּי־כָסֶף, Psal. 67. Hebr. 68. v. 31. O. τοῦ μὴ ἀποκλεισθῆναι τοὺς δεδοκιμασμένους τῷ ἀργυρίῳ. Σ. τοὺς διαλακτίζοντας τούτους αὐτοὺς δεδοκῆσθαι ὥσπερ δοκιμὴν ἀργυρίου. Lxx. *ut non excludantur* (Vulg. *ut excludant eos*) *qui probati sunt argento*. S. Hieron. *calcitrantium contra rotas argenteas*. Alii, *gloriantem se in fragmentis argenti*, Vatabl... *fastuosè conculcantem*, vel *incedentem*... *frustis argenti*, i. e. ornatum vestibus argento tessellatis, sive intertextis. Periphrasis nobilium & aulicorum, qui talia pileis, calceis, &c. affigere solent, Muis... Quidam, quorum populorum *quisque se conculcandum*, imò, & *frangendum*, veluti, sive *cadendum* (ex usu Syriaco) in præliis scil. ob frusta argenti (*cusi*)

Digitized by Google

ti (*cusi*) *præbet*, vel, uti etiam nunc Helvetii, *locat*... vel *discursitat*...

IMPER. 2. p. f. m. לֵךְ הִתְרַפֵּס וּרְהַב רֵעֶיךָ, Prov. 6. v. 3. O. ἴθι μὴ ἐκλυόμενος, παρόξυνε δὲ καὶ τὸν φίλον σου ὃν ἐνεγγυήσω. Lxx. *esto vir, ne desponde animum; stimula, excita & amicum tuum, pro quo spopondisti.* Vulg. *discurre, festina, suscita amicum tuum.* Alii, *age, discursita*, vel *provolvito te* ad pedes scil. creditoris... *appella, interpella... amicos*...

רפס PEAL, Chald. unde BEN. sing. fem. cum ה in fine pro א, בְּרַגְלַיהּ רָפְסָה, Dan. 7. v. 7. Lxx. τοῖς ποσὶν αὐτοῦ συνεπάτει, Vulg. *pedibus suis conculcans*... Alii, *conculcabat*.

רַפְסֹדָה f. (à Gr. ῥαψῳδία) unde plur. cum præf. וּנְבִיאֵם לְךָ רַפְסֹדוֹת, 2. Paral. 2. v. 16. O. καὶ ἄξομεν αὐτὰ σχεδίαις... Lxx. & alii, *& adducemus ea ratibus*... Vulg. *& applicabimus ea ratibus*... Alii, *& afferemus ea tibi ratibus*... רַפְסֹדוֹת alibi non exstat, Malv. ... Fit ex Græco ῥαψῳδία, quod *contexturam carminum* significat, translatum ad ratum contexturam. Non Esdræ tantùm, sed & Daniëlis, temporibus Græca quædam vocabula in Hebræum Chaldæumque sermonem commercio penetraverant, Grot.... Sign. hìc σχεδίας, i. e. tumultuarium navis genus, quarum prima inventio debetur Phœnicibus, Bochart. p. f. sive Canaan...

רפק QAL, unde HITHPAEL הִתְרַפֵּק, ex quo BEN. f. f. cum ה præced. duplici (:), מִתְרַפֶּקֶת עַל־דּוֹדָהּ, Cant. 8. v. 5. O. ἐπιστηριζομένη, al. ἐπιστηθιζομένη, ϛʹ. ἐπερειδομένη, ἐπὶ τὸν ἀδελφιδὸν αὐτῆς; Lxx. & alii, *sese innitens super fraternum* (*fratellum*) *suum*? Alii, *sese in dilectum quàm familiarissimè rejiciens*? Vulg. & alii, *innixa super dilectum suum*? *suo dilecto*?

רפש QAL, unde NIPHAL נִרְפַּשׂ, ex quo BEN. f. m. נִרְפָּשׂ, Proverb. 25. v. 26. Legitur aliis per שׂ in fine, quasi Ben. τῶ NIPHAL נִרְפַּשׂ, Verbi רָפַשׂ, vel רָפַס, ubi vide, col. præced.... Hinc secundùm nonnullos,

רֶפֶשׁ m. *cœnum*.... וַיִּגְרְשׁוּ מֵימָיו רֶפֶשׁ וָטִיט, Isai. 57. v. 20. O.... A. καὶ ἐκβράσσουσι ὕδατα αὐτῆς, καταπάτημα καὶ πηλός. Σ. καὶ ἐκβρασθήσονται πρὸς τὰ ὕδατα αὐτῆς, καὶ καταπάτημα καὶ πηλός. Θ. καὶ ἀποβάλλεται ὕδωρ αὐτῆς, καταπάτημα καὶ πηλός... Ἐν τοῖς Lxx. deficit... Aq. *& ebulliunt aquæ ejus, conculcamentum & lutum*... Sym. *& vi æstûs & agitationis ejicientur ab aquis ejus conculcamentum & lutum.* Theod. *& ejicit aqua ejus conculcamentum & lutum*... Vulg. *& redundabit fluctus ejus in conculcationem & lutum*... Alii, *& propellunt*, sive *expellunt*, (vel *ejiciunt*, Vatabl.... vel *impellent se*, Ar. Mont.) *aquæ ejus cœnum & lutum*, Pagn. Grot... vel *cœno & luto*, Ar. Mont... vel *spumam aut lutum*, רֶפֶשׁ est *stercus*; at רֶפֶשׁ *perturbatio*, i. e. spuma, For... R. רפשׁ *luto infecit*...

רֶפֶת m. Lxx. per metath. φάτνη... Vulg. & alii, *præsepe*, *stabulum*... Plur. cum præfix. & puncto τῶ ה artic. exclusi, וְאֵין בָּקָר בָּרְפָתִים, Habac. 3. v. 17. O. καὶ οὐχ ὑπάρχουσι βόες (Alex. ἐξιλάσεως αὐτῶν,) ἐπὶ φάτναις... Lxx. & alii, *nec sunt* (aut *erunt*) *boves* (*placationis eorum*,) *in stabulis*... Vulg. *& non erit armentum in præsepibus*... Alii, *nec armentum ullum*, aut *bos ullus*, *in bubilibus*... R. רפת Arabibus, *quievit*... unde רפת *roïphathon*, *stramen*, Gi. fortè & *stabulum*, more Gallico, stramine tectum...

רָץ m. *currens*, *cursor*... Vide Ben. f. m. τῶ Qal, Verbi רוּץ, col. 2413.

רַץ m. *frustum*, *fragmentum*... Plur. constr. רַצֵּי *frusta*, *fragmenta*... Vide quæ ad Ben. f. m. τῶ Hithpaël, Verbi רָפַס, dicta sunt, col. 2528. R. רָצַץ *fregit*, *confregit*...

רצא QAL, unde Infinitivus formæ absolutæ, רָצוֹא, Ezech. 1. v. 14. *currere*, *currendo*, Vulg. & alii, *ibant*... Apud τοὺς Lxx. vacat... Vide in רוּץ, col. 2413.

רצד QAL, unde PIEL רִצֵּד, ex quo 2. p. pl. m. FUT. cum ן ex Chaldaismo ac Syriasmo parag. לָמָּה תְּרַצְּדוּן הָרִים גַּבְנֻנִּים, Psal. 67. Hebr. 68. v. 17. O. ἱνατί ὑπολαμβάνετε ὄρη τετυρωμένα; A. εἰς τί ἐρίζετε ὄρη ὀφρυωμένα; Σ. εἰς τί ἀντιπαρεξάγετε τὰ ὄρη τὰ ὑψηλά; Θ. ἵνα τί ἐρίζετε περὶ τούτου τοῦ ὄρους; Lxx. & alii, *ad quid*, aut *cur suspicamini montes gibbosi* (*coagulati*, Vulg. Lat. *coagulatos*,) *montem illum*, *in quo*... Aq. *ad*

Digitized by Google

quid, vel *de quo contenditis montes supercilioſi?* Sym. *quorſum ſtudium*, aut *ſollicitudo*, vel *æmulatio* veſtra, *montes excelſi?* Theod. *quamobrem contenditis (montes gibboſi) de*, vel *cum illo monte*, Sionis ſcil. Alii, ex uſu Arabico, *quare* (cur invido oculo) *obſervatis*, vel *paratis inſidias*, *quid æmulamini...monti, in quo... ô montes gibboſi, pingues*... Rectè Hebræi intelligunt hæc montibus dicta, per proſopopœiam, in nominativo, quaſi per quandam redargutionem, quæ Vulgatus hominibus dicta velut, in accuſativo, Riv....

רצה QAL. Lxx. Incert. θέλω, θελέω, Lxx. Aq. Sym. Theod. εὐδοκέω, Lxx. ἀκτὸς εἰμι, Lxx. ἀγαπάω, δέχομαι, προσδέχομαι, προσδέχομαι, εὐλογέω, λύω... Vulg. & alii, *volo*, (unde & Atticè, *poſſum*,) *benè volo, benevolus ſum, benevole proſequor, accipio, accepto... probor, exiſtimatione clarâ ſum, celebror, bene erga aliquem afficior, benè alicui cupio, eo delector... acceptus, gratus... ſum... amo, diligo, amicè & hilariter accipio, beneplacitum, gratum habeo; ut gratum, volo* (Cocc.) *contentus ſum*, (*acquieſco*) *arbitrorum ſententiæ acquieſco*, in qua ſignificatione ἀγαπῶ, idem eſt cum ἀρέσκομαι... *accipio, accepto, excipio, recipio, approbo, admitto, ſuſtineo, patior... ſuſcipio, incepto... probo, expecto... benè dico, precor; fauſtis imprecationibus proſequor, laudo, prædico....ſolvo*, (*abſolvo, perficio*...) *libero, proſum, utilis ſum*.... Lxx. item, τρέχω *curro*... Conſtruitur cum accuſat. & præpoſ. עם, ב.

Praet. 3. p. ſ. m. כִּי כְבָר רָצָה הָאֱלֹהִים אֶת־מַעֲשֶׂיךָ, Eccleſ. 9. v. 7. *quum*, vel *ſi*, *jam pro gratis accepit Deus opera tua.* Cocc. Cum aff. וַיהוָה לֹא רָצָם, Jerem. 14. v. 10. *& Dominus eos gratos non habet*... De contractione duplici (ּ), nempe ת͏̃ (ּ) & ת͏̃ (ּ) in וַיהוָה, in (-) pro (·), vide ſupra, col. 747. 3. p. ſ. f. הֵן עַבְדִּי אֶתְמָךְ־בּוֹ בְּחִירִי רָצְתָה נַפְשִׁי, Iſai. 42. v. 1. *Ecce ſervus meus* Meſſias, *cui innitor; electus meus*, quo *delectatur anima mea*... De Meſſia hîc loquitur, 1. in eo impletum hoc dicitur Matth. 12. v. 18... 2. Huic omnia apprimè congruunt: *in hoc uno ſibi placuit anima* Dei, Matth. 3. v. 17. & 17. v. 5...3. Hebræi ſic accipiunt... Chald. ſic transfert, *ecce ſervus meus Meſſias*... Vide Synopſ. Critic... 2. p. ſ. m. רָצִיתָ *benevolus fuiſti*... Cum affix. רְצִיתָם *benevolus eras eis*, m. Cum præf. & affix. וּרְצִיתָם *& gratificaberis eis*, m. 1. p. ſ. c. cum præf. tertiâ radicali ה mutatâ in א loco ת͏̃ (ּ), quaſi ex forma quieſcentium Lamedh א, unde & accentus ſuo in loco remanet, vide Gram. Hebr. tom. 1. p. 284. c. 2. & t. 2. p. 310. c. 1. וְרָצָאתִי *& acceptos habebo*... 3. p. plur. c. רָצוּ *delectantur*...

Ben. ſ. m. רוֹצֶה יְהוָה אֶת־יְרֵאָיו, Pſal. 146. Hebr. 147. v. 11. *gratos habet Dominus eos, qui ipſum timent*... כִּי־רוֹצֶה יְהוָה בְּעַמּוֹ יְפָאֵר עֲנָוִים בִּישׁוּעָה, Pſal. 149. v. 4. O. ὅτι εὐδοκεῖ κύριος ἐν λαῷ αὐτοῦ, καὶ ὑψώσει πραεῖς ἐν σωτηρίᾳ, *quia bene-afficitur Dominus erga populum ſuum* (*unde*) *exaltabit manſuetos in ſalute*. Hebr... *glorificavit humiles in ſalute*. Chald... בְּפוּרְקָנָא *in redemptione*; unde Angeli, Luc. 2. v. 14. Δόξα ἐν ὑψίστοις Θεῷ, καὶ ἐπὶ γῆς εἰρήνη, ἐν ἀνθρώποις εὐδοκία. *Gloria in Altiſſimis* (Æthiop. חימשב *baſchamâjât, in cœlis*,) *Deo, & in terra pax*... Eſt *in homines affectus* Domini *benevolus*. Syr... וסברא טבא לבני נשא *& ſpes bona hominibus*. Arab. ופי אלנאס אלמסרה *& in hominibus voluntas ejus*, Domini, ſive *beneplacitum*. Cum affix. רֹצָם *gratos habebo*...

Paoul ſ. m. conſtructum; regens genitivum per ablativum reddendum, vide Gram. Hebr. tom. 1. p. 486.... רְצוּי, Deut. 33. v. 24. *acceptus* fratrum, i. à fratribus... O. δεκτὸς τοῖς ἀδελφοῖς αὐτοῦ... Cum præf. וּרְצוּי *& acceptus*...

Infin. cum præf. ה in ת mutato, בִּרְצוֹת, Prov. 16. v. 7. *in acceptando, quùm gratas habet*... Vulg. *cùm placuerint Domino viæ hominis*... לִרְצוֹת, Pſal. 76. Hebr. 77. v. 8. *ut benevolus ſit*... Vulg. Lat. *ut complicitior ſit adhuc*... Cum præf. & aff. כִּי־אָמַר לֹא יִסְכָּן־גָּבֶר בִּרְצֹתוֹ עִם־אֱלֹהִים, Job. 34. v. 9. O. μὴ γὰρ εἴπῃς ὅτι οὐκ ἔσται ἐπισκοπὴ ἀνδρός, καὶ ἐπισκοπὴ αὐτῷ παρὰ κυρίου. Σ. οὐχ ὠφεληθήσεται ἀνήρ; Θ. ὅτι εἶπεν, οὐ κινδυ-

Digitized by Google

rivem ἀνὴρ ἐν τῷ ἐπισκέψασθαι αὐτὸν μετὰ Θεοῦ. Lxx. *ne enim dixeris quia non erit visitatio viri, & visitatio ipsi à Domino.* Sym. *nonne salvabitur vir?* Theod. (& Mſ. Aq.) *quia dixit: Non periclitabitur vir, quando celebrabitur (laudabitur) unà cum Deo.* Vulg. *dixit enim: Non placabit vir Deo, etiam si cucurrerit* (ex רוץ) *cum eo.* Alii, ex uſu Arabico, *dixit enim: Non quietus, non ſedatus, non firmus*, aut *ſtabilis eſt homo*... *quum vult ipſe cum Deo*, cum ipſo ſentit... ברצותי *in benevole exiſtere me*, c.

Imper. 2. p. ſ. m. רְצֵה *velis, accepta, grata habe*...

Fut. 3. p. ſ. m. יִרְצֶה *perfecerit, acceptabit*... Cum præf. הֲיִרְצֶה *an accepta habet*...? Cum præf. & affix. יִרְצֵהוּ *benevolè acceptat eum*... In pauſa, unde τὸ (·) in (‥) ante affixum mutatum, יִרְצְךָ *bene velit tibi*... הֲיִרְצְךָ *an benevole acceptabit te*...? 3. p. ſ. f. תִּרְצֶה *acquieſcet, perficiet*... Cum præf. & apocopa, vide Gram. Hebr. t. 1. p. 289. c. 2. וַתִּרֶץ *acquieverit, perfecerit*... 2. p. ſ. m. תִּרְצֶה *acceptum habebis*... Cum præfix. & apocopa, ut mox ſuprà, in 3. p. ſ. f. וַתִּרֶץ *& acquieviſti*... Cum præf. & affix. וַתִּרְצֵנִי *& benevolè acceptâſti me*, c. 1. p. ſ. c. אֶרְצֶה *acceptos, accepta habebo*... Cum præf. Agg. 1. v. 8. *ædificate domum hanc, hoc templum* וְאֶרְצֶה *ut quieſcam* in eo, ac glorificem me... Chald. *& placebit mihi collocare majeſtatem meam in illo, in gloria*... הַאֶרְצֶה *an acceptum habiturus ſum?* Malach. 1. v. 13. ubi adverbium interrogans ה habet (‥) pro (-) ob gutturalem א ſeq. τὸ (·) affectam, vide Gram. Hebr. t. 1. p. 375. c. 2. de accentu autem euphonico Methegh, vide eand. Gram. t. 2. pp. 318. 319... Cum affix. אֶרְצֵם *acceptos habebo eos*... 3. p. plur. m. יִרְצוּ *acquieſcent, acceptum habent*...

NIPHAL נִרְצָה, Lxx. *δέχομαι, λύομαι*... Vulg. & alii, *accipior, (placeo) acceptor*... *ſolvor, liberor*... Conſtruitur abſolutè, vel cum לְ...

Praet. 3. p. ſ. m. Iſai. 40. v. 2. *clamate ad eam* (Jeruſalem) *quod* כִּי מָלְאָה צְבָאָהּ כִּי נִרְצָה עֲוֹנָהּ, O. *ἐπλήσθη ἡ ταπείνωσις αὐτῆς, λέλυται αὐτῆς ἡ ἁμαρτία*... Lxx. *completa eſt humilitas (animi demiſſio, abjectio...) ſolutum*, ſive *remiſſum eſt peccatum illius*... Vulg. *completa eſt malitia* (fortè mendoſè, pro *militia*...) *ejus, dimiſſa eſt iniquitas illius*... Alii, *completa eſt militia (tempus militiæ ſervitutis*... Quidam, *belli*, ſeu *luctationis* cum Domino, deſignatæ Gen. 32. v. 24. Confer Dan. 9. v. 24...) *ejus, placabilis*, vel *expiabilis*, ſive *expianda eſt* jam *iniquitas illius*... Cum præf. וְנִרְצָה לוֹ, Levit. 1. v. 4. *& acceptabitur ei*, Cocc... Vulg. *& acceptabilis erit*...

Fut. cum (-) ſub charact. in dagh. ex ר excidentis compenſationem, 3. p. ſ. m. יֵרָצֶה *acceptum erit*... 3. p. plur. m. יֵרָצוּ *accepta erunt*...

PIEL רִצָּה, unde 3. p. plur. m. Fut. בָּנָיו יְרַצּוּ דַלִּים, Job. 20. v. 10. O. *τοὺς υἱοὺς αὐτοῦ ὀλέσαισαν*, (A. *ὀνειδίσουσιν*... Σ. *ὑποτάξουσιν*...) *ἥττονες*, Lxx. *filios ejus diſperdant* (Aq. *vexabunt*... Sym. *ſubjicient*...) *inferiores, ſervi*.... Vulg. *filii ejus atterentur* (quaſi à רָצַץ) *egeſtate*.... Alii, *filii ejus diſcurrent pauperes*, Oſiand... oſtiatim, ut ſtipem colligant, Ainſworth. (quaſi à רוץ). Sed repugnant (huic Verſioni) & Grammatica & vocis ſignificatio, Merc. ... Alii, *obſequentur pauperibus*, Vatabl... *cogentur inire gratiam cum pauperibus*, Munſt. Merc... Quidam, *filii ejus efficient*, obſequendo ſcil. *ut illis benè velint, cupiant, tenues, pauperes*...

HIPHIL הִרְצָה, unde 3. p. ſ. f. Praet. cum præf. & apocopa τοῦ ה, τοῦ (·) τοῦ ה tranſeunte ad ſecundam radicalem, cujus τὸ (·) extruditur, vide Gram. Hebr. t. 1. p. 299. c. 1. אָז תִּשְׁבַּת הָאָרֶץ וְהִרְצָת אֶת־שַׁבְּתֹתֶיהָ, Levit. 26. v. 34. O. *τότε εὐδοκήσει ἡ γῆ τὰ σάββατα αὐτῆς*... Lxx. *tunc oblectabitur terra ſabbatis ſuis*... Vulg. *tunc placebunt terræ ſabbata ſua*... Alii, *tunc complebit terra* (Judææ) *ſabbata ſua*... Res obſervatione digniſſima. 31. Jobel (יוֹבֵל, f. *Jubilæus annus*, i. e. quadrageſimus nonus, aliis quinquageſimus annus...) abſoluta numerantur ab anno *κληρουχίας* (i. e. *primæ poſſeſſionis terræ Canaan*) ad annum *ἐρημώσεως ναοῦ*, (i. e. *deſolationis templi*)

Digitized by Google

annus enim Judaïcus 3829. qui fuit stantis Templi penultimus, inivit Autumno anni Christi 68. isque fuit non solùm Sabbaticus, sed etiam ultimus 31. Jobel, à quo Judæi annos putant quos מִנְיַן חָרְבָּן, h. e. *aram desolationis*, vocant. Anno Sabbatico regnum Samariæ, anno etiam Sabbatico regnum Judæ, eversum est. Denique, anno ultimo Jobel absoluto, inivit annus, in quo posterius Templum deletum. Quòd Nabuch. anno Sabbatico Jeros. delevit, propterea dictum est *urbem complevisse Sabbata sua, quandiu desolata fuit*. Quantò justiùs hoc dici nunc potest, quùm finis 31. Jobel illum annum attigerat in quo perpetuò desolatum fuit Templum, &c. Scaliger. Canon. Isagog. 3. Gataker... Vide Synops. Criticor.... Alii, *tunc quiescet sabbatis suis*, sive *sabbatisare*...

HITHPAEL הִתְרַצָּה, unde 3. p. f. m. FUT. וּבַמֶּה יִתְרַצֶּה זֶה אֶל־אֲדֹנָיו, 1. Reg. 29. v. 4. O. καὶ ἐν τίνι διαλλαγήσεται (A. εὐδοκηθήσεται) οὗτος τῷ κυρίῳ αὐτοῦ; Lxx. & alii, *& in quo conciliabitur hic Domino suo?* Vulg. *quomodo enim aliter poterit placare Dominum suum...?* Alii, *& in quo sese in gratiam Domino suo recipiendum ostendet...?*

רָצוֹן m. Lxx. Aq. Sym. Theod. εὐδοκία, Sym. εὐνοια, Lxx. ἔλεος, χάρις, χάρις ἀγαθή, ἱλαρότης, Sym. ἀλλαγή, Lxx. θέλημα, θέλησις, ἐπιθυμία, ἀρεστός, δεκτός, προσδεκτός, ἱλαρός... Vulg. & alii, *beneplacitum, acceptatio, acceptus benevolus, propensa animi affectio, benevolentia gratuita*, vox est peculiaris divinis literis, Scap... *animus bene affectus, benevolentia, clementia... misericordia, commiseratio... gratia, obsequium, beneficium... gratia, venustas, lepos, elegantia... hilaritas, reconciliatio, conciliatio... voluntas, id quod volumus... voluntas, ipsa volendi actio... desiderium, cupiditas, libido, aviditas...* Adjectivè, *placitus, gratus... acceptus... jucundus... hilaris, lætus, facilis, humanus*... שְׂבַע רָצוֹן, Deut. 33. v. 23. O. πλησμονὴ δεκτῶν... Σ. πλησμονὴ εὐδοκίας... Lxx. *satietas acceptabilium*... Sym. *satietas benevolentiæ* (*gratiæ*, Scap.) Dei scil.... Vulg. *plenus erit benedictionibus*... Alii, *satur favore*, divino... Cocc. *acquiescentiâ*, sive gratiâ Dei, sive possessione bonorum ex voto.... Cum præf. לְרָצוֹן *in, ad benevolentiam*.... Constr. רְצוֹן *voluntas, benevolentia*... Cum præf. וּרְצוֹן *& voluntas*... כִּרְצוֹן *pro benevolentia*... כִּרְצוֹן *juxta voluntatem*... Cum aff. רְצוֹנוֹ *voluntas ejus*, m... וּרְצוֹנוֹ *& voluntas ejus*, m.... בִּרְצוֹנוֹ *in voluntate ejus*, m... כִּרְצוֹנוֹ, כִּרְצֹנוֹ *juxta voluntatem ejus*, m.... לִרְצֹנוֹ *pro voluntate sua, ipsorum*... רְצוֹנֶךָ, & in pausa, quare τὸ (ּ) ante affix. in (ֶ) mutatum, רְצוֹנֶךָ *voluntatem tuam*, m... Cum præf. & affix. בִּרְצוֹנְךָ *benevolentiâ tuâ*, m... וּבִרְצוֹנְךָ *& pro benevolentia tua*, m... וּבִרְצוֹנִי *& pro benevolentia mea*, c... רְצוֹנָם *voluntate sua, ipsorum*... וּבִרְצוֹנָם *& pro voluntate sua, ipsorum*... כִּרְצוֹנָם *juxta voluntatem suam, ipsorum*... לִרְצֹנְכֶם *pro voluntate vestra*, m... R. רָצָה *voluit, benevolus, gratus, acceptus... fuit.*

רצח QAL. Lxx. Aq. Incert. φονεύω, Lxx. ἀποκτείνω... Vulg. & alii, (*cædo*) *cædem* (hominis) *perpetro, occido... interficio veneno, de medio tollo, morte mulcto, capite damno*... Sed latiùs significat, *destruere, impulsu evertere*, Cocc.... Hinc Gr. ῥαίζω, ῥαίζω *occido*... ῥυστάζω *violo*... Av...

PRAET. 3. p. f. m. cum præf. וְרָצַח גֹּאֵל הַדָּם אֶת־הָרֹצֵחַ, Num. 35. v. 27. *& ceciderit*, Cocc... Alii, *occideritque vindex sanguinis homicidam illum*... Quidam, *interfeceritque propinquus, cognatus, consanguineus*... Non propinquus tantùm, sed quivis. Ita consuetudo hunc locum interpretata est ex sequentibus, Grot... Cum præf. & affix. וּרְצָחוֹ נֶפֶשׁ, Deut. 22. v. 26. (*nam quemadmodum insurget quivis in socium suum;*) *vel cadet eum nescio quis... sic*... 2. p. f. m. cum præf. הֲרָצַחְתָּ *an occidisti...?*

BEN. f. m. רֹצֵחַ, רֹצֵחַ, Lxx. φονευτής... Vulg. & alii, (*occidens*) *occisor, homicida*... Cum præf. הָרֹצֵחַ *occisor, homicida*...

INFIN. ex forma absoluta, רָצֹחַ *occidendo*, O. φόνος *cædes, homicidium, clades*... Cum præf. וְרָצֹחַ *& occidendo*...

Digitized by Google

Fut. 3. p. f. m. ex forma (-), יִרְצַח occidet... 2. p. f. m. תִּרְצַח occides...

NIPHAL נִרְצַח, Lxx. φονεύομαι... Vulg. & alii, cædor, occîdor, interficior...

Ben. f. f. cum præf. הַנִּרְצָחָה, Jud. 20. v. 4. τῆς φονευθείσης... Vulg. & alii, mulieris occisæ, interfectæ... vitâ privatæ, per injuriam juvenum, Cocc...

Fut. 1. p. f. c. ex forma (-) cum (-) loco τοῦ (.) sub characteristica in compensationem τοῦ daghêsch ex נ excidentis, אֵרָצֵחַ, Prov. 22. v. 13. occîdar, Vulg. occidendus sum...

PIEL רִצַּח, Lxx. φονεύω... Vulg. & alii, occîdo, interficio...

Ben. f. m. cum præf. הַמְרַצֵּחַ occisoris... Plur. מְרַצְּחִים homicidæ, latrones...

Fut. 3. p. plur. m. יְרַצֵּחוּ occidunt, & in pausa, quare τὸ (-) primariæ vocis revocatum, loco τοῦ (·) sub צ, יְרַצֵּחוּ occîdunt...

PUAL רֻצַּח, unde 2. p. plur. m. Fut. cum (- hhatoûph) pro (-), ejectoque daghêsch ex צ ob (·) ei suppositum, vide Gram. Hebr. tom. 1. p. 182. c. 2. תְּרָצְּחוּ, Psal. 61. Hebr. 62. v. 4. O. φονεύετε... Lxx. interficitis universi, Vulg. Lat. vos. Chald. usquequò... cuncti evadetis homicidæ sicut murus declinans, sicut maceries rupta? Alii, universi perimere conantes.... Est autem animadvertendum, Hebræorum verbôrum notiones latè patêre, ut idem verbum & primarium sit, & frequentativum, & desiderativum, quando his figuris carent Hebræi. Itaque hic perimere ponitur pro peremptùrire, ut ita loquar, h. e. velle perimere. Qualis Hebraismus est etiam Act. 7. v. 26. καὶ συνήλασεν αὐτοὺς εἰς εἰρήνην non enim reduxit rixantes in gratiam Moses, sed id facere conatus est: & Matth. 23. v. 14. εἰσερχομένους, pro εἰσέρχεσθαι θέλοντας, (ingredientes, pro ingredi volentes.) Atque eodem modo obiter dico de verbis apud Latinos compositis, quibus carentes Hebræi uno verbo multa significant; ut לָחַם fit, pugnare, propugnare, oppugnare, repugnare, & expugnare: & ita in multis aliis, Castal... Alii porrò τὸ תְּרַצְּחוּ passivè in Pual, Alii, activè in Piël תְּרַצְּחוּ legunt... unde O. φονεύετε interficitis... Vulg. Lat. interficitis vos, h. e. interficimini, destruimini...

רֶצַח m. O. βοή, Σ. σφαγή... Lxx. clamor... Sym. Vulg. & alii, jugulatio, mactatio, cædes... Alii item, transfixio, vel vulneratio... Item, gladius, sica... Cum præf. בְּרֶצַח בְּעַצְמוֹתַי חֵרְפוּנִי צוֹרְרָי, Psal. 41. Hebr. 42. v. 11. O. ἐν τῷ καταθλᾶσθαι τὰ ὀστᾶ μου, ὠνείδισάν με οἱ θλίβοντές με. A. ἐν τῷ φονεῦσαί με ἐν ὀστέοις μου, ὀνειδίζον με οἱ ἐχθροί μου. Σ. ὡς σφαγὴν διὰ τῶν ὀστέων μου, ὀνειδίζον με οἱ ἐναντίοι μου. Lxx. Vulg. Lat. dum confringuntur ossa mea, exprobraverunt mihi, qui tribulant me. Aq. dum interficiunt me, ossibus confringendis, exprobrabant me, (vel mihi) inimici mei. Hi legebant in Infinitivo cum præf. Sym. per jugulationem veluti, sive fractionem singulorum ossium, exprobrabant me (seu probro afficiebant) adversarii mei. S. Hieron. dum me interficerent in ossibus meis, exprobraverunt mihi hostes mei. Legebat כִּרְצֹחַ pro בְּרֶצַח... Alii, cum contusione in ossibus meis, distractione tanquam per arietem impactum, Cocc. ... R. רָצַח cæcidit, occidit... Cocc. destruxit, impulsu evertit...

רִצְיָא Mass. Ritsiâh, Vulg. Resia, nomen propr. filii τοῦ Oila, 1. Paral. 7. v. 40. Etym. conjunctio, unio Dei, vel cum Deo... à רצא Rétsson, Arab. Act. τοῦ רצא râtsisa, firmiter junxit... & à יָה contract. ex יְהוָה Dominus, Deus...

רְצִין Mass. Resîn, Vulg. Rasin, nom. propr. 1°. regis Syriæ, 4. Reg. 16. v. 5. 2°. unius è Nathinæis, cujus filii cum Zorobabel è captivitate Babylonica revertuntur, Esdr. 2. v. 48... Etym. benevolus, favens... Negotia tua honorifice curans.... De te ornando solicitus.... à רצין Retsín, Arab. idem.

רָצַע QAL. Gr. ὀρύσσω fodio, διορύσσω perfodio, Av... per metath. Hisp. boradar ... Gal. troüer...

Praet. 3. p. f. m. cum præf. וְרָצַע אֲדֹנָיו אֶת־אָזְנוֹ בַּמַּרְצֵעַ, Exod. 21. v. 6. O. καὶ τρυπήσει ὁ κύριος αὐτοῦ τὸ οὖς τῷ ὀπητίῳ... Lxx. Vulg. & alii, perforabitque (Dominus ejus)

Digitized by Google

aurem ejus subulâ ... Observant רָצַע esse *prævalere imprimendo*, aut *prævalidè imprimere*; ut notetur eo verbo tacitè prævalentia & dominium heri in servos, Malv. ... Moris hujus vestigia in Syria superfuerunt usque ad Juvenalis ævum, Satyr. I.

Cur timeam dubitemve locum defendere quamvis Natus ad Euphratem, molles quod in aure fenestræ Arguerint, licet ipse negem? Quidam volunt hoc factum in pœnam & ignominiam neglectæ libertatis, vide Synopf. Criticor.... Est τὸ רָצַע Hebræis, *perforare* ... Arabibus, *confodere*, *penetrante intus cuspide* ...

רצף QAL, Lat. per metath. *stravit* ...

PAOUL f. m. תּוֹכוֹ רָצוּף אַהֲבָה, Cant. 3. v. 10. O. ἐντὸς αὐτοῦ λιθόστρωτον .... E. τὸ μέσον αὐτοῦ ἐμπεπλεγμένον .... Lxx. *intimum ejus lapidibus constratum* ... V. *medium ejus tessellavit* ... Vulg. *media charitate constravit* ... Alii, *medium ejus stratum*, sive *constratum* (vel *tectum*, Vatabl... vel *pavimentatum*, Pisc... vel *conflatum*, Munst... vel *accensum* ... Quidam, *ordinatum*, sive *ordine dispositum*, *compositum*ve) *amore filiarum Jerusalem* ... Per *amorem* intelligunt, (Hebræi,) vel, 1. amorum historias mulierum Judæarum acupictas: Pagn. Grot. ... imagines & picturas artificiosissimè acupictas: Belg... emblema aliquod, vel symbolum amoris, quale in Arsinoes ferculo describit Theocritus Idyl. 15. qui id hinc desumpsisse videtur ... vel 2. ipsum sponsum, qui medium locum currûs obtinet, qui *amor* vocatur, q. d. valdè amabilis ... Vel 3. res amabiles & gratas, abstractum pro concreto; ut sensus sit, interiora currûs ardere, i. e. splendere gemmis, aut alio pretioso cultu: quod mysticè nihil aliud est quàm ornari virtutibus, San.... amorem Christi summum, &c. Merc.

רֶצֶף Mass. *Rétseph*, Vulg. *Reseph*, nomen propr. urbis (*Syriæ, ut ait Hieronymus*, Alii, *dicunt fuisse Petram, Arabiæ civitatem*, Leusd...) 4. Reg. 19. v. 12. Isai. 37. v. 12. Etym. *calculus*, à רצף *Rétsephon*, Arab. idem.

רִצְפָה f. Lxx. Aq. Sym. Theod. ἄνθραξ, Lxx. λιθόστρωτος, περίστυλον ... Vulg. & alii, *carbo*, *pruna* ... *lapidibus stratum* (*pavimentum*) ... *peristylium*, *porticus*, *locus columnis cinctus* ... Cum præf. הָרִצְפָה & *pavimentum*, *pruna* ... הָרִצְפָה *pavimentum* ... וְהָרִצְפָה & *pavimentum* ... Constr. רִצְפַת *pavimentum* ... Plur. m. עֻגַת רְצָפִים, 3. Reg. 19. v. 6. O. ἐγκρυφίας ὀλυρίτης ... *subcinerius panis ex olyra*, (olyra, species seminis mediæ inter frumentum & hordeum naturæ, Scap.) sive *ex filigine*, frumento *parvo*, albo, puro, tritici deliciis, Plin... Vulg. *subcinerius panis* ... Alii, *placentula carbonum*, i. e. super carbones tosta, Pisc. Jun. Tremell. .. *ad caput suum subcinericius panis & vas aquæ*.... Frugalitatem hoc exemplo commendat Deus.

——*Satis est populis fluviusque Ceresque*, ait Lucanus, Grot... R. רצף Arab. *apposuit invicem*, *ordine junxit* lapides in pavimento ... Vel Arab. cum ض pro צ, Fut. I, (Gig. O) *assavit*, *coxit* lapide ignito ...

רִצְפָּה Mass. *Ritspâh*, Vulg. *Respha*, nom. propr. concubinæ Saulis, filiæ Aia, 2. Reg. 3. v. 7. Etym. *pruna*, à רִצְפָה, mox suprà, idem ...

רְצָפִים plur. m. à sing. רֶצֶף *calculus*, sive *lapis ignitus*, à רצף Arab. *ussit* ... Hinc רִצְפָה *pruna* ... ibi vide ...

רצץ QAL. (Gr. ῥήσσω, *frango*, *rumpo*, *vehementer ferio* ...) Lxx. θραύω, θλάω, συνθλάω, καταπατέω, συντρίβω, ἐκπιέζω, καταδυναστεύω, καταπονέω, λυμαίνομαι .... Vulg. & alii, *frio* ... *contundo*, *concutio*, *collido*, *conquasso* ... *confringo*, *compressius tracto*, *inflecto* ... *conculco*, *proculco*, *opprimo* ... *simul tero*, *contero*, *comminuo* ... *deprimo*, *exprimo*, *premendo expello* ... Metaphoricè, *potentiâ meâ opprimo*, *tyrannidem exerceo* ... *detraho*, *destruo* ... *lædo*, *vasto*, *everto*, *perniciem affero* ... Construitur cum accusat. & præposit. מ ...

PRAET. 2. p. f. m. cum affix. לֹא עֲשַׁקְתָּנוּ וְלֹא רַצּוֹתָנוּ, 1. Reg. 12. v. 4. *non oppressisti nos, neque vi, aut terrore potestatis a nobis pecuniam expressisti*, non concussisti ...

Digitized by Google

1. p. f. c. רַצּוֹתִי *contriverim*, sive *concussèrim*, sensu, quo mox suprà...

Ben. plur. f. cum præf. הָרֹצְצוֹת אֶבְיוֹנִים, Amos 4. v. 1. *quæ* (vaccæ Basan *) *vexatis egenos*... * *vaccæ Basan*, sic vocat, vel 1. matronas opulentas, Grot... ut ostendunt participia fem. & אִשָּׁה, v. 3... vel 2. proceres regni, nobiles & delicatos principes Samariæ, Vatabl....

Paoul f. m. קָנֶה רָצוּץ לֹא יִשְׁבּוֹר, Isai. 42. v. 3. *arundinem quassatam non franget*, infirmos non prosternet, sed potiùs confirmabit, Cocc... Cum præfix. וְרָצוּץ *& quassatus*... הָרָצוּץ *quassatus*... Constr. רְצוּץ *contritus*... Plur. רְצוּצִים *quassati, contriti*...

Fut. 3. p. f. m. ex forma quiescentium ע, vide Gram. Hebr. tom. 1. p. 218. c. 1. יָרוּץ *quassabit*... 3. p. f. f. cum præfix. ex forma quiesc. ע, mutato ad euphoniam ׁ (ו) in (ָ), vide eand. Gram. ibid. וְתָרֻץ, Eccl. 12. v. 6. O. ἐκ συντελεσθῇ... Σ. ἐκ ἐλαλῇ... Lxx. & alii, *& conteratur*... Sym. *& diducatur*... Vulg. *& recurrat*, à רוּץ...

NIPHAL נָרוֹץ, Lxx. θλάομαι... Vulg. & alii, *contundor, collidor, conquassor, confringor*...

Praet. 3. p. f. m. cum præf. וְנָרֹץ הַגַּלְגַּל אֶל־הַבּוֹר, Eccles. 12. v. 6. O. ἐκ συνδράμῃ ὁ τροχὸς ἐπὶ τὸν λάκκον... Lxx. *& convolvatur rota ad cisternam*... Vulg. & alii, *& antequam* (1.) *confringatur* (2.) *rota super* (3.) *cisternam* posita, vel *puteo imposita*... (1.) *confractio rotæ*... est ἀσφυξία *privatio*, seu defectio pulsûs in toto animali, Gal. lib. 1. de præsag. ex puls... (2.) *rota*... est *aorta*, quæ, quum primum & præcipuum sit rotationis, sive circulationis instrumentum, (sanguis enim è corde pulsus statim recipitur in arteriam aortam) aptè per *rotam* significatur... (3.) *cisterna*, unde sanguis ab hac rota pellitur, est sinister cordis ventriculus, cui nimirùm magna arteria annectitur, & unde oritur ... Quidam locum acceperunt de vita hominis, quæ velut circulo transit; juxta illud, ὁ βίος τροχὸς, (*vita rota quædam*), Alii de morte, quum partes hominem componentes in sua initia redeunt. Alii rursùs de reciproca communicatione capitis & cordis inter se. Alii demùm ingeniosè interpretantur de respiratione quæ circulari motu peragitur, inspiratione & exspiratione sibi invicem succedentibus. Benè hi conjecerunt, sed, ob ignoratam (an Salomoni) circulationis doctrinam, rem acu non tetigerunt... Vide Johan. Smith.... Targ. וְיִרְהַט גּוּפָךְ כְּגוֹ קִבְרָךְ *& antequàm corpus tuum*, rotæ instar, *decurrat in medium*, vel frangatur in medio, *sepulchri tui*...

Fut. 2. p. f. m. cum (ֶ) sub ת loco ׁ (ִ) & daghésch, ex ר excidentis, vide Gram. Hebr. tom. 1. p. 221. c. 2. תֵּרוֹץ *confringeris*...

PIEL, more perfectorum & ex forma (ִ), רִצֵּץ, Lxx. συνθλάω... Vulg. & alii, *contundo, confringo, conquasso*...

Praet. 3. p. f. m. רִצֵּץ *concussit*, vexavit ... 2. p. f. m. אַתָּה רִצַּצְתָּ רָאשֵׁי לִוְיָתָן, Psal. 73. Hebr. 74. v. 14. O. σὺ συνέτριψας τὰς κεφαλὰς τῶν δρακόντων... Lxx. *tu contrivisti*, (Vulg. Lat. *contribulâsti*) *capita draconum* ... Alii, *tu confregisti*, vel *contrivisti*, *capita leviáthan*, i. e. vel *ceti*, impropriè scil. dicti, sive *piscis* ita ingentis ut ratione molis suæ cetis adscribi mereatur, de quo Matth. 12. v. 40. ubi *lamiam*, piscem intelligit, Bochart... Vel *draconis*, à multiplici flexu *leviathan* dicti. Nam Arabicè in *Alcamus* לוא אלחיה sunt *serpentis spiræ*: & de serpente אלוי, vel תלוי, vel אלתלוי, *in spiras se convolvit*. Boch. anim. 1. 9. 69... Vel *crocodili*, quem cetaceis piscibus accenseri scribit Scaliger... Dicitur autem cetaceus ille. Piscis Gr. κροκόδειλος *crocodilus*, παρὰ τὸ κρόκον ἀποδειλιᾶν, ἢ, παρὰ τὸ τὰς κρόκας φοβεῖσθαι, quòd, *conspecto croco, fugiat*, terrestris scil. vel quòd, aquaticus, *littora timeat*... Hebraicè, vel potiùs Chaldaicè, לִוְיָתָן *leviathán*, à לְוִיָה *liviáh*, Chald. *luctus*, quòd viso homine *lugeat*, sive *lachrymas emittat*, quem mox appropinquantem devorat. Unde Prov. κροκοδείλου δάκρυα *crocodili lachryma*... Hîc porrò per רָאשֵׁי לִוְיָתָן *capita liviathanis* intelliguntur *Pharao principesque ejus*....

Digitized by Google

Fut. 3. p. f. m. cum præf. וַיְרַצֵּץ *& quassavit* ... 3. p. plur. m. ex forma quiescentium Lamedh ה, יְרַצּוּ *vexabunt* ... Alii, *propitiabunt*, ex sensu accentuque referentes ad רָצָה *benevolus .... fuit*; in Piel רִצָּה *benevolum reddidit, propitiavit*, (ambivit gratiam, Cocc.) ibi vide ... Ex forma defectivorum ע, in pausa, quare τὸ (-) primariæ vocis reductum, loco τῦ (·) ad primum צ, יְרֻצָּצוּ *perrumpent* .... Cum præf. וַיְרֹצְצוּ *& conquassaverunt* ...

HIPHIL הֵרִיץ, unde 3. p. f. f. Fut. cum præfix. cum (·) loco τῦ (·) sub ר, וַתָּרֶץ אֶת־גֻּלְגָּלְתּוֹ, Jud. 9. v. 53. O. καὶ ἔκλασε τὸ κρανίον αὐτοῦ. Lxx. Vulg. & alii, *& fregit, confregit, conquassavit ... cranium* (Vulg. *cerebrum*) *ejus* ...

HITHPAEL, vel HITHPOEL הִתְרוֹצֵץ, unde 3. p. plur. m. cum præf. τὸ (·) per (-) dilatato sub prima litera צ, ob alteram seq. vide Gram. Hebr. t. 1. p. 35. c. 1. וַיִּתְרֹצְצוּ הַבָּנִים בְּקִרְבָּהּ, Gen. 25. v. 22. O. ἐσκίρτων δὲ τὰ παιδία ἐν αὐτῇ ... A. (I. διεθρύπτοντο τὰ τέκνα ...) Σ. διεπάλαιον, al. διέπαιον ... Lxx. & alii, *calcitrabant autem*, sive *saltu sese collidebant infantes in ea* ... A. (I. *confringebantur filii* ...) Sym. *concertabant*, al. *trajiciebant* ... Vulg. & alii, *sed collidebantur in utero ejus parvuli* ... Alii, *opprimebant se*— (*trudebant se invicem* ... Cocc.) *sicut viri ineuntes prælium*, Jun. Tremell. Simile aliquid narrat Bibliothecæ 2. Apollodorus, Ἀκρίσιος καὶ Προῖτος ὗτοι καὶ κατὰ γαστρὸς μὲν ἔτι ὄντες ἐστασίαζον πρὸς ἀλλήλους .... (*Acrisius & Prætus etiam in utero certabant invicem* ...) Grot.

רַק m. Lxx. μόνος, Lxx. Sym. μόνον, Aq. ἐκτός, Theod. πλὴν ... Vulg. & alii, *tenuis, simplex, solus* ... Cum præpositione vel expressâ, vel subintellectâ fit particula extenuandi, excludendi ... nempè, *solùm, tantùm, tantummodò, duntaxat, dummodò ... citra, præter, sine, absque, extra ... præterquàm, nisi, itaque, sed, verùm, verumtamen*, (*profectò, vere* ...) *si modò* ... רַק חֲזַק, Deut. 12. v. 23. O. πρόσεχε ἰσχυρῶς Lxx. Vulg. & alii, *hoc solùm cave, ne* ... Alii, *tantum robora te* ... Arabicè, sive ex usu Arabico, *tantummodò obtine, apprehende*, i. e. firmiter persiste in hoc proposito, Malv.... נָא רַק־הַפַּעַם, Jud. 6. v. 39. O. δὴ ἔτι ἅπαξ ... Lxx. & alii, *nunc & quidem adhuc semel* ... Vulg. *si adhuc semel* ... Cum præf. הֲרַק *& tantum* ... הֲרַק אַךְ־בְּמֹשֶׁה דִּבֶּר יְהוָה, Num. 12. v. 2. O. μὴ Μωυσῇ μόνῳ λελάληκε κύριος; Lxx. *nunquid soli Moysi locutus est Dominus?* Vulg. *num per solum Moysen locutus est Dominus?* Alii, *nunquid tantum porrò per Moysen locutus est Dominus?* &c. nam deest hæc vox indeclinabilis (vel declinabilis) in Bu. Conc. Roberts. Lex.... Fem. sing. רַקָּה, unde plur. cum præf. וְרַקּוֹת בָּשָׂר, Gen. 41. v. 19. O. καὶ λεπταὶ ταῖς σαρξὶν ... Lxx. & alii, *& tenues* (carnibus) *carne* ... הָרַקּוֹת *tenues* ... R. רָקַק cùm Hebræis, tùm Syris, Samaritanis, Æthiopibus, Arabibus, *tenuavit, attenuavit* ...

רֵק m. Lxx. λεπτός, κενός, Lxx. Aq. Theod. κενός, Lxx. μάταιος, Sym. ἄπρακτος, κενοῦ, Lxx. λοιμός ... Vulg. & alii, *tenuis, gracilis, subtilis, exilis, exiguus, parvus, macer, rarus ... simplex, nudus, vilis ... vacuus, cerebro; inanis, vanus, otiosus*, Gr. ἀργὸς *nequam* ... Hinc Syr. רֵקָא, ῥακὰ *raca*, Matth. 5. v. 22. (pejùs sonat μωρὲ *stulte, fatue* ...) *ineptus, futilis ... cessans, tardus, ignavus, iners ... temerarius ... pestis*. Metaphoricè, *homo perniciosus* ... Lxx. item, substantivè, σχολὴ *otium* ... Verbaliter ex usu Arabico, [Arabic] *decoquo* .... ὀρχέομαι *salto* ... וְהַבּוֹר רֵק, Gen. 37. v. 24. *& cisterna vacua* ... Metaphoricè, דָּבָר רֵק, Deut. 32. v. 47. *verbum vanum, sermo inanis* ... Cum præf. הָרֵק *& vacuus* ... Nehem. 5. v. 13. ubi (י) τὸ (-) afficitur, quòd jungat duo nomina, quorum posterius est monosyllabum, vide Gram. Hebr. t. 1. p. 385. c. 2.... Singul. fem. רֵקָה *vacuam* ... Cum præf. & (י) τῦ (-) indice, וְרֵיקָה *& vacua* ... Plur. m. רֵקִים, & cum (י) τῦ (-) indice, רֵיקִים *vacui, inanes* .. Cum præf. הָרֵקִים *inanium, vanissimorum* ... Plur. f. cum præf. וְהָרַקּוֹת *vacuæ, tenues, graciles* ... quasi à sing. fem. רַקָּה *tenuis*, cum (-) scil. loco τῦ (·), quod esset per legem æquivalentiæ,

Digitized by Google

tiæ, pro (-) cum daghésch... R. רִיק, vel רִיק Arabibus, *effusus, exhaustus, vacuus...fuit.*

רֹק m. Lxx. ἐμπτυσμα, πτυελός... Vulg. & alii, *sputum...saliva*... וּמִפָּנַי לֹא־חָשְׂכוּ רֹק, Job. 30. v. 10. *nec continent à facie mea sputum*, Cocc. i. e. Vulg. *& faciem meam conspuere non verentur*... quæ summa est ignominia. Litores est. Atrocissimis conviciis proscissus sum & conspectus. Merc... De retracto ab ultima ad penultimam ob concursum accentu, vide Gram. Hebr. t. 2. p. 308. Cum præf. Isai. 50. v. 6. *faciem meam non abscondi* מִכְּלִמּוֹת וָרֹק *ab ignominiis & sputo*... Cum affix. רֻקִּי (ו) in (-) sequente daghésch mutato, Job. 7. v. 19. *non facis me missum* עַד־בִּלְעִי רֻקִּי *usque absorbere me salivam meam*... Periphrasis ex re præsente & statu Jobi, Pisc. Respectum habet ad morbum suum, q. d. ut respirem & salivâ deglutitâ aridas fauces rigare possim, Pagn. Rad. רָקַק *spuit*... Inde רֹק *sputum*, & *saliva* etiam. Est quidem saliva recrementitia, proin deglutienda, sed nonnunquam est & excrementitia, unde & excitatur, irritante oris glandulas nicotianâ, sive tabaco... salivatio...

רקב QAL, per metath. Gr. βρύχω, Lat. alternatis labialibus ב & *m*, *macero*... *marceo*... Lxx. Aq. Sym. σήπομαι.... Vulg. & alii, *putrefio, putresco*...

Fut. 3. p. s. m. ex forma (-), עֵץ לֹא־יִרְקַב יִבְחָר, Isai. 40. v. 20. *lignum, quod non computrescit, eligit*... O. ἄσηπτον, Vulg. *imputribile*... In pausa, quare רֹ (-) in (-) mutatum, וְשֵׁם רְשָׁעִים יִרְקָב, Proverb. 10. v. 7. O. ὄνομα δὲ ἀσεβοῦς σβέννυται *nomen autem impii extinguitur.* Vulg. & alii, *& (sed) nomen impiorum putrescet*, i. e. exolescet, vel emarcescet, Pagn.

רָקָב m. Aq. Sym. σηπεδών, Lxx. σής, σκώληξ... Vulg. & alii, *putredo*... Hinc per metonymiam subjecti, *ulcera putrida*, seu putrescentia... Per metonymiam causæ, *lacerta genus*, à qua commorsa caro putrescit... Hinc & per metonymiam effectûs, indocti scil. Vulgi opinione, erroreve, *vermiculus*, vestibus præsertim, noxius... *vermis*... *Vermis* enim ex *verme*, imò ex *verme* omne animal, sive oviparens, sive viviparens... Fœtus namque in ovo uterove fovetur, explicatur... ex neutro autem formatur... Unus excipitur שִׁילֹה *schilóh*, (וְזַרְעָהּ *semen ejus*, nempè הָאִשָּׁה *mulieris*, Gen. 3. v. 15.) quem vide suo loco... Lxx. item, ἀσκός *uter, utris*... κέντρον *stimulus, punctum, centrum*... *Quos tremor*... Cum præfix. וְהוּא כְּרָקָב יִבְלֶה, Job. 13. v. 28. O. ὃ παλαιοῦται ἴσα ἀσκῷ. Lxx. *qui veterascit ficut uter*... Vulg. *qui quasi putredo consumendus sum*... Alii, *sed* stipula illa (de quâ v. 26.) sicca, sive caro mea, *ipsa putredine veluti absumitur*; ut vestimentum, quod comedit tinea.... וּכְרָקָב *& sicut putredo*... Constr. cum præf. וּרְקַב עֲצָמוֹת קִנְאָה, Proverb. 14. v. 30. *& putredo ossium zelus, invidia.* R. רָקַב *putridus*... *fuit.*

רִקָּבוֹן m. *putredo*... לְעֵץ רִקָּבוֹן נְחוּשָׁה, Job. 41. v. 19. O. χαλκὸν δὲ ὥσπερ ξύλον σαθρόν. Lxx. *æs autem sicut lignum putridum.* Vulg. *& quasi lignum putridum, æs.* Alii, reputat *pro ligno putredinis*, sive *putrido, æs*, Munst. Pagn. Vatabl. Drus... *chalybem*, Merc. Jun. Tremell. Vatabl... *chalybem* pro telis chalybeis, per metonymiam causæ materialis... R. רָקַב *putridus*... *fuit*... unde רִקָּבוֹן m. *putredo*, seu *putridus*...

רקד QAL. Lxx. (per metath. & prosthesin τῦ σ, σκιρτάω) ὀρχέομαι, ἀναβοάω, σφαδάζω... Vulg. & alii, *salio, saltito*... (*subsilio, exsulto*) *salto, tripudio, saltare facio, in altum à terra elevo*... *bullire, ebullire facio*... *ludo, jocor*, ex usu Arabicô...

Praet. 3. p. plur. c. הֶהָרִים רָקְדוּ כְאֵילִים, Psal. 113. Hebr. 114. v. 4. *montes* (i. e. mons Sinai, cujus colles & juga *montes* vocat, Muis... Mons Sinai & Horeb inter se contigui, Ainsworth...) *subsilierunt*, sive *tremuerunt*, ut v. 7. docere videtur, *ut arietes*...

Infin. רְקוֹד *saltare*...

Fut. 2. p. plur. m. תְּרַקְּדוּ *subsilitis*, seu *contremiscitis*...

PIEL רִקֵּד, Lxx. ἐξάλλομαι, ὀρχέομαι... Vulg. & alii, *desilio, exilio*... *salto*, tri-

Digitized by Google

pudio, saltare facio...

Ben. f. m. מְרַקֵּד וּמְשַׂחֵק, 1. Paral. 15. v. 29. *saltantem & ludentem*... f. f. מְרַקֶּדֶת *subsiliens*...

Fut. 3. p. plur. m. יְרַקְּדוּ, & cum ן ex Chaldaismo & Syriasmo paragog. יְרַקְּדוּן *subsilient*...

HIPHIL הִרְקִיד, unde 3. p. plur. m. Fut. cum præf. & affix. וַיַּרְקִידֵם כְּמוֹ־עֵגֶל, Psal. 28. Hebr. 29. v. 6. O. καὶ λεπτυνεῖ αὐτὰς ὡς τὸν μόσχον... A. καὶ σκιρτήσει αὐτὰς... Σ. καὶ ὀρχεῖσθαι ἐποίησεν αὐτάς... E. καὶ σκιρτοποιήσει αὐτὰς ὡσεὶ μόσχον... Lxx. Vulg. Lat. *& comminuet eas* (cedros) *tanquam vitulum*... Aq. Vª. edit. *& exilire faciet eas*... Sym. *& saltare fecit eas*... S. Hieronym. *& disperget eas*... Alii, *& facit eas subsaltare instar vituli*...

רַקָּה f. Lxx. Sym. κρόταφος, Lxx. Theod. γνάθος, Sym. παρειά, Lxx. μῆλον... Vulg. & alii, *tempus*, vel *timpus*, pars capitis, quæ est inter oculos, aures, & verticem ... *mala*, *maxilla*, *bucca*... *gena*... Metaphoricè, *malum*... Cum aff. וּמָחֲצָה וְחָלְפָה רַקָּתוֹ, Jud. 5. v. 26. *& defixit*, *& perforavit tempus ejus*, m. רַקָּתֵךְ *tempus tuum*, f. Cum præf. & affix. בְּרַקָּתוֹ *in tempus ejus*, m... R. רָקַק *attenuavit*, *extenuavit*... unde רַקָּה f. *tempus*, à tenuitate cranii sic dictum...

רֶקַח m. unde plur. cum affix. יוּד (י) in (ֻ) ad euphoniam correpto, פַּתַּח autem (ַ) in (ֶ) ob pausam mutato, רִקֻּחָיִךְ, Isai. 57. v. 9. O. τοὺς μακρὰν ἀπὸ σοῦ... A. τὰς συνθέσεις σου... Σ. τὰ μυρεψικά σου... Θ. τοὺς μυρεψούς σου... Lxx. *eos, qui procul à te*, legebant רְחוֹק pro רִקֻּחָיִךְ... Aq. *syntheses tuas*, sive *compositiones tuas*, pigmentarias scil... Sym. Vulg. & alii, *pigmenta*, *decocta*... *tua*, f... Theod. *unguentarios tuos*, legebat רֹקְחַיִךְ pro רִקֻּחָיִךְ... R. רָקַח *unguenta*... *confecit*.

רַקּוֹן הָרַקּוֹן Mass. *Raqqôn*, & cum ה articulo, *Háraqqôn*, Vulg. *Arecon*, nom. propr. urbis tribûs Dan, Jos. 19. v. 46. Etym. *magna testudo*, ab Arab. רקן *Ráqqon*, idem...

רִקּוּעַ m. unde plur. constr. mutato ad euphoniam יוּד (י) in (ֻ), וְעָשׂוּ אֹתָם רִקֻּעֵי פַחִים, Num. 17. v. 3. O. καὶ ποίησον αὐτὰ λεπίδας ἐλατάς... Lxx. *& fac*, sive *produc ea in laminas ductiles*... Vulg. *producatque ea in laminas*... Alii, *atque adeò facient ex eis* (thuribulis) *laminas ductiles*... R. רָקַע *diduxit*, *produxit*...

רָקַח QAL. Gr. per metath. & syncopen χρῖω ungo... Lxx. μυρεψέω, Sym. ἀρτύω.... Vulg. & alii, *aromata misceo*, *tempero*, coquendo scil... *paro*, *condio*... Lxx. item, ἐλαττόω *minuo*... ποιέω *facio*...

Ben. f. m. רֹקֵחַ, רוֹקֵחַ, Lxx. μυρεψός, Vulg. & alii, *seplasiarius*, i. e. *unguentarius*, *pigmentarius*, miscens aromata, *coctor myri*... Lxx. item, ἥδυσμα *suaveolens aroma*... μυρεψικός *ad unguentarios pertinens* ... Plur. constr. רֹקְחֵי *unguenta conficientes*...

Fut. 3. p. f. m. ex forma (ֶ), אִישׁ אֲשֶׁר יִרְקַח כָּמֹהוּ, Exod. 30. v. 33. O. ὃς ἂν ποιήσῃ ὡσαύτως... Lxx. *quicumque fecerit similiter* ... Vulg. *homo quicumque tale composuerit*, oleum... Alii, *vir, qui* (sive *quicumque*,) *temperaverit simile* myrum, Cocc...

PUAL רֻקַּח, unde Paoul plur. m. מְרֻקָּחִים בְּמִרְקַחַת מַעֲשֶׂה, 2. Paral. 16. v. 14. O. καὶ γένη μύρων μυρεψῶν... Lxx. *& generibus unguentorum seplasiariorum*... Vulg. *quæ erant pigmentariorum arte confecta*.... Alii, *temperatu*, (aromatibus) *temperatura possibili*, Cocc...

HIPHIL הִרְקִיחַ, unde Infinitivus, Aliis Imperativus cum præfix. הַרְקַח הַמֶּרְקָחָה, Ezech. 24. v. 10. O. καὶ ἐλαττωθῇ ὁ ζωμός... Lxx. *& imminuatur jus*, decoquendo scil. ... Vulg. *& coquetur universa compositio*... Alii, *condire*, sive *condiendo*, seu in Imperativo, *condi conditurum*, i. e. *condi* eam *probè*... coquatur etiam atque etiam, donec... Cocc... *mixtum*, i. e. jusculum, *attenuetur*. Quo ferventior est ignis, hòc magis liquor in summam redigitur. Virgilius,

——*Vulcano decoquit humorem*,
Et foliis undam tepidi despumat aheni.

Grot.

רַקָּח m. unde & plur. m. cum præf. הָרַקָּחִים (quod aliis est nomen proprium, quodque vide infra suo loco...) Nehem. 3. v. 8. *pigmentariorum*, sive unius è *pigmen-*

Digitized by Google

tariis, unde Vulg. in singulari Genitivo, pigmentarii... & plur. f. cum præf. לְרַקָּחוֹת, 1. Reg. 8. v. 13. O. εἰς μυρεψὰς... Lxx. & filias vestras capiet *in unguentarias*, i. e. uti Vulg. & alii, faciet *unguentarias*.... Rad. רָקַח *aromata miscuit, temperavit*, coquendo scil...

רֶקַח m. *aromatites*, sive *vinum aromatibus conditum*... unde cum præf. מִיַּיִן הָרֶקַח, Cant. 8. v. 2. O. ἀπὸ οἴνε τῦ μυρεψικῦ... Σ. οἴνε ἀρωματίτε... Lxx. *de vino unguentario*... Sym. Vulg. & alii, *de, ex, vino* (Hebr. *conditura*, i. e.) *condito*... Rad. ead. ac vocis præced.. Non construitur τῷ יַיִן *vinum*, quòd videlicet τὸ ה non sit nota Genitivi; sed particula Vocativi, quæ ab Hebr. הֵא הַקְּרִיאָה *hé exclamationis* dicitur. Unde quidam, *de vino, ô conditura* vini! Sic, Num. 15. v. 15. הַקָּהָל *ô congregatio!* Sic & art. Gr. τῦ τῷ μυρεψικῦ præpositus, nescio quid emphaseos importare videtur.... vide Gram. Hebr. t. 1. p. 422. c. 2.

רֹקַח m. Lxx. Aq. μύρον... Vulg. & alii, *unguentum, pigmentum, oleum odorum, balsamus*... רֹקַח מִרְקַחַת מַעֲשֵׂה רֹקֵחַ, Exod. 30. v. 25. O. μύρον μυρεψικὸν τέχνῃ μυρεψῦ... Lxx. Vulg. *unguentum compositum opere* (*arte*) *unguentarii*... Alii, *unguentum unguenti* (i. e. suavissimum, optimum, *unguentum*, vide Gram. Hebr. t. 1. p. 469. c. 2...) *opus seplasiarii*... v. 35. *unguentum*. O. μυρεψικὸν... Vulg. *compositum*... R. ead. ac vocum præced...

רַקָּחִים plur. m. unde cum præf. בֶּן־הָרַקָּחִים, Nehem. 3. v. 8. O. υἱὸς τῦ ῥοκείμ... Alex. υἱὸς τῦ Ῥοκεείμ... Complut. υἱὸς τῶν μυρεψῶν... Lxx. *filius Rokeím*... Alex. *filius Rokeeím*... Complut. appellativè, *filius unguentariorum*, i. e. unius è unguentariis, sive, uti Vulg. *filius pigmentarii*... Alii, *filius Hárakkahhím*... Alii appellativè, *filius pigmentariorum*, seu *aromatoriorum*, h. e. cujusdam *è pigmentariis*... A sing. masc. רַקָּח, quod vide supra, col. præced.

רָקִיעַ m. Lxx. Aq. Sym. Theod. στερέωμα... Vulg. Lat. *firmamentum*... Alii, 1°. *expansum* ab orbe terrestri, sive aquatico, ad extremitates usque τῆ ἀτμοσφαιρίῳ atmosphærii, quò circulari terræ motu rejicitur luna... Quod *expansum* dicitur Gen. 1. v. 8. שָׁמַיִם *chamáïm*, i. e. *ubi aqua*, alteræ scil. ab alteris, seu superiores ab inferioribus, Gen. 1. v. 7. *divisæ*, separatæ, exaltatione videlicet, seu sublimatione attenuatæ, ex quibus, ex parte, *aër*... ἀέρος νότιος καὶ ὑετώδης *aër humidus & pluviosus*, ait Josephus, Grot.... unde עוֹף יְעוֹפֵף, Gen. 1. v. 20. *aves formari volando*, sive *formatæ volare jubentur*... 2°. *expansum* uniuscujusque orbis, sive vorticis ... Nostri, à Sole ad Saturnum usque... 3°. *expansum* Cartesio indefinitum, continens stellas omnes fixas, earumque orbes, seu vortices... Cum præf. הָרָקִיעַ, לָרָקִיעַ *expansum*. Construct. רְקִיעַ *expansum*. Cum præf. בִּרְקִיעַ *in expanso*. R. רָקַע *expandit*... Arabibus, *excepit inter edendum expansâ manu partes, quæ deciderent ex buccellis*...

רָקִיק m. Lxx. λάγανον, Aq. κολλύρα... Vulg. & alii, *laganum*, placentæ (*tenuis* scil.) genus è simila & oleo recente... *collyra*, panis species, quæ pueris dari solebat, seu panis *frustulum*... Cum præf. וּרְקִיק *& placenta* tenuis... Plur. constr. cum præf. וְלֶחֶם מַצּוֹת וְחַלֹּת מַצֹּת בְּלוּלֹת בַּשֶּׁמֶן וּרְקִיקֵי מַצּוֹת מְשֻׁחִים בַּשָּׁמֶן, Exod. 29. v. 2. O. καὶ ἄρτους ἀζύμους πεφυραμένους ἐν ἐλαίῳ, καὶ λάγανα ἄζυμα κεχρισμένα ἐν ἐλαίῳ... Lxx. *& panes azymos conspersos* (*in*) *oleo; & lagana azyma uncta* (*in*) *oleo*... Vulg. *panesque azymos, & crustulam absque fermento, quæ conspersa sit oleo, lagana quoque azyma oleo lita*. Alii, (quibus distinguuntur) *& panis azymus & placenta azyma, mista oleo: & tenues placentæ* azymæ oleo unctæ... וּרְקִיקֵי *& in lagana*. R. רָקַק Syris, *tenuavit, attenuavit*... unde רָקִיק *placenta* à tenuitate sic dicta...

רקם QAL, (Hisp. *recamo*, Gal. *je recame, je brode*...) Lxx. ποικιλτοῦ ὑφαίνω... Vulg. & alii, *opera texo variegata*, nempè *acupicta*, arte scil. vel opere Phrygionico, in Phrygia enim hæc ars primùm inventa. Plin. VIII. 48. atque à viris tantùm exercita, Lex. Heptagl...

Digitized by Google

BEN. f. m. רֹקֵם, Lxx. ποικιλτὴς, Vulg. & alii, *variegator* ... *acupictor*, *Phrygio*, Hisp. Ferrar. *recamador* .... מַעֲשֵׂה רֹקֵם, Exod. 26. v. 36. *opus Phrygionis*, sive *Phrygionicum* ... Vulg. *opere plumarii* ... Pagn. *opere recamantis* ... Hisp. *de recamador* ... Gal. *de Brodeur* ... Cum præf. חָרָשׁ וְחֹשֵׁב וְרֹקֵם בַּתְּכֵלֶת וּבָאַרְגָּמָן בְּתוֹלַעַת הַשָּׁנִי וּבַשֵּׁשׁ וְאֹרֵג, Exod. 35. v. 35... *faber & ingeniosus excogitator & phrygio*, sive *variegans hyacinthino & purpura & coccino bibapho & bysso, & textor* ... Species quædam artificiorum. Videtur autem חשׁב esse genus ad רֹקֵם & ארג ... Tamen Buxtorfius in חָשַׁב, ostendit, חֹשֵׁב ex sententia Rabbinorum notare eum, qui texendo variegat. Kimchius dicit, רֹקֵם esse eum, qui acu aut texendo variegat, Cocc...

PUAL רֻקַּם, unde 1. p. f. c. PRAET. רֻקַּמְתִּי בְּתַחְתִּיּוֹת אָרֶץ, Psal. 138. Hebr. 139. v. 15. O. ἢ ἡ ὑπόστασίς μου ἐν τοῖς κατωτάτω τῆς γῆς ... A. ἐποικίλθην ἐν τοῖς κατωτάτοις τῆς γῆς ... Lxx. & Vulg. Lat. *& substantia mea in inferioribus terræ* ... Legebant cum affix. 1. p. f. c. רִקְמָתִי à רִקְמָה, *phrygionica* vestis, quam metaph. accipiebant pro *carne*, sive *substantia* ... Aq. *variè compactus sum in imis terræ* ... S. Hieron. *imaginatus sum in novissimis terræ* .... Alii, *velut acupictus sum*, Grot... *artificiosè confectus sum*, sumtâ metaphorâ ab acupictoribus ad formationem corporis humani in utero materno, Buxt. Lex... *in imis terræ* locis, obscuris scil. sive humilibus, aut pauperibus parentibus ...

רֶקֶם Mass. *Réqem*, Vulg. *Recem*, nom. propr. 1°. regis Madianitarum, Num. 31. v. 8... 2°. Ducis, Jos. 13. v. 21. Leusd.... Sed utrobique idem est. Vocatur quidem ille Num. 31. v. 8. *Madianitarum rex*. Sed sic vocant Hebræi, ut Latini *regulos*, qui angustum dominatum habent. Erat rex in Madian, sed subjectus Imperio magni regis Sihon, Munst... 3°. filii Hebron, 1. Paral. 2. v. 43... 4°. urbis in Tribu Benjamin, Jos. 18. v. 27... 5°. alterius civitatis à *Recem* Madianita principe (de quo supra) in Arabia conditæ, *Petra* postea dictæ ... *Teste Josepho olim* Ἄρκη *dicta est* Antiq. IV. 4. *sed* Antiq. IV. 7. *legitur eam* Ἀρεκέμην *appellatam de nomine* Ῥεκέμου. *Adeoque illud* Ἄρκη *videtur malè scribi pro* Ἀρεκέμη. *Eusebius legit hanc vocem apud Josephum* Ἀρχέμ, *ita enim scribit in Onomastico locorum*, Ἀρχὲμ κατὰ Ἰώσηππον αὕτη ἐστὶ Πέτρα πόλις ἐπίσημος τῆς Παλαιστίνης. *Hieronymus*, Arcem. Refert Josephus hanc esse Petram urbem nobilem Palæstinæ ... Had. Reland. Palæst. p. 931... Etym. *ars polymitaria*, sive *opus phrygionicum*, à רָקַם *acupinxit*, arte scilicet vel opere Phrygionico.

רִקְמָה f. Lxx. Aq. ποικιλία, Lxx. ποίκιλμα, ποικίλης ... Vulg. & alii, *varietas*, *variegatio* ... *varius ornatus*, *ornatus versicolor* ... Adjectivè, *varia*, *versicolor* ... *polymitaria*, *phrygionica* ... Lxx. item, ἔργμα *ductus*, *consilium*, ex usu Arabico ... וָאַלְבִּישֵׁךְ רִקְמָה, Ezech. 16. v. 10. O. καὶ ἐνέδυσά σε ποικίλα ... Lxx. Vulg. *& vestivi te discoloribus* ... Alii, *veste acupictâ*, i. e. arte phrygionicâ factâ : Gallicè, *de broderie*, Vatabl... *veste phrygionicâ*, sive *variegatâ*, Calv... quâ novæ nuptæ utebantur, Grot.... Cum præf. הָרִקְמָה & opus *phrygionicum* ... הָרִקְמָה varietas *phrygionica* ... שֵׁשׁ בְּרִקְמָה, Ezech. 27. v. 7. *byssus cum acupicto* (opere), sive *variegatione*, Cocc... *byssus opere phrygionico texta*, Pagn... Cum affix. רִקְמָתֵךְ operis *phrygionici tui*, f... רִקְמָתָם operis *phrygionici ipsorum* ... Dual. צֶבַע רִקְמָתַיִם, Jud. 5. v. 30. *coloris elegantissime variegati*, vel *utrinque picti*, Cocc... ad verb. *coloris dupliciter versicoloris*, i. e. qui modò hinc, modò illinc spectatus mutari videtur ; Gallicè, *couleur changeante* ... R. רָקַם *acupinxit*, arte scil. vel opere phrygionico ... *varia, diversorumque colorum fila intexuit, varietate distinxit* ...

רְקָמוֹת plur. f. à sing. רִקְמָה, unde cum præf. לִרְקָמוֹת, Psal. 44. Hebr. 45. v. 15. O. cum voce לְבוּשָׁהּ præcedentis vers. περιβεβλημένη πεποικιλμένη ..., ἄλλος, ἠμφιεσμένη ποικίλα ... ἄλλος, ἔνδυσις αὐτῆς εἰς ποικιλτὰ ... Lxx. Vulg. Lat. *circumamicta varietatibus* .... Alius, *amicta variegatis* ... Legebant לְבוּשָׁה cum ה sine Mappiq, in Paoul scil. τῶ Qal

Digitized by Google

ſ. f. Alius, *indumentum ejus de, ex, variegatis* ... Alii, *de, ex, phrygianis*, ſive *veſtibus acupictis* לְבוּשָׁהּ (ex verſ. præced. ſupplendum, ſeu ſubaudiendum,) *induta* ... R. ead. ac vocis præced...

רקע QAL. Lxx. ἐξαιρέω, τέμνω, περιτίθημι, στερεόω, ψοφέω ... Vulg. & alii, *eximo, erno, educo, extraho*, (Hiſp. *arranco*, Gallicè, *j'arrache* ...) *auſero* ... *ſeco, reſeco, amputo, extenuo* ... *circumpono* ... *ſolido, firmo, firmum ſolidumque reddo*, Hiſp. *arrezio* ... *ſtrepitum edo, ſonitum do* ... *plaudo, percutio* ...

Ben. ſ. m. ex forma (-) ob ע, ſcil. רֹקַע הָאָרֶץ, Iſai. 42. v. 5. *expandens terram*, faciens, ut terra ſit ſpacioſa inter (vel potiùs ſuper) maria, Cocc. Vel uti O. ὁ στερεώσας, Vulg. *confirmans*, i. e. ſolidam, non ut cœlos, liquidam reddens ... Cum præf. לְרֹקַע הָאָרֶץ עַל־הַמָּיִם, Pſal. 135. Hebr. 136. v. 6. O. τῷ στερεώσαντι τὴν γῆν ἐπὶ τῶν ὑδάτων ... Vulg. Lat. *qui firmavit terram ſuper aquas* ... Targ. לִדְרִיד אַרְעָא עִלָּוֵי דְמַיָּא *expandenti terram ſuper aquas* ... Vide noſtrum de æſtu marino ſyſtema ...

Infin. cum præf. & affix. וְרַקְעֵךְ, Ezech. 25. v. 6. Vulg. & alii, *pro eo quòd plauſiſti manu, & percuſſiſti pede* ... Quâ ſignificatione conſtruitur cum præpoſit. ב.

Imper. 2. p. ſ. m. cum præf. וּרְקַע בְּרַגְלְךָ, Ezech. 6. v. 11. *& plaude pede tuo, ſupplaude pedem tuum*, ut, qui pavimentum ſtipare volunt, Cocc... Vulg. *& allide pedem tuum* ...

Fut. 1. p. ſ. c. ex forma (-) in (·) ob affix. mutato, vide Gram. Hebr. tom. 1. p. 360. c. 1. אֲדִקֵּם אֶרְקָעֵם, 2. Reg. 22. v. 43. O. ὡς πηλὸν ἐξόδων ἐλέπτυνα αὐτούς ... Vulg. *quaſi lutum platearum comminuam eos atque confringam;* à קָרַע ſcil. ex metath... כְּטִיט חוּצוֹת אֲרִיקֵם, Pſal. 17. Hebr. 18. v. 43. O. ὡς πηλὸν πλατειῶν λεανῶ αὐτούς. Vulg. Lat. *ut lutum platearum delebo eos.* Alii, *ut lutum platearum comminuam;* (ſive אֲרַקֵּם, ſive אֲרִיקֵם legatur. רָקַק enim & דָּקַק idem ſignificant ... אֲרִיקֵם, uti יְחִיתַן *terrebit eas*, Habac. 2. v. 17. ſcribitur cum hhiriq magno loco parvi & daghéſch per legem æquivalentiæ, vide Gram. Hebr. tom. 1. p. 361. c. 2.) *diſtendam, diſpandam* ...

PIEL רִקַּע *extendo, expando, duco* ...

Fut. 3. p. ſ. m. cum affix. וְצֹרֵף בַּזָּהָב יְרַקְּעֶנּוּ, Iſai. 40. v. 19. O. ὁ χρυσοχόος χωνεύσας χρυσίον περιεχρύσωσεν αὐτόν; Lxx. *& aurifex fundens aurum circumauravit illud* ſculptile, ligneum ſimulachrum? Vulg. *aut aurifex auro figuravit illud* ...? Alii, *extendit* ... i. e. aurum in laminas diducit atque extendit, deinde laminis iſtis obducit ſculptile, Vatabl. Piſc.. 3. p. plur. m. cum præf. וַיְרַקְּעוּ אֶת־פַּחֵי הַזָּהָב, Exod. 39. v. 3. O. καὶ ἐτμήθη τὰ πέταλα τοῦ χρυσίου ... Lxx. *& ſecta ſunt laminæ auri* ... (ex Cod. Colbert. 3084 ... Hexapl.) Legebant in Puál וַיְרֻקְּעוּ ... Vulg. in ſingul. *inciditque bracteas aureas* ... Alii, *& extenderunt*, (*continuarunt*, Malv... *attenuarunt*, Arab. *extenuarunt*, Vatabl... *deduxerunt*, Malv...) *bracteas* (*laminas*) *aureas* ... Alii, *laqueos*, ſeu *retia* ... Cum præf. & affix. וַיְרַקְּעוּם *& extenderunt ea* ...

PUAL רֻקַּע, unde Paoul ſ. m. כֶּסֶף מְרֻקָּע, Jerem. 10. v. 9. O. ἀργύριον τορευτόν ἐστι ... Θ. ἀργύριον ἐλατόν ... Lxx. Theod. Vulg. & alii, *argentum*. Lxx. & alii, *producendum*, ſive uti Theod. *ductile* ... Vulg. *involutum* ... vel *involubile*, Tir.... Alii, *extenſum*, vel *extendendum* in laminas ſcil.

HIPHIL הִרְקִיעַ, unde 2. p. ſ. m. Fut. תַּרְקִיעַ עִמּוֹ לִשְׁחָקִים, Job. 37. v. 18. O. στερεώσεις μετ' αὐτοῦ εἰς παλαιώματα ... A. αὐτὸς ἐστερέωσε τὸν οὐρανὸν εἰς ἔξωσις ... Σ. εἰς αἰθέρα ... Lxx. *firmabis* (non uti Verſio Latina, *firmationes*, Quis enim ſenſus?) *cum eo* cœlos *in antiquitates*, ſive *æternitates*, ſeu *in æternum* ... Sym. & alii, *an dilatabis cum eo* aërem denſiorem, craſſiorem ... *in rariorem, puriorem* ... *in æthera* firmandum ...? Vulg. *tu forſitan cum Deo fabricatus es cœlos* ...

רקק QAL, p. metath. Gal. *je crache*, Ital. *carcaſſo*, Lat. *ſcreo*, Gr. γαργαρίζω, ἀπὸ τοῦ γαργαρεῶνος *gurgulionis*, vel potiùs *curculionis, gutturis, fiſtulæ, quâ ſpiratur, quâque ſputum expectoratur;* ſive e *pectore ejicitur* ...

Fut. 3. p. f. m. וְכִי־יָרֹק הַזָּב בַּטָּהוֹר, Levit. 15. v. 8. O. ἐὰν δὲ προσσιελίσῃ ὁ γονοῤῥυὴς ἐπὶ τὸν καθαρὸν... A. ἐὰν ἐμπτύσῃ... Lxx. & alii, *si autem expuerit gonorrhœâ laborans in mundum*... Aq. *si super expuerit*... Vulg. *si salivam hujuscemodi homo jecerit super eum, qui mundus est*... 1. p. s. c. cum affix. & cum (ִי) loco τῶ (.) cum daghésch secundùm Qimhhi, אֶרִקָם, vide suprà in 1. p. s. c. Futuri Verbi רָקַע, col. 2553.

רַקַּת Mass. *Raqqáth*, Vulg. *Reccath*, nom. propr. urbis in Nephthali, Jos. 19. v. 35. ... *sunt qui illam* (Tiberiada) *olim Kinnereth dictam putent, aut Raccath, aut Chammath: sed quum Raccath, Chammat & Kinnereth urbes fuerint Nephtaliticæ, & Capernaum urbs Tiberiade septentrionalior (quod nullus negat) in confiniis Zabulonis & Nephtali sita fuerit, teste Matthæo, Tiberias non potuit esse Chammath, Raccath, aut Kinnereth. Tiberiada esse urbem Kinnereth hinc puto creditum est, quia lacus, cui adjacet, dicebatur mare Tiberiadis & mare Kinnereth: unde sibi persuaserunt Tiberiada & Kinnereth fuisse urbem eandem*... Had. Reland. Palæst. pp. 1036. & 1037. Etym. *ripa, littus*... à רַקְתָא Chald. idem.

רָשׁ m. Lxx. Theod. πένης, Aq. Theod. ἄπορος, Lxx. ταπεινός, δανειστής, πτωχός, ἀσεβὴς ... Vulg. & alii, *pauper, inops, egens*, propriè qui labore victum quærit... *indigus, amens, stupidus, hebes*, propriè, qui in difficultatibus constitutus nullam rationem invenire potest, quâ sese ex iis expediat... *humilis, vilis, abjectus*... *qui fœneratur, mutuo accipit*... *mendicus*... *impius, irreligiosus*... רָשׁ וְאִישׁ תְּכָכִים נִפְגָּשׁוּ, Proverb. 29. v. 13. O. δανειστοῦ καὶ χρεωφειλέτου ἀλλήλοις συνελθόντων.... Lxx. *fœneratoris & creditoris consentientium*... Vulg. *pauper & creditor obviaverunt sibi*... Alii, *pauper & vir industriarum* fraudulentarum scil. (qui artes lucrandi novit, Cocc.) *occurrunt sibi invicem*... כָּל־אֲחֵי־רָשׁ שְׂנֵאֻהוּ, Proverb. 19. v. 7. *omnes fratres* (i. e. omnes sanguine aut affinitate conjuncti...) *pauperis oderunt eum*... detestantur, adversantur eum, quem sibi putant fore dedecori, imò damno, & confer Prov. 25. v. 17. Gej.... Cum א τῶ (ָ) indice, רָאשׁ *pauper*... O. Proverb. 10. v. 4. πενία *paupertas*... Cum præfix. הָרָאשׁ *pauper*... וָרָשׁ *& pauper*... Excluso ה articulo, עָנִי וָרָשׁ הַצְדִּיקוּ, Psal. 81. Hebr. 82. v. 3. *vilem, abjectum*, i. e. *pauperem justum pronuntiate* ... לָרָשׁ *pauperi*... וְלָרָשׁ *& pauperi*... Plur. cum א τῶ (ָ) comite, רָאשִׁים *pauperes*... Cum præf. כְּרָשִׁים *in pauperes*... Rad. רוּשׁ *pauper fuit*... Hinc Benoni s. m. רָשׁ, & cum א τῶ (ָ) indice, vel comite, more Arabum syllabam producente, רָאשׁ...

רִשְׁיוֹן m. unde cum præf. כִּרְשְׁיוֹן כּוֹרֶשׁ מֶלֶךְ־פָּרַס עֲלֵיהֶם, Esdr. 3. v. 7. O. κατ' ἐπιχώρησιν Κύρου βασιλέως Περσῶν ἐπ' αὐτούς. Lxx. *secundùm permissionem Cyri regis Persarum super* (*propter, ad*...) *eos*. Vulg. *juxta quòd præceperat Cyrus rex Persarum eis*. Alii, *secundùm facultatem Cyri regis Persidis, propter eos*... i. e. facultatem à Cyro ipsis datam... Nam nomen rectum in genitivo casu quandoque denotat causam efficientem, vide Gram. Hebr. tom. 1. p. 481. c. 1... R. רְשָׁה Chald. *potuit, potestatem, licentiam habuit* ... in Hiphil הַרְשֵׁה *facultatem, licentiam dedit, concessit*... unde mutato τῷ ה in (י), רִשְׁיוֹן *facultas, licentia, concessio*... formæ יִתְרוֹן *emolumentum*, sive דִּמְיוֹן *similitudo*...

רשם QAL, unde Paoul s. m. cum præf. אֲגִּיד לְךָ אֶת־הָרָשׁוּם בִּכְתָב אֱמֶת, Dan. 10. v. 21. O. ἀναγγελῶ σοι τὸ ἐντεταγμένον ἐν γραφῇ ἀληθείας.... Lxx. Vulg. *annuntiabo tibi quod constitutum* (Vulg. *expressum*) *est in scriptura veritatis*... Alii, *indicabo tibi quod exaratum est in scripto veritatis*... i. e. veri judicis, vel judicii, sive decreti divini... *Scripturam veritatis* vocat decretum certissimum à Deo factum, Grot...

רשם PEAL. Chald. Lxx. τάσσω, ἐντάσσω, ἐκτίθημι, ἐντίθημι... Vulg. & alii, *ordino, statuo*... *dispono, interpono*... *mando, impero, jubeo, constituo*... *expono, exprimo, profero, propono*... Item, *exaro, signo* ... *sermonem habeo, sermone decisivo aliquid noto, sermone habito aliquid ratifico, sermocinando decerno*... Hinc per metath. *sermo, sermocinor*, &c. Av.

Digitized by Google

Praet. 3. p. s. m. רְשַׁם כְּתָבָא וֶאֱסָרָא, Dan. 6. v. 9. vel 10. O. ἐπέταξε γραφῆναι τὸ δόγμα. Lxx. *jussit scribi decretum.* Recta expositio; Jussit scribi. Ita Pilatus dicitur scripsisse titulum crucis. Cocc.... Vulg. *proposuit edictum, & statuit*... Alii, *exaravit diplôma & obligationem*... i. e. sanctionem illam additam juxta dictum morem, v. praeced... *exaravit*, h. e. *obsignavit*, sive *exarari jussit*... 2. p. s. m. רְשַׁמְתְּ *exarâsti*...

Peil s. m. רְשִׁים *exaratum*...

Fut. 2. p. s. m. cum praef. וְתִרְשֻׁם *& consignabis*...

רשע QAL. Lxx. ἀσεβέω, ἁμαρτάνω, ἀνομέω... Vulg. & alii, *irreligiosus & impius (improbus) sum, impiè ago... aberro, non attingo scopum aut metam, fallor, hallucinor, frustror, pecco, delinquo... iniquè ago, pecco contra legem*... Item, *improbè ago*, vel *facio, ipse me gero, condemno... impiè deficio... malè peto* in judicio ... *obnoxius, obstrictus, reus, inquietus, pavidus... sum.* Construitur absolutè, & bis cum praeposit. מִן, Buxt. Lex.

Praet. 1. p. s. c. Psal. 17. Hebr. 18. v. 22. *quia custodivi vias Domini;* וְלֹא רָשַׁעְתִּי מֵאֱלֹהָי *nec aberravi*, aut *defeci à Deo meo*... 1. p. plur. c. in pausa, unde τὸ (ַ) in (ָ) mutatum, חָטָאנוּ וְהֶעֱוִינוּ רָשָׁעְנוּ, 3. Reg. 8. v. 47. *peccavimus, & iniquè, perversè... egimus, aberravimus* ab omni aequitate... *defecimus* à fide... Cum praef. וְרָשָׁעְנוּ *& improbè egimus*...

Fut. ex forma (ַ) ob gutturalem ע, 2. p. s. m. תִּרְשַׁע *improbus sis*... 1. p. s. c. in pausa, quare τὸ (ַ) in (ָ) mutatum, אֶרְשָׁע *improbus ero*...

HIPHIL הִרְשִׁיעַ, Lxx. ἀσεβεῖν διδάσκω, ἀσεβῆ εἶναι τίθημι, ἄδικον κρίνω, Sym. ἄδικον ποιέω, Lxx. ἀνομέω, ἄτοπα ποιέω, ἁμαρτάνω, ἐξαμαρτάνω, ἐλέγχω, ἡττάω, κρίνω, ἁλίσκω, καταγινώσκω, Lxx. Aq. Sym. καταδικάζω, Sym. κατακρίνω... Vulg. & alii, *irreligiosum & impium esse*, vel *impiè agere doceo ... impium pono, suppono*, vel *colloco... injustum*, vel *injustè judico... iniquum facio, (improbum facio*, vel *pronuntio...)* vel *iniquè ago... pecco contra legem... inepta, absurda facio*... Intransitivè, *erro, fallor, hallucinor... pecco, delinquo;* activè, *injuriâ afficio;* transitivè, *peccare facio... convinco, reprimo, coërceo... supero, vinco... malo*, aut *malè afficio... (inquieto, exagito,) capio*, sive *deprehendo, reum ago... reprehendo, arguo... sententiam fero, contra aliquem, damno... judico adversus aliquem, condemno*... Lxx. item, παρασιωπάω *reticeo, silentio praetereo*... χρηματίζω *rebus explicandis constituendisque vaco, actui rerum operam do, jus reddo, refero ad populum, ago cum populo, consilium agito, decerno, conversor, commercium habeo, alloquor, compello, ago cum aliquo de negotio, negotium gero & tracto, nomen mihi sumo, appello me*, & consequenter, *appellor, nominor, sum, oraculum reddo, responsum do ad postulata*...

Praet. 3. p. s. m. הוּא הִרְשִׁיעַ לַעֲשׂוֹת, 2. Paral. 20. v. 35. O. καὶ οὗτος ἠνόμησεν, ἐν τῷ ποιῆσαι... Lxx. *hic iniquè fecit in faciendo*.... Vulg. *cujus opera fuerunt impiissima.* Alii, *& ipse se impiè gessit.* Verbum enim finitivum cum infinitivo junctum, quandoque adverbialiter exponendum est, & infinitivus in tempus & personam finiti convertendus, uti Psal. 32. Hebr. 33. v. 3. *benefacite psallere*, i. e. *bene psallite*, Vulg. vide Gram. Hebr. tom. 1. p. 536... Quidam, *& hic*, nempe Ochozias, *improbè*, sive *malè impulit*, Josaphath scil. *ad construendas* naves, quae 3. Reg. 22. v. 49. (in poenam foederis facti cum rege Israël), נִשְׁבְּרָה *confractae sunt*, scilicet *qualibet earum.* Est enim τὸ נִשְׁבְּרָה anomalum, pro נִשְׁבְּרוּ *confracta est*.... Vide Gram. Hebr. tom. 1. p. 170. c. 2.... vel absque anomalia ulla, vox נשברה est 3. p. plur. c. Praeteriti Niphàl, mutato scilicet, haud sine mysterio, τῷ (ו) in (ָה) quo, quum non possit vox Hebraica terminari, exprimitur ה, semper post (ָ) (ַ) (ֶ) (ֹ) ... vel exprimendum, vel subintelligendum, vide Gram. Hebr. tom. 1. p. 27. c. 2. Imò apud Orientales nulla ferè vox terminatur vocali absque consonante vel expressa, subintellecta, unde in personis

in (ִ) (ִי) apud Chaldæos, Syros, Arabes... aut exprimitur, aut subintelligitur ו, (quod nonnunquam & Hebræi imitantur) aut א apud Arabes... post phatha apud Arabes, Persas... post ultum apud Turcas... sæpe subintelligitur, aut exprimitur ה, vel א... 3. p. plur. c. cum præf. וְהִרְשִׁיעוּ, Deut. 25. v. 1. *& improbum pronuntiabunt*, *impium*.... Vulg. *condemnabunt impietatis*... וְהִרְשִׁיעוּ רְשָׁעִים, Dan. 12. v. 10. Intransitivè, *& impiè agent improbi*, Cocc... 1. p. plur. c. וְהִרְשַׁעְנוּ, & in pausa, unde τὸ (ַ) in (ָ) mutatum, וְהִרְשָׁעְנוּ *improbè egimus*...

Ben. s. m. cum præf. מַצְדִּיק רָשָׁע וּמַרְשִׁיעַ צַדִּיק, Prov. 17. v. 15. *justificans* (i. e. *justum pronuntians*) *improbum &* (*judicans improbum*, sive) *condemnans justum*... debitorem absolvens injustè petenti jus dans, negans justitiam justè petenti, condemnans eum, qui non debet, maximè, qui eum justum dicit, qui apud Deum injustus est; & injustum, qui apud Deum justus est, Cocc... Plur. constr. cum præfix. וּמַרְשִׁיעֵי בְרִית יַחֲנִיף בַּחֲלַקּוֹת, Dan. 11. v. 32. Ο. καὶ οἱ ἀνομοῦντες διαθήκην ἐπάξουσιν ἐν ὀλισθήμασι. Lxx. *&*, *qui iniquè agunt*, *testamentum inducent in lubricitates*, sive *illident lapsibus*... Vulg. *& impii in testamentum simulabunt fraudulenter*... Alii, *impii deserentes fœderis*, seu *fœdus ad hypocrisin adducet*... Imò, eorum quisque (ex usu Chaldaïco) *hypocritam aget cum blanditiis*, sive *sermonibus blandis*...

Infin. cum præf. לְהַרְשִׁיעַ *ad condemnandum*...

Fut. 3. p. s. m. יַרְשִׁיעַ, & absque (י) τῷ (ִ) comite, יַרְשִׁעַ *improbè aget*, *superabit*, *condemnabit*... Cum affix. יַרְשִׁיעֶנּוּ *condemnabit eum*... יַרְשִׁיעֲךָ *condemnabit te*, m... יַרְשִׁיעֵנִי *condemnabit me*, c.... 2. p. s. m. תַּרְשִׁיעַ *condemnabis*... Cum affix. תַּרְשִׁיעֵנִי *condemnabis me*, c... 2. p. s. f. תַּרְשִׁיעִי *condemnabis*... 3. p. plur. m. יַרְשִׁיעוּ *condemnabunt*... Cum præf. וַיַּרְשִׁיעוּ *& condemnârunt*... Mutato ad euphoniam τῷ (ִי) in (ֻ) remanenteque τῷ (ִ) in penultima, quamvis, accedente ן paragogico, accentus pausans à penultima ad ultimam descendat, ut scil. sedes accentûs tonici naturalis ab accidentali; quantitasque syllabæ à tono, sive elevatione distinguatur, vide Gram. Hebr. tom. 1. p. 186. c. 2. & tom. 2. p. 312. c. 2. יַרְשִׁיעֻן, Exod. 22. v. 9. *condemnaverint*... Vulg. *judicaverint*...

רָשָׁע m. Lxx. Aq. Sym. Theod. ἀσεβής, Lxx. ἀσεβῶν, ἀσεβήσαντες, θρασεῖς, ἄδικος, ἄνομος, Lxx. Aq. ἁμαρτωλός, Sym. φαῦλος, παραβάτης, Lxx. Sym. παράνομος, Lxx. πονηρός, λοιμός, σκληρός, πτωχός, ἔνοχος... Vulg. & alii, *impius*, *irreligiosus*... *nullius cultor numinis*, *impiè agens*... *impiissimus*... *audax*, *temerarius*, vel *magnanimus*, *fortis*, *strenuus*... *injustus*, *iniquus*, *injurius*... *lege carens*, vel *sine lege vivens agensque*... *peccator*, propriè *errore peccans*, *delinquens*... *vilis*, *nullius pretii*, *abjectus*, *humilis*, *contemptus*, *parvus*, *simplex*, *ineptus*, *ridiculus*, *malus*, *vitiosus*, *improbus*, *nequam*... *transgressor*, *violator legis*... *contra legem faciens*, vel (*factus*) *legum violator*... *scelestus*, *pravus*, (*mala mens*, *animus*,) *malus*, i. e. *malè se habens*, vel *vitiatus*... *pestis*, sive *homo pestilens*... *durus*, *asper*, *sævus*... contrà, *pavidus*, *timidus*, *pauper*, *mendicus*... *obnoxius*, *obstrictus*, *reus*... Lxx. item, *dynástes*, *qui in magistratu est*, aut *qui in civitate plurimùm pollet*, ἀπὸ τοῦ δύνασθαι... Adverbialiter, ἀδίκως *injustè*, *iniquè*... Verbaliter, ἀδικέω *injuriam facio*... καταδικάζω *condemno*... ἁμαρτάνω *pecco*... בְּמוֹת אָדָם רָשָׁע תֹּאבַד תִּקְוָה וְתוֹחֶלֶת אוֹנִים אָבָדָה׃ צַדִּיק מִצָּרָה נֶחֱלָץ וַיָּבֹא רָשָׁע תַּחְתָּיו, Proverb. 11. v. 7. & 8. Ο. τελευτήσαντος ἀνδρὸς δικαίου, οὐκ ὄλλυται ἐλπίς, τὸ δὲ καύχημα (Θ. προσδοκία) τῶν ἀσεβῶν ὄλλυται. Δίκαιος ἐκ θήρας ἐκδύεται, (Σ. Θ. ἐκ θλίψεως ἐρρύσθη,) ἀντ' αὐτοῦ δὲ παραδίδοται ὁ ἀσεβής. Lxx. sensum utcunque (in v. 7.) non verbum, exprimunt, *Mortuo viro justo non perit spes: gloriatio* (Theod. *expectatio*) *autem impiorum perit. Justus è captura exit:* (Sym. Theod. *de angustia liberatus est:*) *pro eo autem traditur impius.* Vulg. *mortuo homine impio, nulla erit ultrà spes: & expectatio sollicitorum peribit.*

Digitized by Google

peribit. Justus de angustia liberatus est : & tradetur impius pro eo. Alii, *quum moritur homo improbus, perit spes ejus : dejecta est enim expectatio opum*, sive *vanitatum, iniquitatum, dolorum, mendaciorum*... Est τό אונים plur. m. à sing. mascul. אָוֶן, uti à sing. masc. מָוֶת *mors*. Plur. מוֹתִים *mortes*... Isai. 53. v. 9... Ezech. 28. v. 10... Cum præf. וְרָשָׁע *& improbus*... Excluso ה articulo, וָרָשָׁע & ὁ *improbus*... הָרָשָׁע ὁ *improbus*... וְהָרָשָׁע & ὁ *improbus*... כְּרָשָׁע *sicut improbus*... Extrito articulo ה, כָּרָשָׁע *sicut* ὁ *improbus*... לְרָשָׁע *improbo, improbum*... Cum motione τῦ ה artic. exclusi, לָרָשָׁע τῷ *improbo*, τὸ *improbum*... וְלָרָשָׁע & τῷ *improbo*.... הֲלָרָשָׁע *num* τῷ *improbo*...? מֵרָשָׁע *ab improbo*... Sing. fem. cum præf. articulo, מִדַּרְכּוֹ הָרְשָׁעָה, Ezech. 3. v. 18. *à via sua* τῇ *impia*... Plur. m. שָׁם רְשָׁעִים חָדְלוּ רֹגֶז, Job. 3. v. 16. vel 17. O. ἐκεῖ ἀσεβεῖς ἐξέκαυσαν θυμὸν ὀργῆς.... A. ἐπαύσαντο χλονήσεως.... Σ. ἐπαύσαντο σείοντες.... Θ. ἐκόπασαν ὀργῆς θυμὸν... Lxx. *ibi impii accenderunt furorem iræ*... Aq. & alii, *desistunt à commotione*... Sym. *cessaverunt movere*... Theod. *sedaverunt iræ furorem*... Vulg. *cessaverunt à tumultu*... Alii, *ibi*, nempe in sepulchro, *temerarii & inquieti homines tumultuari desinunt*. Tig. Vers.... Quidam, (ex usu Arabico) *ibi impii desistunt à falsi Dei cultu ; & ibi quiescunt re venereâ lassi*.... De accentu in חָדְלוּ ab ultima ad penultimam retracto, vide Gram. Hebr. tom. 2. p. 308... Cum præf. וּרְשָׁעִים *& reprobi*... Cum ה articulo τῷ (ָ) loco τῦ (ְ) notato ob ר seq. הָרְשָׁעִים οἱ *improbi*... וְהָרְשָׁעִים & οἱ *improbi*.... Cum motione τῦ ה exclusi, בָּרְשָׁעִים in τὰς *improbos*... לָרְשָׁעִים τοῖς *improbis*.... וְלָרְשָׁעִים & τοῖς *improbis*... מֵרְשָׁעִים *ab improbis*... Constr. רִשְׁעֵי *improbi*... Cum præf. וּלְרִשְׁעֵי *& improbis*... R. רָשַׁע *improbè se gessit*...

רֶשַׁע m. Lxx. Sym. Theod. ἀσέβεια, Aq. ἀσέβεια, Lxx. ἁμάρτημα, ἁμαρτία, τὸ κακόν, πλημμέλεια, ἀδικία, Sym. παρανομία, Lxx. Incert. ἀνομία... Vulg. & alii, *impietas, contemptus venerationis & cultûs divini*... *facinus irreligiosum, facinus nefarium*... *erratum, peccatum, lapsus*... *error, delictum*... *malum, scelus, calamitas*.... *improbitas, improbum factum*... *injustitia, iniquitas, injustitia*, sive *iniqua actio*... *insolentia legibus repugnans, nequitia, fas & æquum omissa, flagitium*, propriè, *habitus committendi scelera, & contra leges agendi*... *vita exlex*... Lxx. item, adjectivè, ἁμαρτωλός *peccator*... ἄνομος *exlex, lege carens, iniquus, flagitiosus*... ἀσεβὴς *irreligiosus, impius*... ψευδής *falsus, mendax*... ταπεινὸς *vilis, humilis*... Cum præf. & in pausa, quare τό (ֶ) in (ָ) mutatum, מְקוֹם הַמִּשְׁפָּט שָׁמָּה הָרֶשַׁע וּמְקוֹם הַצֶּדֶק שָׁמָּה הָרָשַׁע, Eccl. 3. v. 16. *in loco* τῦ *judicii*, in foro, ubi judicium exercetur, *ibi* est ἡ *iniquitas*, sive per metonymiam adjuncti, ὁ *iniquus*, O. ἐκεῖ ὁ ἀσεβής· judex scil. ... *& in loco* τῆς *justitiæ, ibi* est ἡ *injustitia*... Hic distingue *regimen* à *restrictione*, seu *emphasi*. τό enim מְקוֹם constructum simplex simpliciter notat τό מִשְׁפָּט, vel τό צֶדֶק esse in genitivo ; at τό ה secunda genitivi nota emphasin importat. Imò restrictionem instituit. מְקוֹם הַמִּשְׁפָּט *locus* τῦ *judicii*, i. e. *forum*... מְקוֹם הַצֶּדֶק *locus* τῦ *juris*, τῆς *justitiæ*, h. e. *tribunal*, in quo residebat, qui jus tribubus redderet... Sic apud Turcas duplici Genitivi notâ regimen fit & restrictio באשאנן אוגלי *Pachánun oghlí, le Fils du Pachá*, i. e. *de le Pachá*, mutato scil. ut fit *l*, vel *ole* in *u*... τό (י) in אוגלי τῷ est regiminis, vel potiùs restrictionis nota, sive articulus... *mais le second nom, qui est indéterminé, perd la terminaison caractéristique du genitif : ex.* באשא אוגלי *Pachá oghlí, le Fils d'un Pachá*, Grammaire Turque, p. 64. Qua in Grammatica altum de regimine, restrictione, emphasi.... silentium... Malè utraque confundit Altingus Synops. Instit. Persicarum, p. 130. סר עול & סרי עיל, haud idem significant. *Regimen* (simplex) *apud Persas fit Nomine regente*, non *vel nudè*, sed *nudè*, ut & apud omnes Gentes... Duorum enim Nominum, extra appositionem, posterius à priori in Genitivo,

Digitized by Google

ex generali Grammaticâ, regitur. Igitur סר שׁול, i. e. *caput Medusæ*, Græcè, κεφαλὴ Μεδούσης, Gallicè, *tête de Meduse*... סרי שׁול autem, *cum restrictionis* nota, sive cum articulo Persarum, Turcarum.... (׳), h. e. Græcè, ἡ κεφαλὴ Μεδούσης, Gallicè, *la tête de Meduse*... Quæ certè utraque phrasis haud eadem est... Vide eandem Synopsin ibidem, & p. 127.... בְּרֶשַׁע *per improbitatem, in improbitate*... מֵרֶשַׁע, Job. 34. v. 10. *improbitas*... Cum affix. רִשְׁעוֹ *improbitatem ejus*, m.... Cum præf. & affix. בְּרִשְׁעוֹ *propter improbitatem ejus*, m... מֵרִשְׁעוֹ *ab improbitate sua*, m... In pausa, unde τὸ (ּ) affixi in (׳) mutatum, רִשְׁעֶךָ *improbitas tua*, m.... רִשְׁעֵנוּ *improbitatem nostram*, c... R. ead. ac vocis præced.

רִשְׁעָה f. Lxx. ἀσέβεια, ἀδικία, Lxx. Incert. ἀνομία, Lxx. ἀσεβὴς, ἄνομος.... Vulg. & alii, *impietas... injustitia, iniquitas... vita exlex, improbitas*... Adjectivè, *irreligiosus, impius, irreligiosa, impia... lege carens, flagitiosus, flagitiosa*... כִּי־בָעֲרָה כָאֵשׁ רִשְׁעָה, Isai. 9. v. 17. vel 18. *nam exarsit, ut ignis, improbitas*... Neglectus veræ justitiæ, æstimatio falsæ, dicta & facta τῇ ματαιότητι non consentanea, Cocc. Cum præf. וְרִשְׁעָה & *improbitas*... הָרִשְׁעָה ἡ *improbitas*... לְרִשְׁעָה *in improbitatem*... Constr. cum præf. וְרִשְׁעַת רָשָׁע עָלָיו תִּהְיֶה & *improbitas τοῦ improbi super illum* (vel *illo*) *erit*. Ezech. 18. v. 20. ubi circellus defectum τοῦ ה artic. notat. Vide Gram. Hebr. tom. 2. p. 409. c. 2... בְּרִשְׁעַת *propter improbitatem*... וּבְרִשְׁעַת & *propter improbitatem*... Cum affix. רִשְׁעָתוֹ *improbitas ejus*, m. ... Cum præf. & affix. וּבְרִשְׁעָתוֹ & *in improbitate sua*, m... מֵרִשְׁעָתוֹ *ab improbitate sua*, m... R. ead. ac vocis præced.

רֶשֶׁף m. per metath. Hisp. *brasa*, Gall. *charbon, braise, charbons ardens*... unde Gr. βράζω, βράσσω *ferveo, ebullio, æstuando expello, vi æstûs & agitationis ejicio*... Lxx. Sym. πῦρ, Sym. VIIª. edit. πετεινὸς, Lxx. ὄρνεον, Sym. οἰωνὸς... Vulg. & alii, *ignis* (*pruna, anthrax*... Est propriè quicquid volando adurit, & inflammat, *scintilla, fulgur*...) *volucris, omne quod volat*; imò, *quidquid rapido cursu fertur, sagitta.... avis... ales*... Lxx. item, γὺψ *vultur*... ὀρνίθων circumcirca *alatus*.... κράτος *robur*.... πεδίον *campus*.... מְזֵי רָעָב וּלְחֻמֵי רֶשֶׁף וְקֶטֶב מְרִירִי, Deut. 32. v. 24. *liquefacti* (ex usu Arabico, unde & O. τηκόμενοι) *fame*, igne veluti, & *consumendi à pruna, exitioque amaro*.... Fortè significat exitium per Chaldæos.... De accentu ab ultima ad penult. in לְחֻמֵי retracto, vide Gram. Hebr. tom. 2. p. 308. Job. 5. v. 7. *ita nascitur homo ad laborem*, vel *molestiam* וּבְנֵי רֶשֶׁף יַגְבִּיהוּ עוּף *ut filii prunæ ad attollendum*, sive *ut attollant volatum*, vel *in sublime volent*.... scintillæ. Ferrar. *centellas de brasa*... Plur. cum præf. motione τοῦ ה articuli exclusi affecto, לָרְשָׁפִים *prunis*... Constr. שָׁמָּה שִׁבַּר רִשְׁפֵי קָשֶׁת, Psal. 75. Hebr. 76. v. 4. O. ἐκεῖ συνέτριψε τὰ κράτη τῶν τόξων... Lxx. Vulg. Lat. *ibi confregit potentias arcuum*... Alii, *sagittas arcûs*... Ferrar. *saetas*... Alii, *jacula ignita arcûs*... Alii, *prunas*, vel *scintillas arcûs* (i. e. per hypallagen, *arcus scintillarum*, h. e. scintillantes, Pisc. ex Jun...) ὀϊστοὺς πεπυρωμένους. Sagittæ magnâ vi excussæ & ignem concipientes *prunæ* vocantur, Cocc.... Cum affix. רְשָׁפֶיהָ רִשְׁפֵּי אֵשׁ, Cant. 8. v. 6. O. περίπτερα αὐτῆς περίπτερα πυρός. ε'. ἀνθρακες αὐτῆς ἄνθρακες πυρός. Ἄλλος, λαμπάδες αὐτῆς λαμπάδες πυρός. Σ. αἱ ὁρμαὶ αὐτῆς, ὁρμαὶ πύρινοι. Lxx. *alæ ejus, alæ ignis*. VI. edit. & alii, *scintillæ ejus, scintillæ ignis*. (Charitas facit cor ardere, ut ignis prunam, Cocc...) Alius, Vulg. *lampades ejus, lampades ignis*, (*atque flammarum*,) i. e. *ignitæ*... Sym. *impetus ejus, impetus ignei*. Alii, *prunæ ejus prunæ sunt, ignisque flammæ divinæ*, i. e. maximæ, quam Deus potentissima suâ luce spiritûs in perpetuum duraturam accendit. Jun... Est τὸ שַׁלְהֶבֶתְיָה vox composita ex שַׁלְהֶבֶת (quod est à לָהַב, addito scil. ex Chaldaismo τῷ שׁ) *flamma*, & יָהּ *Deus*... R. Sam. בשגוב *incendit*...

רֶשֶׁף Mass. *Réscheph*, Vulg. *Reseph*, nomen

Digitized by Google

propr. viri, 1. Paral. 7. v. 25. Etym. *prima*... à רֶשֶׁף idem.

רשש QAL, unde PUAL, רֻשַּׁשׁ, ex quo 1. p. plur. c. PRAET. ex forma perfecta, (quæ non convenit quiescentibus ע, sed Verbum cum Verbo רוּשׁ, quo ad sensum convenit...) רֻשַּׁשְׁנוּ, O. Ἰδουμαία κατέστραπται... Lxx. Malac. 1. v. 4. videntur legisse רֻשַּׁשׁ *Idumæa destructa est*... Vulg. *destructi sumus*... Alii, *pauperes* quidem *effecti sumus*, vel *depauperati*, *attenuati*... *sumus*... Reliqua, quæ hinc esse possint, vide in רוּשׁ, supra, col. 2416.

רֶשֶׁת f. Lxx. Sym. δίκτυον, Incert. σαγήνη, Lxx. δικτυωτός, ἐσχάρα, παγίς, θήρα.... Vulg. & alii, *rete*, Hesychio, *media etiam cribri pars, in qua tenuia sunt foramina*... *sagena*, retis genus, *verriculum*, seu *everriculum*, *nassa*, *sinus retis, in quem capti pisces deveniunt*... *ad retis formam factus*, *reticulatus*... *craticula*, seu *focus*... *laqueus*, *decipulum*, *retinaculum*... *venatio*, *indagatio, quæ fit à venatore*... רֶשֶׁת הֵכִינוּ לִפְעָמַי, Psal. 56. Hebr. 57. v. 7. *rete paraverunt gressibus meis*... vel *laqueum pedibus meis*... Cum præf. וְרֶשֶׁת פְּרוּשָׂה... כִּי־פַח ... fuistis *enim laqueus*... *& rete expansum*.... תְּרֶשֶׁת, & in pausa, quare τὸ (ֶ) penult. in (ָ) mutatum, תָּרָשֶׁת *rete*... בְּרֶשֶׁת *in rete*... מֵרֶשֶׁת *è reti*... Cum præf. & affix. וְרִשְׁתּוֹ *& rete ipsius*, m.... בְּרִשְׁתּוֹ *in rete suum*, m... רִשְׁתִּי *rete meum*, c... טָמְנוּ־לִי שַׁחַת רִשְׁתָּם, Psal. 34. Hebr. 35. v. 7. O. ἔκρυψάν μοι διαφθορὰν παγίδος αὐτῶν. Σ. κατέκρυψάν μοι διαφθορὰν δικτύων αὐτῶν. Lxx. Vulg. & alii, *absconderunt mihi interitum laquei sui*. Est autem Hebraïsmus, διαφθορὰ παγίδος, pro *laqueo exitiali*. Ab aucupio sumta similitudo Grot... Sym. *absconderunt mihi interitum retium suorum*, i. e. *retia sua exitialia*... S. Hieron. *absconderunt mihi insidias retis sui*. Alii, *absconderunt mihi foveam retis suam*, foveam, in qua rete, Cocc... R. רשת Arabibus in IV. Conjug. *instruxit fune baustorio* situlam... Arab. רשא *reschâon*, *funis*... Hebr. רֶשֶׁת, Lat. *restis*... per metonymiam effectûs, quâ res, pro materia ex qua fit, sumitur, vide Gram. Hebr. tom. 2. p. 44. *rete*... per metonym. causæ, vide eandem Gram. pag. 36.... Est porrò τὸ רֶשֶׁת formæ שֶׁקֶת *vas aquarium*... Gallicè in quibusdam locis, *choquet*, à שָׁקָה *bibit*, unde pro vel ex plur. Hebr. רְשָׁתוֹת, Sam. ברוגזא *ira*... τοῦ ת ex sing. רֶשֶׁת, ut non radicali extrito...

רַתּוֹק m. Lxx. φυρμός, Sym. Theod. καθήλωσις.... Lxx. *inquinatio*, vel potiùs, ex linguâ Arabicâ, (τοῖς Lxx. haud ignotâ, imò, nec inconsultâ, utpotè Græcæ matre...) *ostentatio*... ab Arab. scil. פיר *gloriatus fuit*, *superbivit*, pec. *ostentans quæ non haberet*... Sym. Theod. *confixio*, *quæ fit clavis*... Vulg. *lamina*, *conclusio*... Alii, *catena*, *funis*... Cum præfix. עֲשֵׂה הָרַתּוֹק, Ezech. 7. v. 23. *fac catenam*... in signum *captivitatis*, Grot... Singulare cum articulo notat multas catenas sufficientes ad adducendum populum in captivitatem, Cocc... R. רָתַק *ligavit*, *catenavit*, Alii, *solvit*, *disrupit*, *rupit*... Arabibus, *clausit*, unde Vulg. *conclusio*, Ezech. 7. v. 23...

רָתוּק m. unde fem. רְתוּקָה, ex quo plur. cum præf. & (ְ) ob euphoniam loco τοῦ (וּ), וּרְתֻקוֹת, Isai. 40. v. 19. O. ὁμοίωμα... Lxx. *simulacrum*... Vulg. *& laminis*... Alii, *& catenas*... vide supra צרף Arab. col. 2087. R. ead. ac vocis præced.

רָתוּק m. unde femin. רְתוּקָה, ex quo plur. cum præf. & (ְ) secundùm τὸ כְּתִיב, sive ut scribitur, בְּרַתִּיקוֹת, sed secundùm τὸ קְרִי, seu ut legendum est cum (וּ), בְּרַתּוּקוֹת, 3. Reg. 6. v. 21. *catenis*... R. ead. ac vocis præced.

רתח QAL, *ferveo*... Hinc PIEL רַתַּח, ex quo 2. p. f. m. IMPER. ex forma (ַ) ob ח, tertiam radic. guttural. רַתַּח רְתָחֶיהָ, Ezech. 24. v. 5. O. ἔζεσε... Lxx. in Præterito, *ferbuit*... Vulg. *efferbuit coctio ejus*... Alii, *fervefac* (vel *bullire fac*) *ebullitiones*, vel *coctiones* (jus) *ejus*, f...

PUAL רֻתַּח, unde 3. p. plur. c. PRAET. מֵעַי רֻתְּחוּ, Job. 30. v. 27. O. ἡ κοιλία μου ἐξέζεσε... Lxx. in singulari, *venter meus efferbuit*... Vulg. *interiora mea efferbuerunt*... Alii, *intestina*, sive *viscera mea* (cor,

jecur, pulmones...) *fervebant*... Propriè, fervore, seu ebullitione agitata sunt, Merc...

HIPHIL הִרְתִּיחַ, unde 3. p. f. m. Fut. יַרְתִּיחַ כַּסִּיר מְצוּלָה, Job. 41. v. 23. O. ἀναζεῖ τὴν ἄβυσσον ὥσπερ χαλκεῖον... A. κοχλάσει... (fortè, κοχλάσει...) Lxx. & alii, *fervere facit abyssum, tanquàm officinam aerariam*... Aq. *fervere faciet*... Vulg. & alii, *fervescere faciet quasi ollam profundum mare*... τὸ יָם *mare*, non separandum ab altero ἡμιστιχίῳ, sed in priori ex posteriori supplendum...

רְתָחִים plur. m. unde cum affix. רְתָחֶיהָ, Ezech. 24. v. 5. apud τοὺς Lxx. vacat, Vulg. & alii, *coctiones, ebullitiones, fervores*... à sing. masc. רֶתַח *fervor, coctio, jus, ebullitio*... R. רָתַח *ferbuit, efferbuit*... unde רָתַח, ex Qal scil. Est enim formæ יָשַׁר, vide Gram. Hebr. tom. 1. p. 387. c. 1. ergo Qal usitatum fuit...

רתם QAL, per metath. Hispan. *tramo*, Gal. *je trame*... Hinc Lat. *trama*... Gr. ἀρμονίζω *concordo*... ῥυθμίζω *compono, apto*... per metath. ἁρμόττω *congruo*.... Av... Arabibus in IV. Conjug. *obligo*...

Imper. 2. p. f. m. רְתֹם הַמֶּרְכָּבָה, Mich. 1. v. 13. ψόφος ἁρμάτων... Lxx. *sonitus curruum*... Vulg. *tumultus quadrigæ*... Alii, *apta, liga, junge τὸν currum*, sive *currus velocibus equis, veredis*, Drus. *dromadibus*, Vatabl. *angariis* equis.... Pisc.... ἅπαξ λεγόμενον...

רֹתֶם m. Lxx. Aq. ἄρκευθος, Lxx. φυτόν... Vulg. & alii, *juniperus*... Vel potiùs, *planta*, sive *arbuscula quædam humilis, fronde minuta, flore luteo, apibusque gratissimo, semine lenticulis haud absimilis, quod phaseolorum modo siliquis innascitur*... Arabibus רתם *rétamon*, Hispanis, *retama*, (ab Arab. רתם *ratama*, in IV. Conjug. *colligavit*...) Latinis, *genista dicta, quod in modum genu flexilis sit ad nexus, idcircòque vitibus ligandis idonea.* Calep... Lxx. item, ἐρημικός *desertum faciens, desolans*... Alius Hebraicas literas exprimens, ῥαθμὶν *rathmen*... Sym. σκέπη *tegumentum*, Lex. Hebr. ad Hexapl.... Plur. וְשֹׁרֶשׁ רְתָמִים

לַחְמָם, Job. 30. v. 4. O. οἵτινες (a) ἅλιμα (b) ἦν αὐτῶν τὰ σῖτα. Lxx. *qui: alima erat eorum cibaria.* Vulg. & alii, *& radix juniperorum* (Alii, commodiùs, *genistarum*...) *erat cibus eorum.* (a) οἵτινες *qui:* Nominativus absolutus, vim integri membri in sententia absolvens, Arabibus, מבתדא *moubtadâon* dictus, i. e. *inceptum*, à בדא *bádaa, incepit, exorsus fuit*... Deductum scil. ex מבתדא *moubteudâon*, participio passivo VIII. Conjugat. quæ absolutam & passivam significationem habet à prima Conjug. vide Synops. Instit. Arabicarum Altingi... Gram. Joan. Guadagnoli, p. 225... Gram. Hebr. tom. 1. p. 479.... Vel οἵτινες *qui*, est in nominativo ex Hellenismo, nempe, per attractionem. *C'est par cette attraction que le relatif Gref s'accorde souvent en cas avec son antecedent, (même sous-entendu) ce qu'il ne fait pas d'ordinaire en Latin, comme (τοῖς χρῶμαι οἷς ἔχω, pour ἃ ἔχω) Iis utor quibus habeo, pour* quæ habeo, *je me sers des choses que j'ay*... Methode Grecque, p. 401... (b) ἅλιμα, (ab ἀ, privativo & λιμὸς *fames, esuries*...) *alima*, medicamenta dicuntur, quæ *famem*, aut sedant, aut prohibent obrepere, quemadmodum ἄδιψα (ab ἀ, privativo & δίψα *sitis*...) *adipsa* dicuntur, quæ *siti* resistunt. Utrorumque meminit Plutarch. *in Sympo. septem Sapientum.*

רִתְמָה Mass. *Rithmáh*, Vulg. *Rethma*, nom. propr. loci ad quem venerunt filii Israël de Aseroth, Num. 33. v. 18. Etym. ἡ *genista*, à רתמא idem, mutato, ut fit, τοῦ א Chald. in ה Hebr.

רתק QAL, Lat. per metath. *arcto*...

NIPHAL נִרְתַּק, unde 3. p. f. m. Fut. עַד אֲשֶׁר לֹא־יֵרָתֵק חֶבֶל הַכֶּסֶף, Eccles. 12. v. 6. O. ἕως ὅτου μὴ ἀνατραπῇ τὸ σχοινίον τοῦ ἀργυρίου... Lxx. *dum sursum non feratur funiculus argenteus*, spiritus vitalis, vel animalis, animus... Vulg. *antequàm rumpatur*, sive *solvatur*... (Sam. ציא *solutus, remotus est*...) *funiculus, argenteus*... Alii, secundùm τὸ כְּתִיב, (scribitur enim יִרְחַק *prolongetur*...) *antequàm prolongetur funi-*

Digitized by Google

culus argenteus, i. e. medulla dorsi, quum scil. senio curvatur... ὁ γὰρ χρόνος με ἔκαμψε, ait Crates, *senium enim me incurvavit*, Grot...

PUAL רֻתַּק, unde 3. p. plur. c. PRAET. Nahum. 3. v. 10. *& omnes magnates ejus* רֻתְּקוּ בַזִּקִּים, O. ἐδέθησαν χειροπέδαις. Lxx. *alligabuntur manicis, vinculis manuum.* Vulg. *confixi sunt in compedibus.* Alii, *constricti (vincti) catenis ferreis.* Drus. Bochart...

רַתֻּקוֹת plur. f. *catenæ*... Cum præf. וְ (ו) ad euphoniam in (ֻ) correpto, וְרַתֻּקוֹת, Isai. 40. v. 19. *& catenas*.... vide supra רַתּוּק, col. 2566.

רְתֵת m. Chald. idem, quod רֶטֶט *tremor*... unde per metath. Gr. τρέω *tremo*... Hos. 13. v. 1. *quum loqueretur Ephraïm* רְתֵת נָשָׂא הוּא בְּיִשְׂרָאֵל, O. δικαιώματα ἔλαβεν αὐτὸς ἐν τῷ Ἰσραὴλ... A. φρίκην ἔλαβεν αὐτὸς... Lxx. *justificationes accepit ipse in Israël*... Aq. *horrorem accepit ipse*... Sym. Theod. *tremorem*... Vulg. & alii, *horror (tremor) invasit Israël*... Alii, *terror erat*, sub. *audientibus, extulit sese in Israël*... Alii, *princeps factus est, extulit ipse*, sub. *regnum*, vel *caput suum*, obtinuit dignitatem... *in Israël*... R. רְתַת Chald. *tremuit, contremuit, horruit, metuit*...

שאב

שׁ in principio dictionis cum (ֶ) & daghésch in litera seq. idem, quod אֲשֶׁר, Lxx. ὅς, ἥ, ὅ, Vulg. & alii, *qui, quæ, quod*, vide Gram. Hebr. tom. 1. p. 502.

שָׁאַב QAL. Lxx. ὑδρεύομαι, ἐπισπάω, ἀντλάω, vel ἀντλέω... Vulg. & alii, *aquor, aquam peto*... aquam *attraho*... *haurio, exhaurio, exhaurio laborem, exantlo*...

PRAET. 2. p. plur. m. cum præf. וּשְׁאַבְתֶּם־מַיִם בְּשָׂשׂוֹן מִמַּעַיְנֵי הַיְשׁוּעָה׃, Isai. 12. v. 3. *& haurietis aquas in hilaritate ex fontibus salutis*, i. e. uti Vulg. *salvatoris.* Metonymia adjuncti...

BEN. s. m. עַד שֹׁאֵב מֵימֶיךָ, Deut. 29. v. 11. O. καὶ ἕως ὑδροφόρου ὑμῶν... Lxx. *& usque ad portatorem aquæ vestrum*... Vulg. *& his (exceptis) qui comportant aquas*... Alii, *usque ad haurientem*, sive *haustorem aquæ tuum*... Plur. m. constr. cum præf. וְשֹׁאֲבֵי *& haurientes*... Plur. f. cum ה relativum exprimente, vide Gram. Hebr. tom. 1. p. 422. הַשֹּׁאֲבֹת, Gen. 24. v. 11. *quæ hauriebant*, sive *quæ erant haustura*...

INFIN. cum præf. לִשְׁאֹב *ad hauriendum*...

IMPER. 2. p. s. f. שַׁאֲבִי *hauri*...

FUT. 3. p. s. f. cum præf. ex forma (ַ), וַתִּשְׁאַב, & mutato וּ (ַ) in (ָ) ob pausam, וַתִּשְׁאָב *& hausit*... 1. p. s. c. in pausa, אֶשְׁאָב *hauriam*... 3. p. plur. m. cum præfix. וַיִּשְׁאֲבוּ *& hauserunt*... Cum ן ex Chaldaismo & Syriasmo paragog. יִשְׁאָבוּן *haurient*...

שאג

שָׁאַג QAL. (Arabibus, *mærorem affero*... Gall. per metath. *j'agace*....) Aq. βρυχάομαι, Lxx. ὠρύομαι, Sym. ὀδύρομαι, Lxx. βοάω, κράζω, ἀνακράζω, ἐρεύγομαι, φθέγγομαι, χρηματίζω, ἐγκαυχάομαι... Vulg. & alii, *rugio*, propriè de leonibus, sed & de nonnullis aliis feris... *ululo*, propriè de canibus dicitur... Metaphoricè de homine dicitur, erumpente in ejulatus, similes canum luporúmque ululatibus, & leonum rugitibus... *lamentor, ploro, gemo*... *boo*, (à boum scil. mugitibus) *mugio*... *clamo*, propriè de cornicibus & corvis... *exclamo, reclamo, refragor, eloquor*... *ructo, eructo, sonum edo, vocem emitto*... *loquor, dico, enuntio*... *alloquor, conversor, responsum do, oraculum reddo*... *glorior, ipse me jacto, jactans prædico*... Lxx. item, παρίστημι *adsto*... שָׁאַג & נֶשֶׁר conjunctim, ἐξεγείρω *excito*...

PRAET. 3. p. s. m. in pausa, quare וּ (ַ) in (ָ) mutatum, אַרְיֵה שָׁאָג, Amos 3. v. 8. *leo rugiit*... 1. p. s. c. שָׁאַגְתִּי *rugio*... 3. p. plur. c. שָׁאֲגוּ *rugiunt*...

BEN. s. m. שׁוֹאֵג, שֹׁאֵג *rugiens*... Cum præf. וְשֹׁאֵג *& rugiens*... Plur. m. שֹׁאֲגִים *rugientes*...

Digitized by Google

Infin. ex forma absoluta, שָׁאֹג *rugiendo*...

Fut. 3. p. s. m. ex forma (-), 'אַחֲרָיו יִשְׁאַג־קוֹל, Job. 37. v. 4. *post eam*, scil. lucem, i. e. fulgur, *rugit* (vel *strepit*, Castal. *insonat*, Merc. *intonat*, Chald.) *vox*, vel *sonus*... In pausa, unde τὸ (-) in (·) mutatum, יְהוָה מִצִּיּוֹן יִשְׁאָג, Amos 1. v. 2. *Dominus de Sion rugiet*... Cum præf. הֲיִשְׁאַג *an rugiet?* 3. p. plur. m. יִשְׁאֲגוּ, & in pausa, quare τὸ (-) primariæ vocis revocatum in (·) mutatum, יִשְׁאָגוּ *rugient*...

שְׁאָגָה f. Aq. βρύχημα, Lxx. Sym. Theod. ὤρυγμα, Lxx. ὠρύωμα, Sym. ὀλυγμός, Theod. V. edit. βόησις, Lxx. φόβος, VI. edit. δέησις... Vulg. & alii, *rugitus*... *ululatus*... *gemitus*, *lamentatio*... *clamor*... *fuga præ timore*, *metus*... *deprecatio*, *indigentia*, *egestas*... Lxx. item, σθένος *robur*... παράπτωμα *lapsus*... Verbaliter, ὠρύομαι *ululo*, *rugio*... κράζω *clamo*... ὀργιάζω *sacra perago*, abusivè, *sacra Liberi*, *orgia*, ἀπὸ τῆς ὀργῆς *à furore*... Constr. שַׁאֲגַת *rugitus*... Cum aff. שַׁאֲגָתוֹ *rugitus ejus*, m... רָחוֹק מִישׁוּעָתִי דִּבְרֵי שַׁאֲגָתִי׃, Psal. 21. Hebr. 22. v. 2. O. μακρὰν ἀπὸ τῆς σωτηρίας μου οἱ λόγοι τῶν παραπτωμάτων μου. Vulg. Lat. *longè à salute mea verba delictorum meorum*. Legebant שְׁגָגָתִי pro שַׁאֲגָתִי, quasi prius ג esset ex Arabismo in א resolutum, vel mutatum; uti prior ex duabus literis, per daghésch, aut tesdid in unam contractis, per א resolvitur, sive in א mutatur in tertia & sexta Conjug. vide Synops. Instit. Arabicarum Altingi, p. 46... Alii, *verba rugitûs mei*, quæ cum rugitu edo: quæ cum κραυγῇ ἰσχυρᾷ, & fremitu cordis edo, Cocc... Cum præf. & affix. בְּשַׁאֲגָתִי *in rugitu meo*, c... Plur. cum affix. & in pausa, quare τὸ (-) in (·) mutatum, שַׁאֲגֹתָי *rugitus mei*, c... R. שָׁאַג *rugiit*...

שאה QAL. (Gr. σείω *moveo*, συσσείω *commoveo*, Av.)

Praet. 3. p. pl. c. עַד אֲשֶׁר אִם־שָׁאוּ עָרִים מֵאֵין יוֹשֵׁב, Isai. 6. v. 11. O. ἕως ἂν ἐρημωθῶσι πόλεις παρὰ τὸ μὴ κατοικεῖσθαι... Lxx. *donec desolentur civitates ita ut non habitentur*... Vulg. *donec desolentur civitates absque habitatore*... Alii, (*usquequò? sub. duratura est hac cacitas & obstinatio?* (Judæorum) Vatabl.) *donec ita commoveant, concutiantve* (terræ motus...) *urbes, ut non sit qui inhabitet* in eis...

NIPHAL נִשְׁאָה, Lxx. καταλειφθήσομαι ἔρημος... Vulg. & alii, *relinquor desertus*, *inhabitatus*, *desolor*... *obstupesco*...

Fut. 3. p. s. f. וְהָאֲדָמָה תִּשָּׁאֶה שְׁמָמָה, Isai. 6. v. 11. *& terra stupore* (maximo) *obstupescat*... *arescentibus hominibus præ timore*, *& expectatione*, *quæ supervenient universo orbi*... Luc. 21. v. 26. 3. p. plur. m. cum ו ex Chaldaïsmo & Syriasmo parag. כִּשְׁאוֹן מַיִם כַּבִּירִים יִשָּׁאוּן, Isai. 17. v. 12. O. καὶ νῶτος ὑδάτων πολλῶν, ὡς ὕδωρ ἠχήσει. Lxx. *& dorsum* (ab Arab. שאן *schânon*, *commissurâ partium*, unde κατ' ἐξοχὴν *dorsum*, καὶ ἐπώμις, Gal. *chignon*...) *gentium multarum*, *tanquam aqua*, *sonabit*. Vulg. *sicut sonitus aquarum multarum*, τὸ יִשָּׁאוּן versui sequenti abscribens. Neglecto scil. Hebraïsmo, quo Verbum, sive adjectivum duobus substantivis constructis adjectum, sæpè convenit genere & numero cum propiori, ut קֶשֶׁת גִּבֹּרִים חַתִּים, 1. Reg. 2. v. 4. *arcus* (in singul.) *fortium confracti sunt*... Vide Gram. *Dufour*, p. 221. Quo etiam Hebraïsmo Gallicè dicimus: *J'ay trouvé la moitié de mon pain mangé*... Alii, (*& sonitus*, seu *tumultus populorum*) *sicut sonitus aquarum crebrarum* (ex Hebr. כַּבִּירִים) *sonabit*, vel, ex Hebraïsmo, mox suprà notato, *sonabunt*. Agitur hic de persecutione τοῦ Ἀντιχρίστου... τοῦ ἀνθρώπου τῆς ἁμαρτίας, τοῦ υἱοῦ ἀπωλείας... Πρὸς Θεσσ. β. κεφ. β... de confusione... *circa tempus vesperæ*, i. e. novissimum futura, בְּטֶרֶם בֹּקֶר אֵינֶנּוּ, Isai. 17. v. 14. *antequam mane non sit amplius*...

HIPHIL הִשְׁאָה, unde Infin. cum præf. וַתְּהִי לְהַשְׁאוֹת גַּלִּים נִצִּים עָרִים בְּצֻרוֹת, Isai. 37. v. 26. O. ἐξερημῶσαι ἔθνη ἐν ὀχυροῖς, καὶ οἰκοῦντας ἐν πόλεσιν ὀχυραῖς *desolare gentes in munitionibus & habitantes in civitatibus munitis*. Vulg. *& factum est in eradicationem collium compugnantium & civitatum muni-*

Digitized by Google

tarum. Alii, *tandem aliquando fit*, quod decreveram, nempe, *ut redigere facerem in acervos vastos civitates munitas*... perperam tu id tibi arrogas. Ego jam pridem id ita paravi & formavi meo decreto, & meis prædictionibus ac minis; & prout formaveram, ita reipsa adduxi, & jam fit, Lud. *de Dieu*...

HITHPAEL הִשְׁתָּאֵה, unde BEN. f. m. לוֹ ת characteristico post שׁ, ut fit, transposito, & cum (־) loco (ֵ), וְהָאִישׁ מִשְׁתָּאֵה לָהּ, Gen. 24. v. 21. O. ὁ δὲ ἄνθρωπος κατεμάνθανεν αὐτήν· Lxx. *homo autem considerabat eam* (Rebeccam)... Vulg. *ipse autem contemplabatur eam*... Alii, *ipse autem mirabatur eam*... vel *obstupescebat ad eam*... Quidam, *quam obrem ipse obstupescens cogitabat apud se* tacitus ut sciret...

שָׁאוּל Mass. *Schaoúl*, Vulg. *Saul*, nomen propr. 1°. Sexti regis in Edom, qui fuit ex Rohoboth, Gen. 36. v. 37.... 2°. filii Simeonis filii Jacob, Gen. 46. v. 10. 1. Paral. 4. v. 24... 3°. filii Cis, 1. Reg. 9. v. 2. ... Etym. *expetendus* ..., à שָׁאוּל, Paoúl f. m. τῦ Qal Verbi שָׁאַל *petiit, expetiit*...

שָׁאוּלִי Mass. *Schaoulí*, Vulg. *Saulitæ*, nomen patronymicum virorum à Saule filio Simeonis oriundorum, Num. 26. v. 13... Etym. idem ac vocis præced. שָׁאוּל *Saul.*

שְׁאוֹל c. Lxx. Aq. Sym. Theod. ᾅδης, Lxx. θάνατος... Vulg. & alii, *orcus, tartarus, inferi, locus tenebrosus, sepulchrum*... *mors*... כֵּן יוֹרֵד שְׁאוֹל לֹא יַעֲלֶה׃ לֹא־יָשׁוּב עוֹד לְבֵיתוֹ Job. 7. vv. 9. 10. *sic qui descendit in sepulchrum, non ascendit.* Nemo redit à mortuis, Cocc.... Scilicet, *non revertitur ultra in domum suam*... v. 10. Nisi suscitatus vel ab ipso Elisæo, 4. Reg. 4. v. 36.... 8. v. 5. vel ad tactum ossium ipsius, (in argumentum haud parvi momenti pro cultu Sanctorum sanctarumque veneratione Reliquiarum) 4. Reg. 13. v. 21... Aut denique, nisi resurgat resurgente Christo, exeat de monumento, veniat *in sanctam civitatem*... Matth. 27. v. 53... Deut. 32. v. 22. *ignis enim accensus est ex furore* (1.) *meo* וַתִּיקַד עַד־שְׁאוֹל תַּחְתִּית *& ardebit usque ad infernum* (2.) *inferiorem, nempe consumet terram & productionem ejus, imò succendet fundamenta montium.* (1.) *ex furore meo*... Hebr. בְּאַפִּי *naso meo*, i. e. flatu narium... flatu namque vehementi narium sese dilatantium incensus iræ ignis expiratur indicaturve... (2.) *ad infernum inferiorem*... Hebr. שְׁאוֹל תַּחְתִּית *infernus inferior*, non est ille *infernus*, qui dicitur Isai. 38. v. 10. שַׁעֲרֵי שְׁאוֹל *porta inferi*... (An Scholasticorum Theologorum *Limbus*, unde *Elysii campi?* De quo Virgil. 5. Æneid.

——sed amœna piorum
Concilia, Elysiumque colo...

Græc. Ἐλύσιον ἀπὸ τῆς λύσεως, quasi d. *locus solutionis*, animæ à corpore separatæ ...) non iste etiam *infernus*, de quo Job. 17. v. 16. בַּדֵּי שְׁאֹל *ad sufficientias*, sive *capacitates inferni*, seu *sepulchri descendunt & spes mea*, scil. rerum humanarum... *& expectatio mea*... Sed ipse infernus, qui Ezech. 31. v. 14... dicitur בּוֹר, i. *lacus, barathrum, tartarus*... Confer Psal. 27. Hebr. 28. v. 1. ubi de damnatis Davidem loqui patet ex v. 3. ubi *impios* vocat, quos hîc appellat *descendentes in lacum*... Confer & Psal. 142. Hebr. 143. v. 7... Proverb. 1. v. 12. ubi τὸ שְׁאוֹל à τῷ בּוֹר distinguitur ... Ezech. 26. v. 20. & 31. vv. 14. 16. & 32. v. 18.... יְהוָה הֶעֱלִיתָ מִן־שְׁאוֹל נַפְשִׁי חִיִּיתַנִי מִיָּרְדִי־בוֹר׃, Psal. 29. Hebr. 30. v. 4. *Domine, ascendere fecisti corpus meum à sepulchro: vivificasti*, seu *suscitasti me postquàm descenderam ad inferos*, sive ad inferorum partem, quæ Scholasticis Theologis dicitur *Limbus*... Non enim τὸ בּוֹר hic, ubi manifestè Christus loquitur, pro *inferno inferiori* accipiendum... An שְׁאוֹל תַּחְתִּית *infernus inferior* sit centrum Terræ, ubi ex Carteliano systemate esset materia subtilis, sive ignis conclusus... Absque τῦ (ו) comite, vel indice τῦ hhólem, שְׁאֹל *sepulchrum*... Cum præf. בִּשְׁאוֹל *in sepulchro*... כִּשְׁאוֹל *sicut sepulchrum*... לִשְׁאוֹל *in sepulchro*... מִשְּׁאוֹל *præ, è sepulchro*.... Cum ה paragog. שְׁאֹלָה, שְׁאוֹלָה *sepulchrum* ... Cum præf. & ה paragog. לִשְׁאוֹלָה *in sepulchrum*... R. שָׁאַל *petiit*... unde שְׁאוֹל,

Digitized by Google

sepulchrum dicitur Job. 26. v. 6. עָרוֹם שְׁאוֹל נֶגְדּוֹ *nudus*, sive *apertus infernus*, *coram eo* (Deo)... sic à petendo & postulando dictum, quòd ore hiante & dilatato, Jesa. 5. v. 14. Habac. 2. v. 5. repleri expetat, unde & insatiabile dictum, Proverb. 27. v. 20. & 30. v. 16... Buxt. Lex.

שָׁאוֹן m. Lxx. ἦχος, Aq. θόρυβος, Lxx. κραυγή, ὄλεθρος, ἀπώλεια, ἀδυναμία, ταλαιπωρία, αὐθάδεια καὶ πλοῦτος, ὑπερηφανία... Vulg. & alii, *sonus*, *sonitus*... *strepitus*, *tumultus*, *qui irruptionem & ruinam*, ubi est profunditas & præcipitium, consequitur, Lex. Heptagl... *clamor*, *vociferatio*... *pernicies*, *exitium*, *mors*... *amissio*, *perditio*... *virium defectus*, *imbecillitas*... *labor*, *molestia*, *fatigatio*, *miseria*, *ærumna*... *divitiæ*, (*tranquillitas*,) unde *arrogantia*, *pervicacia*... *superbia*... Lxx. item, νῶτος *dorsum*... κῆτος *cetus*... πλούσιος *dives*... מִבּוֹר שָׁאוֹן, Psal. 39. Hebr. 40. v. 3. O. ἐκ λάκκου ταλαιπωρίας... Lxx. Vulg. & alii, *de lacu miseriæ*... Alii, *de fovea mœroris*, *perditionis*... Quidam, *ex cisternâ sonitûs*, sive *resonâ*, utpotè רֵק *vacua*... Alludit ad הַבּוֹר רֵק, Gen. 37. v. 24. *cisternam vacuam*, in quam Joseph à fratribus projectus fuit... Cum præf. בְּשָׁאוֹן *in strepitu*... Construct. מַשְׁבִּיחַ שְׁאוֹן יַמִּים שְׁאוֹן גַּלֵּיהֶם, Psal. 64. Hebr. 65. v. 8. O. ὁ συνταράσσων τὸ κύτος τῆς θαλάσσης, ἤχους κυμάτων αὐτῆς... A. καταστέλλων ἦχον θαλάσσης, θόρυβον κυμάτων αὐτῆς... Θ. E. καταπραΰνων.... Lxx. Vulg. Lat. *qui conturbas profundum maris*, *sonum* (Lxx. *sonos*) *fluctuum ejus*... Aq. & alii, *comprimens sonum maris*, *tumultum fluctuum ejus*... Theod. Vª. edit. S. Hieron. & alii, *compescens sonitum maris*, *fremitum fluctuum ejus*... Cum præf. וְשָׁאוֹן *& tumultuatio*... כְּשָׁאוֹן *quasi tumultuatio*... Cum præfix. & affix. וּשְׁאוֹנָהּ *& tumultuatione suâ*, f... R. שָׁאָה *vastatus est*, propriè cum tumultu fragore, & irruptione, unde & *tumultuatus est*...

שאט QAL. Gr. σκυτίζω *flagello*, *lacero*, *flagellis aliquem circumagito*; (ש schin sibilum resolvitur in σκ:) σκυτάλη, quævis virga & scutica, σκῦτος *corium*, *flagellum ex corio*. Av... Gallicè, *je châtie*... Lxx. ἀτιμάζω, σκύζω... Alii, *negligo*, *aspernor*, *ignominiâ afficio*, *infamiâ noto*... Vel *de* alterius malo cum insultatione *lætor*... *ambio*, *obeo*, *passim eo*...

Infin. ex forma (-) quod, quùm in (-) etiam extra pausam mutetur, indicat Infin. esse nominaliter sumptum, vel, ut loquuntur Arabes *nomen actionis*, cujus formæ apud ipsos xxxiii. numerantur, שְׁאָט *contemptio*, sive *actio contemnendi*... Cum præf. וַיִּנָּקְמוּ נָקָם בִּשְׁאָט בְּנֶפֶשׁ, Ezech. 25. v. 15. O. καὶ ἐξανέστησαν ἐκδίκησιν ἐπιχαίροντες (αλ. ἐν μανίᾳ) ἐκ ψυχῆς... Lxx. *& suscitaverunt vindictam insultantes* (Al. *præ ira*, propriè permanente, indomitâ...) *ex animo*... Vulg. *& ulti se sunt toto animo*... Sensus, non verbum, exprimitur... Alii, *& exercuerunt vindictam cum despectione*, vel *insultatione*, cum insultandi *animo*... Quidam, *& sumpserunt ultionem cum lætitiâ de malo*, filiorum Juda, *in animo*... Cum affix. & τὸ א, ex Syriasmo, ad literam præcedentem transferens motionem suam, quiescens, vide Gram. Hebr. t. 1. p. 411. c. 1. וַתִּשְׂמַח בְּכָל־שְׁאָטְךָ בְּנֶפֶשׁ, Ezech. 25. v. 6. *& læta es*, ô Rabbath *summâ lætitiâ*, *de malo*, filiorum Juda, *in animo*... Vulg. *toto affectu*... R. שׁוּט *de alterius malo cum insultatione lætatus est*, Lex. Heptagl...

שְׁאִיָּה f. *vastatio tumultuosa*, *confusio*, *desolatio*... Cum præf. Isai. 24. v. 12. *relicta est in urbe solitudo*, וּשְׁאִיָּה יֻכַּת־שָׁעַר, O. καὶ οἶκοι ἐγκαταλελειμμένοι ἀπολοῦνται. Lxx. *& domus derelictæ peribunt*. Vulg. *& calamitas opprimet portas*. Alii, *& desolatione*, sive *devastatione* (vel *in ruina*, vel *tumultu*, vel *cum fragore*) *conquassabitur porta*... *porta* pro *urbe*, ut Isa. 14. v. 31. Vers. Ang. R. שָׁאָה *vastatus est*, propriè cum tumultu, fragore, & irruptione: inde est *tumultuari*, Buxt. Lex... Hinc שְׁאִיָּה *vastatio tumultuosa*, *confusio*, *desolatio*... mutata scil. τῇ ה, tertia radicali, ex Arabismo, in (י).

שאל, vel שָׁאַל, QAL. Lxx. Aq. Sym. αἰτέω, Lxx. αἰτέομαι, ἐρωτάω, Lxx. Aq. ἐπερωτάω, Lxx. ζητέω, ἐξερωτάω, ἐπιθυμέω,

Digitized by Google

θυμέω, ἀσπάζομαι, χράω, χράομαι... Vulg. & alii, *peto, postulo, posco... rogo, oro, precor*, vel *interrogo... sciscitor, percontor, consulo... quæro, requiro*, i. *desiderio rei amissæ teneor*, vel *quæstionem habeo*, vel *exerceo, volo, conor*... Hinc antiquum verbum Gal. *chaloir*, i. e. *curare... indago, vestigo, scrutor, inquiro... cupio, concupisco, desidero... amplector, osculor, saluto... commodo, commodatò do, do utendum, mutuo*, sive *mutuum do... commodatò accipio, mutuor, utor*... Construitur cum accus. & præpos. ב, ל, עַל, מֵאֵת. מֵעִם, מִן...

Præt. 3. p. s. m. שָׁאוֹל שָׁאַל־הָאִישׁ, Gen. 43. v. 6. vel 7. *interrogando interrogavit vir ille*... i. e. Gallicè, *l'Intendant nous a fait mille questions sur sa famille*... שָׁאַל בַּתְּרָפִים, Ezech. 21. v. 26. consilium, responsa, oracula... *petiit à Theraphim*... Erant hæ imagines loquentes, quales non paucas Thammuz fecerat, Grot.... Erant idola, quorum operâ videbant futura, Vatabl.. In pausa, quare *τό* (-) in (·) mutatum, שָׁאֵל *petiit*... Cum præf. וְשָׁאַל *& consulet, petet*... Ex forma (-) cum præf. & affix. וּשְׁאֵלְךָ *& interrogaverit te*, m. ... וּשְׁאֵלֵךְ *& interroget te*, f... 3. p. s. f. in pausa; unde *τό* (-) primariæ vocis revocatum in (·) mutatum, שָׁאֵלָה *petivit*... Cum præf. וְשָׁאֲלָה *& petet*, vel *mutuo*, vel *commodato accipiet*... 2. p. s. m. שָׁאַלְתָּ *petiisti*... Cum præf. (ו) convertente, quare accentus à penultima ad ultimam descendit, vide Gram. Hebr. tom. 2. p. 310. c. 1. וְשָׁאַלְתָּ *& percunctatus fueris*... 2. p. s. f. שָׁאַלְתְּ *petiisti*... 1. p. s. c. שָׁאַלְתִּי *petii*... Cum præf. הֲשָׁאַלְתִּי *an petii*... Cum affix. שְׁאִלְתִּיו, 1. Reg. 1. v. 20. *expetivi eum*.... שְׁאִלְתִּיהוּ, Jud. 13. v. 6. *interrogavi eum*... Utrobique secundæ radicali supponitur (·) loco *τοῦ* (-). Duæ illæ motiones sæpiùs invicem permutantur, vide Gram. Hebr. tom. 1. p. 163. c. 1. 3. p. plur. c. שָׁאֲלוּ *petiverunt*... In pausa, quare *τό* (-) primariæ vocis reductum in (·) sub א mutatum, שָׁאֵלוּ *interrogârunt*... Cum præf. וְשָׁאֲלוּ לְךָ לְשָׁלוֹם, 1. Reg. 10. v. 4. O. *καὶ ἐρωτήσουσί σε τὰ εἰς εἰρήνην*... Lxx. *& interrogabunt te, quæ ad pacem*... Vulg. *cùmque te salutaverint*... Alii, *& interrogabunt te de pace*, i. e. *de felicitate, de salute*... שָׁלוֹם enim est Hebræis, *pax, felicitas, salus*... h. e. *salutabunt te*, nam qui salutat, quærit sintne omnia in pace, salvane omnia...? Cum affix. הָאֹתִיּוֹת שְׁאָלוּנִי, Isai. 45. v. 11. *ventura interrogant me*, c. vide infra in Imperativo... שְׁאֵלוּנוּ *petiverunt à nobis*, c. 2. p. plur. m. cum (·) loco *τοῦ* (-) sub א, vide Gram. Hebr. t. 1. p. 163. c. 2. שְׁאֶלְתֶּם *petiistis*... Cum præf. וּשְׁאֶלְתֶּם *& interrogabitis*...

Ben. s. m. שֹׁאֵל, שׁוֹאֵל *petens*... Cum præf. וְשֹׁאֵל *& interrogans*... Plur. m. cum præf. הַשֹּׁאֲלִים *petentes, qui petebant*... Fem. sing. ex terminatione ת, præcedenti duplici (·), שֹׁאֶלֶת *petens*...

Paoul s. m. שָׁאוּל *rogatus precario... mutuatus*...

Infin. ex forma absoluta, שָׁאוֹל *percunctando*... Cum præfix. וְשָׁאוֹל *& interrogando*... Ex forma (-) quod in (·) ob pausam, vel ה paragog. mutatur, שְׁאֵלָה *petendo*, vel potiùs *pete*. Est enim 2. p. sing. masc. Imperativi, ubi vide... לִשְׁאוֹל, לִשְׁאֹל, & *τοῦ* (ו), in (· hhatoúph) ob maqqaph mutato, לִשְׁאָל־ *petere, ad petendum*...

Imper. 2. p. s. m. שְׁאַל *interroga, pete*... שְׁאַל מִמֶּנִּי וְאֶתְּנָה גוֹיִם נַחֲלָתֶךָ... תְּרֹעֵם בְּשֵׁבֶט בַּרְזֶל, Psal. 2. vv. 8. & 9. *pete à me, & dabo tibi hæreditatem tuam*, nempè, *Gentes... confringes eas cum virga ferrea*.... unde רָגְשׁוּ... נוֹסְדוּ־יָחַד עַל־יְהוָה וְעַל־מְשִׁיחוֹ׃, Psal. 2. vv. 1. & 2. *tumultuantur... consultant pariter adversus Dominum, & adversus Christum ejus*. Sed רִיק, ibid. *frustra*... Dominus בַּשָּׁמַיִם יִשְׂחָק, Psal. 2. v. 4. *in cœlis ridet*... Irritum׃ בְּרִית... אֶת־כָּל־הָעַמִּים, Zach. 11. v. 10. *pactum cum omnibus τοῖς populis*... Fracta *virga* in signum tolerantiæ rerum humanarum נֹעַם, ibid. *amœnitas, jucunditas*... dicta... Confer Zach. 11. vv. 6. 7... Lege Histor. Eccles. Dicat Judæus quandonam istæc implenda, impleta si non sunt? Ex forma (-) quod in (·) ob pausam, vel ה paragogicum mutatur, vide

Gram. Hebr. tom. 1. p. 166. c. 1. שְׁאָלָה *pete* ... 2. p. ſ. f. שַׁאֲלִי *pete* ... Cum præfix. וְשַׁאֲלִי־ *etiam pete* ... 2. p. plur. m. שַׁאֲלוּ *interrogate, petite* ... Cum præfix. וְשַׁאֲלוּ *& interrogate* ... Cum affix. unde τὸ (-) primariæ vocis in (-) mutatum, vide Gram. Hebr. tom. 1. p. 358. c. 1. שְׁאָלוּנִי *petite à me*, c.

Fut. 3. p. ſ. m. ex forma (-), יִשְׁאַל *petet, commodo accipiet* ... τὸ (-) ob pauſam in (-) mutato, יִשְׁאָל *interrogabit* ... Cum præf. וַיִּשְׁאַל *& rogavit, interrogavit* ... Jon. 4. v. 8. O. *ᾗ ἀπελέγετο* ... *& deſpondebat animum* ... Alii, *& petivit* אֶת־נַפְשׁוֹ *ex animo ut moreretur* ... Cum affix. יִשְׁאָלְךָ *interrogabit te*, m. .. Cum præf. & affix. וַיִּשְׁאָלֵהוּ *& interrogavit eum* ... 3. p. ſ. f. cum affix. תִּשְׁאָלְךָ *rogaverit te*, m. 2. p. ſ. m. תִּשְׁאַל *rogabis* ... Cum præfix. וַתִּשְׁאַל *& petiiſti* ... Cum affix. תִּשְׁאָלֵנִי *interrogabas me*, c.... 1. p. ſ. c. אֶשְׁאַל *petam* ... Cum præf. וָאֶשְׁאַל *& rogavi* ... Cum ה parag. אֶשְׁאֲלָה *petam* ... Cum affix. אֶשְׁאָלְךָ *interrogabo te*, m. Cum præf. & affix. וְאֶשְׁאָלְךָ *& interrogabo te*, m. ... וְאֶשְׁאָלֵם *& interrogabo eos* ... וָאֶשְׁאָלֵם *& interrogavi eos* ... 3. p. plur. m. יִשְׁאֲלוּ *interrogabunt* ... Cum præf. וְיִשְׁאֲלוּ *& commodato accipiant* ... וַיִּשְׁאֲלוּ *& rogârunt, interrogarunt* ... *& commodato accepêre* ... Cum ן ex Chaldaïſmo & Syriaſmo parag. יִשְׁאָלוּן *interrogabunt* ... Cum affix. יִשְׁאָלוּנִי *interrogârunt me*, c... 1. p. plur. c. cum præf. & ה parag. וְנִשְׁאֲלָה *& interrogabimus* ...

NIPHAL נִשְׁאַל, Aq. Sym. Theod. *αἰτοῦμαι*, Lxx. *παραιτοῦμαι* ... Vulg. & alii, *rogo, peto* mihi, *exoror, precibus obtineo* ... *deprecor, veniam peto, exoro, impetro* ... Conſtruitur cum præpoſit. מִן.

Praet. 3. p. ſ. m. נִשְׁאֹל נִשְׁאַל מִמֶּנִּי דָוִד, 1. Reg. 20. v. 6. *petendo petivit à me David*, i. e. petiit obnixa petitione, deſiderio ſcil. pulſus ... 1. p. ſ. c. נִשְׁאַלְתִּי *petito donatus ſum* ...

Infin. ex terminatione hhólem, quæ in hoc infinitivo infrequens non eſt, ſervatâ communi conjugationis characteriſticâ, vide Gram. Hebr. t. 1. pp. 171. & 172. נִשְׁאֹל *petendo* ...

PIEL שִׁאֵל, Lxx. *ἐπαιτέω* ... Vulg. & alii, *inſuper, poſt aliud peto, ſtipem peto, mendico* ... Conſtruitur abſolutè, vel cum præpoſit. ב.

Praet. 3. p. plur. c. cum præf. τὸ dagheſch abſque compenſatione excidenti, in pauſa, unde τὸ (-) primariæ vocis ſub א reductum, וְשִׁאֵלוּ *& mendicent* ...

Fut. 3. p. plur. m. τὸ (-) primariæ radicalis in (-), in compenſationem ſcil. τοῦ dagheſch excidentis, mutato ... שָׁאֹל יְשָׁאֲלוּ בְּאָבֵל, 2. Reg. 20. v. 18. O. *ἠρωτημένος ἠρωτήθη ἐν τῇ Ἀβελᾷ* ... Lxx. *interrogando interrogatus eſt in Abel* ... i. e. *citius, prudentiúſve interrogatus eſt* Joab *in Abela* ... Vulg. *qui interrogant, interrogent in Abela* ... Alii ita totum verſum: *Sicque locuta eſt: jamdudùm vulgò dicebatur, vulgò, inquam: conſilium quærendo*, ſive quærentes, quæſiturive *quærant in Abela*, ubi ſapientes ... Ἔτυμον τῆς אָבֵל *Abela* eſt *lugens* ... Sed κατὰ τὸν Σοφόν, לֵב חֲכָמִים בְּבֵית אֵבֶל, Eccleſ. 7. v. 4. *cor ſapientum in domo luctûs* ...

HIPHIL הִשְׁאִיל, Lxx. Aq. Sym. Theod. *χράω*, Lxx. *κιχράω* ... Vulg. & alii, *commodo, commodatò*, ſeu *precariò do*, vel *accipio*; in Qál, *rogo* ... *mutuo do accipiove*, Gallicè, *j'emprunte*, ou *je prête* ... vel *cum*, vel *ſine fœnore* ...

Praet. 1. p. ſ. c. cum affix. & (·) loco τοῦ (-) ſub א, ſecunda radicali, mutatio haud infrequens, vide Gram. Hebr. t. 1. p. 183. c. 1. הִשְׁאִלְתִּהוּ, 1. Reg. 1. v. 28. *precariò datum ſiſto eum Jehovæ*, Jun. Tremell. ... Quidam, *precibus conceſſum reddo eum Domino* ... Vel *precibus acquiſitum do eum Domino omnibus diebus* vitæ ſuæ *ſerviturum* ...

Fut. 3. p. plur. m. cum præf. affix. & τὸ (.) abſque τὸ (י) comite, וַיַּשְׁאִלוּם *& commodaverunt eis*, m.

שְׁאָר Maſſ. *Schaál*, Vulg. *Saal*, nom. proprium viri, Eſdr. 10. v. 29. Etym. *fœnus*, ſive *fœnerator*, à שָׁאַל *fœneravit* ... Formæ שְׁאָר *reliquus, reliquiæ* ... ex שָׁאַר *reliquus fuit* ...

שאל, vel שְׁאֵל, PEAL, Chald. Lxx. *ἐρωτάω* ... Vulg. & alii, *rogo*, i. e. *in-*

Digitized by Google

terrogo , ſciſcitor , percontor . . . rogo , h. e. *oro , precor* . . . &c. ut in Hebr.

PRAET. 3. p. ſ. m. ex forma (-), לָא שְׁאֵל *non poſtulavit* , ſermonem hujuſcemodi nulli explicandum propoſuit . . . Dan. 2. v. 10. Hic agitur de Nabuchodonoſor ariolos , magos , maleficos & Chaldæos ſomnium ipſius edicere & interpretari volente & jubente , quamvis non indicaret quod per ſomnium viderat. 1. p. plur. c. שְׁאֵלְנָא *interrogavimus* . . .

BEN. ſ. m. שָׁאֵל *petit* . . .

FUT. 3. p. ſ. m. cum affix. & נ epenthetico , vide Gram. Hebr. t. 2. p. 611 . . . Gram. Lud. *de Dieu* , p. 383 . . . vel potiùs vide Synopſin Inſtit. Arabicarum Altingi , p. 52. & 57 . . . ubi videbis iſtuc נ , epentheticum dictum , eſſe ex Arabiſmo paragogicum , leve , ut vocant , i. e. τῷ teſdid , ſeu daghéſch non gravatum , cùm Imperativo , tum Futuro addi ſolitum ad Verbi affirmationem confirmandam , unde & confirmativum dicitur , quodque cum affixis vel excidit , vel remanet . . . præcedente hîc (ְ) aliàs (.) , יִשְׁאֲלִנְכוֹן *poſtulaverit à vobis* , m . . .

שְׁאֵלָה f. Lxx. αἴτησις , αἴτημα , χρῆσις , χρέος . . . Vulg. & alii , *petitio , poſtulatio* . . . (*interrogatio* ,) *poſtulatum* . . . *uſus* . . . *debitum , mutuum , æs alienum , fœnus* . . . אֶשְׁאֲלָה מִכֶּם שְׁאֵלָה , Jud. 8. v. 24. Vulg. *unam petitionem poſtulo à vobis* . . . Alii , *petitione peto* , i. enixius peto . . . ut *deſiderio deſideraveram* . . . Luc. 22. v. 15. i. e. ardentiùs deſideraveram . . . Cum præf. הַשְּׁאֵלָה *fœnus*. Cum aff. שְׁאֵלָתֵךְ *petitio tua* , f. . . . שֵׁלָתֵךְ *petitionem tuam* , 1. Reg. 1. v. 17. ubi א , datâ literæ præcedenti motione ſua , excidit , vide Gram. Hebr. tom. 1. p. 411. c. 2. וַיִּתֵּן יְהוָה לִי אֶת־שְׁאֵלָתִי אֲשֶׁר שָׁאַלְתִּי מֵעִמּוֹ , 1. Reg. 1. v. 27. *dedit Dominus mihi petitionem meam* , 1. *quam* (petitionem) *petieram* 2. *præ omnibus apud ipſum* . . . 1. Verba Hebræa crebrò & eleganter regunt nomen conjugatum , quo ſignificati emphaſis intenditur , ut Gen. 27. v. 33. וַיֶּחֱרַד יִצְחָק חֲרָדָה גְּדֹלָה *& timuit Iſaac timorem magnum* , ſed nomen à Latinis per ablativum vulgo exprimitur , unde ſic Vulgatus interpres : *Expavit Iſaac ſtupore vehementi* . . . Vide Gram. Hebr. t. 1. p. 533 . . . 2. *præ* omnibus , *apud ipſum* , h. e. præſertim , vel ſolum apud ipſum , ab ipſo uno ſperans , poſtulanſque . . . τῷ (-) in (ּ) quod per (ְ) , ut fit , dilatatur , mutato , vide Gram. Hebr. t. 1. p. 92. c. 1. שְׁאֵלָתִי *petitio mea* , c. . . . Cum præf. & affix. בִּשְׁאֵלָתִי *pro petitione mea* , c. . . . Mutato τῷ (-) in (ּ) quod per (ְ) , utpote ex (-) ortum , dilatatur , vide mox ſupra , שְׁאֵלָתָם *petitionem eorum* . . . R. שָׁאַל , ſive שָׁאֵל *petiit* . . .

שְׁאֵלְתָּא f. Chald. *interrogatio , quæſtio , petitio , rogatio , poſtulatum* . . . . וּמֵאמַר קַדִּישִׁין שְׁאֵלְתָא , Dan. 4. v. 14. O. καὶ ῥῆμα ἁγίων τὸ ἐπερώτημα . . . *& verbum Sanctorum interrogatio , quæſtio* . . . Vulg. *& ſermo Sanctorum & (fortè pro eſt) petitio* . . . Alii , *& in ſermone Sanctorum* erit *petitio , poſtulatio* . . . vel *interrogatio*. R. שְׁאַל , vel שְׁאֵל Chald. *poſtulavit , interrogavit* . . .

שְׁאַלְתִּיאֵל Maſſ. *Schealtiél* , Vulg. *Salathiel* , nom. propr. 1°. patris Zorobabel , ducis Juda , Agg. 1. v. 1 . . . Eſdr. 3. v. 2 . . . 2°. filii Jechoniæ , filii Joakim , 1. Paral. 3. v. 17 . . . Etym. *rogavi-Deum* . . . à שָׁאַלְתִּי , 1. p. ſ. c. præteriti τῶ Qal , Verbi שָׁאַל *rogavit* . . . & ab אֵל *Deus* . . .

שאן QAL , Arabibus , שאן *ſchâana* , Latinis , *ſano , curo* . . . Syris , mutato א in (י) , שין *ſchäiân , placavit , tranquillum reddidit* . . . unde geminata tertia radicali , ut apud Arabes virtute teſdid in IX. & XI. Conjugg.

PIEL שַׁאֲנַן , Lxx. ἀναπαύω , ἡσυχάζω , Sym. ἀοχλέω , Lxx. ὑπνόω , Lxx. Aq. Sym. Theod. εὐθηνέω , ſive εὐθυνέω , Lxx. [illegible] ἀγαθοῖς . . . Vulg. & alii , *requieſcere facio , do requiem* , ſeu *relaxationem* . . . *quieſco , tumultuari deſino , à bello moto deſiſto , nihil molior ; ſedatus , placidus , tranquillus quiete fruor* . . . *vaco , moleſtiæ immunis* . . . *dormio* , vel etiam *dormire facio* . . . *abundo* . . . *bonis affluo , redundo* . . . Cum præf. Jerem. 30. v. 10. *& redibit Jacob* וְשָׁקַט וְשַׁאֲנַן *& quieſcet & tranquillus erit* , non erit inquietans . . . 3. p. plur. c. in pauſa , quare

τὸ (-) primariæ vocis revocatum in (-) mutatum, שַׁאֲנַנּוּ *tranquillè agent*...

שַׁאֲנָן m. Lxx. Sym. ἀφθονῶν, seu ἀφθονῶν, Lxx. πεκτός, πλοῦτος, πλοῦτος, στῆνος, ἀλαζονεία... Vulg. & alii, *prospera fortuna*, *prosperis successibus*, *bonâ valetudine utens*, *ordinatus*, *certus*, (*securus*)... *dives*, *locuples*, *opulentus*... (*tranquillus*, *felix*...) Substantivè, *divitiæ*, *opes*, *opulentia*... *luxus*, *deliciæ*... *jactantia*, *ostentatio*, *gloriatio*, *temeritas*... Lxx. item, πικρία *amaritudo*... Verbaliter, ἐξουθενέω *nihili facio*... συνεπιτίθημι *simul impono*... נָוֶה שַׁאֲנָן, Isai. 33. v. 20. *mansionem quietam*, sive *tranquillam*, *securam*... Cum præf. & aff. וְשַׁאֲנַנְךָ, 4. Reg. 19. v. 28. O. καὶ τὸ στῆνός σου... Lxx. & alii, *& luxus tuus*, *iste fastus*... Vulg. & alii, *& superbia tua*. Alii, *& secura opulentia tua*... Alii, *tumultus tuus*, vel *strepitus*, armorum scil... Alii, *temeritas tua*... *irruptio*, vel *impressio tua*... Plur. cum præf. τὸ (-) in (-) sequente daghésch per legem æquivalentiæ mutato, רַבַּת שָׂבְעָה־לָּהּ נַפְשֵׁנוּ הַלַּעַג הַשַּׁאֲנַנִּים, Psal. 122. Hebr. 123. v. 4. O. ἐπὶ πλεῖον ἐπλήσθη ἡ ψυχὴ ἡμῶν· τὸ ὄνειδος τοῖς ἀφθονοῦσι.... A. πολλὰ ἐνεπλήσθη ἡ ψυχὴ ἡμῶν τοῦ μυκτηρισμοῦ τῶν ὀνειδιζόντων... Σ. πολλῶν ἐχορτάσθη ἡ ψυχὴ ἡμῶν ἐπιλαλούντων τῶν ἀφθονούντων... Vulg. Lat. *multum repleta est anima nostra*, *opprobrium abundantibus*... Aq. & alii, *multum repleta est anima nostra subsannatione exprobrantium*... Sym. *multis satiata est anima nostra obloquentibus abundantibus*... S. Hieron. & alii, *multum repleta est anima nostra opprobrio abundantium*.... Alii, *multum satiata est* (1.) *ipsa anima nostra τῇ subsannatione opulentorum*... (1.) *ipsa*, Hebr. לָּהּ Verbo intransitivo, significatione passiva Nominativum notat, uti 2. Reg. 22. v. 8. חָרָה לוֹ *iratus est ipse*... Vide Gram. *Dufour*, p. 227... Imò & in nominibus apud Arabes casum Nominativum valet, ut לזיד *Zaidus*, (vel cum articulo, ὁ *Zaidus*) Castel. Lex. Quidam, *jamdudùm satiata est* לָּהּ *sibi*, *intra se*... uti חָרָה לוֹ *iratus est sibi*, *intra se*, *intrinsecùs*... Alibi, οἱ *tranquilli*... Fem. plur. τὸ (-) in (-) ut in masc. mutato, שַׁאֲנַנּוֹת *tranquillæ*... Radix apud Arabes, vel Syros, uti supra col. 2582. quærenda...

שָׁאַף QAL. Lat. *sorbeo*... Angl. *to supp*... Hisp. *yo çapo*, Vulgus in Normannia, *je puche*, i. e. aquam, *vase aliquo*, vel etiam, *manu*, ex mari, flumine, fonte, rivulo, haurio... Lat. *spiro*... Gr. per metath. φυσάω... Lxx. ἕλκω, ἑλκύω, Aq. ἀφελκύω, Lxx. ἐξελκύω, ἐκσιφωνίζω, ἀναρροφάω, vel ἀναρροφέω... Vulg. & alii, *traho*... *duco spiritum*, *anhelo*, *aspiro*, *auram haurio*... *attraho*... *extraho*... *per syphonem exhaurio*, vel *exhaurior*... *resorbeo*, *absorbeo*... Lxx. item, ἐκτρίβω *contero*.... πατέω *calco*... καταπατέω *conculco*... ξηραίνω *aresco*... μισέω *odio habeo*... τυγχάνω *adipiscor*... Construitur cum accusat. præpos. אֶל ...& absolutè...

PRAET. 3. p. s. m. cum præf. וְשָׁאַף *& exhaurit*... Cum affix. שְׁאָפַנִי *anhelat contra me*, c... 3. p. s. f. שָׁאֲפָה רוּחַ, Jerem. 2. v. 24. O. ἐπνευματοφορεῖτο... οἱ λοιποί, εἵλκυσεν ἄνεμον... Lxx. *spiritu portabatur*... Reliqui, Vulg. & alii, *attraxit ventum*, Vulg. *amoris sui*, i. e. eminus olfecit marem, rot... Quidam sic totum versum: *Onager* (sive *onagra*, est enim τὸ פֶּרֶא nomen ἐπίκοινον *epicœnum*, i. e. commune, utrumque scil. sexum unico genere comprehendens, vide Gram. Hebr. tom. 1. p. 52. ...) *deserto assuetus præ libidinis aviditate anhelat spiritu insipientiæ* (à V. Conjugat. Arab. תאנה *insipuit*... *insipientiam*... *ostendit*...) seu *libidinis suæ*, *quis avertet eam*, onagram? Quæ onagra est Jeremiæ ipsa Hierosolyma... 3. p. plur. c. שָׁאֲפוּ *anhelant*, *hauriunt*...

BEN. s. m. Eccles. 1. v. 5. *oritur sol*, *& occidit*, וְאֶל־מְקוֹמוֹ שׁוֹאֵף זוֹרֵחַ הוּא שָׁם, O. καὶ εἰς τὸν τόπον αὐτοῦ ἕλκει... A. εἰς τὸν τόπον αὐτοῦ εἰσπνεῖ... Σ. Θ. εἰς τὸν τόπον αὐτοῦ ἐπαναστρέφει... Lxx. *& ad locum suum attrahit* spiritum, sive *aspirat*... Aq. & alii, *in locum suum aspirat*, *anhelat*... Sym. Theod. Vulg. *ad locum suum revertitur*... Alii, ad verbum & clarè, *& ad locum suum anhelat ortum habens ipse ibi*, vel, *ubi ipse*

Digitized by Google

est oriturus ... Est τὸ שׁוֹאֵף, Benoni τῆ Qal, sive participium præsens, imò hìc ad sensum Futuri temporis ... Cum affix. שֹׁאֲפִי *anhelans contra me*, c. Plur. m. cum præfixo ה, relativum exprimente, vide Gram. Hebr. tom. 1. p. 422. הַשֹּׁאֲפִים *qui anhelant* ...

Infin. ex forma absoluta, cum præf. וְשָׁאֹף *& exhauriendo* ...

Fut. 3. p. s. m. ex forma (-), כְּעֶבֶד יִשְׁאַף־צֵל, Job. 7. v. 2. O. ἢ ὥσπερ θεράπων δεδοικὼς τὸν κύριον αὐτοῦ καὶ τετυχηκὼς (à τύχω, Poëticè, Alex. τετυχηκὼς, ex τυχάω) σκιᾶς; Lxx. *aut tanquam servus timens Dominum suum, & consequutus umbram?* Vulg. *sicut servus desiderat umbram* ... Alii, *ut servus*, in sole laborans, *anhelat umbram* ... Catilina Ciceroni dicitur *scelus anhelare* ... 2. p. s. m. אַל־תִּשְׁאַף הַלָּיְלָה לַעֲלוֹת עַמִּים תַּחְתָּם, Job. 36. v. 20. O. μὴ ἐξελκύσῃς τὴν νύκτα, τοῦ ἀναβῆναι λαοὺς ἀντ᾽ αὐτῶν. Σ. μὴ ἐπιθυμήσῃς νυκτὸς ἐπαναβῆναι λαοὺς ἐπὶ τόπους αὐτῶν. Lxx. & quidam, *ne educas*, vel *educere coneris noctem, ut ascendant populi contra se*, non satis clarè reddunt Lxx. quæ suam obscuritatem habent in textu Hebræo. Vide Synopsin Criticorum & judica. Sym. & alii, *ne studeas noctè, ut ascendant populi ad loca sua* ... Vulg. *ne protrahas noctem, ut ascendant populi pro eis* ... 1. p. s. m. cum præf. וְאֶשְׁאַף *& exhauriam* ... Cum præf. & ה paragog. unde (-) in (·) mutatum, vide Gram. Hebr. tom. 1. p. 168. c. 1. וְאֶשְׁאֲפָה *& anhelo* ...

שׁאר QAL, per metath. Lat. Ital. Hisp. *resto* ... Gal. *je reste* ..., Angl. *to rest* ...

Praet. 3. p. s. m. עוֹד שָׁאַר הַקָּטָן, 1. Reg. 16. v. 11. O. ἔτι ὁ μικρὸς ... Verbo omisso, *adhuc parvus* ... Vulg. & alii, *adhuc reliquus est parvulus* ...

NIPHAL נִשְׁאַר, Sym. λείπομαι, Lxx. ὑπολείπομαι, ἐκλείπομαι, Sym. ἀπολείπομαι, Aq. Sym. ὑπολείπομαι ... Vulg. & alii, *reliquus sum, residuus fio, supersum* ... *relinquor, absum* ... *derelinquor, deseror, deficio* ... *superstes sum* ... *minuor, desum* ... Frequenter construitur cum præpos. ב,

quæ quandoque per *è, ex, (post ...)* explicanda est, Bux. Lex. ... Construitur & cum ל, vel לִפְנֵי.

Praet. 3. p. s. m. לֹא נִשְׁאַר לִפְנֵי אֲדֹנִי בִּלְתִּי אִם־גְּוִיָּתֵנוּ וְאַדְמָתֵנוּ׃, Gen. 47. v. 18. *non reliquum coram Domino meo factum est, nisi corpus nostrum & terra nostra.* Non pecunia, aut pecus ... In pausa, quare τὸ (-) in (·) mutatum, נִשְׁאַר בָּעִיר שַׁמָּה, Isai. 24. v. 12. *superest post urbem vastatam ut* ... cum *tumultu conquassetur porta* .... Cum præf. וְנִשְׁאַר *& relinquetur* ... Cum præf. א epenthetico, & (-) loco τῆ (·) in fine, וְנֶאְשָׁר, sed ad Benoni, à plerisque refertur, ibi vide ... 3. p. s. f. נִשְׁאֲרָה, & in pausa, quare τὸ (-) primariæ vocis revocatum in (·) mutatum, נִשְׁאָרָה *relicta est* ... 1. p. s. c. נִשְׁאַרְתִּי *relictus, a, sui* ... 3. p. plur. c. נִשְׁאֲרוּ *residui fuerunt* ... In pausa, unde τὸ (-) primariæ vocis reductum in (·) mutatum, נִשְׁאָרוּ *superfuerunt* ... Cum præf. וְנִשְׁאֲרוּ *& reliqui fuerunt* ... 2. p. plur. m. cum præf. וְנִשְׁאַרְתֶּם *& reliqui fietis* ... 1. p. plur. c. נִשְׁאַרְנוּ *residui facti sumus* ...

Ben. s. m. cum præf. הַנִּשְׁאָר, Lxx. λοιπὸς, καταλοιπὸς, ὑπόλειμμα ... Vulg. & alii, *reliquus, residuus, superstes* ... *relictus, desertus, a, um* ... *quod residuum est, reliquiæ* ... Lxx. item, δεύτερος *secundus* ... וְהַנִּשְׁאָר *& reliquus, a, um* ... speciali, ut plerisque videtur, anomalia laborat, τὸ וְנֶאְשָׁר *& relictus*, Ezech. 9. v. 8. cum epenthesi scil. τῆ א, quod erat olim vocalis *e*, quæ nunc exprimitur per (-) sub נ; item cum (··) sub שׁ loco (·) simplicis, & cum (-) in fine pro (·), vide Gram. Hebr. tom. 1. p. 171. c. 1. & 2. .. Sed absque speciali anomalia; imò, sine anomalia ulla, τὸ וְנֶאְשָׁר mihi esse videtur. τοῦ שְׁאָר (*reliquus* .... *fuit*) additur א ex IV. Conjug. Arabica sic, אֶשְׁאָר, vel dilatato τῷ (·) sub שׁ, per (-), ut fit, quamvis שׁ non sit gutturalis, vide Gram. Hebr. tom. 1. p. 35. c. 1. אֶשְׁאָר, unde NIPHAL נֶאְשָׁר, vel dilatato τῷ (·) per (·) ob (·) præced. quod & ipsum in (·) mutatur, vide eand. Gram. p. 34. c. 1.

Digitized by Google

נֶאֱשַׁאר, vel τοῦ (ֳ) resoluto, propter (ֳ) seq. in simplex (ְ), נֶאְשַׁאר, aut τοῖν (ֱ) in (ֶ) sub נ characteristica contractis, נֶאשַׁאר, uti in תֵּאתֶה תֵּאתֶה pro תֶּאֱתֶה, *veniet*... Mich. 4. v. 8... vide eand. Gram. p. 289. c. 2... Cum præf. igitur factum est וְנֶאשַׁאר, 3. scil. p. s. m. præteriti Niphal; sed hîc tertia illa persona, ut participium, uti est reipsâ, sumitur, vide Gram. Hebr. t. 1. p. 548. Can. III. sicque vertendum τὸ וְנֶאשַׁאר אֲנִי, Ezech. 9. v. 8. *& superstes ego*... Plur. m. cum præf. הַנִּשְׁאָרִים *oi reliqui, residui*... הַנִּשְׁאָרִים *& oi residui*... Fem. sing. cum præf. הַנִּשְׁאֶרֶת *residua*... τοῦ ה relativum exprimente, פְּלֵיטַת בֵּית־יְהוּדָה הַנִּשְׁאָרָה, Isai. 37. v. 31. *evasio domûs Judæ, quæ* erit *superstes*... O. *oi καταλελειμμένοι qui* fuerint *relicti*... Vulg. *quod salvatum fuerit*... Ex terminatione ה, præcedente duplici (ְ), הַנִּשְׁאֶרֶת τὸ *residuum*... In pausa, quare τὸ (ֶ) penultimæ in (ָ) mutatum, הַנִּשְׁאָרֶת *relicta*... Plur. cum præf. הַנִּשְׁאָרוֹת *ai reliquæ*... הַנִּשְׁאָרוֹת *& ai reliqua*...

Fut. 3. p. s. m. יִשָּׁאֵר *reliquus erit*... Cum præf. וַיִּשָּׁאֵר *& relictus est*... 3. p. s. f. תִּשָּׁאֵר *relinquetur*... Cum præf. וַתִּשָּׁאֵר *& superstes relicta est*... 3. p. plur. m. יִשָּׁאֲרוּ, Ezech. 36. v. 36. & scient gentes, *quæ superstites fuerint*... Cum præfix. וַיִּשָּׁאֲרוּ *& remanserunt*... 3. p. plur. f. ex forma (ֶ) quæ in hacce persona infrequens non est, vide Gram. Hebr. tom. 1. p. 173. c. 2. תִּשָּׁאַרְנָה *relinquentur*...

HIPHIL הִשְׁאִיר, Lxx. ἐλλείπω, καταλείπω, ὑπολείπω, ὑπολαμβάνομαι... Vulg. & alii, *deficio*, absolutè, vel cum accusativo, Isocr. ad Demon. ἐπιλίποι δ' ἂν ἡμᾶς ὁ πᾶς χρόνος *deficeret nos omne tempus*, i. e. non sufficeret, *relinqueret nos* nondùm elocutos, longè plura dicturos... *relinquo, desero*... *relinqui, sino, jubeo*, sive *reliquum, residuum, superstitem facio*, vel *relinquo*... *excipio, retineo*... Construitur absolutè, vel cum Dativo, Accusativo, præposit.... ל, ב, אחרי.

Praet. 3. p. s. m. הִשְׁאִיר *reliquit, reliquum, residuum fecit*... Cum præf. וְהִשְׁאִיר *& relinquet*... 1. p. s. c. cum præf. quare

accentus à penultima ad ultimam descendit, vide Gram. Hebr. tom. 2. p. 310. c. 1. וְהִשְׁאַרְתִּי *& reliquos feci, faciam*... 3. p. plur. c. הִשְׁאִירוּ, Jos. 11. v. 14. *nullam animam*, i. e. nullum hominem *reliquêre*... 1. p. plur. c. הִשְׁאַרְנוּ *reliquum fecimus*...

Infin. cum præf. לְהַשְׁאִיר *ad relinquendum*...

Fut. 3. p. s. m. יַשְׁאִיר *reliquum faciet*... 3. p. s. f. תַּשְׁאִיר *reliquos faciet*... 1. p. s. c. (a) אֶסְלַח לַאֲשֶׁר אַשְׁאִיר׃, Jerem. 50. v. 20. *nam condonabo ei, quem reliquum faciam*. (a) לַאֲשֶׁר pro לוֹ אֲשֶׁר, sed τὸ ל τοῦ אֲשֶׁר præfigitur ad numerum, genus, casumque aliàs indeterminatum, designandum, vel τὸ לַאֲשֶׁר est contractum pro לוֹ לַאֲשֶׁר, unde hîc sensus: *nam condonabo ei, cui* tunc temporis *superesse concedam*. Relativum enim אֲשֶׁר *qui, quæ, quod*, cum particulis ל.... conjunctum, non rarò antecedens suum includit, vide Gram. Hebr. tom. 1. p. 511. § III. Can. I. 3. p. plur. m. יַשְׁאִירוּ *relinquent*... 1. p. plur. c. absque (י) τῷ (ִ) comite, נַשְׁאִר *reliquum faciemus*...

שְׁאָר m. Lxx. λοιπὸς, Sym. ἐπίλοιπος, τὰ ἐπίλοιπα, Lxx. κατάλοιπος, Aq. Incert. λίμμα, pro λεῖμμα, Lxx. κατάλειμμα, Lxx. Aq. Sym. Theod. ὑπόλειμμα... Lxx. ὄνομα... Vulg. & alii, *qui superest, superstes*... *reliquus*... *residuus*... *restans*... Plur. *reliqua, residua*... *reliquiæ*... *quod relictum est*... *quod residuum*... *nomen, fama*, scil. superstes, *excellentia, dignitas*... Lxx. item, Verbaliter, καταλείπω *relinquo*... שְׁאָר יָשׁוּב שְׁאָר יַעֲקֹב אֶל־אֵל גִּבּוֹר׃, Isai. 10. v. 21. *residuum revertetur*, sive *convertetur, residuum*, inquam, *Jacob ad Deum fortem*; nempè, יָמִים רַבִּים יֵשְׁבוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֵין מֶלֶךְ וְאֵין שָׂר וְאֵין זֶבַח וְאֵין מַצֵּבָה וְאֵין אֵפוֹד וּתְרָפִים׃ אַחַר יָשֻׁבוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וּבִקְשׁוּ אֶת־יְהוָה אֱלֹהֵיהֶם וְאֵת דָּוִד מַלְכָּם, Hos. 3. vv. 4. & 5. *dies multos*, sive *sæcula multa manebunt filii Israël sine rege, & sine principe, & sine sacrificio, & sine idolo* (Vulg. *altari*,) *& sine ephod, & sine theraphim*, seu *imaginibus responsum reddentibus*. Quomodo ex hoc-

Digitized by Google

ex exilio sint exituri, sequitur... *postea revertentur* ad Dominum Deum suum, unde longè aberant, seu *convertentur & quærent Dominum Deum suum & David regem suum*, sive Chald. מְשִׁיחָא בַּר דָּוִד *Christum filium David.* Venit ergò Christus, adest... וּבִקְשׁוּ *quærant* & invenient ... *Sed* אִם־יִהְיֶה עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל כְּחוֹל הַיָּם שְׁאָר יָשׁוּב בּוֹ, Isai. 10. v. 22. *licet fuerit populus tuus, ô Israël*, (sive *Jacob*, apostrophe ad Jacobum, Pisc.) *quasi arena maris*, (ut promissum erat, Gen. 22. v. 17. & præstitum Hebr. 11. v. 12. Angl. Vers.) *residuum* tantùm *convertetur ad eum*, scil. אֵל גִּבּוֹר, v. 21. *Deum fortem*, qui, ut habes Isaiæ 40. v. 10. cum fortitudine veniet. (a.) אֲדֹנָי יֱהוִֹה בְּחָזָק יָבוֹא ... *Dominus Jehovi... in fortitudine veniet*, Vatabl. cum forti *exercitu* veniet. (a.) יֱהוִֹה...יְהוָֹה verum ac proprium Dei nomen notatur cum punctis vocalibus alterius Dei nominis, nimirùm, אֲדֹנָי, (propriis scil. amissis,) quare pronuntiatur *Adhonái*, non *Jehováh*, ut volunt recentiores quidam. Præcedente autem, vel sequente nomine אֲדֹנָי, neque intercedente accentu distinguente, יהוה afficitur punctis alterius itidem Dei nominis, nempè, אֱלֹהִים, sic: יֱהוִֹה, vide Gram. Hebr. t. 1. p. 4. c. 1... t. 2. pp. 410. & 411... Cum præf. וּשְׁאָר רוּחַ לוֹ *& nonne residuum spiritus ipsi?* Malach. 2. v. 15. בִּשְׁאָר *in reliquis*... לִשְׁאָר *reliquo*... R. שָׁאַר *reliquus fuit, superfuit*...

שְׁאָר m. Chald. Lxx. ὑπόλοιπος... Vulg. & alii, *reliquus*... Cum præfix. & articulo postpositivo א pro ה, quæ alternatio apud Dan. haud infrequens, וּשְׁאָרָא, Dan. 7. v. 7. *reliquum*... O. τὰ ὑπόλοιπα... Cum præf. בִּשְׁאָר מְדִינוֹת, Esth. 9. v. 12. O. ἐν τῇ περιχώρῳ... Lxx. *in finitimo autem*, sive *in finitimis locis*... Vulg. in universis *provinciis*... Alii, *in residuo provinciarum*... Nomina masculina in regimine singulari formam suam simplicem immutatam *vulgo* retinent, ut hîc שְׁאָר... Interdum tamen (ָ) ultimæ mutatur in (ַ), nec mutationi obnoxium est זה (ְ) præcedens, unde בִּשְׁאָר כַּסְפָּא, Esdr. 7. v. 18. *in residuo argenti*... Vide Gram. Hebr. t. 2. p. 575.

c. 1... R. שְׁאַר Chald. *residuus fuit*...

שְׁאֵר m. (Gr. σάρξ, Gal. *chair*). Lxx. Aq. Sym. σάρξ, Lxx. τὰ δέοντα, τράπεζα, οἰκεῖος, οἰκειότης, σῶμα, ταλαιπωρία... Vulg. & alii, *caro*.... Sed latiùs patet Hebr. שְׁאֵר *schéer*, quàm Gr. σάρξ, aut Lat. *caro* ... Dicitur enim ut Gal. *chair*, & de carne, pulpa, corpore... animalium, & de molli frugum substantia, unde & *cibus*, omne id, quo vescimur... *necessaria* vitæ scil. *cibaria*... *mensa*, epulis videlicet instructa... Adjectivè, *propinquus, generis propinquitate conjunctus*... Substantivè, *propinquitas, cognatio*... Per synecdochen totius pro parte, *corpus*... Per metonymiam subjecti, *miseria, ærumna*, per metonymiam effectûs, *labor, molestia, fatigatio*.... אִישׁ אִישׁ אֶל־כָּל־שְׁאֵר בְּשָׂרוֹ לֹא תִקְרְבוּ, Levit. 18. v. 6. O. ἄνθρωπος ἄνθρωπος πρὸς πάντα οἰκεῖα σαρκὸς αὐτοῦ οὐ προσελεύσεται... Lxx. *nemo quisquam ad ulla generis propinquitate conjuncta accedet*... Vulg. *omnis homo ad proximam sanguinis sui non accedet*... Alii, *quisque ad ullam carnem carnis* (i. e. cognationis) *suæ*, vel *corporis sui non accedetis*... cum cognata propinqua, quæ est ut caro ejusdem corporis, non commiscebimini, Cocc... Alii, *quisque ad ullas reliquias carnis suæ*...q. d. ad partem suæ carnis. Hebræis una cognatio est *una caro*; & quisque illius cognationis, residuum illius carnis, Oleast.... Cum præf. מִשְּׁאֵר *e propinquis*... Cum aff. שְׁאֵרוֹ *propinquum suum, carnem suam*, m... שְׁאֵרָהּ *carnem*, i. e. *alimentum ejus*, f.... Cum præf. & affix. לִשְׁאֵרוֹ *pro proximo suo*, m... בִּכְלוֹת בְּשָׂרְךָ וּשְׁאֵרֶךָ, Prov. 5. v. 11. (ubi (ֶ) pro (ְ) ante affixum ob pausam) *quum defecerit caro tua & succus tuus*, Munst.... *tuo corpore victuque consumpto*, Castal... *quum contrita fuerit caro tua* (בָּשָׂר *caro* interdum *pudenda* sign. ut Levit. 6. v. 10. & 15. vv. 2. 3. Ezech. 16. v. 26. & 23. v. 20. quod neque h. l. alienum.... Synops.) *fractumque corpus tuum*... שְׁאֵרִי *caro mea*, c. וּשְׁאֵרִי *& caro mea*, c. וּשְׁאֵרָם *& carnem eorum*... Rad. שָׁאַר *reliquus*... *fuit*; unde שְׁאָר *residuum*, propriè bruti

Digitized by Google

animalis, post mortem, nempè, *corpus*, *caro*... indéque, *alimentum*...

שְׂאֹר m. Lxx. ζύμη... *fermentum*, *farina subacta*, *quæ acorem contraxit*... Exod. 12. vv. 15. 19. 13. v. 7. Deut. 16. v. 4. Voluit Deus in paschate adhiberi panes novos, non fermentatos, vetustate aut acore corruptos, quia, Christo mortuo, non tantùm novitas sanctitatis sed & spiritûs veritatis & libertatis in festo fidelium regnat. Vide 1. Cor. 5. v. 8. Rom. 7. v. 6. Cocc.... Levit. 2. v. 11. fermentum cum melle à *munere* rejicitur... R. שאר, vel סאר Verbum Arabicum, *Hamzatum Ain*, i. e. mediam habens literam א, cui *Hamza* (ء), servus literæ א, apponitur... Quæ nota apponitur & τῷ (י), & τῷ (ו), si in ea τὸ א mutetur... unde *Præteritum* habens in secunda radicali *kesra*, mutato τῷ א in (י); τῷ (י) Hamza (ء) apponitur... Hinc pro סאר, legitur סיר Arab. *residuum fuit*... Inde שְׂאֹר, vel סְאֹר pars farinæ subactæ, separata, relicta donec fervescat acescatque, unde fermentum dicitur. Fermentum à *ferveo*; uti Gr. ζύμη à ζέω, deducitur... Imò τὸ שאר pro סאר Chald. *fermentum*, à סְאַר Chald. *fermentesco*; unde סאר *fermentum*, סִיאוּר *fermentatio*... Vide Synopſ. Instit. Arabicarum Altingi, pp. 8. 14. 50. 65...

שַׁאֲרָה f. idem cum masculino, שאר *caro*... quod vide suprà, col. præced. שַׁאֲרָה הֵנָּה, Levit. 18. v. 17. O. οἰκεῖαι γάρ σε εἰσιν· Lxx. *propinquæ enim*, *consanguineæ*, *tuæ sunt*... Vulg. *quia caro illius sunt*... Alii, ad verbum, quia *caro* eadem scil. *ipsa* sunt... R. eadem ac vocis שְׁאֵר, quam vide suprà, col. præced.

שֶׁאֱרָה Mass. *Scheeráh*, Vulg. *Sara*, nomen propr. filiæ Beriæ, neptis Ephraim, quæ *ædificavit*, sive *instauravit Bethoron inferiorem & superiorem & Ozensara*... 1. Paral. 7. v. 24... Etym. *excellentia*, *dignitas*, (à sing. masc. שְׁאֵר, idem...) i. excellentissima, dignissima... femina...

שְׁאֵרִית f. Lxx. λεῖμμα, ὑπόλειμμα, Lxx. Incert. καταλεῖμμα, ἐγκατάλειμμα, λοιπός, ὑπόλοιπος, Lxx. Aq. Theod. κατάλοιπον, Lxx. καταλοιπος... Vulg. & alii, *quod relictum est*... *quod residuum*... *reliquiæ*... *monumentum*... Lxx. item, λείπω *relinquo*... לְאֵין שְׁאֵרִית וּפְלֵיטָה, Esdr. 9. v. 14. *ut non sint reliquiæ & evasio*... שְׁאֵרִית חֵמֹת תַּחְגֹּר, Psal. 75. Hebr. 76. v. 11. O. καὶ ἐγκατάλειμμα ἐνθυμίου ἑορτάσει σοι. Lxx. Vulg. Lat. & *reliquiæ cogitationis diem festum agent tibi*. Alii, *residuum irarum*, vel *furoris* (Sennacheribi post fugam ex Judæa in Judæos in patria sua habitantes furentis, Tob. 1. v. 21... morte ipsius) *impedies*, *prohibebis*... à חגר Arab. *impedivit*, *prohibuit*, Gi. & *interdixit*, Mar... τῷ א, post datam, ex Syriasmo, literæ schevatæ præcedenti motionem suam excidente, vide Gram. Hebr. tom. 1. p. 411. c. 1. שְׁרִית *residuum*... Cum præf. וּשְׁאֵרִית & *superstes*... וְלִשְׁאֵרִית *residuum*... לִשְׁאֵרִית *reliquiis*... וְלִשְׁאֵרִית & *residuo*... Contractè ut mox suprà, cum (ו) pro (י) juxta Massorethas, cum affix. & (ּ) loco τῆ (ֵ) sub ת, sic שֵׁרִיתִךָ pro שֵׁרִיתְךָ, Jerem. 15. v. 11. *residuum tuum*, m... Vel τὸ שֵׁרִיתִךָ, est 1. p. s. c. Præteriti Piël (quare (ֵ) sub prima radicali, loco τῆ (ִ) & daghésch ex secunda ר, excidentis) Verbi שָׁרָה *solvit*, *dimisit*, *emisit*... cum affix. unde sic vertendum: *si non solvero te in* pascua *bona*; *si non incurrere feci pro te in tempore malo*, *in tempore angustiæ contra hostem*... Aut ex Arab. שרו (unde fortè sine anomalia Hebr. שֵׁרִיתִךָ pro שֵׁרִיתִיךָ, vel שֵׁרִיתִיךָ) *si non comparavi te in bonum* tui... In pausa, quare τὸ (ְ) in (ָ) ante affix. mutatum, שְׁאֵרִיתָךְ *reliquias tuas*, m... Cum præf. & aff. וּשְׁאֵרִיתוֹ & *residuum ejus*, m... וּשְׁאֵרִיתְךָ & *residuum tuum*, m... וּשְׁאֵרִיתָם & *residuum istorum*... R. שָׁאַר *residuus*... *fuit*.

שֵׂאת, ex Syriasmo pro שְׂאֵת, f. vide Gram. Hebr. tom. 1. p. 411. c. 1... unde cum præf. הַשֵּׂאת וְהַשָּׁבֶר, Thren. 3. v. 47. *evenit nobis* הַשֵּׁאת וְהַשָּׁבֶר, O. ἔπαρσις καὶ συντριβή. Lxx. *elatio* (à נָשָׂא *extulit*...) *ac confractio*. Vulg. *vaticinatio* (sive *vastatio* per vaticinium prædicta, metonymia subjecti...) & *contritio*. Alii, *vastatio & contritio*. Alii, *seductio*, Munst. ..., *deceptio & confractio*, h. e. decipi & confringi.

Digitized by Google

confringi. Ad formam שְׂאֵת à נָשָׂא ... Nam à שְׂאֵת, ut derivetur, analogia non admittit, Cocc.... Imò optima admittit analogia, optimusque sensus. Est enim τὸ שאת ex duplici crasi à שְׂאֵת, nempè ex prima שְׂאֵת, ex secunda (per Syriasmum, vide Gram. Hebr. t. 1. p. 411. c. 1) שְׂאֵת ... à שְׂאֵת שאת autem potest esse & שְׂאֵת, formæ צְפַת *coronamentum*, (unde Gr. στέφος, στέφανος, στέφω ...) à צָפָה sive צְפַת, *obtexit, coronavit* ... Ex quo שְׂאֵת, in prima contractione שֵׂאת, in secunda verò, שֵׂאת f. *vastatio*, à שָׁאָה *vastatus est* ... vide Gram. Hebr. tom. 1. p. 399. c. 1...

שְׂאֵת f. Lxx. *τιμὴ*, Aq. *ἆρσις*, Sym. *κίνησις*, *δόγμα*, Theod. *δεκτόν*, Lxx. *λῆμμα*, *δεῖνα*, Vulg. & alii, *honor, dignitas* ... *elevatio, oblatio, elatio, tumor* ... *motus, motio, commotio*, tam in passiva, quam in activa significatione ... *placitum, decretum, dogma* ... Adjectivè, *acceptabile* ... *res, quæ accipitur, acceptatio, sumptio, assumptio* ... *mala, res adversæ, calamitas, ærumnæ, gravia, indigna, terribilia, honorabilia* ... *pustula, ulcus*; propriè, *vulnus ad sanitatem perductum* ... Lxx. item, *ὄψις aspectus* ... Verbaliter, *φέρω fero* ... *προσφέρω offero* ... שְׂאֵת אוֹ־סַפַּחַת אוֹ בַהֶרֶת, Levit. 13. v. 2. *tumor*, vel *scabies*, vel *papula alba* .... אִם־תֵּיטִיב שְׂאֵת, Gen. 4. v. 7. O. *ἐὰν ὀρθῶς προσενέγκῃς* ... Lxx. & alii, (est enim τὸ שאת τοῦ Qal Verbi נָשָׂא *obtulit* ...) *si rectè offeras* ... Vulg. *si benè egeris* ... Sic & Gen. 49. v. 3. יֶתֶר שְׂאֵת *excellentia offerendi*, sive *in offerendo*, i. e. Vulg. *prior in donis* ... O. contrà, *σκληρὸς φέρεσθαι durus ad offerendum* ... Cum præf. בִּשְׂאֵת *cum tumore* ... וְלִשְׂאֵת & *tumoris* ... R. נָשָׂא *tulit, extulit, obtulit* ... unde, τοῦ נ amisso, Infinitivus ex forma ת cum duplici (ֵ), שְׂאֵת, & ex crasi prima שֵׂאת, (vide suprà שאת, col. præced.) *ferre, extollere, offerre* ... Substantivè, *elatio, tumor, oblatio, excellentia, dignitas* ...

שָׂב m. Lxx. Aq. Sym. Theod. *πρεσβύτης*, Lxx. *πρεσβύτερος* ... Vulg. & alii, *senex, legatus, princeps, sacerdos, senator, mediator, intercessor* ... *senior, ætate provectior, natu major, canus* ... Rabbinis sexagenarius *senex*, septuagenarius *canus*, dicitur ... Lxx. item, *αἰχμαλωσία captivitas* .... גַּם־שָׂב גַּם־יָשִׁישׁ בָּנוּ, Job. 15. v. 10. *est inter nos & canus, & decrepitus imò & patre tuo ætate provectior* ... Ætate acquiritur prudentia: nos sumus seniores te, vel etiam patre tuo, Scult. Merc.... R. שׂוּב *canus factus sum* ...

שְׁבָא Mass. *Schvá*, Vulg. *Saba*, nom. propr. 1°. filii Regma, Gen. 10. v. 7. *à quo civitas regalis Æthiopiæ nomen accepit*, 1. (sive 3.) Reg. 10. v. 1. Isai. 60. v. 6. *Hanc Josephus libro secundo, à Cambyse rege, Meroen ex sororis vocabulo cognominatam scribit*, Leusd... 2°. filii Jectan, Gen. 10. v. 28... 3°. filii Jecsan, Gen. 25. v. 3... 4°. populi, Sabæi scilicet, sub hoc nomine memorantur, Job. 1. v. 15. ut Psal. 72. v. 15. Hebr. 73. v.16. Arabes, idem. Etym. *homo*: ergò *humana* urbs, cui nomen dedit, nuncupanda ... ab Æthiop. שבא *schábu*, idem ...

שְׁבָבִ m. *fragmentum* .... Plur. כִּי־שְׁבָבִים יִהְיֶה עֵגֶל שֹׁמְרוֹן, Hos. 8. v. 6. O. *διότι πλανῶν ἦν ὁ μόσχος σου Σαμάρεια*· Α... Σ. *ἀκαταστατῶν* ... Θ. *πλανῶν* ... Ε. *ῥεμβεύων*, *ἀλλ. παραπλησίως τοῦ τῆς ἀράχνης ἱστῶ* ... Lxx. *quia vagari faciebat (in errorem impellebat, seducens erat) vitulus tuus, ô Samaria* ... Aq. Sym. *instabilis* ... Theod. *seducens* ... V. edit. *fluctuans* ... Al. *quemadmodum aranearum tela* ... Vulg. *quoniam in aranearum telas erit vitulus Samariæ* ... Alii, *certe (in) frusta*, sive *fragmenta*, S. Hieronym. *in atomos* ... *erit vitulus Samariæ* ... Rab. Jona. *expulsiones*, quia migrabit è loco suo, ut à שבח ... (& ex v. 5 זָנַח עֶגְלֵךְ שֹׁמְרוֹן *expulit*; impersonaliter, i. e. *expulsus est vitulus tuus, ô Samaria* ...) R. Jepheth, *aversiones*, quasi à שׁוּב, Lex. Heptagl. Quidam, *incitamenta* belli ... R. שבב Chaldæis, Rabbinis ... *fregit* ... Syris, *demisit, dejecit* ... Arabibus, Fut. O. *accendit, suscitavit* ignem, bellum ...

שָׁבָה QAL. Lxx. *λαμβάνω*, *αἰχμαλωτεύω*, Lxx. Aq. Sym. Theod. *αἰχμαλωτίζω*, Lxx. *ἀποικίζω*, *μετάγω*, *μεταφέρω*, *προνομεύω*, *καταπρονομεύω*, *ἀποστρέφω*, *συντρίβω*...

Digitized by Google

Vulg. & alii, *invado*, *capio*... *captivum facio*, *teneo*, *detineo*; *hastâ*, sive *armis captum abduco*, *deporto*, *in servitutem*, seu *captivitatem duco*... *migrare facio*, *amando*... *dimoveo*... *transfero*... *prædationibus infesto*, *prædor*, *prædam ago*, *diripio*, *vi aufero*... *deprædor*, *populor*... *averto*, *amoveo*, *depello*, *abigo*... *simul tero*, *contero*, *contundo*, *comminuo*... Construitur cum accusat. & præposit. ם, אֶל־, ל...

PRAET. 3. p. ſ. m. אֲשֶׁר־שָׁבָה יִשְׁמָעֵאל (ex Syriasmo, pro יִשְׁמָעֵאל) Jerem. 41. v. 14. *quem captivum duxerat Ismaël*... Cum præf. & affix. וְשָׁבָם *& captivos abduxit eos*, m... 2. p. ſ. m. הַאֲשֶׁר שָׁבִיתָ בְּחַרְבְּךָ וּבְקַשְׁתְּךָ אַתָּה מַכֶּה, 4. Reg. 6. v. 22. Vulg. & alii, Non percuties: *neque enim cepisti eos gladio & arcu tuo, ut percutias*... O. εἰ μὴ οὓς ᾐχμαλώτευσας ἐν ῥομφαίᾳ σου καὶ τόξῳ σου σὺ τύπτεις... Lxx. *nisi, quos capis gladio, aut arcu tuo, tu percutis?* i. e. uti alii, *num, quos gladio arcuve tuo captivos fecisses, tu eras percussurus?* Imò pone panem & aquam... שָׁבִיתָ שֶּׁבִי *schabítha schschébi*, Psal. 67. Hebr. 68. v. 19. Non solos captivos, nec solos captivantes, sed ipsam *captivâsti*, ô Christe, *captivitatem*, h. e. carcerem infernalem, Quidam in Gej. Christus subegit hostes, peccatum, Diabolum, &c. Coloss. 2. v. 15. & à Satana captivos redemit, Ainsw... Cum præf. remanente suo loco accentu, quod sæpiùs accidit in quiescentibus Lamedh ה, vide Gram. Hebr. tom. 2. p. 310. c. 1. וְשָׁבִיתָ *& captivos ceperis*... 3. p. plur. c. שָׁבוּ *captivos abduxerunt*... Cum præf. & affix. וְשָׁבוּם *& captivos abduxerunt eos*... 2. p. plur. m. שְׁבִיתֶם *captivos abduxistis*...

BEN. plur. m. שֹׁבִים *captivos abducentes*... Cum affix. שֹׁבֵיהֶם, שֹׁבֵיהֶם *captivos abducentes eos*... Cum præf. & affix. וְהָיוּ שֹׁבִים לְשֹׁבֵיהֶם, Isai. 14. v. 2. *& erunt capientes* Evangelicis sermonibus homines *inter eos, qui se hostilibus armis ceperant*... Confer Isai. 41. v. 10. & seqq. שׁוֹבֵינוּ *captivos abducentes nos*, c.

PAOUL plur. m. cum præf. לִקְרֹא לִשְׁבוּיִם דְּרוֹר, Isai. 61. v. 1. O. A. Σ. Θ. κηρύξαι αἰχμαλώτοις ἄφεσιν. Lxx. Aq. Sym. Theod. *prædicare captivis remissionem*... Vulg. *& prædicarem captivis indulgentiam*... Alii, *ad prædicandum captivis libertatem*... Plur. f. cum præfix. כִּשְׁבֻיוֹת, O. ὡς αἰχμαλώτιδας, Lxx. Vulg. & alii, *quasi captivas*... Gen. 31. v. 26. ubi τὸ (ֻ) in (ֻ) sequente dagh. per legem æquivalentiæ mutatur...

INFIN. ex forma ות, שְׁבוֹת, Abd. 1. v. 11. *captivas abducere*...

IMPER. 2. p. ſ. m. cum præf. וּשְׁבֵה, Jud. 5. v. 12. *& captivam duc*...

FUT. 3. p. ſ. m. cum præf. & apocopa, τοῦ (ֵ) ultimæ in duplex (ֶ) resoluto, ob ב scil. secundam radicalem, unam ex *beghádh kephâth*, (licet sic reperiatur יִשְׁשֶׁ *declinabit*...) Vide Gram. Hebr. tom. 1. p. 288. c. 2. וַיִּשְׁבְּ, pro וַיִּשְׁבֶּה, quod & ipsum est per apocopen videlicet τοῦ ה, τοῦ (ֶ) ab ultima ad penultimam, in locum τοῦ (ֶ) excidentis, retracto, pro וַיִּשְׁבֶּה *& captivam fecit*, Num. 21. v. 1... 3. p. ſ. f. cum affix. in pausa, quare τὸ (ֶ) in (ֵ) mutatum, תִּשְׁבֵּךָ *captivum tenebit te*... 3. p. plur. m. cum præf. וַיִּשְׁבּוּ *& captivas ceperunt*...

NIPHAL נִשְׁבָּה, Lxx. αἰχμάλωτος γίνομαι... Vulg. & alii, *hastâ*, sive *armis capior*, *captivus agor*...

PRAET. 3. p. ſ. m. נִשְׁבָּה *captivus actus est*... 3. p. plur. c. נִשְׁבּוּ *captivi acti*, *abducti*... *fuere*...

שְׁבוֹ m. *lapis pretiosus*. Lxx. ἀχάτης, Vulg. & alii, *achátes*, Exod. 28. v. 19. & 39. v. 12. Dictus ab *Achate* fluvio Siciliæ, in quo primùm inventus. Gemma est satis vulgaris, & huic mira in coloribus varietas. Vide Plin. lib. 27. c. 10. Menoch... Alii, *beryllus*. Interpres Hierosolymitanus, cui pro more constanter adhæret S. Joan. 21. v. 20. ברולין quorum tertium genus (teste Plinio) *Chrysoprasus*, sive *Chrysoberyllus* dicitur, idem S. Isidorus, &c. Planè ut B. B. (Bar. Bahlul) cum Syris גונא דמיא וירקא (*color aquarum*, seu *aquæ*, *marisve viridantis*) ubi de Beryllis loquitur: proinde versionem hanc firmat etiam ipse Spiritus Sanctus, Lex. Hep-

Digitized by Google

tagl. R. שָׁבָה *captivum cepit, duxit, abduxit*... unde שְׁבוֹ *Beryllus*, (Βήρυλλος, ὁ, vel ἡ) ſic dictus, vel dicta, quòd ſub manu artificis facile captivatur, & aliis faciliùs ſculpturas admittit, Ludov. *de Dieu*... Vel à captivando animos colorum varietate; eſt enim τὸ שְׁבוֹ Infinitivus τοῦ Qal, formæ בְּכוֹ, ſive בְּכוֹ *flere, flendo*... vide Gram. Hebr. tom. 1. p. 286. cc. 1. 2.... Vel τὸ ἐκείνου, *illius*; nempè, & cujuſvis lapidis, *ſimilis*, à שבה, ſive שבו, Arab. *ſimilis fuit*, & à pronomine affixo 3. p. ſ. m... unde & ברולא Syr. (unde & Gr. Βήρυλλος, & Lat. *Beryllus*...) eſt nomen commune ſub quo plures olim continebantur *gemmæ*... Angl. *a pearl*... Gal. *pierre*...

שְׁבוּאֵל Maſſ. *Schbhouêl*, Vulg. *Subuel*, nom. propr. filii Gerſon, filii Moſis, 1. Paral. 23. v. 16. Etym. *gemma-Dei*, i. e. *gemma pulcherrima*... à שְׁבוֹ *gemma*, & אֵל *Deus*... Vulgatus interpres (ut antiqui) pronuntiat ſchevân initiale in τοῦ שְׁבוּאֵל *Schebhouël* cum eodem ſono, quo vocalem immediatè ſequentem. Sic etiam nunc Orientales ſæpiſſimè literam ſchevatam, ſive ſyllabam brevem ante longam proferunt. Sic צבאח *tſabâbhon*, Arab. *tſabâbh*, Turc. *aurora, tempus matutinum*... צבאח *tſabâbh*, Perſ. *obſonium, quicquid cum pane comeditur*, exceptis fructibus... Sic & Hebr. צְבָאוֹת *tſebbânóth, ſabâôth, exercitus*, plur...

שָׁבוּעַ m. Lxx. Aq. Sym. ἑβδομάς, Lxx. ἑπτά, τὰ ἑβδομα... Vulg. & alii, *Septimana* vel dierum vel annorum... annorum, aut Sabbaticorum, aut Jobelæorum, ſive hebdomas compoſita annis vel 7. vel 70. vel 49. ut apud Daniel 9. vv. 24. 25. 27... *ſeptem*... *ſeptima*... Ex forma constructa, τοῦ (ּ) in (ֻ) ad euphoniam mutato, שְׁבֻעַ, & cum præfix. הַשָּׁבֻעַ *ſeptimana*... Dual. mutato ad euphon. τῷ (ּ) in (ֻ), שְׁבֻעַיִם, Levit. 12. v. 5. O. δὶς ἑπτὰ ἡμέρας ... Vulg. & alii, *duabus hebdomadibus*... Plur. maſc. mutato etiam τοῦ (ּ) in (ֻ), שָׁבֻעִים *ſeptimanæ*... Cum præf. וְשָׁבֻעִים *& ſeptimanæ*... הַשָּׁבֻעִים *ſeptimanæ*... Pl. fem.

שָׁבֻעוֹת & שְׁבֻעֹת, *ſeptimanæ*. Conſtr. שִׁבְעוֹת & שִׁבְעַת *ſeptimanæ*. Cum præf. הַשְּׁבֻעוֹת *ſeptimanarum*. Cum præf. & aff. בְּשִׁבְעֹתֵיכֶם *in ſeptimanis veſtris*, m. Daniel legens Jeremiam 25. v. 11. & 29. v. 10. intelligit מִסְפַּר הַשָּׁנִים *numerum annorum*... *quo complerentur deſolationes Jeruſalem, eſſe* שִׁבְעִים שָׁנָה, Dan. 9. v. 2. *ſeptuaginta annos*... ipſiſque elapſis ſeptuaginta illis annis, deſignati ſeptuaginta hebdomadas annorum & unam ex ipſis, ultimam ſcil. primamque ac menſuram, normamve aliarum hebdomadum, Sabbaticam, ſive 70. annis compoſitam, ... שָׁבֻעִים שִׁבְעִים נֶחְתַּךְ עַל־עַמְּךָ, Dan. 9. v. 24. h. e. vel, *ſectio hebdomadum ſeptuaginta*, nempè, in 7—62—1. *contra populum tuum*... Vel, *hebdomades ſeptuaginta deciſæ*, vel *ſectæ ſunt*, i. e. *una* illa Sabbatica, ſeu 70. annis compoſita, æquales in partes *ſecta eſt contra populum tuum*... בִּתְחִלַּת תַּחֲנוּנֶיךָ יָצָא דָבָר, Dan. 9. v. 23. *jam inde ab initio precum tuarum exivit ſermo*, ſeu *decretum*... à ſummo ſcil. Throno, idque בִּשְׁנַת אַחַת לְמָלְכוֹ, Dan. 9 v. 2. *anno primo, quo regnare cœpit* Darius Medus, i. e. 777. anno, ante paſſionem, ſive mortem Chriſti... מִן־מֹצָא דָבָר לְהָשִׁיב וְלִבְנוֹת יְרוּשָׁלִַם עַד־מָשִׁיחַ נָגִיד שָׁבֻעִים שִׁבְעָה וְשָׁבֻעִים שִׁשִּׁים וּשְׁנַיִם, Dan. 9. v. 25. *ab exitu* igitur *ſermonis*, ſive *decreti*, ſeu *edicti*, Divini ſcil. (i e. à primo Darii Medi anno) *de reducendo*, populo, *de reædificandâque Jeruſalem uſque ad Chriſtum ducem* puſilli gregis, crucem bajulandam prædicantem, cui mox affigendus erat... (a.) *hebdomades ſeptem* (b.) *& hebdomades ſexaginta duæ erunt*... (a.) *ſeptem hebdomades*, annorum videlicet, Jobelæorum, h. e. 49. annis ſingulæ conſtantes, quæ omnes conficiunt { 49 / 7 / 343 annos.

...(b.) *& ſexaginta duæ hebdomades*, annorum, nimirùm, Sabbaticorum, i. e. 7. annorum ſingulæ, unde omnes producunt ..... { 62 / 7 / 434 annos.

.... Quorum annorum uterque numerus, ſive productus, ſimul conjunctus conficit ..... { 343 / 434 / 777

Vide Exod. 23... Levit. 25... Num. 36... Deut. 15... Quibus 777. annis, ſi addas 35. annos, medietatem ſcil. ultimæ ac primæ illius hebdomadis, Sabbaticæ, ſeu 70. annis compoſitæ, habebis { 777 an. / 35 an. / 812 annos,

à primo videlicet Darii Medi anno, uſque ad deſtructionem templi ſecundi, ſub Tito... Quo ex numero, nempè, 812. annis, ſi extrahas 639. annos, quibus Joſepho lib. 7. cap. X. de bel. Jud. ſtetit templum ſecundum, remanebunt { 812 / 639 / 173

anni, à primo ſcil. Darii Medi anno, uſque ad templum ſecundò ædificatum... Ab hocce rursùs numero, nimirùm, 173. annis, ſi deducas 46. annos, quibus Joan. 2. v. 20. *ædificatum eſt templum hoc*, ſupererunt ..... { 173 / 46 / 127

anni, à primo Darii Medi anno, uſque ad templum ſecundò erigendum... Ex annis porrò 812. lunaribus ſolares fient 787. cum 193. diebus... תָּשׁוּב וְנִבְנְתָה רְחוֹב וְחָרוּץ וּבְצוֹק הָעִתִּים, Dan. 9. v. 25. à Cyri maximè edicto... *redibit* populus, *ædificabitur platea & foſſa*, O. τεῖχος... Vulg. muri... *ſed in anguſtia temporum*... imò *ad preſſuram* populi, *ad tempora anguſta*, ſive *afflicta*, *nebula*.... ſub illuſtri præſertim Antiocho.... וְאַחֲרֵי הַשָּׁבֻעִים שִׁשִּׁים וּשְׁנַיִם יִכָּרֵת מָשִׁיחַ וְאֵין לוֹ וְהָעִיר וְהַקֹּדֶשׁ יַשְׁחִית עַם נָגִיד הַבָּא, Dan. 9. v. 26. *& poſt hebdomadas ſexaginta & duas*, *illas* ſcil. quæ ſeptem priores ſequuntur, *ſupplicio afficietur*, ſive *cruci affigetur Chriſtus*; *& nemo ad illum attendet*; *nemo de illo* cogitabit... *Hinc & civitatem illam*, dominam Gentium... & *Sanctuarium illud* auguſtiſſimum.... *corrumpet*, *deſtruet*, *funditùs evertet*... *populus*, *exercitus Ducis*, *qui venturus eſt*.... וְהִגְבִּיר בְּרִית לָרַבִּים שָׁבוּעַ אֶחָד וַחֲצִי הַשָּׁבוּעַ יַשְׁבִּית זֶבַח וּמִנְחָה, Dan. 9. v. 27. *confirmabit pactum*, *fœdus*... *Chriſtus*, *multis illis*, Judæis... *hebdomadâ unâ*; *ſed in medio hujuſce hebdomadis*; nempè, Sabbaticæ, ſive 70. annis compoſitæ... *ceſſare faciet*, Chriſtus, *hoſtiam & ſacrificium*... deſtructo ſcil. templo, extra quod Judæo ſacrificare non licebat... 35. autem annos, medium hujuſce Sabbaticæ hebdomadis, ſi addas 42. annis vitæ Chriſti, quadragenario enim major videbatur Judæis, Joan. 8. v. 57. dicentibus: *quinquaginta annos nondum habes*.... vel æræ certè Chriſtianæ, habebis { 42 an. / 35 an. / 77 annos,

aut ſeptuageſimum ſeptimum annum, quo à militibus Titi templum fuit incenſum, funditùſve everſum... Illa porrò Sabbatica, ſeu hebdomada 70. annis compoſita, ultima præcedentium adventum Chriſti, prima ac norma videtur eſſe ſubſequentium hebdomadum Sabbaticarum, ſive 70. annis compoſitarum, hinc illa hebdomada, media lecta, utriſque, ut videtur infrà, additur... uſque ad reditum Judæorum, vel ultrà... *περὶ δὲ τῆς ἡμέρας ἐκείνης καὶ τῆς ὥρας οὐδεὶς οἶδεν, οὐδὲ οἱ ἄγγελοι οἱ ἐν οὐρανῷ, οὐδὲ ὁ υἱός, εἰ μὴ ὁ πατήρ.* Marc. 13. v. 32. *de die enim illo vel hora nemo ſcit, neque angeli in cœlo, neque Filius... niſi Pater*... וּמֵעֵת הוּסַר הַתָּמִיד וְלָתֵת שִׁקּוּץ שֹׁמֵם יָמִים אֶלֶף מָאתַיִם וְתִשְׁעִים : אַשְׁרֵי הַמְחַכֶּה וְיַגִּיעַ לְיָמִים אֶלֶף שְׁלֹשׁ מֵאוֹת שְׁלֹשִׁים וַחֲמִשָּׁה :, Dan. 12. vv. 11. & 12. *porrò docti intelligent quòd à tempore quo ablatum fuerit juge ſacrificium, ut ſcilicet ponatur abominatio deſolans*, (ſive *ſtupenda*, fortè *idolum*) ... *dies mille ducenti nonaginta* (erunt). *Beatus ille*, *qui eſt expectaturus*, vel *permanſurus*, *perſeveraturuſve*... *donec attingat ad dies* uſque *mille trecentos triginta & quinque*.... In Scriptura dies pro annis haud rarò ſumuntur. Vide Num. 14. v. 34...

Digitized by Google

Sumendo igitur *dies* 1290. pro 1290. annis habebis tempus ferè illud, quo Christiani ab Oriente expulsi sunt ... 1290. *dies* pro annis habiti & per 30. divisi producunt,

annorum menses { 1290. | 43. ; 30. ; 30. }

Joannes Apocal. 11. v. 3. eodem fermè sensu ponit 42. annorum menses, fortè usque ad Jerosolymorum, Daniel verò usque ad totius Orientis amissionem ... *καὶ τὴν αὐλὴν τὴν ἔξωθεν τοῦ ναοῦ ἔκβαλε ἔξω, καὶ μὴ αὐτὴν μετρήσῃς, ὅτι ἐδόθη τοῖς ἔθνεσι· καὶ τὴν πόλιν τὴν ἁγίαν πατήσουσι μῆνας τεσσαράκοντα δύο. Καὶ δώσω τοῖς δυσὶ μάρτυσί μου, καὶ προφητεύσουσιν ἡμέρας χιλίας διακοσίας ἑξήκοντα, περιβεβλημένοι σάκκους.* Apoc. Joan. 11. vv. 2. 3. *atrium autem, quod est foris templum, ejice foras, nec metiaris illud: quoniam datum est Gentibus* (ad Dominum scil. reversis,) confer Psal. 21. Hebr. 22. v. 28. *& illam civitatem, illam sanctam, calcabunt* רֶגֶל רַגְלֵי עָנִי פַּעֲמֵי דַלִּים, Isai. 26. v. 6. *pes*; imò, *pedes humilis, gressus attenuatorum mensibus quadraginta duobus*, sive diebus, i. e. annis, mille ducentis sexaginta, *faciamque ut duo testes mei prophetent*, seu *prædicent diebus*, h. e. annis, *mille ducentis sexaginta, amicti saccis.* Vide hac de celebri controversia Synopsim Criticorum, neque enim nostrûm est tantas componere lites.

שבוע **שָׁבוּעַ** m. *juramentum*, vel potiùs, *juratus*, sive *jurator*. Est enim Paoúl s. m. τῷ Qal, Verbi שָׁבַע *juravit* ... Quod Paoúl, seu participium passivum, activè accipitur, ut apud Latinos *juratus*, pro eo, qui juravit ... Hinc plur. constr. quod scil. more & forma nominis genitivum regat, vide Gram. Hebr. tom. 1. pp. 554. 558. .. שִׁבְעֵי שְׁבֻעוֹת לָהֶם, Ezech. 21. v. 23. Hebr. v. 28. Apud O. vacat, Θ. *ἑβδομάζοντες ἑβδομάδας αὐτοῖς* ... Theod. Complut. *hebdomadas apud ipsos observantes*, sive *septimas quasque dies cum ipsis celebrantes* .... Vulg. *& sabbatorum otium imitantes* ... Alii, *illis juratis in juramenta* multa, Jun. Tremell. .. *illis, qui sunt conjurati conjurationibus* plurimis, Jun. .. Hebr. *juratis*, sive *jurantibus* cum *juramentis*, i. e. maximas facientibus execrationes ...

שבועה **שְׁבוּעָה** f. Lxx. *ὅρκος, ἐνόρκιον* ... Vulg. & alii, *jusjurandum, juramentum* (ut nunc vulgo loquimur) ... *adjuratio*, i. e. affirmatio, vel negatio, sponsio, aut promissio, facta cum commemoratione nominis Dei & fidei in eum. ... vide 2. Reg. 14. v. 11. Cocc. .. Lxx. item, *πλήρωσις plenitudo* ... *πλησμονὴ satietas* ... Legebant שְׂבוּעָה pro שְׂבָעָה, τῷ (ו) in (ִ) ad euphoniam mutato, אוֹ־הִשָּׁבַע שְׁבֻעָה, Num. 30. v. 3. *aut jurando* juraverit *juramentum, ut legem imponat animæ suæ*, Cocc. .. Qui jurat se aliquid, v. g. *oblationem*, Deo facturum, simul Deo promittit; promissio autem facta Deo est votum, Menoch. ... בַּעֲלֵי שְׁבוּעָה לוֹ, Nehem. 6. v. 18. O. *ἔνορκοι ἦσαν αὐτῷ* ... Lxx. & alii, *juramento obstricto*, sive *conjurati* (vel *confœderati*) *erant ei* ... Vulg. *habentes juramentum ejus* ... בַּעַל, quandoque notat subjectum, quomodocunque se habet, ut Gen. 14. v. 13. Glass. ... vide Gram. Hebr. tom. 1. p. 488. c. 2. .. Arcano fœdere cum Tobia colligati, Grot. .. Cum præf. הַשְּׁבֻעָה, הַשְּׁבוּעָה *juramentum, exsecratio* ... וְהַשְּׁבֻעָה *& adjuratio*, בִּשְׁבֻעָה, בִּשְׁבוּעָה *juramento* ... לִשְׁבוּעָה *exsecrationi* ... וְלִשְׁבֻעָה *& exsecrationi*. Constr. שְׁבֻעַת, שְׁבוּעַת *juramentum* ... Cum præfix. וּשְׁבֻעַת *& juramentum* ... בִּשְׁבֻעַת *exsecratione* ... Cum præf. & affix. וּשְׁבוּעָתוֹ *& juramenti sui*, m. מִשְּׁבֻעָתֵךְ *à juramento tuo*, f. ... מִשְּׁבֻעָתִי *à juramento meo*, c. ... Plur. שְׁבֻעוֹת *juramenta* ... Constr. שְׁבֻעֹת *juramenta* ... vide & sign. 1. nempè in שָׁבוּעַ *septimana*, col. 2597. R. שָׁבַע *juravit* ... unde Paoúl s. m. שָׁבוּעַ *juratus*, ex quo fem. sing. שְׁבוּעָה *jurata*, subst. *juramentum*.

שבות **שְׁבוּת** f. Lxx. *αἰχμαλωσία, ἀποικία* ... Vulg. & alii, (*captiva*) *captivitas* ... *demigratio* ... Lxx. item, *ἀποστροφὴ aversio* ... *ἁμαρτία peccatum* ... Verbaliter, *ἀποστρέφω averto* .... Constr. וַיהוָה שָׁב אֶת־שְׁבוּת אִיּוֹב, Job. 42. v. 10. O. *ὁ δὲ κύριος ηὔξησε τὸν Ἰώβ*· Lxx. *Dominus autem auxit Job* ... Vulg. *Domi-*

Digitized by Google

nus quoque conversus est ad pœnitentiam Job ... Legebat vel שׁוּבַת, constr. *reversio, conversio, pœnitentia* ... vel שְׁבוּת (formæ גֵּרוּת *hospitium*, à גּוּר *diversatus est* ...) idem... Alii, *tum restituit Dominus quod captum (ablatum ...) fuerat Jobo*, Jun. Tremell... Alii, *reduxit*, vel *convertit*, vel *restituit captivitatem Jobi* ... *captivitatem* intellige, vel, 1. quâ detinebatur à Satana, è cujus potestate jam eductus est, Vatabl. ... Vel, 2. miserias, quibus velut captivus detinebatur, Pisc... Hæc phrasis passim significat miseriæ finitionem, & instaurationem gaudii ac felicitatis, Cocc... unde ipse vertit: *restituit jacturas Jobi* ... Cum præf. וּשְׁבוּת *& captivitatem* ... Cum affix. שְׁבוּתְךָ, שְׁבוּתֵךְ *captivitatem tuam*, m.—f... שְׁבוּתָם *captivitatem eorum* ... שְׁבוּתְכֶם *captivitatem vestram*, m... R. שָׁבָה *captivum cepit, duxit* ...

שבח QAL. Gr. σέβω, ομαι, σεβάζω, ομαι, i. e. *colo, veneror*, &c. Av.

PIEL שִׁבַּח, vel contractè, שַׁבַּח, Lxx. ἐπαινέω, Sym. μακαρίζω, Lxx. Sym. καταπραΰνω... Vulg. & alii, *laudo, laudibus celebro, approbo, assentior* ... *beatum prædico* ... contrà, *mitigo, sedo, reprimo, compesco* ... Lxx. item, ταμιεύομαι *promus condus sum* ...

PRAET. 1. p. s. c. cum præfix. accentu suo in loco remanente, neque enim semper retrahitur ad ultimam, vide Gram. Hebr. tom. 2. p. 310. c. 1. וְשִׁבַּחְתִּי אֲנִי אֶת־הַשִּׂמְחָה, Ecclesiast. 8. v. 15. *unde laudaveram, approbaveram lætitiam* ... sed nunc *dico*: הֲבֵל הֲבָלִים... הֲבֵל הֲבָלִים הַכֹּל הָבֶל, Eccles. 12. v. 8. *vanitas vanitatum* ... *hæc omnia*, hujusce mundi etiam gaudia, *vanitas*. O. τὰ πάντα ματαιότης, Gallicè, *le tout n'est que vanité*; confer vers. præced.

IMPER. 2. p. s. f. שַׁבְּחִי *lauda*. 2. p. plur. m. cum affix. שַׁבְּחוּהוּ *laudate eum* ...

FUT. 3. p. s. m. יְשַׁבַּח, contractè, יְשַׁבַּח *laudabit* ... Cum affix. יְשַׁבְּחֶנָּה *reprimit eam* ... 2. p. s. m. cum affix. אַתָּה תְשַׁבְּחֵם, Psal. 88. Hebr. 89. v. 10. tu, ô Christe, *compesces*, sive *compones eos*; nempè, commotos maris fluctus, quando imperabis *ventis & mari* ... Confer Matth. 8. vv. 24.

25. 26. ... 3. p. plur. m. cum affixo, remanente ן paragogico, non Chaldaico, quod daghessatur ante affixa, vide Gram. Hebr. tom. 2. pp. 614. & 615. sed Arabico, levi, (vide Synops. Instit. Arabicarum Altingi, pp. 57. & 58.) quod accedente affix. vel discedit, vel remanet, יְשַׁבְּחוּנְךָ *laudabunt te*, m...

HIPHIL הִשְׁבִּיחַ, unde BEN. s. m. מַשְׁבִּיחַ שְׁאוֹן יַמִּים, Psal. 64. Hebr. 65. v. 8. O. ὁ συνταράσσων τὸ κύτος τῆς θαλάσσης ... A. καταστέλλων ἦχον θαλάσσης ... Θ. E. καταπραΰνων ... Lxx. Vulg. Lat. *qui conturbas* (ex usu Arabico, *extendi, efferri* ... *faciens* ...) *profundum maris* ... Aq. *comprimens sonitum maris* .... Theod. V^a. edit. *compescens* ... S. Hieron. *compescens sonitum maris* ... Alii, *qui componis tumultum marium*, sive *maris* ... Est τὸ שַׁבַּח, (unde הִשְׁתַּבֵּחַ), tàm *laudare*, quam per antiphrasin, *deprimere, silentem reddere*. Sic Psal. 89. v. 10. Prov. 29. v. 11. Gej...

HITHPAEL cum metathesi τῦ ת caracteristici, vide Gram. Hebr. t. 1. p. 189. הִשְׁתַּבֵּחַ, Lxx. καυχάομαι, ἐγκαυχάομαι ... Vulg. & alii, *glorior, me jacto, jactans prædico, exulto* ... *jactor* ...

INFIN. cum præf. לְהִשְׁתַּבֵּחַ בִּתְהִלָּתֶךָ, Psal. 105. Hebr. 106. v. 47. *ut gloriemur de laude tua*, ô Christe, quùm scil. nos Judæi habebimus te pro Deo, qui omni laude dignus est ... Nempè, quùm אַחַר *post* longum nostrum exilium conversi tandem reversive quæremus Jehovam, Deum nostrum, i. e. Davidem, sive Messiam, regem nostrum, cujus obliti fueramus יָמִים אֵין מִסְפָּר, Jerem. 2. v. 32. *diebus absque numero*, seu *innumeris* ... וְאָמַר כָּל־הָעָם אָמֵן הַלְלוּ־יָהּ, Psal. 105. Hebr. 106. v. 48. *quùm dicet* nobis *omnis populus: verè laudate Deum* ... Confer Hos. 3. vv. 4. & 5. וּלְהִשְׁתַּבֵּחַ *& ut gloriemur* ...

שַׁבֵּחַ, unde cum præf. וְשַׁבֵּחַ אֲנִי, Eccles. 4. v. 2. O. καὶ ἐπῄνεσα ἐγὼ ... Σ. καὶ ἐμακάρισα ἐγὼ ... Lxx. Vulg. & alii, *& laudavi ego* ... Sym. & alii, *& felices dixi ego* ... Quidam, *tum laudare ego* magis mortuos quàm viventes, sub. cœpi ... Sic Terent.

Digitized by Google

in Andr. Cùm id mihi placebat, tum uno ore omnes omnia bona dicere, & laudare fortunas meas... sub. cœperunt... Est enim τὸ שַׁבֵּחַ Infinitivus τῷ Piël, non pro præterito, aut participio, aut alio modo sumendus, sed pro seipso Infinitivo. Nec unquam Infinitivus pro ullo alio modo ponitur; sed modo finito, aut aliquâ orationis parte vel expressâ vel subintellectâ regitur. Vide Nov. Meth. Gr. l. 8. c. 10. num. III. pp. 499. 500... Salomon hìc humana spectat absolutè & citra respectum vitæ futuræ... vide Eccles. 12. vv. 7. 8...

שבח PEAL. Chald. unde PAEL שַׁבַּח, O. αἰνέω... Vulg. & alii, *laudo, approbo, comprobo, assentior*... Vel contrà, *renuo, recuso, reprimo*... Vide Hebr.

PRAET. 2. p. s. m. שַׁבַּחְתָּ *laudâsti*... 1. p. s. c. שַׁבְּחֵת *laudavi*... 3. p. plur. m. cum præf. ex forma (-), וְשַׁבַּחוּ *& laudabant*...

BEN. s. m. מְשַׁבַּח, contractè, מְשַׁבַּח *laudans*, sub. אֲנָא *laudo*... Cum præf. וּמְשַׁבַּח אֲנָה, Dan. 2. v. 23... *& laudo*...

שְׁבָט, in pausa, שְׁבָט, Mass. *Schebhât*, S. Hieronym. & Lxx. *Sabat*, nomen mensis quinti, (anni civilis) Januario & Februario respondentis.... Mensis hujus mentio fit Zach. 1. v. 7. vide Gram. Hebr. tom. 2. p. 427... Sic dictus à שבוט *Sabot*, λάβραξ, seu *lupus* piscis, vel potiùs Gr. σίλουρος, quasi σείλουρος, ἀπὸ τοῦ σείειν τὴν οὐρὰν *à quatienda cauda*, Lat. *silurus*, sive *sturio*, Hisp. *esturion*, Gal. *esturgeon*, quòd scil. ferè sub idem tempus hic piscis adveniat...

שֵׁבֶט, c. sæpiùs m. Lxx. Aq. Sym. Theod. ῥάβδος, Lxx. Sym. βακτηρία, Lxx. Aq. Sym. Incert. σκῆπτρον, Lxx. Sym. Theod. Incert. φυλή, Lxx. δῆμος, πόλις, βέλος, μάστιξ... Vulg. & alii, *virga, virgula, obelus, bacillus, hastile, ramus... baculus, scipio... sceptrum*, per metonymiam adjuncti, *regis potestas, majestas, ipsum regnum*... Signum scil. pro re signata... *tribus*, Athenis, decima urbis pars, Romæ, tertia, (unde & *tribus* nomen...) Israëlitarum duodecima, *classis, genus... populus, plebs, hominum cœtus*, (*familia*)... *urbs, civitas... telum, jaculum, sagitta, hasta missilis, spiculum... flagrum, flagellum, scutica*... Lxx. item, ἄνθρωπος *homo*... ἄρχων *princeps, imperator*... κριτὴς *judex*... υἱὸς *filius*... παιδεία *castigatio*... πληγὴ *plaga*... ζυγὸς *jugum*... διάβασις *transitus*... λόγος *sermo*... οἶκος *domus*... In hisce phrasibus, זְקַן שֵׁבֶט φύλαρχος *tribuum princeps*... רֹאשׁ שֵׁבֶט ἀρχίφυλος *princeps tribûs*... cum מַטֶּה, vel sine מַטֶּה, ῥάβδος *virga*... לֹא־יָסוּר שֵׁבֶט מִיהוּדָה וּמְחֹקֵק מִבֵּין רַגְלָיו עַד כִּי־יָבֹא שִׁילֹה, Gen. 49. v. 10. O. οὐκ ἐκλείψει ἄρχων ἐξ Ἰούδα, καὶ ἡγούμενος ἐκ τῶν μηρῶν αὐτοῦ, ἕως ἐὰν ἔλθῃ τὰ ἀποκείμενα αὐτῷ. A. οὐκ ἀρασθήσεται σκῆπτρον ἀπὸ Ἰούδα, καὶ ἀκριβαζόμενος ἀπὸ μεταξὺ ποδῶν αὐτοῦ ἕως ἂν ἔλθῃ ᾧ ἀπόκειται. Σ. οὐ περιαιρεθήσεται ἐξουσία ἀπὸ Ἰούδα... (ἕως ἂν ἔλθῃ ᾧ ἀπόκειται) Lxx. *non deficiet princeps ex Juda, & dux ex femoribus ejus, donec veniant quæ reservantur ei*, τὰ scil. שִׁילֹה *Schilóh*... (vide infrà שִׁילֹה, suo loco, & suprà יָסוּר in סוּר, col. 1444.) *reservantur*... nempè, τὰ δεύτερα, sive τὸ δευτέριον χόριον, *secundæ*, seu *extima fœtûs membrana, ipsum totum involvens*, ex, vel in qua solo ex זַרְעָהּ *semine ejus*, mulieris, Gen. 3. v. 15. formetur... ὁ σαρκωθεὶς γὰρ ἐνανθρωπήσας ὁ Λόγος τοῦ Θεοῦ... *secundæ* autem pro *ex secundis nascituro*, metonymia causæ materialis... Aq. *non exurget sceptrum à Juda, & legislator de inter pedes ejus, donec veniat is, cui reservatur* τὸ δευτέριον χόριον... vide mox suprà... Sym. *non auferetur potestas à Juda... donec veniat is, cui reservatur* τὸ δευτέριον χόριον... vide mox suprà... Vulg. *non auferetur sceptrum de Juda, & dux de femore ejus, donec veniat qui mittendus est*... Legebat שִׁלוּחַ... Alii, *non recedet sceptrum ex Juda & legislator de inter pedes ejus*, h. e. ex posteris Judæ genitus... *donec veniat* שִׁילֹה *Schilóh*... Quidam, *non dispersa deficiet desinetve tribus ex Juda*... Vel, *non dispergenda discedet tribus à Juda, Juda pro Judæa*, uti sæpiùs accipitur, accepto... Vel, *non refractaria deficiet tribus à Juda*, i. e. à fide Judæ in Messiam... *nec legislator de pedi-*

Digitized by Google

bus, (quo sensu dicitur : *aqua pedum* pro *urina*) sive ex posteris *ejus* genitus, *donec veniat* שִׁילֹה *Schilóh* ... vide mox suprà & infrà, שִׁילֹה, suo loco .... Cum præfix. הַשֵּׁבֶט וְשֵׁבֶט *& virga, tribus, sceptrum* ... *tribus* ... Ex forma duplici (ּ) & in pausa, quare τὸ (ּ) penultimæ in (ּ) mutatum, הַשֵּׁבֶט *virga* .... וְהַשֵּׁבֶט *& tribus* ... בְּשֵׁבֶט *stylo, virgâ* ... Cum motione τῆ ה articuli exclusi, בַּשֵּׁבֶט *virgâ* ... Ex forma duplici (ּ), & in pausa, uti mox suprà, בַּשָּׁבֶט *baculo, virgâ* ... וְהַשֵּׁבֶט *& tribum* ... לַשֵּׁבֶט *tribui* ... Excluso τῆ ה artic. ex forma duplici (ּ) in pausa, unde prius in (ּ) mutatum, לַשָּׁבֶט *ad baculum, virgam, tribui* ... וְלַשֵּׁבֶט *& tribui* ... מִשֵּׁבֶט *è tribu* ... Cum affix. שִׁבְטוֹ *virga sua*, m... Cum præf. & affix. לְשִׁבְטוֹ *tribui suæ*, m... שִׁבְטְךָ *virga tua*, m... בְשִׁבְטֶךָ, Mich. 7. v. 14. *pedo, pastorali baculo tuo, virgâ tuâ*, m... Plur. שְׁבָטִים *tribus* ... Cum præf. הַשְּׁבָטִים *tribus* ... Constr. שִׁבְטֵי *tribus* ... Cum præf. וְשִׁבְטֵי *& tribus* ... בְּשִׁבְטֵי *in tribubus* ... לְשִׁבְטֵי *tribubus* ... מִשִּׁבְטֵי *è tribubus* ... Cum affix. שְׁבָטֶיהָ *tribuum ejus*, f... Cum præf. & aff. בְּשְׁבָטָיו *in tribubus ejus*, m... לִשְׁבָטָיו *per tribus suas*, m... שְׁבָטֶיךָ *tribus tuæ*, m. ... לִשְׁבָטֶיךָ *per tribus tuas*, m... לְשִׁבְטֵיהֶם *per tribus ipsorum* ... שִׁבְטֵיכֶם *tribus vestræ*, m... לְשִׁבְטֵיכֶם *per tribus vestras*, m... R. שְׁבַט Chaldæis, *virgam habuit* ... unde Peíl, sive participium terminatione passivum, sed hîc activè acceptum, quæ acceptio haud infrequens in Verbis intransitivis, שְׁבִיט *virgam habens* ... Syris in Paél, *flagellavit* ...

שְׁבַט, c. sæpius m. Chald. *tribus* .... Vide Hebr... Plur. in reg. לְמִנְיָן שִׁבְטֵי יִשְׂרָאֵל, Esdr. 6. v. 17. O. εἰς ἀριθμὸν φυλῶν Ἰσραὴλ ... Lxx. Vulg. & alii, *juxta numerum tribuum Israel* ... R. ead. ac Hebræi ...

שֹׁבִי Mass. *Schobbí*, Vulg. *Sobi*, nom. propr. filii *Naas de Rabbath filiorum Ammon* ... 2. Reg. 17. v. 27. Etym. *requiescere meum*, sive *requies mea* ... à שׁוֹב Infinitivo τῆ Qal Verbi שׁוּב *requievit* ... ex forma (ּ), uti Gen. 8. v. 7. & ab affix. 1. p. f. c.

שֹׁבָי Mass. *Schobbái*, Vulg. *Sobai*, nomen

propr. unius è janitoribus, Esdr. 2. v. 42. Etym. *restitutores* salutis *meæ* ... à Benoni, seu particip. præs. activ. plur. m. ex forma (ּ), שׁוֹבִים Verbi שׁוּב *restituit, redire fecit* ... & ab affix. 1. p. f. c...

שְׁבִי m. Lxx. αἰχμαλωσία, Lxx. Sym. αἰχμαλωσία, Lxx. ἀποικισμός, αἰχμάλωτος, αἰχμαλώτης ... Vulg. & alii, *direptio, præda* ... *captivitas* ... *coloniæ deductio* ... *demigratio* ... Adjectivè, *armis captus, captivus* ... *captiva* ... (*turba, captivorum multitudo*, Buxt. Lex. *captivi*, vel *captivæ res*; collectivè, Cocc. Lex.) Lxx. item, Verbaliter, αἰχμαλωτίζω *in captivitatem bello captum abduco* ... αἰχμαλωτίζω *in servitutem abduco* ... μετάγω *deporto, transfero* ... אֶת־שְׁבִי מִצְרַיִם, Isai. 20. v. 4. *captivitatem* sive *captivos Ægypti*, seu *captiva Ægyptiorum*, de Ægyptiis, Cocc... הָלְכוּ שְׁבִי לִפְנֵי צָר, Thren. 1. v. 5. O. ἐπορεύθησαν ἐν αἰχμαλωσίᾳ κατὰ πρόσωπον θλίβοντος. Lxx. *abierunt in captivitatem ante faciem tribulantis*. Vulg. *ducti sunt in captivitatem ante faciem tribulantis*. Alii, *abierunt captivi coram hoste*. Non ab hoste fugientes, ut Deut. 28. v. 25. sed, abacti instar jumentorum, ut 2. Paral. 28. vv. 5. 8. Angl. Vers... In pausa, quare τὸ (ּ) in (ּ) mutatum, שֶׁבִי *captivitas, captiva turba* ... Cum præf. הַשְּׁבִי, & in pausa, הַשֶּׁבִי *captivitas* ... מֵהַשֶּׁבִי *è captivitate* .... Cum motione τῆ ה, artic. exclusi, בַּשְּׁבִי, & in pausa, בַּשֶּׁבִי *in captivitate, in captivitatem* ... לַשְּׁבִי, & in pausa, לַשֶּׁבִי *captivitati, in captivitatem* ... מִשֶּׁבִי *è captivitate* ... Cum affix. τῆ (י), quod est loco τῆ ה, consonante; ac τῆ (ּ) in (ּ) mutato, unde prius (ּ), ob concursum, in (ּ) vel (ּ) mutatur, vide Gram. Hebr. t. 1. p. 120. §. xxx. שִׁבְיוֹ *captivam turbam ejus*, m... שִׁבְיָהּ *captivitatis suæ*, f... שִׁבְיֵךְ *captivitatem tuam*, m... שִׁבְיָם *captivitatis suæ, ipsorum* ... Cum præf. & affix. וּשְׁבִיכֶם *& captivi vestri*, m... R. שָׁבָה *captivum cepit, duxit, abduxit* ...

שְׁבִיב m. *scintilla* ... וְלֹא־יִגַּהּ שְׁבִיב אִשּׁוֹ, Job. 18. v. 5. O. καὶ οὐκ ἀποβήσεται αὐτῶν ἡ φλόξ. Alex. οὐκ ἀναβήσεται αὐτῷ ἡ φλόξ. Σ. μήτοιγε καὶ οὐκ ἀποβήσεται αὐτοῦ ἡ φλόξ. Θ. οὐ λάμψει τὸ φῶς

Digitized by Google

τὸ φῶς αὐτοῦ. Lxx. *non ſuccedet flamma eorum.* Alex. *non aſcendet flamma ejus.* Sym. *ſi quidem & non ſuccedet eorum flamma.* Theod. *non ſplendebit lumen ejus.* Vulg. *nec ſplendebit flamma ignis ejus.* Alii, *nec ſplendebit ſcintilla ignis ejus.* Non exibit ab ejus igni materia ſubtilis, quæ ſe in ſe vertens micet ... prorsùs *extinguetur* ... R. שְׁבַב Chald. *fregit* ... unde Peil, ſive participium paſſivum præteritum ſ. m. שְׁבִיב *fractum, fragmentum, ſcintilla, minima ignis particula, materia ſubtilis* ...

שְׁבִיבָא Chald. m. Dan. 3. v. 22. occidit eos שְׁבִיבָא דִּי נוּרָא *flamma ignis.* Apud Lxx. vacat. Mſ. Alex. ἀπέκτεινεν ἡ φλὸξ τοῦ πυρός *interfecit flamma ignis.* Sic Vulg. Plur. Dan. 7. v. 9. ſolium ejus שְׁבִיבִין דִּי־נוּר *flamma ignis.* O. φλὸξ πυρὸς *flamma ignis.* Alii, *ſcintilla.* Vulg. *flammæ ignis.* R. שָׁבַב inuſit.

שִׁבְיָה f. *captiva turba* ... Lxx. προνομή, αἰχμαλωσία ... Vulg. & alii, *direptio, præda* ... *captivitas, captiva turba* ... וַיִּשְׁבּוּ מִמֶּנּוּ שִׁבְיָה גְדוֹלָה, 2. Paral. 28. v. 5. *& captivam fecerunt ex eo multitudinem magnam* ... Vulg. *prædam* ... Cum præf. וְשִׁבְיָה *& captivitatis, captivorum* ... הַשִּׁבְיָה *captivitas* ... בַּשִּׁבְיָה *in captivitate, captivis* ... R. שָׁבָה, vel potiùs Chald. שְׁבָה *captivum cepit, duxit, abduxit* ... unde Peil ſ. f. שְׁבִיָּה pro שְׁבִיאָ.

שְׁבִיָּה f. *captivitas* ... שְׁבִיָּה בַּת־צִיּוֹן, Iſai. 52. v. 2. O. ἡ αἰχμάλωτος θυγάτηρ Σιών. Lxx. Vulg. *captiva filia Sion*; legebant שִׁבְיָה, quod vide mox ſuprà ... Alii, *captiva turba, filia Sion*, ſive ex *Sione* ... Targ. שִׁבְיָה כְּנִשְׁתָּא דְצִיּוֹן *captiva turba, congregatio Sionis*, pro *de Sione congregata*, appoſitio ... R. ead. ac vocis præcedentis ...

שְׁבִיל m. Lxx. τρίβος, ὁρίον ... Vulg. & alii, *ſemita à viatoribus trita, iter, curſus, uſus, conſuetudo* ... *juncus, funis, menſura Ægyptiaca & Perſica ſexaginta ſtadia capiens, via anguſtior* ... Cum præf. & affix. ac (י) redundante, ſecundùm Maſſorethas, ſed reverâ indice τοῦ (׳) ſupplendi, loco τοῦ (׳) ante affixum, quaſi in pauſa, quandoque enim pauſat & Tiphhhá, vide Gram. Hebr. tom. 1. p. 19 ... Vel ſecundùm τοὺς Lxx. pluralis numeri indice, ſicque & indice τοῦ (׳) ante affixum pro (׳) legendi, וּשְׁבִילְךָ בְּמַיִם רַבִּים, Pſal. 76. Hebr. 77. v. 20. *iter tuum in aquis multis* ... vel *inter aquas multas* ... Plur. conſtr. שְׁבִילֵי *ſemitæ* ... R. שְׁבַל Syris, *direxit* ... Arabibus in VII. Conjug. *leviter è loco exivit, effluxit* ... unde שְׁבִיל, m. *ſemita*, (generaliter denotans ductum, curſum, fluxum rei ...) quâ dirigitur, curritur ...

שְׁבִיסִים plur. m. *veſtes Phrygionicæ, ocellatæ.* Cum præf. הַשְּׁבִיסִים, Iſai. 3. v. 18. O. καὶ τοὺς κοσύμβους ... A. τελαμῶνας ... Lxx. & alii, *cincinnos*, vel *veſtes fimbriatas.* Aq. & alii, *faſcias* ... Vulg. vacat. Alii, *& reticula*, Calv... Alii, *& vittas inſtar retis*, Pagn... Alii, *& vela ocellata*, vel *reticulata, quibus capita tegebant*, (mulieres), Vatabl... Alii, *ocellata opera*, ut ſunt reticula, & quæcunque raro textu confecta ſunt, ut ſunt vitrea atque tranſlucida impudicarum ornamenta, Jun. Tremell. Piſc... R. שָׁבַס, i. q. שָׁבַץ (alternato ſcil. צ & ס, uti in קָצַץ & קָסַס, Gal. *caſſer* ...) *ocellavit* ...

שְׁבִיעִי m. Lxx. ἕβδομος, ἔσχατος ... Vulg. & alii, *ſeptimus* ... *ultimus* Sabbati, ſive hebdomadis ... Lxx. item, τέταρτος *quartus* ... Cum præf. הַשְּׁבִיעִי, & ſine (י) in penultima, הַשְּׁבִעִי *ſeptimus* ... Excluſo ה artic. בַּשְּׁבִיעִי *in ſeptimo* ... וּבַשְּׁבִיעִי *& in ſeptimo* ... Fem. ſing. cum præf. הַשְּׁבִיעִית, & ſine (י) in fine, הַשְּׁבִיעִת *ſeptima* ... Sine (י) τοῦ (.) indice, in penultima, הַשְּׁבִעִית *ſeptimo* anno ... Abſque (י) τοῦ (.) comite, in fine, וְהַשְּׁבִיעִת *& ſeptimo* anno ... Abſque (י) in penultima, τοῦ (.) indice, cum puncto τοῦ ה artic. excluſi, בַּשְּׁבִעִית, 3. Reg. 18. v. 44. *in ſeptima autem vice* ... Abſque (י) τοῦ (.) comite tum in penultima tum in fine, excluſo ה articulo, וּבַשְּׁבִעִת *& ſeptimo* anno ... R. שבע *ſchabbáya*, Æthiop. II. Conjug. *ſeptem confecit, ſepties fecit* ...

שְׁבִית f. Lxx. αἰχμαλωσία, ἀποστροφή .... Vulg. & alii, *captivitas, captiva turba, multitudo captivorum* ... *aſportatio* ... Cum præfix. & motione τοῦ ה artic. excluſi, בַּשְּׁבִית *in captivitatem* traditæ ... O. αἱ αἰχμάλωτοι *captivatæ* ... Cum affix. שְׁבִיתֵךְ *captivorum tuo-*

Digitized by Google

rum, f... שְׁבִיתָם *captivitas ipsorum*... שְׁבִיתְהֶן *captivitas ipsarum*.... שְׁבִיתֵנוּ *captivitatem nostram*, c... R. שָׁבָה *captivum cepit, duxit, abduxit, asportavit*...

שְׂבָךְ m. idem quod סְבָךְ, Lxx. δάσος, δίκτυον... Vulg. & alii, *perplexitas, densitas, constrictio, locus arboribus densus, silvosus locus, fruticetum*... תַּחַת שׂוֹבֶךְ הָאֵלָה הַגְּדוֹלָה, 2. Reg. 18. v. 9. *subter densitatem*, sive *perplexitatem quercûs magnæ*... συναλλαγή, pro *subter quercum magnam perplexitatis*, i. e. *perplexam*... Plur. שְׂבָכִים *implexa, perplexitates*... R. שָׂבַךְ, vel סָבַךְ *implexus, perplexus fuit*...

שַׂבְּכָא, vel סַבְּכָא, m. Chald. Lxx. Theod. σαμβύκη. Vulg. & alii, *sambuca*, Dan. 3. vv. 5. 7. Hæc vox est Orientis: nam *sambuca* Syrorum repertum, teste Athenæo, l. 4. daghésch, Syrorum (Chaldæorum) more in נ resoluto, fit סַנְבְּכָא (*sanbecán*) נ, ν verò ante β Græci in μ mutant. Est instrumentum mulierum Syrarum, ut nos docent Porphyr. & Suidas. Addit Athenæus τετράχορδον fuisse acuti soni, Grot... instrumentum erat triangulum, Gej... Est porrò סַבְּכָא *sambuca*, Arabibus, ונג *wánadgion* (*dgion*, unius syllabæ) *genus fidium*, & testudinis musicæ, Eccli. 44. v. 5. *lyra*, Dan. 3. vv. 5. 7... Syris, כנרא *kenorón fides, lyra, cythara*... Instrumentum musicum nervis instructum... Nam, si שַׂבְּכָא vel סַבְּכָא, aut resolutivè, סַנְבְּכָא est vox Syrorum, cur in ipsorum Versione non servata? cur per כנרא *kenorón* reddita? Unde potiùs videtur vox Persica, à סבך *sábouk*, Pers. *levis, facilis*, ut sit סַבְּכָא *sambuca*, instrumentum musicum nervis instructum, *facile, leve*... adeóque mulierum...

שְׂבָכָה f. Lxx. δίκτυον, δικτυωτὸς, Aq. κιγκλιδωτός, Sym. ἐξώστρα, ἐπίθεμα... Vulg. & alii, *rete, reticulum*, Vulg. *retiaculum*, seu *retiacula, reticulatus, cancelli*... *cancellatus*... *exostra*, sive *locus extimus cancellis munitus*; propriè, *machina quadam lignea, quâ circumactâ, & foràs impulsu conversâ ostendebatur spectatoribus, quid in scenæ penetralibus secretò pararetur*... *superimpositio, coronamentum*... Lxx. item, Verbaliter, δικτυόω *ad retis formam compono*... Job. 18. v. 8. *immissus est enim in rete pedibus suis* וְעַל־שְׂבָכָה יִתְהַלָּךְ *& super retiaculo*, sive uti Vulg. *& in maculis ejus*, seu *retiaculis, ambulat* (impius)... Cum præf. וּשְׂבָכָה *& implexum opus, reticulum*.... הַשְּׂבָכָה, 4. Reg. 25. v. 17. *retiaculum*... Vulg. *ornatum*... O. retentâ voce Hebræâ, σαβαχά *sabacha*. Alii, *clathrus*, sive *clathrum*, i. ligna transversa, quibus aliquid munitur, ut fenestræ, quæ vulgo *ferratæ* dicuntur, Calep. Lex... Cum motione exclusi ה artic. לַשְּׂבָכָה *reticulo*... Plur. cum præfix. הַשְּׂבָכוֹת *reticula*... וְהַשְּׂבָכוֹת *& reticula*... R. שָׂבַךְ, vel סָבַךְ *implexus, perplexus*... *fuit*.

שְׂבָכִים plur. m. *perplexa instar retis*... Alii, *encarpi, ornamenta frondosa columnarum*... Alii, *opera reticulata*... à sing. שְׂבָךְ *perplexitas*... mutato scil. שְׁוָא (ְ) in (ֵ) ac (ָ) in (ְ)... vide sup. שְׂבָךְ sive סְבָךְ, col. 2610.

שֹׁבֶל m. *crus, pes, humerus, via*, R. Mose, *pilus descendens* super maxillas... Isai. 47. v. 2. vel 4. *tolle molas & mole farinam* גַּלִּי צַמָּתֵךְ חֶשְׂפִּי־שֹׁבֶל גַּלִּי־שׁוֹק עִבְרִי נְהָרוֹת׃, O. ἀποκάλυψαι τὸ κατακάλυμμά σου, ἀνακάλυψαι τὰς πολιάς, ἀνάσυρε τὰς κνήμας, διάβηθι ποταμούς. Lxx. & alii, *sublato velamine conspiciendam te præbe, denuda canos, discooperi tibias, transi flumina*. Vulg. *denuda turpitudinem tuam, discooperi humerum, revela crura, transi flumina*. Alii, *depone velum tuum*, vel *fasciam tuam, spargendos dissolve capillos, retectis cruribus transi flumina*, sive *fluminum vada*... R. סבל Arab. *expandit, redundavit*... Hinc סבילה *sebouletbon, coma, cæsaries, capilli*.... alternato scil. (ut fit) ס & שׂ, vel ש, unde סבל *sábala*, Arabibus, (in II. Conjug.) לבשׂ *schábla*, Æthiopibus, *spicas emisit, produxit*...

שַׁבְּלוּל m. Buxt. Lex. sed ex contextu, f. O. Θ. κηρός, A. γῆς ἐντέρων τῆξιν, Σ. χόριον... Lxx. Vulg. Lat. *cera*... referebant ad שבל Arab. in VII. Conjug. *leviter è loco exiit*... (in IX. אשבלל *liquefactus, tabefactus, mutatus*...) *effluxit*... Aq. *quod in interioribus terræ liquefit*... Sym. *extima fœtûs membrana, ipsum totum involvens*... S.

Hieron. *vermis*... Alii, *limax*... Psal. 57. Hebr. 58. v. 9... שַׁבְּלוּל sabbelúl, *alibi non legitur quam* Psal. 58. v. 9. *ubi alii* ceram *explicant*, *alii* vermem, *alii* secundinas, *alii* limacem, *alii* fluentum aquæ. *Sed* limacem *præferimus cum Talmudicis*, *& autore* Berescith Rabba *& Hebræis recentioribus. Limax ita vocatur*, *vel à voce* שביל sebil, *id est semitâ quam succo suo signat*, *vel quia* ישב בלול jašab belul *habitat in cochleâ. Nam* לול lul, propriè est κοχλίας (idem quod κόχλος, & κόχχος *concha*...) *cochlea*, *seu gradus in cochleæ modum inflexus* (Gall. *escalier*) Bochart. in indice par. post... Ego verò שַׁבְּלוּל *cochleam*, sive *limacem*, compono, ex שפב Samarit. *schbbáh posuit, stravit*... scil. ב in compositione, ut fit, deperdito; & ex בָּלוּל Paoúl, sive participium præteritum passivum f. m. tàm Hebræis, quàm Arabibus; sed Arabibus, *madefactus*, *rigatus*, *aspersus*, aut *leviter affuso humore*... à Verbo בָּלַל Arabibus, *madefecit*, *rigavit*... unde mihi dicitur animal, quod *madefactum ponit vestigium*; sive *rigatam*, *affuso humore*, *sternit viam*... Inde Græcis vocatum animal, ὑγροκέλευθος *humidum*, suo scilicet succo signatum, *iter faciens*...

שִׁבֳּלִים plur. m. unde constr. שׁבּ (·) per (-) sub ב, licet non gutturali, dilatato, vide Gram. Hebr. tom. 1. p. 35. c. 1. שִׁבְּלֵי, Zach. 4. v. 12. O. κλάδοι... Lxx. & alii, *rami*... Vulg. *spicæ*; legebat שִׁבֳּלִים.... Alii, *baccæ*.... Parùm refert sive *ramos* vertas, sive *baccas*. Si hoc, oleum fluxit ex baccis: si illud, baccæ pendebant de ramis, Pembes... R. שבל Arab. in VII. Conjug. *effluxit*... Hinc שִׁבֳּלִים *baccæ*, ex quibus oleum effluit... Vel alternato, ut fit, ש & ס, R. סבל Arab. *expandit*... inde סִבֳּלִים, sive שִׁבֳּלִים *rami*...

שִׁבֹּלֶת *schibbóleth*, vel permutatis invicem, ut mox suprà, ש & ס, vide Gram. Hebr. tom. 1. p. 12. c. 2. & p. 13. c. 1. & 2. סִבֹּלֶת *sibbóleth*, f. Lxx. στάχυς, Aq. ῥοῦς, Sym. ῥεῖθρον... Vulg. & alii, *spica*, *culmus*, *calamus frumenti*... *ipsum frumentum*... *fluxus*, *cursus aquarum*, *fluentum*... *alveus*, *flumen*... Item alius, σύνθημα *constitutum*, *statutum*, *signum datum*, *tessera*... Incertus quidam Græcus interpres legit σιβελώ, fortè pro σιβελώθ *sebelóth*, Lex. Hebr. ad Hexapl. Lxx. καταιγὶς *procella*, *ut quæ cum impetu ingruat*... διῶρυξ *fossa per aliquem locum ducta*... Hinc *Cybele*, i. e. *frumentaria*... Quam agricolæ pro Deâ frugum, imò pro ipsa terrâ, pro ipso sole habuerunt coluerùntque. Unde dicta *Rhêa*, h. e. *rectrix*, *altrix*, *alma*, *terra*... à רְעָה *Rhéah*, idem... *Ceres*, i. e. *Sol*, à חֶרֶס *Chéres Sol*, masc. vel fem. generis uti שֶׁמֶשׁ, vide Gram. Hebr. tom. 1. p. 51... neque Scriptura Sacra sexum Idolorum, neque prisca mysteria gentium distinguunt. Vetustus insuper Poëta Calvus apud Macrobium Saturnal. III. cap. VIII. (ut legendum ibi censet Acterianus) *pollentemque Deum Venerem* dixit, & Aristophanes Ἀφρόδιτον, quæ ipsi Macrobio erat ἑρμαφρόδιτος... Hinc Lunus & Luna. Vide Tertulian. Apologetic. cap. XVI... vide Joan. Selden. de DIIS SYRIS, pp. 149. & 150.... Vel *Cybele* dicta *Ceres*, à חָרַשׁ *Charásch*, in Piél חֵרֵשׁ *Cheréſch*, *aravit*... Quippe quæ terræ sit cultûs inventrix credita. Unde Virgil. I. Georg.

Prima Ceres ferro mortales vertere terram
Instituit, cum jã glandes, atque arbuta sacræ
Deficerent silvæ, & victum Dodona negaret. Ovid. Met. 5.
Prima Ceres unco terram dimovit aratro,
Prima dedit fruges, alimentaque terris,
Prima dedit leges———

A Græcis Δημήτηρ dicitur, quasi γῆ μήτηρ *Terra mater*, est enim Terra frugum omnium genitrix, unde Eurip. in Phœniss.

Δαμάτηρ θεὰ, ἁπάντων
Ἄνασσα, πάντων
τ' ὦν γᾶ τροφός.

Ceres, (sive *Terra mater*) *omnium domina*, *omnium terra altrix*... Vide quæ de רְעָה *Rheáh* dicta sunt in רַעְמְסֵס *Ramessés*, col. 2504. וּכְרֹאשׁ שִׁבֹּלֶת יִמָּלוּ, Job. 24. v. 24. O. ὥσπερ στάχυς ἀπὸ καλάμης αὐτόματος ἀποπεσών. Lxx. *aut sicut spica de stipula decidens sponte suâ*. Vulg. *& sicut summitates*

Digitized by Google

ſpicarum contererentur. Alii, *& velut frit ſpicæ exciduntur.* Jun. Tremell... Illud autem ſumma in ſpica jam mutura, quod eſt minus quàm granum, vocatur *frit*, Varro, lib. 1. de re Ruſt. cap. 48... Jud. 12. v. 6. *dic, age*, שִׁבֹּלֶת *ſchibbóleth*, *qui reſpondebat* perituris, סִבֹּלֶת *ſibbóleth*.... Hoc paſſim accidit, ut nationes aliquæ aliquas voces per aliquas literas aut non, aut ægrè, efferre poſſint, Menoch.... Sic Flandri explorant an quis Gallus ſit, necne: Pronuntia, inquiunt, *acht en tachentich*, (id eſt 88;) Galli enim, aſpirationem *ch* efferre non valentes, dicunt leniter, *act en tactentic*, Corn. à Lap. Cum præf. וְשִׁבֹּלֶת *& fluentum inundat me*, vel *inundans abripit*... Pſal. 68. Hebr. 69. v. 3... מִשִּׁבֹּלֶת *à fluxu*... Plur. ex terminatione maſc. quamvis fem. תי ת cum (·) præced. deperdito mutatoque תי hhólem in (··), vide Buxt. Theſ. p. 83. שִׁבֳּלִים *ſpicæ*... Cum præf. הַשִּׁבֳּלִים *ſpicæ*... Excluſo ה artic. בַּשִּׁבֳּלִים *in ſpicis*... Conſtr. שִׁבֳּלֵי *ſpicæ*... R. שבל *ſchábla*, Æthiop. *ſpicas emiſit*... in IV. Conjug. אשבל *niſchbala*, *fecit ut ſpicas emitteret*... Vel שבל Arab. in VII. Conjug. אנשבל *inſchabala*, *leviter è loco exivit*, *effluxit*... ut granum è cellulis glumaceis ſpicæ maturitate apertis. Hinc igitur תי שִׁבֹּלֶת & *ſpica*, & *fluentum*, ſive *fluxus*, & *alveus*, *& fluvius ipſe*... interpretatum...

שְׂבָם Maſſ. *Schebhám*, Vulg. **Saban**, (fortè pro *Sabam*) nom. propr. urbis tribûs Ruben, Num. 32. v. 3. Etym. *frigus*, *fames*, *mors*... à שבם *ſchébamon*, idem... Vel potiùs ſic dicta ab herba שבאם *ſchebám*, fortè ipsâ *frigidâ*, *letiferâ*... hiſque neglectis innaſcente locis...

שִׂבְמָה Maſſ. *Sibhmáh*, Vulg. **Sabama**, nom. propr. urbis Tribûs Ruben, (ejuſdem fortè ac præcedentis) Num. 32. v. 38. Joſ. 13. v. 19. *vinea Sibmae*, Eſai. 16. v. 8. *deinde à Moabitis occupata.* Jerem. 48. v. 32. *inter Eſebon (Chesbon) & hanc Sabama vix quingenti paſſus ſunt teſte Hieronymo ad* Eſai. 16. Had. Reland. Palæſt. p. 1003. Etym. *fertilis*, *florens* vinea... à סבמא *ſabmón*, Syr. idem.

שֶׁבְנָא Maſſ. *Schebhnán*, Vulg. **Sobna**, nom. propr. viri, *qui præpoſitus erat domui*, (Iſai. 22. v. 15.) divinæ ſcil. ſive templo... ideoque hic erat vel Pontifex, vel templi theſaurarius. Vel *præpoſitus domui* Regiæ, ut apparet infra 21, 22. Grot... Vel *præpoſitus prætorio*... Vide ἴνμεν in voce ſeq.

שֶׁבְנָה Maſſ. *Schebhnáh*, Vulg. **Sobna**, nom. propr. Scribæ, 4. Reg. 18. vv. 18. 26... & Iſai. 22. v. 15. ubi, ad exprobrandas illi ipſius cum Aſſyriis occultas, quas fovebat, amicitias, mutat propheta ה Hebraicum in א Syriacum... Is proditoriè cum ipſis (Ægyptiis & Aſſyriis) paciſcebatur, Calv... Id percipiens Rex, ex præfecto prætorii eum Scribam honorarium effecit, velut emeritum ætatis nomine, 4. Reg. 18. v. 18... Jun. תי הַזֶּה, *iſtum* per contemptum additur, (Iſai. 22. v. 15.) q. d. iſtum hominem vafrum, Calv... Etym. *qui ædificavit*, *qui extruxit ædificium*, vel excidit ſepulchrum... Confer Iſai. 22. v. 16... à pronomine relativo שֶׁ *qui*; & בְּנָה Chald. *ædificavit*, *extruxit*, *ædificium*...

שְׁבַנְיָה Maſſ. *Schbhaniáh*, Vulg. **Sabania**, nomen propr. 1°. unius è Levitis, qui *ſurrexerunt ſuper gradum Levitarum, & clamaverunt voce magnâ ad Dominum Deum ſuum*, Nehem. 9. v. 4. & 5. 10. v. 4. 12. v. 3. 2°. unius è Sacerdotibus, qui *clangebant tubis coram arca Dei*, 1. Paral. 15. v. 24. Etym. *ſabanum Dei*, i. e. *ſubtiliſſimum*, (quo fortè utebatur) à שבן *ſchában* Æthiop. σάβανον, Gr. *ſabanum*, Lat. i. e. *linteum*, quo caput in balneo, & poſt illud operitur, fricatur, & ſiccatur... & à יָהּ, contracto ex יְהוָה nomine Dei proprio, quo, quod eſt excellentiſſimum, & maximum ſignificatur; unde hocce nomen Dei, imò, & אֵל, & אֱלֹהִים,... ſuperlativo gradui exprimendo inſerviunt. *Vox Elohím*, inquit Qimhhi in Pſal. 64. Hebr. 65. v. 7. *eſt cognomen rei maximæ & admirabilis.* Vide Gram. Hebr. tom. 1. p. 472. c. 1.

שָׁבַע QAL. Æthiopibus in II. Conjug. *ſeptem confecit*, *ſeptiès fecit*... *ſeptem adhibuit* (fidei causâ) *teſtes*... unde Abraham, cum juraret regi Abimelech in

Beerſcheba, ſtatuit ſeptem agnas, quas eidem dedit propter confirmationem juramenti & fœderis initi, ut eſt Gen. 21. (vv. 28. & ſeqq.) Robertſ. Lex...

NIPHAL נִשְׁבַּע, Lxx. Aq. *ὀμνύω*, *ὄμνυμαι*, Sym. *διόμνυμαι*, Lxx. *ὁμολογέω*, *ἀποκρίνομαι*... Vulg. & alii, *juro*... Quum ſibi invicem jurabant veteres, ſymbola adhibebant, eaque non ſingula, ſed ſeptemplicia, tanquàm perfecto numero. Vide Gen. 21. v. 28. Herodotus in Thalia cap. 8. Arabum fœdera deſcribens memorat, eos jurantes ſeptem lapides ſanguine tinxiſſe. Alii, ad ſeptem teſtes alludi, putant. Cocc. Lex... *dejero*, *jurejurando affirmo; abjuro, inficior... confiteor, profiteor, ſpondeo, roganti promitto... reſpondeo*... Lxx. item, *διαιζω diſtermino, diſtinguo, explico, diſputando concludo*... Conſtruitur cum dativ. & præpoſ. ב...

PRAET. 3. p. ſ. m. Gen. 50. v. 24. *ad terram* אֲשֶׁר נִשְׁבַּע לְאַבְרָהָם *quam juravit Abrahamo*, i. e. *promiſit*.... נִשְׁבַּע לְהָרַע, Pſal. 14. Hebr. 15. v. 4. *juraverit*, voverit, promiſerit, in nomine Dei, *facere malum*, h. e. ſibi incommodum, Cocc.... Alii, licet *juraverit in damnum* ſibi, *incommodum, non mutat*. O. *ὁ ὀμνύων τῷ πλησίον αὐτοῦ*... Lxx. Vulg. Lat. *qui jurat proximo ſuo*... Legebant לְהָרֵעַ, aut contractè, לְהָרַע haud incommodè certè.... נִשְׁבַּע יְהוָה בִּימִינוֹ וּבִזְרוֹעַ עֻזּוֹ, Iſai. 62. v. 8. *juravit Dominus per dexteram ſuam, id eſt, per brachium roboris ſui*... Vel *juravit Dominus per dexteram ſuam*, h. e. per Verbum ſuum... & *per brachium roboris ſui*... i. e. per Spiritum גְּבוּרָה, Iſai. 11. v. 2. *fortitudinis*... Confer Pſal. 117. Hebr. 118. vv. 15. & 16. ubi ter יְמִין יְהוָה *dextera Domini* (Jehovæ)... ubi media, ſive ſecunda *dextera*; ſeu perſona רוֹמֵמָה *exaltat*, ex uſu Arabico, *curat* genus ſcil. humanum... Cum præf. וְנִשְׁבַּע & *juraverit*... 2. p. ſ. m. נִשְׁבַּעְתָּ *juraſti*... Cum præfixo (ו), convertente, remanente tamen ſuo in loco accentu, vide Gram. Hebr. tom. 1. p. 310. c. 1. וְנִשְׁבַּעְתָּ & *jurabis*.... 1. p. ſ. c. נִשְׁבַּעְתִּי *juravi*... 3. p. plur. c. נִשְׁבְּעוּ, & in pauſa, quare *τὸ* (-) primariæ vocis reductum in (·) mutatum, נִשְׁבָּעוּ *jurârunt*... 2. p. pl. m. נִשְׁבַּעְתֶּם *juraſtis*... 1. p. plur. c. נִשְׁבַּעְנוּ *juravimus*...

BEN. ſ. m. cum præf. הַנִּשְׁבָּע *jurans, qui jurat*... וְהַנִּשְׁבָּע & *jurans, qui jurat*.... Plur. m. cum præf. הַנִּשְׁבָּעִים *jurantes, qui jurant*... וְהַנִּשְׁבָּעִים & *jurantes, qui jurant*... וּבַנִּשְׁבָּעִים & *contra jurantes, qui contra jurant*... Plur. fem. cum præf. Iſai. 19. v. 18. *in die illa quinque civitates in terra Ægypti*; nempè, Alexandria, ipſique ſubjectæ, (ſed myſtico numero quinque dicuntur) *erunt, loquentes* שְׂפַת כְּנַעַן *labiis τοῦ Chanaan*, ſive *Chami*, i. e. oriundis à maledicto *Chanaan*, ſeu *Chamo*, *erunt*, Marco doctore, *loquentes*; וְנִשְׁבָּעוֹת לַיהוָה צְבָאוֹת ſive *jurantes*, ſeu *nuncupantes vota* (*Jehovæ*) *Domino exercituum*... ei homagium præſtantes, Cocc... Allucinantur hîc ferè omnes, *τὸ* שָׂפָה *labium, os*, pro לָשׁוֹן *lingua, ſermo, dialectus*... ſumentes...

INFIN. הִשָּׁבַע, contractè, pro הִשָּׁבֵעַ *jurando*. Cum præf. וְהִשָּׁבַע & *jurare*... לְהִשָּׁבַע *ad jurandum*...

IMPER. 2. p. ſ. m. cum ה parag. הִשָּׁבְעָה *jura*... 2. p. plur. m. הִשָּׁבְעוּ *jurate*...

FUT. 3. p. ſ. m. contractè, ſive ex forma (-) ob ע ſcil. gutturalem, יִשָּׁבַע *jurabit*... Cum præf. unde, retracto accentu, *τὸ* (-) in (-) pro (·) ob ע, mutatur, vide Gram. Hebr. tom. 2. p. 309. וַיִּשָּׁבַע & *juravit*... 3. p. ſ. f. contractè, תִּשָּׁבַע *jurabit*... 2. p. ſ. m. תִּשָּׁבַע *jurabis*... 1. p. ſ. c. אִשָּׁבַע *jurabo*... Cum præf. quare retrahitur accentus, ut mox ſupra in 3. p. ſ. m. וָאִשָּׁבַע & *juravi*... 3. p. plur. m. in pauſa, unde *τὸ* (-) primariæ vocis revocatum loco *τοῦ* (·) ſub ב, יִשָּׁבֵעוּ *jurabunt*... Cum præf. וַיִּשָּׁבְעוּ, & in pauſa, quare *τὸ* (-) loco *τοῦ* (·) ſub ב, וַיִּשָּׁבֵעוּ & *jurârunt*... 2. p. plur. m. תִּשָּׁבְעוּ *jurabitis*...

HIPHIL הִשְׁבִּיעַ, Lxx. Aq. Sym. V. edit. *ὁρκίζω*, Lxx. *ἐξορκίζω*... Vulg. & alii, *jurare facio, caveo ab aliquo jurejurando, jurejurando conſtringo... adjuro*... Lxx. item, *ἐμπρήθω incendo, inflammo, flo, inflo*.... Conſtruitur cum accuſat...

PRAET. 3. p. ſ. m. הִשְׁבִּיעַ *adjuravit*...

Digitized by Google

jurare fecit ... Cum præf. וְהִשְׁבִּיעַ *& adjurabit* ... Cum affix. הִשְׁבִּיעוֹ *adjuravit ipsum* ... In pausa, quare (·) in (·) ante affixum mutatum, הִשְׁבִּיעֶךָ *adjuravit te*, m... הִשְׁבִּיעָנִי *adjuravit me*, c. 2. p. s. m. cum aff. הִשְׁבַּעְתָּנוּ *adjurâsti nos*, c... 1. p. s. c. הִשְׁבַּעְתִּי *adjuravi*. Cum aff. הִשְׁבַּעְתִּיךָ *adjuravi te*, m.

Ben. s. m. cum affix. in pausa, unde (·) loco τοῦ (·) ante affixum, מַשְׁבִּיעֶךָ *adjurans te*, m...

Infin. הַשְׁבַּע *adjurando* ... Cum præf. בְּהַשְׁבִּיעַ *in adjurando, quùm adjuraret* .... לְהַשְׁבִּיעַ *ad adjurandum*...

Fut. 3. p. s. m. cum præf. וַיַּשְׁבַּע, contractè pro וַיַּשְׁבִּיעַ *& adjuravit* ... Cum præf. affix. & absque (י) in antepenult. τοῦ (.) indice, vel comite, וַיַּשְׁבִּעֵנִי *& adjuravit me*, c... 1. p. s. c. cum præf. & cum (.) absque (י) comite, וָאַשְׁבִּעַ *& adjurabo*... Cum præf. & affix. וְאַשְׁבִּיעֲךָ *& adjurabo te*, m... וָאַשְׁבִּיעֵם *& adjuravi eos* ... 2. p. pl. m. תַּשְׁבִּיעוּ *adjurabitis*...

שָׂבַע QAL ὀψάω, ὀψωνέω, Lat. *opsono*, depon. *opsonor*, ὄψον, ὀψώνιον (*omne id quòd unà cum pane comedimus, cibi condimentum*) *opsonium emo*, vel *preparo* ... ὀψάομαι *vescor cum pane, opsonium comedo* ... Gal. *je soupe* ... Lxx. Aq. Sym. Theod. χορτάζομαι, Sym. κορέομαι, Lxx. πλήθομαι, πίμπλαμαι, Lxx. Aq. Sym. Theod. ἐμπίπλαμαι, Lxx. πλήρης γίνομαι, Vulg. & alii, *gramine pascor, fœno saginor*; interdum, *satior, saturor* ... *exsatior*, *exsaturor* ... *repleor* ... *impleor* ... *refercior* ... *plenus fio, sum* ...

Praet. 3. p. s. m. cum præf. וְאָכַל וְשָׂבַע וְדָשֵׁן, Deut. 31. v. 20. *& comedet & satiabitur, & impinguabitur* ... 3. p. s. f. שָׂבְעָה בְרָעוֹת נַפְשִׁי, Psal. 87. Hebr. 88. v. 4. *saturatur (ex) malis anima mea* ... Cum præf. וְשָׂבְעָה *& saturabitur* .... 2. p. s. m. שָׂבַעְתָּ קָלוֹן מִכָּבוֹד, Habac. 2. v. 16. Vulg. *repletus es ignominiâ pro gloriâ* ... Cum præf. & in pausa, unde suo in loco remanet accentus, τοῦ (-) in (-) mutato, vide Gram. Hebr. t. 2. p. 310. וְשָׂבָעְתָּ *& saturatus fueris* ... 2. p. s. f. in pausa, quare τὸ (-) in (·) mutatur, remanetque accentus, ut mox supra, ac cum (-) furtivo pro (·) sub ע,

vide Gram. Hebr. tom. 1. p. 163. c. 1. שָׂבָעַתְּ *saturata fuisti* ... 1. p. s. c. שָׂבַעְתִּי *saturatus fui* ... Cum præfix. non descendente ad ultimam accentu, vide Gram. Hebr. t. 2. p. 310. וְשָׂבַעְתִּי *& satior* ... 3. p. plur. c. שָׂבְעוּ, & in pausa, quare τὸ (-) primariæ vocis sub ב revocatum, שָׂבֵעוּ *saturati fuerunt* ... Cum præf. & in pausa, ex eadem forma (-), וְשָׂבֵעוּ *& saturabuntur* ... 2. p. plur. m. cum præf. וּשְׂבַעְתֶּם *& saturemini* ... 1. p. pl. c. שָׂבַעְנוּ *saturati sumus* ...

Infin. ex forma absoluta cum præfix. וְשָׂבוֹעַ *& saturando* ... לִשְׂבֹּעַ *ad saturandum*...

Imper. 2. p. s. m. שְׂבַע *satiare*...

Fut. 3. p. s. m. ex forma (-) ob ע, יִשְׂבַּע, & in pausa, unde τὸ (-) in (·) mutatum, יִשְׂבָּע *saturabitur, satiabitur* ... Cum præf. & in eadem pausa, וְיִשְׂבָּע *& satiabitur* ... Cum (ו) convertente, וַיִּשְׂבַּע *& satur factus est*. Cum affix. quare τὸ (-) in (·) mutatum, vide Gram. Hebr. t. 1. p. 360. c. 1. יִשְׂבָּעֶךָ, Proverb. 25. v. 17. *satur fuerit tui*, m... 3. p. s. f. תִּשְׂבַּע *saturabitur*... Cum præf. וַתִּשְׂבַּע *& satiata fuit* ... 2. p. s. m. ex forma (-) quod in (·) ob pausam mutatur, תִּשְׂבָּע *satiaberis* ... Cum affix. quare (-) in (·) sub ב mutatum, vide Gram. Hebr. tom 1. p. 360. c. 1. תִּשְׂבָּעֶנּוּ *satieris illo* ... 1. p. s. c. אֶשְׂבַּע *satur fiam* ... Cum ה parag. אֲנִי בְּצֶדֶק אֶחֱזֶה פָנֶיךָ אֶשְׂבְּעָה בְהָקִיץ תְּמוּנָתֶךָ, Psal. 16. Hebr. 17. v. 15. *ego per Justum* (Christum) *tuum videbo faciem tuam: satiabor quùm expergefacta fuerit imago tua*, Verbum tuum, caro factum... sic intelligit hæc verba Magister meus D. Nicolaus *le Tourneis*, cui misericordia sit à Deo per sæcula. 3. p. plur. m. יִשְׂבְּעוּ, & in pausa, unde τὸ (-) primariæ vocis reductum in (·) sub ב mutatum, יִשְׂבָּעוּ *saturabuntur* ... Cum præf. & in pausa, וְיִשְׂבָּעוּ *& saturabuntur* ... וַיִּשְׂבְּעוּ, & in pausa, quare (-) loco τοῦ (·) sub ב, ut mox suprà, וַיִּשְׂבָּעוּ *& saturati fuerunt* ... Cum ן ex Chaldaismo & Syriasmo paragog. יִשְׂבָּעוּן *saturabuntur* ... 3. p. plur. f. תִּשְׂבַּעְנָה *satiantur* ... 2. p plur. m. תִּשְׂבְּעוּ, & in pausa, unde (·) sub ב, ut suprà, תִּשְׂבָּעוּ *saturabimini* ... 1. p. plur. c. in pausa, נִשְׂבָּע *sa-*

Digitized by Google

turabimur... Cum præfix. וַנִּשְׂבְּעָה *& satiati fuimus*... Cum præf. & ה parag. וַנִּשְׂבָּעָה *& saturati sumus*...

PIEL שִׂבַּע, Lxx. χορτάζω, πίμπλημι, Lxx. Aq. Sym. Theod. ἐμπίπλημι... Vulg. & alii, *gramine pasco, fœno sagino*; interdum, *satio, exsaturo*... *impleo*... *refercio*... Construitur cum accusat. person. & ablativ. rei sine præposit...

IMPER. 2. p. s. m. cum affix. שַׂבְּעֵנוּ בַבֹּקֶר חַסְדֶּךָ, Psal. 89. Hebr. 90. v. 14. O. ἐνεπλήσθημεν τοπρωὶ τοῦ ἐλέους σου.... Lxx. Vulg. Lat. *repleti sumus manè misericordiâ tuâ*... Legebant שָׂבַעְנוּ, 1. p. plur. c. præteriti τῶ Qal... Alii, *satura*, vel *satia nos manè misericordiâ tuâ*. Exple sitim nostram spiritalem... Grot...

FUT. 3. p. plur. m. in pausa, quare τῶ (-) primariæ vocis sub ב revocatum, יְשַׂבֵּעוּ *saturabunt*...

HIPHIL הִשְׂבִּיעַ, Lxx. χορτάζω, πλήθω... Vulg. & alii, *gramine pasco, fœno sagino*; interdum, *satio, exsaturo*... *impleo, repleo*... Construitur cum accusat. qui est τῶ Hiphil constructio haud infrequens... vel dativ. pers. & ablativ. rei...

PRAET. 3. p. s. m. הִשְׂבִּיעַ *satiavit*... Cum præf. וְהִשְׂבִּיעַ *& exsatiabit*... Cum affix. הִשְׂבִּיעַנִי *saturavit me*, c... 2. p. s. m. הִשְׂבַּעְתָּ *satiâsti*. 1. p. s. c. cum præf. וְהִשְׂבַּעְתִּי *& saturabo*, vel *saturavi* pro locorum exigentiâ.

BEN. s. m. cum præf. וּמַשְׂבִּיעַ לְכָל־חַי רָצוֹן, Psal. 144. Hebr. 145. v. 16. O. καὶ ἐμπιπλᾷς πᾶν ζῶον εὐδοκίας. Lxx. & alii, *& satians omne vivens benevolentiâ gratuitâ, propensâ animi affectione, affectu benevolo, voluntate, ex beneplacito*; nempe, *tuo*... vel Targ. רְעוּתְהוֹן *desiderio ipsorum*.... Vulg. Lat. *& imples omne animal benedictione*... מַשְׂבִּיעַ *satians*...

INFIN. cum præf. לְהַשְׂבִּיעַ *ad satiandum*...

FUT. 3. p. s. m. cum affix. יַשְׂבִּיעֲךָ *saturabit te*, f... Absque (י) τῶ (.) comite, יַשְׂבִּעֵנִי *satiabit me*, c... יַשְׂבִּיעֵם *saturabit eos*... 2. p. s. m. תַּשְׂבִּיעַ *saturabis*... 1. p. s. c. אַשְׂבִּיעַ *saturabo*... Cum præf. & sine (י) τῶ (.) indice, vel comite, וַתַּשְׂבַּע *& satiavi*... Cum affix. אַשְׂבִּיעֵהוּ *saturabo illum*... In pausa, quare (-) loco τῶ (.) ante affixum ה, אַשְׂבִּיעֶךָּ *satiabo te*, m....

שֹׂבַע m. Lxx. Aq. Sym. Theod. πλησμονή, Lxx. ἄδεια... Vulg. & alii, *satietas, saturitas, expletio*, in corpore humano: alii interpr. *redundantia*, alii, *plenitudo*, alii, *repletio*, apud Plut. & Galen... *prosper successus, bona habitudo, abundantia, ubertas, copia*... Lxx. item, Verbaliter, ἐμπίπλημι *impleo*... Cum præfix. וְהַשָּׂבָע *saturitas*... וְהַשָּׂבָע לֶעָשִׁיר אֵינֶנּוּ מַנִּיחַ לוֹ לִישׁוֹן, Eccles. 5. v. 11. *sed hæc ipsa copia ipsi diviti non permittit dormire*... τὸ שָׂבָע non est in regimine, uti visum est Gejero, nec τὸ ל hîc articulus genitivi, sed dativi, uti ostendit τὸ לוֹ *ipsi*, sequens... R. שָׂבַע *impletus, satiatus*... *fuit, abundavit*...

שָׂבֵעַ m. Lxx. Aq. πλήρης, Lxx. κεχορτασμένος... Vulg. & alii, *plenus, refertus, perfectus, integer*... *gramine pastus, fœno saginatus*; *satiatus, exsaturatus*... Lxx. item, Verbaliter, ἐν πλησμονῇ εἶμι *in satietate, expletione, redundantia*... *sum*... Cum præf. וְשָׂבֵעַ *& satur*... Constr. quare τὸ (-) post (-) mutatum in (-), quasi esset (-), vide Gram. Hebr. tom. 1. p. 93. שְׂבַע רָצוֹן, Deut. 33. v. 23. O. πλησμονὴ δεκτῶν... Lxx. *satietas acceptabilium*... Vulg. *abundantiâ perfruetur*... deducebant τὸ שְׂבַע à שֹׂבַע... Alii, *satur beneplacito, favore*, sub. *divino*... Targ. שְׂבַע רְעוּ *satur desiderio, voluntate*... i. e. erunt homines suæ voluntatis, sive liberi, facient quod lubet. Alludit ad Gen. 49. (v. 21.) *ut cerva dimissa*, Oleast... Cum præf. וְזָקֵן וּשְׂבַע יָמִים, Job. 42. v. 17. *senex & satur diebus*. Plur. remanente (-), vide Gram. Hebr. t. 1. p. 93. שְׂבֵעִים *saturi*... Sing. fem. τοῦ (-) ut in pl. m. remanente, ob (-) scil. in penultima in sing. masc. Vel hîc ob (.) præced. Vide Gram. Hebr. t. 1. p. 60. num. I. & II. שְׂבֵעָה *satura*... R. שָׂבַע *satur*... *fuit*.

שֶׁבַע f. Lxx. ἑπτά, ἕβδομος, ἑπτάκις, Incert. πλειστάκις... Vulg. & alii, *septem, septimus, septiès, sæpissimè*... Lxx. item, τρεῖς *tres*... πλησμονὴ *abundantia*... Legebant שׂ cum puncto in sinistro cornu... Alii item, *multus, multoties*... Hinc Græci

Digitized by Google

mutant ſchin in aſpirationem, dicentes ἑπτά; & Latini, ut & Germani retinent *ſ*; dicunt enim *ſeptem*, *ſiben*, Av... Cum præf. וְשֶׁבַע, & cum (·) ſub (ו), quod jungat duo nomina, quorum poſterius eſt diſſyllabum penacutum, vide Gram. Hebr. tom. 1. p. 385. וָשֶׁבַע *& ſeptem*, הַשֶּׁבַע *ſeptem*... בְּשֶׁבַע *pro ſeptem*... וּבְשֶׁבַע *& in ſeptem*... לְשֶׁבַע *pro ſeptem*... τῷ (·) penultimæ in compoſitione, ſive ob maqqaph in (·) mutato, vel eſt altera forma, שְׁבַע־ *ſeptem*... Cum præf. וּשְׁבַע־ *& ſeptem*... R. שָׁבַע Æthiopibus in II. Conjug. *ſeptem confecit*, *ſepties fecit*...

שֶׁבַע Maſſ. *Schébhay*, Vulg. *Sabee*, nomen propr. 1°. urbis *in Simeon*, Joſ. 19. v. 2. *eadem ac Beerſcheba*, (i. e. *puteus fonſve Schebhay*, h. e. *juramenti*...) *ut Hillerus vult in Onomaſtico Sacro*, pag. 519. *reddens* ושבע ea eſt Scheba, *uti* Joſ. 19. v. 46. ומי הירקון *& me haiiarcon*: (i. e. *aquæ* τῆς *haiiarcon*, h. e. *rubiginis*, ſive *rubiginoſæ*, uti, *ferrariæ*...) ea eſt Haraccon. *ego tamen putarem eſſe urbem diſtinctam, & eandem* שמע *appellari*, Joſ. 15. v. 26. *ubi etiam ante Molada recenſetur uti* Joſ. 19. v. 2. *Adde quod Simeon acceperit urbes è Juda, in quibus nulla Schemay recenſita fuit. Sed facilis eſt literarum* ב *&* מ *permutatio: & Interpretes Græci*, Joſ. 19. v. 2. *Σαμαά habent.* Had. Reland. Palæſt. p. 990... Porrò non legendum שַׁבַּע *Schabbay*, Joſ. 19. v. 2. uti legit Leuſden ac poſt ipſum, vel in ipſo, P. M. Albertus; ſed שֶׁבַע *Schébhay*, abſque daghéſch, aut dſedid, ſive teſdid τῷ ב impreſſo, uti legunt Chald. Syr. Arab. Vulg... & Had. Reland... 2°. viri, 1. Paral. 5. v. 13. ubi Vulg. *Sebe*... 3°. filii Bochri, quem omnis Iſraël à David deficiens *ſecutus eſt*, 2. Reg. 20. v. 2... Etym. *multus*, *nimius*... à שָׂבַע idem...

שֹׂבַע m. Lxx. Aq. Sym. πλησμονή... Vulg. & alii, *ſatietas*, *ſaturitas*, *expletio*, *repletio*, *plenitudo*, *abundantia*, *redundantia*... Lxx. item, Verbaliter, ἐμπλήθω, ἐμπίμπλημι, πληρόω... *expleo*, *exſatio*, *exſaturo*... *impleo*... *repleo*, *ſuppleo*, *compleo*, *perficio*... תּוֹדִיעֵנִי אֹרַח חַיִּים שֹׂבַע שְׂמָחוֹת אֶת־ פָּנֶיךָ נְעִמוֹת בִּימִינְךָ נֶצַח׃, Pſal. 15. Hebr. 16. v. 11. Ἐγνώρισάς μοι ὁδοὺς ζωῆς, πληρώσεις με εὐφροσύνης μετὰ τοῦ προσώπου σου, τερπνότητες ἐν τῇ δεξιᾷ σου εἰς τέλος. Lxx. Vulg. Lat. *notas mihi feciſti vias vitæ, adimplebis me lætitiâ cum* (*ex*) *vultu tuo: delectationes in dextera tua uſque in finem.* Caſtal. ſic totum verſum reddit: *Sed me vitæ viam docebis tu; apud quem plena gaudiorum adeſt copia, cujus in dextra perennes ſunt voluptates.* Ego verò ſic: *Noſcere me facies iter vivorum*, ſive *ſuperorum* (ſuſcitando ſcil. à mortuis) *ſatiandum gaudiis* (*cum*, *ex*...) *vultu tuo, amœnitatibus... æternis ad dexteram tuam* יֹשֵׁב *ſedentem*, confer Pſal. 109. Hebr. 110. v. 1. 138. Hebr. 139. v. 24. Eſt porrò τὸ שָׂבֵעַ (deſcendente videlicet accentu à penultima, ad quam ſedere fecêre Maſſorethæ, ad ultimam...) Benoni ſ. m. τῆ Qal Verbi שָׂבַע *ſatiatus*... *fuit*... formæ nimirùm τῆ אֹרַח *iter*, aut *viator*, *veniens*... ubi accentus ſtabilem non habet ſedem, vide Gram. Hebr. tom. 1. p. 164. c. 2. Cum præf. לְשֹׂבַע, & excluſo ה articulo, לָשֹׂבַע *ad ſaturitatem*. Cum affix. mutato τῷ hhólem in (· hhatoúph) ac τῷ (-) in (·), in pauſa, quare τὸ (·) loco τῆ (·) ante affixum ך, vide Gram. Hebr. t. 1. p. 95. שָׂבְעֲךָ *ſaturitas tua*, m... R. שָׂבַע *ſatur*... *fuit*.

שִׁבְעָה m. Lxx. ἑπτά, ἑπτάκις, ἕβδομος... Vulg. & alii, *ſeptem*, *ſepties*, *ſeptimus*, *ſeptenus*... שִׁבְעָה שִׁבְעָה, Gen. 7. v. 2. *ſeptena*, *ſeptena*... Cum נ epenthetico, vel potius cum ה paragog. (quod accentus in penultima probat) addito τῷ שִׁבְעָנָה, formæ אָבְדָן *perditio*; quæ tertia eſt forma hujuſce numeri cardinalis; prima enim שֶׁבַע, ſecunda Chaldaica, שְׁבַע, tertia vero שִׁבְעָנָה... שִׁבְעָנָה בָנִים, Job. 42. v. 13. *ſeptem filii*... Cum præf. וְשִׁבְעָה *& ſeptem*... הַשִּׁבְעָה *ſeptem*... בְּשִׁבְעָה *in ſeptem*.... וּבְשִׁבְעָה *& per ſeptem*... לְשִׁבְעָה *in ſeptem*... מִשִּׁבְעָה *præ ſeptem*.... Conſtr. שִׁבְעַת *ſeptem*... Cum præf. וְשִׁבְעַת *& ſeptem*... לְשִׁבְעַת *ad ſeptem*... Secunda forma, שִׁבְעָה, unde cum aff. שִׁבְעָתָם, vel cum (י) redundante, imò neceſſario ad indicandum τὸ שִׁבְעָתָם eſſe nomen,

Digitized by Google

nomen, nempe, numeri pluralis, cardinalis; non autem verbum, (2. scil. p. f. m. præteriti τοῦ Qal Verbi שָׁבַע Æthiopibus, *septem confecit, septies fecit*...) שִׁבְעָתָם *septem illi*... Duale, שִׁבְעָתַיִם, & in pausa, unde τὸ (-) in (·) mutatum, שִׁבְעָתָיִם *bis septem, septuplo*.... Lxx. ἑπτά *septem*... ἑπτάκις *septies*... ἑπταπλάσιον *septuplum*... ἑπταπλασίων *septuplus*... ἑπταπλασίως *septuplò*.... Plur. ex terminatione masc. שִׁבְעִים, Lxx. ἑβδομήκοντα, Vulg. & alii, *septuaginta*... Lxx. item, ἑβδομηκοστός *septuagesimus*. Cum præf. וְשִׁבְעִים, *& septuaginta*, בְּשִׁבְעִים *cum septuaginta*. R. שָׁבַע, Æthiopibus in IIa. Conjug. *septem confecit, septiès fecit*...

שִׁבְעָה m. Chald. Lxx. ἑπτά, ἑπτάκις.... Vulg. & alii, *septem, numerus septenarius, septimus, septenus*, ex usu Arabico, *multus*... *septuplò, septies, multoties*.... חַד־שִׁבְעָה, Dan. 3. v. 19. *semel septies*... Vulg. *septuplùm*... Cum præf. וְשִׁבְעָה *& septem*... Constr. cum præf. וְשִׁבְעַת *& septem*... Vide Hebr...

שָׂבְעָה f. in regimine, שִׂבְעַת־לֶחֶם, Ezech. 16. v. 49. O. ἐν πλησμονῇ ἄρτων... Lxx. *in abundantia panum*... Vulg. & alii, *saturitas*, vel *satietas*, Alii, *copia*... *panis*, vel *ciborum*... Venter autem satur despumat in libidines. Euripides, *Saturo*, ait, *Venus adest*. Et Athen. ex Aristoph. Vinum vocat *lac Veneris*, Corn. à Lapide. R. שָׂבַע *satur fuit*.

שָׂבְעָה f. Lxx. πλησμονή... Vulg. & alii, *satietas, saturitas, expletio, redundantia, plenitudo*... Lxx. item Verbaliter, ἐμπίπλημι *impleo*... ἐμπλήθω *expleo, exsatio, exsaturo*... Cum præf. Isai. 55. v. 2. *quare appenditis argentum* בְּלוֹא־לֶחֶם *non pro pane* de cœlo verò... (Judæos Gentilesve temporibus Messiæ futuros alloquitur) *non pro pane* Dei, qui de cœlo descendit, & dat vitam mundo... Conf. Joan. 6. v. 33. Quin id agitis ut Christum lucrifaciatis? Cujus *caro verè est cibus*, Joan. 6. v. 56. Non dixit, *vera*, sed *verè*; quod adverbium incidens in copulam, omnem excludit figuram... *& laborem vestrum* בְּלוֹא לְשָׂבְעָה *non pro eo, quod est ad satietatem?* quod tollit famem, quod est ad vitam æternam? מִשָּׂבְעָה *à saturitate*... Cum affix. שָׂבְעָתְךָ *saturitas tua*, f. R. שָׂבַע *satur fuit*.

שָׁבַץ QAL, per metath. Hisp. *yo brosto*, unde Gal. *je brode*...

PIEL שִׁבֵּץ, Lxx. κοσυμβωτόω, Incert. συσφιγκτίζω, συσφίγγω... Vulg. & alii, *obtego, circumtego*... *obsigno*... (*ocello, ocellatum, tessellatum, intertextum opus facio*...) *stringo, constringo*... Lxx. item substantivè, κόσυμβος *nodus, vestis fimbriata*...

PRAET. 2. p. f. m. cum præf. quare accentus à penultima ad ultimam descendit, vide Gram. Hebr. t. 2. p. 310. וְשִׁבַּצְתָּ הַכְּתֹנֶת שֵׁשׁ, Exod. 28. v. 39. apud O. v. 35. καὶ οἱ κοσυμβωτοί, Alex. Ald. Complut. κόσυμβοι, al. κόσσυμβοι, Α. Σ. Θ. αἱ συσφίγξεις τῶν χιτώνων ἐκ βύσσου. Lxx. Alex. Ald. Complut. *nodi*, sive *vestes fimbriatæ*, Aq. Sym. Theod. *constrictiones*, sive *nodi*, *tunicarum ex bysso*. Vulg. & alii, *stringesque tunicam bysso*. Alii, *& includes stringendo*, ut lapides in annulis, Oleast... *& circumcludes*, Malv... *ocellabis* (Hebræi) *tunicam byssi*, i. e. *ex bysso*, seu *byssinam*...

PUAL שֻׁבַּץ, unde PAOUL plur. m. מְשֻׁבָּצִים זָהָב, Exod. 28. v. 20. O. περικεκαλυμμένα χρυσίῳ... Lxx. *circumtecta auro*... Vulg. & alii, *inclusi* (lapides) *auro*.... Alii, *constricti*, sive *intexti, impacti auro*... i. e. *fundis aureis insiti*, Bux. Lex. Alii, *ocellati auro*, h. e. *inclusi aureis palis*, quasi oculis, ocellisve...

שָׁבָץ m. Lxx. σκότος δεινόν, Aq. Sym. Theod. σύσφιγξις, Alius, κόσυμβος... Vulg. & alii, *tenebræ graves, terribilis caligo, vertigo*, (confusio lucis & tenebrarum, Cocc.) *scotomia*... *constrictio angustiæ*... *nodus*, sive *vestis fimbriata*... Cum præfix. כִּי אֲחָזַנִי הַשָּׁבָץ, 2. Reg. 1. v. 9. O. ὅτι κατέσχε με σκότος δεινόν... Α. ὁ σφιγκτής, Lxx. & alii, *ecce occupat me caligo, terribilis scotomia*... Aq... vestis *constringens*, Tarentinis, *tunica*, sive *inducula, interula*... Vulg. & alii, *quoniam tenent me angustiæ*... Alii, *ecce tibi corona*, scil. hostium *circulo me complexura*... Alii, *inclusio*, videlicet equitum *tunicâ ocellatâ* indutorum *me occupatura*...

Alii, *detinet me hæc ocellata chlamys*, hæc impedit hastam, nè in corpus meum altiùs penetret... Alii, *quia apprehendit me tremor*, sive *trepidatio*, i. e. palpitatio... Vide Synops. Criticor... R. שְׁבַץ Syris, *confudit*, *miscuit* lucem cum tenebris, unde τὸ שָׁבָץ est aliis σκότος *tenebræ*, *scotomia*... Hinc Gr. σπασμός, Lat. *spasmus*, Gal. *spasme*, retirement de nerfs, convulsion... שָׁבַץ Arabibus, *implicitus fuit & consertus simul*... unde Hebræis in Piël שִׁבֵּץ *intexuit*, *intextum*, *ocellatum*, *tessellatum opus fecit*... Al. *strinxit*... unde τὸ שָׁבָץ est & aliis, *nodus*, Aliis, *ocellata chlamys*... Aliis, *inclusio*... Aliis, *corona*...

שבק PEAL, Chald. Lxx. ἐάω, ἀφίημι, ὑπολείπω... Vulg. & alii, *permitto*, *omitto*, *sino* liberum abire, *desino*, *cesso*... *dimitto*, *remitto*, *condono*, *missum facio*, *manu mitto*... *relinquo*, *desero*...

Praet. 2. p. s. m. cum affix. Psal. 21. Hebr. 22. v. 2. אֵלִי אֵלִי לָמָה עֲזַבְתָּנִי, *Elí, Elí lamáh vazabbtáni*... *Deus meus, Deus meus, ut quid dereliquisti me*, vel *quamobrem me reliquisti*...? Chald. אֵלִי אֵלִי מְטוּל מָה שְׁבַקְתָּנִי *Elí, Elí metoúl máh schebaktáni*... unde ΜΑΤΘ. Κεφ. κζ' στιχ' μς' Ἠλὶ, Ἠλὶ λαμὰ σαβαχθανί; Matth. 27. v. 46. *Elí, Elí lamá sabachtaní?* Syr. אלהי אלהי למנא שבקתני... *Alohí, Alohí lmonón schbaktóni*... inde ΜΑΡΚ. Κεφ. ιε' στιχ' λδ' Ἐλωΐ, Ἐλωΐ λαμμᾶ σαβαχθανί; Marc. 15. v. 34. *Eloi, Eloi lamma sabacthani?*

Infin. cum præf. לְמִשְׁבַּק *ad relinquendum*...

Imper. 2. p. plur. m. שְׁבֻקוּ, Dan. 4. vv. 12. 20. *sinite*...

ITHPEEL, cum metathesi literæ ת & primæ radicalis שׁ, vide Gram. Hebr. tom. 2. p. 588. c. 1. & Gram. Lud. *de Dieu*, p. 208. אִשְׁתְּבַק, unde 3. p. s. f. Futuri, ex forma hhiriq, vide eand. Gram. Hebr. ibid. Dan. 2. v. 44. *in diebus autem eorum, regum scilicet illorum suscitabit Deus cæli regnum, quod in sæcula non destruetur*, Vulg. *dissipabitur*, & *hocce regnum* לְעַם אָחֳרָן לָא תִשְׁתְּבִק... Θ. λαῷ ἑτέρῳ οὐχ ὑπολειφθήσεται... Lxx. & alii, *alteri populo non relinquetur*... Vulg. *alteri populo non tradetur*... Alii, *alteri populo non dimittetur*... Quidam, *in diebus autem illis*, nempè, temporibus *Regum illorum*, quarti videlicet regni, nimirùm Cæsarum, *suscitabit Deus cæli regnum* דִּי לְעָלְמִין לָא תִתְחַבַּל *quod in sæcula non corrumpetur*, sive *destruetur*, utpotè spirituale; regnum enim Christi, de quo hîc, fatentibus vel Judæis, agitur, non est de hoc mundo. Confer Joan. 18. v. 36... *hocce verò regnum non dimittetur alteri populo*... Populus namque, ad quem pervenerit regnum Dei, seu Christi, haud erit alter populus à populo Christiano... Regnum שְׁמַיָּא *cælorum* non est divisum, dividendumve... Conf. Matth. 12. v. 25... Vide Synops. Criticor...

שבר QAL. Gr. σπαράττω, Hisp. *quebrar*, Ital. *spezzare*, per metath. Gal. *froisser*, *briser*, Germ. *brechen*, (unde Gal. *brêche*), Belg. *breken*, Angl. *to break*... Aq. Sym. κατηγνύω, Sym. κλάω, Lxx. Aq. Sym. Theod. συντρίβω, Sym. συνθρύπτομαι, Lxx. λεπτύνω, σκοτίζομαι, θλίβω, ἀπόλλυμι, ἐρημόω, Lxx. Theod. ἀγοράζω, Lxx. ὠνέομαι, πωλέω... Vulg. & alii, *frango*, *confringo*, *diffringo*, *effringo*, *perfringo*, *seco*; passivè, *frangor*... *tero*, *contero*, *or*... *attenuo*, *extenuo*... calamitate animoque fractus *σκοτώματι laboro*, sive præ lachrymis *caligant oculi*... Passivè, *elidor*, *premor*, *affligor*... *perdo*, *perimo*, *occido*... Passivè, *desolor*, *vastor*... *in foro versor*, *mercor*, *emo*, *comparo* annonam (qua fames frangitur, unde Angl. Breakfast.... & sitis frangitur, Psal. 104. 11. Lex. Heptagl.)... *redimo*, *conduco*... *vendo*, *venundo*... Lxx. item, προσδέχομαι, προσδοκάω *expecto*, *spero*, legebant per שׂ cum puncto in cornu sinistro, pro ס scil... τίθημι *pono*, ex usu Arabico, *tribuo*, *præbeo*... Substantivè, πτῶμα *casus*... Construitur cum accus. & præpos. בְּ, אֶל, sive מִן...

Praet. 3. p. s. m. שָׁבַר, & in pausa, quare τὸ (-) in (ָ) mutatum, שָׁבָר *fregit*... Cum affix. שְׁבָרְךָ *confregit te*, f... Cum præf. & affix. וּשְׁבָרָהּ *& franget eam*... 3. p. s. f. שָׁבְרָה *frangit*... 2. p. s. m. שָׁבַרְתָּ *fregisti*...

Digitized by Google

Cum præf. unde accentus à penultima ad ultimam descendit, vide Gram. Hebr. tom. 2. p. 310. וְשָׁבַרְתָּ *& franges*... 1. p. f. c. שָׁבַרְתִּי *fregi*... Cum præf. & accentu in ultima, ut mox suprà, וְשָׁבַרְתִּי *& confringam*... 3. p. plur. c. שָׁבְרוּ *fregerunt*...

Ben. f. m. וָאֱהִי שֹׁבֵר בְּחוֹמֹת, Nehem. 2. v. 13. (בְּחוֹמַת, v. 15.) O. ἦμην συντρίβων ἐν τείχει... ἄλλος ἐν τῷ τείχει. Complut. κατανοῶν τοῖς τείχεσιν, ἐν τῷ τείχει... Lxx. & alii, *& eram diversans*, (*ad murum*, sive *muros*) propriè, *comminuens*, (h. e. parietinas explorabam, Jun.) שָׁבַר est *fregit, comminuit*: שֹׁבֵר *frangens* extat Psalm. 29. v. 5. Jerem. 49. v. 35. Ezech. 4. v. 16. Lutherus videtur hoc participium passivè accepisse; *eram fractus*, scil. animo, h. e. dolore affectus, favet constructio cum ב... Complut. Vulg. & alii, שֹׂבֵר, ex שְׂבַר Chaldæis, *spectavit*... cum puncto sinistro legentes: *& considerabam*, seu *spectans eram, circa muros*... Plur. m. שֹׁבְרִים *comparantes*...

Paoul f. m. שָׁבוּר *fractum*, Levit. 22. v. 22. Plur. constr. cum præfix. לִשְׁבוּרֵי לֵב, Psal. 146. Hebr. 147. v. 3. *fractos corde*, i. e. *humiles*...

Infin. שְׁבוֹר *frangere*... Cum præf. לִשְׁבֹּר *ad frangendum, ad emendum*... Cum maqqaph, לִשְׁבָּר־, idem... Cum præf. & aff. ex forma (-) quo in (·) mutato, ת (·) penultimæ ob occursum transit in (·), vide Gram. Hebr. t. 1. p. 352. c. 1. בְּשִׁבְרִי, Levit. 26. v. 26... Vulg. *postquam confregero*...

Imper. 2. p. f. m. שְׁבֹר *frange*... Cum affix. quare mutatur ת hhólem in (-hhatoúph), quod cum (·) penultimæ sedem commutat, vide eand. Gram. Hebr. t. 1. pp. 351. & 356. שָׁבְרֵם *frange eos*... 2. p. plur. m. שִׁבְרוּ *comparate, emite*... Cum præfix. וְשִׁבְרוּ *& comparate*...

Fut. 3. p. f. m. יִשְׁבֹּר *franget*. קָנֶה רָצוּץ לֹא יִשְׁבּוֹר, Isai. 42. v. 3. *calamum quassum non franget*... Cum præf. וַיִּשְׁבֹּר *& vendidit*... Cum præf. & aff. unde ת (ו) in (·) mutatum, vide Gram. Hebr. t. 1. p. 359. וַיִּשְׁבְּרֵהוּ *& diffregit eum*... 3. p. f. f. cum maqqaph, quare ת (ו) in (- hhatoúph) mutatum, vide eand. Gram. p. 167. c. 1. תִּשְׁבָּר־ *perfringet*... 1. p. f. c. אֶשְׁבֹּר *frangam*... וָאֶשְׁבֹּר *& fregi*... 3. p. pl. m. יִשְׁבְּרוּ *frangent*. Cum maqqaph, unde accentu caret, vide Gram. Hebr. t. 2. p. 320. וְעֶצֶם לֹא יִשְׁבְּרוּ־בוֹ, Num. 9. v. 12. *& ossa non frangent in eo*, agno scil. paschali, sive typico, quia nimirum non erant in vero frangenda, confer Joan. 19. v. 33. Cum præf. וַיִּשְׁבְּרוּ *& fregerunt*... Cum affix. יִשְׁבְּרוּהוּ *frangent eum*... 2. p. plur. m. תִּשְׁבְּרוּ *frangetis*, vel *comparabitis*... In pausa, quare ת hhólem primariæ vocis reductum, תִּשְׁבֹּרוּ *frangetis*... 1. p. plur. c. cum præf. & ה parag. וְנִשְׁבְּרָה *& comparabimus*...

NIPHAL נִשְׁבַּר, Lxx. Aq. συντρίβομαι, Lxx. ἱλαττοῦμαι... Vulg. & alii, (*franger, rumpor, laceror*,) *conteror*... *minuor, comminuor*.... Construitur cum אֶת־ pro מִן Qimhhi, Ezech. 6. v. 9.

Praet. 3. p. f. m. נִשְׁבַּר, & in pausa, unde ת (-) in (-) mutatum, נִשְׁבָּר *confractus, fractus*... *fuit*... Cum præfix. וְנִשְׁבַּר *& fractum fuerit*... 3. p. f. f. נִשְׁבְּרָה, & in pausa, quare ת (-) primariæ vocis revocatum in (·) mutatum, נִשְׁבָּרָה *fractum fuit*... 1. p. f. c. נִשְׁבַּרְתִּי *fractus fui*... 3. p. plur. c. נִשְׁבְּרוּ *fracti sunt*... Cum ה paragog. & (-) pro (ו), fortè ad fracturam designandam, נִשְׁבְּרָה, 3. Reg. 22. v. 49. *confracta sunt* naves... Vel cum (·) loco ת (-), ut in 3. p. f. f. נִשְׁבְּרָה *confracta est* (quælibet navium)... Vide Gram. Hebr. t. 1. pp. 163. c. 1. & 170. c. 2... Cum præf. וְנִשְׁבְּרוּ, & in pausa, unde ת (-) primariæ vocis revocatum in (·) mutatum, וְנִשְׁבָּרוּ *& confringentur*...

Ben. f. m. נִשְׁבָּר *fractum*... Plur. m. נִשְׁבָּרִים *fractas*, Vulg. *dissipatas*, cisternas... Jerem. 2. v. 13. Construct. cum præf. לְנִשְׁבְּרֵי *fractis, fractos*... Fem. sing. נִשְׁבָּרָה, Psal. 50. Hebr. 51. v. 19. spiritus *contritus*... Ex forma ה præcedente duplici (·), נִשְׁבֶּרֶת *fracta*... Cum præf. הַנִּשְׁבֶּרֶת *fractam*... וְהַנִּשְׁבֶּרֶת, & excluso ה articulo, לַנִּשְׁבֶּרֶת *& fracta* in dandi casu.

Infin. cum præf. לְהִשָּׁבֵר *ad frangen-*

Digitized by Google

dum, ut frangatur.

Fut. 3. p. f. m. יִשָּׁבֵר *frangetur*... Cum præf. remanente (-) ob accentum pausantem, nempè zaqéph qaton, vide Gram. Hebr. tom. 2. p. 309. c. 2. וְנִשְׁבַּר *& confractus est*... 3. p. f. f. תִּשָּׁבֵר *frangetur*... Cum præf. & maqqáph, unde accentu ab ultima ad penultimam retracto, τὸ (-) in (·) correptum, vide Gram. Hebr. tom. 2. p. 310. וַתִּשָּׁבֶר־ *& frangatur*... Cum (ו) convertente, remanente in ultima accentu, quamvis adsint quatuor ipsius ad penultimam retrahendi conditiones, vide Gram. Hebr. tom. 2. p. 310. c. 1. וַתִּשָּׁבֵר *& fracta fuit*... 2. p. f. m. תִּשָּׁבֵר, & ex forma (-), תִּשָּׁבַר *frangeris*... 3. p. plur. m. cum præf. in pausa, quare τὸ (-) primariæ vocis reductum loco τῶ (·) sub ב, וַיִּשָּׁבֵרוּ *& frangentur*... וַיִּשָּׁבְרוּ, 2. Paral. 20. v. 37. *& confractæ sunt* naves... 3. p. plur. f. ex forma (-), תִּשָּׁבַרְנָה *confringentur*... Cum præfix. וַתִּשָּׁבַרְנָה, Ezech. 31. v. 12. *& fracti sunt* rami ejus...

PIEL שִׁבֵּר, Lxx. συντρίβω... Vulg. & alii, *confregit vehementer in multa fragmenta, contrivit*... Huc refert Trommius & ἐλπίζω, & προσδοκάω, & προσδέχομαι, non distinguens τὸ ש dextrum à sinistro...

Praet. 3. p. f. m. שִׁבֵּר *fregit*... ex forma (-) ob ר tertiam radicalem, vide Gram. Hebr. tom. 1. p. 174. c. 1. שִׁבַּר *perfregit*... Cum præf. וְשִׁבַּר *& confregit*... 2. p. f. m. שִׁבַּרְתָּ *fregisti*... 3. p. plur. c. שִׁבְּרוּ, & in pausa, quare τὸ (-) primariæ vocis revocatum loco τῶ (·) sub ב, שִׁבֵּרוּ *confregerunt*... 2. p. plur. m. cum præf. וְשִׁבַּרְתֶּם *& confringetis*...

Ben. f. m. ex forma (-) cum præfix. וּמְשַׁבֵּר *& confringens*...

Infin. cum præf. וְשַׁבֵּר *& confringendo*...

Fut. 3. p. f. m. ex forma (-), יְשַׁבֵּר, *confringet*... Cum præf. remanente (-), vide Gram. Hebr. tom. 2. p. 310. c. 1. וַיְשַׁבֵּר *& confregit*... 2. p. f. m. תְּשַׁבֵּר *confringes*... 1. p. f. c. אֲשַׁבֵּר *confringam*... Cum præf. & ה parag. וָאֲשַׁבְּרָה *& confregi*... Cum præf. & affix. וָאֲשַׁבְּרֵם *& confregi eas*, tabellas, Deut. 9. v. 17. 3. p. plur. m. cum præfix. וַיְשַׁבְּרוּ *& confregerunt*... 2. p. plur. m. in pausa, quare τὸ (-) primariæ vocis reductum loco τῶ (·) sub ב, תְּשַׁבֵּרוּ, & cum ן, ex Chaldaismo & Syriasmo, paragog. τοῦ (-) in sede accentûs pausantis, à penultima ad ultimam descendentis, remanente, vide Gram. Hebr. t. 2. p. 312. c. 2. תְּשַׁבֵּרוּן *confringetis*...

HIPHIL הִשְׁבִּיר, Lxx. ἐμπωλέω, ἐμπορεύομαι, μεταδίδωμι, ἀποδίδωμι, Aq. Theod. πωλέω, Sym. πωλέω, Theod. ἀγοράζω... Vulg. & alii, *negotior, mercor, mercaturam facio... ad negotiationem utor, ad quæstum faciendum utor, lucror... communico... do*, sive *vendo... venundo... emo*... Lxx. item, προσδοκίαν δίδωμι *expectationem*, seu *expectare facio*... Legebant cum puncto sinistro, הִשְׂבִּיר pro הִשְׁבִּיר... Alii item, *effringo, ad partum aperio*...

Ben. f. m. מֹנֵעַ בָּר יִקְּבֻהוּ לְאוֹם וּבְרָכָה לְרֹאשׁ מַשְׁבִּיר׃, Proverb. 11. v. 26. *prohibenti, subtrahenti frumentum* (*detinenti* ne vendatur, ut pluris opportunè vendat asservans, vide Amos. 8. vv. 5. 6. Merc... *ei, qui non communicat*, Vatabl... *ei, qui flagellat annonam*, Grot...) *maledicent eum populus*, tota *gens & natio. Benedictio autem* (scil. populi...) *super caput vendentis, annonam præbentis, famem frangentis*... Cum præf. הַמַּשְׁבִּיר *vendens, vendi curans*...

Fut. 2. p. f. m. cum affix. תַּשְׁבִּירֵנִי *vendes mihi*, c. 1. p. f. c. הַאֲנִי אַשְׁבִּיר וְלֹא אוֹלִיד יֹאמַר יְהוָה אִם־אֲנִי הַמּוֹלִיד וְעָצַרְתִּי אָמַר אֱלֹהָיִךְ׃ Isai. 66. v. 9. O. ἐγὼ δὲ ἔδωκα τὴν προσδοκίαν ταύτην, καὶ οὐκ ἐμνήσθης μου, εἶπε κύριος. οὐκ ἰδοὺ ἐγὼ γεννῶσαν καὶ στεῖραν ἐποίησα, εἶπε ὁ Θεός σου; Σ. μὴ ἐγὼ ὁ καθίζων ἐπὶ τὸ τοκετῷ, οὐκ ἐκτοκίζω, εἶπε κύριος; ἢ ἐγὼ ὁ συνεκτοκίζων, καὶ συνίζω, εἶπεν ὁ Θεός σου; Lxx. *ego autem dedi expectationem* (*desiderium, spem*...) *hanc, & non meminisli me, dicit Dominus. Nonne ego parientem & sterilem feci, dicit Deus tuus?* Vulg. & alii, *nunquid ego, qui alios parere facio, ipse non pariam, dicit Dominus? Si* (*scilicet*) *ego, qui generationem cæteris tribuo, sterilis ero, ait* (*Dominus*) *Deus tuus?* Alii, *an ego venire faciam ad partum, matricem frangam, & non*

Digitized by Google

parere faciam? Vel *non pariam?* Egóne, qui alias fœcundas facio, Gen. 29. v. 31. & 30. v. 22. non ipſe gignam? vel, non Sionem meam parere faciam? Al. in Angl. Verſ. intellige hoc de converſione Gentium, cujus auctor Deus, Apoſtoli miniſtri tantum, &c. For... Vel de Generatione, ſive Incarnatione Chriſti, de partu Virginis, confer v. 7. in Iſai. c. 66. *Scilicet ego, qui generare facio, claudar*, vel *ſterilis ero?* 1. p. plur. c. נַשְׁבִּיר *vendemus*. Cum præf. & ה paragog. וְנַשְׁבִּירָה *& vendemus*...

HOPHAL הָשְׁבַּר, unde 1. p. ſ. c. Praet. עַל־שֶׁבֶר בַּת־עַמִּי הָשְׁבָּרְתִּי, Jerem. 8. v. 21. O. ἐπὶ συντρίμματι θυγατρὸς λαοῦ μου ἐσκοτώθην· Lxx. *ſuper contritione filiæ populi mei obtenebratus ſum*... Vulg. & alii, *ſuper contritione filiæ populi mei contritus ſum*... *ſuper fractione filiæ populi mei fractus ſum*, vel *confregi me*...excrucio me, Cocc...

שֶׁבֶר ſive שֵׁבֶר, m. Lxx. Aq. Sym. Theod. συντριβή, Lxx. Aq. Theod. συντριμμός, Lxx. Theod. σύντριμμα, ταλαιπωρία, πτῶμα, αἰχμαλωσία, Lxx. σῖτος, πρᾶσις, ἀγορασμός, σύγκρισις ... Vulg & alii, *contritio* ... *contuſio*... *fractura, fractio, confractio*... *labor, fatigatio, moleſtia, ærumna, miſeria* ... *caſus, lapſus* ... *captivitas* ... *frumentum, annona, commeatus, annua penſitatio ad ſuſtentandas viduas & pupillos, quæ conferebatur à curatoribus bonorum* ... *venditio, auctio, ordo* ... *emptio, res empta, res venales, merces, mercimonia* ... *comparatio, contentio, enucleatio, interpretatio* ſomnii... Lxx. item, ἐλπὶς *ſpes*... προσδοκία *expectatio*.. (Legebant שׂ cum puncto ſiniſtro...) Verbaliter, συντρίβω *contero*... πλήθω *impleo*... מַרְפֵּא לָשׁוֹן עֵץ חַיִּים וְסֶלֶף בָּהּ שֶׁבֶר בְּרוּחַ׃, Prov. 15. v. 4. O. ἴασις γλώσσης δένδρον ζωῆς, ὁ δὲ συντηρῶν αὐτὴν πλησθήσεται πνεύματος. A. πραότης γλώσσης... Lxx. *ſanitas linguæ arbor vitæ; qui cuſtodit eam implebitur ſpiritu*. Aq. *benigna lingua*... Vulg. *lingua placabilis, lignum vitæ: quæ autem immoderata eſt, conteret ſpiritum*. Alii, *ſanitas*, vel *curatio linguæ*, vel *lingua ſana*, ſive *ſalubris*, ſive *ſanans*... *arbor vitæ*: (vitam affert; tum externam, tum internam maximè ac ſpiritualem & loquenti & aliis Merc.) *At perverſitas*, vel *perverſio in ea*, vel *ex ea*, abuſus linguæ... *confractio à*, vel *cum vento*; vel potiùs, *contritio*, ſive *confractio animi*, ſive *ſpiritûs*, ſive *in ſpiritu*... vide Synopſ. Criticor... In pauſa, unde τὸ (ֶ) penultimæ in (ָ) mutatum, שָׁבֶר *fractura, fractio, confractio, contritio*...Cum præf. וָשֶׁבֶר, & cum (ָ) ſub (ו), quòd duo nomina conjungat, quorum poſterius eſt diſſyllabum penacutum, vide Gram. Hebr. tom. 1. p. 385. c. 2. וָשָׁבֶר *& confractio, contritio*... הַשֶּׁבֶר *annona*... הַשֶּׁבֶר, & in pauſa, הַשָּׁבֶר *& contritio*... בְּשֶׁבֶר *in contritione*, בְּשֶׁבֶר *pro annonâ*, Gen. 47. v. 14. O. τοῦ σίτου *ex tritico*... Vulg. *pro venditione frumenti*... Alii, *ex annona, alimento*... כְּשֶׁבֶר *quaſi fractura*... מִשֶּׁבֶר *& præ confractione*... Cum affix. שִׁבְרוֹ *fracturam ejus, annonæ ejus*, m.... אֶת־מִסְפַּר הַחֲלוֹם וְאֶת־שִׁבְרוֹ, Jud. 7. v. 15. O. τὴν ἐξήγησιν τοῦ ἐνυπνίου καὶ σύγκρισιν αὐτοῦ... Lxx. & alii, *narrationem ſomnii & interpretationem, ſolutionem, ejus*... Metaphora à nuce, i. e. enucleationem & expoſitionem, Vatabl. Druſ. Jun... Frangitur ſermo obſcurus, cùm id, quod in eo latet, aperitur, Munſt. שִׁבְרָהּ *fractura ejus*, f... שִׁבְרָם *annonam ſuam, ipſorum*... שִׁבְרֵךְ, שִׁבְרֵךְ *confractio tua*, m.—f... In pauſa, quare τὸ (ֵ) in (ֶ) ante affixum ךְ mutatum, לְשִׁבְרֵךְ, לְשִׁבְרֵךְ *fractura tua*, m.—f... שִׁבְרִי *contritionem meam*, c... Plur. cum præf. מִשְּׁבָרִים *à confractionibus*... Cum affix. שְׁבָרֶיהָ *fracturas ejus*, f... R. שָׁבַר *fregit*... unde שֶׁבֶר, vel שֵׁבֶר, 1°. *fractio*... 2°. metaphoricè, *enucleatio*, vide mox ſuprà... 3°. *annona*, quâ frangitur fames...

שֶׁבֶר Maſſ. *Schébber*, Vulg. *Saber*, nomen propr. filii Caleb ex Maacha concubina, 1. Paral. 2. v. 48. Etym. *fractio* (connubii) à שָׁבַר, idem.

שָׂבַר QAL. Lat. *ſpero*, τῷ ב in P. ejuſdem organi mutato...

Ben. ſ. m. שֹׂבֵר, Nehem. 2. vv. 13. 15. ubi conſtruitur cum בּ, vide ſuprà, שֹׂבֵר Benoni ſ. m. τοῦ Qal, Verbi שָׁבַר *fregit*...

Digitized by Google

PIEL שִׂבֵּר, Lxx. ἐλπίζω, προσδοκάω, προσδέχομαι... Vulg. & alii, *spero*, *existimo*... *admitto*, *probo*... *considero*, *prospecto*, *observo*, *exspecto*, *confido*, *arbitror*, *puto*... Construitur cum præposit. אֶל־, vel לְ...

Praet. 1. p. s. c. שִׂבַּרְתִּי לִישׁוּעָתְךָ, Psal. 118. Hebr. 119. v. 166. *speravi* prospectavi *ad salutem tuam*, Cocc... 3. p. plur. c. Esth. 9. v. 1. *eo die* אֲשֶׁר שִׂבְּרוּ *quo sperabant* inimici Judæorum se dominaturos in eos; factum ut dominarentur Judæi in illos...

Fut. 3. p. plur. m. יְשַׂבֵּרוּ *sperabunt*... In pausa, quare τὸ (-) primariæ vocis sub ב reductum, יְשַׂבֵּרוּ *sperant*... Cum ן ex Chaldaismo & Syriasmo paragog. & (-) in penultima, sedem accentûs in pausa indicante, vide Gram. Hebr. t. 2. p. 312. c. 2. יְשַׂבֵּרוּן *prospectant*... 2. p. pl. f. תְּשַׂבֵּרְנָה *exspectabitis*...

שֵׂבֶר m. *exspectatio*, *prospectatio*... Cum affix. שִׂבְרוֹ עַל־יְהוָה, Psal. 145. Hebr. 146. v. 5. Beatus, *cujus spes in Domino Deo suo*... *cujus exspectatio super Domino Deo suo*, Cocc. וְאַל־תְּבִישֵׁנִי מִשִּׂבְרִי, Psal. 118. Hebr. 119. v. 116. *nec me erubescere facias*, *pudore suffundas*... frustratum *ab exspectatione mea*, c. R. שָׂבַר Lat. *speravit*, *exspectavit*...

שִׁבָּרוֹן m. Lxx. συντριβή, σύντριμμα... Vulg. & alii, *fractio*, *confractio*... *contusio*, *contritio*... וּמִשְׁנֶה שִׁבָּרוֹן שָׁבְרֵם, Jerem. 17. v. 18. O. δισσὸν σύντριμμα σύντριψον αὐτούς. Lxx. Vulg. & alii, *& duplici contritione contere eos.* Alii, *iterata fractione confringe eos*, Cocc... *multiplici contritione*, Vatabl... *multiplici* malo eos doma, Grot... Quidam, *duplici contritione contere eos*, nempe & corporis fractione & compunctione cordis.... In regimine cum præfix. à τοῦ schevato ב excidente τοῦ daghésch, בְּשִׁבְרוֹן מָתְנַיִם, Ezech. 21. v. 11. *præ*, *in*, *compunctione laterum*, seu *lumborum*... R. שָׁבַר *fregit*, *confregit*, *diffregit*, *contrivit*...

שְׁבָרִים Mass. *Schbharim*, Vulg. *Sabarim*, nom. propr. loci *trans Jordanem in terra Amorrhæorum*, (*prope Ai.* Had. Reland. Palæst. p. 991.) *qui à frangendo hoc nominis invenit: siquidem ibi Israëlitarum* acies fracta est, Jos. 7. v. 5. Leusd. Onomast. Sacr. p. 217. Etym. *confractiones*, *contritiones*... à sing. masc. שֶׁבֶר *fractio*, *confractio*, *contritio*...

שְׁבַשׁ PEAL. Chald. *obstupuit*, *conturbatus fuit*; unde ITHPAEL cum metathesi שׁ & ת, vide Gram. Hebr. tom. 2. p. 589. c. 2. אִשְׁתַּבַּשׁ, ex quo Ben. plur. m. וְרַבְרְבָנוֹהִי מִשְׁתַּבְּשִׁין, Dan. 5. v. 9. O. καὶ οἱ μεγιστᾶνες αὐτοῦ συνεταράσσοντο... Lxx. Vulg. & alii, *& optimates ejus turbabantur.* Alii, *& magnates ejus perplexabantur*, *obstupebant*...

שָׁבַת QAL. Lxx. παύομαι, ἀναπαύομαι, καταπαύω, ἡσυχάζω, καταλύομαι, ἐκλείπω, Aq. διαλείπω, Lxx. καθίζω... Vulg. & alii, *quiesco*, *cesso*, *vaco*... *desisto*, *ab opere*, vel *desisto esse*, Cocc... *requiesco*... *tumultuari desino*... *dissolvor*... *deficio*.... *desino*... *sedeo*, *desideo*, vel *assideo*, *insideo*, *obsideo*... Lxx. σαββατίζω *sabbatizo*, sive *sabbatum observo*... Substantivè, κατάκαυμα *adustio*, à שבות *schaboúton flamma ignis*, vel *mica scintilla*... Construitur vel absolutè, vel cum præposit. מ, ב...

Praet. 3. p. s. m. וַיְכַל אֱלֹהִים בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי, Gen. 2. v. 2. *perfecit ergo Deus* (*opus suum*) *die septimo*, Sam. [illegible], O. τῇ ἕκτῃ, Syr. שתיתיא *sexto*... *& cessavit die septimo*, ab opere creationis, non gubernationis & conservationis, Corn. à Lap.... v. 3. *tum benedixit diei septimo*; וַיְקַדֵּשׁ אֹתוֹ כִּי בוֹ שָׁבַת מִכָּל־מְלַאכְתּוֹ אֲשֶׁר־בָּרָא אֱלֹהִים לַעֲשׂוֹת *& sanctificavit eum*, *id est*, *in ipso cessavit ab omni opere suo* (*quod creaverat Deus*) *ut observarent* homines, sub. אֶת־הַשַּׁבָּת לְדֹרֹתָם, Exod. 31. v. 16. *hancce cessationem in generationibus suis*... ut & ipsi septimo quoque die ab omni opere cessarent, soli Deo vacaturi... 3. p. s. f. שָׁבְתָה *quievit*... Cum præf. וְשָׁבְתָה *& quiescet*... 3. p. plur. c. in pausa, quare τὸ (-) primariæ vocis revocatum in (-) mutatum, שָׁבָתוּ *cessant*...

Fut. 3. p. s. m. יִשְׁבּוֹת מֵעִיר, Hos. 7. v. 4. O. κατακαύματος ἀπὸ τῆς φλογός... E. ἐπαύσατο πρὸς ὀλίγον ἡ πόλις... Lxx. *deustionis à flamma*... Vª. edit. *cessavit ad modicum civitas*... Vulg. *quievit paululum ci-*

vitas ... Sumebant τὸ עִיר, non ut Infinitivum τῦ Hiphil הָעִיר (cum aphæresi τῦ ה, scil.) *excitavit* ... sed ut nomen, nempe, *civitas* ... Alii, *quiescet ab excitando, desinet excitare*, Cocc. *desistit vigilare* .... Cum præfix. וַתִּשְׁבֹּת *& quievit* ... וְתִשְׁבֹּת *& cessabit* ... 3. p. f. f. תִּשְׁבֹּת *quiescet* ... 2. p. f. m. תִּשְׁבֹּת *quiesces* ... 3. p. plur. m. יִשְׁבְּתוּ, & in pausa, quare τὸ hholem primariæ vocis reductum, יִשְׁבֹּתוּ *cessabunt* ... Cum præfix. וַיִּשְׁבְּתוּ *& quieverunt, cessarunt* ... 2. p. plur. m. תִּשְׁבְּתוּ שַׁבַּתְּכֶם, Levit. 23. v. 32. à vespera ad vesperam *cessabitis cessatione vestrâ*, vel potiùs transitivè, in Hiphil scil. תַּשְׁבִּיתוּ, uti Sam. ᗅᗺᗯᗷᗅᗰᗯ, O. σαββατιεῖτε τὰ σάββατα ὑμῶν. Lxx. *sabbatizabitis sabbata vestra*. Vulg. *celebrabitis sabbata vestra*. Hebr. *cessatione vestrâ, cessare facietis*, seu *sabbato vestro sabbatizare facietis* & cæteros populos ... Sabbatum fuit festum institutum & sanctum primitùs, non à Mose, Exod. 20. v. 8. sed ab origine mundi. Idem colligitur Exod. 16. v. 23. & Hebr. 4. v. 3. ita Ph. Ribera, & Cathar. Corn. à Lap.

NIPHAL נִשְׁבַּת, Lxx. ἀπόλλυμαι ... Vulg. & alii, (*cesso, deficio*,) *pereo* .... Construitur absolutè, vel cum præposit. ... ב, מ.

PRAET. 3. p. f. m. cum præf. וְנִשְׁבַּת מִבְצָר מֵאֶפְרָיִם, Isai. 17. v. 3. O. καὶ οὐκέτι ἔσαι ὀχυρὰ τῦ καταφυγεῖν Εφραίμ· *& non erunt ultrà loca munita*, quo *confugiat Ephraïm* ... Vulg. *& cessabit* adjutorium, (vel *præsidium*, Munst. Vatabl... vel *munitio*, Pagn. i. e. vel urbs Samaria, Pisc... vel Syria, sive Damascus, quæ munimentum erat Israëlis adversus regnum Juda, For. San. ...) *ab Ephraim* ... 3. p. plur. c. cum præf. וְנִשְׁבְּתוּ *& cessabunt* ...

HIPHIL הִשְׁבִּית, Lxx. Sym. παύω, Lxx. διαχαλάω, διαπαύω, Aq. διαλείπω, Lxx. Sym. ἀποπαύω, Lxx. καταπαύω, ἐκλείπω, ἀποστρέφω, λογίζομαι, καταδυναστεύω, ἀπαλλοτριόω, ἀνταναιρέω, αἴρω, καταλύω, καταδύνω, κατακαίω, ἀφανίζω ... Vulg. & alii, *coërceo, reprimo, sedo* ... *consolor* ... *quiescere facio, intermissionem do* ... *intermitto* ... *cessare facio*, vel *sino* ... *desistere*, vel *deesse facio, finem impono, finio* ... *omitto, prætermitto, desero*; intransitivè, *desum, deficio* ... *averto*; intransitivè, *abscedo, aliò iter deflecto* ... *supputo* ... *potentiâ opprimo, tyrannidem exerceo* ... *alieno, abalieno* ... *vicissim sumo* ... *invado, occupo, capio, aufero, deturbo, everto* ... *destruo, aboleo* ... *demergo, submergo*; passivè, *demergor; submergor*; intransitivè, *verecundor, erubesco, occido, ipse me condo* ... *comburo, urendo absumo* ... *ab aspectu removeo, è conspectu aufero, extinguo, perimo, evanidum reddo, occulto, obscuro, celo, opprimo* ... Construitur cum accusativo & præposit... מ.

PRAET. 3. p. f. m. הִשְׁבִּית *cessare fecit* ... Cum præf. וְהִשְׁבִּית *& cessare fecit, abolevit* ... 2. p. f. m. excidente tertia radicali ת, ac compensata per daghésch forte in ת incrementi, vide Gram. Hebr. t. 1. p. 183. c. 1. הִשְׁבַּתָּ, pro הִשְׁבַּתְּתָּ *fecisti cessare* ... 1. p. f. c. excidenti, ut mox suprà, ת tertia radicali, הִשְׁבַּתִּי *feci ut cesset* ... Cum præf. quare accentus à penultima ad ultimam descendit, vide Gram. Hebr. t. 2. p. 310. c. 1. וְהִשְׁבַּתִּי *& faciam ut cesset* ... Cum præf. & affix. וְהִשְׁבַּתִּיךְ *faciam cessare te*, f. הִשְׁבַּתִּים *faciam ut cessent ipsi* ... 3. p. plur. c. cum præf. וְהִשְׁבִּיתוּ *& facient cessare* ... 2. p. plur. m. cum præf. excidente, ut suprà, ת tertia radicali, וְהִשְׁבַּתֶּם *& facietis ut cessent* ... 1. p. plur. c. cum præf. וְהִשְׁבַּתְנוּ *& cessare faciemus* ...

BEN. f. m. מַשְׁבִּית *cessare faciens*.

INFIN. cum præf. לְהַשְׁבִּית *ad cessare faciendum* ... Cum motione characteristicæ extrusæ, vide Gram. Hebr. tom. 1. p. 185. c. 1. לַשְׁבִּית *& ad cessare faciendum* ...

IMPER. 2. p. plur. m. הַשְׁבִּיתוּ *facite ut cesset* ...

FUT. 3. p. f. m. יַשְׁבִּית *cessare faciet* ... Cum præf. & ex forma (-), וַיַּשְׁבֵּת *& cessare fecit* ... 2. p. f. m. תַשְׁבִּית, Levit. 2. v. 13. Vulg. nec *auferes* sal fœderis ... 1. p. f. c. cum ה parag. אַשְׁבִּיתָה *faciam ut cesset* ... 2. p. plur. m. תַּשְׁבִּיתוּ *cessare facietis, amovebitis* ...

שַׁבָּת c. sed sæpiùs f. Lxx. Aq. Sym. Theod.

σάββατον, Lxx. Incert. *ἀνάπαυσις*, Lxx. *καθέδρα*, *ἕβδομος*, *ἑβδομάς*... Vulg. & alii, *ſabbatum*, i. e. *requies*, *ceſſatio à labore*, *ab opere*... *ἐκεχειρία*, (Cocc.) *vacatio*... *ſeptimus* dies... per ſynecdochen totius pro parte, *hebdomas*, *ſeptimana*... Cum præf. וְשַׁבָּת *& ſabbatum*... הַשַּׁבָּת *ſabbatum*... וְהַשַּׁבָּת *& ſabbatum*... Excluſo ה articulo, בַּשַּׁבָּת *in ſabbato*... לַשַּׁבָּת *ſabbato*... מִשַּׁבָּת *à ſabbato*... Conſt. שַׁבַּת שַׁבָּתוֹן קֹדֶשׁ לַיהוָה, Exod. 31. v. 15. O. *σάββατα*, *ἀνάπαυσις ἁγία τῷ κυρίῳ*. Lxx. ſeptimo autem quoque die *ſabbata* erunt, *vacatio ſancta Domino*. Vulg. *ſabbatum eſt*, *requies ſancta Domino*. Alii, *ceſſatio ceſſationis*, (i. e. ceſſatió ab omni opere, non ut in aliis feriis, ſeu feſtis...) quia ſcil. *feriatio*, ſive *ſanctificatio*, eſt *Domini*. Confer Gen. 2. v. 3... Sic, שַׁבַּת שַׁבָּתוֹן הִיא, O. *σάββατα σαββάτων ἀνάπαυσις αὕτη*... Lxx. *ſabbata ſabbati* (*non ſabbatorum*, uti vertit interpres Latinus, & Trommius ex ipſo, vel poſt ipſum, τὸ enim Gr. *σαββάτων* eſt pro Hebr. שַׁבָּתוֹן *ſabbathōn*, quod ſingulare eſt...) i. e. *feriatio*, vel *vacatio*, vel *ceſſatio ipſa*, ſeu tota erit vobis... Cum affix. שַׁבַּתְּכֶם *ſabbatum veſtrum*, m.... Cum præf. affix. & (-) cum daghéſch loco τῆ (-), per legem æquivalentiæ ſub ב, בְּשַׁבַּתּוֹ *in ſabbato ſuo*, m... Sic cum affix. fem. וְשַׁבַּתָּהּ *& ſabbatum ejus*, f... Plur. ex terminatione fem. שַׁבָּתוֹת, & cum præf. הַשַּׁבָּתוֹת *ſabbata*... Cum motione τῆ ה artic. excluſi, בַּשַּׁבָּתוֹת *in ſabbatis*... וּבַשַּׁבָּתוֹת *& in ſabbatis*... לַשַּׁבָּתוֹת *in ſabbata*... Conſtr. שַׁבְּתוֹת, שַׁבְּתוֹת *ſabbata*... Cum aff. שַׁבְּתוֹתֶיהָ *ſabbata ejus*, f... שַׁבְּתוֹתַי *ſabbata mea*, c... Cum præf. & affix. וּמִשַּׁבְּתוֹתַי *& à ſabbatis meis*, c... בְּשַׁבְּתוֹתֵיכֶם *in ſabbatis veſtris*, m. ... R. שָׁבַת *quievit*, *requievit*, *ceſſavit*, *vacavit*, *feriatus eſt*...

שֶׁבֶת m. Lxx. *ἀργία*... Alii, *otium*, *ceſſatio* ab opere, Exod. 21. v. 19. ubi Vulg. *operas ejus*... Sed hîc & alibi τὸ שֶׁבֶת videtur eſſe Infinitivus τῆ Qal, Verbi יָשַׁב *ſedeo*, *deſideo*, *ſubſideo*, *ſuperſedeo*... Per aphæreſin ſcil. τῆς (י) primæ radicalis & cum terminatione ה, præcedente duplici (-), ex reſolutione videlicet τῆ (-), vide Gram. Hebr. tom. 1. p. 234. c. 1... כָּבוֹד לָאִישׁ שֶׁבֶת מֵרִיב, Proverb. 20. v. 3. O. *δόξα ἀνδρὶ ἀποστρέφεσθαι λοιδορίας*... Lxx. *gloria viro averſari contumeliam*... Vulg. *honor eſt homini*, *qui ſeparat ſe à contentionibus*... Alii, *gloria*, vel *præſtantia* (Arab.) *viri* (ſub. *eſt*) *ſedere*, vel *conſidere*, vel *ſuperſedere*, vel *quieſcere*, vel *deſiſtere*, vel *abſtinere*... *à lite*, ſive *contentione*... Vide Synopſ. Criticor.... In pauſa, quare τὸ (-) penultimæ in (-) mutatum, שָׁבֶת *otium*, *ceſſatio*... vel *ſedere*... Cum præf. & motione τῆ ה excluſi, שָׂרוֹף יִשָּׂרְפוּ בַּשָּׁבֶת, 2. Reg. 23. v. 7. O. *καὶ καυθήσονται αἰσχύνῃ αὐτῶν*. Lxx. *& comburentur* in *confuſionem ſuam*. Ald. & Complut. *εἰς αἰσχύνην αὐτῶν*. Vulg. *igneque ſuccenſæ* ſpinæ, *comburentur uſque ad nihilum*. Alii, *comburendo comburentur*, i. e. *prorſus comburantur*, Jun. Tremell... *in loco ſuo*, Pagn. Vatabl.... *in ſede*, h. e. non aliò aſportantur... Vel potiùs, *comburendo comburentur dum ſubſiſtent*, i. e. uti Vulg. *uſque ad nihilum*... Cum præf. שִׁבְתּוֹ, Exod. 21. v. 19. τὸ *ſuperſedere ejus*, i. e. *ceſſationem ejus* ab opere, h. e. jacturam operis, quam fecit ceſſando, Vatabl... שִׁבְתִּי, Pſal. 26. Hebr. 27. v. 4. *ut habitem ego* in domo tua... R. שָׁבַת *ceſſavit*... Vel potiùs, יָשַׁב *ſedit*, *conſedit*, *ſuperſedit*, *manſit*, *habitavit*...

שַׁבָּתוֹן m. Incert. *σάββατον*, Lxx. *ἀνάπαυσις*... Vulg. & alii, *ſabbaton*, ex nomine Hebræo, שַׁבָּתוֹן *ſchabbatôn*, i. e. *requies*, *ceſſatio*, *vacatio*, *feriatio*, feriarum ſcil. minorum, uti indicat terminatio in וֹן, *ôn*, quæ eſt diminutivum, nempè formæ אִישׁוֹן *pupilla*, *nigredo*, &c. Sicque שַׁבָּתוֹן *ſchabbaton*, *ſchabbatulum*, Exod. 16. v. 23. ... R. שָׁבַת *quievit*, *requievit*, *ceſſavit*...

שַׁבְּתַי Maſſ. *Schabbetâi*, Vulg. neglecto & daghéſch & ſchevá, (ſive e breviſſimo) ac juncto ב cum ת, neceſſarioque in ת mutato, *ſepthai*, nom. propr. 1°. Levitæ, Nehem. 8. v. 7... 2°. viri, conſtituti *ſuper omnia opera*, *quæ erant forinſecùs in domo* Dei, à Principibus Levitarum, Nehem. 11. v. 16. ubi Vulg. neglecto τῷ daghéſch & lecto

Digitized by Google

& lecto (ִ), (seu ִ brevissimo) pro more, ex sono vocalis sequentis, *sabathai* ... Etym. *vacationes meæ* ... à singulari שַׁבָּת *vacatio* ... unde plur. שַׁבָּתִים, ex quo cum affix. 1. p. s. c. (ַי), ־תַי (ִ) in (ִ) mutato, שַׁבְּתַי *schabbetái* ...

שנא, vel שְׂנָה, PEAL Chald. Lxx. Aq. Sym. πληθύνομαι ... Vulg. & alii, *augeor, multiplicor, cresco* numero & staturâ ...

Fut. 3. p. s. m. שְׁלָמְכוֹן יִשְׂגֵּא, Dan. 3. v. 31. vel 4. v. 1. *pax vobis multiplicetur* ... *pax vestra abundet*, Cocc. ... i. e. omnia vobis prosperrima contingant, Grot. ... vide שְׂנָה *augeor, cresco*.

שָׁגֵא Mass. *Schaghé*, Vulg. *sage*, nom. proprium unius è fortissimis viris qui erant in exercitu David post unctionem ipsius. 1. Paral. 11. v. 34. juxta Leusden qui per ה loco א exprimit in Onomastico sacro, *multus*, sive *multiplicans*. Etym. *multiplicans*, à שָׂגָא *multiplicavit*.

שגב QAL, *sublimem esse*, vel *fieri*. Lxx. ὑπερασπίζω *defendo*, ἀντιλαμβάνω *suscipio*, κραταιόω *obtineo*, Alii, ὑπεραίρομαι *sustollor*, διαφεύγω *effugio*, σκεπάζω *tego*, λυτρόω *redimo*, βοηθέω *adjuvo*. Sym. ὀχυρόω *munio, in tuto colloco*. Aq. ὑπεραίρω *sublevo*. Lxx. σώζω *salvum facio*. Aq. διαγείρομαι *lætor*.

Praet. 3. p. s. f. Deut. 2. v. 36. לֹא הָיְתָה קִרְיָה אֲשֶׁר שָׂגְבָה מִמֶּנּוּ, Vulg. *non fuit vicus & civitas, quæ nostras effugeret manus* ... *non fuit civitas, quæ esset nobis inaccessa*, sublimior, quàm ut eam redigeremus in potestatem, Cocc. O. οὐκ ἐγενήθη, (Alex. Ald. οὐκ ἦν) πόλις ἥτις διέφυγεν ἡμᾶς *non erat civitas quæ nobis excideret*. 3. p. plur. c. Job. 5. v. 11. שָׂגְבוּ יֶשַׁע, & atrati *sublimati sunt salute*. Vulg. *& mœrentes erigit sospitate*, ita salvati sunt, ut facti sint sublimiores hostibus suis, & ἀνίφικτοι eis. Cocc. O. καὶ ἀπολωλότας ἐξεγεῖραι, Lxx. *& suscitat eos qui perierant*. Vide Synops. Critic. paraphrastas hîc agunt Lxx. nec inveni qui, quomodo legerint, indicaverit.

NIPHAL נִשְׂגַּב, unde 3. p. s. m. Praet. cum præf. Isai. 2. v. 11. וְנִשְׂגַּב יְהוָה לְבַדּוֹ *& sublimis erit Dominus solus*. Vulg. *exaltabitur autem Dominus solus*. O. καὶ ὑψωθήσεται κύριος μόνος. In pausa cum (ָ) pro (ַ), Proverb. 18. v. 10. וְנִשְׂגָּב *& sublimabitur* justus, fiet ἀνίφικτος. O. ὑψοῦνται *sublimabuntur*. Vulg. *exaltabitur*. Aq. Sym. Theod. ἐν αὐτῷ δραμεῖται δίκαιος, καὶ ἀρθήσεται *in eo curret justus, & exaltabitur*. 3. p. s. f. Psal. 138. Hebr. 139. v. 6. mirabilior est scientia à me, נִשְׂגְּבָה *excelsa est*, non potero ad eam, subaudi, attingere. Vide Vatabl. O. ἐκραταιώθη *confortata est* ...

Ben. s. m. in pausa, quare (ָ) loco (ַ), נִשְׂגָּב *exaltatus, um, est*. Sing. f. Prov. 18. v. 11. וּכְחוֹמָה נִשְׂגָּבָה *& quasi murus sublimis*.

PIEL שִׂגֵּב *sublimavit, in sublime evexit*.

Fut. 3. p. s. m. cum præf. Psal. 106. Hebr. 107. v. 41. וַיְשַׂגֵּב אֶבְיוֹן מֵעוֹנִי *& sublimabat egenum ex inopiâ* ... Cum affix. יְשַׂגֶּבְךָ *sublimabit te*, m. nomen Dei Jacob. 2. p. s. m. cum affix. Psal. 58. Hebr. 59. v. 2. מִמִּתְקוֹמְמַי תְּשַׂגְּבֵנִי *ab eis qui surgunt in me, sublima me*, c. 1. p. s. c. cum affix. Psal. 90. Hebr. 91. v. 14. אֲשַׂגְּבֵהוּ *in sublimi collocabo eum*. Vulg. *protegam eum*. O. σκεπάσω αὐτόν *tegam eum, defendam eum*.

PUAL שֻׂגַּב, unde Fut. 3. p. s. m. cum (ָ) ob pausam, Proverb. 29. v. 25. בּוֹטֵחַ בַּיהוָה יְשֻׂגָּב *qui confidit Domino, sublimabitur*. Extra periculum erit.

HIPHIL הִשְׂגִּיב, unde Fut. 3. p. s. m. Job. 36. v. 22. הֶן־אֵל יַשְׂגִּיב בְּכֹחוֹ *ecce Deus sublimabitur virtute suâ, robore suo*. Vulg. *ecce Deus excelsus in fortitudine sua*. O. ἰδοὺ ὁ ἰσχυρὸς κραταιώσει ἐν ἰσχύϊ αὐτοῦ, *ecce potens prævalebit in virtute suâ*.

שגג QAL. O. ἀγνοέω *ignoro*, διαμαρτάνω *pecco*, πλημμελέω *delinquo*, ἀκουσιάζω *involuntariè ago*. Est culpæ, & idem cum שָׁגָה infra.

Praet. 3. p. s. m. cum (ָ) ob pausam, Lev. 5. v. 18. שָׁגָג, expiabit eum Sacerdos ab errore suo quem *per errorem admisit*. O. ἠγνόησε pro ignorantia ejus quâ *ignoravit*. Vulg. sensum expressit.

Ben. s. m. שֹׁגֵג *errans*, Job. 12. v. 16. S. f. cum præfix. & dupl. (ֶ), הַשֹּׁגֶגֶת *errans*, Num. 15. v. 28.

שְׁגָגָה fem. O. ἀκούσιον *involuntarium*. Aq. O.

ἄγνοια *ignorantia*. Alii, *error*, *inadvertentia*, *factum ex inscitia*, *incogitantia*, *inconsideratio*. Cum præf. בִּשְׁגָגָה *per errorem*, כִּשְׁגָגָה *sicut error*, לִשְׁגָגָה *per errorem*. Constr. cum affix. שִׁגְגָתוֹ *errorem ejus*, m. שִׁגְגָתָם *errorem ipsorum*. R. שָׁגַג *erravit*, *deliquit*.

שָׁנָה QAL, *erravit*, *ignoravit*, *aberravit*, *inconsideratè fecit*, *per ignorantiam peccavit*. LXX. ἀγνοέω *ignoro*, πολλοστὸς εἰμι *unus è multis sum*, πλανάω *aberrare facio*, πολὺς εἰμι *multus sum*, ἐκκλίνω *declino*, ἀπωθέω *repello*, ἐκρίπτω *ejicio*, ἀποστατέω *discedo*, μελετάω *meditor*, λυμαίνομαι *ligurio*, ἔξειμι *à me alienus sum*, διασπείρω *dispergo*.

Præt. 1. p. s. c. Job. 6. v. 24. שָׁגִיתִי *erravi*. O. πεπλάνημαι *erravi*. 3. p. pl. c. שָׁגוּ *erraverunt*, Isa. 28. v. 7. Vulg. *nescierunt*. O. πεπλανημένοι εἰσὶν *erraverunt*, al. *hallucinati sunt*.

Ben. s. m. שֹׁגֶה *errans*. Plur. m. שֹׁגִים *errantes*. Cum præf. הַשֹּׁגִים *errantes*.

Infin. cum præf. לִשְׁגּוֹת *aberrare*.

Fut. 3. p. s. m. יִשְׁגֶּה *errabit*. 2. p. s. m. תִּשְׁגֶּה *errabis*, Prov. 5. v. 19. Vulg. *delectare* in imperandi modo. O. συνὼν σοι *adsit tecum*. Alii, *verseris*, *oberres*, *implicitus sis*, hîc est sermo de amore casto sponsi erga sponsam suam. 1. p. s. c. cum præf. seu (ו) conversivo, וָאֶשְׁגֶּה *& erravi*. 1. Reg. 26. v. 21. Vulg. apparet quod... *ignoraverim*. O. καὶ ἠγνόηκα *& ignoravi*. Cod. Alex. καὶ ἠγνόησα *& ignoravi*. 3. p. plur. m. יִשְׁגּוּ *errabunt*. 2. p. plur. m. תִּשְׁגּוּ *errabitis*.

HIPHIL הִשְׁגָּה *errare fecit*, *decepit*, unde Ben. s. m. Deut. 27. v. 18. אָרוּר מַשְׁגֶּה עִוֵּר *maledictus qui aberrare facit cæcum*. O. ἐπικατάρατος ὁ πλανῶν τυφλὸν *maledictus qui decipit cæcum* in via. Cum præf. Job. 12. v. 16. וּמַשְׁגֶּה *& errare faciens*. O. καὶ σύνεσις *& intellectus*. Quomodo legerint non est qui indicet. Vatabl. *& errare faciens*, id est, seducens; hoc est, justo judicio permittit (Deus) errare & seduci. Vulg. ipse novit & decipientem *& eum qui decipitur*; fortè legebat וּמְשֻׁגֶּה.

Fut. 2. p. s. m. cum affix. Psal. 118. Hebr. 119. v. 10. אַל־תַּשְׁגֵּנִי מִמִּצְוֺתֶיךָ *ne sinas me aberrare*, vel *seduci à præceptis tuis*, ne me in errorem includas judicio; sed dignare me ductu in præceptis tuis. Cocc. O. μὴ ἀπώσῃ με ἀπὸ τῶν ἐντολῶν σου, *ne repellas me à mandatis tuis*. Sic Vulg.

שָׂנָה QAL, *multiplicavit*, *auxit*, *crevit*, *auctus est*, *sumpsit incrementum*, *multiplicatus est*; per metathes. αὐξέω, αὔξω, ἀέξω, id est, *augesco*, *cresco*, Av. unde

Fut. 3. p. s. m. יִשְׂגֶּה *augebitur*, *crescet*. Cum maqqáph, Job. 8. v. 11. יִשְׂגֶּה־אָחוּ בְלִי־מָיִם, numquid *crescet gramen* (a) *absque aquâ?* (a.) *gramen*, ad verbum, *pratum*, id est, herba prati. Vat. O. ἢ ὑψωθήσεται βούτομον (b) ἄνευ ποτοῦ; *aut exaltabitur pratum sine potu*. Aq. Sym. ἢ πληθυνθήσεται ἕλος; *aut crescet palus?* Theod. Ἀχὶ *Achi*. Alius, *carectum*. Vulg. *aut crescere carectum sine aqua?* (b) βούτομον herba est grata bobus. Nobil. Quædam exemplaria habent יִשְׂגָּא־ cum א ob ה mutatum in א ut notum est: sæpiùs enim id fit, nec est necesse semper admonere.

POEL שׂוֹגֵג, unde Fut. 2. p. s. f. Isai. 17. v. 11. בְּיוֹם נִטְעֵךְ תְּשַׂגְשֵׂגִי *in die plantationem tuam facies crescere*. Hîc est (-) pro schevá in penult. propter pausam. Vulg. *in die plantationis tuæ labrusca*. O. τῇ δὲ ἡμέρᾳ ᾗ ἂν φυτεύσῃς πλανηθήσῃ *qua autem die plantaveris*, *errabis*, à scopo excides, legerunt per שׁ. Alius, *facies ut crescat*, vel *adolescat ... de die plantationem multiplicabas*, vel *educabas*, Cocc.

HIPHIL הִשְׂגָּה *auxit*, *fecit crescere*, unde 3. p. plur. m. Præt. Psal. 72. Hebr. 73. v. 12. הִשְׂגּוּ־חָיִל pacati sæculi, qui in hoc sæculo altâ pace fruuntur *multiplicaverunt divitias*. Vulg. *obtinuerunt divitias*. O. κατέσχον πλούτου *obtinuerunt divitias*.

Ben. s. m. Job. 12. v. 23. מַשְׂגִּיא לַגּוֹיִם *multiplicans gentes*. Vulg. *qui multiplicat gentes*. O. πλανῶν ἔθνη *decipiens gentes*. Sic Theod. videntur legisse מַשְׁגֶּה.

Fut. 2. p. s. m. Job. 36. v. 24. זְכֹר כִּי־תַשְׂגִּיא פָעֳלוֹ *memento ut amplifices*; Alius, *magnifices opus ejus*. Vulg. *memento quod ignores opus ejus*; legebat per שׁ. O. μνήσθητι ὅτι μεγάλα τὰ ἔργα αὐτοῦ ἐστιν. *recordare quod magna sint opera ejus*, תַשְׂגִּיא pro תַשְׂגֶּה, sic regulariter diceretur.

Digitized by Google

שְׂגוּב Mass. *Segiv*, Vulg. *Segub*, nom. propr. 1°. filii Hiel reædificatoris Jericho. 1. Reg. (in Vulg. 3.) 16. v. 34. 2°. filii Esron filii Phares, ex filia Machir patris Galaad: iste Segub possedit 23. civitates in terra Galaad, 1. Paral. 2. v. 21. & 22. Etym. *fortificatus*, aut *exaltatus*; à שָׂגַב *exaltatus est*.

שָׁגַח QAL, unde HIPHIL הִשְׁגִּיחַ (sic interpretantur Lxx. ἐπιβλέπω *inspicio*, παρακύπτω *prospicio*, θαυμάζω *admiror*).

PRAET. 3. p. s. m. Psal. 32. Hebr. 33. v. 14. הִשְׁגִּיחַ אֶל כָּל־יֹשְׁבֵי הָאָרֶץ *prospicit super omnes qui habitant terram*. O. ἐπέβλεψεν ἐπὶ πάντας τοὺς κατοικοῦντας τὴν γῆν *respexit super omnes qui habitant terram*. Sic Vulg.

BEN. s. m. Cant. 2. v. 9. מַשְׁגִּיחַ מִן־הַחַלֹּנוֹת dilectus *prospiciens ex fenestris*. O. παρακύπτων διὰ τῶν θυρίδων *prospiciens per fenestras*. Nobil. *incumbens*. Vulg. *respiciens per fenestras*.

FUT. 3. p. plur. m. Isai. 14. v. 16. רֹאֶיךָ אֵלֶיךָ יַשְׁגִּיחוּ *qui vident te, tibi intendunt*; in te obtutum defigunt, te considerant. Cocc. Vulg. *qui te viderint, ad te inclinabuntur*. O. οἱ ἰδόντες σε, θαυμάσονται ἐπὶ σοὶ *qui vident te, mirabuntur super te*. Alii, *intentè aspicient*; notat hoc verbum animi observationem cum gestu. For.

שַׂגִּיא m. *magnus, amplus, abundans, augustus*. O. πολὺς *magnus, amplus*, ὅμοιος *similis*. Job. 36. v. 26. *& Deus* שַׂגִּיא *augustus quem non cognoscimus*. Theod. O. ἰδοὺ ὁ ἰσχυρὸς πολὺς, καὶ οὐ γνωσόμεθα. (a) *ecce fortis multus est, & non cognoscemus*. Ald. (a) γνωσθησόμεθα *noti erimus*. Vulg. *ecce Deus magnus vincens scientiam nostram*, sensum reddidit non verba. *Ita amplus est ut non cognoscamus*. J. T. Deus à nobis perfectè cognosci non potest. Vatabl. R. שָׂגָא *crevit, multiplicatus est*.

שַׂגִּיא Chald. m. *multus, amplus*, & adverbialiter, *multùm, vehementer*, pro exigentia locorum. Dan. 2. v. 6. & si somnium... indicaveritis, dona & munera, וִיקָר שַׂגִּיא *& honorem magnum* recipietis à me. O. δωρεὰς καὶ τιμὴν πολλὴν λήψεσθε παρ' ἐμοῦ *dona & honorem multum accipietis à me*. Sic Vulg. Plur. f. שַׂגִּיאָן *multa*, Dan. 2. v. 48. porrò adverbialiter sumitur Dan. 6. v. 15. שַׂגִּיא *vehementer*. Apud O. & Vulg. v. 14. τότε ὁ βασιλεὺς, ὡς τὸ ῥῆμα ἤκουσε, πολὺ ἐλυπήθη ἐπ' αὐτῷ *tunc Rex cùm audisset hoc verbum, vehementer contristatus est propter ipsum* (Danielem). Vulg. *quod verbum cùm audisset Rex, satis contristatus est*. Rad. שְׂגָא *amplificatus est*.

שְׁגִיאָה f. *error, ignorantia*. O. παράπτωμα *delictum*. Aq. ἀγνοία *ignorantia*, unde plur. f. Psal. 18. Hebr. 19. v. 13. שְׁגִיאוֹת מִי־יָבִין *errores quis intelligat?* Hac exclamatione ostendit quomodo accipere conveniat promissiones Dei, quibus addita est conditio, nempe ut quisque vitam suam examinet; nec facta modo sua, sed cogitationes etiam exigat ad exactam illam justitiæ normam quæ in lege traditur. Dicit David pluribus satanæ fallaciis nos implicari, quàm ut quisque centesimam malorum suorum partem intelligat. Vatabl. R. שָׁגָה *erravit, ignoravit*.

שִׁגָּיוֹן m. *cantio erratica*, id est, *varia, quæ omnibus rationibus musicæ decantabatur simul*. Buxt. *ignorantia*, vel *innocentia* David quam cecinit Domino. Av. *erratio* Davidis, q. d. assidua cura. Cocc. O. ψαλμὸς *Psalmus*, sic Vulg. initium erat Vulgaris cantilenæ, ad cujus modulos decantatus fuit hic Davidis Psalmus 7. Gallicè dicimus, *sur le chant de* Siggaion. Vatabl. Aq. ψαλμὸς ὑπὲρ ἀγνοίας *Psalmus pro ignorantia*. Sym. ἀγνόημα *ignorantia*. Alii aliter, vide Synops. Critic. R. eadem ac supra.

שִׁגְיֹנוֹת plur. f. absque daghésch in נ, Habac. 3. v. 1. עַל שִׁגְיֹנוֹת *pro ignorantiis*, Av. *super errationibus*, hoc est, *curis perpetuis*, Cocc. *in modum cantici*, Av. *ad instrumenta musica*, Hebr. in Vatabl. Theod. ὑπὲρ τῶν ἑκουσιασμῶν, id est, interprete Hieron. *pro voluntariis & pro his qui spontè delinquunt*. D. vide alias interpretationes in Synops. Critic. R. eadem ac supra, scilicet שָׁגָה *erravit*.

שָׁגַל QAL, *coivit, rem habuit, vitiavit*. Verbum est Hebræis actum venereum, vel in conjugio vel extra illud

propriissimè denominans: ac proinde pronunciatu obscænum in communi sermone ipsis est habitum: unde Massorethæ Verbum שָׁכַב *cubuit, concubuit*, pro eo legendum substituerunt. Robert. per metathesin, σαλάγω *stupro*, ἀσελγέω *lascivio*. Lat. *salax, salacitas, lascivio*. O. ἔχω *habeo*, μολύνω *constupro*.

Fut. 3. p. s. m. cum affix. יִשְׁגָּלֶנָּה *vitiabit eam*, legunt Massor. יִשְׁכָּבֶנָּה *cubabit cum ea*, Deut. 28. v. 30. O. καὶ ἀνὴρ ἕτερος ἕξει αὐτήν *& alius vir habebit eam*, fruetur eâ. Vulg. *& alius dormiat cum eâ*.

NIPHAL נִשְׁגַּל, unde Fut. 3. p. plur. f. וּנְשֵׁיהֶם תִּשָּׁגַלְנָה *& fœminæ eorum vitiabuntur*; legendum תִּשָּׁכַבְנָה *concubitu violabuntur*, Isa. 13. v. 16. O. καὶ τὰς γυναῖκας αὐτῶν ἕξουσι *& mulieres eorum possidebunt*, iis fruentur. Vulg. *& uxores eorum violabuntur*.

PUAL שֻׁגַּל, unde Praet. 2. p. s. f. Jerem. 3. v. 2. שֻׁגַּלְתְּ ubi non *fueris vitiata*, legunt Massor. שֻׁכַּבְתְּ *fueris concubitu violata*. O. ποῦ οὐχ ἐξεφύρθης *ubi non fueris inquinata*. Vulg. *ubi non prostrata sis*.

שֵׁגַל f. O. βασίλισσα, παλλακή, *conjux, uxor*, appellatione scilicet honestâ ut sponsæ vocabulum Germanis, cujus verbum obscœnum: dicitur autem tantùm de Augustâ, sive Reginâ aut Regiâ conjuge, Buxt. Psal. 44. Hebr. 45. v. 10. שֵׁגַל *conjux*, Theod. O. 44. v. 9. παρέστη ἡ βασίλισσα ἐκ δεξιῶν σου *adstitit Regina à dextris tuis*. Sic Vulg. Aq. ἐστηλώθη σύγκοιτος ἐκ δεξιῶν σου *stetit*, stabilita est, *conjux à dextris tuis*. Sym. ἡ παλλακὴ *concubina*. Cum præf. וְהַשֵּׁגַל *& conjux*, Nehem. 2. v. 6. Rad. שָׁגַל *vitiavit*.

שֵׁגַל Chald. f. *conjux, uxor*, unde plur. cum affix. Dan. 5. v. 2. שֵׁגְלָתֵהּ *uxores ejus*, O. αἱ παλλακαὶ αὐτοῦ *concubinæ ejus*, scilicet Baltassar Regis, שֵׁגְלָתָךְ *uxores tuæ*, m. O. αἱ παλλακαί σου, aliené juxta Cocc. *concubinæ tuæ*. Rad. שְׁגַל, idem quod Hebr.

שָׁגַע inusit. in Qal. O. ἐπιληπτεύω *furo*, μαίνομαι *insanio*, παρεξίσταμαι *extra me sum, à me alienus sum*, παράπληκτος *stupefactus*, ἐπίληπτος *furiosus, epilepticus, insanus*, per transpositionem convenit cum נָגַשׂ *con-*

cussus est, commotus est, quasi ratione, aut cerebro perculsum & commotum dicas. Merc.

PUAL שֻׁגַּע, unde Ben. s. m. מְשֻׁגָּע *amens, insaniens, furens*. Cum præf. הַמְשֻׁגָּע *amens*. Plur. m. מְשֻׁגָּעִים *amentes*.

HITHPAEL הִשְׁתַּגַּע, cum metathesi שׁ & ת, *amentem se finxit, simulavit se vesanum*.

Ben. s. m. 1. Reg. 21. v. 15. ecce vidistis hominem מִשְׁתַּגֵּעַ *furentem* insanè agentem (David). O. ἰδοὺ ἴδετε ἄνδρα ἐπίλημπτον, ecce vidistis virum *epilepticum*. Aq. παραπληκτευόμενον *mente perculsum*. Sym. παράφρονα *insanum*. Vulg. item, *insanum*.

Infin. cum præfix. 1. Reg. 21. v. 16. לְהִשְׁתַּגֵּעַ *ad insaniendum*. O. εἰσενηνόχατε (Ald. εἰσηγάγετε. C. εἰσηνέγκατε) ἐπιληπτεύεσθαι πρός με, *introduxistis*. (Ald. *induxistis*. C. *intulistis*) *furere apud me*. Aq. παραπληκτεύεσθαι *insanire*. Sym. μαίνεσθαι *furere*. Vulg. *introduxistis ut fureret me præsente*, 1. Reg. 21. v. 15. apud O. *porro stultitiam simulare in loco*, ut refert ex antiquo autore in Synops. Matt. *prudentia summa est*, ita fecerunt Ulysses, nè cogeretur ire militatum; & Brutus, cùm animo cogitaret patriæ liberationem.

שִׁגָּעוֹן m. Vulg. & alii, *insania, dementia, amentia, furor, vesania, animi perculsio, vecordia, rabies*. O. παραφρόνησις *amentia*, παραλλαγὴ *commutatio*, παραπληξία *dementia, stupiditas*. Cum præf. בְּשִׁגָּעוֹן *cum amentiâ*, בְּשִׁגָּעוֹן, excluso ה artic. *amentiâ*. R. שָׁגַע *insanivit, furore percitus fuit*.

שֶׁגֶר m. *fœtus, primitivum, primogenitum, emissio, emissum*, R. Salomoni, *abortivum*, quod scilicet emittit mater sua, non in tempore suo. O. βουκόλιον *armentum boum*. Construct. Deut. 7. v. 13. שְׁגַר אֲלָפֶיךָ *fœtus boum tuorum*. O. τὰ βουκόλια τῶν βοῶν σου *armentis boum tuorum*. Vulg. *armentis*. R. שָׁגַר apud Rabbinos, *misit, emisit*.

שֶׁגֶר m. cum dupl. (-), Exod. 13. v. 12. וְכָל־פֶּטֶר שֶׁגֶר בְּהֵמָה *& omnem aperitionem fœtus jumenti*, i. e. omnem primogenitum fœtum, per appositionem scilicet, quasi diceretur, primogenitum qui fœtus est jumenti. O. πᾶν διανοῖγον μήτραν ἐκ βουκολίων ἢ

Digitized by Google

ἐν τοῖς κτήνεσί σου *omne adaperiens vulvam de armentis*, vel *in pecoribus tuis*, videntur hîc duæ interpretationes junctæ. Vulg. *& quod primitivum est in pecoribus tuis.* R. שָׁגַר ut sup.

שַׁד m. *mamma*, *uber*, quia illius humor & succus per universum corpus confluendo permeavit, & puerorum quoque corpora permeat, illaque humectat & alit. O. μασὸς *mamma.* Vulg. *uber*, *mamma.* In forma duali m. שָׁדַיִם *mammæ*, & cum (·) ob pausam, שָׁדָיִם *mammæ.* Cum præf. וְשָׁדַיִם *& mammæ.* Cum (·) ob pausam, מִשָּׁדָיִם *à mammis.* Constr. שְׁדֵי *ubera.* Cum affix. שָׁדַי *ubera mea*, c. Cum præf. & affix. וְשָׁדַי *& ubera mea*, c. שָׁדַיִךְ *ubera tua*, f. Cum præf. וְשָׁדַיִךְ *& ubera tua*, f. שָׁדֶיהָ *uberum suorum*, f. שְׁדֵיהֶן *ubera ipsarum*, f. per (·), שַׁד, quidam efferunt ut Rabbi David, ita ut radix sit שָׁדָה *lac collegit in mammis.* Sic אָב *pater*, est ab אָבָה *voluit*, & צַו *præceptum*, à צִוָּה *præcepit*, *mandavit.*

שֵׁד m. *dæmon.* O. δαιμόνιον, hoc nomine insignitus spiritus ille malus, quia scilicet nocet hominibus & aliis creaturis, reperitur tantùm in plural. cum præf. & daghésch in ש ob exclusum ה, Deut. 32. v. 17. לַשֵּׁדִים *dæmonibus.* O. ἔθυσαν δαιμονίοις *sacrificaverunt dæmonibus.* Vulg. *immolaverunt dæmoniis.* R. שָׁדַד *vastavit*, *spoliavit*; alii deducunt à שׁוּד, quod idem est.

שֹׁד m. *mamma.* O. μασὸς *mamma*, πλοῦτος *divitiæ.* Cum præf. Isai. 60. v. 16. וְשֹׁד מְלָכִים תִּינָקִי *& mamillam regum suges.* O. καὶ πλοῦτον βασιλέων φάγεσαι *& divitias regum comedes.* Vulg. *& mamillâ regum lactaberis.* Alius, *spolia regum*, aliis שֹׁד non est *mamma* (id שַׁד) sed humor inde manans. Q. in Ang. מִשֹּׁד *ab ubere.* R. שַׁד *mamma.*

שֹׁד vel שׁוֹד, m. O. ἄδικος *injustus*, μάταιος *vanus*, ψευδὴς *mendax*; & substant. ὄλεθρος *pernicies*, συντριβὴ *contritio*, ταλαιπωρία *miseria*, *vastator*, *prædo*, *direptor.* Substantivè, *vastatio*, *direptio*, *perditio*, *præda*, *vastitas*, *destructio*, *calamitas.* Cum præf. וְשֹׁד *& vastatio*, וָשֹׁד *& vastatio*, הַשֹּׁד *vastatio*, כְּשֹׁד *sicut vastatio*, וּכְשֹׁד *& sicut vastatio*, לְשֹׁד *ad vastationem*, מִשֹּׁד *à vastatione.* Alii pro diversitate locorum in quibus hæc vox invenitur, *à*, vel *de pinguedine*, *ab ubere*, *à prædâ*, *ex ubere*, quam interpretantur variis modis prout sensus textûs sacri exigit. R. שָׁדַד *rapuit*, *diripuit*, *vastavit*, &c.

שָׁדַד QAL. O. ταλαιπωρέω *miser sum*, ταλαίπωρον ποιέω *miserum facio*, ἀτιμάζω *inhonoro*, ληϊζόμενος *prædor*, ἀπατάω *decipio.* Θ. δείλαιός εἰμι *miser sum.* O. ὄλλυμι *pereo*, ἀπόλλυμι *pereo*, *perdo*, ὀλοθρεύω *vasto*, &c. hoc verbum usurpatur vel perfectè, seu more perfectorum, vel defectivè; resolvendo ש in σ, fit σκεδάω, σκεδάζω *dispergo*, *devasto.* Av.

Praet. 3. p. plur. m. cum (ו) conversivo præfix. juxta formam perfectorum, Ezech. 32. v. 12. וְשָׁדְדוּ *& vastabunt* fastum Ægypti. O. καὶ ἀπολοῦσι τὴν ὕβριν Αἰγύπτου *& disperdent injuriam*, (ὕβριν, inquit Theodoretus, vocavit ὑπερηφάνειαν *superbiam*) *Ægypti.* Vulg. *& vastabunt superbiam Ægypti.* Item in alterâ formâ cum affix. שַׁדּוּנִי *vastarunt me*, c.

Ben. s. m. O. ἄνομος *iniquus*, λῃστὴς *prædo.* O. Sym. ὄλεθρος *pernicies*, *strages*, *cædes.* O. Theod. ταλαιπωρία *miseria.* שֹׁדֵד & שׁוֹדֵד, *vastans*, *vastator.* Cum præf. הַשֹּׁדֵד *vastator*, וְהַשּׁוֹדֵד *& vastator.* Plur. m. שֹׁדְדִים *vastatores.* Cum præf. הַשּׁוֹדְדִים οἱ *vastatores*, לְשֹׁדְדִים *vastatoribus.* Constr. שֹׁדְדֵי *vastatores.*

Paoul s. m. שָׁדוּד *vastatus.* Sing. fem. cum præf. הַשְּׁדוּדָה *vastata.*

Infin. שָׁדוֹד *vastando.* Cum præf. לִשְׁדוֹד *ad vastandum.*

Imper. 2. p. plur. m. cum præf. וְשָׁדְדוּ vechoddoû, sic legendum ad differentiam præteriti, *& vastate*, aut *diripite* filios Orientis.

Fut. 3. p. s. m. Psal. 90. Hebr. 91. v. 6. *à lue*, quæ יָשׁוּד (a.) *vastabit* in *meridie.* O. ἀπὸ συμπτώματος καὶ δαιμονίου μεσημβρινοῦ *à ruinâ*, *& dæmonio meridiano.* Legebant O. וָשֵׁד *& dæmonio* ... Vulg. *ab incursu & dæmonio meridiano.* Aq. ἀπὸ δηγμοῦ δαιμονίζοντος μεσημβρίας, quæ S. Hieronym. videtur vertisse, referente Nobilio, *à morsu insidiantis meridie.* Posset verti, *à morsu magnoperè affligentis meridiei.* Sym.

Digitized by Google

συγκύρημα δαιμονιῶδες μεσημβρίας incursum dæmoniacum in meridie. Alii, *ab exterminio,* vel *peste*, vel *excidio vastante*, vel *grassante* in *meridie.* (a.) Porro יָשׁוּד est pro יָשֹׁד, ut ait R. D. vel est ex formâ quiescentium secunda rad. (ו). Cum affix. Prov. 11. v. 3. יְשָׁדֵּם & perversitas prævaricatorum *perdet eos*: ubi scribitur cum (י) ab initio, (יְשָׁדֵּם) & sic est præter. Qal versum in futurum: (sed tum scriberetur יָשָׁדֵּם instar scilicet וְסַבּוּם & circumdedit eos, Merc.) at legitur cum (י), יְשָׁדֵּם, & sic est futurum. Pagn. Atque sic quidem in omnibus nostris exemplaribus per (ׇ hhatoúph) sub שׁ scribitur ex Qal, יְשָׁדֵּם: cujus integrum posset esse illud Jerem. 5. v. 6. יְשָׁדְדֵם: ita ut utrumque ex Qal esse posse dicat Qimhhi; hocque ita integrum scribi, ut scriberetur cum defectu litteræ geminandæ: nisi quod jam remotum est daghesch nihil prorsùs necessarium; nam perfectum fuisset יִשְׁדְּדֵם, ut יִפְקְדֵם: postea tamen monet Qimhhi posse esse ex Poél cum (ׇ) pro (וֹ), Merc... est enim duplex lectio videlicet secundùm puncta יְשָׁדֵּם, sed secundùm litteras יְשָׁדֵּם *& devastabit eos.* Aven. & sic illud supra citatum. Jerem. 5. v. 6. יְשָׁדְדֵם est pro יְשָׁדֵּם, in fut. Qal, aut pro יְשׁוֹדְדֵם in Poél Cocc. O. in mss. Alex. & in C. editione, *καὶ ὑποσκελισμὸς ἀθετούντων προνομεύσει αὐτούς & supplantatio perfidorum deprædabitur eos.* Vulg. *& supplantatio perversorum vastabit illos.*

NIPHAL נִשַּׁד *vastatus est, destructus est*; unde Praet. 1. p. plur. c. Mich. 2. v. 4. שָׁדוֹד נְשַׁדֻּנוּ *vastando vastati sumus*, ubi (ֻ) est loco (וּ), videlicet pro נְשַׁדּוּנוּ *destruendo destructi sumus*: hoc est, status populi nostri ad nihilum redactus est. Cocc. O. *ταλαιπωρίᾳ ἐταλαιπωρήσαμεν miseriâ miseri fuimus.* Vulg. *depopulatione vastati sumus.*

PIEL vel POEL, שִׁדֵּד vel שׁוֹדֵד, *vastavit, devastavit* frequenter, vel multis modis.

Ben. s. m. cum (ׇ) ob maqqáph seq. pro (ֵ) in ult. Proverb. 19. v. 26. מְשַׁדֶּד־אָב יַבְרִיחַ אֵם *qui diripit patrem, fugabit matrem.* Alii, *vastat, perdit, expilat, deridet, despicit patrem, patri damnum dat, fugat, expellit, affligit matrem.* O. *ὁ ἀτιμάζων πατέρα, καὶ ἀπωθούμενος* (Aq. *ἀποδιδράσκων*) *μητέρα αὐτοῦ qui inhonorat*, vel *dehonestat patrem, & expellit* (Aquila, *fugat*) *matrem suam.* Vulg. *qui affligit patrem, & fugat matrem.*

Fut. PIEL 2. p. s. m. Proverb. 24. v. 15. אַל־תְּשַׁדֵּד *ne turbes* decubitum ejus.

Fut. POEL 3. p. s. m. Hos. 10. v. 2. יְשׁוֹדֵד מַצֵּבוֹתָם Deus de quo actum paulò ante c. 9. v. 17. vel *κατ' ἐξοχὴν*, hoc nomine suppleto ex verbo. Tar. *vastabit statuas eorum*; faciet autem hoc per Assyrios. Grot. O. *ταλαιπωρήσουσιν αἱ στῆλαι αὐτῶν affligentur tituli eorum*, Nobil. *in miseriâ erunt columnæ eorum; devastabit statuas eorum.* Av. *destruet cippos eorum.* Cocc. Vulg. *depopulabitur aras eorum.* Cum affix. Jerem. 5. v. 6. lupus vesperarum, i. e. vespertinus, יְשָׁדְדֵם *vastabit eos*; ibi hhólem propter affixum est correptum in (ׇ hhatoúph).

PUAL, Praet. 3. p. s. m. שֻׁדַּד *vastatus est* ager, & ob pausam cum (ׇ) in ultimâ, שֻׁדָּד *vastatum est* tentorium meum. 3. p. s. f. שֻׁדְּדָה vel שֻׁדָּדָה, vel שֻׁדְּדָה *vastata est.* 3. p. plur. c. Jerem. 4. v. 20. שֻׁדְּדוּ אֹהָלָי *vastata sunt tabernacula mea.* O. *τεταλαιπώρηκεν ἡ σκηνή vastatum est tabernaculum.* Sic vocat urbes quòd facillimè captæ fuerint. Vatabl. & in pausa, cum (ׇ) in penult. Zach. 11. v. 2. Magnifici שֻׁדָּדוּ *vastati sunt*, id est, ædificia præclara. M. illi magnificè habitantes exuti sunt suis ædibus, Grot. O. *μεγάλως μεγιστᾶνες ἐταλαιπώρησαν valde miseri facti sunt optimates.* Vulg. *magnifici vastati sunt.* 1. p. plur. c. cum (ׇ) pro (ַ) ante (ׇ) quiescens, שֻׁדַּדְנוּ *vastati sumus.*

HOPHAL הוּשַׁד *devastatus est.* O. *οἴχομαι abeo.* Sym. *ταλαιπωρέομαι miser fio.*

Fut. 3. p. s. m. Hos. 10. v. 14. יוּשַּׁד כְּשֹׁד שַׁלְמַן בֵּית אַרְבֵאל ad litteram. Et omnia munimenta tua, id est, unumquodque munimentorum tuorum, *vastabitur quemadmodum Schalmán vastavit beth Arbel.* O. *καὶ πάντα τὰ περιτετειχισμένα σου οἰχήσεται, ὡς*

Digitized by Google

ἄρχων Σαλαμὼν ἐκ τοῦ οἴκου τοῦ Ἰεροβοάμ & *omnia murata tua abibunt, ut princeps Salamán de domo Jeroboam.* Alius, τετειχισμένα σε ἀφανισθήσονται *mœnia tua delebuntur.* Vulg. *& omnes munitiones tuæ vastabuntur, sicut vastatus est Salmana à domo ejus qui judicavit Baal.* Vide in hunc locum Synopsim Criticorum. Notat Ludovicus Capellus, p. 233. in Criticâ Sacrâ, Lxx. pro כְּשֹׁד legisse ex similitudine litterarum כְּשַׂר, unde orta fuit versio, ὡς ἄρχων *sicut princeps.*

2. p. s. m. Isai. 33. v. 1. cùm consummaveris esse prædator, תּוּשַּׁד *prædationem patieris.* O. ἁλώσονται οἱ ἀθετοῦντες καὶ παραδοθήσονται *capientur reprobantes, & tradentur.* Sym. ὅταν συντελέσῃς ταλαιπωρίζων, ταλαιπωρηθήσῃ *cùm compleveris miseros facere, miser & ipse fies.* Vulg. *cùm consummaveris deprædationem, deprædaberis.* Alii, *cùm desieris vastare, esse prædator, vastator, vastaberis.* Quum tempus tibi à Domino præfixum expiraverit, &c. Ang.

שׂדד inusit. PIEL שִׂדֵּד, O. ἑλκύω *traho,* ἐργάζομαι *operor, colo,* ἐνισχύω *corroboro.* Alii, *contundo, effringo, occo, effringo glebas aratro.* Verbum est rusticum occare terram, est eam sarculare, proscindere & conterere; quod videtur esse devastatio. Aven.

Fut. 3. p. s. m. Job. 39. v. 10. numquid (Rhinoceros) יְשַׂדֵּד *arabit* valles post te? O. ἢ ἑλκύσει σου αὔλακας ἐν πεδίῳ; *num ducet sulcos tuos in campo?* aliquot codices habent ἐν ποσὶ *in pede.* Vulg. *aut confringet glebas vallium post te?* & cum hhiriq sub præf. ob (:) seq. ne duplex (·) ab initio concurrat, Isai. 28. v. 24. וִישַׂדֵּד & (arator) *contundet glebas* terræ suæ. O. πρὶν ἐργάσασθαι τὴν γῆν *antequam operetur,* id est, *colat terram.* Vulg. *& sarriet humum suam.* Alii, *& comminuit glebas terræ suæ.*

שָׂדֶה m. Lxx. ἀγρὸς *ager.* Alii, δρυμὸς *sylva.* Sym. χώρα *regio.* Lxx. γῆ *terra,* πεδίον *campus,* ὅριον *terminus,* χώρα *regio,* σπήλαιον *spelunca,* κτῆμα *possessio,* ἀμπελὼν *vinea,* ἄρχων *princeps;* quia aliter legebant. χόρτος *gramen, fœnum,* ὄρος *mons,* ἡγούμενος *dux* propter aliam lectionem. Latiùs notat terram domibus vacuam, quæ extra oppida est: strictiùs, eam quæ colitur; & ita portio terræ, quam quisque colit, exercet, aut cujus Dominus est, ager ipsius dicitur: & adhuc strictiùs dicitur terra quæ aratur: opposita scilicet hortis aut vineæ. Cocc. Cum præf. וְשָׂדֶה *& ager.* הַשָּׂדֶה *ager, agri, agrum,* &c. בַּשָּׂדֶה *in agro,* & cum daghésch in שׂ ob ה exclusum, בַּשָּׂדֶה *in agro,* וּבַשָּׂדֶה *& in agro,* לַשָּׂדֶה *agro.* Construct. שְׂדֵה *ager.* Cum præf. וּשְׂדֵה *& ager,* בִּשְׂדֵה *in agro,* כִּשְׂדֵה *sicut ager,* מִשְּׂדֵה *de agro,* וּמִשְּׂדֵה *& de agro.* Cum affix. שָׂדִי *ager meus,* c. שָׂדְךָ *ager tuus,* m. Cum (·) pro (·) ob pausam, שָׂדֶךָ *ager tuus,* m. בְּשָׂדְךָ, & in pausa, בְּשָׂדֶךָ *in agro tuo,* m. שָׂדֵהוּ *ager ejus, suus,* m. לְשָׂדֵהוּ *in agrum suum,* m. שָׂדָהּ *ager ejus,* f. Plur. m. absol. שָׂדִים *agri, campi,* &c. unde pl. m. constr. שְׂדֵי *agri.* Cum præfix. וּשְׂדֵי *& agri,* בִּשְׂדֵי *in agris,* וּבִשְׂדֵי *& in agris,* לִשְׂדֵי *agris,* מִשְּׂדֵי *de agris;* occurrit aliquoties שָׂדַי pro שְׂדֵי, constr. *agri,* & in pausa, שָׂדָי *agri, agri mei,* c. שָׂדֵינוּ *agri nostri,* c. שָׂדֶיךָ *agri tui,* m. Plur. f. quasi à sing. fem. שָׂדָה *ager.* שָׂדוֹת *agri.* Cum præf. וְשָׂדוֹת *& agri,* הַשָּׂדוֹת *agri,* וּמִשָּׂדוֹת *& ex agris.* Cum aff. שְׂדֹתֵינוּ *agri nostri,* c. Cum præf. & affix. וּשְׂדֹתֵינוּ *& agri nostri,* c. וּשְׂדֹתֶיהָ *& agri ejus,* f. Cum aff. שְׂדוֹתָם & שְׂדֹתֵיהֶם, *agri ipsorum,* בִּשְׂדֹתָם *in agris ipsorum,* שְׂדֹתֵיכֶם *agri vestri,* m.

שִׁדָּה, f. varias accepit notiones hæc vox. Aliis est *symphonia* musica, aut *instrumentum* aliquod *musicum,* aliis est *honorabilis,* femina scilicet; aliis, *prædata* mulier, seu *rapta* mulier pulchra; alius exponit *puellam,* à mammis, quæ in illâ formari & aptari incipiunt. A. E. *mulierem captam.* R. Sal. *currum,* aut *quadrigam;* reperitur hæc vox in formâ simplici & in plur. f. cum præf. Eccles. 2. v. 8. comparavi mihi... שִׁדָּה וְשִׁדּוֹת *electas mulieres ex præda;* ad verbum, *captivam & captivas,* id est, unam & plures, ex mulieribus formosissimis bello captis. Vatabl. O. οἰνοχόον καὶ οἰνοχόας *ministrum vini & ministras.* In Cod. Alex. οἰνοχόους καὶ οἰνοχόας *vini fusores & vini fusitrices,* vel *pocillatores, & pocillatrices.*

Aq. *κυλίκιον καὶ κύλικας parvum calicem & calices.* Sym. *μέτρων σχήματα καὶ διαθέματα mensurarum species & appositiones.* Vulg. *scyphos & urceos in ministerio ad vina fundenda.* Alii, *symphoniam & quidem omnimodam*, vel *& symphonias.* Vide Synopſ. Criticorum. Rad. שָׁדַד *vaſtavit, rapuit, prædatus eſt.*

שַׁדַּי m. *præpotens, omnipotens, potens, fortis, ſufficiens.* O. *ἐπουράνιος cœleſtis, θεὸς Deus, θεὸς ἐμός Deus meus, θεὸς τοῦ οὐρανοῦ Deus cœli, ἱκανός ſufficiens, ἰσχυρός fortis, κύριος Dominus, ὁ τὰ πάντα ποιήσας qui omnia fecit, παντοκράτωρ omnipotens.* Adverbialiter, *ἱκανῶς ſufficienter*; per ipſam vocem Heb. *σαδδαΐ, σαδδαΐ.* Eſt unum ex nominibus Dei à potentia ejus deſumptum, quâ enim potentiâ omnia creavit, eâdem omnia vaſtare & in nihilum redigere poteſt. Buxt. Rab. Salomon vult eſſe compoſitum nomen illud cum aliis Hebræis ex pronomine inſeparabili שׁ cum patahh notato & nomine דַּי, ſignificante *ſufficiens*; unde apud Talmudicos legitur: quid eſt quod ſcriptum legitur: *Ego ſum Deus ſchaddai?* Ego ſum qui dixi: in æternum ſufficiens ſum. Buxt. Cum præf. וְשַׁדַּי *& omnipotens*, לְשַׁדַּי *omnipotenti*, מִשַּׁדַּי *ab omnipotente.* Rad. שָׁדַד *vaſtavit*, &c. aut שׁ & דַּי *qui ſibi ſufficit.* Præter has, alias interpretationes affert Robertſ. in diſſertatione de decem Dei nominibus Hebraicis, quem vide.

שְׁדֵיאוּר Maſſ. *Schdeoúr*, Vulg. *Sedeur*, nom. propr. patris Eliſur principis Tribus Ruben, Num. 1. v. 5. Etym. *ager luminis*; ex שָׂדֶה *ager*, & אוּר *lumen*; vel *mamma luminis*; ex שַׁד *mamma*, & אוּר *lumen*; vel *devaſtatoris lumen*, ex שׁדד *devaſtator*, & אור *lumen*; vel fortè, *ſufficiens lumen*, ex שַׁדַּי & אוּר.

שִׂדִּים m. plur. *Siddím*, nomen proprium vallis quæ in Vulg. dicitur *ſylveſtris*, inſignita nomine *Siddim*, à multitudine glebarum Buxt. à multitudine agrorum juxta R. Sal. Cum præf. Gen. 14. v. 3. omnes iſti congregati ſunt אֶל־עֵמֶק הַשִּׂדִּים *in valle agrorum profeciſſunun.* Lxx. *ἐπὶ τὴν φάραγγα τὴν ἁλυκήν.* Aq. *ἐπὶ πεδινῶν.* Sym. Theod. *ἐπὶ ἀλσῶν.* Lxx. *ad vallem ſalſam*, vel *amaram.* Aq. *campeſtrium.* Sym. Theod. *amœnitatum*, vel *nemorum, hortorum, lucorum, ſaltuum.* Alii, *in vallem ſalſam, campeſtrem, Siddimorum*, vel *Sodomitarum*, vel *devaſtatam*, vel *amœniſſimorum agrorum.* Aliis eſt nomen proprium, in *Emec haſiddim.* Rad. שָׂדַד *occavit, contudit glebas.*

שְׁדֵמָה f. Vulg. & alii, *arvum uredine tactum, ager ſativus, vitis, herba arida.* Lxx. *πεδίον campus, κλήματις vitis, σαδημώθ*, eſt ipſa vox Hebræa, *ἄγρωστις gramen*, quibuſdam eſt vitis alba de qua Dioſcorides, lib. 4. ex D. Hieronymo in cap. 10. Oſeæ Prophetæ, eſt genus herbæ calamo ſimilis, quæ per ſingula genicula fruticem ſurſum, & radicem emittit deorſum, rurſuſque ipſi frutices & virgulta alterius herbæ ſeminaria ſunt: atque ita brevi tempore ſi non imis radicibus effodiatur, totos agros veprium ſimiles facit. Lex. Conſtantini Medici; habet cognationem cum שְׁדֵפָה per commutationem מ & פ, quæ ſunt litteræ homogeneæ, ut Hebræi ſcribunt. Cum præf. Iſai. 37. v. 27. וּשְׁדֵמָה לִפְנֵי קָמָה *& ager tactus uredine ante ſegetem.* Alii, *& ut ſeges tacta uredine ... & tamquam herba perculſa ariditate, antequam in culmum aſcendat.* Ad verbum, *ante erectionem.* Lxx. *καὶ ὡς ἄγρωστις & ſicut gramen.* Vulg. *quæ ſcilicet herba, exaruit antequam matureſceret.* Plur. f. cum præf. וּשְׁדֵמוֹת *& arva, & agri*, הַשְּׁדֵמוֹת, Jerem. 31. v. 40. ſic legendum juxta Maſſor. *agri.* Conſtr. שַׁדְמוֹת *vites.* Cum præfix. בִּשְׁדֵמוֹת *in agris*, וּמִשְּׁדֵמָה *& præ vitibus.* R. שָׁדַם inuſit.

שְׁדֵפָה f. *aduſtio, uredo ſegetum*, Buxt. *ariditas*, percuſſio ſementis vento Orientali ingrediente ſpicam. Av. *herba aduſta* ante ſegetem, hoc eſt, herba nova, quæ aduſta non adoleſcit in ſegetem. Cocc. in Iſai. pro hac voce habes שְׁדֵמָה, quam videſis in voce præcedenti. Cum præfix. 4. Reg. 19. v. 26. וּשְׁדֵפָה *& tamquam uredo* ante ſegetem. Vulg. *quæ* (herba tectorum) *arefacta eſt* antequam veniret

Digitized by Google

niret ad maturitatem. Sensum reddidit, ut patet ex antecedentibus. Lxx. *καὶ πάτημα ἀπέναντι ἑστηκότος & conculcatio coram stante*; satis obscurè. Fortè *πάθημα afflictio ante stantem* segetem. R. שָׁדַף inusit.

שִׁדָּפוֹן m. Vulg. & alii, *ventus urens, uredo, ariditas, rubigo*, quæ causatur ex vento orientali. Av. Lxx. *ἀνεμοφθορία aëris corruptio, ἀφορία sterilitas, ἐμπυρισμὸς incendium, πύρωσις combustio.* Cum præf. Amos 4. v. 9. percussi vos בַּשִּׁדָּפוֹן *uredine*. Lxx. *ἐν πυρώσει in combustione.* Ceteri interpr. *ἀνεμοφθορίᾳ vento corrumpente.* Vulg. *in vento urente.* Alii, *rubigine*, vel *vento orientali*, vel *ardore*; significat aërem corruptum. Grot. וּבַשִּׁדָּפוֹן *& uredine.* Rad. שָׁדַף inusit.

שְׁדֻפוֹת plur. f. cum (ֻ) euphoniæ causâ, Gen. 41. v. 23. & 27. spicæ שְׁדֻפוֹת *adustæ*, quas vidit Pharao in somnio. O. *ἀνεμόφθοροι à vento corruptæ.* Vulg. *percussæ uredine*; & v. 27. *vento urente percussæ.* Cum præfix. & (ו) nativo, וּשְׁדוּפֹת *& adustæ* (spicæ). Rad. eadem ac vocis præcedentis, & est participium Paoül in plur. f.

שדר Chald. unde ITHPAEL Ben. f. m. Dan. 6. v. 15. cum metathesi ש & ת, מִשְׁתַּדַּר Darius *studiosè operam dabat*, ad verbum, *dans* ut liberaret eum (Danielem). Vulg. *laborabat* ut erueret illum. Alii, *conabatur*, vel *satagebat*. Lxx. *ἀγωνιζόμενος fuit laborans* eruere eum.

שַׁדְרַךְ Mass. *Schadrách*, Vulg. *Sidrach*, nom. viri qui & Ananias dicebatur, Daniel. 1. v. 7. Etym. *mammilla tenera*, vel *delicata*; ex שַׁד *mamma*, & רַךְ *mollis, tenera*; vel *delicata*, à רָכַךְ *mollis fuit*; aut *deprædatio tenera*, à שָׁדַד *deprædatus est*, & eodem רַךְ; vel *ager delicatus*, ex שָׂדֶה *ager*, & eod. רַךְ; aut Chaldaïcè, *missus tuus*, ex שְׁדַר *misit, emisit*, & aff. 2. p. f. m.

שְׂדֵרוֹת plur. f. *dispositiones, structura secundùm ordinem*, vide in סָדַר, p. 1436. col. 2. ubi reperies quæ per שׂ scribuntur.

שֶׂה c. generis, sed sæpiùs m. *pecus, agnus, hædus, ovis*, pro quo Targum communiter habet אִמַּר aut אִמְּרָא, quod eamdem habet significationem. Nos pecus sæpe vertimus, eò quòd nomen sit communius. Pagn. שֶׂה notat singula utriusque generis tam ovilli, quàm caprini. Græci inde ducunt, *ὄϊς*, & contractè *οἶς*, & Lat. *ovis*. Av. Sunt qui radicem deducunt, à שָׂהָה inusit. & ipsis שֶׂה, est pro שְׂאֵה, formæ גֵּאֶה *excellens, elatus*, &c. simile ipsi פֶּה *os, oris*. Buxt. Lxx. *πρόβατον ovis, ἀμνὸς agnus, χίμαρος hædus, κριὸς aries, ποίμνιον grex.* Cum præf. וְשֶׂה & וָשֶׂה, hoc ultimum cum (ָ) ob pausam, *& pecus*, מִשֶּׂה *pecus*, בַּשֶּׂה *pecude*, כַּשֶּׂה *sicut pecus*, & cum dagheśch in שׂ, כַּשֶּׂה *sicut pecus*, לַשֶּׂה *pecudi*, & cum (ְ), Ezech. 34. v. 17. לְשֶׂה *pecus*... Exod. 12. v. 4. quòd si minor fuerit familia, מִהְיֹת מִשֶּׂה *quàm ut agnum* comedere *possit*. Ad verbum, *quàm ut sit de agno*, id est, quàm ut sufficere possit edendo agno. Vat. Vulg. sin autem minor est numerus, *ut sufficere possit* ad vescendum *agnum*. Lxx. *ὥστε μὴ ἱκανοὺς εἶναι εἰς τὸ πρόβατον ita ut non sint sufficientes ad agnum* comedendum. Alii, *ut non sint supra agnum*, vel *hædum*: videlicet ut eum non possint consumere. Vel, *quàm ut sit par* edendæ *parvæ pecudi*, vel, *quàm ut sit* superior *parvâ pecude.* Vel, *quam ut insumatur* in eâ *agnus*. Tradunt Rabbini & Josephus de bello Judaic. lib. VII. cap. 17. non pauciores quàm decem ad esum unius agni fuisse adhibitos. Riv. Constr. שֵׂה *pecus*. Cum præf. וְשֵׂה *& pecus*. Cum affix. שֵׂיוֹ *pecus ejus*, m. & in aliâ formâ, שֵׂיהוּ *pecudem suam*, m.

שָׂהֵד m. *testis, testificator*, vel substantivè, *testimonium, contestatio.* Est Chald. & idem significat, quòd עֵד *testis*, & עֵדוּת *testimonium*. Latinis per metath. *testor, aris, testis, testimonium*. Av. Cum præf. Job. 16. v. 19. וְשָׂהֲדִי, al. וְשָׂהֲדִי *& testimonium meum* in alto, m. Alius, *& testis meus* in excelsis. Vulg. v. 20. *& conscius meus* in excelsis. Lxx. v. 20. *ὁ δὲ συνίστωρ μου ἐν ὑψίστοις cognitor autem meus in excelsis.* Origine Chaldæum est, nam סְהַד *testari* in Targum frequens. Sunt qui efferunt vocem hanc per hhólem defect. & (ֵ), שֹׂהֵד; unde nata est diversa punctuatio. Com-

Digitized by Google

munitèr præferunt שָׂהַד. R. שָׂהַד inusit.

שָׂהֲדוּתָא Chald. f. *testimonium*, Gen. 31. v. 47. acervum illum fœderis mutuo initi Laban Syrus testem & judicem suâ linguâ, יְגַר שָׂהֲדוּתָא *acervum testimonii* vocavit, quem Jacob Hebraicè appellavit גַּלְעֵד *cumulum testem*; respondet autem propriè שָׂהֲדוּתָא, Hebræo, עֵדוּת, Vulg. *acervum testimonii*. Lxx. βουνὸς τῆς μαρτυρίας *acervus testimonii*; supple *est*. Laban non patrio sermone, sed Syriacè loquitur, cum habitaret inter Syros. Voces purè Syriacæ sunt. V. Di. R. סָהַד *testari*, per commutationem, ut fit sæpè, שׂ & ס.

שֹׁהַם m. gemmæ nomen, *sardonix*, lapis pretiosus, quibusdam *onyx* est. Lxx. ὄνυξ *onyx*, σμάραγδος *smaragdus*, σάπφειρος *sapphirus*, βηρύλλιον *beryllus*. Alii, βήρυλλος, idem; σάρδιος *sardius*, ὁ λίθος ὁ πράσινος *lapis prasinus*; candorem habet unguis humani. Arabicè dicitur *al blor*, quod vicinum est voci Berylli. Merc. Lapis onyx ab ungue nomen accepit, Græcis enim ὁ ὄνυξ est unguis. Cum præfix. וְשֹׁהַם & *onyx*, הַשֹּׁהַם *onyx*, בְּשֹׁהַם *sardoniche*.

שֹׁהַם Maſſ. *Schóam*, Vulg. *Sóam*, nomen viri, 1. Paral. 24. v. 27. Etym. *onyx*, est ipsa vox præced. aut *mora eorum*; ex Chald. שְׁהָא *moratus est*, & aff. 3. p. plur. m.

שַׂהֲרֹנִים, vide per ס, jam enim, quæ pertinent ad hanc vocem ex permutatione שׂ & ס relata sunt, col. 1437.

שָׁוְא m. vel absque א, שָׁו ad similitudinem צַו *præceptum*, à צִוָּה *præcepit*; Kimhhi monet esse formæ מָוֶת, & dicendum שָׁוֶא, sed ultima vocalis correpta est in (ְ), ut in חֵטְא *peccatum*, pro חֶטֶא. Buxt. variè exponitur שָׁוְא, nempè, *vanitas*, *vanum*, *mendacium*, *falsum*, *falsitas*; adverbial. *frustra*, *in vanum*, &c. Lxx. ματαιότης *vanitas*, μαντεία *divinatio*. Adjectivè, μάταιος *vanus*, ψευδὴς *falsus*, κενός *vacuus*, ἄτοπος *indignus*, γελοιαστὸς *scurra*. Adverbialiter, ματαίως *vanè*, μάτην *frustra*. Cum præfix. וְשָׁוְא & *vanitas*, הַשָּׁוְא *vanitatis*, sine א in fine, Job. 15. v. 31. אַל־יַאֲמֵן בַּשָּׁו נִתְעָה כִּי־שָׁוְא תִּהְיֶה תְמוּרָתוֹ *non credet qui vanitate errat quod vanitas futura sit permutatio ejus*; id est, non credet qui deditus est vanitati, se deventurum in metam vanitatem. Vatabl. Vulg. *non credet frustra errore deceptus, quòd aliquo pretio redimendus sit*; sic totum vertit Mar. *non credet errore*, seu *vanitate deceptus, quòd falsa erit mutatio ejus*, q. d. non credet iis quæ dicimus, sed decipietur, putans vana esse quæ de mutatione & ruinâ ejus sunt dicta. Vide Synopſ. Critic. Lxx. μὴ πιστευέτω ὅτι ὑπομενεῖ, κενὰ γὰρ ἀποβήσεται αὐτῷ. Mſſ. Alex. αὐτῷ ἀναβήσεται, *non credat quia sustinebit, vana enim evenient ei*. Alex. *succrescent ei*, vel *ascendent ei*... *ne credat nihilo*, vano, *qui errat*; *quia nihilum*, vanum, *erit permutatio ejus*, compensatio ejus. Fiducia in eo, quod temerè habetur pro præsidio, pensatur frustratione & miseriâ, quam nemo prudenter eligat. Cocc. Cum daghésch in שׁ ob ה exclusum, לַשָּׁוְא *in vanum*, *frustra*. Quidam ponunt שָׁוְא sub rad. שָׁוָה *æquavit*, *adæquavit*, &c. nos secuti sumus Buxt.

שְׁוָא Maſſ. *Schevá*, Vulg. *Siva*, 1°. nomen proprium unius è Scribis Regis David, 2. Reg. 20. v. 25. 2°. viri quem Vulgata *Sue* nominat, & patrem Machbena, & patrem Gabaa, 1. Paral. 2. v. 49. Genealogiæ satis intricatæ sunt, ut sciunt omnes; non est hujus loci explicare. Calasius dicit fuisse virum de Tribu Juda qui Machbena & Gebaa condidit. Etym. *vanitas*, ex שָׁוְא idem.

שׁוֹאָה f. *desolatio*, *vastatio tumultuosa*, *vastitas*, *vastum*, Buxt. *confusio*, sive subita conturbatio, ut à procellâ; vel *vastitas*, in quâ est confusio omnium rerum; *commotio*, *concussio*, *devastatio*, *destructio*, *strepitus*. Lxx. συνοχὴ *constrictio*, ὠδὶν *dolor*, παγὶς *laqueus*, κακουργία *maleficium*, ὁρμὴ *impetus*, θλῖψις *afflictio*, ἀπώλεια *perditio*, ὑετὸς *pluvia*, ταλαιπωρία *miseria*, ἀφανισμὸς *vastitas*, μέμψις *accusatio*. Adjectivè, ἄβατος *invius*, ἀοίκητος *inhabitabilis*. Cum præfix. בְּשׁוֹאָה *cum vastatione*, כְּשׁוֹאָה *sicut vastatio*; & cum daghésch in שׁ ob ה artic. excluſ. כַּשּׁוֹאָה *sicut vastatio*, לַשּׁוֹאָה *ad vastationem*, וְלַשּׁוֹאָה & *ad vastationem*. Constr. cum præf.

Digitized by Google

וּמִשֹּׁאת *& à vastatione.* Rad. שָׁאָה *vastatus est*, &c.

שֹׁאִים plur. m. *vastationes, desolationes, tumultuationes.* Constr. cum præf. & aff. Psal. 34. Hebr. 35. v. 17. reduc animam meam, מִשֹּׁאֵיהֶם *è tumultibus eorum*, m. Vulg. *à malignitate eorum.* Lxx. ἀπὸ τῆς κακουργίας αὐτῶν *à maleficio eorum.* Alii, *à vastationibus eorum.* R. eadem ac vocis præced.

שׁוּב QAL. Lxx. ὑποστρέφω *revertor*, ἐπιστρέφω *redeo*, ἀποστρέφω *revertor*, ἀναβαίνω *ascendo*, ἀνακάμπτω *revertor*, ἀπέρχομαι *abeo, discedo*, ἀπολύομαι *discedo*, ἀποστρέφω *recedo*, οἰκέω *habito*, ὁρμάω *impetum facio*, &c. Vulg. & alii, *revertor, redeo, converto me, recedo, quiesco, requiesco, habito.* Sequente proximè altero Verbo, Latinè, per *rursùm, iterùm, denuò*, verti potest. Construitur absolutè & cum præpositionib. מִן, אֶל, לְ, אַחֲרֵי, vel מֵאַחֲרֵי, quibus motus vel ad aliquem, vel ab aliquo significatur.

Praet. 3. p. s. m. שָׁב *reversus est.* Cum præf. הַשָּׁב *quæ rediit*, וְשָׁב *& rediit, revertetur, redibit*, pro locorum exigentia. וְשָׁב, Deut. 30. v. 3. *tum reducet Dominus Deus tuus captivitatem tuam.* Lxx. καὶ ἰάσεται κύριος τὰς ἁμαρτίας σου *& medebitur Dominus peccatis tuis.* 3. p. s. f. Exod. 4. v. 7. שָׁבָה *rediit* sicut caro ejus: pura & munda. Vulg. *erat similis* (manus Moysis) carni reliquæ. O. ἀπεκατέστη εἰς τὴν χρόαν τῆς σαρκὸς αὐτῆς, Alex. αὐτοῦ, meliùs; *restituta est in colorem carnis ejus.* Cum præf. הַשָּׁבָה *quæ reversa fuit*, וְשָׁבָה, Levit. 22. v. 13. *& reversa fuerit* (filia Sacerdotis vidua). Cum (-) loco (·) in ultim. & ת loco ה ad formam Chaldaicam, וְשָׁבַת, Ezech. 46. v. 17. *& revertetur* (donum à Principe factum alicui servo) post annum remissionis ad Principem. Sic Vulg. Lxx. καὶ ἀποδώσει τῷ ἀφηγουμένῳ. Ald. C. ἀποδοθήσεται *& reddet duci.* Ald. C. *reddetur.* Agitur de usufructu à Principe concesso, non de jure proprietatis. 2. p. s. m. Psal. 84. Hebr. 85. v. 2. שַׁבְתָּ *tranquillasti*, vel *reduxisti* captivitatem Jacob. Vulg. *avertisti.* Lxx. ἀπέστρεψας τὴν αἰχμαλωσίαν Ἰακώβ *avertisti captivitatem Jacob.* Mſ. Alex. ἐπέστρεψας *revocasti.* Cum præf. וְשַׁבְתָּ *& reversus fueris, reverteris.* 1. p. s. c. שַׁבְתִּי *reversus sum.* Cum præf. וְשַׁבְתִּי *& reversus fuero*, וְשַׁבְתִּי, Psal. 22. Hebr. 23. v. 6. *& quietus ero* in domo Domini. Vulg. *& ut inhabitem* in domo Domini. Lxx. καὶ τὸ κατοικεῖν με *& habitare me*, id est, *habitatio mea*, quod Sym. clariùs expressit, καὶ ἡ κατοίκησίς μου. 3. p. plur. c. שָׁבוּ *reversi sunt.* Cum præf. וְשָׁבוּ, Exod. 13. v. 17. *& revertatur* (populus) *in Ægyptum.* Lxx. καὶ ἀποστρέψῃ εἰς Αἴγυπτον *& revertatur in Ægyptum.* Cum (·) sub (ו) ob pausam, וְשָׁבוּ *& revertentur.* 2. p. plur. m. שַׁבְתֶּם *reversi estis.* Cum præf. וְשַׁבְתֶּם *& revertemini.* 1. p. pl. c. שַׁבְנוּ *reversi sumus.*

Ben. s. m. Jerem. 30. v. 18. sic dicit Dominus: Ecce שָׁב *reducens* (sum) *captivitatem.* Vulg. *Ecce ego convertam conversionem.* Apud Lxx. 37. v. 18. ἰδοὺ ἐγὼ ἀποστρέψω τὴν ἀποικίαν *ecce ego reducam transmigrationem.* Cum præf. וְשָׁב *& revertens* erat David. וּמִשָּׁב *& à revertente.* Plur. m. שָׁבִים *revertentes.* Cum præf. הַשָּׁבִים *revertentes.* Constr. cum præf. Isai. 59. v. 20. & veniet ad Sion redemptor וּלְשָׁבֵי פֶשַׁע *& ad redeuntes ab iniquitate.* O. καὶ ἀποστρέψει ἀσεβείας ἀπὸ Ἰακώβ *& avertet iniquitates à Jacob.* Sym. καὶ τοῖς ἀποστρέφουσιν ἀσέβειαν ἐν Ἰακώβ *& eis qui avertent impietatem in Jacob.* Aq. καὶ τοῖς ἀποστρέφουσι ἀθεσίαν ἐν Ἰακώβ *& eis qui averterint in pactis inconstantiam in Jacob*, vel *jurium violationem.* Vulg. *& eis qui redeunt ab iniquitate in Jacob.* Cum præf. & affix. Isai. 1. v. 27. Sion in judicio redimetur, וְשָׁבֶיהָ *& conversi ejus*, f. Vulg. *& reducent eam.* Lxx. disjungentes vocem Σιών quam ad versum præcedentē referunt, sic prosequuntur: μετὰ γὰρ κρίματος σωθήσεται ἡ αἰχμαλωσία αὐτῆς *nam cum judicio salvabitur captivitas ipsius;* deduxerunt à שָׁבָה *captivavit.* Alii, *& reduces ejus*, vel *ejusque exules.* Vulg. activè accepit שָׁבֶיהָ, cum affix. 3. p. s. f.

Infin. שׁוּב & שׁוֹב, *reverti, revertendo.* Cum præf. בְּשׁוּב *in tranquillando, reducendo, revertendo, convertendo*, וּבְשׁוּב *& in revertendo*, וְשׁוּב *& revertendo*, כְּשׁוּב *juxta reverti*, וּכְשׁוּב *& juxta reverti*, לָשׁוּב *ad revertendum, reverti*, וְלָשׁוּב *& reverti*, מִשּׁוּב *à*

revertendo. Cum affix. שׁוּבוֹ *reverti ipſum.* Cum præf. & aff. בְּשׁוּבוֹ, & cum (ֻ) loco (וּ), בְּשֻׁבוֹ *in reverti ipſum, cùm reverteretur*, שׁוּבְךָ, & in pauſa, שׁוּבֶךָ *reverti te*, m. שׁוּבִי *reverti me*, c. בְּשׁוּבִי *cùm reverterer*, Oſe. 6. v. 11. *cùm converterem* captivitatem populi mei. Lxx. ἐν τῷ ἐπιστρέφειν με *dum converto.* Vulg. *cùm convertero*, בְּשׁוּבֵנִי *in reverti me*, c. *cùm reverterer*, בְּשׁוּבְכֶם *in reverti vos*, m. *cùm convertimini.*

IMPER. 2. p. ſ. m. שׁוּב & שֻׁב, cum ה paragog. שׁוּבָה & שֻׁבָה, *revertere, reduc, tranquillum fac.* Cum præf. וְשׁוּב, וְשׁוּב, & cum ה parag. וְשׁוּבָה *& revertere.* Cum aff. Pſal. 84. Hebr. 85. v. 5. שׁוּבֵנוּ, Lxx. ἐπίστρεψον ἡμᾶς *converte nos*, c. *tranquilla nos*, vel *reduc nos.* Elias vertit, *redi ad nos.* 2. p. ſ. f. שׁוּבִי & שֻׁבִי, *revertere.* 2. p. ſ. m. שׁוּבוּ & שֻׁבוּ, *revertimini, redite.* Cum præf. וְשׁוּבוּ, וְשׁוּבוּ & וְשֻׁבוּ, *& redite.* 2. p. pl. f. שֹׁבְנָה *revertimini.*

FUT. 3. p. ſ. m. Jud. 7. v. 3. qui formidoloſus & timidus eſt, יָשֹׁב *revertatur.* Lxx. ἐπιστραφήτω *revertatur.* Cum maqqaph, יָשָׁב־, 2. Reg. 19. v. 38. *revertatur*, quæſo, ſervus tuus. Lxx. καθισάτω δὴ ὁ δοῦλός σου *ſedeat nunc ſervus tuus.* Vulg. *ſed obſecro ut revertatur ſervus tuus*, יָשׁוּב & יָשֹׁב, *revertetur.* Cum ה interrog. Jerem. 3. v. 1. ſi ſit mulier cum viro non ſuo, הֲיָשׁוּב *an revertetur* ad eam maritus ejus. Lxx. μὴ ἀνακάμπτουσα ἀνακάμψει πρὸς αὐτόν *numquid revertens revertetur ad eum?* Lxx. retulerunt ad mulierem, cùm textus de viro loquatur. Vulg. *numquid revertetur ad eam?* 2. Reg. 15. v. 8. אִם־יָשׁוּב יְשִׁיבֵנִי *ſi reducendo reduxerit me* Dominus in Jeruſalem. Scribitur יָשִׁיב, ad notandum quòd duplex eſt lectio, prior ex Qal, altera, ex Hiphil, & idem eſt ſenſus. Pagn. infinitum ex Qal intelligendum videtur ab altera radice, יָשַׁב, *ſi me Hieroſolymam reduxerit, ita ut in ea habitem;* at juxta litteras, יָשִׁיב futurum Hiphil repetitum hoc ſenſu, *ſi reduxerit* ſcilicet unquam quemquam, *reducet me;* vel *ſi reduxerit, reduxerit*, inquam, *me*, ſic Robertſ. Maſſor. legendum docent יָשׁוּב. Lxx. ἐὰν ἐπιστρέφων ἐπιστρέψῃ με, *ſi reverti faciens, reverti fecerit me.* Vulg. *ſi re-*

duxerit me Dominus. Videtur non legiſſe vocem illam quæ parit hîc difficultatem, aut ut pleonaſmum accepiſſe. Cum præf. וְיָשׁב *& revertetur*, וְיָשֹׁב, & cum qamets hhatoúph pro hhól. וַיָּשָׁב *& reverſus fuit, & rediit.* 3. p. ſ. f. תָּשׁוּב *revertetur.* Cum maqqaph, תָּשָׁב־ *revertatur.* Cum præfix. וְתָשֹׁב *& redeat*, וַתָּשָׁב *& rediit.* 2. p. ſ. m. תָּשׁוּב *reverteris.* Jerem. 4. v. 1. ſi reverſus fueris Iſraël, dicit Dominus, ad me, תָּשׁוּב *quieſces.* Lxx. ἐπιστραφήσεται *convertetur.* Vulg. *convertere.* Alius, *quieſce*, id eſt, *quietus eſto*, neque huc illuc reſpice, ſed uni Deo fide. Q. in Ang. Cum præfix. וְתָשֹׁב *& reverteris*, וַתָּשָׁב *& reverſus es.* 2. p. ſ. f. Jerem. 3. v. 19. & à me non תָּשׁוּבִי *avertes te*, prout legendum docent Maſſorethæ. Lxx. καὶ ἀπ᾽ ἐμοῦ οὐκ ἀποστραφήσεσθε *& à me non recedetis.* Vulg. *& poſt me ingredi non ceſſabis:* de domo Juda id dicitur. Alius, *& à me ſequendo ne avertas te.* Alius, *& à me non recedes.* 1. p. ſ. c. אָשׁוּב, & cum ה parag. אָשׁוּבָה *revertar.* Cum præf. וְאָשׁוּב, וְאָשׁוּב, & cum (ֻ) loco (וּ), וְאָשֻׁב *& reverſus ſum.* Cum ה parag. וְאָשׁוּבָה *& revertar.* 3. p. plur. m. יָשׁוּבוּ, יָשֻׁבוּ, & cum ן paragog. יְשׁוּבוּן, יְשֻׁבוּן *revertentur.* Cum præf. וְיָשֻׁבוּ *& revertentur*, וַיָּשׁוּבוּ & וַיָּשֻׁבוּ, *& reverſi ſunt.* 3. p. pl. f. תְּשׁוּבֶנָה, ſublato ה per apoc. תְּשֻׁבְןָ, & ex terminatione defectiv. ו, & cum (ֻ) loco (וּ), תְּשֻׁבֶינָה *revertentur.* Cum præf. וַתְּשֻׁבְנָה *& reverſæ ſunt.* 2. p. plur. m. תָּשׁוּבוּ, תָּשֻׁבוּ, & cum ן parag. תְּשׁוּבוּן, תְּשֻׁבוּן, תְּשׁוּבוּן, *revertemini.* Cum præf. וַתָּשֻׁבוּ *& reverſi fuiſtis.* 1. p. plur. c. נָשׁוּב *revertemur.* Cum præf. הֲנָשׁוּב *an revertemur?* וְנָשׁוּב *& revertemur.* Cum qamets hhatoúph, וַנָּשָׁב *& reverſi ſumus.* Cum ה parag. וְנָשׁוּבָה & וְנָשֻׁבָה, *& revertemur.*

POEL שׁוֹבֵב eſt tranſitiv. *reverti fecit, convertit, reſtituit, reduxit, avertit, pervertit, perverſum reddidit.* Alii, *quietum reddidit, requieſcere fecit.* Lxx. ἀποπλανάω *aberrare facio*, οἰκτείρω *miſeror*, πλήσσω *percutio*, συνάγω *congrego*, ἀποκαθίστημι *reſtituo.*

PRAET. 3. p. ſ. f. שׁוֹבְבָה *rebellavit, averſus eſt.* Cum affix. שׁוֹבְבַתְךָ *rebellare fecit te*, f. 1. p. ſ. c. cum præfix. Jerem. 50.

Digitized by Google

v. 19. וְשֹׁבַבְתִּי *& quietum reddam, & redire faciam* Israël ad habitaculum suum. Lxx. 27. v. 19. καὶ ἀποκαταστήσω τὸν Ἰσραὴλ εἰς τὴν νομὴν αὐτοῦ *& restituam Israël in pascuam suam.* Vulg. *& reducam*, &c. Cum præf. & affix. Ezech. 38. v. 4. וְשׁוֹבַבְתִּיךָ *& reducam te*, m. Vulg. *& circumagam te.* Vacat apud Lxx. Alii, *& convertam te*, vel *conteram te*, vel *frangam te, retundam te, circumducam te*, quod ultimum al. exprimit per καὶ περιστρέψω σε κυκλόθεν.

Ben. s. m. Isai. 58. v. 12. vocaberis מְשֹׁבֵב *reductor* semitarum ad habitandum. Lxx. καὶ τὰς τρίβους σου ἀνὰ μέσον παύσεις *& semitas tuas in medio quiescere facies.* Vulg. *avertens semitas in quietem.* Al. *convertens semitas ad quiescendum:* nullum insidiatoribus aditum relinques. Grot.

Infin. cum præf. לְשׁוֹבֵב *ad reducendum, ad quietum reddendum.* Vulg. *ut reducam.* Lxx. τοῦ συναγαγεῖν *ut congregem* Jacob. Cum præf. & affix. Ezech. 39 v. 27. בְּשׁוֹבְבִי *cùm reduxero* eos de populis; ad verbum, *in reducendo me*, c. eos de populis. Lxx. ἐν τῷ ἀποστρέψαι με αὐτοὺς ἐκ τῶν ἐθνῶν *cùm reduxero eos de gentibus.* Vulg. *& reduxero eos de populis.*

Fut. 3. p. s. m. Psal. 22. Hebr. 23. v. 3. animam meam יְשׁוֹבֵב *quietam reddet.* Vulg. sed v. 2. animam meam *convertit.* Lxx. τὴν ψυχήν μου ἐπέστρεψεν *animam meam convertit.* Alii, *convertet, reducet, reducit, revocat, restituit*, id est, *refocillat, leniter ducit.* 2. p. s. m. Psal. 59. Hebr. 60. v. 3. תְּשׁוֹבֵב *reverteris* ad nos. Vulg. *& misertus es nobis.* Lxx. καὶ οἰκτείρησας ἡμᾶς *& miseratus es nos.* Aq. ἐπέστρεψας ἡμᾶς *convertisti nos.* Sym. καὶ περιήγαγες ἡμᾶς *& circumduxisti nos.* Vª. edit. καὶ περιεκύκλωσαν ἡμᾶς *& circumdederunt nos.* Alii, *revertere ad nos, refice nos, recrea nos.*

POAL שׁוֹבַב *redire factus est*, vel *redux fuit*, unde Ben. s. f. cum duplici seghól, Ezech. 38. v. 8. *& venies ad terram* מְשׁוֹבֶבֶת *ereptam à gladio*, scilicet gentium; vel *reducem à gladio*, vel *aversam à gladio.* Vulg. *venies ad terram quæ reversa est à gladio.* Lxx. καὶ ἥξει εἰς τὴν γῆν τὴν ἀπεστραμμένην ἀπὸ μαχαίρας *& veniet in terram quæ perversa est à gladio.*

HIPHIL הֵשִׁיב *facio redire, reduco, revoco, reddo, refero, reporto, repono, converto, rependo, retundo, respondeo, annuntio, affero.* Lxx. ἀναγγέλλω *annuntio*, ἀνάγω *reduco*, ἀναφέρω *affero*, ἀποστρέφω *averto*, ἀνταποδίδωμι *retribuo*, ἀνταποκρίνομαι *contra respondeo*, ἀνταπόκρισιν δίδωμι *responsum do*, &c. Alii, *quietum reddo.*

Praet. 3. p. s. m. הֵשִׁיב *redire fecit, respondit.* Cum præf. Gen. 48. v. 21. וְהֵשִׁיב *reducetque vos* (Deus) *ad terram patrum vestrorum.* Lxx. καὶ ἀποστρέψει ὑμᾶς εἰς τὴν γῆν τῶν πατέρων ὑμῶν *& reducet vos in terram patrum vestrorum.* Malach. 3. v. 24. וְהֵשִׁיב *& quietum reddet* cor patrum ad filios. Alii, *reducet, convertet.* Vulg. cap. 3. divulso in duo v. 6. cap. 4. *& convertet* cor patrum ad filios. Lxx. ὃς ἀποκαταστήσει *qui* (Deus) *convertet.* Cum affix. הֱשִׁיבוֹ *reduxerat eum.* Cum præf. & affix. וֶהֱשִׁיבְךָ *& restituet te*, m. הֱשִׁיבַנִי *reduxit me*, c. וֶהֱשִׁיבַנִי, 2. Reg. 15. v. 25. *& tranquillabit me*, c. Vulg. *reducet me*, c. Lxx. καὶ ἐπιστρέψει με *& reducet me*, c. 2. p. s. m. Psal. 84. Hebr. 85. v. 4. הֱשִׁיבוֹתָ *reduxisti* ab ira faciem tuam. Al. *revocasti* ab excandescendo furorem tuum. Vulg. *avertisti* ab ira indignationis tuæ, ut Lxx. ἀπέστρεψας ἀπὸ ὀργῆς θυμοῦ σου. Ca. *istius iræ fervore coercito.* Cum præf. וַהֲשֵׁבֹתָ *& reduces.* Cum præf. & aff. Deut. 22. v. 2. וַהֲשֵׁבֹתוֹ לוֹ *& restitues eum illi* (bovem aut agnum qui aberrarunt) Vulg. concisè, *& recipiat.* Lxx. καὶ ἀποδώσεις αὐτὰ αὐτῷ *& reddas eos ipsi.* Lex charitatis, facere alteri, quod tibi fieri vis. וַהֲשִׁיבוֹתִם, & sine (י), וַהֲשֵׁבֹתָם *& reduces eos.* 1. p. s. c. cum præfix. Amos 1. v. 8. וַהֲשִׁיבוֹתִי *& convertam* manum meam super Ecrón. Sic Vulg. excepto quod vertit *Accaron* pro *Ecrón.* Lxx. καὶ ἐπάξω τὴν χεῖρά μου ἐπὶ Ἀκκαρὼν *& inferam manum meam in Accaron.* Cum (י) defic. וַהֲשִׁבֹתִי *& reducam*, & pro diversitate locorum, *& respondebo, & reddam.* Et sine (י) τῷ (.) comite, וַהֲשִׁבֹתִי, Jerem. 33. v. 7. *& tranquillam reddidi* captivitatem Juda. Vulg.

& convertam conversionem Juda. Lxx. 40. v. 7. καὶ ἀποστρέψω τὴν ἀποικίαν Ἰούδα *& reducam* transmigrationem Juda. Cum præf. & aff. וַהֲשִׁבֹתִיךָ, וַהֲשִׁיבֹתִיךָ, & sine (י), *& reducam te*, m. וַהֲשִׁבֹתִים, וַהֲשִׁיבֹתִים, & וַהֲשִׁבוֹתִים *& reducam eos*. Præter normam est Zach. 10. v. 6. וְהוֹשְׁבוֹתִים *& convertam eos*, vel *& reversos*, vel potius, *conversos habitare faciam*; tanquam à radice יָשַׁב in Hiphil; vel attendendo ad anomaliam vocis, *& tranquillè collocabo eos*; cùm vox sit composita ex הוֹשַׁבְתִּי in Hiphil, à rad. יָשַׁב, & ex הֲשִׁבוֹתִי, 1. p. s. c. ex rad. שׁוּב. Lxx. καὶ κατοικιῶ αὐτοὺς *& habitare eos faciam*. Alii, *& iterum collocabo eos*, vel *collocabo & reducam eos*, vel *restitutos collocabo*; cùm autem decem tribus nunquam restitutæ sint: Locus hic intelligi debet de restitutione spiritali, & de temporibus Messiæ, D. 3. p. plur. c. הֵשִׁיבוּ *reddiderunt*. Cum præf. Gen. 29. v. 3. וְהֵשִׁיבוּ *& reposuerunt* lapidem super os putei. Lxx. καὶ ἀποκατέστησαν *& reposuerunt*, vel *sedere fecerunt*. Cum præf. & affix. וֶהֱשִׁיבֻם, & sine (י), וַהֲשִׁבֻם *& reduxerunt*, *& retulerunt ea* (scuta). 2. p. plur. m. 1. Reg. 6. v. 8. הֲשֵׁבֹתֶם *reddidistis*. Lxx. ἀπόδοτε *reddite*. Vulg. *exsolvistis*: Agitur de vasis pro expiatione peccati Philistinorum in arcam Domini immissis. Cum præf. וַהֲשֵׁבֹתֶם *& reducite*. 1. p. plur. c. הֲשִׁיבֹנוּ *retulimus*.

Ben. s. m. Gen. 20. v. 7. quòd si tu non מֵשִׁיב *reddis* (uxorem Abraham). Lxx. εἰ δὲ μὴ ἀποδῷς *si autem non reddas*. Vulg. *si autem nolueris reddere*. Cum præf. כְּמֵשִׁיב *sicut reducens*, לְמֵשִׁיב, Ruth. 4. v. 15. & erit tibi *in recreantem* animam (cognatus). Vulg. & habeas *qui consoletur* animam tuam. Lxx. εἰς ἐπιστρέφοντα *in reducentem* animam. Alii, *in tranquillam*. Sing. fem. constr. Psal. 18. Hebr. 19. v. 8. Lex Domini immaculata מְשִׁיבַת *revocans* animam. Vulg. *convertens* animas. Lxx. ἐπιστρέφων ψυχὰς *convertens animas*. Alii, *tranquillans*, *recreans*, *reparans*, *restituens*, *reducens*, *redire faciens*. Plur. m. מְשִׁיבִים *reducentes*. Constr. Prov. 26. v. 16. sapientior sibi videtur piger septem viris מְשִׁיבֵי *referentibus*, vel *respondentibus*, vel *qui pronuntiant* verba cum ratione. Al. *revocantibus ad rationem* ipsum pigrum. Vulg. *loquentibus sententias*. Lxx. τοῦ ἐν πλησμονῇ ἀνακομίζοντος ἀγγελίαν *eo qui in saturitate refert nuntium*. Sym. ὑπὲρ ἑπτὰ ἀποκρινομένους γνώμην *super septem respondentes sententiam*.

Infin. הָשִׁיב, Exod. 23. v. 4. *restituere*, *revocare*. Lxx. ἀποδοῦναι. Ex forma (-), הָשֵׁב, Job. 9. v. 18. non concedet *requiescere* spiritum meum, vel, non dabit *ut faciam quietum* spiritum meum. Lxx. οὐκ ἐᾷ γάρ με ἀναπνεῦσαι *non enim sinit me respirare*. Alius, non sineret me *revocare* spiritum meum, vel, non dat me *reducere* spiritum meum. Alii, *reducendo*, *restituendo*. Et ex forma (-), הָשֵׁב *reducendo*. Cum præf. וְהָשֵׁב *& restituendo*. Cum הַ pro הֲ, ob sequens ה cum (-), pro more talium, הַהָשֵׁב *an reducendo?* 3. Reg. 12. v. 6. quod datis mihi consilium לְהָשִׁיב *ut respondeam* populo huic, Lxx. καὶ ἀποκριθῶ τῷ λαῷ τούτῳ λόγον *& reddam*, vel *respondebo populo huic verbum*, וּלְהָשִׁיב *& reddere* argentum eorum. Lxx. καὶ ἀποδοῦναι. Vulg. *& reponerent* pecunias eorum. Cum affix. Job. 33. v. 5. si potes הֲשִׁיבֵנִי *respondere mihi*, c. Vulg. in imperandi modo accepit, vertendo, *responde mihi*, ut & Lxx. δός μοι ἀπόκρισιν *da mihi responsum*. Cum præf. & aff. לַהֲשִׁיבוֹ *ad reducendum eum*, לַהֲשִׁיבָהּ *ad reducendum eam*, *reducere eam*, לַהֲשִׁיבָם *ad reducendum eos*.

Imper. 2. p. s. m. הָשֵׁב, & ex forma (-), הָשֵׁב *restitue*, *reduc*, *redde*. Cum præf. וְהָשֵׁב, 2. Reg. 15. v. 20. *& reduc* tecum fratres tuos. Lxx. καὶ ἐπίστρεψον τοὺς ἀδελφούς σου μετὰ σοῦ *& redire fac fratres tuos tecum*. Cum ה parag. הָשִׁיבָה, Psal. 34. Hebr. 35. v. 17. *tranquillam redde* animam meam. Lxx. ἀποκατάστησον, Vulg. *restitue*. Alii, *reduc*, *retrahe*, *eripe*. Cum affix. הֲשִׁבֵהוּ *reduc eum*. Cum præf. & affix. וַהֲשִׁיבֵהוּ *& reduc eum*, הֲשִׁיבֵנִי *responde mihi*, c. הֲשִׁבֵנִי *converte me*, c. וַהֲשִׁיבֵנִי *& responde mihi*, c. וַהֲשִׁבֵנִי *& refer ad me*, c. הֲשִׁיבֵנוּ *restitue nos*, *converte nos*, *tranquillos redde nos*, c. 2. p. plur. m. הָשִׁיבוּ *restituite*, *reducite*. Cum

Digitized by Google

præf. וְהָשִׁיבוּ *& restituite*, vel *convertite vos.*

Fut. 3. p. f. m. יָשִׁיב *referet, reddet, rependet, reducet.* Cum præf. וְיָשֵׁב *& convertet*, וַיָּשֶׁב *& reduxit*, vel *redire fecit, retulit, restituit.* Cum affix. יְשִׁיבֶנּוּ *faciet restituere eum*, vel *avertet eum.* Cum præf. & affix. וַיְשִׁיבֵהוּ *& reduxit illud* (cadaver viri Dei.) יְשִׁיבֶנָּה *reducet eam*, וַיְשִׁיבָהּ & וַיְשִׁבָהּ, *& restituit eam*, יְשִׁבֵנִי *reduxerit me, tranquillum reddiderit me*, c. וַיְשִׁבֵנִי *& reduxit me*, c. וַיְשִׁיבֵם *& reduxit eos.* 3. p. f. f. תָּשִׁיב *referebat.* 2. p. f. m. תָּשִׁיב, & ex forma (-), תָּשֵׁב *reduces, restitues, avertas*, & 3. Reg. 2. v. 20. אַל־תָּשֵׁב אֶת־פָּנָי, ad verbum, *ne reverti facias faciem meam*, quod Vulg. benè vertit, *ne confundas faciem meam.* Cum affix. תְּשִׁיבֶנּוּ *restitues eam* (vestem). תְּשִׁיבֵנִי & תְּשִׁבֵנִי, *reduces me*, c. תְּשִׁיבֵם *reduces eos*, תְּשִׁיבֵנוּ *reduces nos*, c. 2. p. f. f. absque (י) ēs hhiriq comite, תָּשִׁבִי *reverti facias.* 1. p. f. c. אָשִׁיב *reducam, reddam, respondebo*, Jerem. 32. v. 44. quoniam אָשִׁיב *tranquillam reddam* captivitatem eorum, Vulg. quia *convertam* captivitatem eorum. Lxx. ὅτι ἀποστρέψω τὰς ἀποικίας αὐτῶν quia *convertam* transmigrationes eorum. Cum præf. וְאָשִׁיב *& reddam*, וָאָשִׁיב, & ex forma (-), וָאָשֵׁב *& respondi.* Cum ה paragog. וְאָשִׁיבָה *& reducam, & respondebo*, וָאָשִׁיבָה *& retuli, & reduxi.* Cum affix. אֲשִׁיבֶנּוּ *reducam eum, restituam eum, respondebo ei*, m. Amos 1. v. 3. לֹא אֲשִׁיבֶנּוּ *non convertam eum, non tranquillum reddam eum.* Lxx. οὐκ ἀποστραφήσομαι αὐτόν *non aversabor eum.* Videntur legisse interrogativè, *nonne?* Sym. προσδέξομαι *non suscipiam.* Alii, *non revocabo eum, non retraham, reducam, parcam.* אֲשִׁיבֶנָּה *revocabo illud*, f. אֲשִׁיבְךָ, & in pausa, אֲשִׁיבֶךָ *respondebo tibi*, m. Cum præf. & affix. וַאֲשִׁיבְךָ *& convertam te*, m. 3. p. plur. m. יָשִׁיבוּ *restituent, avertent.* Cum præf. וְיָשִׁיבוּ, Thren. 1. v. 19. *ut reficerent*, vel *restituerent* animam suam. Vulg. *ut refocillarent.* Lxx. ἵνα ἐπιστρέψωσιν *ut redire facerent*, וְיָשִׁבוּ *& referent*, וַיָּשִׁבוּ & וַיָּשִׁיבוּ, *& retulerunt, restituerunt.* Cum affix. יְשִׁיבוּנִי *faciunt respondere me*, c. Cum præf. & affix. וַיְשִׁיבֻהוּ, 2. Paral. 24. v. 11. *& retulerunt eam* (arcam) in locum suum. Vulg. *porro arcam reportabant* ad locum suum. Lxx. καὶ κατέστησαν εἰς τὸν τόπον αὐτοῦ *& restituerunt in loco ejus*, וַיְשִׁבֻהוּ *& responderunt ei* (Davidi), vel fortè, *& respondere eum fecerunt*, ut priùs responderat, וַיְשִׁיבוּם *& reduxerunt eos.* 3. p. plur. f. תְּשִׁיבֶנָה *restituent.* 2. p. pl. m. תָּשִׁיבוּ *referetis.* Cum præf. & fine (י) יוּד (.) comite, וַתָּשִׁבוּ *& reduxistis.* 1. p. plur. c. נָשִׁיב *reddemus.* Cum præf. וְנָשִׁיב *& referemus*, & mutato (.) in (-) ob (ו) convers. וַנָּשֶׁב *& retulimus.*

HOPHAL Praet. 3. p. f. m. Gen. 42. v. 28. & dixit ad fratres suos, הוּשַׁב *restituta est* pecunia mea. Lxx. ἀπεδόθη μοι τὸ ἀργύριον *redditum est mihi argentum.* Vulg. *reddita est mihi pecunia.*

Ben. f. m. Gen. 43. v. 12. & pecuniam הַמּוּשָׁב *restitutam*, vel *repositam.* Lxx. καὶ τὸ ἀργύριον τὸ ἀποστραφὲν *& argentum redire factum.* Vulg. *& illam quam invenistis.* Plur. masc. מוּשָׁבִים *restituta.*

Fut. 3. p. f. m. cum præf. Exod. 10. v. 8. וַיּוּשַׁב *& revocatus est* (Moyses). Lxx. καὶ ἀπέστρεψαν *& redire fecerunt* (Moysen). Vulg. *revocaveruntque* Moysen. 3. p. f. f. in pausa, quare (-) loco (-), Isai. 44. v. 26. qui dico Jerusalem, תּוּשָׁב *restituetur.* Quidam referunt ad יָשַׁב, unde Vulg. vertit, *habitaberis*, ut Lxx. κατοικηθήσῃ *habitaberis*, qui legerunt in 2. p. f. f.

שׂוּב QAL, *canuit, incanuit, canus fuit.* Doctores statuunt senectutem ad annos sexaginta, canitiem ad septuaginta. Merc. unde Praet. 1. p. f. c. cum præf. 1. Reg. 12. v. 2. & ego senui וָשַׂבְתִּי *& incanui.* Lxx. κἀγὼ γεγήρακα καὶ καθήσομαι, & ego senui *& sedebo*, quasi dicat, cessabo à functione muneris mei. Compl. καὶ πεπολίωμαι *& incanui.* Videntur o. legisse וְשַׁבְתִּי *& sedebo.* Vulg. *ego autem senui & incanui.*

שׂוּב vel שָׂב, Chald. f. m. *senex, senior;* unde plur. emphat. Esd. 5. v. 9. שְׁאֵלְנָא לְשָׂבַיָּא *interrogavimus senes.* Lxx. ἠρωτήσαμεν τοὺς πρεσβυτέρους *interrogavimus seniores.* Constr. שָׂבֵי *senes.* Cum præf. וְשָׂבֵי *& senes*, וּלְשָׂבֵי *& seniores.* Rad. שׂיב inusit.

שׁוּבָאֵל Mass. *Schoûvaêl*, Vulg. *Subael*, no-

Digitized by Google

men proprium 1°. viri Levitæ de nepotibus Amram, 1. Paral. 24. v. 20. 2°. alterius qui & ipse Levita fuit tertiæ decimæ sortis, 1. Paral. 25. v. 20. distinguit sic Calasius. Etym. *conversio Dei*, ex שׁוּב *convertit*, & אֵל *Deus*; vel *captivitas Dei*, ex שָׁבָה *captivavit*, & אֵל *Deus*; vel *sedes Dei*, ex יָשַׁב *sedit*, & אֵל *Deus*.

שׁוֹבָב f. m. *aversus*, *rebellis*, Isai. 57. v. 17. & ambulavit שׁוֹבָב *rebellis*, per viam cordis sui. Alii, *aversus*, *seductus*, *refractarius*, *abductus*, *versus*, seu *recedens* in via cordis sui. Cocc. quidam referunt vocem hanc ad Benoni Pual absque מ servili. Lxx. καὶ ἐπορεύθη στυγνὸς ἐν ταῖς ὁδοῖς αὐτοῦ & ambulavit *tristis* in viis suis. Vulg. & abiit *vagus* in via cordis sui. Plur. masc. Jerem. 3. v. 14. Convertimini filii שׁוֹבָבִים *rebelles*, *aversi*, *refractarii*. Vulg. filii *revertentes*. O. υἱοὶ ἀφεστηκότες *filii recedentes*, *discedentes*. Sing. fem. cum præf. Jerem. 31. v. 22. usquequò deliciis dissolvêris filia הַשּׁוֹבֵבָה *aversa*? Alii, *filia rebellis*, *refractaria*, *aversatrix*, *perfida*? Vulg. *filia vaga*? Lxx. θυγάτηρ ἠτιμωμένη; *filia despecta*? Alii, *inhonorata*? Compl. ἀπηγνωσμένη *desperata*? Rad. שׁוּב *aversus est*, *avertit se*.

שׁוֹבָב Mass. *Schobáv*, Vulg. *Sobab*, nomen proprium 1°. unius è filiis David, 2. Reg. 5. v. 14. 2°. filii Caleb ex Azuba, 1. Paral. 2. v. 18. Etym. *reversus*, vel *aversus*, vel *conversus*; ex שׁוּב *reversus est*, *conversus est*, vel à שׁוֹבָב, Poal rã שׁוּב *aversus est*.

שׁוּבָה f. *reversio*, *quies*, *requies*, *conversio*. Cum præf. Isai. 30. v. 15. בְּשׁוּבָה *in quiete*, & requie salvi eritis. Alii, *in resipiscentia*, vel *conversione*, vel *tranquillitate*. Vulg. *si revertamini* & quiescatis, salvi eritis. Lxx. ὅταν ἀποστραφεὶς στενάξῃς, τότε σωθήσῃ *cùm conversus ingemueris*, *tunc salvaberis*. Sym. ἐν μετανοίᾳ καὶ ἀναπαύσει σωθήσεσθε *in pœnitentia & quiete salvabimini*. Rad. שׁוּב *rediit*, &c.

שׁוֹבָךְ Mass. *Schovác*, Vulg. *Sobách*, nomen proprium magistri militiæ Adar-Ezer regis, 2. Reg. 10. v. 16. Etym. *perplexitas*; ex שׂבך inuit. unde fit שׂוֹבָךְ *perplexitas*.

שׁוֹבָל Mass. *Schovál*, Vulg. *Sobal*, nomen proprium 1°. filii Seir Horræi, Gen. 36.

v. 20. 2°. patris Cariathiarim, 1. Paral. 2. v. 50. 3°. patris Raia, 1. Paral. 4. v. 2. Etym. *semita*, ex שְׁבִיל idem. Vel *vana vetustas*, ex שָׁוְא *vanum*, & בָּלָה *vetustate attritum est*.

שׁוֹבֵק Mass. *Schovéq*, Vulg. *Sobec*, nomen proprium viri, Nehem. 10. v. 25. Etym. *æquiparatus vacuitati*; ex שָׁוָה *æquiparatus est*, & בָּקַק *vacuavit*, *evacuavit*.

שׁוּג, vide in סוּג per ס, col. 1437. quia hæc unica vox per שׁ, hùc relata est.

שׁוּד QAL, *obduxit*, *incrustavit calce*, *perlevit*, *oblevit calce*, unde Praet. 2. p. f. m. cum præf. Deut. 27. vv. 2. & 4. וְשַׂדְתָּ *& obduces* eos (ingentes lapides) calce. Lxx. καὶ κονιάσεις αὐτοὺς κονίᾳ *& levigabis eos calce*. Sic Vulg.

שׁוּה QAL, *æquor*, *adæquor*, *æqualis sum*, *comparo*; *utile fuit*, *profuit*, *conveniens fuit*, *expedivit*. Construitur cum præpos. ל & ב.

Praet. 3. p. f. m. Job. 33. v. 27. & dicet (homo ægrotus jam restitutus); peccavi, & verè deliqui, וְלֹא־שָׁוָה לִי *& non profuit mihi*. Alii, *commodum non mihi* perinde *fuisset*, id est, *profuisset*, vel *convenisset*; *& non æquale fuit mihi*, id est, *non recepi pro meis peccatis æqualia*. Vulg. *&*, *ut eram dignus*, *non recepi*. Alii, *hoc non fuit æquum*, id est, *congruum mihi*; *quod non profuerat mihi*, id est, *summè nocuerat*: *minimè*. Lxx. καὶ οὐκ ἄξια ἤτασέ με ὧν ἥμαρτον *& non dignè in me inquisivit pro iis quæ peccavi*; vel *& non merita peccatorum meorum scrutatus est*.

Ben. f. m. Esth. 5. v. 13. *& omne hoc* אֵינֶנּוּ שֹׁוֶה לִי *non prodest mihi*. Al. *non satisfacit*; *non commodum mihi est*; *totum istud ego non curo*; *totum hoc non est pretium apud me*. Rectè Bernardus lib. 1°. de consideratione: *O ambitio, ambientium crux, quomodo omnes torquens omnibus places*? De Aman agitur superbo. Vulg. *& cùm hæc omnia habeam*, *nihil me habere puto*: benè sensum expressit. Lxx. καὶ ταῦτά μοι οὐκ ἀρέσκει *& hæc mihi non placent*.

Fut. 2. p. f. m. Proverb. 26. v. 4. ne respondeas stulto juxta stultitiam ejus פֶּן־תִּשְׁוֶה־לּוֹ *ne fortè adæqueris ei*, vel *par sis ei*. Hùc

Digitized by Google

Huc facit illud Ciceronis, *mihi ratio habenda est, non quid Sallustius meritò debeat audire, sed ut ea dicam quæ ego honestè effari possum.* Vulg. *ne efficiaris ei similis.* Lxx. ἵνα μὴ ὅμοιος γένῃ αὐτῷ *ut non similis ei fias.* 1. p. s. c. cum affix. Isai. 40. v. 25. cui me assimilastis וְאֶשְׁוֶה *& aquabor?* Alii, *&* cui *æqualis ero?* aut cui *similis ero?* aut *æqualis essem?* an vestris comparationibus mihi majestatem adimetis? Calv. Lxx. καὶ ὑψωθήσομαι; *& exaltabor?* C. καὶ ὁμοιωθήσομαι αὐτοῖς; *& assimilabor eis?* Theod. Sym. σωθήσομαι; *salvabor?* lege ἰσωθήσομαι; *æquiparabor?* Aq. ἐξισωθήσομαι; *æquiparabor?* Vulg. *& cui assimilastis me & adæquastis?* 3. p. plur. m. Proverb. 3. v. 15. & omnia desiderabilia tua לֹא יִשְׁווּ־בָהּ *non æquabuntur ei* (sapientiæ). Alii, *non æquari possunt; & nihil est quod ei comparetur; non æquiparabuntur ei; non assimilabuntur ei.* Lxx. πᾶν δὲ τίμιον οὐκ ἄξιον αὐτῆς ἐστιν *omne autem pretiosum non est eâ dignum*, id est, nulla res quamvis pretiosissima ei potest æquiparari. Vulg. *& omnia, quæ desiderantur, huic non valent comparari.*

NIPHAL. De voce seq. Prov. 27. v. 15. quæ pertinet ad Niphál & ad Hithpaél variæ sunt sententiæ quas hîc delibamus. Robertſ. sumit נִשְׁתָּוָה, pro 3. p. f. m. præteriti Niphál. D. Petrus Guarin eruditissimus, tom. 1. Grammaticæ suæ, p. 305. col. 1. & 2. putat *librariorum oscitantia videri irrepsisse* נ pro מ, unde legendum putat in particip. feminino singulari מִשְׁתָּוָה, vide quæ sequuntur in eodem illustri Auctore; cum *stillatione jugi in die pluviæ & mulier contentionum*, id est, contentiosa נִשְׁתָּוָה *æquatur:* est enim part. fem. quamvis sit longum, inquit R. D. unde non ad stillationem, quæ Hebraicè generis est masculei, sed ad mulierem refertur. Et, secundùm normam (ו) debuerat esse cum daghésch, vel est præteritum masculinum, inquit R. D. & sic refertur ad stillationem; sed A. E. exponit, *guttæ expellenti* (scilicet à domo) *in die pluviæ, mulier contentionum æquatur;* est ex formâ Chaldaïca habens vim τῦ Niphal. Cocc. vel est forma ex Hithpaél & Niphál composita, quod Chaldæis, Talmudicis & Rabbinis familiare. Buxt. Eliget lector expositionem quæ sibi magis arridebit. Alii sic vertunt: & litigiosa mulier, נִשְׁתָּוָה *similis est, æquata est, paria sunt, similia sunt.* Ad mulierem refertur; per zeugma verò ad utrumque pertinet, quasi נִשְׁתָּווּ *æquantur*, scriptum esset. Merc. Lxx. ὁμοίως καὶ γυνὴ λοίδορος ἐκ τοῦ ἰδίου οἴκου *similiter & mulier conviciatrix, maledica è domo propriâ.* Sym. μαχίμη *pugnax.* Vulg. & litigiosa mulier *comparantur.*

PIEL שִׁוָּה *æquavit, adæquavit, complanavit*, ut, cùm complanatur facies, id est, superficies alicujus rei: Cocc. ut scilicet undequâque æqualis sit: Merc. *posuit, composuit, disposuit, proposuit*, ex significatione scilicet Chald. Buxt.

PRAET. 3. p. f. m. Isai. 28. v. 25. nonne postquam שִׁוָּה *adæquaverit* (arator) superficiem ejus (agri). Lxx. οὐχ ὅταν ὁμαλίσῃ τὸ πρόσωπον αὐτῆς; *nonne cùm adæquaverit faciem ejus?* Sic Vulg. *per faciem*, intellige *superficiem*, ut jam notatum. 1. p. s. c. Psal. 15. Hebr. 16. v. 8. שִׁוִּיתִי *proposui* Dominum in conspectu meo semper. Lxx. προωρώμην τὸν κύριον ἐνώπιόν μου διαπαντός *providebam* Dominum in conspectu meo semper. Sic Vulg. alii, *pono, posui, propono, proposui, æqualiter posui.*

BEN. s. m. 2. Reg. 22. v. 34. מְשַׁוֶּה *disponens* pedes meos tanquam cervorum. Lxx. τιθεὶς τοὺς πόδας μου ὡς ἐλάφων *qui ponit* pedes meos ut cervorum. Vulg. *coæquans* pedes meos cervis. Alii, *adæquans, æquat, pares facit, ponens, ponit, qui stabilivit, qui ponit agiles* pedes meos sicut cervarum.

FUT. 3. p. s. m. Osee 10. v. 1. vitis vacua Israël פְּרִי יְשַׁוֶּה־לּוֹ *fructum ponet sibi?* feretne fructum? q. d. nequaquam. Vulg. vitis frondosa Israël, *fructus adæquatus est ei.* Lxx. ἄμπελος εὐκληματοῦσα Ἰσραήλ, ὁ καρπὸς εὐθηνῶν αὐτῆς *vitis bonas habens propagines Israël: fructus abundans ejus.* Videntur hæc interrogativè sumenda, & reverà sumunt quidam ut videre est in

Synopsi Critic. *Israël* est ut *vitis evacuans fructum* quem Deus *ei ponit*. D. Riv. Alii, *& quomodo fructum ponet sibi? an fructum reponet sibi? fructum æstimaverit ei* quispiam? juxta R. D. quidam exponunt: *fructus mentietur illi*, (videlicet ex nomine שָׁוְא *mendacium*). A. E. exponit, *fructus æquabit illam*, id est, vitem, quia scilicet vitis & fructus æquantur. 2. p. f. m. תְּשִׁיתֵה *pones, impones, dispones*.

HIPHIL הִשְׁוָה *fecit esse æqualem, adæquavit, comparavit, assimilavit*.

Fut. 1. p. f. c. Thren. 2. v. 13. מָה אַשְׁוֶה־לָּךְ *quid æquabo* (id est, ut æquale comparabo. Pi.) *tibi*, & consolabor te? Alii, *quid æquarem tibi? quem proponam tibi?* sermonem dirigit Propheta ad filiam Sion. Vulg. *cui exæquabo te?* Lxx. τίς σώσει; *quis salvabit?* Mf. Alex. τίς σώσει σε; *quis salvabit te?* qui videntur legisse tamquam ab הוֹשִׁיעַ *salvum fecit*. 2. p. plur. m. cum præf. Isai. 46. v. 5. cui assimilabitis me וְתַשְׁווּ *& adæquabitis, comparabitis?* Hoc ideo dicit, nè, exemplo idololatrarum corrupti, & fessi longâ servitute, Babyloniorum mores imitarentur; nam Persæ imagines non habebant. Grot. Vulg. *cui assimilastis me, & adæquastis?* Lxx. τίνι με ὡμοιώσατε; ἴδετε, τεχνάσασθε οἱ πλανώμενοι *cui assimilastis me? videte, excogitate qui erratis*. Sic totum versum reddunt, quem aliter legisse quàm fert textus Hebraïcus, manifestum est conferenti textum cum textu.

שוח PEAL, Chald. inusit. unde

PAEL, Praet. 3. p. f. m. שַׁוִּי *posuit*, Dan. 5. v. 21. & cor suum cum fera שַׁוִּי *posuit*, cœpit delectari ferinâ vitâ (Nabuchodonosor). Vulg. sed & cor ejus cum bestiis *positum est*. Lxx. καὶ ἡ καρδία αὐτοῦ μετὰ τῶν θηρίων ἐδόθη *& cor ejus cum bestiis datum est*, cor habuit ferinum.

ITHPAEL אִשְׁתַּוִּי, unde Fut. 3. p. f. m. Dan. 3. v. 29. וּבַיְתֵהּ נְוָלִי יִשְׁתַּוֵּה *& domus ejus sterquilinium ponatur*, fiat.

שָׁוֵה Masf. *Schavéh*, Vulg. *Savé*, nom. proprium civitatis, seu vallis, Gen. 14. v. 5. quæ & vallis Regis, ibid. v. 17. dicitur.

Etym. *æquitas ejus*, à שָׁוֶה *æquitas*; & affix. 3. p. f. f. vel *ponens*, à שִׁית *posuit*.

שוח QAL, *inclino, declino, propendeo, incurvor, inclinor*; unde Praet. 3. p. f. f. juxta quosdam. Prov. 2. v. 18. כִּי שָׁחָה אֶל־מָוֶת בֵּיתָהּ *nam propendet ad mortem domus ejus* (mulieris adulteræ). Alius, *quia inclinata est*, aut *inclinavit se ad mortem domus ejus*. Aben-Esra, mulier ipsa *inclinata est ad mortem*, quæ est *domus ejus*: ob בַּיִת mascul. R. Levi exponit, הִשְׁפִּילָה *humiliavit*, aut *humiliare fecit ad mortem domum suam*. R. Joseph à שָׁחַח deducit vertitque: *deprimitur, incurvat se, inclinat ad mortem domus ejus*. Atque sic manet convenientia generis inter verbum & nomen; si verò sit à שׁוּחַ tunc est femininum & genere discrepat à masculino בַּיִת. Buxt. Al. *inclinata est* mulier ipsa *ad mortem domum suam* per appositionem, quæ mors futura est domus ejus. Vulg. *inclinata est enim ad mortem domus ejus*. Lxx. ἔθετο γὰρ παρὰ τῷ θανάτῳ τὸν οἶκον αὐτῆς *posuit enim ad*, vel *apud mortem, domum suam*. Sym. ὅρκον *confinium fecit, circumscripsit*. Alius, ἔκλινε γὰρ εἰς θάνατον οἶκος αὐτῆς *depressa est enim ad mortem domus ejus*; fortè, *quia deprimis* (mulier) *ad mortem domum suam*.

שׁוּחַ Masf. *Schoùahh*, Vulg. *Sué*, nom. proprium unius è filiis Abrahæ ex Cetura, Gen. 25. v. 2. & 1. Paral. 1. v. 32. Etym. *loquens*, sive *meditans*, ex שִׂיחַ *locutus est, meditatus est*; vel *incurvatio*, aut *humiliatio*, ex שָׁחָה *incurvavit se*.

שוח QAL. Lxx. λέγω *oro*, ἐκδιηγέομαι *enarro*, συλλαλέω *colloquor*, φθέγγομαι *loquor*, ἀδολεσχέω *meditor, confabulor*. Vulg. & alii, *loquor, meditor, confabulor, narro* afflictiones & labores; rem seriò & multùm *tracto* meditatione, sermone: *differo, me exerceo*.

Infin. cum præfix. Gen. 24. v. 63. & egressus est Isaac לָשׂוּחַ *ad meditandum*, aut *orandum* in agro. A. E. exponit: *ad deambulandum inter arbusta*, aut *herbas*. Chald. לְצַלָּאָה *ad orandum*. Lxx. καὶ ἐξῆλθεν Ἰσαὰκ ἀδολεσχῆσαι εἰς τὸ πεδίον *& egressus est Isaac*

Digitized by Google

in agrum ut meditaretur, juxta ſenſum ſcripturæ & ſcholiaſtæ, ut mox videbimus. Sym. λαλῆσαι ἐν τῷ ἀγρῷ *loqui in agro.* Aq. ὁμιλῆσαι ἐν χώρᾳ *colloqui in regione.* Schol. ἐξῆλθε. κτ' μόνας τοῖς ἰδίοις λογισμοῖς ὁμιλῆσαι. ὁ προσκεῖται δὲ τινι. εἰκότως. ἐπεὶ μηδὲ ἀνθρώπων ἡ τοιαύτη ὁμιλία γίνεται, ἀλλ' ἤτοι πρὸς θεὸν, ἢ αὐτοῦ πρὸς ἑαυτόν. Exiit ſolus propriis cogitationibus operam dare, ac ſermocinari, non additur autem cum quo: jure id quidem, quando neque hominum hæc collocutio eſt, ſed vel erga Deum, vel ſui ipſius erga ſeipſum. S. Ambroſ. *exivit in campum abalienare.* Vulg. *& egreſſus fuerat ad meditandum in agro.* Cum hhiriq loco ſchouréq, לָשׂוּחַ *ad meditandum*, quidam tamquam in Hiphil ſumunt pro לְהָשִׂיחַ.

POEL שׂוֹחֵחַ *diſſeruit, meditatus eſt, enarravit*; unde Fut. 3. p. ſ. m. Iſai. 53. v. 8. וְאֶת־דּוֹרוֹ מִי יְשׂוֹחֵחַ *& generationem ejus quis eloquetur?* Lxx. τὴν γενεὰν αὐτοῦ τίς διηγήσεται; *generationem ejus quis enarrabit?* Sic & Vulg. Alii, *ætatem, ſæculum ejus*, (Meſſiæ) *quis eloquetur? quis enarrabit? recenſebit? deſcribet? deſcribere poteſt? oratione conſequi poterit?* Chald. paraphraſis, *& miracula quæ fient in nobis in diebus ipſius quis poterit enarrare?* 1. p. ſ. c. Pſal. 142. Hebr. 143. v. 5. de opere manuum tuarum אֲשׂוֹחֵחַ *commentor; verba facio, diſſero.* Vulg. in factis manuum tuarum *meditabar.* Lxx. ἐν ποιήμασι τῶν χειρῶν σου ἐμελέτων, idem ac Vulg.

HIPHIL הֵשִׂיחַ *meditatus eſt, collocutus eſt, confabulatus eſt.* Lxx. ἀνοίγω *aperio*, διηγέομαι *enarro*, μελετάω *meditor.*

Imper. 2. p. ſ. m. cum aphæreſi τοῦ ה, שִׂיחַ *colloquere.* 2. p. plur. m. שִׂיחוּ *colloquimini.*

Fut. 3. p. ſ. m. Pſal. 118. Hebr. 119. v. 23. ſervus tuus יָשִׂיחַ *meditabatur* in ſtatutis tuis. Lxx. ὁ δὲ δοῦλός σου ἠδολέσχει ἐν τοῖς δικαιώμασί σου *ſervus autem tuus exercebatur in juſtificationibus tuis.* Sic Vulg. 3. p. ſ. f. cum affix. Proverb. 6. v. 22. & cùm evigilaveris הִיא תְשִׂיחֶךָ *ipſa* (lex matris tuæ) *colloquetur tecum*, m. Alii, *illa confabulabitur tecum, erit meditatio tua, in hac meditatione experrectus verſare, cúmque evigilaveris tecum diſſerant*, in omni actu vitæ tibi proderit. Grot. Vulg. *& evigilans loquere cum eis.* Lxx. ἵνα ἐγειρομένῳ συλλαλῇ σοι *ut tecum evigilante colloquatur.* 1. p. ſ. c. אָשִׂיחַ *meditabor.* Cum ה parag. Job. 7. v. 11. אָשִׂיחָה *loquar* in amaritudine animæ meæ. Cum præf. & ה paragog. וְאָשִׂיחָה *& loquar.* 3. p. plur. m. יָשִׂיחוּ, Pſal. 68. Hebr. 69. v. 13. *loquebantur* in me qui ſedebant in portâ.

שׁוּחָה f. *fovea, foſſa, deſolatio*, per metalepſin, *deſolatio in foveâ.* Av. Lxx. adjectivè, ἄβατος *invius.* Subſtantivè, βόθρος *fovea*, λόγος *ſermo*, πίθος *dolium*, ῥῆμα *verbum.* Cum præf. Jerem. 2. v. 6. qui ambulare fecit nos... per terram deſertam וְשׁוּחָה *& deſolatam.* Vulg. per terram inhabitabilem *& inviam.* Lxx. ἐν γῇ ἀπείρῳ καὶ ἀβάτῳ *in terrâ ignotâ & inviâ.* Alii, *per terram ſqualidam, incultam, ſepulcralem, foſſæ, foſſarum*: quaſi diceret, ubi plurima viæ pericula. Angl. R. שׁוּחַ *inclinatus eſt, propendit.*

שׁוּחָה Maſſ. *Schouhhâh*, Vulg. *Suá*, nomen proprium fratris Caleb, 1. Paral. 4. v. 11. Etym. *foſſa*, ex שׁוּחַ *inclinatus eſt*; vel *humiliatio*, ex שָׁחָה *depreſſus eſt.*

שׁוּחִי Maſſ. *Schouhhî*, Vulg. *Suhites*, nomen proprium patriæ unius ex amicis Job, dicti Baldad, Job. 2. v. 11. & 8. v. 1. Etym. *meditatio mea*, ex שִׂיחַ *meditatus eſt*; vel *incurvatio mea*, ex שָׁחָה *depreſſus eſt*, & aff. 1. p. ſ. c.

שׁוּחָם Maſſ. *Schouhhâm*, Vulg. *Suham*, nomen propr. filii Dan, filii Jacob, Num. 26. v. 42. Etym. *loquutio*, ſeu *meditatio eorum*, ex שׂוּחַ *meditatus eſt*; vel *humiliatio eorum*, ex שָׁחָה *depreſſus eſt*, & aff. 3. p. plur. m.

שׁוּחָמִי Maſſ. *Schoûhhamî*, Vulg. *Suhamitæ*, nomen patronymicum, ſive commune virorum à Suham oriundorum, Num. 26. v. 43. Etym. eadem ac vocis præced.

שׁוֹט m. *ſcutica, flagellum*, à circumagendo. Lxx. ζυγὸς *jugum*, μάστιξ *flagellum.* Adjectivè, φαῦλος *pravus. Virga* quælibet, quâ quis percutitur, caſtigatur & circumpungitur: plerumque exponitur, pro flagello ex rudentibus contexto. Av. Cum

Digitized by Google

præf. Job. 5. v. 21. בְּשׁוֹט לָשׁוֹן תֵּחָבֵא *à flagello linguæ abſconderis.* Sic Vulg. Lxx. *ἀπὸ μάστιγος γλώσσης σε κρύψει à flagello linguæ abſcondet te*, ſub. *Deus.* Alii, *dum pervagabitur lingua, cùm flagellat lingua, cum graſſatur flagellum*, ſubaudiendo verbum conjugatum. Cocc. Plur. m. cum præf. & dagheſch in ט ob ה excluſum, 3. Reg. 12. v. 11. pater meus corripuit vos, בַּשּׁוֹטִים *flagellis.* Vulg. *cecidit vos flagellis.* Lxx. *ἐπαίδευσεν ὑμᾶς μάστιξι corripuit vos flagellis.* R. שׁוּט *circuire*, &c.

שוט QAL. Lxx. *διαπορεύομαι tranſeo, διέρχομαι idem, περιέρχομαι circumeo, περιοδεύω idem.* Vulg. & alii, *peragro, ito, diſcurro, percurro, curſito, circumeo;* & cum accuſat. *circumagito, diffundor, diſcurro.* Hinc *σκῦτος corium, σκυτεὺς coriarius; ſcutica*, flagellum ex corio. Av.

Praet. 3. p. plur. c. Num. 11. v. 8. שָׁטוּ הָעָם *ibat populus, curſitabat.*

Infin. cum præf. Job. 1. v. 7. unde venis? reſpondit Satan מִשּׁוּט בָּאָרֶץ *ab exſpatiando in terrâ.* Lxx. *περιελθὼν τὴν γῆν poſtquam peragravi terram.* Vulg. *circuivi terram.* Alii ad verbum, *à pervagando, à circumeundo terram*, ſive *à diſcurrendo per terram.* Cum (ֹ), מִשּׁוֹט *à peragrando.*

Imper. 2. p. f. m. שׁוּט *diſcurre, curre, vade, curſita.*

Fut. 3. p. plur. m. cum præf. & (ֻ) pro (וּ), 2. Reg. 24. v. 8. וַיָּשֻׁטוּ *& peragrarunt* totam terram, (principes militum David). Vulg. *& luſtratâ universâ terrâ.* Lxx. *καὶ περιώδευσαν ἐν πάσῃ τῇ γῇ & circumcurſarunt totam terram illam.*

POEL שׁוֹטֵט *circuivit frequenter, pervagatus eſt, luſtravit.* Lxx. *διδάσκω doceo, ἐπιβλέπω inſpicio, περιτρέχω circumcurro.*

Ben. plur. m. Zach. 4. v. 10. *illa* ſunt *ſeptem* oculi Domini מְשׁוֹטְטִים *diſcurrentes* per totam terram. Vide Synopſim Critic. Vulg. *ſeptem iſti oculi ſunt Domini, qui diſcurrunt in univerſam terram.* Lxx. *ἑπτὰ οὗτοι ὀφθαλμοὶ* (Ald. Complut. addit, *κυρίου*) *εἰσιν οἱ ἐπιβλέποντες ἐπὶ πᾶσαν τὴν γῆν ſeptem illi oculi* (Ald. Compl. *Domini*) *ſunt qui attendunt ad univerſam terram.* Plur. fem. 2. Paral. 16. v. 9. quia Domini oculi מְשֹׁטְטוֹת *luſtrant* univerſam terram; fortè, *quia Dominus* eſt, *oculi ejus luſtrant univerſam terram.* Vulg. *oculi enim Domini contemplantur univerſam terram.* Lxx. *ὅτι οἱ ὀφθαλμοὶ κυρίου ἐπιβλέπουσιν ἐν πάσῃ τῇ γῇ quoniam oculi Domini attendunt in universâ terrâ.* Alii, *nam oculi Domini diſcurrunt*, &c. *nam ad Jehovam quod attinet, oculi ejus diſcurrunt. Dominus & oculi ejus diſcurrunt.*

Imper. 2. p. pl. m. Jerem. 5. v. 1. שׁוֹטְטוּ *percurrite.* Lxx. *περιδράμετε concurſate.* Vulg. *circuite.*

Fut. 3. p. pl. m. Dan. 12. v. 4. יְשֹׁטְטוּ רַבִּים *percurrent multi* (librum) & multiplicabitur ſcientia. Vulg. *plurimi pertranſibunt*, & multiplex erit ſcientia. Lxx. *ἕως διδαχθῶσι πολλοὶ καὶ πληθυνθῇ ἡ γνῶσις donec doceantur multi, & multiplicetur ſcientia.* Alii, *inveſtigabunt multi, verſabunt ſeſe, permeabunt multi*, id eſt, convenient tempore Evangelii ex omnibus Gentibus; quo tempore ſcientia & fides Chriſtiana multiplicabitur. Q. in Jun.

HITHPOEL הִתְשׁוֹטֵט, ſine tranſpoſitione ה, *curſitavit; fecit ſe circuire:* ne videlicet committatur *κακοφωνία*, trium T concurrentium. Buxt.

Imper. 2. p. plur. f. cum præf. Jerem. 49. v. 3. plangite וְהִתְשׁוֹטַטְנָה *& circuite*, per ſepes (filiæ Rabbath). Apud Lxx. 30. v. 3. vacat. In quibuſdam antecedit, *καὶ ἐπιληπτεύσασθε* (aut *ἐπιληπτεύεσθε*, ut Complut.) *& quaſi epileptici æſtuate:* in aliis verò hæc non antecedunt, ſed ſequuntur iſta, *καὶ διαδράμετε διὰ τῶν τειχῶν*, quod in Vulg. *& circuite per ſepes.* Theodor. videtur habuiſſe *τείχων & diſcurrite per muros.* Nobil. Fortè, *ἐπιληπτεύεσθε* reſpondet voci Hebraïcæ, de quâ hîc agitur. Alii, *& oberrate in maceriis, diſcurrite per ſepta, per ſepes, circa ſepes.*

שוט QAL, *declino;* unde Ben. f. m. שָׂט *declinans.* Plur. m. conſtr. cum præf. Pſal. 39. Hebr. 40. v. 5. וְשָׂטֵי כָזָב *& declinantes ad mendacium.* Vulg. & non reſpexit in vanitates, *& inſanias falſas.* Similiter Lxx. *καὶ μανίας ψευδεῖς*, pro שָׂטֵי, legerunt שְׂטֵי,

Digitized by Google

à שְׁטָה Chald. quod ſignificat, *ſtultescere*, *inſanire*. Mu. Alii, *& eos qui divertunt* ad *mendacium*, *&* ad *ſectatores mendacii*, per *declinantes* intelligunt, vel idololatras, vel ariolos, vel illos qui amorem veritatis non recipientes mendacio crediderunt, &c.

שׁוֹטֵט m. *ſcutica*, *flagellum*, quidam *palum*, vel *ſpinam* dicunt. Merc. Cum præf. Joſ. 23. v. 13. & erunt vobis gentes iſtæ in laqueum & offendiculum, וּלְשֹׁטֵט *& flagellum* in lateribus veſtris. Vulg. *& offendiculum* ex latere veſtro. Lxx. καὶ εἰς ἥλους *& in clavos*. Rad. שׁוּט *circuivit*, *circumagitavit*.

שׂוּךְ QAL, *ſepio*, *obſepio*, *interſepio*, *circumſepio*; cognationem habet cum שָׂכַךְ & סָכַךְ, *operuit*. Hinc σηκάζω *concludo*; nam ſeptum fit implicatione & intercluſione veprium. Av.

Praet. 2. p. ſ. m. Job. 1. v. 10. הֲלֹא־אַתָּה שַׂכְתָּ בַעֲדוֹ, legendum docent Maſſor. שַׂכְתָּ *nonne tu vallaſti eum?* Sic Vulg. quaſi ſcilicet ſepe obducta protegis illum ac domum ejus. Vat. Lxx. οὐχ σὺ περιέφραξας τὰ ἔξω αὐτοῦ; *nonne tu muniiſti ea quæ extra ipſum* ſunt? Alii, *ſepiviſti circa eum? protexiſti eum? poſuiſti ſepem circa eum? ſuper eum? ex adverſo ejus?*

Ben. ſ. m. Oſe. 2. v. 8. quapropter ecce ego שָׂךְ *obſepiens* ſum viam tuam ſpinis. Vulg. mutato tempore v. 6. propter hoc ecce ego *ſepiam* viam tuam ſpinis. Lxx. φράσσω τὴν ὁδὸν αὐτῆς *ſepio viam ejus*.

שׂוֹךְ, vide סֹךְ, ſuprà, col. 1456.

שׂוֹכָה f. *ramus*, vel ut alii volunt, *lignorum*, aut *frondium*, *perplexitas*. Merc. *ramus* à ſepimentis quibus adhibetur. Buxt. *ramus* perplexus inſtar ſpinarum. Av. Conſtruct. Jud. 9. v. 48. & præcidit (Abimelech) שׂוֹכַת עֵצִים *ramum arborum*. Alii, *ramos arborum*. Vulg. *præcidit arboris ramum*. Lxx. καὶ ἔκοψε κλάδον ξύλου *& præcidit ramum arboris*. Alex. φορτίον ξύλων *faſcem lignorum*; & v. 49. cum affix. & ſucciderunt etiam, omnis populus אִישׁ שׂוֹכֹה *unuſquiſque ramum ſuum*, vel *quiſque faſcem ſuum*; contractè pro שׂוֹכָתוֹ, Buxt. ſicut & צוּרָם, inquit R. D. pro צוּרָתָם *forma eorum*. Vel hic eſt ה pro (ו), affix. 3. p. ſ. m. Rad. שׂוּךְ *ſepivit*, *obſepivit*.

שׂוֹכוֹ & שׂוֹכֹה, Maſſ. *Socóh*, Vulg. *Socóth*, Joſ. 15. v. 48. at 1. Reg. 17. v. 1. *Sochó*, nomen proprium 1°. duarum in tribu Juda civitatum, Joſ. 15. v. 48. & 1. Reg. 17. v. 1. etiam alibi mentio fit earum. 2°. urbis conſtructæ à Roboam, 2. Paral. 11. v. 7. Relandus lib. 3. de urbibus & vicis Paleſtinæ, p. 1018. refert Euſebium aſſerere, *eſſe duos vicos in nono miliario viæ ab Eleutheropoli Æliam, unum ſuperiorem, alium inferiorem, dictos Socchoth, ad vocem* Σοχχώ. Etym. *protectio ejus*, à שׂוּךְ *ſepivit*, & affix. 3. p. ſ. m. vel *ſepes ejus*, ab eâdem rad. & eod. affix. vel *cogitatio ejus*, ex שְׂכָה *aſpexit*, in Ithpeal, Chald. *cogitavit*, & affix. jam dicto.

שׁוּל m. Lxx. λῶμα *margo*, πύλη *janua*, ὀπίσθιον *poſterius*, τὰ ὀπίσω *poſteriora*, δόξα *gloria*. Vulg. & alii, *fimbria* pars inferior veſtis, *ora*, *margo*, ſeu *ora veſtis*. Hinc στολὴ *veſtis*, *habitus*, *ſtola*, non legitur in ſingulari, quia fimbria non eſt in uno tantùm loco. Av. Quidam affine faciunt verbis שָׁלַל & נָשַׁל, quæ detractionem ſonant, & ſpoliationem: quòd facilè detrahi poſſint fimbriæ, in unâ veſtis parte remotæ. Merc. Plur. m. שׁוּלִים *fimbriæ*; unde conſtr. שׁוּלֵי *fimbriæ*. Cum aff. שׁוּלָיו *fimbriæ ejus*, m. שׁוּלַיִךְ *fimbriæ tuæ*, f. Cum præf. & aff. וְשׁוּלָיו *& fimbriæ ejus*, m. בְּשׁוּלֶיהָ *in fimbriis ejus*, f.

שׁוֹלָל m. Lxx. αἰχμάλωτος *captivus*, ἀνυπόδετος *diſcalceata*. Vulg. & alii, *inglorius*, *ſtultus*, *ſinis*, *ſpoliatus*, *aberrans*, *veſanus*, *inſanum agens*, *infatuatus*, aut *inſanus factus*, & quaſi qui eſt *expoliatus cognitione*, ſeu *mente ſuâ*, *qui non eſt mentis compos & extra ſe eſt*. Minùs rectè quidam vertunt, *ſpolium*, *ſpoliatio*, *nuditas*, Merc. eſt aliquando *privatio conſilii*. Cocc. Job. 12. v. 17. מוֹלִיךְ יוֹעֲצִים, & v. 19. כֹּהֲנִים שׁוֹלָל *ambulare faciens* (Deus), aut *facit conſiliarios*, *ſacerdotes*, vel *principes*, (id eſt unumquemque è conſiliariis, ſacerdotibus, aut principibus *ſpoliatum*, aut *inſanum*,) *ſpoliatos*, *inſanos*. Enallage numeri emphatica.

Digitized by Google

Alii, *qui facit ut consiliariorum quisque, sacerdotum quisque amens*, seu *demens fiat*, vel *qui abducit consiliarios, sacerdotes ut spolium*, vel *qui consiliarios facit ire sine consilio, qui ducit sacerdotes spoliatos*. Vulg. *adducit consiliarios in stultum finem... ducit sacerdotes inglorios*. Lxx. *ἀπάγων βουλευτὰς αἰχμαλώτους deducens consiliarios captivos*. Vers. 19. *ἐξαποστέλλων ἱερεῖς αἰχμαλώτους qui emittit sacerdotes captivos*. Aq. *ἀπάγων συμβούλους λάφυρα qui abducit consiliarios* ut *spolia*. Sym. *ἀπάγων βουλευτὰς εἰς ἀβουλίαν adducens eos qui prudenter deliberant, in consilii inopiam*. Mich. 1. v. 8. eadem vox שׁוֹלָל reperitur *spoliatus incedam*. Lxx. mutatâ personâ, *πορεύσεται ἀνυπόδετος ibit discalceata*: referentes ad Samariam. Rad. שָׁלַל *spoliavit*.

שׁוּלַמִּית Mass. *Schoûlammîth*, Vulg. *Sulamitis*, nomen Gentile femin. habitatrix Jerusalem quæ olim dicebatur שָׁלֵם. Quidam tamen existimant, Salomonem sic appellasse amicam suam, (imò verò uxorem suam) Grot. &c. à formæ integritate, quasi absolutam diceres. Calas. Cantic. Canticor. in Vulg. 6. v. 12. in Hebr. 7. v. 1. Etym. *perfecta*, ex שָׁלֵם *perfectus est*; vel *retribuens*, ex שִׁלֵּם *retribuit, rependit*; vel *pacifica*, ex שָׁלוֹם *pax*, à שָׁלֵם *pacem habuit*.

שׁוּם m. *allium*, genus oleris quod comeditur, Av. ex conjectura quorumdam est vox Ægyptiaca. In forma tantùm plur. reperitur cum præf. Num. 11. v. 5. Recordamur... וְאֶת־הַשּׁוּמִים *& alliorum*. Lxx. *καὶ τὰ σκόρδα*, C. *σκόρδα & alliorum*. Vulg. in mentem nobis veniunt... *& allia*. Ab his, ut diis abstinebant Ægyptii, Plin. 19. 6. *porrum & cepe nefas violare*, &c. Ma. Hæc esculenta erant pauperiorum in Ægypto & vernarum, quæ tamen Mannæ anteferunt. A.

שׂוּם QAL. Lxx. Aq. Sym. *ἐπιτίθημι impono, τίθημι pono, ποιέω facio, καθίστημι constituo, τάσσω constituo, προσέχω attendo, δίδωμι do, præsto, περιτίθημι circumpono, διαστέλλω discerno, distinguo*. Aq. Sym. *περιελίσσω circumvolvo*, Job. 38. v. 9. vel *involvo*, vel *circumvestio, ἐκτίθημι expono, ἐπιτίθημι impono, κεῖμαι jaceo, ὑποτάσσω subordino, καθιστάνω constituo, προτίθημι propono, κάθημαι sedeo*. Vulg. & alii, *posuit, apposuit, adhibuit, disposuit, composuit, interposuit, imposuit, reposuit, proposuit*; & interdum etiam, *exposuit*, id est, *interpretatus est*, seu *explicuit, statuit, constituit, collocavit*. Generaliter significat, *ponere*, arte, curâ & ordine. Peculiariter de membrorum, corporis, vel animæ positione ad singularem observationem, vel in periculum, vel in mortem, dicitur. Construitur cum accusat. & præposit. עַל, אֶל, לְ, & בְּ.

PRÆT. 3. p. s. m. שָׂם *posuit, imposuit*. Lxx. *ἐπέθηκεν superposuit*. Cum præf. Gen. 30. v. 41. וְשָׂם *& posuit* Jacob virgas. Vulg. *ponebat*. Lxx. *ἐτίθει posuit*. Cum aff. Gen. 45. v. 9. שָׂמַנִי *posuit me*, c. Dominus Dominum totius Ægypti. Lxx. *ἐποίησέ με ὁ Θεὸς κύριον πάσης γῆς Αἰγύπτου fecit me Deus Dominum totius terræ Ægypti*; sic ferè ad verbum, Vulg. Exod. 2. v. 14. & dixit, Quis שָׂמְךָ *constituit te* principem? m. Lxx. *τίς σε κατέστησεν ἄρχοντα*; idem, שָׂמוֹ *posuit eum*, שָׂמָהוּ *posuit illum*, שָׂמָהּ *posuit illam*. Cum præf. & aff. וְשָׂמוֹ *& posuit eum*, Jerem. 13. v. 16. וְשָׂמָהּ *&* Deus *ponet eam* (lucem) in umbram mortis. Similit. Vulg. *& ponet eam*. Lxx. *καὶ ἐκεῖ σκιὰ θανάτου & ibi umbra mortis*; videntur legisse וְשָׁם *& ibi*. Quo tempore Deus vos frustrà meliora exspectantes adversis magis magisque involvet. Grot. 3. p. s. f. שָׂמָה *posuit*. Cum ה relativo pro אֲשֶׁר, Isai. 51. v. 10. nonne tu es brachium illud... הַשָּׂמָה *quod posuit* profundum maris viam? Lxx. *ἡ θεῖσα τὰ βάθη τῆς θαλάσσης ὁδὸν; quæ ponis profunda maris viam?* cùm Lxx. v. 9. addiderint *Ἱερουσαλήμ*, ubi mentio est de brachio Domini, consequenter ad Jerusalem retulerunt, quod referendum erat ad brachium Domini. Vulg. *qui posuisti profundum maris viam?* retulit ad Dominum ipsum prout dicitur illud de Domino, Exod. 14. v. 21. *Dominus flante vento vehementi... vertit in siccum* (mare). Cum affix. Cant. 6. v. 12. in Vulg. v. 11. anima

Digitized by Google

mea שָׂמַתְנִי *posuit me*, c. velut quadrigas populi mei nobilis. Vide Synopsin Criticor. Lxx. *οὐκ ἔγνω ἡ ψυχή μου. ἔθετό με ἅρματα Ἀμιναδάβ nescivit anima mea*; (retulerunt hæc verba *anima mea* ad præcedens verbum) *posuit me* currus Aminadab. Sym. *οὐκ οἶδα, ἡ ψυχή μου ὑπέθετό με non novi, anima mea dubium fecit me.* Vª. edit. *ἔθου με εἰς ἅρμα λαοῦ ἡγεμένου posuisti me in currum populi ductoris.* Vulg. *anima mea conturbavit me.* In pausa, Ezech. 19. v. 5. tulit (leæna) unum de catulis suis, leunculum שָׂמָתְהוּ *posuit eum.* Vulg. leonem *constituit eum.* Lxx. *λέοντα ἔταξεν αὐτόν*, idem; id est, ex Vatabl. constituit eum Regem (Joacim) suffectum quidem à Nabuchodonosor in locum Joachaz, consentiente tamen populo. 2. p. s. m. שַׂמְתָּ *posuisti.* Cum ה interrogat. Job. 1. v. 8. & dixit Dominus ad Satan הֲשַׂמְתָּ לִבְּךָ *attendisti-ne* ad servum meum Job? Alii, *annon posuisti cor tuum*, &c. Quòd instituisti Jobum accusare, ludis operam, novi ejus integritatem. Merc. Non tam dolet Satanæ, malis parci, quàm ullos esse bonos. Cocc. Lxx. *προσέσχες τῇ διανοίᾳ σου; attendisti-ne mente tuâ?* Vulg. *numquid considerasti?* Cum præf. וְשַׂמְתָּ *& posuisti*, *& pones.* Cum affix. שַׂמְתּוֹ *posuisti eum*, שַׂמְתַּנִי *posuisti me*, c. Cum præf. & affix. וְשַׂמְתּוֹ *& pones illud* (cingulum), וְשַׂמְתָּם *& constitues eos.* 2. p. s. f. Isai. 47. v. 6. לֹא־שַׂמְתְּ *non posuisti* eis misericordias (Babylonem redarguit propheta). Lxx. *σὺ δὲ οὐκ ἔδωκας αὐτοῖς ἔλεος tu verò non præstitisti eis misericordiam.* Cum præfix. Ruth. 3. v. 3. cum (י) superabundanti juxtà Massor. וְשַׂמְתִּי *te quoque indue* vestimenta tua. Vulg. *& induere* cultioribus vestimentis. Lxx. *καὶ περιθήσεις τὸν ἱματισμόν σου ἐπὶ σοὶ & impones vestimentum tuum super te*; legendum וְשַׂמְתְּ. 1. p. s. c. שַׂמְתִּי, & in pausa, שָׂמְתִּי *posui.* Cum præf. וְשַׂמְתִּי *& ponam.* Cum aff. שַׂמְתִּיו *posui eum*, שַׂמְתִּיךָ *posui te*, s. Cum præf. & affix. וְשַׂמְתִּיהָ *& ponam illud, illam*, וְשַׂמְתִּיךְ *& ponam te*, m. וְשַׂמְתִּיךְ *& ponam te*, f. וְשַׂמְתִּים *& disponam eos, eas.* 3. p. pl. c. שָׂמוּ *posuerunt.* Cum præf. וְשָׂמוּ *& ponent.*

Cum affix. (ו) mutato in (ֻ), שָׂמֻנִי *posuerunt me*, c. שָׂמוּךָ *posuerunt te*, m. 2. p. plur. m. Jerem. 2. v. 7. & hæreditatem meam שַׂמְתֶּם *posuistis* in abominationem. Lxx. *καὶ τὴν κληρονομίαν μου ἔθεσθε εἰς βδέλυγμα*, idem. Cum præfix. וְשַׂמְתֶּם *& ponetis.* 1. p. plur. c. in pausa, שָׂמְנוּ *posuimus.*

Ben. s. m. שָׂם *ponens.* Cum præf. Isai. 63. v. 11. אַיֵּה הַשָּׂם *ubi* est *qui posuit* in medio ejus (Moysis) Spiritum Sanctum suum? Lxx. *ποῦ ἐστιν ὁ θεὶς ἐν αὐτοῖς τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον; ubi est qui posuit in eis Spiritum Sanctum?* intellexerunt effusionem Spiritûs Sancti factam tùm in Moyse tùm in populo. Plur. m. שָׂמִים *ponentes.*

Paoul. s. m. שׂוּם *positus.* Sing. fem. 2. Reg. 13. v. 32. quia in ore, vel ex præcepto Absalom erat שׂימה (legendum juxta Massorethas, שׂוּמָה) *posita* cædes Amnon. Al. quia juxta os Absalom; id est, in animo ejus *fuit positum*, constitutum, decretum ut interficeretur Amnon: sic poëta, *manet altâ mente repostum.* Absalom juxta Cocc. in sermone suo satis ostendit, sibi hoc decretum esse. Si autem legeretur שִׂימָה eumdem dare sensum facilè posset quis, sic interpretando: *erat determinatio, positio* mortis Amnon. Al. secundùm os Absalomi, *factum est id quod proposuerat.* Vulg. quoniam in ore Absalom *erat positus*, supple, ad mortem; quod ad sensum aliorum recidit. Lxx. ad sensum Vulg. *ὅτι ἐπὶ στόματος Ἀβεσσαλὼμ ἦν κείμενος erat jacens*, quasi diceres *mortuus.* Complut. *ἐν ὀργῇ ἦν αὐτῷ in irâ erat ei.* Quod videtur esse nota marginalis.

Infin. sub dupl. forma שׂוּם & שׂוֹם, *ponendo, ponere.* Cum præf. Nehem. 8. v. 8. & legerunt in libro ipso, in Lege Dei explanatè, וְשׂוֹם שֶׂכֶל *& apponendo intellectum.* Vulg. *& apertè ad intelligendum.* Lxx. *καὶ διέστελλεν ἐν ἐπιστήμῃ κυρίου & distinxit in scientia Domini, & ponendo attentionem*, seu *adhibendo: μετὰ προσοχῆς.* Cocc. Al. *& ponere prudentiam*, ut intelligerent in lectione. Quidam legunt וְיָשׂוּם, Buxt. Cum præf. בְּשׂוּם *in ponendo*, לָשׂוּם *ponere, ponendo, ad ponendum*, וְלָשׂוּם *& ad ponendum.* Cum

Digitized by Google

præf. & affix. Job. 38. v. 9. בְּשׂוּמִי *in ponere me*, id est, *cùm ponerem* nubem vestimentum ejus (maris). Lxx. ἐθέμην δὲ αὐτῇ νέφος ἀμφίασιν *posui autem ei nubem operimentum.* Aq. περιείλησα *circumvolvi.* Sym. ὡς νεφέλῃ περιείλησα αὐτὴν *quasi nube circumvolvi ipsum*; & aliter etiam Sym. καὶ ὡς νεφέλην περιείλησα αὐτῷ (fortè, αὐτῇ), *& quasi nubem circumvolvi ipsi.* Isai. 44. v. 7. מִשּׂוּמִי *ex quo posui mihi* populum mundi. Vulg. *ex quo constitui* populum antiquum. Lxx. ἀφ' οὗ ἐποίησα ἄνθρωπον εἰς τὸν αἰῶνα *ex quo feci hominem in sæculum*; fortè vertendum esset, *semper*, referendo ad verba præcedentia, *εἰπάτω stet*, & alia; בְּשׂוּמוֹ *cùm poneret ipse*, וּלְשׂוּמוֹ, sic legendum docent Massor. pro וּלְשׂוּמוֹ *& ut ponat illum*; & cum (ֻ) loco τῆς (ו), Num. 24. v. 23. heu quis victurus est מִשֻּׂמוֹ *cum posuerit ipse* (Deus) *ista*? Vulg. *quando ista faciet Deus*? Vatabl. *cum statuerit istud*? id est, quis vivere poterit ex quo evenire fecerit ista Deus? Lxx. ὅταν θῇ ταῦτα ὁ θεός; *cùm ponet hæc Deus*? agitur de prædictionibus Balaam.

Fut. 3. p. f. m. יָשׂוּם *ponet*, vel *faciet* mutum.

HIPHIL הֵשִׂים, significatione τῆς Qal, *pono, appono*, &c. Lxx. ἀναλαμβάνω *recipio.* Aq. Sym. ἐπιτίθημι *impono*, ἀνατίθημι *repono*, βοηθέω *auxilior*, ἐμβάλλω *immitto*, γεννάω *gigno*, διατάττω *dispono*, ἐννοέομαι *cogito*, ἐπινοέω *excogito*, ἐπιστρέφω *converto.* Sym. Theod. τίθημι *constituo.*

Ben. f. m. Job. 4. v. 20. eò quòd non sit מֵשִׂים *qui apponat* (cor). Vulg. & quia nullus *intelligit.* Lxx. παρὰ τὸ μὴ δύνασθαι αὐτοὺς ἑαυτοῖς βοηθῆσαι *eò quòd non possint sibi ipsis auxilium ferre.*

Infin. cum aphæresi τῆς ה, שִׂים *ponere, ponendo*, pro הָשִׂים.

Imper. 2. p. f. m. Gen. 24. v. 2. שִׂים *pone* manum tuam. Lxx. θὲς τὴν χεῖρά σου, idem. Cum præfix. Gen. 44. v. 1. וְשִׂים *& repone* cujusque pecuniam. Vulg. *& pone* pecuniam singulorum. Lxx. καὶ ἐμβάλετε ἑκάστου τὸ ἀργύριον *& immittite uniuscujusque pecuniam*; in plur. videntur legisse, וְשִׂימוּ.

Cum ה parag. שִׂימָה *pone.* Cum affix. שִׂימֵנִי *pone me*, c. Deut. 31. v. 19. שִׂימָהּ *pone illud* (canticum) in ore eorum. Lxx. καὶ ἐμβαλεῖτε αὐτὴν *& immittetis illud.* Vulg. *ut memoriter teneant, & ore decantent.* Sensum expressit, non verba. 2. p. f. f. expresso ה, Ezech. 21. v. 16. הָשִׂימִי *pone te.* Vat. *pone* faciem tuam ad Aquilonem, id de gladio dicitur, quem propheta videtur vidisse sese modò ad dexteram, modò ad sinistram partem, moventem. Apud Lxx. & Vulg. Vacat. Cum aphæresi τῆς ה & (י), שִׂמִי *pone.* 2. p. plur. m. שִׂימוּ *ponite, disponite.* Cum præf. excluso ה, וְשִׂימוּ vel וְשִׂמוּ, *& ponite.*

Fut. 3. p. f. m. sub triplici forma, יָשִׂים, & יָשֵׂם, & יָשֶׂם *ponet.* Cum præf. וַיָּשֶׂם *& ponet*, וַיָּשִׂם *& posuit, & apposuit.* Cum aff. יְשִׂימְךָ *ponet te*, m. יְשִׂימֵנִי *ponet me*, c. יְשִׂימֵם *ponet eos.* Cum præf. & affix. וַיְשִׂימֵנִי *& posuit me*, c. וַיְשִׂימְךָ *& posuit te*, m. וַיְשִׂמֵהוּ vel וַיְשִׂימֵהוּ, *& posuit ipsum*, וַיְשִׂימֶהָ vel וַיְשִׂמֶהָ *& posuit eam*, וַיְשִׂמֵם *& posuit eos.* 3. p. f. f. cum (ֶ) & præfix. וַתָּשֶׂם *& posuit.* Cum præf. & affix. Gen. 31. v. 34. וַתְּשִׂמֵם *& posuerat ea*, m. (idola). Vulg. concisè, Rachel festinans *abscondit* idola. Lxx. καὶ ἐνέβαλεν αὐτὰ *& injecit ea.* 2. p. f. m. sub dupl. forma תָּשִׂים, vel תָּשֵׂם *pones.* Cum præf. הֲתָשִׂים *an pones*? וְתָשֵׂם *& pones.* Cum affix. תְּשִׂימֵנִי *pones me*, תְּשִׂימֵנוּ *pones nos*, c. 2. p. f. f. cum præfix. וַתְּשִׂימִי *& posuisti.* 1. p. f. m. אָשִׂים *ponam.* Cum ה parag. אָשִׂימָה *ponam.* Cum præf. וְאָשִׂים *& ponam*, & וָאָשִׂם, *& posui*, וְאָשִׂימָה *& ponam*, וָאָשִׂמָה *& posui.* Cum affix. אֲשִׂימְךָ *ponam te*, m. אֲשִׂימֵךְ *ponam te*, f. אֲשִׂימֵהוּ *ponam eum*, אֲשִׂימֶנָּה *ponam eam*, אֲשִׂימֵם *disponam ea*, m. Cum præf. & affix. וַאֲשִׂימֵם *& constituam eos.* 3. p. plur. m. יָשִׂימוּ *ponent.* Cum præf. וְיָשִׂימוּ *& ponent*, וַיָּשִׂימוּ vel וַיָּשִׂמוּ, *& posuerunt.* 2. p. plur. m. תָּשִׂימוּ *ponetis.* Cum ן paragog. תְּשִׂימוּן vel תְּשִׂמוּן, *ponetis.* Cum affix. & (ֻ) pro (ו), תְּשִׂמֻנִי *ponatis me*, c. Cum præf. & ן parag. וַתְּשִׂימוּן *& posuistis.* 1. p. plur. c. cum præf. וְנָשִׂים *& ponemus.* Cum ה paragog. נָשִׂימָה *ponemus*; & cum præf. וְנָשִׂימָה *& ponemus.*

HOPHAL

HOPHAL יוּשַׂם *ponor, apponor*, &c. unde Fut. 3. p. f. m. cum præf. Gen. 24. v. 33. וַיּוּשַׂם, vel ut alia habent exemplaria, וַיִּישַׂם pro וַיּוּשַׂם, ut est in keri juxta Massor. *& positum est* ante illum ad comedendum, id est, propositus est ei cibus, ibi est (ֻ) irregulariter & contra morem ex Cocc. Lxx. καὶ παρέθηκεν αὐτοῖς ἄρτους φαγεῖν *& præbuit eis panes ad manducandum.* Vulg. *& appositus est* in conspectu ejus panis. Gen. 50. v. 26. est etiam vox irregularis; וַיִּישֶׂם *& repositus est* in arca in Ægypto, ubi ultimum iod ponitur pro (ו), & (ִ) pro (ֻ), ex Buxtorf. R. D. scribit esse, pro וַיּוּשַׂם *& positus est.* Alii deducunt à radice, יָשַׂם inusit. & sermonem dicunt esse defectivum, sensumque esse, *& posuit* scilicet eum ponens, in arcâ. Lxx. καὶ ἔθηκαν *& posuerunt*, videntur legisse וַיָּשִׂימוּ, quod omnino tollit anomaliam vocis. Vulg. *repositus est*, legit aut intellexit in sensu passivo.

שׂוּם PEAL. Chald. *pono, appono, statuo, constituo*, &c. unde

Praet. 3. p. f. m. Dan. 5. v. 12. Rex דִּי־שָׂם שְׁמֵהּ *posuit nomen ejus* (Danielis) Baltassar. Vulg. cui Rex *posuit nomen* Baltassar. Lxx. ἐπέθηκεν ὄνομα αὐτῷ *fecit ei nomen*, vel *imposuit nomen ipsi.* Cum affix. Esd. 5. v. 14. דִּי פֶחָה שָׂמֵהּ *quem præfectum constitueras*; nempe Sassabasar, qui fuit hoc honore insignitus à Cyro. Vulg. *quem & principem constituit.* Lxx. τῷ θησαυροφύλακι τῷ ἐπὶ τοῦ θησαυροῦ *custodi thesaurorum, qui super thesaurum.* 2. p. f. m. ex more Hebr. in pausa, שָׂמְתָּ *proposuisti.* 1. p. f. c. cum (ִ) pro (ְ) ob accentum in penult. collocatum שָׂמֶת *constitui.* 3. p. plur. m. שָׂמוּ *posuerunt.*

Peil f. m. Dan. 3. v. 29. וּמִנִּי שִׂים טְעֵם *à me igitur proponitur edictum.* Vulg. v. 96. *à me ergo positum est hoc decretum.* Lxx. καὶ ἐγὼ ἐκτίθημι τὸ δόγμα *& ego propono decretum.*

Imper. 2. p. plur. m. Esd. 4. v. 21. שִׂימוּ טְעֵם *proponite consilium.* Cocc. *date operam*; omnia consilia eò dirigite, & communi consensu ac decreto id agite. Vulg. *audite sententiam.* Lxx. θέτε γνώμην *ponite edictum*, vel *ponite mentem*, mentem vestram notam facite.

ITHPEAL הִתְּשָׂם, unde Ben. f. m. Esd. 5. v. 8. וְאָע מִתְּשָׂם *& lignum ponitur.* Lxx. καὶ ξύλα ἐντίθεται *& ligna imponuntur.* Vulg. *& ligna ponuntur.*

Fut. 3. p. f. m. consilium יִתְּשָׂם *constitutum sit.* 3. p. plur. m. יִתְּשָׂמוּן *ponentur.*

PEIL. Praet. 3. p. f. f. cum præfix. unicum tantùm exemplum legitur Dan. 6. v. 18. per (ִ) formatum, quo media radicalis (ו), quodam modo repræsentatur; allatusque est lapis unus וְשֻׂמַת *& positus est* super os foveæ. R. Saadias exponit pro præterito Hophal, הוּשְׂמָה *positus est.* Lxx. καὶ ἐπέθηκαν ἐπὶ τὸ στόμα τοῦ λάκκου *& imposuerunt super os foveæ.* Vulg. v. 17. *& positus est super os laci.*

שׁוּנִי Maff. *Schouní*, Vulg. *Suni*, nom. proprium unius è filiis Gad, filii Jacob, Gen. 46. v. 16. Num. 26. v. 15. Etym. *mutatus*, ex שָׁנָה *mutatus est*; vel *dormiens*, ex יָשֵׁן *dormivit*; vel *iteratus*, aut *secundarius*, ex שָׁנָה *secundò fecit, iteravit.* Calas.

שׁוּנֵם Maff. *Schounèm*, Vulg. *Sunem*, nomen proprium civitatis in Tribu Issachar, eadem quæ Sunam, Jos. 19. v. 18. 4. Reg. 4. v. 8. Etym. *mutatio eorum*, ex שָׁנָה *mutatus est*, & aff. 3. p. plur. m. vel *dormitatio eorum*, ex יָשֵׁן *dormivit*, & affix. præcedenti. Calas.

שׁוּנַמִּית Maff. *Schoúnammíth*, Vulg. *Sunamitis*, nomen Gentile femin. ex oppidi superioris nomine derivatum; vocabatur hæc virgo Abisag, David verò non cognovit eam, licet cum eâ dormierit, 3. Reg. 1. v. 3. & 4. Reg. 4. v. 12. Etym. *iteratio dormitationis*, ex שָׁנָה *iteravit*, & נוּם *dormitavit*; vel *iteratio mortis*, ex שָׁנָה *iteravit*, & מוּת *mortuus est*; aut *somnus mortis*, ex יָשֵׁן *dormivit*, & מוּת *mortuus est.*

שׁוַע m. *vociferatio, clamor.* Buxt. *stridor, acclamatio stridula.* Av. Cum affix. Psal. 5. v. 3. attende ad vocem שַׁוְעִי *clamoris mei*, c. Alii, *strideris mei*, vel *implorationis meæ.* Vulg. *intende voci orationis meæ.* Lxx. ut Vulg. πρόσχες τῇ φωνῇ τῆς δεήσεώς μου. R. שָׁוַע *clamavit, vociferatus est.*

Digitized by Google

שׁוַע m. *vociferatio*, *clamor*, *respectus*, *conversio*. Sym. οἰμωγὴ *ejulatus*. Aq. τύραννος *tyrannus*. Lxx. κραυγὴ *clamor*, δέησις *supplicatio*. Cum præf. Isai. 22. v. 5. וְשׁוֹעַ אֶל־הָהָר *& clamor ad montem*, sub. tollitur. Vulg. *& magnificus super montem*. Alii, *& clamans ad montana*, vel *& clamor super montem*; nempè Samariæ, vel *& ad montem proclamans*, vel *& vociferationis ad montana*, vel *ut fragor in montibus reboet*. Lxx. πλανῶνται ἐπὶ τὰ ὄρη *errant super montes*; quomodo legerint, non vidi qui doceat. Sunt & alia in hoc versu, quæ Lxx. aliter legerunt quàm ferunt verba Hebræa; vide & judica. Ezech. 23. v. 23. Ecce ego suscito... Chaldæos præfectos וְשׁוֹעַ *& principes*, & duces. Vulg. Chaldæos nobiles, *tyrannosque*, & principes. Chaldæus paraphrastes vertit tamquam Gentilia nomina, Pecudaitas, *Soyitas*, & *Covitas*. Vat. Lxx. Φακὰκ καὶ Σωὲ καὶ Υ'χωὲ, nomina sunt Hebraïca nonnihil immutata. Aq. καὶ τύραννον *& tyrannum*, ut Vulg. sed in singulari. Cocc. tamquam Verbum sumpsit, *& vociferando*. R. שָׁוַע *vociferatus est*.

שׁוֹעַ m. in alia significatione, *dives*, *nobilis*, *liberalis*, *prodigus*, *munificus*, *opulentus*, *salutifer*, *salutaris*. Hinc σόω, σώζω, σοάω, διασώζω, id est, *salvo*, *servo*, σωτὴρ *salvator*, Job 34. v. 19. & non est discretus, שׁוֹעַ *liberalis*, ab exhausto. Alii, *opulentus*, vel *munificus*, & non agnoscit (Deus) *munificum*, præ tenui. Cocc. Deus nec ex timore potentum, nec amore munerum & munificorum, jus pervertit. Sap. 6. v. 8. Act. 10. v. 34. Scult. Vulg. nec cognovit *tyrannum*, cum disceptaret contra pauperem. Lxx. οὐδὲ οἶδε τιμὴν θέσθαι ἁδροῖς θαυμασθῆναι πρόσωπα αὐτῶν. Mss. Alex. οὐκ ἔδωκεν δὲ τιμὴν θέσθαι ἀνδρῶν, τὰ θαυμασθῆναι τὰ πρόσωπα αὐτῶν. Lxx. *neque novit honorem ponere potentibus*, *admirari facies eorum*. Mss. Alex. non autem concessit (Deus) ut in eo virorum honor ponatur, quòd vultus ipsorum admirationem concitet. Rad. eadem ac vocis præcedentis.

שׁוע QAL, *clamo*, *vociferor*. Quidam faciunt affine Verbis שָׁסָה & יָשַׁע, & exponunt, *vocem extero*, *acclamo* salutis & opis causâ. Merc. unde juxta quosdam,

IMPER. 2. p. plur. m. in forma hhólem, & cum præf. Isai. 29. v. 9. *exclamate* וָשֹׁעוּ *& vociferamini*. Alii, *deliciamini*, *& luxui vos dedite*, vel obcæcamini, *& cæci sitis*, vel reprimite vos, *& sitis repressi*; juxta alios est in præter. Qal 3. p. pl. m. unde nata est aliorum versio: *& clamaverunt*, vel *& vos excæcaverunt* (prophetæ) vel *& cæci manserunt*. Vulg. *& vacillate*. Apud Lxx. vacat. Sym. ἐξαπατήθητε καὶ ἀπατᾶσθε *decipiamini & decipiatis*.

PIEL שִׁוַּע, Lxx. βοάω *clamo*, δέομαι *oro*, κράζω *clamo*, στενάζω *gemo*, λαλέω *loquor*. Substant. κραυγὴ *clamor*. Adjectivè, δυνάστης *potens*. Vulg. & alii, *clamo*, *vociferor*, *clamo voce stridulâ*, *acclamo*, *voce querulâ & lamentabili strideo*, versis oculis in aliquem pro opitulatione *clamo*, ut solent vociferari qui in aliquâ calamitate constituti sunt, *quiritor*, *imploro*. Hinc σίζω *strideo*, σιγμὸς *stridor*; frequenter construitur cum præpos. אֶל־, Buxt.

PRAET. 1. p. s. c. Jon. 2. v. 3. שִׁוַּעְתִּי *clamavi*, audisti vocem meam. Lxx. κραυγῆς μου *clamoris mei*. Sic refert S. Hieron. in Comment. ex Lxx. *de ventre inferi clamoris mei*; velut nomen sumpserunt cum affix. intelligi posset hoc sensu, *clamorem meum audisti*, *qui vox mea est*.

BEN. s. m. Job. 29. v. 12. quia liberabam pauperem מְשַׁוֵּעַ *vociferantem*. Vulg. eò quòd liberassem pauperem *vociferantem*. Lxx. διέσωσα γὰρ πτωχὸν ἐκ χειρὸς δυνάστου *liberavi enim pauperem de manu potentis*. Sensum, non verba reddiderunt.

INFIN. cum præf. & affix. בְּשַׁוְּעִי *dum vociferor*, c. וּבְשַׁוְּעוֹ *& dum vociferatur*, m.

FUT. 3. p. s. f. Job. 24. v. 12. & anima vulneratorum תְּשַׁוֵּעַ *vociferabitur*. Vulg. & anima vulneratorum *clamavit*. Lxx. ψυχὴ δὲ νηπίων ἐστέναξε μέγα *anima autem infirmorum ingemuit multùm*. Anima, hîc est, vel 1°. sanguis qui ad cœlum clamat, & Deum vindicem implorat, Gen. 4. v. 10. Scult. vel 2°. ipsimet clamant, sive spiritus quem efflant. Merc. 2. p. s. m. Isai.

Digitized by Google

58. v. 9. cum tranſpoſitione (-) ordinariè ſub gutturali, excluſoque (-), תְּשַׁוַּע *vociferaberis, implorabis, & dicet: Ecce ego.* Vulg. *clamabis, & dicet: Ecce adſum.* Lxx. ἔτι λαλοῦντός σου ἐρεῖ, ἰδοὺ πάρειμι *te adhuc loquente dicet, ecce adſum.* 1. p. ſ. c. אֲשַׁוַּע *vociferabor*, vel *vociferor.* Cum præf. וָאֲשַׁוַּע *& vociferor.* Inſuper cum ה paragog. Pſal. 118. Hebr. 119. v. 147. *prævenio* alios *crepuſculo*, וָאֲשַׁוֵּעָה *& clamo*, vel *antevertens in ipſo crepuſculo* alios omnes, *vociferor.* Vulg. præveni in maturitate, *& clamavi.* Lxx. καὶ ἐκέκραξα *& clamavi.* 3. p. plur. m. יְשַׁוְּעוּ *vociferabuntur*, & in pauſa cum (-) loco (:), Job. 38. v. 41. יְשַׁוֵּעוּ *vociferantur.*

HIPHIL הֵשַׁע, quidam formant inde hanc conjugationem. Vulg. & alii, *claudo, illino, oblino, incruſto, obſtruo, obturo, reſtringo, reprimo, præſtringo.*

IMPER. 2. p. ſ. m. Iſai. 6. v. 10. in forma (-) abſque (ʼ), וְעֵינָיו הָשַׁע *& oculos ejus illinito ne fortè videat oculis ſuis.* Vulg. *& oculos ejus claude.* Targum ſimiliter, טְמַטֵם *claude.* R. Salom. & A. E. *lini*, aut *complana*, à שָׁעָה, vel שׁוּעַ. Et Targum, Levit. 14. v. 42. pro וְטָח *& liniet, complanabit*, ſeu *incruſtabit* domum; habet וִישׁוּעַ. Alii, *& oculos ejus obſcurato*, vel *oculique ejus fac conniveant*, id eſt, quemadmodum qui tonitru graviſſimè percelluntur, eorum auditus & viſus hebetatur: ita in dies iſti obſtupefiant, intonante verbo meo. Jun. Lxx. καὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτῶν ἐκάμμυσαν *& oculos ſuos clauſerunt.* Sym. ἔμυσεν *clauſit.* Lxx. imperativa verterunt per præteritum, juxta quos etiam in præterito Chriſtus, Matth. 13. v. 15. & Paulus hoc teſtimonium adducit, Act. 28. v. 27. *incraſſatum eſt enim cor populi hujus, & auribus graviter audierunt, & oculos ſuos compreſſerunt, nequando videant oculis, & auribus audiant, & corde intelligant, & convertantur, & ſanem eos.* Pſal. 38. in Hebr. 39. v. 14. alium habet ſenſum, הָשַׁע מִמֶּנִּי וְאַבְלִיגָה *ceſſa à me & roborabor, antequam vadam & non ſim.* Alii, *deſine, declina, recede, deflecte*; quidam, averte oculos neque ſemper ſis oculatus in meâ vitâ judicandâ, remitte aliquid de ſummo jure propter probabiles rationes. Vat. Vulg. *remitte mihi ut refrigerer.* Lxx. item, ἄνες μοι ἵνα ἀναψύξω. Targum, אַשְׁלִי *deſine à me.* R. Sal. *ceſſare fac* manus tuas *à me.* A. E. à שָׁעָה: & debuerat eſſe ſicut הֶרֶף à רָפָה; ſed mutata ſunt puncta propter litteram gutturalem. Pag. Sym. ἀπόσχου μου ἵνα μειδιάσω. Schol. ἄφες, συγχώρησον, ἀνάπαυσον. Sym. *abſtine à me ut rideam.* Schol. *dimitte, concede, requieſcere fac.* Hieronym. *parce mihi ut rideam.* Colbert. στιχηρῶς ſcriptus, ἀπόσχου μου. Alii, *libera me, relaxa me, reſpice* aliorſum, *à me*; ne ampliùs validos eos manûs tuæ iratæ conflictus continuando, me penitùs conſumas. Gej.

שׁוּעַ Maſſ. *Schoûa*, Vulg. *Sué*, nomen proprium patris uxoris Judæ filii Jacob, Gen. 38. vv. 2. & 12. Etym. *clamans*, ex שָׁוַע *clamavit*; vel *ſalvans*, ex יָשַׁע *ſalvum fecit*; vel *potens, magnificus*, ex שׁוּעַ idem ſignificante; vel *reſpiciens*, à שָׁעָה *reſpexit.*

שׁוּעַ m. Vulg. Verbaliter, *ſalvabis.* Alii, *vociferatio, clamor, imploratio, quiritatio, clamor*, ſcilicet ejus qui in ſummo diſcrimine opem implorat, *opes, divitiæ, exiſtimatio, dignitas, ſubſtantia*, Job. 30. v. 24. אִם־בְּפִידוֹ לָהֶן שׁוּעַ *etiamſi in contritione ejus* (Dei ſcilicet tempore calamitatis ſit) *illis* (nempè viventibus quorum jam meminerat, vel *hominibus*, vel ut A. E. *animabus*) *clamor.* Merc. P. Mo. id eſt, etſi clament, vel quantumvis precentur, cùm illis plagam ſuam immittit, ut eos perimat, id tamen eos non liberabit à morte. Merc. Sim. V. Alii interrogativè exponunt: *num in plaga ejus erit illis clamor? aut clamant aliqui poſt obitum ſuum?* Al. *profectò in plaga ejus, eſt ipſis ſalus.* Vulg. *& ſi corruerint, ipſe ſalvabis.* Lxx. εἰ δυναίμην γε ἐμαυτὸν, καὶ ποιήσει μοι τοῦτο *aut rogarem alium & faceret mihi hoc*, id eſt, me interficeret. Vide Synopſ. Criticor. Al. *ſi imploratio eſt propter calamitatem ejus*, quæ ſcilicet *ipſis* eveniat; totum hunc verſum ſatis intricatum ſic reddit Vat. *profectò non in tumulum* (Deus) *mittet ma-*

Digitized by Google

num, etiam *si in contritione illius* fuerit *eis clamor;* vult dicere, inquit, constituta est cuique hominum vitæ periodus, quam nullâ prece, vel clamore possit avertere. Cum affix. Job. 36. v. 19. הֲיַעֲרֹךְ שׁוּעֲךָ *numquid æstimabit* (Deus) *nobilitatem tuam?* Alii, *divitias tuas? num æstimabit clamorem tuum? existimationem tuam? locum tuum, gradum tuum, dignitatem tuam?* Vulg. *depone magnitudinem tuam.* Lxx. μή σε ἐκκλινάτω ἑκὼν ἡ νοῦς δεήσεως, & jungentes לֹא בְצָר *ἐν ἀνάγκῃ ὄντων ἀδυνάτων non te avertat voluntaria mens à prece infirmorum, cùm in necessitate fuerint;* quomodo legerint, qui dilucidè exponeret, nancisci vellem. Rad. שָׁוַע *clamavit, vociferatus est.*

שׁוּעָא Maſſ. *Schouvâ*, Vulg. *Suaâ*, nomen proprium filiæ Heber, filii Bariæ, 1. Paral. 7. v. 32. Etym. eadem ac vocis suprà relatæ, nempè שׁוּעַ. Calaſ. mendosè ex vitio typographorum dicit esse nomen filii Heber.

שַׁוְעָה f. idem cum שֶׁוַע, jam relato. Vulg. & alii, *clamor, vociferatio, imploratio, quiritatio, stridor, acclamatio*, quæ fit voce stridulâ. Lxx. βοὴ *clamor*, βοήθεια *auxilium*, δέησις *precatio*, κραυγή *clamor*. Construct. שַׁוְעַת *vociferatio*. Cum affix. שַׁוְעָתִי *vociferatio mea*, c. שַׁוְעָתָם *vociferatio ipsorum*. Cum præf. & affix. וְשַׁוְעָתִי *& vociferatio mea*, c. לְשַׁוְעָתִי *ad vociferationem meam*, c. R. שָׁוַע *clamavit, vociferatus est.*

שׁוּעָל m. *vulpes*. Hoc animal vafrum & solitudinis amans uvis delectatur, incedit retrorsum & obliquè. Vide Bochartum de vulpe doctè differentem. Lxx. ἀλώπηξ. Bochartus à tussi dictam putat. Plur. sub duplici forma, שׁוּעָלִים & שֻׁעָלִים, *vulpes*. Cum præf. Ezech. 13. v. 4. כְּשֻׁעָלִים *quasi vulpes in desertis, prophetæ tui Iſraël erant.* Lxx. ὡς ἀλώπεκες ἐν ταῖς ἐρήμοις οἱ προφῆταί σου Ἰσραὴλ *quasi vulpes in desertis, prophetæ tui Iſraël.* Sym. ἐν ἐρειπίοις *in ruderibus;* in locis desertis vulpes regnant. Calv. ita isti prophetæ liberrimè divagantur, & omnia agunt, ferunt, rapiunt arbitratu suo. Jun. Rad. שָׁעַל inusit.

שׁוּעָל Maſſ. *Schouvâl*, Vulg. *Suâl*, nomen proprium 1°. filii Supha, filii Helem, 1. Paral. 7. v. 36. 2°. regionis, 1. Reg. 13. v. 17. ubi mendosè in quibusdam codicibus, legitur *Saul.* Etym. *vulpes*, ex שׁוּעָל *vulpes;* vel *pugnus*, aut *pugillus*, ex שֹׁעַל, idem significante.

שׁוּף QAL. Lxx. ἐκτρίβω *contero*, καταπατέω *conculco*. Sym. ἐπισκιάζω *obtego*. Incertus, καλύπτω *occulto*. Lxx. τηρέω *servo*. Vulg. & alii, *contero, tero, comminuo, occulto, obscuro, afflatu obruo, quatio, concutio, contero quatiendo;* & propriè dicitur de serpente, qui suo afflatu præmisso mordet & lædit. Hinc σείω *quatio, expello*, σείομαι *consternor*. Av. est cognatum cum נָשַׁף *flavit*, & שָׁאַף *afflavit serpentino sibilo.*

Fut. 3. p. f. m. cum affix. Job. 9. v. 17. אֲשֶׁר־בִּשְׂעָרָה יְשׁוּפֵנִי *quia turbine conteret me*, c. vel *qui horrore quatiet*, id est, *consternabit me, qui in turbine atteret me.* Vulg. *in turbine enim conteret me.* Lxx. μὴ γνόφῳ με ἐκτρίψῃ *ne caligine me conterat.* S. Aug. *ne fortè in turbine me conterat.* Vat. *contrivit me*, id est, impetu afflictionum, quasi turbine rotavit me. Pſal. 138. Hebr. 139. v. 11. *verumtamen tenebræ* יְשׁוּפֵנִי *obſcurabunt me*, c. seu *occultabunt me*, à נֶשֶׁף, quod est *crepusculum, nox, tenebræ;* quamvis enim duæ sint radices, eadem tamen est significatio. Pagn. ut מוּל & נָמַל, *circumcidere*, & aliæ ejusmodi. Merc. Al. *utique tenebræ occultarent me, velut crepusculo obvolvent me.* Vulg. *forsitan tenebræ conculcabunt me.* Lxx. ἄρα σκότος καταπατήσει με, ut Vulg. al. καλύψει με. Sym. ἴσως σκότος ἐπισκεπάσει με, al. *operient me.* Sym. *forsitan tenebræ obtegent me.* Iterùm 3. p. f. m. cum affix. & 2. p. f. m. item cum affix. Gen. 3. v. 15. הוּא יְשׁוּפְךָ רֹאשׁ וְאַתָּה תְּשׁוּפֶנּוּ עָקֵב *ipsum*, scilicet semen, *conteret tibi caput*, vel *te in capite*, *& tu conteres illi calcaneum.* Merc. Vulg. *ipsa* (mulier) *conteret caput tuum, & tu insidiaberis calcaneo ejus.* Vide Glaſſium & Gorgonum Jesuitam de versione Vulg. differentes, pag. 1415. & seq. in philologiâ sacrâ Salomo.

Digitized by Google

nis Glassii. Lxx. αὐτός, al. αὐτὸ σε τηρήσει κεφαλὴν, καὶ σὺ τηρήσεις αὐτοῦ πτέρναν *ipse*, vel potius *ipsum* semen; (probabile est Lxx. habuisse αὐτὸ, aut attendisse magis ad sensum, quàm ad Grammaticam exactam, si αὐτός exscripsere) *servabit caput tuum: & tu servabis ejus calcaneum.* S. Aug. & cæteri ferè patres, *ipsa servabit*; ita Latini veteres, & Græci codices, τηρήσει, & paulo post, τηρήσεις, quamvis in Complut. editione sit τρίψει *conteret*, & τρίψεις *conteres.* Nobilius. Targum, *ipsa erit observans tibi illud quod fecisti à principio; & tu eris observans ei in fine.* A. E. *ipsum percutiet te in capite, & tu percuties* (id) *in calcaneo*, id est, in pede. R. Sal. *contundet te in capite & tu*, &c. non erit tibi statio & erectio, & mordebis illum in calcaneo ejus, & etiam inde interimes eum. Kimhhi. לְשׁוֹן מַכָּה וּכְתִיתָה *notat percussionem & contusionem*; sensus dicti: ille te καταπαύσει, & omni potestate privabit, ita tamen ut patiatur propter peccatum, & potestatem quam tu per seductionem, & vim legis consecutus es in hominem. Cocc. multò gravius in Ecclesia per Christum accipies damnum, quàm sis allaturus: nam Christus semen mulieris, Dominus gloriæ, te *contriturus est sub pedibus suorum velociter*; Rom. 16. v. 20. Jun.

שׁוֹפַךְ Mass. *Schophákh*, Vulg. *Sophach*, nom. proprium principis militiæ Regis Adar-Ezer, 1. Paral. 19. v. 16. Etym. *effundens*, vel *effusus*, à שָׁפַךְ *effudit*; vel *contrivit te*, ex שׁוּף *contrivit*, & affix. 2. p. f. f.

שׁוּפָמִי Mass. *Schoúphamí*, Vulg. *Suphamita*, nomen patronymicum à Supham familia Suphamitarum, Num. 26. v. 39. Etym. *conterens eos*, ex שׁוּף *contrivit*, & aff. 3. p. plur. m. vel *quis contrivit*, ex שׁוּף, & interrogativ. מִי *quis?*

שְׁפָן Mass. *Schophân*, Vulg. *Sopham*, nomen proprium civitatis possessæ à filiis Gad, Num. 32. v. 35. Etym. *cuniculus*, vel *mus montanus*, ex שָׁפָן, id significante; aut *conterens eas*, ex שׁוּף *contrivit*, & affix. 3. p. plur. f.

שׁוֹפָר m. *buccina*, *tuba*, *tuba cornea*, communiter exponitur. Lxx. σάλπιγξ *tuba*, κερατίνη *buccina.* Cum ב præf. & cum pl. ἐντόνως *intensè*; tubæ clangor clarè in aërem expanditur, & diffunditur, formatus cum impressione spiritûs & manuum, ut ex verbo תָּקַע *clango* adjuncto apparet; forsan à vocis pulchritudine & perspicuitate dicta est, ut nos, *Clairons*, vocamus Gallicè, Merc. Tuba est instrumentum incurvum ex aëre argentove, Av. שׁוֹפָר & שֹׁפָר, *tuba.* Cum præf. הַשּׁוֹפָר & הַשֹּׁפָר, *tuba*, בַּשּׁוֹפָר *tubâ*, בַּשֹּׁפָר *buccinâ*, כַּשּׁוֹפָר *tamquam buccinâ.* Constr. שׁוֹפַר, mutato (ָ) in (ַ). Plur. f. שׁוֹפָרוֹת *buccinas.* Cum præf. הַשּׁוֹפָרוֹת *buccinæ*, בַּשּׁוֹפָרוֹת *buccinis*, וּבַשּׁוֹפָרוֹת *& buccinis.* Plur. f. constr. שׁוֹפְרוֹת *buccinæ.* Cum affix. שׁוֹפְרֹתֵיהֶם *buccinas suas*, m. R. שָׁפַר *pulchrum*, *elegans*, *decorum fuit.*

שׁוֹק f. Vulg. & alii, *armus*, *coxa*, *crus*; ab excurrendo à coxendice ad talos usque. Av. *sura*, *tibia.* Lxx. βραχίων *brachium*, κνήμη *tibia*, κωλέα & κωλέαι, *armus*, σκέλος *crus.* Cum præf. 1. Reg. 9. v. 24. & elevavit coquus אֶת־הַשּׁוֹק וְהֶעָלֶיהָ *coxam*, *& quod* (erat) *super illam*: id est, & femur quod erat super coxam. Al. *crus & quod ei adjunctum*; nempe femur. Al. *cùmque deprompsisset coquus armum quemdam*, *& quæ hærebant ei.* Vulg. *levavit autem cocus armum.* Lxx. καὶ ὕψωσεν ὁ μάγειρος τὴν κωλέαν *& coxerat coquus armum.* Aq. & reliqui, τὴν κνήμην *crus*, sive *tibiam*; in signum honoris armus Sauli de industriâ servatus est; pertinebat ad Præsidem convivii more prisco partes distribuere, & honoratissimis, vel clarissimis partes optimas tribuere. San. וּכְשׁוֹק *& sicut armus.* In forma duali, שׁוֹקַיִם *crura*; cum ה demonstrat. injiciente daghésch in שׁ, הַשֹּׁקַיִם *crura.* Plur. construct. cum præfix. בְּשׁוֹקֵי *in cruribus*, *in tibiis* viri. Cum affix. שׁוֹקָיו *crura ejus*, m. ab hoc nomine quidam deducunt

HITHPAEL הִשְׁתַּקְשֵׁק *festinanter ambulo*, *facio me discurrere*, *cursito*; unde 3 p. plur. m. cum ן parag. Nah. 2. v. 5. in viis insanient currus יִשְׁתַּקְשְׁקוּן בָּרְחֹבוֹת *dis-*

current in foris, vel *festinanter ambulabunt per plateas*, vel *allident sese per plateas*; à שוק deductum est verbum, quod in ambulando festinanter, coxæ moveantur, aut sese percutiant, inquit R. D. R. Jonah, *percutient coxam ad coxam*, quod sequitur A. E. Vulg. v. 4. *quadrigæ collisæ sunt in plateis*. Vat. *in plateis insanient* ascensores *curruum*, *festinanter ambulabunt*, &c. Al. *audientur sonitus armorum in plateis*. Lxx. καὶ συμπλακήσονται ἐν ταῖς πλατείαις & *collidentur in plateis* (currus). R. שקק in Poël, *facio excurrere*. Vide שָׁקַק.

שוק, unde POEL, שׁוֹקֵק *desidero*, *concupisco*, *appeto*, *facio excurrere*, *exundare*. Lxx. μεθύω *inebrio*, *ebrium reddo*. Adjectivè, *varia*, Psal. 106. v. 9.

Ben. s. f. שׁוֹקֵקָה *appetens*, *vacua est anima*, Psal. 106. Hebr. 107. v. 9. Vulg. quia satiavit (Dominus), נֶפֶשׁ שֹׁקֵקָה *animam inanem*. Lxx. ὅτι ἐχόρτασε ψυχὴν κενὴν, idem. Alii, *animam debilem*; quasi diceres, palpitantem, micantem, σφύζουσαν. σφυγμὸς creber ostendit debilitatem & ardorem, qui est in sanguine, vel *animam appetentem*, potum scilicet, nam prima pars versûs de siti agit, posterior de fame. Quidam שֹׁקֵקָה, sumunt pro 3. p. s. f. præteriti Poël, & referunt ad שָׁקַק.

Fut. 2. p. s. m. cum præf. & affix. Psal. 64. Hebr. 65. v. 10. Vulg. visitasti terram וַתְּשֹׁקְקֶהָ *& inebriasti eam*. Lxx. v. 9. καὶ ἐμέθυσας αὐτὴν (γῆν) *& inebriasti eam*. Alii, *& desiderare fecisti eam*, id est, visitasti terram pluviâ: postquàm desiderare fecisti eam, *& irrigasti eam*. R. D. in libro radicum. Similiter vertit R. Sal. deducens, à שָׁקַק referente Pagn. *& desiderium dedisti illi*, ut saturaretur, vel *desiderasti eam*, ut eam satiares; vel, *& fecisti eam excurrere*, id est, *exundare*. Av. *visitas terram & obis eam*: id est, non visitas eam obiter, sed penitùs. Cocc. tamquam à שָׁקַק *discursavit*.

HIPHIL הֵשִׁיק, Vulg. & alii, *redundo*, *exundo*, *enato*, *excurro*, *effluo*, *facio excurrere*. Lxx. ὑπερεκχύνομαι *abundanter effundor*, *redundo*, ὑπερχέομαι *supereffundor*, *redundo*.

Præt. 3. p. plur. m. הֵשִׁיקוּ *redundabunt*. Cum præfix. Joël. 2. v. 24. וְהֵשִׁיקוּ הַיְקָבִים תִּירוֹשׁ וְיִצְהָר, Vulg. *& redundabunt torcularia vino & oleo*. Lxx. καὶ ὑπερεκχυθήσονται, Alex. & alii, ὑπερεκχυθήσονται αἱ ληνοὶ οἴνου καὶ ἐλαίου *& redundabunt torcularia vino & oleo*. Alii transitivè accipientes vertunt, *& enatare facient torcularia vinum & oleum*; unde R. David exponit per הֵצִיפוּ *supernatare fecerunt*; vel, *& excurrent*, id est, exundabunt; *abundant*, hoc est, passim redundant & diffluunt. Cocc.

שוק m. Vulg. & alii, *platea*, *vicus*, *forum*. Lxx. γωνία *angulus*, ἀγορὰ *platea*: sic dicta quòd homines illuc concurrant & transcurrant. Per (ו), scribitur hoc sensu & plurale per (ו) mobile effertur, שְׁוָקִים. Cum præf. & daghesch in ש ob ה exclusum, בַּשּׁוּק *in plateâ*, *per vicum*. Plur. similiter cum daghesch in ש ob eamdem causam & (ו) mobile, בַּשְּׁוָקִים *per vicos*, *per plateas*. Rad. שָׁקַק *discurro*. Sunt qui à שוק in Poël, *appeto*, *desidero*, deducunt: unusquisque in suo sensu abundet, nihil moror.

שור m. *bos*. Lxx. βοῦς *bos*, μόσχος *vitulus*, ταῦρος *taurus*. Chaldaicè, תּוֹר; unde Græci & Latini acceperunt tauri nomen. Av. sic dictus à terribili, vel torvo visu; aut à formâ conspicuâ & insigni; ut R. Bechai notat, Gen. 2. collectivè, *boves*; ut Gen. 32. v. 6. וַיְהִי לִי שׁוֹר *& fuerunt mihi boves*. Buxt. עֵגֶל est *vitulus*, פַּר *juvencus*, jam adultior, cùm generat & fructificat, שׁוֹר *taurus*, jam plenè distentus & compactus. Cum præfix. וְשׁוֹר *& bos*, וְשׁוֹר *& bovem*, Jud. 6. v. 4. Cum daghesch in ש, הַשּׁוֹר *bos*, וְהַשּׁוֹר *& bos*, בַּשּׁוֹר *cum bove*, כַּשּׁוֹר *sicut bos*, לַשּׁוֹר *bovi*, מִשּׁוֹר *à bove*. Cum affix. שׁוֹרְךָ, & in pausâ, שׁוֹרֶךָ *bos tuus*, m. שׁוֹרוֹ *bos ejus*, vel *suus*, m. Cum præf. & affix. וְשׁוֹרְךָ *& bos tuus*, m. לְשׁוֹרְךָ *bovi tuo*, m. וְשׁוֹרוֹ *& bovem ejus*, m. Plur. m. per (ו) mobile, שְׁוָרִים *boves*, in eadem forma, ac סִירִים *lebetes*, à sing. סִיר *lebes*. Rad. שׁוּר *munus defero*, &c.

שור Mass. *Schour*, Vulg. *Sur*, mentio fit *Sur*; Gen. 16. v. 7. & 20. v. 1. & 1. Reg. 15.

Digitized by Google

v. 7. Calasius dicit Syriam dici *Sur*, esseque solitudinis nomen è regione Ægypti, quæ & Etham dicitur. Urbem esse שׁוּר, asserunt quidam in Synopsi Critic. & sic vocatam ab eventu, quia ibi Deus Agar ejectam à Sara vidit. Etym. שור *contemplatus est*, vel *murus*, à שׁוּר id significante, quando ut nomen sumitur.

שור QAL, *cano*, *canto*, *concino*. Lxx. ἄδω *cano*, ὑμνέω *carmine laudo*; *aspicio*, *intendo oculos*, seu *aciem oculorum*, *procurro ad observandum*, *observo*, *cerno*, *contemplor*, *intueor*, *inspicio*, *prospicio*, *respicio*. Lxx. ὄπτομαι *video*, ὁρατὴς εἰμι *spectator sum*, περιβλέπω *circumspicio*, προνοέω *prænosco*, προσέχω *adverto*, καταμανθάνω *considero*, *intueor*, ἀπομέμφομαι αὐτὸς ἑαυτὸν *me ipsum accuso*; in alio sensu, שׁוּר *porrectis brachiis offero*, seu *defero munera*, *procurro ad porrigendum munus*, *eo*, *tendo*.

PRAET. 3. p. s. m. Psal. 7. v. 1. Vulg. Psalmus David אֲשֶׁר־שָׁר לַיהוָה *quem cantavit Domino*. Lxx. ὃν ᾖσε τῷ κυρίῳ *quem cecinit Domino*.

BEN. s. m. cum præf. וְשָׁר *& canens*. Plur. m. שָׁרִים *cantores*. Cum præf. וְשָׁרִים *& cantores*, הַשָּׁרִים *cantores*, לַשָּׁרִים *cantoribus*. Pl. f. cum præfix. וְשָׁרוֹת & הַשָּׁרוֹת, *& cantatrices*.

IMPER. 2. p. s. m. cum præf. Job. 35. v. 5. וְשׁוּר שָׁחָקִים *& intuere cœlos*, ad verbum, *nubes*. Vulg. *& contemplare æthera*. Lxx. κατάμαθε δὲ νέφη *respice autem in nubes*.

FUT. 3. p. s. m. ex forma hhólem, Job. 33. v. 27. יָשֹׁר עַל־אֲנָשִׁים *prospiciet super homines*. (Quidam, vir justus). Vat. (Deus) Vulg. *respiciet homines*. Lxx. εἶτα τότε ἀπομέμψεται ἄνθρωπος αὐτὸς ἑαυτῷ. Alex. Ms. ἀπομέμψεται *deinde tunc accusabit homo se ipse*, vel *seipsum redarguet homo*; unde videntur O. aliter legisse & de homine intellexisse. In Ms. Alex. videtur malè scriptum ἀπομέμψεται, pro ἀπομέμψεται, Alii, *considerabit*, *considerat homines*, *diriget se ad homines*. Ex forma schoúreq, Jerem. 5. v. 26. יָשׁוּר *aspicient* (ad vias impii). Vulg. *insidiantes*. Vat. singul. Hebr. pro plurali, *aspiciet*, sive *aspicit*, quisque impius, id

est, insidiatur hominibus ut aucupes qui aspiciunt, quando quiescant aves ut rete expandant; apud Lxx. vacat. Alii, *observat*, *observant*, *insidiantur*, *contemplatur*. Cum affix. Job. 34. v. 29. si abscondat faciem (Deus), וּמִי יְשׁוּרֶנּוּ *quis intuebitur illum?* Vulg. *quis est qui contempletur eum?* Lxx. καὶ τίς ὄψεται αὐτόν; *& quis videbit illum?* Job. 33. v. 14. לֹא יְשׁוּרֶנָּה *non cernit illud*, s. mortalis, quasi diceret: fieri potuit ut tibi Deus jam sæpe responderit; sed videmus eam esse hebetudinem & oscitantiam nostram, ut vix graviter, & sæpe sollicitantem agnoscamus. Jun. Vulg. *id ipsum non repetit*. Apud Lxx. vacat. Vide Synopsim Criticorum. Alius, οὐκ ἀκυρώσει αὐτοῦ, videtur legendum αὐτό, *non abrogabit illud*. 3. p. s. f. ex forma (-) cum præf. Jud. 5. v. 1. וַתָּשַׁר *& cecinit* Debora. Lxx. καὶ ᾖσαν (Ms. Alex. ᾖσεν) Δεββώρα *& cecinerunt* Debbora & Barac. Alex. *& cecinit*, &c. Mos Hebræorum est, ut verbum referatur ad proximè sequens nomen, ideoque verbum femininum est & singulare, Drusius. Quidam dicunt וַתָּשַׁר esse in Hiphil. Ex forma (ו) cum affix. Job. 7. v. 8. לֹא־תְשׁוּרֵנִי עֵין רֹאִי *non cernet me oculus ejus qui vidit me*. Vulg. *nec aspiciet me visus hominis*. Lxx. οὐ περιβλέψεταί με ὀφθαλμὸς ὁρῶντός με *non circumspiciet me oculus videntis me*. Aq. Theod. οὐ περιβλέψεται ὁ ὀφθαλμὸς ὁρῶντός με: interrogativè, *nonne cognoscit oculus videntis me?* Tetrapla. οὐκ ἀτενιεῖ *non perspiciet*. In Hexaplis eruditi Domni Bernardi de Montefalcon. Job. 20. v. 9. תְשׁוּרֶנּוּ *intuebitur eum* (hominem) locus ejus. Sic Vulg. Lxx. προσνοήσει αὐτὸν ὁ τόπος αὐτοῦ *considerabit eum locus ejus*. 2. p. s. m. cum affix. Job. 35. v. 14. אַף כִּי־תֹאמַר לֹא תְשׁוּרֶנּוּ. Vulg. *etiam cùm dixeris: non considerat* (Deus). Alii, *etiamsi dicas* quòd *non videas illum*, vel *quando dixisti te eum non vidisse*, vel *etiam cùm dicas*, (id est, putes, judices) *non videre te ipsum*, vel *quanto magis cum tu dicis quod non videas eum?* vel *etiam in hoc peccasti*, *quòd dixisti te non contemplaturum eum*. Lxx. jungentes finem v. 13.

cum 14. αὐτὸς γὰρ ὁ παντοκράτωρ ὁρατής ἐστι τῶν συντελούντων τὰ ἄνομα, καὶ σώσει με *ipse enim Omnipotens perspector est eorum qui consummant iniqua, & salvabit me.* S. Aug. apud Nobil. *perspicit eos qui faciunt justitiam, & salvum me faciat;* legendum videtur *faciet;* quomodo legerint Lxx. non video, nec est ejus loci, id indagare; nec reperi qui textûs Hebr. & Græci discrimen exponere tentaverit. Vulg. aliam habuisse videtur lectionem, quæ non tamen ad eum discriminis modum, ad quem Græca, pervenit. 2. p. f. f. Cant. 4. v. 8. תָּשׁוּרִי *contemplaberis.* Lxx. καὶ διελεύσῃ *& transibis.* Vulg. *coronaberis;* fortè legebat תְּשׁוּרִי. Lxx. juxta Ludovicum Cappellum in Criticâ Sacrâ, p. 275. legerunt תאשרי *gradieris, transibis,* pro תשורי. Cum præf. Isai. 57. v. 9. וַתָּשֻׁרִי לַמֶּלֶךְ בַּשֶּׁמֶן. Vulg. *& ornasti te regio unguento.* Lxx. hìc paraphrastas agunt. Alii, *& progressa es ad regem cum oleo*, vel *cum unguentis*, vel *munera quoque detulisti*, vel *circumspicis* & mittis, vel *& contemplata* mittis, vel *obtulisti regi munus*, vel *& ivisti ad regem, & comparuisti regi.* 1. p. f. c. אָשׁוּר *contemplabor, aspiciam.* Cum affix. Num. 23. v. 9. וּמִגְּבָעוֹת אֲשׁוּרֶנּוּ, Vulg. *& de collibus considerabo illum* (Israël). Lxx. καὶ ἀπὸ βουνῶν προσνοήσω αὐτόν *& à collibus intelligam eum.* Alii, *& à collibus contemplor eum*, vel *intueor, consideravi, contemplatus sum illum;* hoc dicit propter legem Israëlitis in monte datam. Vat. Cum præf. & affix. Osee. 14. v. 9. אֲנִי עָנִיתִי וַאֲשׁוּרֶנּוּ. Vulg. *ego exaudiam & dirigam eum* (Ephraïm). Lxx. καὶ κατισχύσω αὐτὸν *& corroborabo eum.* Alii, *& aspiciam eum*, vel *& contemplabor eum*, id est, observabo, curabo. Cocc. videlicet à terriculis abstinentem ut se recipiat ad me. Jun.

POEL שׁוֹרֵר *cano, canto, concino.* Lxx. ἄρχω *impero*, ψαλτῳδέω *psalmos canto*, φωνέω *vocem edo*, ᾄδω *cano, canto.*

Praet. 3. p. plur. c. Job. 36. v. 24. Memento ut magnifices opus ejus quod שֹׁרְרוּ *intuiti sunt* homines. Vulg. de quo *cecinerunt* viri. Alii, quod *contemplati sunt*, vel *spectaverunt, cernunt, decantant.* Lxx. ὧν ἦρξαν ἄνδρες opera ejus *quorum dominati sunt viri.* S. Aug. in Nobilio, opera ejus *quem laudaverunt viri.* Fortè Lxx. legerunt שָׂרוּ, à שׂוּר *dominari;* versio verò Augustiniana supponere videtur lectionem שָׁרוּ, à שִׁיר *canere*, & consequenter *laudare.*

Ben. f. m. 2. Paral. 29. v. 28. וְהַשִּׁיר מְשׁוֹרֵר. Vulg. *cantores*, & ii qui tenebant tubas, erant in officio suo; neglexit præfix. & pluraliter expressit. Alii, *& canticum cantantis*, aut *cantoris*, vel *& canticum canebat;* cantico tribuitur quod est cantoris, sicut & clangere, quod est tubicinum, tubis. Vel intransitivè, *cantabatur;* vel transitivè, *auctor cantici*, id est, *cantor canebat*, vel *cùm musici canerent; canticum,* pro *viro cantici*, vel *cantore sumendum.* Lxx. καὶ οἱ ψαλτῳδοὶ ᾄδοντες *& cantores canebant.* Alii, *personante carmine*, vel *canebant*, Alii, *cantica.* Cum præf. הַמְשׁוֹרֵר *cantor.* Plur. m. מְשֹׁרְרִים *cantores.* Cum præfix. הַמְשֹׁרְרִים *cantores*, וְהַמְשֹׁרְרִים & וְהַמְשׁוֹרְרִים, *& cantores*, וְלַמְשֹׁרְרִים *& cantoribus.* Plur. f. cum præf. וּמְשֹׁרְרוֹת *& cantatrices.*

Fut. 3. p. f. m. Soph. 2. v. 14. קוֹל יְשׁוֹרֵר בַּחַלּוֹן. Vulg. *vox cantantis in fenestrâ;* videtur legisse מְשׁוֹרֵר, aut in sensu participii accepisse subaudiendo relativum אֲשֶׁר. Lxx. καὶ θηρία φωνήσει ἐν τοῖς διορύγμασιν αὐτῆς *& bestiæ clamabunt in foveis ejus;* (nempe Ninives). Al. *vox* avium istarum, de quibus ante mentio, *cantabit in fenestris* domorum ejus desolatarum; aves ibi canent tutò. Grot.

HIPHIL הֵשִׁיר *cano, canto.* Lxx. ὑμνέω *carmine laudo*, ᾄδω *cano, canto.*

Infin. cum præf. & excluso ה, לָשִׁיר *ad cantandum*, pro לְהָשִׁיר.

Imper. 2. p. plur. m. cum aphæresi הִ, שִׁירוּ *cantate*, loco הָשִׁירוּ.

Fut. 3. p. f. m. יָשִׁיר *cecinit.* 1. p. f. c. אָשִׁיר *canam.* Cum ה parag. אָשִׁירָה *cantabo.* 3. p. plur. m. יָשִׁירוּ *cantabunt.* Cum præf. וְיָשִׁירוּ *& canent.* 1. p. plur. c. נָשִׁיר *canemus.* Cum ה parag. נָשִׁירָה *cantemus.*

HOPHAL הוּשַׁר *cantor, decantor;* unde 3. p. f. m. Fut. juxta quosdam, Isai. 26. v. 1. יוּשַׁר הַשִּׁיר־הַזֶּה *canetur hoc carmen;* id est,

Digitized by Google

est, veritas harum rerum cum glorificatione prædicabitur. Cocc. Vulg. *cantabitur canticum istud.* Lxx. ᾄσονται τὸ ᾆσμα· οὕτω *canent hoc canticum.* Activè sumpserunt, ut Sym. qui vertit: ἐροῦσιν οἱ ᾄδοντες τὸ ᾆσμα *dicent canentes canticum.* Videntur legisse יָשִׁירוּ vel יָשִׁרוּ, cum defectivo (י), & sic est tantummodo transpositio (י) & mutatio punctorum.

שׁוּר m. *inimicus*, quasi observator dictus qui subinde observat & contemplatur quibus malefaciat. Buxt. unde cum præf. affix. & (·) ob pausam, בְּשׁוּרָי *in observatores meos*, vel *in inimicis meis.* Lxx. ἐν τοῖς ἐχθροῖς μου, idem. Rad. שׁוּר *contemplor, observo.*

שׁוּר m. *murus, propugnaculum, specula;* unde prospicitur. Av. Lxx. τεῖχος, προμαχών. Cocc. In forma femin. plur. cum affix. tamquam à שׁוּרָה, Job. 24. v. 11. בֵּין שׁוּרֹתָם יַצְהִירוּ, Vulg. *inter acervos eorum meridiati sunt.* Lxx. ἐν στενοῖς, Alex. σκοτινοῖς, C. σκοτεινοῖς ἀδίκως ἐνήδρευσαν *in angustiis.* Alex. & C. *in tenebrosis insidiati sunt iniquè.* Alii, *inter muros suos exprimunt oleum.* Vocem יַצְהִירוּ (quæ alibi non occurrit). Vulg. à צָהֳרַיִם *meridie* deducit. Alii ab יִצְהָר *oleum.* Et *meridies*, & *oleum*, à puritate & splendore dicuntur: est enim צָהַר *splendere.* Merc. vel *intra cellaria sua*, vel *intra ordines*, vel *series olivarum suarum*, &c. Rad. שׁוּר *contemplor, observo.*

שׁוּר Chald. *murus;* unde plur. emphat. cum præf. Esd. 4. v. 12. וְשׁוּרַיָּא שַׁכְלִלוּ. Vulg. participialiter vertit, *extruentes muros ejus* (Jerusalem). Lxx. καὶ τὰ τείχη αὐτῆς κατηρτισμένα εἰσί *& mœnia ejus exstructa sunt.* Alii, *& muros fundaverunt*, vel *è fundamentis ducunt*, vel *fundamenta ipsa altè foderunt;* & cum ה pro א, וְשׁוּרַיָּה *& muri.*

שׂוּר QAL. Lxx. αἱρετίζω *eligo.* Participialiter, ἄρχων *princeps*, 1. Paral. 15. v. 22. ἄρχω *impero, principatum teneo, administro, gero.* Aq. Sym. ἄρχω *impero.* Lxx. μεγαλύνομαι *magnificor.* Vulg. & alii, *regno, principatum gero, teneo, principem ago, dominor, impero, principatum administro.* Construitur absolutè, & cum præpositione עַל & אֶל. Buxt.

PRAET. 3. p. s. m. Osee 4. v. 18. cum ס loco שׂ juxta R. D. in Buxt. Concord. סָר סָבְאָם. Vulg. *separatum est convivium eorum.* Lxx. ᾑρέτισε (ἠρέθισε *provocavit*, legendum esse docet S. Hieron. & meritò.) Χαναναίους *elegit Cananæos.* Hoc notat S. Hieron. juxta Nobilium non haberi in Hebræo. Vulg. deduxit à סוּר *recedo*, ut fortè deducendum est. Alii, *fœtuit*, vel *putruit vinum eorum*, vel *vappescit.* Lxx. pro סָבְאָם, legerunt סְבָאִים *Sabæos*, quos cum Chananæis confuderunt. Cap. Alii, *principatum obtinet* sumentes ס pro שׂ, quasi legeretur שַׂר.

BEN. plur. m. constr. Jerem. 6. v. 28. כֻּלָּם סָרֵי סוֹרְרִים, Vulg. *omnes isti principes declinantes*, שָׂרֵי legit, aut ס pro שׂ sumpsit, sic enim Hebræi scribunt sumi. Lxx. non expresserunt vocem hanc, vertentes, πάντες ἀνήκοοι *omnes inobedientes* (sunt). Al. *omnes ipsi principes declinantium*, vel *omnes sunt apostatæ, apostatæ*, inquam, vel *omnes ipsi contumaces apostatæ sunt.*

FUT. 3. p. s. m. ex forma hhólem & cum ס, 1. Paral. 15. v. 22. יָסֹר בַּמַּשָּׂא, Vulg. prophetiæ præerat (Chonenias) *& ad præcinendam melodiam;* legisse videtur יָשִׁר, à שִׁיר *cano, præcino.* Lxx. ἄρχων τῶν ᾠδῶν *princeps canticorum;* participialiter expresserunt. Alii, *præerat in exaltatione*, vel *principatum tenebat in prophetiâ*, vel ut Gallicè dicimus: *Il tenoit la haute-contre.* Agitur enim de cantu juxta quosdam. Cum præf. & ex forma (-), Jud. 9. v. 22. וַיָּשַׂר אֲבִימֶלֶךְ עַל־יִשְׂרָאֵל, Vulg. *regnavit itaque Abimelech super Israël.* Lxx. καὶ ἦρξεν Ἀβιμέλεχ ἐπὶ Ἰσραήλ *& principatum habuit Abimelech super Israël.* Alex. ἐν Ἰσραήλ *in Israël.* Alii, *& principatum tenuit, gessit, administravit*, &c. 3. p. plur. m. Prov. 8. v. 16. בִּי שָׂרִים יָשֹׂרוּ, Vulg. *per me principes imperant.* Lxx. δι᾽ ἐμοῦ μεγιστᾶνες μεγαλύνονται. Aq. & Sym. ἄρχοντες ἄρξουσι. Lxx. *per me magnates magni fiunt.* Aq. & Sym. *principes principatum gerent;* principes militiæ, tribuum, provinciarum, urbium intellige.

HIPHIL הֵשִׂיר *principem constituo;* unde

Digitized by Google

PRAET. 3. p. plur. c. Osee 8. v. 4. הֵשִׂירוּ וְלֹא יָדַעְתִּי. Vulg. *principes extiterunt, & non cognovi.* Lxx. ἦρξαν, καὶ οὐκ ἐγνώρισάν μοι *principes extiterunt, & non indicaverunt mihi.* Notat Nobilius forsitan transitivè accipiendum esse ἦρξαν *principes fecerunt;* sicque vertunt multi. Alii, *principatum*, vel *principes habere fecerunt*, vel *constituerunt*, vel *dominari fecerunt.* Jepheth vertit, *amoverunt* dicens, quod est sicut הֵסִירוּ, quasi diceretur, quòd suâ voluntate reges, & constituunt & amovent.

שׂוֹרָה adject. s. f. Vulg. & alii, *ordo, pulchrum, laudabile, principale*, Isai. 28. v. 25. וְשָׂם חִטָּה שׂוֹרָה. Vulg. *& ponet triticum per ordinem* (agricola). Lxx. καὶ πάλιν σπερεῖ πυρὸν *& rursus seminat triticum.* Alii, *& serit, ponit, disponit triticum principale, princeps, eximium, praestans, mensuratum*, in *mensurâ, ordine, serie suâ*, in *principali* loco, ut sit ellipsis & particulæ *in*, & subjecti. Vide Synopsim. Rad. שׂוּר *princeps fuit*, &c.

שׂוֹרֵק Masc. *Schoréq*, Vulg. *Sorec.* Calasio est torrentis nomen propr. in Tribu Dan, in terrâ Philistinorum prope Esthaol, juxta quem Samson adamavit Dalila. Vulg. dicit Dalilam habitasse in valle Sorec, Jud. 16. v. 4. Etym. *vinea, vitis*, à שׂרק idem significante; vel *sibilans*, à שָׁרַק *sibilo, sibilando advoco;* in valle Sorec erant vites & vina praestantissima.. La.

שׁוֹרֵר m. Lxx. ἐχθρὸς *inimicus.* Vulg. & alii, *inimicus, observator, insidiator, adversarius, inspector.* Plur. m. שׁוֹרְרִים *inimici.* Constr. שׁוֹרְרֵי *adversarii.* Cum affix. שׁוֹרְרָי *inimicos meos*, c. cum (ֹ) ob pausam ... Cum praef. & affix. Psal. 58. Hebr. 59. v. 11. בְּשׁוֹרְרָי, vel בְּשׁוֹרְרַי. Vulg. *super inimicos meos*, c. Lxx. ἐν τοῖς ἐχθροῖς μου *in inimicis meis.* Alii, *osores meos, observatores meos*, Psal. 53. Hebr 54. v. 7. יָשׁוּב הָרַע לְשֹׁרְרָי, legendum docent Massor. יָשִׁיב. Vulg. *averte mala inimicis meis.* Lxx. v. 5. ἀποστρέψει τὰ κακὰ τοῖς ἐχθροῖς μου *avertet mala inimicis meis.* Videtur legendum esse in Vulg. *avertet*, opinio enim est communis Psalmos quales canimus ex Graeco fonte nos habere.

Alii juxta consonantes legunt יָשׁוּב, & reddunt: *convertatur malum in eos qui angunt me.* Alii, *observatoribus meis, insidiatoribus meis rependet malum* istud, quod scilicet mihi machinantur. Rad. שׁוּר *observo, contemplor.*

שׂוּשׂ QAL. Lxx. εὐφραίνομαι *laetor*, χαίρομαι *gaudeo*, τέρπομαι *delector*, ἐπισκέπτομαι *visito.* Vulg. & alii, *gaudeo, laetor, hilaris sum, alacris sum, gaudio afficior, voluptatem, oblectationem in animo habeo, hilaresco.* Construitur absolutè & cum praepos. עַל & בְּ.

PRAET. 3. p. s. m. Deut. 28. v. 63. וְהָיָה כַּאֲשֶׁר־שָׂשׂ יְהוָה עֲלֵיכֶם. Vulg. *& sicut ante laetatus est Dominus super vos.* Lxx. καὶ ἔσται ὃν τρόπον εὐφράνθη κύριος ἐφ᾽ ὑμῖν *& erit quemadmodum gavisus est Dominus de vobis.* Alius, *erit praeterea quemadmodum*, &c. Cum praef. Isai. 66. v. 14. וְשָׂשׂ לִבְּכֶם. Vulg. *& gaudebit cor vestrum.* Lxx. καὶ χαρήσεται ἡ καρδία ὑμῶν *& gaudio afficietur cor vestrum.* 1. p. s. c. in pausa, שַׂשְׂתִּי *laetatus sum.* Lxx. ἐτέρφθην *delectatus sum.* Cum praefix. Jerem. 32. v. 41. וְשַׂשְׂתִּי עֲלֵיהֶם. Vulg. *& laetabor super eis.* Lxx. 39. v. 41. καὶ ἐπισκέψομαι, C. addit αὐτοὺς *& visitabo illos;* magis attenderunt ad sensum, quàm ad verba. 3. p. plur. c. שָׂשׂוּ *laetati sunt.*

BEN. s. m. Isai. 64. v. 4. in Vulg. v. 5. פָּגַעְתָּ אֶת־שָׂשׂ. Vulg. *occurristi laetanti.* Apud Lxx. vacat.

INFIN. שׂוֹשׂ *gaudendo.* Cum praef. Deut. 30. v. 9. לָשׂוּשׂ עָלֶיךָ. Vulg. *ut gaudeat super te.* Lxx. εὐφρανθῆναι ἐπὶ σοί, idem.

FUT. 3. p. plur. m. cum affix. & (ֻ) pro (ו), Isai. 35. v. 1. יְשֻׂשׂוּם מִדְבָּר וְצִיָּה, Vulg. *laetabitur deserta & invia;* neglexit affix. aut pro ם sumpsit quomodo sumpsit Cocceius. Lxx. εὐφράνθητι ἔρημος διψῶσα *laetare desertum sitiens*, mutatâ personâ & neglecto affix. Alii, *laetabuntur de his*, quae narrata sunt tum de liberatione bonorum, cap. 33. Jun. tum de judiciis in hostes Ecclesiae, cap. 34. vel *in eis, cum eis*, m. *desertum & solitudo*, vel *exhilarabitur desertum & arida.* Videtur dici pro יְשִׂישׂוּ propter sequens מ. Cocc.

Digitized by Google

HIPHIL הֵשִׂישׂ, in eadem significatione sumitur ac in Qal.

IMPER. 2. p. s. f. שִׂישִׂי gaude, pro הָשִׂישִׂי, 2. p. pl. m. Isai. 65. v. 18. כִּי־אִם־שִׂישׂוּ וְגִילוּ. Vulg. sed gaudebitis & exultabitis. Lxx. ἀλλ' εὐφροσύνην καὶ ἀγαλλίαμα εὑρήσουσιν ἐν αὐτῇ sed lætitiam & exultationem invenient in eâ; video Verba ut nomina expressisse; quid autem legerint in consequentibus non video. Alii, sed gaudete & exultate, vel quinimo gaudebitis, &c.

FUT. 3. p. s. m. יָשִׂישׂ gaudebit. Cum præf. Job. 39. v. 21. olim 24. וְיָשִׂישׂ בְּכֹחַ. Vulg. exsultat audacter (equus). Lxx. γαυριᾷ gloriatur. Alii, & gaudebit in fortitudine, vel & gestit fortitudine, ob fortitudinem, propter vires; è natura equi est fastus, & superbia, & exsultatio in se ipso. Boch. 3. p. s. f. תָּשִׂישׂ lætabitur (anima mea). 1. p. s. c. אָשִׂישׂ gaudebo. 3. p. plur. m. יָשִׂישׂוּ gaudebunt. Cum præf. וְיָשִׂישׂוּ & gaudebunt. 1. p. plur. c. נָשִׂישׂ gaudebimus.

שַׁוְשָׁא Mass. Schavschá, Vulg. Susa, nomen propr. Scribæ cujusdam, de quo mentio 1. Paralipom. 18. v. 16. Etym. vanitatis elevatio, ex שָׁוְא vanitas, & נָשָׂא elevavit; vel exsultans, ex שׂוּשׂ gaudeo, exsulto.

שׁוֹשַׁן & שׁוּשַׁן, m. lilium: sic dictum quod sex constet foliis, seu sex habeat folia. Lxx. κρίνον lilium. Av. flos, rosa. Hinc σοῦσον, σοῦσα lilium; σούσινον, oleum ex liliis confectum. Item nomen Metropolis in Persiâ. Av. 3. Reg. 7. v. 22. cum (ּ) ob pausam. Vulg. & super capita columnarum, מַעֲשֵׂה שׁוֹשָׁן opus in modum lilii posuit. Lxx. ἔργον κρίνου opus lilii, id est, capitella, quæ erant penè tecta liliis. Vat. Pl. m. שׁוֹשַׁנִּים lilia. עַל־שֹׁשַׁנִּים, Psal. 44. Hebr. 45. v. 1. Vulg. & Lxx. ὑπὲρ τῶν ἀλλοιωθησομένων pro iis qui commutabuntur. Aq. ἐπὶ τοῖς κρίνοις super liliis. Sym. ὑπὲρ τῶν ἀνθῶν pro floribus. Theod. ᾠδὴ τοῖς ἠγαπημένοις canticum dilectis. Lxx. legerunt שֶׁשֹּׁנִים, à שָׁנָה mutari, variari. Mu. in Synopsi. Alii, ad hexacorda, vel de liliis, vel super lilia. Juxta Capellum Lxx. legerunt שֶׁשֹּׁנִים, sine (ו) & daghésch in secundo ש, hoc est qui mutantur, pro quibus verbis, maluere futurum, ἀλλοιωθησομένων qui mutabuntur. Cum præf. בְּשׁוֹשַׁנִּים in liliis. Fem. sing. שׁוֹשַׁנָּה lilium. Cum præf. כַּשּׁוֹשַׁנָּה sicut lilium. Construct. שׁוֹשַׁנַּת lilium. Rad. שֵׁשׁ sex, vel שִׁשֵּׁשׁ in Piël, in sex partes divido.

שׁוּשַׁן Mass. Schouschán, Vulg. Susa, nomen proprium Metropolis Persici regni, Dan. 8. v. 2. à qua Susiana regio apud Persas nomen accepit, à Dario Hystaspis filio condita. Plinio lib. 6. cap. 27. Hallucinatur autem Plinius: nam condita erat Susa, antequam natus esset hic Darius. Straboni verò, Titoni patris Memnonis est ædificium, cognominata Stephano, à fontibus, quibus locus abundat: hac enim dictione ait in eâ regione ita fontem dici. Hæc Calasius ad hanc vocem, &c. quæ, si lubet, vide in ejus onomastico. Etym. lætitia, à שׂוּשׂ lætatus est; vel lilium, ut supra.

שׁוּשַׁנְכָיֵא Mass. Schouschankhaiéa, Vulg. Susanechai, nomen Gentile urbis præcedentis incolarum, Esdr. 4. v. 9. Etym. lilium percutientium, ex שׁוּשַׁן lilium, & נָכָה percussit; vel gaudium percutientium, ex שׂוּשׂ gavisus est, & נָכָה percussit.

שׁוּשַׁק, vide infra שִׁישַׁק.

שׁוּת QAL. Lxx. ἐξανίστημι suscito. Aq. τίθημι pono, μίγνυμι misceo, νοέω cogito, attendo. Lxx. Sym. τάττω statuo. Lxx. ἐμφράττω stipo, oppilo. Vulg. & alii, pono, appono, dispono, repono, præpono, oppono, impono, substituo, concedo. Hinc στάω, ἵστημι sto, καθίστημι constituo; & per aphæres. θέω, τίθημι pono. Av. convenit cum שׂוּם, & juxta quosdâ cum שִׁית. Construitur cum accus. & præpos. ב, ל, אֶל, עַל, & aliis. Buxt.

PRAET. 3. p. s. m. Gen. 4. v. 25. כִּי שָׁת־לִי, Vulg. dicens, posuit mihi Deus semen aliud pro Abel; vertit כִּי per dicens clarioris sensûs gratiâ. Similiter Lxx. λέγουσα, ἐξανέστησε γάρ μοι dicens, suscitavit enim mihi, &c. Alii, substituit mihi, vel concessit mihi. Aq. λέγουσα, ὅτι ἔθηκε Θεός μοι, dicens, quia posuit Deus mihi. Cum affix. Gen. 30. v. 40. וְלֹא שָׁתָם. Vulg. interpres non reddidit verba, sed sensum sic, cætera verò, Jacob: separatis inter se gregibus. Lxx. καὶ

Digitized by Google

οὐκ ἔμιξεν αὐτὰ (*ποίμνια*) *εἰς τὰ πρόβατα Λάβαν* *& non miſcuit eos* (*greges*) *ad oves Laban.* Alius, *& non poſuit eos* juxta pecudes Laban. Dolum Labanis Jacob triplici arte propulſat. 1°. decorticat virgas. 2°. maculoſos agnos jam natos in unum redegit gregem, quem antecedere fecit gregem Labanis, ut ſequentes earum contemplatione parerent maculoſas; (de quo hic loquitur textus). 3°. quòd robuſtioribus virgas præpoſuit. Merc. Fagius. 3. p. ſ. f. 1. Reg. 4. v. 20. וְלֹא־שָׁתָה לִבָּהּ, Vulg. *neque animadvertit* (uxor Phinees pariens). Lxx. *καὶ οὐκ ἐνόησεν ἡ καρδία αὐτῆς* *& non cogitavit* (fortè meliùs, *non attendit*) *cor ejus.* Al. *& non appoſuit cor ſuum*, vel *animum ſuum* ſubaudi, ad id quod dicebatur illi, q. d. neque viſa eſt verbis obſtetricum mulierum moveri. V. Sim. gaudebant matres de ſexu virili magis quàm muliebri. D. 2. p. ſ. m. Pſal. 89. Hebr. 90. v. 8. שַׁתָּ עֲוֺנֹתֵינוּ, vel עֲוֺנוֹתֵינוּ (legunt cum ה Maſſor. שַׁתָּה). Vulg. *poſuiſti iniquitates noſtras.* Lxx. *ἔθου τὰς ἀνομίας ἡμῶν*, idem. Sym. *προέθηκας τὰς ἀδικίας ἡμῶν* *adpoſuiſti iniquitates noſtras.* Alii, *προσέθηκας* legunt. Cum affix. Pſal. 87. Hebr. 88. v. 7. שַׁתַּנִי בְּבוֹר תַּחְתִּיּוֹת. Vulg. *poſuerunt me in lacu inferiori.* Lxx. *ἔθεντό με ἐν λάκκῳ κατωτάτῳ*, idem; mihi videntur legiſſe שָׁתוּנִי vel שָׁתוּנִי. Aq. *ἔθου με poſuiſti me.* Hieron. ſimiliter ... Sym. *ἔταξάς με ſtatuiſti me.* 1. p. ſ. c. שַׁתִּי *poſui.* Cum præf. Exod. 23. v. 31. וְשַׁתִּי אֶת־גְּבֻלְךָ. Vulg. *ponam autem terminos tuos.* Lxx. *καὶ θήσω τὰ ὅριά σου* *& ponam terminos tuos.* Cum præf. & affix. Oſee 2. v. 5. Vulg. v. 3. וְשַׁתִּהָ כְּאֶרֶץ צִיָּה, vel וְשַׁתִּיהָ. Vulg. *& ſtatuam eam velut terram inviam.* Lxx. v. 3. *καὶ τάξω αὐτὴν ὡς γῆν ἄνυδρον* *& ſtatuam eam ſicut terram ſine aquâ.* 3. p. plur. c. Pſal. 3. v. 7. עָם אֲשֶׁר סָבִיב שָׁתוּ עָלָי. Vulg. *populi circumdantis me.* Lxx. *λαοῦ, τῶν κύκλῳ ἐπιτιθεμένων μοι.* Alii, myriades *populi quæ circum me ponunt*, ſcilicet manus ſuas, hoc eſt, invadunt me. Sic Act. 18. v. 10. *οὐδεὶς ἐπιθήσεταί σοι nemo imponet tibi*, ſubaudi manus, &c. Di. Al. *quæ undequaque ponunt contra me*, id eſt, impetum in me faciunt. Alii, *quæ circumquaque*, vel *in circuitu poſuerunt*, vel *locaverunt* ſubaudi ſe, vel retia, vel caſtra, vel pugnam, vel bellum, *contra me.* Cum (-) in penult. ante ת dagheſſatum, quaſi à שָׁתַת, Pſal. 48. Hebr. 49. v. 15. כַּצֹּאן לִשְׁאוֹל שַׁתּוּ. Vulg. *ſicut oves in inferno poſiti ſunt.* Lxx. v. 14. *ὡς πρόβατα ἐν ᾅδῃ ἔθεντο.* Sym. *ὡς βοσκήματα ᾅδου ἔταξεν αὐτούς.* Lxx. *ſicut oves in inferno poſiti ſunt.* S. Aug. *poſita.* S. Ambroſ. *in infernum deducentur.* Sym. *ſicut pabula inferni conſtituit eos.* Alius ut Symmachi refert *ὡς πρόβατα ſicut oves*, & ut ſcholium *βοσκήματα pabula*, quod veriſimile eſt fuiſſe poſitum ad majorem evidentiam. In Hexaplis Sym. ſic refertur lectio, *ὡς βοσκήματα ᾅδου ἔταξαν ἑαυτοὺς ſicut pecora inferni poſuerunt ſeipſos.* S. Hieron. *quaſi grex in inferno poſiti ſunt.* Al. *ut oves ponunt ſe ad orcum.* Al. *ponunt*, vel *ponent*; nempè homines, hoc eſt, *ponentur.*

INFIN. Iſai. 22. v. 7. וְהַפָּרָשִׁים שֹׁת שָׁתוּ הַשָּׁעְרָה. Vulg. *& equites ponent ſedes ſuas in portâ.* Infinit. שֹׁת reddidit, *ſedes ſuas.* Lxx. *οἱ δὲ ἱππεῖς ἐμφράξουσι τὰς πύλας σου* *& equites ſtipabunt*, vel *oppilabunt portàs tuas.* Alii, *& equites ponendo ponent*, vel *continenter ponant*, vel *inſtruendo inſtruerent*, vel *dirigent* aciem, ut ſubaudiatur מִלְחָמָה, *in portâ*, vel *locando locaverunt ſe ad portam*, *verſus portam*; audaciam & potentiam hoſtium hîc ſignificat. For.

HIPHIL הֵשִׁית, ſignificatio ut in Qil. Lxx. Theod. *τίθημι pono.* Lxx. *ἐπέρχομαι ſupervenio.* Sym. *τάττω ſtatuo.* Lxx. *καθίστημι conſtituo*, *δίδωμι do*, *ἐπιβάλλω impono*, *injicio.* Mſ. Alex. *διακρίνω dijudico*, *diſcerno.* Lxx. *διακούω audio*, *διαχωρίζω ſeparo.*

INFIN. cum præfix. abſque ה notâ Hiphil, ut fit ſæpiùs. Job. 22. v. 24. וְשִׁית־עַל־עָפָר בָּצֶר. Vulg. *dabit pro terrâ ſilicem*; videtur legiſſe in futuro, יָשִׁית *ponet.* Sic legere Judæos Orientales docet Cappellus Criticæ ſacræ, p. 194. Lxx. in ſecundâ perſonâ reddunt: *θήσῃ*, (Compl. *καθίσῃ ſedebis*) *ἐπὶ χώματι ἐν πέτρᾳ pones ſuper aggerem in petrâ*; ſic etiam Theod. in Hexaplis; fortè legerunt תָּשִׁית. Alii, *&*

Digitized by Google

pone, vel *pones*, vel *idque ponendo*, vel *po-netque* (Deus) vel, ut aliis placet, hîc mandatum eſt de fugiendâ avaritiâ, & *pone* in *pulvere aurum*; aurum nè pluris fac, quàm pulverem; illud pedibus tuis ſubjice. Juxta illos poſtremos וְשִׁית, eſt in imperandi modo. לָשִׁית *ponere*. Cum affix. & ſine (י) τῶ (.) comite, Exod. 10. v. 1. לְמַעַן שִׁתִי אֹתֹתַי אֵלֶּה. Vulg. *ut faciam ſigna mea hæc*. Lxx. *ἵνα ἑξῆς ἐπέλθῃ τὰ σημεῖα* (Mſ. Alex. *σημεῖά μου*) *ταῦτα ut deinceps ſuperveniant ſigna hæc*. Mſ. Alex. *ſigna mea hæc*.

Imper. 2. p. ſ. m. cum excluſione τῶ ה, שִׁית *pone* (cor tuum). Cum ה parag. שִׁיתָה *pone*, *conſtitue* (legiſlatorem). Lxx. *κατάστησον conſtitue*. Sym. *τάξον ſtatue*, *ordina*. Cum affix. poëtico, שִׁיתֵמוֹ *pone eos*. 2. p. ſ. f. Iſai. 16. v. 3. שִׁיתִי כַלַּיִל צִלֵּךְ. Vulg. *pone quaſi noctem umbram tuam* in meridie. Lxx. hîc intricati ſunt, aliterque legerunt ut conferenti patebit. Alii, *diſpone*, *effice*, *quaſi noctem*, vel *noctis umbram tuam*; refrigera eos tamquam nox eſſet. Grot. Abſque (י) τῶ (.) comite, Jerem. 31. v. 21. שִׁתִי לִבֵּךְ. Vulg. *dirige cor tuum*. Lxx. cap. 38. v. 21. *δὸς καρδίαν σου da cor tuum*. Alii, *pone*, vel *adbibe*, vel *appone cor tuum*, vel ſimpliciter, *adverte*. 2. p. pl. m. Pſal. 47. Hebr. 48. v. 14. שִׁיתוּ לִבְּכֶם לְחֵילָה. Vulg. *ponite corda veſtra in virtute ejus*. Lxx. v. 13. *θέσθε τὰς καρδίας ὑμῶν εἰς τὴν δύναμιν αὐτῆς ponite corda veſtra in robur ejus* (Sionis). Sym. *τάξατε ſtatuite*. S. Hieron. *ponite cor veſtrum in mœnibus ejus*.

Fut. 3. p. ſ. m. Gen. 46. v. 4. Vulg. Joſeph quoque יָשִׁית יָדוֹ *ponet manus ſuas*. Lxx. *ἐπιβαλεῖ τὰς χεῖρας αὐτοῦ imponet manus ſuas*. Alii, *ponet manum ſuam* ſuper oculos tuos, id eſt, tibi morienti oculos claudet. Cum (-), Job. 9. v. 33. לֹא יֵשׁ־בֵּינֵינוּ מוֹכִיחַ יָשֵׁת יָדוֹ עַל־שְׁנֵינוּ. Vulg. *non eſt qui utrumque valeat arguere, & ponere manum ſuam in ambobus*. Vat. *non eſt inter nos redarguens qui ponat manum ſuam ſuper nos ambos*; quaſi diceret: nec eſt qui correptis ambobus authoritatem ſuam interponat, id eſt, qui agat judicem inter nos. Lxx. *εἴθε ἦν ὁ μεσίτης ἡμῶν, καὶ ἐλέγχων καὶ διακούων* (Alex. *καὶ ὁ διελέγχων καὶ διακρίνων*) *ἀνὰ μέσον ἀμφοτέρων utinam eſſet mediator inter nos, & arguens audienſque inter nos ambos*. Mſ. Alex. *qui & argueret & dijudicaret*, vel *diſcerneret*. Lxx. pro לֹא *non*, legerunt לוּ *utinam*. Merc. Fortè ſic vertendus eſſet totus hic verſus: *non eſt inter nos arbiter* qui *ſilentium ambobus imponat*. Alii, *qui controverſiam noſtram dirimeret* .... Syr. & Ar. *ut poneret manum ſuper os utriuſque noſtrûm*. Cum (·), יָשֵׁת *ponet*. Cum præfix. Gen. 30. v. 40. וַיָּשֶׁת לוֹ עֲדָרִים לְבַדּוֹ. Vulg. interpretem vide qui magis attendit ad ſenſum quàm ad verba. Lxx. *καὶ διεχώρισεν ἑαυτῷ ποίμνια καθ' ἑαυτόν & ſeparavit ſibi greges ſeorsùm*. Alii, *& poſuit ſibi greges ſeorsùm*. Ad verbum, *ſibi greges ſibi ſoli* per pleonaſmum Hebræis haud inſolitum. Cum præf. & affix. Gen. 41. v. 33. וְיָשִׁיתֵהוּ. Vulg. *& præficiat eum* (virum ſapientem terræ Ægypti). Lxx. *καὶ κατάστησον αὐτὸν & conſtitue ipſum*, vel *præfice ipſum*; videntur legiſſe וְשִׁיתֵהוּ, in imperandi modo. Alii, *& conſtituat eum* (Pharao). 3. p. ſ. f. cum præf. & affix. ſine (י) τῶ (.) comite, Ruth. 4. v. 16. וַתְּשִׁתֵהוּ בְחֵיקָהּ. Vulg. ſuſceptumque Noëmi puerum *poſuit in ſinu ſuo*. Lxx. *καὶ ἔθηκεν* (Alex. addit, *αὐτὸ*) *εἰς τὸν κόλπον αὐτῆς & repoſuit* (Alex. *eum*) *in ſinu ſuo*. 2. p. ſ. m. תָּשִׁית *appones*. Cum (-), תָּשֵׁת *ponas*. Cum (·), תָּשֶׁת *ponas*; ubi vides triplicem formam in fine: quod non debet terrere novitium in Hebræis ſtudiis; paulatim enim his aſſuefactum ſe videbit, dummodo attentum præbeat animum. Cum præf. וַתָּשֶׁת *& poſuiſti*. Cum affix. תְּשִׁיתֵהוּ *poſuiſti illum*, תְּשִׁיתֵם, & cum affix. poëtico, תְּשִׁיתֵמוֹ *diſpones eos*. 2. p. ſ. f. תָּשִׁיתִי *apponas*. 1. p. ſ. c. אָשִׁית *ponam*. Cum affix. אֲשִׁיתְךָ *ponam te*, m. אֲשִׁיתֵךְ *ponam te*, f. אֲשִׁתֵהוּ *conſtituam eum*. Cum præf. & affix. וַאֲשִׁיתֵהוּ *& ponam eum*. 3. p. plur. m. יָשִׁיתוּ *apponunt*. Cum aff. יְשִׁיתוּהוּ *conſtituunt eum*. Cum præf. וַיָּשִׁיתוּ *& poſuerunt*. 2. p. plur. m. תָּשִׁיתוּ *apponatis*.

Hophal הוּשַׁת *ponor*, *imponor*; unde Fut. 3. p. ſ. m. Exod. 21. v. 30. אִם־כֹּפֶר יוּשַׁת

Digitized by Google

עָלָיו תָּתַן פִּדְיֹן נַפְשׁוֹ כְּכֹל אֲשֶׁר־יוּשַׁת עָלָיו. Vulg. *quod si pretium fuerit ei impositum, dabit pro animâ suâ quidquid fuerit postulatus.* Lxx. ἐὰν δὲ λύτρα ἐπιβληθῇ αὐτῷ, δώσει λύτρα τῆς ψυχῆς αὐτοῦ ὅσα ἐὰν ἐπιβάλωσιν αὐτῷ *sin autem pretia redemptionis indicta fuerint ei; dabit pretia redemptionis animæ suæ, quæcumque indixerint ei.* 1. in aliquot libris est, ἐπιβαρυνθῇ *imposita tamquam onus.* Al. *si pretium redemptionis impositum fuerit ei, tunc dabit redemptionem animæ suæ quantum impositum fuerit ei.* Quæstio hìc est de Domino bovis cornupetæ, cui pœna infligitur, de quâ textus loquitur, quando bovem cornupetam, qui virum aut mulierem occidit, non includi curavit.

שׁוּתֶלַח Masſ. *Schouthélahh*, Vulg. *Suthala*, nomen proprium filii Ephraim, Num. 26. v. 35. & 1. Paral. 7. v. 21. Etym. *plantatio viriditatis*, vel *humiditatis*, ex שָׁתַל *plantavit*, & לַח *viror, humiditas*; vel *potus humidus*, ex שָׁתָה *bibit*, & לַח *humiditas*; vel *ponens humiditatem*, ex שׁוּת *posuit*, & לַח *humiditas*.

שׁוּב Chald. PEAL, unde PAEL, Praet. 3. p. ſ. m. cum (-) ſub prima radicali loco τοῦ daghéſch à ſecunda radicali ejecti, & cum hhiriq gadhól pro (-) in ultimâ, Dan. 6. v. 28. דִּי שֵׁיזִב לְדָנִיֵּאל. Vulg. v. 27. *qui liberavit Danielem.* Lxx. v. 27. ὅστις ἐξείλατο τὸν Δανιήλ *qui eripuit Danielem.* Cum præf. Dan. 3. v. 28. וְשֵׁיזִב לְעַבְדוֹהִי. Vulg. v. 95. *& eruit ſervos ſuos.* Lxx. v. 28. ut textus Chaldæus, καὶ ἐξείλατο τοὺς παῖδας αὐτοῦ *& eripuit ſervos ſuos.*

Ben. ſ. m. ex terminatione hhiriq cum (-) & (י) quieſcente loco daghéſch, Dan. 6. v. 28. מְשֵׁיזִב וּמַצִּל. Vulg. v. 27. *ipſe liberator, atque ſalvator.* Lxx. v. 27. Verbaliter vertunt: ἀντιλαμβάνεται καὶ ῥύεται *ſuſcipit & liberat.* Vat. *eruens & liberans* (Deus).

Infin. cum præf. & affix. ubi eſt (-) quod antiquitus indicabat (י) pro dagh. forti in ſecunda radicali, Dan. 6. v. 15. שָׂם בָּל לְשֵׁיזָבוּתֵהּ. Vulg. v. 14. Rex *poſuit cor ut liberaret eum*, pro, in hoc incubuit, & pro virili conabatur ut eum erueret. Lxx. v. 14. ἠγωνίσατο τοῦ ἐξελέσθαι αὐτόν *in agoniâ erat ad liberandum eum*, id eſt, *luctabatur ut erueret eum*, Dan. 6. v. 21. הֲיָכִל לְשֵׁיזָבוּתָךְ. Vulg. v. 20. *putaſne valuit te liberare* à leonibus? m. Lxx. v. 20. εἰ ἠδυνήθη ἐξελέσθαι σε *num potuit eruere te?* Dan. 3. v. 17. יָכִל לְשֵׁיזָבוּתַנָא. Vulg. *poteſt eripere nos*, c. Lxx. participialiter, δυνατὸς ἐξελέσθαι ἡμᾶς *potens* (eſt) *liberare nos, eripere nos.*

Fut. 3. p. ſ. m. Dan. 3. v. 17. וּמִן־יְדָךְ מַלְכָּא יְשֵׁיזִב. Vulg. *& de manibus tuis, ô Rex, liberare* poteſt. Lxx. καὶ ἐκ τῶν χειρῶν σου (Mſ. Alex. τῆς χειρός σου) βασιλεῦ ῥύσεται ἡμᾶς *& de manibus tuis* (Alex. *de manu tuâ*, ut textus Chald.) *Rex, eripiet nos.* Al. *& de manu tuâ, Rex, liberabit.* Cum affix. & cum נ epenthetico, Dan. 6. v. 17. הוּא יְשֵׁיזְבִנָּךְ. Vulg. *ipſe liberabit te*, m. Lxx. αὐτὸς ἐξελεῖταί σε *ipſe liberabit te*, vel *eruet te.* Alii optativè, *eripiat te.* Similiter cum נ epenthetico, Dan. 3. v. 15. דִּי יְשֵׁיזְבִנְכוֹן מִן־יְדָי. Vulg. & quis eſt Deus, *qui eripiet vos de manu meâ?* m. Lxx. ὃς ἐξελεῖται ὑμᾶς ἐκ χειρός μου; *qui eruet vos de manu meâ?* Al. *qui liberabit vos de manibus meis?*

שׁוּף QAL. Vulg. & alii, *video, aſpicio, contueor, conſpicio, conſpicor, ſpecto* oculis directis in aliquem. Eſt cognatum cum שָׁקַף *proſpicio*, &c.

Praet. 3. p. ſ. f. cum affix. Job. 20. v. 9. עַיִן שְׁזָפַתּוּ וְלֹא תוֹסִיף (ו) pro הו poſt ת dagheſſatum ob duplicem ה perſonæ & affixi). Vulg. *oculus qui eum* (hypocritam) *viderat, non videbit.* Lxx. ὀφθαλμὸς παρέβλεψε, καὶ οὐ προσθήσει *oculus vidit, & non adjiciet.* Alii, *oculus conſpexit eum, nec addet*, ſup. *eum videre*, non ultrà eum viſurus eſt, ita diſparuerit. Merc. Cum שׁ relativo pro אֲשֶׁר & affix. Cant. 1. v. 6. שֶׁשְּׁזָפַתְנִי הַשָּׁמֶשׁ. Vulg. v. 5. *quia decoloravit me ſol*, c. Lxx. v. 6. ὅτι παρέβλεψέ με (Aq. συνέκαυσέ με. Sym. παρέκυψέ με. Al. παρέβλεψέ με. Theod. ἐπέφλεξέ με) ὁ ἥλιος *quia deſpexit me*, c. (Aq. *adusſit me.* Sym. *tetigit me.* Al. *deſpexit me.* Theod. *torrefecit me*,) *ſol.* Alii, *quia radiavit me ſol*, vel *aſpexit me*, vel radiis feriendo *intuitus eſt me*,

Digitized by Google

q. d. non eſt mihi nigror hic naturalis, ſed caſu contractus ex ſole, & talis ut auferri facilè poſſit. Synopſis Criticorum.

שׁוּר QAL. inuſit. unde tantum reperitur PAOUL HOPHAL, מְשֻׁזָּר, vide columnam 1217. *contortum, contortuplicatum.*

שַׁח adject. m. *humilis, demiſſus, depreſſus.* Cum præf. Job. 22. v. 29. וְשַׁח עֵינַיִם יוֹשִׁעַ, vel יוֹשִׁעַ. Vulg. *& qui inclinaverit oculos, ipſe ſalvabitur;* verbaliter accepiſſe שַׁח, deinde legiſſe videtur יִוָּשֵׁעַ, in 3. p. ſ. m. FUT. NIPHAL, *ſalvabitur.* Confer Prov. 29. v. 23. Lxx. καὶ κύφοντα ὀφθαλμοῖς σώσει *& demiſſum oculis ſalvabit* (Deus), *tum demiſſum oculis ſervabit.* Jun. *& demiſſum oculis,* ſeu demiſſos oculos habentem, qui ſcilicet non ſpectat ad ferocias, nec ad celſa mundi, & contra Deum non attollit oculos, *ſalvum præſtat.* Cocc. Rad. שָׁחַח *deprimor, humilior,* &c.

שֵׂחַ m. Vulg. & alii, *eloquium, meditatio, cogitatio, ſermo.* Cum affix. Amos 4. v. 13. וּמַגִּיד לְאָדָם מַה־שֵּׂחוֹ. Vulg. *& annuntians homini eloquium ſuum.* Lxx. καὶ ἀπαγγέλλων εἰς ἀνθρώπους τὸν χριστὸν αὐτοῦ. Al. τὸ χρῖσμα. Aq. τίς ἡ ὁμιλία αὐτοῦ. Sym. τί τὸ φώνημα αὐτοῦ. Theod. τίς ὁ λόγος αὐτοῦ. V^a. edit. τίς ἡ ἀδολεσχία αὐτοῦ. O. *& annuntians inter homines Chriſtum ejus;* videntur legiſſe מְשִׁיחוֹ unâ voce tantùm. Al. *unctionem*, iſte legit fortè מִשְׁחָה *unctio.* Aq. *quæ converſatio ejus.* Sym. *quæ vociferatio ejus.* Theod. *quis ſermo ejus.* V. edit. *quæ exercitatio ejus … & indicans homini quæ ſit meditatio ejus*, juxta R. D. ſed in commentario exponit *occupatio*, ſeu *negotium ejus … quæ ſit cogitatio ſua* videlicet Dei & hominis. Cocc. Alii, *quæ ſint ejus cogitata*, vel *quid negotium ejus*, vel *opus ejus*, vel *quanta ſint ejus opera*, vel *quanta ſit gloria ſua*, ubi vides quoſdam affixum ad Deum referre. Rad. שׂוּחַ, vel שִׂיחַ (non enim eſt conſenſio inter Hebræos) *diſſero, meditor, eloquor*, undecumque veniat, nihil moror: unuſquiſque in ſuo ſenſu abundet: ſumma rei eſt intelligentia Scripturæ meo quidem judicio.

שָׁחַד QAL. Lxx. δέομαι *deprecor*, φορτίζω *onero.* Vulg. & alii, *dono, munero, munus diſtribuo, largior, exhibeo.* Cognatum cum שָׁחַת *corrumpo.* Munera ſunt plerumque corruptelæ, & excæcant oculos videntium, corrumpunt judicium, &c. Av.

IMPER. 2. p. pl. m. cum (ֲ) ſub gutturali, loco (ְ), Job. 6. v. 22. וּמִכֹּחֲכֶם שִׁחֲדוּ בַעֲדִי. Vulg. numquid dixi: afferte mihi, *& de ſubſtantiâ veſtrâ donate mihi?* Lxx. ἢ τῆς παρ' ὑμῶν ἰσχύος δέομαι; *aut fortitudine veſtra indigeo?* vel, *aut fortitudinem veſtram deprecor?* Certè, non legerunt שִׁחֲדוּ, quid legerint, dicat qui poteſt. Longius eſſet nunc indagare. Alii, *munera exhibete*, ſeu *date propter me?* vel *& de viribus veſtris muneramini pro me?* videlicet ad corrumpendum judicium; id eſt, jus aliquâ ratione propter me convellite? Jun. relationem hæc habent ad verba: *numquid dixi.*

FUT. 2. p. ſ. f. cum præf. & (ֲ) ob gutturalem, Ezech. 16. v. 33. וַתִּשְׁחֳדִי אוֹתָם. Vulg. *& dona donabas eis* (amatoribus tuis). Lxx. καὶ ἐφόρτιζες αὐτοὺς *& onerabas eos*, ſupple, *donis.* Alii, *& munerasti*, ſeu *munerata es eos, muneribus conduxiſti eos.*

שֹׁחַד m. Lxx. δῶρον *donum*, δωροδέκτης *munerum acceptor*, παιδεία *inſtitutio.* Alii, *munus, donum* imprimis quo corrumpitur judex; inde apud Priſcos dictum. מַה שֹּׁחַד שֶׁחַד *quid eſt* שֹׁחַד? *quod facit* חַד *unum:* dantem ſcilicet & accipientem: etenim quam primùm accipit quis munus ab alio, tunc accedit animus ejus ad ipſum, & fit ſicut ille ipſe: prout ſcribunt Kethubhoth, fol. 105. 2. Cum præf. וְשֹׁחַד *& munus*, הַשֹּׁחַד *munus*, בְּשֹׁחַד *pro munere*, בַּשֹּׁחַד *propter munus.* Rad. שָׁחַד *dono, munero*, &c.

שָׁחָה QAL, *humilio me, humi procumbo.* Cognatum eſt cum שָׁחַח, de quo infra, & cum שׁוּחַ, de quo ſupra, hinc κλάζω *inclino, flecto*, & ἱκετεύω *ſupplico.* Av.

IMPER. 2. p. ſ. f. Iſai. 51. v. olim 24. nunc 23. nam monitum volumus lectorem, nos ſequi ordinem verſuum & ca-

Digitized by Google

pitum, prout recognovit Joannes Leusden secundum editionem Josephi Athiæ. Similiter, quod attinet ad Lxx. editionem Lamberti Bos sequimur. שְׁחִי וְנַעֲבֹרָה. Vulg. *incurvare* (anima) *ut transeamus.* Lxx. *κύψον, ἵνα παρέλθωμεν esto prona*, vel *demissa, ut transeamus.* Alii, *procumbe, ut transeamus*, vel *sternere*, id est, æqua terræ corpus tuum, ut sis vice plateæ transeuntibus. Av. sic scilicet dicebant, qui insolenter & thrasonicè conculcabant te. Jun.

HIPHIL הִשְׁחִיחַ *humilio, incurvo, deprimo, curvum facio.*

Fut. 3. p. s. m. cum affix. Prov. 12. v. 25. דְּאָגָה בְלֶב־אִישׁ יַשְׁחֶנָּה. Vulg. *mœror in corde viri humiliabit illum.* Lxx. φοβερὸς λόγος καρδίαν ταράσσει ἀνδρὸς δικαίου, C. deest, δικαίου. Theod. μέριμνα ἐν καρδίᾳ ἀνδρὸς κατηφεῖ αὐτόν O. *terribilis sermo cor turbat viri justi:* in Complut. deest vox *justi.* Theod. *mœror in corde viri humiliabit illum.* Sic vertit Nobilius... in Hexaplis verò alia est versio, *solicitudo in corde viri detinet illum.* Cocc. sic intelligit: *pavor, solicitudo, in corde hominis, dejicit id.* affix. fœmineum sensu neutri. R. D. sic: *pavor* (est) *in corde viri, humiliabit illum*, scilicet pavorem, quasi diceret: dejiciet illum pavorem, non ostendet se pavidum esse. Ad hunc sensum intelligendum puto verba Theodotionis, *mœror*, vel *solicitudo* est *in corde viri, coercebit eum*, vel *eam; un homme de cœur a-t'il du chagrin, du souci, il le concentrera dans lui-même.* R. D. citat hunc textum in rad. præsenti שָׁחָה, alii ad שָׁחַח referunt. Junius sic vertit: *sollicita anxietas in animo viri deprimit illam*, id est, manum de quâ in v. præced. sed tunc est anomalia generis: nam דְּאָגָה est femin. & Verbum masculinum; qualis fuerit τῶν Lxx. lectio, fateor, non video. Hùc etiam quidam referunt cum præf. & aff. illud Mich. 6. v. 14. וְיֶשְׁחֲךָ בְּקִרְבֶּךָ. D. Petr. *Guarin*, cum Vulg. tamquam nomen accepit in Lexico, col. 853. ad vocem יֶשַׁח *& humiliatio tua in medio tuî.* Lxx. καὶ συσκοτάσει ἐν σοί *& contenebrescet in te.* Ms. Alex. καὶ

σκοτάσει & tenebrescet. Videntur legisse per metathesin τῶν ח & ש, וְיֶחְשַׁךְ *& obtenebrabitur.* Apud Robertson, *& humiliabit te in medio tuî*, (·) est vice (-), id est, pro יַשְׁחֲךָ ad similitudinem illius, Gen. 28. v. 3. וְיַפְרְךָ *& crescere faciet*, vel *faciat te;* ut in יֶשַׁח, Pagn.

HITHPAEL הִשְׁתַּחֲוָה, Lxx. προσκυνέω *adoro*, καταφιλέω *deosculor*, προσφωνέω *acclamo*, ποιέω *facio.* Vulg. & alii, *adoro, humilior, inclinor, incurvor, prosterno me, abjicio me, deprimo me, procumbo*, adorandi vel honoris exhibendi causâ. Tertia radicalis mutata est in (ו), & superadditum aliud ה. Ista mutatio & aliàs fit, ut in nomine גַּאֲוָה *elatio, superbia*, à גָּאָה *superbivit;* istud (ו) in medio epentheticum est: & mollioris pronuntiationis causâ dicitur, pro הִשְׁתַּחֲחָה. Construitur cum præpositionibus לִפְנֵי, ל, אֶל, עַל, & Buxt. & cum dativo. Av.

Praet. 3. p. s. m. cum præf. וְהִשְׁתַּחֲוָה *& incurvaverit se.* 2. p. s. m. cum præf. וְהִשְׁתַּחֲוִיתָ *& incurvabis te.* 1. p. s. c. הִשְׁתַּחֲוֵיתִי *incurvo me supplex.* Cum præf. וְהִשְׁתַּחֲוֵיתִי *& incurvabo me.* 3. p. plur. c. הִשְׁתַּחֲווּ *incurvant se.* Cum præf. וְהִשְׁתַּחֲווּ *& incurvabunt se.* 2. p. plur. m. cum præf. וְהִשְׁתַּחֲוִיתֶם *& incurvabitis vos.*

Ben. s. m. מִשְׁתַּחֲוֶה *incurvans se.* Cum præfix. וּמִשְׁתַּחֲוֶה *& incurvans se.* Plur. m. מִשְׁתַּחֲוִים *incurvantes se.* Cum præf. הַמִּשְׁתַּחֲוִים *incurvantes se*, וּמִשְׁתַּחֲוִים *& incurvantes se*, in formâ inusitatâ, Ezech. 8. v. 16. וְהֵמָּה מִשְׁתַּחֲוִיתֶם קֵדְמָה לַשָּׁמֶשׁ. Vulg. *& adorabant ad ortum solis.* Lxx. καὶ οὗτοι προσκυνοῦσι τῷ ἡλίῳ *& ipsi adorant solem.* Ms. Alex. προσεκύνουν κατ' ἀνατολὰς τῷ ἡλίῳ *adorabant ad orientem solem*, vel *incurvabant se orienti soli.* Al. *& ipsi incurvant se orientem versùs ipsi soli;* vox est ex præterito & participio composita. Nam scribit Kimhhi, propheta volebat dicere, וְהֵמָּה מִשְׁתַּחֲוִים *& ipsi incurvabant se*, vel *& ipsi adorabant;* at aspectu commotus, sermonem illico in interrogationem convertit, volens dicere, הַאַתֶּם הִשְׁתַּחֲוִיתֶם *vosne incurvatis vos?* Buxt. Targum putat dictionem compositam

Digitized by Google

fitam, ex מַשְׁחִיתִים *corrumpentes*, & מִשְׁתַּחֲוִים *incurvantes se*, quod expressit sic: אִנּוּן מְחַבְּלִין וְסָגְדִין *ipsi corrumpentes & adorantes.*

INFIN. cum præf. לְהִשְׁתַּחֲוֺת *ad incurvandum se*, וּלְהִשְׁתַּחֲוֺת *& ad incurvandum se.*

IMPER. 2. p. s. f. cum præf. וְהִשְׁתַּחֲוִי *& incurva te.* 2. p. plur. m. הִשְׁתַּחֲווּ *incurvate vos.* Cum præf. וְהִשְׁתַּחֲווּ *& incurvate vos.*

FUT. 3. p. s. m. in formâ plena, יִשְׁתַּחֲוֶה *incurvabit se.* Cum præf. וְיִשְׁתַּחֲוֶה *& incurvavit se*; & per specialem apocopam defectivè absque ה & (ֶ) in fine (quasi pro וַיִּשְׁתַּחְו, Buxt.) sed cum (ו) in ultimâ, וַיִּשְׁתַּחוּ, & in pausâ cum (ָ) pro (ַ), וַיִּשְׁתָּחוּ *& incurvavit se*; sic etiam 3. p. s. f. וַתִּשְׁתַּחוּ, ut in pausâ, cum (ָ), וַתִּשְׁתָּחוּ *& incurvavit se.* 2. p. s. m. תִּשְׁתַּחֲוֶה *incurvabis te.* 1. p. s. c. אֶשְׁתַּחֲוֶה *incurvabo me*, vel *adorabo.* Cum præf. וְאֶשְׁתַּחֲוֶה *& incurvabo me*, וָאֶשְׁתַּחֲוֶה *& incurvavi me.* 3. p. plur. m. plenè, יִשְׁתַּחֲווּ *incurvabunt se.* Cum præf. וְיִשְׁתַּחֲווּ, & cum (ְ) pro (ו), וְיִשְׁתַּחֲוֻ *& incurvabunt se*, וַיִּשְׁתַּחֲווּ *& incurvarunt se.* 3. p. plur. f. per apocopen τῆ ה in fine, וַתִּשְׁתַּחֲוֶין *& incurvarunt se.* 2. p. plur. m. תִּשְׁתַּחֲווּ *incurvabitis vos.* 1. p. plur. c. נִשְׁתַּחֲוֶה *incurvabimus nos.* Cum præfix. וְנִשְׁתַּחֲוֶה *& incurvabimus nos.*

שָׂחָה QAL, *nato*, extensis seu porrectis utrisque manibus secundùm aquam. Hinc est *σείω moveo.* Av. *innato aquis, remigo aquis.*

BEN. s. m. cum præf. & INFIN. similiter cum præfix. Isai. 25. v. 11. כַּאֲשֶׁר יְפָרֵשׂ הַשֹּׂחֶה לִשְׂחוֹת. Vulg. & extendet manus suas sub eo *sicut extendit natans ad natandum.* Lxx. ὃν τρόπον καὶ αὐτὸς ἐταπείνωσε τοῦ ἀπολέσαι *quemadmodum ipse humiliavit ad perdendum*; videntur legisse כַּאֲשֶׁר שַׁחָה לְשַׁחֵת, quæ illud idem significant, quod expresserunt; at in aliquot libris sic habes, ὡς ἁπλοῖ ὁ λούομενος εἰς τὸ κολυμβῆσαι *sicut expandit qui se lavat, ad natandum*; pariter in margine apud Procopium pro versione τῶν Lxx. fuit appositum, καθὼς ἀναπλώσει, Alius, ἀναπλώσει ὁ λούομενος εἰς τὸ κολυμβῆσαι *sicut expandet*, vel *expanderet qui se lavat, ad natandum*; in Hexaplis hæc ultima verba tamquam ex Sym. desumpta citantur: quæ respondent Hebr. textui, qui ad verbum habet: *quemadmodum extenderet natans ad natandum.* Ca. sic locum reddit *passis in suâ ipsorum regione manibus, ut solent natatores ad natandum.* Quidam intelligunt hæc de Moabo, alii de Deo, vel Christo judice, & ultore. Vide Synopsin Criticorum.

HIPHIL הִשְׂחָה. Vulg. & alii, *lavo, madefacio, perfundo, rigo, natare facio, humecto.* Lxx. λούω *lavo.*

FUT. 1. p. s. c. Psal. 6. v. 7. אַשְׂחֶה בְכָל־לַיְלָה מִטָּתִי. Vulg. *lavabo per singulas noctes lectum meum.* Lxx. similiter: sed v. 6. λούσω καθ' ἑκάστην νύκτα τὴν κλίνην μου. Alii, *macero*, vel *fluctuare facio*, vel *loquar in dolore*; sensus est, ἀλύω *langueo, tristor*, non quiesco, sed jactor, & manante affatim sudore videor in lecto natare. Cocc. Hyperbole.

שָׂחוּ m. *natatio, fluctuatio*, est penacuta vox, ut אָחוּ *pratum, gramen, ulva*; à rad. אָחָה, Pag. Cocc. Ezech. 47. v. 5. כִּי־גָאוּ הַמַּיִם מֵי שָׂחוּ. Vulg. *quoniam intumuerant aquæ profundi torrentis*, מֵי שָׂחוּ, reddidit *profundi*, & retulit ad נַחַל sequens; sicque servatur sensus. Lxx. ὅτι ἐξύβριζεν (Al. ἴβριζε,) ὡς χειμάῤῥου. Alex. ὅτι ἐξύβριζεν τὸ ὕδωρ ὕδωρ ὡς ῥοῖζος χειμάῤῥου. Ald. Compl. τὸ ὕδωρ ὡς ῥοῖζος χειμάῤῥου. Lxx. *quoniam intumuit*, (Alius, *scatebat*) *sicut torrentis*, supple, *aqua.* Alex. *quoniam intumuit aqua, aqua ut impetus torrentis*; lego enim ὡς non ἴως, quod mihi videtur mendosum, ut probatur Ald. & C. verbis: *aqua velut impetus torrentis*, quamvis fortè posset retineri ἴως, modo fieret correctio in voce sequenti. S. Hieron. sic referente Nobilio vertit Lxx. *quoniam ferebatur aqua instar præcipitis torrentis*; ubi sunt additamenta, de quibus mentionem faciunt Ms. Alex. Ald. & Compl. Alii, *quia altæ erant*, vel *succreverant aquæ, aquæ enatandæ*, vel *natatiles*, vel *natationis*, quæ nonnisi natando transvadari possint. R. שָׂחָה *nato, no, je nage.*

שְׁחוּת m. *demissio, incurvatio, curvitas, demissio vultûs in terram.* Av. est formæ גְּבוּת

Digitized by Google

altitudo, ut notat Kimhhi, Isai. 60. v. 14. וְהָלְכוּ אֵלַיִךְ שְׁחוֹחַ. Vulg. *& venient ad te curvi*; adjectivè sumpsit. Lxx. item adjectivè, *δεδοικότες reveriti, timentes*, id est, cum reverentiâ, cum timore. Alii, *incurvatione, supplicatione*, id est, incurvi & supplices, vel *incurvando se*, nam potest etiam in infinit. esse. Buxt. vel *demisso in terram vultu*, vel *demisse*, vel *demissi*. Rad. שָׁחָה *curvor, incurvor*, &c.

שָׁחוּט m. *ductum, tractum*. Buxt. *expansus, malleo ductus*; quasi pro שָׁחוּט. Cocc. 2. Paral. 9. v. 15. זָהָב שָׁחוּט. Vulg. ducentas hastas *aureas* de summâ sexcentorum aureorum, neglexisse videtur, vel non legisse שָׁחוּט bis repetitum ibi. Confer & judica. Lxx. ἐλατὰς, & in repetitione τῦ שָׁחוּט, verterunt *καθαρῦ* aurea *ductilia*, & in repetitione aurei *puri*. Alii, *ex auro ducto*; id est, malleato, ductili, quod scilicet præ bonitate diduci potest etiam in fila, unde שָׁחוּט, dictum Hebræi scribunt שֶׁנַּעֲשָׂה בְּחוּט *quod netur filo*. Joma, fol. 45. Buxt. Alii volunt esse participium Paoûl, lector eligat, expositio eadem erit. Jerem. 9. v. 7. חֵץ שׁוֹחֵט לְשׁוֹנָם, legendum docent Massorethæ, שָׁחוּט. Vulg. v. 8. *sagitta vulnerans lingua eorum*; legebat שׁוֹחֵט. Lxx. v. 8. *βολὶς τιτρώσκουσα ἡ γλῶσσα αὐτῶν*. Legerunt similiter שׁוֹחֵט *sagitta vulnerans lingua eorum*. Alii, *sagitta acuta*, vel *telum acutum*, vel *culter jugulans lingua eorum*. Rad. שָׁחַט *macto, jugulo, occido*.

שְׁחוֹר m. Vulg. & alii, *carbones, nigredo, carbo, nigredo fusca*. Cum præfix. Thren. 4. v. 8. חָשַׁךְ מִשְּׁחוֹר תָּאֳרָם. Vulg. *denigrata est super carbones facies eorum*. Lxx. *ἐσκότασεν ὑπὲρ ἀσβόλην τὸ εἶδος αὐτῶν*. *obtenebrata est super fuliginem species eorum*. Alii, *obscurata est præ nigredine*, seu *plusquàm nigredo, forma eorum*, id est, *præ carbone*. Qui מ nominis constitutivum ponunt, sic vertunt: *obscurata est lux*, vel *claritas formæ eorum*. R. שָׁחַר *nigresco*, &c.

שְׁחוּת m. Vulg. & alii, *interitus, fovea, corruptio, perditio*, vel *fovea*, in quâ est corruptio. Cum præf. & affix. Proverb. 28. v. 10. בִּשְׁחוּתוֹ הוּא־יִפּוֹל. Vulg. qui decipit justos in viâ malâ, *in interitu suo corruet*. Lxx. *εἰς διαφθορὰν in corruptionem*, vel *in probrum*, neglecto affixo. Alii, *in foveam suam*, vel *in perniciem suam ipse cadet*. R. שָׁחַת *corrumpo, perdo*, in Piël.

שָׁחַח QAL. Lxx. *ταπεινόω humilio*. Scholiastes, *κύπτομαι procumbo*. Lxx. Sym. *κάμπτομαι incurvor*. Sym. *προσλαλέω alloquor*. Lxx. *καταδολεσχέω exerceor, recolo, διδίω timeo, κακόομαι malè afficior, vexor*. Sym. *καταφθείρομαι corrumpor*. Vulg. & alii, *incurvor, curvor, humilior, deprimor, dejicior, inclinor, prosternor, deorsum inflector*; est idem quod שָׁחָה & שׁוּחַ, Av.

Praet. 3. p. s. m. cum præf. Isai. 2. v. 11. וְשַׁח רוּם אֲנָשִׁים. Vulg. *& incurvabitur altitudo virorum*. Lxx. *καὶ ταπεινωθήσεται & humiliabitur*. 3. p. s. f. Prov. 2. v. 18 שָׁחָה *depressa est, inclinat*. Vide שׁוּחַ, 1. p. s. c. Psal. 34. Hebr. 35. v. 14. כַּאֲבֶל־אֵם קֹדֵר שַׁחוֹתִי. Lxx. *ὡς πενθῶν καὶ σκυθρωπάζων οὕτως ἐταπεινούμην quasi lugens & contristatus sic humiliabar*; ita Vulg. Scholiastes in Lamberti Bos editione. *ὡς πενθῶν ὁμομήτριον συνδραμοῦς ἔκυψα quasi lugens ex eâdem matre natum, cum mœrore procubui*. Alii, *tamquam lugens matrem, pullatus humiliabam me*, vel *incurvabam me*, vel *incurvabar*; tristis dejecto capite incedebam cum tristi aspectu. A. 3. p. plur. c. more perfectorum, sed cum (ֲ) sub gutturali pro simplici (ְ), Job. 9. v. 13. תַּחְתָּיו שָׁחֲחוּ. Vulg. *& sub quo (Deo) curvantur* qui portant orbem. Lxx *ὑπ' αὐτοῦ ἐκάμφθησαν κήτη τὰ ὑπ' οὐρανόν*. Sym. *ὑποκάτω δὲ αὐτοῦ χαμαιθησονται*, &c. *sub eo incurvati sunt ceti qui sub cœlo*. Sym. *sub illo autem curvabuntur*, &c. Aq. Theod. *μετ' αὐτοῦ cum eo*. More defectivorum, שַׁחוּ *incurvant se*.

Infin. more perfectorum, שְׁחוֹחַ *demittendo se*; quidam ut nomen accipiunt, vide supra שְׁחוֹחַ.

Imper. 2. p. s. f. שֹׁחִי *deprime te*; melius referretur ad שָׁחָה, quò etiam referunt Hebræi.

Fut. 3. p. s. m. יָשֹׁחַ *incurvat se*, vel *incurvabit se*. 3. p. s. f. cum præfix. Thren. 3. v. 20. וְתָשׁוּחַ עָלַי נַפְשִׁי, legunt Massorethæ,

Digitized by Google

וְתָשׁוֹחַ. Vulg. *& tabescet in me anima mea;* videtur legisse וְתִשַּׁחַת, vel potius וְתִשְׁחַת. Lxx. καὶ καταδολεσχήσει ἐπ' ἐμὲ ἡ ψυχή μου *& recolet super me anima mea*, vel *exercebitur in me anima mea.* Sym. in Hexaplis, ἑαυτῇ προσλαλήσει *seipsam alloquetur.* Lxx. & Sym. videntur legisse per שׂ, וְתָשִׂיחַ à שִׂיחַ, *meditor, eloquor.* Alii, *& humiliat se in me anima mea*, vel *& incurvabatur*, vel *incurvabitur*, &c. Ca. memoriâ repeto, *& animo meo meditor.* 3. p. plur. m. Job. 38. v. 40. olim 39. v. 2. כִּי־יָשֹׁחוּ בַמְּעוֹנוֹת. Vulg. *quando cubant in antris* (leunculi). Lxx. δεδοίκασι γὰρ ἐν κοίταις αὐτῶν *timuerunt enim in cubilibus suis.* Alii, *quando jacent*, vel *decumbunt*, vel *incurvantur*, vel *deprimunt se in lustris*, vel *habitaculis*, vel *speluncis;* gestum & habitum leonum insidiantium describit, *demittunt se*, &c. Merc. Cum præfix. Psal. 106. Hebr. 107. v. 39. וַיָּשֹׁחוּ. Vulg. *& vexati sunt.* Lxx. καὶ ἐκακώθησαν *& vexati sunt.* Sym. καὶ κατεφθάρησαν *& corrupti sunt.* Lxx. & Sym. videntur legisse וַיִּשָּׁחֲתוּ vel וַיְשַׁחֲתוּ, à שָׁחַת *corrumpo*, in Piël. Alii, *& incurvantur.*

NIPHAL נִשַּׁח, significatione τῦ Qal, *incurvor, deprimor*, &c.

Fut. 3. p. s. m. cum præf. Isai. 2. v. 9. וַיִּשַּׁח אָדָם. Vulg. *& incurvavit se homo.* Lxx. καὶ ἔκυψεν ἄνθρωπος *& procubuit homo.* Al. *& deprimit se homo.* 3. p. s. f. Isai. 29. v. 4. וּמֵעָפָר תִּשַּׁח אִמְרָתֵךְ. Vulg. *& de humo audietur eloquium tuum*, f. Lxx. καὶ εἰς τὴν γῆν οἱ λόγοι σου δύσονται *& in terram intrabunt verba tua.* Vulg. videtur legisse תִּשָּׁמַע. Sym. καὶ ὑπὸ γῆν ἐδαφισθήσεται ἡ λαλιά σου *& sub terrâ prosternetur loquela sua.* Alii, *& è pulvere humile erit eloquium tuum*, vel *mussitabit*, vel *humiliter egredietur sermo tuus;* metu telorum hostilium occultabunt se cives tui in cryptis & locis subterraneis. Grot. 3. p. plur. m. cum præfix. Eccles. 12. v. 4. וְיִשַּׁחוּ כָּל־בְּנוֹת הַשִּׁיר *& obsurdescent omnes filiæ carminis.* Lxx. καὶ ταπεινωθήσονται πᾶσαι αἱ θυγατέρες τοῦ ᾄσματος *& humiliabuntur omnes filiæ cantici.* Aq. καὶ κλιθήσονται πάντα τὰ τῆς ᾠδῆς *& jacebunt omnia quæ sunt cantici.* Alii, *& incurvabuntur omnes filiæ cantici*, id est, omnia instrumenta musica. Av. vel *& submissæ sunt omnes filiæ cantûs*, id est, cum vocalissimæ virgines ipsi videntur submissè loqui, aut canere. Cocc. vel *deprimenturque omnia canora;* hic verbum est masculinum cum nomine feminino, illud non utique rarum est in Hebræi textûs locis quibusdam. Quidam periphrasticè denotari aures hominis putant, (per *omnes filias cantici*) in quibus recipitur, & auditur cantionum sonus, notante Salomone Glassio, p. 661. in Philologiâ sacrâ.

HIPHIL הֵשַׁח *deprimo, incurvo, facio succumbere;* unde Fut. 3. p. s. m. cum affix. יְשִׁחֶנּוּ *humiliabit illum* (pavorem), vel *dejiciet illum.* Vide sup. HIPHIL τῦ שָׁחָה.

HITHPOEL הִשְׁתּוֹחֵחַ vel הִשְׁתּוֹחַח. Vulg. & alii, *tristis sum, dejicio me, humilio me, incurvo me, deprimo me.*

Fut. 3. p. s. f. cum (־) ob pausam, תִּשְׁתּוֹחָח *humiliabit se*, vel *deprimit se.* 2. p. s. f. Psal. 41. Hebr. 42. v. 6. מַה־תִּשְׁתּוֹחֲחִי נַפְשִׁי. Vulg. *quare tristis es, anima mea?* Lxx. v. 5. ἵνα τί περίλυπος εἶ ἡ ψυχή μου; Aq. τί κατακύπτεις; Sym. τί κατατήκῃ; Aq. *quare inclinas te deorsum?* Sym. *quare contabescis, maceraris?* Alii, *cur dejiceris*, vel *dejicis te*, vel *deprimis te*, vel *consternaris, anima mea?* hoc est, quare non bono & erecto animo sum? Cocc.

שחט QAL. Lxx. ἀγχίνω *capio*, θύω *sacrifico*, καταστρωννύω *prosterno*, σφάττω, σφάζω *macto*, τιτρώσκω *vulnero.* Vulg. & alii, *immolo, macto, jugulo, occido, expando.* Cognatum cum שָׁטַח *expando*, nam pecora à Judæis mactantur expansa, ut sanguis largiùs effluat. Hinc per metathesin, θύω *sacrifico*, θύω *macto*, pecus ad sacrificandum. Av.

Praet. 3. p. s. m. שָׁחַט *jugulavit.* Cum præf. וְשָׁחַט *& jugulabit.* Cum præf. & aff. Lev. 3. v. 2. וּשְׁחָטוֹ. Vulg. *quæ immolabitur* (victima). O. καὶ σφάξει αὐτό (δῶρον), *& mactabit illud* (donum). 2. p. s. m. cum præf. Exod. 29. v. 11. וְשָׁחַטְתָּ אֶת־הַפָּר. Vulg. *& mactabis eum* (vitulum). Lxx. καὶ σφά-

Digitized by Google

ξεις τὸν μόσχον & mactabis vitulum. 3. p. pl. m. cum (ֲ) pro simplici (ְ) sub gutturali, שָׁחֲטוּ jugularunt. Cum præf. וְשָׁחֲטוּ & jugulabunt. 2. p. plur. m. cum præf. וּשְׁחַטְתֶּם & mactate.

Ben. s. m. שֹׁחֵט mactans. Plur. m. constr. שֹׁחֲטֵי jugulantes.

Paoul s. m. שָׁחוּט ductum, tractum. Sing. fem. cum præf. sub duplici formâ, הַשְּׁחֻטָה & הַשְּׁחוּטָה jugulata.

Ihfin. cum præf. וְשָׁחֹט & jugulando, לִשְׁחֹט & לִשְׁחוֹט, ad jugulandum. Cum ה parag. in fine juxta quosdam & præf. Osee 5. v. 2. וְשַׁחֲטָה שֵׂטִים הֶעְמִיקוּ. Vulg. tamquam nomen accipiens quod & alii faciunt: & victimas declinastis in profundum (al. cum ס, סֵטִים). O. ὃ οἱ ἀγρεύοντες τὴν θήραν κατέπηξαν quod, qui capiunt venationem, confixerunt; referunt, quod, ad rete, δίκτυον, quomodo legerint, dicat qui potest; id notatum reperio à Ludovico Cappello Criticæ Sacræ, p. 319. qui sic vertit, hunc textum: defectores jugulationem occultarunt profunde, hoc est, callide jugulant ne deprehendi & convinci possint. Targum; victimas idolis mactant plurimas; videtur legisse לְשֵׁדִים pro שֵׂטִים, nam שֵׁדִים sunt dæmones, qui in idolis colebantur; (fortè est expositio Targumistæ, non versio). Alii, in profundum abierunt mactando, vel & mactare declinantes profundarunt. Vide Synopsin Criticorum. Cum præf. & affix. וּבְשָׁחֲטָם & in jugulare eos, id est, & dum jugulant (filios suos).

Imper. 2. p. plur. m. cum præf. וְשַׁחֲטוּ & mactate.

Fut. 3. p. s. m. יִשְׁחַט, & in pausa, יִשְׁחָט jugulabit. Cum præf. וַיִּשְׁחַט, & in pausa, וַיִּשְׁחָט & jugulavit. Cum præfix. & affix. וַיִּשְׁחָטֵהוּ & jugulavit eum, וַיִּשְׁחָטֵם & jugulavit eos. 2. p. s. m. תִּשְׁחַט jugulabis. 2. p. s. f. cum præf. וַתִּשְׁחֲטִי & jugulasti. 3. p. pl. m. יִשְׁחֲטוּ, & in pausâ, יִשְׁחָטוּ jugulabunt. Cum præf. וַיִּשְׁחֲטוּ & jugularunt. Cum præf. & affix. וַיִּשְׁחָטוּהוּ & jugulârunt eum, וַיִּשְׁחָטוּם & jugularunt eos. 2. p. plur. m. תִּשְׁחֲטוּ jugulabitis.

NIPHAL נִשְׁחַט jugulor, mactor, immolor, &c.

Fut. 3. p. s. m. Num. 11. v. 22. הֲצֹאן וּבָקָר יִשָּׁחֵט לָהֶם. Vulg. numquid ovium & boum multitudo cadetur, ut possit sufficere ad cibum? Lxx. μὴ πρόβατα καὶ βόες σφαγήσονται αὐτοῖς; Numquid oves & boves mactabuntur ipsis? 3. p. s. f. תִּשָּׁחֵט jugulabitur, immolabitur.

שחט QAL. Vulg. & alii, exprimo. O. ἐκθλίβω elido; unde

Fut. 1. p. s. c. cum præf. Gen. 40. v. 11. וָאֶשְׂחַט אֹתָם אֶל־כּוֹס פַּרְעֹה. Vulg. & expressi eas (nempe uvas) in calicem quem tenebam. Lxx. καὶ ἐξέθλιψα, &c. & elisi, &c. Al. & exprimebam eas in calicem Pharaonis; fortè à שָׂחַט derivatur latina vox succus, & Gall. écacher, Ludov. Thomassin.

שַׁחֲטָה s. mactatio, juxta quosdam, vide supra ad infinitivum, שְׁחֹט, unde derivatur, ubi de hac voce actum est, tamquam infinitivo, aut tamquam nomine.

שְׁחִיטָה s. jugulatio, mactatio. In formâ constructa, 2. Paral. 30. v. 17. הַלְוִיִּם עַל־שְׁחִיטַת הַפְּסָחִים. Vulg. Verbaliter expressit: & idcirco immolarent Levitæ Phase, his qui non occurrerant sanctificari Domino. Lxx. καὶ οἱ Λευῖται ἦσαν τοῦ θύειν τὸ φασέκ & Levitæ erant (id est, dabant operam), ut immolarent Pascha. Alii, & Levitæ insistebant mactationi Paschæ, vel dabant operam mactationi agnorum Paschalium. Cocc. quæ tamen mactatio alioquin ad Sacerdotes pertinebat, ut observatum est Lev. 1. v. 5. Jun. Rad. שָׁחַט macto, jugulo.

שְׁחִין m. Lxx. Aq. Sym. Theod. ἕλκος ulcus. Incertus, ἐλέφας elephantiasis genus morbi, Job. 2. v. 7. Aq. ἐξανάδοσις eruptio, Levit. 13. v. 19. Alii & Vulg. ulcus, inflammatio, apostema; cognatum cum נָחָשׁ serpens: nam ex morsu serpentis generantur apostemata in corporibus læsorum. Av. Cum præfix. הַשְּׁחִין בַּשְּׁחִין & בִּשְׁחִין, ulcere, לִשְׁחִין in ulcus. R. שָׁחַן inusit. vel Rabbinica vox שָׁחַן calesco, calefio; dicunt autem שְׁחִין, ut exprimant calorem, vel æstum.

שָׁחִיס m. sponte nascens: sive ut R. D. scribit, quod pullulat & germinat à radicibus

Digitized by Google

seminis; *non satum*, idem quod 4. Reg. 19. v. 29. סחיש, seges nascens ex semine decidui, ubi vides solam esse transpositionem ש & ס. Hinc latinè, *seges*; & Græcè, στάχυς interposito ת. Av. 4. Reg. 19. v. 29. vertunt Lxx. שחיס, τὰ ἀνατέλλοντα C. αὐτόματα *quæ exoriuntur*, C. *quæ sponte veniunt*. Vulg. *quæ sponte nascuntur*. At Isai. 37. v. 30. שחיס. Lxx. vertunt, τὰ καταλείμματα *reliquias*. Aq. & Theod. αὐτοφυῆ *sponte nata*. Sym. ἀπὸ δένδρων *de arboribus*. Vulg. *pomis vescere*; unde apparet quòd intellexerint aliquod esse discrimen duas inter has voces. Rad. שחס inusit.

שחיף m. Vulg. & alii, *stratum*, *tectorium*, *operimentum*; quædam exemplaria per ש efferunt, שחיף; apud Rabbinos hoc verbum שחף, est *avellere*, *decorticare*, & forsan inde sumptum est שחיף, inquit Kimhhi, quasi dicas *lignum decorticatum* & compositum, seu aptatum, seu *limen ligno stratum*, ex ligno aptato factum. Merc. Ezech. 41. v. 16. נֶגֶד הַסַּף שְׂחִיף עֵץ *contra uniuscujusque limen; stratumque lignum*. Lxx. hic intricati sunt, & aliter legisse intelliguntur ex additamentis quibusdam in hoc versu obscuro & ratione materiæ & ratione præsertim vocis שחיף ibi tantummodo insumptæ. Vatabl. *contra postem opertum ligneis* tabulis. Al. *è regione postis operti ligno*, vel *tectorium ligneum*. Ex contextu patet notio; fortè à tenuitate dicitur, quasi diceres, *tenue lignum*. Cocc. Rad. שחף Rabbinis, *avello*, *decortico*, & verisimiliter est Peil.

שחית f. *fovea*, *fossa*, quasi locus depressus, unde שחיתות, f. cum præf. & affix. forma pluralis femin. Thren. 4. v. 20. נִלְכַּד בִּשְׁחִיתוֹתָם. Vulg. Christus Dominus *captus est in peccatis nostris*. Lxx. συνελήφθη ἐν ταῖς διαφθοραῖς αὐτῶν. Dion. Alex. in responsionibus ad quæsita Pauli Samosateni legit, διαβολαῖς ἡμῶν. Lxx. *comprehensus est in corruptionibus eorum*; deducebant à שחת in Piël, *corrumpo*. Dion. Alex. lectionem Nobilius vertit, *calumniis nostris*, tunc scribendum esset διαβολαῖς, vetterem, *in deliberationibus nostris*. S. Ambros. *in interitu nostro*. Alii, *in foveis*, vel *retibus eorum*. Psal. 106. Hebr. 107. v. 20. וִימַלֵּט מִשְּׁחִיתוֹתָם, Lxx. καὶ ἐῤῥύσατο αὐτοὺς ἐκ τῶν διαφθορῶν αὐτῶν *& eripuit eos de corruptionibus ipsorum*. Vulg. *de interitionibus eorum*. Alii, *de retibus*, seu *foveis*, seu *sepulchris eorum*. Rad. שחת *deprimor*, &c. Alii, שחה, ut dictum est, assignant.

שחיתה Chald. ex forma Peil, f. *corruptum*, *pravum*, unde Dan. 2. v. 9. cum præfix. ושחיתה. Vulg. *& deceptione plenam* (interpretationem composueritis). Lxx. καὶ διεφθαρμένον (ῥῆμα) *corruptum* (verbum). Alii, *& cum scelere conjunctum* (sermonem proposueritis dicere). Rad. שחת inusit. Apud Rabbinos invenies שחת *corrumpor*, *perdor*; & in Hebr. שחת in Piël, *corrumpo*.

שחל vel שַׁחַל, m. *leo ferox*, vel *immanis*, mediæ ætatis. Buxt. *leopardus*; animal ex leone & pantherâ natum, vel potiùs, ex pardo & leæna, nigris maculis leoninam pellem distinguentibus, sed jubis caret; Rabbini tantùm pro leone accipiunt; est autem animal ferox, & sævissimum in laniandis prædis, & discerpendis tam animalibus, quàm hominibus. Hinc συλάω, συλῶ *prædor*, & per metath. λις, λίς *leo*. Av. O. ἀσπὶς *aspis*, λέαινα *leæna*, λέων *leo*, πάρδης *panthera*. שַׁחַל *leo ferox*. In pausâ cum (-), שָׁחַל *leo ferox*. Cum præf. Osee 5. v. 14. כַּשַּׁחַל *sicut leo ferox*. Sym. ὡς ἐπιβολὴ λεαίνης *quasi irruptio leænæ*. Theod. ὡς λὶς *quasi leo*. Aq. ὡς λέαινα *quasi leæna*. Vulg. *quasi leæna*. Alii, *quasi panthera*.

שחלת f. *onyx*, species aromatis quæ ad suffitum adhibebatur, *unguis*, sive *onyx aromaticus*, *ungula aromatica*. Cum præfix. Exod. 30. v. 34. ושחלת. Vulg. *& onycha* (sume tibi). Lxx. ὄνυχα *onycha*. Alii, *& ungulam*, vel *& onycham*, vel *& onychem*; quid sit onyx, docet Bochartus; est unum ex quatuor aromatibus, ex quibus factum fuit sacrum thymiama. Hebræis omnibus שחלת est *onyx*, sive *unguis odoratus* & Sirachidi etiam. Vide Hieron. lib. 5. p. 803.

Digitized by Google

& seq. Rad. nomen præced. שָׁחַל cum ח heemantico.

שַׁחַף m. Vulg. & alii, *larus* avis immunda, *æsalon* accipitris species, *fulica; larus* autem est avis parva & nigra habitans juxta aquas: & tam in aquâ quàm in terrâ degit, quæ & *fulica* appellatur. Pag. *cuculus*, qui laborat scabie & tuberibus. Lxx λάρος *larus*, avis impura. Cum præf. & (·) ob pausam, הַשָּׁחַף *larus*. Rad. שָׁחַף inusit.

שַׁחֶפֶת f. *tabes, phthisis*, infirmitas corpus attenuans, *prominentia, tuber, tumor, tumor squameus, scabies*, quæ corpori inducit materiam squamosam & cohærescentem, unde fit putrefactio. Hinc σήπω *putrefacio*. Av. Hoc morbi genus facit corpus tenue & producit pustulas. R. Salom. Cum præf. Lev. 26. v. 16. וְהִפְקַדְתִּי עֲלֵיכֶם בֶּהָלָה אֶת־הַשַּׁחֶפֶת. Vulg. *visitabo vos quoque velociter in egestate & ardore*. O. καὶ ἐπιστήσω ... τήν τε ψώραν *& constituam ... scabiem*. Alii, *& constituam super vos terrorem, tabem*. בַּשַּׁחֶפֶת *tabe*. Lxx. ἀπορίᾳ *egestate*, ut & Vulg. Deut. 28. v. 22. Rad. eadem ac vocis præced.

שַׁחַץ m. Vulg. & alii, *institores, superbia, fortitudo, abactor, fera, sævitia, superbia deſæviens, fastus abominabilis*. Hinc σκαιὸς *sinister, sævus*, σκαιότης *imperitia*. Av. Kimhhi explicat per גַּאֲוָה *superbia*, vel *ferocia*. Job. 28. v. 8. לֹא־הִדְרִיכֻהוּ בְנֵי־שָׁחַץ לֹא־עָדָה עָלָיו שָׁחַל. Vulg. *non calcaverunt eam* (semitam) *filii institorum, nec pertransivit per eam leæna*. O. καὶ οὐκ ἐπάτησαν αὐτὸν (Alex. & C. αὐτὴν) υἱοὶ ἀλαζόνων, οὐ παρῆλθεν ἐπ' αὐτῆς λέων *& non calcaverunt eum, eam* (semitam), Alex. & C. *filii superborum, non transiit super eam leo*. Per *filios superborum* intelligunt Græci magnas bestias, Hebræi feras truces & immanes. Alii, *non calcant eam filii superbiæ, non transit per eam leo*, vel *filii sævitiæ, filii feræ, juvenes feræ*.

שַׁחֲצִימָה Mass. *Schâhhatsimâh*, Vulg. *Sehesima*, nomen proprium civitatis in Tribu Issachar. Josue 19. v. 22. Etym. *superbia maris*, ex שַׁחַץ *superbia*, & יָם *mare*; vel *humiliatio jejunii*, ex שָׁחַח *humilio*, & צוֹם *jejunium*.

שָׁחַק QAL. Lxx. συγκόπτω *contundo, contero*, λεαίνω *lævigo*, λεπτύνω *extenuo*. Vulg. & alii, *excavo, contundo, contero, detero, attero, comminuo*.

PRAET. 2. p. f. m. cum præf. Exod. 30. v. 36. וְשָׁחַקְתָּ מִמֶּנָּה הָדֵק. Vulg. magis attendens ad sensum quàm ad verba: *cumque in tenuissimum pulverem universa contuderis*. Alii, *& contundes ex eo comminuendo*, vel *minutim*, vel *& contundes ex ea* (compositione scilicet thymiamatis) *attenuando*. 3. p. plur. c. Job. 14. v. 19. אֲבָנִים שָׁחֲקוּ מַיִם. Vulg. *lapides excavant aquæ*. O. λίθους ἐλέαναν, Alex. ἐλίανεν, ὕδατα *lapides lævigarunt aquæ; ut lapides comminuuntur aquâ*. Vatab.

FUT. 1. p. f. c. cum præf. & affix. 2. Sam. Vulg. Reg. 22. v. 43. וְאֶשְׁחָקֵם כַּעֲפַר־אָרֶץ. Vulg. *delebo eos ut pulverem terræ*. O. καὶ ἐλέανα αὐτοὺς ὡς χοῦν γῆς *& lævigavi eos ut pulverem terræ*. Alii, *& contudi eos*, vel *comminui eos*, vel *distendi, contrivi, dilatavi eos sicut pulverem terræ*.

שָׂחַק QAL. Lxx. Aq. Sym. Theod. γελάω *rideo*. Lxx. Sym. ἐκγελάω *derideo*. Lxx. Sym. ἐμπαίζω *illudo, derideo*. Lxx. εὐφραίνομαι *gaudeo*, ἐπιγελάω *irrideo*. Sym. item, ἐπιγελάω. Lxx. καταγελάω *derideo*. Sym. προσγελάω *arrideo*, &c. Vulg. & alii, *ludo, rideo, hilaris sum, jocor*; in malum, *derideo, irrideo, illudo, subsanno, contemno*; idem planè quod צָחַק. Construitur cum præposit. עַל & לְ. Hinc σκώπτω? σκάζομαι, σκέπτομαι & σκυζόμαι? , *derideo*; & per metathes. καχάζω & καγχάζω, *cachinnor*. Av.

PRAET. 3. p. f. m. cum præf. וְשָׂחַק *aut rideat*. 3. p. plur. c. cum (ּ) sub gutturali, Job. 30. v. 1. וְעַתָּה שָׂחֲקוּ עָלַי *nunc autem derident me* (juniores tempore). O. νυνὶ δὲ κατεγέλασάν μου *nunc autem deriserunt me*.

INFIN. cum præfix. בְּשַׂחֵק *dum luderet* (Samson) & tempus לִשְׂחוֹק *ridendi*, vel *ad ludendum*.

FUT. 3. p. f. m. Job. 39. v. 7. יִשְׂחַק לַהֲמוֹן קִרְיָה. Vulg. *contemnit* (onager) *multitudinem civitatis*. O. participialiter: καταγελῶν πολυοχλίας πόλεως *deridens frequentem tur-*

Digitized by Google

bam civitatis; Alii, *ridet tumultum urbis* ... In pausa, cum (·) loco (-), יִשְׂחָק *ridebit.* Cum præf. וְיִשְׂחַק לְרַעַשׁ כִּידוֹן, Job. 41. v. 21. Vulg. v. 20. *& deridebit vibrantem hastam* (balæna). O. v. 20. καταγελᾷ δὲ σεισμοῦ πυρφόρου *irridet autem concussionem igniferam.* Alii, *& deridebit vibrationem*, vel *concussionem*, vel *commotionem lanceæ.* 3. p. f. f. Job. 39. v. 18. תִּשְׂחַק לַסּוּס וּלְרֹכְבוֹ. Vulg. *deridet* (struthio) *equum & ascensorem ejus.* O. καταγελάσεται ἵππου, καὶ τοῦ ἐπιβάτου αὐτοῦ *deridebit equum & ascensorem ejus.* Cum præf. וַתִּשְׂחַק *& ridebit.* 2. p. f. m. תִּשְׂחָק, & in pausa, תִּשְׂחָק *ridebis.* 1. p. f. c. Job. 29. v. 24. אֶשְׂחַק אֲלֵהֶם לֹא יַאֲמִינוּ. Vulg. *si quando ridebam ad eos, non credebant.* O. ἐὰν γελάσω πρὸς αὐτοὺς, οὐ μὴ πιστεύωσι. Sym. προσεγέλων αὐτοῖς, οἱ δὲ οὐκ ἐπίστευον *si rideam ad eos, non credent.* Sym. *arridebam eis, illi verò non credebant.* Alii, *ridebam ad eos, non credebant*, me jocari, sive ludere, sed seriò agere, præ gravitate quâ uti consuetus eram. Merc. &c. Etiam joca mea putabant aliquid occultare serii. Grot. In pausa cum (-) pro (-), אֶשְׂחָק *ridebo.* 3. p. plur. m. cum (·) loco simplicis (·) ob pausam, יִשְׂחָקוּ *ridebunt.*

PIEL שִׂחֵק *ludo, rideo, jocor, &c.*

PRAET. 1. p. f. c. cum præf. 2. Reg. 6. v. 21. וְשִׂחַקְתִּי לִפְנֵי יְהוָה. Vulg. *& ludam;* omisit (*ante Dominum*), quia jam supra expressum fuerat. O. καὶ παίξομαι καὶ ὀρχήσομαι ἐνώπιον κυρίου *& ludam, & saltabo coram Domino;* illud *& saltabo*, non est in Hebræo; forsan est nota marg. ad explicationem τοῦ *ludam*, lusus enim de quo hîc agitur, est saltatio, vide 1. Paral. 15. v. 28.

BEN. f. m. Proverb. 26. v. 19. וְאָמַר הֲלֹא־מְשַׂחֵק אָנִי. Vulg. *& cùm fuerit deprehensus, dicit: ludens feci;* explicationis gratiâ addidit: *cùm fuerit deprehensus.* O. ὅταν δὲ φωραθῶσι, λέγουσιν, ὅτι παίζων ἔπραξα *cùm verò videntur, dicunt, ludens feci.* Alex. ἐφωράθησαν *observati*, vel *visi fuerint.* C. φωραθῶσιν *deprehensi fuerint;* sic etiam Procopius. Hieron. in apologiâ contra Rufin, *qui insidiatur amicis suis, cùm visus fuerit, dicit, ludens feci.* Alii, *& dicit: nonne ludens ego? & il dit: c'étoit pour rire.* Cum præf. וּמְשַׂחֶקֶת *& ludentem.* Plur. m. מְשַׂחֲקִים *ridentes, ludentes.* Sing. fem. cum duplici (·), מְשַׂחֶקֶת *ludens.* Plur. fem. cum præf. וְהַמְשַׂחֲקוֹת *ludentes.*

INFIN. cum præfix. & (·) pro (-) ob maqqaph, Psal. 103. Hebr. 104. v. 26. לִוְיָתָן זֶה יָצַרְתָּ לְשַׂחֶק־בּוֹ. Vulg. *draco iste quem formasti ad illudendum ei.* O. δράκων οὗτος ὃν ἔπλασας ἐμπαίζειν αὐτῷ, idem. Schol. ἀντὶ τοῦ, αὐτῇ τῇ θαλάσσῃ, id est, ut ludat *in ipso mari.* Alii, *draconem istum formasti ut ludat in ipso* (mari scilicet), draco iste juxta quosdam est balæna cui nautæ periclitantes ad lusum dolia vacua objiciunt. Gej. vide Job. 40. & 41. ludit autem balæna, vel cum marinis aquis, vel cum maris incolis cæteris.

FUT. 3. p. f. m. cum præf. Jud. 16. v. 25. וִישַׂחֶק־לָנוּ. Vulg. sensum, non verba reddens: *& ante eos luderet.* O. καὶ παιξάτω ἐνώπιον ἡμῶν *& ludat coram nobis.* Alii, *& ludat nobis*, vel *& risum faciat nobis.* 2. p. f. m. cum præfix. Job. 40. v. 29. הַתְשַׂחֶק־בּוֹ כַּצִּפּוֹר. Vulg. v. 24. *numquid illudes ei* (balænæ juxta quosdam) *quasi avi?* O. v. 24. παίξῃ δὲ ἐν αὐτῷ ὥσπερ ὀρνέῳ; *ludesne cum eo tamquam cum ave?* Alii, *numquid ludes in eo tamquam ave?* Sym. μὴ ἐμπαίξεις; *numquid illudes?* &c. 3. p. plur. m. יְשַׂחֲקוּ *ludent.* Cum præf. וִישַׂחֲקוּ *& ludant.*

HIPHIL הִשְׂחִיק *rideo, derideo, subsanno, &c.* unde BEN. pl. m. 2. Paralip. 30. v. 10. וַיִּהְיוּ מַשְׂחִיקִים עֲלֵיהֶם. Vulg. *illis irridentibus.* O. καὶ ἐγένοντο ὡς καταγελῶντες αὐτῶν *& fuerunt tamquam irridentes eos.* Alii, *& deridebant eos;* ad verbum, *& fuerunt irridentes eos.*

שַׁחַק m. O. Aq. ἀὴρ *aër.* O. νεφέλη *nubes*, νέφος, idem; οὐρανὸς *cælum*, παλαίωμα *antiquitas*, ῥοπὴ *libramentum*, στερέωμα *firmamentum.* Sym. αἰθὴρ *æther.* Vulg. & alii, *momentum*, *pulvis*, *pulvis contusus & minutissimus*, seu *tenuissimus*, qui ex contusione oritur & spargitur; *pulvisculus*, *cælum*, *æther*, *nubes*, *tenuitas nubium*, seu *aëris.* Cum præf. Isai. 40. v. 15. וּכְשַׁחַק מֹאזְנַיִם נֶחְשָׁבוּ. Vulg. *& quasi momentum stateræ reputata sunt*

Digitized by Google

(gentes). O. καὶ ὡς ῥοπὴ ζυγοῦ ἐλογίσθησαν, ut Vulg. Alii, *& sicut pulvis tenuissimus statera*, aut *bilancium reputata sunt*, vel *& ut tenuitas bilancium*, vel *ut pulvisculus trutinæ*, non faciens ῥοπήν. Res levis est, quæ momentum facere potest. Cocc. Psal. 88. Hebr. 89. v. 7. כִּי מִי בַשַּׁחַק יַעֲרֹךְ לַיהוָה. O. v. 6. ὅτι τίς ἐν νεφέλαις ἰσωθήσεται τῷ κυρίῳ; *quoniam quis in nubibus æquabitur Domino?* similiter Vulg. v. 7. Sym. τίς γὰρ ἐν αἰθέρι ἀντιπαραβληθήσεται τῷ κυρίῳ; *quis enim in æthere æquabitur Domino?* Alii, *quoniam quis in cælo æquabitur Domino?* vel *nam quis in cælo par est Domino?* Plur. m. שְׁחָקִים *cæli*. Cum præf. וּשְׁחָקִים *& cæli*, בַּשְּׁחָקִים *in cælis*, לַשְּׁחָקִים *ad cælos*. Rad. שָׁחַק *contudit, comminuit*.

שְׂחֹק, & cum hhólem pleno, שְׂחוֹק, nam in utrâque formâ reperitur: O. γελοιασμός *irrisio*. Incert. ἀγαλλίασις *exultatio*. O. γέλως *risus*, χαρὰ *gaudium*, χλεύασμα *subsannatio*, λόγος *sermo*, εὐφροσύνη *lætitia*. Aq. Sym. Theod. γέλως *risus*. Vulg. & alii, *risus, cachinnus, irrisio, lusus, subsannatio, lætitia, derisio, derisiculum*. Cum præf. הַשְּׂחוֹק *risus*, בִּשְׂחוֹק *in risu*, לִשְׂחוֹק & לִשְׂחֹק, *risui*, כִּשְׂחוֹק *sicut risus*, מִשְּׂחוֹק *præ risu*. R. שָׂחַק *risit, lusit*, &c.

שחר QAL, *nigresco, niger sum, denigror, manè quæro*.

PRÆT. 3. p. s. m. Job. 30. v. 30. עוֹרִי שָׁחַר מֵעָלָי. Vulg. *cutis mea denigrata est super me*. O. τὸ δὲ δέρμα μου ἐσκότωται μεγάλως *cutis verò mea obtenebrata est valdè*. Ms. Alex. μεμελάνωται μεγάλως *nigra facta est valdè*. Reliqui, ἐμελάνθη εἰς βάθος *nigra facta est in profundum*, id est, multùm, scilicet ex mœrore & vi morbi: ex febri. Confer Thren. 5. v. 10. Synopsis Critic. hîc.

BEN. s. m. Prov. 11. v. 27. שֹׁחֵר טוֹב. Vulg. *benè consurgit diluculò*. O. τεκταινόμενος ἀγαθὰ *qui facit bona*. Aq. ὀρθρισμὸς ἀγαθοῦ *sectatio matutina boni*. Al. *quærens manè bonum*.

PIEL שִׁחֵר, Vulg. & alii, *vigilo, quæro, pervestigo, manè, diluculò, sedulò, tempestivè, studiosè quæro, maturo, maturè quæro, requiro, manè surgo*. LXX. ζητέω *quæro*, ὀρθρίζω *manè surgo*, ποθέω *desidero*. Adverbialiter, ἐπιμελῶς *accuratè*, δῶρα δίδωμι *munus do*, ξανθίζω *flavesco*. Construitur cum accusat. vel cum אֶל. Av. unde

PRÆT. 3. p. s. m. cum affix. Proverb. 13. v. 24. וְאֹהֲבוֹ שִׁחֲרוֹ מוּסָר, aliud exemplar, שִׁחֲרוֹ *schihharó*, *& qui diligit eum* (filium suum) *quærit illi castigationem*, vel *corriget*, *aut erudiet eum quolibet manè*, vel *manè quærit ipsi disciplinam*, vel *maturat illi castigationem*. Vulg. *qui autem diligit illum, instanter erudit*. O. ὁ δὲ ἀγαπῶν, ἐπιμελῶς παιδεύει *qui autem diligit, accuratè erudit*. Schol. sic explicat conformiùs ad verba Hebræa: (quamvis sensum assequantur. O. & Vulg.) ὀρθρίζει αὐτῷ παιδείαν *manè surgere facit ipsi disciplinam*; sic enim vertendum puto, ut loquendi modo Ecclesiasticorum authorum, & eorum sensui concors sim. 2. p. s. m. cum præfix. & affix. Job. 7. v. 21. וְשִׁחַרְתַּנִי וְאֵינֶנִּי. Vulg. *& si manè me quæsieris, non subsistam*. Lxx. ὀρθρίζων δὲ οὐκ ἔτι εἰμὶ *manè autem surgens non jam sum*. Sym. καὶ ζητήσεις με, καὶ οὐκ ἔτι ὑπάρξω *& quæres me, & ultra non existam*. Ad verbum, *& quæres me manè, & non ego*. Vat. *si posteà requiras me*, ut mihi parcas, *non exstabo*. Vide Synopsin Critic. 3. p. plur. c. cum præf. וְשִׁחֲרוּ־אֵל *& diluculò quærebant Deum*.

BEN. plur. m. construct. Job. 24. v. 5. מְשַׁחֲרֵי לַטָּרֶף. Vulg. *vigilantes* (onagri) *ad prædam*. Alii, *manè surgentes ad rapinam*. Apud O. vacat. Aq. ὀρθρίζοντες εἰς ἅλωσιν *manè surgentes ad capturam*. Cum præf. & affix. וּמְשַׁחֲרַי *& requirentes me*, c. invenient me.

INFIN. cum præf. Prov. 7. v. 15. לְשַׁחֵר פָּנֶיךָ. Vulg. sensum exprimens: *desiderans te videre*; verba sunt meretricis ad juvenem. O. similiter, ποθοῦσα τὸ σὸν πρόσωπον *desiderans faciem tuam*. Alii, *requirendo*, vel *ad requirendum vultum tuum*, m.

FUT. 2. p. s. m. Job. 8. v. 5. אִם־אַתָּה תְּשַׁחֵר אֶל־אֵל. Vulg. *tu tamen si diluculò consurrexeris ad Deum*. O. σὺ δὲ ὄρθριζε πρὸς κύριον *tu verò manè surge ad Dominum*. Alii, *si tu manè quæsieris Deum*, vel *manè surrexeris*

Digitized by Google

xeris ad Deum. 1. p. f. c. cum affix. & (ִ) sub ultima radicali loco (ֵ) ob pausam, אֲשַׁחֲרֶךָּ *requiro te*, *m* vel *ad te de luce vigilo.* 3. p. plur. m. cum נ epenthetico, vel abundante post (ֻ) pro (ו) ante affix. Prov. 1. v. 28. יְשַׁחֲרֻנְנִי וְלֹא יִמְצָאֻנְנִי. Vulg. *manè consurgent, & non invenient me*, c. Alii, *manè quærent me*, vel *maturabunt ad me*, *nec invenient me*, vel *nec mihi invigilantes me invenient.* O. ζητήσουσί με κακοὶ, καὶ οὐχ εὑρήσουσι *quærent me mali, & non invenient.*

שַׁחַר m. & in pausâ cum (ָ), שָׁחַר. Lxx. ὄρθρος *diluculum.* Cum כ, ὡς πρωϊνὸν *matutinum*, Isai. 58. v. 8. βόθυνος *fovea*, Isai. 47. v. 11. ubi certè non legerunt שַׁחְרָהּ; videntur derivasse à שָׁחָה versionem suam. Vulg. & alii, *ortus*, *aurora*, *lucifer*, *manè*, *lux*, *splendor*, *diluculum*, *lux prima*, *sol oriens*, *obscuritas fusca*; nominis ratio, quia tunc res incipiunt nosci, sed quasi nigræ. Cum præf. Gen. 19. v. 15. וּכְמוֹ הַשַּׁחַר עָלָה. Vulg. *cùmque esset manè.* O. ἡνίκα δὲ ὄρθρος ἐγίνετο *postquam autem diluculum factum est.* Alii, *& cùm aurora ascenderet*, vel *ascendisset*, vel *exoriente autem aurorâ*, vel *cum primùm diluculavit.* In pausa, הַשָּׁחַר *aurora*, בַּשָּׁחַר *in aurorâ*, כַּשַּׁחַר *sicut aurora*, Isai. 58. v. 8. אָז יִבָּקַע כַּשַּׁחַר אוֹרֶךָ. Vulg. *tunc erumpet quasi manè lumen tuum.* O. τότε ῥαγήσεται πρωϊμον τὸ φῶς σου *tunc erumpet matutinum lumen tuum.* Alii, *tunc proferetur*, vel *scindetur velut aurora lumen tuum.* Boot. contendit שַׁחַר, hîc esse in genitivo, vertitque, *velut auroræ, lumen tuum*; quod mihi probabile videtur: aurora latè & citò se diffundit. BA. Cum affix. Isai. 47. v. 11. לֹא תֵדְעִי שַׁחְרָהּ. Vulg. veniet super te malum, *& nescies ortum ejus*, f. Alii, *non scis auroram*, vel *lucem ejus*, vel *cujus ortum*, vel *diluculum*, id est, diem, ἀνεκδιήγητος *ignoras*, vel *ignorabis.* Sic ludificatur astrologos. Jun. O. καὶ οὐ μὴ γνῷς. βόθυνος, καὶ ἐμπεσῇ εἰς αὐτὸν *& non cognosces: fovea, & incides in eam*, jungentes cum sequentibus, hanc vocem. R. שָׁחַר *nigrescere*, *nigrum esse*; in Piel, *quærere*, *pervestigare*, &c.

שָׁחֹר m. Vulg. & alii, *niger*, *nigrum*, *nigricans*, *fuscus*, *subniger*, instar auroræ antelucanæ, seu instar auri fulvi. Av. Levit. 13. v. 31. וְשֵׂעָר שָׁחֹר אֵין בּוֹ. Vulg. *& capillum nigrum* (si viderit sacerdos). O. καὶ θρὶξ ξανθίζουσα οὐκ ἔστιν ἐν αὐτῇ *& pilus flavescens non est in eo*; legendum videtur, ἐν αὐτῷ (δέρματι, scilicet) in eâ (cute). Alii, *& pilus niger non fuerit in eâ.* Plur. m. שְׁחֹרִים *nigri* (equi). Cum præf. הַשְּׁחֹרִים *nigri* (equi) μέλανες. Sing. fem. cum hhólem pleno, שְׁחוֹרָה *nigra*, *obscura*, *fusca*, instar auroræ emicantis. Av. Cant. 1. v. 5. שְׁחוֹרָה אֲנִי וְנָאוָה. Vulg. v. 4. *nigra sum, sed formosa.* O. μέλαινά εἰμι ἐγὼ καὶ καλὴ *nigra sum ego & pulchra.* Alii, *nigra*, vel *fusca sum*, vel *sim, at optabilis*, vel *decora*, vel *optata*, id est, pulchra; quia pulchra optari solent. Eleganti sum formâ & membrorum compositione. Merc. Plur. fem. Cant. 5. v. 11. שְׁחֹרוֹת כָּעוֹרֵב. Vulg. *nigræ* (comæ) *quasi corvus.* Alii, *nigri* (cincinni) *ut corvus*, id est, coracini coloris, qui splendore suo est conspicuus. BA. Vide Synopsin Critic. O. μέλανες ὡς κόραξ (βόστρυχοι) *nigri ut corvus* (cincinni). R. שָׁחַר *nigrescere*, &c. ut in voce præced.

שִׁחוֹר Mass. *Schihhór*, Vulg. *Nilus*, nomen proprium fluminis Ægypti celebris, Isai. 23. v. 3. Etym. *niger*, aut *matutinus*, ex שָׁחַר *nigrum esse*, aut שַׁחַר *aurora*, *manè*, *matutinum*; שִׁחוֹר vocabatur Nilus, à *nigrore*, quod aquæ ejus essent turbidæ ac turbulentæ. Vat. Æthiopibus olim dictus *Siris.*

שַׁחֲרוּת f. Vulg. & alii, *voluptas*, *juventus*, *juventa*, *aurora.* Cum præf. Eccl. 11. v. 10. כִּי־הַיַּלְדוּת וְהַשַּׁחֲרוּת הָבֶל. Vulg. *adolescentia enim & voluptas vana sunt.* Alii, *quia adolescentia & juventus vanitas*, vel *quia pueritia & aurora sunt vanitas*, id est, citò evanescunt. O. ὅτι ἡ νεότης καὶ ἡ ἄνοια ματαιότης *quia adolescentia & stultitia vanitas est.* R. שָׁחַר *nigrum fieri*, &c.

שְׁחַרְחֹרֶת f. *nigra*, *subnigra*, *fusca*, Cant. 1. v. 6. שֶׁאֲנִי שְׁחַרְחֹרֶת. Vulg. nolite me considerare *quòd fusca sim.* O. ὅτι ἐγώ εἰμι μεμελανωμένη *quòd ego nigra facta sim.* Alii, *quòd subnigra sim*, vel *quòd ego fusca.* Rad. שָׁחַר *nigrescere*, &c.

Digitized by Google

שחריה Maſſ. *Schebhariáh*, Vulg. *Soboria*, nomen proprium filii Ieroham, vel Ierohham, Maſſoret. 1. Paral. 8. v. 26. in Vulg. v. 27. Etym. *aurora Dei*, ex שַׁחַר *aurora*, & יָהּ *Deus*.

שחרים Maſſ. *Schábharáim*, Vulg. *Saharaim*, nomen proprium viri, 1. Paral. 8. v. 8. Etym. *nigri*; ex שָׁחַר *niger factus eſt*. Porro juxta Me. aliquis hic eſt ex progenie Benjamin, cujus hoc tantùm loco mentio reperitur in Sacrâ Scripturâ, nec dicitur cujus filius fuerit... Habebat duas uxores, quas repudiavit propter cauſas quæ hîc tacentur. Vat.

שחת QAL, unde NIPHAL, נִשְׁחַת, Vulg. & alii, *computreſco, diſſipor, corrumpor, perdor, diſperdor, depravor*.

Praet. 3. p. ſ. m. Jerem. 13. v. 7. וְהִנֵּה נִשְׁחַת הָאֵזוֹר. Vulg. *& ecce computruerat lumbare*. O. καὶ ἰδοὺ διεφθαρμένον ἦν *& ecce corruptum fuerat*. Cum præf. Jerem. 18. v. 4. וְנִשְׁחַת הַכְּלִי. Vulg. *& diſſipatum eſt vas*. O. καὶ ἔπεσε τὸ ἀγγεῖον *& cecidit vas*. Alii, *& perditum eſt vas*. 3. p. ſ. f. cum (-) ob pauſam pro (-), Gen. 6. v. 12. וְהִנֵּה נִשְׁחָתָה. Vulg. cùmque vidiſſet Deus terram *eſſe corruptam*; immutavit paululùm verba abſque detrimento ſensûs. Alii, *& ecce corrupta erat*. O. καὶ ἦν κατεφθαρμένη *& erat corrupta*.

Ben. plur. f. cum præf. Ezech. 20. v. 44. וְכַעֲלִילוֹתֵיכֶם הַנִּשְׁחָתוֹת. Vulg. *neque ſecundùm ſcelera veſtra peſſima*; negativa particula hîc apponitur ex ſenſu, & ex præcedentibus verbis. O. καὶ κατὰ τὰ ἐπιτηδεύματα ὑμῶν τὰ διεφθαρμένα *& ſecundùm adinventiones veſtras corruptas*. Alii, *& ſecundùm ſtudia*, vel *opera veſtra corrupta*.

Fut. 3. p. ſ. f. Exod. 8. v. 20. תִּשָּׁחֵת הָאָרֶץ. Vulg. v. 24. *corruptaque eſt terra*, id eſt, perdebantur omnia quæ erant in terrâ. Vat. per terram intelliguntur homines & animantes. O. v. 24. καὶ ἐξωλοθρεύθη ἡ γῆ *& deſtructa eſt terra*. Sym. ἐφθάρη *corrupta eſt*, &c. Cum præfix. Gen. 6. v. 11. וַתִּשָּׁחֵת הָאָרֶץ. Vulg. *corrupta autem eſt terra*. Terra pro incolis terræ ſumitur, ut patet ex v. ſeq. Vat. O. ſimiliter, ἐφθάρη δὲ ἡ γῆ.

PIEL שִׁחֵת, Aq. Sym. διαφθείρω *corrumpo, perdo*. Lxx. ἀνομέω *inique ago*, ἁμαρτάνω *pecco*, λυμαίνω *perdo, corrumpo*, καταστρέφω *ſubverto*, ἐκτυφλόω *excæco*, ἐκχέω *effundo*, ἐξαλείφω *deleo*, καταβάλλω *dejicio*, κατασκάπτω *diruo*. Vulg. & alii, *violo, irritum facio, corrumpo me, luſcum facio, perdo, diſperdo, depravo, diſſipo, corrumpo, demolior*; abſolutè, *perditè ago, perperàm ago*.

Praet. 3. p. ſ. m. שִׁחֵת *perditè egit, perdidit*. Cum præf. Amos 1. v. 11. וְשִׁחֵת רַחֲמָיו, Vulg. *& violaverit miſericordiam ejus*. O. καὶ ἐλυμήνατο μητέρα ἐπὶ γῆς *& violavit matrem ſuper terram*. Aq. διέφθειρε σπλάγχνα αὐτοῦ *corrupit viſcera ſua*. Sym. διέφθειρε σπλάγχνα ἴδια *corrupit viſcera propria*; intellexerunt obſcænè. Alii, *& corruperit miſerationes ſuas*, ſcilicet, neceſſitudinem illam & affectum qui inter fratres eſſe debet & ſolet: quaſi diceretur, jus commune naturæ abolevit & exuit humanitatem. Merc. Cum affix. Oſe. 13. v. 9. שִׁחֶתְךָ יִשְׂרָאֵל כִּי־בִי בְעֶזְרֶךָ. Vulg. tamquam nomen ſumens: *Perditio tua Iſraël: tantummodò in me auxilium tuum*. O. ſimiliter ut nomen accipiunt: τῇ διαφθορᾷ σου, (Alius, διαφθορᾷ σου) Ισραὴλ τίς βοηθήσει; *corruptioni tuæ* (Al. *diſperſui tuo*) *quis auxiliabitur?* Vat. *perdidit te Iſraël: ſed in me auxilium tuum*, id eſt, vitulus quem coluiſti, fuit cauſa perditionis tuæ... Quidam vertunt, *perditio tua*, ſub. fuit vitulus. Apud Glaſſium, p. 1178. ſic fert verſio ultimæ partis, *quia in me eſt auxilium tuum*, vel *quia ego in auxilio tuo ſum*; ita hunc locum explicat R. Qimhhi. R. Salomo Jarchi priori membro hæc verba conjungit, & ellipſin verbi ponit, hoc modo: שִׁחֶתְךָ *perdidit te*, nimirum hoc, *quod in me, in auxilium tuum*, ſcilicet, פָּרַדְתָּ *rebellaſti*. Vide Synopſ. Critic. Cum præf. & affix. Exod. 21. v. 26. וְשִׁחֲתָהּ *& corruperit eum*, ſ. oculum ſervi aut ancillæ. O. καὶ ἐκτυφλώσῃ *& excæcaverit*. Vulg. *& luſcos eos fecerit*. 2. p. ſ. m. שִׁחַתָּ, contractè, pro שִׁחַתְּתָּ *diſperdidiſti*. Cum præf. וְשִׁחַתָּ *& perdes* verba tua dulcia. 3. p. ſ. m. cum (-) ſub gutturali pro ſimplici (-), שִׁחֲתוּ *demoliti ſunt* vineam meam; & cum

Digitized by Google

(-) in pausa loco (-), Ose. 9. v. 9. הֶעְמִיקוּ שִׁחֵתוּ. Vulg. primum verbum adverbialiter exponens, *profunde peccaverunt*. Alii, *callidum inierunt consilium, corruperunt se.* O. verbis praecedentibus jungunt κατέπηξαν, sic: μανίαν ἐν οἴκῳ Θεοῦ κατέπηξαν ἐφθάρησαν, insaniam in domo Dei *confixerunt, corrupti sunt.* Alii, *occalluerunt, scelerate agunt*, vel *profunde corrupti sunt*, vel *adauxere corruptionem*; non solum peccàrunt in Deum, sed & in proximum contra vitae honestatem. Vat. Cum praefix. וְשִׁחֲתוּ *& dissipabunt* muros Tyri. 2. p. pl. m. Malach. 2. v. 8. שִׁחַתֶּם בְּרִית הַלֵּוִי, contractè, pro שִׁחַתְּתֶם. Vulg. *irritum fecistis pactum Levi.* O. διεφθείρατε, &c. *corrupistis*, &c. sic alii. Cum praefix. Num. 32. v. 15. וְשִׁחַתֶּם לְכָל־הָעָם הַזֶּה. Vulg. magis sensum quàm verba respiciens: *& vos causa eritis necis omnium.* O. καὶ ἀνομήσετε εἰς ὅλην τὴν συναγωγὴν ταύτην *& iniquè facietis in totam synagogam hanc.* Alii, *& perdetis universum populum hunc.*

INFIN. Gen. 13. v. 10. לִפְנֵי שַׁחֵת. Vulg. *antequam subverteret* Dominus. Alii, *antequam disperdidisset.* O. πρὸ τοῦ καταστρέψαι, idem. Cum praefix. בְּשַׁחֵת *in subvertere*, id est, *cùm subverteret*, לְשַׁחֵת *ad perdendum.* Cum affix. Ezech. 22. v. 30. לְבִלְתִּי שַׁחֲתָהּ. Vulg. & alii, *ne dissiparem eam* (terram). O. τοῦ μὴ εἰς τέλος ἐξαλεῖψαι αὐτὴν *ut non in finem delerem eam.* Cum praef. & affix. לְשַׁחֲתָהּ *ad perdendum eam.* Ezech. 20. v. 17. מִשַּׁחֲתָם. Vulg. *ut non interficerem eos.* O. τοῦ ἐξαλεῖψαι αὐτοὺς *delere eos*; in quibusdam & apud Theodoretum est negatio μὴ ante ἐξαλεῖψαι *ne delerem*, idem mihi videtur sensus. לְשַׁחֶתְכֶם *ad perdendum vos*, m

IMPER. 2. p. plur. m. cum praef. & (-) ob pausam, pro (-), Jerem. 5. v. 10. עֲלוּ בְשָׁרוֹתֶיהָ וְשַׁחֵתוּ. Vulg. *ascendite muros ejus, & dissipate.* O. καὶ κατασκάψατε *& diruite.* Alii, *& perdite.*

HIPHIL הִשְׁחִית, significatio ut in PIEL. LXX. αἴρω *tollo*, εἰς ἀφανισμὸν τίθημι *in interitum pono*, ἐμβάλλω *injicio*, ἐξολοθρεύω *disperdo*, ἐξαλείφω *deleo*, &c. unde

PRAET. 3. p. s. m. הִשְׁחִית *corruperat, corrumperet.* Cum praef. Dan. 8. v. 24. וְהִשְׁחִית עֲצוּמִים. Vulg. *& interficiet robustos.* O. καὶ διαφθερεῖ ἰσχυροὺς *& disperdet robustos* (Rex impudens facie). Alii, *perdet enim robustos.* 1. p. s. c. cum praef. וְהִשְׁחַתִּי, contractè, pro וְהִשְׁחַתְתִּי *& disperdam* in te regna. 3. p. plur. c. הִשְׁחִיתוּ *perdiderunt.* Cum praef. Jud. 2. v. 19. וְהִשְׁחִיתוּ מֵאֲבוֹתָם. Vulg. *& multo faciebant pejora, quàm fecerant patres eorum.* Alii, *& corrumpebantur magis quàm patres eorum*, vel *& perdebant*, sub. vias suas, &c. O. καὶ πάλιν διέφθειραν ὑπὲρ τοὺς πατέρας αὐτῶν. *Et rursus corrupti sunt plùs quàm patres sui.* S. August. *& iterum corrumpebant.* 2. p. plur. m. cum praef. Deut. 4. v. 25. וְהִשְׁחַתֶּם וַעֲשִׂיתֶם פֶּסֶל, contractè, pro וְהִשְׁחַתְתֶּם. Vulg. tamquam participium vertens primum Verbum & sensum nihilominùs exprimens: *deceptique feceritis vobis aliquam similitudinem.* Alii, *corruperitis autem vos, & feceritis sculptile* imaginem cujuscunque rei. O. καὶ ἀνομήσητε καὶ ποιήσητε γλυπτὸν *& si praevaricati fueritis & feceritis sculptile.*

BEN. s. m. Prov. 6. v. 32. מַשְׁחִית נַפְשׁוֹ הוּא יַעֲשֶׂנָּה. Vulg. qui autem adulter est, propter cordis inopiam *perdet animam suam*; non expressit duo ultima verba hujusce versûs. Alii, *corrumpit animam suam, qui fecerit illud*, id est, qui adulterium commiserit; vel, *& qui hoc facit, animam suam perdit.* O. ἀπώλειαν τῇ ψυχῇ αὐτοῦ περιποιεῖται *perditionem animae suae acquirit*; tamquam nomen sumpserunt מַשְׁחִית. Cum praefix. Jerem. 4. v. 7. וּמַשְׁחִית גּוֹיִם. Vulg. *& praedo* (leo) *Gentium* se levavit. Alii, *& interfector Gentium* profectus est. O. καὶ ἐξολοθρεύων ἐθνῶν *& disperdens Gentes.* הֲמַשְׁחִית *an perdes?* מַשְׁחִית *perdens, vastator*, וּמַשְׁחִית *& vastator.* Dan. 10. v. 8. וְהוֹדִי נֶהְפַּךְ עָלַי לְמַשְׁחִית. Vulg. *sed & species mea immutata est in me, & emarcui.* O. καὶ ἡ δόξα μου μετεστράφη εἰς διαφθορὰν *& gloria mea conversa est in corruptionem.* Vulg. sensum magis attendit quàm verba. O. ut nomen acceperunt. Alii similiter ut nomen, *in deformitatem*, vel *in marcorem*, vel *in tabitudinem.* Ca. sic reddit: *mutata perditaque cor-*

Digitized by Google

poris elegantia. Alii, *& corruptus est decor meus*, vel *nitor meus*; unde nil mirum Vulg. reddidisse, *& emarcui.* Cum affix. Gen. 6. v. 13. וְהִנְנִי מַשְׁחִיתָם אֶת־הָאָרֶץ. Vulg. *& ego disperdam eos cum terrâ.* Alii, *& ecce ego disperdens eos de terrá*, vel *itaque ego paratus sum disperdere eos cum terrá.* O. καὶ ἰδοὺ ἐγὼ καταφθείρω αὐτοὺς καὶ τὴν γῆν *& ecce ego disperdo eos, & terram.* Plur. m. cum præf. מַשְׁחִיתִים, מַשְׁחִתִים & מַשְׁחִיתִם, *perdentes, corrumpentes*; ubi (י) modo gadhól, modo qaton ponitur absque detrimento sensûs, sed tamen hæc scribendi methodus turbat novitios. Cum præf. הַמַּשְׁחִיתִם *perdentes*, defectivè in ultimâ syllabâ.

Infin. cum (.) sine (י), הַשְׁחֵת *perdendo*, הַשְׁחִית *perdere.* Cum præf. 1. Paral. 21. v. 15. וּכְהַשְׁחִית *cùmque vastaret* (Angelus Jerusalem). Vulg. passivè, *cùmque percuteretur.* O. καὶ ὡς διέφθειρε *& quando perdebat* vidit Dominus, לְהַשְׁחִית *ad perdendum*, וּלְהַשְׁחִית *& ad perdendum*, מֵהַשְׁחִית *à perdendo*, seu *ne perderet.* Cum affix. & cum (״) sub ח loco (.) ob pausam, הַשְׁחִיתֵךְ *perdere te*, m. הַשְׁחִיתָם *perdere eos.* Cum præf. & affix. לְהַשְׁחִיתוֹ *ad perdendum eum* (locum). לְהַשְׁחִיתָהּ *ad perdendam eam* (terram). לְהַשְׁחִיתֶךָ *perdere te*, m. Jerem. 13. v. 14. וְלֹא אֲרַחֵם מֵהַשְׁחִיתָם. Vulg. *neque miserebor ut non disperdam eos.* Lxx. tamquam nomen verterunt: καὶ οὐκ οἰκτειρήσω ἀπὸ διαφθορᾶς αὐτῶν *neque miserebor propter corruptionem eorum*, vel ut alii, *à perditione eorum.*

Imper. 2. p. s. m. cum præf. & affix. Isai. 36. v. 10. וְהַשְׁחִיתָהּ. Vulg. *& disperde eam* (terram). O. καὶ διάφθειρον αὐτήν *& perde eam*; per inadvertentiam collocavit Roberts. hanc vocem in Infinitivo.

Fut. 3. p. s. m. cum hhiriq gadhól & sine eo, יַשְׁחִית & יַשְׁחֵת, *perdet, corrumpet.* Cum præf. & in formâ (״), וַיַּשְׁחֵת *& perdidit.* Cum affix. & (״) loco (.) ob pausam, יַשְׁחִיתֶךָ *perdet te*, m. 3. p. s. f. cum præf. Ezech. 23. v. 11. וַתַּשְׁחֵת עַגְבָתָהּ מִמֶּנָּה. Vulg. *plusquam illa insanivit libidine*, id est, magis fuit idololatriæ addicta Jerusalem quàm Samaria. O. καὶ διέφθειρε τὴν ἐπίθεσιν αὐτῆς ὑπὲρ αὐτήν, Alex. αὐτῇ. Ald. αὐτῆς *& corrupit applicationem suam super hanc.* Eodem sensu intelligendum est ac si diceretur: plus fuit corrupta Jerusalem quàm Samaria. Aq. ἐπιθυμίαν *concupiscentiam* vertit, pro ἐπίθεσιν, & fortè vox ἐπίθεσιν irrepsit in Lxx. loco alterius vocis, quamvis nihil definire velim. Alii, *& corrupit amorem suum*, vel *applicationem suam*, vel *amasiationem suam præ illâ*, vel *corruptiùs egit amasiam.* 2. p. s. m. תַּשְׁחִית *corrumpes, perdes*; & in formâ (״) תַּשְׁחֵת *perdes.* Cum præfix. הֲתַשְׁחִית *an perdes?* Cum affix. אַל־תַּשְׁחִיתֵהוּ *ne perdas eum.* Cum præf. & affix. Psal. 77. Hebr. 78. v. 45. וַתַּשְׁחִיתֵם. Vulg. *& disperdidit eos*, rana; sumpsit in 3. p. s. f. ut O. καὶ διέφθειρεν αὐτούς. Alii, *& perdidisti eos*, vel *& dissipavit eos*, id est, eorum regionem. Mu. meliùs fortasse sumi debet vox illa in 3. p. s. f. hîc tamen relinquo sequens Robertson & Buxtorfii Concordantias. 2. p. s. f. cum præf. sine (י) τῷ (.) comite, Ezech. 16. v. 47. וַתַּשְׁחִתִי מֵהֵן בְּכָל־דְּרָכָיִךְ. Vulg. *penè sceleratiora fecisti illis in omnibus viis tuis.* Lxx. καὶ ὑπέρκεισαι αὐτὰς ἐν πάσαις ταῖς ὁδοῖς σου *& supergressa es eas in omnibus viis tuis.* Aq. Sym. Theod. καὶ διέφθειρας ὑπὲρ αὐτάς *& corrupta es super illas.* Alii, *& corrupta es præ illis in omnibus viis tuis.* 1. p. s. c. אַשְׁחִית *perdam.* Cum affix. 2. Paral. 12. v. 7. לֹא אַשְׁחִיתֵם. Vulg. quia humiliati sunt *non disperdam eos.* O. οὐ καταφθερῶ αὐτούς *non disperdam eos.* Cum præf. & aff. וְאַשְׁחִיתֵךְ *& perdam te*, f. 3. p. pl. m. Isai. 11. v. 9. לֹא־יָרֵעוּ וְלֹא־יַשְׁחִיתוּ. Vulg. *non nocebunt, & non occident.* O. καὶ οὐ μὴ κακοποιήσουσιν, οὐδὲ μὴ δύνωνται ἀπολέσαι οὐδένα *nec nocebunt, nec poterunt perdere quemquam.* Alii, *neque perdent*, id est, nec injuriam inferent, nec detrimento afficient. Vat. Cum præf. וַיַּשְׁחִיתוּ & וַיַּשְׁחִתוּ, *& perdiderunt.* 2. p. plur. m. cum ן paragogico, Deut. 4. v. 16. פֶּן־תַּשְׁחִתוּן. Vulg. *ne forte decepti* faciatis, &c. magis attendit ad sensum quàm ad litteralem versionem. O. μὴ ἀνομήσητε *nolite prævaricari*, vel *ne feceritis iniquitatem.* Alii, *ne fortè corrum-*

Digitized by Google

pamini, vel *ne perdatis eas*, id est, animas, ex v. 15. vel *ne perversè quid agatis*. 1. p. plur. c. cum ה paragog. Jerem. 11. v. 19. נַשְׁחִיתָה עֵץ בְּלַחְמוֹ. Vulg. *mittamus lignum in panem ejus*. O. ἐμβάλωμεν ξύλον εἰς τὸν ἄρτον αὐτοῦ, legerunt נַשְׁלִיכָה *mittamus*, pro נַשְׁחִיתָה *corrumpamus*; sic annotat Ludovicus Cappellus Criticæ Sacræ, p. 286. sicque vertit: *corrumpamus ligno* (toxico nempe) *panem ejus*; hypallage pro נַשְׁחִיתָה בְעֵץ לַחְמוֹ, vel legerunt נָשִׁיתָה *ponamus*, à שׁוּת *posuit*. Glas. Alii, *mittamus venenum mortiferum in cibo ejus*, vel *perdamus ligno* (subaud. venenato) *cibum ejus*. Vide Synopsin Criticorum. Cum præf. Jerem. 6. v. 5. וְנַשְׁחִיתָה אַרְמְנוֹתֶיהָ. Vulg. *& dissipemus domos ejus* (Jerusalem). Alii, *& demoliamur palatia ejus*. O. καὶ διαφθείρωμεν τὰ θεμέλια αὐτῆς *& dissipemus fundamenta illius*.

HOPHAL מָשְׁחָת *corrumpor*; unde Ben. s. m. juxta quosdam Prov. 25. v. 26. cum (ׇ hhatoúph) pro (ְ) sub littera characteristica, וּמָקוֹר מָשְׁחָת. Vulg. fons turbatus pede, *& vena corrupta*, justus cadens coram impio. O. per comparationem interpretati sunt. ὥσπερ εἴ τις πηγὴν φράσσοι καὶ ὕδατος ἔξοδον λυμαίνοιτο, οὕτως καὶ τὸ λ. *sicut, si quis fontem obstruat; & aquæ exitum disperdat, sic*, &c. (ut) fons conculcatus, *& vena corrupta* est justus inclinans sese coram impio. Vat... in Codicibus ut & in Mſ. Bibliothecæ nostræ, inquit Coccejus, est scriptum cum (ַ), מַשְׁחָת.

שַׁחַת m. & in pausa, שָׁחַת. Vulg. & alii, *fovea, scrobs, rete, laqueus, sepulchrum, exitium, corruptio*. Lxx. διαφθορά *corruptio*, βόθρος *fovea*. Psal. 93. Hebr. 94. v. 13. cum (ָ) ob pausam, עַד יִכָּרֶה לָרָשָׁע שָׁחַת. Vulg. *donec fodiatur peccatori fovea*. O. similiter, ἕως οὗ ὀρυγῇ τῷ ἁμαρτωλῷ βόθρος, Prov. 26. v. 27. כֹּרֶה שַׁחַת בָּהּ יִפֹּל *qui alteri fodit foveam, in eam cadet*. Cum præf. & affix. Ezech. 19. v. 4. & 8. בְּשַׁחְתָּם נִתְפָּשׂ. Vulg. v. 4. *& non absque vulneribus suis ceperunt eum* (Joachaz hic sub nomine leonis designatum). At v. 8. magis ad litteram *in vulneribus earum captus est*; mihi videtur respexisse בְּשַׁחְתָם, tamquam in Infinitivo Piël, cum præf. & affix. *cùm perderet eas* (Gentes scilicet) captus est; unde vertit, *in vulneribus earum*. O. ἐν τῇ διαφθορᾷ αὐτῶν συνελήφθη *in corruptione earum captus est*, id est, in ipso actu corruptionis, perditionis, exitii Gentium ex parte Joachaz, ipse captus est. Alii, *in fovea*, vel *scrobe*, vel *reti*, vel *laqueo earum captus est*. Rad. שָׁחַת in Piël, *perdidit, corrupit*.

שָׁט m. *remex, qui remos agit*; unde plur. m. Ezech. 27. v. 8. הָיוּ שָׁטִים לָךְ. Vulg. *fuerunt remiges tui*. O. ἐγένοντο κωπηλάται σου, idem. Al. *naucleri tui*. Ezech. 27. v. 26. cum præf. Vulg. In aquis multis adduxerunt te, הַשָּׁטִים אֹתָךְ *remiges tui*. Qimhhi in lib. Radicum vult אֹתָךְ, idem hîc esse, quòd antea לָךְ, pro *remiges tibi*, id est, *remiges tui*... Quidam volunt esse Participium Qál, *remis agentes te*. Buxt. quod certè in idem recidit. O. οἱ κωπηλάται σου *remiges tui*. Rad. שׁוּט *circumivit, peragravit*, &c.

שָׂטָה QAL. Vulg. & alii, *erro, polluor, abstrahor, diverto, declino, recedo, averto me, deflecto*; cognatum cum שָׂטַן *adversatus est*, & cum שָׂטַם *odio habuit*. Hinc per metath. τείνω *extendo*, &c. Av. O. ἐκκλίνω *declino*, παραβαίνω *transgredior*.

Praet. 2. p. s. f. Num. 5. v. 19. וְאִם־לֹא שָׂטִית טֻמְאָה תַּחַת אִישֵׁךְ. Vulg. *& si non polluta es deserto mariti toro*; benè sensum expressit. O. εἰ μὴ παραβέβηκας μιανθῆναι ὑπὸ (Alex. καὶ εἰ) τὸν ἄνδρα τὸν σεαυτῆς. Sar. voculæ εἰ sub asterisco præmittit καὶ; quod concordat Hebr. textui: *si non prævaricata es ut inquinareris sub viro tuo*. Sar. *& si non*, &c. Alii, *& si non declinasti pollutione*, vel *ad impuritatem sub viro tuo*: quasi diceretur; si fidem viro tuo datam servasti.

Imper. 2. p. s. m. Proverb. 4. v. 15. דֶּרֶךְ רָעִים שְׂטֵה מֵעָלָיו *declina ab eâ*, nempe *viâ malorum*. Vulg. concisè, *declina*. O. ἔκκλινον δὲ ἀπ' αὐτῶν *declina verò ab eis* (viis malorum).

Fut. 3. p. s. m. in formâ apocopata absque tertia radic. ה, & cum (ֵ) ante du-

Digitized by Google

plex (ו), Prov. 7. v. 25. אַל־יֵשְׂטְ אֶל־דְּרָכֶיהָ לִבֶּךָ. Vulg. *ne declinet ad vias ejus cor tuum.* יֵשְׂטְ pro יִשְׂטֶה. Vulg. *ne abstrahatur in viis illius* (meretricis) *mens tua.* O. μὴ ἐκκλινάτω, &c. *ne declinet*, &c. 3. p. s. f. Num. 5. v. 12. כִּי־תִשְׂטֶה אִשְׁתּוֹ *cum declinaverit uxor ejus.* Vulg. vir *cujus uxor erraverit*; satis intelligitur qualis sit error ille. O. ἐὰν παραβῇ ἡ γυνὴ αὐτοῦ *si prævaricata fuerit uxor ejus.*

שִׁטָּה m. Vulg. & alii, *spina*, *cedrus*, aut ejus *lectissima* quædam *species*; est nomen arboris spinosæ, cujus lignum est imputrescibile: *spina*, vel *cedrus.* Av.... videtur notari *cedrus optima.* Quidam, *pinum* intelligunt. Cocceius. S. Hieron. arborem in eremo nascentem esse tradit, spinæ albæ similem; cujus lignum imputribile & omnium lignorum lævissimum est, robore, soliditate, nitore, & pulchritudine cætera facilè superans. *Setim* ille appellavit: unde & arca fœderis, & tabernaculum & omnia ejus vasa sunt facta magnâ ex parte, quæ lignea scilicet fuere. Merc. Isai. 41. v. 19. אֶתֵּן בַּמִּדְבָּר אֶרֶז שִׁטָּה. Vulg. *dabo in solitudinem cedrum & spinam.* Alii, *dabo in deserto cedrum Schitta*, vel *Sitta*, vel *Setbim.* Cedri proprium genus est, unde *ligna Setim.* Grot. Alii, *lectissimam cedrum.* Apud O. vacat. Pl. m. Exod. 25. v. 5. וַעֲצֵי שִׁטִּים, Schmidius, *& ligna Schittim* (cedrorum nobilissimarum sic dictarum). Vulg. *& ligna Setim.* O. καὶ ξύλα ἄσηπτα *& ligna imputribilia*, quod cedro maximè convenit. Cast. Erat hoc genus ligni quod in deserto circa montem Sinai crevit. Quidam sic dictum volunt à loco, Num. 25. v. 1. ubi maxima horum lignorum copia. Synopsis Critic. hîc. Rad. שָׁטַט inusit. Sunt qui referunt ad שׁוּט *circumivit*, &c.

שָׁטַח QAL. Vulg. & alii, *expando*, *sicco*, *extendo*, *dilato*, *expono in latitudinem*; cognatum cum שָׁחַט *mactavit*, pecudem expansam. Hinc πιέζω *extendo*, *distendo*, &c. Av. Lxx. καταστρωννύω *sterno*, ψύχω *frigidum facio*, *torreo*, *sicco*, *refrigero*, Ms. Alex. κύπτω *jacère facio.*

Praet. 3. p. plur. c. cum præf. & affix. Jerem. 8. v. 2. וּשְׁטָחוּם לַשֶּׁמֶשׁ וְלַיָּרֵחַ. Vulg. *& expandent ea ad solem & lunam* (ossa eorum qui habitaverunt Jerusalem). O. καὶ ψύξουσιν αὐτὰ, &c. C. *extendent.* Alii, *& expandent ea soli & lunæ*; fortè legendum κύψουσιν *jacère facient*, non ψύξουσιν.

Ben. s. m. Job. 12. v. 23. שֹׁטֵחַ לַגּוֹיִם וַיַּנְחֵם. Vulg. *& subversas* (Gentes) *in integrum restituit.* Alii, *expandit gentes & ducit eas*, vel *pandit gentibus* locum, vel *gentes dissipat*, vel *expandens.* O. καταστρωννύων ἔθνη καὶ καθοδηγῶν αὐτὰ *sternens gentes & in via deducens eas.*

Infin. שָׁטוֹחַ *expandendo.*

Fut. 3. p. s. f. cum præf. 2. Reg. 17. v. 19. וַתִּשְׁטַח עָלָיו הָרִפוֹת. Vulg. participialiter & præf. (ו) per *quasi* vertit; *quasi siccans ptisanas.* Alii, *& diffudit super illud* (tegumentum) *molam fractam*, vel *& expandit*, stravit, *super eo molam* (grana commolita), vel *& expandit super eum* (puteum) *contusa grana*, vel *hordeum*, vel *triticum contusum.* Prisana est hordeum decorticatum. Mar. O. καὶ ἔψυξεν (Al. ἔκυψεν) ἐπ' αὐτῷ ἀραφώθ, (Alex. Ms. ἀραφώθ) *& siccavit super illud* (velum) *Araphoth*; ubi vides vocem ipsam Hebraïcam nonnihil immutatam ut in Alex. Ms. in quo insuper per ἔκυψεν, intelligi mihi videtur, *incurvavit*, id est, *jacere fecit*; quibus verbis ad alias versiones revocamur. 3. p. pl. m. cum præfix. Num. 11. v. 32. וַיִּשְׁטְחוּ לָהֶם שָׁטוֹחַ. Vulg. *& siccaverunt eas* (coturnices). Alii, quas *expanderunt sibi expandendo*, vel *& expanderunt sibi*: passim acervos accumularunt. O. καὶ ἔψυξαν ἑαυτοῖς ψυγμούς *& refrigeraverunt sibi refrigeria.*

PIEL שִׁטַּח pro שָׁטַח, *expando*; unde Praet. 1. p. s. c. Psal. 87. Hebr. 88. v. 10. שִׁטַּחְתִּי אֵלֶיךָ כַפָּי. Vulg. & alii, *expandi ad te manus meas.* O. v. 9. διεπέτασα πρὸς σὲ τὰς χεῖράς μου, idem.

שִׁטִּים Mass. *Schittím*, Vulg. *Settim*, *Setim*, nomen proprium 1°. loci in campestribus Moab, non procul ab Jordane & Phogor monte, unde Josue misit explora-

Digitized by Google

tores ad investigandam Jerichontis terram. Calas. Cum præf. Num. 25. v. 1. בַּשִּׁטִּים in Schittim. Jos. 2. v. 1. מִן־הַשִּׁטִּים de Schittim. 2°. torrentis, Joël. 4. v. 18. וְהִשְׁקָה אֶת־נַחַל הַשִּׁטִּים. Vulg. 3. v. 18. & irrigabit torrentem spinarum. Alii, Schittim. Etym. extensiones, ex נָטָה in Hiphil, extendit; vel divertentes, ex שׂוּט divertit, itavit; vel potius, à שׁוּט inusit.

שֵׂטִים m. plur. quasi à singulari masculino, שֵׂט instar רֵעַ amicus. Vulg. & alii, prævaricationes, insaniæ. Adjectivè, declinantes. Substantivè, deflexiones, declinationes. O. παραβάσεις prævaricationes, μανίας insaniæ. Cum ס loco שׂ, Psal. 100. Hebr. 101. v. 3. עֲשֹׂה־סֵטִים שָׂנֵאתִי. Vulg. facientes prævaricationes odivi. O. similiter, ποιοῦντας παραβάσεις ἐμίσησα. Alii, facere declinationes (concretum sensu abstracti) odi, vel facere declinantium odi, hoc est, factum. Osee 5. v. 2. שֵׂטִים declinantes, vel qui declinant. Vulg. declinastis. Plur. m. construct. cum præfix. & (ֵ) pro (ָ) in penult. juxta Roberts. Psal. 39. Hebr. 40. v. 5. וְשָׂטֵי כָזָב. Vulg. & non respexit in vanitates, & insanias falsas. O. similiter, καὶ μανίας ψευδεῖς. Pro שָׂטֵי, legerunt שׁוּטֵי à שְׁטָה, Chald. quod significat, stultescere, insanire. Mu. Alii, & ad sectatores mendacii, vel nec ad declinantes, sive eos qui deflectunt ad mendacium. Rad. שׂוּט declinavit, deflexit.

שָׂטַם QAL. Vulg. & alii, odi, adversor, invideo, odio habeo, inimicus sum, inimicum habeo, odio persequor, infensus sum, infestus sum, infesto, hostiliter, cum aliquo, ago; cognatum cum שָׂטַן adversor, & שָׂטָה deflecto. Lxx. ἐγκοτέω irascor, ἐνεδρεύω insidior, καταβάλλω dejicio, μαστιγόω flagello, μνησικακέω memor sum malorum.

Fut. 3. p. s. m. cum affix. יִשְׂטְמֵנוּ odio prosequetur nos, c. Cum præf. וַיִּשְׂטֹם & oderat Esau Jacob, vel & odio prosequebatur. Cum præf. & affix. Job. 16. v. 9. אַפּוֹ טָרַף וַיִּשְׂטְמֵנִי. Vulg. v. 10. collegit furorem suum in me & comminans mihi. Alii, ira ejus, discerpit me, & odio habet me, vel laniat & infestat me, c. O. κατέβαλέ με dejecit me. 2. p. s. m. cum affix. Job. 30. v. 21. בְּעֹצֶם

יָדְךָ תִשְׂטְמֵנִי. Vulg. & in duritiâ manûs tuæ adversaris mihi. Alii, robore manûs tuæ infestas me, c. vel per robur manûs tuæ odisti me. O. με ἐμαστίγωσας me flagellasti. 3. p. pl. m. cum affix. יִשְׂטְמוּנִי odio prosequentur me, c. Cum præf. & affix. & (ְ) pro (ֹ) in penult. Gen. 49. v. 23. וַיִּשְׂטְמֻהוּ בַּעֲלֵי חִצִּים. Vulg. inviderantque illi (Joseph) habentes jacula. Alii, & infestarunt eum sagittarii, vel & odio habebunt eum sagittarii. Ad litteram, Domini jaculorum, vel sagittarum. O. καὶ ἐνεῖχον αὐτῷ κύριοι τοξευμάτων & intendebant in eum Domini sagittationum.

שָׂטַן QAL, idem omnino cum præcedente, unde & eadem constructio, Merc. id est, regit Accusativum. O. ἀντίκειμαι resisto, ἐνδιαβάλλω traduco, calumnior. Aq. Sym. in Lexico Hebraïco ad Hexapla, ἀντίκειμαι adversor, odio habeo. Sym. ἐναντιοῦμαι adversor; ut in judicio accusator. Cocceius.

Ben. plur. m. construct. Psal. 70. Hebr. 71. v. 13. יֵבֹשׁוּ יִכְלוּ שֹׂטְנֵי נַפְשִׁי. Vulg. confundantur & deficiant detrahentes animæ meæ. Alii, pudescant, consumantur odio habentes animam meam, vel qui infesti sunt animæ meæ, vel adversantes, &c. qui me calumniantur, accusant, & animam meam ad malum expetunt. Cocceius. Cum affix. Psal. 108. Hebr. 109. v. 20. זֹאת פְּעֻלַּת שֹׂטְנַי. Vulg. hoc opus eorum qui detrahunt mihi. Alii, hoc operæ pretium adversantium mihi, vel hæc (eadem esto) merces adversantium mihi. O. τῶν ἐνδιαβαλλόντων με calumniantium me. Alii, ἀντικειμένων adversariorum; legerunt שֹׂטְנַי, non שׂוֹטְנַי, S. Hieron. his qui adversantur.

Infin. cum præf. & affix. Zach. 3. v. 1. לְשִׂטְנוֹ. Vulg. ut adversaretur ei (Sacerdoti magno). Alii, ad adversandum ei, ad criminandum eum. O. τοῦ ἀντικεῖσθαι αὐτῷ ad resistendum illi.

Fut. 3. p. plur. m. cum affix. Psal. 108. Hebr. 109. v. 4. תַּחַת־אַהֲבָתִי יִשְׂטְנוּנִי. Vulg. pro eo ut me diligerent, detrahebant mihi; c. Alii, pro amore meo adversantur mihi. O. ἐνδιέβαλλόν με detrahebant mihi.

שָׂטָן m. Vulg. & alii, Satan, spiritus malus

Digitized by Google

salutis hominum adversarius, *adversarius, osor, inimicus, infestus, accusator, criminator, contrarium* quid, *obstaculum, offendiculum, Satanas.* O. σατὰν *Satan* (ipsa vox Hebraïca) διάβολος *diabolus*, ἐπίβουλος *insidiator*, διαβολὴ *calumnia, detractio.* Verbaliter, ἐνδιαβάλλω *traduco, calumnior.* Theod. ἀντικείμενος *adversarius.* Cum præf. וְשָׂטָן *& Satan*, הַשָּׂטָן *Satan*, וְהַשָּׂטָן *& Satan*, לְשָׂטָן *in adversarium.* Rad. שָׂטַן *adversatus est*, &c.

שִׂטְנָה f. Vulg. & alii, *inimicitia, accusatio, odium, inimicitia, adversatio, infestatio, criminatio*, Esdr. 4. v. 6. כָּתְבוּ שִׂטְנָה. Vulg. *scripserunt accusationem.* Alii, *criminationem.* O. ἔγραψαν ἐπιστολὴν *scripserunt epistolam*; Gen. 26. v. 21. וַיִּקְרָא שְׁמָהּ שִׂטְנָה. Vulg. *appellavitque eum* (puteum) *inimicitias.* O. καὶ ἐπωνόμασε τὸ ὄνομα αὐτοῦ, ἐχθρία *& appellavit nomen ejus, inimicitia*; fortè legendum, ἐπωνομάσθη *& vocatum fuit.* Aq. ἀντικειμένη *adversaria, adversum.* Sym. ἐναντίωσις *contrarium, contrarietas.* Rad. שָׂטַן *adversatus est.*

שָׁטַף QAL. Vulg. & alii, *lavo, immergo, abluo, inundo, perfundo, demergo, obruo, operio, rapio, immersum abripio, absorbeo, submergo, circumdo, fluo, opprimor, obruor, inundor, inundatione pereo, extendo, emundo.* Lxx. νίπτομαι *lavo*, ut Verbum medium. κατακλύζω *inundo*, καταποντίζω *demergo.* Aq. Sym. ἐπικλύζω *inundo.* Incertus, περικλύζω *inundo.* Lxx. συντέμνω *brevio, concido*, διορίζω *distermino, distinguo* ... καταλύω *dissolvo*, sic cæteri propter errorem amanuensium, pro κατακλύζω *inundo.* O. ἀπονίπτω *abluo.* In Ald. & C. συγκλείω *concludo*, pro συγκλύζω *contego, cooperio*; unde

Præt. 3. p. s. m. Levit. 15. v. 11. וְיָדָיו לֹא־שָׁטַף בַּמָּיִם. Vulg. *non lotis ante manibus.* Sensum benè expressit. Alii, *cùm manus suas non immersisset* (fluxu affectus) *in aquas*, vel *& manus suas non abluerat aquâ*, vel *si manus suas non perfuderit aquâ.* O. καὶ τὰς χεῖρας (Ald. & C. addunt, αὐτοῦ) οὐ νένιπται ὕδατι *& manus* (Ald. & C. *suas*) *non lavit aquâ.* Cum præf. Dan. 11. v. 10. וְשָׁטַף וְעָבָר. Vulg. *& inundans* (multitudo & revertetur.) Videtur legisse וְשֹׁטֵף, & omisisse in versione sua, וְעָבָר *& transibit*, ut conferenti patebit. Alii, *& inundabit, & transibit* (exercitus). O. participialiter, καὶ κατακλύζων, καὶ παρελεύσεται *& inundans, & pertransibit.* 3. p. s. f. cum affix. ה mutato in ת ante affix. Psal. 68. Hebr. 69. v. 3. וְשִׁבֹּלֶת שְׁטָפָתְנִי. Vulg. *& tempestas demersit me*, c. Alii, *& rumor aquæ inundavit me*, vel *& fluctus obruit me*, vel *& fluxus* (subaudi, aquarum) *operit, rapit, immersit, immersum abripit me.* O. καὶ καταιγὶς κατεπόντισέ με. v. 2. *& tempestas demersit me.* Sym. καὶ ῥεῖθρον ἐπέκλυσέ με *& alveus inundavit me.* Aq. καὶ ῥοῦς ἐπέκλυσέ με *& fluxus inundavit me.* S. Hieron. *& flumen operuit me.* 3. p. plur. c. cum aff. Psal. 123. Hebr. 124. v. 4. אֲזַי הַמַּיִם שְׁטָפוּנוּ. Vulg. *forsitan aqua absorbuisset nos*, c. Alii, *tunc aquæ inundassent nos*, vel *submersissent nos.* O. ἄρα τὸ ὕδωρ ἂν κατεπόντισεν ἡμᾶς, ut Vulg. Alius, τότε ἂν τὰ ὕδατα περιέκλυσεν ἡμᾶς *tunc fortè aquæ inundassent nos.* S. Hieron. *forsitan aquæ circumdedissent nos.*

Ben. s. m. Isai. 10. v. 22. כִּלָּיוֹן חָרוּץ שׁוֹטֵף צְדָקָה. Vulg. *consummatio abbreviata inundabit justitiam.* Alii, *consumptio decisa est, inundans justitiâ*; cum effusione justitiæ Christi. Cocceius. Vel *consummatio est definita inundata justitia*, vel *consummatio perfecta inundat* eos in *justitiâ.* O. v. 23. λόγον συντελῶν καὶ συντέμνων ἐν δικαιοσύνῃ *verbum consummans & brevians in justitiâ.* Vide Synopsim Criticorum. Multa enim hîc essent expendenda quæ non sunt hujus loci; sine (י), שֹׁטֵף *exundans, inundans.* Cum præfix. 2. Paral. 32. v. 4. וְאֶת־הַנַּחַל הַשּׁוֹטֵף. Vulg. *& rivum qui fluebat* (obturaverunt). Alii, *& torrentem inundantem*, vel *exundantem.* O. καὶ τὸν ποταμὸν τὸν διορίζοντα *& fluvium distinguentem*, vel *disterminantem.* Plur. m. Isai. 28. v. 2. שֹׁטְפִים *inundantium* (aquarum).

Fut. 3. p. s. m. Dan. 11. v. 26. וְחֵילוֹ יִשְׁטוֹף. Vulg. *exercitusque ejus opprimetur.* Alii, *ut exercitus ejus exundet*, vel *& exercitus ejus* (Antiochi, vel Philometoris) *inundabitur*,

Digitized by Google

tur, vel *obruetur*, vel *peribit inundatione*. Vide Synopsin Critic. O. καὶ δυνάμεις κατακλύσει *& virtutes inundabit*. Cæteri ferè, κατακλύσει *dissolvet*. Nobilius; fortè vertendum esset, *& exercitum inundabit*. Cum præf. וְשֹׁטֵף *& immersit* (currum). 3. p. f. f. cum affix. Psal. 68. Hebr. 69. v. 16. אַל־תִּשְׁטְפֵנִי שִׁבֹּלֶת מַיִם. Vulg. *non me demergat tempestas aquæ*, c. Alii, *ne obruat me fluxus aquarum*, vel *alveus*, vel *fluentum aquarum*. O. μὴ με καταποντισάτω καταιγὶς ὕδατος, ut Vulg. 2. p. f. m. Job. 14. v. 19. תִּשְׁטֹף סְפִיחֶיהָ עֲפַר־אָרֶץ. Vulg. *& alluvione paulatim terra consumitur*. Alii, *inundat sponte nata sua pulvis terræ*; obruit, vel *inundas guttis ejus* (deciduis, & stillicidiis ejus aquæ, id est, alluvione aquarum) *pulverem terræ*; vel *túque summergis alluvionibus tellurem*; vel *extendit sponte nascentia sua pulvis terræ*. Schmidius. Vide Synopsin Criticorum. O. καὶ κατέκλυσεν ὕδατα ὕπτια τοῦ χώματος τῆς γῆς *& demerserunt aquæ supina cumuli terræ*. 1. p. f. c. cum præfix. Ezech. 16. v. 9. וָאֶשְׁטֹף דָּמַיִךְ מֵעָלָיִךְ. Vulg. *& emundavi sanguinem tuum ex te*. Alii, *&* superfusâ aquâ *ablui sanguines tuos à te*, vel *à super te*; significat mundationes in Lege institutas. Grot. O. καὶ ἀπέπλυνα τὸ αἷμά σου ἀπὸ σοῦ *& ablui sanguinem tuum à te*. 3. p. plur. m. in pausa, Isai. 28. v. 17. וְסֵתֶר מַיִם יִשְׁטֹפוּ. Vulg. *& protectionem aquæ inundabunt*. Alii, *& latebram aquarum* aquæ *inundabunt*, vel *& latibulum aquæ inundabunt*. O. ὅτι οὐ μὴ παρέλθῃ ὑμᾶς καταιγὶς *quoniam non transibit per vos tempestas*. Sic Nobilius. In Hexaplis, *non præteribit vos*. Theod. καὶ σκέπην ὕδατος κατακλύσει, fortè, κατακλύσει *& tegumentum aquæ dissolvet*; fortè, *inundabit*. Cum præfix. Jerem. 47. v. 2. וְיִשְׁטְפוּ אֶרֶץ. Vulg. *& operient terram* (aquæ). O. καὶ κατακλύσουσι γῆν *& inundabunt terram*. Cum affixo, Isai. 43. v. 2. וּבַנְּהָרוֹת לֹא יִשְׁטְפוּךָ. Vulg. *& flumina non operient te*, m. Alii, *& per flumina*, (cùm transibis) *non inundabunt te*; vel *non submergent te*. O. καὶ ποταμοὶ οὐ συγκλύσουσί σε. Ald. C. συγκλείσουσί σε *& flumina non cooperient te*, vel *non contegent te*. Ald. C. *non concludent te*. Cant. 8. v. 7. וּנְהָרוֹת לֹא יִשְׁטְפוּהָ. Vulg. *nec flumina obruent illam* (charitatem), vel *& flumina non inundabunt eum* (amorem). O. οὐ συγκλύσουσιν αὐτήν (ἀγάπην) *non cooperient eam* (charitatem).

NIPHAL נִשְׁטַף *obruor*, seu *abluor undis*, *immergor*, *inundor*, *expugnor*, *lavor*.

Fut. 3. p. f. m. Levit. 15. v. 12. וְכָל־כְּלִי־עֵץ יִשָּׁטֵף בַּמָּיִם. Vulg. *vas autem ligneum lavabitur aquâ*. Alii, *& omne vas ligneum abluetur aquâ*, vel *omne autem vas ligni immergetur in aquas*. O. καὶ σκεῦος ξύλινον νιφήσεται, C. πλυθήσεται, Al. νιφθήσεται ὕδατι *& vas ligneum lavabitur aquâ*. 3. p. pl. m. Dan. 11. v. 22. וּזְרֹעוֹת הַשֶּׁטֶף יִשָּׁטְפוּ מִלְּפָנָיו. Vulg. *& brachia pugnantis expugnabuntur à facie ejus*. Alii, *& brachia inundatione perfundentur*, vel *obruentur à conspectu ejus*, vel *ab eo*, vel *& brachia inundationis inundabuntur coram eo*; violenti à violentis obruentur. O. καὶ βραχίονες τοῦ κατακλύζοντος κατακλυσθήσονται ἀπὸ προσώπου αὐτοῦ *& brachia inundantis inundabuntur à facie ejus*; videntur legisse הַשּׁוֹטֵף.

PUAL שֻׁטַּף *immergor*, *inundor*, *abluor*; *lavor*; unde Praet. 3. p. f. m. cum præf. Levit. 6. v. 21. וּמֹרַק וְשֻׁטַּף בַּמָּיִם. Vulg. *defricabitur*, *& lavabitur aquâ* (vas æneum). Alii, *& detergetur & abluetur aquâ*, vel *abradetur & immergetur in aquas*. O. ἐκτρίψει αὐτὸ, καὶ ἐκκλύσει ὕδατι *defricabit illud*, *& diluet aquâ*; fortè legebant וְשָׁטַף pro וְשֻׁטַּף.

שֶׁטֶף & שֵׁטֶף, m. Vulg. (participialiter, *erumpens*); & alii, *inundatio*, *vastitas*, *diluvium*; metaphoricè periculum magnum, *impetus aquæ*, *vehementissimus imber*, *exundatio*. O. κατακλυσμὸς *inundatio*, ὀξεῖα *acuta*, ὑετὸς λάβρος *vehemens pluvia*; unde cum præf. Proverb. 27. v. 4. אַכְזְרִיּוּת חֵמָה וְשֶׁטֶף אָף. Vulg. *ira non habet misericordiam*, *non* (supple, habet) *erumpens furor*; magis ad sensum respexit quàm ad verba. Alii, *crudelitas* (est) *excandescentia*, *& inundatio iræ*; ira est tamquam fluvius, rupto aggere, agrum inundans. Cocceius. O. ἀνελεήμων θυμὸς καὶ ὀξεῖα ὀργή

crudelis est indignatio & acuta ira. Metaphoricè intellexerunt שֶׁטֶף. הַשֶּׁטֶף *inundationis.* Dan. 9. v. 26. וְקִצּוֹ בַשֶּׁטֶף *& finis ejus vastitas.* Alii, *ita ut finis ejus* (sit) *cum inundatione*, vel *in inundatione.* O. ἐκκοπήσονται ἐν κατακλυσμῷ *excidentur in diluvio.* Aliquot codices & Theodoret. interponunt ὡς ante ἐν κατακλυσμῷ, unde Tertullianus vertit, *quomodo in cataclysmo.* O. legisse videntur יִכָּרֵת, ideò verterunt ἐκκοπήσονται *excidentur*, quod significatur Verbo Hebraico, à קָצַץ *concîdit, excîdit.* Nahum. 1. v. 8. וּבְשֶׁטֶף עֹבֵר. Vulg. *& in diluvio prætereunte.* Alii, *unde in inundatione supergrediente.* O. καὶ ἐν κατακλυσμῷ, &c. *& in diluvio*, &c. Job. 38. v. 25. מִי־פִלַּג לַשֶּׁטֶף תְּעָלָה. Vulg. *Quis dedit vehementissimo imbri cursum?* Alii, *quis distinxit exundationi*, vel *inundationi canalem?* O. τίς δὲ ἡτοίμασεν ὑετῷ λάβρῳ ῥύσιν; οἱ ἄλλοι. τίς δὲ ἔσχισε τῷ κατακλυσμῷ ὑδραγωγόν; *Quis autem præparavit fluxum validæ pluviæ?* Alii, *quis autem divisit inundationi aquæductum?* לַשֶּׁטֶף *ad inundationem.* Rad. שָׁטַף *exundavit, inundavit*, &c.

שֹׁטֵר & שׁוֹטֵר, m. sub forma Benoni τοῦ Qál. Sæpè conjungitur nomini שֹׁפֵט *judex;* unde scribunt Hebræi, שׁוֹפֵט esse, qui simpliciter judicat & sententiam pronuntiat: שׁוֹטֵר executorem, qui judicatum exequitur, & refractarios cogit obedire sententiæ judicis. Buxtorf. Lexicon. Vulg. & alii, *exactor, præfectus, præpositus, scriba, dux, princeps, præco, magister, doctor, Dominus, prætor, satrapa, magistratus, monitor, stator, apparitor, bacillifer, curator*, negotiorum publicorum *moderator, lictor;* notat potestatem, sed non summam. Lictores non erant magistratus, sed magistratibus apparebant, ut eorum jussa exequerentur. Cocceius. O. ἀναγκάζων *coactor*, γραμματεὺς *scriba*, γραμματοεισαγωγεύς *litterarum institutor, magister.* Verbaliter, γραμματεύω *scriba sum.* Aq. Theod. ἐκβιαστής *violentus, vim inferens.* Sym. γραμματεὺς *scriba*, ἐκβιαστής *vim inferens.* Aq. ἀπαιτητής *legislator.* Sym. παιδευτής *institutor, pædagogus.* Aq. ἐκβιβαστής *eductor.*

Cum præf. הַשּׁוֹטֵר *moderator.* Plur. m. cum præf. הַשֹּׁטְרִים, וְהַשֹּׁטְרִים *& moderatores*, *moderatores*, לַשֹּׁטְרִים *moderatoribus.* In formâ constructâ, שֹׁטְרֵי *moderatores.* Cum affix. שׁוֹטְרָיו *moderatoribus ejus*, m. Cum præf. & affix. וְשֹׁטְרָיו *& moderatores ejus*, m. וּלְשֹׁטְרָיו *& moderatoribus ejus*, m. וְשֹׁטְרֵיהֶם *& moderatores eorum*, m. וְשֹׁטְרֵיכֶם *& moderatores vestri*, m. Rad. שָׁטַר inusit. vel fortè oritur à Chaldæo, שְׁטַר *dominatus, dominium*, id est, מֶמְשָׁלָה, ut Elias exponit. R. Saadias & Aben-Esra, legunt per שׂ, שְׂטַר, quod exponunt סְטַר vel צַד, *latus.* Buxt. in Lexico Chaldaico.

שְׂטַר vel שְׁטַר, Chald. m. Cum præfix. Dan. 7. v. 5. וְלִשְׂטַר־חַד הֳקִמַת, vel וְלִשְׁטַר. Vulg. Et ecce bestia alia similis urso, *in parte stetit.* Neglexit præf. quia præcedentibus hanc versûs partem junxit. Alii, *& ad latus unum erexit se.* O. καὶ εἰς μέρος ἓν ἐστάθη *& in parte unâ stetit ... & dominatum unum erexit.* Buxt. Aben-Esra sic explicat וּלְצַד אֶחָד הוּקְמָה *& ad latus unum erectum est* (Regnum).

שִׁטְרַי Mass. *Schitrâi*, Vulg. *Setrai*, nomen proprium viri, 1. Paral. 27. v. 29. legendum docent Massorethæ, שִׁרְטַי, transpositis ר & ט. Etym. *dominationes meæ*, ex שְׁטַר Chald. *dominatio*, & affix. 1. p. c. in plur. formâ; vel *exactores mei*, ex שֹׁטֵר inusit. & eod. affix. Porrò juxta lectionem Massorethicam. Etym. *incisiones meæ*, à שָׂרַט *incîdit*, & eodem affix. supra memorato.

שַׁי m. Vulg. & alii, *munus, donum.* Isai. 18. v. 7. יוּבַל־שַׁי לַיהוָה צְבָאוֹת. Vulg. *deferetur munus Domino exercituum.* O. ἀνενεχθήσεται δῶρα κυρίῳ σαβαὼθ *afferentur munera Domino Sabaoth.* In pausâ cum (ָ) loco (ַ), שָׁי *munus.*

שִׂיא m. Vulg. & alii, *superbia, excellentia, elatio, fastus, eminentia;* unde cum affix. Job. 20. v. 6. אִם־יַעֲלֶה לַשָּׁמַיִם שִׂיאוֹ. Vulg. *si ascenderit usque ad cælum superbia ejus* (hominis). O. ἐὰν ἀναβῇ εἰς οὐρανὸν αὐτοῦ τὰ δῶρα *si ascenderint in cælum ejus dona.* Aq. Sym. Theod. ἔπαρμα αὐτοῦ *elatio ejus.* Lxx. derivabant à שַׁי *munus*, & affix. 3. p.

Digitized by Google

f. m. Rad. נָשָׂא *extulit, elevavit*, &c.

שִׁיאוֹן Maff. *Schiôn*, Vulg. *Seon*, nom. proprium civitatis in Tribu Iffachar, Jof. 19. v. 19. Etym. *munus potentiæ*, ex שַׁי *munus*, & אוֹן *potentia*. Cum præf. וְשִׁיאוֹן *&* *Seon*, vel *&* *Schiôn*.

שִׂיאֹן Maff. *Siôn*, Vulg. *Sion*, nomen proprium montis Amorrhæorum, qui & Hermon dicitur. Deut. 4. v. 48. Etym. ut in voce præced. vel potiùs fortè, *eminentia earum*; ex שִׂיא *eminentia*, & affix. 3. p. plur. f.

שֵׂיב, vel etiam fine (י), שֵׂב m. Vulg. & alii, *senectus, canities, cani, senex, senium, senescens.* Lxx. γῆρας *senecta*, πολιὰ *canities*, πολιὸς *canus*, πρεσβεῖον *senium*. Cum præf. & affix. מִשֵּׂיבוֹ *præ canitie ejus*, vel *præ senio ejus*, vel *propter canitiem ejus*, m. Rad. שׂוּב *canuit, incanuit.*

שֵׂיבָה f. eodem modo ac præcedens שֵׂיב intelligitur & vertitur: אִישׁ שֵׂיבָה καθεστηκὼς πρεσβύτερος *constitutus senior.* Cum præf. לְשֵׂיבָה *&* *senium*, בְּשֵׂיבָה *in canitie*, וְשֵׂיבָה *ad canitiem.* Conftruct. mutato ה in ת, שֵׂיבַת *canities.* Cum affix. שֵׂיבָתוֹ *canitiem ejus*, m. שֵׂיבָתֵךְ *canitiem tuam*, f. שֵׂיבָתִי *canitiem meam*, c. R. שׂוּב *canuit, incanuit.*

שִׁיבָה f. Vulg. & alii, *captivitas, captiva multitudo*; unde in formâ conftructâ, Pfal. 125. Hebr. 126. v. 1. בְּשׁוּב יְהוָה אֶת־שִׁיבַת צִיּוֹן. Vulg. *In convertendo Dominus captivitatem Sion.* Alii, *cùm reducet Dominus captivitatem Sion*, vel *cùm restitueret Dominus captivam multitudinem Tzionis*, vel *perdita Sionis*, vel *multitudinem captivorum Tzionis*, id eft, Ecclefiæ Judæorum: Synecdoche. O. ἐν τῷ ἐπιστρέψαι κύριον τὴν αἰχμαλωσίαν Σιών *Domino reducente captivitatem Sion*; ἕτερος, citante Chryfoft. ὅταν ἐπιστρέψῃ κύριος, &c. Alius, *quando reducet Dominus*, &c. quod videtur mihi fic expreffum majoris claritatis gratiâ. R. שָׁבָה *captivum duxit, captivavit.*

שִׁיבָה f. alio fenfu, *sessio, residentia, habitatio, mansio.* In Commentariis Rabbinorum ufurpatur integrè cum iod, 1. Rad. יְשִׁיבָה *sessio.* Av. unde cum præf. & affix. 2. Reg. 19. v. 33. בְּשִׁיבָתוֹ. Vulg. *cùm*

moraretur ipse (rex in caftris). Alii, *cùm maneret ipse*, vel *dum residet ipse*, vel *in sessione ejus*, vel *cùm sederet ipse*; dicit Cocceius, בְּשִׁבְתּוֹ effe, pro בְּשִׁבְתּוֹ, quod eumdem fenfum efficit, ut mihi videtur. O. ἐν τῷ οἰκεῖν αὐτὸν *cùm habitaret.* Ald. & C. ἐν τῷ καθῆσθαι αὐτὸν *cùm sederet.* Rad. יָשַׁב *habitavit, sedit, mansit, moratus est*; unde nil mirum, fi variis fubjecta fuerit interpretationibus vox illa.

שִׂיג m. *assequutio, occupatio, insectatio, insequutio, applicatio* ad negotium, feu occupationem juxta quofdam. 3. Reg. 18. v. 27. כִּי־שִׂיחַ וְכִי־שִׂיג לוֹ. Vulg. *&* *forsitan loquitur, aut in diversorio est.* Alii, *sed meditatio* (eft) vel *insectatio illi*, vel *quia* illi fortè eft *sermo, confabulatio, colloquium*, vel *aliquid contemplatur*, vel *negotium ei*, aut *quoniam insecutio*, five *insectatio* (hoftium vel ferarum) eft *ei*, vel *negotium aliquod habet*, vel *occupatus est.* O. ὅτι ἀδολεσχία αὐτῷ ἐστι, καὶ ἅμα μή ποτε χρηματίζει αὐτὸς *quia fabulatio ei est, & simul ne fortè responsa det ipse*; ex quibus conjici poteft non habuiffe in fuo exemplari, וְכִי־שִׂיג לוֹ, & pro his quæ fequuntur: וְכִי־דֶרֶךְ לוֹ *&* *quia via ipsi*, id eft, & quia eft in viâ; eos legiffe וְכִי־דָבָר לוֹ *&* *quia sermo ipsi*, quod expreflerunt ut retulimus. R. נָשַׂג in Hiphil, *assecutus est, consecutus est.*

שִׂיד m. Vulg. & alii, *calx, cinis*; unde cum præf. Deut. 27. v. 2. & 4. וְשַׂדְתָּ אֹתָם בַּשִּׂיד. Vulg. *&* *calce levigabis eos* (lapides). Alii, *&* *incrustabis eos calce.* O. καὶ κονιάσεις αὐτοὺς κονίᾳ, ut Vulg. Amos 2. v. 1. עַל־שָׂרְפוֹ עַצְמוֹת מֶלֶךְ־אֱדוֹם לַשִּׂיד. Vulg. *eò quod incenderit ossa regis Idumææ usque ad cinerem.* Alii, *eò quod cremavit ossa regis Edom in calcem.* De Moabo hîc agitur. O. εἰς κονίαν *in calcem*; ut brevitati ftudeam, fuperfedeo referre totam phrafin græcam, quod fæpius faciam; ne erret lector novitius, hîc monitum volo. Rad. שׂוּד *incrustavit, calce obduxit.*

שִׁיזָא Maff. *Schizâ*, Vulg. *Siza*, nomen proprium patris Adina, 1. Paral. 11. v. 42. Etym. *munus hoc*, ex שַׁי *munus*, & זָה *hoc*; vel *munus aspergens*, ex eodem שַׁי *mu-*

Digitized by Google

nus, & נָזָה *aſperſit*. Calaſ.

שִׂיחַ m. Vulg. & alii, *virgultum*, *herba*, *arbuſtum*, *arbor*, *ſtirps*, *frutex*. שִׂיחַ complectitur etiam rudimenta arborum. Cocceius. Gen. 2. v. 5. וְכֹל שִׂיחַ הַשָּׂדֶה. Vulg. *& omne virgultum agri*. O. καὶ πᾶν χλωρὸν ἀγροῦ *& omne viride agri*. Plur. m. Job. 30. v. 7. בֵּין־שִׂיחִים יִנְהָקוּ. Vulg. *qui inter hujuſcemodi lætabantur*. Alii, *inter virgulta*, ſive *arbuſta rudebant*, vel *rugiebant*, vel *clamabant*. Quod Vulg. in bonam partem accepit, quòd *lætarentur* cùm loca invenirent ubi latitarent. Synopſis. O. ἀναμέσον εὐήχων βοήσονται. Sym. μεταξὺ φυτῶν ἀγρίων ἠχοῦντες λιμώδεις. O. *inter benè ſonantes clamabunt*. Sym. *inter frutices agreſtes ſonantes famelicum*. In uno Regio Mſ. editio latina cum aſteriſco, *& inter arbores clamabant*. Cum præf. Gen. 21. v. 15. & ſine (י) in ultimâ, תַּחַת אַחַד הַשִּׂיחִם. Vulg. abjecit puerum *ſubter unam arborum, quæ ibi erant*. Alii, *ſub aliquo fruticum*. O. ὑποκάτω μιᾶς ἐλάτης *ſub unam abietem*; fortè ex traditione ſciebant locum projectionis pueri fuiſſe abietibus feracem. Rad. שׂוּחַ *quæſivit herbas*, in Buxtorf. Concordantiâ, ex Rabbinis; in Lexico verò tamquam radicem ponit ipſam vocem שִׂיחַ.

שִׂיחַ m. Vulg. & alii, *fovea*, *nugæ*, *ſermo*, *locutio*, *meditatio*, *oratio*, *ſollicitudo*, *colloquium*, *querimonia*, *querela*, *oratio querula*, *negotium*, *opus*, *occupatio*, *ſtrepitus verborum*. O. ἀδολεσχία *meditatio*, *confabulatio*, δέησις *precatio*, λέσχαι *tricæ*, διάλογή *diſſertatio*. Sym. διάλεξις. Aq. ὁμιλία. O. ἔλεγξις *increpatio*, λόγος *ſermo*, ῥῆμα *verbum*. Verbaliter, λαλέω *loquor*. Prov. 23. v. 29. לְמִי שִׂיחַ לְמִי פְּצָעִים חִנָּם. Vulg. *cui foveæ, cui ſine cauſâ vulnera?* legiſſe videtur שׁוּחָה vel שִׁחוּת, *fovea*, *foſſa*. Alii, *cui querela? cui vulnera gratis?* vel *cui nugæ?* intelliguntur enim ſermones inutiles, non neceſſarii, ſtulti; in eo quidem loco. Cocceius. O. τίνι δὲ ἀηδίαι καὶ λέσχαι; *cui autem moleſtiæ & tricæ?* Cum affix. שִׂיחוֹ *ſermo ejus*, *eloquium ejus*, m. שִׂיחִי *meditatio mea*, c. ſine iodh in penult. Job. 23. v. 2. גַּם־הַיּוֹם מְרִי שִׂחִי. Vulg.

nunc quoque in amaritudine eſt ſermo meus, c. Alii, *etiam hodie exacerbatio* (eſt) *ſermo meus*, vel *inobedientia* (eſt) *ſollicitudo mea*. O. ἡ ἔλεγξις (Ald. & C. addunt μου) ἐστι *increpatio mea eſt*. Cum præf. & affix. Job. 7. v. 13. יִשָּׂא בְשִׂיחִי מִשְׁכָּבִי. Vulg. *& revelabor loquens mecum in ſtrato meo*. Alii, *auferet lamentationem meam cubile meum*. Quidam vertunt: *arſit eloquio meo cubile meum*, vel *ſuſtentabit* (me) *in querelâ meâ cubile meum*. O. ἀνοίσω δὲ πρὸς ἐμαυτὸν ἰδίᾳ λόγον τῇ κοίτῃ μου. Theod. συμβαστάσει με ἐν τῇ ἀδολεσχίᾳ μου ἡ κοίτη μου. O. *referam ad me ipſum privatim ſermonem lecto meo*. Theod. *ſimul portabit me in meditatione meâ lectus meus*. Rad. שׂוּחַ *meditatus eſt*, *elocutus eſt*. Tribuitur enim animo & ori. Buxt.

שִׁיחָה, ſing. femin. Pſal. 56. Hebr. 57. v. 7. כָּרוּ לְפָנַי שִׁיחָה. Vulg. *foderunt ante faciem meam foveam*. O. ὤρυξαν πρὸ προσώπου μου βόθρον, ut Vulg. Plur. fem. Pſal. 118. Hebr. 119. v. 85. כָּרוּ־לִי זֵדִים שִׁיחוֹת. Vulg. *narraverunt mihi iniqui fabulationes*; cum O. διηγήσαντό μοι παράνομοι ἀδολεσχίας ... Aq. ἔσκαψάν μοι ὑπερήφανοι βρόχους. Sym. κατώρυξάν μοι ὑπερήφανοι ὑπόγεια. V. edit. ὤρυξάν μοι ὑπερήφανοι βοθύνους. Aq. *fodiebant mihi ſuperbi laqueos*. Sym. *ſuffoderunt mihi ſuperbi ſubterranea*. V. edit. *foderunt mihi ſuperbi foveas*. O. videntur legiſſe שִׂיחוֹת *fabulationes*, *nugacitates*, pro שִׁיחוֹת *foveas*. Alii, *foderunt mihi protervi foveas*. R. שׁוּחַ *inclinatur*, *propendet*.

שִׂיחָה f. Vulg. & alii, *meditatio*, *colloquium*, *precatio*, *muſſitatio*; unde cum affix. Pſal. 118. Hebr. 119. v. 97. כָּל־הַיּוֹם הִיא שִׂיחָתִי. Vulg. *totâ die meditatio mea eſt* (lex tua). O. ſimiliter: ὅλην τὴν ἡμέραν μελέτη μου ἐστίν. Rad. שׂוּחַ *meditatus eſt*, *elocutus eſt*. Alii ad שִׂיחַ referunt, quod in idem redit, cùm (ו) & (י) ſint litteræ permutabiles.

שִׁיחוֹר Maſſ. *Schihhór*, Vulg. *fluvius turbidus*, Joſ. 13. v. 3. At Joſ. 19. v. 26. *Sihor*, & 1. Paral. 13. v. 5. ſimiliter, *Sihor*, nomen proprium fluvii; Nilus fluvius Ægypti, à nigredine aquarum ſic ſcilicet appellatus, quòd illius aquæ ſint nigræ, id eſt,

Digitized by Google

turbidæ. Is olim μέλας dictus, & ὄρος, Coccei... Robertf. Lexic. Cum præfix. וּבְשִׁיחוֹר. Vulg. *& Sibor*, vel *& in Schibhór*, מִן־שִׁיחוֹר *de Schibbór.* Vulg. *à Sibor*, מִן־הַשִּׁיחוֹר. Vulg. *à fluvio turbido*, vel *à Schibbór.* Etym. *niger, turbidus*, à שָׁחַר *niger fuit, denigratus fuit.* Calaſ.

שַׁיִט m. *remus*, quo ſcilicet navis circumagitur & circumducitur. Av. Iſai. 33. v. 21. בַּל־תֵּלֶךְ בּוֹ אֳנִי־שַׁיִט. Vulg. *non tranſibit per eum* (locum) *navis remigum*; fortè legebat שַׁיָּטִים *remigum*. Alii, *navis remorum*; navis longa, quæ cum impetu fertur; vel *non ibit* (autem) *in eo navis remi*, id eſt, impulſa remis. O. ἐ πορεύσῃ πύντων τὴν ὁδὸν, ἐδὲ πορεύσεται πλοῖον ἐλαύνον *non ibis hanc viam: (neque ibit navis impellens remigio*, vel *procedens*); quæ ſunt hîc in parentheſi, non pertinent ad textum noſtrum: unde evidens eſt non videri legiſſe אֳנִי־שַׁיִט, aut videri neglexiſſe ad vitandam repetitionem. R. שׁוּט *circuivit, peragravit.*

שִׁיל m. Quidam abſolutum faciunt שִׁיל *ſecundina*; metonymicè, *fœtus, filius*, & cum affixo ה loco (ו), ab eo derivant nomen illud שִׁילֹה, quam vocem variè interpretes exponunt, ut mox videbimus.

שִׁילֹה m. Gen. 49. v. 10. in prophetiâ celebri Jacob de Chriſto Redemptore noſtro dicitur, quòd non auferetur ſceptrum de Juda, & dux de femore ejus, עַד כִּי־יָבֹא שִׁילֹה. Vulg. *donec veniat qui mittendus eſt.* Juxta quoſdam legit Vulg. interpres שִׁילוֹחַ per ח & (ו); שִׁלוּחַ legiſſe videtur, vel שָׁלוּחַ, reddiditque per futurum, *mittendus*, non *miſſus*. Alii, *donec veniat fortunatus, felix, fauſtus, cui benè omnia ſuccedunt: ſoſpitator, pacificus, quietus, pacificator, ſalvator*, qui ה pro affix. ſumunt, vertunt, *fluxus*, vel *profluvium ejus* (Judæ), vel *filius ejus*, id eſt, Meſſias ex ſtirpe Judæ natus per Beatiſſimam Virginem Mariam. Aben-Eſra poſt varias vocis שִׁילֹה explicationes concludit, dicens; aut denique שִׁילֹה, idem eſt quod בְּנוֹ *filius ejus*, & ה eſt loco (ו); tanta vis eſt veritatis, ut ex ore

inimicorum noſtrorum prodeat; vel ה non eſt affixum pronomen, & vocatur Meſſias κατ' ἐξοχὴν *Schilóh*, quaſi tranquillus & æternæ tranquillitatis autor: aut quòd ſingulari modo ex ſecundinis tantùm ſine viri operatione naſci debebat. Quòd autem veteres Hebræi per *Schilóh* Meſſiam intellexerint, docet triplex Targum, ſive paraphraſis Chaldaica.... in quibus pro *Schilóh*, legitur Rex Meſſias. Vide Buxtorf. & Synopſim Criticorum. Sym. Aq. ᾧ ἀπόκειται *cui repoſitum eſt.* O. τὰ ἀποκείμενα αὐτῷ *quæ repoſita ſunt ei.* Videntur legiſſe ut & Aq. & Sym. שֶׁלוֹ *quod ipſi*; unde nata eorum verſio. Alii explicant שַׁי לוֹ ᾧ τὸ δῶρον *cui munus*, vel *ipſi munus*, vel *donum.* Rad. שָׁלָה *pacificus fuit, pacificavit*, quod quidem mirum in modum Chriſto Domino noſtro convenit.

שִׁימוֹן Maſſ. *Schimón*, Vulg. *Simon*, nomen proprium viri, 1. Paralip. 4. v. 20. Etym. *munus præparationis*, vel *numeri*, ex שַׁי *munus*, & מָנָה *numeravit, præparavit*; vel *pinguedo*, ſive *oleum*, ex שֶׁמֶן, idem.

שֵׁינַיִם m. plur. cujus ſingulare poſſit eſſe שַׁיִן *urina*, formæ זַיִת *oliva.* Cum affix. 4. Reg. 18. v. 27. וְלִשְׁתּוֹת אֶת־שֵׁינֵיהֶם עִמָּכֶם. Vulg. *& bibant urinam ſuam vobiſcum?* Alii, *lotium ſuum*; eſt verò hoc vocabulum, apud Hebræos, in ſermone Vulgato obſcœnum: unde Maſſorethæ honeſtatis causâ legendum ſubſtituerunt (ut & Chald. tranſtulit) מֵימֵי רַגְלֵיהֶם *aquas pedum ſuorum*, quarum vocum vocales præcedenti dictioni circello notatæ ſubjecerunt. O. ἐ̓ πιεῖν τὸ ὖρον αὐτῶν μεθ' ὑμῶν ἅμα; Iſai. verò 36. v. 12. ἐ̓ πίνειν ὖρον μεθ' ὑμῶν ἅμα. Aq. Sym. Theod. poſt ὖρον, addunt αὐτῶν, *& ut bibant urinam ſuam vobiſcum ſimul?* R. שִׁין *minxit.*

שֵׁיצִיא Chald. PAEL, *perfici, conſummari*; unde PRAET. 3. p. ſ. m. cum præf. Eſd. 6. v. 15. וְשֵׁיצִיא בַּיְתָה דְנָה *& abſoluta eſt domus hæc.* Maſſorethæ contendunt א eſſe ſuperfluum, unde circello notant illud. Vulg. *& compleverunt domum Dei iſtam.* O. ἐ̓ ἐτέλεσαν τὸν οἶκον τοῦτον *& perfecerunt do-*

Digitized by Google

mum hanc. (Activè, sed in plurali, quod per verbum שִׁכְלְלוּ *perfecerunt* dictum erat v. 14. Buxtorfius tria exempla ex Targum profert passivæ significationis : sed, quæ depravata esse putat. Si ea non sunt prava, confirmabunt & hic posse id verbum passivè accipi. Aben-Esra : סוֹף תִּשְׁלוֹם בַּיִת זֶה תֶּהֱוֶה *absoluta est hæc domus*; respondet Hebræo, כָּלָה *complevit, perfecit*). Hæc Cocceius in Lexico suo Chaldaico; in Targum significat vox illa Chaldaica anomala, *perdidit*. Buxt.

שִׁיר m. Vulg. & alii, *canticum, cantio, cantus, carmen, ode, cantilena*. Jud. 5. v. 12. דַּבְּרִי־שִׁיר *loquere canticum*. O. λάλησον ᾠδήν, idem. Ald. & C. λάλει μετ᾽ ᾠδῆς *loquere cum cantico*. Cum præf. Eccles. 12. v. 4. וְיִשַּׁחוּ כָּל־בְּנוֹת הַשִּׁיר *& deprimentur omnes filiæ cantûs*. Vulg. *carminis*. Lxx. τῆ ἄσματος *cantici*. Aq. καὶ κλιθήσονται πάντα τὰ τῆς ᾠδῆς *& jacebunt omnia quæ sunt cantici*, וְהַשִּׁיר מְשׁוֹרֵר *& cantus sonabat*, בַּשִּׁיר *cantico*. Isai. 24. v. 9. בַּשִּׁיר לֹא יִשְׁתּוּ־יָיִן. Vulg. *cum cantico non bibent vinum*. Alii, *cum cantu*. O. ᾐσχύνθησαν, οὐκ ἔπιον οἶνον *confusi sunt, non biberunt vinum*; fortè legerunt בֹּשׁוּ *erubuerunt*, aut aliquid simile; וּבַשִּׁיר *& cum cantico*. Ezech. 33. v. 32. כְּשִׁיר *quasi canticum*. O. ὡς φωνὴ *ut vox*. Psal. 136. Hebr. 137. v. 3. מִשִּׁיר צִיּוֹן *de cantico Sion*. O. ἐκ τῶν ᾠδῶν Σιὼν *de canticis Sion*. Cum affix. שִׁירוֹ *canticum ejus*, m. & cum ה pro (ו), Psal. 41. Hebr. 42. v. 9. וּבַלַּיְלָה שִׁירֹה עִמִּי. Vulg. *& nocte canticum ejus*, m. Alii, *& noctu canticum ejus mecum* (est). O. καὶ νυκτὸς δηλώσει παρ᾽ ἐμοὶ *& nocte declarabit*. Dein referunt ad sequentia, παρ᾽ ἐμοὶ *à me*; fortè legerunt יְפָרֵשׁ *declarabit*. Aq. καὶ ἐν νυκτὶ ἆσμα αὐτῦ μετ᾽ ἐμῦ *& in nocte canticum ejus mecum*. Sym. καὶ διὰ νύκτα ᾠδὴ παρ᾽ αὐτῦ *& per noctem canticum ab ipso*; vel potiùs, *apud ipsum*. Videtur legisse שִׁירָה עִמּוֹ, S. Hieron. *& nocte canticum ejus mecum*; in psalterio veteri & in Rom. & apud Aug. legitur *declaravit* ad vocem Hebraicam שִׁירֹה exprimendam. Cum præf. & affix. וּמִשִּׁירִי *& cantico meo*, c. confitebor illi. Plur. m. cum præf. שִׁיר הַשִּׁירִים *canticum canticorum*; omnia carmina complectens. Cocceius; sine (י) τῆ hhiriq comite, Proverb. 25. v. 20. וְשָׁר בַּשִּׁרִים. Vulg. *qui cantat carmina* cordi pessimo. Alii, *& canens cantica* super cor triste. O. hîc desideratur. Sym. καὶ ᾄδων ἐν ᾄσμασιν *& canens in canticis*. וּבְשִׁירִים *& cum canticis*, & cum hhiriq pleno in penultimâ, וּבְשִׁירִים *& quidem canticis* (ludentes). Pl. construct. שִׁירֵי, unde cum affix. & (·) ob pausam, & sine (י) in penult. שִׁרָיִךְ *canticorum tuorum*, m. Cum (·) pro (-) ob pausam, Ezech. 26. v. 13. וְהִשְׁבַּתִּי הֲמוֹן שִׁירָיִךְ. Vulg. *& quiescere faciam multitudinem canticorum tuorum*, f. Alii, *sic cessare faciam strepitum canticorum tuorum*. O. καὶ καταλύσει τὸ πλῆθος τῶν μουσικῶν σου. Videntur legisse וְהִשְׁבִּית, Alius, καὶ καταλύσω *& dissolvet multitudinem musicorum tuorum*. Alius, *& dissolvam*; multi καταλύσει *deprimet*. Amos 8. v. 10. וְכָל־שִׁירֵיכֶם לְקִינָה. Vulg. *& omnia cantica vestra in planctum* (convertam). O. καὶ πάσας τὰς ᾠδὰς ὑμῶν εἰς θρῆνον *& omnia cantica vestra in lamentationem*. R. שִׁיר *cecinit, cantavit*.

שִׁירָה f. in eâdem significatione sumitur, quâ vox præcedens שִׁיר. Cum præfix. Exod. 15. v. 1. אֶת־הַשִּׁירָה הַזֹּאת. Vulg. tunc cecinit Moyses & filii Israël, *carmen hoc*. O. τὴν ᾠδὴν ταύτην *canticum illud*. In formâ constructâ, Isai. 5. v. 1. אָשִׁירָה נָּא לִידִידִי שִׁירַת דּוֹדִי. Vulg. *cantabo dilecto meo canticum patruelis mei*. Alii, *canticum dilecti mei*, vel *amici mei* de vinea ejus. O. ᾆσμα *canticum*. Cum præfix. Isai. 23. v. 15. יִהְיֶה לְצֹר כְּשִׁירַת הַזּוֹנָה. Vulg. *erit Tyro quasi canticum meretricis*. Alii, *juxta canticum*. O. ἔσαι Τύρος ὡς ᾆσμα πόρνης. οἱ Γ. Τύρῳ. O. *erit Tyrus ut canticum meretricis*.; tres, *Tyro*. Plur. f. Amos 8. v. 3. וְהֵילִילוּ שִׁירוֹת הֵיכָל. Vulg. *& stridebunt cardines templi*. Alii, *& ejulabunt cantica templi* illo die, pronuntiabuntur cum ejulatu. Cocc. hoc est, convertentur in ejulatum. Cappel. Vulg. videtur legisse צִירוֹת *cardines*, mutatione τῆ ש in צ. Cappellus dicit legisse צִירִים *cardines*; sed mutatio major est illâ quàm conjicimus. O. καὶ ὀλολύξει τὰ φατνώματα

Digitized by Google

τῦ ναῦ & *ululabunt laquearia templi.* Sym. ϰ̀ ὀλολύξουσι αἱ ᾠδαὶ τῦ ναῦ & *ululabunt cantica templi.* R. שִׁיר *cecinit*, *cantavit.*

שֵׁירוֹת plur. f. *torques*, *catenulæ*, *armillæ*; unde cum præf. & fine (י) ante ה, Isai. 3. v. 19. הַשֵּׁירוֹת וְהַשֵּׁירוֹת. Vulg. & *armillas*, & *mitras* auferet Dominus. Alii, & *catenularum*, & *bracteolarum* (ornatum); mihi non videtur tutum assignare præcisè in τῶν Lxx. versione, quomodo quamlibet vocem Hebraïcam reddiderint, ideoque supersedeo à præcisâ illâ comparandi viâ adhibendâ. Videat lector & judicet... Buxt. sic differit, quando citat hunc locum in Lexico suo. Chaldæum est & generale: sic hoc loco in Targum, שֵׁירֵי יְדַיָּא *catenæ manuum*: & v. seq. שֵׁירֵי רַגְלַיָּא *catenæ pedum*, pro ornamentis manuum & pedum. Rad. שִׁיר inusit. vel Chald. sive Talmudicum illud, שֵׁירָא vel שִׁיר, *catena*, *catenula*, sive ad ornatum, sive ad vinciendum.

שַׁיִשׁ m. Vulg. *Parium.* Alii, *marmor*; usus ejus fuit in Templo ad columnas, mensuras & pavimentum, scribit R. Salomon. Chaldæus dicit מַרְמְרָא, ut עַמּוּדֵי מרמרין *columnæ marmoreæ*, Esth. 1. Buxt... 1. Paral. 29. v. 2. וְאַבְנֵי־שַׁיִשׁ לָרֹב. Vulg. & *marmor Parium abundantissime* (præparavi). Alii, & *lapides marmoris plurimos*, vel *juxta multitudinem.* O. ϰ̀ Πάριον πολύν. Ald. ϰ̀ λίθυς Παρίυς εἰς πλῆθος & *Parium multum.* Ald. & *lapides Parios in multitudine.* Juxta quosdam contractè שֵׁשׁ dicitur: sed meliùs alii referunt ad novam radicem, quæ sub nomine *byssi*, seu *lini præstantissimi* venit. Vide שֵׁשׁ infra in secunda significatione; Parium marmor longè pretiosissimum est, ut observat Mercerus.

שִׁישָׁא Mass. *Schischâa*, Vulg. *Sisa*, nomen proprium patris Elihhóref & Ahhiáh qui erant Scribæ, 3. Reg. 4. v. 3. Etym. *muneris elevatio*, ex שַׁי *munus*, & נָשָׂא *elevavit*; vel *byssinus*, ex שֵׁשׁ *byssus*; vel *marmoreus*, ex שַׁיִשׁ *marmor.* Calas.

שִׁישַׁק Mass. *Schischáq*, Vulg. *Sesac*, nomen proprium regis Ægypti qui tulit thesauros domûs Domini, & thesauros regios. 3. Reg. 14. v. 25. & 2. Paralip. 12. v. 2. Etym. *qui adaquabit*, vel *bibendum dabit*, ex שֶׁ *qui*, originem habens ab אֲשֶׁר, & שָׁקָה in Hiphil, *adaquavit*; vel *munus osculatus est*, ex שַׁי *munus*, & נָשַׁק *osculatus est*, 3. Reg. 4. v. 25. scribitur שׁוּשַׁק, sed Massorethæ legendum docent שִׁישַׁק, ut scribitur 2. Paral. unde Etym. dedimus juxta posteriorem hunc legendi modum.

שַׁיִת m. Vulg. & alii, *vepres*, *sentis*, *spina*, *spinetum*, quidam collectivè exponunt, referuntque ad שִׁית *posuit*; jungitur cum שָׁמִיר altero spinæ genere; *vepretum*, Isai. 27. v. 4. מִי־יִתְּנֵנִי שָׁמִיר שַׁיִת בַּמִּלְחָמָה *quis dabit mihi senticetum* (&) *vepretum in bello?* Schmidius, at Cocceius, *quis dabit me, spina, vepres, in prælium?* Quis me irritabit, ut sim tamquam spina & vepres? Vulg. *quis dabit me spinam & veprem in prælio?* O. τίς με θήσει φυλάσσειν καλάμην ἐν ἀγρῷ; *Quis ponet me custodem stipulæ in agro?* retulerunt בַּמִּלְחָמָה ad sequentia, & pro שָׁמִיר, videntur legisse שָׁמֹר *custodire*, *custodem esse*; & nomini שַׁיִת interpretationem allatam dedisse, quamquam fortè aliquid aliud videantur habuisse in suo Codice. Vat. *Quis ponet me* tamquam *spinas & vepres in ipso conflictu?* Vide Synopsin Criticorum. Cum præf. Isai. 7. v. 24. כִּי־שָׁמִיר וָשַׁיִת תִּהְיֶה כָל־הָאָרֶץ. Vulg. *vepres enim & spinæ erunt in universâ terrâ.* Al. *quia senticetum & vepretum erit omnis terra.* O. ὅτι χέρσος ϰ̀ ἄκανθα ἔσται πᾶσα ἡ γῆ *quoniam desertum & spina erit omnis terra.* Isai. 5. v. 6. cum (-) ob pausam: וְעָלָה שָׁמִיר וָשָׁיִת. Vulg. & *ascendent vepres & spinæ.* Cocceius; & *increscet spinis & vepribus.* Alii, *ut ascendat vepris & virgultum.* O. ϰ̀ ἀναβήσεται εἰς αὐτὸν (ἀμπελῶνά μυ) ὡς εἰς χέρσον ἄκανθα & *ascendent in eam* (vineam meam) *tamquam in terram incultam spina.* Isai. 7. v. 23. לַשָּׁמִיר וְלַשַּׁיִת יִהְיֶה. Vulg. *in spinas & in vepres erunt.* Alius, *in senticetum & vepretum erit* (omnis locus, &c.) O. εἰς χέρσον ἔσονται ϰ̀ εἰς ἄκανθαν *in terram incultam erunt & in spinam*; tamquam desertum & spina erunt

vites, nihil producentes. Cum affix. & (י) quiescente in hhiriq pro (-) & hhiriq, Isai. 10. v. 17. ואכלה שיתו. Vulg. *& devorabitur spina ejus.* Alii, *& devorabit vepres ejus*, vel *spinam ejus.* Exercitus Sanheribi notatur. Coccei; id est, milites, gregarios.... qui Israëlem pupugerunt. Vat. Grot. O. καὶ φάγεται ὡσεὶ χόρτον τὴν ὕλην. Sym. apud Procopium. καταφάγεται τὰ ἀποκείμενα αὐτοῦ. O. cum ושיתו *& comedet, sicut fœnum, sylvam.* Sym. *& devorabit reposita ejus.* Sym. à שית *posuit*, deduxisse videtur. Lxx. verò quomodo legerint, non reperi docentem.

שית m. Vulg. & alii, *ornatus, ornamentum, habitus*, videlicet corporis, *vestitus, schema, mundus, appositio vestis.* Psal. 72. Hebr. 73. v. 6. יעטף־שית חמס למו. Vulg. *operti sunt iniquitate & impietate suâ.* O. similiter, περιεβάλοντο ἀδικίαν καὶ ἀσέβειαν αὐτῶν. Sym. ἀποθήκας ἐξ ἀδικίας ἔχοντες *deposita ex iniquitate habentes.* Alii, *involvet ornamento iniquitas eos*, vel *operit*, quasi *ornamento violentia eos*, vel *amicit mundus violentia ipsos.* Sensus, injuriæ sunt eorum ornamenta. Cocceius; vel *injustitiæ amictu palliantur.* Sym. retulit יעטף־ ad anteriora; Lxx. verò magis attenderunt ad sensum quàm ad verba. S. Hieron. *circumdederunt iniquitatem sibi.* Proverb. 7. v. 10. שית זונה. Vulg. & ecce occurrit illi mulier *ornatu meretricio.* O. εἶδος ἔχουσα πορνικόν *formam habens meretriciam*, vel *speciem.* Aq. σχῆμα πόρνης *ornatum meretricis.* Sym. τάξιν πόρνης *ordinem meretricis*; supple, *habens.* Rad. שית *posuit, disposuit*, &c.

שך m. Vulg. & alii, *tentorium, tugurium, sepes.* Cum affix. post (-) pro hholem, Thren. 2. v. 6. ויחמס כגן שכו. Vulg. *& dissipavit quasi hortum tentorium suum*, m. O. τὸ σκήνωμα αὐτοῦ *tabernaculum suum.* Alii, *& diripuit, ut horti, tugurium suum*, vel *& vi perrupit, sicut horti, sepem ejus.* In forma plur. f. tamquam à שכה, שכות. Vulg. & alii, *sagenæ, umbracula, sudes, cultri, missilia, harpagones, fuscinæ*; unde cum præf. Job. 40. v. 31. התמלא בשכות עורו. Vulg. *numquid implebis sagenas pelle ejus?* Alii, *an succides, incides, excides spinis* (id est, retibus, vel sagenis factis ex spinis) vel *fuscinis*, vel *hamis*, vel *harpagonibus*, vel *sudibus*, vel *cultris*, vel *missilibus cutem ejus?* Hypallage, pro *num casses ejus pelle implebis?* Synopsis Criticorum. שכות erant sagenæ aut everticula ex spinis facta ad recipiendum pisces. Merc. Quomodo Lxx. legerint, non est facile augurari. Sym. qui vertit: μὴ πληρώσεις σκηναῖς τὸ δέρμα αὐτοῦ; *num implebis tabernaculis pellem ejus?* legit juxta Cappellum per ס, בסכות, nam סכה est *tabernaculum*; hæc ille. Vox illa σκηναῖς mihi videtur non esse Symmachi, utpote non conveniens huic loco. Rad. שכך *operuit, texit*; idem, quod סכך *texit.*

שכב QAL. Vulg. & alii, *requiesco, cubo, accumbo, jaceo, morior, dormio, quiesco, coeo, recumbo, decumbo, procumbo, concumbo*, &c. pro ratione loci. Construitur cum variis præpositionibus ב, ל, עם, אצל, את, על. Hinc Græci per aphæresin mutato ב in μ, dicunt κοιμάω, κοιμάομαι *cubo, dormio; concumbo* Latini. O. κοιμάω, κοιμάομαι *cubo*, ἀποθνήσκω *morior*, ἀναπαύομαι *requiesco*, ἀφυπνόω *obdormio*, ἀπέρχομαι *abeo*, ἐγκοιμάομαι *decumbo*, καθεύδω *dormio*, κατάκειμαι *decumbo, jaceo*, καταπαύω *requiesco*, κοιτάζομαι *cubo*, συγκοιμάω *concumbo.* Aq. Sym. Theod. κοιμάομαι *dormio*, O. κοιτάζομαι *cubo, accumbo, in lecto me colloco.* Verbum hoc שכב propriè est hominum; & est cognatum cum כבש *subjugavit, subegit, subjecit*: nam subjectis incumbimus. Roberts.

PRAET. 3. p. s. m. Ecclef. 2. v. 23. גם־בלילה לא־שכב לבו. Vulg. *nec per noctem mente requiescit.* Alii, *etiam in nocte non quiescit*, vel *non recumbit cor ejus*, m. O. οὐ κοιμᾶται ἡ καρδία αὐτοῦ *non dormit cor ejus.* Cum (-) in ultima pro (-) ob pausam, שכב *cubuit, jacuit, mortuus est.* Cum præf. Num. 5. v. 13. ושכב איש אתה שכבת־זרע. Vulg. neglecto præf. & sensu expresso: *dormierit cum altero viro.* Alii, *ita ut concumbat vir* (alius) *cum eâ concubitu seminis.* O. καὶ κοιμηθῇ τις μετ' αὐτῆς κοίτην σπέρματος

μαπι & cubuerit quis cum ea concubitu feminis. 3 p. f. f. 3. Reg. 3. v. 19. אֲשֶׁר שָׁכְבָה עָלָיו. Vulg. *dormiens quippe oppressit eum*, (filium suum). Sensum verborum reddidit, non verba. Alii, *eo quòd cubuisset super eo;* quod periculum maximè vitare debent nutrices cautione adhibitâ, ne fortè per somnum infantulos suffocent. O. ὡς ἐπεκοιμήθη ἐπ' αὐτόν *quia decubuerat super ipsum.* Cum præf. וְשָׁכְבָה *& cubet.* 2. p. f. m. שָׁכַבְתָּ *occubuisti, dormisti.* Cum præfix. Prov. 3. v. 24. וְשָׁכַבְתָּ וְעָרְבָה שְׁנָתֶךָ. Vulg. *quiesces, & suavis erit somnus tuus.* Alii, *sed cubabis ita, ut dulcis sit somnus tuus.* O. ἐὰν δὲ καθεύδῃς... *si verò dormias*, &c. 2. p. f. f. cum præfix. (י) parag. seu abundante & (ָ) ob pausam pro (ַ), Ruth. 3. v. 4. וְשָׁכָבְתִּי, quod legendum docent Massorethæ, וְשָׁכָבְתְּ. Vulg. *& projicies te, & ibi jacebis.* Alii, *& cubes*, vel *& cubabis.* O. καὶ κοιμηθήσῃ *& dormies.* 1. p. f. c. Job. 3. v. 13. כִּי־עַתָּה שָׁכַבְתִּי וְאֶשְׁקוֹט. Vulg. participialiter vertit: *nunc enim dormiens silerem.* Alii, *non nunc cubarem*, vel *jacerem & quiescerem.* O. νῦν ἂν κοιμηθεὶς ἡσύχασα *nunc utique dormiens quiescerem.* Cum præf. Gen. 47. v. 30. וְשָׁכַבְתִּי עִם־אֲבֹתַי. Vulg. *sed dormiam cum patribus meis.* Alius, *ut cubem*, &c. O. ἀλλὰ κοιμηθήσομαι... *sed dormiam*, &c. 3. p. pl. c. שָׁכְבוּ *occubuerunt, concubuerunt, jacuerunt* pro ratione loci. 2. p. plur. m. cum præf. וּשְׁכַבְתֶּם *& cubabitis*, vel *& dormietis.*

Ben. f. m. שֹׁכֵב & שׁוֹכֵב, *cubans, incumbens.* Cum præf. הַשֹּׁכֵב *cubans, concumbens,* וְהַשֹּׁכֵב *& cubans*, vel *& dormiens* in domo. Prov. 23. v. 34. וְהָיִיתָ כְּשֹׁכֵב בְּלֶב־יָם וּכְשֹׁכֵב בְּרֹאשׁ חִבֵּל. Vulg. *& eris sicut dormiens in medio mari, & quasi sopitus gubernator, amisso clavo.* O. καὶ κατακείσῃ ὥσπερ ἐν καρδίᾳ θαλάσσης, καὶ ὥσπερ κυβερνήτης ἐν πολλῷ κλύδωνι *& jacebis quasi in corde maris & tanquam gubernator in multâ tempestate.* Aq. Sym. & Theod. καὶ ἔσῃ ὥσπερ κοιμώμενος *& eris sicut dormiens.* Alii, *erisque sicut jacens in corde maris, & sicut jacens in capite*, vel *in summitate*, vel *corona rudentis*, vel *carchesii*, vel *mali*, nempe navis, id est, ut nunc loquuntur, in *galea navis*, ubi maxima est agitatio. Grot. Plur. m. שֹׁכְבִים *dormientes*, vel *recubantes.* Cum præfix. Amos 6. v. 4. הַשֹּׁכְבִים עַל־מִטּוֹת שֵׁן, Schmidius: *væ iis qui cubant super lectis eboris.* Vulg. *qui dormitis in lectis eburneis.* O. οἱ καθεύδοντες *qui dormitis*, vel *dormientes*, &c. Construct. Psal. 87. Hebr. 88. v. 6. שֹׁכְבֵי קֶבֶר. Vulg. *dormientes in sepulchris.* Alius, *cubantes in sepulchro.* Sing. femin. cum duplici (ֶ), שֹׁכֶבֶת *jacens.* Cum præf. Mich. 7. v. 5. מִשֹּׁכֶבֶת חֵיקֶךָ שְׁמֹר פִּתְחֵי־פִיךָ. Vulg. *ab eâ quæ dormit in sinu tuo, custodi claustra oris tui.* Alii, *à cubante in sinu tuo custodi januas*, vel *ostia*, vel *apertiones oris tui.* O. ἀπὸ τῆς συγκοίτου σου φύλαξαι, τοῦ ἀναθέσθαι τι αὐτῇ *ab eâ, quæ cubat tecum, cave concredere quicquam ei.* Sic vertit Nobilius. Vertere posset quis, *ab ea quæ cubat tecum cave, ut ei quidpiam concredas:* id est, ab uxore, vel pellice, vel concubina... cave quicquam eis credas. Synopsis Criticorum.

Infin. שְׁכַב, in formâ plenâ, *concumbendo.* Cum (ׇ) & (ֶ), שְׁכֹב *cubare.* Cum præf. 3. Reg. 1. v. 21. וְהָיָה כִּשְׁכַב אֲדֹנִי־הַמֶּלֶךְ. Vulg. *eritque cùm dormierit Dominus meus rex*... Schmidius; *insuper fiet; quando cubuerit Dominus meus rex*, לִשְׁכַּב *ad concumbendum*, vel *cubando* pro ratione loci; וְלִשְׁכַּב *& ad concumbendum.* Cum præfix. & affix. בְּשִׁכְבָהּ *cùm cubuerit ipse.* Gen. 19. v. 33. & 35. cum hhiriq sub ש pro (ׇ hhatouph), mysterium aliquod agnoscunt Rabbini in puncto super (ו) apposito in voce וּבְקוּמָהּ, de quo ridet alicubi Hieron. ni fallor. וְלֹא־יָדַע בְּשִׁכְבָהּ וּבְקוּמָהּ, v. 35. cum (ֻ), וּבְקֻמָהּ. Vulg. *at ille non sensit, nec quando accubuit filia* (major), *nec quando surrexit.* Vers. 35. paululum immutatis verbis, eumdem tamen sensum servantibus: *& ne tunc quidem sensit, quando concubuerit*, vel *quando illa surrexerit* (minor filia). Alii, *nec cognovit, quum cubaret illa*, vel *cum surgeret illa.* Non, quasi concubitum commiserit dormiens (ut stultè fingit Clarius, hoc ferè unum è Munstero non suffuratus), sed ebrietate vic-

Digitized by Google

tus coivit cum præsente femina, quam uxorem fuisse sibi accubantem putabat, immemor illam mortuam. E. Me. *non sensit*, id est, non discrevit. E. Vide Synopsin. O. καὶ οὐκ ᾔδει ἐν τῷ κοιμηθῆναι αὐτὴν, καὶ ἐν τῷ ἀναστῆναι. Ms. Alex. & Ald. edit. αὐτὴν καὶ ἀναστῆναι. Cot. οὐκ ἔγνω. O. *& nescivit cum ipse dormivit & cum surrexit.* Ms. Alex. & Ald. edit. juxta Hebr. retulerunt ad filias Loth, *cùm ipsa dormivit & cùm surrexit*; de utraque filia separatim dictum. בְּשָׁכְבֵךְ *cùm dormieris*, vel *cùm cubueris*, m. וּבְשָׁכְבְּךָ *& cum cubueris*; ad litteram, *& in cubare te*, m.

Imper. 2. p. s. m. sub formâ (-), שְׁכַב *decumbe*, vel *cuba* super lecto tuo. Cum (-) ob pausam, שׁוּב שְׁכָב *revertere, cuba*, vel *decumbe*, vel *dormi*. Cum ה paragog. Gen. 39. v. 7. וַתֹּאמֶר שִׁכְבָה עִמִּי. Vulg. *& ait, dormi mecum.* Alii, *dixitque, cuba mecum.* O. καὶ εἶπε, κοιμήθητι μετ' ἐμοῦ *& ait, dormi mecum.* In obsceno sensu quandoque sumunt hoc verbum. Lxx. ut & Latini. 2. p. s. f. שִׁכְבִי *cuba*, vel *concumbe* pro ratione loci.

Fut. 3. p. s. m. יִשְׁכַּב, & in pausa, יִשְׁכָּב, *cubabit, concumbet*, &c. Cum præf. וַיִּשְׁכַּב, & in pausa, וַיִּשְׁכָּב *& cubavit, concubuit, occubuit*, &c. Cum affix. Deut. 28. v. 30. וְאִישׁ אַחֵר יִשְׁגָּלֶנָּה *& vir alius* non suus, *vitiabit eam*; legendum docent Massorethæ, יִשְׁכָּבֶנָּה *cubabit cum illâ.* 3. p. s. f. תִּשְׁכַּב, & in pausâ, תִּשְׁכָּב *cubabit*, vel *jacebit.* Cum præfix. וַתִּשְׁכַּב, & in pausâ, וַתִּשְׁכָּב *& cubavit.* 2. p. s. m. תִּשְׁכַּב & תִּשְׁכָּב, *cubabis.* Cum præf. וְתִשְׁכַּב *& jacebis.* 1. p. s. c. אֶשְׁכַּב & אֶשְׁכָּב, *decumbam*; & cum ה parag. אֶשְׁכְּבָה *cubabo.* 3. p. plur. m. יִשְׁכְּבוּ, & in pausâ, יִשְׁכָּבוּ *cubabunt, jacebunt.* Cum ן parag. יִשְׁכָּבוּן *cubabunt*; & cum (ֻ) pro (וּ), יִשְׁכָּבֻן *concumbent.* Cum præf. וַיִּשְׁכְּבוּ *& cubaverunt.* 2. p. plur. m. cum ן parag. תִּשְׁכָּבוּן *jacueritis*; & in pausâ, cum (-) in penultima, תִּשְׁכָּבוּן *jacebitis.* 1. p. plur. c. cum ה paragog. נִשְׁכְּבָה *jacemus* in pudore nostro. Cum præf. וְנִשְׁכְּבָה עִמּוֹ *& cubemus cum eo.* Verba sunt impudentia filiarum Loth.

NIPHAL נִשְׁכַּב *concubitu opprimi, violari, vitiari*; unde

Fut. 3. p. plur. f. Zach. 14. v. 1. וְהַנָּשִׁים תִּשָּׁגַלְנָה *& mulieres vim patientur, vitiabuntur*, &c. legendum docent Massorethæ, תִּשָּׁכַבְנָה honestatis gratiâ. O. καὶ αἱ γυναῖκες μολυνθήσονται *& mulieres vitiabuntur*, &c.

PUAL שֻׁכַּב *stuprari, comprimi*; unde Praet. 2. p. s. f. Jerem. 3. v. 2. אֵיפֹה לֹא שֻׁגַּלְתְּ *ubi non concubitu violata fuisti?* Massorethæ legendum docent שֻׁכַּבְתְּ honestatis gratiâ. O. ποῦ οὐκ ἐξεφύρθης; *ubi non fuisti permixta?*

HIPHIL הִשְׁכִּיב. Lxx. κατοικίζω *habitare facio*, κλίνω *declino, inclino*, κοιμάω, κοιμάομαι *cubo, cubare facio*, κοιμίζω *cubare facio.* Vulg. & alii, *dormire facio, coæquo, jacere facio, cubare facio, colloco, depono, dejicio, prosterno, recumbere facio, demitto, pono.*

Praet. 3. p. s. f. הִשְׁכִּיבָה *excubare fecit, collocavit* in sinu meo filium suum mortuum. 1. p. s. c. cum præf. & affix. Ose. 2. v. 20. וְהִשְׁכַּבְתִּים לָבֶטַח. Vulg. *& dormire eos faciam fiducialiter.* Alii, *& faciam ut cubent securè.*

Infin. in forma (-), 2. Reg. 8. v. 2. הַשְׁכֵּב אוֹתָם אַרְצָה. Vulg. *coæquans terræ.* Alii, *collocando eos in terrâ* (Moabitas); jussos procumbere in terram. Cocceius; vel *dejiciendo eos in terram.*

Fut. 3. p. s. m. Job. 38. v. 37. וְנִבְלֵי שָׁמַיִם מִי יַשְׁכִּיב. Vulg. *& concentum cæli quis dormire faciet.* Alii, *& utres cæli quis facit jacere? quis collocat? quis quiescere*, vel *cubare faciet? quis demittit? quis dejicit?* O. οὐρανὸν δὲ εἰς γῆν ἔκλινε; *& cælum in terram inclinavit?* S. Aug. *& organa cæli in terram declinavit?* Sym. καὶ ὄργανα οὐρανοῦ τίς κοσμήσει; (fortè legendum κοιμήσει in significatione Hiphil, *cubare faciet*, vel *jacere faciet?*) *& organa cæli quis ornabit?* Cum præfix. & affix. & sine (י) ־ (.) comite, וַיַּשְׁכִּבֵהוּ *& decumbere fecit eum* super lectum suum, vel *& deposuit eum*, vel *collocavit eum.* 3. p. s. f. cum præf. & affix. sine iodh, וַתַּשְׁכְּבֵהוּ, & cum iodh, וַתַּשְׁכִּיבֵהוּ בְּחֵיקָהּ *& collocavit eum*, vel *&*

Digitized by Google

fecit cubare eum in finu suo. 3. p. plur. m. cum præf. & affix. & cum (ֵ) pro (ִ), 2. Paral. 16. v. 14. וַיַּשְׁכִּיבֻהוּ בַּמִּשְׁכָּב. Vulg. *posueruntque eum super lectum suum.* Alii, *& collocarunt eum in cubili.* O. καὶ ἐκοίμισαν αὐτὸν ἐπὶ τῆς κλίνης. Alius, ἐκοίμισαν *& accumbere fecerunt eum super lectum.* Alii, *cubare fecerunt.* His verbis rectè significatio Hiphil affingitur pro ratione loci ubi adhibentur.

HOPHAL הָשְׁכַּב, vel הֻשְׁכַּב. Vulg. & alii, *dormio, ponor, deponor, collocor, prosternor, cubare*, vel *jacere*, vel *decumbere cogor.*

PRAET. 3. p. f. m. cum præf. Ezech. 32. v. 32. וְהֻשְׁכַּב בְּתוֹךְ עֲרֵלִים. Vulg. *& dormivit in medio incircumcisorum.* Alii, *& ponetur*, vel *efficietur ut cubet*, vel *jaceat*, vel *& cogetur decumbere inter præputiatos*, vel *in medio præputiatorum.* Experietur Pharao conditionem suam non posse aliam quàm cæterorum incircumcisorum esse, id est, maledictam à Domino. Jun. O. καὶ κοιμηθήσονται ἐν μέσῳ ἀπεριτμήτων *& dormiet*, vel *& jacere cogetur in medio incircumcisorum.*

BEN. f. m. מֻשְׁכָּב *collocatus, depositus, positus.*

INFIN. cum præfix. & ה paragogico, quamquam secundùm quosdam sit 2. p. f. m. Imperat. quod fortasse verum est, Ezech. 32. v. 19. רְדָה וְהָשְׁכְּבָה אֶת־עֲרֵלִים. Vulg. *descende, & dormi cum incircumcisis.* O. καὶ κοιμήθητι *& dormi*; mallem intelligi ad sensum Hebræi textûs: *& colloceris.* Alii, *descende, & collocâre inter præputiatos.* Est Imperat. Hophal cum ה parag. Coccei; vel *& projicieris*; est makor, seu Infinit. Hophal vice futuri, non enim potest esse Imperativ. inquit R. D. quia conjugatio Hophal caret imperativo; vel *& deponere*, vel *& prosternaris.* Theod. καὶ κοιμήθητι μετ' ἀπεριτμήτων *& cuba cum incircumcisis*; unde apparet interpretes tamquam Imperativum sumpsisse hoc verbum.

שִׁכְבַת f. Vulg. Verbaliter, *jacuit, coitus.* Alii, *positio, cubatio, cubatus, stratum, accubitus, decubitus, cubitus, concubitus,*

descensio, effusio. Quidam efferunt שְׁכָבָה; unde construct. Exod. 16. v. 13. הָיְתָה שִׁכְבַת הַטַּל סָבִיב לַמַּחֲנֶה. Vulg. manè quoque *ros jacuit per circuitum castrorum.* Alii, *fuit positio roris circa castra*, vel *decubitus roris*, hoc est, ros expansus jacet. Cocceius. ... vel *descensio*, aut *effusio*, vel *stratum roris*, vel *stratus ros*, &c. O. participialiter, ἐγένετο καταπαυομένης τῆς δρόσου *factum est requiescente rore.* Levit. 15. v. 16. שִׁכְבַת־זָרַע. Vulg. vir de quo egreditur *semen coitûs.* Alii, *concubitus seminis*, dicitur per hypallagen, pro *semen concubitûs*, vel *effusio seminis*, vel *descensio, projectio seminis*, hoc est, semen jacens, seu projectum. Cocceius. O. κοίτη σπέρματος *concubitus seminis.* Rad. שָׁכַב *cubavit, concubuit*, &c.

שְׁכֹבֶת fem. quidam cum hholem pleno, שְׁכוֹבֶת. Vulg. & alii, *coeo, commistio, concubitus.* Lxx. κοίτη *concubitus*, κοιτασία *concubitus, coitus.* Cum affix. Levit. 18. v. 20. לֹא־תִתֵּן שְׁכָבְתְּךָ לְזָרַע *non dabis concubitum tuum in semine*, m. Vulg. cum uxore proximi tui *non coibis, nec seminis commistione* maculaberis; paululùm immutavit servato sensu. Levit. 20. v. 15. וְאִישׁ אֲשֶׁר יִתֵּן שְׁכָבְתּוֹ בִּבְהֵמָה מוֹת יוּמָת *& vir qui dabit concubitum suum in pecudem morte morietur*, m. Vulg. *qui cum jumento & pecore coierit, morte moriatur.* Rad. שָׁכַב *cubuit, concubuit*, &c.

שָׂכָה QAL, *aspicio, pingo*; quòd rem pictam homines aspiciant, dictum verbum, inquit R. D. & sic in Targum, סְכָה est, *aspexit.* Verbum Hebraicè non reperitur; Chaldaicum est, nam pro Hebræo, הִשְׁקִיף *prospexit*: Chaldaicè dicitur in Hithpeal, אִסְתְּכֵי *respexit*, per ס; ad animum relatum est *imaginari, cogitare*: Buxt. Lexicon. Hæc sufficiant de hoc inusitato Hebræis verbo à quo sunt derivata, de quibus infra agemus suo loco. Vide שְׂכִיָּה, col. 2783. & מַשְׂכִּית, col. 1223. ab hoc Verbo est sequens nomen.

שֶׂכְוִי m. Vulg. & alii, *gallus, ratio, mens, cor* à videndo & aspiciendo sic dictum juxta R. D. Pagn. *intellectus, mens*; quasi imaginatrix & figuratrix dicta, quòd

Digitized by Google

omnia pervideat & cognoscat. Buxtorf. unde cum præfix. Job. 38. v. 36. מִי־נָתַן לַשֶּׂכְוִי בִינָה. Vulg. *Quis dedit gallo intelligentiam?* ea interpretatio ex priscis Hebræis petita est, apud quos legitur: R. Schimeòn filius Lakis dixit: cùm peregrinarer in Africa, audivi quod כַּלָּה *sponsam*, appellarent נִנְפִי *Nimpham*, & תַּרְנְגוֹל *gallum gallinaceum*, שֶׂכְוִי; unde hoc? inde quod apud Jobum dicitur... *Quis dedit* לַשֶּׂכְוִי (id est, לְתַרְנְגוֹל gallo gallinaceo) *intelligentiam?* Cod. Rosch hasschana, cap. 3. fol. 26. Alii, *quis dedit cordi*, vel *menti*, vel *rationi*, vel *renibus*, vel *intellectui intelligentiam*, vel *prudentiam?* hoc est, quis dedit homini cogitanti rectè cogitare, attendere, ratiocinari, distinctè intelligere, providere futura, &c. Coccei. O. sic totum versum reddunt: τίς δὲ ἔδωκε γυναιξὶν ὑφάσματος σοφίαν, ἢ ποικιλτικὴν ἐπιστήμην; Alex. καὶ ποικιλτικὴν σοφίας ἐπιστήμην; Sym. pro verbis Hebræis quæ referimus: τίς ἔδωκε μεμωρωμένῳ ἔννοιαν; O. *Quis autem dedit mulieribus texturæ sapientiam, aut acu intexendi scientiam?* Alex. *& acu intexendi, sapientiæ scientiam*, id est, *sapienter acu intexendi scientiam* quis dedit? Sym. *Quis dedit stulto intelligentiam?* Fortè legebat Sym. לְסָכָל *stulto*, pro לַשֶּׂכְוִי. Quomodo verò O. legerint, longius esset perscrutari, & doctioribus reservamus. Rad. סָכָה apud Talmudicos interpretes, *aspexit, perspexit, speculatus est*, &c. alternante ס & שׂ, ut mos est.

שַׁכּוּל m. Vulg. & alii, *raptis fœtibus, sterilis, abortiens, orbus, orbatus*, liberis, vel catulis: *liberis carens*. O. ἄτεκνος *orbus*, νοήμων *intelligens*, Theod. ἠτεκνωμένη *orbata* ursa, Prov. 17. v. 12. פָּגוֹשׁ דֹּב שַׁכּוּל בְּאִישׁ. Vulg. *expedit magis ursæ occurrere raptis fœtibus* quàm fatuo, &c. Alii, *occurrere ursum orbatum contra virum* idem est ac stultum occurrere in stultitia ejus; vel præstat *occurrere virum urso orbato*, vel *ursæ orbæ*, & non, &c. vel *occurrat alicui ursus* catulis *orbatus*, & non vir stultus, &c. O. ἐμπεσεῖται μέριμνα ἀνδρὶ νοήμονι.

Theod. συναντῆσαι ἄρκτῳ ἠτεκνωμένῃ ἄνδρα καὶ μή... O. *incidet sollicitudo viro intelligenti*. Theod. *occurrere ursæ orbatæ virum, & non*, &c. Hebr. textus tenax fuit; O. verò pro שַׁכּוּל, videntur legisse שֶׂכֶל (referentes ad אִישׁ *vir intelligentiæ*; unde verterunt ut diximus) aut certè aliquid simile pro hac voce: legerunt etiam aliter vocem דֹּב *ursus*, nisi fortè intelligatur metaphoricè, ut intelligit D. Petrus *Guarin*, dum agit de voce דֹּב, vide illic. Sing. fem. cum præf. & cum (ֻ) euphonico pro schouréq, Cant. 4. v. 2. וְשַׁכֻּלָה אֵין בָּהֶם, al. sine daghésch in ל, וְשַׁכֻלָה. Vulg. *& sterilis non est inter eas*. Alii, *& abortiens non* (est) *inter illas* (capras). O. καὶ ἀτεκνοῦσα οὐκ ἔστιν ἐν αὐταῖς *& sterilis non est in eis*. Plur. fem. Jerem. 18. v. 21. וְתִהְיֶנָה נְשֵׁיהֶם שַׁכֻּלוֹת *& fiant uxores eorum orbæ*. O. ἄτεκνοι *orbæ, liberis carentes, steriles*. Rad. שָׁכַל *orbavit*, vel *orbatus est*.

שְׁכוֹל m. est nomen factum ex Infinitivo Qal. Merc. Vulg. & alii, *sterilitas, orbitas, direptio*. O. ἀτεκνία *sterilitas, carentia liberorum*, ὀρφανία *orbitas, sterilitas*. Psal. 34. Hebr. 35. v. 12. שְׁכוֹל לְנַפְשִׁי. Vulg. retribuebant mihi mala pro bonis *sterilitatem animæ meæ*. Alii, *orbitatem, direptionem animæ meæ*, vel quærentes *orbare animam meam; & perdiderunt animam meam*. Sy. Ar. privârunt me vitâ. Vat. Aq. ἀτεκνίαν τῇ ψυχῇ μου *orbitatem animæ meæ*. Sym. ἀνεστραμμένα κατὰ τῆς ψυχῆς μου *aversa contra animam meam*. Alii, συνεστραμμένα & ἀντεστραμμένα, atque idem videtur sensus elici, *contraria & quasi conjurata adversus animam meam*. Nobilius.... Isai. 47. v. 8. וְלֹא אֵדַע שְׁכוֹל *& non cognoscam orbitatem*. Vulg. *& ignorabo sterilitatem*. Rad. שָׁכַל *orbatus est*.

שָׁכַח vel שָׁכֵחַ, QAL. Vulg. & alii, *oblitus est, oblivioni tradidit*. Construitur absolutè & cum accusativo. Buxt. est neglectûs seu negligentiæ, ut זָכַר *recordari* curæ & diligentiæ. Merc. cognatum cum כָּחַשׁ *abnegavit*, & cum חָשַׁךְ *obtenebratus est*: nam oblivisci est obtenebrari in corde, & sic deinde sequitur

Digitized by Google

abnegatio. Hinc σκιὰ umbra, σκιάζω in umbra tego. Av. Lxx. ἐπιλανθάνομαι & ἐπιλανθάνω, obliviscor, καταλείπω derelinquo, λήθη oblivio, pro infinitivo. Aq. Sym. ἐπιλανθάνω obliviscor. Sym. ἐπιλανθάνω, idem. Psal. 12. v. 2.

Praet. 3. p. s. m. Psal. 9. v. 14. לֹא שָׁכַח צַעֲקַת עֲנָוִים, legendum docent Massorethæ, עֲנָוִים *non oblitus est clamoris mansuetorum* juxta scriptum, *pauperum*. Cum præf. Psal. 76. Hebr. 77. v. 10. הֲשָׁכַח חַנּוֹת אֵל *num oblitus est misereri Deus?* וְשָׁכַח *& obliviscatur*. Cum affix. & (-) pro (-), שְׁכֵחַנִי *oblitus est meî*, c. 3. p. s. f. שָׁכְחָה *oblita est*, & cum (-) pro (:) sub secunda radic. ob pausam, שָׁכֵחָה *oblita est*. 2. p. s. m. cum præfix. וְשָׁכַחְתָּ *& obliviscaris*. Cum affix. שְׁכַחְתָּנִי *oblitus es meî*, c. 2. p. s. f. שָׁכַחַתְּ *oblita es*, cum (-) pro simplici (:) sub gutturali... 1. p. s. c. שָׁכַחְתִּי, & in pausa, שָׁכָחְתִּי, *oblitus sum*. 3. p. plur. c. שָׁכְחוּ *obliti sunt*. Cum aff. שְׁכֵחוּנִי, & (ו) in (-) commutato ad euphoniam, שְׁכֵחֻנִי *obliti sunt meî*, c. שְׁכֵחוּךָ *obliti sunt tuî*, f. 2. p. plur. m. cum præf. הֲשְׁכַחְתֶּם *an obliti estis?* 1. p. plur. c. שָׁכַחְנוּ *obliti sumus*. Cum affix. Psal. 43. Hebr. 44. v. 18. וְלֹא שְׁכַחֲנוּךָ *& non sumus obliti tuî*, m. non recessimus ab amore & timore tuî, aut à fiduciâ in te. Cocc.

Ben. plur. m. construct. Job. 8. v. 13. כֵּן אָרְחוֹת כָּל־שֹׁכְחֵי אֵל. Vulg. *sic viæ omnium qui obliviscuntur Deum*. Qui non habent Deum ἐν ἐπιγνώσει, non cogitant de eo. Cocceius. Alii, *sic* (sunt) *viæ omnium obliviscentium Dei*.

Infin. שְׁכֹחַ *obliviscendo*. O. λήθη *oblivione*. Quandoque infin. sumitur ut nomen.

Imper. 2. p. s. f. cum præf. Psal. 44. Hebr. 45. v. 11. וְשִׁכְחִי עַמֵּךְ *& obliviscere populi tui*. Noli cogitare de mundo, ex quo es, sed de populo Dei, in quem inserta es. Cocceius. O. καὶ ἐπιλάθου τοῦ λαοῦ σου, idem.

Fut. 3. p. s. m. וְלֹא יִשְׁכַּח *& non obliviscetur*. Cum præf. Proverb. 31. v. 5. פֶּן־יִשְׁתֶּה וְיִשְׁכַּח מְחֻקָּק. Vulg. pluraliter vertit: *& ne forte bibant & obliviscantur judiciorum*. Alii, *ne fortè bibat & obliviscatur statuti*. O. participialiter verterunt primum verbum & secundum in plurali: ἵνα μὴ πιόντες ἐπιλάθωνται τῆς σοφίας *ut non, bibentes, obliviscantur sapientiæ*; magis attenderunt cum Vulg. ad præcedentia (præcessit enim מְלָכִים) quàm ad litteram, vel fortè subintelligendum est aliquid, *ne fortè* (unusquisque eorum) *bibat*, &c. immo posset alia interpretatio afferri legendo passivè verba Hebræa; sed jam satis. וְיִשְׁכַּח *& oblitus est*. Cum affix. Job. 24. v. 20. יִשְׁכָּחֵהוּ רֶחֶם. Vulg. *obliviscatur ejus* (homicidæ, adulteri) *misericordia*, m. Schmidius, *obliviscitur ejus uterus*. Alii, *miseratio*, vel *commiseratio*, vel *ad misericordiam proclivis*, vel *misericors*, vel *amicus*... Sed simplicius est, ut sit descriptio, sive periphrasis mortis, quò etiam sequentia spectant. Merc. O. hîc intricati sunt. Alii sic intelligunt; ita pereunt impii, ut *eos obliviscatur uterus*, hoc est, ut fiant perinde ac si nunquam ex utero prodiissent & nati fuissent. Cum præf. & affix. וַיִּשְׁכָּחֵהוּ *& oblitus est ejus*, m. 3. p. s. f. Psal. 136. Hebr. 137. v. 5. אִם־אֶשְׁכָּחֵךְ יְרוּשָׁלָ͏ִם תִּשְׁכַּח יְמִינִי. Vulg. *si oblitus fuero tuî, Jerusalem, oblivioni detur dextera mea*, c. Schmidius, *si oblitus fuero tuî, Hierosolyma*; (si tuî) *oblita fuerit dextera mea*; v. 6. Adhæreat, &c. Alii, *obliviscatur dextera mea* musices scilicet, quia rogabantur ut canerent, &c. Merc. vel *obliviscatur* (sui) *dextera mea*; id est, fiat abalienata atque emortua, potiùs quàm ut canam; metaphora. Jun. O. ἐπιλησθείη ἡ δεξιά μου *oblivioni detur dextera mea*; legisse videntur תִּשָּׁכַח, in passivo, *oblivioni detur*. Cum præf. Isai. 49. v. 15. הֲתִשְׁכַּח אִשָּׁה עוּלָהּ. Vulg. *numquid oblivisci potest mulier infantem suum?* Alii, *num obliviscitur mulier infantis sui?* וַתִּשְׁכַּח *& obliviscitur*, *& oblita fuit*. 2. p. s. m. תִּשְׁכַּח *oblivisceris*. In pausa, תִּשְׁכָּח *obliviscaris*. Cum præfix. וַתִּשְׁכַּח *& oblitus es*. Cum affix. תִּשְׁכָּחֵנִי *oblivisceris meî*, c. תִּשְׁכָּחֵנוּ *oblivisceris nostrî*, c. 2. p. s. f. תִּשְׁכְּחִי, & in pausa, תִּשְׁכָּחִי *obliviscaris*. 1. p. s. c. אֶשְׁכַּח, & cum ה paragog. אֶשְׁכָּחָה *obliviscar*. Cum affix. אֶשְׁכָּחֵךְ *obliviscar tuî*,

Digitized by Google

f. 3. p. plur. m. יִשְׁכְּחוּ *obliviscentur.* Cum præf. וַיִּשְׁכְּחוּ *& obliti sunt.* 3. p. pl. f. תִּשְׁכַּחְנָה *obliviscantur.* 2. p. pl. m. תִּשְׁכְּחוּ, & in pausâ, תִּשְׁכָּחוּ *obliviscamini.*

NIPHAL נִשְׁכַּח. Vulg. & alii, *oblivioni trador, obliviscor*, neutraliter aut passivè, secundùm vocem juxta illud Virgilii:

Nunc oblita mihi tot carmina.

Sed ut clariùs intelligatur, per nomen & verbum verti solet: *oblivioni trador, obliteror, deleor, in oblivionem venio, in oblivione sum.* Lxx. ἐπιλανθάνομαι *in oblivionem venio, oblivioni trador*, καταλείπομαι *derelinquor.*

Praet. 3. p. f. m. Eccl. 9. v. 5. כִּי נִשְׁכַּח זִכְרָם. Vulg. *quia oblivioni tradita est memoria eorum* (mortuorum). Alii, *quinimo oblivioni traditur*, vel *obliteratur*, vel *deletur memoria eorum.* O. ὅτι ἐπελήσθη ἡ μνήμη αὐτῶν *quia in oblivionem venit memoria eorum*, vel *oblivioni traditur.* In pausa, Eccles. 2. v. 16. הַכֹּל נִשְׁכָּח, Schmidius, *omne oblivioni traditum* (est). Vulg. *oblivione cuncta pariter operient.* Videtur legisse in Hiphil, יַשְׁכִּיחוּ, vel in Piél, יְשַׁכְּחוּ, referendo ad הַיָּמִים *dies*, vel *tempora*, ut vertit. Alii, *omnia oblivioni tradentur*; fortè in modum ablativi absoluti posset quis vertere, gallicèque sic exprimere: *toutes choses tombant dans l'oubli.* Videtur etiam illa vox נִשְׁכָּח, ob (ּ) esse Benoni τῦ Niphál, & ob notam Massorethicam ad hanc vocem. O. τὰ πάντα ἐπελήσθη *universa oblivio operuit.* In Nobilio qui addit in notis S. Hieron. vertisse, *universa oblivio operiet.* Cum præfix. וְנִשְׁכַּח *& oblivioni tradetur.* 1. p. s. c. נִשְׁכַּחְתִּי *oblivioni traditus sum.* 3. p. pl. c. נִשְׁכְּחוּ *oblivioni traditæ sunt* (angustiæ priores).

Ben. s. f. נִשְׁכָּחָה *oblivioni tradita* (meretrix). Cum præf. & duplici (-) pro duplici (ּ), in alterâ formâ ob gutturalem, Isai. 23. v. 15. וְנִשְׁכַּחַת צֹר, Vulg. *in oblivione eris, ô Tyre.* Coccei; *& oblivioni traditur*, hoc est, tradetur, *Tyrus.* Non frequentabitur, deseretur. Participium femininum pro נִשְׁכָּחָה... Alii, *& oblivioni tradita.* O. καταλειφθήσεται Τύρος *derelinquetur Tyrus.* Plur. m. cum præf. Job. 28. v. 4. הַנִּשְׁכָּחִים מִנִּי־רָגֶל. Vulg. *eos quos oblitus est pes*; præcessit (dividit torrens à populo peregrinante). Alii, *qui* (*torrentes*) *oblivioni traduntur à pede*, vel *oblivioni traditæ pedibus*, id est, aquæ ignotæ pedibus, hoc est, per quas nullus transierat, &c. Vat. Vide Synopsin Criticorum. Chald. *qui* (canales) *oblivioni traduntur, quò minus transeat pes.* O. οἱ δὲ ἐπιλανθανόμενοι ὁδὸν δικαίαν. Alex. ὁδοὺς δικαιοσύνης. O. *& qui obliviscuntur viam justam.* Alex. *vias justitiæ*; aliud legisse omninò necesse est.

Fut. 3. p. s. m. contractè יִשָּׁכַח *oblivioni tradetur.* 3. p. s. f. תִּשָּׁכַח & תִּשָּׁכֵחַ, *oblivioni tradetur.*

PIEL שִׁכַּח, Vulg. & alii, *oblivioni trado, facio in oblivionem venire, patior in oblivionem venire, omninò obliviscor*; unde per contractionem, Thren. 2. v. 6. שִׁכַּח יְהוָה בְּצִיּוֹן מוֹעֵד וְשַׁבָּת. Vulg. *oblivioni tradidit Dominus in Sion festivitatem & sabbatum.* O. ἐπελάθετο κύριος ἃ ἐποίησεν ἐν Σιὼν ἑορτῆς καὶ σαββάτου *oblitus est Dominus, quæ fecit in Sion, festivitatis & sabbati*; explicationis gratiâ addiderunt, ἃ ἐποίησεν *quæ fecit.*

HIPHIL הִשְׁכִּיחַ *oblivisci fecit*; unde Infin. cum præf. Jerem. 23. v. 27. הַחֹשְׁבִים לְהַשְׁכִּיחַ אֶת־עַמִּי שְׁמִי. Vulg. *qui volunt facere ut obliviscatur populus meus nominis mei*; ut ignoret virtutes meas & promissiones meas, & non amplius nominet me, & dicat, me non esse eum, qui sum. Coccei. Alii, *num cogitant facere ut obliviscatur*, &c. O. τῶν λογιζομένων τοῦ ἐπιλαθέσθαι τοῦ νόμου μου. C. ὀνόματος pro νόμου, *qui cogitant oblivioni dare legem meam.* C. *nomen meum*; non legerunt אֶת־עַמִּי.... Aq. Sym. legerunt, unde habemus in Hexaplis, τὸν λαόν μου *populum meum*, & sic manifestum est aliter etiam vertisse quæ præcedunt; cùm fragmentum eorum supponat constructionem, quam non exhibet τῶν Lxx. versio.

HITHPAEL ת & ש, è loco suo naturali motis, id est, τοῦ ת locum primæ radicalis accipiente, & vicissim ש locum τοῦ ת, הִשְׁתַּכֵּחַ, contractè הִשְׁתַּכַּח *oblivioni*

Digitized by Google

trador, facio me oblivisci; unde Fut. 3. p. plur. m. cum præf. Eccles. 8. v. 10. וְיִשְׁתַּכְּחוּ בָעִיר. Vulg. *& laudabantur in civitate*; sine dubio legebat per ב pro כ, וְיִשְׁתַּבְּחוּ, à שָׁבַח *laudavit*, quod reddidit, *& laudabantur*. Alii, *& oblivioni traduntur in civitate*, qui rectum fecerunt; more Chaldæorum passivè usurpatur forma reciproca. Cocceius. O. *καὶ ἐπῃνέθησαν ἐν τῇ πόλει & laudati sunt in civitate*; legerunt similiter per ב pro כ, ut evidens est: Schmidius, *at oblivioni traditi fuerunt in urbe*, qui rectum fecerunt.

שָׁכֵחַ m. formæ שָׂמֵחַ *lætus*. Vulg. & alii, *oblitus, obliviscens, obliviosus, qui obliviscitur*. Plur. m. cum præf. Isai. 65. v. 11. הַשְּׁכֵחִים אֶת־הַר קָדְשִׁי. Vulg. *qui obliti estis montem sanctum meum*. Alii, *qui obliviscimini*, &c. qui receditis à Christo, & non cogitatis, quomodo is revelatus sit in Sione, & qualis sit Ecclesia mea, quæ ibi cœpit colligi. Coccei. O. *καὶ ἐπιλανθανόμενοι τὸ ὄρος τὸ ἅγιόν μου & qui oblivioni datis montem sanctum meum*. Construct. Psal. 9. v. 18. כָּל־גּוֹיִם שְׁכֵחֵי אֱלֹהִים. Vulg. *omnes Gentes quæ obliviscuntur Deum*. Alii, *omnes Gentes oblitæ Dei*. O. *πάντα τὰ ἔθνη τὰ ἐπιλανθανόμενα τοῦ Θεοῦ omnes Gentes quæ oblivioni tradunt Deum*. Rad. שָׁכַח *oblitus est, oblivioni tradidit*.

שכח Chald. PEAL, Vulg. & alii, *invenio, reperio*; respondet Hebræo, מָצָא *invenio*. LXX. *εὑρίσκω invenio*; unde ITHPEAL, Praet. 3. p. s. m. Dan. 2. v. 35. cum metath. ש & ת, & ה pro א, וְכָל־אֲתַר לָא־הִשְׁתְּכַח לְהוֹן. Vulg. *nullusque locus inventus est eis* (ferro, testæ, &c.) Alii, *ita ut ullus locus non inventus sit illis*. O. *καὶ τόπος οὐχ εὑρέθη αὐτοῖς & locus non inventus est eis*. Cum præf. וְהִשְׁתְּכַח *& inventum est* (volumen unum). 3. p. s. f. cum duplici (-) ob gutturalem, Dan. 5. v. 11. וְחָכְמָה כְּחָכְמַת־אֱלָהִין הִשְׁתְּכַחַת בֵּהּ, ubi vides ob gutturalem poni (-) sub כ & (·) sub ח, regulariter verò poneretur (.) sub ח & (·) sub כ, sic: הִשְׁתְּכַחַת. Vulg. *& sapientia inventa sunt in eo*; retulit verbum ad præcedentia & pluraliter extulit, & hæc verba (*sicut sapientia Deorum*) ad vitandam repetitionem, omisit; implicitè enim contineri videntur in præcedentibus. Alii, *& sapientia, sicut sapientia Deorum, inventa est in eo*, Danièle scilicet qui Regi notum fecit, quod non potuerant exponere divinatores. O. *εὑρέθη inventa est* omiserunt, *& sapientia, sicut sapientia Deorum*. C. verò habet *καὶ σοφία, ὡς σοφία Θεοῦ εὑρέθη ἐν αὐτῷ*, quod concordat Chald. textui, exceptâ singulari voce *Dei* pro *Deorum*. 2. p. s. c. cum præfix. וְהִשְׁתְּכַחַתְּ *& inventus es*.

APHEL אַשְׁכַּח, unde Praet. 1. p. s. c. Dan. 2. v. 25. anomala cum dupl. pathahh ob tertiam radicalem gutturalem, & cum ה ab initio pro א, הַשְׁכַּחַת *inveni*; regulariter diceretur אַשְׁכְּחֵת *inveni*. 3. p. plur. m. cum præfix. & (-) pro (.) sub secunda radicali: וְהַשְׁכַּחוּ *& invenerunt*; regulariter diceretur: וְאַשְׁכְּחוּ. 1. p. pl. c. Dan. 6. v. 6. לָהֵן הַשְׁכַּחְנָא עֲלוֹהִי. Vulg. *nisi fortè* in lege Dei sui. Alii, *nisi invenerimus contra eum* aliquam causam, aliquam occasionem in lege Dei ipsius. Vulg. posuit *fortè*, ut vitaret repetitionem, absque ullo sensûs detrimento. O. *εὑρεῖν invenire*, contra Danièlem occasionem; per infinitiv. verterunt.

Infin. cum præf. Dan. 6. v. 5. לְהַשְׁכָּחָה *invenire*; ubi vides ה loco א, tam ab initio quàm in fine.

Fut. 2. p. s. m. cum præfix. Esd. 4. v. 15. & anomaliâ singulari, וּתְהַשְׁכַּח בִּסְפַר דָּכְרָנַיָּא. Vulg. *& invenies scriptum in commentariis*; regulariter diceretur תְּשְׁכַּח. Alii, *& invenies in libro monumentorum*; pressiùs ad textum, quamvis Vulg. non recedat, ut evidens est, à vero sensu. 1. p. plur. c. cum anomaliâ similiter singulari, Dan. 6. v. 6. דִּי לָא נְהַשְׁכַּח, regulariter diceretur נִשְׁכַּח. Vulg. *non inveniemus* Danièli huic aliquam occasionem. Alii, *quia* (certè) *non inveniemus*; in hac voce vides ה characteristicum servatum & (-) ultimæ mutatum in (-) ob gutturalem, vel (-) disparuit, & (-) suffuratum locum ejus subiit. O. *οὐχ*

Digitized by Google

ιυρήσομεν non inveniemus.

שכיה Masſ. *Schokhîan*, aliis per ב pro כ ſcribitur. Vulg. *Sechia*, nomen unius è filiis Saharaim ex Hodes uxore ſua, 1. Paral. 8. v. 10. Etym. *protectio Domini*, ex שָׂכַךְ pro סָכַךְ, *protexit*, & יָהּ *Dominus*. Calaſ. qui & alia refert; ſed nihil neceſſitatis hûc immittere.

שכיה f. *imago, effigies, pictura, figura, vas ingenioſum, apparatus induſtrius.* Vulg. *viſus;* ſic interpretantur varii, unde plur. fem. Iſai. 2. v. 16. וְעַל כָּל־שְׂכִיּוֹת הַחֶמְדָּה. Vulg. *& ſuper omne quod viſu pulchrum eſt.* Alii, *& ſuper omnes picturas deſiderii*, hoc eſt, *deſiderabiles.* O. καὶ ἐπὶ πᾶσαν θέαν πλοίων κάλλους *& ſuper omnem aſpectum pulchritudinis navium;* ſic Nobilius. Quia in parte hujuſce v. priori fit mentio navium tarſchiſch, Lxx. videntur ſequentia de iiſdem navibus intellexiſſe, ſed cæteri interpretes non putant hîc agi de navium pulchritudine. Rad. שָׂכָה inuſit.

שכים m. plur. Vulg. & alii, *clavi, ſentes, cultri, vepres, ſpinæ*, à ſepimentis. Daghéſch autem eſt euphonicum, loco vocalis longæ pro שִׂכִים, vel radix ponenda eſt, שָׂכַךְ (*ſpinis texit*). Buxtorf. unde cum præf. Num. 33. v. 55. וְהָיָה אֲשֶׁר תּוֹתִירוּ מֵהֶם לְשִׂכִּים בְּעֵינֵיכֶם. Vulg. *qui remanſerint, erunt vobis quaſi clavi in oculis.* Alii, *erunt, quos reliquos facietis de ipſis, ſudes in oculis veſtris*, vel *in cultros*, vel *in palos præacutos*, vel *in ſpinas acutas*, vel *in clavos perforantes oculos veſtros.* O. σκόλοπες ἐν τοῖς ὀφθαλμοῖς ὑμῶν *aculei in oculis veſtris*, vel *pali præacuti*, vel *ſtimuli*, &c. ad litteram; *& erit, quos ex his reſiduos feceritis*, hi erunt, *in ſpinas acutas in oculis veſtris.* Rad. שׂוּךְ *ſepivit, obſepivit*, vel, ut ſupra dictum eſt; variæ enim ſunt opiniones.

שכין m. Vulg. & alii, *culter, gladius, cultellus.* Chaldaicum eſt, & ſæpe in Chaldæo per ס effertur: unde apud Rabbinos, סַכִּין *culter* in manu ſtulti periculum eſt. Prov. 23. v. 2. וְשַׂמְתָּ שַׂכִּין בְּלֹעֶךָ. Vulg. *& ſtatue cultrum in gutture tuo.* Alii, *& pones cultellum in guttur tuum*, id eſt, ſtringe gulam tuam. Senſus, refræna linguam, ne multum loquaris. Mar. modum adhibe gulæ. Mer. Vide Synopſin Criticorum. Apud O. vacat, qui aliter legiſſe videntur quàm fert textus; Aq. Sym. per μάχαιραν, vocem de qua hîc agitur, vertunt. R. שָׂכַן inuſit. juxta quoſdam ad סָכַן pertinet, vel ad שׂוּךְ, aliis eſt ipſamet radix, tanta eſt varietas.

שכיר m. adject. Vulg. & alii, *mercenarius, mercede conductus, qui pro mercede certâ ſuam elocat operam.* O. Aq. Sym. Theod. μισθωτὸς *mercenarius*, μίσθιος *mercenarius.* Cum præfix. וְשָׂכִיר *& mercenarius*, כְּשָׂכִיר *ſicut mercenarius*, וְכִשְׂכִיר *& ſicut mercenarius.* Conſtr. cum præfix. & cum (ִ) pro (ָ), כִּשְׂכִיר *tanquam mercenarius.* Cum præf. & aff. וְלִשְׂכִירְךָ *& mercenario tuo*, m. Plur. m. conſtruct. abſque (י) τῦ hhiriq comite, & cum affix. שְׂכִרָיו *mercenarii ejus*, f. R. שָׂכַר *mercede conduxit.*

שכירה f. *mercenaria, quæ operatur pro mercede certâ & condictâ;* unde cum præf. Iſai. 7. v. 20. Vulg. in die illa radet Dominus בְּתַעַר הַשְּׂכִירָה *in novaculâ conductâ.* Alii, *conductitiâ*, vel *conductionis*, id eſt, optimâ & acutiſſimâ .... Vat. O. ἐν τῷ ξυρῷ τῷ μεμισθωμένῳ *in novaculâ mercede conductâ.* Sym. τοῖς μεμισθωμένοις *mercede conductos.* Fortè legebat הַשְּׂכִירִי. Rad. שָׂכַר *mercede conduxit.*

שכך QAL. Vulg. & alii, *deferveo, imminuor, quieſco, reſideo, ſedor, remittor, quietus reddor, pono, tendo* laqueos vel retia, *deſideo.* Cum accuſativo eſt tranſitiv. *pono quietè*, ſeu *remiſsè.* O. κοπάζω *ceſſo.* Aq. σέλλομαι *coerceor.* Sym. λωφάω *ceſſo, deſino.*

PRAET. 3. p. ſ. f. Eſth. 7. v. 10. וַחֲמַת הַמֶּלֶךְ שָׁכָכָה. Vulg. *& regis ira quievit;* regulariter diceretur (quia eſt in pauſâ), שָׁכְכָה, & extra pauſam, שָׁכְכָה, ideò autem per (ָ) effertur ſecunda radicalis, loco (ְ), tum quia more verbi perfecti flectitur, tum quia inſuper eſt vox illa in pauſâ. Alii, *ſedata eſt, reſedit*, &c. O. ἐκόπασεν ἀπὸ τοῦ θυμοῦ *ceſſavit ab irâ* (rex).

INFIN. in forma (ָ), (quamvis regulariter juxta normam duplicantium Aîin eſſe deberet, שֹׁךְ), cum præfix. Jerem.

Digitized by Google

Jerem. 5. v. 26. יָשׁוּר כְּשַׁךְ יְקוּשִׁים Vulg. *insidiantes* (impii) *quasi aucupes.* Alii, *speculantur, sicut tendunt aucupes*, vel *contemplatur* quisque, *quum quiescunt aucupes*, vel *qui observat*, vel *observant secundùm positionem*, aut *expansionem laqueorum* (isti tamquam nomen sumunt שַׁךְ), vel, *ut qui ponit laqueos*, vel *ut quum resident aucupes* (particula duplicem notionem habente, ut Isai. 64. v. 2.) Angl.... est infinitiv. Qal quasi contractè, ex plenâ seu perfectâ formâ, שְׁכֹךְ. Cocceius. In Hexaplis, O. παγίδας ἔστησαν *laqueos statuerunt.* Vide notam in Hexaplis ad hunc locum, ubi mihi videtur esse aliqua confusio, & obscuritas, quam auferre longum esset, seu respectu τῶν Lxx. seu respectu versionum Aq. & Sym. Sub formâ hhólem defectiv. Esth. 2. v. 1. כְּשֹׁךְ חֲמַת הַמֶּלֶךְ. Vulg. *postquam regis* Assueri *indignatio deferbuerat.* Alii, *quum resedisset*, vel *quievisset*, vel *sedata esset ira regis.* Ad verbum, *juxta sedari*, vel *quiescere iram regis.*

FUT. 3. p. pl. m. cum præf. Gen. 8. v. 1. וַיָּשֹׁכּוּ הַמָּיִם. Vulg. *& imminutæ sunt aquæ.* Alii, *& quieverunt*, vel *& sedatæ sunt aquæ.* O. καὶ ἐκόπασε τὸ ὕδωρ *& cessavit aqua.* Aq. καὶ ἐστάλησαν (τὰ ὕδατα) *& coercitæ sunt aquæ.* Sym. καὶ ἐλώφησαν (τὰ ὕδατα) *& defecerunt aquæ.*

HIPHIL הֵשַׁךְ. Vulg. & alii, *cohibeo, facio quiescere, facio residere, sepono, amoveo, averto, sedo*; unde

PRAET. 1. p. s. c. cum præf. Num. 17. v. 20. וַהֲשִׁכֹּתִי מֵעָלַי אֶת־תְּלֻנּוֹת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל. Vulg. *& cohibebo à me querimonias filiorum Israël.* Alii, *& faciam ut resideant atque desistant à me murmurationes*, &c. O. καὶ περιελῶ ἀπ' ἐμοῦ. Alex. Ald. C. ἀπὸ σοῦ, &c. *& auferam à me.* Alex. &c. *à te*, &c.

שָׁכַךְ, idem est quod סָכַךְ. Quæ ad hanc radicem pertinere possunt, vide suprà, col. 1458. hùc enim relata sunt.

שָׁכַל QAL Lxx. Aq. Theod. ἀτεκνόω *prole orbor*, in Hexaplis. Alii, *liberis orbo.* Vulg. & alii, *absque liberis sum, orbo*, id est, *privo*, vel *orbor*, id est, *privor.*

Homo privatur liberis, parentibus, conjuge: brutum catulis, arbor fructibus: terra incolis. Hinc σκύλλω, σκυλλέω *orbum facio, lacero*, σκυλεύω *spolio, orbo.* Av. O. ἀτεκνοῦμαι *orbor.*

PRAET. 1. p. s. c. sub duplici formâ, & cum (ּ), ob pausam, in ultimâ, Gen. 43. v. 14. וַאֲנִי כַּאֲשֶׁר שָׁכֹלְתִּי שָׁכָלְתִּי. Vulg. *ego autem quasi orbatus absque liberis ero.* Schmidius, *ego interim, quasi orbatus* (jam) *essem, in orbitate victurus sum.* O. ἐγὼ μὲν γὰρ καθάπερ ἠτέκνωμαι, ἠτέκνωμαι *etenim ego sicut orbatus sum, orbatus sum*; concisa locutio in dolore summo prolata, quasi diceret: *J'ay perdu mon cher Joseph, & Simeon, & je perdray encore mon cher Benjamin.* R. Salomon exponit: *& ego quemadmodum orbatus sum Joseph & Simhon, orbatus sum etiam Benjamin....* Aben-Esra, *cùm mortuus sit Joseph, arbitror me omnibus orbatum*, in Pagn.

PAOUL s. f. Isai. 49. v. 21. וַאֲנִי שְׁכוּלָה. Vulg. non expressâ conjunctione *&*; *ego sterilis*, & non pariens. Alii, *& ego orbata* & solitaria. O. ἐγὼ δὲ ἄτεκνος *ego verò sine liberis.*

FUT. 3. p. s. f. 1. Reg. 15. v. 33. כֵּן־תִּשְׁכַּל מִנָּשִׁים אִמֶּךָ. Vulg. *sic absque liberis erit inter mulieres mater tua.* Alii, *sic orba fiat præ mulieribus mater tua.* O. οὕτως ἀτεκνωθήσεται ἐκ γυναικῶν ἡ μήτηρ σου *sic filiis orbabitur ex mulieribus mater tua.* 1. p. s. c. Gen. 27. v. 45. לָמָה אֶשְׁכַּל גַּם־שְׁנֵיכֶם. Vulg. *cur utroque orbabor filio* in uno die? Alii, *quare orbabor etiam utroque vestrûm?* O. μή ποτε ἀτεκνωθῶ ἀπὸ τῶν δύο ὑμῶν *ne fortè orba filiis fiam ex ambobus vobis.* Alii habent ἀτεκνωθῶ.

PIEL שִׁכֵּל. O. ἀδυνατέω *imbecillis sum*, τιμωρέω *punio*, κατέδομαι *comedo*, ἀτεκνόω *liberis orbo*, &c.

PRAET. 3. p. s. f. 1. Reg. 15. v. 33. כַּאֲשֶׁר שִׁכְּלָה נָשִׁים חַרְבֶּךָ. Vulg. *sicut fecit absque liberis mulieres gladius tuus*, m. Alii, *orbas fecit*, vel *orbavit*, vel *filios abstulit mulierum*, &c. O. καθότι ἠτέκνωσε *quemadmodum liberis orbavit*, &c. Cum præf. Levit. 26. v. 22. וְשִׁכְּלָה אֶתְכֶם. Vulg. *quæ consumant*

Digitized by Google

vos, m. (bestiæ agri) pluraliter vertit absque detrimento sensûs. Alii, *& orbos vos faciet* (bestia agri), vel *& orbabit vos.* O. *καὶ κατέδεται ὑμᾶς (τὰ θηρία) & comedent vos* (bestiæ), vel *consument vos.* Cum præfix. & affix. in pausa, Ezech. 14. v. 15. וְשִׁכְּלָתָּה. Vulg. mutatâ personâ, *ut vastem eam* (terram hanc). In Lexico Robertſ. ponitur tamquam ex Hieron. *ut vastent eam*; fortè per errorem, fortè quia distinguit autorem Vulg. à S. Hieron. Alij, *& orbaverit*, vel *vastaverit eam* (bestia mala). O. *καὶ τιμωρήσομαι αὐτὴν & puniam eam*; fortè legebant וְשִׁכַּלְתִּיהָ; de terrâ loquitur quæ addicta est ultimo exitio. Calv. Juxta Cocceium dici posset שִׁכְּלָתָה. 1. p. ſ. c. Jerem. 15. v. 7. שִׁכַּלְתִּי אִבַּדְתִּי אֶת־עַמִּי. Vulg. *interfeci & disperdidi populum meum.* Alii, *orbavi*, vel *orbum feci.* O. *ἠτεκνώθησαν orbati sunt filiis*; fortè legebant שִׁכְּלוּ... Cum præf. & affix. וְשִׁכַּלְתִּים *& orbabo eos*, ut non (sint) homines; id est, ut non perveniant ad ætatem virilem. Vat. in Oſe. 9. v. 12. Vulg. *absque liberis eos faciam*, מֵאָדָם *in hominibus.* O. mutatâ personâ, *ἀτεκνωθήσονται liberis orbabuntur.* 3. p. pl. c. in pausa, Gen. 31. v. 38. רְחֵלֶיךָ וְעִזֶּיךָ לֹא שִׁכֵּלוּ. Vulg. *oves tuæ & capræ steriles non fuerunt.* Alii, *non abortiverunt.* Cum præf. & affix. & (ּ) pro (וּ) ad euphoniam, וְשִׁכְּלוּךְ *& orbabunt te*, ſ. 2. p. pl. m. Gen. 42. v. 36. אֹתִי שִׁכַּלְתֶּם. Vulg. *absque liberis me esse fecistis.* Alii, *me orbum fecistis*, vel *orbastis me.* O. *ἐμὲ ἠτεκνώσατε*, idem.

Ben. ſ. f. in pausa, Exod. 23. v. 26. לֹא־תִהְיֶה מְשַׁכֵּלָה. Vulg. *non erit infœcunda.* Alii, *non erit abortiens.* O. *ἄτεκνος, οὐδὲ ἄγονος* in C. videtur duplex versio .... in Lamberti Bos editione una tantùm est: *οὐκ ἔσται ἄγονος non erit quæ non generet*; fœcunditatis promissio plena. Ex forma duplici (ּ) cum præf. Ezech. 36. v. 13. וּמְשַׁכֶּלֶת גּוֹיַךְ הָיִית (legendum docent Massorethæ, גּוֹיַיִךְ). Vulg. devoratrix hominum es, *& suffocans gentem tuam.* Alii, *& orbans* (terra) *populos tuos fuisti*; vel *& orbatrix*, vel *& populatrix*, vel *& quæ orbas.* O. *καὶ ἠτεκνωμένη ὑπὸ τοῦ ἔθνους σου ἐγένου & absque*

liberis de gente tua facta es. In pausa, 4. Reg. 2. v. 19. וְהָאָרֶץ מְשַׁכָּלֶת. Vulg. *& terra sterilis.* Alii, *& terra orbat* (parentes liberis), vel *abortum facit.* O. *καὶ ἡ γῆ ἀτεκνουμένη & terra sterilis*, quod potest etiam significare *orbans* ex Nobilio. Cum præf. 4. Reg. 2. v. 21. לֹא־יִהְיֶה מִשָּׁם עוֹד מָוֶת וּמְשַׁכָּלֶת. Vulg. *& non erit ultra in eis* (aquis) *mors, neque sterilitas.* Alii, *mors & orbans*, vel *aut interitus*, sive *internecio.* Sic vertunt qui volunt esse nomen מְשַׁכָּלֶת; aquæ hæ non erunt ampliùs noxiæ, sive lethales. Vat. .... Schmidius: *non eveniet inde ampliùs mors, aut sterilitas.*

Infin. cum præf. & affix. לְשַׁכְּלָם *orbare eos* non ampliùs addes, vel & non addes ultrà, *ut absque eis sis.*

Fut. 3. p. ſ. f. Job. 21. v. 10. תְּפַלֵּט פָּרָתוֹ וְלֹא תְשַׁכֵּל. Vulg. *vacca peperit, & non est privata fœtu suo.* Alii, *neque abortit*, subaudi (ullo tempore), vel *& non est sterilis*, vel *nec orbat*; quasi diceretur, fœtum salvum parit. Merc. Vide Synopsin Critic. O. *καὶ οὐκ ἔσφαλε & non frustrata est.* 2. p. ſ. f. לֹא תְשַׁכְּלִי־עוֹד *non orbabis ampliùs*, Ezech. 36. v. 14. habes לֹא תְכַשְׁלִי־עוֹד *non impingere facies*, quod legendum docent Massorethæ, ut posuimus. Vulg. *non necabis ultrà.* O. *οὐκ ἀτεκνώσεις non facies sine liberis.*

HIPHIL הִשְׁכִּיל, eadem significatio quæ in Piël adducta est, unde Ben. ſ. m. Jerem. 50. v. 9. חִצָּיו כְּגִבּוֹר מַשְׁכִּיל. Vulg. *sagitta ejus, quasi viri fortis interfectoris.* Alii, *ut fortis*, herois, *orbantis* matres, interficientis juvenes, vel *sicut potentis orbantis*, id est, ut sagittarii peritissimi, qui valentissimè transfigit vitales adversarii partes, prout optaverit. Jun. O. Jerem. 27. v. 9. *ὡς βέλος μαχητοῦ συνετοῦ quasi jaculum pugnatoris prudentis*, vel *intelligentis*; legebant per ש, מַשְׂכִּיל. Aq. *τὰ βέλη αὐτοῦ ὡς γίγας ἀτεκνῶν sagittæ ejus quasi gigas orbans.* Sym. *συνετοῦ prudentis.* Cum O. legebat מַשְׂכִּיל. Oſe. 9. v. 14. juxta quosdam alio sensu eadem vox. תֵּן־לָהֶם רֶחֶם מַשְׁכִּיל. Vulg. *da eis vulvam sine liberis.* Alii, *da iis uterum facientem abortivum*,

Digitized by Google

sive *abortientem*, vel *uterum orbantem*, id est, ut moriantur in utero. Cev. O. *μήτραν ἀτεκνοῦσαν vulvam sine filiis.*

שכל Vulg. & alii, *prudentiùs me gero, intelligo, aspicio, prospicio, considero, circumspectus sum, industriâ polleo, solers sum, secundor, prosperor, benè ago, benè rem gero*, &c. unde

PRAET. 3. p. f. m. 1. Reg. 18. v. 30. שָׂכַל דָּוִד מִכֹּל עַבְדֵי שָׁאוּל. Vulg. *prudentiùs se gerebat David quàm omnes servi Saul.* Cocceius; *benè proveniebat David præ omnibus servis Saulis*; prudenter, fortiter, feliciter agebat. LXX. in Alex. Ald. & Complut. καὶ συνετὸς ἦν (Alex. συνῆκεν) Δαυὶδ *& prudentior erat*, vel *intelligentior*. Alex. *plusque intellexit David*, &c.

PIEL שִׂכֵּל *intelligere facio, intelligenter ago.* Buxt. *facio callidè, dirigo prudenter.* Av. *scitè adapto.* Merc. *de industria rego.* Cocceius.

PRAET. 3. p. f. m. Gen. 48. v. 14. שִׂכֵּל אֶת־יָדָיו. Vulg. *commutans manus*; sensum magis quàm verba sequutus est. Alii, *prudenter direxit manus suas*, m. vel *manus suas adaptavit* .... vel *prudens misit manus suas.* O. ἐναλλὰξ τὰς χεῖρας *mutato ordine* extendens *manus*. Alii, ἐναλλάξας τὰς χεῖρας *commutans manus.*

HIPHIL הִשְׂכִּיל. Vulg. & alii, *sapiens sum, intellectum do, prudentiam confero, intelligo, intelligere facio, intelligentiam habeo, adhibeo, consequor, intelligentiâ imbuor, intelligens fio, animadverto, attendo, animum adverto*; & activè, *intelligentiâ imbuo, erudio, informo* ... Item, *secundor, prosperor*; & activè, *secundo* ... *callidè & consideratè facio.* O. ἐπιγινώσκω *cognosco*, εὐοδόω *prospero*, οἶδα *scio*, κατανοέω *animadverto*, ἐφίστημι *insisto*, νοέω *intelligo*, φρονέω *sapio*, συνίημι *intelligo*, συνετίζω *instituo.*

PRAET. 3. p. f. m. הִשְׂכִּיל *intelligere fecit, instruxit.* Cum præf. Jerem. 23. v. 5. וּמָלַךְ מֶלֶךְ וְהִשְׂכִּיל. Vulg. *& regnabit Rex, & sapiens erit.* Alii, *& prudens erit*, vel *& secundabitur.* O. καὶ συνήσει *& intelligens erit.* 1. p. f. c. הִשְׂכַּלְתִּי *intelligens factus sum*, vel *intellexi.* 3. p. plur. c. הִשְׂכִּילוּ *intellexerunt*, *animadverterunt.*

BEN. f. m. מַשְׂכִּיל *prudenter agens, prudens, intelligens, prosper, secundus.* Cum præfix. הַמַּשְׂכִּיל *intelligens, prudens.* Prov. 15. v. 24. אֹרַח חַיִּים לְמַעְלָה לְמַשְׂכִּיל. Vulg. *semita vitæ super eruditum.* Alii, *iter vitæ sursum intelligenti*, vel clariùs, *via vitæ* (est) *ei qui attendit ad superna*, vel *via vitæ superius* (est) *intelligenti*, vel *tenet iter vitæ sursum prudens*; vitam hanc quærit, non deorsum in terrâ, sed sursum in cælis, ad creatorem suum respiciens. Merc. Vide Philipp. 3. v. 20. O. ὁδοὶ ζωῆς διανοήματα συνετοῦ *viæ vitæ excogitationes* (sunt) *intelligentis*; optimus sensus; intelligens, prudens de viis vitæ cogitat. Plur. m. cum præf. absque (י) (quædam tamen exemplaria יד (י) habent), וּמַשְׂכִּלִים *& eruditos, & intelligentes* (pueros). Dan. 11. v. 35. וּמִן־הַמַּשְׂכִּילִים יִכָּשְׁלוּ. Vulg. *& de eruditis ruent.* Alii, *de intelligentibus autem* (ut dixi) *corruent.* O. καὶ ἀπὸ τῶν συνιέντων ἀσθενήσουσι *& de intelligentibus infirmabuntur*, וְהַמַּשְׂכִּילִים *& erudientes.* Vulg. Dan. 12. v. 3. *qui autem docti fuerint.* O. καὶ οἱ συνιέντες *& intelligentes.* Plur. m. construct. cum præf. וּמַשְׂכִּילֵי *& erudientes.* Sing. fem. in forma duplicis (ֶ) in pausa, Proverb. 19. v. 14. וּמֵיְהוָה אִשָּׁה מַשְׂכָּלֶת (regulariter diceretur sub hac formâ, מַשְׂכֶּלֶת). Vulg. *à Domino autem propriè uxor prudens* (datur). Alii, *intelligens.* Nihil temerè, inscitè & ex concupiscentiâ agens. O. παρὰ δὲ κυρίου ἁρμόζεται γυνή (Sym. addit, συνετή. Aq. Theod. ἐπιστήμων) ἀνδρί *à Domino autem adaptatur mulier* (Sym. addit, *intelligens.* Aq. Theod. *sciens*) *viro*; verti posset, *mulier intelligentia.* Quæ autem dicuntur additiones Sym. Aq. & Theod. fortè reddunt vocem מַשְׂכֶּלֶת, pro cujus significatione, vel potius, cujus loco O. posuerunt ἁρμόζεται, ut mihi videtur: non enim semper sunt verborum tenaces, nec expedit.

INFIN. sumitur verbaliter, vel nominaliter, הַשְׂכֵּל *intelligere, intelligentia.* Cum præf. & in alterâ formâ, הַשְׂכִּיל *& intelligere, & intelligentia*, הַשְׂכֵּל, idem. Job. 34. v. 36. וּדְבָרָיו לֹא בְהַשְׂכִּיל. Vulg. *& verba*

Digitized by Google

illius (Job) *non sonant disciplinam ;* Juxta quosdam est nomen. Alii, *& verba ejus non in prudentiâ* (sunt), vel *non cum intelligentiâ* (sunt). O. οὐκ ἐν ἐπιστήμῃ *non* (sunt) *in scientiâ.* Prov. 21. v. 11. וּבְהַשְׂכִּיל לְחָכָם יִקַּח דָּעַת. Vulg. *& si sectetur* (parvulus) *sapientem, sumet scientiam.* Alii, *& qui attendit sapienti, acquiret scientiam.* Ad verbum, *& in attendendo sapienti,* &c. O. συνιὼν δὲ σοφὸς δέξεται γνῶσιν *intelligens autem sapiens suscipiet scientiam.* Gen. 3. v. 6. וְנֶחְמָד הָעֵץ לְהַשְׂכִּיל. Vulg. *aspectuque delectabile* (lignum). Alii, vidit mulier .... quod *imprimis* (esset) *desiderabilis arbor ad dandum intellectum,* vel quod, *& expetibilis arbor ad prudentiam conferendam ;* qui sic vertunt, transitivè sumunt. Alii, ad aspectum externum referunt. Sic Vulg. Syr. Græci, ὡραῖον τοῦ κατανοῆσαι, id est, salubre quantum ex aspectu conjectari poterat. Grot. Nehem. 8. v. 13. וּלְהַשְׂכִּיל אֶל־דִּבְרֵי הַתּוֹרָה. Vulg. *ut interpretaretur eis verba legis.* Alii, *ut intelligerent.* Ad verbum, *& ad intelligendum.* Hîc (ו) redundat. Vat. vel *&* quidem, *ut animum adverterent ad verba legis.* Vel *& quidem ad attendendum,* &c. O. ἐπιστῆσαι πρὸς πάντας τοὺς λόγους τοῦ νόμου *ad intelligendum ad omnia verba legis.* Sic Nobilius; melius fortè, *ad attendendum,* &c. Isai. 44. v. 18. כִּי טַח מֵרְאוֹת עֵינֵיהֶם מֵהַשְׂכִּיל לִבֹּתָם. Vulg. *obliti enim sunt, ne videant, oculi eorum, & ne intelligant corde suo.* Alii, *quia obliti sunt, ut non videant, oculi eorum,* (&) *ut non intelligant, corda eorum ;* vel *quia* (Deus, vel diabolus, vel pseudopropheta. Synopsis Criticorum) *oblevit ... ne ratione utantur, corda eorum,* vel *oblinitio* est, *ne videant,* &c. sumptâ voce טַח, ut nomine ; fortè sic verti posset : *Quia oblevit* (formator sculptilis) *ne videant* (adoratores sculptilium) *oculos eorum* (adoratorum) *ne intelligant* (vanitatem & iniquitatem cultûs illius) *corda eorum* (supple, *oblevit*). O. ὅτι ἀπημαυρώθησαν τοῦ βλέπειν τοῖς ὀφθαλμοῖς αὐτῶν, καὶ τοῦ νοῆσαι τῇ καρδίᾳ αὐτῶν *quia obscurati sunt, ne videant oculis suis, & intelligant corde suo.* Cum præf. & aff. Dan. 9. v. 22. עַתָּה יָצָאתִי לְהַשְׂכִּילְךָ בִינָה. Vulg. *nunc egressus sum ut docerem te, & intelligeres,* m. Alii, *nunc exivi ad docendum te intelligentiam,* vel *ut faciam te distinctè intelligere.* O. νῦν ἐξῆλθον συμβιβάσαι σε σύνεσιν *nunc exivi imbuere te intelligentiâ,* לְהַשְׂכִּילָם *ad intelligentiam conferendam eis,* m.

Imper. 2. p. plur. m. הַשְׂכִּילוּ *intelligite,* vel *erudimini.*

Fut. 3. p. s. m. Prov. 16. v. 23. לֵב חָכָם יַשְׂכִּיל פִּיהוּ. Vulg. *cor sapientis erudiet os ejus,* m. Alii, *intelligens reddet os ejus,* vel *cor sapiens informabit os suum.* O. καρδία σοφοῦ νοήσει τὰ ἀπὸ τοῦ ἰδίου στόματος *cor sapientis cogitabit, quæ ab ore proprio.* Alibi vox illa redditur, *prosperabitur,* vel *secundabitur,* pro exigentiâ loci. 2. p. s. m. תַּשְׂכִּיל *prosperaberis.* Cum præf. & (ְ) loco (ִ), וְתַשְׂכֵּל *& intelligito,* vel *& percipito.* 1. p. s. c. cum ה paragogico, אַשְׂכִּילָה *informabo, intelligam.* Cum affix. אַשְׂכִּילְךָ *intelligentem faciam te,* m. vel *erudiam te,* vel *intellectum tibi dabo.* 3. p. plur. m. יַשְׂכִּילוּ utinam *intelligant* hoc. Cum præf. וְיַשְׂכִּילוּ *& intelligant.* 2. p. plur. m. Deut. 29. v. 8. לְמַעַן תַּשְׂכִּילוּ אֵת כָּל־אֲשֶׁר תַּעֲשׂוּן *ut prudenter agatis omnia, quæ facturi estis.* Vulg. *ut intelligatis universa quæ facitis.* O. ἵνα συνῆτε πάντα ὅσα ποιήσετε *ut intelligatis omnia quæ facietis.*

שְׂכַל PEAL. Chald. unde ITHPAEL Ben. s. m. cum metathesi ש & ת, Dan. 7. v. 8. מִשְׂתַּכַּל הֲוֵית בְּקַרְנַיָּא. Vulg. *considerabam cornua.* Alii, *animadvertens eram cornua,* vel *attendens eram ad cornua.* O. προσενόουν τοῖς κέρασιν αὐτοῦ *attendebam ad cornua ejus.*

שֶׂכֶל & שֵׂכֶל, m. Vulg. & alii, *intellectus, intelligentia, prudentia, calliditas, industria, solertia, ingenium, attentio, secundatio, successus, mens, mentis adversio, intentio.* O. ἔννοια *cogitatio.* Aq. O. ἐπιστήμη *scientia.* O. κλοιός *vinculum,* σοφία *sapientia,* σύνεσις *intelligentia,* φρόνησις *prudentia.* Verbaliter, προνοέω *prænosco.* Adjectivè, ἐλεήμων *misericors,* συνετός *intelligens.* Sym. φρόνησις *prudentia.* O. νοήμων *cordatus* adjectivè, ut

Digitized by Google

Sym. *φρόνιμος prudens.* Cum præf. & ס pro שׂ, Eccleſ. 10. v. 6. נִתַּן הַסֶּכֶל בַּמְּרוֹמִים רַבִּים. Vulg. *poſitum ſtultum in dignitate ſublimi* (vidi); legebat הַסָּכָל *ſtultus.* Alii referunt ad rad. שָׂכַל in Hiphil, *intellexit*, unde vertunt: *poſita eſt prudentia in altitudinibus multis*; ſic Schmidius. Buxt. in Concordantia vertit: *intellectus* ſub nomine שֶׂכֶל. Alii, *collocatur ſtultus*, ſeu vir *ſtultitiæ*, vel *ipſa ſtoliditas in ſummo faſtigio;* videtur melius interpretamentum hoc poſterius, & confirmant illud verſiones Aq. O. & Sym. qui ultimus latinis tantùm verbis citatur in Hexaplis. Aq. *ἔδωκε τὸν ἄφρονα dedit ſtultum*; videtur legiſſe נָתַן. O. *ἐδόθη ὁ ἄφρων datus eſt ſtultus.* Sym. *poſitus ſtultus.* בְּשֶׂכֶל *cum intellectu*, vir *prudentiſſimus*, וְשֶׂכֶל *& intellectum*, לְשֶׂכֶל *intelligentiam.* Cum (-) loco (·) ob pauſam, Job. 17. v. 4. כִּי־לִבָּם צָפַנְתָּ מִשָּׂכֶל. Vulg. *cor eorum longè feciſti à diſciplinâ.* Alii, *quia cor iſtorum abſcondiſti ab intelligentiâ.* Cum affix. שִׂכְלוֹ *intellectus ſui*, m. Rad. שָׂכַל in Hiphil, *intellexit*, *intelligere fecit*, &c.

שִׂכְלוּת f. unde cum præfix. Eccleſ. 1. v. 17. וְשִׂכְלוּת, Vulg. *& ſtultitiam.* Alii, *& prudentiam*, vel *& calliditatem*, vel *& conſiderationem*, vel *& providentiam*, vel *& induſtriam*, vel *& intelligentiam.* O. *καὶ ἐπιστήμην & ſcientiam*; varietas hæc provenit ex varia radice à quâ deducitur hæc vox. Quidam enim à סָכַל *ſtultum reddidit*, deducunt ſumentes שׂ pro ס, & vertunt *ſtultitiam*, alii verò à שָׂכַל deducunt, in Hiphil, *intellexit*, *intelligere fecit*, &c.

שִׁכֻּלִים m. plur. quaſi à שִׁכֻּל, unde cum affix. & (-) pro (-) ob pauſam, Iſai. 49. v. 20. Vulg. adhuc dicent in auribus tuis, בְּנֵי שִׁכֻּלָיִךְ *filii ſterilitatis tuæ*, f. Alii, *filii orbitatum tuarum*, vel *orbitatis tuæ*, id eſt, nati tibi in orbitate tuâ poſt interfectionem filiorum tuorum. Coccei. O. *οἱ υἱοί σου, οὓς ἀπολώλεκας filii tui quos perdidiſti.* Rad. שָׁכַל *orbatus eſt.*

שַׁכְלֵל Chald. PAEL, Coccel. שִׁכְלֵל, cum (-) pro hhiriq, *perficio*, *abſolvo*, *fundo*, *reficio*, *inſtauro*, *extruo.* Eſt ab Hebræo כָּלַל, per proſtheſin litteræ שׁ

Chaldæis frequentem. Buxtorf. unde

PRAET. 3. p. ſ. m. cum præf. & affix. Eſdr. 5. v. 11. בְּנָהִי וְשַׁכְלְלֵהּ. Vulg. quodque (templum) rex Iſraël magnus *ædificaverat*, *& extruxerat.* Alii, & rex Iſraël magnus *ædificavit eam* (domum) *& perfecit eam*, m. O. *καὶ κατηρτίσατο αὐτὸν (οἶκον) αὐτοῖς & perfecit eam ipſis.* 3. p. plur. m. Eſdr. 4. v. 12. ex forma hhiriq, וְשׁוּרַיָּא שַׁכְלִלוּ. Vulg. participialiter, *extruentes muros ejus* (Jeruſalem. Alii, *& muros perficiunt*, vel *& muros fundaverunt*, vel *& murorum fundamenta jecerunt.* O. *καὶ τὰ τείχη αὐτῆς κατηρτισμένα εἰσί & muri ejus perfecti ſunt.* Alex. *κατηρτισμένοι εἰσί & muros ejus perfecerunt.* Cum præf. וְשַׁכְלִלוּ *& perfecerant.*

INFIN. cum præfix. Eſdr. 5. v. 3. וְאֻשַּׁרְנָא דְנָה לְשַׁכְלָלָה. Vulg. *& muros ejus inſtauraretis?* Alii, *& murum hunc ad abſolvendum?* (Quis diſpoſuit vobis?) O. *καὶ τὴν χορηγίαν ταύτην καταρτίσασθαι; & apparatum hunc perficere?*

ITHPAEL אִשְׁתַּכְלַל, unde Fut. 3. p. pl. m. cum metatheſi שׁ & ת, Eſdr. 4. v. 13. וְשׁוּרַיָּא יִשְׁתַּכְלְלוּן. Vulg. participialiter, *& muri ejus inſtaurati.* Alii, *& muri perficiuntur*, vel *inſtaurabuntur & reficientur ex fundamentis.* O. *καὶ τὰ τείχη αὐτῆς καταρτισθῶσι & (ſi) muri ejus perficiantur.*

שָׂכְלְתָנוּ Chald. f. per apocopam litteræ ה Chaldæis frequentem; unde Dan. 5. v. 11. cum præfix. וְשָׂכְלְתָנוּ. Vulg. *ſcientia*, quâ voce ſolâ expreſſit vocem præcedentem, נַהִירוּ, cum iſtâ de quâ hîc agimus. Alii, *& intelligentia.* O. *καὶ σύνεσις & intelligentia*; hîc de Danièle ſermo, de quo coram Baltaſſar præclara multa referuntur quæ fecit ſub rege Nabuchodonoſor. Rad. שְׂכַל inuſit. vel Hebr. שָׂכַל juxta quoſdam, in Hiphil, *intellexit*, *intellectum dedit.*

שָׁכַם QAL, unde HIPHIL הִשְׁכִּים. Vulg. & alii, *conſurgo*, *manè propero*, *ſurgo*, *maturè ago*, *manè ago*, *præverto*, *manè ſurgo*, aut *venio*, *matutino*, *diluculo*, id eſt, *manè*, *matutino tempore*, *maturè*, aut *diluculo paratus*, aut *expeditus ſum*, *paro*, vel *expedio me*, *manico*; manicandi verbum approbat Gellius, lib. 5. c. 29. O. *ἀνίσταμαι*

Digitized by Google

surgo, ἐγείρω *excito*, κοιμάομαι *cubo*, ὀρθρίζω *matutino*, *manè surgo*. Aq. Sym. ὀρθρίζω, idem. Cum his duobus Theod. ἕλκω *traho*, ob aliam lectionem Jerem. 5. v. 8.

Praet. 3. p. ſ. m. cum præf. Job. 1. v. 5. וְהִשְׁכִּים בַּבֹּקֶר. Vulg. participialiter, *consurgensque diluculo* (offerebat holocausta). Alii, *& præveniebat manè* (Job), vel *& surrexit mane sub matutam*, Schmidius. 3. p. pl. m. Sophon. 3. v. 7. אָכֵן הִשְׁכִּימוּ הִשְׁחִיתוּ כֹּל עֲלִילוֹתָם. Vulg. participialiter, *veruntamen diluculo surgentes corruperunt omnes cogitationes suas*, m. Alii, *verum enim vero manè surrexerunt*, (ut) *corrumperent omnes actiones suas*, vel *inde à diluculo corruperunt*, &c. vel *properârunt*, *corruperunt*, &c. id eſt, præcipites currunt ad vias ſuas corrumpendas. Calv. O. ἑτοιμάζου, ὄρθρισον, ἔφθαρται πᾶσα ἡ ἐπιφυλλὶς αὐτῶν *preparare*, *consurge diluculo*, *dissipata est omnis frondositas eorum*; videntur legiſſe הַשְׁכִּימִי *surge manè*, referentes ad עִיר *civitas*; cætera quæ differunt ab Hebræo textu, non ſunt hujus loci. 2. p. plur. m. cum præf. וְהִשְׁכַּמְתֶּם *& diluculo surgetis*.

Ben. ſ. m. Jerem. 5. v. 8. סוּסִים מְיֻזָּנִים מַשְׁכִּים הָיוּ. Maſſorethæ legendum docent, מְיוּזָּנִים. Vulg. *equi amatores & emissarii facti sunt*. Alii, *equi saginati maturè extitere*: quaſi diceres, בְּהַשְׁכָּמָה. Participium ſenſu abſtracti, cum ellipſi τοῦ ב. Coccei .... Aq. Sym. Theod. מַשְׁכִּים, interpretantur ἕλκοντες *trahentes*, ſcilicet αἰδοῖον, quod honeſtatis causâ reticetur, eo quòd ex ſubjectâ materiâ ſatis intelligatur. Hi & Lxx. pro מַשְׁכִּים, legebant מֹשְׁכִים, ut teſtatur S. Hieron. vide plura tom. 2. Gram. Hebr. p. 168. col. 2. alibi exponitur, *manè surgens*, *matutinus*; nempè in Oſee. Plur. m. conſtruct. Pſal. 126. Hebr. 127. v. 2. שָׁוְא לָכֶם מַשְׁכִּימֵי קוּם. Vulg. *vanum est vobis ante lucem surgere*, *surgite*. Alii, *frustra* (eſt) *vobis qui manè surgitis* (ſi Dominus non cuſtodiat urbem), vel *vanum vobis* (eſt) *maturantibus*, vel *diluculantibus*, vel *summo diluculo surgere*. S. Hieron. *frustra est vobis de mane consurgere*. O. εἰς μάτην ὑμῖν ἐστι τὸ ὀρθρίζειν, ἐγείρεσθε *in vanum vobis est diluculo surgere*, *surgite*; videntur legiſſe קוּמוּ *surgite*, & participium Hebraicum vertiſſe per *diluculo surgere*. Aq. εἰκῇ ὑμῖν ὀρθρίζουσι ἀνιστάσθαι *frustra vobis manè experrectis*, (fortè meliùs, *manè surgentibus*) *surgere*. Sym. ἐξ ὄρθρου *ex matutino*.

Infin. הַשְׁכֵּם & הַשְׁכִּים, *manè surgere*, *manè surgendo*. Cum א pro ה ex formâ Chaldaica. Buxt. Jerem. 25. v. 3. Vulg. & locutus ſum ad vos אַשְׁכִּים וְדַבֵּר וְלֹא שְׁמַעְתֶּם *de nocte consurgens*, *& loquens*: *& non audistis*. Alii, *matutinando & loquendo*, vel *manè surgendo & loquendo*, id eſt, ſummâ diligentiâ ac ſummo ſtudio hortando vos ad reſipiſcentiam. Vat. Cum præfix. וְהַשְׁכֵּם *& manè surgendo*.

Imper. 2. p. ſ. m. הַשְׁכֵּם *maturè surge*.

Fut. 3. p. ſ. m. in formâ (-), יַשְׁכֵּם *surget*. Cum præf. וַיַּשְׁכֵּם *& surrexit*. 2. p. ſ. m. cum (ִ), תַּשְׁכִּים *surges*. 3. p. plur. m. cum præf. וַיַּשְׁכִּימוּ & וַיַּשְׁכְּמוּ, *& surrexerunt*. 1. p. plur. c. cum ה paragogico, נַשְׁכִּימָה *mane properemus*.

שְׁכֶם & שֶׁכֶם, m. O. ζυγός *jugum*, νῶτος & νῶτον, *dorsum*, τράχηλος *collum*, ὠμία & ὦμος, *humerus*. Vulg. & alii, *humerus*, *pars*, *portio*, *latus*, *dorsum*, *tumulus*, *agger*, *angulus*, *junctura*. Gen. 9. v. 23. וַיָּשִׂימוּ עַל־שְׁכֶם שְׁנֵיהֶם *& posuerunt super humerum ambo* (veſtem). Vulg. pluraliter, *humeris suis* (impoſuerunt pallium). In pausâ cum dupl. (ֶ), שֶׁכֶם *ad latus*, vel *sicut humerum*, vel *metam* (pones eos). Cum ה locali, שְׁכֶמָה *Sichemam versùs*, vel *versùs Sichem*. Cum affix. שִׁכְמוֹ *humerus ejus*, vel *suus*, m. pro varietate locorum, שִׁכְמָהּ *humerus ejus*, f. שִׁכְמֶךָ, cum (ֶ) ſub מ pro (ְ) ob pauſam, *humero tuo*, m. שִׁכְמִי *humero meo*, c. שִׁכְמָם *humero eorum*, vel *suo*, m. Cum præf. & affix. מִשִּׁכְמוֹ *ab humero suo*, m. Job. 31. v. 22. (ſine mappiq), מִשִּׁכְמָה *ab humero suo*, f. Alii deducunt tamquam à שִׁכְמָה, f. ſine affix. vertuntque verba illa, כְּתֵפִי מִשִּׁכְמָה תִפּוֹל *humerus meus*, inde *à scapulâ cadat*. Ibi R. Salom. שִׁכְמָה, explicat רֹחַב הַכָּתֵף ὠμοπλάτην. Coccei. Alii, *scapula mea ab humero decidat*. Vulg. *humerus meus à juncturâ suâ cadat*.

O. ἀποσταίη ἄρα ὁ ὦμός μου ἀπὸ τῆς κλειδὸς *discedat humerus meus à juncturâ.* Olympiod. κλεῖδα vocat juncturam humeri cum collo. Theodotio autem & Symmachus pro κλειδὸς, ille quidem reddidit, ἀπὸ τοῦ αὐχένος *à cervice, & jugulo:* hic autem ἀπὸ τοῦ ἀκρωμίου *à summo humero.* S. Aug. *discedat humerus meus à jugulo meo.* Nobilius.... Rad. שָׁכַם inusit. in Hiphil, *manè surrexit*, &c. sunt qui שְׁכֶם pro ipsâ radice ponunt, tanta est varietas; unusquisque in suo sensu abundet; puto magis satagendum esse de vero sensu Scripturæ quàm de radice Verborum, maximè ubi est aliquod dubium, quod non facilè tollatur.

שֶׁכֶם Mass. *Schékhem*, Vulg. *Sechem*, 1°. nomen filii Galaad, filii Machir, filii Manasse, Num. 26. v. 31. 2°. nomen filii Semida, 1. Paral. 7. v. 19. ab hoc metropolis Samariæ in Tribu Manasse, quæ Sichem dicitur. Etym. *pars*, sive *portio*, vel *humerus*, aut *matutinatio*, vel *itio quæ fit manè*; ex שָׁכַם inusit. in Hiphil, *manè surrexit.* Calasius.

שְׁכֶם Mass. *Schekhém*, Vulg. *Sichem*, 1°. nomen proprium viri qui fuit filius Hemor Hevæi, Gen. 33. v. 19. & 34. v. 2. 2°. metropolis item Samariæ in limitibus Manasse, Gen. 12. v. 6. Josue 20. v. 7. quam ædificavit Jeroboam, 3. Reg. 12. v. 25. Hanc postea dictam Neapolim Hieronymus in traditionibus Hebraïcis refert. Dicitur & *Sichar* corruptè. Etym. ut supra in voce præcedenti. Calas.

שִׁכְמִי Mass. *Schikhmí*, Vulg. *Sechemita*, nomen gentilitium, Judic. 9. v. 56. Num. 26. v. 31. Etym. ut supra. Calas.

שכן vel שָׁכֵן, QAL. Vulg. & alii, *operio, figo tabernacula, adsum, requiesco, jaceo, permaneo, habito, dego, inhabito, moror, commoror, maneo, resideo, sedeo, insideo, procumbo, recumbo, cohabito, incolo, occupo, nidifico, sepelior.* O. ἐπισκιάζω *obumbro*, ἀναπαύομαι *requiesco*, παροικέω *accolo, habito.* Aq. O. κατασκηνόω *habito.* O. Aq. σκηνόω *incolo.* Sym. O. κατοικέω *habito.* O. ἐπικαλοῦμαι *invocor*, ob aliam lectionem, Deut. 12. v. 5. Sym. ἠρεμέω *quiesco.* O. αὐλίζομαι *habito*, ἐπέρχομαι *supervenio.* Sym. ἐδράζομαι *insideo.* O. κοιμίζω *consopio.* Ab hoc verbo שָׁכַן, σκηνόω, σκηνέω, σκηνῶ *habito*, σκῆνος, σκηνή, σκήνωμα, *scena, habitatio.* Av. Construitur absolutè, cum accusat. & præposit. עִם, עַל & בְּ. Buxt.

PRAET. 3. p. f. m. Exod. 40. v. 35. כִּי־שָׁכַן עָלָיו הֶעָנָן. Vulg. *nube operiente omnia.* Alii, *nam decubuerat in illud* (tentorium) *nubes*, m. vel *eò quòd habitaret super eo nubes.* O. ὅτι ἐπεσκίαζεν ἐπ' αὐτὴν (τὴν σκηνὴν) ἡ νεφέλη *quia obumbrabat super ipsum nubes.* In forma (-), pro (-) ob pausam, שָׁכֵן *habitat*, vel *requiescit.* Cum præf. Isai. 32. v. 16. וְשָׁכַן בַּמִּדְבָּר מִשְׁפָּט. Vulg. *& habitabit in solitudine judicium.* Alii, *habitabit tamen in deserto judicium.* O. καὶ ἀναπαύσεται *& requiescet*, &c. 3. p. s. f. Psal. 93. Hebr. 94. v. 17. כִּמְעַט ׀ שָׁכְנָה דוּמָה נַפְשִׁי. Vulg. *paulominus habitasset in inferno anima mea.* O. παρ' ὀλίγον *habitasset... properè procubuisset* (in) *silentio anima mea.* Cocc. Alii, *parum abfuisset, quin habitasset*, &c. 2. p. s. m. שָׁכַנְתָּ *habitasti.* 2. p. s. f. cum (י) paragogico, Jerem. 51. v. 13. שֹׁכַנְתִּי עַל־מַיִם רַבִּים; legendum docent Massorethæ absque (י). Vulg. *quæ habitas super aquas multas.* Hæc vox est composita, inquit R. D. ex שֹׁכֶנֶת participio femin. & שָׁכַנְתְּ præterito. 2. p. s. f. & ratio compositionis est, quasi diceretur, ab initio habitâsti, & etiam adhuc, veniente super te malo, habitas. Pagn. meliùs fortasse legeretur in participio, שֹׁכֶנֶת, cui concordat Ald. edit. κατασκηνοῦσα. O. tamen Vatic. Jerem. 28. v. 13. in plurali vertunt participialiter, κατασκηνοῦντας ἐφ' ὕδασι πολλοῖς, quæ locutus est (Dominus) super.... *habitantes in aquis multis.* Cum præf. וְשָׁכַנְתְּ *& habitabis* (in agro). 1. p. s. c. Proverb. 8. v. 12. אֲנִי חָכְמָה שָׁכַנְתִּי עָרְמָה. Vulg. *ego sapientia habito in consilio.* Alii, *ego* (enim) *sapientia habito* (cum) *prudentiâ*, vel *adsum & cohabito prudentiæ.* O. κατεσκήνωσα *inhabitavi.* Cum præf. וְשָׁכַנְתִּי *& habitabo.* 3. p. plur. c. Psal. 67. Hebr. 68 v. 7. אַךְ־סוֹרְרִים שָׁכְנוּ צְחִיחָה. Vulg. *similiter eos qui exasperant*,

Digitized by Google

qui habitant in sepulchris (educit). Alii, *tantùm refractarii jacebant in sterili*, vel *contra autem rebelles habitarunt in siccitate.* Schmidius. O. ὁμοίως τοὺς παραπικραίνοντας, τοὺς κατοικοῦντας ἐν τάφοις, ut Vulg... Sym. in futuro vertit, κατοικήσουσι *habitabunt*... Aq. in præterito, ἐσκήνωσαν *incoluerunt*. Cum præf. וְשָׁכְנוּ *& habitabunt.*

Ben. ſ. m. שֹׁכֵן *habitans.* Cum (י) parag. Mich. 7. v. 14. שֹׁכְנִי לְבָדָד יַעַר. Vulg. pluraliter vertit (videturque legisse שֹׁכְנֵי), *habitantes solos in saltu.* Alii, *habitantem* (gregem) *solum sylvam.* O. κατασκηνοῦντας *incolentes;* sicque confirmatur lectio quam Vulg. tribuimus, nempe שֹׁכְנֵי. Cum præf. הַשֹּׁכֵן & הַשֹּׁכֵן, *habitans.* Pl. m. cum præf. הַשֹּׁכְנִים *habitantes.* Constr. שֹׁכְנֵי *habitantes* (domos luti), vel *qui habitant*, vel *habitatores.* Cum præf. וְשֹׁכְנֵי אֶרֶץ *& incolæ terræ*, vel *& qui moramini in terrâ.* Cum præf. & aff. Job. 26. v. 5. מִתַּחַת מַיִם וְשֹׁכְנֵיהֶם *sub aquis & qui habitant cum eis*, m. Schmidius, *inferiùs aquæ* (commoventur) *& habitatores earum*.... Vat. de metallis loquitur, quasi diceret : imò extendit sese providentia Dei ad infirmas terræ partes, ubi nascuntur inanimata, hoc est, metalla, gemmæ, & id genus alia. Vide Synopsin Criticorum.

Paoul plur. m. constract. cum præf. Judic. 8. v. 11. וַיַּעַל גִּדְעוֹן דֶּרֶךְ הַשְּׁכוּנֵי בָאֳהָלִים. Vulg. *ascendensque Gedeon per viam eorum qui in tabernaculis morabantur.* Alii, *ascendit autem Gideon viâ habitantium in tentoriis*, vel *viâ morantium*, vel *degentium*, vel *collocatorum in tentoriis*, hoc est, Arabum scenitarum. Jun. O. τῶν σκηνούντων ἐν σκηναῖς *tabernacula habentium*, ἄλλος, κατοικούντων *habitantium.*

Infin. cum præf. וַיְהִי בִּשְׁכֹּן *& fuit cùm habitaret ;* vel ad verbum, *in habitando.* Psal. 67. Hebr. 68. v. 19. וְאַף סוֹרְרִים לִשְׁכֹּן יָהּ אֱלֹהִים. Vulg. *etenim non credentes inhabitare Dominum Deum* (accepisti). Alii, *atque etiam refractarios ut componant se ad manendum* (in) *decentiâ Dei*, vel *ut inhabitent* (in tabernaculo) *Jah Dei*, vel *ut inhabitet Dominus Deus*, vel *ut permaneat*

Jova Deus, vel *ut habitarent apud te, ô Domine Deus.* Schmidius, *etiamque rebelles* (quod attinet, erunt) *ad habitandum* (in iis) *Jah Deum.* O. καὶ γὰρ ἀπειθοῦντες τοῦ κατασκηνῶσαι. Deinde versu 19. sic incipiunt : κύριος ὁ θεός. Aq. καί γε ἀπειθεῖς τοῦ κατασκηνῶσαι. O. subdistinguentes vertunt : *etenim inobsequentes* (sunt) *ad inhabitandum.* Deinde, *Dominus Deus*, &c. notandum participium esse in nominandi casu, ideo addidi (sunt). Aq. *& etiam rebelles inhabitare.* Sym. ἔτι καὶ ἐν ἀπειθοῦσι κατασκηνώσεις *insuper & in inobsequentibus ad inhabitandum ;* quæ certè non pariunt sensum clarum propter nimiam tenacitatem verborum. Cum præf. & affix. Deut. 12. v. 5. לְשִׁכְנוֹ תִדְרְשׁוּ *ad habitare eum* (locum quem elegerit Dominus) *quæretis.* Alii, ut nomen vertunt : *habitaculum* (inquam) *ejus quæretis*, vel *ut insideat eum*, vel *ut habitetis in eo, curabitis.* Vulg. *&* (ut) *habitet in eo venietis ;* retulit ad Deum ; & verbum תִדְרְשׁוּ neglexit. O. καὶ ἐπικληθῆναι καὶ ἐκζητήσετε *&* (ut nomen Dei) *invocetur, & exquiretis.* Aliter legerint necesse est, videnturque affixum (ו) vocis לְשִׁכְנוֹ sejunxisse, & legisse consequenter, וְתִדְרְשׁוּ *& exquiretis ;* quomodo autem residuum vocis legerint, fateor, non video, לְשִׁכְנִי *ut inhabitem ;* ad verbum, *ad habitare me*, c.

Imper. 2. p. ſ. m. שְׁכֹן, & cum maqqáph, שְׁכָן־אֶרֶץ *inhabita, incole terram*, vel *mane in terrâ.* Cum præfix. Psal. 36. Hebr. 37. v. 27. וּשְׁכֹן לְעוֹלָם. Vulg. *& inhabita in sæculum sæculi.* Similiter O. καὶ κατασκήνου εἰς αἰῶνα αἰῶνος. Sym. καὶ ἠρεμήσεις *& quiesces*, &c. S. Hieron. *& inhabita in sempiterno.* 2. p. plur. m. cum præfix. וְשִׁכְנוּ *& habitate*) in petrâ).

Fut. 3. p. ſ. m. Gen. 16. v. 12. וְעַל־פְּנֵי כָל־אֶחָיו יִשְׁכֹּן. Vulg. *& è regione universorum fratrum suorum figet tabernacula* (Ismaël). Alii, *quanquam coram omnibus fratribus suis habitabit.* O. κατοικήσει *habitabit.* Cum maqqáph, Job. 38. v. 19. אֵי־זֶה הַדֶּרֶךְ יִשְׁכָּן־אוֹר. Vulg. indica mihi, si nosti, omnia, *in quâ viâ lux habitet.* (Aliud exemplar sine maqqáph,

Digitized by Google

maqqáph, legit אַיֵּה). Alii, *ubinam* (est) *via* (ad locum ubi) *habitat lux?* vel *quæ* (sit) *via* (in quâ) *habitet*, vel *habitabat lux?* indica *quâ terræ parte lux commoretur*, & quâ tenebræ. Merc. O. ποίᾳ δὲ γῇ αὐλίζεται τὸ φῶς; Chrys. οἱ ἄλλοι, σκοτοῦ, ἑρμηνεῖ *quâ autem in terrâ habitet lux?* Alii, qui in Hexaplis nominantur, nempè Aq. *habitat.* Theod. *quiescit.* Cum præf. וְשָׁכַן *& habitabit* (in tentoriis Schemi.) Job. 15. v. 28. וַיִּשְׁכּוֹן עָרִים נִכְחָדוֹת, vel וַיִּשְׁכָּן. Vulg. *habitavit* (impius) *in civitatibus desolatis.* Alius, *& habitat in urbibus excisis.* O. αὐλισθείη δὲ πόλεις ἐρήμους *habitet autem civitates desertas.* 3. p. s. f. תִּשְׁכֹּן & תִּשְׁכָּן, *habitabit.* Cum maqqáph, Job. 3. v. 5. תִּשְׁכָּן־עָלָיו עֲנָנָה. Vulg. *occupet eum* (diem) *caligo.* Alii, *habitet super eo nubes.* O. ἐπέλθοι ἐπ' αὐτὴν γνόφος. Aq. νέφωσις. Sym. ἀχλύς. Theod. συννεφία, vel ut in Hexaplis, συννέφεια, in quibus hæ variæ versiones referuntur ad vocem חֹשֶׁךְ *obscuritas;* at in O. Lamberti Bos, ad vocem עֲנָנָה. O. *superveniat in eam* (diem) *caligo.* Aq. *nubilum.* Sym. *obscuritas*... Theod. (in Nobilio pro eo, Theodoretus citatur) *densitas nubium.* In Hexaplis, *nubium coactio*, vel si malit quis, *nubium congregatio.* 1. p. s. c. Isai. 57. v. 15. מָרוֹם וְקָדוֹשׁ אֶשְׁכּוֹן. Vulg. participialiter, *in excelso & in sancto habitans.* Alii, (equidem) *in alto & sancto* (loco) *habito.* O. participialiter, ὕψιστος ἐν ἁγίοις ἀναπαυόμενος *altissimus in sanctis requiescens.* Cum maqqáph, Ezech. 43. v. 7. אֲשֶׁר אֶשְׁכָּן־שָׁם בְּתוֹךְ בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל לְעוֹלָם. Vulg. *ubi habito in medio filiorum Israel in æternum.* Alii, *ubi habitabo*, &c. vel *in quo habitabo ibi;* redundat, *ibi.* Expositio autem est illius quod dixerat, *& locum plantarum pedum meorum.* Vatabl. O. ἐν οἷς κατασκηνώσει τὸ ὄνομά μου καὶ τὰ λοιπά *in quibus habitabit nomen meum*, &c. videntur legisse יִשְׁכָּן־שְׁמִי, in tertia pers. pro prima, & שְׁמִי pro שָׁם. Cum ה parag. אֶשְׁכְּנָה (si) *habitavero* (in extremis maris). Cum præf. Job. 29. v. 25. וָאֶשְׁכּוֹן כְּמֶלֶךְ בַּגְּדוּד. Vulg. *cùmque sederem quasi rex, circumstante exercitu.* Alii, *& habitabam ut rex in turmâ;* non solus procumbebam, sed cum multis. Coccei. Vel, *& habitabo*, &c. O. καὶ κατεσκήνουν καὶ τὰ λ. *& habitabam*, &c. Insuper cum ה paragogico, Psal. 54. Hebr. 55. v. 7. אָעוּפָה וְאֶשְׁכֹּנָה. Vulg. *& volabo, & requiescam?* O. καὶ πετασθήσομαι καὶ καταπαύσω, idem. Sym. πετασθῆναι καὶ ἱδρυθῆναι *ad volandum & insidendum?* S. Hieron. *ut volem, & requiescam?... avolabo* (enim) *ubi habitem.* Schmidius.... 3. p. plur. m. Nahum. 3. v. 18. יִשְׁכְּנוּ אַדִּירֶיךָ. Vulg. *sepelientur principes tui*, m. O. βασιλεὺς Ἀσσύριος ἐκοίμισεν τοὺς δυνάστας σου *rex Assyrius consopivit fortes tuos;* sic jungunt & vertunt O. qui, secundùm Ludov. Cappellum Criticæ Sacræ, lib. 4. p. 260. legerunt יִשְׁכְּבוּ, (per ב pro נ), quæ lectio videtur omnino melior atque commodior, est enim vox illa synonyma voci præcedenti נָמוּ *sopiti sunt*... mihi videntur legisse יִשְׁכִּיב, quod per præteritum reddiderunt, ἐκοίμισεν *consopivit;* lectio illa יִשְׁכְּבוּ mihi videtur congruere versioni Vulg. *sepelientur;* significat enim *jacebunt, dormient;* unde potuit reddere Vulg. interpres, *sepelientur;* vel voci יִשְׁכְּנוּ, prout est in textu Massorethico, significationem *sepulturæ* attribuit. Alii, *jacent*, vel *desident*, vel *requiescent*, subaudi in sepulchris, *magnifici tui.* In pausâ, cum hhólem pro (ְ), Jerem. 49. v. 31. בָּדָד יִשְׁכֹּנוּ. Vulg. *soli habitant.* O. μόνοι καταλύουσι *soli habitant.* Alii, *solitaria habitant.* Cum præfix. וְיִשְׁכְּנוּ *& habitabunt*, וַיִּשְׁכְּנוּ *& habitârunt.* 3. p. plur. f. Ezech. 17. v. 23. כָּל־כָּנָף בְּצֵל דָּלִיּוֹתָיו תִּשְׁכֹּנָּה (aliud exemplar sine daghésch in נ, תִּשְׁכֹּנָה) utraque vox contractè, pro תִּשְׁכֹּנְנָה. Vulg. *& universum volatile sub umbra frondium ejus nidificavit.* Alii subdistinguentes & ad præcedentia referentes duas primas voces, sic reddunt; habitentque sub illo omnis avis *cujuscumque alæ; in umbrâ ramorum illius habitent.* O. καὶ πᾶν πετεινὸν ὑπὸ τὴν σκιὰν (Compl. addit. τῶν κλάδων) αὐτοῦ ἀναπαύσεται *& omne volatile sub umbra* (Complut. *ramorum*) *ejus requiescet.*

PIEL שִׁכֵּן. O. κατοικίζω *habitare facio*,

κατασκηνόω habitare facio, ἐπικαλοῦμαι invocor. Vulg. & alii, *habito, sum, inhabitare facio, inhabitandum do, colloco ad habitandum, fixum esse facio, figo.*

PRAET. 3. p. f. m. Psal. 77. Hebr. 78. v. 60. וַיִּטֹּשׁ מִשְׁכַּן שִׁלוֹ אֹהֶל שִׁכֵּן בָּאָדָם. Vulg. *& repulit tabernaculum Silo, tabernaculum suum, ubi habitavit in hominibus.* O. *ὃ κατεσκήνωσεν ubi habitavit*, &c. Ald. Complut. *ὃ κατεσκήνωσεν quod collocavit*, vel *quod habitare fecit.* Alii, *ideò deseruit habitaculum schiluntis; tentorium* (ubi) *habitavit inter homines*, vel *quod collocârat*, vel *fixerat in hominibus.* 1. p. f. c. Jerem. 7. v. 12. אֲשֶׁר שִׁכַּנְתִּי שְׁמִי שָׁם בָּרִאשׁוֹנָה. Schmid. *ubi habitare feci nomen meum olim* (de Silo id dicitur). Vulg. in 3. p. vertit, *ubi habitavit nomen meum à principio;* ad litteram posset verti: *quia habitare feci*, vel *collocavi nomen meum illic*, &c. O. *ὃ κατεσκήνωσα τὸ ὄνομά μου ἐκεῖ ἔμπροσθεν ubi collocavi*, vel *habitare feci nomen meum ibi antea.* Cum praef. Jerem. 7. v. 7. וְשִׁכַּנְתִּי אֶתְכֶם. Vulg. *habitabo vobiscum.* Alii, *tunc habitare faciam vos*, vel *collocabo vos*, m. O. *καὶ κατοικιῶ ὑμᾶς & habitare faciam vos*; in sensu enim transitivo eos accipi exigit regimen, & Hebraïca vox; maluit Vulg. interpres in sensu intransitivo vertere, nec in eo culpandus; quid enim de sensu demis, si dicas, *habitabo vobiscum*, pro *habitare faciam vos*, praesertim cùm de Deo dicitur?

INFIN. cum praef. Deut. 12. v. 11. לְשַׁכֵּן שְׁמוֹ שָׁם. Vulg. *ut sit nomen ejus in eo* (loco). Alii, *ad figendum nomen suum ibi;* ubi faceret nomen suum residere; hoc est, ut diceretur Dominus ibi habitare, videlicet in nube, & deinde solo nomine, quatenus domus erat futura typus & figura manifestationis Dei in carne. Coccei. Vel *ad habitare faciendum*, &c. O. *ἐπικληθῆναι τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἐκεῖ ut invocetur nomen ejus ibi.* Suspicor aliquam mutationem esse in O. aut fortè sic verterunt, quia finis habitationis nominis Dei in loco selecto, est invocatio populi ejus, id est, ideo ibi habitat Deus, quia ibi invocari vult à populo suo.

FUT. 1. p. f. c. cum praef. & ה paragog. Jerem. 7. v. 3. וַאֲשַׁכְּנָה אֶתְכֶם בַּמָּקוֹם הַזֶּה. Vulg. *& habitabo vobiscum in loco isto.* Alii, *tum habitare faciam vos in loco hoc.* Sym. *& confirmabo vos*, &c. ex Hieron. citatur in Hexaplis absque Graeco. O. *καὶ κατοικιῶ*

HIPHIL הִשְׁכִּין, significatio τῷ PIEL, hîc eadem est; exempla sequuntur, in sensu transitivo scilicet.

PRAET. 1. p. f. c. Ezech. 32. v. 4. וְהִשְׁכַּנְתִּי עָלַיִךְ כָּל־עוֹף הַשָּׁמַיִם. Vulg. *& habitare faciam super te omnia volatilia coeli.* Alii, *& faciam ut resideat super te omnis ales coeli.* O. *καὶ ἐπικαθιῶ ἐπὶ σέ, καὶ τὰ* &c. *& sedere faciam super te*, &c. vel *& collocabo super te.*

FUT. 3. p. f. m. in forma (-), Psal. 7. v. 6. וּכְבוֹדִי לֶעָפָר יַשְׁכֵּן. Vulg. *& gloriam meam in pulverem deducat....* Cocceius, *& gloriam meam* (praestantissimum mei) *faciat in pulverem procumbere*, vel, ut alii, *in pulvere faciat habitare.* O. *καὶ τὴν δόξαν μου εἰς χοῦν κατασκηνώσαι*, ut Vulg. *& gloriam meam in pulverem deducat;* vel *in pulvere faciat habitare.* Cum praefix. Gen. 3. v. 24. וַיַּשְׁכֵּן מִקֶּדֶם לְגַן־עֵדֶן אֶת־הַכְּרֻבִים. Vulg. *& collocavit ante paradisum voluptatis Cherubim.* Alii, *& fecit ut residerent* (manerent) *ab Oriente horti Eden Cherubini*, vel *& habitare fecit.... Cherubinos.* O. *καὶ κατῴκισεν αὐτὸν* (Ἀδὰμ) *ἀπέναντι τοῦ παραδείσου τῆς τρυφῆς, καὶ ἔταξε τὰ χερουβὶμ & collocavit eum contra paradisum voluptatis: & ordinavit Cherubim;* duplici verbo expresserunt, וַיַּשְׁכֵּן, majoris claritatis gratiâ. 2. p. f. m. Job. 11. v. 14. וְאַל־תַּשְׁכֵּן בְּאֹהָלֶיךָ עַוְלָה. Vulg. *&* (si) *non manserit in tabernaculo tuo injustitia;* sumpsit Vulg. interpres תִּשְׁכֹּן, tamquam tertiam personam femininam, imò videtur legisse תִּשְׁכֹּן, ut caeteri de quibus infrà. Alii, *& ne finas residere in tentoriis tuis injustitiam*, vel *& ne facias habitare in tentoriis tuis perversitatem.* O. cum Vulg. similiter Aq. Sym. & Theod. in tertiâ personâ f. interpretati sunt. O. quidem sic. *ἀδικία δὲ ἐν διαίτῃ σου μὴ αὐλισθήτω iniquitas autem in habitatione tuâ non maneat* Aq. *μὴ ἐνοικησάτω ἐν σκέπῃ σου παρανομία.* Sym. &

Theod. similiter exceptis his, ἐν σκηνῇ σου, pro ἐν σκηνῇ σου. Aq. *ne habitet in tentorio tuo iniquitas.* Sym. & Theod. *in tabernaculo tuo;* hi omnes videntur legisse תִּשְׁכֹּן, in 3. p. f. f. futuri τῦ Qal, pro תַּשְׁכֵּן. 3. p. plur. m. cum præf. Jos. 18. v. 1. וַיַּשְׁכִּינוּ שָׁם אֶת־אֹהֶל מוֹעֵד. Vulg. *ibique* (in Silo) *fixerunt tabernaculum testimonii.* Alii, *& habitare fecerunt ibi tabernaculum conventûs.* O. καὶ ἔπηξαν ἐκεῖ τὴν σκηνὴν τοῦ μαρτυρίου *& fixerunt ibi tabernaculum testimonii.*

שְׁכַן PEAL, Chald. *habito, commoror;* unde

Fut. 3. p. plur. f. Dan. 4. v. 18. וּבְעַנְפוֹהִי יִשְׁכְּנָן צִפֲּרֵי שְׁמַיָּא. Vulg. participial. vertit: *& in ramis ejus commorantes aves cœli* ... Schmid. *& (quod) in ramis ejus habitaculum habuerint aves cœlorum.* O. καὶ ἐν τοῖς κλάδοις αὐτοῦ κατεσκήνουν τὰ ὄρνεα τοῦ οὐρανοῦ *& in ramis ejus habitabant aves cœli,* vel *commorabantur.*

PAEL שַׁכִּן, Praet. 3. p. s. m. ex terminatione hhiriq pro (-), Esdr. 6. v. 12. וֵאלָהָא דִּי־שַׁכִּן שְׁמֵהּ תַּמָּה. Vulg. *Deus autem qui habitare fecit nomen suum ibi;* sic alii. O. καὶ ὁ Θεὸς οὗ κατασκηνοῖ τὸ ὄνομα ἐκεῖ *& Deus cujus inhabitat nomen ibi;* videntur legisse שְׁכַן pro שַׁכִּן, quoniam verterunt intransitivè.

שָׁכֵן adject. m. O. Verbaliter, κατασκηνόω, κατοικέω, οἰκέω *habito,* ὁμορέω *confinis sum.* Adjectivè, γείτων *vicinus,* πάροικος *advena,* ὁ περίοικος *circumhabitator.* Vulg. & alii, *habitans, habitator, vicinus;* sic dictus, quòd propè habitet; *inhabitator.* Constr. שְׁכַן שֹׁמְרוֹן *vicinus Samariæ.* Cum præf. & affix. וּשְׁכֵנוֹ *& vicinus ejus,* m. Plur. m. cum affix. וְאֶל כָּל־שְׁכֵנָיו *& ad omnia vicina ejus,* m. Cum præf. & affix. וּשְׁכֵנָיו *& vicini ejus,* m. לִשְׁכֵנָיו *vicinis ejus,* m. וְאֶת־שְׁכֵנוֹתֶיהָ *& vicinos ejus,* f. וּשְׁכֵנֶיהָ *& vicini ejus,* f. שְׁכֵנַיִךְ *vicini tui,* f. Cum (י) parag. quod non esse legendum docent Massorethæ, & cum (-) pro (-) ob pausam, שְׁכֵנַיִכְי *vicinis tuis,* f. scribunt & legunt Massorethæ, שְׁכֵנַיִךְ. Jerem. 12. v. 14. כֹּה אָמַר יְהוָה עַל־כָּל־שְׁכֵנַי הָרָעִים. Vulg. *hæc dicit Dominus adversùm omnes vicinos meos pessimos,* c. וְלִשְׁכֵנַי *& vicinis meis,* c. לִשְׁכֵנֵינוּ *vicinis nostris,* c. Sing. fem. cum præf. & affix. (quasi à singul. שְׁכֵנָה) מִשְּׁכֶנְתָּהּ, & petet mulier *à viciná suâ.* Plur. fem. (quasi à singul. שְׁכֵנָה), cum præf. וּשְׁכֵנוֹת *vicinæ.* Rad. שָׁכַן *habitavit, mansit.*

שְׁכַנְיָה vel שְׁכַנְיָהוּ, Mass. *Schkhaniáh & Schkhaniahû,* Vulg. *Sechenias* vel *Sechenia,* nomen viri, 1. Paral. 3. v. 21. & 24. v. 11. 2. Paral. 31. v. 15. cum præf. וּשְׁכַנְיָהוּ *& Sechenias,* לִשְׁכַנְיָה *Sechenia.* Etym. *vicinus Dominus,* aut *habitat Dominus;* ex שָׁכַן *habitavit,* vel שָׁכֵן *vicinus,* & יָהּ *Dominus.*

שָׁכַר QAL. Vulg. & alii, *inebrior, sitim expleo, poto, largiùs bibo, ebrius sum, bacchor, furo, insanio, temulentus sum.* O. μεθύω *ebrius sum,* μέθη *ebrietas.* Agg. 1. v. 6... μεθύσκομαι *inebrior.* Cognatum cum שֵׂכֶר in Piël, *scurriliter egit:* nam ebrii scurriliter se gerunt. Hinc σίκερα *sicera,* σκιρτάω *salto,* ut ebrius: σκαίρω *tripudio.* Av.

Praet. 3. p. plur. c. Isai. 29. v. 9. שָׁכְרוּ וְלֹא־יַיִן. Vulg. in imperandi modo (videtur legisse שִׁכְרוּ) *inebriamini & non à vino.* Alii, *ebrii sunt & non vino;* ut ebrii nesciunt, quid dicant, aut quid faciant: ita illi. Coccei; vel *inebriati sunt sine vino.* O. in hoc versu voces Hebræas breviaverunt, & transposuerunt. Confer & judica.

Paoul s. f. constr. cum præf. Isai. 51. v. 21. Vulg. idcirco audi hoc paupercula, וּשְׁכֻרַת וְלֹא מִיָּיִן *& ebria non à vino.* Alii, *& ebria, & non à vino;* titubans, vacillans. Coccei, vel *& ebria, sed non à vino.* O. καὶ μεθύουσα οὐκ ἀπὸ οἴνου *& ebria non à vino.* Hic est ellipsis substantivi posterioris, subauditur enim צָרוֹת post וּשְׁכֻרַת, *& ebria afflictionibus,* aut רָעוֹת *malis.* Quidam ad enallagen statûs constructi pro integro referunt. Glassius.

Infin. cum præf. & ה paragogico, hhólem transposito & mutato in (-) hhatóuph sub prima radicali ש, Agg. 1. v. 6. שָׁתוֹ וְאֵין־לְשָׁכְרָה. Vulg. in præterito vertit, *bibistis, & non estis inebriati.* Alii, *bibendo, sed non ad inebriandum,* vel *& non est ad ebrietatem:* potest enim esse & ma-

Digitized by Google

kor, seu Infinit. & nomen, Pagn.... est Infin. cum paragoge, Cocceio, vel *sed minimè ad ebrietatem*, vel *saturitatem*, vel *hilaritatem*, quia non satis fuit vini. Grot. non ad sitim restinguendam. Vatabl. O. ἐπίετε καὶ οὐκ εἰς μέθην *bibistis, & non ad ebrietatem;* sicut nomen sumpserunt.

IMPER. 2. p. plur. m. cum præf. Cant. 5. v. 1. שְׁתוּ וְשִׁכְרוּ דּוֹדִים. Vulg. *& bibite, & inebriamini, charissimi.* Alii, *bibite, & inebriamini amoribus*, aut suavitatibus amoris implemini. Coccei.... nempe spiritali ebrietate. Calov. O. καὶ πίετε, καὶ μεθύσθητε ἀδελφοί *& bibite, & inebriamini, fratres.*

FUT. 3. p. f. m. cum præfix. & (ְ) pro (ֵ) ob pausam, Gen. 9. v. 21. וַיֵּשְׁתְּ מִן־הַיַּיִן וַיִּשְׁכָּר. Vulg. *bibensque* (Noë) *vinum inebriatus est.* Alii, *& bibit de vino, & inebriatus est.* O. ἐμεθύσθη *inebriatus est.* 2. p. s. f. תִּשְׁכְּרִי *inebriabis te.* 3. p. plur. m. cum ן paragogico, & (ְ) in penult. pro (ּ), Isai. 49. v. 26. וְכֶעָסִיס דָּמָם יִשְׁכָּרוּן. Vulg. *& quasi musto, sanguine suo inebriabuntur*, Cocceius (mutuo) *inebriantur.* Qui cum gaudio sanguinem fundit, videtur eum bibere. O. καὶ πίονται ὡς οἶνον νέον τὸ αἷμα αὐτῶν, καὶ μεθυσθήσονται *& bibent, quasi vinum novum, sanguinem suum, & inebriabuntur.* Cum præfix. Gen. 43. v. 34. וַיִּשְׁתּוּ וַיִּשְׁכְּרוּ עִמּוֹ. Vulg. *biberuntque & inebriati sunt cum eo.* Alii, *ita biberunt, & ad satietatem biberunt cum ipso*... Sanctus Augustinus refert peccatum ebrietatis fuisse olim excusatum à quibusdam hoc Josephi exemplo, qui cum fratribus inebriatus esse dicitur. Verùm rectè Hieron. in Tr. Hebr. observat, שֵׁכָר *satietatem*, non ejusmodi immodicum excessum idiomate linguæ Sanctæ notare. Adde Joan. II. v. 10... hæc Theodoricus Hackspanius in hunc locum annotat, p. 244. primæ partis notarum Philologicarum. Vide Synopsin Criticorum, in quâ exponitur vox Hebræa, *potaverunt liberaliter*, citra crapulam tamen. O. ἔπιον δὲ, καὶ ἐμεθύσθησαν μετ᾽ αὐτοῦ *& biberunt, & inebriati sunt cum eo.* Nobilius sequentia hîc annotat. S. Hieron. Idioma linguæ Hebraïcæ est, ut *ebrietatem* pro *satietate* ponat. Quod etiam notat S. Augustinus, quæst. 144.

PIEL שִׁכֵּר *inebrio, potu dulci inebrio;* unde BEN. f. f. cum duplici (ּ) ante ת, Jerem. 51. v. 7. מְשַׁכֶּרֶת כָּל־הָאָרֶץ *inebrians* (calix) *omnem terram.*

INFIN. Habac. 2. v. 15. וְאַף שַׁכֵּר *etiamque inebriando.* Vulg. participialiter, *& inebrians*, ut aspiciat nuditatem ejus. O. similiter, καὶ μεθύσκων *& inebrians.*

FUT. 3. p. f. m. cum præf. & affix. 2. Reg. 11. v. 13. וַיְשַׁכְּרֵהוּ *& inebriavit eum* (Uriam). O. καὶ ἐμέθυσεν αὐτόν, idem. 1. p. f. c. cum præf. & affix. Isai. 63. v. 6. וַאֲשַׁכְּרֵם בַּחֲמָתִי. Vulg. *& inebriavi eos in indignatione meâ.* Alii, *& inebriabo eos in æstu meo.* Sym. Theod. καὶ ἐμέθυσα αὐτοὺς ἐν θυμῷ μου *& inebriavi eos in furore meo.* Apud O. vacat.

HIPHIL הִשְׁכִּיר *inebrio, inebriari facio;* unde PRAET. 1. p. f. c. cum præf. Jerem. 51. v. 57. וְהִשְׁכַּרְתִּי שָׂרֶיהָ, Vulg. *& inebriabo principes ejus.* O. καὶ μεθύσει μέθῃ τοὺς ἡγεμόνας αὐτῆς *& inebriabit ebrietate præfectos ejus;* fortè legerunt וְהִשְׁכִּיר, in 3. p. f. m. aut non adhæserunt litteræ. Cum præfix. & affix. Jerem. 51. v. 39. וְהִשְׁכַּרְתִּים *& inebriabo eos*, ut exultent, & dormiant somnum æternum. Faciam eos vociferari, ut ebrii solent, & tum procumbere. Cocceius. O. καὶ μεθύσω αὐτοὺς *& inebriabo eos.*

IMPER. 2. p. plur. m. cum affix. & (ִ) pro (ֵ) in penult. Jerem. 48. v. 26. הַשְׁכִּירֻהוּ כִּי עַל־יְהוָה הִגְדִּיל *inebriate eum, quia contra Dominum se extulit.* O. μεθύσατε αὐτόν, &c. *inebriate eum*, &c.

FUT. 1. p. f. c. Deut. 32. v. 42. אַשְׁכִּיר חִצַּי מִדָּם *inebriabo sagittas meas sanguine*, vel *ebria faciam tela mea ex sanguine.*

HITHPAEL הִשְׁתַּכֵּר, cum metathesi solita שׁ & ת. Vulg. & alii, *ebrius sum, inebrior, ebrium ago, inebrio me ipsum;* unde Futur. 2. p. f. f. cum ן paragogico, & & (ְ) in penult. pro (ּ) ob pausam, 1. Reg. 1. v. 14. עַד־מָתַי תִּשְׁתַּכָּרִין *usquequò ebria eris?* O. ἕως πότε μεθυσθήσῃ; *quousque eris ebria?* Alii, *quousque ages ebriam?* vel *ut ebriam te geres?*

Digitized by Google

שָׂכַר QAL. Vulg. & alii, *mercede conduxit, locavit, mercedem dedit, emit, mercatus est*. Quidam cum radice סָכַר vicinâ, quæ est *obstruere*, conferentes, exponunt, *certo pretio circumscribere, & concludere*, quod est, *conducere*, ne quis ultrà liber, sed alicui addictus sit, & obstrictus. Merc. O. μισθοῦμαι *mercede conduco*, σάρξ *caro*. Proverb. 26. v. 10. ob aliam lectionem.... simili de causâ ibid. συντρίβω *contero*. Aq. Theod. μισθόω *mercede conduco*.

PRAET. 3. p. s. m. Deut. 23. v. 5. וַאֲשֶׁר שָׂכַר עָלֶיךָ אֶת־בִּלְעָם. Vulg. pluraliter expressit, *& quia conduxerunt contra te Balaam*. Alii, *& quia conduxit contra te Bileamum*. O. καὶ ὅτι ἐμισθώσαντο, &c. *& quia mercede conduxerunt*, &c. Cum affix. Nehem. 6. v. 12. שְׂכָרוֹ *mercede conduxerat eum* (falsum prophetam). O. qui vertunt ἐμισθώσαντο, videntur legisse sine affix. in 3. p. pl. c. שָׂכְרוּ *mercede conduxerunt*. Vulg. similiter legisse videtur cum additamento tamen affixi, cùm verterit: *conduxissent eum*, vel est singularis numerus pro plurali, ut multa sunt exempla in Sacrâ Scripturâ. 1. p. s. c. cum affix. Gen. 30. v. 16. כִּי שָׂכֹר שְׂכַרְתִּיךָ. Vulg. *quia mercede conduxi te*, m. Alii, *quia conducendo conduxi te*. O. μεμίσθωμαι γάρ σε *mercede enim conduxi te*.

BEN. s. m. cum præf. Proverb. 26. v. 10. וְשֹׂכֵר כְּסִיל וְשֹׂכֵר עֹבְרִים. Vulg. *& qui imponit stulto silentium, iras mitigat*. Alii, *& mercedem reddit stulto, & mercedem reddit transgressoribus*, vel *& conducens stultum, & conducens transeuntes*, vel admodum confundit omnia, *qui mercedem dat insano, & mercedem dat transgressoribus*. Alii, aliter, ut videri potest in Synopsi Critic. id unum addam. Alii dicunt שֹׂכֵר, significare סֹכֵר *obstruens*, aut *claudens*; quasi diceretur, *obstruit os stulto & transgressoribus*. Quidam in Vatabl.... juxta hanc ultimam expositionem vertisse videtur Vulg. interpres, *& qui imponit stulto silentium*; quomodo autem quæ sequuntur, legerit, non facile est dicere. O. totum versum sic vertunt: Πολλὰ χειμάζεται πᾶσα σὰρξ ἀφρόνων, συντρίβεται γὰρ ἡ ἔκστασις αὐτῶν.

Theod. quod Hebraicè protulimus, sic reddit: καὶ φιμῶν ἄφρονα φιμοῖ χόλους. Sym. καὶ ὁ φράσσων ἄφρονα ἐμφράσσει ὀργὰς αὐτοῦ. O. *multis procellis jactatur omnis caro imprudentum: conteritur enim ecstasis eorum*. In hac versione sunt hæc notanda, 1°. conjunctim legerunt initium versus cum וְשֹׂכֵר, videnturque legisse pro hac voce בָּשָׂר *caro*, & vocem sequentem כְּסִיל pluraliter extulerunt: 2°. legerunt, ut probabile est, pro וְשֹׂכֵר iterato, וְשָׁבַר *& contereretur*; quomodo verò pro עֹבְרִים legerint, nunc non video. Pro ἔκστασις in uno libro est, ἔκτασις *extensio*. Theod. *& frænans imprudentem frænat iras*. Sym. *& qui cohibet imprudentem, obstruit iras ejus*. Pl. m. שֹׂכְרִים *mercede conducentes*. Cum præf. Esdr. 4. v. 5. cum ם pro שׂ, וְסֹכְרִים עֲלֵיהֶם יוֹעֲצִים. Vulg. per præteritum vertit: *conduxerunt autem adversus eos consiliatores*. Ad verbum, *& conducentes* (erant).

PAOUL. s. m. Nehem. 6. v. 13. לְמַעַן שָׂכוּר הוּא. Vulg. *acceperat enim pretium*. Alii, *ut ideò conductus fuerit*, vel *ideò conductus ipse* (fuit).

INFIN. שְׂכֹר *conducendo*. Cum præf. לִשְׂכֹּר לָהֶם *ut conducerent sibi*, vel *ad conducendum sibi*.

FUT. 3. p. s. m. cum præf. Jud. 9. v. 4. וַיִּשְׂכֹּר בָּהֶם *& mercede conduxit iis* (nummis argenti). Vulg. *qui conduxit sibi ex eo* (argento viros inopes & vagos). Cum præf. & affix. Jud. 18. v. 4. וַיִּשְׂכְּרֵנִי *& mercede conduxit me*, c. O. καὶ ἐμισθώσατό με *& conduxit me*. 3. p. plur. m. Isai. 46. v. 6. יִשְׂכְּרוּ צוֹרֵף וְיַעֲשֵׂהוּ אֵל. Vulg. participialiter, *conducentes aurificem, ut faciat Deum*. Alii, *conducunt conflatorem, qui formet illud* (argentum, aurum in) *Deum*. O. καὶ μισθωσάμενοι χρυσοχόον ἐποίησαν χειροποίητα *& conducentes aurificem fecerunt opera manuum*. Ad sensum, non ad verba attenderunt. Cum præf. וַיִּשְׂכְּרוּ *& conduxerunt*.

NIPHAL נִשְׂכַּר *mercede conducor, servire cogor, me loco*; unde PRAET. 3. p. plur. c. cum (ָ) sub secunda radicali pro (ְ) ob pausam, 1. Reg. 2. v. 5. שְׂבֵעִים בַּלֶּחֶם נִשְׂכָּרוּ,

Vulg. *repleti priùs pro panibus se locaverunt.* Alii, *saturi pane conducuntur*, vel *conducti sunt.* Qui priùs vescebantur ad saturitatem usque, laborârunt inopiâ, usque adeò ut pro victu habendo locaverint operam suam. Vatabl. O. ἠλαττώθησαν *minorati sunt.* Aq. συνετρίβησαν *contriti sunt*, qui legit haud dubiè נִשְׁבְּרוּ, cum נ pro ב ex Drusio, & שׁ pro שׂ. Alius, ἐμισθώθησαν *se locaverunt.*

HITHPAEL הִשְׂתַּכֵּר, cum metathesi שׂ & ת, unde Ben. s. m. cum præf. & sine præfix. conjunctim, Agg. 1. v. 6. וְהַמִּשְׂתַּכֵּר מִשְׂתַּכֵּר אֶל־צְרוֹר נָקוּב. Vulg. *& qui mercedes congregavit, misit eas in sacculum pertusum.* Alii, *& qui locat se mercede, locat se mercede* (ponenda) *in sacculo pertuso*, seu *perforato*, vel *& mercedem lucrifaciens* (est) *lucrifaciens in crumenam perforatam.* Quasi dolium Danaidum, quod semper perfluit; pecunia illi inutilis est. Frustrà labor impensus est. In Synopsi Criticorum. O. καὶ ὁ τοὺς μισθοὺς συνάγων συνήγαγεν εἰς δεσμὸν τετρυπημένον *& mercedes congregans congregavit in sacculum pertusum.*

שָׂכָר m. O. μισθὸς *merces*, ναῦλον *naulum.* Verbaliter, μισθόω *mercede conduco*, ob aliam utique punctuationem. Vulg. & alii, *merces, edis, præmium* pro labore, *lucrum.* Cum præf. וְשָׂכָר *& merces.* Construct. שְׂכַר *merces.* Cum præfix. וּשְׂכַר *& merces.* Cum affix. שְׂכָרוֹ *merces ejus*, m. שְׂכָרָהּ *mercedem ejus*, f. שְׂכָרְךָ *merces tua*, m. In pausa cum (ָ) pro (ְ) sub ר, שְׂכָרֶךָ *merces tua*, m. שְׂכָרֵךְ *merces tua*, f. שְׂכָרִי *merces mea*, c. Cum præf. & affix. Exod. 22. v. 14. אִם־שָׂכִיר הוּא בָּא בִּשְׂכָרוֹ. Vulg. *maximè si conductum venerat pro mercede operis sui*, m. Alii, *si mercede conductum sit: veniet pro mercede suâ.* Cocceius, *venit in mercedem suam;* sicque explicat cum præcedentibus: si homo conductus est, accipit mercedem suam, etiamsi perierit res ei commissa, domino præsente. Non enim tum ejus periculo est: si pecus conducta est, locator petit mercedem; nam ea debetur ex conducto: hæc simplex sententia. O. ἐὰν δὲ μισθωτὸς ᾖ, ἔσται αὐτῷ ἀντὶ τοῦ μισθοῦ αὐτοῦ *si autem mercenarius fuerit; erit ei pro mercede ejus.* In hoc versu ex Glassii sententiâ est ellipsis Verbi ex membro præcedente repetendi: *si mercede conductum est* (ne rependito) *venerat pro mercede suâ;* columnâ 1220. Philologiæ Sacræ. R. שָׂכַר *mercede conduxit.*

שָׂכָר Mass. *Sakhár*, Vulg. *Sachar*, nomen proprium 1°. patris τοῦ *Ahhiam*, unius è ducibus Davidis, 1. Paral. 11. v. 35. 2°. filii quarti τοῦ Obed-edom, 1. Paral. 26. v. 4. qui 2. Reg. 23. v. 33. dicitur *Sarar*, juxta Calasium; sic vocatur in Vulg. in Hebr. habes *Scharar*, de eo infra. Etym. שָׂכָר *merces*, à שָׂכַר *mercede conduxit.*

שֵׁכָר m. Vulg. & alii, *ebrietas, sicera;* per siceram Calasius intelligit omnem potum inebriantem, vel sitim explentem, etiam vinum: sed quando, inquit, vino jungitur, notat vinum factitium ex pomis, aut aliis fructibus, aut etiam hordeo, ut cerevisia; huic concinunt alii, qui vertunt hanc vocem: *inebriativum, inebrians potus, potus factitius* qui facilè inebriat, *potus factus ex fructibus.* Huc respexit Hieron. scribens ad Nepotianum: sicera, inquit, Hebræo sermone omnis potio nominatur quæ inebriare potest, sive illa quæ frumento conficitur, sive pomorum succo: aut cum favi decoquuntur in dulcem & barbaram potionem; aut palmarum fructus exprimuntur in liquorem: coctisque frugibus aqua pinguior coloratur. Buxt. in Lexico. O. μέθη *ebrietas*, μέθυσμα *potus inebrians*, σίκερα *sicera*, οἶνος *vinum.* Cum præfix. וְשֵׁכָר *& sicera*, Isai. 28. v. 7. תָּעוּ מִן־הַשֵּׁכָר שָׁגוּ בָּרֹאֶה. Vulg. *erraverunt in ebrietate, nescierunt videntem.* Schmidius, *aberrant per siceram, errant inter videntes*, בַּשֵּׁכָר *in siccrâ*, וּבַשֵּׁכָר *& in sicerâ*, Mich. 2. v. 11. אַטִּף (alia exemplaria, אַטִּיף) לְךָ לַיַּיִן וְלַשֵּׁכָר. Vulg. *stillabo tibi in vinum & in ebrietatem.* Alii, *prophetabo tibi pro vino & pro sicerâ;* quæstûs causâ prædicam tibi quod gratissimum est. Vatabl. Rad. שָׁכַר *inebriatus est.*

שֶׂכֶר m. Prov. 11. v. 18. וְזֹרֵעַ צְדָקָה שֶׂכֶר אֱמֶת. Vulg. *seminanti autem justitiam merces fide-*

Digitized by Google

lis ; hoc autem loco שָׂכָר *venit*, pro שֶׂכֶר ex Cocceio (formâ scilicet constructâ nominis præcedentis שֶׂכֶר), qui sic reddit : *seminans autem justitiam mercedem veritatis*, id est, veram, permanentem (facit, acquirit). Alii, *serentis verò justitiam merces est fida*, vel *sed serens justitiam, mercedem veritatis*, supple, facit ; ita ut sit oppositio inter impium qui facit mercedem mendacii, & inter eum qui serit justitiam, & sic facit mercedem veritatis. O. σπέρμα δὲ δικαίων μισθὸς ἀληθείας *semen autem justorum, merces veritatis* ; videtur supplendum, *est*. Cùm O. verterint σπέρμα δὲ δικαίων, evidens est aliter legisse voces וְזֹרֵעַ צְדָקָה, forsitan legebant וְזֶרַע צַדִּיקִים. Rad. שָׂכַר *mercede conduxit*.

שֶׂכֶר m. alio sensu venit juxta quosdam, Isai. 19. v. 10. וְהָיוּ שָׁתֹתֶיהָ מְדֻכָּאִים כָּל־עֹשֵׂי שֶׂכֶר אַגְמֵי־נָפֶשׁ. Vulg. *& erunt irrigua ejus flaccentia : omnes qui faciebant lacunas ad capiendos pisces*. Schmidius, *unde erunt fundamenta ejus contusa : omnes facientes mercedem* (ex) *stagnis animæ* (desiderii). Alii, vocem שֶׂכֶר vertunt, per *clausuram*, vel *excipulum*, locum in quo concluduntur aquæ, vel *rete*, vel *conclusionem*, vel *venationem*. Vide Synopsin Criticorum. Cocceius vertit, *quæstum facientes stagnorum animæ*, hoc est, de stagnis voluptuariis. Metaphora est... ex quibus patet quosdam vocem hanc derivare à שָׂכַר *mercede conduxit* ; alios verò à סָכַר *obthuravit, clausit* ; ita ut שׂ sit pro ס. O. quinque ultimas voces hujusce versûs sic reddunt : καὶ πάντες οἱ ποιοῦντες τὸν ζῦθον λυπηθήσονται, καὶ τὰς ψυχὰς πονέσουσι *& omnes qui faciunt zythum, mœrebunt, & animis laborabunt* ; videntur legisse שֵׁכָר pro שֶׂכֶר ; & aliter pro reliquis, quæ non sunt hujus loci. R. D. sic exponit : *omnes facientes clausuram* (erunt) *anxii animæ* ; legit עַגְמֵי pro אַגְמֵי. Aben-Esra per *stagna animæ*, intelligit locum ubi sunt pisces.

שִׁכֹּר & שִׁכּוֹר, m. Vulg. & alii, *ebrius, ebriosus, temulentus*. Lxx. μεθύων *ebrius*. Cum præf. & daghésch ob ה exclusum, Job. 12. v. 25. וַיַּתְעֵם כַּשִּׁכּוֹר. Vulg. pluraliter, *& errare eos faciet quasi ebrios*. O. πλανηθείησαν δὲ ὥσπερ ὁ μεθύων *errent autem tamquam ebrius*. Vide notam Nobilii in hunc locum. Plur. m. Joël. 1. v. 5. הָקִיצוּ שִׁכּוֹרִים *expergiscimini ebrii*. O. ἐκνήψατε οἱ μεθύοντες ἐξ οἴνου αὐτῶν, (fortè est additamentum quod apud O. irrepsit) ; *evigilate, qui ebrii estis, ex vino vestro*. Nobilius. Construct. שִׁכֹּרֵי & שִׁכּוֹרֵי, *ebrii*. Rad. שָׁכַר *inebriatus est*.

שִׁכֹּרָה s. f. unde cum præf. 1. Reg. 1. v. 13. וַיַּחְשְׁבֶהָ עֵלִי לְשִׁכֹּרָה *& reputavit eam Eli ebriam*. Vulg. *æstimavit ergo eam Heli temulentam*. O. καὶ ἐλογίσατο αὐτὴν Ἠλὶ εἰς μεθύουσαν, Alius, ὡς μεθύουσαν *& reputavit eam Heli in ebriam*. Alius, *ut ebriam*. Hoc collegit Eli à gestu incondito & indecoro, quòd, ebriæ instar, os distorqueret : à precum multiplicatione : à circumstantiâ temporis. Varii interpretes in Synopsi Criticorum. Rad. שָׁכַר *inebriatus est*.

שִׁכָּרוֹן m. Vulg. & alii, *ebrietas, ebriositas*. O. μέθη *ebrietas* ; unde cum præf. Ezech. 39. v. 19. וּשְׁתִיתֶם דָּם לְשִׁכָּרוֹן. Vulg. *& bibetis sanguinem in ebrietatem*, Alii, *ad ebrietatem*, vel *usque ad ebrietatem*. O. εἰς μέθην *in ebrietatem*. R. שָׁכַר *inebriatus est*, &c.

שִׁכְּרוֹנָה Mass. *Schicrónah*, Vulg. *Sechrona*, nomen civitatis in Tribu Dan, Calas. Jos. 15. v. 11. Etym. *ebrietas ejus*, f. ex שָׁכַר *inebriatus est*, & affix. 3. p. f. f.

שַׁל m. *error, imprudentia, peccatio, securitas, temeritas* ; unde cum præf. 2. Reg. 6. v. 7. וַיַּכֵּהוּ שָׁם הָאֱלֹהִים עַל־הַשַּׁל. Vulg. *& percussit eum* (Ozam) *Dominus super temeritate*. Alii, *propter errorem* quem scilicet fecit, dum tenuit arcam, calcitrantibus bobus... Quòd scilicet fecisset τὸ μὴ δέον. Cocceius... Vel *& percussit eum ibi Deus propter hoc imprudens factum*, quo præter munus ex lege familiæ suæ commissum, gestandi scilicet arcam humeris, eam plaustro imposuit, quod peccatum Sacerdotum & Levitarum omnium commune fuit : & nunc contra legem, Num. 4. v. 11. rem sanctam attingit : quod peccatum peculiare est illius : ideò peculiariter in eum animadvertit Deus. Jun. Apud O. vacat. Alex. ἐπὶ προπετείᾳ. Com-

Digitized by Google

plut. ὁδῷ τῆ ϑρασύτητι *super temeritate*. Aq. ὁδῷ τῆ ἀνοίᾳ *super insaniâ*. R. שָׁלָה in Hiphil, *errare fecit*, *fefellit*.

של, vocula Hebræis usitata pro articulo genitivi casûs. Hinc בְּשֶׁל *propter*, בְּשֶׁלִּי *propter me*, c. בְּשֶׁלְּמִי *propter quem*, שֶׁלָּמָּה *propter quid*, pro בְּשֶׁלָּמָּה, & (-) est loco (-), Gussetius quem consulere potes ad vocem מִי... Rabbinis est articulus genitivi casûs, est iis sic usitatissimus. Hebraïcè cum ב ab initio, est *propter*. Buxt. ... Particula composita ex שֶׁ (quod valet אֲשֶׁר) & לְ. Hebræi usurpant separatim; Scriptura conjunctim, ut Cant. 3. v. 7. הִנֵּה מִטָּתוֹ שֶׁלִּשְׁלֹמֹה (cum daghesch in ל pro compensatione τῆ ל præfix.) *ecce, lectus ejus, qui* (scilicet) *Salomoni*. Vulg. *en lectulum Salomonis*, valet, ut Cant. 1. v. 1. שִׁיר הַשִּׁירִים אֲשֶׁר לִשְׁלֹמֹה *Canticum Canticorum: quod* (est) *Salomoni*. Cant. 1. v. 6. & 8. v. 12. cum aff. כַּרְמִי שֶׁלִּי *vinea mea*, c. vel *vinea quæ mihi* (est). Separatim ponitur cum præf. Eccle. 8. v. 17. בְּשֶׁל אֲשֶׁר יַעֲמֹל הָאָדָם לְבַקֵּשׁ. Vulg. *& quanto plus laboraverit ad quærendum*. Alii, *quantumvis laboret homo quærere*; quæ phrasis sic potest explicari: in quotacumque parte ejus, quod homo laboraverit quærere. Cocceius.... Schmidius verò, *dum laborat quidem homo quærendo*. O. ὅσα ἂν μοχθήσῃ ἄνθρωπος τῆ ζητῆσαι *quæcumque laborabit homo quærere*. Cum præf. & affix. Jon. 1. v. 7. וְנֵדְעָה בְּשֶׁלְּמִי הָרָעָה הַזֹּאת לָנוּ. Vulg. *& sciamus quare hoc malum sit nobis*. Schmidius, *ut cognoscamus, propter quid, quod cui* (fiat) *malum hoc nobis*. Alii, *propter quem*, vel *propter quid*, vel *cujus gratiâ malum istud nobis*; supple, evenit, vel accidit. Tempestatem judicant non naturalem esse, sed ob scelus alicujus immissam. Merc. O. τίνος ἕνεκεν *cujus causâ*, *quare, cur?*.... Cocceius reddit: *propter quod cujus?* sive simpliciter: *propter quem?* & v. 12. בְּשֶׁלִּי *propter me*, c. Hoc facile resolvere: *propter* (id) *quod meum est*. 4. Reg. 6. v. 11. הֲלוֹא תַּגִּידוּ לִי מִי מִשֶּׁלָּנוּ אֶל־מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל. Vulg. *quare non indicatis mihi, quis proditor mei sit apud regem Israël?* benè sensum expressit. Schmidius, *annon indicabitis mihi, quis de iis, qui nobis, ad regem Israëlis* (defecerit?) Verba sunt regis Syriæ. Alii, *quis ex nostris*, vel *quis è nobis* (est) *pro rege Israël?* vel (transfugerit) *ad regem Israël?* O. τίς προδίδωσί με; *quis prodit me?* Cant. 1. v. 7. שַׁלָּמָה, pro אֲשֶׁר לָמָּה *nam quare?* Cocceius... vel *quia ad quid?* vel *quare enim?* O. μήποτε *ne forte*. Vulg. *ne*. Porrò מִשֶּׁלָּנוּ *ex nostris*, est ex simplice שֶׁ & לָנוּ, & præpositione מִן, Buxt.

שַׁלְאֲנָן adject. m. *tranquillissimus*, cum epenthesi ל, vel potius, ut Kimhhi scribit in libro Radicum, est vox composita ex שָׁלֵו & שַׁאֲנָן, & notatur eo summè tranquillus, id est, tranquillissimus. Buxtorf. Job. 21. v. 23. כֻּלּוֹ שַׁלְאֲנַן וְשָׁלֵיו. Vulg. iste moritur robustus & sanus, *dives & felix*. Alii, *totus ipse tranquillus*, seu *securus*, aut *opulentus*, *& fortunatus*, seu *felix*, vel *totus tranquillus & quietus*, id est, tutus & securus, neque in rebus suis malum aut damnum expertus, neque animi ullâ nubeculâ inquietatus; alludit ad שָׁלֵו, Coccei. Vide Synopsin Criticorum. O. ὅλος δὲ εὐπαθῶν καὶ εὐθηνῶν *totus autem benè affectus & prosperè agens*. Theod. ὅλος δὲ εὐθηνῶν καὶ εὐπαθῶν *totus in abundantia & felicitate*. In Hexaplis. Rad. שַׁאֲנָן inusit. in Piël, *tranquillus fuit*, *quievit*, &c.

שלב QAL, inusit. unde PUAL שֻׁלַּב *ad formam scalæ per gradus componi*, *scalari formâ disponi*, *connecti*, *committi*; ex quo PAHUL plur. f. Exod. 26. v. 17. שְׁתֵּי יָדוֹת לַקֶּרֶשׁ הָאֶחָד מְשֻׁלָּבֹת אִשָּׁה אֶל־אֲחֹתָהּ. Vulg. *in lateribus tabulæ, duæ incastraturæ fient, quibus tabula alteri tabulæ connectatur*. Alii, *duæ incastraturæ* (erunt) *tabulæ uni dispositæ ut gradus scalæ, altera contra alteram*, vel *scalari formâ dispositæ*, vel *duæ manus* (erunt) *asseri unicuique*, *combinatæ una ad alteram*... Coccei. Asseris spissitudo mediâ sui parte erat minuenda utrinque, ut quasi manus esset apprehendendo vicino asseri: ita ut asser extremus haberet instar gradûs supra gradum: quæ gradatio quum in assere vicino responderet,

Digitized by Google

ſponderet, manu unius aſſeris, vel orâ impoſitâ manui vel oræ vicini aſſeris, quaſi graduum complicatio fieret: ne ſcilicet hiaret rima, quum tabernaculum compoſitum eſſet. O. δύο ἀγκωνίσκους τῷ στύλῳ τῷ ἑνί, ἀντιπίπτοντας ἕτερον τῷ ἑτέρῳ, ſupple, ποιήσεις ex præcedentibus, *duos anconiſcos columnæ uni, contracadentes unum alteri*, ſupple, *facies*, vel, ut fert verſio apud Aug. à Nobilio citatum: *duos anconiſcos* (al. anconicos) *columnæ uni conſiſtentes ex adverſo*: ſimiliter ſupple, *facies*.

שְׁלַבִּים plur. m. Vulg. & alii, *juncturæ, gradus, ſcalæ*; metaphoricè, *prominentiæ gradatæ, transmiſſuræ, limbi*; unde cum præf. 3. Reg. 7. v. 28. וּמִסְגְּרֹת בֵּין הַשְּׁלַבִּים. Vulg. *& ſculpturæ inter juncturas*. Alii, *clauſuræ autem inter ſcalas*, & tabulis gradatim prominentes. M. vide Synopſin Criticorum. O. καὶ (ἔργον) συγκλειστὸν ἀναμέσον τῶν ἐξεχομένων & (opus) *concluſum inter juncturas*. Rad. שָׁלַב inuſit. in Pual, *ſcalari formâ diſponi*, &c.

שָׁלַג QAL, unde τῷ HIPHIL, FUT. 2. p. ſ. m. juxta quoſdam, vel 3. p. ſ. f. juxta alios, cum (ֵ) pro (ִ), Pſal. 67. Hebr. 68. v. 15. בְּפָרֵשׂ שַׁדַּי מְלָכִים בָּהּ תַּשְׁלֵג בְּצַלְמוֹן. Vulg. *dum diſcernit cœleſtis reges ſuper eam, nive dealbabuntur in Selmon*. O. ἐν τῷ διαστέλλειν τὸν ἐπουράνιον βασιλεῖς ἐπ' αὐτῆς, χιονωθήσονται ἐν Σελμών, idem. Alii, *cùm diſperſerit*, vel *diſſipaverit Omnipotens reges in eâ* (terra Chanaan) *niveſcet*, hoc eſt, *albeſcet* (ſicut nix, quæ eſt) *in* (monte) *Selmon*, hoc eſt, grata erit ac jucunda, vide Gram. Hebr. t. 2. p. 130. col. 1. vel *niveſces*, id eſt, *ſicut nix albeſces*, vel *ninget in Salmon*, vel *niveus eris*. R. D. *albeſcet tanquam nix* congregatio quæ fuit in tenebris. Vide Synopſ. Critic. Rad. שֶׁלֶג *nix*; ſunt qui שֶׁלֶג ab inuſit. שָׁלַג deducunt: unicuique liberum ſit abundare in ſuo ſenſu.

שֶׁלֶג m. Vulg. & alii, *nix*. O. χιών *nix*, δρόσος *ros*; in pausâ cum (ָ) pro (ֶ), שָׁלֶג *nix*. Cum præf. & in pausâ, 2. Reg. 23. v. 20. בְּיוֹם הַשָּׁלֶג *in die nivis*. Vulg. *in diebus nivis*, וְהַשֶּׁלֶג *& nix*, כַּשֶּׁלֶג, & in pausâ, כַּשָּׁלֶג *ſicut nix*, לְשֶׁלֶג *nivi*, מִשֶּׁלֶג *præ nive*; in pausâ, מִשָּׁלֶג *à nive*, וּמִשֶּׁלֶג *& præ nive* candidus fiam. Vulg. *& ſuper nivem* dealbabor.

שָׁלָה QAL. Vulg. & alii, *diſſimulo, abundo, quieſco, pacifico, pacificus ſum, pacificor, felix, fortunatus, ſalvus ſum*; quæ ultima vox latina ad Hebræam alludit; *vaco, tranquillè, in quiete, & in otio vivo*, atque inde *ſecurus & felix ſum*; tertia radicalis interdum in (ו) commutatur. Hinc σχολή, σχολάζω *vaco*, & latinè, *ſchola*, & Germanicè, *ſchul*: ubi vacantes bonis artibus oportet quieſcere à laboribus manuariis, &c. Av. O. εἰρηνεύω *ſum in pace*. Aq. εὐθηνέω *benè eſt mihi*. O. εὐθηνέω *abundo*, εὐθηνία *abundantia*. Sym. ἠρεμία *quies*, Pſal. 29. v. 7.

PRAET. 1. p. ſ. c. Job. 3. v. 26. tertiâ radicali mutatâ in (ו), & ſic more perfectorum Verbo conjugato, לֹא שָׁלַוְתִּי, loco τῷ שָׁלִיתִי. Vulg. *nonne diſſimulavi?* Alii, *non fueram tranquillo animo*, vel *non tranquillus fui*, vel *nondum habeo pacem*. O. οὔτε εἰρήνευσα. Aq. οὐκ εὐθήνησα. O. *neque fui in pace*. Aq. *non benè fuit mihi*. 3. p. pl. c. Jerem. 12. v. 1. שָׁלוּ כָּל־בֹּגְדֵי בָגֶד. Vulg. Quare.... *benè eſt omnibus qui prævaricantur & iniquè agunt?* Alii, *tranquilli ſunt*, vel *felices & ſecuri ſunt omnes perfidi?* qui fœdus Dei irritum faciunt. Cocceius.... vel cur.... *pacem habent, feliciter agunt, fortunati ſunt omnes prævaricantes prævaricationem?* O. εὐθήνησαν πάντες οἱ ἀθετοῦντες ἀθετήματα; *abundaverunt omnes qui prævaricantur prævaricationes?*

INFIN. juxta quoſdam more perfectorum cum (ו) pro tertia radicali ה, & cum præf. & affix. Pſal. 29. Hebr. 30. v. 7. וַאֲנִי אָמַרְתִּי בְשַׁלְוִי. Vulg. *ego autem dixi in abundantiâ meâ*, c. Alii ad verbum, *in tranquillum me eſſe*, vel clariùs, *dum quietus, pacificus*, ſeu *tranquillus eſſem ego*, vel *in proſperitate mea*, vel *in tranquillitate mea*; vides alios ut nomen ſumere hanc vocem, de quâ plura dicemus infra, ſub nomine שַׁלְוָה *pax, quies, tranquillitas*. O. ut nomen vertunt, ἐν τῇ εὐθηνίᾳ μου *in*

Digitized by Google

abundantiâ meâ. Sym. ἐν τῇ ἡσυχίᾳ μου *in quiete meâ.*

FUT. 3. p. f. m. juxta quosdam, contractè יַשֵׁל pro יִשְׁלֶה, quod tamen alii referunt ad נָשַׁל *evello.* Job. 27. v. 8. כִּי יֵשֶׁל אֱלוֹהַּ נַפְשׁוֹ. Vulg. *& non liberet Deus animam meam?* Alii pro varietate radicis à quâ deduci putant vocem hanc, exponunt: *si evellat*, vel *cùm evulserit*, seu *extraxerit ab illo Deus animam ejus?* Hi volunt esse pro יַשֵּׁל futur. HIPHIL, aut pro יִשַּׁל futur. Qal, à verbo נָשַׁל *evello, extraho.* R. D. à שָׁלָה deducens vertit: *si requiescere fecerit*, aut *secundaverit Deus animam ejus?* Alii, *cùm oblivìscetur*, vel *errare fecerit* scilicet è corpore *Deus animam ejus?* vel *cùm pacatam reddiderit Deus animam ejus?* hypocritæ. Cocceius. *Quum frustrabitur Deus animam ejus?* ut quæ amat, in hac vitâ cogatur relinquere pro יִשְׁלֶה, sed potest etiam explicari ex נָשַׁל. O. πεποιθὼς ὅτι κύριον ἄρα σωθήσεται; *confidensne super Dominum salvabitur?* Ms. Alex. μὴ πεποιθὼς ὅτι κύριον εἰ ἄρα σωθήσεται; quæ verba non satis intelligo. August. apud Nobilium; *& confidit in Domino, si fortè salvatur?* Aliud legerint necesse est: de loco hoc apud Cappellum altum silentium. 3. p. pl. m. Job. 12. v. 6. יִשְׁלָיוּ אֹהָלִים לְשֹׁדְדִים. Vulg. *abundant tabernacula prædonum;* protractè cum (ָ) ante (י) mobile pro tertia radic. ה, nam regulariter esset יִשְׁלוּ *tranquilla erunt.* Alii, *tranquilla sunt tentoria iis qui vastitatem faciunt*, vel *prosperè agunt*, &c. id est, in summâ pace ac tranquillitate sunt tentoria prædonibus. Vatabl. O. hîc aliter legerunt. Confer & judica.

NIPHAL נִשְׁלָה. Vulg. & alii, *negligo, erro, vacans, otiosus efficior, torpeo, remissus sum;* unde FUT. 2. p. plur. m. 2. Paralip. 29. v. 11. בָּנַי עַתָּה אַל־תִּשָּׁלוּ. Vulg. *filii mei, nolite negligere.* Alii, *filii mei, nunc ne erretis*, vel *ne remissi sitis*, vel *ne committatis errorem.* O. μὴ διαλίπητε *ne delinquite.*

HIPHIL הִשְׁלָה, unde FUT. 2. p. f. m. 4. Reg. 4. v. 28. הֲלֹא אָמַרְתִּי לֹא תַשְׁלֶה אֹתִי.

Vulg. *numquid non dixi tibi: ne illudas me?* Alii, *ne fallas me?... ne facias me errare?... ne secundines me*, id est, ne des mihi prolem: quasi diceret, mallem non edisse, quàm quòd mortuus est natus; sed remotum est. Merc. vel *ne securam reddas me?* Vide Synopsim. Duro sermone utitur, & prophetam ferè insimulat mendacii. Matt. O. ὅτι οὐκ εἶπα, οὐ πλανήσεις μετ' ἐμοῦ; *siquidem nonne dixi, non decipies mecum?* non satis assequor vim vocis πλανήσεις, in hoc loco.

שְׁלֵה Chald. m. *quietus, tranquillus;* Hebr. שָׁלֵו, idem. Dan. 4. v. 1. Vulg. Ego Nabuchodonosor שְׁלֵה הֲוֵית בְּבַיְתִי *quietus etiam in domo mea*, c. Alii, *tranquillus eram....* O. εὐθηνῶν ἤμην ἐν τῷ οἴκῳ μου *abundans eram in domo mea.* Theod. εὐθηνῶν *tranquillus, benè habens;* sic in Hexaplis. Rad. שְׁלָה inusit. in Scripturis. Apud Rabbinos significationem habet hanc, *tranquillus sum, quietus sum, quiesco.*

שֵׁלָה Mass. *Scheláh*, Vulg. *Sela*, nomen tertii filii Judæ ex uxore vocatâ Sue filiâ hominis Chananæi, Gen. 38. v. 5. & 1. Paral. 4. v. 21. Etym. apud Calas. *dissolvens*, sive *discalceans*, ex נָשַׁל *dissolvo, discalceo;* vel Syriacè, *illudens*, sive *decipiens*, ex שלה *illudo, decipio.*

שִׁלֹה, vel שִׁילוֹ, vel שִׁלוֹ, variè enim scribitur, ut mox videbimus: Mass. *Schilóh*, & *Schiló*, Vulg. *Silo*, nomen civitatis in Tribu Ephraim, Jos. 21. v. 2. cum præfix. בְּשִׁלֹה *in Schilóh*, & 22. v. 9. מִשִּׁלֹה *de Schilóh*.... Jerem. 7. v. 12. item cum præfix. cum (ו) pro ה & (י) pro (.), בְּשִׁילוֹ *in Schiló.* Jud. 21. v. 19. sine (י) cū hhiriq comite, בְּשִׁלוֹ *in Schiló;* in Silo divisio terræ sanctæ facta est pro septem tribubus filiorum Israël, quæ necdum acceperant possessiones suas, & ibi longo tempore mansit arca Dei, Jos. 18. v. 1. & 2... In Silo denuò congregati sunt Israëlitæ, ut pugnarent contra duas tribus, Ruben scilicet & Gad, & dimidiam partem Tribûs Manasse, Jos. 22. v. 12.... In Silo natus est Achias propheta, 3. Reg. 14. v. 4. Hæc ex Calasio; vide etiam

Digitized by Google

Adriani Relandi Palæstinam, p. 1016. ad vocem *Silo*. Etym. eadem Calasio ac vocis præcedentis שֶׁלָה; interpretatur insuper Calasius hanc vocem, *pax*, vel *abundantia*, à שָׁלָה *pacificus fuit*, &c. Vide שִׁלֹה, in alio sensu.

שַׁלְהֶבֶת f. Vulg. & alii, *succensio*, *flamma* despolians omnia; habet prothesin literæ ש ex usu Chaldæis frequenti, quibus שַׁלְהוֹבִיתָא est *flamma*. Buxtorf... Avenario componitur ex שָׁלַל *spoliavit*, & לֶהָבָה *flamma*: atque per synæresin contrahuntur literæ in utraque radice similes. Ezechiel. 21. v. 3. לֹא־תִכְבֶּה לַהֶבֶת שַׁלְהֶבֶת. Vulg. *non extinguetur flamma succensionis*. Alii, *flamma flammæ gravis*, *flamma flammæ*, *flamma inflammatissima*, *flamma flamma*: dictio geminatur ad rem corroborandam. Vide Synopsim. O. participialiter vertunt: ἡ φλὸξ ἡ ἐξαφθεῖσα *flamma accensa*. Cum (ָ) pro (ַ) ob pausam, Job. 15. v. 30. יֹנַקְתּוֹ תְּיַבֵּשׁ שַׁלְהָבֶת. Vulg. *ramos ejus arefaciet flamma*, id est, liberos, vel divitias, &c. impii. Synopſ. O. τὸν βλαστὸν αὐτοῦ μαράναι ἄνεμος *stirpem ejus arefaciet ventus*. Hic fortè est transpositio in O. in Hebr. enim postea fit mentio venti; vide & judica. Rad. לָהַב inusit.

שַׁלְהֶבֶתְיָה, vel cum maqqáph, שַׁלְהֶבֶת־יָה, Cant. 8. v. 6. רְשָׁפֶיהָ רִשְׁפֵּי אֵשׁ שַׁלְהֶבֶתְיָה. Vulg. *lampades ejus*, *lampades ignis*, *atque flammarum*. Videtur legisse in plurali, שַׁלְהָבוֹת, & supplevisse, *atque*. Alii, *carbones ejus* (sunt) *carbones igniti*, *flamma Dei*, vel *flamma ingens*, vel *maxima*, *vehementissima*. Quidam volunt esse vocem unicam, alii contendunt esse duas, quod videtur probabilius, nempè à לָהַב inusit. & יָהּ *Deus*. O. videntur legisse in plurali, שַׁלְהֲבֹתֶיהָ, quasi à שַׁלְהֶבֶת, cùm verterint φλόγες αὐτῆς *flammæ ejus*.

שָׁלֵו adject. m. *tranquillus*, *pacificus*, *quietus*, *opulentus*, Job. 16. v. 12. שָׁלֵו הָיִיתִי *tranquillus fui*. Vulg. *ego ille quondam opulentus*. Ad sensum respexit, non ad verba, O. cum verbo seq. junxerunt; εἰρηνεύοντα διεσκέδασέ με *in pace cùm essem*, *discerpsit me*. Plur. m. שְׁלֵוִים *tranquilli*; unde constr. cum præf. Psal. 72. Hebr. 73. v. 12. וְשַׁלְוֵי עוֹלָם הִשְׂגּוּ־חָיִל. Vulg. *& abundantes in sæculo obtinuerunt divitias*. Alii, *& tranquilli sæculi qui amplificârunt copias*... *& securi mundi multiplicant opes*. O. καὶ εὐθηνοῦντες *& abundantes*. Sing. fem. שְׁלֵוָה, unde cum præfix. Zach. 7. v. 7. בִּהְיוֹת יְרוּשָׁלַם יֹשֶׁבֶת וּשְׁלֵוָה. Vulg. *cùm adhuc Jerusalem habitaretur*, *& esset opulenta*. Alii, *ac tranquilla*, prosperè agens & carens hostium metu. O. καὶ εὐθηνοῦσα *& abundans*. Alii, καὶ εἰρηνεύουσα *& latans*. Rad. שָׁלָה *pacificus fuit*, &c.

שָׁלוּ Chald. sing. fem. Vulg. & alii, *culpa*, *error*, *defectus*, *negligentia*, *blasphemia*, Dan. 6. v. 5. וְכָל־שָׁלוּ וּשְׁחִיתָה לָא הִשְׁתְּכַחַת עֲלוֹהִי. Vulg. eò quòd fidelis esset (Daniel) *& omnis culpa & suspicio non inveniretur in eo*. Alii, propterea quòd fidelis ille, *& ullus error*, *aut culpa non inventa est contra eum*. O. καὶ πᾶσαν αἰτίαν καὶ παράπτωμα καὶ ἀμπλάκημα οὐχ εὗρον κατ' αὐτοῦ, sic O. qui abbreviarunt hunc locum ut conferenti patebit; unde sic vertunt, *& omnem occasionem*, *& delictum*, *& peccatum* (a) *non invenerunt in illo*. Nobilius ad hanc vocem (a) sic scribit, καὶ ἀμπλάκημα. S. Hieron. pro *suspicione*, Theod. & Aq. ἀμβλάκημα interpretati sunt, quæ Chaldaïcè dicitur *Essaia*, in Hexaplis, *Essaitha*; cumque ab Hebræo quærerem, quid significaret; respondit vim verbi sonare δόλον, quam nos *illecebram*, sive σφάλμα, hoc est, *errorem*, dicere possumus. Porrò Euripides in Medea, ἀμπλακίας per π, & non per β, ἁμαρτίας, id est, *peccata* appellavit... Dan. 3. v. 29. דִּי־יֵאמַר שָׁלָה (legendum docent Massoret. שָׁלוּ) עַל־אֱלָהֲהוֹן. Vulg. à me ergo positum est hoc decretum, ut omnis populus, tribus & lingua, *quæcumque locuta fuerit blasphemiam contra Deum* Sidrach, &c. Alii, *qui dixerit errorem contra Deum illorum*, qui irreverenter de eo locutus fuerit. O. βλασφημίαν *blasphemiam*. Rad. שְׁלָה inusit. in scripturis: at usitata apud Rabbinos.

שְׂלָו sing. fem. *coturnix*. O. ὀρτυγομήτρα *coturnix*; avis sic dicta, quod in abun-

dantia frumenti otiosa, quieta ac secura desideat, & luxui dedita corporis pinguedine ingrandescat; communis est generis Avenario. Sunt qui velint à שָׁלֵו derivari: etiamsi hoc scribatur cum puncto dextero. Item, qui, invitis, ut aiunt, Massorethis, mallent legere שָׂלֵו; sed Orientales populi, vicini Hebræis, non inviti mutant שׂ in שׁ vel ס, Cocceius. Cum præf. & daghésch in שׂ, הַשְּׂלָו *coturnix*. Plur. m. שַׂלְוִים *coturnices*.

שַׁלְוָה sing. fem. *pax, quies, tranquillitas, salus, felicitas, gaudium, abundantia, prosperitas*, vacuitas molestiarum & metûs mali. Coccei. Psal. 121. Hebr. 122. v. 7. שַׁלְוָה בְּאַרְמְנוֹתָיִךְ. Vulg. *& abundantia in turribus tuis*, f. Alii, *tranquillitas in palatiis tuis*, vel *quies*, &c. O. καὶ εὐθηνία *& abundantia*, aut legerunt וְשַׁלְוָה, aut suppleverunt (ו) ante שַׁלְוָה. Alii, εὐπάθεια... ἡσυχία... ἀνοχὴ... *animi remissio & oblectatio, bona corporis habitudo... quies... quies*, vel *otium*. Cum præf. Proverb. 17. v. 1. טוֹב פַּת חֲרֵבָה וְשַׁלְוָה־בָהּ. Vulg. *melior est buccella sicca cum gaudio*. Alii, *melius est panis siccus cum tranquillitate*. Oppositum רִיב *contentio*. Ad verbum, *& pax, & tranquillitas in eo*, vel *in eâ*, pro varietate præcedentium. O. ἐν εἰρήνῃ *in pace*; præcedit in O. μεθ' ἡδονῆς *cum voluptate* in pace, quod videtur esse duplex interpretatio vocis de quâ hîc agimus. בְּשַׁלְוָה *in tranquillitate*, וּבְשַׁלְוָה *& in tranquillitate*. Constr. cum præf. Prov. 1. v. 32. וְשַׁלְוַת כְּסִילִים תְּאַבְּדֵם. Vulg. *& prosperitas stultorum perdet illos*. Alii, *& securitas*, vel *& tranquillitas*. O. καὶ ἐξετασμὸς ἀσεβεῖς ὀλεῖ. Aq. & Sym. καὶ εὐθηνία ἀφρόνων ἀπολεῖ αὐτούς. O. *& examinatio impios perdet*; sic in Hexaplis. Alii, *& inquisitio*; quod mihi videtur obscurum. Aq. Sym. *& prosperitas amentium interficiet eos*. Juxta quosdam occurrit hæc forma sing. fem. constructa cum præf. & affix. Psal. 29. Hebr. 30. v. 7. בְשַׁלְוִי *in tranquillitate mea*, c. quod est contractum pro בְּשַׁלְוָתִי: (sicut & dicitur פִּשְׁתִּי pro פִּשְׁתָּתִי, *linum meum*, c.) sed possit etiam absolutum hujus nominis fingi שֶׁלֶו, Buxt. At Coc-

celo rectius est בְשַׁלְוִי pro בְּשַׁלְוָתִי, *in prosperitate meâ*. Vide Infinit. Qal ad Verbum שָׁלָה. Plur. f. שַׁלְוֹת, unde cum præf. & affix. Jerem. 22. v. 21. דִּבַּרְתִּי אֵלַיִךְ בְּשַׁלְוֹתַיִךְ. Vulg. *loquutus sum ad te in abundantia tua*, f. Alii, *in tranquillitatibus tuis... in prosperitatibus tuis... rebus tuis prosperè fluentibus*. O. ἐν τῇ παραπτώσει σε *in ruina tuâ*; fortè sic verterunt, quia prosperitatem, abundantiam, tranquillitatem ut occasionem peccati, & consequenter ruinæ, habuerunt; aut si id non valet, aliud quid legisse videntur. Vide ad finem vocis sequentis, שָׁלוּ. Rad. שָׁלָה *pacificus fuit*, &c.

שְׁלֵוָה Chald. sing. fem. unde cum præfix. Dan. 4. v. 24. הֵן תֶּהֱוֵה אַרְכָא (Alius, אֲרֻכָה) לִשְׁלֵוְתָךְ. Vulg. *forsitan ignoscet delictis tuis*, m. Alii, *fit prolixitas tranquillitati tuæ*, vel *si futura sit diuturnitas tranquillitati tuæ*, vel *felicitati*. Alias interpretationes vide in Synopsi Criticorum. O. in sensu Vulg. sumpserunt: sic enim reddunt; ἴσως ἔσται μακρόθυμος τοῖς παραπτώμασί σε ὁ Θεὸς *fortassis erit longanimis delictis tuis, Deus*. Theod. ἴσως ἔσται μακρόθυμος. Alius, μακροθυμία *longanimitas*: nihil ampliùs additur in Hexaplis ad hunc locum: non tamen inferendum Theodot. & alium citatum non legisse quæ sequuntur, aut quid simile. Cùm ergo O. verterint τοῖς παραπτώμασί σε, aliter legerint necesse est quàm legunt Massorethæ; quomodo verò; nostrûm non est definire. Vulg. autem interpres O. hîc sequi maluit, quod temeritate damnandum non est. R. שְׁלָה inusit. Cocceius notat Græcos παραπτώματα explicare, quasi esset שָׁלוּ. D. in Synopsi similem conjecturem facere videtur saltem implicitè & æquivalenter. Vide ibi.

שִׁלּוּחִים m. *munus, donum, transmissum donum, dos, dimissio, missivum, missile, missio, emissarius, donarium*. O ἀποστολὴ *missio*, ἄφεσις *dimissio*. Participialiter, ἐξαποστελλομένοι *emissi*; unde plur. m. Mich. 1. v. 14. לָכֵן תִּתְּנִי שִׁלּוּחִים עַל מוֹרֶשֶׁת גַּת. Vulg. *propterea dabit emissarios super hereditatem Geth*. Alii, *propterea da libellum-dimissionis*, vel *munera, dona super hereditate Gath*. Qim-

Digitized by Google

hhi interpretatur מַנְחוֹת, referente Cocceio. Alii aliter, tanta est varietas. O. ἐξαποσταλμένας *emissos*, qui videntur legisse שְׁלוּחִים, plur. m. τῶ Paoúl Qál. Cum (ֻ) pro (וּ), 3. Reg. 9. v. 16. וַיִּתְּנָהּ שִׁלֻּחִים לְבִתּוֹ אֵשֶׁת שְׁלֹמֹה. Vulg. *& dedit eam* (Pharao τὴν Gazer) *in dotem filiæ suæ uxori Salomonis*. O. in edit. Complut. καὶ ἔδωκεν αὐτὴν ἀποστολὰς τῇ θυγατρὶ αὐτῆ, &c. *& dedit eam missiones filiæ suæ*, &c. melius in Hexaplis sub nomine alius, habes ἀποστολὰς, ibique in nota vertitur *in sponsalia*. Porrò per vocem *alius* indigitatur, ut opinor, Complut. editio: multa enim habet quæ desunt in O. etiam apud Lambertum Bos, quæ hîc expressit minutiori caractere. Cum affix. Exod. 18. v. 2. אַחַר שִׁלּוּחֶיהָ. Vulg. sensum attendens reddit: tulit (Jethro) Sephoram uxorem Moysi *quam remiserat*. Alii, *postquam dimisisset eam* domum, vel *post dimissiones ejus*, f... *post dona*, aut *dotes ejus*. O. μετὰ τὴν ἄφεσιν αὐτῆς *post dimissionem illius*. Eodem sensu intellexerunt quo Vulg. & alii aliquot sumpserunt. Alius, ἐξ ἀποστολῆς αὐτῆς *ex dimissione ejus*. Quod mihi videtur esse nota marginalis, ad exprimendam celeritatem Jethro, pro recipiendâ filiâ suâ. R. שָׁלַח *misit, dimisit*, &c.

שְׁלֻחוֹת plur. f. à sing. fem. שְׁלֻחָה; unde cum aff. Isai. 16. v. 8. (וּ) mutato in (ֻ), שְׁלֻחוֹתֶיהָ נִטְּשׁוּ. Vulg. *propagines ejus relictæ sunt*, f. (vineæ Sibmæ). Alii, *emissiones ejus*, seu *rami ejus extenderunt se*, vel *evelluntur*. Ca. *cujus porrecta radices* mare transeunt, vel *palmites*, vel *nobiles surculi ejus* (regionis) *evulsæ sunt*. O. οἱ ἀπεσταλμένοι ἐγκατελείφθησαν. Aq. Sym. ἀπεσταλμένοι ἀπ' αὐτῆς κατελείφθησαν. O. Nobilius sic interpungit in versione sua: *qui missi estis; derelicti sunt*. Aq. Sym. *missi ab ea derelicti sunt*. O. Aq. & Sym. videntur sumpsisse שְׁלֻחוֹתָ, tamquam Paoúl שָׁלַח, cum affix. 3. p. f. f. in quo etiam vides discrepantiam generis f. nempe in masculinum conversi; hæc omnia obscuritatem pariunt, quam tollere longum esset. Rad. שָׁלַח *mitto*, &c.

שָׁלוֹם, & sine (ו), שָׁלֹם, m. *pax, prosperitas, incolumitas, integritas*. Adjectivè in quibusdam locis à quibusdam exponitur *pacificus, sanus, salvus*. O. εἰρήνη *pax*, ἐγκαρπία *educatio*, σωτηρία *salus*, σωτήριον *salutare*, χαρὰ *gaudium*. Adjectivè, εἰρηνικός *pacificus*, ἵλεως *propitius*, ὅσιος *sanctus*, τέλειος *perfectus*, φίλος *amicus*. Cum præposit. ב, בְּשָׁלוֹם ὑγιὴς *sanus*. Verbaliter, ἀποδίδωμι *reddo*, εἰρηνεύω *pacem habeo*, πληθύνω *abundo*, ὑγιαίνω *sanus sum*, χαίρω *gaudeo*. Cum præf. וְשָׁלוֹם *& pax*, הֲשָׁלוֹם לוֹ *num pax illi* (est?) Zach. 8. v. 19. וְהָאֱמֶת וְהַשָּׁלוֹם אֱהָבוּ *veritatem modò & pacem amate*. Vulg. *veritatem tantùm & pacem diligite*, בַּשָּׁלוֹם *in pace*, Job. 15. v. 21. בַּשָּׁלוֹם שׁוֹדֵד יְבוֹאֶנּוּ. Vulg. *& cum pax sit, ille semper insidias suspicatur*; de impio agitur. Alii, *in pace devastator venit super eum*... Coccelus, *ne in pace vastator in se irruat*. Panici terrores; in pace timet vastatorem: sonus in auribus, non extra aures & animum improbi. O. ὅταν δοκῇ ἤδη εἰρηνεύειν, &c. Alex. εἰρηνεύσαντος, &c. *cùm putaverit se esse jam in pace*. Paraphrasticè reddiderunt... וּבְשָׁלוֹם *& in pace* deducemini, לְשָׁלוֹם *ad pacem, paci*. Isai. 9. v. 6. וּלְשָׁלוֹם אֵין־קֵץ. Vulg. *& pacis non erit finis*. Thren. 3. v. 17. וַתִּזְנַח מִשָּׁלוֹם נַפְשִׁי. Vulg. *& repulsa est à pace anima mea*. Alii, *& remota est à pace anima mea*. O. ἐξ εἰρήνης *à pace*. Construct. שְׁלוֹם *pax*. Cum præf. 4. Reg. 10. v. 13. וַנֵּרֶד לִשְׁלוֹם בְּנֵי־הַמֶּלֶךְ. Vulg. *& descendimus ad salutandos filios regis*. Alii, *ad* (dandam) *pacem filiis regis*, vel *ad pacem filiorum regis*, וּשְׁלוֹם *& de pace*. Cum affix. Jerem. 38. v. 22. cum (ֹ) in penult. ob pausam, וְיָכְלוּ לְךָ אַנְשֵׁי שְׁלֹמֶךָ. Vulg. adjectivè vertit: *& prævaluerunt adversum te viri pacifici tui*, m. Alii, *pacis tuæ*. O. εἰρηνικοί σου *pacifici tui*. At in Abdiâ, v. 7. Vulg. vertit, *pacis tuæ*, O. verò, ut suprà, nempe εἰρηνικοί σου. שְׁלוֹמִי *pax mea*, c. *pacis meæ*, c. pro varietate loci. Isai. 53. v. 5. מוּסַר שְׁלוֹמֵנוּ עָלָיו. Vulg. *disciplina pacis nostræ super eum* (Christum). In quibusdam exemplaribus scribitur cum (ו) quiescente, seu abundante post (ֹ), שְׁלוֹמֵנוּ. Alii, *castigatio pacis nostræ*, vel *pa-*

Digitized by Google

cificationum nostrarum, vel *retributionum nostrarum super eum*, subaudi, *est*, vel *fuit*, vel *imponitur ei*, *incumbit ei*, vel *mulcta enim correctionis nostræ ei imposita est*. Castigationes quæ nobis omnibus perfectè simul comprehensis debuerant contingere, venerunt super ipsum.... fuit castigatus ut haberemus pacem. Vide Synopsim Criticorum. Schmidius, *castigatio pacis nostræ super eo* (fuit); fortè posset verti: *castigatio ejus* (erit) *pax nostra*, vel *eruditio* (nostra) *pax nostra in eo* (est) quæro, non definio; certè D. Paulus ad Ephes. 2. v. 14. sic habet: *αὐτὸς γάρ ἐστιν ἡ εἰρήνη ἡμῶν ipse est enim pax nostra*, nempè Christus. O. *παιδεία εἰρήνης ἡμῶν ἐπ' αὐτόν disciplina pacis nostræ super eum*. Quod versioni Vulg. quadrat. Deut. 23. v. 7. לֹא־תִדְרֹשׁ שְׁלֹמָם *non quæres pacem eorum*; (Moabitarum & Ammonitarum). Cum præf. & affix. Jerem. 29. v. 7. כִּי בִשְׁלוֹמָהּ יִהְיֶה לָכֶם שָׁלוֹם *nam in pace ejus*, f. (urbis quo migrare facit Deus) *erit vobis pax*. Plur. m. Jerem. 13. v. 19. הָגְלָת יְהוּדָה כֻּלָּהּ הָגְלָת שְׁלוֹמִים. Vulg. *translata est omnis Juda transmigratione perfectâ*. Alii, *captiva abducta est Jehuda universa, captiva abducta est Schelomim* (Hierosolyma), vel *omnino*... (in) *perfectionibus*, id est, omninò... *deportata est* (civitas) *pacatorum*, id est, pacatissima. O. *ἀπῳκίσθη Ἰούδας, συνετέλεσεν ἀποικίαν τελείαν translatus est Judas: consummaverunt transmigrationem perfectam*. Tres ultimas voces aliter legerunt, fortè כָּלוּ גָלוּת שְׁלֵמָה *consummaverunt deportationem perfectam*. Valeat si valet, nil enim definio, sed conjicio. Cum præfix. Psal. 68. Hebr. 69. v. 23. וְלִשְׁלוֹמִים לְמוֹקֵשׁ. Vulg. *& in retributiones & in scandalum*. Alii, *& quoad pacem in rete*, aut *offendiculum*, vel *& in retributiones ad corruendum*... *& in universum, in decipulum*, vel *& pro retributionibus* (sit ipsis) *tendicula*. O. *καὶ εἰς ἀνταπόδοσιν καὶ εἰς σκάνδαλον*, ut Vulg. qui videtur legisse וּלְשִׁלּוּמִים *& in retributiones*, O. verò וּלְשִׁלּוּם, in sing. *& in retributionem*. Plur. m. construct. שִׁלֻּמֵי, unde cum præf. & affix. Psal. 54. Hebr. 55. v. 21. שָׁלַח יָדָיו בִּשְׁלֹמָיו. Vulg. *extendit manum suam in retribuendo*; similiter O. *ἐξέτεινε τὴν χεῖρα αὐτοῦ ἐν τῷ ἀποδιδόναι*. Aq. *ἀπέστειλε χεῖρα αὐτοῦ ἐν εἰρηνικοῖς αὐτοῦ*. Theodor. *τοῦτο οἱ τρεῖς οὕτως ἡρμήνευσαν· ἐξέτεινε τὴν χεῖρα αὐτοῦ εἰς τοὺς εἰρηνεύοντας πρὸς αὐτόν*. Aq. *misit manum suam in pacificos ejus*. Sic in Hexaplis; juxta Theodor. tres illud sic interpretati sunt: *extendit manum suam ad pacem habentes cum eo*. S. Hieron. *ad pacifica*. Alii, *in pacificos ejus*, hoc est, in colentes secum pacem; vel *in pacatos suos*. Vide Synopsim Criticorum. Cum (ֻ) pro hhólem, 2. Reg. 20. v. 19. אָנֹכִי שְׁלֻמֵי אֱמוּנֵי יִשְׂרָאֵל. Vulg. *nonne ego sum quæ respondeo veritatem in Israël?* Alii, *ego pacificarum fidelium in Israël?* Schmidius sic vertit aliqua inferendo: *Ego* (sum, cives mei sunt) *perfecti* (inter perfectos) *veritatum Israëlis*; vel, *ego* (sum una) *ex pacificis & fidelibus* (urbibus) *Israël*... Cocceius. *Ego* (sum) *pacifici fideles Israëlis*; quasi diceretur: Ego Abel sum civitas pacificorum & fidelium in Israële. O. *ἐγώ εἰμι εἰρηνικὰ τῶν στηριγμάτων Ἰσραήλ ego sum pacifica de firmamentis Israël*; sic Nobilius. Hæc mihi in O. obscura videntur. Rad. שָׁלַם *pacem habeo*, &c.

שִׁלּוּם vel שִׁלֻּם, m. *retributio*, *compensatio*, *persolutio æqua*, *merces*; unde cum præf. Mich. 7. v. 3. הַשַּׂר שֹׁאֵל וְהַשֹּׁפֵט בַּשִּׁלּוּם. Vulg. *princeps postulat, & judex in reddendo est*. Alii, *princeps petens* (est munus) *& judex* (judicat) *pro mercede*, vel *pro retributione*. O. jungentes cum sequentibus vertunt: *καὶ ὁ κριτὴς εἰρηνικοὺς λόγους ἐλάλησε & judex pacifica verba locutus est*. Osee 9. v. 7. בָּאוּ יְמֵי הַשִּׁלֻּם *venerunt dies retributionis*, quibus, ut notat Cocceius, merces danda iis, qui amaverunt *ἐπιφάνειαν* Domini; & ita reddenda contemnentibus eum. O. *ἥκασιν αἱ ἡμέραι τῆς ἀνταποδόσεώς σου venerunt dies retributionis tuæ*. Plur. m. Isai. 34. v. 8. שְׁנַת שִׁלּוּמִים לְרִיב צִיּוֹן. Vulg. *annus retributionum judicii Sion*. O. *καὶ ἐνιαυτὸς ἀνταποδόσεως κρίσεως Σιών & annus retributionis judicii Sion*. Sing. f. שִׁלֻּמָה, unde constr. cum præf. Psal. 90. Hebr. 91.

by Google

v. 8. וְשִׁלֻּמַת רְשָׁעִים תִּרְאֶה. O. καὶ ἀνταπόδοσιν ἁμαρτωλῶν ὄψει *& retributionem peccatorum videbis*. Rad. שָׁלַם in Piël, *retribuo, rependo*, &c.

שַׁלּוּם Mass. *Schallóum*, Vulg. *Sellum*, *Sallem*, 1°. nomen filii Sismai, 1. Paral. 2. v. 40. 2°. filii Josiæ, 1. Paral. 3. v. 15. Jerem. 22. v. 11. ubi & שַׁלֻּם in quibusdam exemplaribus dicitur. 3°. filii Nephthali, 1. Paral. 7. v. 13. qui Gen. 46. v. 24. dicitur שִׁלֵּם, in Vulg. *Sallem*. Ex quibus vides שַׁלּוּם, שַׁלֻּם, cum שִׁלֵּם promiscuè usurpari. Etym. *pacificus*, sive *perfectus*, aut *retribuens*, ex שָׁלַם *pacem habeo*, in Piël, *retribuo*, *perficio*, &c.

שְׁלוֹמִית Mass. *Schelomíth*, Vulg. *Selomith*, nomen proprium viri patris quorumdam ex his qui cum Esdra Jerosolymam petierunt. Esdr. 8. v. 10. Etym. ut in voce præced.

שַׁלּוּן Mass. *Schallóun*, Vulg. *Sellun*, nomen filii Cholhoza qui portam fontis ædificavit, Nehem. 3. v. 15. Etym. apud Calas. *manens*, aut *qui manet*, ex לִין *maneo*, &c. alias etiam affert etymologias quas hùc non refero; quia mihi videntur nimis remotæ: possum addere Etym. esse ex שׁ, ab אֲשֶׁר deducto, & לִין, supra relato, quamquam non omnimodè & plenè hæc satisfaciat etymologia, ut & aliæ multæ.

שָׁלַח QAL. Vulg. & alii, *mitto*, *applico*, *dimitto*, *extendo*, *emitto*, *demitto*, *immitto*, *præmitto*, *remitto*, *transmitto*, &c. Cùm agitur de ministro aut nuntio, *lego*, *as*, *ablego*: at de manu, *extendo*, *porrigo*: plerumque, *lædo*, *percutio*, *occido*, *vim infero*; si de digito sit quæstio, *innuo*, *annuo*, *ostendo*, *monstro*; si de aquâ: *fundo*, *effundo*. Calasius. Cognationem habet hoc Verbum cum שָׁלָךְ *abjecit*, nam quod abjicitur, emittitur. Hinc Græci, στέλλω *mitto*. Av. Construitur cum accusativo & præpositionibus לְ, אֶל, עַל, & בְּ. Buxt. Versionem τῶν O. majoris claritatis gratiâ suo præcisè loco referemus aliquoties, maximè cùm novo verbo utentur.

PRÆT. 3. p. s. m. שָׁלַח שָׁלַח *misit*, *dimisit*, &c. pro loci varietate. Cum præf. Jerem. 25. v. 4. וְשָׁלַח יְהוָה אֲלֵיכֶם אֶת־כָּל־עֲבָדָיו. Vulg. *& misit Dominus ad vos omnes servos suos*. O. ipsum Dominum loquentem inducentes; καὶ ἀπέστελλον πρὸς ὑμᾶς τοὺς δούλους μου *& mittebam ad vos servos meos*. Cum affix. Jerem. 28. v. 9. אֲשֶׁר־שְׁלָחוֹ יְהוָה בֶּאֱמֶת cognoscetur propheta, *quòd miserit eum Dominus in veritate*. Vulg. scietur propheta, *quem misit Dominus in veritate*. O. γνώσονται τὸν προφήτην ὃν ἀπέστειλεν αὐτοῖς κύριος ἐν πίστει *cognoscent prophetam quem misit eis Dominus in fide*. לֹא שְׁלָחֲךָ *non misit te*, m. אֲשֶׁר שְׁלָחֵךְ *qui misit te*, f. שְׁלָחַנִי, & in pausâ, שְׁלָחָנִי, *misit me*, c. Ezech. 13. v. 6. dicentes (stulti Prophetæ) dictum Domini, וַיהוָה לֹא שְׁלָחָם *cum Dominus non miserit eos*. O. καὶ κύριος οὐκ ἀπέσταλκεν αὐτοὺς *& Dominus non misit eos*. 1. Reg. 25. v. 40. דָּוִד שְׁלָחָנוּ אֵלַיִךְ *David misit nos*, c. *ad te*. 3. p. s. f. Prov. 9. v. 3. שָׁלְחָה נַעֲרֹתֶיהָ *misit puellas suas*. Cum præf. Deut. 25. v. 11. וְשָׁלְחָה יָדָהּ וְהֶחֱזִיקָה בִּמְבֻשָׁיו. Vulg. neglecto pronomine: *miseritque* (uxor) *manum*, *& apprehenderit verenda ejus*, viri qui rixatur contra maritum suum, abscindes manum ejus. Alii, *ita ut emittat manum suam*, *& apprehendat pudenda ejus*. O. participialiter: καὶ ἐκτείνασα τὴν χεῖρα ἐπιλάβηται τῶν διδύμων αὐτοῦ. Ald. & C. addunt αὐτῆς, post χεῖρα *& extendens manum* (Ald. & C. suam) *apprehenderit testes ejus*. 2. p. s. m. שָׁלַחְתָּ *misisti*; in pausâ, אֲשֶׁר שָׁלָחְתָּ *quos misisti*. Cum affix. Exod. 5. v. 22. לָמָּה זֶּה שְׁלַחְתָּנִי *quare misisti me*, c. vel *ut quid hoc? quare hoc? quamobrem jam? misisti me*. Hæc non contumaciæ verba sunt, vel indignationis, sed inquisitionis & orationis, ait Augustinus, quæst. 14. in Exod. O. καὶ ἵνα τί ἀπέσταλκάς με; *& ut quid me misisti?* אֲשֶׁר שְׁלַחְתָּנוּ *quò misisti nos*, c. vel *ad quam* (terram) *misisti nos*. 1. p. s. c. Jerem. 23. v. 21. לֹא־שָׁלַחְתִּי אֶת־הַנְּבִאִים וְהֵם רָצוּ *non mittebam prophetas*, *& ipsi currebant*. Cum præf. וְשָׁלַחְתִּי *& mittam*, *& extendam* manum meam, pro loci varietate. Cum affix. Isai. 55. v. 11. וְהִצְלִיחַ אֲשֶׁר שְׁלַחְתִּיו. Vulg. *& prosperabitur in his ad quæ misi illud*, (verbum meum) m. Alii, *& pro-*

ſperè aget (id) *ad quod miſi illud;* quæ dixi evenient. Grot. O. καὶ εὐοδώσω τὰς ὁδούς σου, καὶ τὰ ἐντάλματά μου *& proſperas faciam vias tuas, & præcepta mea.* Apud Nobilium Cyrillus, ὁδούς μου *vias meas.* S. Hieron. *ejus.* Quid legerint O. non eſt facilè divinare, vel fortè hic manum exteram experti ſunt. Inſuper videntur eſſe additamentum illa verba, καὶ τὰ ἐντάλματά μου: nempè aliquis legens ὁδούς μου, ut habet Cyrillus; poſuit in margine explicationis gratiâ, τὰ ἐντάλματά μου; quod poſteriores in textum induxerunt: ſi id valet, valeat: non affirmo, ſed conjicio. שְׁלַחְתִּיךָ *miſi te*, m. לֹא שְׁלַחְתִּים *non miſi eos.* 3. p. pl. c. לֹא שָׁלְחוּ *non miſerunt.* Cum præf. וְשָׁלְחוּ *& mittent, & miſerunt.* 2. p. pl. m. שְׁלַחְתֶּם *miſiſtis.* Cum præf. 2. Reg. 15. v. 36. וּשְׁלַחְתֶּם בְּיָדָם אֵלַי כָּל־דָּבָר אֲשֶׁר תִּשְׁמָעוּ *per quorum manum mittetis ad me, omne verbum quod audiveritis.* Vulg. *& mittetis per eos ad me*, &c. 1. p. plur. c. in pauſa, אֲשֶׁר שָׁלָחְנוּ *quos miſimus.*

Ben. ſ. m. שֹׁלֵחַ & שֹׁלֵחַ, *mittens.* Cum præf. Job. 5. v. 10. וְשֹׁלֵחַ מַיִם עַל־פְּנֵי חוּצוֹת. Vulg. *& irrigat aquis univerſa.* Alii, *& qui mittit aquas ſuper facies platearum.* Iſai. 18. v. 2. הַשֹּׁלֵחַ בַּיָּם צִירִים. Vulg. *qui* (fortè legendum, *quæ*), *mittit in mare legatos.* O. & Theod. ὁ ἀποστέλλων ἐν θαλάσσῃ ὅμηρα *qui mittit in mare obſides.* Aq. πρέσβεις *legatos.* Sym. ἀποστέλλει *legatos.* Cum affix. 1. Reg. 21. v. 3. אֲשֶׁר־אָנֹכִי שֹׁלֵחֲךָ. Vulg. nemo ſciat rem, *propter quam miſſus es à me;* paſſivè expreſſit abſque ſenſûs læſione. Alii, vir ne ſciat quicquam, quod ad verbum attinet, *ad quod mittens ſum te*, m. O. περὶ οὗ ἐγὼ ἀποστέλλω σε *propter quod ego mitto te*, 2. Reg. 24. v. 13. וּרְאֵה מָה אָשִׁיב שֹׁלְחִי דָּבָר. Vulg. *& vide quem reſpondeam, ei qui me miſit, ſermonem.* O. τῷ ἀποστείλαντί με *ei qui miſit me*, c. Plur. m. Ezech. 8. v. 17. וְהִנָּם שֹׁלְחִים אֶת־הַזְּמוֹרָה אֶל־אַפָּם. Vulg. *& ecce applicant ramum ad nares ſuas.* Vide Synopſim Criticorum in quâ multa referuntur propter vocem הַזְּמוֹרָה. O. hic intricati ſunt, & longum eſſet indagare quid legerint. Plur, conſtr. שֹׁלְחֵי, unde cum præf. & affix. לְשֹׁלְחָיו *his qui miſerunt eum* (pigrum), m. לְשֹׁלְחֶיךָ *mittentibus te*, m. vel *iis qui miſerunt te.*

Paoul. ſ. m. שָׁלוּחַ *miſſus.* Sing. fem. Ezech. 2. v. 9. וְהִנֵּה־יָד שְׁלוּחָה אֵלָי *& ecce manus miſſa ad me.* O. ἐκτεταμένη *extenſa.* In forma (ֻ) pro (וּ), Gen. 49. v. 21. נַפְתָּלִי אַיָּלָה שְׁלֻחָה. Vulg. *Nephthali cervus emiſſus.* Alii, *Naphthali* (eſt) *cerva dimiſſa*, vel *libera*, quæ nimirùm velociſſimè fugit. O. Νεφθαλεὶμ στέλεχος ἀνειμένον *Nephtali virgultum reſolutum.* S. Ambroſius in Nobilio, *vitis remiſſa.* Vide Bochartum de Animalibus ſcripturæ parte prima, col. 896. ubi ſic vertit hunc verſum: *Nephthali ut arbor ſurculoſa*, vel *patula & ramoſa*) *edit ramos pulchritudinis*, id eſt, pulchros & eximios.

Infin. Num. 22. v. 37. הֲלֹא שָׁלֹחַ שָׁלַחְתִּי אֵלֶיךָ *nonne mittendo miſi ad te?* Cum ſimplici (ְ) pro (ָ) ſub prima radicali, שְׁלֹחַ *mittere.* Pro quo quaſi contractè שְׁלֹחַ *emittere* (digitum) vel *extendere.* Cum præf. וְשָׁלֹחַ & וְשָׁלֹחַ, *& mittendo*, בִּשְׁלֹחַ *in mittendo, cùm mitteres*, וּבִשְׁלֹחַ *& cùm mitteret*, vel *& in mittendo*, לִשְׁלֹחַ *mittere, mittendo, ad mittendum* pro loci exigentiâ. 1. Reg. 26. v. 11. מִשְּׁלֹחַ יָדִי בִּמְשִׁיחַ יְהוָה abſit mihi à Domino, *ut mittam manum meam in unctum Domini.* O. ἐπενεγκεῖν *inferre, injicere*, &c. Cum præf. & affix. & in pauſâ, עַד שָׁלְחָךְ *donec mittas tu* (hædum), m. בְּשָׁלְחִי אֹתָם *cùm ego mitterem eos*, c.

Imper. 2. p. ſ. m. שְׁלַח *mitte.* Cum præf. וּשְׁלַח *& mitte.* Cum ה parag. Gen. 43. v. 8. שִׁלְחָה הַנַּעַר אִתִּי *mitte puerum mecum.* Cum affix. שַׁלְּחֵנִי *mitte me*, c. 2. p. plur. m. שִׁלְחוּ *mittite.* In pauſâ, שְׁלָחוּ *mittite.* Cum præf. וְשִׁלְחוּ *& mittite.*

Fut. 3. p. ſ. m. יִשְׁלַח *mittet.* Cum præf. Dan. 11. v. 42. וְיִשְׁלַח יָדוֹ בַּאֲרָצוֹת *mittet itaque manum ſuam in terras.* O. καὶ ἐκτενεῖ, &c. *& extendet*, &c. וַיִּשְׁלַח *& miſit, & immiſit, & emiſit*, &c. Cum affix. יִשְׁלָחֵהוּ *mittet eum*, m. יִשְׁלָחֲךָ *mittet te*, m. Cum præfix. & affix. וַיִּשְׁלָחֵהוּ *& miſit eum*, m. וַיִּשְׁלָחֲךָ *& miſit te*, m. וַיִּשְׁלָחֵנִי *& miſit me*, c. וַיִּשְׁלָחֵם *& miſit, emiſit eos*, m. 3. p. ſ. f. cum

cum præf. וַתְּשַׁלַּח & *emisit*. 2. p. f. m. Job. 1. v. 12. רַק אֵלָיו אַל־תִּשְׁלַח יָדֶךָ *sed in ipsum ne mittas manum tuam*. O. ἀλλ' αὐτοῦ μὴ ἅψῃ *sed ipsum ne tangas*... In pausa, Exod. 4. v. 13. שְׁלַח־נָא בְּיַד־תִּשְׁלָח. Vulg. *mitte quem missurus es*. Alii, *mitte, age, per manum* (ejus quem) *mittes*. Coccei. Quid si sic intelligamus? mitte angelum tuum, angelum fœderis, quem missurum te promisisti... O. προχείρισαι δυνάμενον ἄλλον, ὃν ἀποστελεῖς *elige alium qui possit, quem mittes*. Cum præf. 2. Paral. 2. v. 2. וַתִּשְׁלַח־לוֹ אֲרָזִים. Vulg. & *misisti ei ligna cedrina*. Cum affix. תְּשַׁלְּחֵנִי *mittes me*, c. תְּשַׁלְּחֵם *mittes eos*, m. תְּשַׁלְּחֵנוּ *mittes nos*, c. 1. p. f. c. אֶשְׁלַח, & in pausa, אֶשְׁלָח *mittam*. Cum præf. וְאֶשְׁלַח & *mittam*, *ut mittam*, וָאֶשְׁלַח & *misi*. Insuper cum ה parag. וְאֶשְׁלְחָה & *mittam*, וָאֶשְׁלְחָה & *misi*. Cum aff. אֶשְׁלָחֲךָ *mittam te*, m. Cum præf. & affix. וְאֶשְׁלָחֲךָ & *mittam te*, m. וְאֶשְׁלָחֵם & *mittam eos*, m. 3. p. pl. m. לֹא־יִשְׁלְחוּ *non mittent*, vel *non extendent* justi in perversitatem manus suas. Cum præfix. וַיִּשְׁלְחוּ & *miserunt*. 3. p. plur. f. תִּשְׁלַחְנָה *miserunt* ad viros, venientes è longinquo. At Judic. 5. v. 26. difficultas est in hac voce quam variè vertunt, ut mox videbimus. יָדָהּ לַיָּתֵד תִּשְׁלַחְנָה וִימִינָהּ לְהַלְמוּת עֲמֵלִים. Vulg. *sinistram manum misit ad clavum, & dexteram ad fabrorum malleos*. Alii, *manus sua arripuit clavum, & dextera sua malleum laborantium*, vel *manus ejus* (sub. sinistra) *ad clavum mittunt sese, & dextera ejus ad malleum laborantium*, id est, fabrorum. Ordo turbatus, & futurum pro præterito, pro *manus ejus ad clavum, & dextera ejus ad malleum laborantium miserunt sese*, id est, requisierunt clavum & malleum.... Di. putat תִּשְׁלַחְנָה poni, pro תִּשְׁלָחֶנָּה, nec dubitat quin, si textus vocalibus careret, ita legendum esset; unde sic vertit: *manum suam ad clavum, misit eam*, pro *ad clavum misit*, pleonasmo affixi Hebræis usitatissimo. Vide Synops. Criticorum, ex quâ hæc excerpsi. Alii aliter solvere nituntur difficultatem. O. videntur legisse תִּשְׁלַח; vertunt enim ἐξέτεινε *extendit*, ut

& Vulg. reddens vocem hanc, *misit*. 2. p. plur. m. Gen. 37. v. 22. וְיָד אַל־תִּשְׁלְחוּ־בוֹ *manum autem ne injiciatis in eum*. O. χεῖρα δὲ μὴ ἐπενέγκητε αὐτῷ *manum autem non inferatis ei*. In pausa cum (ּ) pro simplici (ְ), תְּשַׁלֵּחוּ *mittetis*. 1. p. plur. c. cum ה paragogico, נִשְׁלְחָה *mittamus* viros coram nobis. Cum præf. וְנִשְׁלְחָה & *mittamus*, & videamus.

NIPHAL נִשְׁלַח, unde in INFIN. juxta normam הִשָּׁלַח; sed præter normam venit ut sequitur cum præfix. Esth. 3. v. 13. וְנִשְׁלוֹחַ סְפָרִים בְּיַד הָרָצִים & *missæ sunt epistolæ per manum cursorum*, vel & *mittendo*, &c. & *ut mitterentur*, &c. Juxta quosdam est ipsum præteritum Niphal, cum hhólem pleno ante (-) furtivum, præter morem, pro נִשְׁלַח & *mittebantur*. Posset quis legere נִשְׁלְחוּ, per transpositionem (ו) & ח, & tunc nulla esset anomalia. Vulg. *missæ sunt*. O. videntur legisse in præterito 3. p. f. m. sicque efferunt: καὶ ἀπεστάλη διὰ βιβλιοφόρων & *missum est per tabellarios*; fortè וְנִשְׁלוֹחַ, sumi posset ut nomen, & explicari sic: & *missio* (fuit) *epistolarum*, &c. unde etiam aufertur anomalia vocis; valeat, si valet.

PIEL שִׁלַּח & שִׁלֵּחַ. Vulg. & alii, *extendo, mitto, projicio, subverto, semino, dimitto, ejicio, expello, emitto, remitto, produco, propago, venire facio, ire facio, ire sino, promitto, porrigo, propello, excito, deduco, missum facio, applico, tendo*, &c.

PRÆT. 3. p. f. m. שִׁלַּח *dimisit, ejecit, expulit*, &c. Cum præfix. וְשִׁלַּח & *dimisit*, & *dimittat*. Cum affix. 2. Reg. 3. v. 22. כִּי שִׁלְּחוֹ וַיֵּלֶךְ בְּשָׁלוֹם *sed dimiserat eum, & abierat in pace*. Vulg. *quia jam dimiserat eum, & profectus fuerat in pace*. O. ὅτι ἀπεστάλκει αὐτὸν, &c. *quia dimiserat eum*. Deut. 24. v. 4. אֲשֶׁר־שִׁלְּחָהּ *qui dimiserit eam* (uxorem, non poterit iterum sumere eam in uxorem). O. ὁ ἐξαποστείλας αὐτὴν, idem, שִׁלֵּחֲךָ *dimisit te*, m. Josue. 22. v. 7. וְגַם כִּי שִׁלְּחָם *imò cùm dimisit eos*. Vulg. *cùmque dimitteret eos*. Cum præf. & affix. 1. Reg. 24. v. 20. וְשִׁלְּחוֹ בְּדֶרֶךְ טוֹבָה. Vulg. quis enim, cùm invenerit inimicum suum, *dimittet eum in*

Digitized by Google

viâ bonâ? Alii, *numquid dimittet eum in viam bonam?* O. καὶ ἐκπέμψει αὐτὸν, &c. *&* *si dimittit eum*, &c. Deut. 24. v. 1. וְשִׁלְּחָהּ מִבֵּיתוֹ *& dimittat eam* (uxorem, repudii libello dato) *è domo suâ*. O. καὶ ἐξαποστελεῖ αὐτὴν ἐκ τῆς οἰκίας αὐτοῦ *& dimittet eam de domo sua*. 3. p. f. f. Proverb. 31. v. 20. וְיָדֶיהָ שִׁלְּחָה לָאֶבְיוֹן. Vulg. *& palmas suas extendit ad pauperem*. Alii, *& manus suas tendit egeno*. O. χεῖρας δὲ ἐξέτεινε πτωχῷ *& palmam extendit inopi*; & sine daghésch in ל in quibusdam exemplaribus שָׁלְחָה *emisit, extendit*. 2. p. f. m. Job. 22. v. 9. אַלְמָנוֹת שִׁלַּחְתָּ רֵיקָם *viduas dimisisti vacuas*. Cum affix. 2. Reg. 3. v. 24. לָמָּה־זֶּה שִׁלַּחְתּוֹ וַיֵּלֶךְ הָלוֹךְ. Vulg. *quare dimisisti eum, & abiit, & recessit?* Alii, *quare dimisisti eum, ut iverit eundo?* שִׁלַּחְתָּנִי *dimisisses me*, c. Cum præf. & affix. Jerem. 34. v. 14. וְשִׁלַּחְתּוֹ חָפְשִׁי מֵעִמָּךְ *dimittes autem eum liberum à-cum te*. Gallicè, *d'avec vous*. Vulg. *& dimittes eum à te liberum*. Deut. 21. v. 14. וְשִׁלַּחְתָּהּ לְנַפְשָׁהּ *adeoque* (si) *dimiseris eam sibi ipsi*. Vulg. sensum expressit, *dimittes eam liberam* (captivam feminam quæ non sederit animo tuo). O. ἐξαποστελεῖς αὐτὴν ἐλευθέραν, ut Vulg. וְשִׁלַּחְתָּם *& mittes ea* (vincula & juga), m. 1. Reg. 20. v. 5. וְשִׁלַּחְתַּנִי וְנִסְתַּרְתִּי בַשָּׂדֶה. Vulg. *dimitte ergo me, ut abscondar in agro*, c. Alii, *dimittes ergo me, ut occultem me in agro*. 1. p. f. c. Zachar. 9. v. 11. שִׁלַּחְתִּי אֲסִירַיִךְ מִבּוֹר. Vulg. in 2. p. f. f. *emisisti vinctos tuos de lacu*; videtur legisse שִׁלַּחַתְּ. Alii, *emittam vinctos tuos è foveâ*. O. similiter legerunt: ἐξαπέστειλας δεσμίους σου ἐκ λάκκου, ut Vulg. Cum præf. וְשִׁלַּחְתִּי *& mittam, & immittam*, &c. Cum aff. שִׁלַּחְתִּיהָ *dimisi eam*, f. Cum præf. & aff. 1. Reg. 9. v. 19. וְשִׁלַּחְתִּיךָ בַבֹּקֶר. Vulg. *& dimittam te manè*, m. O. καὶ ἐξαποστελῶ σε πρωΐ, idem. 3. p. pl. c. Jud. 1. v. 8. וְאֶת־הָעִיר שִׁלְּחוּ בָאֵשׁ. Vulg. participialiter vertit: *tradentes cunctam incendio civitatem*. Alii, *urbique immiserunt ignem*. Ad verbum, *& civitatem miserunt in ignem*. O. καὶ τὴν πόλιν ἐνέπρησαν ἐν πυρὶ *& civitatem incenderunt in igne*. Psal. 73. Hebr. 74. v. 7. habes sine daghésch in ל, שִׁלְחוּ בָאֵשׁ מִקְדָּשֶׁךָ *miserunt in ignem sanctuarium tuum*; quod Vulg. reddit, *incenderunt igni sanctuarium tuum*. In pausa, שִׁלֵּחוּ *dimiserunt, projecerunt, impulerunt, subverterunt*, prout exigit sensus. Cum affix. עַד־הַגְּבוּל שִׁלְּחוּךָ, Abd. v. 7. Vulg. *usque ad terminum emiserunt te*, m. Alii jungentes quod sequitur: *usque ad terminum emittent te* (omnes viri fœderis tui). O. ut Vulg. interpungunt: ἕως τῶν ὁρίων ἐξαπέστειλάν σε *usque ad terminos dimiserunt te*. Vide Synopsim Criticorum. (י) mutato in (ׄ), שִׁלְּחוּהוּ *dimiserunt eum, remiserunt eum*. 2. p. plur. m. Jerem. 34. v. 16. אֲשֶׁר־שִׁלַּחְתֶּם חָפְשִׁים לְנַפְשָׁם. Vulg. *quos dimiseratis ut essent liberi & suæ potestatis*. Alii, *quos dimiseratis liberos pro arbitrio ipsorum*. O. οὓς ἐξαπεστείλατε ἐλευθέρους τῇ ψυχῇ αὐτῶν *quos dimiseratis liberos animæ suæ*. Cum præf. 1. Reg. 6. v. 8. וְשִׁלַּחְתֶּם אֹתוֹ וְהָלָךְ. Vulg. *& dimitte eam* (arcam) *ut vadat*. In O. duplicem habes interpretationem; quod tribuendum videtur scribarum oscitantiæ, aut ignorantiæ. Vide & judica. Mſ. Alex. textui nostro concors est, & Ald. & C. itidem. καὶ ἐξαποστείλατε αὐτὴν, καὶ ἀπελεύσεται *& dimittite eam, & abibit*. 1. p. plur. c. Exod. 14. v. 5. מַה־זֹּאת עָשִׂינוּ כִּי־שִׁלַּחְנוּ. Vulg. *quid voluimus facere ut dimitteremus* (Israël) ne serviret nobis? Alii, *cur hoc fecimus, quòd dimisimus* (Israël, &c.)? O. in infinitivo reddunt: τοῦ ἐξαποστεῖλαι *dimisisse*. Alex. & Ald. participialiter: ἐξαποστείλαντες *dimittentes*, vel *qui dimisimus*.

Ben. f. m. מְשַׁלֵּחַ *mittens, dimittens*, &c. Cum præf. Prov. 6. v. 19. וּמְשַׁלֵּחַ מְדָנִים בֵּין אַחִים. Vulg. *& eum qui seminat inter fratres discordias*, (odit Dominus). O. καὶ ἐπιπέμπει κρίσεις, (Schol. ἀντιδικίας) ἀναμέσον ἀδελφῶν *& immittit judicia* (Schol. *lites, jurgia, discordias*) *inter fratres* testis injustus. Psal. 103. Hebr. 104. v. 10. הַמְשַׁלֵּחַ מַעְיָנִים בַּנְּחָלִים, Schmid. *qui emittit fontes in fluvios*. O. ὁ ἐξαποστέλλων πηγὰς ἐν φάραγξιν. Vulg. & O. *qui emittis fontes in convallibus*. Alii, *emittens fontes in valles, per valles*, faciens fluere. וְהַמְשַׁלֵּחַ *& qui dimittit* (caprum). Cum affix. Jerem. 28. v. 16. הִנְנִי מְשַׁלֵּחֲךָ מֵעַל פְּנֵי הָאֲדָמָה. Vulg. *ecce ego*

Digitized by Google

mittam te à facie terræ, m. Alii, *ecce ego* (sum) *projiciens te à - super faciebus terræ*. O. Verbaliter cum Vulg. sed in præsenti: ἐξαποστέλλω σε *dimitto te*. Plur. m. מְשַׁלְּחִים *remittentes*. Cum præfix. 2. Paral. 32. v. 31. הַמְשַׁלְּחִים עָלָיו *qui miserant ad eum* (Ezechiam). Vulg. legisse videtur הַמְשֻׁלָּחִים, vertit enim: *qui missi fuerant ad eum*. O. similiter: τοῖς ἀποσταλεῖσι πρὸς αὐτὸν *qui missi fuerant ad eum*. Constr. Isai. 32. v. 20. מְשַׁלְּחֵי רֶגֶל־הַשּׁוֹר וְהַחֲמוֹר. Vulg. *immittentes pedem bovis & asini*. Alii, *emittentes*, vel *propellentes*, &c. Qui instigant & adjuvant eos, qui inserviunt fidelibus. Cocceius. ... O. οὗ βοῦς καὶ ὄνος πατεῖ *ubi bos & asinus calcat*.

INFIN. in forma plena, Deut. 22. v. 7. שַׁלֵּחַ תְּשַׁלַּח אֶת־הָאֵם *dimittendo dimittes matrem* (avium). Contractè שַׁלַּח *emittere*, *dimittere*. Cum præfix. Isai. 58. v. 6. וְשַׁלַּח רְצוּצִים חָפְשִׁים *& dimittere contusos liberos*. Hoc est jejunium quod Deus eligit hic, &c. Vulg. in imperandi modo sumpsit: *dimitte eos, qui confracti sunt, liberos*. Similiter O. ἀπόστελλε *dimitte*, &c. בְּשַׁלַּח *in dimittendo*, *cùm dimisisset* (Pharao populum). לְשַׁלַּח *dimittere*, לְשַׁלַּח *ad dimittendum* (Israëlem). Nehem. 8. v. 12. וּלְשַׁלַּח מָנוֹת. Vulg. *&* (ut) *mitteret* (populus) *partes*. Alii, *& ad mittendas portiones*. O. καὶ ἀποστέλλειν μερίδας *& mittere partes*. Cum aff. Deut. 22. v. 29. לֹא־יוּכַל שַׁלְּחָהּ כָּל־יָמָיו. Vulg. *non poterit dimittere eam* (virginem quam humiliaverit homo) *cunctis diebus vitæ suæ*, שַׁלְּחָם *dimittere eos*. Cum præf. & affix. Ezech. 31. v. 5. בְּשַׁלְּחוֹ. Vulg. retulit ad עֵץ *arbor*, ideò vertit, *cùmque extendisset umbram suam*. Alii retulerunt ad תְּהוֹם *abyssus*, vertuntque: *cùm illa mitteb.it* (eas, aquas scilicet multas), vel quas *ipsa misit*. Alii aliter in Synopsi Criticorum; in O. vacat. Complut. ἐν τῷ ἐκτεῖναι αὐτὸν *dum extenderet eum*; obscura satis hæc. In Hexaplis sic redditur: *cùmque extenderet*. Exod. 11. v. 1. כְּשַׁלְּחוֹ *cùm dimittet ipse* (Pharao), Exod. 4. v. 23. וַתְּמָאֵן לְשַׁלְּחוֹ. Vulg. *& noluisti dimittere eum*, (filium primogenitum meum Israël). O. εἰ μὲν οὖν μὴ βούλει ἐξαποστεῖλαι αὐτοὺς *si igitur non vis dimittere eos*. Pluraliter extulerunt referentes ad λαὸν nomen collectivum. Isai. 27. v. 8. בְּסַאסְּאָה בְּשַׁלְחָהּ תְּרִיבֶנָּה. Vulg. *in mensura contra mensuram, cùm abjecta fuerit, judicabis eam*. Alii, *in suo, in emittendo eam, judicabis eam*, vel *in plantatione ejus*, vel *dum amandas eam*, vel *cùm germinat*, vel *surculos emittit* (vinea). Pronomen hic mutatur è masculino in femininum, quia versu præced. *populum*, hic *vineam* respicit. Ang... Schmidius, *cum mensurâ, dum dimisit eam, contendit cum eâ*. Theod. ἐν μέτρῳ μέτρει, ἐν τῇ ἐξαποστολῇ αὐτῆς κρινεῖς αὐτὴν *in mensurâ mensura, in emissione ejus judicabis eam*. In Hexaplis κρινεῖ *judicabit*. O. hic intricati sunt, ut conferenti patebit. Deut. 22. v. 19. לֹא־יוּכַל לְשַׁלְּחָהּ כָּל־יָמָיו. Vulg. *& non poterit dimittere eam omnibus diebus vitæ suæ*. בְּשַׁלֵּחֲךָ *quando dimiseris tu*, m. Ad verbum, *in dimittendo te* ipsum servum Hebræum liberum, aut servam ejusdem gentis, ex antecedentibus. Ezech. 5. v. 16. בְּשַׁלְּחִי אֶת־חִצֵּי הָרָעָב *in mittendo me*, c. id est, *quando misero sagittas famis*, לְשַׁלְּחֵנִי *dimittere me*, *expellere me*, c. (malum magnum hoc præ altero). לְשַׁלְּחָם *ad dimittendum eos* (ibat cum ipsis Abraham), Vulg. Gen. 18. v. 16. *deducens eos*. Exod. 13. v. 15. וַיְהִי כִּי־הִקְשָׁה פַרְעֹה לְשַׁלְּחֵנוּ. Vulg. *nam cùm induratus esset Pharao, & nollet nos dimittere*, c. Alii, *cùmque indurasset Pharao* (animum), *quominus dimitteret nos*. Ad verbum, *& fuit, cùm indurasset se Pharao ad dimittendum nos*, id est, *cum obfirmasset vultum suum, se non dimissurum nos*, Vatabl.

IMPER. 2. p. s. m. Eccles. 11. v. 1. שַׁלַּח לַחְמְךָ עַל־פְּנֵי הַמָּיִם. Vulg. *mitte panem tuum super transeuntes aquas*. Cum affix. Gen. 30. v. 25. וַיֹּאמֶר יַעֲקֹב אֶל־לָבָן שַׁלְּחֵנִי *& dixit Jacob ad Laban, dimitte me*, c. 2. p. s. f. שִׁלְחִי *dimitte*. Cum affix. 1. Reg. 19. v. 17. שַׁלְּחִנִי לָמָּה אֲמִיתֵךְ. Vulg. *dimitte me*, c. *alioquin interficiam te*. O. ἐξαπόστειλόν με, εἰ δὲ μὴ, θανατώσω σε *dimitte me*, *si autem non* (dimiseris,) *interficiam te*. 2. p. plur. m. שַׁלְּחוּ *dimittite* (arcam), *mittite*, *remittite*. Cum

Digitized by Google

affix. שִׁלְחֻנִי & שַׁלְּחֻנִי, *dimittite me*, c.

FUT. 3. p. ſ. m. Proverb. 6. v. 14. בְּכָל־עֵת מִדְיָנִים יְשַׁלֵּחַ. Vulg. *& omni tempore jurgia ſeminat*, (homo apoſtata). Alii referunt ad præcedentia ſic: fabricat malum *omni tempore; rixas mittit.* O. ἐν παντὶ καιρῷ ὁ τοιοῦτος (a.) ταραχὰς συνίστησι πόλει *in omni tempore, qui talis eſt, turbationes affert civitati.* (a.) Scholiaſt. ἀντιδικίας *contentiones, jurgia;* videntur legiſſe לְעִיר *civitati*, poſt יְשַׁלֵּחַ, aut explicationis gratiâ addidiſſe. Prov. 16. v. 28. אִישׁ תַּהְפֻּכוֹת יְשַׁלַּח מָדוֹן. Vulg. *homo perverſus ſuſcitat lites.* Alii, *vir perverſitatum emittet contentionem.* O. ἀνὴρ σκολιὸς διαπέμπεται κακά. Schol. ἀποστέλλει ἀντιδικίαν. O. *vir perverſus tranſmittit mala.* Schol. *immittit diſcordiam.* Sym. μάχας *lites, pugnas.* Cum præfix. Exod. 6. v. 11. וִישַׁלַּח אֶת־בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל *ut dimittat* (Pharao) *filios Iſraël;* וַיְשַׁלַּח *& emiſit, & immiſit, & dimiſit.* Cum affix. Deut. 28. v. 48. אֲשֶׁר יְשַׁלְּחֶנּוּ יְהוָה בָּךְ. Vulg. ſervies inimico tuo, *quem immittet tibi Dominus.* Alii, ideò ſervies hoſtibus tuis, *quemcumque mittet Dominus contra te.* Ad verbum, *quem mittet eum* pleonaſmo apud Hebræos non inſolito. Ubi etiam eſt affix. ſing. quamvis præceſſerit plurale, אֹיְבֶיךָ, unde explicandum eſt pluraliter, vel ita ut pluralitas intelligatur, ut ſupra factum eſt, ſi exactè velit quis adhærere litteræ. O. οὓς ἐξαποστελεῖ κύριος ἐπὶ σὲ *quos immittet Dominus in te*, יְשַׁלְּחֵם *dimittet eos* (in manu forti). Cum præf. & aff. וַיְשַׁלְּחֶהָ *& dimiſit eum*, וַיְשַׁלְּחֶהָ *& ejecit eam, & dimiſit eam* (τὴν Agar). וַיְשַׁלְּחֵם *& dimiſit eos.* Job. 12. v. 15. וִישַׁלְּחֵם וְיַהַפְכוּ־אָרֶץ. Vulg. *& ſi emiſerit eas*, m. (Deus, aquas) *ſubvertent terram.* Alii, *& emittit illas, & ſubvertunt terram.* O. ἐὰν δὲ ἐπαφῇ, ἀπώλεσεν αὐτὴν καταστρέψας *ſi autem emiſerit* (aquam) *perdidit evertens eam* (terram). Gen. 19. v. 13. וַיְשַׁלְּחֵנוּ יְהוָה לְשַׁחֲתָהּ. Vulg. *qui* (Dominus) *miſit nos*, c. *ut perdamus illos.* Alii, *miſitque nos Dominus ad perdendum eam* (Sodomam). O. καὶ ἀπέστειλεν ἡμᾶς κύριος ἐκτρῖψαι αὐτήν *& miſit nos Dominus exterere eam.* Vulg. habitatorum perditionem maluit efferre quàm ipſius urbis. 3. p. ſ. f. Pſal. 79. Hebr. 80. v. 12. תְּשַׁלַּח קְצִירֶהָ עַד־יָם, O. ἐξέτεινε τὰ κλήματα αὐτῆς ἕως θαλάσσης. Vulg. *extendit palmites ſuos uſque ad mare*, (vinea ex Ægypto tranſlata, populus nempe Judaicus). Aq. ἀποστελεῖ θερισμὸν αὐτῆς *mittet meſſem ſuam.* Sym. & V[a]. edit. τὰς χαίτας αὐτῆς ἐξέτεινεν ἕως θαλάσσης *comas ſuas extendit uſque ad mare.* Theod. ἐξαπέστειλε *emiſit*, &c. S. Hieron. *expandit comas ſuas uſque ad mare.* Alii referentes ad Deum, *emiſiſti propagines ejus uſque ad mare.* Cum præf. Ezech. 17. v. 6. וַתְּשַׁלַּח פֹּארוֹת. Vulg. *& emiſit propagines*, vel ut alii, *ramos* (nempe vinea). Cum præf. & aff. וַתְּשַׁלְּחֵם *& dimiſit eos.* 2. p. ſ. m. תְּשַׁלַּח *mittes, immittes, dimittes.* Cum præf. הֲתְשַׁלַּח *num emittes?* Cum affix. Deut. 15. v. 12. תְּשַׁלְּחֶנּוּ *dimittes eum* (liberum . . . non vacuum, *abire patieris*). 3. Reg. 11. v. 22. כִּי שַׁלַּח תְּשַׁלְּחֵנִי. Vulg. *ſed obſecro te, ut dimittas me*, c. Alii. *ſed dimittendo dimittes me.* Cum præf. & aff. Job. 14. v. 20. מְשַׁנֶּה פָנָיו וַתְּשַׁלְּחֵהוּ. Vulg. *immutabis faciem ejus, & emittes eum.* Alii interrogativè vertunt: ergone *mutans* eris *facies ejus* (hominis) *donec abjicias eum?* vel *mutans vultum ejus, & dimittis eum*, vel *ut dimittas eum.* Maimonides putat de Adamo hæc dici, qui poſtquam propoſitum ſuum mutaverat, à Deo expulſus eſt. Grot. O. ἐπέστησας αὐτῷ τὸ πρόσωπον, καὶ ἐξαπέστειλας *abjeciſti ei faciem, & dimiſiſti.* S. Aug. in Nobilio, *mutaſti faciem ejus.* וַתְּשַׁלְּחֵם *& dimiſiſti eos*, vel *& ejeciſti eos.* 2. p. ſ. f. cum præf. 1. Reg. 19. v. 17. וַתְּשַׁלְּחִי אֶת־אֹיְבִי *& dimiſiſti inimicum meum.* 1. p. ſ. c. Exod. 5. v. 2. וְגַם אֶת־יִשְׂרָאֵל לֹא אֲשַׁלֵּחַ. Vulg. neſcio Dominum *& Iſraël non dimittam.* Alii, *imò etiam Iſraëlem abire non patiar.* Tanta eſt ſuperbia Pharaonis, ut verbis exprimi non poſſit. אֲשַׁלַּח *mittam*, vel *dimittam.* Cum præfix. Zachar. 8. v. 10. וַאֲשַׁלַּח אֶת־כָּל־הָאָדָם אִישׁ בְּרֵעֵהוּ. Vulg. *& dimiſi omnes homines, unumquemque contra proximum ſuum.* Alii, *ſed immiſi*, vel *& committam*, vel *& dimittebam*, &c. Paſſus ſum multas vobis inferri moleſtias à vicinis. Grot. O. καὶ ἐξαποστελῶ *& dimittam*, &c. Inſuper cum ה paragog.

Digitized by Google

וְשִׁלַּחְתִּי אֶתְכֶם & *dimittam vos.* Cum affix. Isai. 10. v. 6. בְּגוֹי חָנֵף אֲשַׁלְּחֶנּוּ. Vulg. *ad gentem fallacem mittam eum.* Cocceius; faciam ut veniat in hypocritas. לֹא אֲשַׁלֵּחֲךָ *non dimittam te*, m. Cum (··) in penult. ob pausam, & daghesch in ך ad compensandum נ epentheticum abjectum, 3. Reg. 20. v. 34. וַאֲנִי בַּבְּרִית אֲשַׁלְּחֶךָּ. Vulg. *& ego fœderatus recedam à te*, m. Alii, *at ego cum fœdere dimittam te.* Cum præf. & affix. וָאֲשַׁלְּחֵהוּ & *dimisi eum* (populum meum). Judic. 20. v. 6. וָאֲנַתְּחֶהָ וָאֲשַׁלְּחֶהָ. Vulg. quam arreptam, *in frusta concidi, misique partes.* Alii, *& dissecui eam, misique eam* (pellicem). Vulg. optimè sensum reddidit. Gen. 31. v. 27. וָאֲשַׁלֵּחֲךָ בְּשִׂמְחָה *ut dimitterem te*, m. *cum gaudio.* Vulg. *ut prosequerer te cum gaudio*, vel *& deduxissem te*, &c. Cum (··) in penultima ut supra, קוּמָה וַאֲשַׁלְּחֶךָּ *surge, & dimittam te*, m. 3. p. plur. m. Job. 21. v. 11. יְשַׁלְּחוּ כַצֹּאן עֲוִילֵיהֶם. Vulg. *egrediuntur quasi greges parvuli eorum.* Alii, *emittunt sicut gregem fœtus eorum*, (boum imprægnantium & vaccarum qui ad impios pertinent), vel *amandant à se* (impii) sub. in plateas aut campos, D. ex Vatabl. *quasi greges natos*, sive *liberos eorum.* O. μένουσι δὲ ὡς πρόβατα αἰώνια *& permanent sicut oves æternæ*; aut, inquit schol. in Nobilio, permanent eis oves, ac si æternæ essent, nullum morbi, aut pestilentiæ detrimentum sentientes, aut ipsi impii permanent in multitudinem excrescentes, sicut oves, & fœturis immortalitatem imitantes. Hic aliter legerunt O. ut evidens est; quid autem legerint nescio. In pausa, Ezech. 44. v. 20. וּפֶרַע לֹא יְשַׁלֵּחוּ. Vulg. *neque comam nutrient* (Sacerdotes & Levitæ). Schmid. *& comam non demittent*, Alii, *promittent.* Videtur Sacerdotibus edici, nè vel raso, vel nimiùm capillato capite incedant. Sanctius.... O. καὶ τὰς κόμας αὐτῶν οὐ ψιλώσουσι. Theodoret. ὁ Σύρ. καὶ ὁ Ἑβρ. οὐ θρέψουσιν, ἔφασαν. O. *& comas suas non ad pressum tondebunt.* Adjicit Nobilius, sic S. Hieronymus ex Lxx. Theod. Syrus & Hebræus, *non nutrient*, dixerunt. Cum præf. וַיְשַׁלְּחוּ, & in pausa, וַיְשַׁלֵּחוּ *& emiserunt, & dimiserunt.* Cum præf. & affix. Judic. 19. v. 25. וַיְשַׁלְּחוּהָ בַּעֲלוֹת הַשָּׁחַר. Vulg. Quâ cùm totâ nocte abusi essent, *dimiserunt eam mane*, f. Alii, *& dimiserunt eam, cùm ascenderet aurora*, וַיְשַׁלְּחוּם *& dimiserunt eos*, m. vel *& abire eos siverunt.* 3. p. pl. f. Job. 39. v. 3. חֶבְלֵיהֶם תְּשַׁלַּחְנָה. Vulg. *& rugitus emittunt* (ibices & cervæ). Alii, *dolores suos emittunt* (rupicapræ & cervæ). O. ὠδῖνας δὲ αὐτῶν ἐξαποστελεῖς. Nobilius, *& partus earum emittes.* Aq. Sym. ὠδῖνας, ἀπελύσαντο *fœtus emiserunt, & cessant.* Sic in Hexaplis; quæ certè indicant aliam lectionem, de quâ nihil reperi. 2. p. pl. m. אַל־תְּשַׁלְּחוּ *non dimittetis.* In pausâ, תְּשַׁלֵּחוּ *emittetis.* Cum affix. תְּשַׁלְּחוּם *emittetis eos*, (leprosos, &c.) Cum præf. & affix. Gen. 26. v. 27. וַתְּשַׁלְּחוּנִי מֵאִתְּכֶם & (cùm) *ejeceritis me à vobiscum?* Vulg. & (quem) *expulistis à vobis?* 1. p. plur. c. cum affix. 1. Reg. 6. v. 2. הוֹדִעֻנוּ בַּמָּה נְשַׁלְּחֶנּוּ לִמְקוֹמוֹ *notum facite nobis*, c. *quomodo dimittemus eam* (arcam) *in locum suum?* Vulg. *remittamus.* Cum præf. & affix. Gen. 26. v. 29. וַנְּשַׁלֵּחֲךָ בְּשָׁלוֹם *& dimisimus te in pace*, m.

PUAL שֻׁלַּח. Vulg. & alii, *immitto, dimitto, dissipor, mittor, emittor, dimittor, impellor, negligor*, &c.

PRAET. 3. p. s. m. Job. 18. v. 8 כִּי שֻׁלַּח בְּרֶשֶׁת בְּרַגְלָיו. Vulg. (qui videtur legisse שִׁלַּח...רַגְלָיו) *immisit enim in rete pedes suos* (impius). Alii, *quia impelletur in rete pedibus suis*, vel *impellitur*, vel *incedit*, vel *ire permittitur cum reti in pedibus suis.* O. ἐμβέβληται δὲ ὁ ποὺς αὐτοῦ ἐν παγίδι *& immissus est pes ejus in laqueum*; videntur legisse רַגְלוֹ *pes ejus.* Cum (·) ob pausam, Abd. v. 1. וְצִיר בַּגּוֹיִם שֻׁלָּח. Vulg. qui videtur legisse in Qal, שָׁלַח *& legatum ad gentes misit.* Alii, *& legatus in gentibus missus est*, vel *& nuntius inter gentes missus est.* O. καὶ περιοχὴν εἰς τὰ ἔθνη ἐξαπέστειλεν *& munitionem in gentes misit* (Idumæa). Sym. ἀγγελίαν *legationem*; videntur O. legisse itidem, שָׁלַח *misit.* 3. p. s. f. Isai. 50. v. 1. וּבְפִשְׁעֵיכֶם שֻׁלְּחָה אִמְּכֶם. Vulg. activè vertit & ad eumdem sensum: *& in sceleri-*

bus vestris dimisi matrem vestram. Alii, *& ob prævaricationes vestras dimissa est mater vestra.* O. etiam activè intellexerunt, *ἐξαπέστειλα τὴν μητέρα ὑμῶν dimisi matrem vestram.* 1. p. s. c. שִׁלַּחְתִּי אֵלֶיךָ *missus sum ad te*, m. 3. p. plur. c. שֻׁלָּחוּ *dimissi sunt* (cum asinis suis).

Ben. s. m. Prov. 29. v. 15. וְנַעַר מְשֻׁלָּח מֵבִישׁ אִמּוֹ. Vulg. *puer autem, qui dimittitur voluntati suæ, confundit matrem suam.* Alii, *puer autem neglectus*, qui à nemine custoditur, sed permittitur facere quod vult, vel *sibi relictus, pudefacit matrem suam.* O. *παῖς δὲ πλανώμενος αἰσχύνει γονεῖς αὐτοῦ.* Aq. *ἐξαποστελλόμενος.* Sym. *νέος δὲ ἀφειμένος.* Alius, *μητέρα αὐτοῦ.* O. *puer autem errans pudore suffundit parentes suos.* Aq. *dimissus.* Sym. *adolescens autem dimissus.* Al. *matrem suam*, juxta Hebræum. O. verò utrumque parentem intellexerunt; fortè vox *πλανώμενος*, meliùs intelligeretur, & redderetur, per *dimissus, sibi relictus.*

Fut. 3. p. s. m. Proverb. 17. v. 11. וּמַלְאָךְ אַכְזָרִי יְשֻׁלַּח־בּוֹ. Vulg. *& angelus autem crudelis mittetur contra eum* (malum). O. ad Dominum referunt activè vertentes: *ὁ δὲ κύριος ἄγγελον ἀνελεήμονα ἐκπέμψει αὐτῷ Dominus autem angelum immisericordem emittet ei;* videntur legisse יְשַׁלַּח, in 3. p. s. m. Futuri Piël.

HIPHIL הִשְׁלִיחַ. Vulg. & alii, *immitto, mitto, dimitto, mittere facio.*

Praet. 1. p. s. c. cum præf. Amos 8. v. 11. וְהִשְׁלַחְתִּי רָעָב בָּאָרֶץ. Vulg. *& mittam famem in terram.* O. *καὶ ἐξαποστελῶ λιμὸν ἐπὶ τὴν γῆν & emittam famem super terram.*

Ben. s. m. Exod. 8. v. 17. הִנְנִי מַשְׁלִיחַ אֶת־הֶעָרֹב ... Vulg. *ecce ego immittam ... omne genus muscarum.* Alii, *ecce ego mitto ...* vel *immissurus sum colluviem.* O. *ἰδοὺ ἐγὼ ἐξαποστέλλω*, &c. *ecce ego emitto*, &c.

Infin. cum præf. לְהַשְׁלִיחַ cœpit Dominus *mittere*, vel *immittere.*

שלח PEAL. Chald. *misit*, &c.

Praet. 3. p. s. m. Daniël. 3. v. 2. מַלְכָּא שְׁלַח לְמִכְנַשׁ *rex misit ad congregandum*, misit, qui congregarent satrapas. O. *καὶ ἀπέστειλε συναγαγεῖν & misit ad congregandos* (consules). 3. p. plur. m. שְׁלַחוּ *miserunt.* 2. p. plur. m. Esdr. 4. v. 18. נִשְׁתְּוָנָא דִּי־שְׁלַחְתּוּן עֲלֶינָא. Vulg. *accusatio quam misistis ad nos*, manifestè lecta est coram me. Alii, *extractus epistolæ*, vel *epistola*, vel *decretum*, &c. O. *ὁ φορολόγος ὃν ἀπεστείλατε πρὸς ἡμᾶς tabellarius quem misistis ad nos.* 1. p. plur. c. שְׁלַחְנָא *misimus.* O. *ἐπέμψαμεν*, idem.

Peil s. m. Dan. 5. v. 24. שְׁלִיחַ פַּסָּא דִי־יְדָא. Vulg. *missus est articulus manus.* Alii, *missa est pars manûs*, id est, manus abscissa & separata à reliquo corpore. O. *ἀπεστάλη ἀστράγαλος χειρὸς missus est articulus manûs.*

Fut. 3. p. s. m. Esdr. 5. v. 17. וּרְעוּת מַלְכָּא עַל־דְּנָה יִשְׁלַח עֲלֶינָא. Vulg. *& voluntatem regis super hac re mittat ad nos.* O. *καὶ γνοὺς ὁ βασιλεὺς περὶ τούτου, πεμψάτω πρὸς ἡμᾶς & cùm noverit rex de hoc, mittat ad nos.*

שֶׁלַח m. Lxx. *ἀποστολή missio, βέλος jaculum, βολίς*, idem; *κώδιον pellis villosa, ὅπλον arma, πόλεμος bellum.* Vulg. & alii, *missile, jaculum, telum, pila, mucro oblongior & protensior, missilia arma, gladius, ensis, emissarius*, Nehem. 3. v. 15. juxta Cocceium, *propagines* in plurali ... Item, *hasta*, vel quodlibet *instrumentum missile bellicum.* 2. Paral. 32. v. 5. וַיַּעַשׂ שֶׁלַח לָרֹב. Vulg. *& fecit universi generis armaturam.* Alii, *& fecit missilia multa.* Cum præf. Joël. 2. v. 8. וּבְעַד הַשֶּׁלַח יִפֹּלוּ *& per missile ruunt.* Vulg. *sed & per fenestras cadent.* In pausa, הַשָּׁלַח *missile*, בַּשֶּׁלַח *per missile*, vel *per enses* transeunt. In pausâ, בַּשָּׁלַח *per missilia, per enses.* Cum aff. Nehem. 4. v. 17. אִישׁ שִׁלְחוֹ הַמָּיִם. Vulg. *unusquisque tantùm nudabatur ad baptismum;* videtur sumpsisse שִׁלְחוֹ, ut verbum cum affixo 3. p. s. m. legisseque שִׁלְּחוֹ *dimittebat illud* (vestimentum), unde per æquivalens reddidit, *nudabatur.* Alii, *unusquisque* (habebat) *gladium suum* (cùm pergeret) *ad aquas*, vel *cum armis ad aquas quisque*(ibat), vel *singuli* (incedebant cum) *armis suis* (ob, vel propter) *aquam*, vel *unusquisque telum suum*, (ob periculum scilicet habuit) *& aquam*, videlicet ad sitim sedandam: nam in hisce regionibus

Digitized by Google

calidum admodùm erat, vel *cuique gladius suus* (&) *aqua* esto); id est, singuli armis & cibario instructi comparento; Synecdoche, Junius. Vide 1. Reg. 26. v. 11. Plur. m. שְׁלָחִים *propagines*, quasi diceretur, *emissiones*; unde cum affix. Cant. 4. v. 13. שְׁלָחַיִךְ פַּרְדֵּס רִמּוֹנִים. Vulg. *emissiones tuæ paradisus malorum punicorum*. Alii, *propagines tuæ* (sunt) *paradisus malogranatorum*. Rad. שָׁלַח *mitto*, *emitto*, &c.

שֶׁלַח, & in pausâ, שָׁלַח, Mass. *Schélahh*, & *Schálahh*, Vulg. *Sale*, nomen proprium filii Arphaxad, Gen. 10. v. 24. Etym. *telum*, *arma missilia*, ex שָׁלַח *misit*, *emisit*, &c.

שִׁלֹחַ Mass. *Schiloáhh*, Vulg. *Siloe*. Cum præf. הַשִּׁלֹחַ *Schiloáhh*, fons, piscina, aut amnis est ad radices montis Sion, perennibus aquis ebulliens, cujus fit mentio, Isai. 8. v. 6. dicitur & *Gihon*, 3. Reg. 1. v. 33. Etym. ut in voce præced. Calasius.

שִׁלְחִי Mass. *Schilhhí*, Vulg. *Selahi*, & *Salai*, nomen aviæ Josaphat regis Juda ex latere materno, 2. Paral. 20. v. 31. & 3. Reg. 22. v. 42. Etym. *missile meum*, aut *telum meum*, ex שֶׁלַח *telum*, *missile*, & affix. 1. p. f. c.

שִׁלְחִים Mass. *Schilhhím*, Vulg. *Selim*, nom. proprium civitatis in Tribu Juda, Jos. 15. v. 32. Etym. *arma*, *tela*, ex שֶׁלַח *telum*, &c.

שֻׁלְחָן m. *mensa* à ciborum missione, vel missis. Buxt. O. τράπεζα *mensa*; sic dicitur ab emissione seu extensione: nam olim erant ita factæ mensæ ut extenderentur. Av. Est ex formâ קָרְבָּן *oblatio*, pro קָרְבָּן. Merc. Cum præf. וְשֻׁלְחָן *& mensa*, הַשֻּׁלְחָן *mensa*, וְהַשֻּׁלְחָן *& mensa*, לַשֻּׁלְחָן *mensæ*. Construct. שֻׁלְחַן *mensa*. Cum affix. שֻׁלְחָנוֹ *mensa ejus*, m. שֻׁלְחָנָהּ *mensam suam*, f. שֻׁלְחָנְךָ *mensæ tuæ*, m. In pausa, שֻׁלְחָנֶךָ *mensæ tuæ*, vel ad *mensam tuam*, m. שֻׁלְחָנִי *mensa mea*, c. שֻׁלְחָנָם *mensa ipsorum*, m. Cum præf. & affix. & in pausa, לְשֻׁלְחָנֶךָ *mensæ tuæ*. Plur. in formâ absolutâ femininâ, שֻׁלְחָנוֹת *mensæ*. Cum præfix. הַשֻּׁלְחָנוֹת *mensæ*. Cum (-) sub penult. ob regimen pro (-), לְשֻׁלְחֲנוֹת *mensis*. Rad. שָׁלַח *misit*, *emisit*, &c.

שָׁלַט QAL. Vulg. & alii, *dominor*, *præsum*, *potestatem habeo*, *exerceo*, *authoritate polleo*, *possum*, *dominium exerceo*, *dominium habeo*, *potestate*, sive usurpatâ, sive justâ, *utor*. Construitur cum ב, vel cum עַל more aliorum verborum dominandi. Confer verbum מָשַׁל *dominatus est*.

Praet. 3. p. s. m. Eccles. 8. v. 9. עֵת אֲשֶׁר שָׁלַט הָאָדָם בְּאָדָם לְרַע לוֹ. Vulg. *interdum dominatur homo homini in malum suum*. Alii & vidi adesse *tempus quo dominatur homo in hominem malum sibi*, vel *& cùm potestatem exercet homo in hominem in malum ipsi*, vel *tempus* (est) *quo dominatur homo in hominem ipsi in malum*, vel *dum interim dominantur homines alii in alios ad malum*, vel *ad perniciem ipsorum*. O. τὰ ὅσα ἐξουσιάσατο ὁ ἄνθρωπος ἐν ἀνθρώπῳ τοῦ κακῶσαι αὐτόν. Aq. καιρὸς εἰς ἐκυρίευσεν ὁ ἄνθρωπος. Sym. ἔστιν ὅτε ἐξουσίασεν ἄνθρωπος ἀνθρώπου εἰς κακὸν ἑαυτοῦ. O. *quæ pro potestate fecit homo in hominem, ut affligeret eum*. Aq. *tempus cùm*, vel *quo dominatus est homo*. Sym. *est quando homo potestate usus est in hominem in malum suum*. 3. p. plur. c. Nehem. 5. v. 15. גַּם נַעֲרֵיהֶם שָׁלְטוּ עַל־הָעָם. Vulg. *sed & ministri eorum* (Ducum qui fuerunt ante Nehemiæ præfecturam) *depresserunt populum*; sensui adhæsit. Alii, cùm *etiam pueri eorum dominati essent populo*, vel *imperiosè egissent cum populo*. O. ἐξουσιάζοντες *potestatem exercent*. Comp. ἐκυρίευσαν *dominati sunt*.

Infin. cum præf. Esth. 9. v. 1. אֲשֶׁר שִׂבְּרוּ אֹיְבֵי הַיְּהוּדִים לִשְׁלוֹט בָּהֶם. Vulg. & (quando) *hostes eorum* (Judæorum) *inhiabant sanguini*; ad scopum hostium attendit Vulg. in versione, non ad verba. Alii, (eo die) *quo sperabant inimici Judæorum dominari illis* ad interfectionem utique, ad excisionem Judæorum, ut evidens est; vel *cùm sperassent inimici Judæorum pro libitu cum eis agere*. Apud O. vacat. Vide Notas in editione τῶν O. à Lamberto Bos adornata, ubi est aliquod supplementum eorum quæ hîc desiderantur in O.

Fut. 3. p. s. m. cum præf. in forma (-), Eccles. 2. v. 19. וְיִשְׁלַט בְּכָל־עֲמָלִי שֶׁעָמַלְתִּי.

Digitized by Google

Vulg. & (utrum) *dominabitur in laboribus meis quibus desudavi.* Alii, *dominabitur tamen omni labori meo quo laboravi.* O. καὶ εἰ ἐξουσιάζεται (Comp. ἐξουσιάσεται. Aq. κυριεύσει) ἐν παντὶ μόχθῳ μου ᾧ ἐμόχθησα *& an potestatem habeat* (hæres), (Comp. *potestatem habiturus sit.* Aq. *dominium habiturus sit,*) *in omni labore meo quo laboravi.* 3. p. plur. m. וְנַהֲפוֹךְ הוּא אֲשֶׁר יִשְׁלְטוּ הַיְּהוּדִים הֵמָּה בְּשֹׂנְאֵיהֶם. Esth. 9. v. 1. Vulg. *versâ vice Judæi superiores esse cœperunt, & se de adversariis vindicare.* Sensum expressit, non verba. Alii, *vice versâ evenit ut Judæi ipsi pro libitu cum inimicis suis agerent*, vel *& oppositum fuit, quia dominati sunt Judæi iis qui odio ipsos habebant.* Apud O. vacat. Vide notam 16. apud Lambertum Bos ad hunc versum.

HIPHIL הִשְׁלִיט. Vulg. & alii, *dominor, dominari facio, compotem facio, dominari sino, dominium concedo, copiam*, vel *potestatem facio, potestatem habere facio*, vel *tribuo potestatem.*

PRAET. 3. p. s. m. cum præf. & affix. Eccles. 5. v. 18. הִשְׁלִיטוֹ לֶאֱכֹל מִמֶּנּוּ. Vulg. *potestatemque ei tribuit ut comedat ex eis.* Alii, *& potestatem fecit ei ad edendum ex eo.* O. καὶ ἐξουσίασεν αὐτῷ φαγεῖν ἀπ' αὐτοῦ. Alex. αὐτόν, pro αὐτῷ habet, & Ald. ἀπ' αὐτῶν, pro ἀπ' αὐτοῦ *& potestatem dedit ei comedendi de eo*, vel, ut Ald. *de eis.*

FUT. 3. p. s. m. cum affix. Eccles. 6. v. 2. וְלֹא־יַשְׁלִיטֶנּוּ *sed non compotem facit-eum* (Deus ad comedendum de illo), vel *sed non facit ei copiam.* Vulg. *nec tribuit ei potestatem.* O. καὶ οὐκ ἐξουσιάσει (Sym. δίδωσιν) αὐτῷ *& non dabit ei potestatem.* Sym. *dat.* 3. p. s. f. vel 2. p. s. m. cum (-) pro (-) aut hhiriq gadhól, ob maqqaph, Psal. 118. Hebr. 119. v. 133. וְאַל־תַּשְׁלֶט־בִּי כָל־אָוֶן. Vulg. & O. *& non dominetur meî omnis injustitia.* καὶ μὴ κατακυριευσάτω μου πᾶσα ἀνομία. Alii, *ne dominetur mihi omnis iniquitas;* intransitivè & sic in 3. p. s. f. Alii transitivè & sic in 2. p. s. m. *ne facias dominari mihi*, vel *ne finas in me potestatem habere ullam iniquitatem*, id est, ne finas me ei succumbere. Coccejus.

שְׁלַט PEAL. Chald. *dominor, potestatem habeo*, aut *exerceo, arripio, corripio, impero, sum, princeps sum.*

PRAET. 3. p. s. m. in forma (-), Dan. 3. v. 27. דִּי לָא־שְׁלֵט נוּרָא בְּגֶשְׁמְהוֹן. Vulg. v. 94. *quoniam nihil potestatis habuisset ignis in corporibus eorum.* Alii, *quod non habuisset potestatem ignis in corpore ipsorum.* O. ὅτι οὐκ ἐκυρίευσεν τὸ πῦρ τοῦ σώματος αὐτῶν *quoniam potestatem non habuit ignis in corpore eorum*, vim suam, energiam suam non exeruit, protegente Deo. 3. p. plur. m. Dan. 6. v. 25. in formâ hhiriq pro (-) magis in usu, עַד דִּי־שְׁלִטוּ בְהוֹן אַרְיָוָתָא. Vulg. *donec arripuerent eos leones.* Alii, *cùm jam corripuerunt eos*, vel (voracem) *potestatem exercuerunt in eos, leones.* O. ἕως οὗ ἐκυρίευσαν αὐτῶν οἱ λέοντες *donec dominati sunt eorum leones.* Tanta eorum erat fames. Grot. Ne quis objiceret, Daniëlem fuisse relictum à leonibus, quia saturi erant. Calv.

FUT. 3. p. s. m. in formâ (-) licet ultima non sit gutturalis, aut cum (-) juxta aliud exemplar, Dan. 5. v. 7. וְתַלְתִּי בְמַלְכוּתָא יִשְׁלַט. Vulg. *& tertius in regno meo erit.* Alii, *& tertius in regno dominabitur*, vel *potestatem habebit*, vel *exercebit.* O. καὶ τρίτος ἐν τῇ βασιλείᾳ μου ἄρξει *& tertius in regno meo imperabit*, vel *dominabitur.* 3. p. s. f. Dan. 2. v. 39. דִּי תִשְׁלַט בְּכָל־אַרְעָא *quod* (regnum) *dominabitur in omnem terram.* Vulg. *quod imperabit universæ terræ.* O. ἣ (βασιλεία) κυριεύσει πάσης τῆς γῆς, idem. 2. p. s. m in formâ (-) ob pausam, Dan. 5. v. 16. וְתַלְתָּא בְמַלְכוּתָא תִּשְׁלַט *tertiusque in regno dominaberis.* Vulg. *& tertius in regno meo princeps eris.* O. ἄρξεις *imperabis*, vel *dominaberis.*

APHEL אַשְׁלֵט, unde PRAET. 3. p. s. m. cum præf. & affix. & cum ה pro א, sic in voce seq. Dan. 2. v. 48. וְהַשְׁלְטֵהּ עַל כָּל־מְדִינַת בָּבֶל. Vulg. *& constituit eum principem super omnes provincias Babylonis.* Alii, *& dominari eum fecit*, vel *& præfecit eum*, vel *& dominatorem constituit eum*, &c. O. καὶ κατέστησεν αὐτὸν ἐπὶ πάσης χώρας Βαβυλῶνος *& constituit eum super universam regionem Babylonis.* Dan. 2. v. 38. וְהַשְׁלְטָךְ בְּכָלְּהוֹן. Vulg.

Digitized by Google

Vulg. *& sub ditione tua universa constituit.* Alii, *& fecit ut potestatem haberes in omnia illa*, vel *& dominatorem constituit te*, vel *dominari fecit te in omnes*, vel *in omnia hæc.* O. καὶ κατέστησέ σε κύριον πάντων *& constituit te Dominum universorum* (illorum).

שִׁלְטוֹן m. *dominatio, potestas, dominium, autoritas, imperium.* Chaldæis, *dominator, dominus, qui potestatem habet*, &c. R. Salom. scribit Zach. 13. v. 7. hoc nomen de principibus Israëlis numquam dici, neque in textu Hebræo, neque in Targum. Buxt. Eccles. 8. v. 4. בַּאֲשֶׁר־דְּבַר־מֶלֶךְ שִׁלְטוֹן. Vulg. *& sermone illius* (Regis) *potestate plenus est.* Alii, *eò quòd verbum regis efficax est*, vel *cùm enim verbum regis sit imperium.* O. καθὼς βασιλεὺς ἐξουσιάζων *sicut rex potestatem habens.* In aliquo codice additur λαλεῖ *loquitur.* Apud S. Hieron. *sicut dixerit rex, potestatem habet.* Sym. διὰ τὸν λόγον βασιλέως ἐξουσιαστικὸν εἶναι *eò quòd sermo regis potestate plenus sit.* Eccles. 8. v. 8. וְאֵין שִׁלְטוֹן בְּיוֹם הַמָּוֶת. Vulg. *nec habet* (homo) *potestatem in die mortis.* Alii, *& non est, qui potestatem habeat*, vel *& nihil est imperator in die mortis.* O. καὶ οὐκ ἔστιν ἐξουσία *& non est potestas.* Alex. Ald. Compl. participialiter, ἐξουσιάζων *potens, qui potestatem habeat.* Hinc plur. const. tamquam vox Chald. quæ videtur esse posse & Hebraïca, Dan. 3. v. 2. וְכֹל שִׁלְטֹנֵי מְדִינָתָא. Vulg. *omnesque principes regionum.* Alii, *& omnes dominatores provinciarum*, vel *& omnes potestatem habentes in provinciis.* O. καὶ πάντας τοὺς ἄρχοντας τῶν χωρῶν, ut Vulg. Rad. שָׁלַט *dominatus est*, vel שְׁלֵט, Chald. idem.

שְׁלָטִים m. pl. tamquam à sing. שֶׁלֶט. Vulg. & alii, *clypei, scuta, peltæ, umbones, arma, armillæ, pharetræ, jacula, armaturæ, hastæ*; unde cum præfix. Jerem. 51. v. 11. מִלְאוּ הַשְּׁלָטִים. Vulg. *implete pharetras.* Alii, *implete scuta* (induite). Coccei. O. πληρώσατε τὰς φαρέτρας *implete pharetras.* Constr. 2. Reg. 8. v. 7. וַיִּקַּח דָּוִד אֵת שִׁלְטֵי הַזָּהָב. Vulg. *& tulit David arma aurea.* O. καὶ ἔλαβε Δαυὶδ τοὺς χλιδῶνας τοὺς χρυσοῦς. Aq. κλοιοὺς· Ἄλλ. βραχιόλια, & etiam τὰ ὅπλα τὰ χρυσᾶ καὶ τὰ δόρατα. Aq. iterum in Hexaplis, πανοπλίας. Sym. φαρέτρας χρυσᾶς. O. *& cepit David armillas aureas.* Aq. *torques.* Alius, *brachiaria, arma aurea & hastas.* Aq. *omnes armaturas.* Sym. *pharetras aureas.* Cum affix. Ezech. 27. v. 11. שִׁלְטֵיהֶם תָּלוּ עַל־חוֹמוֹתַיִךְ. Vulg. *pharetras suas suspenderunt in muris tuis.* O. τὰς φαρέτρας αὐτῶν ἐκρέμασαν ἐπὶ τῶν ὅρμων σου *pharetras suas suspenderunt super propugnacula tua.* In multis & apud Theodoretum est ἁρμῶν σου *compages, armos tuos.* Nobilius. Rad. שָׁלַט *dominatus est*, &c. Quidam etymon afferunt, quòd his (armis) uterentur potentiores, & qui authoritate pollebant. Germani etiamnum hodie scuta, seu peltas vocant. Merc.

שָׁלְטָן m. Chald. O. ἀρχὴ *principatus*, ἐξουσία *potestas*, κυρεία *dominatio.* Vulg. & alii, *potestas, dominium, autoritas, principatus, imperium, imperator, dominator, dominium*, vel *potestatem habens*; unde Imperator Turcicus dicitur *Sultan.* Cum præf. Dan. 7. v. 6. וְשָׁלְטָן יְהִיב לַהּ. Vulg. *& potestas data est ei* (bestiæ). Constr. שָׁלְטָן *dominatus, dominium.* Emphat. cum præf. וְשָׁלְטָנָא *& dominatus.* Cum affix. שָׁלְטָנֵהּ *dominatus ejus*, m. שָׁלְטָנְהוֹן *dominatum eorum*, m. Cum præf. & affix. וְשָׁלְטָנֵהּ *& dominatus ejus*, m. וְשָׁלְטָנָךְ *& dominium tuum*, m. Plur. emphat. שִׁלְטֹנַיָּא *dominatus, dominatores.* Rad. שְׁלֵט *dominium exercuit, dominatus est.*

שְׁלִי m. Vulg. & alii, *dolus, error, pax, tranquillitas, vacatio, securitas*; unde cum præf. & (ִ) pro (ְ) ob pausam, 2. Reg. 3. v. 27. לְדַבֵּר אִתּוֹ בַּשֶּׁלִי. Vulg. *ut loqueretur ei in dolo.* Alii, *per dolum*, vel *in pace, pacificè, securè, in errore, in tranquillo* sine arbitris, extra strepitum. Coccei. O. ἐνεδρεύων *insidias parans.* Est formæ מְרִי *rebellio*, à מָרָה *rebellis fuit.* Rabbi David scribit etiam quòd possit exponi *repentè.* Schmid. *in arcano* vertit. Rad. שָׁלָה *pacificus fuit*, &c.

שִׁלְיָה f. unde cum præf. & affix. Deut. 28. v. 57. וּבְשִׁלְיָתָהּ הַיּוֹצֵאת מִבֵּין רַגְלֶיהָ. Vulg. *& illuvie secundarum quæ egrediuntur de medio feminum ejus.* Alii, *&* (invidebit) *felicitati egredienti de pedibus ejus*, vel *& in se-*

Digitized by Google

cundinas suas quæ egrediuntur è (loco qui est) *inter pedes ejus*. (Voce *secunda*, vel *secundina* intelligitur membrana illa quâ partus obvolutus utero prodit. Pagn.) Alii, *&* (invidebit) *secundinæ suæ exeunti ab-inter pedes ejus*. Vide Synopsim Criticorum. O. καὶ τὸ κόριον, (Alia exemplaria, χόριον) *αὐτῆς τὸ ἐξελθὸν διὰ τῶν μηρῶν αὐτῆς*. Nobilii versionem pono: *& corium suum quod exiit per femora sua*. In nota sic loquitur: retinuimus dictionem græcam, τὸ χόριον, quæ solet significare *secundas*, & nunc significat *parvulum*, qui illis involutus adhuc nascitur: ut distinguatur ab illo, qui jam natus est. Juxta hanc notam scribendum *chorium*, non *corium*. Porro χόριον est membrana illa quâ puer involutus nascitur. Rad. שָׁלָה *tranquillus fuit*, &c.

שָׁלֵיו adject. m. *pacificus*, *quietus*, *tranquillus*, carens molestiâ & metu, abundans bonis, sine malo, & sine metu mali ex mala conscientiâ. Coccei; unde Jerem. 49. v. 31. קוּמוּ עֲלוּ אֶל־גּוֹי שְׁלֵיו. Vulg. *consurgite*, *& ascendite ad gentem quietam*. Alii, *surgite*, *ascendite contra gentem quietam*. O. ἀνάστηθι, καὶ ἀνάβηθι ἐπ' ἔθνος εὐσταθοῦν. Aliud exemplar ἡσυχάζον *surge*, *& ascende super gentem tranquillam*. Sic Nobilius. Aliud, *quietam*; εὐσταθοῦν posset reddi per *firmam*, *stabilem*, *constantem* gentem. Cum præfix. & (-) pro (:), Job. 21. v. 23. כֻּלּוֹ שַׁלְאֲנַן וְשָׁלֵיו. Vulg. *dives & felix*. Alii, *totus tranquillus*, *& quietus* (moritur), vel *& pacatus*. O. ὅλος δὲ εὐπαθῶν καὶ εὐθηνῶν *totus autem benè affectus & prosperè agens*. Rad. שָׁלָה *quietus fuit*, *pacificus fuit*, &c.

שַׁלִּיט, Hebr. & Chald. m. Vulg. & alii, *princeps*, *potens*, *præses*, *dominator*, *dominus*, *præfectus*, *procurator*, *dynastes*, *cui licet*, *potestas*, *dominium*, vel *potestatem habens*, *potestate præditus*, *compos*. O. ἄρχων *imperator*, κύριος *dominus*. Abstractè, ἐξουσία *potestas*. Verbaliter, ἐξουσιάζω *potestatem habeo*, ἐπικρατέω *invaleo*, κυριεύω *dominer*. Aq. Sym. Theod. ἐξουσιάζων *dominatum habens*. Chald. cum præfix. וְשַׁלִּיט *& dominator*. Cum forma emphat. שַׁלִּיטָא *dominatori*. Plur. m. שַׁלִּיטִין *dominatores*. Cum præf. וְשַׁלִּיטִין *& dominatores*. Hebr. cum præf. הַשַּׁלִּיט *dominator*. Plur. m. שַׁלִּיטִים *dominatores*. Sing. fem. שַׁלֶּטֶת *dominatrix*, *domina*, *habens potestatem*, *procax*, *imperiosa*, *procacissima*, *pervicacissima*; unde Ezech. 16. v. 30. & in pausa, מַעֲשֵׂה אִשָּׁה־זוֹנָה שַׁלָּטֶת. Vulg. cùm facias omnia hæc *opera mulieris meretricis & procacis*. O. jungentes cum sequentibus, καὶ ἐξεπόρνευσας τρισσῶς, &c. *& fornicata es tripliciter*, &c. Theod. in Hexaplis, πόρνη παρρησιαζομένη, καὶ ἐξεπόρνευσας *meretrix confidens*, *& fornicata es*; In Theod. videtur esse duplex interpretatio ejusdem vocis, coadunata. O. verò sensum reddiderunt. Rad. שָׁלַט, vel שָׁלֵט *dominatus est*, &c.

שָׁלִישׁ m. Vulg. *princeps*, *dux*, *magnus*, *tribunus*, *gubernator*, *capitaneus*, *triens*, *trienal*, *mensura*. Insuper *pandura* instrumentum musicum trium chordarum. *Mensura magna* juxta R. David. Pagn. *Triarius*, dux tertius à rege, *mensura ternaria*. Porro *triens*, sive *triental* est tertia pars sextarii, quatuor cyathos communes capiens. Jun. Modus mensuræ incertus est Aben-Ezræ. O. δρὰξ *pugillus*, μέτρον *mensura*, δυνατὸς *potens*, κύμβαλον *cymbalum*, τρισσὸς *triplex*, τρισσῶς *tripliciter*, Prov. 22. v. 20... τριστάτης *dux*. שָׁלִישׁ autem retinet semper (-) ab initio, ad differentiam שְׁלִישִׁים *tertii*, *tertiani*, de quo infra: quod est contractum pro שְׁלִישִׁיִּם, plur. scilicet à שְׁלִישִׁי *tertius*. Buxt. vel (-) manet in hoc nomine quasi esset pro שַׁלִּישׁ. Cocceius. Psal. 79. Hebr. 80. v. 6. וַתַּשְׁקֵמוֹ בִּדְמָעוֹת שָׁלִישׁ. Vulg. *& potum dabis nobis in lacrymis in mensurâ*. Alii, *& propinasti illis in lacrymis mensuram magnam*, vel *lacrymas in mensurâ magnâ*, & sic est hypallage juxta Rabbi David; vel *& bibendum præbes iis de lacrymis triental*, id est, non communem cyathum, aut mensuram calamitatum communem, sed magna pocula afflictionum, atque insolentia epotanda præbes. Jun. Cum præf. הַשָּׁלִישׁ *tribunus*. Isai. 40. v. 12. cum (.) absque (׳), וְכָל בַּשָּׁלִשׁ עֲפַר הָאָרֶץ. Vulg. *quis appendit tribus digitis molem terræ?* Alii, *&* (quis) *complexus est in triental pulverem terræ?* vel *in mensurâ ternariâ*,

Digitized by Google

triente, vel simpliciter, *mensurâ*; videtur legisse Vulg. בְּשָׁלֹשׁ *in tribus*, & addidisse *digitis* explicationis gratiâ. Aq. ἐν τρισσῷ *in triplici*. Notatur in Hexaplis hanc vocem non vacare suspicione mendi; fortè per abbreviationem sic scriptum est, legique potest ἐν τρίτῳ μέτρῳ *in triplici mensurâ*, quod ex Cod. Ms. Sangermanensi conjicio in quo habes τριccωμ. Sym. ἐν τρίτῳ *in tertio*. O. δρακὶ *pugillo*. Cum affix. שָׁלִישׁוֹ & שָׁלִשׁוֹ, *tribunus ejus*, m. Plur. m. שָׁלִישִׁים *duces*; & sine (י), שָׁלִשִׁים *duces*. Prov. 22. v. 20. alio sensu sumitur vox שָׁלִישִׁים, prout legendum docent Massorethæ, cùm juxta consonantes habeas שִׁלְשׁוֹם *nudius tertius*. Porro vocem שָׁלִשִׁים, reddit Vulg. *tripliciter*. Alii reddunt per *admiranda*, *præstantissima*, *magna*, *mirabilia* (carmina). Alii aliter. Vide interpretes. O. τρισσῶς *tripliciter*. Cum præf. Exod. 14. v. 7. & sine (י) duplici in loco, וְשָׁלִשִׁם עַל־כֻּלּוֹ. Vulg. *& duces totius exercitûs*; sensum reddidit. Alii, *& duces super omnem illum* (curruum apparatum). הַשָּׁלִישִׁים bis lectum per (י), הַשָּׁלִישִׁים *tribuni*, הַשָּׁלִשִׁים *& tribunis*, וְהַשָּׁלִשִׁים *& duces*, vel *& tribunos*. 1. Reg. 18. v. 6. וּבְשָׁלִשִׁים. Vulg. *& in sistris*. Alii, *& panduris*, seu *instrumentis musicis*, vel *& cum fidibus*, vel *& cum trichordiis*, vel *& cum canticis*. O. καὶ ἐν κυμβάλοις *& in cymbalis*. Quid, si potius dicamus notari magistratus, qui mulieres duxerint: ne videatur fuisse importuna & immodesta procacium feminarum concursatio. Cocceius. Cum affix. שָׁלִשָׁיו & שָׁלִישָׁיו, *duces ejus*, m. Cum præf. & affix. וְשָׁלִשָׁיו *& duces ejus*, m. Rad. שָׁלַשׁ in Piël, *in tres partes divido*, &c. à שָׁלַשׁ inusit.

שְׁלִישִׁית, vide infra, שְׁלִשִׁית absque (י).

שָׁלִישִׁי m. unde 2. Reg. 23. v. 8. cum præfix. & sine (י) post ל, רֹאשׁ הַשָּׁלִשִׁי. Vulg. *princeps inter tres*. Putat esse denominativum Cocceius, à שָׁלִישׁ *tribunus*; unde nata versio aliorum, *princeps tribunitius*, vel *caput tribunitium*, vel *primarius tribunorum* (quasi esset pro הַשָּׁלִישִׁים, in formâ plur. m.) O. ἄρχων τοῦ τρίτου *princeps tertii*; legebant הַשְּׁלִשִׁי. Vulg. videtur legisse הַשָּׁלֹשׁ *trium*; unde vertit, *inter tres*. Rad. שָׁלֹשׁ, ut supra in voce præced.

שְׁלִישִׁי adject. m. pro numero ordinali, *tertius*, *triarius*, *tertianus*, *triplex*. O. τρίτος *tertius*, τρισσὸς *triplex*, πρῶτος *primus*, ob aliam utique lectionem. Cum præf. הַשְּׁלִישִׁי & הַשְּׁלִשִׁי, *tertius*. Cum præf. הַשְּׁלִישִׁי & הַשְּׁלִשִׁי, *& tertius*, בַּשְּׁלִישִׁי *in tertio*. Plur. m. sine (י) post ל, שְׁלִשִׁים *tertiani*. Cum præfix. Gen. 6. v. 16. וּשְׁלִשִׁים תַּעֲשֶׂהָ. Vulg. *& tristega facies in eâ* (arcâ). Alii, *& in tertiis* (locis), vel *& tertianas* (mansiones) *facies*. Sym. καὶ τρίστεγα ποιήσεις αὐτήν *& (per) ternas contignationes facies eam*. O. καὶ τριώροφα ποιήσεις αὐτήν *& tricamerata facies eam*. Porrò שְׁלִשִׁים contractum est, pro שְׁלִישִׁים, juxta Buxt... Ezech. 42. v. 3. בַּשְּׁלִשִׁים. Vulg. *triplici* (porticui). Alii, *in tertiis*, vel (erat) *ternis* (ordinibus peristylium). Fem. שְׁלִישִׁיָּה, unde Isai. 19. v. 24. יִהְיֶה יִשְׂרָאֵל שְׁלִישִׁיָּה לְמִצְרַיִם. Vulg. *erit Israël tertius Ægyptio*. Alii, *tertia* (pars) *Ægyptiis*. Quidam subaudiunt (*natio*, vel *soror*). Vide Synopsin Critic. O. τρίτος *tertius*; absque (י) post ל, Isai. 15. v. 5. עֶגְלַת שְׁלִשִׁיָּה. Vulg. *vitulam conternantem*. Alii, *vitulam triennem*, *trinam principem*, id est, magnam, vel *tertiam* ad uterum, id est, quæ tertiò gravidata est. O. δάμαλις γάρ ἐστι τριετής *vitula enim triennis est*. Vide Gram. Hebr. tom. 1. p. 123. col. 2. & tom. 2. p. 171. col. 1. Cum ה heemantico in fine sing. fem. שְׁלִישִׁית *tertia*, vel *tertia pars*, pro loci varietate & sensu. שְׁלִשִׁית *tertia pars*. Cum præf. וּשְׁלִישִׁית *& tertia pars*, הַשְּׁלִישִׁית *tertius*, vel *tertia*, pro loci varietate. הַשְּׁלִשִׁית & הַשְּׁלִישִׁת, idem. הַשְּׁלִישִׁית & וְהַשְּׁלִשִׁית, *& tertia pars*, בַּשְּׁלִישִׁית *tertiò*. Cum ה parag. Ezech. 21. v. 19. וְתִכָּפֵל חֶרֶב שְׁלִישִׁתָה. Vulg. *& duplicetur gladius, ac triplicetur* (gladius interfectorum). Ut verbum accepit, vel intellexit & ad sequentia retulit. Alii, *nam iterabitur*, vel *ingeminabitur gladius tertiò*, vel *tertiâ* vice, vel in *tertio* tempore *suo*, vel *tertiam partem*, vel *tertiam vicem*; hoc est, multis partibus, aut vicibus major seipso fiet. ה est paragogicum, aut valet אֶל שְׁלִישִׁית *ad*

Digitized by Google

tertium. Coccei.... Schmid. *gladius tertiatus.* O. adjectivè vertunt & ad sequentia referunt, ἡ τρίτη ῥομφαία *tertius gladius.* Cum affix. Ezech. 5. v. 12. cum (י) redundante ante affix. שְׁלִשִׁתִיךְ בַּדֶּבֶר יָמוּתוּ. Vulg. *tertia pars tui* (f.) *peste morietur.* Alii, *tertia* (enim) *tui* (pars) *peste morientur.* O. τὸ τέταρτόν σου ἐν θανάτῳ ἀναλωθήσεται. Scholiastes, τὸ τρίτον. *Quarta* (Schol. *tertia*) *tui pars in morte consumetur.* Quid legerint O. non video, nec docentem reperio. Probabile est, τὸ τέταρτόν, irrepsisse in O. pro τὸ τρίτον, fortè verti posset sic: Quod *ad tertiam tui partem* attinet, *peste morientur.* Rad. שָׁלַשׁ *divisit in tres partes*, &c.

שלך QAL, unde HIPHIL, הִשְׁלִיךְ. Vulg. & alii, *jacio, jacto, mitto, operio, injicio, conjicio, abjicio, projicio, dejicio, periculis do, præcipito, expono*, &c. Construitur cum præpositionibus עַל, אֶל, מִן, ל, & ב. Buxt. O. ἀποβάλλω *abjicio*, ἀπορρίπτω *abjicio*, βάλλω *jacio*, ἐκβάλλω *ejicio*, ἐμβάλλω & ἐπιβάλλω, *injicio*, ῥίπτω & ῥιπτέω, *projicio*, ἐρημόω *desolo*, καθίημι *demitto*, κατακρημνίζω *præcipito*, καταῤῥήγνυμι *confringo*, καταῤῥίπτω *dejicio*, ἐκσπάω *extraho*, ἐκφέρω *effero*, ἐκτείνω *extendo*, &c.

PRÆT. 3. p. f. m. Amos. 8. v. 3. בְּכָל־מָקוֹם הִשְׁלִיךְ הָס. Vulg. *in omni loco projicietur silentium.* Alii, *projiciet* (quis dicens) *sile.* Vide notas Vatabl. hîc. O. ῥίψω σιωπήν *projiciam silentium*, in Comp. At in Lamberto Bos, ἐπιρρίψω, in Alex. ἐπιρρίψω *injiciam.* Cum præf. Lev. 1. v. 16. וְהִשְׁלִיךְ אֹתָהּ אֵצֶל הַמִּזְבֵּחַ *& projiciet eam apud*, vel *prope altare.* Cum affix. 4. Reg. 24. v. 20. sine (י), עַד־הִשְׁלִכוֹ אֹתָם מֵעַל פָּנָיו *donec projiceret ille eos à facie suâ.* Jerem. 52. v. 3. eadem phrasis est, sed ibi habes הִשְׁלִיכוֹ, non הִשְׁלִכוֹ, ut fert Roberts. Lexicon. Facilis est lapsus ob minuta illa puncta quibus crux paratur iis qui in linguâ sanctâ progressus multos non fecerunt. Hinc etiam nota non semper uniformem esse punctuationis modum, quod crucem auget. 4. Reg. 13. v. 23. וְלֹא־הִשְׁלִיכָם מֵעַל־פָּנָיו *& non projecit eos à facie suâ.* Vulg. *neque* (voluit) *projicere penitus*; videtur legisse הַשְׁלִיכָם, in infinitivo, concordatque sic lectum cum verbo præcedenti, הַשְׁחִיתָם *disperdere eos.* 3. p. s. f. 2. Reg. 11. v. 21. הֲלוֹא אִשָּׁה הִשְׁלִיכָה עָלָיו פֶּלַח רֶכֶב *nonne mulier dejecit.* Vulg. (misit) *super eum fragmen molæ?* 2. p. s. m. Isai. 38. v. 17. כִּי־הִשְׁלַכְתָּ אַחֲרֵי גֵוְךָ כָּל־חֲטָאָי *siquidem*, vel *quoniam projecisti post tergum tuum omnia peccata mea.* Cum præf. Ezech. 5. v. 4. וְהִשְׁלַכְתָּ אוֹתָם אֶל־תּוֹךְ הָאֵשׁ *& projicies eos* (pilos) *in medium ignis.* Cum præf. & affix. Jerem. 51. v. 63. וְהִשְׁלַכְתּוֹ אֶל־תּוֹךְ פְּרָת *& projicies illum* (librum), m. *in medium Euphraten.* 1. p. s. c. הִשְׁלַכְתִּי *projeci.* Cum præf. וְהִשְׁלַכְתִּי *& projiciam, & abjiciam.* Cum affix. Ezech. 28. v. 17. עַל־אֶרֶץ הִשְׁלַכְתִּיךָ *in terram projeci te*, m. 3. p. plur. c. הִשְׁלִיכוּ *projecerunt, abjecerunt.* Cum præf. Ezech. 43. v. 24. וְהִשְׁלִיכוּ הַכֹּהֲנִים עֲלֵיהֶם מֶלַח. Vulg. *& mittent Sacerdotes super eos sal.* 2. p. plur. f. cum præf. & ה paragogico in hac persona planè inusitato, vide Grammat. Hebr. tom. 1. p. 183. col. 2. Amos. 4. v. 3. וְהִשְׁלַכְתֶּנָה הַהַרְמוֹנָה. Vulg. *& projiciemini in Armon*; videtur legisse in futuro Niphal. 2. p. plur. f. וְתִשָּׁלַכְנָה. Alii, *& dejicietis palatium* (ad exeundum), vel *& projicietis vos in palatium*... Est pro הִשְׁלַכְתֶּן; sensus fortè hîc est: *Et abjicietis* (cogitationem ascendendi) *ad palatium*, seu, templum. Coccei... Alii aliter. O. καὶ ἀποῤῥιφήσεσθε *& projiciemini.* Aq. ἀπαγόντες *abducentes*; fortè O. legerunt, sicut conjecimus legisse Vulg. Aq. verò aliud legit, & ut participium vertit.

BEN. s. m. Mich. 2. v. 5. מַשְׁלִיךְ חֶבֶל בְּגוֹרָל non erit tibi *jaciens funem per sortem.* Plur. m. construct. Isai. 19. v. 8. וְאָבְלוּ כָּל־מַשְׁלִיכֵי בַיְאוֹר חַכָּה *& tristes erunt omnes projicientes in flumen hamum.*

INFIN. cum præf. in formâ (-), וְהַשְׁלֵךְ *& projiciendo*; in formâ (י), Eccles. 3. v. 5. עֵת לְהַשְׁלִיךְ אֲבָנִים *tempus ad abjiciendum lapides.*

IMPER. 2. p. s. m. הַשְׁלֵךְ *projice.* Cum præfix. וְהַשְׁלֵךְ *& projice* (virgam tuam). Cum affix. הַשְׁלִיכֵהוּ *projice eum*, m. (ba-

Digitized by Google

culum); & ſine (׳), הַשְׁלִכֵהוּ *projice eum*, m. 2. p. ſ. f. cum præf. וְהַשְׁלִיכִי *& projice.* 2. p. plur. m. הַשְׁלִיכוּ *projicite, abjicite.*

Fut. 3. p. ſ. m. יַשְׁלִיךְ *projiciet* (homo). Cum præf. & in formâ (ֶ), Job. 15. v. 33. וְיַשְׁלֵךְ כַּזַּיִת נִצָּתוֹ. Vulg. *& quaſi oliva projiciens florem ſuum.* Alii, *& abjiciat*, (impius) *ſicut oliva, florem ſuum*, vel *& projiciet* (Deus) *tamquam oleæ, florem ejus* (impii); perdet ante tempus poſteros ſuos. Vatabl. O. ἐκπέσοι δὲ ὡς ἄνθος ἐλαίας *& decidat tamquam flos olivæ*; videntur legiſſe in Hophal... וְיֻשְׁלַךְ *& projecit.* Cum præf. & affix. וַיַּשְׁלִיכֵהוּ *& abjecit eum*, m. & ſine (׳), וַיַּשְׁלִכֵהוּ *& projecit eum*, m. וַיַּשְׁלִכֵם *& projecit eos*, m. 3. p. ſ. f. cum præf. Dan. 8. v. 12. וְתַשְׁלֵךְ אֱמֶת אַרְצָה. Vulg. paſſivè reddidit: *& proſternetur veritas in terrâ.* Alii, *& projiciet veritatem in terram* (cornu illud, de quo ſupra). O. paſſivè vertunt ut Vulg. καὶ ἐρρίφη χαμαὶ ἡ δικαιοσύνη *& projecta eſt humi juſtitia*; fortè legebant in Hophâl, וְתֻשְׁלַךְ, unde nata verſio in paſſiva ſignificatione. וַתַּשְׁלֵךְ *& dejecit* (mulier). Cum præf. & affix. Job. 18. v. 7. וְתַשְׁלִיכֵהוּ עֲצָתוֹ. Vulg. *& præcipitabit eum*, m. (impium) *conſilium ſuum.* Alii, *& proſternet eum conſilium ejus.* O. σφάλαι δὲ αὐτὸν ἡ βουλή. Theod. καταῤῥάξει αὐτὸν ἡ βουλὴ αὐτοῦ. O. *erret autem ejus conſilium.* Theod. *præcipitabit eum conſilium ejus.* 2. p. ſ. m. cum præfix. in forma (׳), וְתַשְׁלִיךְ *& projicies.* Cum (ֶ), וַתַּשְׁלֵךְ *& projeciſti* (ſermones meos). Cum affix. אַל־תַּשְׁלִיכֵנִי *ne projicias me*, c. Cum præf. & affix. Jon. 2. v. 4. וַתַּשְׁלִיכֵנִי מְצוּלָה *& projeciſti me*, c. *in profundum.* 2. p. ſ. f. cum præf. Ezech. 23. v. 35. וַתַּשְׁלִיכִי אוֹתִי אַחֲרֵי גַוֵּךְ *& projeciſti me poſt corpus tuum.* 1. p. ſ. c. אַשְׁלִיךְ *projiciam.* Cum præfix. וָאַשְׁלִךְ & וָאַשְׁלִיךְ, *& projeci.* Inſuper cum ה paragogico, וָאַשְׁלִכָה *& projeci.* Cum præf. & affix. וָאַשְׁלִכֵהוּ *& projeci illud* (aurum), m. וָאַשְׁלִכֵם *& abjeci eas* (tabulas), m. 3. p. plur. m. יַשְׁלִיכוּ *projicient* (argentum). Cum præf. וַיַּשְׁלִכוּ *& projecerunt* (Jeremiam in lacum). וַיַּשְׁלִיכוּ *& projecerunt.* Cum præf. & affix. וַיַּשְׁלִכֵם *& dejecerunt eos*, m. vel *præcipitaverunt eos*

(è vertice rupis). Cum (ִ) pro (׳), וַיַּשְׁלִכֵם *& dejecerunt eos*, m. 2. p. plur. m. cum ן parag. Exod. 22. v. 30. לַכֶּלֶב תַּשְׁלִכוּן אֹתוֹ *cani projicietis eam* (carnem diſcerptam in agro). Cum affix. & (ִ) pro (׳), Exod. 1. v. 22. כָּל־הַבֵּן הַיִּלּוֹד הַיְאֹרָה תַּשְׁלִיכֻהוּ. Vulg. *quidquid maſculini ſexus natum fuerit, in flumen projicite*; optima verſio. Ad verbum, *projicietis illud*, vel *illum*, m. pro verſionis diverſitate reſpectu הַבֵּן *filius.* 1. p. plur. c. cum præf. & ה paragogico, וְנַשְׁלִכָה *& abjiciamus.* Cum præf. & affix. וְנַשְׁלִכֵהוּ *& projiciamus eum*, m.

HOPHAL הָשְׁלַךְ vel הֻשְׁלַךְ, *abjicior, dejicior, projicior*, &c. unde Praet. 3. p. ſ. m. cum præfix. & (ָ) pro qamèts hhatoúph, Dan. 8. v. 11. וְהֻשְׁלַךְ מְכוֹן מִקְדָּשׁוֹ. Vulg. (videtur legiſſe וְהִשְׁלִיךְ) *& dejecit locum ſanctificationis ejus*, m. Alii, *& projecta eſt ſedes ſanctuarii ejus*, quaſi conculcanda. Coccei... vel *& projectum eſt habitaculum*, &c. O. καὶ τὸ ἅγιον ἐρημωθήσεται *& ſanctuarium deſolabitur.* Non adhæſerunt verbis, ſed ſenſui. 3. p. ſ. f. cum (ְ) ſub ל pro (ֻ), Ezech. 19. v. 12. לָאָרֶץ הֻשְׁלָכָה *in terram eſt dejecta*, vel *projecta.* O. ἐπὶ γῆν ἐρρίφη *in terram projecta eſt.* 2. p. ſ. m. Iſai. 14. v. 19. וְאַתָּה הָשְׁלַכְתָּ מִקִּבְרְךָ. Vulg. *tu autem projectus es de ſepulchro tuo*, m. O. σὺ δὲ ῥιφήσῃ *tu autem projicieris*, &c. 1. p. ſ. c. Pſal. 21. Hebr. 22. v. 11. עָלֶיךָ הָשְׁלַכְתִּי מֵרָחֶם. Vulg. *in te projectus ſum ex utero.* Alii, *rejeci me.* O. ἐπερρίφην *projectus ſum*, &c. 3. p. pl. c. cum (ָ) pro qamèts hhatoúph & præf. וְהֻשְׁלְכוּ *& abjecti ſunt*, vel *& projecti ſunt.* O. ſingulariter vertunt, καὶ ἐξεβλήθη *& ejectus eſt.* Aliqua in hoc verſu omiſerunt. Vide Jerem. 22. v. 28.

Ben. ſ. m. 2. Reg. 20. v. 21. הִנֵּה רֹאשׁוֹ מֻשְׁלָךְ אֵלֶיךָ. Vulg. per futurum vertit: *ecce caput ejus mittetur ad te*, m. Alii, *projicietur.* Ad verbum, *projectum.* O. ῥιφήσεται *projicietur*, &c. Plur. m. Jerem. 14. v. 16. יִהְיוּ מֻשְׁלָכִים בְּחֻצוֹת. Vulg. *erunt projecti in viis.* Alii, *ejecti*, vel *abjecti erunt in plateis* (Hieroſolymæ). Sing. fem. in formâ ה cum dupl. (ֶ), Jerem. 36. v. 30. וְנִבְלָתוֹ תִּהְיֶה מֻשְׁלֶכֶת לַחֹרֶב בַּיּוֹם. Vulg. *& cadaver*

ejus, (m.) *projicietur ad æstum per diem.* Alii, *erit projectum æstui in die.* O. ἔσαι ἐῤῥιμμένον *erit projectum*, &c.

Fut. 2. p. f. f. cum præf. & (ֻ) pro (ׂ hhatoúph), Ezech. 16. v. 5. וַתֻּשְׁלְכִי אֶל־פְּנֵי הַשָּׂדֶה. Vulg. *sed projecta es super faciem terræ.* Alii, *ita projecta es super facies agri.* O. καὶ ἀπεῤῥίφης ἐπὶ πρόσωπον τοῦ πεδίου *& projecta es super faciem campi.* 3. p. pl. m. cum (ֻ) pro (ׂ hhatoúph), & cum (ׂ) pro (ׂ) sub ל ob pausam, Isai. 34. v. 3. וְחַלְלֵיהֶם יֻשְׁלָכוּ. Vulg. neglecto præf. *interfecti eorum projicientur.* Alii, *& confossi eorum projicientur.* O. ῥιφήσονται *projicientur.*

שָׁלָךְ m. Vulg. & alii, *mergulus*, *nycticorax*, *mergus*, sic dictus quòd ad capiendum pisces in mare vel aquam se projiciat. Pagn. Buxt. Aliis est *ardea*, ex numero avium vetitarum: & juxta Hebræos doctores avis est venans pisces. O. καταῤῥάκτης *mergulus maritimus*, νυκτικόραξ *nycticorax.* Aliis apud Bochartum Hierozoici parte posteriore, lib. 2. p. 280. avis ista est *larus*, vel *gavia*, vel *fulica*, vel *corvus marinus*, vel *aquaticus*, vel *corvus aquarum.* Ipsum vide doctè disserentem. Cum præf. הַשָּׁלָךְ *mergus.* Rad. שָׁלַךְ inusit. in Hiphil, *projecit*, &c.

שַׁלֶּכֶת f. nomen portæ Hierosolymis à conjectâ & accumulatâ terrâ ad parandam viam regis, sic dictæ: Buxt. vel, quod per illam projicerentur sordes. Fuit ex portis sanctuarii, quasi portam dicas *projectionis*: noster interpres commodè *ascensionis.* Robertſ. Vox illa redditur variis modis ab interpretibus; videamus loca in quibus usurpatur. 1. Paral. 26. v. 16. עִם שַׁעַר שַׁלֶּכֶת. Vulg. *juxta portam quæ ducit* (ad viam ascensionis). Alii, *cum portâ projectionis*, vel *emissoriâ*, vel *emissionis*, vel *quæ vergit*, vel *cum portâ injectûs*, vel *apud portam aggeris.* O. μετὰ τὴν πύλην παστοφορίου *post portam pastophorii.* Cum præf. Isai. 6. v. 13. כָּאֵלָה וְכָאַלּוֹן אֲשֶׁר בְּשַׁלֶּכֶת מַצֶּבֶת בָּם. Vulg. *sicut terebinthus & sicut quercus, quæ expandit ramos suos.* Locum hunc difficillimum sic vertunt Alii, *sicut* (enim) *quercus & ilex, quando abscinditur, stirps* (manet) *de iis*, vel *sicut in quercubus illis & sicut in roboribus, quæ sunt ad* (portam) *injectûs statumen est*, vel *quibus in ejectione statio in eis*, Mo. *fulcrum eis subministratur*, Ti. *quæ depositis foliis habent statum*, Ca. vel *in quibus in emissione* (frondium est) *subsistentia* (quædam). Vide in Synopsi Criticor. hæc fusiùs disserta & exposita. O. ὡς τερέβινθος, καὶ ὡς βάλανος ὅταν ἐκπέσῃ (Mſ. Alex. ἐκσπασθῇ) ἀπὸ τῆς θήκης αὐτῆς *sicut terebinthus, & sicut glans cum exciderit* (Mſ. Alex. *avulsa fuerit*) *è thecâ suâ.* Sym. ὅτι ἀποβαλοῦσα ἵσταται μόνη *quæ dejectis foliis stat sola.* Rad. שָׁלַךְ in Hiphil, *dejecit*, *projecit*, &c.

שָׁלַל Qal. Vulg. & alii, *vasto*, *aufero*, *prædor*, *deprædor*, *spolio*, *exspolio*, *despolio*, *dimitto*, *remitto*, *detraho*, *rapio*, *diripio*, *sumo*, *obliviscor*, tamquam ab alia radice. Vide Futur. infrà. Item, *projicio.* Cognatum cum נָשַׁל *detraxit*, *solvit.* Hinc συλάω, συλέω, συλεύω, & latinis inserto p, *spolio.* Frequentiùs autem resolvunt Græci ש in σκ, ut σκυλεύω *spolio*, *despolio*, & σκῦλον *spolium*, *præda.* Av. O. παραβάλλω *adjicio*, προνομεύω *prædor*; in Hexaplis, *vasto*, *devasto*... σκυλεύω *spolio.*

Praet. 3. p. f. m. cum præf. & in formâ verborum perfectorum, Ezech. 29. v. 19. וְשָׁלַל שְׁלָלָהּ. Vulg. *& deprædabitur manubias ejus* (terræ Ægypti). Alii, *& prædabitur prædam ejus.* 2. p. f. m. Habac. 2. v. 8. שַׁלּוֹתָ גּוֹיִם רַבִּים *spoliasti gentes multas.* 3. p. plur. c. cum præfix. & in formâ perfectorum, וְשָׁלְלוּ *& prædabuntur*, *& spoliabunt.*

Ben. plur. m. cum præf. הַשֹּׁלְלִים *deprædantes* (gentes). Construct. cum affix. Jerem. 50. v. 10. כָּל־שֹׁלְלֶיהָ יִשְׂבָּעוּ. Vulg. *omnes vastantes eam* (nempe Chaldæam) *replebuntur*, f. Alii, *omnes spoliantes eam saturabuntur.* Ezech. 39. v. 10. וְשָׁלְלוּ אֶת־שֹׁלְלֵיהֶם *& prædabuntur prædatores suos* (m.) Vulg. *& diripient vastatores suos.*

Infin. שֹׁל *prædam dimittendo.* Cum præf. in formâ verborum perfectorum, Isai. 10. v. 6. לִשְׁלֹל שָׁלָל. Vulg. *ut auferat spolia.* Alii, *ad spolia agendum*, vel *ad prædandum*,

Digitized by Google

vel *ad spoliandum spolium.* In eâdem formâ, & cum ה interrogativo, Ezech. 38. v. 13. הֲלִשְׁלֹל שָׁלָל אַתָּה בָא *num ad spoliandum spolium tu venisti?* Vulg. *numquid ad sumenda spolia tu venis?*

Fut. 3. p. plur. m. cum affix. hhólem mutato in (ֻ hhatoúph), Habac. 2. v. 8. יְשָׁלּוּךָ כָּל־יֶתֶר עַמִּים. Vulg. *spoliabunt te* (m.) *omnes qui reliqui fuerint de populis.* Alii, *despoliabunt te omnes reliquiæ populorum.* 2. p. plur. m. Ruth. 2. v. 16. וְגַם שֹׁל־תָּשֹׁלּוּ לָהּ מִן־הַצְּבָתִים. Vulg. *& de vestris quoque manipulis projicite de industriâ.* Sensum non verba reddidit. Alii, *& etiam spoliando spoliabitis ipsi* (f.) vel *oblivifcendo oblivifcemini* (R. Salom. deducens à שָׁלָה, quod, inter alia, est שָׁגַג *errare, oblivisci*), vel *dimittendo dimittetis ei de manipulis*, id est, de spicis manipulorum, inquit R. D. & A. E. vel *atque etiam detrahendo detrahetis ei de acervis.*

NIPHAL נִשַּׁל, unde Fut. 3. p. f. m. juxta quosdam, Deuter. 28. v. 40. כִּי יִשַּׁל זֵיתֶךָ. Vulg. *quia defluent & peribunt* (olivæ) deduxit à נָשַׁל *decido, elabor,* &c. unde quod sequitur (*& peribunt*) esse videtur alia interpretatio ejusdem vocis. Alii, *quia evellet se, seu exstirpabit se oliva tua,* m. vel *cum dejiciet* (scilicet oleas) *oliva tua,* vel *nam despoliabitur,* vel *exuet se oliva tua,* vel *quia excutietur oliva tua.* Ex quibus patet aliis esse 3. p. f. m. Futuri Qal à verbo נָשַׁל, aliis verò eamdem personam Futuri Niphal, à שָׁלַל. Vide Synopsim Criticorum. O. ὅτι ἐκρυήσεται ἡ ἐλαία σου *quoniam defluet oliva tua.*

HITHPOEL הִשְׁתּוֹלֵל, cum metathesi solita שׁ & ת, unde Praet. 3. p. plur. c. cum א affecto (ֶ) pro ה cum hhiriq qatón, ex Chaldaismo, Psal. 75. Hebr. 76. v. 6. אֶשְׁתּוֹלְלוּ אַבִּירֵי לֵב. Vulg. *turbati sunt omnes insipientes corde.* Alii, *dediderunt se in prædam robusti animo,* vel *spoliati sunt fortes corde,* vel *insani facti sunt,* aut *stupefacti sunt,* vel *abjecerunt animum fortes corde.* O. ἐταράχθησαν πάντες οἱ ἀσύνετοι τῇ καρδίᾳ, ut Vulg.

Ben. f. m. cum metathesi solita שׁ & ת, Isai. 59. v. 15. וְסָר מֵרָע מִשְׁתּוֹלֵל. Vulg. *& qui recessit à malo, prædæ patuit.* Alii, *& recessit à malo exspoliata* (veritas), vel *& qui recedit à malo, prædæ seipsum exponit,* vel *facit ut insanus habeatur,* id est, propinat se deridendum omnibus cum suo justitiæ studio, adeo corrupta sunt tempora. Jun. Huc facit Punicum proverbium, *nisi lupus sis, luporum prædam te esse oportet.* San. vel *& recedens à malo, mente & consilio destitutus habetur.* Cocc. vel *despoliat sese,* id est, aliis despoliandum se præfert. Merc. O. καὶ μετέστησαν τὴν διάνοιαν τοῦ συνιέναι *& transtulerunt mentem ab intelligendo.* Ex Cocceio conjecerunt legendum וְסָרֵי מֵרָע מַשְׂכִּיל. Cappellus nihil dicit de isto textu.

שָׁלָל m. Vulg. & alii, *manubiæ, præda, spolium, spolia.* O. τὰ ὑπάρχοντα *substantiæ,* σκῦλον *spolium,* τροφὴ *nutrimentum,* προνομὴ *præda,* λάφυρον *spolium,* διαρπαγὴ *direptio,* ἀπώλεια *perditio,* ἀπαρτία *sarcina.* Aq. λάφυρα *exuviæ.* Sym. σκῦλα *spolia,* &c. Cum præf. וְשָׁלָל *& spolium,* הַשָּׁלָל *spolium, præda,* מֵהַשָּׁלָל *de præda,* בַּשָּׁלָל *in præda,* לְשָׁלָל *in prædam,* לַשָּׁלָל *ad prædam,* וּמִשָּׁלָל *& de præda.* Construct. שְׁלַל *præda.* Cum præfix. וּשְׁלַל *& præda,* מִשְּׁלַל *de præda,* וּמִשְּׁלַל *& de prædâ.* Cum affix. שְׁלָלָהּ *præda ejus,* f. שְׁלָלֵךְ *spolium tuum,* f. שְׁלַלְכֶם *spolium vestrum,* m. שְׁלָלָם *præda eorum,* m. Cum præf. & affix. וּשְׁלָלָם *& præda eorum,* m. Rad. שָׁלַל *spolio, prædor,* &c.

שָׁלֵם QAL. Vulg. & alii, *compleor, perficior, pacem habeo,* vel *colo, pace, prosperitate fruor, pacem precor,* id est, *saluto.* Item, *consummor, absolvor, integer fio, retribuo, reddo.*

Praet. 3. p. plur. c. cum præf. Isai. 60. v. 20. וְשָׁלְמוּ יְמֵי אֶבְלֵךְ. Vulg. *& complebuntur dies luctûs tui,* f. O. καὶ ἀναπληρωθήσονται αἱ ἡμέραι τοῦ πένθους σου *& adimplebuntur dies luctûs tui.*

Ben. f. m. cum affix. Psal. 7. v. 5. אִם־גָּמַלְתִּי שׁוֹלְמִי רָע. Vulg. *si reddidi retribuentibus mihi mala.* Alii, *si intuli malum colenti pacem mecum,* vel *pacifico meo,* id est ei qui mihi pacificus erat. Coccei; vel

Digitized by Google

pacifico mecum, vel *retribuenti*, vel *reddenti mihi*, *malum*. O. εἰ ἀνταπέδωκα τοῖς ἀνταποδιδοῦσί μοι κακά, idem cum Vulg.

Imper. 2. p. f. m. cum præf. & (-) pro (-) ob pausam, Job. 22. v. 21. הַסְכֶּן־נָא עִמּוֹ וּשְׁלָם. Vulg. *acquiesce igitur ei*, *& habeto pacem*, vel *& age pacem*, id est; noli Deum oppugnare. Coccei. O. hîc intricati sunt: confer & judica.

Fut. 3. p. f. m. cum præf. & (-) pro (-) ob pausam, Job. 9. v. 4. מִי־הִקְשָׁה אֵלָיו וַיִּשְׁלָם. Vulg. *quis restitit ei* (Deo) *& pacem habuit?* Alii, *quis se difficilem præstitit erga ipsum*, *& pace fruitus est?* O. τίς σκληρὸς γενόμενος ἐναντίον αὐτοῦ ὑπέμεινεν; Comp. καὶ εἰρήνευσεν. Aq. similiter, εἰρήνευσεν. Sym. διετέλεσεν. O. *Quis durus factus ante eum permansit?* Sic Nobilius; in Hexaplis, *sustinuit?* Compl. *& pacem habuit?* Sym. *perstitit?* vel *perseveravit?* 3. p. f. f. cum præf. & in formâ (-), Nehem. 6. v. 15. וַתִּשְׁלַם הַחוֹמָה. Vulg. *completus est autem murus*. Alii, *& absolutus est murus*. O. καὶ ἐτελέσθη τὸ τεῖχος *& perfectus est murus*.

PIEL שִׁלֵּם. Vulg. & alii, *reddo*, *rependo*, *retribuo*, *restituo*, *solvo*, *persolvo*, *compenso*, *perficio*, *compleo*, *pacatum reddo*, Vulg. *expeto*. Job. 34. v. 33. *& perficior*. 3. Reg. 9. v. 25.

Praet. 3. p. f. m. in formâ (-) pro (-), Judic. 1. v. 7. כֵּן שִׁלַּם־לִי אֱלֹהִים *sic reddidit mihi*, *Deus*, vel *sic rependit mihi*, *Deus*. O. οὕτως ἀνταπέδωκέ μοι ὁ Θεός *sic retribuit mihi*, *Deus*. Cum præf. Job. 8. v. 6. וְשִׁלַּם נְוַת צִדְקֶךָ. Vulg. *& pacatum reddet habitaculum justitiæ tuæ*, m. Alii, *& pacificum reddet*, &c. O. ἀποκαταστήσει δέ σοι δίαιταν δικαιοσύνης *restituet autem tibi habitaculum justitiæ*. At 3. Reg. 9. v. 25. alio sensu sumitur eadem vox. וְשִׁלַּם אֶת־הַבָּיִת *& perfecit* (Salomon) *domum*. Vulg. passivè vertit, *perfectumque est templum*. O. ex Ms. Alex. καὶ ἀπήρτισεν σὺν τὸν οἶκον *& perfecit*, vel *& absolvit domum*; solent O. exprimere אֶת־ per σύν. 1. p. f. c. Proverb. 7. v. 14. הַיּוֹם שִׁלַּמְתִּי נְדָרָי *hodie reddidi vota mea*, c. O. σήμερον ἀποδίδωμι τὰς εὐχάς μου *hodie reddo vota mea*. Cum præfix. וְשִׁלַּמְתִּי *& rependam*, vel *& retribuam* (in sinum eorum). 3. p. plur. c. cum præfix. & (-) pro (·) sub ל ob pausam, Isai. 19. v. 21. וְשִׁלֵּמוּ *& solvent*, vel *& reddent* (vota quæ voverint). O. καὶ ἀποδώσουσι *& reddent*. 2. p. plur. m. Gen. 44. v. 4. לָמָּה שִׁלַּמְתֶּם רָעָה תַּחַת טוֹבָה *quare rependistis malum pro bono?* O. τί ὅτι ἀνταπεδώκατε πονηρὰ ἀντὶ καλῶν; *ut quid reddidistis mala pro bonis?*

Ben. f. m. Isai. 66. v. 6. קוֹל יְהוָה מְשַׁלֵּם גְּמוּל לְאֹיְבָיו. Vulg. *vox Domini reddentis retributionem inimicis suis*, m. O. ἀνταποδιδόντος *reddentis*, &c. Cum præf. Deut. 7. v. 10. וּמְשַׁלֵּם *& reddens* (odio habentibus ipsum). Plur. m. Joël. 4. v. 4. הַגְּמוּל אַתֶּם מְשַׁלְּמִים עָלָי. Quædam exemplaria cum (·) sub ל, עָלָי. Vulg. cap. 3. v. 4. *numquid ultionem vos reddetis mihi?* Alii, *num retributionem vos rependentes* (estis) *mihi?* O. cap. 3. v. 4. ob aliam divisionem capitum, ut in Vulg. μὴ ἀνταπόδομα ὑμεῖς ἀνταποδίδοτέ μοι; *numquid retributionem vos redditis mihi?* In regimine cum præf. Psal. 37. Hebr. 38. v. 21. וּמְשַׁלְּמֵי רָעָה תַּחַת טוֹבָה. Vulg. *qui retribuunt mala pro bonis*. Alii, *& rependentes malum pro bono*. O. Psal. 37. v. 20. οἱ ἀνταποδιδόντες κακὰ ἀντὶ ἀγαθῶν, idem cum Vulg. neglecto præf.

Infin. שַׁלֵּם *rependendo*. Cum præf. Prov. 22. v. 27. אִם־אֵין־לְךָ לְשַׁלֵּם. Vulg. *si enim non habes unde restituas*. Alii, *si non* (sit) *tibi ad reddendum*. O. ἐὰν μὴ ἔχῃς (Ms. Alex. ἔχεις) πόθεν ἀποτίσῃς *si enim non habueris unde solvas*. Cum præf. & affix. Psal. 60. Hebr. 61. v. 9. לְשַׁלְּמִי נְדָרַי יוֹם יוֹם. Vulg. *ut reddam vota mea de die in diem*. Alii, *reddendo vota mea quovis die*. O. τοῦ ἀποδοῦναί με τὰς εὐχάς μου ἡμέραν ἐξ ἡμέρας, idem cum Vulg. Eccles. 5. v. 3. אַל־תְּאַחֵר לְשַׁלְּמוֹ *ne tardes reddere illud*, m. (votum).

Imper. 2. p. f. m. שַׁלֵּם *persolve*, *redde*. Cum præf. Psal. 49. Hebr. 50. v. 14. וְשַׁלֵּם לְעֶלְיוֹן נְדָרֶיךָ. Vulg. *& redde altissimo vota tua*, m. similiter O. καὶ ἀπόδος τῷ ὑψίστῳ τὰς εὐχάς σου. 2. p. f. f. Nah. 1. v. 15. שַׁלְּמִי נְדָרָיִךְ *redde*, vel *persolve vota tua*, f. Cum præf. 4. Reg. 4. v. 7. וְשַׁלְּמִי אֶת־נִשְׁיֵכִי (legendum docent Massorethæ, נִשְׁיֵךְ). Vulg. *& redde*

Digitized by Google

& redde creditori tuo, f. Alii, *& solve debitum tuum.* O. *καὶ ἀποτίσεις τοὺς τόκους σου & reddes fœnora tua.* S. August. in Nobil. *redde creditoribus tuis.* 2. p. plur. m. שַׁלְּמוּ *reddite*, vel *rependite.* Cum præfix. וְשַׁלְּמוּ *& reddite*, vel *& persolvite* (Domino).

Fut. 3. p. f. m. Proverb. 6. v. 31. וְנִמְצָא יְשַׁלֵּם שִׁבְעָתָיִם. Vulg. *deprehensus quoque reddet septuplum.* O. *ἐὰν δὲ ἁλῷ, ἀποτίσει ἑπταπλάσια si autem deprehendatur, reddet septupla.* Alii, *& deprehensus* (fur) *rependit septies*, id est, etiamsi septies furti convincatur, non ultrà tenetur quàm ad restitutionem cum augmento. Grot. Correpto (-) in (-) ob maqqaph, Job. 21. v. 31. מִי יְשַׁלֶּם־לוֹ *quis rependet illi?* O. *τίς ἀνταποδώσει αὐτῷ*; idem. Vulg. & quæ fecit, *quis reddet illi?* Cum præf. Psal. 136. Hebr. 137. v. 8. אַשְׁרֵי שֶׁיְשַׁלֶּם־לָךְ אֶת־גְּמוּלֵךְ; sunt qui scribunt שֶׁיְשַׁלֶּם־, sine dagh. in (י); (ibi שֶׁ est pro relativo אֲשֶׁר). Vulg. *beatus qui retribuet tibi, retributionem tuam.* O. *μακάριος ὃς ἀνταποδώσει σοι τὸ ἀνταπόδομά σου*, idem. Cum affix. Job. 34. v. 33. הֲמֵעִמְּךָ יְשַׁלְּמֶנָּה. Vulg. *numquid à te, Deus, expetit eum*, f... Vatabl. *an à te* (quòd) *perficiat illam?* subaudienda quædam, an ex te provenire debet quòd perficiat illam afflictionem? id est, an debes esse in causa, quòd Deus perfectè te puniat? Locus ambiguus & difficilis, in quo interpretes maximè perplexi sunt. Merc. ex A E. Alii in Synopsi, *an erit ex te quomodo ille aliquid retribuet?* vel *an ille retribuet id quod est à te?* vel *an à te* (cœptam disputationem) *perficiet eam* (alius)? Job fessus nolebat amplius respondere, Eliu urget ut respondeat, quando ab ipso disceptatio cœpta est. Mar. Alii aliter in Synopsi, quæ longum esset referre. O. *μὴ ἀπὸ σοῦ ἀποτίσει αὐτήν; numquid à te reddet eam?* יְשַׁלְּמֶךָ *reddet tibi*, vel *rependet tibi* (bonum), m. 2. p. f. m. Job. 22. v. 27. וּנְדָרֶיךָ תְשַׁלֵּם *& vota tua reddes.* 1. p. f. c. אֲשַׁלֵּם *rependam, persolvam.* Cum præfix. Job. 41. v. 3. מִי הִקְדִּימַנִי וַאֲשַׁלֵּם. Vulg. *quis ante dedit mihi ut reddam ei?* Alii, *quis præcessit me, & perfeci?* vel *quis prævenit me ut rependam* (ei)? O. Hic aliter legerunt, ut conferenti patebit. Cum ה paragogico. Proverb. 20. v. 22. אַל־תֹּאמַר אֲשַׁלְּמָה־רָע *ne dicas, reddam malum.* O. *μὴ εἴπῃς, τίσομαι τὸν ἐχθρόν ne dicas, ulciscar inimicum.* S. Cyprianus in Nobilio, *ulciscar me de inimico meo.* Insuper cum (-) pro (·) sub ל ob pausam, & cum ה paragogico, Jon. 2. v. 10. אֲשֶׁר נָדַרְתִּי אֲשַׁלֵּמָה *quod vovi reddam*, vel *persolvam.* O. *ἀποδώσω σοι reddam tibi.* Cum præf. & ה paragog. וַאֲשַׁלְּמָה *& rependam.* 3. p. plur. m. cum aff. יְשַׁלְּמוּנִי *rependent mihi*, c. 1. p. plur. c. cum præf. & ה paragogico, Ose. 14. v. 3. וּנְשַׁלְּמָה פָרִים שְׂפָתֵינוּ. Vulg. *& reddemus vitulos labiorum nostrorum*; fortè, *vitulos quos vovimus*, vel *promisimus*, posset reddi. Loco vitulorum, sive juvencorum sacrificabimus, sive offeremus tibi precationes & laudes, gratiarumve actiones. Vatabl. Alii, *& persolvemus vitulos, labia nostra*; id est, non vitulos bestias, sed labia nostra, quæ nomen tuum confiteantur, & ipsis vitulis digniora sint sacrificia. Di. O. *καὶ ἀνταποδώσομεν καρπὸν χειλέων ἡμῶν & reddemus fructum labiorum nostrorum*; pro פָרִים *vitulos*, legerunt juxta Cappellum, פְּרִי *fructum.*

PUAL שֻׁלַּם *persolvor, compensor, rependor, retribuor, reddor, recipio, retributionem accipio.*

Paoul f. m. cum præf. כִּמְשֻׁלָּם *sicut perfectus.*

Fut. 3. p. f. m. Psal. 64. Hebr. 65. v. 2. וּלְךָ יְשֻׁלַּם־נֶדֶר *& tibi reddetur votum.* O. *καὶ σοὶ ἀποδοθήσεται εὐχή*, idem. Cum (·) pro (-) ob pausam, Proverb. 11. v. 31. הֵן צַדִּיק בָּאָרֶץ יְשֻׁלָּם. Vulg. *si justus in terra recipit.* Alii, *ecce justus in terra retributionem accipit*, vel *ecce justo in terra reddetur; remuneratio*, vel *retributio dabitur*, id est, punietur ob peccatum. Vatabl. Alii intelligunt de justi præmiis. O. *εἰ ὁ μὲν δίκαιος μόλις σώζεται si justus quidem vix salvatur.* Cum ה interrogativo, Jerem. 18. v. 20. הַיְשֻׁלַּם תַּחַת־טוֹבָה רָעָה *numquid reddetur pro bono malum?* numquid reddi solet aut debet? Vatabl. O. *εἰ ἀνταποδίδονται ἀντὶ ἀγαθῶν κακά; non redduntur pro bonis mala?*

HIPHIL הִשְׁלִים. Vulg. & alii, *transfugio, expleo voluntatem meam, pacem ineo, pacem facio, paco, pacatum reddo, consummo, finio, perficio, absolvo, compleo, ad pacem converto, pacificum reddo, pacem habeo.*

PRAET. 3. p. f. f. Jos. 10. v. 4. כִּי־הִשְׁלִימָה אֶת־יְהוֹשֻׁעַ. Vulg. *quare transfugerit* (Gabaon) *ad Josue.* Alii, *quia pacem fecit cum Josue.* O. ηὐτομόλησαν γὰρ πρὸς Ἰησοῦν. Comp. ηὐτομόλησεν in singulari; *transfugerunt enim ad Jesum.* Compl. *transfugit.* 3. p. plur. c. Jos. 10. v. 1. וְכִי הִשְׁלִימוּ יֹשְׁבֵי גִבְעוֹן אֶת־יִשְׂרָאֵל. Vulg. *& quòd transfugissent Gabaonitæ ad Israel.* Alii, *& quòd pacem fecissent habitatores Gabaon cum Israel.* O. idem Verbum ηὐτομόλησαν insumunt.

FUT. 3. p. f. m. Job. 23. v. 14. כִּי יַשְׁלִים חֻקִּי. Vulg. *cúmque expleverit in me voluntatem suam.* Alii, *quia ipse perfecit quod necessarium erat mihi,* vel *nam perfecit statutum meum,* vel *decretum meum,* vel *decretum de me.* Vide Synopsim Criticorum. Quid legerint O. docentem non reperi, nec mihi videtur facile docere. Sine (י) τῷ hhiriq comite, Isai. 44. v. 28. וְכָל־חֶפְצִי יַשְׁלִם *& omnem voluntatem meam perficiet.* Vulg. in 2. p. *complebis.* O. ποιήσει *faciet,* nempe Cyrus; similiter Proverb. 16. v. 7. גַּם־אוֹיְבָיו יַשְׁלִם אִתּוֹ. Vulg. *inimicos quoque ejus* (hominis cujus viæ placuerint Domino) *convertet ad pacem.* Alii, *etiam inimicos pacabit cum ipso,* vel *etiam inimicos ejus pacificos reddet illi.* O. hîc aliter legerunt. Vide & judica. Cum præf. eadem 3. p. f. m. in forma (-), וַיַּשְׁלֵם *pacem quoque fecit,* vel *pacemque habuit.* O. καὶ εἰρήνευσεν *& pacem habuit.* 3. p. f. f. Deut. 20. v. 12. וְאִם־לֹא תַשְׁלִים עִמָּךְ *si autem non ineat pacem tecum* (civitas). O. referentes ad urbis incolas, ἐὰν δὲ μὴ ὑπακούσωσί σοι *si autem non obedierint tibi.* 2. p. f. m. cum affix. Isai. 38. v. 12. & 13. מִיּוֹם עַד־לַיְלָה תַּשְׁלִימֵנִי. Vulg. *de mane usque ad vesperam finies me,* c. Alii, *à die usque ad noctem,* (id est, ab initio diei usque ad initium noctis, hoc est, intra spatium unius diei) *consummabis me;* complebis me, finies me, id est, annos meos. Vatabl. vel *absolvis me,* id est, finem mihi imponis. O. non uniformiter reddunt utrumque versum: sic enim vertunt: ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ παρεδόθην. Deinde ἀπὸ γὰρ τῆς ἡμέρας ἕως νυκτὸς παρεδόθην *in die illa traditus sum... à die enim usque ad noctem traditus sum.* Non adhæserunt verbis, sensum tamen expressisse mihi videntur, & eodem sensu intelligendi quo aliæ versiones. 3. p. plur. m. cum præf. 2. Reg. 10. v. 19. sine (י) τῷ hhiriq comite, וַיַּשְׁלִמוּ אֶת־יִשְׂרָאֵל *& inierunt pacem cum Israël.* O. καὶ διέθεντο διαθήκην μετὰ Ἰσραήλ, sic in Comp. At in Lamberti Bos editione, καὶ ηὐτομόλησαν *& disposuerunt testamentum cum Israël.* Lamb. Bos, *& confugerunt,* vel *& transfugerunt ad Israël.*

HOPHAL הָשְׁלַם, unde PRAET. 3. p. f. f. Job. 5. v. 23. וְחַיַּת הַשָּׂדֶה הָשְׁלְמָה־לָךְ. Vulg. *& bestiæ terræ pacificæ erunt tibi.* Alii, *& bestia agri pacifica,* vel *pacata erit tibi.* O. pluraliter efferunt: θῆρες γὰρ ἄγριοι εἰρηνεύσουσί σοι *bestiæ enim feræ pacatæ erunt tibi.*

שְׁלֵם Chald. PEAL, *compleo, perficio, absolvo;* unde PEIL f. m. Esdr. 5. v. 16. מִתְבְּנֵא וְלָא שְׁלִם. Vulg. *ædificatur* (templum Dei) *& necdum completum est.* O. ᾠκοδομήθη (Compl. οἰκοδομεῖται) καὶ οὐκ ἐτελέσθη *ædificata est* (domus Dei) *& non est perfecta.* Compl. *ædificatur.*

APHEL הַשְׁלֵם, unde PRAET. 3. p. f. m. cum præfix. & affix. & in ה mutato א, Dan. 5. v. 26. וְהַשְׁלְמַהּ *& finivit* (regnum) *illud,* f. (Deus), vel *& complevit illud,* vel *& absolvit illud,* id est, ei finem imposuit. O. καὶ ἐπλήρωσεν αὐτήν (βασιλείαν) *& complevit illud.*

IMPER. 2. p. f. m. cum ה pro א, Esdr. 7. v. 19. הַשְׁלֵם קֳדָם אֱלָהּ יְרוּשְׁלֶם. Vulg. *trade* (vasa) *in conspectu Dei in Jerusalem.* (Aliud exemplar cum simplici (·), קֳדָם), Alii, *exhibe,* vel *redde coram Deo Hierosolymæ.* O. παράδος ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ ἐν Ἱερουσαλήμ *trade in conspectu Dei in Hierusalem.*

שְׁלָם m. Chald. *pax.* O. εἰρήνη *pax;* in forma emphatica, Esdr. 5. v. 7. לְדָרְיָוֶשׁ מַלְכָּא שְׁלָמָא כֹלָּא *Dario regi pax omnis,* id est, salutem plurimam dicunt. Vatabl. O. Δαρείῳ

Digitized by Google

τοῦ βασιλεῦ εἰρήνη πᾶσι, idem. Cum affix. Dan. 3. v. 31. שְׁלָמְכוֹן יִשְׂגֵּא. In alio exemplari per ם, יִסְגֵּא pax vestra multiplicetur, m. Vulg. pax vobis multiplicetur. O. εἰρήνη ὑμῖν πληθυνθείη, ut Vulg. Rad. שָׁלַם complevit, perfecit.

שָׁלֵם adject. m. O. ἀγαθὸς bonus, ἀληθινὸς verus, verax, ἀκρότομος durus, δίκαιος justus, εἰρηνικὸς pacificus, ὁλόκληρος integer, πλήρης plenus, τέλειος perfectus. Verbaliter, ἀναπληρόω adimpleo, τελειόω perficio, κατάρχω impero, Nahum. 1. v. 12. ex alia lectione, ut mox videbimus. Vulg. & alii, completus, perfectus, absolutus, integer, incolumis, cujus res omnes integræ & salvæ sunt, consummatus. Pl. m. Nahum. 1. v. 12. אִם־שְׁלֵמִים. Vulg. si perfecti fuerint. Vatabl. etiam si pacifici fuerint. Alii, num pacifici? vel si pacem coluissent. O. κατάρχων ὑδάτων imperans aquis (Dominus), legebant מֹשֵׁל מַיִם, ut habes in indice Hebræo & Chaldæo Trommii. Sing. fem. שְׁלֵמָה perfecta. Plur. f. שְׁלֵמוֹת integris (lapidibus). Rad. שָׁלַם pacifico, perficio, &c.

שָׁלֵם Mass. Schalém, Vulg. Salem, nomen proprium urbis in Sichimis, quæ est in terra Samariæ civitas Jacob, sita in finibus Ephraim; videtur quoque dicta Sichem. Hæc non est Jerusalem; sic Calas. Gen. 14. v. 18. & 33. v. 18. juxta quosdam. Vide Hadriani Relandi Palæstinam ex monumentis veteribus illustratam ad vocem Salem, & multa reperies, quæ hûc necesse non est inferre. Buxtorfius autem docet dictam fuisse urbem hanc postea Jerusalem. Idem docent alii in Synopsi Criticorum. Cum præfix. Psal. 75. Hebr. 76. v. 3. בְּשָׁלֵם in Schalem, quod Vulg. reddit in pace, Alii, in Salem, hoc est, in Jerusalem, vel in Solymis. Etym. consummata, perfecta, completa, si credimus Calasio. Aliis, pax, à שָׁלוֹם idem.

שֶׁלֶם m. O. εἰρηνικὸς pacificus, σωτήριον salutare. Vulg. & alii, votum, sacrificium pacificum, eucharisticum, solidum, integrum, perfectionum sacrificium, seu retributionum, seu compensationum, quod pro singulari aliquo beneficio, vel beneficiis acceptis, Deo offerebatur testandi grati animi causâ, ex bobus, ovibus & capris utriusque sexûs, cùm holocaustum esset ex masculis tantùm. Merc. Pro pace & incolumitate, salute ac beneficiis Deo offerebatur. Amos 5. v. 22. Buxt.... victima pacifica, secundùm Hieron. quæ offerebatur pro pace obtinenda: quidam asserunt fuisse sacrificium persolutionis, id est, gratiarum actionis, græcè ἀποδοχὴν. Av.... Kimhhius ex Siphra commemorat, hæc sacrificia inde nomen habere, quòd pax in iis sit, quia partem de sacrificio accipit is, cujus est victima. Roberts. Cum præf. וְשֶׁלֶם & sacrificium pacificum. Pl. m. שְׁלָמִים pacifica, eucharistica. Cum præfix. וּשְׁלָמִים & pacifica, הַשְּׁלָמִים pacifica, לִשְׁלָמִים pro pacificis, וְלִשְׁלָמִים & ad pacifica. Plur. construct. שַׁלְמֵי pacifica. Cum affix. שְׁלָמָיו pacifica ejus, m. שְׁלָמֶיךָ pacifica tua, m. שַׁלְמֵיהֶם pacificorum suorum, m. שַׁלְמֵיכֶם pacifica vestra, m. Cum præfix. & affix. וְשַׁלְמֵיכֶם & pacificis vestris, m. וּשְׁלָמֵינוּ & pacificis nostris, c. Rad. שָׁלַם pacifico, &c.

שִׁלֵּם m. Vulg. Verbaliter, retribuo. Alii, retributio, compensatio, persolutio æqua. O. Verbaliter, ἀνταποδίδωμι retribuo, reddo; unde cum præf. וְשִׁלֵּם & retributio. R. שָׁלַם in Piël, reddo, retribuo.

שִׁלֵּם Mass. Schillém, Vulg. Sellem, Sallem, Sellum, nomen proprium unius è filiis Nephtali, Gen. 46. v. 24. Num. 26. v. 49. & 1. Paral. 7. v. 13. in ultimo loco in Hebræo vocatur שַׁלּוּם Schalloúm. Cum præf. לְשִׁלֵּם Schillémo, familia Schillemita, וְשִׁלֵּם & Schillém, וְשַׁלּוּם & Schalloúm. Etym. rependit, reddidit, à שָׁלַם idem.

שַׁלֻּם Mass. Schallúm, Vulg. Sellum, Sallem, & Sellem; nomina sunt variorum hominum quos citare necesse non mihi videtur, cùm res non sit magni momenti, & unusquisque possit, Sacram Scripturam legendo, notare diversum efferendi modum, nam in Hebræo hæc vox non semper iisdem afficitur punctis; à שָׁלַם deducuntur hæc nomina, id mihi tantùm videtur certum, non autem sic explicatio-

nes, *perfectus*, aut *pacificus*, aut *retribuens*.

שלם m. vide שלום, col. 2828. ubi mentio jam facta est hujus vocis.

שלמא Maſſ. *Salmán*, Vulg. *Salma*, nomen proprium 1°. filii Nahaſſon, filii Aminadab, 1. Paralip. 2. v. 11. qui Salmon (& non Salman) in fine quarti cap. Ruth dicitur. 2°. nomen proprium filii Hur primogeniti Caleb ex Ephratha concubina. 1. Paral. 2. v. 51. Etym. *veſtimentum*, à שַׂלְמָה idem, mutato ה in א.

שלמה f. Vulg. & alii, *veſtimentum*, *tunica*, *veſtis*, *pallium*, *indumentum*, *ſagum*, *toga*. Hoc שַׂלְמָה, Kimhhius putat idem eſſe cum שִׂמְלָה, de quo infrà. At Auctor Ohel Mohed monet Aben-Ezra diſtinguere: שַׂלְמָה dici de ea veſte quâ homo ſe tegit, exteriori ſcilicet veſte, itaque שַׂלְמָה eſſe שִׂמְלָה, non contrà, nam שִׂמְלָה latius eſt. Coccei. Litteræ hîc ſunt tranſpoſitæ, ut כֶּבֶשׂ & כֶּשֶׂב, *ovis*, & alia paſſim in hac lingua. Generale nomen eſt cujuſcunque veſtitûs, ſed propriè externus amictus. Merc. O. ἱμάτιον *veſtis*, ἱματισμός, idem. στολή *ſtola*, εἰρήνη *pax*, in Trommii Lexico; ſi hoc verum ſit, legebant שָׁלוֹם. Cum præf. בְּשַׂלְמָה & כְּשַׂלְמָה, *veſtimento*, *ſicut veſtimento*. Conſtruct. שַׂלְמַת *veſtimentum*. Cum præf. & aff. בְּשַׂלְמָתוֹ *in veſtimento ſuo*, m. Plur. f. cum præf. וּשְׂלָמוֹת *& veſtimenta*, וּבִשְׂלָמוֹת *& in veſtimentis*. Cum affix. & (ו) defect. Cant. 4. v. 11. וְרֵיחַ שַׂלְמֹתַיִךְ *& odor veſtimentorum tuorum*, f. שַׂלְמֹתַי vel שַׂלְמֹתָי, *veſtimenta mea*, c. cum (ָ) pro (ַ) ob pauſam... שַׂלְמוֹתֵינוּ *veſtimenta noſtra*, c. שַׂלְמֹתָם *veſtimenta eorum*, m. שַׂלְמֹתֵיכֶם *veſtimenta veſtra*, m. R. שָׂלַם inuſit.

שלמה Maſſ. *Schelomóh*, Vulg. *Salomon*, nomen proprium unius è filiis David ex Bethſabee uxore Uriæ, 2. Reg. 5. v. 14. & 12. v. 24. Etym. *pacificus ipſe*, ex שָׁלֵם *pacificus*, & affix. 3. p. ſ. m.

שלמון Maſſ. *Salmón*, Vulg. *Salmon*, nomen proprium filii Nahaſſon, Ruth. 4. v. 21. qui & ibidem, & 1. Paral. 2. v. 11. dicitur *Salma*. Calaſ. Vide interpretes de differentia lectionis. Etym. videtur deducendum potiùs, à שָׂלַם inuſit. quàm à שָׁלַם. Cur enim confunderemus שׁ & שׂ? id tamen communiter fit; quare malumus etymon relinquere inexpoſitum quàm dubium afferre, quando certa non erit expoſitio.

שלמות Maſſ. *Schelomóth*, Vulg. *Salemoth*, nomen proprium viri, 1. Paral. 24. v. 22. Etym. *retributiones*, à ſingul. inuſit. שִׁלְמָה *retributio*.

שלמי Maſſ. *Salmái*, Vulg. *Selmai*, nomen proprium viri, cujus filii fuerunt janitores. Nehem. 7. v. 48. Etym. *veſtes meæ*, à שַׂלְם *veſtis*, inuſit. & affix. 1. p. ſ. c.

שלמי Maſſ. *Schillemí*, Vulg. *Sellemita*, unde cum præf. הַשִּׁלֵּמִי, Num. 26. v. 49. quod reddit Vulg. *Sellemitarum* familia; formatum à שִׁלֵּם, unde autem שִׁלֵּם, ſuprà dictum eſt: ibi videſis, & à 1. p. ſ. m.

שלמי Maſſ. *Schelomí*, Vulg. *Salomi*, nomen proprium patris Ahiud principis filiorum Aſer, Num. 34. v. 27. Etym. *pax mea*, à שָׁלוֹם *pax*, & affix. 1. p. ſ. c.

שלמיאל Maſſ. *Schelúmiél*, Vulg. *Salamiel*, nomen proprium viri, de quo fit mentio, Num. 1. v. 6. Etym. in Calaſ. *pax Dei*, aut *perfectio Dei*, ſive *retributio Dei*, à שָׁלֵם & אֵל; fortè melius diceretur: *perfectio mea*, *Deus*, vel *retributio mea*, *Deus*, ut non omittamus (י), ab inuſit. שֶׁלֶם *perfectio*, *retributio*, & affix. 1. p. ſ. c. & אֵל *Deus*, valeat ſi valet.

שלמיהו & שלמיה, Maſſ. *Schélemiáh*, & *Schélemiáhou*, Vulg. *Salmias*, *Selemia*, nomen proprium 1°. viri, Eſdr. 10. v. 39. 2°. filii Abdeel, Jerem. 36. v. 26. 3°. patris Jeriæ, Jerem. 37. v. 13. 4°. filii Hananiæ, ibid. 5°. patris Juchal, Jerem. 38. v. 1. Etym. *pacificus Dei*, ex שָׁלֵם *pacificus*, & יָהּ *Deus*, & pro 2°. inſuper *ipſe* adde, ſcilicet *ipſe pacificus Dei*, ex duabus præcedent. vocibus, & affix. 3. p. ſ. m.

שלמית Maſſ. *Schelomíth*, Vulg. *Solemith*, *Salomith*, *Selemith*, & *Selomith*, nomen proprium 1°. filiæ Phedaia, 1. Paralip. 3. v. 19. 2°. unius è filiis Roboam, 2. Paral. 11. v. 20. 3°. viri, 1. Paral. 26. v. 25. 4°. denique viri, Eſdr. 8. v. 10. Etym. *pacifica*. Sing. fem.

Digitized by Google

à שָׁלַם *pacificus fuit.*

שַׁלְמַן Maſſ. *Schalmán*, Vulg. *Salmana*, nom. proprium regis cujuſdam, de quo Oſe. 10. v. 14. *Schalman* eſt vox truncata pro *Schalmanaſar*, qui Hoſeæ tempore Rex Aſſyriæ fuit. Synopſis hîc. Chaldæus, שַׁלְמָן, non pro proprio nomine ſumit, ſed pro pacifico, Calaſius, à שָׁלַם *pacificus fuit*, deducit. Etym. fortè eſt *pacificum eorum*, à שֶׁלֶם *pacificum*, & affix. 3. p. plur. f.

שַׁלְמַנְאֶסֶר Maſſ. *Schalmanéſer*, Vulg. *Salmanaſar*, nomen regis Aſſyriorum, 4. Reg. 17. v. 3. Etym. ut ſuprà in voce præced. & אֵסֶר (vox eſt inuſit. ab אָסַר *ligavit*) fortè poſſit reddi *vinculum.*

שַׁלְמֹנִים m. plur. hanc vocem habes Iſai. 1. v. 23. וְרֹדֵף שַׁלְמֹנִים. Vulg. neglecto præf. *ſequuntur retributiones* (principes tui). Alii, *& perſequens* (quiſque) *retributiones.* O. *διώκοντες ἀνταπόδομα perſequentes retributionem.* R. שָׁלַם in Piël, *reddo, retribuo.*

שֵׁלָנִי Maſſ. *Schélaní*, Vulg. *Selaita*, nomen proprium familiæ ſic dictæ à שֵׁלָה, Num. 26. v. 20. cum præf. ibidem, מִשְׁפַּחַת הַשֵּׁלָנִי *familia Selaitarum*, in Vulg... Schmid. *familia Schelonitæ.* Etym. apud Calaſ. *diſcalceans*, ſive *diſſolvens*, à נָשַׁל; aut Syriacè, *illudens*, ſive *decipiens*, à שָׁלָה; melius fortè diceretur formatam eſſe vocem à שֶׁלַח, unde autem שֵׁלָה, jam dictum; vide illic.

שִׁלֹנִי Maſſ. *Schíloní*, Vulg. *Siloni*, & *Silonita*, nomen proprium viri apud Calaſ. 1. Paral. 9. v. 5. & 3. Reg. 12. v. 15. cum præf. וּמִן־הַשִּׁלֹנִי עֲשָׂיָה. Vulg. *& de Siloni Aſaia.* Alii, *& de Silonitis*, id eſt, oriundis ex urbe Silo, in Synopſi; unde patet vocem hanc ſumi diverſimodè, vel ut nomen proprium, vel ad exprimendum locum, unde ortus ſit is cui tribuitur. 3. Reg. 12. v. 15. de Ahhian hæc vox dicitur, quod deſignare videtur locum, non nomen proprium; eo ſenſu ſum; ſiſſe probabile eſt Vulg. interpretem, cùm vertat, *Silonita*; eligat lector quod ſibi placuerit. Etym. *Schilonita, qui eſt de Schilo*; à שִׁלֹה *Silo*, de qua urbe mentio fit, Pſal. 77. Hebr. 78. v. 60.

שָׁלַף QAL. Vulg. & alii, *educo, is, evagino, extraho, detraho, evello, ſtringo, exuo*; quando eſt ſine accuſat *evellor, educor.* Hinc σκυλεύω, id eſt, *evello*; & per ſyncopen, σπάω, σπάζω *extraho, evello.* Aven. O. ἐκσπάω *extraho*, σπάω *traho*, ἐκλύω *diſſolvo*; & ſubſtantivè, βέλος *jaculum.*

PRÆT. 3. p. ſ. m. Pſal. 128. Hebr. 129. v. 6. שֶׁקַּדְמַת שָׁלַף יָבֵשׁ. Vulg. *quod* (fœnum) *priuſquam evellatur, exaruit.* Alii, *quod, antequam eductum ſit*, id eſt, egrediatur & appareat, vel *quod, antequam extrahat* (quis ſcilicet falcem) *aruit.* Hieron. *quod ſtatim ut viruerit, exaruit.* Aq. ἀνέθαλεν *regerminavit.* Alibi, שָׁלַף redditur, *extraxit, exuit*, aut quid ſimile.

BEN. ſ. m. שֹׁלֵף חֶרֶב *educens gladium.* Pl. m. conſtr. Jud. 20. v. 25. כָּל־אֵלֶּה שֹׁלְפֵי חָרֶב *omnes hi educentes gladium.*

PAOUL ſ. f. Num. 22. v. 23. וְחַרְבּוֹ שְׁלוּפָה בְּיָדוֹ *& gladius ejus ſtrictus in manu ejus.* Vulg. conciſè, *evaginato gladio.* Cum (ֻ) pro (וּ), שְׁלֻפָה *ſtrictus* (gladius).

IMPER. 2. p. ſ. m. שְׁלֹף חַרְבְּךָ *extrahe gladium tuum.*

FUT. 3. p. ſ. m. cum præf. Ruth. 4. v. 8. וַיִּשְׁלֹף נַעֲלוֹ *& detraxit ſibi calceamentum ſuum*, vel *exuitque calceum ſuum.* Vulg. *quod ſtatim ſolvit de pede ſuo.* Videtur hic aliquid legiſſe quod non eſt in Hebræo, vide totum verſum. Cum præf. & affix. 1. Reg. 17. v. 51. וַיִּשְׁלְפָהּ מִתַּעְרָהּ. Vulg. *& eduxit eum*, ſ. (gladium) *de vagina ſua.* Alii, *& extraxit eum ex vagina ejus.*

שֶׁלֶף Maſſ. *Schéleph*, Vulg. *Saleph*, nomen proprium filii Joqtán qui in Vulg. dicitur Jectan, Gen. 10. v. 26. In pauſa cum (ָ), שָׁלֶף pro (ֶ), ibid. Etym. *evaginans*, à שָׁלַף *evaginavit*; fortè reddi poſſet, *evaginatio* ab eadem radice.

שָׁלֹשׁ & שָׁלוֹשׁ, f. *tres.* O. τρεῖς *tres*; nomen adject. & cardinale. Cum præf. וְשָׁלוֹשׁ & וְשָׁלֹשׁ, *& tres*, הַשָּׁלֹשׁ *tres*, בְּשָׁלֹשׁ *in tribus*, לְשָׁלֹשׁ & לִשְׁלֹשׁ, *ad tres.* Conſtruct. (ָ) mutato in (ְ) ſub prima שׁ, שְׁלֹשׁ *tres, tria*, &c. ob maqqáph cum (ָ hhatouph) pro hhólem, שְׁלָשׁ־ *tria.* Cum præf. וּשְׁלֹשׁ *&*

Digitized by Google

tres, בשלש *in tribus*, ובשלש *& in tribus*, לשלש *ad tres*, ולשלש *& pro tribus*... שלשה, vel שלושה, m. quamvis forma sit feminina, *tres, tria*, &c. ושלשה vel ושלושה, *& tres, & tria*, &c. השלשה vel השלושה, *tres*, בשלשה vel בשלושה, *inter tres*, בשלשה *inter tres*, לשלשה *in tres*. In altera forma, eâque femininâ ut sequitur & gen. com. Buxt. vel masc. & substant. ideoque in regimine præponitur nominibus cujuscunque generis. Av. שלשת *tres, tria*, &c. Cum præf. ושלשת *& tres*, ובשלשת *& in tres*, כשלשת *quasi tres*, לשלשת *ad tres*. Sed in hac forma cum affix. hholem mutatur in (hhatoúph) ut sequitur: שלשתם *tres illi*; similiter cum præf. & affix. לשלשתם *tribus illis*, m. שלשתכם *tres vos*, m. Pl. m. à prima forma שלש vel שלוש, significat *triginta*, & usurpatur in utroque genere, tam de cardinali, quàm de ordinali numero. Aq. שלשים & שלושים, *triginta*. Cum præfix. ושלשים *& triginta*, השלשים & השלושים, *triginta*, מהשלשים *ex triginta*, בשלשים *in triginta*, בשלשים *in triginta*, כשלשים *quasi triginta*. Rad. שלש *tertiavit*, &c. Sunt qui vocem שלש radicem constituunt.

שלש Mass. *Schéleſch*, Vulg. *Selles*, nomen proprium filii τῦ Helem, 1. Paral. 7. v. 35. Etym. *trinus*, aut *princeps*, vel *dux*. Leusden, & Calas. non mihi videtur dici filius τῦ Helem in Hebr. textu, vide & judica: ibi habes cum præf. ושלש *& Schéleſch*. Etym. directam & immediatam non video, quamvis cum Leusden & Calas. videam venire hoc nomen à שלש inusit. melius putarem etym. non assignare, quàm contortam adducere: contortam dico, quando est necessariò invehenda mutatio punctorum valdè diversa, ut adstruatur nominis, de quo agitur, explicatio, ut hic faciunt Leusd. & Calas.

שלש PIEL, Vulg. & alii, *in tres partes divido*, quasi diceretur, *tertio, as, tripartior, tertiò facio, triplico, tertiò repeto, trisariam partior*.

Præt. 2. p. f. m. cum præfix. Deut. 19. v. 3. ושלשת את־גבול ארצך. Vulg. jungendo tres voces sequentes textum nostrum: *& in tres æqualiter partes totam terræ tuæ provinciam divides*. Alii, *& in tres partes divides terminum terræ tuæ*, vel *& tripartieris limitem terræ tuæ*. O. καὶ τριμερεῖς τὰ ὅρια τῆς γῆς σου *& trisariam partieris fines terræ tuæ*.

Imper. 2. p. plur. m. cum (-) sub ל pro (·) ob pausam, & similiter cum eadem motione ob eamdem causam sub ל, 3. p. plur. m. Fut. conjunctim & cum præf. 3. Reg. 18. v. 34. ויאמר שלשו וישלשו. Vulg. *ait, etiam tertiò idipsum facite, feceruntque tertiò*. De haustu aquæ agitur effundendæ super holocaustum, & super ligna. Alii, *porro dixit: tertium facite: & fecerunt tertium*, vel *tertiate, & tertiarunt*. O. καὶ εἶπε, τρισσώσατε, καὶ ἐτρίσσευσαν, Alex. ἐτρίσσωσαν *& dixit, repetite tertiò, & tertiò repetierunt*.

PUAL שלש. Vulg. & alii, *triennis sum, trimus sum, triplicor, triplici ordine extrahor, triplex sum, trium annorum sum*.

Ben. s. m. Gen. 15. v. 9. ואיל משלש. Vulg. *& arietem annorum trium* (sume mihi). Alii, *trimum*, vel *triennem*. O. καὶ κριὸν τριετίζοντα *& arietem trimum*. Cum præfix. Eccles. 4. v. 12. והחוט המשלש לא במהרה ינתק. Vulg. *funiculus triplex difficile rumpitur*. Alii, *& filum triplicatum non facilè convellitur*. O. καὶ τὸ σπαρτίον τὸ ἔντριτον (Sym. τριπεπλεγμένον, ἢ τριπλοῦν) οὐ ταχέως ἀπορραγήσεται *& funiculus triplex* (Sym. *triplicatus*, aut *triplex*) *non citò abrumpetur*. Sing. fem. cum dupl. (-) ante ת, משלשת *triennis*, vel *trima* (vitula, vel capra, vel vacca). Plur. f. Ezech. 42. v. 6. כי משלשות הנה. Vulg. *tristega enim erant* (gazophylacia). Alii, *quia tertiata ipsa*, vel *triplicatæ enim illæ*; nempe mansiunculæ, vel *erant enim trinarum contignationum*. Ca. vel *erant namque triplicata* (cubicula). O. διότι τριπλαῖ ἦσαν *quia triplices erant* (porticus). Sym. τρίστεγα γὰρ ἦν *tristega enim erant*, id est, ut habes in Synopsi, tria quasi tabulata erant per triplicem columnarum ordinem, sive tres erant contignationes, trabeationes & columnationes, ex tri-

Digitized by Google

plici columnarum serie, una alteri suppofita. Me. ex La. Quidam radicem constituunt שָׁלֹשׁ, vocem שָׁלֹשׁ. Eligat lector, id sensui Scripturæ Sacræ non officit meo quidem judicio.

שָׁלִשָׁה Mass. *Schálischán*, Vulg. *Salisa*, nomen proprium regionis per quam transivit Saül quærens asinas patris sui deperditas. 1. Reg. 9. v. 4. Etym. *trina*, aut *principalis*, vel *ternaria*, aut *principissa*, vel *ducissa*, à שָׁלֹשׁ *tres*. Calas. & Leusden.

שִׁלְשָׁה Mass. *Schilschán*, Vulg. *Salusa*, nomen proprium filii Supha, filii Helem, 1. Paral. 7. v. 37. Etym. *trinus*, vel *principalis*, aut *dux*; sic Leusden & Calas. ab eadem radice præcedenti. Cum præfix. וְשִׁלְשָׁה & *Schilschán*.

שִׁלְשׁוֹם, Vulg. & alii, *nudius-tertius*, *tertius hinc dies*, *anteà*, *jam anteà*... *tertio ab hinc die*, *à præcedenti*, quando est cum præf... Habet adjunctum תְּמוֹל vel אֶתְמוֹל, *heri*. Quasi ex שְׁלֹשָׁה & יוֹם, compositum, synecdochicè, *anteà*. Buxt. O. τρίτη ἡμέρα *tertius dies*; sine (ו), שִׁלְשֹׁם idem, ut vox plena, שִׁלְשׁוֹם. Cum præf. Exod. 4. v. 10. לֹא אִישׁ דְּבָרִים אָנֹכִי גַּם מִתְּמוֹל גַּם מִשִּׁלְשֹׁם. Vulg. *non sum eloquens ab heri & nudius tertius*. Alii, *non vir verborum ego* (sum) *tum heri*, *tum nudius-tertius*. O. οὐχ ἱκανός εἰμι πρὸ τῆς χθὲς, οὐδὲ πρὸ τῆς τρίτης ἡμέρας *non sum idoneus ante hesternam*, *neque ante nudius-tertianam diem*. Rad. שָׁלֹשׁ *tres*, & יוֹם *dies*; aut שָׁלַשׁ *in tres partes divisit*, & יוֹם *dies*.

שְׁלִישִׁית *tertia*, *trina*, vide suprà, שְׁלִישִׁי, cum (י) post ל ad genus femininum.

שִׁלֵּשִׁים, cum dagh. in ל, plur. m. (tamquam à שִׁלֵּשׁ, sing. fem.) *tertius*, *tertiani*, *tertiæ generationis nepotes*, *abnepotes*, *tertii*, *tertia generatio*; ordo generationum hic est; 1°. בָּנִים *filii*; 2°. שִׁלֵּשִׁים *nepotes*, qui sunt tertii ab avo; 3°. רִבֵּעִים *pronepotes*, qui à proavo sunt quarti. Coccei. Gen. 50. v. 23. וַיַּרְא יוֹסֵף לְאֶפְרַיִם בְּנֵי שִׁלֵּשִׁים. Vulg. *& vidit* (Joseph) *Ephraim filios usque ad tertiam generationem*. Alii, *& vidit Josephus Ephrajimo filios tertianorum*, vel *filios quartæ generationis*, aut *quartos*, quia dictio בְּנֵי est in regimine. A. E. in Pagn. O. καὶ εἶδεν Ἰωσὴφ Ἐφραὶμ παιδία, ἕως τρίτης γενεᾶς *& vidit Joseph Ephraim filios usque ad tertiam generationem*. Chald. בְּנִין תְּלִיתָאִין *filios tertios*. Videantur interpretes. Rad. שָׁלַשׁ *in tres partes divisit*, aut juxta alios, שָׁלֹשׁ *tres*.

שָׁם, Adverbium quod variis redditur modis pro locorum diversitate, nempe, *illuc*, *eò*, *istuc*, & *isthuc*, cum Verbis quæ significant motum: *ibi*, *illic*, *istic*, cum Verbis quæ quietem. O. ἐκεῖ *ibi*, *illic*, *illuc*, *istuc*. Est adverbium loci: & quando præcedit relativum אֲשֶׁר, significat relationem ubi: item varias species loci secundùm varias additiones constituit. Av. Cum præf. מִשָּׁם *inde*. O. ἐκεῖθεν *inde*, וּמִשָּׁם *& inde*, שֶׁשָּׁם *quia illuc* (ascenderunt tribus). Cum ה paragogico, שָׁמָּה *ibi*, *illic*, *eò illuc*, pro varietate loci. Scribit R. D. hanc dictionem שָׁם dici de loco, instrumento, tempore, homine, & re memoratâ jam, & non memoratâ.

שֵׁם, & Chald. cum (ֻ) pro (ֵ), שֻׁם, m. O. variis modis reddunt vocem hanc, sæpissimè, ὄνομα *nomen*. Participialiter, ὀνομαστὸς *nominatus*, *clarus*. Semel σπέρμα *semen*, nempe 4. Reg. 14. v. 27. in edit. Lamberti Bos, cùm tamen Comp. habeat ὄνομα: ad sensum attenderunt, nam delere nomen alicujus, est semen ejus extinguere... ὅρια *termini*, in edit. Ald. Ezech. 48. v. 1. Alii, ὀνόματα *nomina*, pro expressione vocis שֵׁמוֹת *nomina*... κατασκευὴ αὐτοῦ *apparatus ejus*, 2. Paral. 26. v. 15. pro שְׁמוֹ *nomen ejus*, vel *fama ejus* Oziæ scilicet, fortè legebant שׂוּמוֹ vel שָׂמוֹ, *apparatus ejus*. Valeat si valet, quæro, non definio... εἰρήνης *pacis*, Ezech. 34. v. 29. videntur legisse per transpositionem ל & ש, nempe שָׁלֵם pro לְשֵׁם. Est autem שָׁלֵם *pax*, at לְשֵׁם *in nomen*.... בְּשֵׁם & שָׁלוֹם, sic reddunt διὰ *per*...Imò בְּשֵׁם participialiter, ἐπιτάξαντος *mandante* (rege), sive vertas, *mandante rege*, sive pressiùs ad litteram, *in nomine* regis, eumdem habes sensum, Esth. 8. v. 8... Eadem vox בְּשֵׁם, Exod. 33. v. 12. & 17. redditur παρὰ πάντας *præ omni-*

bus (novi te); ad verbum, *ex nomine*, quod sic explicat Vat. novi te nominatim, id est, præ cæteris te elegi. O. item, *καύχημα laus*, cum præf. ל; ad verbum, *in nomen* לְשֵׁם. Item, שֵׁם גָּדוֹל *nomen magnum*, reddunt *ὀνομαστὸν nominatum* (feci te). 2 Reg. 7. v. 9... At Jos. 7. v. 9. vocem שְׁמֵנוּ *nomen nostrum*, c. reddunt *ἡμᾶς nos* (disperdent è terrâ) sensui adhærentes, non verbis... Prov. 21. v. 24. vocem שְׁמוֹ *nomen ejus*, verbaliter reddunt, *καλεῖται vocatur*, quod non immutat sensum. Vulg. similiter reddit, *vocatur*.... Mich. 4. v. 5. peculiari modo vertunt, כָּל־הָעַמִּים יֵלְכוּ אִישׁ בְּשֵׁם אֱלֹהָיו *πάντες οἱ λαοὶ πορεύσονται ἕκαστος τὴν ὁδὸν αὐτοῦ omnes populi ibunt unusquisque in viam suam*. Just. in Lamberti Bos edit. *ἐν ὀνόματι θεῶν αὐτῶν in nomine Deorum suorum*, falsorum utique. Vide illic oppositum, quem Judæi promittunt, agendi modum in verbis subsequentibus: *nos autem ambulabimus in nomine Dei nostri*, &c. sensum secuti sunt O non verba. Vulg. & alii, שֵׁם reddunt, *nomen*, *vocabulum*, *appellatio*, *fama*, *notitia*, *decus*, *dignitas*. Verbaliter, *vocor*, *appellor*, *habeo vocabulum*. Adjectivè, *nominatus*, *nominatissimus*, &c. pro loci diversitate, & prout sensus loci exigit; ante maqqáph cum (ֶ) pro (ֵ), שֶׁם־ *nomen*. Cum præf. וְשֵׁם *& nomen*; in pausa, וָשֵׁם *& nomen*, הַשֵּׁם *nomen*, בְּשֵׁם, & Chald. בִּשְׁם *in nomine*, וּבְשֵׁם *& in nomine*, כְּשֵׁם, & Chald. כִּשְׁם *juxta nomen*, לְשֵׁם *nomini*, וּלְשֵׁם *& ad nomen*. Cum affix. שְׁמוֹ *nomen ejus*, m. Chald. שְׁמֵהּ *nomen ejus*, m. Cum præf. & affix. וּשְׁמוֹ *& nomen ejus*, m. בִּשְׁמוֹ *in nomine ejus*, m. וּבִשְׁמוֹ *& in nomine ejus*, m. כִּשְׁמוֹ *juxta nomen ejus*, m. לִשְׁמוֹ *nomini ejus*, m. שְׁמָהּ *nomen ejus*, f. Cum præf. insuper וּשְׁמָהּ *& nomen ejus*, f. Cum affix. שִׁמְךָ, & in pausa, שְׁמֶךָ *nomen tuum*, m. Cum præf. & affix. וְשִׁמְךָ *& nomen tuum*, m. בְּשִׁמְךָ, & in pausa, בִּשְׁמֶךָ *in nomine tuo*, m. Cum ה paragogico, בְּשִׁמְכָה *in nomine tuo*, m. וּבְשִׁמְךָ *& in nomine tuo*, m. כְּשִׁמְךָ *sicut nomen tuum*, m. לְשִׁמְךָ, & in pausa, לִשְׁמֶךָ *nomini tuo*, m. וּלְשִׁמְךָ *& nomini tuo*, m. מִשִּׁמְךָ *de nomine tuo*, m. Cum affix. f. שְׁמֵךְ *nomen tuum*, שְׁמִי *nomen meum*, c. Insuper cum præf. וּשְׁמִי *& nomen meum*, c. בִּשְׁמִי *in nomine meo*, c. וּבִשְׁמִי *& in nomine meo*, c. לִשְׁמִי *nomini meo*, vel *de nomine meo*, c. שְׁמָם *nomen ipsorum*, m. Cum præf. בִּשְׁמָם *in nomine ipsorum*, m. Cum affix. שִׁמְכֶם *nomen vestrum*, m. Insuper cum præf. וְשִׁמְכֶם *& nomen vestrum*, m. Cum affix. שְׁמֵנוּ *nomen nostrum*, c. Plur. f. in forma absoluta, שֵׁמוֹת *nomina*. Cum præf. בְּשֵׁמוֹת *cum nominibus*, וּבְשֵׁמֹת *& cum nominibus*, כְּשֵׁמֹת *juxta nomina*. Construct. שְׁמוֹת *nomina*. Chald. שְׁמָהָת aut שְׁמָהָן, *nomina*. Cum affix. Chald. cumque ם in fine pro ן, שְׁמָהָתְהֹם, vel cum (ָ) pro (ֲ) sub priori ה, שְׁמָהָתְהֹם *nomina eorum*, m. Cum præf. לִשְׁמוֹת *pro nominibus*. Cum aff. שְׁמֹתָם vel שְׁמוֹתָם, *nomina ipsorum*, m. Cum præf. & affix. בִּשְׁמוֹתָם & בִּשְׁמֹתָם, *cum nominibus suis*, m. וּשְׁמוֹתָן *& nomina earum*, f. Quidam deducunt à radice inusit. שָׁמָה; major numerus שֵׁם, ut radicem ponit, & habet.

שֵׁם Mass. *Schém*, Vulg. *Sem*, nomen proprium filii primogeniti Noe, Gen. 5. v. 32. Etym. *nomen*, vel *fama*, à שֵׁם idem.

שֶׁמְאֵבֶר Mass. *Schemnéver*, Vulg. *Semeber*, nomen proprium regis Tsevoim, vel Seboim, Gen. 14. v. 2. Etym. *nomen alæ*, vel *pennæ*, ex שֵׁם *nomen*, & אֵבֶר *ala*, vel *penna*.

שִׁמְאָה Mass. *Schimeáh*, Vulg. *Samaa*, nomen proprium filii Macelloth, 1 Paral. 8. v. 32. qui ibid. cap. 9. v. 38. dicitur *Samaan*, vel *Samaam*; in Hebr. textu שִׁמְאָם. Etym. *nominatus*, ex שֵׁם *nomen*, juxta Calas. & Leusden, qui aliter etiam exponunt, quos videsis; de שִׁמְאָם postea fiet mentio.

שְׂמֹאל & שְׂמֹאול, cum (ו) post א, m. non est constans vocem hanc scribendi modus; sunt qui א poni pro (ו) contendunt, quod ex abundanti quandoque abjicitur. Buxt. Quidam pro שְׂמֹאל esse dicunt. Vulg. & alii, *sinistra* manus, *sinistra* pars, *sinistrum* latus. Appellationem inde habet, quòd opertum atque tectum sit, nec ita apertum prostet, ut dextrum.

Kirker.

Digitized by Google

Kirker. O. *ἀριστερὸς sinister*, *εὐώνυμος sinister.* Cum præf. ושמאל & ושׂמאל, *& sinistram*, השמאל vel השׂמאל, *sinistram*, מהשמאל *à sinistra*, משמאל vel משׂמאל, *à sinistra.* Cum affix. & præf. שמאלו *sinistra ejus*, vel *sua*, m. ושמאלו *& sinistra ejus*, m. בשמאלו *ad sinistram suam*, m. לשמאלו, idem. משמאלו *à sinistra ipsius*, m. ומשמאלו *& à sinistra ejus*, m. שמאלה vel שׂמאלה, *sinistra ipsius*, f. בשמאלה *in sinistra ipsius*, f. שמאלך, cum (ָ) ob pausam pro (ְ), *sinistra tua*, m. שמאלך *sinistram tuam*, f. שמאלם *sinistra ipsorum*, m. ומשמאלם *& à sinistra ipsorum*, m. Rad. שמל in Hiphil, *sinistram petiit*, &c.

שמאלי adject. sing. masc. *sinister*, *lævus*, *secundus*; unde cum præf. השמאלי *sinistram* (columnam) *sinistrum* (latus). O. *δεύτερον* (*στῦλον*) *secundam* columnam; sic in Lamb. Bos, edit. Comp. ponit duplicem versionem, *δεύτερον τὸν ἀριστερὸν secundam sinistram*, *ἀριστερὸν sinistrum* (latus). Sing. fem. cum præf. Levit. 14. v. 15. ויצק על־כף הכהן השמאלית *effunderque super volam Sacerdotis sinistram.* O. *ἀριστερὰν sinistram* (manum). Rad. שמל in Hiphil, *sinistram petiit*, &c.

שמאם Mass. *Schimeám*, Vulg. *Samaan*, vel *Samaam*, nomen proprium filii Macelloth, 1. Paral. 9. v. 38. qui ibidem cap. 8. v. 32. dicitur *Samaa*, vide supra, שמאה; aut duplex habuit nomen, aut fortè alius est vir à præcedenti, *Samaa.* Etym. *nomen matris*, ex שם *nomen*, & אם *mater.* Alias afferunt etymologias Cal. & Leusd. quas vide si placet: hanc meliorem puto, aut istam, *ibi mater*, ex שם *ibi*, & אם *mater*; quamquàm hîc alia videat lector puncta, sed aliquid concedendum etymologistis.

שמגר Mass. *Schamgár*, Vulg. *Samgar*, nom. proprium filii Anath, Jud. 3. v. 31. ipse servavit Israëlem & defendit. Etym. *nomen peregrini*, à שם *nomen*, & גר *peregrinus*; vel *ibi peregrinus*, à שם *ibi*, & גר *peregrinus.* Cætera vide in Calas. aut Leusd.

שמד QAL, unde NIPHAL נשמד. Vulg. & alii, *deleor*, *perdor*, *disperdor*, *subvertor*, *exterminor*, *intereo*, *dissipor*, *cesso*, *dispereo*, *auferor*, *aboleor*, *destruor*, *devastor*,

deficio, *consumor*, *exstirpor*, *exscindor*, *profligor.*

PRÆT. 3. p. s. m. cum præf. Jerem. 48. v. 8. ונשמד המישר *& perdetur planities.* O. *καὶ ἐξολοθρευθήσεται ἡ πεδινὴ & exterminabitur campestris.* 3. p. s. f. נשמדה *perdita est.* O. *ἠφανίσθη deleta est* (mulier). 1. p. s. c. cum præfix. ונשמדתי *& perdar* (ego & domus mea). O. *καὶ ἐκτριβήσομαι & atterar.* Ms. Alex. *καὶ ἐκτρίβομαι & atteror.* 3. p. plur. c. נשמדו *deleti sunt*, vel *delebuntur*, pro loci diversitate. Cum præf. ונשמדו *& disperdentur* (excelsa Aven). O. *καὶ ἐξαρθήσονται & auferentur.* 1. p. plur. c. 2. Reg. 21. v. 5. ואשר דמה לנו נשמדנו *& qui machinatus est contra nos*; (ut) *perderemur*, vel (per quem) *exterminati sumus*, vel (&) *deleti sumus.* Vulg. *ita delere debemus*; videtur legisse נשמדנו *delebimus eum*, in Fut. Qal, cum affix. quod reddidit ut retuli. O. *ὃς παρελογίσατο ἐξολοθρεῦσαι ἡμᾶς, ἀφανίσωμεν* (Compl. *ἀφανίσωμεν αὐτὸν*) *qui malè cogitavit exterminare nos, deleamus eum.* Compl. *delebimus eum*; videntur legisse ut Vulg. Vide Synopsin Criticorum.

INFIN. Deut. 4. v. 26. כי השמד תשמדון *quia disperdendo disperdemini.* Vulg. sensum attendens, *sed delebit vos Dominus.* O. *ἀλλ' ἢ ἐκτριβῇ ἐκτριβήσεσθε sed attritione atteremini*; ut nomen vertunt. Cum affix. Deut. 28. v. 20. עד השמדך *donec delearis tu*, m. Vulg. activè reddidit, *donec conterat te.* O. similiter, *ἕως ἂν ἐξολοθρεύσῃ σε quoadusque exterminaverit te.* Et punctis transpositis ob pausam, Deuter. 28. vv. 24. 45. 51. & 61. עד השמדך *donec delearis tu*, m. O. *ἕως ἂν ἐκτρίψῃ σε donec deleat te*: vel *ἕως ἂν ἐξολοθρεύσῃ σε donec exterminet te*, Deut. 7. v. 23. עד השמדם *donec disperdantur illi*, m. O. *ἕως ἂν ἐξολοθρεύσητε αὐτοὺς donec exterminetis eos.* Cum præf. & affix. להשמדם *ut dissipentur ipsi*, m.

FUT. 3. p. s. m. ישמד *perdetur*, *peribit* (domus impiorum). 2. p. plur. m. cum ן paragog. & (ָ) sub מ pro (ַ) ob pausam, תשמדון *disperdemini.*

HIPHIL השמיד, Vulg. & alii, *destruo*, *vasto*; *deleo*, *conficio*, *perdo*, *disperdo*, *con-*

tero, aufero, subverto, interficio, extermino, demolior, exstirpo, profligo. O. ἐκτρίβω *deleo,* ἐξολοθρεύω *perdo, extermino,* ἐξαίρω *aufero,* ἐρημόω *desolo,* ὀλοθρεύω *perdo,* ἀφανίζω *deleo,* ἐξαναλίσκω *consumo,* ἀπόλλυμαι *perdor.*

Præt. 3. p. s. m. הִשְׁמִיד *perdidit.* Cum affix. הִשְׁמִידוֹ *perdidit eum*, m. Cum præf. & affix. וְהִשְׁמִידְךָ *& perdat te*, m. 1. p. s. c. הִשְׁמַדְתִּי *perdidi.* Cum præfix. וְהִשְׁמַדְתִּי *& perdam.* Cum præf. & affix. וְהִשְׁמַדְתִּיו *& perdam eum*, m. 3. p. plur. c. הִשְׁמִידוּ *perdiderunt.* Cum affix. & (ֻ) pro (וּ), הִשְׁמִדוּם *perdiderunt eos*, m. & in forma (וּ), הִשְׁמִידוּם idem.

Infin. in forma (ֵ), Isai. 14. v. 23. וְטֵאטֵאתִיהָ בְּמַטְאֲטֵא הַשְׁמֵד. Vulg. *& scopabo eam in scopa terens.* Alii, *disperdendo*, seu *consumendo*, vel *in scopâ abolitionis*, vel *perditionis*, vel *profligationis*, ubi infinit. vim habet nominis. O. εἰς ἀπώλειαν *in perditionem.* Cum (י) quiescente post (ֵ), הַשְׁמִיד *perdendo.* Cum præfix. לְהַשְׁמִיד *perdere, ad perdendum*, pro loci varietate; contractè & sine (י) τῷ hhiriq comite, לַשְׁמַד *perdere*, pro לְהַשְׁמִיד; item, וּלְהַשְׁמִיד *& perdere.* Cum affix. & cum (ּ) sub ה loco (ֵ), ut notat Domnus Petrus *Guarin*, Deut. 28. v. 48. עַד הִשְׁמִידוֹ אֹתָךְ *usque dum perdiderit ipse te*, m. Vulg. *donec te conterat.* O. ἕως ἂν ἐξολοθρεύσῃ σε *quoadusque exterminaverit te.* Jos. 23. v. 15. habes cum (ֵ) non (ּ) sub ה, & eodem affixo, עַד־הַשְׁמִידוֹ אֶתְכֶם *donec perdiderit ipse vos*, m. per quæ patet non esse constantem & perpetuam punctuationis rationem & methodum in una & eadem voce; unde proveniat ignoro: quare enim in uno loco (ּ) in altero (ֵ) cùm sit eadem vox? Cum præf. & affix. לְהַשְׁמִידוֹ *ad perdendum illum*, m. Cum affix. & hhiriq sub ה pro (ֵ), & hhiriq qatón sub מ, Deuter. 7. v. 24. עַד הִשְׁמִדְךָ אֹתָם *donec perdas tu eos.* Vulg. *donec conteras eos;* regulariter scribendum esset הַשְׁמִידְךָ. Hic ergo est specialis anomalia, aut fortè hhiriq sub ה pro (ֵ) irrepsit. Cum affix. non uniformi punctuatione, Jos. 11. v. 20. הַשְׁמִידָם, & v. 14. הִשְׁמִדָם *perdere eos*, m. Notandum venit in v. 14. se- qui aliud affix. regiminis, אוֹתָם, quod non fit in v. 20. unde עַד הִשְׁמִדָם אוֹתָם, vertendum est, *usque dum ipsi perdiderunt eos:* at v. 20. *sed ut perderent eos;* porrò הִשְׁמִדָם, est pro הַשְׁמִידָם, ibique eadem est anomalia, de qua suprà, vel (ּ) pro (ֵ) irrepsit. Cum præf. & affix. לְהַשְׁמִידָם *ad perdendum illos*, m. לְהַשְׁמִידֵנוּ *ad perdendum nos*, c.

Imper. 2. p. s. m. Deut. 33. v. 27. וַיֹּאמֶר הַשְׁמֵד. Vulg. *dicetque, conterere.* Alii, *& dixit, disperde* (inimicum). O. λέγων, ἀπόλοιο *dicens, pereas.* Vulg. & O. videntur legisse in 2. p. s. m. Imperativi τοῦ Niphál, הִשָּׁמֵד.

Fut. 3. p. s. m. יַשְׁמִיד *perdet.* Cum præf. & (ֵ) pro (ִי), וַיַּשְׁמֵד *& perdidit.* Cum affix. יַשְׁמִידֵם *perdet eos*, m. Cum præf. & affix. וַיַּשְׁמִידֵם *& perdidit eos*, m. 2. p. s. m. תַּשְׁמִיד *perdes.* Cum præf. & affix. וְתַשְׁמִידֵם *& perdes eos*, m. וַתַּשְׁמִידֵם *& perdidisti eos*, m. 1. p. s. c. אַשְׁמִיד *perdam.* Cum præfix. וָאַשְׁמִיד *& perdidi.* Cum affix. אַשְׁמִידְךָ *disperdam te*, m. Cum præf. & affix. וְאַשְׁמִידֵם *& perdam eos*, m. וְאַשְׁמִדֵם *ut perdam eos*, m. 3. p. pl. m. 2. Reg. 14. v. 11. וְלֹא יַשְׁמִידוּ אֶת־בְּנִי *neque perimant filium meum*, m. Cum præf. & affix. וַיַּשְׁמִידוּם *& perdiderunt eos*, m. 2. p. plur. m. תַּשְׁמִידוּ *perderis* (omnia excelsa eorum). 1. p. pl. c. cum præf. & ה paragog. וְנַשְׁמִידָה *& perdemus* (etiam hæredem).

שְׁמַד PEAL, Chald. unde Infinit. τοῦ APHEL אַשְׁמָדָה, cum præf. & ה pro א in fine & ab initio, Dan. 7. v. 26. לְהַשְׁמָדָה *ad perdendum*, vel *ad profligandum*, vel *ad dissipandum*, vel *ut dissipent.* Vulg. *& conteratur.* O. τοῦ ἀφανίσαι *ut aboleatur* (principatus). Sic Nobilius, meliùs, ut *aboleant*, vel *perire faciant* (principatum), vel *eum*, nempe Antiochum, vel *illud*, nempe Romanum imperium. Synopsis Criticorum.

שֶׁמֶר Mass. *Schémed*, Vulg. *Samad*, nomen proprium unius è filiis Elpaad, 1. Paral. 8. v. 12. unde cum præf. & (ָ) pro (ֶ) ob pausam sub ש, & ר pro ד, וָשָׁמֶר *& Schamér*, in edit. Athiæ. Aliæ verò וָשָׁמֶד *&*

Digitized by Google

Schâmed. Etym. *perditio*, à שָׁמַד inusit. in Hiphil, *perdidit*, &c. Si verò legendum sit שֶׁמֶר. Etym. erit *custodia*, à שָׁמַר *custodivit*; simpliciorem puto hanc etym. quàm quas affert Calas. Eligat lector: porrò Calas. Etymologiæ sunt, *destruens*, sive *exterminans*, aut *conterens*, à שָׁמַר, sed nota non legi שמר; quod tamen supponitur in versione Calas.

שַׁמָּה f. Vulg. & alii, *stupor*, *interitus*, *desolatio*, *admiratio*, *res stupenda*, *vastitas*, *solitudo*, *miraculum*, *desertum*. O. αἴνιγμα *ænigma*, ἀπορία *egestas*, ἀπώλεια *perditio*, ἀφανισμὸς *interitus*, *perditio*, ἐρήμωσις *desolatio*, τέρας *prodigium*, ἔκστασις *horror*, vel *stupor*. Adjectivè, ἄβατος *invius*, ὑποχείριος *subjectus*. Cum præf. לְשַׁמָּה *in stuporem* (eris). Jerem. 42. v. 18. וִהְיִיתֶם לְאָלָה וּלְשַׁמָּה *& eritis in jusjurandum & in stuporem*. O. 49. v. 18. καὶ ἔσεσθε εἰς ἄβατον, καὶ ὑποχείριοι *& eritis in invium & subjecti*; fortè sic verterunt, *& subjecti eritis*, quia stupor Ægyptiis futurus erat, cùm minarum illatum complementum essent visuri respectu Judæorum refractariorum. Plur. f. Psal. 45. Hebr. 46. v. 9. שַׁמּוֹת. Vulg. *prodigia*. O. τέρατα idem. Alii, *desolationes*, *vastitates*. R. שָׁמַם *desolo*, *perdo*, &c.

שַׁמָּה Mass. *Schammâh*, Vulg. *Samma*, qui 1. Paral. 2. v. 13. vocatur *Simmaa*, sed hic aliæ sunt litteræ in Hebræo; nomen proprium 1°. tertii filii Isai patris David, 1. Reg. 16. v. 9. 2°. filii Rahuel, filii Esau, Gen. 36. v. 13. & 1. Paral. 1. v. 37. Etym. *perditio*, sive *desolatio*, aut *stupor*, à שָׁמַם *perdidit*, &c. vel *ibi*, ex שָׁם *ibi*; vel *nomen*, ex שֵׁם, idem.

שַׁמְהוּת Mass. *Schamhûth*, Vulg. *Samaoth*, nomen proprium viri principis, 1. Paral. 27. v. 8. Etym. *desolatio*, vel *perditio*, aut *stupor*, à שָׁמַם *perdidit*, &c. vel *ibi miseria*, ex שָׁם *ibi*, & הוּת *miseria*; aut *nomen miseriæ*, ex שֵׁם *nomen*, & הוּת *miseria*.

שְׁמוּאֵל Mass. *Schmouêl*, Vulg. *Samuel*, nomen proprium 1°. filii Ammiud, Num. 34. v. 20. 2°. filii Thola, filii Issachar, 1. Paral. 7. v. 2. 3°. prophetæ filii Elcanæ ex Anna uxore altera, 1. Reg. 1. v. 20. & 1. Paral. 6. v. 18. Etym. *nomen ejus à Deo*, ex שֵׁם *nomen*, & affix. 3. p. s. m. & אֵל *Deus*; vel *positus à Deo*, ex שׂוּם *posuit*, & אֵל *Deus*.

שַׁמּוּעַ Mass. *Schammoûah*, qui 1. Paral. 3. v. 5. vocatur שִׁמְעָא. Vulg. *Samua*, & *Simmaa*, & *Sammua*, nomen proprium 1°. filii Zechur, Num. 13. v. 5. 2°. unius è filiis David, 2. Reg. 5. v. 14. & 1. Paral. 14. v. 4. Etym. *audiens*, vel *obediens*, à שָׁמַע *audivit*, vel *obedivit*; sic Calas. & Leusd. Posset verti, *auditus*, vel *qui auditur*, quia propiùs accedit vox illa ad Paoûl פָּעוּל שָׁמַע.

שְׁמוּעָה f. vel cum (ֻ) pro (וּ), שְׁמֻעָה. Vulg. & alii, *auditus*, id est, *sermo*, *fama*, *rumor*, *auditio*, *nuntium*, *nuntius*, *sonus*, *audientia*, *obedientia*, &c. O. ἀγγελία *nuntium*, ἀκοὴ *auditus*, *auditio*, φήμη *fama*, ἐπαγγελία *nuntium*. Cum præf. וּשְׁמוּעָה *& rumor*, הַשְּׁמוּעָה & הַשְּׁמֻעָה, *fama*, *famam*, וְהַשְּׁמוּעָה *& fama*, בִּשְׁמוּעָה *propter rumorem*, לִשְׁמוּעָה *in rumorem* (non erit in ore tuo). מִשְּׁמוּעָה *ab auditione* (mala non timebit), vel *à rumore*. Construct. שְׁמוּעַת *rumor* (de Saul). Cum præf. & affix. לִשְׁמֻעָתֵנוּ *auditui nostro*, c. (prædicationi nostræ quis credidit?) Pl. f. cum præf. Dan. 11. v. 44. וּשְׁמֻעוֹת יְבַהֲלֻהוּ מִמִּזְרָח *& rumores turbabunt eum ab oriente*. O. καὶ ἀκοαὶ καὶ σπουδὴ, &c. *& rumores*, *& festinationes*, &c. Videntur hic aliquid legisse quod non comparet in Hebræo. Rad. שָׁמַע *audivit*, &c.

שִׁמּוֹת Mass. *Schammôth*, Vulg. *Sammoth*, nomen proprium viri, de quo mentio, 1. Paral. 11. v. 27. Etym. *nomina*, à שֵׁם *nomen*, vel *desolationes*, vel *perditiones*, vel *stupefactiones*, à שָׁמַם *perdidit*, &c.

שמח

שָׂמַח & שָׂמֵחַ, QAL. Vulg. & alii, *lætor*, *exulto*, *lætus sum*, *hilaris sum*; metaphoricè, *clareo*, *luceo*, Prov. 13. v. 9. unde & lucis nomine sæpe prospera & læta significantur ut Esth. 8. v. 16. Construitur cum præpositionibus לְ, מִן, אֶל, עַל, לִפְנֵי, בְּ; Buxt. *lætitiâ & gaudio perfundor*, *gaudeo*; significat suavitatem & jucunditatem ex perceptione rei bonæ & malæ; item, *epulor* (quia in epulis est gaudium) *delector*, &c. O. ἀγαλλιάομαι *gaudeo*. Alii, *καυχάομαι gloriari*, *jacto me*, χαίρομαι *gaudeo*,

Digitized by Google

εὐφραίνομαι lætor, *ἐπιχαίρω congaudeo*, *χαίρω lætor*, *ἐπιχαρὴς γίνομαι lætus fio*, *συνευφραίνομαι congaudeo*, *γελάω rideo* … 2. Paral. 24. v. 10. *δίδωμι do*, Alii, *εὐφραίνομαι lætor*. O. videntur ibi per *lætitiam*, *donum* principum intellexisse, ob præcedentia & consequentia, quæ videntur non malè ad sensum *doni* ducere … Aq. Sym. Theod. *εὐφραίνομαι lætor*. Sym. item, *χαίρω gaudeo*.

Præt. 3. p. s. m. שָׂמַח *lætatus est*. Cum præf. וְשָׂמַח *& lætabitur*. Quidam hùc referunt illud Prov. 29. v. 6. וְשָׂמֵחַ *& lætus erit* (justus). Alii ad sing. masc. adjectiv. שָׂמֵחַ, de quo infra agemus. 2. p. s. m. cum præfix. וְשָׂמַחְתָּ *& lætaberis*. 1. p. s. c. שָׂמַחְתִּי *lætatus sum*, vel *lætor*. 3. p. plur. c. שָׂמְחוּ, & in pausa, שָׂמֵחוּ *lætati sunt*. Cum præfix. וְשָׂמְחוּ & וְשָׂמֵחוּ, *& lætabuntur*. 2. p. plur. m. cum præf. וּשְׂמַחְתֶּם *& lætabimini*.

Pro Ben. שׂוֹמֵחַ usurpatur in hoc verbo nomen adject. שָׂמֵחַ; vide post Verbum Hiphil.

Infin. cum præf. כִּשְׂמֹחַ *juxta lætari*, id est, cùm *lætabitur* (omnis terra); לִשְׂמֹחַ *ad lætandum*, & לִשְׂמֹחַ idem. וְלִשְׂמֹחַ & וְלִשְׂמֹחַ, *& ad lætandum*.

Imper. 2. p. s. m. in forma (-), שְׂמַח *lætare*. Cum præf. וּשְׂמַח *& lætare*. 2. p. s. f. שִׂמְחִי *lætare*. Cum præf. וְשִׂמְחִי *& lætare*. In pausa, וּשְׂמָחִי *& lætare*. 2. p. plur. m. שִׂמְחוּ *lætamini*. Cum præf. וְשִׂמְחוּ *& lætamini*.

Fut. 3. p. s. m. in forma (-), יִשְׂמַח, & in pausa, verso (-) in (ָ), יִשְׂמָח *lætabitur*. Cum præf. וַיִּשְׂמַח *& lætatus fuit*. 3. p. s. f. תִּשְׂמַח *lætabitur* (virgo). Cum præf. וַתִּשְׂמַח *& lætata est* (Sion). 2. p. s. m. תִּשְׂמַח, & in pausa, תִּשְׂמָח *lætaberis*. Cum præf. וַתִּשְׂמַח, & in pausa, וַתִּשְׂמָח *& lætatus fuisti*. 2. p. s. f. תִּשְׂמְחִי *lætaberis*. 1. p. s. c. Job. 31. v. 25. אִם־אֶשְׂמַח כִּי־רַב חֵילִי *num lætatus sum, quòd multæ facultates meæ*, c. Cum ה paragog. אֶשְׂמְחָה *lætabor*. Cum præf. insuper וְאֶשְׂמְחָה *& lætabor*. 3. p. plur. m. יִשְׂמְחוּ *lætabuntur*; & in pausa, יִשְׂמָחוּ *lætabuntur* (servi mei). Cum præf. וַיִּשְׂמְחוּ, in pausa, וַיִּשְׂמָחוּ *& lætabuntur*, וַיִּשְׂמְחוּ, & in pausa, וַיִּשְׂמָחוּ *& lætati sunt*. 3. p. plur. f. פֶּן־תִּשְׂמַחְנָה *ne fortè lætentur* (filiæ Philisthiim). 2. p. plur. m. תִּשְׂמְחוּ *lætabimini*. Jerem. 50. v. 11. sic legendum docent Massorethæ, pro תִשְׂמְחִי, ubi est (י) pro (ו). Vulg. quoniam *exultatis*. O. *ηὐφραίνεσθε lætabamini*. Cap. 27. v. 11… Alii, nam *gavisi estis*. 1. p. pl. c. cum ה parag. & insuper cum præf. נִשְׂמְחָה *lætabimur*, וְנִשְׂמְחָה *& lætabimur* (de te).

PIEL שִׂמַּח, & contractè שִׂמַח. Vulg. & alii, *lætor*, *lætifico*, *lætitiâ afficio*, *exhilaro*, *hilarem reddo*, *delecto*, *gaudium do*. O. *εὐφραίνω lætifico*, *exhilaro*, *εὐφραινόμενον ποιέω lætum facio*, *εὐφραίνομαι lætificor*.

Præt. 3. p. s. m. cum præfix. וְשִׂמַּח *& exhilarabit* (uxorem suam). Cum affix. Jerem. 20. v. 15. שַׂמֵּחַ שִׂמְּחָהוּ *lætificando lætificavit eum*, m. Vulg. *& quasi gaudio lætificavit eum*. Theod. qui videtur legisse שַׂמְּחוּהוּ *εὐφρανον αὐτὸν lætifica eum*. O. *εὐφραινόμενος lætans*; fortè legebant שָׂמֵחַ שִׂמְּחָה, referentes ad præcedentia, בֵּן זָכָר *filius masculus*: vel fortè retulerunt ad eum qui dicebat *lætans*, sive *cum lætitia*; natus est tibi filius masculus. שִׂמְּחָם *lætitiâ affecit eos*, m. 2. p. s. m. שִׂמַּחְתָּ *lætitiâ affecisti*. Cum affix. שִׂמַּחְתַּנִי *lætitiâ afficis me*, c. 1. p. s. c. cum præf. & affix. וְשִׂמַּחְתִּים *& lætificabo eos*, m. (in domo orationis meæ). 3. p. pl. c. cum affix. Psal. 44. Hebr. 45. v. 9. מִנִּי שִׂמְּחוּךָ (ellipsis τοῦ אֲשֶׁר), ex quo *delectarunt te*, m. ex quo fuit *εὐδοκία* tua, eas induere. Coccei.

Ben. s. m. cum præfix. הַמְשַׂמֵּחַ (vinum meum) *lætificans*, vel *quod lætificat* (Deum & homines). Plur. m. constr. מְשַׂמְּחֵי־לֵב *lætificantia cor* (mandata Domini).

Infin. שַׂמֵּחַ *lætificando*.

Imper. 2. p. s. m. שַׂמַּח *lætifica* (animam servi tui). Cum præf. & contractè, Proverb. 27. v. 11. וְשַׂמַּח לִבִּי *& lætifica cor meum*, c. Cum affix. Psal. 89. Hebr. 90. v. 15. שַׂמְּחֵנוּ *lætifica nos*, c. O. *εὐφρανθείημεν lætificemur*. Alex. *εὐφράνθημεν lætati sumus*. Sic Vulg. qui cum Ms. Alex. videtur legisse שָׂמַחְנוּ, in 1. p. plur. c. præteriti τοῦ Qal, *lætati sumus*. O. verò videntur supponere lectionem שֻׂמַּחְנוּ, quamvis passivè vertant.

Fut. 3. p. s. m. contractè יְשַׂמַּח *lætificabit*, vel *lætificat*. Cum præf. וִישַׂמַּח *& lætifi-*

Digitized by Google

ficavit (super te inimicum). Cum affix. Proverb. 12. v. 25. וְדָבָר טוֹב יְשַׂמְּחֶנָּה. Vulg. *& sermone bono lætificabitur;* fortè legebat יְשַׂמַּח בּוֹ *lætificabitur eo* (nempe bono sermone vir dolore pressus). Alii, *& verbo bono lætificet eam*, f. nempe *sollicitudinem*, דְּאָגָה, vel *& aliquod bonum lætificet eam* Vide Synopsin Criticorum. 3. p. plur. m. Ose. 7. v. 3. יְשַׂמְּחוּ־מֶלֶךְ malitiâ suâ *exhilarant regem.* Vulg. *lætificaverunt regem.*

HIPHIL הִשְׂמִיחַ *lætifico, exhilaro, lætitiâ afficio;* unde PRÆT. 2. p. f. m. Psal. 88. Hebr. 89. v. 43. הִשְׂמַחְתָּ כָּל־אוֹיְבָיו *lætificasti omnes inimicos ejus*, m. O. εὔφρανας πάντας τοὺς ἐχθροὺς αὐτοῦ, idem.

שָׂמֵחַ adject. sing. masc. usurpatus pro Benoni τοῦ Qal. Vulg. & alii, *lætus, gaudens, lætans, hilaris.* O. εὐφραινόμενος *lætus.* Substantivè, εὐφροσύνη *lætitia.* Verbaliter, χαίρω *lætor.* Cum præfix. וְשָׂמֵחַ *& lætus.* Quidam sumunt pro 3. p. f. m. præteriti τοῦ Qal, *& lætus est.* Plur. m. שְׂמֵחִים *læti, hilares.* Cum præfix. הַשְּׂמֵחִים *læti*, וּשְׂמֵחִים *& læti, gaudentes.* Constr. Psal. 34. Hebr. 35. v. 26. שְׂמֵחֵי רָעָתִי *gaudentes malo meo.* Vulg. *qui gratulantur malis meis.* At Isai. 24. v. 7. in altera forma, נֶאֶנְחוּ כָּל־שִׂמְחֵי־לֵב. Vulg. verbaliter reddidit: *ingemuerunt omnes qui lætabantur corde.* Alii, *læti corde.* Sing. fem. שְׂמֵחָה *lætans* (mater). Cum præf. Esth. 8. v. 15. וְשָׂמֵחָה *& lætata est* (civitas Schouschan); qui sic vertunt, sumunt pro 3. p. f. f. præteriti τοῦ Qal. Alii, *& læta* (fuit). O. ἐχάρησαν *gavisi sunt* (qui viderunt). R. שָׂמַח *lætatus est, lætus fuit.*

שִׂמְחָה f. Vulg. & alii, *lætitia, gaudium, hilaritas.* Verbaliter, *gaudeo, lætor.* O. εὐφροσύνη *lætitia*, χαρμοσύνη *lætitia*, χαρὰ *gaudium*, ἀγαλλίαμα *exultatio.* Alii, ἀγαλλίασις *exultatio.* Cum præf. Eccles. 2. v. 26. וְשִׂמְחָה *& lætitiam* (dat Deus homini, &c.) Eccles. 8. v. 15. וְשִׁבַּחְתִּי אֲנִי אֶת־הַשִּׂמְחָה *quapropter ego laudavi gaudium*, בְּשִׂמְחָה *in*, vel *cum gaudio* (exibitis). לְשִׂמְחָה *in lætitiam* (conversus mensis Adar). O. εἰς χαρὰν *in gaudium*, וּלְשִׂמְחָה *& ad lætitiam.* Const. שִׂמְחַת *lætitia.* Cum præf. Job. 20. v. 5. וְשִׂמְחַת חָנֵף. Vulg. *& gaudium hypocritæ*, כְּשִׂמְחַת *in lætitia*, כְּשִׂמְחַת *juxta lætitiam* (in messe). O. participialiter vertunt Isai. 9. v. 2. ὡς οἱ εὐφραινόμενοι *sicut lætantes.* Vulg. *sicut qui lætantur....* Jerem. 15. v. 16. וּלְשִׂמְחַת לְבָבִי *& in lætitiam cordis mei*, c. Cum præf. & aff. Prov. 14. v. 10. וּבְשִׂמְחָתוֹ *& in lætitia ejus*, m. O. Verbaliter, ὅταν δὲ εὐφραίνηται *quando autem lætabitur.* Sym. καὶ ἐν τῇ εὐφροσύνῃ αὐτῆς *& in gaudio ejus* (animæ). כְּשִׂמְחָתְךָ *secundùm lætitiam tuam*, m. שִׂמְחָתִי *lætitia mea*, c. Num. 10. v. 10. וּבְיוֹם שִׂמְחַתְכֶם *& in die lætitiæ vestræ*, m. בְּשִׂמְחַתְכֶם *in lætitia vestra*, m. Plur. f. Psal. 15. Hebr. 16. v. 11. שֹׂבַע שְׂמָחוֹת *saturitas lætitiarum* (erit cum vultu tuo). Aq. & Theod. πλησμονὴ εὐφροσυνῶν *satietas lætitiarum.* Vulg. *adimplebis me lætitiâ* ex O. πληρώσεις με εὐφροσύνης. Cum præf. בְּשִׂמְחָה, juxta aliud exemplar, בְּשִׂמְחוֹת *in lætitiis.* Rad. שָׂמַח *lætor, lætus sum.*

שָׁמַט QAL. Vulg. & alii, *relinquor, calcitro, paululùm inclino, declino, relinquo, dimitto, remitto;* liberè scilicet & absque ullo impedimento, *intermitto, intermissionem facio, demitto, deturbo, laxo, præcipito;* interdum intransitivè, *dimittor, sinor, remittor.* Merc. Alii item, *emitto, ferri sino, abire, labi sino.* Sensu reciproco, *emitto me, non me teneo in statu.* O. ἄφεσιν ποιῶ *dimissionem facio*, ἀφίημι *dimitto*, καταλείπομαι *relinquor*, κυλίω *volvo.* Alii, ῥίπτω *projicio*, vel *abjicio.* Alii item, κατασπάω *distraho, destruo*, ἀποσπάω *distraho*, ἐκκλίνω *inclino.*

PRÆT. 2. p. f. m. cum præf. & ה parag. Jerem. 17. v. 4. וְשָׁמַטְתָּה. Vulg. *& relinquêris.* Alii, *& dimittes*, id est, vacabis hæreditate tuâ quam dedi tibi, vel *& intermissionem facies*, vel *& omittes* (cessa tua); significat autem non solùm terram dimittendam, ne omnino colatur, sed & ipsum populum ob sua peccata dimittendum à sua hæreditate, ut neque eam possidere, aut ex ea fructum possit ullum percipere. Merc. in O. Vatic. deest: in Comp. edit. καὶ καταλειφθήσῃ *& relinquêris:* in quibusd. libris, καὶ ἀφεθήσῃ μόνη, καὶ ταπεινωθήσῃ *& dimitteris sola, & humi-*

liberis; sic apud Nobilium, ubi sunt duæ interpretationes junctæ, vel verisimiliter ultimum Verbum est nota marginalis. 3. p. plur. c. 1. Paralip. 13. v. 9. כִּי שָׁמְטוּ הַבָּקָר. Vulg. *bos quippe lasciviens paululum inclinaverat eam* (arcam). 2. Reg. 6. v. 6. reddit: *quoniam calcitrabant boves, & declinaverunt eam.* Alii, *quia declinabant boves*; vel potius, *dimittebantur*, aut *dimissi erant* subter arcam. Vide Synopsin Criticorum. O. ὅτι ἐξέκλινεν, alibi, *περιέσπασεν αὐτὸν ὁ μόσχος quoniam inclinaverat* (2. Reg. 6. v. 6. *circumflectebat*) *eam vitulus*; fortè legebant שְׁמָטוֹ, cum affix. ut & Vulg. porro R. Salom. addit affixum referente Buxt. שְׁמָטוּהוּ *amoverant eam*, jungit autem affix. Verbo in plurali ob nomen collectivum הַבָּקָר.

INFIN. Deut. 15. v. 2. וְזֶה דְּבַר הַשְּׁמִטָּה שָׁמוֹט כָּל־בַּעַל מַשֵּׁה. Vulg. concisè reddidit verba hæc: *quæ* (remissio) *hoc ordine celebrabitur.* Alii, *& hæc est res dimissionis, ut dimittat omnis vir*, vel *Dominus mutui* (id est, qui mutuavit) *manum suam*, m. vel *hæc sit ratio remissionis, omnis creditor remittere debet manum suam*, vel *omittendo* (omittat) *omnis dominus mutui manûs suæ* (quod manus ejus dederat). Coccei. Quidam reddunt *intermittito*, sumentes tamquam in 2. p. s. m. imperativi τῶ Qal, quod non mihi videtur satis convenire voci יָדוֹ. O. per futurum reddunt *ἀφήσεις dimittes.* In hoc versu videntur aliter legisse quàm ferunt exemplaria Mâssorethica; vide & judica.

IMPER. 2. p. plur. m. cum affix. & (י) superfluo in fine secundùm Massorethas, 4. Reg. 9. v. 33. שִׁמְטֻהוּ *demittite eam*, f. vel *deorsum mitte eam*, vel *præcipitate eam.*

FUT. 2. p. s. m. cum affix. Exod. 23. v. 11. & septimo, anno scilicet, תִּשְׁמְטֶנָּה *dimittes eam* (terram), vel *intermittito eam*, vel *sines eam* (& omittes). Coccei. 3. p. plur. m. cum præf. & affix. וַיִּשְׁמְטוּהָ *& demiserunt eam*, f.

NIPHAL נִשְׁמַט. Vulg. & alii, *absorbeor, demittor, præcipitor, lubricor, subduco me.* O. vocem unicam נִשְׁמְטוּ, reddunt *κατεπόθησαν absorpti sunt.* Aq. in Hexaplis, *ἀπεσπάσθησαν sublati sunt.* Sym. *ἐκπλήσσονται evellentur.*

PRÆT. 3. p. plur. c. Psal. 140. Hebr. 141. v. 6. נִשְׁמְטוּ בִידֵי־סֶלַע שֹׁפְטֵיהֶם. Vulg. *absorpti sunt juncti petræ judices eorum.* Alii, *demissi sunt in loca petræ*, vel *petrosa*, vel *lubricantur per latera petræ judices eorum*, id est, dum connituntur in altum, ut in summo Ecclesiæ fastigio confideant, ruunt præcipites. Schmidius, (ut) *dejiciantur per loca petræ judices eorum.* Alii aliter in Synopsi. Quidam in Vatabl. volunt sic intelligi, (pereant principes eorum, qui eos non castigant).

HIPHIL הִשְׁמִיט, unde FUT. 3. p. f. m. in forma (-), Deut. 15. v. 3. תַּשְׁמֵט יָדֶךָ. Vulg. *repetendi non habebis potestatem.* Ad sensum attendit, non ad verba. Alii cum fratre tuo, *dimittes*, seu *remittes*, vel *intermittes manum tuam*, m. Alii verò sumunt pro 3. p. f. f. unde vertunt; at qui est frater tuus, hunc *dimittat manus tua*, vel & quod tibi (rei) fuerit cum fratre tuo, *omittet manus tua*, vel *facies ut manus tua omittat.* Coccejus. O. *ἄφεσιν ποιήσεις τοῦ χρέους σου dimissionem facies*, vel *remissionem debiti tui.*

שְׁמִטָּה f. Vulg. & alii, *remissio, dimissio, intermissio, omissio*; sic vocatur annus septimus, quo omne opus agricolationis intermittitur; ut autem שַׁבָּת, significat septimum diem septimanæ, & septem dies septimanæ, id est, septimanam integram: sic Rabbinis שְׁמִטָּה, & septimum annum, & integros septem annos, id est, totius hebdomadis annalis complexum, denotat. Buxt. Septimo namque quovis anno terra omittebatur & mutuum. Coccei. O. *ἄφεσις dimissio.* Cum præf. הַשְּׁמִטָּה *intermissionis*, vel *remissionis* (annus, vel res). Rad. שָׁמַט *relinquo, dimitto*, &c.

שַׁמַּי Mass. *Schammai*, Vulg. *Sammai*, nomen proprium 1°. filii Recem, 1. Paral. 2. v. 44. 2°. filii Ezræ, ibid. 4. v. 17. Etym. *nomen meum*, ex שֵׁם *nomen*, & affix. 1. p. s. c. vel *desolatio mea*, vel *perditio mea*, seu *stupor meus*, à שָׁמֵם *desoler, obstupesco*, & eodem

Digitized by Google

affix. In pausa, שָׁמִּי *Schammâi*.

שְׁמִידָע Mass. *Schemidáy*, Vulg. *Semida*, nomen proprium filii Galaad, filii Machir, filii Manasse, Num. 26. v. 32. & 1. Paral. 7. v. 19. Hic ultimus non videtur idem esse cum filio Galaad. Etym. *nomen scientiæ*, à שֵׁם *nomen*, & יָדַע *scivit*; vel *nomen meum scito, cognosce*, à שְׁמִי *nomen meum*, & דַּע *cognosce*. Cum præf. וּשְׁמִידָע *& Schemidáy*.

שְׁמִידָעִי Mass. *Schemidâyí*, Vulg. *Semidaita*, nomen patronymicum à præced. deductum, unde cum præfix. Num. 26. v. 32. הַשְּׁמִידָעִי *Semidaitarum* (familia). Etym. ut in voce præced.

שְׂמִיכָה f. Vulg. & alii, *pallium, velum, operimentum, stragula villosa*, quæ supernè imponitur; *tegumentum, stragulum*, quod substernitur aut insternitur. Kimhhi scribit esse tegumentum crassum, ex quo utrinque exeunt villi, seu flocci lanæ. Buxt. Cum præf. Judic. 4. v. 18. וַתְּכַסֵּהוּ בַּשְּׂמִיכָה *& operuit eum tegumento*. Vulg. *& opertus ab ea pallio*. O. Vatic. καὶ περιέβαλεν αὐτὸν ἐπιβολαίῳ *& circumvolvit eum indumento*. In aliis est, καὶ συνεκάλυψεν αὐτὸν ἐν τῇ δέῤῥει αὐτῆς *& cooperuit eum in pelle sua*. Hanc lectionem sequitur S. Aug. in locutionibus. Rad. שָׂמַךְ inusit.

שָׁמַיִם duale mascul. Chald. in forma emphatica, שְׁמַיָּא, Vulg. & alii, *cælum, cæli, sublime*. O. οὐρανὸς *cælum*, οὐρανοὶ *cæli*, ἥλιος *sol*. Quando sic vertunt, sumunt partem pro toto.... Prov. 23. v. 5. vocem הַשָּׁמַיִם, reddunt εἰς τὸν οἶκον τοῦ προεστηκότος αὐτοῦ. Aq. Sym. & Theod. εἰς τὸν οὐρανόν. O. *in domum præsidis sui*. Alii, (& volabit) *in cælum*. Quid hîc legerint, non reperio docentem. O. Deut. 7. v. 24. מִתַּחַת הַשָּׁמָיִם *de sub cælis*, reddunt ἐκ τοῦ τόπου ἐκείνου *de loco isto*. Alii, ὑποκάτω τοῦ οὐρανοῦ *subter cælum*. Sic mihi videntur LXX. vertisse, ut perditionis locum fixum designarent. Adjectivè, ἐπουράνιος *cœlestis*, ὑψηλὰ *excelsa*. Prov. 30. v. 19. vocem בַּשָּׁמַיִם, reddunt πετομένου *volantis* (aquilæ vestigia). Alii, ἐν οὐρανῷ *in cælo*; sensum secuti sunt, non verbum; quilibet id videt. Quidam vocem שָׁמַיִם compositam volunt, quasi ex שָׁם *illic*, & מַיִם *aqua*, scilicet sunt, vel subsistunt. Quidam à שָׁמֵם *stupere* (ut in hithpaël significat) & מַיִם, quòd stupendo modo aquæ illic suspensæ hæreant, donec Dei nutu demittantur: vel quia homines obstupescunt de ejus opificio. Quidam ab אֵשׁ & מַיִם, *ab igne & aqua*. Apud Rabbinos & Talmudicos, שָׁמַיִם passim pro Deo ipso sumitur: & inde locutio, *è cælo, an ex hominibus?* id est, *à Deo*. Matth. 21. v. 25. sic: *Pater, peccavi in cælum, & coram te*. Luc. 15. v. 18. In pausa, שָׁמָיִם *cæli*. Cum præf. וְשָׁמַיִם & וְשָׁמָיִם, *& cæli*, הַשָּׁמַיִם & הַשָּׁמָיִם, *cæli*, וְהַשָּׁמַיִם *& cæli*, בַּשָּׁמַיִם בִּשְׁמַיָּא Chald. *in cælis*, בַּשָּׁמָיִם & בַּשָּׁמַיִם, *in cælis*, לַשָּׁמַיִם & לַשָּׁמָיִם, & Chald. לִשְׁמַיָּא *in cælos, ad cælos*, מִשָּׁמַיִם & מִשָּׁמָיִם, & מֵהַשָּׁמַיִם *de cælis*. Cum ה locali, הַשָּׁמַיְמָה *in cælum, versus cælum*. Construct. שְׁמֵי *cæli*. Cum præf. וּשְׁמֵי *& cæli*, בִּשְׁמֵי *in cælis*, מִשְּׁמֵי *è cælis*. Cum affix. שָׁמָיו *cæli ejus*, m. שָׁמֶיךָ *cæli tui*, m. שְׁמֵיכֶם *cæli vestri*, m.

שְׁמִינִי nomen adjectivum ordinale masculinum. O. ὄγδοος *octavus*. Vulg. & alii similiter, *octavus*. Cum præf. הַשְּׁמִינִי *octavus*. Sing. fem. שְׁמִינִית *octava*. Substantivè etiam sumitur pro instrumento musico octo chordarum, Psal. 6. v. 1. & 12. v. 1. Merc. nam ab octo chordis sic dicitur: vel sumitur pro cantico, quod octo vocibus, ut loquuntur Musici, canebatur, ut Aben-Ezra vult. Quidam gravem symphoniam explicant, qualis est bassus, ut Musici loquuntur. Buxt. Quidam putant esse citharam propter octo chordas quas habet ... Nihil constat hac de re, ne Hebræis quidem. Synopsis Criticorum. Cum præf. הַשְּׁמִינִית *octava*; & defectivè, הַשְּׁמִנִית *octavo* (anno feretis), Levit. 25. v. 22. R. שָׁמֵן *pinguis fuit*, vel *fio*, &c.

שָׁמִיר m. Vulg. & alii, *vepris* genus spinæ, *sentis, rubus, adamas*. Adjectivè, *adamantinus, fortis, durus*. Sunt qui collectivè exponunt, *vepretum, senticetum*. Item, *lapis, lapis durus, petra dura, silex*. Lxx. adjectivè, ἀδαμάντινος *adamantinus*, ἄβατος *in-*

obediens, *contumax* (cor enim contumax est durum velut *adamas*), sic sensum attenderunt. Isai. 10. v. 17. vocem וּשְׁמִירוֹ *& senticetum ejus*, m. reddunt ὕλην *materiam*, vel *sylvam*. Sym. apud Procopium, καὶ τὰ πεφυλαγμένα αὐτοῦ *& custodita ejus*, qui videtur legisse וּשְׁמֻרָיו idem ... Isai. 27. v. 4. vocem שָׁמִיר, reddunt φυλάσσειν *custodire*, quia legebant שָׁמֹר, vel שָׁמוֹר. Aq. ἄκανθαν *spinam*, seu *veprem* (quis ponet me) ἢ χέρσος *inculta terra*, *solitudo* : ideò mihi videntur sic vertere, quia legebant facili permutatione ר & ד, & prolongato (י) in (ו), שָׁמוּד *perditum*, unde nata versio, ut retulimus; insuper χόρτος *gramen*, vel *fœnum*. Notat Av. שָׁמִיר in solo Isaia accipi pro *sente*, aut *spina*, in aliis prophetis pro *adamante*. Cum præf. כְּשָׁמִיר *sicut adamantem* (dedi frontem tuam). לַשָּׁמִיר *in sentes*. Cum præf. & affix. וּשְׁמִירוֹ *& sentes ejus*, m. (comedet in die una). R. שָׁמַר *custodio*, *servo*, &c.

שָׁמִיר Mass. *Schamír*, Vulg. *Samir*, 1°. nomen proprium civitatis in Tribu Juda, in montanis Ephraïm, Jos. 15. v. 48. & Judic. 10. v. 1. 2°. viri, de quo mentio, 1. Paral. 24. v. 24. cum præf. בְּשָׁמִיר *in Schamír*. Etym. *vepres*, vel *spina*, vel *adamas*, &c. Vide vocem præcedentem.

שְׁמִירָמוֹת Mass. *Schemíramóth*, Vulg. *Semiramoth*, nomen proprium Sacerdotis cujusdam, 1. Paral. 15. v. 18. Etym. *nominis mei altitudines*, à שֵׁם *nomen*, affix. 1. p. s. c. & רוּם *altus fuit*; vel *cælorum altitudines*, in Leusd. & Calas. sed nota non esse scriptum שָׁמַיִרָמוֹת (quod reverâ id significaret), sed ut posuimus.

שְׂמֹאל, unde HIPHIL הִשְׂמִיל, vel cum א epenthetico, הִשְׂמְאִיל, Vulg. & alii, *ad sinistram eo*, *sinistram peto*, *levâ*, vel *ad lævam ago*, *flecto*, *diverto*, *declino*, *tendo*, *jacio*, quasi diceretur, *sinistro* : item, *sinistrorsùm tendo*.

Ben. plur. m. cum præf. & א pro (י), 1. Paral. 12. v. 2. מַיְמִינִים וּמַשְׂמְאִלִים *qui dextrâ & levâ jaciebant* (lapides). O. ἐκ δεξιῶν καὶ ἐξ ἀριστερῶν, καὶ σφενδονῆται *à dextris & à sinistris*, *& funditores* (in lapidibus). Complut. δεξιάζοντες, καὶ ἀριστερεύοντες, καὶ σφενδονῶντες *utentes dextrâ & sinistrâ*, (& funditores).

Infin. cum præf. & absque א, sed cum (י) solito, 2. Reg. 14. v. 19. וּלְהַשְׂמִיל *& ad sinistrandum*. O. οὐ εἰς τὰ ἀριστερὰ *vel in sinistra*. Alii, si est vel ad dexteram, *vel ad lævam ire*. Vulg. *nec ad sinistram*, nec ad dexteram est.

Imper. 2. p. s. f. Ezech. 21. v. 21. הַשְׂמִילִי *diverte ad sinistram*. O. ibidem, v. 16. καὶ ἐξ εὐωνύμων *& à sinistris*; tamquam nomen verterunt, ut & verbum præcedens.

Fut. 1. p. s. c. cum præf. & ה paragog. & א epenthetico, Gen. 13. v. 9. וְאִם־הַיָּמִין וְאַשְׂמְאִלָה. Vulg. *si in dexteram elegeris*, *ego ad sinistram pergam*. Alii, *& si* (ad) *dextram* (ieris) *sinistram tenebo*. O. εἰ σὺ εἰς δεξιὰ, ἐγὼ εἰς ἀριστερὰ *si verò tu in dexteram*, *ego in sinistram*; supple, ibo, vel proficiscar. 2. p. pl. m. Isai. 30. v. 21. וְכִי תַשְׂמְאִילוּ. Vulg. *neque ad sinistram* (declinetis). Alii, nec divertetis ad dexteram, *neque ad sinistram*, vel *sive ad sinistram eatis*; *dexteram & sinistram* vocat omnes humanæ vitæ actiones; ut, quidquid aggrediamur, Deo duce dirigamur. Calv. O. εἴτε ἀριστερὰ *sive ad sinistram*.

שִׂמְלָה f. O. ἱμάτιον *vestis*, ἱματισμὸς idem; στολὴ *stola*. Vulg. & alii, *vestis*, propriè externa quâ quis operitur, *vestimentum*, *toga*. Vide שַׂלְמָה supra. Cum præf. וְשִׂמְלָה *& vestis*, הַשִּׂמְלָה *vestis*, בַּשִּׂמְלָה *in veste*. Constr. שִׂמְלַת *vestis*. Cum præf. & affix. שִׂמְלָתוֹ *vestimentum ejus*, m. לְשִׂמְלָתוֹ *respectu vestimenti ejus*, m. שִׂמְלָתְךָ *vestimentum tuum*, m. וְשִׂמְלָתֵנוּ *& vestimentum nostrum*, c. Plur. f. שְׂמָלוֹת vel שְׂמָלֹת, *vestes*. Cum præf. וּשְׂמָלוֹת *& vestes*. Cum affix. שִׂמְלֹתָיו *vestes suas*, m. שִׂמְלֹתֵיכֶם *vestes vestras*, m. שִׂמְלֹתָם *vestes suas*, m. בְּשִׂמְלֹתָם *in vestibus suis*, m. R. שָׂמַל inusit.

שַׂמְלָה Mass. *Samláh*, Vulg. *Semla*, nomen proprium quinti regis in Edom, Gen. 36. v. 36. Etym. (*vestimentum*, à voce שִׂמְלָה) videtur mihi melior, quàm quas producit Calasius & Leusden; vide si placet.

שַׂמְלַי Mass. legendum docent שַׁלְמַי *Schalmái*,

Digitized by Google

mái, transpositis litteris pro *Schamlái*, Vulg. *Semlai*, nomen proprium viri, Esdr. 2. v. 46. Etym. si sequamur lectionem Massor. *pacifica mea*, à שָׁלֵם; si verò prout scribitur, venit à שָׁמַל inusit. de qua voce nihil reperio in Lexicis.

שמם QAL; item, שָׁמֵם, & contractè שַׁם. Vulg. & alii, *dissipor*, *vastor*, *desolor*, *attonitus sum*, *admiror*, *stupeo*, *stupidus sum*, *elinguis sum*, *desolo*, *perdo*, *disperdo*; cùm ad animum refertur *stupesco*, *obstupesco*, & sic construitur cum præpositione עַל, Pagn. Buxt... Idem valet quod שָׁמַה & יָשַׁם, & cognationem habet cum אָשַׁם *turpis fuit*, seu *turpiter devastatus est*, & cum נָשַׁם *anhelavit*. Aven.

Præt. 3. p. s. m. cum præf. הַשָּׁמֵם *desolatum est*, שֹׁשֵׁמַם *qui desolatus est*. 3. p. s. f. in pausa cum (-) pro (·), (est conjugatio more Verborum perfectorum in quibusvis personis præteriti), Ezech. 35. v. 15. עַל אֲשֶׁר־שָׁמֵמָה. Vulg. *eò quòd fuerit dissipata* (hæreditas domûs Israël). Apud O. in Lamb. Bos edit. vacat: non autem in Ald. & Complut. ubi habes ὅτι ἠφανίσθη *eò quòd fuerit dissipata*. S. Hieron. in Nobilio testatur in Lxx. non haberi, sed sub asteriscis de Theodotionis editione esse addita. 3. p. s. f. juxta consonantes, שָׁמֵמָה *desolata est* (terra), sed 3. p. plur. c. juxta lectionem Massorethicam, Ezech. 35. v. 12. שָׁמֵמָה, ubi legendum docent שָׁמֵמוּ *desolati sunt* (montes). O. vocem hanc adjectivè reddunt, ἔρημα *deserti* (montes Israël nobis dati sunt). Vulg. similiter, *deserti*. Similem anomaliam habes in R. שָׁפַךְ. 3. p. pl. c. Isai. 52. v. 14. כַּאֲשֶׁר שָׁמְמוּ עָלֶיךָ רַבִּים. Vulg. *sicut obstupuerunt super te multi*. Alii, *admirati sunt*; nempè quòd crederes in crucifixum. Coccei. O. ἐκστήσονται *stupebunt*. Theod. ἐθαύμασαν *mirati sunt*. Vide Synopsim Criticorum, nam locus ille non parùm est controversus. Cum præfix. וְשָׁמְמוּ. *& obstupescent*, vel *& desolabuntur*.

Ben. s. m. Thren. 3. v. 11. שָׂמַנִי שֹׁמֵם. Vulg. *posuit me desolatam*. Alii, *desolatum*. O. ἠφανισμένην *desolatam*; cur autem sic reddant Vulg. & O. non video, cùm vox sit masculini generis, & hîc agatur de Jeremia. Dan. 9. v. 27. alio modo redditur ea vox. תִּתַּךְ עַל־שֹׁמֵם. Vulg. *perseverabit desolatio*. Schmidius, *stillabit super desolationem* (ira Dei). Alii, *in stupentem*, vel *super obstupescentem*, vel *admirantem*, vel *attonitum*. Vide Synopsim Criticorum. O. substantivè reddunt, δοθήσεται ἐπὶ τὴν ἐρήμωσιν *dabitur super desolationem* (consummatio); & sine (ו), שֹׁמֵם *vastans*, *desolans*. Plur. m. in pausa sub forma Chaldaïca, Thren. 1. v. 4. כָּל־שְׁעָרֶיהָ שׁוֹמֵמִין *omnes portæ ejus desolatæ*. Vulg. *destructæ*; sub forma Hebraica, & in pausa, Thren. 1. v. 16. הָיוּ בָנַי שׁוֹמֵמִים *filii mei desolati sunt*. Vulg. *facti sunt perditi*. Sing. fem. in pausa, Isai. 54. v. 1. שׁוֹמֵמָה *desolatæ*. Vulg. *desertæ* (mulieris). O. τῆς ἐρήμου *desertæ*. Sym. ἠφανισμένης *è conspectu remotæ*. Cum præf. 2. Reg. 13. v. 20. in pausa, וַתֵּשֶׁב תָּמָר וְשֹׁמֵמָה. Vulg. *mansit itaque Thamar contabescens*. Alii, *& solitaria*, vel *& desolata* (fuit). O. χηρεύουσα *viduata agens*. Compl. ἐκψύχουσα *deliquium patiens*. Vulg. O. & Compl. videntur legisse sine præf. שֹׁמֵמָה. Plur. fem. Isai. 61. v. 4. שֹׁמְמוֹת רִאשֹׁנִים יְקוֹמֵמוּ. Vulg. *& ruinas antiquas erigent*. Alii, *desolationes antiquorum erigent*. O. ἐξηρημωμένας πρότερον ἐξαναστήσουσι *quæ desolata fuerant priùs, suscitabunt*. In pausa, Isai. 49. v. 8. לְהַנְחִיל נְחָלוֹת שֹׁמֵמוֹת. Vulg. *&* (ut) *possideres hæreditates dissipatas*. Alii, *devastatas*. O. καὶ κληρονομήσαι κληρονομίας ἐρήμους. οἱ Γ. ἠφανισμένας. O. *& possideres hæreditates desertas*. Tres, *dissipatas*. Cum præfix. Ezech. 36. v. 4. וְלֶחֳרָבוֹת הַשֹּׁמְמוֹת *& desertis desolatis*. Vulg. *& desertis, parietinis* (dicit Dominus). Cum præf. & affix. Isai. 49. v. 19. וְשֹׁמְמֹתַיִךְ. Vulg. *& solitudines tuæ*, f. Alii, *& desolationes tuæ*. O. καὶ τὰ κατεφθαρμένα *& quæ dissipata*; neglexerunt, aut non legerunt affix. Cum affix. Dan. 9. v. 18. וּרְאֵה שֹׁמְמֹתֵינוּ *& vide desolata nostra*, c. Vulg. *desolationem nostram*. O. τὸν ἀφανισμὸν ἡμῶν, idem.

Infin. anomalos expressum juxta quosdam, Ezech. 36. v. 3. יַעַן בְּיַעַן שַׁמּוֹת וְשָׁאֹף אֶתְכֶם *pro eo quòd desolaverunt & absorbuerunt vos*. Vulg. *pro eo quòd desolati*

estis & conculcati. Cocceius tamquam plurale femininum à שַׁמָּה sumens, *propterea quia* (sunt) *desolationes, & impetunt vos.* Est infinitivum more quiescentium tertiâ radicali ה. Buxt. O. ἀντὶ τοῦ ἀτιμασθῆναι ὑμᾶς, &c. *pro eo quòd despecti estis vos*, &c. vide notam Nobilii. Non video cur sic verterint, nisi quia *desolatio* alicui inflicta, illius cui infligitur, est *despectus.*

IMPER. 2. p. plur. m. Jerem. 2. v. 12. שֹׁמּוּ שָׁמַיִם עַל־זֹאת *obstupescite cœli super hoc.* O. ἐξέστη ὁ οὐρανὸς ἐπὶ τούτῳ *obstupuit cœlum super hoc;* legebant שָׁמוּ, in 3. p. plur. c. præteriti. Aq. & Sym. ἐκστῆτε οὐρανοί *obstupescite cœli*, &c.

FUT. 3. p. s. m. cum (.) sub (י) loco (·), & daghésch in prima radicali ad compensandum (·), Jerem. 18. v. 16. כֹּל עֹבֵר עָלֶיהָ יִשֹּׁם. Vulg. *omnis qui præterierit per eam obstupescet.* Alii, *admirabitur.* O. pluraliter, ἐκστήσονται *obstupescent.* Regulariter scriberetur יָשֹׁם. 1. p. s. c. Isai. 42. v. 14. אֶשֹּׁם, mutato (·) in (·), & ש affecto τῷ daghésch ad compensationem τοῦ (·), *desolabo.* Vulg. *dissipabo.* O. ἐκστήσω *erumpam.* 3. p. plur. m. juxta normam, Job. 17. v. 8. יָשֹׁמּוּ יְשָׁרִים עַל־זֹאת *stupebunt*, vel *obstupescent justi super hoc.* O. θαῦμα ἔσχεν ἀληθινοὺς ἐπὶ τούτῳ *admiratio tenuit veraces super hoc.*

NIPHAL נָשַׁם *desolor, devastor, stupeo*, &c.

PRÆT. 3. p. s. f. Jerem. 12. v. 11. נָשַׁמָּה כָּל־הָאָרֶץ *desolata est omnis terra* (hæc). O. ἠφανίσθη πᾶσα ἡ γῆ *dissipata est universa terra.* 3. p. plur. c. Job. 18. v. 20. עַל־יוֹמוֹ נָשַׁמּוּ אַחֲרֹנִים, vel ut alia exemplaria, אַחֲרוֹנִים. Vulg. *in die ejus stupebunt novissimi.* Alii, *super die ejus obstupescent posteri.* O. in hoc versu ponunt aliquid quod non est in Hebræo textu; & sic reddunt quæ respondent verbis hîc citatis: ἐπ' αὐτῷ ἐστέναξαν ἔσχατοι *super eum gemuerunt ultimi.* Aq. ἐν τῇ ἡμέρᾳ αὐτοῦ ἀδημονήσουσιν ὕστεροι *in die eorum angentur ac discruciabuntur, qui post eos nati sunt.* Sic Nobilius; videtur legendum *ejus*, non *eorum*, & ὕστεροι, non ὕστερον. Cum præf. Amos. 7. v. 9. וְנָשַׁמּוּ בָּמוֹת יִשְׂחָק. Vulg. *& demolientur excelsa idoli.* Alii, *& destruentur.* O. καὶ ἀφανισθήσονται *& dissipabuntur.*

BEN. s. f. Psal. 68. Hebr. 69. v. 26. תְּהִי טִירָתָם נְשַׁמָּה. Vulg. *fiat habitatio eorum deserta.* Alii, *fit palatium eorum desolatum.* O. ἠρημωμένη *deserta.* Cum præf. Ezech. 32. v. 15. וּנְשַׁמָּה אֶרֶץ מִמְּלֹאָהּ. Vulg. *deseretur autem terra a plenitudine sua.* Alii, *& desolatam terram* (cùm dedero) *à plenitudine sua*, id est, omnibus incolis suis privatam. O. καὶ ἐρημωθῇ *&* (cùm) *deserta fuerit facta*, vel *& desolata fuerit;* הַנְּשַׁמָּה *desolata.* Plur. f. Isai. 54. v. 3. וְעָרִים נְשַׁמּוֹת יוֹשִׁיבוּ *& civitates desolatas.* (Vulg. *desertas*) *inhabitabit* (semen tuum). Cum præf. Jerem. 33. v. 10. וּבְחֻצוֹת יְרוּשָׁלַם הַנְּשַׁמּוֹת *& in plateis Hierosolymæ devastatis.* Ezech. 36. v. 35. וְהַנְּשַׁמּוֹת, Vulg. *& destituta* (civitates). Alii, *& desolatæ.* O. καὶ ἠφανισμέναι *& dissipatæ.*

POEL שׁוֹמֵם, unde BEN. s. m. Esdr. 9. v. 3. וָאֵשְׁבָה מְשׁוֹמֵם *sedique desolatus*, vel *stupens.* Vulg. *mœrens*, & v. 4. *tristis.* O. ἠρεμάζων *tacens.* Dan. 11. v. 31. sine (ו), וְנָתְנוּ הַשִּׁקּוּץ מְשׁוֹמֵם. Vulg. *& dabunt abominationem in desolationem.* Alii, *desolantem.* O. ἠφανισμένον *desolatam* (abominationem). Fortè legebant in Poál, מְשֹׁמָם. In multis legitur ἠφανισμένων *desolatorum.*

HIPHIL הֵשַׁם vel הֵשֵׁם. LXX. ἐξερημόω *desolo, desertum facio*, ἀπόλλυμι *perdo.* Ms. Alex. ἀφανίζω *deleo, perdo.* LXX. συγνάζω *contristor, tristis sum*, τίθημι εἰς ἔρημον *in desertum pono.* Ald. εἰς σημεῖον *in signum.* LXX. item, ἐρημόω *desolo, vasto*, ἀναστρέφομαι *convertor.* Aq. ἠρεμάζω *quiesco, mœreo.* Theod. θαυμάζω *miror, stupeo.* LXX. ἀφανίζω *deleo, perdo*, ἀβατόομαι *desertus fio*, ἐπάγω *irruo.* Vulg. & alii, *in nihilum redigor, disperdo, dissipo, stupere facio, corrumpo, desertum facio, desolo, stupendum reddo, desolare facio;* item, *stupeo, stupore corripior.* Vulg. item, *mœreo, dissipo, inhabitabilem facio, demolior*, & Mich. 6. v. 13. substantivè, *perditio.* Item, Ezech. 20. v. 26. *delictum.*

PRÆT. 2. p. s. m. cum præfix. Job. 16. v. 7. הֲשִׁמּוֹתָ כָּל־עֲדָתִי *desolasti omnem cœtum meum*, c. Vulg. v. 8. *& in nihilum redacti*

Digitized by Google

sunt omnes artus mei. Vulg. magis attendit ad sensum quàm ad litteram, & videtur legisse עֹרִי *pelles meæ ;* unde in synopsi Mar. & Scult. per עֵדָתִי intelligunt, *congregationem meam*, i. e. membrorum meorum. Lxx. μωρὸν *stultum*, quæ lectio omnino corrupta videtur. 1. p. f. c. cum præf. וְהֲשִׁמֹּתִי vel וְהֲשִׁמֹּתִי, *& desolabo.* Cum præf. & affix. Ezech. 14. v. 8. וַהֲשִׁמֹתִיהוּ *& stupendum reddam eum*, m. Lxx. καὶ θήσομαι αὐτὸν εἰς ἔρημον. 3. p. plur. c. ex forma (-), הֵשַׁמּוּ *desolarunt.*

Ben. sing. m. ex forma perfect. מְשִׁמִּים pro מֵשַׁם, *stupore correptus, desolans.*

Infin. more perfect. הַשְׁמֵם *desolando*, pro הָשֵׁם.

Fut. 3. p. f. m. ex forma quiescentium ו, יַשִּׁים *desolabit ;* ubi est dagh. in ש propter motionem (·) mutatam in (-) sub (י). Juxta normam duplicantium esset יָשֵׁם vel יַשֵּׁם. Cum præf. & affix. וַיְשִׁמֶּהָ *& desolavit eam :* sunt qui referunt ad rad. שׂוּם. Buxt. וַיְשִׁמֵּם *& desolavit eos*, m. Cum affix. 1. p. f. c. אַשִׁמֵּם *desolare faciam eos*, m. Cum præf. 1. p. plur. c. וַנַּשִּׁים *& desolavimus*, juxta normam esset נָשֵׁם. Lxx. καὶ αἱ γυναῖκες, legebant וְנָשִׁים. Alex. Ald. Compl. addunt αὐτῶν, qui videntur legisse cum additamento unius litteræ וּנְשֵׁיהֶם *& mulieres eorum.* Vulg. *& delevimus*, meliùs quàm Lxx.

HOPHAL הוּשַׁם, sed venit in forma cum (· hhatoúph) pro (ו), nempe הָשַׁם seu הֻשַּׁם. Lxx. substant. ἐρήμωσις *desolatio, vastitas.* Verbaliter, ἐρημόομαι *devastor, desolor*, θαυμάζω *admiror.* Compl. θαῦμα ἐσῶ, idem. Aq. ἐξαπορέομαι *planè hæsito, perplexus sum.* Sym. ἄφθογγος γίνομαι *voce careo, mutus sum.* Vulg. & alii, substantivè, *solitudo, desolatio.* Verbaliter, *solitudinem patior, obstupesco, desolor.*

Infin. הָשַׁמָּה *desolari eam*, ubi ה in fine habetur perinde ac si esset cum mappik, ut & aliàs, Merc. Alii, *desolationis ejus*, f. (terræ). Cum præf. בְּהָשַׁמָּה pro הָשַׁמָּהּ, *in desolari*, vel *in desolatione ejus ;* vide Gram. Hebr. tom. 1. p. 227. col. 2. Alii, *cùm desolata fuerit.*

Imper. 2. p. plur. m. cum præf. וְהָשַׁמּוּ *& obstupescite*, seu *admiramini :* sic juxta quosdam, alii verò sumunt pro Imperat. Hiphil, & sic exponunt, *& stupore corripiamini.*

HITHPOEL הִשְׁתּוֹמֵם, cum metathesi solita ש & ת. Lxx. κατανοέω *adverto, considero*, θαυμάζω *admiror*, ἐκπλήσσω *percello, obstupefacio.* Eccles. 7. v. 17. Sym. ἀδημονέω *gravissimè angor.* Lxx. ταράσσομαι *turbor*, κατανοέω *animadverto, considero.* Vulg. & alii, *quæro, stupeo, obstupesco, admiror, desolationem accerso mihi, facio me desolatum.*

Fut. 3. p. f. m. יִשְׁתּוֹמֵם *obstupescet.* Cum præf. וַיִּשְׁתּוֹמֵם *& obstupuit.* 2. p. f. m. לָמָּה תִּשּׁוֹמֵם *ut quid desolationem accerses tibi ?* ubi habetur quasi forma composita ex Niphál & Hithpoél : aut planè est ex Niphál, ut vult Aben-Ezra ; & sic hhólem esset loco (-) pro תִּשָּׁמֵם, Buxt. Alii verò volunt daghéch in ש, non esse ob defectum נ רֹּ Niphál, sed ob defectum ת רֹּ Hithpoél : & sic esset pro תִּשְׁתּוֹמֵם, Pag. Juxta Cocc. est forma composita ex Niphál & Piél. 1. p. f. c. cum præf. וָאֶשְׁתּוֹמֵם *& obstupescam*, וָאֶשְׁתּוֹמֵם *& obstupui.*

שמם Chald. PEAL, unde ITHPOAL. Præt. 3. p. f. m. Dan. 4. v. 16. אֶשְׁתּוֹמַם *obstupuit.* Lxx. ἀπηνεώθη *obstupuit*, quod Polychron. exponit per ἐξεπλάγη *consternatus est.* Vulg. *cœpit intra semetipsum* (Dan.) *tacitus cogitare*, Alii, *remansit attonitus, siluit.* שְׁמָם, vide Ben. Qál רֹּ שׁמם.

שְׁמָמָה & שִׁמָמָה, f. Lxx. ἔρημος *deserta* (terra), ἀοίκητος *inhabitabilis*, ἄβατος *invius, inaccessibilis*, ἀφανισμὸς *disparitio*, ἀπώλεια *perditio, exitium.* Incertus Ezech. 29. v. 10. ἠφανισμένη *desolata*, ἠρημωμένον (ὄρος) *desertus* (mons). Verbaliter, ἀφανίζω *deleo.* Subst. ὄλεθρος *pernicies*, κατάρα *maledictio.* Vulg. & alii, *solitudo, desolatio, mœror, perditio, tristitia, dissipatio, vastitas, desertum, devastatio.* Verbaliter, *desolor ;* adject. *deserta, desolata, dissipata* (urbs) *invia* (terra). Jos. 8. v. 28. Vulg. non expressit vocem שְׁמָמָה. Cum præf. וּשְׁמָמָה *& desolatio*, לִשְׁמָמָה *ad, in desolationem.* Rad. שָׁמַם *perdidit*, &c.

שִׁמְמָה f. O. ἔρημος *desertum*, ἀφανισμὸς per-

Digitized by Google

ditio, ἐρημία *solitudo*. Vulg. & alii nunc adjectivè, *desolatus*, *perditus*; mox subst. *solitudo*, *desolatio*, *vastitas*, *stupor*. Cum præf. לְשַׁמָּה *in desolationem*. Plur. f. שַׁמּוֹת & שַׁמּוֹת, *desolationes*. Cum præfix. לְשַׁמּוֹת *in desolationes*. Rad. שָׁמַם *perdidit*, &c.

שִׁמָּמוֹן m. Lxx. ἀφανισμὸς *perditio*. Vulg. *desolatio*, *angustia*. Cum præf. בְּשִׁמָּמוֹן *in desolatione*, וּבְשִׁמָּמוֹן *& cum desolatione*. Rad. שָׁמַם *perdidit*, &c.

שְׂמָמִית, quidam per שׂ, f. Lxx. καλαβώτης *stellio*. Alii, χαλαμώτης, vel ἀσκαλαβώτης. Vulg. & alii, *stellio*, *simia*, *aranea*, *lacertus*, *hirundo*. Bochart. lib. de anim. sac. script. magis probat vocem *stellio*. R. שָׂמַם inusit.

שָׁמֵן QAL. Lxx. λιπαίνομαι *impinguor*. Compl. plut. παχύνομαι *pinguesio*, *incrassor*, φάγω *comedo*. Vulg. & alii, *impinguor*, *incrassor*, *pinguesco*, *saginor*.

PRAET. 2. p. f. m. שָׁמַנְתָּ *saginatus es*. 3. p. plur. c. שָׁמֵנוּ *pingues sunt*.

FUT. 3. p. f. m. ex forma (-) cum præf. וַיִּשְׁמַן *& impinguatus est*.

HIPHIL הִשְׁמִין, Lxx. παχύνομαι *pinguesio*, λιπαίνομαι *impinguor*. Vulg. & alii, *excæco*, *impinguo*, *saginor*.

IMPER. הַשְׁמֵן *pingue redde*.

FUT. 3. p. plur. m. cum præf. וַיַּשְׁמִינוּ *& saginati sunt*.

שָׁמֵן m. Lxx. λιπαρὸς *pinguis*. Alex. & Compl. μαχητὴς *bellator*, πίων *pinguis*. Lxx. λιπαίνω *pinguefacio*. Apud Lxx. vacat, Ezech. 34. v. 16. Vulg. & alii, *robustus*, *pinguis*, *incrassatus*; metaphor. *opulentus*. Cum præf. וְשָׁמֵן *& pinguis*. Sing. femin. שְׁמֵנָה *pinguis*. Cum præfix. הַשְּׁמֵנָה *an pinguis* (terra)? וְהַשְּׁמֵנָה *& pinguis*. Rad. שָׁמֵן *impinguatus est*.

שֶׁמֶן m. Lxx. ἔλαιον *oleum*, ἄλειμμα *unguentum*, ἀρκεύθινος *juniperinus*. Incert. 3. Reg. 6. v. 31. ἄρκευθος *juniperus*. Compl. πύκινον, Alex. πύκινον (ξύλον *lignum*) *abiegnum*, *pineum*, κυπαρίσσινον *cupressinum*. Lxx. ἐλαία *olea*, *oliva*. Cant. 4. v. 10. ἱμάτιον *vestimentum*; legebant שַׂלְמֹתַיִךְ *vestimentorum tuorum*, pro שְׁמָנַיִךְ *unguentorum tuorum*. Prov. 5. v. 3. מִשֶּׁמֶן *præ oleo*; vertunt λιπαίνει *impinguat*. Incertus, Isai. 25. v. 6. λίπασμα *pinguedo*. Θ. Psal. 132. Hebr. 133. v. 2. μύρον

unguentum. Aq. ἔλαιον, Sym. μύρον... Prov. 27. v. 16. וְשֶׁמֶן יְמִינוֹ יִקְרָא *& ut unguentum*, quod est, *in dextera sua*, *clamabit*. Vulg. *& quasi oleum dexteræ suæ vocet*. Aq. Sym. & alii, καὶ ἔλαιον δεξιᾶς αὐτοῦ καλέσει *& oleum dexteræ ejus vocabit*. Lxx. ὀνόματι δὲ ἐπιδέξιος καλεῖται *nomine autem dexter vocatur*, qui videntur legisse וְשֵׁם *& nomine*. Vide Synopsin. παχὺς, πίων *pinguis*. Isai. 28. v. 4. apud Lxx. vacat. Isai. 10. v. 27. מִפְּנֵי־שָׁמֶן *à facie olei*. Lxx. ἀπὸ τῶν ὤμων ὑμῶν *ab humeris vestris*, pro שָׁמֶן, fortè legebant שִׁכְמֵיכֶם... Job. 29. v. 6. פַּלְגֵי־שָׁמֶן *rivos olei*, reddunt unicâ voce γάλακτι *lacte*, diffluebant montes mei. Vulg. & alii, *oleum*, *oliva*, *unguentum*, *pinguedo*; adjectivè, *pinguis*. In pausa, שָׁמֶן *oleum*. Cum præf. וְשֶׁמֶן, Prov. 21. v. 20. *& oleum*. Θ. qui videntur legisse שָׁם וְשָׁם à שׁוּם, vertunt ἀναπαύσεται *requiescet* thesaurus. וְשֶׁמֶן *& oleum*, הַשֶּׁמֶן & בַּשֶּׁמֶן, בְּשֶׁמֶן, וְהַשֶּׁמֶן *& oleum*, הַשֶּׁמֶן *oleum*, בַּשֶּׁמֶן, *oleo*, כַּשֶּׁמֶן *sicut unguentum*, וְכַשֶּׁמֶן & אֶל־הַשֶּׁמֶן, *& sicut oleum*, לַשֶּׁמֶן *ad oleum*, וְכַשֶּׁמֶן *& ad oleum*, מִשֶּׁמֶן *de oleo*, *præ oleo*. In pausa, מִשָּׁמֶן *ab oleo*, *à pinguedine*, וּמִשָּׁמֶן *& de oleo*. Cum affix. שַׁמְנָהּ *olei ejus*, f. שַׁמְנִי *oleum meum*, c. Cum præf. & aff. וְשַׁמְנִי *& oleum meum*, c. וּמִשַּׁמְנָהּ *& ex oleo ejus*, f. Plur. m. שְׁמָנִים *pinguium* Vallis, Isai. 28. v. 4. Θ. τοῦ ὑψηλοῦ *alti* montis. Quid legerint, non patet. Cum affix. שְׁמָנַיִךְ *unguentorum tuorum*, m. שְׁמָנֶיךָ, idem, f. Rad. שָׁמֵן *impinguatus est*, &c.

שְׁמֹנֶה & שְׁמֹנָה, m. & שְׁמֹנֶה vel שְׁמֹנֶה, f. nomen numerale & cardinale; unde Lxx. nunc ὀκτὼ per numerum cardinalem efferunt, mox per numerum ordinalem ὄγδοος *octavus*. Vulg. & alii, *octo*, *octavus*. Cum præf. וּשְׁמֹנָה *& octo*, בִּשְׁמֹנָה *in octo*, וּבִשְׁמֹנָה *& in octo*, וּשְׁמֹנָה *& octo*, בִּשְׁמֹנָה *cum octo*, לִשְׁמֹנָה *ad octo*. Constr. שְׁמֹנַת *octo*, וּשְׁמֹנַת *& octo*. Pl. m. שְׁמֹנִים & שְׁמוֹנִים, *octoginta*. Lxx. ὀγδοήκοντα *octoginta*. Cum præf. וּשְׁמֹנִים *& octoginta*, בִּשְׁמֹנִים *in octogesimo* anno, *pro octoginta*. Rad. שָׁמֵן *impinguatus est*.

שָׁמַע vel שָׁמֵעַ, QAL. Lxx. ἀκουστός εἰμι *audibilis sum*, ἀκούω *audio*, εἰσακούω, εἰσα-

Digitized by Google

κύω, ἐπακούω, ὑπακούω *exaudio, obedio*, εἴδω *scio*, εἴδω *video*, ἐλεέω *misereor*, ἀποκρίνομαι *respondeo*, γινώσκω *cognosco*, ἐπιστρέφω *revertor*. Isai. 65. v. 24. paraphrastas agunt, וַאֲנִי אֶשְׁמָע *& ego audiam*, vertentes ἐρῶ τί ἐστιν; *dicam, quid est?* κρίνω *judico*, πιστεύω *credo*, ποιέω *facio*. Prov. 15. v. 32. ὁ δὲ τηρῶν *qui autem acquiescit* increpationi, qui videntur legisse וְשֹׁמֵר pro וְשֹׁמֵעַ, ὑποτάσσομαι *subjicio me, subjicior*. Habac. 3. v. 16. ἐφυλαξάμην *custodivi*; ubi legebant שָׁמַרְתִּי pro שָׁמַעְתִּי, *audivi*. Exod. 4. v. 31. καὶ ἐχάρη *& gavisus est* populus, pro וַיִּשְׁמְעוּ *& audierunt*; legebant וַיִּשְׂמְחוּ *& lætati sunt*. Participialiter, εὐήκοος *benè audiens*, ὑπήκοος *obediens*. Vulg. & alii, *audio, exaudio, acquiesco, pareo, obedio, obaudio, obtempero*; cùm transfertur ad animum, *intelligo, percipio, attendo, ausculto, animum adverto* ad. Constr. cum accusat. & præposit. אֶל, לְ, בְּ, Buxt.

Præt. 3. p. s. m. שָׁמַע *audivit*. Cum præf. הֲשָׁמַע *an audivit*, וְשָׁמַע *& audivit, & audiverit*. 3. p. s. f. שָׁמְעָה *audivit*. Cum præf. וְשָׁמְעָה *& audiverit*. 2. p. s. m. שָׁמַעְתָּ, & שָׁמָעְתָּ, ob pausam, *audivisti*. Cum præf. וְשָׁמַעְתָּ, & in pausa, וְשָׁמָעְתָּ *& auscultaveris, & audiveris*. Cum aff. שְׁמַעְתָּם *audivisti ea*, m. 2. p. s. f. שָׁמַעַתְּ & שָׁמַעַתְּי, *audivisti*; in ult. voce juxta Massoreth. (י) superfluum est. 1. p. s. c. שָׁמַעְתִּי & שָׁמָעְתִּי, *audivi*, &c. Cum præf. וְשָׁמַעְתִּי *& exaudiam*. Cum præf. & aff. וּשְׁמַעְתִּיהָ *& audiam eam rem*, שְׁמַעְתִּיךָ *exaudivi te*, m. 3. p. plur. c. שָׁמְעוּ, & in pausa, שָׁמֵעוּ *auscultarunt*. Cum præf. וְשָׁמְעוּ *& audient*. 2. p. plur. m. שְׁמַעְתֶּם *audivistis*. Cum præf. וּשְׁמַעְתֶּם *& auscultaveritis*. 1. p. plur. c. שָׁמַעְנוּ, & in pausa, שָׁמָעְנוּ *audivimus*. Cum præf. וְשָׁמַעְנוּ *& auscultabimus*. Cum affix. שְׁמַעֲנוּהָ *audivimus eam*, f.

Ben. s. m. שׁוֹמֵעַ vel שֹׁמֵעַ, vel שֹׁמֵעַ *audiens*. Cum præfix. וְשֹׁמֵעַ *& audiens*, הַשֹּׁמֵעַ *audiens*. Cum affix. שֹׁמְעוֹ *audiens illud*, m. שֹׁמְעָהּ *audiens illud* malum, f. Pl. m. שֹׁמְעִים *audientes*. Cum præf. וְשֹׁמְעִים *& audientes*, הַשֹּׁמְעִים *audientes*. Constr. שֹׁמְעֵי *audientes*. Cum affix. שֹׁמְעָיו *audientes illud* malum, legendum docent Massorethæ, שֹׁמְעָהּ *audiens illud*; & sic, est s. m. cum affix. f. Sing. f. in forma dupl. (-), pro dupl. (·), שֹׁמַעַת, & in pausa, שֹׁמָעַת *audiens*.

Infin. שְׁמֹעַ, שְׁמֹעַ, שָׁמוֹעַ & שְׁמַע, *audire, audiendo*. Cum præf. בִּשְׁמֹעַ *in audire, cùm audisset*, לִשְׁמֹעַ & לִשְׁמֹעַ, *audire, ad audiendum*, הֲלִשְׁמֹעַ *& auscultare*, כִּשְׁמֹעַ & כִּשְׁמֹעַ, *juxta audire, cùm audisset*, וּכִשְׁמֹעַ *& cùm audisset*, מִשְּׁמֹעַ & מִשְּׁמֹעַ, *ab audiendo, ne audiat*. Cum aff. שָׁמְעוֹ *audire eum*, m. Cum præf. & affix. בְּשָׁמְעוֹ *in audire eum*, כְּשָׁמְעוֹ *juxta audire eum*, m. וּכְשָׁמְעוֹ *& juxta audire eum*, m. כְּשִׁמְעוֹ *secundùm audire eum*. Cum præf. & affix. בְּשָׁמְעֲךָ *in audire te*, m. כְּשָׁמְעֲךָ *juxta audire te*, m. כְּשָׁמְעִי *juxta audire me, cùm audissem*, c. וּכְשָׁמְעִי *& cùm audissem*, בְּשָׁמְעֲכֶם *in audire vos*, m. *cùm audieritis*: pro ב Massorethæ ponunt כ; כְּשָׁמְעֲכֶם *cùm audieritis vos*, m. בְּשָׁמְעָם *in audire ipsos, cùm audissent*, כְּשָׁמְעָם *juxta audire ipsos*, m.

Imper. 2. p. s. m. שְׁמַע, & in pausa, שְׁמָע *audi, ausculta*. Cum præfix. וּשְׁמַע & וּשְׁמָע, *& audi, & ausculta*. Cum ה parag. שִׁמְעָה, & in altera forma, שְׁמָעָה *ausculta, audi, exaudi*. Cum affix. שְׁמָעֶנָּה *audi hoc*, f. שְׁמָעֵנִי *audi me*, c. שְׁמָעֵנוּ *audi nos*, c. 2. p. s. f. שִׁמְעִי *audi*. 2. p. plur. m. שִׁמְעוּ, שְׁמָעוּ *audite, exaudite*. Cum præf. וְשִׁמְעוּ, וּשְׁמָעוּ *& audite*. Cum affix. שְׁמָעוּנִי *audite me*, c. 2. p. plur. f. שְׁמַעְנָה, & remoto ה, שְׁמַעַן *audite*.

Fut. 3. p. s. m. יִשְׁמַע vel יִשְׁמָע, *audiet*. Cum præf. וְיִשְׁמַע *& audiet*, וַיִּשְׁמַע & וַיִּשְׁמָע, *& audivit*. Cum præf. & affix. וְיִשְׁמָעֲךָ *& audiet te*, m. יִשְׁמָעֵנִי *audiet me*, c. 3. p. s. f. תִּשְׁמַע *audiet*. Cum præf. וְתִשְׁמַע *& audiet*, וַתִּשְׁמַע *& audivit*. 2. p. s. m. sub duplici forma, תִּשְׁמַע, תִּשְׁמָע *audies*. Cum præfix. וְתִשְׁמַע *& audies*. 1. p. s. c. אֶשְׁמַע, אֶשְׁמָע *audiam, auscultabo*. Cum præf. sub duplici forma, וָאֶשְׁמַע, וָאֶשְׁמָע *& audivi*. Cum ה parag. אֶשְׁמְעָה *audiam*: insuper cum præf. וְאֶשְׁמְעָה *& audiam*, וָאֶשְׁמְעָה *& audivi*. 3. p. plur. m. יִשְׁמְעוּ, 1. Reg. 13. v. 3. *audiant*. Lxx. ἠθέτησαν *prævaricati sunt*, fortè legebant יִפְשְׁעוּ. In pausa, יִשְׁמָעוּ *audient, auscultabunt*. Cum præf. הֲיִשְׁמְעוּ *an audient*, וְיִשְׁמְעוּ, & in pausa, וְיִשְׁמָעוּ *& audient*, וַיִּשְׁמְעוּ *&*

Digitized by Google

audiverunt. Cum ן paragog. ישמעון *audient.* 3. p. plur. f. תשמענה *audient.* Cum præfix. ותשמענה *& audient.* 2. p. plur. m. תשמעו, & in pausa, תשמעו *auscultabitis.* Cum ן paragog. תשמעון & תשמעון, *auscultabitis.* Cum affix. תשמעוה si non *audieritis hoc*, f. Cum præf. ותשמעו *& audivistis.* 1. p. pl. c. נשמע, & in pausa, נשמע *audiemus.* Cum præf. ונשמע *& auscultabimus*, ubi est (-) sub מ ob pausam, ונשמע *& auscultavimus.* Insuper cum ה parag. ונשמעה, & in pausa, ונשמעה *& audiemus.* Insuper cum præf. & affix. ונשמענה *& audiemus illud* (ænigma), f.

NIPHAL נשמע & נשמע. Lxx. ἀκουστός εἰμι, γίνομαι *audibilis sum*, *sub auditum cado*, διαβοάομαι *divulgor*, *proclamor*, ἀναγγέλλομαι *annuntior.* Vulg. & alii, *audior*; activè, *audio*, Nehem. 6. v. 7. *obedio.*

Præt. 3. p. s. m. נשמע, & in pausa cum (-) sub מ, נשמע *auditus, a, um est*, *obtemperavit.* Cum præfix. ונשמע *& audietur*, הנשמע *an auditum fuit?* 3. p. plur. c. נשמעו *audita sunt.*

Ben. plur. m. נשמעים *audita* verba. Sing. fem. cum duplici (-) pro dupl. (-) & cum præf. הנשמעת *audita.*

Infin. בהשמע *in audiendo*, *cùm auditum fuit.*

Fut. 3. p. s. m. ישמע *audietur.* Cum præf. וישמע *& exaudita est.* 3. p. s. f. תשמע *audietur* clamor. Cum præfix. ותשמע *& audita fuit* lætitia. 3. p. plur. m. ישמעו *auscultantes præbent se.* Cum præf. וישמעו *& audita fuerunt* verba.

PIEL שמע, vel contractè שמע. Vulg. & alii, *præcipio*, *audire facio*, *congrego*, *convoco*, *promulgo*, *præconio excito*; unde

Fut. 3. p. s. m. וישמע *& congregavit* populum. Lxx. καὶ παρήγγειλε *& denuntiavit.*

HIPHIL השמיע. Lxx. ἀκουστὸν ποιέω *audibile facio.* Alex. Ald. Complut. at Vatic. ἀκουστὸς γίνομαι *audibilis fio.* Lxx. item, ἀκουτίζω *audire facio*, ἀλαλάζω *clango*, *vociferor.* Jerem. 48. v. 4. at in Lxx. cap. 31. v. 4. ἀναγγείλατε *annuntiate* vertunt, quia legebant השמיעו in Imperat. pro Præt. השמיעו. ἀναφωνέω *resono*, δηλόω *manifesto*, ἐνωτίζομαι *auribus percipio*, εἶπω *dico.* Isai. 43. v. 12. ὀνειδίζω *exprobro*, Alii, ἀκουτίζω *audire facio*, quod ad textum Hebr. propius accedit; φωνέω *vocem edo*, Alii, ἀκουτίζω *audire facio.* Substantivè ad Benoni, ἀκοὴ *auditus* ... ἀπαγγέλλω *annuntio*, παραγγέλλω *denuntio.* Vulg. & alii, *audire facio*, *ejulo*, *sono*, *as*, *resono*, *indico*, *as*, *annuntio*, *exaudire facio*, *audiendum propono*, *sonum edo*, *pronuntio*, *promulgo*, *enuntio*, *promulgatione convoco*; & sic ferè cum על vel אל, construitur, Buxt.

Præt. 3. p. s. m. השמיע *audire fecit.* Cum præf. והשמיע *& audiendum dabit.* Cum aff. השמיעך *audire fecit te*, m. השמיענו *audire fecit nos*, c. 2. p. s. m. השמעת *audire fecisti.* 1. p. s. c. cum præf. והשמעתי *& audire feci.* Cum affix. השמעתיך *audire feci te*, m. 3. p. plur. c. השמיעו *audire fecerunt.* Cum præf. והשמיעו *& audire facient.*

Ben. s. m. משמיע *audire*, vel *audiri faciens.* Cum præf. ומשמיע *& faciens audiri.* Plur. m. משמיעים *audiri facientes*, *resonantes.* Cum præf. למשמיעים *pro resonantibus.*

Infin. cum præf. להשמיע *ad faciendum audiri*; & contractè, & sine (י), לשמע *resonando.*

Imper. 2. p. s. m. cum affix. השמיעני *fac me audire*, c. 2. p. s. f. cum affix. השמיעיני *fac me audire*, c. 2. p. plur. m. השמיעו *promulgate*, *audiendum proponite.* Cum præf. & affix. והשמיעו *& audiendum date*, והשמיעוה *& audiendum proponite illud*, f. השמיענו *facite ut audiamus*, c.

Fut. 3. p. s. m. ישמיע *audiri faciet.* Cum præf. & affix. וישמיענו *& faciet audire nos*, c. 2. p. s. m. absque (י) τῦ Hiphil, תשמע *audire facias*, pro תשמיע. Cum affix. תשמיעני *audire facies me*, c. 1. p. s. c. אשמיע *audire faciam.* Cum affix. & præf. אשמיעך *audire faciam te*, m. ואשמיעך *& faciam audire te*, m. ואשמיעם & ואשמעם, *& faciam audire eos*, m. 3. p. plur. m. Nehem. 8. v. 15. ואשר ישמיעו *& ut audiri faciant.* Cum præf. וישמיעו *& facient audire*, וישמיעו *& fecerunt audire.* Cum affix. ישמיענו *audire facient nos*, c. 2. p. plur. m. תשמיעו *audire facietis.*

Digitized by Google

שְׁמַע Chald. PEAL. Lxx. ἀκούω *audio*. Vulg. & alii, *audio*.

PRÆT. 3. p. f. m. שְׁמַע *audivit*. 1. p. f. c. שִׁמְעֵת *audivi*. Cum præf. וְשִׁמְעֵת *& audivi*. BEN. plur. m. שָׁמְעִין *audientes*.

FUT. 3. p. f. m. ex forma (-), יִשְׁמַע *audiet*. 2. p. plur. m. תִּשְׁמְעוּן *audietis*.

ITHPAEL אִשְׁתְּמַע. Lxx. ὑπακούω *obedio*. Vulg. & alii, *obedio*, *ausculto*; unde FUT. 3. p. plur. m. cum præf. וְיִשְׁתַּמְעוּן *& auscultabunt*.

שֵׁמַע, שֶׁמַע & שֹׁמַע, m. Lxx. ἀκοὴ *auditus*, *auditio*. Verbaliter, Isai. 23. v. 5. ἀκουστὸς γίνομαι *audibilis fio*, ἀγγέλια, Ald. ἀπαγγελία *nuntium*, εὔηχος *benè sonans*, *canorus*, κλέος *gloria*. Isai. 66. v. 19. pro שִׁמְעִי *famam meam*, vertunt ὄνομά μου, quia legebant שְׁמִי *nomen meum*, & sic pluries. Vulg. & alii, *auditus*, *auditio*, *fama*, *rumor*, *sermo*, *nuntium*, *sonus*, *obedientia*. Adjectivè, *benè sonans*; שֶׁמַע, & in pausa, שָׁמַע *auditio*. Cum præf. כְּשֵׁמַע *juxta rumorem*, לְשֵׁמַע *ad auditum*. Cum affix. שִׁמְעוֹ, à forma שֵׁמַע *fama ejus*, m. Cum præf. & affix. וְשִׁמְעוֹ *& fama ejus*, m. Cum affix. ex forma שֹׁמַע, שְׁמָעָהּ *famam ejus* audivimus, f. שִׁמְעֲךָ *famam tuam*, m. שִׁמְעִי *famam meam*, c. שִׁמְעָם *famam de illis*, m. Rad. שָׁמַע *audivit*.

שֶׁמַע Maſſ. *Schémah*, Vulg. *Samma* & *Sama*, 1°. nomen propr. filii Hebron, 1. Paral. 2. v. 44. & ibid. 8. v. 13. 2°. nomen civitatis in Tribu Juda, Jos. 15. v. 26. quæ vocatur in textu Hebr. שְׁמַע, & in Vulg. *Sana*.

שִׁמְעָא Maſſ. *Schimyá*, Vulg. *Samaa*, nomen proprium patris Barachiæ, 1. Paral. 6. v. 24. in Vulg. v. 39. Juxta Maſſor. 2. Reg. 21. v. 21. frater David vocatur שִׁמְעָא non שִׁמְעִי, 2. Reg. 13. v. 3. frater David effertur cum ה pro א, שִׁמְעָה, in Vulg. *Semmaa*.

שִׁמְעוֹן Maſſ. *Schimyón*, Vulg. *Simeon*, nomen propr. secundi filii Jacob ex Lia, Gen. 29. v. 33.

שִׁמְעוֹנִי Maſſ. *Schimyoní*, Vulg. *Simeonitæ*, nomen patronymicum, unde cum præf. 1. Paral. 27. v. 16. לַשִּׁמְעוֹנִי *Simeonitis*.

שִׁמְעִי Maſſ. *Schimyí*, Vulg. *Semei*, 1°. nomen propr. filii Gerson, filii Levi, Exod. 6. v. 17. 2°. filii Gera, qui Davidi maledixit, 2. Reg. 16. v. 7. 3°. filii Phadaiæ, 1. Paral. 3. v. 19. 4°. filii Joël, 1. Paral. 5. v. 4. 5°. filii Maſma, 1. Paral. 4. v. 26. 6°. filii Heman, 2. Paral. 29. v. 14. 7°. fratris Choneniæ, 2. Paral. 31. v. 12.

שְׁמַעְיָה Maſſ. *Schemaviá*, Vulg. *Samaias*, *Semeias*, 1°. nomen proprium patris Semri, 1. Paral. 4. v. 37. 2°. filii Joël, 1. Paral. 5. v. 4. 3°. viri Gabaonitæ, 1. Paral. 12. v. 4. in textu Hebr. qui vocatur יִשְׁמַעְיָה. 4°. filii Secheniæ, Nehem. 3. v. 29. 5°. viri Dei, 3. Reg. 12. v. 22. 6°. filii Aſſub, 1. Paral. 9. v. 14. 7°. Sacerdotis, Nehem. 12. v. 41.

שְׁמַעְיָהוּ Maſſ. *Schemayáhou*, Vulg. *Semei*, nomen proprium filii Uriæ prophetæ, Jerem. 26. v. 20.

שִׁמְעָת Maſſ. *Schimyáth*, Vulg. *Semmaath*, nomen proprium mulieris Ammanitidis, 2. Paral. 24. v. 26.

שֶׁמֶץ m. Vulg. & alii, *susurrus*, *stilla*, *pars*, *particula*, *pusillum*, *pauxillum*, *modicum*, *exiguum*. Hinc Job. 4. v. 12. וַתִּקַּח אָזְנִי שֵׁמֶץ מֶנְהוּ. Vulg. *& quasi furtivè suscepit auris mea venas susurri ejus*. Schmid. *& accepit auris mea sonum de eo*. Lxx. οὐκ ἤδη ... ἐξαίσια παρ' αὐτοῦ; *numquid non capiet auris mea ab eo magnifica?* Sym. καὶ ἐδέξατο τὸ οὖς μου ψιθυρισμὸν *& suscepit auris mea susurrum*, à quo non longè abeſt Vulgata. Lxx. vocem hanc, per ἰκμάδα *humorem*, vertunt, Job. 26. v. 14. Rad. שָׁמַץ inuſit.

שִׁמְצָה f. Vulg. & alii, *ignominia sordis*, *detractio*, *infamia*, *modicum*, *exiguum*, *susurrus*, *mussitatio*. Onkelos transfert שׁוּם בִּישׁ *nomen malum*, Buxt. Lxx. ἐπίχαρμα *insultatio*, *ludibrium*. Unde cum præf. לְשִׁמְצָה *in ignominiam*. Rad. שָׁמַץ inuſit.

שָׁמַר QAL. Lxx. ἀγαπάω *diligo*, ἀκούω *audio*. Prov. 4. v. 6. ἀντέχομαι *adhæreo*, Aq. Sym. Theod. φυλάσσω *custodio*. Lxx. διατηρέω *observo*. Compl. φυλάσσω *custodio*. Lxx. ἀφανίζω *è conspectu removeo*, διατάσσομαι *ordinor*, διαφυλάσσω *custodio*, εἰσακούω *exaudio*, ἐμβάλλω *injicio*, ἐρείδω *firmo*. Prov. 2. v. 20. paraphrastas agunt. τηρέω, διατηρέω, συντηρέω *custodio*, *observo*, *conservo*, παρέρχομαι *prætereo*, *permanseo*,

Digitized by Google

προσέχω attendo, adhæreo. Jos. 1. v. 8. Lxx. *εἰδέω scio*, Alii, *συνίημι intelligo.* Vulg. & alii, *custodio, recludo*, 2. Paral. 5. v. 11. *divido*, ubi magis attenditur ad sensum quam ad litteram: *servo, conservo, asservo, reservo, munio, obsideo.* Cum præpositione אֶל *animadverto ad, considero, observo, converto, respicio.* Cum עַל curam etiam & custodiam rei commissæ significat, Merc.

Præt. 3. p. s. m. שָׁמַר, & in pausa, שָׁמָר *observavit.* Cum præf. & affix. וְשָׁמַר *& servabit, & observabit*, וּשְׁמָרוֹ *& custodiet eum*, m. וּשְׁמָרַנִי *& custodiverit me*, c. Vide Gram. Hebr. tom. 1. p. 338. col. 1. 3. p. s. f. שָׁמְרָה *observat*, שָׁמָרָה *custodit, conservat*; ubi prima vox præter morem cum (ְ) & (ָ) ad vitandum accentuum concursum, Cocc. 2. p. s. m. שָׁמַרְתָּ *servasti, observasti.* Cum præf. וְשָׁמַרְתָּ *& observabis*; insuper cum affix. וּשְׁמַרְתַּנִי *& observas me*, c. 1. p. s. c. שָׁמַרְתִּי, & in pausa, שָׁמָרְתִּי *observavi.* Cum præf. & affix. וּשְׁמַרְתִּיהָ *& custodiam te*, m. 3. p. plur. m. שָׁמְרוּ, & in pausa, שָׁמָרוּ *observarunt.* Cum præf. וְשָׁמְרוּ *& observabunt, & observent*, וְשָׁמָרוּ *& servent.* 2. p. plur. m. שְׁמַרְתֶּם *observastis.* Cum præf. וּשְׁמַרְתֶּם *& observabitis.* 1. p. plur. c. שָׁמַרְנוּ *conservavimus.*

Ben. s. m. שׁוֹמֵר & שֹׁמֵר, *servans, observans.* Cum præfix. וְשֹׁמֵר *& servans*, הֲשֹׁמֵר *num custos?* הַשֹּׁמֵר *qui servat.* Cum affix. שֹׁמְרֶךָ *custos tuus*, m. Plur. m. שֹׁמְרִים *custodientes.* Cum præf. הֲשֹׁמְרִים *an observantes sunt*, הַשֹּׁמְרִים *custodes*, מִשֹּׁמְרִים *præ observantibus.* Lxx. *ἀπὸ φυλακῆς à custodia*, qui videntur legisse מִמִּשְׁמֶרֶת *à custodia.* Constr. שֹׁמְרֵי *custodientes.* Cum præf. וְשֹׁמְרֵי *& custodientes*, כְּשֹׁמְרֵי *sicut observantes*, לְשֹׁמְרֵי *observantibus*, וּלְשֹׁמְרֵי *& observantibus*, מִשֹּׁמְרֵי *ex custodibus.*

Paoul s. m. שָׁמוּר *reservatum.* Sing. fem. cum præf. וּשְׁמֻרָה, cum (ֻ) pro (וּ), *& conservatum* pactum.

Infin. שָׁמוֹר, שְׁמֹר & שְׁמוֹר, *observare.* Cum præf. בִּשְׁמוֹר *cùm observaret, cum obsideret* urbem, לִשְׁמוֹר & לִשְׁמֹר, *observare, custodire, ad observandum*, וְלִשְׁמֹר & וְלִשְׁמוֹר, *& observare, & ad observandum.* Cum præf. & affix. & (ָ hhatoúph), לְשָׁמְרוֹ *ad custodiendum eum*, m. וּבְשָׁמְרוֹ *& quia custodivit*, וּלְשָׁמְרָהּ *& ut custodiret eum*, f. לְשָׁמְרְךָ *ut custodiant te*, m. בְּשָׁמְרָם *cùm custodit eas*, m. לְשָׁמְרָם *ut custodiant illos*, m.

Imper. 2. p. s. m. sub triplici forma שְׁמוֹר, שְׁמֹר, & ante maqqaph cum qamets hhatoúph, שָׁמָר־ *observa, custodi.* Cum ה parag. שָׁמְרָה *custodi*; quidam substantivè, *custodia.* Cum præf. וּשְׁמֹר *& custodi.* Cum aff. שָׁמְרֵנִי *custodi me*, c. שָׁמְרֵם *custodi ea* eloquia, m. 2. p. plur. m. שִׁמְרוּ *observate, cavete.* Cum præf. וְשִׁמְרוּ *& custodite.*

Fut. 3. p. s. m. יִשְׁמֹר & יִשְׁמָר־, *servabit, observabit.* Cum præf. וְיִשְׁמָר־אֵלֶּה *& custodiet hæc*, וַיִּשְׁמֹר *& custodivit, & custodierit.* Cum præf. & affix. יִשְׁמְרֵהוּ *custodiet eum*, m. וְלֹא יִשְׁמְרֶנּוּ *& non custodierit eum*, m. יִשְׁמָרְךָ *custodiat te*, m. וְיִשְׁמְרֶךָ *& custodiat te*, m. יִשְׁמְרֵנִי *custodiet me*, c. וַיִּשְׁמְרֵנוּ *& custodivit nos*, c. 3. p. s. f. תִּשְׁמֹר *custodiet.* Cum præf. & affix. וְתִשְׁמְרֶךָּ *& custodiet te*, m. ubi daghésch in affix. ad compensandum נ epenth. abjectum. Prov. 14. v. 3. וְשִׂפְתֵי חֲכָמִים תִּשְׁמוּרֵם *& labia sapientium custodient eos*; ubi (וּ) est loco (ְ), Pagn. Vel est potius metathesis pro תִּשְׁמְרֵם *custodient eos*; refertur enim ad nomen וְשִׂפְתֵי *& labia.* Vide Synopsim. 2. p. s. m. תִּשְׁמֹר, & cum maqqaph, תִּשְׁמָר־ *custodies, observabis.* Cum præf. הֲתִשְׁמֹר *an observares* præcepta ejus, וְתִשְׁמֹר *& observabis*, וַתִּשְׁמָר־לוֹ *& custodisti ei.* Cum affix. תִּשְׁמְרֵנִי *custodies me*, c. תִּשְׁמְרֵם *servabis ea* eloquia, m. Lxx. Psal. 11. Hebr. 12. v. 8. *φυλάξεις ἡμᾶς custodies nos.* Videntur legisse תִּשְׁמְרֵנוּ. Incertus pro *ἡμᾶς*, legit *αὐτὸν*, alius, *αὐτά.* 1. p. s. c. אֶשְׁמֹר *servabo.* Cum (ָ hhatoúph), אֶשְׁמָר־לוֹ *servabo illi.* Cum ה parag. אֶשְׁמְרָה *custodiam*, אֶשְׁמֹרָה, idem. Cum præf. & affix. וְאֶשְׁמְרָה *& custodiam*, וְאֶשְׁמְרֶנָּה *& custodiam illam* legem, f. 3. p. plur. m. יִשְׁמְרוּ, & in pausa, יִשְׁמֹרוּ *custodient, observabunt.* Cum præf. וְיִשְׁמְרוּ *ut custodiant*, וַיִּשְׁמְרוּ *& custodierunt.* 2. p. pl. m. תִּשְׁמְרוּ, & in pausa, תִּשְׁמֹרוּ *custodietis.* Cum ן parag. תִּשְׁמְרוּן *custodietis.*

Digitized by Google

custodietis. Cum præf. וְתִשְׁמְרוּ *& custodistis.* 1. p. plur. c. כִּי־נִשְׁמֹר *cum custodierimus.*

NIPHAL נִשְׁמַר. Lxx. προσέχω *attendo*, φυλάσσω *observo*, *custodio*, διαφυλάττομαι *custodior*, *εὐλαβέομαι* *revereor.* Vulg. & alii, *caveo mihi*, *custodio me*, *abstineo*, *video*, id est, *attendo*, *observo*, *mundus sum*, *servor.* Constr. cum præpos. עַל, מִן, & בְּ.

PRAET. 3. p. s. m. נִשְׁמַר, & in pausa, נִשְׁמָר *custoditus fuit*, *cavit sibi*, *servatus fuit.* Cum præfix. וְנִשְׁמַר *& cavit sibi.* 2. p. s. m. cum præf. וְנִשְׁמַרְתָּ *& abstinebis.* 3. p. pl. c. נִשְׁמְרוּ si *caverint sibi*; & in pausa, נִשְׁמָרוּ *conservabuntur.* 2. p. plur. m. cum præfix. וְנִשְׁמַרְתֶּם *& cavebitis vobis.*

IMPER. 2. p. s. m. הִשָּׁמֵר, & in pausa, הִשָּׁמֶר *cave tibi.* Alii, *reside*, *confide* in fecibus. Buxt. 2. p. s. f. הִשָּׁמְרִי *cave tibi.* 2. p. plur. m. sub dupl. forma, הִשָּׁמְרוּ & הִשָּׁמֵרוּ, *cavete vobis.*

FUT. 3. p. s. f. תִּשָּׁמֵר *caveat sibi.* 2. p. plur. m. in pausa, תִּשָּׁמֵרוּ *abstinebitis.*

PIEL שִׁמֵּר. Vulg. & alii, *custodio*, *observo*; unde

BEN. plur. m. Jon. 2. v. 9. מְשַׁמְּרִים הַבְלֵי־שָׁוְא. Vulg. *qui custodiunt vanitates frustra.* Lxx. φυλασσόμενοι μάταια καὶ ψευδῆ *qui custodiunt vana & mendacia.* Aq. ἀποφυλασσόντων ματαιότητα εἰκῇ *custodientium vanitatem frustra.* Sym. οἱ παραφυλάσσοντες ἀτμὰς ματαίας *observantes vapores vanos.*

HITHPAEL הִשְׁתַּמֵּר. Lxx. ἀφανίζομαι *deleor*, προφυλάττομαι *præservo me.* Vulg. & alii, *custodio me*, *caveo mihi*; unde

FUT. 3. p. s. m. cum præf. Mich. 6. v. 16. וְיִשְׁתַּמֵּר חֻקּוֹת עָמְרִי. Vulg. *& custodisti præcepta Amri*, ubi videtur legisse וְתִשְׁמֹר *& custodisti.* Alii, *nihilominus observat assiduè* (unusquisque) *statuta Omri.* Lxx. καὶ ἀφανισθήσεται νόμιμα λαοῦ μου *& delebuntur legitima populi mei*; legerunt וְיִשְׁתַּמֵּד per ד, à rad. שָׁמַד *vastare*, & עַמִּי *populus meus*, pro עָמְרִי. Porrò Editio Sixti & nonnullæ aliæ addunt, καὶ ἐφύλαξας τὰ δικαιώματα Ζαμβρεὶ, sed S. Hieron. in sua ex Lxx. Interpr. translatione, ista non habet. Itaque videntur omnino esse glossema ex alia translatione. Ludov. Capel. Criticæ Sacr. lib.

4. p. 251. 1. p. s. c. cum præfix. וְאֶשְׁתַּמֵּר *& observabo me.* Insuper cum ה paragog. וָאֶשְׁתַּמְּרָה *& observabo me*; in tribus his vocibus est metathesis שׁ & ת.

שִׁמְרוֹן, שִׁמְרִי, שִׁמְרִית, שֹׁמֵר, שֹׁמְרִים, שִׁמְרָת, שִׁמְרֹנִי, שֹׁמֶרֶת, שִׁמְרוֹן מְרֹאוֹן, שִׁמְרִית, nomina propria, Num. 26. v. 24. Jos. 11. v. 1. 12. v. 20. 19. v. 15. 3. Reg. 16. v. 24. 4. Reg. 6. v. 24. 1. Paral. 4. v. 37. 6. v. 31. 7. v. 34. 8. v. 21. 11. v. 45. 12. v. 5. 26. v. 10. 2. Paral. 11. v. 19. 24. v. 26. 29. v. 12. Esdr. 10. v. 32. 41. Isai. 7. v. 9. & 10. v. 9.

שְׁמֻרוֹת f. *vigiliæ*, *custodiæ*, *palpebræ*, sic dictæ quòd oculorum sint custodiæ, juxta Aben-Esram. Lxx. Aq. Theod. φυλακαὶ, Sym. ἀναβλέψεις *visus recuperationes.* Rad. שָׁמַר *custodivit.*

שְׁמָרִים pl. m. quasi à sing. masc. שֶׁמֶר. Lxx. οἶνος *vinum*, φυλάγματα αὐτῶν *custodiæ eorum*, Soph. 1. v. 12. qui videntur legisse שְׁמָרֵיהֶם. τρυγίας *fex vini*... Jerem. 48. v. 11. δόξα *gloria*, quæ versio aliam supponit lectionem, vel metaphoricè intellexerunt. Vulg. & alii, *vindemia*, *feces vini*, sic dicuntur à conservando vino, Buxt. Lex. Cum affix. שְׁמָרָיו *fecibus suis*, m. שְׁמָרֶיהָ *feces ejus*, f. שְׁמָרֵיהֶם *in fecibus suis*, m. Rad. שָׁמַר *custodivit.*

שִׁמֻּרִים plur. m. unde Exod. 12. v. 42. לֵיל שִׁמֻּרִים הוּא לַיהוָה. Lxx. νὺξ προφυλακὴ τῷ κυρίῳ *nox custodia est Domino.* Compl. νὺξ προφυλακῆς *nox custodiæ.* Aq. παρατηρήσεως *observationis.* Sym. παρατετηρημένη *observata.* Schol. Samariticus, φυλάξεως *observationis.* Vulg. *nox ista est observabilis Domini*, (quia hac nocte de terra Ægypti educti sunt filii Israël). R. שָׁמַר *custodivit.*

שמש PAEL, Chald. unde FUT. 3. p. plur. m. cum affix. Dan. 7. v. 10. יְשַׁמְּשׁוּנֵהּ *ministrabant ei*, m. in quibusdam exemplar. est dagh. in נ. Lxx. ἐλειτούργουν αὐτῷ, idem.

שֶׁמֶשׁ m. Chald. & emphat. שִׁמְשָׁא. Lxx. ἔλεος *misericordia*, ex corrupta amanuensium scriptura, Psal. 83. Hebr. 84. v. 12. Aq. Sym. ἥλιος *sol*, quod Hebr. textui respondet. Vulg. *misericordia* hîc, sicut Lxx. qui alibi ut plurimùm voce ἥλιος

Digitized by Google

utuntur. Vulg. & alii, *sol*; sic dictus, quòd lucem administret. In pausa, שָׁמֶשׁ *sol*. Cum præf. וְשֶׁמֶשׁ *& sol*, הַשֶּׁמֶשׁ & הַשָּׁמֶשׁ, *sol*, וְהַשֶּׁמֶשׁ *& sol*, בַּשֶּׁמֶשׁ *in sole*, כַּשֶּׁמֶשׁ *sicut sol*, לַשֶּׁמֶשׁ, & in pausa, לַשָּׁמֶשׁ *soli*, וְלַשֶּׁמֶשׁ *& soli*. Cum affix. שִׁמְשָׁהּ *sol ejus*, f. שִׁמְשֵׁךְ *sol tuus*, f. Plur. f. cum aff. Isai. 54. v. 12. שִׁמְשֹׁתַיִךְ. Vulg. *propugnacula tua*, f. Alii, *fenestras tuas*, *specularia tua*. Lxx. τὰς ἐπάλξεις σου *propugnacula tua*. R. שָׁמַשׁ inusit.

שִׁמְשׁוֹן Mass. *Schimschón*, Vulg. *Samson*, nomen propr. filii Manue, Jud. 13. v. 24.

שִׁמְשַׁי Mass. *Schimschái*, Vulg. *Samsai*, nomen Scribæ, Esdr. 4. v. 8. Etym. *nomen muneris*; ex שֵׁם *nomen*, & שַׁי *munus*; vel שָׁם, ibi & שַׁי *munus*.

שַׁמְשְׁרַי Mass. *Schamscherái*, Vulg. *Samsari*, nomen filii Jeroham, 1. Paral. 8. v. 26.

שֻׁמָתִי Mass. *Schumathí*, Vulg. *Semathei*, nomen viri, 1. Paral. 2. v. 53.

שֵׁן c. Lxx. ὀδοὺς *dens*. Job. 4. v. 10. γαυρίαμα *gloriatio*, *gaudium*; metaphoricè, quia fortè in dentibus gloriantur catuli leonum vel dracones. Adjectivè, ἐλεφάντινος *eburneus*: ἐλέφας *ebur*, ἐξοχὴ *eminentia*, *prominentia*; Alii, ἀκρωτήριον *summitas*. Lxx. ὁδὸς *via*, pro ὀδοὺς *dens*. Conjunctim שְׁלֹשׁ שִׁנַּיִם τριόδους *tridens*. Vulg. & alii, *eburneus*, *ebur*, *dens*, *scopulus*, *præruptus silex*. Cum (‥) ante maqq. עַל־שֶׁן־סָלַע *in scopulo*. Cum præf. וְשֵׁן *& scopulus*. Cum maqqaph, וְשֶׁן־ *& dens*, הַשֵּׁן *dens*, בַּשֵּׁן *pro dente*. Cum affix. שִׁנּוֹ *dente ejus*. In forma duali, שִׁנַּיִם *dentes*. Cum præf. הַשִּׁנַּיִם *dentes*, לַשִּׁנַּיִם *dentibus*. Constr. שִׁנֵּי *dentes*. Cum præf. וְשִׁנֵּי *& dentes*. Cum affix. שִׁנָּיו *dentes ejus*. Cum præf. & affix. בְּשִׁנָּיו *dentibus suis*, m. וּבְשִׁנָּיו *& è dentibus ejus*, m. שִׁנַּיִךְ *dentes tui*, f. שִׁנָּי in pausa, *dentes mei*, c. בְּשִׁנַּי *in dentibus meis*, c. Cum affix. שִׁנֵּימוֹ *dentes ipsorum*, m. Cum affix. poëtic. שִׁנֵּימוֹ *dentibus suis*, m. Cum præf. & affix. בְּשִׁנֵּיהֶם *dentibus suis*, m. לְשִׁנֵּיהֶם *dentibus ipsorum*, m. Rad. שָׁנַן *acuit*. Quidam שֵׁן, ut radicem ponunt.

שֵׁן c. Chald. unde dual. cum præf. Dan. 7. v. 7. וְשִׁנַּיִן דִּי־פַרְזֶל לַהּ. Vulg. *& dentes ferreos habebat*, ad litt. *& dentes ferrei ipsi*. Lxx. καὶ οἱ ὀδόντες αὐτοῦ σιδηροῖ *& dentes ejus ferrei*. Cum affix. Dan. 7. v. 5. בֵּין שִׁנַּהּ. Lxx. ἀναμέσον τῶν ὀδόντων αὐτῆς *inter dentes ejus*, f. Vulg. *in dentibus ejus*. Massor. (י) superfluum docent.

שֵׁן Mass. *Schén*, Vulg. *Sen*, nomen loci, 1. Reg. 7. v. 12.

שָׂנֵא sive שָׂנָא, QAL. Lxx. μισέω *odio habeo*. Aq. ἐχθραίνω *inimicus sum*. Vulg. & alii, *odi*, *hostis sum*, *hostiliter infesto*, *prætereo*, *caveo*, *detestor*.

Præt. 3. p. s. m. in forma (‥), שָׂנֵא *odio habuit*. Cum præf. שְׂנֵאָהּ *odit eam*. Cum præf. & affix. וּשְׂנֵאָהּ *& oderit eam*, f. וּשְׂנֵאךָ *& oderit te*, m. 3. p. s. f. שָׂנְאָה *odit*. 2. p. s. m. שָׂנֵאתָ *odisti*. Cum affix. שְׂנֵאתָהּ *odisti eam*, f. שְׂנֵאתַנִי *odisti me*, c. 2. p. s. f. שָׂנֵאת *odisti*. 1. p. s. c. שָׂנֵאתִי *odi*. Cum præf. וְשָׂנֵאתִי *& odio habui*. Cum aff. שְׂנֵאתִיו *odi eum*, m. שְׂנֵאתִיהוּ *odi eum*, m. שְׂנֵאתִיהָ *odi eam*, f. שְׂנֵאתִים *odi eos*. 3. p. pl. c. שָׂנְאוּ *oderunt*. Cum aff. mutato (ּ) in (ֻ), שְׂנֵאֻהוּ *oderunt eum*, m. שְׂנֵאוּנִי *oderunt me*, c. 2. p. plur. m. שְׂנֵאתֶם *odistis*.

Ben. s. m. sub dupl. forma, שֹׂנֵא & שׂוֹנֵא *osor*. Lxx. ἐχθρὸς *inimicus*, ὑπεναντίος *adversarius*. Cum præf. וְשׂוֹנֵא *& odio habens*. Insuper cum affix. לְשֹׂנְאוֹ *osorem suum*, m. שֹׂנַאֲךָ *osoris tui*, m. Plur. m. constr. שֹׂנְאֵי *osores*. Cum præfix. וְשֹׂנְאֵי *& osores*, וּלְשֹׂנְאֵי *& osores*. Cum præf. & affix. שֹׂנְאָיו *inimicorum suorum*, m. לְשֹׂנְאָיו *osoribus suis*, m. שֹׂנְאֶיךָ *osores tui*, m. שֹׂנְאַי, & in pausa, שֹׂנְאָי *osores mei*, c. בְּשֹׂנְאַי *osores meos*, c. לְשֹׂנְאַי *eorum qui oderunt me*, c. מִשֹּׂנְאַי *ab osoribus meis*, c. מִשֹּׂנְאָי idem, וּמִשֹּׂנְאַי *& ab osoribus meis*, שֹׂנְאֵיהֶם *qui oderant eos*, m. בְּשֹׂנְאֵיהֶם *in osores suos*, m. שֹׂנְאֵיכֶם *osores vestri*, m. עַל־שֹׂנְאֵינוּ *super osores nostros*, c. Plur. f. cum affix. שֹׂנְאוֹתַיִךְ *quæ oderunt te*, f.

Padul s. m. שָׂנוּא *exosus*. Lxx. μισητὸς *odiosus*. Plur. m. constr. cum (ֻ) pro (ּ), שְׂנֻאֵי, 2. Reg. 5. v. 8. & cæcos *odio habitos* ab anima Davidis. Lxx. τοὺς μισοῦντας *odio habentes*. Vulg. *odientes*; qui legebant שֹׂנְאֵי. Massor. legendum docent שְׂנוּאֵי. Juxta consonantes potest esse ellipsis τοῦ אֲשֶׁר, & legi שָׂנְאוּ *qui oderant* animam Da-

Digitized by Google

vidis. Sing. fem. שְׂנוּאָה *odiosa* mulier. Lxx. *μισητὴ*, Sym. *μισουμένη*. Cum præf. וּשְׂנוּאָה *& odio habita*, הַשְּׂנוּאָה *odiosa*, וְהַשְּׂנוּאָה *& odiosa*.

Infin. שְׂנֹא *odio habendo*, שְׂנֹא *odisse*. Ex forma quiescent. Lamedh ה, שִׂנְאָה *odisse*. Cum præf. לִשְׂנֹא *ad odium*, וְלִשְׂנֹא *& odio persequendo* diligentes te.

Imper. 2. p. plur. m. שִׂנְאוּ־רָע *odio habete malum*.

Fut. 3. p. s. m. יִשְׂנָא *odio habebit, detestabitur*. Cum affix. פֶּן־יִשְׂנָאֶךָ *ne fortè oderit te*, m. Cum præf. & affix. וְיִשְׂנָאָהּ *& odio habet eam*, f. 2. p. s. m. לֹא־תִשְׂנָא *non oderis*. Cum præfix. וַתִּשְׂנָא *& odisti*. 1. p. s. c. אֶשְׂנָא *odio habui*. 3. p. plur. m. יִשְׂנְאוּ *odio habebunt*. Cum præf. וַיִּשְׂנְאוּ *& oderant*.

NIPHAL נִשְׂנָא. Vulg. & alii, *odiosus sum, exosus sum*; unde

Fut. 3. p. s. m. Prov. 14. v. 17. & vir versutus יִשָּׂנֵא *odiosus erit*. Lxx. *πολλὰ ὑποφέρει multa suffert*, ad sensum attendentes. Theod. *μισηθήσεται odio habebitur*.

PIEL שִׂנֵּא. Lxx. *ἐχθροὶ inimici*. Sym. Psal. 80. Hebr. 81. v. 16. *μισοῦντοι hostes*. Aq. *μισοποιοῦντες*, idem. Lxx. *μισοῦντες odio habentes*. Vulg. & alii, *inimici, qui oderunt, odio habentes*; unde

Ben. s. m. cum affix. מְשַׂנְאִי *osor meus*, c. Plur. m. constr. מְשַׂנְאֵי *osores*. Cum affix. מְשַׂנְאָיו *osores ejus*, m. Insuper cum præf. וּמְשַׂנְאָיו *& osores ejus*, m. מְשַׂנְאֶיךָ *osores tui*, m. וּמְשַׂנְאֶיךָ *& osores tui*, m. מְשַׂנְאַי *osores mei*, c. וּמְשַׂנְאַי *& osores meos*, c. וְלִמְשַׂנְאַי *& osoribus meis*, c. וּמְשַׂנְאֵינוּ *& osores nostros*, c. Quædam exemplaria absque daghésch in littera נ.

שְׂנָא PEAL. Chald. unde Ben. plur. m. cum præf. & affix. Dan. 4. v. 16. לְשָׂנְאָךְ *his qui te oderunt*, m. Quædam exemplaria habent (-) sub שׂ pro (-), & juxta Massor. (י) est superfluum. Lxx. *τοῖς μισοῦσί σε osoribus tuis*.

שְׁנָא vel שְׁנָה, PEAL. Chald. Lxx. *ἀλλοιοῦμαι mutor*, *διαφέρω differo*, *ὑπερφέρω κακοῖς malis precello*, *ὑπερέχω supereminco*. Vulg. & alii, *mutor, immutor, dissimilis, diversus, potentior, major sum, alius sum, vel fio*.

Præt. 3. p. plur. m. שְׁנוֹ *mutatæ fuerunt* vestes. Cum affix. שְׁנוֹהִי *immutati sunt ei*, vel *in eo*; contractio enim est more Hebræorum, pro שְׁנוֹ עֲלוֹהִי. Juxta Cocceium abundat syllaba הִי.

Ben. s. f. שָׁנְיָה *diversa* bestia. Pl. m. שָׁנַיִן *mutati* vultus. Plur. f. שָׁנְיָן *diversæ* bestiæ.

Fut. 3. p. s. m. יִשְׁנֵא *potentior erit*. 3. p. s. f. דִּי לָא־תִשְׁנֵא *ut non mutaretur* voluntas erga Daniëlem.

PAEL שַׁנִּא vel שַׁנִּי, unde

Præt. 3. p. plur. m. & verbum regis שַׁנִּיו *immutaverunt*. Lxx. *ἠλλοίωσαν*.

Ben. s. f. Dan. 7. v. 7. וְהִיא מְשַׁנְּיָה *& ipsa dissimilis erat*. Lxx. *καὶ αὐτὸ διάφορον & ipsa diversa erat*.

Fut. 3. p. s. m. Dan. 4. v. 13. cor ejus ab humano יְשַׁנּוֹן *commutetur*. Lxx. *ἀλλοιωθήσεται immutabitur*.

ITHPAEL אֶשְׁתַּנֵּי *mutor, immutor*; unde

Præt. 3. p. s. m. Dan. 3. v. 19. & aspectus faciei illius אֶשְׁתַּנִּו *immutatus est*; per metathesin litteræ ת & שׁ cum (.) pro hhiriq qatón sub א ob facilem motionum illarum inter se permutationem. Massor. legendum dicunt (י) pro (ו). Lxx. *ἠλλοιώθη immutatus est*.

Fut. 3. p. s. m. Dan. 2. v. 9. donec tempus יִשְׁתַּנֵּא *mutetur*, vel *pertranseat*. Lxx. *παρέλθῃ*. 3. p. plur. m. Dan. 7. v. 28. & vultus meus יִשְׁתַּנּוֹן *mutatus est*. Lxx. *ἠλλοιώθη immutatus est*, & sine ן parag. יִשְׁתַּנּוֹ, Dan. 5. v. 10. *mutabuntur*.

APHEL אַשְׁנִי *muto, immuto*; unde

Ben. s. m. Dan. 2. v. 21. expressâ characteristicâ, quæ ibi est ה pro א, & ipse מְהַשְׁנֵא *mutans* tempora. Lxx. Verbaliter, *ἀλλοιοῖ mutat*.

Infin. cum præf. Dan. 6. v. 9. דִּי לָא לְהַשְׁנָיָה *ut non immutetur*, vel *quod non sit mutandum*. Lxx. *ὅπως μὴ ἀλλοιωθῇ ne immutetur*. Hîc mutatur ult. radicalis א in (י), & usurpatur ה pro א characteristico. Esd. 6. v. 12. cum א in fine pro ה, לְהַשְׁנָאָה *ad mutandum*. Vulg. *ut repugnet*, ad sensum attendens. Lxx. *ἀλλάξαι ut immutet* domum Dei. Aliud exemplar, לְהַשְׁנָיָה.

Fut. 3. p. s. m. Esd. 6. v. 11. דִּי יְהַשְׁנֵא *qui*

mutaverit hanc jussionem. Lxx. ὃς ἀλλάξει *qui mutaverit.*

שִׁנְאָב Mass. *Schináv*, Vulg. *Sennaab*, nomen regis Adamæ, Gen. 14. v. 2.

שֶׁנְאַצַּר Vulg. *Sennesér*, nomen filii Jechoniæ, 1. Paral. 3. v. 18.

שִׂנְאָה f. Lxx. μῖσος *odium.* Sym. ἔχθρα *inimicitia.* Lxx. item, ἔχθρα. Verbaliter, Deut. 1. v. 27. & 9. v. 28. Ezech. 35. v. 11. in Complut. μισῶ *odi.* Vulg. & alii, *odium, fuga, aversatio, malevolentia.* Cum præfix. וְשִׂנְאָה *& odium*, בְּשִׂנְאָה *odium*, בְּשִׂנְאָה *cum odio.* Constr. cum præfix. וְשִׂנְאַת *& odio*, בְּשִׂנְאַת *propter odium*, id est, *quia odit* nos Dominus: est verbale nomen pro Infin. cum casu verbi. Av. Cum præf. & affix. וּמִשִּׂנְאָתוֹ אוֹתָם *& propter odium ipsius*, m. *adversus eos*, מִשִּׂנְאָתְךָ בָּם *propter odia tua* (quasi esset in plurali) *in eos.* Vulg. *odio habens eos*, שִׂנְאָתָם *odium ipsorum*, m. Rad. שָׂנֵא *odio habuit.*

שִׁנְאָן m. Vulg. & alii, *lætantes, angelus, iteratio, acumen, acuminatio, acutum, falcatum, habens dentes acutos* instar falcis, *duplicata, diversa*, unde Psal. 67. Hebr. 68. v. 18. אַלְפֵי שִׁנְאָן *millia iterata*, id est, multiplicata. Lxx. χιλιάδες εὐθηνούντων *millia abundantium.* Vulg. *lætantium*, ex Græco εὐθυμούντων, ut habent aliæ edition. juxta Capel. Critic. Sacr. lib. 4. p. 269. quod tamen non reperimus. Lxx. à שַׁאֲנָן deducebant. Sym. χιλιάδες ἠχούντων *millia sonantium.* Rad. שָׁנָה *iteravit*, ubi juxta quosdam in hac voce א est loco (י), pro שִׁנְיָן, formæ scil. קִנְיָן, à rad. קָנָה, ut scribit Aben-Esra. Alii deducunt à rad. שָׁנַן *acuit.*

שנה QAL. Lxx. δευτερόω *itero*, ἀλλοιοῦμαι *mutor*, ἀναστρέφω *revertor.* Proverb. 17. v. 9. προστίθεμαι *addo, itero.* Vulg. & alii, *itero, addo, muto, commuto, diversus sum, mutor.*

Praet. 3. p. f. m. שָׁנָה *iteravit.* 1. p. f. c. לֹא שָׁנִיתִי *non mutor.*

Ben. f. m. שֹׁנֶה *iterans.* Cum præf. Prov. 17. v. 9. וְשֹׁנֶה *& iterans.* Lxx. ὃς δὲ μισεῖ *qui autem odit*; legebant cum א, וְשֹׂנֵא. Sym. ὁ δὲ δευτερῶν *qui verò iterat.* Alii, *& qui improperat*, vel *& qui in memoriam revocat, qui verò reperit* rem. Plur. m. Proverb. 24. v. 21. עִם־שׁוֹנִים אַל־תִּתְעָרָב. Vulg. *& cum detrectatoribus non commiscearis.* Lxx. καὶ μηθετέρῳ αὐτῶν ἀπειθήσῃς *& neutri eorum sis inobediens*; qui videntur legisse שְׁנֵיהֶם. Alii, *cum aliter sentientibus, insanis, factiosis, variis, iterantibus ne commiscearis.* Plur. f. & leges eorum שֹׁנוֹת *diversa.* Lxx. ἔξαλλοι *alienæ.*

Imper. 2. p. plur. m. שְׁנוּ *iterate.*

Fut. 3. p. f. m. יִשְׁנֶא, cum א pro ה, *mutabitur.* 1. p. f. c. אֶשְׁנֶה *iterabo.* 3. p. pl. m. לֹא יִשְׁנוּ *non iterabunt.* Cum præf. וַיִּשְׁנוּ *& iterarunt.* 2. p. plur. m. תִּשְׁנוּ *iterabitis.*

NIPHAL נִשְׁנָה, unde Infin. Gen. 41. v. 32. וְעַל הִשָּׁנוֹת. Lxx. περὶ δὲ τοῦ δευτερῶσαι *quod autem iteratum est* somnium.

PIEL שִׁנָּה vel שַׁנֵּא. Lxx. ἀλλάσσω, ἀλλοιόω *muto*, χράομαι καλῶς *bene utor*, ἀθετέω *irritum facio.* Vulg. & alii, *muto, immuto, orno, excolo, irritum facio.*

Præt. 3. p. f. m. cum præfix. וְשִׁנָּה & וְשִׁנָּא, *& mutavit.*

Ben. f. m. Job. 14. v. 20. מְשַׁנֶּה פָנָיו *mutans faciem ejus*, m. Lxx. ἐπέστησας αὐτῷ τὸ πρόσωπον *adjecisti ei faciem.* Fortè legebant נָגַשׂ פָּנָיו à נָגַשׂ.

Infin. cum præf. לְשַׁנּוֹת *mutando, iterando*; insuper cum affix. בְּשַׁנּוֹתוֹ *cùm mutasset.*

Fut. 3. p. f. m. cum præf. & affix. Prov. 31. v. 5. וִישַׁנֶּה דִּין. Vulg. *& mutent causam.* Alii, *& mutet judicium*, solito more non judicando, neque leges, in jure dicundo, observando. Lxx. ad sensum attendentes, καὶ ὀρθὰ κρῖναι οὐ μὴ δύνωνται *& rectè judicare non possint.* וַיְשַׁנּוּ *& mutavit ipse*, וַיְשַׁנֶּהָ *& mutavit eam, & bene egit cum ea*, f. 1. p. f. c. לֹא אֲשַׁנֶּה *non mutabo.*

PUAL שֻׁנָּה, unde Fut. 3. p. f. m. cum א pro ה, Eccles. 8. v. 1. וְעֹז פָּנָיו יְשֻׁנֶּא *& fortitudo faciei ejus mutabitur.* Vulg. *& potentissimus faciem illius commutabit.* Vulg. videtur legisse וְעֹז פָּנָיו יְשַׁנֶּא. Lxx. μισηθήσεται *odio habebitur*, quia legerunt יִשָּׂנֵא. Alii, *sed contumaciâ oris ejus mutatur* vultus.

Digitized by Google

HITHPAEL הִשְׁתַּנָּה *muto me, dissimulo me.*

Praet. 2. p. s. f. cum praef. 3. Reg. 14. v. 2. וְהִשְׁתַּנִּית *& muta te ipsa.* Vulg. *& commuta habitum.* Lxx. in Complut. καὶ ἀλλοιωθήσῃ *& mutaberis.*

שָׁנָה f. Lxx. ἐνιαυτὸς, ἔτος, καιρὸς, μὴν *annus, tempus, mensis.* Vulg. & alii, *annus.* Cum praefix. וְשָׁנָה *& annus*, הַשָּׁנָה *annus*, בַּשָּׁנָה & בְּשָׁנָה, *in anno*, וּבַשָּׁנָה *& in anno*, כַּשָּׁנָה *sicut anno*, לַשָּׁנָה *in annum.* Constr. Hebr. & Chald. שְׁנַת *annus.* Cum praefix. וּשְׁנַת *& annus*, בִּשְׁנַת *in anno*, וּבִשְׁנַת *& in anno*, לִשְׁנַת *in anno*, מִשְּׁנַת *ab anno.* Cum affix. שְׁנָתוֹ *anni sui*, m. שְׁנָתָהּ *anni sui*, f. Dual. שְׁנָתַיִם, vel in pausa, שְׁנָתָיִם. O. διετηρὶς *biennium.* Cum praef. לִשְׁנָתַיִם *ad biennium.* Plur. m. שָׁנִים *anni, annorum, annos*, &c. Chald. שְׁנִין *anni.* Cum praef. וְשָׁנִים *& anni*, הַשָּׁנִים *anni*, בְּשָׁנִים *annis*, וּכְשָׁנִים *& sicut anni*, לְשָׁנִים *ad annos.* In forma plur. m. constr. (licet in genere fem.) שְׁנֵי *anni.* Cum praef. וּשְׁנֵי *& anni*, כִּשְׁנֵי *sicut anni.* Cum aff. שָׁנָיו *annorum ejus*, m. וּשְׁנֵיהֶם *& anni ipsorum*, m. שָׁנֵינוּ *anni nostri*, c. Plur. f. שְׁנוֹת *anni.* Cum praef. & affix. וּשְׁנוֹת *& anni*, שְׁנוֹתָיו *anni ejus*, m. שְׁנוֹתֶיךָ *anni tui*, m. וּשְׁנוֹתֶךָ, & sine (י), וּשְׁנֹתֶךָ *& anni tui*, m. שְׁנוֹתֶיךָ *annos tuos*, f. שְׁנוֹתַי *anni mei*, c. In pausa, שְׁנוֹתָי *annorum meorum*, c. וּשְׁנוֹתַי *& anni mei*, c. וּשְׁנוֹתָם *& annos ipsorum*, m. שְׁנוֹתֵינוּ *annorum nostrorum*, c. Rad. שָׁנָה *itero, muto.*

שֵׁנָה f. Lxx. Psal. 89. Hebr. 90. v. 5. ἔτη *anni*, ubi videntur legisse שָׁנָה pro שֵׁנָה, *somnus*, ὕπνος *somnus.* Verbaliter, Prov. 3. v. 24. & 6. v. 10. ὑπνόω *dormio*, νυστάζω *dormito.* Prov. 20. v. 13. שֵׁנָה *somnum*, voce καταλαλεῖν *obloqui, obtrectare*, exponunt, qui videntur legisse שְׁנִינָה *dicterium.* Vulg. & alii, *somnus*, seu plena & perfecta *dormitio*, Buxt. Verbaliter, *dormio.* Cum א pro ה, שֵׁנָא *somnus.* Constr. שְׁנַת vel שְׁנָת, *somnus.* Cum praef. & affix. וּשְׁנָתוֹ *& somnus ejus*, m. מִשְּׁנָתוֹ *à somno suo*, m. שְׁנָתֶךָ *somnus tuus*, m. מִשְּׁנָתֶךָ *à somno tuo*, m. שְׁנָתִי *somnus meus*, c. וּשְׁנָתִי *& somnus meus*, c. שְׁנָתָם *somnus eorum*, m. מִשְּׁנָתָם *à somno suo*, m. Plur. f. שֵׁנוֹת *somni.* R. יָשֵׁן *dormio*, &c.

שֶׁנְהַבִּים nomen plur. m. quod exponitur *dentes elephantorum, ebur, ebora*; vox composita, ex שֵׁן *dens*, & הַבִּים *elephanti.* Av. Lxx. ὀδόντες ἐλεφάντινοι.

שָׁנִי m. Lxx. διπλοῦς *duplex*, κεκλωσμένος *netus*, glomeratus, νενησμένος *netus*, κόκκινον *coccinum.* Vulg. & alii, *coccinum, dibaphum, bis tinctum*, vestes *duplices, coccineus.* Cum praefix. הַשָּׁנִי *dibaphum.* Constr. שְׁנִי *dibaphum.* Cum praef. וּשְׁנִי *& dibaphum*, וּבַשָּׁנִי *& dibapho.* Plur. m. שָׁנִים *dibaphis.* Cum affix. כַּשָּׁנִים *sicut dibapha.* Rad. שָׁנָה *iteravit*, &c.

שֵׁנִי m. numerus ordinalis. Lxx. δεύτερος *secundus*, διώροφον *bicameratum.* Sym. δίστεγον *duo habens tecta*, ἐνιαύσιος *anniculus.* Num. 8. v. 8. ubi pro שֵׁנִי *secundus*, שָׁנָה legebant. Vulg. & alii, *secundus, alter*, שֵׁנִי *secundus* ponitur, pro שֵׁנִי; ut & in plur. שֵׁנִים *secundi*, pro שֵׁנִים. Cum praef. הַשֵּׁנִי *secundus, di, dum*, &c. בַּשֵּׁנִי *in secundo.* Plur. m. שֵׁנִים *secundani.* Cum praef. וְשֵׁנִים *& secundani.* Vulg. *& secundo loco.* Sing. fem. שֵׁנִית *secunda.* Adverb. *secundò, iterùm.* Isai. 11. v. 11. Aq. δεύτερον. Sym. ἐκ δευτέρου *secundò.* O. τοῦ δεῖξαι *ostendere*, ad sensum attendentes. Cum praefix. הַשֵּׁנִית *secundus, a, um*, וְהַשֵּׁנִית *& secundo.* Rad. שָׁנָה *iteravit*, &c.

שְׂנִיאָה f. formam refert נְבִיאָה *prophetissa*; vel est ad formam sing. fem. τοῦ Peil, unde cum praef. Deut. 21. v. 15. לַשְּׂנִיאָה *odiosae, exosae.* Lxx. τῆς μισουμένης. Rad. שָׂנֵא *odio habuit.*

שְׁנַיִם m. in forma duali. Lxx. διάφορα *diversa* vasa, διπλοῦν *duplum*, ἀναμέσον ἑαυτῶν *inter se*, 3. Reg. 5. v. 12. pro שְׁנֵיהֶם *ambo ipsi.* Ezech. 15. v. 4. אֵת שְׁנֵי קְצוֹתָיו. Vulg. *utramque partem ejus*, m. consumsit ignis. Aq. δύο ἔσχατα αὐτοῦ *duo novissima ejus.* Sym. & Theod. δύο ἄκρα *duas summitates ejus*, ligni. Lxx. τὴν κατ' ἐνιαυτὸν κάθαρσιν ἀπ' αὐτῆς *annuam purgationem ex ea.* Alii, *duas extremitates ejus*... Lxx. ζεῦγος *par*, δεύτερος *secundus*; δὶς *bis.* Vulg. & alii, *duo, duplex, duplum, bini, ambo*; & interdum, *pauci.* Est nomen cardinale, masc. dualis

num. tantùm. In pauſa, שְׁנָיִם *duo*. Cum præf. וּשְׁנַיִם & וּשְׁנָיִם, *& duo*, הַשְּׁנַיִם *duo*, בִּשְׁנַיִם, בִּשְׁנַיִם & בִשְׁנָיִם, *duobus*, לִשְׁנַיִם & לִשְׁנָיִם, *in duo*, וְלִשְׁנַיִם *& duobus*. Conſtr. ſub duplici forma, 1°. שְׁנֵים *duo*, *duorum*, &c. Cum præf. וּשְׁנֵים *& duo*, הַשְּׁנֵים *duo*, בִּשְׁנֵים *in duo*, וּבִשְׁנֵים *& in duo*, לִשְׁנֵים *in duodecim*, quando jungitur cum עָשָׂר. 2°. שְׁנֵי *duo*, *duorum*, &c. Cum præf. וּשְׁנֵי *& duo*, בִּשְׁנֵי *in duo*, וּבִשְׁנֵי *& in duos*, כִּשְׁנֵי *ſicut duo*, לִשְׁנֵי *duobus*, מִשְּׁנֵי *à duobus*. Cum præf. & affix. שְׁנֵיהֶם *duo ipſi*, m. וּשְׁנֵיהֶם *& ambo iſti*, m. לִשְׁנֵיהֶם *ambobus illis*, m. מִשְּׁנֵיהֶם *præ ambobus iſtis*, m. שְׁנֵיכֶם *duo vos*, m. שְׁנֵינוּ *duo nos*, c. Dual. fem. שְׁתַּיִם *duæ*, *duo*, quod ſecundùm normam debuerat eſſe שְׁנְתַּיִם, ſed euphoniæ gratiâ remotum eſt נ; & dagh. lene vocis שְׁנְתַּיִם, remanſit in שְׁתַּיִם, pauciſſimis exceptis quæ ſunt lenia. In pauſa, שְׁתָּיִם *duæ, duo*. Cum præf. וּשְׁתַּיִם *& duæ*, *duo*, וּשְׁתָּיִם *& duabus*, בִּשְׁתַּיִם *per duas*, *duabus*, וּבִשְׁתַּיִם *& duabus*. Conſtr. ſub dupl. forma, 1°. remanente ם, שְׁתֵּים *duæ*, *duo*. Cum præfix. וּשְׁתֵּים *& duo*, בִּשְׁתֵּים *duodecim*, quando jungitur alteri voci quæ *decem* ſignificat, & ſic in duobus ſeq. וּבִשְׁתֵּים *& in duodecim*, מִשְּׁתֵּים *ſupra duodecim*. 2°. ſine ם, שְׁתֵּי *duæ*, *duo*. Cum præf. וּשְׁתֵּי *& duæ*, *& duo*, בִּשְׁתֵּי *pro duabus*, *in duobus*, *in duo*, וּבִשְׁתֵּי *& in duabus*, לִשְׁתֵּי *ad duos*, *duas*, *duo*, מִשְּׁתֵּי *propter duos*. Cum affix. שְׁתֵּיהֶם *ambæ iſtæ*, m. שְׁתֵּיהֶן *ambæ iſtæ*, f. inſuper cum præf. לִשְׁתֵּיהֶן *ambabus iſtis*, f. R. שָׁנָה *iteravit*.

שְׁנִינָה f. Lxx. διήγημα *narratio*, λάλημα *dicterium*, μῖσος *odium*. Vulg. & alii, *fabula*, *exemplum*, *proverbium*, *admonitio*, *acerbè dictum*. Cum præfix. לִשְׁנִינָה *in dicterium*. O. Jerem. 24. v. 9. καὶ εἰς μῖσος *& in odium*, qui videntur legiſſe וּלְשִׂנְאָה. וְלִשְׁנִינָה *& in dicterium*. Rad. שָׁנַן *acuit*.

שְׂנִיר Maſſ. *Senír*, Vulg. *Sanir*, mons qui & *Hermon* & *Sarion* dicitur, Deut. 3. v. 9. Ezech. 27. v. 5. 1. Paral. 5. v. 23. vocatur & *Sion*, Deut. 4. v. 48.

שָׁנַן, contractè שֵׁן, QAL. Lxx. παροξύνω *exacerbo*, ἀκονάω *acuo*. Vulg. & alii, *acuo*, *exacuo*, *præacuo*.

Præt. 1. p. ſ. c. אִם־שַׁנּוֹתִי *ſi exacuero*. 3. p. plur. c. ad formam perfectorum, שָׁנֲנוּ *exacuerunt*.

Paoul ſ. m. שָׁנוּן *ſagitta acuta*. Lxx. τόξευμα ἀκίδωτόν, alii, ἀκιδωτὸν *ſagitta cuſpidata*, alii, ἠκονημένον *exacuta*. Plur. m. שְׁנוּנִים. Lxx. ἠκονημένα *exacutæ*, ὀξέα *acutæ ſagittæ*.

PIEL שִׁנֵּן, unde Præt. 2. p. ſ. m. cum præf. & affix. Deut. 6. v. 7. in forma perfectorum, וְשִׁנַּנְתָּם לְבָנֶיךָ. Vulg. *& narrabis ea*, Alii, *& repetes ea*, vel *inculcabis ea*, m. *filiis tuis*. Lxx. καὶ προβιβάσεις αὐτὰ τοὺς υἱούς σου *& præſcribes ea filiis tuis*. Alius, δευτερώσεις *iterabis*.

HITHPOEL הִשְׁתּוֹנֵן, unde Fut. 1. p. ſ. c. cum (ּ) ob pauſam ex forma (ֵ), & metatheſi ſolita ש & ת, Pſal. 72. Hebr. 73. v. 21. וְכִלְיוֹתַי אֶשְׁתּוֹנָן *& in renibus meis acuebam me*; hoc eſt, intimo animi receſſu non minùs dolebam, quàm ſi viſcera mea acuto dolore eſſent cruciata. J. Clericus. Lxx. καὶ οἱ νεφροί μου ἠλλοιώθησαν *& renes mei commutati ſunt*; fortè legebant שְׁתַּנּוּ.

שָׁנַס, unde PIEL שִׁנֵּס *aſtringo*, *conſtringo*, *accingo*; ex quo Fut. 3. p. ſ. m. cum præf. 3. Reg. 18. v. 46. וַיְשַׁנֵּס מָתְנָיו. Vulg. participialiter, *accinctiſque lumbis*. Lxx. καὶ συνέσφιγξε τὴν ὀσφὺν αὐτοῦ *& conſtrinxit lumbos ſuos*.

שִׁנְעָר Maſſ. *Schineár*, Vulg. *Sennaar*, campus eſt Babylonis, in quo regnavit Nemrod, Gen. 10. v. 10.

שָׁסָה QAL. Lxx. διαρπάζω *diripio*, καταπατέω *conculco*, προνομεύω *prædor*, καταξηραίνω *areſacio*, διαφορέω *diſſipo*, *diſtraho*, plerique libri, διαφοβέω *perterrefacio*. Vulg. & alii, *diripio*, *vaſto*, *prædor*, *ſupprimo*.

Praet. 3. p. plur. c. & qui oderant nos שָׁסוּ לָמוֹ *diripiebant ſibi*.

Ben. ſ. m. cum affix. מִיַּד שֹׁסֵהוּ *de manu diripientis eum*, m. Plur. m. שֹׁסִים in manu *diripientium*. Conſtr. שֹׁסֵי *direptores*. Cum affix. & א epenth. שֹׁאסַיִךְ *conculcantes te*, f. מִיַּד שֹׁסֵיהֶם *de manu diripientium eos*, m. שׁוֹסֵינוּ *conculcantium nos*, c.

Paoul ſ. m. cum præf. וְשָׁסוּי *& direptus*

Digitized by Google

Fut. 3. p. f. m. Ofee 13. v. 15. יִשְׁסֶה אוֹצָר *diripiet thesaurum.* Lxx. καταξηρανεῖ τὴν γῆν *arefaciet terram*, ubi legerunt אֶרֶץ.

POEL שׁוֹסֵה, unde Præt. 1. p. f. c. cum ש loco ס, Isai. 10. v. 13. שׁוֹשֵׂתִי *depradatus sum.* Lxx. προνομεύσω *diripiam.*

שָׁסַס, contractè שַׁס, QAL. Lxx. διαρπάζω *diripio*, καταπρονομεύω *deprædor*, καταπατέω *conculco.* Vulg. & alii, *diripio*, *capio*, *invado*, *prædor*, *lacero.*

Præt. 3. p. plur. c. cum affix. mutato (ו) in (ֻ), שַׁסֻּהוּ *diripuerunt eum*, m.

Fut. 3. p. plur. m. cum præf. וַיָּשֹׁסּוּ *& diripuerunt.*

NIPHAL נָשַׁס. Lxx. διαρπάζομαι *diripior*; activè, προνομεύω *prædor.* Vulg. & alii, *vastor*, *diripior*, *spolior.*

Præt. 3. p. plur. c. cum præf. וְנָשַׁסּוּ *& diripientur.*

Fut. 3. p. plur. m. יִשַּׁסּוּ *diripientur.*

שָׁסַע QAL. Lxx. ὀνυχίζω *ungulam divido.* Vulg. & alii, *findo*, *scindo*, *discerpo*, *divido*, *disrumpo.*

Ben. f. m. cum præf. & contractè וְשֹׁסַע *& findens.* Sing. fem. in forma dupl. (ֶ) pro dupl. (ַ), שֹׁסַעַת *findens.* Cum præfix. וְשֹׁסַעַת *& findens.*

Paoul f. f. cum præf. שְׁסוּעָה *fissa.*

PIEL, contractè שִׁסַּע pro שִׁסַּע. Lxx. ἐκκλάω *confringo*, πείθω *persuadeo*, ob aliam lectionem. Vulg. & alii, *confringo*, *dilacero*, *in frusta discerpo*, *findo.*

Præt. 3. p. f. m. contractè cum præf. וְשִׁסַּע *& findet.*

Infin. cum præf. כְּשַׁסַּע הַגְּדִי *quasi discerperet hædum.*

Fut. 3. p. f. m. cum præf. & contractè, 1. Reg. 24. v. 8. וַיְשַׁסַּע *& confregit.* Lxx. καὶ ἔπεισεν *& persuasit*; legebant וַיַּשְׁמַע, hoc est, *audientes*, seu *obedientes fecit.* Alii, *& repressit* David viros suos verbis. Insuper cum affix. וַיְשַׁסְּעֵהוּ *& discidit ipsum*, m.

שֶׁסַע m. Lxx. ὄνυξ *ungula*, ὀνυχιστὴς *ungula fissura.* Vulg. & alii, *fissura*, *fissio*, *scissio*, unde schisma. Cum præf. וְשֶׁסַע *& fissura.* Rad. שָׁסַע *divisit*, &c.

שָׁסַף, unde שִׁסֵּף, PIEL, Vulg. & alii, *in frusta concido*, *discerpo*, *disseco*, *dilanio.* Lxx. σφάζω *macto*; unde

Fut. 3. p. f. m. cum præf. וַיְשַׁסֵּף *& dissecuit* Samuel Agag.

שָׁעָה QAL. Lxx. προσέχω *attendo*; metaphoricè, πεποιθώς εἰμι *confido.* Compl. ἀκούω *audio.* Lxx. ἀφίσταμαι *recedo*, ἀφίημι *dimitto*, ἐπείδω *inspicio*, ἐάω *sino*, *desisto ab*, μελετάω *meditor*, μεριμνάω *curo*, βοάω *clamo.* Isai. 32 v. 3. Sym. καὶ οὐκ ἀμαυρωθήσονται *& non obscurabuntur.* Vulg. *caligabunt* oculi videntium: quæ amborum versio, ex voce תְּשְׁעֶינָה pro תִּשְׁעֶינָה, prodiisse videtur, ubi est sola metathesis ש & ע. Lxx. ἔσονται πεποιθότες *erunt confidentes*, qui fortè deducebant à שָׁעַן, & legebant in 3. p. plur. f. Fut. Niphal, תִּשָּׁעַנָּה, & sic alibi ad eumdem ferè modum. Vulg. & alii, *respicio*, *recedo*, *confisus sum*, *inclinor*, *terreor*, *parco.* Job. 7. v. 19.... *meditor*, *acquiesco*, *clamo*, *conniveo*, *caligo*, *intueor* cum delectatione, *imitor*, *operam do*, *timeo*, *desino.* Cum præpos. ב, *diverto*; construitur etiam cum præpos. ב, מֵעַל, מִן, אֶל, & est cognatum cum שָׁוַע *clamavit.*

Præt. 3. p. f. m. שָׁעָה *respexit.* 3. p. plur. c. וְלֹא שָׁעוּ *& non respexerunt.*

Imper. 2. p. f. m. שְׁעֵה *desiste* ab eo. 2. p. plur. m. שְׁעוּ מִנִּי *desistite à me*, c.

Fut. 3. p. f. m. יִשְׁעֶה *respiciet.* Cum præf. & in forma apocopata, וַיִּשַׁע pro וַיִּשְׁעֶה, *& respexit.* Theod. ἐνεπύρισεν *succendit*; rem explicat. 2. p. f. m. usquequo non תִשְׁעֶה מִמֶּנִּי *desistes à me.* 1. p. f. c. cum præf. & ex forma quiesc. Lamedh א, וְאֶשְׁעֶה *& respiciam*, *& delectabor.* 3. p. plur. m. וְלֹא־יִשְׁעוּ *& non respicient.* 3. p. pl. f. וְלֹא תִשְׁעֶינָה *& non respicient.*

HIPHIL הִשְׁעָה *claudo*, *obturo*, *oblino*, *obduco*; unde

Imper. 2. p. f. m. Psal. 38. Hebr. 39. v. 14. abjecto ה, הָשַׁע מִמֶּנִּי *desiste à me.* Sym. ἀπόσχου μου *abstine à me.* Lxx. ἄνες μοι. Vulg. *remitte mihi.* S. Hieron. *parce mihi.* Pro hac voce in alia significatione, vide col. 2693.

HITHPAEL הִשְׁתָּעָה, cum metathesi ש & ת, & (ָ) sub ת pro (ַ), quia littera ע non suscipit dagh. unde Fut. 2. p. f.

Digitized by Google

m. per apocopen תּ֫ה, & in forma cum (-), Isai. 41. v. 10. אַל־תִּשְׁתָּע *ne terrearis.* Lxx. μὴ πλανῶ. Vulg. *ne declines.* S. Hieron. *ne erres*, Alius, *ne circumspicias.* 1. p. pl. c. cum præf. & (-) anomalo, וְנִשְׁתָּעָה *& obstupescemus.* Lxx. καὶ θαυμασόμεθα *& mirabimur.* Vulg. *& loquamur.* Vide Gram. Hebr. tom. 1. p. 307. col. 2.

שָׁעָה f. Chald. *hora.* Cum præf. כְּשָׁעָה *quasi hora una.* Lxx. ὡσεὶ ὥραν μίαν. In forma emphat. Dan. 3. v. 6. בַּהּ־שַׁעֲתָא. Lxx. αὐτῇ τῇ ὥρᾳ *eâdem horâ, statim.*

שַׁעֲטָה f. Lxx. ὁρμὴ *impetus.* Vulg. & alii, *pompa, sonitus, strepitus, plausus.* Chald. *gressus* cum vehementia, unde constr. Jerem. 47. v. 3. מִקּוֹל שַׁעֲטַת *à sono strepitûs* ungularum. Rad. שָׁעַט inusit.

שַׁעַטְנֵז m. Vox peregrina. Vulg. *vestimentum*, ex duobus *texta* vestis, ex lana & lino, Deut. 22. v. 11. Alii, *variè commixtum, heterogeneum, diversis filorum generibus constans.* Lxx. κίβδηλον *cui scoria admixta est.*

שָׂעִיר m. Lxx. τράγος *hircus*, χίμαρος, χιμάῤῥος *hircus, hædus*, χίμαιρα *capra, capella*, αἴξ *capra*, δαιμόνια *dæmonia.* Isai. 13. v. 21. Aq. τετριχῶντες *pilosi.* Theod. ὀρθοτετριχῶντες *pilos habentes erectos* . . . O. δασὺς *densus* pilis, ἕτερος *alter*, ad vitandam repetitionem sic reddunt: ἐρίφιος *hædus*, μάταιος *vanus*; in alio sensu, ὄμβρος *imber.* Vulg. & alii, *pilosus, hispidus, villosus, hirsutus, dæmon silvestris, satyrus, scops* avis horrenda, *hircus, imber* tenuis instar pilorum, *stillas pluviæ* densas etiam significat in plurali, ψεκάδας, i. e. *guttas parvulas.* Buxtorf. שָׂעִר absque (י), *pilosus.* Cum præf. הַשָּׂעִיר *hirci*, וְשָׂעִיר *& hircus*, וְשָׂעִיר *& dæmon, & satyrus.* Constr. שְׂעִיר *hircus.* Cum præfix. וּשְׂעִיר *& hircus.* Plur. m. absque (י) post ר, הַשְּׂעִרִים *hirci*, וְלַשְּׂעִירִים *& pro hircis*, וּשְׂעִירִים *& dæmones*, כִּשְׂעִירִם *sicut imbres*, לַשְּׂעִירִם *dæmonibus.* Construct. שְׂעִירֵי *hirci.* Cum præfix. וּשְׂעִירֵי *& hirci.* Sing. fem. constr. שְׂעִירַת *capram* offeret. Plur. f. שְׂעִרֹת *pilosæ* manus. Rad. שָׂעַר *horruit*, &c.

שֵׂעִיר, Vulg. *Seir*, 1°. nomen montis Idumeæ, qui ab Esaü hujus montis accola, eo quòd esset hirsutus, nomen accepit, 1. Paral. 4. v. 42. Isai. 21. v. 11. 2°. nomen propr. viri, Gen. 36. v. 20.

שְׂעִירָתָה, cum ה locali, Vulg. *in Seirah*, nomen loci, Jud. 3. v. 26.

שֹׁעַל m. Lxx. χεὶρ *manus.* Aq. λιχανὸς *index digitus.* Lxx. δρὰξ *pugillus.* Vulg. & alii, *pugillus, pugnus, vola.* Cum præf. & affix. Quis mensus est בְּשָׁעֳלוֹ *pugillo suo*, m. Plur. m. cum præfix. 3. Reg. 20. v. 10. לִשְׁעָלִים *pugillis.* Lxx. τοῖς ἀλώπεξι *vulpibus*; legebant לְשֻׁעָלִים. Compl. δραξὶ *pugillis*, Alii, *semitis* universi populi. Constr. cum præf. בְּשַׁעֲלֵי *pro pugillis* hordei. R. שָׁעַל inusit.

שְׁאָל, Vulg. *Saál*, nomen viri, Esdr. 10. v. 29.

שַׁעַלְבִים, Vulg. *Sálebím*, nomen loci, Jud. 1. v. 35. & 3. Reg. 4. v. 9.

שַׁעֲלַבִּין, Vulg. *Sélebín*, nomen civitatis in Tribu Dan, Jos. 19. v. 42.

שַׁעַלְבֹנִי, Vulg. *Sálaboní*, nom. loci, 4. Reg. 23. v. 32. 1. Paral. 11. v. 33.

שַׁעֲלִים, Vulg. *Sálim*, nomen loci, 1. Reg. 9. v. 4.

שָׁעַן, unde NIPHAL, נִשְׁעַן. Lxx. ἐπιστηρίζομαι *innitor*, ἐπαναπαύομαι *requiesco*, παράκειμαι *adjaceo*, πεποιθὼς εἰμι, πείθομαι *confido*, καταψύχω *refrigero*, ὑπερείδω *suffulcio*, ἀντιστηρίζομαι *innitor*, ἐπαίρομαι *extollor.* Theod. ἐπερείδομαι *innitor.* Vulg. & alii, *incumbo, innitor, fiduciam habeo, credo, spero, requiesco, nitor, hæreo.* Construitur cum תַּחַת, ב, ל, אֶל, עַל.

Præt. 3. p. s. m. נִשְׁעַן *innixus fuit.* In pausa, נִשְׁעָן *nititur*; posset sumi pro Benoni. Cum præfix. וְנִשְׁעַן *& innititur.* 2. p. s. m. נִשְׁעַנְתָּ *innixus es.* 3. p. plur. c. cum (-) sub ע pro simplici (:), נִשְׁעֲנוּ *innixi sunt.* 1. p. plur. c. נִשְׁעַנּוּ pro נִשְׁעַנְנוּ, *innitimur.*

Infin. cum præf. לְהִשָּׁעֵן *inniti.* Insuper cum aff. בְּהִשָּׁעֶנְךָ *eo quod innixus es*, וּבְהִשָּׁעֶנְךָ *& quia innixus es*, וּבְהִשָּׁעֲנָם *& innitentibus ipsis*, m.

Imper. 2. p. pl. m. cum præf. וְהִשָּׁעֲנוּ *& requiescite.*

Fut. 3. p. s. m. יִשָּׁעֵן *innitetur.* Cum præf. וְיִשָּׁעֵן *& innitetur.* 2. p. s. m. תִּשָּׁעֵן *innitaris.* 1. p.

Digitized by Google

1. p. f. c. cum præf. וְתִשָּׁעֵן & *innitar.* 3. p. plur. m. cum (-) sub ע ob pausam, יִשָּׁעֵנוּ *innituntur.* 2. p. plur. m. cum præf. וְנִשְׁעַנְתֶּם *& innixi estis.*

שָׁעָף Vulg. *Saaph*, nomen filii Jahaddai, 1. Paral. 2. v. 47.

שְׂעִפִּים plur. m. vide suprà, col. 1476. ad vocem סָעִיף.

שָׁעַר QAL. Vulg. & alii, *æstimo, cogito, conjecto.* Lxx. θρὶξ *pilus*, hîc legebant שֵׂעָר. Prov. 23. v. 7. Sym. εἰκάζων *conjiciens*, à Benoni שֹׁעֵר.

Præt. 3. p. f. m. כִּי כְּמוֹ שָׁעַר *quoniam ut æstimavit*, in anima sua. Sensus esse videtur: quamvis te ad convivium vocet.... te tamen pluris propterea non facit, quàm animo anteà faciendum censuit. J. Cleric.

שַׁעַר m. Lxx. αὐλὴ *atrium*, θύρα, θύρωμα *janua*, οἶκος *domus.* Job. 29. v. 7. שַׁעַר *porta.* Lxx. ὄρθριος *matutinus*; qui legebant שַׁחַר *manè.* Ruth. 4. v. 10. וּמִשַּׁעַר מְקוֹמוֹ & *è porta loci sui* non exscindatur. Vulg. & *de populo.* Lxx. πύλη *porta*, πόλις *urbs*, πυλὼν προπύλαιον *vestibulum*, πυλωρὸς, à שֹׁעֵר *janitor*, φυλὴ *tribus.* Gen. 26. v. 12. κριθὴ *hordeum*; quia legerunt שְׂעֹרִים pro שְׁעָרִים... Job. 31. v. 21. בַּשַּׁעַר *in porta*; metaphoricè interpretantur. Vulg. & alii, *porta.* שַׁעַר, & in pausa, שָׁעַר *porta, æ, am.* Cum præf. וְשַׁעַר & וְשָׁעַר, & *porta, valva*, הַשַּׁעַר *porta*, וְהַשַּׁעַר & *porta*, בַּשַּׁעַר, בַּשָּׁעַר, בְּשַׁעַר *in porta*, לַשַּׁעַר, לְשַׁעַר, לַשָּׁעַר, לְשָׁעַר *ad portam, ad januam*, וּלְשַׁעַר & *ad portam*, מִשַּׁעַר *à porta, de porta*, וּמִשַּׁעַר & *à porta*, לְמִשַּׁעַר *à porta.* Cum ה locali, שַׁעְרָה *in portam*, הַשַּׁעְרָה *in portam.* Dual. שַׁעֲרַיִם *duæ portæ.* Plur. m. שְׁעָרִים *portæ*: semel *mensuræ.* Cum præf. וּשְׁעָרִים & *portæ*, הַשְּׁעָרִים *portæ*, בִּשְׁעָרִים *in portis*, לַשְּׁעָרִים *ad portas.* Constr. שַׁעֲרֵי *portæ.* Cum præfix. וְשַׁעֲרֵי & *portæ*, בְּשַׁעֲרֵי *in portis*, לְשַׁעֲרֵי *portas*, מִשַּׁעֲרֵי *è portis.* Cum præf. & affix. שְׁעָרָיו *portæ ejus*, m. שְׁעָרֶיהָ *portæ ejus*, f. וּשְׁעָרֶיהָ & *portæ ejus*, f. בִּשְׁעָרֶיהָ *in portis ejus*, f. שְׁעָרַיִךְ *portæ tuæ*, m. אֲשֶׁר בִּשְׁעָרֶיךָ, Exod. 20. v. 10. *qui in portis tuis*, m. Lxx. sensu expresso, ὁ παροικῶν ἐν σοὶ *qui tecum commoratur.* וּבִשְׁעָרֶיךָ & *in portis tuis*, m. Cum (-) sub ר ob pausam, שְׁעָרֶךָ *portarum tuarum*, f. שְׁעָרַיִךְ *portæ tuæ*, f. וּשְׁעָרַיִךְ & *portæ tuæ*, f. בִּשְׁעָרַיִךְ, & in pausa, בִּשְׁעָרָיִךְ *in portis tuis*, f. שַׁעֲרֵיהֶם *portæ ipsorum*, m. בִּשְׁעָרֵיכֶם *in portis vestris*, m. R. שָׁעַר *æstimavit*, &c.

שָׂעַר QAL. Vulg. & alii, *formido, timeo, horreo, horresco, procellosus sum, turbine abripio.*

Præt. 3. p. plur. c. Ezech. 27. v. 35. שָׂעֲרוּ שַׂעַר *corruerunt horrore.* Vulg. participialiter, *tempestate perculsi.* Lxx. ἐκστάσει ἐξέστησαν *stupore stupuerunt.* Cum affix. Deut. 32. v. 17. לֹא שְׂעָרוּם. Vulg. *quos non coluerunt.* Alii, *nec timuerunt eos.* Lxx. οὓς οὐκ ᾔδεισαν *quos non noverunt.*

Imper. 2. p. pl. m. cum præf. Jerem. 2. v. 12. וְשַׂעֲרוּ pro וְשָׂעֲרוּ, & *cohorrescite.* Vulg. & *portæ ejus*; legebat וּשְׁעָרָיו. Lxx. καὶ ἔφριξε & *inhorruit*, isti legebant וְשָׂעַר.

Fut. 3. p. f. m. cum affix. Psal. 57. Hebr. 58. v. 10. יִשְׂעָרֶנּוּ quem rubum *procellet.* Lxx. quos quidam legisse putant יִשְׁאָפֵנוּ, à שָׁאַף *absorpsit*, καταπίεται ὑμᾶς *absorbebit vos*; Alii, αὐτοὺς *eos.* Fortè legendum καταπιεῖται, à πιέζομαι. Vulg. *absorbet eos.* Sym. λαίλαψ ἀρεῖ *turbo tollet.* Aq. λαιλαπίσει *tempestate quatiet.* 3. p. pl. m. יִשְׂעֲרוּ *exhorrescent.*

NIPHAL נִשְׂעַר, unde Præt. 3. p. f. f. Psal. 49. Hebr. 50. v. 3. נִשְׂעֲרָה מְאֹד *procella flabit vehementer.* Lxx. καταιγὶς σφόδρα. Vulg. *tempestas valida.* Aq. ἐλαιλαπίσθη *excitatus est turbo.* Theod. κατῃγίσθη *excitata est tempestas.* Lxx. & Vulg. substantivè acceperunt.

PIEL שֵׂעֵר *turbine abripio*, unde Fut. 3. p. f. m. cum præf. & affix. Job. 27. v. 21. וִישָׂעֲרֵהוּ *imò procellosè auferet eum*, m. Lxx. καὶ λικμήσει αὐτὸν & *ventilabit eum.* Vulg. *velut turbo rapiet eum.*

HITHPAEL הִשְׂתָּעֵר, cum metath. ש & ת, unde Fut. 3. p. f. m. cum præf. Dan. 11. v. 40. וְיִשְׂתָּעֵר עָלָיו & *quasi procella irruet in eum.* Lxx. καὶ συναχθήσεται ἐπ᾽ αὐτὸν & *congregabitur contra eum.* Vulg. & *quasi tempestas veniet contra illum*, rex.

שַׂעַר m. Vulg. & alii, *turbo, formido, horror, procella.* Lxx. ἔκστασις *horror*, θαῦμα *admiratio*, θρὶξ *pilus*, à voce שֵׂעָר. In pausa cum (-) sub שׂ, שָׂעַר *horror.* Sing. fem. שְׂעָרָה, idem, quod סְעָרָה, unde cum præf. בִּשְׂעָרָה.

Digitized by Google

in turbine, וּבִשְׂעָרָה *& in turbine*. Rad. שָׂעַר.

שֵׂעָר m. Vulg. & alii, *capillus, pilus*. Lxx. θρὶξ *capillus*, τρίχωμα *coma*. Adjectivè, δασὺς *densus*, τρίχινος *cilicinus*. Cum præfix. וּשְׂעַר *& pilus*, לִשְׂעַר *de pilo*. Constr. שְׂעַר *pilus*. Cum præf. וּשְׂעַר *& pilus*, מִשְּׂעַר *de pilo*. Cum præf. & affix. שְׂעָרוֹ *pilum suum*, m. וּשְׂעָרָה *& pilus ejus*, f. וּשְׂעָרָהּ cum mappiq, idem. שְׂעָרֵךְ *pilus tuus*, f. וּשְׂעָרֵךְ *& pilus tuus*, f. Sing. fem. שַׂעֲרָה *pilus*. Cum præf. אֶל־הַשַּׂעֲרָה *ad pilum*. Const. שַׂעֲרַת בְּשָׂרִי *pilus carnis meæ*. Cum præf. & aff. מִשַּׂעֲרֹת *de capillis*, מִשַּׂעֲרֹתָיו *e capillis ejus*, m. Plur. f. cum præf. מִשַּׂעֲרוֹת *præ capillis*. Rad. שָׂעַר *horruit*, &c.

שְׂעַר Chald. m. Lxx. θρὶξ, Vulg. *capillus*. Cum præf. וּשְׂעַר *& capillus*. Cum aff. שַׂעְרֵהּ *capillus ejus*, m. Rad. שְׂעַר inusit.

שֹׁעָר adject. m. Vulg. & alii, *malus, turpis, fœdus, sordidus, austerus, nauseosus, horrendus*; unde plur. m. cum præf. Jerem. 29. v. 17. & dabo eos כַּתְּאֵנִים הַשֹּׁעָרִים *ficut ficus malas*. Lxx. Complut. ὡς σῦκα πονηρά. Aq. χάκιστα, Sym. πέπτατα. Quidam putant esse Benoni Poal. R. שָׁעַר *æstimavit*. Aliis, שָׂעַר *horruit*.

שֹׁעֵר vel שׁוֹעֵר, m. Vulg. & alii, *janitor, portarius*. Lxx. θυρωρὸς, πυλωρὸς *custos portæ*, πύλη *porta*; quia legebant שַׁעַר. Cum præf. הַשּׁוֹעֵר *janitor*. Plur. m. שֹׁעֲרִים & שׁוֹעֲרִים, *janitores*, וְשׁוֹעֲרִים *& janitores*, הַשֹּׁעֲרִים & הַשּׁוֹעֲרִים, *janitores*, וְהַשֹּׁעֲרִים & וְהַשּׁוֹעֲרִים, *& janitores*, לַשֹּׁעֲרִים *janitoribus*, לַשֹּׁעֲרִים *in janitores*. Constr. cum præf. לְשֹׁעֲרֵי *in janitores*. Rad. שָׁעַר *æstimavit*.

שְׂעֹרָה & שְׂעוֹרָה, f. cum (ו) in quibusdam exemplar. tam in hac voce quàm in seqq. Lxx. κριθὴ *hordeum*. Adjective, κρίθινος *hordeaceus*. Osee 3. v. 2. vocem שְׂעֹרִים post וְלֶתֶךְ, vertunt οἴνου *vini*; fortè legebant שֵׁכָר *potus inebrians*. Vulg. hoc loco *vini* ob eamdem lectionem. Alii, κριθῶν. Cum præf. וּשְׂעֹרָה *& hordeum*, הַשְּׂעֹרָה *hordeum*, וְהַשְּׂעֹרָה *& hordeum*. Plur. m. שְׂעֹרִים & שְׂעוֹרִים, *hordea*. Cum præf. וּשְׂעֹרִים *& hordea*, הַשְּׂעֹרִים *hordea*, וְהַשְּׂעֹרִים *& hordea*. R. שָׂעַר *horruit*.

שַׁעֲרוּרָה f. Vulg. & alii, *mirabilia, turpitudo, res horrenda, fœditas, austeritas*. Lxx. φρικτὸς *horribilis*. Cum præf. וְשַׁעֲרוּרָה *& turpitudo*. Rad. שָׁעַר *æstimavit*.

שַׁעֲרוּרִת. Vulg. & alii, *horrendum, horribile*. Adverb. *turpiter*. Lxx. φρικώδης, φρικτὸς *horribilis*, שַׁעֲרֻרִת *turpiter* egit, Jerem. 18. v. 13. Rad. שָׁעַר *æstimavit*.

שְׁעַרְיָה, Vulg. *Saria*, filius Asel, 1. Paral. 8. v. 38. & 9. v. 44.

שַׁעֲרַיִם, Vulg. *Sáarím*, civitas in Tribu Juda, 1. Paral. 4. v. 31. & *Saraim*, Jos. 15. v. 36.

שְׂעֹרִים, Vulg. *Seorím*, nomen Sacerdotis, 1. Paral. 24. v. 8.

שַׁעַשְׁגַז, Vulg. *Súsagázi*, nomen eunuchi, Esth. 2. v. 14.

שִׁעֲשַׁע PIEL, ubi duæ radicales geminantur. Vulg. & alii, *delector, ludo, lætor, meditor, lætifico*. Lxx. Isai. 11. v. 8. vocem hanc non reddunt. μελετάω *meditor*, ἀγαπάω *diligo*. Alex. Ald. Compl. εὐφραίνω *lætifico*.

Præt. 3. p. s. m. cum præf. וְשִׁעֲשַׁע *& ludet*. 1. p. s. c. in pausa, שִׁעֲשָׁעְתִּי *oblectatus sum*.

Fut. 3. p. plur. m. יְשַׁעַשְׁעוּ *lætificabunt*.

POAL שׁוֹעֲשַׁע. Vulg. & alii, *blandior, lætificor, risu afficior, oblector*. Lxx. παρακαλέομαι *consolor*, passivè.

Fut. 2. p. plur. m. תְּשָׁעֳשָׁעוּ, pro regulari, תְּשֹׁעֲשְׁעוּ *oblectabimini*.

HITHPAEL הִשְׁתַּעֲשַׁע. Lxx. μελετάω, Vulg. & alii, *fluctuo, meditor, oblector*.

Præt. 3. p pl. c. Isai. 29. v. 9. הִשְׁתַּעַשְׁעוּ, cum metath. ש & ת, & sic in seqq. *oblectant se*. Vulg. in 2. p. pl. m. Imper. vertit, *fluctuate*.

Fut. 1. p. s. c. cum (ָ) sub ש ob pausam pro (ַ), אֶשְׁתַּעֲשָׁע *delectabor*. Cum præf. וְאֶשְׁתַּעֲשַׁע *& delectabor*. Rad. שָׁעָה *respexit*, &c.

שַׁעֲשׁוּעִים plur. m. Vulg. & alii, *oblectationes, delectationes, lusus, lætitiæ, deliciæ, delicatus*. Lxx. Verbaliter, εὐφραίνομαι *delector*. Aq. Sym. Theod. παίζω *ludo*. Lxx. item, ἐντρυφάω *delicior*. Cum affix. Isai. 5. v. 7. נְטַע שַׁעֲשׁוּעָיו. Vulg. *germen delectabile*. Lxx. νεόφυτον ἠγαπημένον *novella plantatio dilecta*. Alii, *planta deliciarum ejus*, m. שַׁעֲשֻׁעָי, & in pausa, שַׁעֲשֻׁעָי *deliciæ meæ*, c. Lxx. μελέτη μου ἐστίν. Vulg. *meditatio mea est*. Insuper

Digitized by Google

cum præf. וְשַׁעֲשֻׁעָי & deliciæ meæ, c. Rad. שָׁעָה aspexit, &c.

שָׁפָה idem, ac כָּתַת contudit, שָׁבַר contrivit, fregit, & גָּבַהּ altus fuit; unde NIPHAL נִשְׁפֶּה elevor, emineo, eminens, excelsus sum.

Ben. s. m. Isai. 13. v. 2. עַל הַר־נִשְׁפֶּה. Vulg. super montem caliginosum. Lxx. ἐπ' ὄρους πεδινοῦ super montem campestrem. Alius in Hexaplis, νεφώδους nebulosum. Alii, super montem eminentem, præruptum, eximiè altum.

PUAL שֻׁפָּה, unde Præt. 3. p. plur. c. cum præfix. Job. 33. v. 21. וְשֻׁפּוּ עַצְמֹתָיו & confringuntur, vel contundentur, vel frangentur, vel quoadusque emineant, conterantur ossa ejus. Vulg. & ossa quæ tecta fuerant nudabuntur. Lxx. καὶ ἀποδείξῃ τὰ ὀστᾶ αὐτοῦ & quoadusque ostenderit ossa sua.

שָׂפָה f. Lxx. ἄκρον extremitas, χεῖλος labium, ᾤα fimbria, fastigium, γλῶσσα lingua, λάλημα locutio, ῥῆμα verbum, φωνὴ vox, λόγος sermo, πρόσωπον facies. Vulg. & alii, labium, lingua, sermo, ora, ripa, littus, margo. Cum præfix. וְשָׂפָה & labium, בְּשָׂפָה labio. Constr. שְׂפַת labium, &c. Cum præf. בִּשְׂפַת in ora, לִשְׂפַת ad ripam, מִשְּׂפַת à labio. Cum præf. & affix. שְׂפָתוֹ ora ejus, m. וּשְׂפָתוֹ & labium ejus, m. לִשְׂפָתוֹ labium ejus, m. מִשְּׂפָתוֹ à labio ejus, m. שְׂפָתָהּ labium ejus, f. שְׂפָתָם labium ipsorum, m. שְׂפָם, contractè juxta quosdam pro præced. labium suum, m. sed plerique referunt ad Rad. שָׂפַם ut infra. In forma duali, שְׂפָתַיִם, & in pausa, שְׂפָתָיִם labia. Cum præf. בִּשְׂפָתַיִם labiis. Constr. שִׂפְתֵי labia. Cum præfix. וְשִׂפְתֵי & labia, בְּשִׂפְתֵי in labiis. Cum præf. & affix. שְׂפָתָיו labia ejus, vel sua, m. בִּשְׂפָתָיו labiis suis, m. וּבִשְׂפָתָיו & labiis suis, m. שְׂפָתֶיהָ labia ejus, f. שְׂפָתֶיךָ labia tua, m. וּשְׂפָתֶיךָ & labia tua, m. בִּשְׂפָתֶיךָ in labiis tuis, m. שְׂפָתַי, & in pausa, שְׂפָתָי labia mea, c. בִּשְׂפָתַי labiis meis, c. שִׂפְתוֹתָם labia ipsorum, m. Cum affix. poëtico, שְׂפָתֵימוֹ labiorum suorum, vel labiis eorum, m. שְׂפָתֵינוּ labia nostra, labiorum nostrorum, c. In forma plur. f. שְׂפָתוֹת, & constr. שִׂפְתוֹת labia, labra, extremi limites oris, circumferentiæ labiorum. Cum præf. & affix. וְשִׂפְתוֹת & labia, שִׂפְתוֹתֶיהָ labia ejus, m. בְּשִׂפְתוֹתֶיךָ in labiis tuis, m. שִׂפְתוֹתֶיךָ labia tua, f. בְּשִׂפְתוֹתֵיהֶם in labiis ipsorum, m. שִׂפְתוֹתֵיכֶם labia vestra, m.

שְׁפוֹ Vulg. Sephô, filius Sobal, Gen. 36. v. 23. qui dicitur שְׁפִי, Vulg. Sephi, 1. Paral. 1. v. 40.

שְׁפוֹט m. Vulg. & alii, judicium, i. e. vindicta, plaga, pœna, supplicium. Lxx. κρίσις judicium. Plur. m. hholem mutato in (ו), cum præf. Ezech. 23. v. 10. וּשְׁפוּטִים & judicia fecerunt in illa. Lxx. καὶ ἐποίησαν ἐκδικήσεις & fecerunt ultiones. Rad. שָׁפַט judicavit, &c.

שְׁפוּפָם, Vulg. Suphám, filius Benjamin, Num. 26. v. 39.

שְׁפוּפָן, Vulg. Sephuphán, filius Bela filii Benjamin, 1. Paral. 8. v. 5.

שְׁפוֹת plur. f. quasi à sing. fem. שְׁפָה caseus, formâ excelsiore & elevatâ, unde cum præf. 2. Reg. 17. v. 29. וּשְׁפוֹת בָּקָר. Vulg. & pingues vitulos attulerunt. Lxx. καὶ σαφὼθ βοῶν & Saphoth boum. Multi vertunt, coagulationes, i. e. caseos, ut Chaldæus. Compl. γαλαθηνὰ μοσχάρια lactentes vitulos. Rad. שָׁפָה inusit.

ספח Piel, vide col. 1483. ad Præter. סִפַּח.

שִׁפְחָה f. Lxx. δούλη, θεράπαινα, οἰκέτις, παιδίσκη serva, ancilla, famula. Vulg. & alii, ancilla, famula. Cum præf. וְשִׁפְחָה & ancilla, הַשִּׁפְחָה ancilla, כַּשִּׁפְחָה sicut ancilla, לְשִׁפְחָה cum ancilla. Constr. שִׁפְחַת ancilla. Cum præf. & affix. שִׁפְחָתוֹ ancilla ejus, vel sua, m. שִׁפְחָתָהּ ancillam suam, f. שִׁפְחָתְךָ, & in pausa, שִׁפְחָתֶךָ ancilla tua, m. שִׁפְחָתֵךְ ancilla tua, f. בְּשִׁפְחָתְךָ in ancillam tuam, m. לְשִׁפְחָתְךָ ancillæ tuæ, m. וְלְשִׁפְחָתְךָ & ancillæ tuæ, m. שִׁפְחָתִי ancillam meam, c. Plur. f. cum præf. וּשְׁפָחוֹת vel וּשְׁפָחוֹת, & ancillæ, הַשְּׁפָחוֹת ancillæ, וְלַשְּׁפָחוֹת & in ancillas. Cum affix. שִׁפְחוֹתָיו ancillas suas, m. שִׁפְחֹתֶךָ ancillarum tuarum, m. שִׁפְחוֹתֵיכֶם ancillas vestras, m. Rad. שָׁפַח inusit.

שָׁפַט QAL. Lxx. κρίνω, δικάζω judico, διακρίνω dijudico, ἐκδικέω vindico, κρατέω impero; metaphoricè, Prov. 8. v. 16. Vulg. & alii, judico, jus dico ex legum præscripto, judicem ago, rego, jura præscribo, imperito, sententiam fero: cognationem habet cum שֵׁבֶט virga, quâ utuntur

Digitized by Google

reges & judices terræ.

Præt. 3. p. ſ. m. שָׁפַט, & in pauſa, שָׁפָט *judicavit*. Cum præf. וְשָׁפַט *& judicavit*. Cum præf. & aff. שְׁפָטוֹ *judicavit, vindicavit eum*, m. שְׁפָטְךָ *vindicavit te*, m. וּשְׁפָטָנוּ *& judicet nos*, c. 2. p. ſ. m. וְשָׁפַטְתָּ *& judicabis*. Cum præf. & affix. וּשְׁפַטְתִּיו *& judicem*, וּשְׁפַטְתִּיךְ *& judicabo te*, f. שְׁפַטְתִּים *judicavi eos*, m. 3. p. pl. c. שָׁפְטוּ, & in pauſa, שָׁפָטוּ *judicarunt*. Cum præf. & affix. וְשָׁפְטוּ *& judicent, & judicabunt*, שְׁפָטוּךְ *judicarunt te*, f. וּשְׁפָטוּךְ *& judicent te*, f. וּשְׁפָטוּם *& judicaverint eos*, m. שְׁפָטוּנוּ *judicabant nos*, c. 2. p. plur. m. cum præf. וּשְׁפַטְתֶּם *& judicabitis*.

Ben. ſ. m. שׁוֹפֵט & שֹׁפֵט, *judicans, judex*. Sing. fem. שֹׁפְטָה *judicans* ipſa erat.

Infin. שָׁפוֹט *judicando*, שְׁפֹט *judicare*. Cum præf. & affix. לִשְׁפּוֹט & לִשְׁפֹּט, *judicare, ad judicandum*, בְּשָׁפְטֶךָ *in judicare te*, m. i. e. *dum judicas*, לְשָׁפְטֵנוּ *ad judicandum nos*, c.

Imper. 2. p. ſ. m. cum (ֳ hhatouph) ante maqqaph, שְׁפָט־ *judica*, cum ה parag. שָׁפְטָה *judica*. Cum affix. שָׁפְטֵנִי *judica me*. 2. p. pl. m. שִׁפְטוּ *judicate*. In pauſa, שְׁפֹטוּ *judicate*.

Fut. 3. p. ſ. m. יִשְׁפּוֹט, יִשְׁפֹּט, & יִשְׁפָּט־ ante maqqaph, *judicabit*. Cum præf. & affix. וַיִּשְׁפֹּט *& judicabit*, וַיִּשְׁפֹּט *& judicavit*, וְיִשְׁפְּטֵנִי *& vindicabit me*, c. 2. p. ſ. m. תִּשְׁפּוֹט & תִּשְׁפֹּט, & cum maqqaph, תִּשְׁפָּט־ *judicabis*. Cum ה interrog. הֲתִשְׁפּוֹט, & הֲתִשְׁפֹּט, *num judicabis?* 1. p. ſ. c. אֶשְׁפֹּט, & אֶשְׁפּוֹט, *judicabo*. Cum affix. אֶשְׁפָּטְךָ *judicabo te*, m. אֶשְׁפְּטֵם *judicabo eos*, m. 3. p. plur. m. ſub triplici forma יִשְׁפְּטוּ, in pauſa, יִשְׁפּוֹטוּ *judicabunt*. Iſai. 51. v. 5. item in pauſa, יִשְׁפֹּטוּ *judicabunt*. O. ἐλπιοῦσι *ſperabunt* gentes, veriſimile eſt, à פשט Chald. derivaſſe, & legiſſe יִפְשְׁטוּ *extendent* manus, metaphoricè vertentes. Cum affix. & (ֻ) pro (וּ) ad euphoniam, יִשְׁפְּטֻהוּ *judicabunt eum*, m. ſic legendum docent Maſſoreth. cum (ִ) pro (וּ). 2. p. plur. m. תִּשְׁפְּטוּ *judicabitis*.

NIPHAL נִשְׁפַּט. Lxx. ſubſtantivè, *κρίσις*, Iſai. 59. v. 4. quia legobant מִשְׁפָּט *judicium*, pro נִשְׁפָּט *judicatus*, *κρίνομαι contendo judicio*, *κρίνω*, *διακρίνω judico*, *ἐκδικέω vindico*, *δικάζω judico*, *litigo*. Vulg. & alii, *contendo judicio, litigo, judico, judicor, diſcepto, in judicium vocor, redarguor*.

Præt. 3. p. ſ. m. in pauſa, נִשְׁפָּט *judicium ſubiit, diſceptavit*, poſſet ſumi tamquam Benoni ſ. m. . . 1. p. ſ. c. נִשְׁפַּטְתִּי *diſceptavi*. Cum præf. וְנִשְׁפַּטְתִּי *& diſceptabo*.

Infin. cum præf. & affix. בְּהִשָּׁפְטוֹ *cum judicium exerceretur*, בְּהִשָּׁפְטוֹ *cum judicatur*.

Fut. 1. p. ſ. c. cum (.) pro (ּ) ſub א, אִשָּׁפֵט *diſceptabo*; inſuper cum præfix. & ה parag. וְאִשָּׁפְטָה *& diſceptabo*. 3. p. plur. m. יִשָּׁפְטוּ *judicentur*. 1. p. plur. c. cum ה parag. נִשָּׁפֵטָה *diſceptemus*.

POEL שׁוֹפֵט *judicavit*, unde Praet. 3. p. ſ. f. שֹׁפְטָה *judicabat*. Quidam referunt ad ſingulare fem. τῶ Benoni Qal, quod in idem recidit.

Ben. ſ. m. cum præf. & affix. Job. 9. v. 15. לִמְשֹׁפְטִי *judicem meum* deprecabor. Lxx. τὸ κρίματος αὐτοῦ δεηθήσομαι *judicium ejus rogabo*; videntur legiſſe לְמִשְׁפָּטוֹ *judicium ejus*, m.

שפט Chald. PEAL, unde Ben. plur. m. Eſdr. 7. v. 25. מַנִּי שָׁפְטִין. Lxx. *κατάστησον γραμματεῖς constitue ſcribas*. Vulg. *judices*, Alii, *rectores*.

שֵׁפֶט m. Lxx. *δικαστὴς, κριτὴς judex*, *φυλὴ tribus*; legendo שֵׁבֶט. Verbaliter, *διακρίνω dijudico*. Iſai. 40. v. 23. vocem שֹׁפְטֵי *judices* jungunt cum præcedentibus, vertuntque *ἄρχειν præeſſe*, eò quòd legerint שְׁפֹט. *καταδιώκων perſequens*. V. edit. *δικαζόμενος*. Aq. Sym. *κρίνων*. Theod. *δικάζων*. Vulg. & alii, *judex*. Cum præfix. וְשֹׁפֵט *& judex*, הֲשֹׁפֵט *an judex?* הַשֹּׁפֵט, & הַשֹּׁפֵט, *judex*, וְהַשֹּׁפֵט *& judex*. Cum præf. & affix. מִשֹּׁפְטִי *à judice meo*, שֹׁפְטֵנוּ *judex noſter*, c. Plur. m. שֹׁפְטִים *judices*. Cum præf. וְשֹׁפְטִים *& judices*, הַשֹּׁפְטִים *judices*, וְהַשֹּׁפְטִים *& judices*, וְלַשֹּׁפְטִים & וּלְשֹׁפְטִים, *& judicibus*. Conſtr. שֹׁפְטֵי *judices*. Cum præf. & affix. מִשֹּׁפְטֵי *à judicibus*, וְשֹׁפְטָיו *& judices ejus*, וּלְשֹׁפְטָיו *& judices ejus*, m. שֹׁפְטֶיהָ *judices ejus*, f. וְשֹׁפְטֶיהָ *& judices ejus*, f. שֹׁפְטַיִךְ *judices tui*, m. וְשֹׁפְטֶיךָ *& judices tui*, m. שֹׁפְטֵיכֶם *judi-*

Digitized by Google

-ces ipsorum, m. שֹׁפְטֵיכֶם judices vestri, m. שֹׁפְטֵנוּ judices nostri, c. Rad. שָׁפַט judicavit.

שָׁפָט Vulg. Saphát, 1°. filius Huri, Num. 13. v. 5. 2°. pater Elisei, 3. Reg. 19. v. 16. 3°. filius Semeiæ, 1. Paral. 3. v. 22. 4°. filius Gad, 1. Paral. 5. v. 12. 5°. præfectus gregis Davidis, 1. Paral. 27. v. 29.

שְׁפַטְיָה Vulg. Saphathiá, 1°. filius David, 2. Reg. 3. v. 4. 1. Paral. 3. v. 3. 2°. filius Mathan, Jerem. 38. v. 1. 3°. nomen viri, Esdr. 2. v. 4. & 8. v. 8. 4°. unus è servis Salomonis, Esdr. 2. v. 57. 5°. vir de Tribu Juda, Nehem. 11. v. 4. 6°. filius Rahuel de Tribu Benjamin, 1. Paral. 9. v. 8.

שְׁפַטְיָהוּ idem, vir Aruphites, 1. Paral. 12. v. 5.

שְׁפָטִים plur. m. Vulg. & alii, judicia. Lxx. κρίμα, κρίσις judicium, μάστιξ flagellum, ἐκδίκησις vindicta. Item, pœnæ judiciales, præsertim cum Verbo עָשָׂה fecit: plagæ, facta memorabilia & admiranda, juxta quosdam, Exod. 6. v. 6. cum præf. בִּשְׁפָטִים cum judiciis, וּבִשְׁפָטִים & judiciis. Cum affix. שְׁפָטַי judicia mea, c. Rad. שָׁפַט judicavit, &c.

שִׁפְטָן Vulg. Sephthán, pater Camuel, Num. 34. v. 24.

שְׁפִי m. Lxx. διεκβολὴ eruptio, exitus. Num. 23. v. 3. καὶ ἐπορεύθη εὐθεῖαν & ivit recta. Vulg. velociter, rám saltus, ὄρος mons, τρίβος semita. Jerem. 3. v. 21. עַל־שְׁפָיִים super collibus. Lxx. ἐκ χειλέων, quia legebant שְׂפָתַיִם ex labiis. Jerem. 4. v. 11. πλάνησις error. Vulg. & alii, via, rupes, collis, convallis, locus eminens, vertex, cacumen, clivus. In pausa cum (ֶ) pro (ִ), Num. 23. v. 3. וַיֵּלֶךְ שֶׁפִי & abiit in clivum. Plur. m. cum duplici vel cum simplici (ִ), שְׁפָיִים & שְׁפָיִם, fastigia, loca excelsa. Rad. שָׁפָה inusit.

שְׁפִי, vide שְׁפוֹ, suprà, col. 2934.

שֻׁפִּים Vulg. Saphán, nomen viri, 1. Paral. 7. v. 15.

שְׁפִיפֹן vel שְׁפִיפוֹן, m. Vulg. & alii, cerastes, serpens cornutus; ex Arabico, שאף observavit, quia observat aviculas, ut eas apprehendat. J. Clericus; serpens jaculus, aspis. Lxx. ἐγκαθήμενος insidens, Gen. 49. v. 17. Rad. שָׁפַף inusit.

שַׁפִּיר Chald. m. Dan. 4. v. 9. עָפְיֵהּ שַׁפִּיר, Vulg. folia ejus pulcherrima. Lxx. τὰ φύλλα

αὐτοῦ ὡραῖα folia ejus pulchra, v. 18. εὐθαλῆ virentia, Alii, folium ejus pulchrum. Rad. שְׁפַר pulcher fuit.

שָׁפַךְ QAL. Lxx. ἐκχέω, χέω, ἐκχύω, συγχέω effundo, affundo, βάλλω jacio, περιβάλλω circumjicio, ἐπάγω induco, κυκλόω circumdo, περιοικοδομέω circumædifico. Vulg. & alii, fundo, effundo, comporto aggerem, spargo, expono.

Præt. 3. p. s. m. שָׁפַךְ, & in pausa, שָׁפָךְ fudit. Cum præf. וְשָׁפַךְ & effundet. 3. p. s. f. cum affix. שְׁפָכַתְהוּ effudit eum, mutato ה in ת schevatum. 2. p. s. m. שָׁפַכְתָּ effudisti. Cum præfix. וְשָׁפַכְתָּ & effundes. 2. p. s. f. שָׁפַכְתְּ, & in pausa, שָׁפָכְתְּ effudisti. 1. p. s. c. שָׁפַכְתִּי effudi. Cum præfix. וְשָׁפַכְתִּי & effundam. 3. p. plur. c. שָׁפְכוּ effuderunt. Cum ה pro (ו), & (ָ) sub כ, שָׁפְכָה, Deut. 21. v. 7. quod legendum docent Massor. שָׁפְכוּ effuderunt. Cum præf. וְשָׁפְכוּ & effundent.

Ben. s. m. שֹׁפֵךְ & שֹׁפֵךְ, effundens. Cum affix. שֹׁפְכוֹ fundentis eum sanguinem, m. Plur. m. cum præfix. הַשֹּׁפְכִים qui effuderunt. Sing. fem. cum duplici (ֶ), שֹׁפֶכֶת effundens. Plur. f. שֹׁפְכוֹת effundentes. Cum præf. וְשֹׁפְכוֹת & effundentium.

Paoul. s. m. cum præf. הַשָּׁפוּךְ qui effusus est. Sing. fem. שְׁפוּכָה effuso furore.

Infin. 1. Reg. 18. v. 28. עַד־שְׁפָךְ־דָּם donec perfunderentur sanguine. Cum præfix. בִּשְׁפֹּךְ cùm faciet aggerem. לִשְׁפֹּךְ & לִשְׁפָּךְ, effundere, ad effundendum. Cum (ָ hhatoúph), לִשְׁפָּךְ־דָּם ut effundant sanguinem, וְ & effundendo. Insuper cum affix. בְּשָׁפְכְךָ in effundendo te, m. i. e. effundens.

Imper. 2. p. s. m. שְׁפֹךְ & שְׁפָךְ, effunde; ante maqq. שְׁפָךְ־עֲלֵיהֶם effunde super eos. 2. p. s. f. שִׁפְכִי effunde. 2. p. plur. m. שִׁפְכוּ effundite. Cum præf. וְשִׁפְכוּ & effundite.

Fut. 3. p. s. m. יִשְׁפֹּךְ effundet. Cum præf. & affix. וַיִּשְׁפֹּךְ & effudit, וְיִשְׁפֹּךְ & effundet, וַיִּשְׁפְּכֵם & effudit eas, aquas, m. 2. p. s. m. תִּשְׁפֹּךְ effundes. Cum affix. תִּשְׁפְּכֶנּוּ effundes eum. 2. p. s. f. cum præf. וַתִּשְׁפְּכִי & effudisti. 1. p. s. c. אֶשְׁפֹּךְ & אֶשְׁפָּךְ, effundam. Cum præf. וָאֶשְׁפֹּךְ & effudi. Cum ה parag. וְאֶשְׁפְּכָה & effundam. 3. p. plur. m. cum præf. וַיִּשְׁפְּכוּ & effuderunt. 2. p. pl. m.

Digitized by Google

תִּשְׁפְּכוּ *effundatis*, in pausa cum hhólem defect. תִּשְׁפֹּכוּ *effunditis*.

NIPHAL נִשְׁפַּךְ. Lxx. ἐκχύομαι *effundor*; activè, ἐκχέω, Ezech. 16. v. 36. προσχέω *perfundo*, Deut. 12. v. 27. Vulg. & alii, *fundo*, *effundor*, *profundor*.

Præt. 3. p. s. m. נִשְׁפַּךְ *effusum est*. Cum præf. וְנִשְׁפַּךְ & *effundetur*. 1. p. s. c. נִשְׁפַּכְתִּי *effusus sum*.

Infinit. יַעַן הִשָּׁפֵךְ *quia effusum est æs tuum*.

Fut. 3. p. s. m. יִשָּׁפֵךְ *effundetur*. Cum præf. וַיִּשָּׁפֵךְ & *effusus est*.

PUAL שֻׁפַּךְ. Lxx. particip. Num. 35. v. 33. ἐκχυθεὶς *effusus*, ἐκχύομαι *effundor*. Vulg. & alii, *effundor*.

Præt. 3. p. s. m. cum præf. Soph. 1. v. 17. וְשֻׁפַּךְ & *effundetur*. Lxx. καὶ ἐκχέει & *effundet*, qui legebant וְשָׁפַךְ. Cum ה pro (ו) in 3. p. plur. c. שֻׁפְּכָה pro שֻׁפְּכוּ, *effusi sunt* gressus mei.

HITHPAEL הִשְׁתַּפֵּךְ, Vulg. & alii, *effundor*, *effundo me*, *exhalo*, *dispergor*, *marcesco*. Lxx. ἐκχέομαι, ἐκχύομαι *effundor*; unde

Infin. cum præf. & affix. & metath. solita ש & ת, בְּהִשְׁתַּפֵּךְ *cùm exhalarent* animas suas.

Fut. 3. p. s. f. תִּשְׁתַּפֵּךְ & nunc apud me *effundit se* anima mea, animo linquor. 3. p. pl. f. תִּשְׁתַּפֵּכְנָה *dispersi sunt* lapides sanctuarii.

שֶׁפֶךְ m. unde Levit. 4. v. 12. אֶל־שֶׁפֶךְ הַדֶּשֶׁן, Lxx. οὗ ἐκχεοῦσι τὴν σποδιὰν *ubi effundunt cinerem*; Alii, *ad effusionem cineris*, & infra in eodem vers. ubi est præposit. עַל pro אֶל, ἐπὶ τῆς ἐκχύσεως τῆς σποδιᾶς *super effusione cineris* comburetur. Vulg. utrobique sensum expressit. Rad. שָׁפַךְ *effudit*.

שָׁפְכָה f. Vulg. & alii, *testiculi*, *virilitas*, *virilia*, &c. Deut. 23. v. 2. וּכְרוּת שָׁפְכָה & *exsectus virilibus*. Lxx. οὐδὲ ἀποκεκομμένος *neque abscissus*. Rad. שָׁפַךְ *effudit*.

שָׁפֵל QAL. Lxx. Isai. 2. v. 11. ταπεινὸς *humilis*, legebant שָׁפָל: ταπεινοῦμαι *humilior*, ἀτιμάζομαι *ignominiâ afficior*. Vulg. & alii, *humilior*, *deprimor*, *submittor*, *dejicior*.

Præt. 3. p. s. m. in forma (-), שָׁפַל *humiliatus est*. Cum præf. וְשָׁפַל & *humiliabitur*. Cum præf. 2. p. s. f. וְשָׁפַלְתְּ & *humiliaberis*.

Fut. 3. p. s. m. cum præf. in forma (-), וַיִּשְׁפַּל & *humiliatus est*. 3. p. s. f. Isai. 32. v. 19. תִּשְׁפַּל *humiliabitur* civitas. Lxx. quid legerint non facile est divinare. 3. p. pl. m. in pausa, יִשְׁפָּלוּ *humiliabuntur*. 3. p. plur. f. תִּשְׁפַּלְנָה *humiliabuntur*.

HIPHIL הִשְׁפִּיל. Lxx. ταπεινόω *humilio*, ταπεινοῦμαι *humilior*, καταβάλλω *dejicio*. Vulg. & alii, *humilio*, *humilior*, *dejicio*, *demitto me*.

Præt. 3. p. s. m. הִשְׁפִּיל *humiliavit*. Cum præf. וְהִשְׁפִּיל & *humiliabit*. 1. p. s. c. הִשְׁפַּלְתִּי *humiliavi*. 3. p. pl. c. הִשְׁפִּילוּ *humiliarunt*.

Ben. s. m. מַשְׁפִּיל *humilians*. Cum præf. & (י) parag. הַמַּשְׁפִּילִי *humilians*.

Infin. הַשְׁפִּיל *humiliando*. Cum præf. & affix. מֵהַשְׁפִּילָךְ *præ humiliare te*, m. i. e. *quam ut humilieris*.

Imper. 2. p. s. m. cum præf. & affix. וְהַשְׁפִּילֵהוּ & *humilia eum*, m. 2. p. plur. m. הַשְׁפִּילוּ *humiliate*.

Fut. 3. p. s. m. יַשְׁפִּיל *humiliabit*. Cum aff. Isai. 26. v. 5. יַשְׁפִּילֶנָּה *humiliabit eam*, f. Lxx. mutatâ personâ & neglecto affixo, καταβαλεῖς *dejicies*, qua versione vocem etiam seq. includunt. יַשְׁפִּילָהּ *humiliabit eam*, f. 3. p. s. f. cum affix. תַּשְׁפִּילֵנוּ *humiliabit eum*, m. 2. p. s. m. תַּשְׁפִּיל *humiliabis*. 2. p. s. f. cum præf. וַתַּשְׁפִּילִי & *humiliasti te*. 1. p. s. c. אַשְׁפִּיל *humiliabo*.

שְׁפֵל Chald. unde APHEL אַשְׁפֵּל. Lxx. ταπεινόω, Vulg. & alii, *humilio*, *deprimo*.

Præt. 2. p. s. c. הַשְׁפֵּלְתְּ *humiliasti*, cum ה ab initio pro א.

Ben. s. m. ex forma hhiriq pro (-), מַשְׁפִּל *humilians*.

Infin. cum præf. & ה pro א in fine & ab initio, לְהַשְׁפָּלָה *ad humiliandum*.

Fut. 3. p. s. m. ex forma hhiriq, & cum ה characteristico, יְהַשְׁפִּל *humiliabit*, regulariter scribendum foret יַשְׁפִּל.

שְׁפַל Chald. m. unde cum præfix. Dan. 4. v. 14. וּשְׁפַל אֲנָשִׁים & *humilem*, vel *infimum*

Digitized by Google

hominum constituet. Lxx. ἐξ ἐξελεύσεται ἀνθρώπων ἀτασίσει *& vilissimum hominum* eriget. Vulg. *humillimum*, &c. Rad. שָׁפַל inusit.

שָׁפָל vel שָׁפֵל, m. Vulg. & alii, *humilis, demissus, abjectus, submissus, dejectus, profundus.* Lxx. ταπεινὸς *humilis*, ἀπερριμμένος *abjectus*, μικρὸς *parvus*, ἀχρεῖος *inutilis*, ἀσθενὴς *imbecillis.* Substantivè, ἀσθένεια *imbecillitas.* Cum præf. וְשָׁפָל *& humilem.* Cum ה parag. Ezech. 21. v. 31. הַשְּׁפָלָה pro הַשָּׁפָל, Vulg. *quæ humilem* sublevavit, Alii, *humilem* exaltare, vel *quod humile est.* Cocc. vult esse 3. p. femininam, quasi esset אֲשֶׁר שָׁפֵלָה *quæ humilis fuerat.* Lxx. v. 26. ἐταπείνωσας *humiliasti*; legebant הִשְׁפַּלְתְּ, idem. Constr. שְׁפַל־רוּחַ, Lxx. πραΰθυμος *lenis animo.* Vulg. Prov. 16. v. 19. Verbaliter, *humiliari.* Cum præf. Prov. 29. v. 23. וּשְׁפַל־רוּחַ, Vulg. neglecto præfixo, *humilem spiritu* suscipiet gloria. Lxx. τοὺς δὲ ταπεινόφρονας *humiliter autem sentientes.* Alius, καὶ ταπεινόφρων *& humiliter sentiens.* Eccles. 12. v. 4. בִּשְׁפַל קוֹל. Vulg. *in humilitate vocis.* Lxx. ἐν ἀσθενείᾳ φωνῆς *in infirmitate vocis.* Sym. ἀχρειωθείσης τῆς φωνῆς *inutili redditâ voce.* Plur. m. שְׁפָלִים *humilia, humiles.* Cum præf. וּשְׁפָלִים *& humiles.* Sing. fem. שְׁפָלָה *humile* regnum. Cum præfix. וּשְׁפָלָה *& humilior.* Constr. שִׁפְלַת קוֹמָה *humili staturâ.* Quidam legunt שָׁפֵל, Ezech. 17. v. 24. 2. Reg. 6. v. 22. sed in emendatioribus libris invenitur cum dupl. (·). Rad. שָׁפֵל *humiliavit.*

שֵׁפֶל m. Vulg. & alii, *humilitas, humile, humilis locus, abjectio.* Cum præf. Eccl. 10. v. 6. בַּשֵּׁפֶל. Lxx. ἐν ταπεινῷ *in humili.* Vulg. *deorsùm.* Sym. ταπεινοὶ *humiles.* Cum præf. & affix. Psal. 135. Hebr. 136. v. 23. שֶׁבְּשִׁפְלֵנוּ *qui in humilitate nostra*, c. Lxx. ὅτι ἐν τῇ ταπεινώσει ἡμῶν *quia in humilitate nostra.* R. שָׁפֵל *humiliavit.*

שְׁפֵלָה f. Lxx. Aq. πεδινὴ *campestris* terra. Lxx. πεδίον *campus.* Vulg. & alii, *planities, campestris, depressus, humilis locus.* Cum præf. הַשְּׁפֵלָה *planities*, וְהַשְּׁפֵלָה *& planities*, בַּשְּׁפֵלָה *in campestribus*, וּבַשְּׁפֵלָה *& in planitie.* Const. cum præf. & affix. וּשְׁפֵלָתָהּ, quod Massoreth. legendum docent וּשְׁפֵלָתָהּ *& planitiem ejus*, m. Rad. שָׁפֵל *humiliavit.*

שִׁפְלָה f. unde cum præf. Isai. 32. v. 19. וּבַשִּׁפְלָה, Lxx. ἐν τῇ πεδινῇ, Vulg. *& humilitate* humiliabitur civitas, Alii, *& depressione.* R. eadem.

שִׁפְלוּת f. Vulg. & alii, *infirmitas, humilitas, paupertas, demissio, remissio, dejectio, lassitudo*, unde cum præf. Ecclesiast. 10. v. 18. וּבְשִׁפְלוּת, Lxx. καὶ ἐν ἀργίᾳ *& in otio manuum.* Rad. שָׁפֵל *humiliavit.*

שָׂפָם m. Est pilus qui est supra labium, seu totum labritium, i. e. quidquid infra nasum continetur, etiam cum mento. Lxx. στόμα *os.* Ezech. 24. v. 17. עַל־שָׂפָם *super barbam.* Lxx. ἐν χείλεσιν αὐτῶν *in labiis eorum*; videntur legisse שִׂפְתֵיהֶם, at Mich. 3. v. 7. κατ᾽ αὐτῶν *contra eos*; videntur legisse עֲלֵיהֶם. O. item, μύσταξ *mystax*, Gallicè, *moustache.* Vulg. & alii, *os, barba, vultus, mystax.* Cum affix. שְׂפָמוֹ & non fecerat *barbam suam*, m.

שָׁפָם Vulg. *Saphán*, nomen viri de Tribu Gad, 1. Paral. 5. v. 12.

שֻׁפָּם Vulg. *Sephám*, filius Hir, 1. Paral. 7. v. 12.

שְׁפָמָה Vulg. *Sepháma*, nomen urbis, Num. 34. v. 10.

שִׁפְמוֹת Vulg. *Sephamóth*, nomen loci vel civitatis, 1. Reg. 30. v. 28.

שִׁפְמִי Vulg. *Saphomítes*, nomen gentile, 1. Paral. 27. v. 27.

שְׂפֻן, vel juxta alios שְׂפֻן, vide Paoúl pl. m. constr. cum præf. suprà, col. 1487.

שָׁפָן m. Lxx. χοιρογρύλλιος *cuniculus*, λαγωὸς, in Alex. Ald. & Complut. Vulg. & alii, *chœrogryllus, lepusculus, herinaceus, cuniculus*, animalculum lepori simile, quod sub terra cuniculos facit & antra; *mus montanus, arctomus.* Cum præfix. הַשָּׁפָן *cuniculus.* Plur. m. שְׁפַנִּים *cuniculi.* Cum præf. לַשְּׁפַנִּים *cuniculis.* Quibusdam Radix est שָׁפַן inusit.

שָׁפָן Vulg. *Saphán*, scriba quidam, filius Asalia, 4. Reg. 22. v. 3.

שֶׁפַע m. Vulg. & alii, *inundatio, multitudo, copia, abundantia, affluentia.* Lxx. πλοῦτος *divitiæ.* Rad. שָׁפַע inusit.

שִׁפְעָה f. Lxx. metaphoricè, κονιορτὸς *pulvis*, 4. Reg. 9. v. 17. ἀγέλη *grex*, πλῆθος *abundantia.* Vulg. & alii, *globus, turma, inun-*

Digitized by Google

datio, copia, abundantia, affluentia, multitudo, agmen, impetus. Constr. שִׁפְעַת *agmen.* Cum præf. Job. 22. v. 11. וְשִׁפְעַת־מַיִם *& copia aquarum* operiet te. Lxx. κοιμηθέντα δὲ ὕδωρ σε ἐκάλυψε *& dormientem te aqua operuit*; fortè legendum, καὶ μιθὲν τὸ ὕδωρ *& immissa aqua*, Alii, καὶ πλῆθος ὑδάτων *& multitudo aquarum*; at cap. 38. v. 34. Lxx. vertunt, καὶ τρόμῳ ὕδατος λάβρου *& tremore aquæ valida.* Aq. Theod. καὶ ὁρμὴ ὑδάτων *& impetus aquarum.* Alex. καὶ δρόμῳ *& cursu*, מִשִּׁפְעַת *à multitudine.* Rad. שָׁפַע inusit.

שִׁפְעִי Vulg. *Sephei*, pater Ziza, 1. Paral. 4. v. 37.

שפק QAL. Vulg. & alii, *sufficio*, unde Fut. 3. p. s. m. 3. Reg. 20. v. 10. אִם־יִשְׂפֹּק עָפָר *si sufficiet pulvis.* Lxx. ibid. cap. 21. v. 10. εἰ ἐκποιήσει ὁ χοῦς: cognatum est hoc verbum cum סָפַק, ibi vide 3. p. plur. m. ... Hiphil, col. 1487.

שֶׂפֶק m. vide סֵפֶק, col. 1488.

שפר QAL. Vulg. & alii, *præclarus, pulcher, elegans, decorus sum*, unde

PRÆT. 3. p. s. f. Psal. 15. Hebr. 16. v. 6. etiam hæreditas שָׁפְרָה עָלָי *pulchra est super me.* Lxx. κρατίστη μοί ἐστιν *præclara est mihi.*

PIEL שִׁפֵּר. Vulg. & alii, *orno, pulchrum efficio, rotundo, as, tendo* sicut tabernaculum, *formo, adorno.*

PRÆT. 3. p. s. f. juxta quosdam Job. 26. v. 13. בְּרוּחוֹ שָׁמַיִם שִׁפְרָה *per spiritum suum* (manus ipsius) *pulchros fecit cœlos.* Vulg. *spiritus ejus ornavit cœlos.* Lxx. qui videntur legisse, בְּרִיחֵי שָׁמַיִם שִׁקְּרוּהוּ κλεῖθρα δὲ οὐρανοῦ δεδοίκασιν αὐτόν *& claustra cœli metuunt eum.* Aliis est vox quatuor litterarum, istis ה est loco ר, ita ut sit שִׁפְרָה pro שִׁפֵּר; illis שִׁפְרָה sumitur pro nomine, & sic exponunt, *in spiritu ejus cœlum* est *res pulcherrima*, vel *spiritu ejus facta est cœli pulchritudo.*

שֶׁפֶר Vulg. *Sépher*, mons in quo castrametati sunt filii Israël, Num. 33. vv. 23. 24.

שפר Chald. PEAL. Lxx. ἀρέσκω *placeo.* Vulg. & alii, *placet mihi, pulchrum est, pulchrum*, seu *bonum videtur.*

PRÆT. 3. p. s. m. שְׁפַר *placuit.*

FUT. 3. p. s. m. ex forma (-), יִשְׁפַּר *placeat.*

שֶׁפֶר m. Vulg. & alii, *pulchritudo, elegantia, rotunditas, decentia, voluntas, arbitrium.* Lxx. κάλλος *pulchritudo*, unde cum (-) in pausa, אִמְרֵי־שָׁפֶר *eloquia pulchritudinis.* R. שָׁפַר *pulcher fuit*, &c.

שִׁפְרָה Vulg. *Sephorá*, una ex obstetricibus Hebræorum, Exod. 1. v. 15.

שַׁפְרִיר m. Vulg. & alii, *solium, tentorium, tabernaculum, aulæum, siparium rotundum*, unde cum affix. Jerem. 43. v. 10. וְנָטָה אֶת־שַׁפְרִירוֹ *& tendet tabernaculum suum*, m. Massor. cum (י) legendum docent, quod est in textu cum (ו). Lxx. καὶ ἀρεῖ τὰ ὅπλα *& elevabit arma.* Rad. *pulcher fuit.*

שְׁפַרְפָּר Chald. m. Vulg. & alii, *primum diluculum, aurora.* Lxx. τὸ πρωΐ, respondet Hebræo, שַׁחַר & נֶשֶׁף. Cum præf. בִּשְׁפַרְפָּרָא *sub auroram, primo diluculo.* Rad. שָׁפַר *pulcher fuit.*

שפת QAL. Lxx. ἵστημι *constituo*, δίδωμι *do*, κατάγω *deduco.* Vulg. & alii, *pono, appono, dispono, depono, do, deduco, colloco*; cognatum cum שָׁפַט *judicavit*, significat enim aliquid secundùm judicium vel cum judicio disponere.

IMPER. 2. p. s. m. שְׁפֹת *dispone.*

FUT. 2. p. s. m. תִּשְׁפֹּת *dispones.* Cum affix. תִּשְׁפְּתֵנִי *collocas me*, c.

שְׁפַתַּיִם dual. m. Vulg. & alii, *clavi, chytropodes, lapides focarii, clavi, paxilli, strues, repagula, metæ, septa, termini, uncini.* Lxx. Sym. κλῆροι *sortes*, at Ezech. 40. v. 43. γεῖσος *capitellum.* Sym. & Theod. χεῖλος *labium.* Aq. in prima edit. ... in secunda, *labia.* In pausa, בֵּין שְׁפַתָּיִם *inter lapides focarios.* Cum præf. וְהַשְׁפַתַּיִם *& uncini* ferrei, Ezech. 40. v. 43. Vulg. *& labia earum* mensarum, videtur legisse וְשִׂפְתֵיהֶן. Rad. שָׁפַת *disposuit*, &c.

שצף m. Vulg. & alii, *momentum, particula, modicum, contractio temporis*; est cognatum cum שֶׁטֶף *exiguitas*, unde cum præf. Isai. 54. v. 8. בְּשֶׁצֶף קֶצֶף. Vulg. *in momento indignationis*, Alii, *in inundatione iræ.* Lxx. ἐν θυμῷ μικρῷ *in furore parvo.*

שָׁק m. Chald. idem quod Hebr. שׁוֹק. Vulg. & alii, *tibia, crus*, unde plur. m. cum affix. Dan. 2. v. 33. שָׁקוֹהִי דִּי פַרְזֶל. Vulg. neglecta

Digitized by Google

glecto affix. *tibiæ autem ferreæ*, Alii, *crura ejus ferrea*, m. Lxx. *αἱ κνῆμαι σιδηραῖ crura ferrea*. Rad. שׁוֹק inusit.

שַׂק m. Lxx. *σάκκος saccus*, *μάρσιππος marsupium*, *crumena*. Aq. *θύλακος*, Sym. *σάκκος saccus*. Vulg. & alii, *saccus*, *cilicium*, *cento*. In pausa cum (ּ), שָׂק *saccus*. Cum præfix. וְשַׂק & *saccus*, הַשַּׂק *saccus*, בְּשַׂק *in sacco*. Cum præf. & aff. שַׂקּוֹ *saccum suum*, m. בְּשַׂקּוֹ *in sacco suo*, m. שַׂקִּי *saccum meum*, c. Plur. m. שַׂקִּים *sacci*. Cum præf. & affix. בַּשַּׂקִּים *saccis*, וּבַשַּׂקִּים & *saccis*, שַׂקֵּיהֶם *saccos suos*, m. Quibusdam est à Rad. שָׁקַק inusit.

שָׁקַד QAL. Lxx. & Theod. *ἀγρυπνέω vigilo*. Lxx. item, *γρηγορέω vigilo*. Vulg. & alii, *vigilo*, *duro*, *perduro*, *continuo*, *persisto*, *persevero*, *festino*, *invigilo*, *advigilo*, *pervigilo*; *assiduus*, *sedulus sum*, *maturo*; cognatum est cum שָׁקַט *quievit*; absolutè vel cum עַל ponitur.

Præt. 3. p. f. m. שָׁקַד *vigilat*. 1. p. f. c. שָׁקַדְתִּי *vigilavi*.

Ben. f. m. שֹׁקֵד *vigilans*. Plur. m. constr. Isai. 29. v. 20. & exscindentur כָּל־שֹׁקְדֵי אָוֶן *omnes maturantes iniquitatem*. Lxx. *οἱ ἀνομοῦντες ἐπὶ κακίᾳ maliliosè prævaricantes*; sensum expresserunt. Sym. *πάντες οἱ εἰς ἀδικίαν omnes qui ad iniquitatem*. Aq. Theod. præponunt *πάντες*, quod omittunt Lxx.

Infin. cum præf. לִשְׁקֹד *invigilando*.

Imper. 2. p. plur. m. שִׁקְדוּ *vigilate*.

Fut. 3. p. f. m. יִשְׁקֹד *vigilabit*. Cum præf. וַיִּשְׁקֹד & *sedulus fuit*. 1. p. f. c. אֶשְׁקֹד *vigilabo*.

PUAL שֻׁקַּד, unde Ben. plur. m. מְשֻׁקָּדִים, Vulg. *quasi in nucis modum* scyphi, Alii, *amygdalati*, *sculpti instar amygdalarum*. Lxx. *ἐκτετυπωμένοι καρυΐσκους*, aut ut alii libri *καρυΐσκοις reddentes formam nucum*. Aq. *ἐξημυγδαλισμένοι amygdalati*. Sym. *ἐντετορνευμένοι tornati*.

שָׁקֵד m. Lxx. Aq. Sym. Incert. *ἀμύγδαλον amygdala*. Lxx. *κάρυον nux*, *καρύϊνος nuceus*. Vulg. & alii, *amygdalus*, *amygdala*, arbor & fructus: juxta quosdam Eccles. 12. v. 5. est *membrum genitale*, *coxa*. Jerem. 1. v. 11. מַקֵּל שָׁקֵד, Vulg. *virgam vigilantem*, videtur legisse שֹׁקֵד, Alii, *virgam amygdali* videó. Cum præf. הַשָּׁקֵד *amygdala*. Plur. m. שְׁקֵדִים *amygdalæ*. Cum præfix. וּשְׁקֵדִים & *amygdalas*. Rad. שָׁקַד *maturavit*, &c.

שָׂקַד, unde NIPHAL, Præt. 3. p. f. m. Thren. 1. v. 14. נִשְׂקַד עֹל פְּשָׁעַי, Vulg. *vigilavit jugum iniquitatum mearum*, à verbo שָׁקַד. Lxx. similiter, qui עַל pro עֹל, legebant, *ἐγρηγορήθη ἐπὶ τὰ ἀσεβήματά μου vigilavit super impietates meas*. Alii, *conjunctum*, *compactum*, *colligatum*, *impressum*, *acceleratum*, *signatum*, *punctatum*, *aggravatum est*, vel *adhæsit jugum prævaricationum mearum*, c.

שָׁקָה, unde NIPHAL, juxta quosdam Amos 8. v. 8. וְנִשְׁקְעָה, quæ vox sub hac Rad. non convenit: videbimus infra in שָׁקַע sub Niphal.

PUAL שֻׁקָּה *potatus*, *rigatus*, *irrigatus est*, unde Fut. 3. p. f. m. יְשֻׁקֶּה, Vulg. *irrigantur* ossa. Lxx. *διαχεῖται diffunditur* medulla. Sym. *ἀρδευόμενος irrigatus* homo, Alii, & medullâ quoad ossa sua *potatur*.

HIPHIL הִשְׁקָה. Lxx. *ποτίζω poto*, similiter Aq. & Sym.... *πίνω bibo*. Vulg. & alii, *irrigo*, *propino*, *potum do*, *poto*, *bibere facio*, *jubeo*, *curo*.

Præt. 3. p. f. m. cum præf. וְהִשְׁקָה & *irrigabit*. 3. p. f. f. in pausa, הִשְׁקָתָה *adaquavit*. 2. p. f. m. cum præf. וְהִשְׁקִיתָ & *bibere fecisti*; insuper cum ה parag. וְהִשְׁקִיתָה & *propinabis*. Cum affix. הִשְׁקִיתָנוּ *potasti nos*, c. 1. p. f. c. cum præf. & affix. וְהִשְׁקֵיתִי & *irrigabo*, וְהִשְׁקִיתִים & וְהִשְׁקִתִים, & *potabo eos*, m. 3. p. plur. c. וְהִשְׁקוּ & *adaquabunt*. 1. p. plur. c. cum præf. וְהִשְׁקִינוּ *ut adaquemus*.

Infin. cum præf. Esth. 1. v. 7. וְהַשְׁקוֹת & *potum prabendo*. Lxx. *ποτήρια pocula*, לְהַשְׁקוֹת *ad potum prabendum*, *ad irrigandum*; insuper cum affix. לְהַשְׁקֹתוֹ, cùmque absolvisset ipsa *potare eum*, m.

Imper. 2. p. f. m. cum affix. הַשְׁקֵהוּ *pota eum*, m. 2. p. f. f. cum affix. הַשְׁקִינִי *fac me bibere*, c. 2. p. plur. m. הַשְׁקוּ *adaquate*.

Fut. 3. p. f. m. יַשְׁקֶה *bibere faciet*. Cum præf. וַיַּשְׁק pro וַיַּשְׁקֶה, & *adaquavit*. Cum aff. מִי יַשְׁקֵנִי *quis dabit mihi potum?* c. Cum præf. & affix. וַיַּשְׁקֵנוּ & *potavit nos*, c. 3. p. f. f. cum præf. & affix. & apocope הּ.. ה,

וַיַּשְׁקְ & *bibere fecit*, וַתַּשְׁקְ & *potum dedit ei*, m. 2. p. f. m. הִשְׁקָה *potasti*. Cum præf. & affix. תַּשְׁקֵם *potabis eos*, m. וְהִשְׁקִתָם & *potasti eos*, m. ubi est affix. poët. Vulg. & *potum dabis nobis*, ex Lxx. qui hîc legerunt וְהִשְׁקִנוּ. 1. p. f. c. אַשְׁקֶה *bibere faciam*. Cum præf. וָאַשְׁקֶה & *propinavi*. Cum affix. אַשְׁקֶנָּה *propinabo ei*, f. אַשְׁקְךָ *potum dabo tibi*, m. 3. p. plur. m. יַשְׁקוּ *potum præbebunt*. Cum præf. & affix. mutato (ו) in (ֻ), וַיַּשְׁקֻהוּ & *potaverunt eum*, m. יַשְׁקֻנִי *potaverunt me*, c. וַיַּשְׁקוּם & *potaverunt eos*, m. 3. p. plur. f. cum præf. & apocope הֿ ה, וַתַּשְׁקֶין & *bibere fecerunt*. 2. p. plur. m. cum præf. וַתַּשְׁקוּ & *propinastis*. 1. p. plur. c. נַשְׁקֶה *inebriemus*. Cum affix. נַשְׁקֶנּוּ *bibere faciamus eum*, m.

שִׁקּוּי m. Vulg. & alii, *irrigatio*, *potus*, *potio*, *potatio*, *pinguedo*. Cum præf. Prov. 3. v. 8. וְשִׁקּוּי & *irrigatio*. Lxx. ἐπιμέλεια *cura*. Aq. ποτισμὸς *irrigatio*. Sym. πότης *pinguedo*. Theod. καταβρεχὴ *madefactio*. Plur. m. cum præf. & affix. Ose. 2. v. 7. וְשִׁקּוּיָי & *potus meos*. Lxx. paraphrast. vertunt. Psal. 101. Hebr. 102. v. 10. mutato (ו) in (ֻ), & (י) mobili facto, וְשִׁקֻּוַי & *potus meos*. Lxx. καὶ τὸ πόμα μου & *potum meum*. Rad. שָׁקָה in Hiphil, *bibere fecit*.

שְׁקוּפִים vel שְׁקֻפִים, plur. m. unde 3. Reg. 6. v. 4. fecitque domui חַלּוֹנֵי שְׁקֻפִים אֲטֻמִים *fenestras prospectuum contractorum*. Vulg. *fenestras obliquas*. Lxx. θυρίδας παρακυπτομένας, κρυπτὰς *fenestras oblique prospicientes*, *absconditas*. Ms. Coislin. & Compl. δεδικτυωμένας *cancellatas*. Cum præf. 3. Reg. 7. v. 4. וּשְׁקֻפִים & *prospectuum*, vel *fenestrarum* tres ordines erant. Lxx. καὶ μέλαθρα & *fenestras*. Aq. διαβλέπτας. Sym. θεωρίας *conspicilla*. Rad. שָׁקַף in Hiphil, *prospexit*.

שִׁקּוּץ vel שִׁקֻּץ, m. Lxx. βδέλυγμα, βδελυγμὸς *abominatio*, μίασμα *inquinamentum*, εἴδωλον *idolum*, προσόχθισμα *offendiculum*. Vulg. & alii, *abominatio*, *exsecratio*, *idolum*, *detestatio*, *abominabile*. Cum præf. הַשִּׁקּוּץ *desolationem*. Plur. m. שִׁקּוּצִים vel שִׁקֻּצִים, *detestationes*. Cum præf. הַשִּׁקּוּצִים vel הַשִּׁקֻּצִים, *abominationes*. Constr. שִׁקּוּצֵי *offensiones*. Cum præf. & affix. וְשִׁקֻּצָיו & *abominationes ejus*, m. שִׁקּוּצָיו *offensiones ejus*, f. שִׁקּוּצַיִךְ *offendicula tua*, m. שִׁקּוּצֶיךָ *offensionibus tuis*, f. In pausa, שִׁקּוּצָיִךְ *abominationes tuas*, f. שִׁקּוּצֵיהֶם *abominationes eorum*, m. וּבְשִׁקּוּצֵיהֶם & *abominationibus suis*, m. Rad. שָׁקַץ, in Piël, *abominatus est*.

שָׁקַט QAL. ἀνίημι *dimitto*, *relaxo*, Isai. 18. v. 4. substantivè, ἀσφάλεια *securitas*, fortè legebant הַשְׁקֵט. εἰρηνεύω *pacem habeo*, καταπαύω *requiesco*, κοπάζω *cesso*, πεποιθὼς εἶμι *confido*, ἀναπαύομαι *requiesco*, ἡσυχάζω *quiesco*. Vulg. & alii, *quiesco*, *requiesco*, *tranquillus*, *quietus*, *tutus*, *securus sum*; cognatum cum שָׁתַק *tacuit*, *placidus fuit*.

Praet. 3. p. f. m. cum præf. וְשָׁקַט & *quiescet*. 3. p. f. f. שָׁקְטָה *siluit*, *quieta fuit*. In pausa, שָׁקָטָה *conquievit*. Cum præf. & in pausa, וְשָׁקָטָה & *quievit*. 1. p. f. c. שָׁקַטְתִּי *silui*. Cum præf. וְשָׁקַטְתִּי & *quiescam*.

Ben. f. m. שֹׁקֵט *securum*, *quiescentem*. Cum præf. וְשֹׁקֵט & *requievit*. Plur. m. cum præf. הַשֹּׁקְטִים *adquiescentes*. Sing. fem. cum dupl. (ֹ), & præf. וְשֹׁקֵטָה & *quietam* terram. In pausa, וְשֹׁקָטֶת & *quiescit*.

Fut. 3. p. f. m. יִשְׁקֹט *cessabit*. 3. p. f. f. cum præf. וַתִּשְׁקֹט & *quievit*. 2. p. f. m. Psal. 82. Hebr. 83. v. 2. אַל־תִּשְׁקֹט. Lxx. μηδὲ καταπραΰνῃς *neque compescaris*. Aq. μὴ καθησυχάσῃς, Sym. μὴ ἠρεμήσῃς *non quiescas*. 2. p. f. f. in pausa, תִּשְׁקֹטִי *quiesces*. 1. p. f. c. אֶשְׁקוֹט *requiescam*. Cum ה parag. אֶשְׁקוֹטָה *quiescam*, juxta Massor. (ו) redundat. Cum præf. וְאֶשְׁקוֹט & *quiescerem*.

HIPHIL הַשְׁקֵט. Lxx. ἀναπαύομαι *requiesco*. Ezech. 16. v. 49. ἐσπατάλων *deliciis diffluebant*, sensui adhærentes; at Isai. 32. v. 17. הַשְׁקֵט, vertunt ἀνάπαυσιν *requiem*. Vulg. *silentium*. Lxx. ἡσυχάζομαι *requiesco*, πραΰνω *mitigo*, ἡσυχίαν παρέχω *quietem præbeo*. Sym. ἠρεμίαν δίδωμι *requiem do*. Lxx. καταπραΰνω *mitigo*. Vulg. & alii, *quiesco*, *requiesco*, *mitigo*, *sedo*, *pacem concedo*, *sileo*, *requiescere facio*, *quietem præbeo*, *tranquillitatem præsto*, *quietum facio*. Substantivè, *silentium*, *quies*.

Infin. הַשְׁקֵט *quiescere*. Cum præf. בְּהַשְׁקֵט *in quiete*, לְהַשְׁקִיט לוֹ *ad quietem præstandam ipsi*.

Digitized by Google

Imper. 2. p. f. m. cum præf. תִּשְׁקֹט *& quiesce.*

Fut. 3. p. f. m. יַשְׁקִט & יַשְׁקִיט, *quietem præstabit, sedabit.*

שֶׁקֶט m. Vulg. & alii, *otium, quies, tranquillitas, securitas.* Lxx. ἡσυχία *quies.* Cum præf. וָשֶׁקֶט *& requiem.* Rad. שָׁקַט *quievit,* &c.

שקל QAL. Lxx. ἵστημι *statuo, pondero,* ταίστημι, ἀποκαθίστημι *constituo,* συμβουλεύω *consilium do,* λύτρόω *solvo,* διαγράφω *describo,* τιμάω *æstimo.* Vulg. & alii, *pondero, pendo, appendo, expendo, reddo, libro.*

Præt. 3. p. f. m. cum præf. וְשָׁקַל *& ponderavit.*

Ben. f. m. שֹׁקֵל *appenderet* aliquis. Lxx. Isai. 33. v. 18. metaphor. συμβουλεύοντες *consiliarii.*

Infin. שְׁקֹל *appendendo.* Cum præf. לִשְׁקֹל *appendere.*

Fut. 3. p. f. m. יִשְׁקֹל *pendet, solvet.* Cum præf. וַיִּשְׁקֹל *& appendit.* Cum affix. יִשְׁקְלֵנִי *ponderet me,* c. Lxx. Job. 31. v. 6. ἱσταίμην *steti* enim in statera. Aq. σταθμίσει με *appendet me.* 2. p. f. m. תִּשְׁקוֹל *appendes.* 1. p. f. c. אֶשְׁקוֹל *appendam.* Cum præf. וָאֶשְׁקֹל *& appendi;* insuper cum ה paragog. וָאֶשְׁקְלָה, ubi (ו) abundat, וְאֶשְׁקֳלָה & וָאֶשְׁקֳלָה, *& appendi.* 3. p. plur. m. in pausa, יִשְׁקֹלוּ *ponderant.* Cum præf. וַיִּשְׁקְלוּ *& appenderunt.* 2. p. plur. m. תִּשְׁקְלוּ *appenditis.*

NIPHAL נִשְׁקַל. Vulg. & alii, *appensum, libratum, ponderatum est.* Lxx. ἵστημι *pono, constituo.* Sym. σταθμίζομαι *appendor;* unde

Fut. 3. p. f. m. יִשָּׁקֵל *appenderetur.*

שֶׁקֶל m. Lxx. δίδραχμον *didrachma,* σίκλος *siclus,* στάθμιον, σταθμὸς *pondus.* Vulg. & alii, *siclus.* Monetæ genus aureæ aut argenteæ. In pausa, שָׁקֶל *siclus.* Cum præf. הַשֶּׁקֶל & in pausa, הַשָּׁקֶל, *siclus,* וְהַשֶּׁקֶל *& siclus,* בַּשֶּׁקֶל *in siclo.* Pl. m. שְׁקָלִים *sicli.* Cum præf. לַשְּׁקָלִים *siclis.* Constr. שִׁקְלֵי *sicli.* Rad. שָׁקַל *appendit,* &c.

שִׁקְמִים plur. m. Lxx. & Theod. συκάμινοι *sycamini,* συκάμινα *sycamina.* Aq. Sym. συκόμοροι *sycomori.* Vulg. & alii, *sycomori, ficeta, mori;* legitur tantùm pluraliter propter multitudinem & copiam earum arborum in terra sanctâ. Cognationem habet cum שָׁכַם *manè surrexit.* Cum præf. וְשִׁקְמִים *& sycomoros,* כַּשִּׁקְמִים *quasi sycomoros.* Plur. f. (quasi à singulari שִׁקְמָה vel שִׁקְמָה) cum præf. & affix. וְשִׁקְמוֹתָם *& moros eorum.* Rad. שָׁקַם inusit.

שקע QAL. Lxx. καταβαίνω *descendo,* καταδύω *submergo.* Ald. καταλύω *dissolvo.* O. κοπάζω *cesso.* Vulg. & alii, *defluo, submergor, absorbeor, in profundum deprimor, subsido.*

Præt. 3. p. f. f. cum præf. וְשָׁקְעָה *& submergetur.*

Fut. 3. p. f. f. תִּשְׁקַע, in forma (-), ut & seq. cum præf. וַתִּשְׁקַע *& exstinctus est* ignis.

NIPHAL נִשְׁקַע, Vulg. & alii, *defluo, submerger,* &c. unde

Præt. 3. p. f. f. cum præf. Amos 8. v. 8. וְנִשְׁקָה, quod legendum docent Massor. וְנִשְׁקְעָה *& submergetur.* Lxx. καὶ καταβήσεται *& descendet.*

HIPHIL הִשְׁקִיעַ. Lxx. περιτίθημι *circumpono,* ἡσυχάζω *quiescere facio.* Vulg. & alii, *purissimum reddo, submergo, in profundum demitto, subsidere facio.*

Fut. 2. p. f. m. תַּשְׁקִיעַ *demerges.* 1. p. f. c. אַשְׁקִיעַ *in profundum demittam.*

שְׁקַעֲרוּרֹת pl. f. Lxx. κοιλάδες *cavitates.* Vulg. & alii, *vallicule, fossulæ, profunditates, cavitates* in muro leproso. Quidam compositum censent ex שָׁקַע & שְׁרוּר, sive שֵׁעָר; alii ex שָׁקַע & יָרַד, quasi *profunditates salivantes,* sive *fluentes.* Buxt.

שקף, unde NIPHAL נִשְׁקַף. Lxx. διακύπτω, εἰσκύπτω, ἐκκύπτω, παρακύπτω, *prospicio,* βλέπω *video,* παρατείνω *protendo.* Vulg. & alii, *prospicio, respicio, immineo, videor, conspicior, prospector.* Constr. cum præpos. עַל, בְּעַד, vel מִן.

Præt. 3. p. f. m. in pausa, נִשְׁקָף *prospectat.* 3. p. f. f. נִשְׁקָפָה *perspecta fuit, prospectabat.* Cum præf. & in pausa, וְנִשְׁקָפָה *& respicit.* 1. p. f. c. נִשְׁקָפְתִּי, cum (·) ob pausam, *prospexi.*

Ben. f. m. cum præfix. הַנִּשְׁקָף *respiciens.* Sing. fem. cum præf. Cant. 6. v. 10. הַנִּשְׁקָפָה *spectata.* O. ἐκκύπτουσα *se incurvans,* dum se-

Digitized by Google

videndam præbet. Incertus, ἀναβαίνουσα *ascendens*. Vulg. *quæ progreditur* ad se ostendendam.

HIPHIL הִשְׁקִיף. Lxx. διακύπτω *prospicio*, κατιδῶ *conspicio*, ἐπιβλέπω *inspicio*, κατακύπτω *deorsum aspicio*, καταβλέπω *despicio*. Vulg. & alii, *prospicio*, *respicio*, *intueor*, *oculos dirigo*, &c.

PRÆT. 3. p. s. m. הִשְׁקִיף *prospexit*.

IMPER. 2. p. s. m. cum ה parag. הַשְׁקִיפָה *respice*.

FUT. 3. p. s. m. עַד־יַשְׁקִיף *donec aspiciat*. Cum præf. in forma (-), וַיַּשְׁקֵף *& prospexit*. 3. p. s. f. cum præf. וַתַּשְׁקֵף *& inspexit*. 3. p. plur. m. cum præf. וַיַּשְׁקִיפוּ & וַיַּשְׁקִפוּ, *& respexerunt*.

שֶׁקֶף m. unde in pausa, 3. Reg. 7. v. 5. at omnia ostia, & postes רְבֻעִים שָׁקֶף *quadrati* cum *prospectu*. Lxx. καὶ αἱ χῶραι τετράγωνοι μεμελαθρωμέναι *& capacitates quadrangulæ melathris instructæ*. Alii reddunt, *fenestra*, *jugumentum*, *superliminare*, *aspectus*. Rad. שָׁקַף, in Hiphil, *prospexit*.

שְׁקֻפִים plur. m. *prospectus*, *fenestræ*, &c. vide supra שְׁקֻפִים, col. 2947.

שקץ PIEL. Lxx. βδελύσσομαι *abominor*, προσοχθίζω *infensus sum*. Vulg. & alii, *despicio*, *contamino*, *vito*, *polluo*, *abominor*, *detestor*, *exsecror*, *aversor*.

PRÆT. 3. p. s. m. in forma (-), שִׁקֵּץ *despexit*.

INFIN. cum 2. p. s. m. FUT. & affix. Deut. 7. v. 26. שַׁקֵּץ תְּשַׁקְּצֶנּוּ *detestando detestaberis illud*, m. Lxx. προσοχθίσματι προσοχθιεῖς *detestatione detestaberis*. Vulg. *quasi spurcitiam detestaberis*.

FUT. 2. p. plur. m. תְּשַׁקְּצוּ, & in pausa, תְּשַׁקֵּצוּ *abominabimini*.

שֶׁקֶץ m. Lxx. βδέλυγμα. Vulg. & alii, *abominatio*, *abominabile*, *exsecrandum*, *exsecrabile*, *pollutum*, *detestatio*, *exsecratio*. Cum præf. וְשֶׁקֶץ *& abominatio*, וְשָׁקֶץ *& res abominabilis*. Rad. שָׁקַץ, in Piel, *abominatus est*.

שקק QAL. Lxx. ἐμπαίζω *illudo*. Isai. 33. v. 4. à voce שָׂחַק *lusit*. ἐπιλαμβάνω *apprehendo*. Vulg. & alii, *ingredior*, *avidus sum*, *esurio*; alio sensu, *discurro*, *jugiter ambulo*.

BEN. s. m. שׁוֹקֵק, Prov. 28. v. 15. διψῶν *sitiens*, id est, *appetens* aquam. שֹׁקֵק *discurrens*, *insultans*.

FUT. 3. p. plur. m. יָשֹׁקּוּ, per urbem *discurrent*. Pro 3. p. plur. m. Fut. Hithpoël, vide שׁוּק, col. 1699.

שקר QAL, unde FUT. 2. p. s. m. Gen. 21. v. 23. אִם־תִּשְׁקֹר לִי, Vulg. *ne noceas mihi*. Lxx. jura μὴ ἀδικήσειν με te *non læsurum me*, Alii, quòd *non falles me*, *non mentieris*, *non captiosè ages mecum*.

PIEL שִׁקֵּר. Lxx. ἀδικέω *iniquè ago*, ἀποστρέφω *avertor*, ἀθετέω *prævaricor*, συκοφαντέω *calumnior*. Vulg. & alii, *iniquè*, *dolosè*, *perfidè ago*, *noceo*, *parco*, *nego*, *fallo*, *decipio*, *mentior*.

PRÆT. I. p. plur. c. שִׁקַּרְנוּ *fallaciter egimus*.

FUT. 3. p. s. m. יְשַׁקֵּר *mendaciter aget*. 1. p. s. c. וְלֹא אֲשַׁקֵּר *& non falsò agam*. 3. p. pl. m. in pausa, לֹא יְשַׁקֵּרוּ *non mendaciter agent*. Vulg. *non negantes*. 2. p. plur. m. וְלֹא־תְשַׁקְּרוּ *& non decipietis*.

שֶׁקֶר m. Lxx. ἀδικία *injustitia*, ἀνομία *iniquitas*, σύναψις *conjunctio*, *conspiratio*, ψεῦδος *mendacium*. Adjectivè, ἄδικος *iniquus*, ἄνομος *exlex*; metaphor. ἄτιμος *inhonoratus*, δόλιος *dolosus*, κενὸς *vanus*. Vulg. & alii, *insidiæ*, *conjuratio*, *falsitas*, *mendacium*. Adverbialiter, *frustrà*, *mendaciter*, *falsò*. In pausa, שָׁקֶר *mendacium*. Cum præfix. וְשֶׁקֶר *& mendacium*, הַשֶּׁקֶר, & in pausa, הַשָּׁקֶר *mendacii*, בַּשֶּׁקֶר *in falsitate*, בְּשֶׁקֶר & בַּשָּׁקֶר, *falsò*, וּבַשֶּׁקֶר *& in mendacio*, לַשָּׁקֶר & לַשֶּׁקֶר, *ad mendacium*, *mendaciter*. Plur. m. שְׁקָרִים *mendacia*, *falsitates*. Cum præf. & affix. בְּשִׁקְרֵיהֶם *mendaciis suis*, m. Rad. שָׁקַר *mentitus est*, &c.

שקר PIEL, unde BEN. plur. f. cum præf. Isai. 3. v. 16. וּמְשַׂקְּרוֹת עֵינַיִם, καὶ ἐν νεύμασιν ὀφθαλμῶν, Vulg. *& nutibus oculorum*, Alii, *& nictantes*, *innuentes*, *annuentes oculis*.

שֹׁקֶת f. Lxx. ποτιστήριον *aquarium*. Vulg. & alii, *canalis*, *canale*, *aqualiculus*, *aquarium*. Cum præfix. אֶל־הַשֹּׁקֶת *ad canalem*. Plur. f. cum præf. בְּשִׁקְתוֹת הַמָּיִם *in aqualiculos aquæ*. Rad. שָׁקָה in Hiphil, *irrigavit*, &c.

שַׂר m. Lxx. ἀρχηγὸς *princeps*, ἄρχων *imperator*,

Digitized by Google

ἀρχηγὸς dux, ἡγεμὼν princeps, ἡγούμενος dux, προστάτης præfectus, στρατηγὸς dux exercitûs, σατράπης satrapa, μεγιστᾶνες magnates, &c. Vulg. & alii, *princeps, dux, præpositus.* In pausa, שָׂר *princeps.* Cum præf. וְשַׂר & וְשָׂר, *& princeps,* הַשַּׂר & הַשָּׂר, *princeps,* לְשַׂר *principi,* לְשָׂר *in principem,* וּלְשַׂר *& in principem,* מִשַּׂר *à præposito.* Cum aff. שַׂרְכֶם *princeps vester,* m. Plur. m. שָׂרִים *principes.* Cum præf. וְשָׂרִים *& principes,* הַשָּׂרִים *principes,* לְשָׂרִים *& principes,* בְּשָׂרִים *in principes,* וְהַשָּׂרִים *in principes,* וְלַשָּׂרִים *& ad principes.* Constr. שָׂרֵי *principes,* &c. Cum præf. וְשָׂרֵי *& principes,* לְשָׂרֵי *principibus,* וּלְשָׂרֵי *& principibus,* מִשָּׂרֵי *e principibus.* Cum præf. & aff. מִנֵּס שָׂרָיו, Isai. 31. v. 10. pavebunt *à vexillo principes ejus,* m. Lxx. qui videntur legisse וְשָׁבָה מִן נֵס *qui fugerit capietur,* reddunt ὁ γὰρ φεύγων ἁλώσεται. וְשָׂרָיו *& principes ejus,* m. לְשָׂרָיו *ad principes suos,* m. שָׂרֶיהָ *principes ejus,* f. וְשָׂרֶיהָ *& principes ejus,* f. לְשָׂרֶיהָ *principibus ejus,* f. שָׂרַיִךְ *principes tui,* f. וְשָׂרַיִךְ *& principes tui,* f. שָׂרֵיהֶם *principes ipsorum,* m. וְשָׂרֵיהֶם *& principes eorum,* m. וְשָׂרֵיכֶם *& principes vestri,* m. שָׂרֵינוּ *principes nostri,* c. וְשָׂרֵינוּ *& principes nostri,* c. לְשָׂרֵינוּ *principibus nostris,* c. Sing. femin. שָׂרָה *princeps.* Constr. cum (י) parag. שָׂרָתִי *princeps.* Plur. f. שָׂרוֹת *principes.* Cum affix. & præf. שָׂרוֹתֶיהָ *principes ejus,* f. וְשָׂרוֹתֵיהֶם *& principes ipsorum,* m. Rad. שׂוּר *princeps sum,* &c.

שרא Chald. PEAL. Præt. 3. p. f. m. cum (-), Dan. 2. v. 22. & lux שְׁרֵא עִמֵּהּ *cum eo est,* sive *habitat.* Lxx. μετ᾽ αὐτοῦ ἐστι.

Peil plur. m. Dan. 3. v. 25. שְׁרַיִן *solutos* viros video, Lxx. λελυμένους.

Infin. cum præf. Dan. 5. v. 16. וְקִטְרִין לְמִשְׁרֵא. Vulg. *& ligata dissolvere,* Alii, *& nodos solvere;* apud Lxx. vacat.

PAEL שָׁרִי, unde Præt. 3. p. plur. m. cum præf. & (·) loco (-) ad compensandum dagh. ejectum, Esdr. 5. v. 2. וְשָׁרִיו לְמִבְנֵא. Vulg. *& cœperunt ædificare.* Lxx. καὶ ἤρξαντο οἰκοδομῆσαι.

Ben. f. m. cum præf. Dan. 5. v. 12. וּמְשָׁרֵא. Vulg. substant. *ac solutio* ligatorum. Lxx. καὶ λύων συνδέσμους *& solvens nodos.*

ITHPAEL אִשְׁתְּרִי, unde Ben. plur. m. Dan. 5. v. 6. & ligamina lumborum ejus מִשְׁתָּרַיִן *soluta sunt.* Lxx. διελύοντο *dissolvebantur.* Vulg. *solvebantur;* in qua voce est metath. ש & ת.

שַׂרְאֶצֶר Vulg. *Sereser,* unus ex principibus regis Babyloniorum, Jerem. 39. v. 3. *Sarasar,* filius Sennacherib, 4. Reg. 19. v. 37. & Isai. 37. v. 38. & princeps quidam, de quo Zach. 7. v. 2.

שרב שָׁרָב m. Lxx. καύσων *æstus.* Vulg. & alii, *æstus, calor, torridus, aridus locus.* Cum præf. Isai. 35. v. 7. וְהָיָה הַשָּׁרָב *& erit aridus locus* in stagnum. Vulg. *& quæ erat arida.* Lxx. καὶ ἔσται ἡ ἄνυδρος *& erit aquâ carens* terra. Quibusdam Chaldaicum est.

שֵׁרֵבְיָה Vulg. *Sarebias,* nomen viri, Nehem. 9. vv. 4. 5. & Esdr. 8. v. 18.

שרביט שַׁרְבִיט m. idem, quod שֵׁבֶט, interjecto ר. Hæc vox in Esther tantùm legitur, ac videtur Assyria. Vulg. & alii, *virga, sceptrum, baculus* principis. Lxx. ῥάβδος *virga;* שַׁרְבִט, sine (י), *virga.* Cum præf. הַשַּׁרְבִיט *virga.*

שרג שָׂרַג, unde POAL שֹׂרַג. Vulg. & alii, *perplexus sum, implicor, involvor, ramesco.* Lxx. συμπλέκομαι *complicor.*

Fut. 3. p. plur. m. in pausa, dagh. excidente compensato cum (·) loco (:), Job. 40. v. 17. nervi testiculorum ejus יְשֹׂרָגוּ *in ramos evadunt.*

HITHPAEL הִשְׂתָּרֵג, unde Fut. 3. p. plur. m. cum (-) sub ת ob dagh. à ר ejectum, Thren. 1. v. 14. יִשְׂתָּרְגוּ. Vulg. *convolutæ sunt.* Lxx. συνεπλάκησαν *complicatæ sunt.*

שרד QAL. Lxx. διασώζομαι *salvus sum;* Alii, *superstes sum, residuus sum, maneo;* unde

Præt. 3. p. plur. c. nisi quod residui שָׂרְדוּ *remanserunt* de his, Alii, *pauci facti sunt.* Vulg. sensum exprimens, *qui effugere potuerunt.*

שְׂרָד m. Vulg. & alii, *ministerium, opus.* Hæc vox semper subjungitur nomini בֶּגֶד *vestis;* nam in cultu Levitico habebantur peculiares vestes, seu panni, quibus arca, mensa, candelabrum & reliqua vasa involvebantur, quando tabernaculum deponebatur. Av. Cum præfix. בִּגְדֵי הַשְּׂרָד

Digitized by Google

vestes ministerii. Lxx. στολαὶ λειτουργικαί. Rad. שָׂרַד *superstes fuit.*

שֶׂרֶד m. Vulg. *runcina, amussis, filum mensorium rubricâ, cretâ, minio infectum*, quo utuntur fabri lignarii, unde cum præfix. Isai. 44. v. 13. יְתָאֲרֵהוּ בַשֶּׂרֶד *delineabit illud filo phœnicio.* Lxx. ἔστησεν αὐτὸ ἐν μέτρῳ *statuit illud in mensura.* Aq. Ald. Complut. καὶ ἐμόρφωσεν αὐτὸ ἐν παραγραφίδι *& formavit illud in penicillo.* Rad. שָׂרַד *superstes fuit*, &c.

שָׁרָה Vulg. & alii, *considero, solvo, dimitto, emitto, dissolvo, dirigo, distorqueo*; unde

Fut. 3. p. f. m. cum affix. Job. 37. v. 3. sub omne cœlum יִשְׁרֵהוּ *emittet illud*, tonitru. Alii, *distorquebit, diriget.* Vulg. *ipse considerat*, à voce שׁוּר *contemplor.* Lxx. ἡ ἀρχὴ αὐτοῦ *principium ejus*; fortè legebant מִשְׂרָתוֹ. Aq. ἑδράσμασι αὐτοῦ *sessiones ejus*, fortè ab יָשַׁב *sedit.*

PIEL שֵׁרָה, cum (-) loco hhiriq sub שׁ, unde Præt. 1. p. s. c. cum affix. Jerem. 15. v. 11. אִם־לֹא שֵׁרִיתִךָ לְטוֹב, Massor. legendum docent cum (י) loco (ו). Vulg. *si non reliquiæ tuæ in bonum*; legebat שְׁאֵרִיתְךָ. Lxx. κατευθυνόντων αὐτῶν *dirigentibus illis*, quod supponit aliam lectionem; videntur deduxisse ab יָשַׁר *rectus fuit*; vel scholium est & explicatio antiqui cujusdam. Alii, *si non absolvero te in bonum*, Alii, *annon residuo tuo esset benè?*

שָׂרָה QAL. Lxx. ἐνισχύω *invalesco.* Vulg. *dirigor, potenter pugno, fortis sum, luctor, dominor, principatum habeo.*

Præt. 3. p. s. m. שָׂרָה *invaluit.* 2. p. s. m. שָׂרִיתָ *prævaluisti.*

שָׂרָה Vulg. *Sará*, uxor Abrahæ, Gen. 17. v. 15.

שְׂרוּג, Vulg. *Sarúg*, filius Reu, Gen. 11. v. 20.

שָׁרוּחֶן, Vulg. *Sárohén*, civitas in Tribu Simeon, Jos. 19. v. 6.

שָׁרוֹן m. Lxx. πεδίον *campus*, δρυμὸς *saltus*, *silva.* Vulg. & alii; *campus, campestria, planities.* Cum affix. הַשָּׁרוֹן *planities*, וְהַשָּׁרוֹן *& planities*, בַּשָּׁרוֹן *in planitie.* Est etiam nomen propr. loci pascuosi, Isai. 33. v. 9. & 35. v. 2. Inde etiam הַשָּׁרוֹנִי. Vulg. *Saronites*, nomen patronymicum, 1. Paral. 27. v. 29. Rad. שָׁרָה *solvit*, &c.

שְׂרוֹךְ m. Lxx. σφαιρωτὴρ, ἱμὰς *corrigia.* Vulg. & alii, *lorum, corrigia.* Rad. שָׂרַךְ inusit.

שֶׂרַח, & in pausa, שָׂרַח, Vulg. *Sará*, filia Aser, Gen. 46. v. 17. Num. 26. v. 46. & 1. Paral. 7. v. 30.

שָׂרַט QAL. Lxx. κατατέμνω *concido.* Vulg. & alii, *incisuram facio, cædo, incido, concido, lacero, lanio.*

Infin. cum 3. p. pl. m. Fut. NIPHAL, in pausa, Zach. 12. v. 3. שָׂרוֹט יִשָּׂרֵטוּ, Vulg. *concisione lacerabuntur*, Alii, *incidendo incidentur.* Lxx. ἐμπαίζων ἐμπαίξεται *illudens illudet.* Aq. ἀμυχθήσεται *discerptus lacerabitur.*

Fut. Qal, 3. p. pl. m. יִשְׂרְטוּ *incident.*

שֶׂרֶט m. Lxx. ἐντομὶς *incisura*; Alii, *incisio, cæsura, laceratio, laniatio.* Cum præf. וְשֶׂרֶט *& incisionem* non facietis. Sing. f. in pausa, שָׂרֶטֶת *incisura.* R. שָׂרַט *incidit, laceravit.*

שָׂרַי Vulg. *Sarái*, nomen viri, Esdr. 10. v. 40.

שָׂרַי Vulg. *Sarái*, uxor Abrahæ, Gen. 11. v. 29.

שָׂרִיגִם & שְׂרִיגִם, plur. m. Lxx. πυθμένες *propagines.* Aq. Sym. κληματίδες *sarmenta.* Lxx. κλήματα *palmites.* Vulg. & alii, *propagines, rami, palmites, surculi perplexi.* Cum præf. הַשָּׂרִגִים *palmites.* Cum affix. שָׂרִיגֶיהָ *palmites ejus*, f. R. שָׂרַג, in Piél, *perplexus fuit*, &c.

שָׂרִיד m. Lxx. ζωγρία *vivus captio*, διασεσωσμένος *fugâ elapsus*, ἐπήλυτος *advena*, καταλελειμμένος *derelictus*, σπέρμα *semen*, λοιπὸν *superstes.* Abdias v. 18. πυροφόρος *frugifer, triticiferax.* Sym. διαφυγὼν *fugiens.* Theod. καταλειφθεὶς *residuus.* Aq. ὑπολειφθεὶς *derelictus.* Alii, πυρφόρος *ignifer.* Vulg. & alii, *reliquiæ, reliqui, relictus, residuus.* Cum præf. וְשָׂרִיד *& residuus.* Plur. m. cum præf. וְהַשְּׂרִידִים *& superstites.* Joël. 3. v. 5. Lxx. 2. v. 32. וּבַשְּׂרִידִים *& in residuis*; legisse videntur וּמְבַשְּׂרִים, καὶ εὐαγγελιζόμενοι *& evangelizati...* Constr. Jerem. 31. v. 2. עַם שְׂרִידֵי *populus residuorum.* Vulg. *populus qui remanserat.* Lxx. μετ' ὀλωλότων *cum his qui perierunt*; legebant עִם שְׂרוּדֵי. Cum affix. שְׂרִידָיו *residui ejus*, m. Rad. שָׂרַד *superstes fuit.*

שָׂרִיד Vulg. *Saríd*, terminus Tribûs Zabulon, Jos. 19. v. 10.

שְׂרָיָה Vulg. *Saraias*, scriba regis David, 2. Reg. 8. v. 17. Pontifex, 4. Reg. 25. v. 18. Filius Azariæ, 1. Paral. 5. v. 40. *Sareas* filius

Digitized by Google

Tanchumeth, Jerem. 40. v. 8. Filius Neriæ, Jerem. 51. v. 59. nomen viri, Esdr. 2. v. 2. ... 7. v. 1... Nehem. 10. v. 3... 11. v. 11... 12. v. 1... 1. Paral. 4. v. 13. & 35. שְׂרָיָהוּ, filius Jezriel, Jerem. 36. v. 26.

שִׁרְיָה f. Vulg. & alii, *thorax, lorica, collare ferreum, jaculum, pila, lancea, telum, spiculum, sagitta parva.* Lxx. Sym. θώραξ *thorax.* Cum præf. וְשִׁרְיָה *& lorica.* R. שָׁרָה *solvit.*

שִׁרְיוֹן m. Vulg. & alii, *lorica, thorax.* Lxx. θώραξ. Cum præf. וְשִׁרְיוֹן *& lorica*, הַשִּׁרְיוֹן *loricæ* pondus. Plur. m. cum præf. הַשִּׁרְיֹנִים *& loricæ.* Plur. f. cum præf. וְשִׁרְיֹנֹת *& loricæ.* Rad. שָׁרָה *solvit*, &c.

שִׂרְיֹן Vulg. *Sarión*, mons Hermon, quem Amorrhæi vocant Sanir, Deut. 3. v. 9.

שִׁרְיָן m. Vulg. & alii, *stomachus, lorica, scapulæ.* Lxx. θώραξ *pectus.* Cum præf. הַשִּׁרְיָן *lorica*, כַּשִּׁרְיָן *sicut thoracem.* Rad. שָׁרָה *solvit.*

שְׂרִיקוֹת plur. f. unde Isai. 19. v. 9. & confundentur qui parant lina שְׂרִיקוֹת *nitentia, optima, electa, multicoloria, pexa, pectinata, variegata, reticulata, fulva.* Vulg. *pectentes*.... subtilia. O. τὸ λίνον τὸ σχιστὸν *linum fissile.* Sym. κτενιστὸν *pectinatum.* Rad. שָׂרַק inusit. Qui vertunt *nitentia*, deducunt ab Arab. *Saraka*, interdum, *nituit, splenduit.*

שְׁרִירוּת vel שְׁרִרוּת, f. Lxx. ἐνθυμήματα *desideria*, πλάνη *error*, ἐπιτηδεύματα *studia*, ἀποπλάνησις *aberratio*, ἀρεστὰ *placita*, σκολιότης *perversitas.* Vulg. & alii, *pravitas, obfirmatio cordis, durities, perversitas, obstinatio, cogitatio prava, desiderium.* A Rad. שׁוּר *aspectus, contemplatio, speculatio.* Cum præfix. בִּשְׁרִירוּת & בִּשְׁרִרוּת, *in pravitate, in pertinacia.* Rad. שָׁרַר *contorsit*, &c.

שְׁרִירִים plur. m. unde constr. Job. 40. v. 16. vel 11. in Vulg. & Lxx. cum præfix. *& virtus ejus* בִּשְׁרִירֵי בִטְנוֹ *in umbilico ventris ejus.* Alii, *in nervis, nodis umbilici tortuosis, catenis tortilibus.* Lxx. ἐπ' ὀμφαλοῦ γαστρὸς *super umbilico ventris.* Rad. שָׁרַר *torsit.*

שַׂרְסְכִים Vulg. *Sarsachím*, princeps regis Babylonis, Jerem. 39. v. 3.

שָׂרַע, unde Paoul f. m. Levit. 21. v. 18. שָׂרוּעַ. Lxx. ὠτότμητος *auribus truncatus.* Vulg. & alii, *grandi*, vel *torto naso; superfluus, prælongus, distentus, auctus, redundans, deformis* membro aliquo, *monstrosus.*

HITHPAEL הִשְׂתָּרַע, unde Infin. cum præfix. Isai. 28. v. 20. brevius enim erit stratum מֵהִשְׂתָּרֵעַ *quàm ut quis extendat se* Vulg. sensum reddidit, *ita ut alter decidat.* Lxx. οὐ δυνάμεθα μάχεσθαι *non possumus pugnare;* fortè legendum μηκύνεσθαι, vel μάκεσθαι *extendere nos.*

שַׂרְעַף, unde plur. m. cum affix. Psal. 93. Hebr. 94. v. 19. בְּרֹב שַׂרְעַפַּי. Lxx. κατὰ τὸ πλῆθος τῶν ὀδυνῶν μου, Vulg. *secundùm multitudinem dolorum meorum*, m. Alii, *in multitudine dubitationis meæ, cogitationum mearum anxiarum.* In pausa, & cognosce שַׂרְעַפָּי. Lxx. τὰς τρίβους μου, Vulg. *semitas meas*, Alii, *cogitationes meas*, c.

שָׂרַף QAL. Lxx. ἐμπυρίζω *incendo*, ἐμπρίζω idem, καίω *uro*, κατακαίω *comburo*, ὀπτάω *asso*, Vulg. & alii, *uro, comburo, exuro, cremo, concremo, incendo, succendo, asso.*

Præt. 3. p. s. m. cum præf. & affix. וְשָׂרַף *& comburet*, וּשְׂרָפוֹ *ut comburat eum*, m. וּשְׂרָפָהּ *& exuret eam*, f. שְׂרָפָם *succendit eas*, m. וּשְׂרָפָם *ut exurat ea* delubra. 3. p. s. f. cum affix. mutato ה in ת, שְׂרָפָתַם *combussit eos*, m. 2. p. s. m. שָׂרַפְתָּ *combussisti.* Cum præfix. וְשָׂרַפְתָּ *& combures.* 1. p. s. c. שָׂרַפְתִּי *exussi.* 3. p. pl. c. Psal. 73. Hebr. 74. v. 8. שָׂרְפוּ *succenderunt.* Lxx. mutatâ personâ, καταπαύσωμεν, Vulg. *quiescere faciamus*, quæ vox corrupta videtur, nempe pro κατακαύσωμεν. Aq. ἐνέπρησαν, Theod. ἐνεπύρισαν. Cum præf. & aff. וְשָׂרְפוּ *& comburent;* וְשָׂרְפוּהָ, & mutato (ו) in (ֻ), וּשְׂרָפֻהָ *& comburent eam*, f. 1. p. plur. c. שָׂרַפְנוּ *combussimus.*

Ben. s. m. cum præf. וְהַשֹּׂרֵף *& qui combusserit.* Plur. m. שֹׂרְפִים *comburentes.*

Paoul plur. m. cum præfix. מְשֹׂרָפִים *combusti.* Sing. fem. שְׂרוּפָה & שְׂרֻפָה, *succensa.* Plur. f. שְׂרוּפוֹת *combusti* lapides. Cum (ֻ) pro (ו), שְׂרֻפוֹת *succensa.*

Infin. שָׂרוֹף *succendendo*, שְׂרֹף *comburere.* Cum præfix. לִשְׂרֹף *ad comburendum.* Cum præf. & affix. עַל־שָׂרְפוֹ *eò quòd incenderit*, לְשָׂרְפוֹ *ad comburendum illud* ostium, m.

Fut. 3. p. s. m. יִשְׂרֹף *comburet.* Cum præf.

& affix. 4. Reg. 23. v. 15. וַיִּשְׂרֹף & combussit. Lxx. καὶ συνέτριψε, & contrivit, qui videntur legisse וַיִּשְׁבֹּר. וַיִּשְׂרְפָהּ & succendit eam, f. וַיִּשְׂרְפֵם & combussit ea, m. 2. p. f. m. תִּשְׂרֹף combures. Cum affix. תִּשְׂרְפֶנּוּ combures illud, m. 1. p. f. c. cum præf. וָאֶשְׂרֹף & combussi. 3. p. pl. m. יִשְׂרְפוּ, & in pausa, יִשְׂרֹפוּ comburent. Cum præf. & affix. וַיִּשְׂרְפוּ & combusserunt, וַיִּשְׂרְפֻהָ & combusserunt eam, f. 2. p. plur. m. in pausa, תִּשְׂרֹפוּ comburetis. Cum ן parag. תִּשְׂרְפוּן comburetis. 1. p. plur. c. נִשְׂרֹף succendemus. Cum præf. & ה parag. וְנִשְׂרְפָה & coquamus.

NIPHAL נִשְׂרַף. Lxx. καίομαι uror, κατακαίομαι comburor, ἐμπρήθω incendo. Vulg. & alii, cremor, succendor, comburor, ardeo, &c.

Fut. 3. p. f. m. יִשָּׂרֵף comburetur. 3. p. f. f. תִּשָּׂרֵף comburetur. Cum præf. וְתִשָּׂרֵף & comburatur. 3. p. plur. m. יִשָּׂרְפוּ comburentur. 3. p. plur. f. תִּשָּׂרַפְנָה ardebunt.

POAL שֹׂרַף, unde Præt. 3. p. f. m. in pausa, Lev. 10. v. 16. וְהִנֵּה שֹׂרָף. Vulg. exustum reperit; Alii, & ecce combustus erat. Lxx. καὶ ὁ δὲ ἐνεπεπύριστο.

שָׂרָף m. Lxx. ὄφις serpens, ἔκγονα ἀσπίδων genimina aspidum, Isai. 30. v. 6. Vulg. & alii, serpens, prester, draco alatus & volans, hydrus, chersydrus, Deut. 8. v. 15. נָחָשׁ שָׂרָף, Vulg. in qua solitudine erat serpens flatu adurens; legebat שֹׂרֵף; Alii ducens te per desertum in quo erat serpens, prester. Lxx. ὁ ὄφις δάκνων. Cum præf. וְשָׂרָף & regulus, & prester. Plur. m. cum præf. Num. 21. v. 6. הַשְּׂרָפִים. Lxx. θανατοῦντας morte afficientes serpentes, Vulg. ignitos, legebat הַשֹּׂרְפִים, Lxx. verò הַמְשָׂרְפִים. Rad. שָׂרַף ussit.

שָׂרָף Vulg. Incendens, nomen proprium viri, 1. Paral. 4. v. 22.

שְׂרֵפָה f. Lxx. Verbaliter, ἐμπυρίζω incendo, κατακαίω comburo, πῦρ ignis, κατάκαυμα adustio, ἐμπυρισμὸς incendium. Vulg. & alii, ardor, incendium, ustio, combustio, conflagratio, bustum, crematio, exustum, excoctum. Cum præfix. הַשְּׂרֵפָה incendium, לִשְׂרֵפָה ad combustionem, מִשְּׂרֵפָה ex incendio. Constr. שְׂרֵפַת combustio. Cum præf. כִּשְׂרֵפַת sicut ustio, לִשְׂרֵפַת conflagrationi. Rad. שָׂרַף ussit.

שְׂרָפִים Vulg. Seraphim, angeli ardentes dicti, vel igniti, Isai. 6. v. 2.

שָׁרַץ QAL. Lxx. ἐκζέω efferuesco, ἐξάγω educo, ἕρπω repo, ἐξέρπω erepo, ἐξερεύγομαι eructo, κινοῦμαι moveor, πληθύνω repleo. Vulg. & alii, ingredior, repo, repto, ebullio, scateo, abunde progigno, produco, moveor, fœtifico, multiplico.

Præt. 3. p. f. m. cum præf. וְשָׁרַץ & ebullient 3. p. plur. c. שָׁרְצוּ produxerunt. Cum præf. וְשָׁרְצוּ & abunde progignant.

Ben. f. m. cum præf. הַשֹּׁרֵץ reptans. Sing. fem. cum præf. & dupl. (-), הַשֹּׁרֶצֶת quæ repit.

Imper. 2. p. plur. m. שִׁרְצוּ abundè progignite.

Fut. 3. p. f. m. יִשְׁרֹץ serpit. 3. p. plur. m. יִשְׁרְצוּ producant. Cum præf. וַיִּשְׁרְצוּ & abunde progenuerunt.

שֶׁרֶץ m. Lxx. ἑρπετὸν reptile, βδέλυγμα abominatio. Verbaliter, ἐρεύγομαι eructo. Vulg. & alii, reptile, reptilia. Cum præf. הַשֶּׁרֶץ reptile, בַּשֶּׁרֶץ in reptilibus. Rad. שָׁרַץ repravit.

שָׁרַק QAL. Lxx. Aq. Sym. συρίζω sibilo. Lxx. item, σημαίνω significo. Vulg. & alii, sibilo, sibilando advoco. Cum præpos. עַל irrideo, in malam partem accipitur; constr. cum dativo, Buxt.

Præt. 3. p. f. m. cum præf. וְשָׁרַק, & in pausa, וְשָׁרָק & sibilabit. 3. p. plur. c. שָׁרְקוּ sibilarunt.

Fut. 3. p. f. m. יִשְׁרֹק sibilando advocabit. Cum præf. וְיִשְׁרֹק & sibilabit. 1. p. f. c. cum ה parag. אֶשְׁרְקָה sibilabo.

שֹׂרֵק vel שׂוֹרֵק, m. Lxx. σωρὴχ, ἄμπελος καρποφόρος vitis ferax. Vulg. & alii, vitis electa, optima, nobilis, generosa, surculus tener laudatissimæ vitis. In forma fem. cum præf. Gen. 49. v. 11. וְלַשֹּׂרֵקָה. Vulg. & ad vitem. Lxx. καὶ τῷ ἕλικι τῆς & ad capreolum vitis. R. שָׂרַק inusit.

שְׁרֵקָה f. Lxx. συρισμὸς, σύρισμα, Vulg. sibilus. Cum præf. וּשְׁרֵקָה & sibilus, לִשְׁרֵקָה ad sibilum, וְלִשְׁרֵקָה & sibila. Pl. שְׁרִיקוֹת vel שְׁרִקוֹת, sibili, boatus, &c. Rad. שָׁרַק sibilavit.

שְׂרֻקִּים plur. m. Lxx. ποικίλοι variegati equi, Vulg. & alii, varii, balii, multicolores, spadicei; referentes colorem surculosæ vitis. Cum affix. שְׂרֻקֶּיהָ selectas vites ejus, f. Rad. שָׂרַק inusit.

Digitized by Google

שָׁרַר QAL, contractè שַׂר. Vulg. & alii, *princeps sum, superior sum*; convenit cum שׂוּר & שָׂרָה, unde

Ben. f. m. Esth. 1. v. 22. ut esset omnis vir שֹׂרֵר *dominans* in domo sua. Lxx. ὥστε εἶναι φόβον αὐτοῖς *ut timerentur*.

HITHPAEL הִשְׂתָּרֵר, cum metath. שׂ & ת, unde Infin. & 2. p. f. m. Fut. Num. 16. v. 13. כִּי־תִשְׂתָּרֵר עָלֵינוּ גַּם־הִשְׂתָּרֵר. Vulg. *nisi & dominatus fueris nostri*; Alii, *dum dominaris super nos, etiam dominando*. Lxx. ὅτι κατάρχεις ἡμῶν.

שָׁרָר Vulg. *Sarár*, pater Aiam, 2. Reg. 23. v. 33. qui 1. Paral. 11. v. 35. vocatur *Sachar*.

שֹׁרֶר m. Lxx. ὀμφαλὸς *umbilicus*. Vulg. & alii, *umbilicus*. Cum affix. & (-hhatoúph), שָׁרְרֵךְ *umbilicus tuus*, f. Defect. cum simpl. ר dagh. Ezech. 16. v. 4. non est præcisus שָׁרֵּךְ *umbilicus tuus*, f. Lxx. οὐκ ἔδησας τοὺς μαστούς σου *non ligasti ubera tua*, f. legebant שָׁדַיִךְ. Insuper cum præfix. לְשָׁרֶּךָ *umbilico tuo*, f. Lxx. τῷ σώματί σου. Rad. שָׁרַר inusit.

שָׁרַשׁ, unde POEL שֹׁרֵשׁ. Lxx. ῥιζόω *radices ago*; substant. ῥίζωμα *radix*. Vulg. & alii, *radicor, radices emitto, eradico*.

Præt. 3. p. f. m. שֹׁרֵשׁ *radices egit*. In forma perfect. cum præf. & affix. & (-) sub שׁ pro (.) ad compensandum daghésch ר, וְשֵׁרֶשְׁךָ *& eradicabit te*, m. 3. p. pl. c. In pausa, שֹׁרָשׁוּ *radices agunt*.

Fut. 3. p. f. f. תְּשָׁרֵשׁ *eradicabit*. Lxx. ἐκ ῥιζῶν ἀπώλεσεν *à radicibus perdidit*.

POAL שֹׁרַשׁ, unde Fut. 3. p. plur. m. cum (-) loco (.), Job. 31. v. 8. יְשֹׁרָשׁוּ & germina mea *eradicentur*. Lxx. ἄῤῥιζος δὲ γενοίμην *& sim sine radice*. Sym. ἐκριζωθείη.

HIPHIL הִשְׁרִישׁ, unde Ben. f. m. מַשְׁרִישׁ *radices agens*. Vulg. *firma radice*.

Fut. 3. p. f. m. ex forma (-), Isai. 27. v. 6. venturos יַשְׁרֵשׁ *radicabit* Jacob. Lxx. τέκνα *filii*; fortè legebant שֹׁרֶשׁ *radix*, per enallag. positâ causâ pro effectu. Aq. Sym. Theod. ῥιζώσει *radicabit*. 2. p. f. m. cum præf. וַתַּשְׁרֵשׁ *& radicare fecisti*. Lxx. καὶ κατεφύτευσας, Vulg. *& plantasti*.

שֶׁרֶשׁ Vulg. *Sáres*, frater Phares, 1. Paral. 7. v. 16.

שֹׁרֶשׁ m. Lxx. ῥίζα *radix*, ῥίζωμα *quod radices agit*; metaph. σπέρμα *semen*. Vulg. & alii, *radix, fundamentum*. Cum præf. וְשֹׁרֶשׁ *& radix*, כְּשֹׁרֶשׁ *& sicut radix*, מִשֹּׁרֶשׁ *à radicibus*. Cum affix. & (-hhatoúph), שָׁרְשׁוֹ *radix ejus*, m. שָׁרְשֵׁךְ *radix tua*, f. שָׁרְשִׁי *radix mea*, c. Jud. 5. v. 14. שָׁרְשָׁם *radix eorum*, m. Lxx. Verbaliter, ἐξερρίζωσεν αὐτοὺς, Vulg. *delevit eos*; legebant שֵׁרְשָׁם in Piël. Plur. m. constr. שָׁרְשֵׁי *radices*; metaphor. *vestigia*. Cum præf. וְשָׁרְשֵׁי *& radices*. Vulg. *cardines quoque* maris. Cum affix. & præf. Job. 8. v. 17. super acervum lapidum, שָׁרָשָׁיו *radices ejus*, m. implicantur. Quæ omnia sic Lxx. reddunt, ἐπὶ συναγωγὴν λίθων κοιμᾶται *super collectionem lapidum jacet*. Schol. ἐπὶ βουνὸν ῥίζαι αὐτοῦ. Quidam legisse conjiciunt סְלָעִים pro שָׁרָשָׁיו. Valeat, si valet. וְשָׁרָשֶׁיהָ *& radices ejus*, m. שָׁרָשֶׁיהָ *radices ejus*, f. מִשָּׁרָשֶׁיהָ *à radicibus ejus*, f. *radicitus*. Rad. שָׁרַשׁ in Poël, *radices emitto*.

שֹׁרֶשׁ Chald. unde plur. m. cum affix. m. שָׁרְשׁוֹהִי *radices ejus*. Rad. שְׁרַשׁ inusit.

שַׁרְשְׁרֹת vel שַׁרְשׁוֹת, plur. f. Vulg. *catenæ*. Lxx. κροσσοὶ *fimbriæ*. R. שָׁרַשׁ in Poël, *eradicavit*.

שְׁרֹשִׁי Chald. sing. f. unde cum præf. Esdr. 7. v. 26. הֵן לִשְׁרֹשִׁי, pro לִשְׁרֹשׁוּת *sive ad eradicationem*, quam vocem legunt Massor. cum (ו) pro (י). Vulg. *sive in exsilium*. Lxx. ἐάν τε εἰς παιδείαν *sive in castigationem*. Complut. ἢ ἐκριζῶσαι αὐτὸν, ἢ παιδεῦσαι *sive ad eradicandum eum, sive ad castigandum*. Rad. שְׁרַשׁ inusit.

שַׁרְשְׁרוֹת vel שַׁרְשְׁרֹת, plur. f. Lxx. κροσσοὶ *fimbriæ, limbi*, κροσσωτὰ *fimbriata*, χαλαστὰ *catenulæ*, Alii, ἁλύσεις. Vulg. & alii, *catenulæ, catenæ*. Cum præf. וְשַׁרְשְׁרֹת *& catenulæ*, בְּשַׁרְשְׁרוֹת *in catenas*. R. שָׁרַשׁ *eradicavit*.

שָׁרַת PIEL, cum (-) pro (.) ad compensandum dagh. in ר. Lxx. δουλεύω *servio*, λατρεύω *religiosè colo*, λειτουργέω *ministro*, παρίστημι *adsto*, διαρεσκέω *placeo*. Vulg. & alii, *minister sum, ministro, administro, liberaliter servio*.

Præt. 3. p. f. m. cum præf. וְשֵׁרַת *& ministrabit*. 3. p. plur. c. cum præf. וְשֵׁרְתוּ *& ministrent*.

Ben. f. m. cum (-) sub prima rad. pro (-) ad compensandum daghésch, & sic

Digitized by Google

in seqq. מְשָׁרֵת *minister.* Lxx. διάκονος, θεράπων, λειτουργὸς *minister.* Sing. fem. מְשָׁרֶתֶת pro מְשָׁרַתַּת, *ministrans.* Cum præf. & affix. וּמְשָׁרְתוֹ *minister ejus*, m. וּמְשָׁרְתוֹ *& minister ejus*, m. Plur. m. מְשָׁרְתִים & מְשָׁרֲתִים, *ministrantes, ministri.* Lxx. Esdr. 8. v. 17. ᾄδοντας *cantores*; legebant מְשֹׁרְרִים. Cum præf. וּמְשָׁרְתִים *& ministrantes*, הַמְשָׁרְתִים *ministrantes*, הַמְשָׁרְתִים *& ministrantes.* Constr. מְשָׁרְתֵי *ministri.* Cum aff. in pausa, מְשָׁרְתָיו *ministri ejus*, m. מְשָׁרְתַי, in pausa, *ministris meis*, c.

Infin. cum præf. לְשָׁרֵת & לְשָׁרֵת, *ad ministrandum*, וּלְשָׁרֵת *& ad ministrandum.* Insuper cum affix. לְשָׁרְתוֹ *ad ministrandum ei*, m. וּלְשָׁרְתוֹ *& ad ministrandum ei*, m. לְשָׁרְתֵנִי *ad ministrandum mihi*, c. בְּשָׁרְתָם *quando ministrant*, לְשָׁרְתָם *ad ministrandum eis*, m.

Fut. 3. p. f. m. cum præf. & affix. וַיְשָׁרֶת אֹתוֹ *& ministravit ipsi*, וַיְשָׁרְתֵהוּ *& ministravit ei*, m. יְשָׁרְתֻנִי *ministrabit mihi*, c. 3. p. f. f. cum præf. & affix. וַתְּשָׁרְתֵהוּ *& ministret ei*, m. 3. p. plur. m. יְשָׁרְתוּ *ministrabunt.* Cum præf. & affix. mutato (ו) in (ֻ), יְשָׁרְתֻהוּ *ministrabunt ei*, m. וִישָׁרְתוּךָ *& ministrabunt tibi*, m. Cum נ parag. ante affix. יְשָׁרְתוּנֶךְ *ministrabant tibi*, f.

שָׁרֵת m. Lxx. λειτουργικὸς *ministratorius.* Vulg. & alii, *ministerium.* Cum præf. הַשָּׁרֵת *ministerii* vasa. Rad. שֵׁרֵת *ministravit.*

שֵׁשׁ f. Lxx. ἓξ *sex*, ἕκτος *sextus.* Vulg. & alii, *sex*, numerus cardinalis, שֵׁשׁ־, cum (ֵ) ante maqqaph. Cum præf. וְשֵׁשׁ & וָשֵׁשׁ, *& sex*, בְּשֵׁשׁ *pro sex*, כְּשֵׁשׁ *quasi sex*, לְשֵׁשׁ *in sex.* Sing. masc. שִׁשָּׁה *sex.* Cum præf. וְשִׁשָּׁה *& sex*, הַשִּׁשָּׁה *sex*, לְשִׁשָּׁה *in sex.* Cum (-) & (ֵ), שֵׁשֶׁת *sex.* Cum præfix. וְשֵׁשֶׁת *& sex*, לְשֵׁשֶׁת *sex illis.*

שֵׁשׁ m. Lxx. βύσσος, βύσσινος *byssus, byssinus.* Vulg. & alii, *byssus, byssinus, marmor*, Esth. 1. v. 6. *xylinum*, species lini præstantissimi. Cum præf. וְשֵׁשׁ & וָשֵׁשׁ, *& byssus*, הַשֵּׁשׁ *byssus*, בַּשֵּׁשׁ *bysso*, וּבַשֵּׁשׁ *& bysso.*

שֵׁשְׁבַּצַּר Vulg. *Sassabasár*, princeps in Tribu Juda, Esdr. 1. v. 11.

ששה, unde PIEL שִׁשָּׁה, Vulg. & alii, *educo, in sex partes divido, sextam partem capio*, vel *relinquo*, vel *offero.*

Præt. 1. p. f. c. cum præf. & affix. in forma quiesc. Lamedh א, Ezech. 39. v. 2. וְשִׁשֵּׁאתִיךָ *& sextabo te*, m. Lxx. qui fortè legebant וְהִשֵּׁאתִיךָ καὶ καθοδηγήσω σε *& in viam deducam te.* Compl. καὶ ἄξω. 2. p. plur. m. cum præf. וְשִׁשִּׁיתֶם *& sextam partem auferetis.* Vulg. *& sextam partem.* Lxx. καὶ τὸ ἕκτον: Vulg. & Lxx. legebant וְשִׁשִּׁית. Rad. שֵׁשׁ quibusdam.

שָׂשׂוֹן & שָׂשֹׂן, m. Lxx. ἀγαλλίαμα, ἀγαλλίασις, εὐφροσύνη *lætitia*, χαρὰ, χαρμοσύνη *gaudium*, αἴνεσις *laus*, Isai. 51. v. 11. Verbaliter, εὐφραίνω *exhilaro.* Vulg. & alii, *gaudium, lætitia, hilaritas, alacritas.* Cum præf. וְשָׂשׂוֹן *& gaudium*, וְשָׂשׂן, idem. בְּשָׂשׂוֹן *cum gaudio*, לְשָׂשׂוֹן *in, ad gaudium.* Constr. שְׂשׂוֹן *lætitia.* Rad. שׂוּשׂ *gavisus est.*

שִׁשִּׁי m. Lxx. ἕκτος *sextus.* Vulg. & alii, *sextus*; est numerus ordinalis. Cum præf. הַשִּׁשִּׁי *sextus*, וְהַשִּׁשִּׁי *& sextus.* Ezech. 8. v. 1. בַּשִּׁשִּׁי *in sexto*, apud O. vacat. Sing. fem. שִׁשִּׁית adject. *sexta.* Substant. *sexta pars, sextarius.* Cum præf. הַשִּׁשִּׁית *sextum* aulæum. In forma plur. masc. generis communis, & aliquando ordinaliter usurpatur: שִׁשִּׁים *sexaginta.* Cum præfix. וְשִׁשִּׁים *& sexaginta*, וּבַשִּׁשִּׁים *& in sexaginta.* Rad. שֵׁשׁ vel שִׁשָּׁה.

שֵׁשַׁי Vulg. *Sesái*, filius Enac, Num. 13. v. 22. Jos. 15. v. 14. & Jud. 1. v. 10.

שֵׁשַׁךְ Vulg. *Sesách*, rex Babylonis, seu rex Ægypti, Jerem. 25. v. 26. seu civitas, Jerem. 51. v. 41.

שֵׁשָׁן Vulg. *Sesán*, filius Jesi, 1. Paral. 2. v. 31. 34. & 35.

שָׁשָׁק Vulg. *Sesác*, filius Bariæ, 1. Paral. 8. v. 14.

שָׁשַׁר m. Vulg. & alii, *sinopis*, à Synope, Ponti urbe; *rubrica, minium, color ruber, indicus color, indicum.* Cum præfix. Ezech. 23. v. 14. בַּשָּׁשַׁר *minio* pictæ imagines. Vulg. *coloribus.* Lxx. ἐν γραφίδι *in lineamentorum ductu*: Jerem. 22. v. 14. ἐν μίλτῳ *minio.*

שֵׁת m. Vulg. & alii, *nates, fundamentum, podex*, seu *anus*, unde Isai. 20. v. 4. וַחֲשׂוּפַי שֵׁת *imò detectos nates ducet.* Vulg. *discoopertis natibus.* Lxx. ἀνακεκαλυμμένους *discoopertos.* Rad. שִׁית *posuit.*

שֵׁת Vulg. *Séth*, filius Adam, Gen. 4. v.

Digitized by Google

25. Num. 24. v. 17.

שת vel שֵׁת, m. Chald. ex Hebr. שֵׁשׁ, mutato ש ult. in ת. Lxx. ἓξ *sex*, ἕκτος *sextus*. Vulg. & alii similiter. Plur. m. שִׁתִּין *sexaginta*.

שָׁתָה QAL. Lxx. πίνω *bibo*, ἐκπίνω *ebibo*. Isai. 37. v. 25. metaphor. ἐρημόω *exsicco*, μεθύσκομαι *inebrior*. Vulg. & alii, *bibo*, *ebibo*, *combibo*, *compoto*; est cognatum cum שָׁתַח & שׁוּת.

Præt. 3. p. s. m. cum præf. וְשָׁתָה & *bibet*, & *bibit*. 2. p. s. f. שָׁתִית *bibisti*. Cum præfix. וְשָׁתִית & *bibe*. 1. p. s. c. שָׁתִיתִי *bibi*. Cum præf. וְשָׁתִיתִי & *bibam*, & *bibi*. 3. p. plur. c. שָׁתוּ *biberunt*. Cum præfix. וְשָׁתוּ & *bibent*. 2. p. plur. m. שְׁתִיתֶם *bibistis*. Cum præf. וּשְׁתִיתֶם & *bibetis*. 1. p. plur. c. שָׁתִינוּ *bibimus*.

Ben. s. m. שֹׁתֶה *bibens*. Lxx. Prov. 26. v. 6. ποιεῖται *facit*; fortè legebant עֹשֶׂה. Sing. fem. שֹׁתָה *ebibens*. Plur. m. cum præf. וְשֹׁתִים & וְשׁוֹתִים, & *bibentes*, הַשֹּׁתִים *bibentes*. Constr. שֹׁתֵי & שֹׁתֵי, *bibentes*. Cum præf. & affix. amara erit potio, לְשֹׁתָיו *bibentibus eam*, m.

Infin. שָׁתֹה & שְׁתוֹ, *bibendo*, *bibere*. Cum præf. וּשְׁתוֹ & *bibere*. In altera forma, לְבִלְתִּי שְׁתוֹת *ad non bibendum*. Cum præf. וּשְׁתוֹת & *bibere*, לִשְׁתּוֹת & לִשְׁתֹּת, *bibere*, *ad bibendum*, וְלִשְׁתּוֹת & *bibere*, & *ad bibendum*. Cum præf. & affix. וְאַחֲרֵי שְׁתוֹתוֹ & *cùm bibisset*, לִשְׁתּוֹתָהּ *bibere ipsum calicem*, f. לִשְׁתּוֹתָם *bibere eas*, m. &c.

Imper. 2. p. s. m. שְׁתֵה *bibe*. Cum præf. וּשְׁתֵה & *bibe*. 2. p. pl. m. שְׁתוּ *bibite*. Cum præf. וּשְׁתוּ & *bibite*.

Fut. 3. p. s. m. יִשְׁתֶּה *bibet*. Cum præf. וְיִשְׁתֶּה, & cum apocopa, וַיֵּשְׁתְּ & *bibit*. 3. p. s. f. cum præf. וַתֵּשְׁתְּ & *bibit*. 2. p. s. m. תִּשְׁתֶּה *bibes*, תִּשְׁתָּה *bibes*. Cum præfix. וַתֵּשְׁתְּ & *bibisti*. 2. p. s. f. תִּשְׁתִּי *bibes*. 1. p. s. c. אֶשְׁתֶּה *bibam*. Cum præf. וְאֶשְׁתֶּה & *bibam*, וָאֵשְׁתְּ & *bibi*. 3. p. pl. m. יִשְׁתּוּ *bibent*. Cum præf. וַיִּשְׁתּוּ & *biberunt*, וְיִשְׁתּוּ & *bibent*. Cum ן parag. & mutato ה in (י) mobile, יִשְׁתְּיוּן *bibent*. Cum aff. mutato (ו) in (ׇ), יִשְׁתָּהוּ *bibent illud*, m. 3. p. plur. f. תִּשְׁתֶּינָה *bibent*. 2. p. plur. m. תִּשְׁתּוּ *bibetis*. 1. p. plur. c. נִשְׁתֶּה *bibemus*. Cum præf. וְנִשְׁתֶּה & *bibemus*.

NIPHAL נִשְׁתָּה, unde Fut. 3. p. s. m. יִשָּׁתֶה quod *bibitur*.

שְׁתָה PEAL Chald. Lxx. πίνω *bibo*; unde Præt. 3. p. plur. m. cum prosthesi litt. א, אִשְׁתִּיו pro שְׁתִיו, *biberunt*; aliis est Præter. Aphél, ut & seq. Cum præf. וְאִשְׁתִּיו pro וּשְׁתִיו, & *biberunt*.

Ben. s. m. שָׁתֵה *bibens erat*. Plur. m. שָׁתַיִן *bibentes*.

Fut. 3. p. plur. m. cum præf. וְיִשְׁתּוֹן & *biberunt*.

שָׁתוֹת plur. f. unde cum præf. Psal. 11. v. 3. כִּי הַשָּׁתוֹת יֵהָרֵסוּן. Lxx. ὅτι ἃ κατηρτίσω καθεῖλον, Vulg. *quoniam quæ perfecisti destruxerunt*; Alii, *nam fundamenta*, *retia*, *stamina destruentur*. Cum affix. Isai. 19. v. 10. שָׁתֹתֶיהָ Vulg. & erunt *irrigua ejus*, f. Alii, *fundamenta ejus*, *stamina ejus*, *nassæ ejus*. Lxx. οἱ ἐργαζόμενοι αὐτὰ *operantes ea*. Aq. αἱ ἀποθῆκαι αὐτῆς *horrea ejus*. Theod. ταπεινὰ αὐτῆς *humilia ejus*. Rad. שִׁית *posuit*, &c.

שְׁתִי m. Vulg. & alii, *luxuria*, *ingluvies*, *potatio*, *ingurgitatio*. Cum præfix. Eccles. 10. v. 17. וְלֹא בַשְּׁתִי & *non in ingurgitatione*. Lxx. καὶ οὐκ αἰσχυνθήσονται & *non erubescent*; fortè legebant יֵבֹשׁוּ. Rad. שָׁתָה *bibit*.

שְׁתִי m. Lxx. στήμων *stamen*. Vulg. & alii, *stamen*. Cum præf. הַשְּׁתִי *stamen*, בַּשְּׁתִי & בִּשְׁתִי, *in stamine*. Rad. שָׁתָה ex forma; significatio petitur à שִׁית.

מִשְׁתֶּה f. Lxx. πότος, Alii, *potatio*, *compotatio*, *potio*. Cum præf. וּמִשְׁתֶּה & *potatio*. Vulg. sensum expressit. Rad. שָׁתָה *bibit*.

שְׁתִילִים plur. m. Lxx. νεόφυτα *novellæ plantæ*. Vulg. & alii, *novellæ*, *plantæ*, *propagines*, *plantationes*, *surculi*. Cum præf. כִּשְׁתִלֵי *sicut plantulæ*. Rad. שָׁתַל *plantavit*.

שָׁתַל QAL. Lxx. φυτεύω, καταφυτεύω *planto*. Vulg. & alii, *planto*, *transplanto*.

Præt. 1. p. s. c. cum præfix. וְשָׁתַלְתִּי & *plantabo*.

Paoul s. m. שָׁתוּל *quod transplantatur*, lignum. Lxx. εὐθηνῶν *exuberans*. Sing. fem. Olee 9. v. 13. שְׁתוּלָה בְנָוֶה. Vulg. Tyrus erat *fundata in pulchritudine*. Lxx. παρέστησαν τὰ τέκνα αὐτῶν *præbuerunt filios suos*; videntur legisse שָׁתוּ לָהּ בָנֶיהָ. Aq. Sym. πεφυτευμένη *plantata* petra. Theod. πεφυτευμένοι οἱ υἱοὶ

Digitized by Google

αὐτῶς plantati filii ejus , qui fortè legit שְׁתוּלִים . Lxx. Ezech. 17. vv. 8. & 10. *πιαίνεται impinguatur.* Vulg. *plantata est.* Plur. m. שְׁתוּלִים *plantati.*

Fut. 1. p. f. c. cum affix. אֶשְׁתֳּלֶנּוּ *plantabo illum* , m.

שֻׁתַלְחִי Vulg. *Suthalaitæ* , Num. 26. v. 35.

שָׁתַם QAL , unde Paoul , (ו) mutato in (ֻ) , constr. Num. 24. vv. 3. & 15. שְׁתֻם הָעָיִן , Vulg. dixit homo *cujus obturatus est oculus* , legit שְׂתֻם . Lxx. ὁ ἀληθινῶς ὁρῶν *verè videns.* Alii , *apertus oculis* , ad res futuras prævidendas.

שָׂתַם , vide סָתַם , col. 1499.

שָׁתַן , unde HIPHIL הִשְׁתִּין . Lxx. οὐρέω *mingo.* Vulg. & alii , *mingo* , *permingo* ,

emicto , *urinam emitto.*

Ben. f. m. מַשְׁתִּין *mingens* ad parietem : à quibusdam intelligitur canis ; Alii , & de cane & de homine mare intelligunt.

שָׁתַק QAL. Lxx. ἡσυχάζω *quiesco* , κοπάζω *cesso.* Vulg. & alii , *conquiesco* , *sileo* , *taceo* , *conticesco* , *sto placidus* , cognatum cum שָׁקַט *quievit.*

Fut. 3. p. f. m. יִשְׁתֹּק *silebit.* Cum præf. וְיִשְׁתֹּק *& cessabit.* 3. p. plur. m. in pausa , כִּי־יִשְׁתֹּקוּ *quia siluerunt.*

שָׂתַר , vide סָתַר , in 3. p. plur. m. Futuri τῶ Niphal , col. 1502.

שֵׁתָר Vulg. *Sethár* , nomen ducis , Esth. 1. v. 14.

שְׁתַר בּוֹזְנַי Vulg. *Sthárbúzanái* , nomen viri , Esdr. 5. v. 3.

ת Littera servilis , quâ formantur in Futuro personæ tertiæ sing. femin. secundæ sing. mascul. & femin. secundæ plur. masc. & femin. & tertiæ plur. fem. in omnibus conjugationibus. Servilis etiam est in omnibus vocibus seqq. quæ radicem per se non constituunt.

תָּא m. Lxx. θεὶ & θεῶ , & in plur. θεεὶμ , ipsa vox Hebræa alterata. Vulg. & alii , *thalamus* , *cubiculum* , *excubitorium* stipatorum regis , vel principis , *cella* , *conclave.* 2. Paral. 12. v. 11. אֶל־תָּא *in cubiculum* satellitum. Lxx. *εἰς ἀπάντησιν in occursum* ; Alii , *εἰς τάξιν in ordinem.* Vulg. *ad armamentarium.* Cum præf. הַתָּא *thalamus* , וְהַתָּא *& thalamus.* Plur. m. תָּאִים *thalami.* Constr. cum præf. תָּאֵי וְתָאֵי *& thalami.* Cum præf. & affix. תָּאָיו *thalamos ejus* , m. וְתָאָיו *& thalami ejus* , m. Plur. f. cum præf. הַתָּאוֹת ante *thalamos.*

תָּאַב QAL. Vulg. & alii , *concupisco* , *appeto* , *opto* , *desidero.* Lxx. ἐπιποθέω , ἐπιθυμέω *concupisco* ; unde

Præt. 1. p. f. c. תָּאַבְתִּי *concupivi.*

PIEL תִּאֵב *aversatus est* , *abominatus est* , contrariâ significatione à conjugat. Qal. Lxx. Verbaliter , βδελύσσομαι *abominor* , *detestor* ; unde

Ben. f. m. cum (ּ) sub prima rad. ad

compensandum dagh. in secunda radic. מְתָאֵב *abominans.*

תַּאֲבָה f. *desiderium* , unde cum præf. Ps. 118. Hebr. 119. v. 20. fracta est anima mea לְתַאֲבָה *ob desiderium.* Lxx. τῷ ἐπιθυμῆσαι. Vulg. *desiderare.* Quibusdam est Infin. cum ה parag. unde vertunt , *ad optandum.* Rad. תָּאַב *desideravit.*

תָּאָה , unde PIEL תֵּאָה *limito* , *termino* , *determino* , *definio* , *designo.*

Fut. 2. p. pl. m. Num. 34. v. 7. תְּתָאוּ לָכֶם , Vulg. ad sensum attendens , *termini incipient* , *pervenientes* ; Alii , *determinabitis vobis.* Lxx. καταμετρήσετε ὑμῖν αὐτοῖς *dimetiemini vobis ipsis.* Mercero est pro תְּתָאוּ .

HIPHIL הִתְאָה , unde juxtà quosdam ,

Præt. 2. p. plur. m. cum præf. Num. 34. v. 10. וְהִתְאַוִּיתֶם לָכֶם . Lxx. καὶ καταμετρήσετε ὑμῖν αὐτοῖς. Vulg. mutatâ personâ , *indè metabuntur.* Alii , *hinc designabitis vobis.* Vide Gram. Hebr. tom. 1. p. 300. col. 1.

תְּאוֹ vel תּוֹא , m. Lxx. ὄρυξ *capra silvestris* , σευτλίον *beta.* Vulg. & alii , *oryx* , *bubalus* , *bos silvestris* , *urus.* Cum præfix. כְּתוֹא *sicut bubalus* , וּתְאוֹ *& bubalus.* Rad. תָּאָה in Piél , *limitavit.*

תַּאֲוָה f. Lxx. ἐπιθυμία *concupiscentia.* Verbaliter , ἐπιθυμέω *concupisco* , ἀρεστὸς *gratus.* Vulg.

Digitized by Google

& alii, *desiderium*, *concupiscentia*. Adject. *pulcher*. Cum præfix. הַתַּאֲוָה *concupiscentia*. Prov. 18. v. 1. לְתַאֲוָה, Lxx. *προφάσεις*, Vulg. *occasiones*; legebant לְתֹאֲנָה, Cappel. *pro animi sui desiderio*. Constr. תַּאֲוַת *desiderium*. Cum præf. וְתַאֲוַת *& desiderium*. Cum præf. & affix. תַּאֲוָתִי *desiderium meum*, c. וְתַאֲוָתָם *& desiderium ipsorum*, m. מִתַּאֲוָתוֹ *à desiderio suo*, m. Rad. אָוָה in Piël, *desideravit*.

תאות תַּאֲוַת f. O. *καρπὸς fructus*, quasi legissent תְּבוּאַת *proventus*. Vulg. & alii, *desiderium*, *finis*, *terminus*, *limitatio*, *determinatio*. Construct. עַד תַּאֲוַת *usque ad terminum*. R. quibusdam, תָּאָה *terminavit*, aliis אָוָה in Piël, *desideravit*.

תאומים תְּאוֹמִים plur. m. Lxx. *δίδυμοι*, *δίδυμα*. Vulg. & alii, *gemini*, *gemelli*. Contractè absque א & (י), תּוֹמִם *gemelli*. Constr. תְּאוֹמֵי *gemini*. Rad. תָּאַם *geminus fuit*.

תאלת תַּאֲלָה f. Vulg. & alii, *labor*, *exsecratio*, *dejeratio*, *imprecatio*, *voluntas*. Lxx. *μόχθος*. Cum affix. תַּאֲלָתְךָ *exsecrationem tuam*, m. Rad. אָלָה *exsecratus est*, vel יָאַל in Hiphil, *voluit*, unde nata versionum diversitas. *τοῖς* Lxx. & Vulg.

תאם QAL. Vulg. & alii, *conjungor*, *geminor*, *congeminor*, *similitudine integrâ adæquor*, *æqualis sum magnitudine*; unde

Ben. plur. m. Exod. 26. v. 24. וְיִהְיוּ תוֹאֲמִם. Vulg. *eruntque conjunctæ* tabulæ. Lxx. *καὶ ἔσονται* (Ms. Alex. Ald. & Complut. *ἔσονται*) *ἐξ ἴσου & erunt æquales*; Alii, *& erunt gemellæ*, תּוֹאֲמִם *gemellæ*. In alia forma ibidem, juxta quosdam, תַּמִּים, pro תְּאֹמִים, *geminatæ*.

HIPHIL הִתְאִים, unde Ben. pl. f. Cant. 4. v. 2. שֶׁכֻּלָּם מַתְאִימוֹת, Lxx. *αἱ πᾶσαι διδυμεύουσαι omnes geminantes*. Aq. *διδυμοτόκοι geminos parientes*. Vulg. *omnes gemellis fœtibus*.

תאם תְּאֹם, unde plur. m. constr. תְּאֹמֵי *thomé*, *gemini*, *gemelli*, *geminationes*. Rad. eadem.

תאנה תַּאֲנָה vel תֹּאֲנָה, f. Vulg. & alii, *occasio*, *amor*, *appetitus*, *impetus*, *impulsus*. Lxx. *ἐκδίκησις vindicta*. Ald. & Complut. *ἀνταπόδομα retributio*. Cum affix. Jerem. 2. v. 24. תַּאֲנָתָהּ *appetitum ejus*, f. quis reprimet. Lxx. *παρεδόθη tradita est*; fortè legebant נִתְּנָה. Rad. אָנָה *mœstus fuit*.

תאנה תְּאֵנָה f. Lxx. *συκῆ ficus* arbor, *σῦκον ficus* fructus, *συκεὼν* & *συκῶν*, *ficetum*. Vulg. & alii, *ficus*. Cum præfix. הַתְּאֵנָה *ficus*, וּתְאֵנָה *& ficus*, וְהַתְּאֵנָה *& ficus*, בַּתְּאֵנָה *in ficu*, לַתְּאֵנָה *ficui*, מֵהַתְּאֵנָה *de ficu*. Cum præf. & aff. תְּאֵנָתוֹ *ficus ejus*, m. וּתְאֵנָתָהּ *& ficus ejus*, f. In pausa, וּתְאֵנָתֶךָ *& ficus tua*, m. וּתְאֵנָתִי *& ficus mea*, c. וּתְאֵנָתָם *& ficum ipsorum*, m. In forma plur. masc. תְּאֵנִים *ficus*. Cum præf. וּתְאֵנִים *& ficus*, הַתְּאֵנִים *ficus*, כִּתְאֵנִים *ficut ficus*, וְכִתְאֵנִים *& ficut ficus*. Constr. cum præf. & affix. כִּתְאֵנֵי *ficut ficus*, וּתְאֵנֵיכֶם *& ficus vestræ*, m. Rad. תָּאַן inusit.

תאניה תַּאֲנִיָּה f. Lxx. *αὐτῆς ἡ ἰσχὺς fortitudo ejus*, f. legerunt אוֹנָהּ, Isai. 29. v. 2. Sym. *κατώδυνος*, Vulg. *tristis*; at Thren. 2. v. 5. Lxx. *τεταπεινωμένην*, Compl. *τεταπεινωμένος humiliata*, *humiliatus*; fortè legebant עֻנִּיָּה. Compl. verò עָנִי. Vulg. & alii, *humiliatus*, *mœstitia*, *mœror*, *luctus*, *planctus*. Rad. אָנָה *luxit*, &c.

תאנים תְּאֻנִים plur. m. Ezech. 24. v. 12. תְּאֻנִים הֶלְאָת, Vulg. *multo labore sudatum est*. Alii, *injuriis*, *mendaciis*, *molestiis afflictavit se*, *labore defessa est*; apud Lxx. vacat. Rad. quibusd. אָוֶן inusit. aliis אַיִן particula negativa, *non*, *nihil*.

תאנת שלה תַּאֲנַת שִׁלֹה Vulg. *Thánáthseló*, nomen loci, Jos. 16. v. 6.

תאר QAL. Lxx. *διεκβάλλω trajicio*, *διέρχομαι transeo*. Vulg. & alii, *transeo*, *pertranseo*, *designo*, *describo*, *formo*, *definior*, *limitor*, &c. conferunt quidam cum תּוּר.

Præt. 3. p. s. m. cum præf. וְתָאַר הַגְּבוּל *& descriptus est terminus*.

PIEL תֵּאֵר vel תֹּאַר, *definio*, *formo*, *delineo*; unde Fut. 3. p. s. m. cum affix. Isai. 44. v. 13. יְתָאֲרֵהוּ. Vulg. *formavit illud*, m. Lxx. *ἔστησεν αὐτὸ collocavit illud*. Ald. & Complut. *ἐμόρφωσεν formavit*.

POAL תֹּאַר, unde Ben. s. m. cum præf. Jos. 19. v. 13. & egredietur in Rimmon הַמְּתֹאָר *describens*, *gyrans* Neah. Vulg. ut nomen loci accepit, *Amthar*, ut & Lxx.

תאר תֹּאַר m. Lxx. *εἶδος species*, *ὄψις aspectus*. Vulg. & alii, *forma*, *species*, *delineatio*. Cum præf. כְּתֹאַר *sicut forma*. Lxx. *εἰς ὁμοίωμα ad similitudinem*. Cum præf. & affix. 1. Reg. 28. v. 14. מַה־תָּאֳרוֹ *qualis forma ejus?* m. Lxx. sensu expresso, *τί ἔγνως quid nosti?* Isai. 52.

Digitized by Google

v. 14. וְתָאֳרוֹ *& forma ejus*, m. Lxx. *καὶ ἡ δόξα σου*, Ald. *δεξιά*... תָּאֳרָם *tóorám*, *facies eorum, forma eorum*. Rad. תָּאַר *formavit*, &c.

תַּאְרֵעַ Vulg. *Tharáa*, filius Micha, 1. Paral. 8. v. 35.

תְּאַשּׁוּר f. *buxus*, unde cum præf. וּתְאַשּׁוּר *& buxus*. Rad. אָשַׁר *beatus fuit*.

תֵּבָה f. eft formæ פֵּאָה. Lxx. *κιβωτὸς*, *θίβη arca*. Vulg. & alii, *arca, stabulum*. Cum præf. הַתֵּבָה *arca*, בַּתֵּבָה *in arca*, לַתֵּבָה *arca*. Conftr. תֵּבַת, & cum (י), תֵּיבַת, *arca*. R. תָּבָה inufit.

תְּבוּאָה f. Lxx. *γέννημα germen, fructus*, *καρπὸς fructus*; metaphor. Prov. 3. v. 14. *θησαυρὸς thesaurus*. Jerem. 12. v. 13. *καύχησις oftentatio*. Vulg. & alii, *primitiæ, fructus, proventus, reditus annuus*. Cum præf. הַתְּבוּאָה *proventus*. Conftruct. תְּבוּאַת *proventus*. Cum præfix. וּתְבוּאַת *& proventus*, וּבִתְבוּאַת *& in proventu*, כִּתְבוּאַת *tamquam proventus*, וְכִתְבוּאַת *& tanquam proventus*, לִתְבוּאַת *ad proventum*, מִתְּבוּאַת *de proventu*. Cum præf. & affix. תְּבוּאָתוֹ, & cum ה pro (ו), תְּבוּאָתֹה *proventus ejus*, m. תְּבוּאָתָהּ *proventus ejus*, f. וּתְבוּאָתָהּ *& proventus ejus*, f. תְּבוּאָתְךָ, & in paufa, תְּבוּאָתֶךָ *proventus tuus*, m. תְּבוּאָתִי *proventus meus*, c. וּתְבוּאָתִי *& proventus meus*, c. תְּבוּאָתֵנוּ *proventus nofter*, c. Plur. f. תְּבוּאוֹת *proventus*. Cum præf. & affix. בִּתְבוּאוֹת *in proventibus*, מִתְּבוּאֹתֵיכֶם *de proventibus veftris*, m. Rad. בּוֹא *venit*.

תְּבוּנָה f. Lxx. *σύνεσις intelligentia*, *φρόνησις prudentia*, *ἐπιστήμη fcientia*, *σοφία fapientia*; adject. *φρόνιμος prudens*. Prov. 21. v. 30. תְּבוּנָה *intelligentia*. Lxx. *ἀνδρεία fortitudo*; ubi videntur legiffe גְּבוּרָה, idem. Vulg. & alii, *prudentia, intelligentia, animadverfio*, quando Deo adfcribitur תְּבוּנָה *providentiæ* voce, meliùs quàm *prudentiæ* interpretaberis. J. Cleric. Cum præf. וּתְבוּנָה *& intelligentia*, הַתְּבוּנָה *intelligentia*, בִּתְבוּנָה *in intelligentia*, לִתְבוּנָה *prudentiæ*. Cum præf. & aff. וּתְבוּנָתוֹ *& intelligentia fua*, m. לִתְבוּנָתוֹ *intelligentiæ ejus*, m. וּבִתְבוּנָתְךָ *& per intelligentiam tuam*, m. לִתְבוּנָתִי *ad intelligentiam meam*, c. Ofee 13. v. 2. contractè כִּתְבוּנָם pro כִּתְבוּנָתָם, *pro intellectu fuo*, m. Vulg. *quafi fimilitudinem*. Lxx. *κατ' εἰκόνα ad imaginem*; fortè legebant כִּתְמוּנָה. Plur. fem. תְּבוּנוֹת *intelligentiæ*.

Cum præfix. וּבִתְבוּנוֹת *& per intelligentiam*. Cum affix. עַד־תְּבוּנֹתֵיכֶם *usque ad intelligentias veftras*, m. Rad. בִּין *intellexit*.

תְּבוּסָה f. Lxx. *καταστροφὴ fubverfio*. Alii, *conculcatio, proculcatio, contemtus, fecuritas*; unde conftr. fed à Deo facta eft תְּבוּסַת *proculcatio* Ochoziæ: Vulg. fenfum expreffit, 2. Paral. 22. v. 7. voluntatis quippe fuit Dei *adversùs* Ochoziam. Rad. בּוּס *conculcavit*, &c.

תָּבוֹר Vulg. *Thabór*, mons in medio Galilææ, Jerem. 46. v. 18. Pfal. 88. Hebr. 89. v. 13. Civitas in Tribu Zabulon, 1. Paral. 6. v. 62. in Vulg. v. 77. 1. Reg. 10. v. 3.

תֵּבֵל f. Lxx. *γῆ terra*, *οἰκουμένη* fcil. *γῆ habitata terra*, *χώρα regio*. Vulg. & alii, *orbis*. Cum præf. וְתֵבֵל *& orbis*, בְּתֵבֵל *in orbe*, וּמִתֵּבֵל *& ex orbe*.

תֶּבֶל m. Lxx. *μυσαρὸν abominandum*. Vulg. & alii, *fcelus, confufio, commixtio nefaria & illicita*. Levit. 20. v. 12. תֶּבֶל עָשׂוּ *confufionem fecerunt*. Lxx. *ἠσεβήκασι γὰρ impiè enim egerunt*. Vulg. *quia fcelus operati funt*. Rad. בָּלַל *confudit*, &c.

תֻּבַל Vulg. *Thubál*, filius Japhet, Gen. 10. v. 2.

תַּבְלִית f. unde cum affix. Ifai. 10. v. 25. & ira mea עַל־תַּבְלִיתָם *contra confumtionem eorum*, m. Lxx. *ἐπὶ τὴν βουλὴν αὐτῶν*, Vulg. *fuper fcelus eorum*, Alii, *in perniciem eorum*. Rad. בָּלָה *vetuftate confumtus eft*.

תְּבַלֻּל m. unde Lev. 21. v. 20. אוֹ תְּבַלֻּל בְּעֵינוֹ, Lxx. *ὁ πτίλλος τοὺς ὀφθαλμούς vel cui in oculis maculæ*. Vulg. *fi albuginem habens in oculo*. Alii, *vel cui fuffufio in oculo ejus*. Rad. בָּלַל *confudit*, &c.

תֶּבֶן m. Lxx. Aq. Sym. Theod. *ἄχυρον palea*. Vulg. & alii, *palea, ftramen*. Cum præfix. וְתֶבֶן *& ftramen*, הַתֶּבֶן *ftramen*, וְהַתֶּבֶן *& ftramen*, כַּתֶּבֶן *ficut palea*, לַתֶּבֶן & לְתֶבֶן, *pro ftramine*.

תִּבְנִי Vulg. *Thební*, filius Gineth, 3. Reg. 16. v. 21.

תַּבְנִית f. Lxx. *μορφὴ forma*, *ὁμοίωμα*, *ὁμοίωσις fimilitudo*, *τύπος figura*, *παράδειγμα exemplar*, *ῥυθμὸς aptatio, proportio*. Vulg. & alii, *imago, fimilitudo, figura, ornatus, exemplar, forma, ftructura, ædificium*. Cum præfix.

Digitized by Google

בְּתַבְנִית & *structura*, תַּבְנִית *structura*, וְתַבְנִית *in similitudinem*, כְּתַבְנִית *juxta structuram*, וּלְתַבְנִית & *ad structuram*. Cum præf. & aff. תַּבְנִיתָן *exemplar ejus*, m. כְּתַבְנִיתָם *juxta exemplar eorum*, m. Rad. בָּנָה *ædificavit*.

תַּבְעֵרָה f. Lxx. Num. 11. v. 3. ἐμπυρισμὸς *combustio*. Vulg. *incensio*. Alii, *exarsio*. Est etiam nomen loci, ibid. Rad. בָּעַר *arsit*.

תֵּבֵץ Vulg. *Thebés*, urbs terræ Chananææ, Jud. 9. v. 50. & 2. Reg. 11. v. 21.

תְּבַר Chald. unde Peil, sing. fem. cum ה pro א, Dan. 2. v. 42. תְּבִירָה. Lxx. συντριβόμενον, Vulg. *contritum* regnum, Alii, *fractum*, *fragile*.

תַּגְמוּל m. *beneficium*, *retributio*; unde plur. cum affix. Chald. Psal. 115. Hebr. 116. v. 12. כָּל־תַּגְמוּלוֹהִי עָלָי *pro omnibus retributionibus ejus*, m. *super me*. Lxx. περὶ πάντων ὧν ἀνταπέδωκέ μοι, Vulg. *pro omnibus quæ retribuit mihi*. Rad. גָּמַל *retribuit*, &c.

תִּגְרָה f. unde constr. cum præfix. Psal. 38. Hebr. 39. v. 11. מִתִּגְרַת, Lxx. ἀπὸ τῆς ἰσχύος, Vulg. *à fortitudine* manûs tuæ, Alii, *à conflictu*, *à percussione*. Rad. גָּרָה in Piél, *contendit*, &c.

תֹּגַרְמָה Vulg. *Thógormá*, filius Gomer, Gen. 10. v. 3.

תִּדְהָר m. Lxx. πεύκη, Vulg. & alii, *ulmus*, *pinus*, *tæda* arbor resinam ferens. Rad. דָּהַר *plausit*.

תְּדִירָא Chald. cum præf. בִּתְדִירָא, Dan. 6. v. 17. & 21. Lxx. ἐνδελεχῶς, Vulg. *semper*, Alii, *jugiter*; respondet Hebræo תָּמִיד. Rad. דּוּר inusit.

תַּדְמֹר Vulg. *Palmira*, nomen civitatis in Syria, 3. Reg. 9. v. 18. 2. Paral. 8. v. 4.

תִּדְעָל Vulg. *Thadál*, rex Gentium, Gen. 14. v. 1.

תֹּהוּ vel תֹּהוּ, m. ἔρημος *desertum*. Adjectivè, ἄβατον *invium*, κενὸς, μάταιος *vanus*, ἀόρατος *invisibilis*, τὰ μηθὲν ὄντα *ea quæ nihil sunt*, οὐδὲν *nihil*. Adverb. μάτην *vanè*. Vulg. & alii, *vanitas*, *inanitas*, *inane*, *indigestio*, *inordinatio*, *vastitas*, *desolatio*, *chaos*, *res informis*. Adjectivè, *indigestum*; metaphor. *idolum*. Cum præf. וָתֹהוּ & *inane*, אַחֲרֵי תֹהוּ post *inanitatem*, בַּתֹּהוּ *in inanitate*, *frustrà*. Isai. 29. v. 21. בַּתֹּהוּ. Lxx. metaphor. ἐν ἀδίκοις pro *injustis*. Vulg. *frustrà*, Alii, *in nihilum*, וּבְתֹהוּ & *in inanitate*, כַּתֹּהוּ *sicut inane* fecit, לְתֹהוּ *sine causa*, *inaniter*. Rad. תָּהָה inusit.

תְּהוֹם commun. gen. sed fem. sæpius. Lxx. ἄβυσσος *abyssus*, πόντος *pontus*, κῦμα *fluctus*. Vulg. & alii, *abyssus*, *aqua*, *vorago*, *latices*, *fontes*, *mare*. Cognatum cum הָמַם & הָמָה, *tumultuatus est*, *impetum fecit*. Cum præf. וּתְהוֹם & *ex abysso*. Plur. fem. תְּהוֹמוֹת, תְּהֹמֹת & תְּהֹמֹת, *abyssi*. Cum præfix. וּתְהֹמֹת & *abyssi*, בַּתְּהֹמוֹת *in abyssis*, כַּתְּהֹמוֹת *sicut in abyssis*, וּמִתְּהוֹמוֹת & *ex abyssis*. Rad. הָמַם inusit.

תְּהִלָּה f. Lxx. αἴνεσις *laus*, *laudatio*, γαυρίαμα *exsultatio*, δόξα *gloria*, ἀγαλλίαμα *lætitia*, ἐξομολόγησις *confessio*, ἔπαινος *laus*, καύχημα *gloriatio*, ὕμνησις *cantio laudis*, ὕμνος *hymnus*. Verbaliter, δοξάζω *glorifico*. Adjectivè, ἔνδοξος *gloriosus*, ὀνομαστὸς *celebris*. Compl. Jerem. 49. v. 24. αἰνὴ *gravis* civitas. Metaphoricè, ἀρετὴ *virtus*, σωτήριον *salutare*. Vulg. & alii, *laudatio*, *laus*, *collaudatio*, *gloriatio*. Cum præf. וּתְהִלָּה & *laus*, בִּתְהִלָּה *cum lande*, לִתְהִלָּה *ad laudem*, וְלִתְהִלָּה & *ad laudem*. Constr. תְּהִלַּת *laus*. Cum præf. & affix. תְּהִלָּתוֹ *laus ejus*, m. וּתְהִלָּתוֹ & *laus ejus*, m. תְּהִלָּתְךָ *laus tua*, m. In pausa, תְּהִלָּתֶךָ *laus tua*, m. Cum (י) redundante, תְּהִלָּתֶיךָ *laus tua*, m. בִּתְהִלָּתֶךָ *in laude tua*, m. תְּהִלָּתִי *laus mea*, c. וּתְהִלָּתִי & *laus mea*, c. Pl. f. תְּהִלּוֹת & תְּהִלֹּת, *laudes*. Cum præf. וּתְהִלּוֹת & *laudes*. R. הָלַל in Piél, *laudavit*, &c.

תָּהֳלָה f. Lxx. σκολιόν τι *aliquid perversum*. Vulg. & alii, *pravitas*, *insania*, *lux*, *splendor*, *lumen*, Job. 4. v. 18. Rad. הָלַל, ut suprà.

תַּהֲלֻכוֹת plur. f. unde cum præf. Nehem. 12. v. 31. וְתַהֲלֻכֹת & *processiones*, *progressiones* constitui. Lxx. Verbaliter, καὶ διῆλθον & *transierunt*. Vulg. & *ierunt*. Rad. הָלַךְ *ivit*, &c.

תַּהְפֻּכָה f. unde plur. f. תַּהְפֻּכוֹת. Lxx. ἐξεστραμμένη *perversa* generatio, ἄδικος *injustus*, ἀποστρέφομαι *avertor*, διαστρέφομαι *pervertor*, σκολιὸς *obliquus*, διαστροφὴ *perversio*. Vulg. & alii, *perversa*, *perversitates*, תַּהְפֻּכוֹת *perversitates*. Cum præf. בְּתַהְפֻּכוֹת *in perversitatibus*. Rad. הָפַךְ *subvertit*, &c.

Digitized by Google

תָּו m. Lxx. σημεῖον *signum*. Vulg. signa *thau*. Cum præf. תָּו *signum*. Cum affix. Job. 31. v. 35. תָּוִי הֵן, Vulg. *ut desiderium meum*, c. Quidam dicunt deficere א, & esse pro תַּאֲוָה vel pro תַּאֲוָתִי. Alii, *ecce designatio mea, subsignatio mea, signum meum*. Lxx. χεῖρα *manum*: causa pro effectu. Rad. תָּוָה *signavit*, &c.

תוא, vide תְּאוֹ, col. 2968.

תּוּב Chald. PEAL, unde Fut. 3. p. f. m. Dan. 4. v. 31. יְתוּב, & ratio mea super me *rediit*. Lxx. αἱ φρένες .... ἐπεστράφησαν, Vulg. *redditus est* sensus meus.

APHEL אָתִיב, cum ה pro א charact. Præt. 3. p. f. m. Dan. 2. v. 14. הָתִיב *dedit, redire fecit consilium*, Vulg. *requisivit*. Lxx. ἀπεκρίθη *respondit*. 3. p. plur. m. cum affix. & ה pro א, Esdr. 5. v. 11. הֲתִיבוּנָא *reddiderunt nobis*, c. Lxx. ἀπεκρίθησαν ἡμῖν, Vulg. *responderunt nobis*.

Infin. cum præf. & affix. לַהֲתָבוּתָךְ *respondere tibi*, m. non opus habemus. Lxx. ἀποκριθῆναί σοι.

Fut. 3. p. pl. m. יְתִיבוּן *iterato dederunt* epistolam. Lxx. ἀπεστάλη *missum fuit*. Esdr. 6. v. 5. יַהֲתִיבוּן (servata characteristica ה loco א), *restituant vasa*, Vulg. *reddantur*. Lxx. δοθήτω.

תּוּבַל Vulg. *Italia*, Isai. 66. v. 19.

תּוּבַל־קַיִן Vulg. *Túbalcáin*, filius Lamech, Gen. 4. v. 22.

תּוּגָה f. Lxx. πένθος *luctus*, λύπη, ὀδύνη *dolor*, ἀκηδία *mæror, anxietas*. Vulg. & alii, *tædium, mæror, luctus, ignominia, mæstitia*. Cum præfix. לְתוּגָה *ad mærorem*, מִתּוּגָה *præ mærore*. Constr. תּוּגַת *mæstitia*. Rad. יָגָה in Hiphil, *mærore affecit*.

תּוֹגַרְמָה Vulg. *Thógormá*; ab hoc Tygranæi, qui à Græcis Phryges dicuntur, denominati sunt; Hebræis Turcæ nominantur, quidam Germanos interpretantur. Ezech. 27. v. 14.

תּוֹדָה f. Lxx. ἐξομολόγησις *confessio*, αἴνεσις *laus*, εὐχὴ χαρμοσύνης *votum lætitiæ*, δῶρον *donum, munus*. Amos 4. v. 5. תּוֹדָה *laus*. Lxx. νόμος *lex*; ubi legebant תּוֹרָה, Aq. εὐχαριστία *gratiarum actio*. Vulg. & alii, *laus, confessio, celebratio, laudatio, gratiarum actio*, sacrificium *eucharisticum*. Cum præf. וְתוֹדָה *& laudis*, הַתּוֹדָה *laudis*, וְהַתּוֹדָה *& laudis*, בְּתוֹדָה *laude*, לְתוֹדָה *ad laudem*. Constr. תּוֹדַת *laudis*. Plur. fem. תּוֹדוֹת & תּוֹדֹת, *laudes, celebrationes*. Cum præfix. וְתוֹדוֹת *& sacrificia laudis*, הַתּוֹדֹת *celebrationes*, וּבְתוֹדוֹת *& laudibus*. Rad. יָדָה in Hiphil, *celebravit, confessus est*.

תְּוַהּ Chald. PEAL. Lxx. θαυμάζω *miror*. Vulg. & alii, *obstupesco, expavesco, contremisco*; unde

Præt. 3. p. f. m. תְּוַהּ *obstupuit*; respondet Hebræo, חָרַד *trepidavit*.

תָּוָה PIEL. Vulg. & alii, *impingo, signo, designo, describo*; unde

Fut. 3. p. f. m. cum præfix. & (ּ) sub ת pro (ֶ) ob defect. daghésch in (ו) seq. & cum apocopa הּ ה, 1. Reg. 21. v. 14. וַיְתָו *& allisit se*. Lxx. καὶ ἐτυμπάνιζεν *& tympanizabat*; paulò post, καὶ ἔπιπτεν *& cadebat*, ubi duæ versiones ejusdem vocis. 2. p. plur. m. cum (ּ) pro (ֶ) & א loco (ו), תְּתָאוּ *describetis*; vide in תָּאָה.

HIPHIL הִתְוָה. Vulg. & alii, *signo, designo, scribo, determino, describo*.

Præt. 2. p. f. m. cum præf. וְהִתְוִיתָ תָּו, Lxx. καὶ δὸς σημεῖον *& da signum*. Vulg. *& signa thau*. 3. p. pl. c. הִתְווּ *notarunt* sanctum Israëlis. Lxx. παρώξυναν, Vulg. *exacerbaverunt*. 2. p. plur. m. cum præf. וְהִתְאִוִּיתֶם *& designabitis*. Vide in תָּאָה.

תֹּחוּ Vulg. *Thóhu*, nomen viri, 1. Paral. 6. v. 19. in Vulg. 34.

תּוֹחֶלֶת f. Lxx. ἐλπὶς *spes*, καύχημα *ostentatio*, ὑπόστασις *substantia*. Verbaliter, ἐγχρονίζω *immoror*. Vulg. & alii, *spes, exspectatio, substantia, mora, desiderium, quod exspectatur*. Cum præf. וְתוֹחֶלֶת *& spes*. Cum affix. Job. 41. v. 1. תֹחַלְתּוֹ *spes ejus*, m. Theod. ἡ ἀρχὴ αὐτοῦ, legebat תְּחִלָּתוֹ *principium ejus*, תוֹחַלְתִּי *spes mea*, c. Cum præf. & affix. וְתוֹחַלְתִּי *& spes mea*, c. Rad. יָחַל in Piél, *exspectavit*.

תֹּךְ & תּוֹךְ, m. Lxx. τόκος *usura*, δόλος *dolus*. Vulg. & alii, *dolus, fraus*. Cum præf. וָתֹךְ *& fraus*, מִתּוֹךְ *à dolo*. Rad. quibusdam תָּכַךְ inusit. aliis תּוֹךְ sequens.

תָּוֶךְ m. Lxx. μέσος *medius*, μέρος *pars*, πλάγιον *latus*, πρόθυρον *vestibulum*, ἔλεγχος *increpatio*.

Digitized by Google

increpatio, qui sine dubio legebant תּוֹכַחַת. Item, τόκος *fœnus*, quia תֹּךְ legerunt. Sym. & Theod. μέσον. Vulg. & alii, *medium*, *intimum*: est formæ מָוֶת *mors*; in regimine תּוֹךְ; unde 2. Reg. 4. v. 6. וְהֵנָּה בָּאוּ עַד־תּוֹךְ הַבַּיִת. Vulg. *ingressi sunt autem domum latenter*, voce תּוֹךְ in sensu *fraudis* acceptâ. Lxx. qui videntur legisse וְהִנֵּה סֹבֵאָה עַד־תּוֹךְ הַבַּיִת *& ecce quæ introductrix erat in medium domûs*: reddunt, καὶ ἰδοὺ ἡ θυρωρὸς τοῦ οἴκου *& ecce ostiaria domûs*. Cum præf. הַתִּיכֹנָה *medianas* columnas, בְּתוֹךְ *intrinsecus*, *in medio*. Constr. תּוֹךְ *medium*. Cum præf. & affix. וְתוֹךְ *& mediæ partis*, בְּתוֹךְ *in medio*. O. διὰ *per*; εἰς, ἐν *in*; ἔνδον *intùs*; ἐπὶ *in*; ἀνὰ μέσον, διὰ μέσου *per medium*; ἐν μέσῳ *in medio*; μετὰ *cum*; πρὸς *ad*; σὺν *cum*. וּבְתוֹךְ *& in medio*, מִתּוֹךְ *è*, *de*, *ex medio*, תּוֹכוֹ *medium ejus*, m. וְתוֹכוֹ *& medium ejus*, m. בְּתוֹכוֹ *in medio ejus*, m. בְּתוֹכָהּ *in medio ejus*, f. מִתּוֹכָהּ *è medio ejus*, f. וּמִתּוֹכָהּ *& è medio ejus*, f. תּוֹכְךָ *medium tuî*, m. מִתּוֹכְךָ *è medio tuî*, m. בְּתוֹכֵךְ *in medio tuî*, f. Cum (י) abundante, בְּתוֹכֵכִי *in medio tuî*, f. בְּתוֹכִי *in medio meî*, c. תּוֹכָם *medium ipsorum*, m. בְּתוֹכָם *in medio eorum*, m. וּבְתוֹכָם *& in medio ipsorum*, m. מִתּוֹכָם *è medio ipsorum*, m. בְּתוֹכְהֶנָה *in medio illarum*, f. est cum epenthesi & paragoge litteræ ה, pro בְּתוֹכָן; בְּתֹכְכֶם & בְּתוֹכְכֶם, *in medio vestrî*, m. מִתּוֹכְכֶם *è medio vestrî*, m. בְּתוֹכֵנוּ *in medio nostrî*, c.

תּוֹכֵחָה & תּוֹכַחַת, f. Lxx. ἐλεγμὸς, ἔλεγχος *increpatio*, ἐκδίκησις *vindicta*, παιδεία *castigatio*. Verbaliter, ἐλέγχω *increpo*; metaphor. ἐντολαὶ *præcepta*. Aq. ἔλεγχοι, Prov. 15. v. 5. Vulg. & alii, *increpatio*, *correptio*, *reprehensio*, *castigatio*, *redargutio*, *disciplina*, *arguta increpatio*. Cum præfix. וְתוֹכַחַת *& increpatio*. Plur. f. תּוֹכָחוֹת *increpationes*. In altera forma, cum præfix. וְתוֹכֵחָה *& correptio*. Cum præf. & affix. בְּתוֹכַחְתּוֹ *in castigatione ejus*, m. Vulg. *cùm ab eo corriperis*, תּוֹכַחְתִּי *correptionem meam*, c. וְתוֹכַחְתִּי *& castigatio mea*, c. לְתוֹכַחְתִּי *ad correptionem meam*, c. Plur. f. תּוֹכָחוֹת *argumenta*, *correptiones*. Constr. תּוֹכְחוֹת *correptiones*. Cum præf. בְּתוֹכָחוֹת *in increpationibus*, בְּתוֹכֵחוֹת, idem; וּבְתוֹכָחוֹת *& correptionibus*. Rad. יָכַח in Hiphil, *reprehendit*, &c.

תֻּכִּיִּים plur. m. O. θεοεῖμ, λίθοι τορευτοὶ, καὶ πελεκητοὶ *lapides tornati & edolati*, 3. Reg. 10. v. 22. ubi aliud certè legebant. Vulg. & alii, *pavi*, *pavones*, *psittaci*. Cum præf. וְתוּכִּיִּים, & cum (ׂ), וְתֻכִּיִּים *& pavones*. Rad. תָּכַךְ inusit.

תּוֹלָד Vulg. *Tholád*, civitas Simeonis, 1. Paral. 4. v. 29.

תּוֹלְדוֹת plur. f. Lxx. γενεὰ, γένεσις *generatio*, συγγένεια *cognatio*. Vulg. & alii, *generatio*, *genitura*, *cognatio*, *nativitas*, *majores*, *posteri*, *ætas*, *ordo nascendi*. Cum præf. & affix. לְתֹלְדֹתָיו *ad generationes suas*, m. תּוֹלְדֹתָם *generationes eorum*, m. כְּתוֹלְדֹתָם *juxta ordinem nativitatis eorum*, m. לְתֹלְדֹתָם *juxta generationes suas*, m. Rad. יָלַד *genuit*.

תּוֹלָלִים plur. masc. Lxx. ἀπαγαγόντες, Vulg. *abducentes*, Alii, *raptores*, *detentores*, *contumulatores*, *suspensores*, *suspensiones*. Cum præf. & affix. וְתוֹלָלֵינוּ *& qui abduxerunt nos*, c. Rad. תָּלַל *instar tumuli elevavit*, &c.

תּוֹלָע m. Lxx. κόκκος *coccus*, κόκκινον *coccinum*. Vulg. & alii, *vermiculus*, *croceus*, *coccus*, *coccineum*, *purpura*. Cum præf. כַּתּוֹלָע *sicut purpura*. Plur. m. תּוֹלָעִים *vermes*. R. תָּלַע inusit.

תּוֹלָע Vulg. *Tholá*, filius Issachar, Gen. 46. v. 13. 1. Paral. 7. v. 1. filius Phua, Jud. 10. v. 1. unde תּוֹלָעִי Vulg. *Tholaita*, Num. 26. v. 23.

תּוֹלַעַת, תּוֹלֵעָה, & in pausa, תּוֹלָעַת, f. Lxx. σκώληξ *vermis*, κόκκινον *coccinum*. Vulg. & alii, *vermis*, *coccineum*. Cum præf. הַתֹּלַעַת & הַתּוֹלַעַת, *vermis*, *coccineum*, וְתוֹלַעַת *& coccineum*, בְּתוֹלַעַת *in coccineo*, וּבְתוֹלַעַת *& in coccineo*. Cum affix. תּוֹלַעְתָּם *vermis eorum*, m. Rad. תָּלַע inusit.

תּוֹעֵבָה f. Lxx. βδέλυγμα *abominatio*, ἀκαθαρσία *immunditia*, ἀσέβεια *impietas*, ἀδικία *injustitia*, ἁμαρτία *peccatum*, ἀνόμημα, ἀνομία *iniquitas*, *flagitium*, μόλυνσις *pollutio*, πλάνησις *error*, πονηρία *malitia*. Adjectivè, ἀκάθαρτος *immundus*, βδελυκτὸς *abominabilis*. Verbaliter, βδελύσσομαι *abominor*. Vulg. & alii, *abominatio*, *putor*, *fœtor*; *id*, *à quo quis abhorret*. Cum præf. וְתוֹעֵבָה *& abominatio*, הַתּוֹעֵבָה & תּוֹעֵבָה, *abominatio*, לְתוֹעֵבָה *in abominationem*. Constr. תּוֹעֲבַת *abominatio*. Cum præf. וְתוֹעֲבַת *& abominatio*. Plur. fem. תּוֹעֵבוֹת *abominationes*. Cum præf. הַתּוֹעֵבוֹת,

בְּתוֹעֵבֹת, תּוֹעֲבֹת & תּוֹעֵבֹת, *abominationes*, בְּתוֹעֵבֹת *abominationibus*. Constr. תּוֹעֲבֹת & תּוֹעֲבוֹת, *abominationes*. Cum præf. הַתּוֹעֵבֹת *abominationes*, כְּתוֹעֵבֹת & כְּתוֹעֲבוֹת, כְּתוֹעֲבֹת, *juxta abominationes*. Cum præf. & affix. וְתוֹעֲבוֹתָיו & *abominationes ejus*, m. תּוֹעֲבֹתֶיהָ & תּוֹעֲבוֹתֶיהָ *abominationes ejus*, f. תּוֹעֲבֹתַיִךְ, תּוֹעֲבוֹתַיִךְ, & in pausa, תּוֹעֲבֹתָיִךְ & תּוֹעֲבוֹתָיִךְ, *abominationes tuæ*, f. וְתוֹעֲבוֹתַיִךְ & *abominationes tuæ*, f. תּוֹעֲבוֹתֵיהֶם & תּוֹעֲבֹתֵיהֶם, *abominationes eorum*, *suæ*, m. וְתוֹעֲבוֹתֵיהֶם & *abominationes eorum*, *suæ*, m. בְּתוֹעֲבֹתֵיהֶם *abominationibus eorum*, masc. כְּתוֹעֲבֹתֵיהֶם *secundùm abominationes eorum*, m. תּוֹעֲבֹתָם *abominationes suæ*, m. וְתוֹעֲבֹתָם & *abominationes suas*, m. בְּתוֹעֲבֹתָם *abominationibus suis*, m. תּוֹעֲבֹתֵיהֶן *abominationes earum*, f. וּכְתוֹעֲבֹתֵיהֶן & *juxta abominationes earum*, f. תּוֹעֲבֹתֵיכֶם & תּוֹעֲבוֹתֵיכֶם, *abominationes vestræ*, m. Rad. תָּעַב in Piël, *abominatus est*.

תּוֹעָה f. Lxx. πλάνησις *error*, Nehem. 4. v. 2. vel 8. ἀφανὴς *inconspicuus*. Vulg. & alii, *fraudulenter*, *insidiæ*, *error*, *impedimentum*, *eversio*. Rad. תָּעָה *erravit*.

תּוֹעָפוֹת plur. f. Lxx. πεπυρωμένον argentum *igni examinatum*, Job. 22. v. 25.... ὕψη *altitudines*, δόξα *gloria*; quæ omnia metaphoricè intelligenda. Vulg. & alii, *fortitudo*, *vires*, *robora*, *altitudines*, *fodinæ*. Constr. cum præf. וְתוֹעָפוֹת & *vires*, כְּתוֹעֲפֹת *sicut fortitudines* unicornis. Rad. יָעַף *lassus fuit*.

תּוֹפְפוֹת plur. f. Lxx. τυμπανίστριαι, Vulg. *tympanistriæ*. Posset sumi pro plur. f. Benoni Qal in pausa. R. תָּפַף in Piël, *percussit*, &c.

תּוֹצָאוֹת plur. f. Lxx. διεκβολὴ, διέξοδος, ἔξοδος *exitus*. Vulg. & alii, *termini*, *exitus*, *egressiones*. Constr. תּוֹצְאוֹת vel תֹּצְאוֹת, *exitus*, *egressiones*. Cum affix. תּוֹצְאֹתָיו *exitus ejus*, m. תּוֹצְאֹתָם *exitus eorum*, m. R. יָצָא *exivit*.

תּוֹקְהַת Vulg. *Thecuáth*, pater Sellum, 2. Paral. 34. v. 22. Massor. legunt fine (ו), at 4. Reg. 22. v. 14. vocatur *Thecua*, תִּקְוָה.

תּוּר QAL. Lxx. κατασκέπτομαι *speculor*, *considero*, διαστρέφομαι *pervertor*, ἐκλέγομαι *eligo*, ἑτοιμάζω *paro*. Aq. ἐξερευνάω *investigo*, νοέομαι *considero*. Sym. διαθρύπτομαι *divulgo*. Vulg. & alii, *inspicio*, *exploro*, *scrutor*, *investigo*, *inquiro*, *indago*, *cogito*, *perlustro*, *intueor*; cognatum cum שׁוּר.

PRÆT. 1. p. f. c. תַּרְתִּי *cogitavi*. 3. p. plur. c. תָּרוּ *exploraverant*. 2. p. plur. m. תַּרְתֶּם *explorastis*.

BEN. f. m. תָּר *explorans*, *explorator*, *negotiator*, *mercator*. Plur. m. cum præf. הַתָּרִים *exploratores*. Cum prothesi הָאֲ, per viam הָאֲתָרִים *exploratorum*.

INFIN. cum præf. לָתוּר *ad considerandum*, וְלָתוּר & *ad investigandum*, מִתּוּר *ab explorando*, *cùm explorassent*.

FUT. 3. p. f. m. juxta quosdam, יָתוּר *explorabit*; Aliis est nomen יְתוּר *exploratio*. 3. p. plur. m. cum præf. mutato (ו) in (ִ), וַיָּתֻרוּ וְיָתֻרוּ & *explorent*, וַיָּתֻרוּ & *exploraverunt*. 2. p. plur. m. וְלֹא־תָתוּרוּ *nec sequamini* cogitationes vestras malas.

HIPHIL הֵתִיר, unde FUT. 3. p. plur. m. cum præf. וַיָּתִירוּ & *exploraverunt*. Lxx. ἐξ ... ποιεῖσθαι.

תּוֹר & תֹּר, gen. com. τρυγὼν *turtur*. Cum præf. הַתֹּר & וְתֹר, וְתוֹר & *turtur*, הַתּוֹר *turturis* vox. Cum affix. in pausa, Psal. 73. Hebr. 74. v. 19. תּוֹרֶךָ animam *turturis tuæ*. Lxx. ψυχὴν ἐξομολογουμένην σοι animam *confitentem tibi*; videntur legisse תּוֹדָה. Plur. תֹּרִים *turtures*. Cum præf. הַתֹּרִים *turtures*. In alia significatione, תֹּר, תּוֹר, m. Lxx. καιρὸς, Vulg. *tempus*, *ordo*, *terminus*, *series*, *conditio*, *ratio*, *dispositio*, *circulus*, *gemma*, כְּתוֹר *juxta rationem*. Lxx. ὡς ὅρασις, à רָאָה deducentes. Pl. m. cum præf. Cant. 1. v. 10. בַּתֹּרִים *in ordinibus*. Lxx. ὡς τρυγόνος, Vulg. *sicut turturis*; videntur legisse כַּתּוֹר. Constr. ibid. v. 11. תּוֹרֵי *ordines* auri. Lxx. ὁμοιώματα, Vulg. *murenulas*, Alii, *circulos* aureos, *torques* aureas, *monilia*. Rad. תּוּר *exploravit*, &c.

תּוֹר m. Chald. ex Hebr. שׁוֹר *bos*, *taurus*. Lxx. βοῦς *bos*, μόσχος *vitulus*. Plur. m. תּוֹרִין *boves*. Cum præf. כְּתוֹרִין *ut boves*.

תּוֹרָה f. Lxx. νόμος, Vulg. & alii, *lex*, *dispositio*, *ordo*, *forma*, *ratio*, *conditio*. Constr. תּוֹרַת *lex* hominis. Rad. quibusdam, יָרָה *exploravit*.

תּוֹרָה f. Lxx. νόμος *lex*, πρόσταγμα, ἐντολὴ *præceptum*, θεσμὸς *statutum*, τάξις *ordo*, διαγραφὴ *descriptio*. Job. 22. v. 22. Sym. ἐξομολόγησις *confessio*, ex voce תּוֹדָה. Lxx. ἐξηγορεία *enarratio*, αἴνεσις *laus*, ob eamdem lect.

Digitized by Google

λόγος sermo, *λειτουργία ministerium*, *τὸ νόμιμον lege institutum.* Vulg. & alii, *lex*, *constitutio*, *doctrina*, *institutio*, *dispositio.* Cum præf. וְתוֹרָה *& lex*, הַתּוֹרָה *lex*, וְהַתּוֹרָה *& lex*, בְּתוֹרָה *in lege*, וּבְתוֹרָה *& in lege*, וְכַתּוֹרָה *& juxta legem*, לְתוֹרָה & לַתּוֹרָה, *ad legem.* Constr. תּוֹרַת *lex.* Cum præf. וְתוֹרַת *& lex*, בְּתוֹרַת *in lege*, כְּתוֹרַת *juxta legem.* Cum præf. & affix. בְּתוֹרָתוֹ *in lege ejus*, m. וּבְתוֹרָתוֹ *& in lege ejus*, m. וּלְתוֹרָתוֹ *& ad legem ejus*, m. תּוֹרָתְךָ, & in pausa, תּוֹרָתֶךָ *lex tua*, m. וְתוֹרָתְךָ *& lex tua*, m. וּבְתוֹרָתְךָ *& in lege tua*, m. In pausa, כְּתוֹרָתֶךָ *juxta legem tuam*, m. מִתּוֹרָתְךָ & מִתּוֹרָתֶךָ, *à lege tua*, m. וּמִתּוֹרָתְךָ *& ex lege tua*, m. תּוֹרָתִי *lex mea*, c. וְתוֹרָתִי *& lex mea*, c. בְּתוֹרָתִי *in lege mea*, c. Plur. f. תּוֹרוֹת *leges.* Cum præf. וְתוֹרוֹת *& leges*, הַתּוֹרוֹת *leges*, וְהַתּוֹרוֹת *& leges.* Cum præf. & affix. תּוֹרֹתָיו *leges ejus*, m. וְתוֹרֹתָיו *& leges ejus*, m. בְּתוֹרֹתָיו *in legibus ejus*, m. תּוֹרֹתַי *leges meas*, c. וְתוֹרֹתָי in pausa, *& leges meas*, c. Rad. יָרָה in Hiphil, *docuit*, &c.

תּוֹשָׁב m. Lxx. *πάροικος*, *παρεπίδημος advena.* Vulg. & alii, *advena*, *incola*, *inquilinus*, *colonus.* Cum præf. & affix. וְתוֹשָׁב *& inquilinus*, כְּתוֹשָׁב *quasi colonus*, וּלְתוֹשָׁב *& advenæ*, וּלְתוֹשָׁבְךָ *& colono tuo*, m. Pl. m. cum præfix. וְתוֹשָׁבִים *& incolæ*, הַתּוֹשָׁבִים *advenæ.* Constr. cum præf. מִתֹּשָׁבֵי *de habitatoribus.* Rad. יָשַׁב *sedit.*

תּוּשִׁיָּה f. Lxx. *σωτηρία salus*, à voce תְּשׁוּעָה; *ἀσφάλεια securitas*, *βοήθεια auxilium*, *βουλὴ consilium*, *ἰσχὺς fortitudo*, *χρόνος tempus*, *ἀληθὴς verus.* Aq. Sym. Isai. 28. v. 29. *σωτηρία salus.* Theod. *ἰσχὺς fortitudo.* O. *ματαία παράκλησις vana consolatio.* Quid legerint Septuaginta, dicat qui potest. Vulg. & alii, *justitia*, *salus*, *lex*, *sapientia*, *essentia*, *existentia*, *substantia*, *substantiale*, *existens*, *virtus*, *bonum*, *efficacia*, *effectus*, *potestas*, *licentia*, *res*, *verum.* Cum præfix. Mich. 6. v. 9. וְתוּשִׁיָּה, Lxx. *καὶ σώσει & salvabit*; fortè legebant וְיוֹשִׁיעַ. Vulg. *& salus*; legebat וּתְשׁוּעָה; Alii, *& integritatem*, *& substantiam.* Job. 11. v. 6. te res occultas sapientiæ doceret Deus, ostenderetque כִּי־כִפְלַיִם לְתוּשִׁיָּה *reipsâ duplo majorem eam esse.* Sensus esse videtur, duplo majorem esse sapientiam

Dei, quàm putabat Jobus; unde juxta J. Clericum posset verti: *duplicem esse, ad divitias quod attinet*, hoc est, divitias sapientiæ divinæ duplo majores esse. O. sensum expresserunt: *ὅτι διπλοῦς ἔσται τῶν κατὰ σὲ quia duplex erit ad ea quæ circa te.* Vulg. *& quòd multiplex esset lex ejus.* Rad. יָשָׁה vel יֵשׁ, *fuit.*

תָּזַז, unde HIPHIL, הֵתַז, Lxx. *ἀποκόπτω amputo.* Vulg. & alii, *excutio*, *reseco*; unde PRÆT. ex forma) -), 3. p. f. m. הֵתַז *amputabit* propagines.

תַּזְנוּת f. Lxx. *πορνεία fornicatio*; metaphoricè, *διαθήκη fœdus*, *ἐκπορνεύω effusè scortor.* Vulg. & alii, *fornicatio*, *scortatio.* Cum præf. & affix. תַּזְנוּתֵךְ & תַּזְנֻתֵךְ, *fornicationem tuam*, f. תַּזְנוּתָם *fornicationem suam*, m. בְּתַזְנוּתָם *stupris suis*, m. Plur. formæ masc. תַּזְנוּתִים *scortationes.* Cum præf. & affix. תַּזְנוּתֶיהָ *fornicationes suas*, f. תַּזְנוּתַיִךְ, & in pausa, תַּזְנוּתָיִךְ *scortationes tuas*, f. וְתַזְנוּתַיִךְ & וְתַזְנוּתָיִךְ, *& scortationes tuæ*, f. בְּתַזְנוּתַיִךְ, & in pausa, בְּתַזְנוּתָיִךְ *scortationibus tuis*, f. מִתַּזְנוּתָיִךְ *præ fornicationibus tuis*, f. R. זָנָה *fornicatus est*, &c.

תַּחְבֻּלוֹת plur. f. Lxx. *κυβέρνησις gubernatio*, *κυβερνάω guberno.* Alii, *ἐνθυμήματα cogitationes.* Vulg. & alii, *gubernaculum*, *industria*, *consilium* callidum, prudens, *solertia*, *dispositio*, *acumina*, *inventio.* תַּחְבֻּלוֹת, mutato (ו) in (ֻ), *consilia.* Cum præf. & affix. בְּתַחְבֻּלוֹת *per solertias*, וּבְתַחְבֻּלוֹת *& solertiis*, בְּתַחְבּוּלֹתָיו *consiliis suis*, m. R. חָבַל *pigneratus est*, &c.

תֹּחוּ Vulg. *Thohú*, nomen viri, 1. Reg. 1. v. 1.

תְּחוֹת Chald. præpositio, *sub*, *subter*, *infrà*, &c. Cum aff. תְּחוֹתַהּ *subter eam*, m. מִן־תְּחוֹתוֹהִי *à sub ea*, m.

תַּחֲלֻאִים & תַּחֲלוּאִים, plur. m. Lxx. *μαλακία languor*, *νόσος morbus*, *πόνος labor.* Vulg. *ægrotatio*, *morbus*, *ægritudo.* Cum præfix. בְּתַחֲלֻאִים *ægritudinibus.* Constr. תַּחֲלוּאֵי רָעָב *morbi famis.* Vulg. *attenuati fame.* Cum aff. תַּחֲלֻאֶיהָ *infirmitates ejus*, f. Cum aff. Syriac. יְכִי pro Hebr. יִךְ, & in pausa, תַּחֲלוּאָיְכִי *infirmitates tuas.* Rad. חָלָה *ægrotavit.*

תְּחִלָּה f. Lxx. *ἀρχὴ principium*, *πρότερον prius*, *αἶνος laus*, à תְּהִלָּה. Vulg. & alii, *principium*, *initium*, *exordium.* Cum præf. הַתְּחִלָּה *initium*, בַּתְּחִלָּה *in principio*, Jud. 1. v. 1.

Digitized by Google

Lxx. ἀρχηγέτης, Vulg. *dux belli.* בִּתְחִלָּה *sicut in principio, sicut antiquitus.* Constr. תְּחִלַּת *principium, initio.* Cum præf. בִּתְחִלַּת *in principio,* מִתְּחִלַּת *à principio.* Rad. חָלַל in Hiphil, *incœpit.*

תַּחְכְּמֹנִי m. Vulg. *sapientissimus,* Alii, *sapiens, sapientiæ doctor, Tahhkemonita,* nomen gentile, 2. Reg. 23. v. 8. qui 1. Paral. 11. v. 11. חַכְמוֹנִי appellatur. Rad. חָכַם *sapiens fuit.*

תַּחְמָס m. genus avis immundæ, sic appellatæ, quòd alias violenter rapiat aves. Lxx. γλαῦξ *ulula, noctua.* Vulg. & alii, *noctua, hirundo, bubo, struthio mas, harpya, accipiter, nycticorax.* Cum præf. הַתַּחְמָס *noctua.* Rad. חָמַס *vim intulit.*

תַּחַן Vulg. *Tháan,* filius Thale, 1. Paral. 7. v. 25. *Theben,* filius Ephraim, Num. 26. v. 35.

תְּחִנָּה f. Lxx. δέησις *precatio,* προσευχὴ *oratio,* βοὴ *clamor,* ἔλεος *misericordia.* Vulg. & alii, *deprecatio, postulatio, supplicatio, supplex oratio, gratia.* Cum præf. וּתְחִנָּה & *deprecatio.* Constr. תְּחִנַּת *deprecatio.* Cum præf. & affix. תְּחִנָּתוֹ *deprecatio ejus,* m. תְּחִנָּתְךָ *deprecatio tua,* m. תְּחִנָּתִי *deprecatio mea,* c. מִתְּחִנָּתִי *à deprecatione mea,* c. תְּחִנָּתָם *deprecatio eorum,* m. תְּחִנַּתְכֶם *deprecatio vestra,* m. תְּחִנָּתֵנוּ *deprecatio nostra,* c. Plur. fem. תְּחִנּוֹת *supplicationes.* Cum affix. תְּחִנּוֹתָם *deprecationes ipsorum,* m. Rad. חָנַן in Hithpaël, *deprecatus est.*

תְּחִנָּה Vulg. *Tehinná,* filius Esthon, 1. Paral. 4. v. 12.

תַּחֲנוּנִים plur. m. Lxx. δέησις *oratio,* παράκλησις *consolatio,* οἰκτιρμὸς *misericordia.* Vulg. & alii, *preces, deprecationes, supplicationes* pro gratia. Cum præf. וְתַחֲנוּנִים & *deprecationes,* וּבְתַחֲנוּנִים & *in deprecationibus.* Construct. תַּחֲנוּנֵי *deprecationes.* Cum affix. תַּחֲנוּנָיו *deprecationes ejus,* m. תַּחֲנוּנֶיךָ *deprecationes tuæ,* m. תַּחֲנוּנַי, & in pausa תַּחֲנוּנָי *deprecationes meæ,* c. תַּחֲנוּנֵינוּ *deprecationes nostras,* c. Pl. fem. תַּחֲנוּנוֹת *deprecationes.* Cum aff. in pausa, תַּחֲנוּנוֹתַי *deprecationes meæ.* Rad. חָנַן in Hithpaël, *deprecatus est.*

תַּחֲנוֹת sing. fem. pro תַּחֲנִית, ejusdem formæ ac חָמוֹת *socrus: metatio, mansio, residentia.* Cum affix. 4. Reg. 6. v. 8. תַּחֲנֹתִי *mansio mea,*

c. Lxx. παρεμβαλῶ *castra ponam.* Vulg. *ponamus insidias.* R. חָנָה *castrametatus est.*

תַּחֲנִי Vulg. *Thébenitá,* nomen familiæ, Num. 26. v. 35.

תַּחְפַּנְחֵס Vulg. *Taphnís,* civitas Ægypti, Ezech. 30. v. 18.

תַּחְפְּנֵיס Vulg. *Taphnés,* uxor Pharaonis, 3. Reg. 11. v. 19.

תַּחְרָא m. Lxx. συμβολὴ συνυφασμένη *commissura contexta.* Ald. συμπλοκὴ *complicatio.* Vulg. & alii, *vestium extrema pars, ora, lorica, thorax, pectorale.* Cum simplici (ּ) sub ח, כְּפִי תַחְרָא *sicut os lorica.* Rad. תָּחַר inusit.

תחרה PIEL, Vulg. & alii, *confero me, commisceo me, contendo, irrito, provoco;* unde

Ben. f. m. Jerem. 22. v. 15. כִּי אַתָּה מְתַחֲרֶה, Lxx. ὅτι σὺ παροξύνῃ, Complut. παροξύνθης *quia exacerbaris, irritaris;* legebant מִתְחָרֶה in Hithpaël, referentes ad חָרָה. Vulg. *quoniam confers te* cedro. Alii, *miscens te, coæquans te.*

Fut. 2. p. f. m. Jerem. 12. v. 5. וְאֵיךְ תְּתַחֲרֶה, Lxx. πῶς παρασκευάσῃ *quomodò præparaberis.* Vulg. *quomodò contendere poteris.* Alii, *miscebis te, te committes, assimilabis* cum equis? Quibusd. Rad. תָּחַר inusit.

תַּחְרֵעַ Vulg. *Tharaá,* filius Micha, 1. Paral. 9. v. 41.

תחש & תַּחַשׁ, m. Lxx. ὑάκινθος, ὑακίνθινος, Alii, ἰάνθινος, πτερωμένος, Vulg. & alii, pelles *ianthinæ, byssinæ, taxus, melis,* pellis *taxea.* Cum præf. תָּחַשׁ *ianthinum* velamen. Plur. m. תְּחָשִׁים *taxi, meles.* Cum præf. תְּחָשִׁים *melium* pelles.

תַּחַשׁ Vulg. *Tábas,* filius Nachor, Gen. 22. v. 24.

תחת præpositio. Lxx. ὑποκάτω *subter,* ὑπὸ *sub,* κάτωθεν *infrà,* ἀνὰ *in,* τόπος *locus.* Vulg. & alii, *sub, subter, infrà, infernè, pro, loco, in locum: propter, propterea quòd, eò quòd,* & sic ferè sequente אֲשֶׁר usurpatur. Item *deorsum, quasi, pro, subtus, vice.* Est forma nominis, & Latinis variè redditur pro exigentia sententiæ. Cognat. cum שָׁחַח *prostravit.* In pausa, תָּחַת *infernè.* Cum præf. וְתַחַת & *pro,* & *sub,* הֲתַחַת *an loco, an propter?* מִתַּחַת *de subter.* In pausa, מִתָּחַת

Digitized by Google

infernè, ומתחת *& infrà*. Juxta formam nominis pl. m. cum præf. & affix. תחתיו vel תחתו, *pro eo*, *loco ejus*, m. מתחתיו *de sub se*, m. ומתחתיו *& de sub se*, *de loco suo*, m. תחתיה *sub ipsa*, f. התחתנה *pro ea*, f. תחתיך *pro te*, m. In pausa, תחתי *pro me*, c. ותחתי *& in loco meo*, c. תחתני *subtus me*, c. תחתם *loco ipsorum*, m. תחתיהם *sub illis*, *pro illis*, m. תחתיכם *pro vobis*, m. תחתינו *pro nobis*, c.

תחת Vulg. *Thàhath*, nomen viri, 1. Paral. 6. v. 22. & 1. Paral. 7. v. 20.

תחתון m. Lxx. κατώτερος *inferior*, κάτω, ὑποκάτω *infrà*, κάτωθεν, ὑποκάτωθεν *inferne*. Vulg. & alii, *inferior*, *infimus*. Cum præf. & ה parag. התחתונה *inferioris portæ*. Sing. fem. cum præf. התחתונה *inferius* pavimentum. Plur. fem. cum præf. מהתחתונות *de inferioribus*. Rad. תחת *sub*, *subter*, &c.

תחתי m. Lxx. κατώτατος *infimus*, κατώγαιος *inferior*, ταπεινὸς *humilis*, θεμέλιον *fundamentum*, βάθος *profunditas*, κάτω *infrà*. Vulg. & alii, *inferior*, *infimus*, *imus*. Pl. m. תחתים pro תחתיים, *inferiora*. Sing. femin. תחתיה *inferior*. Constr. תחתית *inferior*. Cum præf. בתחתית *ad radices*, *ad imum* montis. Plur. fem. תחתיות *inferiora*, *infima*, *partes inferiores*. Cum præfix. בתחתיות *in inferioribus*. Rad. תחת *sub*, *subter*, &c.

תיכון m. Lxx. μέσος, μεσόω *medium teneo*. Vulg. & alii, *medius*, *medianus*. Cum præf. התיכן *medianum*, התיכן, idem. In Vulg. Ezech. 47. v. 16. *Tichon*, nomen viri. Fem. תיכונה & תכונה, *media*, *interior*; & substant. *intermedium*. Cum præf. התיכונה *mediæ* noctis, התיכנה *medii*, והתיכנה *& medium*, לתיכונה *ad medium*. Plur. fem. cum præf. ומהתיכונות *& de mediis*. R. תוך *medium*.

תילון Vulg. *Thilón*, filius Simon, 1. Paral. 4. v. 20.

תימא Vulg. *Themá*, nomen loci, Jerem. 25. v. 23.

תימן m. Lxx. νότος *auster*, *meridies*, λίψ ventus *Africus*. Vulg. & alii, *auster*, *meridies*, ventus *australis*, & sic Hebræis est generis fem. Cum præf. התימן *austri*, לתימן *versus austrum*, ולתימן *& austro*, מתימן *à meridie*, ומתימן *& à meridie*. Cum ה locali, תימנה *meridiem versus*. Cum præf. ותימנה *& versus austrum*. Rad. ימן inusit.

תימן Vulg. *Themán*, filius Eliphaz, Gen. 36. vv. 11. & 15. nomen civitatis, Jerem. 49. v. 20.

תימני Vulg. *Thémani*, nomen loci, 1. Paral. 1. v. 45. *Themanites*, Job. 4. v. 1.

תיצי Vulg. *Thosaités*, nomen gentile, loci, vel familiæ, 1. Paral. 11. v. 45.

תירוש vel תירש, m. Lxx. οἶνος *vinum*, μέθυσμα *potus inebrians*. Vulg. & alii, *vinum*, *mustum*, *ebrietas*, *vinum novum*. Cum præf. ותירש & ותירוש, *& mustum*, התירוש *mustum*, והתירוש *& mustum*. Cum præf. & aff. תירשך *mustum tuum*, m. ותירשך *& mustum tuum*, m. תירושך *mustum tuum*, f. תירושי *vinum meum*, c. ותירושי *& mustum meum*, c. ותירושם *& mustum eorum*, m. Rad. ירש *possedit*.

תיריא Vulg. *Thíriá*, filius Jaleleel, 1. Paral. 4. v. 16.

תירס Vulg. *Thíras*, filius Japheth, Gen. 10. v. 2.

תיש

m. Lxx. τράγος *hircus*. Vulg. & alii, *aries*, *hircus*, *caper*, *vervex minor*. In pausa, תיש *caper*. Plur. m. cum præfix. ותישים *& hircos*, התישים *hircos*.

תכה

inusit. in QAL; unde 3. p. pl. c. Fut. PUAL, Deut. 33. v. 3. והם תכו לרגלך *& ipsi conjuncti sunt ad pedem tuum*. Lxx. καὶ οὗτοι ὑπὸ σέ εἰσι *& hi sub te sunt*.

תכונה f. Lxx. ἑτοιμασία *præparatio*, κόσμος *ornatus*. Sym. ἕδρα *sedes*. Vulg. & alii, *solium*, *sedes*, *statio*, *locus paratus*, *dispositio*, *fabrica*, *apparatus*. Cum præf. לתכונה *apparatui*. Constr. cum præf. & affix. תכונתו *solium ejus*, m. ותכונתו *& dispositionem ejus*, m. Rad. כון *præparavit*.

תככים plur. m. *fraudes*, *calliditates*, *industriæ fraudulentæ*, *oppressiones*. Prov. 29. v. 13. רש ואיש תככים. Lxx. δανειστοῦ καὶ χρεωφειλέτου *fœneratore & debitore* invicem concurrentibus. Vulg. *pauper & creditor* obviaverunt sibi. Alii, *pauper & vir dolosus* noscens artes lucrandi, *vir industriarum*. R. תכך inusit.

תכלה f. Lxx. συντέλεια, Vulg. *consummatio*, Sym. κατασκευὴ *apparatus*; Alii, *perfectio*. Rad. כלה *finivit*, *perfecit*.

תכלית f. Lxx. συντέλεια *consummatio*, πέρας *finis*, ἔκλειψις *defectus*, τέλειος *perfectus*, ἔσχατος *extremus*. Vulg. & alii, *finis*, *per-*

fectio, consummatio, perfectus. R. eadem.

תְּכֵלֶת f. Lxx. ὑάκινθος *hyacinthus*, ὑακίνθινος *hyacinthinus*, καρπάσινος *carbasinus*, ὁλοπόρφυρος *totus purpureus.* Vulg. & alii, *hyacinthus*, *hyacinthinus.* Cum præfix. וּתְכֵלֶת *& hyacinthus*, הַתְּכֵלֶת *hyacinthus*, בַּתְּכֵלֶת *in hyacintho.* Rad. תָּכַל inusit.

תכן QAL, unde BEN. f. m. Prov. 24. v. 12. הֲלֹא־תֹכֵן לִבּוֹת. Lxx. sensum exprimentes, γίνωσκε ὅτι κύριος καρδίας πάντων γινώσκει. Aq. μήτι οὐχ ὁ σταθμίζων καρδίας, αὐτὸς συνιεῖ; Vulg. *qui inspector est cordis, ipse intelligit.* Alii, *nonne est qui expendit, perpendit, librat corda?* Cum præf. Prov. 21. v. 2. וְתֹכֵן לִבּוֹת, Lxx. κατευθύνει δὲ καρδίας *dirigit autem corda.* Sym. & Theod. ἑτοιμάζει *parat, firmat.* Vulg. *appendit autem corda*, Alii, *ponderat.*

NIPHAL נִתְכַּן. Vulg. & alii, *præparor, aptor, disponor, rectificor, rectus, æquus sum, libror.*

PRÆT. 3. p. plur. c. 1. Reg. 2. v. 3. וְלֹא נִתְכְּנוּ עֲלִלוֹת. Lxx. καὶ Θεὸς ἑτοιμάζων ἐπιτηδεύματα αὐτοῦ *& Deus præparans adinventiones suas.* Sym. καὶ οὐκ εἰσὶ παρ' αὐτῷ προφάσεις *& non sunt apud eum prætextus.* Vulg. *& ipsi præparantur cogitationes;* Lxx. & Vulg. legebant וְלוֹ, ut legendum docent Massorethæ, Alii, *& ipsi ponderata sunt opera.*

FUT. 3. p. f. m. לֹא יִתָּכֵן. Lxx. οὐ κατευθύνει, Vulg. *non est æqua* via Domini, *non est æqui ponderis, non est recta:* Impiorum verba. 3. p. plur. m. numquid viæ meæ לֹא יִתָּכְנוּ *non sunt justæ?* Lxx. μὴ ἡ ὁδός μου οὐ κατορθοῖ; In pausa, לֹא יִתָּכֵנוּ *prave sunt, non sunt rectæ.*

PIEL תִּכֵּן. Lxx. γινώσκω *cognosco*, στερεόω *firmo.* Vulg. & alii, *appendo, confirmo, apto, dirigo.*

PRÆT. 3. p. f. m. תִּכֵּן *expendit.* 1. p. f. c. תִּכַּנְתִּי *aptavi.*

PUAL תֻּכַּן, unde BEN. f. m. cum præf. 4. Reg. 12. v. 12 הַמְתֻכָּן, Lxx. τὸ ἑτοιμασθὲν *præparatum* argentum. Vulg. *juxta numerum atque mensuram*, Alii, *destinatum, dispositum, ponderatum, numeratum.*

תֹּכֶן m. Lxx. σύνταξις *tributum*, μέτρον *mensura.* Vulg. & alii, *mensura, consuetus numerus, demensum, summa.* Cum præf. וְתֹכֶן *& demensum* dabitis. Rad. תָּכַן *expendo*, &c.

תֹּכֶן Vulg. *Tóchen*, nomen civitatis, 1. Paral. 4. v. 32.

תָּכְנִית f. cum (ּ hhatoúph). Lxx. ὁμοίωσις *similitudo;* legebant תַּבְנִית. διάταξις *dispositio.* Vulg. & alii, *similitudo, fabrica, forma, dimensio, mensura.* Rad. תָּכַן *aptavit*, &c.

תַּכְרִיךְ m. Lxx. διάδημα, Vulg. & alii, *pallium, stola, amictus, tiara.* Cum præf. וְתַכְרִיךְ *& pallium.* Rad. כָּרַךְ inusit.

תֵּל m. Lxx. χῶμα *tumulus*, ὕψος *altitudo.* Vulg. & alii, *tumulus, acervus, agger, colliculus, cumulus.* Cum præfix. לְתֵל *in tumulum.* Cum affix. עַל־תִּלָּהּ *super tumulum ejus*, f. *in excelso suo*, עַל־תִּלָּם *super tumulum suum*, m. Rad. תָּלַל *elevavit.*

תְּלָאָה f. Lxx. μόχθος *labor*, κακοπάθεια *afflictio*, μοχθέω *laboro.* Vulg. & alii, *labor, molestia, defatigatio.* Cum præf. וּתְלָאָה *& molestia*, הַתְּלָאָה *laborem.* Rad. לָאָה *defatigatus est.*

תַּלְאוּבָה f. *siccitas, sitis, ariditas*, unde pl. f. Osee 13. v. 5. בְּאֶרֶץ תַּלְאֻבוֹת. Lxx. ἐν γῇ ἀοικήτῳ, Vulg. *in terra solitudinis*, Alii, *siccitatum.* Rad. לָאַב inusit.

תְּלַאשָּׂר Vulg. *Thelassár*, regio Syriæ, 4. Reg. 19. v. 12. Isai. 37. v. 12. sine א, תְּלַשָּׂר.

תִּלְבֹּשֶׁת f. Lxx. περιβόλαιον *indumentum, vestimentum.* Rad. לָבַשׁ *induit.*

תְּלַג m. Chald. Lxx. χιών. Vulg. & alii, *nix*, Hebræis שֶׁלֶג, mutato pro more ש in ת. Cum præfix. כִּתְלַג vel כְּתַלַּג, *quasi nix.*

תִּלְגַת פִּלְנְאֶסֶר Vulg. *Thelgáthphalnásar*, nomen propr. regis Assyriorum, 1. Paral. 5. v. 6. & 2. Paral. 28. v. 20. Sic scribitur 4. Reg. 15. v. 29. תִּגְלַת פִּלְאֶסֶר.

תלה QAL. Lxx. κρεμάω, Vulg. & alii, *suspendo, appendo, in altum effero;* plerumque construitur cum עַל; cognatum cum תָּלַל *extulit.* Item, σταυρόω *crucifigo.*

PRÆT. 3. p. f. m. cum præfix. וְתָלָה *& suspendet.* 2. p. f. m. cum præf. וְתָלִיתָ *& suspendes.* 3. p. pl. c. תָּלוּ *cruci affixerunt.* Cum præf. וְתָלוּ *& cruci affixerunt.* Cum affix. תְּלָאוּם, Massoreth. legendum docent תְּלוּם, 2. Reg. 21. v. 12. Lxx. ὅτι ἔστησαν αὐτοὺς ἐκεῖ

Digitized by Google

quia ibi posuerant eos utique suspensos. Vulg. de platea.... in qua *suspenderant eos*. Juxta puncta legitur in margine, תְּלָאוּם, quasi à Rad. תָּלָא; sed juxta consonantes legendum תְּלוּם, tamquam à Rad. תָּלָה. 1. p. pl. c. תָּלִינוּ *suspendimus*.

Ben. f. m. תֹּלֶה *appendens*.

Paoul f. m. תָּלוּי *qui pendet in ligno*. Lxx. κρεμάμενος *suspensus*. Plur. m. תְּלוּיִם *suspensi*. Cum א pro tertia radicali ה sub dupl. forma, תְּלֻאִים pendens vita. תְּלוּאִים *suspensi*.

Infin. cum præf. לִתְלוֹת *ad suspendendum*.

Imper. 2. p. pl. m. cum affix. (ו) mutato in (ֻ), תְּלֻהוּ *suspendite eum*, m.

Fut. 3. p. f. m. cum præf. & affix. וַיִּתְלֵם *& suspendit eos*, m. 3. p. plur. m. יִתְלוּ *suspenderunt*. Cum præf. וַיִּתְלוּ *& suspendent*, וַיִּתְלוּ *& suspenderunt*.

NIPHAL נִתְלָה, unde Præt. 3. p. pl. c. נִתְלוּ, Lxx. ἐκρεμάσθησαν *suspensi sunt*.

Fut. 3. p. plur. m. cum præf. וַיִּתָּלוּ *& suspensi fuerunt*.

PIEL תִּלָּה, unde Præt. 3. p. pl. c. תִּלּוּ, Lxx. ἐκρέμασαν *suspenderunt*.

תְּלֻנָּה f. Lxx. γογγυσμὸς, γογγυσμὸς *murmuratio*. Vulg. & alii, *murmuratio*, *querela*, *querimonia*, *murmur* oppositionis. Pl. f. תְּלֻנּוֹת, cum dagh. *murmurationes*, תְּלֻנּוֹת, (ו) mutato in (ֻ), *murmurationes*. Cum affix. תְּלֻנֹּתָם *murmurationes ipsorum*, m. תְּלֻנֹּתֵיכֶם *murmurationes vestræ*, m. Rad. לוּן in Hiphil, *murmuravit*.

תֵּלַח Vulg. *Thále*, nomen viri, 1. Paral. 7. v. 25.

תֵּל חַרְשָׁא Vulg. *Thélharsá*, nomen loci, Esdr. 2. v. 59.

תְּלִי m. Lxx. φαρέτρα, Vulg. & alii, *pharetra*. Cum affix. תֶּלְיְךָ tolle *pharetram tuam*, m. Rad. תָּלָה *suspendit*.

תלל QAL, unde Paoul f. m. cum præf. Ezech.17. v. 22. וְתָלוּל, Vulg. *& eminentem* montem; Alii, *& elevatum*, *& aggestum*, *& exaggeratum*. Lxx. καὶ κρεμάσω αὐτὸν *& suspendam eum*, regem.

תלם m. Lxx. αὔλαξ *sulcus*, χέρσος *inculta terra*. Vulg. & alii, *sulcus*, *porca*, *area*, *areola*, *lira*. Cum præf. בְּתֶלֶם *in sulco*. Plur. m. constr. עַל תַּלְמֵי *super sulcos*. Cum

affix. תְּלָמֶיהָ *sulci ejus*, f.

תַּלְמַי Vulg. *Tholmái*, filius Enach, Num. 13. v. 22. Jos. 15. v. 14. Jud. 1. v. 10. Rex Gessur, 2. Reg. 3. v. 3. 1. Paral. 3. v. 2.

תַּלְמִיד m. Lxx. μανθάνων *discipulus*. Vulg. & alii, *indoctus*, *discens*. Rad. לָמַד *didicit*.

תֵּל מֶלַח Vulg. *Thélmalá*, nomen loci, Esdr. 2. v. 59. Nehem. 7. v. 61.

תַּלְפִּיּוֹת plur. fem. vox composita ex תָּלָה & פִּיּוֹת, quasi לִתְלוֹת *ad suspendendum* acies, id est, gladios acutos. Cum præf. Cant. 4. v. 4. לְתַלְפִּיּוֹת, Lxx. εἰς θαλπιώθ, Vulg. *cum propugnaculis*. Aq. εἰς ἐπάλξεις. Sym. εἰς ὕψη. Alii, *pro armariis*, *in tumulos acierum*, id est, ut aggerentur gladii, vel, ita ut *in pinnas* desinat.

תְּלָת f. Chald. Lxx. τρεῖς, Vulg. & alii, *tres*. Cum præf. וּתְלָת *& tria* de cornibus. תְּלָתָה *tres*, m. תְּלָתָא, cum א pro ה, *tres*, וּתְלָתָה *& tres*. Cum affix. תְּלָתֵּהוֹן *tres illi*, m. Plur. m. תְּלָתִין, Lxx. τριάκοντα *triginta*.

תַּלְתָּא m. Chald. Lxx. τρίτος *tertius*. Cum præfix. וְתַלְתָּא *& tertius*. Sing. fem. תְּלִיתָאָה *tertium* regnum. Rad. תְּלָת.

תַּלְתִּי m. Chald. Lxx. τρίτος *tertius*. Cum præf. וְתַלְתִּי *& tertius*. Rad. eadem.

תַּלְתַּלִּים plur. m. Lxx. ἐλάται, Vulg. *sicut elatæ palmarum*, Alii, *crispaturæ*, *cincinni*. Rad. תָּלַל *elevavit*.

תָּם m. Lxx. ἄμεμπτος *inculpatus*, ἄμωμος *immaculatus*, ἄκακος *innocens*, ἄπλαστος *non fictus*, *simplex*, ὅσιος *sanctus*, τέλειος *perfectus*, ἀκακία *innocentia*. Vulg. & alii, *simplex*, *innocens*, *integer*, *perfectus*. Pl. m. cum (ֻ) ante מ daghessatum, תַּמִּים pro תְּאוֹמִים. Lxx. ἴσοι (σύλαι) *gemellæ*, *perfectæ*, *æquales* columnæ. Sing. fem. תַּמָּה *integra*, *perfecta*. Cum affix. תַּמָּתִי *immaculata mea*, c. Rad. תָּמַם *perfectus fuit*.

תֹּם m. Lxx. ἀκακία *innocentia*, ὁσιότης *sanctitas*, ἀπλότης, ἁπλότης *simplicitas*, ἀλήθεια *veritas*, ἄκακος *innocens*, καθαρὸς *purus*. Vulg. & alii, *simplicitas*, *integritas*, *perfectio*, *sinceritas*, *innocentia*, *integer*, *mitis*, *innocens*. Cum qaméts hhatoúph ante maqqáph, תָּם־דֶּרֶךְ *innocentis viam* custodit. Cum præf. וְתֹם *& perfectio*, בְּתָם־לְבָבִי *in simplicitate cor-*

Digitized by Google

dis mei, בְּתוּם. Lxx. ἁπλῶς, Aq. Sym. ἁπλότητι *simpliciter*, כְּתֹם *juxta integritatem*, לְתֹם *integro*, *simplici*. Cum præf. & affix. תֻּמּוֹ, hholem mutato in (ֻ) ante מ daghesſ. *integritatis ſuæ*, m. בְּתֻמּוֹ *in integritate ſua*, m. לְתֻמּוֹ, 3. Reg. 22. v. 34. Lxx. εὐστόχως *apte ad ſcopum*; legebant לְתֹם, Alii, ἁπλῶς *ſimpliciter*, Vulg. *in incertum*, *in ſimplicitate ſua*, m. בְּתֻמִּי *in integritate mea*, c. וּכְתֻמִּי *& juxta integritatem meam*, c. כְּתֻמָּם, Iſai. 47. v. 9. Lxx. ἐξαίφνης *ſubitò*, Alii, *in perfectione ſua*, m. לְתָמִּים *ſimplici corde*. Sing. fem. conſtr. תֻּמַּת *perfectio*, *virtus*, *religio* erga Deum. Cum præf. & aff. בְּתֻמָּתוֹ *in integritate ſua*, m. In pauſa, בְּתֻמָּתֶךָ *in ſimplicitate tua*, m. תֻּמָּתִי *innocentia mea*, c. Rad. תָּמַם in Hithp. *perfectus fuit*.

תֵּמָא Vulg. *Themá*, nomen loci, Job 6. v. 19.

תָּמַהּ QAL, cum mappiq in ה, & (ָ) ſub מ pro (ַ), eſt enim ex numero quatuor verborum perfect. in ה cum mappiq deſinentium. Lxx. θαυμάζω *admiror*, ἐξίσταμαι *obſtupeſco*. Sym. ἐκπλήσσομαι *percellor*, θαμβοῦμαι *expaveſco*. Vulg. & alii, *admiror*, *obſtupeſco*.

Præt. 3. p. plur. c. in pauſa, תָּמָהוּ *admirati ſunt*.

Imper. 2. p. pl. m. in pauſa, תְּמָהוּ pro תִּמְהוּ, *admiramini*. Cum præfix. in eadem forma, וּתְמָהוּ *& admiramini*.

Fut. 2. p. ſ. m. אַל־תִּתְמַהּ *ne mireris*. 3. p. plur. m. in pauſa, יִתְמָהוּ *obſtupeſcent*. Cum præfix. וַיִּתְמְהוּ *& pavent*, *& obſtupeſcunt*, וַיִּתְמְהוּ *& mirati ſunt*.

HITHPAEL הִתַּמְּהַּ pro הִתְתַּמְּהַּ, *miror*, *obſtupeſco*; unde Imper. 2. p. pl. m. cum præf. וְהִתַּמְּהוּ. Lxx. καὶ θαυμάσατε *& admiramini*.

תַּמָּה Chald. adverb. Lxx. ἐκεῖ *illic*, *ibi*. Hebr. שָׁם, שָׁמָּה, idem.

תִּמָּהוֹן m. Lxx. ἔκστασις, Vulg. & alii, *ſtupor*, *furor*, *admiratio*. Cum præf. בְּתִמָּהוֹן *ſtupore*. Conſtr. cum præf. וּבְתִמְהוֹן *& ſtupore*. Rad. תָּמַהּ *obſtupuit*.

תִּמְהִין plur. m. Chald. Lxx. τέρατα *prodigia*. Vulg. & alii, *mirabilia*, *miracula*. Cum præf. וְתִמְהִין *& mirabilia*. In forma emphatica, וְתִמְהַיָּא *& mirabilia*. Inſuper cum aff. וְתִמְהוֹהִי *& mirabilia ejus*, m. R. תְּמַהּ inuſit.

תַּמּוּז Vulg. *Adónis*, nomen idoli, Ezech. 8. v. 14.

תְּמוֹל adverb. Lxx. ἐχθές, χθὲς *heri*, χθιζὸς *heſternus*. Vulg. & alii, *heri*, & dicitur de die præterito, tam de propinquo quàm de longinquo, quaſi diceres *ante*, *anteà*, & eo ſenſu habet ſæpe adjunctum שִׁלְשֹׁם *nudiuſtertius*. Cum præfix. כִּתְמוֹל & כִּתְמֹל, *ſicut heri*, *ſicut prius*, מִתְּמוֹל *ab heri*, *prius*, *anteà*. R. תָּמַל inuſit.

תְּמוּנָה f. Lxx. ὁμοίωμα *ſimilitudo*, μορφὴ *forma*. Vulg. & alii, *ſimilitudo*, *figura*, ſymbolum quo Domini voluntas ſignificatur: *imago*, *ſpecies*, *phantaſma*, *idea*, *forma*. Cum præf. וּתְמוּנָה *& ſimilitudinem*. Conſtr. תְּמוּנַת *ſimilitudo*. Cum præf. & (ְ) loco (וּ), וּתְמֻנַת *& per figuram*. Cum aff. in pauſa, תְּמוּנָתֶךָ *ſimilitudo tua*, m. Rad. מִין inuſit.

תְּמוּרָה f. Lxx. ἄλλαγμα, ἀντάλλαγμα *commutatio*. Vulg. & alii, *quod mutatum eſt*, *commutatio*, *permutatio*. Cum præf. הַתְּמוּרָה *permutatio*. Conſtr. תְּמוּרַת idem. Cum præf. & affix. Job. 15. v. 31. תְּמוּרָתוֹ *merces ejus*, *præmium ejus* erit mendacium. Vulg. *quòd aliquo pretio redimendus ſit*, non credat. Lxx. v. 32. vocem hanc reddunt ἡ τομὴ αὐτοῦ *præciſio ejus* ante horam corrumpetur. Quomodò legerint, non eſt facile conjicere ... qui etiam Job. 20. v. 18. intricati ſunt. וּתְמוּרָתוֹ *& permutatio ejus*, m. וּתְמוּרָתָהּ *& permutatio ejus*, f. Vulg. *nec commutabuntur pro ea*. Rad. מוּר in Hiphil, *commutavit*.

תְּמוּתָה f. Lxx. τεθανατωμένοι *occiſi*. Vulg. & alii, *mortificati*, *interempti*; Subſtant. *occiſio*, *mors*, *interfectio*. Rad. מוּת *mortuus eſt*.

תֶּמַח Vulg. *Themá*, nomen viri, Eſdr. 2. v. 53. Nehem. 7. v. 55.

תָּמִיד m. Lxx. ἀεὶ, διαπαντὸς *ſemper*, διόλου *per totum tempus*, ἐνδελεχῶς *aſſiduè*, ἐνδελεχισμὸς *aſſiduitas*, πολλοστὸς *plurimus*, ὀχυρὸς *munitus* locus. Vulg. & alii, *jugis*, *juge*, *continuus*, *frequens*, *ſempiternus*, *perpetuus*. Adverb. *jugiter*, *ſemper*, *continuò*. Cum præf. וְתָמִיד *& jugiter*, הַתָּמִיד *jugis*, *juge*. Rad. תָּמַד inuſit.

תָּמִים m. Lxx. τέλειος *perfectus*, ἀθῷος *innocens*, ἄμωμος *immaculatus*, ὁλόκληρος *integer*, ἄμεμπτος *inculpatus*, ἀληθινὸς *verus*,

ὅσιος

Digitized by Google

ὅσιος *sanctus.* Subſtant. τελειότης *perfectio*, ἀκακία *innocentia*, δικαιοσύνη *justitia.* Adverb. δικαίως *justè.* Vulg. & alii, *immaculatus*, *integer*, *perfectus*, ſolius Dei cultui *addictus.* Subſtant. *integritas.* Conſtr. תְּמִים *perfectus.* Cum præf. בְּתָמִים *in integritate*, *in innocentia*, וּבְתָמִים *& abſque peccato*, *abſque vitio.* Plur. m. תְּמִימִים vel תְּמִימִם, *integri*, *perfecti.* Cum præf. וּתְמִימִים *& integros* abſorbebimus. Lxx. καὶ ἄρωμεν αὐτοῦ τὴν μνήμην *& tollamus memoriam ejus*, Prov. 1. v. 12. Quidam legiſſe conjiciunt מְתַמִּימִים, à verbo תָּמַם, *deſtruentes ſimus.* Conſtr. תְּמִימֵי *immaculati*, *integri.* Sing. fem. תְּמִימָה *integra*, *um*, *perfecta*, *um.* Plur. f. תְּמִימֹת *plenæ*, *integræ* hebdomadæ. Rad. תָּמַם in Hithpaël, *perfectus fuit.*

תֻּמִּים plur. m. Lxx. ἀλήθεια *veritas*, τελείωσις *perfectio*, τέλειος *perfectus*, δῆλος *manifeſtus.* Vulg. & alii, *veritas*, *perfectiones*, *integritates*, *conſummationes*, *margaritæ.* Cum præf. וְתֻמִּים *& perfectiones*, הַתֻּמִּים *perfectiones*, וּלְתֻמִּים *& ad perfectiones.* Cum affix. תֻּמֶּיךָ *perfectiones tuæ*, m. Vide Synopſin Critic. Rad. תָּמַם, ut ſuprà.

תָּמַךְ QAL. Lxx. ἀντιλαμβάνομαι *ſuſcipio*, *apprehendo*, ἀσφαλίζομαι *ſecurum reddo*, ἐρείδω, ὑπερείδω, στηρίζω *firmo*, ἀποκαθίστημι *reſtituo*, καταρτίζω *coapto*, *perficio.* Sym. συγκρατέω *contineo*, *conſervo.* Theod. τελειόω *perficio.* Vulg. & alii, *ſuſcipio*, *teneo*, *ſuſtineo*, *ſuſtento*, *apprehendo*, *invenio*, *habeo*, *adſequor.* Conſtruitur cum accuſat. & præpoſit. בְּ, & eſt cognatum cum סָמַךְ *fulcivit.*

Præt. 3. p. ſ. f. תָּמְכָה *ſuſtentat.* 2. p. ſ. m. תָּמַכְתָּ *ſuſcepiſti.* 1. p. ſ. c. cum affix. תְּמַכְתִּיךָ *ſuſcepi te*, m. 3. p. plur. c. תָּמְכוּ *apprehenderunt.*

Ben. ſ. m. תּוֹמֵיךְ pro תּוֹמֵךְ, *ſuſtentans.* Cum præfix. וְתוֹמֵךְ *& tenentem* ſceptrum exſcindam, Amos 1. v. 8. Lxx. καὶ ἐξαρθήσεται *& auferetur*, ſenſum ſequuti. Plur. m. cum præf. & affix. וְתֹמְכֶיהָ *& qui tenuerint eam*, f.

Infin. תְּמֹךְ *ſuſtentando.* Cum præf. מִתְּמֹךְ בַּשֹּׁחַד, Iſai. 33. v. 15. Vulg. qui excutit manus ſuas *ab omni munere*, Alii, *ab apprehendendo munere.*

Fut. 3. p. ſ. m. יִתְמֹךְ *ſuſcipiet.* Cum qaméts hhatoúph, יִתְמָךְ־דְּבָרַי *ſuſcipiat verba mea*, c. Cum præf. וַיִּתְמֹךְ *& apprehendit.* 3. p. ſ. f. תִּתְמֹךְ *apprehendet.* 1. p. ſ. c. אֶתְמָךְ־בּוֹ *ſuſcipiam eum.* 3. p. plur. m. יִתְמְכוּ *apprehendent.* In pauſa, יִתְמֹכוּ *obtinebunt*, *ſuſcipient.*

NIPHAL נִתְמַךְ, unde Fut. 3. p. ſ. m. יִתָּמֵךְ, Prov. 5. v. 22. Lxx. σφίγγεται, Vulg. *conſtringitur.* Sym. συλληφθήσεται *comprehendetur*, Alii, *tenebitur.*

תָּמַם, contractè תַּם, QAL. Lxx. ἐκλείπω *deficio*, συντελέω *conſummo*, ἐξαναλίσκομαι *conſumor*, πίπτω, διαπίπτω *cado*, *decido*, ἀπόλλυμαι *pereo*, τελειοῦμαι *perficior*, ἐξέρχομαι *exeo.* Vulg. & alii, *deficio*, *cado*, *compleo*, quandoque, *abſolvo.*

Præt. 3. p. ſ. m. cum præf. וְתַם *& deficiet.* 3. p. plur. c. תַּמּוּ *conſumti fuerunt.* Cum præfix. וְתַמּוּ *& conſumentur*, הֲתַמּוּ *an omnes ſunt* pueri? 1. p. plur. c. תַּמְנוּ, & in pauſa, תָּמְנוּ *conſumti ſumus*, *defecimus*, *ceſſavimus.* Vide Gram. Hebr. tom. 2. p. 217.

Infin. תֹּם vel תֹּם, *compleri*, *abſolvi*, *deficere.* Cum præf. & qaméts hhatoúph, כְּתָם־פֶּרַח *cùm conſummatus eſt flos.* Cum aff. hhólem mutato in (ֻ) ante מ cum dagh. עַד־תֻּמּוֹ *donec conſumatur*, עַד־תֻּמִּי *donec conſumam*, עַד־תֻּמָּם *donec conſumantur ipſi*, m.

NIPHAL נִתַּם, unde Fut. 3. p. ſ. m. cum hhólem pro (ַ), וְלֹא־יִתֹּם *& non deficiet* fructus ejus. Cum præf. וַיִּתֹּם *cùmque defeciſſet.* 3. p. ſ. f. תִּתֹּם pro תִּתַּם, *conſumetur.* Cum præf. וַתִּתֹּם pro וַתִּתַּם, *& completus eſt* annus. 1. p. ſ. c. אֵיתָם pro אֶתַּם. Lxx. ἄμωμος ἔσομαι *immaculatus ero*, *integer ero.* 3. p. plur. m. יִתַּמּוּ *conſumentur*, יִתַּמּוּ vel יִתָּמּוּ, *deficient.* Cum præfix. וַיִּתַּמּוּ pro וַיִּתַּמּוּ, *& completi ſunt.*

HIPHIL הֵתַם vel הֵתֵם, Lxx. ἁπλόω *ſimplicem reddo*, πληρόω *compleo*, ἐκλείπω *deficio.* Vulg. & alii, *perficio*, *conſummo*, *conſumo*, *abſolvo*, *finio*, *deficere facio.*

Præt. 1. p. ſ. c. cum præf. וַהֲתִמֹּתִי *& deficere faciam.* 3. p. plur. c. cum (ֶ) pro (ֵ) ſub ה, הֵתַמּוּ *abſolverant*, *perficiebant.*

Infin. הָתֵם *conſumendo.* Cum præf. כַּהֲתִמְּךָ *cùm conſummaverint*, וּלְהָתֵם, Dan. 9. v. 24. ſic enim legendum dicunt Maſſor. *& ad*

Digitized by Google

finiendum. Vulg. *& finem accipiat.* Insuper cum affix. כַּהֲתִמְּךָ *cum consummaveris:* est tamquam à תָּמַם, sine dagh. in מ, Cocc.

Fut. 3. p. f. m. cum præf. 4. Reg. 22. v. 4. וְיַתֵּם pro וְיַתֵּם, Lxx. *καὶ σφράγισον & signa argentum;* legebant וְחָתַם, idem. Alii, *χώνευσον conflate.* Vulg. *ut confletur,* Alii, *& perficiat.* 2. p. f. m. כִּי־תַתֵּם pro כִּי־תָתֵם, *cum perfectas feceris* vias tuas.

HITHPOEL הִתַּמֵּם, unde Fut. 2. p. f. m. in pausa, תִּתַּמָּם, Lxx. *πλειωθήσῃ, ἀθῷος ἔσῃ,* Vulg. *perfectus eris, innocens eris.*

תִּמְנָה Vulg. *Thamná,* civitas in Tribu Juda, Jos. 15. v. 57.

תִּמְנִי Vulg. *Thamnathæus,* Jud. 15. v. 6.

תִּמְנָע Vulg. *Thamná,* concubina Eliphaz, Gen. 36. v. 12. filius Eliphaz, Gen. 36. v. 40. 1. Paral. 1. v. 36.

תִּמְנָתָה Vulg. *Themná,* civitas in Tribu Dan, Jos. 19. v. 43.

תִּמְנַת־חֶרֶס Vulg. *Thamnathsare,* nomen loci, Jud. 2. v. 9.

תִּמְנַת־סֶרַח Vulg. *Thamnath-saráa,* civitas in montanis Ephraim, Jos. 19. v. 50. & 24. v. 30.

תֶּמֶס vel תָּמֶס, m. Lxx. *τηκτὸς,* Vulg. *quæ fluit,* Alii, *liquefactio, dissolutio.* Vide שַׁבְּלוּל. Rad. מָסַס *dissolutus est.*

תָּמָר m. Lxx. *φοῖνιξ palma, φοινικὼν palmetum, στέλεχος φοίνικος truncus palmæ.* Vulg. & alii, *palma.* Cum præfix. בַּתָּמָר *in palmam,* כַּתָּמָר *sicut palma,* לַתָּמָר *palmæ.* Pl. m. תְּמָרִים *palmæ.* Cum præf. וּתְמָרִים *& palmæ,* הַתְּמָרִים *palmæ,* וְהַתְּמָרִים *& palmæ.*

תָּמָר Vulg. *Thamár,* 1°. urbs Syriæ, quæ nunc Palmyra dicitur, Ezech. 47. v. 19.... 48. v. 28. 2°. uxor Her, Gen. 38. v. 6. 3°. soror Absalom, 2. Reg. 13. v. 1... 1. Paral. 3. v. 9. 4°. filia Absalom, 2. Reg. 14. v. 27.

תֹּמֶר vel תּוֹמֶר, m. *palma.* Cum præf. כְּתֹמֶר *in similitudinem palmæ.* Rad. תָּמַר *palma.*

תִּמֹּרָה vel תִּמֹרָה, vel תִּמּוֹרָה, f. nunc enim hoc nomen habet dagh. in מ, nunc autem מ est lene, præcedente methegh. Cum præf. הַתִּמֹּרָה *palma,* וְתִמֹּרָה *& palma.* Plur. f. cum præf. וְתִמֹּרוֹת *& columnæ, & elationes* fumi ad formam palmæ assurgentes. כְּתִימֲרוֹת *sicut columnæ,* וְתִמֹּרֹת *& palmas,*

וְעַל־הַתִּמֹּרוֹת *& super palmas.* In forma masc. cum præf. וְתִמֹּרִים *& palmæ,* הַתִּמֹּרִים *& palmæ.* Insuper cum aff. וְתִמֹּרָיו *& palmæ ejus,* m. Rad. תָּמַר *palma.*

תַּמְרוּק m. O. *σμῆγμα pigmentum,* Prov. 20. v. 30. *συναντῶ occurro;* deducebant à קָדַם in Piel, *occurrit,* &c. Vulg. & alii, *mundus muliebris, pigmentum, aromata, mundatio, abstersio, strigilis.* Plur. m. תַּמְרוּקִים *pigmenta, abstersiones.* Cum præf. constr. וּבְתַמְרוּקֵי *& in mundationibus.* Cum aff. תַּמְרוּקֶיהָ *mundus ejus muliebris,* f. תַּמְרוּקֵיהֶן *mundus earum,* f. Rad. מָרַק *extersit,* &c.

תַּמְרוּרִים pl. m. Lxx. *οἰκτρὸς miserabilis planctus, ὀδυρμὸς lamentatio, τιμωρία castigatio.* Complut. *παραπικρασμὸς exacerbatio.* Vulg. & alii, *luctus, amaritudo, amarus, columnulæ, obelisci, pyramides* mucronatæ & fastigiatæ instar summitatis palmæ. R. תָּמַר *palma,* & מָרַר *amarus fuit.*

תָּנָה QAL. Est cognatum cum נָתַן *dedit;* unde Fut. 3. p. plur. m. גַּם כִּי־יִתְנוּ, Lxx. Osee 8. v. 10. *διὰ τοῦτο παραδοθήσονται propter hoc tradentur;* videntur legisse יִתְּנוּ. Quinta editio, *ἀλλὰ καὶ ὅταν μισθώσωνται etiam cum mercede conduxerint* gentes. Alii, *quia munera miserunt.*

PIEL תִּנָּה. Lxx. *θρηνῶ plango, δίδωμι do,* à נָתַן. Vulg. & alii, *plango, lamentor, narro, prædico, confabulor, alloquor.*

Infin. cum præf. לְתַנּוֹת *ad plangendum.*

Fut. 3. p. plur. m. שָׁם יְתַנּוּ *ibi modulabuntur.* Vulg. *narrentur* justitiæ Domini.

HIPHIL הִתְנָה *mercede, donis conduco,* unde Præt. 3. p. pl. c. Osee 8. v. 9. הִתְנוּ אֲהָבִים. Vulg. *munera dederunt amatoribus,* Alii, *mercede conciliarunt amores.* Lxx. *δῶρα ἠγάπησαν munera dilexerunt;* videntur legisse אֶתְנַן אָהֵבוּ.

תְּנוּאָה f. Lxx. *θυμὸς ὀργῆς furor iræ, μέμψις reprehensio, querela.* Vulg. & alii, *ultio, querela, pœna, ruptura, fractura, abruptio.* Cum affix. תְּנוּאָתִי & scietis *ultionem meam,* c. Plur. f. תְּנוּאוֹת *abruptiones, occasiones, contritiones, aversiones, querelas, murmurationes* in me reperit. Rad. נוּא in Hiphil, *infregit,* &c.

תְּנוּבָה f. Lxx. *γέννημα germen, καρπὸς fructus.*

Digitized by Google

Vulg. & alii, *proventus*, *propagatio*, *productio*. Constr. cum præf. וּתְנוּבַת הַשָּׂדֶה *& proventum agri*. Cum affix. תְּנוּבָתִי *fructum meum*, c. Plur. f. תְּנוּבֹת *fructus*. Cum præf. מִתְּנוּבוֹת *à sterilitate*, *præ defectu frugum*. R. נוב *germinavit*.

תְּנוּךְ m. Lxx. λοβὸς *ima pars auris*. Vulg. & alii, *extremum*, *tenerum*, *imum*, *infimum auris*. Rad. תָּנַךְ inusit.

תְּנוּמָה f. Lxx. νύσταγμα, νυσταγμὸς *dormitatio*. Verbaliter, νυστάζω, ἐπινυστάζω *dormito*, καθυπνόω *obdormio*. Vulg. & alii, *obdormitio*, *somnus levior*, *nutatio*. Cum præf. וּתְנוּמָה *& dormitatio*. Plur. f. תְּנוּמוֹת *dormitationes*. Cum præf. בִּתְנוּמוֹת *in dormitationibus*, *quando dormiunt*. Rad. נוּם *dormitavit*.

תְּנוּפָה f. Lxx. ἀφαίρεμα, ἀφόρισμα *separatio*, *oblatio*, δόμα, ἀπόδομα *donum*, ἀπαρχὴ *primitiæ*, ἐπίθεμα *quod super imponitur*. Vulg. & alii, *elevatio*, *agitatio*; specialiter in sacrificiis ceremoniæ genus, quâ res in sublime attollebatur, ita ut in omnem partem orbis agitaretur. Cum præfix. הַתְּנוּפָה *agitatio, elevatio*, לִתְנוּפָה *ad oblationem*. Constr. תְּנוּפַת *commotio*, *agitatio*. R. נוּף in Hiphil, *agitavit*.

תַּנּוּר m. Lxx. κλίβανος *clibanus*; metaphor. Isai. 31. v. 9. οἰκεῖος *domesticus*, *propinquus*. Aq. Sym. Theod. κλίβανος. Vulg. & alii, *caminus*, *focus*, *furnus*, *fornax*. Cum præf. הַתַּנּוּר וְתַנּוּר *& clibanus*, בַּתַּנּוּר *in clibano*, בְּתַנּוּר, idem. כַּתַּנּוּר & כְּתַנּוּר, *sicut fornax*. Plur. m. cum præf. & aff. הַתַּנּוּרִים *furnorum*, וּבְתַנּוּרֶיךָ *& in furnos tuos*, m. Rad. תָּנַר inusit. Alii à נוּר deducunt, quòd igni luceat.

תַּנְחוּמִים plur. m. Lxx. παράκλησις *consolatio*. Sym. μεταβέλευμα *consilium mutatum*, *pœnitudo*. Vulg. & alii, *consolationes*, *admonitiones*, *solatia*. Cum affix. תַּנְחוּמָיו *consolationum ejus*, f. תַּנְחוּמֶיךָ *consolationes tuæ*, m. Plur. f. תַּנְחוּמוֹת *consolationes*. Cum affix. תַּנְחוּמֹתֵיכֶם *consolationes vestræ*. Rad. נָחַם in Piël, *consolatus est*.

תַּנְחֻמֶת Vulg. *Thanehûmeth*, pater Saraiæ, 4. Reg. 25. v. 23. Jerem. 40. v. 8.

תַּנִּין m. Lxx. δράκων *draco*, κῆτος *cetus*, σειρὴν *siren*, συκῆ *ficus*; legebant תְּאֵנָה: κάκωσις *afflictio*, metaph. Psal. 43. Hebr. 44. v. 20. (Aq. ἀοίκητος). O. στρουθὸς *passer*, ὄρνεον *avis*, ἐχῖνος *erinaceus*. Vulg. & alii, *draco*, *balæna*, *cetus*, *crocodilus*, *serpens*, *coluber*, *thynnus*. Cum præf. הַתַּנִּין וְתַנִּין *& draconem*, *serpens*, *draco*, כַּתַּנִּין *ut draco*, לְתַנִּין *in serpentem*. Plur. m. תַּנִּינִים & תַּנִּנִם, *draconum*. Cum præf. הַתַּנִּינִם *cete*, לְתַנִּינִם *in dracones*: Contractè, תַּנִּים *ceti*, *dracones*. Cum præf. וְתַנִּים *& sirenes*, הַתַּנִּים *dracones*, כַּתַּנִּים *ut dracones*, לְתַנִּים *draconibus*. Plur. f. cum præf. לְתַנּוֹת *draconibus*, Malach. 1. v. 3. Lxx. εἰς δόματα *in tecta*; qui videntur legisse לְתַנּוֹת. Vide תָּנָה in Piël, ubi alio sumitur sensu vox לְתַנּוֹת.

תִּנְיָן Chald. m. Lxx. δεύτερος *secundus*. Fem. תִּנְיָנָה *secunda*, תִּנְיָנוּת *secundò*.

תִּנְשֶׁמֶת f. Lxx. ἀσπάλαξ *talpa*, ἶβις *ibis*, πορφυρίων *porphyrio*, à purpureo rostro. Vulg. & alii, *cygnus*, *onocrotalus*, *species noctuæ*, *monedula*, *talpa*, *vespertilio*, *camæleon*. Cum præf. הַתִּנְשֶׁמֶת *monedula*, וְהַתִּנְשָׁמֶת *& talpa*. Rad. נָשַׁם *anhelavit*.

תעב, unde NIPHAL, PRÆT. 3. p. f. m. נִתְעַב *abominabile fuit* verbum regis, 1. Paral. 21. v. 6. Lxx. ὅτι κατίσχυσε λόγος *quia prævaluit verbum* regis: plerique libri προσώχθισεν *molestum fuit*. Vulg. *invitus exsequeretur*.

BEN. f. m. נִתְעָב, Lxx. ἐβδελυγμένος *abominabilis*, *inutilis*, *pollutus*.

PIEL תִּעֵב. Lxx. βδελύσσομαι *abominor*, λυμαίνομαι *devasto*. Vulg. & alii, *abominabile facio*, *abominor*, *fœdo*, *aversor*.

PRÆT. 3. p. plur. c. cum præf. & affix. תִּעֲבוּנִי *abominati sunt me*, c. וְתִעֲבוּנִי *& abominabuntur me*, c.

BEN. f. m. cum præf. לִמְתָעֵב גּוֹי *ad abominatam gentem*, Alii, *ad abominabilem gentis*. Plur. m. cum præf. הַמְתַעֲבִים *qui abominantur*.

INFIN. cum præf. וּתַעֵב *& abominando*.

FUT. 3. p. f. m. יְתָעֵב *abominabitur*. Cum præf. וַיְתָעֵב *& abominatus est*. 3. p. f. f. תְּתָעֵב *abominata est*. 2. p. f. m. לֹא־תְתָעֵב *non abominaberis*. Cum affix. תְּתַעֲבֶנּוּ *abominaberis illud*, m. 2. p. f. f. cum præf. וַתְּתַעֲבִי *& abominabilem fecisti* decorem tuum. Lxx. καὶ ἐλυμήνω τὸ κάλλος σου. 1. p. f. c. cum præf.

Digitized by Google

& ה parag. וְאֶתְעֵבָה & *abominatus sum*. 3. p. pl. m. in pausa, יְתָעֵבוּ *abominati sunt*. Nota primam radicalem nunc affici (-), nunc (·) absque dagh. in 2ª. radicali, qaméts verò pro (-) compensare dagh. deperditum in secunda radicali.

HIPHIL הִתְעִיב. Lxx. ἀνομέω *iniquè ago*, βδελύσσομαι *abominabilis fio*. Vulg. & alii, *abominandum facio*, &c.

Præt. 2. p. s. f. הִתְעַבְתְּ *sceleratiùs egisti*. 3. p. plur. c. הִתְעִיבוּ *abominabiles facti sunt*. Cum præf. וְהִתְעִיבוּ & *abominabiliter egerunt*.

Fut. 3. p. s. m. cum præf. in forma (-), וַיַּתְעֵב & *abominabiliter egit*.

תעה QAL. Lxx. πλανάομαι. Vulg. & alii, *erro, aberro, oberro, vagor*. Convenit cum טָעָה, vult autem Elias inter hæc discrimen esse, quod טָעָה nonnisi de errore cordis dicatur & intellectûs: תָּעָה verò nonnisi de errore viæ: quæ tamen confunduntur; de corde dictum, *palpito*.

Præt. 3. p. s. m. תָּעָה *errat*. 1. p. s. c. תָּעִיתִי *erravi*. 3. p. plur. c. תָּעוּ *errarunt*. 1. p. plur. c. תָּעִינוּ *erravimus*.

Ben. s. m. תֹּעֶה vel תּוֹעֶה, *errans*. Plur. m. constr. תֹּעֵי vel תּוֹעֵי, *errantes*.

Infin. cum præf. בִּתְעוֹת *in errore, cùm errarent*.

Fut. 3. p. s. f. cum præf. & apocopa, וַתֵּתַע pro וַתִּתְעֶה, & *oberrabat*. 2. p. s. m. in eadem forma, אַל־תֵּתַע *ne erres, ne decipiaris*. 3. p. plur. m. יִתְעוּ *errabunt*.

NIPHAL. Præt. 3. p. s. m. נִתְעָה *seductus, deceptus fuit*. 3. p. plur. c. juxta quosdam, נִתְעוּ *seducti sunt*, Alii, *evulsi sunt*, à Rad. נָתַע. Vide col. 1012.

Infin. cum præf. Isai. 19. v. 14. כְּהִתָּעוֹת, Lxx. ὡς πλανᾶται, Vulg. *sicut errat* ebrius; Alii, *quemadmodùm seducitur*.

HIPHIL הִתְעָה. Lxx. πλανάω, ἀποπλανάω *errare facio*, ἐξάγω *educo*, ἐξωθέω *expello*. Vulg. & alii, *vagari, errare facio, in errorem induco, seduco, titubare facio*; & absolutè, *erro*.

Præt. 3. p. s. m. הִתְעָה *seduxit*. 3. p. pl. c. הִתְעוּ *errare fecerunt*. Vulg. *eduxit* me, Deus. Cum præf. וְהִתְעוּ & *deceperunt*. Cum affix. הִתְעוּם *seduxerunt eos*, m. 2. p. pl. m. הִתְעִיתֶם, prout legendum dicunt Massor. *seduxistis*.

Ben. s. m. מַתְעֶה *errans, seducens*. Plur. m. מַתְעִים *decipientes*. Cum præf. הַמַּתְעִים *seducentes*.

Fut. 3. p. s. m. cum præf. & apocopa, וַיַּתַע pro וַיַּתְעֶה, & *errare fecit*. Cum præf. & affix. וַיַּתְעֵם & *seduxit eos*, m. 3. p. s. f. cum affix. תַּתְעֵם *seducet eos*, m. 2. p. s. m. cum affix. תַּתְעֵנוּ *errare finis nos*, c. 3. p. pl. m. cum præf. & affix. וַיַּתְעוּ & *seduxerunt*, וַיַּתְעוּם & *seduxerunt eos*, m.

תֹּעוּ Vulg. *Thoù*, sive *Thoü*, rex Emath, 1. Paral. 18. v. 9. qui 2. Reg. 8. v. 9. vocatur תֹּעִי.

תְּעוּדָה f. Lxx. Aq. μαρτύριον, Vulg. & alii, *testimonium, contestatio*. Isai. 8. v. 16. צוֹר תְּעוּדָה *colliga testimonium*. O. τότε φανεροὶ ἔσονται *tunc manifesti erunt*. Videntur deduxisse ab יָדַע *scivit*. Cum præf. הַתְּעוּדָה *testimonium*, וְלִתְעוּדָה & *in testimonium*, Isai. 8. v. 20. O. εἰς βοήθειαν *in auxilium*, qui videntur legisse לְעֶזְרָה, permutatis (י) in (ו), & ד in ר. Rad. עוּד in Hiphil, *testificatus est*.

תְּעָלָה f. Lxx. ὑδραγωγὸς *aquæductus*, σύστημα *congregatio* aquarum, ῥύσις *fluxus*, θάλασσα *mare*. Alio sensu, ὠφέλεια *utilitas*. Vulg. & alii, *cursus, canalis, aquæductus, curatio, emplastrum*. Cum præf. הַתְּעָלָה *aquæductum*, בַּתְּעָלָה *in aquæductu*. Constr. תְּעָלַת *aquæductus*. Cum præf. בִּתְעָלַת *in aquæductu*. Plur. f. cum affix. תְּעָלֹתֶיהָ *rivos suos*, f. Rad. עָלָה *ascendit*.

תַּעֲלוּלִים plur. m. Lxx. ἐμπαίγματα *illusiones*, ἐμπαῖκται *illusores*. Vulg. & alii, *effeminati, adolescentuli, facinorosi, ludificatores, facinora, ludificationes*. Cum præf. & affix. וְתַעֲלוּלֵיהֶם & *ludificatores*, בְּתַעֲלוּלֵיהֶם; Alii, בְּתַעֲלֻלֵיהֶם *illusiones eorum*, m. Rad. עָלַל in Hithp. *illusit*.

תַּעֲלֻמָה f. Lxx. κρύφιος *occultus*; metaphor. δύναμις *potentia*. Compl. ἀπόρρητον *tacendum*. Vulg. & alii, *secretum, absconditum, arcanum, mysterium*. Cum præf. & (ֻ) pro (ו), וְתַעֲלֻמָה & *absconditum*. Plur. f. תַּעֲלֻמוֹת *abscondita*. Rad. עָלַם *occultavit*.

תַּעֲנוּג m. Lxx. τρυφή, ἐντρύφημα *deliciæ*. Adjectivè, τρυφερὸς *delicatus*. Vulg. & alii, *deliciæ, oblectatio, delectatio*. Plur. m. cum

Digitized by Google

præf. בְּתַעֲנוּגִים *in deliciis*. Constr. תַּעֲנוּגֵי *deliciæ*. Cum affix. תַּעֲנֻגֶיהָ de domo *deliciarum suarum*, f. In pausa, cum (ּ) pro (ֻ), תַּעֲנוּגָיִךְ super filios *deliciarum tuarum*, f. In forma plur. fem. cum præf. וְתַעֲנֻגוֹת *& delicias* feci mihi. Rad. עָנַג in Hithp. *delicias egit*.

תַּעֲנִית f. Lxx. ταπείνωσις *humiliatio*. Vulg. & alii, *afflictio, jejunium*. Cum præf. & affix. מִתַּעֲנִיתִי *ab afflictione mea*, c. Rad. עָנָה in Piël, *afflixit*.

תַּעְנַךְ & תַּעְנָךְ, Vulg. *Thanac*, civitas, Jos. 17. v. 11. & 21. v. 25. Jud. 1. v. 27. & 5. v. 19. 3. Reg. 4. v. 12. 1. Paral. 7. v. 29.

תַּעֲצֻמוֹת plur. f. Lxx. κραταίωσις *firmitas*. Vulg. & alii, *fortitudo, robur, vires*. Cum præf. וְתַעֲצֻמוֹת *& vires*. Rad. עָצַם *roboratus est*.

תַּעַר m. Lxx. ξυρὸν, ξυρὸς *novacula*, κολεὸς, κολεὸς *vagina*. Vulg. & alii, *novacula, scalpellum*, & per synecdochen, *vagina*. Cum præfix. בְּתַעַר *novaculâ*, כְּתַעַר *sicut novacula*. Cum affix. & præf. אֶל־תַּעְרָהּ *in vaginam suam*, f. בְּתַעְרָהּ *in vagina sua*, f. מִתַּעְרָהּ *è vagina sua*, f. אֶל־תַּעְרֵךְ *in vaginam tuam*, f. Rad. תָּעַר inusit. Quidam deflectunt ab עוּר, quod novaculâ nudetur cutis.

תַּעֲרֻבוֹת plur. f. unde cum præf. 4. Reg. 14. v. 14. וְאֵת בְּנֵי הַתַּעֲרֻבוֹת, Lxx. καὶ τοὺς υἱοὺς τῶν συμμίξεων *& filios commixtionum*. Vulg. *& obsides, & filios obsidum* tulit: Alii, *& filios sponsionum*. Rad. עָרַב *spopondit*, &c.

תִּעְתַּע PIEL, unde BEN. f. m. cum præf. Gen. 27. v. 12. ero in oculis patris mei, כִּמְתַעְתֵּעַ *sicut illusor*. Lxx. ὡς καταφρονῶν *tamquam despiciens*. Aq. καταμωκώμενος *irridens*. Sym. καταπαίζων, idem. Vulg. sensum expressit. Alii, *tamquam deceptor, seductor*.

HITHPAEL הִתַּעְתֵּעַ vel הִתְעַתֵּעַ, unde BEN. plur. m. cum præf. 2. Paral. 36. v. 16. וּמִתַּעְתְּעִים. Lxx. καὶ ἐμπαίζοντες *& illudentes* prophetis. Vulg. *illudebantque*, Alii, *subsannabant* prophetas. Rad. תָּעָה *erravit, vagatus est*.

תַּעְתֻּעִים plur. m. Lxx. ἐμπεπαιγμένα, μεμωκημένα *illusa* opera. Vulg. *risu dignum* opus. Alii, *subsannationum, errorum, seductionum* opera. Rad. eadem.

תֹּף & תֻּף, תֹּף, m. Lxx. τύμπανον *tympanum*, ψαλτήριον *psalterium*, δόλος *fraus*; legebant תֹּךְ. Vulg. & alii, *tympanum*. Cum præfix. וְתֹף *& tympanum*, הַתֹּף *tympanum*, בְּתֹף *in tympano*. Plur. m. cum (ֻ) pro hholem & dagh. in פ, תֻּפִּים *tympana*. Cum præf. בְּתֻפִּים *tympanis*, וּבְתֻפִּים *& tympanis*. Cum affix. תֻּפֶּיךָ *tympanorum tuorum*, m. Ezech. 28. v. 13. O. τοὺς θησαυρούς σου *thesauros tuos implesti* auro; fortè legebant מְלֵאת צְפֻנֶיךָ, vide & judica. תֻּפַּיִךְ *tympanis tuis*, f. ornaberis. Rad. תָּפַף inusit.

תִּפְאֶרֶת, & in altera forma, תִּפְאָרָה. Lxx. κόσμος *ornatus*, κάλλος, καλλονὴ, ὡραιότης *pulchritudo*, μεγαλειότης, μεγαλοπρέπεια *magnificentia*, δόξα, δόξασμα *gloria*, ἔπαρσις *elatio*, καύχημα, καύχησις *gloriatio*, [illegible] *prærogativa*, τρυφὴ *deliciæ*, δοξάζω *glorifico*, δοξαστὸς *gloriosus*. Vulg. & alii, *decor, decus, ornamentum, splendor, gloriatio, gloria, celebritas, hominum frequentia*. In pausa, תִּפְאָרֶת *ornatus*. Cum præf. וְתִפְאֶרֶת *& ornatus*, וְהַתִּפְאֶרֶת *& gloria*, כְּתִפְאֶרֶת *juxta ornatum*. In pausa, לְתִפְאָרֶת *ad ornatum*, וּלְתִפְאֶרֶת vel וּלְתִפְאָרֶת, *& ad ornatum*. Cum affix. & præf. תִּפְאַרְתּוֹ *ornatus ejus*, m. וְתִפְאַרְתּוֹ *& ornatus ejus*, m. תִּפְאַרְתְּךָ, & in pausa, תִּפְאַרְתֶּךָ *gloria tua*, m. וְתִפְאַרְתְּךָ *& gloriæ tuæ*, m. תִּפְאַרְתֵּךְ *gloria tua*, f. לְתִפְאַרְתֵּךְ *ornamento tibi*, f. תִּפְאַרְתִּי *ornatus meus*, c. תִּפְאַרְתָּם *gloria ipsorum*, m. תִּפְאַרְתְּכֶם *gloriæ vestræ* corona, f. וְתִפְאַרְתֵּנוּ *& gloria nostræ*, c. Rad. פָּאַר *ornavit*.

תַּפּוּחַ m. Lxx. μῆλον, Vulg. & alii, *malus, pomus* arbor, *malum, pomum* fructus. Cum præf. וְתַפּוּחַ *& malum*, הַתַּפּוּחַ *pomum*, כְּתַפּוּחַ *sicut pomum*. Plur. m. cum præf. בַּתַּפּוּחִים *pomis*, כְּתַפּוּחִים *sicut pomorum* odor. Constr. תַּפּוּחֵי זָהָב *mala aurea*. Rad. תָּפַח inusit. Quidam revocant ad פּוּחַ, alii ad נָפַח.

תַּפּוּחַ & תַּפֻּחַ, Vulg. *Taphua*, civitas in Tribu Juda, Jos. 12. v. 17. 15. v. 34. 17. v. 7. Filius Hebron, 1. Paral. 2. v. 43.

תְּפוֹצוֹת plur. fem. cum dupl. hholem, pro תְּפוּצוֹת. Vulg. & alii, *dissipationes, dispersiones, contritiones*; apud Lxx. vacat. Cum præf. & affix. וּתְפוֹצוֹתִיכֶם *& dispersiones vestræ* erunt. Rad. פּוּץ *dispersus est*.

Digitized by Google

תֻּפִּינֵי plur. m. abjecto ✱. Lxx. ἑλικτὰ *circumvoluta*, Alii, ἑψητὰ, & fortasse legendum ἑψητὰ, Nobilius. Vulg. & alii, *calida*, *coctiones*, *coctura*, *pistura*. Construct. תֻּפִּינֵי *coctiones*. Rad. אָפָה *coxit*. Aven. addit pro Rad. יַיִן *vinum*.

תָּפֵל m. Lxx. ἀφροσύνη *insipientia*, Job. 6. v. 6. ἄρτος *panis*, Sym. ἀνάρτυτον *inconditum*. Lxx. πίπτω *cado*; deducebant à נָפַל *cecidit*. Sym. ἄνευ συγχύσεως *sine commixtione*, Alii, ἄνευ ἀχύρων *sine paleis*. Vulg. & alii, *absque temperamento*, *insulsum*, *insipidum*, *stolidum*; metaphor. cæmentum *inconditum*. Cum præfix. וְתָפֵל *& stulta* viderunt. Rad. תָּפַל inusit.

תֹּפֶל Vulg. *Tóphel*, locus in deserto trans Jordanem, Deut. 1. v. 1.

תְּפִלָּה f. Lxx. δέησις, προσευχὴ *oratio*, *precatio*, εὐχὴ *votum*, ὕμνος *hymnus*, εὔχομαι, προσεύχομαι *voveo*, *oro*. Vulg. & alii, *oratio*, *precatio*, *deprecatio*, *preces*. Cum præf. וּתְפִלָּה *& oratio*, הַתְּפִלָּה *oratio*, בִּתְפִלָּה *in oratione*, לִתְפִלָּה *in oratione*. Constr. תְּפִלַּת *oratio*. Cum præfix. וּתְפִלַּת *& oratio*, בִּתְפִלַּת *in oratione*, לִתְפִלַּת *ad orationem*. Cum præf. & affix. תְּפִלָּתוֹ *oratio ejus*, m. וּתְפִלָּתוֹ *& oratio ejus*, m. תְּפִלָּתְךָ, & in pausa, תְּפִלָּתֶךָ *oratio tua*, m. תְּפִלָּתִי *oratio mea*, c. וּתְפִלָּתִי *& oratio mea*, c. תְּפִלָּתָם *oratio ipsorum*, m. Plur. f. תְּפִלּוֹת *preces*. Rad. פָּלַל in Piël, *precatus est*, &c.

תִּפְלָה f. Lxx. ἀφροσύνη *insipientia*, ἀνόμημα *iniquitas*. Sym. μωρία *stultitia*. Vulg. & alii, *fatuitas*, *insulsitas*, *stoliditas*, *stultitia*, *ineptum*, *inconditum*, *insulsum*, *stultum*, *grave flagitium*. Rad. תָּפַל inusit.

תִּפְלֶצֶת f. Lxx. παιγνία *lusus*. Vulg. & alii, *arrogantia*, *horror*, *terror*, *terribilitas*, *tremor*, *percussio animi*: quidam exponunt *idolum*, *superstitio*. Cum affix. תִּפְלַצְתְּךָ *horror tuus*, m. R. פָּלַץ in Hithp. *tremuit*, &c.

תִּפְסַח Vulg. *Thaphsá*, civitas, 3. Reg. 5. v. 4. *Thapsa*, 4. Reg. 15. v. 16.

תָּפַר QAL. Lxx. ῥάπτω, συῤῥάπτω *consuo*. Vulg. & alii, *consuo*, *concinno*, *adsuo*, *insuo*.

Præt. 1. p. f. c. תָּפַרְתִּי *consui*.

Infin. cum præf. וְעֵת לִתְפּוֹר *& tempus consuendi*.

Fut. 3. p. plur. m. cum præf. וַיִּתְפְּרוּ *& consuerunt*.

PIEL תִּפֵּר, unde Ben. pl. f. cum præf. לִמְתַפְּרוֹת *consuentibus*.

תָּפַשׂ QAL. Lxx. ἁλίσκω *capio*, λαμβάνω *accipio*, ἐπιλαμβάνω, καταλαμβάνω *apprehendo*, συλλαμβάνω *concipio*, κατέχω *detineo*, κρατέω *teneo*, κατακρατέω *prævaleo*, βιάζομαι *vim facio*, ὀμνύω *juro*, ἐπισπάω *attraho*. Vulg. *apprehendo*, *comprehendo*, *capio*, *teneo*, *tego*, *cooperio*, *occupo*.

Præt. 3. p. f. m. תָּפַשׂ *prehendit*. Cum præf. & affix. וְתָפַשׂ *& cepit*, וּתְפָשָׂהּ *& apprehenderit eam*, f. 1. p. f. c. cum præfix. וְתָפַשְׂתִּי *& perjurem*. 3. p. plur. c. תָּפְשׂוּ *ceperunt*. 2. p. pl. m. תְּפַשְׂתֶּם *cepistis*.

Ben. f. m. תֹּפֵשׂ תּוֹפֵשׂ *apprehendens*. Cum præfix. וְתֹפֵשׂ *& tenens*. Plur. m. constr. תֹּפְשֵׂי *prehendentes*. Cum præf. וְתֹפְשֵׂי *& tenentes*.

Paoul f. m. תָּפוּשׂ, Lxx. Habac. 2. v. 19. ἔλασμα *lamina ductilis*. Vulg. idolum auro *coopertum*, Alii, *fixum*.

Infin. תָּפֹשׂ *apprehendendo*. In alia forma, תְּפֹשׂ *capere*. Cum præfix. לִתְפֹּשׂ *ad capiendum*. Cum præf. & affix. hhólem transposito, & mutato in qaméts hhatoúph sub prima radicali, לְתָפְשָׂהּ letophsá, Lxx. εἰς κατάληψιν αὐτῆς, Vulg. *ut expugnes eam*, f. בְּתָפְשָׂם *quando apprehenderunt illi*, m. לְתָפְשָׂם *ut caperent eos*, m. בְּתָפְשְׂכֶם *cum ceperitis vos*, m.

Imper. 2. p. plur. m. תִּפְשׂוּ *apprehendite*. Cum præf. & affix. mutato (ּו) in (ְ), תִּפְשׂוּהוּ *apprehendite illum*, m. וְתִפְשׂוּהוּ *& comprehendite eum*, m. תִּפְשׂוּם *prehendite illos*, m.

Fut. 3. p. f. m. יִתְפֹּשׂ *apprehendet*. Cum præf. & affix. וַיִּתְפֹּשׂ *& prehendit*, וַיִּתְפְּשֶׂהָ *& cepit eam*, f. וַיִּתְפְּשֵׂם *& cepit eas*, m. 3. p. f. f. cum præf. & affix. וַתִּתְפְּשֵׂהוּ *& apprehendit eum*, m. 1. p. f. c. cum præfix. וָאֶתְפֹּשׂ *& prehendi*. 3. p. plur. m. cum præf. & affix. וַיִּתְפְּשׂוּ *& apprehenderunt*, וַיִּתְפְּשׂוּם *& prehenderunt eas*, m. 1. p. plur. c. cum præf. & affix. וּנְתַפְּשֵׂם *tunc capiemus eos*, m.

NIPHAL נִתְפַּשׂ. Lxx. συλλαμβάνομαι *comprehendor*, &c. Vulg. & alii, *capior*, *occupor*, &c.

Digitized by Google

Præt. 3. p. f. m. נִתְפַּשׂ, in pausa, *captus est.* Cum præf. וְנִתְפַּשׂ *& capietur.* 3. p. f. f. נִתְפְּשָׂה *capta est.* Lxx. substant. *ἅλωσις captio, captivitas.* In pausa, נִתְפָּשָׂה *deprehensa est.* 2. p. f. f. נִתְפַּשְׂתְּ *capieris.* 3. p. plur. c. in pausa, נִתְפָּשׂוּ *præoccupata sunt* vada.

Infin. cum præf. לְהִתָּפֵשׂ *ut capiatur* Sedecias: Alii, *ut capiantur* Jerosolymitani. Compl. *τοῦ συλληφθῆναι*, Ezech. 21. v. 23. in Hebr. v. 28. O. Vatic. *μνησθῆναι.*

Fut. 3. p. f. f. cum præf. וַתִּתָּפֵשׂ *& comprehensa est.* 2. p. f. m. תִּתָּפֵשׂ *capieris.* 3. p. plur. m. יִתָּפְשׂוּ *capientur.* 2. p. plur. m. in pausa, תִּתָּפֵשׂוּ *capiemini.*

PIEL תִּפֵּשׂ, unde Fut. 3. p. f. f. Prov. 30. v. 28. תְּתַפֵּשׂ. Vulg. stellio manibus *nititur*, Alii, *palpat.* Lxx. *ἐρειδόμενος*, Theod. *ἐπιλαμβανόμενος.*

תֹּפֶת f. Lxx. *θρύλλημα, τωφὲθ, τοφὲθ, ταφὲθ*, metaphor. *γέλως derisio*, Job 17. v. 6. Vulg. & alii, *exemplum, tympanizatio*, id est, fabula vulgi. Cum præf. וְתֹפֶת *& exemplum.* Rad. quibusd. תָּפַף, aliis, תָּפַת inusit.

תֹּפֶת Vulg. *Tópheth*, locus in valle filii Ennom, qui cernitur in Jerosolymæ suburbanis, ubi quondam parentes filios igni exustos devovebant, & immolabant dæmonio Moloch, Jerem. 7. v. 31. & alibi. At huic voci Isai. 30. v. 33. additur ה, תָּפְתֶּה, mutato hhólem in qaméts hhatóuph: quam interpretantur *tartarus, locus tartareus, infernus*, locus horribilis damnatorum. Sunt qui etymologiam deducunt à tympanis quæ pulsabantur, ne pater ejulatum filii, dum flammis exstingueretur, audiret: hi constituunt Rad. תָּפַף.

תִּפְתָּיֵא Chald. plur. m. in forma emphatica. Lxx. *οἱ ἐπ' ἐξουσιῶν*, Vulg. *in potestatibus constituti*; Alii, *exactores, justitiæ exsecutores, præfecti, magnates, custodes clavium*: nomen dignitatis aut officii apud Chaldæos.

תִּקְוָה f. Lxx. *ἐλπὶς spes, εὔελπις bona spes, ὑπομονὴ tolerantia, ὑπόστασις fiducia.* Sym. *προσδοκία exspectatio.* O. metaphoricè, *ἀγαθὰ bona, σημεῖον signum.* Vulg. & alii, *patientia, præstolatio, spes, exspectatio*; alio sensu, *funiculus, textum.* Cum præf. וְתִקְוָה *& spes*, הַתִּקְוָה vinctos *spei*, Lxx. *συναγωγῆς*, Zach. 9. v. 12. Constr. תִּקְוַת *præstolatio, funiculus.* Cum præf. וְתִקְוַת *& spes.* Cum præf. & affix. תִּקְוָתָהּ *exspectatio ejus*, f. תִּקְוָתְךָ *patientia tua*, m. וְתִקְוָתְךָ *& spes tua*, m. תִּקְוָתִי *spes mea*, c. וְתִקְוָתִי *& spes mea*, c. וְתִקְוָתָם *& spes illorum*, m. תִּקְוָתֵנוּ *spes nostra*, c. Rad. קָוָה *exspectavit*, &c.

תִּקְוָה Vulg. *Thecuá*, pater Sellum, 4. Reg. 22. v. 14. qui *Thecuath*, 2. Paral. 34. v. 22. dicitur. Pater item Jaasiæ, Esdr. 10. v. 15.

תְּקוּמָה f. *constantia, erectio, statio, locus in quo subsistitur*; unde Levit. 26. v. 37. וְלֹא־תִהְיֶה לָכֶם תְּקוּמָה *& non erit vobis resurrectio.* Lxx. *καὶ οὐ δυνήσεσθε ἀντιστῆναι & non poteritis resistere.* Vulg. *nemo vestrûm audebit resistere.* Rad. קוּם *surrexit*, &c.

תָּקוֹעַ m. Lxx. *σάλπιγξ*, Vulg. & alii, *tuba, classicum, clangor, buccinatio.* Est in forma Infinit. absoluti, sed ponitur nominaliter. Cum præf. Ezech. 7. v. 14 תָּקְעוּ בַתָּקוֹעַ *clanxerunt tubâ, classico.* Rad. תָּקַע *clanxit.*

תְּקוֹעַ Vulg. *Thecue*, civitas in Juda, 2. Reg. 14. v. 2... 2. Paral. 11. v. 6... 20. v. 20. Jerem. 6. v. 1. תְּקוֹעָה, cum ה locali, *Thecuam* misit. Filius Assur, 1. Paral. 4. v. 5. תְּקוֹעִי. Vulg. *Thecuites*, 2. Reg. 23. v. 26. 1. Paral. 11. v. 28. Plur. m. תְּקוֹעִים. Vulg. *Thecuimi*, Nehem. 3. v. 5. Sing. femin. תְּקֹעִית. Vulg. *Thecuitis*, 2. Reg. 14. v. 4.

תְּקוּפָה f. Lxx. *συντέλεια consummatio, καιρὸς tempus.* Vulg. & alii, *evolutio, revolutio, circumactio, reversio, circuitio, circulus, circuitus, conversio.* Constr. תְּקוּפַת הַשָּׁנָה. Lxx. *μεσοῦντος τοῦ ἐνιαυτοῦ mediante anno.* Vulg. *redeunte anni tempore.* Cum præf. & affix. לִתְקוּפַת *in circuitione*, וּתְקוּפָתוֹ. Lxx. *καὶ τὸ κατάντημα αὐτοῦ & occursus ejus*, Alii, *& cursus ejus*, m. Plur. fem. (ו) mutato in (ֻ), cum præf. לִתְקֻפוֹת *post circulum dierum, in revolutionibus.* Rad. נָקַף in Hiphil, *circuivit*, &c. vel קוּף inusit.

תַּקִּיף m. Lxx. *ἰσχυρότερος*, Alex. & Complut. *ἰσχυρός.* Vulg. & alii, *fortis, fortior, potens, valens, prævalidus.* Cum præf. עִם שֶׁתַּקִּיף מִמֶּנּוּ *cum eo qui est fortis præ illo, cum fortiori* non poterit contendere. Rad. תָּקַף *prævaluit.*

Digitized by Google

תקיפה Chald. f. Lxx. ἰσχυρὸς. Vulg. & alii, *fortis, robuſtus.* Cum א pro ה, תקיפא *forte* regnum. Plur. m. תקיפין *fortia.* Rad. תקף *convaluit.*

תקל Chald. PEAL. Præt. 3. p. ſ. m. ex forma (-), תקל *appendit.* Aliis eſt Particip. Peil. Lxx. Θεκελ, Vulg. *Thecel*, Alii, *appenſum, ponderatum* regnum, quam vocem Dan. 5. v. 27. explicat in 2. p. ſ. m. Præt. Peil cum א in fine, תקילתא. Lxx. ἐστάθη *appenſum eſt* regnum tuum. Vulg. *appenſus es.*

תקן QAL, unde Infin. cum præf. Eccl. 1. v. 15. perverſum non poteſt לתקן *rectificari, dirigi, corrigi, ordinari.* Lxx. ἐπικοσμηθῆναι *excoli.*

PIEL תקן, Lxx. κοσμέω *excolo.* Vulg. & alii, *corrigo, compono, apto, ordino, dirigo, rectum facio.*

Præt. 3. p. ſ. m. תקן *ordinavit.* Lxx. Eccl. 12. v. 9. jungentes cum præced. κόσμιον *dignitatem* parabolarum ſcrutabitur auris.

Infin. cum præf. quis enim poterit לתקן *corrigere.*

תקן Chald. PEAL, unde HOPHAL התקן, juxta formam Hebr. characterem quod attinet, Chaldaicam verò, quod ſpectat ad flexionem, ut ſequitur.

Præt. 1. p. ſ. c. Dan. 4. v. 33. התקנת hothqenath, cum (-) pro (-), Lxx. ἐκραταιώθην *confirmatus fui*, Alii, *reſtitutus ſum.*

תקע QAL. Lxx. πηγνύω *figo*, ἐμπήγνυμι *infigo*, καταπήγνυμι *defigo*, ἐγχρίω *infigo*, τίθημι *pono*, ἵστημι *colloco*, ἐμβάλλω *injicio*, φωνέω *vocem edo*, σαλπίζω *tubâ cano*, σημαίνω *ſignifico*, κροτέω, ἐπικροτέω *pulſo*, *applaudo.* Vulg. & alii, *figo, imprimo, ſtatuo*; *clango*, quando jungitur cum nomine tubæ: *paciſcor, ſtipulor, ſpondeo* junctum voci כף: item, *plaudo, complodo.* Conſtr. cum accuſat. vel abſolutè & cum ב.

Præt. 3. p. ſ. m. תקע *fixit, clanxit.* 2. p. ſ. m. תקעת *defixiſti.* 1. p. ſ. c. cum præf. & affix. ותקעתי *& clangam, & perſonabo*, ותקעתיו *& figam illum*, m. 3. p. pl. c. תקעו *clanxerunt, fixerunt.* Cum præfix. ותקעו *& clangent.* 2. p. plur. m. cum præf. ותקעתם

& tubam reſonare facietis.

Ben. ſ. m. תקע *plaudens* manibus. Cum præfix. ותוקע vel ותקע, *& clangens*, ותוקע *& clangens.* Plur. m. Prov. 11. v. 15. & qui odit תוקעים *figentes* manum in fidejuſſionibus, *ſponſores*, ſecurus erit. Lxx. μισεῖ δὲ ἦχον ἀσφαλείας *odit verò ſonum ſecuritatis.* Sym. ἐμπαγὰς, Vulg. *laqueos.* Theod. παγιδευθῆναι *laqueis irretiri.* Conſtr. cum præf. בתקעי כף *inter figentes manum.*

Paoul ſ. f. cum ה demonſtr. התקועה *fixus* paxillus. Lxx. ἐστηριγμένος *firmatus.*

Infin. cum præf. ותקע *& clangendo*, ובתקעם *& cùm clanxerit*, לתקוע *ad clangendum.*

Imper. 2. p. pl. m. תקעו *plaudite, clangite, figite.*

Fut. 3. p. ſ. m. in pauſa, יתקע *clanget.* Cum præf. & affix. ויתקעהו *& clanxit*, ויתקעהו *& projecit eam*, locuſtam, m. ויתקעם *& infixit eum*, f. ויתקעם *& infixit eas* lanceas, m. 3. p. ſ. f. cum præf. ותתקע *& infixit.* 3. p. plur. m. יתקעו, & in pauſa, יתקעו *clangent.* Cum præf. ויתקעו *& clanxerunt.* 2. p. pl. m. תתקעו *clangetis.*

NIPHAL נתקע, unde Fut. 3. p. ſ. m. Job. 17. v. 3. לידי יתקע *manui meæ plaudatur*, id eſt, porrectâ manu mihi ſpondeatur. Lxx. τῇ χειρί μου συνδεθήτω *manui meæ alligetur.* Vulg. & cujuſvis *manus pugnet contra me*; Alii, quis alius ille eſt qui *pro manu mea obliget ſe?* contractè, יתקע *clangetur.*

תקע m. Lxx. ἦχος, Vulg. & alii, *ſonus, clangor, inflatio tubæ*, vel *buccinæ.* Cum præf. בתקע *in ſono* tubæ. Rad. תקע *clanxit.*

תקף QAL. Lxx. κραταιόω *prævaleo*, κατίσχω *detineo*, ὠθέω *pello.* Vulg. & alii, *prævaleo, roboro, premo, fortis, valens, robuſtus ſum.* Cognatum cum חזק *roboravit.*

Fut. 3. p. ſ. m. cum affix. אם יתקפו האחד *ſi etiam prævaluerit ei unus*, m. 3. p. ſ. f. cum affix. תתקפהו *prævalebit ei, invadet eum, vallabit eum*, m. anguſtia. 2. p. ſ. m. cum affix. תתקפהו *prævalebis ei*, m.

תקף Chald. PEAL, unde PEIL ſ. m. cum præfix. ותקף, abſque (י). Lxx. ἴσχυσε *& robuſta facta eſt* arbor: poteſt etiam ſumi pro 3. p. ſ. m. Præt. paſſivi τῶ Peil, quæ

Digitized by Google

quæ forma est peculiaris Danieli & Esdræ.

PRÆT. 3. p. f. f. Dan. 5. v. 20. וְרוּחֵהּ תִּקְפַת. Lxx. καὶ ὅτι .... τὸ πνεῦμα αὐτοῦ ἐκραταιώθη, Vulg. *& cùm spiritus illius obfirmatus est*, Alii, *obfirmavit se*. 2. p. f. c. cum præf. & (ּ) pro (ּ), וּתְקֵפְתְּ. Lxx. καὶ ἴσχυσας *& invaluisti, & fortis factus es*.

PAEL תַּקֵּף, Lxx. ἐνισχύω *corroboro, firmo*; unde INFIN. cum præf. & ה pro א, וּלְתַקָּפָה *& ad corroborandum*.

תֹּקֶף & תְּקָף, m. Lxx. ἰσχὺς *fortitudo, robur, potentia*. Esth. 9. v. 29. אֶת־כָּל־תֹּקֶף. Lxx. ὅσα ἐποίησαν *quanta fecerant*, id est, *quibus viribus, quantâ fortitudine* se gesserant. Cum præf. בְּתֹקֶף *in, cum robore*. Cum affix. hhólem mutato in (ּ hhatoúph), תָּקְפּוֹ *robur ejus*, m. Rad. תָּקַף *prævaluit*.

תְּקָף vel תְּקֹף, Chald. m. unde cum præfix. בִּתְקָף. Lxx. ἐν τῷ κράτει *in robore*, Alii, *per robur*. Cum א notâ atticuli, & præf. וְתָקְפָּא *& robur* dedit tibi. Lxx. καὶ κραταιὰν (βασιλείαν) *& forte* regnum. R. תְּקַף *prævaluit*.

תַּרְאֲלָה Vulg. *Tarelá*, civitas in Tribu filiorum Benjamin, Jos. 18. v. 27.

תַּרְבּוּת & תַּרְבִּית, f. Lxx. σύστρεμμα *collectio, congregatio*, πλῆθος *multitudo*, πλεονασμὸς *abundantia*. Vulg. & alii, *incrementum, soboles, progenies, indoles, turba; fenus, lucrum, usura*. Cum præfix. וְתַרְבִּית *& fenus* non acceperit. Vulg. *& amplius*; וּבְתַרְבִּית *& fenore*, Massor. ב est superfluum, & legunt וְתַרְבִּית. R. רָבָה *multiplicatus est*, &c.

תרגם vel תְּרְגֵם, Chald. *exposuit, interpretatus est*; unde in PUAL BEN. f. m. cum præf. Esdr. 4. v. 7. וּמְתֻרְגָּם אֲרָמִית. Lxx. καὶ ἡρμηνευμένην *& interpretatam*. Vulg. *& legebatur sermone Syro*.

תַּרְדֵּמָה f. Vulg. & alii, *sopor, somnus gravis & profundior*. Lxx. ἔκστασις *somnus gravis*. Job. 4. v. 13. φόβος *timor*, & 33. v. 15. ἀνδρόγυνος *androgynus, effeminatus, debilis*; κατάνυξις *sopor*. Cum præf. וְתַרְדֵּמָה *& somnus gravis*. Constr. תַּרְדֵּמַת *sopor*. Lxx. θάμβος, Aq. καταφορά, Sym. κάρος, 1. Reg. 26. v. 12. Rad. רָדַם in Niphal, *sopore obrutus est*.

תִּרְהָקָה Vulg. *Tharáca*, rex Æthiopiæ, 4. Reg. 19. v. 9. Isai. 37. v. 9.

תְּרוּמָה f. Lxx. εἰσφορὰ *oblatio*, ἀφαίρεμα, ἀφόρισμα, ἀφορισμὸς *separatio, oblatio*, ἀπαρχὴ *primitiæ*: quando jungitur voci יָד, εὐχὴ *votum*. Vulg. & alii, *oblatio* elevata, separata aut voluntaria; *ablatio*, id est, donum de summa decerptum, *donum elatum, munus*. Cum præf. וּתְרוּמָה *& oblatio*, הַתְּרוּמָה *oblatio*, וְהַתְּרוּמָה *& oblatio*. Constr. תְּרוּמַת *oblatio*. Cum præf. וּתְרוּמַת, (ּ) mutato in (ּ), וּתְרֻמַת *& oblatio*, מִתְּרוּמַת *de oblatione*, כִּתְרוּמַת *sicut oblatio*, לִתְרוּמַת *ad oblationem*, מִתְּרוּמַת *de oblatione*. Cum affix. תְּרוּמָתִי *oblatio mea*, c. תְּרוּמָתָם *oblatio eorum*, m. תְּרוּמַתְכֶם *oblatio vestra*, m. Plur. f. Prov. 29. v. 4. וְאִישׁ תְּרוּמוֹת. O. ἀνὴρ δὲ παράνομος, Aq. & Theod. ἀφαιρεμάτων *vir autem iniquus*, id est, *vir exactionum*, avidus *donorum* destruet regionem. Vulg. *vir avarus*. תְּרוּמֹת *oblationes*. Cum præf. לִתְרוּמֹת *ad oblationes*. Cum præf. & affix. תְּרוּמֹתָי, in pausa, *oblationum mearum*, c. מִכֹּל־תְּרוּמֹתֵיכֶם *de omnibus oblationibus vestris*, m. וּתְרוּמֹתֵינוּ *& oblationes nostræ*, c. Rad. רוּם in Hiphil, *obtulit*, &c.

תְּרוּמִיָּה f. Lxx. ἀπαρχὴ, Vulg. & alii, *primitiæ, oblatio, collativum, collatio, separata pars, oblativum, donativum*. Rad. eadem.

תְּרוּעָה f. κραυγὴ *clamor*, σημασία *significatio*, ἀλαλαγμὸς *jubilatio*, θόρυβος *strepitus*, φωνὴ *vox*, σάλπιγξ *tuba*, ἐξηγορία *enarratio*, Job. 33. v. 26. Aq. & Theod. ἀλαλαγμὸς, Sym. ὑμνολογία. Lxx. item, ἐξομολόγησις *confessio*, Job. 8. v. 21. Verbaliter, ἀνακράζω *exclamo*. Adjectivè, τὰ ἔνδοξα *gloriosa*, Num. 23. v. 21. Vulg. & alii, *clangor, vociferatio, conclamatio, jubilus, jubilatio, triumphus, congratulatio, sonitus tubæ incisus, tractus, classicum prælii, tinnitus*. Cum præfix. וּתְרוּעָה *& vociferatio*, הַתְּרוּעָה *clangor*, בִּתְרוּעָה *cum clangore*, וּבִתְרוּעָה *& clangore*. Constr. תְּרוּעַת *vociferatio*. Cum præf. וּתְרוּעַת *& clangor*. R. רוּעַ in Hiphil, *clamavit*.

תְּרוּפָה f. *contritio, friatio, contusio; sanatio, curatio*, qui sic vertunt, referunt ad רָפָא *curavit*; unde cum præf. Ezech. 47. v. 12. וְעָלֵהוּ לִתְרוּפָה, Lxx. καὶ ἀνάβασις αὐτῶν εἰς ὑγίειαν *& ascensio eorum ad sanitatem*. Vulg. *& folia ejus ad medicinam*; Alii, *& folium*

Digitized by Google

ejus pro contritione, id est, ad contritionem sanandam. Rad. רזה *contrivit.*

תִּרְזָה f. Complut. ἀγριοβάλανος, Vulg. & alii, *ilex, fagus, cupressus, pinus, cedri species*, procera quidem, sed gracilis, nec frondosa nec resinâ pinguis. R. תרז inusit. Quibusd. רזה *emaciavit.*

תֶּרַח Vulg. *Tharé*, filius Nachor, Gen. 11. v. 24.

תִּרְחֲנָה Vulg. *Tharaná*, filius Caleb, 1. Paral. 2. v. 48.

תְּרֵין Chald. *duo, dua.* Dan. 4. v. 26. לִקְצָת יַרְחִין תְּרֵי־עֲשַׂר, Lxx. μετὰ δωδεκάμηνον, Vulg. *post finem mensium duodecim.* Cum præf. וּתְרֵין *& duo.* Esdr. 4. v. 24. עַד שְׁנַת תַּרְתֵּין. Lxx. ἕως δευτέρου ἔτους *usque ad annum secundum.* Rad. תרה inusit.

תַּרְמָה torma, f. *fraus, dolus, impostura, astutia*; unde cum præf. Jud. 9. v. 31. & misit nuntios בְּתָרְמָה, Lxx. ἐν κρυφῇ, Vulg. *clam.* Alex. Ald. Complut. μετὰ δώρων *cum muneribus*, lege δόλων *cum fraudibus.* Rad. רמה in Piél, *fraudavit.*

תַּרְמִית f. Lxx. adject. δόλιος *dolosus*; metaphor. θελήματα *voluntates*, προαιρέσεις *prælectiones*, ἐνθύμημα *cogitatio.* Vulg. & alii, *seductio, dolus, fraus, deceptio.* תַּרְמַת *dolus.* Cum præf. וְתַרְמִית, sed legendum וְתַרְמִית cum (י) pro (ו), *& dolus*, בְּתַרְמִית *in dolo, dolosè.* Cum affix. תַּרְמִיתָם *dolus eorum*, m. Rad. ut suprà.

תֹּרֶן m. Lxx. ἱστὸς *malus*, arbor navis. Cum præf. כְּתֹרֶן *sicut malus.* Cum affix. hhólem mutato in (ֳ hhatoúph), תָּרְנָם *malum suum*, m. non firmabunt probè.

תְּרַע Chald. m. unde cum præf. Dan. 2. v. 49. בִּתְרַע מַלְכָּא, Lxx. ἐν τῇ αὐλῇ τοῦ βασιλέως *in aula regis.* Vulg. *in foribus*, Alii, *in porta*, לִתְרַע *ad ostium*, Lxx. πρὸς τὴν θύραν.

תָּרָעַיָּא plur. m. Chald. Lxx. πυλωροὶ *janitores.* Rad. תְּרַע *porta.*

תַּרְעֵלָה f. Lxx. κατάνυξις *sopor*, πτῶσις, Isai. 51. v. 17. & 22. *casus.* Vulg. & alii, *sopor, trepidatio, compunctio, temulentia, horror, tremor*, vinum *consopiens, soporiferum.* Cum præfix. תַּרְעֵלָה *trepidationis.* R. רעל *horruit.*

תִּרְעָתִים Vulg. *Tirathai*, nomen familiæ, 1. Paral. 2. v. 55.

תְּרָפִים pl. m. Lxx. εἴδωλα *idola*, Aq. μορφώματα *figura.* O. θεραφίν, εἶν, ἴν, γλυπτὰ *sculptilia*, κενοτάφια *simulacra.* Vulg. & alii, *theraphim, statua* quævis, præsertim fatidicæ, *simulacrum, idola, dii penates, imagines*, sive sacræ, sive idololatricæ, in quibus videbantur futura, vel quæ responsa dabant. Cum præfix. וּתְרָפִים, Osee 3. v. 4. Lxx. οὐδὲ δήλων (ὄντων) *sine manifestantibus.* Complut. οὐδὲ δηλώσεως *sine manifestatione.* Aq. οὐδὲ φωτισμῶν *sine illuminationibus.* Sym. οὐδὲ ἀπαντήσεως *sine responso.* Theod. οὐδὲ ἀποκρινομένου *sine respondente.* הַתְּרָפִים *imagines.* Lxx. Zach. 10. v. 2. οἱ ἀποφθεγγόμενοι *dantes responsa, oracula*, שָׁאַל בַּתְּרָפִים *interrogabit oracula, idola.* Est etiam *vestis sacerdotalis.* Vulg. Jud. 17. v. 5. & Osee 3. v. 4. Rad. תרף inusit.

תִּרְצָה Vulg. *Thersá*, civitas in alto sita monte, 4. Reg. 15. v. 14. Cum præf. מִתִּרְצָה *de Thersa.* Cum ה locali, תִּרְצָתָה *in Thersa*; Filia Salphaad, Num. 26. v. 33.

תֶּרֶשׁ Vulg. *Tháres*, nomen eunuchi, Esth. 2. v. 21.

תַּרְשִׁישׁ Vulg. *Tharsis*, nomen regionis, 3. Reg. 10. v. 22. Psal. 71. Hebr. 72. v. 10. Isai. 2. v. 16. Ezech. 27. v. 25. Cum ה locali, תַּרְשִׁישָׁה, urbis maritimæ nomen, Jonas 1. v. 3. Item, filius Javan, Gen. 10. v. 4.

תַּרְשִׁישׁ m. O. ἄνθραξ *carbunculus*, χρυσόλιθος *chrysolithus*, Καρχηδὼν *Carthago*, Καρχηδόνιος *Carthaginensis.* Vulg. & alii, *chrysolithus, beryllus thalassius*, sive *marinus, lapis pretiosus, hyacinthus.* Cum præf. בַּתַּרְשִׁישׁ *hyacinthis, Tharsico lapide* plenæ, כְּתַרְשִׁישׁ *quasi chrysolithus.*

תַּרְתָּן Vulg. *Tharthán*, nomen principis, Isai. 20. v. 1.

תַּרְתָּק Vulg. *Tharthác*, idolum Hevæorum, 4. Reg. 17. v. 31.

תְּשֻׁאוֹת vel תְּשֻׁאוֹת, plur. fem. Lxx. μέμψις *querela*, βοῶντες *clamosi.* Vulg. & alii, *clamores, acclamationes* gratiæ, *inclamationes, applausus, tumultus, strepitus, fragores, fragosi clamores.* Rad. שָׁאָה in Niphal, *tumultuatus est.*

תִּשְׁבִּי Vulg. *Thesbites*, 3. Reg. 17. v. 1. locus unde ortus est Elias.

Digitized by Google

תַּשְׁבֵּץ m. Vulg. & alii, *stricta tunica*, *adstrictior* eademque interior, *tessellata*, *ocellata*, *scutulata*, Exod. 28. v. 4. וּכְתֹנֶת תַּשְׁבֵּץ. Lxx. καὶ χιτῶνα κοσυμβωτὸν *& tunicam fimbriatam*. Vulg. *& lineam strictam*. R. שָׁבַץ in Piél, *ocellavit*, &c.

תְּשׁוּבָה f. Lxx. ἀνταπόκρισις, Vulg. & alii, *responsio*, *reversio*, *reditus*, *regressio*, *conversio*, *pœnitentia*, *resipiscentia*. Constr. לִתְשׁוּבַת הַשָּׁנָה, Lxx. εἰς τὸν ἐπιόντα ἔτος *insequenti anno*. Vulg. *post anni circulum*, Alii, *revolutionem*. Cum præf. לִתְשׁוּבַת, Lxx. ἐπιστρέφοντος τοῦ ἐνιαυτοῦ *vertente anno*, וְלִתְשׁוּבַת *& in revolutione* anni. Cum præf. & affix. (ו) mutato in (ִ), וּתְשֻׁבָתוֹ, Lxx. ἡ ἀποστροφὴ αὐτοῦ *& regressus ejus*, m. Plur. fem. Job. 34. v. 36. עַל־תְּשֻׁבֹת *super responsionibus*. Vulg. *ne desinas*; videtur legisse אַל־תְּשֻׁבַת. Cum præf. & affix. Job. 21. v. 34. (O. hîc intricati sunt) וּתְשׁוּבֹתֵיכֶם *& responsiones vestræ*, m. Rad. שׁוּב *reversus est*, &c.

תְּשׂוּמֶת f. *positio*, *societas*, *depositum*; unde cum præf. Levit. 5. v. 21. בִתְשׂוּמֶת יָד *positionem manûs*. Vulg. sensum respiciens, *quod fidei ejus creditum fuerat*, Alii, *societatem* negavit. Lxx. καὶ ψεύσηται τὰ.... περὶ κοινωνίας *& mentitus fuerit* in his quæ inter negotiatores *ad societatem* spectant; Schol. ἐν πίστει χειρὸς *in eo quod mutua manus positione firmatum est*. Rad. שׂוּם *posuit*.

תְּשׁוּעָה f. Lxx. σωτηρία, σωτήριον *salus*, βοήθεια *auxilium*. Vulg. & alii, *salus*, *salubritas*, *opitulatio*, *opitulamen*, *salvatio*. Cum præf. וּתְשׁוּעָה *& salus*, הַתְּשׁוּעָה vel הַתְּשֻׁעָה, *salus*, לִתְשׁוּעָה *in salutem*. Construct. תְּשׁוּעַת *salus*. Cum præf. וּתְשׁוּעַת *& salus*, לִתְשׁוּעַת *ad salutem*. Cum præf. & affix. תְּשׁוּעָתְךָ, & in pausa, תְּשׁוּעָתֶךָ *salus tua*, m. וּתְשׁוּעָתְךָ *& salutare tuum*, m. לִתְשׁוּעָתְךָ *ad salutem tuam*, m. תְּשׁוּעָתִי *salus mea*, c. וּתְשׁוּעָתִי *& salus mea*, c. Rad. יָשַׁע in Hiphil, *salvum fecit*.

תְּשׁוּקָה f. Lxx. ἀποστροφὴ *recursus*, *refugium*, ἐπιστροφὴ *conversio*. Vulg. & alii, *potestas*, *appetitus*, *conversio*, *obedientia*, *desiderium*, *cursus*, *accursatio*. Construct. תְּשׁוּקַת *appetitus*. Cum affix. תְּשׁוּקָתוֹ *conversio ejus*, m. תְּשׁוּקָתֵךְ ad virum tuum *conversio tua*, f. Rad. שׁוּק in Poël, *appetivit*.

תְּשׁוּרָה f. *munus*, *donum* propriè dignum & respectabile, quod magnati offertur, unde cum præf. 1. Reg. 9. v. 7. וּתְשׁוּרָה אֵין־לְהָבִיא *nec munus est quod offeramus*. Lxx. καὶ πλεῖον οὐκ ἔστι μεθ᾽ ἡμῶν τοῦ εἰσενεγκεῖν *& plus non est nobiscum ad afferendum*. Vulg. *& sportulam non habemus ut demus* homini Dei. R. שׁוּר *munera detulit*.

תְּשִׁיעִי m. numerus ordinalis. Lxx. ἔνατος, Vulg. & alii, *nonus*. Cum præf. הַתְּשִׁיעִי vel הַתְּשִׁעִי, *nonus*, לַתְּשִׁיעִי *in nono*, f. תְּשִׁיעִית *nona*. Cum præfix. הַתְּשִׁיעִת, הַתְּשִׁעִית & הַתְּשִׁיעִית, *nonus* annus. R. תֵּשַׁע *novem*.

תֵּשַׁע f. in forma masc. Numerus cardinalis. Lxx. ἐννέα, Vulg. & alii, *novem*. Cum præf. וְתֵשַׁע & וּתְשַׁע, *& novem*. Construct. תְּשַׁע *novem*. Cum præf. וּתְשַׁע *& novem*. In forma plur. mascul. sed generis comm. תִּשְׁעִים. Lxx. ἐνενήκοντα, Vulg. & alii, *nonaginta*. Cum præf. וְתִשְׁעִים *& nonaginta*. Sing. masc. in forma fem. תִּשְׁעָה *novem*, item *nonus*. Cum præfix. וְתִשְׁעָה *& novem*, בְּתִשְׁעָה *die nono*, לְתִשְׁעָה *in nona*. Constr. לְתִשְׁעַת הַמַּטּוֹת *novem tribubus*.

תּוֹתָח vel תּוֹתָח, m. Lxx. σφῦρα, Vulg. & alii, *malleus*, *balista*, *jaculum*, *aries*; metonymicè, *lapides balistæ*, omne *missile* ad percutiendum.

תַּתְּנַי Vulg. *Thathanai*, nomen viri, Esdr. 5. v. 3.

FINIS.

ברוך יהוה נתן ליעף כח

Digitized by Google

ERRATA.

Quantacumque fuerit in expurgandis mendis adhibita diligentia, fieri non potuit quin plurima in tam salebroso ac tantæ molis opere irrepserint, quæ hîc corriguntur; omissis quibusdam aliis levioris momenti, quæ benignè ac facilè emendabit lector eruditus.

Columna 73. linea 44. *τερέβιντος terebintus*, lege *τερέβινθος terebinthus*.
col. 158. lin. 20. וְאוֹרְדָה, lege וְאוֹרְדִיָה cum (י).
col. 160. lin. antepenult. *delivia*, *delivitates*, lege *declivia*, *declivitates*.
col. 182. lin. 35. vitium, *lege* vicia.
col. 250. lin. 45. affixis, *lege* affixo.
col. 300. lin. 15. *altari*, lege *exaltari*.
col. 354. lin. 21. ὀπλοπόρησαί με, lege ὀπλοφόρησαί με.
col. 384. lin. 40. בִּגְדָלוֹת, lege בְּגַנְדָלוֹת. V°. edit. cum כ, בְּגַנְדָלוֹת.
col. 390. lin. 38. ultimam, *lege* ultimâ.
col. 406. lin. 32. κατίζω, lege κατασίζω.
col. 417. lin. 17. post vocem unde, adde Benoni plur. m. &c.
col. 424. lin. penult. ante דָּרְשׁוּ, adde 3. p. pl. c.
col. 468. lin. 26. ὄρειον, lege ὄρος *mons*.
col. 554. lin. 23. חוּרָה ab חוּר, lege חוּרָה ab חוּר.
col. 613. lin. 1. Hæc duo vocabula sine interpretatione sunt in Vulgata. Cum bona venia Clarissimi Autoris videtur mihi aliqua fieri mentio horum vocabulorum, quamvis non in eodem ordine quo sunt in textu Hebræo, nempe his: *delevi eos*, quod concordat lectioni τῶν Lxx. de qua hîc mentio.
col. 628. lin. 14. נִחוּתִי, lege נִחוּת cum ה.
col. 641. lin. 45. *erubescens*, lege *erubesces*.
col. 648. lin. 18. Vulg. *egressa est*, ἐξῆλθε, dele Vulg. & lege: *egressa est*. Lxx. ἐξήρχετο.
col. 655. lin. ultim. dele 3. p. f. f. cum affix.
col. 671. lin. penult. וְחֵרְפָנִי, lege יְחָרְפֵנִי.
col. 672. lin. 19. מְחָרָה, lege מְחָרָה.
col. 709. lin. 5. καταπεπλατωμένα, lege καταπεπλατωμένα. Oxon. Mss. καταπεπλατωμένα, Vulg. &c.
col. 741. lin. 7. cum præfix. *lege* cum affix.
col. 785. lin. 3. ἐρυθρὰ *mare erythræum*, lege ἐρυθρὰ *mare erythræum*.
col. 862. lin. 26. 3. p. f. m. Præt. lege 2. p. f. m. Imper.
col. 869. lin. 12. Hunc verb. *lege* Hoc verb.
col. 873. lin. 33. ἐνδοξάσαι, lege ἐνδοξάσθητι.
col. 898. lin. 26. post *præparavi*, adde 3. p. pl. c. & lin. 27. 3. p. *lege* 1. p. plur. c.
col. 895. lin. 40. *vir*, lege *vis*, *robur*.
col. 900. lin. 28. χαλκωτείῳ, lege λαξευτείῳ.
col. 932. lin. 23. *ira princeps*, lege *ira praceps*.
col. 949. lin. 29. *& exscindetur*, lege *& exscinderis*.
col. 978. lin. 22. *adjunxit me*, lege *adjunxit se*.
col. 1034. lin. 21. σπαράσσω, lege σπαραγμὸν.
col. 1046. lin. 42. *circumcido*, lege *circumcîdi*.
col. 1100. lin. 23. *sic vendens*, lege *sicut vendens*.
col. 1104. lin. 27. *derelinquo*, lege *delinquo*.
col. 1149. lin. 38. Theod. lege Lxx.
col. 1155. lin. 5, vide in עוּז, lege, in עָזַז ad Benoni Poel.
col. 1192. lin. 16. מִקְשׁ, lege מִקְשֶׁה.
col. 1293. lin. 23. alibi, *lege* Alii.
col. 1314. lin. 36. *inclina*, lege *inclinabit*.
col. 1318. lin. 30. *peplous*, lege *peplos intextos*.
col. 1360. lin. 34. *nisus*, lege *nidus*.
col. 1380. lin. 13. *concedo*, lege *comedo*.
col. 1412. lin. 34. *ac testu*, lege *ac testa*.
col. 1413. lin. 19. וְלוֹ, lege וְלֹא.
col. 1434. lin. 20. *dedet*, lege *dedet te*, m.
col. 1436. lin. 34. *& (quâ ordinata loca) cedris*, lege *& ordinibus cedrorum*.
col. 1460. lin. 25. διαχείσωσιν, lege διαχείσωσιν.
Ibid. lin. 44. σκληρός, lege σκληρός: sic etiam col. 1461. lin. 41.
col. 1468. lin. 5. *dele* Gallicè, *batteries*, *& galleries*.
col. 1475. lin. 3. πλεύγων, lege πλεύγμα.
col. 1496. lin. 21. *dele* legebant יִקְרָה cum (י) pro (ו).
col. 1497. lin. 28. σπερμίας, lege σπερμαμίας.
col. 1528. lin. antepenult. *pereo*: adde, referebant ad אָבַד *periit*.
col. 1536. lin. 3. lege *sustinebitis*; lin. 8. *lege* verteretur; lin. 14. lege *obligari*.
col. 1547. lin. 2. *de delicata*, dele *de*; ibid. lin.

Digitized by Google

23. 3. p. f. c. *lege* 1. p. f. c.
col. 1614. lin. 5. *urbem*, adde *clamat*.
col. 1619. lin. 38. impedibus, *lege* in pedibus.
col. 1632. lin. 23. vel חָלָה, *lege* vel עָלָה.
col. 1641. lin. 39. natarum, *lege* nautarum.
col. 1656. lin. 42. הֶעֱמַרְתִּי, lege הֶעֱמַרְתְּ, adde, vel sensum expresserunt.
col. 1661. lin. 17. ac vox, *lege* ac vocis.
col. 1665. lin. 39. plaustræ, *lege* plaustris.
col. 1676. lin. 38. miserunt, *lege* omiserunt.
col. 1694. lin. 35. κατεπιπτουσι, lege κατεπιπτουσι.
col. 1696. lin. 4. clivis, *lege* clivus. Ibid. lin. 31. de nativ. *lege* de natura.
col. 1705. lin. 10. inflixa, *lege* inflexa.
col. 1717. lin. 30. δ/ξάλεινος, lege δ/ξάλλευκος.
col. 1730. lin. 16. χρόνη, lege χρόνη.
col. 1735. lin. penult. בְּעַיִל, lege בְּאַיִל cum א pro ע.
col. 1774. lin. 25. divitior, *lege* ditior.
col. 1791. lin. 25. χλύτος, lege κλιτος.
col. 1821. lin. 16. χῆρες, lege χῆρες.
col. 1822. lin. 12. *suspendi*, lege *suspensi*.
col. 1833. lin. 23. sit dictus, *lege* sic dictus.
col. 1838. lin. 15. *gustatim*, lege *guttatim*.
col. 1846. lin. 35. lege ἐνδοξάζομαι.
col. 1863. lin. 35. *angulus*; adde, legebant פִּנָּה מִנָּה pro פִּנָּה.
col. 1875. lin. 23. *perstrepans*, lege *perstrepens*.
col. 1878. lin. 6. ἰσίς, lege cum θ, ἰθύς. Ibid. lin. 24. lege παλιχίζω.
col. 1884. lin. 22. ἰλάλλοι. Σ. δυπόρει, ἢ ἐν ἰλάλλοι, lege ἰλάλλοις. Σ. δυπόρων, ἢ ἐν ἰλάλλοις.
col. 1888. lin. 34. ψάια, lege ψάια.
col. 1902. lin. ult. δυμαῖς ..... δυμὰς, lege, δυτμαῖς .... δυσμάς.
col. 1906. lin. 22. *macida*, lege *mucida*.
col. 1909. lin. 31. אַדְמָם, lege אַדְמָה.
col. 1929. lin. 16. PEAL, lege פְּרַק PEAL.
col. 1933. lin. 8. *discidunt*, lege *& discindunt*. Ibid. lin. 9. lege *discindens*.
col. 1935. lin. 9. ementissimo, *lege*, eminentissimo: & lin. 43. *lege* suspensis.
col. 1938. lin. 3. *scidi*, lege *scindi*.
col. 1957. lin. 38. *strixit*, lege *strinxit*: & lin. 44. pannicus, *lege* panniculus.
col. 1977. lin. 20. צְלוֹרִיק, lege לְצַדִּיק: & lin. 45. *justitior*, lege *justior*.
col. 1984. lin. 30. τῷ κιξωτῶν, lege τῷ κιβωτῷ.
col. 1995. lin. 21. incedit, *lege* incidit.
col. 2000. lin. 44. Quiescentium Pé, lege Pé (י), Pé jodh.
col. 2004. lin. 33. צְרוּחִי, lege צְרוּחָי.
col. 2005. lin. 26. צְלִי־אוּר, lege עֲלִי־אוּר.
col. 2006. lin. ult. *siticoso*, lege *siticuloso*.
col. 2007. lin. 3. וַחֲצַל, lege וַחֲצַל.
col. 2034. lin. 25. κλίθος, lege κλίτος.
col. 2035. lin. 21. *familiam*, lege *famelicum*; & lin. 40. *lege* ostrearum.
col. 2037. lin. 42. *obvertam*, lege *obversam*.
col. 2054. lin. 25. plur. m. *lege* plur. f.
col. 2067. lin. 19. *faciem*, lege *faciam*.
col. 2072. lin. 31. in prodomo, *lege* in prodromo.
col. 2084. lin. 28. vel *fortis*, lege, vel *ibi fortis*.
col. 2087. lin. 8. sive à fætis *expellitur*, lege sive favis extruditur.
col. 2096. lin. 13. col. præced. *lege* col. 2083.
col. 2099. lin. penult. col. 1373, lege 1370.
col. 2109. lin. 41. *manu plango, percutio*, lege *manu percutio, plango*.
col. 2119. lin. 40. *occupârunt*, lege *occupârunt me*, c.
col. 2131. lin. 18. *pro curro*, lege *pro curru*.
col. 2133. lin. 31. בְּשַׂר, lege בָּשָׂר.
col. 2144. lin. 21. earum, *lege* eorum.
col. 2159. lin. 38. *puris*, lege *puri*.
col. 2166. lin. 26. ἢ μυσᾶ, lege ἢ μεθυσᾶ.
col. 2168. lin. 12. ἐπανεσαμμένων, lege ἐπανεσαμμένων ἐπ᾽ ἐμέ.
Ibid. lin. 22. *deporrecta*, lege *frons exporrecta*.
col. 2172. lin. 3. Job. 14. v. 12. adde, *non expergiscuntur* homines, *usque*, &c.
col. 2174. lin. 11. ἱσὸς, lege ἱσὸς τελε.
col. 2176. lin. ult. *afflixa*, lege *affixa*.
col. 2193. lin. 1. αἰδιέτωρ, lege αἰδοπτέτωρ.
col. 2194. lin. 5. Figur. *lege* Tigurina versio.
col. 2222. lin. 21. post unde *adde* PRÆTER.
col. 2240. lin. 41. *super Israël*. Adde, Fortè legebat לְקְרָן pro לִקְצוֹת.
col. 2248. lin. 20. post 3. p. f. m. adde PRÆT. cum præf.
col. 2255. lin. 28. πεγαλίω, lege πεγαγαλίω.
col. 2262. lin. 29. Calv. *lege* Calov.

Digitized by Google

col. 2263. lin. 26. *cepi adhibent*, lege *sepi adhibent*.

col. 2271. lin. 20. ἐνδόδια, ἐγκοίλια, lege ἐνδόδια, ἐγκοίλια. Ibid. lin. 32. lege ἐν μέσῳ.

col. 2277. lin. 14. χλιμασμός, lege χλευασμός.

col. 2300. lin. 45. σκληρότραχος, lege σκληροτράχηλος.

col. 2301. lin. 44. textum Job sic reddit Schmidius, *durè tractat pullos suos*, existimans *pro non suis*.

col. 2304. lin. 3. repræsentabunt, *lege* repræsentabant.

col. 2308. lin. 27. συστροφή, lege συστροφή.

col. 2312. lin. antepen. οἱ γίγύς, lege οἱ ἐγγύς.

col. 2320. lin. 23. *lege* Coheleth. Ibid. lin. 28. *faciat animam suam*. Cæterum locus ille satis est obscurus, quem sic reddit Schmidius: Quare *non bonum* est *quoad hominem, quàm ut comedat, & bibat, & ostendat animæ suæ bonum in labore suo*. Attamen *etiam hoc vidi*, &c.

col. 2324. lin. 4. lege παράδειγμα, pro πάρδειγμα.

col. 2358. lin. 19. *legati*, lege *ligati*.

col. 2373. lin. 42. ἀποχρύσωσε, lege ἀποκρύβεσθαι.

col. 2379. lin. 40. *oppinor*, lege *opponor*.

col. 2433. lin. 38. lege λυπηρῶ μου, & 39. ἀμαρτιμίας μου.

col. 2436. lin. 1. lege *expulit* pro *expulsit*.

col. 2446. lin. 32. ἐστὶ, lege ἐστι.

col. 2451. lin. 43. τὰ κτῆνη, lege τὰ κτήνη.

col. 2457. lin. 38. dejecturum, *lege* dejecturas.

col. 2461. lin. 28. *agri* ... adde, *exsiccatæ sunt*.

col. 2463. lin. penult. execto, *lege* exsecto.

col. 2464. lin. 8. *altiferi*, lege *hastiferi*. Ibid. lin. penult. πεποιθῶ, lege πεποιθῶ.

col. 2474. lin. 25. dele *existor*.

col. 2480. lin. 25. κλάσματα, lege θλάσματα.

col. 2481. lin. 28. *in phicam*, lege *in plicam*.

col. 2482. lin. 37. ἕτερος *alter*. Adde ubi legebant רֵעַ ... lin. 38. γνῶσις *cognitio*. Adde, ubi legebant cum ד, דֵּעַ idem, pro רֵעַ, vel רֵעַ.

col. 2484. lin. 45. χαλία, lege χαλά.

col. 2486. lin. 6. רֶשֶׁת, lege hanc vocem ante alias hebraicas lineæ præced.

col. 2494. lin. 13. *sciunt sublimia*. Adde, fortè legebant יָדְעוּ רָמִים, idem.

col. 2502. lin. 20. *exaudi te*, lege *exaudivi te* ... & adde, *probavi te*.

col. 2514. lin. 7. cedrarum, *lege* cedrorum. Ibid. lin. 27. συσσιω, lege συσσειω.

col. 2522. lin. 33. squamos, *lege* squamas. Ibid. lin. 42. *circumvolo*, lege *circumvolvo*.

col. 2526. lin. 17. odiosi, *lege* otiosi.

col. 2527. lin. 44. *delinquium*, lege *deliquium*.

col. 2531. lin. 13. dicta velut, *lege* dicta vult. Ibid. lin. 27. ἀγαπῶ, lege ἀγαπῶ. Ibid. lin. 34. τρέχω *curro*. Adde, derivantes à רוּץ *cucurrit*.

col. 2533. lin. 7. *placabit*, lege *placebit*. Ibid. lin. 11. *cum Deo*, adde, quando, &c.

col. 2541. lin. 22. καὶ ἰλαλῆ, lege καὶ ἐλαθη. Ibid. lin. 28. lege καὶ συνέσχασι.

col. 2551. lin. 22. καταπτώτοις, lege καταπετάσεις.

col. 2611. lin. 5. δισσὸς, lege δισσοί.

col. 2615. lin. 3. mutura, *lege* matura.

col. 2626. lin. 7. συσφίγγω, lege συσφίγγω.

col. 2648. lin. 44. *fœtus*, lege *fœtum*.

col. 2649. lin. 1. κτίσεσί σε, lege κτήνεσί σε.

col. 2650. lin. 24. λυδὰς, lege λησεις.

col. 2653. lin. 46. post, aliter legebant, adde, nempe שִׁיר, idem fac post, propter aliam lectionem, lin. 48.

col. 2696. lin. 46. Gorgonum, *lege* Gordonum.

col. 2849. lin. 14. *fermone*, lege *sermo*.

col. 2856. lin. 27. וְהִשְׁלַכְנָה, lege וְהִשְׁלַכְתֶּנָה.

col. 2889. lin. 16. usurpatus, *lege* usurpatum.

col. 2916. lin. 14. cum præf. *lege* cum affix. שִׁמְעוּ.

col. 2999. lin. 45. חָמֵשׁ, lege חָמֵשׁ.

Digitized by Google

Addenda ad col. 1696. *post vocem* עֹפֶר.

עֳפָלִים vel עֲפוֹלִים, plur. m. à sing. masc. inusitato עֹפֶל vel עָפוֹל. Aq. Sym. Lxx. *ἕδρα anus, podex:* Pluraliter, *ἕδραι.* Vulg. & alii, *pars corporis, per quam stercora egeruntur, secretior pars natium, ani,* & pro ipso morbo partium illarum, *hæmorrhoides.* Cùm vox illa Massorethis obscœna sit, aliam legunt, nempe טְחֹרִים טְחֹרֵי, &c. vide col. 707. Cum præf. בָּעֳפָלִים *hæmorrhoidibus,* וּבָעֳפָלִים *& hæmorrhoidibus.* Const. עָפְלֵי *anos* aureos. Cum affix. עָפְלֵיכֶם *anorum vestrorum* imagines. Rad. עָפַל inusit. in Qal.

APPROBATIO.

Legi jussu illustrissimi Galliarum Cancellarii librum cui titulus : *Lexicon Hebräicum & Chaldäicum,* inchoatum à D. *Petro Guarin* Monacho Benedictino, & perfectum à D. *Le Tournois,* nec in eo quicquam occurrit quod fidei vel moribus repugnet. Parisiis 7. die Octobris anni 1745. SALLIER.

PERMISSIO

R. P. Superioris Generalis Congregationis S. Mauri.

Nos Superior Generalis Congregationis S. Mauri, Ordinis S. Benedicti, visâ Approbatione Clarissimi viri DD. SALLIER, Censoris Regii, librum cui titulus *Lexicon Hebräicum & Chaldäicum* à pluribus Monachis è nostra Congregatione elaboratum, laudavimus & typis mandari permittimus. Datum Parisiis in Monasterio S. Germani à Pratis, die octavâ mensis Octobris, anni millesimi septingentesimi quadragesimi quinti.

Fr. RENATUS LANEAU
Superior Generalis.

De mandato Reverendi admodùm Patris Superioris Generalis,

Fr. Audomarus DELVILLE
Secretarius.

PRIVILEGE DU ROY.

LOUIS, par la grace de Dieu, Roy de France & de Navarre : A nos amez & féaux Conseillers les gens tenans nos Cours de Parlement, Maîtres des Requêtes ordinaires de notre Hôtel, Grand Conseil, Prevôt de Paris, Baillifs, Sénéchaux, leurs Lieutenans Civils, & autres nos Justiciers qu'il appartiendra, SALUT. Notre bien-amé JACQUES-FRANÇOIS COLLOMBAT, Libraire à Paris, Gentilhomme de notre Venerie, l'un de nos Imprimeurs ordinaires, & le seul à notre service pour notre Cabinet, Maison, Bâtimens, Arts & Manufactures ; Nous a fait exposer, qu'il desireroit faire imprimer & donner au Public un Livre

Digitized by Google

qui a pour titre : *Grammatica Hebraïca & Chaldaïca cum Lexico Hebraïco & Chaldaïco* ; s'il Nous plaisoit luy accorder nos Lettres de Privilége pour ce nécessaires. A CES CAUSES, voulant favorablement traiter l'Exposant, Nous luy avons permis & permettons par ces Presentes, de faire imprimer ledit Livre en un ou plusieurs volumes, & autant de fois que bon luy semblera, & de le vendre, faire vendre, & debiter par tout notre Royaume, pendant le temps de quinze années consecutives, à compter du jour de la date d'icelles. Faisons défenses à toutes personnes, de quelque qualité & condition qu'elles soient, d'en introduire d'impression étrangere dans aucun lieu de notre obéissance. Comme aussi à tous Imprimeurs & Libraires, d'imprimer ou faire imprimer, vendre, faire vendre, débiter ni contrefaire ledit Livre, ni d'en faire aucun Extrait, sous quelque prétexte que ce soit d'augmentation, correction, changemens ou autres, sans la permission expresse & par écrit dudit Exposant, ou de ceux qui auront droit de luy, à peine de confiscation des Exemplaires contrefaits, de trois mil livres d'amende contre chacun des contrevenans, dont un tiers à Nous, un tiers à l'Hôtel-Dieu de Paris, & l'autre tiers audit Exposant, ou à celuy qui aura droit de luy, & de tous dépens, dommages & interêts : A la charge que ces Presentes seront enregistrées tout au long sur le Registre de la Communauté des Imprimeurs & Libraires de Paris, dans trois mois de la date d'icelles ; que l'impression dudit Livre sera faite dans notre Royaume & non ailleurs, en bon papier & beaux caracteres, conformement à la feüille imprimée & attachée pour modéle sous le contrescel des Presentes. Que l'Impétrant se conformera en tout aux Reglemens de la Librairie, & notamment à celui du 10. Avril 1725. Et qu'avant de l'exposer en vente, le Manuscrit ou Imprimé qui auront servi de Copie à l'impression dudit Ouvrage, seront remis dans le même état où l'Approbation y aura été donnée, és mains de notre très-cher & féal Chevalier le Sieur D'AGUESSEAU, Chancelier de France, Commandeur de nos Ordres ; & qu'il en sera ensuite remis deux Exemplaires dans notre Bibliotheque publique, un dans celle de notre Château du Louvre, & un dans celle de notredit très-cher & féal Chevalier le Sieur D'AGUESSEAU Chancelier de France ; le tout à peine de nullité des Presentes ; du contenu desquelles vous mandons & enjoignons de faire joüir ledit Exposant & ses ayans causes, pleinement & paisiblement, sans souffrir qu'il leur soit fait aucun trouble ou empêchement. Voulons que la Copie des Presentes, qui sera imprimée tout au long au commencement ou à la fin dudit Livre, soit tenuë pour dûement signifiée ; & qu'aux Copies collationnées par l'un de nos amez & feaux Conseillers & Secretaires, foy soit ajoûtée comme à l'Original. Commandons au premier notre Huissier ou Sergent sur ce requis, de faire pour l'execution d'icelles, tous Actes requis & necessaires, sans demander autre permission ; & nonobstant clameur de Haro, Charte Normande, & Lettres à ce contraires : Car tel est notre plaisir. DONNÉ à Paris, le dix-huitiéme jour du mois de Septembre, l'an de grace mil sept cent quarante-cinq, & de notre Regne le trente-uniéme. Par le Roy en son Conseil, *Signé*, SAINSON.

Registré sur le Registre XI. de la Chambre Royale des Imprimeurs & Libraires de Paris, N°. 492. *Folio* 428. *conformement aux anciens Reglemens, confirmez par celuy du* 28. *Fevrier* 1723. *A Paris le* 28. *Septembre* 1745. *Signé*, VINCENT, *Syndic.*

AVIS AUX RELIEURS.

LES Relieurs sont avertis que, pour éviter la grosseur du Volume ; on peut relier ce Dictionnaire en deux Tomes ; en séparant la feüille V u u u, par la moitié ; de sorte que la Signature V u u u & V u u u ij, finissant au chiffre 1416, serve de fin au premier ; & la Signature V u u u iij commençant au chiffre 1417, serve de commencement au second, en y mettant l'autre premiere page, où il y a PARS SECUNDA. Ladite feüille V u u u étant imprimée de maniere qu'on peut la séparer en demie feüille exprès ; ils doivent même, quand ils le relieront en un Volume, faire attention à cette dite feüille, qui ne doit pas se plier, ainsi que les autres.

Digitized by Google

005631800

Digitized by Google

Digitized by Google